فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد یکم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۱۴

مؤسسه فرهنگی منطقه‌ای

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد یکم

شماره ثبت ۹۸۲۴۶
شماره ...
کتابخانه ...

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۱۴
مؤسسه فرهنگی منطقه‌ای

این‌کتاب‌که به‌شمارهٔ ۵۴۶مورخ۴۸/۷/۱ کتابخانه ملی به‌ثبت رسیده‌است دردوهزار
نسخه به‌سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در چاپخانهٔ تهران مصور چاپ گردید

تهران مهر ۱۳۴۸

فهرست

بخش	تعداد نسخه	صفحه
بخش یکم تفسیر	۷۰۵	۱
بخش دوم قرائت	۳۰۲	۶۹
بخش سوم دربارهٔ قرآن	۱۴۴	۱۰۵
فهرست مؤلفین علوم قرانی		۱۲۲
بخش چهارم ریاضی	۵۸۷	۱۳۲
بخش پنجم ستاره شناسی، اختربینی	۱۹۱۷	۲۰۳
فهرست مؤلفین علوم ریاضی وستاره شناسی		۳۷۶
بخش ششم طبیعیات	۵۹۶	۳۹۲
بخش هفتم پزشکی	۱۴۷۱	۴۶۰
بخش هشتم کیمیا	۳۲۰	۶۱۲
بخش نهم دائرةالمعارف، چند دانشی	۴۵۲	۶۴۶
فهرست مؤلفین علوم تجربی		۶۹۵

پیشگفتار

کتابهای خطی برای هرزبانی پشتوانهٔ دارائی معنوی است. تاریخ و سیر تکامل ادب ، دانش وهنرهرملتی بصورت واقعی وحقیقی دراوراق نسخه‌های خطی نمودار است. درست است که از زمانی‌کـه فن‌چاپ جانشین نسخه نویسی گردید ، کارگسترش کتاب را به صورتی که سنجیدنی نیست دگرگون ساخت، ولی هرگز از ارزش نسخه‌های خطی به‌عنوان سرمایه‌های معنوی وفرهنگی کاسته نشد.

نسخه‌های خطی زبان فارسی گذشته از این ارزش همگانی کتابهای خطی ، ویژگی دیگر نیزدارد وآن شرکت وهمکاری بسیاری ازنویسندگان وکاتبان است که نه‌تنها در داخل کشورایران بلکه درفلاتی ازدیوارهای‌چین تاکناره‌های مدیترانه به‌این‌کاردلبستگی نشان‌داده وباذوق ومهارت خویش سهمی برای خود اختصاص داده‌اند.

یکی از هدفهای کوششهای فرهنگی سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی R. C. D. بررسی و پژوهش در دیرینه‌های فرهنگی سه کشور عضو این سازمان (ایران ، پاکستان ، ترکیه) وبویژه نمایاندن‌یگانگیها وهمکاریها درکوششهای علمی وادبی وفرهنگی دردورانهای تاریخی‌ست و تصمیم هیأت مدیرهٔ موسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی دایر به تهیه یك فهرست جامع از نسخه‌های خطی فارسی یکی ازبرنامه‌های مهم وباارزش دراجرای هدفهائی‌ست‌که این مؤسسه آن را دنبال میکند.

نخستین‌کوشش مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی برای پژوهشی درباب نسخه‌های خطی فارسی این بودکه فهرست نسخه‌های خطی فارسی موجود درکتابخانه‌های دولتی یاخصوصی ایران و کشورهای دیگر درکتابخانهٔ مؤسسه متمرکز شود. برای این منظور نامه‌هائی در درجهٔ اول به‌کتابخانه‌های سه‌کشور عضوهمکاری عمران منطقه‌ئی فرستاده شده ودرخواست گردیدکه یك نسخه ازفهرست‌کتابهای خطی فارسی اگرچاپ یا پلی‌کپی شده است برای مؤسسه بفرستند. پس‌از بررسی پاسخهاآشکارشدکه بسیاری ازفهرستهاکه مدتی پیش‌چاپ شده‌است نایاب است. بعضی ازکتابخانه‌ها فهرست چاپی ندارند وهمچنین درپاره‌ئی از کتابخانه‌ها هنوز نسخه‌های فارسی کاتالوگ نشده است.

پیداست‌که اگر مؤسسه میخواست به‌تهیهٔ فهرست جامعی از همهٔ نسخه‌های خطی فارسی موجود در کتابخانه‌های جهان ویا دست‌کم نسخه‌های موجود در منطقهٔ R. C. D. بپردازد

این‌کار زمانی عملی بود که فهرستهای اختصاصی همهٔ کتابخانه‌ها در مؤسسه متمرکز میشد. این یك برنامهٔ درازمدتی بود ومنطق ایجاب میکردکه این‌کار در دو مرحله انجام پذیرد. نخست فهرستی ازهمهٔ کاتالگهای چاپ شده‌که دردسترس هست استخراج‌شود وسپس مجلدهای متمم این‌کاررا تکمیل‌کنند.

برای اجرای چنین تصمیمی با آقایان محمد تقی دانش‌پژوه و ایرج افشار که در امر فهرست‌نگاری وکتابشناسی صاحبنظرهستند مشورت به‌عمل آمد و باصوابدید آنان تهیهٔ دورهٔ مقدماتی فهرست جامع نسخه‌های خطی فارسی به‌آقای احمد منزوی ارجاع گردید. آقای احمد منزوی بطوریکه خود در مقدمهٔ کتاب یادآور شده‌اند از سالها پیش یادداشتهائی در باب نسخه‌های خطی‌فارسی تهیه‌کرده بودند. پیشنهاد مؤسسه‌آن‌بودکه فهرستی‌که تهیه میشود برحسب موضوع‌کتابها منظم‌گردد واطلاعات لازم به‌حداقل (که نخست تصور میشد ذکر محل نسخه وسال تحریر واشاره‌ئی به‌کاتالگ اختصاصی کافی باشد) برگزار شود.

اینك‌مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی باکمال خوشوقتی جلداول فهرست‌نسخه‌های خطی‌فارسی را (که رویهم سه جلد خواهد بود) به‌دوستداران فرهنگ و هنرایران تقدیم میکند. کمترین سخنی که در بارهٔ گرد آورندهٔ آن آقای احمد منزوی میتوان گفت این است که کوشش و مراقبت ایشان درتنظیم و تکمیل یادداشتهای خود برای این نشریه و مجاهدت در غلط‌گیری نمونه‌های چاپی که شخصاً عهده‌دار بوده‌اند از حد فعالیت عادی برای یك تألیف بالاتر بوده بلکه از روی عشق و اخلاص این‌کاررا دنبال میکنند. امید است‌که با این دلبستگی وپشتکار مجلدات دیگر این نشریه نیز بزودی تکمیل و منتشر شود.

دکترسلیم نیساری

یادداشت

فهرستنامه‌ای که مجلد اول آن برروی کاغذ مرغوب و باچاپ خوب از طرف مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ای انتشار می‌یابد تألیفی است‌کم نظیرواثری است فایده‌بخش برای همه‌کسانی که در زمینه‌های مختلف تحقیقات ایرانی به‌تحقیق و تتبع می‌پردازند.

گردآورندهٔ این فهرستنامه به‌مناسبت آنکه سالهای دراز باپدر ارجمندش در تألیف و تدوین‌کتاب مشهور «الذریعه» کارکرده است ورزیدگی وآشنایی خاص به‌تألیفات وآثار ادبی وعلمی مؤلفان اسلامی دارد. نوشته‌های فارسی‌راکه درفهرستهای مختلف معرفی‌شده ودرگوشه وکنارکتابخانه‌های‌ایران پراکنده است خوب می‌شناسد. وطبعاً فرد شاخصی‌است‌که می‌توانست فهرست‌های متعددرا بررسی‌کند وازمیان همهٔ‌آنها فهرستی جامع ومشترك فراهم آورد. اینك خوشبختانه اولین‌جلد چنین‌فهرستی‌که وصفش‌درزیر گفته خواهدشد به‌اهتمام ایشان وبه‌سرمایه وعلاقهٔ مؤسسهٔ فرهنگی عمران منطقه‌ای دردسترس محققان قرارمی‌گیرد.

آقای منزوی درمدت شش‌سال تعداد ۸۵مجلد فهرست نسخ خطی را که حاوی معرفی نسخه‌های فارسی‌کتابخانه‌های ایران وخارج از ایران است مورد رسیدگی قرارداد و پس از استخراج و برگه نویسی برای هرکتاب ونسخه، فهرست تدوینی خود را به صورت موضوعی تفکیك کرد و در ذیل هرموضوع بارعایت الفبائی شدن نام‌کتاب، فهرست خود را بدین شیوهٔ پسندیده مرتب ساخت.

البته‌فضل‌تقدم‌درتهیهٔ‌فهرست‌مشترك‌نسخ‌خطی‌فارسی‌از‌آن C. A. Storey ایرانشناس فقیدانگلیسی(درگذشته‌درآوریل۱۹۶۷)است‌که‌درطول‌حیات‌پرثمرکتاب‌مشهورودقیق‌خودبه‌نام **Persian Literature . A Bio-Bibliographical Survey** را میان سالهای ۱۹۲۷ تا ۱۹۵۸ انتشار داده و در آن نسخ خطی فارسی درعلوم قرآنی و تاریخ و جغرافیا و علوم ریاضی را معرفی کرد. شرح نسخه‌هایی که استوری در تألیف خود آورد مبتنی است بر فهرستهایی که تا زمان کار کردن او یعنی سال ۱۹۵۵ اغلب در ممالك اروپایی از مجموعه‌های همان ممالك منتشر شده بود و ضمناً چند فهرست معدود ایران و بعضی از فهارس هند و ترکیه را نیز در بر گرفته بود. استوری در ده پانزده سال آخر عمر از کار شامخ خود دست بازداشت و باهمه پیوندی که بدین رشته یافته بود به علت هجوم

بیماری قلبی توانایی ادامهٔ خدمت نداشت وهمواره آرزومند بودکه دیگری کار نیمه‌تمام اورا به‌پایان برد. به‌همین ملاحظه وصیت کردکه کتابدار فاضل موزهٔ بریتانیا که باادبیات فارسی آشنایی دارد یعنی آقای G. M. Meredith - Owens دنبالهٔ کار او را بگیرد و به‌انجام برساند. امیدست ایشان بتوانندکه نیت‌بلند اورا برآورند.

درسالهای اخیربورشفسکی از کتابشناسان فرهنگستان علوم شوروی در شعبهٔ لنین‌گراد درصدد آن برآمد که کتاب استوری را به‌زبان روسی برگرداند و ضمن نقل‌کردن به روسی اطلاعات جدیدرا برآن الحاق‌کند، بنحوی‌که متذکرشده است (راهنمای کتاب سال یازدهم (۱۳۴۷) صفحهٔ ۲۶۷ – ۲۶۸) جلد اول این‌کتاب نیز دردست تهیه است.

اماکار آقای منزوی بااین‌کارها تفاوت دارد، زیرا:

۱ـ این فهرست به‌زبان فارسی تهیه شده‌است واستفاده‌کنندگان ازین زبان، آسانتر آن را مورد استفاده قرار خواهندداد.

۲ـ این‌فهرست مبتنی‌است برمجموعهٔ فهرستهائی‌که درزبان فارسی تهیه‌شده ومخصوصاً دراین سالهای اخیر حدود چهل‌هزار نسخهٔ خطی توسط‌آقای دانش‌پژوه شناسانیده شده است ودرکتاب استوری نشانی ازآنها نیست ومحققان خارجی طبعاً ازآن‌استفاده خواهندکرد.

۳ـ این فهرست به‌ترتیب الفبائی اسم کتاب مرتب شده است و با کتاب استوری که به ترتیب تاریخی (یعنی زمان زندگی مؤلفان) است متفاوت است و ناگزیر مراجعه را آسانتر می‌کند.

۴ـ ازهرکتاب نشانیهایی داده وازآغازهرکتاب چندکلمه‌ای نقل شده است، وهمچنین ویژگیهای نسخه‌ها از هر کتاب را، که خواستار این نوع اطلاع را احتیاج آن نیست که به‌فهرست اصلی یا اصل کتاب مراجعه کند و از این حیث برکتاب استوری مزیت دارد، و کتابهایی که در هیچیك از فهرستها شناسانده نشده و خود آقای منزوی دیده است.

یازدهم شهریور ۱۳۴۸ — ایرج افشار

دیباچه

ازآنجاکه نخستین گام برای شناختن و شناساندن یك ملت‌کهن سال دست‌یابی به‌آثار اوست ازسالهای پیش این‌آرزو را داشتم‌که بتوانم فهرست عامی از کتابهای فارسی تهیه‌کنم.

انتشار «فهرست‌کتابهای چاپی فارسی» آقای خانبابا مشار در۱۳۳۷ خورشیدی وسپس جلد دوم‌آن، مرا به‌این‌اندیشه واداشت‌که کوشش‌خودرا منحصر به‌تهیهٔ فهرست‌کتابهای خطی فارسی‌کنم، که باجمع این‌دو وادغام‌آنها فهرست عام تهیه گردد.

آقای ایرج افشار باهمکاری‌آقای حسین‌بنی‌آدم «کتابشناسی دهساله: ۱۳۳۳ ــ ۱۳۴۲ خورشیدی» برای‌کتابهای چاپی ایران تنظیم ودر ۱۳۴۶ منتشر ساختند.

اکنون بااینهمه کاری‌که انجام‌شده می‌بینم تمام موادلازم برای نگارش یك فهرست عام از مؤلفات فارسی چقدر آماده شده است. بهتر است این فهرست به‌ترتیب مؤلفین در آید و مجموعی از فارسی‌نویسان از «هدیةالعارفین» و «معجم‌المؤلفین» و «فهرست مؤلفین‌کتابهای چاپی» آقای مشار و «فرهنگ سخنوران» دکتر خیام‌پور وجز آنهابیرون کشیده شود، بویژه مؤلفینی‌که در«ذریعهٔ» پدرم شناسانده شده‌اند‌که درهیچ‌جای دیگرازآنان نام‌برده نشده است، و بسیاری که به‌تازگی نام آنان از زوایای کتابخانه‌ها بوسیلهٔ فهرست نگاران بیرون کشیده شده‌اند، ولی ترتیبی برای دست یابی به آنان داده نشده است!

فرهنگ ماا‌کنون نیازمند چنین فهرستی است، ومن درتهیهٔ مواد اصلی این کار هستم، هرچند معتقدم‌که این‌کار از عهدهٔ یك تن بیرون است، ولی یك کار ناقص اگراز روی اصول درست پایه‌گذاری‌شده‌باشد. می‌تواند پایه‌ای برای‌کاردیگران قرارگیردکه‌کاملترآن‌را بسازند. ازاین قبیل‌کارهای نیمه‌تمام همین فهرستی است که اکنون دردست شماست.

* * *

درکار گردآوری نسخه‌های خطی فارسی بودم واین قسمت را برای رسیدن به مرحلهٔ دوم‌که تهیه فهرست عام بود دنبال می‌کردم، که به‌ناتوانی خود دررسیدن به‌این هدف بزرگ واقف‌گشتم، چه تهیهٔ فهرستی ازهمهٔ نسخه‌های خطی فارسی نیز از عهدهٔ یك تن خارج بود، لازم بود چندکس‌که به‌زبانهای مختلف بیگانه تسلط داشته باشند هریك فهرست‌های خاصی‌از نسخه‌های فارسی که به‌زبانهای خارجی شناسانده شده است به فارسی درآورند و یا از آنها مطالب‌لازم را برای تهیهٔ این فهرست بیرون کشند.

درکارخود به‌دشواریهای دیگری نیز برخوردم تاتن به‌این دادم‌که این دستك ناقص را درهمین‌اندازه به‌چاپ برسانم‌یکی‌ازآن دشواریهااین‌بودکه‌هرچه‌کارمن‌پیشرفت‌میکرد‌تسلط‌من برفیشهای موجودکمتر می‌شد، چون شمارهٔ آنها به‌پنجاه هزار رسیده بود و قسمت بزرگی از اطاق کارم‌را فراگرفته بود وبرای دست‌یابی به‌یکی ازآنها وافزودن‌نسخهٔ تازه‌ای برآن‌وقت بسیاری ازمن‌گرفته می‌شد، به‌عبارت دیگراین مخلوق من‌آنقدر بزرگ شده بودکه از تسلط من خارج می‌شد.

بدنبال راه‌حلی بودم تابه‌راهنمایی آقایان محمدتقی دانش پژوه وایرج افشارکه سمت استادی نسبت به این ناچیز دارند از تصمیم مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی دایر برانتشار فهرستی از نسخه‌های خطی فارسی‌آگاه شدم، وبه‌تأیید و تشویق آقای دکتر سلیم نیساری یادداشتهای خود را بدقت بازجوئی نموده وبرحسب موضوع منظم وبرای چاپ آماده ساختم.

* * *

این دستك درحقیقت فهرست کاملی از نسخه‌های خطی فارسی در کتابخانه‌های جهان نیست وکارمن تا این مرحله برمبنای ۷۳ جلد فهرست از نسخه‌های خطی فارسی چاپ شده درایران و۱۲جلد فهرستهای خارج ازایران‌است وبعلاوه نسخه‌هائی راکه خود دیده برآنها افزوده‌ام وبانشانی [رؤیت] مشخص ساخته‌ام.

* * *

تقسیم‌بندی دقیق‌کتابهای پیشینیان برحسب موضوع بسیاردشوار وحتی می‌توان‌گفت غیر ممکن است، چه بیشترکتابهای ایشان شامل مباحث گوناگون است بسیاری ازکتابها، چند فصلی درریاضیات، چند فصلی درستاره شناسی، وچند فصلی درداختربینی دارد، جدا ساختن بسیاری ازکتابهای فلسفی ازعرفانی باآن نفوذی‌که عرفان درطرز فکر دانشمندان گذشتهٔ ما داشته‌است وهمچنین جداساختن کتابهای فلسفی ازکلامی باآن‌شرایط تاریخی‌که همه میدانیم کار بس دشواری‌ست. به‌این علت هرتقسیم‌بندی خالی‌از ساختگی نخواهد بود.

* * *

کارمن دراین دستك دربارهٔ هرکتاب دردوبخش است: کتابشناسی و نسخه‌شناسی. نخست تاآنجاکه توانسته‌ام بسیارکوتاه دربارهٔ کتابشناسی هرکتاب سخن‌گفته‌ام، نام‌کتاب و ونام نگارنده وسال نگارش وبخشهای‌آن، سپس سرآغاز نسخه‌ای‌که دربیشتر نسخه‌ها یکسان است ویا سرآغاز نسخهٔ چاپی‌آن راآورده‌ام وآنگاه به‌نسخه شناسی پرداخته‌ام و نسخه‌ها را به‌ترتیب تاریخ تحریر ویاسدهٔ احتمالی‌آن نوشته، آورده‌ام.

دربسیاری ازکتابهاکه نسخه‌های‌آن به‌نامهای گوناگون یادشده، یك نام‌را برگزیده‌ام ودر نسخه شناسی یادکرده‌ام‌که این نسخه به‌چه‌نام است، ویا درفهرست به‌چه‌نام آمده است. همچنین دربارهٔ تاریخ نگارش هرگاه درنسخه‌ها اختلافی بوده در نسخه شناسی آورده‌ام، و

همچنین دربارهٔ کتابهایی‌که در نسخه‌ها ویافهرستها به‌چندتن نسبت داده شده‌است درهر نسخه یادکرده‌ام‌که درفهرست ازآن چه‌کسی دانسته شده است. من دراین‌کار هرگز نظرخرده‌گیری به‌کسی نداشته‌ام، تنها خواسته‌ام برای پژوهندگان مجال تأمل داده باشم‌که باز هم دریافتن حقیقت بکوشند وصرفاً به‌انتساب کتاب به‌کسی‌کاررا پایان یافته نپندارند ، چه بسا نگارندهٔ واقعی‌کتاب همان‌کسی باشدکه تنها دریك نسخه ازاو نام‌برده شده است .

* * *

تاآنجاکه توانسته‌ام کوشیده‌ام‌که از پر نوشتن دربارهٔ نگارندگان دوری جویم، برای یکبار نام ونشانیهای نگارنده وتاریخ زایش ومرگ ومنابعی که به‌آنها دسترسی داشته‌ام یاد کرده‌ام، باردوم‌که نگاشتهٔ دیگری ازاوآمده، به‌نگارش پیشین برگشت داده‌ام، دراین‌برگشت دادنها هیچگونه امتیازی‌برای‌نگاشته‌ای ازنگاشته‌های یك‌مؤلف درنظرنبوده جزاینکه معمولا هرکتابی‌که دراین دستك جلوترجای داشته درهمانجا نشانیهای‌کامل نگارنده راآورده‌ام.

* * *

صدمین‌سال زندگی پدر ارجمندم نگارندهٔ «الذریعه الی تصانیف الشیعه» درپیش است. من ناچیزآرزوی بزرگ خود را درگرد آوری فهرست نسخه‌های خطی فارسی و این مولود ناقص‌را باپوزش به‌ایشان پیشکش‌می‌کنم، که درزندگی غمخوار ومشوق وراهنمای من‌بوده‌اند و به‌برادر بزرگم علینقی منزوی که کمکهای او در گردآوری این فهرست از حدود تشویق و راهنمائی‌گذشته است .

* * *

ازآقای عبدالجواد طالقانی مدیرکتابخانهٔ ملك سپاسگزارم‌که نزدیك‌به‌دوسال درهای کتابخانه را برویم‌گشاده بودند وگذشته ازوقتهای اداری هفته‌ای سه روز عصرها با چهره‌ای گشاده به کتابخانه می‌آمدند تامن بتوانم به فهرست کتابها بپردازم . ازاستاد مقامی آقای عبدالحسین حائری سپاسگزارم که گذشته از راهنمائیهای گرانبهای خود یادداشتهای خود دربارهٔ‌نسخه‌های خطی مجلس‌را بیدریغ دراختیارم‌گذارده‌اند، ازآقای‌عبدالله انوارکه‌جلددوم فهرست‌کتابخانهٔ ملی‌را پیش‌ازانتشارجزوه بجزوه بمن می‌دادند، ازآقای حاج سیدمحمدعلی روضاتی که فهرست کتابخانهٔ اختصاصی خودرا پیش‌ازچاپ‌برای این ناچیز فرستاده‌اند، از آقای سید عبدالعزیز طباطبائی یزدی که یادداشتهای گرانبهای خود را از نسخه‌های خطی کتابخانهٔ امیرالمؤمنین در نجف و چند کتابخانهٔ شخصی دیگر در ایران بمن داده‌اند ، از کارگران زحمتکش وصبورومهربان چاپخانهٔ تهران‌مصورکه‌نواقص‌کارمرا باکاردوباره وزحمت بیشترجبران میکرده‌اند ، **از همهٔ این آقایان سپاسگزارم .**

شهریور ماه ۱۳۴۸

احمد منزوی

بخش یکم

تفسیر

الف

آثارالاخیار

از علی فرزند حسن زواره‌ای اصفهانی ، که بروزگار شاه‌تهماسب صفوی (۹۳۰-۹۸۴) میزیسته ، وشاگردغیاث‌الدین جمشید زواره‌ای مفسر ، وشیخ‌علی‌کرکی بوده است، ترجمه‌ایست از « تفسیرالعسکری » که بـدستور همان شاه تهماسب بفارسی برگردانیده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۰ . روضات ـ الجنات : ۴۰۷ .

1ـ **رضوی** ۲۳ تفسیر ۱۴۳۲ : نستعلیق **۱۲۶۵** وآیه‌ها به نسخ ، آغاز در دیباچه چند سطری افتاده ، وتا آیهٔ ۲۸۲ بقره را دارد . در پایان بنام « آثارالاخیار » نامیده شده : ۲۷۰ گ ۱۷س [ف . رضوی ۴ : ۴۰۱]

آیات‌الاحکام = تفسیر شاهی

از میرابوالفتح شریفی .

آیات الاحکام‌الفقهیه

از ملا ملك علی تونی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) نگاشته است ، در شمارهٔ آیتهایی که در هر یك از عنوانهای فقهی‌آمده است . شاید گزیدهٔ « تفسیرشاهی » میرابوالفتح باشد . **آغاز :** فاتحهٔ فایحهٔ کتاب کتاب فصاحت مآب .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۴ .

2 ـ **رضوی** ، ۲۲ فقه : نسخ روزگار نگارنده ، **۱۰۹۸** ، نسخه از طهارت است تادیات ، ۳۷گ ۱۵ س [ف . رضوی ۲: ۶۸]

آیات‌الاحکام

ترجمه و تفسیر آیتهایی ازقرآن است که احکام شرعی از آنها بدست می‌آید .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۰ ـ ۴۴ .

3ـ **تهران، ملی** ۸۳۶/۲ف : سدهٔ **۱۱** (ص۲۳ـ۱۰۳) به ترتیب‌کتابهای فقهی : ۱ ـ طهارة ۲ ـ صلاة ۳ـ زکاة ۴ـ خمس ۵ـ حج۶ جهاد ۷ ـ امر بمعروف . . . ۲۴ ـ جنایات **آغاز :** الحمدلله‌الذی انزل علی عبده‌الکتاب لکل شیء تبیانا وجعل [ف . ملی ۲: ۳۷۰]

4 ـ **رضوی : . . . :** تاریخ یاد نشده وقف نادرشاه **۱۱۴۵** ، به‌ترتیب کتابهای فقهی از طهارت تا به آخر ، و ترجمهٔ زیرنویس

فارسی ، ۱۴۲ گ [ذریعه ۱ : ۴۱]

5 – تهران ، ملی ۲۶۵ ف : نستعلیق ونسخ ، از سدهٔ ۱۲ ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۱۷ گ ۱۹ س [ف ، ملی ۱ : ۲۶۱] .

احسن التفاسیر

از محمد جعفر فرزند ملاعبدالصاحب خشتی دوانی ، تفسیریست بر پایه روایات امامان شیعی ، که در ۱۲۸۸ بدان آغاز کرده سپس از تفصیل دست برداشته و ترجمه مانند بسال ۱۲۹۰ بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۸۶ و ۴ : ۱۲۶ .

6 – نجف ، شوشتریها : در فهرست «حسن التفاسیر» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۲]

احسن القصص ـ تفسیر سورهٔ یوسف

از معین مسکین فراهی فرزند شرف الدین حاجی محمد ، درگذشتهٔ ۹۰۷ ، که پس از مرگ برادرش در ۹۰۰ مقام قضاوت هرات یافت و پس از یکسال کناره‌گیری کرد . در پایان نسخهٔ چاپ ۱۲۷۸ از آن معین الدین جوینی ، و در برگ عنوان نسخهٔ ۷۸۹ مجلس از آن معین الدین جامی هروی چشتی دانسته شده و هر دو درست نیست (ابن یوسف) تفسیر سورهٔ یوسف است و شاید بخشی از تفسیر بزرگتر او «حدائق الحقایق» باشد . بدینگونه : در آغاز آیت را ترجمه و و سپس تفسیر کرده است **آغاز** : الحمدلله ، نحمده و نستعینه . . . همی گوید بندهٔ ضیف مسکین معین مسکین .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۷ و ۴ : ۳۴۵ و ۶ : ۲۸۵ . استوری ۱ : ۱ : ۱۱۹۴ (نسخه‌ها) . کشف الظنون ۱ : ۶۳۳ . روضة الصفا در سرگذشت سلطان حسین میرزا بایقرا . صبح گلشن : ۴۳۴ . مؤلفین مشار ۶ : ۲۶۱ . حبیب السیر : ۱۸۰ . ف . مشار : ۵۰ . صبح گلشن : ۴۳۴ . ذریعه ۹ : ۷۸ ، ۱ .

7 – چلبی عبدالله ۱۹ : نسخ عبداللطیف فرزند احمد ، در **۶۵۶** و ۲۲ رجب ۶۶۷ ، از آغاز ۳۲ س افتاده . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۰۵ هست [فیلم ۱ : ۵]

8 – **مجلس** ۲۷۹۸/۱ : نسخ خوش سدهٔ ۹ درمجموعه مشوش صحافی شده (ص ۱-۹۵) [ف ـ مجلس ۱۰ : ۷۶]

9 – **دانشگاه** ۲۶۵۹ : نسخ شنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۰۲۹** ، زرین ، در فهرست بعنوان «تفسیر سورهٔ یوسف» آمده ، ۲۲۴ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۵۸]

10 – **ادبیات** ۲۲۷ حکمت : نستعلیق ملك علی فرزند خیرالله ، **۱۰۵۵** ، آغاز در دیباچه افتاده است در فهرست بعنوان «تفسیر سورهٔ یوسف» آمده [ف . ادبیات ۲ : ۹]

11 – **مجلس** ۷۸۹ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت رضاقلی هدایت ۱۲۸۳ ، در برگ عنوان آمده که از معین الدین چشتی هروی است ، ۲۲۲ گ ۲۳ س [ف . مجلس ۳ : ۲]

12 – **مجلس** ۲۳۸۷/۱ : فهرست نشده سدهٔ **۱۳** (ص ۱ – ۹۵) [نسخه‌ها ۵ : ۶۷]

13 – **مشهد** ، عبدالمجید مولوی : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، [نسخه‌ها ۵ : ۱۰]

احسن القصص = جامع الستین = الستین الجامع

اسرار القلوب فی اوصاف المحبوب

از محمد فرزند محمد باقر لاهیجانی ،

مشهور به نواب، نگارندهٔ «المنازلات» درفقه. بنام حاج میرزا آقاسی، بسال ۱۲۶۳، در تفسیرعرفانی آیت: وبشرالذین‌آمنوا وعملو... (انوار) **آغاز**: و کم‌لله من لطف خفی ـ یدق خفاه عن فهم‌الزکی

11 ـ **تهران، ملی** ۶۸۲/۳ ف: سدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۱ـ۱۱۴)، همراه: شرح الفصل فی حقیقة عالم الوصل، حکمة ایمانی در شرح فصل ثانی، (این‌کتاب)، تفسیر آیت وبشرالذین آمنوا، لغز همه از همو [ف. ملی ۲: ۱۸۳]

اشارات التفسیر فی بشارات التذکیر المستخرج من تفسیر العتیق

گزیده‌ایست از «تفسیر» ابوبکر عتیق سورآبادی

16 ـ **دارالکتب**: نسخ محرم **۶۶۴**، (۶۹۴؟) سورهٔ ۱۹ـ۱۱۴، ۲۰۹گ، **فیلم** آن در (دانشگاه ۱۱۸۸) هست [فیلم ۱: ۱۳ ف. مخطوطات ۱: ۱۷]

اشارات رموز

ازسلیمان، تفسیریست عرفانی موضوعی، در پانزده باب:

۱ـ در آیاتی‌که دلالت میکند بر استغفار ۲ ـ که اشارت میکند بر توبه ۳ ـ به آوردن ایمان ۴ـ به منافقان ۵ ـ بروضو وغسل و تیمم ۶ ـ بر روزه و حج و جهاد ۷ ـ بر حساب و میزان و معاد ۸ ـ بر ذکر ۹ ـ نفی و اثبات ۱۰ متفرقات ۱۲ ـ وحدت وجود ۱۳ ـ روح و نور ۱۴ ـ به ارادهٔ خدا ۱۵ ـ بر توحید. در آن از شاه محمود مسخر ایران و اصفهان و «جواهر التفسیر» کاشفی درگذشتهٔ ۹۱۰ یاد کرده وباهل تشیع انتقاد کرده و منکر معراج ورؤیت است، وپس‌از سدهٔ ۱۱ نوشته شده‌است. **آغاز**: الحمدلله الذی جعل الاستغفار مغفرة للمستغفرین... امابعد، چنین‌گوید اقل سالکان المسمی بسلیمان (سلمان).

17 ـ **تهران، ملی** ۹۸۵: نسخ درشت عالی سدهٔ **۱۲**، زرین، با نام احمد نیریزی که گویا درست نباشد، ۱۸۲ ص ۱۱ س [ف. جواهر الکلام: ۱۱] در فهرست آقای انوار آمده که نگارش ۱۱۰۷ است و بنام سلطان محمود ساخته شده است [ف. ملی ۲: ۵۴۱]

افضل التفاسیر

ازغلامحسین ادیب زندی شیرازی، متخلص به لامعی و ملقب به افضل الملك، نگارندهٔ «افضل‌التواریخ» وجز آن، درگذشتهٔ ۱۳۴۸، از روی «مجمع‌البیان» گزیده و بنام احمدشاه قاجار بروزگار فرمانروایی سلطان حسین‌میرزا نیرالدوله در خراسان بسال ۱۳۳۰ نگاشته‌است **آغاز**: سپاس فراوان وستایش بی‌پایان توانا خداوندی را سزد.

بنگرید: گفتار ایرج افشار ـ مجلهٔ یغما ۱۶: ۲۲ـ۲۲۳

18 ـ **ملك** ۶۶۱: شکسته نستعلیق نگارنده، در **۱۳۳۰**، ۱۵۱ گ ۱۷ س [ف. ملك، فارسی: ۳۲]

الف انسانیت

از محمد فرزند محمود دهدار، متخلص به عیانی، از سدهٔ یازدهم (در مورد نام و نام پدر اوگفتگوست ونسبت یاد شده برابر است با آنچه خود بخامهٔ خود درگنجینهٔ گرانمایه‌آورده است) گفتاریست عرفانی در مراتب انسانیت و

مقامات محمدص. وچون دوسورهٔ ضحی والم نشرح بگفتهٔ او در حق پیامبر است به تفسیر و تاویل آنها پرداخته. واین دهمین گفتار ازگفتارهای دهگانهٔ اوست. **آغاز:** حمد و سپاس وستایش بیقیاس حضرت خداوند راست.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۹۰ و۹: ۷۷۷ و ۱۸: ۱۵۶، ۲۴۷. آثارالعجم: ۴۶۴. آتشکدهٔ آذر: ۱۵۲. گنجینهٔ گرانمایه(دستور): ۲۷۳-۲۷۶. ریاض العارفین: ۳۹۳. مؤلفین مشار ۵: ۷۹۱.

19 ـ **مجلس** ۷/ ۸۲۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** در مجموعهٔ ۱۲ رساله از همو (ص ۹۷ ـ ۱۱۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳]

20 ـ **شیراز**، دکتر خاوری: شمارهٔ ۳ دفتر، با تاریخ **۱۰۶۵** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۶۸]

21 ـ **الهیات** ۱۱/۱۹۲ د: نستعلیق محمد مهدی با تاریخهای **۱۰۹۶-۱۰۹۷** در دفتر (۱۹۴ر ـ ۲۱۱پ) همراه با ۱۱ گفتار دیگر ازهمو آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۲۵۸ و ۲: ۱۵۰]

22 ـ **دانشگاه** ۴۷۴۵/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ ع۱۲/۱۰۷۷ در دفتر، دیباچه ندارد (۱-۱۷) [ف ـ دانشگاه ۱۴: ۳۷۰۳]

23 ـ **ملك** ۴۰۲۷/۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**(۵۷ پ-۷۷ پ) آغاز برابر نمونه، نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است [رؤیت]

24 ـ **دانشگاه** ۸۶۴: نسخ محمد باقر فرزندکربلائی اسدالله خوئی، **۱۲۳۳** درخوی، آیتها بزر خط شنگرف (گ ۲۳ ـ ۴۸) [ف. دانشگاه ۱: ۹]

25 ـ **مجلس** ۳۱۰۲/۱۰: نستعلیق محمدحسین فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت اللهی **۱۲۹۹** (ص ۲۴۸-۲۷۳) همراه با ۱۰ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۵: ۱۸۱ـ ف. مجلس ۱۰: ۶۶۰]

26 ـ **نجف**، شیخ آقا بزرگ تهرانی ۳۶/...: نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علی نقی دنبنی خوئی زنجانی، ۱۹ج۲/**۱۳۵۳**. ضمن مجموعه رساله های او که برخی از رساله های مجموعه بخط صاحب «ذریعه» است. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱: ۷۵۲]

27 ـ **رضوی** ۳۶۲ حکمت: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ۱۸ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴: ۳۰]

امانت الهی در تفسیر آیهٔ امانت

ازسید محمدباقر فرزند شمس الدین محمد حسینی، میرداماد، درگذشتهٔ ۱۰۴۰، گفتاریست درتفسیر آیهٔ: اناعرضنا الامانة علی السماوات... برای نواب قوچی باشی همدانی صفوی نگاشته و درج ۱/۱۰۳۹ بانجام رسانده‌است، و ضمن رساله‌های او بچاپ رسیده است. **آغاز:** قال‌الله العظیم ... اناعرضنا الامانة ... بتحقیق که ماعرض کردیم بر آسمانها وزمین وکوهها.. و انسان حامل آن شد.

بنگرید: ذریعه ۲: ۳۴۵ و ۹: ۷۶. ف ـ مشار. ۱۴۶. تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۴۹. ریاض العارفین: ۲۷۸. آتشکدهٔ آذر: ۱۶۹. فوائدالرضویه: ۴۱۸. مؤلفین مشار ۲: ۷۳.

28 ـ **مجلس** ۲۸۵۹/۲۸: نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمان فرزند محمد جابری قادی، نزدیك **۱۰۷۰** (ص ۸۹ ـ ۹۵) [ف ـ مجلس ۱۰: ۱۹۸]

امانت ـ تفسیر آیهٔ امانت

ازملامحسن فیض کاشانی (۱۰۰۷ـ۱۰۹۱) (بنگرید : ترجمهٔ حدیث معلی ـ بخش ستاره شناسی) تفسیر آیت انا عرضنا الامانة علی السماوات است در سورهٔ احزاب آیت ۷۲ بروش عرفانی خود او . **آغاز :** اما بعد ، از تفسیر آیهٔ کریمهٔ عرض امانت سئوال کرده بودند، جواب آن موقوفست بر تمهید مقدمه ای چند .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۲۴ و ۹ : ۸۵۳ . هدیة الاحباب : ۲۳۳ . فوایدالرضویه: ۶۳۲ . مؤلفین مشار ۵ : ۷۹۹ و آتشکدهٔ آذر: ۲۴۵ . تذکرهٔ حسینی: ۳۲۲ .

29 ـ **مجلس** ۱۷۱۲ : بخامهٔ علم الهدی فرزند نگارنده ، بروزگار نگارنده میان **۱۰۸۹ـ ۱۰۹۱** (ص۲۵۴ ـ ۲۵۶) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۵ : ۵۶]

30 ـ **مجلس** ۱۷۱۳: ثلث زیبا ، گویا محمد تقی **۱۰۹۰** ، آغاز برابر نمونه (ص ۲۵۱ ـ ۲۵۴) [ف . مجلس ۵ : ۵۷]

31 ـ **تهران** ، آقای مدرس رضوی : نسخ ، با تاریخ **۱۰۹۱** در دفتر ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۴۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۱]

32 ـ **مجلس** ۲/۱۷۱۲ : بی تاریخ ، ضمیمهٔ مجموعهٔ سدهٔ **۱۱** است (ص۲۵۴ـ۲۴۸) آغاز برابر نمونه [ف ـ مجلس ۹ : ۲۴۸]

33ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۳/ ۳۶۴: نستعلیق و نسخ علی فرزند احمدرشتی، با تاریخ **۱۳۷۰** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۸]

34 ـ **مجلس** ۲/۴۷۰۲ : نسخ محمد علی فرزند عبدالخالق نایینی متخلص به عبرت **۱۳۳۸** (۱۲۶ ب ـ ۱۲۸) [رؤیت]

35 ـ **سپهسالار** ۶۳۲۷ : نسخ محمد علی کرمانشاهی ، سدهٔ **۱۴**، در فهرست زیر عنوان «اصول المعارف» و پایان آن بجای پایان «اصول المعارف» یادشده است [ف. سپهسالار ۳: ۱۵۵] .

الانوار فی معدن الاسرار

از شرف الدین محمد فرزند علی نیمدهی، متلخص به فنایی ، بنام ظهیرالملة والصدارة و رکن السلطنه والایاله والدین عبدالباقی(دیباچه) تفسیر آیهٔ نور است بروش شرع و عرفان **آغاز :** الحمدلله الذی نور مشکاة الاعیان بنور مصباح ذاته . . . اما بعد ، چون بر ارباب سیرت و اصحاب بصیرت .

36 ـ **دانشگاه** : ۴۴۹۶ : نستعلیق سدهٔ **۹ ـ ۱۰** ، زرین ، ۱۰۴ گ ۱۱س [ف ـ دانشگاه ۱۳ : ۳۴۴۶] .

انوار الهدایة

از شیخ علی فرزند حسین کربلائی ، که بروزگار شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) میزیسته ، بسال ۱۱۰۷ در سه فصل بانجام رسانده است : ۱ ـ تفسیر آیت و لقد خلقنا الانسان و نعلم ما توسوس به نفسه ۲ ـ تفسیر آیت اعلموا ان الله یحول بین المرء وقلبه ۳ـ در بیان علوم دینیه و نقل سخنانی از « اربعین » شیخ بهائی و ابن خاتون .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۴۶ .

37 ـ **رضوی** ، تفسیر : نسخ ع ۱ / **۱۱۰۷** . وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز: حمدله، ۵۰ گ۱۳ س [ف . رضوی ۱ : ۴ تفسیر]

۱۰ـ انیس المریدین وشمس المجالسین

تفسیریست ازسورهٔ یوسف وگزارش داستان او بشیوهٔ عرفانی همرا با حکایتها و احادیث و سخنان عرفااست. ودرآن ازتفسیر وهب بن منبة و تفسیر خلف بن ایوب نقل شده و شعری از سعدی در آن هست : کمال همنشین برمن اثر کرد . وگرنه من . . . و فهرست نگار رضوی گمان برده که از اواخر سدهٔ هفتم باشد .

38 ـ **رضوی : ۲۵۵** تفسیر : نستعلیق بد ، تاریخ یاد نشده ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۲ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۴ : ۴۰۸]

انیس المریدین و روضة المحبین

از ابونصر احمد فرزند نصر بخارائی .

39ـ **بانکیپور۱۱۰۳** : نوشتهٔ **۱۰۰۱**، تفسیر سورهٔ۱۲ قرآن است [استوری، نسخه‌ها ۱۱۵:۱]

ب

بحرالاسرار = سبع المثانی

از مظفرعلیشاه طبیب کرمانی، میرزامحمد تقی فرزند محمدکاظم طریقتی ،کشته بهسم سال ۱۲۱۵ درکرمانشاه مثنویست عرفانی درتفسیر وتأویل سورهٔ سبع المثانی (حمد)که خود آنرا بدونام خوانده است وسپس گزارشی به‌نثربرآن نگاشته و بنام « مجمع البحار » خوانده است . دراین مثنوی پس از حمد سورهٔ فلق و ناس و آنگاه حدیث (ماالحقیقه) را رویهم نزدیك به پنجهزار بیت‌گزارش کرده و بسال ۱۳۲۹ در کرمان بچاپ رسیده است .

آغاز: باء بسم‌الله‌الرحمان الرحیم
هست مفتاح در گنج حکیم

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۹ و ۹ : ۱۰۶۱ و ۱۲ : ۱۲۹ و ۱۹ : ۱۲۵ . طرائق‌الحقایق ۹۳:۳ . ریاض‌السیاحه: ۲۲۰. ریاض‌العارفین: ۴۹۳ . ف . مشار : ۲۰۵ . مؤلفین مشار ۲ : ۲۳۸ . طبقات اعلام‌الشیعة ــ کرام : ۲۲۵.

40 ــ **الهیات** ۲۷۶ د : نستعلیق**۱۲۳۴** آغاز افتاده ، ۱۸۹گ۱۲ س [ف . الهیات ۱: ۱۵]

41 ــ **تهران** ، ملی ۳۶۱ ف: نسخ‌خوش شوال **۱۲۳۸** ، آغاز برابرنمونه ، ۱۱۱گ . ۲۰ ــ ۲۱ س [ف . ملی ۱ : ۳۴۹]

42 ــ **دانشگاه ۱۱۷۹/۲** : نوشتهٔ علی فرزند ابوطالب پنجشنبهٔ ۱۶ شوال **۱۲۵۹** (۱۴۹پ ــ ۲۸۹پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۴۶]

43 ــ **ملك ۵۲۷۸/۲**: شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند خواجه ربیع ، ۴ رجب **۱۲۷۴** همراه دیوان او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

44 ــ **مجلس** ۲۴۸۹ : شکسته نستعلیق خوش ابوطالب حسینی ، **۱۲۷۵** همراه دیوان او (ص ۳۵۸ــ۴۶۰) [ف. مجلس ۸ : ۱۸۴]

45 ــ **دانشگاه** ۴۱۱۴ : نسخ غلامرضا حیران ، شوال **۱۲۷۶**، ۱۵۰گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۳]

46 ــ **دانشگاه** ۱۴۴۷ : نستعلیق ۱۸ شوال**۱۲۷۸**، ۱۶۳ گ ۱۴س [ف. دانشگاه۶: ۲۱۴۶]

47ــ**رضوی** ۲۵۶ تفسیر: نستعلیق خانل محمدموسی فرزند جعفرقلی نوری،۲۹ ذیعقدهٔ

۱۲۷۸ ، آغاز برابر نمونه، ۸۸گ ۱۴س [ف رضوی ۴ : ۲۰۹]

48 – **ملك** ۵۴۶۵/۴: شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند خواجه ربیع ، **۱۲۸۴** (۱۳۳ پ ۲۸۰ پ) [رؤیت]

49 – **مجلس** ۱۱۷۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، انجام افتاده، نسخه نزدیك ۴۰۰۰ بیت‌دارد ، ۱۴۵ گ ۱۵ بیت [ف . مجلس ۳: ۶۳۹]

50 – **دانشگاه** ۲۸۱۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، در نسخه از صفی علیشاه دانسته شده ، انجام افتاده ، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۶۵۴]

51 – **ملك** ۴۹۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۱۶۱ گ ۱۴ س [رؤیت]

52 – **مجلس** ۲۳۱۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، نزدیك ۴۰۰۰ بیت دارد، ۳۶۴ ص۱۲ س [ف. مجلس ۸:۴]

53 – **رضوی** ۲۵۷ تفسیر : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۵گ ۱۷ س [ف . رضوی ۴ : ۴۰۹]

بحر الدر = حدائق الحقایق

بحر العرفان

از محمد صالح فرزند آقا محمد برغانی قزوینی ، در گذشتهٔ ۱۲۸۳ . تفسیریست در چندین مجلد .

بنگرید: ذریعه۳: ۴۱. طبقات اعلام‌الشیعه کرام : ۶۶۰- المآثر والآثار: ۱۴۴، ۱۸۴. فوائدالرضویه : ۲۱۰. مؤلفین مشار : ۵۱۸ .

54 – **ملك** ۲۳۷ : نسخ سدهٔ **۱۳**، جلد سیزدهم، ازسورهٔ روم تا آغاز سورهٔ ص ودنبالهٔ ش ۲۳۶ ملك است ، ۲۴۷ گ ۲۴ س [ف ـ ملك ، فارسی: ۵۰]

55 – **ملك** ۲۳۶ : نسخ جعفر ملقب به‌جعفر خافی‌حائری درکربلا، تاریخ یاد نشده، جلد دوازدهم است از سورهٔ نور تا آغاز سورهٔ روم ، ۲۳۲ گ ۲۳ س [ف ـ ملك : ۵۰]

56 – **نجف** ملا محمد علی خوانساری . تاریخ یاد نشده . [ذریعه۳ : ۴۱]

57 – **کربلا** کتابخانهٔ شخصی نگارنده ، تمام مجلدها. وکتابخانهٔ شیخ نوری، جلد پنجم آن . [ذریعه ۳ : ۴۱]

بحر المعارف = اسرار الصلاة

از احمد فرزند محمد کاظم اشکوری ، گویا دربیست جلد، بسال ۱۲۸۸ بنام حاج ملا محمدصالح برغانی وآقاصالح مشهور به‌خانیان ساخته، جلد یکم درتفسیر سورهٔ فاتحه و اسرار صلاة بنام«اسرارالصلاة» وجلد سوم درپند واندرز بنام «بحرالاسرار» وچهارم در آیتهای قرآنی وکربلا بنام «بحرالمصیبة» ، پنجم در حج بنام «اسرارالحج» است .

58 – **ملك** ۱۸۷۳ : نستعلیق نگارنده، **۱۲۸۸** . جلد یکم «اسرارالصلاة» ، ۲۸۳ گ ۱۷ س

59 – **ملك** ۱۸۷۴ : نستعلیق نگارنده، ۵ ج ۲ **۱۲۸۹/۲** ، جلد چهارم «بحرالمصیبه»، ۲۸۵ گ ۱۷ س [ف ملك ، فارسی : ۵۱]

البحر المواج والسراج الوهاج

از قاضی شهاب الدین احمد فرزند شمس‌الدین فرزند عمر زوالی دولت آبادی هندی حنفی ، درگذشتهٔ ۸۴۸. تفسیریست بنام

شمس‌الدین ابوالمظفر ابراهیم شاه شرقی (۸۰۴-۸۴۴) ساخته است. از این کتاب بسال ۱۲۹۷ تنها سوره‌های ۱-۴ بچاپ رسیده است.

بنگرید: ایضاح المکنون ۱ : ۱۶۶ . هدیة العارفین ۱: ۱۱۲۷. استوری. نسخه‌ها ۱: ۸۶ . تاریخ فرشته ۲ : ۵۹۵ .

60 - **دارالکتب**: ۱-م تفسیر فارسی: بدون تاریخ و مقابله شدهٔ **۸۹۴**، ۷۱۴ گ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۷]

61 - **آته** ۳۰۷۳ : نوشتهٔ **۹۶۴** سوره‌های ۱ تا ۶ (ف آته ۲ : ۳۰۷۳) [نسخه‌ها ۱: ۸۶]

62 - **بانکیپور** ۱۱۰۹: نوشتهٔ **۱۱۰۱** [نسخه‌های خطی ۱ : ۸۷]

63 - **آته** ۲۶۷۹ : نوشتهٔ **۱۱۸۷**، سوره‌های ۱ - ۱۸ [ف . آته ج ۱- نسخه‌های خطی ۱ : ۸۶]

64 - **بانکیپور** ۱۱۰۵ - ۱۱۰۸ : نوشتهٔ **۱۲۶۵** [نسخه‌های خطی ۱ : ۸۶]

بحرالمواج

از فاضل هندی ، بهاءالدین محمد فرزند تاج‌الدین حسن‌فرزند محمد اصفهانی(۱۰۶۲-۱۱۳۷) (ابن یوسف) ویابگفتهٔ ذریعه به‌نقل‌از روضات از پدرش تاج‌الدین حسن (۱۰۵۲) . در خود کتاب از نگارنده یاد نشده ، و از ملا خلیل قزوینی ۱۰۸۹ به بعضی از معاصرین و از شیخ بهائی ۱۰۳۰ با ترحیم یاد میکند ، پس نگارش میان ۱۰۳۰ و ۱۰۸۹ است .

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۹. روضات‌الجنات: ۶۴۸ . هدیةالاحباب : ۲۰۷ . کشف‌الحجب: ۵۵۷ . تذکرةالقبور : ۵۷ . فوائد رضویه : ۴۷۷. ریحانة الادب ۳: ۱۸۳ . مؤلفین مشار ۵ : ۴۱۱ .

65 - **مجلس** ۷۹۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲** ، نخست آیتها را به ثلث و نسخ آورده و ترجمه‌کرده‌آنگاه به‌تفسیرآن‌می‌پردازد،ازآغاز قرآن تا سورهٔ نحل است ، و یکی دو برگ از انجام افتاده ، ۴۷۲ ص ۲۵ س [ف . مجلس ۳ : ۴]

66 - **ملی** ۷۷۲/۲۰۲۰ : سدهٔ **۱۲** ، ساختهٔ سه‌شنبهٔ ۸ ج ۱۱۱۳/۱ ، گویا البحرالمواج می‌باشد (دانش پژوه) از سورهٔ مجادله تا پایان قرآنست ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۹۰ هست [فیلمها ۱: ۵۴]

بدایع‌البیان

ازحسین علی فرزند شیخ علی‌خان زنگنه، در تفسیر .

67 - **ملك** ۱۷۶: شکسته نستعلیق، **۱۰۹۸**، زرین ، ۲۰۷ گ ۱۵ س [ف - ملك : ۵۴]

بضاعة المزجاة = تأویل‌الآیات

الموسومة به ...

آغاز: گوهر گرانبها ولؤلؤ کثیرالصفای ثناء خاصه ذات پاك یگانه است .

68 - **یزد** - سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** ، اندازه ربعی [نسخه‌ها ۴ : ۴۵۹]

بیان‌السعاده = تفسیر منیر

که بنام سلطان محمد فرزند حیدر محمد گنابادی در۱۳۱۴ چاپ شده، و از رسالهٔ علی فرزند احمد المهائمی الکوکنی النوائتی (۷۷۶ - ۸۳۵) مشهور به مخدوم علی مهائمی گرفته شده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۱ . ف مشار : ۲۲۷ . مؤلفین مشار ۴ : ۱۱۴ .

69 – **تهران** ، فخرالدین نصیری : [یادداشتهای ایشان]

پ

پرسش و پاسخ

از محمد باقر فرزند محمدتقی مجلسی ، درگذشتهٔ ۱۰۳۰ دربارهٔ ۱ – تفسیر آیت لارطب ولایابس الا فی‌کتاب مبین ۲– تفسیر آیت ابن‌الله دانستن یهود و نصارا مسیح را ۳ – دربارهٔ آیت تنزل الملائکة والروح . **آغاز:** حمدله.. اما بعد ، چنین گوید ابن . . . سؤالاتی چند رسیده از بعضی اهل کتاب .

70 – **دانشگاه** ۹۳۳ : نسخ خوب ۱۲ ذیقعدهٔ ۱۲۹۹ ، ۲۲ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱ : ۱۳۰]

ت

تاج التراجم فی تفسیر القرآن للاعاجم

از عماد الدین ابوالمظفر طاهر شهفور فرزند محمد اسفراینی ، در گذشتهٔ ۴۷۱ . کوثری درپیشگفتار «التبصرة فی الدین» همین اسفراینی مینویسد : این تفسیر درایران بچاپ رسیده است ، گویا آنرا با « تاج التراجم ، مواهب‌الرحمان» منسوب به آقاجمال خوانساری اشتباه گرفته است (دانش پژوه) آغاز: الحمدلله الذی خلق السماوات و الارض . . . سپاس و ستایش مرخدای را که آن خدای جل جلاله بیافرید .

بنگرید: استوری۱ : ۳ : ۱۱۹۰ . (نسخه‌ها) مشار : ۲۸۹ ، ۱۵۲۶ . مشار- عربی : ۱۵۶ . مؤلفین مشار ۳ : ۵۸۹ . کشف الظنون ۱ : ۲۶۸ . هدیةالعارفین ۱ : ۴۳۰ .

71 – **فاتح** ۳۰۲ : نسخ ابومنصور مظفر فرزند احمد فرزندحمدان در ۲۰ ذیحجهٔ **۵۰۶** ، **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۵۶ و ۱۰۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۲۶]

72 – **یوگسلاوی** ، خسرو بیك ، سراویو ، ۳۸۹ : نوشتهٔ ابراهیم فرزند عثمان نلهیجی سکلی ، در پنجشنبهٔ پایان ع۲/**۵۷۹** ، جلد ۳ است ودر پایان آمده : یتلوه‌الرابعه . **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۶۵۱ هست [فیلمها ۱ : ۲۶]

73، 74 – **قونیه** ۲۳۲ : نسخ بایادداشت ۷ رجب **۷۷۷ و ۷۴۸** ، از سورهٔ حجرات تاپایان ، ۵۶۰ ص . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۷ هست. همچنین از نسخه قونیه ۱۱۵ که از انعام تا حجرات است در ۷۷۷ ص **فیلم** ش ۶۳ در دانشگاه است ، فیلمهای دیگری نیز از این تفسیرکه تاریخ تحریرآنها یاد نشده دردانشگاه هست [فیلمها ۱ : ۲۶]

75 – **مهدی بیانی** ۴۵ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۸–۹** ، ازمیانهٔ قرآن وآشفته است ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۵۷۸ هست [فیلمها: ۲۶]

76 – **سپهسالار** ۲۰۱۹ : آیتها به نسخ وتفسیر به نستعلیق سدهٔ ۹، زرین، جلد دوم است

از سورهٔ مریم تاپایان قرآن ، ۳۶۶ گ۲۳ س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۹۰]

77 ـ **بادلیان** ۱۶۸ Marsh : نستعلیق و نسخ حبیب‌الله فرزند جمال‌الدین اصفهانی، در **۹۴۷** ، درسه جلد، **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۸۶۴ و ۱۰۰۱ و ۱۰۰۲ هست [فیلمها ۱ : ۲۶]

78 ـ **گدك احمد پاشا** ، قره حصار ۱۳۳ : تاریخ یاد نشده ، از سورهٔ انعام تا آیت ۶۰ یونس و از آیت ۳۶ سورهٔ ق تا آیت ۴۰ همین سوره واز آیت ۳۶ ذاریات تاپایان‌قرآن ۸۹ گ . **فیلم** آن درالهیات ش۲ و ۲۰/۱ع هست [ف . الهیات ۲ : ۹۸]

تاج القصص

از ابو نصر علی فرزند علی فرزند نصر بخارائی . ودر ذریعه از«تاج‌القصص» ملا معین هروی در گذشتهٔ ۹۰۷ یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۰۶ . استوری ۱: ۱۵۹ (نسخه‌ها) .

79 ـ **بادلیان** ۱۹۳ اوزلی ۳۴۲ : نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۲۸۸ گ ۲۳ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۵۴ هست [فیلمها : ۲۷]

تحفهٔ جهان

ازابوالحسن علی‌فرزند میرزا محمد حسن فرزند عبدالرسول حسینی خویی زنوزی فانی ، تفسیر سورهٔ فاتحه است که بخواهش یکی از شاهزادگان نگاشته است (دانش پژوه) گویا نگارنده پسر میرزا حسن فرزند عبدالرسول حسنی حسینی زنوزی متخلص به‌فانی (۱۱۷۲-۱۲۴۶) باشد. **آغاز:** الحمدلله العزیزالعلیم.. بندهٔ جانی ... علی ... الزنوزی .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲۱و۱۱ : ۳۲۲ و ۹ : ۸۰۳ . دانشمندان آذربایجان : ۲۹۲ . طبقات اعلام الشیعه ـ کرام : ۳۲۹ .

80 ـ **دانشگاه ۲۹۸۲/۴ :** حبیب‌الدین محمد فرزند علی اصغر گلپایگانی ، با تاریخ **۱۲۶۵** دردفتر به‌همین خامه (س۵۴۲-۶۲۷) در این مجموعه از نگارنده : منبع‌الکرامه (تفسیر) شأن نزول قرآن ، تحفهٔ جهان ، یك رساله درحکمت بعربی ، لمعة نورانیة بعربی، رساله دربارهٔ دین هست [ف . دانشگاه . ۱ : ۱۸۹۵]

تحفة الخاقان

از نواب میرزا محمد باقر فرزند محمد لاهیجانی اصفهانی تهرانی در گذشتهٔ ۱۳۴۰، بدستور فتحعلی شاه در۳۰-۱۲۳۱ درپنج جلد نگاشته است . او آیتها را بهپنج دسته : قصص، حکم ، معارف ، پند و مواعید تقسیم کرده و هر یك را در مجلدی تفسیر کرده است : جلد یکم قصص قرآن را از آدم و دیگر پیامبران هریك در کتابی بنام آنها گرد آورده است . جلد دوم کتاب عقل وجهل تا توحید را در بر دارد .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۳۱ . روضات ۴: ۱۲۳ (۶۶۱) استوری۱ : ۱۲۰۳ (نسخه‌ها). طبقات اعلام‌الشیعه ـ کرام : ۱۸۸ .

81 ـ **مجلس** ۷۹۴ : نسخ حاجی بابا سمنانی، رجب **۱۲۳۰** ، زدین، جلد یکم، آغاز برابر نسخهٔ (ملك: ۲۵۱) ۴۲۵ ص۲۷ س [ف. مجلس ۳ : ۸]

82ـ **سپهسالار** ۲۰۲۰: نسخ‌محمدباقر، ومقابله شدهٔ **۱۲۳۰**، جلد یکم است ، ۳۶۲ گ ۳۳ س [ف . سپهسالار ۳ : ۳۵۹]

83 ـ **ملك** ۲۵۱ : نسخ **۱۲۳۱** ، جلد دوم، **آغاز** : سپاس بیقیاس معبود ترا سزاست که سپاس تو ، ۱۷۹ گ ۲۵ س، درفهرست پدر نگارنده اسماعیل یاد شده، [ف. ملك : ۱۰۵]

84 ـ **ملك** ۴۳۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، **آغاز** : حروف وکلمات ستایش وسپاس مختص متکلمی است که از فرط محبت تصنیف کرد ، ۳۵۹ گ ۲۰ س [ف ـ ملك : ۱۰۶]

85 ـ **سامره** ، سید محمدتقی خراسانی اصفهانی : تاریخ یاد نشده ، ذیل جلد یکم آن است [ذریعه ۳ : ۴۳۱]

تحفة الطالبین

از آقاسید جلیل فرزندعباس فرزندسلیمان موسوی حسینی طارمی،که در تهران درمدرسهٔ صدر میزیسته ؛ نگارندهٔ «تبصرة الادباء» و جز آن ، درگزارش بسمله ، بروش پرسش و پاسخ در ع۲۶/۱۲۹۳ نگاشته است. و در دیباچه از «قواعد جلیله» در منطق و «فوائد جلیلهٔ» خود در نحو یاد میکند . **آغاز** : الحمدلله الذی الهمنا انوار العلم والصواب . . . و بعد چون این بنده جلیل بن . . .

86 ـ **دانشگاه** ۴۱۵۶/۱ : نسخ علی‌اکبر ورامینی، چهار شنبهٔ ۱۱ رجب**۱۲۹۳** (ص۱ـ۳۲) سپس «تبصرةالادباء» از همو [ف ـ دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۶]

ترجمهٔ انوارالتنزیل و اسرارالتأویل

متن از عبدالله فرزند عمرشیرازی بیضاوی در گذشتهٔ ۶۸۵ یا ۶۹۱ . ترجمه از ناشناس.

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۱۸۶ . ذریعه ۶ : ۴۱ . هدیةالعارفین ۱ : ۴۶۲ .

87 ـ **تهران، ملی** ۱۵۸ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، از آیهٔ الحمدلله الذی نزل الفرقان است تا پایان بقره . **آغاز**: الحمدلله الذی... سپاس وستایش مرخدایرا که فروفرستاد قرآن را بر بنده‌اش تاکه باشدآن بنده ... درفهرست آمده «ترجمهٔ اسرارالتنزیل» بیضاوی‌گویا غلط چاپی از فهرست است ، ۲۲۶ گ ۲۵ س [ف. ملی ۱ : ۱۶۳]

ترجمة البرهان

متن از سید هاشم فرزند سلیمان توبلی کتکانی بحرانی ، درگذشتهٔ ۱۱۰۷ یا ۱۱۰۹، ترجمه و تعلیق ازمحمد کاظم فرزند شاه محمد تبریزی ، با افزودن سه باب و یك خاتمه در دیباچهٔ آن ، و بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) ساخته و در۸ شعبان۱۱۳۱ بانجام رسانیده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۹۳ . امل‌الآمل : ۵۰۶ .

88 ـ **دانشگاه** ۴۲۱۱ : نسخ مترجم ۸ شعبان **۱۱۳۱**، زرین، چند تاریخ عرض دارد، ۴۵۹گ ۲۵ س [ف ـ دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۶]

ترجمهٔ اماطة اللثام = ترجمهٔ رفع‌اللثام

ترجمهٔ تفسیر سورهٔ توحید

متن از شیخ ابوعلی سینا (۴۲۷) ترجمه ازفخرالدین فرزند احمد رودباری . همراه با ترجمهٔ تفسیر سورهٔ فلق، ترجمهٔ تفسیرسورهٔ ناس از همو ، در نشریهٔ آثار ملی ش ۲۷ بکوشش دکتر یار شاطر بچاپ رسیده است . **آغاز** : قل هوالله ، باید دانست هو مطلق آنست که

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۳۵ . فهرست

مصنفات ابن سینا ـ مهدوی: ۶۴. مؤلفین مشار ۴ : ۷۸۳ .

89ـ **مجلس** ۶۳۱/۱: نستعلیق **۱۲۶۸** [ف . مجلس ۲ : ۳۹۱]

ترجمهٔ تفسیر سورهٔ فلق

متن از ابوعلی سینا ، ترجمه ناشناس .
آغاز : قل اعوذ برب الفلق ، بگو ای محمد پناه می‌برم به پروردگاری که شکافندهٔ ظلمت ـ سرای .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۴۱. ف . مصنفات ابن سینا ـ مهدوی : ۶۵ .

90 ـ **مجلس**۶۳۱/۲: نستعلیق **۱۲۶۸** [ف . مجلس ۲ : ۳۹۱]

ترجمهٔ تفسیر سورهٔ ناس

متن از ابوعلی‌سینا . ترجمه از ناشناس .
آغاز : قل اعوذ برب الناس ، سابقاً در اوان تفسیر سورتین مبارکتین توحید و فلق مفهوم گردید .

بنگرید : فهرست مصنفات ابن سینا ـ مهدوی : ۶۵. ذریعه ۴ : ۳۴۲ .

91 ـ **مجلس** ۶۳۱/۲: نستعلیق**۱۲۶۸** [ف . مجلس ۲ : ۳۹۱]

ترجمهٔ تفسیر صافی

متن از فیض کاشانی (امانت : ۵)
بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۵ . ف . مشار عربی : ۵۸۳ .

92ـ **سلطنتی کپنهاك**، کریستن‌سن : شکسته نستعلیق **۱۱۹۸** ؛ نسخهٔ اصل ، جلد ۵ و ۶ [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۵]

ترجمهٔ تفسیر طبری

متن از ابوجعفرمحمد فرزند جریرطبری مازندرانی (مازندران ۲۲۴ ـ بغداد ۳۱۰) ، ترجمه گویا از ابوعلی‌محمد فرزند محمد بلعمی وزیر منصور فرزند نوح سامانی(۳۵۰ـ۳۶۵) و بدستور همین شاه در پیرامون ۳۵۲ در هفت جلد بفارسی در آورده است . و بکوشش آقای حبیب یغمائی بچاپ رسیده است .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۴۳۷ . هدیةالعارفین ۲ : ۲۶ . سبك شناسی ـ بهار ۱: ۱۰۸ . مؤلفین مشار۵: ۷۶۰ . دستورالوزراء: ۱۱۳ . پیشگفتار چاپ از آقای یغمائی .

93 ـ **مولوی خانه بورسه گتل** ۱۶۱۲: نسخ حسکویهٔ کاتب فرزند محمدفرزند حسکویه،در**۵۶۳**، ازآیهٔ۵۶ المؤمنون‌تاالسبا، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۲ هست [فیلمها۱ : ۵۶] فیلم دیگر آن در الهیات ش ۱۶ ع هست [ف . الهیات ۲ : ۱۰۱]

94 ـ **مسجد اورخان جامع** ۹۶۷ : نوشتهٔ نزدیك بپایان سدهٔ ۶ ، جلد یکم از دو جلد، ۲۳۰ گ ۱۹ س : **فیلم** آن دردانشگاه ش ۶۱ هست [فیلمها۱ : ۵۶] فیلم دیگرآن در الهیات ش ۲۵ هست [ف . الهیات ۲ : ۱۰۲]

95 ـ **حراجچی اوغلودر بورسه** ۱۳۱ : نسخ اسماعیل فرزند مصالح حیدری حافظ، نزدیك بپایان‌سدهٔ **۶**،ازفاتحه‌تاکهف‌نیمه یکم آنست، آغاز اندکی افتاده، ۱۵۶ گ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۵۴ هست [فیلمها : ۵۶]

96 ـ **گلستان ۱۲۲۵۳** : نوشتهٔ اسعد فرزند ابی‌الحسن‌فرزنداحمد فرزندابی‌الحسن فرزند سهلویهٔ یزدی، ع/۱ **۶۰۶** تذهیب احمد عتیق در رجب ۶۰۸ ، هفت سبع باید باشد و

سبع چهارم را ندارد . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۲۷ هست [فیلمها۱ : ۵۶]

97ـ **رضوی ۱۹** تفسیر: تاریخ یادنشده، نسخ ودرست بمانند سبع پنجم نسخهٔ گلستانست، جلد پنجم ، از آیهٔ ۵۸ سورهٔ المؤمنون است تا آیه ۱۹ سبا، ۱۶۳گ ۱۹س [ف ـ رضوی ۱: ۱۹ تفسیر . فیلمها۱ : ۵۷]

98ـ **رامپور ۱۱** : نزدیك **۶۰۰** ، از آغاز تا آیت ۶۶ نسا .

99ـ **پاریس S.P. ۱۶۱۰** : نوشتهٔ خزانهٔ دستور اعظم وزیر ربیب الدین حاج ابوالقاسم هارون فرزند علیظفر دندان **۶۰۷ـ۶۲۳** گویا در آذربایجان . از فاتحه تا آیت ۶۱ نساء ، جلد یکم از هفت جلد . **فیلم** آن در دانشگاه هست (شماره نشده) [فیلمها : ۵۷]

100ـ **حسین آزاد**: نوشتهٔ شعبان**۶۳۲**، درچهارده جلد هریك نیم سبع آن [فیلمها۱ : ۵۷]

101ـ **قونیه یوسف آغا ۵۴۳۸** : نسخ آغاز سدهٔ **۷** ، ۳۴۴ س

102ـ **انجمن آسیائی بنگال ۱۶ Aa** : سدهٔ **۷ـ۸** . ازبقره تاکهف [فیلمها۱ : ۵۷]

103ـ **ایاصوفیا ۶۸۷** : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۸** ، کامل ، ۶۵۲ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۳ هست [فیلمها۱ : ۵۶]

104ـ **نافذ پاشا ۶۴** : نوشتهٔ **۸۵۴** ، هشت جزو از اعراف تا کهف [فیلمها : ۵۷]

105ـ **موزهٔ بریتانیا Add ۷۶۰۱** : نوشتهٔ داود فرزند محمد جونپوری کاتب کتابخانهٔ خاص ، آدینهٔ **۸۸۳** در جاونپور ، کامل، ۳۸۶گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۸۷۸ هست [فیلمها۱ : ۵۷]

ترجمهٔ تفسیر عسکری = آثار الاخیار

ترجمهٔ الخواص = تفسیر زوارهای

از فخرالدین ملا ابوالحسن علی فرزند حسن زوارهای، سدهٔ دهم، شاگرد محقق کرکی (۹۴۰) و استاد ملا فتحالله کاشانی (۹۸۸) تفسیریست کوتاه در دو جلد که در ۹۴۷ (فضلالله) نگاشته است : جلد یکم از آغاز تا کهف و دوم از آنجا تا پایان قرآن. **آغاز** : (ج۱) حمد بیحد و شکر بلاعد . . . اما بعد بر ارباب دین مبین و اصحاب یقین

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۰ . استوری ۱: ۱۱۹۷،۱۴(نسخهها) . روضاتالجنات:۴۰۷. فوائد رضویه: ۲۷۵. مؤلفین مشار ۴ : ۱۸۷.

106ـ **حقوق ۱۲** ب : نسخ سدهٔ **۱۰**، جلد یکم ، چند برگ میانه نونویس، ۴۲۴ گ [ف . حقوق : ۵۲]

107ـ **رضوی ۱۸** تفسیر : نستعلیق محمد امین فرزند اسماعیل مازندرانی، **۱۰۲۰** جلد یکم ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۳۹۹ گ ۲۵ س [ف . رضوی ۱ : تفسیر ۷]

108ـ **دانشگاه ۲۷۶۵** : نستعلیق **۱۰۲۸**، جلد یکم از آغاز تاپایان سورهٔ کهف، ۵۱۶ گ ۲۵ س[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۲۶]

109ـ **دانشگاه ۶۰**: نسخ شوال**۱۰۵۶**، جلد یکم تاپایانکهف ، زرین، ۵۵۱ گ ۲۳س [ف . دانشگاه ۱ : ۳۶]

110ـ **مجلس ۲۰۰۵** : نسخ محمود فرزند علی فرزند محمد الحسینی موسوی گرمرودی شهربانی، مبعث **۱۰۶۷**، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، زرین، ۹۷۲ص [ف. مجلس ۶ : ۵]

111 ـ **ادبیات ۲۱۰** حکمت : نستعلیق محمد رضا فرزند محمود خلخالی ، ۲۶ع۲/ **۱۰۷۰** ، جلد یکم [ف . ادبیات ۲ : ۸]

112 ـ **مجلس ۷۹۸** : نستعلیق**۱۰۷۴**، جلددوم ازمریم تاپایان قرآن،زرین، ۲۸۴ گ ۲۷ س [ف . مجلس ۳ : ۱۲]

113 ـ **ملك** ۲۷۶ : نسخ محمد امین فرزند مطهر برغانی، آدینهٔ دهۀیکمج۱/**۱۰۷۸** (در پایان ج۱) از میانهٔ دیباچه است تا سورهٔ نصر ، ۴۹۵ گ ۳۱ س [رؤیت]

114 ـ **مجلس ۷۹۷**: نستعلیق **۱۰۸۳**، جلدیکم، از آغاز تاپایان بنی‌اسرائیل، ۲۴۱ گ ۳۱ س [ف . مجلس ۳ : ۱۲]

115 ـ **دانشگاه ۲۶۴۹** : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۸ شعبان **۱۰۸۵** ، از کهف است تا پایان ، ۳۴۵ گ ۲۶ س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۵۲۲]

116 ـ **معارف**: (ملی) ۱۷-۱۲۳۵ : نستعلیق‌و‌نسخ حسین فرزند نعمت‌الله خلیل‌زاده، در**۱۰۸۶**، ازسورهٔ مریم‌تاپایان‌قرآن‌را دارد ، ۲۹۴ گ ۲۷ س [ف . جواهرالکلام : ۲۱]

117 ـ **ادبیات ۱۸ ب** : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، اندکی از آغاز در دیباچه و نیز انجام افتاده، ۴۰۶ گ ۲۱س [ف . ادبیات۱: ۱۲۳]

118 ـ **دانشگاه ۱۷۲۸**: نسخ سدهٔ**۱۱**، جلد۳ و۴ است. از سورهٔ کهیعص تاس، ۲۵۰ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۸: ۲۶۳]

119 ـ **مجلس۷۹۶**: نسخ‌خوب‌سدهٔ **۱۱**، جلد یکم ، از آغاز تا پایان کهف ، ۵۱۴ گ ۲۵ س [ف . مجلس ۳ : ۱۱]

120 ـ **ملك ۶۳۱۳** : نسخ سدهٔ **۱۱** ، جلد یکم ، ازآغاز تاکهف ، آغاز چند سطری افتاده ، ۱۱۵۴ س ۲۴ س [رؤیت]

121 ـ **ملك ۶۳۱۴**: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، جلد دوم ، از مریم تا ناس ، ۸۵۹ س ۱۷ س [رؤیت]

122 ـ **اصغر مهدوی ۱۶۳** : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، [نسخه‌ها ۲ : ۶۸]

123 ـ **ملی ۱۱۹ ف** : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲**،جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۴۰۰ گ ۲۴ س [ف . ملی ۱ : ۱۱۳]

124 ـ **مشهد، کاظم مدیر شانه‌چی** : نسخ **۱۲۴۹** [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۴]

125 ـ **همدان ، مدرسهٔ غرب همدان** ۲۳۳۲ : نوشتهٔ قاسم فرزند قاسم موسوی ، ۱۳۱۶ [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۳]

126 ـ **رضوی ۱۵** تفسیر : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، جلد یکم ، وقفی ۱۲۲۱ ، بخشی از سورهٔ روم تا بخشی از سورهٔ فاطر افتادگی دارد، ودر پایان بخشی‌از تفسیرحسینی را نویسنده آورده است ۶۰۰ گ ۲۹ س .

127 ـ **رضوی ۱۶** تفسیر : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، جلد دوم ، از مریم تا پایان قرآن ، ۴۵۶ گ ۲۳ س .

128 ـ **رضوی ۱۷** تفسیر: نسخ ، تاریخ یاد نشده ، جلد یکم ، از آغاز تا پایان سورهٔ کهف،آغازبرابرنمونه، وقف شاه‌عباس ۱۰۱۷، ۴۲۵ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۱ تفسیر ۷]

129 ـ **رضوی ۲۶۳** تفسیر: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۵۷۷ گ ۲۸ س [ف . رضوی ۴ : ۴۱۲]

130 ـ **معارف** (ملی) : ۱۶-۱۲۳۴ : نستعلیق و نسخ بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۴۹۲ گ ۲۲ س، ازآغاز تا پایان سورهٔ کهف

[ف . جواهرالکلام : ۱۹]

131 ـ **آمل** ، میرزا ابوالحسن پیشنماز آملی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۰]

ترجمهٔ رفع اللثام = ترجمهٔ اماطة اللثام عن وجه آیات الصیام

آیات الاحکام در بارهٔ رمضان است ، متن و ترجمه از یك تن است که در سه فصل بنام شاه تهماسب (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) ساخته است :
۱ـ در وجوب روزه ۲ـ وجه تسمیهٔ ماه رمضان ۳ـ شب قدر. ابن یوسف احتمال داده است که نگارنده حسن بن ابراهیم فرزند علی فرزند عبدالعالی میسمی باشد ، و صاحب ذریعه آنرا نپذیرفته است آغاز: شایستهٔ تقدیم درهرکتابی، و سزاوار تصدیر در هرخطابی ، حمد واجب

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۰۴ و۴۹ : ۱۰۵ و ۱۱ : ۲۴۴ .

132 ـ **رضوی** ۷۵ فقه : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، وقف نادر شاه ۱۱۴۵ ، ۸۸ گ ۱۱ س [ف . رضوی ۲ : ۲۳]

ترجمهٔ سلطانی = ترجمهٔ قرآن

از علی رضا فرزند کمال‌الدین حسین شیرازی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ـ ۱۱۰۵) بسال ۱۰۸۴ نگاشته است .

133ـ**قاهره** ، دارالکتب ۳۳۸مصاحف طلعت : قرآن به نسخ ، زیر نویس نستعلیق محمدهادی فرزند محمد علی اصفهانی ، رجب ۱۱۲۹ ، زرین ، با دیباچه‌ای از مترجم [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۵]

ترجمهٔ سورهٔ کهف

از ابوعبدالعزیز احمد شاه ولی‌الله فرزند عبدالرحیم عمری دهلوی ، در گذشتهٔ ۱۱۷۶

134 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱۴ مصاحف طلعت : متن نسخ ترجمه نستعلیق عبدالله شاه معروف به صحاف، ۱۱ رجب **۱۲۹۳** برای سید یعقوب خانصاحب [مخطوطات ۱ : ۳۰۵]

ترجمهٔ القرآن = ترجمهٔ سلطانی

از علیرضا .

ترجمهٔ القرآن

ازقطب‌الدین محمد فرزند شیخ علی شریف دیلمی لاهیجی اشکوری ، شاگرد میرداماد ، در گذشتهٔ‌پس از ۱۰۷۵ . ترجمه و تفسیریست روان بروش شیعی ، در دوجلد، و از «مجمع‌ـ البیان» بسیار یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۵ . امل‌الآمل : ۶۵ . روضات‌الجنات : ۶۰۹ . مؤلفین مشار: ۶۲۵. ریحانةالادب ۳ :۳۱۰. هدیةالاحباب : ۲۱۷ .

135 ـ **رضوی ۲۶۷** تفسیر (۱۴۶۳): نوشته باید از کاتب شمارهٔ پسین باشد ، تاریخ یادنشده ، جلد یکم است ، دیباچه و سه آیت آغاز قرآن نانویس مانده ، ۲۷۴گ۳۰س.

136 ـ **رضوی ۲۶۸** تفسیر (۱۴۶۴): نسخ محمداشرف فرزند محمدعلی ،ع۲۶/ **۲۶۰** (=...) جلد دوم است وبا شمارهٔ پیشین بیك خامه، ازپایان‌سورهٔ اسرا است تا پایان قرآن. در پایان نام نگارنده وتاریخ انجام۱۰۸۰ (؟) در هندوستان یاد شده ، ۳۶۵گ ۳۰ س [ف. رضوی ۴ : ۴۱۴]

ترجمة القرآن

ازآقا محمد هادی معروف بمترجم فرزند محمد صالح مازندرانی ، در گذشتهٔ ۱۱۲۰ (سنگ قبرش) ، نگارندهٔ : انوارالبلاغه و جز آن .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۲۰ و ۴: ۱۲۹.

137 ـ **کرمانشاه** ، حاج محمدعلی تاجر اصفهانی: نوشتهٔ محمدصالح فرزند توکل مشهدی ، **۱۱۱۵** [ذریعه ۴ : ۱۲۷]

تفسیر

منسوب بابن خاتون امامی اصفهانی ، در ذریعه آمده : شاید «خزائن‌الانوار» محمدرضا امامی باشد .

بنگرید : ذریعه ۴: ۲۴۳ ، ۲۷۴ .

138 ـ **مجلس ۵۹** : نسخ ، آغاز افتاده ، ازسورهٔ بقرة است ـ آل‌عمران ـ نساء ـ مائدة . **آغاز** : فاعل شر نیست چه این قبیح است وحق تعالی از قبح منزه‌است ، پس حاصل آیه آن است . . . . ، ۲۴۵ گ و ۲۱ س [ف ـ مجلس ۲: ۲۷]

تفسیر

از ابوبکرفرزندعمر فرزندابوالفضل (؟) در استوری‌آمده : تنها تفسیرقسمتهائی ازقرآن است (دانش پژوه)

بنگرید : هدیة‌العارفین ۱ : ۲۳۵. کشف‌الظنون۱ : ۱۹۰. استوری. نسخه‌ها ۱ :۱۱۶.

139 ـ **موزهٔ بریتانیا : or۷۵۰۵** : نوشتهٔ **۸۶۷** ، بخشی از آنست . [نسخه‌ها ۴: ۶۶۱]

تفسیر = روض‌الجنان

ابوالفتوح رازی

تفسیر

ازشیخ بهائی (چنانکه پشت نسخهٔ ۵۲۲۹ سپهسالارآمده) فهرست نگاران مینویسند : با خلاصة‌المنهج ، منهج الصادقین ، جواهرالتفسیر مواهب علیه و تفسیرگازر برابر کردیم جزآنها بود . ولی یاد نکرده‌اند که با « عین الحیاة » بهائی برابر کرده‌اند یا نه . شاید ترجمهٔ آن باشد .

بنگرید: ذریعه ۴ : ۲۶۵ و۱۵ : ۳۶۹.

110 **سپهسالار ۵۲۲۹** ، نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، **آغاز** : اعوذبالله ، پناه میگیریم بمعبود مستحق به جمیع صفات کمال ، من‌الشیطان ـ الرجیم : از شر وسوسهٔ شیطان رانده شده از ریاض‌رضوان... نسخه تاپایان‌سورهٔ بنی‌اسرائیل است ، ۲۸۹ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۵۵]

تفسیر = لطایف‌التفسیر = لطایف العرفان

زاهد درواجکی ، سیف‌الدین فخرالاسلام ابونصر احمد فرزند حسن فرزند احمد فرزند سلیمان بخارائی یا دارانی ، درگذشتهٔ ۵۴۹ ، که بسال ۵۱۹ ساخته و «تفسیر سیف‌الدین» یا «تفسیر زاهدی» « تفسیر زاهد درواجکی » نیز خوانده میشود، ولی نام‌آن‌گویا همان «لطایف‌التفسیر» باشدکه درنسخهٔ (فاتح : ۳۰۳)آمده است متنی است پرارزش به فارسی وشیعی‌امامی (دانش‌پژوه)**آغاز**: الحمدلله‌الذی انزل‌القرآن نوراً مضیئاً . . . قال‌الشیخ . . . ابتدا کردیم بتفسیر قرآن وشرح معانی و بیان .

بنگرید: استوری ۱ :۴، ۱۱۹۰ـ نسخه‌ها ۱ : ۷۶ .

141 ـ **رضوی ۲۶ تفسیر** : نستعلیق احمد فرزند علی فرزند احمد ، در **۸۲۹** ، وقف امیرجبرائیل در ۱۰۳۷ ، ۵۰۷ گ ، ۲۹ س . آغاز برابر نمونه ، در فهرست نگارنده به‌نقل از دیباچه ابونصر بن احمد بن حسین بن احمد بن سلیمان درواجکی یاد شده . [ف ـ رضوی ۱ :۲۶ تفسیر]. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۷۵]

142 ـ **ترکیه ، فاتح ۳۰۳** : نوشتهٔ محمد فرزند عبدی فرزند قتغلشاه ترکستانی **۸۷۷**/۱ع۲۲ بنام «لطایف‌التفسیر» خوانده شده است [ف ـ دانشگاه ۱۰ : ۱۶۲۲]. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۷۳ هست [فیلمها۱ : ۱۷۵]

143 ـ **حلب** : کتابخانهٔ‌اوقاف ،احمدیه: ۷۲ : سدهٔ ۹ ، آغاز برابر نمونه جلد یکم ، تا پایان سورهٔ کهف [سید عبدالعزیز طباطبائی]

144 ـ **دانشگاه ۴۷۶۴** : نسخ حیدر فرزند عبدالحمید قاینی ، **۹۶۸**/۱ع۱ ، از سورهٔ کهف است تاپایان قرآن، ۵۶۸ برگ شماره کهن دارد ۲۴ س [ف ـ دانشگاه ۱۰: ۱۶۲۲] درنسخه گویا « جوهر نفیس » نامیده شده است فیلم آن در همان کتابخانه ش ۲۰۰۱ هست [فیلمها۱ : ۱۷۵]

145 ـ **رضوی ۲۰ تفسیر** : نسخ ۲۰ ع **۹۷۷**/۲ ، در(فهرست رضوی ۱) این‌نسخه باحتمال تفسیر گازر یادشده است . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۹۵ هست[فیلمها۱ : ۱۷۵]

146 ـ **پاکستان** ، کتابخانهٔ پیشاور : ۳۹ (؟): نوشتهٔ **۹۸۰** سوره‌های ۱ـ۱۸ [فهرست نذیر احمد ـ نسخه‌ها ۱:۷۶]

147،148 ـ **ترکیه، آصفیه**، ۱۲۳ و ۱۳۴ و ۲۷۳: نوشته **۱۰۷۰** [نسخه‌ها۱: ۷۶]

149 ـ **رضوی ۲۱** تفسیر : تاریخ یاد نشده ، از آیت [واتل علیهم نبأ ابراهیم] در شعراء تا [اذاتتلی علیه آیاتنا قال اساطیر] در ملك . این نسخه نیزدرفهرست رضوی باحتمال « تفسیر گازر » یاد شده است . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۲۵ هست [فیلمها۱ : ۸۷۵]

150 ـ **مدینه** ، خانقاه احمدی ۱۲۹ : از مریم تا سورهٔ ص [نسخه‌ها ۵: ۵۳۰]

تفسیر = تفسیر سورآبادی

از ابوبکر عتیق فرزند محمد نیشابوری سورآبادی هروی ، بروزگار وبنام الب‌ارسلان سلجوقی (۴۵۵-۴۶۵) در چهار جلد نزدیك ۴۸۰ بانجام رسانده است . ترجمه و تفسیر و قصص است و بسیار شیوا که بکوشش آقای یحیی مهدوی و مهدی بیانی بچاپ رسیده است .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۴۴۰، ۴۴۹ تاریخ‌گزیده : ۶۹۴ . تاریخ بیهقی : ۲۴۸ . استوری ۱: ۳ نسخه‌ها ۱: ۷۴ . هدیة‌العارفین ۱ : ۶۵۱. مجلهٔ ادبیات تهران گفتار آقای مهدوی س ۱۳۴۵ ش ۴ : ۱۵۵ .

151 ـ **لندن ، دیوان هند** ۳۸۴ : نسخ محمود فرزندگرکساد ترکی ، **۵۲۳**/۲ع۲۶ جلد چهارم، ازمؤمنین تا سبع هشتم سورهٔ ص ، ۲۱۲ گ ۱۸ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۹۵۰هست [فیلمها۱: ۵۵] این نسخه در چاپ مورد استفاده قرارگرفته است .

152 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۳۱۱ : نسخ پنجشنبهٔ ۲۵ رمضان **۵۳۵** دربغداد ، جلد ششم است از مریم تا فرقان ، ۱۷۰ گ ۱۹ س.

فیلم آن در دانشگاه ش ۴ هست [فیلمها:۵۵]

153 ـ **حسین چلبی ۳۶** : نسخ ابن ابی جعفر محمد فرزند مودود فرزند محمد کاتب ،آدینهٔ ۲۲ شعبان **۵۷۴** ، جلد یکم است از آغاز تانساء، ۲۶۰ گ ۱۹ س [فیلمها۱ : ۵۵]

154 ـ **موزهٔ بریتانیا Or. ۳۵۰۰**: نسخ و ثلث دو شنبهٔ ۸ع۲ /۵۸۴ ، ربع یکم ، با مهر کتابخانهٔ شیخ‌الاسلام احمد جام وجزاو، وقف آستانهٔ ژنده پیل ، ۲۳۷ گ .

155 ـ **موزهٔ بریتانیا Or۳۴۹۹** : با همان نشانیها ، ربع دوم ، ۲۵۷ گ .

156 ـ **موزهٔ بریتانیا Or ۳۴۹۶** : با همان نشانیها ، ربع سوم ، ۲۵۱ گ

157 ـ **موزهٔ بریتانیا Or ۳۵۰۷** : با همان نشانیها ، ربع چهارم ، ۱۶۸ گ [نسخه‌های خطی ۲ : ۲۰۱]

158 ـ **تبریز ، ملی** ۳۵۹۲ : سدهٔ **۶-۷** ، سبع نخستین ، روش سؤال وجواب در آن بکار رفته [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱]

159 ـ **مغنیسیا گنل ۱۶۸**: نسخ احمد فرزند عثمان فرزند حاجی عمادی خویی ، یکشنبهٔ پایان ذیقعدهٔ **۶۱۴** ، از سورهٔ حجرات تا پایان قرآن ، ۲۲۰ گ ۱۹س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳ هست [فیلمها۱ : ۵۵]

160 ـ **بادلیان C ۳۴** : نسخ مؤید فرزند محمد فرزند ابی‌نصر فرزند ابی سعید ، صفر **۶۸۶**، ربع یکم سورهٔ۱ تا ۶ . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۸۶۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

161 ـ **خزینهٔ خالد ۱۴** : نسخ محمد فرزند اسماعیل ، رجب **۷۰۴** ، از سورهٔ ص تا سورهٔ طور ، ۲۳۷ گ ۲۵ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

162 ـ **لندن ، دیوان هند ۳۸۳۹**: نسخ **۷۳۰** ، از سورهٔ ۷ آغاز میشود ، ۲۲۵ گ ۲۱ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۴۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

163 ـ **لندن ، دیوان هند۳۸۳۸** : نسخ ذیقعدهٔ **۷۳۰** از سورهٔ ۱ تا ۵ ، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۹۵۳ هست [فیلمها۱ : ۵۵]

164 ـ **پاریس Sp ۵۶** : نسخ **۷۸۰**، از سورهٔ النجم تا پایان قرآن ، ۱۹۵ گ ۱۷ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۶ هست [فیلمها۱ : ۵۵]

165 ـ **قاهره ، دارالکتب ۱۰** تفسیر فارسی طلعت : نوشتهٔ احمد فرزند محمدفرزند علی ، ۱۹ ذیقعدهٔ **۸۶۶** در قزوین ، ربع یکم است از فاتحه تا انعام ، در نسخه نگارنده ابوبکر ...السوریاتی یادشده [مخطوطات ۱ : ۱۰۰]

166 ـ **تهران** ، آقای محدث ارموی : تاریخ یادنشده . [فهرست فیلمها۱: ۵۴]

167 ـ **تبریز ، ملی** ۲۵۸۹ : تاریخ یاد نشده ، بخشی از آنست با روش پرسش و پاسخ [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱]

168 ـ **مجلس** ۳۱۷۷/۲ : خط ثلث (ص ۸۰-۱۸۷) . [ف . مجلس ۱۰ : ۷۶۱]

تفسیر

عزالدین زنجانی (؟)

169 ـ **پیرهدائی ۶۴**: نسخ سدهٔ ۷ ، گویا از عزالدین باشد ، ۲۰۸ گ ۳۱ . س . فیلم آن در دانشگاه ش a۶۳۶ و b۶۳۷ هست [فیلمها : ۵۴]

تفسیر

از محمدعلی فرزند محمد یزدی (دانش‌پژوه)

170 ـ **یزد** ، مدرسهٔ خان بزرگ : نسخ ، تاریخ یاد نشده، ازآغاز است تا اندکی از سورهٔ نسا [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۳]

تفسیر

از نجم‌الدین ابوحفص عمر نسفی ، فرزند محمد فرزند احمد (۴۶۱ ـ سمرقند ۵۳۷) . ترجمه مانند است . چلبی برای او « التیسیر فی‌التفسیر» و اسماعیل پاشا « الاکمل‌الاطول » یادکرده و شاید این تفسیر فارسی ترجمهٔ یکی ازآن دو باشد . آغاز : آغاز کردم بنام خدای روزی دهندهٔ آمر زنده . . . سپاس مرخدای را که آفریدگار .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۵۱۹ . ذیل کشف‌الظنون۱ :۱۱۷ . هدیة‌العارفین ۱ :۷۸۳ .

171 ـ **عاطف افندی** ۳۲۴۵ : نسخ یار علی تبریزی ، ۴ع۴ /**۸۹۰** در مدرسهٔ اخلاصیهٔ هرات ، ۶۰۴گ ۱۹ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۳۹۷هست [فیلمها۱ : ۵۴] فیلم دیگر آن درالهیات ش ۵ع (ج۶) هست [ف . الهیات ۲ : ۱۰۳]

تفسیر

از خواجه محمد پارسا بخارائی حافظی ، فرزند محمد فرزند محمود (۷۵۶ـ۸۳۲) چلبی اورا محمد فرزند محمود و تفسیر او را ازسورهٔ ملك ـ نباء یادکرده است . و « تفسیر سورهٔ فاتحه » ازاو در(ملك : ۱۸۲/۱)هست.

بنگرید : کشف‌الظنون۱ : ۴۴۷ . هدیة‌العارفین۲ : ۱۸۳ . استوری ۱ : ۸ . (نسخه‌ها) نفحات‌الانس : ۴۴۸ . حبیب‌السیر ۳ : ۱۴۲ .

172 ـ **مراد‌ملا**۷۲ : نستعلیق عبدالرحمان فرزند احمد جامی ، یکشنبهٔ ۴ع۱ /**۸۴۸** ، سوره‌های : قدر ، المیکن ، زلزال ،عادیات ، قارعهٔ تکاثر ، عصر ، همزه‌است، ۱۹۶گ۲۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۹ هست [فیلمها۱ : ۵۴]

تفسیر

از میرزا محمد فرزند رضا قمی ، برای شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) . و ازاین روزگارست میرزا محمد فرزند محمد رضا قمی نگارندهٔ « کنزالدقایق » در تفسیر ، ومحمدرضای امامی نگارندهٔ «خزائن‌الانوار» نیزدرتفسیر **آغاز** : سپاس بیقیاس بر متکلمی سزاست که‌بساط‌کلام‌را دربسیط محاورات فرق انسان .

173 ـ **مشهد** ، علی اصغر اصغرزاده : تاریخ یاد نشده . آغاز برای نمونه یاد شده ، تا سورهٔ مائده را دارد . و در فهرست آمده : گویا همان «خزائن‌الانوار» میرزا محمدرضای امامی است [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۳]

تفسیر = تفسیرچرخی

از یعقوب فرزند عثمان چرخی غزنوی سپس شیرازی، درگذشته پیرامن ۸۵۰. تفسیر همهٔ قرآن ازفاتحه تاپایان‌است ، از«تیسیر» و «کشاف» و جز آنها گرفته است . و در لاهور بچاپ رسیده است. **آغاز** : لك الحمد یا من بیده‌الملك ، وهوعلی‌کل شیء قدیر

بنگرید: کشف‌الظنون ۱ : ۴۶۱ . هدیة‌العارفین ۲ : ۵۴۶ . ف مشار : ۴۳۶ .

مؤلفین مشار ۶ : ۰ ۸۷ . حبیب‌السیر : ۹۱. طرایق‌الحقایق۳ : ۲۶. نفحات‌الانس : ۲۵۶ ،

174 ـ **بادلیان** e۳۸/۲ : نسخ و نستعلیق ۲۰ رجب **۸۳۶** (۳۸ـ۲۸۱) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۴۷ هست[فیلمها۱ : ۵۷۰]

175 ـ **موزهٔ بریتانیا** . Or ۹۴۹ : نوشتهٔ **۹۶۰** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۱]

176 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۹ تفسیر فارسی طلمت : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۱۰ محرم **۹۴۶**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۴گ ۱۳ س [مخطوطات ۱ : ۱۰۲]

177 ـ **مدینه** ، کتب خانقاه احمدیه ، مکتبةالمظهر: نستعلیق محمد جعفرخان فرزند خواجه بهادر بیك خان ، ۲۶ ج ۱۲۵۵/۱ ، ۲۶۰گ ۱۳ س ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۵۳۰]

178ـ **قاهره ، دارالکتب**۷ـم تفسیر فارسی : تعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰۱گ ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۱۰۲]

179 ـ **مدینه** ، مکتبة الشفاء ۸۹۸ [نسخه‌ها ۵ : ۵۱۱]

تفسیر

نا شناخته .

180 ـ **خسرو پاشا ۵** : نسخ سدهٔ **۵ـ۶** ۶۰گ ۱۷س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۶۳ هست . [فیلمها۱ : ۵۳]

181 ـ **دانشگاه کمبریج** ۱۴ .M.S Mm : نسخ محمد فرزند ابوالفتح فقیه غریب، **۶۳۸**/۲ع۲۴۷ ، از سورهٔ ۱۹ تا سورهٔ ۱۱۴ ، ۳۷۲گ ۲۱ س. فیلم آن در دانشگاه ش۹۸۲ هست [فیلمها۱ : ۵۴]

182 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or **۶۵۷۳** : بخط کوفی ، ازسدهٔ **۶ـ۷**، ازسورهٔ ۱۸ آیت۷۵ تا سورهٔ ۲۵ آیت ۲۲ را دارد [نسخه‌ها ۴ : ۶۰۰]

183 ـ **یزد، جامع کبیر ۲۱۲۲**: نسخ سدهٔ **۷ـ۸**. آغاز: سورةالاعراف مکیةوهی‌مایتان وست‌آیات . نمونه‌هایی ازاین تفسیردرفهرست کتابخانه آورده شده‌است و فیلم آن دردانشگاه ش۲۴۳۲ هست. وشاید تفسیر سورآبادی باشد. ۳۹۳گ [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۸ . فیلمها ۱ :]

184 ـ **دانشگاه ۲۹۱۰** : نسخ حسین فرزند قاضی محمد ، پنجشنبهٔ ۲۱ ع ۲ **۸۷۷/۲** در بندر جبوال ، آغاز افتاده ، و از پیش از سورهٔ عم یتسائلون است تا پایان قرآن ، تفسیریست ترجمه‌مانند بسیارشیوا، ۱۵۵گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۷]

185 ـ **مشهد** ، عبدالمجید مولوی : نستعلیق سدهٔ **۹** . **آغاز** : سورةالمؤمن ، این سوره مکی است در قول مجاهد وقتاده درناسخ و منسوخ نیست [نسخه‌ها ۵ : ۱۷]

186 ـ **ملك ۱۸۲/۵** : با تاریخ **۹۰۵** ـ ۹۰۷ در دفتر (ص ۷۵ ـ ۷۹)[ف . ملك : ۶ مجموعه‌ها]

187- **قاهره دارالکتب. ۱**ـم‌مصاحف تفسیریست زیرنویس قرآن، نوشتهٔ ۹۱۸، زرین [ف . مخطوطات ۲ : ۱۵۴]

188 ـ **کابل** ، موزه (بی‌شماره) : نسخ سدهٔ ۱۰ ، در سه مجلد ، از آیت ۱۶۱ سورهٔ ۲ تاآیت ۳۸ سورهٔ۵۴ . تفسیرابوالفتوح‌رازی و اسفراینی و سورآبادی و نسفی وگازرنیست . متن ارزندهٔ فارسی است ودرآن از امام زاهد وقفال‌شاشی یاد می‌شود [دانش پژوه ، راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۲]

189 – **کپنهاك** ، سلطنتی ۴۰ Add نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ ، تفسیریست که بنام امیر علیشیر پایان یافته ، از سورهٔ نبأ تا الناس ، آغاز : چون حضرت رسول ص دعوت آشکار کرد و قرآن بر خلق خواند [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۳]

190 – **بادلیان** ۲۸۲۷/۲۷ : درجنگ مؤرخ **۱۰۲۱ – ۱۰۲۳** تفسیریست عرفانی . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۱]

191 – **الهیات** ۲۴۱ د : نسخ حسین فرزند حسن دلیجانی ، ج **۱۰۳۳/۲** ، تفسیریست ترجمه مانند با اندکی توضیح از سوره‌های حمد و انعام و کهف و سباط و فاطر و یاسین و فتح و رحمان و جز آنها . **آغاز** : سورهٔ فاتحة الکتاب اعوذ پناه میگیرم و التجا می نمایم ، ۲۰۸ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۳۴]

192 – **سپهسالار** ۸۱۳۶ : نستعلیق محرم **۱۰۳۹** ، ترجمه و تفسیریست آمیخته با متن . **آغاز** : سورة الملك . . . و سورة الملك سی آیه است وسیصد وسی وپنج کلمه است وهزار و سیصد و بیست و سه حرف ، و در خبر است از رسول [ف . سپهسالار ۳ : ۴۵۶]

193 – **دارالکتب** ۲ تفسیر فارسی : نوشتهٔ محمد رضا فرزند محمد صادق فرزند مجلسی اصفهانی **۱۰۷۴** ، از سورهٔ مؤمن است تا پایان قرآن ، ۳۳۳ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱ : ۱۰۱]

194 – **مجلس ۵۷۴۲** فهرست نشده : نسخ ۷ رمضان **۱۰۹۳** ، مقابله شده در شهر لاهور ۱۰۹۴ ، آغاز نو نویس از سورهٔ نساء است تا اعراف ، و در آغاز سورهٔ اعراف می‌نویسد : وجوه محتمله درحروف منقطعه درسورهٔ بقره گذشت . **آغاز** : سورة النساء . یا ایها الناس ، در آثار آمده که ندا در سایر کتب سالفه بیا ایها المساکین است .

195 – **رشت** ، مدرسهٔ مهدویه : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۲]

196 **سپهسالار** ۲۵۵۱/۲ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۶۷ر – ۱۱۵ پ) آغاز و انجام افتاده ، [ف . سپهسالار ۳ : ۴۵۸]

197 – **سپهسالار** ۵ صدر : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، درپشت جلد آمده «جواهر التفسیر» کاشفی و این درست نیست شاید «مختصر الجواهر» باشد (ذریعه ۵ : ۲۶۵) ، نیمهٔ دوم قرآن است از سورهٔ اسراء ، ۵۲۲ برگ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۷۷]

198 – **ملك** ۲۷۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، از سورهٔ نساء تا پایان انعام ، **آغاز** : یا ایها الناس اتقوا . . . ای مردمان بترسید ازگناه پروردگار خود ومخالفت او ویا بترسید از حق اویعنی بترسید از ضایع گردانیدن حق او ، ۲۸۶ گ ۱۹ س [ف . ملك ، فارسی : ۱۵۶]

199 – **سپهسالار** ۵۲۱۹ : نسخ محمد فرزند شاه حسینی اولاد شیخان ، خانقاه سلماس رجب **۱۱۰۵** ، ازنیمهٔ بقره است تا نیمهٔ اعراف در پایان سورهٔ انعام گوید : ربع اول تفسیر تمام شد ، ۱۸۹ گ ۲۱ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۷۶]

200 – **سپهسالار ۵۲۲۴** : نسخ محمد شفیع کوشك دشتی ، **۱۲۴۶** ، تفسیریست بروش شیعی روزگار صفوی و از مریم آغاز میشود : سورهٔ . . . علی بن ابراهیم از حضرت صادق روایت کرده که کهیعص بمعنی هوالکاف الهادی ۲۲۸ گ ۲۸ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۶۰]

201 ـ مجلس ۵۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، از سورهٔ کهف تا پایان سورهٔ نور، **آغاز** سبب نزول این سوره در آیهٔ این سوره که أم حسبت ان اصحاب الکهف والرقیم گفته خواهد شد ،۳۸۶گ ۲۳ س [ف . مجلس ۲ : ۲۵]

202 ـ رضوی ۳۴ تفسیر : نسخ کهن تاریخ یاد نشده ، ترجمه مانند است و کهن ، همه‌جا در جمع مخاطب دال را بتاء تبدیل کرده است (میکنت = میکند) . **آغاز** : آغاز کردم بنام خداوند روزی دهنده ، آمر زنده ۵۰۹ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۱] شاید از عمر نسفی باشد .

203 ـ رضوی ۴۳ تفسیر : نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف امیر جبرائیل ۱۰۳۷ ، شاید نگارنده از سدهٔ ۸ یا ۹ باشد، درآن از سعدی آمده : بیا که نوبت صلح است و آشتی ، آغاز وانجام افتاده، ۵۴۳گ ۱۲ س [ف رضوی۱].

204 ـ رضوی ۲۱ تفسیر : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، از آیت الشعرا تا اذا اتتلی علیه آیاتنا قال اساطیر الاولین از سورهٔ الملك ، ۱۹۸ گ ۲۵ س[ف. رضوی ۱:]

205 ـ مشهد ، عبدالمجیدمولوی : نسخ و نستعلیق ، تاریخ یادنشده، ازسورهٔ یاسین‌است تا الرحمان . ناقص .

206 ـ مشهد ، عبدالمجید مولوی : تاریخ‌یاد نشده ، آغازو انجام افتاده ، ازمریم آغازمی‌شود ، تفسیریست آمیخته بالطایف‌عرفانی [نسخه‌ها ۵ : ۱۷]

تفسیر آیات = رساله‌ای در . . .

از محسن شیرازی .

207 ـ مجلس ۲۳۸۸/۶ فهرست‌نشده سدهٔ ۱۳ (س۴۴۳-۴۷۲) [نسخه‌ها ۵:۱۶۷]

تفسیر آیهٔ الا الی الله تصیر الامور

گویا از دهدار .

208 ـ نجف ، شیخ آقا بزرگ تهرانی : نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علی‌نقی رنینی سعدآباد سقلایی خمسه‌ای خوئی زنجانی ، ۱۳۵۰ (۱۳۵ پ ـ ۱۵۲ ر) ضمن مجموعه رساله‌های دهدار ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها۱ : ۷۵۱]

تفسیر آیهٔ امانت ـ امانت

از فیض کاشانی

تفسیر آیهٔ امانت = امانت الهی

از محمد باقر داماد .

تفسیر آیهٔ ان الابرار . . .

تفسیر آیت : ان الابرار یشربون من‌کاس کان مزاجها‌کافورا ، که درحق علی وخاندانش فرود آمده . بنگرید « چشمهٔ زنجبیلی » .

209 ـ یزد ، علومی ۶۱۳/۵ : با تاریخ ۱۱۰۴ در دفتر ، همراه رساله‌هایی از میرداماد ومیرزا محمد شیروانی. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۲۴۸۹ هست [فیلمها۱ : ۷۰۱]

تفسیر آیهٔ انا انزلنا = تفسیر سورهٔ هل أتی

تفسیر آیهٔ بسمله

به نثر و نظم به روش حروفی

آغاز : بسم‌الله الرحمن الرحیم ـ هست کلید در گنج حکیم ـ علمهای اولین و آخرین ـ جمله را قرآن حق میدان ضمین .

210 ـ دانشگاه ۴۰۰۹/۵ : نوشتهٔ

نزدیك **۱۳۱۷** (ص ۸۵ - ۹۰)[ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۹۷]

تفسیر آیهٔ بسمله

ازمحمد فرزند محمدفرزند ابراهیم‌شریف حسینی کلباسی شیخی ، نگارندهٔ « مصباح العارفین » درکلام شیخی بسال ۱۳۱۰. گفتاری است کوتاه با یك مقدمه. **آغاز**: در تفسیر بسم‌الله است ، و قبل از تفسیر مقدمه در کار است

211 - **دانشگاه ۲۷۸۴/۳** : نستعلیق علی محمد شاهرودی **۱۳۱۰**(ص۶۳۹ - ۶۴۱) همراه «مصباح‌العارفین» او [ف . دانشگاه ۱ : ۱۶۳۷]

تفسیر آیهٔ رب المشرقین و رب‌المغربین

از ملا محمد تقی بیك فرزند محمد حسین کاشانی (۱۲۳۶ - ۱۳۲۱) - تفسیردو آیت‌است ۱ - رب‌المشرقین و رب‌المغربین ۲ - فلا قسم برب‌المشارق و المغارب. **آغاز** : حمدله. . . و بعد چنین گوید بندهٔ خاطی محمد تقی بن .

بنگرید : مؤلفین مشار۲ : ۲۱۲ .طبقات اعلام الشیعه - نقبا : ۵۴۵ .

212 - **دانشگاه** ۴۲۷۱ : نسخ‌نگارنده ۱۲-ع۲/**۱۲۹۷** ، ۱۵گ ۱۴س [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۲۳۹]

تفسیر آیهٔ عرض امانت = امانت

از فیض کاشی و میرداماد .

تفسیر آیهٔ فاخلع نعلیك

از گلشنی بردعی ، ابراهیم فرزند محمد فرزندابراهیم‌آمدی (۸۳۰ - ۹۴۰) . منظومه ایست درتفسیر آیت فاخلع نعلیك انك بالوادی المقدس طوی . آغاز : آنگهان فاخلع شنید از کردگار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۳۴ . دانشمندان آذربایجان ۳۱۷ . هدیة العارفین ۱ : ۲۶

213 - **قاهره ، دارالکتب** ۲۶۱ مجامیع تیموریه : بی‌تاریخ ، ضمن یك‌مجموعه ص۴۴۸ [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷۷]

تفسیر آیهٔ فلااقسم بمواقع النجوم

از محمد فرزند محمود دهدار (بنگرید : الف انسانیت : ۳) تفسیر وتأویل عرفانی‌است بروش خود او. **آغاز**: این نقشی چند است‌که شکل بردیوار محمد دهدار ، بر صفحهٔ خاطر مانی کارخانه معانی .

214 - **مجلس ۴۷۴۹/۱۹** : نستعلیق طهماسب قلی ، در سورت هندوستان ، باتاریخ **۱۰۴۷** دردفتر(۱۶۵ پ - ۱۶۶پ) درفهرست بعنوان «رسالهٔ عرفانی» یاد شده [رؤیت]

215 - **نجف ، آقا بزرگ تهرانی** نسخ ونستعلیق خود اوبا تاریخ۱۳۵۰ در دفتر ضمن مجموعه رساله‌های دهدار (۳۷ر -۳۹پ) **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱: ۷۵]

تفسیر آیهٔ فمن کان یرجو لقاء ربه

ازسید محمد نوربخش‌فرزند محمد (قائن ۷۹۵- ۸۶۹)تفسیریست بروش‌عرفانی. « تفسیر سورهٔ حشر» او بسال ۱۳۷۰ و «تفسیر منظوم» او بسال ۱۳۷۱ بچاپ رسیده‌است. **آغاز** : .. فمن کان یرجو لقاء ربه . . . مؤمنان همه لقاء ربه معتقدند ، شیعهٔ اثنی عشریه و شیعهٔ زیدیه و معتزله لقاء را روز حشر پنداشته‌اند .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۲۸ . مجالس ـ النفایس ۴ : ۹۶ ، ۲۷۲ . آتشکدهٔ ، آیتی : ۳۳۸ . ریاض‌العارفین: ۱۵۴ ، ۲۵۸. طرائق‌ـ الحقایق ۳ : ۳۰. بهارستان درتاریخ‌قهستان : ۲۰۸ ، مؤلفین مشار ۵ : ۷۵۹ .

216 ـ **ملك ۷/۴۱۹۰** : نوشتهٔ محمد غیاث‌الدین نوربخشی ع ۸۷۶/۲ (درپایان‌دفتر بهمین خط) (۷۴ر ـ ۷۴پ) همراه چندگفتار دیگر از همو ، آغاز برابر نمونه [رؤیت]

217 ـ **دانشگاه ۳۶۵۴/۱** : نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲ ـ ۱۲۲۴** برای آقا محمد علی فرزند حاجی حسین‌رشتی (۳۰ ر ـ ۳۰ پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۲]

تفسیر آیة الکرسی

از محمد اسعد افندی ، شیخ الاسلام ، در گذشتهٔ ۱۱۶۶ . **آغاز** : حمد بیقیاس و بیحد وشکر و سپاس لایعد من‌الازل الی الابد .

218ـ **قاهره دارالکتب** ۶۸۹مجامیع طلعت: بی‌تاریخ،زدین،آغاز برای نمونه‌یاد شد (گ ۶۲ ـ ۶۹ مجموعه) ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۹۹]

تفسیر آیة الکرسی = عروةالمتقین

از محمد اشرف .

تفسیر آیة الکرسی = عروة الوثقی

از شیرازی پدر و پسر .

تفسیر آیة الکرسی ـ شرح آیة ...

از علایی فرزند محبی شریف شیرازی از سدهٔ دهم. **آغاز**: فاتحهٔ ثنائی‌ببیبر تعبیرارباب بلاغت و اصحاب عبارت

219 ـ **دارالکتب** ۳ مجامیع فارسی : نستعلیق خود نگارنده ، ج ۲/ **۹۴۹** (گ ۲۰ ـ ۳۹) ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۱۱]

تفسیر آیة الکرسی وفضیلت آن

از محمد فرزند ابوطالب استرآبادی ، بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) ، در یك مقدمه و ده فصل و یك خاتمه . مقدمه در فضیلت آنست . شاید نگارنده مترجم « نفحات اللاهوت» وشاگرد محقق‌کرکی باشد . **آغاز** چون ابواب تزاید انعام الهی و انفال خزاین فیض نا متناهی .

بنگرید:ذریعه ۴: ۱۴۳ . روضات‌الجنات ۳۹۱ ، ۵۹۸ .

220 ـ **سپهسالار۷۵۴۹/۳** : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، (۴۴ پ ـ ۶۱ پ) [ف . سپهسالار۳: ۴۶۰]

تفسیر آیة الکرسی

از فخرالدین استرآبادی حسینی ، محمد فرزند حسین ، بنام شاه‌تهماسب صفوی(۹۳۰ـ ۹۸۸) بسال۹۵۲ بانجام رسیده است، نگارنده شاگرد میر غیاث‌الدین منصور دشتکی (۹۴۸) است . و نگارندهٔ «شرح تهذیب المنطق» نسخهٔ ۵۸۴۶ ملك که در ۹۶۹ بانجام رسانده است **آغاز** : حمد وثنای بیعد معبودیرا که بمقتضای جود بساط خود را بر ممکنات

بنگرید : ذریعه۴ : ۳۳۰ . مؤلفین مشار ۵ : ۴۱۷ . عالم آرای عباسی : ۱۵۸ . کشف الظنون ۲ : ۱۴۸۰

221ـ **مجلس ۵۱۳۸/۶۶** نستعلیق: با تاریخ **۱۰۲۴** تا **۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون

(۲۰۰ ـ ۲۰۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت]

222 ـ **نجف** ، ملا محمد حسین قمشهی بزرگ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴] .

223 ـ **کربلا** ، شیخ محمد علی فرزند محمد جعفر قمی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴ : ۳۳۰]

تفسیر آیة الکرسی

نا شناخته

224 ـ **تهران، دهخدا**۲۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در یك جنگ [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۱]

تفسیر آیة الکرسی

از دانشمندی متصوف و سنی گویا از سدهٔ دهم، درآن‌ازدانشمندانی‌مانندغزالی(۵۰۵) تا دوانی (۹۰۸) یاد کرده . در یك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه : ۱ ـ در تفسیر وتأویل آیت ۲ ـ گزارش آیت بطرز باطن شریعت . خاتمه در رموز و حقایقی که این آیت مشتمل برآنهاست. **آغاز.** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب. . . بعد از املای صحائف الهی و پس از ادای وظایف

225 ـ **مجلس ۸۰۲** : نستعلیق منزوی در **۹۶۳** . که ازنگارنده به رحمةالله یادکرده ۳۳ گ ۱۹ س [ف . مجلس ۳ : ۱۶]

تفسیر آیة کل شیئ هالك الا وجهه

ازشاه‌نعمت‌الله ولی فرزند میرعبدالله(حلب ۷۳۰ ـ ماهان کرمان ۲۲ رجب ۸۳۴) ، گفتاریست با تأویلهای عرفانی به نثر و نظم **آغاز** . قال‌الله تعالی،کل‌شیئ هالك الاوجهه هر شیئی از اشیاء ممکنه دو رو دارد ، وجهی بصورت دارد و وجهی به معنی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۵ . مجمع ـ الفصحا۲ : ۴۲ . ریاض العارفین : ۲۴۱ . زندگانی وآثار شاه نعمت الله ـ دکترنوربخش حبیب السیر ۴ :۷. نامهٔ دانشوران ۷ : ۱۱۷ـ ۱۵۷. نتایج‌الافکار: ۵ . ۷. صبح‌گلشن: ۵۳۲ مرآة الخیال : ۶۰. تذکرهٔ حسینی : ۳۴۱ . آتشکدهٔ آذر : ۱۲۰ . تذکرهٔ دولتشاه : ۶ مؤلفین مشار ۶ : ۶۳۰ . از سعدی تا جامی ۳۶۵ ، ۵۲۷ .

226 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۸ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۸۲ر ـ ۲۸۳پ) [رؤیت] .

تفسیر آیة لا اله الا الله

ازعبدالرحمان جامی ،گویا جز «تهلیلة» اوست (بنگرید : تهلیله) **آغاز** : من طلب‌البر من غیرالباری فهو مشرك بالباری، عشق دوئی بر نتابد قبله‌گاه وی ذات معشوق است و بس

227 ـ **دانشگاه** ۸۶۷/۱۶ : نستعلیق عباسعلی فرزند نعمت الله کرمانی احمد آبادی با تأریخ **۱۲۱۳** در دفتر (۱۵۱ر ـ ۲۵۲ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۲۳]

228 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۵ Add : من آفادات مولانا جامی در بارهٔ لا-الاه‌الاالله. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۲]

تفسیر آیة نور

از محمد باقر فرزند محمد تقی مجلسی ، در گذشتهٔ ۱۱۱۰ . تفسیر آیت : الله نور ـ السماوات و الارضین آیت ۳۵ از سورهٔ نور **آغاز** : منقول است بسند معتبر از . . . جعفر

صادق ، در تفسیر این آیه

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۳۳ . مؤلفین مشار ۲ : ۲۳ . فوائد رضویه : ۴۱۰ . روضات الجنات : ۱۱۸ .

229 - **دانشگاه** : ۴۴۵۳/۷ ؛ نسخ محمدکاظم فرزند محمدباقر، **۱۱۲۶** (۴۶پ-۵۱پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۹]

230 - **تهران** - سلطان‌المتکلمین : تاریخ یاد نشده ، همراه چند گفتار دیگر از همو [ذریعه ۴ : ۳۳۳]

تفسیر آیهٔ نور

از میر تقی انجو ، تأویل آن آیت است به حساب جمل بنام پیامبر و امامان . **آغاز** استخراج میر تقی انجو . هر اسمی سه مرتبه برمیآید اول از زبر دوم از بینات .

231 - **دانشگاه** ۴۷۷۸/۶ . نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (۷۰پ - ۷۳پ)[ف دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۴]

تفسیر آیهٔ نور

از میرزا محمد نائینی ، بنام حاج میرزا آقاسی ، که بدنبال مجادله ایکه در مجلس او در بارهٔ این آیت رفت و بیم تکفیر در میان بود بروش مذهبی همراه با استنباطات عقلی نگاشته است. **آغاز** : حمد له . و صلاة . وبعد عرضه میدارد .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۵. المآثروالآثار

232- **تهران، ملی** ۷۸۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، برای حاجی میرزا آقاسی، ۹گ ۱۲ س [ف . ملی ۲ : ۳۱۴]

تفسیر آیهٔ نور = شرح آیهٔ . . .

از شاه نعمت‌الله ولی

تفسیر آیهٔ نور

ناشناخته .

233 - **تهران ، دانش سرای عالی**
قریب ۱۰/۱۳۴ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۴]

تفسیر آیهٔ و بشر الذین آمنوا و عملوا ...

ازمحمد فرزند محمد باقر نواب لاهیجانی نگارندهٔ «اسرار القلوب : ۲» بنام حاج میرزا آقاسی ، بروش عرفانی ، بسال ۱۲۶۳ نگاشته است. **آغاز**: یا مشهوداً فی‌السماوات‌والارضین و یا مشهوداً فی‌الدنیا والآخرة.

234 - **تهران ، ملی** ۶۸۲/۴ ف : سدهٔ **۱۳** (ص ۱۱۵ - ۱۲۷) ضمن مجموعه رساله‌های او همراه «اسرارالقلوب ۱۴» [ف . ملی ۲ : ۱۸۴]

تفسیر آیهٔ و کلمة القاها الی مریم

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیر آیت کل شیئ هالك) . گفتاریست به نثر و نظم عرفانی. **آغاز**: و کلمة القاها الی مریم و روح منه ، روح عیسی و ارواح مهیمیه و عقل اول فایضند از حق .

235 - **ملك** ۴۱۸۴/۴۰ : نستعلیق محمدعلی فرزند میرزا عزیز تفرشی ، **۱۲۵۸** (۲۸۴پ - ۲۸۷پ) [رؤیت]

تفسیر الائمة لهدایة الامة

ازملا محمد رضا فرزند عبدالحسین نصیری طوسی منشی‌الممالك که در اصفهان میزیسته و «کشف الآیات» را بسال ۱۰۶۷ نگاشته‌است. بایستی در بیست جلد باشد . جلد یکم در بیست

فصل درمقدمات وتفسیر سورهٔ فاتحه وچند آیت ازبقره (وهم‌یوقنون) . نگارنده خوداین‌کتاب را در شش جلد گزین کرده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۲۳۶ و ۱۸ : ۳

236 ـ **دانشگاه** ۱۱۴۰: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، دارای : تفسیر سورهٔ توبه ، یونس هود است ، ۵۴۸ گ ۲۱ س [ف . دانشگاه ۲ : ۶۹۷]

237 ـ **دانشگاه** ۱۱ : نسخ ونستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، یك جلد ازتفسیر بزرگ اوست از آغاز کهف تا پایان سورهٔ طاها ، ۳۸۴ گ ۲۸ س

238 ـ **دانشگاه** ۱۲ : نسخ و نستعلیق تاریخ یاد نشده ، یك جلد از تفسیر بزرگ‌است از آغاز سورهٔ انبیاء تاآیت۱۰۵ مؤمنین، پایان یك برگ افتاده، ۲۶۱ گ۲۸س [ف . دانشگاه ۱ : ۴۵]

239 ـ **کاظمین** ، شیخ محمد امین آل شیخ اسدالله : تاریخ یاد نشده ، با یادداشت تملك فرزند نگارنده : عبدالله بن محمد رضا النصیری‌الطوسی ، جلد یکم است.

240 ـ **اصفهان** ، ابوالمجد آقا رضا اصفهانی : چندین‌مجلدآن [ذریعه ۴ : ۲۳۸]

تفسیر اسفراثینی = تاج التراجم

تفسیر امینی

ازمحمد امین‌الدین صدیقی علوی، بدستور اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۸) ، و خود آنرا بدین‌نام خوانده‌است، تفسیریست کوتاه وترجمه مانند ، وخود میگوید « مواهب علیهٔ » کاشفی و تفسیرهای دیگر را در نظر داشته است

آغاز : سپاس بیقیاس صانعی را .

241 ـ **آصفیه** ۱۶۵ تفسیر : نستعلیق بی‌نام و بی‌تاریخ، ۲۸۳ گ ۲۵س [ف . آصفیه عثمان علی ۱ : ۴۰۴]

تفسیر برهان = ترجمه ...

تفسیرجزء النباء

از عبدالرحمان جامی (۸۱۷ ـ ۸۹۸) (بنگرید : تهلیلیه) تفسیرسوره‌های ۷۸ ـ ۹۴ است .

242 ـ **کتابخانهٔ سلیمانیه**۴۹ : تاریخ یاد نشده [استوری ـ نسخه‌ها ۱ : ۸۸]

تفسیر جلالی

از جلال‌الدین رئیس‌العلما فرزند محمد طاهر فرزند حسن فرزند شبیرخاقانی درنوزده جلد که جلد یکم آن « تفسیر الوقرة فی‌تفسیر البقرة من سلطان التفاسیر » خوانده میشود بایستی نگارنده همان سرایندهٔمثنوی «اطیاریه» باشد .

243 ـ **شیراز خانقاه احمدیه** ۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱]

تفسیرزواره‌ای = ترجمةالخواص

تفسیرسورآبادی = تفسیر

ابوبکر عتیق (ص : ۱۶)

تفسیرسورهٔ آل عمران

از غلامعلی‌رئیس یزدی ، فرزند آقامحمد حسن بازرگان‌تفتی ، ازسدهٔ چهاردهم (ترجمه سیرهٔ عنترةبن شداد دیده شود) تحریریست از روی تفسیرابوالفتوح رازی‌بسبك فارسی امروز

214 - یزد . محمد علی فرهمند ، بی‌-شماره : بخامهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۴]

تفسیر سورهٔ اخلاص

از خواجه نصیرالدین طوسی ، در گذشتهٔ ۶۷۲ ، گفتاریست کوتاه در هفت سطر ، که‌در فهرست دانشگاه ۱ : ۴۹ بچاپ رسیده است

215 - دانشگاه ۱۰۴۶ : نستعلیق رجبعلی فرزند جواد علی مازندرانی ، باتاریخ **۱۰۶۰ تا ۱۰۷۱** بهمین خامه در دفتر (گ ۶۶ دفتر)[ف . دانشگاه ۱ : ۴۹]

246 - دانشگاه ۱۰/۲۸۳۰ : نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری با تاریخ **۱۲۷۹ - ۱۲۸۹** دردفتر (ص ۱۷۱) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۹]

247 - دانشگاه ۱۰۳۷ : نستعلیق تاریخ‌یادنشده، (گ۲۷۲) [ف.دانشگاه۱:۴۹]

تفسیر سورهٔ الم نشرح

شاید از محمد دهدار . (بنگرید : الف انسانیت: ۳). **آغاز** : ابتداکرده میشودکتاب وجود و سود نشات دردبستان انشا وابداع باسم اعظم الهی

248 - دانشگاه : **۵/۲۹۳۱** : باتاریخ تولد ۱۲۳۴ و ۱۲۴۲ در ص ۱۱۶ مجموعه (ص۱۱۹ - ۱۲۵) همراه با « تفسیر و - الضحی» از دهدار ، در نسخه نامی ازنگارنده نیست ولی در عنوان آمده : تفسیر و الضحی و الم نشرح من مؤلفات ملا محمد دهدار [ف . دانشگاه۱۰ : ۱۷۹۳]

تفسیر سورهٔ توحید = تفسیرقل هوالله

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیر آیه‌کل شیئی هالك : ۲۵) ، گفتاریست در تأویل‌عرفانی‌سورهٔ‌توحیدوقرائت‌آن، به‌نثرونظم این گفتار در جلد یکم مجموعه رساله‌های او (ص۱۲۷ - ۱۳۰) بکوشش دکتر نوربخش با عنوان «رسالهٔ قل هوالله» بچاپ رسیده است . **آغاز** : هولا اله الا هو ، اول مخارج حروف مخرج‌ها است وآن ادخل حلق است

249 - ملك۳/۵۲۹۸ : نستعلیق‌شیخ-الاسلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (۱۳پ ۱۶هامش) ضمن کلیات اوآغاز برابر نمونه [رؤیت]

250 - دانشگاه ۳۱/۲۹۲۰ : نستعلیق **۸۶۸** (ص ۲۸۳ - ۲۸۴) ضمن مجموعه رساله های او [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۹]

251 - دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت : حسین ابدال نعمت‌الله ولی ، **۹۶۶** ، همراه رساله‌های دیگر از همو ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۱]

252 - ملك ۱۰۷/۴۲۶۳ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۵۶۹ر- ۵۷۱ر) آغاز برابرنمونه، با عنوان «رسالهٔ اخلاص» [رؤیت]

253- مجلس۳۰۶۷/۲۵ :نوشته**۱۲۶۵** ضمن مجموعه ۹۱ رساله از او (ص ۱۳۰ - ۱۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۴- ف . مجلس ۱۰ : ۵۹۲]

254 - ملك ۲/ ۴۱۸۹ : نسخ سدهٔ**۱۳** (۱۹پ - ۲۳پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت]

تفسیر سورهٔ فاتحه = بحر الاسرار

تفسیر سورهٔ فاتحه = مجمع البحار

تفسیر سورهٔ فاتحه

گویا از ادهم واعظ خلخالی، متخلص به

عزلتی. **آغاز**: اعوذ بالله ... یعنی پناه میجویم و نگاهداشت میخواهم ازخدای که معبود بحق است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۱۷ . دانشمندان آذربایجان : ۲۷۳ .

255 - **دهخدا** ۲۸۷/۴ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۷۲پ - ۷۳پ)همراه‌معیارالعمری ، مخاطبة النفس ، مناجات از ادهم خلخالی [نسخه‌ها۳: ۴۰۸]

تفسیر سورة فاتحه

از شیخ بهائی . بهاءالدین‌محمد درگذشتهٔ ۱۰۳۰ که در آغاز دههٔ سوم صفر ۱۰۱۵ نگاشته است. نام نگارنده و تاریخ در انجام نسخهٔ سپهسالار هست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۳ . روضات ـ الجنات : ۶۰۵ . عالم آرای عباسی : ۱۴۲ . مؤلفین مشار ۵ : ۴۲۱ . آتشکدهٔ آذر : ۱۷۰ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۵۰ . سرگذشت بهائی ـ نفیسی

256 - **سپهسالار** ۸۰۹۰/۵: نسخ ۱۹ ع ۱۲۴۸/۲ (۱۹۸پ - ۲۰۱ر) [ف . سپهسالار ۳ : ۴۶۹]

تفسیر سورة فاتحه

از سراینده‌ای با تخلص صفی ، در قالب مثنوی . در «ذریعه ۹ : ۶۱۶-۶۱۷» از یازده سراینده به‌این نشان یاد شده است .

257 - **تهران** دانشسرایعالی‌قریب۱۰۴ نستعلیق‌حاجی‌محمدعلی اشرفی ، ذیقعدهٔ**۱۲۵۵** در آن از «بحر الاسما بحر الاکوان» یاد شده نسخه تفسیر همهٔسوره نیست [نسخه‌ها ۵ :۶۲۷]

تفسیر سورة فاتحه و اخلاص

از ملا محمد طاهر. **آغاز**: اعوذ بالله .. گوئی پناه میبرم بخدا ...

258 - **دانشگاه**۹/۲۸۳۹ : نسخ‌محمد حسن فرزند محمد علی درخبوشان . با تاریخ **۱۲۱۳-۱۲۲۱** دردفتر(گ ۱۱۵پ- ۱۱۶پ) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۳]

تفسیر سورة فاتحة الکتاب

از عبدالرحمان جامی (۸۱۷ - ۸۹۸) [بنگرید تهلیلیه از او]

259 - **دهلی نو** ۵۰۴(۱۸۱) : ضمن کلیات مؤرخ **۹۷۰**او. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها۱ : ۱۶۴]

تفسیر سورة فاتحه

ازعبداللطیف ، که درهفتاد وهشتادسالگی نگاشته است . تفسیر و تفضیل سورهٔ فاتحه است مفصل آمیخته با داستانها و روایتهای شیعی . **آغاز**: تاشد دلم زخرمن حسن توخوشه‌چین ـ گشتم بمحرمان حریم تو همنشین .

260 - **رضوی** ۱۶۳/۲ تاریخ : نسخ سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی ۷ : ۱۶۳]

261 - **قم**فیضیه۱۵۰۵/۲(۹۹) : نوشتهٔ ۱۶ج۱/ **۱۱۰۴** ، نام نگارنده درعنوان نسخه آمده ، آغازبرابر نمونه [ف . فیضیه۲ : ۳۸]

262 - **دانشگاه** **۵۱۸۱** : نسخ سدهٔ **۱۱ - ۱۲** ، ۲۲۱ گ ۱۲ س [ف - دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۹]

تفسیر سورة فاتحه = الواضحة فی تفسیر سورة الفاتحة
معین‌الدین مسکین فراهی.

تفسیر سورهٔ فاتحه

ازخواجه محمدپارسا (بنگرید: تفسیر: ۱۹)

263 ـ ملك ۱/۱۸۲ : نسخ اشرف فرزند محمد کرمانی ، ۹۰۷/۲ع۸ ، در مرقد ژنده پیل (ص ۴ ـ ۳۰) . آغاز: حمدله. سپس نام نگارنده [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۴]

تفسیر سورهٔ فاتحه

ازمحمود شبستری فرزند عبدالکریم ، در گذشتهٔ ۷۲۰. آغاز: حمدله... الضالین. بدانکه حمد و شکر هرچیزی بقدر شناختن

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۱۰. دانشمندان آذربایجان ۱۳۴ ، ۳۳۵. مجمع الفصحا ۲: ۳۰. آتشکدهٔ آذر : ۳۳ . تاریخ مغول ـ اقبال : ۵۴۵. از سعدی تا جامی: ۱۵۹. مؤلفین مشار ۶ : ۵۴ .

264 دانشگاه ۳۶۵۴/۲۳ : نسخ علی‌عسگر فرزند مؤمن تولمی ۱۲۲۳ ـ ۱۲۲۴ برای آقا محمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۷۳ر ـ ۷۶پ)[ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۵]

تفسیر سورهٔ فاتحه وفضائل آن =

شرح سورهٔ ...

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیر آیهٔ کل شیء هالك: ۲۵) تفسیر و تأویلهائی است عرفانی . واو جز این بندی کوتاه در تفسیر این سوره نیز دارد. آغاز: پادشاه عالم و پروردگار بنی آدم

265 ـ دانشگاه ۲۹۲۰/۲۵ نسخ و نستعلیق محمود فرزند محمد حسینی، ضمن کلیات مورخ ۸۴۳ ـ ۸۷۱ او (ص۲۵۸) در فهرست آمده : گویا از او [ف . دانشگاه ۱ : ۱۷۷۹]

266 ـ قاهره دارالکتب ۱/۱۸ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق حسین ابدال نعمت‌اللهی ج ۹۶۶/۱ (۱پ ـ ۴پ) ، آغاز الحمدلله الذی نور قلوب اولیائه بانوار . در فهرست بعنوان «مفتاح الابواب فی شرح فاتحة الکتاب» یاد شده است [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۹]

267 ـ مجلس ۳۰۶۷/۲۳ : نوشتهٔ ۱۲۶۵ ضمن مجموعه ۹۱ رسالهٔ او (ص۱۲۵ ـ ۱۲۹) و بشمارهٔ ۳۶ دفتر تفسیر کوتاه او نیز آمده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۴ ـ ف . مجلس . ۱ : ۵۹۲]

تفسیر سورهٔ فاتحه

گزارشی است کوتاه بروش حروفیان ، از دانشمندی سنی و اشعری که خداوند را دیدنی می‌پندارد. آغاز : حمدله... الحمد سه جای وقف ناصر است نزد امامان حجاز وشام و بصره

268 ـ دانشگاه ۱۰۱۲/۲ : نسخ کهن تاریخ یاد نشده (۴۴ر ـ ۴۶ر) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۶۷]

تفسیر سورهٔ فاتحه

ناشناخته .

269 ـ دانشگاه ۲۴۵۴/۵ : شکسته نستعلیق سراینده‌ای با تخلص تحسین درداراب گرد شیراز ، با تاریخ ۱۱۰۱ در دفتر (ص ۳۵ ـ ۴۲) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۸۸]

تفسیر سورهٔ القدر

ازمحیی‌الدین گلشنی ، محمدفرزند فتح‌الله فرزند ابیطالب ادرنوی ، محیی مصری درگذشتهٔ ۱۱۰۴ ، نگارندهٔ «حق الیقین» وجز آن. آغاز : الحمدلله المنزل القرآن

270 ـ قاهره دارالکتب ۲۳ ـ ۳

مجامیع ترکی : تعلیق ، بدون تاریخ ، زرین (گ۱۴۷ – ۱۶۵) ۱۱س [مخطوطات ۱: ۱۰۰]

تفسیر سورهٔ قدر

ناشناخته

271 – **ملك** ۴/۱۸۲ : با تاریخ **۹۰۵** – **۹۰۷** در دفتر (ص ۵۳ – ۵۶) [ف . ملك ، مجموعه ها : ۶]

272 – **ملك** ۱/۵۷۳۸ : نسخ سدهٔ **۱۳** محمد طاهر مدنی موسوی حسینی علوی (۱پ – ۱۵پ) ، نسخه در **۱۲۹۸** پیشکش مقرب‌السلطان میرزا محمد صادق حکیم شده است آغاز : سورهٔ وافی هدایت قدر از اعظم سور مبارکهٔ فرقان وحی و قرآن اعجاز پیر است [رؤیت]

تفسیر سورهٔ مائده

از حاج علی اکبر شیرازی . و ازوست «حدیقةالعرفان فی مواعظ آیات القرآن»

273 – **شیراز خانقاه احمدیه** ۲۳۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱]

تفسیر سورهٔ مریم

از ناشناس به‌فارسی‌روان. **آغاز**: کهیعص عبدالله بن عباس فرموده : که کهیعص نامی‌است از نامهای آلهی .

274 – **سپهسالار** ۱/۶۵۰۳ : نستعلیق علی‌اکبر زرقانی ، ۲۳ محرم **۱۱۷۹** (۱–۲۲ پ) ۱۷س [ف . سپهسالار۴ : ۴۷۱]

تفسیر سورهٔ نور

از دهدار (بنگرید : الف انسانیت : ۳)

275 – **دانشگاه** ۱۰/۳۳۲۲ : نستعلیق محمد قاسم فاضل خلخالی . سدهٔ **۱۴** – **۱۳** (۹۳ – ۱۰۳) درفهرست‌آمده: فوائد در تفسیر سورهٔ ... [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۰۷]

تفسیر سورهٔ والضحی = روح‌الارواح

قاضی محمد علی قادری .

تفسیر سورهٔ والضحی

از محمد دهدار (بنگرید : الف انسانیت ۳) نام نگارنده دردیباچه آمده‌است. **آغاز** : حمد و سپاس و ستایش بیقیاس خداوندی را سزاست که از نقطهٔ حب ذاتی

276 – **دانشگاه** ۲۹۳۱: باتاریخ تولد **۱۲۳۴** ، ۱۲۴۲ ، ۱۲۴۴ درص۱۱۶مجموعه (ص۱۱۷ – ۱۱۹) [ف. دانشگاه ۱۰ :۱۷۹۲]

تفسیر سورهٔ هل اتی

ازمیر معزالدین محمد فرزند امیر ظهیرالدین محمدحسینی اردستانی ، مشهور به میرمیران، که درسدهٔ یازدهم درحیدرآباد میزیسته است . بدستور محمد فرزند خاتون عاملی و بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ – ۱۰۸۳) نگاشته و در رجب ۱۰۴۴ در حیدرآباد بانجام رسیده است . **آغاز** : سپاس مکرمت اساس معرفت اقتباس

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۴۳ و ۶ : ۳۸۵ و ۱۷: ۲۳۶ و ۱۸: ۳۲ . خاتمةالمستدرك : ۳۹۵ کشف‌الحجب : ۱۹۴

277 – **رضوی** ۵۵ تفسیر : نستعلیق خوش ، یکشنبهٔ رجب **۱۰۴۴** ، گویا بخامهٔ نگارنده زرین ، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷ ، ۴۳ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۱ : ۵۵ تفسیر]

تفسیر سورهٔ هل اتی

از تقی‌الدین محمد عقیلی از سدهٔ یازدهم بنام‌شاه‌عباس صفوی وامامقلی‌خان . نام نگارنده وشاه و امامقلی در دیباچه آمده است .

278 ـ مجلس ۵۷۴۱/۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲ (۱ر ـ ۲۹پ) آغاز در دیباچه افتاده : که‌آثار رأفت وعدالت‌ایشان جهانگیر گشته [رؤیت]

تفسیر سورهٔ یاسین

گویا ازعبدالرحمان جامی (۸۱۷ـ۸۹۸) (بنگرید تهلیلیه) در صفحهٔ عنوان نسخهٔ بی ـ دیباچهٔ‌رضوی‌این‌تفسیر از نورالدین‌عبدالرحمان شیرازی‌معروف به جامی‌دانسته شده‌است. آغاز مفسران خطاب رحمانی .

279 ـ رضوی ۶۰ تفسیر : نسخ۸۹۷ وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ ، ۵۶گ۱۷س [ف . رضوی ۱ : ش ۶۰ تفسیر]

تفسیر سورهٔ یوسف = احسن‌القصص

تفسیر سورهٔ یوسف = انیس‌المریدین

تفسیر سورهٔ یوسف = جامع‌الستین

تفسیر سورهٔ یوسف = کیمیای سعادت

تفسیر سورهٔ یوسف = یوسفیه

تفسیر سورهٔ یوسف

ازجنون به نظم ، که بروزگارپادشاه عالم شاه غازی وسیدمحمد صاحب ومحمد شاه‌تیمور ـ الله آبادی پدر ناظم و آصف‌الدوله بهادر رستم هندی سروده شده است. نخست سورهٔ فاتحه را تفسیرکرده سپس‌بندهائی‌دیگر ازقرآن‌را آورده به نظم تفسیر کرده است .

بنگرید : ذریعه ۲۰۶:۹ (جنون‌کشمیری)

280 ـ مدینه کتابخانهٔ خانقاه احمدی ۱۲۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۶۲گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۳۰]

تفسیر سورهٔ یوسف

از مظفر حسین فتوحی کوبنانی کرمانی

281 ـ دانشگاه ۳۰۱۹ : نسخ‌سدهٔ ۱۰ ۱۱ ، آغاز در دیباچه و انجام در تفسیر: توـ فنی مسلما والحقنی بالصالحین افتاده، ۱۲۵گ ۳۰ س[ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۶۳]

تفسیر سورهٔ یوسف

ناشناخته .

282 ـ لندن دیوان هند ۱۲ فارسی تاریخ یاد نشده، تحریر پس‌ازسعدی. فیلم آن در دانشگاه ش ۵۵. ۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۵]

283 ـ سپهسالار ۵۲۳۸ : نستعلیق شایدازنگارنده، ۱ج۲، ۱۳۰ (۱۳۰۰) تفسیری است از متأخران . آغاز : سورهٔ یوسف . . . اتفاقی و اجماعی علما و مفسرانست که این سورهٔ مبارکه مکی است ، مگر آنکه صاحب منهج‌الصادقین . ۱۵۲گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۷۲]

تفسیر شافعی = آیات الاحکام

از میر ابوالفتح حسینی شریفی اردبیلی فرزند میر مخدوم در گذشتهٔ ۹۸۶ بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) در چهل و دو کتاب ، در ۹۷۴ بپایان رسانده است . تفسیر همهٔ‌آیات قرآن نیست‌بلکه‌ویژهٔ آیت‌های‌احکام فروع دین است و بترتیب کتابهای فقهی گرد

آمده است، در بخش اجازات «بحار» از آن به عنوان «فقه القرآن» یادشده است. آغاز : فاتحة فایحة کتّاب کتاب فصاحت مآب

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۴ و ۴ : ۲۷۷ . استوری ۱ : ۱۳ ، ۱۱۹۷ (نسخه ها) ف . دانشگاه ۱ :۵۹ . کشف الظنون(احکام القرآن) ۱ :۲۰ . اعیان الشیعه ۷ : ۷۷ . مؤلفین مشار ۱ : ۱۹۹ .

284 ـ **رضوی** ۵۰ تفسیر : نسخ و نستعلیق **۹۷۴** ، آغاز بمانند نمونه ، ۲۹۲ گ ۱۷س [ف . رضوی ۱ : ۸]

285 ـ **کربلا** سید عبدالحسین حجت : نوشتهٔ **۹۸۳** [ذریعه ۴ : ۲۷۷]

286 ـ **حقوق ۸۵ ج** : نوشتهٔ رمضان **۹۸۳**، آغاز افتاده، عنوانها سفید مانده، ۳۲۶ گ ۲۵ س [ف . حقوق : ۶۰]

حقوق ۱۰۸ ب : نستعلیق معزالدین محمد منجم فرزند محمد زمان ۲۵ ج ۲ / **۱۰۶۰** ازروی نسخهٔ اصلاح شدهٔ نگارنده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۸۰ گ ۱۹س [ف . حقوق : ۶۰]

287 ـ **آصفیه** ۲۵۱ تفسیر: نوشتهٔ محمد حسین فرزند حسن اسکوری ، **۱۰۷۵** ، ۴۴۴ ص ۲۳ س [ف . آصفیه ، عثمان علی ۱ :۴۰۵]

288 ـ **ملك ۶۰۴۶** : نستعلیق رجب **۱۰۷۷** ، پایان افتاده ، ۳۵۰ گ [رؤیت]

289 ـ **دانشگاه ۱۰۵۵۵** : نستعلیق محمد صادق فرزند مقصود لاهیجانی، پنجشنبهٔ **۱۰۷۸** آغاز برابر نمونه ، ۴۱۶ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱ : ۶۱]

290 ـ **بهار** ۱۴۵ : نوشتهٔ **۱۰۸۸** [استوری ـ نسخه‌ها ۱ : ۹۲]

291 ـ **ملك ۱۳۶۰** : نستعلیق پیر صادق فرزند پیر مؤمن لاهیجی گیلانی، ج ۲/ **۱۰۹۴** زرین، ۲۴۴ گ ۱۹ س [ف. ملك، فارسی ۱۵۸]

292 ـ **دانشگاه ۹۰۹** : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، پایان چند برگ افتاده ، زرین ، ۲۳۸ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱ : ۶۲]

293 ـ **دانشگاه ۳۴۱۰** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام در تفسیر آیت ۱۵ سورهٔ مائده در کتاب قضا و شهادت افتاده ، ۳۰۲ گ ۲۳س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۶]

294ـ رضوی ۴۹ تفسیر: نسخ محمد یوسف فرزند عارف بیلچی لاهیجی ، ۱۱۰۸ ، آغاز بمانند نمونه ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۴۶۵ گ ۱۷س [ف . رضوی ۱]

295 ـ **سپهسالار** ۲۰۰۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، یك برگ از پایان افتاده، ۲۳۴ گ ۲۳س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۲۹ و ۳ : ۴۷۴]

296 ـ **آصفیه** ۲۵۱ : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۱ : ۵۶۲ ـ نسخه‌ها ۱ : ۹۲]

297 ـ **رضوی** ۵۱ تفسیر : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف امیر جبرائیل در ۱۰۳۷ آغاز برابر نمونه ۳۲۷ گ ۱۹س [ف. رضوی ۱ :]

تفسیر طبری = ترجمهٔ تفسیر طبری

تفسیر عرش السماء = عرش ...

تفسیر عرفانی

از خواجه عبدالله یا یکی از شاگردان و یا پیروانش در سدهٔ ششم . بدینگونه : در آغاز آیت را زیر عنوان النوبة الاولی بفارسی ترجمه میکند ، سپس همین آیتها را زیر عنوان النوبة الثانیة برابر اخبار و روایتها گزارش میکند با رسوم زیر عنوان النوبة الثالثة بشیوهٔ عرفا

تفسیر ادبی وعرفانی میکند (ابن یوسف) . در ذریعه از«انیس‌المرید وشمس‌المجالس» خواجه عبدالله در تفسیر داستان یوسف یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۶۸ .

298 ـ **سپهسالار** ۱۰۰۴ : نسخ شاید سدهٔ **۷**، ازآغاز سورهٔ انعام‌است تا پایان سورهٔ برائت . چند برگ ازآغاز افتاده ، ۴۷۶ گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۵۲]

299 ـ **رضوی** ۳۰ تفسیر : نسخ کهن تاریخ یادنشده ، وقف امیرجبرائیل در**۱۰۳۷** از آیت کم من قریة اهلکناها در سورهٔ انبیاء است تا پایان سورهٔ فرقان ، ۲۹۶ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۱]

تفسیر گازر = جلاء الاذهان

تفسیر لا اله الا الله = جارو بیه = توحیدیه

از شاه نعمت‌الله ولی (بنگرید : تفسیر آیهٔ کل شیء هالك :۲۵) تفسیر و تأویلهایی است عرفانی به نظم و نثر که درجلد چهارم مجموعه رساله‌های او بکوشش دکتر نوربخش (ص۸۶ـ۸۸) بچاپ رسیده‌است. **آغاز** : الحمدلله علی نواله والصلاة و... قال رسول‌الله من قال لااله الاالله خالصا مخلصاً دخل‌الجنة .

300 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۳ : نسخ و نستعلیق محمود فرزندمحمد حسینی ضمن کلیات مؤرخ **۸۴۳ ـ ۸۷۱** او (ص۴۹ـ۵۰) [ف . دانشگاه ۱ : ۱۷۷۵]

301 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۷ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** (۳۶۰ر ـ ۳۶۰پ) نسخه عنوان «جاروبیه» دارد ضمن مجموعه رساله‌های او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت]

302 ـ **قاهره دارالکتب** ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین‌کوثری ، **۱۱۵۳** [مخطوطات ۱ : ۲۰۶]

303 ـ **مجلس** ۲۴۱۴/۲۲ : فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۶۵** ، ضمن‌مجموعه۹۱رساله از او (ص۱۲۴ ـ ۱۲۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۴]

304 ـ **قاهره دارالکتب** ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، درفهرست«جارو بیه» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۰۶]

تفسیر لا اله الا الله

از مردی بنام شمس‌الوالدی حافظ قرآن که در آن از استاد خود سعدالدین و «شرح مفصل» یاد میکند . گفتاریست عرفانی . **آغاز** : الحمدلله‌الذی نور قلوب‌المؤمنین بنورالمعرفة

305 ـ **سپهسالار ۶۵۰۳/۲** : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۳پ ـ ۳۰پ) [ف . سپهسالار۳ : ۴۸۰]

تفسیر محمد شاهی

از محمد علی فرزند محمد حسین شریف خراسانی، در دیباجه مینویسد : تا بامروز که رمضان ۱۲۵۲ است، واز حمد وسپس بقره آغاز میگردد . **آغاز** : نخستین آتشی که از زبان مفسران آیات قرآن عشق را سوخته .

306 ـ **ملك ۶۲۰۵**: نسخ خوش اواخر سدهٔ **۱۳**، ۲۰۰ گ ۲۳ س [رؤیت]

تفسیر منظوم

از سیدمحمد نوربخش فرزند محمد (قائن ۷۹۵ ـ ۸۶۹) (بنگرید : تفسیر آیه فمن کان یرجو:۲۳) . که با مقدمهٔ آقای ذوالریاستین

نعمت‌اللهی ومدخلی از کمالی سبزواری بسال ۱۳۷۱ بچاپ رسیده است .

بنگرید: ذریعه۹:۱۲۲۸. طرائق‌الحقایق ۳: ۳۰. مجالس‌النفایس: ۹۶، ۲۷۲ . ریاض العارفین : ۱۵۴. بهارستان درتاریخ قهستان: ۲۰۸ ـ ۲۱۴. آتشکدهٔ آیتی: ۳۳۸. مقدمهٔ چاپ. مؤلفین مشار ۵ : ۷۵۹ .

تفسیر منیر

از امام حدادی ، نام کتاب را نویسندهٔ نسخهٔ سریزدی آورده است . نام نگارنده در «جواهرالتفسیر» یاد نیزشده است. تفسیریست بشیوهٔ شیعی [دانش پژوه] .

307ـ یزد، سریزدی ۱۱۱ : نستعلیق حبیب‌الله فرزند سیدی احمد دشتی کوه‌کیلویی، چهارشنبهٔ ۲۸ رمضان ۱۰۲۷، سورهٔ بقره است تاپایان سورهٔ کهف [نسخه‌ها ۴: ۴۱۸]

تقویم‌الایمان

ازحسین اردبیلی ، برای حسین‌خان ، در تفسیر سورهٔ قل‌هوالله و سورهٔ فاتحه، و درپایان گزارش دوازده حدیث .

308 ـ ملك ۲۳۲۴ : نستعلیق حسین اردبیلی، رجب ۱۰۳۹، آغاز افتاده ، ۱۰۹ گ ۱۲س [ف. ملك، فارسی : ۱۶۲]

توحیدیه = تهلیلیه

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیرآیهٔ کل شییء هالك:۲۵) تااینجا میدانیم که سه‌گفتار عرفانی به‌نثر ونظم از او درتفسیر و تأویل کلمهٔ توحید در مجموعه‌هاهست ۱ـ که در جلد یکم مجموعه رساله‌های او وچاپ دکتر نوربخش (ص۲۹ ـ ۴۶) آمده ۲ـ که در جلد چهارم چاپ دکتر نوربخش (ص۸۶) آمده ۳ـ نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك که چاپ‌شدهٔ آنرا ندیده‌ام.

309 قاهرة : دارالکتب۱۸ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ ۹۶۶، با عنوان « رسالة فی‌التوحید و مراتبه» آغاز : حمدله (۶۹ پ ـ ۷۳پ) ۲۷ س [مخطوطات۱ : ۲۳۴]

310 تهران ، خانقاه صفی‌علیشاه : نسخ، باتاریخ ۱۰۹۵ دردفتر (ص۲۵۲-۲۵۳) همان نسخه که در جلد ۴ ص ۸۶ چاپ شده . آغاز: الحمدلله علی‌نواله والصلاة ... من‌قال لااله‌الاالله... چون‌همه اوست غیراو خودنیست [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

311 ـ ملك ۴۲۶۲/۱۰۲ : نستعلیق ۱۱۰۹ ، ضمن مجموعه رساله‌های او (۵۲۹پ ۵۳۶ر)، همان نسخه که درجلد۱ ص۲۹ـ۴۶ بچاپ رسیده. آغاز: حمدله. صلاة. بیت: احد و واحدست وحدت هم [رؤیت] .

312 ـ ملك ۴۲۶۲/۵۵ : نوشتهٔ محیی‌الدین فرزند درویش محمد ۱۱۰۹؛ ضمن مجموعه‌رساله‌های او (۳۱۷ر-۳۱۸پ)، همان نسخه‌که چاپ‌شدهٔ آنراندیده‌ام. آغاز: الحمدلله الذی‌علی‌شأنه واعظم برهانه،المتفردذاته[رؤیت]

311 ، 313 ـ ادبیات ۲۶۷/۷ و ۲۶۷/۸ : نستعلیق ۱۳۰۷-۱۳۰۹ درسپاهان، دو گفتار بعنوان: ۱ کلمهٔ توحید ۲ توحید، آغاز یاد نشده [ف ادبیات ۲ : ۵۰] .

توضیح

از ناشناس ، گویا ترجمهٔ لفظی یك کتاب عربی است بدین نام . و دردیباچه مینویسدکه ازتفسیرزاهدی‌وکشاف نقل‌میکند. آغاز : حمد آن‌خدایی‌راکه بفرستاد به‌پیغمبرماقرآن، مژده دهند .

315 ـ رضوی ۳۲ تفسیر : نستعلیق و نسخ کهن ، وقف امیر جبرائیل در ۱۰۳۷ ، ۵۶۴ گ ۲۶س ۲۳ [ف. رضوی ۱]

تهلیلیه = کلمة فی‌التوحید

از نورالدین عبدالرحمان جامی فرزند احمد (۸۱۷ ـ ۸۹۸) فهرست نگار کتابخانهٔ سلیمیه تفسیری بعنوان « تفسیر جزء النباء » بشمارهٔ ۴۹ برای جامی یادکرده است [استوری ـ نسخه‌ها ۱ : ۸۸]

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۸ . تحفهٔ سامی : ۸۶ . جامی حکمت . مؤلفین مشار ۳ : ۷۹۸ .

316 ـ موزهٔ بریتانیا ۸۰۱۸ : از سدهٔ ۱۱ ، در فهرست بعنوان «کلمة فی‌التوحید» یادشده [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹]

317ـ مجلس ۱۲/ ۴۸۴۰ : نستعلیق با تاریخ ۱۳۰۵ در دفتر (ص۱۷۸ـ۱۸۰) . آغاز : مبنای طریق مشغولی این عزیزان [رؤیت]

تهلیلیه = تفسیر کلمة التهلیل

ازسیدعزیزالله حسینی‌مدرس درشهر اردبیل که بروزگارشاه تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴) میزیسته است ، بنام شاهزاده سلطانم صفوی . آغاز : حمد و سپاس محمدت اساس یگانه راست .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۵۰ .

318 ـ رضوی ۵۹ تفسیر : نستعلیق محمد مشهور به آیتی ، در ۹۶۳ ، انجام‌افتاده ، ۳۶ گ ۹س [ف . رضوی ۱ : ش ۵۹ تفسیر]

تهلیلیه = کلمة التوحید

از جلال‌الدین محمد فرزند اسعد دوانی صدیقی (درگذشتهٔ ۹۰۲ یا ۹۰۷) درتفسیر عبارت لاالٰه‌الاالله دردو مقام : ۱ـ ازراه معمولی و رسمی یعنی لغوی وعقلی ۲ـ کشف وشهود ، و هریك از این دومقام در دو موقف ، بنام سلطان حسین بیك نگاشته است . دربرخی‌ازنسخه‌ها نام شاه‌آورده نشده است . آغاز : آفتاب جمال قدم اقدام از آن متعالیست که .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۵۱۶ : روضات‌الجنات : ۱۶۲ . مجالس‌المؤمنین : ۳۳۶ ریاض‌العارفین : ۳۲۸ . تحفهٔ سامی ۲ : ۴۸ . تذکرهٔ نصرآبادی : ۴۹۶ . هفت اقلیم : ۲۰۹ . ازسعدی تاجامی : ۵۰۲ . فارسنامه ۲ : ۲۵۰ . مؤلفین مشار ۵ : ۳۱۵ .

319ـ پاریس ۲/ S.P.۱۴۳ : باتاریخ ۹۰۶ در دفتر . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵]

320 ـ دارالکتب ۳۷ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق ۹۲۱ (۷۴پ ـ ۸۹ر) آغاز برابر نمونه ، درفهرست بعنوان «رسالةالموقوفات» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۷۱]

321ـ دانشگاه ۱۲/ ۱۱۴۷ : نستعلیق خوش ، ج۱/ ۹۳۹ (۱۲۸ پ ـ ۱۴۳ ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱ : ۷۴]

322 ـ دانشگاه ۴/ ۱۰۲۱ : نستعلیق علی فرزندمسافرقاضی ، ج۲/ ۹۳۹ (۲۳ـ۳۴) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۴۶]

323ـ ادبیات ۸/ ۲۵۳ حکمت : نستعلیق ۹۴۷ [ف. ادبیات ۲ : ۴۰]

324ـ مجلس ۱/ ۳۲۴۲ فهرست نشده : نوشتهٔ ۹۶۰ [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹]

325ـ الهیات ۶/ ۸۹د : نستعلیق مظفر حسین فرزند احسان‌الدین ، ۱۰۱۶ در شیراز (۹۵ر ـ ۱۰۸پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۷]

326 ـ الهیات ۴/ ۷۶۵ د : نستعلیق محمد باقر ، باتاریخ ۱۰۴۳ـ۱۰۴۶ در دفتر (۵۲ ر ـ ۷۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۷]

327ـ ملك ۶۱۹۲/۲۴: نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی، ۱۰۵۸ (ص ۲۷۳ ـ ۲۹۹) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

328ـ دانشگاه ۱۰۴۶: رجبعلی فرزند جواد علی مازندرانی، ۱۵ محرم ۱۰۶۳، در نسخه نام پادشاه مهدا الیه نیامده است [ف . دانشگاه ۱:۷۴] .

329 ـ مجلس ۱۸۳۶/۹ : با تاریخ ۱۰۶۵ و شاید نسخه تازه‌تر باشد (ص ۱۸۱ـ ۱۷۸) آغاز برابر نمونه [ف مجلس ۹:۴۸۷]

330ـ مجلس ۴۹۵۴/۶ : نسخ میر جعفر فرزند عبدالله حسینی، باتاریخ ۶۸ـ۱۰۶۹ در دفتر، زرین، (۱۰پ ـ ۲۸ ر) آغاز نزدیك به نمونه، بدستور سلطان حسن بیگ بایندری ترکمان نگاشته است [رؤیت] .

331ـ مجلس ۶۵۹۴/۴۱ فهرست نشده: نستعلیق، باتاریخ ۱۰۶۹ در دفتر (ص۲۹۱ ـ ۴۰۶) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت] .

332 ـ دانشگاه ۱۹۲۵/۱۱ : نستعلیق ۱۰۷۳، (۱۰۲ پ ـ ۱۱۸ ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۷] .

333ـ سپهسالار ۲۷۹۹/۳۴: نستعلیق محمد نصیر فرزند محمدصالح طباطبائی، رجب ۱۰۷۴ (ص ۳۱۲ ـ ۳۲۲) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۳ : ۵۴۳] .

334 ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۲۵: نوشتهٔ ۲ع۳/۱۰۹۲، (ص ۸۹ـ ۹۴) آغاز برابر [ف . سپهسالار ۳ : ۵۴۴] .

335ـ ادبیات ۱۹۲/۵ حکمت : سدهٔ ۱۱ [ف. ادبیات ۲: ۴۰] .

336 ـ ادبیات ۱۵۹/۲۳ حکمت : نستعلیق ریز محمدکاظم فرزند علاءالدین محمد نایینی سدهٔ ۱۱ (۳۱۱پ-۳۱۵ پ) .

337ـ ادبیات ۱۱۹/۴ حکمت: نسخ سدهٔ ۱۱ [ف. ادبیات ۲: ۴۰] .

338ـ رضوی ۱۸۳ تاریخ: ضمن جنگ علی فرزند محمد فرزند حسین العلی ، محرم ۱۱۸۰ [ف. رضوی ۷ : ۶۲] .

339ـ الهیات ۷۴۹/۵د: نستعلیق شاه میرك فرزند میرسید علی قاینی، سدهٔ ۱۲ (۴۳ پ ـ ۵۲پ) [ف. الهیات ۱:۳۷] .

340ـ مجلس ۱۲۰۷/۶: باتاریخ ۱۲۳۴ در دفتر (ص۶۳ـ۸۳)، آغاز بمانند نمونه [ف مجلس۴: ۴ و ۵ : ۵۰۰] .

341ـ الهیات ۶۷۱/۹ د : نستعلیق با تاریخ ۱۲۵۱ در دفتر (۷۶ پ ـ ۸۶ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۵۸] .

242 ـ مجلس ۲۳۶۷/۷ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳(ص ۱۷۱ـ۱۹۵) [نسخه‌ها ۵ :۱۶۰]

343ـ مجلس ۵۷۶۰/۷ فهرست نشده: نسخ زیبای سدهٔ ۱۳ (۱۱۵پ ـ ۱۴۱) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

344 ـ ادبیات ۴۰۰/۱ جوادی : نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳: ۶۰]

345 ـ مجلس ۱۹۸۸/۹ : تاریخ یاد نشده (ص۱۹۶ـ۱۹۷) ، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۹ : ۷۰۰] .

346ـ رضوی ۶۲۳ حکمت: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه: دردیباچه به‌حبیب‌الدین محب‌الله پیشکش‌شده [ف. رضوی ۴: ۶۲۳] .

347ـ رضوی ۶۴۲ حکمت : نستعلیق آغاز برابر [ف . رضوی ۴ : ۱۲۰] .

348ـ فاضلیه ۵۱/۲ کلام : نستعلیق،

تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان « رساله‌ای در تصوف » یاد شده [ف . فاضلیه ۱ : ۲۸]

349ـ لندن، بادلیان اکسفورد ۱/۹۴: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷]

تهلیلیه = توحیدیه= تفسیر لااله‌الاالله از شاه نعمت‌الله ولی .

ج

چاروبیه= تفسیر لااله‌الاالله= توحیدیه از شاه نعمت‌الله ولی .

جامع الستین = الستین‌الجامع للطائف البساتین

ازخواجه تاج‌الدین ابوبکر احمد فرزند محمد فرزند زید (یزید) طوسی (دیباچهٔ نسخه ادبیات و الهیات) سنی، گویاازسدهٔ ششم، در تفسیر و تأویل عرفانی داستان یوسف ، در شصت فصل . کاشفی بیهقی (۹۱۰) این کتاب را برشاگردان خود املاء کرده‌است وآنهاآنرا درشصت‌مجلس نوشته‌اند. وبه‌کوشش‌محمد روشن زیرعنوان «تفسیر سورهٔ یوسف» بچاپ رسیده است. **آغاز:** سپاس مرخدایراکه قادربرکمال است و آفرینندهٔ روز و شب و... چنین‌گوید..

350 ـ **اسعد افندی ۲۵۵۷** : نسخ جبرئیل فرزند محمد فرزند محمد فرزند اسلم فرزند ایمان فرزندمؤمن نخجوانی، ازروستای اوقوین، صفر **۷۱۱** ، ۱۵۷ گ ۲۳س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۴۱ هست [فیلمها: ۱۱۷] و همین نسخه‌است‌که درچاپ آقای روشن اساس کار قرارگرفته است [پیشگفتار چاپ]

بنگرید : ذریعه ۵ : ۵۷ و ۱۲: ۱۴۵ . پیشگفتار چاپ از آقای محمد روش . گفتار آقای تقی بینش ، راهنمای کتاب ۱۱: ۳۸ .

351ـ **رشت** ، کتابخانهٔ عمومی ۱/۹ : نوشتهٔ ۱۳ع۲/ **۸۴۷**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۲۲ هست [فیلمها ۱:۶۴۲]

352ـ **ادبیات** ۵۷ ب: شکسته نستعلیق پیرعلی سورکولی کره کوزی ، از دودمان خالدبن‌ولیدو نوادهٔ امام چهارم، ۱۶ج۲/**۹۹۴** آغازبرابرنمونه، ۱۳۸ گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱ : ۱۴۷]

353ـ **فرهادمعتمد** ۲۰۰: نسخ محمد باقرفرزند سیدمعصوم حسینی، ۱۲ج۲/**۱۲۱۸** نسخه‌ها ۳: ۲۸۶]

354 ـ **تهران ، دهخدا** ۳/ ۲۰۶ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۵۵** در دفتر، در فهرست آمده : احسن القصص نیز آن را میخوانند [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۹]

355ـ **سپهسالار** ۲۰۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، از روی نسخه‌ای نوشته شده که پارگیها داشته، درفهرست از آن کاشفی بیهقی یاد شده، ۱۸۶ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۱: ۱۰۱ و ۴: ۹]

356ـ **مشهد** ، شیخ علی‌اکبر نهاوندی: تاریخ یاد نشده ، املای بیهقی است . **آغاز** : الحمدلله‌الخالق‌الاکبر، والصلاة علی سید [ذریعه ۵ : ۵۷]

جاودان نامه

شاید از علی‌الاعلی ، ابوالحسن‌بن شیخ

ابراهیم دستگردی ازحروفیان، کشته در۸۲۲، در برگ ۲۴ نسخهٔ ۳۶۳ دانشگاه از آیتی که درماه رمضان۸۱۷ بردل او واردشده یادمیکند ومامی‌دانیم علی‌الاعلاجانشین فضل‌الله استرآبادی تا بسال۸۲۲زنده بوده است. تفسیریست عرفانی بفارسی ساده و هیچگونه ترتیبی برای آیتها و موضوعها درآن نیست، بنده‌هاییست جداجد که درجلسات مختلف برمریدان گفته شده‌است. در کشف‌الظنون وذریعه از «جاودان نامه» فضل‌الله حروفی یاد شده . **آغاز**: الحمدلله الذی اذهب عناالحزن ، ان ربنا لغفور ... بدان ای طالب عاشق صادق ...

بنگرید : ذریعه ۵ : ۷۷ و ۹ : ۱۲۱۷ . کشف الظنون ۱ :۵۷۸. ریاض‌العارفین : ۱۵۶ . صبح گلشن : ۵۳۴ دانشمندان آذربایجان : ۳۸۶ . لغتنامه ـ حروفیان . فرهنگ ایران زمین ۱۰ : ۳۱۹ .

357ـ **دانشگاه ۳۶۳**: نستعلیق محمد، محرم **۱۰۱۹**، بایك خاتمه از نویسنده : ح . ف. غفار . ج . ه . محمد هست، **آغاز** : ذات نطق که وجود، ۳۳۹ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱ :۸۵]

358ـ **قاهره دارالکتب** کلام فارسی طلعت: نوشتهٔ وهبی موسی‌فرزند مدحی عیسی ، اواخرج ۱۱۹۸/۲، آغاز برابر نمونه، ۲۴۱ گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۱۱۰]

359ـ **دانشگاه**: ۳۴۶۹/۱: نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۶۸) آغازبرابر نمونهٔ ۲ درفهرست آمده : گویا ازعلی‌الاعلی باشد [ف ـ دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۵]

360 ـ **دهخدا ...**: تاریخ یاد نشده ، با نسخهٔ ۳۶۳ دانشگاه دگرگونیها دارد [ف . دانشگاه ۱ : ۸۴]

جلاء الاذهان فی تفسیر القرآن = تفسیر گازر

از ابوالمحاسن حسین فرزند حسن جرجانی و این جز « جلاء الاذهان فی علوم القرآن » ابوالخیر محمد معین‌الدین فرزند خیرات علی مشهدی کراوی میباشد. و بگفتهٔ ابن یوسف : تفسیریست دردو بخش، بخش یکم را جلاءالاذهان و دوم که متمم آنست تفسیرگازرخوانند. وشاید بخش یکم را ابوالمحاسن و بخش دوم را غیاث‌الدین جمشید زواره‌ای (۹۴۰) نگاشته باشد (ف دانشگاه ۱:۸۶) **آغاز** : سپاس وثنا وحمد بی‌منتها، مرخدائی را که این هفت گنبد.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۲۷۰ ، ۳۰۹ و ۵ : ۱۲۶ . استوری ۱ : ۲۹ ، ۵۶ ، ۱۲۱۱ (نسخه‌ها) کشف‌الحجب: ۱۵۷. پیشگفتارچاپ محدث ارموی ۱۳۳۹ خ . روضات الجنات ۳ : ۴۰۷ (سرگذشت علی زواره‌ای)

361 ـ **آمل ، فقیه نیاکی** : نسخ غیاث‌الدین محمد فرزند موسی فرزند محمد فرزند علی ماکانی، چهارشنبهٔ ۱۲ذیحجهٔ **۹۰۳** از اعراف تاپایان کهف است [فیلمها ۱:۶۹]

362ـ **قاهره، دارالکتب** : ۸ تفسیر فارسی : تعلیق فتح‌الله فرزند شکرالله فرزند لطف‌الله طبیب‌کاشانی، ۷ رجب **۹۴۴**، نیمهٔ یکم کتاب است ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست « جلاءالاذهان » آمده ، ۴۳۰ گ ۳۰ س [مخطوطات ۱ : ۱۱۳]

363 ـ **دانشگاه** ۱۳ : نسخ عبدالعلی فرزند عبدالله ساکن دیه عبدالعظیم(ری)۱۸صفر **۹۶۳** بخش دوم است ، ۲۶۸ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۲ : ۶۹۸]

364ـ رضوی ۷۸ تفسیر : نستعلیق ابوالقاسم حیدر تونی، ۹۷۳ ، برای خواجه شیراحمد فرزند خواجه عمیدالملك بیدسکانی ، آغاز برابر نمونه، ۷۱۴گ ۲۵س [ف. رضوی ۱

365ـ رضوی ۲۰ تفسیر: نسخ ۲۰ع۲/ ۹۷۷، در فهرست آمده: از تفسیرهای شیعی و شاید «تفسیر گازر» باشد ، از آغاز سورهٔ مریم تاپایان قرآن است، ۳۳۰گ [ف. رضوی ا] و فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۶۸ هست [فیلمها ۱ :۶۸] همین نسخه درفهرست فیلمها ص۱۷۵ «لطایف العرفان» ابونصراحمد دانسته‌شده‌است.

366ـ مدرسهٔ سلیمان‌خان ۸: نوشتهٔ ۹۸۱، ازکهیعص است و نیمهٔ دوم. فیلم آن در دانشگاه ش۲۱۸۶ هست [فیلمها ۱ :۶۸].

367ـ تهران ، ملك‌الشعراء بهار ۱۶۰ منتقل به‌مجلس : نسخ غیاث‌الدین محمد فرزند شاه مرتضی ، رمضان ۹۸۴ در بیدسکان ، جلد چهارم تاپایان قرآن [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۰].

368ـ الهیات ۲ ب : نسخ غیاث‌الدین محمد فرزند شاه مرتضی، ۸ج۲/ ۹۹۰ ، جلد یکم وتاپایان سورهٔ مائده است، ۳۹۰گ ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۴۰] .

369ـ مجلس ۴۹۵۵ : نستعلیق محمد موسوی کاتب (نیمهٔ یکم) و حسن فرزند محمد شاه یزدی، ۲۶ ذیقعدهٔ (گویا ۱۰۰۱) (نیمهٔ دوم) جلد یکم است، آغاز برابر نمونه ، زرین ۴۶۲ گ ۲۷ س [رؤیت] .

370ـ اصغر مهدوی ۱۲۲: نستعلیق شاه حسن فرزند محمد یزدی، درمکه در نیمه ع۲/ ۱۰۰۷ (ربع دوم) و ۱۵ج ۱/ ۱۰۰۶ (ربع چهارم) [نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

371ـ مجلس ۸۰۳ : نوشتهٔ ۱۰۰۹ ، جلد یکم ، آغاز افتاده، ۳۱۲گ ۲۶س [ف . مجلس ۳ : ۱۷] .

372ـ رضوی ۷۹ تفسیر: نستعلیق علی فرزند حاجی عبدالکریم طبسی ، ۱۰۱۰ جلد دوم ، خطبه ندارد، ۵۱۷گ ۲۲س .

373ـ رضوی ۸۰ تفسیر : نستعلیق همان‌علی‌طبسی، ۱۰۱۱، ازسورهٔ یاسین تاپایان قرآن، ۲۸۸گ ۲۶س [ف. رضوی ۱]

374ـ مجلس ۸۰۴ : نسخ و نستعلیق میرحامد مداح ، ۱۰۱۱ ، جلد دوم از اعراف تا پایان بنی‌اسرائیل است ، ۲۲۹ گ ۲۶ س [ف مجلس ۳: ۱۷]

375ـ سپهسالار ۳ صدر : نستعلیق ۱۰۱۲، ازآغاز تاسورهٔ کهف است، در۱۲۳۲ ببهای دوتومان ویکهزاردینار فروش رفته بود ۴۵۹گ ۲۵س [ف. سپهسالار۴: ۳۴].

376ـ مجلس ۶۰۹۹ فهرست نشده : نسخ احمد فرزند علی سیبك مرادی، ۲۲ع۱/ ۱۰۲۰، ازسورهٔ کهیعص تاپایان تعویذ است ، زرین، ۴۱۴گ ۲۷س [رؤیت]].

377ـ دانشگاه ۹۲۴: نسخ و نستعلیق ۱۵ج۲/ ۱۰۲۶، ازآغازقرآن تاپایان کهف است یك برگ ازآغاز و یك برگ از میان افتاده ، ۴۰۶گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱ : ۸۵] .

378ـ شیراز آستانهٔ شاهچراغ : نوشتهٔ پایان شعبان ۱۰۲۷ [نسخه‌ها ۵: ۲۳۹]

379ـ سپهسالار ۲۰۳۶ : نسخ خوب محمدتقی فرزند محمد شفیع حسینی، ۱۰۳۸، دوبخش جلد یکم است، بایادداشت ۱۰۶۸ که این تفسیر مشهور به‌تفسیر گازر است، ۲۷۴گ ۲۵س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۴] .

380ـ دانشگاه ۹۲۳ : محمد فرزند

لطف‌الله مؤذن دامغانی ، نیمهٔ ع ۱۰۵۴/۱۶، از آغاز سورهٔ بنی اسرائیل است تا پایان قرآن ، ۶۰۵گ۲۵س [ف. دانشگاه ۱: ۸۵؛ ۲: ۶۹۸]

381ـ مجلس : .. : نوشتهٔ ملك محمد فرزند حاجی‌الله و یزدی قاینی ، در چهارجلد نخستین۱۵ذیقعدهٔ ۱۰۵۶دومی ۲۰ع۱/۱۰۵۷ سومی پایان ج ۱۰۵۷/۲ و چهارمی ذیقعدهٔ ۱۰۵۷ . فیلم آنها در دانشگاه ش ۳۱۱۹ و ۳۱۲۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۸]

382ـ مشهد ، عبدالمجید مولوی ش ف ۴۵۱: نسخ ۱۰۶۳، ازآن فرهاد میرزا بوده، ۶۴۲گ بعنوان «کشف‌الاحزان...» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۵۳]

383ـ مجلس۸۰۶: نسخ ۱۰۶۹، جلد چهارم سورهٔ یاسین تاپایان قرآن است ، ۳۴۸ گ ۲۰س [ف. مجلس ۳ : ۱۷]

384ـ حقوق ۶ب: نستعلیق ملاحسین فرزند حاجی محمد ، ذیحجهٔ ۱۰۸۰، ازسورهٔ یاسین تاسورهٔ یاس را دارد، ۲۰۳ گ ۲۷ س [ف. حقوق : ۷۱]

385ـ سپهسالار ۱۹۳۸: نسخ خوب محمد معصوم فرزند ملاشاه محمد ، ۱۰۹۳ ، جلد دوم از مریم تا پایان قرآن است ، برگ آغاز نونویس، ۳۴۶گ ۲۹س [ف . سپهسالار ۳ : ۳۴]

386ـ تبریز ، ثقةالاسلام : سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۵]

387ـ تهران، دانش‌سرایعالی، قریب: سدهٔ ۱۱، آغازوانجام افتاده، ازچندآیت پیش از انعام تا اندکی از اسرا [نسخه‌ها۵: ۶۲۱]

388ـ مجلس ۲۹۱۸: نسخ‌شکستهٔ سدهٔ ۱۱ ، نسخهٔ ملك‌الشعراء که مورد گفتگوی ابن‌یوسف درفهرست خود بوده ، آغاز برابر نمونه، ۳۳۲ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰: ۳۲۰]

389ـ دانشگاه ۲۵۲۶: نسخ سدهٔ۱۱، ربع چهارم از سورهٔ یاسین تا پایان قرآن ، ۲۸۸گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۳۳]

390ـ دانشگاه ۲۹۹۶: نسخ سدهٔ۱۱، درپایان آمده : تمت جلد الثانی من تفسیرکلام الملك العلام‌الشهیر بالگازر ، ۵۷۳ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱ : ۱۹۱۹]

391ـ سپهسالار ۵۱۷۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، از کهف تا پایان قرآن (بهاستثنای سورهٔ کوثر)، ۶۳۲گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۴: ۳۴]

392ـ دانشگاه ۱۵۶۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ آغاز اندکی افتاده ولی نام کتاب و نگارنده هست ، تا نیمهٔ سورهٔ انعام را دارد ، ۳۷۷ گ ۲۳س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۸۴]

393ـ مجلس ۸۰۵ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، جلد سوم است از مریم تاکهف، ۱۸۸گ۲۱س [ف. مجلس ۳ : ۱۸]

394ـ مجلس ۸۰۷ : نستعلیق سدهٔ۱۱ جلد یکم و دوم است، ۳۶۴ گ ۳۰ [رؤیت]

395ـ تهران، دانش‌سرایعالی؛ قریب: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲ ، آغاز و انجام افتاده، ازفاتحه است تا آیت و ماقلت لهم‌الاما امرانی به [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۴]

396ـ قاهره ، دارالکتب ۵ تفسیر فارسی طلعت: نوشتهٔ پیش از ۱۱۶۳ که تاریخ تملیك است، جلد آخرین است و برآن نوشته تفسیرکازرونی (؟) [مخطوطات ۱ : ۱۰۱]

397ـ دانشگاه ۱۴۵۲: نستعلیق هبةالله فرزند احمد ، ۷ رمضان (تاریخ بریده شده) ، جلد سوم ازکهف تاملائکه است، درپایان‌آمده

تفسیر گازر ، ۲۰۰ گ [ف. دانشکاه ۱:۸۵]

398 ـ **دانشگاه ۲۶** : نستعلیق زیبا ، تاریخ یاد نشده، زرین ، نیمهٔ دوم آنست و از همانجا آغاز میگردد کـه ش ۹۲۴ دانشگاه پایان یافته بود ، پایان و میانه افتاده ، ۴۹۳ گ ۲۰س [ف، دانشکاه ۱ : ۸۵]

399ـ **رضوی ۲۱** تفسیر : تاریخ یاد نشده ، در فهرست فیلمها « لطایف العرفان » ابونصراحمددانسته‌شده‌است [رضوی:۱ وفیلمها ۱ : ۱۷۵]

400ـ **تهران، معارف : ۱۸-۱۱۹۲** نستعلیق و نسخ بی‌تاریخ، از آغاز سورهٔ فاتحه است تاپایان قرآن، آغاز برابر نمونه ، ۴۴۳ گ [جواهر الکلام : ۲۱]

401ـ **کیمبریج برون (۱۰) A ۲** نسخ ، تاریخ یادنشده، درفهرست «تفسیرکهن» یاد شده، بگواهی دکتر یحیی مهدوی « جلاء‌الاذهان» است، از عشر سوم سورهٔ ص تاالتین . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۸]

جواهر الاعمال

از محمود فرزند ابوالقاسم کاشانی، شاید نگارندهٔ «حقایق‌الازلیه» تفسیروتأویل بندهای اذان و اقامهٔ نماز وسورهٔ اخلاص است ، بروش عرفانی و بمانند تأویلات اسماعیلیان، باعنوان های: جوهرعنوانی، جوهر نبوی، جوهر نزهتی جوهر معانی. نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است. **آغاز:** الحمدلله‌المتأله بالاهوت ، التی انتظرمنهاالجوهر الاخضر... چنین‌گوید.

402 ـ **سپهسالار ۴۵۰۰** : نستعلیق محرم ۱۲۸۱ (۱پ - ۱۶ر) ۱۳س [ف . سپهسالار ۳ : ۱۱۸]

جواهر التفسیر لتحفة الامیر = العروس = تفسیر الزاهرین

از ملا حسین فرزند علی واعظ بیهقی سبزواری، درگذشتهٔ ۹۱۰، بدستور نظام‌الدین امیر علیشیر نوائی (۸۴۴ - ۹۰۶) بسال ۸۹۰ جلد یکم را نگاشته و در ۸۹۲ به جلد دوم پرداخته و پس ازآیت۸۴ سورهٔ نساء درگذشته است وبنام «العروس» و «تفسیرالزاهرین» نیز خوانده میشود . و خـود این تفسیر را بنام «مختصرالجواهر» در ۲۰ هزار بیت‌گزین‌کرده است. **آغاز(ج۱):** زینت‌فاتحهٔ هرکتاب وزیور خاتمهٔ هرخطاب .

بنگرید: ذریعه ۵ : ۲۶۵ . کشف‌الظنون ۱ : ۶۱۳ . هدیةالعارفین ۱ : ۳۱۶. حبیب‌السیر ۳ : ۳۴۱ . از سعدی تاجامی : ۴۹۷ : سبك شناسی ۳:۱۹۶. مؤلفین مشار ۲ : ۸۱۰. تذکرهٔ نصرآبادی : ۴۷۱ . گلستان مسرت : ۳۹۰، صبح روشن : ۵۶۶ .

403 ـ **آصفیه ۵۱۱** تفسیر : نوشتهٔ عبدالرحیم فرزندمحمدفرزند محمدفرزنداحمد لاهوری ، در **۹۳۰** . ۱۲۴۳ ص ۱۹ س [ف . آصفیه، میرعثمان علی ۱ : ۴۰۶]

404ـ **دانشگاه اوترخت۱۸ .I. E**: نوشتهٔ **۹۲۶** [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۳]

405ـ **رضوی ۷۵** تفسیر : نسخ محمد فرزند محمد معلم، **۹۷۹**، زرین، آغاز افتاده، ۴۹۹ گ ۲۸س [ف. رضوی : ۱]

406ـ **مجلس۸۰۸**: نسخ‌محمد شیرازی خلخالی ، **۹۸۳** ، دارای تمام آنچه نگارنده نگاشته است (ازآغاز تاآیت ۸۴ نساء) زرین ۶۱۱گ ۲۷س [ف. مجلس ۳ : ۲۰]

407ـ ملی ۸۵ ف، نسخ خوش سدهٔ ۱۰ آغاز برابر نمونه ، بخش یکم است تا اوایل سورهٔ بقره ، ۱۲۹ گ ۳۳س [ف. ملی ۱:۷۳]

408ـ سپهسالار ۱۹۴۸ : نسخ خوب سدهٔ ۱۰ ، جلد یکم و بخشی ازدوم است، انجام درآیت ۸۱ نساء افتاده، زرین، ۶۷۶گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۱ : ۱۱۱ و ۴ : ۱۱۶]

409ـ سپهسالار ۱۹۴۹: نسخ‌روزگار نگارند، زرین، تنها جلد یکم است ، ۴۸۴ گ ۲۷س [سپهسالار ۴ : ۱۱۶]

410ـ یزد، مدرسهٔ‌خان‌کبیر: نسخ سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۳]

411ـ یزد ، جامع کبیر ۳۹/۲ : نستعلیق چهارشنبهٔ ع۱۰۱۳/۲ ، آغاز آن در فهرست افتاده، از سورهٔ البقره است تا آیت : ربنا ولاتحمل علیناصبرا [نسخه‌ها۴: ۳۸۰] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱]

412ـ آصفیه ۲۳۶ تفسیر: نوشتهٔ حافظ الله، در ۱۰۶۷ ، ۴۲۸ گ ۳۵س [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۱:۴۰۶]

413ـ دانشگاه۱۱۳۹۵: نستعلیق زیبای محمد شریف متخلص به خیال شیرازی ، ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۰۹۴ ، بخش یکم تا پایان سورهٔ آل‌ـ عمران است، ۴۵۶ گ ۲۷س [ف . دانشگاه]

414ـ یزد ، سریزدی ۱۳۵۱ : نسخ ۲ع۱۰۹۵/۲، زرین [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۰]

415ـ سپهسالار ۵۲۲۶: نسخ سدهٔ ۱۱ دیباچه و تفسیرسورهٔ حمدرا ندارد، در ۱۲۰۹ تکمیل شده، ۳۶۹ گ ۲۷ س [ف . سپهسالار ۴ : ۱۱۶]

416ـ مجلس ۳۶۵۶: نسخ زیبای سدهٔ ۱۱، زرین، جلد یکم آغاز برابر نمونه، ۱۷۶ گ ۲۷س [رؤیت]

417 ـ رضوی ۳۱۷ تفسیر : نستعلیق محمد شفیع فرزند حاج مؤمن عطار لاهیجانی، ع۱۱۱۸/۲،آغازبرابرنمونه، ۲۳۰ گ ۲۱س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۲]

418ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۳۵۸ : سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۴ : ۶۰۱]

419 ـ رضوی ۷۶ تفسیر : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز افتاده، ۴۵۳ گ ۳۳ س [ف. رضوی ۱ : ۷۵ تفسیر]

420ـ رضوی۷۷ تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده ، وقف ۱۲۹۶ ، زرین، آغاز، برابر نمونه ، ۶۲۸ گ ۲۷س [ف. رضوی ۱ : ۷۷ تفسیر]

421 ـ رضوی ۳۱۸ تفسیر : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام نونویس، ۳۳۸ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۲]

422 ـ 423 ـ قاهره ، دارالکتب ۱ـ تفسیرطلعت و ۲ـ م تفسیر فارسی : تاریخ یاد نشده، دو نسخه هردو زرین ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱:۱۱۶]

424 ـ تهران، ملی۲۰ ـ ۹۰۶۸۷ : نستعلیق ، با یادداشت معزالدین محمد حزین قاضی، نیمهٔ شوال ۱۰۶۵ ، فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۹۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۱]

425ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۳۶۵ : تاریخ یادنشده، جزو۹ تاپایان‌ج۱ است . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۴۰ هست [فیلمها:۷۱]

426ـ موصل، مدرسةالمحمدیة، جامع الزیوانی ۸۷: تاسورهٔ آل عمران را دارد [ف موصل : ۱۷۶]

چشمهٔ زنجبیلی و کافوری

گزارش و تأویلی است عرفانی ازآیت : کاس کافوری وزنجبیلی . درآیه ۵ و ۱۷ سورهٔ هل‌اتی. وگویا ازجامی باشد (دانش پژوه) . آغاز: پناه میجویم بذات مستجمع جمیع‌صفات کمال ازگزند قیود امکانی(بنگرید : تفسیرآیهٔ ان الابرار . . . ص ۲۲) .

427 ــ دانشگاه ۸۶۷/۰ : نستعلیق عباسعلی کرمانی ، با تاریخ ۱۳۱۲ در دفتر (۵۹ر-۲۰۳پ) همراه « جامع‌الاسرار » نور علیشاه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۶] .

ح

حدائق الحقایق = بحرالدرر

از معین‌الدین محمد مسکین فراهی ، در گذشتهٔ ۹۰۷ (بنگرید: احسن‌القصص ص:۲) . تفسیریست عرفانی با شعرهایی از خود او و دیگران. این تفسیر بنام « حدائق‌الحقایق فی کشف اسرارالدقایق» بکوشش‌دکترجعفرشهیدی بسال ۱۳۴۷ خ بچاپ رسیده است . آغاز : ربنا آتنا من لدنك رحمة ... همی‌گوید: بندهٔ ضعیف مستکین معین مسکین.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۷۳ و ۴ : ۳۴۵ و و ۶ : ۲۸۵. پیشگفتار دکتر جعفر شهیدی بر چاپ حدائق‌الحقایق. ف. مشار : ۵۰

428 ــ رضوی ۳۳۵ تفسیر : نستعلیق ۱۴ ذیحجهٔ ۹۸۶، زدین، آغاز برابر نمونه، ۲۰۵ گ ۲۲ س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۸]

429 ــ سنا ۷۵۶۹/۲ : نستعلیق سدهٔ سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۰]

430 ــ ادبیات ۳۰ جوادی : نستعلیق خوش عبدالقادر فرزند محمد بهبهانی، چهارــ شنبهٔ ۱۷ رمضان ۱۰۴۹ [ف. ادبیات ۳ :۱۵]

431 ــ سپهسالار ۵۱۶۳ : نستعلیق محمد صادق فرزند میر محمد کاظم حسینی ، ۱۰۷۳، تنها تفسیر سورهٔ یوسف است، زدین ، ۲۴۹ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۴: ۲۹۳]

432 ــ الهیات ۱۰۱ ب : نسخ تیمور صفوی ، آدینهٔ ۱۰ ع۱۴/۱ ۱۰۸۵ ، در دیباچه «حدایق» خوانده شده ، ۱۸۴ گ ۳۰ س [ف . الهیات ۱ : ۴۶]

433 ــ ملك ۱۹۱ : نستعلیق‌اوایل‌سدهٔ ۱۲، دردیباچه بنام «بحرالدرر» یادشده ، ۲۳۲ گ، ۱۸ س [ف . ملك، فارسی : ۴۹]

434 ــ رضوی ۳۳۶ تفسیر : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۷ گ ۲۴ س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۹]

حقایق الدقایق = دقایق الحقایق

حل المشاکل = سلك‌البیان فی‌حل مشکلات القرآن

حمدله = رساله‌ای در تفسیر . . .

گویا از فخرالدین‌عراقی، ابراهیم فرزند شهریار، درگذشتهٔ ۶۸۸ (مخطوطات) آغاز: بدان وفقك‌الله و ایانا، که الحمدلله ذکر وثنای حق است، علی وجه تصور.

بنگرید : ذریعه ۹:۷۰۹. نفحات الانس: ۵۴۲. آتشکدهٔ آذر : ۲۵۶. تذکرهٔ حسینی : ۲۰۳. میخانه : ۲۷ ــ ۴۹. گلستان مسرت : ۳۸۶. مجمع‌الفصحاء ۱ : ۳۳۹ . تذکرهٔ غنی

۸۸. مؤلفین مشار ۱ : ۷۴ .
435ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده (۲۵ ـ ۲۷) [مخطوطات ۱ : ۲۳۸] .

خ

خزائن الانوار و معادن الاخبار

از محمد رضا فرزند مؤمن خاتون آبادی امامی ، که «جنات الخلود» خودرا در ۱۱۲۸ بانجام رسانده است . بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) نگاشته است . تفسیریست با یك مقدمه در یك فاتحه و چهارده خزانه : فاتحه در معانی حروف ، خزانهٔ ۱ـ اختلاف قراء ۲ـ معجزهٔ قرآن ۳ـ تعداد علوم قرآنی ۴ـ آداب قرائت ۵ـ جمع و تغییر و زیاده و نقصان در قرآن ۶ ـ معنی قرآن ۷ـ آنچه دربارهٔ اهل بیت نازل شده ۸ـ تقسیم و تعداد آیتها ۹ـ شمارهٔ آیتها و قصهها وجزآن ۱۰ـ نامهای قرآن ۱۱ـ استعاذه ۱۲ـ بسمله ۱۳ ـ خواص سورهها ۱۴ ـ نکات لطیفه دربارهٔ حمد سپس بهتفسیر قرآن از سورهٔ حمد میپردازد . **آغاز** (ج ۱) معمار خزاین فکر غواصان امواج وجود از بحر وسیع .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵۳ . مؤلفین مشار ۳ : ۱۹۶ . فوائدالرضویه : ۵۳۵ . تذکرةـ القبور : ۲۲۲ .

436ـ **تبریز**، ثقةالاسلام: نوشتهٔ محمد علی فرزند فداعلی بیرقی ، ع ۱۶/ ۱۱۲۱. جلد یکم است تاپایان سورهٔ نساء [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

437ـ **ملك** ۶۳۲۲ : نسخ شیخ محمد رفیع فرزند محمد نصیر برجسی، محرم ۱۱۲۲ در پایان آمده : تم المجلدالاول من المجلات الاربع من تفسیرخزائن . . . و یتلوه المجلد الثانی سورةالمائدة، ۴۴۴ گ ۲۷ س [رؤیت]

438ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۲۰ : تاریخ یاد نشده [نسخهها ۵ : ۶۱۳]

خلاصة المنهج

از فتحالله فرزند شکرالله کاشانی، که بهـ روزگار شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) میزیسته و در کشمیر ۹۹۷ یا ۹۸۸ در گذشته است . گزیده ایست از تفسیر بزرگ او «منهج الصادقین» که پس از ۹۸۲ و تا ۹۸۸ بدان میپرداخته است . سپس تفسیر دیگر خود بنام «زبدة التفاسیر» را از این یکی گزیده است . **آغاز** : حمدی چون کلمات ربانی بیغایت شایستهٔ لطیفی است که .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۳۳ . کشف الحجب ف. مشار : ۶۱۶ . فوائد الرضویه : ۳۴۸ . مؤلفین مشار ۴: ۷۷۱. هدیةالعارفین ۱ :۸۱۵ ایضاح المکنون ۱ : ۴۳۷ .

439 ـ **رضوی** ۱۱۹ تفسیر: نستعلیق نعمتالله حاج کمره، **۹۸۹**، آغاز برابر نمونه، زرین، وقف شاه عباس ۱۰۱۷ ، ۷۷۵ گ ۲۵ س [ف. رضوی : ۱]

440ـ **مجلس** ۴۲۰۹ : نستعلیق بینام از سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده ، نسخه تفسیر سورهٔ بقره است وآلعمران، ۲۳۱ گ ۱۵ س [رؤیت]

441 ـ **سپهسالار** ۵۱۶۵ : نستعلیق امامقلی فرزندعلیشاهاردکانیاسفراینی، **۱۰۳۹**، ازآغاز تاپایان (الر)، ۳۹۱ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۸۹] .

442ـ **رضوی** ۱۲۵ تفسیر : نستعلیق **۱۰۴۱** ، جلد دوم است از آغاز مریم تا پایان فاطر، زرین، ۴۱۹گ ۱۹س [ف. رضوی: ۱]

443ـ **مجلس** ۵۱۲۳ : نسخ و نستعلیق جعفرفرزند عنایت شیرازی، ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۰۵۷** زرین، ۳۰ ۲۳۴گ‌س [رؤیت]

444ـ **اصغرمهدوی** ۱۶۸: نسخ‌طیفور فرزند امیراحمد جربادقانی، ۲۰ج۱/ **۱۰۵۷** نیمهٔ دوم است ، آغاز در سورهٔ طاها افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۷۴]

445ـ **مجلس** ۵۱۲۳: نسخ و نستعلیق جعفرفرزند عنایت شیرازی، ۲۳ذیقعدهٔ **۱۰۵۷** زرین، ۳۰۴گ ۲۳س [رؤیت]

446 ـ **رضوی** ۱۲۳ تفسیر : نستعلیق محمد محسن مستوفی سرکار فیض فرزند محمد کریم‌خان، **۱۰۶۶**، جلدیکم است تاپایان نحل زرین، ۳۷۳گ ۲۳س [ف. رضوی :۱]

447ـ **سپهسالار** ۱۹۴۱: نسخ **۱۰۶۷** از سورهٔ مریم تاصافات است، ۲۲۸ گ ۲۹ س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۲۶]

448ـ **ری ، عبدالعظیم** ۳۴ : نسخ و نستعلیق جلال‌الدین محمدحسین فرزند محمد باقرحسینی مشهدی،ج ۲/ **۱۰۷۴** ، از سورهٔ انبیا است تاپایان جزو بیست وچهارم [نسخه‌ها ۳ : ۷۶]

449ـ **ملی ۱۷۵۴-۷۳۸** : نوشتهٔ نظر علی فرزند مولانا گل علی ، پنجشنبهٔ ۲۴ع۲/ **۱۰۷۵** ، از مؤمنون تا والصافات است . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۴۹هست [فیلمها ۱ :۸۰]

450 ـ **رضوی** ۱۲۶ تفسیر : نستعلیق محمد باقر فرزند عبدالهادی ، **۱۰۷۶** ، از انفال است تا پایان کهف ، ۸۲گ ۱۹س [ف. رضوی : ۱]

451ـ **اصغر مهدوی ۱۲۱**: نستعلیق محمدحسین فرزند سعدالله، ۲۲ رمضان**۱۰۷۹**، نیمهٔ یکم است [نسخه‌ها ۲ : ۷۴]

452ـ **الهیات ۹ب** . نسخ محمد رضی فرزندمحمدحسین یزدی‌نطنزی، ۱۸ع۱/ **۱۰۸۶** جلد یکم است تاپایان انعام ، ۲۲۳گ ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۵۲]

453ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۰۱۱۹۵۳: نوشتهٔ **۱۰۹۷** [نسخه‌ها ۳ : ۶۶۱]

454ـ **الهیات** ۲آل‌آقا: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، از سورهٔ مریم است تا پایان قرآن [ف . الهیات ۱ : ۷۰۴]

455ـ **ملی** ۲۵۴ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۱** از سورهٔ یونس تاپایان عنکبوت، انجام افتاده، ۴۸۹گ ۲۱س [ف . ملی ۱ : ۲۵۳]

456ـ **سپهسالار** ۷صدر: نسخ سدهٔ**۱۱** ازآغاز تاپایان بنی‌اسرائیل‌است، آغازنونویس ۴۱۶گ ۲۱س [ف. سپهسالار۴ : ۳۸۸]

457ـ **حقوق** ۲۶ب: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، از آغاز تاپایان کهف است ، زرین ، ۵۵۹گ ۲۷س [ف. حقوق ۲ ۱۰۲]

458 ـ **سپهسالار ۵۲۲۱** : نستعلیق نورالدین ترشیزی کندری فرزند اختیارالثانی ۱۴ع۱/۱۱۰۴، درسپاهان، ۲۴۹ گ ۳۱ س از آغاز تا پایان مریم است . [ف . سپهسالار ۴ : ۳۸۸]

459ـ **سپهسالار ۵۲۲۰** : نستعلیق و نسخ محمد طاهر فرزند شاها بوالوری زنجانی ۱۱۰۵ ، از نیمهٔ یاسین است تا پایان قرآن ، ۴۲۳گ ۱۷س [ف. سپهسالار۴ : ۳۸۹]

460ـ **مجلس ۸۰۹** : نستعلیق خوب

۱۱۱۴ - ۱۱۱۵، زرین، ۸۶۰ گ ۲۵س [ف مجلس ۳ : ۲۳]

461ـ **سپهسالار ۱۹۴۷**: نسخ محمد، **۱۱۱۸** ، از آغاز کتاب تا پایان کهف است ، ۲۶۹ گ ۳۱ س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۲۶ و ۴ : ۳۸۸]

462ـ **دانشگاه** ۳۱۸۷: نستعلیق محمد شریف فرزند محمد حسین فرزند حاجی محمد کاظم سرکانی، **۱۱۲۳**، از مریم است تا یاسین ۳۸۲گ ۱۹ س [ف : دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۵]

463ـ **دانشگاه**۲۳۵۷: نستعلیق جمشید فرزند محمد حسین کالجی، ۲۶ع **۱۱۲۴/۱**، ۴۳۹ گ ۲۲س [ف . دانشگاه ۹ : ۹۶۳]

464ـ **سپهسالار ۵۲۲۲**: نسخ سدهٔ **۱۲** ازآغاز تاپایان انفال است، یك برگ از آغاز وانجام افتاده ، نام «خلاصة المنهج» دردیباچه هست، ۳۳۱ گ ۲۶س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۹۰]

465ـ **ملی** ۹۰ف : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۲**، از فاتحه است تا آیت اذا جاء نصرالله ، در فهرست از نگارنده نامبرده نشده ، آغاز کمی افتادگی دارد، ۵۰۲ گ ۲۷س [ف . ملی ۱ : ۷۷]

466ـ **دانشگاه** ۲۷۳۷: نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده، ۳۳۶ گ۲۱س [ف دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۶]

467ـ **همدان** ، آقای بحرالفضائل : نستعلیق ، ۱۸ ذیقعدهٔ ۱۲۲۸ [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۰]

468ـ **ملك** ۲۶۹ : نسخ علی فرزند ملاعبدالله طبسی گیلکی، ۶ج **۱۲۳۵/۱**، به‌ـ دستور امیر علینقی‌خان فرزند امیر محمد حسن خان، ۳۸۲گ ۲۷س [ف. ملك فارسی: ۲۳۱]

469ـ **دهخدا ۲۹۶** : گزیده‌ایست در ۳۰ ص نوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۲]

470ـ **فاضلیه ۲۴** تفسیر . نستعلیق محمد طاهر، **۱۲۴۰** ، از فاتحه آغاز می‌شود انجام نانویس مانده [ف . فاضلیه ۱ : ۴۷]

471ـ **رضوی ۱۲۱** تفسیر: نستعلیق، تاریخ یادنشده، جلدیکم، آغاز یك برگ افتاده ۱۹۲ گ ۲۱ س .

472ـ **رضوی۱۲۲** تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده، جلد یکم ، ۳۲۲ گ ۲۴س . [ف . رضوی ۱ : ۱]

473 ـ **رضوی ۱۲۴** تفسیر : نستعلیق ذوقی آشتیانی، تاریخ یاد نشده ، از مریم است تاپایان‌صافات، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۳۵۲ گ [ف . رضوی ۱ : ۱]

474ـ **رضوی ۱۲۷** تفسیر: نسخ، وقف شاه عباس ۱۰۱۷، جلد یکم، ۴۸۱ گ ۲۲ س. [ف . رضوی ۱ : ۱]

475ـ **رضوی۱۲۰** تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده، از مریم تاپایان قرآن است، زرین، ۵۱۸ گ ۲۵س [ف . رضوی ۱ : ۱ــ۲]

476ـ **رضوی** ۱۲۸ تفسیر: نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف شاه عباس ۱۰۱۷ ، جلد دوم است از آغاز مریم تاپایان قرآن، ۶۵۰گ۲۲ س [ف. رضوی ۱ : ۲]

477ـ **ملی** ۱۵۰ ف: نستعلیق و نسخ ، تاریخ یادنشده، از یاسین تاناس است، ۲۷۵ گ ۲۵س [ف. ملی ۱ : ۷۷]

478 ـ **مجلس** ۱۱۱ خویی : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، از سورهٔ قمر تاپایان قرآن، ۵۴۲ص ۲۳س [ف . مجلس ۷ : ۱۱۱]

479ـ **سپهسالار ۱۹۳۹** : تاریخ یاد

نشده ، وقف سپهسالار ۱۲۹۷ ، دروقفنامه بنام «تفسیر ملافتح‌الله» است ولی‌درست نیست، نسخه بادیگر نسخه‌ها جدائی‌هائی‌دارد [ف. سپهسالار ۴ : ۳۸۸].

480 ــ **سپهسالار ۲۰۳۵** : نستعلیق ، آغاز و انجام ومیانه افتاده ، بنام تفسیر گازر وقف شده، ۱۳۷ گ ۲۲س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۸۹]

481 ــ **ملی ۱۱۶۵۱ ــ ۶۴۳** فهرست نشده : تاریخ یاد نشده ، اندکی از احزاب است میرسد به زمرد. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۱۷ هست [**فیلمها** ۱ : ۸۰]

د

الدرالنظیم‌فی‌تفسیرالقرآن‌العظیم

از محمدرضا فرزند محمد امین همدانی ، کوثر علیشاه، درگذشتهٔ ۱۲۴۷ ، در یك مقدمه در دوازده تمهید و سپس پنج اصل ، هریك در یکی‌ازاصول‌عقاید پنجگانه، تفسیریست‌موضوعی نه بترتیب سوره‌ها، وپیش ازانجام کارنگارنده درگذشته است . دو جلد از این تفسیر که تنها دراصل توحید است بسال ۱۲۷۹ بچاپ رسیده است. **آغاز** : جامعترین کلامی‌که از رشحات اقلام اعلام عوالم قدس‌الواح .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۸۳ و ۹ : ۹۲۳ . طبقات اعلام الشیعه ــ کرام : ۵۴۹ . ریاض العلماء : ۴۸۸. طرایق الحدایق ۳ : ۱۱۷ . نورالبصائر: ۴۷ . مجلهٔ ارمغان ۱۷ : ۵۵۴ مؤلفین مشار ۳ : ۱۳۹ . مجلهٔ یادگار س ۳ ش۱۰ : ۲۱۵. ف . مشار : ۶۶۱ .

482ــ **رضوی** ۳۳۸ تفسیر : نستعلیق محمدمحسن فرزندمحمدکاظم اشرفی‌مازندرانی ذیقعدهٔ **۱۲۲۳**، بروزگار نگارنده، آغازبرابر نمونه ۲۵۴ گ ۲۱س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۹]

483ــ **تهران اصغرمهدوی** ۱۸۹ : نستعلیق عبدالکریم فرزند صفر علی همدانی ، ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۲۵**، درفهرست بعنوان «الدرــ النظیم خاقانی» یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۷۵]

دقایق الحقایق = حقایق الدقایق

تفسیریست عرفانی در ۸۰ فصل و در هر فصلی آیتی گزارش میشود و ناظر به مثنوی مولویست، نسخه‌های ترکی وفارسی بادوعنوان بالا به‌ابن‌کمال پاشا، احمد رومی، یامحمدبلخی نسبت داده شده است. بهرحال این جز «دقایق الحقایق» احمد فرزند سلیمان ابن کمال پاشا درگذشتهٔ ۹۴۰ است که در بخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۳۳ و ۸ : ۲۳۴ و ۱۲۷۹:۹. هدیةالعارفین ۱ :۱۰۴ (دو مورد) ذیل کشف‌الظنون ــ دقایق‌الحقایق؟ ۱ : ۴۷۵ کشف‌الظنون. دقایق‌الحقایق ۱؟ : ۷۵۸ .

484ــ **تهران، سنا** ۳۲۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۹ــ۱۰**، آغاز وانجام افتاده، هشتاد فصلی و درهرفصلی آیتی یاحدیثی‌گزارش شده وناظر به‌مثنوی مولویست، ازدیباچه وخاتمه نام احمد رومی و تاریخ سرودن ۷۲۰ برمیاید ، مانند یکی ازدونسخهٔ موزهٔ بریتانیا (ذیل ریوش۱۸) نه «حقایق‌الدقایق»نسخهٔ دیگر که‌درآنجا هست نام «دقائق‌الحقایق» درصفحهٔ‌عنوان‌آمده [دانش پژوه ، نسخه‌ها ۲ :۲۲۸] **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۷۸۲ هست [فیلمها ۱ : ۸۶]

485- دانشگاه ۳۸۹۸: نستعلیق هندی ۱۰۱۹ ، آغاز افتاده در ۸۰ فصل، عنوان فصل ۶ تا ۷۹ در متن دیده می‌شود . تاریخ نگارش ۷۲۰ و نگارنده احمد رومی در پایان آمده‌است، ۱۲۹ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۸۵] .

486- نجف بیت‌الطریحی: نوشتهٔ ۱۱۱۵ آغاز و انجام افتاده ، سی فصلی است و در هر فصلی آیتی را عنوان کرده و گزارش می‌کند ، وازمولوی بمولانایادمی‌کند و«دقایق‌الحقایق» عنوان شده است [ذریعه ۸ : ۲۳۴] .

487- تبریز ، ملی ۳۱۷۵ : نوشتهٔ محمد فرزند مصطفی مولوی استانبولی ۱۱۲۲ هشتاد فصلی « حقایق الدقایق » و از محمدبن جلال‌الدین رومی (؟) یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۳] . ودر[ذریعه ۷ : ۳۳] همین نسخه « دقایق الحقایق» خوانده شده است .

488- موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۳: نوشتهٔ ۱۲۶۰، در فهرست ازکمال پاشا و بنام «دقایق الحقایق» یاد شده . [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۲]

489- دهخدا ۴۵: نستعلیق‌خبیر فرزند جبارحسینی طباطبائی، رمضان۱۳۱۸ درتهران ترکی است و برای ابراهیم پاشای وزیرساخته شده است، ودرفهرست بعنوان «دقایق‌الحقایق» و از ابن کمال پاشا یاد شده و در پایان تاریخ ۹۷۱ را دارد [نسخه‌ها ۳:۱۸]

490- قاهره، دارالکتب ۵۹ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، در فهرست بعنوان «الدقایق فی‌الطریق » از احمد رومی یاد شده‌است. آغاز : حمدله. والغفران للمتقین... ابتدا کردم بنامت داستان، ۱۷۱ گ ۱۳س [مخطوطات ۱ :۱۴۴].

ر

رسالهٔ اخلاص = تفسیر سورهٔ توحید

از شاه نعمت‌الله ولی .

روح‌الارواح = تفسیرسورهٔ والضحی

ازقاضی محمدعلی قادری، که دراحمدآباد گجرات میزیسته ، بسال ۱۱۳۰، درتفسیرسورهٔ والضحی. نام‌نگارنده درخطبه‌آمده‌است. آغاز: جمیع‌حمد وسپاس وثنای‌بیقیاس مرخدائی‌راست عز وجل‌که آفرینندهٔ همهٔ کاینات است .

491 - آصفیه ۵۱۳ تفسیر: نستعلیق ، ۱۱۳۰ شاید بخامهٔ نگارنده، با مهر نگارنده : [سلطان الواعظین محمد علی بن قطب‌الدین محمد... ۱۱۳۱]، ۷۷ گ ۱۷س [ف. آصفیه، عثمان علی ۱:۴۰۷] .

روضة القلوب

از ابن‌همام شیرازی : تفسیر سورهٔ یاسین است به نظم در۲۰۶ بیت، که در ۹۰۴ بانجام رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۱۴.

492 - دانشگاه ۲۶۵۴/۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۳۵۹ - ۱۷۱) ضمن کلیات او: شرح حدیث ماالحقیقه، حکایت آل عبا ، این تفسیر، هدایة العارفین (حدیث) ، اسرار دل ، مثنوی شهادتنامه ، تحفةالملوك ، مصابیح‌الهدی (چهل‌حدیث) فتح‌نامه (تفسیر)، ترجمهٔ اربعین میرسیدعلی [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۵]

روض الجنان و روح الجنان =

تفسیر ابوالفتوح

از جمال الدین ابوالفتوح رازی ، حسین فرزند علی خزاعی نیشابوری ، از سدهٔ ششم ، استاد شیخ منتجب‌الدین (م۵۸۵) ، تفسیریست که در پنج جلد بچاپ رسیده است . و این جز «ترجمةالقرآن» اوست. **آغاز:** سپاس خدایرا که بردارندهٔ ایوانست .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۶ و ۲۷۴۰۱۱ . ف . مشار : ۸۵۷ . فوائدالرضویه : ۱۴۶ . پیشگفتارقزوینی برای چاپ جلد سوم . مؤلفین مشار ۲ : ۸۲۰ . هدیةالعارفین ۱ : ۳۱۲ . ایضاح‌المکنون ۱ : ۵۸۸ . دیباچه وخاتمهٔ چاپ نخستین تهران .

493 ـ **رضوی** ۱۳۴ تفسیر: نسخ حیدر فرزند محمد فرزند اسماعیل فرزند سلیمان اردلانی نیشابوری ، در **۵۵۶** . از احزاب تا پایان فتح ، ۳۰۸ گ [ف. رضوی : ۱]

494 ـ **رضوی** ۱۳۶ تفسیر: نسخ ابوزید فرزند (بیده؟) فرزند محمدفرزند حسین فرزند حسن فرزند محمد البرادستانی مقیم (لسیفدمن لسانوبه؟) در **۵۵۷**، از اواخر مزمل تا پایان قرآن، سپس یك برگ در بارهٔ شمارهٔ حروف قرآن ودعائی، ۱۸۲ گ ۱۹ س [ف. رضوی:۱]

495 ـ **دانشگاه** ۲۰۴۴: نسخ سدهٔ **۸ـ۹** افتادگیها داشته در سدهٔ ۱۱ کامل شده است ، جلد ۱ ، ۲ ، ۳ است ، ۴۱۷ گ ۲۵ س [ف . [ف . دانشگاه ۸ : ۶۷۷] .

496 ـ **رضوی** ۱۳۱ تفسیر : نستعلیق محمد فرزند عوض نیشابوری، در**۸۴۸**، ازسورهٔ مائده تاپایان حجر، درپایان‌آمده : تم المجلد الحادیعشر ویتلوه الثانی عشر، ۵۰۷ گ ۲۹ س رضوی : ۱].

497 ـ **رضوی** ۱۳۲ تفسیر ، نسخ همان محمد نیشابوری، **۸۴۹**، از سورهٔ نحل تامیانهٔ احزاب است ، ۴۲۳ گ۲۷س [ف. رضوی:۱]

498 ـ **تبریز ، ملی** ۳۵۸۵ : نوشتهٔ محمد فرزند رضی‌الدین‌فرزند محمدحافظ رضوی ، دوشنبهٔ **۸۸۸** و **۸۹۰** ، جلد۲ ، ۳ ، ۴ ، ۵ استازاوایل بقره تامیانهٔ کهف [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۳].

499 ـ **رضوی** ۱۳۰ تفسیر : نستعلیق فرید، محرم **۹۴۷**، جلد دوم است از یاسین تا پایان قرآن، زرین، ۲۵س. نسخهٔ نفیسی‌است.

500 ـ **رضوی** ۱۲۹ تفسیر : نستعلیق خوش عبدالغفار فرزند عبدالواحد فرزند کمال الدین عبدالله‌قرشی، در**۹۴۹**، زرین، نسخهٔ نفیس ازآغاز قرآن تاپایان سورهٔ برائت‌است. انجام تمت المجلد التاسعة و یتلوها المجلد العاشر . ۹۲۳گ ۲۵س [ف. رضوی:۱]

501 ـ **الهیات** ۲۴۰ب : نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز و انجام افتاده، از نساء است تا انفال ، ۴۰۲ گ ۲۴س [ف. الهیات ۱ ، ۶۸]

502 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۸۶ : سدهٔ **۱۰**، از سورهٔ ۵ تا۱۵ [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۱]

503 ـ **مجلس** ۸۱۱ : نسخ غلامعلی ، **۱۰۵۸**، هرده جلد است، درپایان جلد ۶آمده که از نسخهٔ مؤرخ ۶۱۵ استنساخ شده ، و نام کسانیکه از آن نسخه استنساخ کرده یا بهره برده‌اندبرده وازآن میان‌قاضی نورالله شوشتری در ۱۰۰۰، ۶۷۱ گ۳۱س [ف. مجلس ۳ :۲۴]

504 ـ **مجلس**۵۲۳۸: نسخ‌شهاب‌الدین از سدهٔ **۱۱** ، جلد سوم و کامل است و از سورهٔ کهیعص آغاز می‌گردد [رؤیت] .

505- نجف، مدرسهٔ بروجردی: نوشتهٔ عبدالغفارقرشی، سدهٔ ۱۲، ازروی نسخهٔ مؤرخ ۱ ذیحجهٔ ۹۳۶ [نسخهها ۵ : ۴۲۸] .

506 - فیضیه ۵۸ تفسیر: نسخ خوب، تاریخ یاد نشده، وقف ۱۰۳۷ ازجمله صد و ده جلد وقفی شاهعباس، زرین، ۹۴۰گ ۲۵س [ف فیضیه۱ : ۵۶].

507- معارف، ملی ۲۱-۱۲۷۲: نسخ بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، از آغاز قرآن است تانیمهٔ سورهٔ مائده، ۳۰۱گ [جواهرالکلام ۲۴].

508 - سپهسالار ۲۰۳۴: نسخ خوب تاریخ یاد نشده ، از یوسف است تاپایان بنی- اسرائیل، نسخه به نام تفسیر گازر وقف شده ، ۲۷۷گ۱۷س[ف. سپهسالار۱: ۱۲۹و۵۹:۵]

509 - رضوی ۱۳۳ تفسیر : نسخ ، بی‌تاریخ، از یوسف تاپان مبین، انجام افتاده، ۵۲۲گ ۲۹س .

510- رضوی ۱۳۵ تفسیر : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، وقف نادر ۱۱۴۵ . از مائده تا اواخر ۱ عرف ، پایان : تم‌الجزء الثامن و یتلوه‌التاسع ۱۳۶ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۱]

س

سبع المثانی = بحرالاسرار

السنین الجامع = جامع‌الستین

سر العالمین

ازعبدالوحید فرزند نعمت‌الله فرزند یحیی واعظ گیلانی، شاگرد بهائی، زنده در۱۰۲۵، پس‌ازکتاب‌خود«سلوك‌الملوك»، درتفسیرعرفانی و اخلاقی کلمهٔ مالك وملك درآیت سورهٔ فاتحه باعنوانهای باب وفصل نگاشته است : باب ۱- در معرفت دنیا و عقبی ۲- خلقت دنیا و عقبی ۳- حقیقت دنیا ... ۶- حقیقت عقبی. **آغاز:** حمد وثنای بیحدوانتها خداوندیرا سزاست.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲ ، ۱۶۸ ، ۲۲۷ اعیان‌الشیعه ۳۹ :۷۱۴ .

511- رضوی ۲۰۰ اخلاق (۹۰۲۹): نسخ، باتاریخ۱۰۷۳ در دفتر، درعنوان نسخه آمده: کتاب چهارم سر العالمین فی‌حقیقةالدنیا والعقبی‌درتفسیریوم‌الدین، همراه «سلوك‌الملوك» ازهمو [ف. رضوی ۴ : ۴۳۸] .

سرور الارواح

از احمد عارف حسینی ، در تفسیر سورهٔ فاتحه و بقره ویوسف. **آغاز:** الحمدلله الواحد الاحد السامع‌الصمد .

512 - قاهره ، دارالکتب ۳ - م تفسیر فارسی : نسخ زیبا ، بی‌تاریخ ، ۷۶گ ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۳۰۰]

السفیر العرشی فی تفسیر آیة الکرسی

از صدر الدین محمد فرزند غیاث الدین منصور دشتکی نگارندهٔ (شافع حشر : ۵۲) ، تفسیریست آمیخته بعربی و فارسی در دو جزء و هریك درچند حزب، که برای پسرش غیاث الدین منصور نگاشته است. **آغاز :** الله‌لااله‌الا هوالحی القیوم ، نبهنا عن سنة شبهةالاوهام و الخیالات .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۹۲ .

513- سپهسالار ۵۱۷۳/۱ : نسخ و

نستعلیق محمد علی کرمانشاهی ، آدینهٔ سال **۱۳۰۷** (۲پ– ۲۱۸ر)، باحاشیه‌هایی به‌نشانی [منه] [ف. سپهسالار۵ : ۱۰۹].

سفینة النجات

از محمد مقیم فرزند محمد علی فرزند قاسمعلی فرزند تاج‌الدین یزدی ، تفسیر جزو سی‌ام قرآن از عمه است تاناس ، که در عرفهٔ ۱۰۷۲ بپایان رسانیده است. **آغاز** : سورهٔ الیتسائلون. واین‌سوره‌رانبانیزمیگویند و بعضی سورهٔ معصرات و بعضی سورهٔ تسائل .

بنگرید : نسخه‌ها ۴ : ۴۵۸ .

515 – **سپهسالار** ۵۱۷۴ : نستعلیق ۱۰صفر **۱۰۷۲**، گویابخامهٔ نگارنده، ۱۷۲گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۰].

سلوك الملوك = تفسیر سورهٔ فاتحه

عبدالوحید گیلانی ، دربخش اخلاق دیده شود .

ش

شافع حشر = شافع محشر

از صدرالدین محمد فرزند غیاث الدین منصور فرزند محمد حسینی دشتکی شیرازی ، معروف به صدرالدین ثانی ، از سدهٔ دهم نگارندهٔ «سفیرعرشی: ۵۱» درتفسیرسورهٔ حشر که در محرم ۹۵۹ بدان آغاز و در شیراز در ۹ع ۱/ همان سال ۹۵۹ بانجام رسانده است.
آغاز : یسبح‌الله ما فی‌السماوات و مافی‌الارض

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۵. مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات گفتار علی‌اصغرحکمت ش ۱ .

516– **مجلس**۱/۴۸۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابرنمونه ، [رؤیت].

517 – **سپهسالار** ۵۱۷۳/۳ : نسخ محمدعلی کرمانشاهی، باتاریخ**۱۳۰۳** دردفتر (۲۹۰پ – ۴۷۸) ۱۴س . در فهرست « شافع محشر » یاد شده [ف . سپهسالار ۵ :۱۲۹].

شرح آیة‌الکرسی = تفسیر . . .

شرح آیهٔ نور = لوایح

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیرآیهٔ کل شییء هالك: ۲۵) تفسیر وتأویل عرفانی است به‌نثر ونظم، با عنوانهای لایحه ، ازآیت‌الله نورالسماوات... وحدیث‌اللهم اجعل فی‌قلبی نوراً. این‌گفتار در مجموعه رساله‌های اوچاپ افست (ص۳۲۹–...) بعنوان «لوایح» بچاپ رسیده است. **آغاز**: قال الله تعالی : الله نور السماوات . . . این ظلمت و نور جسم و جانست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۷۳ .

518 – **ملك** ۴۲۶۲ : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** ضمن مجموعهٔ رساله‌های او (۷۴پ – ۸۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

519– **قاهره، دارالکتب** ۹ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ‌یاد نشده، درفهرست به‌عنوان «تفسیر . . .» یاد شده ، آغاز: حمدله (۸۳پ – ۸۴ر) [مخطوطات ۱ : ۲۷۴]

شرح جواهرالایات

در آن آمده : محمدبن اسحاق‌بن اسامه در اصفهان در خواب آیاتهایی که برای رفع

دشواریها خوبست از پیامبر فرا می‌گیرد و از قرآن بیرون‌آورده و درکتابی گرد آورده ، و چون نسخه‌های آن با یکدیگر جدائی داشته وی (نگارنده) نیز در خواب از پیامبر یاری جسته و براهنمائی او آیتهایی دیگر برآن افزوده است، ترتیب نگارش او بروزهای هفته از آدینهٔ آغاز میگردد ، و آیتهایی‌که هر روز باید خواند یاد می‌کند. **آغاز:** روایت کند از یونس‌بن طاهرکه امام بلخ بود .

520 ـ **مجلس** ۲۰۰۸ : نسخ معرب سدهٔ **۱۳** ، و ترجمه زیر نویس، ۱۹۴ص ۱۸س [ف، مجلس ۶ : ۷].

شرح سورة الکوثر

از سید علیمحمد باب شیرازی پیشوای بهائیان فرزند سیدرضا (۱۲۳۵-۱۲۶۵) .

521 ـ **یزد** محمد علی فرهمند : نوشتهٔ غلامعلی رئیس یزدی ، سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۴] .

شش ابتدا = جاویدان کبیر

ع

عرش سماء التوفیق

از سید عبد الحسیب فرزند احمد فرزند زین‌العابدین‌علوی، نوهٔ میرداماد، که «جواهر منثوره» را پس‌از ۱۰۳۹ نگاشته است .

تفسیریست در چندین مجلد، بنام یکی از شاهان صفویه سدهٔ یازدهم نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۸۲ و ۱۵ : ۲۴۴

522 ـ **موزهٔ بریتانیا Or** ۸۴۳۴ : سدهٔ **۱۲** ، در فهرست «تفسیر عرش السماء» بدون یادی از نگارنده آمده است [نسخه‌ها۴: ۶۶۱] .

عروة الوثقی

ازمیرزا محمد ابراهیم فرزند صدرالدین محمد شیرازی درگذشتهٔ ۱۰۷۰، درتفسیرآیت الکرسی ، در سه نمایش : بنام شاه عباس دوم صفوی (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) نگاشته است : ۱ـ دینی که پذیرای اکراه نباشد ۲ـ معنی‌طاغوت و کفر و ایمان ۳ـ مراد ازعروةالوثقی . پدر و فرزند هردو بدین نام درتفسیر آیت‌الکرسی کتابی نگاشته‌اند. **آغاز** : آمنت بالله وحده لا شریك له، وکفرت بالجبت والطاغوت .

بنگرید : ذریعه ۴: ۳۲۹ و۱۵ : ۲۴۹، ۲۵۲ .

523ـ **دانشگاه** ۲۴۵۴/۲۱ : نوشتهٔ **۱۱۰۱** در دارابکرد شیراز (ص ۳۳۹-۳۵۹) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۹۰]

524ـ **الهیات**۳۳۹/۴: شکسته نستعلیق گویا محمد فرزند محمد باقرکاشانی ، **۱۲۹۴** (۱۵۱پ ـ ۱۷۶پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۸۱]

525ـ **مجلس** ۴۹۴۳/۳ : نسخ تادیخ یاد نشده (۱۱پ ـ ۳۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

عروة الوثقی

ازملاصدر شیرازی،صدرالدین محمدفرزند ابراهیم،درگذشتهٔ ۱۰۵۰ ، درتفسیرآیت‌الکرسی **آغاز** : ابتغی فیض فضله العظیم و اتوجه الی الولی‌الکریم . . . الحمدلله الذی جعلنی ممن شرح صدره .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۳۱ و ۱۵: ۲۵۲ روضات الجنات : ۳۳۱. کنی والقاب : ۳۷۲ مؤلفین مشار ۵: ۲۵۷ . فوائد الرضویه : ۳۷۹ هدیة العارفین ۱: ۲۷۹. تاریخ ادبیات برون: ۲۸۰

526- **کربلا**، شیخ عبدالحسین طهرانی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵ : ۲۵۲] .

عروة الوثقی

از محمد اشرف ورنوسفادرانی ، محمد فرزند ملاحیدر علی فرزند کابعلی درگذشتهٔ در ورنوسفادران اصفهان ۱۱۳۵ . تفسیر آیت ـ الکرسی است دریك مقدمه وسه باب ویك خاتمه ودرهر باب سه آیت را درچند فصل تفسیر کرده وخاتمه درفضیلت قرائت قرآن. وبسال ۱۳۶۸ از روی خط نگارنده در اصفهان بچاپ رسیده است.

بنگرید : ذریعهٔ ۴: ۳۲۹ و ۱۵: ۲۴۹.

527- **رضوی** ۳۴۶ تفسیر: نسخ ۱۱۵۰ آغاز افتاده، ۵۹ گ ۱۷س [ف . رضوی ۴ : ۴۴۳] .

ف

فتحنامه

از ابن‌همام شیرازی، ازسدهٔ دهم (بنگرید روضة القلوب : ۴۹) تفسیریست منظوم ازسورهٔ فتح دریك هزاروسیصد وپنجاه بیت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۵۳ .

528 - **دانشگاه** ۱۰/ ۲۶۵۴ : نستعلیق ۹۰۳ ضمن کلیات او (ص ۴۷۲ - ۵۶۷ هامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۵] .

فردوسیه

از عماد محمد طارمی، از سدهٔ دهم، بنام و دستور شمس الدین ابوالنصر مظفرشاه فرزند محمود شاه فرزند محمدشاه فرزند احمد شاه، (دیباچه) که گویا هفتمین پادشاه کشور گجرات باشد که بسال ۹۱۷ بپادشاهی رسید. تفسیر آیت ۱۵۹ سورهٔ انعام است : یوم یأتی بعض آیات ربك، ودرآن از حقیقت ایمان وتوبه سخن گفته است. **آغاز**: الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب بفضله علی العالمین .

529- **رضوی** ۳۴۰ تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده، انجام افتاده، ۶۵ گ ۱۲ س [ف . رضوی ۴ : ۴۴۱].

ق

قصص الانبیاء

دربخش تاریخ و افسانه خواهدآمد.

قصص قرآن = تفسیر...

تفسیریست از سورهٔ بقره تا سورهٔ قصص ، و در آن بیشتر بقصص قرآن توجه داشته است **آغاز** : سورهٔ بقره بمدینهٔ فرود آمده است ، بیست وپنجهزار وپانصد حرف است. . .

530- **ملك** ۵۸۷۵ : شکسته نستعلیق شیر علی ضرابی ، **۱۳۱۱** ، زرین ، ۳۹۸ گ ۱۰ گ [رؤیت] در فهرست کتابخانه بعنوان «تفسیر» یاد شده است [ف. ملك، فارسی ۱۵۷]

ك

کشف‌الارواح = یوسف نامه

از پیر جمال اردستانی اصفهانی ، جمال الدین محمد سیاح شیعی درگذشتهٔ ۸۷۹، یکی از رسائل اوست به‌نثر و نظم عرفانی در تأویل وتفسیر سورهٔ یوسف وخودآنرا بدین نام‌خوانده است ، ولی چون داستان یوسف و زلیخاست « یوسف نامه » نیز خوانده شده‌است. **آغاز :** بنامت نامه‌ام را سر برگشایم ـ که اندر کوی عشقت می‌سرایم.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۶۱ و ۱۸ : ۱۰. دانشمندان آذربایجان: ۱۷۵ . طرایق‌الحقایق ۲ : ۱۵۹ . آتشکدهٔ آذر : ۱۷۰ . ریاض العارفین : ۸۵ .

531ـ **دانشگاه ۲۹۷۵** : نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** ، برگ یکم وصالی شده ، ۲۱۳ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۱]

532ـ **مجلس ۱۱۳۳:** شکسته نستعلیق **۱۲۵۳** ، ضمن کلیات او (ص ۱ ـ ۲۹۷) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳ : ۵۴۲]

کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار

از رشید الدین ابوالفضل احمد فرزند ابوسعید (ابوبصیر) محمد میبدی ، سدهٔ ششم‌که در ۵۲۰ نگاشته و ناظر به تفسیر خواجه عبدالله انصای بوده است. این‌کتاب درده جلد بسالهای ۱۳۳۱ ـ ۱۳۳۹ خ بکوشش علی‌اصغر حکمت بچاپ رسیده است .

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۹. پیشگفتار چاپ حکمت . کشف الظنون۲: ۱۴۸۷ . کتابشناسی دهساله : ۶۷ . مؤلفین مشار ۱: ۲۱۶.

533ـ **او نیورسیته ۶۲۵** : از سورهٔ آل عمران تا انفال است . با تاریخ **۶۶۱** در پایان، ۱۷۵ گ. **فیلم‌**آن دردانشگاه‌ش۲۳۶۱ هست [فیلمها۱ : ۱۵۸] .

534ـ **نور عثمانیه ۴۷۴:** پیش ازسدهٔ **۷**، سوره‌های ۶تا۱۰ [ف. ادبیات ۲ : ۳۰]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۵۷هست [فیلمها۱ : ۱۵۸] .

535ـ **موزهٔ بریتانیا ۱۱۰۱۸ Or:** سدهٔ **۷-۸** [نسخه‌ها۴ : ۶۶۱] .

536 **او نیورسیته ۶۲۴** ف: سدهٔ**۷-۸** ازآغازتامیانهٔ سورهٔ بقره [ف. ادبیات ۲:۳۰] ۳۳۳ گ ۳۳س . فیلم آن در دانشگاه ش۲۴۳ هست [فیلمها۱:۱۵۸].

537ـ **نور عثمانیه ۴۴۴ :** سدهٔ **۸** ، جلدسوم، از آیت ۱۴۷ سورهٔ ۴ تاآیت ۱۱۹ سورهٔ ۹ [ف. ادبیات ۲ : ۳۰] .

538 ـ **طوپ قوب سرای** اوچنچی احمد ۲۳ : نوشتهٔ پیش از **۷۰۰** ، با تاریخ تملیك ۸۲۳، شش جلد . عکس آن در ادبیات ش ۲۷ هست [ف. ادبیات ۲ : ۳۰].

539ـ **اسعد افندی۱۴۶:** نوشته**۷۲۶** جلد ۷ و ۸ ، سوره‌های ۲۶ تا ۱۱۴ [ف . ادبیات ۲ : ۳۰] .

540ـ **ادبیات، حکمت ۲۴۶ :** نوشتهٔ **۷۳۲** ازمؤمنون تاصافات [ف.ادبیات ۲:۳۰]

541ـ **ادبیات۳/۳۴۷**حکمت: نسخ‌سدهٔ **۸-۹** ، ازاواخربقره تامیانهٔ آل عمران . نسخه ازآن‌مفتاح بوده‌است.[ف: ادبیات۲:۶۲ و ۳۰]

542ـ **ادبیات ۳۵۱** حکمت: نسخ سدهٔ

۸-۹ ، از واقعه تا بروج ، نسخه از آن محیط طباطبائی بوده است [ف. ادبیات ۲ : ۳۰] .

543- کابل میر کازرگاه هرات ، غلام حیدرخان : نسخ ابوالثنا محمود فرزند رجب فرزند عمر، ۱۲شعبان ۸۴۱ ، ازمریم تاسجده عکس آن در ادبیات ش ۲۶ هست [ف. ادبیات ۲ : ۳۰] .

544،545 - مدینه، محمودیه ۱۷۱ و ۱۷۲ : نخستین از میانهٔ اعراف تا بخشی از اعراف،دومی‌ازدنبالهٔقصص‌است‌تاپایان قرآن‌بهم پیوسته ، نسخ یك نویسندهٔ ع۱۴/۸۴۸ ، جزء ۲ و ۳ است[نسخه‌ها ۵ :۵۷۱].

546 - سلیمیه ، ملت ۴۱ : سدهٔ ۹ ، از نور تاپایان صافات، ۲۴۹ گ [ف. ادبیات ۲ : ۳۰] .

547 - سلیمیه ، ملت ۴۲ : نوشتهٔ ابراهیم العمری ، در۹۰۴ ربع دوم ازانعام تا داستان ذی‌القرنین از کهف ، ۵۶۲ گ [ف . ادبیات ۲ : ۳۰].

548 - او نیورسیته. ۶۲ف : نستعلیق سدهٔ۱۱ازکهف تاآیت۶۱فرقان، ۲۶۹ گ[ف . ادبیات۲ : ۳۰] .

549 - الهیات ۱۸/۱ آل آقا : نسخ سدهٔ ۱۱-۱۲، ازسورهٔ بقره‌است، آغاز افتاده [ف .الهیات۱ : ۷۱۱].

550- الهیات ۱۸/۲ آل آقا : نسخ سدهٔ ۱۱-۱۲، آل عمران تا پایان مائده [ف. الهیات ۱ : ۷۱۱].

551- ینی‌جامع سلیمانیه ۴۳: نسخ ابراهیم فرزند ابی‌اسحاق مرشدی امام حافظ، از سورهٔ سجده تا پایان‌کتاب ، گویا در۱۱۲۱ برای فصیح‌الدین احمد ، زرین ، یازده جلد ، عکس‌آن در ادبیات ش ۲۸ هست [ف. ادبیات ۲ : ۲۹] .

552- رضوی۱۷۶تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷ ، جلد یکم، از آغاز تا نیمهٔ بقره ، ۳۶۷ گ ۲۱ س [ف . رضوی:۱] .

553- پاریس S. P. ۸۰/۷ : بخشی ازآن و در تفسیر سورهٔ نجم‌است. فیلم آن در دانشگاه ش۷۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۷] .

کلمات الیونسیه

از ناشناس، گزارش : و ذوالنون اذ ذهب مغاضباً . . . و کلمهٔ توحید و خواص آن است بنام فتحعلی‌شاه قاجار . **آغاز :** الحمدلله‌الذی جعل‌الذکرجلاءللقلوب. . . اما بعد، درروزی مبارکتر ازشب قدر.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۲۱.

554 دانشگاه ۳۲۱۸/۱: نستعلیق شاه محمد فرزند علی‌خان، در۱۲۴۳ (۱ر - ۲ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۵] .

کنزالدقایق و بحرالغرایب = کنز الحقایق و بحرالدقایق

از میرزا محمد فرزند محمد رضا فرزند اسماعیل‌فرزندجمال‌الدین‌قمی‌مشهدی، نگارندهٔ «سلم الدرجات» و جز آن،شاگرد مجلسی دوم (م۱۱۱۰) تفسیریست‌درچهارجلد، که‌در۱۰۹۷ جلد یکم آن بپایان رسیده و در ۱۱۰۲ مورد تقریظ استادش مجلسی قرار گرفته . **آغاز :** (ج۱) الحمدلله‌الذی انزل علی عبده الکتاب ، وجعله‌للناس بشیراً .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۵۱ ، ۱۵۳ .

555- قم، سید شهاب الدین تبریزی : جلد یکم تا سورهٔ انعام ، تاریخ انجام نگارش پنجشنبهٔ۲۷ج۲/۱۰۹۴یادشده[ذریعه۱۷:۱۵۳]

556 - رضوی . . . جلد دوم و سوم آن [ذریعه] .

557- سپهسالار: . . . جلد دوم وسوم آن [ذریعه].

558- کربلا، شیخ عبدالحسین طهرانی: جلد یکم آن تا آیت ۱۶۴ آل عمران ، آغاز برابر نمونهٔ یاد شده [ذریعه] .

559- نجف، شیخ محمد رضا فرج‌الله : جلد چهارم ، ازیاسین تاپایان ناس [ذریعه]

560 راجه فیض‌آباد . مادی ۲ : هر چهارجلد [ذریعه] .

کیمیای سعادت

تفسیر سورهٔ یوسف و جزآن است .

561 - موصل ، مدرسهٔ احمدیه ۸۲ : تاریخ و نشانیهای دیگری ازآن یاد نشده [ف. مخطوطات موصل : ۲۸] .

ل

لطایف التفسیر = تفسیر

لطایف العرفان = تفسیر

از زاهد درواجکی (ص ۱۶).

لطایف غیبی و عواطف لاریبی

از احمد فرزند زین‌العابدین‌علوی عاملی جبلی، شاگرد میرداماد (م ۱۰۴۱)، درگذشته میان سالهای ۱۰۵۴ - ۱۰۶۰. تفسیرآیتهای قرآن در بارهٔ اصول دین و مبدأ و معاد است باعنوانهای لطیفه، لطیفه. وازفاتحه آغازکرده ولی دیگر سوره‌ها را ترتیبی نداده است. ودر هامش نسخهٔ اصل‌کتاب‌را بشاه صفی (۱۰۳۸- ۱۰۵۲) پیشکش کرده است . **آغاز** : بعد از حمد مبدعی که سبعهٔ معلقات هفت آسمان نمونه‌ای از بدایع .

بنگرید : ذریعهٔ ۱: ۲۳۷ ، ۱۵۹ و ۱۸: ۳۱۷ .

562- دانشگاه ۷۴ : نستعلیق ۱۰۴۴، نسخهٔ اصل بخامهٔ نگارنده با خط خوردگیهای بسیار ، خود تاریخ نگارش را خط زده است ، زایچهٔ ۲۶ع۱/۱۰۲۹ را دارد، ۱۳۷گ ۱۷ س. نمونهٔ خط نگارنده درفهرست عکس برداری شده است. [ف. دانشگاه ۱ : ۱۸۸].

563- دانشگاه ۲۴: نسخ خوب، نسخهٔ پاکنویس اصل ، و نیز خط خوردگیهایی از نگارنده و حاشیه هایی از همو ، ناقص ، تنها ۱۶گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱ : ۱۸۹] .

564- سپهسالار ۸۲۳۴/۱ : نستعلیق پیربوداق بای دکنی، ۱ رجب ۱۰۸۰، از روی خط نگارنده (۱پ - ۲۱۷ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۴۷۷] .

565- الهیات ۲۲۰ب : نسخ سدهٔ ۱۱ ۲۳۴گ ۱۷ س [ف. الهیات۱ : ۱۱۸].

566 - رضوی ۱۸۱ تفسیر : نسخ ، تاریخ یاد نشده، ۲۱۸گ ۱۹س[ف. رضوی۱]

لوامع التأویل

از محمد معصوم فرزند محمد امین فرزند علی فرزند حسین استرآبادی ، که بروزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) میزیسته است . ترجمه‌ایست از « الآیات الظاهرة فی

فضائل العترةالطاهرة» سید شرف‌الدین حسینی استرآبادی از سدهٔ دهم. که از هرسوره فضایل امامان‌را گزیده و تفسیر کرده‌است. ترجمه‌ایست با افزودگیها از خود او بدستور محمد مؤمن (گویا همان استرآبادی). در تاریخ ترجمه گوید: (یك جمعیت ازحقایق لبریز). **آغاز:** صدرالکتاب صحیفهٔ آمال مفسران آیات.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۰۴ و ۱۸: ۳۶۵.

567ـ **مجلس** ۲۰۰۹: نسخ‌ممتاز سدهٔ **۱۱**، زرین، نسخه برای شاه‌عباس نوشته شده، آغاز برابر، ۶۶۸گ ۲۱س [ف. مجلس ۶: ۷].

568ـ **دانشگاه** ۲۳۵۶: نسخ‌غلامحسین فرزند ابوالحسن کشمیری، چهارشنبهٔ ۲۰/۱۰ **۱۱۲۸**، مقابله‌شده، آغاز برابر نمونه، ۲۶۵ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۹: ۹۶۲].

م

مبین

از نورالدین محمد کاشی، محمد فرزند مرتضی، معروف به نورالدین اخباری، که «حقایق‌القدسیه» را بسال ۱۱۰۵ نگاشته، ودر ۱۱۱۴ بفرزندش اجازهٔ روایت داده است. تفسیریست کوتاه در حدود ترجمه. **آغاز:** بعد از ادای شکر نعمای بی‌متناهی آلهی.

بنگرید: ذریعه ۱: ۲۶۰، ۲۲۸ و ۴ و ۷۹۷ و ۸: ۱۱۹. مؤلفین مشار ۵: ۷۹۸. فوائدالرضویه: ۶۳۴.

569ـ **رضوی** ۱۸۲ تفسیر: نسخ **۱۲۷۴**، ۲۷۲ گ ۱۷س [ف. رضوی ۱].

مجمع‌البحار

ازمظفرعلیشاه نعمت‌اللهی کرمانی، محمد تقی فرزند کاظم طریقتی، کشته به سم ۱۲۱۵ (بنگرید: بحرالاسرار: ۶) گزارش منثور همان «بحرالاسرار» اوست: در یك مقدمه و دو مقصد (فصل) و یك خاتمه: مقدمه در شرح امهات بحار وجود. مقصد ۱ـ کیفیت انشعاب بحور دهگانه ۲ـ تقسیم بحورواکوان. خاتمه درگزارش حدیث انانقطة تحت‌الباء. که در۱۵ رجب۱۲۰۸ بانجام رسیده و در ۱۳۲۳ بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدله... و بعد چنین گوید... که چون فقیر بنظم مثنوی بحرالاسرار در تفسیر فاتحةالکتاب.

بنگرید: ف. مشار: ۱۳۸۰. طبقات‌اعلام الشیعه ـ کرام: ۲۲۵.

570ـ **مجلس** ۱۷۸۳: شکسته نستعلیق محمدحسین فرزند اسماعیل‌فرزند حسین‌تفرشی باتاریخ. **۱۲۴۰** بهمین خامه در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹: ۲۸۲].

571 ـ **دانشگاه** ۵۲۰۳/۱: نستعلیق ج۵ ۱/**۱۲۶۰** (۲پ ـ ۶۱ پ) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۴۹].

572 ـ **سپهسالار** ۱۲۱۱: شکسته نستعلیق، دوشنبهٔ ج۲ **۱۲۶۲**، ۹۱ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۹].

573ـ **فرهاد معتمد** ۱۷: نسخ جعفر فرزند محمد حسین کاشانی، ع۲ ۲۶/**۱۲۶۸** [نسخه‌ها ۳: ۲۱۳].

574ـ **رضوی** ۳۶۴: شکسته نستعلیق ۱۵ شعبان **۱۲۶۸** در تهران، ۸۰ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴: ۴۵۰].

575- الهیات ۷۷۹ د: نستعلیق محمد فرزندابوالحسن‌فرزند حسن، ۶ذیحجهٔ۱۲۷۵ ۱۶۰ گ ۱۲س [ف . الهیات ۱ : ۱۲۳]

576- ملك۱/۵۴۶۵: شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند خواجه محمد ربیع ، غرهٔ ج۲/۱۲۸۴ (۱پ - ۱۱۹ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

577 - دانشگاه ۳۷۹۴/۴ : نستعلیق نصرالله فرزند احمد نراقی، ۱۲۹۴ در تهران (ص ۱۱۸-۱۶۵)، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۰].

578- دانشگاه ۲۲۲۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۸۶گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۹۷]

579 - ادبیات ۲۸۶/۳ حکمت : نستعلیق سدهٔ ۱۳، با تاریخ ۱۲۸۷ در دفتر ، انجام افتاده [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

580- سپهسالار ۵۲۲۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، بخش یکم آنست ، ۶۹ گ ۱۱ س [ف . سپهسالار ۵ : ۵۰۹] .

581- الهیات ۲۳۷ب : نستعلیق علی فرزند حاج‌میرزا محمود نظام‌العلماء ، ۶ صفر ۱۳۰۳، برای‌میرزا آقاخان فرزندمؤتمن‌السلطنه سرتیپ [ف. الهیات ۱ :۱۲۳].

582 - دانشگاه ۲۰۱۰/۱ : نستعلیق پایانج۱/۱۳۳۹ (۲ر - ۴۷ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۰] .

583- دانشگاه۴۱۳۶: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۱] .

المختار من کتب الاخبار

گویا ازسدهٔ هفتم، ترجمه و تفسیریست از قرآن ودرنسخه ۷۵ مجلس ازسورهٔ فاتحه است تا نحل .

584- مجلس ۷۵: نسخ و ثلث آمیخته برقاع، پیرامون ۶۰۰ - ۶۵۰، ازسورهٔ بقره: و اذا قلنا للملائکة اسجدوا . . . آورده‌اند کی ابلیس وقتی به‌آدم رسید و گفت ای‌آدم بدانك ترا روی سپیذ داذند، ومارا سیاه‌غره‌مشو کی‌مثال ماهمچنانست، ۴۳۸ گ۲۵س[ف.مجلس۲: ۳۶].

مدارالافهام وتفسیر آیة ثمانیة ...

از حسین خوارزمی ، تفسیرآیت : ثمانیة من‌الضأن اثنین. در دومقاله، که در۱۶ ذیقعدهٔ ۸۳۱ در کنار دریای خزر پیرامون مازندران نگاشته است .

585- بایزیدولی‌الدین۱۶/۱۸۲۵ نوشتهٔ ۷ج۱/۸۵۱ درابرقوه (۲۰۸ - ۲۴۳) فیلم‌آن دردانشگاه ش۴۴۲ هست همراه‌با۲۷ گفتار دیگرکه همه باید ازصاین‌الدین خجندی باشد، به‌آنچنانکه درص‌ع‌آمده [فیلمها:۴۷۸]

مرآة العراقین

تفسیریست بفارسی و عربی، بروش تأویل صوفیان برسراسر قرآن به‌اختصار ، و شعرهایی از«مثنوی‌معنوی» ونام‌بسیاری ازکتابهای تفسیر درآن‌آمده‌است. آغاز: حمدله. والصلاة علی رسوله‌الامین ... قال النبی ص طلب العلم فریضة .

586- دانشگاه ۲۹۰۸ : نسخ سدهٔ ۱۱ ۱۲ ، نام کتاب در دیباچه آمده است، ۲۰۱ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۱۰ :۱۷۵۳] .

مصباح الخزاین

از محمد جعفر لاهیجانی ، در عرفان و تفسیر و تأویل آیتهای قرآنی بشیوهٔ عرفانی . آغاز : نحمدك‌اللهم یاعزیزیاوهاب.

587 ـ **مجلس ۵۲۰۲** فهرست نشده : نستعلیق ۲۷ محرم **۱۲۵۵** ، ۹۰گ ۱۹س .

مظهر التبیان فی ترجمة الاتقان

از سید علی‌اکبر فرزند مرتضی طباطبائی یزدی، مدرس مدرسهٔ منصوریهٔ شیراز، زنده در ۱۲۹۸ . ترجمهٔ « الاتقان فی‌علوم القرآن » سیوطی (م۹۱۱) است بخواهش شاهزاده حاج معتمد الدوله فرهاد میرزا فرمانروای فارس **آغاز**: الحمدلله‌الحنان المنان الذی خلق الانسان و علمه البیان .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۸ .

588ـ **رضوی ۴۷۶** تفسیر: نسخ محرم **۱۲۹۸**، بروزگار نگارنده ، جلد یکم است ، ۱۸۷ گ ۳۳س [ف. رضوی ۴ : ۴۵۴].

مفتاح الابواب فی شرح فاتحة‌الکتاب = تفسیر سورهٔ فاتحه

از شاه نعمت‌الله ولی .

مفصل البیان فی‌علم القرآن

ترجمه‌ایست از «مجمع‌البیان‌لعلوم‌القرآن» ابوعلی فضل طبرسی (۴۷۰ ـ ۵۴۸) ترجمه از آقا محمد شهیر به ملا آقا ، زاده در تهران ۱۲۲۵ ، که درقریه ساوجبلاغ تهران میزیسته بسال ۱۲۹۴ از آغاز تاپایان جزء شانزدهم را بپارسی در آورده است و امیدوار بود، که بقیه را نیز انجام دهد (پایان جزء ۱۶) .

بنگرید: هدیة‌العارفین ۱ : ۸۲۰. مؤلفین مشار ۴ : ۸۴۵ . کشف الظنون ۲ : ۱۶۰۲ . فوائدالرضویه : ۳۵۰.

589 ـ **دانشگاه ۳۹** : نستعلیق خود نگارنده، **۱۲۹۴** ، جلد یکم است از فاتحه تا مائده ، ۲۳۳گ ۳۹س .

590 ـ **دانشگاه ۴۰** : همان نستعلیق نگارنده ، جلد دوم است ازکلمهٔ پس‌ازجلد یکم آغاز و به آیهٔ ۶ ـ ۱۱ مریم پایان می‌یابد ، ۳۰۴گ ۳۰ ـ ۳۳س

591 ـ **دانشگاه ۴۱** : همان نستعلیق مترجم، غرهٔ ج۲/**۱۲۹۴** ازیاسین‌است تاسورهٔ ناس، ۳۶۰گ ، ۳۰ ـ ۳۵ س [ف . دانشگاه ۱ : ۲۲۰]

مقبس الکرامه

ازابوالحسن علی‌فرزند میرزا محمد حسن فرزند عبدالرسول زنوزی خویی حسینی فانی. (بنگرید : تحفهٔ جهان : ۱۰) در تفسیر سورهٔ یوسف است که پس از مرگ فرزند خود میرزا حسن ساخته است. **آغاز** : خداوندیرا ستایش میکنم که دانندهٔ نهان است و دارندهٔ جهان .

592ـ **دانشگاه ۱/۲۹۸۲** : نسخ ، با تاریخ **۱۲۶۵** در دفتر (ص ۱ ـ ۵۲۲) همراه « تحفهٔ جهان » وچند گفتار دیگر منسوب بهوو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۴] .

منهاج التأویل فی التنزیل

تفسیریست عرفانی‌شیعی ازسورهٔ نباوانشقاق و از بروج تا پایان قرآن ، که بسال ۱۱۱۰ نگاشته شده است .

593ـ **شیراز، خانقاه‌احمدیه۱/۲۷۵** نوشتهٔ ۱۰ذیقعدهٔ **۱۱۱۰** هفت‌ماه پس ازنگارش با یك واسطه از روی خط نگارنده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳].

منهج الصادقین = منهاج الصادقین

ازملافتح‌الله فرزند شکرالله شریف کاشانی

از سدهٔ دهم (بنگرید : خلاصة المنهج : ۴۵) . تفسیر بزرگ اوست که بارها بچاپ رسیده‌است. واین جز «ترجمان‌القرآن» اوست.

بنگرید : ف. مشار : ۱۵۲۴ . ذریعه۴: ۱۲۷ .

594 – **رضوی** ۳۸۰ تفسیر : نستعلیق **۹۸۲** ، از نویسندهٔ شمارهٔ ۳۸۱ رضوی، انجام افتاده، زرین، جلد چهارم، ۳۲۲ گ ۱۸س.

595– **رضوی** ۳۸۱ تفسیر : نستعلیق محرم **۹۸۳**، از نویسندهٔ شمارهٔ پیشین، زرین، از اواخر فرقان است تا پایان فاطر، ۳۰۸ گ ۱۸س [ف. رضوی ۴: ۴۵۶].

596– **دانشگاه** ۳۷۲۰: نستعلیق غیاث الدین فرزند مهدی حسینی، پنجشنبهٔ ۱۷رجب **۹۸۴**، در شصت سالگی در راه عتبات عراق ، از روی نسخهٔ نگارنده وبوداو، جلد یکم‌است: فاتحه تاآل‌عمران تاریخ‌نگارش‌را نویسنده ۱۹ محرم ۹۷۰ یاد کرده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۰].

597– **تهران**، ملك‌الشعراء بهار۲۲۴: منتقل شده به‌مجلس : نسخ سدهٔ **۱۰–۱۱**، نیمهٔ دوم تاپایان‌جلدچهارم‌است [نسخه‌ها ۵ :۶۷۰]

598– **تهران، ملی۸۱ف**: نستعلیق‌ونسخ نظرعلی، پنجشنبهٔ ۱۴ع۱/ گویا**۱۰۵۰**، ۲۲۲ گ ۲۱س [ف. ملی ۱: ۶۹].

599– **ملی** ۲۳۱ف: نسخ سدهٔ **۱۱** ، از مریم است تاملائکه، ۸۳۳ گ ۲۱س [ف. ملی ۱ : ۲۳۷] .

600– **شیراز**، مسجد جامع عتیق : نسخ سدهٔ **۱۱**، تا پایان سورهٔ تحریم [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۸] .

601 – **سلطنتی کپنهاك** ، کریستن سن: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ازیاسین به‌بعد [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۵] .

602– **فرهادمعتمد** ۱۹۴: نسخ محمد محسن فرزند حاجی محمد حسین ، یکشنبهٔ ۳ صفر **۱۱۰۵** ، از سورهٔ نساء آغاز شده، مالك ومصحح‌فرهادمیرزا ۱۲۹۰ [نسخه‌ها ۳:۲۴۴]

603 – **ملی ۷۴ ف** : نستعلیق گویا سه‌شنبهٔ ج ۱/ **۱۱۱۳** ، که درفهرست کتابخانه تاریخ نگارش یاد شده، از مجادله است تاناس ۱۵۲ گ ۳۶س [ف. ملی ۱ : ۶۴] .

604– **ملی** ۱۲۵ ف : نسخ و نستعلیق ، سدهٔ **۱۲**، ازبقره است تا توبه (ج۵) ۲۶۱گ ۲۳س [ف. ملی ۱ : ۱۱۶] .

605– **ملی** ۴۰ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، از آیت ۶ سورهٔ سجده است تا اخلاص ، ۳۳۳ گ ۲۶س [ف. ملی ۱: ۲۹].

606– **تهران‌ملی**۸۷ف: نستعلیق‌خوش، سدهٔ **۱۲**، بخش یکم است : مقدمه درده فصل و تفسیر فاتحه وبقره، آغاز برابر نمونه ، ۴۵۴ گ ۲۵س [ف . ملی ۱ : ۷۵] .

607– **سلطنتی کپنهاك**، گریستن‌سن: نسخ محمد فرزند حسین بروجردی ، سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۵] .

608– **دانشگاه ۵۰۲۳**: نسخ سدهٔ**۱۲**، زرین ، جلد یکم است ۳۴۱ گ ۲۷ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۹] .

609– **مجلس** ۲۰۱۲ : نسخ تاریخ یاد نشده، زرین، ازنساء است، تاپایان توبه (ج۲) ۴۹۲ص ۳۰س [ف. مجلس ۶ : ۱۰].

610– **سپهسالار** ۱۹۴۰ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، از توبه است تاکهف ، ۱۴۱ گ ۳۳س .

611- سپهسالار ۱۹۹۵: نستعلیق خوب تاریخ یادنشده، ازیاسین‌است تاپایان الرحمان انجام افتاده، ۲۸۸گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۱: ۱۷۷].

612- ملی ۱۶۷ ف: نسخ، تاریخ یاد نشده، ازشعراءاست تااحقاف، بامهرناصرالدین شاه قاجار، ۴۲۷ص س۲۳ [ف. ملی۱:۱۸۲]

613- رضوی ۲۱۳ تفسیر: نسخ، تاریخ یاد نشده، از نساء است تاپایان نفال، ۳۱۴گ ۲۵س [ف. رضوی ۴: ۴۶۷].

614- شیراز، مسجد جامع عتیق: نسخ عبدالرضا فرزند حاجی محمد باقر فرزند حاجی عبدالرضا فرزند شکرالله فرزند عارف. نیمهٔ دوم تا پایان جلد چهارم، مریم تا فاطر است [نسخه‌ها ۵: ۲۰۸].

مواهب علیه = تفسیر حسینی

از کمال‌الدین حسین واعظ کاشفی بیهقی سبزواری درگذشتهٔ ۹۱۰ (بنگرید: جواهر-التفسیر: ۴۲)، بنام امیر علیشیرنوائی (۸۴۴- ۹۰۷) در محرم ۸۹۷ آغاز و در دوم شوال ۸۹۶ بانجام رسانیده‌است. دردیباچه می‌نویسد چون جلد یکم «جواهرالتفسیر» بانجام رسید، و در مجلات سه گانهٔ دیگر تأخیر افتاد بخاطر رسید، تفسیر کوتاهی برای امیر علیشیر بسازم، تابموقع مجلدات «جواهر» را نیز بنکادم. و بکوشش محمدرضا جلالی نائینی بچاپ رسیده است. **آغاز**: بعد ازتمهید قواعد محامد الهی و تأسیس مبانی ثناخوانی.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۴۴۶ و ۲: ۱۸۹۶. استوری۱:۱۲:۱۱۹۵(نسخه‌ها). ف. مشار: ۱۵۲۸.

615- مجلس ۲۷۹۸/۲: نسخ خوش سدهٔ ۱۰ - ۹، نسخه مشوش صحافی شده (ص ۹۶ - ۹۹) تنها چهارصفحهٔ آغازکتابست [ف. مجلس ۱۰: ۷۷].

616- قاهره، دارالکتب ۱۲ تفسیر فارسی طلعت: نوشتهٔعلی فرزند محمود مدعوبه سلامی، اواخر ع۹۰۱/۱، ۷۳۴ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۶].

617- مشهد، عبدالمجید مولوی ۶۳۸: نستعلیق ع۹۲۸/۱ [نسخه‌ها ۵: ۱۰۱]

618- یزد میرزا حسن محمودی: نستعلیق فضل‌الله تبریزی، صفر ۹۲۸، زدین [نسخه‌ها ۴: ۴۵۸].

619- ادبیات ۲۵۹ حکمت: نسخ یادگارمحمدفرزند محمدتونیانی، ع۹۳۳/۲، از کهیعص تا پایان قرآن [ف. ادبیات۲: ۶۹]

620- مجلس ۴۶۵۴: نستعلیق ریز زیبای ۹۳۴، آیتها نسخ، ۱۲۵۳ ص ۲۷ س [رؤیت].

621- قاهره، دارالکتب۵م تفسیرفارسی: نوشتهٔ حسن فرزند علی فرزند محمود عمادی، ۹۳۶ ج ۱ و ۲ است، ۷۲۶ گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۵].

622- قاهره، دارالکتب۷ تفسیرفارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند علی فرزند محمد المصلح‌الکیلکی، ۱۲ ذیحجهٔ ۹۴۰، ۷۳۲گ ۲۳س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۵].

623- الهیات ۱۸۸ب: نسخ محمد فرزند علی فرزند احمد حسینی، ج ۹۴۶/۱، از کهف است تا پایان قرآن، درهامش خط ابوالخیر محمد فرزند محمد حائری قاری در

۱۰ ج ۲/ **۹۳۲** (؟) هست که میگوید حواشی از منست ، ۴۱۶گ ۲۲ س [ف . الهیات ۱ : ۴۲۶] .

621- **پاکستان** ، موزهٔ ملی : نسخ ، **۹۴۵**، زرین [راهنمای کتاب ۱۰ : ۲۷۶].

625 - **سپهسالار** ۱۹۹۱ : نستعلیق **۹۵۱**، زرین ، از مریم است تا پایان قرآن ، ۳۰۵گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۱] .

626 - **قاهره** ، دارالکتب ۶ م تفسیر فارسی : نوشتهٔ علی فرزند محمود کورانی ۱۷ع۱/ **۹۵۴**، زرین ، ۶۵۷گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۵] .

627- **قاهره**، دارالکتب۲ تفسیر فارسی طلعت : نوشتهٔ هدایةالله فرزند یوسف قزوینی، چهارشنبهٔ سلخج۱/ **۹۶۱**، ۷۲۳گ ۳۵س [ف مخطوطات ۲ : ۲۰۵] .

628- **تهران**، ملی ۹۷۹: نسخ‌سوم سال **۹۷۰**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۶۱۲گ۱۷ س [جواهر الکلام : ۲۹ - ف. ملی ۲: ۵۳۶]

629- **سپهسالار** ۱۹۸۹ : نسخ خوب حسن‌فرزند علاءالدین حسنی، در**۹۷۲**، زرین ۵۰۹گ ۳۱س[ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۱] .

630- **اصغرمهدوی**۲۱۳: نسخ‌ترکی عبدالباقی سمرقندی، ۱رجب**۹۷۴**، درشام، جلد ۲، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲: ۱۳۲].

631- **رضوی** ۱۸۳تفسیر: نسخ سیدی محمدنصرالله عطاءالله، **۹۷۴**، آغازبرابرنمونه زرین، ۴۹۸گ۳۰س [ف. رضوی ۴ : ۴۵۷]

632- **قاهره**، دارالکتب۱۱تفسیرفارسی طلعت: نسخ **۹۷۷** ، زرین ، ۶۳۸ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۵].

633- **رضوی** ۱۸۴ تفسیر : نستعلیق محمدشاه فرزند محمدشاه (؟) طبسی، **۹۸۱** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، وقف شاه عباس ۱۰۱۷، ۵۵۱گ۲۸س [ف. رضوی ۱ : ۵۹]

634- **رضوی**۱۸۵ تفسیر: نسخ‌برهان الدین‌اسداللہ، ۲شوال**۹۸۸**، آغازبرابرنمونه، وقف شاه عباس ۱۰۱۷، ۴۷۶ گ ۲۵س [ف . رضوی ۱ : ۵۹]

635- **تهران، اصغر مهدوی**۱۸۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰**: پایان افتاده، فرسوده [نسخه ها ۲ : ۱۳۲] .

636- **دانشگاه** ۵۳۵۷/۱ : نستعلیق خان‌محمد خواندملك یوتهاری، سدهٔ **۱۰-۱۱** وقف ۱۰۶۱ (۱ پ - ۱۶پ) از سورهٔ عم تا پایان قرآن است [ف.دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۶].

637- **دانشگاه**۱۳۴۴: نسخ‌عبدالواحد فرزند عبدالصمد قدوائی ، سدهٔ **۱۱** (نویسندهٔ شمارهٔ‌پسین)، زرین، جلد۱، ازفاتحه تاکهف.

638- **دانشگاه** ۱۳۴۵ : نسخ همان عبدالواحد، رجب **۱۰۰۳** ، جلد ۲، از مریم تاپایان قرآن [ف. دانشگاه ۸ : ۳۴].

639- **آصفیه** ۲۷۲ تفسیر: نوشتهٔ لاله حافظ ۱۰۰۷ ، زرین ، ۹۷۹ ص ۲۳س [ف . آصفیه، عثمان علی ۱: ۴۰۸].

640- **تهران، ملی** ۱۷۵ف: نستعلیق و نسخ، رمضان **۱۰۱۱**، از کهف است تاپایان ملائکه، آغازافتاده، ۲۸۵گ ۱۸س [ف. ملی ۱ : ۱۷۹].

641- **قاهره**، دارالکتب ۱ تفسیر قوله فارسی : نسخ سید نورالدین فرزند مصطفی حسینی ، **۱۰۱۹**، ۲۹۳ گ [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۶].

642 - **دانشگاه** ۳۱۸۲/۲ : نسخ

غلامحسین فرزند شمس‌الدین علی‌افینی، نزدیك **۱۰۳۴** ، از یاسین است تانیمی از تکاثر (ص ۱۴۷ - ۳۱۱) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۲]

643- **قاهره،** دارالکتب۳ تفسیرفارسی طلعت : نوشتهٔ محمد قلی ملك علی، غرهٔ رجب **۱۰۳۹**، ۳۴۳گ ۳۴س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۵] .

644 - **قاهره ،** دارالکتب ۱۳ تفسیر فارسی طلعت : نستعلیق زیبای یار محمد ، ۲ رمضان **۱۰۴۶** ، زرین، آغاز افتاده، ۳۴۰گ ۲۵ س . [ف . مخطوطات ۲: ۲۰۵] .

645- **قاهره،** دارالکتب۴ تفسیرفارسی طلعت: نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۷ع۲/ **۱۰۴۶**، ۳۱۶گ ۲۵س [ف. مخطوطات۲: ۲۰۵].

646- **رضوی** ۱۸۶ تفسیر : نستعلیق قاسم علی فرزندمحمود موسوی، **۱۰۴۹**، آغاز برابر نمونه، زرین، وقف سلطان مصطفی میرزا صفوی ۱۰۵۹، ۸۲۵گ ۲۲س [ف. رضوی۱]

647- **رضوی** ۱۹۰ تفسیر: نستعلیق و نسخ **۱۰۶۱** ، از آغاز تا سورهٔ حمد افتاده ، ۴۳۱گ ۲۶س [ف. رضوی۱]

648 - **سلطنتی کپنهاك** ، مجموعهٔ قدیم : نسخ و نستعلیق محمد معصوم مشهدی ، **۱۰۶۴** ، و بخش اول آنرا حاجی طهماسبقلی بیك نوشته است [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۹] .

649- **آصفیه** ۲۶۴ تفسیر : نستعلیق خوش ع۲/ **۱۰۶۹** ، ۵۴۰ گ ۲۷ س [ف . آصفیه ، عثمان ۱ : ۴۰۸] .

650- **تهران، اصغرمهدوی** ۱۷۴: نسخ سه‌شنبهٔ ۲۷صفر **۱۰۷۶**، جلد ۱ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲] .

651- **شیراز ،** خانقاه احمدیه ۲۷۱ : مؤرخ **۱۰۸۲** ، نویسندهٔ نسخه آنرا «ترجمة الخواص» پنداشته [نسخه‌ها ۵:۲۲۸] .

652- **سپهسالار** ۱۹۴۴: نسخ**۱۰۸۶** از یاسین تاپایان قرآن است ، ۵۱۳گ ۱۷س [ف . سپهسالار۱ : ۱۷۸] .

653 - **آصفیه** ۲۷۱ تفسیر : نوشتهٔ خوش نور محمد کاتب، **۱۰۹۱** ، زرین، ۹۳۵ ص ۲۱س [ف. آصفیه، عثمان علی ۱: ۴۰۸].

654- **مجلس**۲/۲۳۸۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۹۶-۱۸۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷]

655- **دانشگاه** ۵۲۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، برگ پایان‌نونویس [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۵].

656- **ادبیات** ۴۵۹ جوادی: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، نیمهٔ نخستین است، موریانه خورده .

657- **یزد جامع کبیر** ۹ - ۲۹۲ : نسخ سدهٔ **۱۱**، ازکهیعص تاپایان قرآن است .

658- **یزد ، جامع کبیر :** نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، نیمهٔ دوم ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۵] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۰۰ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۰].

659- **دانشگاه** ۲۶۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین‌کامل [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۱۷].

660- **دانشگاه** ۱/۲۶۷۵ : نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین، ازآغازاست تابنی‌اسرائیل، جلد۱ [ف. دانشگاه۱ : ۱۵۶۷].

661- **تهران اصغر مهدوی** ۱۶۷: تعلیق هندی سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲:۱۳۲]

662- **الهیات** ۵۰ب : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** ، از مریم است تاپایان قرآن، ۲۷۶ گ ۲۳س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۶].

663- **تهران،ملی** ۷۹ف: نستعلیق سدهٔ

۱۱، ۲۶۸ گ ۲۷س [ف. ملی ۱ : ۶۸]

664- **مجلس ۸۲۳** : نسخ خوب سدۀ ۱۱، در دفتر کتابخانه بنام «جواهر التفسیر» ثبت است [ف. مجلس ۳ : ۴۰].

665- **تهران، اصغرمهدوی ۵۲۹:** نستعلیق مصطفی فرزند سیدخان بخاری‌کرهی، دوشنبۀ سدۀ **۱۱-۱۲**، جلد۲ [نسخه‌ها۲ : ۱۳۲]

666- **الهیات ۴۲ ب** : نستعلیق خدابخش فرزند جمال بهبهانی، ج ۱/**۱۱۰۳** درشیراز، زرین، ۳۸۲ گ ۲۷ س [ف. الهیات ۴۲۶].

667- **آصفیه** ۲۹۶: نوشتۀ محمد فرزند محمود فرزند مسعودشریف، در**۱۱۹۳**، ۸۹۲ص ۲۲ س [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۱ : ۴۰۶].

668- **دانشگاه** ۲/۲۶۷۵ : نسخ سدۀ **۱۳**، ازکهف است تا پایان قرآن جلد ۲ [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۷].

669- **دانشگاه** ۴۹۴۶: نسخ و نستعلیق سدۀ **۱۲**، از آیت (ثمرة زرقا) درسورۀ بقره است تا (ان‌الذین اوتوالعلم من قبله) در بنی‌اسرائیل، ۲۸۰ گ ۲۹س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۶۵].

670- **حقوق ۴۳ ب:** نستعلیق سدۀ**۱۲**، آغاز در دیباچه افتاده وتاکهف را دارد، ۳۴۰ گ ۲۱ س [ف. حقوق ۲۱۱].

671- **تهران، ملی:** ۹۵۱ ف : نسخ سدۀ **۱۳**، زرین، آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۲ : ۴۹۰].

672- **فیضیه ۱۲۱** تفسیر : نسخ، تاریخ یادنشده، ازآغاز تاآیت ۷۵ حجراست، ۶۵۶ ص ۲۲ س.

673- **فیضیه ۱۲۲** تفسیر : نستعلیق و نسخ، تاریخ یاد نشده، تنها مریم را دارد، وقف ۱۲۵۲، ۵۶۰ ص ۲۷ س.

674- **فیضیه ۱۲۱** تفسیر : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، از مریم است تا آیت پنجم انفطار، وقف ۱۱۴۳، ۵۳۰ ص ۲۲ س.

675- **فیضیه ۱۲۳** تفسیر : نسخ، تاریخ یادنشده، آغازوانجام افتاده، ازآخرین آیت اعراف است تا آیت ۱۰۹ کهف، بادیگر نسخه‌ها دگرگونیها دارد وشاید تفسیر دیگری باشد، ۴۷۱ گ۲۱س [ف. فیضیه ۱: ۹۵-۹۶].

676- **رضوی ۲۸۲** تفسیر : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۲۷۰ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۴ : ۴۵۷].

677- **رضوی ۱۸۸** تفسیر : نسخ، تاریخ یاد نشده، از مریم تا پایان قرآن‌است، ۵۶۰ گ ۲۰ س.

678- **رضوی ۱۸۹** تفسیر: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ازآغاز تا اوایل یوسف ۱۷۴ گ ۲۶ س [ف. رضوی۱].

679- **رضوی** ۱۸۷ تفسیر : نستعلیق تاریخ یاد نشده، از آغاز تااواخر نوح، زرین ۷۳۱ گ ۲۵س [ف. رضوی ۱].

680- **سپهسالار ۱۹۴۳** : نسخ‌تاریخ یاد نشده، از آغاز تا آیت ۹۴ برائت، ۴۶۷ گ ۱۵ س.

681- **سپهسالار۱۹۴۲**: نستعلیق‌بد، آغاز و انجام افتاده، ازآیت ۶۸ طاها تاآیت ۲ قدر.

682- **سپهسالار ۱۹۸۸** : نستعلیق بسیارخوب، تاریخ یاد نشده، زرین، کامل، ۶۱۱ گ ۲۵ س.

683- **سپهسالار ۱۹۹۲** : نستعلیق،

تاریخ یاد نشده ، جلد ۱ ، دو برگ از پایان افتاده ، ۴۲۶ گ ۲۳ س .

684 ـ **سپهسالار ۱۹۹۰** : نسخ خیلی خوب اسماعیل ، تاریخ یادنشده ، زرین ، جلد ۲ ، از مریم است تا پایان قرآن ، ۴۹۷ گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۱ : ۱۷۸] .

685ـ **همدان،** اعتمادالدوله: تاریخ یاد نشده، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

686 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ م تفسیر فارسی : بی‌تاریخ ، ج ۱ در ۲۷۴ گ وج۲ در ۲۶۵ گ [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۴] .

687 ـ **آصفیه** ۲۶۹ تفسیر : نیمهٔ یکم، ۳۰۶ گ ۲۹ س .

688 ـ **آصفیه** ۲۷۰ تفسیر : نیمهٔ دوم، از سورهٔ مریم آغاز میگردد، زرین ، ۳۰۰ گ ۲۷ س .

689 ـ **آصفیه** ۲۳۳ تفسیر : نوشتهٔ محمد زمان .

690 ـ **آصفیه** ۲۶۸ : ۵۳۶ گ .

691 ـ **آصفیه** ۲۹۵ : نوشتهٔ فریدون فرزند سعید فوزند محمد ملتانی ، ۱۴۱۶ ص ۲۵ س ، هرپنج شمارهٔ اخیر بی تاریخ [ف . آصفیه ، عثمان علی ۱ : ۴۰۹] .

ن

ناسخ التفاسیر

ازسیدمحمدفرزند محمود حسینی‌لواسانی، عصار (۱۲۶۴ـ محرم ۱۳۵۶) . نخست‌ترجمه و سپس به تفسیرآیتها پرداخته است ، و درغرهٔ رجب ۱۳۵۱ بدان آغاز و در اواخر ۱۳۵۵ جلد یکم را بانجام رسانیده است. **آغاز** : الحمدلله‌الذی لاشبیه‌له ولا نظیر .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۲۴ . مؤلفین‌مشاد ۵ : ۵۹۶ . مقالات‌الحنفا : ۲۶۱ .

692 ـ **رضوی** ۳۸۳ تفسیر : نستعلیق خامهٔ نگارنده ، **۱۳۵۵** ، جلد یکم است ، از آغاز فاتحه تا آیت ۶ سورهٔ زمر ، ۴۸۱ گ [ف . رضوی ۴ : ۴۵۷] .

ناسخ‌التفاسیر و ناصرالنحاریر

از صدرالاسلام دبیرالدین علی‌اکبر فرزند شیرمحمدفرزند محمدفرزند محمدطاهرهمدانی نجفی (۱۲۷۰ـ۱۳۲۵) تفسیریست برحسب لغات قرآن درهرآیت ، و درسالهای ۱۳۱۲ـ ۱۳۲۰ بدان میپرداخته ولی نتوانسته است بانجام رساند (دانش پژوه). **آغاز** : اللهمانی اشهدك ان هذا القرآن کتابك‌المنزل.

بنگرید : ریحانةالادب ۲: ۴۶۱. مؤلفین مشار ۴ : ۵۰۸ .طبقات اعلام الشیعه ـ نقباء: ۱۶۰۱ . ذریعه ۱۹: ۲۳۵ .

693ـ **دانشگاه۲۴۶۹** : نسخ ونستعلیق نگارنده ، در تاریخ نگارش ، ناتمام ، ۹۶۹ گ [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۳۹] .

نسمات معطر فی‌تفسیر السور والآیات

م ب ج ، معطر بوناتی ، بنظم .

694 ـ **اصغر مهدوی** ۱۵۵ : نسخ سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲]

و

الواضحة فی تفسیر الفاتحة

از معین‌الدین مسکین فراهی هروی ، فرزند شرف‌الدین محمد ، در گذشتهٔ ۹۰۷ یا ۹۰۹ نه ۹۵۴ . **آغاز :** حمد و سپاس نثار بارگاه پادشاهی‌که امید گناهکاران .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۷۸ . ترجمهٔ مجالس‌النفایس- قزوینی: ۲۶۹ . روضة‌الصفا: صبح‌گلشن : ۴۳۴ . حبیب‌السیر ۳ : ۳۳۸ . استوری ۱ : ۱۱ نسخه‌های خطی ۱ : ۸۹ .

695 - **بانکیپور** : ۱۱۲۸ : نوشتهٔ **۱۱۰۹** (فهرست نسخ خطی ش ۱۱۲۸) [نسخه‌ها ۱ : ۸۹] .

696 - **دانشگاه** ۴۰۴۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲ پ-۲۴ پ) تخلص معین در پاره‌ای از شعرها آمده ، و در آن از کشف‌الاسرار یاد کرده ، ولی در نسخه نامی بکتاب داده نشده است ، و باید همین « الواضحه » باشد ، [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۲۹] .

ی

ینابیع العلوم

از یوسف فرزند عبدالله فرزند ابو یعقوب یوسف فرزند احمد فرزند علی فرزند احمد اندخودی لؤلؤی (اندخود یا نخود شهریست میان بلخ و مرو- معجم‌البلدان) ، سدهٔ ششم. در تفسیر سورهٔ یوسف بروش عرفانی ، و در آن از سالهای ۵۴۹ ۵۵۶ و ۵۶۰ و ۵۶۳ یادشده و اندکی پس از این باید نگاشته شده باشد [دانش پژوه] .

بنگرید : راهنمای‌کتاب‌گفتار دانش پژوه س ۱۰ ش ۵: ۵۲۱ و س ۱۱ ش ۷ : ۴۷۳ . کشف‌الظنون ۲ : ۵۱ . ۲ .

697- **قم** ، سید شهاب‌الدین تبریزی : نسخ محمد فرزند حسین ملقب به‌حسام ختنی ، ۱۰ محرم **۶۶۱**، از آیت ۵ سورهٔ نجم است تا پایان قرآن و ربع چهارم آن، ۵۰۵ ص ۲۶ س [دانش پژوه، راهنمای‌کتاب ۱۱ : ۴۷۴] .

698 - **مغنیا** (مانیاکنل) ۱۶۷ : سدهٔ **۸-۹**، از سورهٔ توبه است تا کهف ، آغاز افتاده، بایستی درچهارجلد باشد ، ۳۳۰ گ ، فیلم آن در دانشگاه ش ۳۲۸۰ هست [راهنمای‌کتاب] .

699 - **کابل** . آقای محمدصالح پرونتا : نوشتهٔ درویش‌فرزنددرویش‌فرزندعلی ابرقوهی، ۲۰ ج ۱ ، **۹۵۴/۱** ۱۱۴۳ ص ۲۲-۲۵ س .

700 - **کابل** ، آقای محمدصالح پرونتا: نوشتهٔ ۲۰ ج ۱ **۹۵۴/۱** [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۲] .

یوسف نامه = کشف‌الارواح

یوسف و زلیخا

در بخش‌داستانهاو بخش‌منظومه‌ها خواهد آمد.

یوسفیه = تفسیر سورهٔ یوسف

ازحاجی میرزا محمدهادی فرزندابوالحسن شریف نایینی، بروزگار فتحعلی‌شاه و بنام میرزا عبدالوهاب بسال ۱۲۴۳ هنگامیکه به‌حج رفته بود در راه نگاشته است (دیباچه) تفسیریست

آمیخته با سوگواری حسین در چندین مجلس وبچاپ رسیده است. **آغاز**: یاد روزی که بدل غیر غم یاد نبود ـ کوی دل جز حرم یاروفادار نبود.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۷۷ . ف .مشار: ۱۶۸۸ . مؤلفین مشار۶ : ۷۰۷. صبح گلشن: ۶۰۴ .

701 ـ **سپهسالار** ۵۵۹۵ : نستعلیق و گویا به خامهٔ نگارنده ۲۰ صفر **۱۲۵۰** ،آغاز برابر نمونه، ۱۱۰ گ [ف.سپهسالار۳: ۴۷۳].

702 ـ **تهران اصغرمهدوی** ۲۸۵ : نستعلیق شنبهٔ ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** ، برای سیف‌الملوك میرزا ، گویا بخامهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۸] .

703 ـ **اصفهان ، ادبیات** : نستعلیق دوشنبهٔ ۱۷ شعبان ۱۲۷۸ ، درشانزده مجلس، ضمن يك مجموعه [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۸] .

704ـ **دانشگاه**:۴۰۸۱: نستعلیق حسین فرزند میرزا محمد رسول خوشنویس اسکویی، سه شنبهٔ ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۹۶** ، ۵۳ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۳ . ۳۰۶۰].

705 ـ **دانشگاه** ۳۷۱۶/۱ : نستعلیق محمد فرزند طهماسبقلی ثانی تبریزی ، نایب اول کارگزاری بغداد درکاظمین ، ج۱/**۱۳۰۷** (۲پ ـ۸۳پ) نام نگارنده درفهرست نیامده. **آغاز**: مجلس اول این کتاب که خواب یوسف... بعد از حمد وستایش قادرمتعال [ف . دانشگاه ۱۲ : ۳۷۱۶].

یوسفیه

دربخش داستانها و افسانه‌ها خواهدآمد.

بخش دوم

قرائت قرآن

الف

احکام تنوین و نون ساکنه

ناشناخته . **آغاز** : ... اما بعد ، این باب‌دراحکام تنوین ونون ساکنه‌است درقرآن.

706ـ **دانشگاه** ۴۷۳۲/۱۹ : نستعلیق **۹۶۲ ـ ۹۶۳** (۱۳۶ ـ ۱۳۸ هامش) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۶].

اختلاف هجاء قرآنی = رساله‌در..

ازابوبکراحمد فرزندحسین فرزندمهران اصفهانی نیشابوری، درگذشته در هشتاد سالگی درشوال ۳۸۱ . تحصیلاتش در دمشق و بغداد بوده، و این گفتار نمونه‌ای ازنثر پارسی علمی سدهٔ چهارم است، دربیان رسم الخط در قرآن که به‌ترتیب سوره‌ها آورده است. وعنوان باب دارد . **آغاز:** ... قال‌الشیخ النیشابوری ره ، درخواستند ازمن یاران بیان کردن اختلافهای هجا .

بنگرید : غایة النهایة ـ جزری۱: ۴۹. شذرات‌الذهب ۳: ۹۸. مرآت‌الجنان ۲ : ۴۱۰ هدیة‌العارفین۱: ۶۷ . کشف الظنون ۲: ۱۰۲۵ (شامل).

707 ـ **رضوی** ۶۳ تجوید ۸۸۰۹ : نستعلیق خوب، تاریخ‌یادنشده (ص۳ـ۷مجموعه) [ف. رضوی ۶ : ۱۶۶] .

ادغام = رساله‌ای در . . .

ناشناخته. **آغاز:** بعدحمدالله خلاق‌الانام، و درود برمصطفی خیرالانام .

708ـ **قاهره**، دارالکتب۹۴۷ مجامیع طلعت : تاریخ یاد نشده [مخطوطات۱: ۲۳۸].

الارباب فی‌القراآت = کتاب...

گزارش منظومهٔ جزری است .

709ـ **مشهد ، عبدالمجید مولوی** ۴۹۹/۳ : نوشتهٔ علیرضا فرزند محمدحسین، شنبهٔ ۱۸ رجب **۱۰۶۱** [نسخه‌ها ۵ :۷۳] .

ارشاد القاری

از مصطفی فرزند ابراهیم قاری تبریزی مشهدی (۱۰۰۷ ـ نزدیك ۱۰۸۰) (بنگرید: تحفة‌القاری) در قرائت عاصم (م پس‌از ۱۲۷) دریك مقدمه و پنج باب و یك خاتمه : ۱ ـ واجبات درقرائت ۲ـ مستحبات ۳ـ اختلافات درقراآت ۴ـ دشواریها۵ـ وقوف سجاوندی ،

بسال ۱۰۷۸ درهفتاد سالگی نگاشته است. نام نگارنده و شمارهٔ بخشها در دیباچه آمده است (نسخهٔ ملك) **آغاز**: ای فاتحهٔ مصحف حمدت توحید ــ وی نقطه‌ای ازکتاب مجدت خورشید

بنگرید : ذریعه ۱:۵۱۶ . ریحانة الادب ۳ : ۲۵۹. مؤلفین مشار ۶ : ۲۰۳ .

710ـ **دهخدا** ۱۲۳: نسخ‌شیخ‌محمدطاهر فرزند شیخ محمد شریف مازندرانی ، ۱۷ ج ۱/ **۱۰۸۳** در یمن دربندر مخا [نسخه‌ها۳:۵].

711ـ **بانگی پور** ۱۱۶۵: نوشتهٔ **۱۱۳۴** [نسخه‌ها ۱ : ۱۳۴] .

712ـ **ملك** ۲۱۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۹گ۱۸س [ف. ملك. فارسی : ۲۱] .

الهیات ۲۱۵/۱ آل آقا : نسخ **۱۲۲۹** (۲پ-۴۹پ) [ف. الهیات ۱ : ۷۳۹] .

713ـ **ملك** ۵۴۱۸/۹: نسخ حسین از سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۴۰** و **۱۲۴۵** در دفتر (۵۰ر ــ ۱۰۹پ) خطبه ندارد [رؤیت] .

714ـ **سامره**، میرزا محمدتقی شیرازی تاریخ یاد نشده .

715ـ **نجف** ملا محمدعلی خوانساری : تاریخ یادنشده [ذریعه۱ : ۵۱۶].

اصول قراءة ابن کثیر = قرءة ...

ایجازالمعانی فی شرح حرزالامانی

از حسین فرزند عثمان (بنگرید : ایضاح المعانی) .

716ـ **آصفیه** ۴۶: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۱: ۳۰۶. [نسخه های‌خطی ۱: ۱۲۹].

ایضاح‌المعانی فی‌شرح حرزالامانی و وجه‌التهانی

متن قصیده‌ای بنام شاطبیه است درقرآآت قرآن بعربی ازشاطبی درگذشتهٔ ۵۹۰ .گزارش از حسین فرزند عثمان او پیش ازگزارش خود هفت فصل سودمند درقرائت و تاریخ آن آورده است (بنگرید : ایجازالمعانی) **آغاز**: جنس سپاس وشکرحضرت کریمی را تعالت اسماؤه‌که نوع انسان را باصناف نطق وعقل .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱:۶۴۶ .استوری ۱ : ۳۹ ، ۱۲۱۷ .

717ـ **دانشگاه** ۳۲۰۲ : نسخ حسین فرزند حسن فرزند حسین اصفهانی ،۱۸ع۱/ **۸۳۳**، آغازبرابر نمونه ، ۲۷۸ گ ۲۲ س . درفهرست نگارش درمکه وبسال ۱۰۹۹ یادشده است ، گویا این اشتباه از چاپ باشد [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۵۷] .

718ـ **دانشگاه** ۶۲: نسخ حسین‌فرزند حسین فرزند حسن اصفهانی ، ملقب به جلال قاری ، تاریخ یادنشده ، گویا ازسدهٔ **۹** ، آغاز افتاده ، درفهرست باحتمال نگارنده ونویسنده یکی دانسته شده‌است [ف . دانشگاه ۱: ۱۸]

719ـ **دانشگاه** ۴۸۷۲/۱ : نستعلیق همدم بن‌العذب ، ۱۵ ج ۱/ **۹۸۳**، (۲ پ ــ ۲۰۷ ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۴] .

ب

بحرالنور

از محمد فرزند حسنعلی کورساری قاری۔ المدعو به علی ، شیعی مذهب ، گویا از سدهٔ دوازدهم، ونگارندهٔ «حیات‌القلوب» . گفتاریست در بیان اصول و فروع قرائتهای هفتگانه ، در هشت باب ویك خاتمه. **آغاز:** حمدله. والصلاة علی خیرخلقه ... چنین‌گوید ...که چون .

720 ــ **مجلس** ۷۹۱ : نستعلیق **۱۱۱۷**، همراه « حیات‌القلوب » از همو ، گویا هر دو بخامهٔ نگارنده باشد ، تنها بخشی ازفصل یکم و پاره‌ای از خاتمه‌را دارد ومیانه سفیدگذارده‌شده [ف. مجلس ۳ : ۷] .

بوستان

ازشیخ‌علی فرزندملامحمدجعفرشریعتمدار استرآبادی (۱۲۴۲-۱۳۱۵) . گزارش مانندی است بر «درج مضامین» ملامختاراعمای سپاهانی زنده در۹۴۹، ودر(۱۲۶۰ = غرس) بسرودن آن آغازو در (۱۲۷۰ = عرف) بانجام رسیده . این منظومه باگزارش دیگری ازنگارنده بنام « درر نثاردرشرح تجوید ملامختار» دریك جلدبچاپ رسیده‌است. **آغاز:** بعد توحید خدا و نعت‌آل ــ از علی بن محمدجعفر ازاخلاص بال .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۵۵ و۸۶ : ۵۹ . ف. مشار: ۲۳۵ . المآثر والآثار : ۱۴۹ . تاریخ بیداری ایرانیان : ۱۱۴ . مؤلفین مشار ۴ : ۱۶۱ .

721 ــ **دانشگاه**۳ / ۲۵۲۰ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، باتاریخ۱۸صفر۱۲۹۰ درشمارهٔ پسین(۷۶ ـ۸۳)، آغاز برابر نمونه، درفهرست «لؤلؤدرج مضامین» یادشده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۱۶] .

ت

تبصرة القراء

از حسن قاری ، که بیست سال در روضهٔ حضرت رضا بقرائت و تعلیم مردم مشغول بوده بروزگار شاه عباس‌یکم (۱۰۳۷ ــ ۹۹۵) در یك مقدمه و دوازده‌باب نگاشته است (دیباچه) ۱ــ دراستعاذه ۲ــ دربسمله ۳ــ مخارج‌حروف ۴ــ صفات حروف ۵ــ احکام را ولام جلاله ۶ــ هاء کنایه ۷ــ مدوقصر ۸ــ نون ساکنه وتنوین ۹ــ ادغام ۱۰ ــ وقف ۱۱ ــ رسم الخط ۱۲ــ حفص وبکر درکلمات قرآن. **آغاز:** فسبحان من تکلم بغیرآلة و ادوات .

722ــ **مجلس** ۲۰۰۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۱۴۳گ ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۴] .

723ــ **یزد ، مدرسهٔ خان بزرگ :** نسخ محمد تقی **۱۲۳۳** ، در فهرست‌آمده : حسین خطیب قاری بنام عباس دوم ، [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۴]

724ــ **نجف**، محمدعلی‌خوانساری، تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۳۲۰] .

التجرید فی‌التجوید

ازمحمد طاهراصفهانی فرزندمحمد مؤمن زنده در۱۱۱۷ ، و او جز محمدطاهر اصفهانی نگارندهٔ «درالفریده» است . گفتاریست در چند

باب که بخواهش دوستان نگاشته است. **آغاز**: حمدله... چنین گوید... طاهر حافظ اصفهانی که این مختصر مشتمل است برقاعده وضابطه‌ای چند درتجوید.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۵۰، ۳۶۸ و ۱۳۹: ۳۱۳: استوری ۱: ۴۱ (ف. دانشگاه).

725- **دانشگاه** ۴۴۲۶/۱: نستعلیق میرزا قلی درمنی فراهانی، ع۲/ **۱۰۴۴** (ص ۴-۷)، آغاز برابر نمونه، [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۸۷].

726- **دانشگاه** ۳۰۹۱/۲: شکسته نستعلیق عبدالخالق خراسانی، سدهٔ **۱۲** (۹پ-۵۷پ). آغاز برابر نمونه، درفهرست باستناد یادداشت مبهمی درهامش نسخه بعنوان «عین - التنزیل» خوانده شده است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۷].

727- **رضوی ۱۱** تجوید: نسخ تاریخ یادنشده، آغازافتاده، انتساب آن باحتمال آمده، ۶۵ گ ۱۲ س [ف. رضوی ۲: ۲۲۷].

728- **نجف**، سید آقا شوشتری: تاریخ یاد نشده، باعنوانهای باب. باب یکم در مد و قصر وسپس ادغام، و درهامش آمده: و ازاین نگارنده است «منهل العطشان فی رسم احرف - القرآن» درتجوید [ذریعه ۳: ۳۶۸].

تجوید = رساله‌ای در...

از احمد فرزند حسین، از فرزندان بربربن خضر همدانی، در دوازده باب.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۵۲.

729- **مجلس** ۶۶: نستعلیق **۷۵۳**، ۳۱ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۲: ۳۰].

تجوید = التجرید فی التجوید.

تجوید درالفرید.

تجوید منتخب التجوید.

تجوید رساله‌ای در...

ازمحمدجعفر فرزند سیف‌الدین شریعتمدار استرآبادی (۱۱۹۸ - ۱۲۶۳) (بنگرید: سلك البیان) دریك مقدمه وچهارفصل (دیباچه) **آغاز**: الحمدلله علی نواله... اما بعد، پس میگوید... محمد جعفر استرآبادی، که این رساله‌ایست.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۶۵. طبقات اعلام الشیعه - کرام: ۲۵۲.

730- **دانشگاه** ۳۴۴۳/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۳۳۸** دردفتر (ص۲۰۳-۲۰۸) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۵۴].

731- **کربلا** شیخ عبدالحسین طهرانی: تاریخ یادنشده، آغاز برابر [ذریعه ۳: ۳۶۵]

تجوید - رساله‌ای در...

ازحاجی حافظ فرزند یوسف‌الدین اسحاق شفتی گیلانی، و در آن چندجا از [شیخ مادر «شرح طاهرهٔ» خود، ودر «تجوید» خود] ویکجا از «شاطبیه» یاد کرده است. **آغاز**: حمدله.. اما بعد چنین گوید... حاجی بن یوسف‌الدین جیلانی المشهور بشفتی که.

732- **سپهسالار** ۵۲۴۹/۵: نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۸** در دفتر (۸۰پ - ۱۰۹پ) [ف. سپهسالار ۳: ۳۲۲].

تجوید = رساله‌ای در...

ازحسین فرزند عثمان (بنگرید: ایضاح- المعانی در بالا). **آغاز**: الحمدلله حمده...

اما بعد، بدانکه این‌مختصریست دربیان اصول قرائت ... و جامع این مسائل ... حسین بن عثمان .

733ـ دهخدا ۵۹/۷ : نستعلیق ، با تاریخ رجب ۱۷۸ (۱۰۷۸) [نسخه‌ها ۳ : ۳۸]

تجوید = رساله‌ای در . . .

از محمد زکی فرزند ابراهیم همدانی . در یك مقدمه و هفت باب ویك خاتمه (دیباچه) آغاز : این نسخه ایست مشتمل براهم مطالب علم تجوید که... محمد زکی بن ابراهیم‌همدانی جهت سهولت بر ذهن مبتدیان . . .

734ـ دانشگاه ۳۹۰۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، انجام درخاتمه افتاده، ۴۴گ ۱۳س [ف دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۸] .

تجوید = رساله‌ای در...

ازمحمد زمان فرزند محمد طاهرتبریزی درگذشتهٔ‌پیش‌از ۱۳۱۹. این‌کتاب بسال ۱۳۱۹ بچاپ‌رسیده ودرآن ازنگارنده بمانندمرده یاد گردیده است. آغاز : الحمدلله الذی جعلنا مطیعاً لاحکام القرآن... چنین‌گوید ابن‌حاجی ...که نظر بخواهش و اطاعت و بفرمایش .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۶۷ . ف. مشار : ۳۶۰. مؤلفین مشار ۳ : ۲۴۶ .

735ـ تهران سلطان قرائی ، میرزا جعفر : نوشتهٔ ۱۲۵۷ [ذریعه ۱۱ : ۱۳۶].

736ـ ری ، عبدالعظیم ۳۰۸/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۸] .

737ـ مجلس ۳۳/۲ خویی : نسخ و ثلث بسیار زیبا، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه (ص ۴۴ ـ ۹۵) [ف . مجلس ۷: ۳۱]

تجوید = رساله‌ای در . . .

از سمرقندی، که‌آنچه ازاستاد خود شمس‌الدین جنیدی شنیده است در این گفتار آورده است (بنگرید : المبسوط) در ده باب : ۱ـ تجوید فاتحه ۲ ـ رعایت حروف ۳ ـ روم و اشمام ۴ ـ وقوف ۵ـ ادغام ۶ـ مدات ۷ـ مخارج‌حروف ۸ـ نون‌ساکنه و تنوین ۹ـ حدر وتحقیق ۱۰ـ هجای‌مصاحف . آغاز: حمدله .. اما بعد، اهداك‌الله وارشدك‌الله ، که اهل قرآن که اهل‌الله و خاصه هستند .

738ـ دانشگاه ۴۹۶۱/۱ : نستعلیق ۱۷محرم ۱۰۲۱ (۱پ‌ـ۲۴ ر) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۶۸] .

تجوید = رساله در...

ازعبدالجلیل حسینی‌قاری، بنام‌ملاخواجه یمین‌الدین محمود، در دوازده باب . باب دوم دربسمله‌است. ذریعه به‌نقل‌از «ریاض» مینویسد که گویا نگارنده در روزگار صفویه میزیسته است . آغاز: الحمدلله الذی انزل‌القرآن‌علی سبعة احرف ... امابعد، چنین‌گوید عبدالجلیل الحسینی القاری .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۶۹ .

739ـ سپهسالار ۵۲۴۹/۴ : باتاریخ ۱۱۸۶ دردفتر (۴پ‌ـ۷۹پ) آغازبرابرنمونه [ف . سپهسالار ۳ : ۳۲۲] .

740ـ سامره ، میرزا محمد تهرانی : تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه ، درنسخه نام نگارنده عبدالجلیل الحسین آمده است [ذریعه ۳ : ۳۶۹].

تجوید = رساله در...

ازمحمدعلی رجاء زفره‌ای (محرم۱۲۸۱- زفره۲۷ محرم۱۳۶۱). **آغاز**: الحمدلله الذی هدانا للایمان... امابعداین کمترین محمدعلی... بعضی ازقواعد ومخارج وآداب ترتیل وتجرید.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۵۵ و ۱۵: ۳۳۲ و ۱۷ : ۱۸۳. شعرای معاصر اصفهان: ۲۱۱.

741 ـ **اصفهان** ، آقای محمد حسن زفره‌ای: نوشتهٔ۲۸ع۱۳۱۱/۲[تذکرةالاطباب در اسامی کتب تاریخ و انساب : ۱].

تجوید القرآن

از ملاعمادالدین علی شریف قاری استر- آبادی مازندرانی ، از سدهٔ دهم (بنگرید : تحفهٔ شاهی) ، بسال ... بنام شاه‌قلی سلطان در یك مقدمه و دوازده فصل و یك خاتمه : ۱ ـ مخارج حروف ۲ـ صفات آن ۳ـ ترقیق وتفخیم ۴ـ هاء کنایه ۵ـ مد ۶ـ ادغام ۷ـ تنوین ۸ـ وقف ۹ـ استعاذه ۱۰ـ بسمله ۱۱ـ اختلاف درسورهٔ فاتحه وتوحید ۱۲ـ لحن. و این جز «تحفهٔ شاهی» اوست که در بخشها نزدیك به- همین است. **آغاز**: حمدله ... چنین گوید... عمادالدین علی الشریف القاری الاسترآبادی ، که نزد ارباب دانش هویداست .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۷۲ .

742 ـ **دانشگاه ۵۳۸۰/۵** : نستعلیق گویا محمد فرزند عبدالله طبیب حسینی ، رجب **۹۵۰** (۹۳پ ـ ۲۱۰ر) همراه «تحفهٔ شاهی» او [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۸] .

743ـ **مجلس ۱۸/۱** خویی : شکسته نستعلیق علیقلی فرزند مرآة غلام، **۱۰۶۵** (س ۱۸ـ۷۴) آغاز برابر نمونه . تاریخ نگارش در فهرست ۱۰۷۴ یاد شده [ف. مجلس۷: ۳۱].

744 ـ **حقوق ۳۰/۳ د** : نستعلیق پنجشنبهٔ ج۱ **۱۲۹۳** (۳۹ر ـ ۵۴ ر) [ف . حقوق ۳۵].

745ـ **نجف** ، شیخ محمد رضا نایینی : نوشتهٔ ملاعبدالباقی ۱۰۷۴، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۳ : **۳۷۲**].

تجوید القرآن

از ملامحسن فرزند سمیع (مشهور به‌معلم) فرزند ملا حسین فرزند علم‌الهدی فرزند فیض کاشانی، دریك مقدمه و هشت فصل و یك خاتمه نام نگارنده در دیباچه آمده است . **آغاز** : حمدله . . . اما بعد ، این رساله‌ایست مختصر دربیان ضروریات قواعد تجوید .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۵۹ و ۳ : ۳۷۳.

746ـ**سپهسالار ۲۰۱۰**: نسخ ۲۰ ع۱ **۱۲۲۸**، ۲۰ گ۱۲ س[ف.سپهسالار۳: ۳۲۶].

تجوید = رساله‌ای در . . .

از محمد فرزند ابی‌بکر فرزند محمد فرزند علی فرزند محمود واعظ یزدی ، درپنج فصل . **آغاز** : . . . چنین گوید محمد بن ابی‌بکر... واعظ یزدی ، که کمینه را بخاطر آمد که فصلی را بنویسد بفارسی . . .

747 ـ **مجلس ۵۱۷۰/۱** : نسخ **۸۲۰** (۱ر ـ ۴ پ) ۲۸س [رؤیت].

تجوید القرآن

از سید محمد فرزند علی فرزند محمد حسینی جرجانی، (۷۰۴ـ۸۳۶) دریك مقدمه و شش باب و یك خاتمه ، که در دنبال قرآن بسال ۱۲۸۶ و پس ازآن بچاپ رسیده است : مقدمه در دو مبحث ، باب ۱ـ در سه فصل ۲ـ

مد و قصر در دو فصل ۳ـ ادغام در یك اصل و سه فصل ۴ ـ در تفخیم در یك اصل و سه فصل ۵ ـ تغلیظ و ترقیق در چند فصل . **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا للایمان ورزقنا مجاورة بیته . . . اما بعد، چنین گوید . . .

بنگرید : فارسنامه ۲ : ۱۳۴ ، ذریعه ۳ : ۳۷۳. ف . مشار : ۳۶۰ . اعلام زرکلی ۷ : ۱۸۰ . مؤلفین مشار ۵ : ۶۲۸ .

748ـ **مجلس ۳۲/۴** خویی : نسخ‌سدهٔ **۱۰** (ص ۱۳۱ ـ ۱۴۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۳۱].

749ـ **فیضیه ۱۳**قرآن : ملاعبدالباقی قاینی، شوال **۱۰۶۸** ، نسخه در فصل سوم از باب سوم پایان یافته [ف. فیضیه ۱: ۱۱ وذریعه ۳ : ۳۷۴] .

750ـ **ملك** ۵۴۱۸/۴ : نسخ نزدیك ع۱۴/**۱۱۴۰** (تاریخ درش ۷ دفتر) آغازبرابر نمونه (۲۳ر ـ ۳۴ پ) [رؤیت] .

751ـ **ملی** ۳۴۷ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۲**، دریك جنگ (ص ۵ ـ ۸) ناتمام [ف ملی، فارسی ۱ : ۳۳۹] .

752ـ **دانشگاه** ۲۵۲۰/۲ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۹۰** در دفتر (ص ۳۵ ـ ۷۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۶] .

753ـ **سپهسالار** ۸۱۳۸/۲ : نستعلیق باتاریخ رجب **۱۲۹۲**، دردفتر (۱۹پـ۴۸ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۳۲۱].

تجوید = رساله‌ای در . . .

ازمحمد فرزندمحمود فرزند جمال‌الدین معلم، دریك مقدمه ودوازده فصل ویك خاتمه . **آغاز :** الحمدلله المتکلم الجواد المبین . . . اما بعد این رساله‌یست مختصر و مفید در بیان تجوید .

754ـ **سپهسالار** ۵۲۴۴/۲ : نسخ **۱۱۸۶**، شاید از نگارنده [ف . سپهسالار ۳ : ۳۲۴] .

تجوید = رساله در . . .

از محمد هاشم، گویا ازسدهٔ ۱۴ ، وشاید حاج ملامحمدهاشم نگارندهٔ «منتخب التواریخ» درپنج جلد باشد . گفتاریست در یازده مقصد : ۱ـ درنام قاریان ۲ ـ اقسام دندانها و حروف هجا ومخارج آنها ۳ـ صفات حروف ۴ـ ادغام ۵ـ مد و قصر ۶ـ اشباع ۷ـ اماله ۸ـ تفخیم و ترقیق ۹ـ وقف ۱۰ـ لحن جلی و خفی ۱۱ـ رسم‌الخط، و هرمقصدی درچند فصل. **آغاز :** حمدله . صلاة... وبعد ، رساله‌ایست در مسایل مهمهٔ علم تجوید، که این عبدخاطی .

755ـ **رضوی** ۶۴ تجوید ۷۱۰۴ : نسخ و نستعلیق، بی‌تاریخ ، ۴۶گ ۱۹س [ف. رضوی ۶ : ۱۶۷].

تجوید = رساله‌ای در . . .

ناشناخته .

756ـ **ملك** ۳۰۳/۱۵ : باتاریخ **۷۷۲** دردفتر [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۱۵].

757ـ **یزد جامع کبیر** ۱۴۴۱/۲: باتاریخ**۸۹۲** درشمارهٔ ۱دفتر، همراه باقصیده‌ای در علم قرائت و مخارج حروف [نسخه ها] .

758ـ **دانشگاه ۲۷/۱** : نسخ خوب شاید علاءالدین علی فرزند اسماعیل ازامی ، سدهٔ **۹** باتاریخ ۱۲ ج۸۳۱/۲ دراجازه‌ای که به نام برده داده شده (گ۱۳۲ ـ ۱۳۵) **آغاز** کتاب تجوید. بدانکه نون ساکن و تنوین را

نزد حروف هجا چهار حکم است. یکی اظهار و این جائی باشد که پس از نون [ف. دانشگاه ۱ : ۲۵].

759ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۲۱/۳ همراه چندرسالهٔ دیگرفارسی یکی مؤرخ ۸۹۳ [ف. مخطوطات موصل : ۱۰۰].

760ـ دانشگاه ۵۳۸۰/۶ : نسخ۱۳ع ۹۵۳/۱. گفتاریست درپنج فصل. (۱۱۲پ - ۱۱۹پ). آغاز: الحمدلله‌الذی هدانا‌للایمان.. اما بعد، این‌کلمه‌ای چندست درشناختن بعضی‌از تجویدقرآن‌که دانستن‌آن واجب برهمه انسان مشتمل برپنج فصل [ف. دانشگاه ۱۵:۴۲۲۸]

761ـ دانشگاه۵۳۸۰/۷: در مجموعهٔ مؤرخ ۹۵۳ (۱۲۰پ - ۱۲۹پ) گفتاریست دریك مقدمه وچند فصل. آغاز: الحمدلله‌الذی هدانا‌للایمان ورزقنا تلاوة‌القرآن. . . اما بعد این رساله درتجوید قرآن و مرتب است بریك مقدمه وچند فصل [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۸]

762ـ ملك ۲۸۳/۶: با تاریخهایی از ۹۵۴-۹۷۸دردفتر (ص۱۴۲-۱۵۸). آغاز: حمدله... وبعد این رساله‌ایست مشتمل برذکر بعضی مسائل تجوید[ف.ملك مجموعه‌ها۱۰].

763ـ ملك ۲۸۳/۷ : نوشتهٔ محرم ۹۷۸ (ص۱۶۰ - ۱۹۰)، آغاز : حمدله... و بعد برارباب عقول ذوی الالباب [ف. ملك مجموعه‌ها : ۱۱].

764ـ ادبیات ۷۷/۱ جوادی : نسخ بی‌تاریخ ، با تاریخ ۹۷۹ در شماره‌های دیگر دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۲۷].

765ـ دانشگاه ۴۴۳۸/۶ : نسخ عماد فرزند رضا حسینی ، ۱۰۰۸ (ص۱۰۶-۱۰۹) سه باب است : ۱ـ استعاذه ۲ـ بسمله ۳ـ همزه ویك فصل و یك مسئله درهاء. آغاز : باب در بیان استعاذه، بدانکه همهٔ قرا بدین متفق‌اند [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۰].

766ـ دانشگاه ۴۴۳۸/۷ : نسخ‌همان عماد و ازهمان تاریخها (ص۱۰۹ - ۱۱۲) ، آغاز: حمدله.. امابعد، باب‌الادغام والاظهار والاخفاءوالقلب والاختلافات... هرگاه‌که نون ساکن و تنوین که بلام و را برسد ادغام بلاغنه باشد [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۰].

767ـ دانشگاه ۴۴۳۸/۱۰: نسخ‌همان عماد ۱۰۰۸ (ص۲۱۴ - ۲۲۹) بخشی از یك گفتار است که دراین نسخه مانده است وعنوان بابهای ششم درادغام ۷ـ دراحکام تنوین ۸ـ در وقف ۹ـ در استعاذه ۱۰ ـ در بسمله ۱۱ـ در اختلافات قرائت ۱۲ـ در اختلافات قراء عشره در سورهٔ اخلاص، و خاتمه درلحن دیده میشود گویا از عمادالدین شریف استرآبادیست [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۰].

768ـ دانشگاه ۲۳۶۳/۲ : نستعلیق عبدالله‌فرزندعلی فرزندفضل‌الله رستمانی سمنانی نزدیك ۱۰۱۹ (۳۴ر - ۴۳ر) آغاز افتاده ، فصل ۶ ادغام ۷ـ تنوین ۸ـ وقف ۹ـ استعاذه ۱۱ ـ اختلافات قراء عشره در فاتحه ۱۲ ـ اختلافات قراء دراخلاص ، خاتمه لحن [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۳]

769ـ مجلس ۳۹۹۷/۸تنکابنی: نوشتهٔ ۱۰۲۹. گفتاریست در چند فصل (ص۳۲۱ - ۳۳۱). فیلم آن در دانشگاه ش۲۲۹۶ هست [فیلمها۱ : ۶۶۹].

770ـ سپهسالار۲۰۱۴/۲: نسخ‌خوب ۱۰۴۶. گفتاریست درچهارصد بیت ، گویا از اواخر سدهٔ ۸ و مردی سنی باشد . آغاز : حمدله . بدانکه برای ترتیب ادا نظم قرآن

از قراء سبعه چنین آمده است [ف . سپهسالار ۱ : ۱۸۷ و ۳ : ۳۲۶] .

771ـ **مجلس ۶۴۰۲/۵** فهرست نشده: نسخ محمد تقی فرزند درعلی بید هندی‌نطنزی ذیقعدهٔ **۱۰۷۳** (۳۷پ ـ ۳۹ر) با عنوان باب **آغاز :** حمدله ... اما بعد ، بدانکه قرآن خواندن بی دانستن این مختصر پسندیده نیست چون چنین است [رؤیت] .

772 ـ **دانشگاه ۳۱۰۶/۱۰** : نوشتهٔ **۱۰۷۷** (۱۵۷پ-۱۶۲ر). **آغاز:** حمدله... امابعد، بدانکه این تجویدیست مختصر دربیان اظهار و ادغام و اخفا و قلب و بعضی‌از احوال راء و مد [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۰] .

773 ـ **تهران ، دهخدا ۵۹/۸** : نستعلیق باتاریخ رجب **۱۰۷۸** در شمارهٔ پسین **آغاز :** بدان ارشدك‌الله تعالی که ائمهٔ قرائت سبعه . . . چنین گفته‌اند [نسخه‌ها ۳ : ۳۸] .

774ـ **یزد، سریزدی** : شمارهٔ ۴دفتر، با تاریخ رمضان **۱۰۸۳** در ش۵ دفتر، همراه با ادجوزه‌ای درتجوید [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۴] .

775ـ **ری ، عبدالعظیم ۱۱۰/۲** : نسخ شریف فرزند صادق سدهٔ **۱۱** . **آغاز :** حمدله. صلاة. بدان که این وقف فخر الاسلام شمس‌العارفین بن‌طیفور سجاوندی . . . بر پنج مرتبه نهاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۸] .

776ـ **یزد ، جامع کبیر ۱۲۵** : نسخ سدهٔ **۱۱**، درشش‌باب، آغاز افتاده [نسخه‌ها۴: ۳۸۳] .

777ـ **ملك ۴۱۸۵/۱۳** : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۱۱۸ر ـ ۱۲۲پ) درپنج‌فصل ویك‌خاتمه فصل ۱ـ (افتاده) ۲ـ صفات ضروریهٔ مشهورهٔ حروف ۳ـ مد و قصر ۴ـ ادغام و اخفا و قلب

۵ـ تفخیم راء و ترقیق آن [رؤیت] .

778ـ **سپهسالار ۵۲۴۹/۱** : نستعلیق **۱۱۱۸**، عربیها به نسخ، **آغاز:**افتاده:...فصل بدانکه... نون ساکنه یا تنوین اگرپیش حرف حلق افتد ایشانرا اظهار بایدکرد (گ۷ـ۱۴)

779ـ **سپهسالار ۵۲۴۹/۲** : بهمان نشانیها (گ ۱۵ ـ ۲۱) . **آغاز:** باب‌الادغام والاظهار... در بیان ادغام بلاغنه است ...

780ـ **سپهسالار ۵۲۴۹/۳** : بهمان نشانیها (گ۲۲ ـ ۳۹). **آغاز:** حمدله. . . امابعد، بدانکه تنوین نونیست ساکن،که ثابت میشود درلفظ بدون الخط [ف . سپهسالار ۳ : ۳۲۳] .

781 ـ **ملك۵۴۱۸/۳** : نسخ نزدیك ع۱/۱۱۴۰ ، در هشت فصل : ۱ـ تنوین ۲ـ حروف مد ۳ـ ضمیر مذکر ۴ـ میم ساکن ۵ـ حروف شمسی و قمری ۶ـ ده حرف همجنس ۷ـ تفخیم ۸ـ وقف . **آغاز :** الحمدلله الذی خلق‌الانسان و علمه‌البیان و الصلاة ... اما بعد بدانکه این رساله‌ایست دربیان بعضی از قواعد [رؤیت] .

782ـ **اصفهان** ، محمد حسن رجائی زفره‌ای: نوشتهٔ‌احمدفرزند محمدصالح‌الحسینی زنجانی، غرهٔ‌ع۲/**۱۱۴۷**، درفهرست آمده‌که گویا نگارنده نیز همو باشد. **آغاز :** حمدله. صلاة. اما بعد این رساله‌ایست دربیان بعضی از قواعدی‌که تعلق دارد بقرائت [تذکرة الاطیاب دراسامی‌کتب تاریخ وانساب ۱ : ۱].

783 ـ **دانشگاه ۳۰۹۱/۳** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۷۰ر ـ ۷۵پ) . **آغاز :** بدانکه تفخیم وترقیق‌الف باعتبارحروف ماقبل است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۷]

784ـ **سپهسالار** ۵۷۱۹/۲: نسخ سید ابوالقاسم تهرانی، ۱۴ محرم **۱۲۳۱** (گ۲۲–۲۵) درهشت باب. آغاز بمانند (ملك۳/۵۴۱۸) [ف. سپهسالار ۳: ۳۲۱].

785ـ **مشهد، عبدالمجید مولوی** ش ف ۲/۴۹۶ : نسخ اسماعیل نوری زلمانی بلده‌ای، رمضان **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۷۲].

786ـ **دانشگاه** ۵۰۴۳/۴ : نسخ علی اشرف مراغی در نجف ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۴۱** (۷۲ر–۸۲پ). **آغاز:** حمدله ... الطاهرین قال‌الله تعالی ورتل‌القرآن ترتیلا، معنی ترتیل آنچه در خبرآمده حفظ وقوف است در اواخر کلمات باصفات‌آتیه [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۵]

787ـ **شیراز، خانقاه احمدیه** ۲/۲۸۱: درمجموعهٔ مؤرخ **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳]

788ـ **ری ، عبدالعظیم** ۲/۵۵ : نستعلیق بابا حسینقلی فرزند ملا علی پازواری **۱۲۷۶**. **آغاز:** بعد ازحمد خالق جسم وجان و رازق انس و جان [نسخه‌ها ۳ : ۶۸].

789ـ **قم** ، سید محمود مرعشی : ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۱۲۸۰**، آغاز بدان وفقك‌الله‌که اکثر انواع آدمی را سی و دو دندان می‌باشد [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

790ـ **رضوی** ۶۶ تجوید (۸۸۱۵) : نسخ رحمدل آخوندزاده فرزند ملالاهور آخوند زاده **۱۲۸۸** ، گفتاریست بفارسی و پشتو ، که نویسنده در پایان آنرا «رسالة المجموع النافع للقراء» یادکرده، در۶۵ فصل. فصل یکم تنوین و نون ساکنه. فصل آخر: اعوذ بالله بذال است **آغاز :** ابتدا کردم بنام کردگار . الله اسم ذات است و رحمان الرحیم هر دو صفت است یعنی رحمان عام است و رحیم خاص، ۴۲ گ با ضمایم آن [ف . رضوی ۶ : ۱۶۸] .

791ـ **سپهسالار** ۵/۲۸۷۶ : سدهٔ **۱۳** (ص ۲۵۸ – ۲۷۷). **آغاز :** حمدله. . . اما بعد، بدانکه اتفاقی قراء سبعه بود، که پیش‌از شناختن [ف . سپهسالار ۳ : ۳۲۵] .

792ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب ۶/۱۵۲: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۹] .

794 ـ 793 ـ **ملك** ۱ و ۲/۴۱۱ : دوگفتارست، نخستین در۵/۸ گ. **آغاز** افتاده دومین در۱۲ گ **آغاز :** حمدله . . . اختلاف میان حفض وبکر پیدا کنیم [ف. ملك، مجموعه ها : ۲۳] .

795ـ **قاهره، دارالکتب** ۱/۱ تجوید فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، (گ ۱–۶). **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد ، بدانکه هرکه می‌خواهد که قرآن بخواند باید بداند که هر حرف را از مخرج بیرون آورد [مخطوطات ۱ : ۲۲۸] .

796ـ **قاهره، دارالکتب** ۱ قراءات : بی‌تاریخ، ۵۰ گ ۱۵س. **آغاز:** الحمدلله الواحد القهارالعزیز الجبار [ف. مخطوطات ۲ : ۵۷]

تجوید تطویل

ازملاعبدالصمد فرزندکمال مشهور به‌حافظ کاشانی . **آغاز :** حمد بیحد سزاوار متکلمی است که .

797ـ **نجف**، ملامحمد حسین قومشهی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۳۶۰] .

تجوید حسینی

ازنورالدین فرزند محمد قاری‌کاظمی، از قاریان‌شیعی‌روزگارصفویان، بخواهش‌حاج‌محمد حسین، دریك‌مقدمه و۱۷ باب وخاتمه: مقدمه در تفسیر آیهٔ ورتل‌القرآن. باب ۱ـ اظهارو‌ادغام و

قلب واخفا۲ـ میم‌ساکنه۳ـ تفخیم‌وترقیق۴ـ تفخیم و ترقیق لام ۵ـ مدها ۶ـ لین ۷ـ ادغامها ۸ـ ادغام بعضی در بعضی ۹ـ لام ال ۱۰ـ مخارج حروف ۱۱ـ حروف غیرهجا ۱۲ـ لحن خفی و جلی ۱۳ـ بیان دندانها ۱۴ ـ شکل زبان ۱۵ـ صفات حروف ۱۶ـ هاءکنایه ۱۷ـ وقف، خاتمه در مجمع صفات حروف. او پیش ازاین تجوید دیگری برای همین حاج ساخته بوده از این‌دو این یکی‌را «تجویدالحسینی الاکبر» خوانده. **آغاز**: پس از خطبه . که بررأی و ضمیر منیر اهل فهم و بصیرت و ادراك مخفی نیست، که دانستن علم قراءة .

798ـ **رضوی** : ۴۳ (۳۰۷۶): نسخ، بی‌تاریخ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۴۷ گ ۹س [ف. رضوی ۶ : ۱۵۶] .

تجوید سورة فاتحه

از جلال‌الدین محمد فرزند عبدالجلیل فرزند محمود صافی .

799ـ **نجف** ، سید آقا شوشتری : در مجموعهٔ نوشتهٔ پیش از **۱۰۸۰** [ذریعه۳: ۳۶۰]

تجوید سورة فاتحه

ناشناخته نامبوب .

800ـ **ملك ۵/۵۴۱۸** : نسخ، باتاریخ **۱۱۴۰** دردفتر (۳۴پ ـ ۳۵ر) . **آغاز** : بدانکه این مختصریست دربیان تجوید فاتحة‌ـ الکتاب، قاری بایدکه این مواضع را [رؤیت]

تجویدمجدول = جدول صفات‌الحروف

تجوید منظوم

از ابن‌عماد، که بسال ۸۰۹ سروده شده است. و درانجام آن آمده : ناظم این رساله ابن‌عماد. و نباید ازعمادالدین علی‌استرآبادی باشد (بنگرید : تحفهٔ شاهی) **آغاز** : ای به‌نام تو افتتاح کلام ـ از ثنایت زبان رسیده به کام

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۳۵ .

801ـ **ملك** ۱۹/۳۰۳: نستعلیق پایان ج۱/**۸۳۲** دریزد، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده : در ۱۴۰ بیت و سرودهٔ ۸۰۳ [ف. ملك مجموعه‌ها : ۱۵] .

802ـ **رضوی** ۱۲ تجوید : نستعلیق ۱۰۱۷ ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۴۵ [ف. رضوی ۳ : ۲۲۸] .

803ـ **رضوی** ۴۱ تجوید : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر[نمونه، ۶گ ۱۵س [ف. رضوی ۱:] .

تجوید منظوم = درج مضامین

تجوید منظوم = درهٔ منظومه

تجوید منظوم = لؤلؤئیه

تجوید منظوم

از حافظ عزالدین. **آغاز** : هرچه قاری را اهم وواجب‌آمد بیگمان ـ نظم حافظ عزالدین را گر بخوانی ای جوان .

804ـ **ملك** ۱۸/۳۰۳ : باتاریخ**۷۷۲** و ۸۳۲ در دفتر ، و این بخامهٔ تازه تر است [ف . ملك . مجموعه ها : ۱۵] .

تجوید منظوم

ازرضاعلی فرزندعبدالغفورشیرازی . **آغاز**: الحمدلله‌الذی انزل‌القرآن علی عبده .

805ـ **قاهره ، دارالکتب** ۴۳۵۸ س: بی‌تاریخ (گ ۲۲۰-۲۲۳مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۲۲۹] .

تجوید منظوم

ناشناخته .

806ـ یزد، سریزدی ۳/م: با تاریخ رمضان **۱۰۸۳** در شمارهٔ ۵ دفتر ، همراه با رساله‌ای درتجوید [نسخه‌ها ۴: ۴۲۴] .

807 ـ تهران ، ملی ۹۲۹/۵ف : با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، درفهرست از محمدبن الجزری‌الشافعی‌یادشده. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ ذکر احادیث کلام قدیم (ص ۵۸ ـ ۶۶) [ف. ملی ۲ : ۴۶۳] .

808ـ سپهسالار ۵۲۳۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درشمارش حروف‌قرآن است. **آغاز:** یادگیر ازامام ای دل وجان ـ توحروف تمامت قرآن [ف. سپهسالار ۳ : ۳۲۵].

809 ـ مشهد، عبدالمجید مولوی ش ف ۴۹۶/۴ : نسخ اسماعیل نوری زلمانی بلده‌ای ، رمضان ۱۲۴۰ [نسخه‌ها ۵: ۷۲] .

810ـ مجلس ۵۴۶۲/۳ فهرست نشده: نستعلیق**۱۲۷۹** (۲۲۵پ ـ ۲۲۷پ) . **آغاز:** بعد حمد و ثنا و مدح خدا ـ نعت پیغمبری دلیل هدا ـ بشنو این چند بیت تا گردی ـ مطلع بر قواعد قرا (در پایان آمده : بهر (عبدالرؤف) کردم نظم ـ بعنایات حضرت مولا [رؤیت] .

811 ـ رضوی ۸۸ تجوید ۸۸۱۱ : نسخ بی‌تاریخ، ۳۵س ۱۵س . منظومه‌ایست در ۷۱ بیت در رسم الخط ۲۳ واژه از واژه‌های قرآن. **آغاز:** قالم . نظم: در فألم همزه بالام است کسر. انجام. حفظ اینها باشدم از تورجا سپس ۶ بیت در بیان نوشتن تشدید که چگونه است. **آغاز :** بنه تشدید بر هر مدغم فیه [ف رضوی ۶ : ۱۸۲].

تحفة الأبرار

از ملامصطفی فرزندابراهیم قاری تبریزی (۱۰۰۷ ـ نزدیك ۱۰۸۰) کوتاه شدهٔ کتاب دیگر او « تحفةالقاری » است، بدستور میرزا محمد شفیع منجم و فرزندش میرزا محمد مقیم منجم ، دریك مقدمه و دو باب و یك خاتمه ، بسال ۱۰۶۷ نگاشته است : مقدمه در فضیلت خواندن و آداب تعلیم، باب ۱ـ مخارج‌حروف درپنج فصل ۲ـ مستحبات قرائت درپنج فصل ، و پنجمین درسه مقصد . نام کتاب و نگارنده و مهدا الیه در دیباچه آمده است .

بنگرید : ذریعه ۳: ۵۱۶، ۴۰۷. ریحانة الادب ۳ : ۲۵۹ . مؤلفین مشار ۶ : ۲۰۳ .

812 ـ دانشگاه ۴۰۷۴ : نسخ محمد رضی فرزند محمد شریف سپاهانی، سدهٔ **۱۱** ، مقابله شده، ۳۵گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۵۴] .

813ـ سپهسالار ۳۴۶۷/۲ : نستعلیق موسی فرزند مهدی موسوی ، تهران ۹ شوال **۱۲۶۱** (۳۶پ ـ ۵۶ر). [ف . سپهسالار ۳ : ۳۵۳] .

تحفة الأخلاص

از سید محمود فرزند عبدالله موسوی دزفولی، از قاریان سدهٔ سیزدهم، تحریردیگر است ازکتاب دیگر او « قواعد التجوید » که بسال ۱۲۴۴ و بنام شاهزاده حسام السلطنه و برای کتابخانه‌ای‌که مخزن العلوم نام داشته ، در یك مقدمه و دوازده باب ویك خاتمه ساخته است. **آغاز:** افتتاح‌کلام بنام یگانهٔ بی‌همتایی است که جز باالف ارادتش .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۱ .

814ـ **مجلس** ۷۹۳ : نسخ خوب علی فرزند معصوم، بایادداشتی از نگارنده در بارهٔ کتابخانهٔ مخزن‌العلوم ، ۱۴۹ گ ۹ س [ف . مجلس ۳ : ۸] .

تحفة الامیر

از سید محمد فرزند مهدی حسینی ، در گذشتهٔ ۱۲۶۴ (بنگرید : مظهرالآیات) ، در قرائت قرآن درهشت باب، و بسال ۱۲۵۵ در تبریز بچاپ رسیده است . و این جز «مظاهر محمودیهٔ» اوست. **آغاز:** الحمدلله الذی انطق السنتنا بتلاوت‌القرآن ... و بعد ذرهٔ بیمقدار

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲۱ و ۱۸ : ۹ . مؤلفین مشار ۵: ۸۵۰.

815ـ **ملك** ۱۹۴/۱ : نوشتهٔ ۱۲۵۲، آغاز برابر نمونه (ص ۲-۲۱) [ف . ملك مجموعه‌ها : ۶] .

816ـ **دانشگاه** ۱۱۳۸ : نسخ زیبای رمضان ۱۲۵۵ . کتاب به بهای سه پناه‌باد خریداری شده ، ۸ گ ۱۷س، آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۲ : ۶۹۵].

817ـ **نجف**ـ سید آقا شوشتری، احمد: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۲۱] .

تحفة جلالی

از ضیاءالدین محمد فرزند علی حسینی کاشانی، برای فرزند خود سید جلال‌الدین ، در یك مقدمه درسه فائده، و دوازده باب و یك خاتمه دردوفصل‌نگاشته‌است (دیباچه). **آغاز:** حمدیکه قاریان وان من شییءالایسبح بحمده به جهر واخفات درحالت شدت ورخاء .

818ـ **سپهسالار** ۵۲۴۱ : نسخ خود نگارنده ، نیمهٔ ذیحجهٔ **۱۲۷۸**، ۱۱۳ گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۳ : ۳۵۷] .

تحفة الحفاظ

از سراینده‌ای ناشناس ، گویا بسال ۸۶۲ سروده شده، و در آن آمده : تحفه‌ای از باغ حفظ‌آورده‌ام ـ «تحفة الحفاظ» نامش‌کرده‌ام . **آغاز:** ابتداکردم بعلام الغیوب ـ منزل‌الایات ستارالعیوب .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۳۰ و۱۹۵: ۱۳۷.

819ـ **مجلس** ۵۳۹۳/۱ : نسخ شمس‌الدین محمد فرزند شمس‌الدین حافظ، ۲۱ع۲/ **۹۶۳** (۱پ-۱۶ر) آغاز برابر [رؤیت].

820ـ **رضوی** ۴ تجوید : نسخ تاریخ یاد نشده، وقفی **۱۰۷۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۵ گ [ف. رضوی ۲ : ۲۲۵] .

تحفة الحفاظ

گویا از نصرت فرزند عمراسکندر .

821ـ **بادلیان** Add.۶۹/۲: باتاریخ **۱۲۰۱** در دفتر. همراه «زینةالقاری» ازهمان نصرت . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۲].

تحفة السعید فی علم التجوید

ازمحمد جعفرفرزند محمد فرزنداسماعیل یزدی،دریازده باب‌ویك خاتمه، ودر۱۱رمضان ۱۲۷۲ (؟) بانجام رسیده است : ۱ـ مخارج حروف ۲ـ صفات حروف ۳ ـ تفخیم و ترقیق ۴ـ استعاذه و بسمله ۵ـ تنوین و نون ساکنه ۶ ـ هاء ۷ـ مد و قصر ۸ ـ وقف ۹ـ ادغام ۱۰ اختلاف هفتگانه درفاتحه واخلاص: خاتمه در نام قراء هفتگانه و راویان و رموزآنان .

آغاز: الحمدلله الذی انزل علی عبده الفرقان.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۴۰.

822- شیخ حسین مهرجانی: تاریخ یاد نشده، بخامهٔ نگارنده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۳ : ۴۴۰].

823- یزد جامع کبیر ۳۰۰/۲۶ : نسخ گویا بخامهٔ نگارنده، انجام افتاده، دیگر رسالههای این دفتر از سدهٔ ۱۰ (؟) است. [نسخهها ۴ : ۴۱۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۲۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۸۲].

تحفهٔ شاهی

ازمحمد طاهر فرزند محمد حسین شیرازی قمی بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵) در بیان برتری قاریان کوفه بویژه عاصم بر قاریان شام و حجاز و جز آنها، نگارنده باید مؤلف «تحفهٔ عباسی، جامع عباسی، معالجة – النفس، نورالایمان» و جز آنها باشد که در ۱۰۹۸ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۱۷ و ۹ : ۶۴۲ و ۱۰ : ۲۰۷. تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۶۴. روضات الجنات : ۳۳۶. ریحانة الادب ۳ : ۳۳۰. فوائدالرضویه: ۵۴۸. مؤلفین مشار ۳ : ۵۸۷.

821- رضوی ۴۸ تجوید - ۸۱۹۱ : نسخ و شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده، رساله در مرحلهٔ اول نگارش است، و درپایان مقالی درصفات ذاتی حروف هجاء، ابیاتی درمخرج و مقطع حروف، ده صفحه در رسم الخط قرآن هست که دانسته نیست از کاتب است یانگارنده ۱۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۶ : ۱۵۸].

تحفهٔ شاهی

از عمادالدین علی فرزند عماد الدین علی فرزند نجم الدین محمود استرآبادی مازندرانی شریف از سدهٔ دهم، نگارندهٔ: تجویدالقرآن، مفردات عاصم، قرائت عاصم. گفتاریست در یك مقدمه و دوازده باب وخاتمه، بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ – ۹۸۴) نگاشته است: مقدمه در فضیلت قرآن، باب ۱ – مخارج حروف ۲– صفات حروف ۳ – بعضی از احکام تجوید ۴ – هاء کنایه ۵– مد ۶– ادغام ۷– تنوین ۸- وقف ۹– استعاذه ۱۰– بسمله ۱۱ – اختلاف قراء عشرة در فاتحه ۱۲– اختلاف دراخلاص. خاتمه درلحن. و این با وجود نزدیکی بسیار با «تجوید: ۷۴» جزاوست (ذریعه). آغاز: ای کنه تو برتر از شناسائی ما – وی وصف تو برون زحد گویائی ما . . . حمدی که قادیان وان من شیء الایسبح بحمده، بجهر واخفا

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۷۱، ۴۴۴ و ۱۷ : ۵۵.

825 – دانشگاه ۵۳۸۰/۴ : نستعلیق محمد فرزند عبدالله فرزند ظهیرالدین طبیب حسینی، در ۹۵۶ درمدرسهٔ شاهرخ میرزادرطوس (۷۳پ – ۹۲پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۸]

826 – دانشگاه ۳۹۶۲/۲ : نستعلیق صفر ۱۰۰۷ (۳۱ ر – ۶۰ پ) آغاز در دیباچه افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۸].

827- دانشگاه ۳۲۶۳/۱ : نستعلیق عبدالله فرزندعلی فرزند فضل الله رستمان سمنانی ۱۴ رمضان ۱۰۱۹، آغاز برابر نمونه (۲پ– ۳۳پ) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۲].

828- الهیات ۵۶۷/۲ د : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۰۶۶ (۱۵۹پ – ۲۰۲ر) آغاز برابر

نمونه [ف. الهیات ۱ : ۲۳ و ۲ : ۱۵۲] .

829ـ **رضوی ۵** تجوید : نسخ **۱۰۸۷** آغاز برابر نمونه، ۴۸ گ ۱۲ س [ف . رضوی ۲ : ۲۲۶] .

830 ـ **ری ، عبدالعظیم ۳۵۴** : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۴۲۹] .

831ـ **دانشگاه ۲۶۳۶/۴**: نسخ محمد حسین فرزند علاء الدین درزی مازندرانی ، نزدیک **۱۱۰۵**، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۰] .

832 ـ **ملك ۶۲۰۰/۵** : نسخ خوش سدهٔ **۱۲** (۲۰پ ـ ۵۷پ) آغاز برابر نمونه، ۱۷۰ گ ۱۱ س [رؤیت] .

833ـ **مجلس ۵۷۰۴/۲** فهرست نشده: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، پایان افتاده [رؤیت] .

834 ـ **نجف** ، سید آقا شوشتری ، سید احمد : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۴۴] .

تحفة الطالبین

از محمد قاسم فرزند میرمحسن فرزند سید علی‌حسینی تبریزی، درتجوید: درسیزده‌ضابطه (بنگرید:شرح‌حرزالامانی:۹۰). **آغاز:** لآلی حمد و ثنا درگاه احدی را سزاست جل‌جلاله ، که باشمام رایحهٔ عطرآمیز علم .

835 ـ **مجلس ۵۱۴۶/۳** : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۲ گ) [رؤیت] .

تحفة الطالبین

از مظاهر الدین محمد فرزند بهاء الدین علی بلیانی ، در قرائت عاصم بروایت حضرت علی بخواهش یاران، درسه باب نگاشته است:

۱ـ فضیلت قرائت و جزآن در چهار فصل ۲ـ اصول قرائت درچند فصل ۳ـ فرش (اختلافاتی که درکنار مصاحف نویسند) قراآت. درآن از «تحفةالمسترشدین» و ابوطالب هبةالله شیرازی یاد شده است. نام نگارنده دردیباچه‌ونام‌کتاب درفصل چهارم باب‌یکم‌آمده است (دانش‌پژوه) **آغاز** :... ثناوستایش ثابت‌است‌آن خداوندی راکه آفرید قوت نطق را.

836ـ **دانشگاه۴۰۲۴**: نستعلیق‌اخلاص خاکسار ، چهارشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۶۶** ، در شهر قزوین، ۷۵ گ۹س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۱۵]

تحفة القاری

ازمحمد فرزند حیدر قاری، در تجوید ، دریك مقدمه در فضیلت قرائت و دوازده باب و یك خاتمه. **آغاز:** حمد وسپاس وشکر بیقیاس واجب‌الوجودی را... اما بعد چنین‌گوید...

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۶۱ .

837 ـ **نجف** سید آقا شوشتری، احمد : نوشتهٔ **۱۲۵۱** [ذریعه ۳ : ۴۶۱] .

838ـ **قاهره ، دارالکتب ۱** تجوید فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده (گ ۶ ـ ۲۱) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۴] .

تحفة القراء

از سید محمد علی فرزند محمد اسماعیل حسینی قاری (بنگرید : بیان المشکلات) ، در تجوید، دریك مقدمه وچندباب ویك خاتمه (دیباچه) **آغاز:** الحمدلله رب‌الارباب ومسبب الاسباب . . . اما بعد، چنین‌گوید .

839 ـ **دانشگاه ۲۶۱۱/۱۴** : نوشتهٔ حسن فرزند ابوطالب حسنی حسینی ، باتاریخ

۱۲۸۸ ـ ۱۲۹۹ در دفتر (ص ۳۰۷-۳۴۱) [ف. دانشکاه ۹: ۱۴۷۱] .

840ـ **نجف** : نوشتهٔ حاج مهدی فرزند محمد حسین اصفهانی قاری در گذشته ۱۳۵۰ همراه «بیان‌المشکلات» ازهمو[ذریعه۳:۴۶۲]

تحفة القراء = تحفة القاری

از مصطفی فرزند ابراهیم قاری تبریزی شیعی طوسی (۱۰۰۷ـ نزدیك ۱۰۸۰) (بنگرید ارشاد القاری ، تحفة الابرار) در یك مقدمه و دوازده باب که درراه مکه ـ مدینه بسال ۱۰۶۷ بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) نگاشته است، سپس همان شاه از اوخواسته که دربیان نام هرسوره و شمارهٔ آیتها و تعیین جزء ها و جزآن چیزهایی بر آن بیفزاید ، و او بسال ۱۰۶۸ «متمم‌تحفة القراء» وسپس «ملحق تحفة القراء» را نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۶۱ . ف. مشار : ۳۷۰ . ریحانةالادب ۳: ۲۵۹ . مؤلفین مشار ۶ : ۲۰۳ . ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۴ .

841 ـ **سپهسالار ۲۰۱۸/۱** : نسخ نگارنده، **۱۰۷۲**، (۲پ ـ ۹۴پ) ۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۷۵] .

842ـ **دانشگاه ۵۳۶۵** : نستعلیق سه شنبهٔ ۱۷ رجب **۱۰۷۵**، میان ص ۱ـ۲ افتاده، ۱۲۲گ ۱۲س [ف. دانشکاه ۱۵ : ۴۲۲۰]

843ـ **مجلس ۷۹۵** : نسخ **۱۰۸۷** ، ۱۰۲گ ۱۳س [ف. مجلس ۳: ۱۰]

844ـ **رضوی ۶**تجوید: نستعلیق‌محبت تفکچی، ۱۰۸۹، نگارنده درفهرست ابراهیم بن مصطفی یاد شده درست‌نیست، ۷۶گ ۱۵س [ف. رضوی۲ :۲۲۶] .

845ـ **یزد ، جامع کبیر۱۹۴** : نسخ حسین فرزند غلامعلی ، دههٔ سوم صفر **۱۲۰۱** [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۶] .

846 **فیضیه ۱۶ف۲۳۲**: نستعلیق ع۲ **۱۲۰۲** ، ۱۸۸ص ۲۰س [ف. فیضیه ۱:۱۰۸]

847ـ **یزد ، جامع کبیر ۲۸۶**: نسخ عبدالحسین فرزند حاجی محمد علی رشتی ، شنبهٔ ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۲۹** [نسخه‌ها ۴:۳۷۶]

848 ـ **تبریز** ، آقای سید محمد علی طباطبائی قاضی : نوشتهٔ ۱۲۳۲ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

849ـ **سپهسالار ۸۱۳۹** : نسخ شوال **۱۲۴۱**، ۷۸گ۱۶س [ف. سپهسالار ۳:۳۷۵]

850 ـ **مجلس** ۵۸۷۸،فهرست نشده : نستعلیق اسماعیل فرزند مولا مراد مشهور به‌ـ کربلائی‌وثاق، **۱۲۴۵**، ۱۷گ۲۳س [رؤیت].

851ـ **حقوق** ۱۸ د : نسخ تاریخ یاد نشده، ۱۲۰گ ۱۲س [ف. حقوق : ۴۶]

تحفة الکرام

ازحسین‌حسینی قاری، دربارهٔقرائت عاصم بدوروایت. (دیباچه) **آغاز:** الحمدلله‌ذوالفضل والمن والاحسان، وعلی رب‌العباد... چون‌کلام زاکیه وافیه ... اما بعد ، غرض از بسط وتقیید.

852ـ **دانشگاه ۴۴۳۸/۴**: نسخ عماد فرزند رضا حسینی، **۱۰۰۸** (ص ۶۷ ـ ۹۸) همراه «تجوید» دیگر ازهمو بعربی[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۹].

تحفة المحسنین

ازحاج محمدرضافرزند محمعلی سبزواری درگذشتهٔ ۱۰۵۵، استاد مصطفی قاری،زاده در

۱۰۰۶ (بنگرید : تحفة القاری و راحة جان)
گفتاریست در تجوید، بنام محمد حسن رضوی متولی و شاه عباس دوم (۱۰۵۲ – ۱۰۷۷) دریك شمامه و دوازده رایحه ویك شریطه.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۶۶ .

853ـ **یزد** ، کتابخانهٔ خان بزرگ : نسخ شیخ محمد محمدی، **۱۲۵۲** [نسخه‌ها ۴: ۴۳۴] .

تحفة الوالدین

از نهانی جامی ، بروزگار شاه تهماسب یکم (۹۳۰ – ۹۸۴) در تجوید ، به نظم و نثر نگاشته‌است. درپایان‌آمده: به‌تحفةالوالدین نسخهٔ موسوم‌ـنمودم تاشودتاریخ‌معلوم. **آغاز:** ثمرهٔ شجرهٔ بسم‌الله چیدن‌وبرطبق قرائت نهادن و حلاوت ومثوبات .

854ـ **دانشگاه** ۳۹۷۵ : نستعلیق ۱۴ ج۱/ **۱۰۸۱** ۳۷ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۷۱] .

855 ـ **شیراز** ، **خانقاه احمدیه** ۲/۲۷۵: در هامش «منهاج‌التأویل» که نوشتهٔ **۱۱۱۰** است، درفهرست «منظومهٔ تحفة الولد» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

ترجمهٔ جریده فی‌شرح القصیده

ازقاسم فرزند حاجی ابراهیم فرزندمحمد قزوینی ، بنام غیاث‌الدین ، گزارشی است بر قصیدهٔ شاطبی در تجوید : بدأت بسم‌الله فی‌النظم اولا. اونخست‌گزارشی بعربی‌نوشته بوده وسپس این گزارش کوتاه را نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب و وعد من تلاه . . . اما بعد، برنظر ارباب بصیرت

بنگرید :کشف الظنون ۱ : ۶۴۶ ـ هدیة العارفین ۱ : ۸۲۸.

856ـ **دانشگاه** ۳۳۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام نانویس مانده ۲۴ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۴] .

ترجمهٔ قصیدهٔ شاطبیه = شرح حرزالامانی

ترجمهٔ مقدمهٔ جزریه

متن‌منظومه‌ایست درتجوید ازمحمد فرزند محمد جزری شافعی (دمشق ۷۵۱ – شیراز ۸۳۳). **آغاز** : یقول راجی عفورب سامع.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۷۹۹ . هدیةالعارفین ۲ : ۱۸۷ .

857ـ **قاهره، دارالکتب**۱/۷ قراءات فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، همراه بامتن (۵۴پ – ۶۱پ) ۱۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷۵] .

التسخیر علی طریق التشجیر

مبسوط و مظبوط

تسهیل القراء

ازموسی فرزند ولی‌فرزند خضر فردوسی بنام فیروز شاه سلطان نگاشته و در دیباچه از شاطبی یادکرده است .

858ـ **یزدسید** ابوالفضل‌سعیدی، ریحان یزدی : نسخ‌سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز وانجام اندکی افتاده، زرین، ۲۳۸ص [نسخه‌ها ۴ : ۴۵۹].

تقویم اللسان = منتخب ...

تنبیه الاحوال = تجوید شاملی

از شاملی. **آغاز:** حمدله. علی‌کل‌حال..

بدان ای طالب تجوید و ترتیل کلام ربانی که مخرج حروف شانزده است.

859ـ **قاهره، دارالکتب** ۳ قرائت فارسی: نسخ تاریخ یاد نشده، (گ ۱ـ۱۶ب) [مخطوطات ۱ : ۱۰۳].

ج

جدول صفات الحروف

ناشناخته.

860ـ **قاهره، دارالکتب** ۱ قرائت فارسی طلعت: نسخ بی‌تاریخ. **آغاز:** حمدله. فی‌صفات الحروف. الهمزة منفتحة، مستقلة، مصحفة، مجهورة، شدیدة (گ ۴۴پ ـ ۴۶) [مخطوطات ۱ : ۱۱۲].

جمع در قراآت = رساله در ...

از نگارنده‌ای‌که شاگرد شمس‌الدین محمد جزریست، و بایستی همان حافظ طاهر اصفهانی، (سدهٔ ۹) نگارندهٔ چندین رساله در تجوید و از آن میان «درالفرید» باشد. گفتاریست در جمع میان قرائتها در سه روش: مصریان، شامیان واستادش ابن‌الجزری. **آغاز:** اعلم وفقنی‌الله تعالی وایاك لمرضاته، که ایقان جمع الجمع میسر نشود الابایقان مفردات.

861ـ **رضوی** ۶۶ تجوید ۸۷۳۶: نستعلیق یکشنبهٔ ۴ ذیقعده **۹۶۷** همراه درالفرید طاهرحافظ اصفهانی، ۷س ۱۹س [ف. رضوی ۶ : ۱۶۸].

جمع الفوائد

ازامام احمدبن‌الامام‌الکجائی، گویاهمان احمد کجائی کهدمی‌نهمی استاد شیخ بهائی (م ۱۰۳۰) باشد.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۵۱۹ و ۵ : ۱۳۹.

862ـ **نجف**، سید جعفر شوشتری خرم آبادی: تاریخ یاد نشده، [ذریعه ۴ : ۱۳۹].

ح

حاشیه برقصیده

قصیده از مولانا حافظ مشهور به حافظ عزالدین فرزند بهاء‌الدین جوریدی، حاشیه از حافظ محمد.

863ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۹۲/۴: نسخ سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۰].

حیات جاودانی

از محمد رضا قاینی، گزارشی است بر «حرزالامانی» شاطبی.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱. ۶۴۶ ـ هدیة العارفین ۲ : ۸۲۸.

864ـ **شیراز، آستانهٔ شاهچراغ** ۴۶۱: [نسخه‌های خطی ۵ : ۲۴۹].

حیاة القلوب

از محمد علی فرزند حسنعلی کوساری (کوهساری) معروف به قاری نگارندهٔ «بحر النور: ۷۱» گویا از سدهٔ دوازدهم، گفتاری است در تجوید در هفده فصل و یك خاتمه، و در آن از قصیدهٔ شاطبیه و مقدمهٔ جزریه گواه آورده است. **آغاز:** الحمدلله العلی الذی رفع اهله و خاصه . . . شکر و سپاس مر خدای را که منور ساخت .

بنگرید: ذریعه ۷ : ۱۲۲ .

865ـ **مجلس** ۷۹۲ : نستعلیق **۱۱۱۷** گویا به‌خامهٔ نگارنده، همراه «بحر النور» از همو، نسخه درمیان افتادگی دارد [ف . مجلس ۳ : ۲۲] .

خ

خزائن القرآن

از سید محمود فرزند محمد علوی حسنی حسینی حافظ تبریزی، در تجوید، بنام ناصرالدین شاه‌قاجار (۱۲۶۴–۱۳۱۳) دریك مقدمه و ده باب و یك خاتمه، در تهران در پنجشنبهٔ دههٔ سوم‌ماه هفتم۱۲۹۳ بانجام رسانیده است. و او راست: تحفهٔ محمدیه وحل‌التجوید وکفایةالحفاظ، جواهرالقرآن، مفاتیح‌القرآن همه درتجوید .

بنگرید: ذریعه ۷: ۱۵۵ . مؤلفین مشار ۶ : ۸۶. ریحانةالادب ۱ : ۲۱۷. ف. مشار: ۵۱۵ .

866ـ **اصغر مهدوی** ۱۹۲: نستعلیق محسن فرزندمحمدشریف ۱۲۹۲(؟) [نسخه‌ها ۲ : ۷۴] .

خلاصة القرائة

از محمد مؤمن فرزند عبدالکریم قاری، در تجوید در ده باب، که درآن ازشیخ بهائی (م۱۰۳۰) یاد شده است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعدد و ستایش خدایرا سزاست .

بنگرید: ذریعه ۷ : ۲۳۱ .

867ـ **سپهسالار** ۲۰۰۹ : نسخ خوب حسین فرزند علی‌نوری، سدهٔ**۱۲** (۱پ–۲۹پ) [ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۶ و ۴ : ۱۸۵] .

د

درة الفرید

از حافظ کلان، بنام ابوالغازی عبیدالله بهادرخان. نامبوب. **آغاز:** بعدازحمدحضرت جل وعلا .

868 ـ **نجف**، محمد علی خوانساری: تاریخ یادنشده، بافهرست مطالب درکنار مجلد [ذریعه ۸ : ۱۰۶] .

الدرة النظمیه = درهٔ منظومه

درج مضامین = لؤلؤ درج مضامین

از مختار اعمی اصفهانی، زنده در۹۴۹ منظومه ایست در تجویدکه درآن سال درهفتاد و دوبیت، در(عاشر صفر = ۹۴۹) سروده‌است این منظوم بفارسی و عربی‌گزارش شده‌است و

این جز «مختارالقراء» اوست. **آغاز:** ای کلام از اعظم نام تو زیور یافته ــ در صفات و از سپاست زیب دیگر یافته.

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۵۵ و ۸: ۵۹، ۱۳۹ و ۹: ۱۰۱۷ و ۱۳: ۲۴۲ و ۱۸: ۳۸۲ ف. مشار: ۲۳۵. مؤلفین مشار ۶: ۱۱۷.

869ـ **سپهسالار ۵۲۴۴/۳**: نوشتهٔ محمد حکاك، **۱۳۰۸**، آغاز برابر نمونه (۲۴ ب ـ ۲۹ ب) در فهرست نگارنده ملا بختیار اصفهانی یاد شده است [ف. سپهسالار۴: ۴۱۰]

870ـ **شیراز، دکترعینی** ۹: شمارهٔ ۱ دفتر مؤرخ ذیحجهٔ **۱۳۱۲** [نسخه‌ها۵: ۲۷۵].

871ـ **ری، عبدالعظیم ۳۳۲/۳**: نستعلیق طهماسب فرزند عزیز، **۱۲۳۳**، نویسنده سراینده را میرفندرسکی پنداشته است [نسخه‌ها ۳: ۴۴۹].

872ـ **دانشگاه ۵۰۴۳/۵**: نسخ علی اشرف مراغه‌ای **۱۲۴۳** درنجف (۸۴پ ـ ۸۷ پ) آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «منظومهٔ تجوید فارسی» یاد شده است [ف ـ دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۵].

873ـ **دانشگاه ۴۵۶۳/۴**: شکسته نستعلیق محمد رحیم، ۲۴ رمضان **۱۲۶۸** (ص ۳۶ ـ ۵۰) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۵۰۲].

874ـ **دانشگاه ۳۴۵۱/۹**: نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص۲۷۵ـ۲۷۸) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۱۰].

درالفرید

از محمد طاهرحافظ اصفهانی، ابوالحسن طاهر فرزند عرب فرزند ابراهیم، از قاریان شیعی نیمهٔ دوم سدهٔ نهم زنده در ۸۵۷ (چلبی و اسماعیل پاشا مرگ او را ۷۸۶ نوشته‌اند) نگارندهٔ: تجوید فارسی، مفردهٔ ابوعمر عمار، مفردهٔ حمزه، مفردهٔ نافع، مفردهٔ ابن‌عامر، و جزآنها درهشت‌باب ویك خاتمه: ۱ـ استعاذه ۲ـ بسمله ۳ـ مد وقصر ۴ـ ادغام ۵ـ نون‌ساکنه و تنوین ۶ ـ راء ها ۷ ـ وقف ۸ ـ مخارج و صفات آن، خاتمه در بیان وقف و اقسام آن. **آغاز:** حمدله. صلاة... وبعد چنین گوید... حافظ طاهر اصفهانی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۶۸ و ۸: ۶۸. استوری ۱: ۴۱، هدیةالعارفین ۱: ۴۳۲. کشف الظنون ۲: ۱۳۴۱، ۱۹۶۱.

875 ـ **رضویه** ۵۹ تجوید (۳۰۸۰): نستعلیق **۹۶۷**، آغاز برابر نمونه، همراه با «جمع درقراآت» که گویا ازهموست ۳۵ گ ۱۹س [ف. رضوی۶: ۱۶۴].

876ـ **رضوی** ۱۰ تجوید...: نستعلیق کمال‌الدین حسین فرزند محمدشاه، در**۱۰۱۸** آغاز برابر نمونه، درفهرست نادرست«دررالفرید» آمده، ۴۱ گ ۱۴س [ف. رضوی ۲: ۲۲۷]

درهٔ منظومه = درةالنظمیه

از سراینده‌ای با تخلص رجائی، بنام فتحعلی شاه قاجار، درتجوید، در ۱۳۶ بیت، در ذیحجهٔ ۱۲۵۰ (= درهٔ‌منظومه) بانجام رسیده است. و این منظومه را بنام «مفتاح خزاین» گزارش کرده‌اند. **آغاز**: ای نام نامیت شده مفتاح هرکلام ـ وی‌ازکلامت این‌عالم درانتظام

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۷۵ـ فرهنگنامه‌ها: ۲۵۲.

877ـ **دانشگاه ۷۷۳**: نسخ پرغلط، از روزگار نظم، باتاریخ **۱۲۳۵** در دفتر(گ ۹۲ ـ ۱۰۲) ۱۷س. آغاز برابر نمونه، در

فهرست بعنوان «درة منظومه» آمده [ف. دانشگاه ۲ : ۷۰۴].

878 ـ دانشگاه ۴۵۶۳/۱ : شکسته نستعلیق محمد رحیم خراز، ۱۲ ج ۱۳۶۹/۲ (ص ۱ ـ ۲۹) آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نامبرده نشده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۱].

879ـ دانشگاه ۳۲۵۱/۲ : نستعلیق، باتاریخ ۱۳۰۴ در دفتر بهمین‌خامه (ص ۱۴۰ ـ ۱۵۰) آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «الدرة النظمیه» وتاریخ انجام ۱۲۴۵ یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۸].

راحت جان

منظومه‌ایست در ۴۱۴ بیت در بحر مثمن مخبون در تجوید در قرآآت ابن کثیر بروایت بزی. در پشت صفحهٔ نسخهٔ رضوی آمده : از حاج محمد رضا فرزند حاج محبعلی سبزواری قاری است. ومیدانیم او «تحفة المحسنین» خود را بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) بسال ۱۰۴۶ ساخته است ودر ۱۰۵۵ درگذشته. این منظومه نیز بروزگار شاه صفی سروده شده و سپس بنام شاه عباس دوم درآمده است. آغاز : اول نظم بنام ملك عالم دانا.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۶۶.

880ـ رضوی ۶۱ تجوید (۶۶۲۰) : نسخ محمد مراد فرزند محمد علی هزارجریبی در ۱۷ع ۱۰۷۵/۱، ۳۱ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۱۶۵].

ز

زبدة التجوید

منظومه‌ایست درتجوید نزدیك به ۲۷۵ بیت

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۲ و ۱۹ : ۱۹۵

881 ـ ملك ۵۴۱۸/۷ : نسخ ع۱/ ۱۱۴۰ (۳۹ر ـ ۴۳پ) [رؤیت].

زینة القاری

از نصرت فرزند عمر اسکندر.

882ـ بادلیان Add.۶۹/۲ : باتاریخ ۱۲۰۱ دردفتر، همراه «تحفة الحفاظ 821». فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۲].

زینة القراء

ازحاج محمد طاهر محمد زمان تبریزی، گویا ازسدهٔ سیزدهم (انوار)، درتجوید واختلاف قاریان‌هفتگانه، بخواهش دوستان نگاشته است. شاید نگارنده محمد زمان فرزند محمد طاهر تبریزی (بنگرید: تجوید:۷۳) باشد. آغاز : الحمدلله‌الذی انزل‌القرآن علی عبده خاتم.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۹۴.

883ـ تهران، ملی ۳۹۹/۹ ف: سدهٔ ۱۳ (ص ۱۴۶ ـ ۳۷۶) [ف. ملی ۱ : ۳۸۶]

سلیمانیه

از محمد فرزند شمس‌الدین کاظمی قاری، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) (بنگرید : محمدیه از همو : ۹۷)، درقرائت.

884ـ مشهد، عبدالمجید مولوی: نسخ ـ تحریر ۱۰۸۸ [نسخه‌ها ۵ : ۳۵].

ش

شرح حرزالامانی = الملتقط من معانی حرزالامانی

شرح حرزالامانی = شرح شاطبیه

متن از ابوالقاسم اندلسی شاطبی (۵۳۸–۵۹۰)، گزارش از ملامحمد سعید فرزند میرزا محمد لاهیجی، ازروزگارزندیه، زنده‌در ۱۱۷۵ **آغاز**: الحمدلله‌الذی اذاق قلوبنا حلاوة تلاوة الایات.

885– **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳: ۳۱۲].

شرح حرزالامانی = شرح شاطبیه

متن از شاطبی (۵۳۸–۵۹۰) گزارش گویا ازسید عبدالحسین خاتون‌آبادی نگارندهٔ «وقایع‌السنین» (مالك نسخه).

886– **قم**، سید شهاب الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳: ۳۱۲].

شرح حرزالامانی = شرح شاطبیه

متن از شاطبی (۵۳۸–۵۹۰) گزارش‌از محمدقاسم فرزند محسن تبریزی ازسدهٔ‌سیزدهم (بنگرید: تحفة‌الطالبین: ۸۳) بنام فتحعلی‌شاه وولیعهدعباس‌میرزا (م ۱۲۴۹) دریك‌مقدمه باچهار مقصد، سپس بیست‌وهفت باب ویك‌خاتمه. **آغاز**: قرائت حمدی‌که زینت افزای‌دیباجهٔ صحیفه.

887– **مجلس** ۸۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** بخامهٔ دونویسنده، درباب ۲۷ افتادگی دارد، ۷۹ گ ۱۷س [ف. مجلس ۳: ۲۷].

شرح حرزالامانی = شرح شاطبیه

متن از شاطبی (۵۳۸–۵۹۰) گزارش از یکی ازشاگردان وی. **آغاز**: حمد وسپاس بیحد و قیاس خالق مربب و فاعل مایرید.

888– **قم**، سید شهاب الدین تبریزی: از سدهٔ نهم [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

شرح حرزالامانی = شرح قصیدهٔ شاطبیه

متن از ابوالقاسم شاطبی (۵۳۸–۵۹۰) گزارش ناشناخته.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۶۴۶. ذریعه ۱۳: ۳۱۲.

889– **سپهسالار** ۸۱۹۰/۷: شعبان **۱۰۹۹** (۷۷ر–۸۰پ) در این گفتار پنج بیت شاطبی دربارهٔ نون و تنوین به‌نثر ونظم‌گزارش شده است. باب‌چهارم‌آنسهٔ فصل‌دارد. **آغاز**: الحمدلله‌الذی جعل‌القرائة فی‌الوری... نزدیك جملهٔ مقریان تنوین‌ونون ساکنه درلام ورامدغم شودبی‌غنه حسن‌لفظ را [ف. سپهسالار ۵: ۲۱۹].

890– **قاهره، دارالکتب** ۳ قرائت فارسی: نسخ تاریخ یاد نشده، (گ ۱۷–۸۸) **آغاز**: تحف تحاوی تقدیس وتمجید نثار بارگاه احدیت مالك الملکی [مخطوطات ۱: ۸۵].

شرح الدرة

از احمد فرزند عبدالله مرشدی، ملقب به معزالدین کازرونی، در گزارش قصیدهٔ «الدرة» در قرائتهای سه‌گانه که بشیوهٔ «حرزالامانی»

شاطبی که در قرائتهای هفتگانه سروده بود (دیباچه) **آغاز**: بعد از حمد حضرت منزل قرآن مجید، برهفت حرف شافی.

891ـ **ملك** ۱/۶۲۷۴: نسخ ۲۹ج۱۰/ **۹۹۸** (۱پ ـ ۱۵۱پ) ۱۴س [رؤیت].

شرح درج المضامین

متن از مختار اعمی (بنگرید: درج ـ المضامین: ۸۷) گزارش ازملامحسن فرزندسلیمان قاری، گویا از سدهٔ دوازدهم. **آغاز**: الحمدلله الذی جعل قرائة القرآن سبباً.

892ـ **نجف**، ملامحمدحسین قمشهی: نوشتهٔ **۱۱۷۹** (درج المضامین) [ذریعه ۱۳ : ۲۴۲].

شرح شاطبیه = شرح حرز الامانی

شرح القصیدة اللامیة

متن قصیدهایست درتجوید فاتحه از[استاد القراء صاحب العقدالفرید] شاید محمد فرزند محمد شریف سمرقندی (رضوی ۲ : ۲۳۰) گزارش ازحسن فرزند شجاع فرزندحسن تونی (بنگرید: دلیل المنجمین). که ۳۶۵ مسئله از آن قصیده بیرون آورده وجدول بندی کرده است. و این جز «المفید فی التجوید» اوست. **آغاز**: الحمدلله الذی هدانا للایمان... امابعد، چون بعضی تالیان قرآن که قصیدهٔ لامیه درتجوید تصنیف... از این فقیر حسن بن..

بنگرید: ف. دانشگاه ۱ : ۲۲۲. ف. رضوی ۲ : ۲۳۰.

893ـ **سپهسالار** ۱/۸۱۹۰: نوشتهٔ غلامرضا، در**۱۰۹۹** (۱ر ـ ۴پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۰].

الشفاء فی نقل اختلافات القراء

از ابوالفضل احمد فرزند محمد فرزند محمد جریری بخارائی، در تجوید از سورهٔ حمد تا ناس. **آغاز**: الحمدلله الذی بنعمته تتم الصالحات... هرکجا غلط مشکلی بکشند.

894 ـ **دانشگاه** ۳۶۳۹: نسخ صابر فرزندمحمدشیرازی، ۲۶رمضان**۱۰۹۹**، ۲۴۹گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۴۴].

ع

عمدة القاری

از (حافظ شرف). و درآن آمده: عمدة القاری نهادم نام این منظوم خوب ـ چون بر اینست اعتماد قاریان پرهنر. **آغاز**: ابتدا کردم بنام پادشاه دادگر ـ کردگار و بردبار نامور ـ بعد (حافظ شرف) گویدکه نظمی کردهام ـ بهرتجوید قرائت خوب و نیکو چون درر.

895ـ **مجلس** ۲/۵۳۹۳: نسخ شمس الدین محمد فرزند شمس الدین حافظ، ۹۶۲ (۱۷ر ـ ۱۹ر) [رؤیت].

عین التنزیل = التجرید

طاهر حافظ اصفهانی. نسخهٔ ۲/۳۰۹۱ دانشگاه.

عین الترتیل

ازمحمد فرزند محمود فرزند محمدشریف سمرقندی، از سدهٔ ۷ ـ ۸ (یا اواخر ۶ بگفتهٔ اسماعیل پاشا) زادهدرهمدان (بنگرید، مبسوط و مضبوط). گزارشی است برمنظومهٔ خود او بنام «ترتیل» و دردیباچه از «عقدالفرید فی نظم

التجوید» بعربی وگزارش آن «روح المرید» نیز بعربی یاد می‌کند که پس از آنها باین گزارش پرداخته است. **آغاز:** الحمدلله الذی زین صدور اهل الایمان والاحسان.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۹۴، ۳۶۸. هدیة العارفین ۲: ۱۰۶. ف. مجلس ۳: ۲۴.

896 ـ ......: تاریخ یاد نشده، باتملیك ۱۰۸۰ [ذریعه ۱۵: ۳۶۸].

فرائد الفوائد

متن «المقدمة الجزریة» از محمد جزری شافعی درگذشتهٔ ۸۳۳ در تجوید، ترجمه و گزارش از ناشناس، در سه مقدمه و سپس صد و هشت فریده بشمارهٔ بیتهای متن. **آغاز:** سپاس بیقیاس متکلمی را سزاست که عقاید لالی الفاظ.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۱۴۰. کشف الظنون ۲: ۱۷۹۹. استوری ۱: ۴۰، ۱۲۱۸. هدیة العارفین ۲: ۱۸۷.

897ـ **دانشگاه ۴۸۷۲/۷**: نستعلیق همدم فرزند العذب، ۱۵ج۲/**۹۸۳** (۲۱۶پ-۲۴۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۰۶].

898ـ **دانشگاه ۴۴۲۶/۲**: نستعلیق میرزا قلی درمنی فراهانی، ع۲/**۱۰۴۴** (۸۲پ - ۱۷۸ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۸۷].

899ـ **دانشگاه ۳۱۶۹/۲**: نسخ سدهٔ **۱۱** زرین، نسخهٔ ممتاز ۸۶گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۳۴].

900 ـ **بانکیپور** ۱۱۶۸ف: نوشتهٔ **۱۱۴۵** [نسخه‌ها ۱: ۱۳۰].

فصول جمالیه

ناشناخته، در تجوید و قرائت، در یك مقدمه و ده فصل و یك خاتمه. **آغاز:** الحمدلله هادی المؤمنین بفضله الی الایمان الراحم علی المذنبین

901ـ **یزد**، سیدابوالفضل سعیدی، ریحان یزدی: نستعلیق پنجشنبهٔ ۸ع۲/**۹۵۵** [نسخه‌ها ۴: ۲۴۰]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۷۵ هست [فیلمها ۱: ۷۰۰].

ق

قرائة

ناشناخته.

902ـ **دانشگاه ۵۲۲۷/۳**: نسخ سدهٔ **۸-۹** بندیست در قرائت، در ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۶۵].

903ـ **مجلس ۳۲/۶** خوبی: نسخ شاه رضا حیدر کهنموئی، سدهٔ **۱۰** (ص۱۵۷-۱۵۸) **آغاز:** بدانکه تنوین و نون ساکن را نزد حروف هجا چهار حکم است. [ف. مجلس ۷: ۲۱۲].

904 ـ **الهیات ۲۱۵/۲** آل آقا: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در یك مقدمه و پنج حدیقه و یك خاتمه. **آغاز:** بعد این مختصریست در علم قرائت از جهت کافهٔ ناس، که بعد از استیناس به آن (۵۰ر-۵۷پ) [ف. الهیات ۱: ۷۳۹].

قرائة = رساله در علم...

از علی اکبر فرزند محمد فرزند علی، برای محمد حسین قاجار مروزی، در یك مقدمه و هفت فصل و یك خاتمه. **آغاز:** حمدله... امابعد، چون بندگان امیرالامراء العظام.

905ـ الهیات ۵۶۰ د: نسخ سدهٔ ۱۲-۱۳ ۳۴ گ ۱۱ س [ف. الهیات ۱: ۱۰۲].

قرائة ابن کثیر = اصول . . .

ناشناخته.

906ـ دانشگاه ۴۴۴۶/۳ : نستعلیق میرزاقلی درمنی فراهانی، نزدیك ۱۰۴۴ (ص ۲۶۶ ـ ۲۶۹) گفتاریست دربارهٔ صله وتسهیل وجز رسالهٔ علی استرآبادی (که همراه این نسخه هست) و بعربی است. **آغاز**: بدان . . . که ابن‌کثیر را دو راوی است: بزی و قنبل [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۸۸].

قرائة سورة حمد

گزیده‌شده‌از«ارشاد»سجاوندی، ابوالفضل شمس‌الدین محمد فرزند ابی‌یزید طیفور غزنوی ناری درگذشتهٔ ۵۶۰. **آغاز**: . . . اما بعد، بدانکه ارشدك‌الله تعالی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۳۱. ف. دانشگاه ۱: ۲۴۱.

907ـ الهیات ۵۵۱/۸ د: تاریخ یاد نشده (۱۸۱پ ـ ۱۸۳پ) [ف. الهیات ۱: ۳۲۶].

قرائة عاصم

بروایت ابوبکر عاصم بن بهدلهٔ کوفی، در گذشتهٔ ۱۲۹، در هشت فصل: ۱ـ نون ساکنه ۲ـ حرف مد ۳ـ ضمیرمذکر ۴ـ میم ساکن ۵ـ دو حرف از یك جنس ۶ـ حرف قبل از لام‌الله [ذریعه ۱۷: ۵۵]. **آغاز**: حمدله. والصلاة و السلام علی خیر خلقه . . . و بعد، بدانکه این رساله ایست در بعضی از قواعد که متعلق بعلم قرائت است، مشتمل برچند فصل.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۵۵. خلاصة تهذیب الکمال: ۱۵۴ ـ ف. دانشگاه ۱: ۲۳۶.

908ـ ملك ۶۲۰۰/۹: نسخ خوش سدهٔ ۱۲ (۱۱۲پ ـ ۱۱۷ر) [رؤیت].

قرائة عاصم

از عماد الدین علی استرآبادی، از سدهٔ دهم (بنگرید: تحفهٔ شاهی: ۸۲)، که برای دختری از خاندان صفویه (بانوی هردوجهان مریم بلقیس جناب)، دریك مقدمه و سه باب و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه در سرگذشت عاصم، باب ۱ـ اصول قرائت‌او ۲ـ فرش‌حروف ۳ـ تکبیر، خاتمه ذیلی‌است برشاطبیه (بنگرید: مفردهٔ عاصم). **آغاز**: حمد بیحد وسپاس بیقیاس آفریننده‌ای را سزد و شاید که از ترکیب.

909ـ دانشگاه ۳۲۶۳/۴ : نستعلیق عبدالله فرزندعلی فرزند فضل‌الله رستمان سمنانی ۱۰۱۹ (۹۴پ ـ ۱۳۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۶۴].

910ـ الهیات ۶۸۰/۳ د: نستعلیق ابراهیم فرزند عزیزالله، صفر ۱۰۸۴ (۱۸پ ـ ۷۱ر) [ف. الهیات ۱: ۳۶۰].

911ـ سامره، میرزا محمد تهرانی: نوشتهٔ ۱۱۵۴، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۷: ۵۵].

912ـ ملك ۲۹۳: نسخ سدهٔ ۱۲، در فهرست بعنوان «تجوید» یاد شده است، ۷۵ گ ۱۲ س [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۹۸].

قرائة عاصم

ناشناخته.

913ـ مشهد، عبدالمجید مولوی

ش ف ۱/۵۲۴: باتاریخ شوال ۱۰۹۰ درددفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۸] .

قرائة نافع

گفتاریست‌درقرائت نافع بروایت قالون و روایت فرزش ازطریق ازرق. نامبوب. **آغاز:** قرائت نافع بروایت... طریق خواندنش آنست که استعاذه را بجهر گویند .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۷ .

914ـ **ملك۲/۶۲۷۴**: نسخ‌ج۱/**۹۹۸** (۱۵۲ر – ۱۵۴پ) [رؤیت] .

قواعد التجوید

از سید محمود فرزند عبدالله موسوی دزفولی، دریك مقدمه ودوازده باب‌ویك خاتمه و هرباب درچند فصل، که بسال ۱۲۳۹ نگاشته است، همین را بااندك دگرگونی بنام «تحفه ـ الاخلاص : ۸۰» درآورده و بنام حسام‌السلطنه ساخته است : و سپس همین را بنام «مختصر ـ التجوید» گزین‌کرده است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعل القرآن تبیاناً لکل شیء... اما بعد مستمند فیوض ازلی .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۱ .

915ـ **مجلس** ۸۱۳ : نسخ خوب علی فرزندمحمد، **۱۲۴۰**، همراه «مختصرالتجوید» و «تحفةالاخلاص» ازهمو [ف. مجلس۳: ۲۹] .

قواعد القرائة

از عبد الجواد خادم ، از سدهٔ سیزدهم ، بدستور بزرگی در یك مقدمه وچندین قاعده و یك خاتمه (دیباچه). **آغاز:** الحمدلله والصلاة علی رسول‌الله ... و بعد ستون دین نماز است.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۸ .

916ـ **دانشگاه** ۴/۳۲۵۱ : نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص ۱۷۴ – ۱۸۲) [ف. دانشگاه ۱۱ ۲۲۰۹] .

قواعد القرآن

از یار محمد فرزند خداداد سمرقندی ، از نیمهٔ یکم سدهٔ دهم ، در تجوید ویژهٔ قرائت عاصم و راویان وی ، بنام ابوالغازی عبیدالله بهادرخان ازبك شیبانی ، در دوازده باب : ۱ـ استعاذه ۲ـ مخارج حروف ۳ـ رعایت مخارج حروف ۴ـ ادغام ۵ـ نون ساکن وتنوین ۶ـ ادغام ۸ـ مد وقصر ۸ـ هاءکنایه ۹ـ تفخیم وترقیق راء ۱۰ـ وقف‌آخرکامه ۱۱ـ رسم‌الخط ۱۲ـ اختلاف راویان‌عاصم. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد قادری را که قرآن ... اما بعد ، پوشیده نماند برارباب .

بنگرید ، ذریعه ۹ : ۲۲۵ و ۱۷ :۱۸۹ .

917ـ **رضوی** ۲۷ تجوید : نستعلیق دوست محمد مروجانی ، **۹۳۰** ، آغاز برابر نمونه، ۳۴ گ ۱۵س [ف. رضوی ۲ : ۲۳۲] .

918ـ **ملك** ۱/۵۴۱۸ : نسخ **۱۱۴۰** (۱ر – ۱۹ر) ، آغاز برابر نمونه، [رؤیت] .

919ـ **مجلس** ۸۱۵ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۰ گ ۲۰ س [ف . مجلس ۳ : ۳۰] .

920ـ **مشهد ، عبدالمجید مولوی** ۲۷۶: نسخ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۴۸] .

921 ـ **رضوی ۷۶** تجوید : نسخ بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ [ف. رضوی ۶ : ۱۷۳] .

922ـ **ملك** ۳/۴۱۱: ازآغاز درخطابه افتاده، ۳۹ گ [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۲۳] .

ك

كفاية

از علی فرزند محمد خراسانی ، در يك مقدمه و دوازده باب و يك خاتمه در تجويد .
آغاز : الحمدلله الذی هدانا بنورالايمان . . . اما بعد، براصحاب سيرت وارباب بصيرت مخفی

923ـ **قاهره ، دارالكتب** ۲ قراءات
فارسی : نسخ ملامصطفی فرزند علی اكبر شاه، شوال **۱۱۷۶**، ۴۱ گ ۱۲ س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۱] .

كنز اللطائف فيما يحتاج اليه في تصحيح المصاحف

دروقوف سجاوندی وشمارهٔ آيتها واحزاب و اختلاف قراء و جزآن. در اواخر آن آمده اين فقيرك حيران حسين بن عثمان و قاه الله كيد الشيطان ميگويدكه چون خواستم اين فوائد را ختم كرده... وازپايان نسخهٔ خوانساری بدست میآيد كه از ابوتراب فرزند عبدالغفور هرندی است كه بسال ۱۲۳۰ آنرا نگاشته است [ذريعه

آغاز: ... سپاس بيقياس از انفاس با استيناس هر خداشناس نثار .
بنگريد: ذريعه ۱۸: ۱۶۳ـ مؤلفين مشار ۲ : ۸۰۲ .

924ـ **قاهره، دارالكتب**۲م قراءات
فارسی : نوشتهٔ مصطفی رأفت، شعبان **۱۲۱۵** ، آغازبرابر نمونه، ۳۶۰ص۱۷س [ف.مخطوطات ۲ : ۷۵] واين تاريخ تحرير باآنچه درپايان نسخهٔ خوانساری آمده است درست نمیآيد.

925ـ **قاهره دارالكتب** ۱م قراءات
فارسی : نسخ زيبای سيداحمد نزهت، **۱۲۳۰**، زرين ، در فهرست از نگارنده نام برده نشده ۱۲۲ گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۵].

926ـ **قاهره ، دارالكتب** ۳ قراءات
فارسی طلعت: نسخ سعدالله فرزند محمد فرزند مراد، ۱۷۴ گ ۱۵س [مخطوطات ۲:۷۶] .

927ـ **مدينه**، شيخ‌الاسلام عارف حكمة ۴۹ : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۲] .

928ـ **نجف**، ملا محمدعلی خوانساری: آغاز برابر نمونه [ذريعه ۱۸ : ۱۶۳] .

ل

لؤلؤيه = نظم‌اللالی

از سيد ابوالقاسم قاری ، زاده در مشهد خراسان كه در شيراز میزيسته وتا۱۰۸۳ زنده بوده است. منظومه‌ايست درتجويد در ۸۷ بيت (= لؤلؤيه) كه بسال ۱۰۶۱ (= نظم‌اللالی) بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) سروده است.
آغاز: ای كلام از انتظام نام ذاتت در نظام ـ وی زشهد شكرين شكرت زبان شيرين بكام .
بنگريد : ذريعه ۳ : ۳۶۴ و۱۸۹ : ۳۷۷ ف. مشار : ۳۵۹ : ريحانةالادب ۳ : ۲۵۶ . مؤلفين مشار ۱ : ۲۷۷ .

929ـ **ملك** ۳۰۳/۴: نستعليق سدهٔ **۱۱** درفهرست آمده كه در ۲۹۸ بيت است! [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۱۴] .

930 ـ **رضوی** ۹۱ تجوید ۸۷۳۹ : نسخ و نستعلیق ۶ رجب **۱۱۲۲**، محشی، **آغاز:** بعد حمد و نعمت پیغمبر بدان. صفحهٔ یکم افتاده درفهرست «نظم اللالی» یادشده [رضوی ۶: ۱۸۵].

931 ـ **دانشگاه** ۳۰۹۱/۱ : شکسته نستعلیق عبدالخالق خراسانی، سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۶ر) آغاز یك بیت برابر نمونه افزوده دارد، نسخه ۷۲ بیت، درفهرست «نظم اللالی» یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۶].

932 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۹/۱۱ : نسخ محمد حسن فرزند محمدعلی، باتاریخ **۱۲۱۳-۱۲۲۱** دردفتر (۱۲۶ر ـ ۱۳۰) آغاز برابر، نمونه در انجام نگارنده زادگاه خودرا درمشهد یادکرده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۳].

933 ـ **مشهد، عبدالمجید مولوی** ش‌ف ۴۹۶/۱ : نسخ اسماعیل نوری زلمانی بلده‌ای، رمضان **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۷۲].

934 ـ **رضوی** ۹۰ تجوید ۸۳۳۰ : نسخ محمدحسن حافظ آستان قدس رضوی فرزند ملا اسماعیل قاری **۱۲۴۹**، محشی، آغاز برابر نمونه، سپس دو صفحه به نثر و نظم در مخارج حروف ۲۴ گ [ف. رضوی ۶ : ۱۸۴].

935 ـ **ری، عبدالعظیم** ۲۶۳/۶: با تاریخهایی از **۱۲۴۶ ـ ۱۲۶۹** دردفتر [نسخه ها ۳ : ۴۴۷].

936 ـ **ملك** ۱۹۴/۲: باتاریخ **۱۲۵۲** در دفتر (ص ۲۴ ـ ۳۰)، آغاز برابر نمونه [ف. ملك مجموعه‌ها : ۷].

937 ـ **رضوی** ۹۲ تجوید ۵۷۳۰: نسخ **۱۲۶۷**: آغاز برابر، درفهرست «نظم اللالی»، یاد شده ۱۰ گ ۸ س [ف. رضوی ۶ : ۱۸۵].

938 ـ **مجلس** ۸۱۹/۲: نستعلیق حسین فرزند احمد حسینی کاشانی، **۱۲۷۴**، ۴۰ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۳ : ۴۰].

939 ـ **تهران**، شیخ محمد آخوندی : تاریخ یاد نشده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

940 ـ **رضوی** ۹۳ تجوید ۷۳۳۰ : نسخ وحاشیه‌ها نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، در فهرست «نظم اللآلی» آمده، ۱۶ گ ۷ س [ف. رضوی ۶ : ۱۸۵].

941 ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۹/۱ مجامیع فارسی: بی‌تاریخ (گ ۱ ـ ۶) آغاز برابر نمونه، در فهرست «نظم اللآلی» آمده [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۸].

لؤلؤ درج مضامین = درج مضامین

م

مبسوط و مضبوط = المبسوط فی قرآآت السبع والمضبوط

از محمد فرزند محمود فرزند محمد شریف سمرقندی همدانی از سدهٔ ۷ ـ ۸ (ابن یوسف) (بنگرید : عین الترتیل : ۹۱) گفتاریست در تجوید وقرائتهای هفتگانه درسه کتاب (باب) ۱ ـ اصول قرائت بفارسی، درسی باب ۲ ـ اصول قرائت بشیوهٔ تشجیر بنام «التسخیر (التحبیر) علی طریق التشجیر» ۳ ـ اصول قرائت در بیست وچهار باب درجدولهای بسیار کوتاه. **آغاز:** الحمدلله الذی اذاق قلوب القارئین حلاوة... چنین گوید

بنگرید : کشف‌الظنون ۲: ۱۵۸۲. هدية العارفين ۲ : ۱۰۶. استوری ۱: ۴۰، ۱۲۱۸

942ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱ قراآت فارسی خلیل‌آغا: نسخ عبدالله فرزند عبداللطیف ۸۶۴/۲ع۸، آغاز برابر نمونه، ۱۲۷ گ ۱۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۵] .

943ـ **مجلس** ۸۱۷ : نستعلیق **۸۶۵** (کتاب ۱) و نسخ زین‌العابدین محمد **۸۶۹** (کتاب ۲و۳) ، زرین، آغاز برابر نمونه ۱۱۹ گ [ف. مجلس ۳ : ۳۱] .

944ـ **دانشگاه** ۱۵/۳۸۷۰: نسخ باتاریخ **۹۵۸** ، بهمین خامه در دفتر (۲پ - ۵۴ر) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۴۸] .

945ـ **سپهسالار** ۲/۵۸۹۳ : نسخ ۲۲ شعبان **۹۵۸** ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بعنوان «شرح حرزالامانی» درسه کتاب و سی باب (!) یادشده (۳۳پ - ۶۷پ) .

946ـ **رضوی** ۳۸ تجوید: نسخ محمد مؤمن، **۱۰۱۹** ، آغاز برابر، ۹۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۱].

947ـ **دانشگاه** ۳/۲۳۶۳ : نستعلیق عبدالله فرزندعلی فرزند فضل‌الله رستمان سمنانی **۱۰۱۹**، آغاز برابر [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۳۶۳]

948ـ **دانشگاه** ۳۲۴۷ : نستعلیق گویا سدۀ **۱۱**، بامهر مؤرخ ۱۰۹۱ [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۵] .

949 ـ **مجلس** ۲۰۱۰ : تحریری سدۀ **۱۲**، آغاز بمانند نمونه، ۱۳۹ ص ۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۸].

950 ـ **تهران ، ملی فرهنگ** ۱۲۰۶ تاریخ یاد نشده، ۵۵ص .

متممة تحفة القراء

از ملامصطفی قاری (بنگرید :۸۴)، به سال ۱۰۶۸ نگاشته است ، تام نگارنده و «تحفة‌القراء» و «متممة تحفة القراء» دردیباچه آمده است. **آغاز** : الحمدلله على الايات التى لاتعد بعدد ... اما بعد، غرض از این مختصر محقر آنست بعد از تألیف . . .

951ـ **سپهسالار** ۲۰۱۸ : نسخ خوب **۱۰۷۲** ، همراه «تحفة القراء :841» [ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۴ و ۵ : ۴۹۸] .

مجمع الغرایب

از یکی از دانشمندان سدۀ یازدهم و پیرو اهل سنت وگروه صوفیان نقشبندی . گفتاریست در تجوید وقرائتهای مشهوره و شاذه، و شمارۀ آیتها و واژه‌ها و حروف سوره‌های قرآن . و گاهی بیتی از «حرز الامانی» شاطبی آورده و گزارش کرده است . در ۱۰۱۵ بانجام رسیده است. **آغاز** :... ربنا آتنا من لدنك رحمة ... حمدی که صحائف لطایف اطباق فلکی بنقوش .

952 ـ **رضوی** ۸۰ تجوید ۸۷۶۱ : نسخ بی‌تاریخ، میان افتاده ، ۱۰۰ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۶ : ۱۷۶] .

مجمع القواعد

از امام بن احمد بن امام کجانی ، در یك مقدمه و دو مقاله ویك خاتمه درتجوید .

953ـ **الهیات** ۳/۵۶۷د: نستعلیق سدۀ **۱۰ـ۹** (۲۰۳پ-۲۱۰پ)۱۸س [ف. الهیات ۱ : ۳۳۱] .

محمدیه دربیان قواعد قرائة قرآنیه

ازمحمد فرزندشمس‌الدین کاخی (کاظمی)

قاری، بخواهش حاج محمد شفیع تبریزی، و بنام شاه سلیمان (۱۰۷۷–۱۱۰۵) (بنگرید: سلیمانیه :۸۹) در یك مقدمه و نه باب نگاشته است : مقدمه در بیان تجوید. باب ۱– ادغام و اظهار و قلب و اخفا ۲– ادغام متقاربین ۳– حروف شمسی‌وقمری ۴– مدولین ۵– میم‌ساکن ۶– تفخیم‌وترقیق ۷– صفات‌حروف ۸– تعریف دندانها ۹– حروف ندا. و ازوست «نورالنور فی‌قرائة عاصم‌المشهوره» بعربی. **آغاز:** حمدله. و صلی‌الله علی خیر خلقه محمد . . . اما بعد، چنین گوید . . .

بنگرید : ف. دانشگاه ۱ : ۲۳۶ .

951– **ملك** ۵۴۱۸/۸: نسخ حیدرعلی فرزند محمد حسینی، صفر **۱۲۴۵** (۴۵ ر – ۴۹ ر)، در نسخه کاخی‌آمده [رؤیت] .

مخارج حروف = رساله در . . .

از ابن عماد که بسال ۸۹۹ نگاشته است، اگراین تاریخ درست‌باشد باابن‌عماد خراسانی درگذشتهٔ ۸۰۰ یکی نخواهد بود .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۸۵ و ۹ : ۲۷ . تذکرهٔ دولتشاه : ۲۱۳ . ف. مشار : ۸۵۹.

955– **شیراز،** آستانهٔ شاهچراغ ۴۲۹: نسخ احمد حافظ فرزند احمد معلم، شوال **۹۳۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۵] .

مخارج حروف = رساله در . . .

گفتاریست‌دربیان‌مخارج‌حروف‌وچگونگی ادای حروف، مانند خودآموزیست درآن‌باره، سپس یك فصل درصفات حروف، و بگواهی‌حاج عماد فهرستی از علی فرزند حسین کاشفی صفی سبزواریست. و از اوست : انیس العارفین در اخلاق و حرزالامان در حروف و رشحات عین الحیات درعرفان و جزآن. **آغاز:** حمدله. والصلاة و السلام علی سید... و بعد بدان ایدك الله‌تعالی که‌مخارج‌حروف بمذهب‌اصح‌هفده‌است.

بنگرید : ذریعه ۶ : ۳۹۲ و ۹ : ۶۱۶ تحفهٔ سامی : ۹۸ . تذکرهٔ حسینی : ۱۸۵ . روز روشن : ۳۹۰ . مجالس‌النفایس : ۹۷، ۲۷۵ . مؤلفین مشار ۴ : ۱۹۳ . رجال حبیب السیر : ۱۹۱ . روضات‌الجنات : ۲۵۶. ریاض الصالحین : ۱۶۳ . از سعدی تاجامی: ۴۹۹.

956– **رضوی** ۶۹ تجوید ۳۰۸۱ : نستعلیق خوب، متن و حاشیه، بی‌تاریخ، ۲ گ [ف. رضوی ۶ : ۱۷۰] .

مخارج حروف = رساله در . . .

957– **شیراز، دکتر عینی :** شمارهٔ ۲ دفتر مؤرخ ذیحجهٔ **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۵ :۲۷۶]

مخارج حروف = منظومه‌ای در...

درچهل بیت. و درپایان آمده : این‌چهل بیت را شده تاریخ– دربیان‌مخارج ای یاران– **آغاز:** بعد حمد مربی دوجهان– صانع حرف آشکار و نهان .

958– **مجلس** ۵۴۶۲/۲ فهرست نشده : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۲۲۴ پ – ۲۲۵ پ) [رؤیت] .

مختار القراء

از ملا مختار اعمای اصفهانی، زنده در ۹۴۹. دریك مقدمه و دوازده فصل ویك خاتمه (بنگرید: درج مضامین:۸۷). **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا بنور الایمان . . . اما بعد، بر اصحاب سیرت و ارباب .

959– **ملك** ۳۲۵/۲ : نسخ و نستعلیق

زین‌العابدین فرزند ملا محسن گیلانی، در **۱۲۰۶** [رؤیت].

960ـ **شیراز، دکتر عینی**: شمارۀ ۳ دفتر، نوشتۀ ذیحجۀ **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۷۶].

961ـ **ری، عبدالعظیم** ۳۳۲/۴: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۳۳** در «تجوید منظوم» ازهمو در دفتر، [نسخه‌ها ۳: ۴۴۹].

962ـ **رضوی** ۳۴ تجوید: نسخ ملا علی‌اصغر، **۱۲۳۰**، آغاز برابر نمونه، ۴۸گ ۱۶س [ف. رضوی ۱: ۱].

963 ـ **مشهد، عبدالحمید مولوی** ش‌ف ۴۹۶/۳: نسخ اسماعیل نوری زلمانی بلده‌ای، رمضان **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵: ۷۲].

964ـ **رضوی** ۳۳ تجوید: نسخ ابراهیم تاریخ نگارش درفهرست **۱۲۴۰** یاد شده گویا تاریخ نوشتن باشد، آغاز برابر [ف. رضوی ۲: ۲۳۳].

965ـ **مجلس** ۸۱۸: نستعلیق حسین فرزند احمد حسینی کاشانی، **۱۲۷۴**، ۴۴گ ۱۵س [ف. مجلس ۳: ۳۵].

مختار القواعد

از سید محمد فرزند سید مهدی حسینی قاری، شاید نگارندۀ «تحفة‌الامیر: ۸۱».

966ـ **تبریز، سید محمدعلی طباطبائی** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

مختصر التجوید

ازسیدمحمود فرزندعبدالله موسوی‌دزفولی (بنگرید: تحفة‌الاخلاص) گزیده‌ایست از کتاب دیگر او «قواعدالتجوید ۹۴» بر پایه‌قرائت‌عاصم، در ده فصل، که بسال ۱۲۴۰ بانجام رسانده و خود آنرا بدین نام خوانده است. **آغاز**: حمدله... اما بعد، چنین گوید کمینه درگاه لم یزلی.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۸۱.

967ـ **مجلس** ۸۱۴: نسخ خوب علی فرزند معصوم **۱۲۴۰**، همراه «قواعدالتجوید» از همو [ف. مجلس ۳: ۳۶].

مرادیه

دریك مقدمه وهیجده باب و یك خاتمه. بنام سلطان مراد خان پادشاه مازندران، در تجوید. **آغاز**: الحمدلله الذی جعلنا من‌حملة کتابه... و بعد، برارباب عقول واصحاب.

968ـ **دانشگاه** ۴۴۳۸/۸: نسخ عماد فرزند رضای حسینی، **۱۰۰۸** (ص۱۱۳ـ۲۰۴) [ف ـ دانشگاه ۱۳: ۳۴۰۰].

مطلع الشمس

از سید قاسم فرزند میر نورالله، تجویدیست منظوم که در حیدرآباد بسال ۱۰۴۵ سروده است. **آغاز**: ای بنام تست مفتاح هرکلام.

969 ـ **رضوی** ۳۲ تجوید: نسخ سدۀ **۱۱**، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، ۴۴گ ۸س [ف رضوی ۲: ۲۳۳].

مطلوب قاری

ترجمۀ منظوم «حرزالامانی» شاطبی است از حافظ رومی، محمد فرزند یوسف، که در خوارزم در صفر ۸۶۶ بانجام رسانده است. **آغاز**: ابتدا کردم بلفظ پاك بسم‌الله بازـ خواستم یاری ز رحمان و رحیم بی‌نیاز.

970 ـ **مشهد عبدالحمید مولوی**

ش‌ف ۵۴۷/۲ : نوشتهٔ یارعلی قاری قزوینی، ۲۷رمضان۱۱۰۳ دراصفهان[نسخه‌ها ۵: ۸۳].

مطالوب القاری

از محمد نبی فرزند قمرعلی سجستانی، بخواهش ملا ایوب طالب رشخاری خوافی، دریك مقدمه و سه باب و یك خاتمه.

971ـ **یزد، جامع کبیر**: نوشتهٔاسحاق فرزند حاجی محمد هادی، ۵ شوال ۱۲۱۰، ضمن مجموعه [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۳].

مطلوب القرآت

در ده فصل: ۱ـ نام قاریان ۲ـ ضابطهٔ ۲۹ حرف ۳ـ نون ساکن و تنوین ۴ـ بیان لفظ‌الله ۵ـ ادغام ۶ـ وقف رام و اشمام ۷ـ هاء کنایه ۸ـ تفخیم راء و ترقیق‌آن ۹ـ مد وقصر ۱۰ـ مخارج ۲۹ حرف . نام کتاب در دیباچه آمده و درآن از (شاطبیین) یاد می‌کند.

972ـ **ملك** ۴۱۸۵/۱۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۲۴ر - ۱۲۹پ) آغاز در دیباچه چند سطری افتاده [رؤیت] .

مظاهر محمدیه

ازمحمد فرزند اسدالله فرزند علیرضا قاری مازندرانی، در تجوید بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) **آغاز** : والحمدلله الذی نزل الفرقان .

973ـ **رضوی** ۴۰ تجوید : نسخ سدهٔ ۱۳، وقف ۱۳۰۹، ۱۲۰گ۱۰س [ف. رضوی ۲ : ۲۳۵] .

مظاهر محمودیه

از سیدمحمد فرزند مهدی حافظ حسینی، (بنگرید : تحفة‌الامیر : ۸۱) ، برای سلطان محمدشاه‌غازی (قاجار)، دریك مقدمه وچهارده مظهر ویك خاتمه، که بسال ۱۲۵۶ و ۱۲۶۴ بچاپ رسیده است. **آغاز**: الحمدلله الذی‌نزل القرآن علی افصح... امابعد، خامهٔ تقصیرآثار محمدبن .

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۵۳ .

974ـ **تهران، ملی** ۲۳۳ف: نسخ‌خوش محمد فرزند زین‌العابدین، صفر۱۲۶۳، آغاز برابر نمونه، ۴۴گ [ف. ملی ۱ : ۲۳۳] .

975 ـ **حقوق** ۱۸۱/۴ج : نستعلیق سدهٔ۱۴ (۸۷پ - ۱۲۰پ)؛ نسخه تانیمهٔ مظهر ۴ را دارد [ف. حقوق : ۱۹۵] .

مفاتیح التنزیل

ازمحمود فرزند محمد علوی‌فاطمی حافظ تبریزی (بنگرید : خزائن‌القرآن ۸۷:)، در تجوید، دریك مقدمه ودوازده باب ویك خاتمه دیباچه وباب‌دهم بعربی‌است: باب ۱ـ قرآن ۲ـ آداب خواندن آن ۳ـ استعاذه و بسمله ۴ـ افتتاح به‌بسمله وحمد ۵ـ محکم ومتشابه وناسخ و منسوخ وعام وخاص ۶ـ قرآن و اهل بیت، شمارهٔ آیتها و قصص و واژه ها و . . . ۷ ـ مخارج حروف و صفات آنها، تنوین و نون و میم ساکنه و راء و لام . . . ۸ ـ مد وقصر و تخفیف همزه وهاء ۹ـ وقف و ابتدا و اشمام و اسکان و وقف بر مرسوم خط ۱۰ـ قرائت اهل بیت و فضایل سور ۱۱ ـ قرائت مختلف ۱۲ـ آیات‌الاحکام. **آغاز**: الحمدلله الذی انزل‌علی عبده الکتاب لکل شیء . . . بر قلوب صافیهٔ ارباب .

976ـ **مجلس** ۸۲۰ : نسخ خوب سدهٔ ۱۳، زدین درپایان یادداشتی از نگارنده هست مؤرخ۱۲۹۷که نشان میدهد مقام تولیت مقبرهٔ

ولیعهد و ریاست حفاظ قاریان مشهد را داشته است ، جلد یکم کتابست و ده باب را دارد . ۲۵۱گ ۱۹س [ف. مجلس ۳ : ۲۶] .

مفتاح خزاین

گزارشی است به‌نثر بر «درة النظامیه» که در۱۲۴۵ درتجوید سروده شده بود، ازناشناس **آغاز:** ای نام نامیت شده مفتاح هر کلام . . . شرح، ای حرف ندا مشترك بین عرب وعجم .

977 ـ **دانشگاه** ۴۵۴۵/۵ : نستعلیق سدۀ**۱۳** (۱۰۹پ - ۱۳۲ پ) انجام افتاده [ف دانشگاه ۱۳ : ۳۴۹۰] .

مفردۀ ابن عامر

از طاهر فرزند عرب اصفهانی (بنگرید: درالفرید : ۸۸) نه طاهر فرزند محمد مؤمن اصفهانی (بنگرید: التجرید :۷۱). گفتاریست درتجوید بروایت‌عامر، باعنوانهای فصل وباب که بخواهش دوستان نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله‌الذی جعل‌القرآن العظیم . . . و بعد چنین گوید . . .

978 ـ **ملك** ۵۴۱۷/۱ : نسخ احمد فرزند فتح‌الله تمیمی ، با تاریخ **۹۸۸** در دفتر (۱ر – ۳۱ر) همراه چند گفتار دیگر از همو [رؤیت] .

مفردۀ ابن کثیر

از جمال‌الدین حسین حلیم پیری ، نام نگارنده درصفحۀ عنوان‌آمده، وازآن برمیاید که در۹۵۸ زنده بوده‌است. **آغاز:** وماتوفیقی الابالله... الحمدلله‌الذی فضلناعلی‌کثیر من‌عباده ...اما بعد ، بدانکه این مختصریست .

979ـ **دانشگاه** ۳۸۶۹/۳: نسخ**۹۵۸** در شمارۀ پیش از آن بهمین خامه در مجموعه (۱۲۰ر - ۱۶۵پ) [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۴۸]

مفردۀ ابن کثیر

بایستی ترجمه‌ای باشد و از پیش از سدۀ هشتم، در بیان قرائت است بروش ابن‌کثیر به‌ـ روایت بزی‌وقنبل، که‌از «حرزالامانی» شاطبی و «التیسیر» ابوعمراستخراج کرده و به‌ترتیب سوره‌های‌قرآن است. وودآن ازپدرخود به‌مانند یك قاری استاد یاد کرده است .

980 ـ **رضوی** ۸۱ تجوید (۶۶۱۰) : نسخ پنجشنبۀ صفر**۱۰۸۲**. **آغاز :** ذکرقرائت عبدالله‌بن‌کثیر الملکی،ازطریق شاطبی،... ۴۳ گ ۱۵س [ف . رضوی ۶ : ۱۷۶] .

مفردۀ حمزه

ازطاهر فرزند عرب اصفهانی (بنگرید : درالفرید: ۸۸) نه‌طاهر فرزند مؤمن اصفهانی گفتاریست در تجوید بویژه قرائت حمزه به‌ـ ترتیب قصیدۀ شاطبیه، باعنوانهای: باب، مسئله **آغاز :** حمدله . و صلاته و سلامه علی سید المرسلین ... اما بعد، چنین گوید شیخ ما ...

981 ـ **ملك** ۵۴۱۷/۱ : نسخ احمد فرزند فتح‌الله تمیمی، ۱۳ رمضان **۹۸۸** درمکه (۳۲پ – ۱۶۸پ) همراه چند گفتار از همو [رؤیت] .

مفردۀ عاصم

از عمادالدین علی فرزند علی فارسی شریف استرآبادی، سدۀ دهم (بنگرید : تحفۀ شاهی: ۸۲)، گفتاریست درتجویدبشیوۀ شاطبی دریك مقدمه و سه باب و یك خاتمه ، بنام شاه صفوی نگاشته است. نام نگارنده وشمارۀ بابها

در دیباچه آمده است . **آغاز** : حمد بیحد و سپاس بیقیاس مر آفریننده را سزد .

982ـ **رضوی** ۱۶ تجوید: نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف نادرشاه **۱۱۴۵** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۲ : ۲۲۹] .

983ـ **ملك** ۶۲۰۰/۷: نسخ خوش سدهٔ **۱۲** (۱۶۱پ ـ ۱۱۲پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

984ـ **مجلس** ۵۷۰۴/۱ فهرست نشده: نسخ سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۴۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مفردهٔ عاصم

از امام فرزند احمد فرزند امام کجانی، نگارندهٔ «مجمع القواعد: ۹۷» نیز در تجوید، گفتاریست به‌ترتیب سوره‌های قرآن . **آغاز** : الحمدلله الذی جعل القرآن یهدی للتی هی اقوم.

985 ـ **دانشگاه** ۵۳۷۱/۴ : نوشتهٔ **۱۰۱۹** (۲۱۲ر ـ ۲۱۴پ) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۲۳] .

مفردهٔ نافع

ازطاهر فرزند عرب فرزند ابراهیم اصفهانی (بنگرید: مفردهٔ حمزه: ۱۰۱)، درافراد بشیوهٔ نافع عبدالرحمان بن ابی‌نعیم بروایت موسی مدنی، باعنوانهای: باب، فصل، تنبیه. **آغاز**: حمدله ... والصلاة والسلام الاتمان الاکملان.. اما بعد، چنین گوید ...

986ـ **ملك** ۵۴۱۷/۳: نسخ احمد فرزند فتح‌الله تمیمی، ۱۲ شوال **۹۸۸**، درمکه (۱۶۹پ ـ ۱۱۷ر) [رؤیت] .

مفید التجوید

در نه فصل : ۱ـ نون ساکن و یا تنوین در پیش از حروف حلق ۲ـ میم ساکن پیش از حروف بوف ۳ـ مثل اذا ظلموا... ۴ ـ حروف متماثلین اول ساکن ۵ ـ الف حرف مد است ۶ـ همزهٔ وصل ۷ـ لفظ‌الله ۸ـ را اگر مفتوح ... ۹ـ وقف برسه نوع است . **آغاز** : الحمدلله الذی رب العالمین، والصلاة ... اما بعد، قراء سبعه را دراصل قرائت اتفاق می‌بود .

987ـ **ملك** ۲۵۱۸/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۱۴ر) آغاز برابر نمونه، نام‌کتاب در دیباچه آمده است [رؤیت] .

988 ـ **رضوی** ۸۶ تجوید ۶۰۴۹ : نسخ و نستعلیق خوب، بی تاریخ، متن‌وهامش، آغاز نزدیك به‌نمونه، همراه «مخارج حروف» [ف. رضوی ۶ : ۱۸۰] .

مفید درمعرفت تجوید

ازحسین فرزند شجاع فرزند محمد فرزند حسن حافظ اسفراینی ، در هفت باب .

989ـ **ادبیات** ۳۰۴/۲ جوادی: نسخ ابوالفضل شریف، باتاریخ **۱۲۳۸** بهمین خامه در دفتر [ف. ادبیات۳ : ۶۳] .

ملحق تحفة القراء

از مصطفی فرزند ابراهیم قادی تبریزی (۱۰۰۷ ـ نزدیك ۱۰۸۰) (بنگرید : تحفة‌القراء : ۸۴) . گفتاریست درسرگذشت عاصم و راویان وی، که بسال ۱۰۶۸ نگاشته است .

990ـ **سپهسالار** ۲۰۱۸: بخامهٔ نگارنده در ۱۰۷۲ .

مناهج التلاوة

از محمد فرزند احمد فرزند خلیفه برای شمس‌الدین امیر محمد فرزند امیر علی فرزند امیر برندق برلاس، در تجوید، دریك مقدمه و

هیجده فصل و یك خاتمه. **آغاز:** حمدله . . . امابعدمیگوید، محمدبن. . . که برضمایراصحاب تحقیق و سرایر ارباب تدقیق .

991 ـ **ملك** ۱/۳۲۵ : نسخ سدهٔ ۱۰ [رؤیت] .

منهاج النشر فی قراآت العشر

ازحسین فرزندعثمان. (بنگرید: ایجازالمعانی، ایضاح المعانی : ۷۰ و تجوید : ۷۲ و کنز- اللطائف : ۹۵) .

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۸۰۲ .

992 ـ **مجلس** ۲۲۸ خوبی: نسخ نوشتهٔ ۱۲۸۶، ۲۱۴ص ۲۲-۲۳س [ف. مجلس ۷ : ۳۷۹] .

منتخب التجوید

از محمد رضا فرزند محمد جعفر فرزند موسی‌رضا همدانی، متخلص به‌قاری، که درغرهٔ رجب ۱۲۲۶ بانجام رسیده است. **آغاز :** کل امرذی بال لم یبدأ بیسم‌الله فهوابتر... اما بعد بدان‌ایدك‌الله تعالی‌این‌رساله‌ایست‌درعلم‌تجوید.

993 ـ **قاهره، دارالکتب** ۲/۵قراءات فارسی: نزدیك به‌شکسته، گویا بخامهٔ نگارنده **۱۲۲۶** (۵۱ر-۱۴۵ر)۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۶] .

منتخب تقویم اللسان

از محمد شریف فرزند محمد باقر نوری، گزیده‌ایست از «تقویم‌اللسان» خود او، درهفت قرائت، بدستور شیخ محمد قاری کاظمی ، بنام میرزا مرتضی ، بروزگار شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵) در شهر اصفهان ، در یك دیباچه و مقدمه و چهارده باب وخاتمه نگاشته است. او پیش از این «تقویم‌اللسان» را درشهر قم ساخته بود (دیباچه). **آغاز:** الحمدلله‌الذی انزل علی عبده الفرقان . . . اما بعد ، چون این بی بضاعت .

994 ـ **دانشگاه** ۱/۳۸۵۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲پ - ۱۰۹ پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۳۰] .

نظم‌اللآلی = لؤلؤیه

و

وقف = رساله‌ای در . . .

گویا از عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری، که درآن از « ادلة القاری » نقل شده است. **آغاز :** بدانکه س وقف هردو علامت سکته‌اند .

995 ـ **دانشگاه** ۵/۲۸۳۰ : نستعلیق عبدالصمد شوشتری که نگارنده نیز باید باشد، باتاریخهای **۱۲۷۹-۱۲۸۹** در دفتر (س۳۵- ۳۸) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۸] .

وقف ووصل = رساله در. . . =

وقوف سجاوندی

از ابوالمکارم محمد فرزند محمد زوزندی (زندوی ، الزوندی ، زندی) بخاری، ودرآن ازسجاوندی یادشده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌حمداً یکافی نعمه ویمتری مزیده . . .

996 ـ **مشهد ، عبدالحمید مولوی** ش‌ف ۶۶۵ : نسخ۱۹ ذیحجهٔ **۱۰۶۹** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۵] .

997ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۲۴/۲ : نوشتهٔ طالب ۹ شوال ۱۰۹۰ [نسخه‌ها ۵ : ۷۸] .

998ـ ملك ۴۳۶/۲ : باتاریخ۱۰۹۶ در دفتر ، در فهرست نگارنده بخارائی زندی یاد شده است [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۰] .

999ـ ملك ۵۱۹۴ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، آغاز بمانند نمونه ، ۱۰۳ گ ۱۲س [رؤیت] .

1000 ـ ملك ۶۲۰۰/۷: نسخ خوش سدهٔ۱۳ (۵۹پ ـ ۶۱پ) . آغاز : اما بعد ، قال‌العبد.. بدان‌اعزك‌الله فی‌الدارین که بایسته ترین علمی مرآنرا دانستن [رؤیت] .

1001ـ الهیات ۲۴۶/۵ د: نسخ سدهٔ ۱۲ـ۱۳ (۱۷۸پ ـ ۱۸۰پ) ۱۴س ، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۲۶۶] .

وقوف = رساله در . . .

از محمد فرزند ابویزیدطیفور سجاوندی غزنوی قاری، درگذشتهٔ ۵۶۰ .

بنگرید : هدیةالعارفین ۲ : ۱۰۶ .

1002ـ قاهره، دارالکتب۲قراءات فارسی طلعت : نوشتهٔ الحافظ محمد نوری از شاگردان سید حافظ سلیمان سروی با مقدمه‌ای سپس سوره‌های قرآن ، بی‌تاریخ . آغاز : الحمدلله حمداً دائماً یوافی نعمه ویکافی مزیده ... بدان‌اعزك‌الله فی‌الدارین‌که باید، ۷۰گ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۵۸] .

1003 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۳۸۹: نوشتهٔ ۹۳۳ با مقدمه‌ای ازمحمد فرزند محمد زوزندی [نسخه‌ها ۴: ۶۶۱] .

وقوف

ناشناخته .

1004ـ مجلس ۲۰۰۷ : نسخ‌خوش‌معرب سدهٔ۱۰ بگفتهٔ نفیسی‌نگارش ابوجعفرسجاوندی نیست، وازاونقل‌کرده‌است، بایستی‌ازدانشمندان سدهٔ نهم باشد. انجام افتاده ، آغاز: الحمدلله حمداً یوافی نعمه . ۲۶۷ص ۱۲ [ف . مجلس ۶ : ۶] شاید از ابوالمکارم محمد بخاری باشد

1005 ـ ملك ۳۹۶۳ : نسخ سدهٔ ۱۱ (۱۵پ ـ ۱۲۴پ) آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، بدانکه شیخ ابومحمد طیفور سجاوندی ، وقف را پنج مرتبه قرار داده‌اند . [رؤیت] .

1006ـ ملك۵۴۱۸/۲ : نسخ باتاریخ ۱۱۴۰ دردفتر (۱۹ر ـ ۲۰پ)، وقوف قرآن را به‌ترتیب‌سوره‌ها ازبقره‌آورده است. آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، بدانکه این نسخه‌ایست در باب دانستن عدد میم لازم در کلام مجید [رؤیت] .

وقوف و فوائد

از حسین فرزند محمد ، از دانشمندان شیعی سدهٔ نهم، درسه قسمت : ۱ـ وقوف‌کلمات قرآن ۲ ـ فوائد متفرقه راجع به‌قرآن از «جواهرالتفسیر» و «شرح شاطبیهٔ» حافظ طاهر اصفهانی وجزآنها ۳ـ شمارهٔ آیتهای قرآن و اختلاف درآنها. واین جز «وقوف» سجاوندی است (ابن‌یوسف). آغاز : این فقیر حسین بن محمد . . . میگوید که چون خواستم که این فوائد را .

1007 ـ مجلس ۸۱۶/۲ : نستعلیق خوب منوچهرالفارسی، ۱۰۹۴ ، ۲۱۲گ ۲۰ س [ف. مجلس ۳ : ۴۱] .

بخش سوم

دربارهٔ قرآن

الف

آداب قرائة سورهٔ یاسین = خواص...

از سعدالدین حموی (محمودی).
بنگرید: ذریعه ۷: ۲۷۳.

1008ـ **الهیات ۲۳۴/۳** د: نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ ع۲۹/۱۰۲۹ دردفتر، (۱۸۳پ ـ ۱۸۴پ) [ف. الهیات ۱: ۲۶۳].

آیات الائمه

دربخش کلام یاد خواهد شد.

آیتهای سجده درقرآن = سجدات

ارشاد الصبیان

از ملامحمد کاظم فرزند محمد شفیع هزار جریبی (بنگرید: افلاکیه)، درگزارش واژه‌های دشوار ومتشابه در آیتهای قرآن، که درکربلا بسال ۱۲۳۲ بانجام رسیده است.

1009ـ **کربلا**، شیخ‌عبدالحسین تهرانی: بخامهٔ نگارنده، همراه چندگفتار دیگر ازهمو [ذریعه ۱: ۵۱۴].

اسرار بسمله

از عبدالجواد فرزند حسن خراسانی. بخواهش برخی ازطلاب. **آغاز:** حمدله... فیقول.. ابن‌الحسن الخراسانی، عبدالجواد التمس منی‌الطلبة

1010ـ **دانشگاه ۴۴۵۹/۱**: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (۱پ-۱۱پ) انجام‌افتاده [ف دانشگاه ۱۳: ۳۴۱۵].

اسرار التنزیل = ترجمهٔ خواص الایات = ترجمهٔ الدرالنظیم فی‌خواص القرآن العظیم

از احمد فرزند حاجی محمد سکاکی طبسی، که بسال ۹۲۶ کتاب «الدرالنظیم» در فواید و آثار آیتها نگاشتهٔ شیخ عفیف‌الدین ابو محمد عبدالله فرزند اسعد یمنی شافعی (۶۹۸ ـ ۷۶۸) را بفارسی در آورده است، به ترتیب سوره‌های قرآن، باپنج مقدمه: ۱ـ فضیلت قرائت ۲ـ آداب تلاوت ۳ـ طریقهٔ

ختم آن ۴ـ استعاذه و بسمله ۵ـ فضیلت و منافع بسمله، سپس خواص سوره‌ها و در پایان کتاب خاتمه‌ای که در آن از عبدالعلی نامی که پیش از او بسال ۹۰۱ این کتاب را ترجمه کرده بود یاد میکند **آغاز**: الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب... اما بعد از استعاذه بتوفیق حمد و صلاة نموده میشود

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۰۱ و ۸: ۸۳. ریحانة الادب ۴: ۳۳۱. روضات الجنات: ۴۵۷. مؤلفین مشار ۳: ۹۴۱. هدیة العارفین ۱: ۴۶۵. استوری ۱: ۵۳، ۱۲۲۶.

1011ـ **ملك** ۳۱۳۶: نستعلیق محمد مقیم نراقی، ۳ ذیقعدهٔ **۱۰۹۰**، برای یادگار محمد سدیدا، ۱۰۲ گ ۱۵ س [رؤیت].

1012ـ **دانشگاه** ۳۱۳۸: نستعلیق محمدهادی فرزند محمدقلی شاطر، ع ۱/ **۱۱۳۴** چند برگی از آغاز افتاده، ۱۶۱ گ ۱۷ س [ف دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۸].

1013ـ **ملك** ۳۳۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ۲۳۳ گ ۱۵ س [ف. ملك، فارسی ۱: ۱۳۴].

1014ـ **مجلس ۷۹۹**: نسخ خوب **۱۲۴۹**، ۱۶۳ گ ۱۵ س. آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳: ۱۳].

1015ـ **تهران، ملی** ۴۵۰ف: نسخ خوش محمد باقر **۱۲۷۴**. **آغاز**: لك الحمد یاذالجود والمجد والعلی، ۱۱۹ گ ۱۸ س [ف ملی، فارسی ۱: ۴۳۷].

1016ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: نستعلیق محمد رضا فرزند رضا قلی افشار، یکشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۲۷۷**، برای نجفقلی‌خان [نسخه‌ها ۵: ۳۷۲].

1017ـ **ملك** ۴۶۵۹: نسخ سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «خواص آیات قرآن = ترجمهٔ الدر النظیم» یاد شده ۱۶۴ گ ۱۵ س [ف. ملك ۲۳۶].

1018ـ **تهران**، سلطان المتکلمین: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴: ۱۰۱].

1019ـ **دانشگاه** ۸۴۰: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۳۶ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱: ۳۷].

اسرار القرآن

از ملا میرقاری کوکبی گیلانی کاشانی، که «شرح نصاب» خود را بسال ۱۰۱۶ نگاشته است و در آن نام چهل و دو نگارش خود را برده است. گفتاریست در دوازده فصل، برای یکی از بزرگان فارس نگاشته، و نسخه‌ای از آن را در «شرح نصاب» خود گنجانده است. **آغاز**: سبحان من تحیر فی‌ذاته ـ فهم خرد بکنه کمالش نبرده راه ـ تحفهٔ حمدی چون عبارات قاری ...

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۴ و ۱۸: ۳۵۶.

1020ـ **دانشگاه** ۴۱۴۸: نستعلیق خود نگارنده، **۱۰۱۶** (ص ۱۴۰ـ۲۰۹) در «شرح نصاب» خود گنجانده است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۱۸].

اصلاح کلمات متشابه قرآنی =

سلك البیان

اعراب قرآن و شأن نزول =

رساله در . . .

از حسن فرزند محمد فرزند نصر کرمینی. گفتاریست در اعراب قرآن و عدد آیتها و تفسیر و شأن نزول آیتها و قرائت.

1021ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۱/۴۸ تاریخ یادنشده. [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۲]

اعراب القرآن

ازمحمد فرزند عبدالوهاب بیدگلی کاشانی بدرخواست یاران و برای شاگرد خود حاجی ملا محمد جعفر استر آبادی، گفتاریست، در تجزیه و ترکیب سورهٔ تبارك. **آغاز**: الحمدلله علی نواله . . . اما بعد، پس می‌گوید . . . محمدبن . . .

1022ـ **حقوق** ۳/۱۶۱ج: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۷۰پ ـ ۲۹۹پ) [ف. حقوق: ۱۷].

اعلام الاحباء فی حرمة الغناء فی القرآن والدعاء

از میرلوحی، محمد هادی فرزند سید محمد سبزواری موسوی، در گذشتهٔ ۱۱۱۳. دریك مقدمه و پنج فصل و یك خاتمه. **آغاز**: حمد بیحد عزیزی را سزاست که گوشه گیران بینوا را درحصار .

1023ـ **مجلس** ...: نستعلیق اسماعیل فرزندپرویز گرجی، شاگرد نگارنده، درآدینهٔ دههٔ دوم ج ۲/**۱۰۹۸**، ۶۶گ ۱۲س [ف. مجلس ۱۶: ۴۰۹].

اقسام ماآت = رساله در . . .

گفتاریست در شناسایی (ما)هایی که در قرآن بکار رفته است. **آغاز**: اقسام ماآت: ۱ـ ماءنافیه ۲ـ جحد ۳ـ مصدریه... بدانکه ازجمله غرایب قرآن معرفت ماآت است. . .

1024ـ **ملك** ۳۹۶۳: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۲پ ـ ۱۵پ) [رؤیت].

امارت الکلم الرحمانیة فی کشف الکلمات القرآنیة

از میرزا مصطفی‌خان فرزند محمد سعید کاشی، کشف‌الایات است، و تاریخ نگارش آن برابرنام آنست (۱۱۰۴ (؟)) **آغاز**: محامد حسنی و اثنیه اسنی سزاوار حضرت صمدیتی استکه کواکب‌کلمات .

1025ـ **قاهره، دارالکتب** ۸ تفسیر طلعت: نسخ دوشنبهٔ غرهٔ رمضان **۱۱۳۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۰گ ۲۰س [مخطوطات ۱: ۲۷].

1026ـ **کاظمین**، سیدحسن صدر: تاریخ یاد نشده. [ذریعه ۲: ۳۰۴].

1027ـ **کربلا**، مدرسهٔ بادکوبه‌ییها: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۲: ۳۰۴].

ایضاح مشکلات القرآن = ساك البیان فی . . .

بحور القرآن

شاید ازطهماسب‌قلی، که درسدهٔ یازدهم در سورت هندوستان میزیسته. عبارتهای موزون قرآن را در بحرهای عروضی گردآورده است. **آغاز**: مما اتفق موزونا فی‌القرآن . . . چون رمل را زیور مسدس دهی ـ وانگهش محذوف سازی ای بهی.

1028ـ **مجلس** ۱۳/۴۷۴۹: نستعلیق طهماسب‌قلی درسورت‌هندوستان، نزدیك **۱۰۴۷** (۱۴۰پ ـ ۱۴۱ر) [ف. مجلس ۱۳: ۱۳۳]

البصائر فی الوجوه والنظایر = بصائر یمینی

فخر یا ظهیرالدین ابوجعفر محمد فرزند

احمد فرزند محمود (محمدبن محمود ـ چلبی) نیشابوری ، که بروزگار بهرامشاه غزنوی (۵۱۱ ـ ۵۵۲) و سنجر میزیسته، ودر ۵۲۹ آنرا ساخته وشایددر۵۷۷ بانجام رسانده‌است، نسخهٔ رضوی در دو جلد است و لغات نظایر را بترتیب تهجی در بابهایی آورده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۲۲ . کشف‌الظنون ۱ : ۲۴۶ . لباب الالباب چاپ نفیسی : ۲۳۳ ـ ۶۱۹ . استوری۱ : ۴ ، ۱۱۹۱ . (نسخه‌ها) هدیة‌العارفین۲:۱۰۵ ــ هفت اقلیم ش : ۷۳۵ .

1029 ـ **لنین گراد** موزهٔ آسیائی ۴۵ (گویا): نوشته **۶۰۳**. از سورهٔ ۴۹ تاآیت۴۵ سورهٔ ۴۸ [نسخه‌ها ۱ : ۷۸] .

1030ـ **رضوی** ۱۲ تفسیر: (ج ۱) نسخ محمد (فرزند) عین‌الدولة فرزند عبدالله‌الرومی الرازی، در دوشنبهٔ ۵محرم **۶۱۰** درشهر ساوه در خانقاه ظهیرالدین معین الاسلام در محلهٔ غلوانیة، وقف‌ابن خاتون در۵۶،۱۰۶۷ برگ ۱۹س و **فیلم**آن درداننشگاه ش۸۲۶ و۱۰۷۲ هست . [ف . رضوی ۱ : ۴] .

1031 ـ **رضوی** ۱۳ تفسیر : (ج ۲) بقیهٔ شمارهٔ پیش است با همان نسخ و ۱۳۲ گ و۱۹س و وقف همان ابن خاتون .

1032ـ **تبریز**، کتابخانهٔ ملی: ۳۵۸۴ نبشتهٔ **۶۸۰** [نسخه‌ها ۴:۲۸۶ ـ نشریه‌کتابخانهٔ تبریز ۷ : ۳۳] .

1033ـ **انجمن آسیائی بنگال** Aa۷ : نسخ سیدالخطاط علی فرزند محمد فرزند احمد ادیب نیشابوری بخاری **۶۸۵** (؟)، در۳۰۳گ ۱۹س، ازسورهٔ ۱۸ آیت ۸ تا پایان سورهٔ ۳۴ با افتادگیها. **فیلم**آن درداننشگاه ۸۱۰و۸۳۰ هست .

1034ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۱۸۹ نسخ ۲ج۲/**۷۷۹** ،جلد۳، ۲۰۶ گ: **فیلم**آن در دانشگاه تهران ش۳۶ هست [فیلمها : ۲۱]

1035ـ **لیدن** Cod Or ۲۸۰ : نسخ تاریخ یاد نشده ، **فیلم** آن در دانشگاه تهران ش۸۱۲ و ۸۱۳ هست [فیلمها ۱ : ۲۲]

1036ـ **پاریس** S . P . ۵۷ : نسخ تاریخ یادنشده، ازآیت انفرواخفافا تاسورهٔ توبه **فیلم**آن درداننشگاه ش ۸۴۸ هست [فیلمها۱ : ۲۲] .

1037ـ **موزهٔ قونیه ۱۷ : فیلم** آن ازآقای مینوی، درداننشگاه ع۹ ـ ۳۹۵۶ هست [فیلمها۱ : ۲۲] .

بیان المشکلات

از محمدعلی فرزند محمداسماعیل حسینی قاری. ازمتأخران‌ونگارندهٔ «تحفة‌القراء:۸۳» و پدرش هرد به قاری مشهور بوده‌اند . نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده‌است. **آغاز** الحمدلله الذی سهل لناالداء الحروف ... و بعد نظر بخواهش بعضی ...

1038ـ **دانشگاه**۲۶۱۱/۱۵ : نستعلیق حسن فرزند ابوطالب حسنی حسینی **۱۲۸۸ ـ ۱۲۹۹** (ص ۳۴۱ ـ ۳۵۰) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۷۲] .

1039ـ **نجف**: نوشتهٔ حاج‌مهدی فرزند محمد حسین اصفهانی قاری در گذشتهٔ **۱۳۵۰** همراه «تحفة‌القراء» از همو [ذریعه۳: ۱۸۳]

تحفة‌الغرایب

ازمحمد فرزند شیخ محمد فرزند ابی‌سعید هروی، گزیده‌ایست از «جواهرالقرآن» احمد فرزند محمد تمیمی قمی مفسر، با افزودگیهایی

در خواص سوره‌های قرآن و سحر و افسون در دوازده باب، استوری این کتاب را نشناخته (دانش پژوه) و درفهرست مشار از کمال‌الدین محمد فسوی شیرازی دانسته شده است. **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعدنثار بارگاه ملك‌احمد... اما بعد، چنین گوید . . .

بنگوید: ذریعه ۳ : ۴۵۷ . ف. مشار : ۳۶۹. مؤلفین مشار ۵: ۷۲۳. استوری ۱: ۵۴.

1040ـ **الهیات** ۱/۱۸۷ج: نستعلیق، باتاریخ ج۲/**۱۲۰۴** در دفتر (۱پ ـ ۱۳ د) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۱۶۴].

1041ـ **اصغرمهدوی** ۸۷۱: نستعلیق صدرالدین فرزند محمد باقر دزفولی، ۲۸شوال **۱۲۱۱** که ضمن «هدایهٔ» دزفولی آورده شده است [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۳].

1042ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱۰۸ : نوشتهٔ محمد صادق حسنی، **۱۲۸۶** [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۲].

1043ـ **الهیات** ۵/۱۹۴ج: نسخ سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [ف. الهیات ۱ : ۱۷۹].

1044 ـ **اصغر مهدوی** ۳۰۳: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۲ : ۶۶].

1045ـ **کربلا**، سید عبدالمجید کتبی: تاریخ یادنشده، همراه «سفینهٔ بی‌قرینه» [ذریعه ۳ : ۴۵۷].

تراجم الاعاجم = ترجمان القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد.

ترجمان القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد.

ترجمهٔ خواص الآیات = اسرارالتنزیل

ترجمهٔ الدرالنظیم = اسرارالتنزیل

ترجمهٔ الدرالنظیم = الدرالنظیم فی ترجمهٔ منافع آیات و سور = خواص آیات و . . .

ترجمهٔ لغات قرآن = فرهنگ لغات

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد.

ترشیح البیان فی توضیح القرآن

ترجمهٔ «ترتیب‌زیبا»ی ترکی‌حافظ محمود افندی مفتی است‌که در ۱۱۵۵ نگاشته و برای خالد پاشا فرمانروای اردبیل فرستاده. ترجمه از محمد سمیع و برادرش عبدالله فرزندان شیخ اردلان درهرودی، که‌درذیقعدهٔ ۱۱۶۵ به‌فارسی دری درآورده‌اند وبنام سلیمان‌پاشا فرمانروای کوی و بیان ساخته‌اند. محمد سمیع با تخلص سمیعا به فارسی شعر میسروده‌است. واین‌کشف‌الایاتی است به‌ترتیب حروف. نام متن وترجمه ونگارندگان وفرمانروایان ترك دردیباچه‌آمده است (دانش پژوه) **آغاز:** حمد بیحد خالقی را سزاست که مرآت ضمیر منیر انسان.

1046ـ **دانشگاه** ۲۹۱۹: نستعلیق‌گویا خود نگارنده، با فهرست مطالب و فهرست سوره ها، زرین، طغرای محمود برزنجی، ۲۵۹گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۴]

ترکیب القرآن

ترکیب کلمه‌ها و جمله‌های قرآن بر پایه دستور زبان عربی، و سپس ترجمهٔ آیه‌ها، در دیباچهٔ نسخهٔ ۸۰۰ مجلس نامی از نگارنده نیامده وگویا ازدانشمندان شیعی روزگار صفوی

است. **آغاز:** نحمدك اللهم یا من الهمنا ما هو ذریعة الی معرفته.

1047ـ **مجلس ۸۰۰**: نسخ **۱۱۲۰** و مهر: محمد هادی حسینی۱۱۲۵. باحاشیه‌هایی که آن نیز ازهمان تاریخهاست ولی‌ازدیگری، تنها ترکیب سورهٔ حمد وبقره را دارد، ۱۶۹گ ۱۵س. [ف. مجلس ۳ : ۱۴].

جامع خواص اسرار القرآن

از عبدالرحمان فرزند علی فرزند احمد قرشی، درخواص واسرار وبیان منافع آیتها و سوره‌های قرآن، در یکصد وسی باب. **آغاز:** یقصر الواصف‌عماحوی کتابنا هذا من المعجزات

1048ـ **مجلس ۶۰** : نسخ محمد یونس همدانی، **۱۱۰۹**، ۱۵۸گ ۱۶س [ف. مجلس ۲ : ۲۷].

جوامع البیان فی ترجمان القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد.

جواهر القرآن = خواص الایات

از عبدالعلی فرزند محمد فرزند حسین، درسه مقدمه و چند مقصد، مقدمه‌ها در فضیلت قرآن، در دیباچه آمده است که این خواص آیات را بسال ۹۲۶ ازعربی بفارسی درآورده است. ودر خاتمه از «ترجمهٔ درالنظیم» احمد سکاکی طبسی یادمیکند (بنگرید : اسرار-التنزیل : ۱۰۵) **آغاز:** الحمدلله الذی انزل-الفرقان علی عبده.

1049ـ **ملك ۶۰۴۰**: نستعلیق اسماعیل فرزند محمد حسینی، ع **۱۲۵۷/۱**، ۱۴۵گ ۱۵س [رؤیت].

1050ـ **مجلس ۴۰۰۶** : نسخ محمد کاظم فرزند حاجی محمد صادق، شنبهٔ ۳ج۱/ **۱۰۸۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۸۴ص ۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۵].

1051ـ **تهران، ملی۶۲۷ف**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر وانجام افتاده، درپایان آمده [پوشیده نماندکه مؤلفاین‌کتاب ومترجم این فصل خطاب العبد احمد الطبسی السکاکی عرضه میداردکه چون کتاب درالنظیم] ازاین‌رو آقای انوار آنرا «شرح در النظیم» وترجمهٔ عبدالعلی واحمد سکاکی دانسته‌اند [ف. ملی ۲ : ۱۳۵]. بنگرید : اسرارالتنزیل.

1052ـ **مشهد، عبدالحمید مولوی** نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر وانجام افتاده، در فهرست «خواص‌الایات والسور» و نگارش ۹۲۲ یادشده است [نسخه‌ها ۵: ۲۶].

جواهر القرآن

در خواص سوره های قرآن، از نجفقلی شربتدار. **آغاز:** حمدله... بدانکه چون مولینا نجفقلی‌شربتداررسالهٔمسماة به«جواهرالقرآن» درثواب قرائت وخواص سور و بعضی ازآیات فرقانی تألیف نموده بود.

1053 ـ **دانشگاه ۳۷۶۸** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۱۱گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۸].

حرزالامان من فتن الزمان

از صفی‌الدین علی فرزند ملاحسین کاشفی بیهقی، که بروزگار شاه تهماسب یکم (۹۸۴-۹۳۰) میزیسته، درگذشتهٔ ۹۲۹، درعلم حروف و خواص آیات قرآن، درپنج مقاله و هرمقاله درپنج باب وهرباب در دوازده فصل. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل‌الکتاب مشتملا علی غرائب الخواص. چنین گوید...

بنگرید: ذریعه ۶: ۳۹۲ و ۹: ۶۱۶. مجالس‌النفایس ۲۷۵، ۹۷. تذکرهٔ حسینی: ۱۸۵. روز روشن: ۳۹۰. مؤلفین مشار ۴: ۱۹۳. حبیب‌السیر: ۱۹۱. روضات الجنات: ۲۵۶. ازسعدی تاجامی: ۴۹۹. تحفهٔ سامی: ۹۸.

1054ـ **دانشگاه** ۵۹۸: نستعلیق محمد زمان فرزند عبدالعزیز پهلوان، ۲۰ صفر **۱۰۳۶**، بگفتهٔ صاحب ذریعه این نسخه کهن ترین نسخه‌های کتاب است، آغاز برابر نمونه ۱۷۱ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱: ۱۰۱].

1055ـ **ادبیات** ۲۹۱ حکمت: نستعلیق چهارشنبهٔ ۸ ج۲/**۱۱۰۵**. نسخه درپنج مقاله و و هریك درپنج باب و هرباب در دوازده فصل آغاز افتاده [ف. ادبیات ۲: ۱۵].

1056ـ **کاظمین**، سید محمدمهدی عاملی اصفهانی‌کاظمی: نوشتهٔ محمد فرزند علی‌ساکن حصار حاج شمسه **۱۱۶۳**، [ذریعه ۶: ۳۹۳].

1057ـ **دانشگاه** ۲۸۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، آغاز برابر نمونه، انجام‌افتاده، در فهرست «حرزالایمان من...» آمده، ۱۹۶ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۶۵].

1058 ـ **دانشگاه** ۴۶۵۰/۱۰: نسخ علی‌اصغر شاه‌کوهی، **۱۲۲۶** (۱۴۱ ـ ۲۷۰) آغاز بمانند نمونه، ۲۶۵ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۶۵۰].

1059ـ **ادبیات** ۱۹۸ حکمت: نستعلیق **۱۲۹۸**، در پنج مقاله وهریك درپنج باب وهر باب دوازده فصل [ف. ادبیات ۲: ۱۵].

1060ـ **اصغرمهدوی** ۳۱۰: سدهٔ **۱۳** در فهرست‌آمده: در پنج باب و هریك دوازده فصل، پایان افتاده، [نسخه‌ها ۲: ۷۳].

حروف = نقطهٔ حروفیه = حروف نقطه

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید: تفسیر آیهٔ کل شیء هالك: ۲۵)، در تفسیر و تأویل عرفانی برخی‌ازحروف مرموز درقرآن بشیوهٔ عرفانی خود، به‌نثر ونظم. ازاو چندین گفتار بااین عنوانها دردست هست: ۱ـ که در جلد چهارم مجموعهٔ رساله‌های او چاپ دکتر نوربخش‌ص(۱۳-۱۵) بچاپ رسیده ۲ـ باعنوان حرف، حرف که درمجموعه رساله‌های اوچاپ افست (ص ۳۱۹-۳۲۶) چاپ‌شده ۳ـ مجموعه چاپ افست (ص۳۰۳) ۴ـ جلدچهارم مجموعه رساله‌های او چاپ دکتر نور بخش (ص ۱۵ـ ۲۷).

1061ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۷: نستعلیق شیخ‌السلام، **۸۶۰** (پایان دیوان) نسخه برابر چاپ افست ص۳۰۳ است. **آغاز:** خوش بگو ای‌یار بسم‌الله بگو... یا اخی ایدك الله بروح القدس [رؤیت].

1062ـ **ملك** ۵۲۹۸/۹: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) ضمن کلیات او (۷۵ ر ـ ۸۴ ر هامش) همان نسخه‌که درج۴ص ۱۳-۱۵ چاپ شده. **آغاز:** الم ذلك الکتاب، سورةالبقرة. الم‌الله لااله الاهوالحی‌القیوم [رؤیت].

1063ـ **ملك** ۵۲۹۸/۴۲: همان‌نستعلیق شیخ‌السلام، **۸۶۰**، ضمن کلیات او (۲۷۹پ ـ ۲۹۲پ هامش) برابر نسخهٔ چاپ اوفست (ص ۳۱۹ ـ ۳۲۶). **آغاز:** حمد جوادی که از خزانهٔ وجود موجودات علویه و سفلیه در عالم غیب [رؤیت].

1064ـ دانشگاه ۲۹۲۰/۳۲ : نوشتهٔ ۸۶۸ ضمن مجموعه رسالههای او و همدانی که ازچند نویسنده است، (ص ۲۸۳–۲۸۴) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۹] .

1065ـ قاهره، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ رجب ۹۶۶، آغاز برابر (ملك ۵۲۹۸/۴۲)، در فهرست بعنوان «نقطهٔ حروفیه» یاد شده است [مخطوطات ۱: ۲۷۵] .

1066 ـ ملك ۴۲۶۲/۴۷ : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد، ۱۱۰۹ (ص ۲۸۶پ ـ ۲۹۴ر)، آغاز و انجام برابر نسخهٔ (ملك ۵۲۹۸/۴۲) عنوان نسخه «حروف نقطه» است [رؤیت] .

1067ـ ملك ۴۲۶۲/۹۴: همان نستعلیق ۱۱۰۹ ، ضمن مجموعه رسالههای او (۴۹۸ ر ـ ۴۹۹ر) برابر همان نسخهٔ (ملك ۵۲۹۸/۹) با همان سرآغاز است [رؤیت] .

1068 ـ 1069 ـ ملك ۴۲۶۲/۷ و ۴۲۶۲/۴۴ : همان نستعلیق ۱۱۰۹ ، دوبار این گفتار درمجموعه آمده است (۷۳پ - ۷۴ر) و (۲۷۰پ ـ ۲۷۱ ر) نسخه و سرآغاز برابر چاپ افست (ص ۳۰۳) است [رؤیت] .

1070ـ ملك ۴۲۶۲/۹۵ : نستعلیق ۱۱۰۹ ، درمجموعه رسالههای او(۴۹۹پ- ۵۰۴ پ) نسخه برابرچاپ دکتر نوربخش (ج۴ ص ۱۵ ـ ۲۷) است [رؤیت] .

1071ـ ملك ۴۱۸۴/۳۵ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی ۱۲۵۸ (۲۶۸ر ـ ۲۷۹پ) آغاز و انجام برابر نسخه چاپ افست (ملك ۵۲۹۸/۴۲) [رؤیت] .

1072 ـ ملك ۴۱۸۴/۳۲ : همان نستعلیق تفرشی ۱۲۵۸ . نسخه و سرآغاز آن برابر چاپ افست (ص ۳۰۳) است [رؤیت].

1073ـ 1076ـ مجلس ۲۴۱۴/۳۱ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۶۵ ، ضمن مجموعه ۹۱ رساله ازاو، چهارگفتار درحروف هست : (ص۴۱۲ ـ ۴۱۳) و (ص ۴۱۳ ـ ۴۲۱) و (ص ۴۲۱ ـ ۴۲۷) [نسخهها ۵ : ۱۷۴ ـ ۱۷۵، وف. مجلس ۱۰ : ۶۱۱] .

1077 ـ 1078ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۹: نسخ سدهٔ ۱۳ـ۱۴ دو رساله: (ص۱۸۸-۱۹۸) و (ص ۴۵۸ ـ ۴۷۳) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

1079ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نسخهٔ (ملك ۵۲۹۸/۴۲)، درفهرست از نگارنده نامبرده نشده است [مخطوطات ۱ : ۲۰۶] .

شرح زبدة الأسرار

از مظهرالدین محمد فرزند بهاءالدین علی قاری، بسال ۹۶۲، در بیست باب درخواص آیتهای قرآن به ترتیب موضوع نگاشته است . ازروی کتابیکه عبدالعلی (عبدالله) فرزند محمد حسن (حسین) گویا بیرجندی که بسال ۹۲۶ به ترتیب سورهها از روی متن عربی ساخته بود . (بنگرید : اسرارالتنزیل : و ترجمهٔ خواص الایات . . .) **آغاز** : الحمدلله الذی انزل القرآن علی عبده . . . و بعد از استفسار بتوفیق حمد و ثنا .

بنگرید ، ذریعه ۷ : ۱۵۶ و ۸ : ۸۵ .

1080 یزد ، جامع وزیری ۱۴۴۷ : نوشتهٔ ۱ شعبان تیرماه جلالی ۱۱۳۰ تنکوزئیل، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۰۸ هست [فیلمها ۱ : ۷۸] .

1081 یزد ، جامع کبیر ۲۹۰ : نسخ سدهٔ ۱۱ـ۱۲ ،انجام افتاده [نسخهها ۴ : ۳۸۲].

1082 - الهیات ۲/۲۲۶ج : سدهٔ۱۴ (۱۰ پ - ۱۲۲ر) آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۱۸۷] .

خواص‌الآیات = جواهرالقرآن

خواص آیات و حروف وعدد

از مظفر فرزند محمد فرزند رکن‌الدین جوینی ، شاگرد جلال‌الدین ابوعلی فرزند بدرالدین محمد استرآبادی و نظام‌الدین‌عودی نگارندهٔ «کنوزالجفر» . درچند مقاله : ۱- در خواص آیتها چه در باب محبت و چه در باب عداوت در سه نوع ، ۲ . . . ۳ - در آیات آسمانی ۴ - در مربعات در اسم کسر ۶ - در مثلثات ۸ - مثلث هندی ۹ - درمربعات . ۱- حروفات .

1083- دانشگاه ۲/۲۸۹۳: نستعلیق عباسعلی فرزند مشهدی زین‌العابدین‌صدقیانی، یکشنبهٔ ۴ شعبان ۱۳۴۲ ، (ص۱۷۱ - ۲۳۳) آغاز: اما بیشتر از مقالات شرط آن بود[ف. دانشگاه ۱ : ۱۷۳۸] .

خواص آیات وسور قرآن

ناشناخته :

1084 - دانشگاه ۳۲۹۹/۵: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۸-۹ . با تاریخ تولد ۸۱۸ - ۸۳۱ دردفتر(ص۸۸-۹۲) نسخهٔ پاکیزه‌ایست، [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۷۸].

1085-مشهد، عبدالحمید مولوی: نستعلیق سدهٔ ۱۰ « خواص الایات» است ناقص بترتیب سورها و آیتها [نسخه‌ها ۵ : ۲۷] .

1086- دانشگاه ۳۶۱۱/۶: نستعلیق بهاءالدین فرزند جمال‌الدین فرزند محمد خطیب واعظ امامی کاشی ، ۱۰۵۱ در طوس (ص۱۲۲ - ۱۲۷) ، آغاز: منافع‌ام‌الکتاب، در این سوره‌که [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۱۶]

1087-الهیات ۴/۶۸د : نستعلیق‌گویا ابراهیم فرزند عزیزالله ، صفر ۱۰۸۴ (پایان ش ۳ دفتر) (۶۳ر - ۶۶پ) ، [ف . الهیات ۱ : ۳۶۱] .

1088 - ملك ۳۹۶۳ : نستعلیق ریز سدهٔ ۱۱ (۵ پ - ۱۲ ر) خطبه ندارد و از خواص سورهٔ فاتحه آغاز وبه سورهٔ ناس پایان می‌یابد. آغاز: سورهٔ فاتحةالکتاب، روایتست باسناد صحیح از پیغمبر [رؤیت] .

1089 - فرهادمعتمد ۸۹: نسخ سدهٔ ۱۱-۱۲ [نسخه‌ها ۳ : ۱۷۷] .

1090 - ملك ۲/۳۰۷ : نسخ محمد رضا ، ۱۱۲۹ ، گفتاریست در ۱۲ باب و یك خاتمه . آغاز : باب اول در کشف قلوب و صفای باطن و اظهار مغیبات و امثال آن [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۱۶] .

1091 - ملك۲۸۶ : نسخ حسین‌فرزند ملایحیی‌ازغندی ،شنبهٔ۸رجب ۱۲۵۵، ۱۷۲گ ۱۴ س، آغازافتاد، مقالهٔ یکم... مقالهٔ دوم در خواص حروف ثمانیة وعشرون ، مقالهٔ سوم در خواص اسماحسنی، چهارم‌خواص آیات‌قرآنی، پنجم در خواص سور قرآنی ، هر باب در پنج فصل [ف . ملك ، فارسی : ۲۳۵] شاید « حرزالامان: ۱۱۰» کاشفی باشد .

1092 - ملك ۳۰۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴، خواص‌آیات است‌به ترتیب سوره‌ها، آغاز: ازحضرت امیر (ع) مروی است هرکه خواهدمشورت کندبا خدا [ف . ملك :۲۳۶] .

1093 و1094- مشهد، عبدالحمید مولوی: ش ف ۵۳۳/۳۹۱: شکسته نستعلیق

عبدالحمید منجم **۱۳۰۴** ، دو گفتار است [نسخه‌ها ۵ : ۸۰] .

1095 **ـ هاروارد، هوتن:** نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، در پنج مقاله، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۷] .

1096 **ـ قاهره ، دارالکتب** ۳ معارف‌الاسرار طلعت : نستعلیق خوب ، تاریخ یاد نشده ، زرین ، **آغاز :** حمدله . . . اما بعد ، بدانکه این رساله‌ایست ، ۲۰ گ ۹ س [مخطوطات ۱ : ۱۳۷] .

خواص آیات و سور قرآن =

ترجمة الدرالنظیم

خواص آیات و سور قرآن

ازحکیم تمیمی، گویا مترجم در هندوستان بوده وازعربی بفارسی در آورده باشد . عبارت حکیم میفرماید بسیار درآن آمده است .

1097 **ـ دانشگاه ۲۶۷۶** : نسخ محمد عظیم فرزندعبدالله نیشابوری ، ۲۹ج۱/**۱۱۰۵** در بلخ (۶۵ر-۹۲پ) **آغاز :** لاحول ولاقوة الابالله ... چنین‌گوید مؤلف این کلمات تمیمی [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۸] .

1098 **ـ مجلس ۲۰۱۱** : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آیتها به نسخ ، ۲۹۴ ص ۱۲س . **آغاز :** حمدله . وصلی‌الله علی محمد وآله الطاهرین ، ودر دیباچه « منافع سورالقرآن » عنوان شده [ف . مجلس ۶ : ۱۰] .

خواص سور قرآن

ازمولانا محمدحسین تبریزی .

1099 **ـ تهران، اسفرنجیدوی** ۱۶، ۵۹۲: باتاریخ **۱۱۳۳** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۶] .

خواص سورهٔ یا أیها المزمل

به نقل از عبدالقادر گیلانی ، در گذشتهٔ ۵۶۱ . **آغاز :** آغازسورهٔ یاایهاالمزمل، چنانچه حضرت میزان سیدعبدالقادر جیلانی فرموده .

1100 **ـ قاهره، دارالکتب** : ۹۱۰ زکیه فارسی : بی‌تاریخ (گ ۱۱۸پ ۱۲۰ر) [مخطوطات ۱ : ۱۳۷] .

خواص سورهٔ یاسین = آداب و ...

ازسعدالدین حموی (محمودی) ، **آغاز:** بسم‌الله و مجریها و مرسیها ، بدانکه این چند کلمه دربعضی از خواص سورهٔ .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۷۳ .

1201 **ـ مجلس** ۶/۱۸۳۰ : نوشتهٔ محمد میرحسین استرآبادی، باتاریخ **۱۰۵۸** (ص۶) [ف . مجلس ۹ : ۴۵۷] .

1102 **ـ تهران، محدث ارموی:** تاریخ یاد نشده ، همراه « مضیء الاعیان » ملا حیدر خوانساری [ذریعه ۷: ۲۷۳] .

درر منثوره

در بخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

درالنظیم فی خواص قرآن العظیم = ترجمهٔ . . .

متن از یمنی یافعی ، ترجمه از ناشناس. ترجمه‌ای ازاین‌متن باافزودگیهای بسیاربدون نام مترجم و باانتساب‌آن به‌یمنی بسال ۱۳۱۱ بچاپ رسیده‌است. درپایان ترجمهٔ احمدطبسی از « شرح » ملا عبدالعلی فرزند محمد حسن بیرجندی‌که در ۹۰۱ ساخته شده نامبرده شده است. میان ترجمه‌های‌آن دگرگونیهای بسیار

هست و بیش از همه فزونی ترجمه‌ها برمتن وجدائی آنها ازمتن‌را باید یادداشت. (بنگرید: اسرارالتنزیل : ۱۰۵) .

بنگرید : ذریعه۷ : ۲۷۰ و۸ : ۸۵ ف. مشار : ۶۶۱ . استوری ۱ : ۵۳ ، ۱۲۲۶ ،

1103 ـ **نجف** ، سید آقا شوشتری ، احمد : تاریخ یاد نشده ، نسخهٔ کهن ، آغاز و انجام افتاده ، شرحی است مبسوط باافزودن پنج مقدمه و با چاپی جدائیها دارد . [ذریعه ۸ : ۸۵] شاید از طبسی باشد (ص۱۰۵) .

درالنظیم فی‌خواص القرآن
العظیم = اسرارالتنزیل
رسم‌الخط قرآن

0000ـ **رضوی** ۸۸ تجوید (۸۸۱۱): بی‌تاریخ ، به نظم به ش 811 ص ۸۰ گذشت .

1004ـ **رضوی** ۴۸ تجوید (۸۱۹۱): به نثر ، بدنبال « تحفهٔ شاهی » محمد طاهر یزدی، درده صفحه‌ومعلوم نیست بخشی ازهمان «تحفه» باشد یا رساله‌ای جداگانه [ف . رضوی ۶ : ۱۵۸].

رسم‌الخط قرآن = رساله دربیان...

گویا ازشیخ محمد قاری، که « محمدیه » را بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) نگاشته‌است. **آغاز:** باب‌المقطوع والموصول: این باب‌راضبط‌کردن‌ضروراست،ودراین‌مصاحف که درمیان مردم است البته‌استعمال باید کرد .

1105ـ **الهیات** ۸۲۹/۲ د: نسخ سدهٔ ۱۱ (۱۳۱پ ـ) ، همراه «مفتاح القرآن» از محمد قاری بعربی [ف. الهیات ۲ : ۲۴] .

رسم‌المصحف = رسم‌الخط‌مصحف

در شیوهٔ نوشتن واژه‌های قرآن از آغاز تاپایان، همچنین نشان دادن‌کلمه‌هاییکه حرف ظاء را درقرآن دارد. سبك‌نگارش ازسدهٔهشتم است و شاید از محمد فرزند محمود سمرقندی نگارندهٔ «المبسوط» (بنگرید: عین‌الترتیل۹۱) باشد (ابن‌یوسف) **آغاز:** سورةالفاتحة دراین سوره چهار همزهٔ وصل محذوف است.

1106ـ **مجلس** ۸۱۰ : نسخ سدهٔ ۹ ، انجام افتاده، ازحمد تا ناس است ، دالهائیکه ریشه ذالی‌دارند بانقطه‌آورده شده است، ۱۰۵ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۲۴].

رموز مصاحف

گفتاریست در بیان بیست نشانه‌ای که درقرآن برای وقف ووصل وجزآن‌نهاده‌اند. **آغاز:** این مختصریست دربیان رموزاتیکه ازبرای وقف و وصل نهاده‌اند. بدانکه رموزیکه در مصاحف .

1107 ـ **مجلس** ۳۲/۷ خویی : نسخ سدهٔ ۱۰، شاه رضا حیدرکهنمویی (ص ۱۶۰ ـ ۱۶۱) [ف مجلس ۷ : ۱۳۳] .

سجدات = رساله در . . .

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیرآیهٔ کل شییء هالك :۲۵) ، گفتاریست با تأویل عرفانی از سجده و تعیین سجده‌هایی که درقرآن آمده به‌نثر و نظم. **آغاز :** الم تران الله یسجد له من فی‌السماوات . . . سجدات تلاوت قرآن چهار است .

1108ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۳۶ : همراه چند رساله ازهمو، ازچند نویسنده باتاریخهای **۸۴۳** تا **۸۹۸** دردفتر . (ص ۳۳۱ ـ ۳۳۳) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۸۰].

1109- قاهره، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ شعبان ۹۶۶، آغاز برابر نمونه (۴۶ - ۴۷پ) [مخطوطات ۱ : ۲۰۱].

1110 - ملك ۴۲۶۲/۱۱۴ : نستعلیق باتاریخ ۱۱۰۹ درمجموعه رساله‌های او (۵۹۴ پ- ۵۹۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

سلك البیان فی کشف مشکلات القرآن = ایضاح مشکلات القرآن

ازمحمد جعفر فرزندسیف‌الدین شریعتمدار استرآبادی (۱۱۹۸-۱۲۶۳) واژه‌های دشوار قرآن را که بدو یاسه گونه میتوان خواند به‌ترتیب سوره‌های قرآن گرد آورده و خواندن درست آنرا نشان داده است. ودر ۱۳۰۹ بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدله . . . پس میگوید محمد جعفر استرآبادی، که این رساله‌ایست درایضاح کلمات قرآنیه.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۴۹۹ و ۱۲ : ۲۱۹ طبقات اعلام الشیعه - کرام: ۲۵۲ . هدیة العارفین ۱ : ۲۵۷ . مؤلفین مشار ۲ : ۳۱۹ فوائد رضویه : ۱۶۱ .

1111- دانشگاه ۴۷۰۳/۳ : نستعلیق ۱۳۴۷ بروزگار نگارنده (۱۴۵ - ۱۵۷) ۱۵ س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۴۸].

1112- قم، سید حاج محمود مرعشی: شمارهٔ ۲ مجموعهٔ مؤرخ ۱۲۸۰ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

1113- دانشگاه ۲۵۲۰/۱ : نستعلیق شعبان ۱۲۹۰ (۱ - ۳۳) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۵].

1114- سپهسالار ۸۱۳۸/۱ : نستعلیق ۲۱ رجب ۱۲۹۳ (۲-۱۹) آغاز برابر، در فهرست بعنوان «اصلاح کلمات متشابه» یاد شده است [ف. سپهسالار ۳ : ۱۴۷].

شأن نزول قرآن

ازمیرزا ابوالحسن‌علی فرزند محمد حسن فرزند عبدالرسول زنوزی‌قانی (بنگرید: تحفهٔ جهان : ۱۰) در اصفهان بخواهش یکی از شاهزادگان نگاشته است. **آغاز:** بسم‌الله و بحمده ... چنین‌گوید علی ... الزنوزی.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۰۳ . دانشمندان آذربایجان : ۲۹۲ . طبقات اعلام الشیعه - کرام : ۳۲۹ .

1115 - دانشگاه ۲۹۸۲/۳ : نسخ حبیب‌الدین محمد فرزند علی‌اصغر گلپایگانی، با تاریخ ۲۴ع/۱۲۶۵ بهمین خامه در دفتر (ص۵۲۵ - ۵۴۱) همراه «تحفه جهان : 80» درتفسیر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۵].

شأن نزول واسباب تنزیل آیات = رساله در . . .

از محمود فرزند حاجی نجف بروجردی به ترتیب سوره‌های قرآن از حمد تاسورهٔ ناس بخواهش دوستان، و در ۸ ذیحجهٔ ۱۲۸۴ در تبریز بانجام‌رسیده‌است. **آغاز:** الصلاة والسلام علی محمد... پس‌ازتمهید قواعد محامد الهی.

1116 - دانشگاه ۳۶۴۰ : نستعلیق نگارنده، ۱۰۷ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۴۶۴۵].

شأن نزول = اعراب قرآن و . . .

شرح جواهرالآیات

دربخش تفسیر ص۵۲ گذشت.

شرح کلمات قرآن = سلك البیان

شمارش حروف قرآن = منظومه در...

درپنجاه بیت. **آغاز :** یادگیر ازامام ای دل وجان ـ تو حرف تمامت قرآن .

1118ـ **سپهسالار** ۵۲۳۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲ر-۲پ) درفهرست بعنوان «تجوید» یاد شده. [ف. سپهسالار ۳ : ۳۲۶].

عدد القرآن = رساله در . . .

از محمد سروستانی ، درشمارش آیتها و واژه‌ها و حروف و شمارش وقفها و شمارندگان آنها و قاریان دهگانه و آداب قرائت . و در آن آمده که نگارنده شاگرد عزالدین احمد کازرونی شاگرد شمس‌الدین محمد جزری‌است. **آغاز :** حمدله ... اما بعد ، چنین گوید ... محمد محمد محمد سروستانی .

1119ـ **دانشگاه** ۴۸۶۷/۲ : نسخ سدهٔ **۹ - ۱۰** (۴۰پ - ۵۵ر) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۹۷] .

غریب القرآن

از صدر محمد فرزند محمود فرزند نجیب

1118ـ **عزت قویون** ۱۱ : نسخ با ماده تاریخ [سیبقی الخط بعدی فی‌الکتاب ـ وتبقی‌الکهف فی ...التراب ، فیالیت من یقرا فی‌الکتاب دعانی بالخلاص من‌العذاب]، ۲۴۰ گ ۹ س . با زیرنویس ترکی . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۵ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۴] .

فالنامه

فالنامه‌های قرآنی در بخش‌علوم غریبه خواهد آمد .

فتح المثانی

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

فرهنگ لغات قرآنی

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد .

فضیلت سورهٔ قدر

گویا از محمد طاهر فرزند محمد حسین شیرازی در گذشتهٔ ۱۰۹۸ ، (بنگرید : تحفهٔ شاهی:۸۲) درفضیلت سورهٔ قدراست به نقل از «طریق‌النجاة» عزالدین حسن عاملی. **آغاز:** بنام خداوند نیك بخشندهٔ آمر زنده. ذکرالشیخ عزالدین الحسن .

1120ـ **دانشگاه** ۲۴۷۹/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۸۲۵-۹۳۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۹] .

فضیلت سوره‌های قرآن = خواص سور قرآن

فضیلت قرآن و سوره‌های آن

از ناشناخته، درچند ساقیه . **آغاز :** در بیان فضیلت قرآن وحامل آن وبعضی ... وآن مشتمل است برچند ساقیه .

1121ـ **ملك** ۳۹۶۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۳۳ر - ۱۴۹پ) [رؤیت] .

فضل قرآن = رساله در . . .

از محمد مهدی فرزند محمد نعیم عقیلی ، بنام شاه سلطان‌حسین صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵)

درآداب خواندن قرآن وخواص برخی‌ازآیتها.

1122 ـ **فرهاد معتمد** ۱۲۵ : نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، زدین [نسخه‌ها ۳ : ۱۸۵].

فضیلت قرآن وفضائل سور = رساله‌در...

از مجلسی .

1123 ـ **همدان** ، آقای قاسم بر نا : نستعلیق صفر **۱۳۰۰** . [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵] .

کاشف الرموز

از عنایت‌الله فرزند ملك محمد طبرسی لاریجانی ، در گزارش کتابی است در شرح رمزهای آیتهای قرآن ، که بخواهش دوستان در ج ۱۳۰۹/۱ نگاشته است . گزارشی است آمیخته، با عنوانهای : قوله، اقول. ودرآن از «تحفهٔ مسعودیهٔ» خود یاد می‌کند. نام کتاب و نگارنده دردیباچه‌آمده است. **آغاز**: الحمدلله الذی شرح صدورنا بملة سید . . . فیقول . . . از این‌کلمات استنباط میشود .

1124ـ **دانشگاه** ۴۰۳۰: نسخ ونستعلیق نگارنده، **۱۳۰۹**، ۳۳۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۹] .

کشف الآیات والسور

از محمد رضا فرزند قاسم یزدی ، که در ۱۲۴۹ بانجام رسیده ، و آن گزیده‌ایست با افزوده‌گیهایی از « کشف الایات » محمد رضا نصیری طوسی (بنگرید : تفسیرالائمه : ۲۶)

1125ـ **یزد**، علومی: نسخ‌خودنگارنده **۱۲۵۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۲] .

کشف المطالب

از اعتمادالسلطنه ، میرزا حسنخان فرزند علی مراغه‌ای ، وزیر علوم روزگار ناصری ، در گذشتهٔ ۱۳۱۳ . کشف الایات مانندست که دردنبال قرآن در۱۳۵۳در۴۸ص بچاپ رسیده (به نسخهٔ خطی از آن برنخورده‌ام) .

کلمات القرآن

ازملانظرعلی فرزندسلطان حافظ طالقانی (۱۲۴۰ ـ نزدیك ۱۳۰۶) تفسیریست فرهنگ مانند از واژه‌های قرآن به‌ترتیب حروف‌تهجی بادیباچه‌ای کوتاه ، و این جز « دررااللغات » است .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۳۴ و ۱۸ :۱۱۷. فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۱۶ . مؤلفین مشار ۶ : ۶۲۲ . فوائد الرضویة : ۶۹۳ . المآثر والاثار : ۱۷۴ .

1126 ـ **تهران** ، مدرسی چهاردهی : نوشتهٔ **۱۲۹۷** [ذریعه ۱۸ : ۱۱۷] .

کنزاللطائف فیما یحتاج الیه فی تصحیح المصاحف

در بخش تجوید ص ۹۵ گذشت .

لسان التنزیل

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

لغات القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهدآمد .

مخزن‌الاسرار = فرق میان قرآن و حدیث = فرق میان الهام و وحی

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی (بنگرید : تفسیرآیهٔ کل شیء هالك : ۲۵)، درفرق میان وحی و الهام به‌نظم و نثر بروش عرفانی. این گفتار در (ص ۲۹۵ـ۳۰۲) مجموعه رساله‌های

او چاپ افست بچاپ رسیده است . و این جز «الهامیه» اوست. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب... مثنوی: ای وجود تومنبع انوار .

1127 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۵ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان کلیات) آغاز برابر نمونه ، (۲۳۳ پ ۲۳۸پ) [رؤیت] .

1128ـ**قاهره، دارالکتب**۱۸مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۹۶۶**،آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «رسالة فی‌الفرق بین‌القرآن والحدیث » آمده، (۷۷ـ۷۸ پ) [مخطوطات ۱ : ۲۴۹] .

1129 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۴۱ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد . **۱۱۰۹** : ضمن مجموعه رساله‌های او (۲۵۸پ۲۶۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1130 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۸۲ : نستعلیق، با تاریخ **۱۱۱۱** در مجموعه رساله‌های او (۴۲۶رـ۴۲۸ر) ، آغاز برابر ، در نسخه عنوان «رساله» دارد [رؤیت] .

1131 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۳ : نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۳۹۳ ـ ۴۰۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

1132 **ملك** ۴۱۸۴/۲۹ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی، **۱۲۵۸** آغاز برابر (۲۲۶رـ۲۲۹ر) [رؤیت] .

مرآت‌القرآن = ترتیب زیبا

از حافظ محمود الورداری .

1133ـ**قاهره**، دارالکتب۳۵م مصاحف: نسخ‌محمود فرزندمحمد، **۱۰۷۹**[ف. مخطوطات ۲:۱۴۲] و بنگرید: ترشیح‌البیان ص ۱۰۹.

المستخلص

در بخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد .

مطهر الآیات

ازمحمود فرزند مهدی حسینی (بنگرید: تحفةالامیر: ۸۱)، که‌در تبریز بدستورعباس‌میرزا ولیعهد و بنام فتحعلیشاه قاجار ، در ۱۲۴۵/۱۸۲۹ در یك مقدمه و سه جدول و یك خاتمه بانجام رسانیده است : جدول ۱ ـ تطبیق سوره‌ها باجزءها ۲ـفهرست‌سوره‌ها ۳ـفهرست آیتها، خاتمه‌درشمارش واژه‌های قرآنی. **آغاز** حمد بیحدچون‌کلمات‌ربانی منتظمی را سزاست که جواهر لآلی الفاظ قرآنیه را .

1134 ـ **دانشگاه** ۳۴۴۷ : نسخ گویا نگارنده ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌آمده: در یك مقدمه وچهار جدول و خاتمه ، ۷۷گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۵۷]

1135ـ ـ **دانشگاه** ۸۴۶ : نسخ‌تاریخ یاد نشده ، از روزگار نگارنده ، زدین، شاید نسخه‌ای باشد که نگارنده بدربارپیشکش‌کرده است ، ۶۸گ۱۶ س [ف . دانشگاه ۱:۲۱۳]

الملتقط من معانی حرزالامانی

از محمد فرزند محمود شریف سمرقندی، از سدهٔ ۷ـ۸(ابن‌یوسف) (بنگرید: عین‌الترتیل ص ۹۱ و مبسوط ومضبوط ص۹۶) قصیده‌ایست در چهل وچهار بیت در تجوید وسپس گزارشی از آن شعرها به نثر از خود او نزدیك به چهارصد بیت‌نبشته‌آغاز: نون ساکن نیزوتنوین بعد ازوگربا بود۔ چون بخوانی همچو من‌بعد او بدل‌گردد به میم .

1136 ـ **مجلس** ۸۲۱/۲ ـ ۸۲۲ :

نستعلیق شاید زین‌العابدین‌محمد **۸۶۵**، ۲۳۰س ۹ ک [ف . مجلس ۳ : ۳۸] .

منافع سور قرآن = خواص‌الایات

نام قاریان و علامتهای ایشان

1137 ـ **شیراز دکترعینی** : نوشتهٔ محمد فرزند محمد طاهر گیلانی، در بارفروش، به تاریخ **۱۲۱۲** درش پیش از آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۶] .

نجوم‌الفرقان فی‌الکشف عن آیات‌القرآن

از مصطفی فرزند محمد سعید ، که در ۱۲۷۱؟ (= نجوم‌الفرقان) نگاشته است (دانش پژوه) در «مخطوطات ۲ : ۲۱۱» آمده فهرست سوره‌های قرآنی‌است که بروزگارمحمد اورنگ زیب مغولی هندی نگاشته شده است . **آغاز**: حمدوسپاس متعالی‌ازمقیاس‌قیاس‌سزاوار جناب احدیت است که از آیات کتاب .

1138 ـ **همدان** ۶۸۸ ، مدرسهٔ غرب همدان: گویا به‌خامهٔ نگارندهٔ [نسخه‌ها۵: ۳۶۴].

1139 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ تفسیر فارسی: نسخ بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، ۱۵۹ گ ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۱].

نخبة‌القرآن

از علی‌اکبر احمدی .

1140 ـ **شیراز ، خانقاه احمدیه** ۲۷۰ : بخامهٔ نگارنده ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

النقاوة فی آداب‌التلاوة

از حسین‌کاشفی بیهقی، نگارندهٔ « مواهب علیه : ۶۲» . در آداب خواندن قرآن در یك مقدمه وسه مقاله . **آغاز**: الحمدلله‌الذی نزل‌ـ القرآن علی عبده تنزیلا .

1141 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ م مواعظ فارسی : تعلیق زیبا، بی‌تاریخ ، ۱۸۸ گ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۱] .

نورالایمان فی‌فضائل‌القرآن

از محمدطاهر فرزند محمدحسین شیرازی قمی (بنگرید : تحفهٔ شاهی : ۸۲ از همو) . درخواص وفضایل سوره‌ها وقواعد قرائت‌قرآن، در مقدمه و چند فصل وخاتمه. **آغاز**: الحمدلله الذی انزل القرآن هدی للمتقین ...

1142 ـ **دانشگاه** ۴۱۰۸/۱: نستعلیق محمدحسین فرزند محمد شفیع حسینی طاهری نوادهٔ نگارنده در **۱۱۴۸** (ص۱ـ ۵۷) سپس «تحفهٔ عباسی» درعقاید و«جامع صفوی» [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۰۸۶] .

نیروزیه

درحکمت الهی و اسرار فواتح سوره‌های قرآنی ، در سه فصل .

1143 ـ **مجلس** ۳۶۴/۳ : نستعلیق ، تاریخ یاد شده [ف . مجلس ۲ :۳۶۴] .

وجوه‌القرآن

آغاز : هذا کتاب وجوه القرآن . بنام خداوند بخشندهٔ بخشایگر.حرف‌الف. آخرت. بدانکه آخرت در قرآن بهشش وجه باشد .

1144 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۴/۱ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ محمود (گ۱ـ ۸۸ر) ۱۹ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۳۴]

وجوه‌القرآن

دربخش فرهنگنامه‌ها خواهد آمد .

وحی و الهام = مخزن‌الاسرار

هادیهٔ قطبشاهی در استخراج آیات الهی

از محمدعلی‌کربلائی، شاگرد محمدفرزند خاتون عاملی، و بدستور او وبنام عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵–۱۰۸۳) نگاشته‌است . کشف‌الایات است در دو بخش : ۱ – آیتها به‌ترتیب آغاز آنها ۲ – آیتها به ترتیب پایان آنها . **آغاز:** حمد و درود حضرت معبود که در افتتاح کلام مجید واقع شده .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۰۱ . استوری ۱:۵۱، ۱۲۲۵ (نسخه‌ها) .

1145 – **قاهره**، دارالکتب ۶ تفسیر فارسی طلعت : نسخ یوسف فرزند محمد فرزند حسین موصلی ، نیمهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۸۷ ، آغاز برابر نمونه ، ذرین ، ۱۷۸گ ۱۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۳۳].

1146 – **دانشگاه** ۳۴۹۰/۱ : نسخ سدهٔ **۱۱–۱۲** (۲ب – ۱۳۳ ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۸].

1147–**قاهره**، دارالکتب ۱۰۴ زکیه: نوشتهٔ حسین‌فرزند احمد، در**۱۱۶۲**، بخش‌دوم کتاب است ، ۱۰۱گ۱۶س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۶] .

1148 – **ادبیات** ۷۴ جوادی : نسخ و نستعلیق احمد فرزند محمدعلی شیرازی ، ۸ رمضان **۱۲۳۵** [ف . ادبیات ۳ : ۶۷] .

1149 – **قاهره** ، دارالکتب ۵ تفسیر فارسی : نسخ محمد رضا فرزند بابا حاجی ، رجب **۱۲۵۵**، ۱۶۰ گ ۱۶س [ف.مخطوطات ۲ : ۲۲۶] .

1150– **حقوق** ۱۸۸ج : نسخ **۱۲۷۴**، آغاز دردیباجه افتادگی دارد ، ۱۵۵ گ۱۹س [ف . حقوق : ۲۲۵] .

1151 – **قاهره** دارالکتب ۱۰۳زکیه : نسخ ، بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۷ گ۱۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۶].

فهرست مؤلفین علوم قرآنی (۱)

الف ـ یاء

آقا محمد، ملا آقا
مفصل البیان فی علم القرآن : ۶۰
ابراهیم فرزند محمد آمدی بردعی .
تفسیر آیة فاخلع نعلیك : ۲۳
میرزا محمد ابراهیم فرزند ملاصدرشیرازی
عروةالوثقی : ۵۳
ابن خاتون عاملی امامی
تفسیر . ۱۶
ابن عماد
تجوید منظوم : ۷۹
مخارج حروف : ۹۸
ابن کمال پاشا
حقایق الدقایق : دقایق الحقایق ۴۸
ابن همام شیرازی
روضة القلوب : ۴۹
فتحنامه : ۵۴
ابوبکر عتیق سورآبادی
اشارات التفسیر فی بشارات التذکیر : ۳
تفسیر : ۱۷
ابوبکر فرزند عمر
تفسیر : ۱۶
ابوتراب فرزند عبدالغفور هروی
کنزاللطائف : ۹۵

ابوالحسن فرزند ابراهیم حروفی
جاودان نامه ۳۸
ابوعلی سینا
ترجمهٔ تفسیر سورهٔ توحید : ۱۱
ترجمهٔ تفسیر سورهٔ فلق : ۱۲
ترجمهٔ تفسیر سورهٔ ناس : ۱۲
میرابوالفتح حسینی شریفی اردبیلی
آیات الاحکام : ۳۲
تفسیر شاهی : ۳۲
ابوالفتوح رازی، حسین
روض الجنان : ۵۰
سید ابوالقاسم قاری
لؤلؤئیة : ۹۵
نظم اللالی : ۹۵
احمد اشکوری، فرزند محمد کاظم
بحرالمعارف : ۷
احمد بخارائی، ابونصر فرزند نصر
انیس المریدین وروضة المحبین: ۶
احمد رومی
دقایق الحقایق : ۴۸
احمد بخارائی، زاهد درواجکی
تفسیر = لطایف العرفان : ۱۶
احمد جریر بخارائی فرزند محمد
الشفاء فی نقل اختلافات القراء : ۹۱

(۱) فهرست نامها ازنگارنده ونویسنده وجزآن، و نام کتابها به ترتیب تهجی وتاریخ نگارش و فهرست نسخه‌ها برحسب‌پیشی درتاریخ تحریر ، در پایان کتاب خواهد آمد ، و برای آسانی کار مراجعه‌کننده برای هرچند بخشی از یك‌گروه، فهرستی بدینگونه خواهیم داشت .

احمدزوالی دولت‌آبادی، فرزند شمس‌الدین
البحرالمواج والسراج الوهاج : ۷
احمد سکاکی فرزند محمد
اسرار التنزیل : ۱۰۵
ترجمهٔ خواص الایات : ۱۰۵
ترجمهٔ الدرالنظیم: ۱۰۵
احمد شاه ولی‌الله دهلوی
ترجمهٔ سورهٔ کهف : ۱۵
احمد طبسی
درالنظیم فی‌خواص قرآن العظیم: ۱۱۴
احمد طوسی تاج‌الدین ابوبکر
جامع‌الستین، الستین‌الجامع : ۳۸
احمد عارف حسینی
سرورالارواح : ۵۱
احمد علوی عاملی فرزند زین‌العابدین
لطایف غیبی و عواطف لاریبی: ۵۷
احمد کازرونی فرزند عبدالله مرشدی
شرح‌الدرة : ۹۰
احمد نیشابوری فرزند حسین
اختلاف هجاء قرآنی : ۶۹
احمد همدانی فرزند حسین
تجوید : ۷۲
ادهم خلخالی، عزلتی
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۸
محمد اسعد افندی. تفسیرآیةالکرسی: ۲۴
محمد اشرف ورنو سفادرانی
عروةالمتقن : ۵۴
اعتمادالسلطنه مراغه‌ای
کشف‌المطالب : ۱۱۸
افضل‌الملك شیرازی، غلامحسین
افضل التفاسیر : ۳
امام حدادی
تفسیر منیر : ۳۵
امام‌الدین کجانی کهدمی
جمع‌القواعد : ۸۶
مجمع القواعد : ۹۷
مفردهٔ عاصم : ۱۰۲
محمد امین الدین صدیقی علوی
تفسیر امینی : ۲۷
اندخودی لؤلؤی
ینابیع‌العلوم : ۶۷
محمد باقر مجلسی، مجلسی
پرسش وپاسخ : ۹
تفسیرآیت نور : ۲۵
محمد باقر میرداماد
امانت الهی درتفسیرآیت امانت : ۴
میرزا محمد باقر نواب لاهیجانی
تحفةالخاقان : ۱۰
بونانی، معطر
نسمات معطر : ۶۶
شیخ بهائی، محمد
تفسیر : ۱۶
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۹
پیرجمال اردستانی
کشف‌الارواح، یوسف نامه : ۵۵
میرتقی انجو
تفسیرآیت نور : ۲۶
محمد تقی بیك کاشانی فرزند محمد حسین
تفسیرآیهٔ رب‌المشرقین : ۲۳
محمد تقی کرمانی، مظفر علیشاه
بحرالاسرار، سبع‌المثانی : ۶
مجمع‌البحار : ۵۸
محمد جعفر خشتی دوانی
احسن التفاسیر : ۲
محمد جعفر شریعتمدار استرآبادی
ایضاح مشکلات القرآن : ۱۱۶

تجوید : ۷۲
سلك‌البیان : ۱۱۶
محمد جعفر لاهیجانی
مصباح الخزاین : ۵۹
محمد جعفر یزدی فرزند محمد
تحفة‌السعید فی‌علم التجوید : ۸۱
جلال الدین رئیس‌العلماء شبیرخاقانی
تفسیر جلالی : ۲۷
سید جلیل طارمی حسینی
تحفة الطالبین : ۱۱
جنون
تفسیر سورهٔ یوسف : ۳۲
چرخی، یعقوب
تفسیر : ۱۹
حاجی حافظ شفتی گیلانی
تجوید : ۷۲
حافظ رومی، محمد
مطلوب قاری : ۹۹
حافظ شرف
عمدة‌القاری : ۹۱
حافظ کلان
درة الفرید : ۸۷
حافظ عزالدین
تجوید منظوم : ۷۹
حاشیه برقصیده: ۸۶
حسن اصفهانی فرزند محمد
بحرالمواج : ۸
حسن تونی فرزند شجاع
شرح قصیدهٔ لامیه : ۹۱
حسن قاری
تبصرة القراء : ۷۱
حسن میسمی فرزند ابراهیم
ترجمهٔ رفع‌اللثام، اماطة اللثام : ۱۱
حسن کرمینی فرزند محمد
اعراب قرآن و شأن نزول : ۱۰۶
حسین فرزند عثمان
ایجاز المعانی، ایضاح‌المعانی : ۷۰
تجوید : ۷۲
منهاج‌النشر فی‌قراآت العشر : ۱۰۳
حسین فرزند محمد
وقوف و فوائد : ۱۰۴
حسین اسفراینی فرزند شجاع
مفید در معرفت تجوید : ۱۰۲
محمد حسین تبریزی
خواص سور قرآن : ۱۱۴
حسین بیهقی کاشفی فرزند علی
جواهرالتفسیر، العروس : ۴۲
مواهب علیه، تفسیر حسینی : ۶۲
النقاوة فی‌آداب التلاوة : ۱۲۰
حسین حلیم پیری، جمال الدین
مفردهٔ ابن‌کثیر : ۱۰۱
حسین جرجانی فرزند حسن
جلاءالاذهان : ۳۹
حسین حسینی قاری
تحفة‌الکلام : ۸۴
حسین خوارزمی
تفسیر آیهٔ ثمانیه من الضأن، مدارالافهام: ۵۹
حسین زنگنه فرزند علیخان
بدایع البیان : ۸
حکیم تمیمی
خواص آیات و سور قرآن : ۱۱۴
دبیرالدین همدانی، علی‌اکبر
ناسخ التفاسیر : ۶۶
دوانی، محمد
تهلیلیه، کلمة التوحید : ۳۶

دهدار، محمد
الف انسانیت = تفسیر سورهٔ وضحی ۳
تفسیر آیهٔ الاالی‌الله تصیرالامور : ۲۲
تفسیر آیهٔ فلاقسم بمواقع النجوم : ۲۳
تفسیر سورهٔ الم نشرح : ۲۸
تفسیر سورهٔ نور : ۳۱
تفسیرسورهٔ والضحی = الف انسانیت ۳۲
رجائی
درهٔ منظومه، درة النظمیه : ۸۸
رشیدالدین ابوالفضل میبدی
تفسیر عرفانی = کشف الاسرار : ۳۳
کشف‌الاسرار : ۵۵
محمد رضا امامی خاتون آبادی
تفسیر : ۱۹ ، ۱۶
خزائن الانوار : ۴۵
محمد رضا سبزواری فرزند محبعلی
تحفةالمحسنین : ۸۴
راحت جان : ۸۹
محمد رضا نصیری طوسی
تفسیرالائمة لهدایة الامة : ۲۶
محمدرضا همدانی فرزند محمد امین
الدر النظیم فی‌تفسیر قرآن العظیم : ۴۸
محمد رضا همدانی فرزند محمد جعفر
منتخب التجوید : ۱۰۳
محمد رضا قاینی
حیات جاودانی : ۸۶
محمد رضا یزدی فرزند قاسم
کشف‌الایات والسور : ۱۱۸
رضا علی شیرازی فرزند عبدالغفور
تجوید منظوم : ۷۹
زاهد درواجکی، احمد بخارائی
تفسیر : ۱۶
محمد زکی همدانی فرزند ابراهیم
تجوید : ۷۳
محمد زمان تبریزی فرزند محمد طاهر
تجوید : ۷۳
سجاوندی، محمد فرزند طیفور
کنزاللطائف : ۹۵
قرائت سورهٔ حمد : ۹۳
سعدالدین حموی (محمودی)
آداب قرائة سورهٔ یاسین : ۱۰۵
خواص سورهٔ یاسین : ۱۱۴
ملامحمد سعید لاهیجی فرزند محمد
شرح حرزالامانی : ۹۰
سلیمان (سلمان)
اشارات رموز : ۳
محمد سمیع درهرودی فرزند اردلان
ترشیح‌البیان فی‌توضیح القرآن : ۱۰۹
سمرقندی
تجوید : ۷۳
شاملی
تنبیه الاحوال، تجوید شاملی : ۸۶
محمد شریف نوری فرزند محمدباقر
منتخب تقویم اللسان : ۱۰۳
شمس‌الوالدی حافظ
تفسیر لااله الاالله : ۳۴
محمد صالح قزوینی برغانی
بحرالعرفان : ۷
ملاصدرا شیرازی
عروةالوثقی : ۵۳
صدر الدین محمد دشتکی شیرازی
السفیرالعرشی، تفسیرآیت‌الکرسی: ۵۱
شافع حشر : ۵۲
صفی
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۹
ملا محمد طاهر
تفسیر سورهٔ فاتحه و اخلاص : ۲۹

طاهر حافظ اصفهانی فرزند عرب
جمع درقراآت : ۸۶
درالفرید . ۸۸
مفردهٔ ابن عامر : ۱۰۱
مفردهٔ حمزه : ۱۰۱
مفردهٔ نافع : ۱۰۲
طاهر حافظ اصفهانی فرزند مؤمن
التجرید فی‌التجوید : ۷۱
عین‌التنزیل : ۹۱
محمد طاهر تبریزی فرزند محمد زمان
زینة‌القراء : ۸۸
طاهر شهفور اسفراینی
تاج‌التراجم فی‌تفسیرالقرآن للاعاجم: ۹
محمد طاهرشیرازی قمی فرزند حسین
تحفهٔ شاهی : ۸۲
فضیلت سورهٔ قدر : ۱۱۷
نورالایمان فی فضایل‌القرآن ۱۲۰
طهماسبقلی
بحور القرآن : ۱۰۷
عبدالجلیل حسینی قاری
تجوید : ۷۳
عبدالجواد خادم
قواعدالقرائة : ۹۴
عبدالحسیب علوی فرزند احمد
عرش سماء التوفیق : ۵۳
سید عبدالحسین خاتون آبادی
شرح حرزالامانی : ۹۰
عبدالرحمان جامی
تفسیرآیهٔ لااله‌الاالله، تهلیلیه : ۲۵
تفسیر جزالنباء : ۲۷
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۹
تفسیر سورهٔ یاسین : ۳۲
تهلیلیه، کلمة‌التوحید، تفسیر لااله ۳۶

عبدالرحمان فرزند محمد
جواهرالقرآن : ۱۱۰
خواص الایات : ۱۱۰
عبدالصمد شوشتری فرزند حسین
وقف : ۱۰۳
عبدالصمد کاشانی فرزند کمال
تجوید تطویل : ۷۸
خواجه عبدالله انصاری
تفسیر عرفانی (۱) : ۳۳
عبدالله درهرودی فرزندداردلان
ترشیح البیان فی‌توضیح القرآن : ۱۰۹
عبدالله بیضاوی فرزند عمر
ترجمهٔ انوار التنزیل : ۱۱
عبداللطیف
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۹
عبدالوحید گیلانی
سرالعالمین : ۵۱
سلوک‌الملوک، تفسیر سورهٔ فاتحه: ۵۲
عتیق سورآبادی = ابوبکر
عزالدین جوریدی فرزند بهاءالدین
حاشیه برقصیده : ۸۶
عزالدین زنجانی
تفسیر : ۱۸
سید عزیزالله حسینی مدرس
تهلیلیه، تفسیرکلمة التهلیل : ۳۶
علایی شیرازی فرزند محیی
تفسیرآیت‌الکرسی : ۲۴
علی استرآبادی = عمادالدین علی
علی بخارائی فرزند علی
تاج‌القصص : ۱۰
علی بیهقی کاشفی فرزند حسین
حرزالامان : ۱۱۰
مخارج حروف : ۹۸

(۱) همان «کشف‌الاسرار» میبدی‌است، دراین راهنمایی‌مدیون‌آقای عبدالحسین حائری هستم.

ملك **علی تونی**
آیات‌الاحکام : ۱
محمدعلی حسینی قاری فرزند اسماعیل
تحفة القراء : ۸۳
بیان المشکلات : ۱۰۸
علی خراسانی فرزند محمد
کفایة : ۹۵
علی شریف خراسانی فرزند محمد حسین
تفسیر محمد شاهی : ۳۴
محمد علی رجاء زفره‌ای
تجوید : ۷۴
علی زواره‌ای اصفهانی فرزند حسن
آثارالاخیار : ۱
تحفهٔ جهان : ۱۰
ترجمة الخواص ، تفسیر زواره‌ای : ۱۳
شأن نزول قرآن : ۱۱۶
منبع‌الکرامة : ۶۰
علی شریعتمدار فرزند محمد جعفر
بوستان : ۷۱
محمد علی قادری قاضی
روح‌الارواح : ۴۹
علی کربلائی فرزند حسین
انوارالهدایة : ۵
هادیهٔ‌قطبشاهی‌دراستخراج آیات‌الهی: ۱۲۱
محمد علی کورساری (کوهساری)
حیات القلوب : ۸۷
علی کوکنی مهائمی نوائتی
بیان السعادة : ۸
محمد علی یزدی فرزند محمد
تفسیر : ۱۹
علی‌اکبر فرزند محمد
قرائة : ۹۲
علی‌اکبر احمدی
نخبة القرآن : ۱۲۰
علی اکبر شیرازی
تفسیر سورهٔ مائده : ۳۱
علی‌اکبر همدانی، دبیرالدین
ناسخ التفاسیر : ۶۶
سیدعلی اکبر یزدی فرزند مرتضی
مظهرالتبیان فی‌ترجمة الاتقان : ۶۰
علی‌رضا شیرازی فرزند حسین
ترجمهٔ سلطانی : ۱۵
علیمحمد شیرازی ، باب
شرح سورة الکوثر : ۵۳
عماد الدین علی استرآبادی شریف
تجوید القرآن : ۷۴
تحفهٔ شاهی : ۸۲
قرائت عاصم : ۹۳
مفردهٔ عاصم : ۱۰۱
عماد محمد طارمی
فردوسیه : ۵۴
عمر فرزند محمد نسفی
تفسیر : ۱۹
عنایت‌الله طبرسی لاریجانی
کاشف الرموز : ۱۱۸
غلامحسین ادیب زندی شیرازی
افضل التفاسیر : ۳
غلامعلی رئیس یزدی تفتی
تفسیر سورهٔ آل عمران : ۲۷
فتح‌الله کاشانی ، فرزند شکرالله
خلاصة المنهج : ۴۵
منهج‌الصادقین : ۶۰
فضل‌الله حروفی
جاودان نامه : ۳۸
فخرالدین رودباری فرزند احمد
ترجمهٔ سورهٔ توحید : ۱۱
فخرالدین عراقی، ابراهیم
حمدله، تفسیر. . . : ۴۴

فیض کاشانی، محسن
امانت، تفسیر آیهٔ . . . : ۵
ترجمهٔ تفسیرصافی : ۱۲
قاسم فرزند ابراهیم .
ترجمهٔ جریده فی‌شرح‌القصیده : ۸۵
سید قاسم فرزند نورالله
مطلع‌الشمس : ۹۹
محمد قاسم تبریزی فرزند میرمحسن
تحفة‌الطالبین : ۸۳
شرح حرزالامانی : ۹۰
محمد کاظم تبریزی فرزند شاه محمد
ترجمة البرهان : ۱۱
ملامحمدکاظم هزارجریبی فرزند محمد شفیع
ارشاد الصبیان : ۱۰۵
گلشن بردعی ، ابراهیم
تفسیرآیهٔ فاخلع نعلیك : ۲۳
مجلسی
فضیلت قرآن و فضائل سور : ۱۱۸
محسن شیرازی
تفسیرآیات : ۲۲
محمد محسن معلم فرزند سمیع
تجوید القرآن : ۷۴
محمد فرزند عبدالجلیل، جلال‌الدین
تجوید سورهٔ فاتحه : ۷۹
محمد فرزند محمود، صدر
غریب القرآن : ۱۱۷
محمد اردستانی فرزند محمد ، میر میران
تفسیر سورهٔ هل‌آتی : ۳۱
محمد اسامه فرزند اسحاق
شرح جواهرالایات : ۵۲
محمد استرآبادی، فخرالدین فرزندحسین
تفسیرآیة الکرسی : ۲۴
محمد استرآبادی فرزند ابوطالب
تفسیرآیة الکرسی : ۲۴
محمد اشکوری لاهیجی فرزند علی
ترجمةالقرآن : ۱۵
محمد اصفهانی فرزند حسن
بحرالمواج : ۸
محمد بلخی
دقایق الحقایق : ۴۸
محمد بلعمی فرزند محمد
ترجمهٔ تفسیر طبری : ۱۲
محمد بیدگلی کاشانی فرزند عبدالوهاب
اعراب القرآن : ۱۰۷
خواجه محمد پارسا بخارائی .
تفسیر : ۱۹
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۳۰
محمد جرجانی فرزند علی
تجوید القرآن : ۷۴
محمد حافظ حسینی فرزند مهدی
تحفة الامیر : ۸۱
مظاهر محمودیه : ۱۰۰
محمد خلیفه فرزند احمد
مناهج‌التلاوة : ۱۰۲
محمد رومی فرزند یوسف حافظ
مطلوب قاری : ۹۹
محمد زوزنی فرزند محمد
وقف وصل : ۱۰۳
محمد سروستانی
عدد القرآن : ۱۱۷
محمد سمرقندی شریف فرزند محمود
رسم المصحف : ۱۱۵
عین‌الترتیل : ۹۱
مبسوط و مضبوط فی‌القرآآت : ۹۶
الملتقط من‌معانی حرزالامانی : ۱۱۹

محمد سجاوندی فرزند طیفور = سجاوندی

محمد شیرازی فسوی

تحفة الغرایب : ۱۰۸

محمد طبری، فرزند جریر

ترجمهٔ تفسیر طبری : ۱۲

محمد عقیلی، تقی‌الدین

تفسیر سورهٔ هل‌آتی : ۳۲

محمد قاری فرزند حیدر .

تحفة القاری : ۸۳

محمد قاری فرزند علی

خزانة‌الاسرار : ۱۱۲

محمد قاری فرزند مهدی حسینی

مختار القواعد : ۹۹

میرزا محمد قمی فرزند رضا

تفسیر : ۱۹

میرزا محمد قمی فرزند رضای مشهدی

کنزالدقایق، کنزالحقایق : ۵۶

محمد کاخی (کاظمی) فرزند شمس‌الدین

رسم الخط : ۱۱۵

سلیمانیه : ۸۸

محمدیه دربیان قواعد قرآنیه : ۹۷

محمد کاشانی فرزند علی

تحفهٔ جلالی : ۸۱

محمد کاشانی فرزند محمد = نورالدین

محمد کاشانی = محمد بیدگلی

محمد کلباسی فرزند محمد

تفسیر آیهٔ بسمله : ۲۳

محمد کورساری فرزند حسنعلی

بحرالنور : ۷۱

محمد گلشنی فرزند فتح‌الله

تفسیر سورهٔ قدر : ۳۰

محمد گنابادی فرزند حیدر محمد

بیان السعاده ۸

محمد لاهیجانی نواب فرزند باقر

اسرارالقلوب فی‌اوصاف المحبوب : ۲

تفسیرآیهٔ وبشرالذین آمنوا : ۲۶

سید محمد لواسانی فرزند محمود

ناسخ التفاسیر : ۶۶

محمد مازندرانی فرزنداسدالله

مظاهر محمدیه : ۱۰۰

محمد معلم فرزند محمود

تجوید : ۷۵

میرزا محمد نائینی

تفسیر آیهٔ نور : ۲۶

سید محمد نوربخش فرزند محمد

تفسیرآیهٔ فمن‌کان یرجو لقاء ربه : ۲۳

تفسیر منظوم : ۳۴

محمد نیشابوری فرزند احمد (محمود)

البصایر فی‌الوجوه و النظایر : ۱۰۷

محمد نیمدهی فرزند علی

الانوار فی معدن الاسرار : ۵

محمد هروی

تحفة الغرایب : ۱۰۸

محمد یزدی فرزند ابوبکر

تجوید : ۷۴

محمود بروجردی فرزند نجف

شأن نزول و اسباب تنزیل‌آیات : ۱۱۶

محمود تبریزی فرزند محمد علوی

خزائن القرآن : ۸۷

محمود حسینی فرزند مهدی

مظاهرالایات : ۱۱۹

محمود دزفولی فرزند عبدالله

تحفة الاخلاص : ۸۰

قواعدالتجوید : ۹۴

مختصرالتجوید : ۹۹

محمود شبستری فرزند عبدالکریم

تفسیر سورهٔ فاتحه : ۳۰

محمود علوی فاطمی فرزند محمد
مفاتیح‌التنزیل : ۱۰۰
محمود کاشانی فرزند ابوالقاسم
جواهرالاعمال : ۴۲
محمود الورداری، حافظ
مرآت القرآن : ۱۱۹
مختار اعمای اصفهانی
درج مضامین : ۸۷
شرح درج مضامین : ۹۱
مختار القراء : ۹۸
مصطفی فرزند ابراهیم قاری تبریزی
ارشاد القاری : ۶۹
تحفة الابرار : ۸۰
تحفة القراء : ۸۴
ملحق تحفة القراء : ۱۰۲
متممة تحفة القراء ۹۷
مصطفی فرزند سعید کاشانی
امارات الکلم الرحمانیة : ۱۰۷
نجوم‌الفرقان فی‌کشف‌آیات‌القرآن ۱۲۰
مظفر جوینی فرزند محمد
خواص آیات و حروف : ۱۱۳
مظفرحسین فتوحی کوبنانی کرمانی
تفسیر سورهٔ یوسف : ۳۲
مظفر علیشاه = محمد تقی‌کرمانی
معزالدین کازرونی = احمد
محمد معصوم استرآبادی فرزند محمدامین
لوامع التأویل : ۵۷
معطر بوناتی
نسمات معطر : ۶۶
معین‌الدین جامی هروی جوینی
احسن القصص : ۲
معین مسکین فراهی
احسن القصص(۱) تفسیرسورهٔ یوسف: ۲
بحرالدرر ، حدایق الحقایق : ۴۴
الواضحة فی‌تفسیر سورة الفاتحة : ۶۷
محمد مقیم یزدی فرزند علی
سفینة النجاة : ۵۲
ملا ملك علی تونی
آیات الاحکام الفقهیة : ۱
موسی فرزند ولی فردوسی
تسهیل القراء : ۸۵
محمد مؤمن فرزند عبدالکریم قاری
خلاصة القرائة : ۸۷
محمد مهدی عقیلی فرزند نعیم
فضل قرآن : ۱۱۷
ملا میرقاری کوکبی گیلانی کاشانی
اسرار القرآن : ۱۰۶
میرمیران = محمد اردستانی
محمد نبی سجستانی فرزند قمرعلی
مطلوب القاری : ۱۰۰
نجفقلی شربتدار
جواهر القرآن : ۱۱۰
نصرت فرزند اسکندر عمر
تحفة الحفاظ : ۸۱
خواجه نصیرالدین طوسی
تفسیر سورهٔ اخلاص : ۲۸
ملا نظرعلی طالقانی فرزند سلطان حافظ
کلمات القرآن : ۱۱۸
شاه نعمت‌الله ولی کرمانی
تفسیرآیة کل شیء هالك... : ۲۵
تفسیرآیة وکلمة القاها الی مریم : ۲۶

(۱) نسخهٔ 7 احسن‌القصص دیگریست نگاشتهٔ ۴۷۰ . دراین راهنمایی مدیون‌آقای محمد تقی دانش‌پژوه هستم .

توحیدیه، تهلیله : ۳۵
تفسیر سورهٔ توحید، تفسیر قل‌هوالله: ۲۸
تفسیر سورهٔ فاتحه : ۳۰
تفسیرلااله‌الاالله، جادوییه، توحیدیة: ۳۴
حروف، نقطهٔ حروفیه : ۱۱۱
سجدات : ۱۱۵
شرح آیهٔ نور ، لوایح : ۵۲
مخزن الاسرار، فرق میان وحی والهام :
فرق میان قرآن وحدیث : ۱۱۸

نورالدین محمد کاشی
مبین : ۵۸

نهانی جامی
تحفة الوالدین : ۸۵

میرزا محمد هادی شریف نایینی
یوسفیه : ۶۷

محمد هادی مترجم مازندرانی
ترجمة القرآن : ۱۶

محمد هادی ، سبزواری میرلوحی
اعلام الاحباء فی حرمةالغناء فی القرآن والدعاء : ۱۰۷

محمد هاشم
تجوید : ۷۵

سید هاشم توبلی کتکانی بحرانی
ترجمة البرهان : ۱۱

یار محمد سمرقندی فرزند خداداد
قواعد القرآن : ۹۴

یعقوب چرخی فرزند عثمان
تفسیر : ۱۹

یمنی یافعی
درالنظیم فی‌خواص قرآن العظیم : ۱۱۴

یوسف اندخودی لؤلؤی
ینابیع‌العلوم : ۶۷

بخش چهارم

ریاضی

الف

آلات جرثقیل = جرثقیل

ابصار = رساله در . . .

ازغیاث‌الدین منصورفرزند امیرصدرالدین شیرازی دشتکی، درگذشتهٔ ۹۴۳ یا۹۴۸ . در یك مقدمه و دو مقاله ویك تکمله .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۹۵ ، ۱۱۰۹ — دانشمندان آذربایجان : ۳۳۱ــ هدیةالعارفین ۲ : ۴۷۵ .

1153 ــ پاریس ، ملی ۱/۵۹۵ : نستعلیق ابوالخیر محمد تقی فارسی **۹۳۴** در قزوین [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۴] .

اربعین = چهل سؤال

ارتفاع = رساله در . . . = مرآتیه

از بدر طبری، بدرالدین طبری که «سی فصل» خواجه را درسالهای ۸۲۴-۸۲۵ گزارش کرده ومحشی «اصول اقلیدس»گفتاریست دردو فصل۱ــ معرفت بالای اشخاص اززمین۲ــ معرفت ارتفاع اشخاص مرتفع از زمین معمود . این گفتار «مرآتیه» نیزخوانده شده است. **آغاز:** اما بعد چنین گوید ... بدرطبری... که بعضی ازاحبا ازاین کمینه سئوال کردندکه ارتفاع اشیا.

بنگرید : کاهنامه س ۱۳۱۱ : ۱۴۷ — احوال وآثار خواجه، مدرس: ۱۲۲ــ مؤلفین مشار ۲ : ۹۵ .

1154ــ **دانشگاه** ۱/۱۲۴۶ : در ۲۷ ج۱ **۱۰۸۴** یا **۹۸۴** درآکرهٔ هند مقابله شده است، آغاز برابرنمونه، (۵۷پ ــ ۶۳ ر) در فهرست «ارتفاع = رساله در . . . » یاد شده است [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۰۴].

1155 ــ **مجلس** ۳۱/۶۵۹۴ (فهرست نشده) : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در مجموعه (ص۳۱۲ ــ ۳۱۹) آغازبرابرنمونه، درنسخه بنام «مرآتیه» آمده است [رؤیت] .

1156 ــ **سپهسالار** ۱۸/۲۹۱۱ : نستعلیق**۱۰۹۲** درشهراجمیرهند (ص۷۳-۷۵) آغاز برابر نمونه، درنسخه «مرآتیه» یاد شده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۰۰] .

1157ــ **رضوی**۹/۵۸۷۸ تا۵۸۸۵ : تاریخ یاد نشده (گ ۴۷ ــ ۵۱). **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۲۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۶۵۸].

ارتفاع آفتاب و ستارگان =

اسطرلاب کروی، در بخش ستاره‌شناسی

ارتفاع الجبال

از محمدزمان فرزند محمدصادقا نبالجی دهلوی شافعی حنفی، او بسال ۱۱۳۰ «خلاصة الحساب» بهائی را گزارش کرده، و رساله‌ای در هیئت نیز در ۱۱۲۰ نگاشته بود.

1158ـ **آصفیه ۷۰** : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۱: ۸۰۶ بنقل ازاستوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۴].

ارثما طیقی = اعداد وفق

ارثماطیقی = رساله در ...

ناشناخته . چند گفتارست :

دریك مقدمه وسه باب است (نسخهٔ ادبیات محقق) : ۱ـ درکیفیت وفق محلق ۲ـ کیفیت وضع غیرمحلق ۳ـ کیفیت وضع مربعات، وهر باب درسه فصل . دردیباچه آمده که این علم ساخته‌ٔ فیثاغورث وارسطو به‌آن‌میبالیده‌است . **آغاز:** حمدله... اما بعد، برطبع سلیم و ذهن مستقیم نقاد پوشیده نیست که علم بقوانین حسابی وقواعد مسائل عددی .

1159ـ **مجلس ۵۳۸۹/۱۰** : نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (۳۵پ ـ ۴۲پ) جدولها سفید مانده ، آغاز نزدیك به نسخهٔ ۴۶ د الهیات [رؤیت] .

1160 ـ **لیندزیانا ۷۰۴** : نوشتهٔ **۱۱۴۸-۱۱۴۹** [نسخه‌ها ۴ : ۵۰ـ استوری]

1161 ـ **تبریز ، ادبیات** : با تاریخ **۱۲۳۶** و **۱۲۸۳** در مجموعه، دریك مقدمه و سه باب از کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲].

1162ـ **دانشگاه ۴۵۸۸** : نسخ سدهٔ **۱۳ - ۱۴**، گفتاریست دریك مقدمه و سه باب درفهرست بعنوان «اعداد وفق» یادشده است. آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۲۰].

1163 ـ **الهیات ۴۶/۱** د : نستعلیق محمد صادق حمدی گنابادی، ۱ ذیقعدهٔ **۱۳۵۲**

آغاز: الحمدلله تعالی علی نعمائه واشکر علی آلائه ... اصحاب علم ارثما طیقی یعنی اعداد وفق بجهت ضبط اعمال [ف. الهیات ۱: ۲۲۲].

ارشاد الحساب

از میرزا ابوالقاسم ملقب به‌فیوضات، زاده در ۱۳۰۵. در تبریز بچاپ رسیده است .

بنگرید: ذریعه ۱: ۵۱۳ـ تاریخ فرهنگ آذربایجان ۱: ۱۷۶ـ مؤلفین مشار ۱: ۲۷۳.

1164ـ **قم**ـ سید شهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده، [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

اسباب مهندسی = علم بکاربردن..

ازموسیو بهلوسرتیپ‌فرانسوی، درچگونگی اسباب مهندسی، ازکتابهای کلاسیك دارالفنون درپایان سدهٔ سیزدهم بوده. **آغاز:** هوالله تعالی، حسب‌الحکم. . . اعتضادالسلطنه عالیجاه موسیو بهلو.. بجهت تعیین‌نمودن مقدارانحطاط زمین.

1165 ـ **سپهسالار ۵۴۱** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۱۰پ) ۱۰س و بقیه سفید مانده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۱۶].

استخراج جدول لگاریتم = لگاریتم

1166ـ **مجلس ۲۷۳۶/۶** : نستعلیق عبدالحسین فرزندحاج‌میرعبدی محمد دزفولی در **۱۲۸۶** (ص ۱۵۷ـ۱۶۷) [ف. مجلس ۹: ۷۹] .

اشتراك وتداخل اعداد

1167ـ **پاریس P. ۱۶۹/۴** : نستعلیق تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۷۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۸] .

اشکال بیضی

ازحیدرقلی بیات نیشابوری، درهندسه که در ۱۳۰۱ بانجام رسیده است. و از اوست: رسم مجسمات، قبله‌نما، مخروط و اسطوانه و جزآن. **آغاز:** بیضی مسطح سطحی است که احاطه‌کند آنرا یك‌خط منحنی، چنانچه درآن دو قطر باشد.

بنگرید: ذریعه ۲: ۱۱۲ و ۱۷: ۴۶ ـ استوری، نسخه‌های خطی ۴: ۴۲.

1168ـ **مجلس** ۱۵۴: نستعلیق **۱۳۰۱** ۷۰گ [ف. مجلس ۲: ۸۴].

اصول جبر و مقابله

ازمیرزا علیخان ناظم‌العلوم محاسب‌الملك از استادان دارالفنون بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) درگذشتهٔ نزدیك ۱۳۱۷. و ازاوست: اصول علم حساب، اصول‌علم فیزیك یاحکمت طبیعی و جز آنها. این کتاب بسال ۱۲۹۷ درتهران بچاپ سنگ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۲: ۱۷۹ـ ف. مشار: ۱۱۸ـ مؤلفین مشار: ۴: ۴۲۹ ـ استوری. نسخه‌های خطی ۴: ۴۳.

اصول جبر و مقابله

از میرزا علیمحمد خان مترجم همایون فره‌وشی، ازفارغ‌التحصیلان دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه، زاده در۱۲۵۴خ که چندکتاب ریاضی درسی نگاشته و دو سفرنامه را بفارسی برگردانیده است. این کتاب بسال ۱۳۳۱ ق درتهران بچاپ سنگ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۲: ۱۷۹ ـ ف. مشار: ۱۱۳ـ مؤلفین مشار: ۵۹۱ـ استوری، نسخه های خطی ۴: ۴۲.

اصول علم جبر ومقابله

از میرزا آقاخان محاسب‌الدوله (۱۲۷۴ـ ۱۳۵۶) فرزند حسینقلی‌خان مهندس، وشاگرد دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه و میرزا عبدالغفار نجم‌الدوله، ونگارندهٔ اصول جغرافیای زمین‌وجزآن. این‌کتاب درتهران بسال ۱۳۰۵ و سپس در۱۳۱۰ بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۲: ۱۷۹ـ ف. مشار: ۱۱۸ ـ مؤلفین مشار ۶: ۴۸۳ ـ استوری، نسخه‌های خطی ۴: ۴۳.

1169 **قمـ** سید شهاب الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده، [سید عبدالعزیز طباطبائی]

اصول جبر ومقابله = اصول علم.

اصول موضوعهٔ اقلیدس

از قطب‌الدین محمود شیرازی (۶۳۴ ـ ۷۱۰)، گویا بخشی از«ترجمهٔ تحریراقلیدس» او باشد که بسال ۶۸۱ساخته است. گفتاریست دراصول موضوعهٔ اقلیدس درشش قضیه. **آغاز:** چنین‌گوید مولانا ... قطب‌الله والدین‌الشیرازی متع‌الله المسلمین بطول بقائه، که قضایایی که اقلیدس دراصول ذکرکرده است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۷۹ و ۹: ۸۸۴ ـ مؤلفین مشار۶: ۸۹ـ تذکرهٔ هفت اقلیم: ۲۴۹ تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۹۶ ـ فوائد الرضویه: ۳۶۴ـ معجم المؤلفین ۱۲: ۲۰۲.

1170 ـ **مجلس** ۵۳۹۵/۲ (فهرست نشده) نسخ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۴۳** (۲۷ر ـ ۳۱ر) بادایره‌های هندسی، آغاز برابر نمونه [رؤیت]

1171ـ **الهیات** ۷۶۴/۸ د: نستعلیق محمدحسن فرزند محمد علی سمنانی، ۵ صفر **۱۲۷۹** (۱۲۲پ ـ ۱۲۶پ) آغازبرابرنمونه [ف. الهیات ۱: ۳۸۹ و ۲: ۱۴۹].

اصول هندسه

از نجم الدوله (نجم الملك) عبدالغفار منجم باشی (۱۲۵۹-۱۳۲۶) در هشت مقاله ، بنام مظفرالدین شاه قاجار که بسال ۱۲۹۲ بچاپ رسیده است . وازوست : کفایة الهندسه درسه مقاله.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۲۱۳-ف. مشار: ۱۲۳ استوری، نسخه‌های خطی۴:۴۲- مؤلفین‌مشار ۳ : ۸۹۱-المآثر و الاثار : ۱۹۲ .

اعداد - رساله در . . .

از محمود معین، درپنج باب: ۱- در بیان عدد ۲- تکسیر ۳- وفق اعداد ۴- بیان دایره ۵- متفرقات. **آغاز:** امابعد، می‌گوید بنده.. محمود معین روهانی ، چون دیدم بقای حیات را از اکل وشرب .

1172 - **ملك** ۶۵۰۴/۴ : نستعلیق با تاریخ ۷شوال ۱۹۲ (**۱۰۹۲**) بهمین خامه در دفتر (۳۸پ - ۴۲ر) [رؤیت] .

اعداد = خواص اعداد

در بخش علوم غریبه خواهد آمد .

اعداد = منظومه‌ای در . . .

از سراینده‌ای با تخلص عزیز (بنگرید : مساحت) . منظومه‌ایست در ۲۴۵ بیت. **آغاز:** بنام آنکه هرگز وهم و افهام .

1173 - **مشهد، عبدالحمید مولوی** ش ف ۴۴۶/۸: نسخ، همراه «مساحت منظوم» وجز آن از همو، با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر ، [نسخه‌ها ۵ : ۶۲] .

اعداد اصم

ناشناخته، گفتاریست کوتاه باعنوان فائده در یك برگ. **آغاز:** هرعددکه اول او دو بود یا سه بود یا هفت بود یاهشت بود هرگز جذر ندهد ، و جذر اصم بود .

1174 - **دانشگاه** ۲۰۹۲/۶: نستعلیق **۱۰۵۷** (۳۷ پ - ۳۸ر) ۱۶س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۱۸] .

اعداد متحابه

از سید مسیح حسینی ، که در اوایل رجب ۱۰۸۷ به خواهش عزیزی نگاشته است . و در دیباچه از مولانا محمدباقر یزدی که رساله‌ای در این باره نگاشته بود و همچنین از «عیون - الحساب»او یادمیکند. **آغاز:** حمدله. والصلاة علی نبیه . . . و بعد ، فیقول . . . سید مسیح الحسینی ، که در اوایل شهر رجب .

1175 - **ملك** ۶۳۸۹/۱ : نستعلیق (۲ ر - ۲۴ پ) [رؤیت] .

اعداد وفق = رساله در . . .

از عبدالله خراسانی ، که برای شیخ خود حسین افندی پس‌از مسافرت حجاز نوشته‌است. **آغاز :** سپاس و ستایش بروفق اعداد نامتناهی مقرون به تسبیح و تمجید .

1176 - **قاهره** ، دارالکتب ۹ معارف اسرار فارسی : تعلیق خوب، تاریخ یادنشده ، ذرین [مخطوطات ۱ : ۲۶۱] .

اعداد و اوفاق

از میرزا محمد فرزند سلیمان تنکابنی (۱۲۳۴ - گویا ۱۳۰۲) .

بنگرید : مؤلفین مشار ۵ : ۵۱۰ .

1177 - **نجف**، سیدابوالقاسم خوانساری: [ذریعه ۲ : ۲۳۳] .

اعداد و اوفاق

ازیحیی فرزند احمدکاشانی، ترجمه‌ایست

بافزودگیهایی از «رسالة الوفق التام» عزالملة والدین الزنجانی، در یك مقدمه و دو باب و یك خاتمه.

1178 ـ **زنجان**، شیخ الاسلام: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۲ : ۲۳۳].

اعداد وفق = رساله در علم ...

گویا از یعقوب فرزند محمد فرزند علی طاووسی، از سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲.

1179 ـ **دانشگاه** ۲۴۷۵: نستعلیق گویا نگارنده، آغاز و انجام افتاده، در وفق اعداد وخواص غریبهٔ آن است درپایان جدول گ ۳۲ پ آمده: عمل یعقوب بن محمد... محفوظ ـ الدباج الطاوسی، ۱۱۴ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۴].

1180 ـ **دانشگاه** ۳۰۵۱ : نستعلیق نگارنده، بگواهی باستانی راد در صفحهٔ عنوان. در ۱۲۸۹ در زنخان در کتابخانهٔ رکن الدوله بوده است. **آغاز**: دو عدد اول و آخر یکی از آن دو را وفق مربع بباید کاست. نگارنده دراین گفتار خواص طلسمی اعداد را بیشتر در نظر داشته، ۱۱۰ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۹۵].

اعداد وفق

ناشناخته.

1181 ـ **ملك** ۵۷۹۹/۵: نسخ سدهٔ ۱۳ (۲۰۱ پ ـ ۲۲۱ پ) گفتاریست در اعداد و خواص آن و چگونگی اثر آنها در زندگی مردم، بر مبانی ریاضی وعلوم غریبه. **آغاز**: الحمدلله و الصلاة ... و بعد، بباید دانست که حکماء زمان و فیلسوفان جهان از علم حساب که خدایتعالی به‌بندگان فرستاده است [رؤیت].

اعداد وفق = ارثماطیقی

اعظم الحساب

از حافظ احمد فرزند محمد مغربی تلمستانی انصاری صائمی، گویا این کتاب را بنام و برای نواب اعظم الامراء محمد غوث خان (اعظم) ساخته است. اوکتاب «زبدة الحساب» خود را بسال ۱۲۷۰ نگاشته است.

1182 ـ **آصفیه** ۱۳۹: تاریخ یاد نشده [ف آصفیه ۱: ۸۰۶ـ ترجمهٔ استوری از بینش، نسخه‌ها ۴ : ۳۹].

اعمال ابی بکر الخلیل

گفتاریست باعنوان: اعمال ابی بکر الخلیل التاجر الرصدی، درتقسیم مثلثهای قائم الزاویه، اندازه گیری قوسها، دوران، قوانین انعکاس، اندازه گیری ارتفاع اجسام دوردست و جزاینها **آغاز**: فصل فی قسمة المثلثات القائم الزاویة، وهی مثلثات الاصول علی نسبة الارثماطیقی.

1183 ـ **بلوشه** ۱۸۸: بی تاریخ ازسدهٔ ۱۷م تازه‌تر [استوری، نسخه‌ها ۴ :۴۴].

اعمال قطعه = رساله در بیان ...

از نواب شمس الامراء بهادر امیرکبیر محمد فخرالدین خان فرزند ابوالفتح خان تیغ‌جنگ، (۱۷۸۰ ـ ۱۸۶۳م) اوکتابی بنام «ستهٔ شمسیه» بسال ۱۲۵۶ ق در شش جلد بزبان اردو نیز نگاشته است (فهرست آصفیه ۱: ۸۲۶) استوری جز این دو «شمس الهندسهٔ» او را نیز یاد کرده است.

1184 ـ **آصفیه** ۱۶۲ : ف آصفیه ۱ : ۸۱۰ [ترجمهٔ استوری از بینش، نسخه‌های خطی ۴ : ۴۰].

اقلیدس = مختصری در علم ...

در چند شکل.

1185 ـ موزهٔ بریتانیا Add ۷۲۶۱: ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۸۱۳. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۲].

اکر = رساله‌ای در ...

از ملامهدی فرزند ابی‌ذر نراقی درگذشتهٔ ۱۲۰۹، ترجمه و تحریریست از «تحریر اکر» خواجه نصیرالدین طوسی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۸۲ و ۹ : ۱۳۶ و ۱۱ : ۱۰۳ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۳۶۰ ـ هدیة الاحباب: ۱۸۰.

1186 ـ **تهران** ، حسن نراقی : بخامهٔ نگارنده ، ۲۴ ص [ذریعه ۱۱ : ۱۰۳].

الاکر المحمودية فی علم المثلثات الکروية

ازمیرزا محمود خان منجم قمی، نگارندهٔ «تقویم ناصری» ، در رمضان ۱۲۷۶ در پاریس هنگام تحصیل ، بنام اعتضادالسلطنه وزیر علوم نگاشته است .

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۷۴ .

1187 ـ **سپهسالار** ۵۳۸ : نستعلیق شکسته درپاریس **۱۲۷۶** شاید بخامهٔ نگارنده ، باتقریظ استاد او بخامهٔ خود بفرانسه درپایان کتاب، ۷۷ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار ۳: ۱۸۱].

القاب الربع

ناشناخته ، در بارهٔ انواع ربع از ربع مجیب و ربع مخترع و جز آنها .

بنگرید: ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۴۴ .

1188 ـ **نجف** ، محمدعلی خوانساری: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۲: ۳۰۰] .

انتخاب عمده

از کریم بخش ، نگارندهٔ «عمدة الحساب» برای ارسطو جاه ، بسال ۱۲۰۴ نگاشته است. استوری میافزاید : گویا ۱۲۰۴ درست نباشد زیرا اعظم الامراء غلام سعید خان بسال ۱۱۴۵ زاده شده است [استوری ترجمهٔ بینش] .

1189 ـ **آصفیه ...** : نوشتهٔ ۱۲۰۴ نسخهٔ اصل دست‌نویس [نسخه‌ها ۴ : ۳۵ ـ ف . آصفیه ۱ : ۸۰۶].

انگشت شماری

ازشاگرد شیخ بهائی (م ۱۰۳۰)، که «کافی» را نزد او مقابله‌کرده است ، درپاسخ شاه صفی (۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) در بارهٔ گفتهٔ فردوسی : نه اندر نه است و سه اندر چهار ... در نکوهش محمود غزنوی، دراین‌گفتار ازشاه وشیخ بهائی بمانند مرده یاد میکند (دانش پژوه) . **آغاز** : بعد الحمد والصلاة . ازافصح‌الشعراء والمتکلمین بندهٔ با اخلاص خاندان طیبین وطاهرین حکیم فردوسی ... در بسیاری از نسخ معتبره ...

1190 ـ **دانشگاه** ۹۴۴/۵ : نستعلیق داود فرزند محمد شریف ، در **۱۰۹۳** (۷۳ ر ـ ۷۷ ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۸۳۷] .

انگشت شماری = عقد انگشت

از حسین ابیوردی . **آغاز** : بدانکه معرفت عقد انگشت‌چنانستکه‌کهین‌دست‌راست‌را .

1191 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۵۰ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبای محمدنظیف ، در **۱۱۷۷** (گ ۱۳۲ پ) مجموعه [مخطوطات ۱ : ۲۱۹].

انگشت شماری = حساب العقود

از شرف‌الدین علی یزدی معمائی، فرزند

شیخ جامی ازسدهٔ نهم، درگذشتهٔ ۸۳۰ یا ۸۵۰ یا ۸۵۸، نگارندهٔ : ظفرنامه، حلل مطرز وجز آنها . **آغاز :** بعد از حمد پروردگاری که اصناف الطاف بی‌غایت و انواع . . . نوزده صورت از هیات و اوضاع اصابع بر بدایع انسانی بازاء عقود و اعداد وضع کرده .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۱ و ۹ : ۵۱۷ تذکرة الشعراء غنی : ۷۲ ـ مجالس العشاق : ۱۶۷ ـ تذکرهٔ دولتشاهی : ۶ـ هفت اقلیم : ۱۷۳ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۴۹۷ـ آتشکدهٔ آذر : ۱۲۰ ـ آتشکدهٔ آیتی : ۲۹۵ ـ ریاض العارفین : ۳۶۵ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۲۷۵ ـ ازسعدی تاجامی : ۳۸۹ .

1192ـ **مجلس ۵۱۳۸/۴۸**: نستعلیق با تاریخ **۲۴ ـ ۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون (گ ۱۸۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1193ـ **مجلس ۶۵۹۴/۵۱** (فهرست نشده): نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در مجموعه (ص ۵۰۷ ـ ۵۰۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت]

1194ـ **دانشگاه ۱۰۳۵/۳۲**: شکسته نستعلیق شهاب‌الدین دیباجی ، در **۱۰۹۸ـ ۱۰۹۹** از روی نسخه‌ایکه بخامهٔ سالك الدین محمد حموی یزدی پزشك فرزند مؤید نوشتهٔ ذیحجهٔ ۱۰۲۸، که در آن گواهی داده بوده‌که نگارش نیای اوست . آغاز برابر نمونه (ص ۲۸۱ ـ ۲۸۲) [ف. دانشگاه ۴: ۸۳۶] .

1195ـ **بلوشه ۶۷:** ازسدهٔ**۱۷**م تازه‌تر شاید ازشرف‌الدین باشد [استوری. نسخه‌های خطی ۴ : ۵۰] .

1196ـ **رضوی** ۶۷ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۲۱]

انگشت شماری = عقود انگشتان

از ملامهدی فرزند ابی‌ذرنراقی درگذشتهٔ ۱۲۰۹. این گفتاردرذریعه‌بعنوان«عقودانگشتان» ودرفهرست مجلس«عقودانامل»ودرف. سپهسالار «انگشت‌شماری» یادشده‌است. **آغاز:** حمدبیحد وثنای بیعد، سزاوار درگاه‌آفریدگاریست. . . اما بعد، چنین‌گوید . . . مهدی‌بن . . .

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۳۰۲ـ هدیة‌الاحباب ۱۸۱ـ فوائد الرضویه : ۶۶۹ـ مؤلفین مشار ۶ : ۳۶۰ .

1197ـ **سپهسالار ۶۵۵۰/۳**: تاریخ یاد نشده (۱۱۳پ ـ ۱۲۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۲۰۱] .

1198ـ **مجلس ۱۲۳۲/۲**: تاریخ یاد نشده (ص۷۲ ـ ۷۹) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۵ : ۵۰۲] .

انگشت شماری = عقد انامل = حساب العقود

ناشناخته .

بنگرید: ذریعه ۷: ۹، ۱۱ـ ف. دانشگاه ۴ : ۸۳۵ .

1199 ـ **دانشگاه ۹۴۴/۶** : نستعلیق داود فرزند محمد شریف ، در **۱۰۹۳** (۷۷ ر ۷۸پ). **آغاز :** درنظر ارباب دانش جلوه‌گر میگردد ، که نوزده صورت ازهیأت و اوضاع اصابع [ف. دانشگاه ۴ : ۸۳۷] .

1200ـ **علی‌اصغرمهدوی ۲۸۲/۲۱** نسخ محمدطاهر فرزند ولی‌محمد طبیب‌مشهدی در**۱۳۰۹** (ص۱۴۰ـ۱۴۱) [نسخه‌ها۲: ۱۰۶]

1201ـ **پاریس ۱۶۹/۲۴ P.**: تاریخ یاد نشده. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷۷۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۹] .

اوراد معتمدیه

از محمد صادق اصفهانی ، ازسدهٔ سیزدهم دریك مقدمه و ده مقاله ویك خاتمه، در ستاره شناسی برای منوچهرخان گرجی معتمدالدوله فرمانروای اصفهان . **آغاز** : الحمدلله الذی خلق سبع السموات ... حمد بیحد و ثنای بیعد مرخداوندی را روا و سزاست .

1202ـ **ملك** ۳۲۷۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، زرین، ۱۳۲گ۱۵س [ف. ملك۴۱]

اوراجه = ذخیره در سیاق

اوزان = صاعید

اوزان شرعی

از شیخ بهائی، محمدبن الحسین درگذشتهٔ ۱۰۳۰ برای سلطان محمد پادشاه خدابنده (۹۸۵ ـ ۹۹۶) بسال ۹۸۵ در دوازده فصل نگاشته است، ودرآن ازواحدهای وزن ومساحت شرعی گفتگو میکند. و دربارهٔ کراز روی وزن ومساحت اندازه‌های گوناگون: گوشه‌دار، گرد هلالی، نعلی ، اهلیلجی وشلجمی و جز آن را نشان میدهد. **آغاز:** حمدله... وبعد برضمایر اولی ابصار هویدا وظاهراست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۳ ـ تذکرهٔ نصر آبادی: ۱۵۰ ـآتشکدهٔ آذر: ۱۷۰ـ سرگذشت بهائی نفیسی ـ مؤلفین مشار ۵ : ۴۲۱ـ فوائد الرضویه : ۵۰۲ .

1203ـ **دانشگاه** ۹۵۷/۳ : نستعلیق محرم **۱۲۰۲** (۶۷د ـ ۵۸د) [ف . دانشگاه ۴ : ۸۳۸] .

اوزان عرف

ناشناخته. اوزان عرف درمحلهای گوناگون است به‌ترتیب تهجی .

1204ـ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه۳/ ۳۴۵ نوشتهٔ رجب **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۵: ۲۲۴].

1205ـ **موزهٔ بریتانیا**۹/۱۹۶۱۹ : باتاریخ **۱۱۰۳** دردفتر (۲۸۰پ ـ ۲۸۲پ). در اسامی اوزان واکیال بترتیب حروف تهجی فیلم آن دردانشگاه ش ۶۹۴هست [فیلمها ۱ : ۵۲۵] .

اوزان ومقادیر

از محمد باقر فرزند ابوالقاسم حسینی تبریزی و ازوست «الرسالة المقداریة» بعربی که بسال ۱۰۸۸ بانجام رسیده و در ۱۳۰۰ بعنوان «رسالة مقادیر الشرعیة» چاپ شده‌است

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۲۶ـ مؤلفین مشار ۲ : ۱۰ـ ف . مشار عربی : ۴۸۵ .

1206ـ **الهیات** ۶/ ۱۳۰ د : نستعلیق عبدالحسین فرزند مفید شیرازی ، در **۱۳۰۶** (۵۳پ ـ ۶۳د) ۲۰س [ف. الهیات ۱: ۲۴۳]

اوزان و مقادیر

از محمدرضا فرزند محمدهاشم یزدی .

1207ـ **ملی، تبریز** ۳۲۱۰: تاریخ‌یاد نشده ، همراه با « اوقات شب و روز » از همو [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲].

اوزان و مقادیر = مقداریه

از محمد مؤمن فرزند علی حسینی شیعی امامی، زنده‌در۱۰۳۱ برای‌محمدقطبشاه(۹۸۹ـ ۱۰۲۰) گویا دردکن، دریك مقدمه ویك فصل‌و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه دربیان مجملی ازمقصود، فصل در بیان دوازده مقدار مشهور ، خاتمه درسه فایده. ودرآن از کتابهای فقهی و پزشکی بهره برده است . و در فرهنگ ایران زمین بچاپ رسیده‌است. **آغاز**: بعد از حمد و سپاس افزون ازحد و مقدار... چنین‌گوید ...

محمد مؤمن بن علی الحسینی، که قدر ومقدار
بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۵۷ . فرهنگ
ایران زمین : ۳ جلد ۱۰.
1208ـ رضوی. . : ضمن «تذکارات»
یا (تذکاری) بخامهٔ نگارنده بتاریخ **۱۰۳۱** که
زنده بودن او را در این تاریخ میرساند در
ذریعه بعنوان «میزان المقادیر» یادشده [ذریعه
۱۵ : ۲۵۷] .
1209ـ **دانشگاه** ۱۲۵۷/۲۸ : نسخ
علی نقی فرزند حاجی محمد امین‌قاری ساروی
درذیحجهٔ **۱۰۸۶** (۱۰۰پ ـ ۱۰۷ر) آغاز
برابرنمونه. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۴۹
هست[ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۷۳].
1210ـ **دانشگاه** ۴۳۲۵/۲ : نستعلیق
نزدیك **۱۰۸۹** (ص۴۷ ـ ۸۴) آغاز برابر
نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۶] .
1211 ـ **یزد، علومی . . .** : نوشتهٔ
۱۰۹۰، درفهرست آمده: در سه‌فصل [نسخه‌ها
۴ : ۴۴۵] .
1212ـ **شیراز، خانقاه احمدیه** ۴/
۱۳۱ : نوشتهٔ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۴] .
1213ـ **علی‌اصغر مهدوی** ۵۹۲/۱۲
سدهٔ **۱۲** نوشتهٔ محمد اسماعیل فرزند عبدالنبی
نصیری، برای محمد فرزند محمد مقیم رضوی،
بایادداشت مؤرخ **۱۲۰۳** دراهر، (۱۷۶پ ـ
۱۸۶پ) [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۵] .
1214 ـ **مجلس** ۱۸۰۸/۳ : نوشتهٔ
نزدیك **۱۲۳۵** (ص۶۶-۶۷ هامش و ۶۸-۷۲
متن) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹:۴۰۷]
1215ـ **علی‌اصغر مهدوی** ۲۸۲/۲۰
نسخ محمدطاهر فرزندولی محمدطبیب مشهدی
در**۱۳۰۹** (ص۱۳۰ ـ ۱۳۹) [نسخه‌ها ۲ :
۱۰۶] .

1216ـ **رضوی** ۶۶ ریاضی : نستعلیق
تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی
۳ : ۳۲۰] .
1217ـ **رضوی**۹۵ ریاضی: نسخ‌تاریخ
یاد نشده، آغاز برابر نمونه، وقف ابن‌خاتون
۱۰۶۷، ۲۵گ ۱۵س [ف. رضوی۳ : ۳۳۰]
1218ـ **فرهنگ خراسان**: ۱۳الف
تاریخ یادنشده **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۲۱۶۵
هست [فیلمها ۱ : ۱۸] .

اوزان و مقادیر

بنام میرزا حسنخان اعتماد السلطنه فرزند
علی‌خان‌مراغه‌ای، وزیرعلوم‌ورئیس‌دارالتألیف
روزگار ناصری (شعبان ۱۲۵۹ ـ ۱۳۱۳) .
فصل ۱ـ تواریخ قدیمه وجدیده. . . ۲ ـ اصول
قوانین‌اوزان ومقادیر ۳ـ قانون نگارنده برای
اوزان ومقادیر. ودرپایان نتیجهٔ خیال‌نگارنده
درشش فصل پیشنهادهای خود را آورده است .
آغاز: رساله درباب مقیاس اوزان ومقادیر و
غیرها درحجم وکیل ونقد وسطح .
بنگرید : مرآت البلدان ۲ : ۹۰ـ گفتار
قزوینی درمجلهٔ یادگار س۵ ش۳ـ دانشمندان
آذربایجان : ۱۲ـ مؤلفین مشار ۲ : ۵۹۴ .
1119ـ **ملك** ۸۹۹: نستعلیق **۱۳۰۳**،
۲۵گ ۱۰س [ف. ملك ، فارسی : ۴۴] .

اوزان و مقادیر

ناشناخته .
1220ـ **دهخدا** ۲۰/۴: نستعلیق سدهٔ
۱۱ با تاریخ **۱۰۴۸** در دفتر ، گفتاریست از
دانشمندی‌شیعی‌واندازه‌های‌پزشکی‌وفقهی‌راگرد
آورده‌است. **آغاز**: مقداریه. بعضی از اوزان‌را
که درکتب‌عربی و فارسی ازفقه‌وطب درمواضع
احتیاج بیشترمذکورمیگردد [نسخه‌ها۳:۳۴].

1221 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۷۹ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۴۴۸ ـ ۴۵۰) آغاز و انجام و شمارهٔ فصلها (۳ فصل) و عنوانها بمانند نسخه ۸۷۴/۳(1219)سپهسالاراست، بایدیکی باشد [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۳] .

1222ـ **سپهسالار** ۸۷۴/۳: نستعلیق ع/۱۴ **۱۲۴۶** (۱۰۲ ر ـ ۱۰۳ پ) گفتاری است درمقادیر: درسه فصل. **آغاز:** فصل دراوزان و آن مشتمل است برسه فصل ... ۱ـ در اوزان صغار... ۲ـ اوزان‌کبار... ۳ـ تحویل اوزان [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۲] .

1223 ـ **سپهسالار** ۶۴۶۵/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۹۹ر ـ ۱۰۰پ) **آغاز** : حمدله . اما بعد، این رساله‌ایست دربیان اوزان شرعیه بدانکه علما (ده) اوزان شرعیه؛ مثقال ودرهم ر ذیرآنرا [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۳] .

اوزان و مقادیر = میزان‌المقادیر

ایجاز الحساب

از محمد امین فرزند محمد سعید علوی . که بسال ۱۰۷۲ بروزگار اورنگ زیب، دریك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه نگاشته است . **آغاز:** الحمدلله الذی‌متعنا بنعمائه بلاحساب

1224 ـ **رامپور،** نذیر احمد ۲۴۴ : تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ استوری، . نسخه‌های خطی ۴ : ۳۳] .

ب

بحرالجواهر فی‌علم الدفاتر

از سید عبدالوهاب فرزند محمد امین شاهشاهانی حسینی اصفهانی، زنده در۱۲۵۳ . درعلم سیاق و دفترداری، دردوبحر ویك‌ساحل و هربحری درچند شط و هرشطی به نهرها و هرنهری به‌رشحه وجدول تقسیم‌شده است. بحر ۱ـ درعلم حساب درسه شط ۲ـ درقوانین دفتر داری در دوشط. که بسال ۱۲۷۱ و پس ازآن بارها بچاپ رسیده‌است. **آغاز(۱):** پس‌ازحمد یزدان پاك و درود نامعدود برروان مصدقه... **آغاز (۲) :** یگانه خدایی را ستایش که از توجیه ثنایش سررشتهٔ داران دفاتر .

بنگرید : ذریعه۳ : ۳۲ـف. مشار:۲۰۵ مؤلفین مشار ۴ : ۲۵ـ استوری ، ترجمهٔ تقی بینش، نسخه‌ها ۴ : ۴۵ .

1225ـ **دانشگاه** ۵۰۶۱/۲: نستعلیق ج/۱ **۱۰۶۸** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۷۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۰]

1226ـ **دانشگاه** ۲۱۰۱/۲ : نستعلیق ابوتراب حسینی، در**۱۲۵۸** (۵۰پ ـ ۸۱ د) ۸۲گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۳۰].

1227ـ **معارف (ملی)** ۱۳۱۷/۵ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا باقر تفرشی ، **۱۳۷۰** درتهران، ۷۶گ ۱۵س ،آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. معارف ۲ : ۹۶] .

1228ـ **مجلس** ۲۱۲۴: تحریرمتوسط دوشنبهٔ ۸ رمضان **۱۳۷۰**، آغازبرابر نمونه۱، ۱۲۶ص [ف. مجلس ۶ : ۱۰۴].

1229 ـ **خانیکوف** ۱۲۵ : نوشتهٔ **۱۲۷۲** [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۵] .

1230ـ **الهیات** ۵۶۸/۱ د : نستعلیق عبدالرحیم فرزند ابوالحسن شریف ۱۵ج ۲/ **۱۲۸۹** (۵پ ـ ۱۳۸ د) آغاز برابرنمونهٔ **۱** [ف. الهیات ۱ : ۳۳۱] .

1231 ـ **دانشگاه** ۳۹۷۱ : شکسته نستعلیق و سیاق سدهٔ **۱۴**، ۹۶گ ۱۱س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۸] .

1232 ـ **مجلس** ۵۶۹۹ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۴** بامهر مؤرخ ۱۳۲۳ [رؤیت]

1233 ـ **مشهد، عبدالحمید مولوی** نستعلیق، تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۵ : ۱۲].

بدایع فنون

از مدنی مال Médni - mal فرزند هرمه‌نراین، یابنوشتهٔ ایوانف دهرمه‌داس‌نراین فرزند کلیان مال کاتیه سکسینه. در حساب که بسال ۱۰۷۴ بروزگار اورنگ زیب در آتاوه Itáwah تقریباً براساس‌لیلاوتی Lilavati درنه (یا ده) باب نگاشته است (استوری . نسخه‌های خطی) **آغاز:** جهان، جهان نیایش و بید القهاری .

1234 ـ **آصفیه** ۳۱۲: نوشتهٔ **۱۲۶۲**ق [ف. آصفیه ۱ : ۸۰۶] .

1235 ـ **ایوانف** ۱۴۹۷ : سدهٔ **۱۸** م [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۳] .

1236 ـ **بلوشه** ۲۱۷۸ : سدهٔ **۱۸** م [استوری ، نسخه‌های ۴ : ۳۳] .

بدر الحساب

ناشناخته .

1237 ـ **آصفیه** ۱۸۲ : نبشتهٔ ۱۱۰۰ (آصفیه ج ۱ : ۸۰۶) [استوری ، نسخه‌های خطی ۴ : ۱۹] .

بدیع الحساب

ازرجبعلی بیك فرزند فاضل بیك، درحساب وجبر . که بسال ۱۲۶۳ در کانپور هند بچاپ رسیده است .

بنگرید: ذریعه ۳: ۷۳ـ ف. مشار:۲۱۲ استوری ، نسخه‌های خطی ۴ : ۴۴ .

1238 ـ **ادبیات** ۴۳۹ : چاپی [ف . ادبیات ۳ : ۱۱] .

برهان الحساب

از محمد فرزند علی خطاط . در بیست و چهار باب .

1239 ـ **مغنیسا گندل** ۱۷۹۴ : نسخ یکشنبهٔ ۱۴ج۲/**۶۸۵** درشهر سولای ، ۹۸گ ۱۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۳ هست . [فیلمها ۱ : ۲۱] .

بساط غریب

از محمد ناصرالدین حیدرآبادی .

1240 ـ **آصفیه** ۳۴ : تاریخ یاد نشده [آصفیه ۱ : ۸۰۶ ، استوری ، نسخه‌ها ۴: ۴۶]

بسط الحساب

ازعبدالله‌فرزند شیخ‌عیسی‌صدیقی سهروردی کوپاموی، دریك مقدمه و چند فصل . **آغاز :** سپاس و ستایش بیحد ولاعد، بهیزدان جهان.

1241 ـ **رامپور، نذر احمد** ۲۴۶ : تاریخ یاد نشده [استوری ، نسخه‌های خطی ۴: ۴۵] .

بیکت چنتامنی ترجمهٔ . . .

ترجمهٔ Bikat chinta mani استوری به‌نقل از براون ضمیمه ۲۱۰ (۶۶ Kung's پالمر : ۲۵)آنرا یادکرده است، و می‌افزاید Chinta mani نام نگارندهٔ کتابیست درحساب که دربرج بهاخا Brajbhäkhä نوشته شده گویا بعنوان بیکت Bikat .

1242 ـ **دانشگاه کمبریج** ۶۶: تاریخ یاد نشده نستعلیق [استوری، نسخه‌ها ۴: ۴۶].

پ

پرسش و پاسخ پادشاه روم و دختر قیصر با پادشاه عراق

چهار پرسش پادشاه‌روم و پرسش دختر قیصر باچند پرسش و پاسخ دیگر، همه‌ریاضی است.

1240ـ دانشگاه ۵۱۸۶/۲: نستعلیق ۹۳۵ (پایان مجموعه) (۴پ ـ ۱۱ر) آغاز: سئوال اول که پادشاه روم ازپادشاه عراق‌نمود. سلطان جلال دولت و دین شاه شرق و غرب پیوسته‌باد دولت وجاه وجلال تو [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۱].

پرسش و پاسخ

پرسشها ازخواجه نصیرالدین محمدطوسی درگذشتهٔ ۶۷۲، که از اثیرالدین ابهری کرده است. پرسش یکم الهی و دوم طبیعی و سوم ریاضی می‌باشد: ۱ـ چگونه از یك چیز چند چیز پدیدآید؟ ۲ـ زمان و جنبش چه بستگی بهم دارند؟ ۳ـ مرکز دایره‌ایکه حامل مرکز دائرهٔ دیگر باشد چه‌خواصی‌دارد، وجنبش‌های جرمهای آسمانی چگونه‌است. آغاز: هرچند زروزگار بیدادیها است . . . جناب همایون و ذات میمون ... اثیرالملة والدین...

بنگرید: آثار و احوال خواجه، مدرس رضوی ۲۸۴، ۲۸۵.

1241ـ مجلس ۲۹۳۸/۱۹: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۹۵ در دفتر، (ص۳۶ـ ۴۰) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «نامه» یاد شده [ف. مجلس ۱۰ : ۳۵۶].

1242ـ دانشگاه ۱۰۳۵/۹: تعلیق، تاریخ یاد نشده (ص ۱۰۴ ـ ۱۰۵) [ف. دانشگاه ۴ : ۳۸۱].

پرکار = تشریح الاعمال

پرکار = تشریح در پرکار

پرکار اربعه = رفیعید

پرکار = رساله در ساختن . . .

از محمد رضا فرزند محمد هاشم یزدی، زنده در ۱۲۶۲.

1243ـ تبریز، ملی ۳۲۱: نوشتهٔ خود نگارنده، همراه اوزان، اوقات شب وروز هردو ازهمو [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۴].

ت

تألیفیه = رساله‌ای در تناسب تألیفی

از شیخ‌زاده ابواسحاق فرزندعبدالله خادم کوبنانی. گزارشی است برمسئلهٔ ریاضی تناسب تألیفی «حلل مطرزه» شرف‌الدین علی‌یزدی‌که در رمضان ۸۶۳ درکرمان، دریك مقدمه و سه مطلب و یك خاتمه نگاشته است. تاریخ انجام درپایان گفتارآمده‌است. آغاز: نقل ازه‌حلل مطرزه»درفن معما... معتبردرتناسب‌تألیفی حال فصل حدود است وحال طرفین.

1246ـ دانشگاه ۲۴۱۷/۵: نسخ و نستعلیق خود نگارنده، ع۲۶/۸۶۸ در جرون (ص۴۲۵ ـ ۴۳۵) همراه هفت گفتار دیگر جزآخرین همه بخامهٔ نگارندهٔ آنهایعنی همین

شیخ‌زاده است: ۱ـ شرح شمسیه به‌عربی ۲ـ حل مسئلهٔ اقبال و ادبار، عربی ۳ ـ حاشیهٔ شرح ملخص عربی ۴ـ شرح زیج ایلخانی، فارسی ۵ـ تألیفیه ۶ـ تضعیف بیوتات شطرنج «تضعیفیه» فارسی ۷ـ شرح سی فصل بعربی، ۳۲۳گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۵۲].

تاریخ ناصری

از محمد مهدی فرزند محمد حسن فرزند محمد حسین بدیع الزمان چلبی منجم، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) دراستخراج تاریخ از سال ۱۲۶۴. **آغاز**: الحمدلله ذی المحامد الزاخرة ... اما بعد، چنین گوید... وگویا ازهموست ترجمهٔ تحریر اقلیدس.

1247ـ **ملك** ۳۷۴۵ : شکسته نستعلیق ع۱۶/**۱۲۹۶**، ۱۶گ ۱۹س [رؤیت].

1248 ـ **ملك** ۳۲۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۹گ ۹س، زدین [رؤیت].

تبدیل سطوح

از نواب شمس الامرا امیرفرخندعلی، در گذشتهٔ ۱۲۴۹. که در ۱۲۵۱ چاپ شده است.

1249ـ **آصفیه** ۱۳ : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۱ : ۸۰۲ ـ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۷].

تبصرة اولی الالباب فی علم الحساب

آغاز: الحمدلله المنزه عن ادراك الانام.

1250ـ **خانیکوف** C ۱۲۸ : تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ استوری. نسخه‌ها ۴ : ۵۱].

تبصرة الحساب

1251 ـ **لیندزیانا** Lindesiana ۶۶۹ب : منتخب **۱۱۴۲** هـ [ترجمهٔ استوری. نسخه‌ها ۴ : ۵۱].

تجارت بوزجانی = ترجمهٔ کتاب تجارت

تحریر اقلیدس منظوم

ناشناخته.

1252ـ **آصفیه** : [ف. آصفیه ۱ : ۸۰۸ ش ۱۷۶. استوری، ترجمهٔ بینش ـ نسخه‌ها ۴ : ۱۴].

تحریر الصدر

از صدرالدین محمد فرزند زبردست خان که پیرامن ۱۱۳۵ میزیسته است. گزارشی است بر «خلاصة الحساب» شیخ بهائی. واز نگارنده است: ارشاد الوزراء (موزهٔ بریتانیا: ۲۳۳ Or) و تحفة الصدر (فرسنامه).

بنگرید: مؤلفین مشار ۵ : ۴۸۴ ـ ف، طبی، نجم‌آبادی: ۲۱۷.

1253 ـ **لاهور**، دانشگاه پنجاب : تاریخ یاد نشده [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۸].

تحفه

ازشیخ بهائی، بهاءالدین محمد فرزند عزالدین حسین عاملی‌جبعی درگذشتهٔ ۱۰۳۰. درتحقیق مقدار کر از روی وزن و مساحت، برای سلطان محمد خدابنده (ذریعه) یا شاه تهماسب صفوی (استوری) در دوازده فصل و این جز «تحفهٔ حاتمیهٔ» اوست. در ذریعه دو رساله دراین‌باره برای اویادکرده: «تحفه» بفارسی و برای خدابنده (۹۸۵ ـ ۹۹۶) و «رسالة فی‌الکر» بعربی برای شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴). **آغاز**: حمدله و صلی‌الله علی سیدنا محمد ... وبعد میگوید فقیر... این رساله‌ایست در تحقیق کر و طریق ضرب آن مشتمل بر...

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۰۲ و ۱۷: ۲۸۸. مؤلفین مشار ۵ : ۴۲۱ .

1254 ـ **ملك** ۳۲۲۹/۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۸۳ب ـ ۹۲ پ) آغاز برابر نمونه نام کتاب در نسخه دیده نشد [رؤیت] .

1255ـ **بانکی پور** سدهٔ ۱۸م درمجموعه (۲۷آ ـ ۳۲ب) **آغاز:** حمدله. . . اما بعد، برضمیر اولی‌الابصار هویدا [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۰] .

تحفة الامیر

ازاسفهسالار، بنام ظهیرالدین‌محمد (بابر فرزند تیمور گورکان) دریك مقدمه وسه مقاله: مقدمه درآنچه قبل از شروع لازم است . مقاله ۱ـ در علم هیئت فلکی در بیست وهشت باب و هریك درچندفصل ۲ـ مساحت زمین دریك‌مقدمه وچند فصل ۳ـ برخی ازقواعد حسابی در بیست ویك فصل. این‌کتاب‌پس‌از زیج یادصدگورکانی الغ‌بیك ساخته شده است ودرآن ازسال ۱۵۴۴ اسکندری یادشده است (دانش پژوه). **آغاز:** حمد نامحدود وثنای نامعدود و سپاس معرا از توهم ... امابعد، چنین‌گوید ... اسفهسالار...

1256 ـ **دانشگاه** ۳۳۳۸ : نستعلیق نگارنده، بایادداشتی‌ازهمو: این‌«رسالهٔ‌فارسی» را خواستم بشما بدهم ولی سزاوارندیدم. گویا خطاب به‌همان ظهیرالدین باشد، ۲۴۸ص۱۹س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۵].

تحفة الرشاد

ازناشناس، بنام‌بالاپرشاد Bala-Prashad فرزند چند لولعل Chandulal در شش مقدمه وشش فصل . **آغاز:** موجودی‌که کنهش.

1257ـ **ایوانف، کرزن** Curzon ۵۸۲: سدهٔ ۱۹م، ۲۰۰گ [ترجمهٔ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۵۱] .

تحفة الصدور

ازمحمد فرزند عبدالکریم داجی غزنوی، که در ع۲۶/۷۴۴ بنام شمس‌الدوله در حساب در پنج مقاله نگاشته است (کشف‌الظنون) استوری‌میافزاید: الداجی‌شایدمنحرف‌السراجی باشد. پالمر تاریخ نگارش را ۶۴۴ یاد کرده اسماعیل پاشا نگارش آنرا ۷۴۴ نوشته ولی استوری۶۴۴رابرترمیداند. **آغاز۱:** حمدله... اما بعد فان النبی ص ... **آغاز۲:** لباب‌الاول فی‌معرفة الضرب .

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۳۶۸ـ استوری نسخه‌ها ۴ : ۲۰ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۵۲.

1258ـ **قاهره دارالکتب** ۱ حساب فارسی: نوشتهٔ **۷۷۰**، آغاز برابرنمونه، تاریخ نگارش ۷۴۴ در فهرست آمده، ۱۱۱گ۱۳س [مخطوطات ۱ : ۶۲] .

1559ـ **براون** ضمیمهٔ ۲۷۶ : نوشتهٔ **۹۳۲** Trinityr ۲۹ : ۱۳ [پالمر، ص۶۱ نسخه‌ها ۴ : ۲۰] .

تحفهٔ شاهی

از زین‌الدین علی ، ترجمهٔ رساله جبر و مقابلهٔ جلال‌الدین یوسف فرزند سلطان محمد مودودچشتی شهید مدفون درمزار خواجه حور است، برای شاه اسماعیل صفوی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱۷

1260 ـ **اصغر مهدوی** ۲۸۱/۶ : نستعلیق محمدابراهیم سپاهانی وسلطان حسین و دیگران در مجموعهٔ مؤرخ ۷ شوال **۱۱۰۷** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵] .

تحفهٔ قطبشاهی = شرح خلاصة الحساب

ازحسین حاجی ابراهیم‌شریفی شاهرودی بسطامی، ترجمه‌ایست نه بلفظ‌ از «خلاصة الحساب» شیخ بهائی بنام عبدالله قطبشاه(۱۰۲۰-۱۰۸۳) در «مخطوطات» ترجمه‌ای با همین سرآغاز از معبودی فرزند ابراهیم شاهرودی بسطامی یاد شده، در «ذریعه» بعنوان شرح یاد شده است. **آغاز**: حمد بیغایت و ثنای بلا نهایت خدای واحدیرا سزاست . . .

بنگرید : ذریعه ۱۳:۲۲۹ .

1261ـ **نجف** ، محمد جواد جزائری: نسخهٔ کهن‌گویااصل، باحواشی بخامهٔ نگارنده آغاز یك برگ افتاده [ذریعه ۱۳ : ۲۲۹] .

1262ـ **یزد** ، سریزدی ۸۱/۴ : نوشتهٔ عماد فرزند میر حیدر حسینی ، دوشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۰۹** یا **۱۰۱۹** (؟) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۸] .

1263ـ **قاهره، دارالکتب** ۱ ریاضی فارسی طلعت: نوشتهٔ عباس‌مشهور به‌محسن فرزند صوفی تبریزی، در۲۱ذیحجهٔ **۱۰۷۰** درتبریز (گ ۱ ـ ۷۷) آغاز برابر نمونه، درفهرست مترجم معبودی یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۶۵] .

1264ـ **مجلس** ۵۲۱۰/۱ : نستعلیق بی‌نام، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۷۳** درشهر بروجرد ، آغاز برابر نمونه (۱پ ـ ۲۶ر) [رؤیت] .

تحفة المجالس

ناشناخته .

1265ـ **آصفیه** ۲۱۲: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۱: ۸۰۸ـ استوری، ترجمهٔ بینش نسخه‌ها ۴ : ۵۱] .

تحفهٔ مختاریه

از محمدحسن فرزند محمد حسین قاری بنام نواب مختار الملك بسال، ۱۲۹۳ نگاشته است (استوری) .

1266ـ **آصفیه** ۵۲: نسخهٔ اصل نبشتهٔ **۱۲۹۳** [ف. آصفیه. ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۲] .

ترازوی حکمت

گفتاریست دربارهٔ ترازوی آبی ارشمیدس **آغاز** : صفت ترازوی حکمت بگیریم عمودی راست اولش مساوی الاجزاء .

1267ـ **سپهسالار** ۷۱۴/۲: سدهٔ **۱۱** (۲۰ ـ ۲۱) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۴] .

ترجمهٔ اربع مقالات بطلمیوس

متن ازعلی‌بن‌رضوان‌مصری‌م ۴۵۳ ترجمه گویا از ابوالقاسم فرزند احمد یزدی، که در ۷ صفر ۱۲۴۱ بانجام رسیده است .

بنگرید : ذریعه۱ : ۴۰۷ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۶۸۹ .

1268ـ **ملك** ۳۲۴۰/۱ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف آبادی اصفهانی در۱۳ع۱/**۱۲۶۵** (۱پـ۹۶ر) **آغاز**: مقالهٔ سیم از اربع مقالات ، در آنچه عارض می‌شود موالیدرا بالذات نه بمشارکت باغیروآن مرتب است برچهارده باب. [رؤیت] .

ترجمهٔ اصول اقلیدس = ترجمهٔ تحریر

ترجمهٔ اعمال الهندسیة

متن‌ازابوالوفاء جوزجانی ، محمد فرزند محمد زادهٔ۳۲۸درگذشتهٔ۳۸۷ یا۳رجب۳۸۸. ترجمه‌ازشمس‌الدین‌ابو بکرشاه‌فرزند نجم‌الدین

محمود شاه فرزند حاجی تاج‌الدین کودك .
آغاز: حمدله... این ترجمهٔ کتاب ابی‌الوفاء .
بنگرید : هدیة‌العارفین ۲ : ۵۵ .

1269ـ بلوشه : ۷۷۲(۲۲) : ازسدهٔ ۱۷م کهن‌تر . [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۱۵].

ترجمهٔ اعمال هندسیه

از ناشناس ، بدستور ابومنصور بهاءالدوله ازتازی بفارسی درآمده‌است. آغاز :الحمدلله الموفق‌علی‌السدادفی‌الاقوال .
بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۹ .

1270ـ رضوی ۳۷ ریاضی : نسخ‌کهن تاریخ یاد نشده ، وقف شیخ بهائی در ۱۰۳۰ انجام افتاده ، ۴۲ گ [ف . رضوی۳ : ۳۱۱]

ترجمهٔ تجارت = ترجمهٔ کتاب ...

ترجمهٔ تحریر اقلیدس

اقلیدس‌دراسکندریه بروزگاربطلمیوس‌یکم (۲۸۳-۳۰۶) میزیسته ، تحریر کتاب او در پانزده مقاله ازخواجه نصیرالدین محمد طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲، واین‌تحریررا چندترجمه‌است ۱ـقطب‌الدین‌شیرازی۲ـتقریرالتحریر، خیرالله خان ۳ـترجمهٔشش‌مقاله‌ای آن که‌بدون‌دیباچه و نام مترجم درکلکته ۱۲۴۰ بچاپ رسیده ۴ـ تحریراقلیدس منظوم ۵ـ ترجمهٔ تحریراصول اقلیدس ازفرهاد میرزا ۶ـ ازمحمد مهدی منجم آغاز : چاپی نقطه چیزی است که او را جزء نباشد ، یعنی ازچیزی که قابل .

بنگرید : ذریعه ۳: ۳۷۹ـ کشف‌الظنون ۱:۳۵۷ـ ف. مشار: ۳۹۶ـ استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۱۳ .

1271ـ موزهٔ بریتانیا Or.۹۳۳۶: نوشتهٔ ۱۲۹۵، در فهرست نیامده که آیا همان نسخهٔ چاپی‌است یادیگری [نسخه‌ها۴:۶۵۸].

ترجمهٔ تحریر اقلیدس = تحریر اقلیدس منظوم

ترجمهٔ تحریر اصول اقلیدس

تحریر از خواجه نصیر، ترجمه از فرهاد میرزا فرزند عباس‌میرزا ولیعهد درگذشتهٔ۱۳۰۵
بنگرید: ذریعه ۹: ۸۲۸ـ مجمع الفصحا ۲ : ۴۶ـ المآثر والاثار:۱۹۵ـ مؤلفین مشار ۴ : ۸۱۹ .

1272ـ فرهاد معتمد ۱۷۶ : نسخهٔ اصل بخامهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۹] .

ترجمهٔ تحریراقلیدس

تحریرازخواجه نصیر، ترجمه ازشاگرد او قطب‌الدین‌محمود فرزندمسعودشیرازی‌کازرونی (شیراز۶۳۴ـ تبریز ۷۱۰) که بروزگار نظام جهان تاج‌الدین معتز فرزند طاهر ، در آغاز شعبان۶۸۱درپانزده مقاله نگاشته‌است. آغاز : تا عنایت‌ربانی حجاب‌انتظارازپیش چهرهٔ مراد محرر این سواد .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۸۴ـتذکرهٔ نصرآبادی ۴۹۶ ـ تذکرهٔ هفت اقلیم : ۲۴۹ ـ فوائد الرضویه : ۳۶۴ ـ عدیة الاحباب . ۲۱۹ ـ معجم‌المؤلفین ۱۲ : ۲۰۲ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۹۰ ـ مقدمهٔ مشکاة بردرةالتاج ـ گفتار اقبال در مجلهٔ ارمغان ۱۳ : ۶۵۹ ـ استوری ۲ : ۶۴(نسخه‌ها)ـ گفتاردکترقربانی، درراهنمای کتاب ۱۱: ۳۲۹ .

1273ـ استانبول ، ینی‌جامع ۷۹۶: نسخ حسن‌فرزندعلی‌فرزند محمود فرزنداحمد

اصفهانی ، رمضان **۷۰۱** ، مقابله شدهٔ ذیقعدهٔ ۷۰۱ ، ۱۴۸ گ۱۲س. فیلم آن در دانشگاه ۶۶۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۸] .

1274 ـ **نذیر احمد** ۲۴۵ : نوشتهٔ **۷۸۰** بهادرشاه‌موچی‌گات لاهور[نسخه‌ها : ۴ ۱۳] .

1275 ـ **مدینه** ، کتابخانهٔ شیخ‌الاسلام عارف حکمة ۱۳ : ۹۵ گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۱]

ترجمهٔ تحریر اقلیدس

ترجمه از محمد مهدی فرزند محمدحسن منجم ، ازفارغ‌التحصیلان‌دارالفنون ، سدهٔ ۱۳ (بنگرید : تاریخ‌ناصری: ۱۴۴) **آغاز** : حمد مرخدایرا که ازوست ابتدا وبسوی اوست انتها و در نزد اوست حقیقت چیزها .

1276 ـ **تهران،ملی** ۸۷۸ ف ،نستعلیق سدهٔ**۱۳**، برای ناصرالدین شاه، ۸۵ گ ۱۵س [ف . ملی ۲ : ۴۱۲] .

ترجمه و شرح جبر و مقابله

متن ازخواجه نصیرالدین‌طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲، در دوباب و هریك در چند فصل که در ۱۳۳۵خ بچاپ‌رسیده‌است ، ترجمه وگزارش‌از قاسمعلی قاینی (دیده شود: اسطرلاب) **آغاز** : حمدله . والصلاةعلی‌نبیه و آله‌الطاهرین . اما بعد، المحتاج الی قاسم الارزاق قاسمعلی .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۷ ـ احوال وآثار خواجه ـ مدرس رضوی : ۲۲۱ .

1277 ـ **دانشگاه**۲۵/۱۳۱۹ : نستعلیق رفیع‌فرزند محمدحسن‌قاینی، درذیحجهٔ**۱۰۸۱** (۴۲پ ـ ۹۶پ)[ف . دانشگاه۷ : ۲۶۳۶].

ترجمهٔ جرالاثقال = جرالاثقال

ترجمهٔ الحیل = جرالاثقال

ترجمهٔ خلاصة الحساب = خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی ، ترجمه ازروشن‌علی جاون پوری نظمی فرزندنادرعلی انصاری، در گذشتهٔ نزدیك ۱۸۱۰م‌که درمرشدآبادهند بخاك سپرده شده ، این ترجمه بسال ۱۲۲۹درکلکته و پس‌ازآن‌بچاپ رسیده‌است و ازوست : قواعد الحساب. **آغاز** : نحمدك یامن‌لایحیط بجمیع نعمه عدد : سپاس میکنم ترا که احاطه نمیکند بفراهم آوردن نعمتهای توهیچ عدد .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۷ـف . مشار: ۴۰۰ ـ استوری ، نسخه‌های خطی ۴ : ۲۸ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۲۳۵ .

1278 ـ **مجلس**۵۰۰۴ : نسخ‌ونستعلیق سدهٔ **۱۲** . آغازبرابرنمونه، ترجمهٔ‌لفظی ومزجی است در فهرست ناشناخته مانده ، ۲۷ گ۱۷س [رؤیت] .

1279 ـ **بوهار**۲۲۳ : نوشتهٔ**۱۲۲۷** [استوری ـ نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

1280 ـ **علیکره** ، سبحان‌الله ۳: نوشتهٔ **۱۲۴۹** [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

1281 ـ **لاهور** ، **پنجاب** (رك COM ۱۰/۳ص۱۰۰) تاریخ یاد نشده . و :

1282 ـ **آصفیه**۳۷۱ : تاریخ یادنشده [ف .آصفیه ۳ : ۳۳۸ ـ استوری ، نسخه‌های خطی۴: ۲۹] .

ترجمهٔ خلاصة الحساب = شرح خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی (م ۱۰۳۰) ترجمه و اقتباس‌است ازشاگردش عبدالله‌فرزند شاه منصور

قزوینی بروزگار استاد در مشهد ، در یک مقدمه وده باب، ودر «ذریعه» بنام «شرح خلاصة الحساب» آمده وازاوست «شرح خلاصة الالفیة» (نسخهٔ شاهچراغ) **آغاز**: حمدی که مقدور نباشد حصرش ومحصور نگردد قدرش .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۳۱ .

1283ـ **الهیات** ۸/۱۸۵ب : نستعلیق **۱۰۶۹** (۱۰۰ب - ۱۳۶ر) ، آغاز برابر نمونه [ف.الهیات ۱ : ۱۴۱] .

1284ـ **نجف**، سیدحسین نائینی طباطبائی تاریخ یاد نشده ، [ذریعه ۱۳ : ۲۳۱] .

ترجمهٔ خلاصة الحساب = منتخب

از لطف‌الله معمار مهندس لاهوری .

ترجمهٔ خلاصة الحساب

متن ازشیخ بهائی درگذشتهٔ ۱۰۳۰ ترجمه های ناشناخته .

1285ـ **دانشگاه ۲۳۷۸**: نستعلیق مسیب سبزواری ، در ۲۵ شوال **۱۰۵۳** درحیدرآباد ۱۱۰گ ۱۴س. **آغاز**: حمدی که هیچ عدد احصای آن نکند، وشکری که فکر هیچ محاسبی بمنتهای آن نرسد ... اما بعد بموجب التماس بعضی از طلاب [ف. دانشگاه ۹ : ۹۷۱] .

1286 ـ **آته** ۲۲۵۱ : نوشتهٔ **۱۱۰۷** **آغاز** : حمدی که هیچ عددی احصای آن نکند [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۷] .

1287 ـ **بانکی پور** : نوشتهٔ **۱۱۱۱** [ف.ج.۱۱ ، ۱۰۳۲ ،استوری، نسخه‌ها۴ :۲۷]

1288ـ **براون** ضمیمهٔ ۴۸۳ : نوشتهٔ **۱۱۲۴** [استوری ، نسخه ها ۴ : ۲۹] .

1289ـ **کمبریج** ضمیمهٔ دوم ۔ ۴۰۵ : از سدهٔ **۱۸** م [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۹] .

1290ـ **دانشگاه** ۱۴۱۶ : نسخ محمد لاهیجی در ۱۵ ج ۱/ **۱۳۷۱** ، آغاز و انجام بمانند شمارهٔ ۲۳۷۸ دانشگاه ، ۸۰ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۸ : ۸۹] .

1291ـ **تهران** ، دانش‌سرایعالی، قریب ۶۱/۴ : نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۹] .

ترجمهٔ خلاصة الحساب = تحفهٔ قطبشاهی

ترجمهٔ خلاصة الحساب = توضیح المطالب

ترجمهٔ خلاصة الحساب = شرح خلاصه

ترجمهٔ خلاصة الحساب = عمان الحساب

ترجمهٔ خلاصة الحساب = موضح الخلاصة

ترجمهٔ عیون الحساب

متن از محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی ، که برخی او را استاد و برخی شاگرد شیخ بهائی(م ۱۰۳۰) یادکرده‌اند، دریك مقدمه وپنج باب درحساب، ترجمه ازمحمد باقرفرزند میراسماعیل حسینی خاتون آبادی (بنگرید : آب نیسان ، در ستاره شناسی) بدستور میرزا ابراهیم‌مستوفی که‌ازسران‌دربارصفوی‌بوده‌است. **آغاز** : تعداد محامد بیقیاس .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۷۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۱۴ .

1292 ـ **مجلس** ۲۱۳۰ : نسخ خوب سدهٔ **۱۲** ، ۴۸۳ ص ۱۹س [ف . مجلس ۶ : ۱۰۷] .

ترجمهٔ کتاب تجارت

متن از ابوالوفاء محمد بوزجانی، در گذشتهٔ ۳۸۷ یا ۳۸۸ که برای ملك منصور بهاءالدوله ساخته است ، در بارهٔ شکلهای هندسی . ترجمه ناشناخته به‌فارسی کهن وواژه‌های فارسی سره‌ای (استوری ۲ : ۲) و گویا همان «فتوحات غیبیهٔ» محمد باقر یزدی، و شاید همان رسالهٔ دوازده بابی پاریس (ش۲۲/۷۷۲ بلوشه) باشد (دانش پژوه) درسیزده باب: باب الالف، درمعرفت احوال مطر و پرکار وگونیا . باب ب ، در اصولی که تقدیم ذکر آن واجبست. باب ج، درعمل اشکال متساوی الاضلاع. باب د ، درعمل اشکال در دایره ها. باب ه ، درعمل دایره بر اشکال. باب و ، درعمل دائره در اشکال. باب ز، در عمل اشکال دراشکال و براشکال. باب ح، درقسمت مثلثات باقسام. باب ط، درقسمت مربعات باقسام. باب ی، درعمل مربعی از مربعات بسیار وعکس آن باب یاء ، درقسمت اشکال مختلف‌الاضلاع. باب یب، دراحوال دایره‌هایی که متماس شوند. باب یج، درقسمت سطح کره باشکال. **آغاز:** الحمدلله الموفق علی السداد فی الاقوال والرشاد فی الاعمال این کتاب استاد ابوالوفاء محمد از اعمال هندسیه واین کتاب را «کتاب تجارت» خوانند و آغاز مترجم از زبان تازی اینست : امتثال نمودم فرمان ملك منصور . . . برسیزده باب .

بنگرید : استوری ۲ : ۲ـ نسخه‌ها ، ترجمهٔ استوری ۴ : ۱۵ـ هدیة العارفین ۲ : ۵۵ـ ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۲۰ـ ف. رضوی ۳ : ۳۴۴

1293 ـ **دانشگاه** ۲۸۷۶ : نسخ سدهٔ **۵ـ۶** عنوان ونشان و تصویر شنگرف ، ۳۶ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۲۰] .

1294ـ **پاریس** P.۱۶۹/۲۲ : (۷۷۲ بلوشه)، تاریخ یادنشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۹۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۹] .

ترجمهٔ لیلاوتی Lilawati

درحساب وهندسه بزبان سانسکریت، از بهاسکر آچاریه Bhaskara Acharya دکنی‌زاده در۱۱۱۴م. ترجمه از فیضی هندی، ابوالفیض فرزند مبارك (اکره ۹۵۴ ـ لاهور ۱۰۰۴) بسال ۹۹۵ بروزگار اکبرشاه انجام گرفته است. متن در دوبخش است ۱ـ لیلاوتی ۲ـ ویجه کنتیه و هریك جداگانه ترجمه شده است. **آغاز:** اول زثنای پادشاهی گویم.

بنگرید : استوری ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۱۷ ـ ذریعه ۹:۸۵۵ـ سبك شناسی، بهار ۳ : ۲۵۸ ، ۲۹۰ ـ تذکرهٔ نصر آبادی ۱۳ : ۴۸۲ ـ تذکرهٔ میخانه : ۱۹۴ ، ۲۰۰ـ هدیة العارفین ۱ : ۸۲۳ ـ ف . مشار . ۱۳۴۸ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۱۹ .

1295 ـ **آته** ۱۹۹۸ : نوشتهٔ **۱۰۱۵** [نسخه‌ها ۴ : ۱۷] .

1296ـ **ریو**، ج ۲ص b ۴۴۹، نوشتهٔ **۱۱۹۰** [نسخه‌ها ۴ : ۱۷] .

1297ـ **سلطنتی کپنهاك** : نستعلیق **۱۰۹۱** [ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳] .

1298 ـ **آته** ۲۰۰۰ : نوشتهٔ **۱۱۹۳** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1299ـ **بمبئی** ، دانشگاه ۱۹: ازسدهٔ **۱۷** م؟ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1300 ـ **ریو** A ۸۰۴ : سدهٔ **۱۸** م [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1301 ـ **بادلیان** ۱۰۵ ف : نستعلیق محمد علی ، ۱۶۹ع/**۱۲۰۳** ، ۵۰ گ ۱۵س .

فیلم‌آن در دانشگاه ش۹۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۷۷] .

1302ـ **بمبئی**، دانشگاه: نوشتهٔ **۱۲۰۶** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1303ـ **رهاتسك Rehatsek** ۶۹: نوشتهٔ **۱۲۰۷** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1304ـ **برلین** ۱۰۸۴ : نبشتهٔ **۱۲۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1305ـ **بانکی‌پور** ...: نبشتهٔ **۱۲۴۴** [بانکی‌پور ۱۱ ، ۱۰۳۱ ـ نسخه‌ها ۴: ۱۸].

1306ـ **علیکره** ، سبحان‌الله ۱: نبشتهٔ **۱۸۳۶**م. [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1307ـ **کمبریج** ، ضمیمهٔ دوم ۹۲ : نبشتهٔ **۱۳۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1308ـ **ایوانف** ۱۶۹۴: نبشتهٔ **۱۳۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1309ـ **آصفیه** ۱۸۱ : تاریخ یادنشده [ف . آصفیه ۱ : ۸۱۸ ـ نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

ترجمهٔ مجسطی

ناشناخته .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۹۴ .

1310ـ **موزهٔ بریتانیا Or۹۷۵۷** : نوشتهٔ **۱۲۶۴** . ترجمهٔ بخشی از مجسطی . است [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴ : ۶۵۶]

ترجمهٔ مسائل حسابیهٔ اثنی عشریه

متن ازشیخ بهائی درگذشتهٔ ۱۰۳۰ (دیده شود : اوزان و مقادیر ، : ۱۳۹) ترجمه از محمد طالب فرزند حاج حیدر اصفهانی ، که درج ۲ / ۱۰۶۰ بانجام رسانیده است. واورا است : « شرح خلاصة الحساب» .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۳۰ .

1311ـ **ادبیات** ۲۴۵/۵ جوادی : نستعلیق ریز مترجم ، در ج ۱۰۶۰/۲ [ف . ادبیات ۳ : ۳۹] .

ترجمهٔ ویچه گنتیه

ویچه گنتیه یا بیج کنیت **Bijganit** (که در سانسکریت بمعنی‌جبراست) ازبهاسکرا اچاریه **Bhaskara Acharya** (بنگرید ترجمهٔ لیلاوتی درهمین دستك ۱۵۰) ترجمه‌از عطاءالله رشدی فرزند احمد دریك مقدمه و پنج مقاله بنام شاه جهان بسال ۱۰۴۴ نگاشته شده است این کتاب از روی ترجمهٔ فارسی عطاءالله به‌کوشش استراچی **E.strachey** بانگلیسی ترجمه شده است. **آغاز:** اول زستایش‌الله‌گویم

بنگرید: ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۱۷ ، ۱۸ ـ ف . مشار : ۱۳۴۸ .

1312ـ **ریو** b۲ ۴۵۰: نبشتهٔ ۱۱۴۱ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1313 ـ **ریو A۸۰۴** : از سدهٔ **۱۸**م [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1314 ـ **بلوشه . . . :** از سدهٔ **۱۸** م، تازه‌تر [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1315ـ **براون** ضمیمهٔ ۲۰۸ (سلطنی R . A . S . (۵۰ ص۱۹۴، نبشتهٔ **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸] .

1316ـ **آته** ۲۰۰۱ : تاریخ یاد نشده [استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۱۸].

ترکیب و تحلیل = المسائل‌العددیه

تسطیح = رساله در . . .

ناشناخته .

1317ـ **آصفیه** ۱۴ : تاریخ یاد نشده [آصفیه ۱: ۸۱۰ ـ استوری، نسخه‌های خطی ۴ : ۵۱] .

تشریح الاعمال = تشریح در پرکار متناسبه

ازمحمد زمان اسطرلابی مشهدی دره«پرکار متناسبه». از نگارنده دو گفتار در این باره در دست هست : ۱ـ در یك مقدمه وشش مقاله ۲ـ در یك مقدمه و سه مقاله و یك خاتمه .

آغاز : (سه مقاله) دررفراید مقصودی که غواصان تفکر از بحار تدبر درکف آید... حمد و سپاس معبودیست. **آغاز** (شش مقاله) مقدمه درتعریف پرکار متناسبه وشناختن خطوط و نقاط و علاماتی که در آن منقوشست .

1318ـ **سپهسالار** ۱/۵۵۸: نسخ سدهٔ سدهٔ **۱۱** (۶پ-۷۱پ) دریك مقدمه وشش‌مقاله آغاز برابر نمونهٔ۲ [ف سپهسالار ۳: ۴۳۸]

1319 ـ **سنا** ۲۲۴۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در نسخه از نگارنده یاد نشده ولی دردیباچه‌ایکه درهامش آمده نوشته : نگارنده محمد زمان مشهدی مؤلف « تحفهٔ سلیمانی » و یاقاسم‌علی وبنام «معارج‌السماء» است. گفتاریست در یك مقدمه و سه مقاله ، آغاز برابرنمونه ۱ [نسخه‌ها ۲ : ۲۲۴] . و **فیلم** آن درداانشگاه ۱۷۵۶ هست [فیلمها :۲۵] .

1320 ـ **مجلس**۳۴۵۴: نستعلیق شکسته سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، نام‌نگارنده‌دردیباچه آمده [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

تشریح الحساب

ازمحمد علی ملقب به‌نظام‌الشریعهٔ کرمانی گزارشی است از «خلاصة الحساب» شیخ بهائی (م ۱۰۳۰) گزارشی است آمیخته ، در آغاز پاره‌ای از متن را میاورد سپس آنرا ترجمه میکند و آنگاه بگزارش آن میپردازد . **آغاز:** الحمدلله‌الذی منه المبدء والیه المآب ، والذی هو سریع‌الحساب (ذریعه) .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۸۸ و۷ : ۲۲۴ و ۱۳ : ۲۳۴،۲۲۷ ـ ف. مشار عربی : ۳۳۴ .

1321ـ نوشتهٔ محمود بروجردی، محرم **۱۳۳۱** [ذریعه ۴ : ۱۸۸] .

تشریح در پرکار

گفتاریست در یك مقدمه و سه مقاله و یك خاتمه ، نام نگارنده از نسخهٔ رضوی پاك شده فهرست نگار مینویسد : شاید از عبدالعلی بیرجندی (م ۹۳۴) و یا از غیاث‌الدین جمشید کاشانی(م ۸۳۲) باشد. ولی‌گویا هیچیك درست نباشد و همان « تشریح الاعمال » محد زمان اسطرلابی باشد. **آغاز** : شکر و سپاس بیقیاس خالقی را که آفرینندهٔ فلك دوار .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۸۸ .

1322 ـ **رضوی** ۳۹ ریاضی : نسخ محمد طاهر حسینی**۱۰۶۷** ، با حاشیه‌هایی از قاسمعلی‌قاینی‌بخامهٔ‌همو، وقف۱۱۶۶ آغازبرابر نمونه ، و در دوائر استخراج خط نصف النهار که رسم نشده پایان می‌یابد ، ۱۵۴ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۲] .

تشریح فی علم التسطیح

از طاهر الحسینی .

1323 ـ **علیگره** ، سبحان الله ۵ : تاریخ یاد نشده [استوری ، نسخه‌ها ۴: ۵۱].

تضعیفیه — رسالهٔ ...

از شیخ زاده ابواسحاق فرزند عبدالله‌خادم برهانی کوبنانی ، از سدهٔ نهم ، گفتاریست در تضعیف واحد بعدد بیوتات عرصهٔ شطرنج ، تاریخ انجام در نسخه ۲۴۱۷/۶ دانشگاه ج

۸۶۸/۲ و در نسخهٔ ۱۰۵ علی اصغر مهدوی شعبان ۸۹۱ یاد شده است . **آغاز** : در عالی مجلس پادشاه جهان پناه فلك عنایت ، خورشید رای ، کیوان جاه ...

1324 ـ **دانشگاه** ۲۴۱۷/۶ : بخامهٔ نگارنده ، باتاریخ نگارش ونوشتن ج۲ **۸۶۸/۲** (ص ۴۳۷ ـ۴۸۱) آغاز برابر نمونه(دیده‌شود: تألیفیه:1246) [ف. دانشگاه ۹ :۱۰۵۵] .

1325ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۷۰/۲۵ Add: باتاریخ رجب**۱۰۱۴** دردفتر (۱۰۳ـ ۱۰۴) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۴] .

1326 ـ **اصغر مهدوی** ۱۰۵/۵ : نستعلیق **۱۱۰۵** تا ۱۱۰۹ در دفتر ، تاریخ نگارش در فهرست ۸۹۱ یاد شده [نسخه‌ها ۲: ۱۰۵] .

تقریر التحریر

از ابوالخیر محمد التقی فرزند محمد فارسی ، از سدهٔ دهم .

بنگرید: ذریعه۴: ۳۶۶ـ گاهنامه س۱۳۱۰ : ۸۹ .

1327 ـ **حیدرآباد** ، داجه سیدمهدی نمرهٔ ۶ : [ذریعه ۴ : ۳۶۶] .

تقریر التحریر = تقریب التحریر

از خیرالله خان فرزند لطف‌الله مهندس فرزند احمد. ترجمه‌ایست از «تحریر اقلیدس» ساختهٔ خواجه‌نصیرالدین‌طوسی، که بسال ۱۱۴۶ ق = ۱۷۳۱ م. در روزگار محمد شاه نگاشته است . در پانزده مقاله . آته نام کتاب را «تقریرالتحریر» آورده است ولی محمدعلی فرزند نگارنده درمقدمهٔ آن «تقریب‌التحریر» آورده است (بینش) **آغاز** : شکر است خدای را که از اوست ابتدا و بسوی اوست انتها .

1328 ـ آته، ۲۲۶۰: نبشتهٔ ۱۱۹۴ق ۱۷۸۰ م . [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۱۴] .

1329ـ **ملك** ۳۶۴۲: نستعلیق بی‌تاریخ ، درفهرست ازسدهٔ **۱۱** یاد شده‌که‌گویا۱۲ باشد ، آغاز برابر نمونه ، ۲۵۹ گ ۲۱ س [ف. ملك ، فارسی : ۱۶۱] .

تقریر التحریر

ازتقی‌الدین ابوالخیر محمد فرزند محمد فارسی ازسدهٔ دهم ، در ذریعه از نگارشات او «تحریر اثولوجیا» و «تحریر اصول اقلیدس» و «تهذیب الاصول» و چلبی از«صحیفة النور» او در حکمت که اصول اقلیدس و مجسطی و ریاضیات را دربردارد یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۲۰ و ۳ : ۳۷۷، ۳۸۱ و ۴ : ۳۶۶ ـ گاهنامه س۱۳۱۰ : ۸۹ کشف‌الظنون ۲ : ۱۰۷۶ .

1330 ـ **فیض آباد** داجه سید محمد مهدی ، ۶ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴: ۳۶۶]

تلگراف = قواعد تلگراف

از میرزا عبدالغفار منجم باشی اصفهانی (۱۲۵۹-۱۳۲۶) بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ۱۳۱۳) بدستور اعتضادالسلطنة در آن آمده : تا از برای اهالی تلگراف خانجات دستوری باشد . پس از ذکر مقدمات ریاضی و هندسی لازم جدولهای طول‌وعرض جغرافیائی شهرهای ایران وفاصله‌ها وبهای تلگرافها را آورده‌است تاریخ نگارش بایستی پس۱۲۷۵ که سال تأسیس تلگراف در ایرانست باشد. **آغاز**: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی . و بعد ، چون رأی منیر داری جهان .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۱ـ المآثر والاثار : ۱۹۲ ـ مرآت البلدان ۲ : ۲۵۴ .

1331ـ **سپهسالار** ۲۷۵۷ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان « تلگراف » یاد شده است [ف . سپهسالار ۳ : ۵۰۲] .

1332ـ **مجلس** ۲۱۵۰ : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «قواعد معموله در تلگراف خانه‌ها » یاد شده [ف. مجلس ۶ : ۱۱۸] .

1333 ـ **مجلس** ۷۶۵ : نسخ تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان «رساله در قواعد تلگراف » یاد شده ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۴۸۲] .

تنقیح الاعداد و ترفیة الاضداد

ازمحمد یوسف‌رزمی رومی، درماده تاریخ سازی، در یك مقدمه و سه فقره و یك خاتمه . **آغاز:** اول آله، اول‌الاولین، لااله‌الاالله، حمدی چون زبرحروف کلمات ربانی .

1334ـ **ملك** ۸۷۳ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، بنام امیرشایسته‌خان، ۱۴۳گ۱۰س [ف. ملك ۱۶۷] .

توضیح الاشکال = شرح تحریر اقلیدس

از ملا مهدی فرزند ابی‌ذر نراقی کاشانی درگذشتهٔ ۱۲۰۹ (دیده شود : انگشت شماری از او ۱۳۸) ترجمه ایست با فزونیهایی از « تحریراقلیدس» از خواجه نصیرالدین طوسی (م ۶۷۲) و ازوست « اکر : ۱۳۷ » که آن نیز تحریر و ترجمهٔ « الاکر » خواجه است . وحاشیه‌ای براین‌کتاب هست‌که بعنوان «حاشیهٔ توضیح‌الاشکال» خواهد آمد . **آغاز :** سپاسی‌که مهندسان کارخانهٔ ابداع از تقریر او قاصر ند، محاسبان دفتر ... مهدی‌بن ... چنین نگارش مینماید .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۶ و۱۱ : ۱۰۳ و ۱۳ : ۱۴۲ـ هدیةالاحباب: ۱۸۰ـفوائدرضویه ۶۶۹ـ مؤلفین مشار۶: ۳۶۰ـ روضات‌الجنات ۴۳۷ .

1335ـ **سپهسالار**۵۴۵: نسخ۳ذیقعدهٔ **۱۲۶۹**، نسخه بپایان مقالت ششم پایان یافته، آغاز برابر، ۲۲۹گ ۱۷س [ف. سپهسالار۳: ۵۲۷] .

1336 ـ **سپهسالار** ۵۴۶ : نسخ سدهٔ **۱۳**، پایان‌افتاده، ۲۰۷گ۱۹س [ف. سپهسالار ۳ : ۵۲۷] .

1337 ـ **دانشگاه** ۴۶۷ : نسخ از نویسنده‌ای نادان، آغاز برابرنمونه. ۱۸۸گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۶۸] .

توضیح البیان فی تسهیل الاوزان

از ملا حبیب‌الله فرزند علی مدد ساوجی کاشانی (۱۲۶۲ ـ ۲۳ج۲/ ۱۳۴۰) درمقادیر و اوزان، درسه مقدمه و سه مقصد ویك خاتمه، و هریك درچند فصل، که درشعبان ۱۲۹۴ به‌انجام رسیده ودر۱۳۱۳درتهران بچاب رسیده است. **آغاز:** الحمدلله الموفق للصواب... اما بعد چنین گوید احقر خدام شرع.

بنگرید : ذریعه ۴: ۲۹۱ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۴۸۷ ـ ف. مشار : ۴۵۷.

1338ـ**قاهره، دارالکتب**۴۴۷۹س: حاج محمد حسن کاشی **۱۲۹۸**، آغاز برابر، ۲۵۱گ ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۱۰۵].

1339 ـ **کاشان** ، کتابخانهٔ آثار ملی ۳۱۴ : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۵] .

توضیح المطالب

ازمیرزا ابوطالب فرزندمیرزا بیک موسوی فندرسکی، نواده میر فندرسکی، که بروزگار صاحب «ریاض» میزیسته، ترجمه و گزارشی است از «خلاصة الحساب» شیخ بهائی، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷–۱۱۰۵). **آغاز:** حمد و سپاس بیحساب وعدد جناب مقدس‌اسرع الحاسبین را.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۱۷۷ و ۴ : ۴۹۸ ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۷۲ – سرگذشت بهائی، نفیسی : ۱۰۰ .

1340ـ **دانشگاه** ۱۱۷۴ : نسخ محمد صادق فرزند عبدالمحمد نوری‌ناحیه‌ای **۱۲۵۲** ۱۹۵ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۷۲].

تیسیر المطلوب فی اعمال الجیوب

از حافظ احمد فرزند محمد تلمستانی. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی خیرخلقه محمد وآله و اصحابه اکرمین.

بنگرید: ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۵۱ .

1341ـ **آصفیه** ۱۵۸: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۷۵گ۱۰س [ف. آصفیه، عثمان علی ۱ : ۶۵۹] .

ج

جامع بهادری = مفاتیح الرصد

از ابوالقاسم مشهود به غلامحسین فرزند فتح محمد کربلائی جاونپوری، بنام و برای راجه احتشام الملك صادر جنگ بهادرخان، بسال ۱۲۴۸ نگاشته و در ۱۲۵۰ در کلکته چاپ شده است. درشش خزینه : ۱ـ هندسه و اشکال‌آن ۲ـ نور و آینه و صورتها ۳ـ حساب مفتوح‌ومجهول ۴ـ مسائل‌دشوارمرکبه (مساحت) ۵ـ هیئت ۶ـ زیج و تقویم. **آغاز:** عنبرین طرازیکه ازنوك خامهٔ وجدان برسطح‌قرطاس.

بنگرید: ذریعه ۵ : ۴۳ ـ ف. مشار : ۴۶۶ ـ استوری ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۳۸ مؤلفین مشار ۴ : ۶۸۴ .

1342ـ **ملك** ۳۴۰۷ : نستعلیق خوش میرزا محمد علی قاینی (سید الفلاسفة) سدهٔ **۱۳** زرین، تنها بخشی ازآن‌است درکسور عشراتی [رؤیت] .

1343ـ **ملك** ۳۲۵۵ : تاریخ یاد نشده [ف. ملك، فارسی : ۱۷۵] .

جامع الحساب

از خواجه نصیرالدین محمد طوسی ۶۷۲ درسه‌مقاله، وهرمقاله بچندفصل. ظاهراً بمانند «ضرب و قسمت» اوست ولی عین آن نیست، و بنظر نمیرسد که ترجمهٔ «جوامع الحساب» عربی او باشد (بینش). **آغاز:** این‌مختصریست در علم حساب و هندسه که جهت دوستی تألیف کرده میشود، مشتمل برسه مقاله.

بنگرید: ذریعه ۵ : ۲۴۹ ـ ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۰ .

1344ـ 1345ـ 1346ـ **کپورت هله** K. Halah : استوری از سه نسخهٔ کپورت هله یادکرده یکی ازآنها نوشتهٔ **۱۱۶۰** ق است [نسخه‌ها ۴ : ۲۱] .

جامع شاهی

در ستاره شناسی، از ابوسعید احمد سجزی فرزند محمد، م. ۴۷۷ (هدیةالعارفین) بگفتهٔ محمد قزوینی ۲۹ کتاب از او درکتابخانه‌های اروپاهست ازآن میان ۱۵ کتاب که مجموع آن‌را «جامع شاهی» گویند درموزهٔ لندن هست.

بنگرید: ذریعه ۵: ۵۹ - گاهنامه ۱۳۰۷ ۱۱۷ - چهار مقالهٔ عروضی، حواشی قزوینی ۱۹۹، ۲۰۱ - هدیةالعارفین ۱: ۸۰، ۲۵۱ تاریخ ریاضی دکتر مصاحب: ۲۷۳.

1347- **مجلس** ۳۶۱ فیروز: نسخ خوب رجب ۷۷۷ (پایان مقالهٔ سیم). نسخه مقالهٔ پنجم سیم، وچهارم است باعنوانهای باب، نسخه ترجمه را نمی‌ماند، رحلی قطور [رؤیت].

1348- **فرهاد معتمد** ۱۱: نسخ سدهٔ ۸ - ۹ محمد طاهر فرزند زین العابدین منجم یزدی. نسخه عربیست و جزش ۴۸۴ دانشگاه است [نسخه‌ها ۳: ۱۶۹].

1349- **دانشگاه** ۴۸۴ نستعلیق ذیقعدهٔ **۹۹۶**، مقاله ۳ و ۴ و ۵ کتاب است (۱ پ - ۱۴۷ پ) **آغاز:** مقالت سیم ازکتاب جامع شاهی چون بزرگترین حالها که درعالم کون و فساد واقع میشود درجایهای دیگر میباشد که آفتاب بر او حرکت می‌کند و . . . حوادث بزرگ ازآن پیدا میکند [ف. دانشگاه ۴: ۸۷۰].

0000 - **مجلس** ۱۷۴: نسخ، تاریخ یاد نشده. یازده کتاب است: ۱- رسالةالافلاك بطلمیوس ۲- تحصیل القوانین الاستنباط الاحکام ۳- الزیجات فی‌استخراج الهیلاج ۴- منتخب کتاب الموالید ۵- جوامع تحویل سنی‌الموالید ۶- کتاب المزاجات ۷- الاسعار ۸- الاختیارات ۹- منتخب من‌کتاب‌الالوف ۱۰- کتاب المعانی فی‌احکام النجوم ۱۱- کتاب‌الدلائل. درفهرست آمده شاید این نسخه همان «جامع شاهی» باشد بانقصان چهار رساله. [ف. مجلس ۲: ۹۴] نسخه اگر «جامع شاهی» باشد عربی آنست.

جبر و مقابله و قواعد استخراج مجهولات عددیه

ازملك محمد فرزند سلطان حسین اصفهانی مجاز از علی کرکی در ۹۸۴ (ذریعه ۱: ۲۲۳) این گفتار مانند دنباله‌ایست برای «حساب» قوشچی، در دوفن: ۱- درجبر و مقابله، در یك مقدمه و هفت فصل ۲- قواعد معینه که بهریك از آن استخراج بعضی مجهولات توان کرد، هفت باب، درفصل ۶ فن یکم میگوید دلایل اینها در شرح رسالهٔ بهشتی مرقوم گردید. **آغاز:** الحمدلله الملك العلام والصلاة علی... اما بعد، برارباب دانش واصحاب بینش مخفی نیست.

بنگرید: ذریعه ۱: ۲۲۳ و ۵: ۸۸.

1350- **دانشگاه** ۸۵۲/۲: نستعلیق، باتاریخ **۹۹۹** در دفتر (۲۶پ - ۳۴ر)، تنها پنج فصل ازفن یکم را دارد، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۴: ۸۷۴].

1351 - **نجف**، شیخ قاسم محیی‌الدین جـامعی: نوشتهٔ نصیر الدین محمد فرزند ابی‌الشرف، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۰۱۰**، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۵: ۸۸].

1352- **الهیات** ۲۵۱/۲ د: نستعلیق شمس الدین فرزند مظفر فرزند حسین فرزند سلطان‌محمد نیشابوری، **۱۰۱۹**. باحاشیه‌هایی به‌نشانی: شرح بهشتی‌مصنف (۳۳۲پ-۳۵۸پ) [ف. الهیات ۱: ۲۶۸].

1353 - **مجلس** ۶۵۹۴/۴۰ فهرست نشده: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۳۷۱ - ۳۹۰)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

1354ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۱۵: نوشتهٔ **۱۰۹۳**: تاباب ۵ از فن دوم را دارد (ص۶۴ـ ۷۰) [ف. سپهسالار ۴ : ۲۷] .

1355 ـ **رضوی** ۶۴ ریاضی : نسخ اسماعیل فرزند پرویز، **۱۰۹۶** ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۳ : ۳۲۰] .

1356ـ **دانشگاه** ۴۴۱۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۱ ـ ۵۲) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۷۹] .

1357ـ **دانشگاه** ۵۹۷/۶ : نستعلیق محمد باقر فرزند محمد حسین حسینی منجم ، شعبان **۱۲۵۷** درسپاهان ، (۸۰پ ـ ۱۰۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۷۴] .

1358ـ **قاهره، دارالکتب** ۹۱زکیه فارسی : تاریخ یاد نشده (گ ۱ ـ ۴۴)، آغاز برابر، درفهرست بعنوان «شرح جبر ومقابله» قوشچی یاد شده [مخطوطات ۱ : ۳۳۲] .

جبر و مقابله

ازقاضی‌القضاة محمد نجم‌الدین‌خان ثاقب فرزند محمد حمیدالدین کاکوروی ، از سران کاکوری، درگذشتهٔ ۱۳ع۱۲۲۹/۲ در بنارس هند. او دوقسمت از فتاوی عالم‌گیری‌را بفارسی برگردانیده، و گفتاری کوتاه در تاریخ «سال شماری هندی نگاشته‌است، (استوری) و اوجز ثاقب هندی است که پدر او حمیدالدین فرزند ملامحمد غوث، معلم اورنگ زیب (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۸) بوده است (ذریعه) گفتاریست به نظم باگزارش و شواهدی به‌نثر در میانه‌ها ، که با «خلاصة الحساب» شیخ‌بهائی درکلکته ۱۸۱۲م بچاپ رسیده است. **آغاز** : ای آنکه مراست ذهن ثاقب .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۳ ـ صبح گلشن ۹۶، ۱۴۳ ـ استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۳۵ـ لغت نامهٔ دهخدا : ثاقب ـ فرهنگ سخنوران : ۱۲۱ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۵۴۷ .

1359 ـ **بوهار** ۲۲۳ : نوشتهٔ گویا **۱۲۲۷** [نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

1360ـ **علیگره**، سبحان‌الله ۱: نوشتهٔ **۱۲۴۹**ق (نسخه‌های خطی سبحان‌الله ص۲۱ ش ۱) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

1361ـ**لاهور**، دانشگاه‌پنجاب: نوشتهٔ **۱۲۵۶**ق (۳OCM/۱۰) مه ۱۹۳۴م ص۱۰۱ [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

1362ـ **کورزون Curzon** ۵۷۹: نسخه نوترازسدهٔ۱۹م است [نسخه‌ها ۴:۳۶].

جبر و مقابله

ازخواجه نصیرالدین محمد طوسی (۱۱ج ۵۹۷/۱ ـ ۱۸ ذیحجهٔ ۶۷۲)، نیمهٔ نخستین آن بکوشش اکبر دانا سرشت از روی نسخهٔ مؤرخ ۹۶۹ در ۱۳۳۵خ چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۷ و ۹ : ۱۱۹۸ . ف. مشار : ۴۷۹ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۳۰ ـ هدیةالعارفین ۲ : ۱۳۱ـ کتابشناسی ده ساله : ۲۲۲ .

1363ـ **دانشگاه** ۲۴۵۲/۶: نستعلیق یوسف فرزند یادگار گیلانی لنگرودی **۹۶۹** برای سیف‌الله فرزند قاضی علی منجم روزگار شاه تهماسب درمدرسهٔ یوسفیهٔ مشهد (ص۱۴۱ـ ۱۴۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۳] .

جبر و مقابله

ناشناخته، در دوفن : ۱ـ درجبر ومقابله در شش‌فصل ۲ـ درقواعد درچهارباب: خطائین اعداد متناسبه، عکس مسائل مختلف . **آغاز** :

مقدمه درتعریف علم جبر ومقابله و شرح الفاظ مستعمله دراین علم بدانکه علم جبر و مقابله

1364- دانشگاه ۳۳۳۷/۱۱ : نستعلیق صدرالدین محمد جنابذی ج۱/۱۱۲۲ درهرات (ص ۱۹۰-۲۰۳) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۲۳]

جبر و مقابله

ناشناخته .

1365- آصفیه ۱۲۴ : نبشتهٔ ۱۰۸۸ (ف. آصفیه ۱ : ۸۰۸) [استوری، ترجمهٔ بینش نسخه‌ها ۴ : ۴۷] .

جرالاثقال

شاید گرفته از « معیار العقول » ابن سینا باشد، و شاید از شیخ علی حزین لاهیجی در گذشته دربنارس هند ۱۱۸۱ . **آغاز:** حمدله . اما بعد، این رساله ایست مشتمل برچند باب . باب اول ذکر نامهای آلات جرالثقیل .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۹۴ و ۹ : ۲۳۵ - ف. دانشگاه ۳ : ۹۵۱ - آتشکدهٔ آذر: ۳۷۱

1366 - سپهسالار ۵۵۵/۵ : نوشتهٔ ۲۳ج۱۹۴/۲ (۱۰۹۴) (۵۰ر - ۶۲ ر) [ف سپهسالار ۴ : ۲۹] .

جرالاثقال = حیل

ترجمه‌ایست از « حیل » ابوالعز (المعز) فرزند ابی‌بکر فرزند اسماعیل خوزی ملقب به بدیع الزمان در فن جرثقیل (نسخهٔ ۷۱۲ سپهسالار). ترجمه در یك مقدمه و شش نوع و هر نوع در چند شکل و هر شکل در چند فصل نخستین نوع آن درعمل بنکام است. مترجم در صفحهٔ عنوان نسخه ۷۰۸ سپهسالار محمدبن داود علوی شادآبادی یاد شده . ابن یوسف در « شرح دیوان خاقانی » نگاشتهٔ شاد آبادی که پس‌ازسدهٔ هفتم وگویا درسدهٔ دهم میزیسته، بدین ترجمه نیز اشاره‌کرده است .

بنگرید : ف. مجلس ۳ : ۴۹۳ .

1367- سپهسالار ۷۰۷: نسخ سدهٔ ۱۱ ازپایان اندکی نسبت به (سپهسالار ۷۰۸) کم دارد ، افزوده‌هایی برآن نیز دارد . **آغاز :** شیخ‌ابوالعزبن اسماعیل‌زرادخوزی (ده) رئیس اعمال و بدیع الزمان بود چنین گوید : که تفحص کردم از کتابهای متقدمان و علمای متأخران، ۱۶۴گ ۱۹س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۵۷] .

1368- سپهسالار ۷۰۸ : تاریخ یاد نشده، آغازآن برابر با س۱۶روی برگ شمارهٔ ۷۰۷ سپهسالاراست، دربالای برگ ۲۸مترجم بنام یاد شده، (۲۷ر-۲۵۹پ) [ف. سپهسالار ۴ : ۳۵۸] .

جرالاثقال

ناشناخته .

1369- ملك ۵۷۵۰ : نسخ سدهٔ۱۰-۱۱ گفتاریست در ۵ باب : ۱- نام آلات جرثقیل ۲- شرح آلات در پنج فصل ۳- در اینکه این آلات سه‌گانه را چون ازقوه بفعل باید آورد ، در سه‌فصل ۴- ترکیب این‌آلات بایکدیگر در چهار فصل ۵- انجام کتاب ومعانی پراکنده . آغاز دردیباچه افتاده است و انجام آن بمانند (سپهسالار : ۷۱۵) است۱۶گ ۱۶س [رؤیت]

1370- ادبیات۱/۱۹۷جوادی: نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ ، درفهرست آمده بفارسی وسپس بعربی : ۱- کتاب ابلونیوس فی‌البکرات ۲ - المقالة الثانیةمن‌کتاب ایرن المخانیقی فی‌دفع الاشیاء الثقیلة [ف. ادبیات ۳ : ۳۳] .

1371- سپهسالار ۷۱۵/۱: نسخ سدهٔ

۱۲ (۱پ-۱۹پ) شمارهٔ بابها وفهرست مطالب بمانند (ملك ۵۷۵۰)، **آغاز:** حمدله. امابعد بدان ایدكالله تعالی فیالدارین که در شعبهٔ از شعب دانش چند فایده یافت نشود که در علم جرثقیل [ف. سپسالار ۴ : ۳۱] .

1372 **ـ سپهسالار** ۷۱۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گفتاریست در چهار باب و هر یك در چند فصل گویا برای دارالفنون قدیم از فرانسه بفارسی درآمده باشد. **آغاز:** این رساله ایست در علم جر اثقال و مشتمل بر [ف. سپهسالار ۴ : ۳۰] .

1373 **ـ مجلس** ۲۴۲۱/۱۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، درفهرست گلچین آمده: «رساله درآلات جرثقیل» [نسخهها۵ : ۱۷۸] .

جرالاثقال = معیار العقول

الجعفریة فیالمسائل الحسابیة =

جعفریهٔ حساب

از قوام الدین حسین فرزند شمس الدین محمد خفری ، بنام شاه سلطان جعفر. در یك مقدمه و پنج مقاله و یك خاتمه ، در حساب و جبر و مقابله و خطاین و مساحت . **آغاز :** حمد و ثنا خداوندیرا که وجود هر موجود از بحر جود اوست .

بنگرید : ذریعه۵:۱۰۹- ترجمهٔ استوری بینش، نسخهها ۴ : ۴۷ .

1374 **نجف** ، شیخ هادی کاشفالغطاء : نوشتهٔ شرف الدین علی فرزند جمال الدین مازندرانیازدانشمندان سدهٔ **۱۱** که بسال۱۰۶۳ از شولستانی اجازه گرفته است ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۵ : ۱۰۹] .

1375**ـ یزد** ، سریزدی ۸۱/۳ : سدهٔ **۱۱** ، در فهرست بعنوان « جعفریه » یاد شده [نسخهها ۵ : ۴۲۷] .

1376**ـ قاهره، دارالکتب** ۹۱ زکیه ترکیه و فارسیة : بیتاریخ، آغاز برابرنمونه، در فهرست « جعفریهٔ حساب » از قوام الدین جعفری ! آمده است [مخطوطات ۱ : ۱۱۳].

جوامع العلم

ازمحمد فرزند رضاالکاظم طبری نگارندهٔ «کلماتمخزونه» وجزآن درگزارشاصطلاحات پارهای از مسئله های مهم ریاضی و هیئت مانند شکل قطاع (بند ۱۰۷) و شکل مغنی ابونصر عراق (بند ۱۰۸) و شکل ظلی بوزجانی (بند ۱۱۰) و جز اینها در صد وپنجاه بند ، که در ۱۲۶۳/۱۴ع نگاشته است. **آغاز:** حمدله ... پس چنین گوید محمدبن. . . که بنا بخواهش بعضی از دوستان .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۱۱۹ .

1377 **ـ دانشگاه** ۸۲۲ : نستعلیق پنجشنبهٔ غرهٔ ج۱/**۱۲۶۴**، بافهرست ۱۴۹ بند ۹۵گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۷۹] .

1378**ـ تهران** ، آقای حسن نراقی : نوشتهٔ محمد فرزند محمد باقر کاشانی، دوشنبهٔ ۲۵ع۲/**۱۲۸۲** همراه «شرح خلاصة البهائیة» بعربی ازهمو. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۰] .

جیب ترتیب

از سید محمد فرزند محمد، ملقب به سید منجم (بنگرید : لطایفالکرام در بخش ستاره شناسی). **آغاز :** ربنا افتح بیننا و بین قومنا بالحق وانت خیرالفاتحین. چنین گوید . . . محمدبن محمد الحسینی المدعو بسید منجم .

1379ـ مجلس ۲۹۲۵/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۹۰ ـ ۱۰۲) [ف. مجلس ۱۰ : ۳۲۸] .

جیب و ظل

از میرزا سید محمد علی فرزند اسماعیل بیرجندی قاینی اصفهانی در گذشتهٔ ۱۳۰۵ ، استاد ریاضی در تهران . در بارهٔ جیب و ظل بروش ستاره شناسان باستان و امروز ، در یك مقدمه و سه باب: ۱ـ درتعدیل مابین السطرین ۲ـ معرفت جیب وسهم ۳ـمعرفت ظل. **آغاز:** حمدله . و الصلاة و السلام علی مرکز دائرة الرسالة ... اما چنین گوید احقر .

1380ـ دانشگاه۴۶۲: نستعلیق شکستهٔ خوش، نسخهٔ اصل وخامهٔ خود نگارنده، عکس نگارنده درآغاز چسبانیده شده، ۷۵گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۵۲] .

چهل سئوال = اربعین

در این رساله پاسخ دادن به چهل پرسش ریاضی را بی‌آنکه بقواعد جبر و مقابله واربعهٔ متناسبه رجوع شود تعلیم داده است . بروش پرسش و پاسخ. **آغاز:** این‌رساله مشتمل است برچهل سئوال، چون از هر کسی هر کدام را بپرسند درجواب مبادرت نماید .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۳۵ و ۵ : ۳۱۵.

1381ـ سپهسالار ۶۳۱/۳ : نستعلیق ۲۶۲۰ع/۱۲۵۴، آغازبرابر نمونه، درفهرست بعنوان «اربعین» یاد شده [ف . سپهسالار ۳ : ۹۵] .

1382ـ رضوی ۹ ریاضی : تاریخ یاد نشده، وقف ۱۱۶۶، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان « اربعین » یاد شده [ف. رضوی ۳:۳۰۲] .

ح

حاشیه براشكال التأسیس

متن از قاضی الرومی ، حواشی از محمد (عبدالله انوار) . متن «اشکال التأسیس» در ۳۵ شکل از اشکال اقلیدس‌است که ازشمس‌الدین‌محمد سمرقندی درگذشتهٔ نزدیك ۶۰۰ بعربی است ، گزارش‌آن از قاضی زاده رومی است که بسال ۸۱۵ ساخته . وگویا این همان حاشیه‌ای باشد که فصیح‌الدین محمد در محرم ۸۷۹ بنام امیر علیشیر نوایی ساخته است . **آغاز :** نحمدك یا من‌رفع علم‌العلم فارتفع‌نورا وشرح حکم‌الفکر

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۱۰۵ـ ذریعه ۱۳ : ۹۲ ، ۹۳ .

1383ـ تهران، ملی ۵۸۲/۷ف: نسخ ۱۱۰۹ (ص۲۲۴ ـ ۲۶۶) ۲۶س، [ف . ملی ۲ : ۸۳] .

حاشیه بر توضیح الاشكال

توضیحاتی‌است‌در بارهٔ «توضیح‌الاشکال۱۵۴» ملامهدی نراقی . **آغاز :** که بعضی از اشکال تحریر اقلیدس دراینجا مندرج است، تحریررا قطب‌الدین معروف بعلامهٔ شیرازی هوهو فارسی نموده است. وبعدازآن جناب آخوند ملامهدی نراقی فارسی کرده .

بنگرید : هدیة‌العارفین ۲: ۴۰۶ـ ذریعه ۱۱ : ۱۰۳ و۱۳۹ : ۱۴۲ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۸۶۸ـ روضات الجنات:۴۳۷ ـ هدیة‌الاحباب ۱۸۰ .

1384ـ سپهسالار ۱/۵۴۹ : نستعلیق ۱۲۵۵ (۲پ ـ ۸ر) ۱۵س [ف. سپهسالار ۴: ۱۶۳] .

حدایق الدقایق

منظومه ایست در شانزده اصل در معما : ۱ـ حساب جمل ۲ـ ارقام بروج ۳ـ کواکب ۴ـ ایام ۵ـ هندسه ۶ـ سال وماه ۷ـ لغت ۸ـ تجنیس و تصحیف ۹ـ در نسخهٔ ادبیات نیست. ۱۰ـ اجزاء ۱۱ـ تشبیهات ۱۲ـ تصغیر ۱۳ـ اسقاط ۱۴ـ ضد ونقیض ۱۵ـ جذروکعب ۱۶ـ رعایت ترتیب. درپایان نام **قاسم** که بایدسراینده باشد و تاریخ سرودن آمده است : چهارم بود ازذیحجه آن روز ـ که کردم ختم این نظم دل‌افروز خردزین نکته‌گر حرفی بخواهد ـ زتاریخش چو قاسم خیره مانده . **آغاز** : بنام آنکه داد ازلوح انشا ـ خرد را خطهٔ ملك معما .

بنگرید : ذریعه۱۹ :۱۵۷ .

1385ـ **ادبیات** ۳/۱۰۷ د : نستعلیق زین حسینی ، ۱۸ع۱/**۸۲۲** (۱۲۵-۱۳۸ر) ۱۳س [ف . ادبیات ۱ : ۲۰۵] .

حساب = رساله در ...

منسوب به‌شیخ بهائی (م ۱۰۳۰)(بنگرید: حساب‌میرزامحمدطاهروحید) . **آغاز**: حمدله اما بعد ، این کتاب مشتمل است برسه‌مقدمه‌در حساب اهل هند و آن (؟) مشتمل بر مقدمه و دوباب ، مقدمه در صور اعداد مراتب .

بنگرید : استوری ، ترجمهٔ تقی بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۳۰ .

1386ـ **معارف (ملی)** (۳/۱۳۱۷) : نستعلیق‌خوب، همراه«منظومه‌ای‌درجبر» بخامهٔ میرزا باقر تفرشی ، در ۲۳ شوال **۱۲۷۰** در تهران ، نام بهائی‌بخامهٔ نویسنده درپایان‌آمده [ف . معارف ، جواهرکلام ۲ : ۹۴] .

حساب

ازمیرزاجعفرخان‌مشیرالدوله فرزند محمد تقی‌خان وزیرعباس میرزا در تبریز ، که بسال ۱۲۳۰ بلندن رفته وسپس‌بوزارت خارجه‌رسیده ودر ج۲/۱۲۷۹ در گذشته است . بنام محمد شاه قاجار ، بسال۱۲۶۲ ، در یك‌مقدمه وشش باب و یك خاتمه نگاشته است . ودر دیباچه‌از (مهندس‌خانه)ای‌که در دارالخلافهٔ تبریز بنیان گذارده یادمیکند. **آغاز**: حمدوسپاس بیقیاس شایستهٔ واحدیست معبود .

بنگرید: ذریعه ۷ : ۵ ـ مجلهٔ یادگارس۲ ش ۶ : ۴۳ ـ ف. مشار : ۵۶۱ ـ مؤلفین‌مشار ۲ : ۳۰۰ .

1387ـ **مجلس** ۲/۵۲۱۰ : نستعلیق، با تاریخ ۲۶ذیحجهٔ **۱۲۷۳** دردفتر بهمین‌خامه آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [رؤیت] .

حساب = رساله‌ای درعلم...

از حسن‌تونی .

1388ـ **کپورتهله** Kapurthalah نوشتهٔ ۱۱۶۰[استوری، ترجمهٔ بینش : ۴۹] .

حساب

گویا از حسن فرزند حرث خیوقی ، که بتأیید (سلطان عادل خوارزمشاه) نگاشته است و بگفتهٔ فهرست نگار فاضلیه این سلطان باید همان اتسز پسر قطب‌الدین نوشتکین درگذشتهٔ ۵۲۱ باشد .

1389ـ **فاضلیه** ۳۵ ریاضی : نسخ‌کهن شایدبخامهٔ نگارنده ۲۵ذیحجهٔ ۳۳ (شاید**۵۳۳**) درفهرست‌عربی یادشده[ف. فاضلیه ۱: ۲۵۸].

حساب

از سید حسین قدس شریفی ملقب به فهیم السلطان فرزند سید تقی معروف به مستوفی، زاده در ۱۲ ذیقعدهٔ ۱۳۰۸ ق باقواعدی درجذر وکعب و در پایان برگرداندن ماه و سالهای خورشیدی وقمری بیکدیگر. این کتاب در صد صفحه بچاپ رسیده است (ذریعه).

بنگرید: ذریعه ۷: ۷ - استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۴۴.

1390- **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: سدهٔ**۱۴**[یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

حساب = رساله در . . .

از حسین فرزند عزالدین عشاقی، دریك مقدمه ونه‌قاعده: مقدمه در اسامی اعداد. نام نگارنده وفهرست با بهادردیباچهٔ نسخهٔ۳۲۰۹ ملك آمده است. **آغاز:** چنین‌گوید بندهٔ ضعیف خاکی ... عشاقی، این‌رساله در بیان‌ضرب‌و حسابست، مشتمل مقدمه و نه قاعده.

1391- **ملك** ۳۲۰۹/۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۵۰ پ) تنها دیباچه را دارد [رؤیت].

الحساب = مختصر فی ...

از (خیرالدین) خلیل فرزند ابراهیم نگارندهٔ «مفتاح کنوز ارباب قلم ومصباح‌رموز اصحاب رقم» و «مشکل‌گشا». گفتاریست در حساب و شاید یکی از دو کتاب یاد شده باشد (استوری).

بنگرید: کشف‌الظنون ۲: ۱۷۷۰-ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۲۵.

1392- **استانبول**، اسمی‌خان سلطان ۲۹۴ : تاریخ‌یاد نشده، باعنوان «مختصرفی الحساب»[نسخه‌ها۴ : ۲۵].

1393- **اسعد افندی** ۳۱۵۸: تاریخ یادنشده، باعنوان «رسالةفی‌الحساب» [نسخه‌ها ۴ : ۲۵].

حساب = رسالهٔ ریاضی وحساب

از سلطان‌قاجار، سیف‌الدوله‌سلطان‌محمد میرزافرزند فتحعلی شاه‌قاجار، زاده‌در۱۲۲۷ چهارمین رساله از مجموعه رسایل او بنام «ملوك الكلام» است.

بنگرید: ذریعه۹ :۴۵۹- مجمع‌الفصحاء ۱ : ۳۱- ناسخ‌التواریخ چ ۱۳۳۷: ۳۲۳. مؤلفین‌مشار۳: ۳۵۲- مرآت‌البلان ۳: ۱۵۱.

1394- **دانشگاه**۴/ ۲۷۳۹ : نسخ‌میرزا محمد باقر فرزند زین‌العابدین‌حایری‌یزدی، گویا **۱۲۸۳** (ص ۳۳۳ - ۳۳۹) ضمن «ملوك الكلام» او [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۸].

حساب = رساله‌ای در . . .

از میرزا محمد طاهروحید قزوینی فرزند میرزا حسین‌خان قزوینی، متخلص به‌وحیدوزیر شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) در گذشته پس۱۱۱۱ یا۱۱۱۲، درسه مقاله: ۱- حساب اهل هند دریك مقدمه ودو باب. مقدمه درصور اعداد (بنگرید: حساب منسوب به‌شیخ بهائی) **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، این‌کتاب مشتمل است برسه مقاله، مقالهٔ اول در حساب اهل‌هند و آن مشتمل است بر مقدمه و دو باب مقدمه دربیان صوراعداد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۶- تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۷- مجمع‌الفصحاء ۲: ۵۰- تذکرهٔ حسینی : ۳۵۹ - تذکرهٔ شوشتر : ۱۳۹. دانشمندان آذربایجان : ۸۰ - مؤلفین مشار ۳: ۵۹۱ - تذکرهٔ خوشنویسان: ۱۱۷- تذکرهٔ سرخوش: ۱۱۹- ادبیات براون ۴ : ۱۷۵.

1395- **مجلس**۲۱۷۳ : نسخ، غرهٔ ع۱ **۹۹۹**، آغاز: حمدله. . . ۹۸ ص ۱۵س [ف . مجلس۶ : ۱۱۱] .

1396 - **مجلس** ۲۱۳۶ : تحریری ، **۱۳۱۶**، آغاز : الحمدلله الذی یحاسب، ۱۴۲ ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۰] .

1397- **مجلس**۱۵/۲۷۶۷: نسخ**۱۲۳۷** (۳۸۸-۴۱۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۱۸۴] .

حساب= رساله‌ای در علم . . . = میزان الحساب

ازملاعلی قوشچی، علاءالدین فرزندمحمد م۸۷۹، همان (زبدة‌الحساب = میزان‌الحساب) درسه مقاله : ۱- حساب اهل هند دریك مقدمه و دو باب ۲- حساب اهل تنجیم ، در مقدمه و شش باب ۳- مساحت ، در مقدمه و سه باب ، که در ۱۲۸۰ با این عنوان چاپ شده است .
آغاز : حمدله ... این کتاب مشتمل است به سه مقاله ، اول درحساب هندوان.

بنگرید: ف. مشار:۱: ۵۶۱- ریحانة‌الادب ۳ : ۲۳۵ - از سعدی تاجامی: ۴۱۸، ۴۴۸. هدیة الاحباب : ۲۲۱- هدیة‌العارفین ۱: ۷۳۶ مؤلفین‌مشار۴: ۳۷۴ -گاهنامه ۱۳۰۷: ۱۲۸- استوری ۲ : ۹ - معجم‌المطبوعات : ۱۵۳۰ .

1398- **بادلیان** ۱۴/۵ .W : نوشتهٔ محمد فرزند حبیب‌الله حسنی حسینی منجم ، ۱ ذیقعدهٔ**۹۳۲**میزان‌الحساب‌است دردومقاله‌فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۴۲هست [فیلمها:۱: ۶۰۱].

1399- **سورزون Curzon** ۵۷۰ : نبشتهٔ **۹۵۸**ق ۱۵۵۱ م [استوری‌نقل ازایوانف ش ۸۹۶، نسخه‌ها ۴ : ۲۴] .

1400 - **موزهٔ آسیائی لنینگراد** ۱۸۵۹ : نبشتهٔ **۹۷۹**ق ۱۵۷۱م [نسخه‌ها ۴: ۲۴ ترجمهٔ استوری] .

1401- **بلوشه** ۲۳۶۵ : نبشتهٔ **۹۸۴** ق ۱۵۷۶م [نسخه‌ها ۴ : ۲۴] .

1402- **همدان**مدرسهٔ‌غرب‌همدان۲/۱۳۶ با تاریخ **۱۰۰۶** در شمارهٔ پسین آن بعنوان «میزان الحساب» یادشده [نسخه‌ها ۵: ۳۵۹].

1403 - **رضوی** ۷۷ ریاضی : نستعلیق **۱۰۲۰**، آغاز برابر ، مبحث ابعاد اجرام را ندارد، ۴۷گ ۱۵س [ف. رضوی۳ : ۳۲۳].

1404- **رضوی** ۷۶ ریاضی : نستعلیق محمد رفیع، **۱۰۳۱** ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۴۶گ ۱۹س [ف . رضوی ۳ : ۳۲۳] .

1405- **ملك** ۴۱۳۷/۳۲: محمدشریف مروی، **۱۰۴۲**(۲۱۰پ- ۲۱۴)، آغازبرابر نمونه، درنسخه‌ازنگارنده‌نامبرده‌نشده[رؤیت].

1406- **الهیات**۳/۵۵۵د: نوشتهٔ۱۴صفر **۱۰۴۴**(۸۹پ-۱۲۹ر)[ف. الهیات۱: ۳۲۷].

1407- **دانشگاه** ۱۳۱۹: نستعلیق‌رفیع فرزند محمدحسن قاینی، ذیحجهٔ **۱۰۸۱**، ۹۷ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۴:]

1408- **شیراز**،خانقاه احمدیه۲/۲۰۷ نوشتهٔ **۱۰۹۰** ، در فهرست بعنوان « میزان الحساب» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

1409- **الهیات** ۵۲۴/۳ د : سدهٔ **۱۱**، بخشی ازآنست (۷۱ ر - ۷۵ر) [ف . الهیات ۱ : ۴۸] .

1410- **ملك** ۳۲۰۹/۱ : سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر، درنسخه ازنگارنده نامبرده نشده (۱پ - ۵۰پ) [رؤیت] .

1411- **مشهد** ،کاظم مدبر شانه‌چی: سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۵۸۸].

1412ـ ملك ۳۲۲۵/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲، آغاز برابر (۱پ - ۲۳ر) [رؤیت]

1413ـ مشهد ، کاظم مدبر شانه چی : سدهٔ ۱۱-۱۲، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها : ۵ : ۵۸۸] .

1414ـ سلطنتی کپنهاك: ش ۲دفتر مؤرخ ۱۱۶۰ است [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳].

1415ـ مجلس ۳۱۱۷/۴ : شکسته نستعلیق ابراهیم نمارستاقی ، دوشنبهٔ ۱۳ج۲/ ۱۲۱۳ بدستور عباسعلی نوری (ص ۲۷۳ - ۳۷۲) ، از کتابهای ملك الشعراء، در فهرست کتابخانه ازنگارنده‌ای‌ناشناس، ودر نسخه‌ها از قوشچی یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۰ - ف . مجلس ۱۰ : ۶۸۵] .

1416ـ فرهادمعتمد ۱۱۵/۱: نوشتهٔ چهار شنبهٔ صفر۱۲۲۳، درفهرست‌آمده: رساله درحساب و هندسه ازقوشچی (؟) [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۶] .

1417ـ الهیات ۳۳۹/۱ د : شکسته نستعلیق‌محمد فرزند محمدباقر کاشانی، ۱۲۹۴ (۲پ - ۴۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۸۱] .

1418ـ رضوی ۷۲ ریاضی : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه و انجام افتاده.

1419ـ رضوی۷۵ریاضی: نستعلیق‌تاریخ یاد نشده، آغاز برابر وپایان نونویس، ۴۰ گ ۱۵س [ف. رضوی ۱ :] .

حساب = رساله در . . .

از قاسم اسیری اصفهانی، که در پنجشنبهٔ نیمهٔ ج۲/ ۹۰۰ دربغداد بانجام رسیده است . دریك مقدمه وسه مقاله و یك خاتمه: مقدمه در تبیین وتعریف حساب ومقدماتی‌ازهندسه، درسه فصل. مقالهٔ ۱ - تقسیم عدد و خواص آن، دو فصل ۲- ضرب و نسبت و قسمت و تضعیف و تنصیف و جمع و تفریق و جذر و کعب ، هشت فصل ۳- مساحت ، ده فصل . خاتمه در اعداد متناسبه و مسایل مختلفه، دو فصل. دیوانی در دارالکتب قاهره هست که سراینده قاسم اسیری اصفهانی درگذشتهٔ ۱۰۱۰یاد شده‌است. **آغاز:** بدان حاسبك‌الله حساباً یسیرا وضاعف‌فی‌المیزان جمیع ضروب... که این رساله‌ایست در بعضی مسایل حساب .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۵ - فرهنگ سخنوران : ۴۱ .

1420ـ دانشگاه ۴۲۵۷ : نستعلیق نگارنده ، ج۲/۹۰۰ در بغداد ، نام نگارنده وتاریخ انجام درپایان نسخه آمده‌است،۷۲گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۲۷].

حساب = رساله در . . .

از ابو اسحاق غیاث الدین محمد عاشقی کرمانی ، از منشیان و محاسبان روزگار شاه تهماسب (۹۳۰ - ۹۸۴) و بنام همان شاه و خواجه عبدالقادر کرمانی فرزند خواجه عبدالرشید. و ازوست: سیاق، تدارك‌السموم .

بنگرید: عالم‌آرای عباسی : ۱۶۷- مجلهٔ ادبیات تهران س ۱۲ : ۳۵۵ .

1421ـ مجلس: شماره وتاریخ یادنشده ازکتابهای ملك‌الشعراء بهار [ف . مجلس ۹ : ۸۵] .

1422ـمشهد، مدرسهٔ میرزاجعفر: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۹] .

حساب

از قاضی زادهٔ رومی ، صلاح‌الدین موسی فرزند محمد فرزند محمود همکار غیاث الدین

جمشید درپژوشهای ستاره شناسی در سمرقند، درگذشتهٔ میان ۸۳۰ (سال نگارش مفتاح‌الحساب او) و پیش از ۸۴۱، وگفتهٔ چلپی ۸۱۵ درست نیست. **آغاز:** ثنای بی‌منتها خداوندی راست.

بنگرید: هدیة‌العارفین ۲ : ۴۸۰ ـ کشف الظنون ۱:۱۰۵ و ۲ : ۱۸۱۹ ـ ریحانة الادب ۳ : ۲۱۵ ـ هدیة الاحباب : ۲۱۵ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۳۴۶ ـ رجال حبیب‌السیر : ۱۱۷.

1423 ـ **رضوی** ۹۴ ریاضی : تاریخ یاد نشده ؛ وقف ملامحمد کاظم ، ۶ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۳ : ۳۲۹].

حساب

ازلطف‌الله حسینی، که بروزگارشیخ بهائی (م ۱۰۳۰) میزیسته ، گفتاریست درحساب که از روی « خلاصة الحساب » استادش نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله المحمود.

بنگرید: ذریعه ۷: ۷ـ ترجمهٔ استوری ، بینش ، نسخه‌ها ۴: ۳۰.

1424ـ **رضوی** ۹۷ ریاضی : نستعلیق ابوعلی پسرمحمدداود حسینی **۱۱۰۵**، ۵۳ گ ۱۴ س [ف. رضوی : ۳۳۰].

حساب = مختصر درعلم . . .

از محمود فرزند محمد فرزند قوام قاضی والشتانی، معروف به محمود هروی ، نگارندهٔ «غیاثیه» بفارسی و « اشکال التأسیس » بعربی . گفتاریست درحساب دریك مقدمه و دو مقاله . **آغاز:** سپاس و ستایش حضرت پروردگار ، و درود برخلاصهٔ نتیجهٔ هفت و چهار .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۷۴ـ کشف‌الظنون ۲:۱۲۱۳ـ ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴:۲۴.

1425 ـ **بادلیان** ۱۵۲۵/۵ : نوشتهٔ نیمه‌های محرم **۸۶۲**، ضمن مجموعه (۱۱۳پ ۱۳۳پ) [نسخه‌ها ۴ : ۲۴] و **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۳].

1426ـ **پاریس** P.۱۶۹/۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۷۵ و ۹۱۶ هست [فیلمها۱ : ۵۳۸ و ۵۴۸].

حساب ...

منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی ، در گذشتهٔ ۶۷۲، ونباید از او باشد. دریك مقدمه و سه فن ویك خاتمه: ۱ـ درحساب ۲ـ هندسه (مساحات) ۳ـ جبر ومقابله، و این نیز درسه مقاله . در دیباچه از استاد خود منصور یاد میکند، و در پایان تاریخ انجام نگارش ۹۵۰ (ضعیف) یادشده، پس شایدنگارنده ازشاگردان غیاث‌الدین منصور درگذشتهٔ ۹۴۸وشاید شمس‌الدین خفری درگذشتهٔ ۹۵۷ باشد (عبدالحسین حائری). **آغاز:** حمد بیحساب مرخدایرا که بمقتضای حکمت کاملهٔ ازلی ماهیات ممکنات را ابداع .

بنگرید: ذریعه ۵ : ۸۷ و۷: ۷ـ احوال وآثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۲۰ .

1427ـ **سپهسالار** ۶۰۰/۵ : نستعلیق عبدالبادی فرزندعطاءالله نوری‌نطنزی، **۱۰۳۵** **۱۰۳۷** (۹۸پ ـ ۱۳۱ ر) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۴ : ۳۱۴].

1428ـ **مجلس** ۱۰۵ خویی : نستعلیق غرهٔ رجب **۱۰۹۰**، ۱۲۶ص ۱۴س، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۱۰۸] .

1429 ـ **مجلس** ۲۷۷۳/۵ : نسخ **۱۱۰۵ـ۱۱۰۶** (ص۲۷ ـ ۱۰۱) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۲۱۰].

حساب

ناشناخته. بااین عنوانها: معرفت ارقام، فصل در شناختن منازل اصفار، فصل در میزان هرعدد، فصل دراعمال کسور، فصل در تجنیس کسور، فصل دراعمال جذر برهان، فصل درحساب درج و دقایق. **آغاز:** حمدله . و صلی‌الله علی محمد... امابعد، این‌مختصریست درعلم حساب که بجهت کتابخانهٔ مرتضی اعلم... بگو نامش که رستی دین ودنیا را ـ مفاخرست بنامش چه جای القابست .

1430 ـ **ملك** ۶۳۱۷/۱ : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۰** (۱پ ـ ۱۴ر) [رؤیت].

حساب

ناشناخته .

1431ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۹ : نستعلیق سدهٔ **۹** (۶۷پ ـ ۷۴پ هامش)، مقالهٔ نخستین و نه باب ازآن هست [ف. دانشگاه ۹:۸۵۴].

1432ـ **دانشگاه** ۴۷۲۲/۲ : نستعلیق **۱۰۱۶** (۳۱ـ۴۱). آغاز: بدانکه علم حساب علم بزرگواراست ... وما دراین‌کتاب از نوادر وغرایب حساب‌چند مسئله‌یادکنیم [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۶] .

1433ـ **مجلس**۲۳۷۳/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۲۲** (ص ۱ ـ ۳۶) [نسخه‌ها، گلچین المعانی ۵ : ۱۶۰] .

1434ـ **یزد**، جامع کبیر ۲۷۹۲/۱۱: باتاریخ**۱۰۸۴** دردفتر. گفتاریست دریك‌مقدمه وسه فن: فن۱ـ مفتوحات در دو مقاله ، یکم حساب هند درپنج‌باب، دوم حساب اهل تنجیم دریك مقدمه و چهار باب، فن دوم در یکصد و سه فصل . فن سوم گویا جبر و مقابله است که در مجموعه جدا قرار گرفته . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۶۳ هست [فیلمها۱ : ۶۹۸] .

1435ـ **مجلس**۳۵۴۶/۲ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۱** (ص ۷ ـ ۲۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

1436ـ **حقوق** ۲۱۷/۸ج : نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۸۷پ ـ ۱۹۱ر)، گویا بخشی ازکتابی است تنها ضرب وتقسیم‌را دارد. **آغاز:** الباب بباید دانست که مراتب اعداد سه است . آحاد و عشرات و مئات. ودر پایان آمده : نقل من خطالمصنف دام ظله [ف. حقوق: ۹۶] .

1437ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۳۸/۴: سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، از فصل دوم در تنصیف را دارد تا باب دوم در قسمت تنجیم ، گویا از قوشچی است [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۵].

1438ـ **مجلس** ۲۳۷۰/۴ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۱** (ص۲۷ـ۱۰۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰].

1439 ـ **موصل** ، مدرسهٔ حجیات ۲/ ۱۱۶ : گویا نوشتهٔ **۱۱۲۹** [ف . مخطوطات موصل : ۱۰۸] .

1440 ـ **تهران ، ملی** ۴۳/۲ف : نستعلیق بد **۱۱۳۶**، **آغاز :** این کتابی است مشتمل برسه‌مقاله. مقالهٔ اولی‌درحساب وهندسه وآن مشتمل است برمقدمه ودو باب. درفهرست آمده : تألیف گویا از سدهٔ **۱۲** [ف. ملی ۱ : ۳۲] . ولی شاید از علی قوشچی باشد .

1441ـ **مجلس**۵۰۹۴/۳ فهرست نشده یکشنبهٔ ج۱/**۱۲۰۴** (۳۷ر ـ۴۴پ) گفتاریست درعلم محاسبه. **آغاز :** بدان و آگاه باش که در فرد یابرات، هرگاه مبلغی یامقداری نقدی یاجنسی [رؤیت] .

1442ـ **مجلس** ۲۹۴۵/۲ : نسخ ملا نظرعلی طالقانی، ج۱/**۱۲۵۷** ، (ص ۲۷۸ ـ ۲۸۱) گفتاریست کوتاه دربرخی از قاعده‌های

ضرب. **آغاز:** بدانکه انواع حساب چهاراست آحاد و عشرات و مآت والوف ، و بعد از این مذکور شود [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷۷] .

1443ـ **ملك** ۳۲۲۴/۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۵** بهمین خامه در دفتر (۴۲ ر ـ ۱۱۲پ) . **آغاز :** اگر مخارج کسور بعضی متشارك باشد و بعضی متباین ، قاعده آنستکه [رؤیت] .

1444ـ **مجلس** ۲۴۶۱/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۲** (ص ۱ ـ ۱۲۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵] .

1445 ـ **تهران ، ملی** ۵۸۸/۲ : شکسته نستعلیق **۱۳۰۶** ، گفتاریست در اینکه چگونه میتوان عددی که در ضمیر دیگری‌است بدست آورد (ص ۸۷ـ۸۸) [ف ملی۲:۹۸] .

1446ـ **رضوی** ۳۳ اخبار : تاریخ‌یاد نشده، آغاز و انجام افتاده [ف . رضوی ۱ : ۳۳ اخبار] .

1447ـ **مجلس** ۲۰۶/۲: نسخ، تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۱۱۵] .

1448 ـ **مجلس** ۶۴۰/۹ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده، گفتاریست کوتاه در بیست و چهار باب [ف. مجلس ۲ : ۴۰۶].

1449ـ **سپهسالار** ۷۴۱۶/۳: تاریخ یاد نشده، (۸۶پ ـ ۹۲ پ) باب هشتم از یك کتابست درحساب فرائض . **آغاز :** باب هشتم درحساب فرائض. بدان . . . بدان‌که فروض هشتگانه هریکی را مخرجهاست [ف. سپهسالار ۴ : ۳۱۶] .

1450ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۸۱/۱: نسخ، تاریخ‌یاد نشده، درفهرست آمده : حساب درسه مقاله، مقالهٔیکم درحساب اهل هند[نسخه‌ها ۵ : ۶۹] .

1451ـ **موصل** ، مدرسهٔ حجیات ۲/ ۸۵ : گفتاریست در حساب و هندسه [ف . مخطوطات، موصل : ۱۰۵] .

حساب اهل تنجیم

ناشناخته .

1452ـ **دهخدا** ۵۵/۳ : نوشتهٔ محرم **۱۲۷۲**، یادداشت مانندا‌ست [نسخه‌ها۳:۳۶].

1453ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۵۳/۳ : تاریخ یاد نشده، گفتاریست در یك مقدمه و شش باب [نسخه‌ها ۵ : ۶۴] .

حساب جمل و جدول ستینی

دریك مقدمه و ده فصل. **آغاز:** حمدله . صلاة . . . این مختصریست در بیان حساب جمل و معرفت جدول ستینی، مشتمل بر. . .

1454ـ **ملك** ۳۲۰۷/۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۴۷پ ـ ۴۹ر هامش)، نسخه تنهاسه‌فصل را دارد [رؤیت] .

حساب جمل و جدول ستینی

1455ـ **تبریز، ملی** ۳۶۴۲ : نوشتهٔ حاج‌حسین‌فرزند حاج محمد، در**۷۸۰**[نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

حساب سیاق = سیاق

حساب ضرب و قسمت

ناشناخته .

56ـ1458ـ**مجلس**۰۰۰/۲ :ازکتابهای مشکاة، با تاریخ ع‌۱۶/**۹۲۷** درهرات دردفتر. گفتاریست دریك مقدمه و ده‌فصل ویك خاتمه . فیلم آن دردانشگاه ش ۲۹۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۰]. سپس «ضرب و قسمت » دیگر در

تخمین یخ یخبندان و ربع گرفتن غله و خرمن غله . و دیگری «طریق قسمت آب از قلب».

1459ـ دانشگاه ۳۴۱۵/۷: نسخ گویا علی فرزند حسین، باتاریخ ۹۹۲ دردفتر (۵۱ پ – ۵۶پ)، نسخه ازباب دوم (در ضرب بر طریق یك‌دست) است، و(باب سیم‌آن دررقوم) و باب دهم (ضرب الالوف در الوف) است . انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۰] .

1460 ـ مجلس ۵۸۵۵/۸ فهرست نشده : نستعلیق نظام فرزند علیخان ساوه ، ۲۸ رمضان ۱۰۴۶ (ص ۶۳۲-۶۳۹). آغاز: الحمدلله حق حمده، والصلاة علی. . . امابعد، این رسالەایست مختصر در بیان حساب ضرب و قسمت . [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

1461ـ دانشگاه ۳۰۲/۶ : نستعلیق محمد کاظم محلاتی ، نزدیك ۱۱۱۱ (۱۳۱پ ۱۳۳ر)، گفتاریست دردوفصل. آغاز: الحمدلله ناظم نظام الوجود حمداً غیر معدود .

1462 ـ دانشگاه ۳۰۲/۷ : نستعلیق همان محلاتی ، نزدیك ۱۱۱۱ ، (۱۳۳ ر – ۱۳۴ر)، گفتاریست درپنج فصل تنها در ضرب آغاز: بدانکه انواع حساب پنج است، آحاد و عشرات [ف. دانشگاه ۴ : ۸۸۹] .

1463 ـ مجلس ۵۳۷۸/۵ : نستعلیق ۲۴ج۱/۱۲۵۵ (۵۵پ – ۶۲ر) . آغاز : رساله در ضرب و قسمت. بدان‌که انواع مراتب حساب چهار است ، آحاد و عشرات و مآت و الوف، بعد ازآن مکرر شود [رؤیت] .

1464ـ سپهسالار ۷۵۴۹/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۴پ – ۱۶ر)، در پنج فصل و تنها درعمل ضرب است. آغاز: ... انواع حساب چهار است : آحاد و عشرات و مآت و الوف [ف. سپهسالار ۴ : ۳۱۵] .

حساب ضرب و مضروب

از اسماعیل فرزند لطف‌الله باخرزی و ازوست: اختیارات وکتابی بنام «خلاصة الاسلام» درفقه که بشمارهٔ ۶۱۷۹ درملك هست. آغاز: حمدله. صلاة. بعد میگوید اسماعیل بن لطف‌الله باخرزی، که مراتب عدد چهاراست .

1465ـ ملك ۵۸۰۰/۴ : از سدهٔ ۱۳ (۲۸ر – ۳۰ ر) [رؤیت] .

حساب ضرب و قسمت

از نجم الدین محمود فرزند عمر طیان ابرقوهی، درضرب و تقسیم و کیلها و مقیاسها، درآغاز ۱۷ بیت درسبب نگارش باتخلص طیانی سروده ، ودر آن از استادش شمس‌الدین منجم نامبرده و در پایان تاریخ انجام را ۸ ذیقعدهٔ ۷۰۸ یاد کرده است . آغاز : زهی خداوند کریم بزرگوار که داد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۵۳ – فرهنگ سخنوران : ۳۶۰ .

1466ـ مجلس ۲۱۴۸ : نسخ خوب حسن فرزند یوسف فرزند داود علی‌انادی ، ذیقعدهٔ ۷۵۰، ۱۴۴ گ ۷س [ف . مجلس ۶ : ۱۱۷] .

حساب «الضرب والقسمة»

از خواجه نصیرالدین محمد طوسی ، در گذشتهٔ ۶۷۲. درسه مقاله، وهرمقاله مشتمل بر یازده فصل. (بنگرید : حساب :۱۶۵) آغاز: این مختصریست در حساب هند و غیره آن که تعلیق کرده میشود بنای آن برسه مقاله .

1467 ـ استانبول سرای ۳۲۲۷ : نبشتهٔ ۷۰۳ . [استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۲۰] .

حساب العقود = انگشت شماری

حساب فرایض = ارث

دربخش فقه خواهد آمد .

حساب کسور طسوج تادینار

در شیوهٔ حساب طسوج و نشانهای بکار رفته درآن تا دینار. **آغاز:** ای خبیر دقایق دفتر ـ کسر مقدار را چنین بشمر ـ ربع یك دانك را طسوج بدان ـ طای خطی بود علامت آن .

1468ـ **مجلس ۵۰۹۴/۴** فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۴۷پ–۵۵ ر). [یاداشتهای هیئت مؤلفین] .

حساب منظوم

از خاوری . **آغاز :** بنام کردگار فرد بی‌زوج ـ که دایم بحر لطفش میزند موج .

1469ـ **تهران،موزه۴۲۳۰/۳۵**: نسخ **۹۱۵** در سلطانیه ، [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۵] . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۷۳۴ هست [فیلمها ۱ :۶۲۷] .

حساب نامه

ازامندکهان‌فرزند هیم‌داج‌کاتیه‌کوواالیاری Amand Raj khanb ، Hem .

1470ـ **لاهور،دانشگاه‌پنجاب...:** تنها۴باب‌را دارد (۳۰CM/ ۱۰)مه۱۹۳۴م [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۷] .

حل العقود فی شرح حساب الجمل والعقود

از شیخ یوسف فرزند محمد گیلانی، زاده درنجف۱۲۹۱. درشمارش باانگشتان ، حساب سر انگشتی ، و اسرار و معانی ابجد خطی . **آغاز:** الحمدلله الواحد الاحد .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۷۲ ـ مؤلفین مشار ۹۰۱:۶ـ تاریخ علما وشعرای گیلان : ۱۱۰ .

1471 ـ **مجلس ۷۶۱/۱** : نسخ و نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** وسپس «مختصرالجمل» از همو [ف، مجلس ۲ : ۴۸۰] .

خ

خزانة الاعداد

از عطاءالله ، و نمی‌تواند عطاءالله فرزند استاد احمد معمار لاهوری در گذشتهٔ ۱۰۵۹ باشد (رسالهٔ احمد معمار:۱۷۵)گفتاریست در حساب وجبر و هندسهٔ عملی ، در یك مقدمه و دو مفتاح و ده باب ویك کشکول ویك خاتمه، باماده تاریخ ۱۱۷۸. (استوری) . **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء .

1472ـ **بمبئی،دانشگاه ۱۷۰**: تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها۴ :۳۴] .

خزانة العلم

از کانهجی کایسته عظیم آبادی پتنه‌ای Kanhji Kayasth در حساب و هندسه و هیئت که بسال ۱۲۲۹ ق در عظیم‌آباد پتنه نگاشته و به فرانس هاکنس (شایدها وکینس Hawkins) پیشکش کرده است . در یك مقدمه و ده باب و یك خاتمه (استوری) این کتاب بسال ۱۹۳۷ م در کلکته بکوشش دکتر ج. تایتلر Dr. j. Tytler و منصور احمد بردوانی بچاپ رسیده است . **آغاز:** حمدی چون مراتب عدد .

بنگرید : ف. مشار ، ۶۰۵.

1473ـ آنه ۲۲۶۱: نوشتهٔ ۱۲۳۰ق . [نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

1474ـ مجموعهٔ الیس Ellis ۲۱۸: نوشتهٔ ۱۲۳۰ق.[استوری ، نسخه‌ها۴: ۳۶] .

خلاصة الحساب

از ابن‌الحاج ابراهیم حسین‌الشریف.

1475ـ موصل ،مدرسهٔ‌حجیات۱/ ۶۰: نوشتهٔ ۱۱۸۰ [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۳]

خلاصة الحساب

از محمد بابا کلان مفتی ، بدرخواست شاگردانی که علم فرائض میخواندند. **آغاز:** حمدله. اما بعد، میگوید بندهٔ ضعیف محتاج به رحمت پروردگار محمد بابا المشهو به کلان مفتی .

1476ـ مشهد ، کاظم مدیر شانه‌چی ۲۵/۱ : نوشته در قزوین ۱۰۰۵ ، سپس دنان حلواء است [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۷] .

خلاصة الحساب

ازملا قطب‌الدین خسروشاه، که بروزگار امیرتیمور گورکان (م ۸۰۷) میزیسته و شاگرد شاه نعمت‌الله ولی (۷۳۰ ـ ۸۳۴)، گفتاریست درحساب و مساحتها و مسائل گوناگون ریاضی بشیوهٔ پرسش وپاسخ، در یك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه ، که در دیباچه غزلی در ستایش مراد خود شاه نعمت‌الله ولی سروده است . **آغاز:** نحمدك یااسراع‌الحاسبین ، و نشکرك یامحاسب یوم‌الدین ... آنکه سبب وجود آدم همه اوست .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۴ .

1477ـ مجلس۴۷۴۹: نسخ۹۴۶، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۲ گ ۱۹س [رؤیت] .

1478ـ رضوی ۴۹ ریاضی : نستعلیق ۱۰۳۴ آغازبرابر نمونه، ۱۰۷گ‌، ۲۰س [ف. رضوی ۳ : ۳۱۶] .

1479ـ رضوی ۵۰ ریاضی : نستعلیق علی فرزند محمد صالح عاملی، ۱۰۵۹، آغاز برابر نمونه، ولی دیباچهٔ آن‌کوتاهتر ازدیباچه ۴۹ رضوی است، ۱۴۸ گ ۱۷س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۶] .

1480ـ مجلس ۳۵۴۶/۳ فهرست نشده:سدهٔ ۱۱ ، باتاریخ ۱۰۹۱ در ش پیش از آن (س ۲۳ ـ ۵۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

خلاصة الحساب

ازملانامی، نگاشتهٔ ۹۴۶،اگر بعربی‌نباشد.

1481ـ تبریز، ملی ۳۴۰۲ : نوشتهٔ ۱۰۵۴ [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۴] .

خلاصهٔ راز

ازعطاءالله‌رشدی(رشیدی)فرزنداستاداحمد معمار لاهوری، برادربزرگ لطف‌الله مهندس و برادر دیگرش نورالله معمار ، از خانوادهٔ معماران سبك مغولی هند . گفتاریست در حساب و اندازه‌گیری وجبر درده‌باب، باستایش‌از شاه جهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۹) و شاهزاده داراشکوه آغاز شده و بدو پیشکش شده است. در ده باب (استوری) **آغاز:** شکر بی‌حد بواحد ازلی .

1482ـ بانکیپور...: نوشتهٔ ۱۰۹۷ ق (ف . بانکی‌پور ۱۷ : ۱۷۲۰) [نسخه‌ها ۴ : ۳۲] .

1483ـ ریو ... : نوشتهٔ ۱۱۳۰ ق (ف ریو۱ : ۴۵۱آ) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۲] .

خلاصهٔ منصوری

از حسین فرزند علی فرزند شرف الدین مشهدی، درحساب و هندسه.

1484 ـ مجلس ۱/۳۹۴۶ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۵۷** (ص ۱ ـ ۱۲۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۸].

خلاصهٔ هاشمی

ازآقاهاشم شاه، درهیئت وستاره شناسی‌که بسال۱۳۱۳ق دربمبئی بچاپ سنگ رسیده‌است.

بنگرید : ف . مشار : ۶۱۶ ـ استوری ، ترجمهٔ بینش ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۵۷ .

1485ـ **آصفیه** ۲۶۳ : تاریخ یادنشده (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۰) [نسخه‌ها ۴ : ۴۷].

خواص اشکال و اوفاق

1486 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۱۰۹ : نسخ **۷۶۴** (۳۹۵پ ـ ۴۰۳) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶۲ (آ) و ۴۶۳ (ب) هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

خواص اعداد = اعداد

خواص عدد

ازلطف‌الله مهندس فرزند استاد احمدمعمار لاهوری ، از خاندان معماران سبك مغولی هند نگارندهٔ «مختصر» درگزارش «خلاصة الحساب» و ترجمهٔ فارسی «صورالکواکب» عبدالرحمان صوفی، و«سحرحلال» دراخلاق‌که بسال ۱۰۷۰ ساخته است. واین گفتاریست در چهار مقاله .

آغاز : الحمدلله . . . می‌گوید فقیر لطف‌الله متخلص بهمهندس .

1487ـ **حیدرآباد**، کتابخانهٔ سعیدیه نوشتهٔ **۱۱۳۰** ق (دیو ۲ : ۱۴۵۱آ) [استوری ترجمهٔ بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۳۴] .

د

درة المساحة

از غیاث‌الدین علی فرزند علی امیران سپاهانی حسنی یاحسینی، که «دانشنامهٔ جهان» را بسال ۸۷۱ (یا۸۷۹) و «اسرار الحروف» و « تدبیر نامه » را بسال ۸۸۴ نگاشته است . گفتاریست در اصول هندسه و مساحت که به‌درخواست نظام‌الدین درویش علی وزیر برای تعلیم معماری بنام شهاب‌الدین خواجگی وبنام ابوالفتح سلطان محمود غازی شاهنشاه ایران و توران (تیموری ۸۹۹ ـ ۹۰۰) دریك‌مقدمه دراصول‌مساحت وچهارمقاله: ۱ـ مساحت‌سطوح مستوی ۲ ـ سطوح کروی ۳ ـ سطوح نامنتظم ۴ـ سطوح‌اجسام جامد،ویك‌خاتمه‌درچند قاعده درجبر. **آغاز :** بندگی حقیقی علیم حکیم را

بنگرید : ذریعه ۸ : ۴۶ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۲۳ـ استوری ، ترجمهٔ بینش .

1488ـ **ایوانف‌کرزون** Curzon ۵۷۲ : نبشتهٔ **۹۵۳**ق ۵۴ گ [استوری، نسخه ها ۴ : ۲۶] .

درج الجواهر و برج الزواهر

در یك مقدمه و سه قسم ، و هرقسم درچند قاعده، وهرقاعده درچند فصل ، دراندازه‌گیری سطوح‌واجسام، اندازه‌گیری‌زمین، آب‌رودخانه ها و جزآنها، برای فخرالدولة والدین حسام المسلمین پهلوان‌جهان، (بگفتهٔ بلوشه‌اسفهسالار محمد پهلوان جهان در گذشتهٔ ۵۸۱ فرزند

شمس الدین ایلتکز . که گویا درست نباشد) (استوری) . **آغاز** : سپاس و ستایش خدایرا جل‌جلاله که وجود جهان ازآثار .

1489ـ **پاریس** P.۱۶۹/۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ازسدهٔ **۱۷**م تازه‌تر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۷۷۵ و ۹۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۸ و ۵۴۸] استوری به‌نقل از بلوشه ج ۲ : ۷۷۲ مینویسد از سدهٔ ۱۷م تازه‌تر . **آغاز** : و بعد، این مختصریست در علم مساحت نام او درج‌الجواهر...که ازبهر خزانهٔ [نسخه‌ها ۴ : ۴۶] .

1490ـ **مجلس** ۵۳۷۸/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۵۴** در دفتر (۶۳ ر ـ ۷۹ ر) ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [رؤیت] .

دستور الحساب یا الحساب

از اندرمن (حصاری) که در دهلی بسال ۱۱۸۰ نگاشته است (بااینکه ماده تاریخ آن: کلدستهٔ دانشوری برابر ۱۰۹۰ است) . دریك مقدمه و ده مقاله و یك خاتمه . **آغاز** : حمد بیعد ذات ایزدی را که صورت .

1491ـ **بانکی‌پور** : نبشتهٔ **۱۱۸۶** ، رجب چهاردهمین سال زمامداری شاه عالم ۲۱۷ گ (ف. بانکی‌پور۱۱ :۱۰۳۷) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۴] .

دستورالحساب یا الحساب

از حکیم سراج‌الدین حسن، بسال ۱۲۵۰ نگاشته است .

1492ـ **آصفیه** ۲۰۷ : تاریخ یاد نشده (ف . آصفیه ۱ : ۸۱۰) [ترجمهٔ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۹] .

دستور حساب جلالی

از عمر عبدالعزیز ، در چند مقاله ، مقالهٔ چهارم آن درچهارده باب : ۱ـ جمع وضرب و تضعیف ۲ـ در چاه کندن ۳ـ حساب صدقه و مسائل خرید و فروش ۴ـ بهرهٔ زنیکه سه‌شوی کرده ۵ـ عشار باج‌گرفتن ۶ـ ظرفیت حوضها و گودالها ۷ـ راه وراه‌پیما ۸ـ عصیرها وبخار شدن مقداری ازآن ۹ـ مسائل دربارهٔ درختان نخل ۱۰ـ غنایم لشکر ۱۱ـ قصبه‌ایکه در آب است ۱۲ـ مسائل آلیاژ ۱۳ـ مساحت شهریکه درحصار است ۱۴ـ تلاقی وآن سه قسم است.

1493ـ **مجلس** ۲۹۷۴ : نسخ ۹ج۲/ **۱۰۱۷** ، تنها مقالهٔ چهارم است در چهارده باب درمسائل متفرقه ، ۲۸۸ ص ۱۷ س [ف . مجلس ۱۰ : ۴۲۲] .

1494ـ **قاهره، دارالکتب**: ۱ریاضة فارسی طلعت: نوشتهٔ عباس مشهور به‌محسن بن الصرفی تبریزی، ذیحجهٔ **۱۰۷۰** درچند مقاله و نسخه مقالهٔ چهارم آنست در مسائل متفرقه (گ۷۷ـ۱۰۱ مجموعه) [مخطوطات۱ : ۱۴۰] .

دفترداری = ذخیرة

دفترداری = سعادتنامه

دفترداری = فروغستان

دفترداری = فرهنگ . . .

دفترداری = مرآت سلیمانی

دفترداری = فلکیه

دفترداری و حساب = قواعد. . .

دوائر عظام

ناشناخته، درکیفیت نسبتها در دوائرعظام

آغاز: الحمدلله الذی جعل نسبةالانبیاء وسیلة النجاة. امابعد، بدانکه این‌رساله‌ایست دربیان.

1495ـ الهیات ۱۸۵/۳ب: نستعلیق ۱ شعبان ۱۰۶۷ (۴۳پ ـ ۴۷ر) ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۱۴۰] .

دوائر نظام = مختصری در بیان ...

گویا ازهمایون پادشاه مغولی هند، برای جلال‌الدین اکبر شاه . **آغاز** : جلایل محامد پادشاه حقیقی را سزد جل شأنه‌که دوایرافلاك برافراشتهٔ دست اوست.

1496ـ کابل، وزارت اطلاعات ۲۱۷: ضمن کجکول (کشکول) مؤرخ۹۴۹ [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۹] .

ذخیره = اوراجه=الرسالةالمقصرة

درعلم سیاق، بنام‌فخرالوزراء میرزامحمد مهدی‌الحسینی، دریك مفرده درآداب اوراجه، وشعبه و دفعه وباب. دردیباچه نام‌کتاب نیامده و مینویسد : پیش‌از این باشارهٔ دوستی درسیاق رسالهٔ وجیزه‌ای‌نوشته بودم. **آغاز**: اول دفتر بنام‌ایزددانا...اوراجه‌نویس ضرب‌العیارمعانی ثنای پادشاهی است. (بنگرید:سیاق،عاشقی) .

1497ـ دانشگاه ۳۳۳۷/۱۴ : گویا نوشتهٔ صدرالدین محمد جنابذی در هرات ، باتاریخ ۱۱۲۳ دردفتر (۲۳۲-۲۴۱) ، آغاز برابرنمونه، درفهرست آمده : رسالهٔ سیاق یا الرسالة المقصرة . در یك مفرده در آداب اوراجه در سه شعبه، و دو حرف: ۱ـ درقرینه و اتصال و غیره در دو دفعه (و هریك دوباب) ۲ـ درآداب حساب نویسی، در دو دفعه (دفعهٔ دوم سه باب) و در پایان آمده تمت الرسالة المقصرة [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۳۲۴] .

1498ـ ملك ۴۷۱۹/۳۷ : شکسته نستعلیق با تاریخ ۱۱۹۲ در دفتر (۱۳۷پ ـ ۱۳۸ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1499ـ مجلس ۵۳۷۸/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، باتاریخ ۱۲۰۴ دردفتر(۱پ-۲۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1500ـ الهیات ۹۹/۸ ج : نستعلیق محمد باقر فرزند فتحعلی ارغندی شیرازی ، ۱۳۳۹ (۱۹۱ر ـ ۲۰۰پ)، آغاز برابرانمونه [ف. الهیات ۱ : ۱۵۴] .

1001ـ سپهسالار ۶۹۸/۳ : تاریخ یاد نشده (۵۸پ ـ ۷۸ر)، در دیباچه ازکتاب «ذخیره» درسیاق یاد شده، آغاز برابرنمونه ، در یك مقدمه در آداب اوراجه و چند باب : ۱ـ ابواب المال ۲ـ تنقیح ارباب التحاویل و التحاصیل ۳ ـ اوراجه مؤدیان ۴ ـ تفادی و مساعده و سپرده ۵ـ قرینه و اتصال ۶ـ گوش و گوشواره ۷ـ آداب حساب ۸ـ ثبت واطلاق ۹ـ حشو و بارز، ودیگر اصطلاحات سیاق [ف سپهسالار ۵ : ۱۲۳] .

ر

ربع = رساله در معرفت . . .

ازعبدالقادرفرزندحسن رویانی، سدهٔ نهم (بنگرید تحفهٔ نظامیه‌درستاره‌شناسی) گفتاریست در هیجده باب : ۱ـ القاب ربع ۲ ـ ارتفاع گرفتن ربع ۳ـ معرفت ساعات از ربع ۴ ـ معرفت طالع از ربع ۵ ـ معرفت ارتفاع از طالع ۶ـ میل آفتاب و بعد کواکب ۷ـ معرفت صبح وشفق ازربع ۸ـ معرفت ظل از ارتفاع و

ارتفاع ازظل ۹ـ عرض بلد ۱۰ـ تقویم آفتاب ۱۱ـ معرفت طالع ازربع مخترع ۱۲ـمعرفت ارتفاع طالع از مخترع ۱۳ ـ تسویة البیوت ۱۴ـ معرفت مطالع البروج ... ۱۵ـ معرفت طالع سال ۱۶ـ ارتفاع‌قطب فلك البروج ۱۷ـ طالع‌زمان شهری‌که درربع نباشد ۱۸ـ معرفت سمت از ارتفاع، ربع سموت . **آغاز :** این مختصریست درمعرفت ربع‌مشتمل برهیجده‌باب که بنده ...

1502ـ **دانشگاه ۳۵۱۹/۳** : نوشتهٔ ۲۵ شوال **۱۰۷۸** (۵۱پ ـ ۵۹ر) ، در نسخه تاریخ تولد نگارنده شب شنبهٔ ۲۷ شوال ۹۴۴ و طالع او یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۳] .

1503ـ **الهیات ۷۱۰/۲** د : باتاریخ **۱۱۷۸** درپایان دفتر (۲پ ـ ۱۴۷ ر) ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۳۶۹] .

1504ـ **تهران، اصغر مهدوی ۳/ ۴۶۲** : نستعلیق علی فرزند محمد رضا ۱۹ ذیحجهٔ **۱۲۹۹**، در فهرست نگارنده عبدالغفار یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸] .

ربع = رساله در معرفت . . .

1505 ـ **قاهره ، دارالکتب ۹۶۶** مجامیع‌طلعت: بی‌تاریخ، **آغاز:** این مختصری است درمعرفت ربع اسطرلاب [مخطوطات ۱ : ۲۵۶] .

ربع مجیب = رساله ربع عمل‌مجیب

از عطاءالله قادری ، که بروزگار برهان نظام شاه فرزند نظام (۹۹۹ـ ۱۰۰۳) دریك مقدمه و بیست باب نگاشته است. **آغاز:** حمد متوافر و ثنای متکاثر شایستهٔ معبودیست که عادتش احسان و غفران .

1506-1508ـ **آصفیه۷۲و۱۳۶و۱۶** سه نسخه هست هر سه بی‌تاریخ ، سومین مسودهٔ نگارنده است، و تاریخ نگارش نیز ندارد، این یکی ۴۴ گ ۱۷ س [ف . آصفیه، میرعثمان ۱: ۶۵۹] .

ربع مجیب = رساله در . . .

ازکاشف‌الدین محمد اردکانی یزدی، پدر شاه‌قاضی شیخ‌الاسلام اصفهان، که گزارش خود را بر «صحیفهٔ سجادیه» (در برخی ازاجزاء) در ۱۰۵۶ پرداخته است . گفتاریست در یك مقدمه و هیجده باب ویك خاتمه. خاتمه در رد «ربع‌مجیب» عبدالقادررویانی. **آغاز:** حمدله ... اما بعد چنین گوید ... کاشف‌الدین محمد اردکانی که چون اعمال نجومی‌که استعلامش ،

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۰۹ و ۹ : ۸۹۹ و ۱۱ : ۷۱ .

1509 ـ **ادبیات ۱۵۹/۲۱** حکمت : نستعلیق ریز سدهٔ **۱۱** (نسخه ۱۶ باب بیشتر ندارد. انجام: باب شانزدهم درمعرفت ارتفاع قطب فلك‌البروج از ربع [ف. ادبیات ۲:۴۶].

ربع مجیب = ربع‌الدستور = رسالة فی‌معرفة المجیب

گویا ازمحمود فرزند محمد فرزند قاضی زادهٔ رومی در گذشتهٔ ۹۳۱ (فهرست رضوی) و نسخه‌ای دراین باره با همان سرآغاز نسخهٔ رضوی در (ملك: ۳۴۰۲) هست، دریك مقدمه و نوزده باب ویك خاتمه: مقدمه‌درتعریف ربع باب ۱ـ درگرفتن ارتفاع ۲ـ معرفت قوس و جیب وسهم ووتر ۳ـ ارتفاع‌آفتاب ۴ـ معرفت میل اول ومیل ثانی ۵ ـ عرض بلد ۶ـ معرفت ظل . . . ۱۹ ـ معرفت طالع و عاشر بروج .

خاتمه دراشیاء متفرقه. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الشمس حرس من الکسوف شعاعه. . . اما بعد، فانی الفت من هذه‌الرسالة .

1510ـ **رضوی** ۱۰۱ ریاضی : نسخ عزیز فرزندمحمد، **۱۰۰۵**، آغاز برابر نمونه شمارهٔ بابها درفهرست یاد نشده، وقف‌ابن‌خاتون ۲۳،۱۰۶۷ گ۱۵ س [ف. رضوی ۳:۳۳۱].

1511ـ**ملک**۶/۳۴۴۲(؟): نوشتهٔ‌محمد مهدی فرزند محمد ربیع سمنانی ، **۱۲۲۸** ، آغاز برابر نمونه ، نسخه ۱۹ بابی [رؤیت]

1512ـ **سپهسالار**۶/ ۳۸۷۷ : نوشتهٔ دوشنبهٔ شعبان **۱۲۲۹** درمشهد (۵۳پ ـ ۶۰ر) آغاز برابر نمونه، دریک مقدمه و دوازده باب و خاتمه ، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. سپهسالار ۵ : ۲] .

1513ـ **دانشگاه**۱۰/۲۳۷۱: نستعلیق محمد فرزند محمد صادق خوانساری، باتاریخ **۱۲۶۶** در دفتر (ص ۱۸۹ـ۱۹۷). درفهرست و دیباچه نسخه ۲۰ بابی یاد شده آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۷۱] .

1514ـ **رضوی**۱۰۰ ریاضی: نستعلیق عبدالرحیم فرزند جمال محمد تاریخ یاد نشده وقف ابن‌خاتون **۱۰۶۷**، آغاز برابر نمونه ، ۱۴ گ ۱۹س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۱] .

1515ـ **سپهسالار** ۶/ ۶۹۸ : تاریخ یاد نشده (۱۲۳ ـ ۱۲۷) آغاز برابر نمونه ، نسخه دریک مقدمه وهیجده باب‌است، درفهرست از نگادنده نامبرده نشده است [ف . سپهسالار ۵ : ۲] .

ربع مقنطر

ازنظام‌الدین حسن‌فرزند محمدنیشابوری مفسر، درگذشتهٔ۷۲۸(هدیةالعارفین) (بنگرید: کشف‌الحقایق از همو) گفتاریست در یك مقدمه و ده‌باب و یك خاتمه .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۷۲ـ صبح گلشن : ۵۲۹ ـ الکنی والقاب ۳:۲۱۲ـ مؤلفین مشار ۲:۶۳۸ـ هدیةالاحباب:۲۵۷ ـ هدیةالعارفین ۱ : ۲۸۳ .

1516ـ **رضوی** ۸۹ ریاضی : نستعلیق سید محمود، تاریخ یاد نشده، آغاز : حمدله ، در فهرست آمد : رساله در معرفت اعمال ربع مقنطر ازحسن محمد ۱۲گ۲۱س [ف. رضوی ۳ : ۳۲۸] .

رسالهٔ احمد معمار

درحساب، ازنادرالعصر استاد احمدمعمار لاهوری ، در گذشتهٔ ۱۰۵۹ . استوری از این استاد وسه پسراستاد اوبنقل ازمقالهٔ سیدسلیمان ندوی مطالبی یاد کرده است. سه پسراو: عطاء الله رشیدی (یارشدی)، لطف‌الله مهندس، نورالله معمار. و پسر بزرگ لطف‌الله بنام امام الدین ریاضی‌فرزندلطف‌الله درگذشتهٔ۱۱۴۵،ودیگری خیرالله مهندس‌فرزند لطف‌الله. وپسراین‌یکی بنام محمدعلی فرزندخیرالله فرزندلطف‌الله،این‌مقالهٔ سلیمان ندوی مأخذ اصلی مقاله‌ایست بعنوان : یك خانواده از معماران مغولی بخامهٔ محمد عبدالله جغتائی در «مجلهٔ فرهنگ اسلامی ج ۱۱ ۹ ـ ۲۰۰» مؤرخ اوریل ۱۹۳۷م (استوری ، ترجمهٔ بینش) .

1517ـ **علیگره** ، سبحان‌الله ۳ : نبشتهٔ **۱۷۳۶** م (کذا) ۳۷ گ [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۱] .

رسالهٔ ریاضی

ناشناخته .

1518ـ **دانشگاه**۴۰/۲۴۰۱: نستعلیق

رضا فرزند موسی کشمیری سدهٔ ۱۱ در طوس (۳۵۹ – ۳۶۵) آغاز افتاده . [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۲۱] .

رسالهٔ فلکیه = فلکیه

الرسالة المقصرة = ذخیره

الرسالة المقصرة = سیاق

رسم مجسمات متشابه وقطع زاید

از حیدرقلی فرزند حسینقلی بیات نیشابوری (بنگرید : اشکال بیضی : ۱۳۴) ، در هندسه که در ۱۲۹۴ بانجام رسیده است. **آغاز :** اما بعد ، این رساله‌ایست در معرفت قطع زاید و تحصیل دوخط وسط بین دوخط معلوم .

1519ـ **مجلس** ۱۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** همراه « قبله نما » و جدول طول و عرض شهرها [ف. مجلس ۲ : ۹۶] .

رسم دوایر

دو گفتاراست یکی در رسم دوایر سموت بر صفایح اسطرلاب و دیگری در رسم دوایر زرقالی .

1520-1521ـ فرهادمعتمد ۳و۴ / ۱۱۷ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ ۱۲۶۴ ، دوگفتار است [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۷] .

رفیعیه = پرکار اربعهٔ متناسبه

ازملامحمد رفیع ، درریاضیات استدلالی ، در ۱۲۷ عمل. **آغاز:** این سرلوح مستطیل که پرکار نسبت است. . . پرکار متناسبه ا، ج، ف بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۹۵ .

1522ـ **سپهسالار** ۶/ ۵۵۸: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۶۷پ – ۲۱۰) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۶] .

1523 ـ **سپهسالار** ۱۰/ ۸۳۶۰ : تاریخ یاد نشده (۶۰ر – ۷۹پ) ، **آغاز :** پرکار متناسبه ا، ج، ف. نسخه تنها ۵۴ عمل را دارد [ف . سپهسالار ۳ : ۲۸۷] .

1524ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق شکسته ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۰] .

1525ـ **مجلس** ۱۷۷ : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان « رفیعیه» یاد شده، ۴۱ گ ۲۱ س [ف . مجلس ۲ : ۹۶] .

ز

زاویه = رساله‌ای درتحقیق . . .

1526ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۴/ ۱۱۶ مؤرخ **۹۵۱** [ف. مخطوطات، موصل: ۱۰۸] .

زبدة الحساب

ازحافظ احمدفرزند محمد مغربی تلمسانی انصاری‌صائمی، نگارندهٔ «اعظم الحساب: ۱۳۶» و « مرآت العالم». بسال ۱۲۷۰ق دریك مقدمه و چهار مقاله بچاپ رسیده است (استوری) **آغاز:** حمدله ... امابعد، علم‌حساب بهترین علوم عقلی است .

1527ـ **ایوانف** ، ضمیمهٔ یکم ۸۹۹ : نوشتهٔ **۱۲۹۰** [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۹] .

1528 ـ **آصفیه** ۳۹۴ : (ف . آصفیه ۳ : ۳۳۸) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۹] .

زبدة الحساب

از محمد صالح فرزند حبیب‌الله طباطبائی یزدی، که درشعبان ۱۰۴۹ (= طالع فرخنده) در اکبر آباد هند ، در پنج باب ، بنام شاه ابوالهادی اصالت خان پاکنویس کرده است .

بنگرید . ذریعه ۱۲ : ۲۴ ـ ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۵۱ .

1529ـ **جامع کبیر یزد** ۱۶۳۷ : سدهٔ **۱۱**، ازروی پاکنویس نگارنده، ۶۱گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۴۵۶ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۵ ـ فیلمها ۱ : ۱۱۴] .

1530 ـ **لیندزیانا Lindesiana** ۲۶۹۹آ: **۱۱۴۲** (لیندزیانا ص۱۹۵) [استوری نسخه‌ها ۴ : ۵۱] .

1531ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : تاریخ یادنشده، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۳۳].

1532 ـ **سامره** ، میرزای شیرازی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه . [ذریعه ۱۲ : ۲۴] .

زبدة الحساب میزان الحساب= حساب

س

سراج الاستخراج

دربخش ستاره شناسی خواهد آمد .

سعادت نامه = رسالهٔ فلکیه

از عبدالله فرزند علی فلك علاء تبریزی ، بنام سعدالدین محمد فرزند تاج الدین علی ساوجی، وشرف‌الدین امیرحاجی، دریك مقدمه و دوقسم، در سیاق وترسل واستیفا، بسال ۷۰۶ نگاشته است (دیباچه ـ ص ع)، ودرپایان آمده که پس از این «قانون السعادة» راکه دراستیفا است باید خواند. این جز«رسالهٔ فلکیه: ۱۸۶» عبدالله کیانی مازندرانی است (دانش‌پژوه) .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۱۴ـ ف . مشار: ۱۱۸۹ .

1533ـ **گویا آکادمی علوم شوروی** بانشانهٔ ۲۷. ف (؟) : با تاریخ تملك ۲۳ صفر **۷۱۴** و۲۶ ذیحجهٔ **۷۹۹. فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۸۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۸] .

1534ـ **یوسف آغا** ۵۹۷۵ : نسخ عبدالله صانع، در**۸۱۵**، درشهر بورسا، ۹۹ گ ۱۵س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۲۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۸] .

1535 ـ **آیاصوفیا** ۴۱۹۰ : نسخ **۹۳۷**، ۷۰ گ ۱۶س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۲۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۸] .

1536ـ **مجلس**۲۴۶۴/۲ فهرست نشده از سدهٔ **۱۰** (ص۱۶۳ ـ ۲۵۰) همراه « فلکیه 1605» عبدالرحمان‌کیا [نسخه‌ها ۵:۱۸۵].

سه فایده

گفتاریست در سه باب: ۱ـ تاریخ هجری بفارسی ۲ ـ طریق‌رسم قوس وتردایره، بعربی ۳ـ معرفت‌رسم جیب برظهراسطرلاب، بفارسی **آغاز** : باب اول در معرفت تاریخ هجری ، اول این‌تاریخ اول محرم‌آن‌سال‌بوده‌که پیغمبر

1537ـ **سپهسالار** ۵۵۸/۲: تاریخ یاد نشده، (۷۱پ‌ـ۷۵پ) [ف.سپهسالار۵:۱۲۲].

سیاق = رساله در . . .

از غیاث الدین ابو اسحاق محمد عاشقی کرمانی، بنام‌شاه‌تهماسب صفوی (۹۳۰-۹۸۴) ومجدالاسلام عبدالرشید وزیر کرمانی، نزدیك ۹۵۱ در یك مقدمه و چهار دفعه و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه در سیزده فصل. دفعهٔ ۱- دربیان ترتیب روزنامچه ۲- توجیه و ترتیب دفاتر. **آغاز:** ای‌نام توسردفترمجموعهٔ راز... تفصیل هرمجمل ومجمل هرمفصل حمد حضرت.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات‌س ۱۲ ش ۴: ۳۵۵ تاریخ عالم آرای عباسی، زندگی شاه تهماسب ص ۱۶۷.

1538 - **مجلس** ۳۱۱۷/۱: شکسته نستعلیق ابراهیم نمادستاقی **۱۲۱۵** (ص ۱۰ - ۲۱۳) بخواهش میرزا عباسعلی نوری، ازکتاب های ملك‌الشعراء بهار بوده [نسخه‌ها ۵: ۶۶۹- ف. مجلس ۱۰: ۶۸۳].

1556 - **دانشگاه** ۱۸۲۸/۳ فیلم: از روی نسخهٔ نوشتهٔ محمد رحیم آصف رجب **۱۲۶۴**. درفهرست فیلمها از نگارنده نامبرده نشده وآمده (دریك مفرده و من ذلك دوحرف وچهاردفعه و باقی) [فیلمها ۱: ۶۲۸].

سیاق = رساله در . . .

ازمحمد مهدی فرزند محمدرضا (دیباچه) وزیر سرکار قوللرآقاسی. دردیباچه افسانه‌وار علم سیاق‌را ازحضرت علی‌دانسته‌است. **آغاز:** لطیف‌ترین حمدی‌که السنهٔ محرران دفترخانهٔ سموات براستیفای.

1540 - **مجلس** ۵۳۸۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ ۱۲۰۴ دردفتر (۲۱پ-۳۵ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

1541 - **تهران**، دانشسرایعالی، قریب: باتاریخهایی از **۱۲۳۳** درجنگ، ش۱۲ جنگ است [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲].

1542 - **ملك** ۴۷۱۹/۳۸: نوشتهٔ ۱۱ محرم **۱۲۳۴** در دارالخلافهٔ طهران (۱۴۸پ ۱۵۶پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

سیاق = رساله در . . .

ناشناخته.

1543 - **مجلس** ۱۳۱/۲ خویی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۰۱ - ۲۰۶) گفتاری است کوتاه درنوشتن حساب سیاق و کار چهار عمل اصلی حساب را می‌آموزد، با نمونه‌هایی از مراسلات و پیمان نامه‌ها. **آغاز:** بدانکه این رساله‌ایست درفن‌سیاق قلم وصاحب جمعان براین‌عمل مینمایند. بدانکه اگرخواهندبدانند که اولا مد سیاق را بچه نوع بایدکشید ضابطه چنانست [ف. مجلس ۷: ۱۴۰].

1544 - **مجلس** ۱ نجم: سدهٔ **۱۲**، در فهرست آمده، رسالهٔ قواعد سیاق [نسخه‌ها ۵: ۲۰۲].

1545-1549 - **مجلس** ۲ و۳ ۲۴۱۸/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۱**، دو گفتار است (رسالة فی‌معرفة السیاق ص۸-۴۹) و (رسالهٔ علم سیاق ص ۵۱ - ۶۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

1547 - **الهیات** ۹۹/۷ج: نستعلیق محمد باقر فرزند فتحعلی فرزند حاجی محمد باقر ارغندی ترشیزی، **۱۳۳۹** (۱۸۰پ - ۱۹۰پ) ناقص ازاول. **آغاز:** مقالت ثانیه در حساب اهل سیاق‌وآن مشتمل‌است برچهارقاعده ویك فایده. قاعدهٔ اول در بیان خلاصه الفاظی [ف. الهیات ۱: ۱۵۴].

سیاق دستور نامه نگاری

دستور نامه نگاریست با سال شماری و

سیاق ، و در آن تاریخ ۲۷ رمضان ۹۱۷ دیده میشود (دانش پژوه) . **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس مرخدایی که آفریننده جهانست و نگارندهٔ زمین وآسمان، و روزی دهنده .

1548ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۵۰۹/۱ : نستعلیق اردبیل فرزند نجف فدا فرزند خالق ویردی فرزند شاهقلی فرزند مقصود هزاره‌ای ، ع۲/**۱۰۱۱** ، بدستور علی مردان بیگ برای فرزند او مهر علی بیگ [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲] .

سیاق = بحرالجواهر

سیاق = ذخیره

سیاق سعادتنامه

سیاق = شمس‌السیاقه

سیاق = فروغستان

سیاق = مرآت سلیمانیه

سیاق = المقالات التبیانیه

ش

شاخص = رساله در تعیین ...

1549ـ **دانشگاه** ۳۳۳۷/۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۶ - ۱۱۳۴** در دفتر (ص ۸۵ - ۸۶). **آغاز:** مخفی نماند که احتیاج باینکه قد شاخص یکذرع یایك قدم آدمی باشد [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۱] .

شامل

از شرف الدین علی یزدی ، (بنگرید : انگشت‌شماری:۱۳۷) درعلم اعداد بنام‌ابراهیم میرزا فرزند شاهرخ پادشاه گورکانی ، در یك مقدمه و چند لوح (دیباچه)دراوفاق، عنوانهای فصل وتنبیه دارد ، در دیباچه نامی بدان داده نشده و در آن آمده : نسخهٔ شامل حال عالم تألیف نمود ازبرای اظهار «کنه‌المراد» . . . ازآن‌کتاب مفصل‌الابواب انتخاب فرمود... پس این‌کتاب را پس از «کنه‌المراد» ساخته است . **آغاز:** حمد بیحد معبودی‌راکه ارقام اعدادش جز بکلك تخمین بر لوح اندیشه نتوان نگاشت

بنگرید : ذریعه ۹: ۵۱۷ ـ ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۷ .

1550ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲۰۲ : نسخ سدهٔ **۱۰** ، انجام افتاده ، بغلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۱] .

1551ـ **دانشگاه** ۳۲۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده ، ۵۶گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۲۷] .

شبگاه - شبکیه ؟

گویا در شرح محاسبات و اندازه‌گیری حسابی و هندسی باشد (استوری) .

1552ـ **رهاتسك Rehatsek** ۳۴ (۱): تاریخ‌یادنشده (رهاتسك ص۲۰) [ترجمهٔ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۵۱] .

شرح اوزانیه

شرح قطب‌الدین بررسالهٔ اوزانیه ومساحت شیخ بهائی‌است (دانش پژوه) (بنگرید : اوزان شرعی : ۱۳۹) .

1553ـ **تبریز، ادبیات** : شمارهٔ ۲۱ دفتر، باتاریخ **۱۲۱۶** درشمارهٔ یکم، از کتاب های آقای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۳].

شرح تحریر اقلیدس = ترجمهٔ تحریر اقلیدس

شرح تحریر اقلیدس — توضیح الاشکال

شرح جبر و مقابلهٔ قوشچی — جبر و مقابله

شرح خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی در گذشتهٔ ۱۰۳۰ ، گزارش از محمد صادق فرزند حاجی عبدالعلی ترشیزی (دیباچه) ، دریك مقدمه ودوازده باب ویك خاتمه. و این جز گزارش میرمحمد صادق موسوی خوانساری‌است. **آغاز:** حمد نامحدود واحدی را که آحاد مفردات مجرده را مبدأ تکون .

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۲۳۰ و ۱۲۲:۱۵ و۱۶ : ۴۰۱ــ دانشمندان آذربایجان : ۳۶۹

1551ــ **دانشگاه ۲ / ۴۵۹۶**: نستعلیق گویا نگارنده، عصرچهارشنبهٔ ۳ع۲/**۱۰۶۲** ، در نسخه نگارنده ترشیزی یاد شده است، (ص ۸۸ ــ ۲۳۷)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۲۵].

1555ــ **شیراز**، آستانهٔ شاهچراغ ۲۳۲: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۰] .

1556ــ **بانکی‌پور ۱۰۳۶**: سدهٔ۱۹م (**۱۳**ه) (ف، بانکی‌پور ۱۱: ۱۰۳۶) نگارنده تبریزی یاد شده است [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

شرح خلاصة الحساب

از محمدطالب فرزند حیدرجیلی اصفهانی دریك مقدمه و ده‌باب. و در آن افزودگیهایی برمتن هست . نسخه‌ای از « فروع کافی » را نگارنده بسال ۱۰۴۲ استکتاب و باخط خوش خود برآن فهرستی نگاشته است ، و «توحید» صدوق را بسال ۱۰۶۶ تصحیح کرده است ، (ذریعه) و از اوست « ترجمهٔ مسائل حسابیه » که بسال ۱۰۶۰ انجام گرفته است . **آغاز :** حمد بی‌غایت وثنای بی‌نهایت واحدیرا سزاست.

1557ــ **تهران**،سلطان‌المتکلمین: نوشتهٔ غرهٔ ع۱/**۱۳۲۹** [ذریعه ۱۳ : ۲۳۰] .

شرح خلاصة الحساب

از میرزا محمد بیك .

1558ــ **آصفیه ۱۹۲**: نبشتهٔ **۱۲۵۰**ق (ف . آصفیه ۱ : ۸۱۶) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

شرح خلاصة الحساب

از خواجه محمد ماه ، نگارندهٔ «مرآت الحساب : ۱۹۲ » (استوری) .

1559ــ **آصفیه ۱۶۷**: نبشتهٔ **۱۲۳۱**ق (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۶) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

شرح خلاصة الحساب

ازشیخ مسیب سبزواری. که در حیدرآباد دکن در۲۵ شوال ۱۱۵۲ بانجام رسیده است **آغاز:** حمدیکه هیچ عددی احصای آن نکند، و شکری که فکر هیچ‌کس . . .

1560ــ **تهران** ، مدرس رضوی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳ : ۲۳۳] .

شرح خلاصة الحساب

ناشناخته .

1561 ــ **آته ۲۲۵۱** : نوشتهٔ **۱۱۰۷**

ترجمه وشرح است برای نواب عبدالوهاب خان، درآراکوت. **آغاز:** حمدی که هیچ‌عدداحصای آن نکند [استوری نسخه‌ها ۴ :۲۷] (بنگرید: نسخهٔ 1566) .

1562 ـ **بانکی‌پور** ۱۰۳۲ : نوشتهٔ **۱۱۱۱** (ترجمه و شرح) آغاز برابر نسخه‌ها سامره و (1561) [استوری، نسخه‌ها ۴ :۲۷].

1563 ـ **آصفیه** ۱۲۳ : نوشتهٔ **۱۲۳۶** (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۶) [استوری، نسخه‌ها۴: ۲۹] .

1561 ـ **بانکی‌پور** ۱۰۳۳ : نوشتهٔ **۱۲۶۶**، که گویا در ۱۰۸۱ نگاشته شده باشد گزارشی است بدون متن‌عربی: **آغاز:** حمدی که مقدور نباشد حصرش [استوری، نسخه‌ها ۴: ۲۷] .

1565ـ **شیراز**، آستانهٔشاهچراغ ۵۵۶ از سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۰] .

1566ـ **سامره** میرزای شیرازی: تاریخ یاد نشده . که بخواهش برخی از طلاب نوشته شده، و در۱۶ رجب ۱۱۰۶ در قزوین بانجام رسیده‌است. **آغاز:** حمدیکه هیچ‌عددی‌احصای آن نکند [ذریعه ۱۳ : ۲۲۸] این سرآغازها بمانند نگاشتهٔ شیخ مسیب است .

شرح خلاصة الحساب = تحریر الصدر

شرح خلاصة الحساب = تحفهٔ قطبشاهی

شرح خلاصة الحساب = ترجمهٔ خلاصه

شرح خلاصة الحساب = توضیح المطالب

شرح خلاصة الحساب = غاية الجهد

شرح خلاصة الحساب = فيض الوهاب

شرح خلاصة الحساب = كشف الحجاب

شرح خلاصة الحساب = كشف الخلاصة

شرح خلاصة الحساب = كنز الحساب

شرح خلاصة الحساب = مشكاة الصواب

شرح خلاصة الحساب = منتخب...

شرح خلاصة الحساب = موضح الخلاصة

شرح لغز

گزارشی است از عبدالقادر بغدادی بر لغزی از شیخ بهائی در ریاضی : عجب عددی درلغت فارسی دیدم .

1567ـ **ادبیات** ۱۳۱/۳ د : درجنگ مؤرخ**۱۰۸۳**، (۱۱۰پ-۱۱۲پ) [ف.ادبیات ۱ : ۳۴۲، ۴۰۶] .

شرح میزان الحساب

متن ازقوشچی (بنگرید: حساب: ۱۶۳» گزارش ازملک‌محمدفرزندسلطان‌حسین‌اصفهانی، گویا همان « جبرومقابلهٔ او : ۱۵۶ » باشد .

1568 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین: نوشتهٔ محمد ابراهیم تبریزی، **۱۰۸۹** [نسخه‌ها ۵: ۴۱۳].

شعاع = قوس وقزح

ازخواجه نصیرالدین‌طوسی (۵۹۷-۶۷۲) در شعاع و برابری دو زاویهٔ شعاع و انعکاس گفتگو می‌کند. و ازاوست «انعکاس الشعاعات و انعطافها» بعربی (ش ۸۲۱ دانشکاه). **آغاز:** شعاع کیفیتی است که اقتضای ظهور هر جسمی کثیف کند که محاذی جسم نیر باشد.

بنگرید: احوال وآثار خواجه ـ مدرس رضوی: ۲۱۳، ۲۳۵ ـ ف. دانشگاه ۴: ۸۳۵.

1569 ـ **شیراز**، دانشکدهٔ ادبیات: ش۲ دفتر مؤرخ ۲۲ج۱/**۹۲۵** [نسخه‌ها ۵: ۳۰۳].

1570 ـ **ملك** ۶۱۹۲/۸: نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی، باتاریخ **۱۰۸۵** دردفتر، (ص ۷۱ ـ ۷۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

1571 ـ **ملك** ۴۶۸۱/۲۳. شکسته نستعلیق محمد قاسم فرزند بهزاد، سدهٔ **۱۱** (۵۰ر ـ ۵۳ر)، آغاز برابر نمونه، نسخه عنوان «قوس وقزح» دارد [رؤیت].

1572 ـ **دانشگاه** ۴۱۰۰/۳: نستعلیق با تاریخ **۱۰۰۳** در مجموعه بهمین خامه (ص ۴۵ ـ ۵۰) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۷۹].

1573 ـ **دانشگاه** ۴۸۷/۱: شکستهٔ ریز، ۱۸صفر **۱۳۳۴** (۱پ ـ ۳ر)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «رساله درشعاع» یاد شده است [ف. دانشگاه ۴: ۸۸۷].

شعاع

ناشناخته.

1574 ـ **ملك** ۶۱۸۸/۲۱: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، (۶۸ر ـ ۶۸پ). **آغاز:** بدانکه این اجسام بمقابلهٔ مضییء مستعد قبول تشخیص می‌شوند [رؤیت].

شمس السیاقة

گویا از منصور فرزند محمد فرزند علی شیرازی، که بسال ۸۴۲ درده فصل نگاشته است: ۱ـ بنیاد پادشاهی بردو چیز است: شمشیر، قلم ۲ـ مداخل پادشاه، در چهار جهت ۳ـ پادشاه را دوگونه‌خرج باشد ۴ـ درسیاق ۵ـ مصطلاحات و طریق سیاق، در دو طرف ۶ـ مساحت ۷ـ معرفت حساب ۸ـ علم هندسه ۹ـ جامعی است از مجموعات حسابی.

1575 ـ **بغداد**، موزهٔ عراق ۱۱۴۷/۱: تعلیق همام‌الدین شیرزاد، ۱۰صفر **۸۹۰** [نسخه ها ۵: ۵۷۷].

شمس الهندسة

از نواب شمس الامراء محمد فخرالدین نگارندهٔ «اعمال قطعه: ۱۳۶»، بسال ۱۲۴۱ نگاشته و در۱۲۵۱ چاپ شده است. و ازوست مقطع‌الارض‌درجغرافیاکه نیزدر۱۲۵۱ نگاشته.

بنگرید: ف. مشار: ۱۰۴۴ـ ۱ ـ مؤلفین مشار ۵: ۶۵۸.

1576 ـ 1577 ـ **آصفیه** ۱۹و۱۱۹: دو نسخه است تاریخ یاد نشده (ف. آصفیه ۱: ۸۱۸) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴: ۴۰].

شهابیه

از محمود فرزند بدرالدین ایرانشاهی، بنام یکی ازدرباریان: مقرب‌الملوك والسلاطین ملقب به‌شهاب‌الدوله والدین، در دوباب: ۱ـ سی‌وپنج‌فصل، درصحاح ۲ـ بیست فصل‌درکسور **آغاز:** الحمدلله الذی عطائه لایعد ولایحصی

1578 ـ **گتا Gotha** ۳۷: تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴: ۵۱].

ص

صاعیه = رساله در تحدید صاع = صاع = اوزان

ازمحمدباقر مجلسی (بنگرید: اختیارات در ستاره شناسی)، در مقادیر، در آغاز نام نگارنده آمده و در پایان از کتاب دیگر خود «اوزان و مقادیر» یاد کرده است. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عبادی . . . اما بعد، باید دانستکه احادیث در تحدید صاع مختلف.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۳.

1579 ـ **شیراز،** خانقاه محمدیه۸/ ۹۰ ضمن مجموعهٔ نویسانده علم الهدی فرزند فیض کاشی در**۱۰۷۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۱].

1580 ـ **الهیات** ۲۴۵/۴د: نستعلیق اسماعیل فرزند محمد رفیع دیهوکی (ازدهات طبس)، باتاریخ ۲۰رجب **۱۱۰۶** دردفتر بهمین خامه (۷۱پ-۷۲ر) [ف. الهیات ۱: ۲۶۵].

1581 ـ **یزد،** علومی . . . : همراه با «الاوزان والمقادیر» که بعربی است از همو مؤرخ**۱۱۰۷** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۵].

1582 ـ **قم**، فیضیه ۱۴۲۷/۲(۲۱): نسخ باتاریخ **۱۱۱۰** دردفتر، درفهرست بعنوان «رسالهٔ اوزان» آمده [ف. فیضیه ۲ : ۱۱].

1583 ـ **دانشگاه** ۳۴۵۳/۲ : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر، **۱۱۲۶** (۱۷پ ۱۹پ)، آغاز برابرنمونه، درفهرست «تحدید صاع» یادشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۸].

1584 ـ **دانشگاه** ۴۶۱۴/۴ : شکسته نستعلیق محمد شفیع فرزند بهاء الدین محمد حسینی، ع۱۶/**۱۱۶۵** (۳۶-۴۱). آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۴۸].

1585 ـ **سپهسالار** ۷۵۲۵/۲ : تاریخ یاد نشده، (۲۱پ) [ف. سپهسالار ۵: ۲۷۱].

1586 ـ **تهران،** مدرس چهاردهی:..: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵ : ۳].

صدرالحساب

ازفرج‌الله حسینی‌کاشانی، ازروی «خلاصة الحساب» شیخ‌بهائی، بسال۱۲۷۴ نگاشته‌است. **آغاز:** جواهر زواهر حمد وستایش چندانکه ازگزارش اعداد.

1587 ـ **دانشگاه** ۱۳۵۶ : نستعلیق محمد جعفر کاشانی ۲۵ع۲/**۱۲۷۷** در منزل صدراعظم، از روی نسخهٔ اصل، ۶۰گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۱].

ضرب و قسمت = حساب ...

ضرب و مضروب = حساب ...

ع

عقد انامل

از حکیم نظام‌الدین احمدگیلانی، شاگرد میرمحمد باقرداماد که تاروزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ - ۱۰۸۳) میزیسته (بنگرید: شجرهٔ دانش دربخش دائرةالمعارف).

1588 ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی از رساله‌های آن به خامهٔ خود نگارنده است، مؤرخ **۱۰۴۵** [ف. آصفیه، عثمان علی ۲ : ۴۷۸].

عقد انامل

ناشناخته .

1589ـ آصفیه ۶/۳۱ مجموعه : با تاریخ ۱۰۵۳ در دفتر ، ۱ گ [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۴۶۹] .

1590ـ رهاتساك Rehatsek ۱۷ : تاریخ یاد نشده، شیوهٔ شماردن از ۱ تا ۱۰۰۰۰ با انگشتان [ترجمهٔ استوری ، بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۵۰] .

عقود انامل = انگشت شماری

علم اقلیدس

ناشناخته .

آغاز: حمدله . . . این مختصریست در علم اقلیدس منحصر در چند شکل مخصوص که ذکر کرده شد .

1591ـ دانشگاه ۶/۲۱۶۰ : نستعلیق سدهٔ نهم، زرین (۱۰۰پ ـ ۱۰۴ر هامش) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۳] .

علم بکار بردن اسباب مهندسی

اسباب . . .

عمان الحساب

از محمدعلی فرزند مشهدی حسن متخلص بدرجاء زفره‌ای (محرم ۱۲۸۱ ـ زفره محرم ۱۳۶۱) . ترجمهٔ منظوم « خلاصة الحساب » شیخ بهایی است ، در ۲۳۳۳ بیت ، درج ۱/ ۱۳۴۸ بانجام‌رسیده است. آغاز: میکنم حمد خداوند احد ـ آنکه باشد واحد و فرد وصمد

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۵۵، ۷۴۱ و ۱۵ : ۳۳۲ و ۱۷ : ۱۸۳ ـ شعرای معاصر اصفهان : ۲۰۷ .

1592ـ اصفهان ، محمد حسن رجاء زفره‌ای: نوشتهٔ سراینده، نسخهٔ دیگری نیز در کتابخانهٔ ملی هست [تذکرة الاطباء در اسامی کتب تاریخ و انساب ۱ : ۵] .

عمدة الحساب

از کریم بخش ، نگارندهٔ «انتخاب عمده» ۱۳۷ .

1593ـ آصفیه ۱۰۳۵ : (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۸) [ترجمهٔ استوری، بینش، نسخه‌ها ۴ : ۳۵] .

عیاریه

از آقا رضی قزوینی، محمد فرزند حسن قزوینی، درگذشتهٔ ۱۰۹۶ در سنجیدن فلزات و نگارنده جز رضی تبریزی « ربیع‌المنجمین » است. آغاز : بدانکه اوزان فلزات نسبت به حجم واحدمختلف میباشد. چنانکه شاعر گفته :

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۷۳ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۷۲ـ نجوم السماء : ۱۳۷، ۲۲۸ علم‌الفلك في‌العراق،عزاوی: مجله‌مجمع‌العلمی العربی دمشق س۲۹ش ۳ : ۴۰۴ .

1594ـ مجلس ۷/ ۶۱۵۰فهرست‌نشده نستعلیق محمد صالح‌فرزند محمدرضا، باتاریخ ۱۱۰۰ دردفتر (۷۳ر ـ ۷۴) [رؤیت] .

1595ـ سپهسالار ۳/ ۶۱۷ : تاریخ یاد نشده (۵۸پ ـ ۶۱ر) آغاز : بعد الحمد و الصلاة . . . العبد الاقل رضی الدین محمد قزوینی ، برازکیا معروض میکند . که اوزان فلزات (بمانند نمونه) [ف. سپهسالار۵: ۳۴۰]

غ

غایة جهد الحساب

ازمحمد زمان فیاض المخاطب بثالث فرزند محمد صادق انبالجی دهلوی شافعی حنفی . (بنگرید : ارتفاع : ۱۳۳» گزارشی است از «خلاصة الحساب» شیخ بهائی، که بسال ۱۱۳۰ ق نگاشته‌است. **آغاز:** خلاصة الحساب للمحاسب

1596 **ـ بانکی‌پور ۱۰۳۵** : از سدهٔ ۱۹م (ف. بانکی‌پور ۱۱ : ۱۰۳۵) [استوری نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

غایة المراد فی وفق الاعداد

درچهل باب وچند فصل. **آغاز :** در همه چیزی هنر وعیب هست ـ عیب ببین تا هنر آید بدست ... و مبتنی شد برچهل باب وچند فصل باب اول دربحث حساب و پیداشدن این علم .

1597 **ـ الهیات ۲/ ۴۶** د : نستعلیق سدهٔ ۱۴ (۲۹ ـ ۲۹۸) [ف. الهیات ۱: ۲۲۲ و ۲ : ۱۸۳] .

غایة المراد فی وفق الاعداد

ازکمال شوشتری مشهور به‌صوفی (دیباچه) **آغاز:** سپاس و ستایش بروفق اعداد نامتناهی مقرون بتسبیح .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۷ .

1598 **ـ مجلس ۲۷۹۷/۲** : با تاریخ ۱۱۰۳ در دفتر [رؤیت] .

ف

فتوحات غیبیه

از محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی، استاد شیخ بهائی (م ۱۰۳۰) و یا شاگرد او ، نگارندهٔ (جدول مستخرج از زیج گورکانی) در ۱۰۳۲، و زنده در ۱۰۴۷ . درریاضیات، و « براهین اعمال الهندسیهٔ » ابوالوفاء محمد بوزجانی حاسب درگذشتهٔ ۳۷۶ را ترجمه و گزارش‌کرده ودرآن آورده‌است. **آغاز:** حمد بیحد خداوندیرا که بیك فتح پرگار و دوحرف

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۳۷۸ و ۱۶ : ۱۱۷.

1599 **ـ رضوی ۱۴۴** ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۱۲۱ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۳ : ۳۴۴] .

فروح علم عدد

ازملك محمد فرزند سلطان‌حسین اصفهانی وازوست «شرح میزان‌الحساب: ۱۸۱» قوشچی.

1600 **ـ مجلس ۳۶۳۴/۱** فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۶۰ [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳] .

فروغستان

از فروغ اصفهانی ، فروغ الدین میرزا محمد مهدی فرزند میرزا محمد باقر (تبریز ۱۲۲۳ ـ نزدیك ۱۲۹۳) ، در علم سیاق بنام محمد شاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) بسال ۱۲۵۸ ، درچهار دفتر و هر دفتری دارای چند فرد ، و هرفردی چند دفعه ، و هر دفعه چند باب : ۱ ـ علم سیاق و حساب و ممیزی و مساحت و

برآورد وعلم خط ورقوم ۲ـ درولایات محروسه و حدود و ثغور و تشخیص مال و خراجات آنها. ۳ ـ خالصجات دیوانی و موقوفات ۴ـ موقوفات و ابواب البر . آغاز : الحمد علی حاکم دیوان القدر و القضاء و المختار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۵ و ۱۶ : ۱۸۵ مجمع‌الفصحاء ۲:۳۹۶ـ المآثر والاثار:۲۰۶

1601ـ تهران، ملی ۹۹۵ف : نوشتهٔ ۱۲ صفر **۱۲۵۹**، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۹۵گ ۱۷س [ف. ملی ۲: ۵۵۱ و ف. معارف ۲ : ۱۵۶] .

1602ـ دانشگاه ۱۸۲۹ فیلم: از نسخهٔ مؤرخ رمضان **۱۲۵۹**، ۱۲۲گ . [فیلمها ۱ : ۱۴۷] .

1603ـ سپهسالار ۲۷۹۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، در ۱۲۷۰ ازآن اعتضاد السلطنه بوده تنها دفتر یکم ودوم است و فهرست آن بتفصیل درفهرست کتابخانه آمده است ، ۱۲۵گ ۱۳ س [ف . سپهسالار ۵ : ۳۶۸] .

فرهنگ دفترداری

گفتاریست در بیان اصطلاحاتیکه در میان ارباب دفتر و محاسبات بکار میرود، و اندکی در دستور دفترداری . گفتاریست نامبوب و ترتیبی در بیان‌واژه‌ها در آن‌دیده نشد. آغاز: بسمله . در بیان الفاظی که نزد اهل تحریر مصطلح است ، بدان که سیاقت در لغت بمعنی راندن است و دراصطلاح جمع و خرج .

1604 ـ ملك ۴۷۱۹/۳۵ : شکسته نستعلیق با تاریخ ۱۱۹۲ در دفتر (۱۳۰ ر ـ ۱۳۵ر) درمتن [رؤیت] .

فلکیه = رسالهٔ . . .

از عبدالله (عبد الرحمان) فرزند محمد فرزند کیای مازندرانی، درعلم سیاق و دفترـ داری و گزارش اصطلاحات آن‌که بسال ۸۶۵ بنام وزیرفلك المعالی نگاشته‌است، و درآلمان بسال ۱۹۵۲ م بکوشش والترهینس در۲۶۲ص بچاپ رسیده است . آغاز : حمدی که السنهٔ محرران عرش و مستوفیان فرش .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۱۴ـ ف. مشار: ۱۱۸۹ ـ مؤلفین مشار ۳:۹۹۳ ـ مجلهٔ سخن س ۵ ش ۱۰ : ۸۰۵ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵ .

1605ـ مجلس ۱۱۷/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۹ ـ ۱۰** (ص ۱ـ۱۵۸) سپس «سعادتنامهٔ» فلکی ، نگارنده عبدالرحمان فرزند محمد یاد شده، و درنسخه از سالهای ۸۶۷ ـ ۸۷۱ یاد شده است [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

فلکیه = سعادتنامه

فوائد الجمال = فوائد جمالی

از محمود فرزند محمد والشتانی هروی (بنگرید : غیاثیه ، در هیئت) ترجمه‌ایست از «شرح اشکال‌التأسیس» شمس‌الدین‌محمد فرزند اشرف‌حسینی سمرقندی درگذشتهٔ نزدیك ۶۰۰ (چلبی) و گویا صد سال دیرتر (استوری) . درهندسه برای فرمانروایی‌بنام امیرجمال‌الدین سلطان حسین ، در یك مقدمه و سی پنج مسئله (شکل) نگاشته است . آغاز : حمد بیحد و ثنای بی‌منتهی و سپاس بیقیاس که قدم شهسوار

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۷۴ـ هدیةالعارفین ۲: ۴۱۰ـ ریحانةالادب ۱: ۲۹۴ـ مؤلفین‌مشار ۶ : ۸۵ .

1606ـ موزهٔ بریتانیا۲۳۵۷۰/۳۲ Add : با تاریخ **۱۰۱۴** در دفتر (۱۲۰ ـ ۱۳۶). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۵۹هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵] .

فوائد الافکار فی علم البرکار

از فریدالدین احمد .

1607ـ آصفیهٔ ۱۶۶: تاریخ یاد نشده (ف.آصفیه۱:۸۱۸)[ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۶] .

فیض الوهاب فی شرح خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی (م۱۰۳۰) گزارش از نظام‌الدین احمد فرزند عبدالله الشهید . به ـ درخواست عبدالوهاب خان . (شاید نواب عبدالوهاب خان ، که برای او نسخهٔ آته ش ۲۲۵۱ بتاریخ ۱۱۰۷ شرح گمنام از خلاصة ـ الحساب نوشته شده است) [استوری]. **آغاز:** ثنا و حمد بیحد که اقسام و انواع عدد .

1608ـ آته ۲۲۵۲: تاریخ یاد نشده، تنها مقدمه و اول باب اول است ، ۸۲ گ [ترجمهٔ استوری بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۲۸] .

ق

قاعدهٔ کلیه

ازمحمد فیض‌الدین‌خان هندی، چاپ شدهٔ ۱۲۸۵ .

1609ـ آصفیه ۲۷۳: تاریخ یاد نشده (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۸) [استوری ترجمهٔ بینش نسخه‌ها ۴ : ۴۸] .

قسطاس المستقیم

درحساب، در دو رکن و هررکن در چند مقاله، شاید همان کتاب « القسطاس المستقیم » دیلمی باشد، که یکی ازمآخذ نسخه‌ای است‌که در « ف بانکی‌پور ۱۱: ۱۰۴۰ » شناسانده شده [استوری] .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۸۰ ـ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۸ .

1610ـ رضوی ۱۴۶ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ، ۳۷ گ سطر گوناگون [ف. رضوی ۳:۳۴۵] شاید ازدیلمی باشد [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۸] .

قواعد دفترداری و حساب =

مختصری در . . .

از سلیمان فراهانی، درمقدمه وچند باب

1611ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۲۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۹] .

1612ـ تهران ، دکتر مهدی بیانی : نستعلیق و سیاق، نسخهٔ اصل تاریخ یاد نشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۸۹] .

قواعد السیاقة

از محمد جعفر فرزند محمد حسین‌طرب منشی نایینی اصفهانی ، که در ۱۲۲۵ بتهران آمده و بسه زبان شعر میسروده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۶۴۶ ـ مجمع‌الفصحا ۲ : ۳۳۷ .

1613ـ تبریز، ملی ۳۳۹۹ : تاریخ یاد نشده ، همراه با « قواعد زبان ترکی » از همو [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

قواعد معموله در تلگرافخانه – تلگراف

قوام الحساب

گفتاریست در حساب و مساحت ، در یك مقدمه و چهار مقاله : مقدمه در دوازده فصل، مقالهٔ ۱ – در ضرب و قسمت و نسبت جذر ، ۲– مساحت دریك مقدمه و پانزده باب، ۳– اعداد وفق ، ۴ – مسائل متفرقه . **آغاز :** بر رأی ذوی‌العقول پوشیده نماند، که بعد از علم دین شریف شریعت ، علم حساب را شرفی هرحه .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۹۷ .

1614– **دانشگاه ۳۰۲/۵** : نستعلیق محمد کاظم فرزند محمد حسین، ج۲/**۱۱۱۲**، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۴ : ۹۲۸] .

قوانین السیاق

از محمد کاظم کاشانی که ازروی «نفایس الفنون» و دوکتاب دیگر از محرران یزد، در یك مقدمه و چند قانون و یك خاتمه نگاشته است (دیباچه) در علم استیفا که در ۱۲۵۵ – ۱۲۵۶ نگاشته است . **آغاز :** سیاق سررشتهٔ سپاسی که از افراد بشر ... امابعد بندهٔ درگاه حضرت سبحانی .

1615– **تهران** ، شهشهانی : . . نوشتهٔ غیاث فرزند محمد علی کاشانی، **۱۲۷۳**،۲۹۶ گ [ذریعه ۱۷ : ۲۰۱] .

1616– **تهران** ، **ادبیات** ۱۰۱ ب : شکسته نستعلیق ، سه شنبهٔ ۲۱ رجب **۱۲۷۹** ، درفهرست آمده: گویا نسخهٔ اصل، آغاز برابر نمونه، ۱۲۵ گ ۲۲س [ف. ادبیات۱:۳۸۶] .

ک

کافی در ترسیم کانوا

از میرزا عبدالغفار منجم (بنگرید: آسمان ۲۰۳:). بروزگار اعتضادالسلطنه برای مدرسهٔ دولت در دارالخلافهٔ تهران – Canras Topographie (توپوگرافی) . **آغاز :** منت خدایرا جلت عظمته که از غایت رأفت بر عباد ملهم نمود .

بنگرید : ذریعه ۲۴۴:۱۷– مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۱ – المآثر و الآثار : ۱۹۲ – مرآت البلدان ۲ : ۲۵۴ .

1617– **تهران** ، **ملی** ۵۶۲ ف : نسخ **۱۲۷۸** شاید ازنگارنده، با چهار نقشه تپکرافی ضمن بحث فرمولهای ریاضی آورده ، ۹۹ گ ۱۷س [ف. ملی ۲ : ۵۰] .

1617– **دانشگاه**۹۳۹۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باحروف و نشانه‌های لاتینی، ۷۷ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۴ : ۹۲۹] .

کر رساله در . . .

از محمد باقر مجلسی، درگذشتهٔ ۱۱۱۰ .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۸۷ – مؤلفین مشار ۲ : ۲۳ – فوائدالرضویه : ۴۱۰ .

1618 – **دانشگاه** ۴۴۵۳/۳ : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر، **۱۱۲۶** (۱۸ب هامش) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۸] .

کشف الحجاب

ازعبدالرحیم فرزند شیخ‌محمدرضا مشهور بکرباسی. ترجمه وگزارشی است از « خلاصة

الحساب» شیخ بهایی. **آغاز:** نیکوتر امریکه موجب رستکاری دنیا و عقبی است .

1620 ـ **مجلس** ۵۲۵۰: نسخ سدهٔ ۱۳ گویا از نگارنده، آغاز برابر نمونه ، انجام در اصفهان و ماه رمضان یاد شده است . [ف . مجلس ۱۶ : ۷۸] . و شاید «کشف الحجاب» شهرستانی باشد .

کشف الحجاب

از میرزا علی فرزند میرزا محمد حسین شهرستانی (۱۲۸۰ – ۱۳۴۴) . ترجمه‌ایست از «خلاصة الحساب» با افزودگیهایی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۶ـ مؤلفین مشار ۴ : ۲۱۰ ـ ریحانة الادب ۲ : ۳۶۳ .

1621 ـ **کربلا** ، در کتابخانهٔ شخصی نگارنده [ذریعه ۱۸ : ۲۶] .

کشف الخلاصة

از ابوالبرکات فرزند اسماعیل خادم مشهدی ، گزارشی است بر «خلاصة الحساب» بهائی (م ۱۰۳۰) ، نام کتاب و نگارنده در دیباچه وتاریخ نگارش ۱رجب۱۱۰۹ درپایان نسخه ۲۹۶۱ دانشگاه آمده. **آغاز :** سپاس افزون‌ازحساب وعداد، وستایش بیرون‌ازشمار .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴ .

1622 ـ **دانشگاه** ۲۹۶۱: نستعلیق‌خود نگارنده، دهۀ سوم صفر۱۱۱۱، ۱۳۱.گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۶۱] .

کشف القناع عن اسرار شکل القطاع

ازخواجه نصیرالدین‌طوسی (۵۹۷-۶۷۲) درخواص قاطع در پنج مقاله ، بنام شیخ‌المؤید فرزند حسین نگاشته است ، سپس آنرا خود بعربی در آورد (نسخه ۲۴۳۲/۱۵ دانشگاه باتملك علاء منجم در۴ شعبان ۸۰۸). **آغاز:** للهالحمد علی آلائه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۵۰ ، ۵۴ ـ مؤلفین مشار ۶: ۷۳۰ـ هدیةالعارفین۲: ۱۳۱ـ طرایق الحقایق ۲ : ۲۹۲ .

1623 ـ **بودلین** ۱۴۹۸ : نوشتۀ ۱۱۰۰ [ترجمۀ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۱] .

کفایة التحریر

از محمد صالح الدین فرزند دیانت خان جهاندار شاهی، که گویا درسالهای پایان سدۀ هیجدهم م، وشاید آغازنوزدهم میزیسته، ولقب جهاندار شاهی بدون تردید ازپدرش دیانت‌خان بود نه خود او (استوری) . در یك مقدمه و سیزده باب ویك خاتمه. **آغاز:** الحمدلله‌الذی هواسرع المحاسبین .

بنگرید: ترجمۀاستوری، نسخه‌ها ۴: ۳۵.

1624 ـ **بانکی پور . . .** : نوشتۀ ۱۲۲۷ ق (ف . بانکی پور ۱۱ : ۱۰۳۸) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۵] .

کنز الحساب

ازفرهاد میرزا فرزند عباس فرزند فتحعلی شاه قاجار (نزدیك ۱۲۳۰-۱۳۰۵)گزارشی است از «خلاصةالحساب» شیخ بهائی درسالهای ۱۲۷۹ و۱۲۸۸ بچاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۸ و ۱۸ : ۱۵۰ ف. مشار : ۱۲۸۴ ـ استوری، ترجمۀ بینش ، نسخه‌ها ۴ : ۲۹ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۸۱۹ ـ مجمع‌الفصحا ۲ : ۴۶ ـ المآثر والاثار: ۱۹۵

1625ـ آصفیه۲۴۵ گویا نوشتهٔ **۱۲۵۷** در تهران (ف . آصفیه ۱ : ۸۱۸ ش ۲۴۵) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۹] .

کنه المراد فی وفق الاعداد

ازشرف‌الدین‌علی‌یزدی (بنگرید : انگشت شماری ازاو: ۱۳۷) دریك مقدمه و سه لوح و یك یك خاتمه، وهرلوح درپنج فصل. لوح ۱ـ دروضع اعداد در مربعهای فرد ۲ ـ مربعهای زوج ۳ـ مربعهای زوج وفرد، ودرآغاز آن از اختراع سید جلال الدین یعقوب فرزند محمد طاوسی(ایده‌الله) یاد می‌کند. **آغاز:** حمدبروفق اعداد نامتناهی مقرون به‌تسبیح افراد ازواج .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۷۶ـ مؤلفین‌مشار ۴ : ۲۷۵ـ از سعدی تاجامی : ۳۸۹ .

1626ـ **تهران** اصغر مهدوی ۱/۲۷۵: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۱] .

1627 ـ **شیخ اسماعیل زنجانی :** بخامهٔ شیخ خضر فرزند شمیخان ، آدینهٔ ۱۹ شوال **۹۹۴** در همدان ، منقول از نسخهٔ اصل آغاز افتاده [ذریعه ۱۸ : ۱۷۷] .

1628ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۷۸۵۹: سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۲۵۸] .

1629ـ **ملك** ۱/۶۳۲۱: نسخ۸ محرم **۱۲۶۶** ، آغاز برابر نمونه (۱ پ ـ ۶۸ پ) [رؤیت] .

1630ـ **نجف**، شیخ حبیب‌کتبی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۸ : ۱۷۶] .

ل

لباب الحساب

از قاضی عمادالدین یحیی فرزند احمد کاشی، که دراصفهان بسال ۷۴۴ در یك مقدمه ودومقاله نگاشته‌است. **آغاز:** الحمدلله‌الواحد الاحد .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۳۳ و ۶ : ۳۷ ، ۱۰۹ و ۱۴ : ۸۱ـ ف . ادبیات ۳ : ۶۱ .

1631 ـ **رضوی** ۱۵۰ریاضی و۵۳۳۷ عمومی : نسخ ع۲/**۷۴۴** در اصفهان ، ۱۹۶ گ۲۰س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۶] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۰۴۴ هست [فیلمها ۱:۱۷۴].

لباب الحساب

ناشناخته . در ذریعه از «لباب الحساب» محمود فرزند السودی معروف به‌حمید یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۷۹ ـ ترجمهٔ استوری ، نسخه ها ۴ : ۲۱ .

1632ـ **الهیات** ۲/۳۰۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، آغاز افتاده، باب۳ در جمع و باب ۶ درقسمت است . (۱۵۵پ ـ ۱۶۳پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۷۷] .

لباب الحساب فی علم التراب

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۷۹ .

1633ـ **کمبریج** ۲/۴۱۰ : نسخ ریز کهنهٔ سدهٔ **۷** ، آغاز : سپاس و ستایش مر آن خدای (را) که مهندس تقریر است ، ۴۸گ . دراستوری‌آمده: شاید «لباب الحساب» محمود بن‌الوسودی باشد [نسخه‌ها ۴ : ۲۱] .

1634ـ **تاشکند** آکادمی علوم: سدهٔ **۱۷**

م، ۹۵ گ (ف. ج ۱: ۴۹۲) [نسخه‌ها ۴: ۲۱].

1635ـ کمبریج Or۱۰۴۱ : نسخ، تاریخ یاد نشده، نسخه تا نیمهٔ فصل ۲ از باب ۴ است. گفتاریست درچهار باب و ساخته شده ازروی‌کتاب خواجهٔ طوسی: ۱ـ حساب صحاح در۱۴ فصل ۲ـ حساب‌کسور برطریق‌محاسبان یازده فصل ۳ـ حساب‌کسور برطریق منجمان، دو مسلك ۴ـ استخراج جذر واموال وکعاب و و سایر اجزاء. **آغاز**: صد هزاران شکر و سپاس مرخدایی را که ولی رشاد است و ملهم سداد و مبدع آحاد است و مؤلف مالانهـایة. **فیلم** این نسخه در دانشگاه ش ۸۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۷۴].

لب الحساب

ازعلی فرزند یوسف فرزند علی، گویا از دبیران دیوان و دربار، از سدهٔ پنجم و ششم. درچهارقسم : ۱ـ ضرب وقسمت در نه باب ۲ـ نسبت و انواع معاملات و خطاین، در سه باب ۳ـ جبر ومقابله، در نه باب ۴ ـ مساحت در دوازده باب و هر یك از بابها در چند فصل، سپس خاتمه در مسایل ونوادر در چند مسأله. این کتاب جز «لباب الحساب فی‌علم التراب» وجز «شمس‌الحساب فخزی» عمر فرزند عبدـ العزیز خنجی فارسی وزیر است که برای فخرالدولة ساخته است (دانش پژوه).

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۸۶ ـ راهنمای کتاب ۱۰ : ۸۱۵ و ۱۱ : ۶.

1636 ـ دانشگاه ۵۲۱۳ : نستعلیق سدهٔ ۶ـ۷، آغاز یك صفحه افتاده، باب ۸ـ۱۱ ازقسم ۴درجایش نیست، ۱۳۷ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۳].

لب اللباب

از عبدالعزیز نیمدهی.

1637 ـ مجلس ۳۲۸۰/۲۵ : نوشتهٔ عطاءالله فرزند محمدذکی اصفهانی، در۱۱۷۳ نسخه تنها بخش کسورآن است در شش باب : ۱ـ ضرب کسور در پنج ضابطه ۲ـ قسمت‌کسور هشت ضابطه ۳ـ تضعیف کسور ۴ ـ تضعیف ۵ـ جمع‌کسور ۶ـ تفریق‌کسور (ص ۳۱۵ـ۳۲۲) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۰۳].

لطایف الحساب

ازقطب‌الدین محمد فرزند شیخ علی‌شریف دیلمی‌لاهیجی‌اشکوری (بنگرید: ترجمة‌القرآن ۱۵).

بنگرید : راهنمای کتاب س۶ ص ۸۱۶.

1638ـ رضوی۵۶۰۹: نوشتهٔ ۱۱۷۱ ۶۷گ. [ف. رضوی ۴ : ۴۱۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۷۴].

لطایف الفیوض

ازحسن‌محمد فرزندداجی محمد فرشوری عباسی‌گجراتی سرکهجی، دردومقاله وهرمقاله درچند باب. نگارنده شاید همان کسی باشدکه نسخهٔ خطی «کلیات عطار» در دیوان هندرا در تاریخ ۱۲۰۵ نوشته‌است. (استوری). **آغاز:** سپاس بیقیاس ومنتهای بی‌منتها مرخالقی را.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۲۱ ـ ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۰.

1639ـ رضوی ۱۵۲ ریاضی: نسخ، تاریخ یاد نشده، پایان نانویس مانده، نسخه تاباب هفتم از مقالهٔ دوم را دارد [ف. رضوی ۳ : ۳۴۶].

لیلاوتی Lilavati = ترجمهٔ . . .

م

مجمع الحساب

از گهاسه رام دهلوی. که بسال ۱۲۰۲ق در نه باب نگاشته است .

1640ـ **لاهور**، دانشگاه پنجاب ...: نوشتهٔ **۱۲۶۶** . (۱۰/۳OCM) مه ۱۹۴۳ م ص۱۰۰) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۵] .

مثلثات بالاوتار

1641ـ **پاریس** ۱۶۹/۱۵ . P : نستعلیق، تاریخ یادنشده. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۹۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۹] .

مختصر الجمل

از شیخ یوسف فرزند محمد گیلانی، زاده در ۱۲۹۱ (بنگرید : حل‌العقود : ۱۶۹) در انگشت‌شماری. **آغاز:** بعدازحمد وثنابرخالق معبود .

1642ـ **مجلس**۷۶۱/۲: نسخ‌و نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، با تاریخ **۱۳۲۲** در دفتر ، بدنبال «حل‌العقود» از همو [ف. مجلس ۲ : ۴۸۰].

مخروط و استوانه

ازحیدرقلی فرزندحسینقلی‌بیات نیشابوری (بنگرید : اشکال بیضی از او : ۱۳۴) ، بنام آصف الدوله حکمران خراسان ، در هندسه مجسمه واستعلام سطح و حجم انواع‌مخروطات باچهارده‌شکل. **آغاز:** وبعدچون رسم‌مجسمات مساوی اضعاف یاابعاض مجسم مفروض .

1643ـ **مجلس** ۱۷۹ : نستعلیق**۱۳۰۲** ۸۸ گ ۱۱س [ف. مجلس ۲ : ۹۷] .

مخزن الاسرار

ناشناخته. درفهرست آصفیه‌دربخش ریاضی یاد شده ولی بدون شرحی (استوری) .

1644ـ **آصفیه** ۱۱۸ : (ف. آصفیه۱: ۸۲۰) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۸].

مرآت الحساب

از خواجه محمد ماه ، همانکه « شرح خلاصة‌الحساب: ۱۸۰»رانگاشته‌است(استوری).

1645ـ **آصفیه** ۹۶ : تاریخ یاد نشده (آصفیه ۱: ۸۲۰) [استوری، نسخه‌ها ۴:۴۸].

مرآت سلیمانی

از محمدعلی فرزند محمد قاسم ، بنام شاه سلیمان در دومطلب : ۱ـ علم سیاق ، در چهار مقدمه و بیست مرآت ۲ـ علم حساب‌داری، در بیست مرآت . **آغاز :** حمد بیحد سزاوار پروردگاریست که روح انسانیرا بتاج .

1646 ـ **دانشگاه** ۳۶۰۹ : نستعلیق صفر **۱۱۰۰**، آغاز دردنبالهٔ مقدمهٔ سوم افتاده ۳۷ گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۱۳].

1647ـ **دانشگاه** ۳۸۲۲/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱ ر ـ :۱۷ پ) آغاز برابر نمونه انجام در مطلب دوم مرآت هفدهم افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۰] .

مرآت الصفا

ناشناخته .

1648 ـ **فرهاد معتمد** ۱۸۷/۱۱ : نستعلیق حسن‌خان جوهر، در**۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲] .

1649ـ دانشگاه ۳۳۳۷/۵ : نستعلیق باتاریخ ۱۳ شعبان ۱۱۱۶ (ص ۸۶ – ۸۷) گزیده ایست از آن دربارهٔ قبله [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۱] .

مرآت العالم

ازحافظ احمدفرزندمحمد مغربی تلمستانی انصاری صائمی، که کتاب «اعظم الحساب ۱۳۶» خودرا بنام نواب اعظم الامراء محمد غوث خان (اعظم) ساخته و «زبدة الحساب» خودرا بسال ۱۲۷۰ نگاشته است . نه شهاب الدین احمد درگذشتهٔ ۱۰۴۱ .

بنگرید : مؤلفین مشار ۱ : ۴۸۵ – هدیة العارفین ۱ : ۱۵۷ .

1650ـ آصفیه ۸۰ : نبشتهٔ ۱۲۶۲ ق (ف . آصفیه ۱ : ۸۲۰) [استوری، نسخه ها ۴ : ۳۹] .

مرآتیه = ارتفاع

مرشدالمحاسبین

از کمال الدین حسن فرزند حسین حکاك مروزی، که نباید دیرتر ازسدهٔ هشتم زنده باشد درهشت فصل یا فقره و بخش .

1651ـ بلوشه . . . : نوشتهٔ ۷۲۰ ، ۵۶ گ (بلوشه ۴:۲۳۹۶) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۲] .

المرشد

ازحسن فرزند علی ، از سدهٔ هفتم ، بنام صدرالدین احمد فرزندشرف الدین ابوالسعادت عبدالرزاق فرزند صدر الدین ابوالوفاء . . . ابن احمد خالد، حساب سیاق ودفترداری است، و درص ۱۸۳ نسخهٔ ۲۱۵۴ مجلس آمده : در وقت تألیف این مختصر تاریخ هجری سنهٔ احدی و ستین و ستمائة . . . ، و گاهی سالهای پس از این را یاد کرده است (نفیسی) . (بنگرید : مرشدالمحاسبین) .

1652 ـ مجلس ۲۱۵۴ : نسخ خوش سدهٔ ۷، گویا نسخهٔ اصل، آغاز دردیباچه افتاده ۳۸۰ص ۱۹س [ف. مجلس ۶ : ۱۲۱] .

المسائل العددية = رسالة فی طريق .

ازشرف الدین حسین فرزندحسن سمرقندی که بسال ۶۳۲ بانجام رسانده‌است (استوری)، درآغازآن آمده : در اخراج مسایل طریقه‌ها بسیار است، چون اربعهٔ متناسبه و جبر ومقابله و طریق خطاین و اصل دیگری‌که آن را اصل ترکیب و تحلیل خوانند، و ما ابتدا این اصل را آوردیم. آغاز: بدانکه اهل این صناعت را دربیرون آوردن مسائل طریقه ها بسیار است .

1653 ـ استانبول ، سرای ۳۴۵۵ (۱۲) : نوشتهٔ ۶۶۳ ، آغاز برابر نمونه [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۱۹] .

1654ـ دانشگاه ۱۷۹۰/۳ : نستعلیق سدهٔ ۸ـ۹ (۱۶۶ب – ۱۸۱پ)، درص ع خط عبدالغفور لاری دیده میشود، آغاز برابر نمونه در فهرست بعنوان « ترکیب و تحلیل » آمده [ف. دانشگاه ۸ : ۳۵۳].

مساحت - منظومه‌ای در . . .

ازسراینده‌ای باتخلص‌عزیزی. گفتاریست در۳۲۷ بیت. آغاز: بنام‌کریمی‌که برسطح جود.

1655 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ۴۴۶/۷ : نسخ همراه منظومه‌هایی در : قافیه مؤرخ ۱۰۸۳ ، منطق ، مساحت، علم اعداد ، همه ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۶۱ – ۶۲] .

مساحت

از قاضی‌زادهٔ رومی (حساب : ۱۶۶)

1656ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۵۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۸۶].

مساحت = رساله در علم . . .

از عامر فرزند عبدالعزیز ، دریك مقدمه وپانزده باب . **آغاز:** بدانکه این مختصریست مفید درعلم مساحت، مشتمل برمقدمه وچند باب مقدمه درمعنی مساحت .

1657ـ **دانشگاه ۶/۳۰۲** : نستعلیق محمد کاظم فرزند محمد حسین محلاتی ، ۸ج **۲/۱۱۱۳** (۱۱۹پ ـ ۱۳۱ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۹۲۸] .

مساحت

از قطب الدین خسرو شاه (بنگرید : خلاصة الحساب : ۱۷۰)

1658ـ **دانشگاه۳۰۲۵**: نستعلیق محمد کاظم محلاتی، ج۲ **۲/۱۱۱۳** (گ۱۲۴پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۲۹] .

مساحت = رساله در . . .

از محمد طبسی، دریك مقدمه و سه باب: ۱ـ بیان اشیاء قابل اشارت حسی ۲ ـ کیفیت مساحت سطوح ۳ ـ کیفیت مساحت اجسام (دیباچه) . **آغاز :** بعد حمدالله تعالی . . . تحریر می‌نماید قایل ضعیف محمد الطبسی ، که مساحت فنی است شریف و نافع .

1659ـ **دانشگاه ۱/۴۷۲۲**: نستعلیق باتاریخ **۱۰۱۶** در دفتر (ص ۱ ـ ۲۶) ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۶] .

1660 ـ **ملك ۲/۶۰۹۹** : نستعلیق محمدصادق فرزند حاجی حسنعلی ، **۱۲۴۴** ، (۲۴پ ـ ۳۲ر) ۱۴س [رؤیت] .

مساحت سطوح اجسام = ابعاد اجرام

در بخش ستاره شناسی خواهد آمد .

مساحت = رساله در . . .

ناشناخته .

1661 ـ **ادبیات ۲/۹۲** د : نستعلیق سلطان میر حیدر ، با تاریخ ذیحجهٔ **۱۰۰۹** در دفتر، (۶۲پ ـ ۶۶ر)، گفتاریست در ۴ رکن و۱۲قاعده وسرآغازنیز برابرش۱۶۰۸دانشگاه [ف. ادبیات ۱ : ۴۲۳] .

1662 ـ **دانشگاه ۱/۱۱۱۹** : نسخ طهماسبقلی ، ذیقعدهٔ **۱۰۵۰** (۲پ ـ ۵ ر) . گفتاریست درسه باب. **آغاز:** بدانکه مساحت عبارتست از استعلام امثال واحد مفروض خطی یاابعاض اودرممسوح [ف. دانشگاه۶: ۲۳۴۷].

1663ـ **دانشگاه ۲/۱۶۰۸**: نستعلیق ۲۷ع**۱۰۷۹/۲** ، گفتاریست در چهار رکن و دوازده قاعده : ۱ـ مقدمات ۲ـ مساحت مثلث ۳ ـ مساحت مربعات ۴ ـ مساحت منحنیات . **آغاز :** ثنای بی‌منتها خداوندی راست . . . این رساله‌ایست بروفق ملتمس بعضی... ارباب سیاقت‌واصحاب دیوان، مشتمل بر[ف. دانشگاه ۸ : ۲۰۰] .

1664 ـ **بلوشه** : از سدهٔ **۱۷**م نوتر . **آغاز :**... بدانکه این کتاب اصول او بر سه نوع است : اول معرفت آلات مساحت و ثانی معرفت اشکال و ثالث معرفت طرق مساحت. اما آلات مساحت سه است ، زیرا [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۹] .

1665 ـ بلوشه ۹ : از سدۀ ۱۷م تازه‌تر گفتاریست در هشت باب بعنوان «مختصری در علم مساحت» . آغاز : سپاس بیقیاس و حمد بیعدد حکیمی که آسمان مدور به پرکار قدرت [استوری. نسخه‌ها ۴ : ۴۸] .

1666 ـ الهیات ۴۴۷/۴ : نستعلیق علی‌اکبر، پایان ج۲/۱۱۱۹ (۳۰پ ـ ۴۴ر) گفتاریست دریك مقدمه وچهار باب . آغاز : حمدله. والعاقبة للمتقین ولاعدوان ... اما بعد بدانکه این مختصریست در علم مساحت که به‌التماس بعضی ازدوستان [ف.الهیات ۱:۱:۳۰۱].

1667 ـ بانکی‌پور ۱۷۳۲ : نوشتۀ سدۀ ۱۲، در یك مقدمه و دوازده باب ، برای ابوالمظفر غیاث الدین سلطان اویس (گویا که ۷۶ ـ ۷۵۷ فرمانروایی میکرده) . آغاز : سپاس بی‌غایت نثار بارگاهی که فراش . . . بسرانگشت ایجاد [استوری، نسخه‌ها۴:۲۲] .

1668 ـ بلوشه (۱۱) : از سدۀ ۱۷ م دیرتر: آغاز: حمدله . صلاة . اما بعد ، این رساله‌ایست دراصطلاح اهل مساحت . فصل در آنکه این سواد بصره و کور اهواز و نواحی فارس [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۵۰] .

1669 ـ ریو ضمیمۀ ۴۲۱ (۱) : نوشتۀ ۱۲۳۳ش ۱۸۱۸م. آغاز: این رساله ایست درعلم مساحت وآن مشتمل بر چند فصل است. فصل‌اول‌درزرعی‌که بنی‌هاشم قراردادهاند مشهور به گز شرع که معمول خراسان است . [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۹] .

1670 ـ براون ضمیمۀ ۶۷۶ : نوشتۀ ۱۲۴۵ هـ ش [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۵۰] .

71 ـ 1673 ـ پاریس ۸ و ۹ و ۱۰/ P.۱۶۹ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، سه‌گفتار است دریك دفتر: دومی در هشت باب ، سومی درسه نوع. فیلم آنها درد انشگاه ش۷۷۵هست [فیلمها ۱ : ۵۳۸] .

مساحت البلاد

از محمد علی اصفهانی مشهور به بهبهانی فرزند آقامحمد باقر (۱۱۴۴ ـ ۱۲۱۶) در طول وعرض شهرها و اقالیم سبعه وذکر برخی از شهرهای مشهور هراقلیم و دائرۀ هندیه و قطب‌نما و بیان‌سیرفلك‌ثوابت وجز آنها (دیباچه) آغاز : حمدله . . . اما بعد ، بدانکه این رساله‌ایست مسمی به . . .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۳۴ـ مؤلفین مشار ۴ : ۱۳۷ ـ فوائد رضویه : ۵۷۴ .

1674 ـ حقوق ۵۹/۱ ب : نسخ در جنگ شاهزاده بهاءالدوله، مؤرخ صفر۱۲۷۳ (۸۷پ ـ ۹۰ر) [ف . حقوق : ۱۹۲] .

مشکاة الصواب فی شرح خلاصة الحساب

متن ازشیخ‌بهائی (بنگرید: تحفۀ حاتمیه) گزارش از سیدعلی فرزند محمد باقر موسوی، که درقم شب پنجشنبۀ ۱۰ع۱/۱۲۲۱ درمدرسۀ جانیخانیه بانجام رسانده‌است. آغاز: الحمد لله والصلاة علی نبیه وآله . . و بعد فیقول ... ابن‌محمد باقرالموسوی السید علی‌الخوانساری

1675 ـ الهیات ۸۰۶/۱ د : نستعلیق جعفر، ۱۳ صفر ۱۲۲۹ در خوانسار (۲پ ـ ۱۳۸پ) ۱۹س [ف. الهیات ۱ : ۳۹۸] .

مشکل‌گشا

از (خیر الدین) خلیل فرزند ابراهیم ، نگارندۀ «مفتاح کنوز ارباب قلم ومصباح رموز اصحاب رقم : ۱۹۷» رساله ایست در ریاضی،

و این نام درنمای نسخهٔ ایاصوفیه آمده است . [استوری] .

1676 ـ **ایاصوفیه ۲۷۳۱** : تاریخ یاد نشده [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۵] .

مصباح الحساب

ناشناخته .

1677 ـ **آصفیه ۱۳۴** : تاریخ یاد نشده (ف. آصفیه ۱ : ۸۲۰) [استوری، ترجمهٔ بینش، نسخه‌ها ۴ : ۴۸] .

مطالع و مغارب = شبهٔ . . .

از ظهیرالدین علی فرزند ملامراد تفرشی زنده در ۱۱۰۱ (نسخهٔ جواب‌الشبهتین ۴۴ د ادبیات) گفتاریست ریاضی عنوان‌های صورت اولی، ثانیه، ثالثه دارد. و این جز «جواب‌ـ الشبهتین» او(ادبیات:۱۸۸)است‌که بعربی‌است **آغاز:** من تحقیقات. . . که بخط خود نوشته جواب محرر از شبهٔ مطالع و مغارب ، همانا بدین وجه گفته میتواند شد .

1678 ـ **دانشگاه ۳۲۸۲/۳**: نستعلیق ضیاءالدین فرزند محمد مسیح حسینی خورزنی ۲۰ محرم **۱۱۱۴** (ص ۱۲۹ ـ ۱۳۳) ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۴۹] .

معدن الحساب

ازبیم Bim یا Bhim داج .

1679 ـ **کمبریج** ، ضمیمهٔ دوم ۹۰ : تاریخ یاد نشده، ۱۳۶ گ [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۴۷] .

معیار العقول

منسوب به ابوعلی‌سینا ، (۳۷۰ ـ ۴۲۸) در جرالاثقال، درپنج باب : ۱ ـ محور ۲ ـ مخل ۳ ـ بکره ۴ ـ لولب ۵ ـ اسفین . این گفتار درهند وسپس درایران بکوشش آقای جلال همایی در۱۳۳۱خ چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی رفع مقادیر اهل... بعد ازحمد پروردگار ... چنین گوید .

بنگرید: ف. مشار: ۱۴۶۳ـ ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۱ـ کشف الظنون (حیل) ۱ : ۶۹۵ و (جراثقال) ۱ : ۵۸۱ـ هدیةالعارفین ۱: ۳۰۸ مؤلفین مشار ۲ : ۷۷۹ ـ لغتنامهٔ دهخدا (ابوعلی) : ۶۴۱ـ فهرست مصنفات، مهدوی: (ازاین کتاب یاد نکرده است) .

1680 ـ **دانشگاه ۲۵۷۳/۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** (ص ۱ ـ ۲۸) [ف. دانشگاه۹: ۱۳۶۸] .

1681 ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۲۸۱/۷ : نستعلیق سلطان حسین در**۱۰۴۶** ، درفهرست آمده: «جراثقال» وگویا همان‌معیار العقول ابن‌سینا باشد . [نسخه‌ها ۲ :۱۰۵].

1682 ـ **دانشگاه ۸۹۲/۲** : شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۲۹** در دفتر (۳۰ پ ـ ۳۷پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۴ : ۹۵۱] .

مفتاح الرصد = جامع بهادری

مفتاح الرموز

گویا از مفتاح‌الملك محمود فرزند یوسف مازندرانی، وگویاگزارشی‌است بر«رمز یوسفی» دردستور رمز تلگراف نگاشتهٔ میرزا یوسف‌خان مستشارالدوله . این «مفتاح» بسال ۱۳۲۰ در تهران در ۱۱۹ ص بچاپ رسیده است.

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۴۹ـ ف . مشار: ۱۴۶۹ـ المآثر والاثار : ۱۹۶ـ مؤلفین‌مشار ۶ : ۹۳ .

1683 ـ **مجلس ۲۸۲۷**: نسخ سدهٔ **۱۴**

۲۶ص ۱۴س. **آغاز:** باب چهارم ازکتاب... در بیان قواعد استخراج رمزهای عددی بدون اطلاع ازمفتاح و سابقهٔ آنها [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۹] .

مفتاح کنوز ارباب قلم ومصباح رموز اصحاب رقم

از (خیرالدین) خلیل فرزند ابراهیم ، بروزگار سلطان محمدفرزند مراد (م ۸۵۵) دریك مقدمه و ده فصل ویك خاتمه ، درحساب نگاشته است . **آغاز :** شکر و سپاس سزاوار حضرتی استکه ذات او ازصفت امکان . چلبی اینکتاب را بهدو نام نزدیك بیکدیگر یکیرا برای خیرالدین ودیگریرا برای خلیل فرزند ابراهیم یاد کرده که بنام سلطان محمد فاتح ساخته است.

و ازوست « مشکلگشا : ۱۹۵ » .

بنگرید : کشفالظنون ۲ : ۱۷۷۰ .

1684ـ **بلوشه** ۱۲۶۰۰ : نوشتهٔ**۹۰۴** [نسخهها ۴ : ۲۵] .

1685ـ **بودلین** ۱۹۰۵ (۶) : نوشتهٔ **۹۱۴** [نسخهها ۴ : ۲۵].

1686ـ **ریو** ۴۹۹ب ج۲ : سدهٔ **۱۷** م [ترجمهٔ استوری، نسخهها۴ : ۲۵] .

مفتاح المعاملات

از ابوجعفر محمد فرزند ایوب حاسب طبریمازندرانی، بیهقیدر«تتمهٔصوان الحکمة» که بسال ۵۶۰ نگاشته ازاو بصورت گذشته یاد کرده وگویا « استخراج » خود را بسال ۳۵۴ نگاشته است . پس تاریخ ۶۳۲ که در فهرست ایاصوفیه آمده باید سال تحریر باشد. گفتاری است درشش قسمت. **آغاز:** چنینگوید ... که چون ما بهپرداختن از رسالهٔ شمارنامه ...

بنگرید : ترجمهٔ استوری ، نسخهها ۴ : ۱۷ـ تتمهٔ صوان الحکمة : ۸۳ ـ گاهنامه س ۱۳۱۱ : ۱۳۰ و ۱۳۱۲ : ۵۰ـ گاهشماری، تقیزاده : ۲۹۹ ـ پیشگفتار چاپ شمارنامه ، بینش .

1687 ـ **ایاصوفیه** ۲۷۶۳ : نبشتهٔ **۶۳۲** از روی نسخهٔ اصلدرشهرسیواس، ۱۴۸ گ (کراوس Krause ص ۴۹۲) [استوری، نسخهها ۴ : ۱۷] .

مفتاح المنجمین

ازخواجکی رضوی ستاره شناس شیرازی. شایدمحمد فرزند احمد خواجکیگیلانی رشتی شیخ شیرازی که بروزگار قطبشاه و نظام شاه نخست سنی بوده وسپس شیعی شدهاست. نگارندهٔ « ختمالغرایب » و « شرح فصول» بسال ۹۵۳ و «شرح باب حادیعشر » بسال۹۵۲ و«تمهیدات» بفارسیکه در ۹۵۳ نگاشته . گفتاریست درصد باب در ربع مجیب درآکره نگاشته است وربع دستورودربع مجیب آفاقی نیز خوانده میشود . **آغاز :** حمدی چون رحمت ایزد بیپایان .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۲۲ و ۳۸۵ ـ نسخههای ۵ : ۶۴۱ .

1688 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ محمدعلی فسایی، ۱۳ع۱/**۱۱۳۴** در شیراز آغاز برابر نمونه [نسخهها ۵ : ۴۱۶] .

1689ـ **تهران، ادبیات**۱/۸۵جوادی نسخ صفر **۱۲۴۴** [ف. ادبیات ۳ : ۲۷] .

مفتاح المنجمین

دربخش ستاره شناسی خواهد آمد .

مقادیر = اوزان و مقادیر

المقالات التبیانیة فی المقامات السیاقیة

از علیرضا تبیان‌الملك رضائی تبریزی‌زاده در۱۲۷۸ ، فرزند داود وقایع نگار . دستور دفترداری دیوانهای دولتی است، در دو باب : ۱ـ درحساب ۲ـ در سیاق . که بسال ۱۳۱۵ نگاشته است . سپس در تبریز بسال ۱۳۲۳ برادرش علی اکبر مشکاة السلطان دیباچه‌ای برای‌آن نوشته است. **آغاز:** بهترین مقالی‌که که سیاق سخن را زینت افزاید .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۶۹ .

1690ـ **دانشگاه** ۲۶۲۶ : نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ **۱۳۳۷**، ۹۳گ ۱۱س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۵۰۱] .

منتخب

ازلطف‌الله مهندس فرزند استاداحمد معمار لاهوری . گزارش و ترجمه‌ایست از « خلاصة الحساب»شیخ‌بهائی، بدرخواست‌و برای‌میرمحمد سعید فرزند محمد یحیی ، استوری یکجا در گزارشهای‌فارسی«خلاصةالحساب» این‌کتاب را آورده وجای دیگر از نگارشهای این مهندس [وجیزهٔ‌مختصری بعربی‌درشرح خلاصةالحساب] یادکرده است . (بنگرید: رسالهٔ احمد معمارـ درهمین دستك : ۱۷۵) **آغاز:** حمدله والصلاة والسلام علی رسوله .

1691ـ **بانکی پور** ۱۷۳۱ : نوشتهٔ **۱۰۹۶** [ف. بانکی‌پور ۱۷ : ۱۷۳۱] .

1692ـ **ریو** : نوشتهٔ **۱۱۳۰** [ف. ریو ۲ : A ۴۵۱] .

1693 ـ **آته** ۲۲۵۴ (۵) : نوشتهٔ **۱۱۴۵** .

1694ـ **کمبریج** ۲۲۵۳ ضمیمهٔ ددم ۹۰(۲)) : نوشتهٔ پیش ازسدهٔ **۱۳**.

1695ـ **لیندیا** ۷۰۵C: نوشتهٔ**۱۲۴۰**

1696ـ **آصفیه** ۲۱۱: نوشتهٔ **۱۲۴۳**

1697 ـ **ایوانف** ضمیمهٔ یکم ۸۹۸ : نوشتهٔ **۱۲۵۶**، هرهفت‌نسخه ازترجمهٔ استوری گرفته شد [نسخدها ۴ : ۲۷] .

منتخب کنه‌المراد فی‌وفق الاعداد

اصل‌وگزیده هردوازشرف‌الدین علی‌یزدی معمایی، (بنگرید : کنه‌المراد: ۱۹۰) .

1698 ـ **اصغر مهدوی** ۲۸۱/۱۴ : نستعلیق محمد ابراهیم سپاهانی در ۱۵ محرم **۱۱۰۹** دربافت‌کرمان . [نسخه‌ها ۲: ۱۰۵] .

موضح الخلاصة = توضیح خلاصة الحساب

متن از شیخ بهائی ، در گذشتهٔ ۱۰۳۰ ، گزارش از محمد امین نجفی حجازی قمی ، شاگرد بهائی که بروزگار استادش ، پیش از ۱۰۳۰ نگاشته است . این کتاب را نفیسی در «احوال واشعار شیخ بهائی» بنام «توضیح خلاصة الحساب» یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۹۳ .

1699 ـ **رضوی** ۱۷۱ ریاضی : نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف ۱۱۶۶، ۸۴گ ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۳۵۴] .

مونس الفضلا

ازمحمد غزنوی، که بروزگارمحمد فرزند

بهرام شاه میزیسته ، در ریاضی است [استوری احتمال داده که از سلجوقیان کرمان باشد (۵۷۹ ـ ۵۸۲) و یا پسر بهرامشاه غزنوی (۵۱۲-۵۴۷) که محمد نامیده میشد و بشاهی نرسید]. **آغاز:** حمد و ثنا آن خدای را که مردان راه او جان ودل بدهند .

1700 ـ **رامپور** ، نذیر احمد ۲۴۹ : نبشتهٔ **۷۷۸**. (نذیر احمد : ۲۴۹) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۱۹] .

المونس فی نزهة المجالس

از ابوجعفر محمد فرزند ایوب طبری مازندرانی حاسب (بنگرید : مفتاح المعاملات از همو درهمین بخش) . در چهار مقاله بدون اسم وهریك بدین‌گونه آغاز میشود: ۱ـ سپاس خدایرا که بسزاست ملك فرد بی‌همتاست. ۲ـ حساب بالضمیرات وباالتباس(؟) بگویم تاعددی ۳ ـ مسائل الوصایا . اگر پرسند زید عمر را وصیت کرد به‌مالی ۴ـ بدان اعزك‌الله تعالی‌که معنی ضرب باصطلاح محاسبان .

1701 ـ **رامپور** ۲۵۰ نذیر احمد : نبشتهٔ **۷۷۶**. (نذیراحمد : ۲۵۰) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۱۷] .

میزان الحساب = زبدة الحساب

ازملاعلی قوشچی (بنگرید: حساب۱۶۳) گفتاریست درسه مقاله‌که بنام «میزان‌الحساب» در سالهای۱۲۶۶ و۱۲۸۰ بچاپ رسیده است ۱ـ حساب اهل هند، یك‌مقدمه ودوباب ۲ـ حساب اهل تنجیم ، یك مقدمه و شش باب ۳ـ مساحت یك مقدمه و سه‌باب. **آغاز:** حمدله... امابعد، این‌رساله‌ایست‌درعلم حساب مشتمل برسه‌مقاله.

بنگرید : تاریخ ریاضی ، دکتر مصاحب: ۱۵۳ـ ف . مشار : ۱۵۳۸ .

1702 ـ **الهیات** ۶۹۷ د : نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، باحاشیه‌هایی بانشانهٔ (لمسودة مولانا ع‌ب‌ل)، ۱۲۵ گ۱۲س [ف. الهیات۱:۴۲۷].

1703ـ **دانشگاه** ۴۷۲۲/۳ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۱۶** بهمین‌خامه‌دردفتر (۴۸-۱۱۸) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۶] .

1704 ـ **مجلس** ۲۷۸۶/۱ : نسخ زین‌العابدین فرزند عبدالله‌مازندرانی، **۱۰۰۳** (ص ۱-۳۶)، آغاز برابر ، درفهرست بعنوان «زبدةالحساب» آمده [ف. مجلس۱۰ : ۳۰].

1705ـ **یزد** ۹/۱۱-۹۷۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

1706ـ **دانشگاه** ۲۰۰۸/۳ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۶۷پ ـ ۲۰۰پ) ، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۸ : ۶۲۹] .

1707ـ **دانشگاه** ۴۴۱۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۵۵ ـ ۱۲۸) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۷۹] .

1708 ـ **دانشگاه** ۲۱۰۷/۳ : نسخ ابوالقاسم فرزند میر صدرالدین محمد حسینی لاجوردی کاشانی ، **۱۱۱۸/۱۱/۱۷** (۳۴پ ۸۱ر)، درفهرست بعنوان « میزان الحساب » آمده [ف. دانشگاه ۸ : ۷۴۲] .

1709ـ **دانشگاه** ۲۰۸۶/۴: نسخ۱۸ج **۱۱۲۳/۱** (ص ۱۴۲ ـ ۱۹۲) ، در فهرست «میزان‌الحساب » یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۲] .

1710 ـ **اصغر مهدوی** ۲۶۲/۲ : نستعلیق و نسخ **۱۲۰۳** ، در فهرست « میزان الحساب» آمده [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

1711ـ **ادبیات** ۳۶/۳د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۷۱ ب ـ ۱۸۳ر). درفهرست «میزان‌الحساب» آمده [ف. ادبیات۱:۵۰۷].

1712ـ یزد جامع کبیر: . . . نستعلیق ۱۳۰۸/۲٤۱ ، درفهرست « میزان‌الحساب » آمده [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۵] .

1713ـ اصغر مهدوی ۲۸۲/۲۶ : نسخ محمدطاهر فرزندولی محمدطبیب مشهدی ۱۳۰۹، در فهرست بعنوان «میزان الحساب» آمده [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

میزان الحکمة

از ابوریحان بیرونی (بنگرید : التفهیم فی . . .) گفتاریست دربیان اوزان فلزات و احجار و جواهرات و بیان اختلاف وزن آنها درهوا وآب، وراه سنجیدن طلا ونقره و شیوهٔ ترکیب فلزات .

1714ـ آصفیه ۱۲۵: نسخ‌احمد فرزند علی‌المکی الشیرازی، در۱۰۳۳ باشکلها، ۱۱۱ گ ۲۱س [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۱ :۶۵۷] .

میزان الحکمة = ترجمهٔ . . .

متن از ابوالفتح عبدالرحمان خازنی ، از سدهٔ ۵ـ۶ یاامام ابوحفص عمرخیامی، و یا اسفزاری در جراثقال و ثقلها وتوزین، ترجمه از ناشناس . ترجمه ای از آن بکوشش آقای مدرس رضوی در۱۳۴۶خ چاپ شده است.

بنگرید : پیشگفتارچاپ از مدرس رضوی

1715 ـ مجلس ۱۹/۵ نجم : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۷۶ ـ ۱۲۸)، ترجمه‌ای است گزیده نه‌برابر، نسخه از دیباچه وانجام افتاده [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

میزان المقادیر فی‌تبیان‌المقادیر

ازآقا محمدرضی قزوینی‌بنگرید «عیاریه: از همو : ۱۸۴ » .

1716ـ اصفهان، میرزا ابوالحسن‌کتابی ۱/مج: باتاریخ ۱۱۶۳ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۹].

میزان المقادیر = میزان‌الاوزان

ناشناخته .

1717 ـ مجلس ۲۷۴۵/۶ : نسخه بخشی ازآنست که درآن ازمثقال ورطل وصاع و درهم ودینار وقیراط و نصاب زکاة گفتگوشده است (ص۲۱۷ـ۲۱۹) [ف. مجلس ۹ :۱۰۲] .

ن

ناصر الحساب

بدون توضیح دراستوری به‌نقل از فهرست آصفیه، دربخش ریاضی آورده شده است.

1718ـ آصفیه ۱۸۴: (ف. آصفیه ۱: ۸۲۰) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۸].

نامه = پرسش و پاسخ

درص ۱۴۳ گذشت .

نقود الحساب

از محمد ارتضی‌خان درگذشتهٔ ۱۲۵۱ در حساب با نظری خاص بروش هندی ، بسال ۱۲۳۵ق دریك مقدمه و هفت باب و یك خاتمه نگاشته است ، و بسال ۱۲۶۰ق بچاپ رسیده است (استوری) .

1719ـ آصفیه ۹۵ : (ف. آصفیه ۱ : ۸۲۰) [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۷] .

نور الحساب

ازسید نورالاصفیاء فرزند نورالعلی فرزند قمرالدین اورنگ آبادی درگذشته درحیدرآباد ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۲۵۵ ق، استوری می‌افزاید: تاریخ ۱۲۲۲ که درفهرست آصفیه برای درگذشت او یادکرده، شاید سال نگارش این کتاب باشد که درجدول نادرست گذارده شده است.

1720ـ آصفیه ۲۱۵ : نبشتهٔ ۱۲۲۳ ق (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۲)[استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۹].

نور المحاسبین

از نورالاصفیاء نگارندهٔ «نورالحساب».

1721ـ آصفیه ۱۴۴ : (ف. آصفیه ۱ : ۸۲۰) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۹].

و

وتر ثلث قوس = رساله درمعرفت...

از میرابوتراب فرزند احمد، بنام پادشاه روزگار خود، و در دیباچه می‌افزاید که رساله‌ای دیگر در علم هندسه و وضع جداول زیج و تصحیح آن و اسطرلاب ساخته است. **آغاز:** ... چون دراین زمان سعادت بنیان که مساحت مرز ایران دارای شاهنشاه.

1722ـ **دانشگاه** ۱۷۵۱/۱۱ : نسخ محمد فرزند ابوتراب (نگارنده)، **۱۲۸۳**، (ص ۷۴ ـ ۸۰) مجموعه در ۱۳۳۵ به سه ریال خریده شده است [ف. دانشگاه ۸ : ۲۷۷].

1723ـ **مجلس** ۱/ ۲۸۷۱ فهرست نشده: از سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۸)، بعنوان «رساله در استخراج وتر» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸]

وصالیه

ازحمید وصالی.

1724ـ آصفیه ۱۷۲ : نبشتهٔ **۱۲۳۳** (آصفیه ۱ : ۸۲۰) استوری، نسخه‌ها ۴ : ۵۱]

هـ

هندسه

ابوالفتح‌خان سرهنگ (ص ع)، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳).

1725ـ **تهران**، سعید نفیسی ۱/ مج : نستعلیق نسخه‌ازآغاز حساب است تاتقسیم‌کسور فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۰۸۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۳].

هندسه — رساله در ...

از ابوعبید عبدالواحد جوزجانی شاگرد ابوعلی‌سینا (۳۷۰ ـ ۴۲۸) هنگامی که پیش استادش اشتغال داشته، یادداشتهای استاد خود را آنچه در بارهٔ هندسه بوده در این رساله گردآورده است. و این گزارش کوتاهی است از «اصول‌اقلیدس» (استوری). **آغاز:** حمدله چنین گوید ... خواجهٔ بزرگوار عبدالواحد جوزجانی، که آنگاه‌که بخدمت رئیس... بوده

1726ـ ایوانف Curzon ۵۶۵: نوشتهٔ **۱۲۲۸**، ۲۰ گ [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۱۶].

1727ـ **آصفیه** ۱۱۵ : تاریخ یاد نشده درفهرست آصفیه آمده: منتخب‌ترجمهٔ ابن‌سینا. از جوزجانی درفهرست نام‌برده نشده، شایدهمان باشد [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۱۶].

هندسه = فایده در . . .

گویا ازسید عبدالوهاب اصفهانی (بنگرید بحرالجواهر : ۱۴۱ از او) .

1728 ـ **الهیات** ۵۶۸/۲ د : نستعلیق عبدالرحیم فرزند ابوالحسن شریف ، **۱۲۸۹** (۱۳۸ب ـ ۱۴۳ب) همراه «بحر الجواهر» شاهشاهانی [ف. الهیات۱ : ۳۳۱] .

هندسه = رساله در هندسه . . .

از قوشچی(؟) (بنگرید : حساب:۱۶۳).

1729 ـ **تهران ، دهخدا** ۵۹/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ رجب **۱۰۷۸** در دفتر، گفتاریست دریك مقدمه وسه باب [نسخه ها ۳ : ۳۷ ، ۵۰] .

1730 ـ **امریکا** ، هاروارد ، هوتن : نستعلیق محمدقاسم فرزند محمد یوسف، محرم **۱۰۸۰** شمارهٔ ۱ دفتر [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۸] .

1731ـ **سلطنتی کپنهاك** : ش۲ دفتر مؤرخ **۱۰۹۱** [ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها۵: ۶۹۳] .

هندسه

از میرزا محمد فرزند حسن شیروانی اصفهانی (۱۰۳۳ ـ ۱۰۹۸) . استاد صاحب «ریاض‌العلماء» و شاگردآقاحسین خوانساری.

بنگرید : فوائدالرضویة: ۱۶۷ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۹۶ ـ ذریعه ۶ : ۲۱۰ .

1732ـ **قم** ، فیضیه ۱۰۰۸/۵ : تاریخ یادنشده، همراه : ۱ـ اثبات نبوت ۲ـ عصمت امامان ۳ـبداء ۴ـ اسامه، درتحقیق تخلف از جیش اسامه ۵ـ (این کتاب) ۶ ـ احباط و تکفیر و جز آنها مه از همو [ف . فیضیه ۱ : ۳۲۸] .

هندسه = رساله در . . .

ناشناخته .

1733ـ **فرهاد معتمد** ۱۱۷/۸: نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۲۶۱**، در فهرست آمده : گویا از «درة التاج» قطب‌الدین محمود شیرازی است . [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۷] .

1734ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۵۷۰ : نوشتهٔ **۱۲۷۴**. [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸]

35 ـ 1736 ـ **بغداد** ، خزائن اوقاف ۲ و ۵۴۸۵/۳ : تاریخ یاد نشده ، دو گفتار است باشکلهای هندسی [ف. اوقاف : ۳۲۷] .

1737ـ **آصفیه** ۲۱۸ : تاریخ یاد نشده (ف. آصفیه ۱ : ۸۱۲) [نسخه‌ها ۴ : ۵۰].

1738ـ **لاهور**، دانشگاه پنجاب : در یك مقدمه ودومقاله [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۴۹] .

بخش پنجم

ستاره شناسی

اختر بینی

الف

آثار کسوف وخسوف = کسوف و خسوف

آب نیسان و قمر در عقرب

از محمد باقر فرزند اسماعیل حسینی خاتون‌آبادی اصفهانی، بدستور سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ــ ۱۱۳۵) ازآب باران‌که در ماه نیسان میبارد وخواص آن، و نیز از آثار قمر درعقرب ازروی اخبارشیعی گفتگو میکند و ازاوست: آثار علوی، و نوروزنامه و جز آن **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین اصطفی چون امر اشرف اعلی وفرمان ...: صادر شد.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۳۷۸ و۱۷: ۲۲۸ ــ مؤلفین مشار ۲ : ۱۴ .

1739ـ **دانشگاه۳۵/۱۲۶۶**: نسخ‌محمد ترشیزی، در**۱۱۲۵**، (۱۲پ ــ ۱۶ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۷] .

1740ـ **موزهٔ بریتانیا: Or۱۱۰۰۱** سدهٔ **۱۳**، درفهرست آمده : رساله روز نوروز وآب نیسان، گویا همراه با « نوروز نامهٔ » او است [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴ : ۶۶۲].

1741ـ **سپهسالار ۱۸۴۴/۲** : تاریخ یاد نشده، همراه با «نوروزنامه» از همو [ف. سپهسالار ۳ : ۲] .

آسمان

متن ازکیلمن، ترجمه ازفرانسوی ازمیرزا عبدالغفار منجم سپاهانی ملقب به نجم‌الدوله فرزند علی محمد ، استاد دارالفنون روزگار ناصری، (۱۲۵۹ ــ ۱۳۲۰ یا ۱۳۲۶) به‌سال ۱۳۰۰، در ستاره شناسی و صور فلکی، درچند فصل وباب نگاشته است. **آغاز:** چنین گوید بندهٔ جانی ابن‌الفاضل .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۵ و ۴ : ۴۰۲ ــ المآثر و الآثار : ۱۹۲ : مرآت البلدان ۲ : ۲۵۴ــ مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۱ .

1742ــ **ملك** ۳۶۳۸: نستعلیق عباسعلی تفرشی ، عاشورای **۱۳۰۸** ، بدستور و مقابلهٔ نگارنده، ۳۲۳گ ۲۵س [رؤیت] .

1743ــ **مجلس** ۱۵۱: نسخ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۴۲۶گ ۲۱س [ف مجلس ۲ : ۸۳] .

1744ـ مجلس ۱۵۲: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۳۴گ۱۷س [ف. مجلس ۲:۸۳].

آغاز و انجام = اسطرلاب مسطح

آلات رصد

از غیاث‌الدین‌جمشید فرزند مسعودفرزند محمود پزشك‌کاشانی، درگذشتهٔ۸۳۲بنام‌پادشاه روزگارخود بسال۸۱۸ نگاشته است. وازوست اسطرلاب، تسطیح اسطرلاب و تشریح درپرکار زیج خاقانی، لباب اسکندری، مفتاح الحساب و جزآنها. **آغاز:** حمدله . . . اما بعد، این رسالدایست در شرح آلات رصد که برحسب فرمان پادشاه . . . السلطان اسکندر .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۲ و ۱۲ : ۸۶ . حبیب‌السیر: ۱۱۷ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ریحانة الادب ۳ : ۱۶۵ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۳۹۱ . هدیة العارفین ۱ : ۲۵۷ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۹۴۱ـ استوری ۲ : ۷۲ .

1745ـ **ادبیات ۱۵۹/۴** حکمت: سدهٔ **۱۱**، (۱۱۵پ-۱۱۶پ) ازروی نوشتهٔ نگارنده [ف. ادبیات ۲ : ۴۴] .

آلات رصدیه = شرح . . .

ناشناخته .

1746 ـ **آصفیه ۱۵۳** ریاضی : نسخ احمد فرزند علی‌المکی الشیرازی ، در **۱۰۳۳** ۱۶گ۲۷س. این‌گفتار بدستور سلطان سکندر در شرح ابزار رصد در نوزده باب نگاشته شده است : باب یکم فی‌صنعة الصفحة الزرقالیة و العمل بها . **آغاز :** حمدله . . . اما بعد ، فهذا مختصر فی‌صنعة بعض الآلات الرصدیه بها [ف. آصفیه، عثمان علی ۱ : ۶۶۰] .
شاید از غیاث‌الدین جمشید باشد :

1747 ـ **آصفیه ۱۲۹** ریاضی : نسخ بی‌نام وبی‌تاریخ شاید **۱۰۳۳** ، گزارشی است مفصل از آلات رصدیه برای سکندر پادشاه نگاشته شده. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین، ۲۶گ ۲۱س [ف. آصفیه ، عثمان علی ۱ : ۶۶۱] .

آلات رصد = غازانیه

آلات ساعت = دائرهٔ هندیه

آلت مظهر الانوار

ناشناخته. برای معرفت سمت قبله‌وساعات و جمیع آنچه باسطرلاب‌شناخته میشود، دریك مقدمه و چند فصل و یك خاتمه ساخته و تحفهٔ مجلس صاحبقران محمد زمان قزاق‌خان‌کرده (دیباچه)

1748 ـ **دانشگاه ۳۸۵۷/۶** : نوشتهٔ ع۲۶/**۱۰۸۵**، تنها دیباچهٔ آنست (ص۲۱۸ ـ ۲۲۱) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۸۳۵] .

آلات معرفت ساعات

ناشناخته ، گفتاریست در ساختن برخی ابزارها برای شناختن ساعتها، درچند باب.

1749ـ **تهران ، ادبیات ۳۲۸/۸** جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳**، باتاریخ رمضان۱۲۵۳ دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۵۵] .

آینه = مرآت الارض

آینهٔ اسکندری

ازکمال‌الدین ملاحسین فرزند علی بیهقی سبزواری ، درگذشتهٔ ۹۱۰ . گفتاریست برای استخراج مطلوب، درهشت جدول‌وبیست دایره

و بگفتهٔ فهرست نگار رضویه از «جهان نما» گرفته شده است. **آغاز:** الحمد لعلام الغیوب

بنگرید: ذریعه۱ : ۵۰- حبیب‌السیر ۳: ۳۴۱- از سعدی تاجامی: ۴۹۷- مؤلفین مشار ۲: ۸۱۰- تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۷۱- گلستان مسرت : ۳۹۰ - صبح روشن : ۵۶۶ - سبك شناسی ۳ : ۱۹۶- هدیة العارفین ۱ : ۳۱۷ - الکنی والالقاب ۳ : ۸۵ .

1750- **مشهد،** عبدالحمید مولوی: نسخ و نستعلیق عبدالحمید منجم ، ج ۱۳۰۸/۲ [نسخه‌ها ۵ : ۹] .

1751- **رضوی** ۱۱ ریاضی : نستعلیق بی‌تاریخ، وقف نادرشاه در ۱۱۴۰،۱۱۴۵ ۱۳ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۳ : ۳۰۲] .

ابعاد اجرام= اجسام سفلی واوضاع اجرام علوی = مساحت سطوح اجسام = رساله در معرفت . . .

ازملا نظام‌الدین عبدالعلی فرزند محمد فرزند حسین بیرجندی درگذشتهٔ ۹۳۴ ، برای وزیر حبیب‌الله خان در ۹۳۰ (تم فی رجب بعون‌الله)، در هیئت وجغرافیا وشگفتیهای شهرها، دریك مقدمه و دومقاله و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه در بیان اشیائی که مقصد بر آن مترتب است، مقاله ۱- درمساحت سطح ارض وتعیین اقالیم وآنچه متعلق به آنست ۲ - مساحت افلاك و کواکب . خاتمه در ملحقات در چهار مسئله . **آغاز :** الحمدلله الذی زین سماء الدنیا بزینة الکواکب امابعد، برضمیر ارباب فطنت وخاطر .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۱ - حبیب‌السیر۳: ۱۱۷- مؤلفین مشار۳ : ۸۸۹ .

1752- **رضوی** ۷ ریاضی: نسخ **۹۶۱**، وقف شیخ بهائی ، آغاز برابر نمونه ، ۹۱ گ [ف. رضوی ۳ : ۳۰۱] .

1753 - **ملك** ۵۶۸۵/۲۴ : شکسته نستعلیق ۱۸رجب **۹۹۷**، در اصفهان (۸۸پ - ۱۱۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

1754- **مجلس** ۵۱۳۸/۱۳۴: باتاریخ **۲۴-۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ۵۱۹ - ۵۳۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1755- **مجلس** ۴۹۱۸: نسخ **۱۰۶۲**، آغاز برابر نمونه، نسخه بنام «مسالك وممالك» عنوان شده، ۸۸ گ ۱۷س [رؤیت] .

1756 - **مجلس** ۲۱۴۰ : تحریری خوش محمدامین ۱۷۱(**۱۰۷۱**)، آغاز وبخشها برابر نمونه، درفهرست «مساحت سطوح اجسام» عنوان شده و از نگارنده نام‌برده نشده است ، ۵۱ص ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۲] .

1757 - **تهران ، دهخدا** ۳۰۰ : نستعلیق محمدرضای اصفهانی ، در **۱۱۰۴** در شهر استرآباد، آغاز و بخشها برابر یاد شده ، درفهرست بعنوان «رساله در هیئت» یاد شده و از نگارنده نام‌برده نشده است [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۶] .

1758- **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۴۲/۲ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۱**، درفهرست بعنوان «معرفت اجسام سفلی و اوضاع اجرام علوی» و برای خواجه حبیب‌الله یادشده ولی‌ازنگارنده نام برده نشده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵] .

1759- **مجلس** ۶۲۱/۱۱ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز وبخشها برابر یادشده، درفهرست «صورالاقالیم» عنوان‌شده‌وازنگارنده نام‌برده نشده است. [ف. مجلس ۲ : ۳۷۶] .

1760ـ رضوی ۷۹ ریاضی : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، ۱۷ گ ۲۷ س [ف. رضوی ۳ : ۳۲۴] .

اتصالات کواکب = احکام . . .

اثبات حرکت شمس = رساله در . . .

از محمد باقر مجلسی در گذشتهٔ ۱۱۱۰ (مخطوطات) گفتاریست در حرکت خورشید و سکون زمین. (بنگرید : احوال نیرین در همین بخش) **آغاز:** حمدله... وبعد چنین‌گوید این بنده . . .

1761ـ **قاهره، دارالکتب** ۹ میقات فارسی : نسخ‌عبدالله فرزند محمدرضا، پنجشنبهٔ ۷ذیحجهٔ**۱۲۹۴**،۱۸گ[مخطوطات۱:۲۲۳].

اثمار و اشجار = اشجار و اثمار

احکام اتصالات کواکب = قرانات

منسوب به ابومعشر بلخی ، جعفر فرزند محمد فرزند عمر، درگذشتهٔ ۲۸ رمضان۲۷۲. بایستی ترجمه‌ای از نوشته‌های او باشد. و این جز «احکام موالید» اوست. **آغاز :** حمدله . والعاقبة للمتقین ولا عدوان الا علی‌الظالمین . چنین گوید . . . که تأثیر ستارگان از اقران عالم علوی برعالم سفلی بیشتر پدیدآید .

بنگرید : هدیة‌العارفین ۱ : ۲۵۱ .

1762 ـ **سپهسالار** ۶۴۷ : نستعلیق **۱۲۳۶**، درفهرست آمده «احکام‌النجوم» واین جز « احکام موالید » اوست . [ف . سپهسالار ۳ : ۶۶] .

1763ـ **ملك** ۳۳۲۶/۲ : نستعلیق بد رضای حسینی **۱۲۳۸** ، آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

1764 ـ **قاهره ، دارالکتب** ، ۲۱ مجامیع فارسی طلعت : یکشنبهٔ ۷ع‌۲/**۱۳۰۶** آغاز نزدیك به نمونه (۱۸۸پ ــ ۱۹۵) در فهرست بعنوان « رسالة فی‌القرانات » آمده [مخطوطات ۱ : ۱۵۰] .

احکام اتصالات کواکب = اتصالات . . .

از محمد فرزند محمد مشهور به اختیار دریك مقدمه وچند جدول در تقویم، که ازروی «مجمل»کوشیار و«اربع مقالات» او و«التفهیم» بیرونی و «روضة المنجمین» و « کفایة التعلیم » حبیش و «اشجار واثمار» گزیده است (دیباچه) **آغاز:** حمد وثنای آفریدگاری را که افلاك و دوایر ونجوم... اما بعد، این مختصریست در معرفت احکام اتصالات .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۸۲ .

1765 ـ **سلطنتی کپنهاك** : ش ۱ مجموعه ، نستعلیق سدهٔ ۹ ، در فهرست بعنوان «احکام نجوم» یاد شده [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۷۱۲] .

1766 ـ **الهیات** ۳۰۱/۴ د : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱۷۳پ ــ ۲۴۳پ) ، آغاز بمانند نمونه [ف . الهیات ۱ : ۲۷۷] .

1767ـ**کاظمین** نوشتهٔ محمدزمان فرزند عبدالعزیز، **۱۰۲۳**، درشیراز، در (ذریعه۱:۸۲) بنام « اتصالات‌الکواکب و قراناتها » آمده .

1768 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳/۱ مجامیع‌فارسی طلعت: نسخ محمدتقی، ۲۵صفر **۱۰۹۲** (گ ۱ ــ ۸۷) ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بعنوان «مختصراحکام تقویم» یادشده [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳۷] .

1769 ـ **اصغر مهدوی** ۱/۲۸۱ : نستعلیق محمد ابراهیم سپاهانی و سلطان‌حسین با تاریخهای **۱۰۴۶ ـ ۱۱۰۹** در مجموعه [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵] .

1770 ـ **دانشگاه** ۱/۱۶۶۱: نستعلیق محمد باقر سپاهانی و محمدکاظم سپاهانی، در ۱۰ج۲/**۱۲۲۳** (۱پ ـ ۴۳د) [ف. دانشگاه ۸ : ۲۳۰].

1771ـ **ملك** ۱/۳۳۲۶ : نستعلیق بد رضای حسینی، در**۱۲۳۸** ، ناقص [رؤیت] .

1772 ـ **ملك** ۱/۵۷۱۸ : نستعلیق نصرالله نوری، در **۱۲۴۳** (۱ب ـ ۸۱پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1773 ـ **مجلس** ۱۵/۶۴۶۵ فهرست نشده : نستعلیق نزدیك رجب **۱۲۹۷** (۶۴پ ـ ۷۲پ) ، آغاز بمانند نمونه ، انجام افتاده [رؤیت] .

1774 ـ **سپهسالار** ۶۴۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، در**۱۲۶۱** ازآن اعتضادالسلطنه بوده، **آغاز** : این مختصرست در معرفت ، انجام افتاده ، ۱۳۱ گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۳:۶۵]

احکام اتصالات کواکب

ناشناخته .

1775ـ **ملك** ۴/۳۴۵۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۴۵پ ـ ۷۱پ) **آغاز** : حمدله. صلاة ، اما بعد ، این مختصریست در احکام اتصالات کواکب با یکدیگر از قرانات و احتراقات و تثلیث و تسدیس و تربیع ومقابلات. [رؤیت] .

1776ـ**مجلس**۹/۲۴۴۹فهرست‌نشده : سدهٔ **۱۱**، (ص۱۷۲ـ۲۰۳)، درفهرست بعنوان «اتصالات فی‌الاحکام»آمده [نسخه‌ها ۵:۱۸۳]

1777ـ **مجلس** ۷/۶۱ نجم: سدهٔ **۱۲**، درفهرست آمده: « احکام اتصالات » [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

1778ـ **سپهسالار**۳/۷۴۲۱: نستعلیق ۲۶ج۱/**۱۲۳۱**، گویا به‌خامهٔ نگارنده(۲۲ـ ۳۵) ، **آغاز** : در باب بیان اتصالات کواکب سبعهٔ سیاره ... اول اتصال زحل باکواکب سبعهٔ سیاره، از تثلیث وتسدیس[ف. سپهسالار۳:۳۴]

احکام اتصالات کواکب منظوم

ناشناخته .

1779ـ **رضوی** ، ۱۵۴ریاضی :نسخ ، وقف نادرشاه در **۱۱۴۵** ۱۰۴ گ ۱۰ س . گفتاریست به‌نظم دراتصالات‌وتثلیثات وتربیعات و مقارنات هریك ازستارگان هفتگانه دربروج و دراتصالات قمر در برج ثور پایان می‌یابد . [ف. رضوی ۳ : ۳۴۷] .

احکام الاحکام

ازابوالخیر تقی‌الدین محمد فرزند محمد فارسی (بنگرید : تقریر التحریر :۱۵۳)،در آن آمده که از «برهان الکفایة» بکری‌موصلی گرفته شده باافزودگیهایی، باعنوانهای: لمعه، لمعه . **آغاز** : والاستعان من‌الله العزیزالحکیم و عنده مفاتیح الغیب .

بنگرید: گاهنامه س ۱۳۱۰: ۸۹ .

1780ـ **تهران**، سیدمحمدناصرطهرانی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱ : ۲۹۱] .

احکام الاعوام

ازعلاء منجم، علی‌شاه فرزند محمد فرزند قاسم درغانی‌بخاری خوارزمی ازسدهٔ هفتم زاده نزدیك ۶۲۳ نگارندهٔ چندین گفتار در ستاره شناسی. واین گفتاریست در دومقاله و هرمقاله درچند باب وچندفصل. که پس از۶۹۰ بانجام

رسیده‌است. **آغاز:** الحمدلله العلی الحکیم... امابعد، مؤلف این‌کتاب ... علیشاه ... می‌گوید که بنده ازشهر همدان.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۲۹۳ ـ گاهنامه س ۱۳۱۰ : ۸۹ـ استوری ۲ : ۶۱.

1781ـ **او نیورسیته** ۱۴۱۸/۲ : با تاریخ **۸۱۳** در دفتر، در هامش نسخه از سال ۶۸۸ یاد شده است. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۴].

1782ـ **الهیات،** ۱۸۱/۱ج: نستعلیق شوال **۹۰۰** (۲پ - ۱۱۷ر) آغازبرابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۴ و ۲ : ۱۴۷].

1783ـ **دانشگاه** ۲۴۵۲/۹: نستعلیق یوسف فرزند یادگار لنگرودی، در **۹۶۴**، باب چهارم آنست، (ص ۱۷۷ - ۱۹۱) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۳].

1784ـ **ملک** ۳۰۷۷ : نسخ ۲۵ محرم **۱۰۱۰**، ۱۶۹گ ۲۰ س [رؤیت].

1785ـ **دانشگاه**۱۲۵/۳۳۳۷: نستعلیق نستعلیق نزدیك **۱۱۳۲** (۲۰۴ - ۲۲۴) باب چهارم آنست درآفرینش‌مردم واحکام ستارگان و دوازده خانه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۳].

1786ـ **ملک** ۳۲۵۹ : نسخ آغاز سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر، ۱۴۴گ، ۲۲س [رؤیت].

1787ـ **الهیات** ۴۹۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، با تاریخ **۱۲۴۰** در هامش [ف. الهیات ۱ : ۴].

1788 ـ **سپهسالار** ۶۴۵ : نستعلیق ۱۶ شعبان **۱۲۶۸** بدستور محمد رضا میرزا، ۶۵گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۶۰].

1789ـ **دانشگاه**۹۴۸: شکسته نستعلیق روز عرفه و نوروز **۱۲۹۱** (۱پ - ۱۶۹پ) ۱۹س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۱۸].

1790ـ **تهران، دهخدا** ۲۳۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۸].

1791 ـ **ملک** ۳۲۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۵۰گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی: ۷].

1792ـ **رضوی،** ۸۱ ریاضی : نسخ، تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه **۱۱۴۵**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «رساله در تیسیرات نجومی» یاد شده، ۱۵۲گ ۲۳س [ف رضوی ۳ : ۳۲۴].

1793ـ **قاهره، دارالکتب،** ۴نجوم طلعت : نوشتهٔ احمد اودبان زاده شهیر باوده باشی، سلخ ج ۱ بدون سال، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶].

احکام انتقال زحل

ناشناخته.

1794ـ **مجلس**۲۴۴۹/۱ فهرست نشده سدهٔ **۱۱** (ص ۱-۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳].

احکام ایام و طالع سال

ناشناخته.

1795 ـ **ملک**۳۴۵۴/۳ : نستعلیق **۱۰۵۸** (۷۵پ - ۷۷ر). **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، بدانکه این مختصریست درعلم احکام ایام وطالع سال، یادگردد احکام سال، چون اول نوروز شنبه‌بود دلیل‌کند بر [رؤیت]

احکام بروج منظوم

1796ـ **مجلس** ۶۱/۳ نجم: سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲].

احکام تحویلات کواکب در بروج

ناشناخته.

1797 ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۷ : شکسته نستعلیق محمد حسین (۱۵۵ر - ۱۶۰ر).

آغاز : تحویل زحل دلیل است که پادشاهی بسوی پادشاه دیگر [ف. دانشگاه ۴ : ۸۱۹].

احکام تحویل سال = ترجمهٔ ...

متن از ابومعشر بلخی در گذشتهٔ ۲۷۲ ترجمه ازعبدالجلیل سجزی [گلچین‌المعانی] .

بنگرید : هدیة العارفین (ابومعشر) ۱ : ۲۵۱ .

1798- مجلس ۲۴۴۹/۶ فهرست‌نشده سدهٔ ۱۱ (ص ۱۰۱ - ۱۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

احکام تقویم = فصول چهارگانه

از ابومعشر بلخی .

احکام حالات قمر = اختیارات

احکام درجات بروج

ناشناخته

1799 - دانشگاه ۹۵۰/۶ : شکسته نستعلیق محمد حسین موسوی دریاباری، تاریخ یاد نشده (۱۴۲پ - ۵۴پ) اهدایی مشکاة . آغاز : احکام معرفت سعد و نحس درجات بروج . این رساله‌ایست در معرفت سعادت و نحوست درجات بروج و تحقیق این عمل آن است‌که بعد ازآنکه نمودارات کرده باشیم [ف دانشگاه ۴ :۸۱۹] .

احکام دوازده سال ترکان =

رساله در . . .

ناشناخته ، دوازده سال که بنام دوازده جانور در آسیای میانه متداول بوده و حکم هر سال .

1800-دانشگاه۴۸۲/۴: نستعلیق نزدیک ۹۱۵(۱۵۷پ-۱۶۰پ)، آغاز: حکمای‌هندو سند و ترك وفارس و روم وعرب و نیلوس مجوس وهرمس ادریس وافلاطون... سالهابسیارتجربه کرده‌اند و دوری نهادند بردوازده حیوان ... واین دوازده را نسبت بترکان‌کرده‌اند . . . و گویند دوررادانیال پیغمبروضع‌کرده وبسالهای پارسیان‌راست آورد [ف. دانشگاه۴ : ۸۲۱].

1801- فرهادمعتمد ۱۱۸/۳: نسخ باتاریخ ۱۱۹۴ درمجموعه [نسخه‌ها ۲۲۸:۳]

1802- رشت، کتابخانهٔ ملی۶۵/۱۷ر با تاریخ رمضان ۱۰۶۹ در ش یکم دفتر ، در فیرست آمده: دریازده فصل[نسخه‌ها۵ : ۳۹۰].

1803- ملك ۳۶۵۱ : نستعلیق باتاریخ ۱۲۴۰ در مجموعه (۲۶۰پ - ۲۶۲ر) انجام برابر شماره ۴۸۲/۴ دانشگاه [رؤیت].

1804- مجلس ۲۴۴۰/۲ فهرست‌نشده نوشتهٔ ۱۲۵۶ (ص ۲۴۴-۲۵۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۲] .

1805 - مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۷۴/۱۸ : نستعلیق ، باتاریخ ۱۲۶۰ در دفتر احکام کواکب سبعه در بیوت اثنی عشره است [نسخه‌ها ۵ : ۹۴] .

1806- مجلس۴۰۶۱/۲ فهرست نشده نوشتهٔ ۱۲۶۳ (ص ۷۱ - ۷۴) گفتاریست در شناختن سالهای ترکی [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

1807- سپهسالار ۸۱۹۰/۲: تاریخ یادنشده، (۵ر - ۷پ)، آغاز: الحمدلله‌الذی جعل‌العرب اشرف الناس و جعل‌الاتراك متابع ... بدانکه حکمای ترکستان و خطا وایغورو فرغانه و... و این جزء۴۸۲/۴ دانشگاه است [ف . سپهسالار ۵ : ۹۷] .

احکام دوازده سال ترکان = رساله در . . .

ناشناخته، نگارنده از خواجه نصیرالدین طوسی‌درگذشتهٔ ۶۷۲ به‌عنوان مولاناالاعظم یاد میکند . **آغاز** : این رساله ایست در شناختن احکام سال ترکان، چگونه نگاه دارند درحدود ختن وخطا، میراث دارند از بزرگان خویش و اعتماد کنند .

1808ـ **سپهسالار** ۸۲۴۲/۲ : نسخ سدهٔ **۱۰** (۸۵پ ـ ۸۷پ) آغاز برابر نمونه، درآن ازخواجه نصیر وسلطان سعید محمود یاد شده است [ف. سپهسالار ۳ : ۶۲] .

1809 ـ **ملك** ۶۵۰۴/۲ : نستعلیق ، باتاریخ ۷شوال ۱۹۲ (**۱۰۹۲**) در دفتر بهمین خامه (۲۷پ ـ ۳۱پ)، آغاز پس از حمدله . صلاة . بمانند نمونه [رؤیت] .

1810 ـ **الهیات** ۸/۲ج : سدهٔ **۱۲** (۱۸۱ر ـ ۱۸۴پ) آغاز برابر نمونه، درآن از خواجه نصیر به عنوان مولاناالاعظم یاد شده است [ف. الهیات ۱ : ۱۵۰] .

1811ـ **دانشگاه** ۳۰۶۳/۱ : نستعلیق محمدحسین فرزند آقا علی‌اکبر عطا ، نزدیك **۱۲۷۸** (۱ر ـ ۴ر)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۱] .

1812 **سپهسالار** ۸۲۴۶/۴ ، تاریخ یاد نشده، (۱۱۰ پ ـ ۱۱۳ ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۶۲] .

احکام دوازده معانه در دوازده خانه

1813ـ **تهران ، ملی** ۹۸۷/۱ ف : باتاریخ **۱۰۹۳** در دفتر، گفتاریست گرفته شده از «برهان الکفایه» (ص ۱ ـ ۲۱۱). **آغاز**: احکام ارباب دوازده معانه در دوازده خانه از کتاب « برهان الکفایه » اول طالع خداوند طالع، اگر اندرطالع باشد[ف. ملی۲ :۵۴۳].

احکام سال = رساله در . . .

ناشناخته .

1814ـ **ملك**۳۶۵۱: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۴۰** درمجموعه (۲۵۸پ‌ـ۲۵۹پ). **آغاز**: این رساله‌ایست مشتمل بر دانستن احکام ازهر سال از نوروز بزرگ که نوروزطاوبند مشهور است [رؤیت] .

1815ـ **مجلس**۲۴۴۹/۲ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۵۲ ـ ۶۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۳].

1816ـ **مجلس**۲۴۴۴/۲ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۳**(ص۴۳۹ـ۴۵۱) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۳].

احکام سهمیات

ازکوشیار فرزند لبان گیلی، دیده شود : (ترجمهٔ مجمل‌الاصول درهمین بخش) .

1817 ـ **فرهاد معتمد** ۱۱۸/۵ : نسخ ۱۷ رمضان **۱۱۹۴** [نسخه‌ها۳ : ۲۲۸].

احکام طالع = رساله در . . .

ناشناخته .

1818ـ **مجلس** ۱۴۷ : نوشتهٔ **۱۰۴۰**، درفهرست بنام «احکام طالع دوازده برج» یاد شده است ، **آغاز** : سپاس و ستایش آفریدگار عالم را تبارك و تعالی‌که آسمان‌را بنورکواکب و پیرایه نجوم بیاد است [ف. مجلس ۲: ۷۹].

1819ـ **قاهره، دارالکتب**۲۱مجامیع طلعت : چهارشنبهٔ ۷رمضان **۱۲۰۵** . **آغاز** : دراحکام طالع تحویل بروج، آنها که بابیوت طالع (۱۳۳ پ ـ ۱۳۶ ر) [مخطوطات ۱ : ۲۱۰] .

احکام طالع ترکان = رساله در ...

ناشناخته، در دوازده فصل. دربارهٔ همان «احکام دوازده سال ترکان» است که گذشت. **آغاز:** در احکام طالع ترکان براقاویل ترکان ترکستان و آن دوازده فصل است، و وضع آن بروزگار دانیال . . .

1820- **تهران**، اسفرمهدوی ۳۰۶/۱۱ نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۷۹** تا ۱۰۹۴ در مجموعه، در فهرست بعنوان «طالع سال» ها بنقل از حکمای ترکستان یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۰].

1821- **مجلس** ۶۴۰/۱۰ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده، در فهرست «طالع سال» یاد شده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۶].

1822- **دانشگاه** ۱۹۹۷/۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۸۳-۱۰۸۶** درمجموعه (۲۰۴پ - ۲۰۷ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۹].

احکام طالع سال از بروج دوازده گانه = رساله در ...

از گفتهٔ ابومعشر بلخی، جعفر فرزند محمد درگذشتهٔ ۲۸ رمضان ۲۷۲، بایستی ترجمه‌ای از نوشته‌های او باشد. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، بدانکه این احکام از قول ابی معشر است، و ازحال بروجات دوازده‌گانه، که خبر میدهد در وقت تحویل آفتاب مجمل . . . در هفت اقلیم عالم درچهار فصل.

1823- **ملك** ۳۶۵۱ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۴۰** درشمارهٔ پیش ازآن درمجموعه (۱۹۱ر - ۱۹۵ر) [رؤیت].

احکام طالع سال = رساله در...

از شاه ابوالولیا، نگارندهٔ «اثنی‌عشریه در احکام طالع»، گفتاریست در ۱۲ فصل، که به دستور میراشرف‌الدین جهان شریفی‌کلانتر، از عربی بفارسی درآورده است.

1824- **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۷۸/۴ : نستعلیق ریزمحمد یوسف‌کللنی (؟)، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۰۱** [نسخه‌ها ۵ : ۶۸].

احکام طالع سالها

از زیج جاماسب، ازشاه نعمت‌الله در ۶۲۰ بیت.

1825- **دانشگاه** ۲۵۷۷/۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۴۶۹ - ۵۱۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۷۹].

احکام طالع مولود = طالعنامه

الاحکام العازمة فی الاجرام السماویة = اختیارات علائی

احکام قرانات = قرانات = رساله در...

از ابومعشر بلخی، جعفر فرزند محمد، درگذشتهٔ ۲۷۲. بایستی ترجمه‌ای از نوشته‌های او باشد.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۳۰۱.

1826- **بادلیان** Ma.۶۸۳/۴ : باتاریخ **۶۸۲-۸۶۸** (!) دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۳].

1827- **رشت**، کتابخانهٔ ملی ۶۵/۲ر : باتاریخ رمضان **۱۰۶۹** در ش پیش از آن، در فهرست «کتاب القرانات» درتأثیر ستارگان اندر قران عالم سفلی یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۹].

1828- **قاهره**، دارالکتب : ۴۴۶۷س بی‌تاریخ (۳۵ - ۵۸ مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۲۶۳].

1829ـ نجف، ملامحمدعلی خوانساری: تاریخ یاد نشده. آغاز: حمدله . [ذریعه ۱ : ۳۰۱] .

1830ـ قاهره، دارالکتب ۱۲ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق. آغاز: حمدله . . . چنین گوید . . . بلخی ره که تأثیرات کواکب باید شناخت از قرانات (گ۱ ـ ۲۲) [ف . مخطوطات ۲ : ۴۰] .

احکام قرانات

از ایرانشاه فرزند علی نیشابوری، برای فرمانروای قهستان و خواف و سنجان، در سه قسم نگاشته است : ۱ ـ مقدمات در شش باب ۲ـ محاسبات واستخراج واعمال، درشش باب ۳ـ طوالع مبادی و قرانات و احکام و ظهور حوادث در سه باب بطریق استادان چون محمد عبدالجلیل سجزی و ابومعشر بلخی وکوشیار، و در پایان نسخهٔ ملك از نوروز ۲۷ ذیحجهٔ ۱۰۵۱ = ۴شهریور ۱۰۱۱ یادشده. آغاز: سپاس و شکر پروردگاری را که عقول عقلانی عالم از ادراك کمال ذات او قاصر .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۳۱ ـ ادبیات صفا ۲ : ۳۶۳.

1831ـ قاهره، دارالکتب ۳ میقات فارسی طلعت: نستعلیق زیبای محمد محسن رشتی، صفر ۱۱۰۳، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۸ گ ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۴۰] .

1832ـ ملك ۳۲۸۵ : نستعلیق ۱۱۶۵ بدستور مصطفی فرزند احمد مدرس‌زاده، آغاز برابر نمونه ۱۲۸ گ ۱۹ س [ف. ملك : ۱۱]

احکام قرانات

ناشناخته .

1833ـ ملك ۳/۳۴۵۶: نستعلیق سدهٔ ۱۰، (۳۶پ ـ ۴۴پ) باعنوان : باب و برخی ازبابها فصلهایی دارد . آغاز : اما قرنات ، اول بباید دانست که قران کواکب بر چهار گونه است: عظمی وکبری و وسطی و صغری ، و اما قران زحل [رؤیت] .

1834ـ مجلس ۱/۲۴۴۸ فهرست نشده سدهٔ ۱۰،(ص ۱ ـ ۶۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳].

1835 ـ تهران ، ملی ۲/۹۸۷ ف : سدهٔ ۱۳ (ص ۲۱۲ ـ ۲۱۸) گفتاری است که اهل نجوم بروزگار شاه تهماسب نگاشته‌اند . آغاز : قراناتیکه از سنهٔ اثنی و خمسین بعد الف تاسنهٔ اربع و مایهٔ بعد الف هجریه واقع میشود و احکام آن را . . . در هامش نسخه محاسبات ستاره شناسی از غیاث الدین محمد فرزند حسن بیگ منجم شهر حیدر آباد است [ف . ملی ۲ : ۵۴۴] .

1836ـ الهیات ۴/۵۰۹ د : نستعلیق سدهٔ ۱۲، (۲۹۰پ ـ ۳۰۵ر). آغاز : قران کواکب در برج حمل قران مشتری و زحل در حمل دلالت کند [ف. الهیات ۱ : ۳۱۷].

1837ـ مجلس ۸/۶۱ نجم ، فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ ، [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

1838ـ قاهره، دارالکتب ۲۱ مجامیع فارسی‌طلعت: نوشتهٔ ۱۲۰۶،(۱۳۷پ‌ـ۱۳۹ر) آغاز: القول فی‌القرانات الکواکب... دلالت کند برکارها [مخطوطات ۱ : ۲۵۰] .

احکام کواکب = رساله در...

ناشناخته .

1839 ـ تهران ، دهخدا ۲/۵۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، باتاریخ محرم ۱۲۷۲ درمجموعه. آغاز: بنام ایزد بخشایشگر . . . امابعد، این‌کتاب مدخلی است بر خلقت مردم

واحکام کواکب درخانه‌های دوازده‌گانه [نسخه ها ۳ : ۳۶] .

احکام گرفتن آفتاب ← کسوف و خسوف

احکام المنازل

ناشناخته .

1840ـ مجلس ۲۴۴۹/۵ فهرست نشده سدهٔ ۱۲، (ص ۸۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳].

احکام منازل القمر

ازخواجه نصیرالدین‌طوسی(۵۹۷-۶۷۲) واین جز «اختیارات مسیرقمر:۲۳۳» اوست .

1841ـ دانشگاه ۳۸۱۱/۳: نسخ سدهٔ ۱۳، (۲۳ پ - ۲۴ پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۲] .

احکام منازل قمر = خواص ...

ترجمه ازکتاب «مخزون» هرمس حکیم.

1842ـ قاهره،دارالکتب۱۳مجامیع فارسی طلعت : نسخ محمد تقی ، در ۲۶ صفر ۱۰۹۲ ، (۸۸ پ - ۹۵ ر) ۱۶س . آغاز : حمدله . . . اما بعد، بدان اسعدك الله که این کتابی است که هرمس حکیم تصنیف کرده [مخطوطات ۱ : ۲۱۰] .

احکام منازل قمر = خواص منازل قمر . . .

1843ـ سپهسالار ۵۷۷/۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، (۹۸-۱۰۸) . آغاز : حمدله ... امابعد، این‌رساله مختصریست در خواص منازل قمر. بدان ای‌عزیز [ف. سپهسالار ۴ : ۳۹۹]

احکام موالید = رساله در . . .

منسوب به ابومعشر بلخی (بنگرید: احکام اتصالات کواکب ازو : ۲۰۶) چند گفتار در این‌باره بدو نسبت داده‌اند .

1844ـ سپهسالار ۶۸۴/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰، (۱۵پ -۲۲۵ر). آغاز: حمدله . امابعد، این مختصریست مفید در احکام موالید از قول ابومعشر، بردوباب : ۱ـ هیلاجات و کدخدا وعطیهٔ عمروقواطع ۲ـ احکام انتهاءات و سال خداه و فردارات و تیسیرات . [ف . سپهسالار ۳ : ۶۳] .

1845 ـ دانشگاه ۴۷۸ : نسخ خوش تاریخ یادنشده، بایادداشت ۱۲ محرم ۱۲۰۰. آغاز: حمدله. و العاقبة للمتقین ... اما بعد، این‌مختصریست درمعرفت‌تحویل سالهای‌موالید واحکام آن منتخب ازکلام... ابومعشر... و این مختصر مشتمل است بر نه مقاله . . . ۱ـ معرفت‌تحویل سالهای موالید، ۸فصل۲ـمعرفت سالخدای ، بیست و سه فصل ۳ـ تیسیرات ، ده فصل ۴ـ فردارات سالهای موالید ، هفت فصل ۵ـ درگذشتن کواکب در وقت تحویل ، هشت فصل ۶ـ حالات کواکب بروج در وقت تحویل شش‌فصل ۷ـ انتقال کواکب، نه‌فصل ۸ـ معرفت دلالات بودن کواکب، پانزده فصل ۹ـ حالات مولود، نه فصل ، ۱۴۱گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۹۴۱:۴] .

1846ـ مجلس ۲۱۴: نوشتهٔ ۱۲۴۰ ، درفهرست بعنوان « کتاب موالید » یاد شده ، نسخه در۲۱۶باب‌است. آغاز: باب اول اندر علم موالید، نخستین چیزی که در عمل موالید نخستین چیزی‌که‌درعمل موالید بکار بایدداشت آست‌که، ۸۸گ۱۹س [ف. مجلس۲:۱۲۱].

احکام موالید و تحاویل سنی

موالید = ترجمهٔ . . .

از احمد فرزند عبدالجلیل سجزی .

1847ـ حمیدیه ۱۰۴۴۷/۱ : باتاریخ ۷۵۰-۸۱۱ دردفتر، نسخه در۲۳ باب است . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۳] .

احکام موالید = رساله در . . .

ناشناخته .

1848ـ رضوی ۱۳۵ ریاضی: نستعلیق بی تاریخ ، وقف آقا زین‌العابدین ۱۱۶۶ ، گفتاریست بحساب ابجد در آوردن نام مولود ومادرش ودوازده دوازده‌طرح‌کردن،که هرچه بماند از یك تا دوازده بر برجها باشد، همانکه درمجموعهٔ دعاها بچاپ‌رسیده‌است [ف. رضوی ۳ : ۳۴۲] .

1849ـ دانشگاه ۹۵۰/۵ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، (۱۳۶پ‍ـ۱۴۰ ر) اهدایی مشکاة. آغاز: حمدله . . . اما بعد ، بدانکه این مختصریست مفید در بیان عمل موالید و نمودارات. چون منجم را خبر دهندکه درفلان وقت درفلان‌روز اتفاق ولادتی‌شد [ف. دانشگاه ۴ : ۹۴۳].

احکام موالید = تحویل سالهای موالید

احکام موالید = طالعنامه

احکام موالید = الموالید

احکام نجوم

ازتاج‌الدین فرزند اکرم‌الدین نخجوانی که بروزگار شمس الدین جوینی میزیسته است بمانند «دستور المنجمین» عربی دارای جدول های ستاره‌شناسی و تاریخی است ، در نه مقاله وهریك در چند قسم و فصل : ۱ ــ . . . . ۲ ــ اختیارات کلی و جزوی دردوقسم ۳ـ درضرب وقسمت، بیست وسه‌فصل ۴ـ درمعرفت اسطرلاب ۵ـ در احکام سال عالم و استخراج طالع ۶ ــ موالید و استخراج آن و حکم‌کردن بر آن ۷ـ تحاویل سنی موالید و انتهاآت و تیسیرات و هیلاجات وکدخدایات ۸ـ احکام سنی ۹ ــ در سه قسم : ۱ ــ تأثیر علوی در بسیط زمین ۲ ــ تواریخ انبیا و اولیا و اکاسره (ساختهٔ محرم ۶۶۷) ۳ـ زواید وفوائد وتعاوید (نسخهٔ۱۵۹ ج الهیات) .

بنگرید : استوری ۲ : ۶۱ـ ف. الهیات ۱ : ۴۲۹ .

1850ـ تهران، ملك‌الشعراء بهار ۱۱۰ منتقل شده به‌مجلس : نسخ سدهٔ۷، انجام‌افتاده کامل شده درآغاز و میانه [نسخه‌ها ۵ :۶۵۹].

1851ـ تهران، ملك‌الشعراء بهار۱ ۲۰ منتقل شده به‌مجلس: نستعلیق سدهٔ ۹، ازمقالت ششم در موالید و استخراج آن در ۲۲ فصل تا فصل۱۹ درزمان مولود ازهمین مقاله [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۸] .

1852ـ الهیات ۱۵۹ج : نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، ازمقالهٔ دوم‌آغازمیشود فهرست مفصل و نشانیهای نسخه در فهرست کتابخانه آورده شده است، ۲۸۲گ ۲۱س (درنسخه از تاریخ های ۶۷۳ ، ۶۷۴ ، ۶۷۷ یاد شده است) . آغاز: مقالت دوم در اختیارات کلی و جزوی و مأخوذ اختیارات علائیه را که در مصنفات [ف. الهیات ۱ : ۴۲۹] .

1853ـ پاریس P. 166 : (بلوشه۱ :

۱۴۴ ش۸۹۸) **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۳۲۳ هست [فیلمها ۱ : ۵] .

احکام نجوم = رساله در ...

گویا از محمد حسین فرزند بدیع‌الزمان گونابادی، که « زایچهٔ طالع » عباس میرزا را در۱۲۱۸ ساخته است. درآغازآن‌آمده: چون از استخراج تواریخ و تصحیح درجهٔ طالع همایون (گویا اشاره به همان زایچه باشد) و تسویت البیوت و تقاویم کواکب سبعه و سهام و عرض وابعاد . . . فارغ‌شدیم، لازم شد شطری چند . . . **آغاز:** توکلت علی‌الحی الذی لا ـ یموت ولاینام چون از استخراج تواریخ .

1854ـ **دانشگاه** ۴۰۰۶/۳ : نسخ‌سدهٔ **۱۳**، (س۱۹۳ـ۲۰۸) بدنبال «زایچهٔ طالع» عباس‌میرزا، زرین [ف. دانشگاه۱۲: ۲۹۹۵].

احکام نجوم

از محمدحسین فرزند قاسم هروی (مهدی ولائی) (بنگرید : سی‌فصل، دلایل هروی) .

1855 ـ **مشهد** ، عبد الحمید مولوی : نستعلیق **۱۲۳۲**، [نسخه‌ها ۵ : ۱۰] .

احکام نجوم = رساله در ...

ازشیخ‌زاده قریشی فرزندمحمددرگزارش «الکافی» .

1856 ـ **پاریس** S. P. ۱۲۵/۲۲ : نستعلیق هندی **۱۰۵۳** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۳] .

احکام نجوم = زایچه

از ابوالحسین عبدالعظیم منجم مشهور به روح که در پایان سدهٔ هشتم میزیسته است . در آن از پنجشنبهٔ ۵ ذیقعدهٔ ۷۹۸ و نیز سالهای ۷۶۰ ، ۷۱۸ و خواجه نصیر و شهریار اعظم ناصرالدین محمد یاد شده، و این‌کتاب زایچه برادرزادهٔ همین شاه است .

1857ـ **ملك** ۳۶۰۲: ثلث خوش محمد الحکیم‌الترکتنی، سدهٔ**۹**، آغازافتاده، ۱۵۵ گ ۱۳ س [ف . ملك ، فارسی : ۱۳] .

احکام نجوم = رساله در. . .

از علاء منجم ، از سدهٔ هفتم ، نگارندهٔ «احکام‌الاعوام۲۰۷» وجزآن. درفصل دوم این گفتار آمده: درکتاب « اثمار و اشجار » طلب دارند از شجرهٔ آخر که نیك بشرح یادکردیم بنگرید ، ذریعه ۱ : ۲۹۳ ـ گاهنامه س ۱۳۱۰ : ۸۹ .

1858ـ **سپهسالار** ۸۲۵۰/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۱۶ر ـ ۲۰۰ ر) آغاز در دیباچه افتاده است : . . . بنابر این مقدمات جمع کردیم این رساله را دراحکام فروعات . درص ۶۰ نسخه‌ازاشجارواثمار،خود یاده‌است،انجام درفصل دهم افتاده [ف. سپهسالار ۳: ۶۷].

احکام نجوم = رساله در . . .

ناشناخته .

1859 ـ **سپهسالار** ۱۱۰۰/۲ نستعلیق نزدیك به‌نسخ، سدهٔ **۱۰**،(۶۱ر ـ۶۹ر)، نسخه در سه‌فصل و مشوش است : ۱ـ در آنکه افلاك و کواکب در مرکبات و ارضیات اثر می‌نهد ۲ـ درآنکه علم نجوم واحکام چه باشد ۳ـ در شبهاتی که بر این علم ایراد کرده‌اند ، آغاز افتاده [ف. سپهسالار ۳ : ۶۷] .

1860ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۲/۳: باتاریخ **۱۰۴۴** دردفتر، گفتاری است دربیست و چهار باب . **آغاز :** بدانکه (بمانند سپهسالار ۵۹۹/۳) [نسخه‌ها۵: ۷۵].

1861- دانشگاه ۳۶۸۷/۴ : نستعلیق ۱۰۷۷، (ص ۱۳۲-۱۵۱)، گفتاریست دراحکام سکزیولدوز وقوس قزح و ذوذوابه ومنازل قمر و طلوع منازل. **آغاز** :احکام سکزیولدوز بر مثال شترمستی‌است دهن بازکرده . درص۱۵۱ شکل اوضاع بروج است [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۹۵] .

1862- الهیات ۶/۱۸۵پ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۷۲پ - ۷۷ر) گفتاریست دراحکام نجوم و نیك وبدکارها در جدولها و دوائری . **آغاز**: حق سبحانه تعالی بقدرت بالغه نه‌سقف فلك نیلگون را کروی ، و دوازده‌دون یکدیگر بطریق پیاز درآفرید [ف. الهیات ۱:۱۴۱].

1863- حقوق ۱/۳۳د : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱پ - ۱۶پ) گفتاریست‌که باید درچند مقاله باشد، نسخه پاره‌ای از مقاله دوم‌را دارد فهرست این مقاله : باب ۱- در دوازده فصل، ۲- درهفت فصل ۳ - در هفت فصل ۴ - در نه فصل. **آغاز**: مقالت‌دوم دراحکام طالع‌تحویل و اتباع درهفت باب [ف. حقوق : ۸] .

1864- ملك ۳۱۵۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغازافتاده:... فصل۱۶درخانه‌ها واحوال ایشان، فصل ۱۷ درمعرفت شرف هبوط ، ۲۲ گ ۱۴ س [ف. ملك ، فارسی : ۱۲] .

1865- مجلس ۵۲۷۹/۲ : نستعلیق سدهٔ۱۱، (۴۲ر- ۴۵پ) سپس فایده دراحوال اشکال ازشرف و هبوط در هرخانه (گ ۴۶ر) گفتاریست در احکام نجوم با عنوانهای ثمره ، که دثمرهشتم افتاده: ثمرهٔ ۱-درصورت قمر و بیوتات قمر ۲ - صفحات و منسوبات زهره ۴ - منسوبات شمس ۵ - صفحات و منسوبات مریخ ....۷- زحل ۸- دلالات‌کلیات‌کواکب. نسخه خطبه ندارد [رؤیت] .

1866 - دانشگاه ۲۰۸۶/۷ : نسخ نزدیك ۱۱۲۳ (ص ۱۸۴ - ۱۷۷) مسائل احکام نجومی‌است درشصت فصل. **آغاز** : فصل اول درحال مولود وسایل‌که ملکی یابد یا نه ، و اگر ازملك و مملکت سئوال کند یامو الیدی باشد نیك [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲].

1867- ملك ۳۳۲۱: نستعلیق سدهٔ۱۳ آغازافتاده، گفتاریست‌که پس از۱۰۲۷ نگاشته شده . و دارد : فصل ششم در احکام مجاسدات کواکب باعقدتین‌قمر، فصل هفتم دراحوال بودن کواکب و عقدتین مع‌کید (؟) و. . . . خاتمه در ذکر اسامی قدما و محدثین که این کتاب از قول ایشان تألیف یافته ، ۸۸ گ ۱۹س [ف . ملك ، فارسی : ۱۳] .

1868 - ملك ۳۲۹۲ : نسخ علی نقی سربندی، آغازشده در۱۲محرم ۱۲۷۲، آغاز افتاده،۹۱گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی:۱۲] .

1869- سپهسالار ۶۴۳: نسخ سدهٔ۱۳ سراسر جدولست‌بایك دیباچه درهامش نخستین برگ. **آغاز**: حمد و ثنای بی‌ریب وریاصانعی را سزاست که طاق سماوات‌را بقلم صنعت، ۳۷ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳ : ۶۵] .

1870 - ملك ۳۳۰۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز افتاده، ۱۱۱ گ ۱۷ س [ف . ملك ، فارسی : ۱۲] .

1871- مجلس۳۳۸۸/۲فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۳ در فهرست آمده : احکام اجتماع و استقبال بحسب بروج قمر در بروج [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۰] .

1872- الهیات۲/۱۱۶ج: نسخ مهدی منجم فرزند آخوند ملا اسماعیل پیشنماز ، در ۱۳۳۵ (۵۱ر - ۱۹۰ پ) . جدولهاییست در طریق دانستن استخراج سهامات طالع سالها

و قرنها و فصول و اجتماعات و استقبالات و جدول درجات نیره و مظلمه و قیمه و خالیه و معرفت حدود کواکب بزعم اهل مصر و وجوه کواکب و نگاه باشیاء در هلال و سعد و نحس ماههای ترکی و جز آن سپس (مقالهٔ دوم در بیان شرایط کلیهٔ اختیارات وآنچه احتراز آن لازم باشد، وآنچه سبب کمال اختیاربود واین مقاله نیز برسه فصل اشتمال دارد) [ف. الهیات ۱ : ۱۵۶] .

1873 ـ **سپهسالار** ۵۹۹/۳ : تاریخ یاد نشده (۹۸ر ـ ۱۰۵پ) گفتاریست در سال شماری واحکام سعد و نحس . **آغاز** : بدانکه این مختصریست در احکام تاریخ سال عالم و فصول و احوال نیکی وبدی و عوارضات [ف. سپهسالار ۳ : ۶۴] .

1874 ـ **دانشگاه** ۸۷۷/۳ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۹۶پ ـ ۱۳۰ر) گفتاریست از سخنان سلیمان وجاماسب وجالینوس دربارهٔ برجهای دوازده‌گانه . **آغاز**: حمل، ثور ... حوت . بدین طالع مذکور اینست جالینوس حکیم گوید حمل خانهٔ مریخ است . طبع وی گرم وخشك است [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۲۲].

1875 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۳۸۴ : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، گفتاریست در احکام نجوم با عنوانهای ثمره [نسخه‌ها ۵ : ۴۹] .

احکام نجوم = احکام اتصالات

احوال اصناف الناس

ناشناخته. گفتاریست دراحکام ستاره‌شناسی با جدولهایی .

1876 ـ **الهیات** ۲۴۲/۳ د : نستعلیق سده **۱۱ ـ ۱۲**، (۱۲۵ر ـ ۱۲۶ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۶۴] .

احوال الراصدین

گویا ازحسین منشی که دردهلی در۱۲۷۵ میزیسته است . جدول و احوال راصدین است وتحریریست ازبخشی‌ازکتاب «قانون‌مسعودی» با افزودگیهایی، آخرین ترصید دراین‌کتابچه بسال ۱۱۳۱ بروزگار محمد شاه ملقب به شاه جهان فرزند سلیم است . (دیباچه) . **آغاز** : چون تفصیل‌را صدین درچند موضع‌ازاین‌کتاب نموده‌شد، جدولی‌که استادکل ابوریحان‌بیرونی در «قانون مسعودی»... دراین جنگ نقل شد.

1877 ـ **ملك** ۶۱۵۱/۸ : نسخ محمد صادق فرزند حسن غروی تهرانی ، **۱۳۱۱** ، از روی خط حسین منشی مؤرخ **۱۲۷۵** (ص ۱۰۹-۱۱۴) [رؤیت] .

احوال نیرین

از ناشناخته . گفتاریست دربیان خورشید وماه واینکه زمین مرکز جهان است، بخواهش دوستان (بنگرید: اثبات حرکت شمس:۲۰۶) **آغاز**: بر ضمایر صافیهٔ هوشمندان و آگاه، و خواطر... که درباب نیرین شمس وقمرفیمابین بعضی از... مناظره و مباحثه، بظهور رسیده.

1878 ـ **ملك** ۶۳۶۸ : نسخ ابراهیم فرزند محمد حسین باتاریخ **۱۲۷۴** درمجموعه (۷۱پ ـ ۷۳) [رؤیت] .

اختیارات

از ابوالقاسم فرزند حکیم یزدی (دیده شود : افیونیه) **آغاز** : چنین گوید ابوالقاسم بن‌حکیم یزدی... که خدای‌مرادویست وپنجاه سال عمرداده بود، ودراین مدت تجربهٔ بسیار حاصل کردم ازعلم نجوم و غیره .

1879ـ **دانشگاه ۲۹۵۰/۷۷** : سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، (ص ۴۴۴ـ۴۴۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۳] .

اختیارات

منسوب به ابومعشر بلخی ، جعفر فرزند محمد درگذشتهٔ ۲۸ رمضان ۲۷۲ .

1880ـ **تبریز**، کتابخانهٔ ملی: ۳۰۴۱: نوشتهٔ **۱۰۸۵** [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۵] .

اختیارات

از اسماعیل فرزند ملامحمودفرزند محمد حسین مشهور به مدرسی و قاضی، بنام امان‌الله خان‌اردلان فرمانروای‌کردستان، درده‌اختیار.

1881ـ **الهیات** ۴۰۹د: نستعلیق محمد کریم (فرزند نگارنده) در **۱۲۴۵** ، ۵۱ گ ۱۳س [ف. الهیات ۱ : ۵] .

اختیارت

از اسماعیل باخرزی (بنگرید : ضرب و مضروب : ۱۶۸) .

1882ـ **تبریز**، کتابخانهٔ ملی: ۳۴۰۱: گویا نوشتهٔ **۱۰۸۶** [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۵] .

اختیارات

ازمحمد باقرفرزند محمد مؤمن خراسانی سبزواری، درگذشتهٔ ۱۰۹۰، برای شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) دریك مقدمه و سه باب، ویك خاتمه، وهرباب درچند فصل‌ساخته است. استوری ازآن بعنوان « رساله درتحقیق ایام و روزهای مبارك و مسعود و منحوس» یاد کرده است. **آغاز:** حمد بیحد وقیاس، وثنای رفیع‌تر از اندازه و خراس ... امابعد، چون خاطر قدسی . . . شاه سلیمان .

بنگرید: فوائدالرضویة : ۴۲۵ـ مؤلفین مشار ۲: ۶۷ـ ریحانةالادب ۳ : ۴۸۸ ـ ف. راه آورد : ۸ .

1883ـ **تهران، پزشکی ۲۰/۲۷۷**: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (ص ۵۳۱ـ۶۰۰) در یك مقدمه و سه باب ویك خاتمه یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۵] .

1884 ـ **دانشگاه ۱/۲۹۶۴** : نسخ **۱۲۵۹**، (۱پ ـ۲۱ر) آغاز برابر نمونه، در یك مقدمه و دوباب و یك خاتمه وبنام « رسالهٔ سعد و نحس» یاد شده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۶۳] .

اختیارات = اختیارات‌الایام

از محمد باقر مجلسی در گذشتهٔ ۱۱۱۰ فرزند محمد تقی. از او سه‌گفتار در این باره دردست هست ، که در هر یك از نسخه‌ها بدان اشاره خواهد شد: یکی بزرگ درچند فصل‌که چند بار بچاپ رسیده است و یکی کوچك که همراه «مطارح الانظار» بچاپ رسیده است ، و یکی میانه و درآنها ازاحادیث دینی‌بهره برده است .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۳۶۷ ـ ف . مشار : ۵۶ـفوائد رضویه: ۴۱۰ـ مؤلفین‌مشار۲: ۲۳ .

1885ـ **مجلس۲/۴۹۰۰**: نسخ باتاریخ **۱۰۷۲** در مجموعه (۹ر ـ ۸۹ر) بی‌خطبه ، در هامش بخامهٔ تازه‌تری آمده : پس از تحقیق معلوم که از تألیفات مجلسی نیست بلکه از همنام و همروزگار او محمد باقر فرزند محمد تقی لاهیجی است [رؤیت] .

1886ـ **دانشگاه۱۱/۱۹۹۷**: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** درمجموعه، (۳۶پ ـ ۴۵ ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۷] .

1887ـ دانشگاه ۱۹۶۸/۵ : نستعلیق باتاریخ رمضان ۱۰۸۶ درمجموعه، (۲۱۹پ ــ ۲۲۶پ) در سه فصل [ف. دانشگاه ۸: ۵۸۱].

1888ـ دانشگاه ۴۹۳۴ : نسخ محمد فرزند رضی کاشانی، درسه شنبهٔ ۱۰۸۸، آغاز افتاده، سه فصلی است از نیمه فصل یکم و فصل ۲ و ۳ را دارد [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۹].

1889 ـ مجلس ۲۳۷۹/۶ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۰۹۸ (ص۲۳۵ــ۳۴۶) باعنوان «سعادت و نحوست ایام» [نسخه‌ها۵ : ۱۶۳].

1890ـ رضوی ۳۲۴ اخبار (۶۶۸۶) میرزا بیگ فرزندفیض‌الله جوینی، اواخرمحرم ۱۰۹۹ ، اختیارات کوچك اوست در سه فصل ویك خاتمه : ۱ـ اختیارات روزهای ماه ۲ ـ روزهای هفته ۳ـ اموری‌که دفع نحوست کند. خاتمه احکام کسوف و خسوف ، که در ذیحجهٔ ۱۰۷۸ بانجام رسیده‌است [ف. رضوی۵: ۱۰].

1891ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۵۸۹/۲ از سدهٔ ۱۱، درفهرست یاد نشده کدامین است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶].

1892ـ ملك ۶۰۵۳/۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱، سه‌فصلی است [رؤیت].

1893ـ تهران ، خانقاه صفی‌علیشاه : نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۰۹۵ در مجموعه (۱۶۴ ـ ۲۱۸ هامش) [یادداشتهای آقای دیباجی].

1894ـ دانشگاه ۲۹۵۰/۸۰ : نوشتهٔ میرعلی بقائی، سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص ۴۵۱-۴۶۰) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۳].

1895ـ قم ، فیضیه ۱۴۲۷/۱ (۲۱) : نسخ ، ۱۲ شعبان ۱۱۱۰ ، در سه فصل : ۱ـ اختیارات ایام ۲ ـ هفته ۳ـ اموریکه موجب دفع نحوست گردد [ف. فیضیه ۲ : ۱۰].

1896ـ مجلس ۹/۴ : نسخ محمد علی فرزند محمد مهدی ، با تاریخهای ۱۱۲۶ ـ ۱۱۳۲ دردفتر (ص۱۴۶ــ۱۸۱) [ف. مجلس ۷ : ۶].

1897ـ مجلس ۲۷۹۳/۵ : نستعلیق، باتاریخ ۱۱۲۸ در دفتر، (ص۵۳۵ ــ ۵۵۶) اختیارات بزرگ اوست [ف. مجلس ۱۰: ۵۱].

1898 ـ تهران ، تقی بینش ۱/ مج: نستعلیق، باتاریخ عرض ۱۱۴۷-۱۱۵۵ ناقص فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۷].

1899ـ قم ، فیضیه ۱۴۲۸/۱ (۲۲) : نوشتهٔ ۱٤۲۷/۱۱۶۰ ، اختیارات کوچك او است [ف. فیضیه ۲ : ۱۲].

1900ـ الهیات ۵۷۵ : نسخ سدهٔ ۱۲، درچهل فصل است [ف. الهیات ۱ : ۶].

1901 ـ سپهسالار ۷۳۸۵/۲ : نسخ سدهٔ ۱۲، (۱۸پ ــ ۲۵پ)انجام افتاده [ف. سپهسالار ۳ : ۷۵].

1902 ـ دانشگاه ۳۹۸۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲، در چهل فصل وخاتمه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۳].

1903ـ ملك ۵۸۰۰/۱ : از سدهٔ ۱۲ اختیارات کوچك اوست [رؤیت].

1904ـ دانشگاه ۲۹۶۴/۲ : نسخ با تاریخ ۱۲۲۹ در مجموعه، (۲۱ر ــ ۷۳پ) نسخه در ۲۶ فصل است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۶۴].

1905ـ دانشگاه ۲۸۴۸/۳: نستعلیق محمد اسماعیل ۱۲۳۱ (۲۸ر ــ ۳۵پ) درسه فصل ویك خاتمه [ف. دانشگاه۱۰ : ۱۶۹۳].

1906ـ دانشگاه ۴۳۵۴/۵ : باتاریخ ۱۲۳۶ ــ ۱۲۰۰درمجموعه (ص۱۹۲ــ۲۰۷)

نسخه در سه فصل است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۴۳۱۰] .

1907 ـ ری ، عبدالعظیم ۱۳۹ : نستعلیق آقابابا پسر خلیفه دده‌خان مصرقانی ، باتاریخ **۱۲۳۶**، نسخه درسه فصل ویك خاتمه [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۰] .

1908ـ تبریز ، ادبیات نوشتهٔ: **۱۲۴۲** شمارهٔ ۲ دفتر ، از کتابهای آقای محقق است ، نسخه ۳۹ فصل دارد [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

1909ـ سپهسالار ۶۳۱/۱: نستعلیق مسیح نوری ، در **۱۲۵۶**، چهل و دوفصل دارد [ف . سپهسالار ۳ : ۷۴] .

1910ـ دانشگاه ۲۷۸۶/۲ : نستعلیق **۱۲۶۲**، (ص۹۷ ـ ۱۰۵) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۳۹] .

1911ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب: نوشتهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۸] .

1912ـ ملك ۴۲۰/۱: باتاریخ **۱۲۷۵** در دفتر ، گفتار کوتاه اوست [رؤیت] .

1913ـ سپهسالار ۵۲۶۱ : نسخ سدهٔ **۱۳**، در فهرست یاد نشده کدامین است [ف . سپهسالار ۳ : ۷۴] .

1914ـ الهیات ۶۸/۴ د : نسخ سدهٔ **۱۳**، (۱۷۹ر ـ ۱۸۲ر) درفهرست‌یاد نشده‌که کدامین است [ف. الهیات ۱ : ۲۲۶] .

1915ـ دانشگاه ۲۴۰۶/۴ : از سدهٔ **۱۳**، در سه فصل و بی‌خطبه (ص۱۵۸ ـ ۱۶۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۲۶] .

1916ـ همدان، آقای قاسم برنا: سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۱] .

1917ـ تهران ، ملی ۹۶۶/۱ ف : نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳**، نسخه در۳۷ باب است (ص ۱ ـ ۱۳۲) [ف. ملی ۲ : ۵۱۰] .

1918ـ سپهسالار ۲۱۳۴/۳ : تاریخ یاد نشده (۱۴۰پ ـ ۱۵۵پ) نسخه دردوفصل و یك خاتمه است [ف. سپهسالار ۳ : ۷۴] .

1919ـ قاهره ، دارالکتب ۲۷ مجامیع فارسی : تاریخ یاد نشده ، در فهرست بعنوان «رسالة فی‌ذکر ایام السعد و النحس» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۴۰] .

اختیارات = احکام نجوم

ازعبدالحمید نجم‌التولیه منجم ازسدهٔ ۱۳-۱۴ ، از افادات استادش ملا علی اکبر منجم بجنوردی ، دراختلاج اعضا واختیارات‌واحکام نجومی .

1920ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۳۸ : ضمن‌یك‌مجموعه‌بخامهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۵ : ۸۱] .

اختیارات

درپایان نسخهٔ‌مجلس آمده : اصل‌این‌کتاب از ابراهیم بن عبدالله کرمانی است ، محمدبن سیرین بیرون‌آورده است . اختیارات‌است‌وتعبیر خواب در هشت فصل ، فصل پایان دردیدن هر ماه ازماههای دوازده‌گانه .

بنگرید : گفتارایرج‌افشاردر بارهٔ یك‌نسخه خوابگزاری نسخه‌ها ۲ : ۱ .

1921 ـ مجلس ۵۶۷۶/۱ فهرست نشده: نسخ احمد فرزند رجبعلی فریدنی ، در ۱۷ شعبان **۱۲۵۸** (۱ر ـ ۱۰۸ر) .

اختیارات

ناشناخته .

1922 ـ دانشگاه ۲۲۹/۳ : نستعلیق باتاریخ **۸۸۴ ـ ۹۰۱** در مجموعه (۲۷۹پ - ۲۸۴ر)اختیارات‌روزهای‌بدو نیك است بروایت

از امامان شیعی . **آغاز** : اختیارات روزهای سعدونحس . حضرت امام جعفر صادق روایت میکند از امیرالمؤمنین علی‌کرم‌الله وجهه [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۲۳] .

1923 ــ **ملك** ۴۹۲/۳۷ : نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۰**، زرین. **آغاز**: در اختیارات روزهای هفته وماه ازاول تاآخر که‌کدام روز محمود و کدام‌روزمذموم‌است(ص۴۹۴-۵۰۴)[رؤیت] .

1924 ــ **مجلس** ۱۴۷ : نوشتهٔ **۱۰۴۰** همراه «احکام‌طالع» بنام‌سلطان سنجرپسرملکشاه و بدستوراو نگاشته شده است . **آغاز** : حمدو ثنای خدای راکه جز اورا هرچه نام‌هستی‌است نام‌اورا مجازعاریتی‌است[ف . مجلس۲ : ۷۹]

1925 ــ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۳۹ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** درشمارهٔ پیش‌ازآن‌درمجموعه (۱۶۸پ ــ ۱۷۰پ) در فهرست آمده «احکام حالات قمر » در سه بند : احکام حالات قمر، منظومه‌ای در ستاره‌شناسی، جهت‌جامه بریدن. **آغاز**: شرف نیك است‌ازبرای‌خریدن وتزویج [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۶] .

1926 ــ **مجلس**۲۹ نجم : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ زایچهٔ **۱۰۸۲** در دفتر ، مجموعه‌ایست درچهاربخش جدادرستاره شناسی واختیارات ۲۳۸ ص [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

1927 ــ **سپهسالار** ۵۶۵۶/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹۹پ ــ ۱۰۷ر) **آغاز** : حمدله.. امابعد ، این‌رساله‌ایست‌شریفه‌دربیان‌اختیارات هرروز از سی روزماه ، از سعد و نحس [ف . سپهسالار ۳ : ۷۲] .

1928 ــ **دانشگاه** ۲۹۷۸/۱۷ : در جنگ‌رفیع حسینی ، سدهٔ**۱۱**(ص۱۰۶ ــ ۱۰۹) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۶] .

1929 ــ **دانشگاه** ۳۰۸۶/۳ : نسخ نزدیك**۱۱۲۲** (ص۱۰۹ ــ ۱۴۰)[ف دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲] .

1930 ــ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۷۵ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ‌رجب **۱۱۳۶**(ص۴۳۹ ــ ۴۴۴)**آغاز** بدانکه این روزنامه ایست بتقویم نزدیك ، از تحویل‌ماه‌وسال چیزی‌نقصان‌پذیرد...،دوگفتار است [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۲] .

1931 ــ **مجلس** ۳۷۰۵/۲۶ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** (ص ۴۲۱ ــ ۴۳۶ هامش) ، گفتاریست دراختیارات هفته وماه‌وسپس جدول اختیارات(ص۴۲۷-۴۱۲)[نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶]

1932 ــ **ادبیات** ۳۳۶ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ــ ۱۳** اختیارنیك وبدروزهاست [ف. ادبیات ۳ : ۱۶] .

1933 ــ **ملك** ۳۲۴۰/۸ : نسخ محمد رضا فرزند میرزاکوچك نجف‌آبادی اصفهانی، در **۱۲۶۵**، (۱۶۹ پ ــ ۱۸۸ ر) گفتاریست در چندین فصل : ۱ــ در شرایط اختیار در ۷ شرط ۲ــ در آنچه احتراز ازآن لازم است در ۳۷ مطلب ۳ ــ در آنچه سبب کمال اختیارات شود در۱۷ نوع‌ویك فصل بدون‌شماره دربعضی اختیارات‌جزئیه . **آغاز** : فصل اول‌درشرایط کلیه ... بدانکه شرط‌کلیه اختیارات هفده‌است چنانکه ... محمد طوسی ... آنرا بدین نسق نظم فرمود : اختیار هر چه خواهی هفت چیز [رؤیت] .

1934 ــ **تهران**دانش‌سرایعالی ،قریب ۱۰/۶ : باتاریخهایی‌از**۱۲۹۳** دردفتر[نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷] .

اختیارات‌الایام

ازآقاجمال‌خوانساری، جمال‌الدین‌محمد فرزندحسین ، درگذشتهٔ۱۱۲۵ ، بنام‌شاه‌سلیمان

صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) ، در سه فصل ویك خاتمه نگاشته است . **آغاز :** الوان ازهار ستایش واقسام انهار نیایش که بتحریك نسیم بیان .

بنگرید : ذریعه۱: ۳۶۷ـ تذکرة القبور ۸۹ ـ مؤلفین مشار۵ : ۴۲۰ ـ فوائد الرضویة : ۱۸۲ .

1935 ـ **کاظمین**، سیدحسن صدر تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱ : ۳۶۷] .

اختیارات الایام والساعات

از ملا محمدصادق فرزند معزالدین ، که گویا از سدهٔ یازدهم بوده ، وکتاب خود را از «دروع الواقیة» ابن طاووس گرفته وخاتمه‌ای در پنج فائده درآنچه نحوست را میزداید و تقسیم روزهای هفته بر پیامبران وامامان وتقسیم ساعتهای روز ساخته ودرآن از «جامع عباسی» شیخ بهائی یاد شده است . **آغاز :** الحمدلله المتفرد بخلق اللیالی والایام المتفر بصفات الجلال .

1936 ـ **کربلا** ، همراه با «مصابیح» مجلسی ، باحواشی ازنگارنده [ذریعه ۱ :۳۶۷]

اختیارات شاهی

از اوحدی بلیانی ، عبدالله فرزند محمد دقاق، بدستور شاه اسماعیل صفوی(۹۰۷ـ۹۳۰) دریك مقدمه ودومقاله و یك خاتمه بسال ۹۱۷ نگاشته است : مقدمه درسه فصل ، مقالهٔ۱ـ درده باب ۲ ـ در دوازده باب ، خاتمه در دو فصل (دیباچه) **آغاز :** هوالمختار فی کل الامور ، اختیار کلام انام وافتخار خواص وعوام، بتقدیم حمد و تقویم شکر خجسته فرجام .

1937 ـ **دانشگاه** ۴۱۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه، انجام دربند ۷ ازفصل ۳درخاتمه افتاده ، ۴۷گ۱۱س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۳] .

1938 ـ **الهیات**۱/ ۴۵۵ د : نستعلیق پایان شعبان **۱۲۶۵** (۱پ ـ ۴۴ر) آغاز برابر نمونه ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۳۰۲] .

اختیارات العلائیة فی الاختیارات السماویة

از فخرالدین رازی ، محمد فرزند عمر درگذشتهٔ ۶۰۶ ، بنام علاءالدین تکش خوارزمشاه در دو مقاله نگاشته است : ۱ـ در کلیات بر نه فصل ۲ـ درجزئیات بر هشتاد مطلب . و بنامهای الاختیارات العلائیة فی العلامات السماویة ، و اختیارات الاحکام العلائیة ، و درکشف الظنون بنام الاحکام العلائیة فی الاعلام السماویة آمده است **آغاز :** ثنای بی انتها بر حضرت کبریای خدائی راکه ذات او از مناسبت زمان ... اما بعدچون هیچ عبادت .

بنگرید : پیشگفتار دانش پژوه بر آثار علوی ۱۸ـ کشف الظنون ۱ : ۱۹ ـ ریحانة الادب ۳ ۱۹۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۴۲ .

1939 ـ **فخرالدین نصیری** . . . نسخ ۱۴ ج/**۷۵۳** در ۳۱ گ ۲۵ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۱۹ هست [فیلمها : ۶] .

1940 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳/ ۴۹۱ : نسخ درویش الیاس موقت مسجد اسکدار(ترکیه) ، **۹۵۷** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

1941 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین : دو نسخه یکی بخط کهن، دیگری نوشتهٔ خلیل فرزند نصرالله **۹۷۰**، [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۷] .

1942ـ **مجلس**۲/ ۲۴۴۸ فهرست نشده: تاریخ یاد نشده، گویا سدهٔ **۱۰**، (ص۶۵ـ۱۵۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

1943 ـ **ادبیات**۲/ ۴۵جوادی: نستعلیق

محمدرضا کفشبان سرکارفیض آثار، ۱ صفر **۱۰۲۹** [ف . ادبیات ۳ : ۱۰] .

1944 ـ **مجلس** ۱/۲۳۷۷ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۵۷** (ص ۱-۵۹ متن) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۲]

1945 ـ **ملك** ۴/۳۴۵۴: نستعلیق **۱۰۵۸** (۷۷ر ـ ۹۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1946 ـ **الهیات** ۳/۸ج : نسخ محمد فرزندعلی فرزندحسین شیرازی، در ۷ رجب **۱۰۷۲** (۱۸۵ پ ـ ۲۳۰ ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۵۰].

1947 ـ **سپهسالار** ۸۲۴۶/۵ : نسخ سدهٔ **۱۱**، (۱۱۳ پ ـ ۱۴۰ پ) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۳ :۷۷] .

1948 ـ **ملك** ۳۲۰۷/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱پ ـ ۴۴ر) آغاز برابر نمونه، مقالهٔ دوم آن درچهارده بنداست [رؤیت] .

1949 ـ **کپنهاك** ، سلطنتی ۴۱ کریستن سن: نسخ سدهٔ **۱۱**، درفهرست «احکام العلائیه» یادشده [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵: ۷۰۶]

1950 ـ **ادبیات** ۲۰۳/۱ جوادی : نستعلیق و نسخ حسین کرمانی در **۱۲۲۸** [ف . ادبیات ۳ : ۱۰] .

1951 ـ **اورشلیم** ، علی دانشگاه ۲۶ـ Ar۸ : نوشتهٔ **۱۲۵۶** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۱۰۹] .

1952 ـ **دانشگاه** ۳۰۶۳/۲ : نوشتهٔ محمدمهدی فرزند محمد علی سپاهانی ۱۴ع ۱/ **۱۲۶۴** درسبزوار (۴ر ـ ۴۲ر) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۱۰۰۱] .

1953 ـ **تهران، پزشکی** ۲۵۴/۲ :سدهٔ **۱۳** (ص ۴۵۸ ـ ۵۸۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۰].

1954 ـ **مجلس** ۲۸۷۱/۲ فهرست نشده ازسدهٔ **۱۳** (ص ۹ ـ ۶۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸]

1955 ـ **علی اصغر مهدوی** ۲۸۲/۲۳ نسخ محمدطاهر فرزندولی محمدطبیب مشهدی، **۱۳۰۹** (ص ۱۶۹ـ۱۹۳) [نسخه‌ها ۲ : ۶۲] .

1956 ـ **مجلس** ۱۴۸ : نستعلیق خوب تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۵۰ گ ۱۵س [ف . مجلس ۲ : ۷۹] .

1957 ـ **رضوی** ۱ ریاضی: نستعلیق تاریخ یادنشده : آغاز برابر نمونه، ۱۷ گ [ف. رضوی ۳ : ۲۹۹] .

اختیارات مجدول = جدول تواریخ و احکام

اختیارات مسیر قمر = اختیارات المهمات

منسوب به خواجه نصیرالدین محمد طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲ . منظومه‌ایست در ۳۶ بیت برای هر برج سه بیت . کاشفی (م ۹۱۰) در «اختیارات نجوم» خود این کتاب را ازخواجه دانسته‌است **آغاز** : هرگهی آید بتقدیر خدای لم یزل ـ جرم مه در خانهٔ مریخ یعنی درحمل .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۶۸ ، ۳۶۹ و ۹ : ۳۰۶ ـ ۱۱۹۸ ـ پیشگفتاردانش پژوه برآثار علوی ـ احوال و آثارخواجه ، مدرس رضوی: ۳۰۶ ـ استوری ۲ : ۵۴ ـ اکتفاء القنوع : ۲۳۹ ـ فوائدالرضویة: ۶۰۲ ـ مؤلفین مشار ۵: ۷۳۰ .

1958 ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری: نسخ با تاریخ **۷۵۳** دردفتر ، **فیلم** آن به ش ۸۱۹ در دانشگاه هست [رؤیت] .

1959 ـ **ایاصوفیا** ۲۶۲۰/۲: نستعلیق با تاریخ **۸۷۴** دردفتر (۲۵ ـ ۳۹) آغاز :هر

مهمی کاید (بمانند نمونه) . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۰] .

1960 ـ سنا ۲۳۲۸/۲ : نستعلیق بی تاریخ، از سدهٔ ۹ [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۸].

1961 ـ ملک ۳۴۵۶/۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (۷۷پ ـ ۷۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

1962 ـ علی اصغر مهدوی ۲۶۷/۲ نستعلیق ۱۰۸۷ [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

1963 ـ حقوق ۴۶/۸ج : نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف . حقوق ۱ : ۱۱] .

1964 ـ دانشگاه ۳۰۲/۴ : نستعلیق محمدکاظم فرزند محمدحسین محلاتی ، نزدیک ۱۱۱۱ (۱۰۲ر ـ ۱۰۳ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۴ : ۹۳۸] .

1965 ـ ملک ۴۷۱۹/۲۳ : شکسته نستعلیق نزدیک ۱۱۹۲ (۱۰۰ر) آغاز برابر [رؤیت] .

1966 ـ بادلیان Add ۰۶۹/۶ : با تاریخ ۱۲۰۱ در دفتر، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۲۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۲] .

1967 ـ دانشگاه ۲۰۹۳/۲ : نستعلیق شوال ۱۲۱۹ (۳۰ر ـ ۳۰پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۷۱۹] .

1968 ـ رضوی ۹۳۶/۳ ادبیات ۴۸۰۵ : نستعلیق ع ۱۲۳۵/۲ ، آغاز برابر درفهرست بنام «من لایحضره التقویم» واز فیض یاد شده [ف . رضوی ۷ : ۷۵۲].

1969 ـ علی اصغر مهدوی ۴۸۲ : نستعلیق، درجنگ مؤرخ ج ۹/۱ ۱۲۵۱ [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

1970 ـ مجلس ۵۳۹۵/۷ (فهرست نشده): نوشتهٔ هادی فرزند مهدی اصفهانی مشهور بجراح ، در ع ۱۲۵۷/۲ (ص ۸۷ ـ ۹۲) .

1971 ـ دانشگاه ۴۱۵۵/۳ : نسخ و نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمدکاظم فرزند محمدباقر مازندرانی ، ۱۲۶۰ (ص ۴۳ ـ ۴۴) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۵].

1972 ـ مجلس ۲۴۱۲/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۶۳ (ص ۴۲ـ۴۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

1973 ـ ملک ۳۲۰۴/۷ : شکسته نستعلیق ۱۲۹۴ (۵۴ر ـ ۵۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

1974 ـ دانشگاه ۳۸۱۱/۲ : نسخ سدهٔ ۱۳ (۱۹پ ـ ۲۰ر) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۲] .

1975 ـ سپهسالار ۸۳۶۰/۲ : تاریخ یاد نشده [ف . سپهسالار ۳ : ۷۸] .

1976 ـ پاریس p.۱۶۹/۲۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۷۷۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۹] .

اختیارات مظفری

از قطب‌الدین محمود فرزند مسعود شیرازی کازرونی (بنگرید: ترجمهٔ تحریر: ۱۴۷) گزیده‌ایست از «نهایة الادراک فی درایة الافلاک» او بنام مظفرالدین یرلق ارسلان از فرمانروایان چوپانی درگذشتهٔ ۷۴۰ ، درچهار مقاله : ۱ـ مقدمات درسه باب ۲ـ هیئت جرمهای علوی، سیزده باب ۳ـ هیئت زمین از معمور وغیر معمور، نیز سیزده باب ۴ـ بعدها وجرمهای ستارگان، درسه باب

آغاز . سپاس وستایش بیقیاس ومدح وحمد بیحد وعدلایق حضرت صانعی .

بنگرید : راهنمای کتاب ۱۱ : ۴۳۳ .

1977 ـ موزهٔ آسیائی آکادمی علوم شوروی orG ۷۹۴ : نستعلیق و نسخ صالح فرزند احمد فرزند حسین گیلی کوچصفهانی، سه شنبهٔ ۲۱ ع ۸۳۰/۲ دریزد ، فیلم آن در ملی هست [فیلمها ۱ : ۷] .

1978 ـ **ملك** ۳۵۰۱ : نسخ مسعود فرزند حبیب الله ، **۱۰۲۳** ، ۲۱۱ گ ۲۷ س [رؤیت] .

1979 ـ **دانشگاه** ۴۶۹ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، با مهر وامضای شیخ بهائی آغاز برابر نمونه ، ۱۸۸ گ ۳۰ س [ف . دانشگاه ۴ : ۸۲۲] .

1980 ـ **فاضلیه** ۲ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز باکمی دگرگونی ، ۶۰ گ ۲۱ س [ف . فاضلیه ۱ : ۲۴۴] .

1981 ـ **مجلس** ۳۸۴ : تاریخ یادنشده [راهنمای کتاب ۱۱ : ۴۳۳] .

اختیارات منازل القمر

ناشناخته (بنگرید: احکام منازل القمر : ۲۱۳)

1982 ـ **اصغر مهدوی** ۲۷۵/۴ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۹** ، [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۲] .

اختیارات منظوم

ناشناخته ها .

1983 ـ **ملك** ۵۸۰۰/۷ : از سدهٔ **۱۳** (۶۳ر ـ ۶۶ر) ۴۹ بیت است در مواضع شمس وقمر وکواکب دیگر و اختیارات سعد ونحس ، در پایان «اختیارات مسیر قمر» خواجه است ، آغاز : آنچه بگذشته است ازسالت ـ بشماراز مه ملك شاهی (؟) [رؤیت] .

1984 ـ **دانشگاه** ۴۲۸۳/۴ : نستعلیق ابوالحسن محمدعلی فرزند سید مقیم لاریجانی متخلص به مرکب **۱۲۲۹** (ص ۱۰۶ ـ ۱۱۴) **آغاز** : چون بود در بروج ثابته ماه ـ جامه ببریدن اختیار مخواه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۳] .

اختیارات النجوم = تقویم

از خواجه نصیرالدین طوسی ، در گذشتهٔ ۶۷۲ ، گفتاریست به نثر واین جز «اختیارات مسیرالقمر : ۲۲۳» منظوم اوست .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۶۹ .

1985 ـ **قاهره** ، دارالکتب : ۲۱ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ ۱۰ ع ۱ **۱۳۰۶** ، درفهرست آمده : تقویم ، شاید ازخواجه نصیرالدین طوسی (گ ۱۵۸ پ ـ ۱۶۷ پ) آغاز : بدانکه این مختصریست دراحکام سال وفصول واحوال نیکی وبدی وعوارضات که حادث میشود [مخطوطات ۱ : ۲۳۴] .

1986 ـ **نجف** : محمد علی خوانساری. [ذریعه ۱ : ۳۶۹] .

اختیارات نجوم = لوایح القمر

اختیارات ومداخل واحکام نجوم

از ابوجعفر محمد فرزند علی الغزالی .

1987 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۲/۵۲۶ : ضمن یك مجموعه ازسدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۷۹] .

اخلاق مولود ازطالع

از ناشناس ، دردانستن اخلاق مولود ازراه طالع بینی .

1988 ـ **علی اصغر مهدوی** ۴۸۶/۴ نستعلیق محمدحسین فرزند غلام فرزند شمس الدین علی افینی قاینی ، با تاریخهایی از **۱۰۲۷** تا **۱۰۳۱** درمجموعه [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۹] .

ارشاد

از ناصرالدین احمد فرزند محمد (احمد فرزند حیدر فرزند محمد) ستاره‌شناس سدهٔ هفتم ازشیراز ، زنده در ۶۹۷ . دراسطرلاب درپنجاه باب . فهرست کتاب دردیباچه آمده است . باب یکم درمعرفت اسطرلاب وباب پنجاه درامتحان

باب دوازدهم است در شناختن ظل ، ودر۶۹۷ به‌باب چهل و نهم میپرداخته‌است، در «ریاض» از نگارنده به حیدر فرزند محمد یاد شده است (ذریعه) **آغاز :** شکر و سپاس بیحد وعد آفریدگاری جل جلاله که مبدع زمین و زمانست ... چنین گوید ...

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۰۷ـ الاصطرلاب، گورگیس عواد : ۱۵۷ .

1989ـ **مجلس** ۱۴۹: نسخ‌کهن **۷۷۳** آغاز برابر نمونه ، درفهرست: ارشاداسطرلاب ونگارنده احمدفرزند محمدآمده ، ۳۹گ۱۷ س و فیلم آن در (دانشگاه : ۱۶۶۵) هست. [ف . مجلس ۲ : ۸۰] .

1990ـ **دانشگاه** ۱۰۱۴۵: نستعلیق نزدیك **۸۸۹** (۱۳۴ر ـ ۱۹۳ر) آغاز برابر نمونه، در فهرست : احمد فرزندحیدر فرزند محمدآمده است . ۱۹۶گ۱۱س [ف . دانشگاه۴:۸۲۷].

1991 ـ **دانشگاه** ۲/۱۳۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۷پ ـ ۳۰پ) تاباب ۶ درمعرفت ارتفاع ازطالع‌وقت را دارد [ف . دانشگاه۸: ۷۷] .

1992ـ **رضوی**۸ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ ، آغاز برابر نمونه ، تاریخ نگارش در فهرست ۸۶۷ آمده است و درست نیست ، ۴۶گ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۳۰۲] .

1993ـ**قاهره‌دارالکتب**۹۱۲مجامیع طلعت: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه (گ ۲۷-۴۵) انجام افتاده [مخطوطات۱: ۱۱] .

1994 ـ **نجف** ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده ، در دیباچه‌ازنگارنده‌نام برده نشده است [ذریعه ۱ : ۵۰۷] .

1995 ـ برلین ۳۳۴ Perlsch : [الاصطرلاب ،گورگیس : ۱۵۷] .

1996 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۰۳ ، Add [الاصطرلاب ، گورگیس : ۱۵۷] .

استخراج ـ شش فصل

ازابوجعفرمحمدفرزند ایوب‌حاسب‌طبری که‌گویانخستین‌کسی باشدکه‌دراسطرلاب‌بفارسی نوشته است ، ودر۳۵۴ بانجام‌رسیده وبنام‌شش فصل خوانده میشود، و نیز کتاب‌الزیج‌المفرد، گفتاریست‌دراستخراجات‌درخواستن‌عمروهیلاج در بارهٔ روزگارنگارنده‌گفتگوست واگراز سدهٔ چهارنباشدازسدهٔ‌پنجم‌نزدیکتر نیست«شمارنامهٔ» اوبکوشش‌تقی بینش بچاپ رسیده است . **آغاز** حمدوصلاة . گویدمحمدبن‌ایوب‌الحاسب‌الطبری که ازدشخواری‌شناختن‌حالهای‌اجل‌مردم وبقاء ایشان‌اندر جهان ، وبدان‌حکم‌کردن ...

بنگرید:ذریعه۲: ۲۰ـ گاهنامه س۱۳۱۱: ۱۳۰ و ۱۳۱۲: ۵۰ ـ نمونه سخن فارسی ۵: ۲۳ . گاه شماری‌تقی‌زاده : ۲۹۹ـ مقدمهٔ چاپ شمارنامه ازتقی بینش .

1997 ـ **تهران ، ملی** ۲/۸۱۷ ف : نستعلیق با تاریخ ۲۵ع۲/**۸۷۴** در دفتر (ص ۱۰۵ ـ ۱۵۳) ، در۲۹بخش ، فهرست‌بخشها در فهرست‌کتابخانه آمده . **آغاز :** حمدله . صلاة . چنین‌گوید [ف . ملی ۲: ۳۵۳] .

1998 ـ **دانشگاه** ۲/۴۸۰ : نستعلیق باقیجان‌محمدفولادکاتب‌بخاری ، نزدیك**۱۰۵۵** (۵۳پ ـ ۸۸پ) آغازبرابرنمونه [ف.دانشگاه ۴ : ۸۲۸] .

1999 ـ **مجلس**۳/۲۴۴۲فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۲۲۷ ـ ۲۶۳) درفهرست‌بعنوان «استخراج‌اندرطلب‌عمروهیلاج» یادشده[نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

2000ـ مجلس ۲۱۲۳، تحریری متوسط ازسدهٔ **۱۳**، آغاز : حمدله والصلاة والسلام. نام نگارنده دردیباچه نادرست ایوب بن حاسب آمده و فهرست نگار نگارنده را از سدهٔ ۶ دانسته است ۱۱۳ ص ۲۲ـ۲۳ س [ف . مجلس ۶: ۱۰۳] .

2001 ـ **نجف** ، ملامحمدعلی خوانساری تاریخ یاد نشده [ذریعه ۲ : ۲۰] .

استخراج احکام طالع شهریارو شهزادگان = زایچهٔ شهریار. . . .

استخراج انحراف بازدازمکه = قبله

از نصرالله فرزند ابوالحسن کاشی. نگاشتهٔ ۱۲۷۹/۸/۱۹ .

2002 ـ **تهران** ، آقای حسن نراقی: نوشتهٔ محمد فرزند محمد باقر کاشانی ، باتاریخ **۱۲۸۲** دردفتر . **فیلم** آن دانشگاه ش ۱۴۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۰] .

استخراج تعدیل معدل قمر = تعدیل معدل قمر

استخراج تقویم = تقویم

استخراج حرکات سیارات

ازمیرزاعبدالوهاب منجم باشی (گویا برادر عبدالغفارمنجم) درپاریس بسال ۱۲۸۹ آنرا نگاشته است . در یك دیباچه وسپس جدولهای نجومی **آغاز** : اگرچه درایام قدیم منجمین وحکمای یونان وایران کمال دقت ومواظبت رادرعلم نجوم

2003 ـ **سپهسالار** ۶۱۹ : نستعلیق روزگار نگارنده ، تملك اعتضاد السلطنه ۳۰ گ ۳۴ س [ف . سپهسالار ۳ : ۱۲۰] .

استخراج خط نصف النهار = تحفهٔ حاتمیه

استخراج زایچه = زایچه

استخراج طالع شمس

از ملا علی اکبر بجنوردی منجم باشی . گفتاریست در استخراج طالع تحویل شمس از بروج دوازده‌گانه .

2004 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۲/۳ : با تاریخهایی از **۱۲۹۸ ـ ۱۲۹۹** دردفتر ، سپس مقاله در «کسوف» ازهمو و «مثال استخراج کسوف» از تقویم همان بجنوردی [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

استخراج طالع مولود = طالع مولود

استخراج طالع از روی فنجان ، ودرآن یاد شده از «کفایهٔ» ابوالمحامد غزنوی و ابو معشر بلخی . استخراج سهم السعادة و ساعات نصف‌النهار ومعرفت ستارگان نیز در آن هست **آغاز** : سپاس وستایش حضرت ذوالجلال راکه انوار دقایق حکمت او از هر ذره‌ای .

2005 ـ**سپهسالار** ۶۶۹/۱ : نستعلیق اختیار فرزند معزالملك باغ اسپانی جنابذی خراسانی. در ۱۲ع ۱/ **۱۰۹۳** (۲پ ـ ۳۹ ر) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۳: ۱۲۲] .

2006ـ **دانشگاه** ۲۳۳۷/۳: نستعلیق محمدباقر فرزند علاءالملك کاخی، در ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۱۲۳** (ص ۵۸ ـ ۸۲) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۱] .

استخراج طالع

چند گفتار ناشناخته .

2007 ـ **تهران، ملی** ۷۲۷/۳۰ ف،

نستعلیق ریز گویا سدهٔ ۱۰ ، (ص ۴۱۰-۴۱۳) دراستخراج مولود باعنوان «فایدة نفیسه»[ف . ملی ۲ : ۲۵۱] .

2008- **ملك** ۳۴۵۵/۹ : نسخ **۱۰۵۲** (۲۰۶پ-۲۲۹). **آغاز**: چون طالع نهادی بعداز سؤال اگرخداوندطالع درطالع بود سؤال ازحال وجان بود . واگر دربیت المال بوداز مال بود [رؤیت] .

2009- **دانشگاه**: ۳۳۳۷/۱۳: نستعلیق نزدیك **۱۱۳۲** (ص۲۲۴- ۲۳۰)، درمیانه آمده نقل کرده شد این فایده ازخط خواجه نصیرالدین طوسی دربارهٔ هیلاج وسپس دوفصل . **آغاز** : این مختصریست در استخراج موالید ، طریق آنستکه خبردهند منجم را [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۳] .

2010- **دانشگاه** : ۳۳۳۷/۲: نستعلیق شریف فرزندمحمدباقر فرزند علاءالملك کاخکی ۱۵ذیقعدهٔ **۱۱۳۲** درهرات(ص۶-۵۶). **آغاز**: حمدله ... اما بعداین رساله ایست دراستخراج طالع مولود ، قاعده آنست که فنجانات گذشته از شب یا از روز [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۳۲۰] .

2011- **ملك** ۳۲۲۱/۱: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۱۸** در شمارهٔ پیشین در مجموعه (۱پ-۴۲ر). **آغاز**: تبارك الذی جعل فی السماء بروجاوجعل فیها سراجا ... این کتابیست که حکمای پیشینگان بجهت طالع وقت مسئله اختصار فرمودند تاصاحب احکام سرگردان نباشند[رؤیت]

استخراج طالع مولود

از محمد فرزندحسن قمی که در۲۲رمضان ۶۵۴دراستر آبادزاده شده ، طالع مولود خودش را ساخته . واوگویاپسر نظام الدین حسن فرزند محمدنیشابوری قمی است که«زیج» خواجه نصیر را بنام « کشف الهیاکل » گزارش کرده است (دانش پژوه) .

2012- **پاریس** ۱۴۸۸/۶ . S.P: تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن درداشنگاه ش۱۳۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۶] .

استخراج طالع = بیست باب

استخراج عرض اقلیم رؤیت

ناشناخته

2013- **دانشگاه** ۴۸۸۳/۳ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۴** بهمین خامه درمجموعه (۸۱پ -۹۰ر) ۱۵س. **آغاز**: العاشر یا ط مح مج [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۳۳] .

استخراج عرض بلدان = عرض بلدان

استخراج غایت تعدیل قمر

ناشناخته .

2014- **دانشگاه** ۴۸۸۳/۲ : نستعلیق نزدیك **۱۰۱۴** (۱۷ پ - ۲۸ ر) **آغاز** : در استخراج غایت تعدیل اول قمر به برهان، پیش از شروع درآن مقدمه بیان کنیم ، پس دایرهٔ ا ب ج را [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۳۲] .

استخراج کسوف طول کاشان

ازمظفر گنابادی (بنگرید: تحفهٔ حاتمیه از او : در همین بخش) .

2015- **سنا** ۷۵۷۲/۶ : نسخ عبدالله منجم ثانی باب العالی و عبدالله فرزند حسین عبدی دردفتر، سدهٔ **۱۲**. [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۰].

استخراج نصف النهار = تحفهٔ حاتمیه

استخراج هلال ماه رمضان = هلال ماه . . .

اسرار ابومعشر = ترجمهٔ اسرار

اسطرلاب

ازمحمد امین نجفی حجازی قمی، شاگرد شیخ بهائی (م ۱۰۳۰)، که «خلاصة الحساب» را به روزگاراستادش بنام «موضح الخلاصه:۱۹۸» ترجمه و گزارش کرده است. گفتاریست دریك مقدمه وهشت باب ویك خاتمه. **آغاز:** حمدله.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۹۳ و۱۱ : ۷۰- الاصطرلاب فی العصور الاسلامیة، گورگیس عواد ۱۶۴ .

2016 ـ **رضوی ۵۷** ریاضی : نسخ **۱۰۶۸**، آغاز : حمدله ، ۱۵ گ ۱۷س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۸] .

2017ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۵۱۳/۳ : شکسته نستعلیق ریز محمد علی رضوی، **۱۲۲۴** در مشهد ، در فهرست بعنوان «رساله در صنعت اسطرلاب » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

2018 ـ **اصغر مهدوی** ۲۸۲/۲۴ نسخ محمد طاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی **۱۳۰۹**(ص۱۹۳-۱۹۹) [نسخه‌ها۲:۱۰۶] .

2019ـ **رضوی ۵۶** ریاضی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، **آغاز:** حمدله، ۴ گ ۲۶س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۷] .

اسطرلاب = ساخت . . .

ازغیاث‌الدین جمشیدفرزند مسعودکاشانی، (بنگرید: آلات‌رصد:۲۰۴) گفتاریست‌درساخت اسطرلاب در یك مقدمه و چند فصل . ازوست «آلات رصد:۲۰۴» وگفتاردیگری دراین‌باره : بعنوان «تسطیح اسطرلاب» که‌شاید یکی‌ازدیگر گرفته شده‌باشد. **آغاز:** آفرین‌آفرینندهٔ چرخ برین، براین نظام‌که عالم ساکنان مرکزمین

بنگرید : الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة گورگیس عواد : ۱۶۷ .

2020ـ **رضوی۸۴**ریاضی: نسخ، تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون**۱۰۶۷**، سپس «سمت قبله» بعربی گویا از همو، همه ۳۳ گ ۲۳س در فهرست بعنوان «ساخت اسطرلاب» یاد شده [ف. رضوی ۳ : ۳۲۶] .

اسطرلاب

از محمد رضا فرزند محمد صفی‌کاشانی ، دریك مقدمه و سه مقاله .

2021ـ **کاشان**، کتابخانهٔ آثارملی۲۴۵: نوشتهٔ **۱۱۸۳**، [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۵] .

اسطرلاب

از ابو الحسین عبدالرحمان فرزند عمر صوفی رازی (۲۹۱-۳۷۶ یا ۳۷۴) نگارندهٔ «صور الکواکب» ، گفتاریست در چهل فصل . **آغاز:** سپاس ایزد تعالی راکه آفرینندهٔ زمین و آسمانست... چنین گوید عبدالرحمان‌بن...

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۰- هدیة العارفین ۱ : ۵۱۴- الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة ، گورگیس عواد : ۱۶۲ .

2022ـ **دانشگاه** ۴۸۰/۳ : نستعلیق باقیجان محمد فولاد کاتب بخاری ، نزدیك **۱۰۵۵** (۹۱پ - ۱۱۲پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۲۹] .

اسطرلاب

از عبدالعلی بیرجندی (؟) (بنگرید : ابعاد اجرام : ۲۰۵)

2023ـ مجلس ۲/۲۴۴۲ فهرست نشده: از سدهٔ ۱۱، (ص ۱۹۷–۲۲۱) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۳].

اسطرلاب

از قاسمعلی قاینی، دریك مقدمه و دوازده باب و یك خاتمه. با شکلهایی از ابزارهای اسطرلابی وازوست«ترجمه وشرح جبر ومقابله: ۱۴۸» در دیباچه ازخود و استاد خود مولانا محمد حسین بن محمد باقر یزدی نام برده‌است.

آغاز: سپاس و ستایش مرصانع قدیم و قادر حکیم‌را ... اما بعد، الفقیرالحقیر ...

2024ـ سپهسالار ۱/۶۹۹: نستعلیق سیف‌الدین محمود، در۲۸ج۱/۱۰۸۳ (۱پ-۴۰پ) درپشت برگ نخست آمده: عبدالائمة و عبدالعلی که اسطرلاب و حلقهٔ اسکندری و قطب‌نماساخته‌اند وقاسمعلی هرسه نزد ملامحمد باقر یزدی یعنی پدر ملا محمد حسین درس خوانده‌اند. و از قاسمعلی اسطرلاب و حلقهٔ اسکندری دیده نشده که ساخته باشد [ف. سپهسالار ۳: ۱۳۰].

2025 ـ مجلس ۴/۴۰۶۱ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۶۳، (ص ۱۲۸ – ۱۸۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹].

اسطرلاب

شرف‌الدین محمد آملی.

2026 ـ ترکیه، لالااسماعیل ۲۸۹: [الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة، گورگیس عواد: ۱۶۴].

اسطرلاب = صفت ...

از ابونصر منصور فرزندعلی فرزندعراق در گذشتهٔ ۴۲۰. رساله‌ای در این باره از او بسال ۱۹۴۸م در حیدرآباد بچاپ رسیده که گویا عربی است.

2027 ـ بانکیپور ۲۵۱۹: نوشتهٔ ۶۳۱، گویا بعربی‌است [الاصطرلاب،گورگیس عواد: ۱۶۷].

2028 ـ ادبیات ۲۴۱: سدهٔ ۱۱-۱۲ انجام افتاده [ف. ادبیات ۳: ۳۷].

اسطرلاب = فصل در ...

از خواجه نصیرالدین طوسی بنگرید: (بیست باب: ...)

بنگرید: تاریخ علم‌الفلك فی‌العراق ۱: ۱۱ــ الاصطرلاب‌فی‌العهود الاسلامیة: گورگیس عواد: ۱۶۸.

2029 ـ مجلس ۳/۲۴۵۲ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۱۶۷ (ص ۴۸ – ۵۸) همراه «بیست باب» او وجزآن [نسخه‌ها ۵: ۱۸۴].

2030ـ ترکیه، لالا اسماعیل ۲۹۰: تاریخ یاد نشده.

2031ـ موزهٔ بریتانیا ۱/۵۷۳۴. Or: هردو نسخه در [الاصطرلاب، گورگیس عواد: ۱۶۸] یاد شده است.

اسطرلاب

از نظرعلی. در یك مقدمه و چند باب.

آغاز: ... چنین گوید ... نظرعلی، که این رساله‌ایست درصنعت اسطرلاب، مشتمل بر مقدمه و ابواب.

2032ـ سپهسالار ۱۱/۸۳۶۰: تاریخ یاد نشده (۸۴ ر – ۱۰۱ پ) جای حمدله و دیباجه سفید مانده [ف. سپهسالار ۳: ۱۳۰].

اسطرلاب

از نورالله فرزند محمد حسنی شوشتری.

34 ـ 2033 ـ **بانکیپور** ۱۰۵۹ و ۱۰۶۰ : دو نسخه است تاریخ یادنشده .

2035 ـ **ایاصوفیه** ۴۸۷۸/۱۰ : [الاصطرلاب فی‌العصورالاسلامیه،گورگیس عواد ۱۶۹] .

اسطرلاب = رساله در صنعت . . .

ناشناخته ، در بیست باب ، که در فهرست مجلس ازآن‌میرزا محمدعلی قاینی‌فرزند محمد اسماعیل درگذشتهٔ ۱۳۰۵ یادشده، که درتهران شعبان ۱۳۰۰ بانجام رسیده است . و نباید چنین باشد. تا اینجا ما چند گفتار بیست بابی میشناسیم : ۱ـ اسطرلاب کشفی ۲ ـ اسطرلاب خواجه نصیر ۳ ـ تحفة المنجمین (۲۰ فصلی) ۴ـ مفتاح بیست باب . **آغاز:** اما بعد ، این مختصریست در معرفت صنعت اسطرلاب شمالی وجنوبی، و مشتمل بر بیست باب: باب اول در مقدمات صناعت که معرفت آن .

2036 ـ **دانشگاه** ۲۴۸۰/۴ فیلم : ازروی نسخهٔ نوشتهٔ رجب **۱۱۲۳**، در فهرست آمده گفتاریست در صنعت اسطرلاب جنوبی و شمالی در بیست باب جز گفتار طوسی و از نگارنده نام برده نشده [فیلمها ۱ : ۷۰۱] .

2037ـ **دانشگاه** ۲۷۸۸/۴ : نوشتهٔ ۲۰ ج ۱/**۱۲۱۳**، (ص ۲۲۹ ـ ۲۶۹) آغاز برابرنمونه، درفهرست نگارنده یاد نشده‌است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۰] .

2038ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۳/۱، شکسته نستعلیق‌ریزمحمدعلی رضوی **۱۲۲۴** در مشهد، درفهرست آمده : اسطرلاب شمالی و جنوبی در بیست باب آغاز یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

2039ـ **مجلس** ۴۹۱۱: نستعلیق محمد علی قاینی، در۲۶ ذیقعدهٔ**۱۲۹۹**، زرین، آغاز برابرنمونه، درفهرست نویسندهٔ نسخه نگارنده دانسته شده است. [ف. مجلس ۱۴ : ۱۳۷] .

اسطرلاب = رساله درمعرفت. . .

رساله در صنعت . . . = رساله در اصنفاف . . .

چند گفتار ناشناخته .

2040ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۷۲۶۱ ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳**. **فیلم‌**آن‌درددانشگاه ش۲۴هست. گفتاریست‌درمعرفت‌تقویم‌واسطرلاب بسیاد لطیف و گرانبها [دانش پژوه، فیلمها۱: ۴۰۲] .

2041ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۳: نستعلیق سدهٔ **۹** باتاریخ **۸۴۰** در(گ۱۰۶)دفتر(۱۰۹ پ‌ـ۱۲۱پ) ، گفتاریست در دوباب ، نخستین در معرفت تقویم در ده فصل ، دوم در معرفت اسطرلاب ، نیز ده فصل . **آغاز** : حمدله . . اما بعد ، این مختصریست در معرفت تقویم و اسطرلاب، مشتمل بردو باب [ف. دانشگاه ۹: ۸۵۳] .

2042 ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : نستعلیق «حسن» در **۱۰۰۱** (۱پ ـ ۱۰پ) گفتاریست در سی و دو باب که برای امیر اسفهسالار اجل سید ولی النعم فخر الدین جمال الاسلام نوشته شده. **فیلم**‌آن درددانشگاه ش ۸۱۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۱ ـ پیشگفتار چاپ آثار علوی، دانش پژوه ۱۸] .

2043ـ **بغداد** ، آقای عزاوی : نوشتهٔ **۱۰۰۴** [الاصطرلاب، گورگیس عواد:۱۷۵] .

2044 ـ **ادبیات** ۹۲/۳ د : نستعلیق طالب فرزند جعفر نوری ، در پایان ذیحجهٔ **۱۰۰۹** (۵۷پ‌ـ۶۲پ) درچهار فصل. **آغاز:**

این رساله‌ایست در معرفت اسطرلاب برچهار فصل [ف. ادبیات ۱ : ۲۸] .

2045ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳/ ۵۲۰ : با تاریخ **۱۰۱۸ - ۱۰۸۴** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۷] .

2046 - **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۵۴ : نوشتهٔ **۱۰۳۰** ، آغاز افتاده [الاصطرلاب ، گورگیس عواد : ۱۷۵] .

2047ـ **تهران ، دهخدا** ۲۷۰ : در درجنگ مؤرخ **۱۰۸۱-۱۰۸۴** [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۲] .

2048ـ **دانشگاه** ۱۳۹۹/۱ : نستعلیق ریز سدهٔ **۱۱**؛(۱پ - ۲۶پ) گفتاریست در دومقاله: ۱ـ درذکرمسایل واعمال‌آن‌برصفایح بلاد، در۳۸ باب ۲ـ در ذکر مسایل و اعمال اسطرلاب برصفحهٔ آفاقی ، در ۱۲ باب نسخه در باب ۱۲ مقالهٔ دوم افتاده [ف. دانشگاه۸: ۷۷] .

2049 - **موصل** ، سعید الدیوهجی : نوشتهٔ**۱۱۳۷** [الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة گورگیس : ۱۶۵].

2050ـ**مجلس**۲/ ۲۴۵۲فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۱۶۷** (ص ۳۷ - ۴۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

2051ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۲/ ۴۹۳ : شکسته نستعلیق ، **۱۱۹۷**، گفتاری است دراسطرلاب درهفت باب، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

2052ـ **الهیات** ۵/ ۳۸۷د : نستعلیق ۱ محرم **۱۲۱۷** ، گفتاریست در چهار باب . **آغاز:** دربیان علم خطوط اسطرلاب و آنچه متعلق است از مقنطرات وخطوط [ف. الهیات ۱ : ۲۹۱ و ۲ : ۱۴۸] .

2053ـ**مجلس**۱۴/ ۲۷۶۷: نسخ**۱۲۳۷** (۳۵۱ - ۳۶۰). **آغاز:** بیشترمردمان چنین گویند که این نامی است یونانی اسطر آفتاب بود ولاب ترازو است ، و گویند که لاب آینه بود ، و تازیان گویند که لاب نام پسر ادریس [ف. مجلس ۹ : ۱۸۴] .

2054 - **دانشگاه** ۷/ ۳۳۷۱: نستعلیق محمد فرزند محمد صادق خوانساری ، نزدیك **۱۲۶۶** (ص ۱۵۷ - ۱۷۰) گفتاریست در سه باب ویك خاتمه : ۱ - کیفیت صنعت که آنرا حجره خوانند ، در سه فصل ۲ـ در هفت فصل ۳ـ درسه فصل. خاتمه در هشت فصل. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عباده‌الذین اصطفی، و بعد فهذه رسالة فی معرفة الاسطرلاب ... باب اول در [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۷۰].

2055ـ **فاضلیه** ۱۹ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده. **آغاز:** فن دوم دروضع آلات و صنعت اسطرلاب ازهر جنس، ۳۱ گ ۲۱ س [ف. فاضلیه۱: ۲۵۱] .

2056ـ **فاضلیه** ۱۶ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده : باب اول در معرفت عمل ربع مجیب . در فهرست بعنوان «رساله در اصناف اسطرلاب» یاد شده ۴۸ گ

2057ـ **فاضلیه** ۱۷ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده : باب هفدهم در معرفت کیفیت استخراج جدول دستور.

2058ـ **فاضلیه** ۱۸ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان «رساله در صنعت اسطرلاب» یاد شده، ۱۲ گ ۲۱س [ف. فاضلیه ۱ : ۲۵۰].

60 - 2059 - **ایاصوفیه** ۳/ ۲۶۱۷ و ۳/ ۲۶۷۲ : دو نسخه است [الاصطرلاب ، گورگیس عواد : ۱۷۶] .

2061- ایاصوفیه ۱/۴۸۷۸ : تاریخ یاد نشده ، با عنوان «العمل بالاسطرلاب» [الاصطرلاب ، گورگیس عواد: ۱۷۳] .

2062- برلین ۳۳۳ . P : با عنوان «کتاب فی‌الاسطرلاب» در یك مقدمه و سه باب وهرباب درچند فصل. **آغاز:** حمدله.والصلاة و السلام علی محمد و عترته‌الطیبین الطاهرین [الاصطرلاب، گورگیس عواد: ۱۷۴] .

2063- لندن، دیوان هند ۱/۲۲۵۶: [الاصطرلاب ، گورگیس عواد : ۱۷۵] .

2064- راغب پاشا ۹۳۱: [الاصطرلاب گورگیس : ۱۷۶] .

2065- ایاصوفیه ۱/۲۶۱۷: تاریخ ونام یاد نشده .

2066- بانکیپور ۱۰۶۵: [الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة، گورگیس عواد: ۱۶۵] .

2067- پاریس ۱۴۷۴ Schefer : باعنوان «رساله‌درتصنیع‌اسطرلاب»[الاصطرلاب گورگیس عواد : ۱۶۷] .

اسطرلاب = اسطرلاب کشفی - اسطرلاب کروی

اسطرلاب = انیس الطلاب فی معرفة...

اسطرلاب = پنجاه باب سلطانی

اسطرلاب = تحفهٔ حاتمید

اسطرلاب = تحفة المنجمین

اسطرلاب = تسطیح اسطرلاب

اسطرلاب = دوایر

چندگفتاردراین باره‌در بخش ریاضی گذشت

اسطرلاب = رسم دوایر

دربخش ریاضی ص۱۷۶ گذشت .

اسطرلاب = رفیع الصنعة در بیان اسطرلاب

اسطرلاب = صدباب

اسطرلاب = لباب‌درداننستن‌اسطرلاب

اسطرلاب = مفتاح بیست باب

اسطرلاب = میزان‌الصنایع

اسطرب آفاقی

ناشناخته .

2068 - دانشگاه ۲/۲۰۹۲ : نستعلیق محمد یوسف‌فرزندمحمد حسین طالقانی ، شوال **۱۰۵۷** (۲۶پ - ۲۷پ) ۱۶ س ، **آغاز :** رساله درمعرفت اسطرلاب آفاقی . چون ابتدا کنی بطالع گرفتن‌اسطرلاب آفاقی [ف. دانشگاه ۸ : ۷۱۷] .

اسطرلاب بروز

گویاازجعفراسطرلابی، نگارندهٔ‌اسطرلاب واسطرلاب‌کشفی. در ده فصل ویك خاتمه. ودر آن آمده که‌آنرا از ذهن وفکر خودنگاشتم . **آغاز:** حمدوثنای بیشماربادشاهی‌راکه‌سزاوار حمد وثناست .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۷ .

2069 - نجف ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده، همراه«اسطرلاب‌کشفی»آغاز برابر نمونه [ذریعه ۳ : ۱۸۷] .

2070- فاضلیه ۳۱ریاضی: نسخ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، همراه «اسطرلاب‌کشفی» [ف. فاضلیه۱ : ۲۵۷] .

اسطرلاب زورقی

از ناشناس، درده باب : ۱ـ آلات وخطوط آن ۲ـ استخراج ساعات ۳ـ استخراج طالع ۴ـ دراعمال لیلی ۵ـ استخراج ساعات بشب ۶ـ معرفت تسویة البیوت ۷ـ تعدیل النهار وتعدیل اللیل ۸ـ طول وعرض کواکب ۹ـ معرفت نهار کواکب ولیل او ۱۰ـ معرفت میل شمس. **آغاز:** حمدله . والصلاة علی سیدالمرسلین محمد ... وبعد، این مختصریست درمعرفت اسطرلاب زورقی

2071ـ **ملك** ۶۱۹۳/۶: نستعلیق رجب **۱۲۷۹** (۱۷۰پ ـ ۲۷۲پ) ۱۷ س[رؤیت] .

اسطرلاب کروی = ارتفاع آفتاب و ستارگان

گویا از جعفر اسطرلابی نگارندهٔ «اسطرلاب کشفی» . گفتاریست دراستخراج ارتفاع خورشید وستارگان . دربیست ودو باب . **آغاز :** چون خواهی ارتفاع آفتاب ازکره بدانی بحسب دایرهٔ نصف النهار راست کند برکسی .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۷ و ۱۱ : ۷۱.

2072 ـ **دانشگاه** ۹۵۷/۴ : نستعلیق شکستهٔ سید محمدباقر فرزند محمدحسین حسینی منجم ، در سه‌شنبهٔ ۶ع‌۲/**۱۲۵۸** ، آغاز برابر نمونه درفهرست بدون نام نگارنده بعنوان «ارتفاع آفتاب وستارگان» آمده[ف. دانشگاه ۴ : ۸۲۶].

2073 ـ **فاضلیه** ۳۳ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف فاضلخان **۱۰۶۴**، آغاز برابر نمونه، زدین، درفهرست بعنوان «اسطرلاب کروی» و باحتمال از جعفر اسطرلابی دانسته شده ، ۵ گ ۱۷ س [ف . فاضلیه ۱ : ۲۵۸] .

اسطرلاب کشفی = بیست باب

ازجعفراسطرلابی، دربیست باب ازین روی «بیست باب» نیز خوانده شده است. **آغاز:** الحمدلله حق حمده ، والصلاة علی نبیه محمدوآله وعترته.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۷ و ۱۱ : ۷۱.

2074 ـ **فاضلیه** ۳۲/۲ ریاضی: تاریخ یاد نشده، وقف فاضلخان **۱۰۶۴** همراه «اسطرلاب» دیگر ، زدین ، آغاز برابر نمونه [ف. فاضلیه ۱: ۲۵۷] .

2075 ـ **نجف** ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده، همراه با «اسطرلاب» دیگر ، آغاز، برابر نمونه در ذریعه بعنوان « بیست باب» یاد شده [ذریعه ۳ : ۱۸۷] .

اسطرلاب مسرطن

گویا از ابن المهندس علی فرزند احمد انطاکی درگذشتهٔ ۳۷۶(واژه مسرطن ازسرطان است، و اسطرلاب زورقی ،کشفی ، مسرطن ، مجنح اقسام اسطرلاب است) **آغاز :** این رساله مختصریست در معرفت اصطرلاب مسرطن .

بنگرید : الاسطرلاب فی العصور الاسلامیة گورگیس عواد : ۱۶۶ .

2076 ـ **رضوی** ۵۸ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ابن خاتون **۱۰۶۷**، ۵ گ ۱۵س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۸] .

اسطرلاب مسطح = آغاز وانجام

ازابوالخیرمحمدتقی فرزند محمدفارسی سدهٔ دهم (بنگرید: تقریرالتحریر ۱۵۳) ونگارندهٔ حل التقویم ، انتخاب حل التقویم و جز آنها. گفتاریست دریك آغازو بیست وسه سطر ویك انجام، وخودآنرا بنام ویژه‌ای نخوانده وذریعه آنرا « آغاز و انجام » آورده است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۸ و ۷: ۷۶ و ۱۱ ۷۲ ـ گاهنامه س ۱۳۱۰ : ۸۹ ـ الاسطرلاب گورگیس عواد : ۱۵۷ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۰۷۶

2077ـ دانشگاه ۹۵۴: نستعلیق حسن بیك فرزند حاجی لطف‌الله یزدی ، چهارشنبهٔ ج۲/۱۰۷۱، آغاز برابر نمونه، ۴۱ گ ۳۰س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۳۰] .

2078 ـ مجلس ۲۴۵۲/۵ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۱۶۷ (ص ۷۵–۱۹۹) [نسخه ها ۵:۱۸۴] .

2079 ـ مجلس ۲۴۳۷/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ ، باتاریخ ۱۲۰۴ ، دردفتر، در فهرست « رسالهٔ اسطرلاب » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

2080 ـ مشهد ، جامع گوهرشاد ۱۱۲۱ : نستعلیق ۱۲۶۹ در فهرست بعنوان «اسطرلاب = رساله در...» آمده است. فیلم آن در (دانشگاه:۱۱۳۸) هست [فیلمها: ۱۰].

2081ـ رضوی ۳۰ریاضی: نسخ تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون۱۰۶۷، آغازبرابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۱۹] .

اسطرلاب منظوم

ازحمید بخارایی، منظومه‌ایست نزدیك به ۳۲۰ بیت. در پایان آمده : از حمید بخارای این تعلیم ـ یادگاریست درهمه اقلیم ـ هرچه دانست ازاین عمل به‌نهفت ـ این عمل را کسی بنظم نگفت. **آغاز**: برگشایم زبان بنام خدای‌ـ خالق ذوالجلال راهنمای .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۶۶ و ۱۷ : ۱۷۷

2082ـ ملك ۶۳۵۸ : نستعلیق سدهٔ ۹ آغاز برابرنمونه، ۱۲ گ ۱۵س [رؤیت] .

2083ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۴۶/۹: نسخ، باتاریخ۱۰۸۳ دردفتر، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۲] .

اسطرلاب منظوم

از شیخ محمد وسیم فرزند احمد، منظومه ایست با این عنوانها : القاب ادوات ، القاب خطوطام، القاب صفایح، القاب شبکه، معرفت ارتفاع، معرفت دایرهٔ ماضی وباقی لیل و نهار از ارتفاع و میل وبعد، معرفت مطالع ومغارب معرفت تسویة البیوت، معرفت طلوع و غروب و صبح و شفق و ساعات آن، معرفت ظل . . . معرفت طالع سال، معرفت عرض بلد ، ارتفاع قطب البروج ، سمت از ارتفاع و ارتفاع از سمت، تقویم آفتاب ، سمت قبله ، خط زوال ، ارتفاع مرتفعات ، عرض رود ، نام کواکب . **آغاز**: قبل الصلوات و التحیات برسید خلق وخیر سادات ... شد امرکه بنده ابن احمد.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۵ .

2084ـ دانشگاه ۱۵۴۲/۸ : نستعلیق احمد اورامی نوتشتی، در رجب ۱۲۱۸ برای شیخ فخرالدین محمد سعید (۱۱۰ر–۱۱۴ر) ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۷۰] .

اسطرلاب منظوم = بیست باب منظوم

اسعار = ترجمهٔ کتاب . . .

متن از احمد فرزند محمد فرزند عبدـ الجلیل سجزی ، ستاره‌شناس روزگار فناخسرو دیلمی سدهٔ چهارم درشیراز و زنده در ۳۵۱ ـ ۳۸۰ق، نگارندهٔ مجموعه رساله‌هایی‌که «جامع شاهی» خوانده میشود. ترجمه‌ایست درده جمله که فهرست آن دردیباجه آمده است. **آغاز** : گفته است احمدبن... که اراده داریم‌که ازسر گیریم رساله‌ای درمعنی آنچنانی‌که مشتمل‌باشد برحال اسعار ... و خلاصهٔ گفتار دراین‌رساله ده جمله است .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۸۰ـ تاریخ ریاضی دکتر مصاحب : ۲۷۳ ـ ف . دانشگاه ۴ : ۸۷۰ .

2085 ـ **ملك** ۶/ ۳۲۴۰ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف‌آبادی اصفهانی در **۱۲۶۵** (۱۵۵ر ـ ۱۵۸ر) [رؤیت] .

اسماء بلدان و کواکب و مواضع آنها

ناشناخته .

2086 ـ **قاهره** ، دارالکتب : ۶۰۱۰ س: بی‌تاریخ، مجدول (گ ۱ ـ ۱۰ مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۱۱۱] .

اشجار و اثمار = اثمار و اشجار = ثمره و شجره

از علاء منجم، علیشاه فرزند محمد فرزند قاسم خوارزمی بخاری نگارندهٔ «احکام الاعوام» در ۶۹۰ بنام سیف‌الدین احمد شاه و برادرش محمد فرزند الصدر السعید سیف‌الدین احمد شاه فرزند بدر فرزند مبارکشاه، در دو مقالت نگاشته است: ۱ـ در بعضی از کلیات، در نه فصل ۲ـ درجزئیات، باعنوانهای: شجره ، ثمره . در تقویم و احکام طالع و قران و جز آنها از مسائل ستاره شناسی. که میان سالهای ۶۷۹ ـ ۶۹۱ نگاشته است. **آغاز**: حمد و ثنای آفریدگاری را که افلاك دوایرونجوم وسوایر بیافرید . . . چنین می‌گوید مؤلف . . .

این کتاب از روی نسخهٔ مؤرخ ۸۸۰ بنام « ثمرهٔ شجرهٔ نجوم » درهند چاپ شده .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۹۳ ـ گاهنامه س ۱۳۱۰ : ۸۹ ـ استوری ۲ : ۶۱ـ ف. مشار: ۴۶۱ ـ پیشگفتار چاپ کتاب ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۸۹ .

2087ـ **تبریز**، ثقة الاسلام : نستعلیق محمد فرزنداحمد فرزند ابی‌رشید فرزند مظفر قزوینی تمیمی، ۱۸ع۱/ **۷۴۰** و اندی ، آغاز نزدیك به نمونه [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

2088 ـ **ملك** ۶۰۳ : نستعلیق عبید زاکانی سرایندهٔ بنام، ۲۱ محرم **۷۶۷** باتملك او در ۷۶۷ ، وتملك اسحق‌بن عبید زاکانی در ۷۷۲ ، ۱۱۷ گ ۲۱ س [رؤیت] .

2089ـ **ملك** ۳۲۲۷ : نستعلیق ج۲/ **۸۳۹**، ۲۱۷گ ۱۵ س . برگ یکم نو نویس [ف. ملك ، فارسی : ۲۸] .

2090ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نسخ دوشنبهٔ ۱۸ع۱/**۸۸۸**،در۹۱۱ ازآن عزالدین فضل‌الله یزدی منجم و درصفر۹۹۹ ازآن جلال الدین منجم یزدی (منجم شاه عباس) بوده [نسخه ها ۵ : ۹] .

2091ـ **تهران، علی‌اصغر مهدوی** ۴۲۱ : نستعلیق ۱ رمضان **۸۸۳** ، در فهرست «اثمار و اشجار» یادشده [نسخه‌ها ۲ : ۶۲] .

2092ـ **دانشگاه** ۵۱۳۱ : نسخ سدهٔ **۹** ـ **۱۰**، انجام افتاده، در فهرست «اشجار و اثمار» یاد شده، ۷۶گ ۲۸ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۱] .

2093ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۳ نجوم طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند حاج درود ، در۲۷ صفر**۹۱۰**، آغاز برابر نمونه (گ ۱ ـ ۱۱۷) [مخطوطات ۱ : ۱۸].

2094 ـ **ملك** ۳۱۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ۱۳۲گ۲۱س [ف. ملك، فارسی : ۲۸] .

2095ـ **تهران، ملی** ۱۵۵ ف: شکسته نستعلیق محمد فصیح فرزند محمود حافظ سبزواری علوی، در۲۸ذیقعدهٔ **۱۰۶۰**، ۱۲۷گ ۲۰س [ف. ملی ۱ : ۱۶۱] .

2096ـ **تبریز**، ادبیات : نوشتهٔ محمد امین ، در ۱ شوال **۱۰۷۸** ، از کتابهای محقق است ، [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۹] .

2097ـ **حقوق** ۲۸۵ج : نستعلیق ۱۷ شوال ۰۹۸ **(۹۰۸ یا ۱۰۹۸)** ۱۰۰گ ۲۱س [ف. حقوق ۱ : ۷] .

2098ـ **سپهسالار** ۶۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۱۷۸گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۳ : ۱۳۷] .

2099ـ **ملك** ۳۴۱۴: نستعلیق سدهٔ**۱۱** ۱۶۷گ۱۷س، آغاز وانجام سه‌برگ نونویس [رؤیت] .

2100ـ **دانشگاه** ۱۵۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** در فهرست بعنوان «اشجار و اثمار» آمده [ف. دانشگاه ۸ : ۱۵۸] :

2101ـ **سپهسالار** ۶۵۵ : نسخ دو نویسنده ازسدهٔ **۱۱ـ۱۲**، درفهرست « اشجار و اثمار» یاد شده [ف . سپهسالار ۳ : ۱۳۷] .

2102ـ **ملك** ۳۳۵۵ : نستعلیق حاجی محمد فرزند محمد رضی، ۱۲ذیقعدهٔ **۱۱۱۴** ، ۱۶۶ گ ۱۶س [ف . ملك ، فارسی: ۲۹] .

2103ـ **مجلس** ۱۵۳ : نسخ **۱۱۲۴** ، بعنوان «اشجار و اثمار» یاد شده [ف . مجلس ۲ : ۸۳] .

2104ـ **الهیات** ۱/۸ج: نسخ سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۱۸۰پ) [الهیات ۱ : ۱۵۰] .

2105ـ **الهیات** ۱۲۸ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۲۱گ ۱۷ س [الهیات ۱ : ۱۵۰] .

2106ـ **الهیات**۷۴۸د: نسخ عبدالحسین فرزند میرزا محمد مسیح، در۱۴ج ۲/**۱۲۲۵** ۱۵۲گ ۲۱ س

2107ـ **فرهاد معتمد**۷: نسخ سه‌شنبهٔ ۱۲ رجب **۱۲۲۷** ، برای میرزا محمد علی [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۹] .

2108ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق و شکستهٔ **۱۲۳۶**. [نسخه‌ها ۵ :۱۰].

2109ـ **مجلس** ۲۱۲۲: تحریری۱۰ع ۱/**۱۲۴۸**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۴ص [ف. مجلس ۶ : ۱۰۲] .

2110ـ **دانشگاه** ۴۹۹ : نستعلیق ، با زایچه‌ای بتاریخ **۱۲۶۱** ، با نسخهٔ ۴۹۸ دانشگاه جدائیها دارد و نام سیف الدین و بدرالدین در دیباچه برده نشده است ، در ۵ شجره وهریك درچند ثمره است، ۱۶۶گ۱۷ س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۳۱] .

2111ـ **دانشگاه** ۴۵۲۰ : نسخ و نستعلیق اسدالله مافی سبزواری ، ۱۸ ذیحجهٔ **۱۲۶۶**، درمدرسهٔ میرزا جعفر ، برای حاجی قاسم منجم باشی [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۴۷۲].

2112ـ **تهران ، سعید نفیسی :** نستعلیق محمد هاشم فرزند عبدالله فرزند رحیم کججانی، یکشنبهٔ ۳ شعبان **۱۲۸۶ . فیلم**آن در دانشگاه ش۱۴۲۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۳].

2113ـ **مجلس** ۱/۲۴۴۳ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۲** (ص ۱ ـ ۲۹۴) [نسخه ها ۵ : ۱۸۳] .

2114ـ **سپهسالار**۶۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار ۳ : ۱۳۸] .

2115ـ **رضوی** ۳ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف تاج ماه بیگم ۱۲۶۲ ، آغاز بمانند نمونه، ۱۹۹گ ۱۹س .

2116ـ رضوی ۴ ریاضی : نسخ و نستعلیق، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، انجام‌افتاده ۷۲گ ۱۷س [ف. رضوی ۳ : ۳۰۰] .

2117ـ سپهسالار ۸۲۴۶/۲ : نسخ تاریخ یاد نشده (۱۲۷پ ـ ۲۳۶ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۱۳۸] .

2118 ـ دانشگاه ۴۹۸/۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱پ ـ ۱۴۵ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۸۳۱] .

2119ـ قاهره، دارالکتب ۸ معارف اسرار فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه درفهرست «اشجار و اثمار» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۱۸] .

اصطلاحات حلقهٔ اسکندری (سلطانی)

هفده باب در گزارش اصطلاحات کتاب حلقهٔ اسکندری در ستاره شناسی ، بانثر نسبتاً روان وسلیس(عبدالله انوار) **آغاز**:رساله درباب اصطلاحات‌واعمال‌حلقهٔ مشهوره بحلقهٔ اسکندری که حلقهٔ سلطانی نیزگویند .

2120 ـ تهران ، ملی ۸۹۱/۴ ف : باتاریخ **۱۳۱۱** دردفتر، (ص۲۳۳ـ۲۴۰)[ف. ملی ۲ : ۴۲۷] .

اصول الملاحم = ملحمهٔ دانیال

از حبیش فرزند ابراهیم فرزند محمد تفلیسی منجم سدهٔ ششم(بنگرید: ملحمهٔ دانیال) در دومقاله : ۱ـ استخراج حکم دلیل ، ۲۵ علامت دربیست‌وپنج‌فصل، برحسب ماههای‌رومی ۲ـ استخراج دلیل‌جملهٔ علامتها برحسب بودن ماه دربروج، دربیست وهشت فصل. حبیش‌آنرا پس از «قانون الادب» خود ساخته و دردیباچهٔ آن از ملحمهٔ دانیال و هرمز و بزرجمهر و والیس‌حکیم وجعفرصادق یادکرده است (دانش پژوه) اسماعیل‌پاشا دوکتاب یکی اصول‌الملاحم و یکی ملحمهٔ دانیال از او یادکرده است .

بنگرید: ذریعه۲ : ۲۱۲ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۶۷ـ فرهنگ ایران زمین س۶ ش ۴ـ اسماءالمؤلفین۱ : ۲۶۳ـ مؤلفین مشار ۴۹۸ ـ هدیةالعارفین ۱ : ۲۶۲ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۸۱۸ .

2121ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۶۸/۳. Add : باتاریخ **۸۸۹** در دفتر. در ۲۵ فصل است . **فیلم** آن درداننشگاه ش ۱۴۵۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۳] .

2122ـ ایاصوفیه ۲۷۰۶ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۲۲۰ گ ۱۲س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۳ هست [فیلمها۱ : ۱۴] .

اصول مهمه

ناشناخته . **آغاز** : حمدله . اما بعد ، این رساله‌ایست دراحکام‌آثاری‌که درعالم‌حادث میشود ، دلایل وی برحسب ماههای رومی ... بیان کردیم واصول المهمة نام نهادیم .

2123ـ سپهسالار ۶۳۵/۲ : شکسته نستعلیق دیزج۱/**۱۲۶۴** (۱۰۴ر ـ ۱۱۵پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۱۵۶] .

اصول نجوم و احکام آن

ازفصیح فرزنداثیر، درچهل‌فصل. **آغاز:** حمد وثنا آفریدگاریرا جل . . . که افلاك و دوایر نجوم سرایر بیافرید . . . اما بعد ، چنین‌گوید فصیح‌بن اثیر احسن احواله ...

2124 ـ ملك ۶۱۷۷ : نسخ ابراهیم لاهیجانی، درع۱۲/۱**۱۲۳۴**، ۱۵۴گ۱۹س [رؤیت] .

اعمال موالید

درهفت فصل در آن از کوشیار و همچنین

ازآغاز سال ۴۴۵ ملکی که میخواهد استخراج نجومی کند و ۸۶۱ ملکی یاد شده است. نامه متن وگزارش است (دانش‌پژوه) **آغاز :** این انتخابیست در اعمال موالید . فصل اول در نمودات ، زعم حکما آنستکه انسانرا هرچه عارض میشود ... منشأ همه زمان ولادت است

2125 ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۱۱: نستعلیق متن زیر خط شنگرف ، آغاز برابر نمونه (۱۷۲ پ-۲۰۱ ر) دربرگ ۱۱۹ کتابی هست در ستاره شناسی نوشتهٔ ۱ ذیحجهٔ **۸۷۸**، [ف : دانشگاه ۴ : ۸۳۴ ، ۹۵۷] .

اعمال موالید

ناشناخته .

2126ـ **ملك** ۳۱۵۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز درفصل‌سوم افتاده، فصل چهارم درعمل نمودار هرمس فصل‌پنجم درعمل نمودار ماشاءالله مصری. . . فصل معرفت برج انتها و درجات آن، ۷۲ گ ۱۷ س [ف. ملك : ۳۱].

افلاکیه

از محمد کاظم فرزند محمد شفیع هزارـ جریبی. ازشاگردان محمد باقر وحید بهبهانی و درگذشتهٔ نزدیك ۱۲۳۲ . نگارندهٔ «ارشاد الصبیان» وجزآن. گفتاریست در سه فصل: ۱ـ ذکر عرش ۲ـ عدد افلاك ۳ـ رجوع کردن به ساعت نجوم . **آغاز:** حمدله . . . اما بعد ، چنین‌گوید این بندهٔ خاطی محمد کاظم‌بن ... کهاین رسالهایست مشتمل برسه فصل .

بنگرید : ذریعه۲ : ۲۶۲ و۱۸ : ۱۶۱، ۲۳۹ .

2127ـ **مجلس**۴۵۲۷/۹: نسخ محمد اورمی ساکن‌کربلا، در **۱۲۳۵** (۱۳۷ر-۱۴۹ پ) همراه چند رسالهٔ دیگر از همو [رؤیت] .

الواح السماویة

از میرسید محمد حسین فرزند محمدصالح فرزند عبدالواسع‌حسینی خاتون‌آبادی‌اصفهانی نوادهٔ مجلسی ودرگذشتهٔ ۱۱۵۱ در پنج لوح، دراختیادات و تعیین‌سعد ونحس‌روزها و وردها دردیباچه ازخود ونیای‌خود و«تقویم‌المؤمنین» پدرخود ونام کتاب یاد می‌کند. ودر ۲۱ج۲/ ۱۱۳۱ بانجام‌رسیده است. **آغاز :** الحمدلله الذی جعل‌اللیل و النهار خلفة لمن اراد. . . و بعد، خامهٔ عجزانك ازذرهٔ بیمقدار ...

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۰۱ و ۱۶ : ۳۸۰ ، ۳۹۷ .

2128ـ **دانشگاه** ۵۴ : نسخ ونستعلیق اصل بخامهٔ نگارنده ، در ۲۱ج۲/**۱۱۳۱** ، ۹۴ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱ : ۹].

انتخاب حل التقویم

متن وگزیدهٔ آن هردو ازابوالخیر محمد تقی‌الدین فرزند محمد فارسی ، نگارندهٔ «اسطرلاب مسطح:۲۳۴» وجزآن، دریك‌مقدمه و یك‌مقاله درچند لمعه ویك‌خاتمه. **آغاز:** بعد از حمد وصلوات ودعا ، مخفی نیست، که این رساله انتخابیست از «حل‌التقویم» کهفقیر .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۸ .

2129ـ **مجلس**۱۰۶/۲ خویی: ازسدهٔ **۹ ـ ۱۰** با یادداشت مؤرخ ۹۶۵ درکنار دفتر (ص۷۳ ـ ۷۷) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۷ : ۱۱۱].

2130 ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۴۲/ ۲۱۷ : نستعلیق‌خوش ، درکجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست«منتخب ... »آمده ،ودردیباچه‌نگارنده

ابوالخیر محمدبن الفارسی یاد شده [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۰] .

2131 ـ **مشهد**، ملاصادق فرزند نوروز علی بسطامی، تاریخ یادنشده [ذریعه ۲ :۳۵۸].

2132 ـ **رضوی** ۱۵۹ ریاضی : نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۳ : ۳۴۹] .

انوار معتمدیه

دربخش ریاضی ص ۱۳۹ گذشت .

انوار ناصری

از سیدابراهیم بهبهانی ، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ، دراحکام نجوم نگاشته است .

2133 ـ **نجف**، ملامحمدعلی خوانساری [ذریعه ۲ : ۴۴۵] .

انیس الطلاب فی معرفة الاسطرلاب

از زین الملة والدین محمد همدانی ، در ده باب : ۱ـ معرفت اسطرلاب و اسامی آن ۲ـ در اسامی آنچه بذات اسطرلاب تعلق دارد ۳ـ گرفتن ارتفاع ۴ـ دانستن ساعات مستوی و معوج وتعدیلات ۵ـ معرفت دایره ومطلع بروج ۶ـ درعرض بلدان ۷ـ استخراج نصف النهار **آغاز** : الحمدلله الحمید المجید المبدی المعید فعال ... اما بعد، چنین گوید محرراین کلمات ومقرر این ...

2134 ـ **ملك** ۱/۳۳۸۲ : نسخ**۱۰۷۵** (۱پ ـ ۸پ) آغاز برابر نمونه ، در دیباچه ازآن زین الملة والدین محمد همدانی یاد شد [رؤیت] .

2135 ـ **الهیات** ۳/۹۹ج : نستعلیق محمدباقرفرزند فتحعلی فرزند حاج محمد باقر غندی ترشیزی در **۱۳۳۹** (۱۳۱پ ـ ۱۴۰ر) درفهرست دوبابی واز مجدالدین بن زین الدین محمد یاد شده است[ف . الهیات ۱ :۱۵۴] .

انیس المنجمین

از مظهرالدین محمد قاری فرزند علی ، در دیباچه آمده : پس ازانجام «زیج مظهری» به«انیس المنجمین» پرداختم، وآنرا بردو ازده جلد ساختم ، که یکی از مجلدات آن را به «التفهیم فی معرفت التقویم» نامیدم . ودر «زیج صغیر» خودکه بسال ۹۶۰ نگاشته نیز از «انیس المنجمین» یادمیکند . **آغاز**: حمد بیعد معبودی را... رسد... اما بعد، چنین گوید... مظهرالدین محمد القاری که چون ..

2136 ـ **مشهد** ، عبدالحمیدمولوی ش ف۱/۴۷۸ : نستعلیق محمد یوسف کللنی(؟) ، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۰۱** سپس کشف المعانی ، کسوف وخسوف هردو ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۶۸] .

2137 ـ **ملك** ۳۲۰۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نمونه ، درپایان ازکسوف شیرازدر ۲۸ ذیحجهٔ ۱۰۰۸ یاد شده ، ۹۳گ ۱۶ س [رؤیت] .

2138 ـ **ملك**۲/۳۲۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، آغازبرابر نمونه (۱۰۱پ-۱۳۵ر) [رؤیت] .

اوج کواکب = رساله‌ای در ..

استخراج از زیج الغ بیگ.

2139 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۵۳ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۵ :۶۴]

اوضاع قمر

ازعلی اکبرحسینی فرزندمیرزاآقاشیرازی، سدهٔ ۱۳ ، ترجمه‌ایست ازانگلیسی درسیزده فصل.

آغاز: شکروثنای بی‌منتهی‌حضرت‌باری را...

2140 ـ **ملك** ۳۳۲۵ ، شکسته نستعلیق علی‌اکبرحسینی ، **۱۲۹۲** ، ۳۵ گ ۱۱س [ف. ملك ، فارسی : ۴۵] .

اهله = حساب اهله

درهمین بخش .

اوقات شب و روز

ازمحمد رضا فرزندمحمدهاشم یزدی .

2141 ـ **ملی، تبریز** ۳۲۱۰ : تاریخ یاد نشده ، همراه با «اوزان و مقادیر» از همو [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .

اهله = رؤیت هلال

ناشناخته

2142 ـ **ملك** ۵۸۵۸/۷ : با تاریخ **۱۲۳۵** در دفتر (۲۵ر - ۲۵پ) ، گفتاریست دررؤیت‌ماه‌درشبهای‌یکم تاشانزدهم ودگر گونی‌هایی‌که درآن دیده میشود. **آغاز:** درشب اول غروب ماه بعد ازیك ساعت یك سبع کم ازساعت معوج باشد [رؤیت] .

2143 ـ **تهران ، دهخدا** ۲۸۸/۱ : با تاریخ **۹۸۲** در دفتر . گفتاریست در دستور اینکه بادیدن ماه درآغاز هرماه درچه بنگرند [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۹] .

2144 ـ **دانشگاه** ۳۸۱۱/۵: نسخ سدهٔ **۱۳** ، جدول‌است وبندی به‌نثردررؤیت‌اهله [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۲] .

2145 ـ **رضوی** ۸۸ ریاضی : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، «قاعده» ایست در رؤیت‌هلال ، کوتاه [ف . رضوی ۳ : ۳۲۷] .

2146 ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۸ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، گفتاریست در استخراج‌هلال رمضان بروش برهانی (گ۱۶۱ ر) . **آغاز :** تقویم‌آفتاب عندالغروب بود(دکده‌وج)تقویم‌قمر عندالغروب بود (هحلبیه) [ف . دانشگاه ۴ : ۸۲۸] .

ایام نحس در ماهها

2147 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۲۲۱/۲۸ .Or : با تاریخ **۸۰۱ ـ ۸۱۸** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۷۱۰ هست[فیلمها۱ : ۵۲۷]

ب

بحر اللآلی

از خانلرحلال خور ، در طالع و تاریخ تولد فرزندان فتحعلی‌شاه قاجار، که درسالهای ۱۲۲۸ ـ ۱۲۴۳ در دو درج نگاشته است : ۱ـ ولادت شاهزادگان درچهل و سه‌گوهر که هر گوهر زایچهٔ یکی از شاهزادگان‌است ۲ـ تولدنوادگان شاه درپنج‌گوهر. **آغاز:** بحمدك اللهم فاطرالسماوات والارض... زهی فرازندهٔ

2148 ـ **دانشگاه** ۱۴۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین نسخهٔ اصل و شاهانه است ، درج دوم تاگوهرپنجم را دارد و نیمه‌کاره مانده ۱۱۴ گ ۹س [ف. دانشگاه ۸ : ۹۲] .

بدیع الخیال فی اثبات ماعد القوم من المحال

از علی اکبر شیرازی بن علی بن محمد محمدمهدی(نواب)، درحرکت‌زمین، دردوازده شب بسال ۱۲۷۵ نگاشته است .

آغاز : بعد از حمد خالق اکبر و درود بن‌اسماعیل خیرالبشر .

2149ـ تهران، ملی ۷۷۴ف : نوشتهٔ ۲۰شوال **۱۲۷۵**، شاید بخامهٔ نگارنده ۵۰گ ۷س [ف. ملی ۲ : ۲۹۹] .

بدیعیاه

ازصادق فرزند علی‌نقی خوانساری، زنده در۱۲۰۵ در ستاره شناسی و اسطرلاب در یك مقدمه و شصت باب ویك خاتمه، وخاتمه نیزدر سه فصل . نام کتاب و نگارنده و فهرست بابها در دیباچه آمده است. **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء و القمر نورا ... اما بعد ، غریق لجهٔ ذنوب ... صادق‌بن . . .

2150 ـ ملك ۵۰۹۹/۳ : نستعلیق محمدصادق فرزندحاجی حسنعلی‌کابلی، شاگرد نگارنده در ۱۱ صفر **۱۳۰۵** که برای استاد طول عمر خواسته است (۳۳ پ ـ ۷۰ پ) [رؤیت] .

برهان الکفایة

از علی فرزند محمد فرزند یحیی شریف بکری، موصلی در ستاره شناسی، ازسیرکواکب و طالع بینی، نام‌کتاب ونگارنده دردیباچه‌آمده است . علاء منجم ستاره شناس سدهٔ هفتم در «احکام‌الاعوام:۲۰۷» خود ازاین‌کتاب‌نام‌برده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الخلق علی غیر مثال . . . اما بعد، بدانك علم نجوم بردو قسم است ، یکی را از روی علم حساب وهندسه وعلم کلی خوانند، و دوم از روی علم احکام .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۹۱ و ۳ : ۱۰۰ استوری ۲ : ۴۸ـ کشف‌الظنون۱ : ۲۴۰ـ ف دانشگاه ۴ : ۸۳۸ .

2151ـ او نیورسیته۱۴۱۸/۴۴: نوشتهٔ ۱۴ صفر**۸۱۴** (عامش). **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۴] .

2152ـ تهران ، ملی ۹۹۴ف : سدهٔ ۹، آغاز برابرنمونه، ۵۸گ ۳۱س [ف. ملی ۲ : ۵۵۰ و ف. جواهرالکلام ۲ : ۱۵۵] .

2153 ـ دانشگاه ۵۰۰ : نستعلیق شعبان **۹۹۵** با مهر (یا رحمةالله) آغاز برابر نمونه، ۱۷۰گ۲۳س [ف. دانشگاه۴:۸۳۸] .

2154ـ ملك ۳۳۸۳: نستعلیق اسحاق کاشی، ج۲/**۹۹۹**، ۱۸۱گ ۲۰ س [رؤیت] .

2155 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۱ مجامیع طلعت : نوشتهٔ سید جعفر فرزند میر ابوالقاسم **۱۰۲۶** (گ ۱ ـ ۱۳۳) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۸] .

2156ـ دانشگاه ۳۰۶۰ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۵۰** ، آغاز بمانند نمونه ، ۱۹۰گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۹].

2157ـمعارف (ملی) ۱۱۷، ۱۱۹۵: نستعلیق بخامهٔ غیاث‌الدین محمدفرزندحسن بیك منجم همدانی‌اصلا وحیدرآبادی‌مولداً ومسکناً، دررجب **۱۰۵۲**. **آغاز:** احکام ارباب دوازده معانه در طالع دوازده خانه ازکتاب برهان ـ الکفایه ، ۱۱۰ گ ۱۷س [جواهر الکلام : ۱۵۵] .

2158ـ مجلس ۲۹۹۹ : نستعلیق ۲۲ محرم **۱۰۵۲**، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۴۴۹] .

2159ـ حقوق ۲۹۲ج: نستعلیق محمد خادم بخور سوز ، درج۲/**۱۰۶۶** ، گزیده مانندیست آغاز افتاده، ۲۹۱گ ۱۴ س [ف . حقوق : ۲۲] .

2160ـ سپهسالار ۶۴۸: نستعلیق‌شعبان ۱۹۳ (**۱۰۹۳**) ۲۰۱گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۵۲] .

2161ـ حقوق ۹۱ج : نسخ سدهٔ **۱۱**،

وقف مدرسهٔ مهدعلیا **۱۲۷۲**، ۲۴۴ گ ۲۴ س [ف. حقوق ۱ : ۲۲] .
2162ـ **مجلس** ۲۱۲۷: نسخ خوش‌سدهٔ **۱۱**، آغاز بمانند نمونه، ۳۲۸ گ ۲۳ س [ف. مجلس : ۱۰۵] .
2163ـ **الهیات** ۲/۱۸۱ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱۱۸پ ـ ۱۵۴پ) **آغاز :** حمدله. وبعد هذاکتاب برهان‌الکفایه، مسوده مینماید. مقدمه‌بدانکه احکام نجوم [ف. الهیات ۱ : ۱۶ و ۲ : ۱۵۱] .
2164ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۰۰۳۷: نوشتهٔ **۱۱۲۹**، [گفتار ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .
2165ـ **فرهاد معتمد** ۲/۱۱۸: نسخ شنبهٔ‌شوال**۱۱۹۴**، در**۱۱۹۵** ازآن‌محمدفرزند عبدالمجید حسینی فراهانی بوده‌است [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۸] .
2166ـ **ملك** ۱۷۳۷ : نسخ ابراهیم ، ۲۷ رمضان **۱۱۹۴**، ۱۶۸ گ ۲۳ س [ف. ملك فارسی : ۵۶] .
2167 ـ **دهخدا** ۲۲۸ : نسخ دوشنبهٔ ۲۵ ج۲/ سدهٔ **۱۲-۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۹] .
2168 ـ **مجلس** ۲۱۲۵ : تحریری متوسط **۱۰۲۶** (بایستی **۱۲۰۶** باشد) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۶ : ۱۰۴] .
2169ـ **نجف**، شوشتریها: نوشتهٔ محمد فرزند محمد علی ، در **۱۲۱۰**، [ذریعه ۳ : ۱۰۰] .
2170ـ **مجلس**۲۱۲۶: تحریری خوب محمد مرتاض مازندرانی، در**۱۲۱۷**، پایان‌در فصل دهم نانویس مانده [ف. مجلس۶:۱۰۵].
2171 ـ **اصغر مهدوی** ۲۵۵ : نسخ ۲ ذیقعدهٔ **۱۲۱۸**، [نسخه‌ها ۲ : ۶۴] .
2172ـ **مجلس**۳۱۶۳: نسخ‌رضا فرزند محمدعلی بارفروش، دوشنبهٔ ۲۴ع۲**۱۲۲۸/۲**، بدستور ملا غلامعلی، زرین، آغاز برابرنمونه ۳۴۹ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰ : ۷۴۶] .
2173ـ **دانشگاه** ۱۹۱۴/۱ : نستعلیق یکشنبهٔ ۲۴ محرم **۱۲۵۶**، (۲ پ ـ ۱۲۰ پ) [ف. دانشگاه ۸:۵۲۹] .
2174ـ **الهیات** ۱۱د: شکسته نستعلیق ۲۰ع۱/**۱۲۷۱**، برای حاج میرزا ابوالحسن اعتضاد رضوی سرکشیك [ف. الهیات ۱:۱۶].
2175 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۲] ،
2176ـ **ادبیات** ، **تبریز: از سدهٔ۱۳** از کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۹].

برهان الکفایة = منتخب . . .

بیست باب در اسطرلاب

ازخواجه نصیرالدین محمد فرزند محمد طوسی (۵۹۷ ـ ۶۷۲) ، که از صد باب خود گزین کرده ، و بدین نام خوانده‌اند : باب ۱ـ در معرفت القاب آلات و خطوط و دوایر اسطرلاب ۲ـ درمعرفت ارتفاع گرفتن آفتاب ۳ـ معرفت طالع از ارتفاع درجهٔ آفتاب ۴ـ معرفت ارتفاع از طالع ۵ـ ساعات مستوی ۶ـ میل آفتاب ۷ ـ مطالع بروج ۸ ـ خانه‌های دوازده‌گانه ۹ـ ساعات صبح وشفق نظیر آفتاب ۱۰ ـ معرفت ظل ارتفاع ۱۱ ـ معرفت طالع مستقبل ۱۲ـ عرض‌بلد ۱۳ـ معرفت طالع وقت ۱۴ ـ ارتفاع قطب ۱۵ ـ سمت ارتفاع ۱۶ ـ معرفت تقویم آفتاب ۱۷ـ معرفت بالای شخص ۱۸ـ امتحان اسطرلاب ۲۰ـ صفت ستارگان . این‌کتاب برای دومین‌بار بکوشش آقای مدرس رضوی باپیشگفتار ایشان بسال ۱۳۳۵خ چاپ

شده است آغاز: الحمدلله حمدالشاکرین ... این مختصریست در اسطرلاب مشتمل بر بیست باب. باب اول.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۱۸۷ – احوال و آثار خواجه، مدرس: ۲۳۹،۳۰۹ – ف. مشار ۲۴۹ – مقدمۀ چاپ ۱۳۳۵ ازمدرس رضوی. مؤلفین مشار ۵ : ۷۳۰ – مجالس النفایس – قزوینی: ۳۲۳ – طرایق الحقایق ۲ : ۲۹۲. تذکرۀ روز روشن: ۶۹۹ – کشف الظنون ۱ : ۲۶۴ – هدیة العارفین۲ : ۱۳۱ – الاسطرلاب فی‌العصور الاسلامیه، گورگیس عواد : ۱۶۰ کتابشناسی ده ساله : ۲۲۴.

2177 – **تهران**، فخرالدین نصیری: نسخ باتاریخ **۷۵۳** دردفتر (۶۰ پ – ۸۴ ر) [پیشگفتار دانش پژوه بر چاپ آثار علوی : ۱۷].

2178 – **بادلیان** Ma. ۶۸۳/۳ : با تاریخ **۸۶۸ – ۶۸۲** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۳].

2179 – **یزد**، جامع کبیر ۲۹۲/۴ : نسخ حسن فرزند محمد الحسن الامینی ۲۴ رمضان **۸۱۳** دربغداد، همراه باده‌سی فصل، از همو [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۶].

2180 – **ایاصوفیه** ۲۶۲۰/۱ : نستعلیق، باتاریخ **۸۷۴** در دفتر (۲ – ۲۴). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۲ هست [فیلمها۱: ۴۱۰ – الاسطرلاب گورگیس عواد : ۱۶۰].

2181 – **رضوی ۱۵** ریاضی : نستعلیق **۹۷۱**، وقف ۱۱۶۶ [ف. رضوی ۳ : ۳۰۴]

2182 – **مجلس** ۵۲۹۱/۹ : نستعلیق سدۀ **۱۰ – ۱۱** نسخۀ کامل (۱۷پ – ۳۴ر)، آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

2183 – **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۲/۵۲۰ : باتاریخ **۱۰۱۸ – ۱۰۸۴** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۷].

2184 – **تهران، ادبیات** ۲۷۲ جوادی: نستعلیق محمد طاهر طباطبائی، در۱۶ ذیحجۀ **۱۰۳۸** برای خود نوشته [ف. ادبیات ۳: ۱۲]

2185 – **رضوی ۱۴** ریاضی : نستعلیق **۱۰۴۱**، آغاز و انجام برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۰۳].

2186 – **مجلس** ۴۷۸۱ : نستعلیق بد محمود فرزند علی حاجی حسن در **۱۰۷۴** [رؤیت].

2187 – **مجلس**۲/۳۳۸۲: نسخ**۱۰۷۵** (۱۵پ – ۲۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

2188 – **همدان**، آقای کمالی : نوشتۀ محمد زمان فرزندکلیم عنایت‌الله لاریجانی، ۴ شنبۀ **۱۰۷۶** در اشرف [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۶].

2189 – **ادبیات** ۹۳/۲ د : نستعلیق حافظ امامقلی در**۱۰۸۶** (۷۵ب – ۱۲۱ر) **آغاز**: این مختصریست [ف. ادبیات۱: ۵۰].

2190 – **سپهسالار** ۷۰۰/۱: نستعلیق حسن فرزند موسی، در کاستل بروسه **۱۰۸۶** (گ۳ – ۲۰) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۰].

2191 – **مجلس** ۳۱۸۶/۱ : نسخ ابوالقاسم حسینی‌تبریزی، **۱۰۹۱** (ص۱–۱۳) **آغاز** : این کتابیست مختصر در اسطرلاب [ف. مجلس ۱۰ : ۷۶۸].

2192 – **دانشگاه**۲۵۱۱/۲۵: درآستارا **۱۰۹۱** (ص۲۲ – ۴۸)، [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۶].

2193 – **مجلس** ۲۹۷۶/۲ : نستعلیق ملایوسف فرزند ملا محسن زاهدانی گیلانی، **۱۰۹۶** درشمارۀ پیش بهمین خامه. **آغاز**: این مختصریست درمعرفت [ف. مجلس ۹: ۴۲۴].

2194 ـ **ملك** ۳۴۳۷/۴ : نستعلیق مصطفی فرزند احمد صوفی در **۱۰۹۸** (۹۵ پ ۱۱۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2195ـ **ملك** ۳۱۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ۲۰ گ ۱۸س [ف. ملك ، فارسی : ۶۶] .

2196ـ **الهیات** ۲۴۲ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (۱۲۷پ ـ ۱۴۲ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۷] .

2197ـ **الهیات** ۷۱۰/۳ د : نستعلیق **۱۱۰۱** درصفحهٔ نمای‌کتاب نام ملاعلی قوشچی آمده [ف. الهیات ۱ : ۳۶۹] .

2198ـ **دانشگاه** ۸۸۸/۴ : نستعلیق محمد فرزند حبیب، نزدیك **۱۱۰۴** (۱پ ـ ۱۶پ) [ف. دانشگاه ۴: ۸۴۱] .

2199ـ**دانشگاه**۵/۲۰۸۶: نسخ‌نزدیك **۱۱۲۲** (ص ۱۹۳ ـ ۲۲۴) [ف. دانشگاه ۱۱ ۲۰۳۲] .

2200 ـ **مجلس** ۶۱/۱ نجم : نوشتهٔ **۱۱۴۲**، [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

2201ـ **سلطنتی کپنهاك**: ش۳ دفتر مؤرخ **۱۱۶۰** [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳] .

2202 ـ **مجلس** ۲۴۵۲/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۱۶۷** (ص۱ ـ ۳۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

2203ـ **مجلس**۳۷۶۳/۱: نسخ محمد فرزند حاجی طالب طاهرآبادی ، ۱۸ ذیحجهٔ **۱۱۸۲**، آغاز برابر نمونه (۱ پ ـ ۷۲ ر) [رؤیت] .

2204 ـ **الهیات** ۴۹۰/۲ : نستعلیق ۱۷شوال **۱۱۹۱** (۱۹پ ـ ۷۲پ). [الهیات]

2205ـ **سپهسالار** ۷۳۸۶/۱ : نسخ ملا محمدطاهر سدهٔ **۱۲** (۳پ ـ ۲۹ ر) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۷۱] .

2206ـ **فرهاد معتمد** ۵/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۷] .

2207ـ **یزد، جامع کبیر** ۴۳۹/۱ : سدهٔ **۱۲**، (نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰) . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۴۶۴ هست [فیلمها۱ : ۶۹۸] .

2208 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۹/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (۵۱ پ ـ ۶۶ ر) با حاشیه هایی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۶] .

2209ـ **دانشگاه** ۴۵۶۷ : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** ، با حواشی [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۵] .

2210ـ **مجلس**۲۴۳۹/۲فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۱۶** (ص ۷۷ ـ ۱۱۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۲] .

2211 ـ **ادبیات** ۲۰۷/۲ جوادی : نسخ **۱۲۱۸** [ف. ادبیات ۳ :۱۲] .

2212 ـ **ملك** ۶۰۹۹/۱ : نستعلیق محمد صادق فرزند حاجی حسنعلی آدینهٔ ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۲۲** (۱ر ـ ۲۳ ر) **آغاز:** درباب یکم افتاده [رؤیت] .

2213ـ **معارف (ملی)** ۱۳۶۸/۱ : نسخ خوب، باتاریخ صفر**۱۲۲۳** درپایان دفتر آغاز برابر نمونه ، ۱۶گ ۱۹س [ف. معارف ۲ : ۱۵۸] .

2214ـ **الهیات** ۱۹۰/۳ج : نوشتهٔ ۱ محرم**۱۲۲۴** (۵۲پ ـ ۶۵ر). [ف. الهیات]

2215ـ **سپهسالار**۳۸۷۷/۳: نستعلیق حسن فرزند ابوجعفرطبرسی، در**۱۲۲۵** (۲۴ پ ـ ۳۶پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۱] .

2216ـ **سپهسالار** ۹۵۷/۵ : نوشتهٔ **۱۲۲۷** (۱۰۵پ-۱۱۹پ) [ف. سپهسالار ۳: ۲۷۱] .

2217 ـ **ملك** ۳۴۰۲/۴ : نستعلیق

محمد مهدی فرزند محمد ربیع سمنانی ، در **۱۲۲۸** (۷۷پ-۸۹پ) آغاز برابر [رؤیت].

2218ـ **دانشگاه** ۴۰۵۹/۳: نستعلیق محمد باقر فرزند قربانعلی مازندرانی بارفروشی **۱۲۳۵-۱۲۳۶** (ص۹۵-۱۳۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۳] .

2219 ـ **مجلس** ۱۲۲۳/۹ : نوشتهٔ نزدیك **۱۲۳۱** (ص۲۷۲-۳۱۳) [ف . مجلس ۵ : ۴۹۸] .

2220 ـ **ادبیات** ۳۵۹/۲ جوادی : نسخ محمدرضا ۱۵ع۲ **۱۲۳۷** [ف . ادبیات ۳ : ۱۲] .

2221ـ **مجلس** ۵۰۰۱/۲ : نسخ ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۲۴۳**، زرین، **آغاز:** این مختصری است (۱۸۹پ - ۱۹۵ر) [رؤیت] .

2222 ـ **ملك** ۵۷۱۸/۲ : نستعلیق نصرالله نوری ، در **۱۲۴۳** (۸۵ پ - ۱۱۱ ر) [رؤیت] .

2223ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۵۲/۳: باتاریخ **۱۲۷۴** دردفتر ، درفهرست نام نگارنده برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

2224 ـ **تهران ، دهخدا** ۴۱/۳ : شکسته‌نستعلیق نزدیك **۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۵] .

2225ـ **سپهسالار** ۶۹۸/۲: نستعلیق **۱۲۹۵** (۳۱پ - ۵۸پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۰] .

2226 ـ **تهران اصغر مهدوی** ۱/ ۴۶۲ : نستعلیق علی فرزندمحمد فرزند محمد رضا، در **۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸] .

2227ـ **مجلس** ۱۵۶ : شکستهٔ**۱۲۹۹** درفهرست شناسانده نشده‌گویا همین باشد [ف. مجلس ۲ : ۸۵] .

2228ـ **مجلس** ۵۰۷۷/۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۸۱ پ - ۹۴ ر) درباب هفتم افتاده [رؤیت] .

2229ـ **دانشگاه** ۲۷۸۸/۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص۱۴۳-۱۷۸) سپس رباعی خواجه در اسطرلاب [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۰] .

2230 ـ **ادبیات** ۱۲۱/۲ حکمت : محمد حسن فرزند شیخ‌صادق لاهیجانی در۱۸ شوال **۱۳۰۹** برای میرزا محمدخان امیرالشعرا فراهانی قائم مقام [ف. ادبیات ۲ : ۴۲] .

2231ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۲۸۲/۲۵ نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی ، در **۱۳۰۹** (ص۱۹۹ - ۲۱۰) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

2232 ـ **دانشگاه** ۴۰۲۶ : شکسته نستعلیق محمدحسن تبریزی ، ج۲/**۱۳۱۶** ، زرین [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۶] .

2233 ـ **الهیات** ۹۹/۴ ج : نستعلیق محمد باقر فرزند فتحعلی ارغندی ترشیزی، در **۱۳۳۹** (۱۴۰ پ - ۱۶۰ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۵۴] .

2234 ـ **رضوی** ۲۹۲۵/۶ : تاریخ یاد نشده (۸۵ - ۱۱۶) .

2235ـ **رضوی** ۱۹ریاضی: نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف تاج ماه بیگم ۱۲۶۲ [ف . رضوی ۳ : ۳۰۴] .

2236ـ **فاضلیه** ۸ ریاضی : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، زرین [ف. فاضلیه ۱ : ۲۴۷] .

2237 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۹۶۶ مجامیع طلعت : تاریخ و نگارنده یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۵۵] .

2238،39ـ **قاهره، دارالکتب** ۲۵۵ میقات طلعت و ۸۸۲ مجامیع طلعت ، دو نسخه است [ف. مخطوطات ۱ : ۲۷۳] .

2240ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۳].

2241ـ **اصفهان**، شهرداری ۱۲۷/۲ ـ۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۰] .

2242ـ **پاریس** P.۱۶۹/۱ : نستعلیق **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۷۵ و ۹۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۸ و ۵۴۸] .

2243ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۱۰۰۹۹/۳ : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۱۴ هست [فیلمها ۷۰۸] .

بیست باب=در تقویم

از نظام‌الدین عبدالعلی فرزند محمد در گذشتهٔ ۹۳۴، گفتاریست درتقویم در بیست باب که در۸۸۳ بانجام رسیده و بارها بچاپ رسیده است. درباب ۱۵ در زیر عنوان: ایام مشهورهٔ تاریخ فرس ازمهرگان عامه و خاصه ، نوروز عامه وخاصه، آبانگاه، آب‌ریزان، بهمنجنه ، شب سده، بادبره و جز آن نامبرده و آداب و رسوم‌ایران باستان‌راگزارش‌کرده‌است. **آغاز:** بتوفیقك نعتصم یاكریم. اما بعد، این مختصری است درمعرفت تقویم تام، مشتمل بربیست باب

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۸ ـ حبیب‌السیر ۳ : ۱۱۷ـ استوری ۲ : ۸۱ ـ ف . مشار : ۲۵۰ـ گاهنامه ۱۳۰۷ : ۱۲۹ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۸۹ـ هدیةالعارفین۱ : ۵۸۶ ـ ریحانة الادب ۱ : ۱۸۹ .

2244ـ **سپهسالار** ۵۲۵/۲ : نستعلیق شوال **۱۰۲۵** (۶۶ ـ ۹۹ر) آغازبرابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۲] .

2245ـ **حقوق** ۳۰۲/۱ج : نستعلیق محمد مؤمن فرزند محمد باقر فندرسکی ، در ۸ج۱۰۸۴/۲ (۱پ‌ـ۳۵ر) [ف. حقوق: ۲۳].

2246ـ **دانشگاه** ۱۹۲۳/۱ : نسخ باتاریخ **۱۳۳۷** در دفتر (ص ۲ ـ ۳۰) [ف . دانشگاه ۸ : ۵۳۵] .

2247ـ **دانشگاه**۴۷۶۸: نستعلیق‌کریم فرزند محمد در ۱۵ع۱۲۴۰/۲ برای نواب عالیه [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۶] .

2248ـ **دانشگاه** ۲۳۰۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲پ‌ـ۲۱ر) [ف. دانشگاه۹: ۹۴۲] .

2249ـ **رضوی** ۲۰ ریاضی : نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۳: ۳۰۵] .

2250 ـ **مجلس** ۳۱۴۹ : نسخ ، آغاز در دیباچه وانجام درباب ۱۸افتاده، باحواشی ازخود نگارنده ودیگران، [ف. مجلس ۱۰ : ۷۲۷] .

بیست باب=درتقویم

ازملاقطب‌الدین فرزند سلطان محمدقاینی در تقویم ، دریك مقدمه و بیست باب. **آغاز :** الحمدالذی خلق‌الفلك الدواروالکواکب‌السیار ...امابعد ، این مختصریست در معرفت‌تقویم ، مدخلی درصناعت تنجیم، تألیف . . .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۸ .

2251ـ **سپهسالار** ۵۲۵/۳ : نستعلیق **۱۰۲۵**، آغازبرابرنمونه (۱۰۳پ ـ ۱۲۴ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۱] .

2252 ـ **نجف** ، شیخ علی کاشف‌الغطا : بی‌تاریخ . [ذریعه ۳: ۱۸۸]

2253 ـ **نجف** ، شوشتریها : بی‌تاریخ [ذریعه ۳ : ۱۸۸] .

بیست باب

ناشناخته. بدینگونه: ۱ـ درمعرفت طالع ۲ ـ معرفت قوس‌النهار ۳ ـ قوس اللیل ۴ ـ

ساعات مستوی ۵ ـ ساعات زمانی ۶ ـ مطالع بروج ۷ـ مطلع خط استوا ۸ـ میل شمس ۹ـ غایت ارتفاع ۱۰ـ عرض کواکب ۱۱ ـ بعد کواکب ۱۲ـ سعهٔ مشرق آفتاب ۱۳ـ سعهٔ مشرق کواکب ۱۴ـ تعدیل النهار آفتاب ۱۵ـ تعدیل النهار کوکب ۱۶ـ قوس اللیل کوکب ۱۷ـ وجه طلوع کوکب ۱۸ـ وجه غروب کوکب ۱۹ ـ وجه قمر. **آغاز**: خواهی که معرفت ارتفاع آفتاب از کره بدانی نخست دایرهٔ نصف النهار .

2254ـ **مجلس** ۶/۵۳۹۱: سدهٔ **۱۱-۱۲** (۶پ-۸ر) ۲۴س [رؤیت] .

بیست باب

ناشناخته، در استخراج طالع بروج، که در دیباچه از « مسائل قطرانی » یاد کرده . **آغاز**: وعلیك اعتمادی یاعلیم یا حکیم . این عمل سخت نیکو صرفه است ، و اندرین نوع کتاب وافر تصنیف کرده‌اند، ازهمه مشبعتر .

2255ـ **الهیات** ۳/۴۲۸د: نسخ **۱۲۲۲** (۶۲ر ـ ۷۱ر) در فهرست از خواجه نصیر یاد شده [ف. الهیات ۱ : ۱۸] .

بیست باب = درتقویم

ناشناخته .

2556ـ **تبریز** ، ادبیات : شمارهٔ ۱ دفتر. باتاریخ **۱۲۳۶ ـ ۱۲۴۲** دردفتر ، از کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

بیست باب = اسطرلاب کشفی

بیست باب منظوم

متن از خواجه نصیر طوسی (م ۶۷۲) در اسطرلاب، از سراینده‌ای که در سپاهان ۱۱۰۴ (در صفاهان مقام اهل کمال ـ بهزار و صد چهار از سال) ، میزیسته پیرامن ۱۴۶۲ بیت . **آغاز**: بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ عروة وثقای کتاب کریم ـ حمد مرصانع توانا را ـ مهر و ماه آفرین دانا را .

2257ـ **مجلس** ۳۷۶۳/۲: نسخ محمد فرزند حاجی طالب طاهرآبادی، پنجشنبهٔ ۱۱ محرم **۱۱۸۳** (۷۵پ ـ ۱۲۱پ) [رؤیت] .

بیست فصل

ناشناخته .

2258 ـ **دانشگاه** ۳۰۸۶/۲ : نسخ نزدیك **۱۱۲۳** (ص ۳۶ ـ ۴۵) آغاز بمانند سی فصل خواجه. انجام : و حکم همه خانه‌ها در سعادت و نحوست موافق آنست که ذکرشد والله اعلم [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲] .

بیست فصل = معرفت تقویم

ازمیرزا محمد نصیرای اصفهانی باید همان نصیرا درگذشتهٔ ۱۱۹۱ فرزند میرزا عبدالله پزشك باشد که برای کریم‌خان‌زند (۱۱۶۳-۱۱۹۳) نگاشته است ، و بعنوان « معرفت تقویم » نیز خوانده‌شده است. ودرپایان می‌نویسد: هرکس را بیش‌ازاین حاجت افتد رجوع درشرح بیست باب بیرجندی نماید . **آغاز** : اعداد شکر و سپاس و ثنای بیقیاس برای پادشاهی سزاست‌که این قبهٔ فلك .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۷ـ صبح گلشن ۵۲۴ـ آثار العجم : ۱۰۵ ـ آتشکدهٔ آذر : ۴۱۴ـ مجمع‌الفصحا۲: ۵۰۰ـ طرایق‌الحقایق ۳ : ۷۴ .

2259ـ **الهیات** ۵۵۵/۱: نستعلیق با تاریخ ذیقعدهٔ **۱۲۰۹** بهمین‌خامه دردفتر (۲پ ۱۶پ) آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۳۲۳] .

2260 ـ ادبیات ۳۵۶/۴ جوادی : نستعلیق ۲۶ محرم ۱۲۲۷ ، در فهرست بعنوان « معرفت تقویم » آمده و از نگارنده نام برده نشده است [ف. ادبیات ۳ : ۵۷] .

2261 ـ الهیات ۱۹۷/۷ج : نستعلیق باتاریخهای ۱۲۸۶ـ۱۲۸۸ دردفتر (۱۴۸پ ۱۶۴پ) آغاز برابرنمونه [ف . الهیات ۱ : ۱۸۰] .

2262ـ سپهسالار ۶۳۳/۳ : تاریخ یاد نشده (۳۷پ-۵۸پ) [ف. سپهسالار۳:۲۷۳].

پ

پرسش و پاسخ

پاسخها از آقا بومحمدمشهدی ، نام‌پرسنده در نسخهٔ ۳۲۴۰ ملك سفید مانده ، گویا محمد ولی‌میرزا قاجار باشد. پرسشها درمسائل ستاره شناسی‌است. **آغاز:** دربیان سئوالاتی که سرکار نواب... از جناب... آقا بومحمد مشهدی ... سئوال چه میفرمایند آیا طالع جلوس ولایت را هم طالع تحویل میباشد .

2263ـ ملك ۳۲۴۰/۱۱ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف‌آبادی‌اصفهانی، در۱۲۶۵ (۲۰۸ر ـ ۲۱۶پ) [رؤیت] .

پرسش و پاسخ

گفتاریست دربارهٔ بیست وچهار منزل ماه برای هر منزل پنج سطر در ده بند. سطر یکم ازبند یکم : سئوال کردی ... بشمار. و آغاز دیگر بندها نیت کردی است . **آغاز :** سئوال کردی از برآمدن کار. بدان عدد صفحات و سطور بشمار .

2264 ـ دانشگاه ۲۹۵۰/۸۲ : سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص ۴۷۷ - ۴۸۱) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۴] .

پنج گنج = خمسه

از سدیدالدین منزوی از سدهٔ دوازدهم . درستاره‌شناسی وعلوم غریبه. وددهمین موضوع ها : تحفة الدلائل ، خزانة الاحکام ، منظومه درحرکت فلك، نظم‌الاصول، نظم‌الوصول ازاو در دست هست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۳۷ .

2265ـ تبریز، ملی ۳۴۲۶ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶] .

پنجاه باب سلطانی

از ملا رکن‌الدین فرزند اشرف (شرف) الدین حسینی ، زاده در ۲۲ ذیحجهٔ ۸۰۰ (بنگرید: زیج جامع) ، دردومقاله وپنجاه‌باب در اسطرلاب و استخراج تقویم ، بنام سلطان ابوالقاسم بابرخان بهادر، در هرات در ۸۶۰ بانجام رسیده است. دردیباچه ازسفر به هند و برگشت به‌کرمان و اینکه ازمحنت‌آباد خلاصی یافته و بدولت آباد هرات رسیده است یاد می کند. **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت واجب التعظیمی را جل‌جلاله ... امابعد چنین گوید . . .

بنگرید: ذریعه ۱۹۸:۳ـ گاهنامه۱۳۱۱ ، ۱۳۷ ـ الاصطرلاب فی العصورالاسلامیة ، گورگیس عواد : ۱۵۹ .

2266ـ کابل ، وزارت اطلاعات ۴۴/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش در کجکول (کشکول) مؤرخ ۹۴۹، همراه«انتخاب حل‌التقویم۲۳۹»

و جز آن [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۱].

2267 تهران، اصغرمهدوی ۵۰۳/۱ نستعلیق ترکی ، سدهٔ ۱۰ - ۱۱ [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰].

2268 - ملك ۳۳۱۲/۴ : نسخ ع ۱۴/ ۱۰۷۵ (۳۱پ-۷۴پ) آغاز برابر نمونه تاریخ نگارش ۶۶۰ یاد شده که درست نیست [رؤیت].

2269 - ملك ۵۷۴۸ : نسخ اسدالله مشهور به امیرك فرزند مرتضی حسینی سلامی عریضی ، درچهارشنبهٔ ۹ شعبان ۱۰۷۶ درشهر کازرون ، ۱۰۷ گ ۱۶ س [رؤیت].

2270 - ملك ۴۰۸۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، ۱۰۲ گ ۱۷ س [ف. ملك، فارسی: ۶۸]

2271 - مجلس ۵۱۴۳/۲ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده (۱۳۴ر-۱۹۶ر)

2272 - دانشگاه ۸۸۷/۲ : نستعلیق محمد فرزند حبیب ۱۱۰۴ در شمارهٔ ۴ دفتر (۱۷پ-۷۶ر)، آغاز برابر نمونه، جای جدول ها سفید مانده [ف. دانشگاه ۴ : ۸۴۲].

2273 - شیراز ، آستانهٔ شاهچراغ ۴۰۸/۲ : باتاریخ ۱۶ صفر ۱۱۶۳ درشمارهٔ پسین آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۳].

2274 - شیراز ، دکتر وصال : نوشتهٔ ع ۱۱۸۰/۱۴ ، [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۰].

2275 - دانشگاه ۳۹۵۹/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲ر-۵۰ر)، با حاشیه‌هایی وابکنوی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۶].

2276 - مجلس ۵۱۶۰ فهرست نشده : نستعلیق نزدیك ۱۲۳۹ ، ازآغاز باب ۳۵ است تاپایان [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

2277 - مجلس ۶۴۲/۸ : نستعلیق ۱۲۸۳ آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۴۰۹].

2278 - رضوی ۲۱ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز برابر نمونه، ۵۱ گ ۱۶ س [ف . رضوی ۳ : ۳۰۵].

پنجاه باب دراسطرلاب = ارشاد

ت

تاریخ سالشماری هند

از قاضی القضاة محمد نجم الدین خان ثاقب فرزند محمد حمیدالدین کاکوری، معلم اورنگ زیب ، در گذشتهٔ ۱۳ع۲ /۱۲۲۹ در بنارس هند، نگارندهٔ «جبر ومقابله : ۱۵۷».

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۳ - صبح گلشن ۱۴۳ - استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۵.

تحفة الامیر

دربخش ریاضی ص ۱۴۵ گذشت .

تحفهٔ حاتمیه = تحفهٔ حاتمی = هفتاد باب در اسطرلاب

از شیخ بهائی، بهاءالدین محمد درگذشتهٔ ۱۰۳۰، بنام وزیر حاتم بیك اردوبادی متخلص به‌صافی در گذشتهٔ ۱۰۱۹ وزیر شاه عباس یکم (۹۹۵ - ۱۰۳۷) در هفتاد باب بسال ۱۰۰۴ دراسطرلاب نگاشته است. نام‌کتاب و نگارنده وحاتم بیك و شمارهٔ بابها دردیباچه آمده است

آغاز: والصلاة علی خاتم الانبیاء محمد . . .

و بعد ، چون ولاء خاطر ملکوت ناظر . . . حاتم بیك .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲۵ و ۹ : ۱۴۳ ف. مشار : ۳۶۴ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۴۲۷ . سرگذشت بهایی ، نفیسی : ۹۴ـ آتشکدهٔ آذر ۱۷۰ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۵۰ـ عالم‌آرای عباسی : ۱۴۲ـ روضات : ۶۰۵ ـ الاسطرلاب فی‌العصور الاسلامیة، گورگیس عواد : ۱۶۰ .

2279ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳/ ۵۲۰: تحریر **۱۰۱۷** [نسخه‌ها ۵: ۷۷].

2280ـ **دانشگاه** ۱۴۵۵ : نسخ شاه‌علی فرزند حسین کیابی، در ۲۹ شعبان **۱۰۶۹** [ف. دانشگاه ۸ : ۱۱۴] .

2281 ـ **تهران ، ادبیات** ۱/ ۹۳د ، نستعلیق حافظ امامقلی ، در **۱۰۸۶** (۲ پ ـ ۶۸ر) [ف. ادبیات ۱ : ۸۴] .

2282ـ **دانشگاه** ۴۹۳۳ : نسخ سدهٔ **۱۱**، از نیمهٔ باب نکم است تا اندکی از باب ۶۵ [ف. دانشگاه ۱۴ : ۲۰۴۸] .

2283ـ **قاهره، دارالکتب** ۲ میقات فارسی طلعت: نوشتهٔ محمدشریف فرزند محمد صالح، در ۱۲ رمضان **۱۱۱۹**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۵۸] .

2284 ـ **مجلس** ۴/ ۳۷۶۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، در پایان تاریخ **۱۰۰۴** دارد که گویا سال نگارش باشد . (۱۴۱پ ـ ۲۱۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2285ـ **سپهسالار** ۷۳۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده، ۵۱گ [ف. سپهسالار ۳ : ۳۵۸] .

2286 ـ **الهیات** ۱/ ۸۲ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تصویرهای هنری (۱۰ ر ـ ۳۰ ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۲۸] .

2287 ـ **مجلس** ۲/ ۲۴۶۷ : فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۷۱ـ۱۴۳) در فهرست بعنوان «رسالهٔ حاتمیه» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

2288ـ **معارف (ملی)** ۴/ ۱۳۶۸ : نسخ خوب سلخ صفر **۱۲۲۳**، آغاز برابر نمونه ۵۶گ ۱۹س [ف. معارف ۲ : ۱۶۱] .

2289ـ **یزد، جامع کبیر** ۲/ ۴۳۹ : نسخ، ۳ع۲/ **۱۲۲۷** [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

2290 ـ **ملك** ۵/ ۳۴۰۲ : نستعلیق محمد مهدی فرزند محمد ربیع سمنانی **۱۲۲۸** (۹۲پ ـ ۱۰۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

2291ـ **مجلس** ۱۱/ ۱۲۳۳ : نسخ نزدیك **۱۲۳۱** (ص ۳۹۳ـ۳۷۹) [ف . مجلس ۵ : ۴۹۸].

2292ـ **مجلس** ۱۵۹: نستعلیق **۱۲۴۰** **آغاز:** اما بعد چون در این وقت خاطر [ف. مجلس ۲ : ۸۷] .

2293ـ **مجلس** ۵/ ۴۰۶۱ فهرست نشده نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص ۱۸۴ ـ ۲۴۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹] .

2294ـ **تهران ، دهخدا** ۲/ ۴۱ : شکسته نستعلیق **۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۵] .

2295ـ **الهیات** ۱/ ۲۰۸ د : نستعلیق عبدالاحد ۳ع۱/ **۱۲۸۷** (۲پ ـ ۲۲پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۹] .

2296ـ **سپهسالار** ۴/ ۶۹۸ : نستعلیق **۱۲۹۵** (۷۹پ ـ ۱۰۵پ) [ف. سپهسالار ۳: ۳۵۷] .

2297ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۲/ ۴۶۲: نستعلیق علی فرزند محمد فرزند محمد رضا، در ذیحجهٔ **۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۲: ۱۱۸].

2298ـ **تهران** ، سعید نفیسی (مجلس)

۴۱۲/۴ : سدهٔ **۱۳**، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۸۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۲] .

2299ـ **دانشگاه** ۲۶۵۱/۱: نسخ‌سید علی اکبر فرزند عبدالحسین طباطبائی ، در پنجشنبهٔ ۳ع‌۱، **۱۳۱۴/۱**، [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۲] .

2300ـ **الهیات**۳/۳۲۹ د: نستعلیق ۱۶ شعبان **۱۳۱۷** درمدرسهٔ‌آخوند ملاعلی‌زنجانی (۱۱۲پ-۱۴۴پ) [ف. الهیات۱: ۲۸۰] .

تحفهٔ حاتمیه

از ملا نظام الدین عبدالعلی فرزند محمد فرزند حسین بیرجندی، در گذشتهٔ ۹۳۴ ، در اسطرلاب، درذریعه آمده گویا جزشرح بیست باب اوست .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲۵ :

2301ـ **نجف**، محمد علی خوانساری : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۲۵] .

تحفهٔ حاتمیه = قبلهٔ آفاق = استخراج نصف النهار

ازملامظفر گنابادی، مظفرفرزندمحمدقاسم ستاره شناس شاه عباس یکم (۹۹۵ - ۱۰۳۷) زنده در ۱۰۲۴ . در یك مقدمه و پنج باب ، برای‌خواجه ناصرالدین‌حاتم بیك، دراستخراج نصف النهار و سمت قبله نگاشته است . مقدمه درهندسه و هیئت، و در هرباب یك شیوه برای استخراج‌آورده. **آغاز:** افتتاح‌کلام درهرحال حمد و ثنای قادری را سزاست . . . اما بعد ، این رسالهایست دراستخراج خط نصف‌النهار

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۱ و ۶ : ۴ و ۱۷ : ۴۲ ، ۴۳- استوری ۲ : ۸۸ - مؤلفین مشار : ۲۴۸ - هدیة العارفین ۲ : ۴۶۴ . گاهنامه ۱۳۰۷ : ۱۲۹ .

2302ـ قم ، فیضیه ۳/۱۴۲۷ (۲۱) : نسخ، باتاریخ**۱۱۱۰** دردفتر، آغازبرابرنمونه [ف. فیضیه ۲ : ۱۱] .

2303ـ **الهیات** ۲/۱۴۹ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در فهرست ده بابی یاد شده ؛ شاید «تحفهٔ حاتمی» بیرجندی باشد [ف. الهیات ۱: ۱۶۲] .

2304 ـ **الهیات** ۴/۱۹۰ ج : نوشتهٔ **۱۲۲۵** در مدرسهٔ نواب خراسان [ف. الهیات ۱: ۱۶۲] .

2305 ـ **دانشگاه** ۳/۱۹۲۳ . نسخ با تاریخ **۱۲۲۷** در دفتر (ص ۲۹۰ - ۳۲۹) [ف . دانشگاه ۸ : ۵۳۵] .

2306 ـ **ملك** ۴/۶۲۶۷ : نستعلیق محمد فرزند محمدشریف مدعو بسعید، در۱۳ج ۲/**۱۲۲۹** (۲۰۵پ - ۲۱۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2307ـ **ری، عبدالعظیم** ۲/۳۷۱: نسخ‌محمد حسین‌فرزند محمد مهدی، دررمضان **۱۲۸۳** در مدرسهٔ جدهٔ صغیره [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۱] .

2308 ـ **دانشگاه** ۵/۳۸۲۸ : نسخ و نستعلیق علی‌فرزند عبدالرسول، نزدیك**۱۳۱۴** (۱۴۲ر - ۱۵۹ د) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۹] .

2309ـ **سپهسالار** ۳/۷۴۲۸: تاریخ یادنشده (۱۰۳پ - ۱۲۳ر) آغاز برابرنمونه در فهرست بعنوان «استخراج خط نصف‌النهار» یاد شده است .

2310ـ **سپهسالار** ۸/۸۳۶۰: تاریخ یاد نشده (۳۰ر - ۴۴ پ) در فهرست بعنوان «استخراج . . .» یاد شده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۲۱] .

تحفهٔ خانی = تحفة المنجمین

تحفة الدلائل

از منزوی، سرایندهٔ «نظم الوصول» در ۱۱۵۳. مثنویست درستاره شناسی‌که در ۱۱۵۰ بانجام رسیده است. در آن آمده: این نسخهٔ «تحفة‌الدلائل» - شد آینه‌دار هرمسایل ... از نوك قلم بحسن تقریر - از (منزوی) یافت نقش تسطیر. **آغاز:** الحمد لفاطرالسماوات - والشکر لواهب العطایات.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۳۷.

2311- **دانشگاه** ۳۵۵۷/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱۲۵ - ۲۱۶) همراه «نظم - الوصول» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۷۸].

تحفهٔ سلیمانی

از عنایت الله فرزند شرف الدین محمد زمان مشهدی حسینی، برای شاه سلیمان‌صفوی بسال ۱۰۷۸ (= تحفهٔ سلیمانی) دریك مقدمه‌و هشتاد ونه صفحه و بیست وچهار تحفه نگاشته است. وددیباچه تاریخچهٔ زیجها وگاه شماری که موضوع کتابست‌آورده. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعدد وستایش دور ازآلایش ...

2312 - **سپهسالار** ۵۵۸/۵: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۱۴ - ۱۶۶) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۳۶۵].

2313 - **ادبیات** ۱۴۱/۱ جوادی: سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغازافتاده[ف. ادبیات ۳:۳۷].

2314- **قاهره، دارالکتب** ۱۴ فلك ونجوم فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده، زرین آغاز برابر نمونه، در فهرست از آن محمد زمان فرزند شرف الدین حسین یاد شده است [مخطوطات ۱: ۵۸].

تحفهٔ عباسی

ازمحمد فرزندکاشف‌الدین یزدی، (کاشف الدین محمد) بنام شاه عباس صفوی (۱۰۵۲- ۱۰۷۷)، نام کتاب و نگارنده وشاه دردیباچه آمده است. گفتاریست درپاسخ سه‌مسئلهٔ ریاضی: ۱ - ترتیب میان فلك شمس و فلك عطارد، ۲- کرویت آسمان وافلاك، ۳ - کرویت زمین **آغاز:** حمدوسپاس وشکر بیقیاس‌ملك‌ذوالجلال و دایم بیزوال ... اما بعد، چنین‌گوید

2315 - **ملك** ۶۲۹۱/۱: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱پ - ۶۹ر) [رؤیت].

تحفهٔ محمدیه = صبح و شفق

از میرزا قاضی فرزند کاشف الدین محمد اردکانی یزدی، شاگرد بهایی، و در گذشتهٔ ۱۰۷۵، بنام اعتماد الدوله محمد بیك وزیر اعظم، در یك مقدمه و سه فصل نگاشته است: مقدمه درسبب ضوء صبح وشفق وظلمت‌لیل. فصل ۱- سبب صبح کاذب و صادق ۲- اختلاف صبح و شفق ۳- بعضی افکار لطیفه که بخاطر رسید. و در آن از رسالهٔ عربی خود در این باره یاد میکند. **آغاز:** آغاز سطوح نیر مقال طلوع صبح محامد ایزد متعال تواند ... وبعد، چون آینهٔ ظهیرآفتاب نظیر نواب.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۶۷.

2316 - **ملك** ۶۲۹۱/۲: سدهٔ **۱۱** (۶۹پ - ۸۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

2317- **رضوی** ۴۰ ریاضی: نسخ سدهٔ **۱۱**، شاید نسخهٔ اصل و اولی باشد، وقف آقا زین العابدین ۱۱۶۶، آغاز برابر نمونه [ف رضوی ۳: ۳۱۲].

2318- **مشهد،** عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۲۳/۲: نوشتهٔ عبدالحمید منجم، **۱۳۰۳**-

۱۳۰۸ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۸] .

2319ـ مجلس ۸/۴۸۰۲ : نسخ بی‌نام نزدیك ۱۳۰۸ (۸۵ ر – ۹۶ ر) آغاز برابر نمونه، باپنج شکل نجومی [رؤیت] .

تحفة الملوك

بدانگونه که درنسخه‌ها یاد خواهد شد .

2320 ـ مجلس ۲۱۲۸ : تحریری متوسط، در ۱۰۶۵ ، تاریخ نگارش و نام کتاب در ص ۱۱ چنین آمده : از زمان هجرت . . . تا زمان تألیف این کتاب که مسمی شده به ـ «تحفة الملوك» گذشته بود نهصد و هفتاد و دو و در پایان آمده : محرره و مؤلفه حسن بن زین‌العابدین الملقب به ماتان. آغاز : شکر و سپاس‌وحمد بیقیاس مرصانعی‌را...(شمارهٔ بخشها در فهرست یاد نشده است) . این کتاب در سه مقاله ویك‌خاتمه بنام‌سلطان محمودخان نگاشته شده است: ۱ـ معرفت مبدأ سالها و تواریخ ۲ـ درمعرفت افلاك وکواکب ۳ـ درمعرفت زمین و اقالیم ، در این بخش جغرافیای جهان بویژه ایران آورده شده است. خاتمه درقبله. باشکل هایی، ۱۳۰ص ۱۵س [ف. مجلس ۶: ۱۰۶] .

2321 ـ ادبیات ۵/۳۶۰ جوادی : نستعلیق باتاریخ شوال ۱۲۱۷ به‌همین‌خامه در دفتر، گفتاریست درهیأت وعناصر اربعه وابعاد و سطوح افلاك نسبت بزمین و حرکت شبانه ـ روزی افلاك دریك مقدمه وسه مقاله ویك‌خاتمه که بنام سلطان محمودخان نگاشته شده است ، با شکلهایی نام نگارنده و تاریخ نگارش در فهرست نیامده است [ف. ادبیات ۳: ۵۹] .

2322 ـ دانشگاه ۳/۲۵۲۳ : نسخ مذنب شاعر باتاریخ ۱۲۴۹ـ ۱۲۷۱ در دفتر (ص۳۸ ـ ۴۳). درچهار مقاله : ۱ ـ شناختن ترتیب فلکها و عناصر ۲ـ شناختن اندازهٔ زمین و هفت اقلیم ۳ ـ اندازهٔ افلاك و ستارگان و دوری ایشان از زمین ۴ـ دریاها و چگونگی بودن بااقلیمها . آغاز : این مختصریست در معرفت اقالیم سبعه و این را « تحفة الملوك » نام نهاده‌اند و این بر چهار مقاله است . نام نگارنده در فهرست نیامده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۱۹] .

تحفة المنجمین

دردو مقاله: ۱ـ درطالع‌تخمین ۲ـ طالع تحقیق ، مقالهٔ یکم در دوازده فصل و درپایان جدولهای نجومی، که پیرامون ۹۶۹ نگاشته شده است. آغاز: سبحانك لاعلم لنا الاما علمتنا.. مارا برهان زمان وآگاهی ده ... درخشنده‌تر ستاره‌وفرخنده‌ترسیاره‌که ازافق‌مقابل‌اهل‌فضل.

2323ـ ملك ۳/۶۲۶۷: شکسته‌نستعلیق محمد فرزندمحمد شریف‌مدعوبه سعید، نزدیك ۱۲۲۸ ـ ۱۲۲۹ (۱۴۹پ‌ـ۲۰۵ر) [رؤیت]

تحفة المنجمین = تحفهٔ خانی

از ملا جلال الدین محمد فرزند عبدالله یزدی مشهوربجلال بنام‌خان‌بن خان = ۴۴۸۱ الحسینی. درسه وصیت و پنج مقاله . در ذریعه آمده: نگارنده‌گویا فرزند ملاعبدالله شاهابادی بنام درگذشتهٔ ۹۸۱ باشد .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۷۲ .

2324ـ قاهره، دارالکتب ۱ نجوم طلعت: نوشتهٔ ۱۰۲۱ ، آغازالهی بحمدك‌ابتدی وبثنائك انتهی ، ۱۸۳ گ ۲۷س [مخطوطات ۱ : ۶۷] .

2325ـ شیراز، ملی پارس ۴۱ : نستعلیق ۱۴ رجب ۱۰۵۱ ، [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۶] .

2326ـ رضوی ۲۶ ریاضی : نستعلیق ۱۰۵۶ ، آغاز برابر نسخهٔ دارالکتب ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۱۳۵گ ۲۰س [ف . رضوی ۳ : ۳۰۷] .

2327ـ مجلس ۲۱۲۹ : تحریری یکشنبهٔ۳ محرم ۱۲۱۶، آغاز برابر دارالکتب ۴۷۸ ص ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۱۰۷] .

2328ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۱۳/۴ : باتاریخ ۱۲۲۴ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

2329ـ الهیات ۱۵/۱ د : نسخ ۲۹ شوال ۱۲۷۴ (۱پ ـ ۱۷۲پ)، زدین، برای ابوالحسن سرکشیك نوشته شده ، نگارنده در فهرست جمال‌الدین محمدیزدی و درسه وصیت و پنج مقاله یاد شده . آغاز : الهی بحمدك ابتدائی‌وثنائك انتهائی... ابتدای‌کلام باانظام بنام صانعی [ف. الهیات ۱:۲۱۵و۲:۱۵۳].

2330ـ الهیات ۱۱۰ج : بخشهایی پراکنده از آنست بتاریخ ۱۳۲۷ در خراسان [ف. الهیات ۱ : ۱۵۶] .

تحفة النجم

ازابوسعید فرزندرضا، که‌درشیرازمیزیسته وچندی دراکبرآباد هند بوده ، و درآنجا این مثنوی را درپنج باب و دوهزار و دویست بیت دراحکام نجوم سروده و در۱۰۱۵ (نسخهٔ‌کامل شده) بانجام رسیده است : باب اول در بیان حال مزاج ـ در دویم‌باب هست استخراج ... اختیادات دادن زپنجم باب ـ « تحفة النجم » نام این درياب. آغاز: ابتدا میکنم بنام خداـ واحد لم یزل زچون وچرا .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۴۰ .

2331ـ ملك ۳۴۵۱/۳ : نستعلیق ، با تاریخ ۱۱۵۶ در دفتر (۴۶ پ ـ ۸۶ پ) [رؤیت] .

تحفهٔ نظامیه = شرح سی فصل

از عبدالقادر فرزند حسن رویانی‌لاهیجی شاگرد ملاعلی قوشچی، از سدهٔ نهم . و بجای گزارشی است بر «سی فصل» خواجه درمعرفت تقویم ، در چهل فصل ، بنام سلطان یحیی کیا پادشاه طبرستان نگاشته است . نام کتاب و نگارنده و شاه و فهرست چهل فصل در دیباچه آمده است و در آن از «تحفهٔ شاهیه» خود یاد کرده و این جز «مختصر درمعرفت تقویم» از اوست. آغاز: حمد بیعد وشکر بیحد مرخالق احد را که بی‌معاون و مدد انسان . . . و بعد چنین گوید . . . عبدالمادر . . .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۷۸ ـ گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۴۰ ـ ف . دانشگاه ۴ : ۸۹۵ ـ استوری ۲ : ۷۸ .

2332ـ دانشگاه ۳۶۸۷/۵: نستعلیق ۱۰۷۷ (ص۱۵۳ـ۱۴۶) آغاز: تیمنا بذکره (سپس بمانند نمونه) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۵] .

2333ـ دانشگاه ۲۰۹۷/۱ : نسخ ذیحجهٔ ۱۱۱۷ (۳پ ـ ۳۳پ) ۱۵س [ف . دانشگاه ۸ : ۷۲۴] .

2334ـ ملك ۶۲۲۶/۱۰ : نسخ سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه ، شکلها نانویس مانده [رؤیت] .

2335ـ مجلس۲۴۲۱/۵ فهرست‌نشده سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ (ص۱۳۰ ـ ۱۹۷) درفهرست بعنوان «شرح سی فصل» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

2336ـ **نجف**، میرزا محمد علی اردوبادی: نوشتهٔ سیدعلی فرزند محمدرفیع حسینی در**۱۲۱۶** [ذریعه ۳ : ۴۷۸] .

2337ـ **مجلس** ۲۴۳۵/۱ فهرست نشده نوشتهٔ**۱۲۳۵**(ص۱۶ـ۳۸)[نسخه‌ها۵:۱۸۲].

2338ـ **دانشگاه** ۲۰۹۳/۱: نستعلیق شوال **۱۲۱۹** (۱پ‌ـ۲۹پ) ۱۴س،آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۷۱۸] .

2339ـ **مجلس**۲۴۱۲/۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص ۹۴ ـ ۱۰۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۳] .

2340ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۷۸] .

تحویل سالهای موالید

گزیده‌و ترجمه‌ایست از نوشته‌های ابومعشر بلخی (بنگرید : احکام موالید: ۲۱۳) درهفده باب همراه باجدولهای نجومی. **آغاز :** باب الاول. در تقدیم چیزی که واجب میباشد تقدیم آن ازامر تحویل سالهای موالید. بدان‌بدرستی که از برای معرفت استدلال باشخاص علویه .

2341ـ **ملك** ۳۲۴۰/۴ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف آبادی اصفهانی در**۱۲۶۵** (۱۰۴ر‌ـ ۱۴۳ر) [رؤیت] .

ترجمهٔ احکام تحویل سنی الموالید

از ابو سعید احمد فرزند محمد فرزند عبدالجلیل سجزی (سنجری) دیلمی زنده در ۳۵۱ـ۳۸۰، دره‌دیة‌العارفین ۱: ۸۰» مرگ او را نادرست ۴۷۷ یاد کرده است، واز اوست احکام الاسعاد ، برهان‌الکفایه، جامع شاهی . «برهان الکفایة» اوگزیدهٔ تحویل سنی‌الموالید ابومعشر است باافزودگیها (کشف الظنون). بنگرید: کشف‌الظنون ۱ : ۲۴۰ ـ هدیة العارفین ۱ : ۸۰ ، ۲۵۱ ـ گاهنامه ۱۳۰۷ : ۱۱۷ ـ تاریخ ریاضی دکتر مصاحب : ۲۷۳ چهار مقالهٔ عروضی، حواشی قزوینی : ۱۹۹ـ ۲۰۱ .

2342ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۰۸۷۹ سدهٔ **۷ ـ ۸**، درفهرست بعنوان «ترجمهٔ احکام تحویل سنی الموالید » از احمد سجزی آمده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

ترجمهٔ احکام موالید = احکام . . .

ترجمهٔ الاختصاص

متن از شیخ مفید، محمد فرزند محمد در گذشتهٔ ۴۱۳ ، که خود گرفته شده از کتاب « الاختصاص » ابوعلی که بروزگار صدوق (م۳۸۱) میزیسته است، مفید آنرا دره‌العیون والمحاسن» خود گنجانیده. این‌بخش دراحکام و ستاره‌شناسی است . و مترجم ناشناخته و از شاگردان محمد باقر مجلسی (م۱۰۳۰) است. **آغاز :** بدانکه هرگاه مقارنهٔ زهره با مریخ دریك برج اتفاق افتد .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۵۸ .

2343ـ **مجلس** ۹/۵ خویی : باتاریخ **۱۱۲۶** دردفتر (ص ۱۸۴-۱۸۶) [ف. مجلس ۷ : ۴۴] .

ترجمهٔ اربع مقالات بطلمیوس

دربخش ریاضی ص ۱۴۶ گذشت .

ترجمهٔ اساس الاحکام النجومیة

متن از ابو سعد فرزند منصور فرزند علی بندار دامغانی، ترجمه برای محمد ولی میرزا قاجار ، در هفت مقاله و سی باب . **آغاز :** جواهر حمد و ستایش بیرون از اندازهٔ وهم و قیاس سزاوار نثار بارگاه حکیمی است .

2344ـ **ملك** ۳۳۳۱ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۲۲۸گ ۱۸س [ف. ملك : ۱۲۷] .

ترجمهٔ اسرار النجوم

متن آن را كه در صد بند است نادرست ازارسطو پنداشته‌اند كه برای اسكندر ساخته ، و چند تحرير ازآن در دست هست كه « مقالة فی احكام النجوم» خوانده شده ، و «صد باب اسكندری » نيز خوانده ميشود . ترجمه از نگارندهٔ «مفاتيح المواليد» و « ترجمهٔ شصت باب» و جز آنها : محمد اكبر فرزند نصرالله ميرزا فرزند شاهرخ شاه فرزند رضا قلی ميرزا فرزند نادرشاه‌افشار، بنام اردشيرميرزای قاجار نگارنده در اين كتاب تاريخ تولد خودرا صفر ۱۱۹۸ وديدن‌ستارهٔ گيسودرازرا بسال۱۲۲۲ ياد كرده است . **آغاز** : سپاس و منت وجودی را كه واجب الوجود است . . . اما بعد ، چنين گويد محمد اكبر . . .

بنگريد : ف. مشار : ۹۵ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۴، ۹۵۵ و ۶ : ۲۱۶۰ .

2345 ـ **دانشگاه** ۱/۳۳۸۶ : نسخ تصحيح شدهٔ خود نگارنده ، با حاشيه‌هايی از همو ، و درآن تاريخ تولد خود را صفر۱۱۹۸ (ص۱۱۳) ياد كرده است (ص۱ـ۲۰۳) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۴] .

2346ـ **دهخدا** ۲۸۹ : نستعليق علی اكبر سمنانی، در**۱۲۵۴** [نسخه‌ها ۳: ۳۹۰].

2347ـ **دانشگاه** ۱۱۸۵ : نستعليق هاشم موسوی هروی، يكشنبهٔ غرهٔ صفر **۱۲۶۹** برای شاهزاده محمد رضا ميرزا [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۶۰] .

ترجمهٔ اسرار النجوم

متن از ابومعشر بلخی درگذشتهٔ ۲۸ رمضان ۲۷۲ . ترجمه از ناشناس. **آغاز**: حمدله ... امابعد اين چندكلمه‌ييست ازداسرار، ابی‌معشر بلخی‌دراحكام نجوم، بدانكه هبوط بودن‌كوكب است محبوس .

بنگريد : كشف الظنون ۱ : ۸۴ ـ هدية العارفين ۱ : ۲۵۱ .

2348 ـ **الهيات** ۱/۱۹ د : نستعليق سدهٔ **۱۳**، (۱پ ـ ۳۱ر و ۱۱۲پ ـ ۱۲۴ر) آغاز برابر نمونه [ف . الهيات ۱ : ۲۱۶ و ۲ : ۱۴۸] .

2349ـ**سپهسالار** ۳/۸۲۴۶: نستعليق تاريخ ياد نشده، [ف. سپسالار ۳ : ۳۹۸] .

ترجمة البارع فی احكام النجوم

متن از ابوالحسن‌علی فرزند ابی‌الرجال شيبانی‌قيروانی، درهشت جزء، ترجمه‌ازفرهنگ فرزندوصال شيرازی (۱۲۴۲ـ۱۳۰۹) وميرزا محمد امين فرزند محمد رضا موسوی خراسانی بدستور فرمانروای فارس. دو جزء اين كتاب را فرهنگ بفارسی در آورده بود كه درگذشت و آنچه مانده بود را ميرزا محمد امين بفارسی برگردانيده است .

بنگريد : كشف‌الظنون ۱:۲۱۷ ـ ذريعه ۹: ۸۲۹ ـ المآثر والآثار: ۲۰۶ـ آثارالعجم ۳۵۴ ـ فارسنامه ۲ : ۱۵۰ .

2350ـ**تهران، اصغرمهدوی** ۱۶۰: نستعليق اورنگ فرزند فرهنگ فرزند وصال شيرازی، در **۱۳۰۵** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

ترجمهٔ تقويم پيغمبر

ناشناخته. **آغاز**: اين ترجمهٔ تقويم است كه حضرت سيد كائنات. . . محمد . . . وضع كرده است... روز اول از هلال . . . در آن روز آدم را خلق كرده است .

2351ـ دانشگاه ۱۹۹۷/۳ : نستعلیق رضا علی ج ۱۰۸۳/۱، (۲۷ر-۲۹پ). [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۵] .

ترجمهٔ تقویم المحسنین = تقویم ...

ترجمهٔ ثمرهٔ بطلمیوس = شرح ثمره

ترجمهٔ حدیث معلی بن خنیس

گویا از فیض کاشانی محمد فرزند مرتضی (۱۰۰۷-۱۰۹۱) این خبر دربارهٔ نام سی روزماه پارسی است، وخواص این روزها و وقایعی که در آنها رخ داده است. متن عربی آن در «السماء و العالم بحار» مجلسی چاپ شده، معلی بردهٔ حضرت صادق بوده، واینگونه تقویم ریشهٔ زردشتی دارد. **آغاز:** ستایش و سپاس بیقیاس خداوند زمین و آسمان را ... چنین روایت کرده معلی ...

بنگرید: ذریعه ۸۵۳:۹ – فوایدالرضویة ۶۳۲ – هدیة الاحباب : ۲۳۳ – مؤلفین مشار ۵ : ۷۹۹ – آتشکدهٔ آذر : ۲۴۵ – تذکرهٔ حسینی : ۳۲۲ .

2352 ـ دانشگاه ۳۱۴/۱ : نستعلیق میان سالهای ۱۰۶۱ - ۱۰۷۶ (۱پ-۱۵ ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۸۵۵] .

ترجمهٔ شصت باب

متن منسوب به ارسطو که گویا برای اسکندر نگاشته، ترجمه ازمحمد اکبر که تاریخ تولد خود را در «ترجمهٔ اسرارالنجوم: ۲۵۷» صفر ۱۱۹۸ یادکرده است. بندهایی ازمتن را درشصت باب آورده وسپس بفارسی برگردانیده و درپایان یك خاتمه آورده، و بنام مظفر علی میرزا قاجار ساخته است. **آغاز :** حمدله ... اما بعد، چنین گوید ... محمد اکبر بن نصرالله بن... که حسب الخاطر فرزند اغر مظفر علی میرزا کتاب «شصت باب» . . .

2353 ـ دانشگاه ۳۳۸۶/۲ : نسخ تصحیح شدهٔ خود نگارنده، ازسدهٔ ۱۳ (ص۱۰۵-۲۲۸) باحاشیه‌هایی ازخود او، همراه «ترجمهٔ اسرارالنجوم» او [ف دانشگاه ۱۱: ۲۳۸۴] .

ترجمهٔ صور الدرج

منسوب به تنکلوشاه بابلی. آقای تقی‌زاده درگاه شماری مینویسد : درهنگام ترجمهٔ کتاب توکروس Teucros از پهلوی بعربی که به کتاب « الوجوه و الحدود » معروف شده نام نگارنده که مردیست یونانی به‌تنکلوش، تینکلوش طینقروش برگشته است، و این تنکلو شاه بابلی یقیناً همان توکروس یونانی است. این ترجمه شایدازهمان «الوجوه‌والحدود» توکروس‌یونانی باشد. متن عربی این‌کتاب در فهرست خدیوی بخش ستاره شناسی و ریاضی ، شناسانده شده و بگفته آقای تقی‌زاده نسخه‌ای ازآن درلیدن و نسخه‌ای دیگر درلنین‌گراد و سوم در یکی از کتابخانه‌های شخصی تهران هست. واین نام‌را دارد: **صورالدرج** و الحکم علیها لتنکلو شاه البابلی القوفانی بترجمة ابن وحشية . چند ترجمهٔ فارسی از این کتاب در دست هست که کهنه‌ترین آنها نسخهٔ ۲۵۲ خویی‌مجلس است که گمان میرود از سدهٔ پنجم یا ششم باشد . در انتساب ترجمهٔ عربی «صورالدرج» به‌توکروس یونانی و تنکلو شاه بابلی سخن است ، چه برسد به برابری ترجمهٔ فارسی موجود با «صورالدرج» که خود مورد تأیید قرار نگرفته است (عبدالحسین حائری). در « عیون الانباء ۲ : ۳۰ » برای فخر رازی «کتاب تنکلوشاه» « یاد شده **آغاز :** حمدله . والصلاة و السلام علی رسوله محمد و آله الطاهرین ، بر رأی ارباب خرد پوشیده نماند که فرمان پادشاه

مشرق و مغرب خلدالله سلطانه رسید بکمترین بندگان تاکتاب تنکلوشای بابلی را مطالعه کند تاهرسخنی که دراین‌کتاب برمز نبشت‌گشاده .

بنگرید: گاه‌شماری: ۳۱۷ - سبك‌شناسی۱: ۱۸-ف مجلس۹: ۴۱۲، ۹۵۵عیون‌الانباء۲: ۳۰

2324ـ **مجلس** ۲۵۲خویی: نسخ**۱۰۹۲** آغاز برابر نمونه، ۲۰۰ص ۱۵س [ف . مجلس ۷ : ۴۱۲] .

2355ـ **مجلس** ۱۸۹۲/۱: تاریخ یاد نشده، با تاریخ **۱۰۷۳** در دفتر (س ۱۵۸ - ۲۱۵) آغاز برابر نمونه ولی‌کوتاهتر ازنسخه مجلس ۲۵۲ است . [ف . مجلس ۹ :۵۶۵].

2356ـ **دانشگاه**۲۱۹۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، درفهرست بعنوان «رسالهٔ تنکلوشا» آمده ، در سه فصل : ۱ ـ در اثبات طلسمات ۲ـ در کیفیت استعمال طلسم ۳ ـ در پدیدکردن و مستور داشتن قدما مراین علم را سپس صورتها و خاصیتهای هردرجه ازدرجات البروج در دوازده برج [دانشگاه ۹ :۸۷۶].

ترجمهٔ صورالکواکب

متن از عبدالرحمان صوفی رازی (۲۹۱ ۳۷۴ یا ۳۷۶) (بنگرید : اسطرلاب) ترجمه از حسن فرزند سعد قاینی ، برای ابوالفتح منوچهرخان ، به سال ۱۰۴۱ ساخته است .
آغاز: سپاس وستایش ازعدد و حساب افزون لایق و سزاوار مبدعی است‌که پردهٔخفا ونیستی درچهرهٔ مبدعات .

بنگرید: کشف الظنون۲ :۱۰۸۴ـ هدیة العارفین ۱ : ۵۱۴ .

2357ـ **فهرست** بلوشه ۷۷۳ : نوشتهٔ **۱۰۴۱**، [ف. سپهسالار ۵ : ۲۹۲].

2358 ـ **قاهره** ، **دارالکتب** ۹ م میقات فارسی: نسخ عبدالله فرزند محمد شریف عبدالرب سمنانی، در ۲۷ع۱/**۱۰۴۳**، ۱۳۶ گ ۲۷س آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۸۷ و ف. الوصفی : ۱۰۸] .

2359 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نسخ علی فرزند فتاح حسینی الهوت فهات (؟) **۱۰۷۵**، باتصاویر نجومی، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۱۶] .

ترجمهٔ صور الکواکب

متن ازعبدالرحمان صوفی (۲۹۱-۳۷۴ یا ۳۷۶) (بنگرید: اسطرلاب) ترجمه ازلطف الله مهندس فرزند استاد احمد معمار لاهوری ، ازخاندان معماران سبك مغولی هند که «سحر حلال » خود را بسال ۱۰۷۰ نگاشته است (بنگرید : رسالهٔ احمد معمار :۱۷۵)

2360ـ **برلین** (۳) ۳۳۳ : تاریخ یاد نشده [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۳] ۷۹ گ ۲۴ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۸۶هست [فیلمها ۱ : ۵۰] .

ترجمهٔ صور الکواکب

متن‌ازابوالحسین‌عبدالرحمان صوفی‌رازی (دیده‌شود:اسطرلاب)که آنرا « صورالسمائیه » نیز می‌خوانند . ترجمه از خواجه نصیرالدین طوسی درگذشتهٔ ۶۷۲ (دیده شود: بیست باب) که در دوشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ ۶۴۷ بانجام رسیده
آغاز: الحمدلله حمد الشاکرین... این‌کتاب صور کواکب است که با لتماس بعضی دوستان ازتازی بپارسی کرده میشود .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۱۴ ـ نسخه‌ها ۱: ۲۰۵ ـ ف . سپهسالار ۵ : ۲۹۲ .

2361ـ **استانبول** ایاصوفیه ۲۵۹۵: بخامهٔ خود مترجم، خواجه نصیر طوسی ، دو- شنبهٔ۲۵ ذیقعدهٔ**۶۴۷**. باامضای الغ‌بیك فرزند

شاهرخ وتملك‌سلطان احمد جلایر، با۶۹شکل زیبا، ۱۳۴گ، خصوصیات این‌نسخهٔ نفیس را عباس اقبال یادداشت کرده و در [نسخه‌ها ۱ : ۲۰۵] بچاپ رسیده است.

2362ــ **رضوی۲۳** ریاضی : نستعلیق **۱۰۶۳** ، بدو واسطه از نسخهٔ خط نگارنده گرفته شده است، ۱۳۴گ ۲۳س [ف . رضوی ۳ : ۳۰۶] .

2363ــ **مجلس**۱۹۶: نستعلیق **۱۰۸۶** با۸۴ شکل و جدول، ۲۱۳گ ۱۷س. **آغاز:** ...این کتاب صورالکواکب است که بهالتماس بعضی دوستان ازتازی بپارسی کرده میشود، به توفیق‌الله. در فهرست ازنگارنده نامبرده نشده است [ف. مجلس ۲ : ۱۰۷] .

2364ــ **ملك** ۳۳۵۹: شکسته نستعلیق هاشم منجم ، آدینهٔ ۲۰ع۲/**۱۲۷۹** درمشهد ، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴گ۲۱س [رؤیت] .

ترجمهٔ صورالکواکب

متن ازعبدالرحمان صوفی رازی (۲۹۱ ـ ۳۷۴ یا ۳۷۶) (بنگرید: اسطرلاب)که برای عضدالدوله نگاشته بود، و بنامهای: الکواکب الثابته ، الکواکب والصور ، صورالبروج ، الکواکب یاد شده است . ترجمه ناشناخته .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۰۸۴ ـ هدیة العارفین ۱ : ۵۱۴ ـ فهرست ابن ندیم ۳۹۵ـگاهنامه۱۳۰۷:۱۱۹ـ استوری۲:۴۲.

2365ــ **پاریس** S.P.۱۵۵۱ (بلوشه ۷۷۳) : نسخ و نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۴۶گ۱۰س،گزیده‌ایست ازآن . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۳۱۶ هست [فیلمها۱ : ۵۰]

ترجمهٔ رسالهٔ فتحیه

متن ازملاعلی‌قوشچی(بنگرید: حساب :۱۶۳)

در هیئت، ترجمه از معین‌الدین حسینی .

2366ــ**مدینه**، شیخ‌الاسلام‌عارف حکمة ۱۵ : ۳۸گ [نسخه‌ها ۵: ۵۰۱] ومتن عربی آن نیز درهمان کتابخانه به‌ش۵ع هست .

ترجمهٔ مجمل الاصول = اربع مقالات

متن ازکوشیار فرزند لبان باشهری ستاره شناس گیلی، درگذشتهٔ نزدیك۳۵۰. در چهار مقاله که درذریعه بعنوان « اربع مقالات » یاد شده : ۱ـ مدخل اصول این صناعت ۲ـ احکام عام ۳ـ احکام موالید وتحاویل ۴ـ اختیارات هریك مقاله در چند باب . ترجمه ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۰۷ و ۱۱ : ۷۱ـ تاریخ بغداد ، خطیب ۱۲ : ۴۹۲ ـ هدیة العارفین ۱: ۳۵۰ ـ کشف الظنون ۲:۱۶۰۴ـ استوری ۲ : ۴۲ .

2367 ــ **نجف** ، سید ابوالقاسم ریاضی موسوی : نوشتهٔ احمد فرزند محمد، ۲۱ع۱/**۷۲۵**، بقیهٔ نسب نویسنده را پاك کرده‌اند، در ذریعه بعنوان « اربع مقالات » یاد شده آغاز افتاده، مقالت ۲ـ دراحکام سنی العالم در ۱۲ باب ، ۳ـ احکام موالید و تحاویل ۲۱ باب ، ۴ـ اختیارات در ۳ باب [ذریعه ۱ : ۴۰۷] .

2368ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۴۲۸ : نسخ، ۱ع۱/**۷۹۲**، دبعی [نسخه‌ها ۵ : ۵۷] .

2369ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۸۹ : نستعلیق محمد اسحاق سدهٔ **۱۰** درهند [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

2370 ــ **دانشگاه** ۴۴۹۲ : نسخ عمادالدین‌محمودفرزندمحمدحسین‌حسنی‌حسینی نسابه، در۵/۳/**۱۰۵۶** یا **۱۱۵۶** . در چهار

مقاله، مقالهٔ یکم ۲۲باب و دوم ۱۲ باب وسوم ۲۰ باب‌وچهارم۳ باب و برخی‌بابها درچند فصل **آغاز:** الحمدلله کفی منته و افضاله ، و الصلاة علی... وبعد، چنین گویدابوالحسن‌کوشیار. . گردآورندهٔ این‌کتاب مجمل اصول است اندر علم احکام نجوم، ۹۸گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۸] .

2371 ـ **مجلس** ۲۱۵۳ : تحریری متوسط حسین‌فرزند محمدعلی تبریزی، دد۱۵ ع۱/**۱۰۵۹** درشهر اصفهان، شکلها در متن و هامش شنگرف ، درفهرست آمده: از سبك آن پیداست که مترجم منتهی درسدهٔ هشتم میزیسته است ، شمارهٔ بخشها در فهرست یاد نشده ، **آغاز:** الحمدلله کما هواهله و الصلاة والسلام ۷۸ص۲۱ ـ ۲۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۲۰] .

2372 ـ **الهیات** ۱/۴۲۸ د : نسخ **۱۲۳۲** (۱د ـ ۴۶د) ، آغاز اندکی افتاده ، ترجمه‌ایست درچهار مقاله، ودرآن ازدوکتاب دیگر او : زیج جامع و بالغ یاد شده است . **آغاز:**... مقالهٔ اول درمدخل نجوم براحوال کلی آن، مقالهٔ دوم دراحکام سنی العالم [ف . الهیات ۱ : ۲۹۸] .

ترجمهٔ المدخل الکبیر الی علم احکام النجوم

متن از ابومعشر بلخی ، در گذشتهٔ ۲۷۲ (دیده شود: احکام اتصالات ، احکام موالید) برای ابوجعفر احمد فرزند محمد مولا امیر ـ المؤمنین ساخته است . ترجمه وگزارش ازعلی محمد فرزند محمد صالح نیشابوری ، برای محمد ولی‌میرزای قاجار درغرهٔج۱/ بدان‌آغاز ودر۱۹رمضان همانسال ۱۲۳۱ بانجام رسانیده است. درهشت مقاله و هر مقاله در چند فصل . مقالهٔ یکم در شش فصل. **آغاز :** ستایش و ثنا مخصوص خداوندیست که آفریده است آسمانها را باآنچه درآنهاست ازامور عجیبه.

بنگرید : کشف‌الظنون۲ : ۱۶۴۳ـ هدیة العارفین۱ : ۲۵۱ .

2373ـ **مجلس** ۵۲۴۷ : نستعلیق بخط نگارنده، ۱۹ رمضان۱۲۳۱، آغازبرابرنمونه ۲۲۵گ ۱۶س [رؤیت] .

2374ـ **فرهاد معتمد** ۲۱۲: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۸ ذیحجهٔ **۱۲۳۱** در مدرسهٔ نوابیهٔ مشهد، در هشت مقاله و آغاز برابر نمونه، در فهرست از مترجم یاد نشده و آمده : استوری (۲ : ۳۹ و Xli) از این ترجمه یاد نکرده است [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۳] .

ترجمهٔ المدخل الکبیر الی علم احکام النجوم

متن از ابومعشر بلخی، درگذشتهٔ ۲۷۲. ترجمه از ناشناس .

2375ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۹۶۴: نوشتهٔ**۶۸۵**درفهرست‌تنها:المدخل‌ابومعشر‌بلخی یادشده بدون نشانی بیشتر [نسخه‌ها۴:۶۵۶].

ترجمهٔ المدخل = شصت باب

ترجمهٔ مسائل قصرانی

متن عربی ازابویوسف یعقوب فرزند علی قصرانی رازی زنده در سدهٔ سوم ، در دوازده باب (چلبی ۲ : ۱۶۶۹) در ستاره شناسی ، ترجمه از سید داود فرزند میرزا مهدی فرزند هدایةالله حسینی اصفهانی خراسانی (۱۱۹۰ ـ ۱۲۴۰) . **آغاز :** ستایش برای خدا صاحب خصلتهای نیکو و قوهٔ غالب و دلیلهای روشن، حمد میکنم.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۵۱۳ ـ گفتار ستوده درگاهنامه ۱۳۱۰ : ۸۵ ۱۳۱۱ : ۱۸۳ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۶۹ .

2376 ـ **سپهسالار** ۶۵۲ : نستعلیق محمد کاظم فرزند ملاصادق رازی فراشخانه‌یی در۱۷ ذیحجهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست آمده: مترجم ناشناس، ۲۴۱گ۲۱ س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۲۶] .

2377 ـ **الهیات** ۱۹/۲ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۲پ ـ ۱۱۲ر) انجام افتاده ، و در فهرست مترجم (داود) نامی یاد شده است . [ف. الهیات ۱ : ۲۱۶] .

2378ـ **اهواز**، سید محمد جزائری: تاریخ یادنشده، مترجم درپایان نسخه‌شناسانده شده است [یادداشتهای برادرم ، منزوی] .

ترجمهٔ المسائل قصرانی

متن از ابو یوسف فرزند علی قصرانی ، ترجمه ناشناخته .

2379- **بغداد**، معهدالدراسات‌الاسلامیة ۱۱: نستعلیق محمدعلی حسینی تفرشی،۱۲۴۴، [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۶] .

ترجمهٔ موالید و تحاویل سنی

الموالید = احکام الموالید . . .

ترجمهٔ نقشهٔ بزرگ

ازعلی بخش قاجار فرزند اسکندر فرزند عباس میرزا ولیعهد . گفتاریست در گزارش دو دائرهٔ مسطحه‌ازنقشهٔ طرفین‌کرهٔ زمین ومباحثی در بارهٔ اوضاع جغرافیائی و سیر ستارگان و پاره‌ای ازاصطلاحات علم‌هیئت. **آغاز**: مقصوداز ترسیم این دوائرکه عبارت ازنقشهٔ طرفین‌کره باشد، نمودن محل‌ظاهر ومرئی‌ثوابت‌درآسمان.

2380ـ **تهران، ملی**۴۱۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۱۶گ۱۰س [ف. ملی ۱: ۳۹۹].

ترجمه و شرح ثمرهٔ بطلمیوس =

شرح . . .

ترجمهٔ هیئت = هیئت

تسخیرات کواکب

از محمد فرزند سراج الدین سکاکی (دیباچه). درتسخیرکواکب واجنه وعلوم غریبه است. **آغاز**: شکر وسپاس وستایش مرخدایرا که آفریدگار طبایع .

2381ـ **ملك** ۶۵۰۰ : نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه، نام نگارنده دردیباچه آمده، باعنوانهای: تسخیرآفتاب، تسخیرمشتری تسخیر زحل، مریخ، زهره. . . تسخیر هیطاش و جز اینها، ۲۷گ [رؤیت] .

2382 ـ **ملك** ۶۴۹۹/۲ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، نسخه در تسخیر عطارد افتاده [رؤیت] .

2383ـ **سپهسالار** ۶۳۱/۴: نستعلیق مسیح نوری ، باتاریخ **۱۲۵۶** دردفتر (۱۱۲ر ۱۲۷پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۷۴ و ۴۳۴] .

تسطیح اسطرلاب = رسالة فی ـ

تسطیح الاسطرلاب

از غیاث‌الدین منصور شیرازی (بنگرید : مفتاح المنجمین‌درهمین‌بخش) گفتاریست در ده فصل و یك خاتمه، **آغاز**: ای حکیمی‌که اشعهٔ آفتاب وجوب وجود توازثقبهٔ عضادهٔ اسطرلاب حکمت تو برصفحهٔ امکان بتابد .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۹۱.ـ الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة، گورگیس عواد : ۱۶۷ .

2384ـ رضوی ۹۰ ریاضی : نسخ بی‌تاریخ، درفهرست نگارنده دشتکی دانسته‌شده، ۵۷گ ۱۵س [ف. رضوی ۳: ۳۲۸].

تسهیل تعدیل معدل قمر = تعدیل معدل قمر

تسهیل التقاویم

از عبدالکریم منجم .

2385ـ مشهد، فرخ ۴۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

تسهیل الزیج

از دوست محمد منجم خراسانی ، ازروی «زیج محمد شاهی» بسال ۱۲۰۶ درسه مقاله ساخته است. نام‌کتاب و نگارنده و زیج محمد شاهی و تاریخ نگارش در دیباچه آمده است. **آغاز**: شکر و سپاس زیاده از حد و قیاس سزاوار احد لایزالیست‌که سیاحان اقالیم .

2386ـ **الهیات** ۵۴۹/۱ د: نستعلیق ۲۷ رمضان **۱۲۰۶** در کرمانشاه (۱پ‌ـ۳۱د) آغاز برابر نمونه ، سپس«تقویم» گویا از همو [ف. الهیات ۱ : ۳۲۳] .

2387ـ **الهیات** ۲۱۹ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** باتاریخ**۱۲۳۰** درهامش نسخه، درفهرست آمده: زیج محمد شاهی درسه مقاله از «دوست منجم خراسانی» ساخته ۱۲۰۶ ، ۲۲۳ گ ۱۹ ـ ۲۳س [ف . الهیات ۱ : ۷۳] .

تسهیلات زیج عمادی

بامقدمه‌ای و سپس جدولهایی‌که از «زیج الغ بیگ» گرفته شده است.

2388ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۰ میقات فارسی : نوشتهٔ نظام‌الدین احمد در۲۵ رمضان **۱۰۷۳**، ۲۲۲گ [مخطوطات ۱ : ۹۸] .

تسهیل زیج محمد شاهی

زیج محمد شاهی ازسید نعمت‌الله شوشتری است‌که در ۱۱۴۰ساخته. ناشناخته، بیشترکتاب پس ازدیباچه جدولهایی‌است‌که از «زیج محمد شاهی»آورده شده است. **آغاز**: درمعرفت روش ستارگان ومواضع ایشان درطول و عرض ، در معرفت تعدیل الایام .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۰۱ و ۱۲ : ۸۸.

2389ـ **سپهسالار** ۶۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، نسخه ناقص است ، ۲۶۲ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۳۶] .

2390ـ **سپهسالار** ۶۷۴ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۲۵۲گ۱۷س [ف. سپهسالار ۳: ۴۳۶].

تسهیل القمر = تعدیل معدل القمر

تشریح العوالم

در نجوم ، که بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) نگاشته شده است .

2391ـ **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۴۹۸ : [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۶] .

تصحیح جدول ودستورالعمل = دستور العمل و تصحیح جدول

از محمود فرزند محمد فرزند قاضی‌زادهٔ رومی، مشهور بمیرم ، درگذشتهٔ ۹۳۱. گزارش «زیج الغ بیگ» است که بدستور ابوالفتح سلطان بایزید فرزند سلطان محمدخان ساخته، و در رجب ۹۰۴ بانجام رسیده است . **آغاز**: تبارك الذی له ملك السموات و الارض و ما‌ـ بینهما ... حکیمی واجب العطیة که به‌مقتضای تقدیرات باهره

2392ـ **حمیدیه** ۸۴۸: نسخ خود میرم درهمان تاریخ نگارش، نویسانندهٔ سلیمان دری

موقت جامع ابوالفتح سلطان محمد خان . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۸۵] .

2393 ـ **قاهره ، دارالکتب** : ۲۰۱ میقات فارسی : نوشتهٔ درویش احمد **۱۰۸۷** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست « دستور العمل وتصحیح جدول» آمده [مخطوطات ۱: ۱۴۱].

2394 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۴۳۴۶ س : نوشتهٔ **۱۰۹۳** ، آغاز برابر نمونه یاد شده درفهرست «تصحیح جدول...» آمده، ۱۵۴ گ [مخطوطات ۱ : ۹۸] .

2395 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱۵۰ ریاضیات تیمور : نسخ بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست « دستور العمل و تصحیح جدول» آمده‌است، ۳۱۸ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۱۴۲] .

2396 ـ **استانبول جارالله** ۳۴۲ : فیلم آن دردانشگاه ش ۲۳۴۲ هست [فیلمها ۱ :۸۵].

2397 ـ **حمیدیه** ۸۴۹ : فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۸۵].

تصحیح زیج الغ بیگ = مفتاح المنجمین

تطبیق سالهای یزدگردی بسالهای هجری

ازمولانا بطلمیوس‌الزمانی محمد باقر مد ظله‌العالی .

2398 ـ **تهران ، ادبیات** ۱۸/۱۵۹ حکمت: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** (۲۴۰پ ـ ۲۴۲ر) زدین، درصفحهٔ عنوان آمده: مجموعه بخط آخند صدرا رحمه‌الله است [ف. ادبیات ۲: ۴۵] .

تطبیقیه = رسالهٔ . . .

از میرزا عبدالغفار منجم باشی (۱۲۵۹ - ۱۳۲۶)(دیده‌شود: آسمان: ۲۰۳) پس‌ازدیباچه وذکرمطالب کلی جدولهایست درتطبیق‌سالهای هجری به‌میلادی و سپس تا دو هزار سال پیش ازمیلاد این گفتار درتهران ۱۳۲۱ بچاپ‌سنگ رسیده است. **آغاز** : حمدله. والصلاة والسلام علی... و بعد ، چنین گوید حقیر عبدالغفار که چون دیدم غالب مترجمین .

بنگرید : مشار : ۴۲۸ .

تعدد عوالم

متن ازفن‌تنل فرانسوی، ترجمه ازعلیقلی فرزندمحمدباقر کاشانی. نگارش درسدهٔ نوزدهم میلادی و ترجمه در ۱۲۸۸ انجام گرفته . گفتاریست در ستاره شناسی و بشیوهٔ پرسش و پاسخ میان حکیم و میزبان و مهمترین مسائل این دانش را در سدهٔ ۱۹ مورد گفتگو قرار داده است. **آغاز** : نظر باینکه نجوم علمیست که ازآن بایست عوام وخواص استحضار کامل.

2399 ـ **تهران، ملی** ۳۰۳ف: نستعلیق ۱۳ع۱/**۱۲۸۸**، ۱۱۹ گ ۹ س [ف. ملی ۱ : ۲۹۶] .

تعدیل معدل قمر = تسهیل تعدیل

ازعماد فرزند جمال بخاری، که بروزگار الغ‌بیگ بدان‌آغازوبروزگار ابوسعیدگورکانی درسمرقند بانجام رسانده است، ودرآن اززیج الغ بیك وتحریرطوسی وثمره وشجرهٔ بطلمیوس نقل‌میکند. **آغاز**: حمدله. امابعد، چنین‌گوید اضعف عباد... عمادبن‌جمال‌البخاری، که چون افلاطون زمان... الغ بیك سلطان .

2400 ـ **دانشگاه** ۲۶۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، با یادداشت ۱۰۸۳ ، دیباچه‌ایست در پنج

صفحه ونیم و سپس جدولها، آغاز برابر نمونه ۵۶ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۶۳] .

2400 ـ سپهسالار ۶۸۶/۳ : نسخ عطاالله فرزند محمد زکی منجم سپاهانی ، در ۲۹صفر ۱۱۷۶ (گ۸۷ ـ ۱۵۳) سه صفحه دیباچه وسپس جدولهاییست ، آغازبرابر نمونه [ف، سپهسالار ۳ : ۴۴۸] .

2402ـ قاهره، دارالکتب۱۰۲ زکیه: بی‌تاریخ در فهرست آمده : طریقهٔ استخراج تعدیل معدل قمر (مؤدب عمادی) بنابر آنچه در نسخه آمده است. سپس تعدیلهایی است از غیاث الدین جمشید [ف. مخطوطات ۲ :۱۳].

تعدیل معدل القمر = تسهیل . . .

ناشناخته .

2403 ـ سپهسالار ۶۲۲ : نسخ سدهٔ ۱۰ ، گویا در سدهٔ نهم در سمرقند نگاشته‌شده باشد ، جز چهار صفحهٔ آغاز همه جدولهای زیجی است ، **آغاز :** طریقهٔ استخراج تعدیل معدل قمر ازاین جدول در ساعتی معین آنست که (پس از دو صفحه) مثالش در نصف النهار اول محرم سنهٔ احدی و سبعین و ثمانمایه [ف. سپهسالار ۳ : ۴۴۸] .

تعریف ستارهٔ زهره = زهره و حرکت آن

تعلق روزها به کواکب

درهشت فصل (ساعت نامه) **آغاز :** . . . لاحول ولا قوة الا بالله العظیم . این رساله در دانستن آنکه هرروزبکدام‌کوکب متعلق است، و درهر ساعت نظر بکدام کوکب است، ورنگ و الوان هرکوکب . . . و در هرکوکب بحساب سال و ماه و روز وساعت چه مقدار است . . . فصل بدان اسعدك‌الله هرچه زحل‌است اوبآسمان هفتم میتابد .

2404ـ دانشگاه ۳۳۸۲/۳: نستعلیق ملا محمد صالح ، نزدیك **۱۰۹۷** (ص ۴۲ ـ ۴۴) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۸۱]

التفهیم لاوائل صناعة التنجیم

از ابوریحان بیرونی، محمد فرزند احمد (۳۶۲ ـ ۴۴۰) برای ریحانه دختر حسین خوارزمی، بسال ۴۲۰، درمقدمات‌هندسه وهیئت و ستاره شناسی نگاشته است ، از او « تفهیم » دیگری‌بعربی دردست هست ودراینکه‌کدامین‌را نخست‌نگاشته ودیگری‌ترجمه‌است‌گفتگواست . دیده‌شود.مقدمهٔ چاپ ۱۳۱۷خ ازجلال همائی بنگرید: ذریعه ۴: ۳۶۲ـ نامهٔ دانشوران ۱ : ۴۳ ـ ف . مشار : ۴۳۹ ـ مؤلفین مشار ۵: ۲۸۰ ـ پیشگفتار جلال همایی بر چاپ ۱۳۱۷ ـ استوری ۲ : ۴۴ ـ پیام نوس ۴ :ش ۹ : ۵۲ .

2405 ـ مجلس ۲۱۳۲ : نسخ جلی محمد فرزند جودابی، پنجشنبهٔ ۶صفر **۵۳۸**، آغاز چهاربرگ افتاده، ۲۴۶ گ ۱۵س [ف . مجلس ۶ : ۱۰۸] .

2406ـ موزهٔ بریتانیا ۷۶۹۶ add نسخ‌آغاز رمضان**۶۸۵**، ۱۶۱ گ ۲۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۶۹۰ هست [فیلمها۱: ۵۷ و راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۳] .

2407 ـ سپهسالار ۶۶۴ : نسخ سدهٔ **۱۲**، در پایان جدول‌هایی بعربی دارد، ۱۲۱ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۸۶] .

2408ـ دانشگاه۳۷۲۲: نسخ امامقلی فرزند علی اکبر سیرجانی ، ۴محرم **۱۲۴۷** ، آغاز اندکی افتاده ، ۱۲۱ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۱] .

2409ـ دانشگاه ۳۷۵۲/۳ : نسخ و نستعلیق نزدیك ۱۲۷۰ (ص ۱۱۶ ـ ۱۵۸) بخشی ازآن‌است [ف. دانشگاه ۲۷۴۸:۱۲].

2410 ـ مجلس ۲۱۳۱ : تحریری روشن شاهرخ فرزند اسکندر گشتاسب منجم فارسی کرمانی، در۶صفر۱۲۹۳ در شهربمبئی ازروی نسخهٔ دستور سهرابجی‌که در۶۲۸ یزدجردی نوشته شده بود، ۳۵۸ ص ۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۱۰۷].

2411ـ ملك ۳۲۵۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۳۹ گ ۱۹س [ف. ملك : ۱۶۰].

التفهیم درمعرفت استخراج تقویم

از مظهر الدین محمد فرزند بهاء الدین علی قاری، ازسدهٔ دهم ، که زیج صغیر مظهری را در ۹۶۰ نگاشته است . در دیباجه آمده : پس از اتمام « زیج مظهری » آغاز بنگارش «انیس المنجمین» در دوازده جلد کرده و این کتاب یکی‌ازمجلدات دوازده‌گانهٔ‌آنست‌که به‌ «التفهیم‌در...» نامیدم ، در دوازده فصل و یك خاتمه. **آغاز:** حمدله . والصلاة علی خیرخلقه

2412 ـ مجلس ۲۱۳۳ : تحریری متوسط ۱۱۹۳، درفهرست به‌نقل ازدیباچه‌آمده این یکی از مجلدات دوازده‌گانه است، ۱۲۵ ص ۱۶س [ف. مجلس ۶: ۱۰۹].

تقسیم کره به‌سطوح مستوی

از آخوند ملا علی محمد اصفهانی معلم دارالفنون قدیم برای ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و بدستورعلیقلی میرزا اعتضادالسلطنه. پس ازچهار مقدمه و سه قاعده ، دیگرکتاب را جدولهای نجومی تشکیل داده است. و در آن میگوید : پیش از من تنها ابو سهل کوهی در این‌باره کتابی دارد. **آغاز:** الحمدلله والسلام علی عباده الذین اصطفی . . . اما بعد ، چون میل خاطر اشرف.

2413ـ مجلس ۲۱۳۸ : نسخ خوب نگارنده، در۱۲۷۴ برای فرهاد میرزا معتمدالدوله، آغاز برابر نمونه، ۱۵ص ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۱].

2414ـ سپهسالار ۶۹۳ : نسخ پایان سدهٔ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۵۶گ۲۱س [ف سپهسالار ۳ : ۴۹۰].

تقویم = رساله در معرفت ...

ازاحمد فرزند محمدمهدی‌شریف سپاهانی خاتون‌آبادی، از سدهٔ دوازدهم زنده‌در۱۱۲۶ ازو دوگفتار در این باره در دست هست : یکی بعربی درده‌فصل (دانشگاه۱/ ۲۵۷۱) که در مشهد خراسان ساخته، و دوم بفارسی ودرهشت فصل ، که از رسالهٔ یکم آنرا گزیده است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء و القمر... و بعد چنین‌گوید . . . احمدبن. . . که این مختصریست مفید در معرفت تقویم و منتخبی است از رسالهٔ ...

بنگرید: مؤلفین مشار ۱ : ۳۸۴ .

2415 ـ حقوق ۶۰/۲د : نستعلیق ۱۱۲۳ (۵۵ د ـ ۱۰۴د) آغاز برابر نمونه، باحاشیهٔ (منه سلمه‌الله) [ف. حقوق :۶۳].

2416 ـ ادبیات ۷۶/۱ د : نستعلیق محمد مهدی، در ۱۳۰۴ (ص ۲ ـ ۶۰) آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱ : ۱۳۴].

تقویم = رساله در دانستن . . .

از اسحاق فرزند یوسف‌گیلانی پزشك در یك مقدمه و سه باب و یك خاتمه. نام نگارنده در دیباجه آمده است . **آغاز :** حمد بیحد و درود بیعد احدی را میسزد که صفایح صحائف

افلاك ... اما بعد، این رسالهایست در دانستن تقویم خالی از تطویل .

2417ـ دانشگاه ۲۹۵۰/۷۵ : سدۀ **۱۱-۱۲** (ص۴۳۲ - ۴۳۹) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۲] .

2418ـ حقوق ۲/۱۱۱ج : نستعلیق پنجشنبۀ ذیحجۀ **۱۲۳۲** (۳۲۰ پ-۳۲۹ پ) آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۶۲] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

گویا از نجم الدین اسکندر حسینی آملی از سدۀ یازدهم که در هند میزیسته و به ستاره شناسی وعرفان وادب آشنا بوده است، دردوازده مرآت نگاشته است .

2419ـ ادبیات ۲۷۷/۳ جوادی : نستعلیق سدۀ **۱۱**، مؤرخ **۱۰۶۰** دراین مجموعه گوهر شناسی، مرآت الکرامه (عرفان) معرفت تقویم، مرآت التقی، مرآت الشروط همه از نگارنده هست [ف. ادبیات ۳ : ۴۳] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

از محمد اسماعیل تهرانی ازسدۀ سیزدهم گفتاریست دریك مقدمه و سه باب ویك خاتمه، که درشوال ۱۲۸۳ بانجام رسیده است. **آغاز:** حمدله. والصلاة و السلام علی خیرخلقه . . . اما بعد، این مختصریست که این اقل... محمد اسماعیل طهرانی در معرفت .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۰۲ .

2420ـ ملك ۶۲۳۴: ۲۱شوال**۱۲۸۳** نسخۀ اصل بخامۀ نگارنده با خط خوردگیها ، با مهر بیضی : عبده اسماعیل بن‌حسین که‌گویا از نگارنده باشد، [رؤیت] .

تقویم = رسالهای در . . .

از محمد حسین صبوری تبریزی صراف گوهر فروش، از سدۀ یازدهم ، برای پیر بداق خان پرناك و بنام شاه عباس صفوی ، در چهار فصل نگاشته است: ۱ــ درآنچه پیش از شروع تقویم دانستن آن لازم است ۲ ــ معرفت خصوصیات صفحۀ دست راست ۳ــ احوالاتی که قمریاکواکب ستەرا عارض‌میشود ۴ــ اختیارات (دیباجه) **آغاز:** حمد و ثنای معبودی را سزا است که این جملۀ مخلوقات را ازبرای انسان ...اما بعد، برکافۀ انام جمهور خواص .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۹۷ــ آتشکدۀآذر ۳۱ ــ دانشمندان آذربایجان : ۲۲۷ــ تذکرة الشعراء، غنی : ۷۹ .

2421ـ دانشگاه ۴۷۸۵/۱ : نستعلیق سدۀ **۱۱-۱۲** بامهر مؤرخ ۱۱۶۸ (۲ر-۴پ) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۷] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

ازمحمد حسین فرزندعبدالکریم تبریزی دریك مقدمه ودو مقاله: مقدمه درمعرفت تقویم مقالۀ ۱ ــ در معرفت روزهای هفته و تواریخ مشهورة و بروج و کواکب و تقویم ایشان و جز آنها، در هشت فصل ۲ ــ صفات منسوبات بروج و مقدار زمان، در سه فصل، وخاتمه در تعریف‌اختیاد. **آغاز:** حمدله...چنین‌گوید... محمد حسین‌بن ... که این رسالۀ مسودهایست در معرفت تقاویم لغوی و اصطلاحی کواکب و سایر اوضاع . . .

2422 ــ دانشگاه ۴۱۱۲ : نسخ غلامرضای حیران، سدۀ **۱۳-۱۴**، ۴۹گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۱] .

تقویم

ازقطب‌الدین‌عبدالحی‌زاهدی(مخطوطات) گویاهمان عبدالحی‌لاری‌نگارندۀ «حل‌المسائل»

است که «حل وعقده» خود را بسال ۱۰۱۷ به‌انجام رسانده و تا ۱۰۲۷ زنده بوده است .
آغاز: الحمدلله الذی خلق السماء . . .

2423ـ **قاهره، دارالکتب:** ۴۳۴۹ س : نستعلیق بی‌تاریخ ، سپس «حل و عقده» از همو، ۶۱ گ ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۱۰۲] .

تقویم = معرفت . . .

از نظام‌الدین عبدالقادرفرزندحسن‌رویانی لاهیجی شاگرد ملاعلی قوشچی، سدهٔ نهم، گویا درگذشتهٔ ۹۲۵ نگارندهٔ «زیج‌ملخص میرزایی». دریك مقدمه ودوباب: مقدمه در علامات تقویم باب ۱ـ علامتهاییکه تعلق بحروف جمل دارد، چهارفصل ۲ـ علامتهاییکه بحروف جمل اسامی کواکب دارد، دو فصل. خاتمه : درآنچه مدار احکام بدان باشد، هفت فصل. **آغاز:** الحمدلله العلی والصلاة . . . اما بعد ، این مختصریست درمعرفت تقویم، مشتمل بر... بنده عبدالقادر
بنگرید : گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۴۰ ـ ف . دانشگاه ۴ : ۸۹۵ ـ استوری ۲ : ۷۸ .

2424ـ **فاضلیه** ۴۸ ریاضی : نستعلیق **۱۰۴۹**، درفهرست‌گمان رفته‌است‌که این‌تاریخ تحریر نسخه و تألیف کتاب باشد و نگارنده عبدالقاهریادشده است، آغاز برابر نمونه،۱۲ گ۱۲ س [ف. فاضلیه ۱ : ۲۶۳] .

2425ـ **حقوق** ۳۰۲/۳ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۷۱پ ـ ۱۸۰ر) در پایان آمده : اتمت بمعرقهٔ جندق ... چاشت یوم الاحد ۲۶ شهر شعبان که شروع درکتابت شد ... بتاریخ ۲۰ شوال سنهٔ **۱۰۸۲** المذنب محمد شریف‌بن رستمعلی کفشگر ، آغاز نزدیك به نمونه [ف. حقوق : ۶۱] .

2426ـ **مجلس** ۲۷۹۴/۸ : نسخ‌نزدیك **۱۰۷۰** (ص ۶۴ ـ ۷۲) آغاز برابر نمونه [ف: مجلس ۱۰ : ۵۳] .

2427ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۴۸ : نستعلیق ۹صفر **۱۰۸۶** (۱۹۵پ‌ـ۱۹۹پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۸] .

2428ـ **دانشگاه** ۲۶۳۶/۵ : نسخ محمدحسین فرزند علاءالدین‌درزی ماز ندارنی نزدیك **۱۱۰۵**، آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۲] .

2429ـ **آصفیه** ۳۰۸/۲ : باتاریخ **۱۲۰۰** درشمارهٔ پیش ازآن، یك‌برگ ازانجام افتاده [ف. آصفیه، عثمان علی ۱ : ۶۵۸] .

2430ـ **سپهسالار** ۶۳۳/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۳پ ـ ۳۶پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۴۹۲ و ۵ : ۱۲۷] .

2431ـ **سپهسالار** ۶۳۴/۲: نستعلیق ۱۲۲۴ع/**۱۲۳۵** (۴۱پ ـ ۵۲پ) پایان‌افتاده [ف. سپهسالار ۳: ۴۹۲] .

2432ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۵۵۳/۳: نستعلیق‌آدینهٔ ۲۲شعبان**۱۲۴۴**، ناتمام [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲] .

2433ـ **تهران، ملی**۸۹۴ف: نستعلیق محمدزمان‌حسینی‌صفر**۱۳۰۷**،درفهرست‌نگارش ۱۳۰۷ و ساخته برای اعتضادالسلطنه یاد شده است. آغازبرابرنمونه [ف. ملی ۲ : ۴۲۹].

2434ـ **مدرسهٔ‌غرب همدان**۱۵۲/۲ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۹] .

تقویم = تقویم بطرز جدید

از ماطاوس ملکیانس، بنام‌مظفرالدین‌شاه قاجار و میرزا علی‌اصغرخان اتابك صدراعظم. تقویمی است بروش نوین سالنماهای اروپا و حوادث سال وتعطیلات واعیاد واوضاع‌کشورها ازوضع کلی جغرافیائی و سیاسی .
بنگرید : مؤلفین مشار ۵ : ۱۶۹ .

2435ـ **تهران، ملی**۷۵۷ف: نستعلیق **۱۳۱۸**، برای مظفرالدین‌شاه، ۱۸۴گ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۲۷۸] .

2436 ـ **رضوی** ۵۴۷۴ : تاریخ یاد نشده، برای سال ۲۰ ـ ۱۳۲۱، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۴۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۸] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

از محمود (محمد) سراج، درسه قسمت : نام نگارنده و شمارهٔ بخشها درآغازآمده است ۱ـ در معرفت بروج ۲ ـ ارقام جداول تقایم ۳ـ آنچه درباقی اوراق نویسند. **آغاز :** بعد از حمد و سپاس بیقیاس خداوند. . . اما بعد، چنین... محمد سراج که این‌رسالهٔ مختصریست در معرفت تقویم مشتمل بر سه قسمت .

2437 ـ **دانشگاه** ۲۵۲۳/۲ : نسخ مذنب شاعر، نزدیك **۱۲۷۱** (ص۱۵ ـ ۳۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۹] .

تقویم = رساله در معرفت . . .

ناشناخته .

2438ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۳: نستعلیق سدهٔ **۹** با تاریخ **۸۴۰** در دفتر (۱۰۹پ ـ ۱۲۱پ) گفتاریست در تقویم و اسطرلاب در دو باب : ۱ ـ معرفت تقویم، درده فصل ۲ ـ معرفت اسطرلاب، درده فصل. **آغاز:** حمدله.. اما بعد ، این مختصریست در معرفت تقویم و اسطرلاب مشتمل بر دوباب [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۳] .

2439ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی نوشتهٔ ۱۴ع۱/**۹۲۸** (۲۲۵ پ ـ ۲۳۳ ر) . **آغاز :** اما بعد ، این مختصریست در معرفت تقویم مشتمل بر سه قسم : قسم اول در معرفت بروج وکواکب [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۲] .

2440ـ **ملك** ۴۹۲/۹: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، اختیارات وتقویم‌است [رؤیت]

2441ـ **یزد**، علومی۴۴۶/۱: باتاریخ ۹ج۱/**۱۰۳۲** (جدول‌استخراج تقویم یکسالهٔ شمسی در یك ربع ساعت) است با یك دیباچه ویك جدول. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۶] گویا از محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی باشد .

2442 ـ **ملك** ۵۴۴۵ : نستعلیق محمد شاه قاضی، باتاریخ **۱۰۳۴** تا**۱۰۴۷** درجنگ مقدمه‌ای دارد در تعریف نقطه ، خط ، سطح ، جسم ، سطوح سپس مقالهٔ یکم در مبدأ تاریخ . **آغاز:** مقدمه هرچه قابل‌اشارت حسی‌بود اگر هیچ‌نوع قابل‌قسمت‌نباشدآن رانقطه خوانند... مقالهٔاولی درمعرفت مبدأسالهاوتواریخ‌ازاجرام سماوی ازهمه ظاهرترآفتاب وماهست [رؤیت]

2443ـ **مجلس**۲۷۹۴/۸: نسخ‌نزدیك **۱۰۷۰** (ص ۱۲۱ ـ ۱۲۸) دریك مقدمه و دو فصل : مقدمه در بیان تقویم در لغت و اصطلاح فصل ۱ـصفحهٔ شمسی ۲ـ صفحهٔقمری. **آغاز:** بدان ایدك‌الله‌تعالی‌که این‌رساله‌ایست درمعرفت تقویم، مشتمل برمقدمه و دوفصل. اول دربیان صفحهٔ شمسی...، نسخه درپایان فصل‌دوم افتاده [ف . مجلس ۱۰ : ۵۵] .

2444 ـ **موصل** ، مدرسة المحمدیة ، جامع الزیوانی ۱۳۱/۱ : باتاریخ **۱۰۷۵**در دفتر [ف. موصل : ۱۷۹] .

2445ـ **دانشگاه** ۳۵۱۱/۵: باتاریخ **۱۰۹۱** در آستارا (ص۱۶۴ ـ ۱۸۹) باعنوان «فائده» ودرآن احکام ستاره شناسی واختیارات نیزهست. **آغاز:** بدانکه ایدك‌الله‌تعالی واسعدك فی‌الاخرة والاولی که‌تقویم درلغت راست‌داشتن‌و قیمت کردن است [ف. دانشگاه ۲۵۱۸:۱۲] .

2446ـ **دانشگاه ۷/۳۵۱۱**: باتاریخ **۱۰۹۱** درمجموعه (ص۲۴۳ـ۲۸۲) در ازآن خواجهٔطوسی وسال۹۷۱ و۹۷۷وامیرسیدشریف باقی وخان احمد وبودن نگارنده درخدمت او و چیره شدن ترکمان وشاه صاحبقران وملانظام الدین یاد شده است. **آغاز**: . . . این رساله ایستدرمعرفت تقویم مشتمل بردومقاله وخاتمه مقالهٔ اول درمعرفت تقویم رسمی (درچند فائده ویك فصل). . . مقالهٔ دوم در معرفت تقویم تام (دریك مقدمه وچندفصل وفایده) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۸] .

2447ـ **دانشگاه ۸/۳۳۸۲**: نستعلیق ملا محمد صالح نزدیك **۱۰۹۷** (ص۶۶ـ۷۴) گفتاریست در دوباب وخاتمه: ۱ـ درچهارفصل ۲ـ دوفصل، وخاتمهدرهفت فصل . آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۱] .

2448ـ **ملك ۶۲۹۱/۳** : سدهٔ **۱۱** ، نسخهٔ ناقص و در میان سفید گذارده شده ، در دو مقاله و یك خاتمه : ۱ـ درآنچه تعلق بهـ استخراج تقویم دارد وحل بعضی ازسخنان الغ بیك درپنج باب و هریك چند فصل . و در آن آمده: مثال درروزچهارشنبهٔ اول فروردینماه جلالی ۱۰۲۸ مطابق ۱۴۲۵ع/۱۰۲۷. **آغاز**: ستایش دوراز آلایش صانعیرا سزاست که اطباق سموات بعضهم فوق بعض... امابعد، برذهن عالی ارباب دانش وبینش پوشیده نماند [رؤیت] .

2449ـ **دانشگاه ۲/۴۳۹۰**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹پـ۱۱پ) گفتاریست درپنج فصل . **آغاز** : حمدله ... اما بعد، این مختصریست درمعرفت تقویم مشتمل برپنج فصل (نخستین در حساب جمل دوم در معرفت روزهای هفتهٔ ایام الجمعات، سوم درمعرفت ارقام بروج وکواکب و اتصالات و احوال ایشان ، چهارم در منازل قمر، پنجم درمعرفت جدولهای تقویم) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۵] .

2450 ـ **دانشگاه ۳۸۲۱** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۳۳گ ۱۲س. باعنوان : باب، فصل باب یکم درتقویم آفتاب، فصل درتقویم کواکب باب در اعمال بعداز استخراج، فصل درطریق گرفتن بعد ، فصل در مزاجات زحل، فصل در استخراجات ساعات تحویل وانتقال آفتاب از برجی بهبرج دیگر، فصل درحالات قمر، فصل ترتیب اعمال بروفق جدول، فصل درعمل تقویم منازل، فصل در معرفت ساعات تحویل آفتاب، فصل در اعمال خسوف. **آغاز** : در استخراج تقویم واین مشتمل است برمقدمات. مقدمهٔ اول چون خواهند که تقویم یکسالهٔ آفتاب را استخراج کنند [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۹].

2451ـ **عبدالعظیم، ری ۲۳۸/۲**: سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده ، ازباب سیم تا باب بیستم یك کتابی در تقویم است . [نسخهها ۳ : ۴۴۵] .

2452 ـ **مجلس ۲۴۶۰/۲** فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۲۴۱ ـ ۲۴۷) [نسخهها ۵ : ۱۸۵].

2453ـ **مجلس۶۲۱۳/۵** فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، **آغاز** : اگر خواهی تقویم کوکب بدانی ، باید چهار سال متوالی تقویم پیش از تقویم مطلوب حاصل کنی ، یعنی چهار تقویم سال ماضی . [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

2454ـ**مجلس۲۴۴۴/۴** فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، (ص۴۵۷ ـ ۴۸۷)، درفهرست آمده اصول معرفت تقویم [نسخهها ۵ : ۱۸۳].

2455 ـ **ملك ۶۱۶۱/۱** : نسخ سدهٔ **۱۲ـ۱۳** در ۱۲۸۶ از آن فرهاد میرزا بوده است گفتاریست دردوباب : ۱ـ معرفت تاریخ

هجری ۲ـ معرفت تاریخ رومی، وتطبیق آنها باجدولهایی. **آغاز:** باباول درمعرفت تاریخ هجری . ما بجهت معرفت مدخل سال جدولی نهادیم‌که چون از سالهای ناقصهٔ هجری‌دویست وده و دویست ده، طرح کنید [رؤیت] .

2456ـ **ملك۴ / ۲۵۲۲**: نوشتهٔ**۱۲۴۵** (۱۱۲پ ـ ۱۱۴ر) درچندین فصل . **آغاز :** حمدله. صلاة ... این مختصریست در معرفت تقویم که مبتدی را ازاین مختصرنهایت بینائی حاصل میشود. فصل [رؤیت] .

2457ـ**مجلس ۲ / ۲۴۱۲**فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص ۱۷ ـ ۲۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

2458 ـ **تهران ، ادبیات ۵ / ۲۰۷** جوادی: نستعلیق**۱۲۸۱** [ف.ادبیات۳:۳۴] .

2459ـ **ملك ۱ / ۵۸۹۶**: نستعلیق ریز خوش سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۵۲ر) با تاریخ تملك ۱۲۸۲. دریك مقدمه و چهار باب: ۱ـ تقویم شمسی ، سه فصل ۲ ـ استخراج تقویم قمری و عرض‌آن در سه فصل ۳ـ استخراج تقویم‌علویه و عرض‌آن، دوفصل ۴ـ استخراج تقویم سفلین وعرض‌آن، دوفصل. **آغاز:** حمدله. صلاة. . . در معرفت روش ستارگان ومواضع آنهادرطول وعرض و آنچه ملایم آنست، ودرآن‌یك مقدمه و چهار باب و خاتمه . مقدمه در تعدیل ایام [رؤیت] .

2460 ـ **قاهره ، دارالکتب ۲ ـ م** مجامیع فارسی: بی‌تاریخ. **آغاز:** حمدله... امابعد خواستیم تاچندکلمه درمعرفت تقویم یاد کنیم [مخطوطات ۱ : ۲۳۳] .

2461ـ **شیراز،** آستانهٔ شاهچراغ ۲/ ۳۴۷: همراه «نجوم» خاتون آبادی [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۳].

2462ـ **نجف،** شوشتریها : گفتاریست در استخراج تقویم نام نگارنده از نسخه پاك شده است نام پدر او میرزا علیرضای شیرازیست [ذریعه ۲ : ۲۰] .

تقویم = بیست فصل

تقویم = سی‌فصل

تقویم = علم‌تنجیم ومعرفت تقویم

تقویم رقومی = تقویم سالها = سالنمای

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۹۷ ، ۴۰۳ .

2463ـ **ملك** ۵۸۹۹ : نستعلیق۱۱۲۹ سالنمای **۱۱۳۱** برای شاه سلطان‌حسین صفوی با دیباچه‌ای در سه برگ و سپس جدولهایی ، ۲۲گ ۲۰س [رؤیت].

70 ـ 2464 ـ **ملك** ۳۱۴۰ : نسخ و نستعلیق ، تقویم سالهای : ۱۲۲۰ ، ۱۲۲۲ ، ۱۲۲۳ : ۱۲۲۸، ۱۲۳۰ ، ۱۲۳۳ ، ۱۲۳۵ ۱۲۷گ [ف. ملك ، فارسی : ۱۶۳] .

2471 ـ **دانشگاه** ۴۱۷۵ : نستعلیق و رقم نجومی، دفتر تقویم ۱۲۹۱ یزدگردی = **۱۲۳۷** بافق شیراز، از روی زیج جدید محمد شاهی ، جدول اختیارات و دیدن ماه ، تقویم دوازده ماه از فروردین تااسفند و سپس خمسهٔ مسترقه ، ۱۶گ [ف. دانشگاه۱۳: ۳۱۴۲].

2472 ـ **ملی، پاریس** ۲۰۵۴ : سال **۱۲۳۷** [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۴] .

2473ـ **دانشگاه**۲۱۰۲/۲: نستعلیق‌گویا ساخته کلهر ، سالنمای **۱۲۵۸** است ، ۱۱گ ۳۱س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۳۰].

74 ـ 2479 ـ **ملك** ۳۱۷۱ : نسخ و نستعلیق ، تقویم سالهای : ۱۲۶۱ ، ۱۲۶۲،

۱۲۶۳ ، ۱۲۶۴، ۱۲۶۵ ، ۱۲۶۶، باتمليك فرهاد ميرزا ، ۹۴ گ [ف . ملك ، فارسی : ۱۶۳] .

2480ـ **دانشگاه** ۲۲۳۱ : نسخ **۱۲۶۳**، زرين [ف . دانشگاه ۹ : ۸۹۸] .

2481ـ **ملی** ۳۹۱ف : شکسته نستعليق **۱۲۶۲** برای سال ۱۲۶۳، تحويل ببرج حمل روز يكشنبهٔ ۸ع۲/۱۲۶۳، ۱۸گ ۲۲س [ف. ملی ۱ : ۳۷۶] .

2482ـ **ملك** ۳۳۴۸ : نستعليق و نسخ **۱۲۶۴**، تقويم سال ۱۲۶۵ ، زرين ، ۱۴ گ [رؤيت] .

2483 ـ **مجلس** ۵۰۴۷ : تقويم سال **۱۲۶۷** ازروی زيج محمد شاهی، برای اتابك اعظم، بامهر عبده محمد حسن‌الحسينی، ۱۵ گ ۲۸س [رؤيت] .

2484ـ **شيراز**، خانقاه احمديه: تقويم سال **۱۲۷۲** = ۱۲۳۵خ [نسخه‌ها ۵ :۲۱۱] .

2485ـ **ملك** ۳۳۴۹ : نستعليق **۱۲۷۳** تقويم رقومی سال۱۲۷۴است، ۱۶ گ [رؤيت].

2486ـ **مشهد** ، عبدالحميد مولوی : تقويم رمزی‌است بافق مشهداستخراجی **۱۲۸۰** زرين [نسخه‌ها ۵ : ۱۸] .

2487ـ **ملك** ۵۶۷۰ : نسخ ونستعليق سال **۱۲۸۲** برای‌سال۱۲۸۳، زرين، سالنمای نوزدهمين سال‌جلوس باهمان‌جدولهای معمولی ۱۶ گ [رؤيت] .

2488ـ **تهران، ملی** ۵۰۵ف: سالنما و پيشگوييهای سال **۱۲۸۴** است ، گويا برای ناصرالدين‌شاه ساخته‌شده باشد، زرين، ۱۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۴] .

89 - 2491ـ **مجلس** ۱۶۳ : تقويم رقومی سالهای : **۱۲۸۵ ، ۱۲۸۹ ، ۱۲۹۶** است، زرين، ۵۰ گ [ف. مجلس ۲ : ۸۹].

2492ـ **ملك** ۳۵۹۴ : نستعليق و نسخ گويا **۱۲۹۵**، تقويم‌سال۱۲۹۶، زرين، ۱۷ گ [ف. ملك ، فارسی : ۱۶۴] .

2493 ـ **مجلس** ۱۶۳/۳ : زرين ، سالنمای سال **۱۲۹۶** است، ۱۶ گ [ف. مجلس ۲ : ۸۹] .

2494ـ **ری عبدالعظيم**، ۱۸۴/۱ : نستعليق سدهٔ سيزدهم ، درفهرست ياد نشده كه از كدام سالست [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۳] .

2495ـ **الهيات** ۸۴۱د: نسخ سدهٔ **۱۳** با تاريخهايی از ۱۲۸۰ ـ ۱۲۸۲ از ديگران درهامش [ف. الهيات ۲ : ۷] .

2496ـ **تهران، ملی** ۳۹۳ف: شكسته نستعليق خوش گويا **۱۳۰۰** وشايد برای‌ناصر-الدين‌شاه، زرين، سالنمای‌سال **۱۳۰۱** به‌همان شيوهٔ پيشينيان است [ف. ملی ۱ : ۳۷۸] .

2497 ـ **ملك** ۳۴۲۹ : نسخ ونستعليق تقويم سال **۱۳۰۳** ، است، ۱۶ گ [ف . ملك فارسی : ۱۶۴] .

2498ـ **تهران، ملی** ۵۲۴ف: نستعليق **۱۳۰۳**، سالنمای‌سال۱۳۰۴، برای ناصرالدين شاه، زرين، و درآغاز آن ميان سالهای قمری و خورشيدی و جلالی و جزآن سنجش وقياس شده ، ۱۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۱۹] .

2499 ـ **مجلس** ۴۸۱۷ : نستعليق و و نسخ ، زرين، ساخته عبدالحميد نجم الدوله مؤرخ **۱۳۰۷** ، سالنمای سال ۱۳۰۸ است با جدولهای معمولی [رؤيت] .

2500ـ **دانشگاه** ۸۲۴: نستعليق،زرين ساختهٔ احمدمنجم بافق شيراز برای سال **۱۳۰۹** باجدولهای‌معمولی‌سالنماها، بميمنت‌چهلمين‌سال جلوس، ۱۶ گ ۳۶س [ف. دانشگاه۴: ۸۶۶].

2501ـ دانشگاه ۴۵۲۱ : نسخ و نستعلیق ، زرین ، ساختهٔ حاجی میرزا احمد شیرازی از روی زیج محمد شاهی بافق شیراز سالنمای **۱۳۱۰** است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۲] .

2502ـ **تهران، ملی**۸۱۴ف: نگاشتهٔ **۱۳۰۹** سالنمای ۱۳۱۰، برای ناصرالدین‌شاه زرین، ۱۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۳۴۹] .

2503ـ **تهران، ملی**۸۸۹ف: سالنمای ۱۳۱۳ بنام ناصرالدین شاه ، که در **۱۳۱۲** ساخته شده، زرین، ۱۵ گ۲۲ س [ف. ملی۲: ۴۲۳] .

2504ـ **تهران، ملی** ۶۴۹ ف: تقویم سال **۱۳۱۷**، برای مظفرالدین شاه ، زرین ، ۱۵ گ ۲۱س [ف. ملی ۲: ۱۵۴] .

2505ـ **تهران ، ملی** ۷۸۴ف : گویا تقویم سال **۱۳۲۰** است ، ۱۷ گ ۲۱س [ف. ملی ۲ : ۳۱۰] .

2506ـ **تهران ملی** ۲۵۳ ف: نستعلیق ونسخ ، گویا ساختهٔ ۱۳۲۵ سال دوم پادشاهی محمدعلی‌شاه باشد، باپیشگوییهای سال**۱۳۲۶**، زرین، ۱۶ گ ۱۴س [ف. ملی ۱ : ۲۵۲].

2507ـ **تهران، ملی** ۲۸۷ف: شکسته نستعلیق خوش **۱۳۲۴**، سال یکم شاهی محمد علی‌شاه و پیشکش باو . تقویم سال ۱۳۲۶ است زرین، ۱۵ گ ۳۱س [ف. ملی ۱ : ۲۷۸].

2508ـ **تهران، ملی** ۵۶۵ف: شکسته نستعلیق **۱۳۴۳**، سالنمای سال ۱۳۴۴ است ، زرین، بابخشی درمقایسهٔمبدأ سالهای‌گوناگون [ف. ملی ۲ : ۵۶] .

تقویم سال

گویاازدوست محمدمنجم نگارندهٔ «تسهیل الزیج: ۲۶۳» بنام سلطان تیمورشاه دردارانی ساختهٔ ۱۱۸۶ ، در آن سرگذشت پادشاهان و سران ودانشمندان وسادات ومشایخ را ازطالع نوروز دوشنبهٔ ۲۶ ذیحجهٔ ۱۱۸۶ استخراج و پیش‌بینی کرده است. **آغاز** : اجناس سپاس و انواع محامد بیقیاس حکیمی را که... نه‌ورق معلق را بی‌قاعده و ستونی برافراشت .

2509ـ **الهیات** ۲/ ۵۴۹ د : نستعلیق ۱۱ رمضان **۱۲۰۶** (۳۱پ ـ ۳۴پ) بدنبال «تسهیل الزیج» او [ف . الهیات۱ : ۳۲۴]

تقویم سال

از عبد المطلب فرزند امیر افضل فرزند امیر زین العابدین حسینی دامغانی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) و در آن سرگذشت او وقیصر روم وخسرو هند و پادشاه ترکستان و سران و دانشمندان ومردم عادی‌را از طالع نوروز شب سه شنبهٔ ۱۴ع۲/۱۰۹۶ استخراج و پیش‌بینی کرده است .

2510ـ **الهیات** ۳/ ۵۴۹ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۶ر ـ ۴۱پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۲۴] .

تقویم شرعی

از محمد صالح فرزند عبدالواسع حسینی خاتون‌آبادی ، داماد مجلسی (نزدیك ۱۰۵۸ ـ۱۱۱۶) دراختیارات ازنحس وسعد، گزیده ایست از« تقویم‌المؤمنین»خود اوکه در۱۱۱۰ ساخته است (دیباچه). **آغاز**: حمدله . صلاة. امابعد چنین گوید... محمد صالح . . . چون مراعات ساعات شرعی وترك ملاحظات‌نجومی از لوازم ایمان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۹۷، ۴۰۳ و ۱۶ ۳۸۰ ـ مصفی المقال : ۲۰۱ .

2511ـ **الهیات**۲/ ۴۵۰د: نسخ‌نگارنده

درج ۱/۱۱۱۱ (۱۹۴پ-۲۲۳ر) سپس «تقویم المؤمنین» از همو ، زدین [ف . الهیات ۱ : ۳۰۲] .

2512- مجلس ۹/۸ خویی : باتاریخ ۱۱۲۶ دردفتر (ص ۲۱۰ - ۲۵۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۵۲] .

2513- ملك ۵۷۴۲/۶ : نسخ صفر ۱۱۹۸ (۹۹پ - ۱۲۶ر) آغاز برابر نمونه، پس ازیك دیباچه جدولهای نجومی‌است درسعد و نحس روزها [رؤیت] .

التقویم الکامل

ناشناخته .

2514 - موزهٔ بریتانیا Or۶۴۳۲ ۲): سدهٔ ۱۰ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۵۶] .

تقویم لطائی

ناشناخته .

2515 - موزهٔ بریتانیا ۵۵۸۹/۱ Or: سدهٔ ۱۲ - ۱۳ [نسخه‌ها۴ : ۶۵۶] .

تقویم المحسنین = ترجمهٔ . . .

متن از ملا محسن فیض کاشی ، در گذشتهٔ ۱۰۹۱ (بنگرید : ترجمهٔ حدیث معلی ۲۵۸) ترجمه ازناشناس‌کتاب، بهمان نام، بمانند متن دریك مقدمه وفصلی وجدولهایی و یك خاتمه و تکمله و نصیحت. **آغاز:** حمدوسپاس خداوندی راکه آفرید مارا دراحسن تقویم ... اما بعد، مصنف رسالهٔ تقویم المحسنین گوید ، که چون جمعی‌کثیر از.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۸۶ و ۴ : ۴۰۰ ف. مشار ۴۴۲ .

2516- دانشگاه ۴۶۶۶/۱: نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص۱-۱۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۳] .

تقویم المؤمنین

از محمد صالح خاتون آبادی (نزدیك ۱۰۵۸-۱۱۱۶) (بنگرید: تقویم شرعی۲۷۳) تاریخ انجام درنسخهٔ الهیات ج۱/۱۱۱۱ یاد شده است . **آغاز:** حمدی‌که محاسب السنه و افهام باسبحهٔ شهور و اعوام عد شمه‌ای از آن نتواند .

بنگرید: ذریعه ۴: ۳۹۷، ۴۰۲ ، ۴۰۳.

2517- الهیات ۴۵۰/۱د: نسخ‌نگارنده درج ۱/۱۱۱۱ (۲ پ - ۱۹۳ ر) که خود نگارنده آنرابامسوده مقابله‌کرده است، زدین همراه « تقویم شرعی» از همو ، با حاشیه‌هایی (منه عفی عنه) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ : ۳۰۱] .

2518 - موزهٔ بریتانیا ۵۵۸۹/۳ Or : سدهٔ ۱۲-۱۳، درفهرست آمده : رسالهٔ نجومی ، شاید از دیگری باشد [ترجمهٔ ایرج افشار [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

تقویم ناسخ التقویم

دربخش تاریخ خواهدآمد .

تقویم ناصری

از میرزا محمودخان قمی منجم، نگارندهٔ « الاکرالمحمودیه : ۱۳۷ » در یك سرآغاز و جدولهایی در۱۲۸۲ نگاشته است. درآن آمده هندسه را دردارالفنون آموختم، وباچهل‌تن به فرنگستان‌رفتم ودرپاریس بتحصیل ستاره‌شناسی پرداختم، پس ازبازگشت نتیجهٔ مطالعات خود را دراین رشته بدینگونه‌معروض میدارم. سپس جدولهاییست در ستاره شناسی و در آخر از

کسوف و خسوف سال نگارش مطالبی میآورد،
آغاز : بسمله . الحمدلله الذی اظهر من غیب قدرته کراتاً مشتملة علی الغرائب و مظهرة للنوادر . . .

2519ـ **تهران، ملی**۱۵۴ ف: شکسته نستعلیق گویا خامهٔ خود نگارنده، در **۱۲۸۲** درتهران. [ف. ملی ۱ : ۱۶۰].

تنبیهات المنجمین

از ملا مظفر گنابادی ، ستاره شناس سدهٔ یازدهم(بنگرید: تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۲)، برای شاه عباس یکم صفوی (۹۹۵ ــ ۱۰۳۷) و در ۱۰ صفر ۱۰۳۱ بانجام رسیده ، و در ۱۲۸۴ بچاپ رسیده است . **آغاز :** سپاس و ستایش مالك‌الملکی‌را سزاست‌که نظر بشفقت ومرحمت ...امابعد،چنین‌گوید ابن‌محمدقاسم منجم‌مظفر

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۵۲ــ ف . مشار : ۴۵۱ــ استوری ۲ : ۸۸ .

2520 ــ **دانشگاه** ۳۴۸۰ : شکسته نستعلیق شوال ۱۲۷ (**۱۰۳۷**) ، یادداشت محمدتقی منجم در۱۰۴۵دربارهٔ یورش سلطان مراد بایران ، ۱۹۴گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۸۷] .

2521 ــ **سپهسالار** ۶۳۷/۱ : نوشتهٔ **۱۰۹۵**، باحاشیهٔ (منه مدظله) (۲پ-۱۷۲ر) آغاز برابرنمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱] .

2522ـ **دانشگاه** ۳۶۷۵: نسخ‌گویا از محمد صادق منجم که حاشیه‌ای در آن دارد ، سدهٔ **۱۱-۱۲**، ۱۴۷گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳] .

2523ـ**سپهسالار**۶۳۸: شکسته‌نستعلیق چهارشنبهٔ ذیحجهٔ **۱۱۲۶** درسپاهان، ۲۱۶گ ۱۶س[ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱].

2524ـ **دانشگاه** ۳۸۱۲: نستعلیق ریز خلیل فرزندحاج محمد فرزندخلیل استانبولی منجم ثانی دولت عثمانی ۲۵ع‌۲ **۱۱۵۳/** [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۳] .

2525ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳ میقات فارسی طلعت : نوشتهٔ اسماعیل شهیر به خلیفه شاکر، در **۱۱۶۸**، زرین ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۴] .

2526ـ **ملك** ۳۱۰۷: نسخ حاج‌محمد ابوالشرف **۱۱۷۰** ، ۱۹۷گ ۲۱س [رؤیت].

2527ـ **سپهسالار**۶۳۶: نسخ‌اسماعیل فرزند دین محمد، در**۱۱۷۲**، ۱۷۸گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱] .

2528ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ میقات فارسی طلعت : نستعلیق **۱۱۷۹**، زرین، آغاز برابر نمونه[مخطوطات ۱ : ۱۰۴] .

2529ـ**مجلس**۲۴۴۴/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (س ۱-۴۳۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳].

2530ـ **تهران**، ادبیات ۲۵۴ج : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۲۷۶گ ۱۴س [ف . ادبیات ۱ : ۱۳۸] .

2531ـ **الهیات** ۱۳۰ج: نسخ‌سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۲۱۴گ [ف. الهیات : ۳۵] .

2532ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۰۰۳ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

2533 ـ **ملك** ۳۴۱۷ : نستعلیق ۱۹ج **۱۲۰۳/۲**، ۱۴۲گ ۱۸س [ف. ملك:۱۶۷]

2534ـ **سپهسالار** ۷۳۹۹ : نستعلیق محمد فرزند باقر خویی، در۱۰ شعبان**۱۲۰۴** ازروی نسخهٔ موقوفهٔ علی مردان بیك‌که ازروی نسخهٔ نگارنده بوده [ف. سپهسالار ۳: ۵۱۲].

2535ـ **الهیات**۵۵۳د: شکسته‌نستعلیق دوست محمد منجم خراسانی نگارندهٔ « تسهیل

الزیج» در۱۵ع۲/۱۲۰۹ ، ۲۲۶ گ ۱۷ س [ف. الهیات ۱ : ۳۵] .

2536 ـ **سپهسالار** ۶۲۴ : نستعلیق محمد فرزند حسن مازندرانی درج۲/۱۲۱۷ [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱] .

2537ـ **مجلس** ۱۶۶ : نسخ ۱۲۱۷ ، تاریخ نگارش ۱۰۳۱ یاد شده ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۹۰] .

2538ـ **فرهاد معتمد**۴/۱۱۵: نسخ محمد حسین حسینی کرمانشاهی، در۱۲۲۳ ، گویا تنبیهات باشد [نسخه‌ها۳ : ۲۲۶].

2539ـ **سپهسالار** ۷۴۰۰: نسخ محمد فرزند محمد جعفر کرمانی ، در۱۲۲۴ [ف . سپهسالار ۳ : ۵۱۲] .

2540ـ **ملك** ۳۴۴۹: شکسته نستعلیق احمد، سه شنبهٔ ۲۲ج۲/۱۲۲۸ ، بدستور آقا سید احمد ، ۲۰۶ گ ۱۵ س [رؤیت] .

2541 ـ **ملك** ۳۶۴۹ : نستعلیق ۱۵ رجب ۱۲۲۹ ، ۲۶۲ گ ۱۷ س [ف . ملك : ۱۶۷] .

2542 ـ **دانشگاه** ۱۴۶۶ : نستعلیق ۱۶ج۱/۱۲۳۳ ، از روی نسخهٔ مؤرخ ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۱۸۸ ، آغاز افتاده ۶۶ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۱۹] .

2543ـ **ملك** ۲۶۵۱: نستعلیق اسدالله فرزند کربلائی محمد علی مازندرانی ۱۲۳۹ (۶۵پ ـ۱۹۱ر) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

2544ـ **سپهسالار** ۱/۶۳۹: نستعلیق محمد فرزندمشرف، در۲۷محرم ۱۲۴۰ (۲پ ـ۱۷۳ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۲] .

2545 ـ **سپهسالار** ۶۳۵ : نستعلیق شکستهٔ نیمهٔ صفر ۱۲۹۷ و نیز تاریخ ۱۲۶۴ در دفتر، زرین [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۱] .

2546ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ۱۳۰۰ [نسخه‌ها ۵ : ۱۹].

2547ـ **قاهره**، دارالکتب ۲ـم میقات فارسی: تاریخ یادنشده، نسخ عبدالکریم فرزند علی از شاگردان امام آقابابا ، زرین ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۴] .

2548ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۱۹] .

2549ـ **یزد، جامع کبیر**۱/۱۰۰۹۹ فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۵۱۴ هست [فیلمها: ۷۰۸] .

تنقیح مقاله در توضیح رساله=

شرح هیئت قوشچی = حاشیهٔ هیئت

متن‌درسالهٔ تام‌المقاله» یا «هیئت فارسی» از قوشچی در گذشتهٔ ۸۷۹ ،گزارش از هبةالله شاهمیری شیرازی حسینی حسنی درگذشتهٔ ۸۹۸ برای پسران خود از روی : نهایة الادراك ، تحفهٔشاهی، شرح‌تذکره،ملخص‌چغمینی نگاشته است، و در ۱۳۱۹ در تهران بعنوان «حاشیه» برهیئت قوشچی چاپ شده ، و درآن از رسالهٔ «تام‌المقاله در ترصید سمت قبله» و همچنین از جهت قبلهٔ شهرخود شیراز وسفری‌که بهندکرده وبدربارابوالفتح محمودشاه‌راه یافته‌یاد میکند.

آغاز : خوبترین هیئتی‌که مصورناطقه عرایس کلام ولطائف نظام ... اما بعد ، فقیر... هبةـ الحسینی الشهیر . . .

بنگرید: گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۸۶ ـ ف . مشار: ۵۴۸ـف. دانشگاه ۴:۹۱۹ـ ریحانةـ الادب ۲ : ۲۹۵ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۶۷ .

2550ـ **ملك** ۳۵۰۴ : نسخ سدهٔ ۱۰ ، ۲۸۵ گ ۲۰س [ف. ملك ، فارسی : ۱۶۸] .

2551ـ الهیات ۷۱۱ د : نستعلیق سید قاسم فرزند سید جلال، در ۱۶ شوال ۱۰۰۵ ، ۱۷۱ گ ۲۵س [ف. الهیات ۱ : ۸۹] .

2552ـ قاهره، دارالکتب ۱۵ فلك و نجوم فارسی طلعت: محمد قاری، در ۱۰۸۵، آغاز: این کتاب یعنی حاضر درذهن ـ ولی در فهرست شرح مصلح الدین لاری یاد شده است ، ۱۳۴ گ ، ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۳۲۱] .

2553ـ دانشگاه ۲۸۳۴: نسخ سدهٔ ۱۱ نام نگارنده را در دیباچه پاك کرده نوشته‌اند حبیب‌الله، ۳۱۶ گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۶] .

2554ـ تهران ، خانقاه صفی علیشاه : نسخ خوش محمد فرزند محمدحسین همدانی، در آدینهٔ ۱۶ محرم ۱۱۱۳ برای میرغلام ، آغاز چند سطری افتاده [یاد داشتهای ابراهیم دیباجی] .

2555ـ ملك ۳۰۹۹ : نسخ اواخرسدهٔ ۱۲، ۱۷۲ گ ۲۱س [ف. ملك، فارسی: ۱۶۸] .

2556ـ ملك ۳۲۸۷: شکسته نستعلیق کرمعلی فرزند فتحعلی شاه خراسانی، ۱۲۲۱ ۱۲۷ گ ۲۱س [رؤیت] .

2557ـ حقوق ۲۲ج : نستعلیق مسیح نوری در ۱۲۳۲ ، آغاز برابر نمونه ، نسخهٔ کامل، ۱۸۶ گ ۲۳س [ف. حقوق :۶۵] .

2558ـ ادبیات ۳۹۶ جوادی: نستعلیق ۱۲۳۴، آغاز: واین کتاب اشاره‌است به‌حاضر درذهن، درفهرست‌آمده: گویاشرح ازشاهمیری ولاری نیست [ف. ادبیات ۳ : ۲۱].

2559ـ سپهسالار ۶۰۱ مکرر: نستعلیق ۱۲۳۴ درسپاهان، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۹ گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۹] .

2560ـ مجلس ۵۱۴۴ فهرست نشده: شکسته نستعلیق در ذیحجهٔ ۱۲۴۴ برای میرزا حسن، دراصفهان، ۱۶۱ گ ۱۸س. [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

2561ـ ادبیات ۱۷۶ جوادی : نسخ علی فرزند محمد زنجانی، در ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۲۴۷ [ف. ادبیات ۳ : ۱۳] .

2562ـ الهیات ۲۸۰ج : نستعلیق ۱۷ شعبان ۱۲۵۹، آغاز : قوله. این کتاب یعنی حاضر درذهن. ۱۰۵ گ ۱۴س [ف. الهیات ۱: ۸۸] .

2563ـ ملك ۳۲۵۱ : نسخ ۱۲۷۱ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۶ گ ۲۶س [رؤیت].

2564ـ سپهسالار ۶۰۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، پایان افتاده ، ۱۹۷ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۳ : ۵۲۰] .

2565ـ مجلس ۲۱۳۴ : نسخ سدهٔ ۱۳ پایان افتاده، ۲۸۷ص ۲۴س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۰] .

2566ـ دانشگاه ۸۳۳: نستعلیق محمد مؤمن فرزند غلامعلی کرمانی، تاریخ یاد نشده آغازوخاتمه‌را ندارد، درفهرست بعنوان «شرح هیئت قوشچی» یاد شده ، ۲۶۶ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۴ : ۹۱۹] .

توضیح زیج ایلخانی

ازحسن فرزند حسین فرزندحسن شهنشاه سمنانی، که بسال ۷۹۵ نگاشته‌است[مخطوطات] بنگرید: ذریعه ۴: ۳۹۷، ۴۰۳ و ۱۲: ۸۴.

2567ـ قاهره ، دارالکتب ۱۳ نجوم فارسی طلعت: نوشتهٔ نصرالله فرزند عبدالله منجم سبزواری، اوایل ذیحجهٔ ۸۴۵ درهرات ازروی خط نگارنده (گ ۱۱۸ ـ ۱۲۹ مجموعه) و پیش‌ازآن‌جدولهاییست [مخطوطات ۱ :۱۰۵].

تسییرات = رساله در . . .

ترجمه از گفته‌های حکماء و زرادشت و عبدالجلیل سجزی و ابوالقاسم بلخی بدستور محمد ولی میرزا قاجار. **آغاز**، حمدله. صلاة وبعد، این فوایدی است در باب تیسیرات ادلاء چه از هیلاجها و چه .

2568ـ **ملك**۱۰/ ۳۲۴۰: نسخ محمدرضا فرزند میرزاکوچك نجف‌آبادی‌اصفهانی**۱۲۶۵** (۱۹۶پ ـ ۲۰۵پ) [رؤیت] .

تسییرات

ناشناخته .

2569ـ **الهیات** ۲۷۷د : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده ، کتابیست در ستاره شناسی باجدولهایی ، واین نام درصفحهٔ عنوان آمده است ، ۶۲گ ۱۹س [ف . الهیات ۱ : ۳۲] .

تسییرات = احکام‌الاعوام

ث

ثمره

ازجمال حکیم، [عبدالله انوار] درسی‌باب ۱ـ حساب الجمل و علامات البروج ۲ـ سنن العرب والعجم والروم و اسماءالشهور ۳ـ صفة الفلك و حرکات السماویه ۴ـ بیت‌الکواکب و الشرف والهبوط والوبال ۵ـ فی‌رباط‌الکواکب المتحیرة ۱۰ ـ فرج‌الکواکب وهو اربعة اوجه ۱۵ ـ استخراج اثنی عشریات نهیز ۲۰ ـ فی احکام اثنی‌عشر بروجاً ۲۵ ـ فی‌اختیار السفر ۳۰ـ الدرجات الزایدة فی‌السعادة و مصادقة‌ـ الکواکب وعداوتها .

2570ـ **تهران، ملی**۷۵۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، مشوش، ۱۸۹گ ۱۹س [ف. ملی۲: ۲۷۳] .

ثمرهٔ بطلمیوس = شرح . . .

متن منسوب به‌بطلمیوس فرزند فلودیس‌که برای شاگردش سورس درصدبند درستاره‌شناسی نگاشته است . ترجمه و گزارش از متن عربی منسوب به‌خواجه نصیرالدین طوسی، درگذشتهٔ ۶۷۲ (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) گزارشی است با افزودگیها بدستور بهاء الدین محمد صاحب دیوان جوینی‌م۶۷۸،که هر بندراآورده ترجمه‌کرده وسپس گزارش‌کرده است. **آغاز:** الحمدلله حمدالشاکرین والصلاة علی... بحکم واشارت مخدوم و مخدوم زادهٔ جهان

بنگرید: ذریعه ۵ : ۱۳ و ۱۳ : ۱۷۱ ، ۳۶۰ـ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی : ۲۳۱ .

2571ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۱/ ۵۵۳: نسخ محمد مظفر تیموری، **۷۸۵** [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

2572ـ **بادلیان** ۱/ ۱۵۱۰(؟) : نسخ **۸۶۸**، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۳] .

2573ـ **تهران** ، **ملی** ۱/ ۸۱۷ ف : نستعلیق ۲۵ع۲/**۸۷۴** دردفتر (ص۱۰۴)، در فهرست شناخته‌نشده وتاریخ تحریر نسخه تاریخ ترجمه یاد شده است. **آغاز : ولیس یصل الی** معرفة من لم یمعن النظر فیهاقدمنا قبله انجام برابر ترجمهٔ خواجه‌است [ف. ملی۲:۳۵۲] .

2574ـ **قاهره**، **دارالکتب**۱۷ نجوم

فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۴۷**، آغاز برابر نمونه (۶۲پ - ۹۴پ) [مخطوطات ۱ : ۹۱] .

2575- **ملك** ۵۹۱۹ : نستعلیق و نسخ عین‌علی، ۲۰ع۲/**۱۰۵۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2576 - **ملك** ۲۲۴۶ : نسخ عبدالله فرزند محمد فرزند محمود بروسی قاضی، اواخر شعبان **۱۰۵۵**، ۷۸گ ۱۲س [رؤیت].

2577- **دانشگاه** ۴۸۰/۱ : نستعلیق باقیجان محمد فولاد الکاتب بخاری، **۱۰۵۵**، (۱ر-۵۲پ)آغاز برابر نمونه[ف.دانشگاه ۴ : ۸۵۶] .

2578- **رشت کتابخانهٔ ملی** ۶۵/۱ ر: نستعلیق رمضان**۱۰۶۹** [نسخه‌ها۵:۳۸۹].

2579- **مجلس** ۲۱۴۵ : تحریرخوش و نسخ، شوال **۱۰۶۴** برای میرزا مظفر علیا حسین بروجردی، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۶ : ۱۱۵].

2580- **مجلس** ۴۹۰۰/۳ : نسخ، با تاریخ **۱۰۷۲** دردفتر (۹ر - ۲۰ر) از کلمه ۲۱ آغاز میشود [رؤیت] .

2581 - **تهران، اصغر مهدوی** ۱۳/ ۲۸۱ : نوشتهٔ محمد ابراهیم سپاهانی، سه‌شنبهٔ ۲۳ع/**۱۱۰۸** درکرمان [نسخه‌ها ۲: ۱۰۵].

2582- **مجلس**۲۴۵۸/۳ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۱۲۰** (ص ۱۱۱-۱۸۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۵] .

2583- **ملك**۳۲۲۸/۳: نوشتهٔ**۱۲۷۵** (۶۵ر - ۱۱۴ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

2584- **دانشگاه** ۳۷۵۲/۱ : نستعلیق ونسخ سدهٔ**۱۳**، مقابله‌شدهٔ شیخ‌الاسلام درتهران ذیحجهٔ ۱۲۷۸ (ص۱-۹۶) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۷] .

2585 - **مجلس** ۲۹۲۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۲-۸۷) آغازبرابر [ف. مجلس ۱۰ : ۳۲۸] .

2586- **ملك** ۱۵۵۸: نستعلیق سدهٔ**۱۳** ۴۴گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی : ۱۲۰] .

2587- **تهران، اصغر مهدوی**۲۲/ ۲۸۲ : نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهد، نزدیك **۱۳۰۹** (ص۱۴۱-۱۶۹) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

2588- **مجلس** ۱۶۹ : نسخ، تاریخ یاد نشده، ۴۸گ ۲۰س [ف. مجلس ۲:۹۲].

2589- **رضوی** ۲۷ ریاضی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز حمدله، ۱۶گ ۲۶س [ف. رضوی ۳ : ۳۰۷] .

2590 - **نویقپوسرای** احمد ثالث ۶۰۶۳/۸ : نسخ (۵۱ - ۱۱۴) . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۲۴هست [فیلمها : ۴۳۵] .

ثوابت = ستارگان ثوابت

ج

جاماسب نامه

منسوب به‌جاماسب فرزانه فرزند لهراسب بدستور گشتاسب، در تأثیرکواکب و پیشگوئی ازآینده. ترجمه گویا از میرزا عبدالله افندی فرزند عیسی‌تبریزی اصفهانی(نزدیك ۱۰۶۶- ۱۱۳۰) نگارندهٔ «ریاض». گویا متن به‌پهلوی بوده وبعربی درآمده وازآن بفارسی برگردانده شده است. **آغاز:** سپاس ایزدراکه ماراآفرید

چنانکه خواست . . . اما بعد، چنین گوید جاماسب .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۳ و ۵ : ۲۲ - ف. مشار ۴۶۵ - ریحانةالادب ۱ : ۹۷ - مؤلفین مشار ۳ : ۹۷۷ - فوائد رضویه : ۲۵۳ - رحال اصفهان : ۲۲۷ .

2591- **کوپرولو** ۱۵۸۹/۶ : نوشتهٔ حسن فرزند محمود فرزند محمدباتاریخ **۷۶۴** دردفتر (۱۰۸ ر - ۱۲۰ ر) سپس آغاز حکم جاماسب وزیر شاه‌گشتاسب‌که باید دنبالهٔ همین رساله باشد. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶۲آ و ۴۶۳ب هست [فیلمها ۱ : ۴۷۹].

2592- **سپهسالار** ۵۷۹۱/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۵پ - ۱۰ر) رسالهٔ ششم ازقسم سوم است. از رسائل اخوان الصفا.

2593- **سپهسالار** ۵۷۹۱/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰پ - ۲۵پ) خلاصه‌ایست ازرسالهٔ دوم ازرسائل اخوان الصفا در طبقات از مسقط نطفه [ف . سپهسالار ۴ : ۲] .

2594- **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۴۵۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۵]

2595 - **سپهسالار** ۲۸۶۴/۱۲ : نستعلیق **۱۳۰۲** (۱۷۶ر - ۱۹۸ر)، **آغاز :** جاناس‌حکیم چنین‌گوید: جاناسب حکیم وزیر شاه‌گشتاسب‌که نگاه‌کردم درحال اختران [ف. سپهسالار ۴ : ۱] .

2596- **مجلس** ۲۴۳۹/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۱۶** (ص۱-۷۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲]

2597 - **سپهسالار** ۵۶۶ : نستعلیق محمد اکبر افشار، ۴رجب **۱۲۳۷**، آغاز بمانند نمونه، ۲۸ گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۴ : ۱] .

2598- **الهیات** ۶۵۵د: نستعلیق‌محمد قلی خاکسار لاریجانی ، ۵ ج۱/ **۱۲۴۶** ، در فهرست ازابوبکر محمد زکوی یاد شده ، ۴۸ گ ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۶۵۵] .

2599- **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۵۱/۱ : پیش از شوال **۱۲۵۶** نوشته شده [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

2600- **تهران، ادبیات** ۲/۷۰ب : نستعلیق۲۲ ذیقعدهٔ **۱۲۶۴**، (۳۵۲پ - ۳۵۹ پ) [ف. ادبیات ۱ : ۱۴۲] .

2601- **ملك** ۱۱۴۱ : شکسته نستعلیق ۲۲ع۲/**۱۲۹۳**، ۲۳ گ ۱۳س . [رؤیت].

2602 - **سپهسالار** ۲۸۶۴/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۶۲ ر - ۱۷۶) ، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۴ : ۱] .

2603- **تهران، ملی** ۷۹۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، و نیز ازمترجم‌درآن یادنشده. **آغاز:** بقدرت خدای عز و وجل و اول خدای متعال آسمان هفتم آفرید وکیوان را که بتازی زحل خوانند [ف. ملی ۲ : ۳۲۷] .

2604- **مجلس** ۱۷۰ : شکسته ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۲۷ گ ۱۱ س [ف. مجلس ۲ : ۹۲]، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۶۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۳] .

2605- **مجلس** ۳۱۷۳ : شکسته ، از نسخه‌ای‌که بخامهٔ رضاقلی هدایت بوده و به - درخواست او، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۴ ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۰ : ۷۵۸] .

جاماسب نامهٔ منظوم

منسوب به خواجه نصیر الدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) .

2606- **ایاصوفیه** ۴۷۹۵/۴ : باتاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۳۲۸ - ۳۳۰) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۴].

جام جم

درچهار فصل. در ستاره شناسی. **آغاز:** این رساله‌ایست مشتمل بر چهل فصل، فصل اول درحساب جمل ورقم هفته.

2607ـ **الهیات** ۱/۱۸۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳پ-۲۵ر) [ف. الهیات۱: ۱۴۰] . دوگانگی شمارهٔ فصلهاازفهرست‌کتابخانه است.

جامع الاحکام

از وفایی هندی، در هیئت و ستاره شناسی و طبیعیات، درصد و نودفصل ویك خاتمه . در دیباچه آمده: بروزگار فیروزشاه خلجی‌که در دهلی قدم برسریر سروری نهاد ، کتابهایی از هندی‌بفارسی‌ترجمه‌شد، واین‌کتاب‌که بروزگار کفرهٔ هفد در۲۲۰ فصل‌نگاشته شده‌بود، برخی از فصلهای آن‌که موافق اسلام نبودکنارگذاشتم ودر ۱۹۰ فصل بفارسی روان‌درآوردم. **آغاز:** حمدله . صلاة . اما بعد ، بدانکه در روزگار پیشین یکی از پادشاهان هندوستان .

2608ـ **ملك** ۶۲۱۰ : نسخ۲/**۱۰۰۴** برخی عبارتها بزیر وصالی رفته،۱۸۳گ ۱۷س [رؤیت] .

جامع شاهی

ازسجزی،زنده‌درشیرازدر۳۵۸ـ۳۶۰در بخش ریاضی‌ص۱۵۶گذشت وتاریخ‌مرگ‌اوبنقل از هدیة‌العارفین ۴۷۷ یاد شده درست نیست .

جامع القرانات = قرانات = قران علویین

از محیی‌الدین فرزند بدرالدین اناری ، برای شاه‌اسماعیل صفوی (۹۰۷ ـ ۹۳۰)، در احکام نجوم ، در یك مقدمه و چند فصل بسال ۹۳۰ نگاشته است. **آغاز:** خوبترین‌کلامی‌که چون آفتاب جهانتاب. . . اما بعد، از ابتدای آفرینش افلاك .

بنگرید : ذریعه ۶۷:۱۷ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۸۷۲ ـ استوری ۲ : ۸۰ .

2609ـ **دانشگاه** ۴۸۸۳/۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ **۱۰۱۴** دردفتر، (۱۱۲ر ـ ۱۶۷پ)، آغاز درديباچه افتاده ولی نام‌کتاب دردیباچه هست، وعنوان قرانات‌کواکب علویه منقول ازمولانا محیی‌الدین‌اناری دارد، انجام نیز افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۳۳] .

2610ـ **دانشگاه** ۴۵۱۹/۱: نستعلیق ج۱/**۱۰۳۳** (ص ۲ـ ۵۷) آغاز برابر نمونه درص۱۰ نسخه آمده: بنام شاه عباس در ۹۳۰ نگاشته شده، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۷۰] .

2611ـ **دانشگاه** ۹۵۱ : نستعلیق ، با تاریخ **۱۰۷۴** دردفتر (۱پ ـ ۳۵ر) گویا در میان افتادگی دارد، [ف. دانشگاه ۸۷۲:۴].

2612ـ **سپهسالار. . .** : نوشتهٔ محمد مؤمن‌جدید الاسلام، **۱۰۷۹**، آغازبرابر نمونه باعنوان «قران علویین» یاد شده [ذریعه ۱۷ : ۶۷] .

2613 ـ **الهیات** ۸۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، عنوانها : قران، قران . آغاز و انجام افتاده، ۱۲۴گ ۲۱س .[ف . الهیات]

2614ـ **الهیات** ۳۸۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ناتمام، ۵۵گ ۱۵س [ف . الهیات ۱ : ۲۱۷ ، ۳۸] .

2615ـ **یزد، علومی . . .** : نستعلیق محمد تقی حسینی خلیفه، پنجشنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۱۰۴**، در فهرست «قرانات» یاد شده است . [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۰] .

2616ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۳۴/۲: نستعلیق هندی، **۱۱۱۷**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «رساله دراحکام‌قران» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۸۰] .

2617 ـ **الهیات** ۱۳۳د : نسخ حاج احمد فرزند حاج قربانعلی فرزند ابی‌طالب **۱۲۷۲**، برای‌حاج میرزا ابوالحسن سرکشیك آستان قدس ، ۷۵گ ۱۷ س [ف. الهیات ۱ : ۳۸] .

2618ـ **ملك** ۶۱۸۲ : نسخ سدهٔ **۱۳**، نام کتاب در دیباچه «جامع القرانات» یادشده آغاز برابرنمونه ، نسخهٔ کامل . [رؤیت] .

2619 ـ **الهیات** ۱۹/۵ د : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۳۱ر ـ ۱۵۷پ)، آغاز وانجام افتاده [ف. الهیات ۱ : ۳۸] .

2620ـ **مدینه**، شیخ‌الاسلام‌عارف‌حکمة ۸ف : نسخه‌ها ۵ : ۵۰۲] .

جدول اختیارات = جدول تواریخ و احکام

جدول تواریخ و احکام = اختیارات مجدول

2621 ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۲۶۷/۱: نستعلیق **۱۰۸۷**، درفهرست بعنوان « جدول تواریخ و احکام » یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۶۹] .

2622ـ **مجلس** ۹/۹ خویی : باتاریخ **۱۱۲۶** دردفتر (ص۲۵۲ ـ ۲۵۸) ، دارای : جدول نیك وبد برابر روزهای هفته وماه فرس قدیم، درفهرست بعنوان «جدول تقویم» یادشده [ف. مجلس ۷ : ۶۰] .

2623 ـ **ملك** ۳۴۳۱/۲ : نستعلیق و نسخ ، باتاریخ **۱۳۰۷** دردفتر (۴پ ـ ۴۹پ) جدول اختیارات روزهای عربی، منازل قمر ، منسوبات کواکب، طلوع قمر ، ساعات فی‌ایام الاسبوع، مدخل السنةالهجریه، شهور ناقصه و جز آنها [رؤیت] .

جدول ستین = جدول ستینی

2624ـ **تبریز، ملی** ۳۶۴۲ : نوشتهٔ حاج حسین فرزند حاج محمد، **۷۸۰**، همراه کشف‌الحقایق نظام نیشابوری ، حساب جمل و جدول ستینی است [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

2625 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۷ ـ م میقات ترکی : نوشتهٔ حسین فرزندعلی۱۳صفر **۱۰۰۲** **آغاز**: بدانکه منجمان‌را جدولی باشد که‌آنرا جدول ستین گویند ، درمجموعه،۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۳۵] .

2626 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱۳ مجامیع فارسی طلعت : محمد تقی **۱۰۹۳** ، **آغاز** : تسدیس آنست‌که‌میان دوکوکب سیاره ۶۰درجه‌قوسی ازمنطقة البروج باشد(گ۱۰۹ پ ـ ۱۷۰ر) [مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

2627ـ **ملك** ۳۲۰۷/۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۴۷پ ـ ۴۹ر هامش) ، در یك مقدمه و ده فصل، نسخه تنها سه فصل را دارد [رؤیت].

2628 ـ **سپهسالار** ۶۱۵ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، جدولهاییست در نجوم و جغرافیا عنوانها بفارسی وشماره‌ها با حروف ابجد،۵۳ گ ۲۹ س [ف . سپهسالار ۴ : ۲۸] .

2629ـ **قاهره، دارالکتب** ۶ میقات فارسی : نسخ زیبای بی‌تاریخ، **آغاز** : ستین منهاالستین ـ منهاالستین [مخطوطات ۱ :۱۱۲]

2630ـ **قاهره، دارالکتب**۸ م میقات

فارسی : بی‌تاریخ ، باعنوان «کتاب المایة و العشرین علی طریق جداول الستین» . **آغاز:** چنین‌گوید مؤلف کتاب‌که چون درجدول‌ستین که حکماء قدیم از بهر حساب ضرب و قسمت ساخته،(گ ۱ ـ ۶۸) ۳۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۵۹] .

جدول مستخرج از زیج جدید گورکانی

ازمحمد باقر فرزند زین العابدین یزدی (بنگرید : فتوحات غیبیه : ۱۸۵) ، که در ج ۱۰۳۲/۱ ساخته است .

بنگرید: ذریعه ۱۵:۳۷۸ و ۱۶ : ۱۱۷

2631ـ **یزد، علومی . . :** باتاریخ **۱۰۸۵** دردفتر، سپس «عیون الحساب» ازهمو بعربی [نسخه‌ها ۳:۴۴۳] **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۵۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۶] .

جدولهای نجومی

از قاضی حسن فرزند قاضی محمد مکی الفصیحی .

2632 ـ **ملك** ۳۶۴۳ : نسخ نگارنده ازسدۀ **۱۰**، ازجدول فضل الطولین و الساعات شروع و بجدول الاربعون و هو آخر جداول تعدیل عطارد پایان می‌یابد ، ۱۹۰ گ ۴۴ س [ف. ملك ، فارسی : ۱۷۹] .

جدولهای نجومی

ناشناخته .

2633ـ **ملك**۴۹۲/۲۱ : نستعلیق‌خوش سدۀ **۱۰**، زدین، ۷۸ جدول است (ص۴۹۴ ـ ۵۶۹) [رؤیت] .

2634ـ **دانشگاه** ۴۳۹۰/۳: نستعلیق سدۀ **۱۱** (۱۲ ر ـ ۲۲ پ) در بارۀ بیماریها ، اختیارات ، دیدن ماه ، سکزیلدوز، قوس قزح ذوذوابه، زلزله، رعد ، غالب و مغلوب ، زجر الفال، روزهای‌تصفیه، وجز آنها [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۵] .

2635ـ**مجلس**۲۴۴۹/۸ فهرست‌نشده: سدۀ **۱۱** ، در فهرست بعنوان « جدول صورة درجات الفلك و اسامیها» یاد شده (ص۱۴۱ـ ۱۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

2636ـ **دانشگاه** ۳۳۳۷/۶: نستعلیق باتاریخ ۱۳ شعبان **۱۱۱۶** در دفتر (ص۸۷ ـ ۱۲۷)، در فهرست آمده «جداول نجومی» در بارۀ عرض و طول شهرها و اختیارات و احکام نجوم است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۱] .

2637 ـ **مجلس** ۳۱۱۷/۲ : شکسته نستعلیق ابراهیم نمارستاقی **۱۲۱۴** بدستور عباسعلی نوری (ص ۲۱۴ ـ ۲۲۳). جدولهای خسوف و کسوف ، پیدایش قوس قزح ، ستارۀ دنبادله‌دار، منازل قمر، سعد و نحس، وجز آن [ف. مجلس ۱۰ : ۶۸۵] .

2638 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۵۵۵: سدۀ**۱۳** در هندوستان،مجموعه جدول های نجومی گرفته شده از زیج محمد شاهی ، جدول جیب وظل‌فرنگی ، تعدیل‌غروب بعرض مشهد، استخراج تقاویم [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

2639ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۳۸/۵ : نوشتۀ عبدالحمید منجم زنده در **۱۳۰۸**، جدولهای‌تسهیل وتعدیل بروج‌کواکب است [نسخه ها ۵ : ۸۱] .

2640 ـ **الهیات** ۲/ ۹۹ج : نستعلیق محمد باقر فرزند فتحعلی فرزند حاج محمد باقرغندی‌ترشیزی، **۱۳۳۹** (۶۹ب ـ ۱۳۰ر) درفهرست‌آمده: جدولهای‌نجومی درمعرفت‌ربع مسکون و اقالیم سبعه [ف. الهیات ۱۵۴:۱] .

2641ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: تاریخ یاد نشده، جدول تعدیل و تسهیل کواکب سبعه است، مستخرج از زیجها [نسخه‌ها ۵: ۲۰].

جوامع احکام النجوم

از ابوالحسن علی فرزند ابوالقاسم زید بیهقی، نگارندهٔ «تاریخ بیهق»، (نزدیک ۴۹۰–۵۶۵)، در ده فصل در احکام نجوم، از ۲۵۷ کتاب میان سالهای ۵۵۳–۵۶۵ یا سال ۵۴۸ نگاشته است. **آغاز:** حمدله. والصلاة علی من امتطی غوارب الرسالة . . . چنین گوید خواجهٔ امام ...فرید خراسان.

بنگرید: ذریعه ۵: ۲۴۶ ـ معجم الادباء ۵: ۲۰۸ ـ مؤلفین مشار ۴: ۲۵۷ ـ بیست مقالهٔ قزوینی ۲: ۷۶ ـ کشف الظنون ۱: ۶۰۹ هدیة العارفین ۱: ۶۹۹.

2642 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق سدهٔ ۸، از کتابخانهٔ شاهزاده قهرمان میرزا فرزند شجاع السلطنه بوده است [نسخه‌ها ۵: ۲۰].

2643ـ **ملك** ۳۳۶۸: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۹، ۲۰۵ گ ۲۱ س [رؤیت].

2644ـ **نجف، امیرالمؤمنین**: سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۵: ۴۱۸].

2645ـ **نجف، امیرالمؤمنین**: سدهٔ ۱۰، همراه «زیج خاقانی» [نسخه‌ها ۵: ۴۱۳].

2646ـ **الهیات** ۵۱۸ د: نستعلیق ۱۷ ج ۱/ ۱۰۸۴، ۱۷۷ گ ۲۱ س [ف. الهیات ۱: ۴۴].

2647ـ **الهیات** ۲۱ ج: نستعلیق ۱۰۹۸، آغاز نونویس، ۱۸۰ گ ۱۶ س [ف. الهیات ۱: ۴۴].

2648ـ **مجلس** ۴۰۴۱: نسخ سدهٔ ۱۱، رویه روغنی، ۳۶۱ گ ۱۵ س. [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

2649ـ **مجلس** ۲۱۳۵: تحریری خوب سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۳۰۸ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۶: ۱۱۰].

2650ـ **ملك** ۳۲۳۱: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۸۸ گ ۸ س [رؤیت].

2651ـ **نجف، جامعة النجف**: نسخ ملامیرزای نهاوندی، ۴ رجب ۱۲۶۱ [نسخه‌ها ۵: ۴۳۳].

2652ـ **تهران، دهخدا** ۲۳۷: نسخ آقابابا فرزند ملامحمد مهدی شهمیرزادی، سه شنبهٔ ۲۵ صفر ۱۲۸۵ [نسخه‌ها ۳: ۳۹۴].

2653ـ **ملك** ۳۶۲۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ۲۸۰ گ ۱۷ س [رؤیت].

2654 ـ **دانشگاه** ۴۸۹: نستعلیق و نسخ، تاریخ یاد نشده، در دیباچه نسب بیهقی نادرست آمده، ودرآن از سال ۱۱۸۲ و ۱۲۵۷ یادشده، ۱۳۸ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۴: ۸۷۶]

جواهر نامه

در احکام نجوم.

2655ـ **مجلس** ۶۱/۵ نجم، فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵: ۲۰۲].

جهان دانش

از شرف‌الدین ظهیرالدین محمد فرزند مسعود (محمد) فرزند محمد فرزند مسعود غزنوی بخارایی مروزی، زنده در ۵۸۲. ترجمه‌ایست از «الکفایة فی‌هیئة‌العالم» از خود او و در آن از تاریخ ۵۴۹ ه یاد شده، در دومقاله: ۱ـ هیئت افلاك در بیست و سه باب ۲ـ هیئت زمین در چهارده باب، که بسال ۱۳۱۵ چاپ شده و از هموست: آثار علوی. **آغاز:** ستایش خدایرا

که‌آفریدگارجهانست... امابعد، چنین‌میگوید مؤلف..

بنگرید: ذریعه ۱ : ۸ و ۲ : ۳۲۳ و ۵و : ۲۹۸- ف مشار : ۵۱۹ - پیشگفتار دو رساله دربارهٔ آثار علوی، دانش‌پژوه : ۱۰ - مؤلفین مشار ۵ : ۸۱۲ - استوری ۲ : ۴۶ ، ۵۱ - کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۰ .

2656 - **پاریس** S. P. ۳۶۳ : نسخ علی فرزند شاه امیر فرزند حسن حسنی ، ابن طباطبا، آدینهٔ ۲۷ شوال **۶۷۹**، ۱۳۴ گ ۱۵ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۳۲هست [فیلمها ۱ : ۷۱] .

2657- **دانشگاه** ۴۵۹۶/۱: نستعلیق محمدصادق ترشیزی، ۲ع۲/**۱۰۶۲** (۱-۸۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۲۵] .

2658 - **نجف** ، شیخ نعمةالطریحی : نوشتهٔ **۱۰۹۱** و مقابلهٔ ملا محمد صالح فرزند حاج عرب فرزند امیراحمد خفری [ذریعه ۵: ۲۹۹] .

2659- **تهران، معارف** (ملی) ۱۲۰- ۱۲۵۱ : نستعلیق‌کهن بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه،۸۵گ۱۱س [جواهرالکلام ۱ : ۱۵۷].

2660- **تبریز**، محمدآقا نخجوانی : تاریخ یاد نشده، نسخه تاریخ نگارش را ۵۴۹ یاد کرده است [ذریعه ۵ : ۵۹۹] گویا این نسخه به کتابخانهٔ ملی تبریزش ۳۴۴۸ منتقل شده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۳] .

2661- **مجلس** ۴۰۶۶ تنکابنی: نستعلیق **۱۰۰۰** واندی، نسخه ازآن غیاث‌الدین محمد فرزند حسن بیك منجم بوده . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۷۲] .

چهل فصل

در ستاره شناسی .

2662- **سپهسالار** ۷۴۱۶/۲: نوشتهٔ ۱ شعبان **۱۳۰۷** (۵۶ر- ۸۵پ)، آغاز افتاده فصل اول درحساب جمل و رقم و هفته و نشان روزها. وحساب جمل برلفظهای ابجد، هوز. فصل چهلم‌دراختیارات‌است [ف. سپهسالار ۴ : ۱۳۵] .

چهل فصل

در ستاره شناسی (بنگرید : تحفهٔ نظامیه عبدالقادر رویانی: ۲۵۵) (ذریعه ۵:۳۱۶) .

چهل باب در اسطرلاب

2663 - **ایاصوفیه** ۲۶۲۴/۳ : [الاصطرلاب فی‌العصور الاسلامیة : ۱۶۱] .

ح

حاتمیه = تحفهٔ حاتمیه

حرکت زمین = زمین و آفتاب

حرکت سکر یلدوز

ناشناخته .

2664- **دانشگاه** ۱۹۹۷/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۸۳** دردفتر (گ۲۹پ) **آغاز:** رؤیت اهله هرگاه‌ماه نوراکسی خواهد که بیبند . میبایست‌که بیبند قمر در کدام برج است [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۶] .

حرکت فلك‌الافلاك = منظومه‌ای در ...

از سدیدالدین منزوی، نگارندهٔ «پنج‌گنج ۲۴۹» در ستاره‌شناسی و «خزانة الاحکام» در کفشناسی و جزآنها .

2665ـ **تبریز، ملی ۳۴۲۶** : ضمن مجموعه آثار منزوی، با تاریخ **۱۱۵۳** در «خزانة الاحکام» ازاو [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۴].

حساب اهله موافق عدد

ازمحمد باقرمجلسی (۱۰۳۷ – ۱۱۱۰) (بنگرید : اختیارات: ۲۱۸) بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵) در۱۱ شوال ۱۱۰۹ بانجام رسانیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء ... اما بعد ، چون بعضی از اخبار درباب.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۸ .

2666ـ**دانشگاه۹/۴۴۵۳**: نسخ‌محمد کاظم فرزند محمد باقر، محرم **۱۱۲۶** (۵۶پ ۷۶پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۹] .

حساب شهور و اعوام عربی

ناشناخته .

2667ـ **دانشگاه ۴/۳۳۸۲**: نستعلیق ملا محمد صالح ، نزدیك **۱۰۹۷** (ص ۴۶) سپس « حساب حروف متعلق به شهور و سنه » (ص۴۶–۴۷) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۱] .

حساب القمر

ازتقی‌الدین محمدفارسی، بفارسی وعربی (بنگرید : اسطرلاب مسطح : ۲۳۴) .

2668ـ **تهران، اصغرمهدوی ۴/ ۲۸۲** : نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی، در**۱۳۰۹** ، (ص ۶۰ – ۸۳) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

حسنیه

از محمد اسحاق کشمیری ، بنام خواجه ابوالحسن، دریك مقدمه و دوخاتمه، در ستاره شناسی . **آغاز :** چندین ارقام سعادت انجام لقد خلقنا الانسان .

2669ـ **دانشگاه ۱/۲۷۸۸** : نستعلیق سدهٔ **۱۳**،(ص۱ – ۱۴۰) ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۰] .

حکمت جدید و آفرینش ستارگان =

رساله در . . .

دربارهٔ دانش نوین و پیشرفت فرزانگان درجهانشناسی، درچند فصل ، از هندی ترجمه شده است. **آغاز:** ستایش مختص خداوندداست درمقابل نعمای او . . .

2670 ـ **دانشگاه ۳۹۷۶** : شکسته نستعلیق، در**۱۲۶۸**،۲۱گ۱۲س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۲] .

حل التقویم

از ابوالخیر تقی‌الدین محمد فارسی (بنگرید : انتخاب حل التقویم : ۲۳۹) با مقدمه‌ای در هیئت باعنوان آغاز ، سپس عنوان های: فائده، فائده، بنام استادخود غیاث‌الدین منصور دشتکی در گذشتهٔ ۹۴۸ ، پیش‌از ۹۱۷ نگاشته است. **آغاز:** درخشنده‌تر ستاره‌که از افق مقال اهل‌کمال طالع ولامع گردد .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۸ و ۷ : ۶۷ – گاهنامه س۱۳۱۰ : ۸۹ .

2671ـ **نجف**، شوشتریها: نوشتهٔ تقی‌الدین محمد حسینی مازندرانی ، بروزگار نگارنده، در**۹۱۷**، [ذریعه ۷ : ۶۷] .

2672ـ **رضوی ۴۴** ریاضی : نستعلیق **۹۷۱**، آغاز برابرنمونه، ۱۳گ ۲۰س [ف . رضوی ۳ : ۳۱۴] .

2673ـ **دانشگاه ۲/۲۰۶۳**: نستعلیق محمد صالح فرزند محمد سعید حسینی ، ۲۲

ذیقعدهٔ **۱۰۸۰** (۳۶پ ـ ۴۶ر) آغاز با کمی جدائی بمانند نمونه [ف. دانشگاه ۸:۶۹۲].

2674ـ **تهران، ادبیات**۱۸۴حکمت: نستعلیق۷ج۱/**۱۱۳۴**. **آغاز:** بدان‌که تقویم درلغت راست داشتن و قیمت کردن است [ف. ادبیات ۲ : ۵۰] .

2675 ـ **تهران ، ادبیات** ۳۰۶/۳ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، با تاریخ محرم **۱۱۷۹** دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۴۶] .

2676ـ **الهیات** ۴۰۱/۲د: تاریخ‌یاد نشده (۴۳ر-۷۲ر) [ف. الهیات۱ : ۲۹۴] .

2677ـ **رضوی** ۴۵ ریاضی : نستعلیق محمد جعفر نقشبندی، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۱۴] .

حلقهٔ کریمی = حلقهٔ کریمیه

ازکریم‌خان فرزند ابراهیم قاجارکرمانی شیخی (۱۲۲۵-۱۲۸۸)، دراسطرلاب و حلقه ایکه دراین باره ساخته است ونیز دستورهایی برای یافتن‌پهنای رودخانه وگودی‌چاه وبلندی منار، دریك مقدمه وبیست و دوباب، درذیقعدهٔ ۱۲۵۸ بدان‌آغاز ودرغرهٔ‌محرم۱۲۵۹ بانجام رسانده است . و این جز «میزان» او است در اسطرلاب وبعربی. **آغاز:** حمدله . صلاة . و رهطه المخلصین . . . وبعد، چنین‌گوید . . . کریم بن ابراهیم، که دراوائل سن بتشویق .

بنگرید: المآثر والآثار: ۱۴۷ـ مؤلفین مشار۵ : ۵۷ـ مقالات الحنفا : ۱۶۳ـ تذکرهٔ شمس التواریخ : ۲۰ـمجله پیام نوین س۴ ش ۶ و ۷ : ۱۸۵ـ فهرست کتب مشایخ : ۲۳۳.

2678ـ **مجلس** ۴۹۲۶/۳: نسخ‌محمد باقر فرزند ابراهیم خراسانی، ۷شوال **۱۲۹۳** (۴۵پ ـ ۵۹ر) [رؤیت] .

حل المسائل

از قطب الدین عبدالحی فرزند عزالدین لاری زاهدی‌کبیری‌حسینی شیعی زنده در۱۰۲۷ (گاهنامه)، که « حل و عقد » را بسال ۱۰۱۷ نگاشته است. دریك مقدمه و دوازده باب ویك خاتمه ، بروزگار شاه عباس صفوی (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) و بنام امامقلی‌خان و امیر ابوالحسن نگاشته است: ۱ـ پرسنده وپرسیده‌وراه پرسش ۲ـ آمدن چندتن نزد ستاره‌شناس ۳ـآزمایش ۴ـ درستی درآوردن‌ضمیر ۵ـ یافتن دلیل‌ضمیر ۶ـ یافتن ضمیر ۷ـ قاعدهٔ کلی یافتن ضمیر۸ـ منسوبات ۹ـ نشانه‌های فرجام کار۱۰ـ یافتن و رواشدن نیاز ۱۱ـ رواشدن نیاز ۱۲ـ یافتن خبی. **آغاز:** بعد الحمدلله سبحانه والصلاة... برارباب خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۷۴ ـ استوری ۲ : ۸۷ـ گاهنامه س ۱۳۱۱ : ۱۷۱ .

2679ـ **مجلس** ۴۳۶۵ : نستعلیق سید حسین فرزند حاجی سید باقرموسوی، پنجشنبهٔ ۱۷ع۱/**۱۰۳۳**، ۱۲۱گ ۱۳س .آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

2680ـ **دانشگاه** ۱۱۱۲/۱: نستعلیق محمد حسین فرزند حاج شمس الدین محمد فرزند حاجی محمدعلی‌آرای ، دوشنبهٔ ۲۵صفر **۱۰۵۷** در سپاهان (۲پ-۱۰۳پ) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه] .

2681ـ **ملك** ۳۲۲۰/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱ ر ـ ۱۰۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2682ـ **یزد،** سریزدی ۹۳ : نستعلیق علی‌رضا فرزند ملا عبدالکریم، شنبهٔ ۱۷ شوال **۱۱۹۲**، نسخهٔ پاکیزه ولی آغاز افتاده [نسخه ها ۴ : ۴۲۰].

2683ـ دانشگاه ۲/ ۳۲۳۴ : شکسته نستعلیق ۲۲ رجب **۱۲۲۶** (۸۳ر ـ ۱۳۳پ) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۰].

2684 ـ ملك ۱/ ۳۶۵۱ : با تاریخ صفر **۱۲۴۰** در دفتر، (۱پ ـ ۵۸پ) ، آغاز برابر نمونه، درنسخه قطب‌الدین بن عبدالحی آمده [رؤیت] .

2685 ـ فرهاد معتمد ۶۴ : شکسته نستعلیق ۲۹ رمضان **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۳ : ۱۷۶].

2686ـ مجلس ۱۷۲ : نوشتهٔ **۱۲۶۵** آغاز برابر نمونه، ۵۸گ ۱۸س [ف . مجلس ۲ : ۹۳] .

2687ـ الهیات ۲/ ۱۵د : نسخ ۲۹ شوال **۱۲۷۴** ، برای ابوالحسن سرکشیك (۱۷۵پ ـ ۲۴۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۱۶].

2688ـ ملك ۳۲۵۸ : نسخ **۱۲۸۱** ، ۷۱گ ۲۰س [ف. ملك، فارسی : ۲۱۹].

حل مشکلات معینیه

متن «معینیه» و «حل مشکلات معینیه» هر دو از خواجه نصیر الدین طوسی (بنگرید : بیست باب: ۲۴۳) ، برای شاگردش شاهزاده معین الدوله ابوالشمس همان کسیکه « معینیه » را برای کتابخانهٔ او ساخته بود . خواجه در دیباچه و انجام این رساله و رسالهٔ « معینیه » خود بمانند «اخلاق ناصری» بعدها دست برده تارنگ الحاد اسماعیلی آنرا بزداید. این رساله را ارکین بشمارهٔ ۶۶ و قنواتی بشمارهٔ ۱۶۱ نادرست به‌ابن‌سینا نسبت داده‌اند . این کتاب همراه با « معینیه » بکوشش محمد تقی دانش پژوه باپیشگفتاری ازایشان در۱۳۳۵خ بچاپ رسیده است. **آغاز** : الحمدلله علی افضاله . . چنین گوید مقرر این فصول... چون عنایت ربانی حجاب انتظار .

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۶۴ـ احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی ـ فهرست مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۲۷۳ ـ پیشگفتار چاپ ، از دانش پژوه .

2689ـ مجلس۲/ ۲۴۳۸ فهرست نشده: نوشتهٔ **۷۶۳** (ص۲۰۹ ـ ۲۵۴) در فهرست به عنوان «ذیل رسالهٔ معینیه» یادشده، سپس «قبله» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

2690ـ دانشگاه ۲/ ۱۳۴۶: نسخ سدهٔ **۸**، با تاریخ ساختگی ۶۳۲ ، همراه با معینیه (۸۸ر ـ ۱۰۷ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۳۵] .

2691ـ دانشگاه ۲/ ۱۰۱۴ : تعلیق، ۲۰ صفر **۸۸۹** ، برای پسر خود کمال ، آغاز برابر نمونه (۱۰۷پ ـ ۱۳۳ر) جای جدولها سفید مانده [ف. دانشگاه ۴ : ۸۸۲] .

2692 ـ سنا ۴/ ۲۸۰۴ : نسخ محمد صالح کوکدی گلپایگانی، در **۱۰۶۸** ، همراه «معینیه» که در مدرسهٔ جده نوشته شده است [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۲] .

2693 ـ همدان ، آقای کمالی : نوشتهٔ محمدزمان فرزندکلیم عنایت‌الله لاریجانی چهارشنبهٔ محرم **۱۰۸۷** ، ش ۳ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۶] .

2694ـ دانشگاه۲/ ۱۲۷۸ : نستعلیق محمد تقی فرزند محمد امین سمنانی حسینی ، ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۹۹** (۳۴ر ـ ۴۲ پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۹] .

2695ـ مجلس۱۸۰: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان «رسالهٔ حل‌مالا ینحل» خواجه آمده [ف . مجلس ۲ : ۹۸] .

2696ـ ملك ۳۵۰۳: تاریخ یاد نشده فیلم آن در دانشگاه ش ۵۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۷] .

2697ـ ایاصوفیه۴۸۵۳/۲۸: تاریخ یاد نشده (۲۳۸ ـ ۲۶۳) . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۳].

حل و عقد

از قطب‌الدین عبدالحی لاری زاهدی، از آغاز سدهٔ ۱۱ (بنگرید: حل المسائل :۲۷۸) گفتاریست در ستاره‌شناسی و اختربینی، در دو مقاله ویك خاتمه : که دوشنبهٔ ع۲۴/۱۰۱۷ به انجام رسیده است: ۱ـ استخراج تقویم درپنج باب ۲ـ مولود، درسه باب . خاتمه در نوشتن طالع مولود دریك مقدمه و دو عقد. بابها نیز هریك درچند فصل ویاچند عقد است. آغاز : ستایش دور ازآلایش صانعی را سزاوار است.. و مسود این اوراق ... قطب‌الدین ابن .

بنگرید : گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۷۱ .

298ـ ملك ۳۲۲۶ : نسخ سدهٔ ۱۰، ۱۶۵گ ۱۹س [رؤیت].

2699ـ سپهسالار ۸۲۴۲/۱ : نسخ سدهٔ ۱۰ (بایستی درست‌نباشد)، پایان‌نو نویس، (۳پ‌ـ۷۹ر) ۲۲س [ف. سپهسالار ۴:۳۴۲] .

2700ـ دانشگاه۴۸۳ : نستعلیق رجب ۱۰۸۰، ۹۷گ ۲۴س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۸۳] .

2701ـ ملك ۳۴۰۳ : نسخ محمد تقی فرزند محمد اقدس شریف عاملی انجدانی ، دوشنبهٔ ۲۲ صفر ۱۱۰۸ ، تاریخ نگارش در نسخه ۱۰۳۳ یاد شده [ف . ملك ، فارسی : ۲۱۸] .

2702ـ ملك ۳۳۷۴: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، تاریخ نگارش در نسخه ۱۰۳۳ یاد شده، ۱۱۷گ۱۶س[ف.ملك، فارسی: ۲۱۸].

2703ـ ملك ۳۲۳۴ : نسخ ۱۱۱۲ ، از روی نسخهٔ مؤرخ ۱۰۲۹ که از نسخهٔ اصل نوشته شده بود، تاریخ نگارش درنسخه۱۰۲۷ یاد شده [ف. ملك ، فارسی : ۲۱۷] .

2704ـ دانشگاه ۴۰۷۲ : نستعلیق اسکندرفرزند بهبود، یکشنبهٔ۲۱ محرم۱۱۱۹ نام نگارنده در نسخه قطب الدین عز الدین عبدالحسین الزاهدی الکبیر الحسینی اللاری آمده است وتاریخ نگارش درفهرست۱۸ محرم ۱۰۹۳ آمده! ۹۹گ۲۱س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۵۳] .

2705ـ تبریز، ملی ۳۴۶۶ : نوشتهٔ ۱۱۷۱، درشهر تبریز، [نسخه‌ها۴ : ۲۹۳].

2706ـ ملك ۳۵۸۳ : نسخ سدهٔ ۱۲، ۶۸گ ۲۶س [رؤیت].

2707ـ ملك ۳۳۷۷ : نستعلیق و نسخ محمدتقی فرزند مصلح‌آبادی فراهانی، سه‌شنبهٔ ۲۴ج۲/۱۲۶۳ ، ۱۱۶گ ۱۶س [ف. ملك ، فارسی : ۲۱۷] .

2708 ـ سپهسالار ۶۸۶/۱ : نسخ عطاءالله‌فرزندمحمدزکی منجم‌سپاهانی، ۲۹صفر ۱۱۷۶ (۴رـ۷۸پ) [ف.سپهسالار۴:۳۴۰]

2709ـ آصفیه۳۰۸ ریاضی: نستعلیق ۱۳۰۰ ، ۲۶۴گ ۱۷س و در پایان «مختصر در معرفت تقویم » رویانی هست [ف . آصفیه میرعثمان علی ۱ : ۶۵۸] .

2710ـ سپهسالار ۶۸۷ : نسخ سدهٔ ۱۳، ۱۴۸گ ۲۲س [ف. سپهسالار۴:۳۴۱].

2711ـ سپهسالار ۵۹۹/۲ : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۱ شعبان ۱۲۰۷ (۲۵پ ـ ۹۷ر) [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۱] .

2712ـ سپهسالار ۷۴۰۶ : نستعلیق محمد، در۱۲۲۹، آغازافتاده، درپایان بانسخهٔ دانشگاه جدایی دارد ولی فهرست مطالب یکی است، ۷۶گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۱].

2713ـ تهران ، دهخدا ۳/۱۰۱ : سدهٔ **۱۳** ، نسخه نیمهٔ نخستین کتاب است [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

2714ـ قاهره، دارالکتب۴۳۴۹س: نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، همراه «تقویم» ازهمو [مخطوطات ۱ : ۱۰۲] .

خ

خاتمه

از ناشناس، درجغرافیای زمین و آسمان. **آغاز :** بر ارباب خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده .

2715ـ سپهسالار۱/۲۹۱۶: نستعلیق درجنگی از سدهٔ **۱۱** (۳۸۹ر ـ ۴۹۱ر) [ف. سپهسالار ۴ : ۳۵۹] .

خرمن ماه = قوس قزح

خسوف و کسوف = رساله در...

ناشناخته .

2716ـ دانشگاه ۳/۷۲۳: نوشتهٔ ۲۴ شعبان **۱۱۰۴** ، (۱۸۵رـ۱۸۸ر) . گفتاری است برپایه احادیث مذهبی. **آغاز:** درترجمهٔ حدیث دراحکام خسوف وکسوف وحوادث هرـ سال . شیخ بزرگوار قطب راوندی در کتاب «قصص الانبیاء روایت کرد [ف . دانشگاه ۵ : ۱۲۱۵] .

2717ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۱/۵۵۲ : نوشتهٔ **۱۲۹۸ـ۱۲۹۹**، درفهرست بعنوان «مقاله درخسوف» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

2718 ـ مجلس ۷/۴۸۲۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۴۴رـ۵۵ر) ۱۸س. **آغاز:** درمعرفت خسوف. اهل تفکر در خلق سماوات وارض چون مشاهده نمودند که نور صفحهٔ قمر بسبب قرب ازآفتاب زیاد میشود [رؤیت] .

خطب سبعه

ازبلیناس در ستاره پرستی وکیمیا. **آغاز:** سزاوار حمد ذات قیوم نافذیست که بسبب امر باتصال کاف و نون را با جمیع مکنونات در دایرهٔ ظهور ... چنین میگوید . . . بلیاس در خطب سبعه بسبیل حکایتی از آنچه شنیده از اسنامی در خواب . یکی از آنها خطبهٔ زحل است ، میگوید که بخواب دیدم که ما حکماییم مجتمع شدیم درصحرای اندلیوس.

2719ـ دانشگاه ۲/۱۹۷۷: نستعلیق باتاریخ ج۲/**۹۱۸** بهمین خامه در دفتر (۳۲پ ـ ۵۷پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۸۸] .

خطبة المو اليد

ناشناخته . **آغاز :** اجناس سپاس بیقیاس که مقاطع ادهام ازمطلع آن نشان ندهد .

2720ـ دانشگاه۱۵/۳۳۳۷: نستعلیق باتاریخ **۱۱۲۳** دردفتر(ص۲۴۱ـ۲۴۳) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۴] .

خط نصف‌النهار ـ قبله

خلاصة التقويم

ازحاج کریم‌خان قاجار(۱۲۲۵ـ۱۲۸۸) (بنگرید : حلقهٔ کریمی :۲۸۷) ، درتقویم و اختیارات‌ایام‌وطالع‌بینی، دربیست وپنج جدول که فهرست‌آنهارا دردیباچه‌آورده است. کتابی از او بنام «تقویم» باهمین‌نشانیهاچاپ‌شده است **آغاز:** حمدله . و صلی‌الله علی محمد و آله ـ

الطاهرین. و بعد چنین گوید کریم بن ...
بنگرید : فهرست کتب مشایخ : ۲۳۳ .

2721 ـ **مجلس** ۴۹۲۶/۱ : نستعلیق محمد باقر فرزند ابراهیم خراسانی ، ۷شوال **۱۲۹۳** در قریهٔ لنجر (۱پ ـ ۱۸پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2722 ـ **ملك** ۳۴۳۱/۱ : نوشتهٔ میرزا خلیل، شنبهٔ ۱۳ رمضان **۱۳۰۷** (۲پ ـ ۴ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

خلاصة التنجیم و برهان التقویم

از میر غیاث الدین علی فرزند امیر حسن (امیران) حسینی اصفهانی، بدرخواست دوستان دربدخشان بسال ۸۶۹ در دوازده باب نگاشته است (دیباچه) **آغاز** : حمد بیحد وثنای بیعد خدایرا سزاست که حرکات سماوات و سیارات
بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۲ ـ استوری ۲: ۷۵ ـ ف. دانشگاه ۸ : ۷۹ .

2723 ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخهایی از ۱۰۸۳ تا ۱۰۸۶ . خطبه را ندارد (۱۸۳ر ـ ۱۹۲پ) با یادداشت (تفصیل محلات و مساجد قسطنطنیه) در گ ۳ دفتر [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۷] .

2724 ـ **مجلس** ۴۶۰۲/۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۴۹ ـ ۱۵۲) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

2725 ـ **دانشگاه** ۱۴۰۲/۳ : نستعلیق **۱۲۴۶** (۴۸ پ ـ ۷۶ ر) ، عنوان بابها سفید مانده ، آغاز دو سه کلمه با نمونه جدایی دارد [ف. دانشگاه ۸ : ۷۹] .

2726 ـ **نجف** ، کتابخانهٔ حسینهٔ کاشف الغطا : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۷ : ۲۲۲] .

خلاصة الخلاصة سلطانی در اعمال زیج گورکانی

گزیده ایست از « زیج گورکانی » برای سلطان ابوسعید بهادر گورکان، دریك مقدمه و سه مقاله ویك خاتمه [مخطوطات] .

2727 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ میقات فارسی طلعت: نسخ کهن بی‌تاریخ، آغازافتاده: بخدمت خدام قیام نموده، اگرچه همگی توجه بجانب یار و دیار بود ، ۷۸ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۱۳۱] .

خواص طالع = طالع

خواص منازل قمر = منازل قمر

د

دایرهٔ هندیه و آلات ساعت

ناشناخته .

2728 ـ **سپهسالار** ۵۵۸/۴ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۹۳ ـ ۱۰۹ پ) ، در عمل دایره و ساعت . **آغاز** : حمدله . و بعد ، این رسالهٔ مختصریست درعمل دایرهٔ هندی و اقسام آلات دانستن ساعت . بباید دانست که ساعت بردوقسم است نجومی وطلوعی [ف. سپهسالار ۴ : ۴۰۱].

دستور العمل و تصحیح جدول = تصحیح جدول و دستور العمل

دستور المنجمین

ازحسین فرزند محمد فرزند یحیی زیدی حسینی، دراستخراج تقاویم کواکب هفتگانه و

استنباط احکام، دریك مقدمه درچهار باب ویك مقاله درپانزده باب و یك خاتمه ، که فهرست آنها دردیباچه آورده است، بنام قاضی صفی‌الدین عیسی ، و در ۱۲ ذیقعدهٔ ۸۹۱ بانجام رسانیده است. **آغاز :** زواهر جواهر حمد و سپاس بیحد وقیاس که مقیاس حواس . . . اما بعد، مراد ازترکیب این‌کلمات.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۶۸ .

2729ـ **ملك**۵۴۹۸: نسخ‌خودنگارنده ۱۲ ذیقعدهٔ **۸۹۱**، زرین ممتاز ، ۱۵۷گ ۱۵ س [رؤیت] .

2730ـ **اصفهان**، محمدحسن زفره‌ای نوشتهٔ محمد علی زفره‌ای، درگذشتهٔ **۱۳۶۱** ، آغاز برابر نمونه [تذکرة الاطباب در اسامی کتب تاریخ و انساب ۱ : ۳].

دلایل هروی = سی‌فصل

دلیل المنجمین

ازحسن فرزندشجاع فرزند محمدالحسن حافظ تونی، درحساب تقاویم واعمال موالید و ضعف و قوت کواکب (دیباچه). نسخه ای از « المفید فی التجوید » بعربی از حسن فرزند شجاع فرزند محمد فرزند حسن در دانشگاه ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۸۷۸ هست . (بنگرید : شرح قصید لامیه : ۹۱) . **آغاز :** الحمدلله الاحد الحکیم اللطیف الذی خلق القوی و ـ الضعیف... اما بعد، چنین‌گوید. . . که بعضی از اخوان از این بنده التماس .

بنگرید : ف. دانشگاه ۱ : ۲۲۲ .

2731ـ **قاهره، دارالکتب** ۹ نجوم فارسی طلعت : نستعلیق زیبای **۱۲۲۳** ، آغاز برابر نمونه، ۳۲گ ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۱۴۶] .

2732ـ **دانشگاه ۲/۴۵۰۶**: نسخ ، با تاریخ **۱۲۲۶** در شمارهٔ پیشین بهمین خامه (ص ۴۵۵ ـ ۴۹۵) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۵۶].

2733ـ **دانشگاه ۲/۳۰۶۷**: نستعلیق محمد تقی مازندرانی ، ۲۴ شعبان **۱۲۳۲** (۱۴۰ پ ـ۱۶۱ پ)آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۵] .

2734ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۳۸/۴ : نوشتهٔ عبد الحمید منجم زنده در ۱۳۰۸ [نسخه‌ها ۵ : ۸۱].

2735ـ **سپهسالار ۲/۶۴۲** : تاریخ یاد نشده (۴۲پ ـ ۶۲پ). آغاز برابرنمونه [ف. سپهسالار ۴ : ۴۵۹] .

دلیل المنجمین

ازقاسم فرزند محمد فرزند عبدالله حسینی (بنگرید : قوه وضعف کواکب) .

2736ـ **الهیات ۲/۱۸**د: نسخ محمد مهدی محرر دارالشفاء پسر اسماعیل، ۲۲صفر ۱۳۳۷ [ف. الهیات ۱ : ۲۱۶].

دیباچهٔ تقویم

از خواجه نصیر الدین طوسی (بنگرید : بیست‌باب: ۲۴۳)، برای علاءالدین محمدفرزند الحسن‌فرزندمحمدفرزندعلی‌ذکره‌السلام فرزند نزار فرزند معد فرزند علی‌فرزند منصورفرزند نزار فرزند معد...ابن جعفرصادق نگاشته‌است است ، و طالع او را استخراج کرده است . **آغاز:** این فصل دیباچهٔ تقویمی است که ... نصیرالدین طوسی جهت محمدبن... نوشته... مقدمه جودمسعود آسمانی و فاتحهٔ ورود وفود شادمانی .

2737ـ حمیدیه۱۴۴۷/۱۴: باتاریخ ۷۵۵ در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۳].

2738ـ مجلس ۵۱۳۸/۸۱: نستعلیق ۲۴ تا ۱۰۵۷ درجنگ ابن‌خاتون (گ ۳۵۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

ر

ربیع المنجمین فی شرح الفصول الثلاثین

از میرزا محمد رضی مستوفی تبریزی، رضی‌الدین محمدفرزند محمدشفیع که بروزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) میزیسته‌است. گزارشی‌است بر «سی فصل» خواجه نصیرکه در ۱۰۶۹ بانجام رسیده و بنام همان شاه ساخته است. و اوجز آقا محمد رضی قروینی (عباریه: ۱۸۴)است. آغاز: نطق سخندان‌که مستخرج تقاویم کواکب معانی وبیان است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۷۲ و ۱۰: ۷۷ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی: ۲۲۷.

2739ـ سپهسالار ۶۶۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳، نسخهٔ کامل، ۵۱۸ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵: ۳].

2740ـ سپهسالار ۶۶۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، تنها فصلها ۲ تا ۶ را دارد [ف. سپهسالار ۵: ۳].

2741ـ مجلس۱۷۳: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۸۸ گ ۲۴س [ف. مجلس۲: ۹۴].

رد یکی از منجمان

ازعبدالغفار منجم باشی (بنگرید: آسمان ۲۰۳) ویابرادرش‌میرزا عبدالوهاب منجم‌باشی مهدعلیا، بنام‌علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه وزیر علوم(۱۲۳۴-۱۲۹۸)، خوداعتضادالسلطنه‌نیز «فلك‌السعاده»را دررد احکام نجوم‌بسال۱۲۲۷ نگاشته است. آغاز: چون این بنده که سلك خدام آستان . . . اعتضاد السلطنه وزیر علوم می‌باشم.

2742ـ سپهسالار ۶۱۱: نسخ سدهٔ ۱۴، ۷گ ۱۷-۱۵س [ف. سپهسالار ۵: ۷].

رصد = شرح حالات رصد

رصدخانهٔ مراغه

ازعلیقلی‌میرزا اعتضادالسلطنه‌فرزندفتحعلی شاه،وزیرعلوم‌روزگار ناصری(۱۲۳۴-۱۲۹۸) مشاهدات خود را از آثار رصد خانهٔ مراغه در روز۲۸صفر۱۲۷۶، درسفریکه بهمراه ناصرـ الدین شاه به‌مراغه رفته بود شرح داده است، و دارای مطالب مفصلی ازتاریخ این رصدخانه است وضمناً زیجهایی را که تاروزگار اونوشته شده است نشان داده است. آغاز: سزاوار حمد ذات خداوندیست‌که‌گوهر معرفت خودرا درخزائن آفاق.

بنگرید: ذریعه ۸۱۳:۹ ـ مجمع‌الفصحا ۱: ۴۱ـ المآثر والاثار: ۱۹۳ـ مؤلفین‌مشار ۴: ۵۶۹.

2743ـ تهران، ملی۲۶۸ف: شکسته نستعلیق خوش ۱۲۷۶، برای ناصرالدین‌شاه، آغاز برابر نمونه، ۱۰ ك ۱۲س [ف. ملی۱: ۳۵۸].

2744ـ ملك ۶۱۵۱/۱: نسخ ۱۰ع ۱۲۹۲/۲ (ص ۱ - ۷) ضمن جنگ اعتضاد السلطنه، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

رصد کسوف

گویا از خواجه نصیر (بنگرید: بیست باب ۲۴۳). **آغاز:** من افادات استادالبشروالعقل الحادیعشر: قدما وحکما درکیفیت رصدکسوف وجوهی افاده فرموده‌اند .

2745ـ **سپهسالار** ۴/۵۵۵: تاریخ یاد نشده (۴۹ر-۴۹پ) [ف. سپهسالار ۵: ۵۴].

رصد کواکب

ناشناخته .

2746ـ **مجلس** ۶/۲۴۲۱ فهرست نشده سدهٔ **۱۳** (ص ۲۰۰-۲۱۵) [نسخه‌ها ۵:۱۷۸].

رفع شبههٔ مماس شدن زحل

بکرهٔ ثوابت = زحل وکرهٔ ثوابت

روزنامه = ساعت نامه

منسوب به ابومعشر بلخی (بنگرید: ساعت نامه: ۳۰۶) جعفر فرزند محمد درگذشتهٔ ۲۸ رمضان ۲۷۲، بنام سلطان سعید بهرامشاه (!) در اختیارات نگاشته است. **آغاز:** چنین آورده‌اندکه روزی سلطان بهرام سنجر ماضی، خواجه حکیم ... ابوالمعشر... طلب کرد .

بنگرید: هدیة العارفین ۱: ۲۵۱ .

2747ـ **ایاصوفیه** ۳/۴۷۹۵: نسخ **۸۳۸-۸۵۵** (۷۹-۸۴). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها ۱: ۴۱۲].

2748 ـ **ری**، عبدالعظیم ۵/۲۳۸: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳: ۴۴۵].

2749ـ **سپهسالار** ۹/۷۰۰: تاریخ یاد نشده، (۱۱۶پ-۱۱۷ر)، آغاز برابر نمونه، درفهرست روزنامهٔ احکام دوازده برج یا «ساعات سیارات» یادشده است. [ف. سپهسالار ۵: ۵۸].

روضة المنجمین

ازحکیم شهمردان فرزند ابوالخیر رازی دبیر مستوفی، دانشمند سدهٔ پنجم در گرگان و استرآباد، که «نزهت نامهٔ علائی» را پس از ۴۷۷ نگاشته است. گفتاریست درپانزده مقاله که در۲۷رجب ۴۶۶ بدان آغاز کرده است. **آغاز:** سپاس خدایرا که آفرینندهٔ جهانست و روزی دهندهٔ جانوران.

بنگرید: گاهنامه س ۱۳۱۱: ۱۲۵، ۱۵۵ـ ذریعه ۱۱: ۳۰۴ ـ استوری ۲: ۴۵ کشف الظنون ۱: ۹۳۳ .

2750ـ **تهران**، سیدجلال‌الدین تهرانی: نسخهٔ کهن، گویا نزدیك **۵۰۰** [ف. الهیات ۱: ۷۰].

2751ـ **مجلس**: ... از سدهٔ **۵-۶**، ازآغاز تاچهاربرگ ازمقالهٔ پانزدهم را دارد، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۷۸۵ هست [فیلمها ۱: ۱۱۲].

2552ـ **توبینگن** ۸۴۸ O.qu: نوشتهٔ دوشنبهٔ ع۱/**۶۵۳**. آغاز افتاده، ۱۸۵گ، **فیلم** آن در (ملی) هست [نسخه‌ها ۳:۱۰۳] ازمقالهٔ سوم است تا مقالهٔ پانزدهم [فیلمها ۱: ۱۱۲].

2753ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۱ نجوم فارسی طلعت: نسخ سدهٔ **۸**، آغاز برابر نمونه ۱۶۴گ [مخطوطات ۱: ۲۸۳].

2754 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱ Add: ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱: ۴۰۲].

2755 ـ **اونیورسیته** ۱/۱۴۱۸: نوشتهٔ ۲۷ذیحجهٔ **۸۱۳**. آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۵۴ هست [فیلمها ۱: ۴۴۴].

2756ـ **پاریس، ملی** ۲۰۵۳: نستعلیق **۹۵۸**، قسمت چهارم، درفهرست ازنگارنده یاد نشده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵: ۶۷۴].

2757ـ **الهیات** ۱۲ج: نستعلیق ع/ سدهٔ **۱۰**، آغاز برابرنمونه، ۱۵۵ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۷۰].

2758ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۱۱۰۳۹ نوشتهٔ **۱۳۰۳**، درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده ، گویا همین کتاب باشد [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷].

رؤیت هلال = اهله

ریحانة الصدور

ازملا محمدعلی بابی زنجانی، کشته درشورش زنجان ۱۲۶۵، بنام محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ـ ۱۲۶۴)، بسال ۱۲۵۹ پیش‌ازگرویدن به‌آیین باب، دراثبات سی‌روز بودن ماه رمضان درهمهٔ سالها، دریك‌مقدمه وچهارفصل‌ویك‌خاتمه نگاشته است: ۱ـ معنی‌هلال ۲ـ ایام‌هلال ۳ـ معرفات و معینات اوائل شهور ۴ـ تحقیق معرفت ماه و لواحق آن. خاتمه‌آداب اول هرماه. وهرفصل درچند ریحانه . **آغاز** : الحمدلله الذی هدانا بنور الاهلة... وبعد، چنین‌گوید.

2759ـ **تهران ، ملی** ۸۹۸ : نبشتهٔ **۱۲۵۷**، در۲۴۰ص. [نسخه‌ها ۱ : ۵۷] .

2790ـ **سپهسالار** ۲۵۳۶: نسخ‌خوب **۱۲۵۹**، زدین ، با گواهی اعتضاد السلطنه که بخط نگارنده است ، ۱۳۹ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۱:۴۱۶] .

ز

زایچه

زایچهٔ طالع ناصر الدولة والدین سلطان ابوتراب فرزند سلطان‌حسین بهادرخان فرزند رکن‌الدین ابوالنصر شاه منصورفرزند امیرزادهٔ بایقرا فرزند عمرشیخ فرزند تیمور گورکان ، زاده درهرات‌در۷تیر۸۲۰ یزدگردی (گویا= ۸۷۱ ق) ، ساختهٔ محمد فرزند معین الدین عبدالرزاق راصدکاشانی (۱۲ر). **آغاز**: حمد موفور وستایش نامحصور حضرت سلطانی راکه درجات ارتفاع آفتاب .

2761ـ **سپهسالار** ۶۶۷ : نسخ **۹۴۱** زرین، پس‌از دیباچهٔ ۳۰برگی (۴۰ـ ۱۴۴) جدولهای نجومی و ازآنجا تا پایان ۱۸۲ پ احکام کلی نجومی است ودر ۹۸۲ ازآن رفیع الدین حیدر فرزند ضیاء الدین یحیی امیدوار غفاری کاشانی بوده است ، که بخط او در بارهٔ سکه‌ای‌که در۹۸۲درکاشان زده میشده یادداشتی هست سودمند. [ف. سپهسالار ۵ : ۸۲] .

زایچه = دیباچهٔ مولود

زایچهٔ امیر غضنفر الدین اسدالله فرزند امیر ضیاء الدین نوداالله فرزند خلیل‌الله . . . فرزند سید نعمت‌الله. در دومرصد. تاریخ ۶ماه آب ۱۷۳۹ را دارد . **آغاز** : الاحد الصمد الرحمان الذی لم‌یلد ولم یولد... قادری‌حکیم که قدرت شاملش بر طبق حکمت کامل اجرام ثابت القوام ...

2762 ـ **ملك** ۳۶۸۵ : نسخ سدهٔ ۹، (۸پ ـ ۱۰ر مجموعه) ۲۳ س [رؤیت].

زایچه

زایچه برای امیر زاده محمد رضا بیکا

فرزند ابوالمعصوم خانا است که در شب دوشنبهٔ ۱۵ شعبان ۱۱۱۰ در دارالسلطنهٔ اصفهان زاده شده است. **آغاز:** حمدله. امابعد، چنین تعیین فرمودند که ولادت مقرون بسعادت .

2763 ـ **دانشگاه** ۱۹۷۷/۲ : نسخهٔ اصل با خط خوردگی از نگارنده ، سدهٔ **۱۲** (۵۸پ–۷۶ر) ۱۲ س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۸۸].

زایچه

زایچهٔ طالع رضاقلی میرزا فرزند مرتضی قلی میرزا. **آغاز :** زایچهٔ طالع رضاقلی ... بعد از انقضای مدت.

2764 ـ **مجلس** ۴۸۲۹/۱ : شکسته نستعلیق **۱۲۷۸** ، دریك صفحه با یك جدول نه خانه‌ای [رؤیت] .

زایچه

زایچهٔ طالع برای عباس میرزا ولیعهد قاجار، زاده در ۴ ذیحجهٔ ۱۲۰۳ در دماوند . ساختهٔ محمدحسین فرزند بدیع‌الزمان گونابادی بنام فتحعلی شاه دریك قول ودومقاله : ۱ــ در اعمال جزئیات ۲ــ اعمال کلیات. هرمقاله در چند قول ، که‌گویا در ۲۲ ج ۲/۱۲۱۸ آنرا ساخته است، و شعرهایی در ستایش ولیعهد نیز دارد. **آغاز :** بنام خدایی‌کنم ابتدا. . . حمد وسپاس عالی اساس بی‌نهایت .

2765 ـ **دانشگاه** ۲۸۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر، نام‌ستاره‌شناس درفهرست نیامده ۷۲ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۳] .

2766 ـ **ملك** ۵۸۹۶/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، (۵۵پ – ۹۲ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2767 ـ **دانشگاه** ۴۰۰۶/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، (ص۵۸ – ۱۹۲) ، زرین ، همراه «زایچهٔ» دیگر که گویا ساختهٔ پدر همین ستاره شناس باشد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۹۴] .

زایچه

زایچه برای سلطان عبداللطیف بهادرخان است ، که در آدینهٔ هفتم رمضان ۹۴۱ در دارالسلطنهٔ سمرقند گرفته‌شده‌است. **آغاز:** چون طالع سال برج میزان است ، و عاشر سرطان .

2768 ـ **ملك** ۳۲۰۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۴۵ر – ۴۷) [رؤیت] .

زایچه

زایچهٔ کلبعلی بیك فرزند احمدخان فرزند مرتضی‌قلی‌خان دنبلی، که درخوی در ۱۱ ذیقعدهٔ ۱۱۷۴ زاده شده است ، در یك مقدمه و چهار مقاله ویك خاتمه، و در احکام طالع موالید و بیان فروع دلایل کمیت و کیفیت عمر و تسییر درجات و مواضع آن ، و از باب چهارم مقالهٔ یکم تاپایان کتاب بیشتر جدولهای نجومیست. زایچه ساختهٔ محمدرضای هندی است. **آغاز :** الحمدلله الذی خلق الانسان فی‌احسن تقویم ... حمد وسپاس عالی اساس بیغایت .

2769 ـ **دانشگاه** ۳۲۳۴/۱ : شکسته نستعلیق ۲۲ رجب **۱۲۲۶** ، آغاز برابر نمونه (۲پ – ۸۲ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹].

2770 ـ **مجلس** ۱۷۵ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۸۰ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲ : ۹۵]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۰۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۳۹].

زایچه

زایچهٔ طالع محمدشاه قاجار فرزند عباس میرزا ولیعهد (۱۲۵۰ – ۱۲۶۴) . طالع او است در دوازده خانه سپس جدولهای تسییرات

ادله و درپایان پیش بینی‌ها. **آغاز:** در احکام طالع مولود فیروز مسعود جهان پناه .

2771ـ **تهران، ملی** ۳۳۳ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۸گ ۱۴س [ف. ملی ۱: ۳۲۷] .

2772ـ **تهران، ملی** ۳۵۳ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، برای محمد شاه، زرین، ۶۷ گ ۱۶س [ف ملی ۱ : ۳۴۳] .

2773ـ **تهران، ملی** ۳۵۷ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۵۶گ ۲۴ س [ف. ملی ۱: ۳۴۵] .

زایچه

زایچهٔ محمدشاه قاجار(۱۲۵۰-۱۲۶۴) است، از برادر میرزا محمد حسن منجم ، که در۱۲۲۲ به افق تبریزاستخراج طالع‌کرده و دارای اطلاعات زیادی در بارهٔ طالع و هیئت قدیم است . **آغاز :** تبارك الذی خلق سبع سماوات طباقا و جعل .

2774ـ **تهران، ملی** ۵۱۷ ف : سدهٔ **۱۳**، برای همان محمدشاه، زرین، ۲۳ گ۱۸ س [ف. ملی ۲ : ۱۳] .

زایچه

زایچهٔ و طالع مظفر الدین شاه از محمد مهدی‌فرزند محمدحسن منجم، گویا در۱۲۶۹ نگاشته است ، گذشته از پیشگوئیها دارای اطلاعاتی از ستاره شناسی و شیوهٔ پیشگوئی است. **آغاز:** حمدله . و الصلاة و السلام علی اشرف الاولین .

2775ـ **تهران، ملی** ۵۲۹ف: نستعلیق خوش گویا **۱۲۶۹** ، زرین ، ۱۸ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۲۳] .

زایچه

زایچه برای منوچهرخان معتمد الدوله ، ساختهٔ محمدحسن فرزند محمد حسین منجم . **آغاز:** فروزنده‌تر ستاره و فرخنده‌ترسیاره‌که ازافق مقابل .

2776ـ **مجلس** ۴۰۳۱: نستعلیق ، از پایان سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۱۲۳ گ ۱۱ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

زایچه

زایچه برای نصرالله میرزا فرزندنادرشاه افشار ، زاده در پنجشنبهٔ ۱ ج ۲/ ۱۱۳۶ در خراسان. ساختهٔ بدیع‌الزمان حسین گونابادی ستاره شناس و بدستور همان شاه و ابوالقاسم وزیر مؤرخ پنجشنبهٔ ۱۲ع‌۱/۱۱۵۸. **آغاز:** الحمدلحکیم خلق اطباق السموات والارضین ، والشکر لعلیم الکواکب . . . استخراج طالع سعادت مبارك .

2777ـ **دانشگاه** ۱/۴۰۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ ۵۸) ، زرین ، همراه نسخهٔ 2567 که گویا ساختهٔ پسر این ستاره شناس باشد . [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۹۴] .

زایچه

زایچه برای‌میرزا یوسف‌مستوفی الممالك زاده در ۲۵ ع ۱/ ۱۲۲۸ فرزند ملا قربانعلی قوچانی .

2778ـ **تهران، اصغرمهدوی** ۵۵۰ نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۲ : ۸۳] .

زایچه

ناشناخته .

2779ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۱۱۰۳۸ از سدهٔ **۱۳** ، سه رساله زایچه است [ترجمهٔ

ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

2780ـ **مجلس ۲۷۷۸/۷** : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۳۲۷ ـ ۳۳۲) دارای ۸زایچه و ۵ جدول رمل و یك شکل اسطرلاب که در ص ۳۳۰ با مقوا و چرم رنگی ساخته‌اند [ف . مجلس ۹ : ۲۲۵] .

2781 ـ **تهران ، دهخدا ۱/۵۵** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** . در فهرست آمده : رساله درزایچه و طالع . **آغاز** : طریق معین نمودن طالع وقت [نسخه‌ها ۳ : ۳۶] .

زایچه = طالعنامه

زایچه = طالع الولاده

زایچه = مفتاح المواليد

زایچهٔ شهریار و شهزادگان =

استخراج احکام طالع و . . .

ازمحمداکبرفرزندنصرالله افشار، نگارندهٔ «مفتاح‌المواليد»زایچهٔ‌گروهی ازخاندان‌قاجار است، ودر برخی جاها ماده‌تاریخ است سرودهٔ میرزایونس مازندرانی ومیرزا خرم. واین‌جز «بحراللالی» است. فهرست ۱۱۷ تن ازکسانی که زایچهٔ آنها گرفته شده درفهرست کتابخانهٔ دانشگاه آمده است : از آقا محمد خان زاده در۱۱۵۵ تاربابِ خانم زادهٔ ۱۳۲۵. **آغاز:** حمدی چون کوکب ثابت و سیار بی‌غایت . . . نثار بارگاه محمودیست . . .

2782ـ **دانشگاه۳/ ۳۱۴۰**: سدهٔ **۱۴** (۱۱۴پ ـ ۲۰۷ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۹] .

زبدة الالباب فی‌علم الاسطرلاب

ازحیدرفرزند محمد فرزند ابوبکر منجم بنام سیورغتمش سلطان، درسی‌باب.

2783ـ **مانیسا** (مغنیسا) گنل ۲۹۴۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۲۳۰ گ ۲۷ س . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۴] .

زبدة الهيئة = الزبدة فی‌الهيئة = زبدة الادراك

از خواجه نصیرالدین طوسی . م ۶۷۲ (بنگرید : بیست‌باب: ۲۴۳). نصیرالدین علی فرزند محمد کاشی حلی در گذشتهٔ ۷۵۵ این کتاب را بعربی در آورده ، و این ترجمه را کمال الدین عبدالرحمان فرزند محمد عتایقی حلی بنام « الشهدة فی شرح معرب الزبدة » گزارشی بعربی کرده است . متن فارسی بسال ۱۳۲۱ق درتهران بچاپ رسیده است. **آغاز:** بعد از سپاس و ستایش آفریدگار جل جلاله.. چنین گوید محرر این مقاله .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۶ و ۱۲ : ۳۵. ف . مشار : ۸۷۹ ـ احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۲۴ـ کشف‌الظنون ۲:۹۵۳.

2784 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱ ـ م هیئت فارسی: نوشتهٔ **۷۴۰**، آغاز برابرنمونه، درفهرست گویا به پیروی ازکشف‌الظنون ازآن موفق القصیری دانسته شده است، ۷۷گ ۱۳س [مخطوطات ۱ : ۲۸۹] .

2785ـ **موزهٔ بریتانیا ۱۱۳۱۳/۵** .Or: نسخ ابوالمظفرحاجی محمدفرزندمحمد شاه تفرشی ، ۳ محرم **۷۵۱** در مقام ابرتاس (۹۷پ ـ ۱۳۷ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۲] .

2786ـ **تهران، سنا۲/۲۸۰۴**: نسخ محمد صالح کوکدی گلپایگانی ، با تاریخ

۱۰۶۸ در دفتر [نسخه‌ها ۲:۲۴۲].

2787ـ **مجلس** ۱۸۰ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، همراه «حل مالاینحل» از همو [ف. مجلس ۲ : ۹۷] .

زحل و کرهٔ ثوابت

گویا ازشمس المعالی محمدکیا گرگانی، از سدهٔ نهم. گفتاریست دررفع شبههٔ مماس‌شدن زحل بکرهٔ ثوابت. **آغاز:** والله ملهم للصواب.

2788ـ **رضوی** ۹۶ ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷ ، ۶ گ [ف . رضوی ۳ : ۳۳۰] .

زکی نامه

2789ـ **بادلیان** Add ۶۹/۵۷ : با تاریخ **۱۲۰۰ - ۱۲۰۴** همراه « ساعت نامه » و جز آن. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ - ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۸] .

زمین و آفتاب = رساله درسکون زمین وحرکت آفتاب

از محمدباقر همدانی شیخی فرزند محمد جعفر، در گذشتهٔ ۱۳۱۹ ، که در پنجشنبهٔ ۷ ذیحجهٔ ۱۲۹۴ بانجام رسیده است . **آغاز :** چنین‌گوید این بندهٔ خاسر محمد باقر. . . که چون در اوان محنت قران بعضی بوالهوسان .

بنگرید : طبقات‌اعلام‌الشیعة ـ نقبا: ۲۰۰ .

2790ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۵ : نستعلیق ابراهیم فرزند علی اصغر **۱۲۹۶** (ص۱۴۹ - ۱۸۴) باشش شکل هندسی [ف . مجلس ۹ : ۱۹۲] .

زوال و قبله

از محمد یونس، دریك مقدمه و دومقصد: مقصد یکم در بیان معرفت و شناسایی زوال . **آغاز:** الحمدلله الذی‌لایکون لسلطنته وابدیته و ازلیته . . . و بعد، چنین گوید .

[279]ـ **دانشگاه** ۴۵۴۵/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۶ر - ۴۳پ) نسخه ازانجام ناقص [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۹۰] .

زهره و حرکت آن = ستارهٔ . . .

ازیحیی‌فرزند نجم‌الملك، بنام‌ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳) در۱۲۹۱ نگاشته است . **آغاز :** . . . چون حکما و منجمین فرنگ به‌قاعده‌ایکه شمس‌راثابت ومرکزدانسته و زمین وسایر .

2762ـ **تهران، ملی** ۱۹۶ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**؛ بامهر ناصرالدین شاه، ۱۵گ [ف . ملی ۱ : ۱۹۵] .

زیج اشرفی

از محمد فرزند ابو عبدالله سنجر کمالی سیف منجم بایزاودی، دریك‌مقدمه وهشت مقاله بسال ۶۷۲ یزدگردی (۷۰۲ق) نگاشته است.

بنگرید : استوری ۲ : ۶۴ .

2793ـ **پاریس** S. P. ۱۴۸۸/۱ : تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۳۲۸ هست [فیلمها۱ : ۵۹۵] .

زیج اصفهان

ازسید محمد باقرفرزند محمدحسین بدیع الزمان حسینی، که در نوروز ۱۴ج۱/۱۲۳۳ بدان آغازکرده است. و در آن آغاز کرده به جدول مطالع البروج دوازده گانه به نقل از «زیج» سمرقندی، جدولهای طول و عرض شهر و جدولهایی در توجه به عتبات و سپس تقویم اصفهان، وجدولهایی‌ازاصطلاحات‌ستاره‌شناسان

و جدولهای دیگر ستاره شناسی .

بنگرید: ذریعه ۴ : ۴۰۱ و ۱۲ : ۸۲ .

2794ـ **کاظمین** سیدهبةالدین شهرستانی بخامهٔ نگارنده [ذریعه ۱۲ : ۸۳] .

زیج الغ بیك = زیج گورکانی

زیج ایلخانی

از خواجه نصیرالدین محمد طوسی، ۶۷۲ (بنگرید: بیست باب: ۲۴۳) بنام ایلخان پسر تولو (هلاکو) درچهارمقاله نگاشته است : ۱ـ تواریخ ۲ـ سیرکواکب و مواضع آنها از طول و عرض ۳ ـ اوقات مطالع ۴ ـ دیگر اعمال نجومی. **آغاز** : خدای تعالی چنگیزخان را قوت داد و پادشاهی همهٔ روی زمین .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۸۴ـ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی: ۲۳۴ـ کشف الظنون ۲ : ۹۶۷ .

2795ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۷۴۶۴: نوشتهٔ **۶۷۶** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶ ـ راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۵] .

2796ـ **یزد**، سریزدی ۲۸۳: نستعلیق سدهٔ **۷ـ۸**، موریانه‌خورده [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۲].

2797ـ **تهران، ادبیات** ۱۶۵ حکمت نسخ سدهٔ **۸ـ۹**، باحاشیه‌هایی [ف. ادبیات ۲ : ۲۲] .

2798 ـ **اونیورسیته** ۲/۱۴۱۸ : باتاریخ **۸۱۳** درش پیش ازآن دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۴]

2799ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۵۵۷۲: سدهٔ **۹** [نسخه ها ۴ : ۶۵۵] .

2800 ـ **رضوی** ۱۰۴ ریاضی : نسخ ابوالفتح فرزند زین‌العابدین، **۹۰۷**. **آغاز**: حمدله، ۱۶۵ گ ۲۲س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۲].

2801ـ **سپهسالار** ۶۸۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱پ ـ ۱۵۰ر) آغاز برابر نمونه ، زرین [ف. سپهسالار ۵ : ۹۰] .

2802ـ **رضوی** ۱۰۵ ریاضی: نسخ ، تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، ۱۸۰ گ ۲۳س .

2803ـ **رضوی** ۱۰۶ ریاضی: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، آغازافتاده. [ف‌رضوی ۳ : ۳۳۲].

2804ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱ میقات فارسی : نسخ، تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱ : ۲۹۲] .

زیج جامع سعیدی

از رکن‌الدین فرزند اشرف‌الدین حسینی آملی (بنگرید : پنجاه باب سلطانی: ۲۴۹)، که درتنقیح «زیج ایلخانی» خواجه نصیر وبنام سلطان ابوسعید گورکان، بسال ۸۶۰، بااصول رصد سلطانی نگاشته است. و درآن آمده: پس از برگشت از سفر هند در دارالسلطنه هرات و پرداختن از «پنجاه باب‌سلطانی» بپایه‌امیرزاده ابوالقاسم بابر بهادر خان رسیده وحکایت رصد جدید بمیان‌آمد، **آغاز**: شکر وسپاس بیقیاس وحمد بیحدوعد حضرت واجب الوجودی راکه

2805ـ **مجلس** ۱۸۳ : نوشتهٔ **۸۸۹** ، همراه «کیفیت احوال موالید» ، همه ۲۹ گ [ف . مجلس ۲ : ۱۰۰] .

2806 ـ **دانشگاه** ۴۸۸۳ : نستعلیق محمد حسین شیرازی ، **۱۰۱۴** بفرمودهٔ حاجی کلبعلی منجم ، فصل ۱۰ تا ۱۳ است، سپس‌مقالت سوم تا فصل ۹ باب سوم . در فهرست آمده : زیج جدید منقح سعیدی ـ گویا همان‌زیج جامع سعیدی باشد، ۱۶۹ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۳۲] .

زیج جدید محمد شاهی

از راجه سینگه‌سوایی Singh Sawai درگذشتهٔ ۱۳ شعبان ۱۱۵۶ و بکمك چندتن، بنام محمدشاه غازی بسال ۱۱۴۰، درسه مقاله در شاهجهان نگاشته است. مقاله ۱ـ درمعرفت تواریخ در چهار باب. **آغاز**: ثنایی که خرد خرده بین مهندسان عقده‌گشا.

بنگرید: ذریعه ۴: ۴۰۱ و ۱۲: ۸۸. استوری ۲: ۹۳.

2807ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۵۶۱۴: نوشتهٔ **۱۲۶۷**، در فهرست «زیج محمد شاهی» نگارش جی سنکه یاد شده است [ترجمهٔ ایرج افشار. نسخه‌ها ۴: ۶۵۶].

2808ـ **مجلس** ۲۱۴۴: تحریری، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست «زیج محمد شاهی» عنوان شده است، ۱۷۴ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۶: ۱۱۴].

2809 ـ **دانشگاه** ۲۲۹۴/۱: نسخ شعبان **۱۱۹۷** (۲پ ـ ۱۸۰ پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۹۳۰].

2810ـ **سپهسالار** ۶۷۱: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، درفهرست «زیج محمد شاهی» یاد شده.

2811 ـ **سپهسالار** ۶۷۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، ۱۷۸ گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۵: ۹۳].

2812ـ **آقای ارفع**: نسخ و نستعلیق محمدعلی فرزند محمد اسماعیل حسینی‌مشهدی پنجشنبهٔ **۱۲۳۶/۸/۲۱**، ۱۴۷ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۳۹ هست [فیلمها: ۱۱۶].

2813 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: شکسته نستعلیق‌اوایل‌سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۳۴].

2814ـ **مجلس** ۲۴۵۶/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۱ ـ ۲۲۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۴].

2815 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: تاریخ یاد نشده، در **۱۲۶۳** از آن محمد قاسم فرزند محمد حسن سبزواری منجم‌بوده [نسخه ها ۵: ۳۴].

2816 ـ **مشهد**، عبد الحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، [نسخه‌ها ۵: ۳۴].

2817ـ **معارف (ملی)** ۱۲۱ـ۱۲۸۱: نسخ خوب بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۸ گ ۲۱س [ف. جواهرالکلام: ۱۵۸]:

2818ـ **مجلس** ۱۸۶: نسخه نونویس است و تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده [ف. مجلس ۲: ۱۰۳].

زیج الخاقانی فی تکمیل الزیج الایلخانی

در تکمیل «زیج ایلخانی» از غیاث‌الدین جمشید فرزند مسعود کاشانی درگذشتهٔ ۸۳۲. (بنگرید: زیج سلطانی و زیج گورکانی) در چهار مقاله: ۱ـ در تواریخ، در یك مقدمه و هفت باب. در ذریعه به‌نقل از «مفتاح الحساب» کاشانی آمده است: کما استأنفت استخراج جمیع جداول «الزیج‌الایلخانی» فوضعت‌الزیج المسمی بالخاقانی فی تکمیل الزیج الایلخانی

بنگرید: ذریعه ۱: ۷۲، ۱۲: ۸۵، ۸۶ ـ حبیب السیر: ۱۱۷ ـ تذکرهٔ نصرآبادی ۳۰۸ ـ ریحانة‌الادب ۳: ۱۶۵ـ مؤلفین مشار ۲: ۳۹۱ ـ هدیة العارفین ۱: ۲۵۷.

2819 ـ **ملك** ۵۸۹۸: نسخ سدهٔ **۱۰** زرین، ۲۱۴ گ ۲۹س [رؤیت].

2820 ـ **دانشگاه** ۳۰۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باحواشی، ۸۶ گ ۳۰س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۹۵].

2821ـ **نجف**، امیرالمؤمنین : سدهٔ **۱۰** ش ۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳] .

2822ـ **دانشگاه** ۴۴۶۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**-**۱۱** باحاشیه‌هائی از میرزا مخدوم و درویش علی، آغاز وانجام افتاده، مقالهٔ چهارم را ندارد، ۷۷ گ ۳۰ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۶] .

2823ـ **سنا** ۷۵۸۱ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۰**-**۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۰] .

2824ـ **ادبیات** ۴۵۴ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۰**-**۱۱** [ف. ادبیات ۳ : ۱۹] .

2825ـ **الهیات** ۶۶ج : نسخ محمد جعفر فرزند محمد طبسی، چهارشنبهٔ ۱۷ صفر **۱۱۰۰**، زرین، ۲۴۷ گ ۲۱ س [ف . الهیات ۱ : ۷۳] .

2826ـ **مجلس** ۲۴۵۴/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** (ص۱۹ ـ ۲۱۸) در فهرست بعنوان «شرح زیج الغ بیگ» یادشده [نسخه‌ها ۵: ۱۸۴] .

2827ـ **تهران، اصغر مهدوی** ۲۸۱: نستعلیق، باتاریخهای **۱۰۴۶** تا **۱۱۰۹** دردفتر، مقالهٔ چهارم‌است [نسخه‌ها ۲: ۱۰۵] .

2828ـ **حقوق** ۵۸ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ۱۳۵ گ ۲۶ س، در فهرست آمده زیج خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی از الغ بیك [ف . حقوق : ۱۳۳] .

2829ـ **یزد، جامع کبیر** . . . : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده: زیج‌خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی از الغ بیك [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۵] .

2830ـ **تهران، ملی** ۲۴۰۰-۱۷۴۲: نوشتهٔ محمدعلی فرزندمحمدباقر کاتب اصفهانی پنجشنبهٔ ۱۷ شوال **۱۲۱۷**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۸۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۵] .

2831ـ **الهیات** ۲۲۸/۱ب : نستعلیق دوشنبهٔ ۱۶ شوال **۱۲۲۱** گویا نوشتهٔ محمد تقی فرزند مهدی قزوینی (۲ پ ـ ۱۹۳ پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۴۲] .

2832ـ **رضوی** ۱۰۲ ریاضی: نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷. نسخه‌ازفصل ششم از مقالهٔ چهارم (در تسهیل تقویم کواکب) است. کاتب درهامش نوشته : زیج غیاث الدین جمشید، ۱۵ گ ۲۲ س. و در ذریعه این نسخه «زیج التسهیلات» عنوان شده‌است. [ف. رضوی ۳ : ۳۳۲] .

زیج سلطانی

از قطب الدین شیرازی ، محمود فرزند مسعود (بنگرید: ترجمهٔ تحریراقلیدس:۱۴۷) ویا شمس‌الدین محمد فرزند مبارکشاه ، میرك بخارایی ازسدهٔ هشتم .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۸۶ ـ راهنمای کتاب، گفتار دکترابوالقاسم‌قربانی ۱۱: ۴۳۴ـ ریحانة‌الادب ۴ : ۱۳۱ .

2833ـ **مجلس** ۱۸۴ : تاریخ یاد نشده، نسخهٔ کهن. مقالهٔ ۱ و ۲ و ناقص است. در فهرست آمده: الزیج السلطانی بعضی آنرا از قطب شیرازی وبرخی محمدعلی شمس‌الدین وابکنوی دانسته‌اند ، ۲۴۳ گ ۲۵ س [ف . مجلس ۲ : ۱۰۱] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۹۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۸] .

زیج شبکه = زیج شستکه

ازحسین‌فرزند موسی‌هرمزی حاسب (متن عربی آن در رضوی ۱۰۸ ریاضی هست) در آغاز آن آمده : (در معرفت کواکب سبعه و جوزهر و ساعات و ارتفاعات و اجتماعات و

استقبالات وکسوف و هرچه تعلق دارد با عمال تقویم) ودر پایان مینویسد (پس هرگاه اراده کنیعمل دقیق ومحکمدا نظرکن درزیج کبیر) **آغاز** : این کتابیست لطیف که شناخته میشود زیج شبله(؟) مؤلف آن حسین‌بن... درمعرفت کواکب سبعه...

بنگرید: ذیل بروکلمن ۱ : ۸۶۶.

0000 ـ **رضوی** ۱۰۸ ریاضی : نسخ ۵۸۱ نسخهٔ عربی‌آنست، **آغاز**: هذاکتاب‌لطیف ۳: یعرف‌بزیج‌الشستکه، ۷گ۲۸س [ف. رضوی ۳۳۳].

2835 ـ **تهران ، ادبیات** ۲/۳۵۹ جوادی: نسخ ۲محرم **۱۲۳۹** [ف. ادبیات۳: ۵۸].

زیج صغیر مظهری

از مظهرالدین محمدقاری، که بسال ۹۶۰ پس از «زیج‌کبیر مظهری» نگاشته، و دردیباچهٔ آن از «انیس‌المنجمین: ۲۴۰» خودیادمی‌کند.

2836ـ **تهران** ، سعید نفیسی : تاریخ یاد نشده ، [ف. مجلس ۶ : ۱۰۹] .

زیج فارسی

از میرزا باقر ملاباشی مازندرانی ، که از «زیج محمدشاهی» و «زیج‌الغ بیگ» و«جدول طالع» خواجه نصیرگرفته است [مخطوطات] . **آغاز** : هذا جدول طالع ... بالیمن والسعادة والاقبال در آمدن سال مبارك فال عالم . . .

2837ـ **قاهره، دارالکتب**۴۴۹۳س تعلیق‌زیبا، بی‌تاریخ، ۱۲۰گ [مخطوطات ۱ : ۲۹۳] .

زیج گورکانی = زیج الغ بیك

از الغ بیگ محمد (۷۹۶–۸۵۳) فرزند شاهرخ فرزند امیر تیمور گورکان ، که بکمك چندتن ازدانشمندان: صلاح‌الدین موسی قاضی زادهٔ رومی، غیاث الدین جمشید کاشانی و پس ازمرگ اند و بکمك علی قوشچی نگاشته شده است. درچهارمقاله: ۱ـ تواریخ، یك مقدمه و پنج باب ۲ـ اوقات طالع، بیست ودوباب ۳ـ ۳ـ سیر ستارگان، سیزده باب ۴ـ دیگر اعمال نجومی، دوباب. این‌کتاب درلندن وپاریس و اکسفورد بچاپ رسیده و چندبار بعربی ترجمه شده است. **آغاز**: تبارك الذی جعل فی‌السماء بروجاً . . . مالك الملکی که مصباح صباح و جعلنا سراجاً .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۰۱ و ۱۲ : ۷۳ ف . مشار ۹۰۰ ـ کشف الظنون ۲ : ۹۶۶ ـ گاهنامه ۱۳۰۷ : ۱۳۱ و ۱۳۱۰ : ۷۸ و ۱۳۱۱ : ۱۵۰ ، ۲۰۶ـ گاهشماری ، تقی‌زاده : ۱۶۹ ـ ۱۷۳ـ ف. دانشگاه۴: ۸۹۱ـ استوری۲: ۶۷.

2838 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۲۱۶: نوشتهٔ **۹۴۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷].

2839ـ **سپهسالار** ۳۴۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، ۱۶۴گ ۲۵س.

2840ـ **سپهسالار** ۶۷۶ : نسخ سدهٔ **۱۰** ، ۱۹۲گ ۲۶س[ف.سپهسالار۵: ۹۲، ۹۳].

2841ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۳۴۷ : نوشتهٔ **۱۰۷۶** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

2842ـ **اورشلیم ، ملی ، دانشگاه** Ar ۸ ـ ۱۴ : نوشتهٔ **۱۰۸۷** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۸] .

2843ـ **قاهره، دارالکتب**۵۹۹۷س نستعلیق **۱۰۹۶**، آغازبرابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۹۰] .

2844 ـ **تهران ، ادبیات** ۱۳ ج :

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بایادداشت ۱۰۵۱، ۱۸۸ گ ۲۲س [ف. ادبیات ۱ : ۳۰۷] .

2845ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی: سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۴] .

2846ـ **دانشگاه** ۱۸۸۵: نستعلیق سید علی حسینی گلباری، سدهٔ **۱۱** ، با مهر مؤرخ ۱۱۰۵ ، با حاشیه‌هایی از آن میان به نشانی (بیرجندی)، ۱۹۶ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۸: ۴۹۰] .

2847 ـ **مجلس** ۱۳۰ خویی : نوشتهٔ **۱۱۱۲**، آغاز: اما بعد، چنین‌گوید ، ۲۸۸ گ ۱۹س [ف. مجلس ۷ : ۱۳۸] .

2848ـ **قاهره، دارالکتب** ۶ میقات فارسی طلعت : نسخ **۱۱۲۵**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۹۲] .

2849ـ **دانشگاه** ۴۹۹ : نستعلیق ، با تاریخ **۱۱۷۲** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۷ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۴ : ۸۹۱].

2850ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۷۳۴۶: سدهٔ **۱۲**. درفهرست آمده : زیج الغ بیگ از قاضی زاده و قوشچی [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

2851 ـ **سپهسالار** ۶۷۸ : نستعلیق **۱۲**، تنها جدولهای ایام تا منازل قمررا دارد [ف. سپهسالار ۵ : ۹۲] .

2852ـ **سپهسالار**۶۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، باشش‌زایچهٔ مؤرخ۱۱۸۷تا۱۲۰۵، ۲۳۳ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ : ۹۳] .

2853ـ **تهران، ملی** ۴۹ : نسخ علی فرزند محمد باقر کاتب سپاهانی ، ۱۷ شوال **۱۳۱۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴ گ ۲۵ س [ف. ملی ۱ : ۳۶] .

2854ـ **سپهسالار**۶۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۹۲ گ ۲۲س [ف. سپهسالار۵ : ۹۲].

2855ـ **دانشگاه** ۲/۴۹۹ف: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، گزیده‌هاییست از آن [ف . دانشگاه ۴ : ۸۹۱] .

2856ـ **تهران، ملی** ۱۱۳۵ : تاریخ یاد نشده .

2857ـ **مجلس** ۱۸۲ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونه ۱۹۵ گ [ف. مجلس ۲ : ۹۹] .

2858ـ **رضوی** ۱۰۷ ریاضی : نسخ، تاریخ یادنشده، **آغاز:** ضرب‌حصص دراختلاف قمر وعطارد، ۳۶۷ گ ۱۶س [ف. رضوی ۳: ۳۳۳] .

2859ـ **فرخ، مشهد**۱۲۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

2860ـ **مشهد، عبدالحمید مولوی** تاریخ یاد نشده، نسخه ازآن عبدالمجید منجم آستان قدس بوده [نسخه‌ها ۵ : ۳۴] .

2861 ـ **موصل** ، مدرسهٔ یحیی پاشا ۱۲۷: تاریخ یاد نشده [ف . موصل : ۱۲۷] .

زیج محقق سلطانی

از شمس الدین محمد وابکنوی بخارائی فرزند علی خواجهٔ منجم. برپایه رصدایلخانی بنام سلطان ابوسعیدخان بهادر (۷۱۶-۷۳۶) در پنج مقاله، هریك درچند باب وفصل ساخته و در دیباچه از تاریخ ۶۸۴ و ۷۰۶ یادکرده است [دانش پژوه] .

بنگرید : استوری ۲ :۶۵ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۹۶۹ .

2862ـ **یزد، علومی . . .** : نستعلیق سدهٔ **۸-۹** . انجام افتاده ، در فهرست آمده : برای قتلغ بن زنگی و بنام الجایتو ساخته

است [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۹] ، ۲۳۷گ ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۵۴۶هست [فیلمها:۱۱۶]

2863ـ **دانشگاه** ۲۴۵۲/۳: نستعلیق یوسف فرزند یادگارگیلانی لنگرودی، **۹۶۴**، نسخه برای سیف‌الله فرزند قاضی علی منجم روزگار شاه تهماسب ، در مدرسهٔ یوسفیهٔ مشهد نوشته شده، نسخه بخشی ازآن است با عنوان: عمل استخراج ساعت است من زیج . . . (ص ۱۲۲ ـ ۱۲۸) [ف. دانشگاه ۹ ، ۱۱۸۳] .

2864ـ **الهیات** ۱۹۰/۶ د : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱۷۵ پ ـ ۱۶۳ پ) گزیده‌ایست‌ازآن‌درسه‌باب[ف‌الهیات۱:۲۵۷].

زیج مفرد

از محمد فرزند ایوب طبری ، نگارندهٔ داستخراج: ۲۲۶، وجزآن. واین جزآنست. ودراین‌یکی‌ازسال۴۳۸ یزدگردی= ۴۶۱ ه ، یاد کرده . **آغاز:** بعد از ثنای ایزد سبحانه و تعالی که آفریدگار دو جهان و روزی ده بندگانست ... چنین گوید محمدبن ...

بنگرید: گاه‌شماری،تقی‌زاده: ۲۵۲،۲۹۹

2865ـ **کمبریج** ، ادوارد برون ۱۰ Oi : سپس « استخراج » او [ف . کتب خطی خصوصی ادوارد برون : ۱۵۶] .

زیج ملخص میرزایی

از نظام الدین عبدالقادر فرزند حسن رویانی لاهیجی ، (بنگرید : تحفهٔ نظامیه : ۲۵۵). درچهار مقاله: ۱ـ در تواریخ دوباب ۲ـ روش ستارگان، شانزده فصل ۳ـ استخراج موالید و اعمال نجومی ، دو باب ۴ـ معرفت طالع مولود چهارده فصل. برای سلطان میرزا علی فرمانروای‌گیلان، بطول لاهیجان نگاشته است. و ازدیباچهٔ آن پیداست که نگارش آن تا پس از مرگ قوشچی (م ۸۷۹) کشیده است (دانش پژوه). **آغاز:** سپاس‌وستایش مرصانعی را که ایوان بی‌ستون برافراشته .

بنگرید : گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۴۰ .

2866ـ **مجلس** ۱۸۵ : نستعلیق **۹۸۳** آغاز برابرنمونه، درچهار مقاله، ۱۵۴گ۲۱ س [ف. مجلس ۲ : ۱۰۲] .

2867ـ **دانشگاه** ۹۴۷ : نستعلیق ۲۸ ع۲/**۱۰۳۷**، ۷۹گ ۲۱س بخشها چنان‌استکه در بالا یاد شده [ف. دانشگاه ۴ : ۸۹۵] .

2868ـ **مشهد**،عبدالحمیدمولوی: تاریخ یادنشده ، صفحهٔ یکم افتاده [نسخه‌ها۵:۳۴] .

زیج

ناشناخته .

2869ـ **مجلس** ۱۸۱: نسخ کهن،آغاز و انجام افتاده ، از مقاله یکم تا مقاله چهارم است. از جداول اواسط کواکب بدست میآید که جداول مؤرخ ۶۰۰ یزدگردی (۶۲۹ ه) است. درهامش بخامهٔ کهن نوشته شده : داصد که در ری رصد کرده اسمه ابوالفضل بن العمید است ۷۹گ ۲۱س [ف . مجلس ۲ : ۹۸] .

2870ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۱۵ : سدهٔ**۱۰** (ص ۱۳۳ـ۱۳۶) بخشی از یك زیج است . **آغاز:** این قسمت بطالع متعلق است چنانك طالع معین شود افراج معلوم گردد [ف . مجلس ۹ : ۶۰۸] .

2871ـ **قاهره، دارالکتب**۱۲میقات فارسی طلعت : نوشتهٔ ملازین العابدین فرزند ملارسول وسطانی، در**۱۰۶۹**، آغاز افتاده، واز فصل هفتم روزهای مشهوده هر تاریخ آغاز میشود [مخطوطات ۱ : ۲۹۳] .

2872ـ **قاهره، دارالکتب**۱۱میقات فارسی طلعت: نوشتهٔ ۱۹ع۲/**۱۰۸۰**، **آغاز:**

مؤامره العمل طریقهٔ استخراج تعدیل معدل قمر از این جدول در ساعتی معین است ، ۱۲۳ گ [ف. مخطوطات ۲ : ۵۷] .

2873ـ **مجلس** ۱/۲۴۵۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۱-۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

2874ـ **تهران، ادبیات** ۳۷۸ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** . جدولهای نجومی است [ف. ادبیات ۳ : ۱۹] .

2875ـ **مجلس** ۴۸۲۹/۶ : نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، با تاریخ احتمالی ۱۲۱۸ ، ۲۰ گ. درفهرست آمده : گفتاریست در ستاره شناسی بویژه زیج [ف . مجلس ۱۳ : ۲۴۷] .

2876ـ **دانشگاه** ۴۸۲۰ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** . گفتاریست در بیست تحفه، ودر آغاز آن از شکلهای مغنی وظلی یاد شده، و نگارنده مینویسد : بجهت تسهیل اعمال محاسب برای هریك اززوایای هشتادونه‌گانه صفحه‌ای ایراد نمودیم مشتمل برده فروع وهرفرعی مشتمل بر نود درجه که ربع دور است... و بجهت بیان این بیست تحفه برسم مثال ایرادکنیم. **آغاز:** گاه در مثلثی سه چیز معلوم باشد باقی را [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۰] . شاید « تحفهٔ سلیمانی : ۲۵۳ » عنایت‌الله مشهدی باشد .

5877ـ **دانشگاه** ۴۹۴ : شکسته نستعلیق ریز، تاریخ یاد نشده. دراین زیج اززیج الغ بیك وزیج محمد شاهی (۱۱۳۱) ونیزازتاریخ ۱۱۴۶ یاد شده ، جدولهای جیب و ظل نیز دارد. **آغاز:** درمعرفت‌روش ستارگان ومواضع ایشان در طول و عرض بشبانه روزی که مبدأ آن نصف‌النهار باشد [ف. دانشگاه ۴ : ۸۹۱].

زیج منظوم = منظومه‌ای در زیج

اثرطبع منتخب‌یزدی، باشرح وتوضیحات به‌نثر تاریخ نگارش [ششصدوچهل‌وهشت‌سال‌تمام].

2878ـ **دانشگاه** ۴۹۵۵ : شکسته نستعلیق دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۰] .

2879ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی ش ف ۵/۴۴۶ : نسخ، باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر، ناقص، آغازموجود: کان‌که عامی چو دانشم بیند، انجام و حمله برین کردار بود [نسخه‌ها ۵ : ۶۱] .

س

ساخت اسطرلاب = اسطرلاب

ساختن قبله‌نما = قبله

ساعت شب و روز

ناشناخته. **آغاز:** حمدله. والعاقبة للمتقین

2880ـ **قاهره، دارالکتب** ۲۲ مجامیع فارسی : بی‌تاریخ (گ ۳۳ - ۳۸) ۱۱ س [ف . مخطوطات ۱ : ۳۸] .

ساعت نامه = روزنامه

منسوب به ابو معشر بلخی (بنگرید : روزنامه: ۲۹۴) گفتاریست دراختیارات. شاید ترجمه‌ای ازگفتارهای او باشد، که بنام پادشاه روزگار مترجم بهرامشاه ساخته شده باشد .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۲۵۱ .

2881ـ **ملك** ۶۴۹۹/۳ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۲** (۵۸ر - ۵۹پ) ، انجام افتاده [رؤیت] .

2882ـ **ملك** ۳۶۵۱ : نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۴۰** در دفتر (۲۶۲ پ - ۲۶۴ پ) **آغاز:** ساعت نامه خواجه ابوالمعشر بلخی ، که سلطان بهرامشاه ازخواجه نصیرالدین (ره)

درخواست‌کرد(!) که جهت وی بسازد [رؤیت]

2883ـ **رضوی** ۱۰۹ ریاضی: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف **۱۲۷۳**، نسخه بنام ساعت نامه و ازابومعشر وبرای بهرام شاه(!) است . **آغاز:** حمدله، ۱۰ گ [ف. رضوی۳:۳۳۴].

ساعت نامه

ناشناخته .

2884ـ **بادلیان** ۶۹/۵۷ . Add : باتاریخ **۱۲۰۰ - ۱۲۰۴** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۸] .

2885ـ **تبریز، ادبیات** : . . . : با تاریخ **۱۲۸۳** در دفتر . از مجموعه کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

2886 ـ **ملك** ۳۲۰۴/۶ : شکسته نستعلیق **۱۲۹۴** (۵۰ر) **آغاز**: روز شنبه روز روز نیك بود تاچاشت [رؤیت] .

ساعت و قبله‌نما = قبله نما

سالهای ترکی = احکام‌دوازده سال ترکان

سالهای کبیسه = رساله در . . .

2887ـ **سنا** ۷۵۷۲/۴۰ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ازچند نویسنده دردفتر: عبدالله منجم‌ثانی باب‌العالی وعبدالله فرزند حسین عبیدی [نسخه ها ۲ : ۲۵۲] .

سبعهٔ سیاره = رساله در دانستن . . .

ناشناخته .

2888ـ **قاهره، دارالکتب** ۳۸۲۴ك نوشتهٔ عبدالله فرزند صدر الدین داغستانی ، رمضان **۱۱۷۰** (گ ۱۴۸ - ۱۵۵ مجموعه) **آغاز**: این رساله‌ایست در دانستن سبعهٔ سیاره [ف . مخطوطات ۱ : ۲۵۶] .

سبعهٔ کاشفی

هفت گفتار است : ۱ ـ مواهب زحل ۲ـ میامن مشتری ۳ ـ سواطع مریخ ۴ ـ لوامع الشمس ۵ـ مفاتیح الزهرة ۶ـ مناهج العطارد ۷ـ لوائح القمر .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۳۱.

ستارهٔزهره وحرکت آن = زهره‌و...

ستارگان ثوابت = مواضع ثوابت

ستارگان ثوابت

2889ـ **مجلس** ۴۸۸۴/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۷پ-۲۱ر) **آغاز**: بدانکه کواکب ثوابت بسیارند ، بحدی که احصای آن ممکن نیست،وتسمیهٔاینهابثوابت[ف.مجلس۱۴:۲۵].

سراج الاستخراج

از فرید نجومی دهلوی، در یك مقدمه و نه‌باب‌ویك خاتمه. **آغاز**: حمد مبدعی‌را سزد که مهندس قدرت کامله‌اش.

2890ـ **سپهسالار** ۶۸۶/۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، (۱۵۵پ - ۱۸۳) ، انجام درفصل‌اول ازباب دوم دربیان استخراج تقویم افتاده [ف. سپهسالار ۵ : ۹۹] .

سعادتنامه

نسخهٔ ۲۵۴/۴ پزشکی از فرهاد وعبدالله گرجی. دریك مقدمه و دوازده‌باب: مقدمه در شرافت این علم. باب ۱ـ زحل و لزومات او ۲ـ مشتری ولوازم او ۳ـ مریخ ۴ـشمس ۵ـ زهره ۶ـ عطارد ۷ـ قمر ۸ـ دربیان آنکه در

هر خانه قمر را چه اقتضا بود ۹ـ درتذکیر و تأنیث بروج ۱۰ـ سبب انقلابات ۱۱ـ دربیان هفت اقلیم ۱۲ـ شمس و مشتری و مریخ شرقی اند. **آغاز**: سپاس و منت خدایرا که ارافع سماوات را بنور ثوابت . . . و بعد ، سبب تحریر این .

2891ـ **ملك** ۳۴۵۴/۱ : نستعلیق ، **۱۰۵۸** (۱پ-۱۲ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2892ـ **ملك** ۳۳۸۲/۷ : نسخ **۱۰۷۵** (۹۸ر - ۱۰۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2893ـ **دانشگاه** ۳۳۸۲/۲: نستعلیق محمد صالح، **۱۰۹۷** (ص۲۹ - ۴۲) ، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۱ ، ۲۳۷۹] :

2894ـ **پزشکی** ۲۵۴/۴: سدۀ**۱۳** ، درفهرست آمده : سعادتنامه درشقاوت وسعادت کواکب در یك مقدمه و دوازده باب مقدمه در شرافت علم ازفرهادگرجی وعبداللهگرجی غلام خاصه. [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

سعادت و نحوست درجات بروج =

احکام درجات . . .

السفینة فی علم النجوم

در سه فصل .

2895ـ **تبریز، ثقة الاسلام**: نوشتۀ شریف فرزند شمس کاشانی از سدۀ هفتم . با تاریخ رمضان **۷۴۱** دردفتر، نسخۀ بسیار ارزنده [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۷] .

سکون زمین = زمین و آفتاب

سمت قبله = قبله

سهام = استخراج . . .

گویا ازسعد عنایت‌الله ، در آن از رویداد ۱۱ج۹۰۶/۲ یاد شده است ، از « مجمل الاصول» کوشیار گرفته شده است .

2896ـ **دانشگاه** ۳۱۳۴/۲ : شکسته نستعلیق سعد عنایت‌الله، از سدۀ **۱۰ - ۱۱** (ص ۶۱ - ۶۷) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۳] .

سهام = رساله در . . .

ناشناخته، در بارۀ سهام از احکام ستاره شناسی .

2897ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۴ : نستعلیق، تاریخ یادنشده (۱۳۴پ - ۱۳۶ ر). **آغاز**: گفتار اندر بیرون آوردن سهام . بدانکه اندر موالید و مسایل و ضمایر و اختیارات سهمها است [ف. دانشگاه ۴ : ۹۳۶] .

رسالۀ سهله در شرح قبله

ازعلی‌اکبرفرزند علی‌فرزندمحمداسماعیل فرزند مهدی ، بخواهش شاگردان در۲۶ع۱/ ۱۲۵۵ نگاشته و در پایان ذیقعدۀ ۱۲۵۶ پاکنویس کرده است . گفتاریست در گزارش مبحث وقت و قبله از « الروضة البهیة فی‌شرح اللمعة الدمشقیة » دردوباب هریك در مقدمه و مقاله . نام نگارنده در دیباچه آمده است . **آغاز**: بعد ازحمد خالق اکبر ... چنین‌گوید ... ابن علی‌بن محمد اسماعیل بن مهدی. . .

2898ـ **دانشگاه** ۳۷۰۳ : نسخ حسین فرزند صفرعلی واعظ ، ۹۷ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۷] .

سیارات و اقمار آنها

از میر عبدالغفار فرزند ملا علی محمد اصفهانی (بنگرید: آسمان :۲۰۳). گفتاریست دربارۀ ستارگان سیار: زهره، عطارد ، مریخ ، مشتری ، زحل ، اورانوس ، نپتون و سیارات صغار و اقمار آنها . **آغاز** : مختصریست در

معرفت سیارات و اقمار آنها ، هرکسی داند که آفتاب و ماه را بظاهر حرکتی است .

2899ـ ملك ۶۱۵۱/۱۳ : نسخ ، نزدیك محرم ۱۲۸۳ ، (ص ۳۹۲ - ۴۰۱) ضمن جنگ اعتضاد السلطنه [رؤیت] .

سی باب

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) درمعرفت کره درسی باب (دیباچه). **آغاز:** حمدله... اما بعد، بدانکه این‌مختصریست درمعرفت‌کره که هرکه براین عمل واقف شود از اسطرلاب مستغنی گردد .

2900 ـ دانشگاه ۲۰۰۸/۱ : نسخ سدهٔ ۱۱ (۴پ - ۲۱ ر) با فهرست مطالب از سردار کابلی، ۱۸س [ف. دانشگاه۸ : ۶۲۸].

سی فصل = دلایل‌هروی

ازمحمدحسین فرزندقاسم هروی(دیباچه) گفتاریست در ستاره شناسی و احکام آن در سی فصل، در دیباچه دانش ستاره شناسی‌را به‌چهار قوم: روم، بابل، هند، فارس نسبت‌داده ونامی براین رساله نگذارده است . **آغاز:** الحمدلله الذی فی السماءاله و فی‌الارض اله ... حکیمی که تقویم‌فطرت انسانی‌راکه وسط معدل‌آفرینش

2901 ـ ملك ۳۲۰۷/۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۴۷ پ - ۵۲ پ) ، انجام افتاده [رؤیت] .

2902ـ فرهنگ خراسان ۱۴ ب : تاریخ یادشده، ۱۳۶ ص. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۱۶۰ هست ، و در فهرست بعنوان «دلایل هروی» یاد شده [فیلمها ۱ : ۸۶] .

سی فصل

ازمولانا عبدالصمد ، (دیباچه) «بنگرید احوال وآثار، مدرس۲۲۵». «سی‌فصل»خواجه نصیراست باافزودن چند جدول. **آغاز:** امداد شکر وسپاس اعداد حمد بیقیاس حضرت.

2903ـ سپهسالار۱/۷۴۲۱: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۱ج۱ ۱۲۳۱ (۱پ - ۲۰ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۸] .

سی فصل

متن عربی و ترجمهٔ آن هردو از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست‌باب:۲۴۳) گفتاریست در سی فصل در تقویم و اصطلاحات ستاره شناسی و سعد و نحس کواکب و میمون ونامیمون بودن روزها ، که در ۶۵۸ ساخته و بارها بچاپ رسیده است : فصل ۱ـ در حساب جمل ۲ـ در ایام جمعات هفته ۳ـ در تاریخ عربی و نامهای ایشان ۴ ـ تاریخ رومی ۵ـ تاریخ فارسی ۱۰ـ درجوزهرین وعرض ماه و دیگر سیارات ۱۵ ـ ظهور و اختفای کواکب ۲۰ـ حدودکواکب ۲۵ـ خانه‌های دوازده‌گانه ۳۰ـ معرفت اصولی‌که بآن‌احتیاج افتد (نسخهٔ ملك: ۳۱۱۷/۱). **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، این مختصریست در معرفت تقویم مشتمل برسی فصل، فصل اول درحساب جمل.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۹۱ـ ف. مشار: ۹۹۴ ـ احوال وآثارخواجه، مدرس رضوی: ۲۲۵، ۳۴۵ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۰۱۰ .

2904 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۱۰۴ : سدهٔ ۸ـ۹ با تاریخ ۷۶۴ در دفتر (۳۷۲ ر - ۳۷۵ر). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۲ (آ) و ۴۶۳(ب) هست [فیلمها ۱ : ۴۸۶] .

2905ـ یزد ، جامع کبیر ۲۹۲/۲ : نسخ حسن فرزند محمد الحسن الامینی ، در مدرسهٔ مستنصریهٔ بغداد ، ۱۰ شوال ۸۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۶] .

2906ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف

۱/۴۶۷ : نستعلیق ، **۸۳۰** ، سپس شصت باب [نسخه‌ها ۵ : ۶۶] .

2907ـ **پاریس** ۳۶۸/۷ ف: باتاریخ **۸۸۹** دردفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۳۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۲] .

2908ـ **سنا** ۲۳۲۸/۱ : نستعلیق سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۸] .

2909 ـ **مجلس** ۳۱۲۱/۱ : سدهٔ **۹** (ص۱ـ۲۰) بعنوان «رسالة فی معرفة التقویم» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵ ـ ف. مجلس ۱۰ : ۶۸۹] .

2910ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۲۱ : از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** با تاریخ ۸۹۸ در دفتر (ص ۱۸۵ ـ ۲۰۱) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۶۱۲] .

2911ـ **الهیات** ۵۳۷د: نستعلیق**۹۷۹** ۲۵گ ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۷۶] .

2912ـ **تهران، دهخدا** ۲۱۹ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] .

2913ـ **سپهسالار** ۶۰۰/۲: نستعلیق عبدالقادر فرزند عطاءالله نطنزی، **۱۰۳۴** [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

2914 ـ **مجلس** ۲۷۹۴/۶ : نسخ نزدیك **۱۰۷۰** (ص۷۸ ـ ۱۰۸) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۴] .

2915ـ **مجلس** ۲۹۲۷/۲ : نستعلیق محمد محسن تفرشی، رجب **۱۰۷۱** (ص ۶۶ـ ۹۳) آغاز برابر [ف . مجلس ۱۰ : ۳۳۲].

2916ـ **ملك** ۳۳۸۲/۵: نسخ**۱۰۷۵** (۷۵ر ـ ۸۸ر)، آغازبرابر نمونه ، در نسخه «رساله در معرفت تقویم» آمده و نام نگارنده ندارد [رؤیت] .

2917ـ **تهران، اصغرمهدوی** ۳/ ۲۶۷ : نستعلیق **۱۰۸۷** [نسخه‌ها۲ : ۱۰۰].

2918ـ **مجلس**۵/۲۴۴۴ فهرست نشده سدهٔ **۱۲** (ص ۴۸۷ ـ ۵۲۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

2916 ـ **الهیات** ۴۰۶/۱ د : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۲۱ر) [ف . الهیات ۱ : ۷۶] .

2920ـ **تهران، پزشکی** ۲۷۱: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵] .

2921ـ **سپهسالار** ۶۳۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۵۹گ ۱۶س [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

2922ـ **الهیات** ۵۱۶/۲ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، باحاشیه‌هایی به نشانی مولانا نظام‌ـ الدین (ره) درفهرست ازآن ملا مظفرگنابادی یاد شده [ف. الهیات ۱ : ۳۱۸] .

2923ـ **تهران، اصغر مهدوی** ۱/ ۲۶۲ : نستعلیق و نسخ ، با تاریخ **۱۲۰۳** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

2924 ـ **مجلس** ۳۱۱۷/۳ : شکسته نستعلیق ابراهیم نمارستاقی، **۱۲۱۴** ، بدستور عباسعلی نوری (ص۲۲۴ـ۲۶۹)، از کتابهای ملك‌الشعراء بهاربوده[ف. مجلس ۱۰:۶۸۵ ـ نسخه‌ها ۵ : ۶۶۹] .

2925ـ **دانشگاه** ۲۰۹۳/۴: نستعلیق شوال **۱۲۱۹** (۶۴پ ـ ۹۵پ) [ف. دانشگاه ۸ :۷۶] .

2926ـ **الهیات** ۶۰/۲ د : نسخ ابن عبدالباقی بحو مردی حسین ، رمضان **۱۲۲۳** (۲۲پ ـ ۳۳پ) .

2927ـ **الهیات** ۱۹۰/۲ج : نوشتهٔ ۱۰ رجب **۱۲۲۳** (۳۵ پ ـ ۵۰ ر) [ف . الهیات ۱ : ۷۶] .

2928 ـ فرهاد معتمد ۱۱۵/۵ : نسخ محمد حسین حسینی کرمانشاهی، مدرسهٔ مقیمیهٔ شیراز، آدینه ۲۲ع‌۱/۱۲۲۳ [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۶] .

2929 ـ مجلس ۳۳۸۳/۱ : نوشتهٔ میرزا محمدرضا مشتهر به والا، ۱۲۳۱، آغاز برابر نمونه (ص۱ ـ ۴۲) [یادداشتهای عبد ـ الحسین حائری] .

2930ـ اصفهان شهرداری ۵/۱۲۸/۵ نستعلیق ۱۲۴۲ [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۹] .

2931ـ ملک‌۳/۲۵۲۲: نوشتهٔ دوشنبهٔ ۱۲۴۵ (۹۲پ‌ـ۱۱۲پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2932ـ دانشگاه ۱۴۰۲/۱: نستعلیق، باتاریخ ۱۲۴۶ در دفتر (۲پ ـ ۳۱ر) [ف . دانشگاه ۸:۷۹] .

2933ـ الهیات ۱۷۷/۱د : نستعلیق و نسخ۱۲۵۸ (۱پ ـ ۲۲ر) در فهرست ازآن ملامظفر گنابادی یادشده [ف. الهیات۱:۲۵۴]

2934 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق اسدالله علیابادی ، ۱۲۶۳ ، زدین ، [نسخه‌ها ۵ : ۳۶] .

2935ـ ملک ۳۲۳۵: شکسته نستعلیق جعفر ، ۲۸ع‌۱/۱۲۷۱ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2936 ـ ملک ۳۱۱۷/۱ : نسخ ، با تاریخ ۱۲۷۷ در دفتر (۱پ ـ ۱۵ر) ، آغاز برابرنمونه، سپس ده‌فصل دیگرکه بآن افزوده شده بااین عنوان : بدانکه این رساله ده فصل دیگر است بعلاوه سی‌فصل‌که میشود چهل فصل فصل سی‌ویکم اوج وحضیض ستارگان [رؤیت] .

2937 ـ تهران ، ادبیات ۲۰۷/۳ جوادی : نستعلیق ، با تاریخ ۱۲۸۱ در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۳۴] .

2938 ـ ملک ۶۸۱۳/۲ : سدهٔ ۱۳ آغاز برابر وانجام درفصل ۲۲ افتاده [رؤیت]

2939 ـ مجلس ۲۳۸۸/۳ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳ (ص ۴۳ ـ ۷۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۷] .

2940 ـ مجلس ۲۴۲۱/۲ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۴۶ـ۸۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

2941ـ دانشگاه ۳۸۱۱/۱: نسخ سدهٔ ۱۳ (۲پ‌ـ۲۳ر) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۹۲] .

2942 ـ تهران ، ادبیات ۳۵۲/۲ جوادی: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ [ف.ادبیات۳:۳۴] .

2943ـ تهران، ادبیات ۱۱۰/۱د: نسخ سدهٔ ۱۳ (۱پ ـ ۳۰ر) [ف. ادبیات ۱: ۳۱۸] .

2944ـ تهران ، ملی ۴۰۱/۱ ف : نستعلیق بد سدهٔ ۱۳ (ص ۱ ـ ۳۲) [ف . ملی ۱ : ۳۸۸] .

2945ـ سپهسالار ۶۳۴/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲پ ـ ۴۱ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

2946ـ مجلس۴۹۹۸: نستعلیق محمد رضا فرزندمیرزا عبدالرحیم‌خان تفرشی، رجب ۱۳۱۴ ، بدرخواست شیخ حبیب‌الله در قم [ف. مجلس ۱۴ : ۲۹۰] .

2947ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴۸۵ س: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه (۳ ـ ۱۳ دفتر) [مخطوطات ۱ : ۲۱۶] .

2948ـ رضوی ۱۱۲ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست درست شناسانده‌نشده، ۲۳گ‌۱۲س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۵] .

2949ـ رضوی ۱۸۰ ریاضی : نسخ ، تاریخ یاد نشده، وقف ۱۱۶۶، ۲۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۳ : ۳۵۷] .

2950 ـ سپهسالار ۵۸۰/۲ : تاریخ یاد نشده (۲۴پ ـ ۴۷پ) [ف. سپهسالار ۵: ۱۲۷] .

2951ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۷/۳: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها۵:۷۹].

سی فصل

درمعرفت تقویم .

2952ـ مجلس ۲۰۶/۱: نسخ، تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۱۱۵] .

سی فصل

در تقویم، که در۷۲۹ نگاشته شده است ، وجز « سی فصل:۳۰۹» خواجه نصیراست، ولی نگارنده در برخی از فصلها بنگارش خواجه نگریسته است [دانش‌پژوه] .

2953ـ دانشگاه ۳۰۲/۸ : نستعلیق محمد کاظم محلاتی ، ج۲/۱۱۱۱ (۱۳۴ر ـ ۱۳۸ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۰۱] .

2954ـ سپهسالار ۶۳۵۱/۲ : نسخ ۲ ذیقعدهٔ ۱۲۱۷ (۱۲۵ ر ـ ۱۵۴ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

2955 ـ سپهسالار ۲۰۱۳/۶ : نستعلیق عبدالکریم فرزندمحمد حسینی، آدینهٔ محرم ۱۲۳۱ (۲۲۷ ـ ۲۳۷) ، آغاز بمانند « سی فصل » خواجه ولی جز آن است [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۷] .

سی وچهار نامه

در احکام نجوم .

2956ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲/ ۲۳۹: نستعلیق ۱۱۲۱. نسخه ازآن‌عبدالعلی فرزند حاج‌میرزای انجدانی بوده‌است. [نسخه ها ۲ : ۹۷] .

ش

شرف العلوم

ازمحمود حسینی بخارایی، درستاره‌شناسی و حروف ، علوم غریبه ، در پنج فصل .

2957ـ تهران ، اصغرمهدوی ۳/ ۴۴۷: نبشتهٔ ع۲/۱۲۲۳درشهر ماهان‌کرمان [نسخه‌ها ۲:۱۱۸] .

شرح آلات رصد = آلات رصدید

شرح بیست باب در اسطرلاب

متن ازخواجه نصیر، گزارش از عبدالعلی بیرجندی (بنگرید: بیست باب درتقویم:۲۴۷) که بسال ۸۸۹ در بیست باب ، بنام خواجه ناصرالدین وزیر ، و بدرخواست دانشمندان نگاشته است. **آغاز** : فاتحهٔ خطاب درهرباب و خاتم مقال درهرحال ... اما بعد ، فیقول .

بنگرید : ذریعه۱۳ : ۱۳۰ـ الاصطرلاب گورگیس‌عواد : ۱۷۰.

2958ـ موزهٔ بریتانیا Or۰۸۳۷۴: بخامهٔ نگارنده در۹۱۲ [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۶].

2959 ـ الهیات ۱۵۲ د : نسخ ۱۸ رمضان۹۷۵، ۱۳۷ گ [ف. الهیات ۱ :۸۰].

2960ـ دانشگاه ۲۳۰۰ : نسخ شکرالله فرزندفضل‌الله، شنبهٔ۷شعبان ۹۷۷، تاریخ‌نگارش ندارد، ۱۱۳ گ۱۷س [ف.دانشگاه۹:۹۳۴] .

2961ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۵۳/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

2962 ـ مجلس ۶۶۰۱/۲ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه (۱۵پ ـ ۱۲۱ر) [رؤیت] .

2963ـ الهیات ۲۶۹د : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، ۱۱۵ گ۱۹س[ف.الهیات۱ : ۸۰].

2964 ـ مجلس ۲۴۶۳/۲ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۰۵۰ (ص۳۵ ـ ۳۴۰) [نسخه ها ۵ : ۱۸۵] .

2965ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۷۰/۲ : نسخ یونس ، ۱۰۷۵ [نسخه‌ها ۵ : ۶۶] .

2966ـ دانشگاه ۸۲۹ : نسخ۱۰۸۶، آغاز برابرنمونه، ۱۱۰گ۱۹س[ف. دانشگاه ۴ : ۹۰۴] .

2967ـ سپهسالار ۷۰۰/۲: نستعلیق حسین فرزند موسی، ذیحجهٔ ۱۰۸۷، درگستل بروسه (۲۱پ ـ ۷۲پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۵۸] .

2968ـ سپهسالار ۸۲۷۶: نسخ‌محمد کاظم فرزند صادق ، ۱۴ج۱۰۹۳/۲ ، تاریخ نگارش درنسخه نیامده، ۱۲۴ گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۵ : ۱۵۹] .

2969ـ مجلس ۴۸۸۴/۵ : نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۱ محرم۱۰۹۵ ازروی نسخهٔ مؤرخ ۱۳ شوال ۱۰۰۱ [ف. مجلس ۱۴ : ۲۷] .

2970ـ تهران ، ملی ۹۳۵ف : نسخ علی فرزند حمزهٔ توقانی، درشهر قسطنطنیه در ۲۴رمضان۱۱۰۰، ۱۴۵ گ۱۷س، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۴۷۴] .

2971ـ مجلس ۴۸۳۰: نستعلیق‌شکسته شهاب‌الدین علی‌علوی حسینی، سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

2972 ـ دانشگاه ۲۰۰۸/۲ : نسخ سدهٔ ۱۱، بافهرست بخامهٔ سردارکابلی (۲۲پ ۱۶۵پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۲۹] .

2973ـ الهیات ۳۳۲د: شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام افتاده، ۱۰۶ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۸۰] .

2974 ـ سپهسالار ۷۰۱ : نستعلیق سدهٔ۱۱، باحاشیهٔ (منه)، ۱۱۹گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹] .

2975ـ مجلس۲۴۴۲/۱ فهرست‌نشده سدهٔ ۱۱ یا ۱۲ (ص ۱ ـ ۱۹۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۲] .

2976ـ قاهره ، دارالکتب ۲ میقات فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد شریف‌فرزند محمد صالح، ۱۱۲۰، آغاز برابر نمونه[مخطوطات ۱ : ۳۳۱] .

2977ـ دانشگاه ۲۴۸۰/۳ فیلم : از روی نسخهٔ‌نوشته‌شدهٔ ۱۱۲۳ [فیلمها۱ : ۷۰۱].

2978 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ۱۱۳۸ [نسخه‌ها ۵ : ۳۷] .

2979ـ الهیات ۶۴۷/۵ د : نستعلیق سیام لال عظیم‌آبادی، باتاریخ ۱۱۷۵ دردفتر (۸۶ر-۱۲۱پ) ازباب هفتم تا بیستم کتابست [ف. الهیات ۱ : ۳۴۷] .

2980ـ سپهسالار۷۳۹۱/۲: نستعلیق ۶صفر ۱۲۲۰ (۲۴پ ـ ۱۰۶پ) ، از انجام کمی افتاده [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹] .

2981ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴۳۵ س : حسین فرزند اسماعیل نظامی ، ۱۲۲۳ [مخطوطات ۱ : ۳۳۱] .

2982ـ معارف (ملی) ۱۳۶۸/۲ ،

نسخ خوب، با تاریخ **۱۲۲۳** در پایان دفتر، آغاز برابر نمونه، ۱۰۵گ۱۹س [ف. معارف جواهرالکلام ۲ : ۱۵۹] .

2983ـ **تهران، ادبیات**۲۳۸ جوادی نسخ محمد حسین فرزند محمد کاظم خراسانی پایان شعبان **۱۲۳۹**، در ۱۵ روز نوشته شده وهزینهٔ کاغذ ۹۰۰ دینار و قلم و مرکب ۱۰۰ دینار [ف. ادبیات ۳ : ۲۰] .

2984ـ **مجلس**۱/۲۲۴۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۶** (ص ۱ ـ ۲۴۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

2985 ـ **مجلس** ۶۴۲/۷ : نستعلیق **۱۲۸۳**، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۴۰۹] .

2986 ـ **دانشگاه** ۳۹۵۶ : نسخ سدهٔ **۱۳** درکرمانشاه، بدستور آقامحمدرضای همدانی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۴] .

2987 ـ **دانشگاه** ۲۶۵۱/۲ : نسخ علی‌اکبر فرزند عبد لحسین‌طباطبائی، پنجشنبهٔ ۱۳ع۱/**۱۳۱۴** (ص ۵۲ ـ ۲۶۸) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۲] :

2988ـ **مجلس** ۱۸۹ : نستعلیق شکستهٔ ریز، تاریخ یادنشده، وتاریخ نگارش درفهرست ۸۹۳ آمده [ف. مجلس ۲ : ۱۰۴] .

2989ـ **رضوی** ۱۱۵ ریاضی: نستعلیق وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه، ۴۸ گ [ف. رضوی ۳ : ۳۶۶] .

2990ـ **قاهره، دارالکتب** ۳۹۸/۱ مجامیع طلعت : تاریخ یاد نشده (گ۱ـ۵۵) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۳۱] .

2991ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، آغاز برابرنمونه[نسخه‌ها۵: ۳۷] .

2992ـ **تهران، ملی**۷۷۳ف: شکسته نستعلیق، محتملا عبدالعلی بن محمدالبیرجندی؟ [عبدالله انوار]، آغاز برابر نمونه، ۶۶گ۲۱س [ف. ملی ۲ : ۲۹۸] .

شرح رساله در معرفت تقویم

متن از خواجه‌نصیر، گزارش ازملامحمد کاشغری [دانش‌پژوه] .

2993ـ **تبریز، ادبیات**: شمارهٔ۲دفتر باتاریخ **۱۳۱۶** درشمارهٔ پیشین آن، از کتاب های محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

شرح بیست باب

متن از نظام‌الدین بیرجندی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۷) و گزارش از ملا مظفر گنابادی (بنگرید : تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۲)، بنام شاه عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) بسال ۹۶۶ یزدگردی = ۱۰۰۵ ق نگاشته است. متن وگزارش‌بارها بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** حمدوثنای بی‌ریب وریا، قدیریرا سزاست‌که

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۱۳۱ ـ ف. مشار ۱۰۱۱ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۹۰۵ .

2994 ـ **دانشگاه** ۲۶۱۴ : نستعلیق محمد حسین رمال پسرآقاجان‌گیلانی، **۱۰۱۶** در طوس بفرمودهٔ سید محمد پاشا، ۱۷۰ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۱۷].

2995 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۲/۱ : نستعلیق محمد فرزند المظفر السکوکلایی، رجب **۱۰۴۴** [نسخه‌ها ۵:۷۵]

2996 ـ **قاهره، دارالکتب** ۳ ـ م میقات فارسی : نوشتهٔ عین‌علی **۱۰۶۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵گ [مخطوطات۱: ۳۳۱].

2997ـ **بادلیان** ۹/۲۰ . S: با تاریخ **۱۰۸۵** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۱۰۳۹ هست [فیلمها۱ : ۵۶۱] .

2998 ـ دانشگاه ۲۱۲۹ : نستعلیق علی‌نقی قزوینی ۱۲صفر **۱۰۹۶**، برای میرزا ابوالفتح، مقابله شدهٔ ۱۱۸۱ [ف. دانشگاه۹: ۷۷۲] .

2999 ـ دانشگاه ۹۶۱ : نستعلیق محمد صالح، ۲۵ صفر **۱۰۹۸** ، زرین ، وقف امین خزاین السلطان شعبان ۱۱۰۳ ، آغاز برابر، ۱۶۱ گ۱۷س [ف. دانشگاه۴:۹۰۵]

3000ـ الهیات ۱/۲۴۲د : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، باحاشیه‌های (منه رحمه‌الله) (۲پ ـ۱۲۲ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۶۲] .

3001ـ تهران، اصغر مهدوی۱/ ۲۳۹ : نستعلیق **۱۱۲۱** [نسخه‌ها ۲ : ۹۷] .

3002 ـ الهیات ۱۵۳ د : نستعلیق ج۲/**۱۱۴۳** ، باحاشیه‌های (منه) ، ۱۲۷ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۸۱] .

3003ـ الهیات ۱/۰ ۷۱د : نستعلیق ، باتاریخ **۱۱۷۸** دردفتر (۲پ ـ ۱۴۷ر) ، با حاشیه‌های (منه) و (استادنا عبدالرحیم) [ف. الهیات ۱ : ۳۶۹] .

3004ـ الهیات ۱/۱۴۹ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۳پ ـ ۱۶۰ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۶۲] .

3005ـ فرهاد معتمد۱۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۱۸۸] .

3006ـ الهیات ۳۱۸ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، پایان افتاده، ۱۴۸ گ ۱۶س [ف . الهیات ۱ : ۸۱] .

3007 ـ تهران ، ادبیات ۶۵ ج : نستعلیق محمد امین حسینی، رجب **۱۲۰۱**، به دستور میرزا احمد طبیب ، ۵۵ گ ۲۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۲۹] .

3008ـ تهران، ادبیات۱۸۳جوادی: نسخ چهارشنبهٔ ۲شوال **۱۲۰۴** [ف. ادبیات۳: ۲۰] .

3009ـ دانشگاه ۵۲۱۹ : نسخ ج۲/ ۱۲۷ **(۱۲۰۷)** [ف. دانشگاه۱۵ : ۴۱۶۲].

3010 ـ تهران ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۳۲ : نستعلیق **۱۲۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۲] .

3011ـ تهران، ادبیات۱۴۰جوادی: نستعلیق ، سه‌شنبهٔ شوال **۱۲۱۸** [ف ، ادبیات ۳ : ۲۰] .

3012ـ الهیات ۱۵۲د: نستعلیق و نسخ دو شنبهٔ ۲۸ج۲/**۱۲۲۴** ، باحاشیه‌هایی [منه] باشعرهایی درمورد اصطلاحات نجومی (گ۲) ۱۲۳گ ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۸۱].

3013 ـ دانشگاه ۲/۱۹۲۳ : نسخ چهارشنبهٔ ۲۶ع۱/**۱۲۲۷** (ص ۳۲ ـ ۲۸۷) ۱۹س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۵] .

3014 ـ ملك ۲/۶۲۶۷ : شکسته نستعلیق محمد فرزندمحمد شریف مدعو به سعید ۲۹ صفر **۱۲۲۸** (۶۸پ‌ـ۱۴۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

3015 ـ سپهسالار ۶۲۶ : نستعلیق احمد فرزند محمد رضای تفرشی ، **۱۲۳۱** ، در تهران، ۱۲۷ گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹] .

3016ـ رضوی ۱۱۶ ریاضی : نسخ جعفر فرزندکربلائی عرب علی،**۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه،۱۱۹گ ۲۳ـ۲۴س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۶] .

3017ـ رضوی ۱۱۷ریاضی: نستعلیق محمدعلی کلاتی، **۱۲۳۵** ، آغاز بمانند نمونه ۱۲۱گ ۳۰س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۷] .

3018 ـ سپهسالار ۶۲۵ : نستعلیق

پایان ع۱/۱۲۳۶، بدستور حسین فرزندحسین فرزند محمد یوسف [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹].

3019- تهران، ادبیات۱۳۷ جوادی: نستعلیق نجف فرزند محمدرضا رشتی، ۱۵ رجب ۱۲۵۰ در مدرسهٔ چهار باغ اصفهان [ف. ادبیات ۳ : ۳۰].

3020- مشهد، عبدالحمید مولوی۲۷۰: نوشتهٔ ج۱/۱۲۶۵ [نسخه‌ها ۵ : ۳۷].

3021- الهیات ۹۵ج : نستعلیق غلام حسین فرزند میرزا علی یزدی، ج۲/۱۲۷۱ در اصفهان، آغاز افتاده، ۱۲۱ گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱ : ۸۰].

3022 - دانشگاه ۴۵۰۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز افتاده، ومشوش [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۸۱].

3023- ملك۱/۵۷۲۴: نسخ و نستعلیق تاریخ یاد نشده، (۱پ - ۹۳پ)، آغاز و انجام افتاده [رؤیت].

3024- قاهره، دارالکتب ۱ میقات فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۳۱].

3025 - سپهسالار ۳/۶۳۵ : تاریخ یاد نشده، (۱۱۹ر - ۱۸۲پ) میان باب ۹ - ۱۱ سفید مانده [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۹].

3026- مشهد، عبدالحمید مولوی۲۶۹: نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷].

3027 - مشهد، عبدالحمید مولوی : ۲۷۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده. [نسخه‌ها۵].

3028- مشهد، عبدالحمید مولوی۲۷۲ نستعلیق [نسخه‌ها ۵ : ۳۷].

شرح بیست باب

متن از خواجه نصیر (بنگرید : بیست باب ۲۴۳) گزارش از علاءالدین فرزند محمود (محمد) کرمانی، بامقدمه‌ای درمبادی تصوری. بعنوان حاشیه و شرح هردو آمده است، و در «احوال وآثار» مدرس رضوی ازآن یاد نشده است.

بنگرید : ذریعه ۶ : ۳۰ و ۱۳ : ۱۳۰.

3029- دانشگاه۴۰۱۴ : نستعلیق آقا میر فرزند عبدالله فرزند ملاشیخ منجم، رمضان ۹۰۳. دیباچه‌ای ندارد ومقدمهٔ مبادی تصوری را نیز ندارد ولی بگواهی باستانی راد همان گزارش کرمانی است. **آغاز:** این‌مختصریست درمعرفت شرح بیست‌باب. باب اول در القاب آلات و خطوط و دوایر اصطرلاب. وآن آلتی است بحسب عرف وعادت، ۳۶گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۰۹].

3030- نجف، سید محمد باقر یزدی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۶ : ۳۰].

شرح بیست باب در اسطرلاب

متن از خواجه نصیر، گزارش ناشناخته.

3031 - مجلس ۱/۲۴۶۶ فهرست نشده: سدهٔ ۱۰ (ص ۱ - ۹۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶].

3032- یزد، سید ابوالفضل سعیدی، ریحان یزدی: نستعلیق۱۰۸۳ درخبیص کرمان یك مقدمه درآغاز دارد [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۱].

شرح بیست باب = مفتاح بیست‌باب

شرح ثمرهٔ بطلمیوس = ثمرهٔ...

شرح حالات رصد

که بدستور سلطان اسکندر نگاشتهٔ شده است (دیباچه). **آغاز:** حمدله. اما بعد این رساله‌ایست در شرح حالات رصد که بر حسب فرمان پادشاه اسلام.

3033- سپهسالار ۲/۵۵۵: (۹پ -

۱۴پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۷۰] .

شرح خلاصة الهيئة = شرح هيئت

شرح ده صفحهٔ نقشهٔ فرنگی

ترجمه از میرزا زکی مازندرانی ، از مترجمان روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳). **آغاز:** نقشهٔ اول درکوکب مرکزی و عالم کوکبی ، نجوم عمومی که سابقاً بهمین عالم شمسی بود، امروز وسعت کامل .

3034 ــ **سپهسالار** ۶۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، تملك۱۲۹۷، ۲۳گ [ف. سپهسالار ۵ : ۱۸۴] .

شرح زیج الغ بیك = شرح زیج جدید سلطانی

متن ازالغ بیگ (بنگریدزیج گورکانی۳۰۳) گزارش از عبدالعلی بیرجندی (بنگرید: بیست باب: ۲۴۷) این گزارش را بسال۹۲۹ بانجام رسانده است. **آغاز:** اجناس‌حمد وسپاس معرا ازتوهم تناهی... امابعدچنین‌گوید...عبدالعلی

بنگرید: ذریعه ۷ : ۶۸ و ۱۳ : ۹۰۹. استوری ۱ : ۷۰ ـ گاهنامه ۱۳۰۷ : ۱۲۹ ـ ریحانة الادب ۱ : ۱۸۹ .

3035 ــ **سپهسالار** ۶۸۰ : نسخ سدهٔ **۱۰**، و مقابله شدهٔ ۱۰۰۲ ، ۲۷۰ گ ۲۴ س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۹] .

3036ــ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش‌ف ۱/۴۸۹: درمجموعه‌که درهند درسدهٔ **۱۰** نوشته شده، درفهرست بعنوان «شرح‌مفصل زیج‌سلطانی» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۷۰] .

3037 ــ **مجلس** ۴۷۱۶ : نستعلیق سلطانعلی فرزند حسنعلی ، ۴ج۲/**۱۰۰۷** ، آغاز برابر نمونه، تاریخ‌نگارش درپایان ۹۲۹ آمده، ۱۶۵ گ ۲۵س [رؤیت] .

3038ــ **مجلس** ۱۸۸ : نسخ **۱۰۰۷** ، آغاز برابر نمونه، ۲۵۶گ۲۷س [ف. مجلس ۲:۱۰۴] .

3039 ــ **کاشان ، آثار ملی** ۳۰۴ : نوشتهٔ **۱۰۴۳**، ۲۱۲گ۷س [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۶].

3040ــ **دانشگاه** ۱/۲۶۷۴: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۴۷** در دفتر (۲پ–۱۳۳پ) با حاشیه‌هایی‌ازملامظفر گنابادی [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۶] .

3041ــ **سنا** ۲۲۴۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۲] . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۷۶۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۳۱].

3042 ــ **الهیات** ۱۷۴ د : نستعلیق و نسخ سدهٔ**۱۱** ، گزیده‌ایست از آن ، ۱۴۸گ ۱۹س . [ف.الهیات]

3043ــ **الهیات** ۲۷۳ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نسخهٔ مقابله شده است، ۲۴۰ گ ۲۳ س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۲] .

3044ــ **تهران، اصغر مهدوی** ۴/ ۲۸۱ : نوشتهٔ **۱۱۰۵**، فصل یك ازباب ۴ آن است [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵] .

3045ــ **سپهسالار**۶۷۵: نسخ پنجشنبهٔ ۸ شعبان **۱۱۰۶**، [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۸].

3046ــ **سپهسالار** ۸۲۴۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، تاریخ نگارش‌را دارد، درفهرست بعنوان «شرح زیج جدید سلطانی» یاد شده‌است، ۳۱۸ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۹] .

3047ــ**مجلس**۱/۲۴۶۰فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۱–۲۶۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵] .

3048ــ **دانشگاه** ۴۷۳ : نستعلیق‌حاج علی هندی عظیم‌آبادی، یکشنبهٔ ۹محرم**۱۲۱۳** در سپاهان، آغاز برابر نمونه، ۱۹۹ گ۲۵س

[ف. دانشگاه ۴ : ۹۱۵] .

3048ـ **تهران، ادبیات** ۶ ج : نسخ **۱۲۱۵**، آغاز برابر نمونه، ۲۳۵ گ ۳۶ گ [ف . ادبیات ۱ : ۳۳۴] .

3049 ـ **الهیات** ۲۷۴ ج : نستعلیق رمضان **۱۳۲۴**، باحاشیه‌هایی به نشانی (میرزا محمد نصیر رحمه‌الله) ، ۲۳۸ گ ۲۵ س [ف . الهیات ۱ : ۴۲۲] .

3050 ـ **زاهدان ، امیر توکل** کامبوزیان کردغفرانلو ۲۶ : تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۳] .

3051 ـ **مجلس** ۲۱۴۶ : تحریری ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، در فهرست بعنوان « شرح زیج سلطانی » آمده ، ۶۳۶ گ ۲۱ س [ف . مجلس ۶ : ۱۱۶] .

3052ـ **فاضلیه** ۳۹ ریاضی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، وقف فاضلخان ۱۰۶۴، آغاز برابر نمونه، درفهرست متن ازخواجه‌نصیر(!) دانسته‌شده است، ۲۱۴ گ ۲۵س [. فاضلیه] .

3053ـ **فاضلیه** ۴۰ریاضی: نسخ، تاریخ یاد نشده، وقف فاضلخان ۱۰۶۴، آغاز برابر انجام افتاده ، در فهرست بعنوان « شرح زیج سلطانی» آمده ، ۱۹۳گ ۲۷ س [ف . فاضلیه ۱ : ۲۶۰] .

3054ـ **نجف ، شوشتریها** : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر، نسخه «شرح زیج‌جدید السلطانی» نامیده‌شده‌است [ذریعه ۱۳:۳۰۹].

شرح زیج الغ بیک = زیج‌الخاقانی

فی‌تکمیل الزیج الایلخانی

شرح زیج ایلخانی

متن ازخواجه‌نصیر (بنگرید: زیج‌گورکانی)

گزارش از شیخ‌زاده ابو اسحاق فرزند عبدالله خادم برهانی کوبنانی، که بروزگار شاه‌عباس یکم میزیسته و«شرح شمسیه» را در ۲۰ ج ۱/ ۸۶۸ نگاشته است (بنگرید: تألیفیه : ۱۴۳ و تضعیفیه: ۱۵۲). **آغاز** : لله المنة علی نعمائه المتوالیة الظاهرة. . . اما بعد ، چون بمیامن اسعاد توفیق .

3055ـ **دانشگاه** ۲۴۱۷/۴ : بخامهٔ نگارنده، باتاریخ رمضان **۸۶۳** دردفتر(ش۵) همه‌جزآخرین بخامهٔهمان‌کوبنانی ونگارشهای اوست: ۱ـ شرح‌الشمسیة، عربی ۲ـ حل‌مسئلة الاقبال والادبار، عربی ۳ـ حاشیهٔ شرح‌ملخص عربی ۴ـ شرح‌زیج‌که تنها برفصل چهارم مقاله دوم در بسط تقاویم کواکب است ، فارسی ۵ ـ تألیفهٔ (نسخهٔ 1246) ۶ ـ تضعیفیه (نسخهٔ 1354) ۷ـ شرح سی فصل‌طوسی، عربی، همه ۳۳۳گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۵۲] .

شرح زیج الغ بیک

ناشناخته .

3056ـ **مجلس** ۴۲۷۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ . **آغاز**: مقالت اول در معرفت تواریخ و آن مشتمل‌است برمقدمه وهفت باب. مقدمه در معرفت معنی تواریخ وسال وماه و اجزای‌آن. چون ازهمه اجرام ظاهرتر آفتاب و ماهست ، ۲۵۷گ ۱۷س [ف. مجلس ۱۱ : ۲۸۸].

شرح‌زیج‌ایلخانی = کشف‌الحقایق

شرح زیج سلطانی (الغ بیك)

گزارش از ملا علی فرزند محمد قوشچی (بنگرید : حساب ۱۶۳) .

3057ـ **فاضلیه** ۴۱ ریاضی : نستعلیق **۱۰۱۷** ، نسخه از متن آغاز میگردد : مقالهٔ

اول درمعرفت تواریخ، ۲۱۵ گ ۲۱س. درفهرست آمده « شرح زیج سلطانی » [ف . فاضلیه ۱ : ۲۶۱] .

3059ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ف ۲۶۸ : نوشتهٔ **۱۰۷۶**، درفهرست آمده «شرح زیج الغ بیك» با عنوان متن و شرح [نسخه‌ها ۵ : ۳۹] .

شرح زیج محمد شاهی

از محمد معروف به شیر خان [گلچین ـ المعانی] .

3060ـ **مجلس** ۲۴۵۶/۲ فهرست نشده: از سدهٔ **۱۳** (ص ۲۳۱ ـ ۵۶۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۴] .

شرح سی فصل

متن‌ازخواجه نصیر (بنگرید: زیج گورکانی) گزارش ازبدرطبری (بنگرید: ارتفاع ۱۳۲)، که پیش از۸۴۴ وگویا درسدهٔ نهم نگاشته‌است نخست عبارتهای متن را آورده سپس بگزارش آن میپردازد . **آغاز** : حمد نامحدود و مدح نامعدود حضرت واجب‌الوجود قدیمی راکه.

بنگرید: ذریعه۱۳: ۳۱۱ ـ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی: ۱۲۲ ـ گاهنامه ۱۳۱۱ . ۱۴۷

3061ـ **نجف**، سید محمد باقر یزدی: نوشتهٔ عمادبن المنجم اصفهانی، ۲۲ع۲/**۸۴۴** آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۳ : ۳۱۱] .

3062ـ **مجلس** ۲۱۴۷ : تحریری سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۵ص ۲۱س [ف . مجلس ۶ : ۱۱۶] .

3063ـ **تبریز** ، **ملی** ۳۴۷۷ : نوشتهٔ **۱۰۸۴**، درفهرست بعنوان «شرح معرفت تقویم» یاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶] .

3064ـ **مجلس** ۱۹۳ : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، تاریخ نگارش در فهرست ۸۲۴ (بدون ذکر مبنا) یاد شده است ، آغاز برابر نمونه، ۱۲۲گ ۱۷س [ف. مجلس ۲ : ۱۰۶]

شرح سی فصل

متن از خواجه نصیر (بنگرید : زیج گورکانی: ۳۰۳). گزارش ازناشناس بدرخواست شاگردان خود. فهرست نگار رضویه بااحتمال ازملاجلال دوانی‌درگذشتهٔ ۹۰۲ یا۹۰۷دانسته است . در فصل ۶ (ش ۳۰۲ دانشگاه) تاریخ نگارش آدینهٔ ۱۸ع۱/۷۲۷ یاد شده، از این روی نبایداز دوانی باشد [دانش‌پژوه]. **آغاز**: الله احمده علی نعمائه و اشکره علی آلائه. . . امابعد، چون ازتقدیر باری ،

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۱۱ ـ احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی : ۲۲۷.

3065ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۶۸/۱ Add : نوشتهٔ شعبان **۸۸۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۵۵ هست [فیلمها۱: ۳ : ۶۰۳].

3066ـ **دانشگاه**۴۵۲۵: نستعلیق**۹۲۹** آغاز افتاده، درفصل۶ تاریخ نگارش ۱۸ع۱/ **۷۲۷** یادشده است، سی‌فصل دارد ، دومی آن روزهای هفته وسی‌ام‌آن (در معرفت اصولی که بدان احتیاج افتد دراختیارات) ۳۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۵] .

3067ـ **مجلس** ۱۰۶/۱ خویی : از سدهٔ**۱۰** (ص۴ ـ ۶۵)، آغاز برابر نمونه، در فصل ۶ از۱۸ع۱/**۷۲۷** یادشده ولی بصراحت تاریخ نگارش یاد نشده است [ف. مجلس ۷ : ۱۶۰] .

3068ـ **مجلس** ۳۱۸۶/۲ : نستعلیق محمد امین فرزند محمد هاشم نصر آبادی ، **۱۰۷۴**، آغاز برابر نمونه ، درفصل ششم همان

تاریخ آدینهٔ ۱۸ع۱/۱۲۲۷ را دارد (ص۸۷– ۱۷۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۷۶۸] .

3068 ـ **دانشگاه ۲/۳۰۳** : نستعلیق محمدکاظم محلاتی ، با تاریخ **۱۱۱۱** در دفتر (۷۹ پ – ۹۷ ر) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۴ : ۹۱۶] .

3069ـ **رضوی ۱۲۲**ریاضی : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف **۱۱۶۶**، فهرست نگار کمان برده از دوانی است. آغاز برابر نمونه ۳۲گ ۱۹س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۸] .

شرح سی فصل

متن از خواجه (بنگرید : زیج‌گورکانی ۳۰۳)گزارش ازعلی‌اکبر نواب شیرازی فرزند آقاعلی فرزند محمداسماعیل، متخلص به‌بسمل (۱۱۸۷ – ۱۲۶۳)، بنام فتحعلی شاه قاجار. **آغاز:** حمد خداوندیرا سزاست‌که چشم نجوم در مطالعهٔ مطالع .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۷ و ۱۳ : ۳۱۱ مجمع‌الفصحا ۲ :۸۲ – ریاض العارفین: ۴۴۲ مدایح معتمدیه . ریحانة الادب ۱ : ۱۶۶ – طرائق الحقایق ۳ : ۱۵۶ – احوال و آثار خواجه، مدرس‌رضوی: ۲۲۸– مؤلفین مشار۴: ۵۲۸ .

3070ـ **دانشگاه ۴۱۹۲** : نسخ حسن جویمی، سه‌شنبهٔ ۲ع۲/**۱۲۳۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۸۱ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۲] .

3071ـ **ملك ۶۰۹۲**: نسخ محمدرحیم سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه، ۱۲۴ گ ۲۱ س [رؤیت] .

3072ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۱۱۰۰۲: نوشتهٔ **۱۲۴۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

3073ـ **دانشگاه ۲/۲۹۹۹**: نسخ‌علی میرزا فرزندعلی‌خان فرزندعلی‌جان فتح‌آبادی **۱۲۴۸** (ص۳۶۳ – ۴۳۶) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۲۸] .

شرح سی‌فصل = تحفهٔ نظامیه

شرح شق‌القمر

بنگرید : شق‌القمر .

3074ـ **بادلیان،اکسفورد۹۴/۴۵۵**: فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها۱: ۵۶۹] .

شرح کواکب مرصوده = کواکب

شرح مدخل منظوم

متن ازعبدالجبارخجندی‌که درج۲/۶۱۶ ساخته است، گزارش ازحبیب الله فرزند محمد طبیب، که در۱۹۲۷ (= اتمام کتاب حجت)، نگاشته است . نام متن و نگارندهٔ گزارش در دیباچه آمده است. **آغاز** : بنام خداوند لوح و قلم... مدخل هرخطاب شرح جواهر منظوم ومفتتح هرکتاب .

بنگرید : احوال وآثار خواجه ، مدرس ۲۲۸ – ف. حقوق : ۱۸۶– استوری ۲ :۵۵ ، ۹۵– مدرسی چهاردهی : ۱۲۳ .

3075ـ **سپهسالار ۶۸۵**: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه ، ۶۷گ ۱۵س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۳۲] .

3076ـ **مجلس ۲۳۱۴** : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، با یادداشت **۹۵۵** در فهرست متن و گزارش از یك تن پنداشته شده است، ۱۵۵گ۱۴س [ف. مجلس ۱۰ :۹۶۴].

3077 ـ **دانشگاه ۴/۳۵۱۱** : نوشتهٔ **۱۰۹۱** (ص ۶۶ – ۱۶۳) . **آغاز:** مرد دانا سخن ادا نکند [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۷].

3079ـ دانشگاه ۷/۳۳۳۷: نستعلیق ۱۳ شعبان **۱۱۱۶** (ص۱۲۸ ـ ۱۶۸) ، آغاز برابر نمونه ، تاریخ نگارش در نسخه نیامده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۳۳۲۱] .

3080ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۴۷/۴ : باتاریخ **۱۲۳۱ ـ ۱۲۶۲** دردفتر در فهرست نگارنده محمد بن حبیب یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۶۲] .

3081 ـ الهیات ۱/۹۹ج : نستعلیق محمد باقر فرزند فتحعلی فرزند حاج محمد باقر ارغندی ترشیزی، باتاریخ**۱۳۳۹** دردفتر (۸پ ـ ۶۵پ) ۱۷س [ف. الهیات۱:۱۵۳].

شرح ملخص = شرح هیئت چغمینی

شرح هیئت قوشچی

متن ازقوشچی (بنگرید: حساب: ۱۶۳) گزارش‌کننده ناشناخته .

بنگرید ؛ گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۷۱ .

3082ـ سپهسالار ۷۴۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز و انجام افتاده، ۸۶گ ۱۹س با این نشانی : مقالهٔ اولی در بیان عدد افلاك کلی وکیفیت ترتیب‌آن، بعضی‌گفته‌اندکه‌فلك‌کلی آنست که یك فلك یازده جزء او باشد [ف ، سپهسالار ۵ : ۱۹۵] .

3083ـ سپهسالار ۷۴۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده . بااین نشانی (در تعریف خط): خط بردوقسم است یامستقیم یامنحنی یعنی‌کج. مستقیم‌آن بود... یعنی‌بعضی بلند و بعضی پست نباشد. و دراین تعریف نوع خفایی هست، ۲۱۲گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۵ : ۱۹۶] .

3084ـ الهیات ۱۱۸د: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز در دیباچه و انجام در قبله و عرض بلد افتاده است. درفهرست‌آمده: از شاهیری و لاری و شیروانی نیست ، ۲۱۵گ ۱۷س [ف . الهیات ۱ : ۸۷] .

شرح هیئت قوشچی

متن ازعلاءالدین علی (بنگرید : حساب ۱۶۳)، گزارش ازابوالخیر محمدالتقی فارسی (بنگرید : اسطرلاب مسطح : ۲۳۴) در یك مقدمه و دومقاله ویك‌خاتمه، درذریعه‌واستوری از این‌گزارش یاد نشده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد از ادای حمد وثنا و صلاة و دعا باعث حقیر ابوالخیر . . .

3085ـ شیراز، خاندان سید نورالدین هاشمی : نستعلیق **۱۱۳۱** [نسخه‌ها ۵:۲۸۶].

3086ـ فرهاد معتمد۱/۱۱۵: نسخ محمد حسین فرزند محمد جعفر هروی حسینی کرمانشاهی، پنجشنبهٔ۷ع۲/**۱۲۲۳**، درمدرسهٔ مقیمیهٔ شیراز [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۶] .

شرح هیئت قوشچی

متن ازقوشچی (بنگرید: حساب: ۱۶۳) گزارش از حبیب‌الله‌تویسرکانی. گزارشی است آمیخته بامتن. **آغاز:** یا من رفع السماء بغیر عمد. . . روشن ترین کلامی که از مطلع طبع متکلمان .

3087 ـ دانشگاه ۳۷۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، آغاز در دیباچه و انجام در مقاله ۲ معرفت خط نصف‌النهار افتاده است ، ۱۸۵گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۹].

3088 ـ تهران ، دهخدا ۲/۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** [نسخه‌ها ۳ : ۳۶] .

3089ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی: نسخ و نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۹].

شرح هیئت چغمینی

شاید گزارش و ترجمهٔ «الملخص فی هیئة البسیطة» باشد.

بنگرید: ف. دانشگاه ۳ : ۹۱۷ .

3090- موصل، مدرسهٔ حجیات ۳۰۲: [ف. موصل: ۱۱۹] .

شرح هیئت قوشچی

متن از قوشچی (بنگرید: حساب: ۱۶۳) گزارش از مصلح الدین محمد لاری در گذشتهٔ ۹۷۹ (بنگرید: مرآت الادوار) بنام محمد شاه غاری هندی (قطبشاه) ۹۷۷، دریك مقدمه و دومقاله وهریك ازمقالهها دربابها وفصلهایی چند. نامگزارشکننده دردیباچه آمدهاست: ولی درگاهنامه از عبدالحی لاری (بنگرید: حل ـ المسائل: ۲۸۷) دانسته شده است. **آغاز**: همایون نامهایکهمزین بنام واجب الاعظام... قوله، اینکتاب یعنی حاضر درذهن.

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۳۷۷ ـ گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۷۱ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۸۸۳ .

3091- **قاهره، دارالکتب** ۲۶ مجامیع فارسیطلعت: نوشتهٔ ایوب فرزند صدیق فرزند علی فرزند سید محمدالاموری، **۱۰۴۳**، آغاز برابر نمونه (گ ۱۲۲-۱۷۱) [مخطوطات ۱: ۳۲۲].

3092- **رضوی** ۱۲۱ ریاضی: نستعلیق **۱۰۶۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۳ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۳ : ۳۳۸] .

3093- **سپهسالار** ۴۷۲۶/۱ : نسخ و نستعلیق ابراهیم کردلی فرزند ملا رجب فرزند عثمان، چهارشنبهٔ **۱۰۶۸** (۱پ-۷۰ر) درقصبهٔ کفری درمدرسهٔ سفلی، ۷۵ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۵] .

3094- **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۴۷۰ : نسخ یونس، **۱۰۷۵** [نسخهها ۵ : ۶۶] .

3095- **قاهره، دارالکتب** ۱۵ فلك و نجوم فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد قاری، **۱۰۸۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱ : ۳۲۱] .

3096- **سپهسالار** ۸۰۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۱۲۶ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۵] .

3097- **تهران، ملی** ۶۸۷/۱ ف: شکسته نستعلیق **۱۲۰۶** دردفتر (ص ۱-۱۰۹)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۱۸۹] .

3098 - **مجلس** ۵۳۲۳ : نسخ محمد کاظم فرزند محمد فرزند نور الدین فرزند نعمتالله موسوی شوشتری جزائری، ۹ع۲/**۱۲۰۸** درمشهد، ۱۷۲ گ ۱۵ س [رؤیت] .

3099 - **سپهسالار** ۷۴۲۸/۱ : نستعلیق عبدالمجید فرزند عبدالحمید، آدینهٔ ۲ع۲/**۱۲۲۷** (۲پ - ۹۹پ)، درمدرسهٔ آقا ابوالفتح دررشت [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۵] .

3100 - **ملك** ۶۲۶۷/۱ : شکسته نستعلیق محمد فرزند محمد شریف مدعو به سعید، غرهٔ ع۲/**۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه (۱پ - ۶۷ر) [رؤیت] .

3101 - **سپهسالار** ۶۰۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ۶۱ گ ۲۱ س [ف سپهسالار ۵ : ۱۹۵] .

3102 - **تهران، ملی** ۶۸۷ : تاریخ یاد نشده، ۱۸۹ ص. تاریخ نگارش در فهرست نادرست سدهٔ **۱۳** آمده [ف. ملی ۲: ۱۸۹].

3103- **مشهد**، کاظم مدیر شانهچی: نستعلیق و نسخ خوش، انجام افتاده [نسخهها ۵ : ۵۸۷] .

3104ـ تبریز، ثقةالاسلام: تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

شرح هیئت قوشچی = تنقیح المقالة

الشروع فی الاحکام

درطالع تحویل سال وسهام ستارگان .

3105ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۹۱/۲ : نسخ درویش الیاس موقت مسجد اسکدار (ترکیه) بسال۹۵۷ [نسخه‌ها۵: ۷۱].

شش فصل

از ابو جعفر محمد فرزند ایوب حاسب طبری، نگارندهٔ «استخراج:۲۲۶» دراسطرلاب درشش فصل، که بسال ۳۵۴ نگاشته است.

متأسفانه درص ۲۲۶درمعرفی «استخراج دچار اشتباه‌شده و آنرا باشش فصل‌وزیج مفرد یکی دانسته بودم .

بنگرید : چهارمقاله: ۷۹ تعلیقات دکتر معین ـ ف. مجلس۶: ۱۰۲ تعلیقات عبدالحسین حائری .

3106ـ تهران ، سید جلال تهرانی : نسخهٔ‌بسیارکهن وگرانبها، درپایان آمده: یوم الجمعة الخامس و العشرین من ربیع الاول سنة اثنین وسبعین (افتاده) دارندهٔ نسخه‌محاسبهٔ دقیق‌کرده وسال‌سیصدرا(۳۷۲) تعیین‌کرده‌است [گاهنامه س۱۳۱۰ : ۱۳۰] .

شصت باب = ترجمهٔ . . .

ترجمه‌ایست از «مدخل» ابوالقاسم بلخی در شصت باب بنام معتمد الحضرت ابوالفتح اسفهسالار. فهرست شصت باب و نام ابوالقاسم و «مدخل» او در دیباچه آمده است (بنگرید: ترجمهٔ شصت‌باب ۲۵۸) چلبی‌ازکتابی درشصت باب‌که هرباب درمعنامستقل است‌بنام «المدخل الی علم احکام النجوم» یاد کرده است‌که آغاز آن با نسخهٔ ۳۳۳۵/۲ ملك نزدیك است : الحمدلله الذی زین السماء بمصابیح . **آغاز :** حمد و سپاس خدایرا جل‌جلاله و تعالی صفاته و تقدست اسمائه،که آسمان را بیافرید وبیاراست بچراغهایی‌که بدان‌راه برند اندرظلمات . . . امابعد، بدانك صناعات‌را درجاتست وعلوم‌را مراتب طبقاتست . . .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۴۱ .

3107ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی ش‌ف ۴۶۷/۲: با تاریخ ۸۳۰ در شمارهٔ پیش (سی فصل خواجه)، در فهرست آمده : شصت باب از خواجه‌نصیر ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۶۶].

3108ـ ملك ۳۳۳۵/۲ : نستعلیق از آغاز سدهٔ ۱۰ (۷۲پ ـ ۱۰۵ر) آغاز برای نمونه یاد شد [رؤیت] .

3109ـ دانشگاه ۳۵۱۱/۶ : نسخ و نستعلیق ۱۰۹۱ در آستارا (ص۱۹۰ ـ ۲۴۱) متن از ابوالقاسم بلخی است در شصت باب و فهرست در دیباچه آمده است : در فهرست «ترجمهٔ المدخل» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۱۸] .

شفق‌وصبح = تحفهٔ‌محمدیه

شق القمر و ساعت

از صاین‌الدین فرزند محمد ترکهٔ‌خجندی اصفهانی، درگذشتهٔ ۱۴ ذیحجهٔ ۸۳۵ ، که در پایان « تمهید القواعد » خود از آن یاد کرده است. در دوگفتار: ۱ـ شق‌القمر و تحقیق‌بیان آن به‌نزد هفت گروه: اهل ظاهر، اهل ظاهر که از مرتبهٔ تقلید گذشته ، حکیمان ظاهری ، حکیمان قدیم، صوفیه واهل‌شهود، رمزخوانان

حروف (حروفیه)، اولی الالباب ۲ـ در بیان ساعت، نیز درهفت‌طبقه. این‌کتاب در فهرستها بنام‌دیگران نیز آمده‌است. **آغاز:** الحمدلولیه و الصلاة علی نبیه. روزی از روزها که بیاری دولت و اقبال.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۴۳۴ و ۹ : ۵۷۱ و ۱۴ : ۲۰۹ ـ سبك شناسی ۳ : ۲۳۶ ـ ریاض العارفین : ۳۷۵ ـ مؤلفین، مشار ۴ : ۳۹۰ ـ تذکرة القبور: ۱۹۷ ـ ریحانة الادب ۲: ۴۱۱

3110ـ **بایزید،** ولی‌الدین ۱۸۲۵/۲۰ نوشتهٔ ۱۸ج۱/**۸۵۱** درابرقوه (۳۱۵ـ۳۲۴) در فهرست بعنوان «بحث در شق القمر» جامی یادشده، همراه۲۷ گفتار دیگر که همه باید از صاین‌الدین خجندی باشد، بهآنچنانکه درص ع نسخه‌آمده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها۱ : ۴۷۸].

3111 ـ **قاهره، دارالکتب** ۵/۵ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق زیبای محمد فرزند حاجی حسین سلفرشاه، شنبهٔ ۷ ذیحجهٔ **۸۶۴**، زدین (گ۱۱۱ ـ ۱۲۴) آغاز برابر نمونه، در فهرست ازآن ملا محمد تقی کاشانی شیعی یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۱۷].

3112ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۳۷: نستعلیق درجنگ ابن خاتون، با تاریخهایی از **۳۴** تا **۱۰۵۷**، آغاز برابر نمونه، در نسخه نامی از نگارنده برده نشده [رؤیت].

3113 ـ **تهران، ادبیات** ۳۲۶/۲ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸**، آغاز برابر نمونه، همراه با ۹گفتاردیگرازصاین‌الدین علی‌ترکه: ۱ـ اسرار الصلاة ۲ـ شق‌القمر ۳ـ شرح‌لمعات ۴ـ نقطه ۵ـ اعتقادیه ۶ـ مقصود ازعلم تصوف ۷ـ اطوار ثلاثه ۸ـ مناظرات‌خمس ۹ـ مناظرهٔ بزم ورزم ۱۰ ـ حروف، سپس رساله‌هایی از دیگران‌همه بیك خامه [ف. ادبیات ۳ : ۴۹].

3114ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۳۲: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱**، در شهر طوس، در فهرست باستناد یك بیت از حسینی دانسته شده است. این بیت در سرآغاز نسخه افزوده شده است: قرص قمر بکاسهٔ‌گردون فرو شکست ـ از خوان معجزش چو (حسینی) نواله ساخت. سپس گفتار آغاز میگردد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۸].

3115ـ **دانشگاه** ۴۷۷۸/۱: نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده گویا ازجامی (۱ر ـ ۱۰ پ) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۲].

3116ـ **مجلس** ۴۱۲۶/۲ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۴**، (ص ۱۴۱ ـ ۱۵۷) درفهرست ازان ترکه یاد شده است [نسخه‌ها۵ : ۱۹۹].

3117ـ **سپهسالار** ۷۵۳۲/۴: نسخ و نستعلیق محمد علی کاشانی، **۱۲۹۸** (۴۸۱پ ۴۹۰)، آغاز و بخشها برابر، و در فهرست ازصاین‌الدین یاد شده است [ف. سپهسالار۵ : ۱۴۲].

3118ـ **سپهسالار** ۶۵۵۳/۴: تاریخ یاد نشده (۳۱ ـ ۳۸ پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۴۲].

شمار نامه

از ابو جعفر فرزند ایوب حاسب طبری (بنگرید: استخراج: ۲۲۶ ازاو)، گفتاریست درسه فصل، که باپیشگفتار تقی بینش چاپ شده است.

3119 ـ **رضوی** ۶۶۵۲: نستعلیق ۲۲ذیحجهٔ **۸۷۱**، ۱۶گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۱۱۴ هست [فیلمها۱ : ۱۳۵].

شعیا

در بخش طبیعیات خواهد آمد.

شهاب و کرات آتشی = ذوات الاذناب

ازحاج‌میرزا عبدالغفارمنجم‌باشی (بنگرید آسمان۲۰۳)، گفتاریست کوتاه درشناسائی شهاب وکرات آتشی، دردو باب: ۱ـ ذوات الاذناب ۲ـ معرفت بلیدکه کرات آتشی می‌باشد، وهر باب درچندفصل. **آغاز:** مختصریست درمعرفت حقیقت شهب و کرات آتشی .

3120ـ **تهران، مای**۹۱۹ف: نستعلیق ۱۲ رمضان **۱۲۹۸** ، گویا بخامهٔ عبدالغفار ، زرین ، **آغاز :** حمدله . صلاة . و بعد این مختصریست... درفهرست بعنوان«ذوات الاذناب و بلیده یادشده ۲۷ گ ۱۲س [ف . ملی ۲ : ۴۵۳] .

3121ـ **مجلس** ۲۱۳۹ : نسخ وتعلیق خوش بی‌تاریخ، بایادداشت نگارنده درشب۲۰ صفر۱۳۰۳ که باران‌شهبی باریدکه دراکثرممالك دیده‌شد وشرح آنرا حسب‌الامرحقیر درروزنامهٔ اطلاع مندرج شد. مهراو ، ۴۵ص ۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۲] .

ص

صبح کاذب = تحقیق در . . .

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) . گفتاریست در هیئت و در بارهٔ صبح کاذب و برهان آن . **آغاز :** صبح کاذب نوری مستطیل است، که درناحیت مشرق باخرشب ظاهرشود .

3122ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۵ : نستعلیق باتاریخ**۱۰۶۹** در دفتر (ص۵۱ ـ ۵۲) ۲۳س با سه شکل [رؤیت] .

3123ـ **سپهسالار** ۷۰۰/۴: باتاریخ **۱۰۸۷** در بروسه دردفتر، (۸۸ ر ـ ۸۹ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۲۷۷].

3124ـ **سپهسالار**۲۹۱۱/۱۶: نوشته دراجمیر **۱۰۹۲** (ص ۷۰ متن و هامش) [ف . سپهسالار ۵ : ۲۷۷] .

3125ـ **الهیات** ۸۴/۶ آل آقا : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، (۲۶ پ ـ ۲۷ پ) [ف. الهیات ۱ : ۷۱۳] .

صبح وشفق = تحفهٔ محمدیه

صدکلمه بطلمیوس = ثمرهٔ بطلمیوس

صد باب

از خواجه نصیرالدین‌طوسی، دراسطرلاب برای امیرحاجی محمد ، و گزیدهٔ آن «بیست باب: ۲۴۳» است. **آغاز :** حمد بیحد وثنای بیعد قادری را که بیدایع فطرت .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۶ ـ احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی : ۳۰۸ ـ آثار الشیعه : ۶۰ .

3126ـ **حقوق** ۷۵/۱ب . نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ ۳۷پ) ۲۰س [ف . حقوق : ۱۵۷] .

صدر الکمال = رسالهٔ ...

گفتاریست دراحکام نجوم درهشت باب.

3127ـ **ملك** ۶۵۰۴/۳ : نستعلیق ۷ شوال ۱۹۲ **(۱۰۹۲)** (۳۱پ ۳۸ر)، **آغاز:**

بدانکه هرکه طالع حمل پیش دوستی وخواب بستن درحق او بهترآید [رؤیت] .

صفیحه = صحیفه

از شیخ بهائی م ۱۰۳۰ نگارندهٔ « تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۰» و جز آن. بندیست کوتاه در معرفت ابعاد و اجرام، و این جز «صحیفهٔ» او است که بعربی و دراسطرلاب است .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶، ۵۱ .

3128 ـ **دانشگاه ۴۲۷۷/۴** : نسخ محمد تقی، ۱رجب۱۱۰۸، دردژمروشاهجهان (ص۴۴۲-۴۴۴) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۴۵].

صنعت اسطرلاب = اسطرلاب

صور الاقالیم

دربخش جغرافیا خواهدآمد .

صور الکواکب = ترجمهٔ ...

صورالکواکب

ناشناخته .

3129 ـ **موزهٔ بریتانیا ۶۲۷۰/۱** Or : دردفتر مؤرخ **۱۰۲۲-۱۰۲۵** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹] .

3130ـ **مشهد ، فرخ** : نستعلیق ، با تاریخ **۱۰۷۵** در بیاض‌الله ویردی‌بیگ ، از «نفایس‌الفنون» گرفته‌شده‌است[نسخه‌ها۳: ۸۷].

3131 ـ **ملک ۶۱۹۶/۱۹** : فضل الله فرزند زین‌العابدین بروجردی معروف بشمس العلماء با تاریخ **۱۳۰۲** در دفتر (۱۰۴پ ـ ۱۱۳پ) در دو ستون . بیست صورت از صور کواکب را نام‌برده وگزارش کرده‌است. **آغاز:** فائده: آنچه ازکواکب برصد درآمده و مواقع آنها را ازفلک‌البروج معلوم‌کرده‌اند[رؤیت] .

صور عالم

ناشناخته .

3132ـ **مجلس ۲۹۲۵/۴** : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۱۰ ـ ۱۳۲) گفتاریست در تقسیمات فلکی وصور واحکام‌نجومی، باعنوان‌های وصل. درآن آمده: بخاطر رسید که صور عالم وعالمیان را از مبدأ تا معاد اجمالا نموده شود بوجه لایق [ف. مجلس ۱۰ : ۳۲۹] .

ط

طالع = استخراج طالع

طالع مسائل

ابوالخیر محمد التقی فارسی (بنگرید : اسطرلاب مسطح : ۲۳۴) گفتاریست در پاسخ مسائل گوناگونی که از اسطرلاب استخراج کرده،وعلم‌استخراج‌خوانده‌است،دریك‌مقدمه و چندلمعه (بنگرید: انتخاب حل التقویم : ۲۳۹ ازهمو). **آغاز:** غیب‌گفتن نبود درخورکس ـ عالم غیب خدا باشد و بس.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۸ و ۷ : ۶۷ و ۱۵ : ۱۳۴ .

3133ـ **کابل ، وزارت اطلاعات ۲۷/ ۲۱۷** : درکجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹** در فهرست بعنوان «طالع مولود» آمده. **آغاز :** غیب‌گفتن نبود درخور کس ... بعد از حمد و ثنا . . . چنین گوید . . . که چون فراغت از تألیف کتاب حل اسطرلاب واقع شد خواستم که درشرح طالع سنه واحکام آن . . . بنویسم [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۲۷] .

3134ـ رضوی ۶۱ ریاضی : نسخ ، تاریخ یاد نشده، وقف ابن خاتون ۱۰۶۷، در فهرست آمده : نگارنده این رساله را مذیل داشته بتقویم کواکب وکاتب‌گمان رسالهٔ علیحده کرده. آغاز: (این بخش) بدانکه تقویم‌راست کردن کواکب باشد [ف. رضوی ۳ : ۳۱۹] .

3135ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴۶۷ س : تاریخ یاد نشده (گ ۲۱ ـ ۳۳) ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «فی‌شرح‌الطالع و احکامه» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۴۲].

طالع‌مسئله=رساله در . . .

ناشناخته .

3137-36ـ مجلس ۶۹۴و۶/۱ نجم: سدهٔ ۱۲، دوگفتار است با این عنوان [نسخه‌ها ۵: ۲۰۲] .

طالع مولود

ناشناخته. آغاز: الحمدلله فاطر الخلایق والشکر لعالم‌الحقایق. ای‌اول هرسخن‌بنامت ـ وی زینت خطبه ازکلامت .

3138ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۱/ ۵۷۰ : نستعلیق حسن فرزند حاج زرگر، ۱۵ع/۸۷۰ درهرات [نسخه‌ها ۵ : ۹۳] .

طالع مولود

رکن‌الدین علاءالسلام کیخسرو پسر علاء الدین حسن نومسلمان پسر محمد علی ذکره‌ـ السلام، زاده درلمسر ۹رجب ۶۳۲ .

بنگرید : احوال و آثار خواجه نصیر ، مدرس رضوی : ۴ .

3139ـ پاریس ۱۴۸۸/۲ ، S .P : تاریخ یادنشده. فیلم‌آن دردانشگاهش ۱۳۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۵] .

طالع میلاد

طالع زایش ضیاء الدین محمد فرزند مسعود فرزند امیرشاه فرزند ابوالمکارم العلمی التمیمی زادهٔ ۸۳۲ است وبسیاری‌از جدولهای نجومی. آغاز : حمد و سپاس بیقیاس خالقی را جل‌جلاله وعم نواله .

3140ـ قاهره، دارالکتب ۸ میقات فارسی: نسخ ۱۳ رجب۸۶۴، زرین، ۱۸۰گ [ف. مخطوطات ۲ :۱۲] .

طالع نامه = احکام طالع

ناشناخته .

3141ـ مجلس ۲۴۶۸/۱ فهرست‌نشده سدهٔ ۹ (ص۱ ـ ۲۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶].

3142 ـ ملك ۳۴۵۴/۶ : نستعلیق ۱۰۵۸ (۹۳پ ـ ۱۰۶پ). آغاز : حمدله. صلاة. امابعد، بدانکه این‌کتابیست در «احکام طالع مولود». بودن‌کوکب دربرج دوازده‌گانهٔ زحل درطالع دلیل‌کندکه صاحب‌طالع [رؤیت]

3143ـ مجلس۲۴۴۹/۴ فهرست نشده سدهٔ ۱۱ (ص ۶۷ ـ ۸۲) در فهرست بعنوان «طالع موالید»آمده است [نسخه‌ها ۵:۱۸۳].

3144 ـ سپهسالار ۲۸۶۴/۱۰ : نستعلیق سدهٔ۱۱ (۱۵۷د-۱۶۲د)، گفتاریست درخواص طالع‌دوازده‌برج. آغاز: این‌رساله ایست در خواص طالع و احکام سال مشتمل بر دوازده برج. حمل دلیل‌کند که آن سال [ف . سپهسالار ۴ : ۳۹۹] .

3145ـ تهران، دهخدا۲/ ۲۳۵: نسخ محمدعلی‌فرزندکاتب‌تبریزی ۱۱۹۵، گفتاریست درطالع بروج باافسون [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۳].

3146ـ الهیات ۱۱۴/۲ د : نستعلیق سده۱۲-۱۳ (۴۰پ۸۶پ) ، در دوبخش: ۱ـ

مردان ۲ـ زنان. **آغاز:** حمدله... طالعنامهٔ مردان . اما بعد ، بدانکه هرگاه خواهند که بدانند طالعش [ف. الهیات ۱ : ۲۴۰] .

3147ـ **دانشگاه** ۴۳۵۹/۵ : باتاریخ **۱۲۴۸** دردفتر(۲۱۷ـ۲۳۰) برای دوازده برج وساعت نامه. **آغاز:** ای ترا آفتاب وماه غلام ـ خانه های نجوم سبعه تمام [دانشگاه ۱۳: ۳۳۱۵].

3148ـ **مجلس** ۵۷۵۸/۱۳ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۸۸ر ـ ۱۰۰ر). دردوبخش فالنامهٔ مردان، بروج زنان. **آغاز:** حمل، ثور جوزا. . . فالنامهٔ مردان . حمل : مردی که طالع حمل دروجود اید خوش طبع [رؤیت] .

3149ـ **تبریز، ملی** ۳۲۲۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶] .

طالعنامه = زایچهٔ طالع

طالعنامه

از ابو الخیر تقی‌الدین محمد فارسی (بنگرید : اسطرلاب مسطح : ۲۳۴). و در نسخه ۳۴۵۶ ملك از استاد خود غیاث الدین منصور دشتکی وبهره‌ای که ازاو برده یاد می‌کند. **آغاز:** . . . فقیر حقیر ابوالخیر محمد التقی فارسی، دراین رساله که موسوم است به «طالعنامه» چندکلمه از کیفیت اطلاع بر عمل طالع مولود .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۳۴ و ۱۳۵ .

3150 ـ **ملك** ۳۴۵۶/۱ : نستعلیق ، سدهٔ **۱۰** (۱ پ ـ ۳۰ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

3151ـ **رضوی** ۱۵۶ ریاضی: نسخ ، تاریخ یادنشده، وقف ابن خاتون **۱۰۶۷** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۳۴۸].

طالعنامهٔ فتحعلی‌شاه

زایچهٔ فتحعلی‌شاه قاجار، زاده در۱۱۸۵ (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) است ، در یازده فصل، با ستایشهایی ازاووپیشگوئیهایی برای‌او. **آغاز:** تبارك‌الذی له ملك السماوات... کریمی‌واهب العطیه که ازخزانهٔ اعطی کل‌شیء خلقه .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۸۰ـ مجمع‌الفصحا ۱ : ۲۳ـ ناسخ التواریخ ۱ : ۲۴۲ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۷۶۲ .

3152 ـ **دانشگاه** ۹۴۲ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، باتاریخ تملك **۱۲۹۲**، زدین ۳۴گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۴ : ۹۲۱].

طالع الولاده = زایچه

ازعبدالباقی لعلی‌زاده فرزندمحمد فرزند ابراهیم فرزند لعلی، درگذشتهٔ۱۱۵۹، زایچه ایست برای فرزند صدراعظم علی پاشا در۱۰ج ۱۱۲۶/۱ ساخته است. **آغاز:** حمد و سپاس وشکر بیقیاس مبدعی راکه میدان مهد زمین را بگسترانید .

3153ـ **قاهره، دارالکتب** ۱۹فلك فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ، ۴۳گ ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۳۷] .

طریقهٔ استخراج = استخراج

طلسم سلطانی

از سیدعبدالله فرزند نورالدین جزائری، فقیر (۱۱۱۴ـ ۱۱۷۳)، ترجمه‌ایست از «غایة الحکیم» مجریطی درگذشتهٔ ۳۹۵، باافزودگی هایی ازخوداو، بدستورابوصالح سلطان ترشیزی وکیل مالیهٔ خوزستان در ۱۱۵۷ ، در هیئت و ستاره شناسی وطلسمها ، دریك مقدمه باسه‌فصل سپس سه‌مقصدوهر مقصددردو باب: مقصد۱ـ طبایع

علویه ۲ـ طبایع سفلیه ۳ـ امتزاج قوای علویه باسفلیه. **آغاز:** گشایش طلسم سخن، بنام قادری است ذوالمنن .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۴۲ و ۱۵ : ۱۷۸ و ۱۶ : ۱۱ ـ تحفة العالم : ۶۹، ۶۳ ـ نجوم السما : ۲۵۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۱۰۰۲ ـ فوائد الرضویه : ۲۵۶ ـ کشف الظنون ۱ : ۸۳۳ ـ هدیة العارفین ۲ : ۴۳۲ .

3154 ـ **دانشگاه ۳۷۵۴** : نستعلیق عبدالوهاب فرزند محمد، ۱۰ شعبان **۱۱۹۲**، ازروی نسخهٔ اصل، آغاز در دیباچه افتاده و میرسد به‌فصل ۵۳ از مقصد سوم، ۷۱۵ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۹] .

3155 ـ **دانشگاه ۱/۱۹۲۴**: نسخ علی فرزند محمد فرزند نور الدین فرزند نعمت‌الله فرزند عبدالله موسوی جزائری شوشتری، سدهٔ **۱۳**، بایادداشت ۱۲۹۱ (۲پ ـ ۹۷ر) همراه با «تاریخ شوشتر» از همو، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۵].

طلسم شاهی

از مصطفی فرزند اسماعیل علوی موسوی بنام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) . دردیباچه آمده : ارجوزهٔ سیدعبدالله جزائری راکه بسال ۱۱۵۷ سروده بود تصرف نمودم و بدین نام خواندم [عبدالله انوار] همان «طلسم سلطانی» است دریك مقدمه باچندفصل درتعریف طلسم و سیمیا وسپس همان سه مقصد ، با همان سرآغاز !؟

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۷۸ .

3156 ـ *تهران*، **ملی** ۸۲۰ ف : نستعلیق حسین حسینی‌تفرشی، **۱۲۵۹**، زرین، ۱۱۰ گ ۱۶س [ف. ملی ۲ : ۳۵۶] .

طوالع میلادی ـ احکام موالید

ع

عجایب البلدان

در بخش طبیعیات خواهد آمد .

عرض بلدان

ازعلیقلی میرزا اعتضاد السلطنه وزیر علوم (۱۲۳۴ـ ۱۲۹۸) (بنگرید: رصدخانهٔ مراغه ۲۹۳)، که درذیقعدهٔ ۱۲۷۰ درشمیران بانجام رسانده، ودرآغازآن ازکمك ملاعلی‌محمداصفهانی یادکرده است . **آغاز:** در خط استوا که شمس مسامت‌الرأس است شبانه روزتقریباً مساویست.

3157 ـ **ملك** ۶۱۵۱/۱۰ : نسخ ، با تاریخ **۱۲۹۰** در دفتر (ص ۲۲۲ ـ ۲۲۸) همراه «احوال الراصدین» [رؤیت] .

علم تنجیم ومعرفت تقویم

از ملا میرقاری کوکبی گیلانی کاشانی ، نگارندهٔ «اسرار القرآن : ۱۰۶» که «شرح نصاب» را بسال ۱۰۱۶ نگاشته، ودرآن ازچهل ودو نگارش خود نامبرده است. این رساله را نیز همراه «اسرار القرآن» در «شرح نصاب» خود گنجانده است. **آغاز :** ای جنابت برتر ازادراك عقل ـ اولین وصف واسم حضرتت رب العالمین... درود میمنت ورود موفور نامحصور

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۲۴ و ۱۸ : ۳۵۶.

3158 ـ **دانشگاه** ۴۱۴۸: نستعلیق خود نگارنده، **۱۰۱۶** (ص۲۲۳ـ۲۴۴) در «شرح نصاب » خود او [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۹].

علامة المنظر

در بخش طبیعیات خواهد آمد .

العمل و الالقاب فی معرفة الاسطرلاب

از ابوجعفر محمد فرزند ایوب حاسب طبری درصد و چهار در. این کتاب جزء شش فصل: «۳۲۳» اوست که نیز در اسطرلاب است ، و همچنین «استخراج : ۲۲۶» او جز ایندو کتاب است

بنگرید : مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات س۷ ش ۳ص ۷۳ .

3159ـ برلین، کتابخانهٔ دولتی باربوش Or. Oct ۳۳۸۶ : نسخ سه‌شنبهٔ هژدهم صفر **۵۵۸. فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۳] .

غ

غازانیه

در آلات رصد، که برای ایلخان غازان ـ خان نوشته شده، و درآمده : من دوازده نوع آلت رصد بدست آوردم . در دو قسمت : ۱ـ صنعت آلات و معرفت عمل آنها ۲ـ استخراج مواضع کواکب و عرض از فلك بروج . **آغاز :** حمدله . اما بعد چون معلوم همهٔ عقلاء اهل دانش است که شرف انسان .

3160ـ **سپهسالار** ۵۵۵/۳ : در آن آمده، تحریر این سواد پنجشنبهٔ ۲۳ج۱۹۴/۲ **۱۰۹۴** (۱۵پ ـ ۴۹ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۴۶] .

غالب و مغلوب

منسوب به‌ارسطو، درهشت باب، که غالب ومغلوب را ازحساب جمل استخراج کرده .

3161 ـ **مجلس** ۲۷۸۶/۴ : نسخ زین‌العابدین فرزند عبدالله مازندرانی باتاریخ **۱۰۰۲** دردفتر (ص۴۷). **آغاز:** بدانکه این رسالهٔ غالب و مغلوب است که حکیم ... ساخته است ازبرای اسکندر، ونامه نوشته که ایها ـ الملك [ف. مجلس ۱۰ : ۳۱] .

3162 ـ **سپهسالار** ۲۹۲۷/۵ : با تاریخ **۱۲۳۵** دردفتر (۶۰پ) **آغاز:** حمدله. امابعد، بدانکه حکیم زمانه و یگانهٔ دوران حکیم ارسطاطالیس از برای اسکندر [ف . سپهسالار ۵ : ۳۴۶] .

غالب و مغلوب

ازقاضی قوام‌الدین شیرازی، که در۹۸۸ درسن هفتاد سالگی نگاشته است . و در آن آورده که من جنگهای شاه اسماعیل و شاه تهماسب را با رومیان و اوزبکان با این حساب موافق دیدم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۷ .

3164ـ **دانشگاه** ۲۱۴۴ : بخامهٔ خود نگارنده و همان تاریخ **۹۸۸** در «گنجینهٔ گرانمایه» (ص ۱۹۲ ـ ۱۹۴) نوشته شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۸۰۸] .

غالب و مغلوب

ناشناخته .

3165ـ **ری، عبدالعظیم** ۲۶۳/۵ : نزدیك **۱۲۶۴-۱۲۴۶** به‌نظم و نثر، سپس فصل هایی دیگر در دعا و طلسم. [نسخه‌ها ۳: ۴۴۷].

غرائب زمین و آسمان

ترجمه‌ایست از «الایات البینات فی غرائب

الارض والسماء» ازمحمدفرزند ملاآقاقزوینی، و نگارش از ذکاء الملك محمد حسین فروغی اصفهانی (۱۲۵۵ – ۱۳۲۵).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۷ و ۱۶ : ۳۰ ف. مشار : ۱۱۴۱ ـ المآثر والاثار : ۱۸۹ـ مؤلفین مشار ۲ : ۸۳۴ ـ تاریخ جراید و مجلات ۲ : ۱۲۲ .

3166 ـ **الهیات** ۱۶۶ د : نستعلیق میرزا عبدالله فرزند حسین بزاز بار فروشی نقیب کلابی مازندران، رمضان **۱۳۳۳**، ۱۱۶ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۹۷] .

غنیة الانام = من لایحضره التقویم

غیاثیة

ازمحمود فرزند محمد فرزند قوام قاضی و الشتانی هروی، نگارندهٔ « فوائد الجمال » گویا زنده در ۸۳۸ معروف به محمود هروی هیوی ، ترجمه و گزارشی است از « ملخص چغمینی» درگذشتهٔ ۸۰۸ ، برای غیاث الدین سیداحمد هروی، دریك مقدمه و دومقاله، این غیاث‌الدین‌گویا وزیر شاهرخ وددرگذشتهٔ ۸۳۹ باشد . **آغاز :** شکروسپاس نامعدود و ستایش نامحدود حضرت آفریدگار راست .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۷۴ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۳۱۳، ۱۸۱۹ ـ هدیة العارفین ۲ : ۴۱۰ـ ریحانة الادب ۱: ۲۹۴ـ مؤلفین مشار ۶ : ۸۵ ـ استوری ۲ : ۹ ـ استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۲۲ ، ۲۳ ـ دستور الوزراء : ۳۵۷ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۹۲۸ .

3167 ـ **قاهره دارالکتب** ۳۴۷ ریاضیات تیمور: عبدالرحیم فرزند علی‌المهدی ذیقعدهٔ **۸۳۳**، آغاز نزدیك به‌نمونه ، (س ۶۸ ۱۴۹) [مخطوطات ۱ : ۲۲۰] .

3168ـ **سنا۱/۲۲۵۳** (یا ۱/۲۲۵۴) نستعلیق، باتاریخ **۹۸۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [نسخه‌ها۲:۲۳۷ ـ فیلمها ۱ : ۶۲۷] .

3169ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌شرف ۵۱۰/۲ : نستعلیق، آغاز برابر وانجام چند صفحه افتاده، با تاریخ شعبان **۱۲۳۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۵] .

ف

فخریه در استخراج سمت قبله

ازمحمدزمان مشهدی (بنگرید : تشریح الاعمال : ۱۵۲) . برای فخرالدین محمد موسوی (پس ازروزگار بهائی) درمقدمه و عقد وحل و خاتمه .

3170ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی ۸/مج : سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ۱۰۳۴ در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۱۱ هست [فیلمها ۱: ۷۲۲] .

فصول چهارگانه دراحکام تقویم

ازگفتهٔ ابومعشربلخی (بنگرید : ترجمهٔ المدخل الکبیر: ۱۶۱). نوشتهٔ عبدالله وفرهاد گرجی، غلام خاصهٔ شریفه، دردانستن نیك وبد سال دردوازده برج، وباب‌سیچقان‌ئیل درچهار فصل وهمچنین سالهای دیگرترکی تاتنکوزئیل و این جز «سعادتنامهٔ» اوست .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۴۰.

3171 ـ **تهران پزشکی** ۲۵۴/۶ :

سدهٔ **۱۳**، همراه با «سعادتنامه» ازهمو [نسخه ها ۳ : ۳۴۱] .

فصول طبری

ازمحمد فرزند رضاالکاظم‌طبری، نگارندهٔ « جوامع العلم : ۱۵۹ » . گفتاریست در یك مقدمه وچهارباب ویك‌خاتمه: مقدمه درتعریف علم تنجیم وموضوع‌آن، باب ۱ـ دراصطلاحات و بیان از ستارگان مشهور ، دو فصل ۲ـ صور اشکال شمالی، بیست ویك‌فصل ۳ـ صور واشکال بروج دوازده‌گانه ۴ ـ صور و اشکال جنوبی ، پانزده فصل . نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است. **آغاز:** حمدله.صلاة. امابعد، پس میگوید محمدبن رضاالکاظم الطبری ، که این رساله‌ایست دربیان صور واشکال ستارگان .

3172 ـ **ملك** ۳۳۱۷/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۱۳۸ر) [رؤیت] .

فلاطیس اکبر = کتاب. . .

ناشناخته .

3173ـ **برلین**Or۸۰۶۶/۷: نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۳** در دفتر (۳۳ پ ـ ۳۶پ) [کتاب فلاطیس‌اکبر در منازل قمر که بیست و هشت منزل است] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۴] .

فواید النجوم

از غیاث‌الدین. (بنگرید: فوایدالنجوم، غیاث‌الدین علی اصفهانی)

3174ـ **مجلس** ۱۲۳۳/۷ : با تاریخ **۱۲۳۱** دردفتر، (ص ۲۵۸ ـ ۲۶۶)، گزیده ایست و از باب یازدهم در بیان دانستن حکم هرسال اول ماه محرم [ف. مجلس ۵:۵۰۶].

فواید نجومی

از غیاث‌الدین علی حسینی اصفهانی .

3175 ـ **مجلس** ۲۳۹۵/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۸۳ ـ ۱۰۷) [نسخه ها۵: ۱۷۰] .

ق

قبله = استخراج انحراف بلاد

قبله = تحفهٔ حاتمیه

قبله = زوال و قبله

قبله = فخریه

قبله = مطلع الانوار

قبله = رساله در. . .

از محمد تقی فرزند مقصود علی مجلسی (۱۰۰۳ـ۱۰۷۰). در بارهٔ ظنی‌بودن وحجیت ظن حاصل‌ازتشخیص اهل‌رصد وبیان‌انحرافات شهرها. گرفته شده از « مطلع الانوار » محمد باقریزدی، ودرپایان ازکسوفی که میبایست در این ایام ، در ع۱۶/۱۰۶۵ انجام میگرفت و و واقع نشده‌یادشده‌است. **آغاز:** معرفت قبله‌ظنی است چون بناء آن برقول اهل رصد است ، و اختلاف بسیار در اقاویل ایشان هست .

بنگرید : مؤلفین مشار ۲: ۲۵۸ ـ فوائد الرضویه : ۴۳۹ ـ ریحانة الادب ۳ : ۴۶۰.

3176ـ**مجلس**۱۹۶۸/۲: نسخ‌مرحوم تنکابنی، نزدیك **۱۳۱۵** (ص ۱۲ ـ ۴۸) آغاز برابر نمونه، نام نگارنده به نشانی (م‌تق) یاد

شده است [ف. مجلس ۹ : ۶۸۷] .

3177ـ مجلس ۶۲۷/۳ : تاریخ یاد نشده، در پایان نام محمد تقی مجلسی صریحاً یادشده [ف. مجلس ۹ : ۶۸۷] .

قبله = رساله در. . .

از حسین حسینی خلخالی شاگرد میرزا جان باغنوی ، در گذشتهٔ ۱۰۱۴ . و از اوست «شرح وقت الزوال» درهمین باره بعربی .

بنگرید: ذریعه ۶ : ۱۳۷ و ۱۴ : ۱۷۱ (شرح وقت الزوال) و ۱۷ : ۴۰ ـ کشف الحجب : ۱۸۱ ـ سالنامهٔ پارس ۱۳۲۹ : ۱۴ علم الفلك فی‌العراق، عزاوی س۲۹ جزء ۳ ـ ف. مجلس ۹ : ۶۵۱ .

3178ـ تبریز ، ملی ۳۴۰ : نوشتهٔ **۱۰۷۸** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۳] .

قبله = رساله در . . .

از علی‌خفری رومی الحسینی ، در بیست و دوفصل (دیباچه) درپایان آمده: چه خفری این رساله کرد بنیاد ــ به تاریخ ثوابت ثبت افتاده (۹۰۲) . **آغاز** : حمد بیحد وبسیار و ثنای بی‌شمار حضرت ملکی را که اساس معاش

3179ـ مجلس ۵۳۹۱/۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۹پ ـ ۱۶پ) ۱۷س [رؤیت] .

قبله = رساله در معرفت . . .

از قاسمعلی قاینی (بنگرید: ترجمهٔ جبر ومقابله : ۱۴۸) .

3180 ـ مجلس ۲۳۷۷/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۵۷** در شمارهٔ پیش از آن ، سپس « مطلع هیلاج » و « مطلع الحکم» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲] .

قبله = سمت قبله واوقات نماز

از ملامحمد فرزند حسن شوشتری. **آغاز** اما بعد ، برمرآت مصفای خواطر دقیقه یابان حقیقت بین ظاهر وپیدا .

3181ـ ملك ۳۳۰۴ : نسخ محمدعلی ملقب به‌آقاجانی‌کاشانی، **۱۳۰۲**، درپایان‌آمده ماقصدنا نقله من‌الرسالة فی‌الهندسه من‌مؤلفات الحاج میرزا محمد علی الفارسی الملقب من السلطان بالسرهنگ ، ۱۸۶ گ ۱۹س [ف . ملك ، فارسی : ۴۵] .

قبله = معرفت . . .

از محمدالحسینی شولستانی.

3182ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۰۰۰ نوشتهٔ **۱۰۶۹** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

قبله = رساله در معرفت. . .

از غیاث‌الدین منصور دشتکی، ذریعه به‌نقل از«مجالس المؤمنین» رساله‌ای درقبله به‌عربی‌ازاویادکرده،که‌نسخه‌ای‌ازآن دردانشگاه ۳۵۱۹/۱ درچند مقصد و مقاله‌هست .

بنگرید: ذریعه۱۷ : ۴۲ـ استوری۲ : ۸۲ .

3183ـ مجلس۲۴۶۸/۷ فهرست‌نشده سدهٔ **۹** (ص ۲۱۳ ـ ۲۴۰) [گلچین المعانی ، نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

قبله = تقریر در یافتن سمت . . .

از خواجه نصیرالدین طوسی [گلچین ـ المعانی] .

3184 ـ مجلس ۲۴۳۸/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۷۶۳** (ص۲۵۴ ـ ۲۵۷) همراه «معینیه» و «حل مشکلات» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۸۲] .

3185ـ **شیراز، ادبیات** : ش ۴ دفتر مؤرخ **۹۳۵**، در فهرست بعنوان «معرفت سمت قبله» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۳] .

قبله = نامه‌ای در بارهٔ . . .

شخصی ازمدعیان علم بنام شیخ حسین در نواحی بصره و خوزستان در بارهٔ قبلهٔ عراقین نظری مخالف قبله معمول آن روزگار میدهد ، مردمان بهبهان نامه‌ای به سید حسین خواتون آبادی در گذشتهٔ ۱۱۵۱ مینویسند و از او در این‌باره جویا میشوند ، واو جواب‌را به‌شاگرد خود محمد فرزند محمد زمان کاشی نگارندهٔ «قبلهٔ اثنی‌عشریه» وامیگذارد. واین همان نامهٔ مردم بهبهان است . **آغاز** : بعرض میرساند جمهور سکنهٔ بهبهان بخدمت مقدس القاب ... در این وقت شخصی شیخ حسین نام از مردم خلف‌آباد دورق .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۴۳ .

3186ـ **مجلس** ۱۹۶۶/۹: نسخ‌محمد حسین فرزند محمدعلی، **۱۱۷۳** (ص ۴۴۸ ـ ۴۴۹) [ف. مجلس ۹ : ۶۸۵] .

3187ـ **مجلس** ۶۲۷: تاریخ یادنشده، درفهرست کتابخانه (۲: ۳۸۶)که این‌مجموعه نشان داده شده ازاین نامه یاد نشده است [ف. مجلس ۹ : ۶۸۶] .

قبله = رساله در معرفت خط نصف‌النهار و قبله

ناشناخته، دریك مقدمه وپنج باب‌وهر باب در چند بخش ، از دوستان خواجه نصیرالدین درگذشتهٔ ۶۷۲، وبنام همو [عبدالله انوار] . **آغاز:** افتتاح کلام در هرمقام و اختتام مقال درهمه حال حمد وثنای قادری‌را سزد که اساس کعبهٔ جلالش .

3188 ـ **تهران ، ملی** ۷۸۲/۲ ف : نسخ باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر (ص۲۰۸ـ۲۳۱) [ف ملی ۲ : ۳۰۸] .

قبله

ناشناخته .

3189ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۰۰۰: نوشتهٔ **۱۰۶۹**، درفهرست «رسالةلمعرفةالقبلة» یاد شده است [نسخه‌ها۴ : ۶۶۲] .

3190ـ **دانشگاه** ۳۸۱۹/۴: نستعلیق نزدیك **۱۱۰۰** (ص ۹۳ـ۹۹) نسخه دو فصل دارد : ۱ ـ بیان اصطلاحات ۲ـ سمت قبله. در فهرست بعنوان«رساله‌درسمت‌قبله»یادشده **آغاز:** الحمد والمنة . . . این مختصریست درمعرفت سمت‌قبلهٔ هراقلیمی وشهری، که بالتماس بعضی ازعلما درصددافاده واستفاده بوده‌اند... نوشته شد... مشتمل است برمقدمه و دوباب و خاتمه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۸] .

3191ـ **دانشگاه** ۳۳۳۷/۸: نستعلیق رمضان**۱۱۱۶**(ص۱۶۹-۱۷۳) **آغاز:**حمدله.. وبعد این چندورق نوشته میشود بالتماس بعضی از دوستان وعزیزان ... از برای دانستن‌سمت قبله درهر بلدی [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۲].

3192ـ **الهیات**۶۰/۳د: نسخ‌باتاریخ رمضان **۱۲۲۳** دردفتر (۳۴پ ـ ۳۵پ) ، در فهرست بعنوان «رساله درشناختن سمت قبله با اسطرلاب» یادشده‌است [ف. الهیات۱ :۲۲۴].

3193 ـ **مجلس** ۱۸۰۴/۱ : باتاریخ **۱۲۸۸** در دفتر (ص ۱ـ۷) . **آغاز** : بعد از حمدالهی و درود برحضرت رسالت پناهی‌وآل و اصحاب او ، بدانکه درهر شهر که باشند و خواهند که سمت قبلهٔ‌آن شهر معلوم کنند اول طول‌آن شهر از جزایر خالدات [ف. مجلس ۹ : ۳۱۶] .

3194 ـ مجلس ۱۷۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ضمیمهٔ «درسم مجسمات متشابه» حیدر قلی بیات [ف. مجلس ۲ : ۹۶] .

3195 ـ مجلس ۳۹۵۱/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۱ ـ ۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۸].

3197-96 ـ پاریس ۴۹۵/۱۶۹.P : نستعلیق، تاریخ یاد نشده. دوگفتار است دریك دفتر . فیلم آنها در دانشگاه ش ۷۷۵ هست [فیلمها۱ : ۵۳۸] .

قبلهٔ آفاق

از آقا رضی قزوینی ، رضی‌الدین محمد فرزند حسن (بنگرید : عیاریه از او : ۱۸۴) در دوشنبهٔ ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۰۷۱ در چهار رکن بانجام رسانیده است: ۱ـ در بیان قبله و کعبه وبناء آن ۲ـ تحصیل سمت قبله بروش معمولی ۳ـ تحصیل‌آن بطریق تازه ۴ـ درتفصیل بعضی از امورمستخرج ازکرهٔ مجمع‌البلاد. وهررکن درچند فصل (دیباچه) . آغاز: اللهم‌کماولیت نبیك قبلهٔ ترضیها، انزل علیه. . . و بعد ، بر محرمان کعبه .

3198 ـ مجلس ۴۷۶۷/۲ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، رمضان ۱۱۰۰، (۳۲پ-۵۱ر) همراه «وقفیه» ازهمو [رؤیت].

3199 ـ نجف ، شوشتریها : بخامهٔ نگارنده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۴۲:۱۷].

3200 ـ دانشگاه ۴۲۶۷ : نستعلیق ، ۱۰۷۷ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۴۲۶۷] .

3201 ـ مجلس ۳۲۶۳/۳ : باتاریخ ۱۱۱۱ در دفتر (ص ۳۳-۶۵) ، آغاز برابر [ف . مجلس ۱۰ : ۸۷۴] .

3202 ـ مجلس ۲۸۶۹/۳ : نسخ نزدیك ۱۱۲۵ (ص ۵۷ ـ ۱۲۰) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۱۷] .

3203 ـ دانشگاه ۴۴۵۳/۱۰ : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر ، ۱۱۲۶ (۷۷پ ۱۵۰ر) نسخه ازفصل درتصویر وضع کعبه است تاپایان [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۰] .

3204 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۷۹/۱ : نستعلیق، باتاریخ ۱۱۳۴-۱۱۳۵ دردفتر، درطوس، تصحیح‌شدهٔ محمدتقی‌مشهدی حکیم درطوس در۱۱۳۷ [نسخه‌ها۲ : ۱۰۳].

3205 ـ دانشگاه ۱۶۱۴/۳ : نسخ محمد طاهر ، ۵ ذیقعدهٔ ۱۱۴۱ ،گزیده‌ایست از آن (۷۴پ-۱۰۰ر) ۲۱س [ف . دانشگاه ۸ : ۲۰۵] .

3206 ـ مجلس ۱۸۰۴/۹ : باتاریخ ۱۲۰۰ دردفتر (ص۲۶۵-۳۴۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۳۲۶] .

3207 ـ ملك ۳۶۴۲ : نستعلیق رضا حسینی، ۴ شعبان ۱۲۵۸ ، آغاز برابر نمونه (۹۶پ ـ ۱۱۳ر) [رؤیت] .

3208 ـ دانشگاه ۳۸۲۸/۴ : نستعلیق ونسخ علی فرزند عبدالرسول، باتاریخ۱۳۱۴ دردفتر (۱۱۲ پ ـ ۱۴۱ ر) آغاز برابر ، و درآن از رسالهٔ قبلهٔ پدر خود یاد میکند [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۸۰۷] .

3209 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۰۰/۱ : نستعلیق و شکسته، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۷۳] .

3210 ـ رضوی ۶۶۵۳ : تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۱۵۴] .

قبلهٔ آفاق = حاتمید

قبلهٔ اثنی عشریه

ازملامحمد فرزند محمدزمان منجم‌کاشانی

اصفهانی، دررد شیخ حسن خلف آبادی دورقی بهبهانی (بنگرید : نامه درقبله : ۳۳۴) ، در دوازده باب که «اثنی عشریه» نیز خوانده شده است، بدستور استادش میرمحمد حسین خواتون آبادی . و از اوست « مرآت الازمان » نسخهٔ آقای کتابی در اصفهان ، که گویا عربیست .
آغاز: الحمدلله‌الذی جعل‌الکعبة البیت‌الحرام ...امابعد، چون در این اوان محنت نشان.
بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۱۸ و ۱۷ : ۴۳.

3211 ـ **مجلس** ۱۹۶۶/۸: نسخ محمد حسین فرزند محمد علی **۱۱۷۲** بروزگار نگارنده (ص۴۴۳ ـ ۴۴۵) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۶۸۲] .

3212 ـ **تهران ، ادبیات** ۱۸۹ج : نسخ و نستعلیق‌ریزسدهٔ**۱۲**، باحاشیه‌هایی بانشانی [منه‌ره]، آغازبرابر نمونه[ف.ادبیات۱:۳۷۷].

3213ـ **مجلس** ۶۲۷/۳ : تاریخ و نام نگارنده درفهرست‌یادنشده،آغازبرابر نمونه ، [ف . مجلس ۲ : ۳۸۷] .

قبلة البلدان لاهداء الاخوان

از جواد جهانبخش منجم باشی نهاوندی، بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) دربیست باب بسال ۱۳۰۰ نگاشته‌است (دیباچه) باب ۱ ـ در نیاز بدانستن قبله ۲ ـ معنی قبله ۳ـ تعریف جهت‌کعبه ۴ـ علامات قبلهٔ بلاد ۵ـ برخی از امور هندسیه ۶ـ طبیعیات ۷ـ دوائر فضد(!) افلاك ۸ـ کرهٔزمین ۹ـ کرات عناصر ۱۰ـ معمورهٔ زمین ۱۱ـ تقسیم آفاق باستوائی ومایل ۱۲ـ خط‌نصف‌النهار ۱۳ـ طول وعرض شهرها ۱۴ـ قبله وقواعد استخراج آن ۱۵ ـ تیاسیر ۱۶ـ مسافت میان‌شهرها ۱۷ـ شبانه‌روز ۱۸ ـ مواقیت . **آغاز :** حمد و سپاس یگانه جهانداری را سزاست‌که آثار قدرتش در عالم آفاق و انفس درنظر جهانیان .
بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۴۴ .

3214 ـ **دانشگاه** ۳۳۹۹ : نستعلیق نگارنده، **۱۳۰۰**، دربرخی‌جاها سفید گذارده نسخه هیجده باب است، ۲۱۶ گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۹] .

قبله نما = رساله درساختن ساعت و ...

ازحیدرقلی‌فرزندحسینقلی بیات‌نیشابوری (بنگرید : اشکال بیضی از او : ۱۳۴). دریك مقدمه و سه مقاله ویك خاتمه. از او دو گفتار دراین باره دردست هست.**آغاز:** وبعد ، چنین گوید کمین بندهٔ حقیر .

3215ـ **مجلس** ۷۶۳: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۸۷ گ ۱۲س [ف. مجلس ۲ ۴۸۱]، فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۲۳۵ هست [فیلمها۱ : ۱۱۶].

3216ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۲۵/۱ : نوشتهٔ عبدالحمید منجم مشهدی نزدیك **۱۰۲۳ ۱۳۰۸**، در مقدمه وچهارمقاله و هرمقاله در چند باب . سپس گفتار دیگر از همو در «معرفت سمت قبله » [نسخه‌ها۵:۷۸].

قبله نما = ساختن. . .

ناشناخته .

3217ـ **دانشگاه** ۲۴۸۰/۲: باتاریخ **۱۱۲۳** دردفتر. گفتاریست‌درسه صفحه [فیلمها ۱ : ۷۰۱] .

قرانات = احکام . . .

قران علویین = جامع القرانات

قطب نما

ناشناخته درساختن قطب‌نما .

3218 ـ **تهران ، ادبیات** ۳۲۸/۹

جوادی: سدهٔ **۱۳**، باتاریخ ۲٤۴/**۱۲۴۱** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۵۵] .

قواعد اسطرلاب = اسطرلاب

قوت و ضعف کواکب

ناشناخته .

3219ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۳ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده (۱۲۲پ ـ ۱۲۸ ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۹۴۱] .

قوت و ضعف کواکب

از قاسم فرزند محمد حسنی (بنگرید : دلیل المنجمین : ۲۹۲)، برای شاگردان خود **آغاز :** الحمدلله العلی المولی و الصلاة علی نبی‌الامی... چنین‌گوید حقیرقاسم‌بن . . .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۰۵ .

3220 ـ **الهیات** ۴۲۸/۲ د : نسخ **۱۲۳۳** (۴۶ر ـ ۶۲ر) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۲۹۸] .

3221ـ **ملك** ۳۲۴۰/۷ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف آبادی اصفهانی **۱۲۶۵** (۱۵۸پ‌ـ ۱۶۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

قوس قزح = خرمن ماه

از محمد فرزند میر غیاث الدین منصور حسینی شیرازی دشتکی، مشهور به‌صدر ثانی‌که « شافع حشر : ۵۲ » را بسال ۹۵۹ نگاشته است . گفتاریست در بارهٔ قوس قزح (هاله ، کمان رستم، خرمن‌ماه) **آغاز :** بعد ازتیمن و تبرك بنام مبدعی که بمحض جود ذرات. . . میگوید محرر این سطور .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۸۳ و۱۷:۲۰۷ .

3222 ـ **تهران** ، سید نصرالله تقوی : نوشتهٔ شاگرد او حاج محمود تبریزی ، در مجموعهٔ مؤرخ **۹۰۳** ، با اجازه‌ای از استادش میرصدرالدین برآن [ذریعه ۱۷ : ۲۰۷] .

3223ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۹۷ : نستعلیق درجنگ ابن‌خاتون با تاریخهایی از **۱۰۲۴** **۱۰۵۷**، خطبه را ندارد (گ ۳۸۰) [رؤیت].

3224 ـ **ملك** ۶۱۹۲/۱۳ : نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی، **۱۰۸۵** (ص ۱۲۷ ـ ۱۳۱) [رؤیت] .

3225ـ **ملك** ۶۰۷۵/۲۶: نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۸۷** دردفتر (۸۹پ‌ـ۹۱ر) ، آغاز برابر نسخهٔ ۶۱۹۲ ملك [رؤیت] .

3226 ـ **ملك** ۴۶۸۱/۲۸ : شکسته نستعلیق محمد قاسم فرزند بهزاد سدهٔ **۱۱** ، (۶۳پ ـ ۶۴پ) ، نویسنده آن را « هاله » نامیده است، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

3227ـ **تهران**، سعید نفیسی ۳۷۴/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . فیلم آن در دانشگاه ش ۳۸۰۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۳] .

3228ـ **نجف** ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۷ : ۲۰۷] .

قوس قزح = شعاع

دربخش ریاضی ص۱۸۲ گذشت .

قوس قزح

ناشناخته .

3229 ـ **مجلس** ۲۴۴۹/۱۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۲۰۴ ـ ۲۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

ك

کائنات جو

ناشناخته.

3230ـ مجلس ۱/ ۲۴۵۱ فهرست نشده سدهٔ **۱۲** (ص۱ ـ ۱۰۲) [نسخه‌ها۵ : ۱۸۴].

کرویت زمین = تحفهٔ عباسی

کرهٔ زمین = اقالیم سبعه

کره = رساله در معرفت . . .

ناشناخته.

3231 ـ **شیراز** ، آستانهٔ شاهچراغ ۱/۶۷۶: باتاریخ **۱۳۲۰** دردفتر [نسخه‌ها۵ : ۲۵۵].

کرهٔ زمین = رساله در. . .

بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، در دیباچه آمده : کرهٔ زمین را در هشت رساله بیان‌کنم و این رسالهٔ یکم از آن است که دربارهٔ کرهٔ زمین و دوایرفرضی گفتگو میکند. **آغاز :** شکر خداوندیرا جلت عظمته که آسمان وزمین را بوجود اجسام .

3232 ـ **ملك** ۳۴۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، اندازه کوچك، ۴۷گ ۹س . رسالهٔ یکم است، عنوانها نانویس مانده ... شش فصل. . چهار فصل... سه فصل... سه فصل [رؤیت].

کسوف = مقاله در . . .

از ملا علی اکبر بجنوردی منجم باشی ، سدهٔ سیزدهم .

3233ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۲/۵ : باتاریخ **۱۲۹۸-۱۲۹۹** در دفتر، همراه «استخراج طالع‌شمس» [نسخه‌ها۵: ۸۴].

کسوف طول کاشان = استخراج

کسوف وخسوف = رساله در...

از مظهر الدین محمد قاری ، نگارندهٔ «التفهیم فی‌معرفة التقویم: ۲۶۶» ، گفتاریست درسه بحث .

3234ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۷۸/۳: نستعلیق محمد یوسف‌کللنی، **۱۰۰۱** همراه: کشف المعانی ، انیس‌المنجمین هر دو ازهمو، درفهرست نگارنده از مردم‌هند یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۸] .

کسوف و خسوف = رساله در...

ناشناخته .

3235 ـ **مجلس** ۲/۲۴۵۲ : نستعلیق چلیپای سدهٔ **۹**(ص۸۹). در احکام کسوف است **آغاز:** مطلوب درکسوف‌هفت چیز است: مکان وقوع وتأثیر، مقدارزمان تأثیر ،وقت معظم‌تأثیر فاعل [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

3236 ـ **دانشگاه** ۲۵۵۳/۴ : نسخ ابوالحسن فرزند محمدحسن موسوی شوشتری **۱۲۳۸**. درفهرست‌آمده: آثار خسوف وکسوف وزلزلهٔ مؤرخ۲۹ شعبان ۱۰۸۰ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۴۷] .

3237ـ **مجلس**۲/ ۲۴۴۳فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۳** (ص۲۹۶ ـ ۳۴۰)، در فهرست آمده: متفرقات درکسوف [نسخه‌ها ۵: ۱۸۳].

3238 ـ **مجلس** ۲/ ۲۹۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۸۸ ـ ۸۹) در فهرست آمده : تأثیر کسوف. **آغاز:** مطلوب در کسوف هفت چیز است: امکان وقوع تأثیر، مقدارزمان تأثیر [ف. مجلس ۱۰ : ۳۲۸]. بنگرید: 3235

3239 ـ مجلس ۳/۲۴۴۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۴۵۱ ـ ۴۵۴) درفهرست آمده : احکام گرفتن آفتاب [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

3240ـ **همدان**، آقای قاسم‌برنا: سدهٔ **۱۳**، ش۲دفتر، ترجمهٔ حدیث‌کسوف و خسوف است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹] .

کشف‌الحقایق = شرح زیج ایلخانی

از نظام‌الدین اعرج ، حسن فرزند محمد نیشابوری (بنگرید: ربع مقنطرازاو : ۱۷۵)، گزارشی است بر «زیج ایلخانی» خواجه نصیر (بیست باب:۲۴۳) است‌که بسال ۷۰۷ نگاشته است، ودر دیباچه مینویسد پس از انجام «حل مشکلات مجسطی» باین گزارش پرداختم . **آغاز:** رب الهمنا الصواب. . . اجناس سپاس بیقیاس که مقاطع اوهام .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۰۹ و ۱۸ : ۲۹ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۹۶۸ .

3241ـ **تبریز، ملی** ۳۶۴۲ : نوشتهٔ حاج حسین فرزند حاج محمد فرزند محمد ، ۱ شوال **۷۸۰** در تبریز [نسخه‌ها ۴ :۳۰۸].

3242ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۲۱۵ نوشتهٔ **۷۸۵**، درفهرست بعنوان «کشف‌الدقایق» یادشده [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

3243ـ **مجلس** ۷۸۴۳، فهرست نشده: نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۱۷ع۱/**۷۸۵** ، نسخهٔ کامل ، متن بزیر خط سرخ آورده شده سپس باعنوان «شرح» گزارش کرده است، آغاز برابر نمونه گویا ۴۸۵ گ [رؤیت] .

3244 **رضوی** ۱۱۴ ریاضی : نستعلیق علی فرزندحسن، **۸۷۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۶۱ گ ۲۳س [ف . رضوی ۳ : ۳۳۶] .

3245ـ**ملك**۵۹۰۱ : نستعلیق‌عبدالرحیم فرزند ابراهیم سمرقندی، ۲۱ ذیحجهٔ **۸۷۷** ، آغازبرابر نمونه ، ۱۹۹ گ ۲۳س [رؤیت] .

3246 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغاز وانجام‌را عبدالحمید منجم نو نویس‌کرده، درفهرست «شرح زیج ایلخانی» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۳۹] .

3247ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ صدرالدین الله بخشی مکری ، ۹ ذیحجهٔ **۹۹۲** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۴] .

کشف المعانی

از مظهر الدین محمد قاری ، نگارندهٔ «التفهیم فی‌معرفة:۲۶۶» . گفتاریست در بیان عمل طالع بطرق مختلفه دردوازده فصل و یك خاتمه .

3248ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۷۸/۲ : نستعلیق محمد یوسف کللنی (؟) ، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۰۱** ، همراه انیس المنجمین ، کسوف و خسوف هردو از همو [نسخه‌ها ۵ : ۶۸] .

کفایة التعلیم فی صناعة التنجیم

از ابوالمحامد محمد غزنوی مروزی بخارائی نگارندهٔ « جهان دانش : ۲۸۴ » که در۱محرم ۵۴۲ بدان میپرداخته‌است. **آغاز:** سپاس خدای را عزوجل که آفریدگار است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۹۰ ـ پیشگفتار دانش پژوه برتبصرهٔ ساوی: ۶۷ ـ ف . مشار ۱۲۶۸ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۴۹۷ .

3249ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۶۳۰ نسخ ج۱/**۸۵۴**[نسخه‌ها ۴ :۶۵۷]گویاازروی خط‌خواجه نصیرطوسی‌نوشته‌شده، ۹۶گ **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۴۱۱هست[فیلمها۱ :۱۵۹].

3250ـ دانشگاه ۴۳۷۰: نستعلیق‌سدهٔ ۹-۱۰، نسخه‌در دیباچه‌افتاده، نسخهٔ پاکیزه‌یست ۲۰۱ گ ۲۳س ، بیاضی [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۸] .

3251ـ دانشگاه ۳۱۷۲ : نسخ احمد فرزند طیب فرزند حسین کلاوورنوسفاددانی ، ۹۵۹/۲۴۲۶، درص۱۳۸ نسخه‌تاریخ۱ محرم ۵۴۲ آمده و ازآن پیداست که در آن تاریخ بدان میپرداخته است ، ۱۸۰ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۶] .

3252ـ سنا ۲۲۵۱: نسخ سدهٔ۱۰-۱۱ آشفته، وبخشهایی نونویس‌عبدالله فرزند محمد کاظم حسینی سدهٔ۱۲-۱۳ [نسخه‌ها ۲:۲۳۵].

3253 ـ ری ، عبدالعظیم ۲۴۵ : نستعلیق، صفر ۱۰۱۰ [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۶] .

3254 ـ الهیات ۲۳۹ د : نسخ رجب ۱۰۳۱ دراصفهان، ۱۸۸ گ۱۹س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۱] .

3255ـ تهران، ادبیات ۶۰جوادی: نستعلیق‌شنبهٔ۵شوال۱۰۹۸[ف.ادبیات۳:۲۳].

3256 ـ دانشگاه ۴۷۷۱ : نستعلیق سدهٔ۱۱ ، آغاز افتاده ، ۶۸ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۶] .

3257ـ الهیات ۷۰ج : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۲۶۸ گ ۱۷س [ف. الهیات۱: ۱۱۱] .

3258ـ مجلس ۲۰۱: نستعلیق شاهقلی فرزند امیرخان‌زنگنه، ۱۱۲۵، ۱۷۱ گ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۱۱۱] .

3259 ـ قاهره ، دارالکتب ۸ نجوم فارسی طلعت: نسخ محمد امین میرفرزند محمد میر فرزند والی‌الدین پاشا ، ۱۱۹۹ ، زدین ، ۱۲۷ گ ۳۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۱] .

3260ـ الهیات ۸۲/۳ ب : نستعلیق سدهٔ ۱۲، (۶۳پ-۲۸۵ر) ناتمام [ف. الهیات ۱ : ۱۲۹] .

3261 ـ مجلس ۲۸۸۸ : نستعلیق عبدالعلی فرزند رجبعلی مراغی، در۱۸رمضان ۱۲۳۱ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۰۰ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۷۶] .

3262 ـ دانشگاه ۱۹۴۸ : نستعلیق ۱۲۳۱، ۱۶۱گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۸ : ۵۶۵] .

3263ـ تهران، ادبیات۷ج: نستعلیق زین‌العابدین خزاعی، شوال ۱۲۴۱، ۱۷۹ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۵]].

3264ـ دانشگاه ۱۹۱۴/۲: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۴ محرم۱۲۵۶ (۱۲۱پ - ۲۴۴ر) ۲۰س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۲۹] .

3265ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۰۳ : شکسته نستعلیق نجم‌التولیه ، ۱۳۰۶ [نسخه‌ها ۵ : ۵۴] .

3266ـ پاریس Or. ۱۷۰: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۳۰۸ گ ، ۱۵س . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۷۹ هست [فیلمها۱: ۷۷۹] .

3267ـ قاهره ، دارالکتب ۱۲ نجوم فارسی طلعت : بی‌تاریخ، زدین، ۲۱۸ گ ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۱] .

کنز الفوائد فی ذکر القواعد

از ملك محمود کرامی فرزند ملك احمد خوانساری، دریك مقدمه وچهارده مقصد و یك خاتمه، دردستارشناسی. **آغاز:** ای‌نام تومفتاح درگنج مراد .

3268ـ قاهره ، دارالکتب ۶ نجوم فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، ۲۷۵ گ۲۳س [ف: مخطوطات ۲ : ۷۵] .

3269 ـ قاهره، دارالکتب ۶م میقات

فارسی : بی‌تاریخ ، زرین ، ۲۶۶ گ ۳۳ س [ف . مخطوطات ۲: ۷۵]

کواکب = رساله در دورهای . . .

ناشناخته .

3270 ـ مجلس ۲۴۲۷/۳ فهرست نشده: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۸۱ دردفتر (ص ۱۱۶ـ ۱۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

کواکب سبعه و اسماء حسنی

در ستاره‌شناسی وعلوم غریبه .

3271ـ دانشگاه ۳۴۱۷/۱۰: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۸۸ درمجموعه (ص ۶۳۶ ـ ۶۴۸) با عنوان «فصل در اعمال هفته و کواکب سبعهٔ سیاره و اسماء حسنی» [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۳] .

کواکب مرصوده = شرح . . .

ناشناخته .

3272ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۳۰۷: نستعلیق ۱۶ ذیحجهٔ ۹۸۵ جای‌صورکواکب سفید مانده، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۴۰] .

کیفیت احوال موالید

درچند قسمت .

3273ـ مجلس ۱۸۳ : نوشتهٔ ۸۲۶ ، همراه «زیج جامع سعیدی». [ف. مجلس ۲ : ۱۰۱] .

کیفیت اعمالی که در نوروز بحسب سنت و طب بعمل باید آورد

از عمادالدین محمود فرزند سراج‌الدین مسعود فرزند عماد الدین محمود شیرازی ، پزشك شاه اسماعیل صفوی (۹۰۷ ـ ۹۳۰) و طهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) ، که چوب چینی را بسال ۹۴۴ نگاشته‌است. گفتاریست در پزشکی و ستاره شناسی وسحری، در یك مقدمه و هشت مقاله .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۴ و ۱۸ : ۱۹۱ ـ نسخه‌های خطی ۳ : ۱۵ .

3274 ـ تهران ، دهخدا ۱۹۷ : نوشتهٔ سالك الدین محمد حموی شیرازی گردآورندهٔ «حجلة‌العرایس»، درچهارشنبهٔ ۱۵ شعبان ۱۰۰۸، ازروی نسخهٔ علیرضا پسربرادر نگارنده، شمارهٔ ۱۹ «حجلة‌العرایس» (۱۷۵ر ـ ۱۸۶پ) [نسخه‌ها ۳ : ۱۵] .

3275ـ یزد، جامع‌کبیر ۱/۱۱ـ۹۷۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱، انجام در مقاله هشتم افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹] .

گ

گاه شماری

از محمد علیم خواجه .

3276ـ موزهٔ بریتانیا Or ۶۴۷۸: تاریخ یادنشده .[ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹].

گیهان شناخت = کیهان شناخت

از عین الزمان ابو علی حسن فرزند علی فرزند محمد فرزند ابراهیم فرزند احمدقطان مروزی بخاری، پزشك ستاره شناس (۴۶۰ ـ رجب ۵۴۸)، درهیئت وجهانشناسی درسه فصل

درمرو از ۴۹۸ ـ ۵۰۰ نگاشته است: ۱ـ در احوال عالم‌علوی ۲ـ دربیان عالم سفلی ۳ـ در گذشتن روزگار. **آغاز:** سپاس آن آفریدگار را که هرچه آفرید درست و خوب‌آفرید.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۲۵۴ ـ معجم‌الادبا ۹ : ۹۵ ، ۱۱۷ ـ بیست مقالهٔ قزوینی ۲ : ۲۷۴ ـ استوری ۲ : ۴۲ ـ ف. ادبیات ۱ : ۴۰۲ ـ گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۳۲ ـ مجلهٔ شرق س۱ش ۹گفتار عباس اقبال.

3277ـ **تهران،** آقا ضیاءالدین نوری: نوشتهٔ ابراهیم فرزند محمد فرزند ابراهیم ۲۱رمضان **۵۸۶**، که دونسخهٔ مجلس وادبیات ازروی‌آن نوشته وگرته‌شده است. درس‌ع‌آمده نسخه برای خزانهٔ امیراسفهسالار حسام الدین امیر ابوالحسن علی بن عمر بن علی نوشته شده است [فیلمها۱ : ۱۷۳].

3278 ـ **مجلس** ۲۰۲ : نسخ احمد فرامرزی، ۱ شعبان **۱۳۴۷**، از روی نسخهٔ مؤرخ ۵۸۶ آقای ضیاءالدین نوری، ۶۷ گ ۲۶س [ف. مجلس ۲ : ۱۱۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۱۶ هست [فیلمها۱ : ۱۷۳].

3279 ـ **تهران، ادبیات** ۲۳۱ ج : نسخ بامداد (گرته) بر روی زرورق از روی نسخهٔ ۲۱رمضان ۵۸۶ آقا ضیاءالدین نوری، کاربانورزا همسرآقای قزوینی، ۱۰۱ گ۱۵س [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۲].

ل

لباب اسکندری

از غیاث‌الدین جمشید کاشانی (بنگرید: آلات رصد، ازاو: ۲۰۴). گفتاریست در هیئت دربیست باب برای جلال الدین اسکندر بهادر خان فرزندعمر شیخ کشته در۸۱۷ نگاشته‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۲۷۵.

3280ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۱: نستعلیق سدهٔ **۹** (۹۷پ ـ ۱۰۶ پ) بیست بابی است و درباب پانزدهم افتاده. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق‌السماوات والارضین وجعل... امابعد این مختصریست درعلم هیئت[ف.دانشگاه۹: ۸۵۲].

3281ـ **مجلس** ۵۰۰۲ فهرست نشده: نستعلیق غیاث فرزند محمد کاشانی، سدهٔ **۹ـ ۱۰**، ۲۲گ ۹ س [رؤیت].

اللباب فی‌الاسطرلاب

از میرزا محمدحسین فرزند میرزا محمد علی فرزند میرزا محمدحسین شهرستانی، در گذشتهٔ ۱۳۱۵.

3282 ـ **کربلا** : کتابخانهٔ شخصی نگارنده [ذریعه ۱۸ : ۲۸۰].

لباب دردانستن اسطرلاب

درچهل فصل.

3283ـ **لندن، دیوان هند** ۲۲۵۷: تاریخ یاد نشده.

84 ـ 3285 ـ **ایاصوفیه** ۲۶۱۸ و ۲۶۱۹: دونسخه.

3286 ـ **لندن ، کمبریج** ۳۲۷/۵ [الاصطرلاب، گورگیس عواد : ۱۷۵].

لطائف الکرام فی احکام الاعوام = لطایف الکلام فی...

از سیدمنجم، محمد فرزند محمد حسینی، در ستاره‌شناسی و اختر بینی، که تحویل سال

عالم را بافق لاهیجان در۷ع۸۲۴/۱ در این دفتر استخراج کرده، و ازاستخراج دیگر او چنین برمیآید که آنرا درسالهای ۸۲۳-۸۲۴ نگاشته است [دانش پژوه] **آغاز:** چنین‌گوید محرر این‌کتاب . . . المدعو بسید منجم، که این مسوده‌ایست در معرفت احکام مسمی . . . برصاحب این‌فن واجب ولازم است‌که مدلولات بروج وکواکب را نیکو معلوم .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۳۲۰ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۵۳ ـ گاهنامه ۱۳۱۱ : ۱۸۷ ـ ف. دانشگاه ۴ : ۹۳۶ .

3287 ـ **مجس** ۳۴۵۲/۶ : نستعلیق سدهٔ ۹ (ص۱۰۴ ـ ۱۱۰ هامش) بخشی ازآن است [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

3288ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۶۴۲۷: نوشتهٔ **۹۰۰**،درفهرست‌بعنوان «لطائف الکلام» وسال نگارش ۸۳۰ یاد شده [نسخه‌ها۴: ۹۵۶].

3289 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ نجوم فارسی طلعت : نستعلیق زیبا، ۱۴ذیحجهٔ**۹۰۹** آغاز برابر نمونه، ۶۳گ۱۹س[ف. مخطوطات ۲ : ۹۲] .

3290ـ **دانشگاه** ۹۳۷/۱: نسخ محیی الدین اناری، ۱۰ج۱/**۹۱۵** (۱پ ـ ۱۱۲ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۹۳۷].

3291 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷/۱ نجوم فارسی طلعت : نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱۶ محرم **۹۴۷** (۱ ـ ۶۱ر) آغاز برابرنمونه ، ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۲] .

3292ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۹۱/۱ : نسخ درویش الیاس موقت مسجد اسکدار(ترکیه) ، در**۹۵۷**، درفهرست «لطائف الکلام...» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

3293ـ **دانشگاه** ۴۲۵۲/۱: نستعلیق یوسف فرزند یادگار لنگرودی، ۸شعبان**۹۶۴** برای سیف‌الله فرزندقاضی‌علی دانشمند روزگار شاه تهماسب (ص۱ـ۹۵) ، درفهرست « لطائف الکرام...» وازمحمدبن حسن گیلانی یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۳] .

3294ـ **الهیات** ۳۰۱/۱/۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین (۲پ ـ ۱۵۴پ)،آغاز برابر نمونه، نام کتاب و نگارنده درنسخه : لطائف الکرام فی ... و محمد الحسین آمده [ف . الهیات ۱ : ۲۷۷] .

3295 ـ **مجلس** ۲۴۵۵/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰**، (ص۱۶۸ ـ ۳۶۱) در فهرست «لطایف الکلام» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴].

3296ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۶/۰۰: نسخ، باتاریخ ۷رجب **۱۰۱۸** [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹].

3297 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ نجوم فارسی طلعت : نوشتهٔ ۱۸رجب **۱۰۶۶** ، ۶۸ گ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۲].

3298 ـ **کاشان** ، کتابخانهٔ آثار ملی ۳۲ ـ ۵۰۴ : سدهٔ **۱۱** ، در فهرست « لطائف الکرام» وازمحمدالحسینی‌یادشده[نسخه‌ها ۴: ۳۵۷] .

3299 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۵۸۷/۱ Or: سدهٔ **۱۱**، درفهرست «لطائف‌الکرام» یاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۵] .

3300 ـ **ملك** ۳۹۶۷/۲ : سدهٔ **۱۲** (۵۴ پ . . .) آغاز برابر نمونه ، « لطائف الکرام » است [رؤیت] .

3301 ـ **نجف** ، شوشتریها : نوشتهٔ ملا نجفعلی فرزندرجبعلی‌کوچکانی (اصفهان) ۷ع ۱۳۱۲/۲، نسخه «لطایف الکلام» و ازمحمد الحسینی است [ذریعه ۱۸ : ۳۲۱] .

3302 ـ **سپهسالار** ۶۴۴ : نستعلیق

اسماعیل حسینی ، یکشنبهٔ ۲۵ صفر **۱۲۳۹** ، ۷۹ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۷۷] .

3303ـ **ملك** ۳۶۵۱ : نستعلیق اسدالله شاطر فرزند کربلائی علی مازندرانی ، شنبهٔ ۱۴/ع **۱۲۴۰**، درنسخه «لطائف الکرام. . .» و از محمدحسین مدعو بسید منجم است (۲۰۰ پ ـ ۲۴۹ ر) [رؤیت] .

3304 ـ **ملك** ۳۱۱۷/۵ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۷** دردفتر، درنسخه «لطایف الکلام فی الاحکام» یادشده [رؤیت].

3305ـ **رضوی** ۱۵۱ ریاضی: نستعلیق تاریخ یادنشده، در فهرست «لطایف الکلام» و ازمحمدحسین یادشده [ف. رضوی ۳ : ۳۴۶].

3306ـ **دانشگاه** ۴۸۵ : نسخ خوش ، تاریخ یاد نشده ، انجام نزدیک یك صفحه از نسخه ۴۸۲ دانشگاه کم دارد [ف. دانشگاه ۴: ۹۳۷] .

لوایح القمر = اختیارات نجوم

ازکمال الدین حسین فرزند علی کاشفی بیهقی سبزواری (بنگرید : آینهٔ اسکندری : ۲۰۴) دریك مقدمه ودومقاله ویك خاتمه: ۱ـ شرایط اختیار، سه فصل ۲ـ صد و پنجاه و سه اختیار جزئی باجدولها. وخاتمه دربیست فصل، که بسال ۸۷۸ بانجام رسید و یکی از « سبعهٔ کاشفی ۳۰۷ »است، که بنام سلطان مجدالدین محمد نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی بیدحکمته از مةالاختیار... بعد ازادای ثنای قادر مختار

بنگرید: ذریعه ۱ : ۱۸و۳۶۹ : ۳۷۴ـ کشف الظنون ۱: ۳۶۹ـ ف. دانشگاه ۴: ۸۲۳ .

3307ـ **الهیات** ۵۶۶ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، انجام افتاده ، ۱۶۳گ ۱۶س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3308ـ **دانشگاه** ۳۱۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، بایادداشت مؤرخ ۱۰۸۶، نسخهٔ پاکیزه ای است، ۸۲ گ ۲۴ س[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۳۷].

3309ـ **مجلس** ۳۹۳۷/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** (ص۶۵ ـ ۳۲۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۸].

3310ـ **الهیات** ۴۲۴د: نستعلیق **۱۰۰۱** ده برگ آغاز نونویس، ۱۱۱ گ ۱۹س [ف . الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3311ـ **رضوی** ۱۴۸ ریاضی: نستعلیق **۱۰۳۱**، آغاز برابر نمونه، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۱۳۹ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۵] .

3312ـ **سپهسالار** ۸۲۴۹/۱: نستعلیق عبدالباقی فرزند نورالدین علی کاشی، بایادداشت ۱۹محرم **۱۰۳۳** دردفتر (۲پ ـ ۸۱پ) [ف سپهسالار ۵ : ۴۸۹] .

3313ـ **تهران، ادبیات** ۴۵/۱ جوادی: نستعلیق محمد رضا کشفیان سرکار فیض آثار **۱۰۳۹** [ف . ادبیات ۳ :۲۵] .

3314ـ **مجلس** ۲۷۲۳ : نسخ فهیم، در ۳ محرم **۱۰۶۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۵ ص [ف . مجلس ۹ : ۵۳] .

3315ـ **دانشگاه** ۳۲۳۵/۱ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۲ج۲/**۱۰۶۳** (۲پ ـ ۱۳۶ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۹] .

3316ـ **مجلس** ۲۰۴ : نستعلیق خوب **۱۰۷۳** ، ۱۶۰ گ ۱۵س [ف . مجلسی ۲ : ۱۱۴] .

3317ـ **حقوق** ۳۰۲ج: نستعلیق محمد مؤمن فرزند محمد باقر فندرسکی ، ۱۴ج۱/**۱۰۸۶**، دیباچه را ندارد [ف. حقوق : ۱۰].

3318ـ **ری ، عبدالعظیم** ۱۶۱ : نسخ سدهٔ **۱۱**، کامل شدهٔ سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۳: ۴۳۶] .

3319ـ اصفهان، ادبیات:.. نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۸] .

3320ـ قاهره ، دارالکتب ۷ نجوم فارسی طلعت : نوشتهٔ علی یار فرزند علی‌اکبر خسروشاهی، **۱۱۳۸** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان « لباب الاختیارات فی تعیین الاوقات» یاد شده است، ۱۲۰گ ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۸۸] .

3321ـ ملك ۶۲۳۵: نستعلیق خواجه انصاف، در**۱۱۸۶**، برای سید محمد خاکسار، بیك واسطه از نوشتهٔ نگارنده ، با حاشیه‌هایی به‌نشانی (موصلی) [رؤیت] .

3322ـ مجلس ۲۰۳: شکسته نستعلیق **۱۱۹۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۹ گ ۱۸ س [ف. مجلس ۲ : ۱۱۴] .

3323ـ حقوق ۲۲۲ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ازخاتمه یك‌فصل را دارد ، ۶۳گ ۲۰س [ف. حقوق : ۱۰] .

3324ـ مجلس۳۰۱۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، جمال‌الدین محمدفرزند کمال‌الدین حسین در۱۰۹۳ آنرا به‌هفت هزاردینارعباسی خریده است، زدین، آغاز برابر، ۲۹۸ص۱۶ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۶۲] .

3325ـ دانشگاه ۲۸۰۰ : نستعلیق۱۵ ج۱/**۱۲۰۵**، آغاز افتاده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۸] .

3326ـ الهیات ۵۴۵/۲ د : نستعلیق ۱ ذیقعدهٔ **۱۲۰۹** (۱۷ پ – ۱۲۲ د) ۱۷ س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3327 ـ الهیات ۴۱۴ د : نسخ ، نزدیك بپایان ع۲/**۱۲۱۳**، ۱۴۹ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3328ـ حقوق ۲۴۶ج : نستعلیق ۱۵ ج۱/**۱۲۲۱**، ۱۳۴گ [ف. حقوق : ۱۰] .

3329 ـ سپهسالار ۷۴۲۵ : نستعلیق علی‌اصغر فرزند غلامعلی مازندرانی، ۲۶ج۲/**۱۲۲۲**، ۱۳۸گ ۱۴س[ف. سپهسالار۲ :۷۷] .

3330ـ دهخدا ۲۶۷: نسخ ۴ذیحجهٔ **۱۲۲۶** [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۹] .

3331ـ الهیات ۴۳۱ د : نسخ محمد هادی وپسراومحمد اسماعیل، ۲۱ج۱/**۱۲۲۷** برای‌میرزا محمد باقرمنجم ایروانی، ۱۵۲گ ۱۴س [ف . الهیات ۱ : ۱۲۰] .

3332ـ دانشگاه ۳۰۶۷/۱: نستعلیق محمدتقی مازندرانی، پنجشنبهٔ۱۲ع۱/**۱۲۳۲** (۱ر – ۱۳۳ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۵] .

3333ـ رضوی ۱۴۹ریاضی: نستعلیق محمدعلی‌فرزند اسماعیل،در**۱۲۳۶**، ۷۸گ ۲۰ س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۶] .

3334ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶ نجوم فارسی‌طلعت: نستعلیق زیبا، در **۱۲۸۵**، ۱۲۰ گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۸۹] .

3335 ـ ادبیات ۲۵۶ج : نستعلیق محمدکاظم خویی، ۱۷ذیقعدهٔ**۱۲۹۳**، ۱۲۲گ ۱۷س [ف . ادبیات ۱ : ۴۰۸] .

3336ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۶۱/۱ : شکسته نستعلیق عبد الحمید منجم مشهدی، در**۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۵ : ۸۷] .

3337 ـ قاهره ، دارالکتب ۹ میقات فارسی طلعت: نوشتهٔ مصطفی عاصم ، ۱۳ج ۲/**۱۳۰۲**، ۹۴گ۲۵س [ف. مخطوطات۲ :۸۹]

3338ـ الهیات۱۱۶/۳ج: نسخ محمد مهدی،نجم‌فرزند آخوند ملااسماعیل‌پیشنماز در **۱۳۳۵**(۱۹۱ب-۲۱۷پ)[ف.الهیات۱ :۱۲۰]

3339ـ دانشگاه ۸۲۵: نسخ، تاریخ‌یاد نشده، ۱۳۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۴ :۸۲۳] .

م

مآثر النجوم

ازمحمد باقرحسینی .

3340 ـ **مجلس** ۲۴۴۱/۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۵۷** دردفتر (ص ۱ ـ ۲۵۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

مالابد منه فی‌النجوم

در بیست و پنج باب ، در ستاره شناسی . **آغاز:** سپاس خدایرا جل جلاله که آفرینندهٔ آسمان و زمین است و روزی دهندهٔ بندگان و پرورندهٔ جانوران است .

3341ـ **تبریز** ، ثقةالاسلام : نبشتهٔ **۱۰۵۰** همراه «مفاتیح‌النجوم» [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

متفرقة النجوم

از محمد علی رجاء زفره‌ای (بنگرید : تجوید : ۷۴، عمان‌الحساب: ۱۸۴). دربیست وچهار فصل. سپس درآن تجدید نظر کرده دو کتاب بنام : قواعد النجوم وخلاصة النجوم‌را نگاشته است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعدد خالقی را جل شأنه سزاست .

3342ـ **اصفهان**، محمدحسن‌زفره‌ای: تاریخ یادنشده [تذکرة الاحباب دراسامی کتب تاریخ و انساب ۱ : ۷] .

مجمل‌الاصول ـ ترجمهٔ ...

محرم نامه

ناشناخته .

3343 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۱/۳۳ Or : نسخ با تاریخ ۲۸ شوال **۸۱۸** دردفتر. محرم نامه‌است از گفتار حکمای روم . **فیلم** آن درداًنشگاه ش۷۱۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۷] .

3344 ـ **دانشگاه** ۲۵۵۳/۳ : نسخ ابوالحسن فرزند محمدحسن موسوی شوشتری **۱۲۲۸** (ص۲۲۱ـ۲۳۱) خاتمهٔ ، «محرمنامه» است در احکام خسوف و کسوف به روایت قطب راوندی وابن‌بابویه [ف. دانشگاه۹: ۱۳۴۷] .

3345 ـ **ری، عبدالعظیم** ۲۶۳/۴ : با تاریخ ۲ع۸ **۱۲۴۶/** در دفتر ، گفتاریست بروایت راوندی از ابن‌بابویه و دانیال [نسخه ها ۳ : ۴۴۷] .

3346ـ **ملك** ۴۸۰۹/۱ : نسخ‌ونستعلیق باتاریخهای **۱۲۴۸-۱۲۵۱** دردفتر (۱پ ـ ۸پ) باعنوانهای باب، سپس بخشی است در پزشکی و آنگاه قیافه شناسی . **آغاز :** باب در بیان احکام محرمنامه ، اگر محرم در روز یکشنبه براید خداوند سال را نیکو بود [رؤیت] .

3347ـ **تهران**، دانش‌سرایعالی، قریب ۱۰/۵ : نوشتهٔ **۱۲۹۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷] .

3348ـ **تهران، پزشکی** ۲۵۴/۳ : سدهٔ **۱۳** (ص۵۸۱ـ۵۹۱) ، گفتاریست دربارهٔ آثار احکام نجومی نخستین روز ماه محرم است از روزهای هفته [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

مختصر ارشاد

از ناصرالدین احمد فرزند حیدر شیرازی سدهٔ هفتم، گزیده‌ایست از«ارشاد :۲۲۵» خود او دراسطرلاب درده باب.

3349ـ **شیراز**، آستانهٔ شاهچراغ ۳/ ۴۰۸: نستعلیق محمدامین فرزند حاجی‌فرج‌الله شوشتری ، پنجشنبهٔ ۱۶ صفر **۱۱۶۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۳] .

مختصر نامه

از ابومعشر بلخی(؟) که بدستور طغرل(؟) در ستاره‌شناسی نگاشته و بدین نام نامیده است.

3350 ـ دانشگاه ۳۲۹۹/۱۵ : سدهٔ **۸ـ۹**، باتاریخ تولد ۸۱۸ـ۸۳۱ در دفتر (ص ۲۸۰ ـ ۲۸۴) نسخهٔ پاکیزه‌ایست [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۸۰] .

مختصر نامه

از خسرو عابد ابرقوهی ، بنام تاج‌الدین احمد، دریك فصل وعنوانهای دیگر ، به‌نثروابیاتی در میانه ، بسال ۷۹۰ نگاشته است . **آغاز :** منت بی‌انتها از فضل اول بی ابتدا ، خالقی را که دراول فطرت .

3351 ـ **تهران، پزشکی** ۲۳۸/۲ : باتاریخ **۸۷۰** در دفتر (ص ۶ ـ ۵۸ هامش) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰] .

مختصر نامچه در توضیح تاریخ فرسیه

از محمد صادق فرزند عبدالحسین حسینی خاتون‌آبادی اصفهانی منجم .

3352 ـ **بادلیان** ۱۰۸/۱ : همراه «تاریخ فرس‌قدیم» نوشته در بمبئی**۱۲۴۴**. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۹۹۹ هست. [فیلمها۱: ۵۵۲].

مدار الاحکام

ناشناخته .

3353 ـ **مجلس**۴/ ۲۴۲۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۱۲۰ـ۱۲۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷]

مدخل خلقت مردم و احکام . . .

مدخل خلقت مردم و احکام کواکب در خانه‌های دوازده‌گانه .

3354 ـ **تهران،** سعیدنفیسی (گویارفته به‌مجلس) ۴۱۲/۱: نسخ سدهٔ **۱۳**، **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۸۰۳ هست [فیلمها۱: ۷۳۲] .

المدخل الکبیر الی علم النجوم = ترجمهٔ . . .

مدخل منظوم

ازعبدالجبار خجندی، برای جمال‌الدین ابوالمحامد محمد فرزند نورالدین احمد در ج ۲/ ۶۱۶ سروده است ، همانکه پیش از این از آن خواجه نصیر پنداشته بودند . **آغاز :** حمدله . . . اما بعد، فهذا کتاب مدخل. . . مرد داناسخن ادانکند ـ تابنام‌حق‌ابتدانکند.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۹۰ ـ احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی : ۲۲۸ـ استوری ۲ : ۵۵ ، ۹۵ ـ ف . حقوق : ۱۸۷ ـ ف . مشار ۱۴۱۶ .

3355 ـ **تهران، فخرالدین نصیری** نوشتهٔ **۷۵۳** ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای فخرالدین نصیری].

3356 ـ **دانشگاه** ۲۴۴۹/۲ : نسخ کهن سدهٔ **۷ ـ ۸** (ص ۱۹ـ۳۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۷۱] .

3357 ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۸: نستعلیق سدهٔ **۹**، زدین (۱۰۹ پ ـ ۱۱۸ پ هامش) ، [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۴] .

3358 ـ **اصفهان ، سید محمد علی روضاتی :** نستعلیق رمضان **۹۰۰** (۲۱۱پ ـ ۲۲۱پ) زدین، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌از آن خواجه دانسته شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۱] .

3359 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۳۸ فلك

و نجوم ترکی طلعت : آغاز برابر نمونه ، در فهرست از خواجه‌نصیر دانسته شده (گ۲۲۷_۲۴۴) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۰].

3360_ **تهران، پزشکی** ۲۷۸/۲ : نوشتهٔ شنبهٔ شوال **۱۰۷۷** (ص ۱۱۰ _ ۱۱۷) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۵] .

3361 _ **حقوق** ۳۰۲/۴ج : نستعلیق گویا محمد شریف فرزند رستمعلی‌کفشگر، ۲۱ ذیحجهٔ **۱۰۸۳**، در دیه تولی مشهور به آزاده محله سدن رستاق (۱۸۰پ _ ۱۹۲ ر) [ف . حقوق : ۱۸۶] .

3362 _ **قاهره ، دارالکتب** ۱۳/۳ مجامیع فارسی طلعت: نسخ محمد تقی **۱۰۹۳** (۹۵پ_۱۰۹پ) [ف. مخطوطات ۲: ۱۴۰].

3363_ **دانشگاه** ۳۳۸۲/۷ : نستعلیق ملامحمد صالح، با تاریخ **۱۰۹۷** در دفتر (ص ۵۲ _ ۶۵) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۱].

3364 _ **دانشگاه**۴۳۹۰/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲ ر _ ۸ پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۵] .

3365_ **اصفهان، سید محمد علی روضاتی** ۵/۲۷ : باتاریخ **۱۱۲۵** در دفتر (۶۵ پ _ ۱۷۷پ) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۲] .

3366 _ **دانشگاه** ۳۰۲/۳ : نستعلیق محمدکاظم فرزندمحمدحسین محلاتی، ذیحجهٔ **۱۱۱۱** (۹۸ پ _ ۹۹ ر) [ف . دانشگاه ۴ : ۹۴۴] .

3367 _ **ملك** ۴۷۱۹/۳۶ : شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۱۹۲** در دفتر (۱۳۰ ر _ ۱۳۷ر هامش) [رؤیت] .

3368_ **فرهاد معتمد**۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درفهرست آمده: مدخل منظوم گویا همانکه‌ازخواجه‌پنداشته‌اند[نسخه‌ها۳: ۲۱۶].

3369 _ **مجلس** ۲۳۸۳/۲۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**. باتاریخ **۱۱۰۷ _ ۱۱۱۸** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۵] .

3370 _ **تهران ، ادبیات** ۲۰۷/۴ جوادی : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۱۸** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۳۴] .

3371_ **دانشگاه**۲۰۹۳/۳: نستعلیق با تاریخ شوال **۱۲۱۹** دردفتر(۳۱پ_۶۳پ) در آغاز دیباچهٔ منثوری دارد که در آن سراینده عبدالجبار خجندی یاد شده [ف . دانشگاه ۹ : ۷۱۹] .

3372 _ **مجلس** ۴۳۴۵/۶ : نسخ هادی فرزند مهدی اصفهانی مشهور به‌جراح ، باتاریخ **۱۲۴۳** در دفتر (۷۹ _ ۸۷) آغاز برابر نمونه، سراینده‌سیداشرف‌یادشده[رؤیت].

3373_ **دانشگاه** ۱۴۰۲/۲: نستعلیق **۱۲۴۶** (۳۲پ _ ۴۸ر) [ف. دانشگاه]

3374 _ **مجلس** ۲۴۱۲/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص ۲۸ _ ۴۲) در فهرست ازآن‌خواجه‌یادشده[نسخه‌ها۵: ۱۷۳].

3375 _ **ملك** ۳۱۱۷/۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر (۱۵پ _ ۲۸پ) ، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

3376 _ **دانشگاه** ۳۵۲۹/۳ : نوشتهٔ ۱۰ج **۱۲۷۷/۱** (۵۰ ر _ ۶۴ پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۸] .

3377_ **الهیات** ۱۹۷/۱ج: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۸۶** در دفتر (۲پ _ ۱۴ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۸۰] .

3378 _ **تهران ، ادبیات** ۳۵۴/۱ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**[ف.ادبیات۳:۵۷].

3379_ **مجلس**۲۴۲۱/۳ فهرست‌نشده: سدهٔ**۱۳** (ص۸۴_۱۱۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

3380ـ دانشگاه ۳۵۵۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱ ـ ۲۹) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۸] .

3381ـ یزد، جامع‌کبیر ۱۰۰۹۹/۶ (گ ۱۸۳ ـ ۱۹۳). فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۵۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۸] .

3382 ـ قاهره، دارالکتب ۲/۲ م مجامیع فارسی: بی‌تاریخ [ف. مخطوطات ۲: ۱۴۰] .

مدخل منظوم

از فخرالدین مبارکشاه غوری بخاری، که بسال ۶۱۶ساخته‌است (بگواهی این‌نسخه) نه خواجهٔ طوسی ویا خجندی. [دانش‌پژوه]

(بنگرید: مدخل منظوم، خجندی:۳۴۷)

3383ـ اصفهان، مدرسهٔ صدر ۷۸۰ : با تاریخ **۱۰۷۱** در شمارهٔ پسین آن [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۳] .

مدخل منظوم

ناشناخته .

3384 ـ مجلس ۲۷۹۴/۷ : نسخ‌غرهٔ شوال **۱۰۷۰** (ص ۱۰۸ ـ ۱۲۱) جز مدخل خواجه وعبدالجبار خجندیست و تازه‌تر است. **آغاز :** ابتدا بر نام حی ذی القدم ـ مبدع افلاك وانجم از عدم . انجام : جامهٔ نوپوش و عقد و عهدکن ـ سوی اهل جاه رفتن جهد کن [ف . مجلس ۱۰ : ۵۵] .

3385ـ اصفهان، مدرسهٔصدر۷۸۰/۳ سدهٔ**۱۲**، همراه «مدخل‌منظوم» که بفخرالدین مبارکشاه نسبت داده شد با اندك جدائی با آن [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۳] .

3386ـ دانشگاه ۱۵۴۲/۲: نستعلیق احمد اورامی نوتشتی، در۱۴ رجب **۱۲۱۷** در قریهٔ تخته در مسجد سرریز (۲۰ر ـ ۳۰ پ) ۱۵ س . **آغاز :** ابتدای کتاب در هرباب ـ چون کنی اختیار خوب جواب . انجام : که داند شناخت در دو سرای ـ هیچکس علم غیب غیرخدای .

3387ـ مجلس ۴۱۵۸/۱ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۴۶** (ص۱ـ۲۸) [نسخه‌ها ۵:۱۹۹]

مدلولات کواکب و عقدتین =

رساله در . . .

ناشناخته .

3388ـ مجلس ۶۱/۹ نجم : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

مرآة الاسرار

ازعلی‌فرزند اسماعیل‌منجم، زایچه‌وطالع خسروفرزند امان‌الله‌خان فرمانروای کردستان است، دریك مقدمه وسه‌مقاله، که نزدیك۱۲۶۸ ساخته است . **آغاز :** درخشنده تر ستاره و فرخنده‌تر سیاره .

3389ـ دانشگاه ۲۷۸۰ : نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، ۱۰۳ گ ۱۵س[ف . داشکاه ۱۰ : ۱۶۳۴] .

مرآة القواعد

از محمد جعفر فرزند داود خادم حسینی ارنوی مشهدی، درقواعد نجوم، دربیست باب و یك خاتمه (دیباچه) ، که دررجب ۱۲۰۵ بانجام رسیده است (پایان). **آغاز :** الحمدلله الذی زین‌السماءالدنیا بزینة الکواکب . . . و بعد حمد وستایش بخاطر رسید ذرهٔ بیمقدار.

3390ـسپهسالار ۳۸۷۷/۴: نستعلیق حسن فرزند ابوجعفر طبرسی، ذیحجهٔ **۱۲۲۷**

[ف. سپهسالار ۵:۵۳۹] .

مزاجات = ترجمهٔ کتاب . . .

متن از احمد فرزند محمد فرزند عبدالجلیل سجزی (بنگرید: جامع‌شاهی : ۱۵۶ و ۲۸۱)

3391ـ ملك ۳۲۴۰/۵ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف‌آبادی اصفهانی **۱۲۶۵** (۱۵۵د ـ ۱۵۸د). **آغاز:** گفته‌است احمدبن ... سجزی (ره). اینکه من چون نظر نمودم به سوی حرکات کواکب و مواضع آنها [رؤیت] .

مصباح المنجمين

از محمدرضا حسینی مشهدی ، در طالع ولادت شاهزاده‌ای از دودمان نادرکه درمشهد در۲۱ع۲/۱۱۶۵ زاده شده است. دریك‌مقدمه و دومقاله. مقالهٔ یکم درپنج باب وهریك چند فصل [دانش‌پژوه] در «مخطوطات ۲ : ۱۵۱» نگارش محمداسماعیل فرزند محمدرضا حسینی مشهدی یادشده که در ۱۷ رجب ۱۲۲۵ برای امیر محمد میرزای قاجار فرمانروای کرمانشاه نگاشته‌است وگویا این‌درست‌باشد. **آغاز:** حمد وثنا ازحدافزون‌وشکروسپاس اخلاص مقرون .

احتمال اینکه‌دوکتاب‌بیك‌نام ویك‌سرآغاز یکی ازپدر ودیگری ازپسر باشد بدور است.

3392ـ دانشگاه ۳۰۵۷/۱: نستعلیق گویا محمداسماعیل حسینی مشهدی، در **۱۲۳۱** نام شاهزاده‌ایکه کتاب بنام او ساخته شده پاك شده، آغاز برابر نمونه ، مقالهٔ دوم را ندارد (ص ۱ ـ ۱۳۱) ، همراه « مفتاح المنجمين » محمد اسماعیل‌مشهدی بهمین‌خامه [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۷] .

3393ـ قاهره ، دارالکتب ۶ معارف اسرار فارسی: نستعلیق زیبای‌محمدتقی شکوئی زاده، پنجشنبهٔ ۱۷شعبان **۱۳۱۷**، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده: از محمد اسماعیل... دریك‌مقدمه‌وسه‌مقاله، ۴۰۳ گ [ف.مخطوطات ۲:۱۵۱] .

مطالع النجوم

ناشناخته .

3394 ـ رضوی ۱۷۰ ریاضی : نسخ آغاز وانجام افتاده، ۲۲گ۱۹س [ف. رضوی ۳ : ۳۵۴] .

مطلع الانوار

ازملا محمدباقریزدی (بنگرید: فتوحات غیبیه از او : ۱۸۵) در شناختن سمت قبله ، بنام شاه صفی صفوی، (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) دریك مقدمه و سی‌باب و یك خاتمه نگاشته است .

3395 ـ ملك ۵۷۴۸/۱ : نسخ اسدالله مشهور بامیر بیك فرزند مرتضی حسینی سلامی عریضی، چهارشنبهٔ ۹ شعبان **۱۰۷۶**، در شهر کازرون، نسخه‌کامل بادیباچهٔ‌آقاحسینا [رؤیت]

3396ـ دانشگاه۱۸/۱۹۹۷: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر، (۷۷ پ ـ ۸۰ د) ، تنها دیباچهٔ آنست انشای آقا حسینا: **آغاز :** حمدی فزون از میزان عقول و حواس و سپاس بیرون ازمقیاس [ف. دانشگاه ۸ : ۲۴۶] .

مطلع الانوار

از فصیح فرزندعبدالکریم بسطامی نظامی بنام امیر علیشیر نوایی (۸۴۴ ـ ۹۰۶) در هرات، گزارشی است از «بیست باب : ۲۴۳» خواجه نصیرالدین‌طوسی دراسطرلاب. **آغاز:** مطلع انوار حمد وسپاس و مشرق حمد و ثنای بیقیاس .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۴ و ۱۳۱:۱۳ ـ

مجالس النفایس: ۱۰۶، ۲۰۵، ۲۸۱ـ مدرس رضوی: ۲۳۹.

3397ـ **نجف**: نوشتهٔ ۱۱۵۰ [ذریعه ۱۳: ۱۳۱].

3398 ـ **دانشگاه ۳/۳۰۶۳**: نوشتهٔ محمد مهدی فرزند محمد علی سپاهانی ۱۴ع ۱/**۱۲۶۴** (۴۳د ـ ۱۰۴د) آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۰۱].

3399ـ **نجف**، شوشتریها: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳: ۱۳۱].

3400ـ **تهران**، سعید نفیسی ۵۰: تاریخ یادنشده، بایادداشت مؤرخ ۱۲۲۳ (ص ع). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۳۹ هست [فیلمها ۱: ۱۹۷].

مطلع هیلاج

ازقاسمعلی‌قاینی، نگارندهٔ «قبله: ۳۳۳» و جزآن.

3401ـ **مجلس ۳/۲۳۷۷** فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۰۹۳** (ص ۱ـ۵۵ متن) همراه «قبله» و «مطلع‌الحکم» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۶۲].

معالم النجوم

از زکریا فرزندحسین موسوی مازندرانی گزارشی است آمیخته از «سی فصل: ۳۰۹» خواجهٔ‌طوسی، که دربیست وسه‌سالگی، ۹رجب ۱۲۶۸ آغاز بدان کرده و در نیمه‌های محرم ۱۲۶۹ بانجام رسانده است (دیباچه وپایان نسخه). **آغاز**: حمد بیحد و احصا، قدیری داست که آثار انوار ثوابت.

3402 ـ **دانشگاه ۴۰۳۲**: نستعلیق نگارنده، **۱۲۶۹**، ۱۸۲گ ۸س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۲۱].

معرفت تقویم = تقویم

معرفت ربع = ربع

معرفت سمت قبله = قبله

معیار الساعات

از فیض کاشانی. ملا محسن (بنگرید: ترجمهٔ حدیث معلی: ۲۵۸ و امانت: ۵). گفتاریست دراختیارات ازروی اخبار مذهبی و گفتهٔ فرزانگان، دردومقصد: ۱ـ اختیاراوقات جهة مهمات، چهار فصل ۲ ـ اختیار ساعات، سه فصل که در ۱۰۲۶ بانجام رسیده است. **آغاز**: دم بدم و نفس بنفس هزاران سپاس و ستایش مرخدایرا که.

بنگرید: ف. دانشگاه ۴: ۹۵۰.

3403ـ **دانشگاه۴۸۱**: شکسته‌نستعلیق یکشنبهٔ ذیحجهٔ **۱۰۹۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۶گ [ف. دانشگاه ۴: ۹۵۰].

3404ـ **تهران، اصغرمهدوی۲۱/۳۶۴**: نسخ ونستعلیق علی فرزند احمد رشتی ۱ ذیحجهٔ **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۲: ۱۷۹].

3405 ـ **دانشگاه ۳/۹۷۲**: نسخ، تاریخ یاد نشده (۱۹پ ـ ۳۵د) [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۵۵].

3406ـ **همدان**، حاج حسین پنبه‌چی: ش ۲دفتر، در فهرست بعنوان «معیار الاوقات» یادشده [نسخه‌ها ۵: ۳۸۱].

معینیه

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید: بیست باب: ۲۴۳) برای شاهزاده معین‌الدولة والدین ابوالشمس فرزند عبدالرحیم، درستاره شناسی و هیئت، در چهار مقاله: ۱ـ مقدمات

هیئت ، در دو باب ۲ـ هیئت آسمان‌ها و جرم های علوی ، چهارده باب ۳ ـ هیئت زمین ، دوازده‌باب ۴ـ شناختن بعدها و جرمها، شش باب . در دیباچهٔ برخی از نسخه‌ها « المفید » خوانده شده است ، و بسال ۱۳۳۶ بکوشش آقای محمدتقی دانش‌پژوه بچاپ رسیده است.
آغاز: سپاس و ستایش حضرت‌ذوالجلال راکه انوار دقایق حکمت او .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، دانش پژوه. ذریعه۱۱: ۲۲۵ـ ف. مشار: ۱۴۶۴ـ احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی ـ کتابشناسی ده ساله : ۲۲۴ .

3407ـ **ملك** ۳۵۰۲ : نسخ **۶۵۸** (؟) ۵۷گ۲۳س. فیلم‌آن دردانشگاه ش۳۴ هست [فیلمها۱: ۲۰۰].

3408ـ **رضوی**۹۳ ریاضی: نسخ‌محمد فرزند علی خوافی ، **۶۶۵** روزگار نگارنده ، آغاز برابر نمونه، ۶۱گ ۱۶س [ف . رضوی ۳ : ۳۲۹].

3409ـ **مجلس**۱ / ۲۴۳۸ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۷۶۳** (ص۱ـ۸) سپس«ذیل معینیه ، حل مشکلات» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

3410 ـ **دانشگاه** ۱ / ۱۳۴۶ : نسخ سدهٔ **۸**، باتاریخ ساختگی ۲ رجب ۶۳۲ ، در ۷۵۶ازآن محمد فرزند هندوشاه مشتهر بمنشی نخجوانی نگارندهٔ«دستورالکاتب» بوده (۵ر ـ ۸۷پ) [ف. دانشگاه ۸: ۳۴] .

3411ـ **قاهره** ، **دارالکتب** ۱ هیئت فارسی: درویش‌غیبی‌بن الحاج‌المشتهر بالقلندر **۸۶۹**، آغاز برابرنمونه ، ۷۷ گ[مخطوطات ۱ : ۲۷۰] .

3412ـ **دانشگاه** ۱ / ۱۰۱۴: نستعلیق باتاریخ **۸۸۹** در دفتر (۱پ ـ ۱۰۶ر) ۱۱س آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۳] .

3413ـ **مجلس** ۵۲۴۶ : نسخ سدهٔ **۹** آغاز برابر نمونه ، ۱۰۱گ ۱۷س [رؤیت] .

3414 ـ **ملك** ۵۷۴۹ : نستعلیق خوش سدهٔ **۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۸ گ ۲۱ س [رؤیت] .

3415ـ **مجلس**۱ / ۲۴۵۵ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۰** (ص۱ـ۱۶۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴].

3416ـ **معارف**(ملی) ۱۲۵ ـ ۱۲۴۸ نستعلیق خوب‌عبدالغنی‌فرزند عبدالقاهرقائینی، درج۱/۷ **۱۰۲۸**، آغاز برابرنمونه، ۱۲۳گ ۱۱س [جواهرالکلام۱ : ۱۶۰].

3417ـ **مجلس**۱ / ۴۰۶۵ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۰۳۰** (ص۱ ـ ۲۴۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

3418ـ **مجلس** ۳۳۵۴/۲ : نستعلیق محمد امین فرزند محمد قاسم مشهدی ، در **۱۰۵۳** (ص۱۰۷ ـ ۲۸۴) ، در نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳ بهشمارهٔ ۲/ ۴۲۵۰ ومؤرخ ۱۲۵۳ آمده درست نیست [یادداشتهای عبدالحسین حائری]

3419ـ **سینا**۲/۳ ۲۸۰: نسخ **۱۰۶۸** درمدرسهٔ جده [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۲] .

3420ـ **شیراز**، آستانهٔ شاهچراغ ۲ / ۶۷۶: نستعلیق‌محمد فرزندمحمدعلی، **۱۲۲۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۵] .

3421ـ **دانشگاه** ۱ / ۱۲۷۸: نستعلیق ۲۶ذیحجهٔ **۱۲۹۹** (۱پ‌ـ۳۳پ) [ف.دانشگاه ۷ : ۲۷۱۸] .

3422ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۱ / ۵۲۳ : نوشتهٔ عبدالحمید منجم، **۱۳۰۳** **۱۳۰۸** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۵] .

3423 ـ **دانشگاه** ۱ / ۱۰۹۴ : نسخ تاریخ یاد نشده، در دیباچه از خواجه نام‌برده

نشده و با نسخهٔ ۱۰۴/۱ دانشگاه جدایی دارد، [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۴] .

3424 ـ **مجلس** ۱۷۸ : نسخ ، تاریخ یاد نشده، برگ یکم نونویس است، ۹۶گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲ : ۹۷] .

3425 ـ **مجلس** ۲۱۲: نسخ، تاریخ یاد نشده، زرین، در دیباچه بنام «المفیده» یادشده، ۱۱۱گ ۱۲س [ف. مجلس ۲ : ۱۲۰] .

مفاتیح الموالید

ازمحمد اکبر فرزند نصرالله افشار نگارندهٔ «ترجمهٔ اسرار النجوم : ۲۵۷» ، بنام نواب احمدمیرزا، درزایچهٔ او که درشب آدینهٔ ۶شوال ۱۲۱۸ زاده شده بود. **آغاز:** ... اما بعد، برضمیر منیر اصحاب فطنت و بصیرت مبین ومبرهن است .

3426 ـ **دانشگاه** ۳۱۴۰/۱، نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۵۱پ) ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۸] .

مفاتیح النجوم و مصابیح العلوم

ازشرف برشبوری، که درپنجشنبهٔ ۶شوال ۶۳۶ بدان آغاز کرده است. دردیباچه آمده: درشهور ۶۳۶ نسخهٔ «برهان الکفایه : ۲۴۲» بخط ابوالحسن علی شریف بکری که مصنف کتاب است بدستم افتاد. واین سواد را برترتیب این کتاب بیاض افتاد کشف الظنون او را شرف برسوی در گذشتهٔ شوال ۶۳۶ یاد کرده است. **آغاز** : الحمدلله الذی هوالحق المبین الباطل کل ماسواه... اما بعد ، میگوید و باز مینماید شرف (برسوادی) .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۷۵۷ .

3427 ـ **تبریز** ، ثقة الاسلام : نوشتهٔ رمضان **۱۰۵۰** [یادداشتهای سید عبد العزیز طباطبائی] .

3428 ـ **مجلس** ۶۴۱/۱ : نوشتهٔ **۱۱۷۸**، آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۱۶ هست [ف. مجلس۲ : ۴۰۸ ـ فیلمها ۶۷۲] .

3429 ـ **ملك** ۶۲۹۱/۵ : از سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه، (۱۵۵پ ـ ۱۶۵ر) ۲۹ س [رؤیت] .

3430 ـ **الهیات** ۱۹/۴ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۲۴پ ـ ۱۳۰ر) [ف. الهیات ۱: ۲۱۶] .

مفتاح بیست باب

متن ازخواجه نصیر (بنگرید : بیست باب ۲۴۳) ، گزارش از شمس المعالی محمد کیای جرجانی، بانشانهٔ م وش برای متن وگزارش، بسال ۸۱۷ نگاشته است . **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد حضرت واجب الوجود را .

بنگرید: الاصطرلاب فی العصور الاسلامیة گورگیس عواد : ۱۷۶ .

3431 ـ **رضوی** ۱۸۱ ریاضی: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ابن خاتون **۱۰۶۷**، ۳۶گ ۱۵ س [ف. رضوی ۳ : ۳۵۸] .

مفتاح العمل فی طریق الاستخراج

از عبد الوهاب فرزند محمد علی منجم قه‌چانی، که بسال ۱۳۲۰ نگاشته است.

3432 ـ **الهیات** ۱۱۰/۲ ج: نستعلیق ونسخ نگارنده ، با تاریخ **۱۳۲۷** در خراسان (۱۱پ ـ ۳۶ر) ۱۹س [ف. الهیات ۱:۱۵۶].

مفتاح المنجمین

از محمد اسماعیل حسینی مشهدی ، بنام محمدعلی میرزا، در ۱۲۳۱ ، در یك مقدمه و دومفتاح ویك خاتمه: یکم در سه اصل، دومین

درسه نوع ، وخاتمه در ادوار قرانات و احکام آنها. عنوانهای فائده ، فرع، نکته نیزدارد . **آغاز:** اجناس حمد ازتعریف بیرون خالقی را سزاست که بی‌ذکر اسمش .

3433_ **دانشگاه ۲/۳۰۵۷**: نستعلیق نگارنده **۱۲۳۱** (ص۱۳۳-۲۳۰) آغازبرابر نمونه، همراه «مصباح المنجمین3392» ۲۴س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۸] .

3434_ **دانشگاه ۲/۳۱۴۰** : سدهٔ۱۳ باتاریخ **۱۲۳۶** درپایان (۵۲ پ - ۱۱۳ پ) آغاز برابرنمونه [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۹]

مفتاح المنجمین

خواجکی شیرازی، دربخش‌ریاضی: ۱۹۷ گذشت .

مفتاح المنجمین = رساله درتصحیح زیج الغ بیگ

از غیاث الدین منصور شیرازی (و نباید دشتکی درگذشتهٔ ۹۴۸ یا۹۴۹ باشد) دردوازد فصل ویك خاتمه (دیباچه): ۱- تصحیح‌اواسط کواکب ۲- تصحیح تعدیل کواکب ۳- تصحیح تعدیل دوم و اختلاف کواکب سنة ۴ - تصحیح تعدیل دوم شمس ۵ - تعدیل حصص عروض کواکب ۶- تصحیح‌عرض‌قمر ۷-تصحیح عروض کواکب ۸- تصحیح جدول خسوف ۹- تصحیح مطالع البروج ۱۰ - تصحیح جدول ساعات و نصف‌النهار ۱۱ - تصحیح مزاجات قمر ۱۲ - تصحیح اتصالات‌کواکب سنة. خاتمه درتصحیح باقی‌جداول‌غیرمذکورکه‌درزیج میرزایی‌مسطور است. تاریخ‌انجام‌درش۲۶۷۴و۲۲۹۴دانشگاه غرهٔ ع ۲/۱۰۴۲یاد شده‌است. **آغاز:** حمد و سپاس مالك‌الملکی‌راکه مصباح‌وجعلنا سراجاً .

بنگرید: ریحانةالادب۳: ۱۶۶-ف.مجلس ۹: ۴۷۸، ۴۸۳- ذریعه ۱: ۲۴۸ و ۱۵: ۹۱.

3435 _ **دانشگاه ۲/۲۶۷۴** : نسخ شنبهٔ ۲۱ع۲/**۱۰۴۷**، آغاز برابرنمونه (۱۳۴ ر- ۱۳۷ر)، در پایان تاریخ‌نگارش غرهٔ ع۲/ ۱۰۴۲ آمده و در فهرست بعنوان «رساله در تصحیح زیج الغ بیگ» و از دشتکی درگذشتهٔ ۹۴۸ یا ۹۴۹ یادشده است[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۶] .

3436_ **دانشگاه ۲/۲۲۹۴**: نستعلیق شعبان **۱۱۹۷**، (۱۸۱ر-۱۸۷ر) ، آغازبرابر نمونه ونیز تاریخ انجام نگارش بمانند۲۶۷۴ آمده است [ف . دانشگاه ۹ : ۹۳۰] .

مفتاح المو الید = زایچه

زایچه‌ایست برای حسام‌السلطنه، از سدهٔ سیزدهم، با یك‌دیباچهٔ بلند ویك مقدمه وچهار مقاله ویك خاتمه .

3437 _ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۱۶ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، زدرین [نسخه‌ها ۵ : ۹۹] .

مقارنه و تثلیث = احکام . . .

از نگارندهٔ «خلاصةعلم‌التواریخ» که‌گویا بروزگار نادرشاه میزیسته است ، در مقارنات ستارگان وتثلیث، باذکر شواهدی از تجربیات زندگی خود. **آغاز :** مقارنهٔ کواکب با زحل چنین است که قران مشتری .

3438_ **تهران ، ملی ۸۹۱/۵ ف** : باتاریخ **۱۲۱۱** دردفتر (ص ۲۴۱ - ۲۵۲) [ف. ملی ۲ : ۴۲۷] .

مقالات النجوم

گزیدهٔ «روضةالمنجمین : ۲۹۴» است .

3439ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۶۸/۵ Add : باتاریخ ۸۸۹ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۴۵۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۳] .

ملحمه = اصول ملحمه = ملحمهٔ دانیال

از ابوالفضل حبیش تفلیسی (بنگرید : اصول الملاحم : ۲۳۸) در دوازده باب و هر یك دربیست و پنج فصل برای دوازده برج از میزان تاایلول، ازسخنان دانیال وجعفرصادق که پس « قانون الادب » بدان پرداخته و در دیباچه ازآن به «ملحمهٔ دانیال» نام‌برده است و دردیباچهٔ نسخهٔ سپهسالار آمده: که آنرا از یونانی بفارسی درآورده‌ام. بخشها درنسخه‌ها گوناگون‌است. **آغاز:** شکروسپاس مرخدایرا که هر دوجهان را بیافرید .

3440ـ یزد، سریزدی:... نستعلیق سدهٔ ۹ [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۲] .

3441ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۰۶۴ سدهٔ ۱۱ [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

3442ـ دانشگاه ۳۰۸۶/۱ : نسخ با تاریخ ۱۱۲۲ دردفتر (ص۱ـ۳۶) آغازبرابر نمونه، نسخه دیباچه و ۲۵ فصل باب یکم است وپایان مییابد ، سپس ملحمهٔ دیگریست که گویا گزیده‌ای از ملحمهٔ حبیش باشد (ص ۳۷ ـ ۱۰۷) که بنام دانیال ساخته‌اند [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲] .

3143ـ الهیات ۲۴۳ د : نستعلیق ج ۲/۱۲۳۰،۸۷گ۱۷س[ف.الهیات۱:۴۰۹] .

3444ـ قاهره ، دارالکتب ۱۲/۳ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌بعنوان «ملحمهٔدانیال» آمده‌که ازعربی ترجمه شده است (گ ۲۹ ـ ۵۶) ۲۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۹] .

ملحمهٔ دانیال

ناشناخته. باید از حبیش‌گرفته‌شده باشد.

3445ـ مجلس ۲۴۲۷/۱ فهرست نشده : سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۰۸۱ دردفتر (ص ۱ ـ ۱۰۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

3446ـ دانشگاه ۴۷۸۵/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲ (۵ر ـ ۲۴پ) ، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۸] .

3447ـ مجلس ۶۴۱/۲ : با تاریخ ۱۱۷۸دردفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۳۱۶ هست [ف. مجلس ۲: ۴۰۸ـ فیلمها : ۶۷۲].

3448ـ الهیات ۴۱۱ د: نستعلیق‌سدهٔ ۱۲، انجام افتاده، ۳۹گ ۱۳س [ف. الهیات ۱ : ۴۱۰] .

3449ـ الهیات ۵۸۲/۲ د : نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۶ رجب ۱۲۲۴ (۸۰ ر ـ ۱۲۶ ر) ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۳۳۶] .

3450ـ دانشگاه ۴۲۶۱/۳: نستعلیق هدایةالله فرزند محمدرضا گلپایگانی، باتاریخ ۱۲۷۷ دردفتر (۴۶ پ ـ ۱۵۳ پ) . بخشها درست مانند ش ۴۸۵۵ دانشگاه است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۳۳] .

3451ـ تهران ، دهخدا ۲۳۵/۱ : نسخ محمدعلی فرزند کاتب تبریزی، با تاریخ ج۱۷ ۱۱۹۴/۱دردفتر، درفهرست‌ازنگارنده وبخشهای نسخه یادی‌نشده [نسخه‌ها۳:۴۰۳].

3452ـ دانشگاه ۴۸۵۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، تحریر دیگر وگزیده‌ایست ازملحمهٔ حبیش ، درست مانند ش ۴۲۶۱/۳ دانشگاه و ۵۲۶۰ سپهسالار، نسخه درنوزده‌باب وهرباب بیست و پنج فصل است [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۷۴] .

3453 ـ الهیات ۱۱۶/۱ ج : نسخ محمد مهدی فرزند آخوند ملااسماعیل پیشنماز باتاریخ ۱۳۳۵ دردفتر (۱۵ر – ۵۰ر) نسخه در دوازده‌باب [ف. الهیات ۱: ۱۵۶] .

منازل قمر برای عقد و نکاح و زفاف

به‌نظم، ناشناخته .

3454ـ مجلس ۲۴۱۲/۵ فهرست نشده نوشتهٔ ۱۲۶۳ (ص ۴۵ – ۸۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

منازل قمر = احکام منازل قمر

منازل قمر = کتاب فالطیس اکبر

منتخبات الاحکام

از کاظم فرزند محمد اصفهانی ، در یک مقدمه و دوازده باب ، برای محمد اسماعیل . مقدمه درهفت‌فصل، وبابهای دوازده‌گانه‌هریک به یکی از بیوت دوازده گانه . **آغاز :** حمد بیحدوثنای بیعد پادشاهی را سزاست که احوال این‌عالم کون وفساد .

3455 ـ تهران ، ملی ۸۹۱/۲ ف : نوشتهٔ ۱۸ رمضان ۱۲۱۱ (ص۶۷ – ۲۲۰) ، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱:۴۲۵] .

3456ـ الهیات ۱۸/۱ د: نسخ محمد مهدی محرردارالشفافرزنداسماعیل، ۳۰محرم ۱۳۳۷ آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۲۱۶ و ۲ : ۱۹۹] .

منتخب برهان الکفایه

ازعلی‌فرزندنجم‌الدین‌تونی، دریک مقدمه و دوازده‌باب (بنگرید : برهان‌الکفایه ۲۴۲).

3457ـ الهیات ۱۶ د : نستعلیق خود نگارنده، درپنجشنبهٔ ۱ع۱/۸۶۱ (یانوشته از روی‌آن)، ۱۹۶ گ ۱۹ س [ف . الهیات ۱ : ۴۲۱] .

منتخب برهان الکفایه

متن ازبکری (بنگرید: برهان الکفایه : ۲۴۲) دریك مقدمه و دوازده باب ، گزیننده چندان‌دگرگونی درمتن‌نداده‌است [دانش‌پژوه] (بنگرید: احکام‌الاحکام: ۲۰۷). **آغاز:** حمد له. صلاة . بدانکه این کتابیست انتخاب کرده شده ازکتاب برهان الکفایه .

3458ـ دانشگاه ۴۹۶ : نستعلیق‌ریز ، با تاریخ ۲۴ع۱/ ۱۲۲۸ در دفتر، ۱۸۱ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۴: ۹۳۴] .

منتخب‌شرح‌زیج جدید گورکانی

از مقالهٔ سوم و نوزده باب است. **آغاز:** این مسوده‌ایست منتخب ازشرح جدیدگورکانی ازمقالهٔ سوم درمعرفت ستارگان ومواضع‌ایشان

3460 ـ دانشگاه ۹۵۰/۲ : شکسته نستعلیق (۵ پ – ۱۱۴ پ) سپس کتابیست در ستاره‌شناسی که در ۱ ذیحجهٔ ۸۷۸ نوشته شده است [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۷] .

منتخب حل‌التقویم = انتخاب حل التقویم

منهاج الاستخراج

ازمحمد علی شهیر به‌مشیرخان (میرخان) زیجی است درچند مقاله که بنام میرزا علیرضا خان ساخته، ودرآن از محمد شاه و رصدخانهٔ شاهی جهان‌آبادهند وملاعلی قوشچی‌وبیرجندی و زیج الغ‌بیگ یاد شده است .

آغاز: شکروسپاس بیحدوقیاس قدیرراسزاست

3461ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۷۴/۱ : نسخ محمد فرزند محمد امین مدعوبه تقی‌الحسینی‌السمنانی، ذیحجهٔ **۱۱۰۹** درفهرست مبشرخان آمده [نسخه‌ها ۵:۶۷] .

3462ـ **دانشگاه** ۲۵۲۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، باتملك ۱۲۹۹ ، زرین، نیمهٔ دوم کتاب جدولهای‌نجومی است، آغازبرابرنمونه، ۱۹۳ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۸] .

3463ـ **مجلس** ۱۸۶: نسخهٔ نو نویس وتنها دیباچهٔ آنست [ف. مجلس ۲ : ۱۰۳] .

من‌لایحضره التقویم = غنیةالانام فی‌معرفة الساعات و الایام

ازملامحسن فیض‌کاشانی (بنگرید: ترجمهٔ حدیث معلی:۲۵۸ وامانت:۵)، درآغازجوانی دریك مقدمه و دومقاله ویك خاتمه : مقدمه در روز وهفته وماه دراسلام وروم و فارس و ستاره شناسان، مقالهٔ ۱ ـ اختیارات و تقویم مذهبی ۲ـ احکام نجوم برپایهٔ احادیث‌مذهبی. خاتمه دراستخاره. بعربی‌است وبسیاری ازشعرهای‌آن فارسی است . **آغاز:** الحمدلله الذی‌کورالليل على‌النهار وکورالنهار .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۶۵ .

3464ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی ۱۵مج : نسخ **۱۰۱۶** . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۷۱۲ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۳] .

3465ـ **سپهسالار** ۲۶۵۹ : نستعلیق بد حیدر فرزند خلیل، **۱۰۷۷**، ۳۹ گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۱ : ۳۲۳] .

3466ـ **دانشگاه** ۱۳۹۸/۲: نستعلیق **۱۰۷۷** [ف. دانشگاه ۸ : ۷۷] .

3467ـ **کربلا** ، مولوی حسن یوسف کشمیری اخباری: نوشتهٔ **۱۱۰۸** [ذریعه ۱۶ : ۹۶] .

3468ـ **شوشتر** ، مهدی شرف الدین : نوشتهٔ محمد امین مقدسی ، آدینهٔ صفر **۱۱۵۱** [ذریعه ۱۶ : ۶۶] .

3469 ـ **دانشگاه** ۹۰۳/۱ : نسخ عبدالکریم فرزند ابوالحسن خور اسکانی ، با تاریخ **۱۳۱۴**، آغازبرابرنمونه[ف. دانشگاه۴: ۹۵۵] .

3470ـ **تهران ، ادبیات** ۲۰۳/۱۶ جوادی: نسخ حسین کرمانی، باتاریخ **۱۳۳۸** بهمن‌خامه دردفتر [ف. ادبیات ۳ :۳۴] .

3471ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۴۳/۵: نسخ عبد الجواد فرزند یوسفعلی خطیب روضهٔرضوی، **۱۲۸۳-۱۲۸۷** [نسخه‌ها ۵ : ۸۲] .

3472 ـ **تهران ، ادبیات** ۲۰۵/۳ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** [ف . ادبیات ۳:۳۴].

3473ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : سدهٔ **۱۴**، ش۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷].

3474ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۶ : ۶۶] .

منهاج القبله

ازمحمد یحیی‌فرزند شریف ساوجی، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) ، درسه مقاله نگاشته است: ۱ ـ ترجمهٔ آیتهایی که در بارهٔ قبله آمده‌است ۲ـ احکام وعلامتهایی‌که فقیهان گفته‌اند ۳ـ تعیین قبله موافق قواعد اهل هیئت وریاضی. **آغاز:** درخشندهٔ کواکب حمدی که از مطلع مقال ساکنان بیت معمور .

3475ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ محمدصالح فرزند مقصود، ع۱۰۷۸/۱ [نسخه ها ۵ : ۴۱۶] .

3476 ـ تهران ، الهیات ۲۱۵ د : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱، ۲۶گ ۱۵س [ف . الهیات ۱ : ۴۲۵] .

مواضع ثوابت

درمعرفت مواضع ثوابت، درآن ازکارحکیم محیی الدین مغربی در رصد جدید مراغه یاد گردیده. **آغاز** : در معرفت مواضع ثوابت ، مواضع ثوابت را بحسب اول سال صماهجری درجدول وضع کردیم .

3477ـ **دانشگاه** ۹۵۰/۱۰: نستعلیق. تاریخ یادنشده (۱۷۰پ–۱۷۱پ). ش۱ دفتر کتابیست در ستاره‌شناسی که در۱ ذیحجهٔ ۸۷۸ نوشته شده است [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۷] .

مواقیت لیل ونهار = رساله‌ای در معرفت . . .

ازمحمد فرزندمحمد معروف به‌همام طبیب در یك مقدمه و ده باب . نگارنده گویا برادر نظام شامی و نویسندهٔ نسخه‌ای از مجدولی در تاریخ عترت (مجلهٔ ادبیات تهران س۹ ش ۴) باشد [دانش پژوه] . **آغاز** : سپاس و ستایش بیحد وحمد ومدح بیعد حضرت صانع را .

3478ـ **الهیات** ۴۴۷/۵د : نستعلیق علی‌اکبر، باتاریخ‌ج۱۱۱۹/۲ دردفتر به‌همین خامه (۴۴پ – ۵۸ پ) ، انجام افتاده [ف . الهیات ۱ : ۳۰۱] .

الموالید = کتاب. . .

از ابو عبدالله محمد فرزند ایوب حاسب طبری (بنگرید : استخراج : ۲۲۶) .

3479ـ مجلس ۲۴۴۹/۲ فهرست نشده سدهٔ **۱۱** (ص۳ – ۵۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۳] .

موضح الرسوم فی علم النجوم

ازحسام فرزندشمس‌الدین خطیب‌لاهیجانی مشهور به‌خطابی، گزارشی است از «سی‌فصل : ۳۰۹»خواجه‌نصیرالدین طوسی درگذشتهٔ۶۷۲.

3480 ـ **قاهره، دارالکتب** ۷ میقات فارسی : نسخ محمد امین‌میر فرزند والی‌الدین پاشا، ۱۶ج۱۱۹۹/۱ ، ۱۰۰گ ۳۰س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۶] .

مولودیه

از آقا رضی قزوینی (بنگرید : عیاریه ۱۸۴ از او) ، در آداب روز زایش پیامبر و تقاویم دراین‌باره ، که در ۲۰ج۱۰۹۳/۱ به پایان رسیده است. **آغاز**: بعدالحمد و الصلاة اقل خلق رضی الدین محمد قزوینی بر ضمیر منیر اذکیاء انصاف پیشه .

3481 ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۴: نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، باتاریخ ۱۱۰۰ در دفتر (۵۳پ – ۵۶پ) ، همراه قبلهٔ آفاق و وقتیه از همو [رؤیت] .

مولودیه

ناشناخته .

3482ـ **دانشگاه** ۴۱۵۷/۴: نستعلیق میرجلال‌الدین‌مازندرانی، در۹۹۳ درمکه (ص ۴۷–۶۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۸] .

3483 ـ **ادبیات** ۲۲۸/۲ جوادی : تاریخ یادنشده. درنسخه ازمیر سیدعلی همدانی یادشده‌که میگفته‌کهاین «مولودنامه» رابدستور سلطان محمود ساخته‌اند و در همه جا مشهور است . انجام افتاده [ف . ادبیات ۳ : ۳۶] .

مولودیه

در بخش منظومه‌ها خواهد آمد .

میزان الصنایع = اسطرلاب

از محمد حسین فرزند محمد باقر یزدی دریك مقدمه وسه باب ویك خاتمه دراسطرلاب که بسال ۱۰۷۲ در راه سفر به مشهد نگاشته است (دیباچه) و دراین دیباچه ازصنعت پدرش دراسطرلاب (بنگرید: جدول مستخرج اززیج گورکانی : ۲۸۳) سخن گفته است . **آغاز :** حمدله... فقیر محمد حسین بن... بخاطررسید که چون والدفقیردرساختن اسطرلاب‌اختراعی چند فرموده بودند .

3484ـ دانشگاه ۲۰۸۴/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۳پ ـ ۱۸پ) ۲۲س، آغاز برابر نمونه وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۸: ۷۰۷].

3485ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۳/۲ : شکسته نستعلیق ریز محمد علی رضوی، **۱۳۲۴** درمشهد [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

3486 ـ فرهاد معتمد ۱۱۷/۱۰ : با تاریخ **۱۲۶۳** در دفتر در فهرست «منزل ـ الصنایع» یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۸] .

ن

نام برجها = رساله در...

ناشناخته. **آغاز:** حمدله...بدانکه‌اسماء بروج ازاین بیت معلوم میشود: ازحمل‌ها الف زتو نشان ـ لب‌زجوزا وجیم ازسرطان .

3488ـ دانشگاه ۳۲۴۵/۶ : بی‌تاریخ شمارهٔ پیش‌ازآن مؤرخ **۱۲۷۷**است (ص۱۸۵ـ ۲۰۴) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۵] .

نجم‌السعاده

از بهاءالدوله، در تطیر و تفاؤل ، برای یکی از پادشاهان روزگار خود ساخته است . **آغاز:** حمد نامحدود وثنای غیر معدود ... برأی زرین اصحاب عزت و تمکین .

3489ـ مجلس ۵۱۳۸/۵۰ : نستعلیق درجنگ ابن‌خاتون مؤرخ**۱۰۲۴ـ۱۰۵۷**(گ ۱۸۵ ـ ۱۸۷) [رؤیت] .

نجم‌الهدایه

از محمد تقی فرزند محمد حسین کاشانی (۱۲۳۶ ـ ۱۳۲۱) که در پنجشنبهٔ ۴ج۲/ ۱۳۰۰ بانجام رسانده است ، در دوا یا ناروا بودن ستاره شناسی ، بروش پرسش و پاسخ . **آغاز:** حمدله... وبعد چنین‌گوید بندهٔ خاطی ... ساکن بلدهٔ تهران .

بنگرید: طبقات اعلام‌الشیعه ، نقباء: ۲۵۳ مؤلفین مشار ۲ : ۲۱۲ ـ ذریعه ۴ : ۴۸۹ ، ۴۹۵ و ۵ : ۷۵ .

3490ـ دانشگاه ۱۴۹۶ : نسخ خود نگارنده بروزگار ناصرالدین شاه، در ۴ج۲/ **۱۳۰۰**، باافزودگیهایی ازخودنگارنده پس‌از تجلید، ۵۹گ۱۴س [ف. دانشگاه ۸:۱۴۲] .

نجوم = رساله در...

منسوب به‌ابومعشر بلخی (بنگرید: ترجمهٔ المدخل : ۲۶۱) .

3491ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۸۲/۲۸ : نسخ محمد طاهرفرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی، باتاریخ **۱۳۰۹** دردفتر (۲۲۶ ۲۳۲) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

نجوم = رساله در...

ازاحمد فرزندمحمد مهدی شریف خاتون آبادی (بنگرید : تقویم: ۲۶۶ از همو) .

3492 ـ **شیراز**، آستانهٔ شاهچراغ ۱/ ۳۴۷ : تاریخ یاد نشده ، سپس «معرفت تقویم» [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۳] .

نجوم = رساله در . . .

از محمد افضل فرزند مسعود الحسینی الجنابدی، ازستاره شناسان سدهٔ یازدهم ، بنام شهاب الدین محمد صاحبقران ثانی شاهجهان شهریارگورکانی هند. **آغاز :** حمد و سپاس و انواع شکر بیقیاس مبرا در تخیل تناهی .

3493 ـ **مشهد** عبدالحمید مولوی ش ف ۵۳۴/۱ : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۱۱۷** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۸۰] .

نجوم = رساله در . . .

ازمحمد باقریزدی، شایدنگارندهٔ (فتوحات غیبیه : ۱۸۵) .

3494ـ **الهیات** ۲/۱۸۵ب: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۲۸پ-۴۳ر)، گویا فصلی‌ازنوشته‌های اوباشد و این‌بخش درداننستن‌این است‌که مبدء (الیجن) درهرسال ازسالهای یزدگردی‌موافق کدام روز از کدام ماهست [ف . الهیات ۱ : ۱۴۰] .

نجوم = رساله در . . .

گویا از آقا رضی قزوینی ، رضی الدین محمد (بنگرید : عیادیه : ۱۸۴) گفتاریست کوتاه در دوقسمت ۱ـ هیئت و ستاره شناسی ، دوازده باب ۲ ـ اختیارات ، دو باب با هفت دایرهٔ‌نجومی ودوجدول تقارن‌سیارات. **آغاز:** حمدله. بعد ، این مختصریست درعلم نجوم که یادکرده می‌شود برسبیل ایجاز تامبتدیان .

3495ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۹ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، با تاریخ **۱۱۰۰** دردفتر (۷۵پ ـ ۸۱پ) [ف . مجلس ۱۳ : ۱۶۱] .

نجوم = رساله در . . .

ازصدیق نهروانی، از مردمان سدهٔ هشتم. **آغاز:** این مختصریست درعلم نجوم ، صحیح است ازآغاز علم ازلی بدان ناطق است .

3496ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۸۹/۳ : نوشته در هند ، سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱] .

نجوم = رساله در . . .

ازعبدالله .

3497ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۰۳۹: از سدهٔ **۱۹** م. [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

نجوم = رساله در . . .

از شاه فتح‌الله ودرآن ازغرهٔ محرم ۹۸۶ یادشده است. **آغاز :** حمد. نعت. . . تصنیف مرحوم شاه‌فتح‌الله. امابعد پوشیده نماندکه این رساله‌ایست دربیان‌قواعد استخراج وقت‌رسیدن کف‌الخضیب به‌تقاطع اعلی مدار وبانصف‌النهار هربلد که خواهند .

3498ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۳۳/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش، باتاریخ **۹۴۹** دردفتر که‌کجکول (کشکول) خوانده‌شده است، زرین [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۶ ، ۶۲۸] .

نجوم = رساله در . . .

ازقاسم فرزند محمد فرزند عبدالله حسنی [گلچین‌المعانی]، و ازاوست «دلیل المنجمین: ۲۹۲» و «قوه وضعف کواکب : ۳۳۷» .

3499ـ **مجلس**۲۸۷۱/۴فهرست نشده از سدهٔ **۱۳** (ص ۹۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸].

نجوم = رساله در . . .

از کرم علی

3500ـ موزهٔ بریتانیا Or ۵۶۹۳: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ، ترجمهٔ ایرج افشار ۴ : ۶۵۶] .

نجوم = رساله در . . .

ازامین‌الدین مسلم فرزند محمود شیرازی درآن ازگفتار حکما و دانشمندان در شهور و ایام و اختیارات از رهگذر فقهی و نجومی و سعد ونحس وآداب آمده است .

3501ـ **شیراز**، آستانهٔشاهچراغ۳۹۹ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۶] .

نجوم = رساله در . . .

منسوب به‌خواجه نصیر.(بنگرید : بیست باب : ۲۴۳). **آغاز** : حمد . نعت . اما بعد این رساله ایست که چون خواجه نصیرالدین طوسی‌ره ازپیش چنگیزخان بازآمده‌بود چون بکاشغررسید خواجه محمدکاشغری فرزندخویش نزد خواجه فرستاد... (که باندك روزی منجم سازد) .

3502ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۴۰/ ۲۱۷: نستعلیق خوش، درکجکولی (کشکول) مؤرخ **۹۴۹**، همراه«نجوم: 3498» [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۰] .

نجوم = رساله در . . .

ناشناخته .

3503ـ **ایاصوفیا**۲۰۵۲/۱۵: نوشتهٔ روز (و) ۲۲ج۲/**۶۸۷** (۲۰۴ - ۲۰۸) . **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۷۰هست [فیلمها۱ : ۴۴۸] .

3504ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۸۵۸: نوشتهٔ **۷۲۸** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

3505 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۳۸ : با تاریخ **۷۵۴** دردفتر (۴۲۰ پ - ۴۲۲ ر) . و درپایان مستخرجات ازضمایر است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها۱ : ۴۸۲].

3506ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۷۰/۲ : باتاریخ **۸۷۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۹۳] .

3507ـ **ملك** ۳۳۳۵/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، در **صد وهیجده باب**: ۱ـ در بیرون آوردن جیب از قوس ۲ـ بیرون آوردن قوس ازجیب۳ـ بیرون‌آوردن سهم‌ازقوس ۴ـبیرون آوردن قوس از سهم ... باب ۱۱۸ در بیرون آوردن ابتدای ساعات (گ ۱۰۶پ - ۱۷۳ ر مجموعه). **آغاز** : حمدله. و الصلاة علی نبیه محمد وآله اجمعین. باب اول دربیرون‌آوردن جیب ازقوس، اگر قوسی معلوم باشد [رؤیت].

3508ـ **دانشگاه** ۴۸۸۳/۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۱۴** در دفتر (۹۰پ - ۱۰۹پ) ، عنوان باب نهم درمعرفت خسوف وباب دهم در معرفت‌کسوف دارد [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۹۳۳]

3509ـ **ملك**۳۳۸۲/۸ : نسخ **۱۰۷۵** (۱۰۱پ - ۱۰۳ر) بدون دیباچه با عنوانهای فصل وباب. **آغاز**: فصل اسعدك الله که هر چه زحل است او به‌آسمان هفتم تابد و دوراو بدین دوازده برج [رؤیت] .

3510ـ **ملك** ۶۵۰۴/۱ : نستعلیق ۷ شوال ۱۹۲ **(۱۰۹۲)** (۳ر - ۲۷پ) ، آغاز افتاده، از نیمه های فصل نهم را دارد تا پایان فصل چهلم‌که کتاب پایان می‌یابد. فصل‌دهم در بروج و اجزای آن ، یازدهم عرض کواکب ، دوازدهم ساعات و ارتفاعات... سی‌ونهم درآن چیزی‌که دراختیارات ناگزیر است، چهلم در

اختیار روزها [رؤیت] .

3511ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۵۸۷/۲ از سدهٔ ۱۱ ، بخشی از رساله ایست در نجوم [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۵] .

3512 ـ ملك ۳۲۲۰/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ (۱۳۶ ر ـ ۱۵۶ ر) ، نامبوب باعنوانهای: طریق‌استخراج‌ساعات نصف‌النهار از زیج، خمسهٔ معدله واجتماع حقیقی ، طریق تعدیل اصابع ودقایق‌بدوانیق وطسوجات وغیره عرض مرئی ، طریق استعلام ساعات زمانیه از ساعات متقومه، معرفت استخراج طالع خسوف طریق معرفت جهت خسوف، مدت تأثیرخسوف [رؤیت] .

3514-13 ـ مجلس ۲۱ و ۲۲/ ۲۳۸۳ فهرست نشده: سدهٔ۱۲ باتاریخ ۱۱۰۷ ۱۱۱۸ دردفتر، دوگفتارست (ص۳۳۳-۳۴۲) و (ص۳۴۳ ـ ۳۵۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۵].

3516ـ15ـ موزهٔ بریتانیا۱۱۳۳۳ Or : از سدهٔ ۱۳ ، دو رساله است[نسخه‌ها۴ : ۶۵۷] .

3517ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۳۴۴: ازسدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

3518ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۴۴۴: از سدهٔ ۱۳، مجموعه چند رسالهٔ ستاره شناسی است، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۶۵۶]

3519ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۵۹۹: سدهٔ ۱۲-۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

3521ـ20ـ موزهٔ بریتانیا ۶۳۱۵ Or: نوشته۱۲۱۲، ودورساله‌ناشناخته [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

3522ـ ملك ۵۸۷۹: شکسته نستعلیق غرهٔ شعبان۱۲۲۲. گفتاریست دردوازده‌باب باعنوانهای مسئله. آغاز : الحمدلله الذی‌خلق الخلق. . . اما بعد غرض از تدوین علم نجوم آنست که بدلایل ظنی و تجربیات و قیاس در کونیات خبردادن قبل از وقوع آن [رؤیت] .

3523ـ تهران ، اصغرمهدوی ۲/ ۵۸۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، باتاریخ ۱۲۵۱ در دفتر. گفتاریست درنجوم و جغرافیا ، در بارهٔ ستارگان و شهرها واقلیمهاگفتگومیکند [نسخه ها ۲ : ۱۲۳] .

3524ـ ملك ۳۲۴۰ : نسخ محمدرضا فرزند میرزا کوچك نجف آبادی ، ۱۲۶۵ ، چندگفتار ستاره‌شناسی است [رؤیت] .

3525 ـ مجلس ۴۸۲۹/۴ : شکسته نستعلیق ۱۲۸۳، درمشهد عنوانهای : مجلی ، صورة، جلوه دارد. آغاز : المجلی الثانی و فیه‌صور، الصورة الاولی، جلوة. بوضوح پیوسته که بروج دوازده است و سیارات هفت وثوابت بسیار ودر پایان آمده: تم الصورة الرابعة من المجلی الثانی فی ۱۲۸۳ فی مشهد الرضا [رؤیت] .

3527ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۹۸/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ناقص، باعنوانهای باب : باب درشناختن نورستارگان، باب‌تفسیر میغ [نسخه‌ها ۵ : ۷۲] .

3528ـ تهران، پزشکی ۲۵۴/۵ : از سدهٔ ۱۳ (ص ۶۲۰ ـ ۶۲۷) گفتاریست در دانستن آنکه هرروز بکدام کوکب تعلق دارد در هشت فصل، ودر پایان فصلی در قوس قزح دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

3529ـ موزهٔ بریتانا Or ۶۳۱۵: سدهٔ ۱۳ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۶] .

3530ـ مجلس ۴۸۲۹/۲ : نسخ سدهٔ ۱۳، گفتاریست با عنوان فایده و سپس نکته .

آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، این‌رساله‌ایست مختصر مشتمل بر نکات و اسرار نجوم، منتخب از اقوال حکما و علمای نجوم ، که در تقدمهٔ معرفت‌اوضاع حوادث‌روزگار واحوال موالید برطالبان بکارآید [رؤیت] .

3531 ـ **دانشگاه ۴۰۴۸/۱** : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** ازروی نوشتهٔمیرزا اسحاق فرزند میرزا احمدتبریزی، درسه جزو و۲۴ ورق (ص ۱-۴۷) بدینگونه: ۱ـ طریقهٔ استخراج سهام ۲ـ طریق استخراج کسوف ۳ ـ تعدیلات ۴ـ معرفت ساعات ، عرض رودخانه‌ها ، جریان آب قنوات، معرفت تقویم ۵ ـ استخراج خط نصف‌النهار ۶ـ تعیین قبله و مسافت میان‌دوشهر ۷ـ اعضای‌اسطرلاب ۸ـ تعریف‌وتطبیق: ذراع درجه، محیط زمین، قطرارض ۹ـ جذرنجومی ۱۰ـ استخراج ساعات. [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۲۳] .

3532ـ **مجلس ۲۰۶/۳**: نسخ تاریخ یادنشده، بخشی ازیك رساله‌است. آغازافتاده: منفعت سی‌وششم دربعضی‌فواید نجومی‌که معرفت آن مرطبیب را [ف . مجلس ۲ : ۱۱۵] .

3533ـ **فاضلیه ۱۵** ریاضی: نستعلیق، تاریخ یادنشده، آغاز دردیباچه افتاده، ۲۹ گ ۲۱س [ف. فاضلیه ۱ : ۲۵۰] .

3534ـ **شیراز**، دکترعینی: کتابیست در نجوم درپنج مقاله، نخستین هیئت عناصر چهارگانه،پنجم‌احکام هرسال ازرهگذر بودن نوروزدر یکی‌ازروزهای‌هفته. خاتمه‌درسکز یال دوز.سپس غرهٔ ماه، ترتیب‌رجبعلی بختیاری تاسال ۱۰۸۰ سپس حدیث دراختیارات [نسخه‌ها ۵ :۲۷۶].

3535 ـ **ملك ۵۷۲۴/۱** : شکسته نستعلیق عنوان نسخ (۹۴پ ـ ۱۴۹پ) باخط خوردگیهای بسیار ، گفتاریست در معرفت و استخراج تقویم ومقایسهٔآنها. **آغاز:** حمدله. امابعد کتاب مشتمل است بر یك مقدمه و چند مقاله وخاتمه، مقدمه درآنچه قبل ازشروع در مقصود دانستن‌آن لازم است [رؤیت] .

نجوم علمی و عملی و احکام ضمیر و مسایل اسطرلاب

از قوام الدین مسعود فرزند کمال الدین کرمانی مشهور به‌خاصه. پس‌ازنگاشتن «انوار الرمل» درشب چهارشنبهٔ ۸رجب ۹۷۸ بانجام رسانده است. گفتاریست دریك فاتحه وسه‌روضه ویك خاتمه .

3536ـ **تهران** ، سعید نفیسی ۵۷۴ : نوشتهٔ نگارنده ، با یادداشت پنجشنبهٔ ۲ شعبان **۹۷۷. فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۶۴۵ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۴] .

نجوم منظوم

ناشناخته .

3537 ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب ۱۵۲/۱: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۳۵۹].

3538 ـ **بغداد** ، اوقاف ۵۴۴۴/۲ : تاریخ یاد نشده [ف. اوقاف : ۲۹۹] .

نظم الوصول

از سراینده‌ای باتخلص‌منزوی، بایدهمان سدید الدین نگارندهٔ «پنج‌گنج: ۲۴۹ » و«نظم الاصول» دررمل باشد. مثنویست درستاره‌شناسی که بسال ۱۱۵۳ سروده شده است . (تطابق اسمه عددالحساب۱۱۵۳). **آغاز:** هوالله‌رافع السماوات ـ بحکمت کرد پیدا نور و ظلمات.

3539ـ **دانشگاه ۳۵۵۷/۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۲۹-۱۲۳) همراه «تحفة‌الدلایل 2311» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۸].

نکت ابومعشر = ترجمهٔ . . .

متن منسوب به ابومعشر بلخی (بنگرید : ترجمهٔ المدخل : ۲۶۱) ترجمه از ابراهیم منجم ، نگارش سدهٔ پنجم [عبدالله انوار] . در آن آمده: چون خواهی‌که بدانی که اندرعالم چه خواهد بود از تأثیرات کواکب نگه کن اندرکتاب تاچگونه است. نخست باید که تقویم بدانی وصاحب سنه وهمهٔ کواکب را بدانی که کی‌اند وچون ایستاده‌اند. **آغاز:** بدانکه این کتاب ابی‌معشر بلخی است‌که نامش نکت گویند که ترجمه کرده است ابراهیم منجم .

3540 ـ **تهران ، ملی ۱/۸۹۱ف :** نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ۶۴) ، ۱۲۶ گ۲۶س [ف. ملی ۲:۴۲۵] .

نمودار هرمس

گفتاریست درنمودار مسقط النطفه ، و در آن از «اساس الحکمة» هرمس یادشده است .

3541 ـ **دانشگاه ۱/۹۵۰ :** نستعلیق (۱ر ـ ۳پ) سپس کتابی درستاره‌شناسی‌که در ۱ ذیحجهٔ **۸۷۸** نوشته شده است [ف. دانشگاه ۴ : ۹۵۸] .

نوتقویم شرعی = ترجمهٔ‌غنیةالانام

متن ازفیض‌کاشانی (بنگرید: امانت: ۵) ترجمهٔ «من‌لایحضره‌التقویم» است باافزودگیها ازمحمد فرزند محمدصالح نصرالله دماوندی ، متخلص به‌عبرت، که بسال۱۱۹۲ (= نوتقویم شرعی) نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله الذی خلقنا فی‌احسن التقویم ... و بعد... محمدبن محمد صالح نصرالله دماوندی.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۶۵.

3542 ـ **دانشگاه ۳/۳۳۹۶ :** نستعلیق خود نگارنده درجنگ مؤرخ **۱۱۹۲** و ازهمو است دراین جنگ: ۱ ـ شرح غزلیات مغربی ۲ـ (همین‌کتاب) ۳ـ شرح لغات دیوان‌انوری ۴ ـ شرح مخزن الاسرار [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۷] .

نوزده باب

از امیر فرزند حسین اصفهانی ، برای (اطفال صغارالشأن) درنوزده باب، در دیباچهٔ نسخهٔ (ملك : ۳۴۵۱) نامی بکتاب داده نشده و نام با خامهٔ تازه‌تر در صفحهٔ عنوان آمده است . باب ۱ـ در بیان دوازده برج و احکام‌آن درچند فصل، ۲ـ در کواکب و احکام آن، ۳ـ دربیان آنکه ماه‌هرروز درکدام برج است... **آغاز:** حمدله. والصلاة علی‌خیرخلقه محمد وآله اجمعین. امابعد، چنین‌گوید جامع این مسائل نجومی .

3543ـ **ملك۲/۳۴۵۱:** نستعلیق (۳۳پ ـ ۴۵ر) باتاریخ ۱۱۵۶ دردفتر [رؤیت].

نوروز = رساله در . . .

از محمد ابراهیم حسینی مدرس خادم ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) ، ازاین‌کس دوگفتاردربارهٔ نوروزدریك مجموعه دردانشگاه هست، یکی بعربی دررد رسالهٔ آقا رضی قزوینی و دیگری بفارسی. **آغاز:** حمد وسپاس یگانه‌ای راکه از فیض بهار اعتدال .

3544ـ **دانشگاه ۱۵/۴۷۲۷:** شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۳۰۸ ـ ۳۳۶) همراه «رد رسالهٔ نوروز» آقارضی ازهمین خادم (ص ۱۰ ـ ۴۶] [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۸] .

نوروزنامه

ازعمرخیام، ابوالفتح عمرفرزند ابراهیم

درگذشتهٔ ۵۱۵ یا ۵۱۷ یا ۵۲۵ . گفتاریست کمی درتقویم سپس آیین این‌روز و حکایتهایی، که بکوشش آقای مجتبی مینوی بسال ۱۳۱۲ خ چاپ‌شده‌وسپس‌درمسکو۱۹۶۲م‌ضمن‌مجموعه رساله‌های اوچاپ عکسی شده است . **آغاز :** سپاس و ستایش مرخدای را جل جلاله که آفریدگار جهانست... این‌کتاب‌که بیان کرده آمد درکشف حقیقت نوروز .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۱۰ ـ تاریخ‌گزیده ۸۱۷ـ روضات : ۵۰۰ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۲۰۰ـف.مشار:۱۶۰۸ـمؤلفین‌مشار۴:۶۲۱ـ فهرست مقالات فارسی ، ایرج افشار : ۱۹ .

3545ـ **موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۶۸/۵ Add**: باتاریخ **۸۸۹** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۵۵ هست [فیلمها۱ : ۶۰۳] .

3546ـ **برلین**، دولتی: نسخ‌کهن ، با املای‌کهن، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌آمده نسخه نباید ازسدهٔ هفتم مؤخرباشد. عکس آن درملی ش۴۳۸۱ و ۴۴۴۴ وادبیات ش۸ هست [ف. معارف ۲ : ۱۹۶] .

نوروزیه

از غیاث‌الدین ادیب کاشانی، ازمترجمان دارالترجمه، بنام‌ناصرالدین‌شاه قاجار(۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، تاریخ نوروز و گفته‌های گذشتگان دربارهٔ‌آن، درکار خود بیشتراز منابع اسلام و متون عربی بهره‌برده است [عبدالله انوار] . **آغاز :** ثنا و ستایش و بندگی و پرستش ذات واجب‌الوجودیرا سزاست .

3547ـ **تهران، ملی ۴۱۵**ف: شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، نسخهٔ اصل وبرای‌ناصرالدین شاه نوشته شده است، ذرین، ۳۴ گ ۹س [ف . ملی ۱ : ۳۹۹] .

نوروزیه

ازاسماعیل‌فرزند محمدباقرفرزنداسماعیل خاتون‌آبادی اصفهانی (۱۰۳۱ ـ ۱۱۱۶) ، بدستور شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵)، بسال ۱۰۸۱ . دریك مقدمه ودوازده‌باب ویك خاتمه نگاشته است : مقدمه ، تاریخ فارسیان و مبدأ سال ایشان . باب ۱ ـ نیروز فرس در اخبار تا روزگار متوکل و معتضد عباسی ۲ـ نوروز معتضدی و روزگار سلجوقی و احداث نوروز سلطانی ۳ـ روز غدیر . . . ۴ـ آداب نوروز ۵ ـ خبر معلی بن خنیس ۶ ـ محاکمهٔ ابن‌فهد ویکی‌ازمعاصران نگارنده ... **آغاز :** نوروز عالم‌افروز قلوب اهل‌عرفان و شاهد بزم

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۹۶ و۱۳۹ : ۹۵ـ مصفی المقال : ۷۲ ـ اعیان الشیعة ۴۳:۲۹۳ ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۲۵ ـ روضات الجنات : ۲۸۷ـ معجم‌المؤلفین ۹ : ۶۰ .

3548ـ **مجلس**۳۰۵۳: سدهٔ **۱۲**، تنها مقدمه وشش‌باب را دارد، با یادداشتی گویا از نگارنده ، ۷۱ ص ۱۷ س[ف . مجلس ۱۰ : ۵۰۰] .

نوروزنامه

از محمد باقر فرزند اسماعیل خاتون آبادی (بنگرید : آب نیسان : ۲۰۳) ، در چهار فصل ، برای شاه سلطان حسین صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، در تقویم نوروز برمبانی اخبار مذهبی. **آغاز:** صباح نوروزفیروزسعید وعید جهان افروز جدید مؤمنان.

3549 ـ **دانشگاه ۱۲۶۶/۲** : نسخ محمد ترشیزی، **۱۱۳۵** (۷ر ـ ۱۱پ) ۲۲س [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۷] .

3550ـ موزهٔ بریتانیا۱۱۰۰۱Or:

سدهٔ **۱۳**، همراه «آب نیسان» از همو [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

نوروزیه

از محمدتقی فرزند محمد رضای رازی ، بنام شاه‌صفی (۱۰۳۸ - ۱۰۵۲) دریك مقدمه وسه فصل ویك خاتمه نگاشته است : مقدمهٔ در شرافت نوروز ، فصل ۱- نماز ودعا برای این روز ۲- آداب نوشتن آیات هفت سلام وآنچه آن روز باید خورد ۳- جامه پوشیدن وآداب آن. خاتمه درآنچه دروقت تحویل بکار دارند از منسوبات‌کوکب صاحب‌حد. **آغاز:** جواهر حمد وسپاس وزواهر ثنای بیقیاس قادریرا

3551 ـ **دانشگاه** ۳۵۱۱/۳ : نوشتهٔ صفر **۱۰۹۱** (ص۵۰-۶۴)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۷] .

3552ـ **دانشگاه** ۱۹۲۹/۹: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۸۶**، آغاز برابر نمونه (۱۱۸پ- ۱۲۱پ)، درفهرست آمده که برای شاه‌سلطان حسین نگاشته شده است [ف . دانشگاه ۸ : ۵۴۶] .

3553ـ **ملك** ۵۸۰۰/۵ : سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابرنمونه (۳۰پ - ۳۹ر) [رؤیت].

نوروزنامه

از میر محمد حسین فرزند محمد صالح حسینی خاتون آبادی ، گویا همان درگذشتهٔ ۱۱۵۱ .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵۴ و ۱۶ : ۳۸۰-۳۹۷- مصفی‌المقال : ۱۵۴ .

3554ـ **ری**، عبدالعظیم ۳۰۸/۱: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۸] .

نوروزیه

از آقا رضی قزوینی، محمد (بنگرید : عیاریه:۱۸۴) ازهمو. درآداب‌این روزگرامی و تطبیق‌آن بادیگر ماهها و سالها و تقاویم در بارهٔآن، محمد ابراهیم حسینی‌خادم این‌رساله را دررساله‌ای بهمین نام بعربی رد کرده است (بنگرید: نوروز: ۳۶۴). **آغاز:** الحمدله. و بعد، اقل خلق‌الله. . . قزوینی، برطالبان حق عرض میکند. که درکتب .

3555ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۳ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمد رضا، با تاریخ رمضان **۱۱۰۰** دردفتر (۵۱پ - ۵۳پ)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

3556ـ **دانشگاه** ۴۷۲۷/۱۳ :نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ ۱۰۵۹ - ۱۰۹۶ در دفتر (ص ۲۹۴ - ۲۹۹) [دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۷]

نوروزنامه

ازعمادالدین‌محمد (محمود فرزندمسعود) در دیباچهٔ « نوروزنامه ۳۶۷ » میرزا مهدی خراسانی از «نوروزنامه» ای در یك مقدمه و چهار مقاله یاد شده که عماد الدین محمد بنام سلطان حمزه میرزا نگاشته است .

بنگرید : ف . مجلس ۹ : ۳۲۲ .

نوروزنامه

از خواجه محمد (بن) علی حکیم ترمذی که در فهرست تاشکند مرگ او ۲۵۵ یاد شده [دانش‌پژه]، دردیباچه‌آمده: من صد وبیست و پنج سال عمریافتم... تاعلم نجوم را دریافتم.. و این کتاب را « نوروز نامه » نام نهادم ، و استخراج هرروزکه نوروز شود درآن سال چه باشدوچه دلیل کند نوشتم ...

3557ـ **دانشگاه** ۳۶۸۷/۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۷** بهمین خامه دردفتر (ص۱۲۷- ۱۳۲)، احکام است ازیکشنبه تاشنبه. **آغاز :**

خواجه . . ترمذ (ره) فرموده‌اند من صد و بیست وپنج سال‌عمر یافتم .

3558ـ دانشگاه ۳/۳۶۸۷: نستعلیق باهمان‌خامه، تحریر دیگریست ازهمان رساله وگویا همانکه در فهرست تاشکند (۵ : ۲۲۱) بعنوان «احکام سالنامه از خواجه عبدالحکیم ترمذی» یادشده، احکام است از روز یکشنبه تا جمعه. **آغاز:** نوروزنامه نسخهٔ دیگرازامام... روایت میکندکه صدوبیست سال عمرکردم [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۹۴] .

نوروزنامه = کیفیت اعمالی که در نوروز . . .

ازعمادالدین محمود شیرازی .

نوروزیه

از میرزا محمد مهدی فرزند هدایت‌الله خراسانی حسینی‌موسوی، (۱۱۵۲ ـ کشته در ۱۲۱۷ ـ ۱۲۱۸) ، در این گفتار «نوروزیهٔ» ملااسماعیل خواجوئی بشیوهٔقال واقول‌گزارش و رد شده است، و در بارهٔ تعیین روز نوروز و اختلاف نوروزکنونی سلطانی بانوروز در خبر معلی‌بن خنیس(بنگرید: ص۲۵۸) و تاریخچهٔ نوروز ووضع ملکشاه سخن رفته است. **آغاز:** بعد حمد بیحد خدارا ونعت بعید مصطفی . . . چنین برجبین صفحه مینکارد.

بنگرید : اعیان‌الشیعه ۴۷ : ۲ ، ۸۷ ـ نجوم‌السماء : ۳۳۰ ـ مطلع الشمس ۲: ۳۹۴ ف. مجلس ۹ : ۳۲۲ .

3559 ـ مجلس ۱۸۰۴/۹ : نوشتهٔ **۱۲۰۰** (ص ۲۱۱ـ۲۶۴) همراه: ردمحاباتیه ولایت درنکاح، بقای اجساد ائمه در قبرهمه از نگارنده وبعربی [ف. مجلس ۵ : ۲۰۶].

نوروزیه = نوروزنامه

ناشناخته .

3560 ـ حمیدیه ۱۴۴۷/۱۵۴ : با تاریخهایی از**۷۵۱** تا **۷۵۵** در دفتر. باعنوان «کتاب فی‌النوروز». **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۲] .

3561ـ مجلس ۵۱۳۸ : نسخ احمد فرزند محمد خاتون آبادی عاملی ، ۴ شوال **۱۰۴۷** در حیدرآباد (ص ۳۹۷ ـ ۳۹۸) . **آغاز:** من‌صورت خط شیخنا ... میرزا محمد الاسترآبادی: کیفیة عمل روز نوروز، حضرت جعفرصادق فرمود [رؤیت] .

3562ـ دانشگاه۱۴/۴۷۲۷: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۱**، همراه چند نوروزنامهٔ دیگر (ص۳۰۰ ـ ۳۰۷). **آغاز :** بعدازحمد وثنای مبدع‌افلاك‌وارضین.. بمعرض‌عرض‌روشن‌ضمیران دقیقه‌یاب میرساند [ف.دانشگاه ۱۴:۳۶۷۸].

3563ـ دانشگاه ۳/۴۷۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۲۴پ ـ ۲۸پ) ۱۴س. احکام نوروز است درروزهای هفته و بخشی از ملحمهٔ دانیال باید باشد. **آغاز:** اگر روزنوروز یوم الاحد بود خداوند سال آفتاب بود" [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۸] .

3564ـ دانشگاه ۴/۱۹۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با تاریخ **۱۱۱۵** در دفتر (۳۳پ ـ ۳۴ر). گفتاریست‌درسه فصل، که بدستور میرزا احمد نگاشته شده‌است. **آغاز:** فایده‌نحمدك یا ...این مجملی است دربیان شرافت روزنوروز ازقول ائمه [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۵] .

3565 ـ دانشگاه ۴۹۳۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، باعنوان «باب نوروزنامه» در مجموعه‌ای ازعلوم غریبه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۵۱].

نیرین = احوال نیرین

و

وقتیه

از آقا رضی قزوینی ، محمد (بنگرید : عیاریه: ۱۸۴) ازاو. گفتاریست دراوقات نماز دریك‌مقدمه وشانزده‌فصل، که در۱۰۹۰ بانجام رسیده است. **آغاز :** الحمد لله خالق النور و فالق‌الاصباح... وبعد، راقم این کلمات .

3566ـ **رضوی** ۲۳۴ فقه : نسخ‌خوش تاریخ یاد نشده، بایادداشت‌نگارنده برای‌کسی که‌کتاب‌را برای‌اونگاشته مؤرخ**۱۰۹۰**،۷۲گ ۱۶س، آغازبرابرنمونه[ف. رضوی۲ : ۷۲].

3567ـ **مجلس** ۴۳۳۵/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۹۲** دردفتر (۱پ ـ ۵۱پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

3568ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۱ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، رمضان **۱۱۰۰** ، (۱پ ـ ۳۲ر) [رؤیت] .

3569ـ **مجلس**۲۸۶۹/۴: نسخ‌رمضان **۱۱۳۵** (ص ۱۲۱ ـ ۲۱۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۱۷].

وقتیه = مواقیت لیل ونهار

ه

هاله = خرمن ماه = قوس قزح

هدایة النجوم

ناصرالدین حیدر فرزند محمد شیرازی ، درسی باب .

3570ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۶۸/۳ Add: باتاریخ **۸۸۹ ـ ۹۹۳** دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۵۵ هست [فیلمها:۶۰۳]

هدایه در نجوم

ناشناخته .

3571ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۳۸/۲: نسخ، تاریخ‌یادنشده[نسخه‌ها۵: ۸۱].

هفتاد باب = تحفهٔ حاتمیه

هلال ماه رمضان = اهله

هلالیه = رسالهٔ . . .

از محمد صالح خاتون آبادی نگارندهٔ «تقویم شرعی : ۲۷۳». گفتاریست درتعیین روز آخر ماه رمضان ، گفتگوهای فقهی است . **آغاز:** الحمدلمن‌اطلع‌شمس‌النبوة وقمرالولایة من افق‌الهدایة .

3572 ـ **مجلس** ۳۰۵۲/۳ : نستعلیق زیبای ابوالمعالی فرزند محمد تقی ساروی ، سدهٔ **۱۱** باتاریخ ۱۰۹۱ در دفتر (ص۴۳۱ ـ ۴۵۲) [ف. مجلس ۱۰ : ۴۹۹] .

هیئت = رساله در . . .

ازشیخ‌زاده ابواسحاق فرزند عبدالله خادم کوبنانی (بنگرید : تألیفیه : ۱۴۳) ، بدستور حسام‌الدوله امیر ابراهیم از سلسلهٔ امیران روز افزونی، بسال ۸۸۶ بانجام رسانیده است. در سه قسم ویك خاتمه: ۱ـ مباحث هیئت افلاك و عناصر ۲ـ حساب وضرب وقسمت ۳ـ هندسه ، مقادیر ومساحت. خاتمه : اوقات نماز و سمت قبله. **آغاز:** لله‌المنة علی توالی‌الطافه الخفیة

والصلاة... امابعد، درعالی مجلس نصفت شعار عدالت پناه .

بنگرید : ف . مجلس ۵ : ۴۱۰ و ۹ : ۵۹۳ ـ ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۵۴ .

3573 ـ مجلس ۱۹۱۸/۲ : نوشتهٔ روزگار نگارنده، ج۱/۸۸۶ (ص۱ ـ ۴۶) [ف. مجلس ۹ : ۵۹۳] .

هیئت = ترجمهٔ کتاب الهیئة

متن از ابوعلی بن الهیثم درگذشتهٔ ۴۲۷، ترجمه از محمد فرزند ابوبکر فرزند عثمان حلوائی بخارایی .

بنگرید: ریحانةالادب ۵:۲۰۴ـروضات الجنات : ۱۳۴ .

3574ـ مانیسا گنل ۱۷۰۵/۳: نسخ ابوالشمس غزال فرزندعمر فرزندغزال، بسال ۶۳۸ (۲۳ ـ ۴۷). فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۲ هست [فیلمها ۱: ۴۴۴] .

هیئت = رساله در . . .

از میر ابوالفتح سید محمدالهادی، محمد فرزند ابونصر فرزند سعید حسینی عراقی تاج سعیدی اردبیلی، شاگردقاضی‌زادهٔ رومی‌وعصام اسفراینی ، در گذشتهٔ ۹۵۰ (دانشمندان) یا ۹۷۶ (کشف الظنون). در یك مقدمه و شانزده طبقه ویك خاتمه . آغاز: الحمدلله الذی‌خلق سبع سماوات طباقا ... و بعد نموده میشود که درعالم حکمت .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۵۱۶ ـ دانشمندان آذربایجان: ۸۴ ـ ذریعه ۴:۲۷۷ و ۶ : ۵۹ .

3575ـ دانشگاه ۳۲۱۹/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص۷۹ـ۱۲۱) ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۶] .

هیئت = رساله در . . .

ازمحمدباقر نجم‌ثانی (موعظهٔ جهانگیری نگاشتهٔ ۱۰۲۱ ـ دیوان هند ۲۲۰۵). در یك مقدمه درچهار قسم، ودو مقاله: ۱ـ در اجرام علوی، شش باب ۲ـ هیئت زمین، یازده باب . و خاتمه (دیباچه) . آغاز : تحمید وتمجید مقتضای شأن واجب‌الوجودی است .

3576ـ دانشگاه۲۴۵۸: نستعلیق‌گویا نسخهٔ اصل با اصلاحاتی درآن، انجام افتاده ، در۱۱۲۸ ازآن آقاطاهر بوده، ۱۷۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۹۶] .

هیئت = رساله در . . .

از تاج‌الدین منجم شیرازی .

3577 ـ تبریز ، ادبیات : ۵ مج : باتاریخ ۱۲۱۶ دردفتر ، شمارهٔ ۵ مجموعه از کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۲] .

هیئت

از مترجمان : دکتر تولوزون (تلوزان) استاد دارالفنون و محمدتقی کاشانی ، از زبان انکلیسی، متن‌کتاب بوسیلهٔ تولوزون به‌ناصرـ الدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) پیشکش می‌شود وشاه دستور ترجمهٔ آنرا باو وکاشانی میدهد، ترجمه به شاهزاده اعتضاد السلطنه پیشکش می شود ، سپس کار آنها به عبد الغفار نجم الدوله (بنگرید : آسمان : ۲۰۳) داده می‌شود تا آرایش کند ، و او چیزهایی بر آن می‌افزاید [عبدالله انوار]. آغاز: حمدله. صلاة. امابعد این رساله‌ایست بسیار مختصرومفیددرعلم هیئت جدید .

3578ـ تهران، ملی۲۰۸ف: نستعلیق شنبهٔ نوروز وفطر ۱۲۷۹، ۶۵گ ۱۵س [ف. ملی ۱ : ۲۰۵] .

هیئت = رساله در . . .

ازغیاث‌الدین جمشید فرزندمسعود فرزند محمودکاشانی (بنگرید : آلات رصد ۲۰۴) . مختصریست درعلم هیئت دریك مقدمه ودومقاله وگویاتحریری از«لباب‌اسکندری:۳۴۲»باشد.

3579 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۱ Add: ضمن مجموعه مؤرخ ۸۱۳. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۲].

3580ـ یزد ، جامع کبیر ۴۳۹/۵ : باتاریخ ۱۱۱ (۱۰۱۱ یا ۱۱۰۱) در دفتر ، دریك مقدمه ودو مقاله. آغاز: الحمدلله الذی فطر السماوات وزینها بالثوابت. . . اما بعد ، این مختصریست در علم هیئت [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰]. فیلم این‌نسخه دردانشگاه ش ۲۴۶۴ هست [فیلمها۱ : ۶۹۸] .

هیئت = رساله در . . .

از سلطان قاجار سیف‌الدوله سلطان‌محمد میرزا فرزند فتحعلی‌شاه، زاده در ۱۲۲۷. در یك‌مقدمه وچندفصل. پنجمین رساله ازمجموعه رسایل «ملوك‌الکلام» او است .

بنگرید: ذریعه ۹:۴۵۹ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۳۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۳۵۲ ـ مرآت البلدان ۳ : ۱۵۱ .

3581 ـ دانشگاه ۲۷۳۹/۵ : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین العابدین یزدی حائری، گویا ۱۲۸۲ (۳۳۹ ـ ۳۴۸) ضمن «کلام‌الملوك» او [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۰۸].

هیئت = فارسی هیئت

از علاء الدین علی فرزند محمد قوشچی (بنگرید : حساب: ۱۶۳). در یك مقدمه و دو مقاله ویك‌خاتمه: مقدمه درآنچه پیش ازشروع لازم‌است، در دوقسمت. مقالهٔ ۱ـ اجرام علوی شش باب ۲ـ هیئت‌زمین، یازده باب، که‌بارها بچاپ رسیده است ، آغاز : حمدله . حمد الشاکرین، والصلاة علی خیر خلقه محمد .

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۶۹ .

3582ـ مجلس ۳۱۲۱/۲ : نستعلیق سدهٔ ۹ (ص۲۱ ـ ۴۲)، آغاز: حمدله [ف . مجلس ۱۰ : ۶۸۹] وهمین نسخه را گلچین‌ـ المعانی ازآن‌خواجه نصیرالدین یادکرده است

3583ـ رضوی۱۷/۳ریاضی: نستعلیق محمدمؤمن، ۹۷۵، آغاز: حمدله. [ف.رضوی ۳ : ۳۰۴] .

3584ـ مجلس۲۱۴۳: تحریری متوسط پنجشنبهٔ ۱۰ صفر۹۹۷ ، آغاز حمدله ، [ف . مجلس ۶ : ۱۱۴] .

3585ـ دانشگاه ۳۲۱۹/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۱ ـ ۷۸) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۶] .

3586 ـ همدان مدرسهٔ غرب ۳/ ۱۳۶ : نوشتهٔ شرف الدین یوسف انصاری ، پنجشنبهٔ ۲ محرم ۱۰۰۶ [نسخه‌ها ۵:۳۵۹].

3587ـ رضوی۱۳۹ ریاضی: نستعلیق ۱۰۰۹، آغازبرابر نمونه، وقف‌نادرشاه۱۱۴۵ ۲۹ گ [ف. رضوی ۳ : ۳۴۳] .

3588ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف۴/۴۵۱: باتاریخ۱۰۱۰ ـ ۱۱۱۴ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

3589ـ قاهره، دارالکتب۶ مجامیع فارسی : تعلیق ۱۰۱۳ ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

3590ـ مجلس۲۱۴۲ : تحریری ۲۳ ذیقعدهٔ ۱۰۳۲، آغاز برابر نمونه ، ۸۵ ص . [ف. مجلس ۶ : ۱۱۴] .

3591 ـ مجلس ۲۳۵۴/۱ : نستعلیق محمد امین فرزند محمدقاسم فرزند زین‌الدین مشهدی، در ۱۰۵۳، آغاز برابر نمونه (ص ۱ـ ۱۰۲) [یاد داشتهای عبدالحسین حائری]. این نسخه باید همان باشد که در (نسخه‌ها ۵: ۱۸۳) از آن خواجه نصیر ومؤرخ ۱۲۵۳ آمده است.

3592ـ مجلس ۲۲۸۵/۳ : دو صفحهٔ نو نویس آن بخامهٔ ضیاءالدین محمدفرزندمحمد سلیم، در ۱۰۶۳ است ولی نسخه کهنه‌تراست (ص ۷۲ ـ ۱۵۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۰۹].

3593ـ رضوی ۱۳۶ ریاضی: نستعلیق عین‌علی، ۱۰۶۸، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر، ۳۱ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۲].

3594ـ مجلس ۲۹۲۷/۱ : نستعلیق محمدمحسن تفرشی، سالهای ۱۰۷۰ ـ ۱۰۷۱ (ص ۲ـ۶۵) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۳۳۱].

3595 ـ مجلس ۲۹۷۶/۱ : نستعلیق ملا یوسف فرزند ملا حسن زاهدی گیلانی، ۱۰۹۶ (ص ۶ ـ ۱۳۳)، آغاز برابر نمونه، با یاد داشتی در مورد سکهٔ شاه سلیمان و سبب گرانی به‌همان تاریخ [ف. مجلس ۹ : ۴۲۴].

3596 ـ قاهره، دارالکتب ۲ ریاضهٔ فارسی طلعت: نستعلیق، ۱۰۹۸، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۰].

3597 ـ ری، عبد العظیم ۱۱۶ : نستعلیق، یکشنبهٔ ۲۷ع‌۲/ ۱۱۰۰ [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۳].

3598 ـ الهیات ۶۴۷/۳ د : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۳۲پ ـ ۶۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸].

3599ـ الهیات ۳۷۷ د: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۶۹ گ ۱۱ س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸].

3600 ـ مجلس ۲۱۴۱ : تحریری خوانا، سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، درفهرست از خواجه‌نصیر طوسی دانسته شده، ۷۵ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۳].

3601ـ مجلس ۵۸۰۳ فهرست نشده : نسخ سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام افتاده، مشکوك شاید دیگری باشد، ۶۳ گ.

3602 ـ دانشگاه ۲۰۸۶/۶ : نسخ، با تاریخ ۱۱۲۲ در دفتر (ص ۲۲۵ ـ ۲۸۳) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۳۲].

3603 ـ حقوق ۶۰/۱ د : نستعلیق، مالك آن حاجی‌محمد فرزندمحمدعلی، ذیحجهٔ ۱۱۲۳ در مدرسه قراچابیك اصفهان (۱ ر ـ ۵۴ د)، آغازاندکی افتاده [ف. حقوق: ۱۲۰]

3604 ـ الهیات ۵۱۶/۱ د : نستعلیق محمدکاظم فرزند محمدحسن، ۲ شعبان ۱۱۴۱ (۵پ ـ ۳۶ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۱۸].

3605ـ مجلس ۲۹۳۹/۱۰: نستعلیق ۱۱۵۰ (ص ۱۷۸ ـ ۱۸۴) بخشی از آنست [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷۰].

3606ـ ملك ۳۴۵۱/۴ : نستعلیق، با تاریخ ۱۱۵۶ در دفتر (۸۷پ-۱۲۵پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

3607ـ کپنهاك، سلطنتی : ش ۱ دفتر مؤرخ ۱۱۶۰ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳].

3608 ـ مجلس ۲۸۲۰/۳، تاریخ یادنشده، ضمیمهٔ مجموعهٔ مؤرخ ۱۱۸۹-۱۱۹۲ بخشی ازآنست (ص ۱۲۶ـ۱۶۲) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۶].

3609 ـ الهیات ۸۲/۲ ب: ازسدهٔ ۱۲ (۳۱پ ـ ۶۳ر) بایك تصویرهنری زیبا [ف. الهیات ۱ : ۸۳۸].

3610ـ ادبیات ۱۱۶د : نستعلیق سدهٔ ۱۲، انجام افتاده، ۶۷گ ۱۰س [ف. ادبیات ۱ : ۵۲۵] .

3611 ـ الهیات ۶۵۳/۲ د : نسخ و نستعلیق ابوطالب فرزند ملا محمد ابراهیم مازندرانی لاریجانی، ۱۴ذیحجهٔ۱۳۰۶ (۴پ ۳۶پ) [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸] .

3612 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف۵۰۸/۱ : نسخ ، با تاریخ ۱۲۰۸ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۵] .

3613ـ تبریز، ادبیات : . . نوشتهٔ ۱۲۱۶، شمارهٔ۱دفتر، از کتابهای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲].

3614 ـ الهیات ۱۹۰/۱ ج : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۱۵ذیقعدهٔ ۱۲۱۷ (۱پ-۳۴پ) [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸] .

3615 ـ تهران ، ادبیات ۲۰۷/۱ جوادی : نسخ ۱۲۱۸ [ف. ادبیات۳ : ۳۴].

3616 ـ ملك ۵۰۹۹/۵ : نستعلیق محمدصادق‌فرزندحاجی‌حسنعلی، شوال۱۲۲۱ (۸۹پ ـ ۱۳۲ر) [رؤیت] .

3617ـ الهیات ۶۰/۱د: نسخ حسین فرزند عبدالباقی مجو مردی (؟) ، ۷ رمضان ۱۲۲۳ (۲پ ـ ۲۲پ) [ف ، الهیات ۱ : ۲۳۸] .

3618ـ ملك۳۴۰۲/۱: نستعلیق‌محمد مهدی فرزند محمد ربیع سمنانی ، آدینهٔ ۱۵ شعبان ۱۲۲۸ (۱پ ـ ۲۸پ) [رؤیت] .

3619ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۱۰/۱ : شکسته نستعلیق ، شعبان ۱۲۳۳ [نسخه‌ها ۵ : ۷۵] .

3620 ـ دانشگاه ۵۰۳۴ : نستعلیق محمدحسین فرزند حاجی‌کاظم در۱۲۳۳، ۳۴گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۵۰۹۲] .

3621 ـ مجلس ۲۷۶۷/۱۴ : نسخ ۱۲۳۷ (ص ۳۱۸ ـ ۳۸۵) [ف. مجلس ۹ : ۱۸۴] .

3622ـ حقوق ۱۸۹/۲ ج : نستعلیق شکستهٔ ۱۲۵۳ (۱۸۳ر ـ ۱۸۶پ)، ازمقدمه آغازمیشود و برخی شکلهاسفیدمانده‌است [ف . حقوق : ۱۲۰] .

3623 ـ مجلس ۴۰۶۱/۷ فهرست نشده : نوشته ۱۲۶۳ (ص ۲۵۵ ـ ۳۲۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

3624ـ دانشگاه ۲۳۷۱/۱: نستعلیق محمد فرزند محمدصادق‌خوانساری، ۱۸شعبان ۱۲۶۶(ص۱ـ۹۸)[ف.دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۰].

3625 ـ دانشگاه ۴۹۸۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۶] .

3626ـ دانشگاه ۲۵۷۱/۲ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۳ ذیقعدهٔ ۱۳۰۳ (۳۱ پ ـ ۵۹ پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۷] .

3627ـ رضوی ۱۳۷ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۰۹، انجام افتاده ، ۲۸گ ۲۱س . [ف رضوی ۳: ۳۴۳]

3628ـ رضوی ۱۳۸ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۰۸ ، ۲۶گ ۲۰س

3629ـ رضوی ۱۴۰ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۰۹ ، ۳۲گ ۱۹ س [ف. رضوی۳ : ۳۴۳] .

3630ـ رضوی۱۴۱ ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف تاج ماه بیگم ۱۲۶۲ ، ۴۵گ ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۳۴۳] .

3631ـ دارالکتب ۴۳۴۸س : تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

3632ـ دانشگاه۹۵۹۵: نستعلیق خوش تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، زرین ؛ در فهرست نگارنده یادنشده. [ف . دانشگاه ۳].

هیئت = رساله در . . .

از علی‌بخش قاجار فرزند اسکندر فرزند عباس‌میرزاولیعهد، زاده در۱۲۵۴، که «میزان الملل‌درتحقیق مذاهب وادیان» رابسال۱۳۲۵ بانجام رسانده است .

بنگرید : مؤلفین مشار ۴ :۵۵۳ ـ پیش گفتار چاپ میزان الملل از محدث ارموی ـ تاریخ جغرافیایی تبریز : ۳۳۰ .

3633ـمجلس۱/۲۴۵۷ فهرست‌نشده: نوشتهٔ**۱۲۷۸**(ص۱ـ۴۶)،سپس«اسرارالوجود» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

هیئت = رساله در . . .

از ابوالخیر محمد فرزند محمد فارسی. (بنگرید: اسطرلاب مسطح : ۲۳۴) . **آغاز:** داعی‌فقیرغنی ابوالخیر محمدبن محمدالفارسی تحریرا‌ین‌رساله‌تقریربعضی‌ازمدعیات‌علم‌هیئت.

3634ـ قاهره، دارالکتب۴۴۶۷س بی‌تاریخ (گ ۹ ـ ۲۱ مجموعه) ۱۶س، آغاز برای نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

هیئت = رساله در . . .

ناشناخته .

3635ـ ملک۵۸۰۱ : نسخ‌کهن سدهٔ ۷ گویا ازنگارشهای سدهٔ ۴ـ۵ باشد، ودرآن از کسانی نامبرده شده که همگی پیش از سدهٔ ۵ بوده‌اند. آغازافتاده، ازباب۸ را دارد تاپایان باب ۲۳ و سپس مقالت دوم در هیئت زمین در هشت باب ، و اینك برخی ازبابها: ۸ـ دوایر فرضی ۱۰ حرکات ماه وافلاك آن ۱۱ـ هیئت افلاك زحل ومشتری ومریخ‌وزهره ۱۲ـ هیئت افلاك عطارد و حرکات آن ۱۳ ـ عرض این ستارگان وکیفیت‌آن۱۴ـ نطاقات وآنچه تعلق بدان‌داردازصعود وهبوط ۱۵ـرجوع واستقامت کواکب ۱۶ ـ تشریق و تغریب کواکب ۱۷ ـ اختلاف منظر قمر ۱۸ ـ چرا ماه نوبت اول باریك بوده وهرشبی بزرگترمیشود ونقصان‌آن ۱۹ ـ گرفتن آفتاب ۲۰ ـ گرفتن ماه ۲۱ ـ کواکب‌ثابته وصورتهای ایشان ۲۲ـ منازل‌قمر ۲۳ـ مقدار هرستاره‌یی از سیارات و ثوابت . مقالت دوم درهیئت زمین و دریاها واقالیم عالم درهشت باب [زؤیت] .

3636ـ موصل ، مدرسهٔ حجیات ۷/ ۱۱۶:مؤرخ **۹۵۶** [مخطوطات‌موصل: ۱۰۸].

3637ـ بغداد، خزائن‌اوقاف۴/۶۳۰۱ باتاریخ **۹۶۱** دردفتر [ف. اوقاف : ۳۳۱].

3638ـ مجلس ۵۷۰۳ فهرست نشده : نستعلیق‌سدهٔ**۱۱** ؛ عزیزالله‌کرد آوری، باشکلهای نجومی. مقالهٔ یکم بایستی درچهارباب ومقالهٔ دوم چهارده باب باشد. درپایان آمده: و این شعله ازغرایب مسایل ریاضی است که در آخر باب آوردیم وکتاب‌را بروی ختم کردیم . . . تمت ... غرهٔ صفر ۱۰۵۰ حسب‌الاشارهٔ محمد محسناجرپادقانی [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

3639ـ ملك۲/۳۴۰۲: نستعلیق‌محمد مهدی فرزند محمدربیع سمنانی، **۱۲۲۸** (۳۱ ب ـ ۷۰ر). گفتاریست دریك مقدمه ودومقاله مقدمه در اقسام اجسام بروجه اجمال . مقالهٔ یکم اجسام فلکی و هیئت افلاك در پنج باب : ۱ـ هیئت افلاك واشکال آن ۲ـ حرکات افلاك ۳ و ۴ ـ درآنچه حرکات و تصورات آن بدو مضبوط‌میشود ۵ـ آنچه‌عارض‌می‌شود مرکواکب را درحرکات ازسرعت و بطؤ. مقالهٔ دوم هیئت

زمین درسه باب : ۱ ـ معمورهٔ زمین و اشاره بطول و عرض ۲ـ مواضعی‌که عرض ندارد و یا دارد ۳ـ متفرقه . **آغاز:** این رساله‌ایست در بیان علم هیئت دریك مقدمه و دومقاله . مقدمه در بیان اقسام اجسام [رؤیت] .

3640ـ **تهران، ملی۳۴۶ف:** نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، گفتاریست درهیئت بروش‌نوین فرنگان سپس کمی جنرافیا وارباب انواع بر پایهٔ اندیشهٔ پارسیان و هندیان گویا پنجمین رساله‌ای‌باشدکه نگارنده برای فریدون‌میرزای قاجار نگاشته است . **آغاز :** سپاس یزدان را که ماه وهورآفرید و ظلمت و نور هویدا کرد آسمان و زمین ۲۵ گ ۱۵ س [ف . ملی ۱ : ۳۳۸] .

3641ـ **تهران، ملی۳۵۸ف:** شکسته نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۳**، شایدبرای ناصرالدین شاه ، گفتاریست در هیئت بر پایه دانش نوین فرنگی. **آغاز:** در اصطلاح این کواکب‌فن و اجرام فلکی عبارت است از آفتاب و متعلقات آنها وذوابهٔ اذناب، انجام افتاده، ۲۴س ۱۲ س [ف. ملی ۱ : ۳۴۷] .

3642ـ **تهران، ملی۴۰۸ف :** شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**،گفتاریست در خواص کواکب و سیر آنها و خطوط جغرافیایی و تا حدی از اصطلاحات هندسی وابعاد گفتگو می‌کند، شاید از نگاشته‌های سدهٔ ۱۳ باشد، ۳۰گ۲۱س [ف ملی ۱ : ۳۹۳] .

3643ـ **ملك۳۴۲۳:** نستعلیق سدهٔ**۱۳** گویا ازنگارندهٔ «کرهٔ زمین» که شناخته نیست (ش۳۴۲۲ملك)، بهرحال‌ازنگارشهای روزگار ناصرالدین شاه است. **آغاز :** به اذن و ارادهٔ خالق بیچون آفرینش جمیع اجرام و افلاك و عناصر واجسام [رؤیت] .

3644ـ **اصغر مهدوی ۲۸۲/۲۹ :** نسخ محمدطاهر فرزندولی محمدطبیب مشهدی باتاریخ **۱۳۰۹** در دفتر (ص ۲۳۳ ـ ۲۳۶) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷] .

45-3646ـ **مجلس۵۴و۲۰۶/۵:** نسخ ، تاریخ یاد نشده، دو گفتارست در هیئت بدنبال یکدیگر [ف. مجلس ۲ : ۱۱۵] .

هیئت ونجوم

ازاحمد فرزند محمود مشیرالوزارة، بنام مظفرالدین‌شاه بسال ۱۳۱۴ ، درهیئت . ستاره شناسی نوین است. **آغاز :** این عالم شمسی و هزاران هزار جهان‌که شمارآن خارج از حیز امکان .

3647ـ **تهران، ملی ۵۱۹ ف :** نسخ خوش **۱۳۱۴** در تهران برای مظفرالدین شاه زدین، ۸۶ گ ۱۲س [ف. ملی۲ : ۱۵] .

هیئت = ترجمهٔ رساله در . . .

از حاج مسعود فرزند عبدالرحیم انصاری وزیرخارجهٔ روزگار عباس‌میرزا باکمك ایلچی فرانسوی، بنام فتحعلی شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) وپسرش عباس‌میرزا. این رساله را از فرانسوی ترجمه کرده‌اند . **آغاز :** حمد و ستایش که پرتو ارادتش آفتاب‌وار از مشرق .

3648 ـ **سپهسالار ۶۱۶ :** نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۷۱گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۳۰] .

هیئت = رساله در . . .

از غیاث‌الدین منصور دشتکی (بنگرید : مفتاح‌المنجمین : ۳۵۴) .

3649ـ **مدینه، شیخ‌الاسلام‌عارف‌حکمة ۶۷ مج :** [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۱] .

هیئت = رساله در . . .

ازخواجه نصیرالدین طوسی [سعیدنفیسی و گلچین المعانی] ونباید چنین باشد .

3650ـ مجلس ۲۴۵۹/۲ فهرست نشده: از سدهٔ ۹ (ص۲۱-۴۲) همراه «معرفة التقویم» از خواجه [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵] .

3651ـ مجلس ۴۲۵۰/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۵۳** (ص۱ - ۹۷) سپس « معینیه» از خواجه [نسخه‌ها ۵:۱۸۳]. باید هیئت قوشچی باشد .

0000 ـ مجلس ۲۱۴۱ و ۲۱۴۲ و ۲۱۴۳ : سه نسخه از « هیئت قوشچی: ۲۷۰» است که درفهرست به‌نادرست از خواجه‌دانسته شده است [ف. مجلس ۶ : ۱۱۳، ۱۱۴].

هیئت الافلاك

مجموعه جدولهای ستاره شناسی است با دیباچه‌ای ازسکاکی .

3652ـ موزهٔ بریتانیا Or ۵۴۱۶: سدهٔ دوازدهم [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۵۵] .

هیئت افلاك و زمین

ازعلی دوست فرزند قرایوسف ، در هیئت افلاك وزمین ومعرفت ارقام تقویم، در(۲) ۲۲ باب ؟ و هریك در دوازده فصل ، که پیشکش درگاه خواجه شاه حسین غلام شاه‌ولایت ساخته است (دیباچه). **آغاز :** خجسته‌ترین رقمی‌که مهندسان دیوان قضا برکتابهٔ قصرنه ایوان .

3653ـ دانشگاه ۱۹۷۷/۱: نستعلیق ج۹۱۸/۲ (۳پ-۳۱ر) ۱۲س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۸۷] .

هیلاجات

ترجمه وگزیده از گفته‌های: بطلمیوس، احمد سجزی، ابومعشربلخی، زرادشت ویکجا گوید : فخرالدین منجم که از متأخران است گفته در سال ۱۱۲ در طالع شاه عباس صفوی دیده... وجای دیگرازمحمد شفیع(؟) ولد ملا مظفر جنابذی شارح بیست باب نقل می‌کند . در نسخهٔ ۳۲۴۰ ملك نام مترجم نیامده و نام مهداالیه سفید مانده است ولی از قرینهٔ شمارهٔ پسین وشمارهٔ ۱ دفتر محمدولی میرزای قاجار باید باشد . **آغاز:** حمدله. والصلاة و السلام علی‌خیر خلقه محمدوآله اجمعین. امابعد، این فوایدیست درباب قواطع برهیلاجات که حسب الامرقدر قدر نواب .

3654ـ ملك ۳۲۴۰/۹ : نسخ محمد رضا فرزند میرزا کوچك نجف‌آبادی اصفهانی **۱۲۶۵** (۱۸۸ر - ۱۹۶ر) [رؤیت] .

هیلاجات

گفتاریست‌درهیلاجات وکدخدا وعطیهٔ عمر در بیست وشش فصل .

3655ـ پاریس S. P. ۱۴۸۸/۴ : تاریخ یاد نشده. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۱۳۲۸ هست [فیلمها۱ : ۵۹۵] .

فهرست مؤلفین علوم ریاضی و ستاره شناسی

الف ـ یاء

آقاجمال خوانساری، محمد، فرزند حسین
اختیارات الایام : ۲۲۱
آقاخان محاسب الدوله
اصول علم جبر ومقابله : ۱۳۴
سیدابراهیم بهبهانی
انوار ناصری : ۲۴۰
محمد ابراهیم شربتدار
اربعین عقیلی، چهل سئوال (۱) ۱۶۰
محمد ابراهیم مدرس خادم حسینی
نوروز = رساله در. . . ۳۶۴
ابراهیم منجم
نکت ابومعشر ۳۶۴
ابواسحاق شیخزاده کوبنانی خادم
تضعیفیه : ۱۵۲
تألیفیه : ۱۴۳
شرح زیج ایلخانی : ۳۱۸
هیئت : ۳۶۸
ابوالبرکات خادم مشهدی فرزند اسماعیل
کشف الخلاصة ۱۸۹
ابوبکر الخلیل
اعمال ابی‌بکر : ۱۳۶
ابوبکرشاه فرزند محمود شاه
ترجمة اعمال الهندسیة : ۱۴۶

میرابوتراب فرزند احمد
وترثلث قوس : ۲۰۱
ابوالخیر محمدالتقی فارسی
آغاز وانجام : ۲۳۴
تقریرالتحریر : ۱۵۳
احکام‌الاحکام : ۲۰۷
اسطرلاب مسطح،آغاز و انجام: ۲۳۴
انتخاب حل‌التقویم : ۲۳۸
حساب القمر : ۲۸۶
حل التقویم : ۲۸۶
شرح هیئت قوشچی : ۳۲۱
طالع مسائل : ۳۲۶
طالع نامه : ۳۲۸
هیئت : ۳۷۳
ابوریحان بیرونی.
التفهیم لاوائل صناعة التنجیم : ۲۶۵
ابوسعید فرزند رضا
تحفة النجم : ۲۵۵
ابوعلی سینا
جرالاثقال : ۱۵۸
معیارالعقول : ۱۹۶
ابوطالب فندرسکی فرزند میرزا بیگ
توضیح المطالب : ۱۵۵

(۱) نسخه‌ای دیگر ازاین کتاب نزد دکترابوالقاسم قربانی هست که در سرآغاز نسخه نگارنده بدینگونه نام برده شده است ودر (نسخه‌ها ۵: ۷۳) نگارنده محمدعلی شربتدار یاد شده است.

ابوالفتح‌خان سرهنگ
هندسه : ۲۰۱
ابوالقاسم بلخی
شصت باب : ۳۲۳
ابوالقاسم فیوضات
ارشاد الحساب : ۱۳۳
ابوالقاسم کربلائی
جامع بهادری : ۱۵۵
ابوالقاسم یزدی فرزند احمد
ترجمهٔ اربع مقالات : ۱۴۶
ابوالقاسم یزدی فرزند حکیم
اختیارات : ۲۱۷
آقاابومحمد مشهدی
پرسش وپاسخ : ۲۴۹
ابومعشر بلخی ، جعفر فرزند محمد
احکام اتصالات کواکب : ۲۰۶
احکام طالع سال : ۲۱۱
احکام قرانات : ۲۱۱
احکام موالید : ۲۱۳
اختیارات : ۲۱۸
تحویل سالهای موالید : ۲۵۶
ترجمهٔ اسرار النجوم : ۲۵۷
ترجمهٔ المدخل الکبیر : ۲۶۱
روزنامه : ۲۹۴
ساعت نامه : ۳۰۶
فصول چهارگانه درتقویم : ۳۳۱
مختصر نامه : ۳۴۷
نجوم = رساله در... : ۳۵۹
نکت ابومعشر : ۳۶۴
شاه ابوالولیا
احکام طالع سال : ۲۱۱
احمد تلمستانی انصاری صائمی
اعظم‌الحساب : ۱۳۶
تیسیرالمطلوب فی‌اعمال الجیوب : ۱۵۵
زبدة الحساب : ۱۷۶
مرآت العالم : ۱۹۳
احمد خاتون‌آبادی فرزند مهدی
تقویم : ۲۶۶
نجوم = رساله در . . . ۳۵۹
احمد سجزی فرزند عبدالجلیل
جامع شاهی : ۱۵۶ ، ۲۸۱
احکام موالید وتحاویل سنی : ۲۱۴
اسعار : ۲۳۵
ترجمهٔ احکام تحویل سنی‌الموالید: ۲۵۶
مزاجات : ۳۵۰
احمد شیرازی فرزند حیدر
ارشاد : ۲۲۵
مختصر الارشاد : ۳۴۶
احمد فریدالدین
فوائدالافکار فی‌علم الفکار : ۱۸۷
احمد مشیرالوزارة فرزند محمود
هیئت ونجوم : ۳۷۴
احمد معمار لاهوری
رسالهٔ احمد معمار : ۱۷۵
احمد، نظام‌الدین فرزند عبدالله
فیض‌الوهاب‌فی‌شرح‌خلاصة‌الحساب: ۱۸۷
احمد نظام‌الدین گیلانی حکیم
عقد انامل : ۱۸۳
ادیب کاشانی، غیاث‌الدین
نوروزیه : ۳۶۵
محمد ارتضی‌خان
نقودالحساب : ۲۰۰
محمد اسحاق کشمیری
حسنیه : ۲۸۶
اسحاق گیلانی فرزندیوسف
تقویم : ۲۶۶

اسفهسالار
تحفةالامیر : ۱۴۵
اسکندر حسینی آملی، نجم‌الدین
تقویم : ۲۶۷
اسماعیل باخرزی فرزند لطف‌الله
اختیارات : ۲۱۸
حساب ضرب ومضروب : ۱۶۸
اسماعیل تهرانی
تقویم : ۲۶۷
محمد اسماعیل مشهدی فرزند محمدرضا
مصباح‌المنجمین : ۳۵۰
مفتاح المنجمین : ۳۵۳
اسماعیل خاتون‌آبادی فرزند محمد باقر
نوروزیه : ۳۶۵
اسماعیل مدرسی قاضی فرزند محمود
اختیارات : ۲۱۸
سید اشرف
مدخل منظوم (نسخهٔ 3372) : ۳۴۸
محمد افضل جنابدی فرزند مسعود
نجوم = رساله در ... ۳۶۰
محمد اکبر افشار فرزند نصرالله
ترجمهٔ اسرار النجوم : ۲۵۷
ترجمهٔ شصت باب : ۲۵۸
زایچهٔ شهریاری : ۲۹۸
مفاتیح المواليد : ۳۵۳
الغ بیك، محمد
زیج گورکانی : ۳۰۳
امند کیهان کاتبه کووالیاری
حساب نامه : ۱۶۹
امیر اصفهانی فرزند حسین
نوزده باب : ۳۶۴
محمد امین علوی فرزند سعید
ایجاز الحساب : ۱۴۱
محمد امین نجفی حجازی قمی
اسطرلاب : ۲۲۹
موضح‌الخلاصة : ۱۹۸
اندر من حصاری
دستور الحساب : ۱۷۲
اوحدی بلیانی، عبدالله فرزند محمد
اختیارات شاهی : ۲۲۲
ایرانشاه نیشابوری فرزند علی
احکام قرانات : ۲۱۲
محمد باباکلان مفتی
خلاصة الحساب : ۱۷۰
محمد باقر بدیع‌الزمان حسینی
زیج اصفهان : ۲۹۹
محمد باقر تبریزی حسینی
اوزان ومقادیر : ۱۳۹
محمد باقرحسینی
مآثرالنجوم : ۳۴۶
محمدباقر خاتون آبادی حسینی
ترجمهٔ عیون‌الحساب : ۱۴۹
آب نیسان وقمر درعقرب : ۲۰۳
نوروزنامه : ۳۶۵
محمد باقر سبزواری فرزند مؤمن
اختیارات : ۲۱۸
میرزا باقرملاباشی مازندرانی
زیج فارسی : ۳۰۳
محمد باقر مجلسی
صاعیه، اوزان : ۱۸۳
کر : ۱۸۸
اثبات حرکت شمس : ۲۰۶
اختیارات : ۲۱۸
حساب اهله : ۲۸۶
محمدباقر نجم ثانی
هیئت : ۳۶۹

محمد باقر همدانی شیخی قمی
زمین و آفتاب : ۲۹۹
محمد باقر یزدی فرزند زین العابدین
فتوحات غیبیه : ۱۸۵
تطبیق سالهای یزدگردی : ۲۶۴
جدول مستخرج اززیج گورکانی: ۲۸۳
مطلع الانوار : ۳۵۰
نجوم = رساله در . . . : ۳۶۰
بدر طبری
ارتفاع : ۱۳۲
شرح سی‌فصل : ۳۱۹
بلیناس
خطب سبعه : ۲۹۰
بهاء الدوله
نجم‌السعاده : ۳۵۹
شیخ بهائی
اوزان شرعی : ۱۳۹
تحفه : ۱۴۴
حساب : ۱۶۱
تحفهٔ حاتمیه ، هفتاد باب : ۲۵۰
صفیحه ، صحیفه : ۳۲۶
بهلو، موسیو . . .
اسباب مهندسی : ۱۳۳
بیم راج
معدن الحساب : ۱۹۶
تاج‌الدین منجم شیرازی
هیئت : ۳۶۹
تاج‌الدین نخجوانی فرزند اکرم‌الدین
احکام النجوم : ۲۱۴
تاج سعیدی اسفراینی، محمد
هیئت : ۳۶۹
محمد تقی رازی فرزند محمد رضا
نوروزیه : ۳۶۶
محمدتقی کاشانی
هیئت : ۳۶۹
محمد تقی کاشانی فرزندحسین
نجم‌الهدایه : ۳۵۹
محمدتقی مجلسی فرزند مقصود علی
قبله : ۳۳۲
تنکلوشاه
ترجمهٔ صورالدرج : ۲۵۸
تولوزون، دکتر . . .
هیئت : ۳۶۹
ثاقب کاکوری قاضی القضاة
جبرومقابله : ۱۵۷
تاریخ سالشماری : ۲۵۰
جاماسب
جاماسب‌نامه : ۲۷۹
جعفر اسطرلابی
اسطرلاب برزو : ۲۳۳
اسطرلاب کروی ، ارتفاع آفتاب: ۲۳۴
اسطرلاب کشفی : ۲۳۴
محمد جعفرخادم حسینی فرزند داود
مرآة القواعد : ۳۴۹
جعفرخان مشیرالدوله
حساب : ۱۶۱
محمد جعفر طرب نایینی
قواعدالسیاقه : ۱۸۷
جمال حکیم
ثمره : ۲۷۸
جمشید کاشانی، غیاث‌الدین
تشریح دوپرکار : ۱۵۲
آلات رصد : ۲۰۴
اسطرلاب : ۲۲۹
زیج الخاقانی : ۳۰۱
زیج گورکانی : ۳۰۳

لباب اسکندری : ۳۴۲
هیئت = رساله در ... ۳۷۰
جواد جهانبخش
قبلة البلدان : ۳۳۶
حبیب‌الله تویسرکانی
شرح هیئت قوشچی : ۳۲۱
حبیب الله طبیب فرزند محمد
شرح مدخل منظوم : ۳۲۰
حبیب‌الله فرزند علی‌مدد
توضیح‌البیان فی‌تسهیل الاوزان : ۵۴
حبیش تفلیسی
اصول ملاحم : ۲۳۸
ملحمهٔ دانیال : ۳۵۵
حسام لاهیجانی خطایی
موضح‌الرسوم : ۳۵۸
حسن تونی
حساب : ۱۶۱
حسن تونی حافظ فرزند شجاع
دلیل المنجمین : ۲۹۲
حسن حکاک مروزی
مرشد المحاسبین : ۱۹۳
میرزا حسنخان اعتماد السلطنه
اوزان ومقادیر : ۱۴۰
حسن خیوقی فرزندحرث
حساب : ۱۶۱
حسن سراج الدین
دستور الحساب : ۱۷۲
حسن شهشهانی سمنانی
توضیح زیج ایلخانی : ۲۷۷
حسن فرزند علی
المرشد : ۱۹۳
حسن فصیحی مکی فرزند محمد
جدولهای نجومی : ۲۸۳
محمد حسن قاری فرزند محمد حسین
تحفهٔ مختاریه : ۱۴۶
حسن قاینی فرزند سعد
ترجمهٔ صورالکواکب : ۲۵۹
حسن قدس شریفی فهیم‌السلطان
حساب : ۱۶۲
حسن ماتان فرزند زین‌العابدین
تحفة الملوك : ۲۵۴
حسن محمد سرکهچی فرشوری
لطایف‌الفیوض : ۱۹۱
حسن مروزی بخاری فرزند علی
گیهان شناخت : ۳۴۱
حسن مروزی = حسن حکاك
محمد حسن منجم فرزند محمد حسین
زایچه : ۲۹۷
حسن نیشابوری = نظام الدین اعرج
حسین ابیوردی
انگشت شماری : ۱۳۷
محمد حسین بدیع الزمان گونابادی
احکام النجوم : ۲۱۵
زایچه : ۲۹۶
زایچه : ۲۹۷
حسین بیهقی سبزواری فرزندعلی
آینهٔ اسکندری : ۲۰۴
لوایح القمر، اختیارات نجوم : ۳۴۴
محمد حسین تبریزی فرزند عبدالکریم
تقویم : ۲۶۷
محمد حسین تبریزی صبوری صراف
تقویم : ۲۶۷
محمد حسین خاتون‌آبادی فرزند صالح
الواح سماویه : ۲۳۹
نوروزنامه : ۳۶۶
حسین خفری فرزند محمد

الجعفریه فی‌المسائل الحسابیه : ۱۵۹
حسین خلخالی حسینی
قبله : ۳۳۳
حسین زیدی حسینی فرزند محمد
دستورالمنجمین : ۲۹۱
حسین سمرقندی فرزند حسن
المسائل العددیه : ۱۹۳
حسین شاهرودی شریفی فرزند ابراهیم
تحفهٔ قطبشاهی : ۱۴۶
حسین شریف فرزند ابراهیم
خلاصة الحساب : ۱۷۰
محمد حسین شهرستانی فرزند محمد
اللباب فی‌الاسطرلاب : ۳۴۲
حسین عشاقی فرزند عزالدین
حساب : ۱۶۲
محمد حسین فروغی، ذکاء الملک
غرایب زمین وآسمان : ۳۳۰
حسین مشهدی فرزند علی
خلاصهٔ منصوری : ۱۷۱
حسین منشی
احوال الراصدین : ۲۱۷
حسین هرمزی حاسب
زیج شبکه . ۳۰۲
محمد حسین هروی فرزند قاسم
احکام نجوم : ۲۱۵
سی فصل، دلایل هروی : ۳۰۹
محمد حسین یزدی فرزند باقر
میزان الصنایع : ۳۵۹
حمید بخاری
اسطرلاب منظوم : ۲۳۵
حمید وصالی
وصالیه : ۲۰۱
حیدر فرزند محمد منجم
زبدةالباب فی علم الاسطرلاب : ۲۹۸
هدایة النجوم : ۳۶۸
حیدرقلی بیات نیشابوری
اشکال بیضی : ۱۳۴
رسم مجسمات : ۱۷۶
مخروط و استوانه : ۱۹۲
قبله‌نما : ۳۳۶
خانلو حلال خور
بحراللالی : ۲۴۱
خاوری
حساب منظوم : ۱۶۹
خسروشاه قطب الدین
خلاصة الحساب : ۱۷۰
مساحت : ۱۹۴
خسرو عابد ابرقوهی
مختصرنامه : ۳۴۷
خلیل فرزند ابراهیم، خیرالدین
الحساب : ۱۶۲
مشکل‌گشا : ۱۹۵
مفتاح کنوزا ارباب‌قلم : ۱۹۷
خواجکی رضوی
مفتاح المنجمین : ۱۹۷
خیرالله خان مهندس
تقریرالتحریر: ۱۵۳
داود اصفهانی خراسانی
ترجمهٔ مسائل قصرانی : ۲۶۱
دوست محمد منجم خراسانی
تسهیل الزیج : ۲۶۳
رجبعلی بیك فرزند فاضل بیگ
بدیع الحساب : ۱۴۲
محمدرضا کاشانی فرزند صفی
اسطرلاب: ۲۲۹
محمدرضا مشهدی حسینی
مصباح المنجمین : ۳۵۰

محمدرضا هندی
زایچه : ۲۹۶
محمدرضا یزدی فرزند هاشم
اوزان ومقادیر : ۱۳۹
اوقات شب وروز : ۲۴۱
پرکار : ۱۴۳
آقارضی قزوینی، محمد
عیاریه : ۱۸۴
میزان المقادیر : ۲۰۰
قبلهٔ آفاق : ۳۳۵
مولودیه : ۳۵۸
نوروزیه : ۳۶۶
وقتیه : ۳۶۸
نجوم = رساله در . . . ۳۶۰
میرزا محمد رضی تبریزی مستوفی
ربیع المنجمین : ۲۹۳
محمد رفیع
رفیعیه : ۱۷۶
رکن‌الدین آملی حسینی فرزند اشرف
پنجاه باب سلطانی : ۲۴۹
زیج جامع سعیدی : ۳۰۰
روشن‌علی جاونپوری نظمی
ترجمهٔ خلاصة الحساب : ۱۴۸
زکریای مازندرانی موسوی
معالم النجوم : ۳۵۱
میرزکی مازندرانی
شرح ده‌صفحه نقشهٔ فرنگی : ۳۱۷
محمد زمان اسطرلابی مشهدی
تشریح الاعمال : ۱۵۲
فخریه درقبله : ۳۳۱
محمدزمان فیاض انبالجی دهلوی
ارتفاع الجبال : ۱۳۳
غایة جهد الحساب : ۱۸۵

زین‌الدین علی
تحفهٔ شاهی : ۱۴۵
زین‌الدین محمد همدانی
انیس‌الطلاب فی‌معرفة الاسطرلاب: ۲۴۰
سعد عنایت‌الله
سهام : ۳۰۸
سکاکی
هیئت افلاك : ۳۷۵
سلطان قاجار، محمد
حساب : ۱۶۲
هیئت : ۳۷۰
سلیمان فراهانی
قواعد دفترداری : ۱۸۷
سید منجم، محمد حسینی
جیب ترتیب : ۱۵۹
لطائف الکلام فی‌احکام الاعوام : ۳۴۲
راجه سینگه سوایی
زیج محمد شاهی : ۳۰۱
شرف برشبوری
مفاتیح‌النجوم و مصابیح‌العلوم : ۳۵۳
شرف‌الدین محمد آملی
اسطرلاب: ۳۳۰
شهمردان رازی فرزند ابوالخیر
روضة المنجمین : ۲۹۴
صادق اصفهانی
انوار معتمدیه : ۱۳۹
محمد صادق ترشیزی فرزند عبدالعلی
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
محمد صادق خاتون‌آبادی
مختصرنامچه در تاریخ فردوسیه : ۳۴۷
صادق خوانساری فرزند علینقی
بدیعیه : ۲۴۲
محمد صادق فرزند معزالدین
اختیارات الایام والساعات : ۲۲۲

محمد صالح‌الدین جهاندارشاهی
کفایة الجبر : ۱۸۹
محمد صالح خاتون‌آبادی
تقویم شرعی : ۲۷۳
تقویم المؤمنین : ۲۷۴
هلالیه : ۳۶۸
محمد صالح یزدی فرزند حبیب‌الله
زبدة الحساب : ۱۷۷
صاین‌الدین ترکه ، علی
شق‌القمر و ساعت : ۳۲۳
صدیق نهروانی
نجوم = رساله در . . . ۳۶۰
محمد طالب اصفهانی فرزند حیدر
ترجمهٔ مسائل حسابیه اثنی‌عشریه: ۱۵۱
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
طاهر حسینی
تشریح فی‌علم التسطیح : ۱۵۲
محمد طاهر وحید قزوینی
حساب : ۱۶۲
عامر فرزند عبدالعزیز
مساحت : ۱۹۴
عبدالباقی لعلی‌زاده
طالع‌الولاده : ۳۲۸
عبدالجبار خجندی
مدخل منظوم : ۳۴۷
عبدالجلیل سجزی
احکام تحویل سال : ۲۰۹
عبدالحمید نجم‌التولیهٔ منجم
اختیارات : ۲۲۰
عبدالحی زاهدی فرزند عزالدین
تقویم : ۲۶۷
حل المسائل : ۲۸۷
حل وعقد : ۲۸۹

عبدالرحمان صوفی رازی
اسطرلاب: ۲۲۹
ترجمهٔ صورالکواکب : ۲۵۹
عبدالرحمان کیای مازندرانی‌فرزند محمد
فلکیه : ۱۸۶
عبدالرحیم کرباسی فرزند محمد رضا
کشف‌الحجاب : ۱۸۸
عبدالصمد
سی فصل : ۳۰۹
عبدالعزیز نیمدهی
لب‌اللباب : ۱۹۱
عبدالعظیم منجم ، روح
احکام نجوم : ۲۱۵
عبدالعلی بیرجندی ، نظام‌الدین
ابعاد اجرام، مساحت سطوح : ۲۰۵
تشریح درپرکار : ۱۵۲
اسطرلاب: ۲۲۹
بیست باب در تقویم : ۲۴۷
تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۲
شرح بیست باب در اسطرلاب : ۳۱۲
شرح زیج الغ بیگ: ۳۱۷
عبدالغفار منجم باشی
آسمان : ۱۰۳
اصول هندسه : ۱۳۵
کافی : ۱۸۸
تطبیقیه : ۲۶۴
تلگراف : ۱۵۳
رد یکی از منجمین : ۲۹۳
سیارات و اقمار آنها : ۳۰۸
شهاب وکرات آتشی : ۳۲۵
عبدالقادر رویانی لاهیجانی
تحفهٔ نظامیه : ۲۵۵
تقویم : ۲۶۸

ربع : ۱۷۳
زیج ملخص میرزایی : ۳۰۵
شرح لغز : ۱۸۱
عبدالکریم منجم
تسهیل التقاویم : ۲۶۳
عبدالله
نجوم = رساله در . . . ۳۶۰
عبدالله خراسانی
اعداد وفق : ۱۳۵
عبدالله جزایری فرزند نورالدین
طلسم سلطانی : ۳۲۸
عبدالله صدیقی سهروردی فرزند عیسی
بسط الحساب : ۱۴۲
عبدالله قزوینی فرزند شاه منصور
ترجمهٔ خلاصة الحساب : ۱۴۸
عبدالله کیای مازندرانی فرزند علی
سعادت نامه : ۱۷۷
عبدالله گرجی
سعادتنامه (تنها نسخهٔ 2894) : ۳۰۷
عبدالمطلب دامغانی حسینی
تقویم سال : ۲۷۳
عبدالواحد جوزجانی
هندسه : ۲۰۱
عبدالوهاب منجم باشی
استخراج حرکات سیارات : ۲۲۷
عبدالوهاب منجم قوچانی
مفتاح‌العمل فی‌الاستخراج : ۳۵۳
عبدالوهاب اصفهانی شهشهانی
بحرالجواهر فی‌علم الدفاتر : ۱۴۱
هندسه : ۲۰۲
عزیز
اعداد : ۱۳۵
عزیزی
مساحت : ۱۹۳

عطاءالله
خزانة الاعداد : ۱۶۹
عطاءالله رشدی لاهوری معمار
ترجمهٔ ویجه کنتیه : ۱۵۱
خلاصهٔ راز : ۱۷۰
عطاءالله قادری
ربع مجیب : ۱۷۴
علاء منجم، علیشاه فرزند محمد بخاری
احکام الاعوام : ۲۰۷
احکام نجوم : ۲۱۵
اشجار واثمار، ثمره و شجره : ۲۳۶
علاء کرمانی فرزند محمد (محمود)
شرح بیست باب : ۳۱۶
علی ابن المهندس فرزند احمد
اسطرلاب مسرطن : ۲۳۴
محمدعلی اصفهانی بهبهانی
مساحت البلاد : ۱۹۵
محمدعلی اصفهانی بیرجندی قاینی
جیب و ظل : ۱۶۰
علی اصفهانی حسینی، غیاث‌الدین
فواید نجومی: ۳۳۲
علی امیران اصفهانی ، غیاث الدین
درة‌المساحة : ۱۷۱
خلاصة التنجیم : ۲۹۱
علی بخش قاجار فرزند اسکندر
هیئت : ۳۷۳
علی بیهقی فرزند زید
جوامع احکام النجوم : ۲۸۴
علی تفرشی فرزند ملامراد
مطالع و مغارب : ۱۹۶
علی تونی فرزند نجم‌الدین
منتخب برهان الکفایة : ۳۵۶
علی حزین لاهیجی
جرالاثقال : ۱۵۸

علی خفری رومی
قبله : ۳۳۳
علی دوست فرزند قرایوسف
هیئت افلاك : ۳۷۵
محمدعلی رجاء زفره‌ای
عمان الحساب : ۱۸۴
متفرقة النجوم : ۳۴۶
محمدعلی زنجانی بابی
ریحانةالصدور : ۲۹۵
علی زین‌الدین
تحفهٔ شاهی : ۱۴۵
علی شریف بکری فرزند محمد
برهان الکفایة : ۲۴۲
میرزا علی شهرستانی فرزند محمد حسین
کشف‌الحجاب : ۱۸۹
محمدعلی فرزند محمد قاسم
مرآت سلیمانی : ۱۹۲
علی فرزند یوسف
لب الحساب : ۱۹۱
ملاعلی قوشچی
حساب، میزان الحساب، زبدةالحساب : ۱۶۳، ۱۹۹
ترجمهٔ رسالهٔ فتحیه : ۲۶۰
زیج گورکانی : ۳۰۳
شرح زیج سلطانی : ۳۱۸
هیئت : ۳۷۰
هندسه : ۲۰۲
محمدعلی مشیرخان (میرخان)
منهاج الاستخراج : ۳۵۶
علی معمایی یزدی، شرف‌الدین
انگشت‌شماری : ۱۳۷
شامل : ۱۷۹
کنه‌المراد فی‌وفق الاعداد : ۱۹۰
منتخب کنه‌المراد : ۱۹۸
علی‌منجم فرزند اسماعیل
مرآة الاسرار : ۳۴۹
علی موسوی فرزند محمد باقر
مشکاة الصواب فی‌شرح خلاصة الحساب : ۱۹۵
محمدعلی نظام‌الشریعهٔ کرمانی
تشریح الحساب : ۱۵۲
علی‌اکبر بجنوردی منجم‌باشی
استخراج طالع شمس : ۲۲۷
کسوف = رساله در... ۳۳۸
علی‌اکبر شیرازی حسینی فرزند میرزا آقا
اوضاع قمر : ۲۴۰
علی‌اکبر نواب شیرازی فرزند علی
بدیع‌الخیال‌فی‌اثبات‌ماعدمن‌المحال: ۲۴۱
رسالهٔ سهله درشرح قبله: ۳۰۸
شرح سی‌فصل : ۳۲۰
علی‌بخش قاجار فرزند اسکندر
ترجمهٔ نقشهٔ بزرگ : ۲۶۲
میرزاعلیخان ناظم‌العلوم محاسب
اصول جبر و مقابله : ۱۳۴
علیرضا تبیان الملك تبریزی
المقالات التبیانیه : ۱۹۸
علیشاه = علاء منجم
علیقلی کاشانی فرزند محمد باقر
تعدد عوالم : ۲۶۴
علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه
رصدخانهٔ مراغه : ۲۹۳
عرض بلدان : ۳۲۹
محمدعلیم خواجه
گاه‌شماری : ۳۴۱
ملاعلیمحمد اصفهانی
تقسیم کره بەسطوح : ۲۶۶

علیمحمدخان مترجم همایون
اصول جبر و مقابله : ۱۳۴
علیمحمد نیشابوری فرزند محمد صالح
ترجمهٔ المدخل الکبیر : ۲۶۱
عماد بخاری فرزند جمال
تعدیل معدل قمر : ۲۶۴
عمادالدین محمد
نوروزنامه : ۳۶۶
عمرخیام، ابوالفتح
نوروزنامه : ۳۶۴
عمر عبدالعزیز
دستور حساب جلالی : ۱۷۲
عنایت‌الله مشهدی فرزند محمد زمان
تحفهٔ سلیمانی : ۲۵۳
غلامحسین کربلائی
جامع بهادری : ۱۵۵
غیاث‌الدین
فوایدالنجوم : ۳۳۲
غیاث‌الدین = ادیب کاشانی
شاه فتح‌الله
نجوم = رساله در ... ۳۶۰
فخرالدین رازی، محمد
اختیارات علائیه : ۲۲۲
فرج‌الله کاشانی حسینی
صدر الحساب : ۱۸۳
فروغ اصفهانی، محمد مهدی
فروغستان : ۱۸۵
فرهاد گرجی
سعادتنامه (تنها نسخهٔ 2894) ۳۰۷
فرهاد میرزا
ترجمهٔ تحریر اصول اقلیدس : ۱۴۷
کنزالحساب : ۱۸۹
فرهنگ وصال شیرازی.

ترجمهٔ البارع فی احکام النجوم : ۲۵۷
فرید نجومی دهلوی
سراج الاستخراج : ۳۰۷
فصیح بسطامی نظامی فرزند عبدالکریم
مطلع الانوار : ۳۵۰
فصیح الدین محمد
حاشیه براشکال التأسیس : ۱۶۰
فصیح فرزند اثیر
اصول نجوم واحکام آن : ۲۳۸
فیض کاشانی، محسن
ترجمهٔ حدیث معلی‌بن خنیس : ۲۵۸
تقویم المحسنین : ۲۷۴
معیارالساعات : ۳۵۱
من لایحضره التقویم : ۳۵۷
محمد فیض‌الدین خان هندی
قاعدهٔ کلیه : ۱۸۷
فیضی هندی فرزند مبارك
ترجمهٔ لیلاوتی : ۱۵۰
قاسم
حدایق‌الدقایق : ۱۶۱
قاسم اسیری اصفهانی
حساب : ۱۶۴
قاسم حسنی فرزند محمد
دلیل المنجمین : ۲۹۲
قوت وضعف کواکب : ۳۳۷
قاسمعلی قاینی
ترجمه وشرح جبر ومقابله : ۱۴۸
اسطرلاب : ۲۳۰
قبله : ۳۳۳
مطلع هیلاج : ۳۵۱
قاسم فرزند محمد
نجوم : ۳۶۰
میرزا قاضی اردکانی یزدی
تحفهٔ محمدیه : ۲۵۳

قاضی‌زادهٔ رومی = محمود . . .
قاضی‌زادهٔ رومی = موسی . . .
قاضی والشتانی = محمود هروی
قطب الدین
شرح اوزانیه : ۱۷۹
قطب‌الدین شیرازی ، محمود
اصول موضوعهٔ اقلیدس : ۱۳۴
ترجمهٔ تحریر اقلیدس : ۱۴۷
اختیارات مظفری : ۲۲۴
زیج سلطانی : ۳۰۲
کیفیت اعمالی‌که درنوروزبعمل‌آید: ۳۴۱
قطب الدین قاینی
بیست باب در تقویم : ۲۴۷
قوام‌الدین شیرازی ، قاضی
غالب ومغلوب : ۳۳۰
کاظم اصفهانی فرزندمحمد
منتخبات الاحکام : ۳۵۶
محمد کاظم کاشانی
قوانین السیاقه : ۱۸۸
محمدکاظم هزارجریبی فرزندشفیع
افلاکیه : ۲۳۹
کانهجی کایسته عظیم‌آبادی
خزانة العلم : ۱۶۹
کرمعلی
نجوم= رساله در : ۳۶۱
کریم بخش
انتخاب عمده : ۱۳۷
کریمخان قاجار
حلقهٔ کریمی : ۲۸۷
خلاصة التقویم : ۲۹۰
کمال شوشتری صوفی
غایة المراد فی‌وفق الاعداد : ۱۸۵
کوشیار گیلی فرزند لبان
احکام سهمیات : ۲۱۰
ترجمهٔ مجمل الاصول : ۲۶۰
کیخسرو فرزند علاءالدین حسن
طالع مولود : ۳۲۷
گهاسه رام دهلوی
مجمع الحساب : ۱۹۲
لطف‌الله حسینی
حساب : ۱۶۵
لطف‌الله مهندس لاهوری
ترجمهٔ صورالکواکب : ۲۵۹
خواص عدد : ۱۷۱
منتخب : ۱۹۸
ماطاوس ملکیاس
تقویم : ۲۶۸
خواجه محمد ماه
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
مرآت الحساب : ۱۹۲
مبارکشاه غوری بخاری :
مدخل منظوم : ۳۴۷
محمد همدانی=زین‌الدین
انیس‌الطلاب فی‌معرفة الاسطرلاب ۲۴۰
محمد اختیار فرزند محمد
احکام اتصالات کواکب : ۲۰۶
محمد اسفراینی عراقی تاج سعیدی
هیئت = رساله در ... ۳۶۹
محمد اشکوری لاهیجی شریف
لطایف الحساب : ۱۹۱
محمد بخارائی حلوائی فرزندابوبکر
هیئت = رساله در ... ۳۶۹
میرزا محمد بیك
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
میرزا محمد تنکابنی فرزند سلیمان
اعداد اوفاق: ۱۳۵

محمد حسینی = سید منجم
محمد خطاط فرزند علی
برهان‌الحساب : ۱۴۲
محمد فرزند منصور دشتکی
قوس قزح ، خرمن ماه : ۳۳۷
محمد دماوندی فرزند محمد صالح
نو تقویم شرعی : ۳۶۴
محمد (محمود) سراج
تقویم : ۲۶۹
محمد سکاکی فرزند سراج الدین
تسخیرات کواکب : ۲۶۲
محمد سنجر کمالی فرزند ابوعبدالله
زیج اشرفی : ۲۹۹
محمد شاه آبادی علوی
جرالاثقال : ۱۵۸
ملامحمد شوشتری فرزند حسن
قبله : ۳۳۳
محمد شولستانی حسینی
قبله : ۳۳۳
محمد شیرخان
شرح زیج محمد شاهی : ۳۱۹
میرزا محمد شیروانی اصفهانی
هندسه = رساله در... : ۲۰۲
محمد طبری حاسب فرزند ایوب
مفتاح المعاملات : ۱۹۷
المونس فی‌نزهة المجالس : ۱۹۹
استخراج : ۲۲۶
زیج مفرد : ۳۰۵
شش فصل : ۳۲۳
شمارنامه : ۳۲۴
العمل فی‌معرفة الاسطرلاب : ۳۳۰
المواليد : ۳۵۸
محمد طبری فرزند رضا الکاظم
جوامع العلم: ۱۵۹
فصول طبری : ۳۳۲
محمد طبسی
مساحت : ۱۹۴
محمد طبیب فرزند همام
معرفة لیل ونهار : ۳۵۸
محمد عاشقی کرمانی ، غیاث‌الدین
حساب : ۱۶۴
سیاق : ۱۷۸
محمد غزالی فرزند علی
اختیارات و مداخل احکام : ۲۲۵
محمد غزنوی
مونس‌الفضلا : ۱۹۸
محمد غزنوی داجی فرزند عبدالکریم
تحفة الصدر : ۱۴۵
محمد غزنوی فرزند مسعود
جهان دانش : ۲۸۴
کفایة التعلیم فی‌صناعة التنجیم : ۳۳۹
محمد فخرالدین‌خان شمس‌الامراء
اعمال قطعه : ۱۳۶
شمس‌الهندسه : ۱۸۲
محمد فرزند زبردست خان
تحریر الصدد : ۱۴۴
محمد فرزند سیرین
اختیارات : ۲۲۰
محمد قاری مظهر الدین
انیس‌المنجمین : ۲۴۰
التفهیم در معرفت تقویم: ۲۶۶
زیج صغیر مظهری : ۳۰۳
کسوف و خسوف : ۳۲۸
کشف‌المعانی : ۳۳۹
محمد قزوینی فرزند ملاآقا
غرایب زمین وآسمان : ۳۳۰

محمد قمی فرزند حسن
استخراج طالع مولود : ۲۲۸
محمد کاشانی فرزند محمد زمان
قبلهٔ اثنی عشریه : ۳۳۵
محمد کاشانی فرزند عبدالرزاق
زایچه : ۲۹۵
ملامحمد کاشغری
شرح معرفت تقویم ۳۱۴
محمدکیا گرگانی
زحل وکرهٔ ثوابت : ۲۹۹
مفتاح بیست باب: ۳۵۳
محمد ناصرالدین حیدرآبادی
بساط غریب : ۱۴۲
محمد وابکنوی بخاری
زیج محقق سلطانی : ۳۰۴
محمد همدانی = زین‌الدین
محمد یزدی اردکانی، کاشف‌الدین
ربع مجیب : ۱۷۴
تحفهٔ عباسی : ۲۵۳
محمد یزدی ، جلال‌الدین
تحفةالمنجمین : ۲۵۴
محمود ابرقوهی طیان
حساب ضرب وقسمت : ۱۶۸
محمودبن السودی (حمید)
لباب الحساب : ۱۹۰ ، ۱۹۰
محمود ایرانشاهی فرزند بدرالدین
شهابیه : ۱۸۲
محمود بخاری حسینی
شرف العلوم : ۳۱۲
محمود فرزند محمد = قاضی‌زادهٔ رومی
محمودفرزندمسعودشیرازی = قطب‌الدین
محمود قاضی‌زادهٔ رومی
ربع مجیب، ربع دستور ۱۷۴

تصحیح جدول : ۱۶۳
میرزا محمودخان منجم قمی
الاکرالمحمودیه : ۱۳۷
تقویم ناصری : ۲۷۴
محمود مازندرانی، مفتاح‌الملك
مفتاح الرموز : ۱۹۶
محمود معین
اعداد : ۱۳۵
محمود والشتانی هروی فرزند محمد
حساب : ۱۶۵
فوائدالجمال : ۱۸۶
غیاثیه : ۳۳۱
محیی‌الدین اناری
جامع القرانات : ۲۸۱
مدنی مال فرزند هرمه‌نراین
بدایع فنون : ۱۴۲
مسعود انصاری فرزند عبدالرحیم
هیئت : ۳۷۴
مسعودخاصه کرمانی فرزند کمال الدین
نجوم علمی و عملی : ۳۶۳
مسلم شیرازی فرزند محمود
نجوم : ۳۶۱
مسیب سبزواری
شرح خلاصة الحساب : ۱۸۰
مسیح حسینی
اعداد متحابه : ۱۳۵
مصلح‌الدین لاری، محمد
شرح هیئت قوشچی : ۳۲۲
مصطفی موسوی علوی
طلسم شاهی : ۳۲۹
ملامظفر گنابادی
استخراج کسوف طول کاشان : ۲۲۸
تحفهٔ حاتمیه، قبلهٔ آفاق : ۲۵۲

تنبیهات المنجمین : ۲۷۵
شرح بیست باب : ۳۱۴

معین‌الدین حسینی
ترجمهٔ رسالهٔ فتحیه : ۲۶۰

ملك محمد اصفهانی فرزند حسین
جبر ومقابله : ۱۵۶
فروع علم عدد : ۱۸۵
شرح میزان‌الحساب: ۱۸۱

ملك محمود کرامی فرزند احمد
کنزالفوائد فی‌ذکرالقواعد : ۳۴۰

منزوی سدیدالدین
پنج‌گنج : ۲۴۹
تحفة الدلائل : ۲۵۳
حرکت فلك الافلاك : ۲۸۵
زیج منظوم : ۳۰۶
نظام الوصول : ۳۶۳

منصور شیرازی، غیاث‌الدین (؟)
ابصار : ۱۳۲
شمس‌السیاقه : ۱۸۲
تسطیح اسطرلاب : ۲۶۲
قبله : ۳۳۳
مفتاح المنجمین : ۳۵۴
هیئت : ۳۷۴

منصور فرزند علی عراق :
اسطرلاب : ۲۳۰

موسی قاضی‌زادهٔ رومی
حساب : ۱۶۴
مساحت : ۱۹۴
زیج گورکانی : ۳۰۳

محمد مؤمن امامی حسینی
اوزان ومقادیر : ۱۳۹

محمدمهدی بدیع‌الزمان فرزندمحمدحسن
تاریخ ناصری : ۱۴۴

ترجمهٔ تحریر اقلیدس : ۱۴۸

محمدمهدی خراسانی موسوی‌فرزندهدایة
نوروزیه : ۳۶۷

محمد مهدی فرزند محمدرضا
سیاق : ۱۷۸

ملامهدی نراقی فرزند ابوذر
اکر : ۱۳۷
انگشت شماری : ۱۳۸
توضیح الاشکال : ۱۵۴

ملامیرقاری کوکبی گیلانی
علم تنجیم و معرفت تقویم : ۳۲۹

ملانامی
خلاصة الحساب : ۱۷۰

نصرالله کاشی فرزند ابوالحسن
استخراج انحراف بلاد از قبله : ۲۲۷

میرزا محمدنصیرا اصفهانی
بیست فصل : ۲۴۸

خواجه نصیرالدین طوسی
پرسش و پاسخ : ۱۴۳
جامع الحساب : ۱۵۵
جبر ومقابله : ۱۵۷
حساب : ۱۶۵
حساب الضرب والقسمة : ۱۶۸
شعاع، قوس قزح : ۱۸۲
کشف‌القناع عن شکل‌القطاع : ۱۸۹
احکام منازل القمر : ۲۱۳
اختیارات مسیر قمر : ۲۲۳
اختیارات النجوم ، تقویم : ۲۲۵
اسطرلاب: ۲۳۰
بیست باب : ۲۴۳
بیست باب منظوم ، ۲۴۸
ترجمهٔ صورالکواکب : ۲۵۹
ثمرهٔ بطلمیوس : ۲۷۸

جاماسب نامهٔ منظوم : ۲۸۰
حل مشکلات معینیه : ۲۸۸
دیباچهٔ تقویم : ۲۹۲
رصد کسوف : ۲۹۴
زبدة الهیئة، زبدة الادراك : ۲۹۸
زیج ایلخانی : ۳۰۰
سی باب : ۳۰۹
سی‌فصل : ۳۰۹
صبح کاذب : ۳۲۵
صد باب : ۳۲۵
قبله : ۳۳۳
مدخل منظوم : ۳۴۷
معینیه : ۳۵۱
نجوم = رساله در . . . ۳۶۱
هیئت : ۳۷۵

نظام الدین اعرج نیشابوری، حسن
ربع مقنطر : ۱۷۵
کشف‌الحقایق، شرح زیج : ۳۳۹

نظرعلی
اسطرلاب : ۲۳۰

شاه نعمت‌الله
احکام طالع : ۲۱۱

سید نورالاصفیا
نور الحساب : ۲۰۱
نورالمحاسبین : ۲۰۱

نورالله شوشتری فرزند محمد
اسطرلاب : ۲۳۰

محمد وسیم فرزند احمد
اسطرلاب منظوم : ۲۳۵

وفایی هندی
جامع الاحکام : ۲۸۱

آقاهاشم شاه
خلاصهٔ هاشمی : ۱۷۱

هبة‌الله شاهمیری شیرازی
تنقیح مقاله در توضیح رساله : ۲۷۶

همایون پادشاه
دوائر عظام : ۱۷۳

محمد یحیی ساوی
منهاج‌القبله : ۳۵۷

یحیی فرزند نجم‌الملك
زهره وحرکت آن : ۲۹۹

یحیی کاشانی فرزند احمد
اعداد اوفاق : ۱۳۵
لباب الحساب : ۱۹۰

یعقوب طاووسی فرزند محمد
اعداد وفق : ۱۳۶

محمد یوسف رزمی رومی
تنقیح الاعداد و ترقیة الاضداد : ۱۵۴

یوسف گیلانی فرزند محمد
حل‌العقود فی شرح حساب‌الجمل : ۱۶۹
مختصرالجمل : ۱۹۲

بخش ششم

طبیعیات

علوم تجربی ، زمین‌شناسی ، معدن‌شناسی ، کشاورزی ، جانورشناسی ، صنایع

الف

آتشبازی = باغچهٔ گل

آتشبازی = مجموعة الصنایع

آثار علوی = کائنات جو

از اسفزاری، ابوحاتم مظفر ، از ستاره‌شناسان سدهٔ پنجم که در بستن رصد ملك شاهی باخیام شرکت‌داشته درسه‌باب: ۱ـ اندر حادث هائیکه ازبخار تولد کند در فضا ، سیزده فصل ۲ـ حادث‌هائیکه بر روی زمین افتد از بخار، هفت فصل ۳ـ اندرحادث‌هاییکه در زیر زمین افتد، هفت فصل. در۱۳۱۹خ این‌کتاب بکوشش آقای مدرس رضوی بچاپ رسیده است، عنوان چاپی «آثارعلوی یاکائنات‌جو» است. **آغاز :** حکیمان چنین‌گفته‌اند که موجودات عالم. . . از دوگونه است . . .

بنگرید : پیشگفتار دانش پژوه برتبصرهٔ ساوی و پیشگفتار همو بردورساله درآثار علوی انتشارات‌فرهنگ‌ایران زمین ـ پیشگفتارمدرس رضوی برچاپ ۱۳۱۹ ـ ف . مشار : ۱۴ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۱۳۱ .

3656ـ **دانشگاه ۲/۲۴۵۲**: نستعلیق یوسف فرزند یادگار لنگرودی گیلانی ۸شعبان **۹۶۴** برای سیف‌الدین‌قاضی علی‌منجم روزگار شاه تهماسب در مدرسهٔ یوسفیه مشهد ، عنوان بزرگ مقاله‌وکوچك باب دارد (ص۹۷ـ۱۱۶) با دیباچه‌ای که در چاپ ۱۳۱۹ نیامده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۸۳] .

3657 ـ **سپهسالار ۲۹۱۱/۱۷** : نبشتهٔ **۱۰۹۲** درشهراجمیرهند، (ص۷۰ـ۷۳) درمتن وهامش [ف. سپهسالار ۳ :۷] .

3658ـ**تهران، اصغرمهدوی ۱۲/ ۲۸۱** : نبشتهٔ ۱٤۲۲**/۱۱۰۸** در شهر کرمان درسیزده باب، درفهرست آمده‌گویا ازاسفزاری باشد. [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵] .

3659ـ **رضوی**۹۳۶حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، نسخه باب سوم را ندارد ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ : ۲۱۸] .

آثار علوی = کائنات جو

از محمد باقر فرزند اسماعیل حسینی خاتون‌آبادی، نگارندهٔ «آب نیسان : ۲۰۳»، بنام شاه‌سلطان حسین‌صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) در پنج فصل ، و در آن می‌کوشد میان سخنان

فیلسوفان و گفته‌های مذهبی یگانگی یابد .
آغاز : لطائف حمد و ثنا از آلایش پاك ، و تحایف سپاس فزون ازحوصله .
بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۲۸ .

3660 ـ **دانشگاه ۱۲۶۶/۶** : نسخ محمد ترشیزی، در **۱۱۲۵** ، (۴۶پ ـ ۵۸ر) آغاز برابر نمونه، [ف. دانشگاه ۲۷۱۸:۷].

3661ـ **سپهسالار ۱۸۴۴/۳** : نوشتهٔ محمدعلی طباخی، نوروز **۱۱۳۰**ق (۱۴ پ ـ ۳۵ر)، آغازبرابرنمونه [ف. سپهسالار۳:۷].

آثار علوی = کائنات جو

از میرزا محمدحسن شیروانی ، میرزای شیروانی (۱۰۳۳ ـ ۱۰۹۸) بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) ، در یك مقدمه و سه باب ویك تذنیب: مقدمه در دو مطلب : طبقات هوا و خاك ، تغییرعناصر یکی بدیگری. باب ۱ـ درسبب پدیدآمدن ابر و باد و باران ۲ ـ (درنسخهٔ مجلس نیست) ۳ـ سبب زلزله وپیدا شدن چشمه‌ها. . . در پایان این باب کوشیده اخبار گاووماهی و علت زلزله و قوس قزح را تأویل‌کند. **آغاز :** حمدی از قطرات باران فزون وسپاس از حیز قیاس بیرون .
بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۴۰و۱۷ : ۲۲۸ هدیة الاحباب : ۲۵۲ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۵۷، ۲۹۸ـ ریحانة الادب۴: ۷۵ ـ روضات الجنات : ۶۴۳ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۹۵ ـ فوائد الرضویه : ۱۶۷ .

3662ـ **یزد** ، علومی ۱۱۳/۱۰ : با تاریخ ۱۰۹۲ ـ ۱۱۰۴ دردفتر. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش۲۴۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۱ و نسخه‌ها ۴ : ۴۴۴] .

3663ـ**کاظمین**، سیدحسن صدر: نوشتهٔ محمدمؤمن فرزند ابی‌المفاخر فرزند ملك علی تونی ۲۳ع۲/**۱۱۴۸** [ذریعه ۱۷ : ۲۲۸] .

3664ـ **مجلس ۱۹۳۷/۱** : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۱ ـ ۱۰۲) ، در فهرست بعنوان «کائنات‌جو» بدون نام ازنگارنده آمده آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۵ : ۴۳۹] .

3665 ـ **مجلس ۶۲۱/۳** : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، درفهرست از نگارنده نام برده نشده و بعنوان « شناخت کاینات‌جو» آمده [ف. مجلس ۲ : ۳۷۴] .

آثار علوی

ازملامحمد فرزندمسعود مروزی نگارندهٔ «جهان دانش: ۲۸۴» . در یك مقدمه با چهار فصل‌سپس دوازده‌باب:مقدمه، فصل۱ـ درانقسام اجسام به‌بسایط و مرکبات ۲ ـ طبقات زمین و هوا ۳ ـ استحالت اجسام ۴ ـ کیفیت تولد بخارات ، سپس باب ۱ـ پدید آمدن ابر ۵ ـ پدیدآمدن یخچه ۱۰ـ پدیدآمدن بادها ۱۲ـ سبب پدیدآمدن معدنیات . این گفتار بکوشش محمد تقی دانش‌پژوه در۱۳۳۷خ چاپ شده .
آغاز: منت خدایرا که آفریننده جمیع عقول و ارواح است و نیست کنندهٔ اجسام .
بنگرید : پیشگفتار چاپ از آقای دانش پژوه ، نیز پیشگفتار چاپ تبصره ابن سهلان ازهمو ـ ذریعه ۱ : ۸ و۲ : ۳۲۳ و ۵ : ۲۹۸ مؤلفین مشار ۵ : ۸۱۲ .

3666 ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : نسخ گویا صالح، باتاریخ۱ج۱/**۷۵۳** دردفتر (۴۰پ ـ ۵۹ر) ، همین نسخه پایهٔ چاپ قرار گرفته است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۰۹ هست [رؤیت] .

3667ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : **۱۰۰۵** در دفتر (۱۱ پ ـ ۵۲ پ) ۱۵ س . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۸۱۹هست [فیلمها ۱ :

۵۴۱ ـ پیشگفتار چاپ ۱ : ۱۸] .

3668ـ مشهد، شیخ‌علی اکبر نهاوندی: نوشتۀ **۱۱۳۳** [ذریعه ۱ : ۹] .

3669ـ قاهره، دارالکتب۴/۲مجامیع طلعت: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه (گ۵۷–۸۳) [ف.مخطوطات۱:۲۰۰].

آثار علوی = رساله در . . .

دریک‌مقدمه وسیزده باب. جزرسالۀ شرف الدین محمد مسعود مروزی چاپ لاهور در اوینتل کالج میکزین ۱۹۲۸ م و چاپ آقای دانش پژوه۱۹۵۸م است.ولی‌مانند همان«آثار علوی» مسعودی . گویا کسی این رساله را از روی آن ساخته و در برخی جاها مطلبی را انداخته یادگرگون ساخته است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** حمد وسپاس خدایی که بتعجب حکمت خویش عقل دور اندیش .

3670ـ دانشگاه۲۴۰۱/۳۸: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری در طوس سدۀ **۱۱** ، (۳۳۸ ـ ۳۵۴) کمی ازباب سیزدهم را ندارد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۲۰] .

آثار علوی

ناشناخته .

3671ـ سپهسالار۹/۴۵۰۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۷–۱۰۸۴** در دفتر (۱۸۵ پ ـ ۱۸۹ر). **آغاز:** باب اندر بیان‌کردن آبها و دریاها ورودخانه‌ها و چشمه‌ها. اما آب هم از عناصر زمین [ف. سپهسالار ۳ : ۸] .

3672 ـ دانشگاه ۱۱۲۰/۳ : نوشتۀ شوال **۱۲۳۶** (۲۵ پ ـ ۳۰ پ) ، گفتاریست دریک مقدمه و دو مقصد. مقدمه در بیان بعضی امورلازم، مقصد ۱ـ درکاینات جو، درسه فصل ۲ـ درکاینات زمین، نیزسه فصل. **آغاز:** باب این‌لجه‌ایست درتنقیح و تشخیص ابروباد و... الحمدلله الذی یرسل الصواعق فی ازمنة [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۷] .

3673ـ سپهسالار ۷۴۲۶/۲: تاریخ یادنشده (۷۱ر ـ ۷۴پ)، متن‌عربیست و شعر های فارسی نیز درمتن گنجانده شده ، در دو مقدمه وچهار اصل: مقدمه ۱ـ درجسم ۲ـ در انقلاب عناصر. اصل ۱ـ بخار ۲ـ دخان ۳ ـ ریح ۴ـ قوس قزح ، تذنیب اسباب زلزله ، تتمه ضرر زلزله [ف. سپهسالار ۳ : ۸].

آثار علوی = اصول مهمه

دربخش ستاره‌شناسی ص۲۳۸ گذشت .

آثار علوی = الرسالة السنجریه

آداب‌ساختن‌شراب = شراب ریحانی

آداب‌شرب بیخ‌چینی = چوب‌چینی

آشپزی = ترجمۀ . . .

آشپزی‌نوین = طباخی جدید

احجار = سنگ شناسی

ناشناخته .

3674ـ یزد، جامع کبیر ۵۲۹۳/۴ باتاریخ **۹۸۳** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۶] .

احجارگرانبها = جواهرنامه

اختراعات = شرح اختراعات قرن نوزدهم

ازعلی‌بخش‌قاجار، نگارندۀ «هیئت:۳۷۳» برای مظفرالدین میرزای قاجار ، در مدت دو

روز از فرانسوی بفارسی در آورده است، در دو رساله ۱- اختراعات الکتریکی ۲- اختراعات امور مربوط به‌حرارت. **آغاز:** بعد از حمد و سپاس قادر بی‌همتا و صلواة بر . . .

3675- **تهران، ملی**۸۸۲ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، گویا مترجم ، ۶۱گ ۱۱ س [ف. ملی ۲ : ۴۱۶] .

ارشاد الزراعه = کشاورزی نامه

ارشادالزراعه

از قاسم فرزند یوسف ابو نصر هروی ، متخلص بقانعی و نیازی نوادهٔ ابو نصر طبسی مشهور به‌پیرحاجات، بنام نظام الدوله والدین میرك سلطان محمود از خاندان حسین تیموری در ۹۲۱، درهشت‌روضه نگاشته است: ۱ـ زمینهٔ کشت و خواص آن ۲ ـ ساعات مناسب کشت و دعاها ۳ـ هنرکشت غلات ۴ـ تاك و آنواع آن ۵ـ سبزیها و تره‌بار ۶ ـ درختان و گلها ۷ـ پیوند درختان و زنبور داری و آبیاری ۸ ـ نشاندن درختان و گلها و طرح باغها. بکوشش عبدالغفار نجم‌الدولة (بنگرید : آسمان ۳ ۲۰۳) در۱۳۲۳ بانواقصی وسپس بسال ۱۳۴۶ خ به کوشش محمد مشیری بادیباچهٔ نگارنده وایشان وفهرست‌ها چاپ شده است. **آغاز:** (دیباچه در چاپی) ای فیض‌تو آبروی هردهقانی... حمد و سپاس رزاقی را که مزارع و صنعت قدرتش .

بنگرید : پیشگفتارچاپ‌ازمحمد مشیری- راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۲۸۱- ف. مشار : ۷۱ - مؤلفین مشار ۴ : ۷۵۵ .

3676- **تهران ، دهخدا** ۱۲ : سدهٔ **۹-۱۰**، آغاز و انجام افتاده ، تاریخ نگارش ۹۲۱ درنسخه آمده ، [نسخه‌ها ۳ : ۳] .

3677- **مجلس**۵۴۵۶: نستعلیق خوش محمد مشهور بانباردارمالك، در**۹۲۷** درپایان دستور پختن صابون آورده شده است در چاپ مشیری موردبهره قرار گرفته این نسخه همراه است بادورسالهٔ دیگرازنگارنده‌دراصول جمع و ضرب‌ووضع‌تقسیم‌آب‌وجز آن‌درهرات‌که‌بکوشش ایرج افشار درج۱۳فرهنگ ایران زمین چاپ شده است [رؤیت] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۰] .

3678- **موزهٔ بریتانیا**Or. ۷۵۵۷ سدهٔ **۱۰** [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰] .

3679- **دانشگاه** ۲۴۹۴ : نستعلیق ۹ شوال **۱۰۴۹**، دردیباچه آمده: از قایم یوسف ابونصر قانعی‌که در ۴ شوال ۹۰۸ هنگامی که پادشاه بخراسان میرفته ساخته است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۶۲] .

3680- **تبریز، ملی** ۳۴۱۵ : نوشتهٔ **۱۰۵۰** [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۵] .

3681- **تهران، ملی**؟؟: نستعلیق پنج شنبهٔ ۱۲ شعبان **۱۰۸۱**، درچاپ مشیری مورد بهره قرارگرفته ، فصول آن کامل است [پیش گفتار چاپ محمد مشیری : ۴] .

3682 - **تهران ، دهخدا** ۲۸۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، درون جلد نوشته شده که بنام سلطان حسین تیموری نگاشته‌شده . و تاریخ نگارش ۹۲۱ را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۸] .

3683- **محمد مشیری** نوشتهٔ میرحسین فرزندرضاحسینی‌خادم‌آستانهٔ‌حضرت‌رضا،ج۲/**۱۱۸۳**، نسخهٔ پاکیزه‌ایست که‌درچاپ مشیری پایه قرار گرفته است [پیشگفتار چاپ ، محمد مشیری : ۳] .

3684 - **تاشکند :** نوشتهٔ رحمت الله فرزند عبدالرحمان، در **۱۱۹۷**، آغاز افتاده،

درهامش نگارنده نیازی یاد شده ، در فهرست (۱ : ۳۱۲) آمده : « ارشاد الزراعة فی علم الحراثة » که بنام نظام الدولة والدین میرك سلطان محمود از خاندان حسین تیموری در ۹۲۱ نگاشته شده [نسخه‌ها ۳ : ۴] .

3685ـ **تهران ، ملی ۱۵۵۳** : نسخ خوب بی تاریخ ، گویا به روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) دیباچه را ندارد [پیشگفتار چاپ محمد مشیری : ۳] .

3686ـ **دانشگاه ۵۳۰۴/۲**: نسخ‌سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۵۲پ ـ۱۵۸ر) همره با «کشاورزی نامهٔ» دیگر [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۸].

3687ـ **سپهسالار ۲۸۵۸/۵**: تاریخ یادنشده (۹۱ر ـ ۱۴۲پ). **آغاز**: حمدله.. بعد . بحکم آنکه المأمور معذور این بیچاره کالك‌نامرادی. . واین نسخه‌را «ارشادالزراعه» نام نهاد، ترتیب‌آن بهشت روضه... وهرروضهٔ آن ..منی است بهشت آئین مشتمل . انجام در روضهٔ هفتم افتاده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۰۷] .

اسباب‌حدوث‌کائنات = آثارعلوی

اسرارالوجود

ازعلی‌بخش‌قاجار، نگارندهٔ«هیئت:۳۷۳» درپیدایش منظومهٔ شمسی و زمین و شگفتیهایی از روییدنیها وجانوران و پیدایش انسان ، از نوشته‌های فرانسوی بفارسی در آورده است . **آغاز** : سبحان الذی جعل زینة السماء نجوماً

3688ـ **تهران، ملی۵۳۶ف**: شکسته نستعلیق علی‌بخش قاجار، **۱۲۹۱**، شاید برای ناصرالدین‌شاه ، ۴۰۳ گ ۱۳ س [ف . ملی ۲ : ۳۰] .

3689ـ**مجلس۲۴۵۷/۲**فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۸** (ص ۴۷ـ۲۷۶) همراه «هیئت»

ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

اصول‌علم فیزیك = حکمت طبیعی

از میرزا علی خان ناظم العلوم مهندس فرزند قاسم معلم توپخانه در دارالفنون ، در گذشتهٔ پیرامن ۱۳۱۷ بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و علیقلی میرزا اعتضاد ـ السلطنه (۱۲۳۴ـ۱۲۹۸) از روی نوشته‌های دکترقابروژمن و کاتو، در یك دیباچه و چهار مقاله. **آغاز**: دیباچه، این‌قوهٔ واحده‌که‌گاهی ازاو حرکت احداث میگردد وگاهی حرارت.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۰۰ ـ ف. مشار : ۱۲۰ـ استوری۲:۲۴ـ مؤلفین مشار۴:۴۲۹.

3690ـ **دانشگاه ۵۰۱۴** : نسخ عبد ـ الرحیم در۱۸ ذیقعدهٔ **۱۳۲۷** ، ۱۳۷ گ۱۹س [ف . دانشکاه ۱۵ : ۴۰۸۶] .

اصول علم معدن = معدن شناسی

اصول عناصر = رساله در . . .

از حکیم نظام‌الدین احمد گیلانی، که به روزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ـ ۱۰۸۳) می‌زیسته ودر۱۰۵۹ درگذشته است (بنگرید : شجرهٔ دانش، دربخش‌دائرةالمعارف). گفتاری است دربیان‌اصول عناصروکیفیت ترکیب آنها.

3691ـ **آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها** : ضمن «شجرهٔ دانش»که برخی‌ازگفتارهای‌آن بخامهٔ نگارنده ومؤرخ **۱۰۴۵** است(گ۱۸۷ـ۱۸۹) [ف. آصفیه ، میرعثمان‌علی ۲ : ۴۷۴].

اصول‌فلسفه طبیعیه = رساله در...

ناشناخته .

3692ـ **تهران ، دهخدا ۲۴۵** : نستعلیق ونسخ سدهٔ**۱۳ـ۱۴** درفیزیك وتشریح وفیزیولوژی است، عنوانها بعربی ومتن‌فارسی

باید سه کتاب باشد [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۹].

اصول معرفت الارض و نقشه نظامی

دربخش سپاهیگری خواهد آمد.

اصول مهمه

دربخش ستاره‌شناسی ص ۲۳۸ گذشت.

اعمال یده

دربخش کیمیا خواهد آمد.

اکسپزسیون کلمبین

ترجمه از جان طیلر و ابوالقاسم مترجم پسر میرزا محمد علی‌خان شمس الشعراء، در ۱۸۹۰م. درسال ۱۸۹۰م نمایشگاهی از صنایع جهان درشیکاگو برپا میگردد، و دولت ایران نیز درآن شرکت می‌کند، گزارشهای روزنامه های جهان در بارهٔ غرفهٔ صنایع ایران برای ناصرالدین‌شاه گرد آوری و ترجمه می‌شود. و این سند از رهگذر مطالعهٔ صنایع آن روزی ایران سودمند است. **آغاز:**... دراین‌عصر که بتایید ایزد متعال و میامن اقبال شاهنشاه

3693ـ **تهران، ملی** ۱۹۵ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، ۱۲ گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۱۹۴].

افیونیه

دربخش پزشکی خواهد آمد.

انتخاب فرسنامه

در۳۳ فصل : ۱ـ در معالجهٔ بارامه ۲ـ درمعالجهٔ مشمس ۳ـمعالجهٔ شکافته‌شدن سم ۴ـ معالجهٔ بواسیر ۵ـ معالجهٔ آماس خصیه... ۱۰ـ معالجهٔ شیرینه... ۱۵ـ معالجهٔ ریش های خسك... ۲۰ـ معالجهٔ آب زرد واستسقا ۲۵ـ تدبیر آنکه سم اسب بروید و بزرگ‌شود... ۳۰ معالجهٔ داءالبقر... ۳۳ـ معالجهٔ مادیان که دشوارزایند. **آغاز:** بدان اسعدك‌الله فی ـ الدارین که رنج وزحمت که دراسب‌پدید می‌آید بسیار است.

3694 ـ **ملك** ۴۹۲/۱۶ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زدین (ص۳۷۸ ـ ۳۹۳) با عنوان «انتخاب فرسنامه» درنسخه [رؤیت].

انواع حیوانات = رساله‌دربیان...

از فیض‌الله، بدستور شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) در سه باب و یك خاتمه، در بیان انواع حیوان وآداب صید: باب۱ـانواع حیوانات بری وبحری که کدام حلال و کدام حرامست، شش فصل۲ـ صید واحوالی‌که بدان متعلق است، پنج فصل ۳ـ کیفیت تذکیه، در یك مقدمه وسه‌فصل. خاتمه: تمام حیوانات در هنگام ضرورت حلال می‌گردد. **آغاز:** حمد و سپاس پادشاهی را که مرغ دلهای مخلصان.

3695ـ **ملك** ۴۹۲/۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زدین (ص ۲۰۱ ـ ۲۳۵) [رؤیت].

انیس الامراء

ازمیرزا محمدحسین فرزند حاج‌سید جواد حسینی کرمانی شیرازی، در فن بز دره یاپیشهٔ بازداری، بنام‌ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) و مرتضی قلیخان، در۱۰ع۱/۱۲۸۷ ساخته، و در بمبئی در۱۱۲ص بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۴۵۳ ـ ف. فارسی مشار : ۱۷۵ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۲۰.

3696ـ **تهران**، ادبیات۳۶۴ جوادی: نستعلیق خود نگارنده، در ۱۰ع۱/**۱۲۸۷** [ف. ادبیات ۳ : ۱۱].

3697ـ **تهران**، ادبیات ۳۴۱ جوادی

نستعلیق ۱۰ع۱/۱۲۸۷ [ف. ادبیات ۳: ۱۱]

انیس المجالس

از عطاءالله فرزند محمد حسینی، در یك مقدمه و سه باب: مقدمه در تاریخ تنباکو، و چای وقهوه. باب ۱ـ تنباکو، سه فصل ۲ـ چای سه فصل ۳ـ قهوه، دو فصل. **آغاز**: سپاس خالقی را که بقدرت کامله ابداع جواهر عقلیهٔ

3698 ـ **سپهسالار** ۷۵۳۸/۱ : نسخ ۱۲صفر**۱۱۴۲**، (۱ ر ـ ۳۵ ر) ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۰].

ب

بازداری = انیس الامراء

بازنامه = دستور الصید

از محمد رضا فرزند خواجه یوسف، که برای اورنگ زیب، بسال ۱۰۸۳، در۷۷باب نگاشته است.

3699ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۶۹۶۲: سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹].

بازنامه

از استادجلیل سیدمختص، ابوالحسن‌علی بن احمدالنسوی که در۳۷۱ پادشاهی یزدجرد (۳۹۳ه)درشهرری‌زاده‌شده‌بود،درشصت‌سالگی درشهریورماه ۴۴۹ یزدگردی ۴۷۲ه. نگاشته است (دیباچه) که بروزگار بیرونی و ابن سینا می‌زیسته گفتار نخستین کتاب در سود و زیان بازان در ۱۷ باب: ۱ ـ در معدن بازان ۲ ـ آشیان ایشان۳ـ جفت‌گرفتن ایشان... **آغاز**: سپاس‌آن خدایی‌راکه‌آفریدگار دوجهان است و روزی دهند...امابعد،درتاریخ آغازاین‌کتاب.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات س ۶ ش ۱گفتار دکتر غلامحسین صدیقی ۱ : ۱۲.

3700ـ **ملك**۴۹۲/۱۸: نستعلیق‌پاکیزه سدهٔ **۱۰**، زرین (ص ۳۹۸ ـ ۴۹۰) [رؤیت].

بازنامه

از عرب نجفی (؟)

3701 ـ **رضوی** ۸۷۹۲ : تاریخ یاد نشده، آغازوانجام افتاد. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۰۰۹ هست [فیلمها ۱ : ۱۹].

بازنامه

گفتاریست دربیست وهفت باب: ۱ ـ در ابتدای‌آنکه جانوران ازکجا خواست وچگونه بود. ۲ـ انواع جانوران شکاری ۳ـ در خلقت وطبیعت جانوران و درمعرفت بازنیك وبد ۴ـ در صفت بازنیك از بدفرق نمودن ۵ـ درصنعت بازکه چگونه باشد و چه‌کار پدید آید ۶ ـ در صنعت شاهین وآنکه کدام بچه کارنیك‌آید ۷ـ در صفت چرغ۸ـ درصفت عقاب... **آغاز**: چون پادشاهان واکابرواصحاب دولت‌را انواع ملال دست می‌دهد، از برای دفع ملال بشکار تردد می‌دارند.

3702ـ **تهران**، موزهٔ مردم شناسی : ۴۰۶ : نستعلیق عبدالله در **۱۲۳۳** برای یکی از بزرگان، [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۲].

بازنامه

دردیباچه آمده: چون کسری به‌پادشاهی رسید بفرمود دستور خویش را که دانایان این

صنعت را ازآفاق عالم گرد آورند، تاآنکه در این باره بمناظره پردازند درپایان آمده این کتاب در۱۵۴ باب نگاشته‌شد: باب اول درآنکه حق سبحانه شکره را ازعناصر آفرید. باب دوم در آنکه شکره چون پیدا شد. باب سیم در نوع وجنس شکره... باب صدوسی وپنجم در خشك داروی سبز. نسخهٔ ملك ۵۰۷ در همین باب خاتمه می‌یابد. **آغاز:** حمدله. والعاقبة . . . اما بعد، روایت کنند که چون کسری شاهنشاه ملوك عجم بشاهنشهی .

3703ـ **ملك ۱/۵۰۷** : نسخ **۱۲۱۸** در۱۵۴ باب و نسخه درباب۱۳۵ پایان‌می‌یابد (۱پ ۸۹ر) سپس ذیلی برای این کتاب هست که بیشتر درمانها را دارد و نامبوب (۸۹ ر ـ ۹۱پ) [رؤیت] .

بازنامه

ناشناخته .

3704 ـ **سپهسالار ۱۲/۲۹۳۱** : نستعلیق درهامش جنگ مؤرخ **۱۱۰۱-۱۱۰۳** گزیده‌ایست ازیك «بازنامه» ازباب ۱۷ تاباب ۴۳ [ف. سپهسالار۳ : ۲۳۴ و ۸۳:۴].

3705 ـ **موزهٔ بریتانیا ۶۳۷۵** : نوشتهٔ **۱۱۶۰** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹] .

3706ـ **ملك ۲/۵۰۷** : نسخ **۱۲۱۸** (ص۱۷۷ـ۱۸۲) . گفتاریست دردرمان بیماری پرندگان . **آغاز** : پوشیده نماند که علمای این صناعت و فضلای این علم بسیار قلیل‌اند [رؤیت] .

3707 ـ **موصل** ، مدرسهٔ یحیی پاشا ۱۶۰ : تاریخ‌ونشانی‌یادنشده[ف.موصل:۲۳۶].

3708 ـ **مجلس ۹/۶۴۰** : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، گفتاریست در بد و نیك‌بازان وبیماری و درمان آنها ، در نه اصل [ف. مجلس ۲ : ۴۰۶] .

3709ـ **موزهٔ بریتانیا : Or۳۷۴**: تاریخ یادنشده، ۸۵ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۶۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۹] .

بازنامهٔ‌منظوم

ازمیرشکار وبازداری، بنام سلطان یعقوب فرزند سلطان حسین بهادرخان ، که یکی از نوادگان میرسید شریف گرگانی بوده. درشصت باب. درآن آمده: نام این نسخه « باز نامه » نهاد. **آغاز:** شکر و حمد و سپاس خالق پاك ـ کافریدآدمی زمشتی خاك ـ یك‌کف خاك را مصور کرد .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۲۴ .

3710ـ **دانشگاه ۴/۳۰۶۵** : نستعلیق نزدیك **۱۲۷۵** (۱۴۶ر ـ ۱۶۰ر) آغازبرابر نمونه، ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۲۰۰۳].

بازنامهٔ منظوم

ناشناخته .

3711ـ **موزهٔ بریتانیا Or ۵۷۳۵**: نوشتهٔ **۱۰۸۷**، همراه با: نعلبندی، کمانداری [ف. ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها۴: ۶۸۳] .

بازنامهٔ منظوم

دربخش مثنویها خواهدآمد.

باغچهٔ گل

یا رسالهٔ منظوم « موشك » از ملا مشکی (موشکی) درآتشبازی . در آغاز آن از خان یسخارومی‌خان ستایش‌شده است [دانش‌پژوه]. درآن آمده : چون دمی فکر و تأمل کردم ـ نام‌آن باغچهٔ‌گل کردم. **آغاز :** نسخهٔ موشك ملامشکی ـ که رودکشتیش اندرخشکی ـ هست

توحید خداوند کریم .

3713ـ دانشگاه ۲۵۹۶/۹: نستعلیق عنایت‌الله باتاریخ ۱۰۸۶ در دفتر (ص ۳۸۰ـ ۴۵۸) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۴۱] .

بدایع الاسرار

از احمد المتطبب‌الحسینی، بسال ۱۰۲۶ درشهر برهانپور هندوستان، در سه‌مشرق و نه مطلع، درخواص چای و قهوه و تنباکو نگاشته است (دیباچه). **آغاز :** بدانکه این رساله‌ای است در نهایت اختصار از مبدعات افکار و مخترعات .

3713ـ مجلس ۵۱۳۸/۱۱۳: نستعلیق ۱۰۳۸، درجنگ ابن‌خاتون (گ ۴۶۴ـ۴۶۸) [رؤیت].

بستان القلوب = روضة القلوب

دربخش دائرة المعارف خواهدآمد .

بیان انواع حیوانات = انواع حیوانات

بیان‌مجملی ازاسبان پادشاهی = فرسنامه

بیخ چینی = چوب چینی

از مظفر الدین مسعود فرزند معز الدین عبدالله طبیب، نام نگارنده وکتاب «بیخ چینی» دردیباچه آمده است. **آغاز:** حمدله. شکر و سپاس خالقی را که از بیخ گیاهی سوختگان آتش سوزان .

3714ـ دانشگاه ۴۱۸۶/۲: سدهٔ ۱۲ ۱۳ (۵۷پ‌ـ۵۹ر هامش) ودرمتن نسخه‌هفت‌فصل هست که باید از همین رساله باشد . [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۴] .

بیخ چینی = چوب چینی = فواند بیخ چینی

از علاء الدین نورالله طبیب ، شاید حکم علاء تبریزی پزشك روزگار شاه تهماسب‌صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) باشد ، نگاشتهٔ ۹۴۴، در آن آمده نزدیك به بیست سال در هند بودم و با دانشمندان آنجا در بارهٔ بیخ‌چینی گفتگوها کردم، تااینکه پزشکی ارسطو نام که از فرنگ آمده بود، او دراین باره سخنانی برایم گفت که در اینجا می‌آورم. (نزدیك بهمین مطلب‌در«چوب چینی» حکیم عماد الدین محمود شیرازی نیز آمده). **آغاز:** اما بعد ، محرر این رساله و مقرر این مقاله خادم الحکما نورالله مشهور بعلا می‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۳۰ .

3715ـ مجلس ۵۱۳۸/۱۲۰: نستعلیق باتاریخ ۱۰۲۴ ۱۰۵۷ در جنگ ابن خاتون (گ ۴۷۸) ناتمام [رؤیت] .

3716ـ تهران، پزشکی ۲۳۹/۵ : با تاریخ ۱۵ع‌۱۰۳۷/۲ در پایان دفتر (ص ۸۶ ـ ۸۸) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۳] .

3717ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۶۱۹/۷ Add : باتاریخ ۱۱۰۳ در دفتر (۲۶۲ ر ـ ۲۶۴پ). فیلم آن دردانشگاه ش ۶۹۴هست [فیلمها ۱ : ۵۲۴] .

3718ـ مجلس ۳۷۰۵/۸فهرست نشده: سدهٔ ۱۲ (ص۱۹۶ ـ ۲۰۱) درفهرست «آداب بیخ‌چینی خوردن» یادشده [نسخه‌ها ۵: ۱۹۶]

3719ـ دانشگاه ۴۱۸۶/۳ : سدهٔ ۱۲ ۱۳ (۵۹ر ـ ۶۲ ر هامش) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۴] .

3720ـ دانشگاه ۶/۴۶۰ : نستعلیق ریز، تاریخ یادنشده (گ۱۷۸پ) ناتمام آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۲۴] .

3721 ـ رضوی ۲/۵۲ پزشکی: بی تاریخ، وقفی نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه. [ف. رضوی ۳ : ۲۵۷] .

بیخ چینی = رسالهٔ درآداب . . .
ناشناخته .

3722 ـ ملك ۴۹۲/۲۴ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ ۱۰، زرین (ص۱۹۰-۱۹۳ هامش) [رؤیت] .

بیخ چینی = چوب چینی

بیخ چینی = عین الحیاة

بیطره = فرسنامه

ناشناخته .

3723ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۱ Add ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۸۱۳ ـ ۸۱۴ در فهرست بعنوان «مختصری درعلم بیطره» یادشده. فیلم آن دردانشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۲].

3724 ـ اونیورسیته ۱۴۱۸/۵ نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۱۷ صفر ۸۱۴ (هامش) فیلم آن دردانشگاه ش۲۵۴ هست [فیلمها : ۴۴۴].

3725ـ دانشگاه ۲/۲۱۶۰ : نستعلیق سدهٔ ۹، زرین، (۱۰۷ر ـ ۱۰۹ متن)، در نه فصل، آغاز: فی‌علم البیطره، این مختصریست درعلم بیطره یعنی علم بیماری چهارپایان، ودر این نه بیماری ستوران یاد خواهیم کرد [ف . دانشگاه ۹ : ۸۵۲] .

3726 ـ ملك ۴۸۱/۴ : خط حاج ابراهیم کندی، باتاریخ ۱۲۱۶ دردفتر، گفتاری است در شش فصل . آغاز : سپاس و ستایش پادشاهی را سزاست. . . و بعد این‌رساله‌ایی است مختصر دربیان محامد و ذمایم ومعالجات امراض است [رؤیت] .

3727 ـ پزشکی ۲۷۰/۵ : نوشتهٔ ۱۲۳۸ (ص۱۴۰ ـ ۱۷۳)، باعنوان «طب ـ الدواب»، فصل ۱ـ دربیطره ۲ـ درمرغ‌شکاری. سپس چهارپایان. وبازدارد: باب‌دوم در طیور [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۸] .

3728ـ پزشکی ۲۵۰/۸ : سدهٔ ۱۲ (ص۳۸۱ ـ ۴۱۵) باعنوانهای : باب چهادم درمعالجهٔ امراض باطنی، باب ششم در جوشش و خارش وسکته، باب دوم امراض ختن وسینه [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

پ

پختن حلوها = حلویات

ناشناخته .

3729ـ ملك ۴۹۲/۳۲: نستعلیق‌پاکیزه سدهٔ ۱۰ ، زرین ، (ص ۳۶۴ ـ ۳۸۵هامش) همراه طباخ نامه. آغاز : حمدله . . . این رساله‌ایست در پختن حلواها که مصالح آن به وزن درآمده ودرپختن تجربه نموده [رؤیت].

3730 ـ مجلس ۲۷۰۵/۱۶ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۲۸۳ ـ ۲۹۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

3731ـ دانشگاه ۲۲۱۴ فیلم: ازجنگ سدهٔ ۱۳، باعنوان: (فصل در ساختن ربیات‌که انبجات نامند ووصف بعضی ازحلوا). دستور ساختن چند گونه مربا وحلوا دا دارد [فیلمها ۱ : ۶۴۹] .

3732ـ ملك ۱۰۸۵/۲۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳، گویا نگاشتهٔ گردآورندهٔ مجموعه مهجور خویی فرزند عبدالعظیم شوریده فرزند میرزاعلی‌خویی باشد (۱۲۴پ-۱۲۸ر هامش). آغاز: طریق ساختن حلویات وشیرینی . . . پشمك، طریق ساختنش اینست [رؤیت] .

پختن حلوا = شراب و حلواپزی

پختن طعام = ترجمهٔ آشپزی . . .

پختن طعامها = طباخ‌نامه

پختن مربا

ناشناخته .

3733ـ دانشگاه ۴۴۳۶/۱۴۵: نستعلیق ریزخوش سدهٔ ۱۲-۱۳ (ص۱۴۴ - ۱۴۹) در جنگ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۶] .

3734ـ دانشگاه ۲۲۱۴ فیلم : ازروی جنگ مؤرخ ۱۱۵۹ ، با عنوان فصل در بیان ساختن ربیات ووصف بعضی ازحلواها: مربای شقاقل، مربای‌سیب، مربای بالنگ، مربای‌نارنج ولیمومربای پسته. . . ترحلوا [فیلمها ۱: ۶۴۹] .

پیوند درختان

از میرزاحسن فلاح ، بخواهش باغبانهای ایرانی درفرانسه دربارهٔ پیونددرختان نگاشته است. آغاز : شاخ بی براگر همه طوبی است به‌بریدش به‌میوه پیوندید .

3735ـ سپهسالار ۲۸۵۷ : نستعلیق خود نگارنده، شوال ۱۲۸۴ ، ۱۷ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۹] .

3736ـ سپهسالار ۳۸۵۸/۸ : نسخ سدهٔ ۱۳، (۱۵ ر - ۱۷۱ پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۸۹] .

ت

تاریخچهٔ الماسهای بزرگ

گویا از محمد حسنخان اعتماد السلطنه فرزند علی (بنگرید : اوزان ومقادیر: ۱۴۰) تاریخچهٔ هیجده‌پاره ازالماسهای بزرگ وبنام جهانست که از روزنامهٔ انگلیسی به فارسی درآمده است. آغاز: ترجمهٔ روزنامهٔ انگلیسی است درباب الماسهای بزرگ نوشته‌اند .

3737ـ رضوی ۱۲۶ تاریخ: نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۴ سراوح وجدول‌زد، وقفی اشرف السلطنه همسر اعتماد السلطنه ۱۳۳۴ [ف . رضوی ۷ : ۳۰] .

تاریخ انکشافات واختراعات

ترجمه از منوچهر ، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳) در تاریخ اختراعات مانند بالون در۱۷۸۱م وویولون، وانکشافات جغرافیایی و اطلاعات کشاورزی. آغاز: این کتاب موسوم... که خانه‌زاد دولت جاویدآیت قاهره، منوچهر است .

3738ـ تهران، ملی ۴۶۵ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۴۸ گ ۱۸ س [ف. ملی ۱: ۴۵۰] .

تاریخ طبیعی

از محمد جواد آشتیانی ، از کارمندان دار الترجمه و تألیف ، بسال ۱۳۳۷ برای شاگردان سال یکم دبیرستان، درطبیعی وبهداشت آغاز: مقدمه، تمام اجسامیکه درطبیعت وجود دارند بر دوقسمند .

3739ـ تهران، ملی۱۲۶۱: نستعلیق خوب **۱۳۳۷**، ۶۳گ ۱۶س [ف. معارف ۲: ۱۳۸].

تحفهٔ سلیمانیه

از حکیم محمد هاشم فرزند محمد طاهر تهرانی طبیب نگارندهٔ «عین الحیاة» بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) در خواص پادزهر، در سه باب.

3740ـ تهران، آقااحمد کرمانشاهی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳: ۴۴۲].

تحفة الغرائب

از محمدحسین فرزند محمد زمان استرـ آبادی، دریك مقدمه و دوازده‌باب ویك خاتمه درعجایب مخلوقات‌است. جز «تحفة الغرایب: ۱۰۸» است. **آغاز**: حمد و سپاس مرخدایی را که عالم امکان وبنی‌نوع انسان... چنین گوید... محمد حسین.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۵۶.

3741ـ ادبیات۱۳۲ حکمت: نستعلیق **۱۳۳۸/۲ع۲۷** در بندربوشهر، اندازهٔ جیبی [ف. ادبیات ۲: ۷].

تحفة الغرایب

ناشناخته، در ۲۷ یا ۲۸ باب: ۱ ـ در آفرینش حیوانات ۲ـ خواص چیزهایی مختلف ۳ـ خواص‌چیزهاکه ازشکلها خیزد ۴ـ خاصیت آن چیزها که از بویها خیزد ۵ ـ در خاصیت چیزها که ازمزیدن خیزد... وبابها درمدادها پاك کردن زنگها، دزد را شناختن، بازیها و نیرنگها، گرفتن جانوران، سنگ شکستن و آهن دریدن، آتش‌بازی، شرابخواری، مهر ورزی، باهیه، شناختن دوشیزگی و بارداری زنان، شگفتیها درجهان ازبحرونهروبروجبل و بلد. باب۲۷ـشناختن طلسمهای چابك وتظیف **آغاز**: حمد و سپاس پادشاهی را که عجایب صنع اوبسیار... امابعد، این‌کتاب فراهم‌آورده از سخنان حکما وفیلسوفان و سیاحان.

3742ـ دانشگاه ۱۳۵۴/۲: نستعلیق سدهٔ **۸ـ۷**، زدین، با پیکر انسانی (۲۷پ ـ ۵۸پ)، آغاز برابرنمونه در۲۷ باب، ۱۷ س [ف. دانشگاه ۸: ۴۹].

3743ـ موزهٔبریتانیا Add۲۷۲۶۱ ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳ـ۸۱۴**. در۲۸ باب فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱: ۴۰۲].

3744ـ مجلس ۳۲۳۸/۲ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۸۹۲** [نسخه‌ها ۵: ۱۸۹].

3745ـ دانشگاه ۲۱۶۰/۴: نستعلیق سدهٔ **۹** (۶۷پ ـ ۹۶پ‌متن)، در۲۷ باب[ف. دانشگاه ۹: ۸۵۳].

تذکرة الارض ناصری

متن ازمسیو فیکید، ترجمه از محمد تقی فرزند محمد هاشم فرزند محمد حسین کاشی طبیب انصاری، در۱۲۸۴ بنام ناصرالدین شاه قاجار، مترجم کوشیده در برابر واژه‌های بیگانه واژه‌های فارسی بگذارد و آنجا که نتوانسته واژه‌های‌فرنگی را بهمان صورت بکار برده است، و از اوست: جانور نامه: ۴۰۷ **آغاز**: کردگاری را ستاینده وآفریدکاری را نیایند‌ه‌ایم‌که بفرط مکرمت‌خویش فرستادگان.

بنگرید: مؤلفین مشار ۲: ۲۳۴.

3746ـ تهران، ملی ۲۴۶ ف: نسخ خوش یکشنبهٔ ۱۱ شعبان **۱۲۸۴** در تهران برای ناصرالدین‌شاه، بافهرست‌واژه‌ها درآغاز ۲۳۹گ ۱۴س [ف. ملی ۱: ۲۴۷].

التذکره فی علم البزدره

از محمد فرزند علی فرزند زاهد شوشتری ترجمهٔ تربیت باز کندی است بنام شاهی ، در یك مقدمه وچهار مقاله : مقدمه در سخن کلی تربیت باز ، مقالهٔ ۱ ـ سخن حکمای روم در تربیت باز ۲ـ سخن حکمای ترك ، ۳ـ حکمای هند۴ـحکمای فرس. چلبی از «تذکرة الراعی» علی فرزند المظفر کندی اسکندرانی (۶۴۰ ـ ۷۱۶) یادکرده که در پنجاه جلد از دانشهای گوناگون بوده است . **آغاز** : شکر و سپاس بیغایت وثنا وستایش بی‌نهایت خدای را (پس‌از چهار برگ)کتاب کندی را درعلم سیاست باز ، ازلغت عربی بازبان فارسی نقل کرده می‌شود.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۵ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۳۸۶ و ۳۸۹ ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۷۱۷.

3747ـ **ملك** ۱/۵۴۶ : نسخ ، باتاریخ ۲۳رجب **۱۲۶۸** بهمین‌خامه دردفتر (ص ۴ ـ ۹۵) [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۶۵] .

ترجمهٔ آشپزی بورژوا وسریل

ترجمه‌ایست روان ازمتن فرانسوی ، گویا ازاواخرسدهٔ سیزدهم. درپختن گوناگون خوراك وچیدن آن برمیز .

3748ـ **تهران ، ملی**۴۸۹ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده. ۱۹۰ گ ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۴۶۹] .

ترجمهٔ حیاة الحیوان

متن از کمال الدین محمد فرزند عیسی دمیری (م۸۰۸)که بسال ۷۷۳ به‌ترتیب تهجی ساخته‌است ، ترجمه‌ازدوتن: دردیباچه‌ای که‌علی فرزند محمد هارون هروی بر (نسخهٔ ۷۰۵ مجلس) این کتاب‌نوشته آمده: خسروخان والی کردستان دونفر از علمای آگاه را مأمورساخت آنرا ترجمه‌ای نافع نویسند: نخستین عالیجناب ملاعبدالحمید فا وجی بودکه اوراق چند ازاین کتاب نوشته درگذشت وآخرین‌علامی ملامحمد حفید ملا سلیم است که با تمام آن مؤید گشته است (باختصار) این ترجمه بسال ۱۲۴۹ به بانجام رسیده‌است. **آغاز**: حیات‌حیوان عاجل وثبات انسان کامل باظهار آلای وتذکار نعمای

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۶۹۱ .

3749ـ **مجلس**۷۰۵ : نسخ آقابابا فرزند ملامحمدمهدی شاهمیرزادی ، در**۱۲۷۵** ، ۲۹۷ گ ۳۱س. [ف . مجلس ۲ : ۴۴۷] **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۱۵ هست ، درفهرست فیلمها ۱: ۴۹ مترجم علی فرزندمحمد هارون نگارندهٔ «بحرالمعارف» یادشده .

ترجمهٔ حیاة الحیوان

متن ازدمیری ، ترجمه ازحکیم شاه محمد قزوینی ، برای‌سلیم‌خان یکم‌عثمانی ، ترجمه‌ای است بافزودگیها ، نگارنده یکی‌ازسه‌تن مترجم «مجالس‌النفایس» میرعلیشیر نیز هست .

بنگرید : کشف‌الظنون (حیواة الحیوان) ۱ : ۶۹۱ ـ پیشگفتار چاپ ترجمهٔ مجالس النفایس: لب ـ ذریعه ۹ : ۲۶۲ .

3750 ـ **سپهسالار** ۲۲۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده : باب الالف اسد : معروف است وجمع آن اسود است بروزن‌خلود و در واژهٔ یعسوب پایان می‌یابد ، ۳۴۱ گ۲۹س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۰۹] .

ترجمهٔ حیاة الحیوان = خواص الحیوان

ترجمهٔ حیاة الحیوان = صفات الحیوان

ترجمهٔ خواص احجار هرمس

دربخش کیمیا خواهدآمد .

ترجمهٔ خواص احجار هرمس

برای قتلغ ترکان قراختایی کرمانی در بیست‌ویك‌باب نگاشته‌شده است: ۱ـ درشناختن اصلاح آنچه فاسد شده باشد از سنگها ۲ ـ شناختن سنگ یاقوت وخاصیت‌آن ۳ـ شناختن در ۴ـ شناختن پادزهر ۵ـ سنگ زبرجد ۶ـ الماس ۷ـ سنگ دمنه ۸ـ مغناطیس ۹ـ جوهر زر ۱۰ـ بیجاده ۱۱ـ جوهرنقده ۱۲ـمرجان ۱۳ـ عقیق ۱۴ـ بلور ۱۵ـ سنگ کوزك ۱۶ـ سنگ یشم ۱۷ ـ لاجورد ۱۸ ـ سنگ جزع ۱۹ـ مس ۲۰ ـ سنگ سنباده ۲۱ ـ شناختن سند روس وخاصیت آن. **آغاز:** حمد و سپاس بیقیاس حضرت مقدس و جناب منزه پادشاهی را که مقیمان بارگاه

3751ـ **دانشگاه ۱۳۵۴/۱** : نستعلیق سدهٔ **۷ـ۸**، زدین، باتصویر پیکره‌های انسانی (۲ر ـ ۲۶پ) ۱۷س [ف. دانشگاه۸ : ۴۷].

ترجمهٔ خواص اشیاء = خواص...

ترجمهٔ رسالهٔ مومیایی

از متن‌عربی‌که ازیونانی ترجمه‌شده‌بوده، ترجمهٔ فارسی ازابوالحسین فرزند هادی طبیب شیرازی علوی ، بخواهش دوستان . **آغاز :** (متن) : قال الحکیم من‌قصة المومیائی و سببه ان فی‌ایام فریدون الملك، خرج بعض الاساوة متصیداً . **آغاز:** (ترجمه): حمدله. صلاة...و بعد پوشیده نماند روزی این فقیرابوالحسین.. وارد مجلس گردید .

3752 ـ **ملك ۵۹۴۲/۳** : نستعلیق خوش ذیقعدهٔ **۱۱۸۴** (۴۲ب ـ ۴۴پ)، ش ۲ دفتر متن عربی آنست، ۱۷س [رؤیت] .

ترجمهٔ صور الاقالیم

دربخش جغرافیا خواهد آمد .

ترجمهٔ عجایب المخلوقات =

عجایب المخلوقات

ترجمهٔ لیوردور Livredor

ازعلی بخش قاجار، نگارندهٔ «اختراعات قرن نوزدهم : ۳۹۴» و «هیئت : ۳۷۳» وجز آن. در مقدمات علوم است . **آغاز :** سبحان‌الذی زین‌السماء بالنجوم جعلها

3753 ـ **ملك ۱۴۱۶** : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۸۷گ ۱۲س [ف. ملك،فارسی: ۱۴۰].

تعریف تنباکو = ترجیح تنباکو

بر بادهٔ دلجو

از صایب اصفهانی تبریزی ، محمد علی فرزند عبدالرحیم (۱۰۱۶-۱۰۸۱ یا ۱۰۷۷) در برتری تنباکو برمی بروش ادبی ، درشهر مکه نگاشته است . **آغاز :** شستم لب پیاله به آب شراب تلخ ـ کردم بدود تلخ قناعت زآب تلخ .

بنگرید: ذریعه ۵۶۹:۹ ـ مجمع الفصحا ۲ : ۲۴ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۱۷ـآتشکدهٔ آذر : ۳۰ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۱۷ـ تذکرةالشعراء غنی : ۷۸ ـ فرهنگ سخنوران ۳۲۸ ـ مؤلفین مشار ۳۰۹:۴ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۰۸ .

3754ـ **قاهره**، دارالکتب۵۰ مجامیع ترکی طلعت : نوشتهٔ محمد نظیف ، **۱۱۷۷**

(۲۹ پ ـ ۳۰ ر) ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷۳] .

3755 ـ **ملك** ۴۳۴۱/۲۹ : نستعلیق میرعلی‌اکبر فرزند میرمحمدمحسن زکی‌حسینی **۱۱۹۳-۱۲۱۹** (۲۴۷ ر) [رؤیت] .

تعلیم تصویری

اطلاعات کلی است دربارهٔ اجسام و اشیاء و باصطلاح علم‌الاشیاء ، گویا ترجمه‌ای از یك متن مصور فرانسوی باشد. ودرصفحهٔ‌عنوان‌آمده تعلیمات متفرقه ضمن ۶۵۰ تصویر. بدین‌گونه: احجار ، معدنیات ، فلزات ،آب وهوا ، مواد غذائیه، روشنائی و تسخین ، رخوت، نباتات ، موجودات مفید و مضر ، مواد صناعیه ، انسان **آغاز:** احجار ومعدنیات را که شخص در هر قدم می‌بیند .

3756 ـ **مجلس** ۲۱۶۵: شکستهٔ متوسط عنوان نسخ، ازآغاز سدهٔ چهاردهم ، ۱۲۸ ص و۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۱۳۳] .

تلگراف = قواعد. . .

دربخش ریاضی ص۱۵۳ گذشت .

تلگراف بی‌سیم

از دکتر احمدخان عماد الملك ، رئیس دارالترجمه و التألیف ، ترجمه‌ایست از نوشته های فرنگی. **آغاز:** فصل اول، تلگراف بی‌سیم. واسطهٔ حیرت‌انگیز طبیعت .

3757 - **معارف(ملی)**۱۱۸۵: نستعلیق خوب غلامرضا تفرشی، محرر دارالترجمه در **۱۳۳۵**، ۴۲ گ ۱۴س [ف. معارف۲:۱۳۹].

تنباکو = رساله در. . .

از محمد ابراهیم ذوالشرفین کرمانی ، بنام ابوالبقاء عبدالوهاب حسینی کرمانی به روزگار شاه‌صفی (۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) در یك مقدمه و پنج فصل و یك خاتمه نگاشته است : مقدمه در تعریف و تسمیهٔ تنباکو ، فصل ۱ ـ اقسام تنباکو ۲ـ موجبات آن ۳ـ واجبات‌آن ۴ ـ مستحبات آن ۵ ـ مکروهات آن . در دیباچه از منع خوردن شراب و امر بکشیدن تنباکو ازطرف شاه‌صفی ، و نوشتن این رساله درهنگام همین‌نهی یادشده. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد معبودی را سزد ، که فهم صاحب خردان بکنه‌کمالش نرسد .

3758ـ **دانشگاه** ۴۵۱۹/۲ : نستعلیق با تاریخ ج۱/**۱۰۲۳** در شمارهٔ پیشین بهمین خامه (ص ۲۲۷ ـ ۲۴۳) ، شعرهایی پراکنده دراین مجموعه ازنگارنده هست [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۰] .

تنباکو = رساله در. . .

از حسام‌الدین ماچینی متطبب ازآغازسدهٔ یازدهم، دریك مقدمه و دومقاله و یك خاتمه : مقدمه دربیان سبب استعمال تنباکو ، مقالهٔ ۱ـ دربیان یکی ازهزارمنافع تنباکو. ۲ـ دربیان مضار تنباکو، خاتمه : در آثار تنباکو که بمن ظاهر شده است. درذریعه ازاین‌کتاب وترجمهٔ عربی آن از حاج عبدالله فرزند حاج حسین سمنانی بسال ۱۰۲۰ یاد شده است . **آغاز :** بهردفع غم تنباکو بکش. . . الحمدلله الحامد بمجد حمده. . . اما بعد چون تنباکو در این جزء اززمان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۳۶ و ۱۱ :۱۷۴.

3759ـ **ملك** ۵۴۴۵/۱۱ : نستعلیق محمد شاه قاضی ، با تاریخهایی از ۱۰۳۴ تا ۱۰۴۷ درجنگ (۴۱ر-۴۴ر) از روی جنگ ملا سروری [رؤیت] .

تنباکو = انشای . . .

دربخش ادبیات خواهد آمد .

تنباکو = تعریف تنباکو

تنباکو = تاریخ ...

دربخش تاریخ خواهد آمد .

تنسوخ نامه = تنسوق نامه =

جواهر نامه

بنابر شهرت .

ج

جامع الاحکام

دربخش ستاره شناسی ص۲۸۱ گذشت .

جام گیتی نما = عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات

جانور نامه

از محمدتقی فرزند هاشم انصاری کاشانی نگارندهٔ «تذکرة الارض ناصری :۴۰۳» ، در شناسایی جانوران و جنبندگان زهرناك کشور ایران، دریك مقدمه و سه بخش و چند دریچه در۱۲۸۷ نگاشته است. **آغاز :** مهین داوری را ستایش باید ومهین پیغمبری را گرایش

3760 ـ **مجلس** ۷۰۷ : نسخ ، تاریخ یاد نشده، ناتمام، ۱۷۹گ ۱۲س . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۲۲۵ هست [ف . مجلس ۲ : ۴۴۹ ـ فیلمها ۱ : ۶۵] .

جانورنامه

گفتاریست دربارهٔ جانوران و داستانهایی دربارهٔ آنها. **آغاز:**قال الاصمعی کل ذات طوق فهی حمام، والمراد بالطوق الحمرة والخضرة والسواد المحیط بعنق الحمامة ... شافعی می فرماید که ماغب من الماء عبا وهدر .

3761 ـ **دانشگاه** ۲۸۰۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، گویا نسخهٔ اصل باشد، ۱۱۹گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۰] .

جرالاثقال

از مسعود فرزند عبد الرحیم انصاری ، بنام فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) و عباس میرزا در گذشتهٔ ۱۲۴۹ از فرانسه بفارسی در آورده است . **آغاز :** حمد بیحد مرعالمی را برازنده ورواست .

3762ـ **ملك** ۳۳۶۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۸۷گ۱۱ س [ف : ملك ، فارسی : ۱۷۹] .

جرالاثقال

ناشناخته .

3763ـ **ملك** ۳۳۵۸: شکسته نستعلیق ۱۵ج۱/**۱۲۷۳** ، **آغاز :** هذا رسالة فی علم جرالاثقال . باب اول . علمی که از حرکت اجسام گفتگو می‌نماید ، ۸۶گ ۱۷س [ف . ملك، فارسی : ۱۷۹] .

جرالاثقال

دربخش ریاضی ص۱۵۸ گذشت.

جسم طبیعی = رساله در ماهیت ...

از احمد فرزند عبدالعزیز سمرقندی، که تحفهٔ ملازمان حضرت شاهشاهزاده ارغونشاه... ابوالمنصورمظفرحسین گورکان کرده . یك تمهید دارد دارای دو مقدمه : ۱ ـ در ماهیت جسم

طبیعی و اقسام آن ۲ـ در انقلاب عناصر، سپس چهار اصل : ۱ـ بخار ۲ـ دخان ۳ـ باد ۴ـ قوس قزح و هاله . خاتمه در ابخره و ادخنهٔ زمین . [دیباچه] ، **آغاز :** الحمدلله الفیاض الحکیم الواهب... وبعد، چنین گوید... احمد بن... که‌چون کلمه‌ای چند در بیان ماهیت جسم،

3764ـ **دانشگاه** ۶/ ۳۶۸۷ : نستعلیق، شعبان ۱۰۷۷ (ص۲۴۹ ـ ۳۰۷) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۹۶] .

جواهر الاسرار

از رشیدای عباسی ، مثنویست در بارهٔ جواهرات و سنگهای گرانبها ، که در آغاز هریك بند یك رباعی است وجدولهایی ازقیمت سنگها وعیار آنها درمیانهٔ بابها، درهشت باب ۱ ـ در صفت مروارید ۲ ـ صفت یاقوت ۳ ـ صفت لعل ۴ـ صفت الماس ۵ـ صفت زمرد ۶ـ صفت عین الهر ۷ ـ صفت فیروزه ۸ ـ صفت **آغاز:** نوری‌که جهان از او تجلی زارست ـ گلگونهٔ رنگ هرگل رخسار است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۶۲ و ۱۹: ۱۵۱.

3765ـ **ملك** ۷/ ۵۲۶۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۲۳ ر ـ ۲۲۴ پ) در « کلیات » او ، نسخه نابجا صحافی‌شده [رؤیت] .

جواهر الصنایع

سرآغاز نسخه برابر « مجموعة الصنایع » و بخشها با دگرگونی با آن یکی است ، جز اینکه در ۲۴ باب است : ۱ـ در بیان ساختن مروارید ۲ـ درساختن‌یاقوت‌سرخ ۳ـ ساختن مینا ۴ـ ساختن شنگرفها ورنگها ۵ ـ ساختن اقلیمهای سیم ۶ ـ ساختن تلاویج ۷ ـ ساختن کوته‌فرنگی ۸ـ رنگ‌کردن‌ظروف ۹ـ ساختن تیغهای فرنگی ۱۰ـ درتاك وتابنه ۱۱ـ کشتن طلق وسیماب واجساد ۱۲ بستن‌کنکنه از سیماب وغیره ۱۳ـ چسبانیدن پرتیر ۱۴ ـ صفت رنگ وحل‌کردن عاج ۱۵ـ حل زر برای نوشتن و نقاشی ۱۶ـ رنگ‌کردن کاغذ ۱۷ـ آهاردادن کاغذ ۱۸ـ داغ جامه وقماش ۱۹ـ هفت رنگ کردن عورات ، منقش کردن دست و پا ۲۰ ـ روغن اسکندری برای جنگ و آتش ۲۱ ـ عجایب ۲۲ـ نخل‌بندی ۲۳ـ رویاندن‌موی‌سر ۲۴ـ غبار داروی کمان و تفنگ و آتشبازی . **آغاز :** حمد و سپاس بدایع اساس مرحضرت صانع راکه مجموعهٔ وجود موجودات نقطه .

3766ـ **مجلس** ۲۷۴۹: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، ۲۰۲ص ۱۳س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۷۷] .

جواهر نامه = تنسوق نامه

منسوب به‌افلاطون، که گویا آنرا به ـ درخواست اسکندر ساخته است ، و این جز «جواهر نامهٔ» خواجه‌نصیرالدین است. درچهار باب و افسانه است، این گفتار بعنوان «معرفت جواهر» یا «تنکسوق نامه» نیز درفهرستها یاد شده است و درنسخهٔ ۲۸۰ پزشکی درچهارباب است : ۱ـ جواهر و سنگها ۲ـ درمذکورات: روغن بلسان، دندان ماهی، عاج آبنوس، مهره ماهی ، مهره خرنروك و معجونهای نفیس . ۳ ـ عطریات : مشك ، عنبر ، عود ، کافور صندل، زعفران، زبادلان ۴ـ معدنیات : طلا ، نقره، مس، قلعی، سرب ، آهن ، خارصینی ، سیماب، سفیدروی، برنج ، ۵ ـ جواهرات : مروارید (این باب در دیباچهٔ آن نسخه به ـ حساب نیامده است). **آغاز :** شکر و سپاس بی‌ـ قیاس حضرت پروردگاری را جل‌جلاله که به ـ

جواهر قدرت این چرخ مینا را برافراشت.

3767ـ دانشگاه ۲۵۹۶/۱۱ : نستعلیق عنایت‌الله، نزدیك ۱۰۸۶ (ص ۵۰۴ ـ ۵۲۵) درچهار باب آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۲].

3768ـ پزشکی ۲۸۰/۲ : سدهٔ ۱۱ (ص ۵۷ ـ ۶۸)، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۷].

3779ـ مجلس ۲۷۶۷: نسخ ۱۲۳۷: آغاز برابرنمونه، درچهارباب [ف. مجلس ۹: ۱۸۳].

3770ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۸۲ : نستعلیق در جنگ مؤرخ ج۹/۱ ۱۲۵۱ ، در فهرست بعنوان «تنسوق» یادشده [نسخه‌ها ۲: ۷۱].

3771ـ پزشکی ۲۵۹/۷ : با تاریخ ۱۳۳۹ دردفتر، آغاز برابر نمونه، چهار باب [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۳].

جواهرنامه

از جوهریان ، نگاشتهٔ ۲ محرم ۱۲۳۴ [عبدالله انوار] و نباید چنین باشد، گفتاریست دردوازده باب : ۱ـدرمعرفت‌الماس ۲ـ یاقوت ۳ـلعل ۴ـ زمرد ۵ـ مروارید ۶ـ فیروزه ۷ـ عنبروشهب ۸ـپادزهر۹ـلاجورد۱۰ـعقیق۱۱ـ مرجان ۱۲ ـ یشب (یشم) (بنگرید : جواهر نامهٔ زین فرزند محمد حاجی) . در ذریعه از «جواهر نامهٔ» محمد فرزندابوالبرکات‌جوهری نیشابوری یاد شده که در ۵۹۲ بنام سلطان ابوالفتح مسعود فرزند صدر شهید و یا وزیرش نگاشته شده است. **آغاز** : حمدله. والصلاة و السلام علی‌خیرخلقه محمد . . . امابعد، این نسخه‌ایست دربیان .

3772ـ تهران، ملی ۷۰۰ ف: شکسته نستعلیق، چهارشنبهٔ ۲ محرم ۱۲۳۴ ، ۲۱ گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۲۰۷] .

جواهر نامه

از زین فرزند حاجی بدستور ابوالمظفر شاهرخ بهادرخان [دیباچه] ودرآن از خواجه نصیرالدین (م ۶۷۲) یادکرده است ، و نیز در دوازده باب: ۱ـمعرفت‌الماس۲ـ یاقوت‌وخواص آن ۳ـ لعل‌وخواص‌آن ۴ـ زمرد ۵ـ مروارید ۶ـ فیروزه ۷ـ پادزهر حیوانی ۸ـ عنبر ۹ ـ لاجورد...۱۲ـ یشم. میان‌نسخه‌هاجدائی‌است. **آغاز**: شکر وسپاس و ستایش مردهندهٔ عقل و بخشندهٔ حواس .

بنگرید: گفتار بینش درنسخه‌ها۲ : ۱۸۸

3773ـ دانشگاه ۳۰۶۸/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۲ـ۲۶) ۱۲ بابی بترتیب یادشده و درباب ۷ از شاهرخ سلطان یاد شده ، آغاز افتاده، درفهرست نگارنده‌یادنشده [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۶] .

3774 ـ دانشگاه ۵۳۱۱ : نستعلیق هندی، سدهٔ ۱۲ ، نسخه ده باب دارد ، آغاز برابرنمونه، نزدیك به‌نسخهٔ۳۰۶۸/۱دانشگاه است، نگارنده درفهرست زین‌الدین حاج محمد یادشده است . [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۰].

3775ـ ملك ۴۴۵۴/۸: نستعلیق ریز حسین فرزند علیمحمد رستی ، نزدیك ۱۲۲۶ (۱۱۰پ-۱۱۲ر). آغاز برابر یاد شده[رؤیت].

جواهرنامه = احجار گرانبها

ترجمه ایست از رسالهٔ مسیو رامبوسن فرانسوی که در پاریس بسال ۱۲۸۸ بچاپ رسیده است، از محمدکاظم فرزند احمد ، معلم علوم طبیعی در مدرسهٔ دارالفنون قدیم ، جزوهٔ درسی است و بتاریخ صفر ۱۳۰۱ انجام گرفته

است، درچند فصل و هر فصل در چند مطلب . **آغاز:** مطلب‌اول ،ذکر لفظ‌جواهرمهیج خیرگی چشم است، و ازبردن نام آنها .

3776_ **ملك** ۵۷۲۳: شکسته نستعلیق نوشتهٔ مترجم، صفر **۱۳۰۱** ، ۵۲ گ [رؤیت].

جواهر نامه

از مبارك قزوینی ، شاگرد میرصدرالدین محمد دشتکی شیرازی، برای سلطان سلیم، در دو مقدمه و دو معدن و دو خاتمه . در دیباچه می‌نویسد : بهترین کتاب در این باره رسالهٔ استادم میر صدرالدین شیرازی است که در آن رسالهٔ عربی (؟) خواجهٔ طوسی را برای سلطان خلیل ترجمه کرده است ، و چون آن رساله خواص‌طبی جواهررا نداشت، ونیزرسالهٔ «احوال جواهر» حکیم تیفاشی در آن نبود ، این را نگاشتم. **آغاز:** حمد پاکی را سزد که گوهر پنهان جان انسان را از خلاصهٔ گوهر .

3777_ **سپهسالار**۱/ ۲۸۶۹: نستعلیق **۱۲۷۹** (۳پ - ۶۵پ) ، تا عقد یکم از درج شانزدهم دربارهٔ لاژورد را دارد، سپس تنسوق نامهٔ 3818 است،۱۸۹ گ ۱۲س [ف سپهسالار ۱۲۳] .

جواهر نامه

از محمد فرزند منصور، بنام سلطان ابو-النصر حسن بهادرخان (آق قوینلو ۸۷۱ - ۸۸۲) وفرزند اوابوالفتح خلیل‌بهادرسلطان (۸۸۲ - ۸۸۳) [دیباچه] درپنجشنبهٔ۲۲ج۲/ ۸۸۶ در دو فصل : در جواهر ذات سلطان و ستایش ازاو وسپس دومقاله ، ۱ـ در جواهر ، بیست باب ویك‌خاتمه ۲ـ فلزات، هفت باب و یك خاتمه،که در «فرهنگ ایران زمین» بسال ۱۳۳۵ خ چاپ شده است . در مورد نگارنده سخن است: ازآن نگارندهٔ «سفیر عرشی ۵۱ و شافع حشر : ۵۲» نخواهد بود ، ولی آیا از آن صدرالدین محمد دشتکی نیای اوست و یا ازکس دیگریست ؟. غیاث‌الدین منصور فرزند صدرالدین محمد دشتکی در سرگذشت پدرش کشتهٔ۹۰۳ و «کتاب‌فارسی‌درجواهر» یادکرده‌است بویژه مبارك قزوینی (بنگرید جواهر نامهٔ او) و همچنین قاضی‌نورالله. تذکر: دراین خانواده سه‌تن به‌صدرالدین محمدشناخته‌شده‌است: یکمین آنان فرزند ابراهیم و دو تن دیگر فرزند غیاث‌الدین منصور هستند (بنگرید اجازهٔ ش ۱۳۰۷ در ذریعه ۱ : ۲۴۸) **آغاز :** سپاس و ستایش بی‌اندازه مر صانعی‌راکه جواهر صنعش بازار کاینات .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۸۳ - ف. ادبیات ۱ : ۱۹۲ - ف. مجلس ۹ : ۴۷۸ ، ۴۸۳ - فرهنگ ایران زمین دفتر۳جلد۴س۱۳۳۵خ- ریحانة الادب ۳ : ۱۶۶ .

3778_ **سپهسالار** ۲/ ۳۳۲: نستعلیق آیغوت احسائی، در **۹۵۴** (۹۰پ - ۱۳۰پ) [ف. سپهسالار ۴ : ۱۲۵] .

3779 _ **سپهسالار** ۲۸۷۲ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰**، تاریخ نگارش ۸۸۶ را دارد، زرین، ۱۱۶ گ۱۲س[ف. سپهسالار۴: ۱۲۵].

3780_ **دانشگاه** ۴۰۶۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، زرین ، نسخهٔ کامل و بسیار پاکیزه ، در زمینهٔ زر «جوهر نامه» یادشده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۳] .

3781_ **ادبیات** ۲۸۵جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۰ - ۱۱** [ف. ادبیات ۳ : ۱۵] .

3782 _ **دانشگاه** ۳۸۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، انجام در فصل ششم (در سایر اموری‌که مرکب‌ازفلزات‌اند... بذکردومرکب

دیگر اختصارکنیم) افتاده ۱۵۲ گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۰] .

3783 ـ **دانشگاه** ۵۳۵۰ : نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، ۶۱ گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۲] .

3784 ـ **دانشگاه** ۴۰۵۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، نسخه دوصفحه‌ای پیش از مقاله یکم‌دادارد تانیمهٔ‌فصل‌پنجم‌از خاتمه[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۳۶] .

3785ـ **نجف**، سیدابوالقاسم‌خوانساری: نوشتهٔ سید شرف‌الدین علی فرزند نعمت‌الله جزائری، ۱۵ع۲/**۱۰۰۳** [ذریعه ۵: ۲۸۳].

3786ـ **حقوق** ۱۳۴ج: نستعلیق، ۲۰ صفر **۱۳۰۹**، درسپاهان، آغاز اندکی افتاده ، ۶۹ گ ۱۶س [ف. حقوق : ۹۲] .

3787 ـ **حسین ثقفی اعزاز** : نوشتهٔ **۱۰۳۵**. در ص‌ع « تذکرة المعادن » خوانده شده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۸۸ هست [فیلمها ۱ : ۷۱] .

3788 ـ **تهران ، دهخدا** ۲۷۶ : نستعلیق نزدیك بپایان دههٔ یکم ماه محرم **۱۰۷۰**. آغازدرخطبه‌افتاده[نسخه‌ها۳:۳۹۴].

3789ـ **تهران، ملی**۸۴۲ف: نستعلیق ۱ج‌۱/**۱۱۰۰**، درفهرست نگارش همین تاریخ ۱۱۰۰ یادشده درست نیست ، ۱۳۳ گ ۱۴ س [ف . ملی ۲ : ۳۷۸] .

3790ـ **ملك**۳۴۶۵: نستعلیق سدهٔ**۱۱** در پایان تاریخ نگارش ۲۰ع‌۲/۸۶۳ دارد ، ۷۳ گ ۱۵س [رؤیت] .

3791ـ **سپهسالار** ۲۸۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۹۵ گ ۱۵س [ف. سپهسالار۴ : ۱۲۵].

3792ـ **سپهسالار**۱/۲۸۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱ ب ـ ۱۰۰ ر) از پایان افتاده ، ۱۴۷ گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۴ : ۱۲۵] .

3793ـ **مجلس** ۲۱۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زدین، ۱۳۸ص ۱۰س، آغاز بمانندنمونه [ف . مجلس ۶ : ۱۳۴] .

3794 ـ **ملك** ۸۵۳ : نستعلیق محمد صادق فرزند محمدعلی معیر، در **۱۲۵۴** ، ۷۳ گ۱۵س درفهرست ازآن دشتکی یادشده [ف. ملك، فارسی : ۱۹۵] .

3795 ـ **ادبیات** ۲/۳۶ د : نستعلیق عبدالحسین‌فرزندحاج‌رمضان، در**۱۲۷۴**(۱۳۶ ب- ۱۷۰پ) ۱۳س[ف. ادبیات ۱ :۱۹۲] .

3796ـ **مجلس** ۲۱۶۷ : نسخ متوسط عطاءالله فرزند محمد باقر موسوی خوانساری در **۱۲۸۳**. آغازبمانند نمونه، ۱۵۹ص ۱۵س [ف . مجلس ۶ : ۱۳۵] .

3797ـ **مجلس** ۷۱۱ : شکستهٔ **۱۲۹۲** آغاز بمانندنمونه، درفهرست بنام «گوهرنامه» وازآن محمد منصور(!)یادشده‌است، ۶۵گ۱۴ س [ف . مجلس ۲ : ۴۵۱] .

3798 ـ **همدان** ، حسن پنبه‌چی : نستعلیق میر علی اکبر کاشانی لاجوردی ، در **۱۳۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۱] .

3799ـ **کربلا**، سید محمد باقر حجت تاریخ یاد نشده [ذریعه] .

3800ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی : منتقل ببغداد [ذریعه ۵ : ۲۸۳] .

جواهر نامه = تنسوق نامه = تنکسوق نامه = رساله جوهریه = کتاب الجواهر = صفات جواهر و خواص احجار

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید :

بیست باب : ۲۴۳) در چهار مقاله : برای هلاکوخان : ۱ـ در کیفیت مفرداتی که جملهٔ معدنیات وغیر آن از آن مترکب شوند و علل معادن بطریق کلی ۲ـ جواهری که از جملهٔ حجر باشد ۳ ـ فلزات سبعه و علت و منفعت و مضرت آنها ۴ـ انواع عطریات. درمورد شمارهٔ بخشها به یك یك نسخه‌ها توجه شود **آغاز:** الحمدلله فاطر الصنایع ومبدع البدایع ... چنین گوید.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۴۵۸ و ۵ : ۲۸۲ـ احوال وآثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۹۰ گفتار بینش در نسخه‌ها ۲ : ۱۸۸ .

3801 ـ **ایاصوفیا** ۱/۳۶۰۵ : نسخ محمد فرزند حسین کازرونی ، چهارشنبهٔ ۱۱ رجب **۷۴۸** دردارالشفاء نصیبهٔ قیصریه. **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۰۴ هست [فیلمها۱:۴۶۵].

3802 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۶ : نوشتهٔ دههٔ یکم ج۱/**۷۵۴**. درچهار باب. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها۱ : ۴۲۲].

3803ـ **دانشگاه** ۲۱۶۴: نستعلیق پنج شنبهٔ ۱۵ج۲/**۸۸۴** در روستای فارسك ، ۳۹ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۹ : ۸۵۸] .

3804ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: نوشتهٔ**۹۱۳**، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

3805 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: باتاریخ رجب **۹۳۱ ـ ۹۶۶** دردفتر (۵۲پ ـ ۷۰پ)، آغاز : حمدله . [نسخه‌ها ۵ : ۱۳۶].

3806ـ **پاریس ، ملی** ۸۳۲ : نوشتهٔ **۹۵۵**=۱۵۴۸م همراه «کفایت‌الطلب» (بلوشه ۲ : ۹۱) [نسخه‌ها ۲ : ۱۸۸] .

3807ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۵۲۹۳/۷ : نوشتهٔ شنبهٔ ۲۲ع۲/**۹۸۲** ، در چهار باب ، **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۶ـ نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵].

3808ـ **ملك** ۵۶۷ : نسخ سدهٔ **۱۰** ، ۶۷گ ۱۹س [رؤیت]

3809ـ **کیل** ، مؤسسهٔ شرقی دانشگاه: گویا سدهٔ **۱۰**، **فیلم** آن درملی هست [فهرست فیلمها، ایرج افشار ، نسخه‌ها ۳ : ۱۰۱] .

3810ـ **الهیات** ۵۶۵/۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۱۸** دردفتر (۲پ ـ ۱۱ پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۰] .

3811ـ **تهران ، دهخدا** ، ۲۰/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۴۸** دردفتر، در فهرست آمده : درسه باب [نسخه‌ها۳ : ۳۴].

3812ـ **دانشگاه** ۸۱۵ : نستعلیق ۲۳ رمضان **۱۰۶۷**، از مقالهٔ یکم آغازمی‌شود، ۷۹ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۴ : ۲۱۰] .

3813ـ **دانشگاه** ۴۱۹۰/۴: نستعلیق محمد نصیر فرزند همایون وانشانی ، **۱۰۷۱** (ص۲۷۸ـ۳۸۳) [ف. دانشگاه۱۳:۳۱۵۹].

3814 ـ **رضوی** ۷۵۸۹ عمومی : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، بخشی ازآن است : باب ۸ تا۱۲ ، ۶گ ۲۰ س [آقای بینش ، آن را درنسخه‌ها ۲ :۱۸۸چاپ‌کرده است] .

3815 ـ **ملك** ۷۶۸ : نسخ سدهٔ **۱۲** ، ۲۵گ ۱۴س آغازافتاده [ف. ملك : ۱۶۷].

3816 ـ **سپهسالار** ۲۸۶۸ : نستعلیق میرزا امین‌فرزند میرزا جعفرلاهیجانی حاجی طرخانی، در **۱۲۳۹** ، ۳۵گ [ف . سپهسالار ۳ : ۵۱۶] .

3817ـ **آقای تقی بینش** : بدنبال «نفایس‌الفنون» آملی، مؤرخ **۱۲۷۵**. **آغاز:** ...امابعد، این‌رساله‌ایست‌منتخب‌ازجواهر نامه در ۱۲ باب [نسخه‌ها ۲ : ۱۹۷] .

3818ـ سپهسالار ۲/ ۲۸۶۹: نستعلیق ۱۲۷۹، عنوان شنگرف (۶۶ر– ۹۳پ) آغاز و انجام افتاده . همراه « جواهر نامه » مبارك قزوینی 3777 [ف. سپهسالار ۳ : ۵۱۶] .

3819ـ مجلس ۷۰۶ : نسخ ۱۳۴۳ ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۱ گ ۱۳س[ف . مجلس ۲ : ۴۴۸].

3820ـ تهران،ادبیات ۲۳۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ ، درسیزده باب ا : الماس، یاقوت، لعل،مروارید، فیروزه،فادزهر عنبر اشهب، لاجورد، مرجان ، زمرد، عقیق ، یشم، کهربا [ف. ادبیات ۲ : ۱۳] .

3821ـ مشهد ، فرهنگ خراسان ۴۷ الف: تاریخ یادنشده، تاباب ۹ را دارد و تمام نیست ۳۰س [نسخه‌ها ۲ : ۱۹۷] .

3822ـ قاهره، دارالکتب ۹۱زکیه فارسی : بی‌تاریخ ، (گ۱۱۶–۱۳۳ مجموعه) [مخطوطات ۱ :۲۵۶].

جواهر نامه

ناشناخته .

3823ـ ملك۵/ ۴۹۲: نستعلیق‌پاکیزهٔ سدهٔ ۱۰، زدین (ص ۱۵۴ ـ ۱۸۳) ، آغاز برابرجواهر نامهٔدشتکی وعنوان‌نسخه «انتخاب جواهر نامه» بزرنوشته‌شده(ص۱۵۴– ۱۸۳) [رؤیت] .

3824 ـ مجلس ۳/ ۲۶۳۸ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۰۴۰ ، گزیده‌ایست [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳].

3825 ـ مجلس ۳۶/ ۶۵۴۹ فهرست نشده : نستعلیق ۲۴ ـ ۱۰۵۷ در جنگ ابن خاتون (گ۱۷۲) ، بندیست کوتاه به نقل از ارسطاطالیس [رؤیت] .

3826ـ دانشگاه ۵/ ۱۹۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ۱۰۸۳ دردفتر (۳ر–۳۲ر) گفتاریست کوتاه در خواص جواهر و معادن ، **آغاز:** مروارید درمفرحات و معاجین دل را قوت دهد [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۶].

3827ـ مجلس ۴/ ۲۳۲۸ : نستعلیق ۱۰۹۶ (ص ۶۱ ـ ۸۰ جنگ) گفتاریست در چهارباب. **آغاز:** این کتاب مشتمل بر چهار باب است، درجواهرودیگر سنگپاره‌های کانی [ف . مجلس ۸: ۲۱] .

3828 ـ ملك ۱۰/ ۵۷۶۵ : نستعلیق هندی، باتاریخ ۱۱۵۱ دردفتر، دردوازده باب وآغاز درباب یکم‌که باید الماس باشد افتاده، سپس ۲ـ یاقوت ۳ـ مروارید ۴ـ پادزهر ۵ـ امل ۶ـ لاژورد ۷ ـ یشم ۸ ـ فیروزه ۹ ـ مغناطیس ۱۰ـ عقیق ۱۱ ـ مرجان [رؤیت] .

3829ـ قاهره ، دارالکتب ۱ تاریخ طبیعی طلعت فارسی : نوشتهٔ ۱۱۹۸ ترجمه‌ای است ازعربی همراه با ترجمهٔ ترکی ازهمان . **آغاز:** حمدله...امابعدبدانکه... منتخب‌است از جواهر نامهٔ اصل مشتمل بر[مخطوطات ۱ : ۱۱۶] .

3830 ـ مجلس ۲۳/ ۳۷۰۵ فهرست نشده : سدهٔ ۱۲ (ص۳۷۱ ـ ۳۸۹) گزیده‌ای است [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

3831ـ آصفیه۱۵۵ متفرقات: تاریخ یاد نشده دراین دفتر دوسه رساله درجواهر و سنگهای گرانبها است ، ۲۹ گ ۱۹ س [ف . آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۶۱۲] .

جواهر نامه = احجار گرانبها

جوهر نامهٔ نظامی

از ناشناس‌که جوهری و حکاك بوده بسال ۵۹۲، بنام خواجهٔ جهان‌دستورایران وتوران

اینانج قتلق بلکای الغ خواجهٔ جهان ابوالفتح مسعودبن صدرشهیدبهاءالدین علی بن ابوالقاسم نگاشته است : ۱ـ مفردات ۲ـ حجریات ۳ـ فلزات سبعه ۴ ـ انواع متفرقه چون میناگری و تلویحات. **آغاز:** الحمدلله فاطر الصنایع و ومبدع البدایع و ملهم الخلایق . . . اما بعد ، چنین گوید شیخ (ذریعه ۵ : ۲۸۳)

3832ـ **ملك** ۳۶۰۹: نسخ سدهٔ **۸** نام نگارنده دردیباچه افتاده ، انجام نیز افتاده ، ۱۵۶ گ ۱۵ س [ف. ملك، فارسی : ۱۹۶].

چ

چای کاری در سراندیب

از اسماعیل فرزند صحافباشی، بنام ناصر الدین‌شاه قاجار (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳) در آن آمده : درسالهای ۱۸۸۰ـ۱۸۷۹ م نامه‌هایی ازاطراف بمن میرسید وازمن خواسته می‌شدکه آنچه ازچایکاری در سراندیب میدانم بنویسم، واکنون باین‌کار دست‌زدم. **آغاز :** هوالله . . شرح جزیرهٔ سراندیب وعمل چای کاری آنجا فصل اول مقدمه. عمل چای‌کاری .

3833ـ **تهران ملی** ۲۱۵ف: نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۳**، زدین، بامهر ناصرالدین‌شاه، ۱۹۷ گ ۱۹س [ف. ملی ۱ : ۲۱۰] .

چوب چینی و قهوه و چای و تنباکو

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی، شاگرد میرداماد، که تاروزگار عبدالله قطبشاه درحیدر آباد(۱۰۳۵ـ۱۰۸۳) میزیسته(بنگرید:شجرهٔ دانش دربخش دائرةالمعارف). درخواص آنها.

3834ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازرساله‌های آن به‌ـ خامهٔ نگارنده ومؤرخ **۱۰۴۵** است [ف.آصفیه میرعثمان علی ۲ : ۴۷۸] .

چوب چینی

ازحکیم محمدباقر قمی. **آغاز.** دستور۔ العمل خوردن چوب چینی ازحکیم محمدباقر

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۱۰ و ۱۱: ۱۶۸ .

3835ـ **ملك** ۴۴۵۳/۷: نستعلیق حسین فرزندعلیمحمدرشتی، در**۱۲۲۶** درتهران (۹۹ پ ــ ۱۰۰ ر) آغازبرابرنمونه، درنسخه‌نگارنده محمد باقرقمی یادشده [رؤیت] .

3836ـ **دانشگاه** ۱۰۳۳/۳: نستعلیق مسیح‌المهتدی تاریخ یاد نشده (۴پ ــ ۶پ) ، آغاز برابرنمونه، درنسخه تنها محمد باقریاد شده [ف. دانشگاه ۴ : ۷۴۵] .

چوب چینی = خواص چوب‌چینی و قهوه و چای

از میرزا قاضی فرزند حکیم کاشف‌الدین، نگارندهٔ « جام جهان نما » و جز آن . بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ــ ۱۰۷۷) ، در سه باب نگاشته است: ۱ـ درخواص چوب چینی، چهارده فصل ۲ـ خواص‌قهوه ۳ـ خواص چای **آغاز:** حمدله. صلاةامابعد، چون‌بتوجه‌خاطر آفتاب... شاه‌عباس صفوی... این‌ذرهٔ بیمقدار قاضی‌بن . . .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۰۹ ــ ف. ره‌آورد ۱۹۵ .

3837ـ **دانشگاه** ۳۵۱۱/۸ : نوشتهٔ **۱۰۹۱** در آستارا (ص ۲۸۳ ــ ۲۹۹) نخست باب درقهوه سپس باب ۳ در چای آنگاه باب

درخواص بیخ‌چینی در۱۴ فصل، و دیباچه نیز ندارد [ف. دانشکاه ۱۲ : ۲۵۱۹] .

3838ـ دانشگاه ۲۵۸۳/۳ : باتاریخ ۱۰۹۱ دردفتر، آغاز برابر نمونه وانجام افتاده (ص۹۸ـ۱۱۹) [ف. دانشکاه ۹ : ۱۳۸۵] .

3839ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۳۸ : ضمن جنگ نوشتهٔ ۱۰۹۲ دراجمیر (ص۱۶۲ـ۱۶۷) [ف . سپهسالار ۴ : ۱۳۴] نسخه از روی خط عمادالدین محمود نوشته شده است.

3840 ـ دانشگاه ۳۸۳۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، درفهرست تاریخ نگارش ۱۱۳۰ یاد شده، و نباید درست باشد ۱۶ گ [ف. دانشکاه ۱۲ : ۲۸۲۲] .

3841ـ مجلس ۵۹۷۵/۷ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، ۷ گ ۲۲ س . [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

3842ـ تهران، ملی ۷۹۰ف: نستعلیق گویا سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۳۳ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۳۱۵] .

3843ـ تهران ، پزشکی ۲۶۴/۲ : سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲ (ص ۲۵۰ ـ ۳۱۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۶] .

3845-44ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۶۱۹/۲ Add: با تاریخ ۱۱۰۳ بهمین خامه در دفتر (۱۲۷پ ـ ۱۵۴پ) . و گفتار دیگر از همو (۲۴۲پ ـ ۲۶۱پ) . فیلم آن در دانشکاه ش ۶۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۴] .

3846ـ دانشگاه ۲۰۸۴/۳ : نسخ سدهٔ ۱۲ (۱۹پ ـ ۲۷ر) ۲۲س. آغاز برابر نمونه [ف . دانشکاه ۸ : ۷۰۸] .

3847ـ تهران، پزشکی ۲۸۵/۲ : محمد شفیع فرزند ملا حاجت مراغی ، ج۲/ ۱۱۲۰ (درش۳ بهمین‌خامه)(ص۲۴۳ـ ۲۷۳)

[نسخه‌ها ۳ : ۳۵۹] .

چوب چینی = خواص بیخ‌چینی

ازحکیم عمادالدین محمود فرزند سراج الدین مسعودشیرازی، بسال۹۵۴، بنام (پادشاه سلیمان الزمانی) درخواص چوب‌چینی ازدستور یکی ازپزشکان فرنگ نگاشته است . **آغاز :** سپاس و ستایش آفریدگاری راکه انسان را به شرف نطق .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۱۰ .

3848ـ مجلس ۲۴۷۵/۲ فهرست نشده: باتاریخ ۹۷۷ در دفتر (ص۴۹ـ۷۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

3849ـ دهخدا ۱۹۷/۱۳ : نبشتهٔ شب آدینهٔ ۲۳ صفر ۱۰۰۷ . شمارهٔ ۱۳ « حجلة العرایس »(۱۶۳پ ـ ۱۶۶ر)[نسخه‌ها۳:۱۵] .

3850ـ پزشکی ۲۸۷/۳ : نوشتهٔ صفر ۱۰۳۷، بعنوان «خواص بیخ‌چینی» « نسخه‌ها ۳ : ۳۶۱] .

3851ـ مجلس ۵۱۳۸/۱۱۹ : نستعلیق ۱۰۲۴ـ۱۰۵۷ درجنگ ابن‌خاتون (گ۴۷۶ ـ ۴۷۸)، **آغاز:** الحمدلله علی نمائه [رؤیت].

3852ـ دانشگاه ۵۲۱۷/۴ : نستعلیق باتاریخ ۱۱۱۴ درجنگ (۷ر ـ ۱۵پ) [ف . دانشکاه ۱۵ : ۴۱۵۷] .

3853ـ رضوی ۶۱ پزشکی: نستعلیق، تاریخ یادنشده، وقف ۱۱۶۶، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۳ : ۲۶۰] .

چوب چینی

ناشناخته .

3854ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۶۱۹/۱۰ Add : باتاریخ ۱۱۰۳ در دفتر (۲۸۲پ ـ ۲۸۴ر) همراه چند گفتار درهمین باره. فیلم

آن دردانشگاه ش۶۹۴هست [فیلمها ۱:۵۲۵]

3855ـ تهران، پزشکی ۲۶۹/۴ : باتاریخ **۱۱۷۶ ـ ۱۱۹۶** دردفتر (ص۷۰۱ـ ۷۰۷) [نسخه‌ها ۳ :۳۴۷] .

3856ـ**شیراز**، دکترعینی: نوشتهٔمحمد علی‌فرزندعبدالعظیم شیرازی، **۱۲۳۷**، گفتاری است درسه باب : چوب چینی ، قهوه ، چای ، [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۶] .

3857ـ **کپنهاك، سلطنتی**: رمضان سال ۶ جلوس؛ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

چوب‌چینی = بیخ‌چینی

چوب چینی = عین الحیات

چهار طبع

گویا از عبداللطیف شیروانی ، مشهور به افلاطون نگارندهٔ «حل مالاینحل» بسال ۹۶۷ گفتاریست کوتاه در بارهٔ عناصر چهار گانه .

آغاز: بدانکه باری‌سبحانه وتعالی اول‌چیزی که درعالم اجسام آفرید ماده بود .

3858 ـ **رضوی** ۹۲۴/۲ ادبیات (۴۵۳۵): نستعلیق نزدیك**۱۲۷۱** همراه «حل مالاینحل» وجز آن [ف. رضوی ۷ : ۷۳۱] .

چینی‌سازی

ترجمه‌ایست زیبا از نوشته‌های اروپائی در دارالترجمه بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) . **آغاز** : در باب ساختن خمیرهای چینی بدانکه ساختن خمیرچین‌رامیتوان‌دو نوع ملاحظه نمود : یکی موافق علم... یکی عمل.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۱۷ :

3859ـ **سپهسالار** ۲۸۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در۱۲۸۵ ازآن علیقلی میرزابوده ، ۶۵گ ۱۸س [ف . سپهسالار ۴ : ۱۳۶] .

ح

حکمت‌جدیدو آفرینش‌ستارگان

= رساله در . . .

در بارهٔ دانش نوین و پیشرفت فرنگیان در جهانشناسی ، در چند فصل از متن هندی ترجمه شده است ، **آغاز** : ستایش مختص خداوند است درمقابل نعمای او . . . و بعد ، پس از تحقیق که وارد شد نامهٔ دوست وفادار

3860 ـ **دانشگاه** ۳۹۷۶ : شکسته نستعلیق، **۱۲۶۸**، ۲۱گ ۱۲س[ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۲] .

حکمت طبیعی

ترجمه‌ایست بیشتر از مسایل طبیعی فلسفهٔ نوین ، از نویسندگان متأخر . **آغاز** : علم حکمت طبیعی هرشیئی را که توان موافق عقل

3861ـ**تهران** ، **ملی**۱۳۵۲: نستعلیق بی‌تاریخ، درمبحث نور وانعکاس نورپایان‌یافته ۵۵گ ۱۵س [ف. معارف ۲ : ۱۵۴] .

حکمت = رساله در . . .

3862 ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۲۸۲/۱۳ : نسخ محمدطاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی ، در **۱۳۰۹** (ص۹۴) .

3863 ـ **تهران ، اصغرمهدوی** ۲۸۲/۳۳ : نسخ همان محمد طاهر واز همان تاریخها؛ رساله‌ایست دریك مقدمه وهشت فصل بفرمان بندگی حضرت سلطان جلالی (ص ۲۹۹ ـ ۳۰۷) [نسخه‌ها ۲:۱۰۷] .

حکمت نامه

از غیاث‌الدین علی امیران اصفهانی ، که بنام ترین نگارش خود « دانشنامهٔ جهان » را بسال ۸۷۱ دربدخشان نگاشته است و «درة ـ المساحة : ۱۷۱» و دیگر «تدبیر نامه» را در اخلاق‌در۸۸۴ نگاشته. گفتاریست درآثارعلوی و اسرار کاینات ، که بدستور ابوالفتح سلطان محمود میرزای غازی، بسال ۸۹۴ دردوگفتار ویك خاتمه نگاشته است : گفتار یکم در۲۱ و دوم در ۲۰ فصل .

3864 ـ **آقا سید محمد طاهری شهاب** قاهانی قمی ساروی: تاریخ یاد نشده ، **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۱۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۷] .

حلوا = پختن . . .

حیل = جرالاثقال

درص۱۵۸ و ۴۰۷ گذشت .

حوادث طبیعیه = رساله در . . .

از عبدالغفار فرزند اسحاق . **آغاز** : بهترین ذکری که دیباچهٔ اوراق بیان را .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۹۴ .

3865 ـ **رضوی**۱۳۵ حکمت: نستعلیق **۹۸۵**، وقف خواجه شیراحمد ، ۴۱ گ ۱۱س [ف. رضوی ۱ : ۴۳] .

الحیوانات التی تحلی بلاخلاف فی‌مذهب الشافعی

متن عربی ازافضل‌الدین سمنانی ، درفقه جانوران، ترجمه ناشناخته بکوشش محمدتقی دانش‌پژوه درمجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات (س ۱۱ ص۸۷ ـ ۹۲) بچاپ رسیده است.

3866 ـ **پاریس** ۱۳۵۶/۴ .S. P : باتاریخ **۸۷۷**و**۹۰۰** دردفتر (۱۱۹ر). **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۴۹هست [فیلمها ۱ :۵۴۳]

خ

خاص الحیوانات (خواص...)

ناشناخته ، از سدهٔ سیزدهم ، در شناخت جانوران به‌شیوهٔ دانش امروزی. **آغاز** : از سردستهٔ انواع حیوانات هیچکدام درهیئت و مشابهت بانسان مانند میمون نیستند .

3867 ـ **تهران، ملی**۶۵۷ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۴۷ گ ۹س [ف . ملی ۲ : ۱۶۱] .

خربوزه = خواص. . .

آغاز : از محیط نقل آورده که از نوك خربوزه آدم (ع) دوست داشت بوسه کرده‌اند اینچنین رسول (ع)

3868 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۹۱۰ زکیه : بی‌تاریخ (گ ۱۷۶ ـ ۱۷۷) ۱۹ س [مخطوطات ۱ : ۲۰۹] .

خزاین ومعادن ایران = فهرست..

خلاصة‌البیان

گفتاریست درخوراکیها و نوشیدنیها به ـ روش شیعی، دریك مقدمه و سه‌باب ویك‌خاتمه **آغاز**: ثنا وشکر بی‌انتها رازقی‌راکه ازبرای روزی خواران طعمهٔ طیبه .

3869 ـ **دانشگاه** ۱۲۱۹/۴: نستعلیق مؤرخ **۱۲۰۳** [ف. دانشگاه ۶ : ۲۴۴۹] .

خلاصة المأكولات والمشروبات

درخوراك پزی ، بایستی ازفارسی زبانان هند درسدهٔ ۱۱ باشد، چه‌واژه‌های هندی دارد و برخی خوراکها را بشهرهای آن سرزمین نسبت میدهد، گرچه‌واژه‌های، شامی ، رومی ، مشهدی ، شیرازی، گیلانی ، یزدی نیز دارد . گفتاریست درچهل باب : ۱ـ در بیان ساختن اقسام‌نان‌کلیچه‌وساختن خمیرمایه ۲ـ اقسام‌قلیه و دو پیازه ۳ـ اقسام کباب ۴ـ اقسام خاگینه ۵ـاقسام شش‌رنگه... ۱۰ـ اقسام‌دال... ۱۵ـ اقسام خشکه ۲۰ـ اقسام طاهری ۲۵ ـ اقسام بره ۳۰ـ فالوده وپیچ وپن‌بهته ۳۵ ـ حریره ولپسی ۴۰ـ اقسام حلوا . **آغاز** : اللهم ربنا انزل علینا مائدة من السماء تکون عید . . . گرچه بمضمون وفحوای آیت‌کریمهٔ وان تعدوا

3870 ـ **دانشگاه** ۴۶۱۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، کاغذ هندی، ۱۱۱گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۴۹] .

خلیل نامه = (خیل نامه) ؟

در دوبخش : ۱ ـ معرفت اسب در چهل باب ۱ـ بیماری ودرمان اسبان درشصت باب.

3871 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ع۲/**۱۰۳۱**، صفحهٔیکم افتاده [نسخه ها ۵ : ۲۶] .

خمر = پاسخ‌علوی‌بداسترآبادی‌دربارهٔ...

از سید احمد فرزند زین العابدین علوی عاملی نگارندهٔ «لطایف غیبی: ۴۵۷»، ملا محمد امین استرآبادی درطهارت خمر گفتاری‌بعربی بنام «رسالة فی‌طهارة‌الخمر و نجاستها » دارد و گویا برای خوش آیند پادشاه صفوی نامه‌ای نیز بفارسی دراین باره ازمکه بایران فرستاده وآن بدست سید احمد علوی رسیده ، و او این نامه‌را درپاسخ اودردوفصل ویك خاتمه نگاشته است. **آغاز**: یاالعلیم‌الحکیم، بعد حمدالله... چنین گوید احمدبن زین‌العابدین .

بنگرید: ذریعه ۶ : ۲۷۰ و ۱۸ : ۲۹ ، ۳۶۶ـ روضات :۳۸ـ ف.دانشگاه ۷: ۲۶۶۷ـ ریحانة الادب ۳ : ۵۴ .

3872 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۶/۲۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ **۱۰۳۶** در جنگ (۴۹۹ر ـ ۵۱۰ر) [ف. سپهسالار ۳: ۲۸۳] .

3873ـ **تهران** ، **ادبیات** ۲۵۱/۲ جوادی: نسخ محمد سعید نوربخش . با تاریخ **۱۰۷۷** بهمین‌خامه دردفتر[ف.ادبیات۳: ۴۰].

3874ـ**سپهسالار**۲/ ۴۵۰۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۷** ـ **۱۰۸۴** در دفتر (۱۰ پ ـ ۱۸ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۳ و ۴: ۵۵۹].

خمر

ازملا محمدصادق صباغ‌اصفهانی، گفتاری است فقهی دربارهٔ نجاست شراب و گفتگوییکه میان‌شاه‌وشیخ بهائی‌شده‌وفتوایی‌که‌اردبیلی‌داده، پیداست شاه میخواسته بپاکی شراب فتوی‌دهند

3875 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۰/ ۳۶۴ : نسخ ونستعلیق علی فرزند احمد رشتی ۱۸ شوال **۱۲۶۹** ، [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۹] .

خمر = شراب

خواص اشیاء = ترجمهٔ...

متن از ابوالعلاء ازهربن زهر اندلسی ، ترجمه ناشناس. و به‌ترتیب حروف‌تهجی است در « لغت‌نامه: ۳۱۶» دهخدا درواژهٔ ابن‌زهر چندتن از دانشمندان اندلسی بدین کنیت یاد شده‌اند . **آغاز**: امابعد ، محرر این مقاله و مؤلف این رساله‌که دربحارعلوم‌حکمیه غواصی کرده .

3876ـ دانشگاه ۲۴۱۷/۶: نوشتهٔ ۱۹ محرم **۱۰۸۸** (ص۲۷۲–۵۱۲) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۲].

خواص اشیاء

چندگفتار ناشناخته.

3877ـ دانشگاه ۲۱۶۰/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۹**، (۷۸ر – ۹۴پ هامش)، آغاز افتاده، درفهرست آمده: خواص الاشیاء یاکان شناسی است، از معرفت یاقوت تا معرفت لادن [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۴].

3878ـ یزد، جامع کبیر ۵۲۹۳/۱۰ باتاریخ **۹۸۳** دردفتر، انجام افتاده، همان که برای مأمون ساخته‌اند. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۵۷ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵ – فیلمها ۱ : ۶۹۷].

3879 ـ ملك ۱۶۶۴ : نسخ خواجه مولانا فرزند نصرالله، **۱۰۶۱** ؛ با عنوانهای مقاله وباب؛ باب ششم از مقالت سیم ازعلامات گندم، مقالهٔ هشتم در روغنها و دانستن علم فراست، ۹۹گ ۱۴س، **آغاز**: ... بدان که باریتعالی هرچه ازبدایع وغرایب آفرید به‌علم آفرید [ف. ملك، فارسی : ۲۳۷].

خواص اشیاء

ناشناخته، عنوانهای باب و فصل دارد، نباید «منافع و خواص حیوان» شاهقلی سلطان باشد [دانش پژوه]. **آغاز**: حمدله صلاة. امابعد این رساله مختصریست از خواص اشیاء وترکیب و ترتیب معاجین‌که باه را قوت دهد و درمعاشرت لذت فزاید.

3880ـ پزشکی ۲۵۹/۵ : با تاریخ ذیحجهٔ **۱۳۲۹** در دفتر (ص ۱۹۷ – ۲۹۱) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۳].

خواص اشیاء

آغاز: شکر و سپاس ایزدی را که در مهرچه(؟) آفرید دوطرف‌تضاد ورعایت فرمود تا منفعت بود بعضی اشیاء را... این‌نسخه‌ایست در خواص اشیاء.

3881ـ تهران، سنا ۲۳۲۸/۵ : نستعلیق عبدالله فرزند محمد ... معلم قاری، ۲۶ شوال **۸۳۷** (درش۶) همهٔ دفتر بیك خامه [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۸].

خواص برخی از گیاهان

از نظام‌الدین احمدگیلانی، گویانگارندهٔ «مضمار دانش» برای شاه عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۷) (بنگرید: شجرهٔ دانش، دربخش دائرة المعارف) در خواص برخی از گیاهان مانند هلیله، بابونه، رازیانه، شیردختران، شیر شتر، چندبید، افیون، چوب چینی، مصطکی، فادزهر، تریاق فاروق وجز اینها.

3882ـ دانشگاه ۳۲۲۳/۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص ۶۳ – ۶۸) همراه با ۱۲ گفتار دیگر که گویا همه از او باشد [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۴].

خواص جوهر گوگرد

گویا ازیکی از شاگردان دارالفنون به‌روزگار ناصری. **آغاز**: مجملی در خواص متعددهٔ جوهرگوگرد، بعدازسنگ وگچ وآهك که استعمالشان جهت بنایی.

3883ـ سپهسالار ۷۷۶ : نسخ محمد کاظم فرزند احمد محلاتی، سدهٔ **۱۳**، مالك اعتضادالسلطنه در ۱۲۷۱، ۹گ ۱۳ س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۹۷].

خواص حجر

در بخش کیمیا خواهدآمد.

خواص زرین گیاه

دربخش کیمیا خواهدآمد .

خواص الحیوان = ترجمهٔ حیاة الحیوان

متن ازکمال‌الدین محمد دمیری (م۸۰۸) گزیده و ترجمه از محمد تقی فرزند خواجه محمد تبریزی بروزگار شاه‌عباس‌دوم (۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲)، وبدستور میرزا محمد ابراهیم فرزند صدرالدین محمد، دریك مقدمه و بیست و هشت باب بترتیب تهجی ، و هر یك در سه فصل : مفتوح‌الاول ، مکسورالاول، مضموم، این‌ترجمه اصفهان ۱۲۷۵ و تهران ۱۲۸۳ چاپ شده
آغاز : حمد بیحد و ثنای بیعد خداوندی را سزدکه مشکاة بنیان حیوان .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۷۲ ـ ف . فارسی مشار : ۶۲۲ ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۳۰ مؤلفین مشار۲ : ۲۴۷ ـ کشف‌الظنون (حیواة الحیوان) : ۶۹۱ ـ ف . طبی ، نجم‌آبادی : ۳۳۴ .

3884 ـ **مجلس** ۲۱۷۱ : نسخ تعلیق خوب، **۱۰۸۰** (مقارن نگارش) ، زرین ، با فهرست، آغاز برابر نمونه، ۴۲۵ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۶ : ۱۳۷] .

3885ـ **ملك** ۱۳۴۶ : نستعلیق کریم فرزند حسین علی تبریزی، ۱۷شوال **۱۰۹۶**، زدین با فهرست به سه زبان فارسی و ترکی و عربی، ۱۹۲ گ ۱۶س [رؤیت] .

3886 ـ **مجلس** ۷۱۰ : نستعلیق در **۱۰۹۶**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۱۹۷ گ ۱۶س [ف . مجلس ۲ : ۴۵۰] فیلم آن در دانشگاه ش۲۲۲۶ هست [فیلمها ۱ : ۸۰] .

3887ـ **سپهسالار** ۳۲۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه ، ۱۴۱ گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۹۸] .

3888 ـ **دانشگاه** ۳۷۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه، نخست نام عربی وسپس فارسی‌آنگاه ترکی هرحیوانی راآورده آنگاه گزارش می‌کند [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۶] .

3889ـ **ملك** ۱۸۵۰ : شکسته نستعلیق ج۱/**۱۲۱۳**، باجدول نام جانوران‌درآغاز به‌سه زبان، ۱۹۶ گ۱۷س [ف. ملك، فارسی۲۳۷].

3890 ـ **مجلس** ۵۵۰۲ : نستعلیق ، شعبان **۱۲۲۰**، ۲۰۷ گ ، ۱۴س [ف . مجلس ۱۶ : ۴۰۵] .

3891 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق داود حسینی، **۱۲۵۲** از باب پنجم تا پایان کتاب است [نسخه‌ها ۵ : ۱۵] .

3892 ـ **دانشگاه** ۵۰۲۲ : نستعلیق شنبهٔ ۱۶ع۱/**۱۲۵۳** ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۶۶ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۸].

3893ـ **تهران ، دهخدا** ۱۰۶ : نستعلیق محمد هادی فرزند محمد صادق ویری سلجردی ۲۵ج۱/**۱۲۵۹** [نسخه‌ها ۳: ۱۸].

3894ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق‌حسین فرزند ابیطالب موسوی، **۱۲۸۲** درتهران [نسخه‌ها ۵ : ۱۵] .

خواص الحیوان

ازمحمدعلی‌حزین فرزندابوطالب زاهدی گیلانی (۱۱۰۳ ـ ۱۱۸۱)، دریك مقدمه وسه باب ویك خاتمه .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۷۲ و ۹ : ۲۳۵ آتشکدهٔ آذر : ۳۷۱ ـ مؤلفین مشار ۴:۲:۱۰۲ کنی والقاب، قمی ۱ : ۱۰۳ ـ ریحانة الادب ۱ : ۳۲۲ .

3895ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۶۲/۳ Add : با تاریخ ۱۲۱۲ در دفتر همراه : فرسنامه و اوزان و تصاویر هر دو از همو. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۶۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵].

خواص الحیوان

از ملاعلی‌کامی پسر ملا عبدالواسع منشی برای میرزا عبدالله خان قزوینی وزیر گیلان، در۱۰۳۳ وچنانچه دردیباچه مینویسد ازکتاب های چند بهره برده است، شعرهایی از خود اونیز درآن هست. **آغاز**: سپاس مؤبد اساس خالقی را که ازقدرت کامل چندین غرایب... امابعد، برطالبان ادراك اسرارآفاقی.

بنگرید: ذریعه۹ : ۹۰۶ ـ تاریخ‌گیلان عبدالفتاح فومنی ۱۹۷ ، ۲۱۱ چاپ رشت ـ صبح‌گلشن : ۳۳۷ـ ف. دانشگاه ۹ : ۹۷۵.

3896ـ دانشگاه ۲۳۸۷/۱ : نستعلیق بخامهٔ نگارنده، سدهٔ ۱۱، زرین، در خزانهٔ صفویان بوده ودر ۱۱۰۵ ـ ۱۱۲۷ عرض‌شده ۱۴۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۷۵].

خواص الحیوان = رساله در...

ناشناخته، در جانوران و خواص دارویی برخی از آنان. **آغاز**: حمدله. و الصلاة و السلام علی خیرخلقه محمد... چنین گوید احقر عبادالله این رسالهٔ مختصریست از کتاب خواص‌الحیوان.

3897ـ تهران، ملی ۹۶۶/۶ ف : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۱۷۴ ـ ۱۹۶) [ف. ملی ۲ : ۵۱۳ ـ ف. جواهرالکلام ۲ : ۱۱۱].

خواص الحیوان

ناشناخته، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، درخواص پزشکی‌جانوران و از اجزاء اندام جانور که هر یك برای چه بیماری سودمند است. **آغاز**: قدیری را پرستنده وستایش گویم که ازامتزاج و ازدواج هفت‌آب وچهار مام ترکیب‌بدن هرنوع جانور ساخت.

3898ـ تهران، ملی ۷۳۰ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، شاید ازنگارنده برای‌ناصر الدین‌شاه، زرین، ۸گ ۱۲س [ف.ملی۲:۲۵۳].

خواص‌الحیوان = صفات‌الحیوان

خواص الحیوان = منافع و خواص حیوان

خواص قهوه وچای وتنباکو = بدایع الاسرار

خواص کافور = کافورید

از محمدتقی شیرازی طهرانی، حاج‌میرزا بابا ملك الاطباء، در گذشته در کربلا پیش از ۱۲۹۰ درخواص کافور وبویژه درحرارت آن که همراه رساله‌های دیگر او بسال ۱۲۸۳ چاپ شده است. این‌گفتار بخواهش نگارنده و بوسیله‌میرزامحمد ولی‌رئیس‌الاطباء نظام‌گزارش شده واشتباهات نگارنده‌را گوشزدکرده‌است. **آغاز**: الحمدلله مکررالازمنه.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۹ و ۱۷ : ۲۴۴ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۲۰۴ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۲۶ ـ مطرح الانظار : ۲۴۲ ـ ریحانة‌الادب ۴ : ۷۷.

3899ـ مجلس ۷۶۴ : نسخ بی‌تاریخ ۱۰۶ گ ۲۳س [ف. مجلس ۲ : ۴۸۱].

خواص و منافع اشیاء

از شاهقلی سلطان فرزند حمزة سلطان

استاجلو ازامیران‌وسران روزگار شاه عباس‌یکم (۹۹۵-۱۰۳۷)، که‌از کتابهای‌حکما گزیده‌است نگارنده همان‌کسی است که عمادالدین محمود «ستهٔ ضروریه»را برای او نگاشته‌است. **آغاز:** حمدله .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۷۱ .

3900 ـ رضوی ۶۶ : پزشکی : نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف‌آقا زین‌العابدین ۱۱۶۶، ۵۳ گ ۱۱س [ف. رضوی ۳: ۲۷۲].

خواص هلیله

گویا از نظام‌الدین احمد گیلانی ، ملقب به‌فلك و حکیم الملك . و گویا همان نگارندهٔ «مضمار دانش» برای شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) باشد .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹ .

3901ـ دانشگاه ۲ / ۳۲۲۳: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص۱۴ ـ ۱۸) مجموعهٔ زرین، آغاز رساله افتاده، همراه «مادهٔ منوی» ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۳] .

خوراکیهای ایرانی

ازنادر میرزا قاجار [گلچین المعانی] .

3902ـمجلس۲ / ۲۴۱۰ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۴** (ص۱ـ۸۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

د

دانشنامهٔ جهان

از غیاث الدین علی فرزند علی امیران ، نگارندهٔ « درة المساحة : ۱۷۱ » در حکمت طبیعی از آثار علوی و کمی از مباحث عامه و پزشکی و تشریح، در ده فصل و بیست اصل و چهارنتیجه و یك خاتمه در شهر خود بدخشان بسال ۸۷۱ نگاشته است . در دیباچهٔ چاپی به ابوالفتح سلطان محمد و درنسخهٔ ۴۶۳ رضوی به‌سلطان محمود بهادرخان پیشکش شده، و در نسخهٔ ۵۶۴ رضوی و۱۸۲۶ مجلس ازهیچکس نام برده‌نشده است. اینك فهرست نسخه۱۸۲۶ مجلس باختصار:فصل ۱ ـ درپدیدآمدن عقل‌کل ونفس کل ۲ـ پدیدآمدن افلاك وترتیب ایشان ۳ـ گردش افلاك ۴ـ پیدا شدن عناصر و مکان هریك ۵ ـ تقسیم عناصر ۶ ـ کیفیاتی که لازم عناصرند ۷ـ طبقات عناصر ۸ ـ شکل افلاك و عناصر۹ـجسم ۱۰ـ تقسیم‌جسم به‌بسیط ومرکب **اصل** ۱ـ استحالت عناصر ۲ـ پیداشدن بخار و دخان ۳ـ پیدا شدن باد ۴ ـ ابر ۵ـ باران ۶ـ برف ۷ـ تگرگ ۸ـ درحدوث نژم(شبنم) ۹ـ رعد ۱۰ـ برق ۱۱ـ صاعقه ۱۲ کواکب منقصه وشهب۱۳ـ علامات حمرة ۱۴ـ شمسیات ۱۵ـ نیازك ۱۶ـ قوس قزح ۱۷ـ هاله ۱۸ ـ زلزله ۱۹ـ برآمدن آواز از زمین ۲۰ـ پیدا شدن آب‌چشمه و کاریز و چاه . **نتیجه** ۱ ـ درپیداشدن معادن ۲ـ نباتات ونفس وقوای‌آن ۳ـ حیوانات ۴ـ انسان . **آغاز :** سزاوار ستایش و سپاس مبدعیست که باقتضای ذاتی .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۴۶ ـ ف . مشار : ۶۴۵ ـ عالم آرای عباسی ۱ : ۱۴۴ ـ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات س۵ : ۲۰۳ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۲۳ ـ پیشگفتار محمد تقی دانش پژوه برچاپ دو رساله دربارهٔ آثارعلوی : ۱۵ .

3903ـ تهران، اصغر مهدوی ۲۰۴ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۰** ، خاتمه را ندارد [نسخه‌ها ۲ : ۷۴] .

3904ـ تهران، ملی ۱/۸۰۲ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۱، با تاریخ ۴ رمضان **۱۰۱۵** درپایان که در فهرست کتابخانه تاریخ نگارش دانسته شده است (ص۱ـ ۳۵۷)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲: ۳۲۷].

3905 ـ آصفیه ۳۱/۹ مجموعه‌ها: نوشتهٔ ۱۷ع۲/**۱۰۵۳**، ۵۰ گ [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲: ۴۶۸].

3906 ـ **مجلس** ۴۵۶۴: نستعلیق عبدالرحیم محمد بهبهانی، ۵ع۱/**۱۰۷۹**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۴گ ۱۵س [رؤیت].

3907 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۶/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۹۴ ـ ۲۱۱) در نسخه از مهدالیه یادنشده [ف. سپهسالار ۴: ۴۰۳].

3908ـ**مجلس** ۱۸۲۶: نستعلیق محمد یوسف فرزند غلامعلی فومنی، **۱۱۱۰** از روی نسخهٔ مؤرخهٔ ۱۰ محرم ۱۰۰۸ که آن نیز از روی نسخهٔ مؤرخه ۸۷۹ که در دربار ... بدخشان (ترتیب یافته) بود، برخی از شکلها سفید مانده است، ۲۹۸ ص۱۵س [ف. مجلس ۵: ۲۵۵].

3909ـ **ملك** ۳۵۲۰: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۸۶گ ۱۳س [رؤیت].

3910ـ **تهران، دهخدا** ۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، [نسخه‌ها ۳: ۱۸].

3911ـ **تهران، اصغر مهدوی** ۲/۲۶۸: نسخ مسبح کمره‌ای، درپیرامن **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰].

3912ـ **تهران، دهخدا**۱۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده عبدالرزاق فرزند حاجی بابا یزدی [نسخه‌ها ۳: ۱۸].

3913 ـ **رضوی ۵۶۳** حکمت: نستعلیق تاریخ یاد شده، در نسخه به محمود پیشکش‌شده ۱۳۸ گ ۱۵س آغاز برابرنمونه. [ف. رضوی ۴: ۹۸].

3914 ـ **رضوی ۵۶۴** حکمت: نستعلیق، در دیباچه نامی ازمهدالیه نیست، آغاز برابرنمونه ۱۱۶ گ ۱۵س [ف. رضوی ۴: ۹۸].

3915ـ **بادلیان ۱۶۶** فریزر: نسخ، تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۸۶ هست [فیلمها ۱: ۸۳].

3916ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۱۶۸۲۹/۱: (گ ۱ـ۴۸) (ریو: ۲۳۴). **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۸۶ هست [فیلمها ۱: ۵۸۹].

دانشنامهٔ شاهی

دربخش دائرةالمعارف خواهدآمد.

دستور الصید = بازنامه

ر

راحة الفرس

ترجمه‌ایست از سانسکریت، در روزگار جهانگیر، دراسب شناسی.

3917ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۹۱۸: مصور، از سدهٔ **۱۱**، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۵۹].

3918ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۶۷۰۴: مصور، نوشتهٔ **۱۸۵۱**م [نسخه‌ها ۴: ۶۵۹].

3919ـ **مؤزهٔ بریتانیا** Or ۵۷۶۲: مصور، سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، [نسخه‌ها ۴: ۶۵۹].

راحلهٔ توفیق

در آداب اسب داری و سوار کاری اسبان بدستور شاه‌عباس‌دوم صفوی (۱۰۵۲-۱۰۷۷) از روی خبرهای مذهبی بدینگونه ساخته شده است: مقدمه سبب رام شدن اسبان. مقالهٔ یکم سود اسبان. مقالهٔ دوم: نشانهٔ خوبی و بدی آنها. خاتمه: آداب سوارشدن اسب. **آغاز:** سمندپای اندیشه راکه بهمعنانی ادهم قلم ازقید ذلت و امکان جسته.

بنگرید: ذریعه ۱۰ : ۵۷.

3920 ـ دانشگاه ۱۰۳۸/۴ : نوشتهٔ محمد درویش، در **۱۰۵۵** (۳۴پ - ۳۷ر) در پایان‌آمده: بلغ من‌اوله‌الی‌آخره من نسخة بخط مؤلف، ۱۶۳ گ۳۱س [ف.دانشگاه ۳: ۲۶۴].

الرسالة السنجریه فی الکائنات العنصریه

اززین‌الدین‌برهان‌الحق‌عمر فرزندسهلان ساوی، سدهٔ ششم، بدستور سنجرفرزند ملکشاه سلجوقی. آغاز سخن درپنج فصل: ۱ـ طبیعت وارادهٔ‌خدا ۲ـ ترتیب عناصر ۳ـطبقات‌عناصر ۴ـ تبدیل عناصر بیکدیگر ۵ـ خرده‌گیری از بیرونی و اسفزاری، سپس قسم یکم درچیزهایی که ترکیب‌ندارنددردوبخش، بابهائی‌دا برونزم و باران و تگرگ، رعد وبرق و صاعقه، شهب وکواکب منقضه، بادها، قسم‌دوم‌آنچه به‌ترکیب حاصل آید در پنج باب: کوهها، معدنیات، گوگرد وزرنیخ وسیماب، نمك وزاگ ونوشادر پادزهر، هفت گوهر. این گفتار با پیشگفتار محمد تقی دانش پژوه در انتشارات فرهنگ ایران زمین ۱۳۳۷ خ چاپ شده. **آغاز:** سپاس مرخدای راکه هستی همهٔ حقایق ازوست

بنگرید: پیشگفتارچاپ‌ازدانش‌پژوه،ونیز پیشگفتارچاپ‌تبصرةاو-دستورالوزراءخواندمیر: ۱۹۹ـ تاریخ وزرای سلجوقی، اقبال: ۲۶۳.

3921 ـ استانبول، فاتح۱۹/۵۴۲۶

و همین‌نسخه پایهٔ چاپ محمد تقی دانش پژوه قرارگرفته است [پیشگفتار چاپ: ۱۰].

رسالهٔ فلاحتی = فلاحت

رنگ سازی = رنگرزی

چندگفتار ناشناخته.

3922 ـ دانشگاه ۴۳۶۶/۱۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۴۳ - ۱۴۵). **آغاز:** شکر و سپاس بیرون‌ازحیطهٔ قیاس... درفهرست باعنوان «رنگرزی» آمده است. [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۵].

3923 ـ دانشگاه ۲۲۱۴ فیلم: ازروی جنگ مؤرخ **۱۱۵۹** باعنوان عمل نقاشی، عمل‌کتابت، بدل شنجرف، غسل لاژورد، غسل ادویه‌حجریه، رنگ‌سبز، عمل‌زعفران الحدید عمل زرافشان، عمل‌جلای‌لوکز... رنگ‌کردن استخوان... رنگ زعفران کاغذ... (ص۱۱- ۱۸ ناقص) [فیلمها ۱ : ۶۴۹].

3924 ـ دانشگاه ۴۴۳۶/۱ : نستعلیق ریزخوش سدهٔ **۱۲ - ۱۳**، در جنگ (ص ۲، ۸، ۱۲، ۱۴) دستورمرکب وشنگرف وساختن رنگها است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۵].

3925 ـ پزشکی ۲۶۳/۵ : سدهٔ **۱۲ ۱۳**، گفتاریست آغاز و انجام افتاده با عنوان باب هفدهم دررنگ کردن کاغذ و آن بیست و چهاررنگ است (ص۲۳۶-۲۴۳)، درمجموعه ش۴۱۸۶ دانشگاه گ ۲۸ ب نیز چنین مطلبی هست [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵].

روضة القلوب = بستان القلوب

دربخش دایرةالمعارف خواهدآمد.

ز

زراعت = ارشاد الزراعه

زراعت = کشاورزی نامه

زراعت = رساله در . . .

ناشناخته .

3926 ـ **موزهٔ بریتانیا ۵۷۳۵/۳**
Or : مؤرخ **۱۰۷۷** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹] .

زراعت و فلاحت

ترجمه ایست از روزنامهٔ فیگارو بزبان فرانسوی، ازدکترخلیل‌خان ثقفی اعلم‌الدوله، بخواهش موسیو دوبالو وزیر مختار فرانسه ، بسال ۱۳۰۹ (یاد داشت مترجم در ص ع) .

آغاز: انقلاب زراعتی ، زراعت و صنعت اگر فرض نمائیم‌که یکی .

3927 ـ **معارف (ملی)** ۳۶۲۹/۱ : نسخ خوب میرزا محمدعلی شیرازی باتاریخ۱۷ شوال **۱۳۰۰** دردفتر بهمین خامه ، در مدرسهٔ محمدیه تهران، ۹گ ۱۸س [ف. معارف ۲ ۱۳۶] .

زهرها

ناشناخته . درزهرها و درمان آنها .

3928 ـ **ملك** ۴۹۲/۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زدین (ص ۳۱۹ ـ ۳۴۸ هامش) انجام افتاده . **آغاز:** این رساله مشتمل است برچند فصل [رؤیت] .

س

سبزی کاری

گفتاری است در سبزی کاری ترجمه از فرانسوی .

3929ـ **مجلس**۷۶۸: شکسته‌ریز، تاریخ یاد نشده، ۳۶گ۱۸س[ف. مجلس۲:۴۸۳] .

سلم المعارف

ازمهدی فرزند محمد شیرازی ، متخلص به صابر ، خوشنویس که بنام ناصرالدین شاه قاجار در ۱۲۶۸ در پنج باب ساخته است : معرفت افلاك، سفلیات ، موالید حضرت انسان و تشریح آن، مطالب پراکنده .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۷۳ ـ فارسنامهٔ ناصری : ۱۴۹ ـ آثارالعجم: ۵۶۰ ـ طرایق الحقایق ۳:۱۱۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۱.

3930 ـ **ادبیات** ۱۸۴/۱ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، [ف . ادبیات ۲ : ۵۰] .

سمند دولت

از نظام‌الدین احمد فرسنامه است. دریك مقدمه و سه مقاله‌که بمنزلهٔ قلب وجناحین است ویك خاتمه که بجای ساقه است . نام نگارنده وکتاب دردیباچه آمده است، این رساله مانند «مضمار دانش» اوست [دانش پژوه] .

3931 ـ **دانشگاه** ۴۹۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** . آغاز در دیباچه و انجام در باب‌هفتم درمعالجهٔ جوشش وخارش‌افتاده، ۱۲۴ ص س۱۲ [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۴۶] .

سمومات و تریاق

ازدکترپولك اطریشی (بنگرید : تشریح

در بخش پزشکی) گویا از دفترهای درسی او است.

3932ـ دانشگاه ۱۵۴۷/۲ : نستعلیق رجب ۱۳۰۴ ، با یادداشت فرج الله شاگرد دارالفنون تبریز بتاریخ ۱۷ ذیقعدهٔ ۱۳۰۴ (ص۱۹۱ ـ ۲۱۰) [ف. دانشگاه ۸:۱۷۳] .

سموم

منسوب به ابوعلی سینا. در سه باب: جانوران گیاهان ، کائنات. آغاز: بسمله . حمدله ... امابعد بدانکه این مختصریست از علوم مخزون و اسرار مکنون... ابوعلی سینا تصنیف فرموده، و در معرفت زهرها، و این را مبوب بسه باب گردانیده

3933 ـ تهران ، دهخدا ۱۵۳/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۶] .

سمومات

ناشناخته .

3934ـ شیراز، خاندان سید نورالدین ۳/۰۰۰ : باتاریخ ۱۰۸۰ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

3935 ـ مجلس ۳۷۰۵/۱۳ فهرست نشده : سدهٔ ۱۲ (ص ۲۳۵ ـ ۲۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

3936ـ رضوی ۶۰ پزشکی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، گفتاری است بی دیباچه در خواص برخی از زهرها. آغاز: طریق خوردن سمها [ف. رضوی ۳ : ۲۶۰] .

سمیه = رسالهٔ ...

از عمادالدین محمود فرزند مسعود پزشك (بنگرید : آتشك : در بخش پزشکی) .

3937 ـ مجلس ۲۴۷۲/۲ فهرست نشده : سدهٔ ۱۲ (ص ۱۵۹ ـ ۳۱۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

سنگ شناسی = احجار

ش

شاهبازنامه

از جمال الدین میرزا محمد فرزند میرزا رضا فرزند فتحعلیشاه قاجار که در ۱۲۹۹ در باخرزجام و همچنین در طارم فرمانروا بوده ، بفرمان ناصرالدین شاه و به دستور اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۵ ـ ۱۳۰۵ آن را ساخته است . پسرش فتح‌السلطنه حسینعلی درهامش نسخهٔ ۲۴۳۶ دانشگاه مرگ پدرخود را میان سالهای ۱۳۰۵ ـ ۱۳۱۳ یاد می‌کند آغاز : این شاهبازنامه زیبای ناصریست . . . بحمدك اللهم یامن هو المقدس من مخالطة الاجزاء

3938 ـ دانشگاه ۲۴۳۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، نسخهٔ اصل باخط خوردگی، ۱۵۷ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۰۷] .

شراب = رساله در ...

از محمد باقر فرزند محمد رضای طبیب موسوی ، برای شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵). در یك مقدمه و ده باب و یك خاتمه نگاشته است.

3939ـ فخرالدین نصیری . . . . نستعلیق سدهٔ ۱۱، زدین، از آن ساعدی بوده ۳۶ گ ۱۴ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۵] .

شراب = قدغن شراب = حرمت شرب شراب

از آقاحسین فرزند جمال الدین محمد خوانساری درگذشتهٔ ۱۰۹۹ ، درحرمت می و

زیانهای آن، بدستور شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۴۷ و ۱۱ : ۱۷۵ ریحانة‌الادب ۳: ۴۸۷- روضات الجنات ۱۹۶- هدیة العارفین ۱ : ۳۲۴ - هدیة الاحباب ۲۳۴.

3940- **دانشگاه ۲/۲۵۷۰**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (گ ۱۲۴) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۳]

3941- **دانشگاه ۴۱۱۸/۱۳**: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۲۳۳ - ۲۴۴) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۰] .

3942 - **ملی و دانشگاهی اورشلیم** ۳۱ - Ar8 : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۹].

3943 - **دانشگاه ۴۷۲۷/۳** : شکسته نستعلیق **۱۰۹۶** (ص۷۴ - ۸۳ و ۱۲۸-۱۲۹) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۶] .

شراب و حلواپزی

از یحیی فرزند جمال‌الدین حسین مقنی حلوائی، درشش فصل، درترتیب دادن و راست کردن و پختن عرقها وشرابها و مرباها وحلوا ها و آشها .

3944- **تهران، پزشکی ۲۷۶/۵** : نوشتهٔ ۱ج ۱۲۱۲/۱ ، (ص ۲۰۱ - ۲۴۴) پیش از آن نیز گفتاریست در گرفتن عرقها وپختن مربا (ص۱۹۲-۱۹۶) [نسخه‌ها ۳: ۳۵۲] .

شرح جزیرهٔ سراندیب = چای کاری در سراندیب

شرح حدیث عالم علوی

دربخش عرفان خواهدآمد .

شرح کافوریه

متن از ملك الاطباء حاجی آقابابا میرزا محمدتقی شیرازی تهرانی ، در گذشته پیرامن ۱۲۸۵ بعربی دربارهٔ گرم بودن کافور، گزارش ازعبدالوهاب ساوجی است که آنرا ردکرده و گفته است که کافورچنانکه پزشکان پیشین گفته‌اند سرد است. **آغاز:** احمداللهم یامن وعدالابرار باسقاء کاس من عین الکافور... وبعد، از آنجاکه انوار علوم علمای متأخر .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۶ و ۱۷ : ۲۴۴ مؤلفین مشار ۲ : ۲۲۵ - ریحانة الادب ۴ : ۷۷ - ف، طبی، نجم آباد ۱ : ۶۹۷ .

3945- **دانشگاه ۴۳۵**: نستعلیق تاریخ یادنشده، متن زیرخط سرخ [ف. دانشگاه ۴: ۷۸۴] .

شرح کشتیهای جنگی انگلیسی

دربخش سپاهیگری خواهد آمد .

شرح ماشین خود نویس

ترجمه از اسماعیل لسان السلطان مترجم مخصوص، که باید همان پسر صحافباشی باشد، درچگونگی کارماشین تحریر، برای مظفرالدین شاه قاجار، در رمضان ۱۳۲۲ نگاشته است.
آغاز: بهترین اسبابی که امروز برای تحریر اختراع شده این منگنه است .

3946- **ملی ۴۷۷** ف: شکسته نستعلیق رمضان **۱۳۲۲** شاید ازمترجم، برای مظفرالدین شاه، باسه عکس ازماشین تحریر، ونام اجزاء آن بانگلیسی ، ۵ گ ۲۱س [ف . ملی ۱: ۴۶۰] .

شماخ

دربخش ریاضی ص ۱۸۲ گذشت .

شکاو = رساله در. . .

از مجدالدین فرزند محمد شفیع هاشمی عباسی، بنام عبدالله خان از فرمانروایان دربار صفوی، دریك مقدمه ودوازده باب وازرهگذرفقهی

گفتگو کرده، مقدمه در بیان تربیت قوش، باب ۱- خوب و زشت باز در چند فصل ۲- انواع چرغ و شکار آن ۳- اصناف شاهین ۴- باشق ۵- در بحری ۶- تولك بستن قوش درچند فصل ۷- امراض و درمان قوش ۸- آداب شکار در چند فصل. ۹- درباقی احکام صید درچندفصل ۱۰- احکام دیگر جانوران بری وحلال وحرام آنها ۱۱- اعضای حلال و حرام جانوران ۱۲- کیفیت صید. خاتمه در آداب تزکیه و ذبح. **آغاز**: های و هوی هویتی که هنگامه گرم کن شکار جرگهٔ پریزادان اسماء حسنی و دلنشین تر عباراتی

3947- **دانشگاه** ۳۱۷۵ : نستعلیق محمدصادق سبزواری ۱۸ شوال **۱۱۲۵**، ۱۸۷ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۷].

شکار = تربیت مرغان شکاری و...

از محبعلی ملقب به خان خاص فرزند نظام الدین علی خلیفهٔ مرغانی، که در نزدیك به شصت سالگی بنام جلال الدین محمد اکبر شاه هند، در یك دیباچه و شصت و یك باب در در تربیت مرغان شکاری و آداب شکار نگاشته است. **آغاز**: حمدله... امابعد، باز می‌نماید ... محبعلی الملقب بخان خاص محلی.

3948- **ملك** ۵۴۶/۲: نسخ، باتاریخ ۲۳ رجب **۱۲۶۸** دردفتر بهمین خامه (ص ۹۶- ۲۶۶) درفهرست آمده در ۵۸ باب وبنام محمد برم خان نگاشته شده. آغاز برابر نمونه، [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۶۵].

3949- **دانشگاه** ۳۰۶۵/۳: نستعلیق نزدیك **۱۲۷۵** (۸۲ ر - ۱۴۶ ر) در فهرست آمده دریك دیباچه و ۶۱ باب و بنام جلال الدین محمد اکبرشاه نگاشته شده است. آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۳].

شکار = صید وذباحة

شکارنامهٔ ایلخانی

ازعلی فرزند منصورحلوایی، که در ۷۰۵ از درباریان طغاتیمورخان وخواجه علی مؤید بوده است (ص ۳۸). درآن آمده که اصل آن از علی فرزند محمد نیشابوریست که بدستور ملکشاه و خواجه نظام‌الملك نگاشته شده بود، وچون درآن از شاهین وشفتا ونیز دربارهٔ گشاد کردن شیر و پلنگ ومانندآنها سخن نرفته بود شش باب برآن افزوده و این را در دو مقدمه و بیست وهفت باب ساخته است. **آغاز**: حمد بیحد و سپاس بیقیاس که سیمرغ قاف دو اسبه بسرحد.

3950- **مجلس** ۳۰۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ناقص، بادو مقدمه و فهرست ۱۲ باب در دیباچه: مقدمه ۱ - جانوران شکار کنندهٔ پرنده ۲ - جانوران دونده چون شیر و پلنگ و این مقدمه درپنج باب است. سپس باب ۱- باز ۲- اندرصیاد ۳- اندربازدار ۴- اندرچشم گشادن و خاشاك بانواع دادن ۵ - اندر طبع جانور شناختن تا برطبع خودهست یانه... ۱۰- اندر تدارك گرفت باز [ف. مجلس ۱۰ : ۵۷۰].

شمسیه

گفتاریست دراحکام وآثار نجومی خسوف و برآمدن ستاره‌ها و قوس و سرخی آسمان و آتش وباران وتگرگ وزمین‌لرزه ومانند اینها درهریك ازماههای رومی. **آغاز**: حمدله... امابعد، مؤلف این نسخه شمسیه ازکتابهای معتبر مثل اقوال ادریس و دانیال پیغمبر.

3951- **حقوق** ۲۹۷/۲ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۳ پ - ۸۶ پ) [ف. حقوق ۱۵۶]

شناخت کائنات جو زمین = آثار علوی

شیرینی پزی = پختن حلوا

شیمی = رساله در علم ...

از میرزا نصرت طبیب قوچانی ، که در تهران میزیسته است .

3952ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۵/۱ :شکسته نستعلیق محمد مهدی ارومی، ۱۲۹۲. [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

شیمی

از ابراهیم خلیل فرزند مؤتمن السلطان حاجی میرزا عبدالباقی اعتضاد الاطباء ، برای میرزا حسین‌خان معتمدالملك امیرتومان، دریك مقدمه و سه‌مقاله .

3953ـ تهران، پزشکی۱۶۴: نوشتهٔ محمدحسین قزوینی ، ع ۲/ ۱۳۰۹، [ف. ره‌آورد: ۲۸۱ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۱۶] .

ص

صفات الحیوان

ازمنصورفرزند حسن‌فرزند ابراهیم ایجی شبانکاری، ملقب به غیاث ، ترجمه‌ای است با افزودگیهایی از«حیاة الحیوان» دمیری‌که‌نزدیك ۹۳۰ ساخته شده است [دیباچه] ، و این جز «حیاة‌الحیوان: ۴۰۴» شاه محمد قزوینی است **آغاز :** حمد بیحد حکیمی را سزدکه بخاری لطیف را سبب حیات حیوان ساخت .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۴۴ .

3954ـ پزشکی ۹۹: نبشتهٔ محمدرضا فرزند ابی‌الحسن ۲۲ رمضان **۱۲۴۰** ، بنام «خواص الحیوان» یادشده است [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .

3955ـ تهران، ملی ۲۴۷: نستعلیق میرزا وصالی ، شعبان **۱۲۶۳** در مازندران ، آغاز برابر نمونه ، ۱۷۴ گ ۱۸س [ف . ملی ۱ : ۲۴۸] و **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۶۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۳۷] .

صفات و خواص مومیائی

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی (بنگرید شجرهٔ دانش، دربخش دائرة‌المعارف) .

3956ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی از گفتارهای آن به خامهٔ نگارنده و مؤرخ **۱۰۴۵** است (گ۱۹ـ۲۰) [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۴۷۵] .

صفات هدهد

ناشناخته .

3957ـ تهران ، ملی ۹۶۶/۸ ف : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** (ص ۱۹۸ ـ ۲۰۱) ، گویا بخشی ازکتابیست باعنوان باب‌ودر پایان آن فصلی دردفع مورچه [ف. ملی۲ : ۵۱۴].

صنایع

گفتاریست در بیست و هفت باب مانند «مجموعة‌الصنایع» چهل‌بابی‌درهنرهاوپیشه‌های کهن . **آغاز :** تحفهٔ ستایش و سپاس سزاوار بارگاه پادشاهی .

3958ـ تبریز،حاج‌آقاحسین نخجوانی ۲۳۱۵ : تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۴: ۳۳۹]

صنایع

در فهرست موزهٔ بریتانیا در بخش هنرها

یاد شده است .

3959ـ موزهٔ بریتانیا Or ۱۱۸۴۱ مصور ، از سدهٔ **۱۳** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰] .

صور الاقالیم = ترجمهٔ ...

دربخش جغرافیا خواهدآمد .

صید = شکار نامه

از سیدحسین فرزند روح‌الله حسینی طبسی متخلص به‌لسان وملقب به‌صدر جهان، زنده در ۹۷۴ ، بدستور سلطان قطبشاه ، احکام شکار و کشتار را بروش شیعی واشاره به‌نظر اهل سنت و به خواص طبی جانوران ، دریك مقدمه و ده باب ویك خاتمه نگاشته‌است: ۱ـ شروط صیاد و شکاری وذابح ۲ـ آلات شکار وذبح ۴ـ ذکر حیوانات وطیورکه بدان شکارمی‌کنند ۵ـ شکار کردن به‌تیر وشمشیر ونیزه ۶ـ شکار ماهی ۷ـ تملك شکار ۸ـ کشتار شکار ۹ـ حلیت وحرمت حیوانات ۱۰ـ دراحکام سور . **آغاز** : سپاس بیقیاس وشکرمحمدت اساس پادشاهی‌را سزاوار است‌که مرغان دل .

3960 ـ **آصفیه** ۱۵۵ فقه : نستعلیق غلام‌نبی، در **۱۲۲۰** ، ۱۲۱ گ ۱۳ س [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۲ : ۲۵۴] .

3961ـ **مجلس** ۶۲۱/۵ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه در فهرست «رساله درباب شکار» یاد شده [ف. مجلس ۲ : ۳۷۵] .

3962ـ **ملك** ۱۶۴۴ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۵ : ۱۰۵] .

3963ـ **نجف** ، میرزا محمد علی اردوبادی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۵ : ۱۰۵] .

صید = رساله در . . .

از فیض‌الله تفرشی ، برای ابوالمظفر شاه طهماسب بهادرخان [دیباچه]، درسه باب ویك خاتمه: ۱ـ حیوانات بری وبحری شش‌فصل۲ـ در اینکه مراد از صید چیست ، پنج فصل ۳ ـ تزکیهٔ حیوانی‌که رام‌می‌شود، سه‌فصل [دیباچه] **آغاز**: حمدوسپاس پادشاهی را که مرغ‌دلهای مخلصان صید دام محبت اوست .

3964ـ **ملك** ۴۹۲/۶ : نستعلیق‌پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** (ص۲۰۱ـ۲۳۵)، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

3965ـ**مجلس** ۵۰۲۴/۸ فهرست‌نشده : نستعلیق‌احمد فرزند قاسم‌الحسن‌الحسینی‌الزرـ بخشی، ۲۵شعبان **۹۸۴**، (۱۲۳ر ـ ۱۴۴ر)، آغازدردیباچه‌افتاده: خورشید سلطنت وخلافت ابوالمظفر بهادر خان [رؤیت] .

3966 ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۸۳ ـ ۱۱۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۶] .

3967ـ **رضوی** ۶۸۱ فقه (۶۰۴۶) : نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۲۰ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۵ : ۴۴۱] .

صید = صیدیه = رساله در شکار

چند گفتار ناشناخته .

3968ـ **بادلیان** H. ۴/۱ : با تاریخ **۱۰۴۴** دردفتر، باعنوان «صیدیه» وبنام سلطان بدیع‌الزمان بهادر خان‌نگاشته‌شده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰] .

3969ـ**مجلس** ۲۳۸۴/۴ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۷۷** (ص۲۰۹ ـ ۲۵۹) [نسخه‌ها۵: ۱۶۶] .

3970ـ دانشگاه ۴۸۳۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ در فهرست آمده : رساله در شکار که بروزگار قطبشاه و به ترتیب تهجی است در نام جانوران با آوردن نامهای عربی و فارسی و ترکی و هندی و پس از وصف هرجانوری حکم آن درپنج مذهب وخاصیت آن آمده . و«صیده فیض‌الله تفرشی نیست ، نسخه مشوش ، ۵۳ گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۶] گویا «صید : ۴۳۰» سید حسین طبسی باشد .

3971ـ ادبیات۲۰۷جوادی: نستعلیق غلامحسین فرزند ملاحسن، صفر ۱۲۸۱ [ف . ادبیات ۳ : ۳۴] .

3972ـ همدان ، حاج حسن پنبه‌چی: تاریخ یاد نشده، گفتاریست دربیان انواع صید وذبح دریك باب ویك خاتمه بنام شاه تهماسب نگاشته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۱] .

صید نامه

گویا ازمولی‌محمد سلیم‌رازی شیخ‌الاسلام طهران، برای صدرالسلطنه، درانواع جانوران برمبنای‌دینی وفقهی. آغاز : صدر رسائل دین مبین جز شکر نعمت پادشاهی‌که فضای وجود. بنگرید: ذریعه۱۵:۱۰۵ـ صبح‌گلشن (سلیمان طهرانی): ۲۱۱ـ تذکرهٔ نصرآبادی ۱۸۴.

3973ـ مجلس ۵۰۲۵/۵۲: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۵۰۹ - ۵۱۳) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

3974 ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۲۹ : نوشتهٔ ۱۰۹۳ دراجمیر (ص۱۰۶ - ۱۰۷) ، آغاز برابرنمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۲۹۳] .

3975 ـ مجلس ۶۴۰۲/۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱پ - ۴پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

ط

طباخ نامه = پختن طعامها

ناشناخته .

3976 ـ ملك ۴۹۲/۳۱ : نستعلیق پاکیزهٔسدهٔ۱۰، زرین (ص۳۴۹-۳۶۳ هامش) آغاز افتاده، درانجام آمده : تمام شد کتاب «طباخ نامه» [رؤیت] .

طباخی

ناشناخته .

77 ـ 3978 ـ مجلس ۲۷۷۷/۲ ، نسخ محمدجعفر فرزندامین‌انصاری، در۱۰۹۳ (ص۱۸-۵۶)، گفتاریست دریك فصل. آغاز: شکر وسپاس مرآن منعمی‌را. وپیش ازآن نیز گفتاریست در طباخی بطریق اهل فتوت (ص۱ - ۱۸) [ف. مجلس ۹ : ۲۲۲] .

3979 ـ مجلس ۳۷۰۵/۱۵ فهرست نشده : سدهٔ ۱۲ (ص۲۶۸ - ۲۸۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

طباخی = پختن‌حلوا

طباخی = پختن مربا

طباخی = نسخهٔ شاهجهانی

طباخی = طیب اغذیه

طباخی = نعمت‌نامه

طباخی جدید

ترجمه ازعلی‌بخش قاجار فرزند اسکندر فرزند عباس فرزند فتحعلیشاه ، پیشخدمت

مظفرالدین‌شاه، در پختن خوراکهای فرنگی‌به دستور و نام همان شاه از متن فرانسوی‌بروش ساده نویسی بفارسی برگردانیده شده، و درآن آمده از آوردن نام و ساختن خوراکهایی که در صرف مشروب بکار میرود خودداری شده است و از هموست « هیئت : ۳۷۳ » . **آغاز :** حمدله. صلاة.وبعد، چون یکی‌ازسنهٔ ضروریه و اعظم نعماءالهیه .

3980ــ **تهران، ملی** ۴۹۰ف: نستعلیق خوش **۱۳۰۲** ، شاید به‌خامهٔ مترجم ، برای مظفرالدین شاه ، ۸۸ گ ۹ س [ف . ملی ۱ : ۴۷۰] .

طبایع چهار عنصر

در بخش علوم غریبه خواهدآمد .

طبیعیات

در سه‌قسم وهرقسم درسه‌فصل، درطبیعیات وپزشکی .

3981ــ **مجلس** ۴۷۱۴/۱ : نستعلیق خوش حسین در۲۲ صفر **۱۲۷۰** [ف . مجلس ۱۳ : ۹۵] .

طبیعیات = رساله در . . .

از جعفرقلی خان رئیس دارالفنون به ــ روزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳) .

3982ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۱۵/۲: شکسته نستعلیق محمد مهدی ادومی **۱۲۹۲** [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

طول‌عمرطبیعی انسان = منظومه ای در . . .

از دانش ، میرزا رضا خان ارفع الدوله تبریزی ، زاده درتبریز ۱۲۷۰. در ۲۰۰ بیت و در ۱۳۱۴ در استانبول بچاپ رسیده است و مصطفی رشید آنرا به ترکی و نیز به نظم ترجمه کرده‌است. **آغاز:** گوش‌کن ای عزیز روحانی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۱۵ و۱۵ : ۱۸۲ و۱۹ : ۲۴۱ ــ ف . مشار : ۱۰۹۷ــ ادبیات معاصر : ۹۹ .

3983ــ **قاهره، دارالکتب** : ۱۲۶ ادب ترکی طلعت: تعلیق، متن و ترجمه هردو زرین ، برای سلطان عبدالحمیدخان فرزند عبدالمجیدخان نوشته شده، ۴۱ گ ۸ ــ ۱۰س [مخطوطات ۱ : ۲۷۱] .

طیب اغذیه

ازابراهیم فرزند محمد شربتداراصفهانی، زنده در۱۱۲۸ ، در خوراکها . **آغاز :** قال الحکیم قدس سره ان احسن الاغذیه غذاء ــ المحمودة . . . ونیزفرموده‌که غذای تفه وبی مزه ساقط می‌کند اشتهارا.

3984ــ **دانشگاه** ۳۹۸۶/۲: نستعلیق خود نگارنده با یادداشتی از او مؤرخ ۱۱۲۸ که من لقب شربتدار را به پسرم محمد بیگ بخشیدم وازملازمت دست‌کشیدم. همراه۷گفتار دیگر ازهمو: ۱ــ شرح مکتسب ۲ــ این‌کتاب (ص۸۶ ــ ۹۱) ۳ ــ رساله در فقه بعربی ۴ ــ مناجات ۵ــ رساله در شناختن نفس ۶ــ اعداد و اسرارآن، ۷ــ رساله دربلاغت ۸ــ تذکرة ــ الشعراء[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۰] .

ع

عجایب الاقالیم

ناشناخته .

3985ـ **ملك** ۵۶۸۵/۳۴ : نستعلیق ، با تاریخ **۹۹۷** در دفتر (۱۵۲ پ ـ ۱۵۹ ر) گزیده‌ایست [رؤیت] .

3986ـ **تبریز، ملی** ۳۲۳۲ : نوشتهٔ **۱۰۴۲** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

عجایب المخلوقات

درخواص سنگها و گیاهان و جانوران ، گویا از « عجایب المخلوقات » قزوینی گرفته شده است [دانش‌پژوه] .

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۳۲۸ .

3987 ـ **پزشکی** ۱۹۱ : سدهٔ **۱۱** ، **آغاز:** من عجایب المخلوقات فی البخار ، و وآن اجسامی است‌که از ابر باران متولد شده و اندرون زمین ، اگر زمین شفاف بود و اگر نبود ازآب‌گل متولدشود [نسخه‌ها ۳:۳۱۸].

عجایب المخلوقات

از محمد میرخواند خوارزمشاهی (۸۳۷-۹۰۳) . خاتمهٔ «روضة الصفاء» است‌که خود در بخش تاریخ خواهد آمد .

3998ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۴۲/۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۱**، بعنوان «عجایب وغرایب عرصهٔ ربع مسکون» و بنام امیر صافی ضمیر (نوایی) یادشده است، **فیلم**آن در دانشگاه‌ش ۱۴۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵] .

عجایب‌المخلوقات‌وغرایب‌الموجودات

= عجایب نامه = جام گیتی‌نمای

ازمحمد فرزند محمودفرزند احمد طوسی (طرطوسی، طیری) سلمانی، ازسدهٔ ششم ، بنام ابوطالب طغرل فرزند ارسلان فرزند طغرل سلجوقی (۵۷۱ ـ ۵۹۰)، پس‌از۵۶۱ نگاشته است، چلپی سال ۵۵۵ را برای نگارش یاد کرده، ودرآن شگفتگیهای جهان‌را نشان داده است: افلاك، ستارگان، صاعقه، شهاب، رعد و برق، قوس‌قزح، بادها، دریاها وآبها، کوهها مساجد، کنیسه‌ها ، گنجها ، آفرینش آدمی ، روح، اقوام مختلف ، معجزات و کرامات ، پزشکی ، خواص غذاها ، مرغان ، بهایم ، درندگان وجز آنها، این‌کتاب بکوشش دکتر منوچهر ستوده در ۱۳۴۷ خ چاپ شده است .

بنگرید: کشف‌الظنون(عجایب‌المخلوقات) ۲ : ۱۱۲۷ ـ راهنمای‌کتاب س۳ش۱ : ۲۴ - هدیة العارفین ۲ : ۹۳ .

3999ـ **بادلیان** ۱۱۵/۲ ، Add : باتاریخ **۶۷۴**دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۲۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۸] .

4000 ـ **توبینگن** ۶۶۳ لندبرگ : نسخ عبدالله فرزند محمود فرزند عبد الکریم ، شب دوشنبهٔ ۲ رجب **۶۸۵** ، ۲۷۱گ ۱۹ س . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۱۸۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۷۳] .

4001 ـ **فاتح** ۴۱۷۳ : نسخ ابراهیم فرزند یوسف فرزند ابراهیم ، در ۹ شعبان **۷۴۰**، ۱۱۷گ ۲۷س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۲] .

4002ـ **لالااسماعیل** ۵۵۹: نستعلیق حافظ فرزند حفظ الله فرزند پیر حسن طویل ، پنجشنبهٔ ۶ شوال **۸۰۶** ، مقابله شدهٔ ۸۰۶ ، ۱۸۶گ ۲۴س. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۰۱

هست [فیلمها ۱ : ۶۲] .

4003ـ وین ، ملی ۳۷۰ Mixt : نسخ ۱۱ع۱/۸۳۵، ۱۸۹ گ ۲۲س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۷۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۳] .

4004 ـ اصغر مهدوی ۶۶ : نسخ حافظ رومی، در دوشنبهٔ ۲۸ع۲/۸۸۴ . در فهرست بنام «جام‌گیتی‌نمای» یادشده. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۰۷۸هست [نسخه‌ها ۲: ۶۹ ـ فیلمها ۱ : ۶۲] .

4005ـ نو بینکن... : نستعلیق محمد قاسم‌کاتب، ۱محرم۹۲۵. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۸۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳] .

4006ـ برلین Or . Oct ۲۶۵ : نستعلیق ذیقعدهٔ ۹۳۱، ۵۲۹ گ ۱۵س. فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۲۳هست [فیلمها۱:۶۳].

4007 ـ ملك ۵۹۵۹ : نستعلیق ملك محمد فرزند جمال انباردار، سدهٔ ۱۱، با ۱۲ پیکره، آغاز افتاده، ۲۲۹ گ [رؤیت] .

4008ـ الهیات ۳۳۰ ج : نسخ محمد باقرفرزند غیاث‌الدین منصور فرزند تقی‌الدین محمد فرزند صدرالدین فرزند میر شاه میرصدر حسینی‌شوشتری اصفهانی، ع۲/۱۰۶۴، ۱۹۰ گ ۲۲س [ف. الهیات ۲ : ۱۵] .

عجایب المخلوقات = ترجمهٔ ...

متن از ابوعبدالله زکریای قزوینی،محمد فرزند محمود کمونی، درگذشتهٔ ۶۸۶ یا۶۸۲ ترجمه از ملا عبدالرشید معروف به بایزید البستکی، بنام عزیزالدین شاپور فرزندعثمان دریك مقدمه و دومقاله: مقدمه درچهار فائده. مقالهٔ ۱ـ علویات ، درسیزده‌نظر، نظرسیزدهم ذکرزمانه درهشت فصل ، مقالهٔ ۲ ـ سفلیات ، درشش نظر، نظرپنجم در کرهٔ زمین در سیزده فصل، ونظرششم در مولدات: معدنیات، نباتات حیوانات وبخش حیوانات آن نیزدرهفت نوع است، خاتمه در حیوانات عجیبه .

بنگرید : استوری ۱ : ۱۲۴ ، ۱۲۷ .

4009ـ آصفیه ۳۵۴ فلسفه : نستعلیق ۱۰۰۶، باپیکره‌های دستی، آغاز بمانند متن :اللعظمة و الکبریاء لجلالك، ۳۶۳ گ ۲۰ س [ف. آصفیه میرعثمان علی ۲ : ۲۸۱] .

عجایب المخلوقات = ترجمهٔ...

متن ازذکریای قزوینی، ترجمه ناشناخته که بروزگار ابراهیم عادلشاه بسال۹۵۴ انجام گرفته . آغاز : (بمانندمتن) : العظمة لك و الکبریاء لجلالك .

4010ـ آصفیه۵۴ جغرافیا : نستعلیق عبدالغفار، در ۱۳۰۱ آغاز بمانند متن [ف . آصفیه، میرعثمان علی ۱ : ۴۱۵] .

4011ـ آصفیه ۷۲ جغرافیا: نستعلیق ۱۲۴۷، ۵۸۵ گ ۱۵س [ف. آصفیه ۱:۴۱۵]

عجایب المخلوقات

متن‌ازابوعبدالله زکریافرزندمحمد فرزند محمود قزوینی درگذشتهٔ ۶۸۲، در دو مقاله و هریك درچند فصل بسال ۶۷۴ نگاشته است . بگفتهٔ استوری این‌کتاب پنج‌بار بفارسی‌ترجمه شده یکی بنام عزالدین شاپور فرزند عثمان . یکی از ترجمه‌هایش بسال ۱۳۴۰ خ بکوشش نصرالله سبوحی در تهران چاپ شده است . آغاز: (چاپی) قال الحکما التعجب حیرة تعرض الانسان... یعنی‌چنین‌باشد تعجب‌دهشتی است‌که عارض .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۱۹ـ استوری ۱: ۱۲۴ ، ۱۲۷ ـ مشار ۱۱۰۷ ـ ف . دانشگاه ۲ : ۶۲۲ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۱۲۷ ـ عدیة

العارفین۱ : ۳۷۳- کتابشناسی دەساله:۳۵۴.

4012- موزهٔ بریتانیا Or. ۸۱۵۷ سدهٔ ۷، بخشی از آنست، مصور، [ترجمهٔایرج افشار، نسخەها ۴ : ۶۷۳] .

4013 - دانشگاه ۵۲۵۳ : نسخ سدهٔ ۸-۹ تصاویر رنگارنگ، نسخهٔ پاکیزه‌ایست، آغاز وانجام افتاده ، ۱۲۰ گ ۲۷ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۱] .

4014- موزهٔبریتانیا Or۱۱۲۲۰، مصور نوشتهٔ۹۰۹ [ترجمهٔایرج افشار، نسخەها ۴ : ۶۷۳] .

4015 - تهران ، موزه ۲۰۳۴۲ : نستعلیق ابوتراب منعم الدین اوحدی حسینی در ۱۵ج۱/۹۳۴ ، با۷۱ پیکره ، نسخه را ناصرالدین‌شاه بدخترش بعنوان جهیزیه بخشیده بوده است، ۶۱۴ ص. [نسخەها ۲ : ۲۱۰] .

4016- قاهره، دارالکتب ۲۱م تاریخ فارسی: تعلیق زیبای۳ج۲/۹۷۵، زدین، مصور **آغاز:** حمد بیحد خالقی را که عجایب مخلوقات عالم وعالمیان شمه‌ای از آثار قدرت بی‌کران اوست، در دو مقاله و برای عزالدین شاپور فرزند عثمان ساخته شده است، ۲۹۰گ ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۸ و ۲۶۹۷ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۱] .

4017- پاریس ، ملی ۲۰۵۱ : سدهٔ ۱۰ ، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخەها ۵: ۶۷۴] .

4018- دانشگاه ۱۴۲۵: نستعلیق۱۱ رجب ۱۰۲۵، با ۹۴ پیکرهٔ رنگی ، **آغاز :** العظمة لك والکبریاء لجلالك یاقائم‌الذات . . . امابعد چنین‌گوید اصغرالعباد زکریا بن . . . الکمونی، ۶۴گ۲۳س [ف. دانشگاه۸:۹۸].

4019- هاروارد ، فرانسیس هوفر : نستعلیق نبشتهٔ ۱۰۹۰ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخەها ۴ : ۱۱] .

4020- سپهسالار ۲۸۰۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده ، ۳۰۳گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۳۱۴] .

4021- سپهسالار ۶۹۴۰ : نسخ سدهٔ ۱۱، ازمیان دیباچه آغاز شده و تا مبحث جن رادارد، ۱۴۵گ۲۱س[ف سپهسالار۵:۳۱۴].

1022 - کپنهاك، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ ۱۱، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخەها ۵ : ۶۹۳] .

4023- موزهٔ بریتانیا Or. ۷۹۶۸ سدهٔ ۱۱ ، گزیده ایست از آن [ترجمه ایرج افشار ، نسخەها ۴ : ۶۷۳] .

4024 - هاروار ، هوفر : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ - ۱۲ ، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخەها ۴ : ۱۱] .

4025 - دانشگاه ۲۰۴۸ : نستعلیق ابومحمد سرهندی صفرسدهٔ ۱۲ ، با پیکرها ، ۳۰۵گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۸ : ۶۷۹].

4026- دانشگاه ۱۷۰۵ : نسخ سدهٔ ۱۲، آغاز وانجام افتاده، ۲۰۳گ ۲۱س [ف دانشگاه ۸ : ۲۵۳] .

4027- میشیگان، دانشگاه Ms۸۲۲ سدهٔ ۱۲ [نسخەها ۵ : ۷۱۵] .

4028- موزهٔ بریتانیا Or ۷۳۱۵: سدهٔ ۱۲، مصور، [ترجمهٔایرج افشار، نسخەها ۴ : ۶۷۳] .

4029 - تهران ، موزهٔ مردم شناسی ۱۹۷۷ : نستعلیق سیفعلی فرزند حیدر علی ، ۲۵ رجب ۱۲۶۱ ، با پیکرەهای جانوران و گیاهان‌وستارگان وجز آنها[نسخەها۳:۱۳۳].

4030ـ قاهره ، دارالکتب ۲۶ تاریخ فارسی طلعت: نستعلیق حسینقلی ، رجب ۱۳۰ (سدهٔ ۱۴)، زرین، آغاز افتاده، ۱۱۸ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸] .

5031 ـ تهران ، گلستان ۱۲۳۰۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین، با۳۱۳ پیکره آغاز: یامقرالارض بانواع الحیوانات [نسخه ها ۱ : ۱۷۰] .

4032ـ موزهٔ بریتانیا، فهرست نشده نوشتهٔ ۹۰۹، با۴۴۳صورت بسبك‌اواخردوران مکتب هرات [راهنمای‌کتاب ۵ : ۸۶۷] .

عجایب‌المخلوقات = جام‌گیتی‌نمای

عجایب البلدان=عجایب‌الاشیاء=

عجایب‌الدنیا = هفت اقلیم

از ابوالمؤید ابو مطیع بلخی ، بنام نوح بن منصور سامانی .

بنگرید : استوری ۲ : ۱۲۳ ـ لغت نامهٔ دهخدا (ابوالمؤید) : ۸۷۷ .

4033ـ تهران، ملك‌الشعراءبهار۵۰۳ (منتقل بهمجلس ؟) : نسخ سدهٔ ۱۱ ، زرین ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۲] .

4034 ـ اکادمی علوم شوروی A. ۲۵۳ : تاریخ یاد نشده (ف. آکادمی‌علوم شوروی ش۲۹۱۹) . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۱] .

4035ـ کیمبریج، برون Cii۱۲ : نسخ تاریخ یاد نشده [فیلمها۱ : ۱۴۱].

عرایس‌الجواهر و نفایس‌الاطیاب

از جمال الدین ابوالقاسم عبدالله فرزند علی‌فرزند محمدکاشانی، نگارندهٔ‌زبدةالتواریخ زنده در ۷۰۳ ـ ۷۱۶ در گذشتهٔ شاید ۷۳۶ بسال ۷۰۰ درشهر تبریز دردوقسمت ویك‌خاتمه نگاشته است. و درتهران بکوشش ایرج افشار بچاپ رسیده‌است: قسمت‌یکم درمعرفت جواهر حجری معدنی درسه مقالت: ۱ـحجریات ۲ـ جواهر متوسط ۳ـ فلزات هفتگانه و هرمقاله درچند باب وفصل . قسمت دوم درمعرفت عطر و اطیاب دردومقالت: ۱ ـ اجناس عطرها ۲ ـ معاجین عطرها. در پایان چاپی فصلی در کاشی سازی دارد .

بنگرید : پیشگفتار چاپ از ایرج افشار هدیةالعارفین ۲ : ۱۴۹ .

4036ـ ایاصوفیا ۳۶۱۴ .A . S : نسخ نگارنده۶۳ گ۲۲س. فیلم آن دردانشگاه ش۴۰۶ هست [فیلمها:۲ ۱۴] این نسخه اساس چاپ قرارگرفته است [پیشگفتارچاپ : ۱۸].

4037 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۹۶۰۵ نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۲۰ رجب ۹۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰]. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۹۷۶ هست [فیلمها۱ : ۱۴۲] و[پیشگفتار چاپ : ۱۹] .

4038ـ ایاصوفیا ۳۶۱۳ .A. S : نستعلیق عبدالرزاق ، شعبان ۹۹۱ ، ۱۲۸ گ ۱۵س . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۰۵ هست [فیلمها : ۱۴۲] با نسخهٔ نگارنده جدائیها دارد و بنام خواجه رشیدالدین فضل‌الله طبیب وزیر مصدر است [پیشگفتار چاپ : ۱۹] .

عرفان الخیول

از فخرالدین فرزند احمد رود باری ، نگارندهٔ«ترجمهٔ تفسیرسورهٔ‌توحید:۱۱»و«تفسیر سورهٔ‌فلق وناس :۱۲» ترجمه ایست از«الاقوال الکافیة و الاصول الشافیة» ملك مجاهد یمنی که در ۷۲۰ نگاشته‌شده، بدستور امان‌الله‌خان‌فرزند خسروخان فرمانروای کردستان در سنندج از رجب ۱۲۵۶ تا ۱۲۶۱ ساخته است. و درآن

از «مضمار دانش» و «آداب الحرب» و «صد باب» بندهایی آمده است. این کتاب را یکبار بسال ۱۲۵۳ بعنوان «کنز الهدایه» پیشکش میرزا احمد صاحب دیوان استیفا کرده بوده است. **آغاز:** ملک مجاهد (ره) که مؤلف اصل کتابند بعداز بسمله و وظایف حمد و صلاة میفرمایند. امابعد، بتحقیق می‌نگریستم با دل نظارکننده.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۷۰.

4039ـ **دانشگاه** ۴۲۹۰ : نسخ مترجم دوشنبهٔ ۸ رجب **۱۲۶۱** در سنندج، ۲۰۲ گ ۲۴ س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۹۳].

4040ـ **مجلس** ۲۱۸۱ : که بنام «کنز الهدیة» و پیشکش صاحب‌دیوان استیفاشده‌است

عطرسازی = مجمره

عطرنامهٔ علائی

ناشناخته، بنام شاهنشاه علاءالدولة شرف الملوك دردومقاله نگاشته شده است: یکم، در مفردات و بسایط درپنج باب: ۱ـ انواع‌مشك وطبع واصل‌آن ۲ـ انواع کافور وطبع آن ۳ـ عود ۴ـعنبر ۵ـ امتحان‌هریك. دوم درترکیب برسبیل نموداد درشش‌باب: ۱ـ صفت لدها(؟) ۲ـ صنعت لخلخها ۳ـ صنعت غالیه ۴ـ طبیعت مطرا ۵ـ دابیك‌ومعك(؟) ومشك ۶ـ درذورها

4041 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۵۳ : با تاریخ **۷۵۰ ـ ۸۱۱** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۲].

علم عکاسی = رساله در...

از احمد، برای ناصرالدین شاه قاجار، گفتاریست‌درهنرعکاسی، ازعکس‌گرفتن، آشکار کردن، باسمه وآرایش‌قاب‌آن. **آغاز:** ستایش سزاوار یگانه خدایی است‌که افهام درکنهش.

4042ـ **تهران،ملی**۳۸۷ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین‌شاه، ۱۰ گ ۹ س [ف. ملی ۱ : ۴۶۸].

عکاسی = رساله در...

از محمد کاظم فرزند احمد محلاتی، در یك مقدمه و سه باب و یك خاتمه: مقدمه در اصطلاحات شیمیایی و فیزیکی که درهنرعکاسی بکار می‌آید، بابها درساختمان دوربین عکاسی، خاتمه شیوهٔ عکس گرفتن. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، کتاب عکسی است‌که.

4043ـ **تهران، ملی** ۵۸۰ ف: نسخ سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه، آغاز برابر نمونه، ۹۰ گ ۱۳ س [ف، ملی ۲ : ۷۷].

4044ـ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۱۰۹ : تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۵:۳۴۴].

عکاسی = رساله در...

ازمحسن‌میرزا فرزند شمس‌الشعرا، برای میرزااسماعیل‌خان‌آجودان‌باشی‌توپخانهٔ مبارکه وامیرتومان. **آغاز:** مختصررسالهٔ طریقهٔ‌کامل یك دوره عمل عکاسی، بواسطهٔ طریقهٔ استعمال کلدیون خشك.

4045 ـ **ملك** ۶۲۶۶ : نسخ ابراهیم توبچی طهرانی، در۱۴ شوال **۱۳۱۷**، ومهر عبدالحسین بن اسماعیل، ۴۹ گ ۹ س [رؤیت].

عکاسی = رساله در...

ناشناخته.

4046ـ **معارف**(ملی)۱۲۵۴: نستعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، ازنوشته‌های تازه‌است آغاز: فصل اول در کلدیون. کلدیون که چند سال است... نسخه‌درفصل‌هیجدهم‌پایان می‌یابد ۷۸ گ ۱۵ س [ف. معارف ۲: ۱۴۲].

علامة‌المنظر

نام‌کتاب در دیباجهٔ نسخهٔ ۴۶۶۵ مجلس

آمده ومینویسد . این‌کتاب ازیونانی بتازی ، و در۴۶۶ از تازی بفارسی درآمده است ، در هیجده باب: ۱ـ دررعدو تأثیرآن ۲ـ دربرق وتأثیرآن ۳ـ درسرخی‌که در آسمان پدیدآید ۴ـ باریدن خاکسرخ ۵ـ ترس‌که درعالم پدید آید ۶ـ اندر پدید آمدن حربه ۷ـ اندر باد آصف ۸ـ اندر سراچهٔ آفتاب ۹ـ اندرسراچهٔ مهتاب ۱۰ ـ اندر ستارهٔ گیسودار ۱۱ ـ اندر بانگی‌که ازهواشنوند ۱۲ـ اندرباریدن تگرگ ۱۳ـاندرکسوف ۱۴ـاندرخسوف ۱۵ـ زمین لرزه۱۶ـاندرعلامت نوشدن‌ماه۱۷ـاندرعلامت قوس قزح ۱۸ـ اندرعلامت بارانها **آغاز :** حمدله.والصلاةوالسلام‌علی‌خیرخلقه‌محمدوآله. امابعد، بباید دانست که این کتابیست‌که جمع کرده‌اند از روزگار هرمزدانیال وبلعم اعور.

4047ـ مجلس ۵۰۷۷/۱۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۲ـ۱۳** (۷۶ر-۸۰پ) انجام درباب ششم اندرپدیدآمدن حربهٔنوری‌افتاده‌است [رؤیت].

عمرطبیعی انسان = سال . . .

ازمحمد فرزندمحمدمهدی طبیب. دراین که عمر طبیعی‌انسان۱۲۰سال است نه ۸۰، در پاسخ فتحعلیشاه،(۱۲۱۲-۱۲۵۰). **آغاز:** وقتی قبلهٔ عالم وعالمیان... فتحعلیشاه . . .

4048 ـ مجلس ۳۳۲۰/۲ : نستعلیق زیبای محمد محسن خاتون آبادی ، سدهٔ **۱۳** (ص۴۹۴ ـ ۴۹۵) [ف. مجلس۱۰ : ۹۷۴] .

عین‌الحیاة

از محمدحسین طبیب فرزند علی قرچه ـ داغی تبریزی ، که دوازده سال در دژ شوشی نزد بهمن میرزا فرمانروای آذربایجان می ـ زیست. دربارهٔ چوب‌چینی بروزگارناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، در یك مقدمه و دو مقاله نگاشته است: مقالهٔ یکم درنه‌باب و مقالهٔ دوم دردوباب . **آغاز :** سپاس چون انفاس عیسوی روح‌پرور و جان فزا . (بنگرید : عین‌الحیاة ، نسخهٔ دیگر)

4049ـ دانشگاه ۱۲۱۳ : نستعلیق با یادداشت احمدکرمانی پایان صفر**۱۲۹۸**، ۷۷ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۱۸] .

عین‌الحیاة

از حکیم محمد هاشم فرزند محمد طاهر طبیب تهرانی نگارندهٔ «مفتاح الخزائن و مصباح‌الدفاین»، درخواص چوب‌چینی، در یك مقدمه و سه مقاله ، برای شاه سلیمان صفوی موسوی بهادرخان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) ساخته است. نگارنده ازکتاب عمادالدین‌محمود وشاه اسماعیل یادکرده است .

4050ـ تهران، پزشکی ۲۶۴/۲ : نوشتهٔ غلام جعفر فرزند غلامحسین‌جان بهادر **۱۲۱۰**، (ص۱۱۲ ـ۲۴۹) [ف. ره‌آورد۴۵۰ نسخه‌ها ۳ : ۲۴۵] .

غرایب موجودات = جام گیتی‌نما

ف

فراست=رساله در علم ...

از حسین فرزند عبدالحق الهی اردبیلی (۸۷۰ ـ ۹۴۰ یا ۹۵۰)، در یك مقدمه و دو حرف ویك‌خاتمه. **آغاز:** سپاس بیقیاس‌خالقی راکه تربیت اخلاق فارسان .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۲ و ۱۶ : ۱۵۲ دانشمندان آذربایجان : ۴۷ ـ تذکرهٔ روز روشن : ۶۶ ـ ریحانة الادب ۱ : ۱۰۱ ـ

روضات الجنات : ۱۵۴ .

4051ـ سپهسالار ۲۸۶۹/۴: مؤرخ رجب ۱۲۷۹ ، (۱۲۹ پ ـ ۱۵۵ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۶۰] .

فراست نامه

از محمدحسین فرزند علی نقی همدانی ، که «هدایات الحسام» را بسال ۱۳۱۸ نگاشته است، بدستورشاهزاده‌عبدالصمدمیرزا عزالدوله حکمران. آغاز: پس ازختم وگذشتن‌ازلحاظ شاهزاده... حمدله... اما بعد، باید دانست‌که فراست بردوقسم است .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، النقباء : ۶۲۴ .

4052ـ دانشگاه۲۵۶۷/۲۵: نسخ‌احمد فرزند موسی طبیب همدانی۱۳۰۸ (ص۲۲۹ـ ۲۴۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۵۷] .

4053ـ تهران، محتشم‌السلطنه: نوشتهٔ ۱۳۱۱ همراه «هدایات الحسام» ازهمو [نقباء ۶۲۵] .

فراست = رساله در علم . . .

از میرسیدعلی همدانی، شهاب‌الدین‌عارف وجهانگرد، درگذشتهٔ ۷۷۶. گفتاریست به نقل از امام جعفر الصادق. آغاز:... بدان ایدك الله فی‌الدارین ، این رساله‌ایست در بیان علم فراست . (بنگرید : فراست ، ناشناخته) .

بنگرید : ذریعه۹:۷۶۵ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۳۴۰ ـ مجالس المؤمنین ۶ : ۲۱۲ .

4054 ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۶ مجامیع طلعت : تعلیق ۱۰۴۷ (گ۲۶ ـ ۲۸ مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۲۴۷] .

فراست= رساله در علم ...

متن ازامام فخررازی، ترجمه ازلطف‌الله عزیز هروی ، که در آغاز سدهٔ نهم میزیسته ، برای معین الدین نامی از وزیران روزگار [سعید نفیسی]. آغاز: حمدوثنای ۰افروشکر

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۵۳ .

4055 ـ مجلس ۲۰۹۶ : تحریری سلخ رمضان ۸۲۸، ۶۸۰ص۱۵س. [ف.مجلس ۶ : ۸۳] .

فراست = رساله درعلم ...

از نوربخش .

4056ـ بادلیان ۴/۲ H. : نوشتهٔ سلامی خنجی ، ۲۵ شوال ۱۰۴۴ . فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۳۸ هست [فیلمها ۱: ۵۶۰].

فراست= رساله درعلم ...

ناشناخته .

4057 ـ مجلس ۲۴۶۸/۱۰ فهرست نشده ؛ سدهٔ ۹ (ص ۲۵۹ ـ ۲۶۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

4058 ـ بادلیان ۴/۵ H. : نوشتهٔ میرعلیشیر خنجی ۶ ذیقعدهٔ ۱۰۴۵ . فیلم آن در دانشگاه ش۱۰۳۸ هست [فیلمها۱ : ۵۶۰]

4059ـ مجلس ۵۱۳۸/۴۹: باتاریخ ۱۰۲۴ـ۱۰۵۷ درجنگ ابن‌خاتون، گ ۱۸۵ گزیده‌ایست از «اخلاق محسنی»که از« ذخیرة الملوك» میرهمدانی دربارهٔ فراست [رؤیت] .

4060ـ پاریس ۱۲۵/۱۷ .P. S : نستعلیق هندی، باتاریخ۱۰۵۲ دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۷۴۰هست [فیلمها ۱: ۵۳۳]

4061 ـ مجلس ۴۷۶۷/۸ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، باتاریخ ۱۱۰۰ دردفتر، (۷۴پ ـ ۷۵ر) ، به نقل از نگاشتهٔ میرسیدعلی همدانی. آغاز : الحمدلله ، بدان اسعدك‌الله فی‌الدارین‌که این‌رساله‌ایست مجرب دربیان علم فراست [ف. مجلس ۱۳ : ۱۵۹]-

4062 ـ **مجلس ۲۴۲۷/۲** فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۸۱** در دفتر (ص ۱۰۷ ـ ۱۱۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

4063ـ **ملك ۴۹۵۷/۵**: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۹۴ب ـ ۹۶پ)، درپایان از «ذخیرهٔ» میرسیدعلی همدانی یاد میکند [رؤیت] .

4064ـ **دانشگاه۴۵۵**۲۴۰۱/، نستعلیق رضای کشمیری از سدهٔ **۱۱** در طوس ، فن ۷ «نفایس‌الفنون» است (ص۳۷۸ ـ ۳۸۳) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۲۱] .

4065 ـ **پزشکی ۲۷۷/۸** : نوشتهٔ محرم **۱۱۲۳**، (ص۱۸۳ـ۱۹۰) دریك مقدمه وده مرصد ویك خاتمه [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۳] .

4066ـ **مجلس۳۷۰۵/۶** فهرست‌نشده سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۱ـ۱۵۸)گفتاریست درفراست و قیافه [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

4067 ـ **موزهٔ بریتانیا ۷۵۳۸/۲** Or : سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، [گفتار ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳] .

4068 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۴/ ۲۸۲ : نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی، در**۱۳۰۹** ، (ص ۸۵ ـ ۹۸) ، فن ۷ نفایس‌الفنون است [نسخه‌ها۲ : ۱۰۶].

فراست = مرآة الرجال

فرخ‌نامه

دربخش دائرةالمعارف خواهد آمد .

فرس‌نامه

منسوب بەارسطوکه برای اسکندر نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۱۶۹ .

4069ـ **دانشگاه ۴۷۲۳/۲**: نستعلیق مسعود کاتب ۱۸ج۱/**۱۰۲۳** در کتابخانهٔ شاه محمد قطبشاه، (ص۸۵ـ۱۱۰)، زرین. گفتاری است دریك مقدمه و سی‌پنج باب و یك‌خاتمه ، **آغاز:** در دیباچه افتاده: عجز الواصفون عن صفتك و درود نامعدود بر آن شهسوار میدان رسالت [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۸] .

4070 ـ **مجلس** ۲۱۶۳ : تحریری متوسط **۱۲۲۵**، شیوهٔ نگارش سدهٔ نهم، **آغاز:** حمدله. والعاقبةللمتقین،۱۰۳ ص۱۰ ـ ۱۱س [ف. مجلس ۶ : ۱۳۲] .

4071 ـ **دانشگاه ۳۲۵۹/۲** : شکسته نستعلیق احمد شیبانی ، در **۱۳۲۰** ، **آغاز :** فهرست فصول کتاب فرسنامهٔ حکیم ارسطو و غیره است . . . فصل اول هشت نشان و علامت است‌که دراسب اگرباشد بداست . . . انجام : فصل۴۵ دعای‌چشم‌زخم برای اسب (ص۱ـ۲۸) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۰] .

فرس‌نامه

متن ازارسطوکه برای‌اسکندر نگاشته‌است ترجمه ازعربی،ازشمس‌الدین‌محمدفرزندحسن درسی و سه‌باب. [دیباچه]. **آغاز:** این کتاب ازگفتار ارسطوی حکیم است، که دروصف نیك وبد اسبان جمع کرده .

4072ـ **دانشگاه ۵۰۱۱**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغاز برابر وانجام افتاده ، ۱۶۷ ص۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۱۰۸۴] .

4073ـ **تهران ، ملی ۹۶۶/۷** ف : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** (ص ۱۹۶ ـ ۱۹۹) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۵۱۳].

فرس‌نامه

ازاسدالله‌خان‌خوانساری، بنام‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، دریك‌مقدمه وسەمرحله که بمنزلهٔ قلب وجناحین سپاه است ویك خاتمه بجای ساق. درذریعه و مشار از « فرس نامه »

عبدالله خوانساری یاد شده است . نگارنده در هر دو نسخهٔ زیر خود را اسدالله خوانساری یاد کرده و می‌افزاید نسخه‌های « فرسنامه » (منظورش مضمار دانش است) کمیاب بود و برخی از دستورهای آن کهنه شده بود، ازاین‌رو در آن دست برده و چیزهایی از آن کاسته و یا بر آن افزوده و بنام ناصرالدین شاه ساخته‌است **آغاز:** سپاس بیقیاس خداوند جهان را که ابلق لیل و نهار چندان که درخیابان ازل .

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۱۷۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۹۶۱ .

4074ـ **مجلس** ۴۸۷۹: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۷۰ گ ۱۵ س [رؤیت] .

4075ـ **مجلس** ۲۷۸۶/۳ : آغازسدهٔ **۱۴**، زرین (ص۲۹۳ـ۴۳۰) ، **آغاز:** امابعد حکایت اسب وآفرینش اوست . در پایان چنین آمده: علی‌ید... اسدالله بن‌حاجی محمدابراهیم ملقب بفراشباشی.. حسب الخواهش... ملاعلی طالقانی ذیرانی [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷] .

فرس نامه

از محمد علی حزین لاهیجی زاهدی (۱۱۰۳ ـ ۱۱۸۱) فرزند ابوطالب، به نظم و نثر. **آغاز :** بنور وظلمتش ده برون آموز ـ به‌اسب اشهب و ادهم روز .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۳۵ و ۱۶ : ۱۷۱ و ۱۹ : ۲۵۷ ـ آتشکدهٔ آذر: ۳۷۱ـریحانة الادب ۱ : ۳۲۲ ـ کنی و القاب ۱ : ۱۰۳ و مؤلفین مشار ۴ : ۱۰۲ .

4076ـ **ملك** ۵۱۶۶/۲ : نستعلیق دارالمرز رشت، در **۱۲۵۴** (۱۱ر ـ ۳۴۸ر) ، آغاز برابر نمونه نسخه پیرامن هزار بیت است در دوبخش جدا: بخش یکم نظم‌ونثراست ودوم تنها نظم‌است وسفیدهایی که‌گویا برای نوشتن بند های نثری گذارده‌اند [رؤیت] .

4077ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۶۲/۲ Add : باتاریخ **۱۲۱۳** دردفتر فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۴۶۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵]

فرس نامه

ازمحمد فرزند محمد واسعی. در دو بخش ۱ـ درشناسائی اسبان و سال ورنگ ونیك وبد آن درچهارباب ۲ـ در درمان اسبان در سی‌و سه‌فصل، که دررمضان۷۶۷ برای‌مضره‌بن‌شهریار مظفرالدین باکالنجار نگاشته است [دیباجه] .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۷۰ .

4078 ـ **ملك** ۵۷۵۴ : نسخ پاکیزهٔ سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیباچه‌افتاده : اسجدوالادم احناس انواع حیوان برای انسان آفرید ، ۱۱۶ گ ۱۲س [رؤیت] .

فرسنامه = ترجمهٔ کامل الصناعتین

متن از ابوبکر البیطار ، از دامپزشکان اصطبل‌الملك الناصر محمدبن قلاوون. ترجمه از ناشناس‌که بدستورقاضی‌القضاة محمد ادریس خان وبنام احمدشاه درانی افغانی (۱۷۲۳ ـ ۱۷۷۳م) ساخته است. درنه مبحث درپرورش ودرمان اسبان. **آغاز:** خدایراست اقسام‌حمد وثنا که‌آدم را ازکارخانهٔ فضل .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۳۸۰ .

4079ـ **قاهره**، دارالکتب۹طب‌فارسی تعلیق زیبای ۲۴ج/۲ **۱۱۹۹**، ۲۶۷ گ ۱۵س [ف: مخطوطات ۲ : ۲۸] نسخه مصور است و اهدائی امان‌الله خان پادشاه افغان در ۱۹۲۷م [ف. وصفی : ۱۲۰].

فرس نامه

بنام احمدشاه درانی نگاشته شده است .

درنه مقاله : نخستین در بیست باب ، دومی و سومی هریك ده باب ، چهارمی دوازده باب ، پنجمی سی و چهار باب ، ششمی هفتاد باب ، هشتمی هفتاد ویك باب، نهمی در دوازده باب وبایدترجمهٔکامل الصناعتین نسخهٔقاهره 4070 بااین یکی باشد .

4080ـ دانشگاه : ۲۵۱۵ : نسخ سدهٔ ۱۳جدول زرولی آشفتگی دارد ۲۹۴ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۰۸].

فرس نامه

دردوبخش. کتاب یکم درچهل باب ودوم در شصت باب، نسخهٔ ۲۱۷۹ مجلس دیباچه‌ای ندارد، ولی از شیوهٔ نگارش پیداست که منتهی در سدهٔ دهم نگاشته شده باشد [سعید نفیسی] .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۸ .

4081 ـ مجلس ۲۱۷۹ : نسخ تعلیق روشن ۶ ذیقعدهٔ ۱۲۳۸ کتاب یکم چهل باب ودوم شصت باب، آغاز: باب اول درآفرینش اسبان اختلاف کرده‌اند، ۱۵۰ص ۱۶س [ف مجلس ۶ : ۱۴۳] .

4082 ـ دانشگاه ۱۹۶۷ : نستعلیق رجب ۱۳۰۷ . دو کتاب یکم در چهل باب و دوم شصت باب . آغاز از دیباچه افتاده . باب بیست و یکم در فرق میان مادیان دراز صورت وسیرت... درفهرست بمانند دو کتاب جدا یاد شده‌است۱۳۸ گ۱۲س [ف.دانشگاه۸:۵۷۹].

فرس نامه

در دو فصل: ۱ـ درشناختن اسب در چهل باب ۲ـ در درمان اسب درسی وسه باب و جز ش۲۵۱۵ دانشگاه است [دانش پژوه].

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۸ .

4083ـ دانشگاه ۳۰۶۵/۲ . نستعلیق ۲۵ج۱۲۷۵/۲ (۳۸ پ ـ ۸۱ پ) ، نسخه آشفتگی دارد. آغاز: بعد الحمد و التصلیة ، اما مقدمه درمحامد وسایرآنچه تعلق بشناختن اسب دارد، بردوفصل مشتمل، فصل اول درذکر محامد وفوایدی‌که درشناختن‌اسب‌دارد برچهل باب مشتمل است. فصل دوم درتشخیص امراض برسی وسه باب [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۰۲] .

فرس نامه

ترجمه از هندی، نگاشتهٔ ۱۰۲۱ ، دردو قسم وپنجاه باب .

4084 ـ گپنهاگ ، سلطنتی : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ ، در باب ۳۷ افتاده [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۵] .

فرس نامه

ناشناخته. دریك مقدمه وسه مرحله و یك خاتمه، واز شیوهٔآن پیداست‌که در سدهٔ یازدهم نگاشته شده‌است [سعیدنفیسی]. آغاز:مقدمه‌در ذکرآغاز آفرینش اسب وباعث رام شدن.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۹ .

4085ـ مجلس ۲۱۸۰ : نسخ خوانا سپس تحریری، در۱۲۳۶، آغاز برابرنمونه، ۲۰۳ ص ۱۳ س [ف . مجلس ۶ : ۱۴۴] .

4086ـ دانشگاه ۴۹۲۷/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، مقدمه درآفرینش اسب ومرحلهٔ یکم در محامد وذمایم اسب است درنه باب ، ۱۴گ و ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۵] .

فرس نامه

ناشناخته .

4087ـ دانشگاه ۲۲۹/۲ : نستعلیق ترکیه، باتاریخ۸۸۴دردفتر، بخامهٔمحمدفرزند

یوسف، در بیماریهای اسبان و برای سلطان سنجر فرزند ملکشاه نگاشته شده است (۲۷۳ پ ـ ۲۷۷ پ). **آغاز:** رب یسر... حمدله... این نسخه‌ایست درباب معالجات اسب و این نسخه را بجهت مطالعهٔ سلطان اعظم [ف. دانشگاه ۲: ۲۸۰ و ۶ : ۲۲۲۱].

4088ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۴۵: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر، (۱۷۵ پ ـ ۱۷۷ ر هامش)، **آغاز:** ای‌پسر اگر اسب خری هوشیار باش تا بر تو غلط نیفتد که جوهر اسب و آدمی یکیست [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۷].

4089ـ **تهران، دهخدا** ۳/۴ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، در **۷۷** باب، همراه «فرسنامهٔ منظوم فارس یا غواص [نسخه‌ها ۳ : ۳۲].

4090 ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۲۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** (ص ۳۵۵ ـ ۳۷۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶].

4091ـ **ملك** ۴۸۱/۲: شکسته نستعلیق محمد مؤمن، ع ۱۲۱۶/۲۶ در قریهٔ رنگ سارگسکر گیلان، در فهرست بعنوان «بیان مجملی از اسبان پادشاهی» آمده [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۵].

4092ـ **حقوق** ۳۷۲ج: شکسته‌نستعلیق محمد فرزند علی‌جان نوری، در **۱۲۴۳**، دردو بخش: ۱ـ درمان بیماریها ۲ـ آداب ساغور گرفتن‌اسب، درچهارباب، واین‌جز دوفرسنامهٔ ۱۹۶۷ دانشگاه است. **آغاز:** عروقی که فصد آن در امراض بهایم حاجت می‌افتد، ۵۳ گ ۱۳س [ف. حقوق : ۱۶۵].

4093 ـ **سپهسالار** ۷۵۰۸/۱ : نسخ و ترجمه نستعلیق از سدهٔ **۱۳**، متن عربی و ترجمهٔ فارسی. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل السماء مضمار مراکب کواکب السیاره (۲پ ـ ۶۹ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۶۲].

4094ـ **سپهسالار** ۷۵۰۸/۲: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، متنی است بعربی و ترجمهٔ آن بفارسی که گویا ازمتأخران است (۶۹پ ـ ۱۲۴پ)، **آغاز:** الحمدلله اللطیف بخلقه ـ المتوکل لهم قبل السؤال [ف. سپهسالار ۴ : ۴۰۰].

4095 ـ **دانشگاه** ۵۱۶۴ : نستعلیق فتح الله فرزند حاجی محمد صادق خان فرزند حاج عیسی‌خان قاجار، در شعبان **۱۳۲۰**. **آغاز:** اسب فکرت چه‌زین کند دانا ـ به که گوید نخست حمد خدا. چون حق‌تعالی ارادهٔ آفرینش اسب را فرمود، ۴۴ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۳].

4096ـ **الهیات** ۱۳۷ د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۴۲گ ۱۸س. [ف. الهیات ۱ : ۸۹].

4097 ـ **مجلس** ۶۴۰/۷ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، در**۲۴** باب، **آغاز:** بدانکه این کتاب مختصریست از فرسنامه. بدانك اگر کسی را اسب باشد یا نباشد دانستن این ازواجبات داند [ف. مجلس ۲ : ۴۰۶].

فرسنامه = خلیل‌نامه

فرسنامه = عرفان الخیول

فرسنامه = کنز الهدایة

فرس‌نامه = مضمار دانش

فرس‌نامه = وصف الخیل

فرس‌نامهٔ منظوم

از سیدحسینی که پیشهٔ سپاهیگری داشته و خودرا ریاضی‌دان‌می‌شناسد. مثنویست در ۳۰۰ بیت بادیباچه‌ای به‌نثر، بنام‌جلال‌الدین اسکندر

شاه، در پنج فصل : ۱ ـ سخنهایی که هنر را مطلوب است ۲ ـ سخنهایی که جهت خوبی هیئت است ۳ـ رقمهای بد ودفع آن ۴ـ نکته‌ای چند ودانستنی ۵ـ لون ونشانها. **آغاز**: حمدله امابعد، این‌رساله‌ایست مزین ومشرف به‌خلعت.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۷۰

4098ـ **دانشگاه** ۴۷۲۳/۱: نستعلیق مسعود کاتب، ۱ج۱/**۱۰۳۴**، درکتابخانهٔ شاه محمدقطبشاه (ص۱ـ۵۶)، زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۷] .

فرسنامهٔ منظوم

سرودهٔ صفی ، بنام شاه تهماسب صفوی ، دروصف ودرمان اسبان . **آغاز** : الهی رخش طبع‌را برانگیز ـ بمیدان سخن‌سازش سبك‌خیز .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۱۴ و۱۹ : ۲۵۷

4099ـ **قاهره**. دارالکتب ۲/۷ ادب فارسی : نستعلیق ، بی‌تاریخ (گ۱۱۱ـ۱۲۷) [ف. مخطوطات ۲ : ۲۹] .

فرس‌نامهٔ منظوم

از فارس سرودهٔ غواص ، که بنام حسام سروده شده است . **آغاز**: هذا کتاب فرسنامه من‌کلام فارس درود ونت... گفتهٔ غواص: سوار خردبه‌که درهر نفس ـ بمیدان حمدتوداندنفس.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۷۱ .

4100ـ **تهران**، دهخدا ۳/۳ : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲] .

فرسنامهٔ منظوم

آغاز: بنام پادشاه آفرینش ـ بصارت بخش چشم اهل بینش .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۵۷ .

4101ـ **تبریز**، ثقة الاسلام : از سدهٔ **۹**، [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

فلاحت

از ترجمه‌های روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و بنام همو ، و کشاورزی نوین‌وجنگلکاری‌را دربردارد. **آغاز**: فلاحت ...مانند علمی یاصنعتی، ومقصوداین‌است‌که‌یاد بدهد چه نحو زمین‌را باید تربیت کرد .

4102ـ **تهران، ملی** ۴۱۸ف: شکسته نستعلیق‌ذیقعدهٔ **۱۲۸۶**، که‌همان‌درفهرست‌تاریخ نگارش دانسته‌شده‌است، بخشی‌ازبرگها نانویس مانده، ۱۰ گ ۲۰ س [ف . ملی ۱ : ۴۰۱] .

فلاحت

ناشناخته .

4103ـ **تبریز** ، ملی ۳۴۱۵ : نوشتهٔ نزدیك **۱۰۵۰** همراه با « ارشاد الزراعة » [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

4104 ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۷ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** (ص ۱۵۹ ـ ۲۱۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶] .

رسالهٔ فلاحتی

از ناشناس ، ترجمه‌ایست از نوشته‌های اروپائیان بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) .

4105ـ **معارف**(ملی)۱۲۷۹: نستعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، ۵۹ گ ۱۱ س [ف . معارف ۲ : ۱۴۱] .

فلاحت = ارشاد الزراعه

فلاحت برای مبتدیان

از دکتر احمدخان عمادالملك ، نگارندهٔ «تلگراف بی‌سیم: ۶ ۴۰». **آغاز**: فصل‌اول‌خاك. باب اول مبدأ خاك دراین‌کتاب کوچك.

4106ـ **معارف**(ملی) ۱۳۲۰: نستعلیق

خوب، تاریخ یاد نشده، ۵۶ گ ۱۶ س [ف. معارف ۲ : ۱۴۳] .

فوائد الرامی (رمی)

از احمد فرزند محمد، در رمی و صید و احکام آن، دریك مقدمه و دوازده باب وهر باب درچهارفصل، وبسال ۱۱۲۰ بانجام‌رسیده‌است .

4107ـ قاهره ، دارالکتب ۳ فنون متنوعه فارسی : نسخ، بی‌تاریخ، ۲۴۵گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۵] .

فهرست جواهرات و اشیاء آستان قدس

تنظیم و ترقیم ذیقعدهٔ ۱۳۰۰ .

4108ـ رضوی ۸۸۴۶: شکسته نستعلیق وسیاق، ۴۴ گ. فیلم آن دردانشگاه‌ش۲۱۰۷ هست [فیلمها ۱:۱۵۱] .

فهرست خزائن و معادن ایران

از محمدصالح تبریزی. محمد شاه قاجار گروههای ایرانی و فرنگی را باقصی نقاط ایران میفرستد تاصورتی ازکانهای ایران تهیه کنند و بنظر او برسانند ، و چون محمد صالح تبریزی سرپرست ادارهٔ معادن می‌شود این گزارشها را در این فهرست گرد می‌آورد . **آغاز:** له خزائن‌السماوات والارض،الحمدلله الذی... امابعد، چون‌پادشاه رضوان جایگاه.

4109ـ تهران، ملی۲۶۸ف: شکسته نستعلیق شاید نگارنده، زرین، ۴۴گ ۱۶ س [ف. ملی ۱ : ۲۶۴] .

فیزیك

ترجمه ازحسام‌الدین‌طبیب‌شیرازی، برای ناصرالدین شاه ، در ۱۳۰۱ در ترمودینگ و الکتریسیته ونور، درآن آمده: در ۱۲۹۰ از شیراز بدار الخلافه تهران آمدم ، و دانشهای نوین وزبان فرانسوی وپزشکی‌آموختم ، و در ۱۲۹۳ باشغل «حافظ‌الصحکی» بشیراز برگشتم‌و در ۱۳۰۰ بتهران بازگشتم‌ودردستگاه ناصرالدین شاه‌مقبول‌افتادم،وبدستورصنیع‌الدوله‌هدایت‌این کتاب‌رااز‌فرانسوی بفارسی برگردانیدم **آغاز:** .. سبحان‌من‌بهرت جواهرحکمته‌العقول،ونزهت.

4110ـ تهران، ملی۲۱۹ف: نستعلیق بسیارخوش‌حاجی‌میرزا رضاسلطان‌الکتاب، گویا **۱۳۰۱**، باچند شکل از ماشین بخار وتلفن و جزآنها، ۱۰۲گ ۱۷س [ف. ملی ۱:۲۱۲].

فیزیولژی

گویا تقریر درس استادی باشد. **آغاز :** حمدله ... اما بعد ، این رساله ایست در علم فیزیولژی که‌عبارت‌ازعلمی‌است که‌بیان‌می نماید.

4111ـ دانشگاه ۴۶۰۳/۲: نستعلیق **۱۲۷۷**، (۴۱پ ـ ۶۵ر) ، همراه «پاتولوژی» [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۵] .

ق

قراضهٔ طبیعیات

منسوب به‌ابن‌سینا ونباید چنین باشد ، در تتمهٔ صوان‌الحکمه به‌ابوسعید محمدفرزندمحمد الغانمی نسبت‌داده‌شده‌است (بنگرید: پیشگفتار چاپ تهران در سلسله انتشارات آثار ملی) . درچهار فصل بروش پرسش و پاسخ: ۱ـ مسئله های حیوانی، درشانزده باب ۲ـ نباتی، هشت باب ۳ـ معدنی، ده‌باب ۴ـ نوادر، شانزده‌باب **آغاز:** سپاس‌آفریدگارهمه‌چیزهارا ومخصوص

کنندهٔ نوع مردم‌را .
بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۶۵ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۲۸۹ ـ پیشگفتار چاپ از دکتر غلامحسین صدیقی .

5112ـ تهران ، ملی ۹۹۲ : نوشتهٔ **۶۵۹**، دربارهٔ نگارنده چنین ثبت شده : صنف هذه‌الرسالةابوعلی‌حسین بن‌عبدالله بن‌سیناوتعزی الی‌غیره وهی المسماة بقراضة الطبیعیات [ف . مصنفات، مهدوی: ۲۸۹].

4113ـ تهران، سیدنصرالله‌اخوی‌گویا منتقل‌شده به‌مجلس: نوشتهٔحاج‌محمود تبریزی مجازازمیرصدرالدین دشتکی‌در۹۰۳، بی‌تاریخ ضمن مجموعه ۵۷رساله [ذریعه ۱۷:۶۵] .

4114 ـ دانشگاه ۱۰۹۱ : نستعلیق شیخ‌اسدالله فرزند هادی کرمانشاهی ، ۱۵ صفر **۱۳۵۰** از روی نسخهٔ نوشته شدهٔ ۱۰ محرم ۱۲۳۹، ۴۴گ ۱۳س [ف. دانشگاه۳:۳۱۶]

قلع الآثار

از محمود فرزند مسعود طبیب. گرفته‌شده ازکتاب‌یعقوب‌بن‌اسحاق‌کندی‌وجز آن‌در بردن اثرلکهٔ چربی ورنگ وبو ازپوشاك، در پنجاه ونه باب [۴۹باب ذریعه] و در آن از بزرگان دنیای‌کهن نامبرده و مینویسد : آنچه در این باب ازهرکتاب جمع‌کرده‌بودم ترتیب وتهذیب کرده ودرآن جای‌داده‌ام. [دیباچه] وهرنسخه را بقایلش نسبت داده . **آغاز :** شکر حق را که‌آب رحمت او. . . امابعد، چنین‌گوید. . . محمودبن . . .
بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۶۶ .

4115ـ نجف ، شوشتریها: نوشتهٔ**۹۹۵** [ذریعه ۱۷ : ۱۶۶] .

4116 ـ آصفیه ۳۱/۸ مجموعه‌ها : نوشتهٔ ۳ رمضان **۱۰۵۲**، ۷گ [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۲ : ۴۶۹].

4117 ـ دانشگاه ۴۳۲۵ : نستعلیق **۱۰۸۹** (ص۱ ـ ۴۵) آغاز برابر نمونه، در فهرست رسالهٔ قلع‌آثار یادشده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۶] .

4118ـ مجلس ۵۷۳۰/۳ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، گویا بخشی از « قلع الاثار » باشد . **آغاز:** درمعرفت پاك‌کردن جامه وغیره‌للعلامة الشیرازی ، کندی را در این علم رساله ایست بعضی‌ازآن درنه‌اصل یادکردیم... سپس نه‌اصل را میآورد (۲۴۳پ ـ ۲۴۴پ) [یاد داشتهای هیئت مؤلفین] .

4119ـ سپهسالار ۸۲۴ : در۴۸باب [ذریعه ۱۷ : ۱۶۶] .

قلع الآثار

ناشناخته .

4120 ـ حمیدیه ۱۴۴۷/۱۴۷ : با تاریخهایی از **۷۵۱** تا **۷۵۵** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۱].

قنوات = رساله‌دراجرای‌حفرقنوات
از مسترجان، بسال ۱۸۴۴م (۱۲۶۰) به نام حاجی. گفتاریست دربارهٔ آبهای زیرزمین وشیوه‌هایی‌که برای بهره‌برداری از آنها بکار میرود، ودرآن از ابزارهای چاه‌کنی وچاه‌های عمیق وآرتزین گفتگو شده. گویاحاجی همان میرزا آقاسی صدراعظم محمد شاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) باشد. **آغاز:** این رسالهٔ شریفه بیان می‌کند وضع وآداب سوراخ‌کردن زمین .

4121ـ تهران، ملی۵۹۲ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، با پنج شکل برخی رنگی ، ۲۴گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۱۰۱] .

قیافه = رساله درعلم . . .
از حکیم نظام الدین احمد گیلانی ، در

گذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید: شجرهٔ دانش دربخش دائرة المعارف).

4122ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی از گفتارهایش بخامهٔ نگارنده ومؤرخ ۱۰۴۵ است [ف. آصفیه، میر عثمان‌علی ۲ : ۴۷۸].

قیافه = قیافه شناسی = رساله‌در... ناشناخته.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۲۱.

4123 ـ ملك ۴۹۲/۳۸ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ ۱۰، زرین. آغاز: حمد و سپاس وثنای بیقیاس حضرت صانع حکیم را [رؤیت].

4124 ـ ملك ۴۷۱۹/۱۲ : شکسته نستعلیق نزدیك ۱۱۹۲ (۳۰ر-۳۵ر) گفتاری است درقیافه و دوفصل وبیست ودو باب در آن دیده شد. آغاز : رسالهٔ علم قیافه که بجهت پادشاهی‌ساخته‌اند، مشتمل برچندین فصل. فصل اول درکلیات این‌علم، وآن دوفصل است. فصل اول در فضیلت این علم و فواید او، فصل دویم دراصول علم فراست و اعتبارات او [رؤیت].

4125ـ مجلس۱۴/۱۸۲۲: بی‌تاریخ وباتاریخ ۱۲۳۶، درهامش مجموعه(ص۱۶۰-۱۶۳). آغاز: سربزرگ‌دلیل همت عالی‌است وسر بسیارخرددلیل بیخردی است، موی‌درشت دلیل شجاعت است و موی نرم دلیل جبن و ترسندگی موی معتدل [ف.مجلس ۹ :۴۲۴].

4126ـ دانشگاه ۳۹۴۲/۹ : شکسته نستعلیق ۱۲۶۸ (ص۶۳ - ۶۹) بندیست‌کوتاه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۳۲].

4127ـموزهٔ بریتانیا۷۵۳۸/۲:سدهٔ ۱۲-۱۳ [گفتارایرج‌افشار،نسخه‌ها۴:۶۶۰].

4128ـ دانشگاه۸۷۶: شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳ با تاریخ ۱۳۰۷ در دفتر (۹۰ پ - ۹۳پ) آغاز : این مختصریست در بیان علم قیافه وحلیه وظاهر صورت انسان.

4129ـ مجلس ۱۹/۱ نجم : شکسته نستعلیق، سدهٔ ۱۳، آغاز دردیباچه افتاده‌است (ص۱-۱۸) [یادداشتهای‌عبدالحسین حائری].

4130 ـ مجلس ۶۲۱/۷ : نستعلیق بی‌تاریخ، ناتمام. آغاز: اما بعد بدانکه این رساله‌ایست مبنی بر علم قیافه که عبارتست از معرفت اخلاق درونی و صفای باطن انسانی از اعضای ظاهره [ف. مجلس ۲ : ۳۷۶].

4131ـ بادلیان۲۸۸/۱الیوت۱۴۷۶ اته : نستعلیق. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۸۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۴].

قیافه = فراست

قیافه شناسی منظوم

چند نسخهٔ ناشناخته.

4132ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۷/۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۲[نسخه‌ها۵: ۶۴۴].

4133 ـ بادلیان ۶۹/۴۸ Add : نوشتهٔ۲۴رجب ۱۲۰۴دربنارس، باعنوان‌نسخه سمندرکهه Sämudrak. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸هست [فیلمها۱:۵۸۷].

4134ـ شیراز، ملی، پارس۱۴۳/۱: نوشتهٔ محمد تراب در۲۸ع۲/ ۹ جلوس محمد شاه غازی، به‌نظم و بنام پادشاهی هندی سروده شده است [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۱].

4135ـ تهران، خانقاه‌صفی‌علیشاه۵مج نوشتهٔ ذوالریاستین درگذشتهٔ۱۳۳۲، (ص۱۵۲- ۱۵۵)، آغاز: ...حمدوستایش‌احدپاك‌را-آنکه بدادست‌روان‌خاك‌را[یادداشتهای‌آقای‌دیباجی].

قیافه و نشانهٔ زنان

ناشناخته.

4136ـ دانشگاه ۲۴۴۷/۷: باتاریخ ۲۹ شعبان ۱۱۳۰ دردفتر (ص۲۵۵ - ۲۵۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۵۱].

ك

کائنات جو = آثار علوی

کائنات جو = الرسالة السنجریه

کافور = خواص . . .

کافوریه = خواص کافور

دربخش پزشکی خواهدآمد .

کتف = معرفة الاکتاف

ناشناخته .

4137 ـ حمیدیه ۱۴۴۷/۹ : باتاریخ ۷۵۴ دردفتر ، باعنوان «معرفة الاکتاف» به ـ فارسی فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۳] .

کشاورزی نامه = فن کشت و زراعت = فلاحت

در دوازده باب: ۱ـ در مقدمات : هوا و باران ، ستارگان ، ماه وسال ۲ـ تخم و زمین وبرزگر و تخم پاشی وکود ۳ـ دفع آفات ۴ـ گرد آوردن غلات ۵ ـ درخت نشاندن ۶ ـ نشانیدن درخت تاك وزیتون ۷ـ کاشتن درخت های دیگر ۸ـ پیوندکردن درختان ۹ـ چیدن و نگاهداری میوه ۱۰ ـ زراعت بقول ۱۱ ـ جانوران موذی ۱۲ـ منافع بقول ونباتات. در فهرست تاشکند (۱ : ۳۱۲) از « فن کشت و زراعت» دردوازده باب یادشده‌که در بخارا به سال ۱۳۲۴ چاپ شده است، و از فهرست آن برمی‌آید که همین رساله است. **آغاز:** الحمد لله خالق الحب و النوی و خالق القدر . . . اما بعد این مختصریست دربعضی امور که اهل فلاحت را بکارآید .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۰۱ و ۱۸ : ۱

4138ـ **ملك ۴۹۲/۲**: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، در۱۲ باب وخاتمه برابر آنچه یاد شد، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

4139 ـ **مجلس ۲۸۰۴** : نستعلیق ۷ ذیحجهٔ **۱۰۰۴**، آغاز برابر نمونه ، افتادگی دارد ، ۱۲ باب و عنوانهای (معرفت) دارد ، ۶۱۲ ص۱۷س، در فهرست بعنوان « فلاحت » یادشده [ف. مجلس ۱۰ : ۸۷] .

4140ـ **موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۴۲/۴ Or** : نوشتهٔ **۱۲۵۱** در دوازده باب و يك خاتمه درکبوتر نگاهداشتن . باب یکم در سه مقدمه و درفهرست « ارشاد الزراعه » خوانده شده است. فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵] .

4141 ـ **دانشگاه ۱۳۱۵** : نستعلیق احمد عطار پسر محمد حسن بيك افشار ارومی در گیلان ۶صفر **۱۲۸۹** (۱ ر ـ ۵۵ پ) ، به دستور آقامیرزا شریف طبیب دامغانی رودسری پسرکربلائی قلی ، آغاز وشمارهٔ بخشها برابر آنچه یاد شد، در فهرست نگارش همان احمد عطارد انسته‌شده‌است [ف. دانشگاه ۷: ۲۷۷۶].

4142 ـ **دانشگاه ۵۳۰۴** : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** ، در۱۲ فصل و يك خاتمه (۱ پ ـ ۵۲ ر) همراه با « ارشاد الزراعه » ابونصری [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۸] .

4143ـ **مجلس ۳۷۰۵** فهرست نشده : همراه نزدیك به۳۰رساله، درنسخه ازنگارنده نام برده نشده ، آغاز برابر نمونه در « ذریعه ۱۶ : ۳۰۱» بعنوان «فلاحت» یادشده است.

4144ـ **قاهره، دارالکتب ۴۴۵۹س:** بی‌تاریخ ، شمارهٔ بخشها و آغازبرابر نمونه،

درفهرست بعنوان «زراعت» یادشده، ۸۸ گ ۱۲ س [مخطوطات ۲:۵۵].

کشاورزنامه

متن ازقسطوسکولاستیکوس فرزند لوقیایا کاسیانوس باسوس سکولاستیکوس Cassianus Bassus Seholastikos سدهٔششم‌میلادی است که در دوازده جزء نگاشته است ، سپس سرجیوس رومی و قسطاس بن لوقای بعلبکی و ابوزکریا یحیی بن عدی آنرا بنام «الفلاحة ـ الرومیة» بعربی درآورده‌اند و چاپ شده ، این‌کتاب بفارسی درآمده و نام «ورزنامه = کتاب‌الزرع» گرفته است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱ ـ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات تهران س۵:۲۰۹ ـ ف. حقوق : ۱۷۱

4145 ـ **حقوق** ۴۶/۷ ج : نوشتهٔ **۱۰۶۴** (۱۱۷پ ـ ۱۲۴ر)، بخشی از آنست و بابهای ۱۱ و ۱۸ و ۸۰ و چند باب دیگر دارد [ف. حقوق : ۱۷۱] .

کشاورزی نامه = ارشاد الزراعة

کشف الصنایع

ازعلی حسینی . (شاید نگارندهٔ : حافظ الصحهٔ ناصری). گفتاریست در دو بخش، یکم درفنون مختلفه دربیست بیان : ۱ـ در صنعت آتشبازی و ساختن باروت برای جنگ وشوره بعیاریکه درفرنگستان و روس و چین می‌سازند ۲ـ مرکب سازی ۳ ـ صنعت چاپ و مرکب و آهارکاغذ ۴ـ ساختن سمیت برای‌وصل ظروف آبکینه و سنگ و آهن و جز آن ۵ ـ ساختن آبکینه وبلور ۶ـ صنعت‌میناکاری ۷ـدرمنقلات یعنی ساختن وادنش(؟) برای چوب‌کاری‌وجز آن ۸ـ دباغی ۹ـ صباغی واقسام رنگها ۱۰ـ صابون‌سازی ۱۱ـ شمع سازی ۱۲ـ لاك سازی ۱۳ـ صحافی و کاغذسازی ۱۴ـ عطریات‌سازی ۱۵ـ خضاب زنان‌ومردان ساختن ۱۶ـ نقاشی و رنگ‌سازی ۱۷ ـ آینه وجیوه ۱۸ ـ صنایع متفرقه کثیرة الفواید مجربه ۱۹ ـ عکاسی و ادوات وادویهٔ آن. قسمت‌دوم درده بیان: ۱ـ ساختن جواهرات مصنوعی ۲ ـ ساختن طلای مصنوعی ۳ ـ نقرهٔ مصنوعی ۴ ـ مس مصنوعی ۵ ـ قلع و سرب مصنوعی ۶ ـ آهن و فولاد مصنوعی ۷ـ سیماب‌مصنوعی ۸ـ درفن‌عجایبات خیالیه (شعبده) ۹ ـ اسرار فریمیس ۱۰ ـ علم وهم‌که آنرا علم انفاس‌گویند، درچند فصل فصل دربیان علم نفس وعمل بر اطراف . فصل دربیرون‌آمدن دم. فصل‌درشناختن‌علامت مرگ

آغاز: بس ازپرستش صانع بی‌چون و ستایش پیمبران رهنمون .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۴۰ .

4146ـ **دانشگاه۱** ۲۲۶۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ۷۵ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۹: ۹۱۳].

کف شناسی

گویا از درویش ابدال [دانش پژوه] .

آغاز : امابعد، این‌رساله‌ایست مختصر درعلم کف‌دست منقول ازعلمای مغرب. اولاخط‌بندگاه دست‌گاهی درست باشد و گسیخته نباشد ، اگر رنگش خوب .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۰۴ .

4147ـ **ملك** ۳۴۵۶/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، (۳۲ر ـ ۳۵پ) . آغاز و انجام برابر نسخه ۵۲۸۲/۳ مجلس [رؤیت].

4148ـ **مجلس**۱۲۳/۵۱۳۸: نستعلیق باتاریخ **۲۴-۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ ۴۸۷ ـ ۴۸۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

4149 ـ **مجلس** ۵۲۸۲/۳ : نستعلیق ۹ شوال **۱۱۰۰**، (۵۸پ ـ ۶۲ر) ، آغاز پس

ازحمدوصلاة برابر نمونه [ف. مجلس۱۶: ۸۲].

4150 ـ **دانشگاه ۳۵۲۹/۵** : نوشتهٔ محمدعلی‌فرزند ناظم‌الشریعه، ۱۲ع۲ **۱۲۹۸/** (۱۷۶پ ـ ۱۸۵ر)، در پایان آمده: از روی نسخهٔ قدیم‌که بخط میرآخور ، یکی از سلاطین صفویه که تاریخش ۱۱۰۰ بود درویش ابدال قلندرنام مسوده شد. ازاین‌رو در فهرست آمده گویا نگارش درویش ابدال در ۱۱۰۰ باشد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۹] .

کف شناسی

ناشناخته. **آغاز:** حمد وسپاس بی‌اندازه وقیاس مرخالقی را... امابعد، باعث‌برتحریر و تسطیر اوراق .

4151 ـ **الهیات ۳۲۵/۴** : نستعلیق **۱۲۰۶**، (۹۴ب‌ـ۹۹پ)، ۲۰س [ف. الهیات ۱ : ۳۲۵] .

کف شناسی

ناشناخته. **آغاز:** حمدله. . . اما بعد ، این مسطوری چند است در شناختن علم ید که استادان ماهر نوشته‌اند .

4152ـ **دانشگاه ۳۸۷۷/۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۳۷۳ ـ ۳۹۱)، بایاك شکل ازدست [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۶۵] .

کلید دانش

درحرارت [دانش پژوه] .

4153ـ **ملی، تبریز ۳۵۶۳** : تاریخ یاد نشده همراه با مکتوبات و رسالهٔ ذوات ـ الادب [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .

کنز الهدایة = فرسنامه

متن: «الاقوال الکافیة والفصول الشافیة » از الملك المجاهدعلی‌فرزند الملك المؤیدداودیمنی (۷۲۱ـ ۷۶۴) ازپادشاهان‌رسولی‌یمن، ترجمه ازفخرالدین‌فرزنداحمدمولی‌خضر رودباری، که درکردستان می‌زیسته، بخواهش میرزاهدایت‌الله فرزند حاج میرزا احمد صاحب دیوان استیفا و مستوفی‌کردستان، بروزگار رضاقلیخان اردلان فرمانروای‌کردستان، بسال ۱۲۵۳ ترجمه‌کرده است. کتابیست درآداب‌اسب سواری‌وبیان‌انواع اسب وبیماریهای پیلان واشتران وجزآنها.این کتاب گویا با تحریری دیگر بسال ۱۲۵۶ به نام«عرفان‌الخیول: ۴۳۶» پیشکش امان‌الله‌خان شده‌است. **آغاز:** حمدبیحد وثنای‌لایعد حکمی را رواست ، ابلق .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۶۷ و ۱۸: ۱۷۰.

4154ـ **مجلس ۲۱۸۱** : نسخ تعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، پیرامن تاریخ ترجمه . آغاز برابرنمونه، ۴۲۰ص ۱۷س [ف . مجلس ۶ : ۱۴۴] .

4155 ـ **فونان‌ش۲۴۴ ص۱۱۶**: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۰] .

گ

گزیدهٔ نسخهٔ شاهجهانی = نسخهٔ شاهجهانی

گوهر شناسی

گویا ازنجم‌الدین اسکندر حسینی آملی، که درهندوستان بسدهٔ یازده می‌زیسته است، در یك مقدمه وچهارآینه و یك خاتمه : مقدمه در سه جلوه، در مقادیر واوزان، و چهار آینه در جواهرات‌تسعه، حجریات، فلزات. ودرآن از سالهای ۹۰۵ و ۱۰۲۰ یاد شده است .

4156 ـ **ادبیات** ۲۷۷/۱ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، سپس : مرآت الکرامه (سرگذشت عارفان)، معرفت تقویم ، مرآت ـ التقی، مرآت الشروط همه‌ازهمو [ف. ادبیات ۳ : ۴۳] .

گوهرنامه = جواهرنامه

گیاه شناسی

ناشناخته ، برپایهٔ دانش نوین .

4157 ـ **تهران** ، ملی ۲۶۲ ف : نسخ خوش‌سدهٔ**۱۳**، نام‌گیاه بفارسی وسپس‌فرانسوی ویونانی آورده و سپس گزارش‌کلاسیك از آن کرده. **آغاز :** گل میخك ایله‌روژ ، دیانتوس کاریوفیلوس . . این نبات در تلها و کوههای اروپای جنوبی میروید [ف. ملی ۱ : ۲۶۰] .

4158 ـ **مجلس**۷۷۹ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ترجمه از فرانسوی است ، ۱۷ گ ۱۸س [ف . مجلس ۲ : ۴۸۸] .

گیهان شناخت

دربخش ستاره شناسی ص۳۴۰ گذشت .

لکه گیری = قالع‌الاثار

م

مادة الحیاة

از نوراللہ آشپز باشی شاه‌اسماعیل، درپنج فصل درهنرآشپزی ، وبسال ۱۰۰۳ نگاشته، و در فرهنگ ایران زمین بچاپ رسیده است . **آغاز:** شکر وسپاس وحمد بیقیاس مرآن منعم حقیقی را که... سفرهٔ جلالتش .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹ ـ پیشگفتار چاپ، ایرج افشار .

4159 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۵۳ : نستعلیق ضمن‌جنگ (۴۵۳-۴۷۰) گردآوری آقامحمد معینا که از **۱۱۰۹** آغاز کرده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۶] .

4160 ـ **فرهاد معتمد** ۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، آغازبرابرنمونه [نسخه‌ها۳:۲۱۶].

مثنوی

از محمد سمرقندی ، فقراتیست بنقل از «حیاةالعارفین و مماة الجاحدین» دربحر رمل باعنوانهای: دربیان‌بعض‌احجاربروجه اختصار درنمودن‌اندکی ازخواص نباتات، دربیان‌بعضی خواص جسد انسانی‌که عالم صغیر است (دراین ابیات از جستن برخی از اندامها سخن گفته) وفقره‌ای درقیافه شناسی. **آغاز:** دربیان‌بعضی احجار بروجه اختصار . . . زنی را که ناگه دردزه شد ـ بوضع حمل حال‌او تبه شد.

4161 ـ **مجلس** ۲۸۲۱/۲ : نسخ ریز وزیبای محمد موسوی شهیربه‌هندی، در**۱۲۹۶** (ص۲۴۳ ـ ۲۵۱) [ف. مجلس۱۰ : ۱۳۸].

مجمره = رساله در عطرکشی

ازحاج محمد کریم‌خان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی:۲۸۷» درعطریات دریك مقدمه وهفت باب و یك خاتمه، در ۷ رمضان ۱۲۷۲ بانجام رسیده است : مقدمه در ذکر اخبار در فضل طیبها. باب ۱ ـ غالیه‌ها ۲ ـ اطیابی که ارکجه خوانده شده ۳ـ عبیرها ۴ـ روغنها ۵ـ بخورات ۶ ـ شمامات ۷ ـ عطرهای متفرقه . **آغاز :** حمدله . صلاة . ولعنةالله علی اعدائهم اجمعین. وبعد چنین‌گوید بندهٔ اثیم کریم .

بنگرید: فهرست کتب مشایخ ۲ : ۷۱، ۲۳۸.

4162- **ملك** ۱/۴۳۸۴ : نسخ **۱۲۷۰** (۲ب – ۲۳ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

4163- **تهران ، ملی** ۱/۵۸۸ ف : شکسته نستعلیق علی فرزند موسی فرزند ابراهیم **۱۳۰۶**، برای ناصرالدین شاه (ص ۱ – ۸۷) درفهرست بعنوان « رساله در عطرکشی » آمده است [ف. ملی ۲ : ۹۷] .

4164- **دانشگاه** ۳۵۷۰ : نستعلیق حاج میرزا علی اصغرخان ضیاء الاطباء پسر میرزا علی‌اکبرخان مستوفی تهرانی ۱۵ع۱/**۱۳۱۹** آغاز برابرنمونه، ۳۱ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۷] .

مجموعة الصنایع

گفتاریست دربیان علم آتشبازی و دانستن عیار آنها . **آغاز** : رساله در علم آتش بازی ودانستن عیارهای آن. فصل درآتشبازیها ازهر رنگ طاوسی وسبزوهفت رنگ وزرچك وهوایی و طوطك اندر قفس وگل چنار وگل سرو وغیر مکرر. واینها را برچند فصل است . فصل اول دربیان کمان وتیر وکمند .

1165- **دانشگاه** ۲۵۹۱ : ضمن مجموعهٔ آقامحمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۴۵۸–۴۶۷) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۸] .

مجموعة الصنایع = مجموع الصنایع

نام نگارنده در نسخه‌ها میریحیی و حکیم مغربی یادشده. گفتاریست درچهل ودوباب در صد وچهل فصل درصد وشصت هنرشیمیایی قدیم باب ۱ـ درساختن مروارید، هفت‌فصل... ۵ـ حل‌کردن زر، چهارفصل . . . ، ۱۰ ـ رنگهای فرنگی وبطانهٔ‌چین .. ۱۵ـ ساختن هفت‌رنگ غیرمکرر که عوارات دست بندند . . . ، ۲۰ ـ شنگرف‌جهت نقاشی، شش‌نوع... ۲۵ـپادزهر دوفصل.. ۳۰ـ صنعت حلیة‌الکتاب، قلم نقاشی کردن، دوده ساختن و کاغذ سطبر کردن ، ده فصل ۳۵ ـ صنعت دارویی که چون پرتیر بدان بچسبانند دربشکال برنیاید. ۴۰ ـ رنگ و دراز کردن موی، وجلوگیری ازرویش موی، سه‌فصل (فهرست باختصار) . **آغاز** : حمد و سپاس بدیع‌الاساس حضرت صانعی را که مجموعهٔ .

1166- **دانشگاه** ۳۸۷۵ : نستعلیق شهاب‌الدین فتوحی، ۱۴ صفر **۱۰۰۵** ، آغاز و فهرست بابها و سرآغاز از این نسخه است، ۷۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۵۹].

1167 - **بادلیان** ۱۸۷۰ (۵۶ مارش) نوشتهٔ رجب **۱۰۳۳**، درحیدرآباد، [فیلمها ۱ ۱۸۶] .

1168- **بادلیان** ۱۸۶۹ (۱۸۴فریزر) نوشتهٔ ۱۲ محرم **۱۱۰۰** ، در۴۲باب و ۱۴۰ فصل [فیلمها ۱ : ۱۸۶] .

1169- **تهران**، ملی ۹۷۸/۵ ف : با تاریخ **۱۱۲۹** در ددفتر (ص ۶۲۹ – ۷۳۸) ، آغاز برابر نمونه ، فهرست ۴۲ باب آن در فهرست کتابخانه آورده شده است [ف . ملی ۲ : ۵۳۳] .

4170- **دیوان هند** ۲۷۸۱ : از میر یحیی دانسته شده ، نوشتهٔ ۲۲ رجب **۱۱۴۷** ، در۴۲ باب و ۱۴۰ فصل [فیلمها ۱ : ۱۸۶] .

1171- **دیوان هند** ۲۷۸۳ : ازحکیم فیلسوف مغربی، دانسته شده، نوشتهٔ ۲۶ رجب **۱۱۹۴**، [فیلمها ۱ : ۱۸۶] .

4172 - **تهران** ، سعید نفیسی ۵۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۲۳۳** در پایان ، ۴۰ باب و ۱۴۰ فصل و ۱۶۰ هنر، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۸۶].

4173 ـ **یزد** ، وزیر جامع ۸۳۸/۱ نوشتهٔ حاج محمد حسن فرزند غلامعلی کثنوی یزدی ، صفر **۱۲۴۳** در ۴۲ باب و ۱۴۰ فصل . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱۹ هست [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۰] .

4174ـ **تهران**، سعید نفیسی ۴۷: نسخ **۱۲۴۴**، ازفیلسوف مغربی (ص ع)، ۴۲باب و ۱۴۰ فصل و ۱۶۰ هنر. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۲۶۴۰ هست [فیلمها۱ : ۱۸۶] .

4175ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۳۹/۲ نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، در فهرست آمده: ۴۲باب در۱۴۰ فصل در۱۶۰ هنرشیمیایی قدیم [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸] .

4176ـ **سپهسالار** ۲۸۷۶/۴ : نوشتهٔ ۵ رمضان، سدهٔ**۱۳** (۱۵۶پ - ۲۵۴پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۵] .

4177ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ، باب ۱۳آن اندرساختن مینا هفت رنگ، انجام در باب۴۲ درآتش‌بازی ازهررنگ افتاده. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۱۱۱۹ هست [فیلمها: ۱۸۶].

4178ـ **دیوان هند** ۲۷۸۲ : تاریخ یادنشده [فیلمها ۱ : ۱۸۶] .

4179ـ**موزهٔ بریتانیا** Add۱۷۹۶۰ نستعلیق هندی ، تاریخ یاد نشده [فیلمها ۱ : ۱۸۷] .

4180ـ **استوارت** Stvart ص ۹۷: در فهرست آمده : اززین‌العابدین‌که بروزگار اورنگ زیب ساخته‌است [فیلمها۱ : ۱۸۷] .

0000: ویك نسخه در مجلس‌که به‌شمارهٔ 3766 بعنوان «جواهر الصنایع» گذشت .

محاسن‌الحصان

از امیر محمد حسین فرزند امیر محمد صالح فرزند عبدالواسع‌حسینی سپاهانی‌خاتون آبادی ، درگذشتهٔ دوشنبهٔ ۲۳ شوال ۱۱۵۱ ، برای شاه سلطان‌حسین صفوی ، درشب‌آدینهٔ ۲ شعبان ۱۱۱۷ در کرسکان سپاهان، دریك‌مقدمه و هفت باب و یك خاتمه به پایان رسانیده است [دیباچه] دربارهٔ چهارپایان واسبان آمیخته بااخبار مذهبی . **آغاز** : سپاس بیقیاس مالك الرقابی را سزاست‌که فارسان‌مضمارسخنوری .

بنگرید: ذریعه۱۶: ۱۷۰ـ روضات: ۱۹۷ .

4181 ـ **دانشگاه** ۱۳۹۷ : نستعلیق نگارنده، نسخهٔ اصل، آدینهٔ ۲شعبان **۱۱۱۷**، باحواشی، ۳۶گ۱۷ س [ف. دانشگاه۸: ۷۶] .

المحسنیه

ازسید محمد طباطبائی یزدی متطبب، در درمان‌پرندگان، برای‌نواب‌مجدالدولهٔ محسن میرزا، دریك مقدمه وچندباب، که ازکتابهای معتبر مانند ترجمهٔ باهر ومفردات ابن بیطار و رسایل جالینوس، استفاده‌شده [دیباچهٔ نسخهٔ ۵۱۱۶ ملك] و درج۱/ ۱۲۸۸ بانجام رسیده است. **آغاز** : الحمدلله الذی اعناعن زخارف الدنیا بذخایر... چنین‌گوید... محمد... که این مختصریست درمعالجهٔ طیور .

4182ـ**ملك**۵۱۱۶/۶: شکسته‌نستعلیق ریز گویا نگارنده، درج۱/ **۱۲۸۸**. (۷۲پ ـ۸۹) ۱۴س [رؤیت] .

مخزن‌الحکمة

دربخش کیمیا خواهد آمد .

مذاکرت انجمن بین‌المللی کشاورزی

ترجمه از عیسی طبیب نائینی ، پیرامن ۱۳۲۴ برای مظفرالدین شاه قاجار . این

کنفرانس در ۲۹ مه ۱۹۰۵ م در ایتالیا بر پا می‌شود، دربارهٔ کشاورزی پیمانی میان شرکت کنندگان بسته‌می‌گرددکه موضوع این گفتاراست پیش از آغاز سرگذشت نمایندگان کشورهای شرکت کننده را آورده است. **آغاز:** انجمن بین‌المللی زراعتی رم درسال ۱۹۰۵م. صورت مأمورین دول به‌ترتیب الف وباء فرانسه.

4183ـ **تهران،** ملی۳۸۱ف: نستعلیق ۱۴/۱۳۲۴،۲۶گ‌و۱۲س[ف.ملی۱: ۱۶۸].

مرآت‌الاکوان

از تیمور میرزا قاجار فرزند محمد ولی میرزا، بنام حاجی میرزآقاسی بسال ۱۲۶۱، در تحول نطفه به علقه و از علقه به مضغه و از مضغه به‌جنین ورشد جنین تا هنگام زاییدن، به روش‌کهن وشایدگرفته شده از«مرصادالتشریح» (پزشکی) او باشد. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان من‌سلالة من طین ثم‌جعله.

4184ـ **تهران،** ملی ۸۳۰ف: نستعلیق **۱۲۶۱**، ذرین، آغازبرابر «مرصادالتشریح» است، ۱۳گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۳۶۵].

4185ـ **تهران،** ملی۸۲۷ف: نستعلیق **۱۲۶۲** آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: گویا نگارنده کتاب را بسال ۱۲۶۱ بنام‌حاج میرزاآقاسی نگاشته و سال دیگر ۱۲۶۲همان را بادگرگونی در مقدمه بنام محمد شاه ساخته است [ف. ملی ۲ : ۳۶۲].

مرآة الرجال = فراست

متن از فخر رازی، محمد فرزند عمر (۵۴۴ ـ ۶۰۶) ترجمه از ابوالفضل منشی شیرازی. **آغاز:** ای فیض تو رهنمای هر عقده گشای... حمد وسپاس مرواجب‌الوجودی را.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۵۳.

4186 ـ **قاهره،** دارالکتب ۵۲/۱۲ مجامیع ترکی‌طلعت: نوشتهٔ محمد جلال‌الدین مدعو به کاظمی‌زاده، آدینهٔ ۱ محرم **۱۲۴۹** در مصر(گ۲۰۵ـ۲۱۴)۲۳س[ف.مخطوطات۲: ۱۴۲].

4187ـ **قاهره،** دارالکتب ۱ فراست فارسی: بی‌تاریخ،ذرین، ۲۳گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۱].

مضمار دانش

از نظام‌الدین‌احمد فرزند ملاصدرا گیلانی نگارندهٔ «اسرار الاطباء» و جز آن، بدستور شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷)، در یك مقدمه و سه مرحله که بمنزلهٔ قلب و جناحین سپاه است و یك خاتمه که بجای ساق است نگاشته است: مقدمه درآغازآفرینش اسب ورام شدن او،سه‌مرحله‌که بمنزلهٔ قلب وجناحین‌است ۱ـ ذکرمحامد وذمایم اسب در چند باب ۲ ـ در آداب تربیت اسب ۳ ـ در معالجات اسب وهریك چند فصل (باب) نیزدارد. سپس خاتمه (بجای ساقه) که در آن اسبان و ایلخیهای شاه را در رجب ۱۰۶۷ گزارش کرده است. **آغاز:** حمد وستایش مرخدایراکه ابلق لیل‌و نهار چندانکه خیابان ازل وابد را درنوردد.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۷۰ ـ اعیان الشیعه ۳۴۷:۸ ـ ریحانةالادب ۴ : ۲۰۹.

4188ـ **مجلس** ۵۰۲۵/۶: نسخ**۱۰۷۹** (۴۱پ ـ ۸۹ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] [ف. مجلس ۱۴ : ۳۳۱].

4189ـ **مجلس**۳۹۵۹/۱ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۰۸۷** (ص۱ ـ ۱۱۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۸].

4190 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۸۴ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، آغازبرابر وانجام افتاده، (ص۴۹۳

۵۳۴) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۴].

4191ـ **فرهاد معتمد** ۶۷/۴ : نسخ چلیپای ابوالقاسم خراسانی، ۳ج/۱ **۱۳۰۰** ، مالك فرهاد میرزا بود [نسخه‌ها ۳ : ۲۲۳] .

4192ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۶۲/۱ Add : نسخ **۱۳۱۲** ، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۶۳ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۵] .

4193ـ **ملك** ۴۸۱/۱: شکسته نستعلیق محمد مؤمن ، در ع۲/ **۱۲۱۶** در قریهٔ رنگ سارگسکر گیلان، درمنزل حاج ابراهیم وزیر [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۵] .

4194 ـ **مشهد** ، **فرخ** ۱۲۴ : نبشتهٔ **۱۳۱۶** [نسخه‌ها ۳ : ۹۶] .

4195 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: نوشتهٔ قاسم حسینی، دوشنبهٔ ۵رمضان **۱۲۴۰**،(۱۲۴۴) درمدرسهٔ جدیدهٔ سلطانی در اصفهان،فهرست بخشهای کتاب به‌تفصیل درفهرست کتابخانه آورده شده است، ۴۴گ ۱۶س [ف. روضاتی ۱ : ۱۵] .

4196ـ **دانشگاه** ۳۰۶۵/۱: نستعلیق باتاریخ ۲۵ج۲/ **۱۲۷۵** بهمین خامه در دفتر (۱پ ـ ۳۸ر)، آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۲] .

4197ـ **دانشگاه** ۴۹۲۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (ص۱ ـ ۱۹) ، بدون دیباچه ، یك مقدمه است در آفرینش اسب و مرحلهٔ نخستین در محامد وذمایم اسب دو دو باب، گویا «مراحلهٔ توفیق» نباشد وباید دید شاید « مضمار دانش » باشد [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۵] .

4198 ـ **مجلس** ۲۱۸۳ : تحریری متوسط، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه، ۱۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۵] .

4199 ـ **مجلس** ۲۱۸۴ : تحریری متوسط، سدهٔ **۱۳**، **آغاز:** چون کرهٔ نو آموز سراسیمه حیرت باشد، ۱۱۳ ص ۱۴ ـ ۱۷ س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۶] .

4200ـ **مجلس** ۶۲۱/۲۰ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز نزدیك به نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۷۹] .

معادن = رساله در . . .

ناشناخته. گویا ازروزگار قاجار و برای مدرسهٔدارالفنون. **آغاز:** اسامی معدنهاکه در عهد جمشید وخواجه ابوریحان بوده در اقالیم وجهت رحمت خلایق پنهان‌داشته‌اند.(بنگرید: معدنهای طوس: ۳۵۶)

4201 ـ **سپهسالار** ۲۸۴۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، در۱۲۸۴ ازآن اعتضاد السلطنه بوده ۱۱گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۹۳] .

معدن شناسی و معرفة الارض

از جان‌لیویس‌شلیمر فلمنکی پزشك بسال ۱۲۷۱، دربیست فصل: ۱ـ ترتیب واقع شدن معدنیات ۲ـ پیدا نمودن معدن ۳ـ شکافتن‌کوه ۴ـ معدن کاری روی زمین ۵ـ معدن‌کاری زیر زمین ... ۱۰ـ بیرون‌کردن آب ازمعدن . . . ۱۵ ـ نیکلسیون که بفارسی دوان نمودن است ۲۰ـ بیان علم دوسی ماسی . **آغاز** : ماشاالله لاقوت الابالله، علم‌معدن وشناختن‌شئون فلزات

4202ـ **معارف**(ملی) ۲۲۰ (۱۳۲۱): نستعلیق خوب، زرین، با۹ص فهرست درآغاز ۱۱۲گ ۲۰س [ف. معارف ۲ : ۸۲] .

معدن شناسی = اصول علم . . .

از محمد آقا، جزوهٔ درسی اوست ، و در نمای نسخه آمده : روز چهارشنبهٔ ۲۳ رجب وارد اطاق سال دوم شدم و شروع بدرس‌معدن شناسی و معرفة الارض شد ۱۳۲۴ . **آغاز :**

تحصیل اجسام عنصری و اشکال مختلفهٔ آنها .

4203 ـ **مجلس** ۲۱۶۱ : تحریری متوسط نگارنده، کلمات فرانسه باحروف لاتین ۷۰ص ۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۱۳۱] .

معدنهای طوس

کانهای شهرطوس را برشمرده است. **آغاز:** اسامی معدنها که درزمان خواجه نصیرطوسی... کار می کردند، درمحال ارض اقدس یعنی طوس و جهت زحمت خلایق خواجه پنهان ساخته .

4204 ـ **دانشگاه** ۴۱۳۲ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**، زرین، ۱۰ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۹] .

معرفة الارض

ازمحمدبنانی رازی. دورهٔ مختصری برای سال سوم مدارس متوسطه . **آغاز :** مقدمه ، تعریف معرفةالارض، معرفت الارض علمی است که درآن ازکشفیات .

4205 ـ **معارف** ۲۲۱ (۱۳۷۸) : نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۷۴گ ۱۲ س [ف. معارف ۲ : ۸۴] .

معرفة الارض = اصول معرفةالارض

معرفة المعدن

از ملا محمدحسن فرزند محمد باقر، در کیفیت استخراج وبهره‌برداری ازکانها بروش اروپائیان، بسال ۱۲۹۸ نگاشته است .

4206 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ طبیعیات فارسی : بخامهٔ نگارنده، ۸ج۱/**۱۲۹۸**، ۹۰ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۶۱] .

مفتاح الخزائن ومصباح الدفاین

از حکیم محمد هاشم فرزند محمد طاهر تهرانی، نگارندهٔ «عین‌الحیات : ۴۳۸» و این یکی را نیز بنام همان شاه سلیمان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) درپنجشنبهٔ ۱۵رجب۱۱۰۳ نگاشته‌است.

4207 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۹۶ : از سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴ ـ ف. ره آورد : ۴۵۰] .

مقالید النظر

ترجمه ایست از جزء یکم علم جدید Modern Science از انگلیسی، درشش باب: ۱ـ بعد فضای لایتناهی ۲ ـ آینهٔ کاینات ۳ـ جوهر وماده ۴ـ روح ۵ـ قدمت آفرینش انسان ۶ ـ مرتبهٔ انسان . ترجمه ایست نسبتاً روان. **آغاز:** هوالله... بنام خداوند بخشندهٔ مهربان ای نام تو بهترین سرآغاز بی‌نام تو.

4208ـ **تهران**، ملی ۵۰۳ ف: شکسته نستعلیق خوش عبداللطیف موسوی ، ۷ محرم **۱۳۱۹**، باعکس ناصرالدین‌شاه و عبدالطیف ، ۲۰۰ گ ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۳] .

مقدمهٔ ژاولوژی = وصف الارض

ازمحمد طاهر میرزا فرزند اسکندر میرزا فرزند عباس‌میرزا ولیعهد (۱۲۵۰-۱۳۱۷) در تعریف‌وفوایدولزوم‌این‌دانش‌بروش‌نوین **آغاز:** ستایش‌کنم‌ایزدپاک‌را ـ که‌گویا وبیناکندخاک‌را.

بنگرید: نخستین‌کنگرهٔ نویسندگان‌ایران ۱۴۴ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۸۰ .

4209ـ **تهران، ملی** ۶۴۸ ف : نسخ سدهٔ **۱۳**، در فهرست آمده : بنام ناصرالدین شاه درسدهٔ ۱۳ نگاشته شده، آغازبرابر نمونه ۳۱گ ۱۱س [ف. ملی۲ : ۱۵۳] .

4210ـ **تهران، ملی** ۳۰ ف: نستعلیق خوش تقی ، در **۱۳۱۴** ، در فهرست آمده : نگاشتهٔ ۱۳۱۴ و به‌نام مظفرالدین شاه ، آغاز برابر نمونه، ۲۸گ ۱۳س [ف. ملی۱ : ۲۲]

فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۲۲ هست و بعنوان وصف‌الارض یا ژوالوژی یاد شده [فیلمها ۱: ۲۷۱].

مناظر و مرایا

از قاسمعلی قاینی، از شاگردان ملامحمد حسین پسر ملا محمد باقر یزدی و نگارندهٔ «اسطرلاب: ۲۳۰» بسال ۱۰۷۰ و چند گفتار دیگر در ستاره شناسی و علوم غریبه، وزنده در ۱۰۷۲. گفتاریست در شانزده مطلب. (و از اوست: معرفت تقویم ش ۱۰۰ سپهسالار که پس ازچاپ بخش ستاره شناسی بدان برخوردم). **آغاز:** حمدله... اما بعد، المحتاج الی قاسم الارزاق قاسمعلی قاینی سطری چند تحریر نمود درعلم مناظر ومنظور ناظرین.

4211ـ **دانشگاه ۳۵۳۰/۵:** نستعلیق محمدکاظم فرزند محمد جعفر، ۱۷ صفر **۱۰۹۶** (ص ۱۴۹ـ۲۳۴) بامهر قاسم الارزاق ۱۰۷۲ (از نگارنده) و گویا خطوطی از او در هامش دفتر. همراه: ۱ـ رسالة فی‌حدوث‌الاسماء ۲ـ ذخیره درحروف ۳ـ رساله درعلم حروف ۴ ـ جعفر صغیر و کبیر ۵ـ (این‌کتاب) جزسومی همه ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۵۱].

مناظره

گفتگوی دو دوست است یکی مسلمان و دیگری هندو و پرهیز کننده از خوردن گوشت جانوران. **آغاز:** الحمدلله الواحدالاحد... سبب ترقیم این چند کلمه آنست.

4212ـ **دانشگاه ۴۵۵۲:** نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۸ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۹۳].

منافع اغذیه = سود وزیان خوردنیها

منافع انسان

ناشناخته. باعنوانهای فصل: فصل درمنافع انسان، فصل درمنافع کودك، فصل درمنافع بهایم در پایان صفات نبات است. **آغاز:** حمدله. صلاة. فصل درمنافع انسان بدانکه ایزد تعالی آدمی را بیافرید ازنطفهٔ آب منی.

4213ـ **تهران، پزشکی ۱۱۴/۳:** سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۶۴ ـ ۱۲۶) همراه راحة الانسان [ف. ره‌آورد: ۲۲۶ـ نسخه‌ها ۳: ۳۲۵].

منافع حیوان و نبات

از ناشناس، بنام غازان‌خان (۶۹۴ـ۷۰۳) ساخته‌است، ترجمه‌مانندیست از «منافع‌الحیوان» عربی‌که آنهم گزیده‌ایست از «منافع الحیوان» ابوسعید عبیدالله فرزند بختیشوع درگذشتهٔ ۴۵۰ واندی. این‌کتاب فارسی در چهار مقاله است: ۱ـ مردم ۲ـ چهارپایان ودد و دام ۳ـ مرغان ۴ـ هوائم وحشرات زمینی و آبی.

بنگرید: یادگار س ۲ ش ۱ : ۳۸

4214ـ **امریکا** یك کتابخانهٔ خصوصی نسخهٔ مؤرخ ۶۹۰ واندی نوشته درمراغه، مصور عکسهایی ازبخشهای مصور آن در ادبیات ش ۶ هست، ۹۷ گ [دانش‌پژوه ـ ف. ادبیات ۱: ۵۳۴].

منع شراب = شراب

منافع‌الحیوان

زین‌الدین محمد فرزند حسین موصلی حنفی.

4215ـ **وین،** کتابخانهٔ ملی ۵۶ـ۶۳۳ (NF. ۱۵۶): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۱۳۰ گ. فیلم آن در ملی تهران ع ۷ ـ ۳۵۰۶ هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۴ ـ فیلمها ۱ : ۲۰۵].

منافع و خاصیت اشیاء

درپنج باب: ۱ـ منافع آدمی ۲ـ حیوانات ۳ـ وحشیان ۴ـ نباتات ورستنیها ومیوه‌ها ۵ـ معدنیات. در آغاز نسخهٔ ۲۸۰ پزشکی ازگفتهٔ

ابوعلی سینا دانسته شده ، و تا اندازه‌ای مانند « فرخ نامهٔ » حمالی یزدی است که به پیروی «نزهت‌نامهٔ علائی» ساخته بود [دانش پژوه] . **آغاز:** حمدله... امابعد، آنکه این رساله‌ای است در بیان منافع و خاصیت ، اشیاء از قول رئیس‌الحکماء .

4216 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۸۰/۱ : از سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه (ص۱ ـ ۵۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۶] .

منافع و خواص اشیاء = خواص و منافع

میزان الحکمة

بیرونی، دربخش ریاضی ص ۲۰۰ گذشت

ن

نباتات و بادنجان بری = مختصری در . . .

ازعلی‌اکبرطبیب ، بدستور ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، در گیاه شناسی و بیشتر بادنجان بری (سلانوم) و در پایان مطالبی از پزشکی‌کهن دربارهٔ این‌گیاه‌که شاه درباغ‌خود کاشته‌بود. **آغاز:** نباتی‌که درباغ‌مبارک‌سلطانی است ، و باین خانه‌زاد دولت قاهر علی اکبر طبیب حکم فرموده‌اند .

4217 ـ **تهران** ، **ملی** ۵۰۹ : نسخ خوش سدهٔ **۱۳** ، برای ناصرالدین شاه نوشته شده، ۲۵ گ ۱۴س [ف. ملی ۲ : ۷] .

نزهة الملوك

از امین الدوله طبیب، درخواص غذاها ، برای ارغون‌خان، بروش‌تقویمهادرجدولهایی نگاشته است .

4218 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۴/۴ : نوشتهٔ ابوالحسن فرزند محمد باقی، ج۱/ **۱۲۳۷** [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

نسخهٔ شاهجهانی = گزیدهٔ . . .

در خوراک‌پزی ازسید محمد فضل لله وسید حمزه‌حسینی عمری [طبی، نجم‌آبادی:۷۶۸].

4219 ـ **دانشگاه** ۲۰۱۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، زدین، آغاز افتاده ، بجای اوزان هندی وزن ایرانی‌آورده وجز نسخهٔ ۲۰۱۸ دانشگاه است. وبرابر است‌باص۴ـ۱۳۷ چاپ ۱۹۵۶م مدرس [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۴] .

4220ـ **دانشگاه** ۲۰۱۸/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۲۳پ ـ ۴۳پ) ، گزیدهٔ دیگری است و با وزنهای هندی و برابر ص ۱ـ۱۲۲ چاپی[ف . دانشگاه ۸ : ۶۳۵].

نعمت نامه

درآشپزی وطباخی ایرانی و هندی . نام کتاب در دیباچه آمده است . **آغاز :** حمد و ستایش رزاقی را سزد که بلقمهٔ حلال السنهٔ فم حیوان ناطق و ناهق .

4221 ـ **دانشگاه** ۵۳۲۵ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳** ، ۵۲ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

و

وصلة النجاة

از لقمان. **آغاز**: حمدله. صلاة... فصل اول دربیان آفرینش است.

4222 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰ طب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، ۱۷۹گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۶].

وصف‌الارض = مقدمهٔ ژاولوژی

وصف الخیل = فرسنامه

ازملامحسن فیض‌کاشانی (بنگرید: امانت ۵) گفتاریست در هفت باب بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) بسال ۱۰۶۷ ساخته‌شده وجز «داحلهٔتوفیق۴۲۴» است، درخود کتاب نامی از نگارنده و تاریخ نگارش نیست: باب ۱ـ در آنکه داشتن اسب و سواری نعمتی است ۲ ـ ابتدای دام شدن اسب ۳ ـ نگاه داشتن اسب موجب ثواب آخرت و قضای حاجت است ۴ـ علامتهای خوبی و بدی اسب ۵ـ فال نیک‌زدن بابرخورد بااسب میمون ۶ـ آداب سوار شدن ۷ـ دربرگردانیدن اسب بذکرخدای. **آغاز**: منت خدای‌را عزوجل‌که اسبان‌را مسخرغازیان ساخت... امابعدچون فرمان... شاه‌عباس‌ثانی

بنگرید: ذریعه ۱۰ : ۵۷ـ محجةالبیضا ۲ : ۱۸، ۳۳، ۴۶.

4223ـ **دانشگاه** ۴۴۳۷/۳۵: نسخ سدهٔ ۱۱ باتاریخ **۱۰۸۰** درمجموعه (۵۷پ-۶۳ر) همراه‌بادوگفتاردیگر ازفیض‌کاشی [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۹۶].

هیئت افلاک وزمین

4224ـ **مجلس** ۶۲۶/۸ : شکسته‌ٔریز تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده، گفتاریست در ذکر کائنات جو و افلاک و ستارگان و موالید ثلاثه و تعریف نبات وحیوان ودریاها و نهرها وجغرافیای ممالک. در ذکر مسافت بلاد چنین آمده: ممالک ماوراءالنهریکماهه‌راه دریکماهه ممالک خراسان دویست فرسخ در صد و پنجاه فرسخ، دشت قبچاق یکماه در یکماه، مملکت کشمیر صدفرسخ در صد فرسخ [ف. مجلس ۲ : ۳۸۶].

بخش هفتم

پزشکی

الف

آبستنی

درعلامات بارگرفتن، تدبیر پسر آوردن، علامات جنین ازپسری‌ودختری، فصل درموانع حمل، فصل درسنین زایش مرد و زن، فصل در ادویهٔ معینه بر حمل. **آغاز**: بدانکه طالب نسل را از رعایت چند چیز چاره نیست، اول تحصیل و تعدیل وتکمیل نطفه.

4225ـ **ملك** ۴۲۰۷/۳: نسخ محمد جعفر خورانی اصفهانی، ۲۹ شعبان **۱۲۸۸** (۲۵۲پ ـ ۲۶۲ر). عنوانها درنسخه نانویس مانده است [رؤیت].

آبستنی

دربارهٔ هفت علت‌که زن را از آبستنی باز می‌دارد. **آغاز**: فائده، هفت علت است که زنانرا اززائیدن فرزند باز می‌دارد.

4226ـ**دانشگاه** ۱۰۴۶/۴۰: نستعلیق و چلیپا با تاریخ **۱۰۷۱** در دفتر (۲۰۸ پ ـ ۲۰۹پ) [ف. دانشگاه ۴: ۸۱۳].

آبستنی و باه

ازمظفرشفائی فرزندمحمدحسینی اصفهانی کاشانی، ازپزشکان روزگارشاه‌عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷)، بنام اعتمادالدوله قاضی جهان، در یك مقدمه و سه مقالت نگاشته‌است. وازوست: خلاصهٔ شفائی، قرابادین، بیست باب، کلیات حکیم. واو جز حسن شفائی سراینده و پزشك اصفهانی است (ذریعه ۹: ۵۲۹). **آغاز**: حمد بیحد خالقی را که خلقت انسان کامل را بحکمت بالغه.

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۸۸ و ۷: ۲۲۹ ف. چاپی طبی، نجم‌آبادی: ۶۱۳.

4227ـ **سپهسالار** ۲۹۳۱/۴۹: در برگ ۲۰ جنگ [ف. سپهسالار ۳: ۱].

آب گرم = رسالهٔ ...

ازنظام‌الملك. **آغاز**: نظر بسود روسی‌که در مزاج پیدا شده و قطع اولاد بسبب امتداد حرقةالبول... آب آهن نافع است‌این‌امراض‌را.

4228ـ **مجلس** ۱۲۹۳/۲۸طباطبائی: نسخ سید محمد حسینی، با تاریخ **۱۲۹۳** ـ **۱۲۹۶** دردفتر (ص ۳۷۲ ـ ۳۸۰) [رؤیت].

آبله = آتشك

دردیباچه خودراشاگردعمادالدین محمود

یادکرده و از میر بهاءالدوله نوربخشی که دراین باره گفتاری نگاشته وخودازآن بهره برده است و از شرف الدین حسن شیرازی یادکرده است. درچندین فصل: درحداین مرض، در علامات، دراسباب، دربعضی از قوانین علاج. و درپایان نسخهٔ ۴۲۰۷ ملك تاریخ نگارش۹۷۷ یادشده است. آغاز: الحمدلله المحمودفی کل فعاله ... امابعد، چون مرضی که معروف بهآتشك است.

4229ـ سپهسالار ۲/۸۲۴: نستعلیق درشت سدهٔ ۱۰ (گ۹ـ۵۲)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۱ : ۲] .

4230ـ مجلس ۵۱۳۸/۱۱۸: نستعلیق باتاریخ ۱۰۴۳ ـ ۱۰۵۷ درجنگ ابن‌خاتون (گ۴۷۳ ـ ۴۷۷) [ف. مجلس ۱۵ : ۱۸۹]

4231ـ ملك ۴۲۰۷/۲ : نسخ محمد جعفر خوزانی اصفهانی، ۱۲۸۸ (۲۳۶ پ ـ ۲۵۱پ) [رؤیت] .

آبله

ناشناخته .

4232ـ پزشکی ۲۶۳/۴ : سدهٔ ۱۳ (ص۲۲۲ ـ ۲۳۲)، آغاز وانجام افتاده، ودر آن از ۱۲۱۲ و شانی زاده محمد عطاءالله قسطنطنیه‌ای یاد شده است [نسخه‌ها ۳: ۳۴۵]

آبله کوبی

ازدکترتلوزان استاد دارالفنون، نگارندهٔ «بدایع الحکمه». آغاز: دربیان واکسین که عبارتست ازمرضی که خودرا ظاهر سازد .

4233ـ ملك ۶۱۹۳/۲ ، نستعلیق ، باتاریخ ۱۲۷۹ در دفتر (۶۶پ‌ـ۷۰ر) همراه «بدایع الحکمهٔ» او [رؤیت].

آبله کوبی = تعلیم نامه

آبله و حصبه = حصبه ...

آتشك = رساله در ...

از محب‌الله فرزند محمد جیلانی ، در شناسائی و درمان آبله فرنگی. آغاز : باعث تحریر این عبارات وتقریر این الفاظ وتسوید این حروف آنکه بندهٔ حقیر محب‌الله ...

4234ـ آصفیه ۳۰۸ پزشکی : نوشتهٔ شیخ‌کمال شاگرد میران محیی الدین، با تاریخ ۱۰۶۴ در دفتر ، ۴۳ ص ۱۱ س [ف.آصفیه، میرعثمان علی۲: ۱۰۶] .

آتشك

ازعمادالدین محمودشیرازی فرزند سراج الدین مسعود فرزند عمادالدین‌محمود، پزشك شاه اسماعیل وشاه تهماسب ، که «چوب چینی» را بسال ۹۵۴ نگاشته است و این گفتار نیز برای پادشاهی ساخته است. آغاز :... بعد ، چون مرضی‌که معروف است به آتشك در زمان قدیم نبوده .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۱۰ و۱۲ : ۱۴۴

4235ـ مجلس ۲۴۷۵/۱فهرست نشده نوشتهٔ ۹۷۷ (ص۱ـ۴۸) [نسخه‌ها ۵:۱۸۷].

4236 ـ پزشکی ۲۸۷/۲ : با تاریخ ۱۰۲۷ دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۱] .

4237ـ تهران، دهخدا ۱۹۷/۱۸: نسخ و نستعلیق سالك‌الدین محمد فرزند مؤید الدین طبیب حموی، سه‌شنبهٔ ۲ع۲/۱۰۰۸ در شهرکرمان، ضمن «حجلة العرایس» (۱۷۴پ ۱۷۵ر) [نسخه‌ها ۳ : ۱۵] .

4238ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۶۱۹/۱۱ Add : باتاریخ ۱۱۰۳ دردفتر (۲۸۴ پ ـ ۳۰۷پ). فیلم‌آن در دانشگاه ش ۶۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۵] .

4239ـ ملك ۴۲۰۷/۲ : نسخ محمد جعفر خوزانی اصفهانی، **۱۲۸۸** (۲۳۶ پ ـ ۲۵۱پ)، در نسخه نامی از نگارنده نیست و درپایان تاریخ نگارش ۹۷۷ آمده [رؤیت].

آتشك و كوفت

از معصوم فرزند محمد موسوی طبیب مازندرانی، درآن آمده : چون در این ازمنه این بیماری بسبب تردد تجار بهحاجی ترخان وآمیزش بازنان بیمار در بار فروش مازندران شایع شده، این رسالهرا نگاشتم. **آغاز:** این رسالهایست شریفه دربیان چند قسم ازمجربات مجربه... جهت دفع آبله فرنگی.

4240ـ ملك ۴۴۵۲/۸ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۴۰** ـ ۱۰۴۳ دردفتر (۱۱۳ پ ـ ۱۱۸پ) [رؤیت].

آتشك = آبله

آتشكده

فرهنگ نامهٔ داروهاست، بهترتیب تهجی آغاز واژهها، دربیستوهشت باب وهریك چند فصل.

4241 ـ پزشکی ۱۹۸ : تاریخ یاد نشد [نسخهها ۳ : ۲۹۹ ـ رهآورد۲ : ۳۴۰]

آداب التزویج = رساله دربارهٔ...

ازابوطالب فرزند محمدحسینی اسفراینی دردوازده باب وهرباب درچند فصل: باب ۱ـ دراغذیهٔ مبهیه ومقویهٔ باه، دوفصل۲ـ در ادویهٔ مفردهکه تقویت باه کند، دو فصل. نام کتابو ونگارنده دردیباچهآمده، و درآن از «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» یاد شده است.

42 ـ 4243 ـ ملك ۴۲۹۱/۲و۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، دو نسخه است بدنبال یکدیگر باکمی دگرگونیها (۱پ ـ ۶۶پ) و (۶۹پ ۸۶پ) یکی ازآندو خط خوردگیها و حواشی دارد، گویا بخامهٔ نگارنده باشد، با یاد داشتی مبنی بر اینکه کتاب بروزگار شاه سلیمان صفوی بسال ۱۰۹۱ نگاشته شده است [رؤیت].

آداب السفره

از نگارندهای سنی، آدابشرعی خوردن و نوشیدن و وردها را دارد، رویهم هفتاد و نه ادب شمار گردیده است. **آغاز:** حمد و ثنا پادشاهی که خلق را از کتم عدم بمیدان وجود آورد.

4244ـ حقوق ۲۵۱/۷ ج : نستعلیق عبدالله کشمیری بخاری، ۱۵ صفر **۱۲۵۹** (۳۶ پ ـ ۴۰پ) [ف. حقوق : ۴۰].

آداب مباشرت = رساله در...

ناشناخته.

4245ـ دانشگاه۲/۴۱۸۰: بیتاریخ ازسدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۵۲ـ۶۰) آداب مباشرت ازقول حکماست[ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۱۴۸].

4246ـ دانشگاه ۳۱۵۷/۷: نستعلیق **۱۲۵۴ ـ ۱۲۵۵** (ص۱۷۸ ـ ۱۸۴) **آغاز:** این رسالهایست درآداب مباشرت ازقول‌حکما وعلما براننده‌که دروقتی‌مباشرت زنان بایدکرد که نعوظ تمام حاصل شود. [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۱۸].

آداب معاشرت نسوان

ناشناخته. **آغاز:** بعد ذات خدا و ذکر صفات او، برمحمد و آل او صلوات. در شب یلدا که حد و پایانش ناپیدا، خود را مشغول کردن خواستم که مونسی برای تنهایی جویم.

4247 ـ ملك ۶۳۹ : شکسته نستعلیق

تاریخ یادنشده، ۴۳گ ۹س [ف. ملك، فارسی: ۳].

آداب النساء

ازاحتشام الدوله فرزند فتحعلی شاه قاجار که در ۱۸ج۱/۱۲۷۲ بانجام رسیده است.

4248ـ فرهاد معتمد ۹۱: شکسته نستعلیق محمد باقرخان **۱۲۸۰** [نسخه‌ها ۳: ۱۴۴].

آرایش جمیع اعضا = رساله در...

در سه گفتار: ۱ـ اندر احوال موی زیاد کردن ۲ ـ اندر احوال بشره ۳ـ اندر حالها که تعلق بتن واطراف دارد.

4249 ـ **ملك** ۲۶/۴۹۲: نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** (ص ۲۳۴ ـ ۲۵۷ هامش)، زرین، **آغاز:** درزینت و آراستگی تن از سر تاپای واین رساله مشتمل است بسه گفتار [رؤیت].

آمیزش بازنان = رساله در...

دروصف زنان درشش دهه، درشش باب: نه سالگی بنام نزهة الناظرین، چهارده سالگی لعبة اللاعبین، بیست سالگی لحم و شحم ولین، سی سالگی ام البنات و البنین، چهل سالگی و عجوز فی الغابرین، پنجاه سالگی ولعنة الله علی القوم الظالمین. **آغاز:** برضمیر منیر روشن دلان لالی شهوار بحرمعرفت.

4250ـ **دانشگاه** ۳۵۲۷/۴: نستعلیق **۱۲۴۵ ـ ۱۲۵۳** (ص ۶۰ ـ ۷۰) زرین [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۲].

آیینهٔ اسکندری

در چشم پزشکی، برای سلطان اسکندر بهادرخان، دریك مقدمه وشش باب نگاشته شده است

4251ـ **پزشکی** ۲۵۹/۸: باتاریخ **۱۳۲۹** دردفتر (ص ۲۲۳ ـ ۲۳۵) [نسخه‌ها ۳: ۳۴۳].

آیین پزشکی

ترجمه‌ایست از «ناموس» از ابقراطیس پزشك یونان باستان، و درآن نشان میدهد که پزشك بایستی درریخت و ساخت ورفتار و جز آن‌چگونه باشد، «ناموس» در «محبوب القلوب» آمده است.

4252ـ **دانشگاه** ۲۸۳/۶: نسخ **۱۳۸۸** (۹۵ر ـ ۹۵پ) [ف. دانشگاه ۴: ۷۰۲].

ابدال الادویه

از شاپور فرزند سهل، بدل و عوض اصل دارو را بیان می‌کند.

4253ـ **رضوی** ۱۶ پزشکی: بی‌تاریخ وقف آقازین العابدین ۱۱۶۶، **آغاز:** افسنتین بدل آن جعده‌است. نسخه گزیده‌ای از «ابدال» شاهپوراست ۳ برگ ۲۲س [ف. رضوی ۳: ۲۴۵].

الابنیه عن حقایق الادویه

از ابومنصور موفق الدین علی (موفق فرزندعلی) هروی، که بروزگار امیرمنصوربن نوح‌سامانی دربخارا، درمفردات‌طب به‌ترتیب حروف تهجی نگاشته است. ودر وین بکوشش زلیگمان وسپس بخشی ازآن باپیشگفتار استاد مینوی و یکبار بکوشش استاد بهمنیار بچاپ رسیده است.

بنگرید: مجلهٔ مهر ۷: ۳۲۷ ـ بیست مقالهٔ قزوینی ۲: ۲۱۰، ۲۰۲ ـ سبك شناسی بهار ۲: ۲۴ ـ راهنمای کتاب، گفتار آقای دانش‌پژوه ۹: ۴۹۱ ـ فهرست مقالات فارسی ایرج افشار: ۳۹، ۴۰ ـ نمونهٔ سخن فارسی دکتر بیانی: ۲: ۱۰۲.

4254ـ **وین** A. F. ۳۴۰: نوشتهٔ علی فرزند احمد اسدی، شوال **۴۴۷**، **فیلم** آن ش۱۷۲۶ در دانشگاه، و فیلمهایی در ملی

و ادبیات و دهخدا از آن هست [ف. معارف۲: ۱۷۴ و فیلمها ۱ : ۳]، وهمین نسخه است که درچاپهاازآن استفاده شده است .

4255 ـ آقای ضیائی : نسخ کهن محمود (تاریخ خوانا نیست) سدهٔ ۷ـ۸، تنها بخش داروشناسی آنست، آغاز افتاده ، خشتی، ۸۱ گ [راهنمای کتاب ۹ : ۴۹۱] .

اتابکیه

درسه گفتار: ۱ـ تشریح چشم درچهار باب ۲ـ بیماریهای چشم، درپنج باب ۳ـ داروهای چشم، درسه باب. **آغاز:** این رساله ایست موسوم بهرسالهٔ اتابکیه، و این برسه گفتار نهاده آمد.

4256ـ **تهران، پزشکی**۱: نوشتهٔ محمد ابراهیم فرزند ملاحسین اغونی، ۱۲۶/۱٤۲۷ (۱۰۳۶) آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۳: ۲۹۹].

4257ـ **سپهسالار** ۲/۸۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۰۰ ـ ۱۳۱) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ :۳۲] .

الاثنی عشریه

دربیماری وبا وطاعون ، بروش کهن.

4258 ـ **کاظمین** ، سید هبة الدین شهرستانی [ذریعه ۱ : ۱۱۸] .

اجازه نامه

ازمهدی پسرحاجی عبدالله تبریزی سرخابی بهحاجی مصطفی قلی ، در دوشنبهٔ پایان شعبان ۱۲۶۴ دربارهٔ هشت چیز : افسون کردن مار و عقرب وسگ دیوانه ورطیلا و کنه و تب لرز و نزله واجازهٔ کارد و کفارهایکه برای آن باید بدهد، و اجازهٔ درمان مارگزیدگی و درد گلو و درد پستان ودشوار زاییدن وبچهانداختن .

4259ـ **همدان**، آقای محمود ایزدی شعبان **۱۲۶۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۹] .

اختراعات بدیعی

ازحاج زین عطار، گویاهمان «اختیارات بدیعی» باشد .

4260ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۹۹: مفردات طبی‌است انجام‌افتاده [ف. مخطوطات موصل : ۱۰۷] .

اختلاجات اعضاء

از بدر جاجرمی ، گویا بدر الدین که «مونس‌الابرار (احرار) فی دقایق الاشعار» را دررمضان ۶۷۵ بانجام رسانده، از نزدیکان شمس‌الدین محمد صاحب دیوان کشته در۶۸۳ گفتاریست به نظم و نثر، از علوم غریبه بحساب می‌آید نه‌پزشکی. در آن آمده : نثر بود او به نظمش آوردم ـ دادمش شرح و روشنش کردم ودر۶۷۵ بانجام‌رسیده‌است. **آغاز:** شکروحمد وسپاس یزدان را ـ آفریننده این‌تن وجان‌را .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۸ و۱۹۹ : ۱۱۰ مجمع الفصحاء ۱ : ۱۶۸ ـ تذکرة الشعراء ، غنی : ۲۵ ـ آتشکدهٔ آذر : ۷۱ .

4261 ـ **ملك** ۴۷۱۹/۱۳ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۱۹۲** دردفتر (۳۵ر ـ ۳۵پ) درپیرامن ۱۷۰ بیت. **آغاز:** حکما گفته قول ذو القرنین ـ آنکه زو یافت کار حکمت عین [رؤیت].

4262ـ **دانشگاه** ۴۳۵۴/۱: نستعلیق ونسخ ۱۵ شعبان **۱۲۳۶** (ص۱ـ۹) آغازبرابر نمونه ، در فهرست از سراینده نامبرده نشده است و تاریخ نظم ۶۸۵ یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۰۸] .

4263ـ **ملك**۳۶۵۱: نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۰** در مجموعه (گ ۲۶۸ر ـ ۲۶۹ر) آغاز وانجام نزدیك به نمونه. پیرامن ۲۰۰ بیت در

پایان تخلص جرجانی به جای جاجرمی آمده است [رؤیت] .

4264 ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۸۲ : درجنگ مؤرخ ۹ج ۱/ ۱۲۵۱، درفهرست نیامده که آیا به نثر است و یا نظم [نسخه‌ها ۲: ۷۱، ۷۹].

4265 ـ مجلس ۸/ ۲۳۲۹ : نستعلیق ۱۲۷۴-۱۲۷۵ (ص۸۶ ـ ۱۰۰) ، در ۱۹۵ بیت و تاریخ نظم ۶۷۵ و از جاجرمی دانسته شده [ف. مجلس ۸ : ۲۴] .

4266 ـ الهیات ۱/ ۳۲د: نستعلیق صفر ۱۲۷۸، (۲ر ـ ۸پ) [ف. الهیات ۱: ۲۲۱].

4267 ـ ملك ۵/ ۳۲۰۴ : شکسته نستعلیق ۱۲۹۴ (۴۰پ ـ ۴۹پ) [رؤیت] .

اختلاجات اعضاء

چند گفتار ناشناخته ، در جستن هر یك از اندامهای تن آدمی که برچه حادثه‌ای درزندگی دلالت کند .

4268 ـ دانشگاه ۲/ ۱۹۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۱۰۸۳ در دفتر (۲۵ پ ـ ۲۶پ). **آغاز** : اگر سر بجهد در میان خلق عزیز گردد و اگر قابل پادشاهی باشد پادشاه شود [ف. دانشگاه ۸ : ۶۰۵] .

4269 ـ ملك ۶/ ۶۰۵۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۵۴پ ـ ۵۵ پ) . **آغاز** : بدانکه این کتابیست که ذوالقرنین رومی و حکمای فارسی و ارسطاطالیس حکیم لقمان هر سه جمع شدند واین نسخه‌را اختیار و«اختلاجات» نام‌کردند اگرکسی را سر بجهد درمیان خلق عزیز گردد [رؤیت] .

سپهسالار ۸/ ۵۷۹۱ : سدهٔ ۱۱، (۵۸ ـ ۶۱)، انجام‌افتاده، **آغاز**: الحمدلله حق‌حمده اما بعد چنین‌آورده‌اند که [ف . سپهسالار ۱ : ۵۲۰ و ۳ : ۷۱] .

4270 ـ دهخدا ۲/ ۲۲: نسخ سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۹۴ دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۴].

4271 ـ مجلس ۱۵۰/ ۳۴۵۷: درجنگی ازسدهٔ ۱۱ (ص۲۲۳ ـ ۲۲۵) [ف. مجلس ۱۰ ۱۴۱۰] .

4272 ـ مجلس ۲۷۵/ ۳۴۵۵: نوشتهٔ ۱۱۵۰ (ص۴۰۵ ـ ۰۰۰) **آغاز** : حمدله . امابعد، این رساله‌ایست درحرکت اعضاء ازگفتار هندیان واسکندرذوالقرنین ازخودجدا نکردی چون‌کسی را عضوی... درفهرست آمده: واین جز ش ۲/ ۱۹۹۲ دانشگاه و ش ۸/ ۵۷۹۱ سپهسالار است [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۷۶] .

4273 ـ سپهسالار ۲/ ۲۳۷۰ نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. سپهسالار ۳ : ۷۱].

اختلافات طبایع

از شیخ سعد الدین حموی ، شاید گزیدهٔ «کنز المراد» باشد [محمدباقر حجتی] .

4274 ـ الهیات ۸/ ۵۰۹د: نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱۰۹ پ ـ ۱۱۳ر) [ف. الهیات ۱: ۳۱۵].

اختیارات بدیعی

ازجلال فرزند امین طبیب مرشدی کازرونی

4275 ـ ملك ۴۵۶۸: نستعلیق سدهٔ ۱۱ نسخه تنها مقالت دوم درمرکبات‌را دارد، ۲۶۲ گ ۲۱ س [ف. ملك، فارسی : ۱۵] .

اختیارات بدیعی

از حاج زین (زین العابدین) عطار، علی فرزند حسین انصاری پزشك ، که در شیراز میزیسته است (۷۳۰ ـ ۸۰۶) ؛ بسال ۷۷۰ برای شاهزاده خانم بدیع الجمال یکی اززنان امیر مبارزالدین محمد فرزندمظفر، دردومقاله نگاشته است: ۱ـ ادویهٔ مفرده به‌ترتیب حروف هجا ۲ـ ادویهٔ مرکبه. پیش ازاین بسال ۷۶۷

«مفتاح الخزائن» را در سه مقالت نگاشته بود سپس بسال ۷۷۰ درآن دست‌برده و «اختیارات بدیعی» را ساخته است. **آغاز**: امداد حمد بیعدد واعداد سپاس بیقیاس مبدعی راکه آثار.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳۶۸ ـ ف. مشار: ۵۷ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۱۶۸ ـ ۱۹۷ ـ مؤلفین مشار ۴: ۱۹۳.

4276ـ **تهران**، ملی ۲۲۳ ف: شکسته نستعلیق اواخر شعبان**۸۳۵**، آغاز برابر نمونه ۲۵۲گ ۲۳س [ف. ملی ۱:۲۱۵].

4277 ـ **رضوی** ۳ پزشکی: نستعلیق محمد فرزند مسعود الیاس متطبب، **۸۴۴**، با فرهنگ واژه‌های عربی بفارسی به‌ترتیب‌تهجی آغاز برابر نمونه، ۲۶۳گ ۲۱س [ف. رضوی ۳: ۲۴۱].

4278ـ **تهران، پزشکی**۶: نبشتهٔ ۲۰ رجب**۸۹۱** (پایان مفردات) مقالت یکم وتانیمهٔ باب نهم از مقالت دوم است، فهرست در آغاز کتاب نیست [نسخه‌ها ۳: ۳۰۱].

4279ـ **قاهره، دارالکتب** ۱ م طب فارسی: نوشتهٔ علی فرزند قوام فرزند احمد متطبب مشهور به میرك طبیب **۸۸۳** آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۸].

4280ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۱۰/۱: نستعلیق ۱ شعبان **۸۹۵** (پایان ج ۱) [نسخه‌ها ۵: ۶۴۲].

4281 ـ **سپهسالار** ۷۸۰: نستعلیق سدهٔ۹، بخش یکم، دو برگ پایان نونویس با تاریخ ساختگی ۸۴۸، ۲۵۹گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۳: ۷۵].

4282 ـ **ملك** ۴۵۲۶: نستعلیق خوش سلطان محمد نیشابوری، ع۲/**۹۶۱** در هرات زرین، ۴۷۵ گ ۱۵س [رؤیت].

4283ـ **دانشگاه** ۴۴۲: تعلیق**۹۶۶**. وهردومقالهرادارد، وفهرست‌ندارد، آغاز بمانند نمونه، ۲۳۳گ۲۳س [ف. دانشگاه۴: ۷۱۵].

4284ـ **تهران**، ملی ۹۸۸ف: نستعلیق حاجی مقصودبیگ‌تلختائی (مقالهٔیکم) ومحمد فرزند دوست محمد سمرقندی درمدینه (مقالهٔ دوم) در**۹۸۳**، آغازبرابر نمونه، ۱۷۰گ ۳۲ س [ف. ملی ۲: ۵۴۴].

4285ـ **سپهسالار**۷۷۹: نستعلیق میرزا محمد یعقوب قرچه داغی، ۲۵ رجب **۹۸۳** [ف. سپهسالار ۳: ۷۵].

4286 ـ **ملك** ۴۴۳۶: نسخ ذیقعدهٔ **۹۹۳**، زرین بامهر محمد قطبشاه ۱۰۱۱، ۳۶۲ گ۱۹س [رؤیت].

4287ـ **تهران**، ملی۱۵۷ف: نستعلیق محمدطاهر، ج۲/**۹۹۴**، بامهر ناصرالدین‌شاه ۴۹۶گ ۱۲س [ف. ملی ۱: ۱۶۲].

4288ـ **مجلس** ۳۴۲۶: نسخ آدینهٔ ۵ شوال **۹۹۷** (۹۹۶)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای عبدالحسین حائری].

4289ـ **ملك** ۴۲۸۰: نسخ سدهٔ **۱۰**، ۳۳۰گ ۲۳س. درآخر باب ۱۵ افتاده، واز فهرسب باب الکاف ببعد را دارد [ف. ملك، فارسی: ۱۵].

4290ـ **تهران**، ملی ۹۴۳ ف: نسخ گویا سدهٔ **۱۰**، برگ یکم پاره وناقص وتا باب ۱۶ را دارد، ۳۲۰گ ۱۳س [ف. ملی ۲: ۴۸۴].

4291 ـ **دانشگاه** ۴۹۶۴: نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، ۲۲۴گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۶۹].

4292ـ **پزشکی** ۱۰: نبشتهٔ درویش فرزند محمد فرزند ملامحمود شروانی پنجابی

پایان شعبان **۱۰۰۹** هردو مقالت است بی‌فهرست [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۱] .

4293- **پزشکی ۲۸۴/۱** : نبشتهٔ ملا مؤمن فرزند غلام‌علی رفسنجانی کرمانی، شنبهٔ ۲۴ع۱/**۱۰۱۵** درشهرشیراز، مقالت یکم ودوم است . [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۱] .

4294- **دهخدا** ۱۴۳ : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۰۱۶**، جلد یکم ، آغاز افتاده ، اندازه وزیری [نسخه‌ها ۳ : ۳] .

4295- **پزشکی ۲** : نبشتهٔ **۱۰۲۴** ، تنها مقالت یکم است [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۰] .

4296 - **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی : Strasbourg ۴۷۱۱ : نبشتهٔ **۱۰۲۶** [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸] .

4297- **پزشکی۸**: نبشتهٔ جمال فرزند محمد بهرام نی‌ریز ، یکشنبهٔ ۲۷ع۱/**۱۰۲۸** هردو مقالت است با فهرست درپایان [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۱] .

4298 - **مجلس** ۴۹۰۲ : نستعلیق ۸ شعبان **۱۰۳۴**، آغاز برابر نمونه ، با فهرست به‌ترتیب‌تهجی‌درآغاز، ۲۵۸گ۲۵س[رؤیت] .

4299- **پزشکی ۴**: نوشتهٔ محمد مقیم فرزند حبیب‌الله، شنبهٔ ۲ج۲/**۱۰۴۵** ، مقالهٔ یکم است [نسخه‌ها ۳ :۳۰۱] .

4300 - **دانشگاه ۳۴۱۲/۲** : نسخ محمد باقرعاملی، **۱۰۵۳** (ص۱۴۷ - ۴۴۶) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۷] .

4301- **سپهسالار** ۷۸۲: نستعلیق۲۱ ذیقعدهٔ **۱۰۶۷**، بخش نخست ودو برگ‌ازبخش دوم را دارد، ۱۸۲ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۳ : ۷۵] .

4302 - **پزشکی ۲۳۶/۲** : نوشتهٔ محمد باقر فرزند محمد میرك فایندری ، ۲۰ رجب **۱۰۶۸** (ص ۲۸۱ - ۵۲۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۹] .

4303 - **دانشگاه** ۱۹۶۰ : نستعلیق محمد مؤمن حسینی ارغندی، ۱۰ع۱/**۱۰۶۹** جلد۱، ۳۲۲گ۱۸س [ف: دانشگاه۸:۵۷۴]

4304- **تهران، ملی**۹۶۲ف: نستعلیق ۲۰ رجب **۱۰۷۲ آغاز :** امداد حمد بیعدد ، ۲۵۵ گ ۲۱س [ف. ملی ۲ : ۴۹۹] .

4305- **مجلس**۴۷۱۳: نستعلیق محمود دشت بیاضی ، محرم **۱۰۸۰** ، [رؤیت]

4306- **تهران، دهخدا** ۱۴۴: نسخ محمد فرزند محمد فرزند شیرداد مازندرانی ، یکشنبهٔ ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۸۵** ، جلد ۲ ، اندازه وزیری [نسخه‌ها ۳ : ۳] .

4307- **پزشکی۷**: نبشتهٔ یونس فرزند منصور حسینی ۲۰ محرم **۱۰۸۹** هردو مقالت است بافهرست در پایان. [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۱]

4308 - **رضوی ۴** پزشکی : نستعلیق الله قلی **۱۰۹۵** ، فرهنگ واژه‌ها را ندارد ، ۱۷۱ گ ۱۶ س [ف . رضوی ۳ : ۲۴۲] .

4309 - **پزشکی ۲۳۹/۴** : سدهٔ **۱۱** مقاله دوم است که «مفتاح الخزاین» خوانده شده است [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۳] .

4310- **پزشکی ۵** : سدهٔ **۱۱** ، مقالهٔ یکم است، فهرست نامها را ندارد .

4311- **پزشکی ۱۱**: سدهٔ **۱۱**، مقالهٔ دوم است تاپاره‌ای از باب پانزدهم .

4312 - **پزشکی ۲۷۴/۲** : سدهٔ **۱۱** گزیده‌ایست ازآن، نام داروها و خواص آنها است (ص۶۸ - ۱۴۶) .

4313- **پزشکی ۹** : سدهٔ **۱۱** ، هردو مقاله است،فهرست‌راندارد [نسخه‌ها۳:۳۰۱].

4314- **مجلس** ۵۴۸۳ : نسخ سدهٔ**۱۱**

با فهرست به‌ترتیب تهجی، آغاز برابر نمونه ، ۲۹۸ گ ۲۳س [رؤیت] .

4315ـ سپهسالار ۷۷۷ : نسخ سدهٔ **۱۱**، بخش نخست است، ۲۹۳ گ [ف. سپهسالار ۳ : ۷۵] .

4315ـ سپهسالار ۷۷۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، هردو بخش است، ۳۳۹ گ ۲۱س [ف . سپهسالار ۳ : ۷۵] .

4317ـ تهران ، دهخدا ۱۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، اندازه‌وزیری [نسخه‌ها ۳:۳] .

4318 ـ تهران، دهخدا ۲۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، هردومقاله را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۸] .

4319ـ پزشکی ۲/۲۶۳: نبشتهٔ مولی محمد باقر فرزند خواجه محمد ربیع باتاریخ **۱۱۰۱** در دفتر (ص ۶۹ ـ ۲۴۰) مقالت دوم است [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۵] .

4320ـ کپنهاک، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، تکمیل شدهٔ ۱۱۱۱ درشاهجهان آباد [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

4321ـ موصل، دکتر داود چلبی ۳/ ۵۴ : باتاریخ **۱۱۱۵** دردفتر، **آغاز:** امابعد این رسالهٔ دوم‌است ازاختیارات بدیعی دربیان مرکبات، نسخهٔ پاکیزه [ف. موصل : ۲۷۵] .

4322ـ تهران، موزهٔ‌مردم‌شناسی ۴۰۳ : نسخ محمد حسین فرزند محمد صادق طبیب‌شیرازی، پنجشنبهٔ ۸ع۱/**۱۱۲۷** [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۲] .

4323ـ قاهره، دارالکتب ۴طب طلعت، نسخ ۲۷ ع ۲/**۱۱۵۵** آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۸] .

4324 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰ طب فارسی : نوشتهٔ حسن فرزند سید محمد **۱۱۷۰** [مخطوطات ۱ : ۷] .

4325ـ تهران، ملی۹۹۶ف: نستعلیق **۱۱۹۷**، ۲۲۲ گ ۲۱س [ف. ملی ۲:۵۵۲] .

4326ـ تهران، پزشکی۳: نبشتهٔ مشتاق محمد فرزند جعفر درشهر یزد، رمضان **۱۱۷۴** ازروی نسخهٔ نبشتهٔ حسین‌پسر نگارنده، فهرست کتاب در همان رمضان در بندرسورت [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۰] .

4327ـ تهران ، ادبیات ۸۲ب : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۲۲۲ گ۲۲س [ف. ادبیات ۱:۱۹] .

4328ـ اصفهان، ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۵] .

4329 ـ ملك ۴۲۸۸ : نسخ سدهٔ **۱۲** زرین، ۲۲۵ گ ۱۲س [رؤیت] .

4330ـ تهران، دهخدا۱۳۹: نستعلیق میربابا تهرانی محمد فرزند جعفر حسینی ، **۱۲۲۶** [نسخه‌ها ۳ : ۳] .

4331 ـ سپهسالار ۷۸۱ : نستعلیق ۱۵ج۱/**۱۲۳۷**، ۲۰۵ گ۲۳س [ف.سپهسالار ۳ : ۷۵] .

4332 ـ مجلس ۳۶۴۶/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۴۷** (ص۱ـ۲۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳] .

4333ـ ملك ۵۴۱۸/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۰۰ر ـ ۱۱۷ر) بخشی ازآغازآن است [رؤیت] .

4334ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی: نسخ تاریخ‌یادنشده،موریانه‌خورده [نسخه‌ها۵ : ۱۰]

4335ـ تهران ، ملی ۱۲۶ ـ ۲۳۵۷ نستعلیق رجب ۷۳ (نام نویسنده و تاریخ سال پاك شده) ، آغاز برابر نمونه، ۲۸۲ گ ۳۱س [ف . جواهر الکلام : ۱۶۱] .

4336ـ مجلس ۲۱۶۰ : نسخ و تعلیق

روشن ، مقالهٔ نخستین‌است درمفردات بترتیب تهجی ۵۲۲، ص۲۳ س[ف. مجلس۶: ۱۳۰].

4337ـ مدینه، شیخ‌الاسلام‌عارف‌حکمة ۳۵ ف [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۳] .

4338 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۴۸ Or: نستعلیق شیخ فریدالدین عطار، درج۵ ۱ روزگار بهادر شاه، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۶] .

اختیارات قاسمی = دستورالاطباء

اختیارات نظامی

ازحکیم نظام‌الدین احمد گیلانی، شاگرد میرداماد، که تاروزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ـ ۱۰۸۳) درحیدرآبادمیزیسته (بنگرید: شجرهٔ دانش‌دربخش‌دائرة‌المعارف). گفتاریست‌گزیده از « اختیارات بدیعی » که بدین نام خوانده است .

4339ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی از رسائل آن بخامهٔ نگارنده ومؤرخ **۱۰۴۵** است [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۲ : ۴۷۸] .

اختیارات یوسفی = خلاصة الطب

ادویه

ازعمادالدین محمود فرزند مسعود پزشك شیرازی (بنگرید : آتشك :۴۶۱) .

4340 ـ مجلس ۲۴۷۵/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۷۷** (ص۷۸ـ۱۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

ادویهٔ قلبیه

ازسیدمحمدباقرموسوی، پزشك‌شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵). بدستور همان شاه دریك مقدمه وچهارده باب ویك خاتمه نگاشته است. **آغاز:** سکالش ستایش ایزدی از قانون اندیشهٔ خردمند بیرون است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۰۳ .

4341 ـ رضوی ۵ پزشکی : نسخ ، تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه در۱۱۴۵، ۱۲۰ گ ۱۸س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۲] .

ادویهٔ قلبیه

داروهای مفرحهٔ قلب ، کیفیت تولد روح و قه تهای سه‌گانه، فرق‌میان‌فرح بالذت وفرح بالعرض ، توصیف ادویهٔ مفرده .

گرفتهٔ از « الادویه القلبیة » یا « احکام الادویة القلبیة » بعربی نگاشتهٔ ابو علی که بنام ابوالحسین علی فرزند حسین حسنی ، پس از ۴۰۵ در نوزده فصل نگاشته است ، فصل یکم تا نهم در بارهٔ روح و انفعالات و حالات نفسانی است . فصل ۱۰ ـ الادویة التی تفرح ۱۱ ـ الکیفیات الملائمة لجوهر الروح ۱۲ـ الخاصیة لیست فی‌الحقیقة شیئاًغیرالطبیعة ۱۳ـ افعال کل صنف من الادویة المشترکة فی معنی و منافعه ۱۴ و ۱۵ الاحکام الکلیة للادویه ۱۶ـ فی الاحکام الجزئیة المفصلة للادویة القلبیة ـ المفردة ۱۷ ـ الادویة القلبیة المرکبة ۱۸ ـ الادویةالمختصه بهذالشأن ۱۹ ـ الاستفرغات.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۴۰۳ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۲۳ .

4342ـ مجلس ۴۹۱ : نستعلیق خوب **۱۰۵۷**، جدول بندی‌شده، دردیباچه‌آمده است برناظرین سیرحکما محتجب نیست که ابوعلی سینا از جانب حاکم عراق مأمور شد بدانکه ادویه واشربه مناسب دل‌است بیان‌کند، وآنچه شیخ دراین باب نوشته‌است رساله‌ایست مبسوط ولی بسیاری از ادویه بنظرم رسید که در آن نیامده بود، لذا نسخه‌ای مشتمل براسباب‌فرح

کلیه و ادویهٔ قلبیه درسلك تحریر کشیدم و بنظر عاطفت‌مظهر پادشاه والاگهرمیرساند (باختصار) ۹۴ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۲۸۶] .

4343ـ **ملك** ۴۴۲۸ : نسخ یکشنبهٔ ۵ صفر **۱۰۷۱**، گفتاریست ناشناخته که از ادویه قلبیه ابن‌سینا بهره برده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی اذهب عن‌الحزن، ۱۲۴ گ ۱۴ س [ف. ملك ،فارسی : ، ۱۹] .

ادویه‌و مأکولات = طبایع‌وامزجهٔ...

ادویهٔ مرکبه ومفرده

از فخرالدین مهابادی‌نگارندهٔ «پادزهر» گفتاریست کوتاه درسه فصل، دربیان امتحان و تجربهٔ بعضی ازادویهٔ مرکبه ومفرده .

4344 ـ **پزشکی** ۲۸۶/۱۲ : نبشتهٔ **۱۱۱۷**، (ص۶۳۹ـ۶۴۰) [نسخه‌ها ۳: ۳۶۰]

ادویهٔ مرکبه

از فضل‌الله حسینی، که‌بسال ۱۱۱۵ برای عبدالنبی هاشمی نگاشته است. **آغاز:** افتتاح کلام بنام حکیمی است‌که درخلق انسان دقایق حکمت نامتناهیه .

4345ـ **دانشگاه** ۴۴۴/۲ : نستعلیق همان‌فضل‌الله حسینی، **۱۱۱۵** (۱۵۵پ ـ ۱۶۰) [ف . دانشگاه ۴ : ۷۵۰] .

ادویهٔ مفرده ومرکبه و معجونها

ناشناخته .

4346ـ **ملك** ۵۸۳۹/۲ : نسخ‌نزدیك به‌نستعلیق، باتاریخ**۷۲۲** دردفتر(۴پـ۱۱پ) باعنوانهای فصل و باب ولی نامرتب ، یك‌باب الاکحال بعربی دارد . **آغاز:** اسامی داروها قیسوم وبرنخاسف بشرباشد، عروق الصباعین و عروق‌الصفر واصابع الصفر زردجوف [رؤیت].

4347 ـ **تهران** ، سنا ۲۳۲۸/۵ : نستعلیق عبدالله فرزند محمد فرزند حاج سیف الدین... معلم قادی، ۲۶ شوال **۸۳۷**. در دو مقاله: ۱ـ داروها وغذاهای مفرده درهفت‌فصل ۲ـ ادویهٔ مرکبه دردوفصل. **آغاز** : حمدله : امابعد بدانکه این‌مختصریست درمعرفت‌داروها وغذاهای مفرده ومرکب... در دو مقاله نهاده شد [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۹] .

4348ـ **پاریس** P.۱۵۲/۲: باتاریخ **۹۵۱** در دفتر. آغاز افتاده ، از حرف زاء تا عین است دردہ باب. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۹] .

4349ـ **یزد**، جامع کبیر ۵۲۹۳/۱ : باتاریخ **۹۸۲** دردفتر، انجام افتاده. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۶ نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵] .

4350 ـ **مجلس** ۴۷۴۳/۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۰** باتاریخ مشکوك ۶۴۶ (ص۲ ـ ۱۴۹) ادویهٔ مفرده و مرکبه درجدولهایی بدون‌ترتیب زیرا این عنوانها آمده: تعریف، انواع آن ، قوت‌آن، بیان‌منفعت‌آن دراعضای سر، درآلات نفس ، در اعضای غذا، در جمیع بدن ، طریق استعمال وضررآن، مصلح‌آن، بدل آن، بزبان هندی. درفهرست آمده: شاید ازحبیش تفلیسی باشد. سپس(ص۲۶۴ ـ ۳۶۱) علاجات گویا نیز ازتفلیسی باشد [ف. مجلس ۹ : ۹۵،۹۳]

4351 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۵۳/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، سفوف است در سه صفحه [نسخه‌ها ۳ : ۴۷] .

4352ـ **دانشگاه** ۴۴۴/۴ : شکسته نستعلیق ریز چلیپا، با تاریخ **۱۱۱۵** در دفتر (۱۶۳پ ـ ۱۶۴پ) داروهای مرکبه را دارد **آغاز:** تریاقی که‌شیخ‌درقانون‌ذکر کرده‌ومنسوب بخودساخته دل‌را قوت دهد [ف. دانشگاه ۴:]

4353ـ تهران، ادبیات ۴۱۰ جوادی نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده [ف . ادبیات ۳ : ۶۳] .

4354ـ **اصفهان**، مدرسهٔ صدر ۸۰۱ : نستعلیق**۱۱۳۷**، گفتاریست‌درمعجونات وادویه و روغنها [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۴] .

4355ـ **مجلس** ۲۴۷۶/۱ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۲۸۳** (ص ۱ ـ ۹۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

4356 ـ **شیراز** ، دکتر عینی : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۲ج‌۲/**۱۳۰۰**، داروسازی درپزشکی نوین است [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

ادویهٔ مفرده و مرکبه = مفردات و مرکبات

ادویه و نسخه‌ها

از شلیمرفلمنکی‌معلم دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ترجمهٔ زین‌العابدین حکیم باشی، باعنوان : مطلب ، مطلب، دارای هزار مطلب که ازآب آغاز وبه ید انجام می‌یابد . گویا همان«اسباب‌التدویه» فارسی او باشد .

4357 ـ **ملك** ۴۵۴۶ : نسخ سه شنبهٔ ۲۳ج‌۱/**۱۲۹۴**، ۱۹۵گ ۲۷س [ف. ملك ، فارسی : ۲۰] .

4358 ـ **ملك** ۴۵۶۰ : نسخ سدهٔ **۱۳** بافهرست الفبایی‌درآغاز، ۲۹۷گ ۲۱س [ف. ملك : ۲۰] .

ادویه = داروها

اسباب الاشیاء

از ابوالقارح طبیب اصفهانی. قسم دوم‌آن درطب عملی است در پنج مقاله ، مقالهٔ اول در اسباب مادهٔ صحت درچهار باب .

4359 ـ **ملك** ۴۴۰۲ : میان نسخ و نستعلیق محمد کاظم فرزند محبعلی ، شعبان **۱۰۸۱**، ۱۹۹گ ۱۷س [ف . ملك، فارسی : ۲۲] .

اسباب التدویه

ازدکتر شلیمر فلمنکی ، معلم دارالفنون بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). با هزار مطلب در مفردات و مرکبات ادویه و تدبیرات مستعمله در حالت غیرطبیعیه درامراض و قرابادین قدیم وجدید باپایك‌فهرست به‌ترتیب تهجی درآغاز. **آغاز:** مطلب اول درآب ، در حالتیکه بواسطهٔ قواعد علوم طبیعیه اجسام را منقسم نمائیم .(بنگرید: ادویه و نسخه‌ها).

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۴۳۸ .

4360 ـ **معاوف** (ملی) ۱۲۹۳ : نسخ تقی بروجردی، در **۱۲۹۳** ، نام نگارنده در پایان بخامهٔ نویسنده آمده است، ۲۵۶گ ۳۱ س [ف. معارف ۲ : ۱۶۱] .

اسباب التدویه

ازکتابهای تازه در داروسازی است در سه جلد [دانش‌پژوه] و شاید همان نگارش شلیمر فلمنکی باشد .

4361ـ **یزد**، مسجد جامع کبیر ۳۸ : نوشتهٔ۱۷ ذیحجهٔ **۱۳۲۴** درسه جلد [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۴] .

اسباب وعلامات

ترجمه مانندیست از«الاسباب والعلامات» نجیب‌الدین سمرقندی، کشتهٔ ۶۱۹. **آغاز:**.. حمدله. صلاة... وبعدفی‌الصداع، صداع دردی است‌دراعضای سروسبب دردیکی ازسه‌چیزاست.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۲ ـ کشف‌الظنون

۱ :۷ ۲ ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۱۰

4362 ـ پزشکی ۱/۲۶۳ : نوشتهٔ ۲۶شعبان **۱۱۰۱**، (ص۱ ـ ۶۶) [نسخه‌ها ۳: ۳۳۵ ـ ف. ره‌آورد : ۲۸۷] .

اسرار الاطباء

از نظام‌الدین احمد گیلانی شاگرد میر ـ داماد، درگذشتهٔ ۱۰۵۹ ، برای سلطان عبدالله قطبشاه هندی (۱۰۲۰ ـ ۱۰۸۳) ، در چهار فصل: ۱ـ داروهایی‌که شایسته‌است‌فرمانروایان باخود داشته باشند ۲ـ داروهایی‌که اثرشگفت انگیز دارند ۳ـ داروهایی‌که اگر باخوددارند اثر دارد ۴ ـ دستورهای بهداشتی . **آغاز :** هوهوو‌ماهوالاهو، حمدلامحدود ومدح لاممدود مرمالك. درف. مشار از «اسرارالاطباء» ترکی جغتائی نگاشتهٔ۱۱ ۹ وترجمهٔ‌آن ازثاقب‌دهلوی حراسانی یادشده است.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۰ ـ ف . مشار : ۸۶ ـف.آصفیه، میرعثمان علی۲:۷۲و۴۷۹.

4362ـ دانشگاه۱۰۷۹/۳۱ نستعلیق میرمحمد مقیم فرزند میر شاهمیر رضوی ، شنبهٔ ۱۳ رمضان **۱۰۵۲** (ص ۱۸۵ ـ ۱۹۵) [ف . دانشگاه ۴ : ۷۱۷] .

اسرار الحکم

ازمیرقادری‌گیلانی‌کاشانی‌کوکبی، نگارندهٔ «مطالب العشاق» در۱۰۰۲ و «لوازم الانشاء» و جزآن بنام پادشاه وقت‌ودرلاهیجان در یکشنبهٔ ۱۰ج۱۰۰۹/۲ نگاشته است . ونسخهٔ ۳۴۱۲ دانشگاه که جلد دوم آنست در شش باب است امور طبیعیه، هضوم اربعه، اخلاط، بیان قوا و جواهر نامه ، اغراض نفسانیه ، تشریح اعضا [دیباچه] **آغاز :** (ج ۲) : حمد بیحد مبدع ارواح‌را ـ شکر بیعد صانع اشباح را .

4363ـ دانشگاه۳۴۱۲/۱۵: نسخ‌محمد باقر عاملی **۱۰۵۳** (ص ۱ ـ ۱۴۶) جلد دوم است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۷] .

4364ـ موزهٔ بریتانیاOr۱۱۰۷۱ سدهٔ **۱۱**، در فهرست بعنوان «اسرار» یاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

اسرار النکاح

از محمود فرزندالیاس شیرازی. (بنگرید غیاثیه، ینبوع، قرابادین) .

4365ـ تبریز ملی : ۳۴۳۳ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۵] .

اصطلاحات اطباء

از حکیم نظام‌الدین‌احمدگیلانی، ۱۰۵۹ (بنگرید : اسرارالاطباء :در همین صفحه) .

4366ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهایش بخامهٔ نگارنده و مؤرخ **۱۰۴۵** است [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ :۴۷۸].

اسماء ادویه = فرهنگ یوسفی

اسهال = رساله‌ای در . . .

4367ـ قاهره، دارالکتب۴۳۴۷س: بی‌تاریخ ، در فهرست آمده : لعلها لقاضی بن کاشف‌الدین محمد . **آغاز:** یا مسهل الصعاب سهل‌لنا‌سلوك‌طریق‌الصواب (گ۱ـ۶۰مجموعه) ۱۴س [مخطوطات ۱ : ۲۲۵] .

اسهالیه = علاج الاسهال

ازاحمد فرزند محمدحسین شریف تنکابنی پزشك فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) وبنام‌اودر یك مقدمه دارای سه‌فصل وشش باب ویك‌خاتمه دارای پنج فصل نگاشته است، که بکوشش سید محمد طبیب فرزند نگارنده بسال ۱۲۹۷ در

۲۳۱ص و پس‌ازآن دوبار بچاپ رسیده است. **آغاز:** الحمدلله بجمیع محامده ، حمداً کثیراً وشکره علی نعمته شکراً جمیلا . و از هموست «تحفهٔ شاهی» .

بنگرید: ذریعه ۲ : ۷۱ و ۱۵ : ۳۰۹ — ف . مشار : ۱۰۱ — مطرح الانظار : ۱۸۰ — مؤلفین مشار ۱ :۳۷۶ف. طبی، نجم‌آبادی:۶۴.

4368 ــ **پزشکی ۱۱۶** : یکشنبهٔ ۲ رمضان **۱۲۹۵** آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

4369ــ **سامره**، میرزای‌شیرازی: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، بعنوان «رسالة فی‌علاج الاسهال» آمده [ذریعه ۱۵ : ۳۰۹].

اطریاژل = رسالةدرطریق استعمال.

از عمادالدین محمود شیرازی ، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجزآن.

4370ــ **تهران** ، دهخدا ۱۹۷/۱۰ : نستعلیق‌شنبهٔ ع۱/ **۱۰۰۶** ضمن «حجلةالعرایس» (۱۶۳ ب ــ ۱۶۶ ر) سپس « آتشك » از همو [نسخه‌ها ۳ : ۱۵] .

اعضاء مرکبه = رساله‌ای در . . .

ناشناخته. **آغاز:** هذا کتاب الخاتمه فی ذکر اعضاء المرکبه . سبحان‌الله رنگ آمیزی بساط وسپاس‌حکیمی راکه خرقهٔ معرفت‌برقامت صحیح مزاجان درست اعتقاد بریده .

4371ــ **دانشگاه ۳۱۵۷/۸** : نستلیق **۱۲۵۵-۱۲۵۴** (س۱۸۵ــ۲۴۱) [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۸] .

اغذیه و ادویه

از ابوالمظفر بن المنتظر المتطبب الهروی در۲۵ باب .

4372 ــ **بادلیان ۶۹/۴۹** . Add :

نوشتهٔ **۱۲۰۳** ،سپس چندنسخهٔ پزشکی ازنوشتهٔ های بنارس فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸هست [فیلمها ۱ : ۵۸۷] .

الاغذیه والاشربه = مأکول ومشروب

الاغراض الطبیه والمباحث العلائیه

از میرسید اسماعیل گرگانی . زین‌الدین تاج‌العترةابوابراهیم‌اسماعیل‌فرزندحسن‌حسینی نگارندهٔ «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» درگذشتهٔ۵۳۵ یا ۵۳۱. و این گزیده‌ایست از همان «ذخیره» درپنج بخش وهریك درچند باب ویاجزء: ۱ــ اندر یادکردن حدطب ازعلمی وعملی۱۵گفتار ۲ــ اندر حفظ‌الصحة ۱۶ باب ، ۳ــ معالجات بیماریها از سر تاپا ۲۶گفتار ۴ــ ادویهٔ مفرده ومرکبه۳جزء ۵ــ قرابادین ۲۳باب. **آغاز:** حمدالله‌سبحانه‌وتعالی‌وثناء علیه... بباید‌دانست که هرکه‌بمجلس پادشاهی‌وسیلتی خواهدجست

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۵۱ ــ راهنمای کتاب ۹ : ۵۴۸ ــ کشف‌الظنون ۱ : ۱۳۰.

4373ــ **حراجچی اوغلو ۱۱۴۵** : نسخ میانهٔ شوال **۵۹۹**، ۱۸۹گ۲۱س. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۶۰ هست [فیلمها:۱۵] .

4374ــ **سپهسالار ۷۹۵** : نسخ احمد فرزند محمد ملقب برضی ۱۱ محرم **۶۵۱** دو بخش را دارد وهردو بنام «ذخیره» ثبت شده، مالك: اعتضادالسلطنه ۱۲۷۵ــ ۱۸۷گ ۲۵س [ف. سپهسالار ۳ : ۱۷۳] .

4375ــ **تهران** ، پزشکی ۱۸ : نبشتهٔ محمد فرزند طاهرفرزند محمد، پنجشنبه هشت شب گذشته ازماه . . . **۶۵۳** برای خزانهٔ‌امیر حاجب حسام الدین کوتوال ابوذکریا یحیی مهمویه. [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۲] .

4376ــ **ایاصوفیه ۳۵۶۵** : نسخ ۲۷ ج۱/ **۶۷۰**، در۲۶۷گ ۲۳س . فیلم آن در

(دانشگاه : ۹۳) هست [فیلمها ۱ : ۱۴] .

4377 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۹۵۸۰ سدهٔ **۷** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

4378 ـ **شیراز** ، صدرالدین محلاتی : سدهٔ **۷-۸** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۱] .

4379 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۰ : سدهٔ **۷-۸** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۲].

4380 ـ **دانشگاه** ۴۸۵۶ : نسخ سعید فرزند جعفر گرگانی، چهارشنبه نزدیک بپایان شوال **۷۸۸** (بخش۲) وپایان صفر **۷۸۹** (بخش ۴) تملك **۸۱۷** درسمرقند، ۲۹۷ گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۱] این نسخه به صورت عکس رنگی بسال ۱۳۴۵ در تهران بچاپ رسیده است .

4381 ـ **رضوی** ۱ پزشکی : نستعلیق **۸۶۰** ، سولوح و ترنج و جدول زرین ، وقف شاه عباس ۱۰۱۷ **آغاز** : گفتار نخستین اندر یادکردن حد طب، ۲۵۹ گ ۲۱س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۱] .

4382 ـ **سپهسالار** ۷۹۳ : نسخ سدهٔ **۸** بافهرست درآغاز، برگ آغازوانجام نونویس ۲۰۹ گ [ف. سپهسالار ۳ : ۱۷۳] .

4383 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۴: نستعلیق سدهٔ **۸-۹**، تاباب چهارم اندرداروهای طلادا دارد ۳۲۵ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۹].

4384 ـ **تهران**، دهخدا۳۰۱: نسخ سدهٔ **۸-۹**، میانهٔ کتاب است [نسخه‌ها ۳ : ۵] .

4385 ـ **سپهسالار** ۷۹۲ : نسخ محمد الحافظ النوقانی ، سدهٔ **۹** ، آغاز افتاده و از اواخر باب سوم گفتار یکم قسمت سوم کتاب آغاز شده ، و یك فصل بعنوان ابدال الادویه اضافه دارد [رؤیت] .

4386 ـ **تهران**، ملی ۱۲۸ ـ ۱۳۴۸ نستعلیق خوب عبد اللطیف فرزند عبدالسلام فرزند عبدالملك تبریزی، در پنجشنبهٔ ۲۰ ج۲ **۹۲۹**/ ۶۴۵، گ ۱۱ س [ف. جواهرالکلام : ۱۶۲] .

4387 ـ **تهران** ، پزشکی ۱/ ۲۳۶ : نبشتهٔ ۶ج۱ **۱۰۶۸**/۱، (ص۱ــ۲۸۰) بخش ۱، ۲، ۳ را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۹] .

4388 ـ **آصفیه** ۷۴۲ طب : نسخ ، **۱۰۱۲** ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۹۸] .

4389 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۹ : نبشتهٔ غلامحسین فرزندسیده ممجدفرزند احمدفرزند ولی‌الله علوی گجراتی و جیه‌گرایی ، رمضان **۱۱۹۳** و ۲۵ شوال ۱۱۹۳ و صفر ۱۱۹۶ [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۲] .

4390 ـ **دانشگاه** ۱۳۴۲ : نستعلیق ۱ ذیحجهٔ **۱۲۱۰**، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۹ گ ۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۸].

4391 ـ **رضوی** ۲ پزشکی : نستعلیق، تاریخ یادنشده، زرین، انجام افتاده، ۴۱۷ گ ۱۷س [ف. رضوی ۳ : ۱۴۱] .

افیونیه

از ابوالقاسم یزدی .

4392 ـ **تبریز** ، ملی ۳۴۱۲ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶] .

افیونیه = خواص افیون

ازحکیم عمادالدین محمود فرزند مسعود طبیب‌تبریزی شیرازی (بنگرید. آتشك : ۴۶۱) درپانزده باب ویك اصل ویك خاتمه، در سود وزیان افیون . **آغاز** : الحمدلله المحمود فی کل فعاله، والصلاة . . . بعدها معلوم باشد که طبقات ناس درزمان ما .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۶۲ .

4393ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۷/۹: نبشتهٔ سالك‌الدين محمد فرزند مؤيد حموی ، آدينهٔ ۲ صفر **۱۰۰۶** درهنرای قهستان شمارهٔ۹ «حجلة العرايس»(۱۴۸پ-۱۶۳پ) [نسخه‌ها۳:۱۵]

4394 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۸۷/۱ : نزديك‌صفر **۱۰۳۷**،(ص۱-۱۵۲) دريك‌مقدمه‌و اصلی در سه فصل وسپس يك خاتمه. [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

4395ـ **ملك** ۴۶۵۷/۲۹ : نستعليق، باتاريخ **۱۰۶۳** دردفتر (۱۶۴پ - ۱۶۸ر) ، دريك مقدمه ويك اصل يك‌وخاتمه، آغازبرابر نمونه [رؤيت] .

4396 ـ **حقوق** ۷۹/۱ د : نستعليق سدهٔ **۱۱** (۱ر - ۷۹ر) [ف. حقوق : ۱۸].

4397ـ **موزهٔ بريتانيا** ۱۹۶۱۹/۳ باتاريخ **۱۱۰۳** بهمين خامه دردفتر (۱۵۶پ ۲۴۱پ). **فيلم**آن در دانشگاه ش ۶۹۴ هست [فيلمها ۱ : ۵۲۴] .

4398ـ **رضوی**۷ پزشکی: نسخ تاريخ ياد نشده، وقف خواجه شير احمد، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ ۲۵س .

4399ـ **رضوی** ۸پزشکی : نستعليق، وقف آقا زين‌العابدين ۱۱۶۶ ، آغاز برابر نمونه، ۵۴ گ ۱۶س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۳].

اقسام حميات = معرفت اقسام‌تبهای معروفه

از ابوالقاسم فرزند محمد جعفر نايينی سپاهانی، دردرمان تبها بروش پزشکان ايرانی وفرنگی بایاد کردن روش ويژهٔ خود ، در يك مقدمه وسه فصل ويك خاتمه و دو باب : مقدمه در تحديدتب. فصل ۱ ــ در تبهای روزانه ۲ ــ تبهای دقيه ۳ــ تبهای خلطيه در دوباب:لازمه، نوبيه‌كه دايره‌نيز ناميده می‌شود. خاتمه‌درتبهای غشيه ، نيز در دو باب . **آغاز** : احمده فوق حمد الحامدين وبعدچنين‌گويد... ابوالقاسم .

بنگريد: المآثر والاثار: ۱۸۷ ــ مؤلفين مشار ۱ : ۲۵۹ .

4400 ـ **دانشگاه** ۴۴۵۸ : شكسته نستعليق نگارنده، آغاز برابر نمونه ، ۳۹گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۴] .

4401 ـ **پزشکی** ۲۷۰/۲ : با تاريخ **۱۲۳۷** دردفتر (ص۱-۴۶)، درفهرست بعنوان «معرفت اقسام تبهای‌معروفه» يادشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۸] .

4402ـ **مجلس** ۵۰۷۷/۲۰: نستعليق باتاريخ**۱۲۹۸**دردفتر(۱۰۷ر-۱۱۴پ)، نسخه درميانهٔ فصل‌سوم افتاده [ف. مجلس۱۵:۴۵].

الفاظ الادويه

از نورالدين‌محمد فرزندعبدالله حكيم،عين الملك‌شيرازی، بسال ۱۰۳۸ (=الفاظ‌الادويه) بنام ابوالمظفر شهاب الدين محمد شاه جهان پادشاه دهلی، دريك‌مقدمه دارای‌چهارده فايده ويك نتيجه، وسپس فرهنگ الفبائی داروها با دوعنوان‌ترقيم وتنسيق وسپس يك‌خاتمه دربيان ادويهٔ سته ونام داروها . **آغاز** : هوالله احد ، الله‌الصمد ، كه پايهٔ حقيقت بيچونش از دايرهٔ دريافت .

بنگريد : ذريعه ۲ : ۲۹۲ ــ ف. مشار : ۱۳۹ ــ مؤلفين مشار ۵ : ۵۷۳ .

4403ـ **دکتر مفتاح** . . . : نسخ ج ۱۱۱۳/۲، اندازه ربعی [نسخه‌ها ۳:۳۳۸].

4404ـ **رضوی** ۱۳ پزشکی: نستعليق محمد اعظم **۱۱۶۶**، برای حافظ صاحب‌حافظ عبدالمبدئی ، وقف ميرسيد عليخان ۱۲۷۳ ، ۱۶۸ گ ۱۶س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۴].

4405ــ ملك ۴۴۴۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۳۲ گ ۱۷س [ف. ملك : ۳۴].

4406 ــ تهران ، پزشکی ۲۴۹/۲ : سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، بخشی از آنست [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۸] .

4407ــ کپنهاك، سلطنتی: تاریخ وشماره یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

الفیه و شلفیه

درقوهٔ باه وراهنمائی‌هایی برای درمان‌کم موئی و مجعد ساختن موی ، و در پایان اقسام جماع. **آغاز:** الحمدلله... امابعد، چنین‌گوید مؤلف خاکسار... که شبی درعالم‌رؤیا دختری را دیدم .

4408ــ مجلس. . . : نسخ سدهٔ **۱۳**، جای تصاویر اقسام جماع سفید مانده ، ۲۰گ ۲۱س [ف. مجلس ۱۶ :] .

الواح الصحه

ازحبیب طبیب‌گیلانی، الواح‌وجدول‌هایی است درپزشکی، که بسال ۹۴۷ (= تمام‌کتاب حبیب طبیب)، دردو مقاله وهریك درچند ورق نگاشته است: ۱ــ دربیماریهای خاص یك عضو ازسرتاپا ۲ــ بیماریهایی‌که خاص یك‌عضو نیست

4409 ــ پزشکی ۲۳۹/۹ : نوشتهٔ صالح فرزند حاج محمدعلی طبسی ، ۱۵ع۲/ **۱۰۳۷** (ص۱۲۱ ــ ۳۴۹)، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴] .

4410ــ دکترمفتاح . . . : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، اندازه خشتی ، ۱۱۱ گ [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴] .

4411 ــ تهران، دهخدا ۲۱۲، تاریخ یاد نشده، ازورق نهم ازمقالهٔیکم دربیماریهای دماغ است تا ورق سی و ششم از مقالهٔ دوم در درمان‌گزیدن جانوران [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۹].

امان البلیه

از امان‌الله میرزا فرزند خاقان مغفور .

4412 ــ تهران ، ملی ۶۶۵ فهرست نشده در ۶۸ ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۱] .

امراض بدن

ازعلاءالدین هبةالله سبزواری، درچهارده باب وهریك در چند فصل . **آغاز :** الحمدلله الذی خلق‌الانسان وجعله موالید .

4413 ــ ملك ۶۲۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، تا آغاز فصل سوم از باب یکم را دارد ، پایان نونویس سدهٔ **۱۲**، ۱۰۰ گ [رؤیت] .

امراض = رساله در . . .

ناشناخته .

4414ــمجلس۴۱۵۸/۴فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۳** (ص۱۳۶ ــ ۱۶۱) ، درفهرست « تشخیص فوری امراض» یادشده [نسخه‌ها ۵: ۲۰۰] .

4415 ــ 16 ــ مجلس ۲۴۷۴/۲و۱ فهرست نشده : هردو نوشتهٔ **۱۲۹۸** ، یکی در ده باب (ص۱ــ۲۵۴) و دیگری (ص ۲۵۷ ــ ۲۹۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

امراض دماغی

از دکتر پروس ، ترجمه از محمد حسین مشهور به‌دکتر ، بدستور ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳) دریك مقدمه وسه جمله و یك خاتمه ، بسال ۱۲۸۶ بفارسی در آمده است. **آغاز :** پس‌از ستایش حکیم علی‌الاطلاق‌که .

4417ــ ملك۴۲۸۲ : نستعلیق **۱۲۸۷** ۸۴گ ۱۱س [ف. ملك، فارسی : ۳۷] .

امراض الصبیان

ترجمه‌ایست ازفرانسوی، درباب‌ها وفصل‌ها وفقرات. باب یکم دربیان عمل طبیعی اطفال.

4418ـ مجلس ۴۹۲ : نسخ ۱۳۰۰، ۱۲۱گ ۱۸س [ف. مجلس ۲ :۲۸۷] .

امراض وعلل ومعالجات = رساله در...

ازحسن فرزند عبدالمجید حسنی واعظ ، گویا ازسدهٔ سیزدهم ، درآغاز هر فصل نام یك بیماری آمده وسپس نشانه‌ها وشیوهٔ درمان آن آورده شده است . آغاز : این نسخه مشتمل است بعضی امراض و علاج آنها را بقسمی که استادان حاذق تشخیص داده و علاج فرموده

4419 ـ تهران ، ملی ۹۶۶/۹ ف : نستعلیق گویا سدهٔ۱۳ (ص۲۰۲ ـ ۲۱۲) [ف. ملی ۲ : ۵۱۴] .

انوار حکمت = حفظ الصحة

یوسفی، نسخه ۴۴۰۸ ملك .

انسان‌نامه

دربرابر «بازنامه» و «اسب‌نامه» .

4420 ـ مجلس ۱۹/۱ نجم الدوله (۳۹۴۸۱): فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۱۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۴] .

انیس الاطباء

یك دورهٔ طب فارسی است [دانش پژوه] شاید نگارش مولوی محمد صادق علی لکهنوی باشد که بسال ۱۸۷۵م در لکهنو در۲۶۰ ص بچاپ‌رسیده است. ویانگارش ابوالخیر فارسی

بنگرید : ف . مشار : ۱۷۵ ـ ف. طبی چاپی : ۹۹ .

4421ـ یزد، سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی . . . : نستعلیق ۱۰۶۳ (در پایان بخش ادویهٔ مفرده) با یادداشت ۱۱۵۳ آغاز وانجام‌افتاده، اندازه‌ربعی قطور[نسخه‌ها ۴ : ۴۵۹] .

انیس الاطباء

از ابوالخیر محمد فرزند محمد الفارسی [ایرج افشار] .

4422ـ ادنبورك، دانشگاه نیوکالج: سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۶] .

اوصاف زنان = باه

ناشناخته .

4423ـدانشگاه۱۱/۴۴۳۶: نستعلیق ریز خوش سدهٔ ۱۲ـ۱۳ در جنگ (ص ۹۵ ـ ۱۰۶) در اوصاف زنان وباه درچند فصل [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۵] .

رسالة الایراد

از محمد علی طبیب فرزند نظام طبیب فرزند محمد علی مازندرانی ، شاگرد حاجی میرزا بابای ملك الاطباء محمد تقی شیرازی ، بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) در رد سخنان کلیزر فرانسوی‌که در بارهٔ کزاز و بیماریهای عصبی برخلاف رأی ابقراط گفته بود، دریك مقدمه ونه فصل و یك خاتمه ، بنام آقای حکیم باشی [دیباچه] . آغاز: سبحانك یاحافظ صحةالنفوس و الابدان .

4424 ـ دانشگاه ۳۶۵۷ : نسخ سدهٔ ۱۳، ۳۹گ۱۲س [ف. دانشگاهٔ ۱۲:۲۶۶۷]

باه = معالجات امراض قوت باه

ازمیرمحمدخان نبوری‌نقشبندی . آغاز: حمدله. صلاة . امابعد می‌گوید میر محمدخان نبوری نقشبندی، که این‌رساله ازچندجا فراهم آوردیم درباب معالجات .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱۷ .

4425 ـ پزشکی ۲۹۷/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱ ـ ۲) ناقص [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۲] .

باه = رساله در . . .

از ابوالمظفر هبة‌الله (حبیب‌الله) فرزند محمدفرزند اردشیر، بنام سنجرفرزند ملکشاه، ازروی چهارصدکتاب، در هفده باب نگاشته ، و می‌افزاید : این دستورها را خود آزمودم نام نگارنده با دگرگونیها یاد شده است ، در دیباجهٔ «حجلة‌العرایس» حموی‌یزدی ازورسالة فی‌امر الجماع و مایحتاج الیه» نگارش هبة‌الله طبیب یاد شده است. **آغاز:** حمدله. امابعد ، بدانکه این‌کتابیست درباب‌مباشرت، ومعاشرت مرتب‌برهفده باب وتمام عملهاتجربه‌کرده‌شد .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱۶ ـ نسخه‌ها ۳ : ۱۶ .

4426 ـ **ملك** ۴۹۲/۱۳ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** (ص۳۵۰ ـ ۳۶۸) ، زرین با عنوان «باهنامهٔ سنجری»، آغاز برابرنمونه . دریك مقدمه باچند فصل وسپس ۱۷ باب : ۱ـ اندر موامرهٔ کتاب و دلایل مزاج ۲ـ غذاهای مفردهٔ مقویه ۳ ـ داروهای مرکب مقویه ۴ ـ غذاهای مرکب مقویه ۵ ـ شرابهای مقوی ... ۱۰ـ درچیزهایی‌که لذت‌مجامعت‌زیاده‌کند... ۱۵ـ اندر چیزهاکه آلت‌را قوی‌کند... ۱۷ـ در چیزها که دفع حمل کند و آنچه بارگیرد [رؤیت] .

4427 ـ **دانشگاه** ۲۰۹۸ : نستعلیق ابوطالب، ۲۳ مهرماه **۹۷۴**، آغاز در دیباچه افتاده ، با خامه‌ای تازه‌تر « مفاتیح النشاط » نامیده شده و در فهرست از نگارنده نام برده نشده است، ۳۰گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۸ : ۷۲۵] .

4428ـ **رضوی** ۸۲ پزشکی: نستعلیق، باتاریخ **۱۰۵۸** در دفتر ، در فهرست نگارنده ابوالمظفرحبیب‌الله فرزند محمد فرزند اردشیر ازاولاد جرجاسب فرزند جاماسب یادشده است وقف ۱۱۶۶ [ف، رضوی ۳ : ۲۷۸] .

4429 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی۱/۱۷۴۱: میرعباسقلی‌ج۲/**۱۲۲۱** در فهرست نگارنده هبة‌الله فرزند ابوالمظفر محمد فرزند کیقباد فرزند شهراس حکیم و در ۱۶ باب یا شده است. [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۱] .

4430ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۲۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۳] .

باه

ناشناخته .

4431 ـ **ملك** ۴۹۲/۲۷ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** زرین (ص۲۵۸ـ۲۷۸ هامش) **آغاز :** درباز نمودن منفعت و مضرت جماع و درداروها و معجونهایی‌که قوت ولذت مجامعت زیادت کند [رؤیت] .

4432 ـ **کپنهاك**، سلطنتی : باتاریخ **۱۰۸۵** دردفتر، گفتاریست درتقویت باه در ده باب[ترجمهٔایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۵] .

4433ـ **یزد**، جامع‌کبیر۴/۱۲ـ۴۱۵ باتاریخ ۵ شعبان **۱۰۸۶** در دفتر، گفتاریست در ۱۷ باب [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

4434ـ **کپنهاك**، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گفتاریست درتقویت باه در هفده‌باب انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۵] .

4435ـ **سپهسالار** ۴۵۰۶/۱۱: تاریخ یاد نشده، (۲۳۰ ـ ۲۴۰) ، درنه باب: ۱ ـ منافع ومضارجماع ۲ـ اوقات‌جماع ۳ـ تدارك خطا ۴ـ ضعف باه ۵ ـ راه کم کردن باه ۶ ـ

اغذیه ۷ـ مسوحات ۸ ـ بزرگ کردن قضیب ۹ـ ادویه. **آغاز:** (پس از فهرست نه باب) باید دانست که منفعت و مضرت جماع در تن مردم بحسب امزجه تفاوت طباع بگردد [ف. سپهسالار ۳ : ۲۳۴] .

4436ـ **دانشگاه** ۱۰۳۳/۲: نستعلیق (۳ر ـ ۳پ)، **آغاز:** قال الحکیم : اعلم ان الازدیاد فی‌قوة المجامعة والباه یتم فی ثلاثة ، الحرارة‌والرطوبة وهیجان‌النفخ [ف. دانشگاه ۴ : ۸۲۲] .

باه نامه = منافع الناس

از یحیی فرزند سعد پزشك، برای جلال الدین امیرزاده اسکندر بهادر، دردوازده فصل **آغاز:** شکر وسپاس پروردگاری را که بجهت انبات نهال وجود آدم .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱۷ .

4437ـ **سنا** ۲۳۲۸ : نستعلیق عبدالله فرزند محمد فرزند حاجی سیف الدین حافظ قاری ، در ۸ ذیقعدهٔ **۸۳۷** ، در فهرست بنام «منافع الناس» و درانجام نسخه «باه نامه» یاد شده است. [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۸] .

باه نامه = تدبیر مأکول و مشروب

درچند فصل ، نام کتاب در نسخه «تدبیر مأکول ومشروب» آمده ولی باه‌نامه‌است. فصل دربیان‌اغذیهٔ مانعة‌الجمع ، فصل درتدبیر‌شراب مسکر، فصل درمباشرت و منافع و مضار آن ، فصل تدبیر حمام . فصل منافع و مضار خواب وبیداری... **آغاز:** حمدله. . اما بعد، این رساله‌ایست درذکر تراکیب و معاجین که حکما تجربه‌نموده وخواص بسیاد‌بر‌آن مترتب است

4438ـ **ملك** ۴۹۲/۳: نستعلیق‌پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰** ، زرین، (ص۱۳۶ ـ ۱۵۳) [رؤیت].

باه نامه

درآن‌آمده: بعد از پانصد و بیست و پنج‌سال از هجرت این مرتب داده‌شده . گفتاریست در هفده باب: (بنگرید: باه، هبةالله : ۴۷۸) ۱ـ در مؤامرهٔ کتاب و دلایل مزاج ۲ ـ غذاهای مفرده مرقوت باه داه ۳ ـ داروها مرقوت باه ۴ـ غذاهای مرکبه ۵ـ شرابهای مقوی مردان ۶ـ معجونها ۷ـ تمزیجها (استعمال خارجی) ۸ـ حبها ۹ـ آزربندها وکمربندها ۱۰ـ دارو هایی‌که درکف پامالند ۱۱ـ ۰۰۰ ۱۲ـ شیافها ۱۳ـ حقنه‌ها۱۴ شکلهای مجامعت ۱۵ـ چیز هایی‌که آلت را بزرگ‌کند ۱۶ـ چیزهایی که فرج‌را تنگ‌کند ۱۷ـ اندرچیزهاییکه‌بدان‌بار گیرند وآنچه دفع کند **آغاز:** حمدله . صلاة. امابعد چنین‌گوید پادشاه اسلام‌پناه محمود شاه بباید دانست که ایزد تعالی هر جانوری که بیافرید .

4439ـ **ملك** ۴۲۲۶/۵ : نستعلیق بد محمد حسن فرزند ملا علی ۱ع۲۶/ **۱۰۸۰** آغاز برابر نمونه، (۱۳۸پ‌ـ۱۴۸پ) ازروی نسخهٔ مشوشی نوشته شده [رؤیت] .

4440ـ **ملك**۴۴۰۸/۴: نستعلیق علی اکبر فرزند محمدعلی تویسرکانی، ۱۷ذیحجهٔ ۱۶۶(**۱۱۶۶**) (۱۳۴پ ـ ۱۷۹ر)، درپایان آمده: از افادات حکیم یوسفی است [رؤیت].

باه نامه

بنام سیف‌الدین قتلغ‌بوغا، دربیست‌وچهار باب نگاشته شده است .

4441ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۵۲۹۳/۸ : نوشتهٔ **۹۸۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵ ـ فیلمها ۱:۶۹۷].

باه نامه = آبستنی و باه

باه نامه = آداب التزویج

باه نامه = آداب مباشرت

باه نامه = آداب معاشرت نسوان

باه نامه = الفیه و شلفیه

باه نامه = اوصاف زنان

باه نامه = بخیه

باه نامه = جامع اللذات

باه نامه = خرقه

باه نامه = زبدة الاسرار

باه نامه = لذت العیش

باه نامه = معدن الفیض

باه نامهٔ سنجری = باه

درص ۴۷۸ گذشت.

باه نامهٔ نخشبی = لذت النسا

باه نامهٔ منظوم

پرسش سلطان سنجر از حکیم بوعلی در سستی باه و پاسخ او به نظم. بدینگونه: خدایگان افاضل نظام ملت ودین ـ که باتو چرخ ستیزه نمانستیزا.

4442ـ پزشکی ۱۷۳: سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص ۱۳۲ ـ ۱۳۳) همراه «قرابادین» [نسخه‌ها ۳: ۳۲۰].

باه نامه = تحفة العاشقین . . .

4443ـ پزشکی ۵۷ و ۵۸: نوشتهٔ ۱۲۷۴ ـ ۱۲۷۵ همان «تحفة العاشقین» است [نسخه‌ها ۳: ۳۰۶].

باهیه = در بیان بعضی ادویه

ازحکیم نظام‌الدین‌احمدگیلانی درگذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید: اسرار الاطباء: ۴۷۲)

4444ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهایش بخامهٔ نگارنده و مؤرخ ۱۰۴۵ است [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۲: ۴۷۷].

باهیه

از شمس‌الدین محمد طبیب، برای پادشاه روزگار خود، گفتاریست «در طریق مجامعت» که سالك‌الدین محمد حموی شیرازی آنرا در «حجلة العرایس» خودآورده است (بنگرید: حجلة العرایس) [ذریعه۱۷: ۲۱۶ ـ نسخه‌ها ۳: ۱۵].

بحران

گفتاریست در بیماری از آغاز تا شدت و رفع آن دراین‌باره «مختصرالبیان‌فی‌ضروریات البحران» ازحکیم محمد بدرالدین بنی‌خواجه جمال‌الدین و «بحرانیه» از میرزا محمد تقی شیرازی ملك‌الاطبامشهور به‌آقابابا بچاپ‌رسیده است.

بنگرید: ف. طبی، نجم آبادی: ۱۰۷ ـ ۱۰۸.

4445ـ ملك ۵۷۴۰/۳۳: با تاریخ ۱۲۱۴ و ۱۳۰۱ دردفتر (۴۳۴ر ـ ۴۴۰ر).

آغاز: باب اندرشناختن بحران، بحران اندر لغت یونانی لفظی است مشتق از خیره شدن حصنی به‌حصن دیگر.

بحرالجواهر فی حل لغات السائر

از محمد فرزند یوسف طبیب هروی، بنام ظهیرالدولة والدین محمد شهیر به امیربیگ، در رجب ۹۳۸ نگاشته است، فرهنگ واژه های پزشکی عربی واصطلاحات است به‌ترتیب تهجی. او کتاب کوچکتری در این باره بنام «جواهراللغه» نیز دارد. دردیباچهٔ چاپی آمده: درگذشته‌کتابی دربیان غذاها وداروها وخواص آنها و برخی اسماء حکیمان بپارسی و تازی نوشتم، گرفتاریها مانع آن گشت که آنها را مرتب سازم، تااینکه ظهیرالدوله... مرا به‌ترتیب‌آن مأمور ساخت. **آغاز:** حمداً لعلام اعطی ذوالافهام تحقیق دقایق اللغات (سرآغاز بحرالجواهر و جواهر اللغة یکی‌است).

بنگرید: ذریعه۳ : ۳۳ – فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۹۷ – مؤلفین مشار ۸۹۷:۵ ف. عربی مشار : ۱۱۷ – ف. طبی، نجم‌آبادی ۱۰۷.

4446ـ **رضوی** ۱۸ پزشکی: نستعلیق محمد فرزند علی **۹۶۰**، تاپایان حرف ضاد را دارد، وقف شیخ بهائی ۱۰۳۰، ۱۰۲گ ۱۹ س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۶].

4447ـ **دانشگاه**۴۷۵۵: نستعلیق خوش محمدعلی فرزند عبدالعزیز بغدادی بروجی، **۱۰۵۳**، نسخهٔشاهانه است بامهر شاهی۱۰۵۹ ۲۳۶گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۴ : ۷۲۳].

4448ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۵ طب تیمور: تعلیق محمد خوشحال، شوال **۱۱۲۱**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۶].

4449ـ **رضوی**۱۷ پزشکی: نستعلیق، وقف آقازین‌العابدین۱۱۶۶، آغازبرابرنمونه وانجام افتاده، ۳۲۷گ ۱۰س [ف. رضوی ۳: ۲۴۶].

4450ـ **رضوی** ۸۹۲۲: نستعلیق علی اکبر طبیب شیرازی، شعبان **۱۲۳۸**، ۱۵۱گ [نسخه‌ها ۵ : ۲].

4451ـ **شیراز**، دکترمیر: نوشتهٔ محمد حسین فرزند زین‌العابدین، نیمهٔ شعبان**۱۲۵۷** [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۲].

4452ـ **تهران**، پزشکی ۵۳ : نوشتهٔ علی‌اکبر فرزند علی‌نقی حسینی، یکشنبهٔ ۲۳ شعبان **۱۲۵۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۳].

4453ـ **مجلس** ۳۰۲۶ : نستعلیق ج۱ **۱۲۶۵ – ۱۲۶۶** آغاز برابر، بایادداشتهائی از ملك الشعراء بهار، ۵۰۰ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۷۳].

4451ـ **تهران**، دهخدا۱۴۹: نستعلیق شب پنجشنبهٔ ۲ج۲**/۱۲۷۷** واژه‌ها شنگرف [نسخه‌ها ۳ : ۶].

4455ـ **مجلس** ۵۳۵۸ : نسخ میرزا حسین فرزنداحمد فریدنی، ۲۹ شوال **۱۲۷۹** ۲۷۷گ ۸س [رؤیت].

4456ـ **موصل**، دکتر داود چلبی ۴: از انجام در حرف جیم (جددی) افتاده [ف. موصل : ۲۶۶].

بحرالخواص

از نعمت‌الله فرزندمغیث‌الدین محمدفرزند فخرالدین مبارکشاه، درگذشتهٔ ۸۰۰.

4457ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۸۵۵: سدهٔ **۱۱**، [ایرج افشار. نسخه‌ها ۴: ۶۵۷].

بخیه = باه

درآمیزش بازنان.

4458ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۹: نستعلیق **۱۲۵۴ – ۱۲۵۵** (ص ۲۴۲ – ۲۴۸ و ۲۶۸ – ۲۷۶) نسخه از بخیه ۱۲ است تا۱۵ و بخیه۲

[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۸] .

بدایع الحکمة ناصری

ازدکتر تلوزان استاد دارالفنون. وتحریر شاگرد او میرزا مصطفی اصفهانی فرزند میرزا عقیل علوی حکیم الهی ، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳)، در یك مقدمه و سه جزءوهرجزءدرچندگفتاروفصلهایی، درپزشکی نوین، در ۱۲۸۷ بچاپ رسیده است، وازهموست «آبله‌کوبی : ۴۶۱». ازاین نگارنده ومترجم کتابی بنام «زبدة الحکمة ناصری» نیزدر ۱۲۸۰ بچاپ رسیده است. **آغاز:** چون بروزگار ابد مدت اعلیحضرت سلطان حکمت‌گستر .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۵ - ف . مشار: ۸۷۷ - ف. طبی، نجم آبادی: ۴۴۲ - مؤلفین مشار ۶ : ۲۳۱ .

4459- **ملك** ۶۱۹۳/۱ : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۷۹** دردفتر بهمین خامه (۱پ-۵۶ر) دردفتر کتابخانه بخامهٔ مترجم ثبت‌شده[رؤیت].

بدایع الاسرار

- در بخش طبیعیات ص ۴۰۰ گذشت .

بدیعات اختیاری در حل مشکلات

فرهنگی است پزشکی در واژه‌های عربی و اصطلاحات پزشکی «اختیارات بدیعی» . در دیباچهٔ نسخهٔ مجلس نامی از نگارنده نیامده است. درفهرست دیواز «جامع الفاظ عیسوی» یاد شده که فرهنگ واژه‌های عربی و هندی «اختیارات بدیعی» است. [عبدالحسین‌حائری] **آغاز:** الحمدلولیه والصلاة والسلام علی نبیه.

(بنگرید : فرهنگ اختیارات بدیعی) .

4460- **تهران ، دهخدا** ۱۹۷/۳ : نبشتهٔ ۲۶ رمضان **۱۰۰۷** . شمارهٔ ۳ «مجلة - العرایس» (۸۷پ-۹۵ر) حموی از نگارنده بیکی ازمتأخران تعبیرکرده است [نسخه‌ها ۳:۱۴۳].

4461- **مجلس** ۲۱۶۲ : نسخ خوش علی عسکر مشهور به آقا بزرگ حکیم فرزند عبدالله طبیب، در **۱۲۹۶**، برای شاهنشاه معتمد الدوله فرهاد میرزا، زدین، ۱۴۵ ص ۱۱ س [ف . مجلس ۶ : ۱۳۱] .

4462- **مجلس**، شماره وتاریخ یاد نشده نوشتهٔ سالك حموی دریك مجموعه [ف. مجلس ۷ : ۶۳۴] .

برزونامه

از عطایی، طب منظوم است. **آغاز:** بنام خداوندپروردگار - کریم خطابخش آموزگار

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۸ .

4463- **مجلس** ۵۶۶۹ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، وقف ۱۲۸۰، ۱۳۷ گ ۲۲ س [رؤیت].

4464 - **تهران** ، ادبیات ۳۴۹/۵ حکمت : رجب **۱۲۸۷** در چال قفای بختیاری نزدیك ملارد، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «طب مجرب» آمده واز نگارنده نام برده نشده است، گویا همین است [ف. ادبیات ۲:۳۲]۶.

4465- **پاریس** P.S. ۴۹۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده ۳۵۲ گ ۲۴ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۴ هست [فیلمها ۱: ۲۰].

4466- **دهلی** ۷۳۸/۱(؟): تاریخ یاد نشده **فیلم** آن نیز در دانشگاه ۲۷۶۷ هست [فیلمها ۱ : ۲۰] .

4467- **بادلیان** ۲۵۴۴/۴: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۱۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۱].

بستان الادویه

در سه فصل: ۱- دو ده باب ۲- در عیجده

باب ۳- در بیست و سه باب. **آغاز**: حمدله . امابعد، فهذا مختصر سمیتها بستان الادویه .

4468- **سپهسالار** ۸۲۰/۲ : تاریخ یاد نشده (۴۶-۹۷) [ف. سپهسالار۳:۲۵۳].

بازغیه

ناشناخته .

4469- **تهران** ، پزشکی ۱۷۴ : سدهٔ **۷-۸**، یك معجون بنام «معجون اللبوب» است که از این کتاب نقل شده است [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

بواسیر = فصل در علاج . . .

گویا از نظام‌الدین احمدگیلانی، نگارندهٔ مضمار دانش : ۴۵۴ » [دانش پژوه] .

4470- **دانشگاه** ۱۰۷۹/۳۲ : نستعلیق میر محمد مقیم **۱۰۵۲** (ص ۱۹۶ -۱۹۷) ؛ **آغاز**: فصل درعلاج بواسیر. صاحب این‌مرض رالازم است‌که چیزی‌که خون‌فاسد ازآن‌حاصل می‌شود نخورد، همراه «اسرار الاطباء:۴۷۲» [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۱] .

بهجة الرؤساء در علاج امراض النساء

گویا ترجمه ایست از کتاب احمد افندی فرزند حسن فرزند علی رشیدی حکیم مصری، درگذشتهٔ ۱۲۸۲. که بهمین نام ازاو دربولاق بسال ۱۲۶۰ بچاپ رسیده است .

بنگرید : معجم‌المطبوعات : ۹۳۸.

4471- **پزشکی** ۵۴ : سدهٔ **۱۳** [ف . ده‌آورد : ۱۰۶ - نسخه‌ها ۳ : ۳۰۳] .

بهداشت = حفظ الصحة

بیاض طب

از حکیم سید افتخارعلیخان .

4472- **آصفیه** ۷۳۴ پزشکی: تاریخ یادنشده [ف.آصفیه، میرعثمان علی ۳:۴۰۶].

بیان‌الطب

ازحبیش فرزندابراهیم تفلیسی، درگذشتهٔ ۶۲۹، که پس از « بیان الصناعات » در بیست باب نگاشته است [دیباچه] . کتابهای دیگری ازاو درپزشکی یادشده : تقویم الادویه ، صحة الابدان ، کفایةالطب ، مختصر در علم طب و شاید این‌یکی‌با «بیان‌الطب» یکی‌باشد. **آغاز** شکر و سپاس مرخدایرا که آفرینندهٔ زمین و آسمان است .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی ۶۵ - ۸۱ - پیشگفتار ایرج افشار بر چاپ بیان الصناعه .

4473 - **سپهسالار** ۸۲۶ : نستعلیق **۱۲۷۵**، ۲۳۱گ، ۱۰س[ف.سپهسالار۳:۲۶۹].

البیان فی کشف اسرار الطب للعیان

از محمد فرزند احمد فرزند علی خوئی متطبب، اگر عربی نباشد .

4474 - **تبریز**، ملی ۳۶۱۰ : تاریخ یاد نشده ولی نسخهٔ کهن است [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶] .

بیخ چینی = چوب چینی

دربخش طبیعیات ۴۰۰، ۴۱۴ گذشت .

بیست باب

ازمظفرشفائی‌اصفهانی، نگارندهٔ«آ بستنی: ۴۶۰» وجزآن. باب ۱- دربیماریهای سر۱۵- درمثانه ۱۶-بیماریهای‌رحم ۱۷- بیضه وقضیب ۱۸- پشت ۱۹- تبها و بحران ۲۰- اورام .

4475- **نجف**، بیت آل خرسان: نوشتهٔ

میرعلی، ۱۱شعبان۱۲۳۴ [ذریعه ۳ : ۱۸۸].

بیست باب = تشریح

بیطارنامه = فرس نامه

بیطره = فرس نامه

بیماری کودکان = درمان . . .

از عزیزالله حسینی جنابذی طبیب، که در دنبال دردگوش دختر خود آنرا نگاشته است. **آغاز:** چنین گوید اقل خلق عزیز الحسینی-الجنابذی که .

4476- **دانشگاه** ۳۳۳۷/۱۶: نستعلیق نکارنده، در هامش مجموعهٔ **۱۱۱۶ - ۱۱۲۲** که بخامهٔ دیگریست (ص۱۲۷) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۵] .

بیماری مفاصل ودرمان آن

ناشناخته .

4477- **دانشگاه** ۳۳۳۷/۱۰: نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۶-۱۱۲۴** درمجموعه(ص۱۸۴-۱۸۸) **آغاز:** اضمدهٔ اوجاع‌مفاصل حلبه. در سرکه وعسل بجوشانندتامهراشود [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۲] .

بیماری وبا = وبائیه

ازدکترپولك اتریشی، ترجمه وتحریراز محمدحسین افشارفرزند میرزا احمد حکیم‌باشی درهشت‌باب : ۱-تعریف‌وبا ۲- علامات‌بیماری ۳- تکرار علامات ۴- دوام مرض ونقاهت۵- ناقلین ۶- ضعف مرض ۷- پیشگیری ۸ - سبب وجهت این بیماری . **آغاز :** سپاس و ستایش بیقیاس مرخداوند جل شأنه ... از نگارنده : تشریح بدن انسان، علاج‌الاسقام، کحالی، به‌چاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۸۴ و۱۲ : ۳۰۹ مؤلفین‌مشار۲:۱۰۷۰-ف.طبی، نجم‌آبادی۲۱۷

4478- **تهران، ملی**۳۶۹ف: نستعلیق خوش ۱۴ع۲/**۱۲۶۹**، برای ناصرالدین شاه، زدین، ۲۱ گ ۹س [ف. ملی ۱ : ۳۵۹] .

بیماری وبا = وبائیه

ازدکترپولك ازمردم چك‌اسلواکی مشهور بهاتریشی استاد دارالفنون وپزشك ویژهٔ ناصر الدین‌شاه قاجار، ترجمه وتحریر از شاگردش علی‌نقی فرزند محمد اسماعیل جدید الاسلام ، درصفر ۱۲۶۹ درهشت باب ، بسیار نزدیك به ترجمهٔ پیشین: ۱- تعریف بیماری ۲- علامات خاصه وعامه ۳- تکرار علامات ۴-دوام مرض ونقاهت۵- پیشگیری‌آن۶-اسباب‌آن۷-درمان آن۸- تشریح پس‌ازمرگ. **آغاز:** ستایش وثنا خداوندیرا سزاست که بنی‌نوع انسان را .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۵ - مؤلفین مشار ۴ : ۶۰۲ - مؤلفین مشار۴ : ۲ - ۶۰ - المآثر والاثار : ۱۹۴ - تاریخ جراید و مجلات ۲ : ۳۲۷ - راهنمای کتاب ۱۰ : ۳۱۶ .

4479- **تهران،** ملی ۳۴۹ ف: شکسته نستعلیق صفر **۱۲۶۹**، زدین، ۱۰۰ گ ۱۶ س [ف . ملی ۱ : ۳۴۰] .

بیماری وبا = وبائیه

بیماریهای چشم

ناشناخته .

4480 - **پزشکی ۲۵۰/۶ : سدهٔ ۱۳** (۲۶۵ - ۲۸۰) در فهرست ده آورد بعنوان امراض چشم ودرفهرست دانش‌پژوه بیماریهای چشم ودرمان آنهاآمده، شاید ازمقالهٔ نهم نور العیون یا از اغراض یا ذخیره گرفته شده باشد [نسخدها ۳ : ۳۲۹] .

پ

پاتولژی

از میرزا علی‌رضا که بسال ۱۳۱۸ و گویا ازفرانسوی ترجمه‌کرده‌باشد. وشایدازکتابهای درسی دارالفنون باشد. **آغاز:** پات‌لژی‌علمی است که در او گفتگو می‌کند از احوال بدن انسان درحالت مرض.

4481ـ **دانشگاه** ۱۲۷۹: شکسته‌نستعلیق عبدالله طبیب در **۱۳۱۸**، ۱۸۸ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۲۲].

پاتولوژی

از ژهسن . ل. فلمنکی ، معلم دارالفنون بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳).

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۴۳۸ .

4482 ـ **ملك** ۴۴۶۲ : از اواخر سدهٔ **۱۳** ، جلد دوم از فصل چهارم در بیماریهای حواس پنجگانه‌تابیان‌ششم در (تغییرات‌جسمانیه بول) ۱۷۵ گ ۱۹ س [ف. ملك، فارسی ۶۷].

پاتولوژی

ازکریزل فرانسوی، ترجمه ازمیرزا رضا دکتر. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، بدانکه علم بطبایع امراض‌علمی است‌که شناخته می‌شود ازاو اعمال بدن انسانی درحالت مرض .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۱۷۳ .

4483ـ **مجلس** ۵۷۴۸ فهرست نشده: نستعلیق عبدالوهاب فرزند محمد حسن وقایع نگار شیرازی ، ۱۸ رجب **۱۲۹۱**، جلد یکم ، ۴۰۴ گ ۱۸ س، در سرع آمده : باید مترجم سیدرضا صدیق‌الحکمای تبریزی‌باشد [رؤیت].

4484ـ **مجلس** ۵۷۴۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، جلدیکم، آغاز برابر نمونه، ۵۲۴ گ ۱۷ س [رؤیت] .

پاتولوژی

گویا تقریر درس یاترجمهٔ کتابی است از دکترپولاك، دریك مقدمه و سه باب . **آغاز :** حمدله... امابعد این‌رساله‌ایست درعلم امراض بطور عموم که بزبان فرانسه پاتلژی ژنرال نامند .

4485ـ **دانشگاه** ۴۶۰۳/۱ : نستعلیق **۱۲۷۷**(ك۱ـ۸۲) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۵].

پادزهر = رساله درشناختن

از فخر الدین مهابادی نگارندهٔ « ادویه مرکبه : ۴۷۰ »، درشناختن پادزهر وچگونگی خوردن‌آن دردوازده باب. **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد مرحکیمی راکه حکمت او .

4486 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۵۳ : نستعلیق **۱۰۹۳** دراجمیرهند (ص۲۶۷ـ۲۶۸) آغاز برابرنمونه .

4487ـ **پزشکی** ۲۸۶/۱۰ : نوشتهٔ **۱۱۱۷** (گ۵۰۳ ـ ۵۰۷) آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

پادزهر = رساله در . . .

از عمادالدین محمود نگارندهٔ « آتشك : ۴۶۱ » و جز آن .

4488ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۱۹/۸ Add: باتاریخ **۱۱۰۳** در دفتر (۲۶۴ پ ـ ۲۸۰پ) ازکتاب«نورس شاهی» . فیلم‌آن در دانشگاه ش۶۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۵] .

پادزهر = خواص...

ناشناخته .

4489ـ **شیراز**، خاندان سید نورالدین

۳۶/مج : با تاریخ ۱۰۸۰ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

پادزهر = تحفهٔ سلیمانید

پادزهر نامهٔ گزین

ازمحمدتقی طبیب‌کاشانی، بنام‌ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳)، بایستی محمد تقی فرزند محمد هاشم انصاری زاده در۱۲۵۶ نگارندهٔ : ترجمهٔ طب ژزف، حرارت غریزی وسرالحکمه‌باشد . گفتاریست در دوبخش‌که از «پادزهر نامهٔ مهین» گرفته شده است: ۱ـ واژه های بکاررفته دراین رساله، به‌ترتیب‌تهجی ۲ـ بخش زهرها و پادزهرها. **آغاز** : حمداً لمن لیس لاولیته ابتداء ولازلیته انتهاء

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۲۳۴ ـ ف . مشار : ۹۴۸ .

4490ـ **مجلس**۱۵۱فیروز: نسخ‌خوب، تاریخ یاد نشده، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۸۶گ۱۱س [یادداشتهای عبدالحسین‌حائری].

4491ـ **تهران**، ملی۵۹۷ف: نسخ‌سدهٔ **۱۳**،گویا ازنگارنده وبرای ناصرالدین شاه ، ۸۲گ ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۱۰۵] .

پیدایش پزشکی وتحقیق درالهام ولذت عقلی = رساله در . . .

از نظام‌الدین احمد گیلانی ، نگارندهٔ « مضماد دانش: ۴۵۴»که برای شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) نگاشته‌بود. گفتاریست درسه فصل. ودرآن‌آمده:چنانکه امیرکل امیردرکتاب نهج‌البلاغه‌که فقیرآن را ترجمه بفارسی‌کرده و شرح عربی نموده‌است. (ف. سپهسالار۲: ۵۹)

4492ـ **دانشگاه** ۲۲۳/۵ ۲: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص۵۶ - ۶۲) همراه ۱۲ گفتار دیگرگویا همه ازاو باشد [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۳] .

ت

تألیف شریف = مفردات هندی

از حکیم محمد شریف‌خان دهلوی فرزند حاذق‌الملك حکیم محمد اکمل‌خان ، درگذشتهٔ ۱۲۳۱، درمفردات ادویهٔ هندی و در (تحقیق الفاظ ادویهٔ هندی) ، برای شاه عالم (۱۱۷۳ ۱۲۲۱) نگاشته ودر ۱۳۰۰ درددهلی در۲۲۶ ص بچاپ رسیده است .

بنگرید : ف . مشار ۳۵۴ ، ۱۱۲۶ ـ مؤلفین مشار ۳: ۴۲۱ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی ۲۰۱ .

4493ـ **پزشکی** ۵۵ : نوشتهٔ ۹ج۲/ **۱۲۰۰** [نسخه‌ها۳:۳۰۳ـف.ره‌آورد:۱۰۹].

4494ـ **آصفیه** ۷۱۷ پزشکی : تاریخ نگارش **۱۲۳۱** یاد شده و درست نیست [ف . میرعثمان علی ۳ : ۴۰۶].

تب = رساله در . . .

از مولانا رستم گرگانی [ایرج افشار] پزشك‌خان احمد پادشاه گیلان، که به هندرفته و به دربار نظام شاه دکن راه‌یافته و «حمیات مرکبه » را بنام او نگاشته است و از اوست «دفیعیه» وشاید این‌گفتار یکی ازاین دوباشد.

4495ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۵۸۵۷ سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

تب = رساله درشناخت . . .

در دوباب، باب یکم درددو فصل. **آغاز:**

بدان... که تب حرارتیست غریبه ، که مشتمل می‌شود در دل . . .

4496ـ **دانشگاه ۲۶۸۹/۲** : نستعلیق نزدیك **۱۰۷۵**، انجام‌افتاده، ومیرسد به‌مبحث تب ربع ازفصل یکم (ص۱۰۳ ـ ۱۱۵) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۵] .

تب = رساله در . . .

آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، طریق‌تدبیر آن‌است‌که چون ازاول‌تب بهم رسدخالی ازآن نیست که سرفه دارد یا نه .

4497ـ **دانشگاه۱۰۴۶/۳۷** : نستعلیق رجبعلی فرزند جودعلی ، با تاریخ **۱۰۷۱** در دفتر (۱۷۲پ ـ ۱۷۴پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۷۲۶] .

تبها = حمیات

تجربه‌نامه

از ابن سیفی، که بسال ۹۰۴ برای‌مولانا ایاب (؟) سروده است : چار و نهصد بود از هجرت رقم ـ کامد این نسخه زغیبم در قلم... چون شدم فارغ من ازاتمام او ـ «تجربه‌نامه» نهادم نام‌او. عنوانهای‌آن نیزیك مصرع‌منظوم است. **آغاز:** هست در توحید رب العالمین ـ حمد وافر قادر قیوم را ـ کرد موجود از عدم معدوم را .

4498ـ **اصفهان ، سید محمد علی روضاتی**: نستعلیق ، باتاریخ رجب **۹۳۱** در دفتر (۸پ ـ ۲۸ ر) [نسخه‌ها ۵ : ۱۳۵] .

تحفه = کتاب الطب

از سلطان‌علی‌طبیب خراسانی، بسال۷۳۴ نگاشته است .

4499ـ **آصفیه ۸۱۳** پزشکی : نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** [ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۴ : ۴۰۶] .

تحفه = حفظ‌الصحه

از کمال فرزند غیاث بنام پادشاهی ، در یك مقدمه و چهار مقاله نگاشته است : مقدمه در معنی حفظ صحت ، مقالت ۱ ـ حفظ صحت کلی، سه فصل ۲ـ حفظ صحت فصلی، چهارباب ۳ـ حفظ صحت اعضاء رئیسه، دوازده باب ۴ـ حفظ صحت بادویهٔ مفرده ، به ترتیب تهجی ، خاتمه، حفظ صحت بانوشیدنیها. **آغاز:** سپاس بیقیاس پادشاهی راجل وعلاسزاوار است .

4500ـ **سپهسالار ۷۳۶۸** : نستعلیق یونس فرزند محمد جیلانی ، ۳شعبان **۸۶۸** ، **آغاز** افتاده: فتبارك‌الله احسن‌الخالقین . . . امابعد، چنین‌گوید... کمال‌بن غیاث‌الطبیب ، ۹۶گ ۱۳س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۵۱] .

4501 ـ **مجلس ۵۰۴** : نسخ ، تاریخ یاد نشده، درفهرست بعنوان «رساله» وازکمال بن‌کمال طبیب یادشده، آغاز برابر نمونه، ۸۷ گ ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۶] .

تحفهٔ جلالیه

ازمسعود فرزند فاضل، دریك‌مقدمه ویازده باب و یك خاتمه بنام ابوالمظفر یعقوب بهادر

4502ـ **پزشکی ۲۳۸/۲۶** : سدهٔ ۹ (ص۴۰۱ ـ ۴۳۵) [ف . ره آورد : ۱۱۳ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۳۳] .

تحفهٔ خانی = طب خانی

ازمحمودفرزند محمدعبدالله‌فرزند عبیدالله فرزند محمود، شاگرد جلال‌الدین محمددوانی (۸۳۰ ـ ۹۰۸) وعمادالدین محمود شیرازی، بروزگار سلطان سعید بهادر خان فرمانروای کاشغر (۹۲۰ـ۹۳۹) نگاشته است. در دیباچه

آمده‌که برای تحصیل بسال ۹۰۲ به‌شیراز رفته و سه‌سال درآن شهر باافاضل گذرانیده است. درچهارباب وهرباب‌درچند مقاله: ۱ـ دربیان قسم علمی وعملی‌طب ۲ـ امراض مختصه باعضاء ۳ ـ امراض مختصه رجال و نساء ۴ ـ امراض عامةکه اختصاص بعضوی وجنسیتی ندارد. فصل درادویهٔ مفرده ومرکبه. **آغاز:** الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان فی‌احسن تقویم... امابعد، عریضه می‌دارد راقم این سواد.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۳۲.

4503ـ **آصفیه** ۷۲۵ پزشکی: نوشتهٔ خوش **۹۷۶**، چهار جزء پایان کرم خورده [ف. آصفیه میرعثمان‌علی ۳: ۴۰۶].

4504 ـ **پزشکی** ۶۷: نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۹۸۰** و **۹۸۲** [ف. ره‌آورد: ۱۳۳ ـ نسخه‌ها ۳: ۳۰۴].

4505ـ **آصفیه** ۲۷۲ پزشکی یونانی: نستعلیق خوش، در **۱۲۱۸**، در فهرست بنام «طب خانی» یاد شده‌است، ۳۰۵گ ۲۵س [ف آصفیه میرعثمان علی ۲: ۱۰۹].

تحفة الخوانین

ازملامحسن همدانی، مدعوبه آقابابا. در بارهٔ زهرها، در ۱۲۴۸/۸/۸ (= مرغوب) درشهر همدان، برای غلامحسین‌خان سپهدار، در یك مقدمه و پنج فصل و یك خاتمه نگاشته است، وازوست «انیس الخوانین» که بنام همین سپهدار ساخته است.

4506ـ **پزشکی** ۵۶: نوشتهٔ فضل‌الله فرزند عبدالجواد قهرمانی، آدینهٔ ۲۸شعبان **۱۲۴۸** [نسخه‌ها ۳: ۳۰۳].

تحفهٔ سلیمانیه

از علاءالدین محمد طبیب، ترجمهٔ «من لایحضره الطبیب» محمد زکریای رازیست، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵). **آغاز:** منهاج تدبیرحفظ صحت آخرت واولی

4507 ـ **ملك** ۴۵۱۸: نسخ مهدی، در**۱۲۶۳**، ۳۵گ ۲۵س [ف. ملك، فارسی: ۱۱۱].

تحفهٔ سلیمانیه = تحفه شاهیه

تحفهٔ شاهی

از میرزا سید احمد فرزند محمد حسین حسینی، پزشك‌تنکابنی‌کاشانی‌حکیمباشی فتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) وبنام او، ترجمهٔ «برء الساعة» محمد زکریای رازی (۲۴۰ ـ ۳۱۰ یا ۳۲۰) است در درمان فوری بیماریها، با افزودن هفت باب بر بیست و سه‌باب متن‌کتاب سپس فرزند او سید محمد پزشك آنرا دست برده و پاکیزه ساخته ودر ۱۲۹۷ در سی فصل بچاپ رساند واز هموست «اسهالیه». **آغاز:** حمد بیحد و ستایش لایحصی‌ولاتعد نثاربارگاه

بنگرید: ذریعه ۳: ۸۳ و ۴: ۸۳ ـ ف. مشار: ۳۹۴ ـ مؤلفین مشار ۱: ۳۷۷ ـ مطرح‌الانظار: ۸۱۰ ـ مؤلفات رازی، نجم آبادی: ۱۵۲ ـ هدیة‌العارفین ۲: ۲۷.

4508 ـ **فرهاد معتمد** ۹۳/۱: نستعلیق عبدالوهاب فرزند محمد جعفر. در **۱۲۵۹** (ص۱ ـ ۶۵) [نسخه‌ها ۳: ۲۲۳].

4509ـ **مجلس**۲/۴۱۵۸فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۳** (ص۲۸ـ۹۶) درفهرست بعنوان «ترجمهٔ برء الساعه» یاد شده [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹].

4510ـ **پزشکی** ۲۵۰/۵: سدهٔ **۱۳** (ص۲۴۱ ـ ۳۶۵) [نسخه‌ها ۳: ۳۳۹].

4511ـ **ملك** ۴۲۲۲: نسخ ۱۴ شوال **۱۳۱۲** برای مشیرالدوله، آغاز برابر نمونه،

درفهرست بعنوان «ترجمهٔ برءالساعه» یاد شده ۴۶گ ۹س [ف. ملك ، فارسی : ۱۲۸] .

4512ـ سپهسالار ۲۸۶۴/۶ : تاریخ یاد نشده (۴۱پ ـ ۶۰پ) [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۰] .

تحفهٔ شاهیهٔ عباسیه = تحفهٔ سلیمانیهٔ عباسیه

از محمد نصیر فرزند قاضی فرزند کاشف الدین محمدیزدی، پزشك بنام. گزارشی است از «طب‌الرضا، ذهبیه» منسوب بحضرت رضا ، بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) که بدو نام خوانده شده است . **آغاز:** ستایش دور از آلایش‌سزاواردرگاه حکیمی‌جل‌شأنه‌تواندبود .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۰۹.

4513ـ دانشگاه ۲۵۸۳/۱۵ : نسخ‌محمد امین یوز باشی ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۰۹۱** در قندهار (ص۱ ـ ۳۹) در نسخه «تحفهٔ سلیمانیه» آمده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۸۵] .

4514ـ ملك ۲۹۹۷ : نسخ، **۱۱۰۱**، آغاز برابر نمونه ، ۳۱گ ۱۷س [رؤیت] .

4515ـ رضوی۴۱۴ اخبار (۶۵۵۱) نستعلیق عباسقلی نوری یوشی ، شنبهٔ ۹ ج ۱/ **۱۲۵۰** درکرمانشاه، زرین، درفهرست «تحفهٔ سلیمانیهٔ‌عباسیه»آمده۵۳گ[ف.رضوی۵:۴۱].

4516ـ دانشگاه ۲۷۰۳/۳ : نستعلیق فرج‌الله جهانشاهی ع۱/**۱۲۶۴** (۳۳ پ ـ ۶۰پ) درفهرست «تحفهٔ سلیمانیهٔ عباسیه » یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۴] .

4517ـ رضوی۴۱۶ اخبار(۶۸۱۴): نسخ، تاریخ یاد نشده، ۴۳گ ۱۳س .

4518ـ رضوی۴۱۵ اخبار(۱۹۴۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۲۶گ ۱۹س [ف. رضوی ۵ : ۴۱] .

4519ـ مجلس ۶۲۱/۱۰ : نستعلیق، آغاز برابر نمونه، در فهرست « تحفهٔ شاهیه » آمده [ف مجلس ۲ : ۳۷۶] .

تحفة الصالحین

از صالح فرزند محمد (فرزند) صالح قندهاری قاینی، در دومقالت: ۱ـ تدبیر حبلی ومرضعه ۲ـ امراض‌اطفال، ودرآن از «خلاصة التجارب» بهاءالدوله و «مفرح‌القلوب» محمد اکبرهندی شاه ارزانی بهره برده است ، و در میان‌آن از سفر (بندبربر) خود بسال ۱۱۷۹ یادکرده، ونیزگویدنیای‌من‌بقائن‌آمد (بنگرید قرابادین صالحی). **آغاز:** شایسته‌ترین سخن که شعار دردمندان مهد عصمت تواند بود. . . واین جز «قرابادین صالحی» است .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۲ ـ ف. مشار : ۱۲۱۶ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۲۹ ـ ف. طبی نجم‌آبادی : ۲۱۷ .

4520 ـ سپهسالار ۷۳۶۷ : نستعلیق اصفر **۱۲۶۴**، ۵۲گ ۱۷س [ف. سپهسالار۳: ۳۶۷] .

تحفة العاشقین

از نورالدین محمد ، که بدستور بزرگی نگاشته و بدین نام خوانده است ، و او نباید نورالدین محمد عبدالله‌حکیم عین‌الملك‌شیرازی نگارندهٔ «الفاظ‌الادویه:۴۷۵»باشد، این‌کتاب از روی چند اثر دیگر اسلامی و هندی ساخته شده است [دانش‌پژوه] ، در سه بزم: ۱ ـ بزم عشرت درآداب شرب مدام در یك ساغر وشش صراحی ۲ ـ بزم خلوت در آداب مباشرت با سیمین رویان، دریك جلوه و بیست و پنج لذت ۳ـ بزم راحت‌درفواید حمام وعلاج بعضی‌اسقام دریك آسایش وسه صحت، خاتمه خواص بعضی

ازادویه [نسخهٔ چاپی]. ثناهاهمه‌ایزدپاک‌را... تحفهٔ بیحد حکیمی را سزد که حریفان . . . نسخهٔ چاپی‌آن«تحفة‌العاشقین یامجربات‌بوعلی سینا» خوانده شده .

بنگرید : نسخه‌ها ۳ : ۳۰۴ ــ ف. مشار ۳۶۸ ــ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۲۱۸ .

4521ــ **تهران** ، پزشکی ۵۷ : نوشتهٔ سه‌شنبهٔ ۱ رجب **۱۲۷۴**، نام‌کتاب و نگارنده‌و دستور شاه دردیباچه آمده است .

4522ــ **پزشکی** ۵۸: نوشتهٔ یکشنبهٔ ۸ شعبان**۱۲۷۵** درنرماشیر [نسخه‌ها۳ : ۳۰۴].

تحفهٔ علائی

در دومقاله : یکم در بیان حفظ صحت در ۱۴ باب، دوم مبنی برعلل قبیح ! در سه باب درپایان نسخهٔ ۲۳۸ پزشکی شعرهایی است در ستایش اولیا و سلطان جهانشاه که بسال ۸۶۶ سروده شده، شاید از همین «تحفهٔ علائی» باشد [دانش پژوه] .

4523ــ **پزشکی**۲۳۸: نبشتهٔ‌نزدیک‌های **۸۷۰** ، شمارهٔ ۴ دفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰].

تحفهٔ مبشریه

ازحکیم محمد فرزند سعید (سعد) فرزند عبدالله پزشك لاری، سدهٔ دهم، برای مبشرخان فرزند همایون شاه نگاشته است . همایون شاه پسر بابر شاه بسال ۹۶۳ در گذشته است . **آغاز:** حمد و سپاس بیحد وقیاس .

4524ــ **رضوی** ۳۳پزشکی : نستعلیق خامهٔ نگارنده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز، برابرنمونه،۸۵گ۱۲س[ف.رضوی۳: ۲۵۰].

تحفة‌المجربات

درهشتاد باب و هریك در چند فصل ، نام کتاب و فهرست بابهادردیباچه آمده‌است: ۱ــ دفع دردسر ۲ــ علاج‌مالیخولیا ۳ــ علاج‌صرع ۴ــ علاج خون بینی... باب هشتادم دردانستن رجال الغیب . سپس فرهنگ واژه‌های داروئی که در«تحفة‌المجربات» بکاررفته‌است. **آغاز :** حمد وثنا خدای بینیاز را که اول و آخر همه اوست، وقفل حکمت او .

4525ــ **ملك** ۴۴۹۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۲۴پ ــ ۱۸۶پ)، درهامش نسخه‌های پزشکی هست [رؤیت] .

تحفة‌الملوك

درموضوع شراب، که در آغاز آن چنین گوید احقرخلق‌الله والمحتاج الی نعمة‌الله طافر ابن نعمت‌الله‌بن طافرالطبیب الکرمانی، که به نام نظام‌الدنیاوالدین ابوالمحامدمیرزا سلطان شاه محمود، بسال ۹۳۲ نگاشته است .

4526ــ **اراك**، ابراهیم دهگان: نوشتهٔ زیبای غیاث‌الدین کرمانی، در**۱۰۸۱**، ۳۸گ ۱۴ س [نامه آقای دهگان دررهنمای‌کتاب س ۱۱ : ۲۰۴] .

تحفة‌الملوك

ناشناخته. درکشف الظنون ۱ : ۳۷۵ از «تحفة‌الملوك» ابوبکر فرزند مسعود یادشده‌که در آن آمده : بسال ۶۰۳ در خزانهٔ سلطان سنجر یافت شده است . **آغاز** آن : الحمدلله الذی اکرم‌عباده باشرف‌آلائه. [کشف‌الظنون].

4527ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۹۶۶/۲ **Add**: **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۴۷۷ هست درفهرست‌ازنگارنده وسرآغازآن‌یادنشده‌است. [فیلمها ۱ : ۶۰۷] .

تحفة‌الملوك = چهل بابی

در بخش اخلاق خواهد آمد .

تحفهٔ حکیم مؤمن = تحفة المؤمنین

از سید محمد مؤمن فرزند محمد زمان تنکابنی دیلمی، بروزگار شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵) در ۱۰۷۷ یا ۱۰۷۸ یا ۱۰۸۷ بنام همان‌شاه، درپنج تشخیص و بیست و وچهار باب نگاشته و بارها بچاپ رسیده است ودر۱۳۳۹ باپیشگفتاردکترمحمود نجم‌آبادی.

آغاز: سبحانك اللهم یاقدوس ویا طبیب النفوس شکر شیرین شربت حیات حکیمی راجل.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۰۲ - ف. مشار : ۳۶۵ - مؤلفین مشار ۵ : ۱۶۵ - پیشگفتاد چاپ، نجم‌آبادی - ایضاح المکنون ۱ : ۲۶۰ ف. طبی، نجم‌آبادی: ۲۱۸.

4528 - **حقوق** ۳۱ج : نسخ ۱ شعبان **۱۰۱۴**، ۴۲۹گ ۲۱س [ف. حقوق : ۴۸].

4529 - **تهران**، ملی۹۶۷ف: نستعلیق محمد سعید فرزند عبدالعلی الطالقانی، رجب ۱۲۲(**۱۰۳۳**)، آغازبرابرنمونه، ۲۸۱گ ۲۰ [ف. ملی ۲ : ۵۱۶].

4530 - **شیراز**، دکترمیر : نوشتهٔ عبدالکریم فرزند محمدمؤمن اوحدی‌کازرونی شیرازی، سه‌شنبهٔ ۱۸ع۲/**۱۰۳۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۸۲].

4531 - **تهران**، ادبیات ۴۷۶ جوادی نستعلیق دههٔ سوم محرم **۱۰۹۷** [ف. ادبیات۳ ۱۲].

4532 - **دانشگاه** ۳۰۴۵ : نسخ سدهٔ **۱۱**، نسخه‌ازحرف حاء تا حرف دال را دارد، ۳۰گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۰].

4533 - **مجلس** ۵۹۲۴ فهرست نشده: نستعلیق۳ج۱/**۱۱۱۳**، زدین، ۲۳۶گ۲۷س [رؤیت].

4534 - **پزشکی** ۲/۲۳۷ : نوشته در عظیم‌آباد، باتاریخ**۱۱۳۵** دردفتر (ص۷۲۳ - ۷۸۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰].

4535 - **قاهره دارالکتب** ۱۱ طب فارسی: نسخ زیبای **۱۱۳۷** آغاز افتاده، ۴۳۵گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۶۸].

4536 - **تهران**، پزشکی ۲/۲۸۱ : نوشتهٔ محمدعلی‌شیرازی، ع۱/**۱۱۸۵** درطایف (ص۱۱۹ - ۱۳۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۷].

4537 - **تهران**، پزشکی ۵۹ : نوشتهٔ عبدالعظیم، در**۱۱۸۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۶].

4538 - **تهران**، ملی۱۱: نوشتهٔ محمد فرزند محمد امین عامری سبزواری، ۸ج۲/**۱۱۹۲**، ۶۵۶ص [ف. ملی۱ : ۷۷] **فیلم**آن دردانشگاه ش۶ ۱۸۰ هست[فیلمها ۱ : ۴۵].

4539 - **دهخدا** ۱۲۹ : نسخ رمضان **۱۲۰۰**عنوان وواژه‌ها شنگرف. اندازه وزیری [نسخه‌ها ۳ : ۸].

4540 - **حقوق** ۱۳۵ب : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، زدین، ۳۲۶گ۲۳س[ف. حقوق: ۴۸].

4541 - **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹۸ : نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷].

4542 - **تهران**، ملی ۹۸۱ ف : نسخ گویا سدهٔ**۱۲**، آغازبرابرنمونه، ۳۷۸گ۲۵س [ف. ملی ۲ : ۵۳۷].

4543 - **تهران**، پزشکی ۶۳ : نوشتهٔ محمد رفیع فرزند آخند ملافیض‌الله عصاره‌سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۶].

44 - 4548 - **تهران، پزشکی**۶۱ و ۶۲و۶۳و۶۴و۶۵و۶۶ : پنج نسخه همه ازسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۶].

4549 - **ملك** ۴۴۵۸ : نسخ سدهٔ **۱۳** ۴۱۵گ ۱۵س [رؤیت].

4550 - **ملك** ۶۴۶۰ : شکسته نستعلیق

سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۵۲۲ گ ۲۰س [رؤیت] .

4551ـ **تهران،** وزارت خارجه۹۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زدین ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۱ : ۲] .

4552ـ **تهران،** ملی۲۱۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، بادو شکل از جراحی، ۴۲۰ گ ۲۲س [ف. ملی ۱: ۲۰۸].

4553ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

4554ـ **تهران،اصغرمهدوی**۳۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

4555ـ **معارف** (ملی) ۱۲۹ ـ ۱۳۰۶ نسخ‌خوب‌علی‌محمدفرزند محمدحسین اصفهانی ماه ۴سال**۱۳۰۱**، درصحافی مشوش‌شده، آغاز برابر نمونه، ۳۸۶ گ ۲۹ س [ف . جواهر الکلام۱ : ۱۶۳] .

4556ـ **قاهره دارالکتب** ۲طب‌طلعت نسخ زیبای قطب الدین ۲۹ رمضان **۱۳۰۳** ، آغازبرابر نمونه، در فهرست «تحفةالمؤمنین» آمده [مخطوطات ۱ : ۶۷] .

4557ـ **مجلس** ۴۹۷۲: نستعلیق گویا ابوالحسن فرزند ابراهیم، ۶ رمضان **۱۲۱۰**، در کشمیر برای ملا هادی جمال‌الدین فرزند محمد بازرگان‌شیرازی، زدین، ۴۴۹ گ ۱۸س [ف. مجلس ۱۴ : ۲۶۳] .

4558ـ **معارف** (ملی) ۱۳۰ ـ ۲۱۷۶ نستعلیق محمد سعید فرزند عبدالعلی طالقانی **۱۲۲۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۱ گ ۲۰ س [ف . جواهرالکلام۱ : ۱۶۴] .

4559ـ **تهران،** ادبیات۱۲۴ب: نسخ کربلائی میرزا بابا فرزند میرزا محمد تبریزی در**۱۲۲۳** ، ۳۶۲گ ۲۳س [ف . ادبیات ۱ : ۸۹] .

4560ـ **تهران** ، ملی ۱۱۶ف : نوشتهٔ **۱۲۲۷**، زدین، آغاز برابر نمونه. فیلم‌آن در دانشگاه ش۹۵۱ هست [ف. ملی ۱ : ۱۱۱ ـ فیلمها ۱ : ۴۵] .

4561ـ **ملك** ۴۵۴۸ : نسخ علی اکبر تفرشی، **۱۲۳۳** ، ۳۰۴گ ۲۰س [رؤیت] .

4562ـ **مجلس** ۴۹۴ : نسخ **۱۲۳۴**، آغاز برابر نمونه، بعنوان «تحفةالمؤمنین» یاد شده، ۳۹۷ گ ۲۱س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۰].

4563ـ **سپهسالار** ۷۴۵: نسخ حاجی میرزامحمدمهدی‌قاری‌سپاهانی، ۱ج۵/**۱۲۳۶** دراصفهان، ۳۱۵ گ ۲۹س .

4564 ـ **سپهسالار** ۷۴۴ : نستعلیق **۱۲۳۶**، پایان افتاده، وقف ۱۲۹۷، ۲۸۰ گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۷۶] .

4565ـ **تهران** ، ملی ۱۱۵۴ : نوشتهٔ میرمحمد شریف فرزند عبدالمطلب طباطبائی ، ۲۴ شوال **۱۲۳۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۲۵ هست [فیلمها ۱ :۴۵] .

4566ـ **تهران،** ملی۹۱ف: نسخ‌خوش میرمحمد شریف فرزند عبدالمطلب طباطبائی ، ۲۴ شوال **۱۲۳۹**، آغازبرابرنمونه، ۲۸۷ گ ۳۱س [ف. ملی ۱ : ۷۷] .

4567ـ **تهران،**ادبیات ۴۷۸ جوادی: نستعلیق علی‌اکبر فرزند کربلائی علی عسکر، ۲۹رمضان **۱۲۴۰** [ف. ادبیات ۳ : ۱۲] .

4568ـ **ملك**۴۵۴۱: نسخ حسن‌فرزند محمد باقراصفهانی، پنجشنبهٔ۲۴ شعبان**۱۲۴۰** زدین ، با یك مجلس تصویر شراب خواری ، ۳۴۲ گ ۲۵س [رؤیت] .

4569ـ **تهران،** ملی۹۸۳ف: نستعلیق ریز محمد حسین اصفهانی**۱۲۴۱**: زدین آغاز برابر نمونه، ۳۳۴ گ ۲۹ س [ف . ملی ۲ : ۵۳۹] .

4570ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۳۴ : نستعلیق میرزا حسینعلی، دردوشنبهٔ ۷ج۲/**۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

4571ـ **رضوی** ۲۳ پزشکی: نستعلیق علی‌نقی **۱۲۴۷**، جدول‌زر، وقف ۱۳۰۸، ۱۷۲ گ ۲۶ س [ف. رضوی ۳:۲۴۷] .

4572ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۰۵ : نسخ ابوطالب فرزند محمد جواد در ۱۷ صفر **۱۲۵۰** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

4573ـ **قاهره، دارالکتب** ۲۷۴ طب تیموریة : نسخ شوال **۱۲۵۷**. آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۷] .

4574ـ **آصفیه** ۸۰۸ پزشکی : نوشتهٔ **۱۲۶۶** [ف. میرعثمان علی ۴ : ۴۰۶] .

4575ـ **تهران**، پزشکی ۳/۲۶۰: نبشتهٔ حاج میرزا محمد رضا طبیب ، در **۱۲۷۲** ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۷] .

4576ـ **تهران**، پزشکی ۶۰ : نبشتهٔ محمد فرزند عبدالکریم یزدی ، شوال **۱۲۸۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۶] .

4577ـ **ملك** ۴۴۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ۱۸۷ گ ۱۵س [ف. ملك ، فارسی : ۱۱۴] .

4578ـ **ملك** ۴۷۸۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** باتاریخ ۱۲۳۵ درهامش، ۲۶۹ گ ۲۵س [ف. ملك، فارسی : ۱۱۵] .

4579 ـ **سپهسالار** ۲۷۴۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای کیخسرو میرزا، زرین، ۳۲۲ گ ۲۳س [رؤیت].

4580ـ **سپهسالار** ۷۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده ، ۲۸۰ گ ۲۷ س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۷۶] .

4581ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

4582ـ **تهران**، پزشکی ۱/۲۴۹: سدهٔ **۱۳** (ص۱ ـ ۵۰۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۸].

4583ـ **الهیات** ۴۰ب : نسخ سدهٔ **۱۳** بافهرست کتابهاییکه مأخذنگارش «تحفه» بوده است، ۳۸۳ گ [ف. الهیات ۱ : ۲۴] .

4584ـ **فرهاد معتمد** ۱۹۹ : نسخ، تاریخ یادنشده، باتملك فرهاد میرزا در ۳ج۲/**۱۲۸۹** [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۹] .

4585 ـ **مجلس** ۴۹۵ : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، از تشخیص چهارم در مداوی سموم آغاز شده ودیگرمندرجاتش با «تحفه» جدائی دارد، ۲۹۵ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲ :۲۹۰].

4586ـ **رضوی** ۲۲ پزشکی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۴۶ ، آغاز برابر ، ۱۸۴ گ ۲۳س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۷] .

4587ـ **رضوی** ۲۴ پزشکی: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ۱۲۷۳ ، بخشی ازآنست [ف. رضوی ۳ : ۲۴۸] .

4588ـ **آصفیه** ۸۱۹ پزشکی : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ، میرعثمان علی۴:۴۰۶].

تحفهٔ ناصری

ازحکیم شلیمر فلامنکی ، گویا تحریری دیگر از «ادویة ونسخه : ۰۰۰» باشد. **آغاز** آب که بعربی ماءوبه‌فرانسه Eeu نامندجسمی است مایع وسیال وخالص اومرکب بود ازهشت جزء .

4589ـ **تهران**، دهخدا ۱۰۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درص ع آمده : هذا کتاب موسوم به تحفهٔ ناصری من تألیفات حکیم شلیمر فلامنکی انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۸] .

تدارك السموم

از غیاث‌الدین طبیب ، برای ابوالغازی سلطان حسین بهادرخان معزالدین (صفوی ؟

۱۱۰۵– ۱۱۳۵)، دردو قسمت: یکم زهرهای خوردنی درسه مقاله : ۱ ـ زهرهای کانی ۲ـ زهرهای روینده ۳ـ زهرهای حیوانی. دومدر دومقاله: ۱ـ حشرات ۲ـ آنچه بدندان گزند (بنگرید ، حساب : ۱۶۴ و سیاق : ۲۷۸ در همین دستك). **آغاز :** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم نیست جز این اسم افسون سمیم . . . بدان که بدن انسان‌که ترکیبش از اعضاء و ارواح است ... اما بعد، این رساله‌ایست درمعالجهٔ زهرها وچون زهر بردو نوع‌است... عبدالحسین‌حائری درفهرست مجلس می‌نویسد : در مراجع نامی ازغیاث‌الدین طبیب نیافتم جزابواسحاق غیاث الدین کرمانی نگارندهٔ رساله در«حساب» آیا می‌توان این دو را یکی دانست . (بنگرید : حساب ، و زبدة قوانین العلاج ، شفاءالامراض آیینهٔ اسکندری در همین دستك) .

4590 **ـ دانشگاه** ۲۵۳۱/۲ : نستعلیق محمد امین یوزباشی کاشانی ، در **۱۰۹۰** در قندهار (ص۳۷ – ۵۷) آغازبرابر نمونه [ف. [ف ، دانشگاه ۹ : ۱۳۲۹] .

4591 **ـ مجلس** ۲۷۳۹/۱ : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، (ص۲–۴۵)، آغاز برابرنمونه بایادداشتی از فکری سلجوقی افغانی (معاصر) دربارهٔ اینکه: شاید کتاب ترجمه ویاگزیده‌ای ازکتاب منکهٔ هندی‌باشد [ف. مجلس۹:۸۳].

تدبیر مسافر

ناشناخته ، در دو مطلب : بمانند «زاد ـ المسافرین» ملا محمد مهدی شریف ، و شاید تحریری ازهمان باشد . **آغاز:** الحمدلله‌العلیم الحکیم... اما بعد پوشیده نماند در بیان سفر رفتن وتدبیر .

4592 **ـ دانشگاه** ۳۱۵۷/۱۱ : نستعلیق **۱۲۵۴ – ۱۲۵۵** (ص ۲۷۷ – ۳۴۰) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۸] .

تدبیرالمسافر = زاد المسافرین

تدبیرمشایخ

ازعمادالدین محمود فرزند سراج الدین مسعود شیرازی، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجز آن .

4593 **ـ تهران ، دهخدا** ۱۹۷/۱ : نوشتهٔ سالك‌الدین محمد فرزند مؤید حموی ، شنبهٔ ع۱۴/**۱۰۰۶**، ضمن « حجلة العرایس » (۱۶۳پ – ۱۶۶ر) [نسخه‌ها ۳ : ۱۵].

تذكرة العلاج

از محمد مؤمن فرزند محمدحسینی نخعی آشتیانی . که بروزگار حسینعلی میرزا قاجار میزیسته، در دستور درمان بیماریها. **آغاز :** ستایش بیقیاس تحفهٔ بارگاه حکیمی است که کلیات عالم اسباب .

4594 **ـ دانشگاه** ۲۲۱۰ : نسخ ۲۰ رجب **۱۲۶۲** جدولبندی بنقره، آغاز و انجام برابر نمونهٔیادشده، ۱۵۷گ۱۶س[ف. دانشگاه ۹ : ۸۸۸].

4595 **ـ ملك** ۴۵۱۱ : نسخ جیلانی ، ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۸۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۶ گ ۱۹س [رؤیت] .

تذكرة الكحالین = ترجمهٔ ...

گفتارهاییست جدا درچشم پزشکی، بیشتر ترجمه‌مانند است، وگویاازه«تذکرةالکحالین» علی فرزند عیسی‌گرفته شده‌باشد متن‌این کتاب در سه مقالت است .

بنگرید: کشف‌الظنون ۱ : ۳۹۰ .

4596 **ـ تهران، پزشکی**۱/ ۲۴۱ : سدهٔ **۱۰** (ص۱ – ۳۷۱)، هرچند درچهار مقاله‌است ولی‌گویا ازروی «تذکرةالکحالین» ساخته شده

باشد، مقالهٔ دوم آن نیز در ۷۳ باب است [نسخه ها ۳ : ۳۳۵] .

4597ـ یزد، جامع کبیر یزد ۳۹۹۴ : نستعلیق عبد الجبار در بغداد **۱۰۳۵** عنوانها زرین. دوگفتار در آن هست، از نخستین یک صفحه مانده ، گفتار دوم در ۷۳ باب. درفهرست به‌ـ عنوان ترجمهٔ ... یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۷] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۲] .

4598ـ **تهران** ، پزشکی ۶۹ : نبشتهٔ سیدحسین هندی بفرمودهٔ میر عبدالوهاب حکیم در ۱۸ ذیحجه (غدیر) گویا **۱۰۳۹** . در سه گفتار است ، با فهرست مطالب که مانند متن «تذکرة‌الکحالین» است [نسخه‌ها ۳: ۳۰۷] .

4599ـ **تهران** ، پزشکی ۷۰ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، درسه گفتار بافهرست مطالب که مانند متن است [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۷] .

4600ـ **تهران** ، پزشکی ۷۱ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، درهفت مقاله و یك خاتمه : نخستین در ۱۹ باب، دومی در ۶ + ۳۰ باب ، سومی در ۳ باب، چهارمی و پنجمی هریك ۱۳ باب ششمی در ۵ باب، هفتمی ۱۳ باب [نسخه‌ها ۳:۳۰۷].

4601ـ **تهران**، دانشسرایعالی ، قریب ۶/۹۰ : نوشتهٔ محمد جواد ، پنجشنبهٔ پایان رجب **۱۲۳۶** ، برای میرزا محمدحسن فرزند میرزا محمد رضا طبیب قمی در فهرست بعنوان «ترجمهٔ تذکرة‌الکحالین» یاد شده است [نسخه ها ۵ : ۶۴۰] .

4602ـ **دانشگاه** ۳/۳۱۵۷: نستعلیق **۱۲۵۴ ـ ۱۲۵۵** (ص۲۵ ـ ۵۳) گزیده‌ایست بفارسی ازاین کتاب درچهارمقاله، نخستین در ۱۹ باب، دومی در دوجزو، سومی درسه باب چهارمی در ۱۳ باب وجز ترجمهٔ ش ۷۱ پزشکی است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۷] .

4603 ـ **تهران** ، پزشکی ۲/۲۵۶ : سدهٔ **۱۳**، درسه گفتار است (ص۴۳۹ ـ ۵۲۲) [ف. ره‌آورد : ۱۳۹ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

تذکرة الکحالین

برای شاه‌عباس یکم صفوی (۹۹۵ـ۱۰۳۷) در دومقالت نگاشته شده است : ۱ ـ داروهای چشم، درپنج فصل (سومین آن ادویهٔ مفرده به‌ـ ترتیب تهجی است) ۲ـ مرهمها، درپنج فصل.

4604ـ **سپهسالار** ۱/۸۳۱: نستعلیق ملك محمد فرزند نصرالله طبیب‌شیرازی، ۲ع۳ **۱۱۲۴**، درباغشاه شیراز از روی نسخهٔ منقول ازخط نگارنده ، آغاز در دیباچه افتاده است (ص۲ ـ ۹۹) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۳] .

تذکرة الکحالین = چشم پزشکی

تذکرة نظامشاهیه = ترجمهٔ تذکرة اولوالالباب الجامع للعجب العجاب

ازحسن فرزند عبدالرحمان، بنام ابوالفتح نظام‌شاه ازپادشاهان سدهٔ دهم هند، دریك مقدمه و چهارده رکن و یك خاتمه نگاشته است . در دیباچه می‌نویسد درعید قربان ۹۵۳ به‌هند رفته و از او خواسته‌اند که این کتاب را بفارسی برگردانند. مترجم بندهایی ازه‌شرح‌الاسباب و العلامات» را نیز درآن گنجانده‌است. **آغاز:** محامد حمد وسپاس مبدعی را سزد جلت قدرته بنگرید : ف. فیلمها ۱ : ۴۹ .

4605 ـ **مجلس** ۲۱۶۴ : نسخ تعلیق خوش سدهٔ **۱۰**. آغاز برابر نمونه ، ۲۳۳ ص [ف. مجلس ۶ : ۱۳۲] .

4606ـ **تهران** ، ملی ۱۶ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۱۵۵ گ ۲۹ س [ف. ملی ۱ : ۱۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۹۰

هست [فیلمها ۱ : ۴۹] .

تذکرة الهند = یادگار رضائی

ترجمهٔ ارجوزة فی‌الطب = طب منظوم

ترجمهٔ الاسباب و العلامات

متن از نجیب الدین محمد سمرقندی کشتهٔ ۶۱۹، ترجمه ازعباس فرزند محمد کاظم مشهور به‌آقاکوچك، بدستور حاجی میرزا اسد الله موسوی در۱۳۰۱ ساخته است. این‌ترجمه دربیست وهفت باب وچهارصد وهفت فصل‌است. و نگارنده «الموجز» علی‌بن نفیس را نیز بنام «حدیقةالطب» ترجمه کرده است.

بگرید : ذریعه ۱ : ۱۲ ـ کشف الظنون ۱ : ۲۷ و ۲ : ۱۸۹۹ ـ هدیة العارفین ۱ : ۷۱۴ و ۲ : ۱۱۰ .

4607ـ **تهران**، پزشکی۲/ ۸۱ نستعلیق **۱۳۰۲**، گویا نسخهٔ اصل باشد ، درپایان فصل ۳۲۷دیده‌میشود همراه «حدیقةالطب» [نسخه‌ها ۳: ۳۲۴] .

ترجمهٔ الاسباب و العلامات = اسباب و علامات

ترجمهٔ بر‌ءالساعة

متن ازمحمد فرزند زکریا رازی، ترجمه از محمد افضل طباطبائی طبیب برای علی‌خان، باآزمایشهای خوداو. **آغاز:** شکر وسپاس مر حکیمی را که عارض درد رابگلگونهٔ یاقوت .

4608ـ **دانشگاه** ۵۲۱۷/۸ : نستعلیق درمجموعه باتاریخهای**۱۱۱۴ ـ ۱۱۰۲** (۵۵ پ‍ـ ۶۱پ) ترجمهٔ «الباب‌الرابع‌والمشرون فی لذع‌العقرب»راندارد[ف.دانشگاه۱۵: ۴۱۵۸]

ترجمهٔ بر‌ءالساعة

متن از محمد ذکریای رازی (۲۴۰ ـ ۳۱۰یا۳۲۰)، که بسال ۳۱۲ ـ ۳۱۳نگاشته و گویا آخرین نگارش او باشد . چند ترجمهٔ ناشناخته .

بنگرید : جهان پزشکی ج ۲ش ۳:۳۷ ، ف. مقالات فارسی، ایرج افشار : ۴۹ .

ذریعه۲:۸۴ـهدیةالعارفین، اسماعیل‌پاشا ۲ : ۲۷ ـ مؤلفین مشاد ۵ : ۴۸۶ ـ مؤلفات رازی ، نجم آبادی : ۱۵۲ ، ۳۱۶ ـ پانزده گفتار مینوی : ۲۹۶ .

4609ـ **پاریس** S. P. ۳۴۳/۲: با تاریخ **۱۰۳۳** دردفتر (۴۵ر ـ ۱۵۳پ) ، در ۲۵ باب. **آغاز :** روایت محمد زکریا حکیم ره چنین گوید که نزد وزیر ابوالقاسم حاضر بودم . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۴] .

4610ـ **تبریز** ، ملی ۳۴۱۴ : نوشتهٔ **۱۰۸۳** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱] .

4611 ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۹ : نستعلیق روشن، با تاریخ **۱۲۳۷** در دفتر (۱۳۵پ ـ ۱۳۹پ) و این جز نسخه ۱۹۸۴/۲ دانشگاه است [ف. دانشگاه ۴ : ۷۳۳] .

4612 ـ **ملك** ۶۱۹/۳ : نسخ احمد فرزند زین‌العابدین، چهارشنبهٔ ۳ع۲ **۱۲۳۸/** در۲۶ فصل ولی دردیباچه ۲۴ فصل یاد شده ، **آغاز:** بسمله. هست شفا بخش صحیح وسقیم . مراسم حمد و صحیح و لوازم شکرصریح‌کلیمی را شاید [ف . ملك، مجموعه‌ها ۱۱۳] .

4613ـ**دانشگاه**۱۹۸۴/۲: نسخ‌محمد فرزند زین‌العابدین ، در **۱۲۴۴** (۱۰۵ ر ـ ۱۰۹ ر)، آغاز وانجام برابر نسخهٔ ۴۵۳۵/۴

ملك و این جز نسخهٔ ۴۳۶/۹ دانشگاه است [ف. دانشگاه ۸ : ۵۹۳].

4614- **ملك** ۴۵۳۵/۴: شکسته نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۴۸** (۱۵۶پ - ۱۷۹پ) **آغاز:** چنین گوید حکیم کامل محمدبن زکریاالرازی که روزی درمجلس ابوالقاسم... آغاز کتاب: بدانکه ازشأن من آنستکه مذکور سازم عالی‌را که متکون میشود ازفرق تاقدم [رؤیت].

4615- **پاریس** ۸۸۴/۲ : تاریخ یاد نشده، در۲۵ باب و جز «تحفهٔ شاهی» تنکابنی است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۹].

ترجمهٔ بردالساعه = تحفهٔ شاهی

ترجمهٔ بردالساعه = داءالشفاء فی الساعه

ترجمهٔ تذکرةاولوالالباب والجامع العجب للعجایب = تذکرهٔ نظامشاهیه

ترجمهٔ تذکرةالکحالین = تذکرة الکحالین

ترجمهٔ تقویم الابدان

متن از ابن جزله ، یحیی فرزند عیسی بغدادی(م۴۹۳)، ترجمه ازمحمداشرف فرزند شمس‌الدین‌محمدطبیب، برای شاه‌سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵) ، ودر۱۲۵۷ و پس ازآن بچاپ رسیده است . کتاب بشیوهٔ تقویم جدول بندی شده و بیماریها و درمانها را در جدولها نشان میدهد. **آغاز:** حمد و سپاس مر حکیم درمان‌آفرینی‌را سزاست... امابعد، برجلیسان محکمهٔ شناسایی .

بنگرید: کشف‌الظنون۱ : ۴۶۷ - ذریعه ۴ : ۹۰ - ف. طبی ، نجم آبادی : ۲۶۲ - هدیة العارفین ۲ : ۵۱۹ - مؤلفین مشار ۱ : ۶۲۱ - ف. دانشگاه۷: ۲۶۳۷ .

4616- **دانشگاه** ۱۴۲۶ : نسخ رضا فرزند قاسم ، در ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** ، آغاز برابر نمونه، ۵۰ گ ۲۹س [ف. دانشگاه ۸ : ۹۹] .

ترجمهٔ تقویم الابدان

متن از ابن جزله (م ۴۹۳) ، ترجمه از سپهسالارعلی‌فرزند عبدالله، که بسال۶۴۷ ساخته است (هرصفحه به‌هشت جدول و هرجدول به‌دوازده‌خانه) [دیباچه]. **آغاز:** سپاس‌وستایش آفریدگاری‌را که انسان‌را بشرف نطق‌ومرتبت عقل .

4617- **مجلس** ۴۹۷ : نستعلیق محمد فرزند حاجی‌حسن، در**۸۷۴**، آغازبرابرنمونه در فهرست از مترجم نام‌برده نشده ولی تاریخ ترجمه۶۴۷آمده است، ۴۵ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۱] .

4618- **تهران** ، ملی ۳۹ف: نستعلیق، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه در فهرست انوار ترجمه از آن محمد اشرف وبسال ۶۴۶ یادشده، ۱۱۲ گ [ف. ملی۱: ۳۹]. **فیلم‌آن** دردانشگاه ش۱۸۵۸ هست و در فهرست دانش پژوه از آن سپهسالار دانسته شده است [فیلمها ۱ : ۵۸] .

ترجمهٔ تقویم الابدان

متن از ابن‌جزله. ترجمه ازناشناس .

4619- **تبریز** ، حاج حسین آقا نخجوانی ۱۷۱۱ : سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۸] .

4620- **دانشگاه** ۴۵۶۲ : نستعلیق میرزامحمدحسین‌کمانوندخرم آبادی، ۲۱محرم

۱۳۰۱، دستور درمانهاست ازتب تا مفاصل، و در آن سه گونه درمان برای بیماریها آمده: پادشاهانه،درویشانه، خواص‌وعوام، آغازافتاده ۲۱۴گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۱].

ترجمهٔ تقویم الصحة

متن‌ازابن بطلان بغدادی، درگذشته پس‌از ۴۵۰یابسال۴۵۸، ترجمه‌ازابوعلی‌حسن‌فرزند ابراهیم فرزند ابوبکر سلماسی که «رسالهٔ الذهبیه» را برای‌ابوالحسن‌علی فرزنداسماعیل در۶۱۴ ترجمه کرده است.

بنگرید: کشف‌الظنون۱ : ۴۶۹ ــ مجلهٔ ادبیات مشهد، س۱ ش۱ : ۳.

1621 ــ **فاتح ۵۲۹۷/۳** : نسخ خود نگارنده (۹۶ ــ ۱۲۷) همراه: الشرفیة فی تقاسیم‌العلوم، ترجمهٔ الذهبیه (مؤرخ۱۰ذیقعدهٔ **۶۱۴**)، السیاسة الخاصة والعامة همه از همو. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۴۷ هست [فیلمها۱ : ۴۰۴].

ترجمهٔ تقویم الصحة

متن ازهمان ابن‌بطلان، ترجمه ناشناخته

1622ــ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۶۲۸۸

نوشتهٔ نزدیك پایان محرم **۵۱۷** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۸] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۸].

1623ــ**چستربیتی**۱۰۸: نوشتهٔحسین فرزند حسن فرزند محمد فرزند واعظ حسنی، ۲۶۴/**۷۳۳**. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۶۸۶ هست [فیلمها۱: ۵۸].

ترجمهٔ درسهای کلینیك = طب‌جدید

ترجمهٔ دفع المضار عن الابدان

متن از ابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸، که به‌تدارك‌الخطا الواقع فی‌تدبیرالطبی ونامهای دیگرنیزیادشده، درهشت مقاله: ۱ــ فی‌تعدید انواع الخطاء ۲ــ فی‌الهواء ۳ــ فی‌الحمام۴ــ فی‌الطعام ۵ ــ فی‌الماء و المشروبات ۶ ــ فی فی‌الحرکات ۷ــ فی‌امرالاستفراغ. میان ۳۹۲ ۴۰۳ بنام ابوالحسن احمد السهلی وزیر خوارزمشاهی نگاشته است، دوترجمه ازآن‌در دست‌است: یکی‌نسخهٔ۶۵۹۱/۱۱ موزهٔ بریتانیا ویکی چاپ شدهٔ دهلی بنام «موجزعظیم النفع» [مهدوی]. **آغاز**: (نسخهٔ بریتانیا) افتتاح سخن سزاوار بنام حکیمی است‌که بدن‌آدم را

بنگرید: فهرست مصنفات، مهدوی:۱۱۴ ذریعه ۴ : ۱۷ و ۹ : ۲۶ ــ کشف‌الظنون ۱ : ۳۸۰ــ هدیة‌العارفین ۱ : ۳۰۸ ــ مؤلفین مشار ۲:۷۷۹ ــ ف. عربی مشار : ۴۳۳ ــ لغت نامه ۱ : ۶۴۱ (ابوعلی‌سینا).

1624ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۵۹۱/۱۱ Add: نوشتهٔ **۸۸۴**، دردیباچه آمده‌که برای جمال‌الدولة والدین حسین ترخان ترجمه‌شده است [ف. مصنفات، مهدوی: ۱۱۴].

ترجمهٔ دفع‌المضار = فوایدالاشیاء

ترجمهٔ الذهبیه

متن منسوب بحضرت رضا، ترجمه ازابو-علی‌حسن فرزند ابراهیم‌فرزند ابوبکرسلماسی برای‌ابوالحسن‌علی فرزنداسماعیل‌که «الشرفیة فی‌تقاسیم العلوم الیقینیة» را بنام اوساخته بود (بنگرید ترجمهٔ تقویم‌الصحة، دربالا).

بنگرید ذریعه۱۰: ۴۶ ــ خاتمهٔ مستدرك ۳: ۳۳۵ ــ ف. دانشگاه ۴ : ۷۶۳.

1625 ــ **فاتح ۵۲۹۷/۴** : نسخ خود نگارنده، ۱۰ ذیقعدهٔ **۶۱۴** (۱۲۸ ــ ۱۴۶)، بدینگونه:الشرفیه، ترجمهٔ تقویم‌الصحة،ترجمهٔ

الذهبیه، السیاسة الخاصة والعامه، همه از همو. فیلم آنها دردانشگاه ش۴۷ هست [فیلمها ۱: ۴۰۴].

ترجمهٔ رسالة الذهبیه

از ملا فیض‌الله عصارهٔ شوشتری، پزشك و ستاره شناس روزگار فرمانروایی فتحعلی خان فرزند واخشتو درشوشتر، و بدستور او پس از ۱۰۷۸ آنرا بفارسی درآورده است. [ذریعه] و درنسخهٔ دانشگاه (ش۹۶۳) آمده که پس از ترجمهٔ«طب‌الائمه» بدستورشاهزاده فتحعلیخان بدان پرداختم ولی از مترجم نامی برده نشده است. گفتاریست دردوفصل، ودرنخستین متن‌را آورده است، و در دومی آنرا بپارسی کرده و پوزش خواسته که از روش متن بیرون رفته است. **آغاز:** حمدبیقیاس وسپاس ستوده اساس حضرت مقدس حکیمی را سزاوار است.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۰۳.

4626 ـ **دانشگاه** ۹۶۳/۱: نسخ، باتاریخ **۱۱۲۳** دردفتر (۱۶۳پ ـ ۱۸۶پ) ۱۵س [ف. دانشگاه ۴: ۱۰۳].

ترجمهٔ رسالة الذهبیة

متن منسوب به حضرت رضا، ترجمه از محمد شریف خاتون‌آبادی، که پس از نگارش «حاشیهٔ موجز قرشی» دستور یافت که بر این رساله‌گزارشی بنگارد، پس‌در۱۴ محرم۱۱۰۹ درقندهار بآن آغازکرد، ودر پایان از «معدن الفیض» خود یادمی‌کند. **آغاز:** الحمدلله‌الذی عجزعن‌تحمیده لسان‌کل ذی‌لسان... و بعد، چنین مرقوم میگرداند.

4627ـ **سپهسالار** ۷۳۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، وتملك ۱۱۹۱ و ۱۱۲۵، ۱۳۱گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۳: ۷۳۵].

ترجمهٔ رسالة الذهبیة

متن منسوب بحضرت رضا، ترجمه از سید شمس‌الدین‌محمد فرزندمحمد بدیع‌رضوی مشهدی، که «وسیلة‌النجاة»خودرا بسال۱۱۳۵ بانجام رسانده است.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۰۳، ۱۷۲ و ۶: ۲۳۹.

4628ـ **مشهد**، شیخ‌علی‌اکبر نهاوندی: تاریخ یاد نشده، پیرامن۳۰۰۰بیت نوشته دارد [ذریعه ۴: ۱۰۳].

ترجمهٔ رسالة الذهبیة = ترجمهٔ طب‌الرضا

متن منسوب بحضرت رضا، ترجمه از ملا محمد مؤمن‌الموتی قزوینی. **آغاز:** حمدبیحد وثنای بیعد مرواجب‌الوجودی راست‌که هرذره ازذرات گواه.

4629ـ **ملك** ۵۷۰۹: نسخ‌بد ۲ج۵/ **۱۱۲۵**، ۴۲گ ۱۷س [رؤیت] و [ف. ملك، فارسی: ۱۳۶].

ترجمهٔ رسالة الذهبیة

ازمحمد فرزندعلی رامهرمزی‌که بنام‌امیر سید محمود ترجمه را ساخته است. **آغاز:** الحمدلله ناشرکل طی و ممیت کل‌حی... سپاس بیقیاس وستایش بی‌آلایش مرحضرت خالقی‌را.

4630ـ **ری**، عبدالعظیم۳۷۴: نسخ‌سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳: ۴۲۹].

ترجمهٔ الذهبیة = ترجمهٔ طب‌الرضا

متن منسوب به‌حضرت رضا، گویا برای مأموران عباسی در حفظ‌الصحة نگاشته است.. ترجمه شناخته. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، این رساله‌ایست مشتمل بر صحت بدن و حفظ

مزاج وشناختن‌علت وتدبیرعلاج... مقدمه،این رساله‌آنستکه روزی مأمون‌خلیفه باجماعتی‌ائمه و حکما و فضلا نشسته بود .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۳ و ۱۰ : ۴۶- خاتمهٔ مستدرك: ۳۳۵ - فهرست‌مقالات فارسی ایرج افشار : ۳۵ .

4631- **دانشگاه** ۲۳۹۸/۳۴ : نسخ و نستعلیق باتاریخهایی از **۹۰۹** تا **۹۲۰** دردفتر (ص۴۰۰ - ۴۱۰) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۰۸] .

4632 - **ملك** ۴۲۷۹/۲۶ : نستعلیق **۱۰۵۶** (درش۱) (۹۳ر - ۹۶پ هامش) آغاز وانجام برابر نمونه یادشده [رؤیت].

4633- **ملك** ۴۲۷۵/۱۷ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۸۳پ - ۸۷ر هامش) آغاز وانجام برابرنمونه [رؤیت] .

4634- **کاظمین**، سیدحسن‌صدر: تاریخ یاد نشده، ترجمه‌ایست مزجی مانند [ذریعه۴: ۱۰۳] .

ترجمة الذهبية

ونیز ناشناخته .

4635- **تهران**، سنا ۳۲۵۸/۱۹: نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغاز برابر نسخهٔ ملك ۴۵۷۳ [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۶] .

4636- **دانشگاه** ۳۹۱۵/۱: نستعلیق باتاریخ**۱۰۶۴**دردفتر (ص۱-۱۴) آغازبرابر نسخهٔ ملك۴۵۷۳ [ف.دانشگاه ۱۲: ۲۹۰۲].

4637- **ملك**۴۵۷۳/۲ : نسخ باتاریخ **۱۰۸۶** دردفتر (۱۶پ - ۱۷پ) . در چندین فصل، **آغاز** : . . . اما بعد، این رساله‌ایست مشتمل برمعرفت بدن و حفظ صحت و شناختن علت وتدبیر علاج و شرح آنچه منسوبست به - حضرت...که برای مأمون نوشته‌اند [رؤیت].

4638- **دانشگاه** ۱۰۳۵/۵۰ : شکسته نستعلیق خوش ، باتاریخ **۱۱۰۴** و ۱۰۹۹ در دفتر (ص۵۰۶ - ۵۰۹) ، **آغاز** : الحمدلله اولاوآخر... (سپس بمانند نسخهٔ ملك) [ف . دانشگاه ۴ : ۷۳۵] .

4639- **رضوی** ۴۲۱ اخبار (۵۱۶۸) نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نسخهٔ ملك ۴۵۷۳ [ف. رضوی ۵ : ۴۳] .

4640- **آصفیه** ۷۳۷ پزشکی : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی۳: ۴۰۶].

ترجمة الذهبية

ونیز ناشناخته .

4641 - **دانشگاه** ۳۴۱۵/۴ : نسخ گویاعلی فرزندحسین، باتاریخ**۹۹۲** درمجموعه (۳۹پ - ۴۳ر). **آغاز**: حمدله. . . بدانکه حق... هیچ بنده‌ایرا بیلائی و درد مبتلانکند الاآنکه دوائی باشد اورا [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۹] .

4642- **مجلس**۲/ ۳۴۵۱فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۰** (ص۱۱-۲۲) ناقص درفهرست‌گلچین معانی بعنوان « ترجمهٔ طب‌الرضا » و بدون نشانی‌آمده [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۰] .

4643 - **تهران** ، ادبیات ۲۶۱/۴ جوادی : نستعلیق صفر **۱۰۹۳**، آغاز ونشانی یاد نشده [ف. ادبیات ۳ : ۴۱] .

4644- **رضوی**۴۲۲ اخبار (۵۱۶۹) نستعلیق ۲۹ شعبان **۱۱۰۷**، آغازافتاده، ۹س ۱۷س [ف. رضوی ۵ : ۴۴] .

4645- **تهران**، اصغر مهدوی ۲۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز یاد نشده [نسخه‌ها ۲ : ۶۸] .

ترجمة الذهبية

ونیز ناشناخته. **آغاز:** برضمایر آگاه ارباب هوش پوشیده نیست که نزهت طالبان معانی را شکفته چمنی،

4646ـ **ملك** ۴۲۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز نزدیك به نمونه، شاید همان ترجمه باشد، ۱۷گ ۱۲س، درفهرست بعنوان «ترجمه طب‌الرضا» آمده [ف. ملك : ۱۳۶]

4647ـ **ملك** ۱۷۰۷: شکسته نستعلیق غلامحسین فرزند علی یزدی، ذیحجهٔ **۱۳۰۰** ۹گ۱۲س. آغاز: برابر نمونه [ف. ملك فارسی : ۱۳۴].

4648ـ **دانشگاه** ۵۲۸۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۱۸گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۲].

ترجمة الذهبية = شرح ذهبیه

ترجمة الذهبية = هدیهٔ سلیمانی

ترجمة رجوع الشيخ الى صباه

متن ازاحمدفرزند یوسف شریف، ترجمه از ملا محمد سعید طبیب فرزند محمد صادق اصفهانی، بدستور حسین جابری، در دوبخش مردان وزنان وهریك درسی فصل. و این جز «آب زندگانی» یا «آب‌حیات» است‌که ترجمه ایست از «رجوع الشيخ الى الصباه» نگاشتهٔ احمد فرزند سلیمان معروف بابن‌کمال‌پاشا در گذشتهٔ ۹۳۰ [ذریعه]. **آغاز:** الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان من‌ماء مهین.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۲ و ۴ : ۱۰۳ ـ کشف الظنون ۱ : ۸۳۵ ـ هدية العارفين ۱ : ۱۴۱ ـ مؤلفین‌مشار۱ : ۴۴۶ ـ ف. مشار:۸.

4649ـ **رضوی** ۳۰ پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۰۹، آغاز برابر نمونه، در فهرست متن از ابن‌کمال‌پاشا دانسته شده است. نسخه ازباب ۱ تا ۷ است، ۲۶ گ [ف. رضوی ۳ : ۲۴۹].

4650ـ **کربلا**، شیخ مهدی‌کتبی: تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۴:۱۰۳].

ترجمهٔ سهیلیه = ترجمهٔ موجزالقانون

ترجمه و شرح شرح الاسباب و العلامات

متن‌ازنجیب‌الدین محمد فرزندعلی‌فرزند عمرسمرقندی‌کشتهٔ ۶۱۹ یا ۶۱۸، گزارش از برهان‌الدین نفیس فرزند عوض‌کرمانی که به‌سال ۸۲۷ درسمرقند نگاشته است، ترجمه از احمد فرزند محمدالحسینی، (بنگرید: تحفهٔ شاهی :۴۸۸)دردیباچه پس‌ازنام نگارنده‌آمده این ترجمه‌ایست، بلکه شرحی است که بلغت فارسی تقریریافته. **آغاز:** نحمدك یادیان ویا طبیب النفوس و الابدان . . . رنجور مرض و نادانی احمدبن محمد.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۱۲ و ۱۳ : ۸۲ ـ کشف‌الظنون۱ : ۷۷ ـ هدیة‌العارفین۲ :۴۹۸ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۳۷.

4651ـ **تهران**، ادبیات ۴۱۵جوادی: نستعلیق محمد محسن فرزند شریف طبیب آقا عبدالمطلب فرزند محمد محسن فرزند حاجی قاسم‌یزدی یکشنبهٔ۴رمضان**۱۲۳۵** [ف. ادبیات ۳ : ۱۳].

4652ـ **مجلس** ۵۱۳۱: نستعلیق**۱۲۴۳** آغاز برابرنمونه، تملك ۱۲۵۳، ۲۷۷گ ۲۳ س [رؤیت].

ترجمة الصيدلة (الصیدنة)

متن ازابوریحان بیرونی (۳۶۲ ـ ۴۴۰)

ترجمه ازجلال‌الدین ابوبکر فرزندعلی‌فرزند عثمان اسفرءیی (اسپرءیی) کاسانی (بی‌نقطه)، بنام فرمانروای دهلی شمس‌الدین معزالاسلام ابوالفتح ابوالمظفر ایلتتمش سلطان (۶۰۷ - ۶۳۳). بفارسی برگردانیده است ، ترجمه‌ای است آزاد وبامتن جدائیها دارد.

بنگرید: ذریعه۱۵: ۱۰۷- نامۀدانشوران ۱ : ۴۳ - مؤلفین مشار ۵ : ۲۸۰ - هدیة العارفین ۱ : ۶۵ - لغت‌نامه۱ : ۴۶۱، ۴۸۷

4653- **تهران**، دهخدا ۱۹۷/۲ : نوشتۀ سالك‌الدین محمد فرزند مؤید حموی ، سه‌شنبۀ ۲۲ ج۱۰۰۷/۲ در سپاهان (۱۱پ - ۸۷ر)، باحاشیه‌هایی از همو که در کرمان در ۱۰۱۴ نوشته است [نسخه‌ها ۳ : ۱۲]، **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷ هست [فیلمها۱: ۱۳۸]

4654- **مجلس** ۴۴۵۹: تاریخ یادنشده **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۷۵هست [فیلمها۱: ۱۳۹].

4655- **موزۀ بریتانیا** Or ۵۸۴۹: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۱۳] .

4656 - **مغنیساکنل** ۱۷۸۹ : تاریخ یاد نشده، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۹۶۶ هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۳] . در ۱۸۶گ [فیلمها ۱ : ۱۳۸].

ترجمۀ طب‌الائمة

از ملافیض‌الله عصارۀ شوشتری ، پزشك و منجم روزگار فتحعلیخان فرزند واخشتوخان فرمانروای شوشتر ، در۱۰۸۸ ، و بدستور او این‌کتاب و «ذهبیه:۴۹۹»را بفارسی درآورد . دستورهای پزشکی و بهداشتی بنقل از امامان شیعی است . **آغاز** : شیرین کاران شربتخانۀ سخن‌آرائی‌که ازبادام اشارات وپستۀ عبارات.

بنگرید: ذریعه۴: ۱۱۴و۱۵: ۱۳۹، ۱۴۱.

4657- **دانشگاه** ۹۶۳/۱ : نسخ نیمۀ شوال **۱۱۲۳**، (۳پ - ۱۶۲پ) ، در دیباچه افتادگی‌هست، همراه «ترجمۀ ذهبیه: 4626» در فهرست آمده گویا از فیض‌الله عصاره باشد [ف. دانشگاه ۴ : ۷۳۶] .

ترجمۀ طب الائمة

ناشناخته .

4658- **آمل**، میرزا ابوالحسن‌پیشنماز آملی: نستعلیق سدۀ **۱۲** ، بغلی [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۰] .

4659 - **مدینه** ، مکتبة العامة ۱۸ : ۱۵۶س [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۷] .

ترجمۀ طب الرضا = ترجمۀ رسالۀ ذهبید

از محمد علی مؤمن [گلچین معانی] و وشاید ملامحمد مؤمن قزوینی‌الموتی ص ۴۹۹ باشد .

4660 - **مجلس** ۲۳۸۶/۱۱ فهرست نشده : سدۀ **۱۳** باتاریخ **۱۲۵۳** در دفتر (ص ۲۴۰ - ۲۴۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

ترجمۀ طب الرضا = ترجمۀ رسالۀ الذهبیة

ترجمۀ طب ژوزف رك

متن ازژوزف رك که بسال ۱۸۰۷م چاپ شده، ترجمه از محمد تقی طبیب فرزند محمد هاشم فرزند محمد حسین انصاری کاشانی ، از شاگردان دارالفنون (بنگرید : پادزهر : ۰۰) بدستور علیقلی‌میرزا برای ناصرالدین‌شاه‌قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) [دیباچه] . **آغاز**: حمداً لمخترع‌الکائنات ولمبدع الموجودات... وبعد حسب الامرحضرت اقدس .

4661 ـ تهران، ملی ۵۷۰ف: نسخ خوش شوال ۱۲۸۱، درتهران، شایداز نگارنده، آغاز برابر نمونه، ۴۸ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲ : ۶۷].

4662ـ سپهسالار ۷۷۲: نسخ ۱۲۸۳ مالك: اعتضادالسلطنه در ۱۲۸۴، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۲۳۹ گ ۱۲ س.

4663ـ سپهسالار ۷۷۳: همان نسخ ۱۲۸۳، و همان مالك، با ۱۰۰ س فهرست داروها بفارسی و فرانسه در پایان، ۲۸۳ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۱۸].

ترجمهٔ طب کیمیاوی = طب کیمیاوی

ترجمهٔ طب النبی

از ناشناس. درذریعه سه کتاب بعنوان «طب النبی» یادشده، یکی‌ازآن‌سه نگارش‌ابوالعباس مستغفری جعفر فرزند محمد نسفی سمرقندی درگذشتهٔ ۴۳۲ است‌که بکوشش‌سیدحسین‌فرزند نصرالله عرب باغی در گذشتهٔ ۱۳۶۹ بفارسی درآمده ودر۱۳۵۳ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۱۴۳ و ۱۴۴ ــ ف. طبی، نجم آبادی: ۲۳۴ ــ ف. مشار: ۴۰۵ کشف‌الظنون ۲ : ۱۰۹۵.

4664 ـ ملك ۴۲۲۳: نستعلیق سدهٔ ۱۴، ترجمهٔ لفظ بلفظ است، آغاز: یعنی نصرت بنام یزدان بخشایندهٔ مهربان، هذاه الرسالة الموسومة. .. یعنی این‌رساله آنچنان رساله‌ایست‌که نامبرده شده [ف. ملك، فارسی ۱۳۷].

ترجمهٔ طراپتیك = حفظ الصحه

متن ازدکترآلبوفرانسوی معلم دارالفنون روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). ترجمه ازدکترخلیل‌خان فرزندمیرزا عبدالباقی اعتضاد الاطباء، بسال ۱۳۰۶ نگاشته است (بنگرید: جراحی ازهمو). آغاز: درکلیات طراپتیك. فصل‌اول‌درمطالب کلیه، کلمهٔ‌طراپتیك یونانی است و معنی آن پیش بندی و تسکین و معالجه.

بنگرید: مؤلفین مشار ۳ : ۲۴.

4665ـ تهران، معارف(ملی) ۱۳۵۰ نسخ بی‌تاریخ، نسخه در مبحث سیم در بیان ترکیبات مره پایان می‌یابد، ۳۷۰ گ ۱۵ س [ف. معارف ۲ : ۱۶۲].

ترجمهٔ قانون

متن ازابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸، ترجمه ازناشناس، پس‌ازخطبه‌آمده: برآن‌شدم موافق مطالب «قانون» بعبارت فارسی این کتاب را تمام کنم، سپس فهرست پنج کتاب «قانون» و فهرست چهار فن و شش تعلیم را یاد می‌کند و به بحث میپردازد. [عبدالله‌انوار]. آغاز: حمدله. حمدی که لمعات صدق آن و نفحات اخلاص آن‌دیدهٔ جانرا منورمی‌کند... ترجمهٔ فارسی «کلیات قانون» از ملا فتح‌الله فرزند فخرالدین شیرازی نگاشتهٔ ۱۰۰۲ بسال ۱۳۰۶ درلکهنو بچاپ رسیده است، و دیگری بعنوان «تشریح‌القانون» خواهدآمد.

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۲۴ ــ ف. مصنفات مهدوی: ۱۸۹، ۱۹۵ ــ هدیة‌العارفین ۱: ۳۰۸ کشف‌الظنون ۲ : ۱۳۱۱ ــ لغت‌نامهٔ دهخدا، ۶۴۱ (ابوعلی سینا) ــ ف. عربی مشار: ۶۹۶ ــ مؤلفین مشار ۲ : ۷۷۹ ــ ف. طبی، نجم‌آبادی: ۸۶۰.

4666ـ تهران، ملی ۹۴ ف: نستعلیق آدینهٔ‌اواخررمضان۱۲۵۶، کتاب نخستین‌است‌از پنج‌کتاب، ۳۱۶گ۲۳س[ف.ملی۱ : ۸۰] فیلم آن دردانشگاه ش۱۹۲۹هست [فیلمها۱ : ۵۰].

ترجمهٔ قانون = تشریح القانون

ترجمهٔ قانونچه

متن ازچغمینی درگذشتهٔ ۷۴۵، ترجمه از شمس فرزند حسن منجم، بخواهش دوستان. **آغاز:** شکر وسپاس و ستایش حضرت احدیت واجب الوجودی را سزد.

4667- **تهران، معارف** (ملی) ۱۳۶۲ نسخ خوب تاریخ یادنشده، انجام فصل سیزدهم در پختنی‌ها شورباهای ساده. ۴۹ گ ۱۵ س [ف. معارف ۲ : ۱۶۳].

ترجمهٔ قانونچه

متن از چغمینی، محمود فرزند محمد خوارزمی، درگذشتهٔ ۷۴۵، دردهمقاله، قنواتی آنرا گزیده‌ای از «قانون» ابن‌سینادانسته است ترجمه ناشناس. ترجمه‌ای ازاین کتاب ازمترجم ناشناخته بکوشش شیخ عبدالله تاجر کتب درلاهور بسال ۱۳۳۰ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۲۰ – ف. مشار : ۴۰۸، ۱۴۷۲ – ف. طبی، نجم‌آبادی: ۲۳۴، ۷۳۹– کشف‌الظنون ۲: ۱۳۱۱ – هدیة‌العارفین ۲ : ۴۱۰ – ف. عربی مشار : ۶۹۸ – معجم المؤلفین ۱۲ : ۱۹۸ – مؤلفین مشار ۶: ۸۵–

4668- **تهران، پزشکی ۳/۲۷۱**: با تاریخ ج ۱/**۱۲۶۲** دردفتر (ص ۴۰۸ – ۴۴۹) نسخه‌های طبی است درست مانند «قانونچه» و مانا ترجمهٔ آنست [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۹].

قانونچه = وافیه

ناشناخته.

4669- **کپنهاك**، سلطنتی ۵/۰۰۰ : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ترجمهٔ ایرج افشار ۵: ۶۹۴].

ترجمهٔ قانونچه = مفرح القلوب

ترجمهٔ کفایة المرتاض فی علمی ابوال والانباض

متن به نظم عربی، چلبی از متن بدون نشانی بیشتر یادکرده است.

بنگرید: کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۱.

4670- **تهران، پزشکی** ۱/۲۸۱ نزدیك ع ۱/**۱۱۸۵**، (ص ۱–۳۰) بگفتهٔ دانش پژوه: نسخه باید ترجمهٔ «کفایة المرتاض» باشد [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۷].

ترجمهٔ الکناش المنصوری = ترجمهٔ المنصوری

ترجمهٔ منافع الاغذیة = فواید اغذیه

ترجمهٔ المنصوری = ترجمهٔ الکناش المنصوری

متن ازمحمدبن زکریای رازی در گذشتهٔ (۳۱۱ یا ۳۲۰)، دردهمقاله، برای منصورفرزند اسحاق حاکم ری نگاشته و الکفایة المنصوری والکناش المنصوری نیزخوانده‌می‌شود. ترجمه از میسری حکیم و به‌نظم.

بنگرید: کشف الظنون ۲ : ۱۸۶۲ – مشار عربی : ۹۲۰ – ذریعه ۱۵ : ۱۴۳ و ۱۸۱ – هدیة‌العارفین ۲ : ۲۷ – مؤلفین مشار ۵ : ۴۸۵ – ف. مصنفات رازی، نجم‌آبادی : ۴۳ – چهارمقالهٔ عروضی، حواشی قزوینی چ لیدن : ۷۰.

4671 **پاریس** S. P. ۳۱۰: نستعلیق محمود تبریزی شاهنامه خوان گویا نویسندهٔ داراب‌نامه درچهارشنبهٔ ۲۳ ع ۲/**۸۵۲**، ۱۶۵ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۴۴ هست

[فیلمها۱ : ۵۱] .

4672ـ **آصفیه ۷۱۹ پزشکی** : تاریخ یادنشده، درفهرست آمده «مطب محمدبن‌زکریا وعلی‌بن‌عباس‌مجوسی». دیده شودشاید «ترجمهٔ المنصوری» باشد [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۳ : ۴۰۸] .

ترجمهٔ منهاج البیان فیما یستعمله الانسان

متن از ابن‌جزلهٔ بغدادی ، ابوعلی یحیی فرزند عیسی درگذشتهٔ ۴۹۳ [چلبی] ، در خوراکیها ونوشیدنیهاوداروهای مفرده ومرکبه به‌ترتیب‌حروف‌تهجی‌که پیش‌از «تقویم‌الابدان» نگاشته است. ترجمه ازرضی‌الدین طبیب، بنام ابوالقاسم محمودشاه فرزند ابومنصوراسفهسالار

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۸۷۰ – هدیةالعارفین ۲ : ۵۱۹ ـ لغت‌نامهٔ دهخدا ۱: ۲۹۹ .

4673 ـ **دانشگاه ۴۳۳۶** : نستعلیق چاشت شنبهٔ ۷رجب، سدهٔ **۱۱** در سرهند ، دو برگ نخست اندکی پارگی دارد ، ۱۲۹ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۵].

ترجمهٔ منهاج البیان فیما یستعمله الانسان

متن ازهمان ابن‌جزله، ترجمه ازناشناس که بدستورنصیرالدولة والدین[دیباچه] نگاشته شده است. **آغاز:** حمدله... امابعد، چون از بارگاه عالی خداوند تاج و تخت شهنشاه اعظم اتابك... نصرالدولةوالدین...(اشارت)رسید.

4674 ـ **دانشگاه ۳۲۰۶** : نستعلیق سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱**، انجام افتاده و میرسد به مثلث درباب‌میم، ۲۳۵گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۶۴] .

ترجمهٔ منهاج البیان فیما یستعمله الانسان

متن ازابن جزله. ترجمه ناشناخته .

4675ـ **بغداد،** دکترحسین علی‌محفوظ: نسخ سدهٔ **۷** ، ناقص ، در فهرست آمده : شاید همان ترجمهٔ ۲۲۰۶ دانشگاه باشد نه ۴۳۳۶ آنجا [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۸] .

ترجمهٔ موجزالقانون = ترجمهٔ سهیلیه

متن از ابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸ گزیدهٔ آن«الموجز» ازعلی‌فرزندنفیس قرشی‌درگذشتهٔ ۶۸۷، ترجمه ازقطب (محمد) طبیب ، از سدهٔ دهم، دریك مقدمه وهشت‌جمله، برای امیرنظام الدین‌شیخ احمدسهیلی. **آغاز:** حمدیکه‌حاوی ذخیرهٔ روز معاد و شکری‌که مقارن شفاء مزاج علیل عباد باشد.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۴ـ کشف‌الظنون ۲:۱۸۹۹ ـ ف . مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۱۸۹ ، ۱۹۵ ـ ف . مجلس ۱۶ : ۲۲۹ ـ هدیة العارفین ۱ : ۳۰۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۷۹ و ۴ : ۴۳۴ ـ ف . عربی مشار : ۹۳۴ لغت‌نامه ۱ : ۳۵۷ (ابن‌نفیس) ـ حبیب‌السیر: ۳۹ .

4676ـ **مجلس۵۳۱۵**: نستعلیق **۹۰۷** آغاز برابر نمونه، در فهرست «ترجمهٔ سهیلیه» ازقطب طبیب یاد شده ۲۰۵گ۱۵س [رؤیت].

4677ـ **تهران، اصغرمهدوی۳۰۵** نستعلیق سدهٔ**۱۲ـ۱۳**، انجام‌افتاده، درفهرست آمده: ترجمهٔ موجز یا منتخب قانون ازمحمد طبیب دریك‌مقدمه‌وهفت‌جمله [نسخه‌ها۲:۶۸].

ترجمهٔ مخبة الطاعون و الوباء

متن از الیاس فرزند ابراهیم یهودی، در پیشگیری وعلامات ودرمان طاعون ووبا، دریك

مقدمه وچهارده باب وده مبحث ، بنام سلطان بایزید فرزند محمدخان عثمانی (نسخهٔ۱۴۶۳ ملك). ترجمه گویا از علی اصغر فرزند محمد رفیع مروی (یاتبریزی) نویسندهٔ نسخهٔمتن و ترجمه که بشماره ۱۴۶۳ در ملك هست . در دیباچه آمده است: مقدمهٔ کتاب و بخشی ازآن که پرسش و پاسخ بود و اهمیتی نداشت حذف کرده‌شد، وآنرادرچندین فصل بفارسی‌درآوردم **آغاز:** حمدله . صلاة . وبعد چون الیاس بن ابراهیم‌الیهودی... کتاب نخبة الطاعون را از کتب متقدمین بجهت بایزید خواندگار روم بزبان عربی تصنیف .

4678ـ **ملك**۷/ ۱۴۶۳ : گویانویسنده ومترجم یکی باشد، ۲۸ع۱/**۱۲۴۷** (۱۰۳ ر ۱۰۵ر) بدنبال متن بیك خامه [رؤیت].

ترکیب ادویه و معاجین = ادویه

4679ـ **سپهسالار** ۶/۲۹۱۳ : نسخ بی‌تاریخ، دریك جنگ (۱۳۹ ـ ۲۵۲) [ف . سپهسالار ۳ : ۴۳۲] .

تریاق اعظم

از عبدالکریم فرزند عبدالغنی ، پزشك گیلانی، دریك مقدمه وپنج مقاله ویك خاتمه و فوائد وبابهاوفصلها، درشناسائی‌زهرها ودرمان آن. **آغاز:** سپاس وستایش حکیمی‌را سزاست که نبض صحت وفساد .

4680ـ **مجلس**۴۹۶: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۱۰۹گ۱۷س [ف. مجلس۲:۲۹۱]

تریاق فاروق = رساله در. . .

درآزمایش تریاق فاروق و حجرالتیس و حجرالحیه وجزآن .

4681ـ **دانشگاه** ۸/ ۴۳۶ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۳۷** دردفتر (۱۳۳ر ـ ۱۳۳پ) ، بدون خطبه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۳۷] .

تریاق فاروق = کیفیت ساختن...

از کمال‌الدین حسین فرزند نورالدین محمد فرزندکمال‌الدین حسین‌شیرازی، پزشك شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) و شاه اسماعیل دوم (۹۸۴ ـ ۹۸۵)، از شیراز بقزوین وسپس گیلان رفته صدرخان احمد پادشاه شده است . دریك مقدمه وسه رکن و یك خاتمه، مقدمه در دومطلب وهررکن درچند جزء، بنام شاه نور-الدین نعمت‌الله‌الباقی الحسینی [دیباچه] نگاشته است . **آغاز :** حمد و سپاس سزاوار حکیمی است‌که ترکیب بدن انسان را ازاجزاء لطیف .

می‌بایست نسخه‌ای از آن در « حجلة العرایس » حموی باشد که متأسفانه نیست .

بنگرید : نسخه‌ها ۳ : ۱۶ .

4682ـ **ملك** ۱۳/۴۴۵۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۴۰** تا **۱۰۴۳** دردفتر (۱۰۱پ - ۱۵۸پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

تریاق = تراکیب و معاجین

عنوانهادرنسخه سفیدمانده، ودارد: مفرح روحانی معجونی، فصل در بیان ساختن تریاق فاروق، صفت اقراص... **آغاز:** حمدله . . . اما بعد ، این رساله‌ایست در ذکر تراکیب و معاجین‌که حکماء تجربه نموده وخواص بسیار برآن مترتب است .

4683ـ **ملك**۴/ ۴۹۲ : نستعلیق‌پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زدین (ص ۱۵۴ ـ ۱۸۳) [رؤیت].

تسهیل الدواءلتحصیل الشفاء =

تسهیل الدعاء = مجمع الدعوات

از عبدالمطلب فرزند غیاث‌الدین محمد اردوبادی، درپزشکی‌آمیخته باافسون ووردها، دریك مقدمه وهشت باب ویك‌خاتمه، برخی از

بابهادرچند فصل. چندبار بچاپ رسیده است.
بنگرید : ذریعه۴ : ۱۸۲ ـ مؤلفین‌مشار ۴ : ۱۰ ـ ف. مشار : ۱۳۸۲ .

4684ـ **تهران، پزشکی** ۷۲ : نوشتهٔ پایان ذیحجهٔ **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۷ ـ ف. ره‌آورد : ۱۴۲] .

تشریح = علم التشریح

از ابراهیم فرزند عثمان همدانی حکیم . **آغاز:** دربیان علم تشریح. بدانکه علم‌تشریح علمی است‌که .

4685 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳ طب فارسی: نوشتهٔ ملامحمدعلی، **۱۲۹۷**، ۲۶۷ گ ۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰] .

تشریح = مختصری در علم . . .

از ابوالمجد طبیب بیضاوی، درآن ازابن نفیس‌قرشی درگذشتهٔ ۶۸۷ یاد می‌کند پس‌نباید ابوالمجد افضل‌الدوله محمد فرزند ابی‌الحکیم عبیدالله فرزند مظفر باهلی اندلسی درگذشتهٔ ۵۰۰ واندی باشد [دانش‌پژوه]. دریك مقدمه و دوکتاب: مقدمه در بحث اعضا بسبیل اجمال چهار فصل . کتاب نخستین اعضای مفرده ، در شش باب وهرباب درچند فصل. کتاب دوم در تشریح‌اعضای مرکبه درهفده‌باب. نام نگارنده و فهرست بخشها دردیباچهٔ نسخه ملك آمده . **آغاز:** حمد و ثنایی‌که حاوی قانون تحمید و شامل‌کلیات تمجید بود .

بنگرید : لغت‌نامه ۱ : ۷۹۴ .

4686ـ **تهران،** پزشکی ۷۳ : سدهٔ**۱۱** عنوانها سفیدمانده، نسخه‌آشفتگی دارد [نسخه ها ۳ : ۳۰۸ ـ ف. ره‌آورد: ۱۴۳] .

4687ـ **ملك** ۴۴۸۳/۱ : ازمیانهٔسدهٔ **۱۲**، با تصویرهایی رنگین از اندامها (۱پ ـ ۷۹ب)، آغاز برابرنمونه ۲۱س [رؤیت].

تشریح = بیست باب در تشریح

از دکترپولاك استاد دارالفنون، از مردم چك‌اسلواکی مشهور به‌اتریشی، ترجمه وتحریر ازمیرزا محمدحسین‌فرزند میرزابزرگ تهرانی دربیست باب: ده باب‌آن دراجزاء اصلیه و ده باب دیگر دراجزاء دقیقه‌است، وبرای‌آموزش دردارالفنون نگاشته‌شده. **آغاز:** افتتاح‌فاتحهٔ کتاب ربانی بمصرع مدید بسم‌الله ، کنایه‌ایست سریع. . .

از دکتر پولاك و تحریر محمد حسین افشارکتابی‌بنام «تشریح بدن‌انسان» در۱۲۷۰ چاپ شده‌که دریك مقدمه وپنج مقاله است .

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۱۷۸ و۷۰۲ راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۳۱۶ ـ ذریعه ۴ : ۱۸۴ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۲۴۷ـ ف. مشار ۴۲۵

4688ـ **تهران** ، ملی ۲۱۳ ف: نوشتهٔ سیفور فرزند سلطان مصطفی‌میرزا قاجار، ۶ع ۲/**۱۲۶۹**، درتهران، بایادداشت نگارنده در پایان : صحیح است معلم پولاك ، ۱۹ گ۱۵س [ف. ملی ۱ : ۲۰۸] .

تشریح = رساله در. . .

ترجمه ایست از علی فرزند عبدالجلیل ، گویا ازتحصیلکردگان‌دارالفنون. درهفت‌مقاله ۱ـ عظام ۲ـ مفاصل ۳ ـ عضلات ۴ـ اوعیه ۵ اعصاب ۶ـ احشا ۷ـ حواس خمسه. خاتمه در جنین‌شناسی. **آغاز :** استفتح بحمدالله المتفرد بالوحدانیة والقدرة .

4689ـ**تهران**، ملی۸۸۱ف: نسخ‌گویا سدهٔ **۱۳**، ۵۳ گ ۱۵س [ف. ملی۲ : ۴۱۶].

تشریح = کتاب در . . .

ناشناخته .

4690ـ **ملك** ۹/۴۹۲: نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زرین (ص ۳۲۳ ـ ۳۴۹)، در آن آمده: انتخابیست ازکتاب ینبوع.. شرف الدین حسن شیرازی در باب معرفت خلقت اعضای و چگونگی آن باعنوانهای: فصل در سر، فصل درچشم، فصل درگوش، فصل دردهان، فصل در بینی، سینه، شش، دل، معده، جگر، زهره، مثانه [رؤیت].

تشریح

4691ـ **رضوی** ۳۵ پزشکی: نستعلیق محمدزمان **۱۰۴۲**، دیباچه نانویس، ۷۹ گ ۱۶س [ف. رضوی ۳: ۲۵۱].

4692ـ **مجلس** ۶۲۳۹ فهرست نشده: نستعلیق شوال **۱۱۰۵**، **آغاز:** یامسهل الصعاب سهل لناسلوك طریق الصواب.. وبعد، اماتشریح امعاء برسبیل اجمال، ۴۳ گ ۱۶س [رؤیت].

4693ـ **دانشگاه** ۲/۱۸۲۸ فیلم: از روی نسخهٔ نوشتهٔ ج ۱/**۱۲۶۳** گفتاریست در تشریح چشم [فیلمها ۱: ۶۲۸].

4694ـ **مجلس** ۴۷۱۴: نستعلیق پاکیزه **۱۲۷۰**، کتابیست در تشریح درچند فصل وباب سپس کتابی درطبیعیات درسه قسم و هریك قسم درسه فصل. **آغاز:** تشریح فنی است که بدان فن اعضای بدن را با کلیهٔ وضع و شکل [ف. مجلس ۱۳: ۹۵].

4695ـ **ملك** ۱/۴۲۰۷: نسخ محمد جعفر خوزانی اصفهانی، در **۱۲۸۸**، برای حاجی میرزا محمدعلی طبیب (۱پ ـ ۲۳۵ر) کتابی است درهفت جزء هریك باخطبه ودیباچه ای جداگانه: ۱ـ اعضای سر ۲ ـ گردن ۳ ـ عضام ۴ـ شکم وعضلات و احشاء ۵ ـ دو دست ۶ـ دوپا ۷ ـ بعضی مرکبات و مفردات که در اجزاء پیش نیامده، جزءها دارای باب و فصل وعنوانهای فائده‌است. **آغاز:** حمداً یلیق بساحة جنابك ویستفیق مساحة حسابك... وبعد، پوشیده نماند که فن تشریح با وجود کثرت تصانیف [رؤیت].

4696ـ **ملك** ۱۲۰۶: شکسته نستعلیق خلیل فرزند میرزا عبد الباقی طبیب تهرانی حکیم باشی، شعبان **۱۲۹۶**. ۲۴۴ گ ۱۹س. گویا ترجمه‌ایست ازفرانسه [ف. ملك: ۱۵۱].

4697 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۸۹ د: نستعلیق محرم **۱۳۱۲** (۱۱پ ـ ۸۲ر)، از نوشته‌های معلمان مدرسه‌های روزگار قاجار است در دوبخش [ف. ادبیات ۱: ۱۲۹].

تشریح الابدان

ازعلی بخش قاجار (فرزند اسکندر فرزند عباس فرزند فتحعلی شاه).

4698ـ **تهران**، فرهنگ(ملی) ۱۱۵۱ تاریخ یاد نشده، ۴۷۶ص [نسخه‌ها ۱: ۵۳].

تشریح الابدان = التشریح بالتصویر

از منصور فرزندمحمد فرزنداحمد فرزند یوسف فرزند الیاس شیرازی، به نام پیر محمد بهادرخان پسر جهانگیر پسر تیمور (۸۰۵ ـ ۸۰۹)، دریك مقدمه درتعریف وتقسیم، و پنج مقاله: ۱ـ استخوانها ۲ـپیها ۳ـ عضله‌ها ۴ـ وریدها ۵ـ شریانها. و یك خاتمه در اعضای مرکب و تولد جنین. با تصویرات از اندام انسانی. **آغاز:** حمد و سپاس بیحد پادشاهی را سزدکه... که درخلقت انسان دقایق... این کتاب چندبار بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۸۴ ـ ف. طبی، نجم آبادی: ۲۵۴ ـ مؤلفین مشار ۶: ۲۹۸.

4699 ـ **تهران**، سنا ۲/۲۲۵۳ (یا ۲۲۵۴): نستعلیق **۹۸۲**، آغاز افتاده [نسخه

ها ۲ : ۲۳۷]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۵۵ هست و در فهرست «تشریح منصوری» یاد شده [فیلمها ۱ : ۶۲۷] .

4700ـ مجلس ۵۲۶۶/۲ : نسخ سدهٔ **۱۰** (۱۹پ ـ ۴۲) ۳۰س. آغاز برابر نمونه، باده شکل رنگی از اندام انسان [رؤیت] .

4701 ـ دانشگاه ۵۱۹۲ : نستعلیق قدری رضوی ۱۴۷ (**۱۰۴۷**) در اصفهان (۲۳ پ ـ ۶۶پ) جنگ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۴۳].

4702ـ ملك ۴۳۸۶ : نستعلیق نزدیك به نسخ احمد ، دوشنبهٔ عاشورای محرم **۱۰۴۸** درسرای بوسنه، ۳۸ گ ۲۷س [رؤیت] .

4703ـ تهران ، سنا ۲۲۴۹/۲ : نستعلیق ۲۷ع۱/**۱۰۶۶** [نسخه‌ها ۲: ۲۳۶].

4704ـ ملك ۶۰۰۰: نسخ محمدصادق فرزند حاجی محمد ، **۱۰۹۰** ، زرین ، با ۶ تصویر رنگی از اندام، ۲۷ گ ۲۴س [رؤیت].

4705 ـ تهران ، پزشکی ۲۴۸/۱ : سدهٔ **۱۱** (ص ۱ـ۳۶) ، به‌عنوان «التشریح بالتصویر» یادشده [نسخه‌ها ۳: ۳۳۷] .

4706 ـ دانشگاه ۳۵۵۶ : نسخ سدهٔ **۱۱**، شکلهاشنگرف، ۳۹گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۷] .

4707ـ تهران، ملی ۹۷۴ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱**، درفهرست «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» پنداشته شده درست نیست ، آغاز برابر نمونه ۷۰۹گ ۳۰س [ف. ملی ۲ : ۵۲۴] .

4708ـ ملك ۴۵۱۷: شکسته نستعلیق شهاب‌الدین علی علوی، شنبهٔ ۱۱ ذیحجهٔ **۱۱۷۰** با تصویرهای رنگی از تشریح، ۲۶ گ ۲۳س [رؤیت]

4709 ـ دانشگاه ۳۱۵۷/۱۰ : نستعلیق **۱۲۵۴** ـ **۱۲۵۵** (ص ۲۴۹ ـ ۲۶۷) آغاز نزدیك به نمونه ، نسخه در یك مقدمه و خاتمه ودرپایان مقاله‌ایست دراستخوانها. [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۸] .

4710 ـ تهران ، پزشکی ۲۶۲/۲ : باتاریخ ج۱/**۱۲۶۰** دردفتر (ص ۱۹۰ـ۳۱۱) به‌عنوان « التشریح بالتصویر » آمده [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵] .

4711 ـ دانشگاه ۴۵۰/۱ : نستعلیق خوش میرزا نصرالله فرزند محمدشفیع خوشنویس در **۱۲۶۱** (۱پ ـ ۲۶پ)، زرین، آغاز برابر [ف. دانشگاه ۴ : ۷۳۹].

4712ـ ملك ۴۷۸۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۷۹ گ ۱۲س [ف. ملك : ۱۵۲] .

4713ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۶۸: تاریخ یاد نشده، تصویرها را نیز دارد، باتصویر یك عمل جنسی زن ومرد [ف. سپهسالار ۳: ۴۳۷].

4714 ـ رضوی ۷۸۴۲ : تاریخ یاد نشده . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۳] .

15 ـ 4716 ـ آصفیه ۷۷۵ و ۷۷۹ پزشکی : تاریخ یاد نشده، دو نسخه است، در فهرست بعنوان «تشریح جسم انسان» یاد شده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۳ : ۴۰۶] .

تشریح القانون = ترجمهٔ قانون

متن از ابوعلی‌سینا (بنگرید : ترجمهٔ قانون : ۵۰۳) . **آغاز :** الحمدلله الذی کرم بنی‌آدم واجمل... وبعد، بربصائراولی‌الابصار وخواطر .

4717ـ فاتح ۳۵۳۷ : تاریخ یادنشده [ف. مصنفات، مهدوی : ۱۹۵] .

تشریح منصوری = تشریح‌الابدان

تشریح منظوم = تشریح خجندی

منظومه ایست گویا از روی بخش تشریح

«تنقیح المکنون من مباحث القانون» فخرالدین خجندی ساخته شده است.

بنگرید: کشف الظنون ۱ : ۵۰۰ .

4718ـ تهران، پزشکی ۲۳۸: نوشتهٔ رفیع، رجب ۸۷۰، تنها ۱۲ بیت از آنست. **آغاز:** عن تشریح خجندی: مرکب روح است خون مایهٔ لون بشر ـ گشته قوت را مساعدشاد میدارد جگر [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰].

تعلیم الصبیان

از خواجه عبدالله تمکین مشهور به سید عبدالفتاح حکیم. گفتاریست درعلامات ودرمان برخی از بیماریها. **آغاز:** حمدله.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۲۲۷ .

4719ـ رضوی ۳۶ پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۳۰۸خ، ۶۴گ [ف. رضوی ۳ : ۲۵۱].

4720ـ نجف، شوشتریها: [ذریعه ۴: ۲۲۷].

تعلیم نامه = رساله درآبله کوبی

از حکیم قبلی محمد فرزند عبدالصبور خویی تبریزی، پزشك وسرایندهٔ سدهٔ ۱۳ بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) وبدستور عباس میرزا ازمتن انگلیسی، ودر ۱۳۴۵ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۱۸۴ و ۹ : ۸۷۵ـ ف. مشار ۸۰ـ مطرح الانظار: ۱۸۱ـ فهرست کتابهای طبی: ۷، ۲۵۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۵۶۶ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۲۲ .

4721 ـ دانشگاه ۵۲۱۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ازروی نسخهٔ چاپی، ۲۸ شعبان ۱۳۴۵ بایادداشتهای ۱۲۶۰ ـ ۱۲۷۶ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۵].

تفسیر فصول ابقراط

ترجمه و گزارشی است از آن کتاب متن جداست وگزارش باعنوان تفسیر آمده، در شش مقاله وهریك درچند فصل: مقالهٔ یکم در ۲۳ فصل، دوم در ۵۴ فصل، سوم ۳۱ فصل، چهارم ۸۶ فصل، پنجم ۷۰ فصل، ششم ۵۷ فصل.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۳۸، ۲۳۹ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۲۶۷ .

4722ـ سپهسالار ۷۹۰: نسخ سدهٔ ۷ دو برگ از آغاز افتاده، ۸۴گ ۳۱س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۷۸].

تقسیم ادویه

از میرزا عبدالله قاینی.

4723ـ ملك ۴۲۵۵: شکسته نستعلیق ۱۶۵/۱۲۹۸، گویا بخامهٔ نگارنده، ۷۱گ ۱۷س [ف. ملك : ۱۶۱].

تقویم الابدان = ترجمهٔ ...

تقویم الادویه

ازابوالفضل حبیش فرزند ابراهیم تفلیسی متطبب سدهٔ ششم، نگارندهٔ «اصول الملاحم: ۲۳۸» وجزآن. جدولهایی است به ترتیب حروف تهجی در مفردات ادویه در پنج زبان (نسخهٔ موصل) عربی، فارسی، سریانی، رومی، یونانی. و جدولهایی درخواص آنها. **آغاز:** الحمدلله مستحق الحمد و الثناء ومستوجب العبادة علی العباد.

بنگرید: کشف الظنون ۱ : ۴۶۷ (تقویم) هدیة العارفین ۱ : ۲۶۳ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۶۵ .

4724ـ مجلس ۲/۲۷۴۴: درمجموعهٔ نسخ محمد باقرفرزند نظام الدین علی شوشتری

۱۰۴۴ درمشهد (س۱۵۰ ـ ۲۶۲) ، آغاز برابرنمونه، درآغاز کتاب‌از: سیدالوزراء... صدرالشرق والغرب صفی امیرالمؤمنین علی بن طراز الذهبی یادکرده [ف. مجلس ۹ : ۹۴].

4725ـ **تهران**، پزشکی ۱۲۲/۲: با تاریخ ۱۱۵ (=۱۱۰۵) دردفتر بهمین خامه [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۶] .

4726ـ**موصل**، مدرسهٔ جامع‌المحمودین ۴ : تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، نسخهٔ کامل [ف. مخطوطات موصل : ۹۱] .

تقویم الادویة

از محمد بن علی مفرائی ، در داروهای ساده ومرکب، دردوباب: ۱ـ مفردها ، درپنج فصل، نخستین آن بحروف الفبا مرتب است . ۲ـ داروهای مرکب، هفت فصل و یك خاتمه. **آغاز**: بسمله . الحمدلله الذی اظهر آثاره الحکمة فی‌المعادن والبقول والاشجار ...

4727 ـ **سپهسالار** ۷۹۸/۲ : تاریخ یاد نشده (۱۶۷ر-۲۸۲ر) [ف. سپهسالار ۳: ۴۹۲] .

تقویم الادویه

درهفت‌باب، ونباید ازحبیش تفلیسی باشد [دانش‌پژوه]: ۱ـ الادویة و الاغذیة المفردة ، در پنج فصل . . . ۷ ـ مراهم و ضمادات و ضرورات و شمومات و عطوسات و سعوطات و حقن وشیافات. خاتمه درعلاج لسوع و طرد ـ الحشرات .

4728ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۸۵ : سدهٔ ۱۱، [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱] .

تقویم الاطباء

ناشناخته .

4729ـ **آصفیه** ۷۸۳ پزشکی: خوش‌خط تاریخ یاد نشده، [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی۴: ۴۰۶] .

تقویم الصحه

شاید ترجمهٔ نگارش ابن بطلان در حفظ صحت باشد، جدولهاییست از خوراکیها و سود وزیان آنها .

4730ـ **موزهٔ بریتانیا**، فهرست‌نشده نوشتهٔ ۵۱۷ [راهنمای‌کتاب ۵ : ۸۶۵] .

تقویم الصحه = ترجمهٔ ...

تکملهٔ‌هندی

ازاهل‌الله‌فرزند عبدالرحیم‌دهلوی، برادر شاه ولی‌الله، درگذشتهٔ ۱۱۹۳ ، داروهای هندی است‌که خودآزمایش‌کرده است. **آغاز**: حمدله صلاة. امابعدمی‌گوید... که بعدازفراغ ترجمهٔ موجزالقانون بخاطر چنان رسید که برخی از فوائد .

4731ـ**آصفیه** ۱۶۷ پزشکی: نستعلیق وشکستهٔ محمدتقی، در۱۱۹۳، ۴۲ گ ۲۱س.

4732ـ **آصفیه** ۴۰۳ پزشکی: بی‌تاریخ ۱۲۱ص ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۱۰۰] .

تکملهٔ یونانی

از همان اهل‌الله دهلوی ، که نسخه‌های آزمایش شدهٔ خود ازداروهای یونانی را به ـ خواهش شاگردانش، پس‌از «تکملهٔ هندی» در آن گردآورده است. **آغاز** : الحمدلله الشافی والصلاة علی رسوله الکافی .

4733ـ**آصفیه** ۱۶۷ پزشکی: نستعلیق محمدتقی، در۱۱۹۳، همراه «تکملهٔ‌هندی»از همو، ۱۸ گ ۲۲س[ف .آصفیه میرعثمان‌علی۲: ۱۰۱] .

تلخیص مسیحی

از حکیم مسیح‌الدوله لکهنوی .

4734ـ **آصفیه** ۷۹۰ پزشکی: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴: ۴۰۶].

تلقیحیه = رسالهٔ . . .

بنام فتحعلی شاه (۱۲۱۲ – ۱۲۵۰) و عباس میرزا نگاشته شده است. **آغاز:** اسبح‌الله الذی‌یسبح‌له جمیع‌الاشیا... امابعد، چنین‌گوید داعی دولت ابدمدت .

4735 ـ **ملك** ۵۳۸ : نسخ سدهٔ **۱۳**. ۳۰گ ۱۵س [ف. ملك : ۱۶۵] .

تنباکو

دربخش طبیعیات س۴۰۶ گذشت .

تنگسوق نامه

از رشیدالدین فضل وزیر همدانی فرزند عمادالدوله ابوالخیر. درپزشکی و تشریح، در چهار کتاب (باب) : ۱ـ قواعدی چند از علم طب و کیفیت نبض گرفتن ۲ ـ تشریح عروق دوازده‌گانه وسیرخون ۳ـ ادویه، دردوفن ۴ـ ختای و چگونگی سیاسات و ترتیب امراض ایشان، در دوفن . **آغاز** : حمد بینهایت مر حضرت واجب الوجود را جل جلاله .

4736ـ **ایاصوفیا** ۳۵۹۶: نسخ قوام کرمانی محمد فرزند محمود، ۲۰شعبان **۷۱۳** فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۵هست [فیلمها: ۶۱]و **فیلم** دیگرآن درالهیات ش ۲۶ع هست [ف . الهیات ۲ : ۱۰۳] .

ج

جام جهان نمای عباسی

از میرزا قاضی فرزند کاشف الدین محمد یزدی اردکانی، نگارندهٔ «تحفهٔ‌محمدیه:۲۵۳» وجزآن، اوبااینکه قاضی وشیخ‌الاسلام اصفهان بود این‌گفتار را بسال ۱۰۳۷ در یك مقدمه و سی باب ویك خاتمه دربارهٔ ساختن‌می ودستور نوشیدن‌آن برای شاه عباس (۹۹۵ – ۱۰۳۷) نگاشت، ومینویسد که برای درمان بیماریهای نوشیدن می رواست. **آغاز:** صافترین صهبایی که‌ازپرتواشعهٔ انوارآن‌دیدهٔ سلاطین... امابعد برمتمکنان خمخانهٔ تجرید .

بنگرید : دریعه ۵ : ۳۰۱ و ۳۰۹ .

4737ـ **تبریز**، حسین‌آقا نخجوانی: نستعلیق محمد باقر فرزند محمد امین‌دازی ، یکشنبهٔ ۵شعبان **۱۰۶۱** ، در ییلاق عباس آباد سوادکوه. **فیلم‌**آن دردانشگاه ش۱۱۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۲] .

4738ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۳: نستعلیق **۱۰۶۳ – ۱۰۷۳** (ص۱۵۰ – ۲۲۵) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

4739ـ **آصفیه** ۷۹۵ پزشکی : نوشتهٔ **۱۰۸۰**، تاریخ نگارش در فهرست ۱۰۲۸ یاد شده [ف. آصفیه ۴ : ۴۰۶] .

4740ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۱۹/۱ Add : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۱ج۲/**۱۱۰۳** (۱ پ ۱۲۶ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۴] .

4741ـ**دانشگاه** ۳۸۴۶: نستعلیق‌محمد مکارم، دوشنبهٔ ۸ شوال **۱۱۵۷**، ۷۰ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۷].

4742ـ**تهران**، ادبیات۷۱ج: نستعلیق ۴ رجب **۱۲۵۸**، ۱۰۰گ ۱۶س [ف. ادبیات

۱ : ۱۴۱] ،

4743ـ **قاهره ، دارالکتب** ۵ طب فارسی طلعت : نسخ محمد حسن خراسانی ، ۱۵ع۱/**۱۲۷۶** آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۷] .

4744ـ**سپهسالار** ۷۷۴مکرر: نستعلیق محسن منشی فرزند اسدالله‌خان فرزند نجفقلی ایروانی، ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۲۸۶** ، بدستور اعتضاد السلطنه، ۳۲گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۴ :۳] .

جامع الاطباء

ازحکیم نورالدین محمدعبدالله عین‌الملك شیرازی، بدستورشاهجهان‌پادشاه‌دهلی (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۸)، درچهارده فتح‌نگاشته است. **آغاز:** هوالله الاحد الله‌الصمد که پایهٔ حقیقت بیچونش ازدایره دریافت .

4745ـ **آصفیه** ۱۳۰پزشکی: نستعلیق سال ۷ جلوس شاهجهانی ، **۱۰۴۴**، ۱۳۴ گ ۱۳س [ف. آصفیه ۲ : ۱۰۲] .

جامع الفاظ عیسوی = بدیعیات اختیاری

جامع التجارب

از ابوطالب متطبب شریف حسینی، متولی آستانهٔ رضوی، نگارندهٔ «مغنی‌الطبیب». در یك مقدمه وبیست وهشت فصل ویك‌خاتمه، ودرآن‌از نادرشاه‌یادشده‌است. **آغاز:** الحمدللرب‌الکریم والصلاة علی النبی‌الحکیم... وبعد چنین‌گوید.

4746 ـ **پزشکی** ۷۷ : نوشتهٔ **۱۲۰۹** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۸ ـ ف. ره آورد: ۱۵۴] .

جامع الجوامع

از کمال الدین افضل محمد حسین فرزند ضیاء الدین یحیی گرگانی گیلانی ، برای شاه عباس صفوی (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷)، در یك مقدمه درچهارده فائده و چهار مقاله : نخستین به ـ ترتیب‌ابجدی، دومی‌دربیست وچهارباب سومی در ... چهارمی در بیست و چهار فصل نگاشته است. واو جزعلی افضل قاطع نگارندهٔ «منافع افضلیه»است [دانش‌پژوه]. ودرذریعه از «جامع الجوامع» سید محمد هاشم معروف به‌سیدعلوی خان فرزند حکیم محمدهادی علوی یادشده‌که جزاین است .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۴۸ .

4747 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۵۴۳ Add : نوشتهٔ ع۲/**۱۰۰۳** (ریو ۲ : ۴۷۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۶] .

جامع صادقی

از محمد صادق فرزند محمد شیرازی . برای‌شاهزاده حسینعلی‌میرزا فرمانروای فارس در ده‌جلد بدینگونه میخواسته بنگارد: ۱ـ در کلیات پزشکی ۲ـ تشریح ۳ـ خواص و مزاج داروها ۴ـ معالجات خاصه باعضاء ۵ـ حمیات وبحرانات ۶ـ بیماری‌پوست واورام وبثور ۷ـ دراعمال ید ۸ـ جبر کسر ۹ـ درزینت ۱۰ ـ در علاج سمومات . و چون جلد چهارم را سودمندتر دانسته آنرا در ده مقاله و فصلها و بابها نگاشته است .

4748ـ **مجلس** ۴۹۸ : نستعلیق ریز نگارنده،در**۱۲۳۸**، جلد چهارم‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلقنی فهویهدین، ۲۰۶گ ۲۷ س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۲] .

جامع الفوائد

ازیوسف فرزندمحمد فرزند یوسف‌یوسفی هروی پزشك، زنده در۹۴۲ ، درگذشتهٔ ۹۵۰

[هدیةالعارفین]، نخست ۲۸۹ رباعی در علائم ودرمان بیماری سروده و«علاج‌الامراض» نامیده سپس درپنج مقاله این منظومه را گزارش‌کرده «جامع‌الفوائد» خوانده است و در ۱۸ رمضان ۹۱۷ بانجام رسانده وبا «فواید یوسفی» چاپ شده‌است. **آغاز**: حمد نامحدود حکیمی راکه به‌قانون حکمت... چنین‌گوید ... یوسف‌بن .

بنگرید: ذریعه ۵ : ۶۸ و ۹ : ۱۳۲۱- کشف الظنون ۱ : ۵۶۷ - هدیة العارفین ۲ : ۵۶۴- فرهنگنامه‌های عربی‌بفارسی: ۱۹۹ - صبح‌گلشن : ۶۱۹ - تذکرهٔ حسینی : ۳۷۴ - مؤلفین مشار ۶:۳:۹۰۳ - تحفهٔ سامی: ۱۶۰-ف. طبی، نجم‌آبادی: ۵۲۷و۵۴۷-ف. مشار: ۴۷۱.

4749- **سپهسالار** ۸۲۴/۲: نستعلیق ریز سدهٔ **۱۰** (۲پ - ۲۸پ)، باتاریخ **۹۹۵** دردفتر [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷].

4750- **دهخدا**، ۱۹۷/۴: نبشتهٔ‌سالك الدین محمدفرزند مؤیدطبیب حموی، باتاریخ **۱۰۷۷** درشمارهٔ پیشین‌آن. (۹۵ر - ۱۰۶پ) انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۱۴] .

4751- **دانشگاه** ۲۵۹۶/۸: نستعلیق عنایت‌الله نزدیك **۱۰۸۶** (ص۳۸۰ - ۴۵۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۱] .

4752- **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۵۶۵/۴ Add : باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر گزیدهٔ‌آنست فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱] .

4753- **الهیات** ۱۸۷د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**. پایان افتاده، ۷۷گ ۱۹س [ف. الهیات ۱ : ۳۸] .

4754- **دانشگاه** ۲۵۶۹/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۵پ - ۷۹پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۱] .

4755 - **تهران**، ملی ۹۷۸/۶ ف : نوشتهٔ ۱۰ رمضان **۱۱۵۰** (ص۳۹۹ - ۷۲۳)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۲ : ۵۳۵] .

4756- **مجلس** ۳۳۸۰/۱ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹] .

4757- **سپهسالار** ۷۳۶۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۳پ - ۵۱پ) ۱۴س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷] .

4758 - **ملك** ۵۵۰۴/۲ : نسخ، بی‌تاریخ، (۱۹ر - ۸۳ر)، آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

4759- **تهران، پزشکی** ۲۷۶/۲ : سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۲۱۲** در دفتر (ص ۷۷ - ۱۵۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۲] .

4760 - **تهران**، پزشکی ۲۵۰/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ - ۱۳** (ص ۲۲۰ - ۲۴۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

4761 - **تهران**، پزشکی ۲۶۵/۴ : نوشتهٔ دوشنبهٔ۲۴شعبان **۱۲۱۰** (ص۳۴-۱۱۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۶] .

4762- **ملك** ۴۴۱۴/۴ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۳۵** دردفتر (۶ر - ۶۷ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

4763- **دانشگاه** ۴۳۶/۱ : نستعلیق میرزا کاظم فرزند میرزا باقرتبریزی، در ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**. (۱پ - ۷۰ پ) ۱۲س [ف. دانشگاه ۴ : ۷۴۴] .

4764- **مجلس** ۲۵۱۳/۲ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۲۴۳** (ص۴۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸].

4765 - **تهران**، دهخدا ۱۲۴/۱ : نسخ خدا بخش فرزند آقا رجب، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹** [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

66 - 1767- **تهران، پزشکی** ۲ و

۲۵۹/۳ : دو نسخه در یك دفتر : یکی خطبه را ندارد و نوشتهٔ شب ۷ شوال **۱۲۶۸** ، ویکی باخطبهٔ کامل [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۹] .

4768ـ **سپهسالار** ۷۳۷۸/۱ : نستعلیق نجفقلی محرر زنجانی، ۱۲ع۱/**۱۲۶۹** (۱پ ۵۸پ) ۱۶س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷] .

4769ـ **تهران ، پزشکی** ۲۵۸/۲ : نبشتهٔ شیر علی کردبچه ، پایان ذیحجهٔ **۱۲۷۳** برای شیر محمدخان ، (ص ۱۹۴ ـ ۴۱۱) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

4770ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۱۵ : سدهٔ **۱۳** ، همراه با دیگر منظومه‌های پزشکی او (ص۱۱۱ ـ ۲۴۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۸] .

جامع اللذات و مستمد الحیات = فنون اللذات

از محمد فرزند محمود گرگانی ، برای زین‌الاسلام و المسلمین، در یك مقدمه و چهار مقاله ویك خاتمه. **آغاز:** سبحان حکیمی که ازهار لذات و سرور درحدیقه .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۵۷۱ .

4771ـ **یزد**، سریزدی ۷۹۷ : نستعلیق سمیع فرزند محمد شفیع شنبهٔ ۲۵ج۲/**۱۰۶۸** آغاز برای نمونه [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۹] .

4772 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۹۷/۷ : نبشتهٔ محمد ظهیر فرزند محمد صفی ، دوشنبهٔ ۲ محرم **۱۰۷۷** شمارهٔ ۷ « حجلة العرایس » (۱۰۸پ ـ ۱۴۸ر) [نسخه‌ها ۳ : ۱۴] .

4773ـ **تهران**، ادبیات۵۵د: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، ۱۵۹گ۱۴س [ف.ادبیات۱ : ۱۵۰].

جامع اللذات

درباه، دربیست باب : ۱ ـ اندر مزاجها که قوی دست بود در مجامعت ۲ ـ مضرتها که ازافراط درجماع افتد وعلاج آن ۳ـ اندراوقات که مجامعت نشایدکردن ۴ـ اندرغذا وداروهای شایسته ۵ـ اندرغذاها ومفردات که مجامعت را قوت دهد... ۱۰ـ اندر تمزیجها که‌قوت‌قضیب ولذت جماع زیادت‌کند... ۱۵ـ شیافها . . . ۲۰ـ اندرچیزهاکه زنان بارگیرند یانگیرند.

چلبی از «جامع‌اللذات» درباه ازابونصر (نصر منصور) فرزند علی‌کاتب شهیر بابن‌السمنانی یاد کرده که کتابیست بزرگ و خوش ترتیب . **آغاز:** سپاس‌وستایش مرخدایرا.. که آدمیان را فضیلت نطق... این کتاب را در احوال باه تألیف شد ونام وی جامع‌اللذات .

4774 ـ **ملك** ۱۶۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ۱۴۹گ ۷س [ف. ملك، فارسی: ۱۷۷].

جدول طبی

4775ـ **تهران**، ادبیات۳۳۱/۴ جوادی: نوشتهٔ غلامعلی ، سدهٔ **۱۰** ، با تاریخ **۹۱۸** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۵۶] .

جراحی = ترجمهٔ . . .

متن ازدکتر آلبو فرانسوی‌معلم درمدرسهٔ دارالفنون بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ترجمه ازدکتر خلیل فرزند عبدالباقی اعتضادالاطباءثقفی (۱۲۷۶ یا۱۲۷۹ـ۱۳۴۶) نگارندهٔ: فلسفهٔ جدید، طب جدید و جزآنها. **آغاز :** جراحی مختصرمقدماتی، جراحی که بفرانسه شیرورژی لفظ یونانی است . . . این کتاب چاپ سنگ شده است .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۲۴ ـ مجلهٔ یادگار س۳ش۵: ۴۵ ـ ذریعه۱۵ : ۳۱ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۲۷۵ .

4776ـ **تهران**، ملی ۱۰۰۰ ف : نسخ

میرزا نصیر، ۱۳۰۶ در تهران، آغاز برابر نمونه ۱۷۸ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۵۵۵].

4777ـ معارف، ۱۳۱ ـ ۱۳۴۹ : نسخ آغاز سدهٔ ۱۴، آغاز برابر نمونه، ۱۰۱ گ ۱۲ س. [ف جواهرالکلام ۱ : ۱۶۴].

جراحی

از حکیم علاجی، از پزشکان روزگار شاه عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷). «روز روشن» او را از سرایندگان دهلی دانسته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۳۵ ـ صبح گلشن ۲۸۹ ـ روز روشن : ۴۶۳.

4778ـ قم، سید شهاب الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۵ : ۹۴].

جراحی و کحالی

منسوب به ابن‌سینا [دیباچه] و ازاو نیست **آغاز:** شکر و حمد و سپاس بیقیاس بیعدد پادشاهی راکه برهمهٔ عالمیان شکر او واجب.

4779ـ دانشگاه ۳۱۸۶/۴: سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ (۱۸۲پ ـ ۲۱۷ر) نسخه آشفته است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۵].

جلاء العیون

از حکیم پولاك اتریشی، معلم، در سه جمله : ۱ ـ امراض آلات و نسوج حافظهٔ عین ۲ ـ امراض مقله ۳ ـ امراض مزاجی عین که بسال ۱۳۰۰ در ۲۶۸ ص چاپ شده است. درف. مشار وف. طبی نجم آبادی از «جلاء ـ العیون» دکتر شیلمر فلمنکی نیز یاد شده است.

بنگرید : ف. مشار : ۴۹۶ ـ ف. طبی، نجم آبادی: ۲۸۱ و ۲۸۲ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۴۳۸.

4780ـ تهران، پزشکی ۷۹ : نوشتهٔ نصرت طبیب خراسانی ۱۶ ذیقعدهٔ ۱۳۸۷.

در فهرست از حکیم پولاك دانسته شده است. [نسخه‌های خطی ۳: ۳۰۹].

جمجمه شناسی

ناشناخته، گفتاریست بر پایهٔ دانش نوین باختری. **آغاز:** علم انسانی بردونوع است، علم جسمانی وعلم غیرجسمانی.

4781ـ دانشگاه ۹۵۳/۱: نسخ شیخ باقر فاضل کاشانی، در ۱۹ ج۱/ ۱۲۸۹ (ص۱ـ ۱۱۳) ۱۶ س [ف. دانشگاه ۳ : ۳۰۶].

الجمل و الجوامع

درپزشکی، گویا ازسدهٔ ۱۱ با ۲۰۳ باب

4782ـ شیراز، دکتر میر : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳].

جنین = منظومه در شناختن . . .

به نظم، درشناختن جنین وپیدایش انسان، درپنج فصل، بنام میر سنجاق سروده شده است.

4783ـ تهران، پزشکی ۲۳۸/۱۴ : سدهٔ ۹ (ص ۳۲۴ ـ ۳۴۲) درفهرست ره آورد بعنوان طب آمده‌است [ره‌آورد: ۲۴۸ ـ نسخه ها ۳ : ۳۳۲].

جنین = رسالهٔ طبی در . . .

درچگونگی انعقاد نطفه وحالات جنین،

4784 ـ دانشگاه ۲۴۴۴/۲۶ : در جنگ عبدالکریم تجارباشی دررجب ۱۱۸۹، آغاز افتاده (ص ۲۱۱) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۲۵].

جنین = مادهٔ منوی و انعقاد نطفه

جواهر اللغة

از محمد فرزند یوسف پزشك هروی (بنگرید : بحرالجواهر : ۴۸۱)، درفرهنگ واژه‌های پزشکی عربی واصطلاحات پزشکی و

نام حکیمان پارسی و تازی. بنام ملك دینارغز درشوال ۹۲۴ ساخته است . **آغاز:** (تااما بعد بمانند همان «بحرالجواهر» است) .

4785_ **مجلس** ۴۹۹: نسخ امین‌الدین حسین فرزند نظام‌الدین احمد کاشانی ، ۱۵ رمضان **۱۰۳۳** ، آغاز به‌مانند «بحرالجواهر» ، ۲۷۳ گ ۱۷ س [ف . مجلس ۲ : ۲۹۳] .

4786_ **مجلس** ۲/ ۷۹ خویی: نستعلیق محمدصالح طبیب قزوینی فرزند حاج محمداسماعیل **۱۲۵۷** (ص ۴۲۶-۶۲۲) [ف.مجلس۷:۷۶].

4787_ **دانشگاه** ۴۴۸۴ : نسخ محمد حسن فرزند محمد رحیم ، در مطب اسماعیل فرزند محمد سپاهانی، ۲۰ ع ۱۲۲۰ سدهٔ **۱۳-۱۴** ۱۹۳ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۲].

4788_ **تهران**، دهخدا ۹۳ : نسخ ریز سدهٔ **۱۳**، باتملك ۱۳۲۴ [نسخه‌ها ۳ : ۱۰].

4789_ **ملك** ۳۳۳ : نسخ اسماعیل ، ذیقعدهٔ **۱۲۷۲** در تهران [فرهنگنامه‌ها: ۱۹۷].

جواهر المقال

ازعلی فرزند محمد فرزند عبدالرحمان ، درگذشتهٔ ۱۱۱۲ . نظم « غیاثیهٔ » فقیه محمود فرزند الیاس شیرازی (م ۷۳۰) است بنام صدر الدین علی، بادیباچه‌ای به‌نثر، سپس دومقاله: ۱_معالجات بیماریها ازسرتاقدم ۲_ مأکولات و مشروبات، و ملحقاتی که فرهنگ داروهای این‌کتاب است به‌نثر .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۷۳ .

4790 _ **بادلیان** ۱۲۵/۵ : در یك مجموعهٔ مؤرخ **۹۴۴** و ۹۳۶ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۹] .

جودیه

منسوب به‌ابن‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸ درهشت باب، در درمان پاره‌ای از بیماریها، که برای محمود غزنوی (۳۸۸ _ ۴۲۱) نگاشته است. [دیباچه] . در این انتساب تردید است ، این گفتار بشمارهٔ ۱۰ انتشارات انجمن آثار ملی چاپ شده‌است. **آغاز:** امابعد، بدان ای‌عزیز که این رساله‌ایست برسبیل ایجاز .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۸۶ _ ف. مصنفات مهدوی: ۲۶۸ _ ف. مشار: ۵۱۷ _ ف. طبی نجم‌آبادی: ۲۸۹ _ لغت‌نامهٔ دهخدا ۱ : ۶۴۱ (ابوعلی) _ هدیة العارفین ۱ :۳۰۸ _ مؤلفین مشار ۲ : ۷۷۹ .

4791_ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۳۶ : نستعلیق رجبعلی فرزند جوادعلی، با تاریخ **۱۰۷۱** در دفتر (۱۷۲پ ۱۷۴پ) [ف.دانشگاه ۴: ۷۴۵].

جهاز خون

ناشناخته .

4792_ **مجلس** ۳/ ۲۴۷۴ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۲۹۸** (ص ۳۰۱ _ ۳۴۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۷] .

چ

چارنام = بشاقش ماهی

فرهنگ واژه‌های پزشکی است به چهار زبان واز « تحفة‌المؤمنین » گرفته شده است . دردیباچهٔ «صیدنهٔ» بیرونی از «ده‌نام» و «چار نام» یادشده است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** کتاب اسامی الادویه... بالعربیه: ابهد _ بالفارسیة بارسروکوهی _ بالسریانیه: بروتا _ بالرومیة بروتون _ بالیونانیه : ادفولس .

4793ـ حقوق ۶۲/۲ ب : نسخ سدهٔ **۱۱** (۱۲۳پ ـ ۱۳۹پ)، در ص ع آمده: اسم هذاالکتاب بشقاقش ماهی‌والفارسیة‌چارنام [ف. حقوق : ۹۴] .

چشم‌پزشکی = درشناختن بیماری های چشم

درهفت باب (جزو)، سپس دو باب دیگر

4794ـ دانشگاه ۳۱۵۷/۴: نستعلیق **۱۲۵۴ ـ ۱۲۵۵** (ص۵۴ ـ ۷۲) بی خطبه ، همراه «تذکرةالکحالین:4602»[ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۷] .

چشم پزشکی = شناختن چشم و دردهای آن

در دوازده باب . باب اول در شناختن چشم و مزاجهای چشم و حالهاایکه بدان تعلق دارد .

4795ـ دانشگاه ۳۱۵۷/۲: نستعلیق **۱۲۵۴ ـ ۱۲۵۵** (ص۳ـ۲۴) بی خطبه ، پس از ۱۲ باب جزو پنجم اندر گفتار دویم در سه باب هست‌که از «تذکرة الکحالین» یاد کرده است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۶] .

چشم پزشکی = المختصر فی علم الکحالین

گفتاریست درچشم پزشکی دردوازده باب ۱ـ مفتتح‌الکتاب ۲ـ تشریح‌چشم ۳ـعلت‌هایی که بصر را خلل‌آید ۴ ـ اندر استدلال بر هر علتی‌که اندرین‌باب پیشتر ذکرکردیم ۵ـ اندر علامتهایی که خلل را نشان میدهد ۶ ـ اندر علاج هر علتی ۷ـ اندرچیزهائیکه این‌بیماری را زیان‌دار ۸ ـ اندر داروهایی که بینایی را سود دارد ۹ـ اندر داروهای مرکب این معنی ۱۰ـ اندر تدبیرات ۱۱ـ اندر قرح‌کردن آب ۱۲ـ اندر تدبیرچشم پس‌ازقدح. **آغاز:** سپاس ایزد راکه آفریدگار جهانست ودرود بر پیامبر ما محمد .

4796ـ ملك ۵۸۳۹/۲: نسخ نزدیك به نستعلیق، ذیحجهٔ **۷۲۲**، در پایان آمده: تم المختصر فی‌علم‌الکحالین فی... من نسخة فی غایةالسقام (۲۱پ ـ ۲۲پ) ۱۷س [رؤیت] .

چشم پزشکی = آینهٔ اسکندری

چشم پزشکی = اتابکید

چشم پزشکی = تذکرة الکحالین

چشم پزشکی = جراحی و کحالی

چشمهٔ زندگانی

از محمدهادی فرزند محمدصالح شیرازی بنام شاه‌سلطان‌حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) دراینکه‌چگونه میتوان‌عمری‌درازکرد. پزشکی آمیخته بدعا وافسون، دریك منبع درتحقیق و ماهیت حیات وسپس هفت جدول و یك ساقیه ، نام‌کتاب ونگارنده در دیباچه آمده واز محمد باقرمجلسی بهشیخی و مولانا یادکرده وبایستی در۱۱۲۲ نگاشته شده باشد. **آغاز:** عمرافزا کلامی که در برانگیختن طول حیات کوتاهی نماید وروح پرور مقالی .

4797 ـ دانشگاه ۳۱۴۷ : نسخ سید حسین فرزند محمد رحیم حسینی، ۲۵ ج ۱/ **۱۱۲۶** ، ۶۵ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۰۲] .

چوب‌چینی

دربخش طبیعیات ص۴۱۴ گذشت .

چهار مقالهٔ ناصری

از نصرالله میرزا قاجار، ازفارغ‌التحصیلان دارالفنون قدیم، درچهار مقاله: ۱ـ دربیان حمیات تاانتهای امراض مواری یعنی نزف‌الدم ۲ ـ در زیاد شدن یکی از ترشحات طبیعی تا امراض عصبی ۳ ـ امراض مزاجی تا انتهای امراض‌اتفاقی ۴ـ امراض‌النساء وامراض‌جلدی این‌کتاب برپایه پزشکی‌نوین‌است واصطلاحات فرنگی دارد. **آغاز:** ستایس و نیایش افزون ازقیاس پاك ایزد را سزد.

4798ـ **تهران**، ملی۴۷۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** در دار الخلافهٔ تهران، زرین، ۲۱۸ گ ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۴۶۱] .

ح

حافظ الصحه

از محمدکاظم، نگارندهٔ «خیر التجارب» بسال۱۱۲۳، بدستورهمان‌خان مغفرت توامان خیراندیشخان، از«خلاصة التجارب: ۵۲۷» یمین الدولهٔ دیلمی‌نوربخش برگزیده‌ایست[دیباچه] شاید نگارنده همان تبریزی سرایندهٔ «طب منظوم» باشد. **آغاز:** حمداً سبحانه و تعالی حافظ صحت جان و ایمان انسانست، و نعت نبی اوص‌حب الشفای شفاعت و درمان.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۹۰۰ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۱۱ .

4799ـ **ملك**۶/۴۲۸۹: نستعلیق محمد اکبرمتوطن ددسواد هراة، در**۱۱۸۸** (۲۱۳ر ۲۱۵پ) پس از دیباچه بدون عنوان به صداع می‌پردازد درپایان نسخه معجون حافظ الصحة ازروی خط امیرخلیل آمده است. [رؤیت] .

حافظ الصحهٔ ناصری

از سیدعلی حسینی، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) بدستور دوستعلی خان معیرالممالك، دریك مقدمه و شش فصل و یك خاتمه که بعقیدهٔ اوستهٔ ضروریه است، در پزشکی وبهداشت، بهمان شیوه وپایهٔ‌کهن، در سال ۱۲۸۲ نگاشته است. **آغاز:** نامه‌را بنام ایزدی آغازکنم که آغاز و انجامش نیست، و خامه‌را بشکر یزدانی.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۴۰ .

4800ـ **تهران**، ملی ۴۴۷ف: نستعلیق خوش ۷ رجب **۱۲۸۲**. برای ناصرالدین شاه ۱۱۱گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۴۳۵] .

حاوی صغیر

ناشناخته. در ذریعه از «حاوی‌الصغیر» حکیم عبدالله(محمود) فرزند صاین‌الدین‌الیاس شیرازی به‌عربی درپنج مقاله یاد شده است.

بنگرید: ذریعه ۶ : ۲۳۶ـ کشف الظنون ۱ : ۶۲۸ .

4801 ـ **مشهد**، **فرخ** ۴۰ : تاریخ و نشانیهایی ازآن درفهرست نیامده [نسخه‌ها۳: ۸۸] .

حاوی درطب

نام‌کتاب دردیباچه‌آمده، سپس بیست باب درنسخه دیده شد: ۱ـ عنوان آن دیده نشد و از (شناختن مزاج) و (علاج دردسر) گفتگو کرده ۲ـ علاج‌انواع تب۳ـ علاج دردچشم... ۲۰ـ علاج هرقسم امراض‌وتراکیب (دردوازده فصل). **آغاز:** حمد وافر وثنای‌متکاثرمرخالقی را سزدکه انواع بشرانسان‌را به‌ترکیب عناصر.

4802ـ **ملك** ۳۴۹۷/۱ : نستعلیق بد سدهٔ **۱۳**. (۹ پ ـ ۱۲۳ پ)، دیباچه با خامه‌ای تازه‌تر است [رؤیت] .

حجلة العرايس

از سالك‌الدین محمد حموی فرزند مالك الدین مؤید پزشك، پدر او شاگرد غیاث‌الدین منصور دشتکی درگذشتهٔ ۹۴۳ بوده است . نگارنده ازجوانی بگردآوردن دومجموعه یکی بعربی بنام «مجمع‌النفایس» ودومی بفارسی بنام «حجلة‌العرایس» دست‌زده که در ۸۰ سالگی بسال ۱۰۳۲ بپایان رسانده و چهل و چهار رسالهٔ فارسی‌پزشکی راکه‌فهرست آنهادردیباچه‌آورده شده‌وبرای‌هریك‌دیباچه‌ای‌درسرگذشت‌نگارندهٔ آن ساخته‌گردآورده‌است. نسب‌این‌خاندان در «المشیخه = دستور» نسخهٔ ۲۱۴۳ دانشگاه آمده وآقای دانش‌پژوه درمعرفی این مجموعه بتفصیل ازآنها یادکرده است.

بنگرید : نسخه‌ها ۱۲:۳ ـ ف. دانشگاه ۹ : ۷۸۰ و ۸۰۰ و ۸۰۳ .

4803ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۷ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱** نگارنده، ومحمد فرزند ظهیر فرزند محمدصفی در سپاهان وکرمان و یزد از ۱۰۰۶ تا ۱۰۷۷ ، تنها ۱۳ رساله ازمجموعهٔ ۴۴ رساله مانده است، ۱۸۰ گ ۳۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷۱هست [فیلمها۱ : ۷۴].

حدودالامراض = ترجمهٔ...

حديقة الطب

از عباس فرزند محمدکاظم، مشهور به‌آقا کوچك. ترجمه ایست از «الموجز» ابن نفیس ابوالحسن علاءالدین علی فرزند ابی الحزم قرشی، بدستور پیرو مرشدش آقایی میرمحمد در۱۲۹۵ دردوفن، وبنام ناصرالدین‌شاه‌قاجار. مترجم «مجمع‌الفوائد»را بسال۱۲۹۳ بدستور همین مرشد ساخته است .

4804ـ **تهران**، پزشکی ۸۱/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴**، سپس «ترجمهٔ الاسباب والعلامات» ازهمو۴۹۶ [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۴].

حديقة الطب

از عبدالجواد فرزند ابوالقاسم سپاهانی، پزشك ویژهٔ فتحعلیشاه قاجار، وبنام همان شاه در دوحدیقه ویك خاتمه : ۱ـ دربیان امراض مختص بهرعضو از فرق تاقدم و طرز شناسایی و درمان‌آن. ۲ ـ در بیماریهای غیر مختص و ونشان ودرمان‌آنها. خاتمه: درترکیبات‌ادویه **آغاز** : یارب نفسی ده که ثنا پردازم ـ این نغمه بآهنگ سزا پردازم .

4805ـ **تهران**، ملی۴۲۶ف: نسخ‌خوش سدهٔ **۱۳**، شاید برای فتحعلی‌شاه، آغاز برابر نمونه، ۲۲۳ گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۴۰۷].

4806ـ **تهران**، ادبیات ۱۷۵/۱ج : نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳** (۱ر ـ ۱۳۹ر)، آغاز دردیباچه افتاده وحدیقهٔ یکم نیزبپایان نرسیده ۱۲س [ف. ادبیات ۱ : ۲۰۷] .

حديقة المراد فى نجاح مقاصد المبدع و المعاد

از ملا محمدتقی همدانی، در دو دوحه و هریك درچندغصن، دردرمان بیماریهابادارو و افسون ووردها. **آغاز**: سبحانك‌اللهم یاحکیم یامن هوبطبایع الاشیا... آن مقدریکه حدائق کونات را .

4807ـ **دانشگاه** ۸۹۵/۱ : شکسته نستعلیق **۱۲۹۷**، اهدائی مشکاة [ف . دانشگاه ۴ : ۹۶۹] .

حرارت غریزی

از محمدتقی طبیب کاشانی (بنگرید . یاد زهر:۴۸۶) بسال ۱۲۸۶، درحرارت غریزی، درپنج مبحث نگاشته است : ۱ ـ اندازه‌گیری حرارت حیوانیه ۲ ـ بیان حرارت حیوانی، دو فصل ۳ ـ سبب این حرارت ۴ ـ حالات و صفات فیزیولوژیکی درحرارت جانوران، هشت فصل ۵ ـ خواب بیخودی نگارنده پیش ازاین نگارشهای دیگری نیزداشته‌است. **آغاز:** پس ازحمد وستایش پاك یزدان ومدح ونیایش مهین فرستاده .

4808ـ **تهران**، ملی ۵۳۵ ف : نسخ خوش رجب **۱۲۸۶** ، شاید برای ناصرالدین شاه نوشته شده، ۲۰۳ گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۲۹] .

حرمت تتن وقهوه

گفتاریست کوتاه بعربی وفارسی .

4809ـ **دانشگاه** ۱۶۹۹/۴: سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۸۴ ـ ۱۲۸۵** در دفتر (۳۰۰ر ـ ۳۰۲ر) ۱۶س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۵۱] .

حصبه و آبله = آبلد . . .

از محمدعلی طبیب دریك مقدمه وپنج‌باب و یك خاتمه . در دیباچه آمده : شاگرد مولانا قطب‌الدین آدم نزدیك بسی سال، وعلامه کمال الدین‌حبیب‌الله دردارالشفای امیرعلی‌شیر کاربوده او در مدت بیست سال در آنجا نزدیك پانزده هزار بیمار دیده که نام آنها را در روزنامه نوشته بودند. **آغاز:** حمدوسپاس کریمی راکه بیافرید انسان را بخوبترین صورتی .

4810ـ **دانشگاه** ۳۳۳۷/۹: نستعلیق رمضان **۱۱۱۶** (ص۱۷۳ـ۱۸۳) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۲] .

حفظ الصحهٔ ناصری

از محمدکاظم‌گیلانی، ملك الاطباء فرزند محمد رشتی، برای ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، دریك مقدمه باسه فصل، وچهارمقاله هریك درچندباب وهرباب درچندفصل نگاشته ودر ۱۳۰۴ با «چوب‌چینی» بچاپ رسیده‌است مقدمه در تعریف وشرایط حفظ صحت و تکلیف پزشك. مقاله ۱ـ ستهٔ ضروریه ومباشرت زنان وحمام، هشت‌فصل ۲ـ تدبیرابدان بمقتضای هر سن ، سه باب ۳ـ تدبیر ابدان برحسب‌مزاج ۴ـ تدبیر مسافر، شش‌باب. خاتمه خوراکیها و منافع‌آنها، درده فایده . **آغاز:** سبحانك اللهم یاقدوس یاطبیب‌النفوس اسالك... وبعد ، چنین گوید .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۷ ـ ف . فارسی مشاد: ۵۶۷ ـ مؤلفین مشاد ۵ : ۳۱ ـ المآثر والاثار : ۱۹۵ ـ ف. طبی نجم‌آبادی : ۳۱۵

4811ـ **تهران**، ملی ۹۰۵ ف : نسخ دهٔ یکم رجب **۱۲۷۶**، در فهرست بنام «تحفة الصحة»آمده واین تاریخ نگارش وتاریخ نوشته هردودانسته‌شده، ۱۸۵ گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۴۴۰] .

4812ـ **سپهسالار** ۷۳۷۱ : نستعلیق رجب **۱۲۷۷** ، در فهرست همین تاریخ تاریخ نگارش دانسته شده ، ۱۳۳ گ ۱۳ س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۱۹] .

حفظ الصحة = طب

از کمال فرزند نور فرزند کمال طبیب ، درپزشکی و بهداشت، بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) بسال ۹۷۴ ، در یك مقدمه و چهار مقاله ویك خاتمه وفصلهایی نگاشته است مقدمه در اموریست‌که پیش‌از شروع در مقصود بیان بایدکرد. مقالهٔ ۱ـ درستهٔ ضروریه دریك

فصل و شش باب ۲ـ در احکام جزئی از تدبیر اشخاص بحسب سنین و مزاجها و تدبیر اعضاء واجب‌الحفظ ۳ـ درزینت وآراستن ظاهر بدن ۴ـ دراغذیه وادویهٔ مفرده ومرکبه، پنج فصل. خاتمه‌درگزیدن حیوانات ودورساختن‌جانوران ازمنزل. نگارنده بایستی جزکمال‌الدین‌حسین شیرازی (تحفهٔ سامی : ۵۲) باشد که در ۹۵۲ درگذشته است .

اعتضادی درجلد ۲ فهرست مجلس کتابی را در همین باره بعنوان «رساله» بشمارهٔ ۵۰۴ یادکرده وآنرا نگارش‌کمال فرزند نور فرزند کمال طبیب یادکرده‌که بنام‌شاه تهماسب صفوی نگاشته‌است، شایداین‌دوکتاب یکی‌ویاتحریری از یکدیگر باشند . آقای دانش پژوه از این جلوتر رفته‌اند ونسخهٔ ۵۰۴ مجلس که بعنوان «رساله» درفهرست کتابخانه‌آمده ونسخهٔ۵۱۹ مجلس‌که بعنوان «کتاب طبی» یادشده و نسخه ۸۲ پزشکی را که بعنوان « حفظ الصحة » در (نسخه‌های خطی) آورده شده هرسه را یکی می‌دانند (بنگرید : تحفه : ۴۸۷) .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۱۳۸ .

4813ـ **مجلس** ۵۱۹ : نستعلیق **۹۷۴**
آغاز درديباچه‌افتاده: وبعد‌چنین‌گوید...کمال بن نوربن کمال‌الطبیب‌که چون‌علم طب ازعلوم ضروریهٔ محتاج‌الیه است... بخاطر فاطررسید که از کتب فحول حکما بجملی مفصل بمقالات وابواب درتدبیر **حفظ صحت** بیرون نویسد .

4814ـ **تهران، پزشکی** ۸۲: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۹] .

حفظ الصحه

از سید محمد فرزند احمد نصرالادباء ، درسه باب ویك خاتمه، و از زبانهای خارجی ترجمه شده است . **آغاز** : تدوین کتاب حفظ صحت، وتألیف دفتر معرفت و درایت .

4815ـ **ملك** ۴۴۵۰ : نستعلیق محسن الحسینی فرزند احتشام الاطباء ۲۵ ذیحجهٔ **۱۳۳۸**، ۱۶۹گ ۱۵س [ف. ملك ، فارسی : ۲۱۴] .

حفظ الصحه

ازحاجی میرزا موسی‌فرزند علیرضاساوجی خودمینویسد: بدوران ناصرالدین‌شاه وصدارت میرزا آقاخان نوری، میرزا اسدالله‌خان میر ـ آخور مرا برآن داشت که رساله‌ای در حفظ صحت برای پادشاه وقت بنگارم ، واین را در یك مقدمه، باچند فصل ودو مطلب و یك خاتمه در۱۲۶۸ نگاشتم. جزو دوم‌آن درسیاست مدن است دریك مقدمه وباب وخاتمه .

4816ـ **تهران، ملی** ۱۳۲/۱ف: نسخ ملامحمد مهد فرزند آقا بابا شهمیردانی ، در **۱۲۶۸** برای ناصرالدین‌شاه (ص۱۲ ـ ۲۱۸) زرین، [ف . ملی ۱ : ۱۳۰] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۶].

حفظ الصحه

از نجم‌الدین سکندر ، دارای انوار.

4817 ـ **ری** ، عبد العظیم ۲۰۵/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۴] .

حفظ الصحه

از میرزا نصرت طبیب قوچانی ، از شاگردان‌مدرسهٔ دارالفنون وپزشك همان‌مدرسه وسپس‌طبیب مریضخانهٔ دولتی‌که‌گویا درجوانی درگذشته است. و درص۴ نسخهٔ مجلس آمده‌که ازمتن فرانسوی برگردانده شده‌است. درپایان گزارشی‌ازوضع مدرسهٔ دارالفنون‌وسپس‌فهرستی ازپزشکان روزگار خود وفهرستی ازبیماریهای سالیانهٔ تهران آورده ، وسپس خواسته‌فهرستی

ازکتابهایی‌که درمدت چهل سال که از تأسیس دارالفنون گذشته است ترجمه شده بنویسد که نیمه کاره مانده است . **آغاز :** بزرگترین خداوندی را کوچکترین بنده‌ام .

بنگرید : ف. طبی نجم‌آبادی : ۳۱۲.

4818 ـ **مجلس** ۲۱۶/۱ : تحریری روشن، گویا نسخهٔاصل وازمترجم، باقصیده‌ای درستایش‌شاه وامین‌السلطان وزیر اعظم باتخلص نصرت دارد . ۷۰۶ ص در صفحهٔ عنوان بنام «حفظ‌الصحهٔ ناصری» آمده است. [ف. مجلس ۶ : ۱۳۵] .

حفظ الصحه = قصیده‌ای در . . .

ازیوسفی، نگارندهٔ «جامع‌الفواید:۵۱۳» و جز آن . قصیده ایست در بارهٔ خوردنیها و نوشیدنیها، جنبش و آرامش، خواب وبیداری، فصلها، آب‌وهواکه برای‌ظهیرالدین بابرغازی پادشاه مغولی هند (۹۲۳ ـ ۹۳۷) گویا بسال ۹۳۷ سروده است. **آغاز :**... ای که داری تندرستی ازدرحکمت‌درا ـ تابعلتهای‌گوناگون نگردی مبتلا .

4819ـ **تهران**،ادبیات۲/۱۶۸حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** همراه چندگفتار دیگرازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۴۸] .

4820ـ **دانشگاه** ۲۵۶۹/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲ب ـ ۲۲پ) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۶۱] .

4821ـ **ملک**۴۴۰۸: نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمدعلی تویسرکانی ۱۷ ذیحجهٔ ۱۶۶ **(۱۱۶۶)** در نسخه بنام «انوار حکمت» آمده آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

4822 ـ **ملک** ۴۴۱۴/۱ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۵** دردفتر، (۱ر-۲پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

4823ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۷** در دفتر (۷۱ ب ـ ۷۵پ) ، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۹۷].

4824ـ **ملک** ۵۵۰۴/۱: نسخ سدهٔ**۱۳** (۱پ ـ ۱۸پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

4825ـ**تهران**، دهخدا۱۲۴/۴: نسخ خدابخش فرزند آقا رجب ، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹** ، [نسخه‌های ۳ : ۴۵].

4826ـ **تهران**، پزشکی۱۷۵/۹:سدهٔ **۱۳** (ص۹۸ ـ ۱۰۱) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

4827ـ **سپهسالار** ۷۵۵۱/۲ : تاریخ یاد نشده (گ ۱۰ ـ ۱۱) در فهرست بعنوان «بهداشت منظوم» یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۱۶۸:۳] .

4828 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷/۲ مجامیع فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ (۱۹پ-۲۲ر) آغاز برابرنمونه‌درفهرست«قصیدهٔ‌دستورالعمل» یاد شده [ف. مخطوطات ۲ : ۴۵].

حفظ‌الصحه

از ناشناس، که به درخواست‌حاج فرج‌الله نگاشته است. **آغاز:** حمدله. اما بعد، هر که خواهدکه صحت او محفوظ باشد، باید که علم حفظ الصحه .

4829 ـ **الهیات** ۶۵۳/۲ د : نوشتهٔ ابوطالب فرزند ملا محمد ابراهیم مازندرانی لاهیجانی ،۲۲ج۲/**۱۲۰۶** (۴۲پ-۴۷ر)۱۹ س [ف . الهیات ۱ : ۳۴۹] .

حفظ‌الصحه=رساله‌ای در بهداشت... ناشناخته .

4830ـ **ملک** ۴۳۹۸ : نستعلیق حاجی عبدالوهاب، ۲۸ذیقعدهٔ **۷۹۴**، ۳۸گ ۱۵س. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس مرحکیمی را ... وبعد این‌رساله است مشتمل برقانون حفظ‌صحت

وقاعدهٔ ترتیب صحت . . . مشتمل بر مقدمه و سه مقاله . . . مقدمهٔ در دانستن اسباب ستهٔ ضروریه . . . مقالهٔ اول در نه باب مقالهٔ دوم در ادویه مفرده ، مقالهٔ سیم در معاجین و تراکیب واشربه [ف. ملك، فارسی: ۲۱۴].

4831 ـ بادلیان ۶/۱۲۰ اوزلی : با تاریخ ۱۰۰۹ در دفتر . فیلم در دانشگاه ش ۱۰۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۸] .

4832ـ دانشگاه ۲۸۹۳/۳: نستعلیق عباسعلی فرزند مشهدی‌زین‌العابدین صدقیانی، ۱۳ شعبان ۱۲۴۲ (ص۲۳۴ ـ ۲۸۳) آغاز افتاده. [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۳۸] .

حفظ الصحه = ترجمهٔ طراپتیك

حفظ الصحهٔ اطفال

ترجمهٔ دری ازروسی .

4833ـ مشهد، فرخ ۶۹ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

حفظ الصحهٔ منظوم

متن از (ثیاذوق الحکیم) بعربی که گویا برای انوشیروان نوشته بوده ، ترجمه از عادل شیرازی، واین‌جز «طب منظوم» اوست‌وازوست «ستین عادلی». آغاز: توقاذاما استعطت ... تاطعامی نگذرد ازمعده بربالای آن ـ گر نبات سوده‌مینوشی بود عین زیان . در پایان آمده : نظم عادل یادگیرای نورچشم مردمان .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۶۰ .

4834ـ تهران ، دهخدا ۶/۲۹۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، با تاریخ ۱۲۲۸ در دفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۲] .

حفظیه

درشش گفتار .

4835 ـ تهران ، پزشکی ۹/۲۵۹ : نوشتهٔ ذیحجهٔ ۱۳۲۹ (ص ۲۳۵ ـ ۲۵۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۳] .

حقایق‌الطب

در درمان بیماریهای انسان و جانوران بوسیلهٔ وردها وطلسمات، و از آن پیداست که درهندوستان نگاشته شده، درچهارقسم وهرقسم در چند باب ، و هر باب در چند فصل . نسخهٔ ۲۱۶۹ مجلس آغاز افتاده ونام درس‌ع آمده.

4836 ـ مجلس ۲۱۶۹ ، نسخ تعلیق خوب، مشوش، ۳۶۴ص ۲۳س [ف. مجلس ۶: ۱۳۶] .

حل مشکلات بلغه

ترجمه وگزارش واژه‌های کتاب «البلغه» است. چلبی از «بلغة الطبیب» بدرالدین محمد فرزند قاسم جزری یادکرده است.

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۲۵۲ .

4837ـ ملك ۵۸۳۹/۱: نسخ نزدیك به‌نستعلیق، بی‌تاریخ، با تاریخ ۷۲۲ در ش ۳ دفتر (۱ر ـ ۵۴ر)، آغاز افتاده، انجام ، تمت مشکلات‌البلغه من‌نسخة سقیمة بخط مولاناخاتم الطافی جمال ... [رؤیت] .

حمیات = اقسام حمیات

حمیات منظوم

ناشناخته .

4838ـ مجلس۲ / ۲۴۷۱ فهرست‌نشده: سدهٔ۱۱ (ص۲۸۳ـ۵۸۹) همراه «متمم» منظوم درپزشکی [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

حیوانات ذوات السموم

از نظام‌الدین احمدگیلانی، که بروزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ـ ۱۰۸۳) میزیسته و و در ۱۰۵۹ درگذشته است (بنگرید : شجرهٔ

دانش‌دربخش دائرة‌المعارف). گفتاریست‌کوتاه درجانوران گزنده و پادزهرها .
4839 ـ آصفیه ۳۹/۳ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» ، گ۱۶۰، بخامهٔ ملامحمد لاری ، با تاریخ ۱۰۴۵ در دفتر [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۴۷۳] .

خ

{خاتمة = اعضاء مرکبد

خربوزه = خواص . ..

دربخش طبیعی ص ۴۱۷ گذشت .

خرقه

دربیماریهای تناسلی وقوهٔ باه، درسی‌بخیه بااصطلاحات خیاطان در بیشتر از نسخه‌ها از مرتضی قلیخان فرزند حسن شاملو از امیران صفویه (وزیر اردبیل در۱۰۸۹) دانسته و بنام او نیزچند چاپ شده، ولی‌باید نگارنده میرزا محمد فرزند محمد مؤمن‌طبیب تنکابنی باشدکه آنرا بنام امان‌الله خان ساخته است . **آغاز :** (دیباچهٔ تنکابنی) : سبحانك اللهم یا ذالملك القدیم...اقل‌عباداللهالحسیب میرزا محمدبن... مأمور شد که درباب معالجهٔ جمعی . **آغاز :** (دیباچهٔ شاملو)، سبحان‌الله رنگ‌آمیزی بساط حمد وسپاس حکیمی را که خرقهٔ معرفت. . . مرتضی قلی‌بن حسن شاملو .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵۰ (خرقه) ـ و ۹ : ۱۰۲۷ (مرتضی قلیخان) ـ مجمع‌الفصحا ۱ : ۵۶ ـ مشار : ۶۰۲ (خرقه) تذکرهٔ نصرآبادی ۲: ۲۳ـ آتشکدهٔ آذر: ۳۰ (مرتضی قلیخان) ـ مؤلفین مشار ۶ : ۱۵۹ .

4840ـ **نجف**، سیدمحمدموسوی: تاریخ یادنشده. بادیباچهٔ تنکابنی و درپایان خاتمه‌ای مغلوط بنام شاملو [ذریعه ۷ : ۱۴۹] .

4841ـ **مجلس** ۱۱۵۹/۱۱طباطبائی: شکسته نستعلیق **۱۰۶۴** (ص۷۲۸ ـ ۸۳۴)، در دیباچه نام مرتضی قلیخان شاملوآمده [رؤیت]

4842 ـ **تهران** ، پزشکی ۳۷۹/۳ : سدهٔ **۱۱** (ص۲۰۶ ـ ۳۳۱)، درفهرست ازآن شاملو یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۶ ـ ف . ره آورد : ۲۹۹ ، ۳۸۳] .

4843ـ **مجلس** ۱۰۸ خویی. نسخ‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، باسرآغاز و نام شاملو [ف . مجلس ۷ : ۱۱۳] .

4844ـ **تهران** ، پزشکی ۲۷۶/۳ : سدهٔ **۱۲** (ص۱۵۴ ـ ۱۹۱) ، باتاریخ ۱۲۱۲ دردفتر، درفهرست ازآن شاملویاد شده [نسخه ها ۳ : ۳۵۲] .

4845ـ **حقوق** ۳۶۵ج: نستعلیق عبدـ الحمید ۱۵ع۲/**۱۱۶۱** در تبریز، ناقص، در فهرست ازآن شاملویادشده [ف. حقوق: ۱۰۰]

4846ـ **نجف** ، بیت الطریحی : مؤرخ **۱۱۶۹**، ناقص [ذریعه ۷ : ۱۴۹] .

4847ـ **دانشگاه** ۴۴۳۶/۵: نستعلیق ریز خوش سدهٔ **۱۲ـ۱۳** در جنگ (ص ۲۶ ـ ۶۱) ازآن شاملو یادشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۵] .

4848ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۴۳ : نستعلیق محمد حسن فرزند محمد جعفر طبیب باتاریخهای **۱۲۳۴** ـ **۱۲۳۶** دردفتر، پایان نانوشته‌مانده است، ودرفهرست‌بنام شاملوآمده [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲] .

4849 ـ **ملك** ۶۱۹/۲ : نسخ احمد فرزند ملازین‌العابدین در **۱۲۳۸** ، درفهرست

ازآن مرتضی قلی شاملو یاد شده [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۱۱۳] . یکشنبهٔ ۳ع۲/۲ **۱۲۳۹**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۰].

4850 ـ **سپهسالار** ۸۱۶ : نستعلیق

4851 ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۹: نستعلیق **۱۲۵۴-۱۲۵۵** در دفتر (ص ۲۴۲ ـ ۲۴۸ و ۲۶۸ ـ ۲۷۶) درفهرست ازنگارنده نام برده نشده وآمده: رسالهٔ بخیه از بخیهٔ ۱۲ است تا ۱۵ وبخیه ۲ [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۸] .

4852ـ **تهران** ، پزشکی ۸۹ : نبشتهٔ علیرضا قزوینی، ۱۹ صفر **۱۲۶۸** ، (۲پ ـ ۱۷۸پ)، نسخه بنام شاملو است با دیباچهٔ او [ف. سپهسالار ۴ : ۳۶۷] .

4853 ـ **تهران** ، پزشکی ۲/ ۲۶۰ : نوشتهٔ**۱۲۷۲** (ص۱۲۰ـ۱۶۶)، درفهرست از آن شاملو یادشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۴] .

4854ـ **مجلس**۳ / ۲۴۷۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۷۳** (ص۲۳۷ ـ ۳۰۲)، در فهرست ازآن شاملو یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷].

4855ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲ / ۳۲۰ نستعلیق سدهٔ**۱۳**، باتاریخ **۱۲۹۴** دردفتر، در فهرست ازآن شاملو یادشده [نسخه‌ها۲:۱۱۱]

4856 ـ **تهران** ، پزشکی ۲ / ۲۴۱ : نوشتهٔدوشنبهٔ ۹ج۱/**۱۲۹۵**، (ص۳۸۰ـ۴۱۱) [ف. ره‌آورد ۱۶۳ ، ۱۷۶ ، ۳۹۶ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۳۵] .

4857ـ **ملك** ۲۲۹۳: نستعلیق سدهٔ**۱۳** ازآن شاملو یادشده، ۷۰گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی : ۵۳] .

4858ـ **سپهسالار** ۱۰/ ۸۱۹۰: تاریخ یاد نشده ، نسخهٔ شاملوئی است (۱۰۶ر ـ ۱۳۴ر) [ف . سپهسالار ۴ :۳۶۷] .

4859 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۰۸ : تاریخ یاد نشده، در فهرست بعنوان «باه» و از شاملو یاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

خفی علائی = الخفیة العلائیة

از زین‌الدین ابوابراهیم اسماعیل فرزند حسن حسینی جرجانی ، درگذشتهٔ ۵۳۱ ، گزیده ایست از «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» خوداو درد و بخش: علمی،عملی بدستورامیراسفهسالار نصرالدین (بهاء الدین) محمد علاء الدوله قزل‌ارسلان ولیعهد اتسز خوارزمشاه

بنگرید : ف . مشار : ۶۱۱ ـ ف . طبی نجم‌آبادی : ۳۲۸ .

4860ـ **الهیات** ۱/ ۸۱ج : نسخ سدهٔ **۸**، (۹ر ـ ۷۳ر) هردو بخش آنست با حاشیه هایی از عبدالحسین الفاضل الکروسی ، [ف . الهیات ۱ : ۱۵۳] .

4861 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱ Add: ضمن مجموعهٔ مؤرخ**۸۱۳-۸۱۴فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۱: ۴۰۲]

4862ـ **سنا** ۶/ ۲۳۲۸: نستعلیق‌عبدالله فرزند محمد فرزند حاجی سیف‌الدین فرزند حاجی یوسف... معلم قاری، در۲۶شوال**۸۳۷** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۹] .

4863 ـ **تهران** ، پزشکی ۹۱ : نوشتهٔ محمد فرزند ابراهیم نخجوانی ، نزدیك به ـ پایان **۸۹۱**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .

4864ـ **تهران**، پزشکی ۹۲ : نوشتهٔ ع۲/ **۹۸۸**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .

4865ـ **آصفیه**۱۰۳ پزشکی: نستعلیق خوش عبادالله‌الستی‌المشهدی، ۱۳ع۲/ **۹۹۰** ، ۲۶۷ص ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۱۰۳] .

4866 ـ **دانشگاه** ۳۱۶۳ : نستعلیق محمدصالح، در۱۴ (= **۱۰۰۴**) آغاز دردیباچه افتاده، «مختصرخفی‌علائی» است [ف. دانشگاه

۱۱ : ۲۱۲۸] .

4867 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۳۲۵۶۵ Add: باتاریخ **۱۰۹۶** بهمن خامه دردفتر . فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱] .

4868ـ **آصفیه** ۱۱۸ پزشکی: نستعلیق اسماعیل ، سال ۱۲ جلوس محمد شاه پادشاه ، ۲۳۱ص ۱۲س [ف. آصفیه ۲ : ۱۰۳] .

4869ـ **تهران**، دهخدا۳/۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۳] .

4870ـ **تهران** ، پزشکی ۹۰ : نوشتهٔ شنبهٔ ۳صفر **۱۲۴۹** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .

4871ـ **مجلس**۱/۳۰۶۵: نسخ خوش محمدعلی فرزند محمد تقی **۱۲۹۵**، ۲۸۰ ص ۲۸س [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۲] .

1872 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۳۱/ ۲۸۲ : نسخ محمد طاهر فرزند ولی محمد طبیب مشهدی، در**۱۳۰۹**، (ص۲۶۸ ـ ۲۹۶) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷] .

4873ـ **رضوی**۸۹۳۶: شکسته‌نستعلیق تاریخ‌یادنشده، اهدائی حکمت، ۹۵گ [نسخه ها ۵ : ۳] .

خلاصة التجارب

از شاه بهاء الدوله ترشتی رازی (دیلمی) نوربخش، درگذشتهٔ۹۲۶ (=۱۵۰۷م) که در دیباچهٔ نسخهٔ سلطان‌المتکلمین خودرا سید بهاء الدوله فرزند امیرکبیرشاه قاسم فرزند میرشمس الدین محمد حسینی نور بخشی یاد کرده، و چلبی اورا بهاء الدوله فرزند میر قوام الدین (قاسم) نوربخش رازی می‌شناساند، ودر «هدیة الخیر» خود را حسن فرزند قاسم فرزند محمد نوربخش ، قاضی نورالله پدر و نیای او را یاد کرده ومینویسدکه سید محمد نوربخش درقائن بسال ۷۹۵ زاده شده [ذریعه] سعید نفیسی او را بهاءالدین علویخان‌خوانده ومشاره‌مجربات حکیم علویخان » و « مطب علوی خان » راکه هریك چند بار چاپ شده ازاو یادکرده است . گفتاریست در یك مقدمه و بیست و چهار باب‌که بسال ۹۰۷ درطرشت ری نگاشته و چندبار در هند چاپ شده است . **آغاز** : حمد بلااحصا حکیمی راکه بکمال حکمت .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۱۸ و ۱۸ : ۶۱ کشف‌الظنون ۱ : ۷۱۸ ـ مجالس المؤمنین : ۳۰۳ ، ۳۰۶ ـ ف. مشار : ۶۱۲ ـ ف. طبی نجم آبادی : ۳۲۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۱۱۹ ف. ره‌آورد : ۲۸۳ .

4874ـ **مغنیسا کنل** ۱۸۰: نسخ‌حسن فرزند یوسف حسینی ابراهیمی ، ۱۶ محرم **۹۸۰**، ۴۱۸ گ ۲۳س، فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۶۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۹] .

4875ـ **تهران** ، پزشکی ۹۶ : نوشتهٔ پایان شعبان **۹۸۸** ، در فهرست نگارنده سراج‌الدین‌حسن یادشده[نسخه‌ها ۳ :۳۱۱] .

4876 ـ **دانشگاه** ۱۴۰۰ : نستعلیق محمد مکرم، سدهٔ **۱۱**، ازروی نوشتهٔ نگارنده بیك واسطه در فهرست کتابخانه کتاب در ۲۸ باب یادشده، ۳۴۶ گ ۲۵س [ف. دانشگاه۸: ۷۸] .

4877ـ **دانشگاه** ۲۶۷۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، درفهرست نگارنده بهاء الدوله حسن یاد شده،انجام‌افتاده، ۳۶۳ گ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۸] .

4878ـ **ملك**۴۲۹۶: نسخ خوش‌رمضان **۱۱۰۴**، زرین ، بافهرست درآغاز،آغاز برابر نمونه ۴۱۰گ ۲۵ س [رؤیت] .

1879ـ **ملك** ۴۴۷۰ : نستعلیق حاجی

عسگری فرزند حاجی عباس بیك ملت قمی، ۹ رمضان **۱۰۵۹** درکاشان، آغاز دردیباچه افتاده، گ۲۵س [رؤیت] ۴۳۷.

4880 ـ **تهران** ، پزشکی ۱/۲۳۷ : نوشتهٔ ۱۰ع۲/**۱۱۳۵** در عظیم آباد (ص ۱ـ ۷۲۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰] .

4881 ـ **ملك** ۴/۴۲۸۹ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۸۸** دردفتر، (۱۳۳ر ـ ۱۴۱ر)، ۲۴س همراه «خیرالتجارب» و «حافظ الصحة» محمدکاظم، دیباچه ندارد، باعنوان «من خلاصة التجارب» نام نگارنده در نسخه نیامده ولی شیوهٔ نگارش آن نشان میدهدکه بخشی ازنگاشتهٔ محمدکاظم نیست. واز دلالات حالات نبض آغاز می‌گردد وعنوانهای حالت اولی، حالت ثانیه. حالت تاسعه، سپس حالات بول. باعنوان حالت اولی، حالت ثانیه. . . حالت سابعه [رؤیت] .

4882ـ **دانشگاه**۴۹۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، ۲۳۳گ ۲۶س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۷۰] .

4883ـ **مجلس** ۵۰۰: نستعلیق **۱۲۳۸** آغازبمانند نمونه، ۲۳س ۳۴۳گ [ف، مجلس ۲ : ۲۹۴].

4884ـ **تهران** ، موزهٔ مردم‌شناسی۱۶: نستعلیق عبدالله فرزنـد محمد حسین ، ذیقعدهٔ **۱۲۴۰** برای میرزا محیی‌الدین [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۳] .

4885ـ **تهران** ، پزشکی ۹۵ : نوشتهٔ اسدالله فرزند محمدحسن آدینهٔ ۵رجب**۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .

4886ـ **تهران** ، پزشکی ۹۴ : نوشتهٔ حسین فرزند کربلائی شاه محمود بیرجندی ، **۱۲۴۵** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .

4887ـ **تهران** ، پزشکی ۹۳ : نوشتهٔ رجب **۱۲۴۹**، [ف. ره آورد : ۱۸۳ ، ۱۸۸ نسخه‌ها ۳ : ۳۱۱] .

4888 ـ **ملك** ۴۵۷۷ : بخط عبری ، در**۱۲۵۰**، ۲۸۵گ۳۲س، درفهرست نگارنده سراج‌الدین حسن فرزند میرقوام‌الدین‌شاه‌قاسم و نسخه ۲۸ بابی یاد شده است [ف . ملك ، فارسی : ۲۲۷] .

4889ـ **ملك** ۴۴۸۷: نستعلیق **۱۲۶۹** بافهرست درآغاز، ۲۲۶گ۱۷ ـ ۱۸س [ف. ملك، فارسی : ۲۲۷].

4890ـ **ملك** ۴۵۶۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۱۶گ ۲۸س [ف. ملك، فارسی ، ۲۲۷] .

4891ـ **تهران** ، آقای ثامنی : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۱] .

4892ـ **تهران** ، ملی ۱۱۶۹ : نوشتهٔ محمدمراغی، تاریخ‌یادنشده، ۴۵۶ص[نسخه‌ها ۱ : ۵۴] .

4893ـ **رضوی** ۴۸ پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف نادرشاه در ۱۱۴۵ ، آغاز برابرنمونه.درمیان وانجام نانویس‌مانده ۶۳گ ۲۱س [ف. رضوی ۳ : ۲۵۶].

خلاصة التشریح

از اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند شیخ احمد تبریزی برای صدرالملة والدین خواجه ابراهیم، درالطعمه و اشربه در بیست وپنج باب ۱ـ درآفرینش انسان ۲ـ کودکی تا پیری ۳ـ طبایع چهارفصل و غذا ۴ ـ عناصر اربعه ۵ ـ هوای شهرها و آبهای مختلف و موافق ۶ ـ تدبیر سفر۷ـ فصد وریاضت ۸ـ خواب وبیداری ۹ـ مباشرت ۱۰ـ دانه‌هایی‌که ازآن نان‌پزند ۱۱ـ حمام ۱۲ ـ سود و زیان گوشتها ۱۳ ـ آشها ۱۴ـ شیرینیها ۱۵ـمیوه‌های تر و خشك

۱۶ـ نفع وضررحوایج دیك ۱۸ـ شیر و آنچه ازاو سازند ۱۹ـ ترشیها ۲۰ ـ شرابها ۲۱ ـ خواص ملبوسات ۲۲ ـ خواص جواهر ۲۳ ـ ریاحین ۲۴ـ عطرها ۲۵ـ احکام کواکب سبعه نام‌کتاب و نگارنده وخواجه و فهرست بابهادر دیباچه‌آمده‌است. **آغاز:** حمدوثنای مدورگوی گردون ومدبر سطح هامون. . . که از ترکیب بساط چهار ارکان... چنین‌گوید. . اسماعیل ابن ابراهیم . . .

4894ـ دانشگاه ۳۸۲۹/۲ : سدهٔ**۱۰** باتاریخ **۹۷۲** درشمارهٔ پس از آن (ص ۵۱ ـ ۱۴۹) ترتیب بابها درنسخه باآنچه درديباچه آمده دگرگونی دارد [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۰] .

خلاصة التشریح

از عبدالرزاق شاگرد قطب الدین محمد دریك مقدمه وشش فصل و یك خاتمه ، که فصل ششم‌آن بیست قول دارد. بنام همایونشاه بابری (۹۳۷ ـ ۹۶۳)، (بنگرید : شفاءالاسقام) .

بنگرید : ف. ره آورد: ۱۸۸ ، ۹۰ ، ۴۱۶ .

4895 ـ تهران ، پزشکی ۲۶۷/۱ : باتاریخ **۱۳۳۰** دردفتر بهمین خامه (ص ۱ ـ ۷۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۷] .

خلاصة الحکم

از محمد رضا فرزند (غایت‌الله،عنایت‌الله) دیلمانی، که‌گویادر ۱۲۴۰ ،درپزشکی‌کهن‌دریك مقدمه‌و بیست‌باب‌ویك‌خاتمه نگاشته‌است: مقدمه‌در ظهور این‌علم ، ۱ـ نبض ۲ ـ شناختن اوجاع از اخلاط و عناصر اربعه ۳ـ عدد استخوانها و رگها ۴ـ ذکر هرجزوی ازاجزاء ۵ـ مراتب وخواص اشیاء از دارو وخوراك وخوبی وبدی هوا . . . ۱۰ اسامی برخی از اوجاع... ۱۵ـ مفرحات وسفوفات . . . ۲۰ـ تداوی اسبان . **آغاز** : شکر و سپاس بیقیاس مرحضرت پروردگاری‌را سزاست‌که‌درداراالشفای حکمتش

4896 ـ تهران ، ملی ۹۶۳/۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ ۱۲۴۵ در شمارهٔ پسین (ص۱ـ ۱۶۶) [ف. ملی ۲ : ۵۰۰] .

خلاصة الحکمه

از سید نواب میرمحمدحسین فرزند حکیم محمد هادی‌خان علوی‌عقیلی خراسانی شیرازی نگارندهٔ «مخزن الادویه» بدستور استاد خود میر محمد علی حسینی ، بسال ۱۱۹۵ پس از نگارش «مجمع الجوامع» خود که قرابادین بزرگی است، دریك مقدمه ودومقاله ویك‌خاتمه نگاشته است . مقالهٔ یکم در جزء نظری ، در چهاررکن: ۱ـ دربیان امور طبیعیه در صحت درهفت فصل ۲ـ درتشریح اعضاء دردوباب ۳ـ احوال بدن انسان، چهارفصل ۴ـ نبض‌وتفسره وعرق ، درپنج باب. مقالهٔدوم: درجزء عملی، دردوفن : ۱ـ حفظ الصحة، شانزده فصل ۲ ـ معالجات ودستورالعمل، درسه فصل. این‌کتاب در۱۲۶۱ دربمبئی چاپ شده.

بنگرید : ذریعه ۲۲۶:۷ ، ۲۲۹ ـ و ۸: ۱۶۱ ـ ف . مشار : ۶۱۳ ـ مؤلفین مشار۲ : ۹۱۲ ـ مطرح‌الانظار : ۳۴۱ ـ ف. طبی نجم آبادی : ۳۲۹ و ۷۰۲ .

4897ـ الهیات۱۴۵ب: نستعلیق‌محمد رسول فرزند یعقوب سرابی از شاگردان ابوالحسن حکیم باشی، ۶صفر ۱۲۹۱، ۲۳۴ گ ۲۹س [ف. الهیات ۱ : ۵۲] .

خلاصهٔ شفائی = خلاصة الشفاء

از میرمظفر فرزند محمد کاشانی، معروف به‌شفایی، نگارندهٔ«آبستنی : ۴۶۰» و جزآن

دردوکتاب یکم درسه مطلب ، دوم در سه فن . نام‌کتاب ونگارنده وفهرست مطالب در دیباچه آمده‌است. **آغاز:** حمد بینهایت وثنای بیغایت حکیمی‌راکه ازحکمت‌کامله .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۸۸ و ۷ : ۲۲۹ و ۹ : ۵۳۰ و ۱۷ : ۶۱ .

4898 ـ **ملك** ۴۲۲۷ : نسخ سدهٔ **۱۰** آغاز برابر نمونه، آغاز وانجام نونویس، ۲۶۹ گ ۱۶س [رؤیت] .

4899 ـ **ملك** ۴۵۶۱ : نستعلیق عبدالرحیم فرزندمحمد، ۳رجب**۱۲۲۶**،۱۹۵ گ ۲۲س [ف. ملك ، فارسی : ۲۳۰] .

4900ـ **مجلس** ۵۲۶۰: شکسته‌نستعلیق دوشنبهٔ ۷ محرم **۱۲۶۷** ، ۳۵۹ گ ۱۹ س [رؤیت] .

4901ـ **نجف** ، محمدعلی خوانساری: تاریخ یاد نشده، نسخهٔ کامل [ذریعه] .

4902 ـ **سامره** ، میرزا محمد تقی شیرازی: بخشی ازآن‌است [ذریعه ۷:۲۲۹] .

4903ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۱۰۴ [ف. مخطوطات موصل : ۱۰۷] .

خلاصة الطب

ز میر محمد حسین فرزند محمد هادی نگارندهٔ «مخزن‌الادویه». که‌گویا همان«خلاصة الحکمهٔ : ۵۲۹ » او باشد .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۹ ـ ف . طبی ، نجم‌آبادی : ۷۰۲ ـ ۷۱۴ .

4904 ـ **استانبول**، سرای همایون : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۷ : ۲۲۹] .

خلاصة الطب

از (مولانا الاعظم الکامل رئیس الحکماء مفخرالاطباء سرج‌العلماء داع‌العلم‌والیقین‌قدس روحه) که درپیرامن‌سدهٔ هشتم می‌زیسته [سعید نفیسی] نسخه‌ها بایکدیگردگرگونیها دارد. و این جز «خلاصة‌الطب» محمدحسین‌عقیلی‌است.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۹ .

4905ـ **پزشکی** ۱/۹۷ : سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۶۳** در دفتر، (ص۱ـ۱۶۹) ، آغاز برابر نمونه، کسی در ۱۱۳۸ در ص ع آن را «خلاصة‌الطب» خوانده‌است [نسخه‌ها ۳:۳۲۴]

4906 ـ **مجلس** ۲۱۷۰ : نسخ تعلیق خوب اسماعیل فرزند اصیل گیلانی کوچصفهانی شیرائی، در**۱۰۷۲** ، آغازافتاده، درپایان آمده تمام شد خلاصة‌الطب .. ۳۴۵ص ۱۴ س [ف . مجلس ۶ : ۱۳۷] .

4907 ـ **ملك** ۴/۴۲۲۶ : نستعلیق بد محمدحسین فرزند ملاعلی ۲۲صفر **۱۰۸۰** آغاز برابر نمونه، فصلهاییست سپس بابها. از روی نسخهٔ مشوشی نوشته شده. (۶پ ـ ۱۳۷ پ) [رؤیت] .

4908ـ **تهران**، دکترمفتاح : سدهٔ**۱۱** باتاریخ **۱۰۷۲** دردفتر [نسخه‌ها ۳:۳۲۵].

4909 ـ **تهران، پزشکی** ۲/۲۸۹ : سدهٔ **۱۱**، (ص۲۶ ـ ۲۸۵)، آغاز برابر نمونه نام کتاب دردیباچه آمده، درترتیب بخشها با نسخهٔ ۱/۹۷ پزشکی جدائی دارد [نسخه‌ها ۳:۳۶۱] .

4910ـ **تهران**، پزشکی ۱/۱۳ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۱ ـ ۲۱۳) ، با خامهٔ تازه‌تری «اختیادات یوسفی» عنوان‌شده، درفهرست ره ـ آورد «کتابی پزشکی» خوانده شده. خطبه را ندارد، با نسخهٔ ۴۱۸۶ دانشگاه ودیگر نسخه های‌پزشکی دگرگونیها دارد. دارای یك‌مقدمه دربیان علل وعلامتها وصفتها و سی‌وچهار باب نخستین اندرشناختن رگها که نزنند و شریان

که نگشایند، دومین اندر مضرتها که از افراط خون بدرکردن تولد کند [نسخه‌ها ۳:۳۲۳].

4911 ـ **دانشگاه ۴۱۸۶/۱** : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** ، (۲ب-۱۸۲پ) ، آغاز برابر نمونه، پس ازچند باب دومقاله‌ویك‌خاتمه است در بارهٔ تنباکو ، سپس چند باب و فصل آنگاه مقالهٔ ششم ومقالهٔ‌هشتم نسخه مانا‌آشفتگی دارد وگویا نیز باکتاب دیگری آمیخته است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۳] .

خمر = شراب

دربخش طبیعیات ص ۴۲۶ گذشت .

خواص ادویه = رساله در . . .

ازمحمدصادق‌عطار. درچهارفصل. **آغاز:** حمدله... اما بعد، حمد وسپاس بیحد و بیعدد مبدعی را که آثار بدایع اوبر .

4912ـ **دانشگاه ۳۱۵۷/۱**: نستعلیق **۱۲۵۴-۱۲۵۵** (ص۱-۳)۱۴س [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۶] .

خواص ادویه = رساله در . . .

گویا از قاضی فرزند کاشف الدین محمد یزدی، درگذشتهٔ ۱۰۷۵ (بنگرید: جام جهان نما:۵۱۲). در «مخطوطات، ن . طرازی» از آن قاضی محمد فرزندکاشف‌الدین یادشده‌است. **آغاز :** حمدله .

4913ـ **قاهره،دارالکتب**۴۳۴۷س: بی تاریخ (گ ۶۱ ـ ۹۵ مجموعه) ۱۲ س [مخطوطات ۱ : ۲۳۸] .

خواص ادویه

چندگفتار ناشناخته .

4914 ـ **حمیدیه ۱۴۴۷/۱۴۴** : با تاریخهایی از**۷۵۱ ـ ۷۵۵** دردفتر ، گفتاری است در چند باب . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵هست [فیلمها ۱ : ۴۳۱] .

4915ـ **آصفیه ۲۰۷** پزشکی!: نوشتهٔ **۱۰۳۴** ، زرین ، گفتاریست در خواص ادویه مفرده ومرکبه. **آغاز:** فصل دربعضی مسائل‌که استعمال ادویه موقوف برعلم این مسائل است. اصل‌اول درتعریف درجات‌کیفیات ادویه مؤثره دربدن. ۱۶۵ص۱۷س [ف. آصفیه ۲:۱۰۷].

4916ـ **تهران، پزشکی ۲۳۹/۸** : با تاریخ ۱۵ع۲/**۱۰۳۷** درپایان دفتر، (ص ۱۱۴ ـ ۱۲۰)، قرابادین است وتریاق وحب وحقنه، درفهرست ره‌آورد «خواص‌الاشیاء» یاد شده [ره‌آورد : ۱۹۱ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴].

4917 ـ **بادلیان ۶۹/۳۱ Add** : نوشتهٔ ۱۷ع۱/**۱۲۰۰. فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱:۵۸۴].

4918ـ **ملك ۴۳۹۵** : نستعلیق زین ـ العابدین فرزند محمد زین‌العابدین خراسانی خبوشانی، آدینهٔ ۱۴شعبان **۱۲۹۷**، از فرانسه ترجمه شده ، ۲۲۱ گ ۱۵ س [ف . ملك ، فارسی : ۲۳۷] .

4919 ـ **مشهد ،** عبدالحمید مولوی : نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۴**، گویا از حزوه‌های درسی دارالفنون و سدهٔ ۱۳ باشد [نسخه‌ها ۵:۲۷].

خواص افیون = افیونیه

خواص اهلیله

از نظام الدین احمد گیلانی ، نگارندهٔ «اسرار الاطباء : ۴۷۲» وجزآن .

4921-20 ـ **آصفیه ۳۹** مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» ازهموکه برخی از گفتار های آن بخامهٔ نگارنده و مؤرخ **۱۰۴۵** است

(گ۲۳۷) سپس گفتار دیگر ازاو در این باره [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۴۷۶].

4922ـ دانشگاه ۳۲۲۳/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص ۱۴ ـ ۱۸) . زدین [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۳] .

خواص زهر

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی درگذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید : شجرهٔ دانش در بخش دائرة المعارف). گفتاریست در خواص زهر و طریق خوردن آن .

4923ـ آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن « شجرهٔ دانش »که برخی ازگفتارهایش بخامهٔ نگارنده ومؤرخ **۱۰۴۵** است (گ ۲۲۰-۲۳۲) [ف. آصفیه. میرعثمان‌علی ۲ : ۴۷۵] .

خواص طبی و سحری اشیاء

از شیخ محمد فردی .

4924ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۶/۳ ، در مجموعه‌ای از سدهٔ **۱۲** ، در فهرست آمده : طریق استخراج سهم الغیب و بدست آوردن روغن گوگرد از افادات . . . [نسخه‌ها ۵ : ۷۹] .

4925 ـ تهران ، دهخدا ۲۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ضمن یك جنگ ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۱].

خواص و منافع اشیاء

در بخش طبیعیات ص ۴۱۸ ـ ۴۲۲ . گذشت .

خواص فواکه = رساله‌در...

4926ـ آصفیه ۷۸۵ پزشکی: همراه «تحفهٔ عالم‌شاهی» درصنعت‌جواهر ازحکیم‌محمد شریف‌خان فرزندحاذق‌الملك محمد اکمل‌خان نوشتهٔ **۱۲۱۳** [ف. آصفه، میرعثمان علی ۴ : ۴۰۶] .

خیر التجارب

از محمدکاظم (شاید تبریزی) ، بدستور همان خیراندیشخان‌که «حافظ الصحة :۵۱۹» را بنام‌اوساخته‌است، دردوباب: ۱ـ درامراض سر، ۲۵فصل، نخستین آن در صداع. ۲ ـ در بیماریهای چشم، نیز۲۵فصل، نخستین‌آن رمد بسال ۱۱۲۳ نگاشته است، نام‌کتاب ونگارنده ونام میرزا محمداحسن‌ایجاد (ذریعه۹:۱۱۴) که ماده تاریخ نگارش کتاب را بنظم گفته در دیباچه آمده است . کتاب را از « سفینه‌ها » برگزیده، بیشتر نام داروها واوزان هندیست. **آغاز :** خیر التجارب و احسن المارب حمد حکیم رحیم وشکر شافی هرعلیل و سقیم است.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۸۱ .

4927 ـ ملك ۴۲۸۹/۵ : نستعلیق هندی محمد اکبر متوطن در سود هراة سه شنبه ۱۱ع ۱ /**۱۱۸۸**. (۱۴۲ پ ـ ۲۱۲ پ) [رؤیت] .

خیر التجارب

ناشناخته، وشاید همان نگاشتهٔ محمدکاظم

4928ـ کپنهاك ، سلطنتی ۲مج: سدهٔ **۱۱** (!) در ۲۵ فصل [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

4929ـ کپنهاك ، سلطنتی : نستعلیق **۱۱۸۰**، برای‌دکترصاحب در اله‌آباد [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

4930 ـ فیض‌آباد ، راجه سید محمد مهدی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۷ : ۲۸۱] .

د

داء الشفاء فی الساعة

منسوب به ابوبکر محمد زکریای رازی درچهل وسه باب، بایدترجمه‌ای از«برالساعة» اوباشد [دانش پژوه]. **آغاز:** حمدله ... اما بعد، چنین گوید مؤلف این‌رساله‌محمدبن‌زکریا الرازی‌که بعضی ازمرضهاباشدکه ساعة شفایابد ...این رساله‌را «داءالشفاءفی‌الساعة» نام نهاد

4931 ـ **دانشگاه** ۳۵۰۷/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۱ر ـ ۲۴ر) [ف. دانشگاه۱۲ : ۲۵۱۴].

دارو شناسی = ادویه

داروها = رساله در . . .

از حسین فرزند نظام قرشی ساوجی ، [دیباچه]، درباب داروهای ساده و معجونها و یك خاتمه دارد درطبیعت مردان در آمیزش و نزدیکی. **آغاز:** حمدوثنای متعاقب اللیالی و الایام، پادشاهی را .

4932 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۴۶ : نستعلیق. درجنگ مؤرخ **۱۰۹۲** دراجمیر(ص ۱۹۹ ـ ۲۰۰) متن‌وهامش، سپس‌پراکنده‌های پزشکی [ف . سپهسالار ۴ : ۴۰۲] .

دانش فصد = فصد

دانشنامه = ترجمهٔ المنصوری

درمان بواسیر = بواسیر

درمان بیماری = طب

درمانهای جادوگرانه

ناشناخته .

4933ـ **دانشگاه** ۸۹۸/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۸۵پ ـ ۸۷پ) ، بدون دیباچه ، انجام افتاده، **آغاز:** هرکه زعفران را بساید درچشم کشد سفیدی‌کهنه را ببرد [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۲] .

درمکنون = درهٔ ناصری

از محمد فرزند عبدالصبور خویی قبلی ، معروف به‌حکیم قبلی تبریزی . (بنگرید:تعلیم نامه : ۵۱۰) این‌کتاب آمیخته‌ایست ازپزشکی قدیم ونوین که بدستور حاج میرزا آقاسی (م ۱۲۶۵) صدر اعظم وبنام محمدشاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) نگاشته است . **آغاز:** سپاس بیقیاس حکیم علی‌الاطلاق راکه مبدع‌جهان .

4934ـ **ملك** ۴۴۵۴ : نسخ **۱۲۶۵** ، آغاز برابرنمونه، بنام محمد شاه وناصرالدین شاه‌است و «درهٔ ناصری» خوانده‌شده، ۲۴۶گ ۱۸س [رؤیت] .

4935 ـ **مجلس** ۲۱۷۲ : نسخ روشن آقابزرگ، در **۱۲۸۲**، ۱۹۵ص ۲۲ س [ف . مجلس ۶ : ۱۳۸] .

در منظوم در اشرف علوم

ازشمس‌الدین محمدفرزند حسن‌جرجانی منظومه‌ایست در پزشکی، در بحر رمل، در سه جمله: ۱ ـ حفظ الصحة ۲ ـ وصایا در معالجهٔ مرضی ۳ـ در بیان مرکبات [دیباچه] **آغاز:** در سپاس و ستایش : بعد حمدالله گوید شمس جرجانی‌ضعیف‌ـ دربیان طب‌کتابی «درمنظوم» لطیف... اما بعد، بدانکه این کتابیست منظوم دربیان اشرف علوم .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۷۷ .

4936ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: نستعلیق، باتاریخ رجب **۹۳۱** دردفتر (۲۹پ

ـ۵۱ر) [نسخه‌ها ۵ : ۱۳۶] .

دستور الادویه

درخواص داروها بترتیب حروف تهجی ، در نمای نسخه ازابن‌جزله‌دانسته‌شده ودرپایان تاریخ نگارش ۸۰۳ آمده . (بنگرید : ترجمهٔ منهاج‌البیان :۵۰۵). **آغاز:** حمدلله

بنگرید ، ذریعه ۸ : ۱۵۰ .

4937 ـ **رضوی** ۵۱ پزشکی : نسخ **۱۰۸۲**، وقف ۱۱۶۶ ، ۴۴گ ۲۲س [ف . رضوی ۳ : ۲۵۷] .

دستور الاطباء = اختیارت قاسمی

ازحکیم محمد قاسم فرزند غلامعلی هندوـ شاه استرآبادی، فرشته (پیرامن ۹۶۰ ـ زنده در۱۰۳۳) که «تاریخ فرشته» را بسال۱۰۱۵ بانجام رسانده است . دریك مقدمه و سه مقاله ویك خاتمه: مقدمه در ذکر ارکان بدن ، مقالهٔ ۱ـ در ادویهٔ مفرده ، ۲ ـ ادویهٔ مرکبه ۳ ـ معالجات، خاتمه درشرح انواع‌مزه [دیباجه] که در۱۹۰۱م درهند چاپ شده. **آغاز:** حمد خدایراکه برحکم ومامارسلناك الارحمة .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۵۰ و ۹ : ۸۲۴ ف. مشار : ۶۷۵ ـ ف . طبی ، نجم آبادی : ۳۶۸ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۸۹۶ ـ ریحانةـ الادب۳ : ۲۱۱ ـ تذکرةالشعراء، غنی: ۱۰۰.

4938ـ **مجلس** ۵۲۴۴ فهرست نشده : نسخ سدهٔ**۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۵گ ۱۵ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

4939ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : نستعلیق **۱۱۰۴** [ترجمهٔ‌ایرج افشار، نسخه‌ها۵: ۶۹۳].

4940ـ **ملك** ۴۵۳۵ : شکسته نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۴۸** (ش۲) آغاز درددیباچه وانجام افتاده است. [رؤیت] .

دستور الاطباء فی دفع الطاعون و الوباء

از فخرالحکما حاجی‌میرزا موسی فرزند علیرضا ساوجی، بنام‌حسینعلی‌خان معیرالممالك وناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، در یك مقدمه وچند مطلب ویك خاتمه نگاشته است. و ودرآن ازوبای سخت ۱۲۶۲ تهران یادمی‌کند این‌کتاب در ۱۲۶۹ بچاپ رسیده است . و از اوست: حفظ الصحة ، سیاست مدن . **آغاز :** شکروسپاس حکیمی‌را سزاست‌که بقدرت کامله بدو حرف‌کن انحراف مزاج .

بنگرید: مؤلفین مشار۶ : ۳۴۰ ـ ذریعه ۸ : ۱۵۰ ـ ف . مشار : ۶۷۵ ـ ف . طبی ، نجم آبادی : ۳۶۸ .

4941ـ **تهران**، ملی۵۰۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای معیر الممالك، ۱۴۸گ ۱۶س [ف. ملی ۲ : ۱۱۵] .

دستور الاطباء

پراکنده هایست در بیماریهای دماغی و احوال چشم ، لذات ، باه ، حمیات ، کیمیا ، قرابادین ، اطفال ، بفارسی و اندکی بعربی . دربند عربی‌آن‌آمده: نقلت‌من‌نسخة بخط‌المصنف وهو «دستورالاطباء» للابزری. این‌ابزری باید پیش از سدهٔ ۱۰ـ۱۱ باشد [دانش پژه].

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۱۹۸ .

4942 ـ **دانشگاه** ۳۲۷۸ : نستعلیق **۱۰۷۱**، ۱۲۷گ ۲۶س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۳۷] .

دستور شفایی

از سید میر محمد حسین عقیلی خراسانی شیرازی ، نگارندهٔ « خلاصة‌الحکمة: ۵۲۹» و جزآن‌در بیست‌ویك باب. **آغاز:** الحمدلله‌وکفی.

بنگرید : ف. طبی، نجم آبادی : ۷۰۲ . ۷۱۴

4943 ـ **نجف ،** شیخ فتح الله شریعت اصفهانی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۸ : ۱۶۱].

دستور جلالی

از جلال‌الدین محمد طبیب اصفهانی .

4944ـ **آصفیه** ۴۵۴ پزشکی : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳:۴۰۶]

دستور العلاج

از سلطانعلی پزشك گونابادی خراسانی دریك مقدمه ودومقاله: مقدمه در حفظ صحت و بیان حد طب و تندرستی و بیماری و نبض و جز آن، مقالهٔ یکم در بیماریهای اندام‌ازسر تاقدم‌در بیست وپنج باب وهریك درچند فصل و نوع ، مقالهٔ دوم در بیماریهای عمومی ، در هشت باب بدستور محمودشاه دراخسی بسال ۹۳۴ بانجام رسانده است. در دیباچه می‌گوید: اکنون سال ۹۳۳ است ومن چهل‌سال درسمرقند وخراسان و ورارود در پزشکی‌کاوش نموده‌ام . **آغاز :** سپاس بیقیاس و ستایش حضرت علیمی را که نسخهٔ بی‌سقیم‌الذی انزل‌الداء .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۶۲ ـ ف. طبی ، نجم‌آبادی : ۳۷۰ ـ ف . مشار : ۶۸۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۲۴۷ .

4945ـ **دانشگاه** ۳۰۳۰ : نسخ‌حاجی اشرف ، ۲۹ رمضان **۹۹۴** ، نسخه تنها مقدمه است در۱۶ باب وهریك در چند فصل در حفظ صحت وحد طب ونبض وبحران. آغازافتاده ، ازاین مقدمه برمیآیدکه باید تحریری ازهمان «دستورالعلاج» باشد اگرچه درنسخه‌نامی بدان نداده است، ۱۳۹ گ ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۱] .

4946 ـ **تهران،** پزشکی ۱۰۲ : سدهٔ **۱۰-۱۱**، درفهرست آمده: در۹۳۳ این‌کتاب را پرداخته است [ف. ره‌آورد: ۲۰۰ ، ۲۰۲ نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲] .

4947 ـ **سپهسالار** ۷۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه وانجام در فصل ۳ باب ۸ (گزیدن حشرات) افتاده ، ۲۵۴ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۲۸] .

4948ـ **قاهره،** دارالکتب۶طب‌فارسی طلعت : نسخ خوب عبدالمجید **۱۱۳۴** ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۴۰] .

4949ـ **ملك** ۴۵۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، مقالهٔ یکم‌آن ۲۳ بابست و دوم ۸ باب ، ۳۱۵ گ ۲۱س [رؤیت] .

4950 ـ **دانشگاه** ۵۰۹۷ : نستعلیق محمد حسین فرزند قاضی محمد حاتم از مردم قلعهٔ بهکیر در۲۵ع۲/۱۲۵ (**۱۲۰۵**) برای میرزا سهراب. در فهرست آمده : کتاب برای ابوالغازی سلطان ابوسعید بهادرخان نگاشته شده است [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۲] .

4951ـ **دانشگاه**۴۳۹: نستعلیق‌عبدالله فرزند عوض‌محمدبلخی، در**۱۲۴۱** برای‌استاد مولا حاجی محمدکاتب ، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۶گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۴ : ۷۵۳] .

4952ـ **مجلس** ۲۹۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۶۶گ ۱۹ س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۴] .

4953ـ**مدینه،** مکتبةالعامة۱۷: تاریخ ونام نگارنده ونشانیهای دیگرکتاب درفهرست نیامده ، ولی گویا همان باشد [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۷] .

4954 ـ **کاظمین ،** سید حسن صدر : نسخهٔ کهن بی‌تاریخ ، با تملك ۱۱۸۹ ، آغاز

برابر نمونه، [ذریعه ۸ : ۱۶۲] .

دستورالعمل دربارهٔ تبهای شایع

ناشناخته، دریك مقدمه و پنج فصل .

4955 ـ مجلس ۳۹۹۷/۶ تنکابنی : باتاریخ ۱۰۲۹ ـ ۱۰۷۷ دردفتر (ص۱۷۳ ـ ۲۰۷). فیلم آن در دانشگاه ش۲۲۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۹] .

دستور فدای شفایی

باید از مظفر شفایی باشد . بنگرید : «آبستنی : ۴۶۰» .

4956 ـ کپنهاك ، سلطنتی : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ همراه « قرابادین » شفایی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

دستور مسیحی

از محمد مسیح پزشك فرزند محمد صادق پزشك رازی، که بنام استادخود درچهار مقاله ساخته‌است. آغاز: حمدی‌که معتکفان صوامع ملکوت بزبان تقدیس ادا نمایند و سپاسی که متعبدان .

4957ـ تهران ، ادبیات ۵۴ب : نسخ میرمحمدحسین فرزند میر محمدرضای کاشانی پشت مشهدی ، پایان محرم ۱۲۷۵ ، فهرست درآغاز نسخه هست، باحواشی ازحکیم پولاك، ۲۳۴گ ۳۱س [ف. ادبیات ۱ : ۲۳۶] .

دفتر قرابادین = قرابادین

دقایق العلاج

ازحاج محمدکریم‌خان قاجار ، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» وجزآن. دریك مقدمه و پنج مقاله: مقدمه در پاره‌ای از امور کلی در چند فصل. بایدترجمه‌ای ازکتاب عربی‌اوبدین نام باشد. نام‌کتاب در دیباجه «دقایق العلاج» ودر نمای نسخه بخامهٔ نویسنده «حقایق الطب» آمده است . آغاز : اما بعد ، میگوید بندهٔ اثیم‌کریم‌بن ابراهیم‌که پس‌ازآن‌که نوشتم‌کتاب حقایق‌الطب را .

بنگرید : فهرست کتب مشایخ : ۲۲۷ ، ۲۳۰ ـ ذریعه ۵ : ۲۵۱ و ۷ : ۳۴ و ۸ : ۲۳۵ ـ ف. مشار ، عربی: ۳۶۴ .

4958ـ ملك ۴۵۷۰: شکسته نستعلیق پایان سدهٔ ۱۳، درنمای نسخه «حقایق الطب» نامیده شده است، ۳۲۱گ ۱۵س [رؤیت] .

دلایل البول

ازیوسفی‌پزشك، نگارندهٔ «جامع‌الفواید: ۵۱۳» بخواهش برخی از بـزرگان پس از «دلایل النبض» وبنابر نسخهٔ ۴۳۶ دانشگاه در ۹۴۲ بانجام رسانده است. آغاز: بعدازسپاس حکیم مطلق... مخفی‌نماندکه چون‌رسالهٔدلائل النبض باختتام انجامید .

بنگرید : ف. مشار ۶۹۱ .

4959 ـ تهران ، دهخدا ۱۹۷/۶ : سالك‌الدین‌محمد فرزندمؤیدشیرازی در۱۰۰۸ درکرمان، شمارهٔ ۶ «حجلة‌العرایس» (۱۰۷ر ـ ۱۰۸پ) [نسخه‌ها ۳ : ۱۴] .

4960ـ تهران، اصغرمهدوی۲۴/۲۸۱ نستعلیق با تاریخهایی از۱۰۵۷ ـ ۱۱۰۵ در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

4961 ـ تهران ، ادبیات ۱۶۸/۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف . ادبیات ۲ : ۴۸] .

4962ـ دانشگاه ۲۵۶۹/۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۸۶ب ـ ۹۲پ) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۱] .

4963 ـ تهران ، پزشکی ۲۶۵/۳ :

نوشتهٔ غلام جعفر فرزند غلامحسین‌خان بهادر، ۹شعبان **۱۲۱۰**، (ص۲۴ – ۳۳) [نسخه‌ها ۳: ۳۴۶].

4964 ـ **ملك** ۴۴۱۴/۷ : نستعلیق عبدالله، **۱۲۳۵** (درش۳)، آغازوانجام برابر نمونه (۷۷پ – ۸۳ر) [رؤیت].

4965 ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۵ : شکسته نستعلیق میرزا محمد کاظم فرزند میرزا باقر تبریزی، درپیرامن ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**، (۹۱پ – ۱۰۲پ). آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۴].

4966 ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۳ : سدهٔ **۱۳** (ص۲۹ – ۴۷) [نسخه‌ها ۳:۳۲۷].

دلایل النبض

ازیوسفی پزشك، نگارندهٔ «جامع‌الفواید ۵۱۳»، که در ۹۴۲ بانجام رسانده است.
آغاز: الحمدلله النافع الحکیم العلام... و بعد، پوشیده نماندکه این سطری چند است از صناعت طب.

بنگرید: ف. مشار: ۴۹۲.

4967ـ **مجلس**۲۴۶۳/۴فهرست نشده نوشتهٔ **۱۰۵۰** (ص۳۵۳ – ۴۶۵) [نسخه‌ها۵: ۱۸۵].

4968 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۳/ ۲۸۱ : نستعلیق، با تاریخهایی از **۱۰۵۷** – **۱۱۰۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶].

4969 ـ **تهران**، ادبیات ۱۶۸/۵ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲ : ۴۸].

4970ـ **دانشگاه** ۲۵۶۹/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸۰ر – ۸۶پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۱].

4971ـ **تهران**، پزشکی ۲۶۵/۲ : نوشتهٔ غلام جعفر فرزند غلامحسین، ۷ شعبان **۱۲۱۰**، (ص ۱۱ – ۲۳) [نسخه‌ها ۳:۳۴۶].

4972 ـ **ملك** ۴۴۱۴/۶ : نستعلیق عبدالله **۱۲۳۵** (درش۳) (۷۱ پ – ۷۷ پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

4973 ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۴ : شکسته نستعلیق میرزا محمدکاظم تبریزی، با تاریخ **۱۲۳۷** دردفتر، (۷۹پ-۹۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۴].

4974ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۲ : سدهٔ **۱۳**، (ص۱۰ – ۲۸)، با تاریخ نگارش ۹۴۲ [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷].

4975ـ **دانشگاه** ۳۰۴۸/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۱ر – ۱۶پ هامش) ناقص [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۲].

الرفع والدفع

منسوب به‌محسن فیض کاشانی (بنگرید: تفسیرآیهٔ امانت: ۵) در ورد و دعا و درمان بیماریها بروایت ازامامان در ده باب، و نقل ازرسالهٔ «قلع آثار» محمد فرزند اسحاق‌کندی
آغاز: الحمدلله وسلامه علی‌عباده‌الذین‌اصطفی ...امابعد،این رساله ایست دردفع‌آفات ودفع بلیات ازخود.

بنگرید: المحجة ۲ : ۱۷ و ۳۳ و ۴۶ ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۳.

4976ـ **دانشگاه** ۲۸۴۸/۲: نستعلیق محمداسماعیل شوال **۱۳۳۱** (۱۸پ – ۲۸پ) نام در ص ع رساله آمده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۳].

ذ

ذخیرهٔ خوارزمشاهی

از سید اسماعیل گرگانی، امیرزین‌الدین ابو ابراهیم اسماعیل فرزند حسین (حسن) حسینی‌علوی‌سپاهانی‌جرجانی، درگذشتهٔ ۵۳۵ یا ۵۳۱ بنام سلطان قطب‌الدین ابوالفتح محمدبن یمین‌الدین خوارزمشاه (ارسلان تکین) در ده مجلد بسال ۵۰۴ بانجام رسانده و سپس خود آن‌را بتازی برگردانیده است [ذریعه]، ویکبار آن‌راگزین‌کرده و «خفی علائی: ۵۲۶» نامیده است. «ذخیره» به‌عبری و اردوی وبخشی ازآن به‌ترکی نیزدرآمده است .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۱۰ و ۱۲ : ۲۹ کشف‌الظنون ۱ : (ذخیره) ـ چهارمقالهٔ عروضی ۷۰ ، ۷۱ ، ۲۳۳ ، ۲۳۸ ـ تاریخ گزیده : ۸۰۲ ـ ف. مشار : ۲۲۵۵ .

4977 ـ **آقای منوچهر برزگر** : نسخ ۲رجب **۶۸۰** (پایان ج ۱)، کتاب ۱ تا۶ است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۳] .

4978ـ **دانشگاه** ۴۶۱: نسخ ابن‌دلیر مهلبی، در ۱ ذیقعدهٔ **۵۷۳** (برگ ۲۶۷) و همو محرم **۵۷۷** (برگ ۳۰۳) ودر (برگ ۳۸۶) آمده : بخط عبده . . . برهان. برگ پایان نونویس، ۴۳۹ گ ۴۳س [ف . دانشگاه ۴ : ۷۵۵] .

4979 ـ **تهران** ،اصغر مهدوی: ۶۹ : نسخ سدهٔ **۶ـ۷**، دوکتاب نخستین ازگفتارسوم وکتاب ۲ و ۳ و ۴ و۵ تا باب دهم و۲۴س از باب ششم را دارد [نسخه‌ها ۲ : ۷۸] .

4980 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی: نسخ عبدالرحمان فرزند ابی‌بکر فرزند ابی‌القاسم سدهٔ **۶ ـ ۷** ، با تاریخ رمضان **۵۵۹** که گویا ساختگی باشد، و یادداشت شعبان ۹۳۶ ، با حاشیه‌هایی بخط عبری، آغازدرکتاب ۱وانجام درکتاب۸افتاده۲ ۳۱ گ ۴۳س[نسخه‌ها۲ : ۷۸] فیلم‌آن در دانشگاه ش۵۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

4981ـ **تهران**، ادبیات ۴۴۷ جوادی نسخ معرب سدهٔ **۶ـ۷** کامل شده ، از آغاز تا کتاب ۲ را دارد [ف . ادبیات ۲ : ۱۸] .

4982ـ **وهبی افندی**، ۱۳۶۰ :رجب **۶۰۳**، پایان‌کتاب۵، نسخه‌کتاب۴و۵است، ۱۴۳ گ ۱۷س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۵۰هست

4983ـ **وهبی افندی** ۱۳۵۹ : نسخ آدینهٔ ۱۵ شوال **۶۰۳**، گفتار ۱۸ تاپایان‌آن ۱۷۴ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

4984 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/ ۶۳۹۰ Or: نوشتهٔ ابن‌دلیر مهلبی ازخاندان مهلب‌بن ابی‌صفره، ع۲ **۶۱۲/** قرابادین‌آن‌است. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۸۵۴ هست [فیلمها : ۵۴۳].

4985ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۱۹ : نوشتهٔ **۶۲۶** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

4986ـ **دانشگاه** ۲۴۹۳ :نسخ، کتاب نخستین ۱۴ع۱/**۶۳۰**، ومقابله بااصل‌در۱۷ع ۱/ **۶۳۰** درشهر افرا درروم، ودرص۱فهرست کتابهای پزشکی است بخامهٔ کهن ، نسخه از آغازاست تاباب چهارم ازگفتار پنجم جلدپنجم ۳۴۸ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۹] .

4987ـ **دانشگاه** ۱۸۹۳: نسخ ابوعلی الحسن‌بن ابراهیم سلماسی، در**۶۳۱**،وعنوانها کوفی. فهرست در آغاز هست . نسخه‌را برای خزانهٔ نوشیروان‌بن‌مسعودبن محمدبن بهرامشاه

بن‌منکوجك نوشته‌اند . نسخه قسم دوم (جلد ۵و۶) اندر علاج بیماریها از سر تا پاست، تا مقالهٔ۱۷(قولنج)، ۲۳۵ گ۲۵س [ف. دانشگاه ۸ :۵۰۱] .

4988ـ سنا۲۳۲۷: نسخ یوسف فرزند محمد فرزندفضل‌الله حسنیه‌جاجرمی، پنجشنبهٔ ۲۲ ذیقعدهٔ ۶۶۸ ، قرابادین آنست [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۰] . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۹۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

4989 ـ رضوی ۵۵ پزشکی : نسخ یونس فرزند ابی‌بکر ، در۶۶۹، کتاب آخر آنست، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۱۶۸ گ ۱۷س [ف . رضوی ۳ : ۲۵۸] .

4990 ـ فاتح ۳۵۵۱ : نسخ احمد فرزند عبیدالله فرزندعلی، نیمهٔ رمضان ۶۷۰ ، نسخه از آغاز است تا قرابادین ، ۴۹۹ گ ۳۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۴۵۱ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

4991ـ موزهٔ بریتانیا Or ۵۸۴۱: نوشتهٔ ۶۷۱ جلد سوم [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

4992 ـ سپهسالار ۷۹۱ : نسخ علی فرزند اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند احمد گرگانی ، دوشنبهٔ ۲۰ رجب ۶۹۱ ، دیباچهٔ کتابهای ۷ ، ۸ ، ۹را ندارد، ۳۵۰ گ ۳۴س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۵۱] .

4993ـ موزهٔ بریتانیا Or ۵۳۱۷ نوشتهٔ ۶۹۵ . [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

4994ـ دانشگاه۱۳۹۴: نسخ‌ابومحمد بن محمدبن بینمان کاتب همدانی ، تاریخ پاك شده و رجب ۵۴۶ نوشته‌اند گویا ازسدهٔ ۷ـ۸ باشد، زربن، عنوان‌کتابها بخط‌کوفی و مشکی از آغاز است تا پایان گفتار دوم ازکتاب ششم ۳۲۸ گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۵].

4995ـ دانشگاه ۵۱۵۶ : نسخ عبدـ الکافی فرزند ابی‌البرکات فرزند ابی‌الغنائم فرزند ظفر درهمدان، گویا سدهٔ۷ـ۸ باتاریخ گویا ساختگی ۱۷ شوال ۵۸۲ ، نسخهٔ کامل است، رویهم ۲۸۹۱۰ سطر ، ۴۱۳ گ ۳۵ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۹] .

4996ـ تهران ، موزه ۳۶۰۷ : نسخ سدهٔ ۷ـ۸ وترمیم ونستعلیق‌در۹۶۸، وقف شاه عباس برآستانهٔ شیخ‌صفی [نسخه‌ها۲ : ۲۰۷].

4997ـ تهران، پزشکی ۱۱۰ : سدهٔ ۷ـ۸ [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

4998ـ تبریز ، ملی ۳۵۸۱ : نوشتهٔ شیرمحمد فرزند ابی‌طاهر فرزند حسن ، چهار شنبهٔ ۲۰ج۲/۷۳۰. کتابهای ۱ تا ۵ را دارد [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

4999ـ مجلس ۵۰۰۸: نسخ بهروزی سدهٔ ۸، آغاز در باب ششم ازگفتار یکم افتاده وبا پایان گفتار ششم ازکتاب پنجم پایان می‌یابد [رؤیت] .

5000 ـ مجلس ۲۱۷۴ : نسخ بسیار خوب سدهٔ ۸، کتاب ۴ و ۵ است وسه جزء از کتاب ۶، مقابله شده ، ۴۴۵ ص ۱۹ س [ف ، مجلس ۶ : ۱۴۰] .

5001ـ شیراز، دکترمیر : ازسدهٔ ۸ و کامل [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

5002ـ سپهسالار ۷۳۷۲ : نسخ سدهٔ ۸، ازآغاز است تاباب۵ ازگفتار ۶کتاب یکم دالها درآن ذال نوشته شده است، ۴۳ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۵۲] .

5003 ـ مجلس ۲۱۷۵ : نسخ بسیار خوب سدهٔ ۸ـ۹ ، بخشی از آغاز کتاب ۶ در

معالجات است تاپایان حرف عین ازقرابادین، برگ پایان نونویس سدهٔ ۱۱، ۲۷۵ گ [ف . مجلس ۶ : ۱۴۰] .

5004 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۴۰ Or. : ازسدهٔ **۸-۹**، بخشی ازآنست [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

5005ـ **تهران،** پزشکی ۱۰۶: نبشتهٔ امیر حاج فرزند حسین غرزند علی در ۲ج۲/**۸۰۸** (ص۳۵۷کتاب) درنسخه آشفتگی هست [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲] .

5006 ـ **سپهسالار** ۷۹۶ : نسخ نیك روز فرزندخضرشاه ملقب بقطب‌کرمانی، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۸۷۰**، زدین، ۳۸۷ گ۳۷س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۵۱] .

5007ـ **فاتح** ۳۵۵۱ : تاریخ یادنشده باتملك محمدمتطبب در**۸۹۸**، درنسخه ازآغاز تافصل۲۹ اوزان ومکائیل‌است، ۴۹۳ گ ۳۵س **فیلم**آن در دانشگاه ش ۴۵۰ هست [فیلمها : ۱۰۲] .

5008ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۱۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، عنوان جزو دوم از گفتار ۱۴ اندر اسهال، باب از جزو سیم اندر بول، باب ۸ ازگفتار ۷ در سرفه در آن هست [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .

5009ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۱۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، ازآغاز اندکی افتاده ومیرسد به‌جزودوم اندر دردمعده [نسخه ها ۵ : ۶۲۹] .

5010ـ **تهران،** ملی۲۵۰ف: نستعلیق سدهٔ **۹**،کتاب ششم است با بیست ویك گفتار در بیماریها ازسرتاپا، ۲۲۷ گ ۲۱س [ف . ملی ۱ : ۲۵۰] .

5011ـ **تهران** ، پزشکی ۱۱۱ : سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲] .

5012ـ **تهران،** پزشکی ۱۰۵ : سدهٔ **۹ ـ ۱۰** کامل شده از روی نسخهٔ مؤرخ ۲۰ ع۲/**۶۶۹**رضوی [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲].

5013ـ **تهران،** پزشکی ۱۰۸ : سدهٔ **۹ ـ ۱۰** ، با تاریخ ساختگی ۴۶۹ در دو جا [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۲] .

5014ـ **تهران، اصغرمهدوی** ۸۴: نسخ غیاث الدین علی فرزند احمد ایجی ، در ۵ شعبان **۹۰۵**، کاغذ سپاهانی . [نسخه‌ها ۲ : ۷۸] .

5015ـ **حقوق** ۸۶ب: نستعلیق محمد فرزند شمس‌الحسینی استرآبادی **۹۰۸** (پایان قرابادین)، ۲۵۶ گ۲۵س [ف. حقوق:۱۱۶] .

5016ـ **تهران،** ادبیات ۵ب: نستعلیق نظام فرزند علی فرزند جلال‌الدین دیلمانی ، درنیمهٔ شوال **۹۳۲**(پایان‌کتاب نهم، وقرابادین آن تاریخ ثلاث و ثمانین دارد) ، ۸۸۰ گ ۳۱س [ف. ادبیات ۱:۲۷۸] .

5017ـ **دانشگاه**۱۹۰۸ فیلم: نستعلیق مؤرخ **۹۸۰**، ازکتاب۴ مقالهٔ ۱ تاپایان بخش ۲ از کتاب سوم، ۳۵۳ گ [فیلمها : ۱۰۳].

5018 ـ **مجلس** ۵۰۳ : نستعلیق ریز **۹۸۱**، شش‌جزء اول آنست ، زدین، ۲۶۵ گ ۳۶س [ف. مجلس ۲ : ۲۹۵] .

5019 ـ **اصغر مهدوی** ۱۱۴ : نسخ سدهٔ **۱۰**، وکامل شدهٔ محمد جعفر فرزندمحمد حسین کهکیلویی ، در ۱۲۲۰ (دورهٔ کامل) [نسخه‌ها ۲ : ۷۸] .

5020ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۸۳۶ Or: سدهٔ **۱۰**، جلدهای ۱ ـ ۳ است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

5021 ـ **دانشگاه** ۵۱۶۶ : نسخ سدهٔ

۱۰ - ۱۱، زرین، کتاب ۱ است تا ۶ و آغاز افتاده، باتملك ۱۱۴۱، ۲۶۵ گ ۳۲ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۳] .

5022ـ **پزشکی** ۱۰۹ : سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5023ـ **دانشگاه** ۵۱۳۹ : نسخ ایوب فرزند علی‌اصغر **۱۰۰۲** و **۱۰۰۷** ، اندکی از باب ۵ گفتار ۲ کتاب ۶ را دارد تا گفتار ۲ قرابادین، آغاز وانجام افتاده، ۳۳۳ گ ۳۰ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۳] .

5024 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ طب فارسی طلعت: نوشتهٔ رجب **۱۰۱۹** ، آغاز آن برابر جلد ششم است ، ۴۴۷ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱ : ۱۹۶] .

5025 ـ **دانشگاه** ۵۱۳۸ : نستعلیق محمدباقر در ۵ ذیقعدهٔ **۱۰۳۸**، آغاز افتاده، ۲۸۰ گ ۳۰س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۳].

5026ـ **تهران،** ادبیات۴۲۶جوادی : نسخ درشهر سرویخ ۲۹ صفر **۱۰۵۶**، ازآغاز تاپایان قرابادین است [ف. ادبیات ۳ :۱۸].

5027ـ **فاتح** ۳۵۵۴ : نسخ **۱۰۵۸** : ۵۳۸ گ ۳۱س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۲] .

5028 ـ **دانشگاه** ۵۰۴۱ : نستعلیق ۲۳ شوال **۱۰۶۵** ، زرین ، ۵۳۱ گ ۳۱ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۱۰۹۵] .

5029ـ **فرهاد معتمد**۲۰۷: نستعلیق محمد شفیع فرزند حاجی محمد کاتب دشت بیاضی ۱۵ شعبان **۱۰۶۱** . ازآن فرهاد میرزا قاجار ۱۲۸۹. [نسخه‌ها۳:۱۸۰] .

5030ـ **الهیات** ۳۴ب : نستعلیق ابن جمال‌الدین خیاط شاهوردی کرمانی، ازج۱ **۱۰۶۳** تا۶ شعبان **۱۰۶۳** (فصل ۶کتاب) ، ۳۶۳گ ۲۳س [ف. الهیات ۱ : ۰۰] .

5031ـ **تهران،** سنا ۲۲۴۹: نستعلیق ۲۷ع۱/**۱۰۶۶**، نه‌جلداست‌باقرابادین[نسخه ها ۲ : ۲۳۶] .

5032ـ **رضوی** ۵۳ پزشکی: نستعلیق **۱۰۶۹**، ازجزء یکم است تابخش‌دوم ازکتاب سوم، ۳۵۵گ ۲۴س [ف. رضوی۳ : ۲۵۸].

5033ـ **رضوی** ۵۴ پزشکی: نستعلیق **۱۰۶۹** ، **آغاز :** باب سیم در آنکه طبیب را همیشه اثر نصح باید چیست . تا پایان جزء هفتم کتاب، ۲۸۲ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۳ : ۲۵۸] .

5034ـ **مجلس** ۵۷۹۸ فهرست نشده: نستعلیق محمد شفیع استر آبادی ، ۳ شعبان **۱۰۸۸**، کتابهای : ۷ ، ۸ ، ۹ ، ۱۰ است ، ۱۷۲ گ ۲۱س [رؤیت] .

5035ـ **مجلس** ۴۷۳۲ : نسخ سدهٔ **۱۱** بخش قرابادین‌آن بخامهٔ دیگریست، ۳۵۸ گ ۳۵س [ف. مجلس ۱۳ : ۱۱۲].

5036ـ **حقوق** ۱ب: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، گفتار سوم است اندر احوال گوش تاباب ششم گزیدن افعی ، ۱۷۹ گ ۲۳ س [ف. حقوق : ۱۱۶] .

5037ـ **الهیات** ۲۵۱ ب : نسخ سدهٔ **۱۱**، از کتاب سوم تا اوایل باب دوم از مقالهٔ هشتم کتاب ششم است ، انجام افتاده ۳۸۷ گ ۲۱س [ف. الهیات ۲ : ۱۲] .

5038ـ **تهران،**ادبیات ۲۶ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ازگفتار نخست کتاب ۴ است تاباب ۱۰ ، ۲۹۰گ ۲۳س [ف. ادبیات ۱ :۲۷۸].

5039ـ **تهران،** دهخدا۱۸۵: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، نسخه میانهٔ کتابست [نسخه‌ها ۳ : ۲۰] .

5040ـ **تهران**، دهخدا ۱۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳ : ۲۰] .

5041ـ **تهران**، دهخدا۱۹۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۲۰] .

5042ـ **سپهسالار** ۷۹۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، پنج‌کتاب نخستین را دارد: ۳۶۳گ ۲۴ س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۵۱] .

5043 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۰۳ : سدهٔ **۱۱**، بابهای ۷ تا ۳۰ ازگفتار دوم، سپس چند باب را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5044 ـ **مجلس** ۳۳۶۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص ۱ ــ ۳۰ و ۶۵ ــ ۷۱) [یاد داشتهای عبدالحسین حائری] .

5045ـ **ملك** ۴۲۹۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱** **۱۲**، گفتار نوزدهم از آنست درسه جزو و هر جزو درچند باب درقوهٔ باه. **آغاز** : حمدله والصلاة والسلام علی‌خیرخلقه... گفتار نوزدهم از ذخیرهٔ خوارزمشاهی ، اندر بیماریها که مخصوص بمردانست [رؤیت] .

5046ـ **تهران**، پزشکی ۱۱۲ : نبشتهٔ حکیم فرنگی درچاشت شنبهٔ ۶ رمضان **۱۱۵۶** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5047 ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۱۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** (ص ۲۱۹ ــ ۲۶۴) و (ص ۳۹۱ــ۴۲۶) گزیده‌ایست [نسخه‌ها۵:۱۹۶].

5048ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۱۲/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** بخشی از آنست [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۳] .

5049ـ **تهران** ، پزشکی ۲۸۸ : سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5050ـ **آصفیه** ۷۱۶ پزشکی : نوشتهٔ **۱۲۵۱**. در فهرست آمده «رسالهٔ طب» خلاصهٔ «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» از خود نگارنده [ف . آصفیه، ۳:۴۰۶] (بنگرید: خفی‌علائی:۵۲۶).

5051ـ **تهرن** ، پزشکی ۱۰۷ : نبشتهٔ چهارشنبهٔ۱۵شعبان**۱۲۷۱**. [نسخه‌ها۳:۳۱۲]

5052ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۶/۱ : نبشتهٔ سه‌شنبهٔ ۱۲ محرم **۱۲۷۷** (ص۱ــ۴۳۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5053ـ**مجلس**۲۴۷۳/۲ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۹۸** (ص ۱۲۶ ــ ۲۸۰) قرابادین است [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

5054ـ **مجلس** ۵۸۱۱ فهرست نشده: نستعلیق عبدالکریم‌طباطبائی‌اردستانی، ذیحجهٔ **۱۳۰۰** ، ۸۰ گ ۲۱ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

5055ـ **شیراز**، دکتر عینی: سدهٔ **۱۳** گزیده‌ایست از آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

5056 ـ **تهران** ، ادبیات ۴۵ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ازآغاز است‌تاباب ۱۳۱اندر بدل داروها، ۱۴۱۷ص ۲۷س [ف. ادبیات ۱ ۲۷۸] .

5057 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۷/۲ : نستعلیق ریزسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

5058ـ **مشهد**، فرخ ۱۲ : باچند خط وناقص [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۲] .

5059 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یادنشده، از کتاب ۶ تا پایان است، درکتابخانهٔ ظل السلطان بوده [نسخه‌ها ۵ : ۲۹] .

5060ـ **مجلس**۹۹۰ طباطبائی: تاریخ یاد نشده، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۶۶۷ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

5061ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۱۱ : تاریخ یادنشده، نسخهٔ کهن، کتاب ۶مجلد ۲ را دارد [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

5062ـ فاتح ۳۵۵۲: نسخ، تاریخ یاد نشده، ازآغازتا قرابادین‌است،۵۱۸گ۳۱س. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۴۵۲هست[فیلمها:۲:۱۰۲]

5063ـ موزهٔ‌بریتانیا ۱۷۵۳: نسخ تاریخ یاد نشده، ۵۵۵ گ ۳۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۷۰۹ هست [فیلمها : ۲ : ۱۰۲].

5064ـ نور عثمانیه ۳۶۱۴ : نسخ درمتن‌وهامش عمرفرزندابی‌بکرفرزندعطاملك کیدانی، دوشنبهٔ ۴ محرم ۴۷۱(!) ، ۱۰۷گ ۱۷س . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۸۸ هست [فیلمها : ۲:۱] .

5065ـ موصل ، مدرسة المحمدية ، جامع‌الزیوانی ۱۶۱ : بخش تشریح‌آن باشش تصویراست [ف. موصل : ۱۸۰].

ذهبیه = ترجمهٔ الذهبیه

درص ۴۹۸ـ۵۰۱ گذشت .

ذیل کتاب لیوردور

از امامقلی فرزند بدیع‌الزمان قاجار .

5066ـمجلس۲۴۵۷/۳ فهرست‌نشده: نوشتهٔ ۱۲۹۸ (ص ۱ ـ ۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۴] .

ر

راحة الانسان

از شیخ ابو طاهر ابراهیم فرزند محمد غزنوی ، بنام سلطان محمد خدابنده (نسخهٔ مجلس) چلبی مینویسدکه برای مأمون نگاشته است، و در ذریعه آمده که کتابی بدین نام در پزشکی در هامش « تحفهٔ حکیم مؤمن » چاپ شده است. آغاز . . . اما بعد، آورده‌اند که چون خلافت بپادشاه سلطان محمد خدابنده رسید جمیع حکمای خود را طلب نمود . . . پس شیخ ابراهیم‌بن محمدغزنوی این‌کتاب را انتخاب نمود نامش را راحت‌الانسان نهاد .

بنگرید : ذریعه ۱۰:۵۵ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۸۳۰ .

5067ـ قاهره، دارالکتب۱۷۸۱طب: فیلم ازنوشتهٔ محمد فرزند رستم گیلانی متطبب ۸۵۹ـ۸۶۰، ۶۴ص [مخطوطات ۱ :۱۹۷].

5068ـ مجلس۵۹۷۵/۲فهرست‌نشده: نستعلیق نزدیك به‌شکسته، درسه صفحه ۲۰س، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

5069ـ مشهد، عبد الحمید مولوی ش ف۵۱۷/۲ : نستعلیق شکسته ، رمضان ۱۲۹۰ [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

راحة الانسان

از محمدعلی طباطبائی‌اصفهانی، کتابیست درادویهٔ مفرده ومرکبه، وجز «راحة الانسان» است‌که‌درفهرست‌ایوانف وفونان‌ازآن‌عبدالقوی شناخته شده‌است [دانش‌پژوه]. آغاز: حمدله صلاة. وبعد برضمایر کیمیا مآثر ارباب دین و دولت... پوشیده نماند .

بنگرید : ف . ره‌آورد: ۲۲۶ .

5070 ـ تهران ، پزشکی ۱۱۴/۱ : سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲، (ص۱ ـ ۴۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۵] .

راحة الانسان

از عبدالقوی فرزند شهاب الدین ضیاء ، درسه باب و ۷۴ فصل، بنام فیروز شاه تغلقی ، بسال ۷۷۸ نگاشته است.

5071ـ **دیوان هند** ۱۵۳۴ (ایوانف): فونان ص۳۷ [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۵] .

رسالهٔ اکبری

از ناشناس، در بیست‌ودو باب که واپسین آنها خاتمه است، جزمجموعهٔ اکبری (نسخه ۲۶۳ پزشکی) است [دانش پژوه].

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۳۰ .

5072ـ **تهران** ، پزشکی ۱۱۷ : سدهٔ **۱۳**، باب ۱و۲۰ و اندکی از باب ۲ در نسخه نیست [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۳] .

رگ زدن = رساله در . . .

ناشناخته .

5073ـ **دانشگاه** ۴۴۴/۳ : نستعلیق فضل‌الله حسینی، باتاریخ **۱۱۱۵** دردفتر(۱۶۱ ر- ۱۶۲ر). **آغاز:** وآنچه ازعروق مفصوده درکتب معتبره بنظررسیده هفده است اول قیفال است [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۰ ، ۷۸۸] .

5074ـ **دانشگاه** ۳۱۲۴/۲ : شکسته نستعلیق محمدباقر فرزند شیرعلی‌کرمانی۲۹ع ۱/**۱۲۸۵** در دولت‌آباد درمجموعه، (۱۲۱ر ۱۲۲ب). **آغاز:** حمدله... و بعد، این‌رساله که از کتاب جالینوس حکیم که آنرا «**شرح البدن**» گویند و بعضی از دانایان بـاتفاق استخراج کرده‌اند و این مشتمل است برقواعد رگ‌زدن وآن‌سی‌رگ استدربدن [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۰۷۸] .

رگشناسی = نبضیه=دانش‌رگ= النبض

از ابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸. درنه‌فصل، برای عضد الدین علاءالدوله ابوجعفر کاکویه درسپاهان، پس‌از ۴۱۲ نگاشته است وبکوشش آقای مشکاة در۱۳۱۷خ و۱۳۳۰ خ چاپ شده است. **آغاز:** سپاس مر آفریدگار را و ستایش مراورا، ودرود برپیغامبر ... فرمان خداوند ملك عادل .

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۲۲۵ ـ قنواتی ش :۱۴۹ ـ ف. مشار : ۸۳۹

5075 ـ **مجلس** ۲۰/... : نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۲۱** بهمین‌خامه در دفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۷۹۴ هست [فیلمها ۱ :۷۳۱].

5076ـ **دانشگاه** ۱۰۷۴/۴ : نستعلیق گویا **۱۰۶۱** (۶۵ ر - ۷۵ پ) . آغاز برابر نمونه، اهدایی‌مشکاة [ف. دانشگاه ۴: ۷۶۸].

5077 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۹۷/۱ : نسخ و نستعلیق سالك الدین محمد فرزند مؤید طبیب حموی ، در ۴ شوال **۱۰۷۶** شمارهٔ ۱ «حجلة‌العرایس» است [نسخه‌ها ۳ : ۱۲] .

5078ـ **مجلس** ۴۵۴۶/۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ضمن مجموعه رساله‌هایی از همو (۱۷۴ر) ناقص [رؤیت] .

5079ـ **حقوق** ۶۲/۱۱ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۸۲ پ - ۱۸۳ پ) ناقص [ف . حقوق : ۱۲۶] .

5080 ـ **دانشگاه** ۲۲۹۷/۲ : شکستهٔ خوش محمد مهدی خوانساری ، شعبان **۱۲۶۳** (۵۰ب - ۵۵پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۳۳] .

5081 ـ **ملك** ۶۱۵۱/۲۱ : نسخ با تاریخ**۱۲۹۰** درجنگ‌اعتضادالسلطنه (ص۵۳۵ ۵۴۵)، این مجموعه نام «پزشکیه» دارد بایك سرلوح زرین [رؤیت] .

5082ـ **مجلس**۴۱۵۸/۳ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۲۹۲** (ص ۱۰۳ - ۱۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰].

5083 ـ **تهران** ، ادبیات ۸۹/۱ د :

نستعلیق محرم **۱۳۱۲** (۱-۲۰)، در نه فصل، [ف . ادبیات ۱ : ۲۹۶] .

84 ـ 5085 ـ **مجلس** ۳۵۲/۴و۷/ ۱۳۷۳ طباطبائی : تاریخ یادنشده ، دو نسخه هردو ازکتابهای طباطبائی : [ف . مصنفات ، مهدوی : ۲۲۵] .

5086 ـ **مجلس** ۴۸۰۲/۵ : نسخ ، تاریخ یادنشده، (۶۲پ ـ ۶۸پ)، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۳ : ۱۹۹] .

5087ـ **رضوی** ۶۵ پزشکی : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۲۷۲].

5088ـ **ملك** ۲۰۲۱/۱ : تاریخ یاد نشده [ف. مصنفات، مهدوی : ۲۲۵] .

رگها=رساله در معرفت رگها وفصد آنها

از ناشناس، درده باب .

5089ـ **تهران**، ادبیات ۳۶۰جوادی: نستعلیق مترجم ابن‌محمدعاشم، جمعهٔ ۲۵شوال **۱۲۱۷**، [ف. ادبیات ۳ : ۵۹] .

ریاض الادویة

از یوسف یوسفی هروی نگارندهٔ «جامع الفواید:۵۱۳» وجزآن. دریك‌مقدمه درکلیات ادویه و دوباب : یکم در ادویهٔ مفرده ، دومین در ادویه مرکبه ، هردو بترتیب تهجی ، سپس خاتمه درامتحان جودت وردائت تریاق، بسال ۹۴۶ ساخته است وکتابی بدین‌نام درهندچاپ شده است. **آغاز**: الحمدلله الذی خلق‌لکل‌داء دواء وجعل لعلل القلوب شفاء . . . بر ضمایر صافیه‌محجوب‌نماندکه... مسمی بریاض‌الادویه

بنگرید : ف. طبی، نجم‌آبادی : ۴۴۰ .

5090ـ **تهران**، دهخدا۳۰۵: نستعلیق ملامحمد علی بفرمودهٔ ملا محمدتقی در حیدر آباد. در سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، آغاز در باب یکم افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] .

5091ـ **دکترمفتاح . . .** : نستعلیق **۱۱۴۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۸] .

5092ـ **آصفیه** ۸۱۴ پزشکی: تاریخ یاد نشده ، و نیز نام نگارنده یاد نشده گویا ازهمان یوسفی‌باشد [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۴ : ۴۰۶] .

ریاض عالمگیری

از محمد رضا طبیب (بنگرید : ریاض مناظر)، درچهارچمن وهشت‌نخل‌بسال ۱۰۸۰-۱۰۹۶ برای عالمگیر شاه (۱۰۹۶ ـ ۱۱۱۸) نگاشته است .

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۳۳ .

5093 ـ **تهران**، پزشکی ۲۵۱/۳ : سدهٔ **۱۳** (ص ۲۶۷ ـ ۳۸۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۴] .

5094ـ **تهران**، پزشکی۱۱۹ :سدهٔ**۱۳**.

5095ـ **تهران**، پزشکی۱۱۸: بانشانهٔ بلاغ [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۴] .

ریاض مناظر

ازمحمدرضا طبیب‌فرزند ابوالفضل‌سلیمان شیرازی، جلد دوم «ریاض عالمگیری» او است که بدین نام خوانده ، بنام اورنگ زیب عالمگیر پادشاه (۱۰۶۹-۱۱۱۸) بسال۱۰۹۳ در دوازده فصل‌که دوازده منظر باشد، بترتیب اعضای سبعه (هفت‌اندام) نگاشته است [نفیسی] **آغاز**: اللهم لانصیر غیرك فی‌کل الاردات .

5096 ـ **مجلس** ۲۱۷۶ : نوشته‌های گوناگون، در ۱۴ج۱/**۱۲۹۵**، ۵۴۱ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۱] .

ز

زاد المجاورین

درآمیزش بازنان وآبستنی و بی‌میلی زن و مرد و داروها و درمان بیماریهای جنسی، تشخیص جنین پسرازدختر، وشیوهٔ آبستنی به‌روش کهن، و اندامهای زن از نظرزیبا شناسی گفتگو می‌کند، ودرآن از استاد عبدالرحمان یادشده است. **آغاز:** حمد و سپاس خداوندی را که جواهر زواهر عالم و افلاك و مجاوران کرهٔ خاك.

5097ـ **تهران،** ملی ۷۴۴ف: نستعلیق ع۲۴/**۱۰۲۰**، ۱۰۶گ ۱۳س [ف. ملی ۲: ۲۶۵].

زاد المسافرین و طب الفقرا و المساکین

از ناشناس، دریك مقدمه وچهار باب ویك خاتمه: ۱ـ امراض مختص باعضا ۲ـ حمیات ۳ـ اورام وبثور ۴ـ سموم، خاتمه در کیفیت سلوك و حال اطباء، بنام سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ـ ۱۰۸۳) نگاشته است. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس وشکروثنای بلاحد ومنتها خالق مقتدر وحکیم.

5098ـ **یزد،** جامع کبیر وزیری ۱۴۷۹۹ نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۱۸ج۲/**۱۱۰۶**. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۴۲۸ هست [نسخه‌ها ۴: ۴۸۴ ـ فیلمها ۱: ۶۹۱].

زادالمسافرین = تدبیر مسافر

از ملا محمد مهدی فرزند علینقی شریف طبیب، بخواهش میرزا محمد اسماعیل، پس‌از روزگار فتنهٔ افغان درشیرازنگاشته ودر۱۰ صفر ۱۱۴۱ در دومطلب بانجام رسانده است: ۱ـ تدبیر مسافر و تندرستی ۲ـ معالجهٔ صنفی چند از امراض سبك، و چند بار چاپ شده است. **آغاز:** سپاس افزون ازخواهش بیماردان بشفا وستایش متجاوز ازشوق.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰ ـ ف. مشار: ۸۷۲ ـ مؤلفین مشار ۶: ۴۱۵ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی: ۴۴۱.

5099ـ **تهران،** دهخدا۲/۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۴۰].

5100ـ **تهران،** پزشکی ۱/۲۷۶: سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ۷۵) [نسخه‌ها ۳: ۳۵۲].

5101ـ **تهران،**ادبیات ۱۰۲ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۲**، [ف. ادبیات ۳: ۱۹].

5102ـ **دانشگاه** ۲/۲۵۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۶۷پ-۱۱۷ر)، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام «تدبیر المسافرین» آمده [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۴۱].

103 ـ 5104 ـ **تهران،** پزشکی ۱و ۳/۲۶۳: سدهٔ **۱۲-۱۳**، دونسخه است، (ص ۱ـ۱۱۸) دومی‌آغاز افتاده (ص ۲۰۸ـ۲۱۹) [نسخه‌ها ۳: ۳۴۵].

5105ـ **تهران،** پزشکی ۱۲۰: نبشتهٔ محمدعلی حسینی تفرشی، گویا ع۱۶/**۱۲۲۸** بخواهش میرزا علیرضا [نسخه‌ها ۳: ۳۱۴].

5106ـ **تهران،** پزشکی ۱۲۱: نبشتهٔ ۱ج۲/**۱۲۳۶**. [نسخه‌ها ۳: ۳۱۴].

5107 ـ **سپهسالار** ۸۳۰: نستعلیق میرزا محمد شریف، آدینهٔ ۲۳ج۲/**۱۲۴۳** در تهران (۱ پ ـ ۱۶۶ ر) [ف. سپهسالار ۵: ۸۱].

5108ـ **سپهسالار**۲/۳۷۶۹: نستعلیق عبدالله فرزند محمدحسن مراغه‌ای، ۲۱ج۲/

۱۲۴۳ روزگار جنگ ایران و روس (۵۳ر – ۳۵پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۸۱] .

5109ـ تهران، دهخدا۲۴۳: نستعلیق احمد فرزند محمد بیگ جوله ، سه‌شنبهٔ ۲۹ ج ۱۲۴۴/۲، بدستورمحمدرضا خان درروستای بوده [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] .

5110ـ دانشگاه ۱۹۸۴/۱ : نسخ محمد فرزند زین‌العابدین ، در۱۲۴۴ (۱پ – ۹۳پ)، آغازبرابرنمونه[ف. دانشگاه۸: ۵۹۳]

5111ـ مجلس ۵۰۷: نستعلیق۱۲۴۴ آغاز برابرنمونه، ۱۲۸ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲ : ۳۹۸] .

5112ـ رضوی ۸۹۴۷: نستعلیق علی اکبر فرزند ابوالقاسم طبیب، ۹ج۲/۱۲۴۵ ، ۸۴۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴] .

5113 ـ دانشگاه ۴۳۲۸ : نستعلیق آدینهٔ ۷ شعبان ۱۲۴۵ بخواهش مرادخان ، ۷۶گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۸] .

5114 ـ مجلس ۲۱۷۸ : نسخ میرزا اسماعیل، در۱۲۵۲، برای محمد حسین بیگ ولد آقامیرزاعلی خوردوا نگاشته شده ، آغاز برابرنمونه، زرین،۱۶۳ص۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۲] .

5115 ـ مجلس ۲۱۷۷ : تحریری خوش محمد رضا فرزند نجفقلی حاج محمود اصفهانی، غرهٔ رجب۱۲۶۵، آغاز برابرنمونه زرین، ۱۱۷ص ۱۵س [ف. مجلس ۶: ۱۴۲].

5116ـ یزد ، جامع‌کبیر ۱مج : نسخ ابوالحسن فرزند علی رضا شهربابکی کرمانی ۱۲۶۷ [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵] .

5117ـ تهران، پزشکی ۲۶۰ : حاج میرزا محمدرضای طبیب، ۱۲۷۲ (درپایان ش ۳) (ص۱–۱۱۹) .

5118ـ تهران، پزشکی۱/۲۵۸: نبشتهٔ شیرعلی‌کردبچه،۱۲۷۳(درش۲) (ص۱-۱۹۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

5119 ـ تهران ، پزشکی ۱/۲۴۶ : نوشتهٔ محمدحسین‌فرزند علی‌عسکرسلطان‌آبادی شب پنجشنبهٔ ۲۵ج۱/۱۲۷۴ (ص ۱ – ۱۱۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۴] .

5120 ـ مجلس ۵۹۸۰ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

5121 ـ تهران ، ادبیات ۱۷۵ ج : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۴۰پ – ۲۲۵ر) ، آغاز برابرنمونه [ف. ادبیات ۱ : ۹۲] .

5122ـ دانشگاه۲۸۴۶: نسخ‌عبدالعلی فرزند محمدصالح مراغه‌یی، سدهٔ۱۴ بخواهش آقامهدی، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۰] .

5123 ـ شیراز ، خانقاه احمدیه ۳/ ۱۹۸: نوشتهٔ محمد حسن شریف یزدی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

5124ـ نجف، شوشتریها : تاریخ یاد نشده [ذریعه] .

5125ـ کربلا، شیخ‌مهدی‌کتبی: تاریخ یاد نشده [ذریعه] .

5126ـ نجف. محمدعلی خوانساری : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲ : ۱۰] .

زبدة الأسرار

دریك مقدمه ودو طرف، وهرطرف در ده باب: مقدمه در کلیات باه ، طرف ۱ ـ اسرار مردان ۲ـ اسرارزنان . **آغاز** : بعد از حمد و سپاس بیحد و قیاس صانع بی‌آلت و اساس راجلت قدرته .

2127ـ سپهسالار۲/۶۸۷۳: نستعلیق یوسف‌فرزند محمدگیلانی، شعبان۸۶۹، انجام

درباب دوم ازطرف دوم افتاده (۴۸پ - ۹۶ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۸۳] .

زبدة الحكمة

ازدکتر پولاك چك‌اسلواکی (اطریشی)، نگارندهٔ «تشریح:۵۰۷» و جزآن . ترجمه و تحریر از حکیم الملك میرزا علینقی فرزند محمد اسماعیل نگارندهٔ «بیماری وبا :۴۸۴». دریك مقدمه ودو جمله: مقدمه درتعریف علاج و اقسام آن. جملهٔ ۱ ـ در تدابیر ستهٔ ضروریه قوهٔ نار (الکتریسیته) ۲ـ در خواص ادویه و استعمال آن، بنام اعتماد الدوله معتمد السلطنه صدراعظم، بسال ۱۲۷۲ نگاشته و درهمان سال چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۵ ـ ف. فارسی مشار : ۸۷۷ ـ ف. طبی، نجم آبادی: ۴۴۲.

5128ـ **شیراز** ، دکتر میر : نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۵ع۱/**۱۲۹۸** [نسخه‌ها ۵ :۲۸۳].

5129 ـ **ملك** ۶۱۹۳/۳ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۷۹** دردفتر، (ص۷۵پ ـ ۱۳۷ر) **آغاز**:مقیات، بدانکه ادویهٔ مقیه بسیارند[رؤیت]

5130ـ **دانشگاه** ۱۵۴۷/۱: نستعلیق ۳رجب**۱۳۰۴** (ص۱ـ۱۸۹) همراه «سمومات» ازهمو [ف. دانشگاه ۸ : ۱۷۳].

زبدة الطب

ازعلاءالدین محمود سبزواری. جزو«زبدة الطب» سید اسماعیل گرگانی‌است. **آغاز**: عن طب علاءالدین محمود سبزواری، مسماة بزبدة الطب. صاحب «جامع اللذات» درکتاب خویش آورده است که هرکه بر جماع کردن حریص باشد باید رعایت ده چیزرا کند .

بنگرید : ذریعه۱۲ : ۲۹ ـ ف. ره‌آورد ۲۳۹، ۲۴۲ .

5131ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۹، نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** ـ **۱۰۸۶** در دفتر (۳۴ر ـ ۳۴پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۶۰۷] .

زبدة العلاج

از احمد الاستادی المکی التلبسی ، بنام سلطان سلیمان‌خان عثمانی، بسال ۹۴۳ سروده است، بادیباچه‌ای به‌نثر. **آغاز**: لطایف شکر وسپاس بیقیاس سلطان واجب‌الاعظام... ای‌اسم تو مظهر جمیع‌اسما ـ دیباجهٔ ایجاد بدیع‌اشیا

5132ـ **مجلس** شماره نشده، خریداری ازباقر ترقی: نوشتهٔ کشور عثمانی گویا بخامهٔ سراینده، بامهر همان سلطان [رؤیت] .

زبدة العلاج

از محمدتقی فرزندابوطالب طبیب‌حسینی برای محمد علی میرزا دریك مقدمه و دو باب نگاشته است : باب ۱ـ درعلم نظری ، درشش مقاله ۲ـ درعلم عملی ، در سه‌مقاله. وبرخی‌از مقاله‌هادرچند فصل. **آغاز** حمدوسپاس‌پادشاهی را سزد و شکر بیقیاس متقن‌الاساسی را رسد .

بنگرید : ف. ره آورد: ۲۴۲ .

5133ـ **تهران**، پزشکی ۱۲۴: نوشتهٔ سبز علی فرزند آخوند ملا حسن علی مهکی ملکشاهی فیلی، در ۲۰ج۲/**۱۲۳۶**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۴] .

55134ـ **تهران** ، ملی ۹۶۳/۲ ف : نستعلیق پنجشنبهٔ **۱۲۴۵** (ص۱۶۷ ـ ۳۳۱) ، آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۲ : ۵۰۲] .

5135ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۲۰۶۸ سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

زبدة قوانین العلاج = شفاء الامراض

از محمد فرزند علاءالدین فرزند هبة‌الله

سبزواری مجلدی، غیاث‌متطبب، نام‌او در کتابها یکنواخت نیامده، نگارندهٔ «مرآت الصحة». در درمان بیماریها در چهارده باب، در نیمهٔ ع۱۴/۸۷۱ بپایان رسانده است. باب نخستین در ۱۵ فصل، فصل یکم درصداع وشقیقه. واین جز «شفاءالاسقام» (ذریعه ۱۴ : ۲۰۲) است. **آغاز :** الحمدلله الذی خلق الانسان و جعله اشرف موالید الارکان... امابعد، چون اشارت شریفه.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۰۲ ــ نسخه‌ها ۳ : ۱۶ .

5136ــ **الهیات** ۳۵۸د: نسخ سدهٔ **۱۱** آغازوانجام‌افتاده، باحاشیه‌هایی‌به‌نشانی (طع) ۱۲۴گ ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۷۲].

5137 ــ **دانشگاه** ۳۵۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، فهرست مطالب دردیباچه و تاریخ انجام درپایان‌آمده، ۶۹گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۰].

5138ــ **دانشگاه**۴۳۷۵: شکسته‌نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «شفاء الامراض» یادشده، ۱۳۴گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۴ : ۷۸۶]

زبدة الکحالین

در چشم پزشکی، بایستی در دوازده باب باشد. **آغاز:** اما بعد، پوشیده نماند که چشم را از برای آن چشم خوانند که مشابه چشمه است .

5139 ــ **تهران** ، پزشکی ۲۵۹/۶ : باتاریخ **۱۲۲۹** درشمارهٔ پیشین‌آن، (ص۲۰۱ و ۲۰۲ ـ ۲۰۸ ـ ۲۱۹) ، نسخه آشفتگی دارد باب۹ــ دربیان امراض طبقهٔ عنبیه، چهارفصل. باب ۱۰ــ درشبکوری وروزکوری و خشکی و سرمازده است، درسه فصل، باب ۱۲ ـ تربیت وتدبیر داروهای چشم. درپایان آمده تمام شد «زبدة الکحالین» [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۳] .

زبدة المسالك

از سالك‌الدین محمد فرزند مالك الدین مؤید شیرازی حموی ، گرد آورندهٔ «حجلة العرایس: ۵۲۰» که خود دردیباچهٔ «حجله»از آن‌نام برده ومی‌بایست بشمارهٔ ۴۴مجموعهٔ یاد شده بیاورد ، ولی متأسفانه در نسخه (۱۹۷ : دهخدا) این گفتار نیست. بنگرید : نسخه‌های خطی ۳ :۱۷ .

س

ساختن اکحال ومراهم = کحالی

ستهٔ ضروریه

ازحسن فرزند ابوذر مازندرانی ، دریك مقدمه وشش فصل ویك خاتمه، درپزشکی، بنام حاجی ملامحمد استرآبادی نگاشته است .

5140ــ **آمل**، میرزاابوالحسن پیشنماز آملی: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، انجام‌افتاده ش۲دفتر، همراه«طب‌المسائل» ازهمو[نسخه‌ها۵:۲۰۲].

ستهٔ ضروریه

از حکیم عمادالدین محمود ، نگارندهٔ «آتشك۴۶۱» وجزآن. دربیان‌ستهٔ ضرودبرای تندرستی ، بنام و برای شاهقلی سلطان حمزة (بنگرید:خواص‌ومنافع‌اشیاء: ۴۲۱) استاجلو بسال۹۴۴ ، و همراه «انتخاب علاج‌الامراض» چاپ‌شده است. **آغاز:** حمدوسپاس بیقیاس مر حکیمی راکه قامت استعداد انسانرا.

بنگرید:ذریعه۱۲ :۱۴۴ــ ف.مشار:۱۵۳

5141ـ تهران، سیدمحمدرضازنجانی: نوشتهٔ **۱۰۶۳** ، آغاز برابر نمونه ، همراه «تشخیص‌الامراض» [ذریعه ۱۲ : ۱۴۴] .

5142ـ **رضوی** ۶۸پزشکی : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۴۰گ ۱۴ س [ف. رضوی ۳ : ۲۷۳] .

ستهٔ ضروریه

از حکیم ولی گیلانی ، برای ابوالغازی قطبشاه، در یك مقدمه و شش فصل و یك خاتمه نگاشته است. نام نگارنده وشاه درديباچه‌آمده است. **آغاز:** حکمت خدای‌راست جل‌جلاله و قدرت پادشاهی راست.

5143ـ **حقوق** ۷۹ د : نسخ ۱ شعبان **۱۰۴۰** (۸۱پ ـ ۱۴۳پ) ۱۴س [ف. حقوق ۱۳۵] .

ستهٔ ضروریه

از یوسف یوسفی نگارندهٔ «جامع‌الفواید: ۵۱۳» وجز آن، دریك مقدمه درغرض‌طب‌وشش فصل بسال۹۴۴ نگاشته، ودرپایان«علاج‌الامراض» او در هند چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله المنعم حیاة النفس وصحة الاجسام ... و بعد ، این نسخه‌ایست موسوم به‌ستهٔ ضروریه .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۴ ـ ف . ره آورد : ۲۴۴ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۹۰ .

5144ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۹/۷ : با تاریخ ۱۵ع۲/**۱۰۳۷** در دفتر (ص ۱۰۰ ـ ۱۱۳) ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴] .

5145 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۶۵/۱ : نوشتهٔ غلام جعفرفرزند غلامحسین بهادرخان ، ۶ شعبان **۱۲۱۰** (ص ۱ـ۱۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۶] .

5146 ـ **ملك** ۴۴۱۴/۵ : نستعلیق عبدالله **۱۲۳۵** (درش ۳) (۶۷رـ۷۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

5147 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۷۵/۱ : سدهٔ **۱۳**، (ص۱ـ۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

ستهٔ ضروریه

از ناشناس ، گذشته ازمبحث ستهٔ ضروری در نیمهٔ دوم درمان بیماریها را دارد ، و جز نگاشتهٔ حکیم ولی گیلانی و عمادالدین محمود ویوسفی است. گفتاریست با عنوانهای : باب ، فصل، مقاله : باب ۱ـ درچگونگی هوا وتدبیر آن دردوفصل ۲ـ اندر تدبیر مأکول ومشروب یك فصل ۳ـ اندر تدبیر خواب و بیداری ۴ ـ اندرحرکت وسکون ۵ـ استفراغ و احتباس ، درپنج فصل ۶ـ انددراعراض نفسانی، دوفصل . سپس: مقاله اندریاد کردن ادویهٔ مفرده، به ـ ترتیب تهجی، مقاله اندر تقدمة المعرفة وباب هایی درنبض‌وبول ونشانهای بیماری وبحرانها آنگاه بابهایی در بیماریها: سرسام، مالیخولیا فراموشکاری، سکته، دوار. **آغاز :** حمدله... امابعد، بدانکه تن‌مردم جسمی است مرکب از چهارعنصر... تدبیرستهٔ ضروریه‌موجب‌تندرستی است .

5148 ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۵ : نوشتهٔ ۱۰ رمضان **۱۰۰۵** (ص ۵۱ ـ ۱۲۸ هامش) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۲] .

ستین عادلی

ازعادل شیرازی ، سرایندهٔ « حفظ الصحهٔ منظوم :۵۲۴» وجزآن. درپایان‌آن‌آمده: لیك چون اختصارمطلوبست ـشدبستین عادلی‌موسوم

5149 ـ **تهران**، دهخدا، ۲۹۶/۷ : نستعلیق آقا بزرگ محمدمعین پسر مولانا عبدالرزاق ذاکر ، نزدیك **۱۲۳۸** ، تنها هفت

بیت از آن در نسخه مانده است [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۳].

سراج الطب

از حسن فرزند رضای شیروانی، در ادویهٔ مفرده و مرکبه بترتیب حروف تهجی، از روی مجربات محمد احمدآبادی. **آغاز**: الحمدلله الکحیم الحلیم والصلاة علی... امابعد، چنین گوید حسن‌بن رضاشیروانی.

5150 ـ **تهران**، پزشکی ۱/۲۶۲ : نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱ ج ۱/ **۱۲۶۰**، (س ۱-۱۸۷)، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۴].

5151 ـ **تهران** دهخدا ۲/۷۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز باکمی دگرگونی بمانند نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۲۱].

سر الحکمه

متن از دکتر یوهان شلیمر فلمنکی هلندی معلم دارالفنون، ترجمه از میرزا تقی فرزند محمد هاشم کاشانی انصاری پزشك، زاده در ۱۲۵۶، در یك مقدمه و چهار باب و هریك در چند فصل. که در تهران بسال ۱۲۷۹ در ۶۰ ص بچاپ رسیده است.

بنگرید: چاپی طبی، نجم‌آبادی: ۴۶۶ ف. مشار: ۶۴۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۳۴.

5152 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه: سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۳].

سکندرشاهی = معدن الشفاء

سلم الدرجات = منتخب‌عمده

از حکیم احمدالله هندی، در خواص داروها از حرارت و برودت و رطوبت و یبوست، که در ۱۲۱۲ نگاشته و نام تاریخی آن «منتخب عمده» است.

5153 ـ **آصفیه** ۲/۱۴۶ پزشکی : همراه «خواص‌الحیوان» مؤرخ **۱۱۹۴** [ف. آصفیه ۲ : ۱۰۵].

سموم = سمومات = سمیه

در بخش طبیعیات ص ۴۲۵-۴۲۶ گذشت.

سود و زیان خوردنیها و نوشیدنیها

از خواجه رشیدالدین اوتاجی برای ارغون خان ساخته است، سودمند است. **آغاز**: چنین گوید امین الدولة والدین خواجه رشیدالدین اوتاجی، که چون حکم بلیغ پادشاه.

5154 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۶/۱۳۵ : نستعلیق عنایت‌الله با تاریخ **۱۰۸۶** در دفتر (ص ۵۴۲-۵۷۷) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۳].

سوگند نامه = ORKOS

از ابقراطس پزشك یونان باستان. که جالینوس آنرا گزارش کرده و حنین‌بن اسحاق وحبیش و عیسی‌بن یحیی بعربی درآورده‌اند. سوگندیست که دانشجویان دانشکده منت پلیه Mont Pellier هنگام گذراندن پایان نامه برزبان میرانند. **آغاز**: سوگندمیخورم بخدائیکه حیات وممات از اوست و عطا کنندهٔ صحت...

بنگرید: ف. ابن‌الندیم: ۱ : ۴۰۱.

5155 ـ **دانشگاه** ۵/۲۸۳ : نسخ **۱۲۸۸**، (۹۴ب-۹۵د)، سپس «آئین‌پزشکی» از همو [ف. دانشگاه ۴ : ۷۰۰].

سی فصل

درپزشکی، که بخواهش عزیزان نگاشته شده است. **آغاز**: الحمدلله علی نواله ... اما بعد، این‌کتابیست درعلم طب نام نهاده ... بر سؤال بعضی از عزیزان، مرتب برسی فصل.

5156 ـ **سپهسالار** ۸۲۵ : نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۱**، ۱۷،گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۶]

ش

شافی سلیمانی

از فضلعلی فرزند شاه وردی بیك توشمال باشی، بدستور پادشاهی که نامش در نسخهٔ ۵۱۱۸ دانشگاه افتاده، دریك مقدمه وچهل باب ویك خاتمه و دوفصل. ترجمه ایست از «طب النبی» و «طب الائمه» و «الذهبیة» . **آغاز :** حمد بیحد حکیمی راکه مرضای اهل ایمان را باهل بیت

5157 ـ **دانشگاه** ۵۱۱۸ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱**، زدین، با حاشیه (منه سلمه‌الله) نسخهٔ اصل وشاهانه است، ۲۱۰ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۸] .

شرایط جراحی

از ابوزین کحال ، نسخهٔ پزشکی در نه مقاله است وهریکی درچند شرط. در ص۱۶۳ همان نسخه آمده: مقالت دوم ازکتاب «شرایط جراحی» ازتصنیف ابوزین‌کحال. در «معجم ـ الاطباء» اززین الدین ابوالشکر ایوب نابلسی کحال (۶۴۰ـ۷۳۰) وابن‌الزین محمدقاهری حنفی زاده در ۷۴۸ یاد شده و آندو باید جز نگارندهٔ این کتاب باشند [دانش‌پژوه] .

بنگرید : ف. ده‌آورد : ۲۴۸ ، ۳۹۶ .

5158 ـ **تهران** ، پزشکی ۲/۲۴۲ : رمضان **۹۸۱** در مشهد، (ص ۱۵۶ ـ ۳۰۱) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۵] .

شرح الاسباب و العلامات =

اسباب و علامات

شرح الاسباب و العلامات =

مجربات شفا

شرح ذهبیة

«ذهبیه» یا «طب الرضا» منسوب بحضرت رضا، گزارش ازمحمد باقر فرزند محمدحسین مشهور به‌غلام‌مکنون، (بنگرید: طب۵۵۷) بنام محمد مؤمن خان اعتماد الدولة ساخته است . **آغاز :** الحمدلله الذی من علینا بخیرالنبیین ، وتفضل بناباله (پس ازیك صفحه) اما بعد ، بر ارباب دانش و اصحاب بینش مخفی نماند که رسالهٔ ذهبیه .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۳ و ۱۰ : ۴۶ و ۱۴ : ۲۷۸ ، ۳۶۴ ـ ف . مشار ، عربی : ۶۰۳ .

5159 ـ **الهیات** ۵۵۰ د : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۷۹ گ ۹س [ف. الهیات ۱ : ۸۳] .

شرح ذهبیه = تحفهٔ شاهید

شرح ذهبیه = ترجمهٔ ذهبیه

شرح ذهبیه = شرح طب‌الرضا

شرح ذهبیه = کنز الذهب

شرح ذهبیه = محمودیه

شرح فصول بقراط

متن عربی وگزارشها بفارسی آورده شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۳۸ ، ۲۳۹

5160ـ **مجلس** ۴۷۹۰ : نسخ سدهٔ**۱۱** آغاز وانجام افتاده [ف. مجلس۱۳ : ۱۸۵].

شرح قانونچه

متن ازمحمودفرزند محمدچغمینی(م۷۴۵) درده مقاله، گزارش ازحسین فرزندمحمدفرزند

علی استرآبادی ، درپنجشنبهٔ ۲۷رمضان۸۳۱، هنگامیکه نزد سید اسماعیل حکیم‌الدین طبیب گیلی تلمذ میکرده ، بنام امیر مرتضی که والی پادشاه روزگاربوده‌است. آغاز: الحمدلله‌الذی ابدع‌العناصر والاجزاءواوجدالامزجة‌والاعضاء.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۹۰ و ۱۸ : ۲۰ ـ کشف‌الظنون (قانونچه) ۲ : ۱۳۱۱ ـ هدیة‌العارفین ۲ : ۴۱۰ .

5161 ـ نجف (اهواز) سید محمد جزائری : نوشتهٔ **۱۰۸۳** [ذریعه ۱۳: ۳۹۰].

5162ـ الهیات۳۳۴د: شکسته‌نستعلیق ونسخ‌که در**۱۲۴۹** مقابله شده ، ۱۲۹ گ ۲۳ س [ف. الهیات ۱ : ۸۵] .

5163ـ کاظمین، سیدمحمد مهدی‌صدر نوشتهٔ **۱۲۵۳** [ذریعه ۱۳ : ۳۹۰] .

5164ـ تهران ، آقای محدث ارموی تاریخ یاد نشده ، تاریخ نگارش از این نسخه بدست آمده است [ذریعه ۱۳ : ۳۹۰] .

شرح قرابادین شفایی

متن ازمظفرکاشانی (بنگرید: قرابادین) گزارش ناشناخته .

5165ـ شیراز، دکترمیر: نوشتهٔ علی رضا فرزند امیر عسکرخان عرب جباره ، ۱۲ شعبان**۱۲۰۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

شرح کافوریه

دربخش طبیعیات ص۴۲۷ گذشت .

شرفیه

از محمد مسیح فرزند محمد امین طباطبا پزشك، دردومقاله‌ویك‌خاتمه: ۱ـ درحفظ صحت شش فصل ، ۲ ـ در علاج مطلق سوء مزاج در هشت فصل. خاتمه در تدبیر مسافران. آغاز : بسم‌الله الذی لایضر مع‌اسمه داء، و هو... حمد وسپاس بیقیاس .

بنگرید: ذریعه ۱۴: ۱۸۴ ـ ف. ره‌آورد ۲۷۵ .

5166ـ تهران، پزشکی ۱۵۷ : سدهٔ ۱۱، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵] .

شفاء الاسقام

از حکیم عبدالرزاق فرزند عبدالکریم فرزند عبدالرزاق پزشك‌کرمانی، که بروزگار شاه سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲ ـ ۹۱۱) میزیسته، بنام‌وزیر اومیرعلیشیر نوائی (۸۴۴ ـ ۹۰۶) نگاشته است ، گویا اونگارندهٔ «تذکره درمناقب شاه نعمت‌الله ولی» بسال۹۱۱ است‌که چاپ شده . آغاز : نسأل الشفاء عن الاسقام الجهالات من‌کرمك یاحکیم .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۰۲ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۴۳ .

5167ـ رضوی ۸۱ پزشکی: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، وقف شیخ‌بهائی ۱۰۳۰، ۴۰گ ۱۷س [ف. رضوی ۳ : ۲۷۷] .

شفاءالامراض=زبدةقوانین‌العلاج

شفاءالامة فی‌ترجمة طب‌الرحمة

آغاز : هذا کتاب شفاء الامة فی ترجمة طب الرحمة فی الطب و الحکمة فی کلام ابی حامد محمدالغزالی. . . بدانکه ایدك الله این کتاب مشتمل برپنج باب است: باب اول درعلم طبیعی یعنی سرشت مزاج... باب دویم دربیان علم طبیعت طعامها و دوایهاومنافع ایشان، باب سیم در بیان آنچه نیکو باشد از برای بدن در حالت‌صحت، باب‌چهارم درعلاج‌نمودن بیماری که خاص هراعضایی باشد (این باب دردیباچهٔ نسخه نیامده و در متن دیده شد) باب پنجم در علاج نمودن بیماریهایی‌که عام باشد در بدن.

درفهرست گلچین معانی این‌کتاب بهمین نام و نسبت یادشده، ولی در یادداشتهای عبدالحسین حائری دیدم‌آمده : فهرست بابهای این کتاب با «الرحمة و الطب و الحکمة » نگاشتهٔ مهدی فرزند علی صبیری مهجی یمنی درگذشتهٔ ۸۱۵ که درپنج باب است سنجیده شده ویکی دانسته شد (نسخهٔ ۴۲۴۴ دانشگاه) .

بنگرید : نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳ ــ ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۷ ــ کشف الظنون ۱ : ۸۳۶ .

5168ــ**مجلس**۲/۳۶۴۶ فهرست‌نشده: نوشتهٔ سلمان تموکچی فرزند حاج محمد علی مراغه‌ای، در**۱۳۴۷**، بدنبال «اختیارات بدیعی» [رؤیت].

شفاء الخانی

از شهاب الدین فرزند عبد الکریم قوام ناکوری ، نگارندهٔ «شفاء المرض : ۵۵۴ » ، بنام اعظم ظفرخان، پس از ۸ محرم ۷۹۴ که دردیباچه یادشده نگاشته است .

بنگرید : ف . ره‌آورد : ۲۷۹.

5169ــ **بادلیان** ۱۵۸۵، فریزر۲۰۴: نستعلیق ۲۲ ذیحجهٔ **۸۷۱** ، ۱۶گ. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۱۱۴هست [فیلمها: ۱۳۵] .

5170ــ **تهران،** پزشکی ۱۶۰ : سدهٔ **۱۰ــ۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵] .

شفاء العلیل

ازعبیدالله فرزند یوسف‌علی کحال. دریك مقدمه وبیست مقاله، که مقالهٔ بیستم آن خاتمهٔ کتابست ، برای ابوالفتح محمد درویش بهادر خان نگاشته است .

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۷۹ ــ نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵ ــ ف. تاشکند ۱ : ۲۷۱.

5171ــ **تهران،** پزشکی ۱۶۲ : سدهٔ **۹ــ۱۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵].

5172 ــ **تهران** ، پزشکی ۲/۲۵۳ : سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵] .

شفاء العلیل

ازکریم محمد عثمان .

5173ــ **مدراس** ۳۶۷ : (ف. مدراس ص۴۲۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵] .

شفاء العین

از شمس‌الدین محمد فرزند حسن کحال یاورد فرزند جمال‌الدین یاورد ، و شاگرد اوحدالدین رازی، درهفتاد و نه بخش در چشم پزشکی. **آغاز:** سپاس و ستایش باریتعالی را که این جهان را بیافرید .

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۲۷۸ .

5174ــ **تهران،** پزشکی ۱۶۱: نوشتهٔ مهجورِاصفهانی، شب ۱۲ج۱/۱۲۹ **(۱۰۲۹)** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۵] .

شفاء المرض = شفاء المریض = طب شهابی = شفاء الرجل

از شهاب الدین فرزند عبدالکریم قوام ناکوری، متخلص به‌شهاب، دریك مقدمه و صد وشصت باب بنظم ، در ۱۰ شوال ۷۹۰ بانجام رسانده است: ز هفتصد زیادت نود سال بود ــ دهم روز ازماه شوال بود... اساسش نهادم صد وشصت‌باب ــ«شفاءالمریض»کردم این‌راخطاب

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۵۵ و۱۹۹ : ۲۲۴ تذکرهٔ حسینی : ۱۷۳ــف. فونان : ۷۶ ـ ف. دیوان هند : ۲۳۱۵ .

5175ــ **دانشگاه** ۲/۳۰۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۸ ــ ۱۷۴) آغاز افتاده ، در

پایان سرگذشت سراینده ازپدران و استادان و نکاتی تاریخی‌آمده است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۶] .

5176 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۶۳/۱ : سدهٔ **۱۱** ، (۱ر-۱۰۳پ) [نسخه‌ها ۳: ۳۲۶].

5177ـ **کپنهاك،سلطنتی**: نستعلیق سال ۴۷ جلوس سدهٔ **۱۱**، همراه فرهنگ طب شهابی [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۳] .

شفائیه

متن از شلیمر فلمنکی ـ Dr . Schlimmer معلم دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) دردومقاله درپاتولوژی بسال ۱۲۷۴ نگاشته، ودرپایان آن از «زینة‌ـ الابدان » خود یاد می‌کند . ترجمه از میرزا عبدالکریم فرزند حاج ملا اسماعیل یزدی تهرانی، که بسال ۱۲۸۰ در تهران در ۵۹۳ ص چاپ شده .

بنگرید . ف . مشار : ۱۰۳۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۴۳۷ و ۳ : ۹۱۲ ـ المآثر والاثار ۲۱۰ ـ ف. طبی نجم‌آبادی : ۴۸۷ .

5178 ـ **دانشگاه** ۵۰۱۸ : شکسته نستعلیق **۱۲۹۳**، نسخه از باب دوم مقالهٔ دوم آغازمیشود، ۱۶۶گ ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۷] .

5179ـ **دانشگاه**۵۱۴۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، ۱۸۱ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۵] .

5180ـ **تهران**، دهخدا ۷۷ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، ۴۴۱س، دردومقاله [نسخه‌ها ۳ : ۲۲] .

5181ـ **اصفهان** ، ادبیات : نستعلیق ۱۷ رمضان **۱۳۰۵** در فهرست آمده : منتخب الشفائیه ازعبدالله طبیب، اصل از شلیمر ، باید گزیده‌ای ازاصل باشد. [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۹].

شافی الاوجاع = تقویم الابدان

ازحبیب‌الله فرزند نورالدین محمد فرزند حبیب‌الله متطبب تونی طبسی، برای محمدخان در۹۴۹ در دوجزء نگاشته است: جزء یکم در دومقاله: ۱ـ دربیماریهای اندامها ۲ـ بیماری هایی که از اندام مخصوص نیست . جزء دوم قرابادین است به‌ترتیب تهجی. هردو جزء در جدولهاییست مانند تقویم الصحهٔ ابن بطلان و تقویم‌الابدان ابن جزله. **آغاز :** مراسم حمد صحیح ولوازم شکر صریح حکیمی را شاید که بمحض حکمت .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۳۹۵ .

5182 ـ **دانشگاه** ۱۲۷۵ : نستعلیق عبدالله ترشیزی، در**۱۱۳۳** ، تنها دو مقاله را دارد وقرابادین آن نیست، آغاز برابر نمونه، ۱۶۶گ ۲۶س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۷۳۲] .

5183 ـ **سپهسالار** ۷۹۸/۱ : نسخ حاج اسماعیل مشهدی ، سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، در پایان تاریخ نگارش را ندارند (۱ر ـ ۱۶۴ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۹] .

5184ـ**تبریز**،حاج‌آقاحسین نخجوانی ۱۷۴۱/۲ : با تاریخ ج ۲/**۱۲۲۱** در شمارهٔ یکم دفتر. در دو مقاله و جدولهایی مقالهٔ یکم ۳۳۶ بیماری و دوم عمومی۱۲۰ بیماری را در جدولهای نه‌گانه‌آورده‌است [نسخه‌ها۴:۳۴۱].

5185 ـ **نجف** ، شیخ نعمة الطریحی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر و انجام افتاده [ذریعه ۴ : ۳۹۵] .

شمسیاه

از شمس‌الدین محمدفرزندنعمت‌الله طبیب، در دوشنبهٔ رمضان ۹۷۷ در شهر مورگان ، در

نه مقاله نگاشته است : ۱ ـ تدبیر حفظ صحت ۲ـ تدبیر اطفال مرضعه ۳ ـ امراض حادثه از فرق تاقدم ۴ ـ علل ظاهره ۵ ـ حمیات ۶ ـ زهر و تریاق ۷ ـ گزیدگی و تدبیر آن ۸ ـ گزیدگی‌مار وسگ ۹ـ در ادویهٔ مرکبه. و هر مقاله درچند باب . **آغاز:** لطایف حمد و ثنا خدایی را سزاست‌که آفرینندهٔ عقول.

5186ـ **تهران،** ملی ۹۴۲ : نستعلیق علی فرزند محمد مفید اصفهانی ، در **۱۲۸۲** **(۱۲۷۲)**، ازروی نسخهٔ نگارنده‌که درمرگان در دوشنبهٔ رمضان ۹۷۷ نوشته شده بود و راقم آن مجمد فرزند نوربخش حسینی بوده است، ۳۶۹گ ۲۱س [ف. جواهرالکلام۱ : ۱۶۶ـ ف. ملی ۲ : ۴۸۳] .

ص

صدیق

طب‌منظوم‌است‌که در۱۰۲۴ بانجام رسیده است **آغاز:** گشایم‌زبان را بحمد حکیم .

5187ـ **قاهره،** دارالکتب ۴۳۶۰س: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده ، ۶۸گ [ف . مخطوطات ۲ : ۷] .

صلاح الصحاح فی‌حفظ الصحة

از افضل‌الدین کرمانی. در چهار مقاله : ۱ـ حفظ صحت بروجه اجمال ۲ـ حفظ صحت بحسب فصول‌سال. درچهارفصل ۳ـ حفظ صحت اندامها ، سیزده فصل۴ـ برخی ازنوشیدنیها و معجونها و داروها. **آغاز:** بعداز حمدوسپاس باریتعالی‌که‌بیافرید بحکمت وبپرورید بنعمت .

5188ـ **تهران،** پزشکی ۲۳۸/۱۰ : سدهٔ ۹ ، (ص۲۶۲ ـ ۲۸۴) ، [ف . ره آورد ۲۳ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۳۱] .

5189 ـ **پاریس** S. P. ۳۴۳/۷ : باتاریخ **۱۰۳۳** دردفتر (۲۱۱پ ـ ۲۲۷ر) . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۳۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۵].

صورت قلب

ناشناخته . **آغاز:** صورت قلب، بدانکه دلرا سه قسم نهاده‌اند.

5190 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۳۸ تصوف فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ۱۲ ـ ۱۶) [مخطوطات ۱ : ۲۱۸] .

صیدنه = صیدله = ترجمه . . .

ط

طبایع آدمی و معالجات و خواص اشیاه = رساله در. . .

آغاز: حمدله ... امابعد، بدانکه هرکه آب بنفشه را باسرکهٔ کهنه بیامیزد و در رویی که‌کلف بوده باشد بمالد برطرف شود .

5191ـ **دانشگاه** ۳۵۰۷/۲: نسخ‌سدهٔ **۱۳-۱۴** (۵۰ر ـ ۱۰۵پ) . [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۴] .

طبایع وامزجهٔ مأکولات وادویه

ناشناخته .

5192ـ **ملك** ۴۹۲/۲۸ . نستعلیق‌سدهٔ

۱۰، زدین (ص۲۷۹ ـ ۳۱۰ هامش). **آغاز** درمعرفت منفعت‌ومضرت وطبع ومزاج‌مأکولات [رؤیت].

5193ـ **ملک**۳۶/۴۹۲: همان نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زدین (ص۴۷۴ ـ ۴۹۳ هامش) . **آغاز:** حمدله ... اما بعد، این رساله ایست منتخب از کتاب **ینبوع** در شناختن طبایع ادویه و بعضی معالجات [رؤیت] .

طب فارسی

از میرزا نظام الدین احمد ملقب به‌حکیم الملك گیلانی، نگارندهٔ «اسرارالاطباء ۴۷۲» که بنام قطبشاه دکن ساخته است.

5194 ـ **تهران**، سیدآقا ناصرتهرانی نوشتهٔ **۱۳۴۴** [ذریعه ۱۵ : ۱۴۲] .

طب = مجموعهٔ دستور طبیب

از میرزا سید احمد حسینی فرزند میر سید حسین طبیب، از سدهٔ ۱۳، در یك مقدمه و ۱۲ باب و یك خاتمه . نگارنده گویا همان پزشك تنکابنی نگارندهٔ «اسهالیه:۴۷۲ وتحفهٔ شاهی: ۴۸۸» باشد. **آغاز:** شکر بیحد وقیاس‌حکیمی را سزد جلت عظمته .

5195ـ **قاهره**، دارالکتب/طب فارسی طلعت: نسخ بی‌تاریخ ، از روی نسخهٔ نگارنده که مؤرخ ج۲/**۱۲۷۳** بوده ، ۱۷۴گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲ : ۵۶] .

طب = رساله در . . .

از امیرالله طبیب فرزند شیخ فتح‌الله ابی محمدی صدیقی سبزواری ثم‌بدیوانی، در چهل و سه باب، نام داروها وشهرهای هندوستان در آن بسیار بکار برده شده است. **آغاز:** الحمد لله رب الارباب، و الصلاة و السلام علی خاتم النبیین... حقیرامیرالله طبیب ولد . . .

5196ـ **ملك** ۳۶۴۱: نستعلیق **۱۲۶۳** (گ۳۴۶پ ـ ۴۹۱ر مجموعه) [رؤیت] .

طب = رساله‌ای در پزشکی

از محمد باقر فرزند محمدحسین طبیب ، که بگفتهٔ او دردیباچه ازخاندان پزشکی است و تجارب و دستورالعمل نیاکانش باو رسیده ، بنام شاه‌سلطان حسین‌صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵) دریك مقدمه وچند باب ویك خاتمه: مقدمه در تعریف تب و اقسام آن، ۸ فصل. باب ۱ ـ در علاج حمی، دوفصل، ۲ـ تبهای دق ۳ـ حمیات عفن ، چندین فصل . نگارنده گویا همان غلام مکنون نگارندهٔ «شرح ذهبیه : ۵۵۲» است . **آغاز :** سپاس بلند اساس و ستایش بی آلایش شایسته درگاه ... اما بعد چنین‌گوید بی‌بضاعت محمد باقربن .

5197ـ **مجلس** ۵۲۷۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بخامهٔ فرزند نگارنده (۵ر-۲۶پ) [رؤیت].

5198 ـ **مجلس** ۷۶۰۸ فهرست‌نشده : نسخ محمد مؤمن فرزند محمدنصیر، در**۱۲۴۱** زدین ، نام نگارنده در آغاز و پایان آمده ، ۱۰۰گ۱۲س[یادداشتهای‌عبدالحسین‌حائری]

طب = رساله در . . .

ازذکریای‌رازی(؟) درنسخهٔ ۲۶۸پزشکی پس از خواص سحری پاده‌ای از دانستنیها در بارهٔ زنان است درچند باب باشماره و بیشماره درمسائل پزشکی .

5199 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۶۸/۲: تاریخ یادنشده (ص۶۵ ـ ۱۳۱) [نسخه‌ها ۳: ۳۴۷] .

طب

ازحاج میرزاغلامعلی طبیب‌فرزندابوطالب

صراف تهرانی حائری ، درگذشته در کربلا ۱۳۲۰، که بسال ۱۳۱۹ بانجام رسیده است.

5200ـ **کربلا**، شیخ مهدی کتبی ترک بخامهٔ نگارنده، **۱۳۱۹**، همراه : محرم‌نامه، خواب نامه [ذریعه ۱۵ : ۱۳۸] .

طب = مختصری درطب

از مولانا شمس‌الدین محمد. درچند باب وچند فصل. باب ۱ـ اندر مقدمه آفرینش بنی آدم ۲ ـ تشخیص احوال مردم در بیماری و صحت ۳ـ اندرشناختن آب ۴ـ جنس ونوع و فصل هرمرض... ۱۰ـ اندرشناختن بحران‌که چندم بچندم بحران کند . . . ۱۴ ـ اندر بیماریهای سروگوش. **آغاز:** حمدله. والعاقبة للمتقین والصلاة والسلام علی .

5201 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۸/۳ ف : نستعلیق، باتاریخ **۱۱۳۹** دردفتر (ص۵۰۰ ـ ۵۷۳) ، در سرآغاز نسخه آمده : جلد دوم کشکول (حکیم مؤمن تنک‌آبادی) [ف . ملی ۲ : ۵۳۱] .

طب

درچهار مقاله : یکم درعلم نظری در۱۷ باب، دوم درعلم عملی در۵۹ باب، سوم ادویهٔ مفرده ومیوه‌ها وحبوب به‌ترتیب تهجی در ۲۸ باب، چهارم درادویهٔ مرکبه‌در۲۲ باب. **آغاز** والعدل غیاث‌الدولة والدین صدربن امیر عادل جهان پهلوان خسرو و توران چقای ، آنکه جناب دررکاب .

5202ـ **دانشگاه** ۲۱۶۰/۵: نستعلیق سدهٔ **۹**، زدین ، (۹ر ـ ۹۶پ)، نسخه ازباب ۵ مقاله یکم است تاپایان، هشت برگ آغازرا ندارد [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۳] .

5203ـ **ملك** ۴۴۱۵/۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، (۱پ ـ ۸۹پ). آغاز دردیباچه وانجام درمقالهٔ چهارم باب ۱۷ افتاده است [رؤیت].

5204 ـ **تهران** ، دهخدا ۹۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۴] .

طب

درچهارمقاله ویك خاتمه ولاحقه، درحفظ صحت، ودرآن‌از«تحفة‌المؤمن» تنکابنی یادشده

5205ـ **تهران** ، پزشکی ۱۶۵ : سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف . ره‌آورد : ۳۰۰ ـ نسخه‌ها ۳: ۳۲۱] .

طب الائمه = ترجمهٔ . . .

طب اکبری

ازشاه محمد ارزانی ، حکیم محمد اکبر فرزند میرحاجی مقیم، ترجمه و گزارشی است و یا ترجمه با حذف و باافزودگیهایی است از «الاسباب و العلامات» ابو حامد محمد فرزند علی سمرقندی و « شرح الاسباب و العلامات » نفیس‌بن عوض کرمانی. از برای اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۹) در بیست و هشت فصل ویك خاتمه، در درمان بیماریها ازسرتاپا او در کار خود از «قانون» پورسینا و «ذخیرهٔ خوارزمشاهی و «کفایهٔ منصوری» و «حاوی» و دیگرکتابهای پزشکی بهره برده است، وبسال ۱۱۱۲بانجام رسانده‌است‌وازاوست: قرابادین قادری، مجربات‌اکبری، مفرح‌القلوب، میزان الطب که هریك چند بار چاپ شده . **آغاز :** صحیح‌ترین کلامی‌که مشام ناطقهٔ دانش‌آئین‌را.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۲ و ۱۵ : ۱۴۱ ف . فارسی مشار ۱۰۸۵ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۴۶ ـ تذکرهٔ علمای هند، رحمان‌علی : ۲۱

5206ـ **کپنهاك، سلطنتی:** شکسته

نستعلیق امرسنکه در لکهنو سال ۵ جلوس عالمگیر سدهٔ ۱۱ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

5207ـ تهران ، پزشکی ۱۸۵ : از سدهٔ ۱۱-۱۲ ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۶] .

5208ـ مجلس ۵۱۴ : نستعلیق شیخ امام‌الدین، در ۱۱۰۸، زرین، ۳۷۰ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲ : ۳۰۱] .

5209ـ کپنهاك ، سلطنتی: شکسته نستعلیق سیدخورسندعلی بلگرامی، در ۱۱۷۸، طب اکبری (خلاصة التجارب) است و سپس «منتخب التجارب» [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه ها ۵ : ۶۹۴] .

5210ـ تهران، پزشکی ۱۸۴ : نوشتهٔ علینقی فرزند محمد حسین رضوی ، سه شنبهٔ ۱۲۳۳، [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۶] .

5211ـ کپنهاك سلطنتی ۱ کریستن‌سن : نسخ ۱۲۴۶ [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۴] .

5212ـ دانشگاه ۲۰۱۴: نستعلیق محمد باقر درشاهجهان‌آباد، در ۱۳ ع ۱۲۴۷/۲ ، جلد ۱ ، ۳۱۱ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۸ : ۶۳۳] .

5213ـ دانشگاه ۲۰۱۵: همان نستعلیق از همان نویسنده درهمان شهر ، در ۱۳ رجب ۱۲۴۷، جلد۲، ۲۸۵ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۳] .

طب جدید = ترجمهٔ درسهای کلینیك

متن از دکتر آلبو معلم مدرسهٔ دارالفنون بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). ترجمه از دکتر خلیل فرزند عبد الباقی اعتضاد الاطبا (۱۲۷۶ ـ ۱۳۶۴) نگارندهٔ «جراحی: ۵۱۵» و جز آن . آغاز : درسهای کلینیك ، کلینیك بنا و تعلیمی است .

5214ـ معارف ۱۳۲ ـ ۱۳۴۹: نسخ آغازسدهٔ ۱۴، درفهرست بعنوان «ترجمهٔ درس های کلینیك» آمده است، ۸۹ گ ۱۵ س [جواهر الکلام ۱: ۱۶۴] .

طب جدید

چندگفتار ناشناخته .

5215ـ الهیات ۲/۳۵۷ د : نستعلیق ۱۳، گویا مسودهٔ اصل باشد (۱۰۲پ ـ ۲۱۸ پ). آغاز: بدانکه طب علمی است که شناخته می‌شود ازاحوال بدن انسان ازجهت صحت ومرض تا حفظ شود صحت حاصله [ف . الهیات ۱ : ۲۸۵] .

5216ـ الهیات ۷۳ ج : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، در آغاز جدولهایی است در مزاجها و اجناس نه‌گانهٔ نبض و اجناس بول و امراض سپس علاج ودرمان آنها و جدولهایی درمعرفت مزاج و خواص میوه‌ها وخوراکیها وشیرینیها و خواص ادویه ، آغاز افتاده ، ۱۴۱ گ ۱۸ س [ف . الهیات ۱ : ۹۲] .

5217ـ تهران، پزشکی ۱۷۹ : سدهٔ ۱۳، باعنوانهای مقاله وفصل و باب و فایده و انتباه ونوع. نسخه ازپیش‌ازباب ۱۶ درامراض مقعدآغازمی‌شود تافصل‌سوم ازباب اندرحمیات [ف. ده‌آورد : ۳۱۳ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۲۱] .

5218ـ تهران، پزشکی ۱۸۲: سدهٔ ۱۳، مانایادداشت پزشکی‌است ازپزشکان‌جدید عنوان «امراض جلدیه به‌اعتقاد فرنگان» دارد [ف. ده‌آورد : ۳۱۵ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۲۱] .

5219ـ تهران، پزشکی ۱/۲۷۹: سدهٔ سیزدهم (۱ ـ ۱۴) مجربات مؤلف است و گرفته ازکتابهای هندوان و جمهور و ابن‌سینا باید از نوشته‌های تازه باشد. آغاز: از قول حکمای هند وسایرحکما، برضمایرکیمیا مآثر

ارباب دین ودولت ... مخفی نماند. [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۶] .

5221 ـ 20 ـ **دانشگاه ۵۰۲۴** نسخ سدهٔ **۱۴** ، سه‌کتاب است جداگانه : ۱ ـ کتاب دوا بترتیب تهجی ۲ ـ کتاب جراحی در چند باب ۳ـ کتاب طبی ، دریك مقدمه وپنج مقاله و دوخاتمه. ترجمه ازکتاب دوید دارمند و مامایی پروفسور کینك و از کتابهای جدید دارالفنون، ۴۸۵س [ف. دانشکاه۱۵:۴۸۹].

طب‌جدید کیمیاوی = طب‌کیمیایی

طب جمالی وشفاء حالی

از ناشناس‌که برای جمال الدین و الدنیا شاه شیخ ابواسحاق نگاشته است، درسه مقاله : ۱ـ درامراض، صد وسی‌ودو باب ۲ـ دررنجها، شصت وپنج باب ۳ـ تب، سی‌وپنج‌باب. **آغاز:** حمد بی‌نهایت وعد و سپاس بیقیاس که مهندس عقل ازمساحت ساحت بیدای بی‌انتهای .

5222ـ **یزد،** سیدحسین حیدری : نسخ خوش‌سدهٔ**۱۰-۱۱** [راهنمای‌کتاب ۱۱:۶۵۵]

طب خانی = تحفهٔ خانی

طب داراشکوه=علاجات داراشکوه

طب سکندرشاهی = معدن‌الشفاء

طب شهابی = شفاء المرض

طب قدیم

چندگفتار ناشناخته .

5223ـ **مشهد،** عبدالحمیدمولوی ش‌ف ۳۹۱: نستعلیق سدهٔ **۹**، ناقص ،گویا در دوقسم قسم دوم درپنج مقاله، مقالهٔ چهارم درامراضی که ظاهر بدن‌را حادث‌شود درهفت باب [نسخه ها ۵ : ۵۰] .

5224ـ **ملك۱/۵۹۰۴**: نسخ باتاریخ **۹۱۶** دردفتر (۱پ ـ ۷پ) ۴۵س. چندبندی است بدینگونه: تولدجنین، شرائین(بروش‌پرسش وپاسخ)، عضل (پرسش وپاسخ). **آغاز:** کیفیة تولد جنین، بدانك منی مرد وزن دررحم قرار گیرد، وازجمیع‌سوء مزاجات‌خالی باشد ورحم صحیح بود [رؤیت] .

5225ـ **ملك۸/۴۹۲**: نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، (ص۲۹۰ ـ ۳۲۳) گزیده‌ایست از «ذخیرهٔ خوارزمشاهی» در۱۸باب درمعاجین و سفوفات و داروهای چشم : ۱ ـ معجونها ۲ ـ ایارجات ۳ـگوارشها ۴ـ اطریفها ۵ـ قرصها ۱۰ ـ اندر داروهای قی ۱۵ ـ اندر مرهمها ۱۸ـ اندر حقنه‌ها . **آغاز:** حمدله. اما بعد، این رساله‌ایست منتخب از ذخیرهٔ خوارزمشاهی [رؤیت].

5226 ـ **تهران ،** پزشکی ۲۷۸/۴ : نوشتهٔ ع۱/**۱۰۴۵** (۳۴۷-۴۳۶)، گفتاریست دربیان بیماریها یاعلاج امراض گویا از سدهٔ **۱۰-۱۱**، نسخه ازدرمان دندان است باعنوان سیلان الماء من الفم یعنی آب رفتن از دهان است تا درمان کسی که او را زهر داده باشند [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۶] .

5227ـ **الهیات** ۵۰۷ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۵۳** که گویا تاریخ نگارش باشد وگویا ازچند کتاب گرد آمده باشد ، در فصل تدبیر مسافران از کتاب قسطاس بن لوقیا نقل کرده است . با عنوانهای: فی معالجات ـ الرأس، فی‌معالجات العین، در امراض گوش و بینی، علاج امراض فم ودندان و لسان و سایر اجزای‌آن،درامراض‌صدریه‌وقلب‌وعلامت‌آن... ۵۲گ ۱۶ ـ ۱۹س [ف. الهیات۱ : ۹۳] .

5228ـ **مشهد ، فرخ** ۸۲ : نستعلیق

۱۰۷۵ درصد ویك باب در «بیاض»الله ویردی بیك [نسخه‌های خطی ۳ : ۸۷] .

5229 ـ ملك ۴۲۲۶/۶ : نستعلیق بد محمدحسن فرزند ملا علی ۲۶ع۱۰۸۰/۱ (۱۸۰ر ـ ۱۹۳). گفتاریست باعنوانهای فصل وباب و نامرتب، مغلوط. آغاز: الحمدلله الی بقاءالمعبود و رازق الموجود وقوله المسموع. وبدانکه این فصلی است مختصر پرفائدهٔ تمام. فصل درباب طب که بجهت هر مرضی چه فایده است [رؤیت] .

5230ـ مجلس ۵۲۷۹/۱ : سدهٔ ۱۱ گفتاریست در پنج فصل و یك خاتمه : ۱ ـ در اقسام مفردهٔ تبهای خلطی ۲ ـ علاج تب نوبهٔ صفراوی ۳ ـ تب دموی که حمای مطبقه نامند ۴ ـ تب بلغمی که آنرا حمای مواظبه گویند ۵ـ علامات تب سوداوی. خاتمه در ذکر نسخه ها. آغازافتاده:... فصل اول... بباید دانست که تبهاییکه ازاخلاط (۱پ‌ـ۵ر) [ف. مجلس ۱۶ : ۹۷] .

5231 ـ تهران ، دهخدا ۱۶/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، باب ۲۸ آن درعرقها وسپس باب درآداب دیك پختن است و پایان می‌یابد [نسخه‌ها ۳ : ۳۳] .

5232ـ تهران، دهخدا ۱۶/۸: سدهٔ ۱۱، نسخه‌های طبی‌است،انجام افتاده و «باب اول‌آن درمفرحات» است [نسخه‌ها۳ : ۳۳].

5233 ـ تهران ، پزشکی ۲۷۴/۱ : سدهٔ ۱۱، (ص۱ـ۶۸) عنوان باب وفصل دارد مقالهٔ ۲ در علم طب عملی ، باب الالف انکود [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۹] .

5234 ـ تهران ، پزشکی ۲۸۹/۱ : سدهٔ ۱۱، (ص۱ ـ ۱۹) . آغاز : شرح دهن عقرب ازکتب معتبره [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۱] .

5235ـ دانشگاه ۲۴۵۴/۲ : شکسته نستعلیق سراینده‌ای با تخلص (تحسین) در دارابگرد شیراز نزدیك ۱۱۰۱ (ص۱۰ـ۱۷) دردوباب نظری وعملی باید باشد وبه «نفایس الفنون» ماند [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۸].

5236ـ یزد، جامع کبیر ۹۱۷۴/۱ : باتاریخ ۱۱۰۶ در دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۴۸۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۱] .

5237 ـ ملك ۳۳۷۳/۴ : نستعلیق ۱۲۶ (۱۲۰۶ یا ۱۱۲۶) نامبوب از «راحت الانسان» یاد کرده (ص۱۷۴ـ۲۲۹). آغاز: بدانکه خدای این علم را بیافرید بر دوازده رکن وچهارطبایع وهفت کوکب و براین مثال هرتن آدمی [رؤیت] .

5238 ـ تهران ، پزشکی ۲۶۴/۱ : سدهٔ ۱۱ـ۱۲ ، (ص ۱ ـ ۱۰۸) ، مرکبات داروها از سعوطها تاقرصها را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵].

5239ـ دانشگاه ۴۸۰۴: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ـ۱۲، نسخه‌آشفته‌است‌ودرآن‌از«علاج بقول یوسفی» یادشده، آغازافتاده . فهرست مقدمه و ۲۲ باب‌آن در فهرست کتابخانه آمده : مقدمه دراحکام ایام سبعه وتولد فرزندان وبیمار شدن درهریوم. باب ۱ـ درنشان خون وصفرا وبلغم وسودا و علاج آنها ۲ ـ دردشقیقه و سرسام و نسیان و حمق وجنون وعشق و صرع و سکته و کابوس وعلاج‌آنها، ۸۵گ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۴۱] .

5240ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی: نستعلیق حکیمی حسینی، ۱۱۳۱، آغاز افتاده معالجات است [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۸].

5241ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی:

نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، در داروها است [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۸] .

5242ـ **تهران ،** دهخدا ۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، نسخهٔ آشفته، کتابیست در پزشکی و ستاره‌شناسی وروانشناسی‌ومعدن‌شناسی [نسخه‌ها ۳ : ۶] .

5243ـ **شیراز، دکترمیر:** سدهٔ **۱۳**، ش۲ دفتر است [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۴] .

5244ـ **شیراز، دکتر میر:** سدهٔ **۱۲** ش ۱دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۴] .

5245ـ **مجلس**۲ / ۲۴۷۷فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۴۹۹ ـ ۵۴۴) درفهرست بعنوان «فوائد درطب» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

5246 ـ **مجلس** ۲ / ۳۳۸۰ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** [گلچین معانی ، نسخه‌ها ۵: ۱۸۹] .

5247ـ **ملك** ۴۴۵۳ : نستعلیق حسین فرزند علیمحمد رشتی **۱۲۲۸**،کتابیست‌نامبوب بیماریها وعلائم ودرمانها را دربردارد. **آغاز** این چند سطری است ازطریقهٔ معالجات میرزا مسیحا.اول‌دراوجاع رأس واذن‌وحلق ودندان. شمارهٔ ۳دفتر (۶۷ر ـ ۸۵ر) [رؤیت] .

5248 ـ **همدان ، آقای حاجی ایزدی:** باتاریخ **۱۲۳۲** دردفتر، ش ۶ دفتر گفتاریست پزشکی از روی اخبار [نسخه‌ها۵ : ۳۶۷] .

5249 ـ **تهران ،** پزشکی ۱ / ۱۸۱ : نبشتهٔ پنجشنبهٔ محرم **۱۲۳۹**. (ص۱ ـ ۲۵۰) صد وشصت باب، بایستی ازپزشکی نادان باشد **آغاز:** حمدله. علی‌خیرخلقه‌محمدوآله‌اجمعین فی‌کتاب اندرگفتارحکیمان هند وروم‌وفارس و عرب... واین‌کتاب را بصد وشصت باب‌نهادیم فهرست ابواب کتاب. . . سپاس از خدایی را که بیافرید این جهانرا بدین کمال و کمال بیاراست [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۸ ـ ف. ره‌آورد : ۳۱۵] .

5250 ـ **دانشگاه** ۲ / ۴۵۰ : نستعلیق خوش‌میرزا نصرالله‌فرزند محمدشفیع خوشنویس ع۱۶/**۱۲۶۱** ، برای عبدالغفور خان در دیه اشنویه گفتاریست در هیجده باب : سرسام ، بیماریهای چشم ، گوش، بینی، دهان و زبان ، زکام‌ونزله، بیماری دل، معده، اسهال صفراوی قولنج ، بیماریهای نشیمنگاه ، جگر ، سپرز ، یرقان،استسقا، بیماریهای‌کرده‌ومثانه، بیماری های زنان، مفاصل، داءالفیل. ودومقاله: آبله وحصبه، آماسها وریشها. وفصلهایی درباه. پس از نشانیهای بیماری درمان را یادکرده است . **آغاز:** پس‌از ستایش و درود. امابعد، بدانکه این رساله‌ایست‌که پادشاه‌کسری اسنادگرفته از حکیم ارسطو [ف. دانشگاه ۴ : ۷۵۲] .

5251 ـ **ملك** ۵۳۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت‌مؤرخ**۱۲۶۴**. بخشی‌ازکتابیست بزرگ نسخه پس‌از چند فصل باب چهارم دارد در تدبیر آنچه بزینت بدن متعلق است ، باب ۵ـ دراقسام‌مرض وامتلاآت ۶ـحمیات‌واسباب وعلامات ومعالجات ۷ـ حصبه وجدری ۸ـ در بعضی الفاظ عربیه‌که متعارف اطباست و اوزان پزشکی ۹ـ حفظ الصحة ۱۰ـ تدبیر اطفال... ۲۹ ـ بعضی تراکیب عمده . **آغاز:** در صداع است ، یعنی درد تمام سر، بیایدکه سبب صداع [رؤیت] .

5252ـ **دانشگاه** ۲ / ۳۸۲۶: نستعلیق نزدیك **۱۲۷۶** (۶۰پ ـ ۷۷پ)، چند عنوان فصل دارد . **آغاز :** هذا کتاب طب و برخی اشیاء متفرقه... بدانکه آخرت عالم‌علیا ودنیا عالم سفلاست [ف ، دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۶] .

5253 ـ 5254ـ تهران، ادبیات ۱و۲/ ۳۵۶ جوادی: دوگفتار جداگانه است، تاریخ یاد نشده، باتاریخ **۱۱۸۳ - ۱۲۷۶** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۵۷] .

5255ـ مجلس ۵/۴۱۵۸ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۹۳** در دفتر (ص۱۶۶ - ۱۷۶) در «مشمعات» است [نسخه‌ها۵: ۲۰۰].

5256 ـ مجلس ۳/۳۳۲۰ : نستعلیق زیبای محمد محسن خاتون آبادی ، سدهٔ **۱۳** «فوائد طبی است» است (ص ۴۹۷ - ۵۴۴) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۷۵] .

5257ـ الهیات ۲/۲۰۱ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۸ر - ۳۵ر هامش)، گفتاریست در بیماریها ودرمان آنها و از بیماری لقوه آغاز ودر (ازجایی افتادن) پایان می‌یابد. **آغاز :** فالج ولقوه بر دوگونه است . یکی آنکه پدید آید و ممکن باشد و درست شود و صحت یابد [ف. الهیات ۱ : ۱۸۱] .

5258ـ الهیات ۳/۳۵۷ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گفتاریست دربحران (۲۱۹پ ۲۴۱ ر)، **آغاز :** حمدله. . . مخفی نماندکه مسئلهٔ بحران ازمسایل مهمهٔ طب واز اموری است که برطبق معرفت اقسام وعلامات ودلالات‌آن لازم وواجب است [ف. الهیات ۱ : ۲۸۶] .

5259 ـ تهران ، پزشکی ۷/۲۵۰ : سدهٔ **۱۳**، (ص۳۸۱-۴۱۵) ، درمان بیماریها است [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

5260 ـ تهران ، پزشکی ۱/۲۵۴ : سدهٔ **۱۳**، (ص ۱ - ۴۴۵) ، آغاز افتاده و از اسرارهشتم است درامراض‌کرده ومثانه‌واعضای تناسل در۱۲کنز، تا اسرار چهاردهم درطرد هوام وراندن‌آنها ازخانه ومسکن درشش‌کنز سپس عنوانهای تحفه دارد. « کنز الاطباء » عبد الحمید و « کنز الهدایه » رودباری نیست [دانش‌پژوه، نسخه‌ها ۳ : ۳۴۰] .

5261ـ **آقای‌کاظم مدیر شانه‌چی:** نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده ، در چند باب دردردها وبیماریها ودرمان‌آنها [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۷] .

5262ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۳۹۰ : نستعلیق هندی، آغاز وانجام افتاده ، ۳۴۲گ . [نسخه‌ها ۵: ۵۰].

5263ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۳۹۲: شکسته‌نستعلیق، آغازافتاده، باعنوانهای باب [نسخه‌ها ۵ : ۵۰] .

5264ـ سپهسالار ۲/۱۸۶ : تاریخ یادنشده(۸۱ـ۱۳۰) دستوردرمانهایست‌منسوب بلقمان وجاماسب [ف. سپهسالار ۵ : ۹] .

طب کیمیایی = طب تازهٔ کیمیایی

متن‌از براکلسوس(پارکلسوس) Praclsus (۱۴۹۳ - ۱۵۴۱م) ترجمهٔ عربی آن در یك مقدمه وچهار مقاله (نسخهٔ ۴۰۹۶ دانشگاه) است . ترجمهٔ فارسی آن از ناشناس ، در یك مقدمه و چند مقاله : مقدمه در تعریف کیمیا و غرض ازآن. **آغاز:** حمدله. و العاقبةللمتقین امابعد ، این کتاب طب تازهٔ کیمیایی است . این‌چنین‌که درآورد اورا براکلسوس، ومشتمل است برمقدمه ومقالی چند .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۴۱ - ف . ره‌آورد : ۳۸۲ .

5265ـ تهران، پزشکی ۱/۲۳۲ : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۶صفر **۱۲۱۹** در همدان (ص ۱-۱۳۴) ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۹] .

5266ـ ملك۳/۴۵۲۵: شکسته‌نستعلیق **۱۲۴۸** (ش۲ باهمین خط) (۱۰۰پ-۱۵۵پ)

آغاز برابر نمونه، در پایان کتاب دیگری بنام «کیمیای باسلیقا» را با آن آوده‌است. [رؤیت]

5267ـ ملك ۳۳۷۳/۱ : نستعلیق ۱۲۶ (= ۱۲۰۶ و یا ۱۱۲۶) در (ش ۲) آغاز بمانند پزشکی ۲۳۳ [رؤیت] .

5268 ـ مجلس ۲۰ نجم : نستعلیق حسن فرزندمهدی ۴ ج ۱/۱۲۴۴، بدستورمیرزا محمدتقی، دیباچه ندارد واز مقدمه آغاز می‌ـ گردد، ۲۰ص ۱۶س [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

5269ـ تهران، پزشکی ۲۳۳: نوشتهٔ ۲۰ شعبان ۱۲۶۸، آغاز: . . . در شرح اسم وبیان وذکر موضوع و صناعت کیمیا [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۷] .

5270 ـ ملك ۴۲۱۱/۱ : نسخ عبدالوهاب اصفهانی، در۱۲۶۹، (۱پ ـ ۳۷ پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

طب کیمیونی = ترجمه کیمیاءالشفا

از ملامحمد علی فانی فرزند ملا اسکندر شیروانی، نگارندهٔ «مفتاح الحیواة» درکیمیاو‌رمز آن. ترجمه‌ایست از«کیمیاء الشفاء» ترکی که خود ترجمه‌ایست از فرنگی و گویا انگلیسی مترجم فارسی می‌گوید : بسال ۱۲۴۳ به ـ قسطنطنیه رفته بودم وچهل سالی آنجا ماندم ، سیدمحمد خراسانی‌راکه رئیس پزشکان عثمانی بود دیدم. اوگفته : پدرم (جدم) بفرنگ رفته سی‌سال آنجا بوده و «طب کیمیونی» را آنجا فرا گرفته ، و بنام « کیمیاء الشفاء » بترکی درآورده و بسلطان مصطفی‌خان نشان داده و سلطان آنرا نشر کرده، سپس این کتاب‌رافانی در بغداد در ج ۱/۱۲۴۶ بفارسی درآورده «طب کیمیونی » خوانده است . **آغاز :** برمبتدیان ترکیب معاجین جواهر انشا اهم و واجب و بر

متصدیان تخمیرهٔ .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۱ .

5271ـ ملك ۴۵۳۵ : شکسته نستعلیق باتاریخ ذیحجهٔ ۱۲۴۸ بهمین خامه دردفتر ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

5272 ـ تهران ، پزشکی ۳/۲۶۱ : نوشتهٔ یکشنبهٔ ۲۷ج۱/۱۲۵۸ درتهران، (ص ۱۶۲ ـ ۲۶۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۷] .

5273 ـ تهران ، پزشکی ۲/۲۷۱ : نوشتهٔ آدینهٔ ج ۱/۱۲۶۳ آغاز برابر نمونه (۲۶۱ ـ ۴۰۶) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۸] .

5274 ـ مجلس ۳۵۱۹/۱ : نوشتهٔ ۱۲۶۵ ، آغاز برابر نمونه (ص ۱ ـ ۸۰) [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

طب کیمیایی = کیمیای باسلیقا

طب لقمانی

منظومه‌ایست درچهل وسه باب . **آغاز :** (پس‌از فهرست) هرکجاب‌بین‌سوخته باشد هنوزـ خاك آنجاگر بیاری شب و سود .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۸ .

5275ـ مجلس ۶۱۸: نستعلیق، تاریخ یاد شده ، اشعاراین منظومه بیشتر ناموزون و ونامها نیزخالی ازغلط نیست. [ف. مجلس۲: ۳۷۰] .

طب مجدول

5276ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۳۲ : نستعلیق سدهٔ۱۳، یادداشت مانندی است از یك پزشك بروش جدول نویسی. [نسخه‌ها۲: ۹۰].

طب مجرب = برزونامه

طب محمود شاهی

متن «دیاگ بهکت» بزبان سنسکریت ،

بوده و به روزگار و بنام محمود شاه بهمنی (۷۸۰ ـ ۷۹۹) بفارسی درآمده است .

5277 ـ **آصفیه** ۱۸۱ پزشکی : نسخ بی‌تاریخ ازروزگار نگارش، بایادداشت قرائت **۹۸۳** ، و یادداشت سید محب حسین فیلسوف جنگ‌که دراین کتاب هشت مقاله است : ۱ ـ شوتراشتان یعنی وجه تألیف کتاب ۲ ـ سار برشتان یعنی تشریح جسم ۳ ـ بدان استهان یعنی ادویه شناسی ۴ ـ جکنیا استهـان یعنی تشخیص امراض . . . نسخه از جلد دوم آغاز می‌شود وآغازآن افتاده ، سپس جلد یکم است که ترجمهٔ شوتر استهان است ، سپس‌جلد سوم علاج‌الامراض وآنگاه جلد چهارم است که در این‌یکی چهل باب است [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۱۱۱] .

طب المسائل

ازحسن‌فرزندابوذرمازندرانی‌پاسخهاییست پزشکی به‌پرسشهایی‌که درقزوین‌ازاوکرده‌اند.

5278ـ **آمل**، میرزا ابوالحسن‌پیشنماز آملی: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، سپس دستهٔ ضروریه: 5140» ازهمو، ش۱دفتر[نسخه‌ها۵: ۴۰۲].

طب منظوم

ازحکیم‌الدین صوفی متخلص به‌عارف، که بروزگار سلطان ابراهیم‌خان میزیسته. ترجمه ایست ازسه بند شعر ازابوعلی‌سینا. بند دوم‌آن همانست که درمصنفات ابن‌سینا ، مهدوی: ۲۶ در۱۶ بیت‌آمده است. **آغاز:** حمدبیحد هست مخصوص‌خدای‌مهربان ـ مالك روزجزا دانندهٔ غیب ونهان .

5279ـ **دانشگاه**۱۹۲۹/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، با تاریخ **۱۱۱۵** و **۱۱۸۵** دردفتر (۱۲۱ب ـ ۱۲۲ر) [ف. دانشگاه ۸: ۵۴۷].

طب منظوم

ازشهاب‌الدین کازرونی. **آغاز:** شکر و حمد مهین جبار ـ پس‌ثنای محمد مختار

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۹ .

5280 ـ **تهران** ، پزشکی ۱/ ۲۸۶ : نستعلیق **۱۱۱۷**، (ص۱ ـ ۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

طب منظوم

متن‌ارجوزهٔ ابوعلی‌سینا در پزشکی است، ترجمه گویا ازعادل‌شیرازی. و این جز «حفظ الصحة: ۵۲۴» منظوم‌اوست. **آغاز:** جمیع‌الطب فی‌البیتین جمع ـ وحسن‌القول فی‌قصرالکلام ـ بیاددار **(عادل)** برای صحت تن.

5281 ـ **تهران** ، دهخدا ۴/ ۲۹۶ : نستعلیق آقا بزرگ محمد معین فرزند مولانا عبدالرزاق ذاکر، باتاریخ‌ع۱/ **۱۲۳۸** دردفتر همراه «ستین عادلی» ازعادل شیرازی [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۲] .

طب منظوم

از مجدالدین طبیب. **آغاز:** آن‌نخستین طبیب‌کز آغاز ـ برگشود از لسان حکمت راز

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۹ .

5282ـ **مجلس** ۵۲۹ : نستعلیق‌خوب، تاریخ یادنشده ، زدین، ۲۸ گ ۱۲ س [ف . مجلس ۲ : ۳۱۲] .

طب منظوم

درپزشکی وبهداشت ، باعنوان «من کلام بوذرجمهر» و « رساله درنظم حکمت ارسطو » درده‌کلمه. **آغاز:** بدان ای خردمند نیکوسیر ـ که ملحوظ خیری وترسان زشر .

5283 ـ **ملك** ۴۹۲/۱۴ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ **۱۰**، زدین (ص ۳۶۸ ـ ۳۷۵)

درده کلمه، آغاز برابر نمونه، [رؤیت] .

5284ـ الهیات ۳۰۱/۳ د : نستعلیق سدهٔ ۱۰، (۱۶۴پ ـ ۱۷۱پ) ، [ف. الهیات ۱ : ۲۷۷] .

طب منظوم

شاید نامش «خیرالکلام» ودرشیراز سروده شده باشد، درآن‌آمده : چه «خیرالکلامی» که باشد غریب ـ بطرزی بدیع و طریقی عجیب ـ زعلم بدن دفتری سازده ـ و از آن ابرویی به شیرازده . **آغاز:** بنام خداوند پروردگار ـ کریم خطابخش آمرزگار .

5285 ـ مجلس ۴۶۰۱/۱۵ : نسخ ریز سدهٔ ۱۱ ، با مهر (قاسم بن محمد صالح الهمدانی ۱۰۶۱) دردفتر [رؤیت] .

طب منظوم

آغاز: این‌کتاب مشتمل است برچهارده مقاله وخاتمه : مقالهٔ اول درتقسیم طبی مشتمل برچهارقسم، قسم اول درامور طبیعیه مشتمل بر هفت فصل . فصل اول در بیان ارکان اربعه و طریق مزاج وتحقیق امزجه و انسان و غیره . اول‌ازترکیب جسم‌آدمی‌گویم‌سخن‌ـیك‌بیك‌سازم بیان احوال ازمن‌گوش‌کن .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۸ .

5286ـ دانشگاه ۳۱۲۴/۱ : شکسته نستعلیق محمدباقر فرزند شیرعلی‌کرمانی۲۹ع ۱/۱۲۸۵ در دولت‌آباد، ۲۶س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۷۷] .

طب منظوم = برزونامه

طب منظوم = تجربه نامه

طب منظوم = ترجمهٔ المنصوری

طب منظوم = تشریح منظوم

طب منظوم = جنین

طب منظوم = جواهر المقال

طب منظوم = حفظ الصحهٔ یوسفی

طب منظوم = حفظ الصحهٔ منظوم

طب منظوم = حمیات منظوم

طب منظوم = در منظوم

طب منظوم = زبدة العلاج

طب منظوم = شفاء المرض

طب منظوم = صدیق

طب منظوم = طب لقمانی

طب منظوم = طب‌نامهٔ خسروی

طب منظوم = فواید الانسان

طب منظوم = مأکول ومشروب

طب منظوم = متمم

طب منظوم = نظام صحت

طب ناصری

از شیخ طاهر فرزند شیخ ابوبکر طبیب، ازفرزندان قطب‌الاقطاب‌شاه‌جلال‌الدین‌پانی‌پتی بسال ۱۰۶۶، درچهل وهفت فصل نگاشته است **آغاز:** حمد نامحدود حکیمی را که بقانون حکمت کامل الصناعت خود رحمت .

5287ـ آصفیه ۱۶۷ پزشکی : نوشتهٔ ۱۱۰۲ (گویا ۱۱۹۲ یا ۱۱۸۲) ، ۴۹ گ ۱۹س [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۲ : ۱۱۳] .

طب نامهٔ خسروی

از خسرو فرزند معین، بنظم درشش فصل، برای شاه منصور آل مظفر (۷۸۹ – ۷۹۵)، بسال ۷۹۲ سروده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۲۳۹.

5288 ـ تهران، پزشکی ۲۳۸/۱۲ : سدهٔ ۹ (ص۲۸۶–۳۱۷) [نسخه‌ها ۳:۳۲۲].

طب نظامی

ازناشناس، درردنظریات دکترپولاك پزشك اتریشی، که بیماری سربازان را به سه دسته کرده بود، و خواسته بود پزشکان درد ارالفنون آمده نظریات اورا فراگیرند. **آغاز:** فقد قال الله سبحانه وتعالی کلوا واشربوا ولاتسرفوا.

5289 ـ مجلس۵۰۶: نسخ، تاریخ یاد نشده،زرین،۹۶گ۲۳س[ف.مجلس۲:۲۹۷].

طب و جراحی

دردوبخش: یکم در بیماری ترشین ناشی ازخوردن گوشت‌خوك، دردوفصل، نگاشتهٔمیرزا سید باقرطبیب. بخش دوم درجراحی نظامی و جراحیهای فوری، نگاشتهٔ دکترآلبو (بنگرید: ترجمهٔ طراپتیك: ۳ : ۵۰۳) وهمان میرزاسیدباقر که در ۵ ع ۱/ ۱۳۰۵ بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) ساخته است. **آغاز:** ان احق مایفتتح به‌الکلام حمدالله‌الملك... صانعی که بقلم قدرت برلوح فطرت.

5290 ـ تهران، ملی۳۱۳ف: نستعلیق گویا ۱۳۰۵ بخامهٔ محمود عراقی، زرین، با ۲۱عکس فتوگراف، ۱۱۳گ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۳۰۴].

طب ولی = نزهة الابدان

طبیب

ناشناخته. **آغاز:** حمدله. امابعدبدانکه این از کتاب لقمان حکیم و جاماس حکیم و جالینوس حکیم وبقراط حکیم و ابوعلی‌سینا و محمد زکریا و جملهٔ حکیمان، این کتاب را طبیب نام‌کردند.

5291ـ تهران، دهخدا ۳/ ۹۵ : نستعلیق سدهٔ۱۱-۱۲، گفتاریست کوتاه در۴ص ناتمام [نسخه‌ها ۳ : ۴۴].

ع

عروق مفصوده = فصد

عریضه مجلس‌مأمورین به‌پادشاه انگلیس

ترجمهٔ حکیم کاضولانی حکیم‌باشی قشون درروزگار ناصرالدین‌شاه قاجار. دراین گفتار از بیماری وبا و طرز گسترش آن بکشورهای دیگر ونشانه‌های آن و روش پیشگیری از آن، وآماری‌که دراین‌باره فراهم شده گفتگومی‌شود وگزارشی است که‌کارمندان بهداشت انگلستان برای پادشاه انگلیس نوشته‌اند. **آغاز:** ترجمهٔ منتخبات عریضه‌ای باعلیحضرت‌پادشاه انگلیس ازمجلس مأمورین.

5292ـ تهران، ملی ۳۴۰ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، برای ناصرالدین‌شاه، زرین، ۲۱۰ گ ۱۳س [ف. ملی ۱ : ۳۳۲].

علائم‌الامراض

ازحکیم محمدشریف‌خان. درذریعه‌ودیگر فهرستها ازهعلاج‌الامراض» حکیم محمد شریف خان فرزند حکیم محمد اکمل حاذق الملك

فرزند واصل خان یاد شده است . (بنگرید : تألیف شریف : ۴۸۶) . **آغاز:** درفیض است منشین ازگشایش ناامید اینجا . . . مفرحی‌که باعث تفریح قلوب سودا زدگان‌عرصهٔ بی‌منتهی بنگرید: ذریعه ۱۶ : **۲۲۳** و ۳۱۰ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۴۲۲ ـ ف . طبی نجم‌آبادی : ۵۴۷ .

5293ـ **سپهسالار** ۷۱۶/۱: نستعلیق ۱۶۷/**۱۳۲۸** (۱پ ـ ۱۴۸ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۲۷] .

علائم الامراض

از عبدالکریم طبیب‌تهرانی، برای ناصرالدین‌شاه‌قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳). گفتاریست در پزشکی‌کهن و نوین (بنگرید: عنوان۵۶۸) **آغاز:** حمد وسپاس حکیمی راکه از یك پرتو نور ذات خود عقول .

5294ـ **سپهسالار** ۸۲۱ : نسخ سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۹۵ از آن اعتضاد السلطنه بوده ، ۷۸گ ۱۶س [ف، سپهسالار ۵ : ۳۲۷] .

علاجات داراشکوه=طب داراشکوه

از نور الدین محمد فرزند عبدالله حکیم عین‌الملك شیرازی قریشی صدیقی ، بنام محمد داراشکوه فرزند محمد شاه جهان‌کشته شده در ۱۰۶۹ ، در یك مفتاح دارای ۴۲ مقاله و ده گفتار دارای چندین اسرار واظهار، و خاتمه درذکر قرابادین. و درآن سه‌گونه درمان: در پزشکی یونانی، اسلامی، هندی وهمچنین‌درآن ازروش‌کیمیایی وتمرین نفس که روش هندیست یادشده، ودائرةالمعارف پزشکی‌قرون وسطایی هند است .

بنگرید : مؤلفین مشار ۵ : ۵۷۳ .

5295ـ **پاریس**۳۹۲ S. P.: نستعلیق **۱۱۹۲ و ۱۱۹۳** ، ۲۹۵گ ۱۶س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۷۷۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۲] .

علاج الاسقام و دفع آلالام

از محمد علی فرزند محمد رضای تونی خراسانی، زنده در۱۱۵۱، درپزشکی آمیخته بادعا در یك مقدمه و بیست و چهار باب و یك خاتمه، وهرباب درچند فصل: مقدمه در ثواب بیماری وعیادت، باب ۱، ۲، ۳، ۴ دعاها و آیتها وتربت شفادهند ۵ـ استشفا باآب نیسان ۶ـ حجامت وفصد ۷ـ اقسام تبها، پنج‌فصل ۸ـ ادعیه و ادویه برای دفع مرض سل و یرقان و فالج ولقوه وذکام، هفت‌فصل ۹ـ معالجهٔ قولنج ونفخ شکم ودفع سپرز وریك مثانه ۱۰ـ علاج ترکیدن‌لب ودست‌وپا وریش‌شدن پیخ‌ناخنها... در باب بیستم ستهٔ ضروریه و ترجمهٔ « ذهبیه » آورده شده‌است. **آغاز:** حمدله... وبعدتراب اقدام علمای ربانی ابن المرحوم . . . بعرض برادران ایمانی وآشنایان عالم روحانی .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۰۹ و ۱۸ : ۹۸

5296 ـ **فرهاد معتمد** ۱۸۰ : نسخ محمد باقر اصطهباناتی چاشت چهارشنبهٔ ۱۸ صفر**۱۲۶۹** برای شیخ‌احمد، برگ۱ درفهرست کتابخانه کلیشه شده است [نسخه‌ها۳: ۲۰۱].

5297ـ **سامره،** میرزا محمد تهرانی : تاریخ یاد نشده، بخشی از آغاز آنست [ذریعه ۱۵ : ۳۰۹] .

علم‌الامراض

ازحسن فرزند ابوالحسن تنکابنی، پزشك سدهٔ ۱۳-۱۴، زنده ودر۱۳۱۲. ترجمه‌ایست ازنوشته‌های پزشکی نوین، **آغاز:** جمدله... امابعد، بدانکه علم بطبایع امراض علمی است که شناخته می‌شود از او اعمال بدن انسان در

حالت مرض .

5298ـ **دانشگاه** ۱۵۱۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، بامهروامضای‌مؤلف (ص۶۲۹) ویادداشتی ازاو بتاریخ۲۸ محرم **۱۲۹۳** دربنددیلم‌کنار ۴۲۷گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۵۳] .

علاج الامراض

از یوسف فرزند محمد هروی (بنگرید : جامع‌الفواید : ۵۱۳) ، که در تهران ۱۲۸۵ و۱۳۱۸ چاپ شده است .

بنگرید : مشار : ۱۱۲۶ ـ ف . طبی ، نجم آبادی : ۵۴۷ ـ ۵۲۷ .

5399 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۷۴/۳ : سدهٔ **۱۱** ، (ص۱۵۷ ـ ۱۹۸) [ف . ره آورد ۲۹۷ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۴۹] .

5300 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۸/۷ف : باتاریخ **۱۱۵۰** درشمارهٔ پیشین‌آن (ص۸۲۴ ـ ۸۴۱) درفهرست بعنوان «طب منظوم» یادشده [ف. ملی ۲ : ۵۳۵] .

5301ـ **همدان**، آقای حاجی ایزدی: نوشتهٔ **۱۲۳۳**، ش۱ دفتر [نسخه‌ها ۵: ۳۶۷].

علاج امراض الصبیان

از قرشی ؟

5302ـ **کپنهاك، سلطنتی:** باتاریخ رمضان سال ۶ جلوس؟ در دفتر [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

علاج الامراض

ازناشناس . بنام جلال الدین ابوالمظفر اسکندر، درپنجاه و هشت باب در بیماریهاست ازسر تاپا وگزیدگیها،وزهرها،درخودآن‌نامی به‌کتاب داده نشده ونبایدآن کتابی باشدکه در فهرست مشار (ص۱۱۲۶) وذریعه (۲: ۱۴۴) یادشده است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** امداد حمد وثنای بیغایت و اعداد سپاس بینهایت سراپردهٔ عظمت پادشاهی .

5303ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۶: نستعلیق باتاریخ **۹۷۲ ـ ۱۰۰۵** درمجموعه (ص۱۲۹ ـ ۱۶۷) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۴] .

علاج‌الامراض

ناشناخته .

5304 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۳۸/۶ : باتاریخ **۸۸۰** در دفتر (ص ۲۱۲ ـ ۲۳۰) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۱] .

5305 ـ **ملك** ۴۰۲/۴ : با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر، **آغاز:** علاج بواسیر، بگیرد استخوان ماهی و مویه گربه [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۲۱] .

علم تشریح = تشریح

علم جمجمه = جمجمه شناسی

عمل صالح = قرابادین صالحی

عنوان

ازعبدالکریم‌حکیم ، ازشاگردان‌دارالفنون بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و وبنام او در۱۳۰۱ درهمین مدرسه سروده است دیوان‌شعراست‌درموضوعات‌آموزشی‌وپزشکی‌در پایان‌آمده‌است. چون‌مقصودم بعلت‌تحصیل بانجام نگرفت آنرا «عنوان» نامیدم . **آغاز** : بنام خداوند رب مجید ـ که هرمشکلی راست نامش کلید .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۵۱ .

5306 ـ **دانشگاه** ۳۴۷۹ : شکسته نستعلیق خود سراینده ۱ ذیحجهٔ **۱۳۰۱** ، زرین ، ۳۶گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۸۶] .

زین الحیاة

از محمد مجیر ، در نود باب . **آغاز** : حمدله .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۷۰ .

5307 ـ **رضوی** ۸۲ پزشکی: نستعلیق میرابوالحسن سبزواری **۱۰۵۸**، پس‌ازباب نود کتاب دیگری درفادزهر را دنبال دارد . وقف زین‌العابدین۱۱۶۶ [ف. رضوی ۳: ۲۷۷] .

زین الخواص

از ابونصر فرزند رستم دیلمی، ترجمه از عربی به‌سال ۶۲۶ [ایرج افشار] .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۱۸۲ ، ۱۶۸۴ ـ فرهنگ، دهخدا (ابونصر): ۸۹۶.

5308 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۸۵۸/۳ Or: نوشتهٔ **۸۷۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷].

زین العلاج

از محمود فرزند محمد تهرانی ، مشهور به‌داماد. دریك فاتحه وهفده مقاله هریك چند باب وهرباب درچند فصل ، در بیماریهای سر تامراره، ویك خاتمه. وبنام محمد شاه قاجار بسال ۱۲۶۰ نگاشته است .

5309 ـ **تهران**، پزشکی ۲۵۵/۱: با تاریخ **۱۲۹۰** دردفتر (ص ۱ـ۱۷۰) نسخه از پایان ناتمام است. [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

غ

غیاثیه

از نجم‌الدین محمود فرزند صاین الدین الیاس شیرازی، درگذشتهٔ ۷۳۰ بنام غیاث‌الدین بستدر فرزند جرغوتای‌زنده در۶۷۸، درچهار مقالهٔ وهریك درچند باب. نگاشته شده است . مقاله یکم درهفده باب، دوم در پنجاه و نه‌باب وسوم بترتیب تهجی دربیست وهشت‌باب، مقالهٔ چهارم دربیست ودو باب .

درنسخهٔ (۲/۱۸۱) پزشکی‌آمده‌که بنام اتابك جهان پهلوان ، ابوجعفر محمد فرزند ایلدگزساخته‌شده‌است. **آغاز**: سپاس‌خداوندی را ذات او بهیچ‌ذات نماند، وصفات او بهیچ . دربرخی از فهرستهای اروپائی « ترجمهٔ شرح اسباب» ابن‌سینا خوانده شده است.

بنگرید : ذریعه۱۶ : ۷۳ ـ مجلهٔ‌یادگار ۳ : ۶۵ .

5310 ـ **مغنیسا گنل** ۱۸۲۰ : نسخ حسین فرزند کمال حاجی فرزند محمد فرزند رستم، ع۱۶/**۸۴۱**، ۹۹گ ۱۳ س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۴].

5311 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۸۰ : سدهٔ **۹ـ۱۰**، در «فهرست ره‌آورد : ۳۱۲» بعنوان «طب» یادشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۹] .

5312 ـ **دانشگاه** ۴۸۶۰ : نسخ ۹ رمضان **۹۲۷** با حاشیه‌هایی بخامهٔ تازه‌تر ، آغازافتاده، ۱۲۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۲] .

5313 ـ **پاریس** ۳۴۳/۱ .S. P : نوشتهٔ ابوالحسن فرزند محمدقلی جرفادقانی، رمضان **۱۰۳۳** (۱پ ـ ۴۵ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۴] .

5314 ـ **مجلس** ۲۱۷۳ : نسخ روش سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، درفهرست بعنوان « رساله در طب » یاد شده ، ۱۶۸ص ۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۱۳۹].

5315 ـ تهران ، پزشکی ۲۸۲/۲ : سدهٔ **۱۱**، (ص۱۰۳ ـ ۲۶۸) [ف . ره‌آورد : ۲۳۸ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۵۸] .

5316ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۷ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، در «فهرست ره‌آورد:۳۱۲» بعنوان کتاب طب یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۹] .

5317ـ **تهران** ، پزشکی ۱۸۳ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، نیز درفهرست بعنوان « طب » آمده [ف. ره‌آورد: ۳۱۶ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۱۹] .

5318 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۸۱/۲ : نزدیك محرم **۱۳۳۹**. شمارهٔ ۲ دفتر (۲۰۶ـ ۴۰۶) آغاز برابر نمونه، در فهرست ره‌آورد بعنوان «کتاب طب» یاد شده [ف . ره آورد : ۳۱۵ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۲۹] .

ف

فاتحة المجربات

ناشناخته .

5319ـ **آصفیه** ۷۷۶ پزشکی : تاریخ ونشانی‌های‌دیگریادنشده [ف آصفیه،میرعثمان علی ۳ : ۴۰۶] .

فتوحات عباسیه

از نصیرا ، دربخش دائرةالمعارف خواهد آمد .

فرح الانسان

ازسخنان‌لقمان وبقراط وابواسحاق حکیم بدستور هارون الرشید گرد آمده و بدین نام خوانده شده است [دیباجه]. وکتابی بدین نام درهند ۱۸۸۶م چاپ شده . **آغاز :** حمدله . والعاقبة للمتقين و الصلاة و... اما بعد ، چنین گویدکه چون هارون الرشید... بخلافت نشست حکمای آن‌عصر را طلبید.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۱ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۵۶۵ .

5320 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۸۳/۲ : باتاریخ ج۱/**۱۰۴۹** دردفتر (ص۵۶۹ـ۵۷۹ [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۸] .

فرهنگ اختیارات بدیعی = اصحاح الادویه

ازحسین‌فرزند زین‌الدین‌علی فرزندحسین انصاری، دردیباچه‌آمده: چون‌پدرم«اختیارات بدیعی : ۴۶۵» را نگاشت و واژه‌های پزشکی بخوبی خوانده نمی‌شد، من این‌کتاب را به ـ درخواست او درتصحیح وضبط نام داروهای‌آن نگاشتم نام‌کتاب دردیباچه «اصحاح الادویه» و دردیباچهٔ «برهان قاطع» بنام «صحاح‌الادویه» یاد شده است. (بنگرید : بدیعات اختیاری : ۴۸۲). **آغاز:** حمدوسپاس‌غفاری‌را جل‌جلاله وعم نواله... چنین‌گوید... که‌جمعی ازیاران عزیز ودوستان باتمیز درخواست.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۲۰ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۶۸ .

5321ـ **تهران** ، پزشکی ۱۲ : نبشتهٔ **۱۰۸۳**. دردیباچه بنام «اصحاح الادویه»آمده ودر فهرست ره‌آوود «اختیارات بدیعی معرب» یادشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۰۲] .

5322 ـ **سپهسالار** ۷۱۹/۱ : نسخ سدهٔ **۱۱** (ص۲ـ۶۸) اندکی ازدیباچه افتاده، در فهرست « اصحاح الادویه » یاد شده [ف . سپهسالار ۳ : ۱۴۰] .

5323ـ **فرهاد معتمد** ۳۲ : نستعلیق سعدالدین فرزند نورالله لنگرودی، سدهٔ **۱۳** ، آغازافتاده [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۹].

5324 ـ **رضوی** ۱۰ پزشکی : نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابن خاتون در **۱۰۶۷** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست «اصحاح‌الادویه» خوانده شده است، ۱۶۹ گ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۲۴۳].

فرهنگ تحفة المجربات

ناشناخته ، فرهنگ واژه‌های داروئی نام برده شده در «تحفةالمجربات»است .(بنگرید تحفةالمجربات : ۴۹۰) بترتیب حروف تهجی آغاز واژه‌ها. **آغاز:** اطریفل، تربهلا، اینخ، نغزك، انبه .

5325ـ **ملك** ۴۴۹۷ : نستعلیق بدسدهٔ **۱۳**، بدنبال « تحفه المجربات » (۱۸۶پ ـ ۲۰۲ر) انجام یك‌صفحه نونویس‌است [رؤیت].

فرهنگ طب شهابی (شفاءالمرض)

5326ـ **تهران** ، پزشکی ۱۶۳/۳ : سدهٔ **۱۱**، (۱۱۲پ ـ ۱۱۵ر) همراه «شفاء ـ المرض» [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۶] .

5327 ـ **كپنهاك** ، سلطنتی ۱ مج : نستعلیق سال ۴۷ جلوس والا، سدهٔ**۱۱**، همراه «طب شهابی» [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۵: ۶۹۳] .

فرهنگ فرخ‌نامه

متن ازابوبكرجمالی‌یزدی(دربخش‌دائره المعارف).فرهنگ داروهای‌نامبرده درآن‌است ازفارسی بعربی بترتیب تهجی، باعنوان باب.

5328ـ **تهران، تقی بینش** ۲ مج : سدهٔ **۱۱**، ۲۴/ ۳۷ جلوس اورنگ زیب بامهر محمدحسن ۱۱۱۱ درپایان‌كه شاید ازنگارنده باشد. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۷۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۷] .

فرهنگ واژه‌های پزشکی

ناشناخته .

5329ـ **تهران** ، ملی ۹۷۸/۱ ف : نستعلیق باتاریخ **۱۱۳۹** درفتر (ص۱ ـ ۹) ، فرهنگی نامرتب است. **آغاز :** علیق نباتیست خاردار دربرگ وشكل شبیه‌بگل سرخ وثمرش در طعم و شكل مثل توت سیاه [ف . ملی ۲ : ۵۲۸] .

5330ـ **ملك**۲/ ۲۴۸۳: شكسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۸۳ر ـ ۱۲۰ر) ۲۱ س.فرهنگ مانند است‌بدینگونه: بخش‌یكم بدون‌عنوان درخواص ادویه بترتیب حروف تهجی. سپس‌فصل دربیان اصطلاحات طبیه نیز بترتیب تهجی ، آنگاه فصل در علل و اعراض و تحدید آنها برسبیل اجمال ونیز بترتیب‌تهجی. این‌بخش سه‌چهارم كتاب را در بر دارد. **آغاز :** در بیان ادویهٔ مفرده وخواص آنهاوبعضی اصطلاحات برسبیل اجمال [رؤیت] .

5331 ـ **سپهسالار**۲/ ۶۳۷ : تاریخ یادنشده، (۱۷۷پ ـ ۱۹۱)، بترتیب حرفهای آغاز واژه‌ها . **آغاز :** چنین گوید مؤلف این كتاب‌كه درديار زبان فارسی ... باب الالف. اطریلال. آب. آب‌كه آب‌نمك [ف. سپهسالار ۵ : ۲۷۰] .

5332 ـ **پاریس** ، كتابخانهٔ عمومی Versailles (۷۲) ۹۲۸ : تاریخ یادنشده «فرهنگ‌نباتات‌پزشكی» است،۱۰۲گ[ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۳ : ۱۳۲] .

فرهنگ واژه‌های پزشكی =

بحر الجواهر

فرهنگ واژه‌های پزشکی =

بدیعیات اختیار

فرهنگ واژه‌های پزشکی =

جواهر اللغة

فرهنگ واژه‌های پزشکی =

چارنام

فرهنگ بلغه = حل مشکلات بلغه

فرهنگ هندی بفارسی

ازیوسف یوسفی هروی، نگارندهٔ «جامع الفواید : ۵۱۳» که بسال ۹۱۷ سرده، وبیشتر واژه‌های پزشکی‌راگزارش‌کرده است . **آغاز:** نام هرچیز بهندی‌بشنو از من ای‌پسر ــ خاصه نام هردوائی نفع بردارد دیگر .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۲۱ .

5333 ــ **دانشگاه** ۲۵۶۹/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۲پ ــ ۲۲ر) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۶۱] .

5334 ــ **تهران** ، پزشکی ۲۵۰/۲ : سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۲۱۶ ــ ۲۱۸). آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

5335 ــ **دانشگاه** ۴۳۶/۲ : نستعلیق گویا میرزا کاظم فرزند میرزا باقر تبریزی ، پیرامن ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**. شمارهٔ ۳دفتر (۷۶ر ــ ۷۹ر) . آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۷۹۳] .

5336 ــ **تهران** ، دهخدا ۱۲۴/۵ : نسخ خدابخش فرزندآقارجب آدینهٔ ۲۵شعبان **۱۲۴۹**، سپس «فرهنگ یوسفی» [نسخه‌ها ۳: ۴۵] .

5337 ــ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۱۱ : سدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۲ــ۱۰۶) همراه منظومه‌های دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

فرهنگ یوسفی = لغات یوسفی =

قصیده دراسماء اجناس ادویه

از یوسف یوسفی، نگارندهٔ «جامع‌الفواید ۵۱۳» و این جز «فرهنگ هندی بفارسی» او است که بسال ۹۱۷ سروده است. **آغاز:** گر کنی‌گوش سویم ازدل وجان ــ مشکلات تراکنم آسان .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۲۱ ــ فرهنگنامه های عربی بفارسی : ۱۹۹ .

5338 ــ **دانشگاه** ۲۵۹۶/۷: نستعلیق عنایت‌الله نزدیك **۱۰۸۶** (ص۳۷۷ ــ ۳۸۰) . درفهرست بعنوان « اسماء ادویه » آمده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۴۱] .

5339 ــ **تهران** ، پزشکی ۲۵۰/۳ . سدهٔ **۱۲ - ۱۳** ، (۲۱۸ ــ ۲۱۹) در فهرست بنام «اسماء اجناس ادویه» یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۹] .

5340 ــ **ملك** ۴۴۱۴/۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۳۳۵** دردفتر، (۲پ ــ ۴ر) آغازبرابر نمونه ۴۷ بیت است [رؤیت] .

5341 ــ **تهران** ، دهخدا ۱۲۴/۶ : نسخ خدابخش پسرآقا رجب آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹**، شمارهٔ ۶دفتر، همراه «فرهنگ هندی بفارسی» او [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

5342 ــ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۱۲ : سدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۶ــ۱۰۹) همراه منظومه‌های دیگر او [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

فصد = رساله‌ای در . . .

از ابوالحسن علی فرزند محمد گرگانی فصاد، درچندفصل. نگارنده دردیباچه مینویسد

پیش ازاین مقالتی دیگر دراین فن به شهرری کرده‌ام چون‌آن درازاست‌این رااز‌آن مختصر کردم. **آغاز:** شکر وسپاس خدایرا... که.. جهان است وآفرینندهٔ جانوران... چنین‌گوید ابوالحسن علی.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۲۶.

5343ـ **دانشگاه** ۴/ ۲۸۳۰: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری **۱۲۷۹ - ۱۲۸۹** در سپاهان مدرسهٔ جده (ص ۲۳-۳۳) ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۶۷].

فصد = ترجمهٔ فصد

متن‌از ابوبکر محمدبن‌زکریای‌رازی،دو گفتار پزشکی در این‌باره ازاو در دست هست: یکی درده باب و دیگری کوتاه بعنوان‌مقاله. و این ترجمهٔ ناشناس از دومین است. **آغاز:** چنین‌گوید فاضل محمد زکریاالرازی (ره) که خواستم تا پیدا کنم منفعت رگ زدن راکه کرا بیشتر باید زدن وکراکمتر.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۲۶، ۲۲۷ مصنفات رازی، نجم‌آبادی: ۱۴۴، ۳۱۵- ف. مجلس ۴ : ۲۵۲.

5343ـ **دانشگاه** ۳/ ۲۸۳۰: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری **۱۲۷۹-۱۲۸۹** (ص۱۵ - ۲۲) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۷].

فصد و حجامت و علق

ازعمادالدین محمود فرزند مسعود فرزند محمود فرزند محمد فرزند احمد فرزند حسین فرزند علاء طبیب، که«چوب‌چینی: ۴۱۵» را بسال ۹۵۴ نگاشته‌است. گفتاریست درسه‌بخش جداگانه: فصد، حجامت، علق و هریك با یك سرآغاز. در آغاز بخش حجامت می‌نویسد چون معالجهٔ بفصد به انجامید می‌پردازیم به حجامت وهمچنین دربخش سوم می‌نویسد چون ازمباحث فصد وحجامت فراغت حاصل شد به‌علق می‌پردازم. عنوانهای فصل نیز دارد. **آغاز:** دردذکرکلام تمام درفصد و کیفیت‌آن و ابحاث متعلق به آن. درتعریف فصد، بدانکه گشودن رگ است خواه شراین.

5345ـ **مجلس**۲/۸۰۸۵ فهرست‌نشد: نستعلیق برادرزادهٔ نگارنده علیرضافرزند حسن طبیب در **۹۹۰**، همراه رساله‌هایی که بخامهٔ نگارنده است ۳۱گ ۲۸س. آقای دانش پژوه مرا باین نسخه راهنمائی فرمودند [رؤیت].

فصد = دانش...

از نگارنده‌ای شیعی در چند باب و سپس چند فصل: باب ۱ـ اندرنشان سلامتی تن بود. ۲ ـ اندر شناختن عرق نیك، ۳ ـ در صفت معجونها وحبها وغیره ۴ـ دربیرون‌آوردن خار وپیکان. فصل درفساد، فصل درعلاج سوختکی، فصل در جراحات، فصل دردماميل، فصل درد اخس، باب در امراض چشم در پانزده فصل. **آغاز:** الحمدلله حمدالشاکرین، والصلاة... اجمعین. اما بعد، بدانکه این مختصریست در دانش فصد کردن از اختیارات حکیمان روم و هند و عرب و فارس.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۲۵.

5346ـ **تهران**، پزشکی ۲/ ۲۸۴: سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۰۹ - ۱۵۱) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۹].

فصد = رساله در...

ناشناخته.

5347ـ **قزوین**، خاندان میر حسینای قزوینی: با تاریخ **۹۷۳** بهمین خامه در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۳۵۰].

فصل در معرفت بیمار و صحت و موت

از عبدالله و فرهاد گرجی ، غلام خاصهٔ شریفه، نگارندگان «فصول چهارگانه در احکام تقویم : ۳۳۱» .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۳۳ .

5348ـ تهران ، پزشکی ۲۵۴/۷ : سدهٔ **۱۳** (ص۶۶۱ـ۶۶۳) همراه «فصول چهار گانه» ازهمان دو تن [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۱] .

فصول اکبری

در فهرست بدون توضیح بیشتر یاد شده و شاید «طب اکبری :۵۵۸» باشد .

5349 ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی : Arras : ۱۱۳۹ (۱۳۳۰). تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

فواید الاخیار = فواید یوسفی

ازیوسف یوسفی، نگارندهٔ «جامع الفواید ۵۱۳» وجزآن. نام‌کتاب تاریخ سرودن‌آنست (فوایدالاخیار = ۹۱۳) ودرآن هریك مسئلهٔ پزشکی را بادو و یا سه بیت گزارش کرده و جز رباعیات اوست . در ۱۲۸۵ و پس از آن چاپ شده است . **آغاز:** بدانکه چونکه گفتی سپاس و درود ... غرض از طب دو چیز آمده است ـ بشنو ازیوسفی بسمع رضا.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۶۳ ـ ف. مشار ۱۱۹۴ ـ فرهنگنامه‌های فارسی بعربی: ۱۹۹ مؤلفین مشار ۶ :۹۰۴ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی ۵۸۰ .

5350 ـ تهران ، ادبیات ۷۷ج : نستعلیق ۱۲ج۲/**۱۲۹** (۱۰۲۹)، ۲۸گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۳] .

5351ـ دانشگاه ۲۵۹۶/۶: نستعلیق عنایت‌الله نزدیك **۱۰۸۶** (ص۳۴۹ ـ ۳۷۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۱] .

5352ـ مجلس۲۳۷۹/۹فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۸** (ص۴۰۸) [نسخه‌ها ۵ :۱۶۳].

5353ـ مجلس ۵۲۸۱/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۷۲ر ـ ۸۳ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

5354 ـ تهران ، پزشکی ۱۶۳/۳ : سدهٔ **۱۱** (ص ۲ ـ ۶) ، آغاز : غرض از طب [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷] .

5355ـ تهران،ادبیات۱۶۸/۳حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲ : ۴۸].

5356ـ ملك ۴۴۰۸ : نستعلیق بدعلی اکبر فرزند محمدعلی تویسرکانی ۱۷ ذیحجهٔ ۱۶۶ (=**۱۱۶۶**) آغاز غرض ازطب دو چیز [رؤیت].

5357 ـ سپهسالار ۷۵۵۱ : نستعلیق ۲۹ذیحجهٔ سدهٔ**۱۲** درروستای قرامحمد [ف. سپهسالار ۵ : ۳۸۱] .

5358ـ همدان ، آقای حاجی ایزدی ۲مج : نوشتهٔ **۱۲۳۲** ، [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷].

5359 ـ ملك ۴۴۱۴/۸ : نستعلیق عبدالله **۱۲۳۵** (درش۳) (۸۳ر ـ ۹۹ر) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

5360ـ دانشگاه ۴۳۶/۶: نستعلیق ، با تاریخ ذیقعدهٔ **۱۲۳۷** در دفتر (۱۰۳ پ ـ ۱۲۷ پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۴ : ۷۹۶] .

5361 ـ تهران ، دهخدا ۱۲۴/۲ : نسخ خدابخش فرزند آقا رجب ، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹**، [نسخه‌ها ۳ : ۴۵] .

5362ـ سپهسالار۷۳۷۸/۲: نستعلیق

دوشنبهٔ ۱۵ع‌۲/**۱۲۶۹**، برنمای نسخه‌آمده: نسخهٔدوم جامع‌الفوائداست‌ولی‌این‌درست‌نیست (۵۹ر – ۷۴ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۸۰] .

5363 ـ **تهران**، پزشکی ۲۵۸/۴ : نبشتهٔ پیرامن **۱۲۷۳** . (ص ۴۸۹ – ۵۱۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

5364 ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۴ : سدهٔ **۱۳**، (ص۴۷ – ۸۳) [نسخه‌ها ۳:۳۲۷].

5365ـ **دانشگاه** ۴۵۰۱/۲: نستعلیق رمضان **۱۳۲۹** درشمارهٔ پیشین (ص۳۳ – ۳۸) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۵۰].

5366ـ **تهران**، ملی ۵۵۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۵۸گ ۱۱س [ف. ملی ۲:۴۱] .

5367ـ **سپهسالار** ۸۱۴/۳ : شکسته تاریخ یادنشده (۱ – ۵ هامش) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۸۰]

فوايد الاشياء

ازابوالمظفرمحمد فرزندالمستنصرهروی. ترجمه و گزیده‌ایست از «دفع مضار الاغذیه: ۴۹۸» ابن‌سینا، دردومقاله: ۱ـ دربیست ویك باب ۲ـ درهفت باب. **آغاز**: سپاس خدایرا که مدبر جان و دارای جهان است و دانندهٔ آشکار ونهان .

5368ـ **پاریس** S . P . ۳۴۳/۴ : باتاریخ **۱۰۳۳** در دفتر. (۱۶۴پ – ۱۹۷ر) سپس فصل فی‌التجارب، وبابهایی درپزشکی‌که گویا ازهمین‌کتاب باشد. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۳۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۵] .

فوايد اغذيه = خلاصة الحكمة

ناشناخته . در یادداشتهای هیئت مؤلفین آمده‌که ترجمهٔ «منافع‌الاغذیهٔ» محمد زکریای رازیست (بنگرید : ترجمهٔ المنصوری :۵۰۴) ولی نباید چنین باشد، چه آن‌کتاب دردومقاله است: ۱ـ در مضار غذاها وطریقهٔ جلوگیری از زیان‌آنها ۲ـ درقوانین کلیه راجع بخوردن و آشامیدن.واین دونسخهٔ ناشناخته درنوزده‌فصل است،که درفهرست مجلس بنام «خلاصة‌الحکمة یا خلاصة‌الطب» نامیده شده است : ۱ ـ در قوتها و محل هرقوتی از بدن و اجناس مرض وعلامات‌آن ودر علاج بروجه عام ۲ ـ امراض سر ۳ـ امراض چشم ۴ ـ گوش ۵ ـ بینی ۶ـ دهان ۷ـ حلق ۸ ـ سینه ۹ ـ دل ۱۰ ـ معده ۱۱ـ جگر ۱۲ ـ زهره ۱۳ ـ کرده و مثانه ۱۴ـ روده ۱۵ ـ خصیه و قضیب ۱۶ ـ مفاصل ۱۷ـ اورام ۱۸ ـ حمی ۱۹ـ دراغذیه واشربه [این فصل دوسوم کتاب را دربر دارد] **آغاز**: حمدله. صلاة. امابعد، بدانکه آدمی مرکبست ازاین‌جسدمحسوس وروحی نامحسوس‌که‌حکما آنرا نفس ناطقه میگویند. وبدن مرکبست .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲۵ ـ مصنفات رازی، نجم‌آبادی: ۹۶ ـ هدیة‌العارفین۲:۲۷

5369 ـ **مجلس** ۳۴۴۴/۲ : بی‌تاریخ باتاریخ**۹۰۰** درشمارهٔ پیشین (ص۲۴۲–۳۶۲) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام «خلاصة‌ـ الحکمة یا خلاصة‌الطب» یاد شده [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۰۳] .

5370 ـ **مجلس** ۵۷۳۰/۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱ر – ۲۴۱ر) [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

فوائد افضليه

از علی افضل فرزند محمد امین قاطع قزوینی، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۷) دریك فاتحه و سی و شش فائده (منفعت) و یك خاتمه، تاریخ نگارش (فوائد الافضلیه) با الف است [دیباجه] واین‌جز «منافع‌افضلیهٔ» اوست. دردیباچه آمده: چون این فقیرعلی‌افضل طبیب

باوجود مهارتی که در علم قرائت و فنون خط وکتابت داشتم ، بنا بر وراثت اجدادی ، مثل فضل‌الله طبیب تبریزی‌که امیر تیمورگورکان وی را به بوعلی ثانی ملقب کرده بود ، بتعلیم علم طب اشتغال داشته، دراستجماع کتب ورسایل و استفاده ازآنهاسعی‌می‌نموده، بنابرالتماس بعضی ازاحبا خواستم تاخلاصهٔ فوائد مذخورهٔ خودرا در مخزنی فراهم آورم (باختصار) . **آغاز :** الحمدلله، حمد وثنای خالق ارواح ــ را صانع این عالم اشباح را .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲۵ .

5371 ــ **دانشگاه** ۳۲۸۸ : نستعلیق نوربخشی فرزند علی رودباری شب‌سه‌شنبهٔ دهٔ ۱ محرم **۱۰۶۱**، آغاز دردیباچه افتاده ، نام نگارنده درفهرست علی آمده، ۵۹۵ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۳] .

5372ــ **مجلس** ۵۱۵ : نسخ **۱۱۲۲**، آغاز برابرنمونه، ۳۵۳ گ ۳۰ س [ف . مجلس ۲ : ۳۰۲] .

فوايد الانسان

از درویش حکیم دوائی گیلانی شیرازی ، که بدستور ابوالمظفر جلال‌الدین محمد اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) بسال ۱۰۰۴ (= شده اسمش فوايد انسان) سروده است ، مثنویست مصنوع درنام وخواص داروها به ترتیب تهجی بدینگونه‌که حرف اول بیتها را جدا کرده نام داروی بیماری بدست می‌آید. **آغاز:** الله‌اکبر این چه‌حکمت همایون‌گوناگون است‌که حکیم ذوالجلال .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۲۹ و ۱۶ : ۳۲۶ روز روشن : ۲۱۷ ــ ریاض‌العارفین : ۳۳۰.

5373ــ **رضوی** ۸۴پزشکی : نستعلیق **۱۰۳۵** آغاز برابر نمونه ، ۱۰۵ گ ۱۲ س [ف. رضوی ۳ : ۲۷۸] .

5574ــ **آصفیه** ۴۷۷پزشکی: نستعلیق گویا آغاز سدهٔ **۱۱** در فهرست از سراینده نام برده نشده، آغاز برابرنمونه، ۱۶۹ص ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۴] .

5375ــ **الهیات** ۲۰۹ ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، در دواء سلسلةالبول افتاده [ف. الهیات ۱ : ۱۰۰] .

5376ــ **آصفیه** ۷۴۰ پزشکی : نوشتهٔ **۱۳۳۰** در فهرست تاریخ نگارش ۱۰۴۰ یاد شده ودرست نیست [ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۳ : ۴۰۶] .

فوايد الانسان

به نثر ، نسخهٔ دستی پزشکی نادان است یا نویسنده‌ای نادان‌آنرا نوشته است . **آغاز:** هذا کتاب فواید الانسان اما بعد ، چنین گوید بقرات (؟) حکیم از جالینوس . . . که این کتاب را بجهت سلطان قزنوی (؟) تألیف و تصنیف نمودند، درقواعدطبی وکحالی‌وجراحی

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲۶ .

5377ــ **تهران،** ادبیات۹۹ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۳۳ گ ۱۵ س [ف . ادبیات ۱ : ۳۷۴] .

فوايد بدنيه

از فیض الله مرعشی فرزند عطاءالله فرزند محمد فرزند عطاءالله حسینی، گویا ازسدهٔ ۱۱ ۱۲، درپزشکی برپایه اخبار مذهبی ، در یك مقدمه و دوازده باب : مقدمه در احادیث جواز رجوع به پزشکان . باب ۱ ــ در فصول اربعه ۲ــ آداب خوردن و آشامیدن، سه فصل ۳ــ خواب و بیداری، دو فصل ۴ ــ حجامت و فصد وحقنه وقی، شش فصل ۵ ــ حمام، دوفصل ۶ــ صفات زنان‌وطریق مباشرت‌وحمل ومولود

پنج فصل ۷ ـ ناخن چیدن و آداب موی ۸ ـ ادویهٔ مفرده ، به‌ترتیب تهجی ۹ ـ بیماریهای مختص باعضاء از سر تا قدم ۱۰ ـ بیماریهای غیر مختصه ۱۱ ـ مرکبات ، چهار فصل ۱۲ ـ استشفا بدعا و صدقه، سه فصل. خاتمه دروردها وفواید [دیباچه] .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲۶ .

5378ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: تاریخ یاد نشده، چند سطری ازآغازافتاده ، با یادداشت میر سید محمد چهار سوئی در گذشتهٔ ۱۲۷۳، ۶۱ گ ۱۷س[ف. روضاتی ۱: ۴۱].

فوائد الحکمه

از سلیمان فرزند سلیمان فرزند محمد فرزند محمد کریم فرزند ولی فرزند حاجی همت قاجار ایروانی، درپزشکی وداروها، در ابواب ومطالب. **آغاز:** مفردات عظیم‌الخواص حمد بیغایت واجزای کثیر النفع شکر بلانهایت

5379 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ م طب فارسی : تعلیق زیبای حسین شیرازی **۱۱۲۱** ، ۱۱۹ گ ۱۴س [ف. مخطوطات۲ : ۳۵] .

فوايد رضويه = ترجمهٔ ذهبیه

فوايد يوسفی = فوايد اخيار

فوائد منتظمه

ازحکیم میراحسان علی فیض‌آبادی، بسال ۱۲۷۱ نگاشته است.

5380ـ **آصفیه** ۷۹۲ پزشکی : نوشتهٔ **۱۲۷۱** [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی۴ : ۴۰۶].

فواکه شاهی

ازحکیم میرشاه میرزاخان موسوی صفوی، که بسال ۱۲۴۴ ، برای سلطان نصیر الدین حیدر پادشاه هندی نگاشته است .

5381ـ **آصفیه** ۷۱۸ پزشکی : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی۳:۴۰۶].

فیضیه = رسالهٔ . . .

اززین‌العابدین فرزند غیاث‌الدین‌معروف به‌ملاپیر طبیب ، در آن آمده: در محرم ۹۴۳ خدمت سلیمان (شایدسلطان‌سلیم) پادشاه‌رسیدم واو کتاب خمسهٔ حکیم نجیب الدین سمرقندی (کشته درهرات ۶۱۹) را از کتابخانهٔ شاهی بمن‌داد تاازآن‌مطالبی ترجمه‌کنم، واین رسالهٔ فیضیه را در یك مقدمه و پنجاه ویك باب و یك خاتمه نگاشتم. **آغاز** : قانون شفاء قلوب‌انام وموجز ازکلیات اقوال خواص‌وعوام.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۵۰ و ۷ : ۲۶۶ و۱۸ : ۶۰ـهدیةالعارفین(سمرقندی)۲:۱۱۰.

5382ـ **آصفیه** ۲۲۳ پزشکی : نوشتهٔ نظام الدین علی فرزند سلطان احمد دیوان ، ۱۶ج۱/**۹۹۱** ، ۸۴ص ۱۵س .

5383ـ **آصفیه** ۲۲۳ پزشکی : نسخهٔ کهن، انجام‌درخاتمه‌افتاده [ف. آصفیه۲:۱۰۸]

ق

قانونچه

در ص ۵۰۴ گذشت .

قانون حداث سکندری

از حکیم سکندر فرزند حکیم اسماعیل یونانی [دیباچه] ومینویسد: شاگرد حکیم‌یحیی قرب سریانی ، ومتولد قسطنطنیه است ، که به روزگار محمدشاه‌کورکانی به‌هند رفته ودرآنجا بسال ۱۱۶۰ این کتاب را نگاشته است .

آغاز: زهی حکیمی جل‌جلاله که به‌کمال نوال رأفت ومرحمت خلقت زیبا .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱ .

5384ـ **تهران،** ملی ۴۸ف : نستعلیق گویا سدهٔ**۱۳**، پایان درصنعت‌ترکیبی ماءالشعیر ناتمام مانده ، ۲۰۷گ ۲۱ س [ف . ملی ۱ : ۳۵] .

قانون‌الشفا

ازحاج محمدعلی فرزند اسکندرشیروانی بخواهش‌دوستان، آزموده‌های‌خودرا درپزشکی بطریق سرتاقدم نگاشته است [دیباچه] . گویا نگارنده برادر عارف جهانگرد است . **آغاز:** حمدله. صلاة . امابعد اصدق برادران روحانی واشفق محبان جانی .

5385 ـ **مجلس** ۳۳۸۳/۴ : نوشتهٔ محرم **۱۲۵۰** (ص۴۹ ـ ۸۵) ، [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

قانون‌الحکمة و دستور

ناشناخته .

5386 ـ **بادلیان** ۳۴۵/۵ الیوت : نستعلیق. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۶] .

قانون‌العلاج

از سید علی فرزند سید محمد تبریزی مرعشی (۱۲۰۲ ـ ۱۳۱۶) ، بسال ۱۲۶۹ ، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و شاهزاده حمزه میرزا، دریك مقدمه وشش باب نگاشته است . و در ۱۲۷۰ چاپ شده است : باب ۱ـ درتعریف طاعون و وبا ۲ـ اسباب‌آن ۳ـ علامات داله برحدوث و با ۴ـ حفظ صحت ۵ـ علامات این مرض ۶ـ علاج‌آن .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۳ ـ ف. طبی ، نجم‌آبادی: ۶۰۲ ـ طبقات اعلام‌الشیعه، نقباء ۱۵۱۴ ـ ریحانة الادب ۲ : ۲۵۰ ـ ف . مشار : ۱۲۱۲ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۸۰ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۰ .

5387ـ **دانشگاه** ۴۱۱۵: نسخ حاجی آقا عبدالله تبریزی **۱۲۶۹** ، از روی نسخهٔ نگارنده، ۳۴گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۴۱۱۵] .

قدفی شراب

در بخش طبیعیات س۴۲۶ گذشت .

قرابادین

از حکیم قبلی ، محمد فرزند **عبدالصبور** پزشك خویی ، نگارندهٔ « تعلیم‌نامه: ۵۱۰ » . قرابادین فرنگی است . **آغاز :** قرابادین فرنگی، نسخهٔ دوای اول عین‌السرطان، بیست حبه شوره شسته، ده حبة .

5388 ـ **سپهسالار** ۷۶۹/۲ : نسخ **۱۲۳۸** (۳۲۵پ ـ ۳۴۲ر) آغاز برابرنمونه سیصد وبیست دستور دارد [ف . سپهسالار ۴ : ۴۵۳] .

5389ـ **مجلس** ۴۷۱۴/۲ : نستعلیق حسین، **۱۲۷۰**، آغازبرابر نمونه، ۳۲۰ نسخه دارد [رؤیت] ، در فهرست بعنوان « قرابادین طب جدید» بدون نام نگارنده آمده است.

قرابادین

ازحکیم عمادالدین‌محمودشیرازی نگارندهٔ « آتشك : ۴۶۱» . بنام شاه تهماسب (۹۳۰ـ ۹۸۴)، دریك مقدمه و بیست و پنج باب است

5390ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۵۶۰/۲ Add. : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۳ رمضان **۱۰۹۶** همراه «ینبوع» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱] .

قرابادین شفایی

از مظفر فرزند محمد حسینی ، نگارندهٔ «آبستنی : ۴۶۰» و جز آن . در یك دیباچه سپس ذکر ادویه‌ومورد بکاربستن‌آنها به‌ترتیب حروف‌تهجی ازالف‌تایاءکه درهامش«قرابادین ذکائی» در دهلی ۱۳۰۲ بچاپ رسیده است .
آغاز : الحمدلله العلیم الحکیم و الصلاة علی من‌اوتی الحکمه ... امابعد، پوشیده نماند که فقیر حقیرمظفر بن .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۱ ـ ف . چاپی طبی، نجم آبادی: ۶۱۳ .

5391ـ **دانشگاه** ۱۳۸۵ : نسخ دوست محمد فرزند علی‌اصغر، یکشنبهٔ۱ رجب**۱۰۸۳** ۲۱۱ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۸ : ۷۰] .

5392ـ **دانشگاه** ۳۱۵۵ : نستعلیق ۱۵محرم **۱۰۸۴**، درپایان‌عنوان «باب چهارم درذکر ادویه وآن۲۲ باب‌است» درچهارصفحه هست، ۱۵۲ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۵] .

5393ـ **قاهره،** دارالکتب ۴۶۵۵/۱ س: نسخ**۱۰۹۷**(گ۱ـ۱۵۱) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۸] .

5394ـ **تهران،** پزشکی ۲۰۴: نوشتهٔ **۱۱۰۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5395 ـ **تهران ،** ادبیات ۱۶۸/۱ حکمت: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱** [ف. ادبیات۲:۴۸].

5396 ـ **دانشگاه** ۳۱۵۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام هشت برگی هست بخط عبری، آغازوانجام قرابادین افتاده، ۱۹۲ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۵].

5397ـ **تهران ،** پزشکی ۲۰۶ : سدهٔ **۱۱** وکامل شدهٔ سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها۳ : ۳۲۰].

5398ـ **کپنهاك،** سلطنتی : نستعلیق هندی **۱۱۷۷** سپس « دستور غذائی » از همو [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۹۴] .

5399ـ **مجلس** ۳۲۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده ، ۲۲۹ گ ۱۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۸۷۶].

5400ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۱۴۹ : نستعلیق ۱ ذیقعدهٔ ۱۲۵ **(۱۲۰۵)** در تبریز، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۳] .

5401ـ **تهران،** پزشکی ۲۰۸: نوشتهٔ صفر **۱۲۳۶** در شهر فرایه ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5402 ـ **مجلس** ۲۷۶۷/۱۵ : نسخ **۱۲۳۷** (ص۲۵۰ ـ ۳۴۰) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۱۸۲] .

5403ـ **مجلس**۳۴۰۴ : نسخ **۱۲۴۰**، ۲۲۴ ص ۱۵ س [یاد داشتهای عبدالحسین حائری] .

5404ـ **تهران،** پزشکی ۲۰۷: نوشتهٔ محمد مهدی پسرآقا میرزا محمد شیرازی، ۲۹ ذیحجهٔ **۱۲۶۲**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5405ـ **تهران،** پزشکی ۲۰۵: نوشتهٔ **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5406ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه ۱۲۸: نوشتهٔ **۱۲۷۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۶] .

5407ـ **شیراز،** دکترعینی: سدهٔ **۱۳** ، [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

5408ـ **تهران،** پزشکی ۲۵۱/۱ : سدهٔ **۱۳**، (ص۱ـ۱۴۰) [نسخه‌ها۳ : ۳۳۹].

5409ـ **تهران ،** پزشکی ۲۶۰ : سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5410ـ **تهران،** ملی ۷۴۸ف : شکسته نستعلیق، سدهٔ**۱۳**،آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «ادویهٔ طبی» نگاشتهٔ سدهٔ **۱۳** یاد شده

۱۴۷گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۲۷۰] .

5411ـ موصل، دکتر داود چلبی ۲/ ۵۴ : انجام نو نویس نصیر فرزند اسماعیل اصفهانی، **۱۱۱۵** ، در شهرلاهور است [ف . موصل : ۲۷۵] .

5412ـ رضوی ۹۲ پزشکی: نستعلیق تاریخ یادنشده وقف آقازین‌العابدین ۱۱۶۶ ، ۱۵۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۲۸۱].

5413 ـ کاشان ، کتابخانهٔ امیرکبیر : تاریخ یاد نشده ، [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۴] .

5414ـ سامره، میرزامحمدتقی‌شیرازی تاریخ یادنشده [ذریعه] .

5415ـ کاظمین، سیدحسن‌صدر: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۷ : ۶۱] .

5416 ـ کربلا ، شیخ عبدالحسین طهرانی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۷ : ۶۱].

قرابادین صالحی = عمل صالح= تحفة الصالحین

از محمد صالح فرزند محمد فرزند محمد صالح هروی قاینی باختری (بنگرید: تحفة ـ الصالحین : ۴۸۹) در یك مقدمه و ۲۸ باب : مقدمه دراوزان طبیه، احراق الادویه ، غسل ، تحمیض، تکلیس ومتن درادویهٔ مفرده ومرکبه، در۲۸باب وهرباب درچند فصل بترتیب‌حروف تهجی، که در ۱۲۸۴ وپس‌ازآن چند بارچاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۲ . ف. مشار : ۱۲۱۶ــ مؤلفین مشار ۳: ۵۲۹ـف. طبی، نجم آبادی : ۲۱۷.

5417ـ تهران، پزشکی ۲۱۰: نوشتهٔ محمد مهدی همدانی ، ۳ ذیحجهٔ ۱۲۴ (= **۱۲۰۴**) بفرمودهٔمیرزا محمدباقر طبیب‌شیرازی [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰ـ ف. ره‌آورد: ۳۵۷] .

5418ـ تهران، پزشکی ۲۰۹: نوشتهٔ محمد حسن هزار جریبی ، در مدرسهٔ حاجی محمدحسین‌خان‌مروی، آدینه ۲۸ج۲/**۱۲۵۳** بخواهش میرزا محمد نبی شیرازی [نسخه‌ها۳: ۳۲۰] .

قرابادین قادری

از شاه ارزانی ، حکیم میر محمد اکبر ، نگارندهٔ «طب‌اکبری : ۵۵۸» که بنام پیرخود سید عبدالقادرگیلانی، بسال ۱۱۲۶ ـ ۱۱۳۰ (؟) درمقدمه وبیست وسه باب و خاتمه نگاشته است: باب ۱ ـ ادویهٔ امراض سر ۲ ـ ادویه امراض‌چشم ۳ـ امراض‌گوش ۴ـ امراض بینی ۵ـ ادویهٔ لب... ۱۰ـ ادویه شش‌وسینه‌وحجب ۱۵ـ ادویهٔ امراض کرده و مثانه ۲۰ ـ ادویهٔ امراض جلد ۲۳ـ ادویهٔ تدبیر مسموم ومسلوع وتحرز ازسم. خاتمه: احراق وتشویه وتحمیص وتقلیه ونسل... چوب‌چینی وجزآن. **آغاز :** ثنایی که شایان جناب مستطاب حضرت الهی است. . . امابعد، برای حذاقت پیرای‌طالبان.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۲ ـ مشار : ۱۲۱۶ـ مشار مؤلفین ۱ : ۶۴۶ ـ ف. طبی، نجم‌آبادی : ۶۱۴ .

5419ـ تهران، پزشکی۲۱۱ : نوشتهٔ حسن علی عرف ، در ۲۱ ذیقعدهٔ ۱۱۱۵ (؟) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰] .

5420ـ تهران، پزشکی ۲۱۲: نوشتهٔ ۲۹ج‌۱/**۱۱۷۸** [ف. ره‌آورد : ۳۵۸ـ نسخه ها ۳ : ۳۲۰] .

5421ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۳۶۴ : نستعلیق محمد ساوجی، شعبان**۱۱۸۷** ۳۶۴گ ۱۷س [نسخه‌ها ۵ : ۴۷] .

5422ـ مجلس ۲۸۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، نسخهٔ کامل، آغاز برابر نمونه، ۵۹۴ص

۲۱س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۰۹] .

قرابادین معصومی

از معصوم فرزند کریم الدین شیرازی شوشتری، که بسال ۱۰۵۹ دریك مقدمه‌دارای دوازده فایده وهفت مقاله ویك‌خاتمه دردوفصل نگاشته است . نگارنده جز میر محمد معصوم نگارندهٔ «مفردات معصومی» و « تاریخ سند » است .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۴ .

5423ـ **آصفیه** ۷۹۴ پزشکی : نوشتهٔ **۱۰۸۳** [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴ : ۴۰۶]

5424ـ **تهران**، پزشکی ۱۶۸ : سدهٔ **۱۱** ، ازفایدهٔ‌دهم درمقدمه تاپاره‌ای ازفصل‌دوم خاتمه را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۰ ـ ف . ده آورد ۳۰۳ طب] .

5425ـ **تهران** ، پزشکی ۲۱۴ : سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳:۳۲۱ ـ ف. ده‌آورد: ۳۶۰]

5426ـ **تهران** ، پزشکی ۲۳۴ : سدهٔ **۱۱** ، آغاز اندکی پیش از فصل دوم در لینت طبیعت افتاده، نسخه گویاآشفتگی دارد، نسخه «ترجمهٔ رجوع‌الشیخ الی‌صباه» نیست [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۱ ـ ف. ده‌آورد : ۳۸۴] .

5427ـ **شیراز**، دکتر عینی : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

5428ـ **تهران**، پزشکی ۲۱۳ : سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۱] .

قرابادین ممتازیه

ازحکیم محمدعارف پثنی، که‌بسال۱۲۰۳ دریك مقدمه وچهل باب‌ویك صدوچهارده فصل ویك خاتمه نگاشته است. **آغاز** : حمد وثنا و حکمت بالغه مرحکیمی راست .

5429ـ **آصفیه** ۲۸۴ پزشکی: بخامهٔ نگارنده در**۱۲۰۳**، ۵۲۲ص ۹س [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۵] .

قرابادین هندی

5430ـ **آصفیه** ۳۳۹ پزشکی : نوشتهٔ **۱۳۰۵**، ودرپایان پراکنده‌های پزشکی، ۱۲۰ ص [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۶] .

قرابادین

ناشناخته .

5431 ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۴ : نوشتهٔ ۱۰ رمضان **۹۷۲** (ص۱۹۳ـ۲۲۹) نسخه‌های پزشکی است، برخی ازمولانارکنا، قطب‌الدین مولاناابونصر، فخراحمد وبرخی برای‌خواجه شاهی والله قلی‌بیك ویعقوب‌شاه ساخته شده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۲] .

5432ـ **ملك** ۴۴۱۵/۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** (۹۰ر ـ ۱۷۸پ) هر حرف دریك باب ، آغاز درحرف الف وانجام درحرف میم افتاده [رؤیت].

5433ـ **تهران** ، پزشکی ۱۷۳ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، بدون خطبه . **آغاز** : . . . علاج امراض سر [نسخه‌ها ۳ : ۳۱۹] .

5434 ـ **دانشگاه** ۳۰۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، نسخه آشفتگی دارد. باب ۱۰ـ ایارجات ۱۱ـ اقراص ۱۵ـ سکنجبینات ۲۰ـ حلاوات ۲۵ـجورشات ۳۰ـ مقیئات. **آغاز:** نسخهٔ اقراص مغز جلغوز [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۱۸] .

5435ـ **موصل**، جامع‌بکرافندی۶۳: نوشتهٔ **۱۱۲۷** [ف. مخطوطات موصل : ۷۴].

5436 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۰/۱ : سدهٔ**۱۲ـ۱۳** (ص۱ـ۲۱۲). **آغاز:** باب۲۶ـ درعلاج رکت‌تب ۲۷ـ درعلاج‌دق‌که ازمباشرت

خیزد. علاج.. ۹۰ـ اسبان وعلاج ادحل۹۱ـ دراسامی ادویه [نسخه‌ها ۳:۳۳۸] .

5437 ـ تهران ، پزشکی ۱۶۹ : سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، در مفردات و مرکبات است از پیش از باب الباء تاباب المیم رادارد [نسخه ها : ۳۱۹] .

5438ـ شیراز، دکتر عینی : نوشتهٔ محمدعلی فرزند عبدالعظیم شیرازی، آدینهٔ ۱۹ ج۲/**۱۲۳۷** درتهران، به‌ترتیب تهجی ازالف تایا [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۶].

5439ـ **سپهسالار** ۷۶۹: نسخ**۱۲۳۸** قرابادین ایرانی است بترتیب حروف هجا ، با فهرست. **آغاز**: بابا نوشدارو: اعضاء رئیسه را قوت دهد [ف . سپهسالار ۴ : ۴۵۲] .

5440ـ **مجلس**۲/ ۲۴۷۶ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۲۷۳** (ص۹۵ ـ ۲۳۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

5441 ـ تهران ، پزشکی ۲/ ۲۵۸ : نوشتهٔ ۱ ذیحجهٔ **۱۲۸۳**، (ص ۴۱۱ ـ ۴۸۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

542ـ **ملك**۱/ ۴۴۱۲: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱ر ـ ۵۸ر) بترتیب تهجی ازالف تایاء ولی مبوب نیست . **آغاز** : اطریلال . [رؤیت] .

5443ـ **شیراز**، دکتر میر: در مجموعه سدهٔ **۱۳** وتازه است [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

5444ـ **تهران**، ادبیات ۳۶د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** بدون نظم و ترتیبی ، ۲۰۰گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۸] .

5445ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۶۶ : نستعلیق هندی ، تاریخ یاد نشده ، آغاز پس‌ازدیباچه: بدانکه مختصری از «مفتاح الخزائن» و قرابادین بتوفیق مالك یوم‌الدین یادکرده می‌شود .

5446ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۳۶۵ : نستعلیق هندی ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۴۷] .

5447ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۳۶۷ : نستعلیق هندی ، در فهرست آمده «قرابادین صغیر» آغاز افتاده : تهجی مرتب ساختم مأمول ازکرم کرام [نسخه‌ها ۵:۴۷].

5448ـ **رضوی**۱۲۱پزشکی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف ۱۱۶۶، گزیده‌هاییست از «قرابادین شفایی» و «کتاب حکیم رشیدی» بدون ترتیب [ف. رضوی ۳ : ۲۹۰] .

قصیده در بهداشت = حفظ‌الصحة

یوسفی

قصیده درپزشکی

از شیخ ابوعلی حکیم .

5449 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۶ : نستعلیق عنایت‌الله نزدیك **۱۰۸۶** (ص۳۳۷) باید همان باشد که در ره‌آورد ۶ بعنوان ابیات حکمت آمده [دانش پژوه، ف. دانشگاه ۹: ۱۴۴۰].

قوت لایموت

از حکیم سید فضلعلی المخاطب بهشفائی خان .

5450ـ **آصفیه** ۷۲۳ پزشکی: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده جز اینکه نایاب و از انجام افتاده است [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳ : ۴۰۸] .

قوة باه = باه

ك

کامل علائی

از علاءالدین محمد طبیب، که در دیباچه ازپدر ودیگرخانوادهٔ خودبعنوان پزشکان‌ماهر یادکرده، به‌ترتیب حروف تهجی از الف تایاء در ذریعه آمده گویا همان علاء الدین محمد فرزند بدرالدین محمد قمی مجاز ازشیخ‌بهائی (م ۱۰۳۰) باشد . **آغاز :** الحمدلله المبدع للمجردات الفاطر للمجسمات .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۳۹ و ۴۵۵:۲ ، ۴۶۰ و ۱۷ : ۲۵۶ .

5451ــ **اصفهان** ، فرهنگ ۳۸۶۲ : نوشتهٔ محمد باقرحسینی طبیب ۸ج۲/۲۶۸ **۱۱۳۴** درفهرست ازنگارنده نام برده نشده، وآمده : داروشناسی بعربی وفارسی ازالف تاباب الهاء با بیان رموز منابع مانند منتخب اللغات تتوی [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۷] .

5452ــ **نجف**، شیخ‌هادی کاشف‌الغطاء: نوشتهٔ سیدعلی‌اکبر فرزند خلیل‌الله فرزندرکن الدین محمد حسینی، در**۱۲۱۲** ، آغاز برابر نمونه، [ذریعه ۱۷ : ۲۵۶] .

کتاب مأمونی

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۷۹ .

5453ــ **مجلس**۵۷۳۰/۲ فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، عنوانها سفیدمانده (۲۴۲پ ۲۵۲پ) ۱۷س. درآن آمده که پزشکان آنرا بدستور مأمون ساخته‌اند [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

5454ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۸۲ : ضمن جنگ نستعلیق، باتاریخ ۹ج۱/**۱۲۵۱**، در فهرست آمده : کتاب مأمونی در درمان بیماریها : [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

کحالی = ساختن اکحال ومراهم

از محمد باقر فرزند عماد الدین محمود طبیب، ازروزگار صفویان، در دو مقاله : ۱ـ ادویهٔ چشم، پنج فصل ۲ـ مرهم وادویه قروح، پنج فصل. حموی شیرازی دردیباچهٔ «حجلة ـ العرایس : ۵۲۰» از آن یاد کرده که بشمارهٔ ۳۳ در مجموعه بیاورد ولی در نسخهٔ دهخدا ش ۱۹۷ افتاده است .

بنگرید : نسخه‌ها ۳ : ۱۶ .

5455ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۵۲۶/۱ : نوشتهٔ محمد ابراهیم فرزند محمد سعید فرزند حکیم ابوالفتح آذربایجانی، سدهٔ **۱۲** درشهر اکرا [نسخه‌ها ۵ : ۷۹] .

کحالی وجراحی = جراحی‌وکحالی

ابن‌سینا ، ص ۵۱۶ .

کشکول

از فضل‌الله فرزند محمدجعفر استرآبادی در۴۸۷ بند درپزشکی وسپس۶۴ بند درمطالب پراکنده ، سپس نسخه‌های دارو ودرپایان دعا. نام‌نگارنده‌وکتاب دردیباچه آمده‌است. **آغاز:** حمدله... امابعد، برنظراصحاب بینش‌پوشیده نماندکه این رساله‌ایست متفرقه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۷۷ .

5456ــ **تهران**، ادبیات۸۶د: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۱۳۷ گ۹س [ف. ادبیات ۱:۳۹۴] .

کشکول حکیم‌مؤمن

ناشناخته .

5457ــ **تهران**، ملی۹۷۸ف: نستعلیق **۱۱۲۹** ، در سه بخش یکم در ۴۱ باب و یك

خاتمه که در فهرست کتابخانه بنام **منهاج ـ المبتدین** واز ابراهیم الحسنی دانسته شده . **آغاز :** جلد اول کشکول من مجلدات سبعه وافیهٔ مجربات جالینوس‌الزمانی حکیم مؤمن تنکآبادی(؟) (ص۱۰ ـ ۴۹۹) . بخش دوم مجموعه بعنوان **مختصری‌درطب** وازمولانا شمس‌الدین‌محمد یادشده، در۱۴باب (ص۵۰۰ ـ ۵۷۳) **آغاز:** مجلد دوم کشکول . حمدله . والعاقبةللمتقین. بخش سوم مجموعه درفهرست بعنوان **اختیارات بدیعی** واز حاج زین ـ العطارآمده، در۱۵ باب، در باب ۱۵ آمده : ازمقالهٔ اول «اختیارات‌بدیعی» جمع‌آوری‌شده است. **آغاز:** اما بعد ، بدانکه این مقالهٔ سیم است ازکشکول‌حکیم مؤمن‌که ذکرخواهیم‌کرد درمفرحات (ص۵۷۴ ـ ۶۲۸) [ف. ملی ۲ : ۵۲۹ ـ ۵۳۲] .

کفایهٔ‌منصوری=کفایهٔ مجاهدیه

ازمنصور فرزندمحمد فرزند احمد فرزند یوسف فرزند الیاس شیرازی (بنگرید: تشریح الابدان : ۵۰۸) بنام مجاهد السلطنه و الدین سلطان زین‌العابدین شاه شجاع مبارز الدین محمد (۷۸۶ ـ ۷۹۳) ازپادشاهان آل مظفر، پیرامن سال۷۸۰ دردوفن‌نگاشته است: فن‌یکم در دو قسمت ۱ ـ طب نظری ، در چهار مقاله (اسباب مادی صحت ، اسباب صوری صحت ، اسباب فاعلی، احوال واعراض وعلامات) ۲ ـ طب‌عملی، دردسه مقاله (حفظ صحت و معالجات کلی، امراضی‌که ظاهرشود ازسر تاقدم، تبها و زهرها)، فن‌دوم درداروها، دردومقاله (مفرده ومرکبه)، وهریك ازمقاله‌های‌این‌دوفن درچند باب. چاپ‌شده. **آغاز:** شکروسپاس مرخالقی که درخلقت انسان دقایق حکمت.

بنگرید: ذریعه۱۸ : ۱۰۰ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۱ ـ ف. مشار : ۱۲۹۶ ـ ف. طبی نجم آبادی : ۶۴۱ .

5458ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۱ : نوشتهٔ ۲۸ع۲/**۹۷۰** (بیست و دو سال پس‌از مرگ نگارنده، چنانکه درنسخه آمده) [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۴] .

5459 ـ **مجلس** ۵۲۰ : نسخ توفیق گیلانی، در**۹۸۶**، آغاز برابرنمونه، ۱۹۹گ ۱۷س [ف. مجلس ۲ : ۳۰۵] .

5460ـ **شیراز** ، دکتر عینی : نوشتهٔ روزبهان اصیل سلمانی ، ع۲/**۹۹۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۵] .

5461ـ **حقوق**۲۸۲ج: نسخ نورالدین فرزند بدرالدین فرزندنورالدین قاری، چهار شنبهٔ۱۳ شعبان**۹۹۴**، آغاز برابرنمونه، ۲۰۱ گ ۲۱س [ف. حقوق : ۱۷۴] .

5462ـ **دانشگاه** ۵۰۸۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱**، نسخه تانیمهٔ‌باب‌بیستم‌است درمتفرقات ازمقالهٔ دوم ، ۲۷۸ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۰] .

5463ـ **آمل**، میرزاابوالحسن پیشنماز آملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵:۴۰۱] .

5464 ـ **تبریز** ، موزهٔ آذربایجان : نوشتهٔ **۱۰۳۰** [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۴] .

5465 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۸۳/۱ : نوشتهٔ ابراهیم فرزند شکرالله حسینی، ۱۵ج۱ **۱۰۴۹** (ص۱ـ۵۶۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5466ـ **تهران**، پزشکی ۲۲۴: نوشتهٔ دوشنبهٔ ۱۰ج۲/گویا **۱۰۷۶** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5467 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی ۱۷۳۲: نوشتهٔ **۱۰۷۷** [نسخه‌ها۴: ۳۴۰] .

5468ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۲ـ ۲۴۲ : نستعلیق **۱۰۹۷** [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۳] .

5469ـ **تهران**، پزشکی۲۲۶: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5470ـ **تهران**، پزشکی۲۳۱: سدهٔ**۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5471 ـ **دانشگاه** ۴۹۹۴ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، انجام درباب بیستم در متفرقات افتاده، ۲۲۶ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۰] .

5472ـ **تهران**، ادبیات۲۵۸ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [ف . ادبیات ۳ : ۲۳] .

5473ـ **تهران** ، دهخدا ۹۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴] .

5474ـ **تهران**، پزشکی ۲۱۵: نبشتهٔ محمد صادق محرر قزوینی در پایان رمضان **۱۱۰۵** [ره‌آورد : ۲۶۲ : قرابادین] .

5475ـ **تهران** ، پزشکی ۲۲۷: خامهٔ بکتاش عمری ، وقف رجب **۱۱۱۸** و باتاریخ ۱۲۶۸ [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5476 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg : ۴۷۰۴ : نبشتهٔ **۱۱۲۸** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸] .

5477ـ **رضوی** ۱۰۲پزشکی: نستعلیق شیخ محمدحسن **۱۱۵۶**. آغازنزدیك به‌نمونه، ۱۱۰ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۳ : ۲۸۳] .

5478ـ **شیراز** ، دکتر میر : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

5479ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۱۰/۲: شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، مقالهٔچهارم است [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۲] .

5480 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۲۵: سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

5481ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۴۱ : نستعلیق ۲۰ ذیحجهٔ ۱۲۱ **(۱۲۰۱)** ، وزیری [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۴] .

5482ـ **تهران**، پزشکی ۲۲۸: نوشتهٔ ۴ صفر**۱۲۰۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲]،

5483ـ **تهران**، پزشکی ۲۲۹: نوشتهٔ محمد دیوانهٔ سنندجی بخواهش‌میرزا علی‌اکبر طبیب در**۱۲۲۰** [نسخه‌ها ۳:۳۲۲] .

5484ـ **تهران**، پزشکی ۲۲۰: خامهٔ محمد علی فرزند عبدالعظیم شیرازی ، در ۱۵ رجب **۱۲۳۶** بخواهش شیخ‌هاشم [نسخه‌ها ۳: ۳۲۲] .

5485ـ **دانشگاه** ۲۱۵۷/۵: نستعلیق **۱۲۵۴-۱۲۵۵** (ص۷۳ ـ ۱۶۱) گزیده‌ای است ازآن درسه مقاله : ۱ـ درعلم نظری طب درهفده باب ۲ـ درعملی درپنجاه و نه باب۳ـ در ادویهٔ مفرده . **آغاز** : حمدله . . . این رساله‌ایست درمعرفت طب، بدانکه علم طب که احوال بدن انسان ازآن بشناسد ... درعنوان نسخه کفایهٔ منصوری آمده است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۷] .

5486ـ **تهران**، ملی۹۰۷ف: نستعلیق ثلث ج ۲/**۱۲۵۶** درهمدان، درفهرست همین تاریخ‌نگارش پنداشته شده‌است، ۱۷۶ گ۱۸س [ف. ملی ۲ : ۴۴۳] .

5487ـ **اصفهان**، شهرداری ۳/۱۲۶ شکسته نستعلیق **۱۲۵۹** به چند خامه [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۰] .

5488ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۲ : نوشتهٔ **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲ـ ره‌آورد ۳۰۶ : طب] .

5489ـ **مجلس** ۳۳۲۰/۱ : نستعلیق زیبای محمدمحسن‌خاتون‌آبادی، سدهٔ**۱۳** (ص ۱ـ۴۶۴)، آغازبرابر [ف. مجلس۱۰: ۹۷۴]

5490ـ تهران، ادبیات۲/ ۹۰جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۲۳] .

5491ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۹۴ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۳۴۴].

5492ـ **مجلس** ۳۱۷۷/۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده (س۱ـ۷۹)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۷۶۱] .

5493ـ **مجلس**۴۲۲۶: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونه، با یادداشت کشته شدن ناصرالدین شاه دردفتر ، ۳۳۱گ ۲۱س [ف . مجلس ۱۱ : ۲۴۴] .

5494ـ **آصفیه** ۷۷۸ پزشکی : تاریخ یادنشده [ف. میرعثمان‌علی ۳ : ۴۰۸] .

کفایة‌الطب

از شرف الدین یا کمال الدین ابوالفضل حبیش‌فرزند ابراهیم فرزند محمدکمالی‌تفلیسی وابسته به‌دربارسلجوقیان‌روم بویژه‌قلیچ‌ارسلان (۵۵۹ ـ ۵۸۸) ، نگارندهٔ «اصول الملاحم : ۲۳۸» و «بیان‌الطب: ۴۸۴» و «تقویم الادویه ۵۱۰» وجز آنها. درسه کتاب و رویهم ۲۲۵ باب: ۱ـ در معرفت علم بجشکی ۲ـ غذاها و داروهای مفرده ۳ـ غذاها وداروهای مرکبه ، بسال ۵۵۰ برای ملکشاه سلجوقی (۵۸۴ ـ ۵۸۸) نگاشته است . **آغاز :** بنام خداوندی که آفریدگار هردوجهان‌است ودارندهٔ زمین .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۹۴ ـ فرهنگنامه های عربی بفارسی : ۶۵ ـ اسماءالمؤلفین ۱: ۲۶۳ ـ هدیة العارفین ۱ : ۲۶۲ ـ فرهنگ ایران زمین س۶ش۴ ـ مؤلفین مشار ۲: ۴۹۸.

5495 ـ **فرهاد معتمد** ۲۰۶ : نسخ سدهٔ **۶ـ۷** دوجزء است [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۳].

5496ـ **تهران**، پزشکی ۲۲۳: نوشتهٔ **۷۲۲**، [ف.ره‌آورد: ۲۷۳ـنسخه‌ها۳: ۳۲۲].

5497ـ **بادلیان** ۹۴ .P: نسخ **۹۱۱** بافهرست مؤرخ **۹۱۱**، ۱۲۷گ ۲۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۱۶۰] .

5498 ـ **دانشگاه** ۲۴۹۱ : نستعلیق استاد یوسف جراح باشی در **۱۲۷۱**، دوکتاب را دارد ومیرسد تامعجون نمك‌افتاده، ۱۷۷گ ۳۲ س ، جدولبندی شده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۵۸] .

5499ـ **تهران** ، پزشکی ۲۲۳ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۲] .

کفایة‌الطب

ناشناخته وشاید از تفلیسی .

5500ـ **لندن** ، انجمن آسیائی الیس: تاریخ یاد نشده [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۵ : ۶۸۱] .

کلیات حکیم شفایی

از مظفر فرزند محمد حسینی شفایی ، نگارندهٔ «آبستنی: ۴۶۰» وجزآن. قرابادین است به ترتیب حروف تهجی از الف تا یاء (بنگرید : قرابادین شفایی : ۵۸۰) نام‌کتاب دردیباجه پس‌ازسرآغازی‌بمانند «قرابادین»او « کلیات حکیم شفایی » آمده است . **آغاز :** الحمدلله العلیم الحکیم، والصلاة و السلام علی من‌اوله الحکمة ... امابعد ، پوشیده نماند که فقیرحقیر مظفر بن محمدالحسینی شفایی درمدت مدید ترکیب چندکه درمعالجات امراض ازآن چاره نیست .

5501ـ **مجلس** ۵۲۸۱/۱ : نستعلیق محمد صالح فرزند حاجی ملك فرزند حاجی محمد علی طبسی گیلکی ، ۲۵ ج **۱۰۴۸/۱** (۱رـ۷۱د) ۱۷ س [رؤیت].

کلیات یوسفی

ازیوسف یوسفی نگارندهٔ «جامع الفواید: ۵۱۳» و جز آن و این بایستی مجموعه‌ای از نوشته‌های او باشد.

5502ـ تبریز، حاج آقاحسین نخجوانی نوشتهٔ ۹۱۷ [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۰].

کنز الاطبا

عبدالحمید فرزند معین‌الدین محمدحسینی تبریزی طبیب.

5503 ـ ف . بورکوی س ۱۶۳ [نسخه‌ها ۲ : ۳۴۰].

کنز الذهب = فواید رضویه

ازملامحمد فرزند حاج محمدحسن مشهدی مدرس درهمان شهر، درگذشتهٔ ۱۲۵۷. بسال ۱۲۳۷، گزارشی است از «ذهبیه» منسوب به حضرت رضا، که‌گویند درمجلس مأمون نگاشته است. نخست متن‌را آورده سپس به‌گزارش‌آن پرداخته است. در ذریعه از دو نسخهٔ آن یکی بفارسی بعنوان «شرح طب الرضا» و یکی بنام «فواید الرضویه» یاد شده است که دومی گویا عربیست. **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد سزاوار حکیمی است‌که انسان را از خزانهٔ.

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۳۶۴ و ۱۶ : ۳۴۰.

5504ـ رضوی ۶۹۱ اخبار (۶۵۴۵) نستعلیق عباس فرزندمحمد ازغدی، یکشنبهٔ ۲۶ محرم **۱۲۳۸**، ۵۵ گ [ف. رضوی ۵ : ۱۵۹].

5505ـ مجلس ۵/ ۴۲۶۱: نستعلیق و نسخ ملك محمد در ۲۱ ذیقعدهٔ **۱۲۸۶** (گ ۱۵۸ ـ ۱۸۳)، آغاز برابر نمونه، تاریخ نگارش در پایان ۱۲۳۷ (= بشد گنج پنهان زر آشکار) آمده [رؤیت].

5506 ـ مجلس ۲۰۴۲ : نسخ خوش محمد فرزند عبدالله، سدهٔ **۱۳**، برای نگارنده نوشته شده، آغاز برابر نمونه، «کنز الذهب» نامیده شده، ۱۳۹ص ۱۶س [ف . مجلس ۶ : ۴۰].

5507 ـ دانشگاه ۳۱۵۱ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه «کنز الذهب» نامیده شده، ۸۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۰۷].

کنوز الرموز = کنز الرموز

ازناشناس که درسدهٔ نهم‌میزیسته است [سعید نفیسی] در خواص اخلاقی و طبی اشیاء در ده فصل و یك خاتمه هفت فصل اول و فصل دهم هریك دارای ده دستور، فصل هشتم و نهم هر یك سی دستور. (نسخهٔ ۲۲۴۱ مجلس): ۱ ـ ده چیز حفظ را نگاه دارد ۲ ـ ده چیز موجب بهجت و فرح است ۳ـ ده‌چیز زودپیری آورد ۴ـ ده‌چیزعمررا بیفزاید ۵ـ ده‌چیز غم تولیدکند ۶ـ ده‌چیز موجب حشمت ورفعت‌است ۷ـ ده‌چیز آدمی‌را صحیح‌البدن سازد ۸ـ سی چیز فراموشی‌آورد ۹ـ سی‌چیز درویشی آورد ۱۰ ده‌چیز موجب تزایدعمر است، این کتاب درپایان «سراج القلوب» بسال ۱۳۲۱ چاپ شده. **آغاز:** حمدله . صلاة . اما بعد، این رساله‌ایست مشتمل برخلاصهٔ اقوال‌حکمامشتمل برده فصل وخاتمه.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۵۶، ۱۷۲.

5508ـ بادلیان: نوشتهٔ **۹۴۴**، در ده فصل وهر فصل ده دستور. [ف . مجلس ۶ : ۱۹۷].

5509ـ مجلس ۴۲۱۸/۷ : نستعلیق محمد نظام فرزند علی‌خان ساوه، سدهٔ ۱۱ و تاریخ ۲۰ ج ۲/ **۱۰۴۶** از همین نویسنده در دفتر (ص۶۲۹ـ۶۳۲)، **آغاز:** این رساله‌ای

است مشتمل بر فواید، نام‌کتاب در نسخه «کنز۔الرموز» آمده [رؤیت] .

5510ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۱۷/۳ نسخ باتاریخ ۱۲۱۳ [نسخه‌ها ۲ : ۹۷] .

5511ـ مجلس۲۷۴۷/۴: نسخ محمد رحیم پسرمحمد ۱۲۳۰ (ص ۴۶۲ - ۴۴۶) آغاز برابرنمونه، در فهرست بعنوان «فهرست کنوزالرموز» آمده [ف. مجلس ۹ : ۱۱۵] .

5512ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۸۲ : نستعلیق ضمن یك جنگ ، مؤرخ ۱۲۵۱ در خواص اشیاء در نه فصل. [نسخه‌ها ۲: ۷۱] .

5513ـ مجلس ۲۲۴۱ : نسخ و تعلیق خوب ۱۲۵۸ درفهرست نام‌آن«کنوز الرموز» آمده ۱۹ص ۶س [ف. مجلس ۶ : ۱۹۶] .

5514ـ دانشگاه ۳۰۳۴/۴: نستعلیق ۱۲۷۶ (ص۸۰ - ۸۲)، آغاز برابر نمونه ، نام‌کتاب در دیباچه «کنز الرموز» آمده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۷۴] .

5515ـ دانشگاه ۴۵۲۸/۲: نستعلیق ۱صفر۹۱ (۱۲۹۱) (۱۵۲ر - ۱۵۵ پ)آغاز برابرنمونه نام‌کتاب دردیباچه «کنوزالرموز» آمده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۷] .

5516 ـ دانشگاه ۳۱۹۵/۲ نستعلیق مراد علی همدانی در ۱۲۹۳ ، (۱۳۱ ر - ۱۳۲پ) آغاز : کتاب کنوز الرموز از روی سراج‌القلوب نوشته‌ام. بسمله. (بمانند نمونه) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۳] .

5517ـ ملك۳۲۰۴/۹:شکسته‌نستعلیق ۱۲۹۴ (۶۲پ - ۶۶ر) آغاز و انجام برابر نمونه [رؤیت] .

5518ـ دانشگاه ۴۱۱۶/۲: نستعلیق محمد اسماعیل فرزند کربلائی محمد حسن تاجر بروجردی وجدانی ، ۱۲۹۹ (۱۲۰پ- ۱۲۴ر) آغاز برابرنمونه نام دردیباچه «کنوز الرموز»آمده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۴].

5519ـ دانشگاه ۳۲۵۹/۳: نستعلیق میرحسین در ۱۳۰۳ ، آغاز برابر نمونه ، در دیباچه «کنوزالرموز» نامیده‌شده [ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۰] .

5520ـ رضوی۲۹۵اخلاق (۶۵۰۷) نستعلیق، بی‌تاریخ ، درفهرست بعنوان « وصایا ومواعظ» یاد شده، ۱۲گ ۱۸س [ف . رضوی ۶ : ۴۸۴] .

کیفیت اعمالی که در نوروز بحسب سنت و طب بفعل (قوت) باید آورد

در بخش ستاره‌شناسی ص۳۴۱ گذشت.

کیمیای باسلیقا = طب کیماوی

ترجمه‌ایست ازکتاب‌فرالیوس، درسه‌جزء وهرجزء درچند مقاله وفصل: جزء یکم دریك مقدمه وچهار مقاله: ۱ـ در ذکر طب کیمیایی نظری‌وطبیعیات، ده‌فصل ۲ـ اساس‌طب‌کیمیایی هشت‌فصل ۳ـتدابیرادویه‌بطریق‌اهل صنعت‌کیمیا سیزده فصل ۴ ـ در عملیات فن کیمیا، از استخراج مواد وعناصر، دوفصل. جزء دوم در دومقاله: ۱ ـ معالجات کلی ، هشت فصل ۲ ـ معالجات جزئی، نه‌فصل. جزء سوم (یاخاتمه) گزیدهٔ سه‌فن از دوازده فن «ذخیرهٔ اسکندری» است (نسخهٔ۳۲۸۳ مجلس) . آغاز : فهرست این کتاب مشتمل است به سه جزء، جزء اول محتویست بریك مقدمه وچهارمقالت.

5521 ـ دانشگاه ۳۷۰۶ : نستعلیق محمدرضافرزند میرزاطاهرآشتیانی، در۱۲۶۸ آغاز وفهرست بخشها برابر آنچه یاد شد ولی

در فهرست بنام «ذخیرهٔ اسکندری» یاد شده، ۱۱۱گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۹].

5522ـ دانشگاه ۲/۵۰۰۵: سدهٔ ۱۳ در فهرست آمده: در دو مقاله [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۳].

5523ـ مجلس ۳۲۸۳: نسخ سدهٔ ۱۴ ۲۱۹ص ۱۹س، آغازوفهرست بخشهارا ازاین نسخه گرفته‌ام [ف. مجلس ۱۰: ۹۰۶].

گ

گنج معنی

دربخش دائرة‌المعارف خواهد آمد.

گفتار ابقراط

از ابقراطس پزشك یونانی سه بند کوتاه بجای مانده است: ۱ـ **سوگندنامه** یاعهدکه جالینوس آنراگزارش کرده وحنین ابن‌اسحاق وحبیش وعیسی‌ابن یحیی بعربی‌ترجمه‌کرده‌اند ۲ـ ناموس‌الطب، یا **آئین پزشکی**، ودرآن آشکار بداشت‌که پزشك‌بایستی درریخت‌وساخت ورفتار و خوی چگونه باشد این‌نیز بعربی‌واز آنجا بفارسی درآمده است. ۳ـ **سفارشنامه** یا «وصیت» که در «محبوب القلوب» آمده و در آن می‌گوید که پزشکی آموز باید آزاده ونیك منش وجوان و میان بالا و خوش‌اندام و تیزهوش و... باشد ومن نسخه‌های فارسی هر یك‌را درجای خود یادکرده‌ام.

گنج بادآوردهٔ صاحبقرانی

از حکیم امان‌الله‌خان فرزند مهابت خان کابلی شیرازی، سپهسالار شاهجهان هندی (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۹)، درگذشتهٔ ۱۰۴۶ در یك مقدمه و یك کلید در شانزده فصل، سپس سه گنج نگاشته است: گنج یکم و دوم هر یك در هشت سکه وسوم درشش‌سکه، درپزشکی، سپس طلسم وکیمیا است درهیجده صنعت. ودرآن از نوشته‌های عربی وفارسی‌وهندی بهره برده‌است ودائرة‌المعارف داروشناسی‌قرون‌وسطای‌هنداست

بنگرید: استوری۱: ۸۱۲ ـ ف. الهیات ۱: ۱۷۳ ـ ذریعه ۹: ۹۵ و ۱۸: ۳۵ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷

5524ـ **نجف**، امیرالمؤمنین: نوشتهٔ ۱ج **۱۱۵۸/۲**، ذرین ۱۰۴۰ ۱گ [نسخه‌ها۵: ۴۱۴]

5525 ـ **الهیات** ۱۸۷/۷ج: نوشتهٔ ۳ ع ۲ **۱۲۰۴/۲**، (۱۶۶ر ـ ۲۷۶ر)، تنها بخش طلسم‌آن را دارد: فهرست مفصل‌آن درفهرست‌کتابخانه آورده‌شده‌است [ف. الهیات ۱: ۱۷۳ ـ ۱۷۷].

5526 ـ **هندوستان** ۸۹۵۱: تاریخ یادنشده. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۸۸۲ هست [فیلمها ۱: ۱۷۲] گویا نسخهٔ علیکره دانشکدهٔ پزشکی باشدکه‌ناقص‌است [ف. الهیات ۱: ۱۷۴].

ل

لذت‌العیش ناصرشاهی

ازمحمدطبیب، برای ابوالمظفرعبدالقادر شاه خلجی، بفارسی و عربی دربارهٔ باه، برای ابوالمظفر سلطان عبدالقادرشاه خلجی، در ده فصل نگاشته است: ۱ـ تدبیر جماع و وصایای حکما ۲ـ مقدماتی که دراین‌علم دانستنی است ۳ـ غذاها وروغنهای مفردهٔ زیادکنندهٔ باه ۴ـ اغذیه واشربهٔ‌مرکبهٔ زیادکنندهٔ‌باه ۵ـ مرکباتی

که دراین‌شغل نافع بود ۶ـ مسوحات وضمادات زیادکننده درباه ۷ـ ادویه‌ای‌که درقضیب مالند ۸ـ ادویه‌ای که زنانرا آبستن‌کند ۹ـادویه‌ای که منع آبستنی کند ۱۰ ـ فواید متفرقه متعلق بباه [دیباچه]. **آغاز:** الذی بدأ خلق‌الانسان من‌طین... چنین‌گوید ... محمد طبیب... که چون احکام وتدبیرات امور باه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ :۲۹۷.

5527ـ **دانشگاه** ۴۱۸۰/۱: دربیاضی به‌نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، (۲پ‌ـ۲۶پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۱۱۷].

5528ـ **دانشگاه** ۳۱۵۷/۶: نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۴** و **۱۲۵۵** در دفتر، (۱۶۲ ـ ۱۷۸) آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۱۹] .

لذت النساء = ترجمهٔ کام ساسترا (کوک ساسترا)

متن سانسکریتی ازکوکا وزیر ـKoka Shastra دراقسام آمیزش با زنان و باه ، ترجمه ازضیاءالدین نخشبی درگذشتهٔ ۷۵۰ یا ۷۵۱ ،نگارندهٔ «طوطی نامه»، شمارهٔ بابها در نسخه‌ها گوناگون است. در «فهرست ایوانف: ۷۷۳» نسخهٔ سیزده بابی نشان داده شده است اینك فهرست ده بابی آن : ۱ـ هیئت زنان و شناختن کیفیت ایشان ۲ـ منی وانزال واینکه از کجا می‌آید ۳ ـ خاصیت زنان ۴ ـ هیئت مجامعت ۵ـ کیفیت رحم وشناختن اوقات‌حمل ۶ـ اغذیهٔ موافق ۷ ـ ادویهٔ باه ۸ ـ مهیجات شهوت وشناختن ادویهٔ‌آن ۹ـ فواید متفرقه و شناختن سستی ۱۰ـ ساعات شهوت .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۷۹ و ۱۸ :۲۹۸: هدیةالعارفین ۱:۴۲۹ ـ تذکرهٔ حسینی: ۳۴۲ صبح‌گلشن : ۵۱۱ ـ مؤلفین مشار ۳:۵۶۳ ـ ریحانةالادب ۴ : ۱۷۹ ـ تذکرهٔ علمای هند، رحمان‌علی : ۹۷ .

5529ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : نستعلیق **۱۰۸۵** [ترجمهٔایرج‌افشار، نسخه‌ها۵: ۶۹۵].

5530ـ **یزد**،علی‌اصغرخجسته: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با دیباجهٔ ضیاء نخشبی در ده باب فهرست بابها دربالا ازاین نسخه گرفته شده ، زدین، ۵۴ مجلس تصویرکارزناشویی، **آغاز:** محرر این تحریر و مصور این تصویر ضیاء نخشبی اصلح الله شأنه چنین گوید : مرد دانا کسی است‌که اورا ازجملهٔ علوم بهره باشد... اگر کسی از علم این رساله عاری باشد از زن جوان‌که بدست او افتد ، او را همانقدر نصیب بودکه بوزینه‌را ازجوزهندی، ۴۵گ [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۵] .

5531ـ **کپنهاك**، سلطنتی شماره نشده: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، مصور سی وشش‌قسمت ازکتاب را دارد [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۹].

5532ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۷۳۲۷ سدهٔ**۱۲**، درفهرست دربخش مثنویها‌آمده و از نگارنده یاسراینده نام برده نشده است، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

5533 ـ **ملك** ۵۲۲۸ : نستعلیق هندی در**۱۲۰۳**، درنسخه ازنخشبی یادنشده، زدین، با۴۵ تصویر ازکار زناشویی، **آغاز:** حمدله. صلاة... بدان‌که این رساله را برای پادشاهی ساخته بودندکه نیکنامی وشجاعت و سخاوت و بزرگی او دراطراف واکناف عالم منتشر گشته. نسخه در۱۳ باب است، ۸۷گ ۱۳س [رؤیت]

5534ـ **قاهره**،دارالکتب۲طب‌فارسی: بی‌تاریخ،زدین، با۴۳تصویر، نسخه درشش‌باب: صفهٔ زنان ، شناسائی رحم ، شناسائی مردان ، غریزهٔ جنسی درزنان، داروهای سودمند درباه

کتاب برای بهرام‌شاه هندی نگاشته شده و نام مترجم ضیاءالنفس در فهرست آمده . **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد مر آفریدگاری را که هر یکی را زوج گردانیده ، ۳۳ گ ۱۵ س[ف.مخطوطات ۲ : ۹۰ و ف. وصفی : ۱۲۳] .

م

مائدهٔ سماویه = موائد سماویه

از محمدرضی فرزند حسین خوانساری ، در خوراکیها و نوشیدنیها بر پایهٔ فقه شیعی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵) . دریك مقدمه وپنج فصل و یك خاتمه . **آغاز :** نمك خوان حق‌شناسی شورانگیزی سپاس بی‌قیاس منعمی .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۱۸ و ۱۹ : ۱۰

5535ـ **مجلس** ۲۰۴۸ : تحریرمتوسط محمد نصیر فرزند صفات‌الله، ۴شعبان **۱۱۰۰**، آغازبرابر نمونه ، ۲۳۵ص۱۹س [ف. مجلس ۶ : ۴۶] .

5536 ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : نوشتهٔ **۱۱۳۰** [ذریعه ۱۹ : ۱۰] .

5537ـ **کاظمین**، سیدحسن‌صدر: نوشتهٔ سید محمد فرزند سید حسین همایون حسینی گلپایگانی، ۱۶ذیقعدهٔ **۱۱۵۰**[ذریعه۱۹ : ۱۰] .

5538 **ملك** ۲/ ۵۷۳۸ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۶ر–۱۹۸ پ) ، آغازبرابر نمونه[رؤیت]

مادهٔ منوی وانعقاد نطفه = رساله

در تحقیق...

از نظام‌الدین احمد گیلانی ، گویا همان نگارندهٔ «مضمار دانش: ۴۵۴» وجزآن. ترجمه مانندیست از «ماهیةالمنی» ازهمو، هردورا به‌نام سلطان‌عبدالله قطبشاه(۱۰۳۵–۱۰۸۳) ساخته، واین در دو فصل است و یك دیباجهٔ بی‌نقطه .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹ ، ۳۳ .

5539ـ **دانشگاه** ۳۲۲۳/۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین (ص۴۳ – ۵۴) همراه با «ماهیةالمنی وکیفیةانعقاد النطفة» بعربی از همو ویازده گفتار دیگرگویا همه ازاو باشد . [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۳] .

مأکول و مشروب

ازیوسف یوسفی نگارندهٔ «جامع‌الفواید: ۵۱۳» وجزآن، بنظم. **آغاز:** زبان را چو در اول این کلام ـ زحمد وتحیت رساندی بکام ـ بدان ای خردمند روشن ضمیر.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳ .

5540ـ **سپهسالار** ۲۲۰۹ : نستعلیق میرعلی، گویا در**۹۹۱** ، زرین (۲ پ – ۶ ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۴۹۲] .

5541 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ – م مجامیع فارسی: تعلیق زیبا، حافظ محمدبلخی **۱۰۰۳** ، آغاز برابر نمونه،(گ ۲۲ – ۲۴ مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۲۶۶] .

5542ـ **دانشگاه** ۲۵۹۶/۵: نستعلیق عنایت‌الله، باتاریخ **۱۰۸۶** دردفتر (ص۳۲۲ – ۳۳۷) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۰] .

5543 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۸/۴ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف.ادبیات۲ : ۴۸].

5544ـ **سپهسالار** ۷۵۵۱/۱: نستعلیق ۲۵ ذیحجهٔ سدهٔ **۱۲** (۸ ر – ۹ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۴۹۳] .

5545ـ **همدان**، آقای حاجی ایزدی: باتاریخ **۱۲۳۲** در دفتر، ش۳ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷].

5546 ـ **ملك** ۴۴۱۴/۹ : نستعلیق عبدالله **۱۲۳۵** (درش ۳) (۹۹ ر ـ ۱۰۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

5547ـ **دانشگاه** ۴۳۶/۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۳۳۷** دردفتر (۱۲۸ر ـ ۱۳۲پ)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۸۰۴].

5548ـ **تهران**، دهخدا۳/۱۲۴: نسخ خدابخش فرزند آقا رجب، آدینهٔ ۲۵ شعبان **۱۲۴۹**، [نسخه‌ها ۳ : ۴۵].

5549 ـ **تهران**، پزشکی ۲۵۸/۵ : به‌خامهٔ شیرعلی‌کردبچه‌در**۱۲۸۳** برای‌شیرمحمد در روستای گلخندان نبشته شده. [نسخه‌ها ۳: ۳۴۲].

5550ـ **تهران**، پزشکی ۱۷۵/۵ سدهٔ **۱۳** (ص۸۴ ـ ۹۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۲۷].

مأکول و مشروب

دردیباچه آمده‌که این کتاب را بر مثال «تقویم‌الصحهٔ» ابن‌عبدون نگاشتیم. ازسبك‌انشای کتاب و مطالب آن پیداست که نگارنده لااقل درسدهٔ هشتم بوده است [سعید نفیسی]. پس از مقدمه هرصفحه دست راست جدولی شامل‌هشت خانه ازطول وشش‌خانه از عرض دارد، و در هرخانه یکی ازمواد خوراکی را ضبط کرده و امتیاز آن را زیر عنوان الاختیار، الطبع، المنافع، المضار، دفع‌المضار یاد کرده است. سپس در صفحهٔ دست چپ هشت قسمت ترتیب داده و روبروی هر یك از خوراکیها جزئیاتی ازآن نوشته است. **آغاز**: الحمدلله‌الذی خلق الافلاك والعناصر.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۲۳.

5551ـ **مجلس**۲۱۸۲: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰**، در ص‌ع بخامهٔ دیگر آمده: کتاب الاغذیةوالاطعمة، ۸۲۰ص[ف.مجلس۶:۱۴۵].

مباشرت با زنان = آداب . . .

ناشناخته.

5552 ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۱۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۲۹۳ ـ ۳۰۲) [گلچین معانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۹۶].

متمم

منظومه‌ایست درپزشکی.

5553 ـ **مجلس** ۲۴۷۱/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، (ص۱ـ ۲۸۱) سپس «حمیات منظوم» [گلچین‌المعانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶].

5554ـ **مجلس**۳۷۰۵/۴ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۲**، در (طبایع وامزجهٔ مأکولات ودانش ادویه‌ها)(ص۱۱۹ـ۱۴۹) [نسخه‌ها۵:۱۹۶].

مجربات

از محمد کاظم طبیب تبریزی، گفتاریست درپزشکی ونسخهٔ۲۵۹ پزشکی هفده باب‌دارد

5555ـ **تهران**، پزشکی ۲۵۹/۱ : نوشتهٔ پیرامن **۱۳۲۹**، (ص۲۰ـ۹۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲].

مجربات

از حکیم سید محمد واجد علیخان فرزند نواب حکیم سیدجعفر علیخان فرزند سید غلام‌حسین‌خان فرزندنواب سیدقاسم‌علیخان‌اصفهانی مشهدی بنگاله‌ای، نگاشتهٔ ۲۲ رجب ۱۳۱۶ (۹دیسمبر۱۸۹۸م). بایستی‌نگارنده جزواجد علیخان‌نگارندهٔ «گلشن‌جنگ» و «مطلع‌العلوم و مجمع‌الفنون» نگاشتهٔ۱۲۶۱ ـ ۱۲۶۲ باشد [دانش پژوه].

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۵ ـ استوری ۱:۷۶۳ـمشار. مطلع‌العلوم:۱۴۵۲ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۷۵ و ۶۷۶ .

5556ـ تهران، پزشکی ۲۹۰: نوشتهٔ ۱۳۱۶ نسخهٔ اصل ویادداشت مانند است [نسخه ها ۳ : ۳۲۲] .

مجربات

ازحکیم عمادالدین محمود فرزند مسعود شیرازی ، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجز آن . دردوازده باب. **آغاز :** برضمایر کیمیا مآثر ارباب دین.

5557ـ تهران، پزشکی ۲۸۶/۱۱ : نستعلیق **۱۱۱۷** ، (۵۳۰ ـ ۵۴۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

مجربات

ناشناخته .

5558 ـ تهران ، پزشکی ۲۶۳/۶ : سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص ۲۵۰ ـ ۲۶۰) ، مجربات حکمای سلف است [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵] .

5559ـ یزد، جامع کبیر ۲مج : نوشتهٔ **۱۲۶۷** [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵] .

مجربات اکبری

ازشاه محمداکبر ارزانی ، نگارندهٔ «طب اکبری : ۵۵۸» ، در یك مقدمه و چند باب و فصل، که چندبار چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا الی صراط المستقیم . . . امابعد، احقر العباد محمداکبر بن‌میرمحمد مقیم معروض می‌دارد .

بنگرید: ف. مشار : ۱۳۷۹ـ ف. طبی ، نجم‌آبادی : ۶۹۲ .

5560ـ ملك۴۲۸۹/۱ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، (۱پ-۷۲پ)، آغاز برابرنمونه، انجام افتاده [رؤیت] .

5561ـ کپنهاك ، سلطنتی : نستعلیق هندی **۱۱۸۹** [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها۵: ۶۹۳] .

مجرباب جمالی

ازحکیم جمال‌الدین مدراسی طبیب خاص نواب والاجاه وائی‌کراتك، درگذشتهٔ ۱۲۱۵.

5562ـ آصفیه ۷۸۶ پزشکی: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴:۴۰۶].

مجربات شفا

گزارشی است آمیخته ومزجی بر«اسباب والعلامات» نجیب‌الدین سمرقندی باعنوانهای عربی. ودر پایان اندکی از مفردات ومرکبات است، واین‌نام درآغاز نسخه بخامهٔ دیگرآمده است .

5563ـ تهران ، پزشکی ۲۵۷/۱ : **۱۲۴۹** (ص۱-۱۸۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

مجرب الشفا

از حکیم احمد فرزند محمد ملتانی ، که در گجرات می‌زیسته است، در شناختن نبض و قاروره وعلامات بیماریهاودرمان‌آنها. **آغاز:** حمدله . صلاة . بدانکه حق سبحانه و تعالی مخلوقات را دو صفت آفرید : روحانی و دوم جسمانی .

5564ـ آصفیه ۳۰۸ پزشکی : نوشتهٔ شیخ‌کمال شاگرد میران‌محیی‌الدین، در**۱۰۶۴** ۶۹گ ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۷] .

مجمع الحکمتین

ازمحمد فرزند عبدالصبور، حکیم قبلی ، نگارندهٔ «تعلیم‌نامه: ۵۱۰» وجز آن، بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱-۱۲۵۰) وبدستور ولیعهد

محمد میرزای قاجار، دریك‌مقدمه وچند قانون ویك خاتمه، درپزشکی برپایهٔ ایرانی وفرنگی نگاشته است. **آغاز:** الحمدللحکیم‌المطلق... امابعد، چنین گوید. . . محمد بن عبدالصبور خویی‌الاصل تبریزی الموطن.

5565ــ **تهران،** دهخدا ۱۱۶: شکسته نستعلیق ۲۸ ج ۱/**۱۲۸۸** گویا نسخهٔ اصل. اندازه خشتی [نسخه‌ها ۳ : ۳۰].

5566ــ **سپهسالار** ۷۶۹/۱: نستعلیق **۱۳۰۵**، آغاز برابر نمونه، ۴۲۷ گ ۲۴ س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۳].

مجموعهٔ اکبری

ناشناخته، در بیست ودو باب‌و بازپسین آنها خاتمه است. این‌یکی «مجموعهٔ اکبری» ش۲/ ۲۶۳ پزشکی نیست. آیاهمان «مجربات‌اکبری» است‌که در (ف. ایوانف ص۷۲۹ش ۱۵۷۱) و (دیوان هند ش ۲۳۴۲) و (ریو ۲ : ۴۸۰) یادشده است؟ [دانش‌پژوه].

5567ــ **تهران**، پزشکی ۱۱۷ : سدهٔ **۱۳**، بابهای۱و۲۰ و اندکی ازباب۲ درنسخه نیست [ف. ره‌آورد ۲۳۰ ـ نسخه‌ها۳: ۳۱۳].

مجموعهٔ حکیم‌الملك

ازحکیم‌الملك نظام‌الدین احمدگیلانی، از پزشکان پادشاهان قطبیه در هندوستان، که چند گفتار پزشکی نگاشته است . گفتار یکم این مجموعه درادویهٔ مفرده است‌که به‌آزمایش‌خود آموخته است. **آغاز :** شکر و سپاس بیقیاس مرصانعی راکه بقوت عقل و تمیز ایشان را از سایرحیوانات امتیاز داد .

5568ــ **آصفیه** ۳۰۶ پزشکی : تاریخ یادنشده، باتاریخ خرید **۱۱۶۹**، ۳۳۶ ص۱۵ س [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۸] .

مجموعة‌الکلام = مجموعهٔ اکبری

از میرعلی اکبر فرزند میرگدا علی فرزند سیدبابا حسینی، دریك مقدمه و بیست وسه‌باب، درپزشکی، در۱۰ج۲/۱۰۳۶ نگاشته است.

5569 ــ **تهران** ، پزشکی ۲۶۳/۲ : سدهٔ**۱۲ــ۱۳**، درفهرست بنام «مجموعهٔ اکبری» ونام پدر میرسیدبابا یاد شده (ص۱۲۱ــ۲۰۷) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵] .

5570ــ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۹۷ : نستعلیق محمد حسن فرزند ملا محمد گرگانی، سدهٔ **۱۴** درفهرست بنام «مجموعة ــ الکلام» وپدرونگارنده میرگداعلی یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰] .

مجرم‌نامه

دربخش ستاره‌شناسی ص۳۴۶ گذشت.

محمودیه

از ابوالقاسم فرزند محمد کاظم شریف موسوی، ترجمه و گزارشی است از « الرسالة الذهبیة» منسوب به حضرت رضا ، بنام محمود خان‌کلانتر تهران، دریك مقدمه و بیست وهشت قانون ویك‌خاتمه‌وجدولهایی، پس‌از۱۲۶۳ که نگارنده‌بتهران‌آمده در۱۲۶۳/۷/۲۱ بانجام رسانده است. **آغاز :** حمد غیر محدود و ثنای نامعدود مر حکیمی را سزاست که مشت خاکی را باشادهٔ .

5571ــ **دانشگاه**۲۸۵۱: نسخ محبعلی فرزند کربلائی حسینعلی ۲۵ع۱۲۶/۲ (= **۱۲۶۳**) ۵۰ گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۵] .

مختصر اندر علم طب

از ابوسعید فرزند حسین طبیب یهودی ، معروف به‌زردگلیم، برای سیدنصرالجیوش، با

عنوانهای باب نگاشته است .

5572ـ پاریس ۱۵۲/۱ .P : نوشتهٔ ۲۲ج۱/۹۵۱ . سپس « مفردات و مرکبات » است . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۹] .

مختصر درعلم طب

از ابوالفضل حبیش تفلیسی ، نگارندهٔ «اصول الملاحم : ۲۳۸» وجزآن. وشاید این همان «بیان الطب : ۴۸۳» و یا یکی دیگر از نوشته‌های پزشکی او باشد که بدین نام آمده است .

5573ـ موزهٔ بریتانیا ۷۹۳۲ .Or نوشتهٔ ۹۵۳ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۵۸] .

مخزن الادویه

از سید محمدحسین فرزند میرمحمد هادی خان‌عقیلی‌علوی، نگارندهٔ «خلاصة الحکمة ۵۲۹» دریك مقدمه درکلیات و ۲۸ باب و یك خاتمه ، بسال ۱۱۹۵ بانجام رسانده است، در ۱۲۴۸ وپس ازآن بارها چاپ‌شده واز کتابهای معتبر پزشکی وداروشناسی قدیم‌است: مقدمه درچهار فصل، داروها به‌ترتیب تهجی در۲۸ باب سپس خاتمه. آغاز: الحمدلله الذی‌اظهرآثار قدرته بایجاد موجودات بلامواد ... امابعد ، بعرض اخوان الصفا وخلان‌الوفا .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۲۹ و ۲۲۶:۷ — ف. طبی، نجم آبادی ، ۷۰۲ .

5574ـ معارف ۱۳۶ ـ ۱۲۲۷ : نسخ خوب ۱۲۳۶ بدستور محمدعلی میرزا، آغاز برابرنمونه، ۳۸۳گ۲۷س[ف.جواهرالکلام: ۱۶۸] .

5575ـ رضوی ۸۹۷۷ : نستعلیق علی اکبر طبیب، ۱۲۵۳، ۴۲۲گ ۲۴س. اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵ : ۶] .

مخزن اسرار اطباء

ازحکیم محمد مهدی فرزند محمد جعفر فرزند محمدحسن، در دو جلد ، بسال ۱۱۷۲ نگاشته است. وازوست «معدن تجربیات» .

76 ـ 5577 ـ آصفیه ۷۴۳ و ۷۴۴ پزشکی: تاریخ یادنشده، جلد ۱و۲ است [ف. میرعثمان علی ۳ : ۴۰۸] .

مرآت الصحه

از غیاث الدین محمد متطبب سبزواری اصفهانی مجلدی، نگارندهٔ «زبدة قوانین‌العلاج ۵۴۸»، برای بایزیدخان عثمانی ، بسال۸۹۶ دردوقسمت نگاشته است : ۱ـ طب نظری ۲ ـ عملی . آغاز : حمد بیغایت و ثنای بینهایت حضرت حکیمی راکه شفاء سقیم و زنده کردن عظام .

بنگرید : ف. ره‌آورد : ۴۴۱ .

5578ـ تهران ، پزشکی ۲۹۳ : سد ۹ـ۱۰ ، نسخهٔ پاکیزه‌ایست [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۳] .

5579ـ قاهره، دارالکتب ۲ م طب فارسی نوشتهٔ نرگسی زاده ، ع۲۴/۱۱۵۳ ، ۲۶۶ گ ۲۱س، آغازبرابرنمونه ، در فهرست نگارنده غیاث بن محمد یاد شده است [ف . مخطوطات ۲ : ۱۴۲] .

مرصاد التشریح

از تیمور میرزا قاجار (بنگرید : مرآت‌الاکوان : ۴۵۴). در پزشکی و تشریح بروش کهن، بنام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴)، در۲۰ محرم ۱۲۶۱ بانجام رسانده

است. **آغاز:** افتتاح کلام بنام واجب الاعظام (بمانند مرآت‌الاکوان او) .

5580ـ **تهران**، ملی۴۳۵ف: نستعلیق ۲۰محرم **۱۲۶۱** گویا برای محمدشاه، زرین ۲۶گ ۱۲س [ف . ملی۱ : ۴۲۶] .

مرض‌نامهٔ جالینوس

ناشناخته .

5581ـ **تهران**، پزشکی ۱۴/۱۷۵ : سدهٔ **۱۳**، (ص۹۸ ـ ۱۱۲هامش) [نسخه‌ها۳: ۳۲۸] .

المرغوب و المحذور لتحفة ـ الدستور

ازشرف فرزند بهاء طبیب شیرازی در دو مقاله: ۱ـ درمرغوبات، دارای بیست‌باب وهر باب در چند فصل . مقالهٔ دوم : در محذورات دارای ده‌باب وهرباب در چند فصل [دیباجه] **آغاز:** حمدوسپاس وشکروثنای بیقیاس‌حضرت واجب‌الوجودرا . . . اما بعد، چنین‌گوید . . . شرف بن بهاء المتطبب الشیرازی .

5582ـ **ملك** ۶۲۸۰: نسخ‌محمد فرزند علی فراهانی، دربلدهٔ کشمیر دوشنبهٔ ۱۵ صفر **۸۱۷** ویادداشت ع۱/۸۳۶، ۱۸۶گ ۱۸س. [رؤیت] .

مسهل کردن = رساله در طریق . . .

از عمادالدین محمود شیرازی ، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجزآن .

5583ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۷۰/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش، درکجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹**، زرین. **آغاز:** هرچند فکر کردم که معنی که‌معلوم آن‌مخدوم نباشد نیافتم[راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۵] .

معالجات = مختصری در . . .

ناشناخته ، در چهارده باب . **آغاز :** الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان وجعله‌اشرف موالید الارکان ... چون‌اشارت شریفه والتماس بعضی اعزه واخوان. . . بترتیب وتألیف «مختصری درمعالجات» شرف صدور یافته بود . . . این رساله ازکتب معتمد... انتخاب... برچهارده باب .

5584ـ **دانشگاه** ۱/۵۰۱۲: نسخ‌سدهٔ **۱۱** باتاریخ ۲ج۱/**۱۰۰۸** که‌گویاتاریخ نگارش است، همراه با « مفردات و مرکبات » در دو مقاله‌که گویا هردوازیك تن باشد (۱پ ـ ۵۶ پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۵] .

معالجات

ناشناخته، که در صفر ۱۱۴۱ در هنگامهٔ افغان درسپاهان نگاشته شده است .

5585 ـ **دانشگاه** ۱۵۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۲**، آغازوانجام افتاده، سپس‌داروهای مرکب است وچند نسخه‌که نام چند پزشك‌آن روزگار را نشان می‌دهد، ۱۷۵گ۱۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۶۰] .

معالجات الامراض = پاتولوژی

ناشناخته ، از ترجمه‌های آموزشگاههای روزگار قاجار است .

5586ـ **اصفهان** ، ادبیات : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، اندازه ربعی [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۷] .

معالجات مرض صرع = صرع

معالجه با آب

ابراهیم‌خلیل فرزندحاجی‌میرزاعبدالباقی اعتضادالاطبا [عبدالله انوار] ، معلم مدرسهٔ طب

بدستور صمصام السلطنه رئیس نظامی ناصری کتابی که یک کشیش فرنگی، در خواص آب در درمان بیماری و روش دور نگاه داشتن آب از آلودگی نوشته بود، بسال ۱۳۰۸ به فارسی درآورده است. نگارنده گویا دکتر خلیل نگارندهٔ «ترجمهٔ طراپتیك: ۵۰۳» و جز آن باشد. **آغاز:** حمد بیحد خداوندیرا سزاست که ازمشتی خاك وآب سیرت آدمی آفرید.

بنگرید: مؤلفین مشار (دکتر خلیل) ۳: ۲۴.

5587ـ **تهران**، ملی ۸۷۰ف: نستعلیق خوش، **۱۳۰۸**، شاید ازنگارنده، ۹۴ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۴۰۴].

معالجهٔ مرض مفاصل = طریق...

معالجهٔ مرض وبا = بیماری وبا = وبا

معالجهٔ نزله = طریق...

معدن تجربیات

ازحکیم محمدمهدی نگارندهٔ «مخزن اسرار اطباء: ۵۹۶» بسال ۱۱۷۰ نگاشته است.

5588ـ **آصفیه** ۲۸۲ پزشکی: نوشتهٔ ۱۲۵۰ [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴: ۴۰۸].

معدن الشفا = طب سنکدر شاهی

ازحکیم بهواه خان فرزند خواص خان، دریك مقدمه ودومبحث درتعریف ومبادی طب، سپس سه باب: ۱ـ درسی ودوفصل ۲ـ درنه فصل ۳ـ هشتادوهفت فصل. کتاب یك دورهٔ پزشکی باتطبیق آراء وتجارب حکمای هند ویونان است که در۱۸۷۷م و ۱۲۹۴ه درلکهنو چاپ شده.

بنگرید: ف. طبی، نجم آبادی: ۷۳۲ـ ف. مشار: ۱۴۵۸ ـ مؤلفین مشار ۶: ۹۱۰.

5589ـ **کینهاك**، سلطنتی: نستعلیق بهادر، در**۱۰۶۸**، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه ها ۵ : ۶۹۳].

5590ـ **آصفیه** ۷۹۹ پزشکی: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴ : ۴۰۸].

معدن الفیض

از محمدشریف فرزند محمدصادق خاتون آبادی. گفتاریست در باه، در یك مقدمه و سه فصل ویك خاتمه، برای شاه سلیمان ساخته است

5591ـ **یزد**، جامع کبیر ۵/۱ـ۲۴۷: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ش ۵ دفتر، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۰].

معرفت بدن و حفظ صحت

ناشناخته.

5592ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی: باتاریخ **۹۲۸** درش پیش‌ازآن (۲۴۳پـ۲۵۰پ). **آغاز:** این رساله‌ایست مشتمل برمعرفت بدن وحفظ صحت وشناختن تدبیر علاج و شرح آنچه مؤثر است درتعدیل مزاج [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۲].

معرفت نبض = نبض

مغنی الطبیب

از ابوطالب شریف حسینی متولی آستان رضوی، نگارندهٔ «جامع التجارب: ۵۱۳»، بدستور یکی ازبزرگان، دریك مقدمه و بیست مقاله و یك خاتمه، مجربات چهل سال طبابت خود را در آن گرد آورده است [دیباچه]. نگارنده درجوانی درتهران بدرمان کریمخان می‌پرداخته ونیزدرآن ازحاجی آقامحمد حاکم اصفهان یاد کرده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق العقاقیر دواء... و بعد، برصفحهٔ صحیفهٔ عرض می‌نگارد.

5593ـ دانشگاه ۵۳۵۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۷۰ گ، سطرها گوناگون [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۶] .

مفتاح ارزاق

ناشناخته، درفهرست موزهٔ بریتانیا در بخش پزشکی یادشده که برای ناصرالدین شاه نگاشته شده است .

5594ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۲۱۹۲ سدهٔ ۱۳، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۸] .

مفتاح الامان

متن از گیوم آمبورژه دندان پزشك ناصرالدین‌شاه، ترجمه ازعلی فرزند رضا نامه نگار ، بدستور ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳)، در دندان پزشکی ، در ۲۲ فصل : ۱ـ نسج و وضع کلیهٔ اسنان ۲ـ شماره وتکوین اسنان ۳ـ دندان در نوبت اول ۴ ـ دندانهای دائمی ۵ـ دندانهای ثانیه یا تبدیل دندان‌های فرعی باصلی. . . ۱۰ـ آهکی بن دندان . . . ۱۵ـ بیماریهای لثه ... ۲۰ـ سیلان بزاق در دندانها . . . ۲۲ ـ فوائد دندان . **آغاز:** الحمدلولیه والصلاة علی نبیه محمد وآله. چون دراین مهد جاوید مهد تاج و تخت.

5595ـ تهران، ملی ۸۷۱ف: شکسته نستعلیق حوش ۱۹ج۱/۱۲۹۳ گویا ازمترجم درفهرست نام کتاب آورده نشده و همین تاریخ نگارش تلقی شده‌است، نسخه نام وخطبه ندارد **آغاز:** ترجمهٔ کتابی که درخصوص ترکیب ونمو وامراض دندان گفتگومی کند فصل اول... ۱۰۵ گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۴۰۵] .

5596ـ تهران، ملی ۸۵۷ف : نستعلیق ۱۶ع۲/۱۲۹۸ ، زرین، در فهرست مترجم یاد نشده وتاریخ تحریر تاریخ نگارش یادشده است، آغاز برابر نمونه ، ۷۳ گ ۹ س [ف. ملی ۲ : ۳۹۱] .

مفتاح الامان

از محمد رازی کنی، ملقب بفخر الاطباء بدستور عزیزخان سردار کل ، در ۱۴ شوال ۱۲۷۹ در یك مقدمه و چهار باب ویك خاتمه دربارهٔ وبا وطاعون نگاشته است. درآن آمده: چون در۱۲۷۷ در تهران وبا آمد ناصرالدین شاه دستور داد، هفته‌ای دو روز در اطاق رضا قلیخان هدایت رئیس دارالفنون ، انجمنی از پزشکان گرد آید. نگارنده یکی ازآن پزشکان بوده ، وبعدها هنگامیکه بامظفرالدین شاه به‌ـ آذربایجان رفته این کتابرا درهمان باره نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی یخرج الحی من المیت ویخرج المیت .

5597ـ تهران، ملی ۱۵۳ف: نستعلیق ۱۴ شوال **۱۲۸۰** در تبریز ، زرین ، ۴۵ گ ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۱۵۹] .

مفتاح الخزاین

ازحاج زین‌العطار فرزندحسین، نگارندهٔ «اختیارات بدیعی: ۴۶۵» وجزآن. ازاین کتاب چند تحریر در دست هست : یکی که در ۱۴ ذیقعدهٔ ۷۶۷ در سه رساله نگاشته است: ۱ ـ ادویهٔ مفرده ۲ـ ابدال واصلاح آن، هریك از این‌دو بترتیب تهجی ۳ـ مرکبات در ۱۲ باب (نسخهٔ ۱۵۷۹ بادلیان). تحریر دوم سه‌رساله است ورسالهٔ سوم را در ۱۶ باب ساخته (نسخه ۱۵۸۳ و ۱۵۸۴ بادلیان) . او همین «مفتاح الخزاین» را دستبرده «اختیارات بدیعی» را ازآن ساخته است، ونسخه‌هایی ازاین کتاب در دست است بادگرگونیهایی دربخشها که در زیر

نشان داده خواهد شد .
بنگرید : ف . مشار : ۱۴۶۸ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۶۳ .

5598 ـ **بادلیان** ۱۵۷۹ : نسخهٔ اصل نگارنده، نیمهٔ صفر **۷۶۹**، درسه‌رساله بدانگونه که یادشد [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۳] .

5599 ـ **الهیات** ۲/۸۱ج : نسخ سدهٔ **۸** ، (۷۴ پ ـ ۱۱۳ پ) در فهرست بعنوان «مفتاح الخزاین ازمقالهٔ ثانیهٔ اختیارات بدیعی» آمده و شمارهٔ بخشها در فهرست نیامده است [ف. الهیات ۱ : ۱۵۳] .

5600ـ **تهران**، ادبیات ۳۳۱ جوادی: نستعلیق غلامعلی فرزند محمد، ۱ محرم **۹۵۱** دردفتر، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده ، وبعنوان « قرابادین » بیست بابی آمده [ف . ادبیات ۳ : ۵۶] .

5601ـ **مجلس** ۵۲۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، درسه رساله، نسخه رسالهٔ ۲ و ۳ رادارد **آغاز:** رسالهٔ سوم : حمدله . صلاة. اما بعد ، بدانکه این رسالهٔ سوم است ازمفتاح الخزاین که ذکرکرده می‌شود درمرکبات... مشتمل بر شانزده باب ، باب اول در مفرحات ، مفرح یاقوتی، آغاز رسالهٔ یکم درحرف الف وانجام رسالهٔ سوم درباب نهم افتاده ، ۶۶۸ص ۱۷س [رؤیت] .

5602ـ **الهیات** ۲۸۸ د : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، پایان نونویس ۱۳۰۱، زدین ، در ۲۰ باب که‌گویا پس از مرگ نگارنده درآن دست برده شده‌است: ۱ـ سکنجبین ۲ـ لعوقها ۳ـ هلیله و مربا ۴ ـ گوارشات ۵ ـ معاجین تریاقات ۶ـ اطریفلات ۷ـ مفرحات ۸ـ اقراص ۹ ـ حبوبات ۱۰ ـ سفوفات ۱۱ ـ ایارجات ۱۲ ـ شیاف ۱۳ ـ نطولات و سعوطات ۱۴ ـ متفرقه ۱۵ـ غرغره وداروی‌قی ۱۶ـ داروهای چشم ۱۷ـ مطبوخات ۱۸ـ حقنه‌ها ۱۹ـ روغن ها ۲۰ـ مرهمها، ۱۰۵گ ۱۲س [ف. الهیات ۱ : ۴۰۷] .

5603 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۷۵/۳ : سدهٔ **۱۰-۱۱**، (ص۱۰۲ ـ ۱۳۸) ، بخشی از آنست از ابدال ادویه به ترتیب تهجی ازابهل تایاسمون (رسالهٔ دوم) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۱] .

5604ـ **تهران**، دهخدا ۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درفهرست‌آمده: مختصری از «مفتاح الخزاین» درقرابادین در۱۳ باب نسخه تانیمهٔ باب ۱۲ را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۳۴] .

5605 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۳۹/۴ : سدهٔ **۱۱**، درفهرست‌آمده در۱۶ باب، (ص۵۶ ۸۸) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۳] .

5606ـ **تهران**، پزشکی ۱۱: سدهٔ **۱۱** در۱۶ باب [ف. ره‌آورد : ۱۴ ـ نسخه‌ها ۳: ۳۶۳] .

5607 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۱/۲ : سدهٔ**۱۳**، (ص۱۴۳ ـ ۱۸۲)، در۱۶ باب [ف. ره‌آورد : ۴۴۱ ـ نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴] .

5608ـ **مجلس** ۵۲۷: نستعلیق، تاریخ یادنشده، درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده، در ۱۶ باب: ۱ ـ مفرحات ۲ ـ معاجین ۳ ـ جوارشات ۴ـ اطریفات ۵ـ مربیات ۶ـ اشربه وربوب ۷ـ لعوقات ۸ـ سفوفات ۹ـ حبوبات ۱۰ـ اقراص ۱۱ـ ایارجات ۱۲ـ اشیاف ۱۳ـ تریاقات ۱۴ ـ سنونات ۱۵ ـ ادهان ۱۶ ـ مرهمها بدانگونه‌که دربالایادشد، ۶۲گ ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۳۱۰] .

5609ـ **رضوی** ۱۱۹ پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه در ۱۱۴۵، در فهرست‌آمده: جزء دوم مفتاح الخزاین که در

ادویهٔ مرکبه است مؤلف بواسطهٔ نبودن جزء اول بدست نیامد، **آغاز:** حمدله ... ۱۰۲ گ ۱۶س [ف. رضوی ۳ : ۲۸۹] .

610 ـ 5612 ـ **بادلیان** ۱۵۸۰ و ۱۵۸۱ و ۱۵۸۲: سه نسخه ازتحریراول یعنی نسخه‌ها درسه رساله ورسالهٔ دوم ۱۲ باب است [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۳] .

13ـ5614 **بادلیان** ۱۵۸۳ و۱۵۸۴: دو نسخه از تحریر دوم یعنی سه‌رساله و رسالهٔ دوم ۱۶ باب [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۳] .

مفتاح الخواص

ازشلیمر فلمنکی باکمك میرمحمدتقی کاشانی نگارندهٔ « سر الحکمه : ۵۵۱» وجز آن. در داروشناسی ، در نه بیان، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، درشوال ۱۲۷۷ بانجام رسیده است. **آغاز:** چون درعهد اعلی‌حضرت قدرقدرت سلیمان حشمت .

5615ـ **سپهسالار** ۷۳۷۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بانام داروها بفرانسه ولاتینی‌وتاریخ ۳ ذیقعدهٔ **۱۲۷۷**، گویا برای چاپ‌آماده شده است [ف. سپهسالار ۵ : ۶۲۴] .

مفتاح النجات

ازمحمدصادق فرزند حاج میرزا اسدالله، درحفظ صحت . **آغاز :** خدایی را پرستش و بندگی سزدکه پدیدآرندهٔ موجودات است،

5616ـ **مجلس**۳۱۳۵: نستعلیق‌محمود نوری سدهٔ **۱۴**، درپایان‌آمد: برحسب‌فرمایش حضرت مستطاب وزیر تألیفات **۱۳۱۸** تحریر شد [ف. مجلس ۱۰ : ۷۰۶].

مفتاح النشاط = باه

مفرح الروح و مفتح الفتوح

از میرزا فتح‌الله فرزند میرزا رضاحسینی مرعشی‌شوشتری، متخلص به‌کیمیایی، درگذشتهٔ پیرامن۱۲۹۳ [۲رمضان۱۲۸۸ گلستان‌پیغمبر] نگارندهٔ «خزانةالعلم»وجزآن. درچهارمرحله بسال ۱۲۵۴ بانجام رسانده است: ۱ـ درحل مربوط (درمان نازائی) ۲ـ اعانت بر حمل ، دردو وسیله ویك خاتمه. درمان بادعا ، درمان بادارو وخاتمه درسه مقصدوفوائد ۳ـ محافظت ازجنین ومنع سقوط و سهولت زایش ، در پنج مقام ۴ـ حفاظت ازکودك، پنج مطلب و هریك درچند باب. **آغاز :** فتح مهمات بحمد قاضی الحاجات وحل مشکلات بصلوات ... و بعد ، فتح‌الباب این‌مقاله وعمده اسباب این مختصر.

بنگرید: ذریعه ۱۵۷:۷ ـ گلستان‌پیغمبر ۸۸ ـ ریحانة الادب ۳ : ۴۰۳ .

5617ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: نسخ بسیارخوب میرزا عنایت‌الله بقراطی فرزند میرزا محمدکاظم حکیم‌باشی، ۴رمضان **۱۳۲۴** ۱۲۲گ ۱۸س [ف. روضاتی ۱ : ۳۷۸].

مفرح القلوب = شرح قانونچه

متن‌ازمحمودفرزندمحمدچغمینی‌خوارزمی (بنگرید : ترجمهٔ قانونچه: ۵۰۴) . گزارش وترجمه ازحکیم محمداکبرمعروف به‌شاه‌محمد ارزانی نگارندهٔ «طب اکبری : ۵۵۸»، دریك مقدمه و چهارمقاله و هرمقاله در چند فصل : مقاله ۱ ـ در طبیعیه ، در پنج فصل ۲ ـ تشریح، هفت فصل ۳ـ احوال بدن انسان، پنج فصل ۴ ـ نبض و قارورة، شش فصل ۵ ـ تدبیر اصحاء وعلاج بیماران، ده فصل [چاپ نهم] . دردیباچه گوید : پس‌از «طب‌الاکبر و حدود ـ الامراض و اغراضه» بدین‌کتاب پرداختم، ودر پایان از«طب‌اکبری» خودیادمی‌کند. دراواخر پادشاهی عالمگیر (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۸) بدان آغاز ودرآغازپادشاهی محمد فرخ‌سیر (۱۱۲۴

۱۱۳۱) بانجام رسانده است ، و بارها بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدله. والصلاة و السلام علی سیدالمرسلین وعلی آله واصحابه اجمعین .

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۲۰- کشف الظنون ۲ : ۱۳۱۱ ، ۱۷۷۲ - ف. طبی نجم آبادی: ۷۳۹ - ف. مشار: ۱۴۷۲ - مؤلفین مشار۱: ۶۴۶ - تذکرهٔ علمای هند، رحمان‌علی : ۲۱ معجم‌المؤلفین ۱۲ : ۱۹۸ - ف. عربی مشار: ۶۹۸ .

5618- **تهران**، پزشکی ۲۹۸: نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۲۴ ذیقعدهٔ **۱۱۵۹** [ف . ره آورد : ۴۵۲ - نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴] .

5619 - **آصفیه** ۸۰۵ پزشکی : گویا نوشتهٔ **۱۱۶۴** که در فهرست در ستون تاریخ نگارش جای‌داده شده است [ف. آصفیه ، میر- عثمان‌علی ۴ : ۴۰۸].

5620- **مجلس** ۲۱۸۵ : تحریر هندی چکوطی عطار ساکن دارالسلطنهٔ لاهور ، در **۱۲۰۵**، آغاز برابر نمونه، زدین ، ۳۱۳ گ ۲۱س [ف. مجلس ۶ : ۱۴۶] .

5621 - **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۱۷ : نستعلیق سید محمد باقرخان بهادر ساکن مصطفی‌آباد ضلع پنجاب ، ج۱/**۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۹۹] .

مفرح یاقوتی = مقالت‌اندرساختن تراکیب و . . .

ازحکیم شاه ابومحمد شیرازی، برای شاه عباس صفوی .

5622 -**دانشگاه** ۲۵۹۶/۱ :نستعلیق عنایت‌الله **۱۰۸۶** (۲۹۸-۳۰۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۰] .

مفرح یاقوتی

از عمادالدین محمود شیرازی ، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجزآن. گفتاریست درساختن آن از روی گفته‌های ابن سینا در « قانون » و «ادویه قلبیه» و ابن‌تلمیذ و شرف‌الدین حسن پزشك شیرازی‌ودیگران. نسخهٔ دانشگاه تاریخ ج۲/۹۰۲ دارد که گویا تاریخ انجام نگارش است. **آغاز** : . . . الحمدلله المحمود فی‌کل فعاله . . . بدانکه ازکمال‌کمی مردمی فاضل. . . .دراین جزو زمان که ما درآنیم .

5623- **دانشگاه**۰۰۰ : نستعلیق محمد باقر فرزند محمود نگارنده، در**۹۹۶** ، همراه چند گفتار پزشکی دیگر از همو : پادزهر ، آتشك، جوب‌چینی، قلع‌آثاروجزآن‌که برخی دردیلمان وبرخی‌درلاهیجان به‌همین‌خامه‌نوشته شده است [یادداشتهای محمدتقی دانش‌پژوه].

5624-**دانشگاه**۱۰۳۵/۵۱ : نستعلیق شکسته باتاریخ **۱۱۰۱** در دفتر (ص ۵۱۰ - ۵۱۸) درروستای‌فیض‌آبادخبیص [ف. دانشگاه ۴ : ۸۰۸] .

مفردات معصومی = مفردات‌صحت= مفردات نامی

از میرمحمد معصوم متخلص‌به‌نامی فرزند سید صفایی ترمذی بهکری (بکری) (۹۴۴- ۱۰۱۹) ، سراینده و نگارندهٔ «تاریخ سند» . دربیست وشش باب‌که از «اختیارات بدیعی» و جزآن گزیده است: ازباب ۱ تا۲۲ در بیماری یکی از اندامهاست، باب ۲۳- در تبها ۲۴ - علاج امراض ظاهر ۲۵ - گزیدگیها ۲۶ - فوائد متفرقه وهرباب چند فصل (نسخهٔ۳۴۰۸ مجلس). واو جز نگارندهٔ «قرابادین معصومی ۵۸۲» است. **آغاز:** حمد خداوند راکش بدر

کبریا۔ هست برابر بهم شاه‌فقیروگدا... برأی عاقبت‌آرای ارباب نظر .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۰ و ۹ : ۱۱۶۶ و ۱۷ : ۶۴ ــ تذکرهٔ روز روشن : ۶۷۹ ــ مؤلفین مشار ۶: ۲۵۷ـ طبقات اکبری: ۵۰۰

5625 ــ **تهران** ، پزشکی ۲۹۷/۲ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱۲ ــ ۱۵۱) ، آغاز برابر نمونه ، انجام نونویس [ف. ره‌آورد: ۴۵۱ ــ نسخه‌ها ۳ : ۳۶۲] .

5626ـ **مجلس** ۳۴۰۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر وانجام اندکی از فصل آخر افتاده، دردیباچه «مفردات صحت» نامیده شده ۳۰۰ص۱۳س [یادداشتهای‌عبدالحسین‌حائری]

مفردات و مرکبات

دردومقاله : ۱ـ مفردات، در پنج باب : حبوب، لحم‌وسمك‌ولبن،فواكه،بقول، مفردات ازهرجنس، ۲ـ مرکبات ، درپنج باب: اشربه ومطبوخات، معاجين، حبوب و اقراص ، حقنه فتيله، ادهان ومراهم وداروهای چشم. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق لکل داء دواء... و بعد ، بنابرالتماس من‌يجب علی اسعافه، کلمه‌ای چند در بیان بعضی مفردات و مرکبات بر دو مقاله ازکتب معتمد . . .

5627 ــ **دانشگاه** ۵۰۱۲/۲ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۵۷ پ ــ ۷۴ پ)همراه «معالجات ـ مختصری در 5584» مؤرخ **۱۰۰۸** که‌گویا هردو ازیك دانشمند باشد . انجام در فصل ۱ باب ۵ مقالهٔ ۲ افتاده است [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۵] .

مفردات ومرکبات = ادویهٔ‌مفرده

المفيد = رسالة . . .

درچند فصل. **آغاز:** رسالة المفيدفی‌علم الطب بقول حکما. امابعد، بدانکه خدايتعالی اين‌جهان بيافريد بردوازده رکن و چهارطبع

5628ـ **پاریس** S. P. ۳۴۳/۳ : با تاریخ **۱۰۳۳** در دفتر (۱۵۳ پ ــ ۱۶۴ر) . فيلم‌آن دردانشگاه ش۱۳۲۷هست [فیلمها۱ : ۵۹۴] . (بنگرید : منافع افضلیه) .

مناظرالابدال = مناظرات . . .

ازحکیم محمد یحیی فرزند قاضی القضاة مصطفی علیخان، که بسال ۱۲۶۰ نگاشته ودر ۱۲۷۳ چاپ شده است .

بنگرید : ف. طبی، نجم‌آبادی : ۷۴۹ـ مؤلفین مشار ۶ : ۸۵۴ .

5629ـ **آصفیه** ۷۸۷ پزشکی: نوشتهٔ **۱۲۷۳** [ف. آصفیه ، میرعثمان‌علی ۴:۴۰۸]

منافع افضلیه

ازحکیم علی‌افضل قاطع‌قزوینی، نگارندهٔ «فوایدافضلیه: ۵۷۶»، برای برادرخود غیاث الدین علی، بسال ۱۰۵۱ (غنا)، دریك فاتحه وسی‌منفعت ویك‌خاتمه نگاشته، ودرآن پزشکی را با اخبار امامان در آمیخته است و از قانون وکامل الصناعة بهره برده و از «جوارش افضلی» و «مفید» خود نام برده‌است . **آغاز:** حمدله . . . اما بعد، چنین‌گوید... علی‌افضل که این رساله مشتمل است بر بعضی ازامورنافعه درصناعت طب منتخب ازکتب معتمده.

5630 ــ **تهران** ، پزشکی ۲۴۵/۲ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۴۴۲ ــ ۴۷۷) ، آغاز در دیباچه وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۶] .

5631ـ **تهران**، پزشکی ۲۹۹: نوشتهٔ ۲ج۲۷/**۱۱۰۹**. سپس بندی درعلاج امراض از نورالدین محمد در۱۰۱۹ [ف. ره‌آورد:۲۵۴ نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴] .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۵ ـ استوری ۱:۷۶۳ـ مشار، مطلع العلوم: ۱۴۵۲ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۷۵ و ۶۷۶ .

5556ـ **تهران**، پزشکی ۲۹۰: نوشتهٔ ۱۳۱۶ نسخهٔ اصل ویادداشت مانند است [نسخه ها ۳ : ۳۲۲] .

مجربات

ازحکیم عمادالدین محمود فرزند مسعود شیرازی ، نگارندهٔ «آتشك : ۴۶۱» وجزآن . دردوازده باب. **آغاز :** برضمایر کیمیا مآثر ارباب دین.

5557ـ **تهران**، پزشکی ۲۸۶/۱۱ : نستعلیق **۱۱۱۷** ، (۵۳۰ ـ ۵۴۲) [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

مجربات

ناشناخته .

5558 ـ **تهران** ، پزشکی ۲۶۳/۶ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (ص ۲۵۰ ـ ۲۶۰) ، مجربات حکمای سلف است [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۵] .

5559ـ **یزد**، جامع کبیر ۲مج : نوشتهٔ **۱۲۶۷** [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۵] .

مجربات اکبری

ازشاه محمداکبر ارزانی ، نگارندهٔ «طب اکبری : ۵۵۸» ، در یك مقدمه و چند باب و فصل، که چندبار چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا الی صراط المستقیم . . . امابعد، احقرالعباد محمداکبر بن‌میرمحمد مقیم معروض می‌دارد .

بنگرید: ف. مشار : ۱۳۷۹ـ ف. طبی ، نجم‌آبادی : ۶۹۲ .

5560ـ **ملك** ۴۲۸۹/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱پ ـ۷۲پ)، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [رؤیت] .

5561ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : نستعلیق هندی **۱۱۸۹** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵: ۶۹۳] .

مجرباب جمالی

ازحکیم جمال‌الدین مدراسی طبیب خاص نواب والاجاه وائی کراتك، درگذشتهٔ ۱۲۱۵.

5562ـ **آصفیه** ۷۸۶ پزشکی: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴:۴۰۶] .

مجربات شفا

گزارشی است آمیخته ومزجی بر«اسباب والعلامات» نجیب الدین سمرقندی باعنوانهای عربی. ودر پایان اندکی از مفردات ومرکبات است، واین‌نام درآغاز نسخه بخامهٔ دیگرآمده است .

5563ـ **تهران** ، پزشکی ۲۵۷/۱ : **۱۲۴۹** (ص۱ـ۱۸۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۲] .

مجرب الشفا

از حکیم احمد فرزند محمد ملتانی ، که در گجرات می‌زیسته است، در شناختن نبض و قاروره وعلامات بیماریهاودرمان آنها. **آغاز:** حمدله . صلاة . بدانکه حق سبحانه و تعالی مخلوقات را دو صفت آفرید : روحانی و دوم جسمانی .

5564ـ **آصفیه** ۳۰۸ پزشکی : نوشتهٔ شیخ کمال شاگرد میران‌محیی‌الدین، در**۱۰۶۴** ۶۹گ ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۱۱۷] .

مجمع الحکمتین

ازمحمد فرزند عبدالصبور، حکیم قبلی ، نگارندهٔ «تعلیم‌نامه: ۵۱۰» وجزآن، بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱ـ۱۲۵۰) وبدستور ولیعهد

ادویهٔ امراض مثانه ۴۰ ـ ادویهٔ اورام بارده ۴۲ـ ادویهٔ دافع‌سموم. خاتمه دراوزان‌ومکائیل **آغاز :** منهاج ادویهٔ شفا حمد مسبب الاسبابی است‌که بعلامات مختصر ... امابعد، برادرباب فطنت پوشیده نماندکه فقیر.

بنگرید : ف . ره‌آورد ۳۰۵ طب، ۳۶۳ قرابادین و ۴۶۲ .

5641ـ **تهران ،** پزشکی ۱۷۱ : سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴] .

5642ـ **دانشگاه**۲۲۷۷: نستعلیق سید حسین‌جان حسینی واسطی ۱۷ رمضان **۱۰۹۳** دراحمدآباد کجرات، آغاز برابرنمونه، ۱۵۶ گ ۲۳س [ف . دانشگاه ۹ : ۹۷۰] .

5643 ـ **تهران ،** دهخدا ۱۵۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۴۶] .

5644ـ **تهران،** پزشکی ۲۱۷: نوشتهٔ پسر نگارنده درسدهٔ **۱۱**، بخواهش نورالدین محمد [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴] .

5645 ـ **تهران،** پزشکی ۳۰۷ : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴].

5646 ـ **تهران ،** ملی ۹۷۸/۲ ف : نستعلیق ، باتاریخ **۱۱۳۹** در دفتر (ص ۱۰ - ۴۹۹). **آغاز:** برابرنمونه [ف. ملی۲: ۵۲۹ ـ و ف معارف ۲ : ۱۱۳] .

5647 ـ **دیوان هند** ۲۳۵۴ : نوشتهٔ ۲۰ج۲/**۱۱۴۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴] .

5648ـ **دیوان هند،** ۲۳۵۵ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۱۹۴** [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۴].

5649ـ **تهران،** پزشکی ۳۰۶: پایان ذیقعدهٔ **۱۲۴۱** [نسخه‌ها ۳ :۳۶۴] .

موجز کمی

در۳۸باب وهریك چندفصل، بافهرست‌در دیباچه‌وذکرمنابع،ساختهٔسرپیری‌وفراموش‌کاری تادرآستین باشد،درآن‌ازهدایهٔاخوینی‌یادشده.

5650 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۵۶۵/۵ Add: باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱] .

موائد سماویه = مائدهٔ سماوید

المولودیه فی‌حقیقة الولادة

از علیمحمد طبیب کرونی اصفهانی ، در پزشکی و قابلگی ، بنام ناصرالدین‌شاه قاجار گویادر۱۳۰۹ نگاشته‌است. ودرآن‌ازچگونگی پیدایش جنین وزایش و تشریح آلات تناسلی و روزهای بارداری وآنچه در روزهای بارداری می‌بایست دانست سخن رفته‌است. **آغاز:** بنام آفرینندهٔ آدمیان . سبحان‌الله الخالق الباری المصور ... که بمصداق کلام خود .

5651ـ **تهران،** ملی۴۷۱ف: نستعلیق منوچهر پسر لطف‌الله‌میرزا شعاع‌الدوله، ۶صفر **۱۳۰۹**، باعکسی ازناصرالدین‌شاه، بافهرستی درپایان، ۵۰ گ [ف. ملی ۱ : ۴۷۶] .

میزان‌الطب

ازحکیم محمداکبر معروف بشاه‌ارزانی، نگارندهٔ «طب اکبری : ۵۵۸» وجزآن. برای کودکان خود ودیگران، دریك مقدمه وسه‌مقاله نگاشته‌است: مقالهٔ ۱ـ درعلامات کیفیات چهارگانه : حرارت، برودت، رطوبت، یبوست ۲ـ درادویهٔ مفرده ومرکبه واغذیه، نه‌فصل ۳ـ در بیان امراض ودرمانآنها درچند باب وهرباب درچند فصل. که بارها چاپ شده است .

بنگرید : ف. طبی، نجم‌آبادی : ۷۵۲ـ ف. مشار : ۱۵۳۹ .

5652ـ **تهران،** دانشسرایعالی، قریب ۱۶۳ : نستعلیق هندی، آدینهٔ رجب **۱۳۰۲** ،

ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰] .

میزان الطبایع قطبشاهی

از تقی‌الدین محمد فرزند صدرالدین‌علی فارسی، برای‌سلطان‌محمدقطبشاه، بسال ۱۰۰۰ نگاشته است، وصغری وکبری و نتیجه و لازمه دارد. در «حجلة العرایس» حموی یزدی از دورساله بنام «طریق دانستن درجات معاجین» و «تحقیق درجات طبایع معاجین و اکثر مرکبات از روی حساب و ذکر بعضی تراکیب مشهور» که دومی بنام محمدقلی‌قطبشاه نگاشته شده از این نگارنده با ذکر (طالقانی) بجای (فارسی) یادشده است .

بنگرید : نسخه هـا ۳ : ۱۷ (حجلة ـ العرایس) .

5653ـ **تهران ، سنا** ۲۸۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۳ : ۲۵۵] **فیلم** دردانشگاه ش۱۷۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۲] .

5654ـ **دانشگاه** ۱۷۱۷ فیلم: ازروی نسخهٔ نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۲۵۷ گ [فیلمها ۱ : ۲۶۲] .

5655ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۵۸۶۰: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** تاریخ نگارش درفهرست ۱۰۰۰ یاد شده [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۷] .

ن

نافع الخلق

از سید عبدالفتاح، مدعو به خواجه عبدالله تمکین، نگارندهٔ «تعلیم‌الصبیان: ۵۱۰» **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین اصطفی .

5656 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴ طب فارسی : نسخ عثمان فرزند محمد، بی‌تاریخ ، ۷ گ ۳۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۸] .

نبض = معرفت نبض

از محمدطاهر بن‌معزالدین محمد موسوی طبیب (!) . **آغاز :** حمدله . . . اما بعد بر ارباب دانش‌مخفی نماندکه چون‌دانستن‌احوال نبض بسیار مشکل است لهذا . . . محمد طاهر ابن معز الدین محمد طبیب این رساله را از کتب عربی و فارسی تألیف نمود .

5657ـ **دانشگاه** ۳۰۴۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (۱۶ب ـ ۱۸ ر هامش) در فهرست یکجا نگارنده معزالدین‌محمد ویکجا محمدطاهر بن معزالدین محمد یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۲] .

نبض = رساله در معرفت . . .

گویا ازعبدالصمد شوشتری نویسندهٔ نسخه **آغاز :** فصل در بیان بعضی از حالات نبض ، بدانکه نبض حرکت شرائین‌را خوانند .

5658ـ **دانشگاه** ۲۸۳۰/۱: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری **۱۲۷۹** درمدرسهٔ جدهٔ سپاهان (ص۱ـ۷) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۷] .

نبض = رگشناسی

نزهة الابدان = طب ولی

آغاز : حمد و سپاس حضرت کبریای حکیمی بیچون‌که سرشت و طینت ابدان . . . وانتخاب نسخهٔ طب نزهة‌الابدان‌که مسمی‌است به‌طب ولی .

5659ـ **دانشگاه** ۲۰۳۶: نستعلیق‌سدهٔ

۱۱، زرین، ۴۳۵گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸: ۶۵۵] .

نزهة الملوك

دربخش طبیعیات س۴۵۸گذشت .

نسخه‌های پزشکی

5660ـ مجلس ۳۳۶۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۳۱ – ۶۴ و ۸۲ – ۱۰۴ و ۱۲۷ – ۱۵۶) [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

5662-61ـ مجلس۷۲و۲۰۷/۳۴۵۷: درجنگی ازسدهٔ ۱۱ چندنسخه است: (ص۱۵۴ ۱۵۷ و ۱۶۰) یکی از آنها «مفرح یاقوتی» حکیم جمالای‌یزدی (ص۱۵۵) وچند نسخه از پزشکان روزگار صفویان : حکیم عمادالدین محمود ، حکیم ابوالبرکات ، سلطان ابراهیم میرزا، حکیم شرف‌الدین (ص۲۸۲ – ۲۹۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۴ و ۱۴۱۷] .

5663 ـ تهران ، پزشکی ۲۸۵/۳ : نوشتهٔ محمد شفیع فرزند ملا حاجت مراغی ج۲/۱۱۲۰، نسخه‌های پزشکی مانند نوش – داروی حکیم عماد الدین محمود ، فلونیای حکیم سلیمان، فلونیای‌حکیم عنایت‌الله‌که برای عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ – ۱۰۸۳) ساخته ، فلونیای محمودی ، نسخهٔ حکیم عماد الدین محمود ، حب مخلصهٔ میرزا محمد حسین حکیم باشی و جز اینها (ص۲۷۳ – ۲۸۳) [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۹] .

نسخه‌های مجرب

ازمیرزایی میرزا صدرالدین محمدموسوی دستورهای پزشکی‌ودعا وجادوست. گردآوری محمدعلی فرزند درویش محمدمحسن. **آغاز:** غرض از تحریر این کلمات آنکه چون . . . میرزایی میرزا صدر الدین محمد الموسوی ، فرمودند که باز نسخه‌هایی که بتجربه رسیده جمع وتدوین نموده‌ایم‌که بکارکافهٔ انام می‌آید

5664ـ دانشگاه ۴۷۴۵/۷ : بی‌تاریخ ۱۰۷۷ دردفتر بهمین خامه (ص۱۰۵ – ۱۳۶) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳] .

نسیان

در نسیان واسباب وعلامتها و درمان آن ، که بدستور بزرگی از خاندان (طه) ساخته شده است، وعنوان فصل دارد .

5665 ـ تهران ، پزشکی ۲۳۸/۸ : سدهٔ ۹ (ص۲۴۵ – ۲۵۸) [نسخه‌ها۳ : ۳۳۱ ف. ره‌آورد : ۴۶۵] .

نصایح الملوك = تحفة الملوك

دربخش اخلاق خواهدآمد .

نظام صحت

از علی فرزند محمد بناء پناهی، سدهٔ نهم، بسال۸۸۸ در ۹۰۰ بیت‌دردوکتاب: ۱ـ نظری‌در یك مقدمه و چهار باب ۲ – عملی در درمان بیماریها، نگاشته. نام سراینده‌وکتاب درص۸، ۱۱ ، ۴۷ نسخهٔ دانشگاه آمده است . عنوانها به‌نثر عربی است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** ستایش حکیمی‌راکه قانون‌شفا ازدارالشفای رحمت... احمدالله خالق‌الارواح ـمظلم‌اللیل‌فالق‌الاصباح

5666ـ دانشگاه ۳۱۲۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰-۱۱، زرین، ۲۰گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۱۰۷۵] .

نورالعیون

از ابو روح محمد (محمد ربیع) فرزند منصور فرزند ابی‌عبدالله‌گرگانی‌یمانی، مشهور بزرین دست ازروی کتاب حنین بن اسحاق با

اشاره به‌برخی‌کتابهای‌دیگر، بروزگارالمقتدی بامرالله و بدستور ملکشاه سلجوقی (۴۶۵ – ۴۸۵)، بسال ۴۸۰ درچشم پزشکی درده‌مقاله مقالهٔ دهم در داروهای مرکب چشم و ۲۱ باب نگاشته است. سالك الدين محمد در ديباچهٔ «حجلة العرايس» از آن یاد کرده که بایستی بشمارهٔ ۳۱آن‌دفتر بیاورد، ولی‌از نسخهٔ(دهخدا ۱۹۷) افتاده است در نسخه‌های این کتاب دگرگونیهایی‌هست. اسماعیل‌پاشاازه نورالعیون» مسعود بخاری وچلبی از «نور العیون و جامع الفنون فی‌علم الکحالة» یاد کرده‌اند. دومی درده مقاله است وباید همین‌کتاب باشد.

بنگرید: کشف الظنون ۲ : ۱۹۸۳ – ذیل کشف‌الظنون ۲ : ۶۸۵.

5667– **تهران، پزشکی** ۳۰۹ : سدهٔ **۶–۷**، کامل‌شدهٔ‌شعبان۱۲۶۷ [نسخه‌ها۳:۳۶۵]

5668– **تهران**، پزشکی ۳۱۰ : سدهٔ **۷–۸**، نسخه سبك فارسی کهن را دارد [نسخه ها ۳ : ۳۶۵].

5669 – **تهران**، پزشکی ۲۴۲/۱ : سدهٔ **۱۰** ورمضان **۹۸۱** درمشهد درشمارهٔ پسین آن به همین خامه (ص۱–۱۵۵)، در ده مقاله [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۵].

5670 – **تهران**، ادبیات ۶۳/۱ ج: نستعلیق ۲۷ شوال **۹۸۵** در احمدنگر، مقالهٔ دهم است در ۲۱ باب، نام نگارنده در نسخه ابوالروح محمد فرزند منصور آمده (۱پ – ۱۴۵پ) ۱۷س [ف. ادبیات ۱ : ۵۱۴].

5671 – **دانشگاه** ۲۴۷۰ : نسخ سدهٔ **۱۱**، **آغاز**: حمدله. اما بعد، چنین گوید ابو الروح محمد بن منصور بن ابی عبدالله الجرجانی الیمانی المعروف بزدین دست که واجب چنان‌کند‌که‌مردمان همه‌بدانند، ۱۶۵گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۳۹].

5672– **تهران**، پزشکی ۳۱۱: نوشتهٔ محمدحسین، پنجشنبهٔ۶ رجب **۱۲۰۹** و رمضان همین سال [نسخه‌ها ۳ : ۳۶۵].

5673– **تهران، دانشسرا یعالی**، قریب ۱۸۲ : نستعلیق عبدالله فرزندمیرزا محمدکاشی طبیب ۱۶ رمضان **۱۳۰۴** در تهران [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰].

5674– **بادلیان**۱۵۷۵ (Sal. ۷۲): نسخ تاریخ یادنشده، ۱۶۱گ۲۵س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۱۴۵ هست [فیلمها ۱ : ۲۷۰].

نوروزنامه = کیفیت اعمالی . . .

دربخش ستاره‌شناسی ص۳۴۱گذشت.

و

وبا = رساله در . . .

از مسیو جبرئیل و محمد حسین قاجار، بسال ۱۲۶۲ بنام محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ – ۱۲۶۴). درآن ازسفرخود به‌دستور شاه به‌روم و آموختن زبان فرانسه و مسیو جبرئیل‌که به کمك او این گفتار را بفارسی درآورده سخن گفته‌است. گفتاریست دربیماری وباومبارزهٔ باآن بهمان روشی‌که تاآن‌روز درهندوستان و دیگر بخشهای وباخیز بکار میرفته. **آغاز**: حمدله. صلاة علی‌افضل انبیاء محمد ... وبعد این‌بندهٔ خاکسار وچاکر جان‌نثار.

5675– **تهران**، ملی ۷۳۵ ف : نسخ دوشنبهٔ ع۲/**۱۲۶۲**، برای محمد شاه، ۱۶گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۲۵۷].

وبا = بیماری . . .

رافیه = قانونچه

درس ۴۰۵ گذشت .

وجیزهٔ صغیره = ذخیرهٔ صغیره

رسالة الشفا

از میرمحمدصالح فرزند محمدباقر رضوی ازپزشکان گویاسدهٔ دوازدهم، درددرمان بیماری ها از دوراه : درمان بدارو و وردها ، در یك مقدمه وچند باب‌وفصل وخاتمه. **آغاز:** حمدله والعاقبة ... اما بعد، چنین گوید تراب اقدام علما ابن محمدباقر محمد صالح رضوی ... که چون این بی‌بضاعت را سرمایه‌ای نبود .

5676ــ **اصفهان ، سید محمد علی روضاتی :** نسخ خوب سدهٔ **۱۲** ، زدین ، با یادداشتهایی ازحاج سیدمیرزا حسن‌چهارسوئی ودیگران، ۱۲۴ گ ۱۸ س [ف. روضاتی ۱ : ۱۸] .

وصیت نامه

منسوب به‌ابقراطس پزشك یونان باستان، که متن عربی آن در «محبوب القلوب : ۴۸» آمده است. **آغاز:** . . بدانکه سزاوار چنان است‌که طبیب ازجنس احرار وآزدگان باشد .

5677 ــ **دانشگاه ۲۸۳/۶ :** نسخ **۱۲۸۸** (۹۵پ ــ ۹۶پ) [ف . دانشگاه ۴ : ۷۰۲] .

ه

تذکرهٔ قیل

ازسالك‌الدین محمدحموی یزدی‌نگارندهٔ «حجلة‌العرایس : ۵۲۰» .

بنگرید : ف. ره‌آورد: ۴۳۳،۱۹۶،۱۵

هداية المتعلمين = هدايهٔ اخوايني

از ابوبکر (حکیم) ربیع فرزند احمد اخوینی‌بخارائی، شاگردابولقاسم‌مقانعی شاگرد محمد زکریای رازی، برای فرزند خود وبه‌درخواست او در چندین باب نگاشته است ، و باید پیش‌از ۳۷۰ بانجام رسیده باشد [مجتبی مینوی] ودر «موجزکمی : ۶۰۵» ازاین‌کتاب یادشده است .

بنگرید : مجلهٔ یغما‌س ۳ : ۴۹۷ گفتار آقای مینوی در بارهٔ نسخهٔ بادلیان ــ مجلهٔ ادبیات اصفهان س۱۳۴۴ ش ۱ .

5678ــ **بادلیان** ۳۷ فارسی اکسفورد: نسخ پایان‌ع۱/**۴۷۸**، ۲۷۴گ۱۹س. ومقابلهٔ ابوطالب عبدالله فرزند محمد فرزند ابی زید طبیب در۶۸۲ ، **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۱۲۳۴ هست [فیلمها ۱ : ۲۷۳] .

5679 ــ **فاتح ۳۶۴۶ :** نسخ شریف خلیفه، محرم **۵۱۰** ، درشهردوین برای‌خزانهٔ اسفهسالارتاج‌الامرا اینانج پیغوالب طغرل بك ابوالمظفرغازی‌فرزندابوالقاسم،۲۷۴گ **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۸هست [فیلمها۱:۲۷۳].

5680ــ **ملك ۴۰۵۱ :** نسخ سدهٔ **6-7** نسخه چهارسطری‌ازاول (فی‌ذکرالمزاجات) است تا باب (دویست وهفتم فی‌اجناس النبض). **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۷۶هست [فیلمها۱: ۲۷۳] .

هدیهٔ سلیمانی

ازمحمد مهدی فرزند عنایت‌الله طبیب قمی

ترجمه و گزارشی‌است از «رسالهٔذهبیه» منسوب بحضرت رضا، بنام شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، در آغاز متن‌را می‌آورد سپس بترجمه می‌پردازد و آنگاه گزارش می‌کند.

بنگرید: ذریعه ۱۰:۴۶ ـ خاتمهٔمستدرك ۳ : ۳۳۵ ـ فهرست شیخ طوسی : ۱۴۶ .

5681ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی ۱۰ : نسخ عبدالعظیم فرزند حاجی محمد تقی قمی، شنبهٔ۵ع۲/**۱۰۹۶**، آغازدردیباچه افتاده: قلوب دردمندان و غمزدای خاطر مستمندان و بعلم‌کامل... امابعد، چون‌رأی‌عالم‌آرای وضمیر منیر بیضای، ۱۲۴گ۱۷س[ف.روضاتی ۱:۲۸].

هدیة الملوك = هدایة الملوك

ازا بن‌فقیه، ابومحامد محمد فرزندعبدالله فرزند محمد متطبب اصفهانی، ترجمه‌ایست از «الباه» محمدزکریای‌رازی که‌درسیزده‌فصل‌است ترحمه در نوزده فصل، بخواهش دوستی، ودر آن از «قانون» و «کامل الصناعة» یاد کرده است واین جز «فواید الاشیاء» بلوشه ۲:۱۲۸ است [دانش‌پژوه]. **آغاز**: و به‌نستعین... بعد حمدالله . . . چنین گوید ابومحامد محمدبن عبدالله‌بن محمدالمتطبب المعروف بابن‌فقیه .

بنگرید: ف. طبی، نجم‌آبادی : ۱۳۵ ـ سرگذشت رازی : ۲۰۹ ـ کشف الظنون ۲ : ۲۰۴۲ (هدایة الملوك) .

5682 ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۵ : نوشتهٔ بی‌تاریخ سدهٔ **۹**، در هامش شعریست در باه که در ابرقوه بسال ۸۴۱ سروده شده است [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۰ ـ ف. ره‌آورد : ۴۶۹] .

5683ـ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه۲/۱۹۸ منتخب آنست از شریف محمد حسن یزدی در ۱۴۸ لوح در داروها و نسخه‌ها بخامهٔ خود گزینندهٔ، ۱۲۸۰ [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

5684ـ **یزد**، محمدعلی‌فرهمند: تاریخ یادنشده نسخه آقای حاجی رئیس یزدی ملك، پدرآقای‌فرهمند، مفقودشده[نسخه‌ها۴:۴۶۳].

ی

یادگار

از سیداسماعیل‌گرگانی، نگارندهٔ «ذخیرهٔ خوارزمشاهی : ۵۳۸» وجزآن، درپنج بخش ۱ـ اندر فوایدعلمی‌که اندرطب بکارآید، هفده باب ۲ ـ اندر علاج بیماریها از سر تا پای، سی باب ۳ـ دوباب ۴ـ یازده باب ۵ـ سه‌باب **آغاز**: حمدله. حمدالشاکرین . . . سید امام اسماعیل‌بن حسن‌بن . . . چنین می‌فرماید که معلومست که عنایت همه آن نباشد که کسی را چیزی بخشند .

5685ـ **دکتر مفتاح** : نستعلیق نیمهٔ ج۲/**۱۰۳۷**، بی‌دیباچه [رؤیت] .

5686 ـ **تهران**، پزشکی ۹۷/۲ : نوشتهٔ محمدتقی، در ۲۰ج۲/**۱۰۶۳** (ص۱۶۹ ـ ۳۲۸)، بی‌دیباچه و ازفهرست بخشهاآغاز می شود [نسخه‌ها ۳: ۳۲۴ ـ ف. ره‌آورد:۱۸۹]

5687ـ **دانشگاه** ۲۵۳۱/۳: نستعلیق محمد امین یوزباشی کاشانی۲۲ ذیحجهٔ**۱۰۹۰** (ص ۵۹ ـ ۱۴۲) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۳۰].

5688ـ **تهران**، پزشکی ۱۳/۲: سدهٔ **۱۱ـ۱۲** از بخش یکم بی دیباچه آغاز میشود وپنج بخش رادارد. بخش‌یکم۱۸ باب[نسخه‌ها ۳ : ۳۲۳] .

یادگار رضائی = تذکرة الهند

از حکیم رضاعلیخان فرزند حکیم محمود خان حیدر آبادی، بروزگار میر اکبر علیخان بهادر سکندرجاه (۱۲۱۷ – ۱۲۴۴) ، بسال ۱۲۳۵ در دار السلطنهٔ حیدر آباد ، از روی یادداشتهای پدرش که پراکنده و بعربی بوده، در سه تذکره و یك خاتمه نگاشته است ، و بسال ۱۲۸۳ و ۱۲۹۱ درهمان حیدرآباد چاپ شده است. **آغاز** : سبحان الذی علم الانسان علاج الابدان اشفاء الاسقام .

بنگرید : ف. طبی، نجم آبادی : ۲۲۳– مؤلفین مشار ۳ : ۲۰۹ .

5689– **آصفیه** ۱۶۴پزشکی: نستعلیق محمد غوث‌الدین، در**۱۲۵۷**، در حیدرآباد ، بدستورشرف‌الدوله، ۴۲۸گ ۲۰س [ف. آصفیه میرعثمان علی ۲ : ۱۱۹] .

5690– **آصفیه** ۸۱۶ پزشکی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۴۰۶] .

یاد نامهٔ سنجری

درپزشکی ، با عنوانهای باب . **آغاز** : حمدله... امابعد، این‌کتاب‌را یادنامهٔسنجری خوانند. باب‌اول درمعرفت‌بنی‌آدم‌ازچهارطبایع

5691– **دانشگاه** ۳۸۲۹/۳: نستعلیق عزیزالله فرزند ناصر الدین رازی ، ۱ صفر **۹۷۴** ، در اکره (ص ۱۵۵ – ۱۹۱) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۲] .

ینبوع الحکم

از ملا شرف الدین حسن طبیب شیرازی سدهٔ نهم، پسرش نجیب‌الدین عبدالله پزشك شاه تهماسب (۹۳۰ – ۹۸۴) و قطبشاه دکنی بوده است. حموی‌یزدی دردیباجهٔ «حجلة‌العرایس» ازآن بنام «ینبوع» یادکرده که می‌بایست به‌شمارهٔ ۸ در مجموعهٔ خود بیاورد ولی ازنسخهٔ دهخدا افتاده است . گفتاریست در پزشکی در نوزده فصل: فصل ۱– در حکایت قوتها و محل هرقوتی ۲– درامراض سر وتشریح‌آن ۳– در تشریح چشم ومرض‌آن ۴ ... **آغاز**: حمدله . صلاة ... اما بعد ، بدانکه آدمی مرکب است ازاین جسد محسوس و روحی غیر محسوس که حکما آنرا نفس ناطقه گویند .

بنگرید : نسخه‌ها ۳ : ۱۵.

5692 – **ملك** ۹ و ۲۰ و۳۶/۴۹۲ : نستعلیق پاکیزهٔسدهٔ **۱۰**، زرین، سه‌بخش است با عنوان : ۱– تشریح نامه که «انتخابیست از کتاب ینبوع» شرف‌الدین حسن (ص ۳۲۳ – ۳۴۹) ۲– فصل از کتاب ینبوع در باب ادویه باهیه (ص۴۹۰ – ۵۶۹) ۳– رساله در معرفت طبایع ادویه وبرخی ازمعالجات (ص ۴۷۴ – ۴۹۳ هامش) [رؤیت].

5693– **ملك** ۴۲۷۱/۳ : نسخ محمد رضا فرزند محمدتقی گیلانی **۱۰۴۰** (۱۳۷ ب ۲۹۵) آغاز و انجام برابر نمونه نام کتاب و نگارنده در پایان نسخه بخامهٔ نویسنده آمده است [رؤیت] .

5691– **مجلس**۴۴۴۶: نستعلیق‌ذیقعدهٔ **۱۲۱۱**، آغاز برابرنمونه، بنام «ینبوع‌الطب» آمده، ۸۸گ ۲۱س [رؤیت] .

ینبوع

ازحکیم‌عمادالدین‌محمودشیرازی، نگارندهٔ «آتشك: ۴۶۱»وجز آن. ایوانف‌درفهرست‌بنگال نیزازاین‌کتاب‌به‌نقل از اته‌وریویادکرده‌است .

5695 – **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۵۶۰/۱ Add: نوشتهٔ آدینهٔ۱۲ ذیحجهٔ **۱۰۹۶**همراه «قرابادین(5390» ازهمو. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۲۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱] .

بخش هشتم

کیمیا

الف

آینهٔ اسکندری

از غیاث کرمانی، بنام سلطان جلال‌الدین اسکندر، در کیمیا.

5696- موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۱/۲۱ Add: درمجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳-۸۱۴**، همراه «کبریت احمر» که نیز بنام سلطان جلال‌الدین اسکندر نگاشته شده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۲].

ارکان اربعه در صناعت

از میرفندرسکی ابوالقاسم، م ۱۰۵۰ شاید گرفته از «حقایق الصنایع» او باشد. **آغاز**: حمدله ... امابعد، کبریت آتشی است بسته و زیبق آبی است بسته و مقصد مزاج این هر دو است که باهم آمیخته گردند.

5697- **ملك** ۳۲۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ۷۱گ ۱۴س [ف. ملك : ۲۱].

ارواح و اشجار

منسوب به تنکلوشاه، (بنگرید : ترجمهٔ صورالدرج: ۲۵۸ـ رساله‌های تنکلوشاه: ۶۲۱).

5698- **مجلس** ۴/۲۳ نجم: سدهٔ **۱۲** همراه ۲۸ گفتار همه جزیکی منسوب به همو : ۱ـ کتاب الحاشیه ۲ـ اللوحین ۳ـ کنوزسبعه ۴ـ الانوارالسبعه، کنوزالحکمه ۵ـ مصباح الانوار السبعه ۶ـ مفتاح الاسرار ۷ـ اسرار سبعه ۸ـ عمل لوح بلور ۹ـ عمل کمرزر ۱۰ـ عمل طوق ذهب ۱۱ـ مفتاح کنزالیواقیت ۱۲ـ کنزاللالی ۱۳ـ کنزالیواقیت ۱۴ـ تاج مرصع ۱۵ـ عمل در وگوهر ۱۶ـ مفتاح اعمال سبعهٔ کامله ۱۷ فاتحهٔ گنج کیمرساهی ۱۸ـ گوهر مفتاح کنز ۱۹ـ گنج کیمرشاهی ۲۰ـ گنج کیمر ۲۱ـ مفاتیح کنوز سبعه ۲۲ـ تدبیر کبریت ۲۳ـ (این کتاب) ۲۴ ترجمهٔ اسرار رازی ۲۵ـ بیان شجریات ۲۶ـ الفوائد المجربة (عربی) ۲۷ ـ اعمال سبعه ۲۸ـ النباتات و الحشایش ۲۹ ـ طرق حل و عقد. همه جزش ۲۴ منسوب باو [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰]

ارشاد الطالبین و هدایة المسترشدین

ازملاعلی اکبر فرزند مصطفی فرزند محمود شیروانی شماخ، بسال ۱۳۲۶.

5699- **آصفیه** ۸۰ کیمیا، نوشتهٔ **۱۳۲۶** [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳ : ۵۹۸].

اسرار = رسالة

منسوب به ارسطو که کویا برای پسرش

نوشته است، باید ترجمه از عربی باشد، در هفت باب ۱ـ در بیان اناهات ۲ـ حجر ۳ـ در بیان وقت ۴ـ در بیان نیران ۵ ـ در بیان ازمان ۶ـ تفریق ۷ـ سراسرار. **آغاز:** نوشته است ارسطو از برای پسر خود و در آخر عمرش، پس گفته که بدان ای پسر این را که حکما وضع کرده‌اند این صنعت را بر هفت باب، و کتمان کرده‌اند او را.

5700ـ **ملك** ۳۳۹۷/۱۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۲۲۸ ـ ۲۳۰) همراه چند گفتار دیگر در کیمیا [رؤیت].

اسرار سبعهٔ کامله

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمدابراهیم قراگزلو (بنگرید: رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) است.

5701ـ **مجلس** ۴/۷ نجم : سدهٔ **۱۳** (ص۶۱ ـ ۶۷) در فهرست از مترجم نام برده نشده گویا از دیگری است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰].

5702 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۹۶**، نسخه ترجمهٔ قراگزلو و در هفت سر است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵].

اسرار قاسمی

از ملاحسین واعظ بیهقی سبزواری، درگذشتهٔ ۹۱۰، نگارندهٔ «جواهر التفسیر : ۴۲» و جز آن، بدستور میرسیدقاسم الانوار یکی از فرمان روایان صفوی، در پنج مقصد و هرمقصد در چند فصل و خاتمه نگاشته است. سپس پسر او صفی‌الدین علی بروزگار شاه‌تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) آنرا بنام «کشف‌الاسرار» گزین کرده و این گزیده درهند و برلین و ایران چاپ شده **آغاز:** حضرت قاسم العطیات و عالم الخفیات لهالحمد فی‌الغدوات والعشیات.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۴ و ۱۸ : ۱۲ ـ ف. مشار : ۹۳ ، ۱۲۶۲.

5703ـ **الهیات** ۲۹۹د: نستعلیق قطب الدین محمد رانکویی، سدهٔ **۱۰** ، ۴۴گ ۱۴ س [ف. الهیات ۱ : ۹].

5704 ـ **سپهسالار** ۲۸۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده، ۴۸ گ ۱۳س [ف. سپهسالار ۳ : ۱۲۶].

5705ـ **تهران،** دکتر مفتاح : نسخ سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

5706ـ **تهران،** علی‌اصغر مهدوی ۳۶۵ نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۶۳].

5707ـ **ملك** ۳۱۲۸ : نسخ ۲۴ شعبان **۱۲۳۸**، درمدرسهٔ حاجی‌میرزا محمدباقر ۲۳۷ گ ۹س [رؤیت].

5708 ـ **ملك** ۳۰۹۰ : نسخ رمضان **۱۲۳۹**، ۵۴ گ ۲۱س [ف. ملك، فارسی:۲۵].

5709 ـ **شیراز** ، دکتر عینی : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۹ج/**۱۲۵۴** [نسخه‌ها ۵: ۲۷۵].

5710 ـ **مجلس** ۲۱۵۵ : نسخ خوش میرمحمدحسین فرزند میرمحمدتقی موسوی درب امامی، در **۱۲۶۲** ، نسخه بنام «سحر العیون» است و فهرست نگار آن را بنام «بحر العیون» یادکرده، در دو مقصد و یك خاتمه و هرمقصد در چند اصل و هراصل در چند فصل در سیمیا و ریمیا در فهرست از بیهقی یاد نشده، **آغاز:** حضرت قاسم العطیات وعالم الخفیات، ۳۱۹ص ۱۱س [ف. مجلس ۶ : ۱۲۴].

5711 ـ **سپهسالار** ۲۸۷۶ : نستعلیق مراد، درلنگرود، درشعبان **۱۲۷۴** ، ۲۸۱گ ۱۳س. [ف. سپهسالار ۳ : ۱۲۶].

5712ـ **دانشگاه** ۳۸۲۶/۱: نستعلیق

۱۲۷۶ (۱۵ ر ــ ۴۷ ر) آغاز افتاده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۶] .

5713 ــ **ملك** ۳۱۳۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** ۸۸ گ ۱۲س [ف. ملك، فارسی : ۲۵].

5714 ــ **ملك** ۳۱۶۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۰۰گ ۱۷س [ف. ملك : ۲۵] .

5715 ــ **ملك** ۳۶۵۰ : نسخ کربلائی حسین، سدهٔ **۱۳**، ۳۰۸گ ۱۲س [ف. ملك : ۲۵] .

5716 ــ **سپهسالار** ۲۸۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده ، ۲۰۰ گ ۱۳ س [ف ، سپهسالار ۳ : ۱۲۶] .

اشجار = رساله در معرفت . . .

درشناخت درختان وگیاهان ساختهٔکیمیاگران، نسخه ۳۷باب شماره‌گذاری شده دارد. **آغاز:** حمدله ... امابعد، این‌کتابی است در معرفت اشجار و نباتات که حکما استخراج کرده‌اند وارسطاطالیس حکیم استخراج نموده ازکتاب ارسلیقاطوس .

5717 ــ **تهران،** ادبیات۳۳د: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در پراکنده‌های پیش از این گفتار عنوان عمل جعفرخان دیده می‌شود، ۱۴۴ گ ۲۰س [ف ، ادبیات ۱ : ۲۸۷] .

اشجار = ارواح واشجار

اصغر و اکبر = باب . . .

اعمال سبعه

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

5718 ــ **مجلس** ۲۷/ ۴ نجم : سدهٔ**۱۳** (ص۱۹۳ ــ ۱۸۹) بنگرید: ارواح واشجارش 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

اعمال یده = رساله در . . .

در بارهٔ سنگ یده است ، در هفت فصل . **آغاز:** ازدانیال پیغمبر روایتست‌که روزی...

5719 ــ **دانشگاه**۲۴۰۱/۴۷: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱**، در طوس (۳۸۷ ــ ۳۹۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۲۲].

اکسیر

گفتاریست دراکسیر .

5720 ــ **تهران،**اصغر مهدوی۲/ ۲۷۶: نوشتهٔ سدهٔ **۹ــ۱۰** با تاریخ **۱۰۸۵** در دفتر . همراه چند گفتار دیگر در کمیا [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۲] .

5721 ــ **دانشگاه**۱۰/ ۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، نزدیك **۱۲۵۸**، (ص ۲۷۲ ــ ۲۸۷) با عنوان اکسیر حجری . **آغاز:** نوع دیگر در اعمال اکاسیرحجری، بگیرحجر را بعداز جمع‌نمودن [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۰] .

اکسیر منظوم

درص ع نسخه‌آمده: ازعبدالله جابرانصاری **آغاز:** گرتوهستی درجهان مرد بکار۔ صاحب سری و مرد باوقار .

5722 ــ **دانشگاه** ۹/ ۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، باتاریخ **۱۲۵۸ ــ ۱۲۶۱** در دفتر بهمین خامه (ص ۲۷۰ ــ ۲۷۱) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۹] .

انوار الدرر در ایضاح حجر

ناشناخته ، در ده باب و یك وصیت و یك خاتمه، ترجمهٔ لفظی ازیك کتاب تازی است . ذریعه کتابی بااین نام وهمین بخشها از ایدمر

بن‌علی جلدکی یادکرده است وشاید این‌ترجمه ای‌ازآن‌باشد. ولی‌مترجم‌ازبسیاری ازکتابهای جلدکی در کتاب خود نامبرده است. **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس خداوندیرا که سزاوار ...چون باین داعی‌واضح‌شد...ونامیدم این را بانوار ...

بنگرید: ذریعه ۲ : ۴۲۶ـ کشف الظنون (انوارالدرر) ۱ : ۱۹۴ .

5723ـ **دانشگاه** ۲۰۵۳/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۳۴ر ـ ۹۰ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۶۸۲] .

5724ـ **دانشگاه** ۱۲۰۷/۴ : نستعلیق تازه تاریخ یاد نشده (۳۲ ر ـ ۷۳ پ) ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست ترجمهٔ کتاب جلدکی دانسته شده [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۶۷] :

انوار سبعه = کنوزالحکمه

ب

باب الاصغر و الاکبر

از میرابوالقاسم فندرسکی ، شایدگرفته از «حقایق الصنایع» اوباشد .

5725 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۳/۲۳ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۴۱] .

البحریه

گفتاریست در کیمیا از نگارندهٔ «مرآت العجایب» که گویا در خواب آن دستورها باو گفته شده است. **آغاز :** هذه رسالة البحریه . بدانید ای برادران که راهنمائی‌کند الله شمارا ومرا ، بدرستی‌که خوابیدم من شبی ازشبها در حالتی‌که متعجب بودم درسرطبیعت ...

5726 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۹ : نسخ ، با تاریخ رجب **۱۲۸۹** دردفتر همراه «مرآت العجائب» از همو (۱۶ پ ـ ۱۸ پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۷۰] .

برهنه

ازحسین‌حسینی‌اخلاطی، درداکسیر (بنگرید کفایةالصنعة، کیمیا درهمین بخش) .

5727ـ **آصفیه** ۴۸کیمیا: نوشتهٔپیرامن **۱۳۳۶** [ف. آصفیه ۳ : ۴۰۸] .

بیان البیاض و الحمرة

گفتاریست در کیمیا ، گویا ترجمهٔ «امر مستور الصنعة: ۶۱۸» ابن‌سینا باشد. **آغاز :** معلوم خداوندان‌بصیرت باشدکه این‌کتاب‌را اول یافتیم‌یك‌ورق نخستین ازوی افتاده‌بود. . .این رسالتی‌است ازشیخ‌الرئیس ابوعلی‌ابن‌سینانبشته است‌ازبهرخواجه‌ابوالحسن؟ (ابوالحسین)...

5728 ـ **بادلیان** ۱۹۰۴/۶ : تاریخ یاد نشده [مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۴۲].

ت

تاج مرصع

از تنکاوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

5729ـ **مجلس** ۴/۱۴ نجم : سدهٔ**۱۲**

بنگرید: ارواح واشجارش 5698 (ص۱۰۳ـ ۱۰۶) [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۰] .

تجارب شهریاری

ازشهریار فرزند بهمن یارپارسی، شاگرد

ابن‌سینا، در ۲۰ باب، که گویا آنرا از « سر الاسرار» محمد زکریای رازی گرفته‌است. این کتاب بسال ۱۳۴۳خ بکوشش آقای محمدتقی‌دانش پژوه همراه الاسرار وسر الاسرار چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۴۸ و ۱۲ : ۱۶۵ : پیشگفتار چاپ، دانش‌پژوه ـ مصنفات‌رازی، نجم آبادی : ۲۲۸ .

5730 ـ **بادلیان** ۱۸۷۶/۲ : نوشتهٔ عبدالخالق فرزند محمد، ۲۰ج **۱۰۱۷/۲**، در ۲۰ باب ونخستین‌آن درتدابیر زیبق‌است وباید همین رساله باشد (۵۹ر ـ ۹۰ر) [ف. الهیات ۱۶۸ ـ فیلمها: ۴۱] .

5731 ـ **برلین** Or. ۸۰۶۶/۱۴ : با تاریخ **۱۰۶۳** دردفتر، (۱۱۰ر ـ ۱۴۴پ) . فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۵۴۱ هست [فیلمها۱: ۷۱۴] .

5732 ـ **دانشگاه** ۴۱۱۷/۵ : از سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، آغازرا ندارد، **آغاز:** چنین گوید مؤلف شهریار بن شهریار فارسی این جمله را تحارب شهریاری نام نهادم و عنوانهای باب ۱ـ۱۹ در آن هست (۷۹ ر ـ ۱۰۱ ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۶] .

5733 ـ **مجلس** ۵۱۱۳ فهرست نشده: نستعلیق عبدالبدیع فرزند ملامحمدواعظ‌مشهدی ۳صفر **۱۳۱۸**، آغاز دردیباجه افتاده، ۴۶گ ۱۷س[رؤیت]. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۲۷۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۱] .

5734 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۸۰/۲۳ باتاریخ **۱۲۶۲** تا **۱۲۷۷** در دفتر، بندی از آنست در تدبیر حجر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5735 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۳۱/۸ نوشتهٔ محمد علی فرزند آخوند ملا احمد، چهارشنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۲۶۴** درقم برای میرزا محمد مستوفی ارباب وظایف [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۲] .

5736 ـ **نجف**، سیدابوالقاسم‌خوانساری نوشتهٔ ۱۳ رجب **۱۲۷۴** [ذریعه ۳ : ۳۴۸] .

تحفهٔ خانی

از صفی الدین علی فرزند حسین کاشفی، نگارندهٔ «مخارج حروف: ۹۸» وجز آن. به‌درخواست دمیش‌خان فرمانروای هرات، بسال ۹۲۹ در دوازده باب از روی «اسرار قاسمی : ۶۱۳» پدرخود نگاشته است .

5737 ـ **بادلیان** ۲۷۴۹/۸ : باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۲۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۰] .

تحفة المؤمنین

درکیمیا، درپنج حل وسه‌عقد و یك خاتمه وحل یکم درپنج فصل، یکمین آن در احراق ادویه. جلد یکم کتاب بزرگتری بنام «دستور جامع» است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۷۳ .

5738 ـ **تهران، اصغرمهدوی** ۳۶۹ نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درمیانهٔ آن آمده : قسم اول ازدستورات جامع موسوم به تحفة المؤمنین . سپس پراکنده‌های کیمیائی [نسخه‌ها۲: ۶۷].

5739 ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۷۳] .

تدبیر حجر

از برکات‌فرزند محمد، درتدبیرحجر نباتی ومعدنی وحیوانی .

5740 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۰/۲۸۰ : نسخ و نستعلیق **۱۲۶۲** تا **۱۲۷۷** در دفتر . همراه رساله‌هایی دیگر بهمین عنوان [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر

ازشیخ حکیم فیلسوف .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5741ـ تهران، اصغر مهدوی ۶/۱۰۳ نسخ و نستعلیق ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر . همراه رساله‌های دیگر کیمیاوی . [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر

از شباح (سباح) فرزند یوشح .

5742ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۹/ ۲۸۰ : با تاریخ ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر ، نسخه‌ایست درتدبیرحجر نام نگارنده درفهرست شباح آمده [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5743ـ تهران، اصغرمهدوی۳/ ۳۳۶ سدهٔ ۱۳ـ۱۴، باعنوان « نسخهٔ حکیم سباح » [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۳] .

تدبیر حجر

از شیخ صدرالدین .

5744ـ تهران، اصغرمهدوی ۵/ ۲۸۰ نسخ و نستعلیق ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر ، همراه رساله‌های دیگر در این باره [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر

از ملك ضورس، درتدبیر حجرکریم .

5745ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۲/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر . همراه رساله‌های دیگری در این باره [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر

منسوب به‌یحیی برمکی. (ذریعه۱۲: ۱۵۸)

5746ـ تهران، اصغرمهدوی ۸/ ۲۸۰ نسخ و نستعلیق ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ در دفتر . همراه رساله‌های دیگر در این باره [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

تدبیر حجر

ناشناخته .

5747 ـ 5748ـ تهران ، اصغرمهدوی ۱۶ و ۱۹/ ۲۸۰ : دوگفتارست در دفترمؤرخ ۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷ [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴].

5749ـ تهران ، دکتر مفتاح ۷ مج : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، دریك مجموعهٔکیمیایی [رؤیت] .

تدبیر حجر = کیمیا

تدبیر حجر (الاسرار)

باعنوانهای باب. آغاز: بدان ای عزیز که این تألیفات که جمع کرده شد ازکتب معتبرهٔ علمای سابق ... مثل هرمس ، سقراط ... و حکمای لاحق مثل محمدزکریای رازی وابوعلی سینا وشاه نعمت‌الله ورشید وطواط ومیرسید علی همدانی وسید حسین اخلاطی ...

5750 ـ ملك ۷/۳۳۹۷ : نسخ سدهٔ دوازدهم (ص۱۰۷ ـ ۱۱۲) همراه چند گفتار دیگر [رؤیت] .

حجر کریم = تدبیر

ناشناخته .

5751ـ ملك۴/۳۳۹۷ : نسخ سدهٔ۱۲ (ص۷۸ ـ ۸۱). آغاز: حمدله. صلاة. امابعد بدان بدرستی که رطوبتی که اوست که می‌آید بکشتن آتش وبسبب رطوبت [رؤیت] .

ترجمهٔ اسرار = سرالاسرار

متن از محمد زکریای رازی ، درگذشتهٔ ۳۱۱. دوکتاب درکیمیابنام «الاسرار» وکتاب

سرالاسرار» از او یاد کرده‌اند ، که دومی در کتابخانهٔ محمدعلی تربیت بوده‌است. وکتاب سومی بنام «سرالاسرار فی الحکمة» درفهرست نوشته های حکمتی او یاد شده است . اسماعیل پاشا برای او «الاسرار فی الطب» نیز یادکرده است و این اگر ترجمهٔ نوشته‌های رازی باشد پس بایستی ترجمه یکی ازدوکتاب اول او باشد .

بنگرید : مؤلفات رازی ، نجم آبادی : ۲۲۸ ، ۲۶۰ ، ۲۶۱ – هدیة العارفین ۲ : ۲۷ – ف. عربی مشار : ۷۲۹ – مؤلفین مشار ۵ : ۶۸۶ .

5752 – **مجلس** ۴/۲۴ نجم: سدهٔ ۱۲ فصلی است (ص۱۶۲ – ۱۶۹) در یك مجموعهٔ کیمیاوی [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

ترجمهٔ اسرار الصنعة

متن از اسفیدروس، ترجمهٔ تازی از مؤید الدین طغرائی (ذریعه ۹ : ۶۴۸).

5753 – **ملك** ۳۳۹۷/۱۳ . نسخ سدهٔ ۱۲ (ص۲۳۱ – ۲۳۲) همراه چندگفتاردیگر درکیمیا . **آغاز :** رسالهٔ اسفیدروس فی‌اسرار الصنعة. این نسخه ازمقالات مؤیدالدین‌طغرائی قدس سره اززبان تازی بپارسی نقل‌کرده‌شد.. امابعد، چنین‌گفت ای کرده طلب این سر نهفته مکرم‌که شفابخشنده [رؤیت] .

5754 – **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۵/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق **۱۲۶۲ – ۱۲۷۷** در دفتر. همراه چندگفتاردیگر درکیمیا [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

ترجمهٔ امر مستور الصنعه

متن ازابن‌سینا، درگذشتهٔ ۴۲۸که بنامهای الاکسیر، الکیمیا نیز نامیده شده است، که‌گویا برای ابوالحسین احمد فرزند محمد السهیلی وزیر خوارزمشاه، درنه‌فصل میان سالهای۳۹۲ ۴۰۳ نگاشته‌است. اوکتاب دیگری بنام «الصنعة الی‌امام ابی‌عبدالله البرقی» دراین باره نگاشته وهمچنین ترجمهٔ لاتین کتاب دیگری در کیمیا به او منسوب است که متن آن در دست نیست [مهدوی] . ترجمه از ظهیر الدین عبدالجلیل فرزند عبدالجبار. **آغاز :** چنین گوید خواجهٔ رئیس... کەمیان‌من وخواجه‌ابوالحسین‌سهل بن محمدالسهلی ادام‌الله‌مذاکراتی درمعنی‌آن علم.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۵ – حواشی چهار مقاله : ۲۴۴ .

5755 – **استانبول** ، احمد ثالث ۳/ ۳۰۶۳ : تاریخ یاد نشده [مصنفات ابن سینا ، مهدوی : ۴۳] .

5756 – **استانبول،** اونیورسیته ۵۰/ ۱۴۵۸ : نسخ، تاریخ یاد نشده [مصنفات ابن‌ سینا : ۴۳] .

ترجمهٔ امر مستور الصنعة = بیان البیاض والحمرة

ترجمهٔ انوار الدرر = انوار الدرر

ترجمهٔ التصریف

متن از جابربن حیان صوفی ، در کیمیا (بنگرید : ترجمهٔ الخواص) .

5757 – **تهران،** اصغرمهدوی۴۸/ ۲۸۰ با تاریخ **۱۲۶۲ – ۱۲۷۷** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5758 – **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۲/ ۲۶۱ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

ترجمهٔ الخواص

متن‌ازجابربن حیان‌کوفی‌صوفی، درگذشتهٔ ۲۰۰ .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۶۹ ، ۲۷۱ ، ۲۷۲ ، ۲۷۳ ، ۱۷۴ و ۱۸ : ۱۹۷ ـ ف . ابن‌ندیم : ۵۰۱ ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۲۴۹ .

5759ـ **ملك** ۵۸۵۲ : نسخ سدهٔ **۱۲**، تنها ازمقالهٔ هفتادم تانزدیك بپایان مقالهٔ هفتاد ویکم را دارد [رؤیت] .

ترجمهٔ خواص اشیاء = خواص اشیا

دربخش طبیعی ص۳۱۸ـ۳۱۹گذشت .

ترجمهٔ کیمیاءالشفا = طب کیمیایی

دربخش پزشکی ص۵۶۴ گذشت .

ترجمهٔ مرآةالعجایب = مرآةالعجایب

تفسیر درجات

گفتاریست در کیمیا .

5760ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵۱/۲۸۰ نسخ ونستعلیق**۱۲۶۲ـ۱۲۷۷** دردفتر کیمیاوی [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

ترجمهٔ رسالةالصنعة

منسوب به‌حضرت جعفر .

5761ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۶۷ : نستعلیق ج۱/**۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۲ : ۶۸] .

ج

جامع

منسوب به‌ارسطاطالیس، درکیمیا .

5762 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۹/ ۲۸۰ : نستعلیق **۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷** در دفتر ، [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

جامع = ترجمهٔ جامع

جزایر

از قطب‌الاقطاب نور علیشاه، منظومه‌ایست در چند فصل در کیمیا . چند عنوان از آن : ماء معشرخاصه وعامه ، خواص ماء معشر عامه، خواص ماء معشر مکتوم، مزاج ارکان ثلاثه ، نرم نمودن سلالهٔ طین ... درعنون هردونسخهٔ موجود به‌نورعلیشاه نسبت داده شده است ولی درخود مثنوی از نور علی و جنات الوصال او یادشده (بنگرید ، نورالانوار درهمین بخش)

آغاز : اول دفتر بنام آنکسی ـ که چو من آشفته دل دارد بسی ـ همچو من شوریدهٔ بی‌خانمان .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۲۳۱ و ۱۹:۱۴۶،

5763ـ **دانشگاه** ۲/۳۱۰۰: نستعلیق محمد ابراهیم فرزند رضاقمی ورامینی متخلص به سکوت، **۱۳۲۳** (ص۱۱۷ ـ ۲۳۹) بدنبال «نور الانوار» از سایلی! نام نورعلیشاه بعنوان سراینده درص‌ع‌آمده، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۱۰۵۲] .

5764 ـ **دانشگاه** ۲/۸۳۱ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده (ص۹۹ ـ ۱۵۸)، نام سراینده درص‌ع‌آمده، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۴ : ۹۶۸] .

جزایر

ناشناخته، درکیمیا، منظوم، شاید باشمارهٔ پیش یکی باشد .

5765ـ **مجلس**۷۳۸: نستعلیق، همراه «نور الانوار» منسوب به علی‌اکبر قمشه‌ای! ، [ف. مجلس ۲ : ۴۶۸] .

ح

الحاشیه = کتاب . . .

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

5766 ـ مجلس ۱/۴ نجم : سدهٔ ۱۲ (ص ۱ـ۲) همراه دارواح واشباح: 5698» و جز آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

حجر = تدبیر . . .

حجر حکما = رساله در

در دوازده باب وسپس چهار باب بیشماره ۱ ـ (افتاده ـ بایستی درده خلعت باشد) ۲ ـ حجر غیظ ومعترقه ۳ـ اسماء مرموزه مر ارض بیضه ۴ـ اسماء مرموزه درزیبق ۵ـ اسما منیع مطهری ۶ـ وصفانای ۷ـ اوقات واوزان ۸ـ تفریق ۹ـتدبیرها ۱۰ـ موازین ۱۱ـ تراکیب ۱۲ ـ برانیات، سپس چهار باب بیشماره .

5767 ـ ملك ۳۳۹۷/۱۰ : نسخ سدهٔ ۱۳ (ص۲۰۲ ـ ۲۲۷) باب یکم نانویس‌مانده و خلعت ۷ ـ ۱۰ را دارد . همراه چند گفتار دیگر کیمیاوی [رؤیت] .

خ

خطابیه تدبیریه

دربخش ستاره شناسی س۲۹۰ گذشت .

خزانة الصنعة = کفایة الصنعة

خواص احجار = ترجمة الخواص

خواص حجر

از محمد زکریای رازی (بنگرید: ترجمهٔ اسرار : ۶۱۷) .

5768ـ دانشگاه۱۹۵/۱۰۸۷: باتاریخ رجب ۱۲۸۹ (۵۲پ ـ ۵۵پ) همراه «تدبیر حجر=کیمیاء ازعمو[ف. دانشگاه۴:۱۰۳۷]

خواص زرین گیاه

از ابوالقاسم منظور. آغاز: حمد وثنای ایزد کردم زبان گویا .

5769ـ مجلس ۷۳۱/۶ : نسخ تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۶۵] .

خواص احجار

ناشناخته .

5770ـ دانشگاه ۳۳۹۰/۲: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، نزدیك صفر۱۲۶۴ (س۱۴۶ـ۱۶۱). آغاز: بدانکه مادهٔ اولی همان حجر اول است ، که متکون‌کرده اوراطبیعت بامرپروردگارش [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۸] .

د

درمنظومه و اسرارمکتومه

ترجمه ازمتن عربی ، در یك مقدمه و دو فصل ویك‌خاتمه. آغاز: الحمدلله الذی تکون الاکوان وحلق‌الانسان وعلمه‌البیان... بدانکه جون من نظرکردم دراین علم شریف

5771ـ دانشگاه ۲۰۵۳/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه (۲۳ د ـ ۳۴ د)

[ف. دانشگاه ۸ : ۶۸۱] .

5772ـ دانشگاه ۲/۱۲۰۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۲۱پ ـ ۲۳پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۶۶] .

ذ

ذخیرهٔ اسکندری

ترجمه ازعربی بدستور آصف زمان دستور دوران. دردیباچهٔ نسخهٔ رضوی۵۶ داستان پیدا شدن نسخهٔ یونانی آن بروزگار معتصم عباسی واینکه نگارش انطیوخوس یونانی شاگرد اسکندر است واینکه ازتازی بفارسی ترجمه شده آمده است هریك ازمتن وترجمه دردو مقاله (باب) : ۱ـ دراصول وقواعد این علم ۲ ـ در اصول صنعت ۳ ـ ترکیب سمومات ۴ ـ تریاق ۵ ـ صنعت تحریر طلسم دافع مرضها ۶ـ خواتیم کواکب ۷ـ دریادکردن نوعی ازطلسمات ۸ـ دربخورات ۹ ـ خواص اعضای حیوانات [نسخهٔ ۶۳۸۰ ملك] .

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۳ .

5773ـ ملك ۲/۶۳۸۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، باصورتهایی از جانوران ، همراه با متن عربی آن دردو باب، [رؤیت] .

5774 ـ دانشگاه ۴۱۶۷ : نستعلیق محمدطاهر فرزند علی حسینی، ج۲/۱۰۳۳ ، با۲۲ تصویر ، نسخه ۸ باب و یك باب بعنوان «باب درخاتمهٔ کتاب» دارد ، بابها نیز بانسخهٔ ملك ۶۳۸۰ پس وپیش است ، ۵۱ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۳۵] .

5775 ـ برلین ۸/۸۰۶۶ . Or : نستعلیق هاشم خان یار علی کشمیری ، ۱۰۶۳ (۳۷پ ـ۷۲ر). دردوفن. فیلم آن دردانشگاه ش۲۵۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۴] .

5776ـ عبدالحسین بیات: سدهٔ ۱۱ باصورتهای انسان و جانوران ، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۷۹] .

5777 ـ ملك ۹/۳۲۶۷ : نستعلیق شکستهٔ ۱۳۰۷ (۲۴۴پ ـ ۲۶۴پ) . عنوان باب وفصل دارد [رؤیت] .

5778ـ رضوی ۵۶ پزشکی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، پایان افتاده، ۴۱ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۳ : ۲۵۹]

5779ـ کربلا، شیخ حسین جندقی: پایان درفن ششم درعلم صنعت ذهبی افتاده است [ذریعه ۱۰ : ۱۳] .

رساله‌های تنکلو شاه

از محمد ابراهیم فرزند محمد حسن قراگزلو ، ترجمه ایست از نوشته‌های تنکلو شاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸) ، این گفتارها را دارد : کنوز سبعه در هفت کنز هر یك درچند فصل ، انوار در هفت نور ، هر یك در چند فصل ، مصابیح انوار سبعه در هفت مصباح نور، مفاتیح اسرار سبعه درهفت مصباح سر ، اسرار سبعهٔ کامله در هفت سر ، عمل لوح بلورکه یك عمل است، عمل کمرزر یك عمل ، عمل طوق ذهب درسه فصل، مفتاح کنزالمواقیت که یك عمل است، مفتاح کنزاللالی که یك عمل است، کنزاللالی در سه کنز ، کنزالیواقیت در چهارکنز، گنج گهر دردو فصل ، گهر گنج در شش فصل، مفاتیح کنوزسبعه درهفت مفتاح کنز.
آغاز: الحمدلله الذی تفرد بالکمال فکل کامل سواه منقرض ... اما بعد ، چنین گوید محمد ابراهیم بن . [نسخهٔ دانشگاه] .

5780ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۴۳ :

نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۱ مجموعه رساله‌های زیر را دارد: گنج گهر ، مفتاح کنزالمواقیت . کنز یاقوت ، مفتاح الاسرار ، عمل بلور و زنجار حکت ، عمل کمرزر درکبریت احمر ، عمل زنجار حکمت ، کنزاللالی . [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴] .

5781ـ مجلس ۴ نجم: سدهٔ ۱۳ ، در فهرست ازمترجم نام برده نشده ، نام رساله‌ها با کمی جدائی بمانند ترجمهٔ قراگزلو است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5782ـ دانشگاه ۴۰۹۶: نوشتهٔ ۱۲۶۹ (۱۲۴پ - ۱۸۶ر) آغاز برابر نمونه، [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

رمز الحکما

ناشناخته .

5783ـ تهران ، اصغرمهدوی ۵۰/۲۸۰ با تاریخ ۱۲۶۱ - ۱۲۷۷ در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5784ـ دانشگاه ۱۰۸۷/۲۹: باتاریخ رجب ۱۲۸۹ در دفتر (۹۳ر - ۹۷پ) در آن ازهرمس و بلیناس وطغرائی و ابن‌امیل وجابر وخالد وسرایندهٔ شذور و جز آنها یادشده است **آغاز:** حمدله . صلاة . اما بعد ، بدانکه این رساله رمزالحکما است وبهترین رساله‌ها رموز حکما است [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۹] .

رنگ و مرکب سازی

دربخش خط و هنرها خواهد آمد .

رموز الغرایب

از حسین اخلاطی ، بدرخواست فرزند ارجمند خود محمد ، در «علوم غریبه و رموز عجیبه» دریك مقدمه وچند فصل و یك خاتمه . **آغاز:** الحمدلله الذی‌کشف علینارموزالغرایب ... اما بعد، چنین‌گوید ... حسین اخلاطی .

5785ـ دانشگاه ۳۴۱۷/۵ : سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۸۸ درمجموعه (ص۲۵۵ - ۲۶۳) آغاز برای نمونه یاد شده . درفهرست بعنوان «رموزغرایب» یادشده[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۲۲]

5786ـ دانشگاه ۳۴۴۹/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۲۶پ - ۶۳پ) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان « رساله در علم اسما » آمده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۶۰] .

ریاض

ناشناخته، درذریعه دو کتاب بنام «ریاض الاصغر» و « ریاض الاکبر » از جابر بن حیان صوفی درکیمیا یاد شده ، وشاید این‌گرفته شده ازآنها باشد .

5787ـ دانشگاه ۲۰۵۳/۴: نسخ سدهٔ ۱۳ (۹۰پ - ۱۰۰پ) ناقص[ف. دانشگاه ۸: ۶۸۲] .

س

سراج الظلمة و الرحمة

ازعبدالله فرزند حاجی مهدی باقفی‌کتاب خوان، شاگرد شیخ احمد فرزند زین‌العابدین نام‌کتاب ونگارنده در دیباچه، واستاد در (ص ۲۴۲ نسخهٔ دانشگاه آمده است . دریك مقدمه وپانزده باب: مقدمه‌دراصطلاحات ودلایل. باب ۱ - رکن اعظم این فن ۲ - حجر اعظم ۳ - اصطلاحات حجراعظم ۴- الوان احجارحمره ۵- تلطیف وتصفیهٔ حجر ... ۱۰- تحمیر خل العنب دمع‌البول ... ۱۵- طریق عین‌الحکمه در ذریعه آمده : شاید از کتاب یحیی فرزند ابوبکر برمکی‌گرفته شده باشد. **آغاز:** حمد الخالق، خالق الشمس و القمر... صانع بدیع

آنکه زاکسیر حکمتش .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۵۸ .

5788ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۳۲۹ : نسخ۱۷شعبان **۱۲۵۸**، درفهرست‌آمده (سراج ازحاجی عبدالله در۱۵ باب بدستورآخوند ملا محسن) گویاهمین «سراج‌الظلمه» باشد [نسخه ها ۲ : ۸۴] .

5789 ـ **دانشگاه** ۳۱۳۵ : شکسته نستعلیق ولی، پایان ذیحجهٔ **۱۲۹۲**، نسخه تا باب ۱۲ را دارد و اندکی ازآن افتاده، ۱۳۲ گ ۱۶س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۰۸۶] .

5790ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تاریخ **۱۱۲۵** در دفتر . [رؤیت].

5791ـ **آصفیه** ۷۲ کیمیا : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳ : ۵۹۸] .

سر الاسرار

ناشناخته ، ترجمهٔ لفظی است از عربی ، برای شاگرد خود محمد فرزند یوسف که از مردم بخارا بوده است (بنگرید : ترجمهٔ سر الاسرار، رازی:۶۱۷). **آغاز:** سپاس‌وستایش مرخدای را شکرکردنی‌که موازیست .

5792ـ **مجلس** ۲۱۵۶ : تحری خوب میرزاصالح، سدهٔ **۱۱**، نام‌کتاب درپایان بخامهٔ نویسنده آمده‌است، ۱۳۲ص۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۱۲۵] .

سر الاسرار المختار

از سید محمد شرقی فرزند شیخ رستم فرزند عبدالعزیز .

5793ـ **یزد**، سریزدی ۷۴ : نستعلیق محمد بسطامی شعبان **۱۲۴۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۲] .

سر المصون من العلم المکنون

از صفی‌الدین علی کاشفی بیهقی سبزواری درگذشتهٔ۹۳۹ (بنگرید: مخارج حروف:۹۸) درکیمیا دریك مقدمه و ده باب و یك خاتمه ، وهرباب در ده فصل ویك‌خاتمه، برای‌امیربیگ کججانی تبریزی . واین جزء«کشف الاسرار» اوست که از « اسرار قاسمی : ۶۱۳ » گزیده است .

بنگرید : ذریعه ۲:‏۵۴ و ۱۲ : ۱۶۹ ، ۱۷۰ و ۱۸ : ۱۲ ـ پیشگفتار چاپ لطائف الطوایف‌چ ۱۳۳۶ـ ریحانةالادب ۳ : ۱۹۶ .

5794ـ **تهران،** دهخدا ۵۷ : نستعلیق عبدالرحمان فرزند فضل‌الله کاشی ، سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۷] .

5795ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۳۳۱/۹ مجموعه نوشتهٔ محمدعلی فرزندآخوندملااحمد درقم، در۲۹ رمضان **۱۲۶۴** برای میرزا محمد مستوفی ارباب وظایف، [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۲].

5796ـ **همدان،** آقای بحرالفضایل : سدهٔ **۱۴**، درفهرست بعنوان «کیمیا» آمده‌است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۰] .

سر المکتوم

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۶۹ ـ ۱۷۰ .

5797ـ **ملك** ۳۳۹۷/۱۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص ۱۷۷ ـ ۱۹۸) عنوانها سفید مانده **آغاز:** بدانکه اول بایدکه آب آتشین را عقد کنندکه زمین‌گردد [رؤیت] .

ش

شجره

درکیمیا منسوب به‌هرمس (بنگرید دائرة المعارف فرید وجدی ۱۰ : ۵۰۳).

5798ـ دانشگاه ۱۰۸۷/۱۶: پیرامن رجب ۱۲۸۹. (۴۴پ ـ ۴۹پ) آغاز : هذه رسالة الشجرة من‌قول هرمس الحکیم‌وصلی‌الله علی محمد وآله. امابعد بدانکه صورت شجره که تصویرکرده‌است اورا هرمس [ف. دانشگاه ۴ : ۹۹۱].

شجریات = دربیان . . .

ازتنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸).

5799ـ مجلس ۴/۲۵ نجم: سدهٔ ۱۲ (ص ۱۷۰ ـ ۱۷۸) ببینید : «ارواح و اشجار : ۶۱۲» [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱].

شرح العرلیه

ازیوسف فرزند میرزا محمدعلی درکیمیا

5800ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۳۵/۴ نستعلیق دیز۲۲ع۲/۱۲۶۵، درمدرسهٔ بزرگ همدان. [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۳].

شمس

ناشناخته، درکیمیا.

5801ـ دانشگاه ۱۰۸۷/۱۲: باتاریخ ۱۲۸۹دردفتر (۲۴ر ـ ۲۶پ)، آغاز: باب قوه دهندهٔ آن جیزیکه پیش‌گذشت وزیاد کنندهٔ اورا [ف. دانشگاه ۴ : ۹۹۱].

شمسیه = رسالةالشمسی

از علی حسن (شاید علی فرزند حسن) ترجمه‌ایست از عربی و شیوهٔ فارسی آن تازه نیست، وگویا رسالهٔ شمسیه یاشمسی‌آنرا نامیده درهفت باب ۱ـ معرفت‌اصل این‌علم ۲ـ ارواح واجساد ۳ـ آلات اهل این صناعت ۴ـ تدابیر این صناعت ۵ ـ اندر اعمال شمسی ۶ ـ اعمال قمری ۷ـ اندرتدابیر . آغاز : سپاس بیقیاس مرآن مبدعی راکه مشاطهٔ تقریر انواع‌آرایش صنایع‌را... اما بعد، مترجم‌این‌مقاله علی‌حسن خواستم‌که ترجمهٔ این عبارات از الفاظ عربیه به‌پارسی کنم.

5802 ـ مجلس ۲۷۸۳/۹ : سدهٔ ۱۱ (ص ۱۵۱ ـ ۱۷۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۵۷].

شراشد سجر

منسوب به‌محمد زکریای رازی (بنگرید: سرالاسرار : ۶۱۷).

5803ـ دانشگاه۱۰۸۷/۱۳: باتاریخ رجب ۱۲۸۹ دردفتر (۲۶پ ـ ۳۸پ) همراه «خواص حجر: ۶۲۰» ازهمو. آغاز: حمدله. صلاة. اما بعده‌گفت محمدبن زکریا: بتحقیق‌که پیشتر گذشت‌ازبرای‌ما[ف.دانشگاه۴:۱۰۳۷].

ص

صبغ شمسی

درکیمیا.

5804ـ تهران، اصغرمهدوی۳۳۱/۱۱ نبشتهٔ محمدعلی فرزندآخوند ملا احمد، در قم در چهارشنبهٔ ۲۹ رمضان ۱۲۶۴ در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۲].

صنعت الهی

درکیمیا. آغاز: امابعد، بدانکه بدرستیکه

صنعت الهی ومعرفت صنعت .

5805ـ دانشگاه ۱۰۸۷/۱۱: باتاریخ **۱۳۸۹** دردفتر (۲۲ر ـ ۲۴ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۹۳] .

صنعت الهیه

از شیخ امام‌الدین یوسف اموی، درحجر وتدبیرآن گویا ازعربی بفارسی درآمده است.

آغاز: . . . امابعد، گفت شیخ... بدرستیکه سر قدیم وعلم عظیم علم صنعت الهیه است.

5806ـ دانشگاه ۱۰۸۷/۲: باتاریخ **۱۲۸۷** در دفتر (۲پ ـ ۷پ) [ف . دانشگاه ۴ : ۹۹۴] .

ط

طلسم ← کتاب الطلسم

از محمد علی فرزند اسماعیل قادری ، درگذشتهٔ ۱۱۵۰، بسال ۱۱۵۰ نگاشته است .

5807ـ آصفیهٔ ۹۳کیمیا: نوشتهٔ **۱۱۵۰** درفهرست کتابخانه این‌تاریخ برای سال مرگ ونگارش کتاب نیزآمده است [ف.آصفیه ، میر عثمان علی ۴ : ۵۵۸] .

ع

عمل طوق ذهب

متن ازتنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صورـ الدرج:۲۵۸)، نسخهٔ دانشگاه‌درسه‌فصل‌وترجمهٔ محمد ابراهیم قراگزلو است (بنگرید : رساله های تنکلوشاه:۶۲۱) .

5808ـ مجلس ۴/۱۰ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۸۱ ـ ۸۴) در فهرست از شمارهٔ فصلها و مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰].

5809 ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹** ، ترجمهٔ قراگزلو و در سه فصل است [ف. دانشگاه ۳ : ۳۰۷۵] .

عمل لوح ، لوح بلور

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمدابراهیم‌قراگزلواست(بنگرید: رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) .

5810 ـ مجلس ۴/۸ نجم : سدهٔ **۱۲** (ص۷۷ ـ ۸۰)، درفهرست ازمترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5811 ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ نوشتهٔ **۱۲۶۹** ، ضمن « رساله‌های تنکلوشاه» ترجمهٔ قراگزلو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

عمل کمرزر

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) یاد شده .

5812ـ مجلس ۴/۹ نجم : سدهٔ **۱۲** (۸۰ ـ ۸۱) درفهرست ازمترجم‌نام برده‌نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۰۰] .

5813ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ضمن رساله‌ها ترجمهٔ قراگزلو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

ف ـ ق

فاتحهٔ گنج گهرشاهی

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صودالدرج ۲۵۸) واین‌جز «گنج‌گهر» و «گنج‌گهرشاهی» اوست .

5814ـ مجلس ۴/۱۷ نجم : سدهٔ ۱۳)ص۱۱۳ ـ ۱۱۵) بنگرید : ارواح واشجار: ش 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

فتوحات غیبیه

گزارشی است بر قصیدهٔ منسوب به محمد زکریای‌رازی (بنگرید: ترجمهٔ اسرار:۶۱۷) دربارهٔ حجرحکما، متن‌عربی «فتوحات‌الغیبیه فی تدبیر الارواح الحکمیة » در هفت باب در (گوتا : ۱/۱۲۹۵) هست . **آغاز :** حمدله . اما بعد، بدان‌بدرستیکه این رساله‌ایست‌آنچنان رساله‌که گفتیم او را فتوحات غیبیه . باب اول ازاین‌کتاب دربیان معرفت حجرمکرم است.

5815ـ **دانشگاه**۲۴/۱۰۸۷: باتاریخ رجب **۱۲۸۹** (۶۴ر ـ ۸۵ر) ، عنوان «شرح قصیده» دارد ولی خود قصیده در آن نیست [ف . دانشگاه ۴ : ۹۹۷] .

فیض مناسب

از شیخ شهاب‌الدین مقتول (؟).

5816ـ **بادلیان** ۲/۲۷۴۹ : باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۲۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۰] .

قصیده در سر ارات = کیمیای‌منظوم

ك

کشف الاسرار

از احمد فرزند حسین پاك ولی. باعنوان کنز ومفتاح واسرار. کنزچهارم‌آن درنه‌مفتاح است. **آغاز:**(کنزگهردوم) بنام‌کریم حی‌قادر که نورذات‌پاکش هست دایم... سپاس وستایش بی‌اندازه وقیاس .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳ .

5817ـ **دانشگاه** ۸/۲۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، **۱۲۵۸** (ص۲۴۷ ـ ۲۷۰) کنز گهر دوم است درپنج مفتاح‌وهریکی درچند اسراروکنزچهارم درنه مفتاح [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۹] .

کشف الرموز

گویا از محمد علی‌گیلانی ، که در پایان نسخهٔ ۵/۳۳۴۱ از او یادشده است. ودرپایان همان نسخه بخامهٔ نویسنده‌آمده : محمدعلی از تلامذهٔ شاه قاسم انواری است در مراتب عرفان (گویا منظوراو این بوده که از پیروان او ویا **بمانند** شاگرد او باشد). **آغاز :** بعد الحمد والصلاة. بدان وآگاه باش که این علم بهترین علوم می‌باشد ومصدر این‌علم حجر مکرم است

5818 ـ **ملك** ۵/۳۳۴۱ : نستعلیق عبدالله شیخ‌الحرم فریدنی ساکن تهران**۱۳۲۷** (۱۹۷ پ ـ ۲۰۶ پ) در پایان پیش از رقم نویسنده آمده: توقع از عاملان این علم شریف آنستکه این حقیر محمدعلی گیلانی رافراموش نفرفایند ۱۲۹۳ [رؤیت] .

کفایة الصنعه = خلاصة الصنعه

ازسیدحسین اخلاطی، دردیباچه ازخلاصة

الصنعه، کفایة الصنعة، نزهت نامه ، نورالیقین هر چهار نام یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۹۲ .

5819ـ **تهران**، دهخدا ۱/۵۷: نستعلیق سدۀ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۳۷] .

کنز اللآلی

از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمۀ سورالدرج ۲۵۸) ؛ ترجمه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) در سه کنز، و این جز «مفتاح کنزاللآلی» اوست .

5820 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتۀ **۱۲۶۹**، همراه « کنز اللآلی » از همو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

کنز اللآلی

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمۀ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه از ناشناس .

5821ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۴۳/۶ نستعلیق سدۀ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴] .

5822ـ **مجلس** ۴/۱۲ نجم: سدۀ **۱۲** (ص ۸۶ - ۱۰۲) همراه «مفتاح کنزاللآلی» از همو [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

کنز الیواقیت

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمۀ صور الدرج : ۲۵۸) ، ترجمه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید: رساله‌های تنکلوشاه:۶۲۱) در چهارکنز .

5823 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتۀ **۱۲۶۹** ، ترجمه قراگزلو در چهار کنز است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵].

کنز یاقوت = کنز الیواقیت

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمۀ سورالدرج ۲۵۸). درچند کنز : ۱ـ درروح و جسد ۲ـ نفس وجسد ۳ـ جسد و روح ۴ ـ اکسیر اعظم و حمره [دیباچۀ نسخۀ ملك] و عنوان دو باب نیز در نسخه دیده‌شد. **آغاز**: کنزالیواقیت از تصنیف شنکل شاه الکبیر البابلی ، که درمحل بیماری جهة فرزند خود بقلم در آورده مشتمل برچند فصل. کنزاول . . .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۰ .

5824ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۴۳/۴ نستعلیق سدۀ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴] .

5825ـ **مجلس** ۴/۱۳ نجم : سدۀ**۱۲** (ص۹۳-۱۰۲) همراه «ارواح واشجار:۶۱۲» باعنوان «کنزالیواقیت فی‌الحمرة» [نسخه ها ۵ : ۲۰۰] .

5826 ـ **مجلس** ۳۲۶۷/۴ : نستعلیق شکستۀ **۱۳۰۷** (۱۵۲ر-۱۵۹پ)کنزالیواقیت و از شنکل شاه کبیر بابلی خوانده شده است [رؤیت] .

کنوز الحکمة = انوار سبعه

منسوب به تنکلو شاه (بنگرید : ترجمۀ سورالدرج : ۲۵۸) .

5827 ـ **مجلس** ۴/۴ نجم : سدۀ **۱۲** (ص۲۹ - ۴۶) بنگرید : ارواح واشجار ش. 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5828 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتۀ **۱۲۶۹**، ضمن « رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱ » ترجمۀ قراگزلو [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۷۵].

کنوز خورشید هدایت

از حکیم احمد شاه فرزند حسین ، در سه برهان ویك خاتمه در تدابیر . **آغاز** : رسالۀ ثالث. هست‌کلید درگنج حکیم ... چنین گوید مصنف این رساله ... حکیم احمد شاه ... در

بیان طریقت معرفت کنوز برهان علوم سعادت وعلم اوزان و معیار .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۲ .

5829ـ دانشگاه ۳۳۹۰/۷ : نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، باتاریخ ۱۲۵۸-۱۲۶۱ در مجموعه (ص۲۲۶ ۲۴۷)همراه«کنوز همایون،درهمین‌صفحه»[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۹].

5830ـ آصفیه۹۵۸کیمیا: نوشتهٔ۱۳۳۵ [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۴ : ۵۵۸] .

5831ـ آصفیه ۸۳ کیمیا : تاریخ یاد نشده ، از نگارنده نام برده نشده شاید همین کتاب باشد [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۳ : ۵۹۸] .

کنوز سبعه

متن از تنکلو شاه (بنگرید: ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸) .

5832ـ مجلس ۴/۳ نجم : سدهٔ ۱۳ (ص۸-۲۸) بنگرید «ارواح و اشجار: 5698» [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5833 ـ دانشگاه ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ ۱۲۶۹ ، در هفت کنز، ترجمهٔ محمد ابراهیم قراگزلو است، بنگرید « رساله‌های تنکلوشاه: ۶۲۱»[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

کنوز مفاتیح اسرار حکمت

از احمد فرزند حسین ، احمد شاه حکیم [دیباجه]. به‌نظم و نثر، پس از نعت و مناجات دارای یك مقدمه در معرفت کنوز مفتاح در دو کنز، سپس رسالهٔ اول در دوازده کنز وخاتمه، رسالهٔ دوم در دوازده مصباح و خاتمه ، رسالهٔ سیم درسه برهان وخاتمه، خاتمه درسه همایون (بنگرید : کشف الاسرار : ۶۲۶) . **آغاز:** سپاس فراوان که از اعداد ارقام عطارد افزون بود . . . امابعد ، چنین‌گوید . . .

5834 ـ تهران، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق محمد فاروق سدهٔ ۱۱-۱۲ [رؤیت] .

کنوز همایون

ازحکیم احمد شاه هندی . گویا نگارندهٔ «کنوز خورشید هدایت : ۶۲۷ » و جز آن از گفتارهای کیمیایی. گفتاریست در علم اوزان و معیار وتراکیب آن، در سه همایون . **آغاز :** هست‌کلید درگنج حکیم ـ حمدوستایش بیقیاس مرخدای‌که اولش را بدایت وآخرش را نهایت نیست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۶ .

5835ـ دانشگاه۳۳۹۰/۱۱: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، تاریخ ۱۲۵۸ - ۱۲۶۲ در مجموعه (ص۲۸۷ ۳۱۰) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۰] .

کواعب الاتراب

قصیده‌ایست کیمیاوی .

5836 ـ الهیات ۳۳۵/۵ : نستعلیق پیرامن ۱۲۶۵ [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۳] .

کیمیا

از سید ابراهیم شیرازی ، که خود می ـ گوید درخراسان می‌بوده است .

5837 ـ مجلس ۲۷۸۰/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۹۶ - ۱۰۰) **آغاز:** عمل منقول از سید ابراهیم شیرازی [ف. مجلس۹: ۲۲۸]

کیمیا

از ابواسماعیل طغرائی، دستورات اوست باید همان حسین فرزندعلی فرزندمحمد فرزند عبدالصمد سرایندهٔ «لامیةالعجم» (۴۵۵ ـکشته

۵۱۳ یا ۵۱۵) باشد. **آغاز:** چنین گوید ابو-اسماعیل طغرائی وزیر اصفهان، بدانیدکه این عمل درطبایع چهار طبیعت دارد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۸ و ۱۸: ۱۹۵ معجم الادباء ۱۰: ۵۶ ـ ریحانة الادب ۳: ۳۲ ـ روضات الجنات: ۲۴۸ ـ مؤلفین مشار ۲: ۸۲۰.

5838 ـ **دانشگاه** ۵/۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی **۱۲۶۱** (ص۲۱۰-۲۲۰) ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۸۸].

کیمیا

از ابوعبدالله شیعی.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۹۵.

5839 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۶/ ۲۸۰: نسخ و نستعلیق **۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷** در دفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۴].

کیمیا

منسوب به ابوعلی سینا. چند گفتار بدو نسبت‌داده‌شده: یکی‌کتابیست به‌لاتین ترجمه شده ازنوشته‌های او ـ Liber Abuali de Animâ in arte Alchimae در کتابخانهٔ پاریس ش۶۵۱۴ که بسال ۱۵۷۲ م چاپ شده این کتاب در ۱۰ بخش است، و نگارنده فارابی را استاد خود خوانده است، وبشیوهٔ محاوره میان پدر (یااستاد) و پسر (یا شاگرد) نگاشته شده‌است ولی متنی باین تفصیل بشیخ نسبت داده نشده است، تااین‌کتاب ترجمهٔ لاتینی‌آن باشد، وخوددر «ابطال احکام نجوم» کارجابربن حیان و محمدبن زکریا را بی‌پایه شمرده‌است وکتابی‌دیگردرسه‌فصل نسخهٔ حمیدیه ۱۴۴۷/۱۴۳ بفارسی [مهدی].

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۹۵ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۹۲.

5840 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۴۳: با تاریخهایی از **۷۵۱-۷۵۵** دردفتر، گفتاریست در سه فصل برای خواجه حسین سهلی نگاشته است. فیلم دانشگاه ۱۹۵ [فیلمها ۱: ۴۳۱].

5841 ـ **ملك** ۵/۳۳۹۷: نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۹۳-۹۹ متن وهامش) **آغاز:** حمدله امابعد، چنین‌گوید شیخ ابوعلی که اکابر وقتی طلب رساله کردند درعلم صنعت... باب اول درطلب‌کردن رنگ. امارنگ سپیدی[رؤیت].

کیمیا

از میر ابوالقاسم میر فندرسکی، نگارندهٔ «حقایق‌الصنایع» وجزآن.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۹۶.

5842 ـ 5843 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۷ و ۲۸۰/۵۸: دوگفتار است، دومی مؤرخ **۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۲: ۸۲ ـ ۱۰۴].

5844 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲/۱۵۶ نبشتهٔ یوسف‌گرگانی، درشوال**۱۲۸۱**. منظومه ایست بعربی و ترجمهٔ فارسی آن [نسخه‌ها ۲: ۹۶].

5845 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۲/ ۳۲۷: سدهٔ **۱۳**، همراه رساله هایی از جابر [نسخه‌ها ۲: ۱۱۱].

5846 ـ **مجلس** ۳۷۸۰/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۶۷ ـ ۱۷۷)، **آغاز:** حمدله صلاة: در فهرست بعنوان «رساله در زیبق و کبریت» آمده [نسخه‌ها ۵:۱۵۷ ـ ف. مجلس ۹: ۲۳۰].

5847 ـ 5848 ـ **آصفیه** ۴۵ و ۵۱: تاریخ یاد نشده، دو گفتار است [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۳: ۵۹۸].

کیمیا

از حکیم احمدشاه ، به‌نظم و نثر .

5849- دانشگاه ۱۵ / ۸۷۶: نستعلیق شکسته ، تاریخ یاد نشده (۱۱۸ر - ۱۴۹پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۱] .

کیمیا

ازحکیم ابوالقاسم‌احمد سماولی (سماکی) ترجمه‌ایست ازدوکتاب عربی بدستور امیرسید قاسم فرزند نظام الملة و قوام الدوله در هشت باب: ۱- درساختن مروارید ۲ - ساختن لعل و یاقوت ۳- جلادادن مروارید ۴- حل‌زر ۵- ساختن زمرد وزبرجد ۶- فیروزه و الماس ۷- رنگ‌کردن عاج ۸- تلویح بلور .

5850- تهران ، دکتر مفتاح ۱۰مج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

کیمیا

منسوب به‌افلاطون .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۶ .

5851- تهران ، اصغر مهدوی ۴۶/ ۲۸۰: نسخ و نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۲-۱۲۷۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5852- دانشگاه ۵/۱۰۸۷ : باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۱۰ ر - ۱۱ پ) ، در بارهٔ حجر است. **آغاز** : این رسالهٔ افلاطون است و تعریف‌کرده‌اند فهم تندکه رغبت دارنده است [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۳] .

کیمیا

ازبیون برهمنی (برهمی) .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۶ .

5853- تهران، اصغرمهدوی‌۳۵/ ۲۸۰ نسخ و نستعلیق با تاریخهای **۱۲۶۲ - ۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

کیمیا

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۶ .

5854- تهران، اصغرمهدوی ۳/ ۳۴۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۲ :۱۱۴] .

5855 - مشهد ، عبدالحمید مولوی ۵۵۰/۲ : نستعلیق پیش از**۱۲۵۶**، درفهرست بعنوان «شرح‌رسالهٔ تنکلوشاه» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

کیمیا

متن از جابر بن حیان صوفی ، ترجمه از ناشناس. گفتاریست در کیمیا در چهار مقاله : ۱- اصول‌کبیر ۲-درتصریف‌کبیر ۳- درتدبیر ارکان کبیر ۴- درمراح. باعنوانهای: گفتار، گفتار . **آغاز** : الحمدلله مستحق‌الحمد لآلائه وحده لاشریك‌له ... قال‌الاستاد جابربن حیان الصوفی‌که تااین‌کتاب‌را تصنیف‌کردم، بعدازاین دیگرهیچ‌کتاب نکردم،وخدامطلع‌است‌که‌این..

5856- ملك۲/ ۳۳۵۴: نستعلیق‌میرزا آقا فرزند میرزابابا **۱۲۸۸** درگرگان (۷۹پ ۸۷ر) [رؤیت] .

کیمیا

ازجابربن حیان‌کوفی (بنگرید : ترجمهٔ الخواص : ۶۱۸) ، گویا ترجمه‌ای از نوشته‌های اوباشد .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۷ .

5857- ملك ۳۵ / ۵۷۴۰: محمدعلی فرزندمیرزاابراهیم،**۱۲۱۴** (۴۷۶ر-۴۷۷پ) با عنوان «جنات خلد متصله» . در تدبیر حجر **آغاز** : این رساله ایست که سید جابر بجنات خلد نزدیك [رؤیت] .

5858 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۱/ ۲۶۱ : باتاریخ ۱۲۶۶-۱۲۷۷ در دفتر، در درآن‌می‌گویدکه‌پس‌ازاین‌هیچ‌کتابی‌دیگر ننوشتم ورمزهم نیست [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

859 ـ 5860ـ تهران ، اصغرمهدوی ۲۲ و ۵۲ و ۵۳/ ۲۸۰ : سه گفتار است از ترجمه‌های نوشته‌های او، باتاریخ ۱۲۶۲-۱۲۷۷ دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5861ـ دانشگاه ۲۰/ ۱۰۸۷: باتاریخ رجب ۱۲۸۹ دردفتر (۵۵پ). آغاز: رسالهٔ جابر بن حیان ره درحل زیبق حکما و تدابیر او . بدان بدرستیکه حصول این عبد امر سهل است ولیکن صعوبت ودشواری درحل‌تفل اوست [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۳۵] .

5862 ـ ملك ۱/ ۵۷۴۰ : باتاریخ ۱۳۰۱ دردفتر (۱ر - ۱۱ر). آغاز: حمدله ...چنین‌گوید مصنف‌این‌کتاب‌جابر بن...که تا این‌کتاب‌تصنیف‌کرده‌ام هیچ‌کتاب دیگر تصنیف نکرده‌ام اندر این‌علم. [رؤیت] .

کیمیا

منسوب به‌جاماسب‌فرزانه، چندگفتاراست بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۷ .

5863 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۲/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق باتاریخهای ۱۲۶۲ - ۱۲۷۷ دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۸۱] .

5864ـ دانشگاه ۷/ ۱۰۸۷ : باتاریخ رجب۱۲۸۹ (۱۱پ - ۱۲پ). آغاز: نسخهٔ جاماسب حکیم. فائده گفت جاماسب‌ره‌که تدبیر کن جسد را با آب تا بگردد جسد سفید [ف . دانشگاه ۴ : ۱۰۱۱].

5865ـ دانشگاه ۸/ ۱۰۸۷ : باتاریخ ۱۲۸۹ دردفتر (۱۲پ - ۱۶پ) « گفتگوی جاماسب و اردشیر ساسانی» است دربارهٔ تدبیر حجر ونامه‌ای‌که جاماسب بدومی‌نویسد دربارهٔ اکسیر. آغاز : مناظرهٔ حکیم جاماسب با ... بدان بدرستیکه بیامرزد خدای تعالی‌این‌حکیم راکه عجیب‌بخششی‌کرده... امابعد، ازجاماسب حکیم بسوی اردشیر پادشاه‌که تاج‌حکمت داشته [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۶].

کیمیا

از شیخ جلال‌الدین تبریزی .

5866ـ دانشگاه ۸/ ۴۴۳۶: نستعلیق ریزخوش سدهٔ۱۲-۱۳ درجنگ (ص۶۶-۸۹) عمل‌هفت‌شیشه درقمری وشمسی‌گزیده‌ازحکمای هند [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۵] .

کیمیا

ازمیرزا جوزا، ازمتأخران. نام نگارنده درمیانه‌های کتاب‌آمده است .

5867ـ نجف،سیدابوالقاسم خوانساری تاریخ یادنشده، [ذریعه ۱۸ : ۱۹۷] .

کیمیا

ازحاکم بامرالله، زیدی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۷ .

5868ـ تهران، اصغرمهدوی۷/ ۲۸۰ نسخ ونستعلیق و تاریخهای ۱۲۶۲ - ۱۲۷۷ در دفتر. در فهرست بعنوان رساله در کیمیااز الحاکم بامرالله‌الحکیم‌آمده[نسخه‌ها ۲:۱۰۳]

5869ـ دانشگاه۱۷/ ۱۰۸۷: باتاریخ رجب ۱۲۸۹ در دفتر (۴۹ پ - ۵۱پ) ، در حجر وتدبیرحجر است. آغاز : صلی‌الله علی محمد و آله اجمعین . بدان ای‌فرزند که حق تعالی خلق را بیافرید بقدرت خویش و تدبیر کرد ایشان را بحکمت خویش [ف . دانشگاه ۴ : ۱۰۰۱] .

5870ـ دانشگاه۲۳/ ۱۰۸۷: ازهمان

تاریخها (۵۹ر ـ ۶۴ر) «درصناعت الهیه‌وعمل تدبیر حجر مرحکما و علامت و ارشاد» است . **آغاز :** حمدله ... اما بعد، گفت از برای او کسیکه وصف‌کن تواز برای ماحجرحکما [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۱] .

5871ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۸ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** باتاریخ ۱۱۲۴ دردفتر، در یك مجموعهٔ کیمیایی [رؤیت] .

کیمیا

از جمال‌الدین حسین اخلاطی (بنگرید : (کفایةالصنعة : ۶۲۶) . **آغاز :** حمد بیحد وثنای بیعدد خدایرا عزاسمه .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5872ـ **تهران**، اصغرمهدوی۷/ ۳۳۱ نسخ و نستعلیق وشکستهٔ محمدعلی فرزندآخوند ملااحمد درقم ، در۲۹ رمضان **۱۲۶۴** ، برای میرزا محمد مستوفی ارباب وظائف [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۲] .

5873ـ **نجف**،سیدابوالقاسم‌خوانساری: تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه [ذریعه ۱۸ : ۱۹۸] .

5874ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، باتاریخ**۱۱۲۴**دردفتر[رؤیت]

کیمیا

ازحکیم فیلسوف برای شاگردش .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5875ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵۴/ ۲۸۰ نسخ ونستعلیق با تاریخهای **۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

کیمیا

ازخالد فرزند یزید .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5876ـ **تهران**، اصغرمهدوی۶/ ۳۳۱ نسخ‌ونستعلیق محمدعلی فرزندآخوند ملااحمد درقم، در۲۹رمضان**۱۲۶۴**، برای میرزا محمد مستوفی ارباب وظایف، [نسخه‌ها ۲: ۱۱۲].

کیمیا

از ریسموس .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5877ـ **تهران**، اصغرمهدوی۴۳/ ۲۸۰ نسخ و نستعلیق باتاریخهای **۱۲۶۲ ـ ۱۲۷۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

کیمیا

به‌نقل از سفیان ثوری (۹۷ ـ ۱۶۱) و ترجمه از ناشناس ولی شیوهٔ آن کهن است ، **آغاز :** حمدله . . . اما بعد چنین می‌فرماید سلطان المشایخ فی‌وقته سفیان الثوری ، اما در پایان رسالهٔ حروف ثبت را بنحوی که هرکس آنرا نداند !! .

5878 ـ **مجلس** ۲۷۸۳/۵ : نستعلیق هندی تاریخ یاد نشده (ص۱۰۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۹] .

کیمیا = رساله‌در...واکسیروختومات

از سلطان قاجار ، سلطان محمد فرزند فتحعلی‌شاه (بنگرید : حساب: ۱۶۲) . دومین رساله‌ازمجموعه رساله‌های او بنام«ملوك‌الکلام» است، درکیمیا واکسیروخواص اشیاء وختومات درچند باب وفصل .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۵۹ ـ مجمع‌الفصحا ۱ : ۳۱ .

5879 ـ **دانشگاه** ۲۷۳۹/۲ : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی حایری گویا **۱۲۸۲** در «ملوك الکلام» [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۷] .

کیمیا = رساله در . . .

از ملاعبدالکریم سمنانی، قطب‌الزمان.

5880ـ **تهران،** دکترمفتاح ۲۵ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** باتاریخ **۱۱۲۴** در دفتر، با عنوان «قاعدهٔ اعمال . . » [رؤیت] .

کیمیا

از عبدالمجیدمصری، نگارندهٔ «فتوحات» و «سراللهالمصون» بعربی، گفتاریست در حجر مکرم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۸ .

5881ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۳: باتاریخ رجب **۱۲۸۹** دردفتر (۸ر ــ ۸پ) . **آغاز :** گفت بدان بدرستیکه افضل تدابیر این حجر مکرم شریف‌آن چیزیست‌که [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۳] .

کیمیا

از شیخ‌علی دام ظله ازخطهٔ عرب .

5882 ــ **ملك** ۳۳۹۷/۱ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۱۳ ــ ۳۸) درصفت تدبیر بیضة الحکما **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، نقل‌کردەشد از اجزای مولانا شیخ‌علی دام ظله ازخطهٔ عرب . اول بایدکه بیاض ازمغره جداکنند و صفرة را بآتش تعفین‌کنند [رؤیت] .

کیمیا

شاید ازعلی جفری دومی صوفی .

883 ــ 5884 **تهران،** دکتر مفتاح : سدهٔ **۱۱-۱۲** ، دو گفتارست یکی آغاز افتاده و شرح مانند است در آن از سید علی جفری رومی صوفی یادشده. دومی درعمل اکسیرقمری وسپس عمل اکسیر شمسی، باید هردو از همان جفری باشد [رؤیت] .

کیمیا

ازحاج محمد علی فانی ، نگارندهٔ « طب کیمیونی : ۵۶۴» بروش پرسش وپاسخ و این جز «مفتاح‌الحیاة فی‌اسرار النبات» اودرکیمیا است. **آغاز:** کشفیات متفرقهٔجفریهٔ مستخرجهٔ غیبیهٔ اکسریه. س. اکسیری که فلزات را ذهب می‌کند چیست ؟

5885 ــ **مجلس** ۲۵۱۹/۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۵** دردفتر (ص۸۱ ــ ۹۴) همراه «طب‌کیمیایی» از همو [یادداشتهای عبدالحسین حائری] .

کیمیا

از غازی، در چهل باب و برخی در چند فصل، در منسوبات چهلگانه . **آغاز :** نقلست که عالمان ازحضرت امیرعلی... پرسیدند.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۹ .

5886 ــ **دانشگاه** ۲۷۹۴ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۲۳گ ۲۳ س درفصل ۵ پس ازباب ۱۷ افتاده است.[ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۳] .

کیمیا

از غیاث فرزند محمود کرمانی . برای پادشاه روزگار خود . بسیاری از عبارتهای نسخهٔ ۲۱۶۰ دانشگاه پاك شده وخوانده نشده است. نامی‌نیز بکتاب‌داده ولی‌خوانده نمی‌شود چنانکه نام‌پادشاه‌نیزخوانده نشده‌است. **آغاز:** الحمدلله القدوس السبوح الجامع‌بالحکمه بین الجسد والروح ... امابعد، چنین گوید . . . غیاث‌بن محمود الکرمانی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۰ .

5887ـ **دانشگاه**۱۲/۲۱۶۰: نستعلیق سدهٔ **۹**، باسرلوح و آرایشها (۵۲ر ــ ۶۱پ) هامش [ف. دانشگاه ۹ : ۸۵۴].

کیمیا

ازفقیه زاده دهدار ، احمد لطف‌الله .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۶ .

5888 ـ **تهران** ، ادبیات ۹/ ۴۰۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف . ادبیات ۳ : ۶۱] .

کیمیا = جنگ نظم و نثردر ...

از کمال‌الدین .

5889ـ **همدان**، آقای بحرالفضایل : سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۰] .

کیمیا

از ماریه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۹ .

5890ـ**تهران**، اصغرمهدوی۲۸۹/۵۵ نبشتهٔ ۱۳ج۱/**۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

کیمیا

از محمد فرزند زکریای رازی (بنگرید ترجمهٔ اسرار : ۶۱۷). چندگفتار است.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۹ .

5891ـ **دانشگاه** ۶/۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، نزدیك **۱۲۶۱** (ص ۲۲۰ ـ ۲۲۵) گفتاریست درکیمیا به‌عنوان اقوال‌محمد... **آغاز:** بدانید که تدبیر حکما نیست در وسحق بدست [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۹] .

892ـ5893ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۸۰/۲۱۵۴ : دو گفتار است در دفتر مؤرخ **۱۲۶۳-۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۲ . ۱۰۳، ۱۰۴].

5894ـ **دانشگاه**۱۰۸۷/۱۴: باتاریخ رجب **۱۲۸۹** دردفتر (۳۸ پ ـ ۴۰ پ) در تدبیرحجراست، **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد گفت محمدبن . . . قول حکیم را که مزاوجه کنید اشقرکریم را بزوجهٔ [ف . دانشگاه ۴ : ۱۰۳۷] .

5895ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۳۱: باتاریخ **۱۲۸۹** دردفتر (۱۰۹ر ـ ۱۲۱ر) . **آغاز :** نسخهٔ دیگر ازمتفرقات حکما ازتصانیف محمد بن زکریا رازی... حمدله. اما بعد، از جمله متفرقات [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۶] .

کیمیا

ازمحمد فرزندصاعد فرزند محمد سجزی گویا ترجمه‌ای از « الاسرار » رازی باشد . (بنگرید : ترجمهٔ اسرار : ۶۱۷) . **آغاز :** حمد، نعمت ، و بعد ، چنین گوید خواجهٔ ... محمد بن صاعد بن محمد السجزی ادام‌الله فیوضاته، که روزگاردرتحصیل‌علم اکسیر پراکنده داشتم .

5896ـ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۸۱/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش، درکجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹** ، زدین [راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۶] .

کیمیا = رساله در . . .

از معزالدین محمدآخوندی.

5897ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۱مج: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، باعنوان «جهت حصول‌مطالب شرعیه» [رؤیت] .

کیمیا = رساله در . . .

از مولانا محمد رومی .

5898 ـ **مجلس** ۲۷۸۰/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۸۰ ـ ۸۳) بدون خطبه، **آغاز:** اعلم ان تدابیرالحجر حق وماسواه باطل [ف. مجلس ۹ : ۲۲۸].

کیمیا

از مسلمة بن محمد مجریطی، باید ترجمه ای از نوشته‌های او باشد. **آغاز:** حمد از برای خداوندی که موصوف است به‌محمود ترین صفات ... امابعد، عارض شد ازبرای من .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۰ .

5899 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۲۲ : با تاریخ رجب **۱۲۸۹** در دفتر (۵۷ ر ـ ۵۹ ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۲] .

کیمیا

منسوب به شیخ مفید. **آغاز:** رسالهٔ شیخ مفید رحمه الله . هذا طریقة منسوبة الی الشیخ (ره) بمکة المعظمة . قال لعن الله من یفیدها بغیر اهلها ومستحقها. وحاصل این طریقه چهاررکن است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۰ .

5900 ـ **دانشگاه** ۸۷۶/۱۶ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده (۱۵۹ ر ـ ۱۷۲ ر) [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۲] .

کیمیا

منسوب به‌هرمس.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۰

5901 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۴ : باتاریخ رجب **۱۲۸۹** (۸پ ـ ۱۰ر) ، در تدبیر حجر **آغاز:** حمدله. . . اما بعد ، گفت هرمس که یافتم من در صحفی که نازل شده بود بر آدم این حجررا [ف. دانشگاه ۴ :].

5902 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۱۰ : بهمان خامه (۱۸پ-۲۲ر)، **آغاز:** این رسالهٔ هرمس ازلقمان استادخود نقل نموده است ... حمدله امابعد. بگیراز برکة‌الله از حجر نیکو و بشود [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۳ ، ۱۰۰۳].

کیمیا = ترجمهٔ رساله ای در . . .

متن ازیحیی فرزند ابی‌بکر فرزند محمد برمکی، که دردیباچه گوید از یاران جابربن حیان صوفی بوده، ترجمهٔ لفظی‌است ازناشناس

5903 ـ **مجلس** ۲۷۸۰/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۲۱ ـ ۱۴۵) با تاریخ **۱۲۸۷** دردفتر، دیباچه‌را ندارد. آغاز: می‌گوید یحیی پسر، وپیش ازآن اصل‌متن هست‌که خطبه‌دارد (ص ۱۰۱ ـ ۱۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۷ ف. مجلس ۹ : ۲۲۹ ذریعه ۱۲: ۱۵۸] .

کیمیا

چند گفتار ناشناخته .

5904 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، کیمیاست و علوم غریبه ازیك دانشمند سنی، به‌نثر و نظم را هم دارد ، کتاب خوبیست ودرآن از۶۵۸ یادشده[رؤیت]

5905 ـ **ملك** ۴۲۸۹/۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، (۷۳ر ـ ۷۶پ) ، آغاز و انجام افتاده [رؤیت].

5906 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۳۴۰/۳ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** ، گفتاریست درچندباب [نسخه ها ۳ : ۴۵۰] .

907 ـ 5908 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۱۵/۳و۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دو گفتارست [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۰] .

5909 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۴۳/۱ نستعلیق سدهٔ **۱۱** ـ **۱۲** [نسخه‌ها۲ : ۱۱۴].

5910 ـ **مجلس** ۸۰۷۱ فهرست نشده : نستعلیق، چندین‌گفتار است بدون خطبه ، یکی درعمل قمری ، یکجا در ص ۳۱۲ تاریخ صفر **۱۱۱۳** دارد، [رؤیت] .

5911 ـ **ملك** ۳۳۹۷/۶: نسخ‌سدهٔ**۱۳**

(ص۹۹ – ۱۰۷)، گفتاریست درحجر. **آغاز:** حمدله، صلاة، امابعد، بدان ایدك‌الله تعالی که صنعت یکی ازجمله علمهای حق‌است، انکاداین علم جز ازجهل نباشد [رؤیت].

5912– **تهران،** دکترمفتاح : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، در ۲۲۶ فصل و ۲۹ باب نیز دارد، فصل اول درتعریف علم‌کیمیا [رؤیت].

5913– **تهران،** دهخدا ۵۷/۳ : سدهٔ **۱۲** ، اعمال کیمیایی است هریك بنام صاحبان آنها که برای تاریخ کیمیاگری سودمند است [نسخه‌ها ۳ : ۳۷] .

5914 – **مجلس** ۳۳۸۰/۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹] .

5915– **دانشگاه** ۱۵۲۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده ، در آن از سید رکن‌الدین آملی یادشده، باعنوانهای‌باب: باب حل‌الطلق باب یصفرالقمر، باب یؤخذ من الفضة الجیه ، باب تخمیر یاقوت، باب عمل پیرهمدانی . . . ۱۸۵گ ۸س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۶۰] ،

5916– **دانشگاه** ۳۳۹۰/۴: باتاریخ **۱۲۵۸ – ۱۲۶۳** دردفتر (ص۱۹۴ – ۲۰۹)، گفتاریست دربارهٔ نادرماء . **آغاز :** بدانکه از این نظام معلوم‌گردیدکه درتدابیر اکسیر میزان نادر برچهار است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۸۸].

917 – 5920– **تهران،** اصغرمهدوی ۳ و ۱۷ و ۱۸ و ۴۷ / ۲۸۰: چهارگفتار است باتاریخ**۱۲۶۳ – ۱۲۷۷** دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۳] .

5921– **تهران،** اصغرمهدوی۱/ ۳۳۱ نوشتهٔ ۲۹ رمضان **۱۲۶۴** درقم، برای میرزا محمد مستوفی‌ارباب‌وظایف[نسخه‌ها۲: ۱۱۲].

5922–**تهران،** اصغرمهدوی۱۰/ ۲۶۱ نستعلیق با تاریخ ۲۰ ع۲/ **۱۲۶۶**، در فهرست بعنوان «عمل‌روح و نفس وجسد» یادشده [نسخه ها ۲ : ۹۹] .

5923– **دانشگاه** ۱۰۸۷/۶: باتاریخ **۱۲۸۹**دردفتر (۱۱پ)، **آغاز:** ایضا درچهار رقعهٔ مبقلهٔ دیگر .

5924– **دانشگاه**۱۰۸۷/۱۵: باهمان تاریخ **۱۲۸۹**دردفتر (۴۰پ–۴۴پ)، گفتاری است دربارهٔ حجر. **آغاز :** هذا کتاب عمامت الحکماء احمدالله تعالی‌واصلی علی‌رسوله [ف. دانشگاه ۴ :   ] .

5925– **دانشگاه**۱۰۸۷/۱۸: ازهمان تاریخها (۵۱ر – ۵۲پ). **آغاز :** این کتاب گمان‌آنستکه ازجلدکی باشد درخواص ومنافع حجر... صلاة امابعد، این‌رسالهٔ مبارکی است درمنافع‌حجروخواص‌او بدان بدرستی که درحجر قوتی است ومنافعی [ف. دانشگاه۴: ۱۰۱۱] .

5926 – **دانشگاه** ۸۹۵/۲ : شکسته نستعلیق باتاریخ**۱۲۹۷**دردفتر (۸۹پ–۹۱ر) **آغاز:** درطلب اعمال. اعلم ... که جمع دنیا وحرص برآن‌مذموم است [ف. دانشگاه۴: ۰].

5927–**تهران،** اصغرمهدوی ۴۶۲/۷ نستعلیق باتاریخ**۱۲۹۹** دردفتر، گفتاریست در صناعت در کیمیا [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸] .

5928– **مجلس** ۷۳۳/۳ : نستعلیق و نسخ دردفتر باتاریخ **۱۲۹۹**، [ف. مجلس ۲: ۴۶۶] .

5929– **تهران،** دکترمفتاح : نستعلیق سدهٔ **۱۳** همراه چندگفتار دیگر، یکی ازآنها باعنوان «اعمال مجربه» در چند فصل و هریك چند نوع [رؤیت] .

5930– **تهران ،** دکتر مفتاح ۲ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در دومقصد وهریك در چند اصل ویك خاتمه، نام‌کتاب به‌رمز درآن آمده

است . **آغاز :** حضرت قاسم العطایات و عالم الخفیات [رؤیت] .

5931ـ **مجلس** ۴۱۲۱/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱ر ـ ۸۷پ و ۱۷۱ر ـ ۲۵۱پ) ، باعنوانهای : عمل قمری از قلع ، قال الاستاد منصاخ اعظم، عقد زیبق ، عمل شمسی میزان ، عمل قمری ازطلق... دیباچه ندارد [رؤیت] .

5932ـ **الهیات** ۱۸۴/۲پ : سدهٔ**۱۳** (۹۳ر ـ ۱۱۲پ) با عنوان « الکیمیا بطریق اهل‌الهند» باب بطریق الهند فی بعض الاعمال المظنونه [ف . الهیات ۱ : ۱۳۹] .

5933 ـ **الهیات** ۶۸۲ د : سدهٔ **۱۳** ، جنگی است از پراکنده‌های کیمیایی بعربی و فارسی، ۱۱۵ گ۱۷س [ف. الهیات۱:۱۱۴].

5934ـ **تهران،** اصغرمهدوی۲۶۲/۲ نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گفتاریست در بیست باب [نسخه‌ها ۲ : ۹۹] .

5935ـ **تهران،** اصغرمهدوی۴۳۹/۱ نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۸] .

936 ـ 5937ـ **تهران،** ادبیات ۷ و ۴۰۰/۸ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دوگفتار است [ف. ادبیات ۳ : ۶۱] .

5938ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۵۴۴ : نستعلیق ریزونسخ، آغاز وانجام افتاده، کتاب سودمندی است [نسخه‌ها ۲ : ۸۱] .

5939ـ **ملك** ۵۸۴۰/۲۳ : با تاریخ **۱۳۰۱** دردفتر (۲۲۳ر-۲۴۷پ)، گفتاریست بی‌خطبه در علم و عمل. **آغاز :** هذه الطریقه منسوبة الی الشیخ المقسیدی ؟ . . حاصل این طریقه تحصیل چهاررکن است: رکن‌اول عقاب ثابت [رؤیت] .

5940 ـ **آصفیه** ۶۸کیمیا : نوشتهٔ **۱۳۴۲**، گفتاریست درکیمیا و منفرقه در اعمال کیمیائی [ف. میر عثمان علی ۳ : ۵۹۸] .

5641ـ **تهران،** دکتر مفتاح : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، یادداشت مانند استکه پسر نگارنده می‌نویسد : پدرم درایی راه مال وقت خودرا تباه‌کرد وبجائی نرسید [رؤیت].

5942ـ **الهیات**۱۲۴/۱۲ج: نستعلیق سدهٔ**۱۴** (۹۳پ ـ ۹۸پ)، **آغاز:** حمدله... بعد، چنین است‌که در نزد حکمای اهل صنعت پنج نوع است [ف. الهیات ۱ : ۱۵۹] .

5943ـ **مجلس**۲۳۵۴/۲فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۴** (ص۱۹۸-۶۶۵) [نسخه‌ها ۵:۱۵۶]

944 ـ 5945 ـ **مجلس** ۴ و ۷۳۱/۵ نسخ، تاریخ‌یادنشده، دوگفتاراست [ف. مجلس ۲ : ۴۶۵] .

946 ـ 5947 ـ **مجلس** ۲ و۷۳۶/۳ تاریخ یادنشده، دوگفتار است [ف. مجلس ۲: ۴۶۷] .

5948ـ **مجلس**۷۳۷/۲: نسخ، تاریخ یاد نشده، گفتاریست دربارهٔ حجر [ف. مجلس ۲ : ۴۶۸] .

5949ـ **مجلس** ۲۷۸۳/۲ : تاریخ یاد نشده ، [ف. مجلس ۱۰ : ۹] .

کیمیای باسلیقا

دربخش پزشکی ص۵۸۹ گذشت .

کیمیای ملیکه

آغاز : . . . و نام گذاشته است این مختصررا کیمیای باسلیقا، یعنی‌کیمیای ملیکه. مقالهٔ اول. بدان‌که معالجات امراض در اینجا آنچیزیست‌که او عام باشد .

5650 ـ **ملك** ۴۲۱۱/۲ : نسخ عبدالوهاب اصفهانی ۲۶ع۱۲۶۹/۲ (۳۷ پ ۸۱پ) بدنبال «طب تازهٔ‌کیمیائی» [رؤیت] .

کیمیای منظوم

از ابن‌عمویه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۹۴ .

5951 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۸/ ۲۸۰ : نسخ و نستعلیق باتاریخهای **۱۲۶۲ - ۱۲۷۷** دردفتر . [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳] .

کیمیای منظوم

از ابن‌ولد .

بنگرید ذریعه ۱۸ : ۱۹۴ .

5952 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۷/ ۲۸۰ : با تاریخ **۱۲۶۲ - ۱۲۷۷** در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5953ـ**تهران**، ادبیات ۹/ ۴۰۰ جوادی: سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۶۱].

کیمیای منظوم = قصیدهٔ کیمیایی

ازحکیم بدیعی طوسی .

5954ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۶/ ۲۸۰ باتاریخ **۱۲۶۲ - ۱۲۷۳** دردفتر [نسخه‌ها ۲ ۲۰۳] .

کیمیای منظوم = قصیده درمرارات

ازحسامی هندوستانی، حسام‌الدین منشی، پدرسراج‌الدین علی‌آرزوی. **آغاز :** بیا بشنو یکی باب‌معظم ـ کزین معنی‌شوی ای‌شاه‌خرم.

بنگرید ذریعه ۹ : ۲۳۷ و ۱۸ : ۱۹۷ - صبح گلشن : ۱۲۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۵۷ .

5955ـ **الهیات** ۴/ ۱۸۷ج : نستعلیق بامهر محمدعلی حسینی مؤرخ **۱۲۱۹** دردفتر (۱۲۶پ ـ ۱۲۷ر) [ف. الهیات ۱: ۱۶۷] .

کیمیای منظوم = قصیدهٔ کیمیایی

ازعارف رومی .

5956ـ **تهران**،اصغرمهدوی۲۵/ ۲۸۰ نسخ ونستعلیق باتاریخهایی از**۱۲۶۲-۱۲۷۷** دردفتر. [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۴] .

5957ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۶ مج : نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳**، باعنوان قصیدهٔ مرائیه لمولانا الرومی . **آغاز :** چند نصیحت کنم تاتوشوی هوشیار [رؤیت] .

کیمیای منظوم = قصیدهٔ کیمیاوی

از لوکی؟ (کوکبی). پیرامن ۹۰ بیت، در تدبیرحجر. **آغاز:** بگوش دل رسیدم این ندا ازعالم بالا ـ که نفست بند هستی مانده غافل گشته ازعقبا .

5958ـ **ملك** ۳/ ۳۴۶۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱۵پ ـ ۱۶پ) [رؤیت] .

کیمیای منظوم

چند منظومهٔ ناشناخته .

5959ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۳ مج : سدهٔ نستعلیق**۱۲** باتاریخ۱۱۲۴ دردفتر. **آغاز:** دوتدبیرند نزدمن‌گرامی ـ توخواه‌دارش‌جمادی خواه نامی، در۵ص [رؤیت] .

5960ـ **ملك** ۲/ ۵۷۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲ - ۱۳** ، انجام افتاده ، مانده ۹۱ بیت ، **آغاز:** تاکشد تیزابها زاملاح چند ـ گیرد از تیزابها مفتاح چند [رؤیت] .

5961ـ **دانشگاه**۵/ ۳۱۰۳: نسخ‌احمد فرزند خانکلداری ، باتاریخ **۱۲۵۸** در دفتر (۶۵پ ـ ۶۷پ)، **آغاز:** گاه‌شب شورهٔزاجی بهم ـ بالسویه کرد درتقطیر ضم [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۵۶] .

5962 ـ **مجلس** ۲/ ۴۰۴۹ تنکابنی : نسخ محمد موسوی هندی**۱۲۹۶** دربیان بعضی ازاحجار از مقالات محمد سمرقندی گرفته از

کتاب «حیات العارفین وممات الجاحدین». **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۹].

5963ـ **مجلس** ۱/۸۰۷۱ فهرست نشده: نسخ اواخر سدهٔ **۱۳** (ص۲ـ۴۲) قصیده‌هاییست دائی سپس نونی، قصیدهٔ ابن‌ولید، ابواسماعیل طغرائی، مولوی رومی، شاه نعمت‌الله، بدیهی، ابن عمویه، بازهم طغرائی . **آغاز** : که این طریق زاجساد هفتگانه‌بود ـ بوقت طرح‌درخت امیدوار ثمر [رؤیت] .

کیمیای منظوم = اکسیر منظوم

کیمیای منظوم = جزایر

کیمیای منظوم = کواعب‌الاتراب

کیمیای منظوم = مخزن الحکمة

کیمیای منظوم = نورالانوار

گ

گفتگوی جاماسب و اردشیر

گفتاریست درکیمیا درتدبیرحجر .

5964ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۲۸ : باتاریخ رجب **۱۳۸۹** دردفتر (۸۸ر ـ ۹۳ر). **آغاز:** مناظرهٔ حکیم جاماسب با اردشیر بابك در باب حجر وتدبیر او [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۶] .

گفتگوی خالد و هریانس

این گفتگو ازخالد فرزند یزید وهریانس راهب است ، که بپارسی درآمده است .

5965ـ **دانشگاه** ۱۰۸۷/۳۲ : باتاریخ رجب **۱۳۸۹** دردفتر (۱۱۲ ر ـ ۱۲۶ پ) . **آغاز:** مسائل خالد ازهریانس راهب. حمدله [ف . دانشگاه ۴: ۱۰۰۷] .

گنج گهر

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو و در دو فصل است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۱ .

5966ـ **مجلس** ۴/۲۰ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۲۶ ـ ۱۳۱) از مترجم نام برده نشده همراه « ارواح واشجار: 5698 » و جز آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5967 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹** ، ترجمه ازقراگزلو در دو فصل [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

گهر گنج

متن از تنکلو شاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج: ۲۵۸) . ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) و درشش فصل است .

5968 ـ **مجلس** ۴/۱۸ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص۱۱۵ـ۱۱۶). درفهرست ازمترجم وشمارهٔ فصلها یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰].

5969 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ترجمهٔ قراگزلو و در شش فصل است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

گنج گهرشاهی

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸). واین جز «گهر گنج» و « فاتحهٔ گنج گهرشاهی» است .

5970ـ **مجلس** ۴/۱۹ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص۱۱۶ ـ ۱۲۵) بنگرید : ارواح واشجار: 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

ل

لوحین = کتاب

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸).

5671- مجلس ۴/۲ نجم: سدهٔ ۱۲ (ص۲-۶) همراه «ارواح و اشجار: ۶۱۲» و جزآن [نسخه‌ها ۵: ۲۰۰].

م

مجربات

از مرجان شاه، درکیمیا.

5972- ملك ۳۶۸۲/۲: سدهٔ ۱۳، (۲۲ر - ۲۴پ مجموعه) آغاز: بدان بیست عمل ازمجربات مذکور نمودم، بدان هر عمل روح ونفس وجسد باید باشد [رؤیت].

مجمع البحرین

از شاه خیرالله حقانی.

5973- آصفیه ۵۲ کیمیا: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۳: ۵۹۸].

مجمع الفواید

دربخش دائرةالمعارف خواهدآمد.

مجموعة الصنایع

دربخش علوم طبیعی ص۴۵۲ گذشت.

مخزن الحکمه

سرودهٔ محمداسماعیل‌کوفی، ازمردم هند، که به‌مولتان رفته واین‌کتاب را از روی کتاب جابر و تدابیررازی، در نه باب ساخته است. نسخهٔ بادلیان در هفت باب است: ۱ - دربیان اشیاء کانی ۲- آلاتی‌که دراین صنعت بکارآید ۳- اندر ارواح ۴- در تکلیس اجساد واحجار ۵- تشمیع اجساد واحجار ۶- در حل و تدبیر آن ۷- درعقد و حل (و دو باب افزودهٔ نسخهٔ الهیات) ۸- تصعید اجساد و احجار ۹- درهر نوع ازآب. آغاز: بود نزدحکیمان خردمند کلید گنج دل نام خداوند.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۸۹.

5974 - بادلیان ۱۸۷۶/۱: نوشتهٔ عبدالخالق فرزند محمد، ۸ج۱/۱۰۱۷، در هفت باب، نام سراینده درفهرست نیامده است (گ ۱- ۸۵) [ف. الهیات ۱: ۱۶۸].

5975 - تهران، پزشکی ۱۶۳/۵: با تاریخ ۲۵ محرم ۱۱۵ (= ۱۱۰۵) بهمین خامه دردفتر، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳: ۳۲۶].

5976- الهیات ۱۸۷/۶ ج: نستعلیق وچلیپا درسه ستون، باتاریخ ۱۲۱۹، درنه‌باب (۱۲۹ پ - ۱۶۵) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۱۶۷].

مدخل

از ابویوسف یعقوب فرزند اسحاق‌کندی، در سیمیا و بخور و طلسمات، باید ترجمه‌ای باشد. آغاز: . . . فصل، چون زحل دربرج جدی باشد به‌پنج درجه وبه‌قمر پیوندد وساعت زحل باشد بستان اشق دو درم و فلفل سیاه نیم درم.

5977 - ملك ۶۴۳/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص۶-۱۷) [ف. ملك، مجموعه‌ها ۱۲۶].

مرآة العجایب = ترجمهٔ . . .

ترجمه‌ایست ازعربی، درنه فصل، ودرآن از ابوعبدالله محمد فرزند مهتار یاد شده‌که در خواب به‌دیر راهبی رفته وآینه‌ای دیده که از آن درداتش‌برویش بازشده‌است، پس‌بایدترجمهٔ همان «مرآة العجایب» باشد که چلبی از ابوعبدالله محمد فرزند مهتار یاد کرده است . **آغاز :** حمد و سپاس سزاوار خالقی است که متفرد است ببقا ومقهور کرده است عبادخودرا

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۴۸ .

5978ـ **دانشگاه ۱۰۸۷/۸** : باتاریخ رجب **۱۳۸۹** دردفتر، (۱۲ پ ـ ۱۶ پ) ، **آغاز:** حمدله.. امابعد، این مرآت العجایب است وشرح اشکالی‌که تصویر شده درمرآت... واین نه‌فصل‌است سپس «بحریه» که‌گویا دنبالهٔ آن باشد [ف. دانشگاه ۴ : ۱۰۰۷] .

5979ـ **دانشگاه ۲۰۵۳/۱** : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳ر-۲۳ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۶۸۱] .

5980ـ **دانشگاه ۱۲۰۷/۱** : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه (۲پ ـ ۲۱ ر)، دردنبالهٔ واژهٔ‌کیمیاودرستی ونادرستی این هنر از «مرآت العجایب» ابن‌سینا یاد کرده است [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۶۶] .

مرکب و رنگ سازی

دربخش خط وهنرها خواهدآمد .

مریخ هند

از بلیناس حکیم . در علوم خفیهٔ کیمیا و هیمیا و ریمیا .

5981ـ **بادلیان ۲۷۴۹/۱** : با تاریخ **۱۱۰۰** دفتر، ۲۴۷ گ ۱۶س . فیلم آن در دانشگاه‌ش۱۲۰۷هست[فیلمها۱ : ۱۹۳و۵۸۰] .

مصابیح انوار سبعه

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، در نسخهٔ دانشگاه ترجمه از ابراهیم فرزند محمد حسن قراگزلو است .

5982 ـ **مجلس ۴/۵** نجم : سدهٔ **۱۲** (ص ۴۶ ـ ۵۱)و درفهرست ازمترجم نام‌برده نشده است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5983 ـ **دانشگاه ۴۰۹۶/۴** : نوشتهٔ **۱۲۶۹** درفهرست‌ضمن‌رساله‌های‌ترجمهٔ‌قراگزلو یادشده در هفت مصباح نور [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

معراج الحکیم و منهاج القویم

آغاز: این‌کتاب‌که مسمی بکتاب معراج الحکیم ومنهاج‌القویم بود، بدست این‌بنده‌آمد وپس‌ازشرح مفصل سرلوحهٔ‌آن‌که نامی‌ازشارح ومصنف‌آن برده نشده بود ، و نسخه کننده در آخر کتاب نوشته بود که این نسخه از خزانهٔ حضرت... رضا(ع) استنساخ شده... بسمله : بدان ارشدك‌الله الی‌سواء السبیل‌که موضوع علم صناعت کیمیا فلزات ذائبهٔ متطرقه است .

5984ـ **دانشگاه ۱۲۰۶/۱** : نستعلیق علی‌اکبردرودی قرشی رجب، **۱۳۰۵** (ص ۱ـ ۱۰۹) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۵۴] .

العلم المکنون و السر المظنون المخزون

ازیوسف فرزند میرزا محمدعلی (بنگرید: شرح حولیه : ۶۲۴) .

5985ـ **تهران**، اصغر مهدوی۳۳۵/۳ نستعلیق دیز یوسف فرزند میرزا محمد علی ، درگرگان،در۵شوال**۱۲۶۵** [نسخه‌ها۲ : ۱۱۳]

مفاتیح اسرار سبعه

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸) ، ترجمه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید: رسالههای تنکلوشاه: ۶۲۱) درهفت مفتاح سر .

5986 ـ مجلس ۴/۶ نجم : سدهٔ **۱۳** (ص۵۲ــ۶۱) همراه «ارواح‌واشجار:5698» وجزآن، در فهرست از مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5987ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، در فهرست ترجمهٔ قراگزلو ودر هفت مفتاح سریادشده [ف. دانشگاه ۳۰۷۵:۱۳] .

مفاتیح الرموز

ازشیخ حسن‌زاهد غریب، (درعمل جوانی وبرانی‌ازعلم‌کاف) بسال۱۲۸۵ (؟) نگاشته‌است **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد مرحکیمی راکه ازماء رأفت بید قدرت. (باید با مفتاح‌الرموز و مقلادالکنوز باید یکی باشد).

5988 ـ **دانشگاه** ۳۷۷۸ : شکسته نستعلیق ملا محمد رضا فرزند ملا رستم گرجی سه‌شنبهٔ ۹ذیقعدهٔ **۱۲۶۳**؟ (ص۱ــ۱۸۵) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۸] .

مفاتیح کنوز سبعه

متن از تنکلو شاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج ۲۵۸) ، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) ودرهفت مفتاح کنزاست .

5989ـ مجلس ۴/۲۱ نجم : سدهٔ**۱۳** (ص۱۳۱ــ۱۳۷)، درفهرست ازمترجم وشمارهٔ بخشها یاد نشده است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5990 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ترجمهٔ قراگزلو و درهفت مفتاح کنز است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

مفتاح الاسرار

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

5991ـ **تهران**، اصغرمهدوی‌۵/۳۴۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱ ــ ۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴].

5992ـ **مجلس** ۴/۶ نجم : سدهٔ **۱۳** (ص۵۲ــ۶۱) بنگرید:ارواح واشباح: 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

مفتاح اعمال سبعهٔ کامله

از تنکلوشاه (بنگرید: ترجمهٔ صورالدرج ۲۵۸) .

5993ـ **مجلس** ۴/۱۶ نجم: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۰۹ ــ ۱۱۳) بنگرید : ارواح و اشجار 5698 [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

مفتاح الحیاة فی‌اسرار النبات

ازحاج محمدعلی فانی شیروانی که بسال ۱۲۴۶ دربغداد بوده، و «کیمیاءالشفا: ۵۶۴» را بفارسی برگردانیده است . در علم کاف از کیمیا دردوازده فصل ویك‌خاتمه، دردیباچه از جابر بن حیان، شیخ جنید بغدادی ، ذوالنون مصری، شاه نعمت‌الله‌کرمانی، رضا علیشاه، نور علیشاه اصفهانی ، و سید صابر علیشاه نام برده است . **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد ، مر حکیمی را سزد که بحکمت بالغهٔ خویش نوع انسان را مظهر ... امابعد چنین گوید . . .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۱ .

5994ـ **ملك**۴۵۳۵/۲: شکسته‌نستعلیق سه‌شنبهٔ‌ذیحجهٔ**۱۲۴۸**(۵۵پ‌ــ۹۷پ) [رؤیت].

مفتاح الرموز و مقلاد الکنوز

ازحسن فرزند زاهد غریب کرمانی . در

کیمیا و برای تغلقشاه نگاشته است. او در ۷۲۳ ازعراق بهند رفته و بدرگاه ابوالمحامد محمد فرزند سلطان رسیده واین‌را بنام او درشش‌باب ساخته است: باب ۱ـ در ماهیت حجر اعظم و روح و نفس وجسد، درشش سئوال وجواب ۲ـ در کیفیت تولید موالید نباتی وحیوانی، در سه فصل ۳ـ نتایج عالیات و سافلات، درپنج فصل ۴ـ کیفیت وکمیت مزاج عالم اوسط و اصغر و اعتدال آن، پنج فصل ۵ـ شرح اشارات حسین بن منصورحلاج، درچند فصل ۶ـ کیفیت‌تکوین وتولید اشیاء معدنی، در هفت فصل [دیباچه] .
آغاز: حمد بیحد وثنای‌بیعد مرحکیمی راکه از آب رأفت بید قدرت طینت آدم را اربعین صباح تخمیر کرد .

5995 ـ **دانشگاه** ۳۲۹۰/۱: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام کورشانی ، سه‌شنبهٔ ۱۷ صفر **۱۲۶۲** (ص۱ـ۱۳۷) ۱۶س آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۱۱:۲۳۸۷] .

5996ـ **تهران،** اصغرمهدوی۱/۱۵۶ نستعلیق ونسخ و باتاریخ شوال و رجب **۱۲۸۱** دردفتر. [نسخه‌ها ۲ : ۹۶] .

مفتاح الفوائد

از محمد فرزند ثابت نیشابوری. در علم وعمل صنعت‌کیمیا، درهفده باب .

5997ـ **بادلیان** ۲۷۴۹/۱۰: باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۲۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۰] .

مفتاح کنزالالالی

متن از تنکلوشاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸) ، ترجمه درنسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱) و نباید همهٔ نسخه‌ها از یك مترجم باشد .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۶۳ .

5998ـ **مجلس** ۴/۱۱ نجم: سدهٔ **۱۳** (ص۸۴ـ۸۶) همراه «کنزاللالی : 5822 » در فهرست از مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

5999 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ترجمهٔ قراگزلو است و همراه «کنز اللالی» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

مفتاح کنوز

ناشناخته .

6000 ـ **ملك** ۳۳۹۷/۸ : نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۹ ـ ۱۴۳) همراه چندگفتاردیگر درکیمیا. نام‌کتاب درهامش نسخه آمده است.
آغاز: اما بعد ، بدانکه کیفیت رفع موانع و اعداد مواد او که فی الحقیقة مفتاح این گنج است [رؤیت] .

مفتاح کنزالیواقیت

متن از تنکلو شاه (بنگرید : ترجمهٔ صور الدرج : ۲۵۸)، ترجمه در نسخهٔ دانشگاه از محمد ابراهیم قراگزلو یاد شده (بنگرید : رساله‌های تنکلوشاه: ۶۲۱) ونباید همهٔ نسخه‌ها از این قراگزلو باشد .

6001ـ **تهران،** اصغرمهدوی۳/۳۴۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** در فهرست از مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۲ : ۱۴] .

6002ـ **مجلس** ۴/۱۱ نجم : سدهٔ**۱۳** (۸۴ ـ ۸۶)، در فهرست از مترجم نام برده نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۰] .

6003 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۶/۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۹** ترجمهٔ قراگزلو است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۵] .

ملمعة الاسرار

ناشناخته. **آغاز:** هذاکتاب ملمعة الاسرار سئوال کردم از استادش که نسخهٔ کیمیا دیده شده البته نزد سرکار بهتر باشد .

6004ـ **دانشگاه** ۳/۳۳۹۰: نستعلیق مالك نسخه ابوطالب فرزند بهرام گورشانی ، نزدیك **۱۲۶۳** (ص۱۶۱-۱۹۲) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۸] .

منافع الاسرار فی صنایع الابرار

ناشناخته. **آغاز:** منافع الاسرار فی ... بدان ایدك الله تعالی که حکما اسرار این صنعت را مرموز می‌داشتند و باکسی نمی‌گفتند .

6005 ـ **ملك** ۳۲۶۷/۵ : نستعلیق شکستهٔ **۱۳۰۷** (۲۰۹ب - ۲۱۷ر) همراه چند گفتار دیگر در کیمیا [رؤیت] .

میزان = خواص الحرف درعلم میزان

از جابر بن حیان ، گویا ترجمه‌ایست از نوشته‌های او. **آغاز:** بدانکه غرض فلاسفه در میزان طبیعی آنستکه دانسته شود .

6006 ـ **عبدالحسین بیات** ۳ مج: با تاریخ **۱۲۳۸** دردفتر، درپایان آمده: تمام شد کتاب میزان جابر بن حیان [نسخه‌ها۶: ۷۴].

ن

نزهة العیون فی کشف الرموز

ناشناخته. نام درپایان نسخه چنین آمده.

6007 ـ **ملك** ۳۳۹۷/۹ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۱۴۴-۱۷۷)، **آغاز:** بدان‌ای طالب که جوهر واحد که آن مادهٔ اولی است تدبیر او موافق تدبیر رأی حکما [رؤیت] .

نزهت نامه = کفایة الصنعه

نور الانوار

از مظفرعلیشاه طریقتی کرمانی، سرایندهٔ «بحرالاسرار : ۶» مثنویست درکیمیا درسه نور ۱ـ دربیان باب اصغر ازکیمیا ۲ـ بحرالاسرار ۳ـ جزایر ، (بنگرید : جزایر : ۶۱۹) . **آغاز :** اول این دفتر با جزرومد ـ نام نامی خداوند احد [گلچین معانی] . نور الانوار کرمانی باپیشگفتار نصرالله سبوحی در۱۳۳۸خ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۴۸ ، ۱۰۶۱ و۱۹۵۹ -۳۲۷ طرایق الحقایق ۳: ۹۳ ـ نور الابصار ۴۳ ـ ریاض السیاحه : ۲۲۰ ـ کتابشناسی ده ساله : ۳۴۳ .

6008 ـ **رضوی** ۱۰۵۳ ادبیات (۵۰۱۹): نستعلیق جواد حائری نجم‌الحکما **۱۳۳۱**، آغاز برابر نمونه، ۹۳گ۱۸س [ف. رضوی ۷ : ۸۸۵] .

نور الانوار

ازسراینده‌ای که بنجف رفته وازشریف العلما اجازت گرفته است، نور ثانی آن عنوان بحر الاسرار دارد. باید بانسخهٔ رضوی۱۰۵۳ یکی باشد . **آغاز :** باء بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ هست مفتاح درگنج حکیم ـ علمهای اولین و آخرین .

6009ـ **دانشگاه** ۳۱۰۰/۱: نستعلیق محمد ابراهیم فرزند رضا قمی ورامینی متخلص به‌سکوت ۱۰ شعبان **۱۳۲۳** (ص۱-۱۱۵) در فهرست ازنگارنده نام برده نشده سپس «جزایر»

از نورعلیشاه است، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۵۱] .

6010 ــ **دانشگاه** ۱/۸۳۱ : شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده، (ص ۱ ــ ۹۸) همراه «جزایر» نورعلیشاه، در فهرست سرودهٔ حکیم رأفت‌الدوله اشرفعلی حیدرآبادی‌ودرچند فصل یادشده، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۴ : ۱۰۳۸] .

6011 ــ **مجلس** ۱/۷۳۸ : نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه « رسالهٔ الجزایر»، در فهرست نگارنده علی اکبر قمشه‌ای اصفهانی یادشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۲: ۴۶۸].

نوادر الفواید

ازمصطفی هروی قاینی خراسانی، در سی فایده در کیمیا .

6012ــ **همدان**، آقای بحر الفضائل : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۰].

نورالیقین = کفایة الصنعة

نیرنجات وطلسمات

از ولی فرزند مولانا علیشاه فرزند احمد فرزند محمد منجم طوسی ، معروف به صاحب الرصد، درسیمیا ولیمیا و سحر. **آغاز :** حمد بیقیاس وانتها صانعی راکه نقاش قدرت او به‌ــ پرگار تصویر .

6013ــ **ملك** ۲/۶۴۳ : سدهٔ **۱۰** (ص ۱۸ ــ ۳۶)[ف. ملك، مجموعه‌ها : ۱۲۷] .

هادی المضلین و زاد المتقین

از میرزا محمدرضا فرزند رجبعلی فرزند منصور پزشك‌سپاهانی، درگزارش رسالهٔ‌کیمیای آقامحمد بیدآبادی، دردوقسم، درسپاهان، در ۱۲۰۹ نگاشته است . و آنرا بنام دو فرزندش هادی ومحمدتقی ساخته است.

6014ــ **تهران**، اصغرمهدوی۴/۳۳۱ نسخ و نستعلیق شکسته، محمدعلی فرزندآخوند ملااحمد درقم، درچهارشنبهٔ۲۹ رمضان**۱۲۶۴** برای میرزامحمد مستوفی ارباب‌وظائف [نسخه ها ۲ : ۱۱۲] .

هیکل نامه

ناشناخته. **آغاز:** هیکل‌نامهٔ اول ازجمله هیکل نامهٔ هفتم درکشاورزی ذهب .

6015 ــ **تهران** ، پزشکی ۳/۲۸۴ : سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۵۹] .

بخش نهم

دائرة المعارف

چند دانشی

الف

آثار البدیعه فی اخبار المنیعه

ازعبدالحسین لسان‌السلطنه فرزند هدایت الله ومتخلص به‌ادیب (۱۲۸۹ ق ـ ۱۳۱۲ خ) نگارندهٔ «ابداع» و «تاریخ کلده و آشور» و «جغرافیای کاشان» و جز آنها و این کشکول مانندیست ازگزارش اصطلاحات علمی وفلسفی وذکر رویدادهای‌تاریخی‌واختراعات وپیشرفت کشور ژاپون وبرخی ازکشورهای اروپائی که بسال ۱۳۱۸ نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله الذی انزل الکتاب المبین علی النبی الامین .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۷۶۳ .

6016 ـ **تهران** ، ملی ۵۵۹ ف : نسخ خود نگارنده **۱۳۱۸** ، شاید برای مظفرالدین شاه، ۱۰۵ گ ۱۳س [ف. ملی ۲ : ۴۸] .

آیینهٔ مراد

گفتاریست کوتاه در هفت مراد : ۱ـ در معرفت خلقت عالم علوی وسفلی وفلکیات ۲ ـ درخلقت زمین وتقسیم‌آن وربع مسکون واقالیم سبعه ۳ـ دربیان نفس طبیعی و نباتی و حیوان وانسان ۴ـ درمعرفت حکمت وحقیقت‌آفرینش اجسام ۵ـ در معرفت حقیقت خلقت جنین ۶ ـ درشرافت انسان بردیگر مخلوقات ۷ـ دربیان اذکار جلی وخفی و ریاضت ظاهری و باطنی . **آغاز:** فهرست‌آیینهٔ مراد. مراد اول دربیان معرفت خلقت عالم علوی ... بدانکه در خلقت عالم دوقول است: یکی از اهل شریعت .

6017ـ **ملك** ۴۶۹۶/۸ : نسخ خوش نزدیك ذیحجهٔ **۱۲۳۰**، (۹۴ رـ۹۷ر) درمتن وهامش، زرین [رؤیت] .

اسرار التنزیل = لطایف غیاثی

اسرار الصنایع

از قاضی محمد سعید فرزند محمد مفید قمی ، حکیم کوچك (۱۰۴۹ ـ ۱۱۰۳) در صناعتهای پنجگانهٔ منطق: خطابه، شعر، جدل مغالطه، برهان وسپس دیگرصنایع ازکلام وفقه وجزآنها، و ذکر مراتب صناعات و اهمیت هر یك وجزآن. و بگفتهٔ خود نگارنده در آن از «حقایق‌الصنایع» میرفندرسکی‌بهره‌مند شده‌است

آغاز: الحمدلله الذی انطقنی بمحاسن الکلمة والکلام وعصمنی عن‌التنطق .
بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۱ ـ ریحانةالادب ۱ : ۳۳۵ و ۳ : ۲۶۸ ـ فوائد الرضویه : ۶۲۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۷۸۸ .

6018ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری : با تاریخ **۱۰۹۰** در دفتر «حقایق الصنایع» . [ذریعه ۲ : ۵۱] .

امهات مسائل علوم ثلاثه

از میر سید شریف گرگانی ، علی فرزند محمد (۷۴۰ ـ ۸۱۶) . بامر جهان مطاع در امهات مسایل علم کلام و اصول دین ، علم فقه وفروع دین، اصول فقه نگاشته است . شاید به دستور امیرزاده اسکندر (بنگرید : اسکندریه) ویاامیر محمد حاکم شیراز (بنگرید : ردشبهات معتزله) باشد. درسه‌باب وهریك دریکی از سه علم یاد شده. **آغاز** : بربصایر وقاده و قرائح نقاده اولو الایدی و الابصار پوشیده نیست .

6019ـ **الهیات** ۳۰۸/۴ج : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** (۲۹ پ-۴۳پ) این نسخه تنها بخش کلام را دارد [ف. الهیات ۱ : ۲۱۰] .

انبان

از سید علی فرزند زین العابدین حسینی علویچه‌ای اصفهانی (رفیعی‌پورعلوی) درنوادر وپراکنده‌هاست بروش شیخ‌بهائی در «مخلات» که در۱۲ شعبان۱۳۶۴ نگاشته است. نگارنده پس‌از این به‌نگارش «همیان» می‌پردازد .
بنگرید: طبقات اعلام‌الشیعة. نقباء: ۱۴۴۲

6020 ـ **ری ، عبدالعظیم** ۱۳۴ : نستعلیق و نسخ خود نگارنده ، در ۲۸ شوال **۱۳۸۲** ، این دومین نسخهٔ آنست، با فهرست مطالب، در۳۴۹ص [نسخه‌ها ۳ : ۴۲۸] .

انموذج عباسی

اززین‌العابدین‌فرزندابوالفتح (میرمیران حسینی استرآبادی) ، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) بسال ۱۰۷۷ دریك‌مقدمه وسه مقاله دراصول وفروع دین وآداب سفر و دعا نگاشته است. **آغاز** : سبحان یا من قرب من خطرات الظنون . . . ستایش بی‌اندازه و سپاس بیقیاس نثار .

6021ـ **ملك** ۱۵۸۱ : نستعلیق اسدالله الحسینی، تاریخ یادنشده، ۱۷۵گ۱۵س [ف. ملك ، ۳۹] .

انوار محمدیه

منشآت و جنگ مانندی است در دانشهای گوناگون ازتاریخ، ستاره‌شناسی، علوم ادبی ، اخلاق نام کتاب به‌زر در نمای صفحهٔ یکم‌آمده **آغاز**: الحمدلله الظاهر باشراق انوارذاته... پس‌آسمانها از ممثلات و متممات و اوجات و حضیضات و حوامل وتداویر .

6022ـ **ملك** ۵۳۵۵ : نسخ خوش‌سدهٔ **۱۳**، زدین، ۲۲۰گ [رؤیت] .

انواع علوم = رساله در . . .

در بیست وهفت باب باید باشد : ۱ ـ طب ۲ـ تداوی اطفال... ۵ـ خواص‌اعضای‌انسان‌و وحوش و طیور ۶ـ سنگ‌ها و خواص آن ۷ ـ جواهرها ۱۲ ـ تعبیر خواب ۱۳ ـ ساختن تراکیب ۱۴ـ شناختن ادویه واشجار و خواص آن ۱۸ـ دیدن ماهها ۱۹ ـ هر ماه بچه باید نگریست ۲۲ـزنان وشناختن‌آنها ۲۳ـپندیات بزرگان ۲۴ـ وجع اعضای آدمی ۲۷ـ خضاب موی . **آغاز** : سپاس و ستایش پادشاهی راکه ملکش بی‌زوال است و مملکت او. . . اما بعد

این رساله‌ایست مشتمل به بعضی علوم به بیست و هفت باب . . .

6023ـ **دانشگاه ۲۵۹۶/۱** : نستعلیق عنایت‌الله **۱۰۸۶** نسخه مشوش است (ص ۱ ـ ۲۷۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۹] .

انیس الخواقین

از آقابابا همدانی، محسن، در پنج باب ۱ـ شرافت انسان ۲ـ شرافت علم ۳ـ احتیاج بوجود سلاطین وخوانین ۴ـ خواص اشیاء ۵ـ معانی اسماء حسنی ، بنام و بدستور غلامحسین خان سپهدارهمان‌کس‌که «تحفةالخواقین» را نیز بسال ۱۲۴۸ بنام‌او نگاشته است. **آغاز :** الحمدلله الذی خلق‌الانسان من‌الماء والطین.. اجناس جواهر کلمات طیبهٔ حمد وسپاس .

6024 ـ **سپهسالار ۲۹۳۵** : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۱۸۱ گ‌۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۱۷] .

ب

بحر العلوم

ازسیدمیرزامحمدحسن فرزندعبدالرسول زنوزی حسینی خویی، زاده در شنبهٔ ۱۸ صفر ۱۱۷۲ در شهر خوی درگذشتهٔ ۱۲۴۶ .کتابی است ملمع وکشکول مانند، درهفت جزو ، در خوی بنام حسینقلی‌خان دنبلی بسال ۱۲۰۹ نگاشته است. **آغاز:** احمدالله‌الذی عجزت عن احاطة متفرقات نعمه .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲ و ۸ : ۲۶۶ ـ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۳۲۹ ـ ریحانة الادب۲:۱۳۳ ـ نشریهٔ دانشکدهٔ ادبیات‌تبریز ۴۴۸:۶ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۹۲ .

6025 ـ **مجلس ۲۱۸۶** : نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، بادومجلس تصویر، درص۷۵ نگارنده سرگذشت خود رآورده است ، ۲۷۲ ص۴۵س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۰] .

6026ـ **تبریز** ، ملی ۳۵۵۶ : تاریخ یادنشده، درفهرست‌آمده: در دوجلد [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶] .

بحر الفوائد

از ملا محمدتقی فرزند حاج محمد حسین کاشانی (۱۲۳۶ ـ ۱۳۲۱) ، نگارندهٔ «ارشاد المؤمنین» و «ایضاح المشتبهات» و جز آنها . مجموعه‌ایست گویا در هفت جلد (مشتمل بر حکایاتی‌که باعث‌است براشتیاق وغزلیات عربیه و فارسیه و مسایل فقهیه و علوم غریبه و مسایل کلامیه‌وحکمیه وریاضیه وعلوم دیگر). **آغاز:** تنزه من‌تفرد بالوحدانیة والکمال ... اما بعد چنین‌گوید ... محمد تقی‌بن .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۳ ـ طبقات اعلام الشیعه نقباء : ۲۵۳ .

6027ـ **مجلس۵۵۳۷** : نستعلیق، نسخهٔ اصل وخط مؤلف. ووقف مؤلف دررجب۱۲۶۵ بامهر او (محمد تقی بن حاجی محمد حسین) باخط خوردگیها . ۸۹ گ ۳۴س [ف . مجلس ۱۶ : ۴۲۱] .

بحر الفوائد

ناشناخته ، از نیمهٔ نخستین سدهٔ ششم ، بروزگار المقتفی‌بالله (۵۳۰ ـ ۵۵۱) بنام الب قتلغ جبوغا الغ اتابك ابی‌سعید ارسلان از اتابکان شام در کلام ، تصوف ، فقه و سیاست ، تربیت اولاد، عجایب دنیا در ۳۶ مبحث وصد باب نگاشته‌است، وباپیشگفتار وفهرست مطالب

بکوشش آقای محمدتقی دانش‌پژوه بسال ۱۳۴۵ خ در ۵۴۰ ص چاپ شده است .

بنگرید : راهنمای کتاب ، گفتار دکتر باستانی پاریزی س ۱۱ : ۳۱۱ ـ پیشگفتار چاپ ازمحمدتقی دانش‌پژوه .

6028ـ **تهران** ، سلطان قرائی : نسخ سدهٔ **۷ ـ ۸** ، ۲۶ گ ۱۹ س . **فیلم** آن در (دانشگاه ۱۳۹۷) هست [فیلمها : ۱۹] .

6029 ـ **پاریس** ۲۳ فارسی : تاریخ یاد نشده. **فیلم**آن در (دانشگاه ۷۹۷) هست [فیلمها ۱ : ۱۹] .

بحیرة

از فزونی‌استرآبادی ، هاشم (نه محمود) بیگ فرزند جلال نقاش، درسرگذشت وزیران وشگفتیهایی ازجانوران و کوهها و چشمه‌ها و رودها وساختمانها ، پیرامن ۱۰۲۶ ـ ۱۰۲۱ نگاشته است، و با پیشگفتار عبدالکریم بسال ۱۳۲۸ در۶۵۶ ص چاپ شده .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۵۰ و ۹ : ۸۳۲ ـ ف. فارسی مشار : ۲۰۸ ـ مؤلفین مشار۶:۹۴ تذکرهٔ روز روشن: ۵۲۸ ـ صبح‌گلشن: ۳۱۷ تذکرهٔ میخانه ۲ : ۴۴۴ ـ ریحانة الادب ۳ : ۲۱۸ .

6030 ـ **مجلس** ۲۲۷۰ : نسخ تعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۶۷۲ ص ۲۵ س [ف . مجلس ۶ : ۲۲۶] .

6031ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۳۸۵ نوشتهٔ **۱۲۶۳** [ترجمهٔ ایرج افشار : نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳] .

بستان السیاحة

اززین‌العابدین فرزند ملااسکندرشیروانی مستعلی‌شاه متخلص به‌تمکین (۱۱۲۴-۱۲۵۳) عارف‌جهانگرد، دریك سیر و بیست وهشت‌گلشن ویك بهار، بهارآن در چهار گلزار، در شیراز بسال ۱۲۴۸ بانجام رسانده است . در آن از سفرهای خود در کشورهای خاور میانه و جغرافیای این بخش ومباحث فلسفی و عرفانی گفتگوکرده‌است، خوابنامه‌ای به‌ترتیب حروف تهجی نیز دارد، ونیزدرآن ازفرقه‌های مذهبی آسیا از زردشتیان و مزدکیان و یهود ونصارا و هندوان وصوفیان گفتگوهای سودمندی‌کرده است. این‌کتاب بسال ۱۳۴۲ چاپ شده است.
آغاز: بستان حمد وسپاس وگلشن ثنای‌بیقیاس مخصوص بارگاه احدی .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۰۶ و ۹ : ۱۷۶ ترجمهٔ ادبیات‌برون، یاسمی : ۲۹۹ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۸۳ ـ ریاض العارفین : ۴۲۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۶۹ ـ ف . مشار : ۲۲۴ ـ مؤلفین‌مشار۳ : ۲۶۱ ـ ریحانةالادب ۲ : ۴۰۶ ـ سبك شناسی، بهار ۳ : ۳۹۶ .

6032 ـ **الهیات** ۲۲۷ ب : نستعلیق ۲۶ج۱/**۱۲۴۵**، زرین، ۳۹۰ گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱ : ۱۷] .

6033ـ **تهران**، ملی ۵۸ ف: نستعلیق احمد فرزند محمدعلی شیرازی ، در چهارشنبهٔ ۲۹ ذیقعدهٔ **۱۲۴۹** ، در شیراز ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۳۵۱ گ ۲۳ س [ف. ملی ۱ : ۵۰] .

6034 ـ **دانشگاه** ۴۹۶۵ : نستعلیق احمد فرزند محمد علی شیرازی ، ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۵۲**، زرین، ۷۶۰ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۶۹] .

6035 ـ **سپهسالار** ۱۴۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین تملك ۱۲۶۲ را دارد [ف . سپهسالار ۳ : ۲۵۳] .

6036 ـ **الهیات** ۳۷۵ د : شکسته

نستعلیق سدهٔ۱۴، بخشی از آنست [ف. الهیات ۱ : ۱۷] .

بستان القلوب = روضة القلوب

باید از شیخ اشراقی شهاب‌الدین سهروردی باشد، از میرسید شریف جرجانی وخواجه نصیر و ابن‌سینا و دوانی نیز دانسته‌شده‌است. (به نسخه‌ها توجه شود) . در دو بخش، بخواهش دوستان اصفهانی نگاشته شده است: ۱ــ قسمتی که تعلق باجسام دارد ، درآن ازعناصر سخن رفته ۲ ــ قسمتی‌که تعلق بعالم ارواح‌دارد، درخودشناسی و خداشناسی ، و هریك در چند فصل [نسخهٔ مجلس]. **آغاز:** سپاس آن خدایی راکه بی ــ واسطهٔ ما بجودخود... امابعد، جماعتی اصحاب دل از اهل اصفهان .

بنگرید : چهارده رساله چاپ دانشگاه بکوشش آقای سبزواری ــ ذریعه ۳ : ۱۰۷ و ۱۱ : ۳۰۲ ــ کشف‌الظنون ۱ : ۲۴۴ ــ پیش گفتار چاپ تبصره، از محمدتقی دانش پژوه : ۵۷ ــ ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۱۶ .

6037 ــ **اسعد افندی ۲/۱۶۹۷** : باتاریخ **۷۱۳** دردفتر (گ۱ــ۲۱)، گفتاریست در دوقسم وبنام «روضة القلوب». **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۵] .

6038ــ **استانبول، فاتح۲۶/۵۴۲۶** نسخهٔ کهن وپیش از میرسید شریف نوشته شده واز **سهروردی** دانسته شده است .

6039ــ **دانشگاه ۴/۲۲۶۱** فیلم : از نسخهٔ نستعلیق خوش سدهٔ۹ (۳۰۳پ ــ ۳۰۵) دنباله افتاده [فیلمها ۱ : ۶۶۱].

6040ــ **قاهره، دارالکتب۳۷مجامیع** فارسی‌طلعت: نستعلیق**۹۲۱**، آغاز برابر نمونه (گ ۹۴ب-۱۱۴پ) درفهرست ازآن **دوانی** یادشده [مخطوطات ۱ : ۳۹] .

6041ــ **ملك۱/۴۱۹۶**: نستعلیق۱۲ج ۲/**۱۰۱۶** در دارالسلطنه احمدآباد کجرات، شمارهٔ ۱ دفتر (۱پ-۱۵پ) آغاز برابرنمونه بنام روضة القلوب است و در پایان کاتب آنرا ازآن **ابوعلی‌سینا** دانسته است [رؤیت] .

6042ــ **مجلس ۵۱۸۰/۳۰**: باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۲۹۵ــ۳۱۱)، آغاز برابر نمونه ، در نسخه از نگارنده نام برده نشده [رؤیت] .

6043ــ **سپهسالار** ۲۹۱۱: نوشته در اجمیر ۱۱ ع ۱/**۱۰۹۲** آغاز برابر نمونه ، انجام در قسم دوم فصل هشتم افتاده است . در نسخه از آن **میرسیدشریف** گرگانی دانسته شده است [ف . سپهسالار ۳ : ۲۵۴] .

6044 ــ **رضوی** ۳۸۰ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، در فهرست آمده، شاید از**دوانی** باشد [ف . رضوی ۴ : ۳۶] .

6045ــ**سپهسالار۲۹/۲۷۹۹**: تاریخ یاد نشده (ص۲۲۱ ــ ۲۳۵) نسخه بنام «روضة القلوب» و از**میرسیدشریف** دانسته‌شده است [ف. سپهسالار ۵ : ۷۴] .

6056ــ **دانشگاه ۱/۱۰۸۴**: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۲پ ــ ۴۵پ) ، آغاز برابر نمونه ، نسخه بنام « روضة القلوب » و از آن **خواجه‌نصیر** دانسته شده است [ف. دانشگاه ۳ : ۲۶۹] .

6047ــ **مجلس ۳/۶۳۹** : نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست از نگارندهٔ آن نام برده نشده [ف . مجلس ۲ : ۴۰۴] .

بشارة المذنبین

درکلام، اخلاق، تفسیر، ازمتأخران. **آغاز**

حمدله... وبعد ، بدان واضع دین خدا حامی دین رسول اکرم .

6048ـ ملك ۸۷۵: نستعلیق محمدتقی تویسرکانی، ۱۳۱۱ ، ۱۰۵ گ ۱۵ س [ف . ملك ، فارسی : ۵۷] .

بهارستان علوم

از محمد تقی مدعو بهملا قطب طالقانی ، که بروزگار شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ - ۱۱۳۵) می‌زیسته است. درکلیات‌علوم، دارای سه باب : صرف، نحو ، منطق و یك خاتمه در «اشیاء متفرقه» . بنام میرزا محمد باقر حسنی حسینی‌که ازروحانیان روزگار شاه صفوی بوده است بسال۱۱۱۷ نگاشته است. آغاز: الحمد لله الذی خلق ماسواه بقدرته الکامله .

6049 ـ مجلس ۲۱۸۷ : نسخ تعلیق خوب نگارنده، در ۱۱۱۷ ، ۲۱۱ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۱] .

بیان الصناعات

ازحبیش تفلیسی، نگارندهٔ «اصول الملاحم ۲۳۸ و کفایةالطب : ۵۸۷» و جز آنها . در بیست باب، که در « فرهنگ ایران زمین » ش ۴ س۶ چاپ‌شده. آغاز: سپاس وشکر خدایرا که بیافرید هردو عالم .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی ۶۵ ـ پیشگفتار چاپ .

6050 ـ ایاصوفیه ۳۵۷۴ : نستعلیق ۸۸۴/۱٤ در قسطنطنیه ، ۱۰۲ گ ۱۳ س . چاپ ازروی این‌نسخه ونسخهٔ ۱۳۲۹دانشگاه انجام گرفته [پیشگفتار چاپ] . فیلم آن در دانشگاه ش۴۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۲۵] .

6051ـ دانشگاه۱۳۲۹: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱، صفحهٔ پایان نونویس، ازمیان افتاده ۳۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۶].

ت

تاریخ و جغرافیا

متن Alphabet Rouge ترجمه از حسین مترجم که‌در راه تهران وبروجرد بسال ۱۳۱۳ آنرا از فرانسوی بفارسی‌درآورده، در یك‌مقدمه ازخودمترجم دروصف شهرهای میان تهران و بروجرد و سپس هفت فصل در تاریخ جهان، جغرافیای‌امریکا، فرنگ،آسیا، تاریخ طبیعی، فیزیك نجوم، حساب .

6052 ـ ملك ۲۰۱۹ : نستعلیق آدینهٔ ۲۱ محرم۱۳۱۴، زرین، ۱۱۶ گ ۹س [ف. ملك : ۹۵] .

تبصرة العجائب و مرآت الغرایب

از نصیر الاسلام میرزا محمد علی فرزند میرزا حسین رفسنجانی کرمانی، جنگ‌مانندی است، سرگذشت خوداونیز درص۴۱آن هست.

6053ـ دانشگاه ۳۶۹۱/۱ : نستعلیق نگارنده ، سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ (ص ۱ ـ ۱۵۴) همراه «تسمیة الابرار» ازهمو[ف.دانشگاه۱۲: ۲۶۹۸] .

تحریر العقلا

از شیخ هادی فرزند مهدی فرزند باقر نجم‌آبادی سنگلجی (۱۲۵۰ ـ ۱۳۲۰) . در توحید ، اخلاق ، تفسیر . که در ۱۳۱۲ خ با پیشگفتار ذکاءالملك فروغی وکوشش‌نجم‌آبادی چاپ شده است. آغاز: چون عبادت اوثان و اصنام ظاهریه درخلق شایع شد .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۸۷ ـ ف. فارسی مشار : ۳۶۰ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۳۰ ـ المآثر والاثار : ۱۴۹ .

6054ـ مجلس ۱/۴۶۲۵: نسخ عبرت نایینی، محرم ۱۳۳۷ (ص۲-۱۵۹) [رؤیت].

تحفهٔ بهائی

از ابرقوهی، دربخش نامه نگاری خواهد آمد .

تحفهٔ خانی

ازمحمدجعفر، بنام کلبعلی خان، دردوازده علم گوناگون: کلام، تفسیر، لغت، نحو، بیان، اصول، فقه، منطق، طب، هندسه، طبیعی، حساب. **آغاز:** حمدله . . بعدازنگارش رقوم حمد وثنا وگزارش رسوم صلاة .

6055ـ **ملك** ۷۴۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ۱۰ گ ۱۴س [ف. ملك : ۱۰۷] .

تحفهٔ سلطانی

از مولانا محمدجعفر شیخ‌الاسلام سپاهانی بدستور شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵)، یك‌دوره فلسفه‌است‌دردو بخش: طبیعی الهی و هریك در چند مقصد ، باابطال آنچه مخالف شرع است وتتمیم آنچه ناقص است. با آوردن مبحث پیامبری. **آغاز:** جواهر کلمات طیبه حمد و سپاسی که آغاز امور عامهٔ ناس از تجلی به‌آن زیور .

6056 ـ **دانشگاه** ۳۶۰۵ : نستعلیق محمد باقر فرزند محمد سعید حسینی مشهد سری، ذیقعدهٔ ۱۱۱۸ آغاز در دیباچه افتاده، ۱۱۵ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۱۱].

6057ـ **تهران**، ملی ۷۵۳ ف: نسخ و نستعلیق و شکستهٔ محمد باقر فرزند حیدر علی طالقانی‌الاصل کجوری مازندرانی، در۱۲۷۰، آغاز برابر نمونه، ۱۲۲ گ [ف. ملی۲: ۲۷۵]

تحقیقات

ازدشتکی، در بخش عرفان خواهدآمد.

ترتیب تعلم علوم = رساله در. . .

از میر ابوالقاسم خوانساری فرزند حسین حسینی‌موسوی، گفتاردستورهاییست‌دربارهٔ تحصیل علم درچند نوع، که برای زین‌العابدین مسمی به‌علی هنگامیکه ازگلپایگان برای تحصیل علم به‌اصفهان می‌رفته برایش نگاشته است [دیباچه] **آغاز:** حمدله ... امابعد، این نصیحتی چند است و وصیتی دلپسندکه درحین مهاجرت .

6058ـ **دانشگاه** ۱۰/۴۲۷۷: نستعلیق گویا محمود فرزند جمال‌الدین فرزند علی فرزندابوالقاسم‌فرزند حسن فرزند حسین‌فرزند ابوالقاسم خوانساری ، ۲۸ ع ۱/ ۱۳۰۳ (ص ۵۳۴ ـ ۵۴۱) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۶].

ترجمهٔ اخوان‌الصفا = ترجمهٔ رسایل

ترجمهٔ الاشارات و التنبیهات

متن از ابن سینا (بنگرید : ذریعه ۲ : ۹۶) ، در دوبخش : ۱ ـ منطق ده نمط ۲ ـ طبیعیات ومابعد الطبیعه ده نمط . ترجمه گویا ازعبدالسلام فرزند محمود فرزند احمد فارسی ازنزدیکان روزگارنگارنده، نسخه‌ها بایکدیگر جدائیها دارد ونباید ازیکی باشد. ودر۱۳۱۶ خ بکوشش حسن مشکان در ۲۰۰ ص چاپ شده است. **آغاز:** سپاس‌آن خدای راکه آفریدگار جهانست وبخشندهٔ‌عقل.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۸ ـ ف . مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۳۲ ، ۳۷ ـ ف . مشار : ۳۹۳ ـ پیشگفتار چاپ ۱۳۱۶خ

6059ـ **ملك** ۲/۱۰۵۱ : فیلم آن در دانشگاه ش۹۱۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۹] .

6060 ـ **دانشگاه** ۸۹۷/۷ : نسخ با تاریخ **۱۰۹۶ – ۱۰۹۷** دردفتر، (۱۳۰ پ – ۱۵۳ر) تنها سه نمط ازپایان‌را دارد وبا نسخهٔ چاپی جدایی دارد . **آغاز :** نمط ثامن در بهجت و سعادت بدانکه بهجت در لغت بمعنی سرور ونضرت‌است وسعادت مقابل شقاوت [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۹] .

6061ـ **الهیات** ۲۵۲/۷ ج: سدهٔ ۱۱ باتاریخ **۱۰۹۶** در دفتر (۲۴۱پ – ۲۶۹ر)، زرین، تنها سه نمط پایان را دارد ونیزترجمه ای تازه‌تر است، آغاز وانجام برابر نسخهٔ۷/ ۸۹۷ دانشگاه [ف . الهیات ۱ : ۱۹۱] .

6062ـ **مجلس** ۳۴۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز در بخش منطق فصل ۲۰ افتاده ، ۲۴۶ص ۲۳س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۰۱].

6063ـ **مجلس** ۵۸۹۰ فهرست نشده: نستعلیق شرف‌الدین فرزند زین‌الدین نایینی ، در **۱۳۹۸**، شش برگ میان نونویس و ترجمهٔ آقای مشکاةاست، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۱۴۹گ ۱۷س [رؤیت] .

6064ـ **ملك** ۶۲۱۲/۲ : نسخ خوب محمد علی نایینی متخلص به عبرت ، رمضان **۱۳۴۲**، آغازبرابر نمونه،جزء دوم(ص۱۰۶– ۱۶۷) [رؤیت] .

6065ـ **مجلس**۱۰۸: نسخ ریز**۱۳۴۲** همان عبرت نائینی ، بخش یکم در ۷۲ فصل ، سپس نمطها بهمان ترتیب بفارسی در آمده است، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۸ گ ۲۴ س و ترجمه باحتمال ازانوری یادشده [ف . مجلس ۲ : ۵۴]. بخش یکم‌آن ترجمهٔاشارات نیست بلکه کتاب منطقی است که چند نسخهٔ آن در کتابخانه‌های استانبول هست و درآنجاها بنام «دانشنامهٔ علائی»خوانده‌شده‌است [ف. مصنفات مهدوی : ۳۸].

ترجمةالتحصیل

متن وگویاترجمه هر دو ازبهمنیار فرزند مرزبان آذربایجانی ، مکنی به ابوالحسن درگذشتهٔ در۴۵۸. کتابیست‌درحکمت به‌ترتیب «دانشنامهٔ علائی» استاد خود او ابوعلی سینا . بترتیب‌منطق، علم مابعدالطبیعه (الهیات بمعنی اعم) وجود واجب (الهیات بمعنی اخص) و در پایان طبیعیات‌را آورده است. التحصیل چنانکه در دیباچه آمده است دارای سه کتابست ۱ـ منطق در سه مقاله ۲ ـ علم ما بعد الطبیعة درشش مقاله ۳ـ اعیان موجودات در دومقاله. نام‌کتاب بنام «التحصیل» و «التحصیلات»آمده وآنچه‌مسلم‌است هردونام‌رادیگران براین‌کتاب گذارده‌اند وترجمه‌نیز نزدیك‌بروزگار‌هموست.

بنگرید: گفتارآقای حائری درمجلهٔ وحید سال ۱۳۴۴ .

6066 ـ **مجلس** ۱۹۹۷ : سدهٔ **۱۰** [مجلهٔ وحید : ۰۰۰].

ترجمة رسایل اخوان الصفا

ناشناخته بنگرید: مجمل الحکمة .

6067ـ**سپهسالار**۲۷۸۹: نسخ‌فرج‌الله فرزند محمد حویزی ، ۲۷ ع ۲ **۱۰۴۹/۲**، در فهرست‌آمده: جز «مجمل‌الحکمه» است چه‌در دیباچه از آن نام برده است . **آغاز :** سپاس خدایرا عزوجل واجب الوجوداست. ۱۵۷گ ۱۷س، باید یکی‌ازتحریرهای همان «مجمل ـ الحکمه» باشد [ف. سپهسالار ۳ : ۴۱۴].

6068ـ **ملك**۴۴۵۳/۹: نستعلیق‌حسین فرزند علیمحمد رشتی درتهران نزدیك**۱۲۲۶** شمارهٔ ۹ دفتر (۱۱۰ پ – ۱۱۲ ر) خلاصهٔ رسالهٔ دهم ازقسم دوم «اخوان‌الصفا» درتهذیب

نفس‌است. **آغاز:** پس‌چون‌عناصر بسبب حرکت فلك وکواکب‌حرکت کنند، لابد درزمین چیزی پیدا شود .

6069 ـ **ملك** ۴۰۲۷/۱۶ : شکسته نستعلیق ، آغاز افتاده ، رساله‌هایی از آنست نامرتب ، رسالهٔ یکم پس از رساله سی و یکم می‌آید [رؤیت] .

6070ـ **تبریز، ملی** ۳۴۰۹ : تاریخ یاد نشده، ترجمهٔ یکی‌ازرسایل‌آنست [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۳] .

ترجمه و شرح شفا

متن ازابوعلی‌سینا درفلسفه شامل : منطق طبیعیات، تعلیمات (هندسه ، هیئت ، حساب ، موسیقی) والهیات. ترجمه‌ازعریضی،که باعتبار اینکه تنها ترجمهٔ بخش الهی آنرا دارد در دربخش حکمت خواهد آمد .

ترجمهٔ الشفاء

متن ازابوعلی‌سینا (شفا، مصنفات مهدوی ۱۲۳ - ۱۸۴) ترجمه ازعلیرضا فرزند مولانا شمس‌الدین خلخالی ، که در کابل در ۱۰۳۸ ترجمه کرده است .

6071 ـ **آصفیه** ۴۳۱ فلسفه : تاریخ یادنشده ، تنها فن ۱۳را دارد [ف. آصفیه ۳: ۴۹۲] .

ترجمهٔ **الشفا** = ترجمهٔ الهیات شفا دربخش حکمت خواهدآمد.

ترجمهٔ کشکول

متن ازشیخ بهائی (بنگرید : تحفهٔ حاتمیه ۲۵۰) ترجمه از شیخ احمد عاملی ، بنام سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ - ۱۰۸۳) ، و چاپ شده. **آغاز:** مجموعهٔ حمدوسپاس واجب الوجود وسفینهٔ شکر وستایش .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۳۰ ـ ف . مشار ۴۱۰ .

6072 ـ **مجلس** ۲۸۰ : نستعلیق رضا علی‌فرزند فرخ‌میشکانی در**۱۰۷۰**، آغازبرابر نمونه، ۱۸۶گ ۱۴س [ف. مجلس ۲:۱۵۹] .

6073 ـ **دانشگاه**۳۰۷۷ : نستعلیق‌محمد امین‌طبیب فرزند محمدعلی، ۱۹ شعبان**۱۰۷۰** یا **۱۰۹۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۸گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۳] .

6074 ـ **مجلس** ۶۲۲/۵ : شکسته نستعلیق **۱۲۰۷**، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس ۲ : ۳۸۲] .

ترجمهٔ کشکول

متن ازشیخ بهایی (بنگرید: تحفهٔ حاتمیه ۲۵۰) ، ترجمه با افزودگیهایی از فضل‌الله فرزند احمدبیگ کردستانی، بروزگارفتحعلی شاه (۱۲۱۱ - ۱۲۵۰) وبدستور امان‌الله‌خان کردستانی، پیش‌ازاو شیخ محمدقسیم عبارتهای عربی را ترجمهٔ لفظی‌کرده بود واو آنرا به‌ـ انشای روان درآورده است. **آغاز:** حمدی‌که مسبحان ملاء اعلا را در خروش و شکری که ساکنان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۳۰ .

6075ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۱۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، بافرمان امان‌نامهٔ فتحعلیشاه مؤرخ ۱۲۲۲ [نسخه‌ها ۲ : ۶۸] .

6076ـ **دانشگاه** ۲۷۳۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۹۷گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۴] .

6077 ـ **رضوی** ۸ ادبیات : نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ۱۳۳۴، ۳۹۸گ ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۱۵۹] .

6078ـ مدینه ، عارف حکمة ۳۰۸ : [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی

گویا از محمدصادق فرزند علی سرکانی، زنده‌در۹۴۹، بدینگونه: ۱ـ اجتماع برامامت ۲ـ اخبار شیعی ۳ـ ترجمه مسایل که امامیه در آن منفرد هستند ۴ ـ مسایل متفرقه نقل امیر فضل‌الله استرآبادی ۵ـ بندی از عقد تهماسبی ۶ـ ترجمهٔ کتاب الجهاد نهایه ۷ـ مسئلهٔ‌کسی که ازشیخ طوسی پرسیده است دربارهٔ من مات ولم‌یعرف امام زمانه ۸ـ مسئله‌ای‌که خان‌احمد گیلانی ازسیدحسین بن الحسن‌الحسینی پرسیده بود ۹ ـ دو مسئله که شیخ صالح فرزند حسن جزائری ازشیخ‌بهائی پرسیده‌بود ۱۰ـ حرمت غیبت‌درشش‌موضع۱۱ـ ازنهایهٔ طوسی در نماز جماعت ۱۲ـ مسایلی در اجتهاد و تقلید ۱۳ـ قول‌میت ازشهیددوم ۱۴ـ رکن‌سوم اصول دین از رسالهٔ امامت شیخ طوسی ۱۵ ـ بندی در امامت ازملل ونحل ۱۶ـ ترجمهٔ مجموع‌رائق ۱۷ـ ترجمهٔ رسالهٔ جمعهٔ کرکی ۱۸ـ ترجمهٔ رسالهٔ سید ماجد درمعاد جسمانی ۱۹ـ ترجمهٔ رساله‌ای (گویا اجتهاد شهید دوم) مؤرخ ۱۵ شوال ۹۴۹، وجزآنها .

6079ـ یزد ، جامع کبیر ۱۴۰۵ : با باتاریخ **۱۰۳۳** دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۵۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۲] .

تقویم الملوك

از محمدقاسم فرزندمحمدحسن سبزواری برای حسام السلطنه سلطان مراد میرزا قاجار در جدولهایی : ۱ ـ توحید ۲ ـ سبب نگارش کتاب ۳ـ کیفیت مسقط‌النطفه ۴ـ تطبیق‌الانسان ۵ـ قیافه شناسی ۶ ـ موسیقی ۷ ـ هیأت ۸ ـ تقسیم ربع مسکون ۹ ـ طول و عرض ۱۰ ـ مسافات بلاد . **آغاز** : حمد و ثنای خارج از عدد خداوندی را سزاست .

6080ـ **ملك** ۳۵۰۸ : نستعلیق**۱۲۶۷** زرین، ۷۱ گ [ف. ملك : ۱۶۵] .

6081ـ **ملك** ۳۳۵۰ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، ۷۷ گ، باتصویر صور کواکب [ف. ملك : ۱۶۵] .

ج

جامع الشتات فی النوادر و المتفرقات

از آخوند ملامحمد اسماعیل فرزندحسین فرزند محمدرضا مازندرانی اصنهانی، معروف به‌فاضل‌خواجویی، درگذشتهٔ ۱۱شعبان ۱۱۷۳ یا ۱۱۷۷کشکولی است ازمطالب گوناگون به عربی وفارسی. **آغاز**: بعد حمدالله ولیه جامع الشتات، والصلاة‌علی‌نبیه .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۱۱ و ۵ : ۶۰ ـ ریحانةالادب۱:۳۶۸ـ روضات‌الجنات : ۳۱ .

6082ـ **نجف** شیخ محمد سماوی : سدهٔ **۱۳** ، با تملك میرزا محمد همدانی در گذشتهٔ ۱۳۰۳ [ذریعه ۵ : ۶۰] .

6083ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی نسخ شاید بخامهٔ نگارنده و افزودگیهایی از دیگری [ف. روضاتی ۱ :۹] .

جامع عباسی

ازعباس‌فرزند محمدحسین‌هروی خراسانی

بسال ۱۲۵۰ ، بنام عباس میرزای قاجار ، در پنج بخش‌ساخته است: ۱ـ سرگذشت فیلسوفان از دهریان تا یوسف هروی از روی «تاریخ ـ الحکماء» قفطی ۲ـ تاریخ ودین هند، گرفته شده از «کتاب‌الهند» بیرونی واز تاریخ کمان سری بخشی کشمیری ۳ ـ تاریخ چین از روی «جامع التواریخ» رشیدی ۴ ـ تاریخ صفویان وچیرگی افغانها ۵ـ سرگذشت خود نگارنده، و دراین‌آمده‌که درهرات بسال ۱۲۱۱زاده‌شده **آغاز:** حمد بیحد واحد احدی‌را روا، وثنای بیعد ایزد صمدی را سزاست .

6084ـ **ادبیات** ۱۰۲/۱ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳پ ـ ۱۰۷ر) ۲۰س [ف ادبیات ۱ : ۱۴۹] .

جامع العلوم

ازعلی‌محمد فرزند محمدابراهیم شیرازی متخلص به‌خاکی، نام‌کتاب ونگارنده دردیباچه آمده، جنگ مانند است. **آغاز :** الحمدلله و الصلاة علی محمد حبیب‌الله. . . اما بعد، چنین گوید علی محمد . . .

6085 ـ **تهران ،** خانقاه شاه نعمت‌الله ۱مج: سدهٔ**۱۴** [یادداشتهای ابراهیم دیباجی].

جامع العلوم = حدائق الانوار =

جامع ستینی

ازامام فخررازی، ابوعبدالله محمدفرزند عمر شافعی (۵۴۴ ـ ۶۰۶) ، برای سلطان علاءالدین‌تکش فرزندآلب‌ارسلان خوازمشاهی در شصت علم نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله الذی انشانا بتصریفه . . . امابعد، چنین‌گوید مؤلف .

بنگرید : ذریعه‌۹: ۸۱۰ ـ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۳۷۴ ـ هدیة العارفین ۲: ۱۰۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۴۲ ـ ف. مشار : ۴۷۱ ـ ریحانة الادب ۳ : ۱۹۲ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۵۶۵ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۱۶ ـ پیشگفتار چاپ تازه ، از محمدحسین تسبیحی ودانش‌پژوه .

6086ـ **قاهره،** دارالکتب۲۱ مجامیع فارسی : نوشتهٔ نورالدین فرزند محمود فرزند حسن فرزند محمد مغربی ۵ رمضان **۶۴۶** ، آغاز برابرنمونه، فهرست نگار دربخش‌کتاب شناسی‌آورده: و هومشتمل‌علی‌اربعین علماً !شاید نسخه چنین باشد (گ ۱ـ۱۶۵) [مخطوطات ۱ : ۱۰۸] .

6087ـ **لنینگراد**آکادمی‌علوم‌شوروی C. ۶۱۲/۴: باتاریخ **۶۵۶ ـ ۶۶۳** دردفتر **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۴۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۵] .

6088ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۵۸۹ نوشتهٔ محمد فرزند سونج برمکی، سدهٔ **۷**، در دیباچه بنام «حدائق الانوار» خوانده شده [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳] وفیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۸۷۲ هست [فیلمها : ۶۴].

6089 ـ **ملك** ۸۶۲ : نسخ سدهٔ **۸** ، فهرست درآغازکتاب‌زرین والحاقی، ۱۰۱گ ۱۶س . [رؤیت] .

6090ـ **ایاصوفیا**۳۸۳۲/۱: نستعلیق محمود کاتب گیلانی فومنی ۶ ذیقعدهٔ **۸۶۶** در دمشق (۱پ ـ ۲۴۸پ). **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۰۰ و ۲۲۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۸ و ۶۶۷] .

6091ـ**مجلس**۲۴۶۸/۵فهرست‌نشده: سدهٔ **۹** (ص۳۷ ـ ۱۸۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶]

6092ـ **مجلس**۳۲۴۶: نسخ‌عمادالدین محمدگنابادی، **۹۲۱**، آغاز دردیباچه افتاده، ۳۲۹ص ۲۱س [ف. مجلس ۱۰ : ۸۷۷] .

6093ـ ملك۳۰۶: نستعلیق نصیر فرزند محمد مازندرانی، اواخر محرم۹۹۳ دراحمد آباد نگردکن، بنام «جامع العلوم». فیلم آن دردانشگاه ش۲۸۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۴].

6094 ـ سپهسالار ۲۹۳۳ : نستعلیق سدۀ ۱۰-۱۱ زرین ، بنام «حدائق الانوار فی حقایق الاسرار» نامیده شده، تامیان اصل ششم علم آداب الملوک را دارد، ۱۷۴ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۵] .

6095 ـ مجلس ۲۱۸۸ : نسخ خوب ۱۰۱۱، آغاز بمانند نمونه ، زرین، ۱۳۹ گ ۲۰س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۱] .

6096 ـ مجلس ۵۱۳۸/۲ : نستعلیق پیرامن ۱۰۳۰ ، شماره ۲ جنگ ابن خاتون (گ۳ـ ۵۲)۳۷س، نسخه بنام «حدائق الانوار» است [ف . مجلس ۱۵ : ۱۲۸] .

6097ـ سپهسالار ۷۴۹۷: نسخ عبدالله فرزند محمدصالح، ۲۵ ذیقعدۀ ۱۰۹۸، مقابلۀ ۱۰۹۹ ، تنها چهل علم و تاآخر جراثقال را دارد، ۱۳۹گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۴:۱۵].

6098ـ ملك ۵۸۰۲ : نسخ خوش سدۀ ۱۱. آغاز: ازگفتار مولانا... دربیان خانها مقدمه. اول آنکه بعضی ازمردمان در این باب طعن کرده‌اند سه‌وجه‌اند. ۶۶گ۱۴س[رؤیت].

6099ـ دانشگاه۲۶۱۸/۱۹۵: نستعلیق سدۀ ۱۱ (ص۱۸۶ ـ ۲۴۷)، تا امتحانات علم قوافی را دارد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۶] .

6100ـ ادبیات۱۹۱جوادی: نستعلیق سدۀ ۱۱ [ف. ادبیات ۳ : ۱۴] .

6101ـ سپهسالار ۹۶۸/۴: باتاریخ ۱۲۵۶ ـ ۱۲۶۱ دردفتر (ص۸۸)، تنها آداب المناظرة را دارد [ف . سپهسالار ۴ : ۱۵] .

6102ـ ملك ۶۱۲۶: شکسته نستعلیق محمد جعفر فرزند ابوالقاسم، سدۀ۱۳ در تبریز گزیدۀ آنست و در دیباچه «حدائق الانوار» نامیده شده [رؤیت] .

6103 ـ آصفیه ۲۷ فلسفه : در متن نسخه «حدائق الانوار» نامیده شده است، ۲۴۸ گ ۱۳س . [ف. آصفیة] .

6104 ـ آصفیه ۸۵ متفرقه : درنسخه «جامع العلوم» نامیده شده، ۲۲۰ گ ۱۷س.

6105ـ آصفیه ۷۷ متفرقه : نستعلیق عبداللطیف تهانیسری، بنام «حدایق الانوار»، ۲۰۰ گ ۱۷س [ف. آصفیه ۱ : ۳۷] .

6106 ـ آصفیه ۱۱۱ اسامی کتب : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۴] .

6107 ـ مجلس ۲۷۸۳/۷ : تاریخ یاد نشده ، بخش کیمیای آنست (ص ۱۴۴ ـ ۱۴۶) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۱] .

6108ـ رضوی۶۳۶۲: تاریخ یادنشده، بنام «حقایق الانوار فی دقایق الاسرار» ۱۵۴ گ. فیلم آن در دانشگاه ش۲۰۹۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴]

جنگ

از عبد الرزاق دنبلی (بنگرید : حدائق الادبا: ۶۵۹) بدستورعباس میرزا نایب السلطنه درپنج فصل (نگارخانه) نگاشته است : ۱ ـ شمه‌ای ازحال خاقان ۲ ـ احوال و افکار ملك زادگان ۳ ـ احوال و اقوال مقربان حضرت خاقان ۴ـ احوال شاعران و موزونان هردیار ۵ـ احوال واقوال عبدالرزاق. وازاوست «مآثر السلطانیة» درتاریخ قاجاریه که چاپ شده است، وباید دیدکه آیا میان این دو ارتباطی هست یا نه.

6109ـ تهران، ملی۱/۳۶۲: شکسته نستعلیق گویا خود مفتون ، سدۀ ۱۳ ، با خط خوردگیهایی (ص۱ـ۱۸۳)، سپس «عبرت نامه» ازهمو [ف. ملی ۱ : ۳۵۰] .

چ

چهار مقاله

از نظامی عروضی سمرقندی، ابوالحسن احمد فرزند عمر فرزند علی، بنام ابوالحسن حسام الدین علی غوری، بسال ۵۵۱ - ۵۵۲ درچهارمقاله نگاشته است: ۱ - در ماهیت علم دبیری وکیفیت دبیر بلیغ کامل ۲- درماهیت‌علم شعر و صلاحیت شاعر ۳- در ماهیت علم نجوم ۴- درماهیت‌علم طب وهدایت طبیب وکیفیت او این کتاب بکوشش میرزامحمدخان‌قزوینی‌درلیدن ۱۳۲۷ وسپس دکترمحمد معین درتهران چاپ شده. **آغاز:** حمدوشکر و سپاس مرآن پادشاهی راکه عالم عود ومعاد را .

بنگرید: ذریعه ۵ : ۳۱۴ و ۹ : ۱۲۰۷ - آتشکدهٔ‌آذر: ۳۴۳- مجمع الفصحاء ۱:۶۳۵ ف. مشار : ۵۳۹ - مؤلفین مشار ۱ : ۴۸۷ - کتابشناسی دهساله : ۳۶۲ - پیشگفتار چاپ قزوینی ومعین - هدیةالعارفین۱ : ۸۶ - کشف الظنون ۱ : ۶۲۱ .

6110 - **مجلس** ۶۱۹/۲ : نستعلیق باتاریخ **۹۳۱** دردفتر، [ف. مجلس۲: ۳۷۱].

6111- **یزد**، جامع‌کبیر ۵۲۹۳/۶ : نوشتهٔ علی‌فرزند حسن تنکابنی، پنجشنبهٔ ۲۱ ع **۹۸۲/۱** درقزوین، آغاز افتاده، باچاپی نیز جدائی دارد. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۶ - نسخه‌ها ۴:۳۹۶].

6112- **ملك** ۵۶۸۵/۲۵: نستعلیق با تاریخهایی از**۹۹۷** - **۱۰۱۰** دردفتر. (۱۱۴ ر - ۱۳۰ ر) گزیده‌ای ازآنست [رؤیت] .

6113- **دانشگاه** : ۲۹۴۱ : نستعلیق ، دهه‌سوم رجب**۱۲۵۸**[ف.دانشگاه۱۰: ۱۸۱۷]

6114- **رضوی**۲۷۳ ادبیات: نستعلیق **۱۲۷۲** [ف. رضوی ۷ : ۳۰۲] .

6115- **تهران**، اصغرمهدوی۹۰: نستعلیق موسی علی‌آبادی، درذیحجهٔ **۱۲۷۳** ، بدستور محمدحسن میرزای امیرآخور، [نسخه۲ : ۷۳].

6116 - **دانشگاه** ۵۲۶۲ : نستعلیق **۱۲۷۶** بنام ناصرالدین شاه ، زرین [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۶] .

6117- **مجلس** ۲۸۳ : نستعلیق خوب داودپسر وصال‌شیرازی، در**۱۲۷۹**،زرین ،آغاز برابرنمونه، ۴۹گ۱۴س[ف.مجلس۲: ۱۶۱].

6118- **موزهٔ بریتانیا** Or۱۰۹۸۲ نوشتهٔ **۱۲۷۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰] .

6119- **رضوی** ۲۷۱ ادبیات: شکسته نستعلیق خوش ابراهیم، ۲۲ رمضان **۱۲۷۹** ، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۳۰۱] .

6120 - **رضوی** ۹۵۸/۲۸ ادبیات (۹۳۱۱): باتاریخ **۱۲۸۰** - **۱۲۸۱** در دفتر (ص۲۰۱ - ۲۶۲) [ف. رضوی ۷ : ۷۹۲] .

6121- **تهران**، ملی ۶۶۹ ف: شکسته نستعلیق، آدینهٔ۱۷ محرم **۱۲۸۶**، آغازبرابر نمونه، ۶۹گ ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۱۷۰].

6122-**رضوی** ۲۷۴ادبیات: نستعلیق رجب **۱۲۹۵** [ف . رضوی ۷ : ۳۰۲] .

6123 - **دانشگاه** ۴۷۰۸ : نستعلیق محمد ابراهیم منعم شیرازی، زنده در**۱۲۹۷** ، برای مؤید الدوله والی فارس، ۹۷گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۴] .

6124- **شیراز**، دکتر وصال :سدهٔ **۱۳** برای مشیرالدوله [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۰] .

6125- **رضوی**۸۹۲۸: نستعلیق‌احمد علی فرزند حاج میرزا حکیم باشی، ۸ رمضان **۱۳۰۰**، ۲۶گ ۱۳س [نسخه‌ها ۵ : ۲] .

6126- **الهیات** ۵۳ د: نستعلیق محمد حسن قمی فرزند محمد جعفر خان ، اواخر

محرم **۱۳۰۱**، ۵۷ گ ۱۲س [ف. الهیات ۱: ۴۴] .

6127 ـ **دانشگاه** ۵۰۱۹ : نستعلیق میرحسین فرزند ابوتراب حسنی حسینی در **۱۳۰۳** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۷] .

6128ـ **رضوی**۲۷۲ ادبیات: نستعلیق علیمحمد حسینی **۱۳۰۷** [ف. رضوی۷:۱: ۳۰۱]

6129ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱/۱۶۰ : نوشتهٔ محمدحسن فرزند ملا محمد گرگانی، ج۲/**۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۶] .

6130 ـ **دانشگاه** ۴۸۹۲ : شکسته نستعلیق میرزااحمد پسرآقامحمدطاهرشیرازی در ۳ رجب **۱۳۱۵** ، ۱۰۲ گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۵] .

6131ـ **ملك** ۲/۵۲۱: نستعلیق، ۲۴ رمضان **۱۳۲۱** (ص۱۹۲ ـ ۳۲۹) [ف . ملك مجموعه‌ها ۵۶] .

6132ـ **ملك** ۲۲۸۸ : شکستهٔ محمد اسماعیل فرزند میرزاآقا آل رسول ملا فرزند ملاعبدالکریم روضه خوان‌ترشیزی، در**۱۳۲۷** ۵۲ گ ۱۲س [ف . ملك، فارسی : ۲۰۲] .

6133ـ **مشهد**، فرخ ۸۸ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

6134ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۴۴: تاریخ یاد نشده[نسخه‌ها۵: ۸۳].

6135ـ **سپهسالار** ۱/۶۹۳۹: تاریخ یاد نشده، ناقص (گ۱ـ۸) [ف . سپهسالار ۴: ۱۳۴] .

6136ـ **مجلس** ۲۸۴: نستعلیق شکسته آمیز، تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲ :۱۶۲].

6137ـ**قاهره**، دارالکتب۹ـم مجامیع فارسی : نستعلیق ، تاریخ یادنشده [مخطوطات ۱ : ۱۱۸] .

چهار مقاله = مقالات

ازشیبانی، دربخش تاریخ خواهد آمد.

ح

حاشیه بر درة التاج

ازعلی فرزند محمد معصوم عرب خزیمه، صاحب اختیارالکای قاین، در دیباچه می‌نویسد که اصل کتاب از فارابی است و قطب شیراز این‌کتاب‌را از روی سخنان او و دیگران گرد آورده‌است. **آغاز**: . . . برای نکته‌سنجان دقیقه رس و آفتاب ضمیران صبح نفس پوشیده ومخفی نماند.

6138ـ **دانشگاه** ۲/۲۲۹۶ : نستعلیق بخامهٔ نگارنده‌ج۲/**۱۲۰۴**، درهامش متنی که بخامهٔ محمد صادق فرزند محمد باقر حسینی قاینی و بدستور محشی نوشته شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۹۳۲] .

حجلة العرایس

دربخش پزشکی ص۵۲۰ گذشت .

حدائق الادبا

از عبدالرزاق بیگ فرزند نجفقلی خان بگلربیگی دنبلی، متخلص به‌مفتون(۱۱۷۶ ـ ۱۲۴۳)، بنام‌عباس میرزا، دربیست وسه‌حدیقه منشآت ومطارحات سرایندگان فارس وعرب و سیاست‌پادشاهان وآداب‌وزراء واخلاق وتواریخ را گردآورده است. **آغاز**: حدیقه، درلغات‌و تواریخ والسنه واسماء و القاب وکنیه و عادات هردیار خصوصاً عرب گفته‌اند .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۸۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۵۳ ـ ریحانة الادب ۴:‏۵۵ ـ مجمع‌الفصحا ۲ : ۴۸۳ ـ آثارالشیعه: ۲۱۱ سبك شناسی ، بهار ۳ : ۳۲۰ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۴۶ ـ مجلهٔ یادگار س ۵ ش ۸ : ۱۳۹

6139ـ **تهران،** ملی ۷۴۳ف: شکسته نستعلیق و نسخ گویا نگارنده، سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده و از علم فتوت شروع می‌شود و به فن محاورت میرسد واز آنجا به‌تاریخ می‌پردازد ، درفهرست تنها بعنوان « حدائق » خوانده شده است، ۲۰۴گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۲۶۴].

6140ـ **مجلس** ۹۱۵: شکسته نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، گویا ازخود نگارنده ، بخشی از آنست ، شرح حال و اشعار و منشآت عربی سرایندگان‌ایرانی ومیانه‌های آن ناقص‌مانده. **آغاز** : منشی و مخترع اعیان ممکنات ذات کامل الصفحات منشیانرا، ۳۲۲گ ۱۹س [ف. مجلس ۳ : ۱۷۴] .

6141ـ **مجلس** ۵۱۷۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، درآن آمده: در این زمان‌که عصر... فتحعلی‌شاه است، سنهٔ ۱۲۲۸ ۳۳۸گ ۲۷س [ف. مجلس ۱۵ : ۳۱۷] .

6142 ـ **ملك** ۳/ ۳۶۶۰ : نستعلیق **۱۳۳۳**، نام‌کتاب‌درصفحهٔ عنوان به‌خامهٔ تازه‌تر «حقایق‌الانوار» آمده (۲۲پ‌ـ۱۲۰پ) **آغاز**: الحمدلمن خلق الانسان [رؤیت].

حدائق الانوار = جامع العلوم

حدود

منسوب به ارسطو ، صد و پانزده پرسش اسکندر است از ارسطو و پاسخ او بدانها ، در علم طبیعی و الهی، قفطی در تاریخ حکماء شش کتاب در تحدید وحدود ازارسطو نام برده‌است

آغاز: حمدله، والعاقبة للمتقین . . . بدانکه این چند فصل است اندر صد و پانزده مسئله که اسکندر از استاد خویش پرسیده .

بنگرید : ف. دانشگاه ۳ : ۴۱ .

6143 ـ **ملك** ۱۱/ ۴۶۹۴ : نستعلیق بی‌نقطه عبدالقادر اردوبادی، شیراز ۱۸ محرم **۱۰۳۱** (۱۵۵ر ـ ۱۵۷ر) آغاز برای نمونه [رؤیت] .

6144ـ**دانشگاه**۳/ ۴۲۲: تعلیق**۱۳۱۵** در۱۲ص، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۱] .

رسالة الحدود = رسالة الاجوبة من الاسئلة

درعلم حکمت، ریاضی‌والهی‌وطبیعی‌ومنطق بروش پرسش و پاسخ .

6145ـ**ایاصوفیه**۱/ ۴۸۱۱: نستعلیق باتاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱:‏۶۶۵].

حدود = رساله در . . .

چندگفتار ناشناخته .

6146ـ **ملك**۲/ ۴۱۶: نوشتهٔ ۲۰محرم **۹۸۳**. **آغاز**: حمدله . اما بعد، مختصری در بیان حدود کتاب کرده می‌شود به رسم مطالعهٔ عزیزان ... العلم هوادراك الشیء علی‌ماهو به [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۲۴] .

6147ـ**مجلس**۶/ ۲۴۲۷فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱** (ص ۲۱۱ ـ ۲۱۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

6148ـ **تهران،** ادبیات۳۳۶۱حکمت: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۰ شعبان **۱۲۷۶** در تهران، خلاصهٔ رسالهٔ یازدهم درحدود ازجمله پنجاه و یك‌رسالهٔ‌اخوان‌الصفااست [ف.ادبیات۲: ۶۰].

6149 ـ ملك ۴۱۹۳/۷ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی ، صفر **۱۲۷۶** (۶۴ر ـ ۶۷ر) ، درپایان آمده که از « مجمل الحکمه» گرفته شده است [رؤیت] .

سحاوره

دربخش منطق خواهد آمد .

حقایق (الصنایع) = صناعیه

از میرزا ابوالقاسم میرفندرسکی فرزند میرزا بزرگ (بیگ) فرزند میرصدرالدین ، درگذشتهٔ ۱۰۴۹ یا ۱۰۵۰ دربیست وچهارباب ویك خاتمه دربارهٔ هنرهای گوناگون و حدود صنایع ، نگاشته است . و با «اخلاق ناصری» بسال ۱۲۶۷ دربمبئی چاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله وبحول الله... غرض ازاین‌رساله بیان حد صناعات است ومنفعت صناعت.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۳۴ و ۹ : ۸۴۹ و ۱۵ : ۸۹ ـ تاریخ ادبیات ، برون: ۱۷۱ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۵۳ ـ هدیة الاحباب : ۲۳۵ ـ ف. مشار : ۵۷۱ ـ ف. مؤلفین مشار ۱ : ۲۹۰ ـ پیشگفتار چاپ از دکترشهابی.

6150 ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۸ : شکسته نستعلیق محمدشریف فرزندمحمد قائمی، بسال **۱۰۵۱** (۴۴ ب ـ ۵۵ ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۲۹۵] .

6151 ـ **دانشگاه** ۴۷۳۶/۱۲۵: نستعلیق ونسخ محمد قاسم کرمانی ، ع۱/**۱۰۶۰** (ص ۷۳ ـ ۹۴) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۳] .

6152 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱ مج : نسخ خوش، باتاریخ **۱۰۶۶** در دفتر ، زدین [رؤیت] .

6153 ـ **مجلس** ۴۹۵۴/۱۶: نسخ میر جعفر فرزندعبدالله‌حسینی، با تاریخ **۱۰۶۸** ـ **۱۰۶۹** دردفتر (۱۹۰پ ـ ۲۲۰ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6154 ـ **دانشگاه** ۱۹۲۵/۳: نستعلیق **۱۰۷۱**، (۳۰پ ـ ۷۶پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۵۳۶] .

6155 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۵ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص۱۱۱ـ۱۷۵)[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

6156 ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۱۱: نستعلیق شکستهٔ زین‌الدین فرزند محمد شیرازی ، در **۱۰۸۶** (۹۵ر ـ ۱۱۳ر)، زدین [رؤیت] .

6157 ـ **ملك** ۶۰۷۵/۱۳: نسخ‌داسته وچلیپا، باتاریخ صفر **۱۰۸۷** دردفتر، (۳۷ر ـ ۵۵پ) [رؤیت] .

6158 ـ **مجلس** ۴۹۴۴ فهرست نشده : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۷** بههمین خامه در دفتر آغاز برابر نمونه ، نسخهٔ پاکیزه و اکلیلی [رؤیت].

6159 ـ **نجف،** محمدعلی خوانساری : نوشتهٔ سیدصفی‌الدین محمد حسینی، در**۱۰۹۰** [ذریعه ۷ : ۳۴] .

6160 ـ **مجلس** ۶۶۰۶/۱ فهرست‌نشده نسخ **۱۰۹۵** (۱پ ـ ۲۵پ) زدین [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

6161 ـ **مجلس** ۱۲۹۰۹/۶ (۲۲۱): محمد طاهر، آدینه ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۰۹۶. فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۶۱۵هست [فیلمها ۱: ۶۲۴]

6162 ـ **ملك** ۴۶۸۱/۳ : شکسته نستعلیق محمد قاسم فرزند بهزاد ، سدهٔ **۱۱** ، (۱۴ر ـ ۲۵ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6163 ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۸۸/۲ : سدهٔ **۱۱** ، وقف ۱۰۹۹ [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۰] .

6164ـ ادبیات ۱/۱۲۵ د. نسخ سدهٔ ۱۱، (۳پ ـ ۴۳ر) بامهر مؤرخ۱۲۰۵ [ف. ادبیات ۱ : ۳۵۱].

6165ـ دانشگاه ۱/۲۵۷۹: نستعلیق علیقلی فرزند قراچغای سدهٔ ۱۱، (ص۱ـ۷۷) باحاشیه‌هایی ازهمو. [ف. دانشگاه ۹:۱۳۸۰]

6166 ـ سپهسالار ۶۴۹۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، ۶۱ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۹۱].

6167ـ دانشگاه ۱/۳۷۴۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۱ـ۵۷)، در عنوان نسخه آمده : رسالةفی بیان‌حقایق الصنایع‌الکلیة [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۷۳۷].

6168 ـ الهیات ۱/۵۷ د : نستعلیق ۱۱۹۱ (۲پ ـ ۵۱پ) [ف. الهیات ۱:۹۲، ۳۳۲].

6169ـ مجلس ۲/۴۵۹۴ :نسخ‌خوش سدهٔ۱۲ (ص۳۴۹ ـ ۴۳۳)، آغاز برابرنمونه دراین دفتر خط شیخ بهایی نیزهست [رؤیت]

6170ـ اصفهان، مدرسهٔ صدر ۸۲۶: سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۲].

6171 ـ مجلس ۱/۱۹۵۹ : گویا از سدهٔ ۱۳ (ص۱ـ ۴۱). آغاز : غرض از این رساله بیان حد صناعت است [ف . مجلس ۹ : ۶۶۵].

6172ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۵۲ : باتاریخ ۱۲۷۴ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳].

6173ـ مجلس ۱۵/۱۲۰۷: نستعلیق باتاریخ ۱۲۳۴ دردفتر (ص ۱۳۵ ـ ۰۰۰) [ف. مجلس ۴ : ۴ و ۵ : ۴۹۸].

6174 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۰/ ۲۶۸ : نسخ مسیح کمره‌ای ، پیرامن ۱۲۹۴ . [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰].

6175ـ رضوی ۸۸۹ حکمت (۷۸۷) نستعلیق اوایل‌سدهٔ۱۳، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ : ۲۰۴].

6176ـ مجلس ۷/۱۹۸۸ : سدهٔ ۱۳ (ص۹۵ ـ ۱۷۰) [ف مجلس ۹ : ۶۹۹ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰].

6177 ـ مجلس ۹/۴۸۰۲ : نسخ با تاریخ ۱۳۰۸ در دفتر (۹۷ پ ـ ۱۲۸ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6178ـ تهران ، دکتر مفتاح ۲ مج : نستعلیق علینقی فرزند حاج میرزا عبدالغنی سیمری ، رجب ۱۳۰۶ [رؤیت] .

6179ـ مجلس ۵/۶۴۴ : تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه . فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۳۱۴هست [فیلمها۱ : ۶۷۱ ـ ف. مجلس ۲ : ۴۱۰].

6180ـ سپهسالار ۹/۲۹۱۶: تاریخ یاد نشده (۵۹پ ـ ۹۴ر) .

6181ـ سپهسالار۲۱/۲۹۱۳: تاریخ یادنشده(ص۳۷۸-۴۰۵)[ف.سپهسالار۵:۲۹۱]

6182 ـ تهران ، ادبیات ۲۵/۱۴۵ حکمت : تاریخ یاد نشده، چند برگی از میان افتاده [ف . ادبیات ۲ : ۴۳] .

6183 ـ رضوی ۲۰۲ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز برابرنمونه، [ف رضوی ۱ : ش ۲۰۲] .

6184ـ بادلیان ، اکسفورد ۲/۹۴ فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها۱: ۵۶۷].

6185ـ نجف ، محمدعلی خوانساری : [ذریعه ۱۵ : ۸۹] .

حکمت خانیه

ازفاضل هندی، بهاءالدین محمد سپاهانی

نگارندهٔ «بحرالمواج : ۸» و جز آن. در سه فن : منطق وطبیعی و الهی ، بنام محیی‌الدین محمد اورنگ‌زیب بهادرپادشاه غازی. **آغاز:** الحمد لمن انطق الموجودات بآیات وجوب وجوده ... امابعد، چنین‌گوید .

6186ـ **دانشگاه ۱۸۶۴/۳** : نسخ‌سدهٔ ۱۱، (۱۱۱پ ـ ۱۶۲پ)، باحاشیه‌هایی به ـ نشانی (منه مدظله) و برخی دیگر باید بخامهٔ نگارنده باشد، همراه‌است با۴گفتار دیگر به ـ عربی همه ازهمو [ف. دانشگاه ۸ : ۴۷۰].

حکمت علائیه = دانشنامه

حیات النفوس

از اسماعیل فرزند محمد تبریزی، در سه فن: منطق وطبیعی و الهی ، بروزگار شاه الب ارسلان ارغون .

6187 ـ **آصفیه ۳۷۰ فلسفه** : تاریخ یاد نشده، از فن دوم آغاز می‌شود [ف. آصفیه ۳ : ۴۹۲] .

خ

خلاصة التشریح

دربخش پزشکی ص۵۲۸ گذشت .

خلاصة العلوم = لب . . .

از مطفر علی شاه طریقتی ، محمد تقی (بنگرید : بحرالاسرار، ازهمو:۶)،درچندین جلد، وگزیدهٔ آن «لب خلاصة العلوم» است که نیز درچند جلد بوده و در «تاریخ عصر حافظ ۱ : ۳۲۲» ازجلد آخر آن‌که جلد هفتم است یاد شده .

6188ـ **تهران**، عباس اقبال آشتیانی: تاریخ یادنشده، جلدهفتم از«لب خلاصةالعلوم» است [ذریعه ۷ : ۲۳۰] .

الخواص والمنافع = نوادرالادوار

خواص منافع المجموعات

متن‌کهن وارزنده‌ایست، که باید درده فن باشد. نسخهٔ ۵۱ د ادبیات شش فن‌آن را دارد ۱ـ اندر نگاهداشتن تندرستی، چهارمقاله ۲ـ اندر احوال‌زهرهاودفع مضرت‌آن، شش مقاله ۳ـ اندر علم جواهر واحجار، شش مقاله ۴ ـ اندرعلم فلاحت، شش‌مقاله ۵ـ اندرخواص شش مقاله۶ـ اندرچندنوع‌ازفواید، دومقاله‌رادارد.

6189ـ **تهران ، ادبیات ۵۱ د** : نسخ حسن فرزند علی قریمی مجلد ، سدهٔ ۸ ـ ۹ آغاز افتاده، این‌نام درس نمای کتاب آمده ، بخشها درمتن شماره ندارد ، آغاز در فن یکم وانجام درمقالهٔ دوم ازفن ششم افتاده، فهرست همهٔ مقالتها در فهرست کتابخانه آمده . اینك فهرست مقالتهای فن پنجم : ۱ـ اندر طبایع ومنافع مردم ۲ـ اندر منافع وحوش وسباع و بهایم ۳ـ منافع‌طیور ۴ـ منافع‌هوام وحشرات ۵ ـ منافع اشجار و اثمار ۶ ـ منافع نبات و ازهار، ۳۶گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱ :۲۲۸] .

خیرة البلدان

از محمدجعفر مرعشی‌حسینی شهرستانی، دارای جدولهاودوایری بترتیبی خاص‌که‌آنچه پرسنده می‌خواهد پاسخ داده می‌شود. **آغاز :** بعد از حمد . . . چنین گوید بندهٔ فانی محمد جعفر الحسینی المرعشی‌الشهرستانی.

6190ـ **مشهد**، آقای‌کاظم‌مدیرشانه‌چی نستعلیق [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۵] .

د

دانشنامهٔ جهان

دربخش طبیعیات ص ۴۲۲ گذشت و اینك نسخه‌هایی دیگر .

6191ـ تهران، دکترمفتاح : نستعلیق محمد زمان فرزند عبدالرزاق رشتی ، رمضان **۱۰۴۶** [رؤیت] .

6192 ـ آصفیه ۵۸۵ فلسفه : نوشتهٔ **۱۰۹۰** [ف. آصفیه ۴ : ۴۹۴] .

6193 ـ آصفیه ۴۷۱ فلسفه : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۴۹۴] .

دانشنامهٔ شاهی

ازمحمد امین فرزند محمدشریف استرـ آبادی اخباری، درگذشته درمکه در۱۰۳۳ یا ۱۰۳۶ ، بنام محمد قطبشاه فرزند محمد قلی قطبشاه(۱۰۲۰-۱۰۳۵)، به‌پیروی از«اربعین» فخر رازی ، در چهل فایده در غوامض مسایل حکمت وکلام ومنطق‌واصول‌وعربیت‌ودعابروش اخباری نگاشته است . **آغاز** : الحمدلله الذی عرفنا نفسه ، انه خالق السماوات و الارضین و مافیهن... امابعد، چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه۸ : ۴۶ ـ فوایدالرضویه ۳۹۸ ـ کشف الحجب : ۲۱۰ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۸۷ .

6194 ـ مجلس ۳۰۷۲/۱ : شکسته نستعلیق **۱۰۶۰** (ص ۱ ـ ۱۱۸) آغاز چند سطری افتاده [ف . مجلس ۱۰ : ۶۲۳] .

6195 ـ سپهسالار ۲۹۴۴/۲ : نسخ و نستعلیق چهارشنبهٔ ج۲/**۱۰۸۵** (۲۳پ ـ ۹۶ر) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۴ : ۴۰۴] .

6196 ـ ملك ۶۰۷۵/۳۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۷** دردفتر (۱۳۰ر ـ ۱۶۷پ) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6197ـ رضوی ۵۶۵حکمت: نستعلیق محمد صالح‌فرزند علینقی‌فرزندمحمدتقی‌فرزند ثانی **۱۰۹۱**، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۴ : ۹۹] .

6198ـسپهسالار ۶۴۳۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۷۳پ ـ ۱۱۲ر) [ف. سپهسالار ۴: ۴۰۲] .

6199ـ دانشگاه۶۶۶۸/۱۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۴۶۴ ـ ۶۳۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۸] .

6200ـ سپهسالار ۱۳۰۶ : نسخ ۲ محرم **۱۱۰۱** درکرمان، آغاز برابر نمونه ، ۷۲گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۴:۴۰۴] .

6201ـ حقوق ۸/۲ د : نستعلیق ۲۰ ذیحجهٔ **۱۱۰۱** (۱۹پ ـ ۹۴پ)، آغازبرابر نمونه [ف. حقوق : ۱۰۲] .

6202 ـ سنا ۷۵۷۱/۲ : نوشتهٔ علی فرزند عباسقلی، **۱۳۱۹**. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۷۷۲ هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۰ ـ فیلمها ۱ : ۶۲۸] .

دانشنامهٔ علائی = حکمت علایی

از ابوعلی‌سینا (بنگرید : ف. مهدوی : ۱۰۱)، برای علاءالدوله فرزند کاکویه دشمن زیار، فرمانروای سپاهان،میان سالهای۴۱۴- ۴۲۸ نگاشته است. ودارای: منطق والهیات و طبیعیات و ریاضیات ، ولی بخش ریاضیات آن از دست رفته و شاگرد او جوزجانی از روی دیگر نوشته‌های او ساخته و بدان پیوست داده است، و این جزء «دانشنامهٔ علائی» زین‌الدین

عمر فرزند سهلان ساوی است که تنها درمنطق است و در برخی از نسخه‌ها به ابن‌سینا نسبت داده شده است. دریك دیباچه وهفت جزء: ۱ـ منطق ۲ـ علم برین (الهیات) ۳ـ علم زیرین (طبیعی) ۴ ـ اقلیدس (هندسه) ۵ ـ هیئت (مجسطی) ۶ـحساب (ارثماطیقی) ۷ـموسیقی چهاربخش ریاضی‌آن ساختهٔ جوزجانی ازروی «نجاة» ودیگر نوشته‌های شیخ است . **آغاز :** سپاس وستایش مرخداوندآفریدگار بخشاینده.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۵۸ و ۸ : ۴۷ ـ ف . مصنفات ابن سینا ، مهدوی ۱۰۱ ـ ف. قنواتی : ۱۰۰ ـ پیشگفتار دکتر معین برچاپ آقای مشکاة و آقای مینوی .

6203ـ **سنا۴/۲۸۰۴** : پیرامن‌رمضان **۹۶۰**، عنوان شنگرف [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۳] .

6204ـ **مجلس ۲۰۹۳** : نسخ وتعلیق خوب امین‌الدین بن نصرالدین محمد حفرکی **۱۰۳۳**. بایك‌سرلوح‌متوسط‌زرین، جدولبندی شده بزر، آغازبرابرنمونه، ۱۶۰ص ۲۴-۲۵ س [ف. مجلس ۶ : ۸۲] .

6205 ـ **مجلس ۲۰۹۴** : نسخ تعلیق ۲۵ شعبان **۱۰۵۳** آغاز برابرنمونه، ۲۹۱ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۸۳] .

6206ـ **ملك ۱۰۲۵** : نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین ، در موسیقی افتاده ، ۲۵۳ گ ۱۶ س [رؤیت] .

6207 ـ **ملك ۱۰۲۶** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ازمنطق تاپایان طبیعی را دارد ، ۶۰گ ۲۳س [رؤیت] .

6208ـ **مجلس ۱۸۲۷** : نسخ سدهٔ**۱۲** برخی ازصفحه‌ها نونویس، آغاز برابر نمونه، ۲۲۷ص ۲۱س [ف . مجلس ۵ : ۲۵۶] .

6209ـ **مجلس۲۹۸۷**: نستعلیق‌شکستهٔ عباسعلی۱۱ شوال **۱۲۸۶**، ۱۵۰ص ۱۵س [ف. مجلس ۹ : ۴۳۳] .

6210ـ **ملك ۶۳۰** : نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۱۲۵گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی : ۲۴۱].

6211ـ **ملك ۶۲۱۲/۱** : نسخ خوب عبرت نائینی، رمضان **۱۳۴۲** برای‌میرزا صادق خان بروجردی ، شمارهٔ ۱ دفتر(ص۲ـ۱۰۵) [رؤیت] .

6312ـ **رضوی۹۸**حکمت: نسخ‌تاریخ یادنشده، وقف **۱۲۹۳**، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۱ : ۳۴] .

6213ـ **رضوی۵۵۷** حکمت: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۵گ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۹۶] .

6214ـ **مجلس ۱۲۳**: نسخ‌کهن تاریخ یادنشده، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴ گ ۱۵س [ف . مجلس ۲ : ۶۲] .

6215 ـ **موصل** ، مدرسة المحمدية ، جامع الزيوانی ۱۵۹/۲ [ف. موصل:۱۸۰].

درة التاج لغرة الدباج

از قطب الدین محمود شیرازی ، نگارندهٔ «ترجمهٔ تحریر اقلیدس : ۱۴۷» و جز آن ، برای دباج فرزند فیلشاه فرزند رستم فرزند دباج از پادشاهان مازندران و دستور گیلان شمس‌الدوله محمد، دریك فاتحه باسه‌فصل وهر فصلی درچند اصل، آنگاه پنج جمله وهرجمله درچند فن ومقاله : مقدمه دربارهٔ علم و تقاسیم آن.جملهٔ ۱ ـ منطق ، هفت مقاله ۲ ـ فلسفهٔ اولی، دوفن ۳ـ علم اسفل، دوفن ۴ـعلم‌اوسط چهارفن : هندسه، مجسطی ، حساب ، موسیقی ۵ـ علم اعلا (الهی اخص)، دوفن . خاتمه در چهار قطب: اصول دین، فروع دین ، حکمت عملی، سیروسلوك . تاریخ‌نگارش درنسخهٔ ۵۶۰

سپهسالار سه شنبهٔ ۲۴ ع۱/۶۷۴ و در فهرست رضوی ۷۰۵ یاد شده، و در برخی از نسخه‌ها تاریخ نگارش نیامده است. آغاز: اگر چه برضمیر ارباب‌کیاست وخاطر اصحاب فراست.
بنگرید: پیشگفتار چاپ از آقای مشکاة ف. مشار: ۱۰۵ ـ استوری ۲: ۶۴.

6216ـ ملك ۱۳۵۸: نسخ سدهٔ ۷، زدین، نیمهٔ یکم آنست، درنمای نسخه یادداشتی هست که بگواهی عبدالعلی میرزا و فرهاد میرزا خط نگارنده است، ودراین یادداشت آمده که این نسخه برای شرف الدین حسین ماستری در۷۰۶ نویسانده‌شده، ۲۹۹گ۲۵س [رؤیت]

6217ـ مجلس ۴۷۲۰: نسخ محمد فرزند محمود شیرازی معروف بکرده، ذیحجهٔ **۷۰۵**، آغاز برابر نمونه، ۶۱۹گ ۳۷ س. با فهرستی در۲۴س به‌عبری درآغاز [رؤیت].

6218ـ کوپرولو محمد ۸۶۷: نسخ چهارشنبهٔ ذیحجهٔ **۷۰۵**. فیلم آن دردانشگاه ش۴۶۷ هست [فیلمها: ۰۴].

6219ـ داماد ابراهیم پاشا ۸۱۶: نوشتهٔ **۷۰۶**، ۲۰۴گ. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۵۱۴ هست [فیلمها: ۸۴].

6220ـ رضوی ۲۲ ادبیات: نسخ فرخ پسرعبدالله، در**۷۲۰**، آغاز برابر نمونه، ۳۸۳گ ۳۵س [ف. رضوی ۳: ۱۶۴].

6221ـ ملك ۱۰۴۳: نسخ اواخرسدهٔ **۹**، زدین، ۳۳۲گ ۳۹س [رؤیت].

6222ـ مجلس ۵۱۴۲: نسخ احمد فرزند علی، **۹۹۴** کتابیست در ریاضی در تعریفات و اشکال بایستی بخشی از درة التاج باشد، آغاز افتاده، ۱۳۲گ۲۳س [ف. مجلس ۱۵: ۲۱۲].

6223ـ سپهسالار ۵۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، تنها بخش موسیقی است، ۴۸گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۴: ۴۲۰].

6224ـ سپهسالار ۵۶۰: نسخ محمد صادق مصحح فرزند حاج محمدحافظ درمحرم **۱۰۴۱** د مشهد (طبسی)، نسخهٔ کامل، آغاز برابر نمونه، تاریخ‌نگارش درنسخه ۶۷۴آمده و در دیگر نسخه‌های سپهسالار تاریخی نیست ۴۳۶گ ۲۷س [ف. سپهسالار ۴: ۵۶۰].

6225ـ ملك ۱۴۸۹: نستعلیق سدهٔ**۱۱** نیمی ازکتابست، ۲۹۶گ ۲۱س [رؤیت].

6226ـ ملك ۱۴۹۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نیمهٔ دوم نسخهٔ پیشین است، ۳۰۶گ ۲۱ س [رؤیت].

6227ـ سپهسالار ۵۶۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، دارای خواص‌عدد (ارثماطیقی) وموسیقی والهی وکلام وخاتمه است که در فروع دین و حکمت عملی واخلاق و سیاست و تدبیر منزل است، ۲۳۲گ۲۹س [ف. سپهسالار ۴: ۴۲۰]

6228ـ مجلس ۱۸۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، چند برگ نونویس شده، تاریخ ۱۲رجب ۷۰۵ در پایان دارد که تاریخ نگارش است یا تاریخ نسخهٔ اصل [ف. مجلس ۵: ۲۵۸].

6229ـ دانشگاه ۲۲۹۶: نستعلیق محمد صادق فرزند محمد باقر حسینی قاینی، بدستور علی عرب محشی‌کتاب درج۲، **۱۳۰۴** ودرهامش حاشیهٔ‌آن از علی عرب. تنها بخش موسیقی را دارد. [ف. دانشگاه ۹: ۹۳۲].

6230ـ سپهسالار ۵۶۲: نستعلیق مسیح نوری، **۱۲۶۰** تنها هندسه است، ۱۸۷ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴: ۵۶۰].

6231ـ فرهاد معتمد۸/۱۱۷: نسخ و نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۶۱**. گویا بخش هندسهٔ آن باشد. [نسخه‌ها ۳: ۲۲۷].

6232ـ ملك ۱۵۲۵ : نسخ سدهٔ ۱۳، ازروی نسخهٔفرخ فرزندعبدالله، مؤرخ نیمهٔ شعبان ۷۲۰، زرین، ۴۰۳گ ۳۵س [رؤیت] .

6233ـ مشهد، گوهرشاد ۱۲: نستعلیق هاشم فرزند اسماعیل سروقهٔ مشهدی منجم‌باشی در شش سال ۱۳۰۰ ـ ۱۳۰۶ از روی نسخهٔ رضوی، باتاریخ آدینهٔ ۱۲رجب ۷۰۵ . فیلم آن دردانشگاه ش۲۱۵۷ هست [فیلمها:۸۴] .

6234ـ حقوق ۱۲۳ج: نستعلیق فخر الدین شریف، ۲ذیقعدهٔ ۱۳۰۸، ازهدیهٔ دکتر محمد مصدق خریداری شده، ۵۸گ۱۴س[ف. حقوق : ۱۰۵] .

6235ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نسخ تاریخ یاد نشده، تنها بخش ریاضی آنست [نسخه‌ها ۵ : ۲۷] .

6236ـ مجلس ۶۰۰ : نسخ ونستعلیق کهن، تاریخ یادنشده، تنها سه بخش: مجسطی وارثیماطیقی وموسیقی‌را دارد، ۱۵۰گ ۲۲س [ف . مجلس ۲ : ۳۵۸] .

6237ـ قاهره، دارالکتب۱ـم حکمت فارسی : تعلیق، آغاز: الحمدلله والشکرلولیه والصلاةوالسلام علی‌نبیه [مخطوطات۱:۱۳۸] .

دوائرالعلوم وجداول الرقوم

از میرزا محمد اخباری شهید در ۱۲۳۲ مطالب خودرا ازدانشهای گوناگون درداثره ـ هایی آورده وفهرست‌دائره‌هارا درآغاز آورده است. ذریعه‌جدایی این‌کتاب و«ذخیرةالالباب» او را بدور نمی‌داند. **آغاز** : الحمدلله و سلام علی‌عباده الذی‌اصطفی، امابعد، فهذه‌هدیة نملة الی‌حضرت .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۳۱ و ۸ : ۲۶۷ و ۹: ۶۰ـروضات الجنات : ۶۵۳ ـ ریحانة الادب ۱ : ۴۵ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۵۸۷ ـ فوائد الرضویه : ۷۰ ، ۵۵۵ .

6238ـ ملك ۳۶۲۷ : نسخ سدهٔ ۱۳، زرین ، ۴۲گ ۲۰ س [ف . ملك ، فارسی : ۲۵۲] .

6239ـ شوشتر، شیخ‌مهدی‌شرف‌الدین [ذریعه ۸ : ۲۶۷] .

ذخیرة الالباب و بغیة الاصحاب

از میرزا محمد اخباری ، شهید در۱۲۳۲ در بیست و سه باب ، دانشهای گوناگون را در دایره‌ها و جدولهایی بمانند « دوائر العلوم » خود آورده است . باب یکم در حروف وآخرین‌آنهافقه است. **آغاز**: الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین اصطفی .

6240ـ نجف ، حسینیهٔ کاشف الغطاء : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۰ : ۱۴] .

ر

رسالهٔ فلسفی

از ابو عبدالله محمد فرزند حسین ، برای محمد میکائیل، درده مقاله، درمنطق وطبیعی و الهی .

6241ـ ایاصوفیا۱۲/ ۴۸۱۱: نستعلیق ۸۶۱ . فیلم آن دردانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۶] .

رسالهٔ فلسفی

در اخلاق ومنطق والهی وهیئت ، در پنج مقاله، برای کتابخانهٔ ضیاءالدین علاء الاسلام محمود وزیر در۲۴ع۶۴۹/ نگاشته شده است مقالت یکم درپنج فصل: ۱ ـ سعادت جز لذت

حسی‌است ۲ـ ادراکات‌عقلی ازسعادت جسمانی کاملتر است ۳ ـ شرح لذت عقلی ۴ ـ تفاوت بشر در استعداد قبول سعادات ۵ ـ مال و جاه سعادت نیست. مقالت دوم درچند فصل دراقسام مدرکات و علوم ، مقالت سوم در منطق در پنج فصل. مقالت چهارم درالهیات. مقالت پنجم در هیئت در ده فصل .

6242ـ **ایاصوفیا** ۴۸۰۱/۱۰ : نسخ با تاریخ ۵ ذیحجهٔ **۸۵۴** در هرات در دفتر . **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۶] .

رسالهٔ فلسفی و ریاضی

درمقدمه بابراعت‌استهلال مباحثی‌ازریاضی ومنطق یادمی‌کند وسپس مطالب فلسفی وهندسی از اندازهٔ‌مساحت و پاره‌ای از اشکال هندسی و خواص اعداد را می‌آورد، وسپس به‌پاره‌ای از مسائل‌ستاره شناسی‌می‌پردازد. **آغاز:** الحمدلله الاول بلااول کان قبله، و آخر یکون بعده .

6243ـ **تهران** ، ملی ۵۶/۹ ف نستعلیق خوش شرف الدین فرزند عبدالواحد انصاری، در۲۲محرم**۱۱۱۳** (ص۱۹۴-۲۵۱) [ف. ملی ۱ : ۴۸] .

رسالهٔ فلسفی و فقهی

درآن از شیخ بهایی (گ ۱۰ر) و آداب مناظرهٔ فاضل سماکی(گ۱۴ر) یادشده، و در آن از وزنهای شرعی ، ساعتها ، تاریخهای خاوری، نماز ، حساب ، هیئت ، منطق گفتگو شده است .

6244 ـ **دانشگاه** ۳۸۱ : نستعلیق **۱۱۲۰**، میان افتادگی دارد ، ۲۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۵ : ۱۸۸۸] .

الرسالة الکمالیة فی الحقایق الالهیة

از امام فخر رازی ، محمد فرزند عمر (بنگرید : جامع العلوم : ۶۵۶) . در فنون منطق وحکمت الهی وطبیعی، در ده مقاله: ۱ـ منطق درده فصل ۲ ـ مقولات در ده فصل ۳ ـ خداشناسی دربیست‌فصل ۴ـصفات‌واجب‌الوجود ده فصل ۵ ـ افعال واجب الوجود ، سه فصل ۶ ـ اجسام وحرکات‌وآنچه بدان تعلق دارد، عناصر در ده فصل ۷ ـ صفت افلاك در ده فصل ۸ـ ارکان درده‌فصل ۹ـ روانشناسی، ده‌فصل ، ۱۰ ـ هیئت ، شش فصل . و در ۱۳۳۵ خ در ۱۲۷+۵۶ص چاپ شده است . کتاب شناسی ده ساله : ۶۱ .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۸ ـ قفطی : ۱۹۱ ـ خزرجی ۲ : ۳۰ ـ ف . دانشگاه ۷: ۲۶۳۴ ـ پیشگفتار چاپ از سید محمد باقر سبزواری .

6245 ـ **رضوی** ۹۵۲ حکمت : نسخ محمد فرزند احمد فرزند ابومحمد گـرجی ع۱۶/**۶۵۵** دیباچه افتاده است . **آغاز** : اول درایساغوجی دوم‌درتعریفات، ۹۳گ ۱۵ـ۱۶ س [ف. رضوی۴:۲۲۷]. **فیلم**آن درد‌انشگاه ش ۱۵۲۰ و ۲۰۵۵ هست [فیلمها : ۶ : ۱۰۶].

6246ـ **ملك** ۱۲۹۳ : نسخ، نیمهٔ‌فصل دوم و همهٔ فصل ششم از مقالت دهم را ندارد ، و از این نسخه در چاپ ۱۳۳۵ بهره برده‌اند [ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۳۵] .

رشحات الفنون

از امین الدین‌خان فرزند سید ابوالمکارم امیرخان حسینی هروی ، نگارندهٔ «معلومات الافاق» درجغرافیا ومشاغل دربار دهلی پیش‌از

مرگ اورنگ زیب در ۱۱۱۸ ، و این کتابرا در شانزده رشحه بسال ۱۱۲۳ نگاشته است : ۱ـ تفسیر ۲ـ حدیث ۳ـ شعب ایمان ۴ـ کلام ۵ـ اصول فقه ۶ ـ فقه ۷ـ تصوف ۸ ـ حکمت ومنطق ۹ـ طب ۱۰ـ حکمت عملی ۱۱ـ نحو ۱۲ـ صرف ۱۳ـ معانی ۱۴ـ بیان ۱۵ـ بدیع ۱۶ـ تاریخ. **آغاز :** سپاس بیقیاس آن معبود وآن مسجود برحق را ... امابعد، چنین گوید

6247ـ **تهران** ، ادبیات ۶۸ج : نسخ **۱۲۵۸**، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۷ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱ : ۲۹۴] .

6248 ـ **مجلس** ۲۱۸۹ : نسخ تعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۲ ص ۱۹ س [ف . مجلس ۶ : ۱۵۲] .

روضة القلوب = بستان القلوب

ریاض

از عبدالرزاق بیگ (شایددنبلی نگارندهٔ حدائق الادباء : ۶۵۹) جنگی است درمطالب گوناگون ازکلام واخلاق و امثال و پزشکی و آداب معاشرت‌وازدواج. در «ریحانه ۴:۵۵» کتابی بنام «ریاض الجنه» برای دنبلی یادشده است. **آغاز:** الروضةالاولی، فیمایتعلق باصول العقاید وتوحید الملك الواحد . مقصد اقصی و مطلب اسنی ازعلم کلام وحکمت .

6249ـ **تهران**، ملی۱/۶۷۷ف:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ـ۴۳۸) ۳۴ س [ف . ملی ۱ : ۴۵۲] .

ریاض الابرار

از ملا حسین رستمداری ، در دانشهای گوناگون به‌مانند «نفایس‌الفنون» و «درةالتاج» که در ۹۷۹ به‌نگارش آن می‌پرداخته است .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۱۵ .

6250 ـ **رضوی** ۵۴ ادبیات : نسخ ، تاریخ یادنشده، وقف نادشاه ۱۱۴۵، افتادگی دارد. **آغاز:** زینت‌مجموعهٔعلوم ربانی، ۳۰۶ گ ۲۵س [ف. رضوی ۳ : ۱۷۴] .

ریاض الجنه

از محمدحسن فرزند عبدالرسول زنوزی نگارندهٔ «بحرالعلوم : ۶۵۹» و این یکی نیز بدستور حسینقلی‌خان دنبلی ، در یك مقدمه وهشت روضه ویك خاتمه، بسال۱۲۱۶ نگاشته است: ۱ـ دراحوال جمعی از ذوات شریفه از امامان وجز آنها ، ۲۸ قسمت ۲ ـ در احوال جمعی ازذوات خبیثه، ۷قسمت ۳ـدرذکرآنچه درعالم موجودست‌من البدایة الی‌النهایه ، ۲۵ قسمت ۴ـ احوال علمای عامه و خاصه وعرفا و حکما ۵ـ مشاهیرشعرای‌عرب ۶ـ ملوك‌وطبقات سلاطین ۷ـ احوال مشاهیر و وزراء ۸ـ نوادر حکایات، خاتمه‌تاریخ‌اتمام‌کتاب وآنچه مناسب این بابست. **آغاز:** الحمدلله‌الذی عجزت عن

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۲۲ ـ نشریهٔ دانشکدهٔ ادبیات تبریز ۶ : ۴۴۸ ـ طبقات اعلام الشیعه ، کرام ۳۲۹ .

[625]ـ **تبریز** ، ملی ۳۵۷۸ : نوشتهٔ **۱۲۰۰** گویا ازروی خط نگارنده [نسخه‌ها۴: ۳۰۳] .

6252 ـ **مجلس** ۲۱۹۰ : نسخ خوب سدهٔ **۱۲** ، تنها روضهٔ یکم آنست، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۶ : ۱۵۲] .

6253ـ **تهران** ، وزارت امور خارجه ۱۰۵۶ (یا ۱۰۶۵) : نوشتهٔ عبدالله سلماسی ، درج۱/ **۱۲۲۵** درشهرخوی، ۲۸۹گ ۴۰س [نشریه کتابخانهٔ ملی تبریز ۶ : ۴۴۸] فیلم آن دردانشگاه‌ش۱۶۲۱هست[فیلمها۱ :۱۱۳] .

ریاض الصفا = صحائف العالم

ز

زينة المجالس

از سید مجدالدین محمد فرزند ابوطالب حسینی متخلص به مجدی ، برای شاه تهماسب (۹۳۰ - ۹۸۴) بسال ۱۰۰۴، از روی کتاب هایی‌که دردیباچه ازآنها نام برده، درنه جزء وهرجزء درده فصل (جز جزء نهم‌که در هشت فصل بوده) نگاشته است : فصل یکم از جزء ۱ دربیان معرفت‌آفریدگار، فصل یکم از جزء ۲ درتوقیعات‌ملوك،فصل‌یکم ازجزء۳ درمعالجات غریبه‌که از اطباء صدوریافته، فصل یکم ازجزء ۴ فواید ادب، فصل یکم ازجزء۵ فواید جد و و اجتهاد ، فصل یکم از جزء ۶ مذمت ارباب حسد، فصل یکم از جزء ۷ مذمت درشتخویی، فصل یکم ازجزء ۸ در خدمت ملوك و سلاطین، فصل یکم ازجزء۹دربیان غرایب خلقت‌آدمیان درنسخهٔ چاپی دو بخش یکی درتاریخ مغول و دیگری درتاریخ صفویه برجزء نهم‌آن افزوده شده است و همهٔ بخشها ده فصلی شده است . همین‌کتاب در نسخهٔ ۱۸۰۹ سپهسالار بادیباچهٔ «ترجمهٔ قطبشاهی» است واز ابن‌خاتون عاملی دانسته شده است. **آغاز:** ثنای‌نامتناهی وحمد نامحصور - برو سزاست که شد هردوکون ازو معمور .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۹۴ - ف . مشار: ۹۰۳ - یادداشتهای قزوینی ۵ : ۵۷ .

6254 - **دانشگاه** ۵۰۷۰ : نستعلیق محمد شریف فرزند غیب‌الله در ۲۰ ج ۱۵/۱ (**۱۰۰۵**) ۳۸۰گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۳] .

6255- **رضوی** ۲۴۵ تاریخ: نستعلیق هند **۱۰۲۷** آغاز افتاده، ۲۲۷ گ ۲۶س [ف. رضوی ۷ : ۱۱۹] .

6256- **تهران** ، ملی ۰۰۰ : نستعلیق ملاامیر قلی جغتای، غرهٔ ذیحجهٔ **۱۰۸۲** (یا ۱۰۲۸ این دو تاریخ در فهرست بیانی آمده است)، ۶۰۳ص ۲۵س [نسخه‌ها ۶:۳۱۸] .

6257- **بغداد**، توفیق وهبی : نستعلیق محمدهادی فرزند عمادالدین حاج‌محمد بلالی داغانی، پنجشنبهٔ ۳ج۲/**۱۰۶۴** [نسخه‌ها ۵: ۴۰۹] .

6258 - **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخ‌آقا محمد فرزند خان محمدقاینی ، شعبان **۱۰۸۸** درگنجه، زرین، درفهرست ازآن‌مجدی یاد شده، ۱۱۲ گ [نسخه‌ها ۵ : ۳۴] .

6259- **تهران**، دهخدا۲۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] .

6260 - **دانشگاه** ۴۵۴۰ : نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباچه افتاده ومیرسد به فصل ۹ جزو ۲، ۲۶۵گ ۲۶س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۸۶] .

6261- **یزد** ، سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۰] .

6262 - **تهران** ، ملی۰۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر و انجام سه برگ افتاده ۵۳۵ص ۳۳ - ۲۷س [نسخه‌ها ۶ : ۳۱۷].

6263 - **تهران** ، ملی ۰۰۰ : تحریر متوسط سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، این دو نسخه نیز فصل ۹ و۱۰ جزء نهم‌داکه درچاپی هست ندارد ، ۶۲۴ ص ۲۵ س [نسخه‌ها ۶ : ۳۱۸] .

6264 - **سپهسالار** ۱۸۰۹ : نستعلیق ۲۲ذیحجهٔ**۱۲۳۹** . دیباچهٔ «ترجمهٔ قطبشاهی»

رادرآغازدارد و ازآن‌ابن‌خاتون عاملی دانسته شده ولی بقیه آن همان «زینة المجالس» چاپی است یادکرگونی دربخشی ازآن. پس می‌توان گفت مجدی کتاب ابن خاتون و یا ابن خاتون کتاب مجدی را بنام خود کرده است. آغاز: ای ازتو حدیث معرفت‌را تبیین... بهترحدیثی که مجلس‌آرایان انجمن یقین‌را ۳۷۲گ۲۳س [ف. سپهسالار ۵ : ۹۴] .

6265ـ **الهیات** ۴/۷۰د: نوشتهٔ **۱۲۴۶** (۶۲پ ـ ۲۱۱پ) ، درفهرست از آن مجدی دانسته شده[ف . الهیات ۱: ۲۲۶].

6266ـ **تهران**، ملی۹۷۷ف: نستعلیق ۲۷ محرم **۱۲۴۷** برای محمد ابراهیم شیرازی زرین، آغازبرابرنمونه۴۱۶گ۲۰س [ف.ملی ۲ : ۵۲۷] .

6267ـ **تهران**، ملی ۰۰۰ : نستعلیق خوش فخرالدین، **۱۲۵۷** (۱۲۵۲) ، اکلیلی؛ آغازبرابر نمونه، تنهاتاپایان فصل‌هشتم ازجزء نهم را دارد ۲۳س [نسخه‌ها ۶ : ۳۱۲] .

6268 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق۲۵ج **۱۲۷۴/۲** ، در فهرست از آن مجدی یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۴] .

6269ـ **الهیات** ۹۷ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده ، نسخه از فصل ششم جزء یکم است تاسرگذشت شاه تهماسب، ۲۰۲ گ ۲۳س [ف. الهیات ۱ : ۷۳] .

6270 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵:۳۵] .

6271ـ **کاظمین**، سید محمد اصفهانی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲ : ۹۵] .

6272ـ **موزهٔ‌آسیائی**، آکادمی علوم شوروی D. II : تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۸۱ هست .

6273ـ **موزهٔ بریتانیا**Or ۴۹۰۷: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۲۵۹گ ۲۲س.**فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۴۷‌۶‌۴۷‌۱هست[فیلمها۱:۱۱۶].

س

سراج الحکمة

درپنج باب ویك خاتمه، وهرباب درپنج فصل بدستور بزرگی . در ۱۰ ذیحجهٔ ۹۶۱ نکاشته‌شده‌است: باب۱ـ درباب‌واجب ولواحق آن ، در پنج فصل : تعریف واجب الوجود و ممکن الوجود ، دلیل بروحدا نیت بـاری ، پیامبری ، محمد پیامبر ، خلفای او۲ ـ افلاك وبروج، درپنج فصل : عدد افلاك وکیفیت آن، صورکواکب‌وبروج، بعد افلاك اززمین وستبری هریك، حالات کواکب و دلایل، حالات بروج ۳ـ عناصر اربعه، درپنج فصل : خاك ، آب ، هوا، آتش، دریاها ۴ـ اقالیم سبعه، پنج فصل: اقالیم سبعه، قسمت فریدون، قسمت نوح، هفت کشور، خط استوا ۵ـ ترکیب انسان ، در پنج فصل: حواس خمسه، تشریح بعضی‌اعضاء، بعضی فواید، شرح‌اعضای‌باطن،معرفت‌خواب. خاتمه درایام مشهوره وبعضی‌فواید درتواریخ‌مشهورة.

6274ـ **دانشگاه** ۳۶۸۷ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۷۷** درمجموعه بهمین خامه زص ۲ـ ۱۱۸) آغاز در دیباچه افتاده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۹۳] .

سفینه

ازمیرزا محمد جعفر فرزند محمدحسینی، ازسدهٔ یازدهم.دفتریست جنگ مانندبخامهٔ ۳۳ تن ازدانشمندان‌روزگارنگارنده،که‌هریك برای

یادبود فائده، شعر، یارساله‌ای درآن نوشته‌اند.

6275 ـ **دانشگاه** ۲۱۴۵ : نسخ و نستعلیق با تاریخهایی از **۱۰۶۸ ـ ۱۰۹۳** ، فهرست مطالب در فهرست دانشگاه آورده شده است، ۷۸ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۸۳۲] .

سفینه

ازمحمدمسیح فرزنداسماعیل فرزند محمد فسائی ، در اشرف طبرستان در سدهٔ ۱۱ به عربی وفارسی مطالب پراکنده‌ای باشعرهایی از خود او و خطبه‌یی بعربی که هنگام جلوس سلطان‌حسین صفوی ساخته است، و خطی ازآقا حسین خوانساری، نگارنده شاید شاگرد همین خوانساری‌ونگارندهٔ «اثبات‌الواجب» درگذشتهٔ ۱۱۲۷ یا ۱۱۳۰ باشد .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۹ و ۹: ۱۰۷۴.

6276ـ **یزد**، جامع‌کبیر۷۸۱: باتاریخ **۱۰۲۴** و **۱۰۷۰** بخامهٔ خودفسائی، ۲۱۵ گ [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۶]. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۲۴۴۴ هست [فیلمها : ۱۲۲] .

سفینه

جنگی است از سخنان بزرگان و حکایتها مباحث‌ادبی‌وحدیثهای شیعی، بفارسی‌وعربی، با دیباچه‌ای به عربی از گردآورنده‌ای در سدهٔ سیزدهم. **آغاز**: بسمله. حمدله ... اما بعد ، فهذه‌نبذة من‌کلمات الاعلام وطائفة من‌تحقیقات ذوی الافهام . . .

6277ـ **الهیات** ۴۱۲ د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، ۱۳۴ گ [ف.الهیات ۱: ۷۵].

سفینة الراغب وذفینة الطالب

ازمحمدپاشا وزیر، معروف به‌راغب‌افندی صدراعظم ، در گذشتهٔ ۱۱۷۶ . جنگ مطالب گوناگون بعربی وفارسی است .

بنگرید : معجم المطبوعات : ۹۲۰ .

6278 ـ **مجلس** ۴۱۶۸٫۸ : نوشتهٔ محمدعلی از طلاب مدرسهٔ سپهسالار در**۱۳۳۰** (۱۴۸ر ـ ۱۸۷پ) [ف. مجلس ۱۱ :۱۷۵].

سلم السماوات

از ابوالقاسم فرزند ابو حامد فرزند شیخ نصرالبیان فرزند نور البیان انصاری کازرونی امامی متخلص به‌قاسمی ، شاگرد خواجه افضل الدین محمدترکهٔ سنی (م پس‌از ۹۹۰)، زنده در ۱۰۰۴، در هفت (شس) مرقوم گویا بسال ۱۰۱۴ نگاشته است : ۱ـ در شناخت مولی و حق سبحانه، دوازده‌کلمه ۲ـ پیامبری وقرآن وامامت ۳ـ ولایت وکرامت و مکاشفات و علوم غریبه ۴ ـ جمعی از حکمای جهان و سخنان ایشان ۵ـ اصناف‌شعر ۶ـ مخاطبهٔ نفس بانواع مواعظ ۷ ـ حقیقت معاد انسان و خاتمهٔ حال جهان . مرقوم پنجم‌آن که تذکرهٔ سرایندگان و دانشمندان است بکوشش دکتر یحیی قریب بسال ۱۳۴۰خ چاپ‌شده‌است. **آغاز**:فاتحهٔ آغاز وابتدا وخاتمهٔ انجام‌وانتها، تقدیم جناب‌کبریا.

بنگرید : ذریعه ۹:۸۶۵ و ۱۲ : ۲۲۱ روضات الجنات : ۵۹ ، ۱۶۳ ، ۶۱۸ .

6279ـ **تهران**، یحیی‌قریب: این‌نسخه پایه چاپ ۱۳۴۰خ قرارگرفته است [راهنمای کتاب ۵ : ۵۵۹] .

6280ـ **رضوی**۷۵۶ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده ، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، تنها مرقوم یکم وچهارم را دارد، **آغاز**: ای‌غنچهٔ گشاده درثنای تودهن ، ۷۵ گ ۱۶ س [ف . رضوی ۴ : ۱۶۳] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۲۳] .

6281ـ **نجف**، میرزا محمدعلی اردو ـ بادی: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۲ : ۲۲۱].

ش

شاهد صادق

از میرزا صادق فرزند محمد صالح مینای سپاهانی متخلص به صادقی زبیری (۱۰۱۸ - ۱۰۶۱)، در۱۰۵۴ بدان‌آغاز ودر۱۰۵۹ در اکبرآباد هند بروزگار شاه شجاع بهادر ، در پنج‌باب وهرباب درچند فصل وسپس یك خاتمه بانجام‌رسانده‌است: باب۱ـ خداوندی‌وپیامبری و ولایت وایمان واسلام، ۱۰۷فصل ۲ـ ریاست و سلطنت وحکومت و آداب آن، ۷۷فصل ۳ـ عقل و علم ۸۰ فصل ۴ـ عشق ومحبت ۷۵ فصل ۵ـ عالم وزمان و عناصر (تاریخ و جغرافیا) ۹۶ فصل. خاتمه در ضبط اسماء ۱۰۷ فصل . **آغاز:** الحمدتعالی ومنه‌المبتدی والیه‌المنتهی ...وبعد،درهزارو پنجاه‌وچهارازهجرت.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۸۲ و ۱۳ : ۱۵ تذکرهٔ نصرآبادی: ۶۴ - مجلهٔ یادگار س۲ش ۴ ص۱۹ .

6282 ـ **دانشگاه** ۱۱۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، با نقشه‌های جغرافیایی رنگی ، فهرست نسخه در فهرست کتابخانه آورده شده است ، ۴۲۶ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۲ : ۵۹۴] .

7283ـ **تهران،** ادبیات۳۱ب: شکسته نستعلیق‌علینقی ساروی‌کلانتری، ذیقعدهٔ**۱۲۴۸** بدستور بدیع الزمان میرزا ، تنها خاتمه را دارد وچند سطری پیش از آن . فیلم آن در دانشگاه ش۲۱۹۳ هست [ف. ادبیات ۱ :۳۲۲ فیلمها ۱ : ۱۲۸] .

6284ـ **مجلس**۵۰۲۸: نستعلیق محمد رضا فرزند نجفقلی طهرانی اصفهانی ، در **۱۲۶۹** ، ۳۴۶ گ ۲۳س [رؤیت] .

6285 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۰ : نستعلیق هندی ۲۶ رمضان **۱۲۷۳** ، با یادداشت تملك ۱۲۵۹ (؟) درساری مازندران ، نسخه درست بمانند ۲۹۰۹ سپهسالار است [ف . سپهسالار ۵ : ۱۳۱] .

6286ـ **حقوق**۴۶ب: نسخ میرزامسیح کاتب کمره‌یی، ع۱/۱۶**۱۲۹۷** و جناب قندهاری در۱۲۹۹ آنرا تصحیح‌کرده، اندکی ازدیباچه را ندارد، ۴۱۵ گ۲۳س [ف. حقوق:۱۴۳].

6287 ـ **مجلس** ۷۷۰ : نسخ **۱۳۱۴** فصل ۱ و ۲ و۳ را ندارد. **آغاز:** حمدله ... سعیدبن خبیر گوید اول کسانی را که به بهشت خوانند...، فهرست کتاب درفهرست کتابخانه آورده‌شده‌است ۳۸۳ گ ۲۳س [ف. مجلس۲: ۴۸۳] .

6288 ـ **سپهسالار** ۲۹۰۹ : نستعلیق عبدالکریم ساروی، ۱۴ ع ۲/ **۱۳۱۹** ، آغاز یك‌برگی افتاده، ۵۵۸ گ۱۷س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۳۱] .

شجرةدانش

از حکیم نظام‌الـدین احمد گیلانی ، شاگرد ملا محمد باقر میرداماد (م۱۰۴۰) ، که در حیدرآباد دکن در دربار قطبشاهیان تا بـروزگار عبـدالله (۱۰۳۵ - ۱۰۸۳) می‌زیسته و در گذشتهٔ ۱۰۵۹ . مجموعه‌ایست ازیکصد ودورساله‌که بیشتر ازهشتادآن نگارش خود گیلانی و بقیه گزیده‌هایست از کتابهای دیگران‌که‌خودگزیده‌است، وبدین نام خوانده است. گفتار یکم درپزشکی وبه‌عربی است، و درآن ازنگارشی‌که پیش ازآن‌کرده وسوخته و

از سفرهندوستان خود و قصد برگشت به ایران یادکرده وتاریخ انجام‌آنرا درحیدرآباد بسال ۱۰۴۵ یادکرده است . گفتار دوم نیز به‌عربی در جوهر و عرض . گفتار سوم بفارسی و در حیوانات ذوات السموم و تدابیر گزیدگیها ، گفتارچهارم مقامات‌نظامی به عربی در حکمت طبیعی وکلام ، گفتارهای دیگر باختصار چنین است: اثردعا وسحر دررفع‌شر، عجایب‌الانوار فی‌بیان عالم الجمهور، اسرار خفیه، بیان سبب اختلاف مذاهب، العجز عن‌الاجتهاد و التوقف و التوکل، صحة الاخبار عن‌الفعل و الحرف ، نکته‌ای در بارهٔ سورهٔ فاتحه ، اصول عناصر و کیفیت آنها، حسن وقبح عقلیه و فعلیه ، فقر و غنا، حدوث دهری، سرکلمهٔ توحید از حروف اعظم، دفع صداع بنقل از محمد زکریا، فضیلت علم، مواعظ، اعاجیب‌الخواص منقولةمن‌الاطباء مجربات، الغاز، استجابت دعا، اقسام محبت، وقوع الاتحاد و الندام فی یوم و لیله (؟) ، اصول علم منطق ، مراتب بلوغ ، تعلیقات و و مسائل حکمیه، کیفیت تزویج، در تملق نفس باعدل اعضا، صفات و خواص مومیائی، زهر و پادزهر، کلمات مؤلف با اهل قبور ، مواعظ ، نقل عجیب ازدیوان حضرت علی، شرح‌احوال ابن‌سینا وفهرست تصانیف او ، منتخب ربیع ـ الابرار زمخشری ، اثبات اثنی‌عشریه، کیفیت اعتقاد در مذاهب حق ، شرح احوال فارابی و حکیمان دیگر، رساله دربیان مگس عسل‌وکرم ابریشم وبعضی دیگر ، اعمال غریبه ، کیفیات اعضا و بیان حرارهٔ غریزی (یکی بفارسی و دیگری به عربی) ، رسالهٔ مختصر در احوال ملوك عجم، خواص هلیله ، رسالهٔ فیروزیه شیخ وفهرست کتاب قانون ، رسالهٔ کلامی ، منتخب درة الغواص فی‌اوهام الخواص ، رسالهٔ مرآت لااله‌الاالله‌وکیفیت صدوراشیاء، ابطال تناسب، قضا و قدر ، ادب الصبیان ، تعالیم الصبیان ، ادویهٔ باهیه، سواد برخی از نامه‌های صفویان، سواد فرمان، رساله درقیافه، عقد انامل، شعبده‌بازی چوب‌چینی وقهوه و چای و تنباکو ، رساله در دراصطلاحات اطبا، اختیارات نظامی گیلانی، تفسیر برخی‌ازآیتها، سبب‌موت، علم‌موسیقی...

بنگرید: ریحانة الادب۴ : ۲۰۹ـ اعیان الشیعه ۸ : ۳۴۷ .

6289ـ **آصفیه**۳۹ مجموعه‌ها: برخی از رساله‌ها بخامهٔ نگارنده و مؤرخ **۱۰۴۵** ، در گ ۲۸ فهرست ۱۰۲ گفتار بخامهٔ او ، گفتار۴ بخامهٔ ملامحمدلاری، سرگذشت‌نگارنده بخامهٔ حکیم سید محب حسین در آغاز دفتر ، ۴۳۹ گ[ف. آصفیه. عثمان‌علی۲:۷۲ـ۴۷۹].

شرح الصدر = شرح الصور

ازملامحسن فیض‌کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت : ۵». دردو مقالت: ۱ـ در علم و علما وگروههای سه‌گانه: علمای ظاهر، باطن، جامع‌هردو ۲ـ درسرگذشت‌خود، که در۱۰۶۵ بانجام رسیده و بسال ۱۳۲۴ خ در مجلهٔ جلوه چاپ شده است. **آغاز** : بعد از حمد و ثنای الهی و درود برگزیدگان آن درگاه.

6290ـ **تهران**، علی‌اصغر مهدوی ۲/ ۵۱۰ : نسخ سدهٔ **۱۱**، همراه « الفت نامه » و و سه کتاب دیگر از همو، با دیباچه از پسرش دربارهٔ آنها [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۱] .

9291ـ **دانشگاه** ۳۱۴/۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۷پ ـ ۵۶ر) ، چاپ جلوه از روی این نسخه انجام گرفته است [ف . دانشگاه ۳ : ۶۶۷] .

6292ـ **نجف**، ملامحمدعلی خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۳ : ۳۵۹].

الشرفیه فی تقاسیم العلوم الیقینیه

از ابو علی حسن فرزند ابراهیم فرزند ابوبکرسلماسی، (بنگرید: ترجمهٔ تقویم‌الصحة ۴۹۸) برای شرف الدول قوام الاسلام مجد الملك مرتضی الملوك ابوالحسن علی فرزند حاج اسماعیل ، درتقسیم علوم .

بنگرید : ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۳۷ – ۲۶۳۸ .

6293ـ فاتح ۵۲۹۷/۱: نسخ‌نگارنده همراه باترجمهٔ تقویم الصحة ، ترجمهٔ الذهبیه (مؤرخ ۱۰ ذیقعدهٔ ۶۱۴) السیاسة الخاصة و العامه همه‌ازهمو. فیلم‌آنها دردانشگاه ش۴۷ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۴] .

شگرف بیان

از عبد الرحیم عبد و گراك هپوری Gorak hpuri که او را عبد الرحیم دهریه نیز گفته‌اند، که بسال ۱۸۰۹–۱۸۰۸ م به افغانستان رفته ، و در کلکته در گذشته است . مجموعه پنج جلد کوچك ازاو دردست هست‌که تاریخ آنها ۱۸۲۵ – ۱۸۲۶ م است و شامل ترجمهٔ فارسی دروس ریاضی چارلز هونتون Charles Huntton است. که گویاعنوان «شگرف بیان» نام قسمت یکم و دوم آن باشد ۱ـ تاریخ پیدایش و تطور نژاد انسانی (۱ – ۲۸) ۲ – سرگذشت خود نگارنده (۲۸ پ – ۳۲ر) ۳ـ هیئت به‌عربی (۴۰ر – ۵۸پ) ۴ـ پنج‌علت مهم برای ترجمهٔ آثاراروپایی دربارهٔ هیئت وجغرافیا وریاضی به‌فارسی و عربی ۵ – عللی بر ترجیح اثر سیمپسون Simpson برتحریراقلیدس‌ازنصیرالدین‌طوسی (۶۹–۷۰)

6294ـ مدرسه کلکته ۰۰۰ : (ف . کتابخانه مدرسهٔ کلکته ص:۱۰۵) [استوری ، نسخه‌ها ۴ : ۳۶] .

شیر و شکر

از آقارضی قزوینی ، نگارندهٔ « عیادیه : ۱۸۴ » وجز آن . یادداشتهای علمی و ادبی پراکنده‌ایست: فصل ۱ـ درچهل فایده باعنوان های : منها، منها ۲ـ نیز چهل فایده .

6295ـ سپهسالار ۵۹۸۶/۳ : تاریخ یاد نشده، (۸۴ پ – ۸۶ پ) تنها فصل ۱ را دارد، واز فصل ۲ تنها ۶ فاید در نسخه مانده است [ف. سپهسالار ۵ : ۲۷۰] .

ص

صحائف العالم = مرآت الحق= ریاض الصفا

از میرزا محمد مهدی فروغ فرزند میرزا محمد باقر بهجت اصفهانی ، زاده در تبریز ۱۲۲۳، گویا می‌خواسته دراین‌کتاب پایهٔ یك دایرة‌المعارفی را بریزد ولی ناتمام مانده .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۶، ۸۲۵ و ۱۵ : ۹ – مجمع‌الفصحاء۲ : ۳۹۶ – ریحانة‌الادب ۱ : ۱۸۵ – المآثر والاثار : ۲۰۶ .

6296ـ دانشگاه ۱۲۸ : نسخهٔ اصل و بخامهٔ نگارنده، نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳، درگ ۱۵ صحایف و در گ ۲۳ صحایف العالم خوانده شده، ۳۴۹ گ [ف. دانشگاه ۲ : ۵۸۴] .

6297ـ تهران، محمدوجدانی: تاریخ یادنشده، صحایف‌العالم یا صحایف العلوم است شامل منطق و ملل و نحل [ذریعه ۱۵ :۹] .

6298ـ مجلس ۲۵۹: تاریخ یاد نشده

بخش تاریخ ملل وادیان و سرگذشت برخی از دانشمندان است، در فهرست بعنوان «صحائف العالم» وبدون ذکر نام نگارنده آمده است ۹۵ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲ : ۱۴۶] .

صناعیه = حقایق الصنایع

ع

عجایب المخلوقات

دربخش طبیعی ص۴۳۳-۴۳۶ گذشت .

عیار دانش

از ملاعلینقی فرزند احمد بهبهانی ، بنام امیراعظم علیمردان‌خان، دریك مقدمه ودومقاله درحکمت طبیعی و حکمت الهی، درذریعه‌آمده نگارنده شاید شاگرد آقا حسین خوانساری (درگذشتهٔ ۱۰۹۸ یا ۱۰۹۹) باشد که برخی فوائدازاو نقل کرده‌اند. **آغاز:** آفتاب جمال قدم ازآن‌متعالی‌است که‌خفافیش ظلمت‌سرای‌حدوث.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۶۳.

6299- **مجلس** ۱۳۹ : نستعلیق**۱۱۰۸** زرین، ۲۲۸ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲:۷۳] .

ف

فتوحات عباسی = فتوحات عباسیه

ازمحمد نصیرفرزند قاضی‌یزدی، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهیه : ۴۸۹» . بنام شاه عباس صفوی (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷). درسه‌فتح: ۱- در آداب نمازهای روزانه ۲ - تشریح مجموع سر ، در بیست باب ۳- شبههٔ مشهورهٔ طفره و پاسخ آن از دوانی و پدر نگارنده . در فتح یکم زنجیرهٔ روایت خود را از پدر و او از شیخ بهائی از پدرش ازشهید دوم تاامام صادق آورده است . و در چند جا از پدر خود به استاد یاد می‌کند **آغاز:** ای ازتوحدیث معرفت راتبیین - و ای ترجمهٔ وصف تو تنزیل مبین ... حمد و سپاس بیقیاس حکیمی راکه پادشاه نفس‌ناطقه را .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۱۷ .

6300- **دانشگاه** ۳۰۰۵ : نسخ گویا ازخودنگارنده، افتادگی درآغاز فتح دوم‌دارد انجام نیزافتاده، با یادداشت حیدر قلی قاجار نهاوندی، ۳۲گ ۲۰س[ف. دانشگاه ۱۰ :۱۹۳۲]

6301- **تهران** ، فخرالدین نصیری ، ۲۰شعبان **۱۰۶۱** (شاید تاریخ نگارش باشد) تنها فتح دوم را دارد [ذریعه ۱۶:۱۱۷] .

6302 - **قزوین** ، خاندان آقا میر حسینای‌قزوینی: سدهٔ **۱۱** همراه «کامل‌الصناعه» مجوسی [نسخه‌ها ۶ : ۳۵۰] .

6303- **شیراز**، خانقاه‌احمدیه ۱/ ۲۷۷ تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

فرخ نامه = فرح نامه

از ابوبکر المطهر فرزند محمد فرزند ابوالقاسم فرزند ابوسعید جمالی یزدی ، بنام مجد الدوله ملك الوزراء احمد فرزند مسعود وبرای فرزندخود ابی‌القاسم، درهیجده‌سالگی در پنجشنبهٔ رمضان ۵۸۰ به پیروی از « نزهت نامهٔ» علائی‌در۱۶مقاله بانجام رسانده، باعنوان مقاله و فصل : مقالهٔ ۱ - در منافع الانسان و البهائم، دوفصل ۲- منافع الطیور و الهوائم و

الحشرات، دو فصل ۳ـ منافع الاشجار . . . (نباتات) هفت فصل ۴ـ اندرحشایش واوراق، دوفصل ۵ـ درصموغ ۶ـ درجواهر، هفت فصل ۷ـ داروها وعطرها، دو فصل ۸ـ طبع روغنها وفراست، دوفصل ۹ـ الاکتاف ومدخلی‌درنجوم دو فصل و یك باب ... ۱۵ ـ صفت زهرها و تریاکها، دوفصل [نسخهٔ ۲۳۸۹ دانشگاه] . دائرةالمعارف علوم و فنون و عقاید است و در ۱۳۴۶خ بکوشش‌آقای ایرج‌افشار چاپ شده. **آغاز:** شکر وسپاس بیقیاس پروردگاری راکه مظاهر اشیاء و معالم اسما .

بنگرید: ذریعه ۱۶:۱۶۳ ـ هفتاد سالگی فرخ، گفتار ایرج افشار : ۴۷ ـ ف. دانشگاه ۹ : ۹۸۰

6304ـ **کوپرولو احمد ۱۵۸۹/۲۱** نوشتهٔ **۷۵۴** نام کتاب در آغاز و انجام هست (۳۱۳پ ـ ۳۷۰ر). فیلم آن دردانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۱] .

6305ـ **پاریس** P. ۱۶۱ : نسخ شنبهٔ ۱۰ع۲/**۷۸۹. فیلم**آن دردانشگاه ش۱۳۱۴ هست، تاریخ نگارش در فهرست ۵۸۰ آمده [فیلمها ۱ : ۱۴۶] .

6306 ـ **دانشگاه ۲۳۸۹** : نستعلیق سدهٔ **۸ـ۹** باحاشیه‌هایی تازه‌تر، آغاز و انجام ومیانه افتاده، ۸۹گ ۱۷س[ف. دانشگاه ۹ : ۹۸۰] .

9307 ـ **برون**(۱۰)Y۳ : درمجموعهٔ مؤرخ **۸۸۶** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

6308ـ **ریو** Or ۳۰ : نستعلیق **۹۵۱** (ریو ص۴۶۵) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴].

6309ـ **تهران**، دکترمفتاح : نستعلیق سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** ، دبعی [رؤیت] .

6310ـ **تهران**، تقی بینش ۳مج: سدهٔ **۱۰ـ۱۱** (ع۲/۲۶ ۳۷ جلوس اورنگ زیب) ، تاریخ نگارش در دیباچه پنجشنبهٔ ربیع ۹۵۷ روز بهمن یزدگردی آمده، و۱۶ مقاله است . فیلم‌آن دردانشگاه ۲۸۷۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۸] .

6311ـ **پاریس**۸۳۵: نستعلیق**۱۰۳۴** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

6312ـ **دانشگاه ۴۱۹۰/۳**: نستعلیق محمد نصیر فرزندهمایون، نزدیك‌ع۱/**۱۰۷۱** (۲۳۰ـ۲۶۸) و درپایان آمده: این داستانها در این‌کتاب ازآن آوردم که این‌کتاب «فرخ نامه» است تافرخی زیادت باشد و نیز هرکس بخواهد هشیاری افزاید (ص ۲۴۰) این بندها بلکه‌شمارهٔ پیش‌باید ازهمان «فرخنامهٔ جمالی» باشد [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۵۹] .

6313ـ **پاریس**، ملی۲۳۷۴: نستعلیق هندی **۱۱۱۵** ، مصور [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

6314ـ **مهندس شاه‌علائی**: سدهٔ**۱۲** [ذریعه ۱۶ : ۱۶۳] .

6315ـ **دانشگاه**۵۳۲۴: نستعلیق ۱۳ صفر **۱۲۰۳**، ۸۹گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۴] .

6316ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۵۳: نستعلیق‌تاریخ یاد نشده، صفحهٔ یکم افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۴۵] .

6317 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ م طب فارسی: نسخ بی‌تاریخ، آغازبرابر، درفهرست فرح‌نامه و تاریخ نگارش پنجشنبهٔ ع۲/۵۹۷ یادشده،زدین، ۱۲۰گ۱۶س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۸] .

6318ـ **خدیویه**: تاریخ یادنشده، که درفهرست بنام «فرجنامه» آمده که در سن ده

سالکی بسال ۵۶۰ نگاشته است [ذریعه] .

6319ـ پاریس P. ۱۶۱ و P.۱۴۰ و S. P. ۱۵۶۸ : سه نسخه تاریخ یاد نشده. فیلم آنها به‌ترتیب ش : ۲۶۸۰ و ش ۲۶۸۱ و ش ۲۷۷۹ در دانشگاه هست [فیلمها : ۱۴۶] .

6320ـ وین ۱۴۴۹ : نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴ ۴۲].

الفصول الاربعة

از آقا محمود فرزند محمد علی فرزند محمدباقر وحید بهبهانی ، درگذشتهٔ ۱۲۶۹ ، دریك دیباجه وچهار فصل، که درج۲/ ۱۲۲۶ بدان آغازکرده‌است [دیباجه]:فصل۱ ــ لذات عقلیه اشرف و اکمل هستند ازلذات حسیه ۲ ــ درمطالبی‌که متعلق به‌اخلاق است ۳ــ مراحلی که موجب مزید عرفان و باعث معرفت به‌کمال قدرت واجب می‌شود ۴ــ اثبات واجب‌الوجود
آغاز: . . . حمد و سپاس بیقیاس مر واجب الوجود فیاض الجود راست .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۳۹، ۱۴۱.

6321 ــ **الهیات** ۱۹۵/۶ آل‌آقا : نستعلیق گویا نگارنده ، نزدیك ۱۲۲۶ ، (۱۳۱ پ ــ ۱۶۹ پ) ۱۴س [ف. الهیات : ۷۳۱] .

فوائد علیه

از علی فرزند عبدالله فرزند هدایت الله نهاوندی، که بروزگار سید عبدالله شوشتری ، می‌زیسته (ص ۱۵۴) و شاگرد سید محمد طباطبائی (ص۱۶) بوده است، و «سنگ‌محك» را در۱۱۷۱ نگاشته (ص۱۰۲) وشعرهایی نیز می‌سروده است . در مطالب گوناگون کشکول مانند درسیزده باب: باب ۲ ــ در مناقب ۳ ــ مدینةالعلم ۴ــ روایات غریبه و حکایات عجیبه ۵ــ دربعضی ازجوابهای الزامی ۶ــ اشعار ۷ــ آیات مشکله ۸ ــ احادیث مشکله ۹ ــ عبارات علما ومسائل فقهیه ۱۰ــ افعال‌ابلهانه... ۱۲ــ سئوالات و مجهولات نگارنده ۱۳ ــ مطالب پراکنده [دانش‌پژوه] .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۴۹ .

6322 ــ **دانشگاه** ۳۸۰۹ : نستعلیق نگارنده، سدهٔ **۱۲**، آغازوانجام افتاده، ۱۲۹ گ ۲۸س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۱].

فوائدفیروز

درفهرست بریتانیا، بدون نشانی بیشتر ، دربخش دائرة المعارف یادشده است.

6323ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۳۲۲ نوشتهٔ پیرامون **۱۶۰۰** م [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳] .

ك

کچکول

از شیخ ابوالفضل فرزند مبارك علامی فهامی . نگارندهٔ «آیین‌اکبری» و جزآن .

6324 ــ **بادلیان** ۱۲ اوزلی: نستعلیق عصمت‌الله فرزند شیخ شمس‌الدین عثمانی و سید بدر الدین محمود جیو و سید صدر الدین در خانهٔ سید شهاب‌الدین محمد جیو ، آدینهٔ‌پایان محرم **۱۱۰۹** ، ۱۶۴گ ۱۳س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۰۷ هست [فیلمها : ۱۵۷] .

کراسة المعی = کراسهٔ اعتمادی

از میرزا غلامحسین‌خان افضل‌الملك ادیب

شیرازی نگارندهٔ «افضل التفاسیر: ۳» وجزآن، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳)ومیرزا علی اصغرخان امین السلطان و محمد حسنخان اعتمادالسلطنه‌در۱۳۱۲ ساخته است، وکشکول مانند است .

6325ـ مجلس ۱۵۱۶ : نوشتهٔ میرزا حسین‌خان‌طباطبائی تبریزی منشی‌اسراردولتی وچندتن دیگر، سدهٔ **۱۴**، در چهارجلد. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۵۳۶هست [فیلمها: ۱۵۸].

کشکول

گردآوردهٔ محمد معصوم فرزند عبدالعلی کرمانی ومحمد زمان (ص ۳۶ و ۶۱ و ۳۲۱) دررمضان۱۰۳۸ دراکره، سال‌دوم فرمانروایی شاهجهان، وشعبان ۱۰۳۸ همان‌شهر (ص۳۷۷) و ۱ج۱۰۸۰/۲ درلاهور (ص۶۱) این نوشته ها از محمد معصوم است و محمد زمان تاریخ ندارد. مطالبی است فلسفی، عرفانی، پزشکی، تاریخ و سرگذشت دانشمندان و فرمانروایان بعربی وفارسی ورساله‌های جداگانه .

6326 ـ دانشگاه ۳۷۴۹ : شکسته نستعلیق همان‌تاریخها، ۲۰۲گ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۲] .

کشکول

از میرزا سلطان محمود فرزند محمدمیرزا نبیرهٔ بایقرا، ازگورکانیان هند، پراکنده‌هایی ازتاریخ ونحووصرف ومنطق‌وفلسفه وجزآنها .

6327ـ آصفیه ۲۶۳ محاظرات: بخامهٔ گردآورنده، سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ ۱۰۲۰ دردفتر دراجمیر [ف. آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۵۰۴] .

کشکول

از شیخ بهایی (بنگرید : تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۰) درپنج‌بخش به‌عربی وفارسی، دردیباجه می‌نویسد : در جوانی « المخلاة » را نگاشتم وچون پس از آن چیزهایی تازه‌تر باندیشه‌ام رسید دراین دفتر بنام «کشکول» گردآوردم . چاپها ونسخه‌ها یکسان نیست، ودرچاپ بولاق مصر در ۱۲۸۸ بخش فارسی را نیاورده‌اند .

آغاز: وبعد، فانی لما فرغت من تألیف کتابی المخلاة .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۷۷ – ف . عربی مشار : ۷۴۴ .

6328 ـ دانشگاه ۱۲۳ : نسخ زیبای سدهٔ **۱۱**، بروزگار نگارنده، پنج‌بخش، زرین ۳۵۰گ [ف. دانشگاه ۲ : ۱۷۲] .

6329ـ گلستان ۳۰۷۶ : نسخ بی‌نام در۲۴رجب **۱۰۵۴**،جلد یکم تاپنجم‌است [ف. نسخه‌ها ۱ : ۱۹۱] .

6330ـ مجلس ۲۹۵ : نسخ محمدقاسم در**۱۰۶۵**، درپنج جلد، زرین، ۳۶۸گ ۲۳س [ف. مجلس ۲ : ۱۷۲] .

6331ـ مجلس۴۵۸۷ : نستعلیق خوش حاجی جمال فرزند ملك محمد شیرازی ، در ۱۰ج۲/**۱۰۸۳**، زرین، مهرسیدنصرالله تقوی دارد هرپنج بخش است ، ۳۳۷گ [رؤیت] .

6332ـ دانشگاه۲۵۳۰ : نسخ سدهٔ**۱۱** هرپنج بخش است وبیشتر ازچاپی دارد، زرین ۲۸۴گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۸].

6333ـ گلستان۱۸۳۲ : نستعلیق‌تاریخ یادنشده، زرین، سه‌بخش‌را دارد [نسخه‌ها ۱ : ۱۹۱] .

کشکول محمدی

ازمیرزا محمد فرزندسلیمان فرزند محمد رفیع تنکابنی (۱۲۳۴–۲۸ج۱۳۰۲/۲). در «قصص‌العلماء» خود ازچهارجلد آنکه بانجام

رسیده یادکرده است. جلم یکم آن در ۹ ذیقعدهٔ ۱۲۹۵ بانجام رسیده است. **آغاز**: احمدالله ولی المحامد ... وبعد، چنین گوید ... محمد بن ... که این کتاب مسمی است به کشکول محمدی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۹۸ و ۱۸: ۸۳- ریحانة الادب ۲: ۴۳۵ ـ المآثر و الآثار: ۱۵۷ ـ مؤلفین مشار ۵: ۵۱۰.

6334ـ **حقوق** ۲۳۶ج: نستعلیق علی فرزند علی‌اکبر طالقانی، محرم **۱۲۹۶**، تنها جلد یکم است، ۱۶۱گ ۱۱س [ف حقوق: ۱۷۳].

کمالیه = الرسالة الکمالیه . . .

کنز العارفین = ترجمهٔ کشکول

ترجمهٔ «کشکول: ۶۷۹» بهائیست ازملا احمد شهیدی آملی، بدستور عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵-۱۰۸۳) وسه‌نسخه‌ای ازآن به‌عنوان «ترجمهٔ کشکول: ۶۵۴»، گذشت.

6435ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، ۴۱۰ گ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبائی].

گ

گنج بادآوردهٔ صاحبقرانی

درص ۵۹۰ گذشت.

گنج معنی

از ابونصر محمد فرزند محمد محمودی بخادایی، دردواصل وچهارفصل وبابهایی بسیار بنام ابوالمظفر منصور خادالله ملکه، بنظم‌ونثر درپزشکی وعقاید واخلاق و فقه و حدیث. در پایان تاریخ سلخ ذیقعدهٔ ۹۱۵ دارد که گویا تاریخ نگارش است. **آغاز**: آفرین برآنکه جان بخشید وایمان و خرد ـ هم ثنا و آفرین گفتن مراورا می‌سزد... حمدبیحد وثنای بیعد مرواجب الوجودی را.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۳.

6336ـ **ملك** ۶۱۳۴: نستعلیق زیبای میرزا حسن مستوفی، در **۱۳۳۰** از روی نسخهٔ مؤرخ ۹۱۵، زرین، ۱۱۶گ ۱۲س، بایادداشت آقای ملك که نام کتاب «گنج معنی» است، تاریخ نگارش درص ۱۶۰، ۹۱۵ آمده است [رؤیت].

گنجینهٔ دانش

ازمعتمد السلطان میرزا یوسف‌خان‌مستشار الدوله فرزند کاظم تبریزی، درگذشتهٔ ۱۳۱۳ برای تعلیم نو آموزان، این کتاب در بمبئی ۱۳۰۲ وپس ازآن چاپ شده. **آغاز**: دریکی از شهرهای مشرق زمین.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۶ ـ ف. مشار ۱۳۲۳ ـ مؤلفین مشار ۶: ۸۹۹.

6337ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق وشکسته **۱۳۰۶**، ازروی‌نسخهٔ چاپی [رؤیت].

گنجینهٔ گرانمایه = دستور

گردآوری نخست از تاج الدین حسین صاعد فرزند شمس الدین طوسی واعظ فقیه سدهٔ دهم و افزودهایی از دیگران. دفتریست بخامهٔ نزدیك به صد دانشمند و سراینده که هریك از خود بیادگار درآن نوشته‌هایی دارند، و چهل وپنج رسالهٔ جداگانه. که در فهرست دانشگاه گزارش شده است. **آغاز**: یا نور النور، یا مدبرالامور، احمدك علی‌نورکمالك.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۵۰ و ۹ : ۱۱۹۶ و ۱۸ : ۲۴۷ – ف. دانشگاه۹ : ۸۳۲،۸۰۴

6338 – دانشگاه ۲۱۴۴ : نستعلیق و نسخ ۹۷۸، ۹۹۶، ۱۲۶۵، نسخه پیش ازاین به شمارهٔ ۳۸۲ نزدآقای فخرالدین‌نصیری بوده است، ۳۶۳ گ [رؤیت] .

ل

لآلی الغالیة و المطالب العالیة

ازمحمدتقی فرزندابوطالب یزدی‌اردکانی درگذشتهٔ درتهران ۱۲۶۷، درمسایل کلامی و فلسفی ازروی خبرها، به‌عربی وفارسی، که در زندان تهران ، در پانزده فصل نگاشته است : ۱– ایمان وکفر وشرك وشکر وعبادت، درچند لؤلؤ ۲– وجود ، درچند لؤلؤ (به‌روش‌فلسفی) ۳– خداشناسی، درشش مقصد و هریك در چند لؤلؤ ۴– عقل ۵– جبر وتفویض ۶ – پیامبری وامامت، سه مقصد وهریك چند لؤلؤ ۷– بهشت ۸– گناهان ۹– احباط وتکفیر ۱۰–توبه ۱۱– نکوهش دنیا ۱۲– بحثهای ادبی ۱۳ – تاریخ ۱۴ – فقه واصول ۱۵ – پراکنده‌ها، همهٔ اینها درچند لؤلؤ . **آغاز** : الحمدلله الذی لایحصی نعمه العادون... فیقول المبتلی بمحبس السلطان فی‌طهران .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۶۹ و ۱۸ : ۲۵۶ – ۲۶۱ – المآثر والآثار: ۱۴۵ – طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۲۰۶ .

6339– **دانشگاه ۵/۹۰۰** : نسخ با خط‌خوردگیها وجاهای سفید، گویااصل (۱۷۳ پ–۱۶۷ر) همراه «صلح» ازهمو [ف.دانشگاه ۵ : ۱۶۹۷] .

لطایف‌غیاثی = ترجمهٔ‌اسرارالتنزیل

ازامام فخررازی، ابوعبدالله محمدفرزند عمر فرزند حسین شافعی (۵۴۴ – ۶۰۶) ، اسرار التنزیل را درچهار مقاله : ۱ – اصول ۲ – فقه ۳ – اخلاق ۴ – مناجات و دعا بنام ابوالفتح محمد فرزند ملکشاه نگاشته وپیش از انجام‌آن درگذشته است، فارسی‌آن درهند بنام « لطایف غیاثی » سپس در تهران بسال ۱۳۰۱ در۳ قسم چاپ شده است . **آغاز** : حمد بیحد ونهایت ومدح بیعد و بیغایت حضرت حلال آن خدای را .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۱۰ و ۱۸ : ۳۱۶ آتشکدهٔ آذر : ۲۱۶ – مجمع الفصحاء ۱ : ۳۷۴ – هدیةالعارفین ۲ : ۱۰۷ – کشف‌الظنون (اسرار التنزیل) ۱ : ۸۳ و (اللطایف الغیاثیه) ۲ : ۱۵۵۳ – ف . مشار : ۱۳۳۸ – مؤلفین مشار ۵ : ۶۴۲ – ریحانة الادب ۳ : ۱۹۲ – اکتفاء القنوع : ۱۶۶ .

6340– **سپهسالار** ۶۳۱۰ : نسخ‌کهن سدهٔ **هفتم** . آغاز نسخه برابر س ۱۶ ص ۵ چاپی‌است وپایان‌آن برابر نسخهٔ چاپی، ۵۸ گ ۲۲ س [ف.سپهسالار ۳ : ۱۲۵] .

6341– **تبریز** ، ملی ۳۶۵۸ : نوشتهٔ فتح‌الله فرزند فضل‌الله تمیمی قزوینی، ۱۵ع۲/ ۷۴۱ [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۹] .

6342– **مجلس** ۵۲۲۵ : نستعلیق سدهٔ ۸ ، آغاز در میانهٔ فصل پنجم مقالهٔ یکم افتاده عنوانها مرتب نیست : فصل ۶ در بیان اینکه ایمان بتقلیددرست نیست ۷–خصایص علم‌قرآن ۱۰ – ستارگان و قدرت الهی ۱۱ – استدلال باحوال‌اطلال برکمال قدرت الهی. مقالت‌سوم

دربیان کیفیت احوال انسان. باب یکم درکیفیت استدلال باحوال تکون انسانی، سپس نه فصل آنگاه باب دوم درعجایب خلقت آدمی ویك فصل درصفات استخوانها، نسخه ناقص ۶۰ گ ۱۷ س [رؤیت].

6343ـ مجلس، شماره نشده، خریداری ازباقر ترقی، سدهٔ ۹، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6344 ـ دانشگاه ۳۷۷۵ : نستعلیق محمدحسین فرزندمحمدتقی کاتب خاتون آبادی ۲۵ شوال ۱۰۵۱، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۰۰ گ ۸ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۶].

6345ـ دانشگاه ۲۲۷۴: نستعلیق ۲۰ صفر ۱۰۹۰ در گنجه، در شمارش مطلبها در دیباچه واندکی هم درپایان بانسخهٔ چاپی جدائی دارد، ۱۵۰ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۹: ۹۲۲]

6346ـ دانشگاه ۴۲۶۹ : نسخ محمد تقی شیرازی، سه شنبهٔ ۲۹ع۲/۱۰۹۶۱، ۴۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۳۸].

6347ـ قاهره، دارالکتب ۷۵۹ عقاید تیمور : نوشتهٔ عبدالرحیم فرزند شیخ اسماعیل مولوی برای برادرش اسماعیل آغا، ۱۴ع۱/ ۱۲۵۱۲۳۶ گ ۱۵ س [ف مخطوطات ۲: ۹۲].

6348 ـ سپهسالار ۱۱۶۷ : نستعلیق عبدالکریم، دوشنبهٔ ۱۰ رجب ۱۲۸۵، سپس محمد نامی آنرا بدستور معتمد الدوله بانسخهٔ مؤرخ پنجشنبهٔ ۳۰ ج۱/۹۷۳ درهمان ۱۲۸۵ مقابله کرده، آغاز افتاده، ۷۲ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ ، ۴۷۷].

6349ـ سپهسالار ۱۱۶۸ : نسخ سدهٔ ۱۳، گویا از روی نسخه ۱۱۶۷ سپهسالار نوشته شده باشد، ۱۲۴ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۷۷].

م

مجالس

درسیرت پیامبر و جنگهای او ویارانش و وزنان ودختران اووافسونها ودعاها وپزشکی و دیگر موضوعهای اعتقادی، درسی و یك باب. باب ۳۱ دربیماری پیامبروپایان زندگی اوست

6350ـ نافذپاشا ۱۱۸۵: نسخ تاریخ یادنشده، ۲۱۸ گ ۱۵ س. فیلم آن دردانشگاه ش ۶۰۶ هست [فیلمها : ۱۷۹].

مجمع الدقوائق

از عبدالله جوهری تبریزی، که در ۶۸۰ بهشام رفته، درآن آمده: من دیدم درشهر تبریز درسنهٔ ۶۸۶. گزارش قصیدهٔ حولیه درکیمیااست ومطالب گوناگون کیمیایی، طبیعی، حکایتها، آداب تیر اندازی، دو بیتیها را در بردارد. فهرست مطالب گوناگون آن را آقای دانش پژوه در فهرست دانشگاه آورده است. آغاز قصیدهٔ حولیه: در کمال حسن رویش چون جمال آمد حبین. **آغاز:** کتاب (پس از قصیده) الحمدلله که شرح این قصیده برقوت سخن این بزرگ کرده می شودکه می فرماید المعنی فی قلب الشعراء

6351ـ دانشگاه ۳۲۹۰: نوشتهٔ یحیی فرزند ابوالمعالی حسینی رضوی برای پسرخود درسدهٔ ۱۳ بایادداشت ۱۲۵۴ (ص ۱ـ۵ خودقصیده و ۶ ـ ۱۵۵ گزارش آن) سپس چندقصیدهٔ دیگر ۲۶ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۵].

مجمع محمود

ازمحمود میرزا قاجار (۱۲۱۴-۱۲۷۱) فرزند فتحعلی شاه (۱۲۱۲ - ۱۲۵۰). کلیات آثار اوست.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۱ ـ مجمع الفصحاء ۱: ۵۶ ـ مؤلفین مشار ۶: ۷۰ ـ مجلهٔ ادبیات تبریز س ۱۲ ش ۲: ۱۱۳ ـ استوری ۱: ۸۸۸.

6352ـ **تبریز**، حاج آقاحسین نخجوانی نسخهٔ اصل [نسخه‌ها ۴: ۳۴۰].

6353ـ **بودا پست** ۵۳۲(؟): در پایان دههٔ سوم رمضان **۱۲۴۴**. دارای: سفینهٔ محمود منتخب المحمود ودرپایان میرسد به بیان محمود **آغاز**: اول دفتر بنام ایزد دانا ـ صانع و پروردگار حی توانا. خداوند را سپاس لازم است که ذات پاکش ازهمه علت مبری ومعری فیلم آن دردانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها ۱: ۱۸۴].

مجمل الحکمه

ترجمهٔ گزیدهٔ رساله‌های پنجاه و یک‌گانهٔ «اخوان الصفا» است که هریك رسالهٔ آن دریکی از دانشهای روزگار نگارنده است، متن در میانهٔ سدهٔ چهارم از چند تن گمنام است که دربارهٔ آنها گفتگو شده است، و این ترجمه نیز که گزیده‌ایست از آن و پیش از ۶۰۸ که تاریخ نسخهٔ برلین است، ساخته شده است. در مقدمهٔ برخی از نسخه‌ها وازآن میان نسخهٔ چاپی آمده که این ترجمه بروزگار سید بهاء الدین سیف الملك... تیمور گورکان (۷۷۱-۸۰۷) انجام گرفته. در پایان نسخهٔ ۲۰۹۷ مجلس آمده: تمت کتاب اخوان الصفا من تصانیف احمد بن اسماعیل المعروف بابن نارچی، ودرذریعه ازاحمد فرزند عبدالله فرزندمحمد فرزند اسماعیل علوی صادقی اسماعیلی یاد شده. در نسخه‌ها گذشته ازیادکردن ویانکردن امیرتیموردرشیوه وترتیب نیز دگرگونیهایی هست، وازنسخهٔ ۱۰۴ مجلس برمی‌آیدکه این کتاب چند ترجمه دارد. **آغاز**: سپاس وستایش آن خداوندی را که واجب الوجود است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۸۳ و ۴: ۷۶ ـ اعیان الشیعة ۱۰: ۴۲۱ ـ کشف الظنون (مجمل الحکمة) ۲: ۱۶۰۴ ـ یادداشتهای قزوینی ۷: ۴۴، ۴۸ ـ تاریخ ادبیات، دکتر صفا: تاریخ ادبیات براون... ـ ف. دانشگاه ۳: ۳۴۵ ـ گفتار دانش‌پژوه در مجلهٔ مهر س ۸ ش ۶.

6354ـ **برلین**: نوشتهٔ ۶۰۸ [یادداشت های قزوینی ۷: ۴۸].

6355ـ **مجلس** ۱۱۲: نسخ **۶۶۷**، ازرسالهٔ یکم در ارثماطیقی است تاباب سیزدهم درپدیدآمدن معدنیان، ۱۴۰ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲: ۵۷]. تاریخ ۶۶۷ دردنبال بخشی از یك کتاب فلسفی دیگری آمده نه «مجمل ـ الحکمه» ولی شیوهٔ نوشتن وکاغذ نشان می‌دهد مجمل الحکمة نیز نزدیك بهمان تاریخ نوشته شده است [رؤیت].

6336ـ **مجلس** ۱۰۴: نسخ **۹۰۷**، زرین، دردیباچه آمده: مایك دوجای دیدیم که این کتاب (مجمل الحکمه) را پارسی نقل کرده‌اند وهمچنان مرموزگذاشته و این ضعیف را فرمودند که این کتاب را بفارسی دری نقل کند و هر چه حشو است از وی دور کند (باختصار). آغاز برابر نمونه، ۲۴۵ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲: ۵۱].

6357ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۲۹: نسخ، **۹۳۷** [نسخه‌ها ۵: ۵۷].

6358 ـ **دانشگاه** ۳۴۴۴: نستعلیق محمدعلی، رجب **۱۰۳۱**، درپایان آمده: تمام شد ترجمهٔ اخوان الصفا... ترجمهٔ... سراج الملة والدین الارموی. درفهرست کتابخانه در مورد این ارموی سخن رفته است دردیباچه از تیمور نام برده نشده، ۲۰۱ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۵۴].

6359ـ تهران، ادبیات ۱۲۰ د: نستعلیق محمدربیع فرزند عارف فیروزآبادی، ۲۲ محرم **۱۰۴۶**، با یادداشت قزوینی که این کتاب پیش از تیمور و پیش از ۶۰۸ بفارسی دری درآمده است. ۲۴۴ گ ۱۶س [ف. ادبیات ۱: ۴۱۵].

6360ـ تهران، فخرالدین نصیری ۳۲۴ نوشتهٔ **۱۰۴۸** [یادداشتهای آقای نصیری].

6361ـ مجلس ۲۰۹۷: نوشتهٔ علی خان فرزند علی بیگ، غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۶۳**، نویسنده نام نگارنده را در پایان احمد فرزند اسماعیل معروف به ابن نارچی آورده است، آغاز برابر نمونه، نام تیمور درنسخه نیست، ۳۴۶س ۱۵ س [ف. مجلس ۶: ۸۵].

6362ـ همدان، آقای حاجی ایزدی: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۷۹**، ش ۱ دفتر [نسخه‌ها ۵: ۳۶۷].

6363ـ مجلس ۵۲۲۴: نستعلیق محمد تقی درمشهد در ۷ رجب **۱۰۷۳**، در دیباچه نام تیمور گورکان آمده و آنرا ترجمهٔ باحذف می‌خواند که مرموزات آنرا نیز حل کرده است، واز ترجمه‌های پیش از آن یاد کرده است، آغاز برابرنمونه، ۱۸۸ گ ۱۸س. فهرست این نسخه را درفهرست کتابخانه آوردم، بدانجا مراجعه شود [رؤیت].

6364ـ ملی ۳۱۲۲ ـ ۳۹۲: نستعلیق دو ص ق م شیعی اثنی‌عشری هروی، شعبان ۱۷۲ (**۱۰۷۲**). فیلم آن در دانشگاه ش ۹۳۹ هست [فیلمها ۱: ۱۸۵].

6365ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۱** مندرس، انجام افتاده [رؤیت].

6366ـ الهیات ۱۰۸ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، ازآغاز تارسالهٔ هشتم درقسم چهارم دربیان روحانیات را دارد، ۲۷۲ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱: ۱۲۴].

6367ـ الهیات ۱۰۹ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، ازآغاز تافصل دهم درنوادرالحکماء را دارد، زدین، ۱۷۹ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱: ۱۲۴].

6368 ـ دانشگاه ۳۰۲/۱: نستعلیق محمدکاظم فرزند محمدحسین حسینی محلاتی، ۲۲ رجب **۱۱۱۱** (۱پ ـ ۷۹پ)، آغاز نزدیک به نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۳۴۵].

6369ـ مجلس ۲۰۹۸: تحریری ۱۰ شوال **۱۱۱۳**، آغاز برابر نمونه، نام تیمور در دیباچه آمده است، ۴۰۲ص ۱۵س [ف. مجلس ۶: ۸۶].

6370 ـ تهران، دهخدا ۲/۲۱۴: نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۹** در دفتر، همراه «یواقیت العلوم» [نسخه‌ها ۳: ۴۰۱].

6371ـ مدینه، عارف حکمة ۲۶۶/۳ نسخ ترکی سدهٔ **۱۲**، بخشی ازآنست [نسخه‌ها ۵: ۵۸۰].

6372 ـ مجلس ۳۲۵۱: نستعلیق ابوتراب حسینی موسوی، شوال **۱۲۴۴**، آغاز نزدیک به نمونه، ۲۵۴ ص ۱۶س [ف. مجلس ۱۰: ۸۳۲].

6373ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۷۱/۱ باتاریخهای **۱۲۶۷ـ۱۲۷۳** دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰].

6374ـ دانشگاه ۲۲۷۱/۵: نستعلیق **۱۲۷۰** (۴۹پ ـ ۱۶۴ پ) از آغاز تا رساله درمذاهب مختلفه از قسم چهارم را دارد [ف. دانشگاه ۹: ۹۲۱].

6375ـ دانشگاه ۱۱۱۳/۱۶: تاریخ یاد نشده، بادگرگونیهایی بامتن عربی وبانسخهٔ

چاپی ونسخهٔ ۳۰۲ دانشگاه و ترتیبی دیگر ، فهرست نسخه در فهرست کتابخانه آمده است [ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۳۷] .

6376ـ عزت بك قو یون ۵: نسخ کهن تاریخ یادنشده، نیمهٔ دوم کتاب است. فیلم آن دردانشگاه ش ۹۶۰ هست [فیلمها ۱:۱۸۵] .

6377ـ نجف ، سید باقر بحرالعلوم : باتملك فرهادمیرزا فرزندعباس‌میرزا در ۱۲۸۲ [ذریعه ، مخطوط] .

مجمع الغرایب

از سلطان محمود فرزند درویش محمد مفتی بلخی، درآن آمده‌که پدرش‌مفتی بلخ‌بوده ودرشب پنجشنبهٔ ۱صفر ۹۵۷ درگذشته است ، واز سفرخود به‌کوه بامیان در ۹۳۵ یاد کرده است، وآخرین‌تاریخی‌که یادکرده سال۱۰۰۳ است. درهیجده باب و یك خاتمه: ۱ـ ۰۰۰۰ ۲ـ زندگی پیامبر ۳ ـ فهرست نام شهرهای بزرگ جهان وشگفتیهای‌هریك ۴ـ شگفتیهای آدمیان ۵ـ شگفتیهای جانوران ۶ـ شگفتیهای گیاهان ۷ـ شگفتیهای کوه و چشمه‌سارها ۸ـ دریاها ۹ـ بیابانها ۱۰ـ کنیسه‌ها ۱۱ـ درازا وپهنا وژرفای دریاها ۱۲ ـ اندازهٔ روی زمین و دوری شهرها ۱۳ ـ قیافه شناسی و فراست ۱۴ـ شیرین‌سخنی‌خوشطبعان ۱۵ـ رویدادهای شگفت درتاریخ‌جهان ۱۶ـ سخنان کوتاه وپند بزرگان [نسخهٔ دانشگاه] .

بنگرید : استوری۲:۱۳۵ـ ف. دانشگاه ۲ : ۶۵۱ ـ ف. فیلمها ۱ : ۱۸۴ .

6378ـ لنینگراد ، آکادمی علوم شوروی C ۶۰۹: تاریخ یادنشده، فیلم آن در دانشگاه ش۱۶۴۸ هست [فیلمها : ۱۸۴] .

6379ـ دانشگاه ۸۹۸ : نسخ خاور ایران، محمد موسی فرزندشاه‌محمد من جماعة المعولیه، سدهٔ ۱۱، درمدرسهٔ مرحوم قل‌بابا ـ کوکلتاش، ۸۷گ۱۹س[ف. دانشگاه۲:۶۵۱].

6380ـ مجلس ۲۹۶۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، بخشی است ازآن، آغاز و انجام افتاده، ۲۱۰ص ۱۵س [ف . مجلس ۹ : ۴۰۴] .

مجموعه

مجموعه‌ایست ازپراکنده‌ها وچندین‌رساله که درمیان جای داده‌شده است، درچهارده‌باب ۱ـ درواجبات‌ازاصول وفروع ۲ـ درنمازهای سنتی ۳ـ در دعوات ۴ ـ اسم اعظم و طلسمات ۵ـ اسماءالله وخواص‌آن ۶ـ خواص سورقرآن ۷ ـ جفر ۸ ـ خلوات و ریاضات ۹ ـ اسماء ملائکه ۱۰ ـ علامات قیامت ۱۱ ـ حروف و تکسیر ۱۲ـ خواص‌اعداد وفق ۱۳ـکشتی‌گیری و تیراندازی ۱۴ـ علم‌شانه و غالب و مغلوب و کلمات‌فرقهٔ‌باطلهٔ مجسمه، نویسندهٔ نسخه‌الشریف محمدبن احمدبن مهدی حسینی است. **آغاز:** حمدله . و شرایف صلوات‌الله علی محمد نبیه الامین...امابعد بدانکه چون مراد حق تعالی ازآفرینش خلق آنست‌که بشناخت .

6381ـ ملك ۳۴۶۶ : نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۱، ازپایان‌کمی افتاده ، ۳۵۷گ ۱۷س [رؤیت] .

مجموعة الجواهر

دارای: ۱ـمآثرالمعاصرین در سرگذشت قائم مقام ودوگفتار از او ۲ـ جنگ شعر ونثر به‌فارسی وعربی .

6382 ـ دانشگاه ۳۲۰۷ : نستعلیق ۱۲۸۰ـ۱۲۸۵، ۱۵۵گ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۶۴] .

مجموعة الحقایق

جنگ درمطالب‌گوناگون‌عرفانی، فلسفی،

ادبی، حدیث، دستور زبان، سروده‌ها، اخلاق، فرهنگ واژه‌ها، آغاز: هذا مجموعة‌الحقایق باکر بالصداقة تمشط بالعلاج فانه یذهب الوباء

6383ـ مجلس ۴۵۹۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، شاید ازفرهاد میرزا معتمد الدولة، ۱۵۸ گ [ف. مجلس ۱۲ : ۲۹۰] .

مجموعهٔ دانشهای گوناگون

گفتارهاییست پی‌درپی دردانشهای‌گوناگون: ۱ـ معانی بیان ۲ـ علم‌بدایع‌النظم (درنه‌اصل) ۳ـ علم معانی مشکلات شعر (در نه اصل) ۴ ـ علم منطق (سه اصل ازاصول ظاهر وسه اصل از اصول مشکله) ۵ـ علم الطبیعیات، (در چندین اصل) ۶ـ علم‌الهندسه (سه‌اصل دراصول ظاهره و سه اصل در اصول مشکله) ۷ ـ علم المساحة (اصول ظاهره، وگویا افتادگی دارد) ۸ـ علم الامثال ۹ـ علم العروض ۱۰ـ علم‌القوافی .

6384ـ ملك ۵۸۳۹/۴ : نسخ نزدیك به نستعلیق ، با تاریخ ذیحجهٔ ۷۲۳ در دفتر (۲۳ر ـ ۴۳پ) آغاز و انجام افتاده : . . . اصل دوم درفزونی چندکه درقوافی افتد وعدد آن شش‌است، روی وصل‌خروج ردف [رؤیت].

مجموعة العلوم

از محمدکاظم فرزند محمدباقر خراسانی دریك مقدمه و نه باب و یك خاتمه [دیباجه] : مقدمه دربیان معرفت ساعات ایام و احکام سی روزه ازهرماه. باب ۱ـ اسماءالله وعدد برخی از سوره‌ها وآیتها ۲ـ خواص برخی ازسوره‌ها و برخی وردها ۳ ـ طلسمات ۴ ـ تحبیب ۵ ـ تخریب ۶ـ احضار ۷ـ مجربات پزشکی ۸ ـ علم ترکیبات مشق ۹ ـ در معرفت نباتات و حیوانات و خواص آنها. خاتمه استخراجات جفری. آغاز: حمدله . امابعد، چنین‌گوید محمد کاظم‌بن .

6385ـ تهران، اصغر مهدوی ۸۸۰ : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ با یادداشتهایی از حاج محمدحسن امین‌الضرب [نسخه‌ها ۳ : ۴۸۴] .

محاسن السنة فی وقایع الازمنه

از میرزا احمد وقار شیرازی (۱۲۳۲ ـ ۱۲۹۸) فرزند میرزاکوچك وصال‌که درشنبهٔ ۱ محرم ۱۲۹۵ آغاز بدان کرده و تا چهارشنبهٔ پایان ذیحجهٔ ۱۲۹۶ بدان پرداخته است. در آن مسائل ادبی وفلسفی واخبار وادب بفارسی وعربی دیده می‌شود ، آنرا علاء الدین حسین همت پسر نگارنده درگذشتهٔ ۱۳۳۶ از روی یادداشتهای پدرگردآورده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۶، ۱۳۰۰ ـ فارسنامه ۲ : ۷۲ ، ۱۵۲ ـ آثار العجم : ۳۶۲ ، ۳۵۶ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۱۶۸ ـ المآثر و الاثار : ۲۱۵ ـ هدیة العارفین ۱ : ۱۸۹ ـ گلشن وصال : ۱۲۷ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۹۸ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۵۴۸ .

6386ـ شیراز، دکتروصال: نسخهٔ‌اصل [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۳] .

مخزن الفوائد

ازحاجی ملامحمد کاشی، نگاشتهٔ ۱۳۱۵

6387ـ آصفیه ۴۵۱ متفرقات: نسخهٔ اصل‌ومسودهٔ نگارنده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۴ : ۶۷۰] .

مرآة الاکوان

از سیداحمد فرزند محمداردکانی‌یزدی ، بروزگارفتحعلی‌شاه‌می‌زیسته‌وباشیخ‌احمداحسائی مخالفت می‌داشته و در ۱۲۳۸ درگذشته است‌به خواهش محمد ولی میرزا که از او خواسته تا کتابی مشروح درفلسفه مانند شرح هدایهٔ ملا-

صدر را بپارسی بنگارد، در یك مقدمه و دوفن و یك خاتمه، در حکمت الهی و طبیعی نگاشته است [دیباجه]. بیشتر کتاب ترجمهٔ «اسفار» و «شرح هدایهٔ» ملا صدر است [عبدالحسین حائری]. **آغاز:** الحمدلله الذی دل علی ذاته بذاته. چنین گوید محتاج .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۷۷ ــ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۱۰۶ ــ نجوم السماء : ۴۱۸ ــ مؤلفین مشار ۱ : ۳۵۴ ــ فواید ــ الرضویه : ۱۳ .

6388ــ **مجلس** ۱۹۶۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باحاشیه‌هایی بدون نشان، ۵۱۳ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۵ : ۴۶۹] .

مصباح الصدور

از ناشناس، بنام جلال‌الدین شاه سلطان ، دردومقاله نگاشته است: ۱ــ در پنجاه باب در مطالب گوناگون به‌نظم ۲ــ بیست مسئلهٔ‌حسابی وپاسخ آنها، نیز به‌نظم. **آغاز:** سپاس بیقیاس وحمد بیحد خالقی را که چهرهٔ جمیل سخن .

6389ــ **تهران**، ادبیات ۲/۱۰۷ د : نستعلیق زین حسینی ، ۱ج۲ **۸۱۸/۲** (۵۷پ ــ ۱۲۳پ)، مقالهٔ دوم را ندارد [ف. ادبیات ۱: ۴۲۶] .

مطالع غوثیه

درحکمت علمی به‌شیوهٔ متکلمین درمباحث افلاك سپس اخلاق و قدری پزشکی ، از پایان کتاب بدست می‌آیدکه روزی‌کتاب دیباچه‌داشته وبنام سیدالسادات ملاذالانامی‌تقی‌الدین محمد امیرشاه نگاشته شده است، وچون عنوانهای‌آن غوث اول، غوث ثانی است «مطالع غوثیه» اش نامیده‌اند [ف. رضوی] .

6390ــ **رضوی** ۲۴۹ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، وقف ابن خاتون در۱۰۶۷ ، ۱۷۷گ ، ۲۱س . دیباجه را ندارد . **آغاز:** بباید دانست‌که جمهور علماء خلاف‌کرده‌اندکه آیا وجود بدیهی‌التصور است یانه [ف. رضوی ۱ : ۸۰] .

معتقد الامامیه

دربخش‌کلام خواهدآمد.

معیار جمالی ومفتاح بواسحاقی

از شمس فخری فرزند فخرالدین فخری سپاهانی، درچهار فن: عروض وقوافی وبدایع و صنایع و فرهنگ فارسی ، بنام سلطان جمال الدین شیخ شاه ابواسحاق اینجو، بسال ۷۴۴ نگاشته است . کارل زالمان خاور شناس روسی بخش چهارم آن را در غازان بسال ۱۸۸۷ م (= ۱۳۰۳) بچاپ رسانده‌است‌همین بخش در تهران نیز بکوشش دکترصادق‌کیا در۱۳۳۷خ چاپ‌شده. نسخه‌های‌آن یکجا دربخش‌فرهنگ نامه‌ها خواهدآمد .

ملوك الكلام

ازسیف‌الدوله سلطان‌محمدقاجار (بنگرید حساب : ۱۶۲) مجموعه رساله هاییست در فنون‌گوناگون، ازدیباچهٔ نسخهٔ۲۷۳۹دانشگاه بر می‌آید که بایستی هیجده رسالهٔ فارسی و عربی‌باشد. ولی‌آن‌نسخه دوازده رساله رادارد ۱ــ رساله‌ای درخطبه ومقام و شعر و معما به‌ــ عربی ۲ــ رساله درکیمیا به‌فارسی ۳ ــ تحقیق القوانین دردستورزبان‌فارسی ۴ــ رسالهٔ‌ریاضی وحساب ۵ــ هیئت ۶ــ نجوم و تقویم به عربی ۷ــ اعداد واوفاق وجفر ۸ــ رساله در علم ماسه بندی ۹ــ زین الرسایل دراخلاق ۱۰ــ وسیلة النجاة در فقه شافعی ۱۱ ــ شرح نور الهدایهٔ دوانی ۱۲ــ رساله‌درمل. **آغاز:** الحمدلله‌الدائم

الدیوم والفردالقیوم... وبعدفیعرب فی‌صوافی مبانی العقول القویمه ...

6391ـ **دانشگاه** ۲۷۳۹ : نسخ میرزا محمدباقرفرزندزین‌العابدین‌فرزندحسین‌یزدی حایری ، گویا **۱۲۸۲**، دوازده گفتار اوست با دیباچه‌ای از او درسرگذشت خودش وازآن بر می‌آید که بایستی هیجده رساله باشد نسخه از آن نگارنده‌بوده بافهرست‌های باستانی، ۲۶۱ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۷] .

منتخب الاخبار

از محمد باقر فرزند محمد مهدی حسینی گنجوی الاصل تبریزی المسکن ، کشکول مانندیست از مطالب گوناگون تاریخی و علمی وداستانها، ودرآن ازسال ۱۳۱۲ یادشده‌است. نام گردآورنده وکتاب در دیباچه آمده است. **آغاز:** . . . حمدله... وبعد این رساله‌ایست مختصر و مجموعه‌ایست محقر که این بنده... محمد باقربن .

6392ـ **دانشگاه** ۳۸۸۵: نستعلیق‌ریز نگارنده، ازآغاز سدهٔ**۱۴**، ۷۹ گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۲].

منتخب الاصول

ترجمه از فرانسوی ، ازسید مهدی‌خان مستوفی فرزند علی‌اکبرمستوفی، درسال۱۳۰۴ دردش باب:۱ـ تاریخ‌عمومی ۲ـ جغرافیا ۳ـ تاریخ‌طبیعی ۴ـ فیزیك ۵ـهیئت ۶ـ اطلاعات گوناگون: (هندسه، تقسیم ازمنه ، مسکوکات ، معرفت پارچه‌ها، تلگراف، ناخوشی‌جانوران) مترجم ازشاکردان دارالفنون قدیم بوده و پس ازستایش ازاستادان خود بویژه مسیو پروسکی خان سرتیپ معلم فرانسه و جغرافیا مینویسد : پس از پایان تحصیل تصمیم گرفتم که کتابی در علوم مختلف از زبان فرانسه بفارسی‌برگردانم **آغاز :** حمد موفور حضرت مالك الملکی را سزاست عزشأنه‌که درجات ارتفاع آفتاب .

6793ـ **تهران** ، ملی ۳۱۰ ف : نسخ خوش**۱۳۰۴**، بافهرست‌کتاب‌درآغاز، وتصویر رنگی ازبالون، ۱۲۲ گ ۱۰س [ف. ملی ۱ : ۳۰۲] .

منتخب حدائق الانوار = منتخب جامع ستینی

ازناشناس، دردیباچه مینویسد: حدائق ـ الانوار محمد زکریای رازی که در شصت علم بوده گزیدم، وآنچه مهمتر بود در این رساله گنجاندم. فهرست شصت باب‌را درآغاز آورده است . **آغاز :** بسمله . الحمدلله الذی انشأنا بتصریفه واشرنا بتشریفه واشرفنابتکلیفه... اما بعدکه این رساله‌ایست منتخب کرده‌ام از .

6394ـ **ملك**۶۱۲۶: نستعلیق بدمحمد جعفر فرزند ابوالقاسم ، سدهٔ **۱۳** ، ۲۰۰ گ ۱۳س [رؤیت] .

منهاج العارفین ومعراج العابدین

از سید محمدحسن فرزند محمد عسکری سمنانی حسنی ، بنام شاهزاده بهمن میرزا، به سال ۱۲۴۸ ، در دوازده مقصد و هفتاد و پنج باب و یك خاتمه نگاشته است : مقصد ۱ ـ در اصول دین ۲ ـ بیان وجوب تکلیف ۳ تا ۱۰ دعاها ووردها ۱۱ـ احکام مردگان ۱۲ـآداب اکل وشرب، ودر ۱۲۶۶ در تهران چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلقنا لجوده ... امابعد، چنین‌کوید...که چون‌حکمت دروجود بنی‌آدم .

بنگرید : ف . فارسی مشار : ۱۵۲۳ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۶۳۴ .

6395ـ رضوی ۱۵۵دعا: نسخ اسماعیل فرزند علی‌اصغر حسینی، در ۱۲۵۱، وقف نواب عالیه در ۱۳۰۲ ، ۵۲۰گ، ۳۰س .

6396 ـ مجلس ۴۱۷۷ : نسخ خوش سدهٔ ۱۳، زرین، ۱۵۶گ [رؤیت] .

سوفس نامه

بروش پرسش وپاسخ در ده باب: ۱ـ اندر حروف معجمه ۲ـ اصول نحو ۳ـ مسائل نحوی ازقرآن ۴ـ مسایل اصول ازقرآن ۵ـ عقدقرآن ازکلمات وحروف ۶ـ لغت ۷ـ فقه ۸ـ اندر بیرون آوردن اندازهٔ پنهان ۹ـ تخریج حساب ۱۰ـ اندر طرایف قول و عمل .

6397ـ حمیدیه ۱۰۱/۱۴۴۷ : نوشتهٔ دههٔ دوم ۷۵۳ . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۸] .

ن

نزهت القلوب

از حمدالله فرزند ابوبکر مستوفی قزوینی (۶۸۰ ـ ۷۵۰) دریك فاتحه وسه مقاله و یك خاتمه، بسال ۷۴۰ نگاشته است: فاتحه دریك مقدمه در ترتیب ابداع افلاك و نجوم و عناصر وآثار علوی، ویك دیباجه درذکر ربع مسکون وشرح طول وعرض و وصف اقالیم، مقالت ۱ـ موالید ثلاثه: معادن، نبات، حیوان درسه قسم ۲ـ ذکر نوع انسان درچهار نظر و هرنظر در بخشهایی دیگر ۳ـ صفت بلدان وبقاع، درچهار قسم: حرمین شریفین ومسجدالاقصی، شرح‌حال ایران، ذکر بلدانی‌که اگرچه ایران نیست اما حکام ایرانی ساخته‌اند ، دیگر عمارات عالیهٔ ولایات ربع مسکون . بارها چاپ شده است .

آغاز: چون واهب مواهب بیعلت علت‌کلمته‌که مبدع مخترعات .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۳۳ ـ کشف الظنون۲:۱۹۴۵ازسعدی تاجامی:۶۳، ۱۱۸ـ ف. دانشگاه۲: ۶۷۱ ـ ف . مشار : ۱۵۷۶ـ مؤلفین مشار ۲ : ۹۵۷ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۲ ـ نسخه‌ها ۶ : ۳۲۳ .

6398ـ الهیات ۱۶۵ج: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، آغاز وانجام افتاده، ۲۱۹گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱:۴۳۴] .

6399ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق هدایت‌الله فرزند میرزا علی ، ذیقعدهٔ ۹۹۱ ، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6400ـ دانشگاه ۲۰۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، آغاز یك برگ افتاده ، با نسخهٔ چاپ بمبئی واروپا دگرگونیها دارد، ۴۱۶گ۱۷س [ف. دانشگاه ۲ : ۶۷۳] .

6401ـ مجلس ۲۹۷۵: نسخ سدهٔ ۱۰ آغاز برابر نمونه، ۴۹۴س ۲۵س [ف. مجلس ۹ : ۴۲۳] .

6402ـ مشهد ، گوهرشاد ۳۸۰ : سدهٔ ۱۰ـ۱۱، آغاز و انجام افتاده، فیلم آن در دانشگاه ش۲۱۴۶ هست [فیلمها : ۲۶۵] .

6403ـ تهران، دکترمفتاح: نسخ سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام افتاده [رؤیت] .

6404ـ تهران ، ملی ۰۰۰ : نستعلیق مقیم فرزند محمدشریف سربندی ، یکشنبهٔ ۱۴ شعبان ۱۰۳۳، آغاز برابر نمونه ، ۴۷۸ س ۲۵س [نسخه‌ها ۶ : ۳۲۲] .

6405ـ ملك ۵۹۶۰ : نستعلیق خوش

محمد تقی کاتب **۱۰۳۴**، زرین، باهفت تصویر، آغاز برابر نمونه، ۴۰۸ گ ۱۹ س [رؤیت].

6406ـ **تهران**، ملی ۱۰۵ ف: نوشتهٔ ابن‌ایوب، در ۸ع۱/**۱۰۳۷**، آغاز برابر نمونه ۵۱۵ص ۲۳س [ف. ملی ۱ : ۱۰۳] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۵] .

6407ـ **مجلس** ۴۸۸۸: نستعلیق آدینهٔ ۲۳ رمضان **۱۰۵۵**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۷ گ ۲۱س [رؤیت].

6408ـ **الهیات** ۱۸۵/۷ب: باتاریخ **۱۰۶۷** در دفتر، بخشی از آن نست (۷۷پ-۹۶ب) [ف. الهیات ۱ : ۴۳۴] .

6409ـ **تهران**، دهخدا ۱۶۸: نستعلیق علی‌اصغر فرزند ملامحمد حسین، یکشنبهٔ ۲۷ ذیحجهٔ **۱۰۷۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۹] .

6410ـ **مجلس** ۵۵۲۵: باتاریخ **۱۰۷۶** در دفتر، زرین، ۳۵۲ گ ۱۹ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

6411 ـ **دانشگاه** ۲۴۲۷ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۶ج۱/**۱۰۹۱**، ۲۶۸ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۹].

6412ـ **تهران**، ملی ۶۴ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۲۷ گ [ف . ملی ۱ : ۵۵] .

6413ـ **تهران** ، گلستان ۱۰۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، **آغاز** : سپاس مر خداوندی را که بمعرفت خود بینا گردانید [نسخه‌ها ۱ : ۲۰۲] .

6414ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۹ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، انجام در مختتم کتاب افتاده [ف . ادبیات ۲ : ۷۰] .

6415ـ **تهران** ، ادبیات ۱۸ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، آغاز وانجام افتاده وازمبحث افلاك است تاعجایب عالم، ۳۸۲ گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱ : ۵۰۹] .

6416 ـ **مجلس** ۲۳۲۱/۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۰۷ – ۲۵۵) بخشی از آنست درفضایل و رذایل ازمقالهٔ دوم، درفهرست نگارنده شناخته نشده است [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۱] .

6417 ـ **دانشگاه** ۲۹۵۲/۳ : سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (ص۳۸۷ – ۳۱۹) برابر (ص۳۲-۵۲ چاپ ۱۳۱۱) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۴۷].

6418ـ **الهیات** ۱۳۰ب : سدهٔ **۱۲** ، ۱۷۱ گ ۲۵س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۴] .

6419 ـ **مجلس** ۶۳۱/۷ : نستعلیق **۱۲۶۸** بخشی از آن نست [ف. مجلس۲: ۳۹۲].

6420ـ **تهران**، ملی ۱۷۹ف: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۳ج۱/**۱۲۷۴** ، آغاز برابر نمونه، ۲۷۲ گ ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۱۸۱] .

6421ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۵۰ : نستعلیق تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۳] .

6422ـ **تهران**، گلستان ۱۰۰۸ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱: ۲۰۲] .

6423ـ **مجلس** ۶۹۱: نسخ کهن تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه ، انجام نزدیك به چهل صفحه در ذکر فرنگ جزو ممالك نصف الغربیه ناتمام مانده ، ۳۵۸ گ ۱۷ س [ف . مجلس ۲: ۴۴۰] .

6424ـ **تهران**، ملی ۱۹۱۷ – ۱۰۰۷ تاریخ یاد نشده ، در ۱۲۲۹ داخل کتابخانهٔ اشرف والاشده، ۳۰۵ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۵۰ هست [فیلمها : ۲۶۴] .

6425ـ **دانشگاه** ۵۳۱۵: نستعلیق پایان

ذیحجهٔ **۱۰۷۲**، ۲۳۷گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۲] .

نزهت نامهٔ علایی

از شهمردان فرزند ابی‌الخیر رازی ، نگارندهٔ «روضة‌المنجمین: ۲۹۴» دریك‌مقدمه ودوقسم و دوازده مقاله ویك خاتمه، درخواص جانوران و درختان و روئیدنیهـای دیگر و نگهداری درختان و بازداشتن آفتها و معرفت جواهر وسنگها وکانها وستاره‌شناسی و آخشیج چهارگانه وچهار فصل ومنطق وحساب وروان‌شناسی و فراست و اختیارات نجوم و هیئت و بیماریها و داروها و جز آنها . این کتاب را پس از ۴۷۷ بنام علاء الدوله ابوکالیجار از پادشاهان‌کاکویهٔ اصفهان نگاشته است. **آغاز:** مؤلف وجمع‌کنندهٔ این‌کتاب شهمردان بن ابی الخیرگوید چون مدتی در گرگان و استرآباد برعطلت بماندم .

بنگرید : استوری ۲: ۴۵ ــ مجلهٔ‌ادبیات تهران س ۵ش۱ و۲ : ۱۸۲ .

6426ــ **بادلیان**، اوزلی۲۶۲ ۳ته ۱۴۸۰ نسخ اواخر ع۱۶/**۷۰۴** ، برای عبدالواسع ساوجی، ۱۷۶گ ۲۲س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۲۲۵ هست [فیلمها : ۲۶۵] .

6427ــ **تهران**، دکتر‌مفتاح: نسخ‌محمد فرزند عبدالله حسینی هروی، ۸شعبان **۱۱۲۶**، **آغاز:** ایزد تعالی وتقدس ازحکم [رؤیت].

6428 ــ **مجلس** ۷۸۴/۱ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۲۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۵۸- ف. مجلس ۲ : ۴۹] .

6429ــ**گوتا** ۱۰: تاریخ‌یادنشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۵] .

نفایس العلوم

نگارشی است کهن از دانشمندی سنی ، دارای: ۱ ــ کلام ۲ ــ تفسیر ۳ ــ حدیث ۴ ــ اصول فقه ۵ــ فقه وفرائض ۶ــ نحو و اعراب ۷ــ صرف ۸ــ خط و تدوین ۹ــ معانی و بیان ۱۰ــ بدیع ۱۱ ــ تشریح ۱۲ــ پزشکی ۱۳ ــ تصوف .

6430 ــ **الهیات** ۱۰۵ج : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغازوانجام افتاده، ۱۰۹گ ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۵] .

نفایس الفنون فی عرایس العیون

از شمس‌الدین محمد فرزند محمود آملی حنفی ، بنام شیخ ابواسحاق فرزند محمود شاه اینجو فرمانروای سپاهان و شیراز (۷۱۹ ــ ۷۵۸)، در۷۳۶ بدان آغاز و در ۷۴۲ در دو بخش بانجام رسانده است : ۱ــ علوم اوائل ، در۸۵علم درچهار مقاله، ۲ــ علوم اواخر ۷۵ علم. درپنج مقاله. این‌کتاب در۱۳۰۸ وپس‌از آن چندبار چاپ شده است. **آغاز:** حمد وثنا وشکر بی‌انتها حضرت‌پادشاهی‌را که‌افکار ازکیا.

بنگرید : تاریخ مفصل ایران ، اقبال : ۵۲۵ ــ ف. مشار : ۱۵۹۰ ــ مؤلفین مشار۵: ۷۸۹ ــ مجالس المؤمنین : ۳۴۴ ــ روضات الجنات : ۱۲۶ ــ ریحانة الادب ۱ :۳۰

6431 ــ **مجلس** ۵۲۲۰ : نسخ بی‌نام یکشنبهٔ ۲۷ شوال **۸۰۹**، آغاز برابر نمونه ، نسخهٔ پاکیزه وممتاز، ۴۵۵گ۲۶س [رؤیت].

6432ــ **حقوق** ۱۰ب : نستعلیق **۹۸۴** زرین، ۳۷۴گ ۲۵س [ف. حقوق : ۲۱۹] .

6433 ــ **مجلس** ۲۱۹۷ : تحریری غیاث‌الدین محمود، در **۱۰۱۰** ، آغاز برابر نمونه، عنوان زر ولاژورد، نقشها سرخ، ۳۸۸

گ ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۷] .

6434ـ **تهران**، ملی ۲۵۵ف: نستعلیق رحمت‌الله فرزند محمد الخطیب امان‌الله کاتب محلاتی، دوشنبهٔ ۲۸رجب **۱۰۳۲** آغاز برابر نمونه، شکلهای هندسی سرخ ، ۲۷۱گ ۳۱س [ف. ملی ۱ : ۲۵۳] .

6435 ـ **ملك** ۵۴۴۵/۱۲ : نستعلیق محمد شاه قاضی ، باتاریخ **۱۰۳۴ - ۱۰۴۷** در جنگ (۴۵ پ ـ ۴۸ ر) بخشی از آنست [رؤیت].

6436ـ **مجلس** ۵۵۹۹: نستعلیق‌خوش عین‌علی **۱۰۵۵**، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۷۶ ص۱۷ س[یادداشتهای آقای‌عبدالحسین حائری] .

6437 ـ **آصفیه** ۵۶۱ فلسفه : نوشتهٔ **۱۰۷۷** [ف. آصفیه ۴ : ۴۹۶] .

6438ـ **ملك**۵۵۴/۷: باتاریخ**۱۰۵۳** **۱۰۷۹** دردفتر (ص ۵۶ ـ ۸۴) ، تنها مقالهٔ ۴ ازقسم یکم است درعلوم محاوری [ف. ملك مجموعه‌ها : ۷۴] .

6439ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۱۶۴ : نستعلیق رجب **۱۰۸۲** [نسخه‌ها۲ : ۱۳۳] .

6440 ـ **تهران** ، ملی ۵۶/۲ ف : نستعلیق خوش محمد حسینی بروجردی ، غرهٔ رجب **۱۰۹۳** دراصفهان، فن دوم است ، [ف. ملی ۱ : ۴۴] .

6441ـ **تهران**، دکترمفتاح : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زرین، آغازازدیباچه تامیانهٔ فهرست مطالب افتاده ، ۱۳۶۳ص ۲۱س [رؤیت] .

6442ـ **اصفهان** ، ادبیات : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، نسخه در۱۲۲۲ درهند بوده [نسخه‌ها ۴ : ۴۸۰] .

6443ـ **دانشگاه**۱۳۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباچه افتاده، بخش یکم آن در ۲۳ شوال **۱۰۶۰** بانجام رسیده ، ۳۰۷ گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۷] .

6444ـ **الهیات** ۱۴۰ب : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، دورهٔ کامل، زرین، دربرگ۱ـ۲سرگذشت نگارنده وشمارهٔ بیتها و برگهای نسخه آمده ، ۳۳۶گ ۲۵س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۵] .

6445ـ **دانشگاه**۲۹۵۲/۶ : سدهٔ**۱۱** **۱۲**، بندهاییست از آن ، از علم خط ، لغت ، استیفا، تفسیر، دعوات، استشقاق، نحو ، سیمیا واحکام نجوم وبیطره، اختلاجات، دم و وهم، شطرنج، نرد ، استخراج ضمایر (ص ۴۴۹ - ۵۱۱) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۴۸۴۸] .

6446 ـ **مجلس** ۳۳۹۳/۱ : نستعلیق برخوردارفرزند یعقوب ملك، در **۱۱۴۶** (ص ۱ـ۶۰)، صد وپانزده باب‌است: باب ۱ درعلم وجهل (نحو وصرف و جز آن) باب ۱۱۵ در احکام‌آخرت [یادداشتهای‌عبدالحسین حائری]

6447ـ **مجلس**۵۲۴۱: نستعلیق محمد افضل فرزند محمد الکاتب دشت بیاضی ، ۱۵ محرم **۱۱۸۳**، از روی نسخهٔ مؤرخ ۱۰۶۵ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6448ـ**دانشگاه**۱۳۶۳: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳**، بافهرست‌درآغاز، ۳۱۵گ۲۳س [ف . دانشگاه ۸ : ۵۵] .

6449ـ **مجلس** ۶۱۷/۱۰ : با تاریخ **۱۲۶۲ - ۱۲۶۳** در دفتر ، مقالهٔ سیم از قسم یکم‌آنست [ف. مجلس ۲ : ۳۶۹] .

6450 ـ **تهران** ، آقای تقی بینش : مؤرخ **۱۲۵۷**، همراه «جواهرنامه: 3817 » خواجه [نسخه‌ها ۲ ۱۹۷] .

6451ـ **رضوی**۱۲۰ ادبیات: نستعلیق غلامرضا **۱۲۹۵**، آغاز بمانند نمونه، ۳۰۴گ

۲۹س [ف . رضوی ۳ : ۱۹۸] .

6452ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۸۴ : نسخ سدهٔ **۱۳**. باتملك نواب امیرزاده ابراهیم میرزا ۱۲۷۲ [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

6453ـ **مجلس** ۷۸۵ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۴۶۵ گ ۲۲ س [ف . مجلس ۲ : ۴۹۲] .

6454ـ **حقوق** ۷۰ج : نستعلیق تاریخ یاد نشده، تنها فن دوم است (۷۸ ر – ۹۵ ر) [ف. حقوق : ۲۱۹] .

6455ـ **رضوی** ۱۲۲ادبیات: نستعلیق تاریخ یادنشده، گزیدهٔ آنست از خود نگارنده آغاز برابرنمونه، ۱۶۹گ ۲۷س [ف. رضوی ۳ : ۱۹۸] .

6456ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۷۸ : [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۶] .

6457 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ م فنون متنوعه فارسی: بی‌تاریخ، زرین ، ۳۲۱گ ۳۵ س، آغاز برابرنمونه .

6458 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ معارف متنوعه فارسی طلعت : نستعلیق زیبا و کهن ، زرین، آغاز برابرنمونه، ۷۰۵گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۹] .

نوادر الادوارلخزانة نورالانوار

= نوادر البیان و تحفة البهادر

ازشمس‌الدین محمدفرزندقاضی‌ابوالمکارم ایوب فرزند ابراهیم‌دینسری(دبیری)، بنام‌امیر سپهسالار، در ۲ محرم ۶۶۹=۱۶ ابان ۶۳۹ یزدگردی نگاشته است ، نام کتاب و نگارنده دردیباچه آمده است. واو جز ابوجعفر محمد فرزند ایوب طبری نگارندهٔ «استخراج:۲۲۶ وشش فصل: ۳۲۳» وجزآنهاست. نسخهٔ۳۶۸۴ در ده فن وهریك درپنج مقالت است : فن ۱ـ درانواع علوم ۲ـ اندرعلوم ریاضی ۳ ـ اندر انواع علوم هندسی و نجومی ۴ ـ اندر نگاه داشتن تندرستی ۵ ـ اندر احوال زهرها و دفع‌مضرات‌آن ۶ـ اندرباه ۷ـ اندرعلم‌جواهر ۸ـ اندر خواص ومنافع اشیاء ۹ـ اندرعجایب عالم ۱۰ ـ اندر چند نوع‌فوائد علمی و عملی. خاتمه درسه فصل. **آغاز:** بنام ایزد بخشاینده وبخشایشگر... شکر وثنا ایزدی راکه‌ازکمال حکمت وقوت وقدرت عالم کون و فساد آفرید ...امابعد، چنین‌گوید ...

بنگرید : ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۷ .

6459ـ **دانشگاه** ۳۶۸۴ : سدهٔ **۶-۷** نسخه بنام نوادر الادوارلخزانة نور الانوار است، ۶۶گ ۳۲س در ده مقاله ، آغاز برابر نمونه، [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۷] **فیلم**آن درهمان کتابخانه ش۱۸۰۰ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۹] .

6460ـ **پاریس** S.P. ۱۶۴۹ : نسخ پنجشنبهٔ ۳ رجب **۶۸۱** ، برای ابوبکر فرزند یوسف فرزند خالد فرزند علی‌شیرین البغازی قیرشهری فارسی، نسخه بنام نوادرـ البیان وتحفةالبهادراست. **فیلم**آن دردانشگاه ش۷۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۹] .

6461ـ **ادبیات** ۵۱د : نسخ سدهٔ **۸-۹** حسن فرزند علی قریمی مجلد ، شش مقاله را دارد با ترتیبی دیگر ، و در فهرست بعنوان «خواص ومنافع» آمده، ودرصفحهٔ عنوان آمده هذاالجزء فی‌ست فنون‌والمقالات [ف. دانشگاه ۱ : ۲۲۸] .

6462ـ **ایاصوفیا** ۳۶۹۱: تاریخ یاد نشده، بنام « الخواص والمنافع المجموعات »

آمده، گویاهمین کتاب باشد[فیلمها ۱ : ۲۶۹].

نور و تجلی

از نظم الاطباء متخلص به ناصح : بنام ناصرالدین شاه قاجار ، بسال ۱۳۱۰ ، در ده نور ویك خاتمه نگاشته است : ۱ــ توحید در چهارتجلی ۲ــ تاریخ پیشدادیان وسیاست‌مدن، ده تجلی ۳ ــ ستایش از شاه ، پنج تجلی ۴ ــ پرورش‌کودکان، هفت تجلی ۵ــ پزشکی، چهل تجلی ۶ــ قوانین لشکر آرایی ، بیست و هشت تجلی ۷ ــ علم مماشات و قانون تمدن ، پنجاه تجلی ۹ــ تحصیل هنر وعلوم، پنج تجلی ۱۰ــ مذمت مسکرات ولهو ولعب. خاتمه درده تجلی و در آن برخی رویدادهای روزگار نگارنده مانند آنفلوانزای ۱۳۰۷ و وبای ۱۳۱۰ یاد شده است. **آغاز :** هوالله تعالی شأنه العزیز ، درمدح اعلیحضرت قدرقدرت... تاجهان خرم وگلستان است .

6463ــ **تهران**، ملی ۲۴۴ ف: شکسته نستعلیق ونسخ خوش، در **۱۳۱۰** برای ناصر-الدین شاه، زرین، ۱۰۹ گ ۱۲ س [ف . ملی ۱ : ۲۴۵] .

ه

همیان

از سید علی علویجه‌ای اصفهانی ، گرد ــ آورندهٔ « انبان : ۶۴۷ » بروش « کشکول » بهایی پس از «انبان» ساخته است .

6464ــ **ری**، عبدالعظیم ۱۳۳ : نستعلیق و نسخ نگارنده ، در شنبهٔ ۲۱ع۱/**۱۳۷۴** . اندازه وزیری کوچك [نسخه‌ها ۳ :۴۵۳] .

همیان بیان

ازحسین رضاپاشا فرزند عصمت‌پاشا فرزند نجیب آل رمضان ، درگذشتهٔ ۱۳۲۲. مجموعهٔ شعر و نوادر است . **آغاز :** بعد حمد و ثنای جناب کبریا جل‌جلاله .

6465ــ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۷ ادب فارسی طلعت : بخامهٔ نگارنده ، پایان ع۱/ **۱۳۲۲**، ۱۱۶ گ ۱۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۱] .

یواقیت العلوم ودراری النجوم

از دانشمندی ناشناس وگویا قزوینی و از سدهٔ ششم، که به‌امام محمد غزالی و امام فخر رازی نسبت داده‌شده ، بنام مظفرالدین طغرل تکین غاز (عناز) بیك الب ارغون فرزند یرتقش(؟)، درسی فن وهرفن دارای یك‌فاتحه ودوازده‌مسئله. این‌کتاب‌ازروی‌سه نسخه بکوشش آقای محمد تقی دانش‌پژوه در ۱۳۴۵ خچاپ شده : فن ۱ــ اصول دین ۲ ــ اصول فقه ۳ ــ علم خلاف ۴ــ علم‌مذهب (فقه) ۵ــ فرایض ۶ــ علم شروط ۷ــ تصوف ۸ ــ قرآن و معانی آن ۹ــ اسباب نزول قرآن ۱۰ ــ ناسخ و منسوخ ۱۱ــ غرایب تفسیر ۱۲ ــ قرائت ۱۳ ــ نوادر قرآن ۱۴ ــ غرایب حدیث ۱۵ ــ امثال عرب ۱۶ــ معانی شعر ۱۷ ــ لغت عرب ۱۸ ــ نحو و اعراب ۱۹ ــ تصریف ۲۰ــ عروض و نوادر صنعت شعر ۲۱ــ علم‌خط ۲۲ــ تواریخ وانساب ۲۳ــ تعبیر خواب ۲۴ ــ افسونها ۲۵ ــ نجوم ۲۶ــ حساب ۲۷ــ فال و زجر ۲۸ ــ مساحت ۲۹ــ طب ۳۰ــ فلاحت. خاتمه در قصهٔ بشیر و شادان . **آغاز :** سپاس خداوندی را که داغ

حدوث برچهرهٔ جوهر وعارض .

بنگرید: دکترباستانی پاریزی، راهنمای کتاب س ۱۱ : ۳۱۱ ـ پیشگفتار چاپ دانش پژوه ـ کشف‌الظنون (یواقیت) ۲ : ۲۰۵۳ .

6466ـ **ایاصوفیه:** ۴۳۵۲: عمر پسر اشرف ، برای خزانهٔ فخرالدوله امیر عیسی ، دردوشنبهٔ ۲۰شعبان **۷۷۱** . خاتمه را ندارد ، ۱۳۱گ [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۱] **فیلم** آن در دانشگاه ش ع۵۴۲۹ هست [فیلمها ۱:۲۷۵].

6467ـ **تهران،** دهخدا۲۱۴: نستعلیق لطفعلی فرزند عبدالله فرزند لطفعلی ساوجی ، برای میرعبدالله عارف صفوی، درپایان سدهٔ**۱۲** فهرست ۳۰فن درآغاز نسخه‌آمده ولی درخود نسخه فن ۲۷ طب و۲۸ فلاحت و ۲۹ مساحت و ۳۰ فال و زجر است . سپس مجمل‌الحکمه است و آغاز و انجام خواجه همگی بیك خامه مؤرخ **۱۱۹۹**، آغاز برای نمونه از این‌نسخه یاد شده . [نسخه ۳ : ۳۹۹]

فهرست مؤلفین علوم تجربی و چنددانشی

الف - یاء

آقابابا همدانی، محسن
تحفةالخوانین : ۴۸۸
آقابابا ملك‌الاطباء شیرازی = محمد تقی
بحران : ۴۸۰
خواص کافور = کافوریه : ۴۲۱
شرح کافوریه: ۴۲۷
آقاکوچك = عباس فرزند محمدکاظم
دکتر آلبو
ترجمهٔ طراپتیك : ۵۰۳
جراحی = ترجمهٔ ... ۵۱۵
طب جدید : ۵۵۹
ابراهیم اعتضادالاطباء فرزند عبدالباقی
معالجه با آب : ۵۹۷
محمد ابراهیم حسینی
منهاج المبتدی : ۶۰۴
ابراهیم خلیل فرزند مؤتمن السلطان
شیمی : ۴۲۹
محمدابراهیم ذوالشرفین کرمانی
تنباکو : ۴۰۶
ابراهیم شربتداراصفهانی فرزندمحمد
طیب اغذیه : ۴۳۲
سیدابراهیم شیرازی
کیمیا : ۶۲۸
ابراهیم غزنوی فرزند محمد
راحة الانسان : ۵۴۳
ابراهیم همدانی حکیم فرزند عثمان
تشریح = علم تشریح ۵۰۷
ابرقوهی
تحفهٔ بهائی : ۶۵۲
ابقراطیس
سوگندنامه : ۵۵۱
گفتار ابقراط : ۵۹۰
ابن بطلان بغدادی
ترجمهٔ تقویم‌الصحه : ۴۹۸
تقویم الصحة : ۵۱۱
ابن‌جزله، یحیی
ترجمهٔ تقویم الابدان : ۴۹۷
ترجمهٔ منهاج‌البیان : ۵۰۵
دستور الادویه : ۵۳۴
ابن سیفی
تجربه نامه : ۴۸۷
ابن‌عمویه
کیمیای منظوم : ۶۳۸
ابن‌فقیه اصفهانی، محمد فرزند عبدالله
هدیة‌الملوك، هدایة‌الملوك : ۶۱۰
ابن نارچی، احمد
مجمل الحکمه : ۶۸۳
ابن‌ولد
کیمیای منظوم : ۶۳۸

ابوبکر بخارایی = ربیع فرزند احمد
ابوبکر فرزند مسعود
تحفة الملوك : ۴۹۰
ابوبکر البیطار
فرسنامه : ۴۴۱
ابوبکرجمالی یزدی
فرخنامه : ۶۷۶
فرهنگ فرخ نامه : ۵۷۲
ابوبکراسفره‌ای کاسانی
ترجمهٔ الصیدله : ۵۰۱
ابوالحسین شیرازی علوی طبیب
ترجمهٔ رسالهٔ مومیائی : ۴۰۵
ابوالروح گرگانی یمانی فرزند منصور
نورالعیون : ۶۰۷
ابوریحان بیرونی
ترجمهٔالصیدله : ۵۰۱
ابوزین کحال
شرایط کحالی ۵۵۲
ابو سعید طبیب یهودی فرزندحسین
مختصر اندرعلم طب: ۵۹۵
ابوطالب اسفراینی فرزند محمد
آداب التزویج : ۴۶۲
ابوطالب شریف متولی
جامع التجارب : ۵۱۳
مغنی الطبیب : ۵۹۸
ابوطالب ابراهیم غزنوی
راحة الانسان : ۵۴۳
ابوعبدالله شیعی
کیمیا : ۶۲۹
ابوعلی‌سینا
ادویهٔ قلبیه : ۴۶۹
باه‌نامه : ۴۸۰
بستان القلوب : ۶۵۰
بیان‌الحمره : ۶۱۵
ترجمهٔ الاشارات : ۶۵۲
ترجمه امرمستور الصنعة : ۶۱۸
ترجمهٔ دفع‌المضار : ۴۹۸
ترجمه و شرح الشفاء : ۶۵۴
ترجمهٔ قانون : ۵۰۳
ترجمهٔ موجز القانون : ۵۰۵
تشریح القانون : ۵۰۹
جراحی و کحالی : ۵۱۶
جودیه : ۵۱۷
دانشنامهٔ علائی : ۶۶۴
رگشناسی = نبضیه : ۵۴۴
سموم : ۴۲۶
طب منظوم : ۵۶۵
قراضهٔ طبیعیات : ۴۴۵
قصیدهٔ پزشکی : ۵۸۳
کیمیا : ۶۲۹
منافع وخاصیت اشیاء : ۴۵۷
ابوالفضل غلامی فهامی فرزند مبارك
کجکول : ۶۷۸
ابوالفضل منشی شیرازی
مرآت الرجال = فراست : ۴۵۴
ابوالقارح طبیب اصفهانی .
اسباب الاشیاء : ۴۷۱
ابوالقاسم تبریزی
افیونیه : ۴۷۴
ابوالقاسم خوانساری موسوی
ترتیب تعلم علوم : ۶۵۲
ابوالقاسم شریف موسوی
محمودیه : ۵۹۵
ابوالقاسم کازرونی قاسمی
سلم‌السماوات : ۶۷۲
ابوالقاسم میرفندرسکی
ارکان اربعه : ۶۱۲

باب الاصغروالاکبر : ۶۱۵
حقایق الصنایع = صناعیه : ۶۶۱
کیمیا : ۶۲۹
ابوالقاسم مترجم شمس‌الشعراء
اکسیزیسیون کلمبین : ۳۹۷
ابوالقاسم منظور
خواص زرین‌گیاه : ۶۲۰
ابوالقاسم نایینی اصفهانی
اقسام حمیات : ۴۷۵
ابوالمجد طبیب بیضاوی
تشریح = مختصری در ... ۵۰۷
ابوالمظفر فرزند محمد
باه = رساله در. . . ۴۷۸
ابوالمظفرهروی متطبب فرزند المنتظر
اغذیه وادویه : ۴۷۳
ابوالمؤید ابومطیع بلخی
عجایب الدنیا : ۴۳۶
ابونصر دیلمی فرزند رستم
عین‌الخواص : ۵۷۰
احتشام‌الدوله قاجار فرزند فتحعلیشاه
آداب النسا : ۴۶۳
میراحسان‌علی فیض‌آبادی
فوائد منتظمه : ۵۷۸
احمد
علم عکاسی : ۴۳۷
سید احمد اردکانی یزدی فرزند محمد
مرآت الاکوان : ۶۸۶
احمدافندی مصری فرزند حسن
بهجةالرؤسا = امراض نساء : ۴۸۳
حکیم احمدالله هندی
سلم الدرجات = منتخب عمده : ۵۵۱
احمد پاك ولی فرزند حسین
کشف‌الاسرار : ۶۲۶
احمد تنکابنی فرزند محمد حسین
اسهالیه : ۴۷۲
تحفهٔ شاهی : ۴۸۸
طب = مجموعه دستور طبیب : ۵۵۷
احمد حسینی متطبب :
بدایع الاسرار : ۴۰۰
احمدحسینی فرزند محمد .
ترجمه وشرح شرح الاسباب : ۵۰۱
احمد سماولی (سماکی)
کیمیا : ۶۳۰
احمد سمرقندی فرزند عبدالعزیز
جسم طبیعی : ۴۰۷
احمدشاه حکیم
کنوز خورشید هدایت : ۶۲۷
کیمیا : ۶۳۰
کنوز همایون : ۶۲۸
کنوز مفتاح اسرار حکمت : ۶۲۸
احمد شاه دارانی
فرس‌نامه : ۴۴۱
احمد شریف فرزند یوسف
ترجمهٔ رجوع الشیخ الی‌صباه : ۵۰۱
احمد شهیدی آملی عاملی
ترجمهٔ کشکول = کنزالعارفین : ۶۵۴ ، ۶۸۰
احمد الاستادی الطبسی المکی
زبدة العلاج : ۵۴۸
احمد علوی عاملی فرزند زین العابدین
خمر = پاسخ به استرآبادی: ۴۱۸
احمدخان عمادالملك
تلگراف بی‌سیم : ۴۰۶
فلاحت برای مبتدیان : ۴۴۴
احمد لطف‌الله، فقیه‌زاده دهدار
کیمیا : ۶۳۴

احمدگیلانی = نظام‌الدین ...
حکیم **احمد ملتانی** فرزند محمد
مجرب‌الشفا : ۵۹۴
میرزا **احمد وقار** شیرازی
محاسن‌السنة فی‌وقایع الازمنه: ۶۸۶
احمد فرزند اسماعیل نارچی
مجمل الحکمه : ۶۸۳
احمد فرزند محمد
فوائد الرمی : ۴۴۵
ارسطو
حدود : ۶۶۰
ازهر فرزند زهرا ندلسی
خواص الاشیاء = ترجمهٔ ... ۴۱۸
اسدالله‌خان خوانساری
فرس‌نامه : ۴۴۰
اسفزاری، ابوحاتم مظفر
آثارعلوی : ۳۹۲
اسفیدروس
ترجمهٔ اسرارالصنعة : ۶۱۸
اسکندرحسینی آملی، نجم‌الدین
گوهرشناسی : ۴۵۰
اسماعیل تبریزی فرزند ابراهیم .
خلاصة التشریح : ۵۲۸
اسماعیل تبریز فرزند محمد
حیات النفوس : ۶۶۳
اسماعیل صحافباشی
چای‌کاری درسراندیب : ۴۱۴
ابواسماعیل طغرائی = حسین طغرائی
محمد **اسماعیل‌کوفی** هندی
مخزن‌الحکمة : ۶۴۰
میرسید**اسماعیل‌گرگانی**
الاغراض الطبیه : ۴۷۳
خفی‌علائی : ۵۲۶
ذخیرهٔ خوارزمشاهی : ۵۳۸
یادگار ۶۰۰
اسماعیل لسان السلطان مترجم
شرح ماشین خودنویس : ۴۲۷
محمد **اشرف** طبیب فرزند شمس‌الدین محمد
ترجمهٔ تقویم الابدان : ۴۹۷
اعتمادالسلطنه = محمد حسنخان .
افضل‌الدین سمنانی
الحیوانات التی تحلی بلاخلاف : ۴۱۷
افضل الدین‌کرمانی
صلاح الصحاح فی‌حفظ الصحه : ۵۵۶
محمد **افضل طباطبائی**
ترجمهٔ برء الساعة : ۴۹۶
افضل محمدحسین‌گرگانی
جامع الجوامع : ۵۱۳
شاه محمد **اکبرارزانی** فرزند میرمقیم
طب اکبری : ۵۵۸
قرابادین قادری : ۵۸۱
مجربات : ۵۹۴
مفرح‌القلوب = شرح قانونچه : ۶۰۱
میزان الطب : ۶۰۵
الیاس فرزند ابراهیم یهودی
ترجمهٔ نخبه الطاعون والوباء : ۵۰۵
امام‌الدین یوسف اموی
صنعت الهیه : ۶۲۵
امامقلی‌قاجار فرزند بدیع الزمان
ذیل‌کتاب لیور دور : ۵۴۳
حکیم **امان‌الله‌خان** کابلی شیرازی
گنج باد آوردهٔ صاحبقرائی : ۵۹۰
امان‌الله میرزا قاجار
امان البلیه : ۶۷۶
امیرالله سبزواری بدیوانی طبیب
طب : ۵۵۷

امین‌الدوله طبیب
نزهةالملوك : ۴۵۸
محمد امین استرآبادی اخباری
دانشنامهٔ شاهی : ۶۶۴
امین‌الدین‌خان‌هروی حسینی
رشحات‌الفنون : ۶۶۸
انطیوخوس یونانی
ذخیرهٔ اسکندری : ۶۲۱
اهل‌الله دهلوی فرزند عبدالرحیم
تکملهٔ هندی : ۵۱۱
تکملهٔ یونانی : ۵۱۱
ایدمرجلدکی
انوار الدرر در ایضاح حجر : ۶۱۴
آقابابا = آقا . . .
محمد باقرخاتون‌آبادی فرزند اسماعیل
آثار علوی : ۳۹۲
محمدباقرغلام مکنون فرزند محمدحسین
شرح ذهبیه : ۵۵۲
محمد باقرگنجوی تبریزی فرزند مهدی
منتخب الاخبار : ۶۸۸
محمد باقرموسوی فرزند رضا
ادویهٔ قلبیه : ۴۶۹
شراب = رساله در ... ۴۲۶
محمدباقر فرزند عمادالدین محمود طبیب
کحالی = اکحال : ۵۸۴
محمد باقر فرزند محمدحسین طبیب
طب = رساله در... ۵۵۷
بدرجاجرمی
اختلاجات اعضا : ۴۶۴
بدیعی طوسی، حکیم
تدبیر حجر : ۶۱۶
براکلسوس
طب کیمیایی : ۵۶۳
بلیناس
مریخ هند : ۴۶۱
بهاءالدوله نرشتی رازی نوربخش
خلاصةالتجارب : ۵۲۷
شیخ بهایی
ترجمهٔ‌کشکول = ریاض‌العارفین: ۶۵۴
رسالهٔ فلسفی، فقهی : ۶۶۸
کشکول : ۶۷۸
بهمنیار فرزند مرزبان
ترجمهٔ التحصیل = جام جهان‌نما: ۶۵۳
بیون برهمنی
کیمیا : ۶۳۰
دکتر پروس
امراض دماغی : ۴۷۶
دکترپولاك
بیماری وبا = وبائیه : ۴۸۴
پاتولوژی : ۴۸۵
تشریح = بیست باب : ۵۰۷
جلاءالعیون : ۵۱۶
زبدةالحکمه : ۵۴۸
سمومات و تریاق : ۴۲۵
محمد تقی اردکانی فرزند ابوطالب
زبدةالعلاج : ۵۴۸
لآلی الغالیه والمطالب العالیه : ۶۸۱
محمد تقی تبریزی فرزند محمد
خواص‌الحیوان، حیاةالحیوان : ۴۲۰
محمدتقی شیرازی = آقا بابا
محمدتقی طالقانی، ملاقطب
بهارستان علوم : ۶۵۱
محمدتقی طریقتی = مظفرعلیشاه
ملامحمدتقی کاشانی فرزند محمدحسین
بحرالفوائد : ۶۴۸
محمدتقی انصاری‌کاشانی فرزند هاشم
پادزهرنامهٔ گزین : ۴۸۶

تذکرةالارض : ۴۰۳
ترجمهٔ طب ژوزف : ۵۰۲
جانورنامه : ۴۰۷
حرارت غریزی : ۵۲۱
سرالحکمه : ۵۵۱
مفتاح الخواص : ۶۰۱

محمدتقی همدانی
حدیقه المراد فی نجاح مقاصد المبدع و المعاد : ۵۲۰

دکتر تلوزان
آبله‌کوبی : ۴۶۱
بدایع الحکمهٔ ناصری: ۴۸۲

تنکلو شاه
اسرار سبعهٔ کامله : ۶۱۲
اعمال سبعه : ۶۱۴
تاج مرصع : ۶۱۵
رساله‌های تنکلوشاه : ۶۲۱
شجریات : ۶۲۴
عمل طوق ذهب : ۶۲۵
عمل لوح، لوح بلور : ۶۲۵
عمل کمرزر : ۶۲۵
فاتحهٔ گنج : ۶۲۶
گنج گهر : ۶۳۹
گهر گنج : ۶۳۹
گنج گهرشاهی : ۶۳۹
لوحین : ۶۴۰
کنزاللالی : ۶۲۷
کنزاللالی : ۶۲۷
کنزالیواقیت: ۶۲۷
کنوزالحکمه = انوارسبعه : ۶۲۷
کنوز سبعه : ۶۲۸
کیمیا : ۶۳۰
مصابیح انوار سبعه : ۶۴۱
مفاتیح اسرار سبعه : ۶۴۲
مفاتیح کنوز سبعه : ۶۴۲
مفتاح الاسرار : ۶۴۲
مفتاح اعمال سبعه : ۶۴۲
مفتاح کنزاللالی : ۶۴۳
مفتاح الیواقیت : ۶۴۳

تیمور میرزا قاجار
مرآت الاکوان : ۴۵۴
مرصاد التشریح : ۵۹۶

جابر بن حیان صوفی
اکسیر منظوم : ۶۱۴
ترجمهٔ التصریف : ۶۱۸
ترجمهٔ الخواص : ۶۱۸
کیمیا : ۶۳۰
کیمیا : ۶۳۰
میزان = خواص حروف : ۶۴۴

جاماسب
کیمیا : ۶۳۱
گفتگوی جاماسب : ۶۳۹

جان طیلر
اکسپزسیون کلمبین : ۳۹۷

مستر جان
قنوات = حفر ... ۴۴۶

میرزاجان صفوی = میرشاه

مسیو جبرائیل
وبا : ۶۰۸

محمد جعفر
تحفهٔ خانی : ۶۵۲

محمد جعفر حسینی فرزند محمد
سفینه : ۶۷۱

محمد جعفر شهرستانی مرعشی
خیرةالبلدان : ۶۶۳

محمد شیخ‌الاسلام سپاهانی
تحفهٔ سلطانی : ۶۵۲

جعفرقلیخان، رئیس دارالفنون
طبیعیات : ۴۳۳
جلال‌الدین تبریزی
کیمیا : ۶۳۱
جلال مرشدی کازرونی فرزند امین
اختیارات بدیعی : ۴۶۵
جمال‌الدین‌مدراسی طبیب
مجربات جمالی : ۵۹۴
جمالی یزدی = مظهر
محمد جوادآشتیانی
تاریخ طبیعی : ۴۰۲
میرزا جوزا
کیمیا : ۶۳۱
جوهریان
جواهرنامه : ۴۰۹
چغمینی ، محمود
ترجمهٔ قانونچه : ۵۰۴
شرح قانونچهٔ چغمینی: ۵۵۲
الحاکم بامرالله زیدی
کیمیا : ۶۳۱
حبیب‌الله نونی طبسی فرزند محمد
شافی‌الاوجاع = تقویم‌الابدان: ۵۵۵
حبیب‌الله گیلانی طبیب
الواح الصحة : ۴۷۶
الفیهٔ شفلیه : ۴۷۶
حبیش تفلیسی
بیان الصناعات : ۶۵۱
بیان‌الطب : ۴۸۳
تقویم الادویه : ۵۱۰
کفایة‌الطب : ۵۸۷
مختصر درعلم طب : ۵۹۶
حسام‌الدین شیرازی طبیب
فیزیك : ۴۴۵

حسام‌الدین ماچینی متطبب
تنباکو : ۴۰۶
حسامی منشی هندوستانی
کیمیای منظوم : ۶۳۸
حسن تنکابنی فرزند ابوالحسن
علم الامراض : ۵۶۸
حسن حسنی واعظ فرزند عبدالمجید
امراض وعلل و معالجات : ۴۷۷
حسن زاهدعرب
مفتاح الرموز : ۶۴۲
مفتاح الرموز ومقلاد الکنوز : ۶۴۲
میرزا محمدحسن زنوزی خویی
انیس الخوانین : ۶۴۸
ریاض‌الجنه : ۶۶۹
حسن سلماسی فرزند ابراهیم
ترجمهٔ تقویم الصحه: ۴۹۸
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۸
الشرفیه فی‌تقاسم العلوم الیقینیه : ۶۷۵
محمدحسن عسکری سمنانی فرزندمحمد
منهاج العارفین ومعراج العابدین: ۶۸۸
حسن‌شیرازی، شرف الدین طبیب
ینبوع الحکم : ۶۱۱
حسن شیروانی فرزند رضا
سراج الطب : ۵۵۱
حسن فلاح
پیوند درختان : ۴۰۲
امیرحسنخان قاجار دولو
منتخب العلاج : ۶۰۴
محمدحسنخان اعتمادالسلطنه
تاریخچهٔ الماسهای بزرگ : ۴۰۲
حسن مازندرانی فرزند ابوذد
ستهٔ ضروریه : ۵۴۹
طب المسائل : ۵۶۵

محمد **حسن** فرزند محمد باقر
معرفة المعدن : ۴۵۶
حسن فرزند عبد الرحمان
تذکرهٔ نظامشاهیه : ۴۹۵
محمد **حسین**، دکتر
امراض دماغی : ۴۷۶
محمدحسین **استرآبادی** فرزند زمان
تحفة الغرایب : ۴۰۳
محمد حسین **افشار** فرزند احمد
بیماری وبا = وبائیه : ۴۸۴
حسین **انصاری** فرزند علی عطار
اصحاح الادویه = فرهنگ اختیارات بدیعی ۵۷۱
حسین **اخلاطی**
برهنه : ۶۱۵
رموز الغرایب : ۶۲۲
کفایة الصنعه، خلاصة الصنعه : ۶۲۶
کیمیا : ۶۳۲
حسین **الهی** اردبیلی فرزند عبدالحق
فراست : ۴۳۸
حسین **خاتون آبادی** فرزند محمدصالح
محاسن الحصان : ۴۵۳
آقا حسین **خوانساری** فرزند محمد
شراب، قدغن شراب : ۴۲۶
حسین **رضا پاشا** فرزند عصمت پاشا
همیان بیان : ۶۹۴
ملاحسین **رستمداری**
ریاض الابرار : ۶۶۹
حسین **شیرازی**، کمال الدین فرزند محمد
تریاق فاروق: ۵۰۶
حسین **شیرازی کرمانی** فرزند جواد
انیس الامراء : ۳۹۷
حسین **صاعد طوسی** فرزند شمس الدین
گنجینهٔ گرانمایه : ۶۸۰
سیدحسین **طبسی لسان** فرزندروح‌الله
صید، شکار نامه: ۴۳۰
حسین **طغرائی**، ابواسماعیل فرزند علی
کیمیا : ۶۲۸
میرمحمدحسین **عقیلی** خراسانی شیرازی
خلاصة الحکمه : ۵۲۹
دستور شفایی : ۵۳۴
مخزن الادویه : ۵۹۶
محمدحسین **قاجار**
وبا : ۶۰۸
محمدحسین **قرچه‌داغی** فرزند علی
عین‌الحیات : ۴۳۸
حسین **قرشی ساوجی** فرزند نظام
داروها = رساله در ... ۵۳۳
ملاحسین **کاشفی** بیهقی
اسرار قاسمی : ۶۱۳
حسین **مترجم**
تاریخ و جغرافیا : ۶۵۱
حسین **همت** شیرازی
محاسن السنه : ۶۸۶
محمد حسین **همدانی** فرزند علینقی
فراست نامه : ۴۳۹
حکیم **دوائی** = درویش دوائی
حکیم **علاجی**
جراحی : ۵۱۶
حکیم **فیلسوف**
تدبیر حجر : ۶۱۷
کیمیا : ۶۳۲
حکیم **قبلی**، محمد فرزند عبدالصبور
تعلیم نامه، آبله‌کوبی : ۵۱۰
درمکنون، درهٔ ناصری : ۵۳۳
قرابادین : ۵۷۹
مجمع‌الحکمتین : ۵۹۴

حکیم کوچك = محمدسعید قمی
حکیم مغربی .
مجموعةالصنایع : ۴۵۲
حمدالله مستوفی فرزند ابوبکر
نزهة القلوب : ۶۸۹
سید حمزه حسینی عمری
نسخهٔ شاهجهانی : ۴۵۸
خاکی = علیمحمد شیرازی .
خالد فرزند یزید
کیمیا : ۶۳۲
گفتگوی خالد : ۶۳۹
خسرو فرزند معین
طب نامهٔ خسروی : ۵۶۷
دکتر خلیل اعتضاد الاطباء فرزند عبدالباقی
جراحی = ترجمه ... ۵۱۵
زراعت وفلاحت : ۴۲۵
طب جدید : ۵۵۹
شاه خیرالله حقانی
مجمع البحرین : ۶۴۰
درویش ابدال
کف شناسی : ۴۴۹
درویش دوائی = حکیم دوائی گیلانی
فواید الانسان : ۵۷۷
دوانی
بستان القلوب ، روضة القلوب : ۶۵۰
راغب پاشا ، محمد
سفینه : ۶۷۲
ربیع بخارایی، ابوبکر فرزند احمد
هدایةالمتعلمین ، هدایهٔ اخوینی : ۶۰۹
مولانا رستم گرگانی
تب = رساله در ... ۴۸۶
رشیدای عباسی
جواهرالاسرار : ۴۰۸
خواجه رشیدالدین اوتاجی
سود وزیان خوردنیها : ۵۵۱
رشیدالدین فضل‌الله همدانی
تنگسوق‌نامه : ۵۱۲
میرزا رضا ارفع الدوله، دانش
طول عمرطبیعی انسان : ۴۳۲
محمد رضا دیلمانی فرزند عنایت‌الله
خلاصةالحکم : ۵۲۹
میرزا محمدرضا سپاهانی فرزند رجبعلی
هادی‌المضلین وزادالمتقین : ۶۴۵
محمدرضا شیرازی فرزند سلیمان
ریاض عالمگیری : ۵۴۵
ریاض مناظر: ۵۴۵
محمدرضا فرزند خواجه یوسف
بازنامه = دستور الصید : ۳۹۸
رضا علیخان حیدر آبادی
یادگار رضایی : ۶۱۱
محمدرضی خوانساری فرزند حسین
مائدهٔ سماویه، موائد سماوی : ۵۹۲
رضی‌الدین طبیب
ترجمهٔ منهاج البیان: ۵۰۵
آقارضی قزوینی
شیروشکر: ۶۷۵
ریسموس
کیمیا : ۶۳۲
زردگلیم = ابوسعید طبیب یهودی
زین‌العابدین استرآبادی ، میرمیران
انموذج عباسی : ۶۴۷
زین‌العابدین حکیم‌باشی
ادویه و نسخه‌ها : ۴۷۱
زین‌العابدین شیروانی ، مستعلی شاه
بستان السیاحه : ۶۴۹
حاج زین العطار، علی
اختراعات بدیعی : ۴۶۴

اختیارات بدیعی : ۴۶۵
مفتاح الخزاین : ۵۹۹
زین‌العابدین فرزند غیاث الدین ملامیر
فیضیه = رسالهٔ ... ۵۷۸
ژوزف رك
ترجمهٔ طب ژوزف رك : ۵۰۲
سالك‌الدین محمد حموی
حجلة‌العرایس : ۵۲۰
زبدة المسالك : ۵۴۹
هیکل فیل : ۶۰۹
سعدالدین حموی
اختلافات طبایع : ۴۶۵
ملا محمد سعید اصفهانی فرزند صادق
ترجمهٔ رجوع الشیخ : ۵۰۱
قاضی محمد سعید قمی فرزند مفید
اسرار الصنایع : ۶۴۶
سفیان ثوری
کیمیا : ۶۳۲
حکیم سکندر فرزند اسماعیل
قانون حداث سکندری : ۵۷۸
سلطانعلی طبیب خراسانی
تحفه، طب : ۴۸۷
دستور العلاج: ۵۳۵
سلطان محمود بلخی فرزند درویش محمد
مجمع الغرایب: ۶۸۵
سلطان محمد قاجار فرزند فتحعلیشاه
کیمیا : ۶۳۲
ملوك الکلام : ۶۸۷
محمد سلیم رازی طهرانی
صید نامه : ۴۳۱
سلیمان قاجار ایروانی فرزند سلیمان
فواید الحکمه : ۵۷۸
سید حسینی

فرس نامه : ۴۴۳
سید مختص = علی فرزند احمد نسفی
سیف‌الدین قتلغ بوغا = قتلغ
شاپور فرزند سهل
ابدال ادویه : ۴۶۳
شاه ابومحمد شیرازی
مفرح یاقوتی : ۶۰۲
شاه ارزانی = اکبر
شاهقلی سلطان استاجلو
خواص ومنافع اشیاء: ۴۲۱
شاه **محمد** قزوینی
ترجمهٔ حیاة الحیوان دمیری : ۴۰۴
شماخ فرزند یوشح
تدبیر حجر : ۶۱۷
شرف فرزند بهاء طبیب شیرازی
المرغوب‌والمحذور‌للتحفة‌الدستور: ۵۹۷
سید شریف جرجانی = میرسید ...
محمد شریف خاتون‌آبادی
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
معدن الفیض : ۵۹۸
محمد شریف‌خان دهلوی
تألیف شریف ، مفردات هندی : ۴۸۶
علائم‌الامراض : ۵۶۷
شمس فخری سپاهانی فرزند فخرالدین
معیار جمالی : ۶۸۷
شمس منجم فرزند حسن
ترجمهٔ قانونچه : ۵۰۴
شهاب‌الدین سهروردی
بستان القلوب ، روضة القلوب: ۶۵۰
شهاب‌الدین قوام ناکوری
شفاء الخانی : ۵۵۴
شفاء المریض ، شفاء الرجل : ۵۵۴
شهاب‌الدین کازرونی

طب منظوم : ۵۶۵
شهاب‌الدین مقتول
فیض مناسب : ۶۲۶
شهریار پارسی فرزند بهمن‌یار
تجارب شهریاری : ۶۱۵
شهمردان رازی فرزند ابوالخیر
نزهت نامهٔ علائی : ۶۹۱
صایب اصفهانی، محمدعلی
تعریف تنباکو : ۴۰۵
محمد صادق سرکانی فرزند علی
ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی : ۶۵۵
محمدصادق شیرازی فرزند محمد
جامع صادقی : ۵۱۳
ملامحمدصادق صباغ اصفهانی
خمر : ۴۱۸
محمد صادق علی لکهنوی
انیس‌الاطباء : ۴۷۷
میرزا صادق مینای سپاهانی
شاهد صادق : ۶۷۳
محمد صادق فرزند میرزا اسدالله
مفتاح النجات : ۶۰۱
محمد صالح تبریزی
خزاین و معادن ایران . ۴۴۵
میرمحمد صالح رضوی فرزند محمد باقر
وسیلة الشفا : ۶۰۹
صالح قاینی هروی فرزند محمد
تحفة الصالحین : ۴۸۹
قرابادین صالحی ، عمل صالح : ۵۸۱
شیخ صدرالدین
تدبیر حجر : ۶۱۷
صدرالدین محمد موسوی
نسخه‌های مجرب : ۶۰۷
صفی
فرس نامهٔ منظوم : ۴۴۴
صفی‌الدین بیهقی کاشفی = علی
ضیاء الدین نخشبی
لذت‌النسا : ۱۹۱
طافر (طاهر) کرمانی
تحفة الملوك : ۴۹۰
طاهر طبیب فرزند ابوبکر
طب ناصری : ۵۶۶
محمدطاهر طبیب موسوی فرزند محمد
نبض : ۶۰۶
محمدطاهر میرزا قاجار فرزند اسکندر
مقدمهٔ ژاولوژی : ۴۵۶
عادل شیرازی
حفظ الصحهٔ منظوم : ۵۲۴
ستین عادلی : ۵۵۰
طب منظوم : ۵۶۵
عارف، حکیم الدین صوفی
طب منظوم : ۵۶۵
حکیم محمد عارف پتنی
قرابادین ممتازیه : ۵۸۲
عارف رومی
کیمیای منظوم : ۶۳۸
عباس فرزند محمدکاظم، آقاکوچك
ترجمهٔ الاسباب والعلامات : ۴۹۶
حدیقة الطب : ۵۲۰
عباس فرزند محمدحسین هروی
جامع عباسی : ۶۵۵
عبدالجلیل فرزند عبدالجبار
ترجمهٔ امرمستود الصنعه : ۶۱۸
عبد الجواد سپاهانی فرزند ابوالقاسم
حقدیقة الطب : ۵۲۰
عبدالحسین لسان السلطنه، ادیب
آثار البدیعة فی‌اخبار المنیمه : ۶۴۶

عبدالحمید تبریزی حسینی فرزند محمد
کنزالاطباء : ۵۸۸
عبدالرحیم دهریه
شگرف بیان ، ۶۷۵
عبدالرزاق
خلاصة التشریح : ۵۲۹
عبدالرزاق دنبلی فرزند نجفقلی
جنگ: ۶۵۷
حدائق الادباء : ۶۵۹
ریاض : ۶۶۹
عبدالرزاق کرمانی فرزند عبدالکریم
شفاء الاسقام : ۵۵۳
عبدالصمد شوشتری
نبض : ۶۰۶
ملاعبدالصمد فاوجی
ترجمهٔ حیاةالحیوان : ۴۰۴
عبدالغفار فرزند اسحاق
حوادث طبیعیه : ۴۱۷
سید عبدالفتاح تمکین
تعلیم الصبیان : ۵۱۰
نافع الخلق : ۶۰۶
عبدالقوی فرزند شهاب‌الدین ضیا
راحة الانسان : ۵۴۳
عبدالکریم فرزند عبدالغنی
تریاق اعظم : ۵۰۶
عبدالکریم حکیم
عنوان : ۵۶۹
ملاعبدالکریم سمنانی
کیمیا : ۶۳۳
عبدالکریم طبیب تهرانی
شفائیه : ۵۵۵
علائم الامراض : ۵۶۸
عبدالله باقفی فرزند مهدی
سراج الظلمه والرحمه : ۶۲۲
خواجه عبدالله تمکین = عبدالفتاح
عبیدالله جوهری تبریزی
مجمع الفواید : ۶۸۲
عبدالله طبیب
منتخب الشفائیه : ۶۰۴
میرزا عبدالله قاینی
تقسیم ادویه : ۵۱۰
عبدالله کاشانی فرزند علی
عرایس‌الجواهر ونفایس الاطیاب : ۴۳۶
عبداللطیف شیروانی
چهار طبع : ۴۱۶
عبدالمجید مصری
کیمیا : ۶۳۳
عبدالمطلب اردوبادی فرزند محمد
تسهیل الدواء لتحصیل الشفاء : ۵۰۶
عبیدالله کحال فرزند یوسفعلی
شفاءالعلیل : ۵۵۴
عرب نجفی
بازنامه : ۳۹۸
عزیزالله جنابذی طبیب حسینی
بیماری کودکان : ۴۸۴
عطاءالله حسینی فرزند محمد
انیس المجالس : ۳۹۸
عطایی
برزونامه : ۴۸۲
علاءالدین سبزواری = هبةالله
علاءالدین محمد طبیب
تحفهٔ سلیمانیه : ۴۸۸
کامل علائی : ۵۸۴
علاءالدین نورالله طبیب
بیخ‌چینی : ۴۰۰
علویخان، بهاءالدوله :

خلاصة التجارب : ۵۲۷
علی فرزند عبدالجلیل
تشریح : ۵۰۷
علی فرزند محمد فرزند عبدالرحمان
جواهر المقال : ۵۱۷
محمدعلی اصفهانی طباطبائی
راحة الانسان : ۵۴۳
علی امیران اصفهانی
حکمت نامه : ۴۱۷
دانشنامهٔ جهان : ۴۲۲
علی انصاری = زین عطار
علی بناء پناهی فرزند محمد
نظام صحت : ۶۰۷
سیدعلی تبریزی مرعشی فرزند محمد
قانون العلاج : ۵۷۹
محمدعلی تونی فرزند محمدرضا
علاج الاسقام و دفع الآلام : ۵۶۸
علی جفری
کیمیا : ۶۳۳
محمد علی حزین فرزند ابوطالب
خواص الحیوان : ۴۲۰
فرس‌نامه : ۴۴۱
سیدعلی حسینی
حافظ الصحهٔ ناصری : ۵۱۹
کشف الصنایع : ۴۴۹
علی حلوایی فرزند منصور
شکارنامهٔ ایلخانی : ۴۲۸
میرزا محمدعلی رفسنجانی نصیرالاسلام
تبصرة العجایب ومرآت الغرایب: ۶۵۱
علی خزیمهٔ عرب فرزند معصوم
حاشیه بردرةالتاج : ۶۵۹
علی سپهسالار فرزند عبدالله
ترجمهٔ تقویم الابدان : ۴۹۷
محمد علی طبیب
حصبه وآبله : ۵۲۱
شیخ علی عرب
کیمیا : ۶۳۳
سید علی علوبچه‌ای اصفهانی
انبان : ۶۴۷
همیان: ۶۹۴
ملامحمد علی فانی شیروانی فرزند اسکندر
طب‌کیمیونی = ترجمهٔ کیمیاءالشفاء: ۵۶۴
قانون الشفا : ۵۷۹
کیمیا : ۶۳۳
مفتاح الحیاة فی‌اسرارالنبات : ۶۴۲
محمد علی قادری فرزند اسماعیل
طلسم : ۶۲۵
علی کاشفی بیهقی فرزند حسین
تحفهٔ خانی : ۶۱۶
سرالمصون من‌العلم المکنون : ۶۲۳
ملاعلی کامی منشی فرزند عبدالواسع
خواص الحیوان : ۴۲۱
علی کحال فرزند عیسی
تذکرة الکحالین : ۴۹۴
علی گرگانی ابوالحسن فرزند محمد
فصد : ۵۷۳
محمد علی گیلانی
کشف الرموز : ۶۲۶
محمدعلی مازندرانی طبیب فرزند نظام
رسالةالایراد : ۴۷۷
محمدعلی مؤمن
ترجمهٔ طب‌الرضا : ۵۰۲
علی نامه نگار فرزند رضا
مفتاح الامان : ۵۹۹
علی نسفی فرزند احمد، مختص
بازنامه : ۳۹۸

علی بن نفیس
ترجمهٔ موجز القانون : ۵۰۵
علی نهاوندی فرزند عبدالله
فوائد علیه : ۶۷۸
میر سیدعلی همدانی
فراست : ۴۳۹
علی هروی فرزند محمد هارون
ترجمهٔ حیاة الحیوان : ۴۰۴
علی افضل قاطع قزوینی
فواید افضلیه : ۵۷۶
منافع افضلیه : ۶۰۳
علی اصغر فرزند محمد رفیع
ترجمهٔ مخبة الطاعون : ۵۰۵
میرعلی اکبر حسینی فرزند میرگدا علی
مجموعهٔ اکبری = مجموعة الکلام: ۵۹۵
علی اکبر شیروانی فرزند مصطفی
ارشادالطالبین وهدایة المسترشدین: ۶۱۲
علی اکبر طبیب
نباتات وبادنجان : ۴۵۸
علی بخش قاجار فرزند اسکندر
اختراعات = شرح . . . ۳۹۴
اسرار الوجود : ۳۹۶
ترجمهٔ لیور دور : ۴۰۵
تشریح الابدان : ۵۰۸
طباخی جدید : ۴۳۱
علی حسن
شمسیه = رسالهٔ شمسی : ۶۲۴
میرزا علیخان ناظم العلوم
حکمت طبیعی، اصول علم فیزیك: ۳۹۶
علیرضا = دکتر . . .
پاتولوژی : ۴۸۵
علیمحمد شیرازی، خاکی
جامع العلوم : ۶۵۶
علیمحمد کرونی اصفهانی طبیب
المولودیه فی حقیقة الولادة : ۶۰۵
علینقی بهبهانی فرزند احمد
عیار دانش : ۶۷۶
علینقی جدید الاسلام فرزند اسماعیل
بیماری وبا = وبائیه : ۴۸۴
عمادالدین محمود شیرازی فرزند مسعود
آتشك : ۴۶۱
اختیارات یوسفی، خلاصة الطب : ۴۶۹
اطریلال، طریق استعمال . . . : ۴۷۳
افیونیه، خواص افیون : ۴۷۴
پادزهر، رساله در . . . ۴۸۵
تدبیر مشایخ : ۴۹۴
چوب چینی ، بیخ چینی : ۴۱۵
ستهٔ ضروریه : ۵۴۹
سمیه، رساله درسمومات : ۴۲۶
فصد وحجامت وعلق : ۵۷۴
قرابادین : ۵۷۹
مجربات : ۵۹۴
مسهل کردن : ۵۹۷
مفرح یاقوتی : ۶۰۲
ینبوع. ۶۱۱
عمر فرزند سهلان ساوی
الرسالة السنجریه، آثار علوی: ۴۲۴
عیسی طبیب نایینی
مذاکرات انجمن بین‌المللی کشاورزی :
۴۵۳
عین‌الملك شیرازی صدیقی، محمد
الفاظ الادویه : ۴۷۵
جامع الاطباء : ۵۱۳
علاجات داراشکوه، طب‌داراشکوه: ۵۶۸
غازی
کیمیا : ۶۲۳
غلامعلی تهرانی طبیب فرزند ابوطالب

طب : ۵۵۷
غواص
فرس نامهٔ منظوم : ۴۴۴
غیاث‌الدین طبیب
تدارك السموم : ۴۹۳
غیاث کرمانی
آینهٔ اسکندری : ۶۱۲
کیمیا : ۶۲۳
غیاث متطبب سبزواری اصفهانی مجلدی
زبدةقوانین العلاج، شفاءالامراض: ۵۴۸
مرآت الصحه : ۵۹۶
فارس
فرس نامهٔ منظوم : ۴۴۴
فاضل‌هندی ، بهاءالدین محمد سپاهانی
حکمت خانیه : ۶۶۲
میرزا فتح‌الله شوشتری مرعشی فرزندرضا
مفرح‌الروح ومفتح الفتوح : ۶۰۱
فخرالدین خجندی
تشریح منظوم : ۵۰۹
فخر رازی = محمد فرزند عمر
جامع العلوم، حدائق الانوار : ۶۵۶
الرساله الکمالیه : ۶۶۸
فراست : ۴۳۹ ، ۴۵۴
لطایف غیاثی= ترجمهٔ اسرار : ۶۸۱
مرآت الرجال= فراست : ۴۳۹،۴۵۴
یواقیت العلوم : ۶۹۴
فخرالدین مهابادی فرزند احمد
ادویهٔ مرکبه و مفرده : ۴۷۰
پادزهر= شناختن پادزهر : ۴۸۵
عرفان الخیول= فرس‌نامه : ۴۳۶
کنزالهدایه = فرس‌نامه : ۴۵۰
فرالیوس
کیمیای باسلیقا : ۵۸۹
فروغ سپاهانی = محمد مهدی
فرهاد گرجی :
فصل در بیماری وصحت و موت : ۵۷۵
سید محمد فضل‌الله
نسخهٔ شاهجهانی : ۴۵۸
فضل‌الله استرآبادی فرزند جعفر
کشکول : ۵۸۴
فضل‌الله حسینی
ادویهٔ مرکبه : ۴۷۰
فضل‌الله کردستانی فرزند احمدبیك
ترجمهٔ کشکول : ۶۵۴
فضلعلی توشمال باشی
شافی سلیمانی : ۵۵۲
سید فضلعلی شفائی‌خان حکیم
قوت لایموت : ۵۸۳
فلمنکی، شلیمر
ادویه و نسخه‌ها : ۴۷۱
اسباب التدویه : ۴۷۱
پاتولوژی : ۴۸۵
تحفهٔ ناصری: ۴۹۳
سرالحکمه : ۵۵۱
شفائیه : ۵۵۵
معدن‌شناسی : ۴۵۵
مفتاح الخواص : ۶۰۱
منتخب شفائیه : ۶۰۴
فیض‌الله
انواع حیوانات : ۳۹۷
فیض‌الله تفرشی
صید = رساله در ..: ۴۳۰
ملافیض عصارهٔ شوشتری
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
ترجمهٔ طب‌الائمه : ۵۰۲
فیض کاشانی، ملامحسن
الرفع والدفع : ۵۳۷

شرح‌الصدر : ۶۷۴
وصف‌الخیل = فرس‌نامه : ۴۵۹
فیض‌الله مرعشی حسینی
فواید بدنیه : ۵۷۷
مسیو فیکیه
تذکرةالارض ناصری : ۴۰۳
میرقاری الگیلانی = میر ...
محمدقاسم استرآبادی فرزند غلامعلی
دستور الاطباء = اختیارات قاسمی: ۵۳۴
محمدقاسم سبزواری فرزند محمدحسن
تقویم‌الملوک : ۶۵۵
قاسم نصرهروی فرزند یوسف
ارشاد الزراعة : ۳۹۵
قاسمعلی قاینی
مناظر ومرایا : ۴۵۷
قاضی اردکانی یزدی فرزند کاشف الدین محمد
جام جهان‌نمای عباسی : ۵۱۲
چوب چینی = خواص... ۴۱۴
خواص ادویه : ۵۳۱
قتلغ بوغا ، سیف‌الدین
باه نامه : ۴۷۹
قرشی
علاج امراض الصبیان : ۵۶۹
قسطوسکولاستیکوس
کشاورز نامه : ۴۴۹
قطب‌الدین‌طبیب، محمد
ترجمهٔ الموجز : ۵۰۵
حکیم‌کاضولانی حکیم باشی
عریضهٔ مجلس مأمورین انگلیس : ۵۶۷
محمدکاظم فرزند احمد
جواهر نامه : ۴۰۹
محمدکاظم تبریزی طبیب
حافظ‌الصحة : ۵۱۹
خیرالتجارب : ۵۳۲
مجربات : ۵۹۳
مجموعةالعلوم : ۶۸۶
ملامحمدکاظم‌کاشانی
مخزن الفواید : ۶۸۶
محمدکاظم‌گیلانی فرزند محمد
حفظ‌الصحهٔ ناصری : ۵۲۱
محمدکاظم محلاتی فرزند احمد
عکاسی: ۴۳۷
کریزل فرانسوی
پاتولوژی: ۴۸۵
محمدکریم‌خان قاجار شیخی
دقایق‌العلاج : ۵۳۶
مجمره = عطرکشی : ۴۵۱
کمال‌الدین
کیمیا : ۶۳۴
کمال فرزند نور طبیب
حفظ‌الصحه : ۵۲۱
کمال فرزند غیاث
تحفه = حفظ الصحه : ۴۸۷
گراگ هپوری
شگرف بیان : ۶۷۵
گیوم آمبورژه
مفتاح‌الامان : ۵۹۹
لطف‌الله عزیز هروی
فراست : ۴۳۹
لقمان
وصلة النجات: ۳۵۹
لوکی (کوکبی)
کیمیای منظوم : ۶۳۸
ماریه
کیمیا : ۶۳۴

مبارك قزوینی
جواهرنامه : ۴۱۰
مجدالدین طبیب
طب منظوم : ۵۶۵
مجدالدین هاشمی عباسی فرزند شفیع
شکار = رساله در... ۴۲۷
محبعلیخان خاص مرغانی
شکار = تربیت مرغان شکاری : ۴۲۸
محب‌الله جیلانی فرزند محمد
آتشك : ۴۶۱
ملامحسن = فیض کاشانی
محسن‌میرزا فرزند شمس الشعرا
عکاسی : ۴۳۷
ملامحسن همدانی = آقابابا
محمد، شمس‌الدین
طب = مختصری در... ۵۵۸
محمد، نورالدین
تحفة العاشقین : ۴۸۹
محمد فرزندحسن، شمس‌الدین
فرس‌نامه : ۴۴۰
محمد فرزند حسین، ابوعبدالله
رسالهٔ فلسفی : ۶۶۷
محمد فرزند عبدالله = عین‌الملك شیرازی
محمد فرزند منصور (دشتکی)؟
جواهرنامه : ۴۱۰
محمد فرزندمهتار، ابوعبدالله
ترجمهٔ مرآت‌العجایب : ۶۴۱
محمد آخوندی، معزالدین
کیمیا : ۶۳۴
محمدآقا
معدن‌شناسی، اصول ... ۴۵۵
محمدآملی فرزند محمود
نفایس الفنون: ۶۹۱

میرزا محمد اخباری
دوائرالعلوم : ۶۶۷
ذخیرة الالباب : ۶۶۷
محمد اصفهانی، جلال‌الدین طبیب
دستور جلالی : ۵۳۵
محمد اصفهانی، فاضل هندی
محمد بخارایی محمودی فرزند محمد
گنج معنی: ۶۸۰
محمد بدرالدین بنی‌خواجه
بحران : ۴۸۰
محمد بنانی رازی
معرفة الارض : ۴۵۶
محمد پاشا وزیر = راغب پاشا
میرزا محمد تنکابنی فرزند سلیمان
کشکول محمدی : ۵۷۸
محمد تنکابنی فرزند محمد مؤمن
خرقه : ۵۲۵
محمد جرجانی = محمد گرگانی
ملامحمد حفید ملاسلیم
ترجمهٔ حیاة الحیوان : ۴۰۴
محمد حموی شیرازی = سالك‌الدین
محمد خوارزمشاهی = میرخواند
محمد خویی تبریزی = حکیم قبلی
محمد خویی متطبب فرزنداحمد
البیان فی‌کشف اسرار الطب : ۴۸۳
محمد دنیسری فرزند ایوب
نوادر الادوار : ۶۹۳
محمد رازی فرزند عمر = فخررازی
محمد رازی‌کنی، فخر الاطبا
مفتاح الامان : ۵۹۹
محمد زکریای رازی
ترجمهٔ اسرار، ترجمهٔ سرالاسرار: ۶۱۷
ترجمهٔ برءالساعه : ۴۹۶

ترجمهٔ المنصوری : ۵۰۴
خواص حجر : ۶۲۰
داءالشفاء فی‌الساعه : ۵۳۳
شواهد حجر : ۶۲۴
طب = رساله در... ۵۵۷
فصد = ترجمهٔ ... ۵۷۴
کیمیا : ۶۳۴
منتخب حدائق‌الانوار : ۶۸۸
محمد رامهرمزی فرزند علی
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
محمد رومی
کیمیا : ۶۳۴
محمد زاهد شوشتری فرزندعلی
التذکره فی‌علم البزدره : ۴۰۴
محمد سبزواری = غیاث متطبب
محمد سجزی فرزند صاعد
کیمیا : ۶۳۴
محمد سمرقندی
مثنوی: ۴۵۱
سید محمد شرقی فرزند رستم
سرالاسرار : ۶۲۳
محمد شیرازی = عین‌الملك شیرازی
میرزا محمد شیروانی فرزند حسن
آثارعلوی : ۳۹۳
محمد طبیب
لذت العیش ناصرشاهی : ۵۹۰
محمد طبیب فرزند مهدی
عمرطبیعی انسان : ۴۳۸
محمد طبیب فرزند نعمت‌الله
شمسیه: ۵۵۵
محمد طوسی طرطوسی فرزند محمود
عجایب المخلوقات : ۴۳۳
محمد الغانمی فرزند محمد
قراضهٔ طبیعیات : ۴۴۵
محمد غزالی
شفاءالامة : ۵۵۳
یواقیت العلوم : ۶۹۴
محمد فارسی، ابوالخیر فرزند محمد
انیس‌الاطباء : ۴۷۷
محمدفارسی، تقی‌الدین فرزندعلی
میزان‌الطبایع قطبشاهی: ۶۰۶
محمد فردی
خواص طبی وسحری اشیاء!: ۵۳۲
میرزا محمد قاجار فرزند رضا
شاهبازنامه : ۴۲۶
محمد قزوینی = شاه محمد
محمد کحال یاورد فرزند حسن
شفاء العلیل : ۵۵۴
محمدکمونی فرزند محمود
عجایب‌المخلوقات : ۴۳۴
محمد گرگانی فرزند حسن
درمنظوم دراشرف علوم : ۵۳۳
محمدگرگانی فرزند محمود
جامع‌اللذات، فنون‌اللذات : ۵۱۵
محمدگرگانی = ابوالروح
محمدلاری فرزند سعید
تحفهٔ مبشریه : ۴۹۰
محمد لاری فرزند عبدالله
مناهل الانظار : ۶۰۴
محمد مجدی فرزند ابوطالب
زینة المجالس : ۶۷۰
محمد مجیر
عین الحیاة : ۵۷۰
محمد مروزی فرزند مسعود
آثارعلوی : ۳۹۳
محمد مشهدی فرزند محمد بدیع

ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
ملامحمد مشهدی فرزند محمدحسن
کنزالذهب، فواید الرضویه : ۵۸۸
محمد مفرائی فرزند علی
تقویم الادویه : ۵۱۱
محمد موصلی حنفی فرزند حسین
منافع الحیوان : ۳۵۷
میرمحمدخان نبوری نقشبندی
باه : ۴۷۷
سید محمد نصرالادباء فرزند احمد
حفظ الصحه : ۵۲۲
محمد نیشابوری فرزند ثابت
مفتاح الفوائد : ۶۴۳
محمد واسعی فرزند محمد
فرس نامه : ۴۴۱
محمد هروی فرزند یوسف
بحرالجواهر فی‌حل‌لغات السائر: ۴۸۱
جواهر اللغه : ۵۱۶
محمد هروی فرزند المستنصر
فواید الاشیاء : ۵۷۶
سید محمد یزدی متطبب طباطبائی
محسنیه : ۴۵۳
محمود فرزند محمد عبدالله
تحفهٔ خانی، طب خانی : ۴۸۷
آقا محمود بهبهانی فرزند محمد علی
الفصول الاربعه : ۶۷۸
محمود تهرانی فرزند محمد
عین العلاج : ۵۷۰
محمود سبزواری، علاءالدین
زبدة الطب : ۵۴۸
محمود شیرازی، قطب‌الدین
درة التاج لغرة الدیباج : ۶۶۵
محمود شیرازی فرزند الیاس
اسرار النکاح : ۴۷۲
غیاثیه : ۴۷۰
محمودشیرازی = عمادالدین
محمود شیرازی طبیب فرزند مسعود
قلع آثار : ۴۴۶
محمود میرزا قاجار
مجمع محمود: ۶۸۲
مرتضی‌قلیخان شاملو فرزند حسن
خرقه : ۵۲۵
مرجان شاه
مجربات : ۶۴۰
مسعود فرزند عبد الرحیم
جرالاثقال : ۴۰۷
مسعود فرزند عبدالله طبیب، مظفرالدین
بیخ‌چینی : ۴۰۰
مسعود فرزند فاضل
تحفهٔ جلالیه : ۴۸۷
مسلمهٔ مجریطی فرزند محمد
کیمیا : ۶۳۵
محمد مسیح رازی فرزند صادق
دستور مسیحی : ۵۳۶
محمد مسیح طباطبائی فرزند محمد امین
شرفیه: ۵۵۳
محمد مسیح فسائی فرزنداسماعیل
سفینه : ۶۷۲
مصطفی علوی حکیم الهی فرزندعقیل
بدایع الحکمه : ۴۸۲
مصطفی هروی قاینی
نوادر الفواید : ۶۴۵
مظفر اسفزاری = اسفزاری
مظفرشفایی فرزند محمد
آبستنی وباه : ۴۶۰
بیست باب : ۴۸۳

خلاصهٔ شفایی : ۵۲۹
دستور غذای شفایی : ۵۳۶
شرح قرابادین شفایی : ۵۵۳
قرابادین شفایی : ۵۸۰
کلیات حکیم شفایی : ۵۸۷
مظفرعلیشاه طریقتی، محمد تقی
خلاصة العلوم : ۶۶۳
مظهرجمالی یزدی فرزند محمد
فرخ نامه: ۶۷۶
معصوم شیرازی شوشتری
قرابادین معصومی : ۵۸۲
معصوم مازندرانی فرزند محمد
آتشك وكوفت : ۴۶۲
میرمحمد معصوم نامی ترمذی
مفردات معصومی، مفردات صحت: ۶۰۲
مفید
کیمیا : ۶۳۵
ملامشکی (موشکی)
باغچهٔ گل : ۳۹۹
ملك ضورس
تدبیر حجر : ۶۱۷
منصور ایجی شبانکاری فرزند حسن
صفات الحیوان : ۴۲۹
منصور شیرازی فرزند... الیاس
تشریح‌الابدان، التشریح‌بالتصویر: ۵۰۸
کفایهٔ مجاهدیه، کفایهٔ منصوری : ۵۸۵
منصور هروی فرزند علی
الابنیه عن‌حقایق‌الادویه : ۴۶۳
منوچهر
تاریخ انکشافات و اختراعات : ۴۰۲
میرزا موسی ساوجی فرزند علیرضا
حفظ‌الصحه : ۵۲۲
دستور الاطباء : ۵۳۴

ملامحمد مؤمن الموتی قزوینی
ترجمهٔ الذهبیه : ۴۹۹
محمد مؤمن تنکابنی فرزند محمدزمان
تحفهٔ حکیم مؤمن : ۴۹۱
محمد مؤمن نخعی‌آشتیانی فرزند محمد
تذکرةالعلاج : ۴۹۴
محمد مهدی فرزند شاه‌کرم
منبع‌الحیاة : ۶۰۴
محمد مهدی حکیم فرزند محمد جعفر
مخزن اسرار اطباء : ۵۹۶
معدن تجربیات : ۵۹۸
مهدی سرخابی تبریزی
اجازه نامه : ۴۶۴
ملامحمد مهدی شریف فرزند علینقی
زاد المسافرین، تدبیرمسافر : ۵۴۶
میرزا محمد مهدی فروغ سپاهانی
صحایف عالم : ۶۷۵
مهدی شیرازی فرزند محمد ، صابر
سلم المعارف : ۴۲۵
محمد مهدی طبیب قمی فرزند عنایةالله
هدیهٔ سلیمانی : ۶۰۹
سید مهدی‌خان مستوفی فرزند علی اکبر
منتخب الاصول : ۶۸۸
مهدی صبیری مهجی یمنی فرزند علی
شفاء الامة: ۵۵۳
میرخواند خوارزمشاهی ، محمد
عجایب المخلوقات : ۴۳۳
میرسید شریف گرگانی
امهات مسائل علوم ثلاثة : ۶۴۷
میرشاه میرزاجان صفوی موسوی
فواکه شاهی : ۵۷۸
میرقاری گیلانی کاشانی
اسرار الحکم : ۴۷۲
میرمیران استرآبادی = زین‌العابدین

میسری حکیم
ترجمهٔ المنصوری : ۵۰۴
نادر میرزا قاجار
خوراکیهای ایرانی : ۴۲۲
نجیب‌الدین محمد سمرقندی
اسباب التدویه : ۴۷۱
ترجمهٔ الاسباب والعلامات : ۴۹۶
ترجمه وشرح شرح الاسباب : ۵۰۱
میرزا نصرت قوچانی طبیب
حفظ‌الصحه : ۵۲۲
شیمی : ۴۲۹
نصرالله میرزا قاجار
چهار مقالهٔ ناصری؟: ۵۱۹
خواجه نصیر طوسی
جواهرنامه، تنسوق نامه : ۴۱۱
بستان القلوب، روضه‌القلوب : ۶۵۰
محمد نصیر یزدی فرزند قاضی
تحفهٔ شاهیه، تحفهٔ سلیمانیه : ۴۸۹
فتوحات عباسی : ۶۷۶
نظام‌الدین احمد گیلانی :
اختیارات نظامی : ۴۶۹
اسرار الاطباء : ۴۷۲
اصطلاحات الاطباء : ۴۷۲
اصول عناصر : ۳۹۶
باهیه = بعضی ادویهٔ باه : ۴۸۰
بواسیر = علاج... : ۴۸۳
پیدایش پزشکی و لذت عقلی : ۴۸۶
چوب چینی و قهوه و چای : ۴۱۴
حیوانات ذوات السموم : ۵۲۴
خواص اهلیله : ۵۳۱
خواص برخی از گیاهان : ۴۱۹
خواص زهر : ۵۳۲
سمندر دولت : ۴۲۵
شجرهٔ دانش : ۶۷۳
صفات وخواص مومیائی: ۴۲۹
طب فارسی : ۵۵۷
قیافه شناسی : ۴۴۶
مادهٔ منوی وانعقاد نطفه: ۵۹۲
مجموعهٔ حکیم الملك : ۵۹۵
مضمار دانش : ۴۵۴
نظام الملك
آب‌کرم : ۴۶۰
نظامی عروضی، احمد فرزند عمر
چهارمقاله : ۶۵۸
نظام الاطباء، ناصح
نور وتجلی : ۶۹۴
نعمت‌الله فرزند مغیث‌الدین محمد
بحرالخواص : ۴۸۱
نفیس کرمانی
ترجمه وشرح شرح الاسباب : ۵۰۱
نوربخش
فراست : ۴۳۹
نور علیشاه
جزایر : ۶۱۹
نورالله آشپزباشی
مادة الحیاة : ۴۵۱
سید محمد واجدعلیخان اصفهانی بنگالی
مجربات : ۵۹۳
ولی فرزند علیشاه طوسی
نیرنجات وطلسمات : ۶۴۵
حکیم ولی گیلانی
ستهٔ ضروریه : ۵۵۰
محمدهادی شیرازی فرزند محمدصالح
چشمهٔ زندگانی : ۵۱۸
هادی نجم‌آبادی سنگلجی
تحریرالعقلا : ۶۵۱

محمد هاشم تهرانی فرزند محمدطاهر
تحفهٔ سلیمانیه : ۴۰۳
عین الحیاة ۴۳۰
مفتاح الخزاین ومصباح الدفاین: ۴۵۶
هاشم قزوینی استرآبادی
بحیره : ۶۴۹
هبةالله ، ابوالمظفر
باه = رساله در... ۴۷۸
هبةالله سبزواری، علاءالدین
امراض بدن : ۴۷۶
هرمس
شجره : ۶۲۴
کیمیا : ۶۳۵
یحیی فرزند سعد پزشك
باه‌نامه، منافع الناس : ۴۷۹
میریحیی
مجموعة الصنایع : ۴۵۲
یحیی برمکی فرزند ابوبکر
تدبیرحجر : ۶۱۷
کیمیا : ۶۳۵
یحیی بغدادی = ابن جزله
محمد **یحیی حکیم** فرزند مصطفی علیخان
مناظر الابدال : ۶۰۳
یحیی حلوایی مقنی فرزند حسین
شراب و حلوا پزی : ۴۲۷
یعقوب بن اسحاق کندی
مدخل : ۶۴۰
یوسف فرزند میرزا محمدعلی
شرح حولیه : ۶۲۴
العلم المکنون و السرالمظنون : ۶۴۱
یوسف اموی = امام‌الدین
یوسف مستشارالدوله تبریزی فرزند کاظم
گنجینهٔ دانش : ۶۸۰
یوسف یوسفی هروی
جامع‌الفواید: ۵۱۳
حفظ‌الصحه : ۵۲۳
دلایل البول : ۵۳۶
دلایل‌النبض : ۵۳۷
ریاض الادویه : ۵۴۵
ستهٔ ضروریه : ۵۵۰
علاج‌الامراض : ۵۶۹
فرهنگ هندی به‌فارسی : ۵۷۳
فرهنگ یوسفی : ۵۷۳
فواید الاخیار ، فواید یوسفی: ۵۷۵
کلیات یوسفی : ۵۸۸
مأکول و مشروب : ۵۹۲
یهواه‌خان فرزند خواص‌خان
معدن‌الشفاء طب سکندرشاهی: ۵۹۸

صوابنامه

صفحه	ستون	سطر	نادرست	درست
۲	۲	۴-۷	-	نسخهٔ چلبی‌عبدالله ش ۱۹ احسن القصص دیگریست بنگرید به زیر نویس ص ۱۳۰
۷	۱	۲۲	بحرالدر	بحرالدرر
۹	۱	۶-۷	و نصارا مسیح را	و نصارا عزیز ومسیح را
۱۹	۱	۲۸	(۷۳۲-۷۵۶)	(۷۲۲ - ۷۵۶)
۳۳	۲	۱۳-۱۴	تفسیر عرفانی	همان کشف‌الاسرار وعدة الابرار است
۱۳۴	۲	۱۸	اصول موضعه	اصول موضوعه
۱۵۰	۱	۹-۱۰	گویا «فتوحات غیبه» است	جز «فتوحات‌غیبیه» است
۱۶۰	۲	۱	چهل سئوال	اربعین عقیلی از محمد ابراهیم شربتدار است
۱۸۱	۱	۱۱	نسخهٔ 1563 بانکی پور	نسخه‌ای ازگزارش عبدالله قزوینی است کـه در ص ۱۴۸ بنام «ترجمهٔ خلاصة الحساب» یاد شده است .
۲۹۷	۲	۵	افق مقابل	افق مقال
۳۲۰	۲	۱۴	۱۹۲۷	۹۲۷
۳۹۳	۱	۱۲	محمد حسن	محمد فرزندحسن
۴۰۱	۱	۲۲	پختن حلوها	پختن حلواها
۴۶۴	۱	۵-۶	تنها بخش داروشناسی آنست زاید است	
۵۹۸	۱	۲۲	طب سنکدر شاهی	طب سکندر شاهی
۶۸۲	۱	۲۵	مجمع ادلفوائ	مجمع الفوائد

منابع

الف ـ فهرستهای چاپ شده در ایران

۱ـ ادبیات :

فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات تهران، نگارش محمدتقی دانش‌پژوه، سه‌جلد رویهم ۱۰۳۴ صفحه .

الف ـ جلدیکم، چاپ‌تهران، دانشکدهٔ ادبیات، مجلهٔ‌ادبیات، خرداد۱۳۳۹خ،۶۸۲ص. به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها .

ب ـ جلددوم، تهران، دانشکدهٔ ادبیات، ضمیمهٔ سال‌دهم مجلهٔ ادبیات، ۱۳۴۱خ، ۱۰۶ ص ، به‌ترتیب تهجی نام کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها .

ج ـ جلدسوم چاپ تهران ، دانشکدهٔ ادبیات ، ضمیمهٔ سال سیزدهم مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات ، ۱۳۴۴ خ ، ۲۵۰ ص . بمانند جلد دوم .

۲ـ الهیات :

فهرست‌کتابخانهٔ دانشکدهٔ الهیات ومعارف اسلامی ، نگارش سید محمد باقر حجتی ، زیر نظر محمدتقی دانش پژوه، دوجلد.

الف ـ جلدیکم، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، شمارهٔ۱۰۸۲، ۱۳۴۵خ، ۱۲۲۴ص به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها .

ب ـ جلد دوم نگارش دکتر محمد باقر حجتی ، تهران ، انتشارات دانشگاه تهران ، ۱۳۴۸ خ ، ۳۴۳ ص به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها .

۳ـ پزشکی :

فهرست‌کتابخانهٔ دانشکدهٔ پزشکی تهران، نگارش حسن ره‌آورد ، یك جلد تهران، ۱۳۳۳خ ، ۴۷۰ص . به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها .

۴ـ حقوق :

فهرست‌کتابخانهٔ دانشکدهٔ حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران ، نگاشتهٔ محمد تقی

دانش پژوه . يك جلد، انتشارات دانشگاه تهران، شمارهٔ ۶۵۲، دیماه۱۳۳۹،خ. ۶۰۲ ص. به‌ترتیب تهجی نام کتابها و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

۵ــ دانشگاه :

فهرست‌کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران، پانزده‌جلد، رویهم ۸۵۴۷صفحه.

الف ــ جلدیکم، نگاشتهٔ علی‌نقی‌منزوی، انتشارات دانشگاه ش۱۲۳ سال ۱۳۳۰خ، ۲۷۶ ص به‌ترتیب موضوع: (قرآن، دعا) سپس به‌ترتیب تهجی نام کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها .

ب ــ جلددوم، نگاشتهٔ علی‌نقی منزوی، انتشارات دانشگاه‌ش۱۶۸، سال۱۳۳۲خ ۹۰۰ص به‌ترتیب‌موضوع: (متنهای ادبی، علوم ادبی، تاریخ وجغرافیا، ازقلم‌افتاده‌ها) هریك به‌ترتیب تهجی نام کتاب و تجزیهٔ مجموعه‌ها، سپس چند نمونه از خطوط دانشمندان و خوشنویسان .

ج ــ جلد سوم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۱۶۹، بسال ۱۳۳۲ خ، ۶۹۰صفحه، به‌ترتیب‌موضوع: (منطق، فلسفه، عرفان، کلام،فلسفهٔ عملی) هریك به‌ترتیب حروف تهجی و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

د ــ جلد چهارم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۱۸۱، سال۱۳۳۲ خ۱۰۸۲ + ۸۰ص. به‌ترتیب‌موضوع: (تاریخ فلسفه،پزشکی، ریاضی، علوم غریبه، افزارهای علمی) هریك به‌ترتیب تهجی در نام کتابها و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

ه ــ جلد پنجم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۲۹۹، سال ۱۳۳۵ خ ازصفحهٔ ۱۰۵۶ تا۲۱۱۲ص. به‌ترتیب موضوع: (اخبار واحادیث، اصول فقه،فقه) وهریك به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها .

و ــ جلدششم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۳۰۳، سال۱۳۳۵خ، ازصفحه ۲۱۱۳ تاصفحهٔ ۲۶۰۰ + ۳۶ص. ذیل است وبه‌ترتیب تهجی در نام‌کتابها .

ــ فهرست اعلام واماکن وفرق چهارجلد اخیراز احمد منزوی، یك‌جلد، سال ۱۳۳۵ خ، ۴۵۱ ص .

ز ــ جلد هفتم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه ش۵۳۳، سال۱۳۳۸خ، ازصفحهٔ ۲۶۰۱تا۲۸۰۸ + ۳۱ص+۴۱۱ص ذیل است و از قلم افتاده‌ها به‌ترتیب تهجی در نام کتابها .

ح ــ جلد هشتم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه ش۶۶۵، سال۱۳۳۹خ ازصفحهٔ ۱ تا ۷۶۰ به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔکتابها .

ط ــ جلد نهم، نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه،انتشارات دانشگاه، ش۶۶۹، سال ۱۳۴۰خ، ازصفحهٔ ۷۶۱ تا ۱۵۰۴ به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

ی ــ جلد دهم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه،انتشارات دانشگاه، ش۶۷۸، سال۱۳۴۰ خ ازصفحهٔ ۱۵۰۵ تا ۲۰۰۰، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

یا ــ جلد یازدهم، نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۶۹۱، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۲۰۰۱ تا ۲۵۰۲ به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

یب ــ جلد دوازدهم نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۶۹۳، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۲۵۰۵ تا ۳۰۰۸ . به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

یج ــ جلدسیزدهم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه،انتشارات‌دانشگاه، ش۶۹۹، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۳۰۰۹ تا ۳۵۱۲، به‌ترتیب قفسهٔ‌کتابها.

ید ــ جلدچهاردهم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه،انتشارات‌دانشگاه،ش۷۲۲، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۳۵۱۳ تا ۴۰۶۶، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها .

یه ــ جلد پانزدهم ، نگاشتهٔ محمدتقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۱۰۹۶، سال ۱۳۴۵ خ، ازصفحهٔ ۴۰۶۴ تا ۴۲۴۴+۲۸۰ صفحه. به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها ، سپس فهرستهائی برای نام‌کتابها ونگارندگان جلدهای ۸ـ۱۵ .

۶ـ رضوی :

۱ــ در پایان جلددوم «مطلع الشمس» محمد حسنخان صنیع‌الدوله فهرستی هست باعنوان «فهرست جمیع نسخی‌که فعلا درکتابخانهٔ مبارکهٔ حضرت‌رضا موجود است» و افزوده اگرچه صورت آن چندان مصحح‌نبود ولی بقدر میسورمنقح ساخته است. این فهرست موضوعی‌است: قرآن، تفسیرخاصه، تفاسیرعامه، ادعیه و زیارات، اخبار خاصه، اخبارعامه، کتب فقه خاصه ، فقه عامه، حکمت وکلام، معانی بیان، منطق، لغت، طب، رجال، قرائت، معارف و اخلاق ، نحو وصرف، ریاضی وهندسه وحساب، تاریخ، دیوان، فرامین، و قفنامجات، اجاره نامجات درسال ۱۳۰۲ق چاپ سنگ‌شده، در۳۲ص چهار ستونی، هرستون ۴۰ـ۴۸ سطر.

۲ــ فهرست‌کتابخانهٔ آستان قدس‌رضوی، هشت جلد، رویم ۴۳۱۸ صفحه ،

الف‌ــ جلدیکم ، نگاشتهٔ حاج عماد فهرستی وگروهی ، انتشارات آستان قدس ، در سال ۱۳۰۵ خ ، به ترتیب موضوع : (حکمت ، منطق ، تفسیر ، اخبار) سپس هر یك به ترتیب تهجی در نام کتابهای خطی وسپس چاپی.

ب ــ جلد دوم، نگاشتهٔ حاج‌عماد فهرستی، وگروهی ، انتشارات آستان قدس رضوی سال ۱۳۰۵خ ، ۳۹۲صفحه. به‌ترتیب موضوع: (فقه، اصول، تجوید، دعا، اخلاق، رجال ونسب، فرهنگنامه‌ها) وهریك به‌ترتیب تهجی درنام کتابها. خطی، چاپی .

ج ــ جلد سوم، نگاشتهٔ حاج عماد فهرستی وگروهی ازانتشارات‌آستان‌قدس، سال ۱۳۰۵ خ، ۳۷۰ص، به‌ترتیب موضوع (صرف ونحو، معانی بیان ، تاریخ و افسانه، ادبیات ، طب ، ریاضی) وهریك به‌ترتیب تهجی، خطی وچاپی .

د ــ جلد چهادم نگاشتهٔ گروهی ، از انتشارات آستان قدس ، سال ۱۳۲۵ خ ۵۴۲ ص. به‌ترتیب موضوع: (کلام وحکمت، منطق، تفسیر) و هریك به‌ترتیب تهجی در نام کتابها خطی، چاپی .

ه ـ جلد پنجم ، نگاشتهٔ گروهی ، انتشارات آستان قدس ، سال ۱۳۲۹ خ ۶۷۸ ص بهترتیب موضوع : (اخبار، فقه) وهریك بهترتیب تهجی درنام کتابها .

و ـ جلد ششم، نگاشتهٔ گروهی، انتشارات آستانقدس، سال۱۳۴۴ خ، ۷۳۰ ص بهترتیب موضوع: (اصول فقه، تجوید، دعاومزار، اخلاق، رجال ونسب ودرایه).

ز ـ جلدهفتم (دردومجلد)، نگاشتهٔ احمد گلچین معانی، انتشارات ادارهٔکتابخانه ، سال ۱۳۴۶خ، ۱۰۱۳ص+ بهترتیب موضوع: (تاریخ، سیر، تذکره ، افسانه، سفرنامه،روزنامه، ادبیات، دیوان، مثنوی، جنگ، منشآت، عروض، بدیع قافیه، معما،کشکول، امثال، اخلاق آداب، خط) مجموعهها تجزیه نشده.

۷ـ روضاتی :

فهرستکتابخانهٔ شخصی حاج سیدمحمدعلیروضاتی دراصفهان، نگاشتهٔحاج سیدمحمد علیروضاتی. یك جلد، انتشارات مؤسسهٔ نشر نفایس مخطوطات اصفهان، در۱۳۴۱خ، ۴۰۰ ص+ ۸ص بهترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

۸ـ سپهسالار :

فهرستکتابخانهٔ مدرسهٔ عالی سپهسالار در تهران، پنج جلد.

الف ـ جلد یکم، نگاشتهٔ ابنیوسف (حدائق)، انتشارات دانشکدهٔ معقول و منقول درسال ۱۳۱۵خ ـ ۷۰۰ص، بهترتیب موضوع:(قرآن، دعا، تفسیر، دربارهٔ قرآن، اخبار وحدیث ، فقه، اصول فقه) وهریك بهترتیب تهجی در نامکتابها.

ب ـ جلد دوم، نگاشتهٔ ابنیوسف، انتشارات دانشکدهٔ معقول ومنقول در۱۳۱۶ـ۱۳۱۸ خ، ۷۹۵ص ، بهترتیب موضوع : (خطب و منشآت، فرهنگنامهها، صرف و نحو، معانی بیان وبدیع، عروض وقافیه، اشعار و تذکره، دیوان) .

ج ـ جلد سوم، نگاشتهٔ محمدتقی دانشپژوه وعلینقیمنزوی باتجدیدنظر ازعلینقی منزوی ازانتشارات انجمن علوم اسلامی ش۲، در ۱۳۴۰ خ، ۵۴۶ص، بهترتیب تهجی نام کتابها ، مجموعهها تجزیه شدهاست .

د ـ جلد چهارم، نگاشتهٔ محمد تقی دانشپژوه و علینقی منزوی ، باتجدید نظر ازعلینقی منزوی، ازانتشارات علوم انسانی ش۴، در ۱۳۴۶ خ، ۵۶۰ص، بهترتیب تهجی نامکتابها، مجموعهها تجزیه شده است.

ه ـ جلد پنجم، نگاشتهٔ همان دوتن: دانشپژوه ، منزوی. چاپ بانجام رسیده ولی هنوز منتشرنشده است. بهترتیب تهجی نامکتابها، مجموعهها تجزیه شده است.

۹ـ فاضلیه:

فهرستکتابخانهٔ مدرسهٔ فاضلیه درمشهد، نگاشتهٔ اوکتائی، یكجلد، چاپ ۱۳۰۹ خ ، ۲۶۵ص، بهترتیب موضوع : (حکمت وکلام ومنطق، تفسیر، اخبار، فقه واصول، دعا،اخلاق ،

فرهنگنامه‌ها، نحو وصرف، ادبیات، تاریخ، پزشکی) و هریك به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها.

۱۰ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی :

نگاشتهٔ علینقی منزوی، یك‌جلد، انتشارات دانشگاه تهران، ش۵۱۳ ، در ۱۳۳۷ خ، ۳۴۲ص (این‌کتاب فهرست‌کتابخانهٔ خاصی‌نیست بلکه نسخه‌های خطی درموضوع خودرا از همهٔ‌کتابخانه‌ها به‌ترتیب سدهٔ نگارش نشان داده است) .

۱۱ـ فهرست مصنفات ابن‌سینا :

نگاشتهٔ دکتریحیی مهدوی، یك‌جلد، انتشارات‌دانشگاه ش۲۰۶ سال ۱۳۳۳خ، در۴۱۳ ص(این‌کتاب فهرست نگارشهای ابوعلی‌سینااست‌و نسخه‌های‌خطی‌آنهادرهمهٔ‌کتابخانه‌های‌دنیا).

۱۲ـ فهرست فیلمها :

نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه‌تهران، ۱۳۴۸خ، پیرامن ۹۰۰ص فهرست فیلمهای گردآمده درکتابخانهٔ مرکزی دانشگاه است از نسخه‌های فارسی وعربی‌کتابخانه‌های شخصی وعمومی درایران و خارج، درسه‌بخش : فارسی ، عربی ، مجموعه‌ها. دوبخش یکم و دوم به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها ودرپایان فهرست نامها است .

این فهرست هنوز منتشر نشده است ولی استاد مقامی آقای دانش پژوه جزوه بجزوه به‌من داده‌اند .

۱۳ـ فیضیه :

فهرست‌کتابخانهٔ مدرسهٔ فیضیه درقم، نگاشتهٔ مجتبی عراقی، دردوجلد، رویهم ۹۷۰ص

الف ـ جلدیکم، چاپ علمیهٔ قم، سال ۱۳۳۷خ، ۴۷۶ص . به ترتیب موضوع: (قرآن ، دعا وزیارت، فلسفه وکلام وعرفان) وهریك بخش به‌ترتیب‌تهجی‌درنام‌کتابها، کتابهای چاپی نیز آورده شده است .

ب ـ جلد دوم، چاپ‌علمیهٔ قم، سال ۱۳۳۸خ، ۴۹۶ص. به‌ترتیب‌موضوع:(اخلاق، مناقب و مصائب، تاریخ، رجال و درایه وتراجم، اخبار) کتابهای چاپی نیز آورده شده است .

۱۴ـ مجلس :

فهرست‌کتابخانهٔ مجلس‌شورای‌ملی درتهران، دربیست‌ویك‌جلد،رویهم پیرامن ۶۰۰۰ص

الف ـ جلدیکم، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای ملی در۱۳۰۵ ، در۳۶۴ص سه بخش : کتابهای خطی، کتابهای چاپی ، کتابهای السنهٔ خارجه. بخش خطی آن به‌ترتیب تهجی نام کتابها .

ب ـ جلد دوم، نگاشتهٔ یوسف اعتصامی (اعتصام‌الملك)، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس‌شورای ملی تهران، بسال۱۳۱۱خ، ۵۴۰ ص، به‌ترتیب موضوع : (حدیث ،اخلاق ، ادبیات، دعا ، تاریخ، تفسیر، جغرافیا، حکایات، حکمت، دیوان و تذکره، ردود ، ریاضی و ستاره شناسی ،

سفرنامه، سیر، صرف و نحو ومعانی بیان وبدیع، صناعات، پزشکی، عرفان،فقه، کتب‌مختلفه، کلام، فرهنگنامه، مجموعه‌ها، مرقعات، قرآن، حیوان شناسی) .

ج ــ جلد سوم، نگاشتهٔ ابن‌یوسف شیرازی (حدائق) ، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران، ۱۳۱۸ ــ ۱۳۲۰خ ، ۸۱۴ص. به‌ترتیب موضوع : (تفسیر، دعا، حدیث ، فقه، فرهنگ، بدیع وعروض وقافیه ونحو وصرف ومعما، شعروتذکره ودیوان)

د ــ جلدچهارم، نگاشتهٔ عبدالحسین‌حایری، انتشارات‌کتابخانهٔ‌مجلس شورای ملی، تهران، ۱۳۳۵خ ۴۷۹ص. کتابهای عربی‌و به‌ترتیب موضوع‌است وهر بخش به‌ترتیب‌تهجی‌در نام‌کتابها.

ه ــ جلدپنجم، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای ملی‌تهران، ۱۳۴۵خ، ۶۱۲ص. به‌ترتیب موضوع: (کلام، فلسفه و منطق)، هریك به‌ترتیب تهجی درنام کتابها .

و ــ جلد ششم، نگاشتهٔ سعیدنفیسی و اصلاحات از عبدالحسین حایری، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای‌ملی تهران، ۱۳۴۴خ ، ۳۳۰ص. به‌ترتیب موضوع: (قرآن ، دربارهٔ قرآن ، خطب‌وکلمات قصار، دعا، حدیث، فقه واصول‌فقه، کلام، فلسفه، عرفان‌وتاریخ تصوف، ریاضی ستاره‌شناسی، طبیعیات، پزشکی، ادبیات، فرهنگنامه، دائرةالمعارف، دیوان، نحو وصرف و عروض وبدیع وموسیقی ومعما، متون ادبی، اخلاق، حکایات، مقامه، کشکول، منشآت‌وترسل، تاریخ، علوم غریبه، سفرنامه). وهربخش به‌ترتیب‌تهجی درنام کتابها.

ز ــ جلد هفتم، نگاشتهٔ عبدالحسین‌حائری، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران در۱۳۴۶خ ۴۴ص، فهرست‌کتابهای اهدایی‌آقای‌جمال امامی خویی است ، به‌ترتیب تهجی در نام کتابها و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

ح ــ جلدهشتم، نگاشتهٔ بانوفخری‌راستکار. انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس، در۱۳۴۷خ، ۵۶۴ص فهرست‌آثارمنظوم است به‌ترتیب تهجی، مجموعه‌ها تجزیه نشده است .

ط ــ جلد نهم (در دومجلد) نگاشتهٔ عبدالحسین حائری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس ، در ۱۳۴۶ ــ ۱۳۴۷ خ ، ۹۵۸ ص . به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب .

ی ــ جلد دهم (درسه مجلد) نگاشتهٔ عبدالحسین حائری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس ، در۱۳۴۷ در ۱۶۰۰ص. به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب .

یا ــ جلد یازدهم، زیرنظر محمدتقی دانش‌پژوه وایرج افشار و علینقی منزوی وانویس و فهرست از احمد منزوی (نگارنده) ، انتشارات کتابخانهٔ مجلس درسال ۱۳۴۵خ،۴۵۸ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

یب ــ جلد دوازدهم، زیرنظر محمدتقی‌دانش‌پژوه وایرج‌افشار وعلینقی منزوی وانویس و فهرست ازاحمد منزوی، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس درسال۱۳۴۶خ، ۴۴۰ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

یج ـ جلدسیزدهم، زیرنظر ایرج‌افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی منزوی، وانویس و فهرست ازاحمد منزوی، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس در سال ۱۳۴۶ خ، ۴۳۷ ص، به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب .

ید ـ جلدچهاردهم، زیرنظرایرج‌افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی منزوی، وانویس و فهرست از احمد منزوی، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران درسال ۱۳۴۷ خ ، ۴۶۷ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

یه ـ جلد پانزدهم، زیرنظرایرج افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی منزوی، وانویس و فهرست ازاحمد منزوی ،انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس، درسال ۱۳۴۷خ، ۳۸۷ص، به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب .

یو ـ جلدشانزدهم، زیرنظرایرج‌افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی، منزوی وانویس و فهرست از احمد منزوی ، در جریان چاپ است نزدیک به ۵۰۰ ص . به ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب .

یز ـ جلد هفدهم نگاشتهٔ عبدالحسین حایری ، زیر چاپ است بلطف ایشان جزوه‌های آن جزو بجزو باین ناچیز میرسد .

یح ـ جلد هیجدهم ، نگاشتهٔ خانم فخری راستکار ، فهرست کتابهای اهدایی مرحوم رهی معیری است به‌ترتیب شماره‌ای، نسخه‌های خطی وسپس‌چاپی. انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس شورای ملی ، تهران ،۱۳۴۸ خ ،۲۶+۱۶۴ ص .

۱۵ـ معارف :

فهرست کتابخانهٔ معارف (ملی) ، نگاشتهٔ عبدالعزیز جواهرالکلام ، دو جلد رویهم نزدیک به ۵۰۰ ص .

الف ـ جلد یکم، چاپ وزارت فرهنگ درسال ۱۳۱۳خ، ۲۴۲ص، به ترتیب موضوع.

ب ـ جلد دوم، چاپ وزارت فرهنگ سال۱۳۱۴خ، ۲۵۰ص، به‌ترتیب موضوع.

۱۶ـ ملی :

فهرست نسخ خطی‌کتابخانهٔ‌ملی، وابسته به وزارت فرهنگ وهنر، نگاشتهٔ سید عبدالله انوار، دوجلد رویهم ۱۱۲۶ص .

الف ـ جلدیکم، انتشارات وزارت فرهنگ وهنر، تهران، ۱۳۴۳خ، ۵۲۶ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب، ازش۱ تا ۵۰۰ .

ب ـ جلد دوم، انتشارات وزارت فرهنگ وهنر، تهران، ۱۳۴۷خ، ۶۰۰ ص. به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هرکتاب، از ش۵۰۱ تا ۱۰۰۰ .

۱۷ـ نسخه‌های خطی:

نشریه‌کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران ، زیرنظر محمد تقی دانش‌پژوه، ایرج افشار

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه‌های شخصی است وجز آن، درپنج‌جلد رویهم ۲۵۰۲ص .
الف ـ جلدیکم، انتشارات دانشگاه تهران ش ۶۷۷، در سال ۱۳۴۰خ، در۲۷۰ص.
ب ـ جلد دوم، انتشارات دانشگاه تهران ش ۷۷۴ ، درسال ۱۳۴۱خ در۲۸۶ ص.
ج ـ جلد سوم، انتشارات دانشگاه ش۸۸۰، درسال ۱۳۴۲خ، در۵۸۸ص.
د ـ جلد چهارم، انتشارات دانشگاه ش۱۰۳۹، در سال ۱۳۴۴ خ، در۶۹۴ ص.
ه ـ جلد پنجم، انتشارات دانشگاه ش۱۰۳۹/۵، درسال ۱۴۴۶خ ، در۷۶۷ ص.

ب ـ فهرستهایی که در خارج از ایران چاپ شده است

۱ـ دارالکتب:

نگاشتهٔ نصرالله‌طرازی، فهرست کتابهای خطی فارسی کتابخانهٔ دارالکتب درقاهره‌است، دوجلد، رویهم...صفحه.

الف ـ جلد یکم، به‌ترتیب حروف تهجی درنام‌کتابها، ازحرف الف تا ز ، چاپ قاهره، ۰۰۰ ص .

ب ـ جلددوم، به‌ترتیب حروف تهجی درنام‌کتابها ازحروف ز تا ی. سپس فهرست نامها چاپ قاهره ص .

ج ـ الفهرس‌الوصفی للمخطوطات‌الفارسیة المزینة بالصورو‌المحفوظة‌بدارالکتب. نگاشتهٔ نصرالله طرازی، به‌ترتیب سدهٔ‌کتابت درنسخه‌ها، سپس فهرست‌نامها ودرپایان هشتاد نمونه از کارهای هنری‌که درنسخه‌های فارسی‌آن کتابخانه هست،چاپ قاهره، ۱۹۶۸، ۱۹۰+۸۰ص

۲ـ مخطوطات انجمن ترقی اردو:

نگاشتهٔ سید فراز علی رضوی ، فهرست نسخه‌های فارسی و عربی موجود در کتابخانهٔ انجمن ترقی در کراچی است ، انجمن روابط فرهنگی ایران و پاکستان کراچی ، چاپ کراچی، آبانماه ۱۳۴۶خ، ۱۳۲ص. به‌ترتیب موضوع: (معلومات‌عامه، فرهنگنامه، امثال، بیاض، انتخابات، فلسفه ، اخلاق، خوابنامه ، کتب مقدسه ، قرائت، دربارهٔ قرآن ، تفسیر ، حدیث، عقاید، فقه، اسلامیات، تصوف، سیروسوانح، تذکرةالاولیا، اوراد، فالنامه ، فضایل و مناقب ، هندویات ، قانون، تعلیمات ، درسیات ، قواعد زبان، تنقید، عروض، معانی بیان ، ریاضی، ستاره شناسی، پزشکی، صنعت وحرف، خط، طباخی، رمل، نیرنجات، جفر، علم ـ النفس، علم الاعداد، فنون جنگ، موسیقی، کلیات، دیوان، مثنوی، منظومه، قصیده ، قطعات تاریخی، تذکرةالشعراء، ادب، انشا، جغرافیا، سوانح، سفرنامه. تاریخ).

۳ـ مخطوطات موصل :

نگاشتهٔ دکترداودچلبی‌موصلی، چاپ‌بغداد، ۱۹۲۷م، ۳۸۹ص، به‌ترتیب حروف‌تهجی

درنام‌کتابخانه‌های شهرموصل وهرکتابخانه به‌ترتیب موضوع، و هرموضوع به ترتیب حروف تهجی درنام کتابها .

۴ـ فهرست کتابخانهٔ آصفیه :

نگاشتهٔ میرعثمان علی‌خان بهادر، چهارجلد، رویهم ۲۷۵۲ صفحه .

الف ــ جلدیکم، چاپ حیدرآباد، ۱۳۵۷، ۶۶۲ص. به‌ترتیب موضوع، وهرموضوع در سه‌بخش عربی وفارسی واردو، وهربخش به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها .

ب ــ جلد دوم، چاپ حیدرآباد، ۱۴۵۷، ۶۲۴ص. بمانند جلد یکم .

ج ــ جلد سوم، چاپ حیدرآباد، ۱۳۴۷، ۷۶۰ص. به‌ترتیب موضوع ، و هرموضوع در سه‌بخش عربی وفارسی واردو، وهربخش به‌ترتیب حروف تهجی درآغاز نام‌کتابها، باختصار درهشت جدول افقی .

د ــ جلد چهارم، چاپ حیدرآباد ۱۳۴۷، ۷۶۰ص. بمانند جلد سوم.

۵ـ الاسطرلاب ومالف فیه من‌کتب ورسائل فی‌عصور الاسلامیة :

نگاشتهٔ گورگیس‌عواد، ازانتشارات مجلهٔ «سومر» دربغداد، ۱۹۵۷م، ۲۶ص فهرستی است موضوعی به‌ترتیب حروف تهجی در نام کتابها .

۶ـ المخطوطات التاریخیه فی‌خزانة‌کتب‌المتحف‌العراقی ببغداد :

گورگیس عواد ، یك‌جلد چاپ بغداد ۱۹۵۷م .

۷ـ الکشاف عن‌مخطوطات خزائن‌کتب‌الاوقاف ببغداد :

محمد اطلس ، یك جلد چاپ ۱۹۵۳م، بغداد (فهرست نسخه‌های عربی است ، جز در مجموعه‌های‌آن‌که کتابهای فارسی دارد) .

نشانه‌ها

آصفیه = کتابخانهٔ آصفیه درحیدرآباد دکن .
اصغر مهدوی = کتابخانهٔ خصوصی دکتر اصغر مهدوی، تهران.
ایاصوفیه = کتابخانهٔ ایاصوفیه دراستانبول .
الهیات = کتابخانهٔ دانشکدهٔ الهیات و معارف اسلامی تهران .
ادبیات = کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات .
بنگرید = بنگرید به .
پ = پشت برگ.
پزشکی = کتابخانهٔ دانشکدهٔ پزشکی.
تبریز ، ملی = کتابخانهٔ ملی درتبریز .
تهران ، ملی = کتابخانهٔ ملی وابسته به‌وزارت فرهنگ وهنر در تهران.
تهران ، موزه = موزهٔ ایران‌باستان، درتهران .
ج = جلد .
ج = جمادی ازماههای قمری .
حقوق = کتابخانهٔ دانشکدهٔ حقوق دانشگاه تهران .
خ = خورشیدی
دانشگاه = کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران.
دهخدا = کتابخانهٔ سازمان لغت‌نامهٔ دهخدا، تهران.
ر = روی برگ
ری ، عبدالعظیم = کتابخانهٔ آستانهٔ امامزاده عبدالعظیم، شهرری.
زرین = نسخه دارای‌آرایشهای هنری‌ست ، دست‌کم یك سرلوح دارد .
رضوی = کتابخانهٔ آستان قدس رضوی .
سپهسالار = کتابخانهٔ مدرسهٔ عالی‌سپهسالار، تهران.
سنا = کتابخانهٔ مجلس سنا، تهران .
ش = شماره
ص = صفحه .
ع = عنوان .

ف = فهرست .
فیضیه = کتابخانهٔ مدرسهٔ فیضیه قم .
گ = برگ .
مجلس = کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران .
ملك = کتابخانهٔ وقفی حاج آقاحسین ملك وابسته به آستانهٔ قدس رضوی، تهران.
نسخه‌ها = نشریهٔ کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران در بارهٔ نسخه‌های خطی .
= = برابر، گاهی باید به‌عنوان دوم مراجعه شود .

10041500091704
کتابخانه دانشکده ادبیات

It was further suggested that the annotation for each manuscript be made as short as possible.

It is with great satisfaction that the Institute now offers the first volume (of a proposed set of three volumes) of the bibliography of Persian manuscripts to all learned bodies, societies, and individual scholars who are interested in the old heritage of Persian language and Iranian culture.

Our appreciation of Mr. Monzavi's efforts, not only in compiling the bibliography but also in his great care in proof-reading, may be expressed simply by stating that his enthusiasm for this work has been above that of an ordinary author with attachment and devotion to this valuable service.

With this advantage, it is hoped that the other two volumes would be completed and published in a near future.

Dr. Salim Neysari

The Institute took the initial step by asking all the national and private libraries in the Region to send to the Institute copies of their catalogues of Persian manuscripts if already published. The responses showed that some of the old catalogues are out of print; some libraries have not yet published catalogues of their manuscripts and also there were libraries for which no list was prepared.

It was obvious that the preparation of a complete general catalogue of all Persian manuscripts existing in the libraries of the world, or at least in the libraries of the RCD countries, would be possible only if the Institute's Documentation Centre could collect published or unpublished catalogues of all those libraries. This is of course, a long term project.

It was therefore decided that the task could logically be undertaken in two parts by arranging a general catalogue out of the documents already available in the Institute and leaving the completion of the work to the supplementary volumes to be compiled later. The Institute had the privilege of consulting with two learned experts in the field (Mr. M. T. Daneshpozhuh and Mr. Iraj Afshar) at this planning stage. Subsequently Mr. Ahmad Monzavi was assigned to the preparation of a preliminary bibliography of Persian Manuscripts.

Mr. Monzavi, as he explained in the introduction to this volume, has been devoting all his time during the past six years to the preparation of notes and cards for the Persian manuscripts. The Institue's proposal was that Mr. Monzavi should use all available catalogues for the compilation of his bibliography and arrange them in order of various topics of human knowledge.

PREFACE

Manuscripts are a major source of the spiritual wealth of language. The history of the development of art, science and literature of every nation is reflected in the pages of manuscripts in its authentic and original manner. It is evident that the invention of printing, which replaced script writing had a revolutionary effect on the expansion of books; but nevertheless, the worth of Manuscripts as cultural and spiritual wealth hat never been diminished.

The persian manuscripts hold another characteristic besides the common value of all other manuscripts. Many authors and script writers, not only within the territory of Iran but also in the vast area from the Chinese borders to the Mediteranean shores, have contributed to this culture with their talent, endeavors, and skill.

Research on the common cultural heritage and exhibiting the harmony of work among scholars of this region during centuries is one of the goals of the RCD collaboration between Iran, Turky and Pakistan. The recommendation of the Institute's Governing Body for the compilation of a general bibliography of Persian Manuscripts is one of the valuable projects assigned to the Regional Cultural Institute.

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

VOL. I

PUBLICATION No 14

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

Tehran September, 1969

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL . I

10041500091704
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 14

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد دوم

(۱)

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۲۱

مؤسسه فرهنگی منطقه‌ای

بها

در ایران ۳۰۰ ریال
در ترکیه ۶۰ لیره ترك
در پاکستان ۲۰ روپیه

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد دوم

(۱)

شماره ثبت ۹۸۲۵۶
شماره برگ
کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۲۱

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (R. C. D.)
شمارهٔ ۵ خیابان وصال شیرازی شمال بولوار الیزابت ـ تهران

این کتاب که به شمارهٔ ۶۹۲ مورخ ۴۹/۷/۲ کتابخانهٔ ملی به ثبت رسیده است
در دو هزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی درچاپخانهٔ تهران مصور چاپ گردید.

تهران - مهر ماه ۱۳۴۹

پیشگفتار

بطوریکه درپیشگفتارجلد اول این‌کتاب توضیح داده شد، فهرست حاضر تألیفی‌ست از مجموع نسخه‌های خطی فارسی‌نشان داده‌شده در۸۵فهرست ازکتابخانه‌های‌عمومی واختصاصی که ۷۳جلدآن درایران و۱۲جلدآن درخارج از ایران چاپ‌شده است، باضافهٔ نسخه‌هائی‌که خودآقای منزوی دیده‌اند ودرآن فهرستهای چاپی معرفی نشده‌است. درهمان پیشگفتار وعده داده شده بودکه‌کار تهیهٔ یك فهرست‌کامل ازنسخه‌های فارسی دنبال شود. درجریان چاپ‌جلد دوم مؤلف ده جلد فهرست دیگرچاپ شده درایران وخارج از ایران به‌دست آورد و مطالب لازم را در فهرست خود گنجانید .

جلد اول فهرست نسخه‌های خطی فارسی در ۷۲۰ صفحه درحدود یك‌سال پیش از طرف مؤسسهٔ فرهنگـی منطقه‌ئی وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (RCD) منتشر شد و شامل فهرست نسخه‌های خطی فارسی درموضوعهای مربوط به‌نه‌بخش به‌شرح زیر بود :

- بخش یکم : تفسیر
- « دوم : قرائت
- « سوم : دربارهٔ قرآن
- « چهارم: ریاضی
- « پنجم : ستاره شناسی ، اختر بینی
- « ششم : طبیعیات
- « هفتم : پزشکی
- « هشتم : کیمیا
- « نهم : دائرة المعارف، چند دانشی

جلد دوم‌که برعلوم عقلی (ازفلسفه، کلام وعقاید، عرفان، منطق، فلسفهٔ عملی ، ملل و نحل وادیان) اختصاص داشت پس‌ازآنکه چاپ‌آن به‌پایان رسید هنگام‌صحافی توجه حاصل‌شد که حجم‌آن ازنظرآسانی مراجعه ازحد متعارف یك جلدکتاب متجاوز است ازینرو این جلد دردوقسمت صحافی شد.

جلد سوم فهرست نسخه‌های خطی به‌علوم ادبی اختصاص داردکه شامل بخشهای‌مربوط به‌کلیات ادبی ، خط ، فرهنگنامه هـا ، دستور زبان ، انشا و نامه‌نگـاری ، معانی و بیان ، عروض و قافیه ، منظومه‌ها میباشد و پیش‌بینی میشود کـه یك جلد دیگر برتاریخ و جغرافیا اختصاص یابد .

امید است کـه چاپ و انتشار باقی مجلدها به کوشش و پشتکار مـداوم مؤلف محترم به‌موقع انجام پذیرد .

دکتر سلیم نیساری

شهریورماه ۱۳۴۹

فهرست

عنوان بخش	تعداد نسخه	صفحه
جلد یکم :		
بخش یکم : تفسیر	۷۰۵	۱
بخش دوم : قرائت	۳۰۲	۶۹
بخش سوم : دربارهٔ قرآن	۱۴۴	۱۰۵
فهرست مؤلفان علوم قرآنی		۱۲۲
بخش چهادم: ریاضی	۵۸۷	۱۳۲
بخش پنجم : ستاره‌شناسی، اختر بینی	۱۹۱۷	۲۰۳
فهرست مؤلفان علوم ریاضی وستاره شناسی		۳۷۶
بخش ششم : طبیعیات	۵۹۶	۳۹۲
بخش هفتم : پزشکی	۱۴۷۱	۴۶۰
بخش هشتم : کیمیا	۳۲۰	۶۱۲
بخش نهم : دائرةالمعارف ، چند دانشی	۴۵۲	۶۴۶
فهرست مؤلفان علوم تجربی		۶۹۵
جلد دوم (۱) :		
بخش دهم : فلسفه	۱۶۲۷	۷۲۱
بخش یازدهم: کلام ، عقاید	۱۱۶۹	۸۶۸
بخش دوازدهم: عرفان	۵۲۱۹	۱۰۰۹
جلد دوم (۲) :		
بخش سیزدهم: منطق	۲۷۰	۱۴۹۰
بخش چهاردهم: فلسفهٔ عملی	۲۳۱۴	۲۵۱۳
بخش پانزدهم : ملل و نحل	۹۷	۱۷۲۰
بخش شانزدهم: بابی ، ازلی ، بهایی	۲۷۷	۱۷۳۲
فهرست مؤلفان جلد دوم :		۱۷۶۳

بخش دهم

فلسفه

الف

آدمی در کوشش برای نجات

جستن = کوشش برای رهیدن

آراء شیعه و مقایسهٔ آنها با آراء دیگران

گفتاریست در مقایسهٔ آراء شیعه با آراء اشعریان ومعتزلیان ودیگران، ازدانشمندی‌شیعی.

6468- **یزد**، جامع کبیر ۳۷۹۲/۱ : با تاریخ **۱۰۸۴** در دفتر. نسخه در رأی هفتم افتاده. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۶۳ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹ - فیلمها ۱ : ۶۹۷] .

آغاز و انجام = مبدأ و معاد

از اثیر الدین ابهری ، مفضل فرزند عمر درگذشتهٔ پیرامن ۶۶۰. نسخهٔ ۳۲۳۸ دانشگاه دردوبخش: یکم‌مبدأ درشش فصل : ۱- برهان واجب الوجود ۲- توحید واجب الوجود ۳- تنزیهٔ واجب الوجود ۴ - اثبات معلول ۵ - کثرت عقول ۶- اثبات نفوس ملکیه. بخش‌دوم معاد: درپنج فصل ۱- معاد جسمانی ۲- بطلان تناسخ ۳ - نفس تباه نشده ۴ - معاد روحانی ۵- کرامات، وحی والهام، قنواتی این کتاب را ترجمهٔ «المبدأ و المعاد» ابن‌سینا دانسته و درست نیست. **آغاز**: حمدله . صلاة . بدانکه غرض ازعلم الهی معرفت مبدأ و معاد است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۴ و ۱۹ : ۵۰ - هدیةالعارفین ۲ : ۴۶۹ - ریحانة الادب ۱ : ۳۷- مؤلفین مشار۶:۲۶۶- معجم المطبوعات العربیة: ۲۹۰- ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی ۲۱۲ ، ۲۹۴ .

6469- **دانشگاه** ۴۷۳۲/۶ : نستعلیق باتاریخ **۹۶۲-۹۶۳** دردفتر (ص ۴۹ - ۶۰) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۳] .

6470- **تهران**، اصغرمهدوی ۲۸۱/۸ باتاریخ **۱۰۴۶** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۵].

6471- **دانشگاه** ۲۴۰۱/۳۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۵۳** (۳۱۶ - ۳۲۰) ، آغاز برابرنمونه ، نام نگارنده محمد و بخش یکم در۷فصل ودوم۵فصل یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۸] .

6472- **مجلس** ۵۱۳۸/۱۴ : نستعلیق باتاریخ**۱۰۲۴ - ۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون بخش‌یکم در۷فصل‌ودوم ۴فصل‌است، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

6473ـ الهیات۱۰/۲۴۲ب: نستعلیق فریدالدین محمد، با تاریخ **۱۰۵۷ ـ ۱۰۶۸** دردفتر (۳۴ر–۳۶پ) [ف. الهیات۱:۱۴۴].

6474ـ **دانشگاه** ۳۲۳۸/۵: نستعلیق علی فرزند ابوالحسن حسینی مازندرانی، در **۱۲۴۱** (ص ۶۴ ـ ۷۲)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۶].

6475ـ **تهران**، سعیدنفیسی (مجلس؟) ۴۷۰/۲ : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۹].

6476ـ **سپهسالار** ۲۹۱۲/۹۳: تاریخ یاد نشده، (۲۷۲ پ ـ ۲۷۴ پ)، در سرآغاز آن پس ازحمدله وپیش از سرآغاز متن کتاب نام ابهری بعنوان نگارنده آمده است [ف. سپهسالار ۵ : ۴۹۶].

6477ـ **سپهسالار** ۶۷۴۷/۲: تاریخ یاد نشده، (۸۱پ ـ ۹۲ ر) در نمای نسخه از ابن‌سینا دانسته شده وبگواهی پایان آن چنین نیست [ف. سپهسالار ۵ : ۴۹۶].

آغاز و انجام = مبدأ ومعاد

از کمال الدین عبدالرزاق کاشی فرزند جمال‌الدین، درگذشتهٔ ۷۳۰ یا ۷۳۵. **آغاز:** الحمدلله الذی ابدءالخلق ودبرالامر کمااراد.. بعد، دوستی‌که توفیق‌گر بیان دل .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۵۱ ـ تاریخ‌تصوف در اسلام، دکترغنی: ۵۴۰ ـ ریحانةالادب۳ : ۳۴۸ـ هدیةالاحباب: ۲۱۴ـ روضات‌الجنات ۳۵۳ـ مؤلفین مشار۳:۸۳۸ ـ فوائد الرضویه ۲۲۹ ـ هدیة العارفین ۱ : ۵۶۷ .

6478ـ **الهیات** ۵/۱۴ج: نسخ**۱۰۳۷** آغاز برابرنمونه، درفهرست به‌عنوان «مبدأ و معاد» یادشده [ف. الهیات ۱ : ۱۵۲] .

6479ـ **دانشگاه** ۲۵۹۴/۶: نستعلیق میرمحمد مؤمن حسینی نزدیك **۱۰۸۱** (ص ۴۰ ـ ۵۲) آغاز بمانند نمونه، و در فهرست بعنوان «آغاز وانجام» آمده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۵].

آغاز وانجام = تذکره = منازل السائرین

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) دربیست فصل، به‌خواهش دوستان نگاشته وچاپ نیزشده است: ۱ـ صفت راه‌آخرت وذکر سالکانش ۲ـ مبدأ و معاد ۳ـ اشارت بهردوجهان ۴ـ اشارت به‌مکان وزمان آخرت ۵ ـ اشارت بحسن خلایق ۶ ـ اصناف خلق درآن جهان ۷ـ سراط ۸ـصحائف‌اعمال ۹ـ حساب ۱۰ـ میزان... ۱۵ـ دوزخ ۲۰ـ ثواب وعقاب. **آغاز** : ربنا لاتزغ قلوبنا بعد اذهدیتنا... سپاس‌آفریدگاری‌را که آغاز همه ازوست وانجام همه باوست .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۶ و ۱۹ : ۵۳ ـ ف. مشار: ۱۳۶۷،۲۷ ـ احوال وآثارخواجه مدرس رضوی : ۳۱۹ .

6480ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۵۹: نوشتهٔ **۷۵۳** (۱۲۱ پ ـ ۱۲۶ پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۳] .

6481ـ **ملك**۲/۴۲۱۶: علیشاه‌فرزند محمود فرزند حسن باتاریخ **۸۶۴** تا۸۷۴ در دفتر، (۶۰ پ ـ ۸۲ پ) آغاز برابر نمونه، [رؤیت] .

6482 ـ **تهران**، سید نصرالله تقوی : نوشتهٔ حاج محمود تبریزی مجاز از میر صدر الدین دشتکی در**۹۰۳**، تاریخ یادنشده [ذریعه ۱ : ۳۶] .

6483 ـ **مجلس** ۴۰۴۰/۲ : نستعلیق

شکستهٔ عبدالقادر کرمانی که در بیت المقدس می‌بوده، باتاریخ **۹۹۰** در دفتر (گ ۳۱۱ – ۳۲۹)، آغاز برابر وانجام افتاده، درفهرست آمده درهفت فصل [ف. مجلس ۱۱:۴۳] .

6484 – **بادلیان** ۹۵/۶ اوزلی : با تاریخ **۱۰۴۲ – ۱۰۴۳** در دفتر، در فهرست آمده: آغاز و انجام یا تذکره . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۷] .

6485– **مجلس** ۴۹۴۲/۵۶: نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (۱۸۰ر – ۱۸۰پ) بخشی از آنست [ف. مجلس ۱۴ : ۱۹۵] .

6486– **دانشگاه**۱۰۴۶/۱۶ : نستعلیق رجبعلی، باتاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (۶۶ر–۷۳ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۰۲] .

6487 – **مجلس** ۲۳۸۱/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۶۱** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

6488 – **مجلس** ۳۳۲۱/۲ : نوشتهٔ محمد مؤمن حسینی طبیب (تنکابنی) ، ع۲/ **۱۰۶۳** (ص۱۳ – ۳۴) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۷۸] .

6489– **دانشگاه** ۳۹۱۵/۵ : نستعلیق ابراهیم، در۱۵ صفر**۱۰۶۴** (ص۱۹۷–۲۴۲) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۴] .

6490– **مجلس** ۵۱۸۰/۳ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۲۳ – ۳۸)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6491 – **سپهسالار** ۵۸۳۸/۴ : با تاریخ **۱۰۹۸** دردفتر (۳۰ب – ۴۳ ر) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۰] .

6492– **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱ مج نوشتهٔ رجب **۱۰۸۹** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۵].

6493 – **مجلس** ۴۳۳۴/۳ : نسخ با تاریخ ج۱/**۱۱۱۷** به همین‌خامه دردفتر (۳۵ پ – ۵۳پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6494 – **تهران** ، دهخدا ۲۱۴/۳ : نستعلیق لطفعلی فرزند عبدالله فرزند لطفعلی ساوجی **۱۱۹۹**، برای میرعبدالله‌عارف صفوی ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۱] .

6495 – **ملك** ۴۰۲۷/۱۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۰۴ پ – ۱۲۷ پ) ، آغاز برابرنمونه، نسخه‌بنام «منازل‌السائرین» یاد شده است [رؤیت] .

6496 – **مجلس** ۱۹۵۸/۶ : شکسته نستعلیق محمدامین، سدهٔ**۱۲** (ص۴۶۵–۵۵۵) درنمای نسخه ودر دیباجه «تذکره» نامیده‌شده است، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۹:۶۶۵]

6497 – **مجلس** ۱/۴ خویی : نوشتهٔ **۱۲۳۵** (ص۱۱۱ – ۱۲۳) [ف. مجلس۷:۲].

6498– **دانشگاه** ۳۱۹۵/۲ : نستعلیق محمد شفیع فرزند حاج محمد سعید قراگزلو، با تاریخ **۱۲۶۴** بهمین خامه در مجموعه (ص ۱۶ – ۲۱) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴].

6499 – **قم** ، فیضیه ۷۵۹/۳ کلام و حکمت: نستعلیق **۱۲۶۶**، انجام افتاده [ف . فیضیه ۱ : ۴۵۶] .

6500– **دانشگاه** ۲۹۰۹/۷: نستعلیق ۲رجب**۱۲۶۷** (ص۲۶۱–۲۸۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۶] .

6501– **دانشگاه** ۲۲۷۱/۱: نستعلیق **۱۲۷۰** (۲ پ – ۲۱ پ) [ف . دانشگاه ۹ : ۹۲۱] .

6502 – **ملك** ۴۱۹۳/۱ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی ، (۱پ – ۱۳ ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6503– **تهران**،ادبیات۳۳۶/۱حکمت: نسخ‌باتاریخ**۱۲۷۶**دردفتر،[ف.ادبیات۲:۶۰]

6504ـ **الهیات** ۵۶۱/۹د: نسخ‌ج۲/ **۱۲۸۱** (۲۰۰پ – ۲۲۰ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۹].

6505ـ **ملك** ۲۵۵۳ : شکسته نستعلیق محمدتقی‌نراقی،۱۲ج۱/**۱۲۹۹** ، ۳۹گ ۱۰ س [ف . ملك، فارسی : ۴] .

6506ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۱۴: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** (۲۱۷پ–۲۲۸پ) [ف. مجلس ۱۳ : ۳۱۲] .

6507 ـ **مجلس** ۲/۱ خویی : نستعلیق وشکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۲ – ۲۱۹) [ف. مجلس ۷ : ۲] .

6508 ـ **سپهسالار** ۶۳۳۲/۱ : نسخ محمدعلی کرمانشاهی، در **۱۳۰۲** ، (۲ پ – ۳۷ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۱] .

6509ـ **سپهسالار**۲۹۱۱ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۳۸ – ۱۴۳) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۰] .

6510 ـ **دانشگاه** ۸۹۰/۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۴۱پ – ۵۴ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۰۲] .

6511ـ **رضوی**۵۸۵ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۴ : ۱۰۷] .

6512 ـ **دانشگاه** ۶۰۶/۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۸۳پ – ۹۵پ) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۱۷] .

6513ـ **دانشگاه** ۲۱۱۳/۱۵: نستعلیق تاریخ یادنشده، (۱۱۳ر – ۱۳۵پ)، درنسخه بنام «منازل السالکین» خوانده شده است [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۱۷].

6514ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۱/۱ : نوشتهٔ عبدالرزاق فرزند عبدالکریم. درفهرست‌عنوان «انجام‌آفرینش»را دارد. **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۷] .

آغاز و انجام

از محمد احمدی، بروش‌حروفی عرفانی.

6515 ــ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۳۷ : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۲۶۳–۲۶۵) همراه «لوایح عشره» از همو. **فیلم**آن‌دو دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۴] .

آغاز و انجام = مبداء ومعاد

از ناشناس. گفتاریست عرفانی فلسفی، در سه قسم ویك خاتمه : ۱ ــ معرفت توحید ، ده فصل ۲ــ مبدأ ، سیزده فصل ۳ ــ معاد ، چهار فصل. **آغاز:** جوامع حمد وثنا واحدی را که قطرات کثرت اشیاء در بحر واحدیت او.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۴۹ .

6516ــ **تهران** ، حقوق ۵۷/۴د : با تاریخ **۹۷۵** بهمین خامه در دفتر (۶۳ پ – ۷۵پ)، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۵ ، ۳۴] .

6517ـ **سپهسالار** ۶۵۵۶/۵ : تاریخ یادنشده (۱۰۷ر–۱۷۲پ)، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۳:۲۱] .

6518ـ **مجلس** ۶۴۰/۴ : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست «مبداء و معاد» یادشده [ف. مجلس ۲:۴۰۵].

آغاز و انجام

ناشناخته .

6519 ـ **حسین چلبی** ۱۱۸۴/۱۸ : باتاریخ **۷۵۶** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۰] .

آغاز و انجام

دربخش عرفان خواهدآمد .

آغاز و انجام = مبدء و معاد

آفریدهٔ اول = رسالهای در . . .

گزیدهایست از نوشتههای میر سید شریف (بنگرید: اسکندریه ۷۳۲). **آغاز:** انتخابیست از رسالهٔ امیرسیدشریف علامه درتوجیهمیان قول حکما و اهل شرع دربیان آفریدهٔ اول و آن‌که نام او چیست. طایفهای ازبزرگان گفته‌اند .

6520ـ **الهیات** ۱۵۹/۴ د : نستعلیق **۱۰۵۷** درمکه (۱۴۲پ - ۱۵۴پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۴۸] .

آفرینش

دربارهٔ صانع وصنع ، باعنوانهای فصل و فصل. **آغاز:** بدان‌ارشدک‌الله للصداق والصواب که بعضی از طالبان راه یقین در باب معرفت صانع وصنع .

6521ـ **سپهسالار** ۱۲۱۵/۹: تاریخ یادنشده (ص۱۱۷ - ۱۹۹) [ف. سپهسالار ۳: ۲۱] .

آفرینش جهان

آفرینش جهان ازروی‌بندهش، ازکتابهای زردشتی .

6522ـ **پاریس**۲/ ۳۸ .S.P: فیلم آن‌دردانشگاه ش۹۱۷هست [فیلمها ۱:۵۴۹].

آموختن حکمت و فواید آن

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه) گفتاریست در «فضیلت علم وطریق آن».

6523ـ **دانشگاه** ۳۵۱۴/۸: درجنگ گرد آوری ملا محسن فرزند محمد صادق بروجردی **۱۰۹۵ - ۱۱۰۴**، (ص۹۸ - ۹۹) **آغاز:** فایدهٔ عظیم النفع. حکما فرمودهاندکه هرکه درعلم‌حکمت شروع نمایدبایدکه شاب(!) و صحیح المزاج باشد [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۵] .

6524ـ **مجلس**۲۴۵۶/۲۱: سدهٔ **۱۲** (۲۰۹ - ۲۱۴) در فهرست به عنوان « فایدهٔ عظیم النفع» یاد شده است ، آغاز برابر نسخهٔ دانشگاه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۹] .

6525ـ **رضوی** ۷اخلاق : نسخ تاریخ یاد نشده. **آغاز:** حمدله . در فهرست بعنوان «رساله درفضیلت علم وطریق آن» یادشده است [ف. رضوی ۲ : ۳۳۴] .

آینهٔ جهان نما و طلسم گنج گشا

از ابو سعید فرزند مجتبی یمانی ، بنام صدراعظم فخرالاسلام‌احمدالخالدی ، هنگامی که به‌شهر قیروان‌آمده بود ، دردوازده باب، در حقیقت انسان وخوشبختی او وعجایب آفرینش دراو، در«ذریعه» آمده‌نگارنده‌گویا اززیدی‌ها باشد . **آغاز:** حمد بیحد و شکر بیعد جناب مقدس صانع قدیم ومبدع کریم را جل جلاله .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۱ .

6526ـ **مشهد:** وقف‌نوروزعلی بسطامی [ذریعه ۱ : ۵۰] .

6527ـ **قاهره،** دارالکتب۱۱ مجامیع طلعت: بدون تاریخ ، آغازبرای نمونه یادشد، از نگارنده و موضوع و بابها یاد نشده است ، شاید دیگری باشد [مخطوطات ۱ : ۴] .

آینهٔ حکمت

ازمیرزا حسن‌فرزند ملاعبدالرزاق‌لاهیجی قمی درگذشتهٔ ۱۱۲۱، درآشتی میان حکمت و شریعت در سه باب نگاشته است : ۱ - تعریف حکمت وفضیلت آن، سه فصل ۲ - مسائل چند که مورد اختلاف است وحل‌آنها، ده فصل ۳- احادیثی برمدح حکما وفضل حکمت، دو فصل

واز اوست درهمین باره به عربی «الفة الفرقة» **آغاز:** حمد وسپاس بیحد وقیاس جناب کبریای حکیم بی‌همتایی را.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۲ ــ ریحانة الادب ۳ : ۲۳۳ ، ۲۳۴ ــ مؤلفین مشار ۲:۵۸۶ ــ هدیةالاحباب : ۲۱۴ .

6528ـ **دانشگاه** ۲۴۹۵/۵ : نستعلیق **۱۱۴۹** (ص۲۷۷ ــ ۳۵۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۶۵] .

6529ـ **اصفهان،** مدرسهٔ صدر ۸۰۳: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۱] .

6530 ــ **الهیات** ۱۴۵/۲ د : نوشتهٔ عبدالفتاح فرزند میرهاشم موسوی ، آدینهٔ ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۲۲۳** (۵۸پ ــ ۷۲ر) [ف . الهیات ۱ : ۲۴۶] .

6531ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۲۸ : نسخ با تاریخ **۱۲۶۷** بهمین خامه دردفتر (ص۳۲۲ ــ ۳۶۵] .

6532ـ **الهیات** ۲۵۶/۷ ج: نستعلیق شعبان گویا **۱۲۷۰** ، (۲۲پ ــ ۳۰ پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۴۶] .

6533ـ **دانشگاه** ۲۲۶۷/۴: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۷** در دفتر (۵۴ر ــ ۷۴ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۸] .

6534ـ **مجلس** ۳۲۶۰/۱۱: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷** دردفتر (ص ۱۳۹ ــ ۱۵۸) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۸۶۲] .

6535ـ **رضوی** ۲۹۲ حکمت : تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده ، ۴۴ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۴ : ۱] .

آینهٔ مراد

دربخش دائرة المعارف ص۶۴۶ گذشت .

الاباحیه

از حجة الاسلام ابوحامد محمد فرزند محمد غزالی طوسی شافعی (۴۵۰ ــ ۵۰۵) (دربیان حماقت اهل اباحت و ذکر شبه ایشان و جواب آن) این گفتار به کوشش Otto ــ Pretzl به سال ۱۹۳۳م درمونیخ جزو انتشارات علمی آکادمی بایر چاپ شده است ، کشف‌الظنون از «فضایح الاباحیة» او نام برده است .

بنگرید : ذریعه ۷۸۸:۹ــ تذکرهٔحسینی ۳۰۵ ــ ریحانة الادب۱۵۲:۳ــ کشف الظنون (فضائح الاباحیه) ۲ : ۱۲۷۴ ــ هدیةالعارفین ۲: ۷۹ ــ مؤلفین مشار ۵ . ۷۲۴ .

6536 ــ **حسین چلبی** ۱۱۸۴/۶ : نسخ باتاریخ**۷۵۶** دردفتر، درفهرست به‌عنوان « حماقت اهل اباحت » آمده . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲] .

6537ـ **ملك** ۳۹۸۴: نسخ ع۲۶/**۹۸۳** ۳۱ گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی : ۶] .

6538 ــ **شیراز ،** شاهچراغ ۲/ مج : نوشتهٔ محمد مقیم جعفری ، دوشنبهٔ ۲۶ شوال **۱۰۳۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۲] .

ابداع

از ابوالبرکات. درعلم حروف وحکمت ، و درنوزده حرف، برابر حروف بسمله، وبنام بزرگی ساخته شده است. درآغازنسخهٔ الهیات ۶۸۳د آمده‌که از ابوالبرکات است،ولی گویا ازاو نباشد. دراین‌کتاب‌فصلهایی در این‌مسائل هست : موالید ، انسان و حقایق ترکیب او از جسمانی وروحانی، اعضاء تن ازعالی و متشابه الاعضاء، عالم‌کبیر و عالم صغیر ، معرفت ارواح وقوتها، روح انسان، عقل مردم ، اندر خواب

مردم ، در خواب دیدن، در بیداری ، حقیقت زندگانی بکار داشتن نفس است مرجسد را ، موالید علم از معادن و نبات و حیوان، مرتبت حیوان، مرتبت آب، مرتبت آتش، مرتبت نفس، نفس ناطقهٔ انسانی جوهری روحـانی است ، کیفیت استفادت نفس انسانی از عقل فعال ، شناختن معاد نفوس انسانی، نبوات ومعجزات وکرامات ومغیبات و کهانت، در شناختن نفس نبوی. **آغاز:** چنین گوید فراهم آورندهٔ این سخنها، بعد حمدالله والثاء علیه بماهو اهله. و بعدکی چون اکرام و انعام فلان در حق اهل فضل وارباب علم .

6539 ـ **الهیات** ۲/۶۸۳ د : نسخ محمدعلی فرزند محمدکاظم، در پیرامن رمضان **۱۱۰۵** [ف. الهیات : ۳۶۱] .

اثبات حرکت جوهری

از ملامحسن فیض کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت : ۵» وجز آن . گفتاریست کوتاه گویا از نوشته‌های پراکندهٔ او بوده که فرزند او علم‌الهدی گردآورده و در مجموعهٔ ۱۷۱۲ مجلس جای داده‌است. **آغاز:** بدان ای جوینده تحقیق وپویندهٔ وسط طریق... که مجموع عالم جسمانی... درتغییر وتبدیل و تجدید و سیلان است .

6540ـ **مجلس** ۱۷۱۲/۳ : نوشتهٔ علم‌الهدی فرزند او ویا به دستور علم الهدی ، به‌روزگارفیض (س ۲۴۹ـ۲۵۳)[یادداشت‌های آقای عبدالحسین حایری] .

اثبات سریان العشق فی الموجودات

= ترجمهٔ رسالة فی العشق

اثبات سلسلهٔ طولیه و مراتب ثمانیه

از حسین شریف فرزند محمد تبریزی ممقانی، درپاسخ حاجی میرزا محمدهاشم‌خان، در (اثبات سلسلهٔ طولیه و مراتب ثمـانیه از برای اصناف‌موجودات) بروش‌فلسفی وعرفانی شیخی، درذیحجهٔ ۱۲۹۲ نگاشته است وازوست «علم‌المحجة واتمام الحجة». **آغاز:** حمدله.. وبعد، چنین‌گوید . . . حسین‌بن...که دراین روزهای راقی مراقی حقیقت

بنگرید : دانشمندان آذربایجان :۳۹۶

6541 ـ **دانشگاه** ۴۱۶۸ : نستعلیق نگارنده، **۱۲۹۲**، ۵۰گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۶] .

اثبات صانع

از احمد فرزند محمد حسینی ، در یك مقدمه وچهارباب ویك خاتمه، بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) و میرزا محمدباقر حسینی .

6542ـ **تهران**، دانشسرای‌عالی، قریب ۲۹/۱ : نستعلیق ۱۹ شوال **۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۸] .

اثبات صانع

از ملا میرزا محمد فرزند حسن شیروانی درذریعه کتابی بنام « اثبات الواجب » بعربی برای شیروانی نگارندهٔ « آثار علوی : ۳۹۳ » یاد شده است. **آغاز:** وثقتی الك‌الحمد یاالهی ومنك الاعانة ... مقدمه ، در تعریف حکمت و بیان اقسام حکمت .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۷ .

6543 ـ **تهران** ، دانشسرای عالی ، قریب ۱۵۱/۳ : نسخ چهارشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۲۴** آغاز برابر نمونه، [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۶] .

اثبات عقل

از نصیرهمدانی، خواجه‌نصیرالدین فرزند

خواجه محمود (مسعود) فرزند خواجه حسن بیگ یزدجردی، درگذشتهٔ ۱۰۳۰، گفتاریست عرفانی دربارهٔ عقل‌واینکه اوصادر اولست، در سه لوح: ۱ــ عقیدهٔ فلاسفه در اثبات عقل و رد مخالفان، درپنج‌دلیل ۲ــ در مجرد بودن عقل ۳ ــ اثبات جوهریت عقل. **آغاز:** نام خدا ستایش مبدع یگانه درروش قدیم‌گفتار بود، در این تازه عهد کردار است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۰۱ ــ تذکرهٔ نصر آبادی: ۱۶۶ ــ آتشکدهٔ آذر: ۲۵۸ ــ صبح‌گلشن: ۵۲۲.

6544ــ **مجلس** ۲۸۵۹/۱۹: نستعلیق ونسخ‌محمد فرزند سلیمان فرزند محمدجابری قاری، باتاریخ **۱۰۷۰** در دفتر (ص ۱۳۶ ــ ۱۴۹) [ف. مجلس ۱۰: ۱۹۳].

اثبات واجب = ترجمهٔ العروس

از ابوعلی‌سینا.

اثبات واجب

از میرزا محمد صادق فرزند محمد صالح سپاهانی، ملقب به‌مینو و متخلص به صادق (الله آباد ۱۰۲۷ــ۱۰۶۱)، نگارندهٔ «شاهد صادق و تاریخ سنواتی». **آغاز:** اللهم انا نحمدك حمداً تلالالوجوب وجودك ما فی‌عالم الغیب.

بنگرید: ذریعه ۱: ۱۰۵ و ۹: ۵۸۲ــ تذکرهٔ نصرآبادی: ۶۴.

6545ــ **رضوی:** نوشتهٔ ۱۰۱۱ (؟) [ذریعه ۱: ۱۰۵].

اثبات واجب الوجود

از عبدالرحمان جامی (بنگرید: تهلیلیه ۳۶).

6546ــ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۰۱۷/۲: نوشتهٔ **۱۰۱۴** [ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها ۴: ۶۶۹].

6547ــ **ملك** ۱۸۲/۳: باتاریخ **۹۰۵** **۹۰۷** دردفتر (ص۴۴ ــ ۴۶)، **آغاز:** بدان ای عزیز نورالله بسمه سبحانه بصایرنـا بنور شهوده (؟) [ف. ملك: ۵].

اثبات واجب

برهانی است از فریدالدین داماد، بنقل ازخط قطب شیرازی. شاید ترجمهٔ‌آن باشد.

6548 ــ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۱۸: تعلیق محمد داود باتاریخ **۱۰۷۴** به‌همین‌خامه دردفتر (ص۱۴۴) [ف. سپهسالار ۳: ۳۸].

اثبات واجب

از محمد فرزند احمد گیلکی، گزارشی است بر اثبات الواجب ملا حسین اردبیلی در گذشتهٔ ۹۵۰، که آن نیزگزارشی بوده بر «اثبات واجب جدید» دوانی که درشنبهٔ آخر ع۹۴۵/۱۶ بانجام رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۱: ۱۰۶.

6549 ــ **رضوی** ۶ حکمت و کلام: نستعلیق، وقف نادرشاه در **۱۱۴۵**، ۱۰۸ گ ۲۱س [ف. رضوی ۱: ۱۳].

اثبات واجب

از محمد فرزند اسماعیل مدعوبه مسیح فسوی شیرازی فدشکوئی، و یا محمد مسیح فرزند اسماعیل شیخ الاسلام شیراز، که در شعر های فارسی به‌معنی و درعربی به مسیح تخلص می‌کرده است. شاگرد خوانساری و به سال ۱۱۱۵ یا ۱۱۲۷ یا۱۱۳۰ در فساد درگذشته است. گفتاریست دروجودوتوحید، دریك‌فاتحه و دومقصد و یك خاتمه: فاتحه در چهار فصل مقصد یکم در اثبات وجود واجب. مقصد دوم دراثبات توحید واجب، خاتمه در احادیثی که

گواه برمدعاست. **آغاز:** یامن‌منه‌المبدء والیه المنتهی ... چنین‌گوید ... ابن اسماعیل. . . این چندکلمه‌ایست مختصر در بیان اثبات واجب و توحید او.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۹و ۹ : ۱۰۷۴ نجوم السماء : ۱۹۵ ـ فارسنامه ۲ : ۲۳۵ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۷۴ ، ۵۳۱ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۷ ـ آثارالعجم : ۸۳ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۱۹۰ ـ فوائد الرضویه : ۶۴۳ .

6550ـ **دانشگاه ۸۷۴/۸** : شکسته نستعلیق **۱۰۶۸** (۲۳۳پ ـ ۲۹۲پ) ، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۱۳۳] .

6551ـ **الهیات ۷۸۱/۱** د: نسخ‌سدهٔ **۱۲**، زرین، آغاز برابرنمونه (۱پ ـ ۷۱ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۹۱] .

6552ـ **دانشگاه ۲۲۸۲/۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۲** باتاریخ **۱۱۱۴** در فتر (ص ۱ـ۷۰) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۴۸] .

6553ـ **سپهسالار۶۲۹۶/۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**،(۱پ‌ـ۴۷پ) [ف.سپهسالار۳:۳۹].

6554ـ **سپهسالار ۶۸۲۹/۶**: تاریخ یادنشده (۱۳ر ـ ۱۴۹ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹] .

6555 ـ **دانشگاه ۸۵۵** : تاریخ یاد نشده، زرین، ۷۲گ [ف.دانشگاه۳: ۱۳۳].

6556ـ **رضوی۳۰۲**حکمت: نستعلیق ونسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۵۴ گ ۱۶س [ف. رضوی ۴ : ۵] .

6557ـ **الهیات ۷۸۶/۱** : تاریخ یاد نشده [ف. الهیات ۱ : ۴] .

اثبات واجب

از میرزای شیروانی ، میرزا محمد فرزند حسن نگارندهٔ «آثارعلوی : ۳۹۳» و جز آن در خداشناسی و پیامبری و امامت (بنگرید : اثبات صانع : ۷۲۷) وشاید این‌دو یکی باشد **آغاز:** بدان‌که اثبات صانع‌عالم محتاج به ـ مقدمات بسیار وتطویل واکثار نیست.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۱ .

6558ـ **دانشگاه۴۷۲۷/۱۰**: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخهایی از**۱۰۹۶ ـ ۱۰۵۹** در دفتر (ص۲۴۸ ـ ۴۵۸). در فهرست به‌عنوان «اثبات النبوة والولایة» یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۶] .

6559ـ **کاشان**، آثارملی: نوشتهٔ**۱۰۹۹** [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۵] .

6560ـ **دانشگاه ۳۸۰۲/۱**: نسخ‌سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (ص ۱ ـ ۴۳) . **آغاز :** سه دلیل است دال براثبات صانع واثبات نبوت واثبات امامت ازافادات... شیروانی... بدانکه اثبات صانع (بمانندنمونه) [ف.دانشگاه۱۲:۲۷۸۴]

6561ـ **قم** ، فیضیه ۴۳۳/۱ حکمت و کلام : تاریخ یاد نشده ، در فهرست به عنوان «اثبات واجب تعالی ونبوث و امامت» یاد شده [ف. فیضیه ۱ : ۳۲۸] .

اثبات واجب

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳). دراثبات خدا ازهفت راه چهارراه برشیوهٔ متکلمین وسه‌راه به‌شیوهٔ حکما در ذریعه آمده که خواجه این رساله را برای نجم‌الدین‌کاتبی (کاشی) فرستاده بود. **آغاز:** بدان ایدك‌الله تعالی الی‌صراط المستقیم .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۸ .

6562ـ **رضوی۲۹۶** حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۴ : ۲] .

اثبات واجب

از خواجه نصیرالدین ، بەروش مناظره ،

وجز نسخه ۲۹۶ حکمت رضوی است. **آغاز:** مسئله. دراثبات واجب‌الوجود به‌طریق‌مناظره اگرواجبی نبود هیچ موجودی نبود .

6563ـ **دانشگاه** ۱۹/ ۱۰۷۹ : تعلیق مراد تفرشی، در۱۰۴۷ برای ملاصالح‌کرامی (۱۰۳ ــ ۱۱۳) [ف. دانشگاه ۳ : ۱۲۰] .

اثبات واجب

از فیلسوفی شیعی صاحب نظرگویا از سدهٔ ۱۱، سه مقدمه دارد سپس مقالهٔ یکم در اثبات وجود واجب درسه هدایه . باب (مقالهٔ) دوم : در بیان استدلال براتصاف واجب ، در دوازده مصباح . باب سوم در صفات سلبیه، در دوازده مصباح و در این یکی این شعررا ازنیای خود می‌آوردشاهرامشرع محتاج‌دلیل‌عقل‌نیست‌ـروز روشن شمع‌را دیوانه روشن می‌کند . **آغاز :** مقدمهٔ اولی در بیان مفهوم واجب و ممکن و ممتنع، وذکراقسام آنها .

6564 ــ **دانشگاه** ۳۳۹۵ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، باحاشیه (منه مدظله) و یادداشت **۱۲۹۶**، ۱۹۳گ ۱۶س [ف ، دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۶] .

اثبات واجب

بخش بزرگی از آن ترجمه ایست از «اثبات الواجب» جدید دوانی ، در پایان این بخش مترجم مینویسد: نخواستم همهٔ کتاب را ترجمه کنم ، سپس بخشی است فلسفی جدا از نوشتهٔ دوانی .

بنگرید ذریعه ۱ : ۱۰۷ .

6565ـ **دانشگاه**۵۴/۱۰۳۵: سدهٔ**۱۱** (ص۷ ــ ۴۳۶) [ف. دانشگاه ۳:۱۲۳] .

اثبات واجب

چندگفتار ناشناخته .

6566ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۴۲: نستعلیق با تاریخهایی از **۱۰۲۴ ــ ۱۰۵۷** در جنگ ابن‌خاتون (گ۱۷۶) ، ده طریق برای اثبات واجب‌الوجودیادکرده. **آغاز:** طرقی‌که‌ازآن استدلال‌کنند بروجود... بسیار است، و آنچه یاد خواهیم‌کرد اینجا ده است . طریق اوم [رؤیت] .

6567 ــ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۳۲ : با تاریخ **۱۰۷۴** در دفتر (۲۸۰ـ۲۹۶) گفتاری است در بیست فصل و شاید مقاله‌ای از کتابی باشد. **آغاز:** درمعرفت باری تعالی و در وی بیست فصل است [ف. سپهسالار ۳ : ۳۷] .

6568 ــ **ملك** ۴۶۷۵/۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۱۷پ-۱۲۲پ). **آغاز:** سبحان قادری که قهرمان و جوب الوهیت و سلطان صولت ربوبیتش‌کلمه‌کمال لم‌یزل وبارگاه جلال لایزال [رؤیت] .

6569ـ **ملك** ۲۵۲۵ : نسخ، ۳رمضان **۱۱۱۷**، آغازافتاده،فصل دوم درابطال‌اولویت ذاتیه است. آخرین عنوان: مسلك دوم دربیان آنکه واجب‌الوجود بالذات شریکی در ایجاد نیست، ۶۷گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی : ۸].

6570 ــ **مجلس** ۶۳۱/۲۱ : نستعلیق **۱۲۶۸**، [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

6571ـ **شیراز**، دکتروصال: تاریخ یاد نشده. گفتاریست نیمی به فارسی و نیمی دیگر به‌عربی‌که برای سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ۱۱۳۵) نگاشته شده است [نسخه‌ها۵:۲۹۰].

6572ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش‌ف ۴۵۰/۲ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، **آغاز:** بدان هداك‌الله‌که آدمی‌قابل‌علم وتکلیف ومکلف به‌دانستن اصول دین وفروع آن به عقل ونقل [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

اثبات واجب = اشتراک لفظی وجود

اثبات واجب = اصول دین

اثبات واجب = توحید

اثبات واجب الوجود = واجب الوجود

اثبات واجب = وجود

اثبات وحدت وجود = وحدت وجود

اجسام زنده از دو بیرون نباشد

= دربارهٔ دانایی ذات

اجل = بیان . . .

از ابن‌کمال پاشا، احمد فرزند سلیمان ، نگارندهٔ «دقایق‌الحقایق» درگذشتهٔ ۹۴۰. آغاز الحمدلولیه والصلاة والسلام علی نبیه .

بنگرید: هدیة‌العارفین ۱ : ۱۴۱ ــ مؤلفین عشار ۱ : ۴۴۷ ــ ریحانة الادب ۶ : ۱۲۷ .

6573ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی: نسخ بی‌تاریخ (گ۳۲ ــ ۳۳) ۲۳ س [مخطوطات ۱ : ۲۲۷] .

أجوبة النصيرية = پاسخ طوسی

بقونوی = مفاوضات

احاطهٔ الفاظ کلی بر الفاظ جزوی

از بابا افضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه) این‌گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۳۹ ــ ۶۴۰» چاپ شده است. **آغاز:** چون خواهی که نامه نویسی درست باشد نامه‌نوشتن در تو متصور است .

6574ـ **ایاصوفیا** ۴۸۱۱/۹: نستعلیق با تاریخ **۸۶۱** به‌همین‌خامه دردفتر، همراه‌چند گفتار دیگر ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۶] .

6575ـ **ملک** ۴۱۹۱/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱۶۱ پ ــ ۱۶۲ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

76 ـ 6577 ــ **مجلس** ۴۸۰۵/۱۰ : نسخ باتاریخ **۱۰۸۲** دردفتر، از این گفتار دو نسخه‌دردفتر هست. آغاز برابر نمونه (۴۵ر ــ ۴۶ پ و ۵۰ پ) [رؤیت] .

6578ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۱۹ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** در طوس (۲۲۵ ــ ۲۲۶) در فهرست به عنوان «چون خواهی که نامه نویسی» یاد شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

6579ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۵ : نسخ محمد علی عبرت نائینی ، با تاریخ **۱۳۴۷** به همین خامه دردفتر، به‌دستور حاج سید نصرالله تقوی [رؤیت].

احوال نفوس جزوی بعد از فساد

تنها = پایداری روان

اختیار = جبر و اختیار

ادب الصبیان

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی، درگذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید : شجرهٔ دانش ، ، در بخش دائرة المعارف ۶۷۳) دو گفتار است ۱ ــ ادب الصبیان در موضوعات و حدود علوم و رسوم آن ۲ ــ تعالیم الصبیان در موضوعات غایات علوم .

6580ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهایش به‌خامهٔ نگارنده و مؤرخ ۱۰۴۵ است [ف . آصفیه ، عثمان‌علی ۲ : ۴۷۷] .

اسئله و اجوبه

ازشیخ مجدالدین بغدادی باامام‌فخررازی

6581ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۲۸ : با تاریخ ۷۵۴ دردفتر (۴۱۲ر ـ ۴۱۳پ) سپس نامه‌هایی ازاوبه‌چندتن. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۱] .

اسرار الحکم

از حاج ملاهادی فرزند مهدی سبزواری (۱۲۱۲ـ۱۲۸۹) در دوجزء، بنام‌ناصرالدین شاه قاجار در ۱۲۸۶ نگاشته است ، و به گفتهٔ خود نگارنده : شامل مطالب حکمت اشراقیه ومشائیه ومآرب و مشارب ذوقیه است . به‌زبان ساده است، هردوجزء کتاب در یکجا به‌چاپ رسیده است. آغاز : سپاس بیقیاس ایزدی را سزاست‌که درپردهٔ حامدیت .

بنگرید: ذریعه ۲ : ۴۴ و ۹۹ : ۷۲ـ ف . فارسی مشار : ۸۸ ـ ریاض‌العارفین: ۴۱۷ ـ مؤلفین مشار ۶:۷۳۲ ـ تاریخ ادبیات، برون ۲۸۷ ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۵۵ ـ المآثر و الاثار : ۱۴۷ ـ سرگذشت سبزواری به‌نگارش خود ایشان، مجلهٔ یادگار س ۱ ش ۳ : ۴۳ ـ مجلهٔ جلوه ۱ : ۲۸۴ و ۲ : ۱۹۵ .

6582ـ مجلس۲۹۳۶ : نسخ میرمحمد علی خوانساری رضوی ، ۱۲۸۷ ، بخش دوم آن است. آغاز: نخستین‌آفرین جهان‌آفرین را که همه [ف. مجلس ۱۰ : ۳۴۷] .

6583ـ الهیات ۱۸۵ج : نسخ محمد رضا برغمدی، در۱۲۸۹ (پایان‌جلد۱)، ۲۱۱ گ ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۹] .

6584ـ تهران، ملی ۲۳۶ ف : نسخ خوش سدهٔ ۱۳، آغاز برابرنمونه ، ۲۶۵ گ ۱۶س [ف. ملی ۱ : ۲۴۱] .

اسکندریه = پرسش و پاسخ

پرسشهایی است از میراسکندر فرزند عمر شیخ فرزند امیرتیمور گورکان ، که از سپاهان به‌سال ۸۱۵ درمباحث کلامی و فلسفی، برای میر سید شریف گرگانی علی فرزند محمد حسینی حنفی (۷۴۰ ـ ۸۱۶) فرستاده است. شمارهٔ پرسشها وبخشها درنسخه‌ها جدایی دارد اینك فهرست یك‌نسخهٔ ده فصلی‌آن: ۱ـ پوزش خواهی‌برای‌کوتاهی‌ادراك ۲ـ حکمت‌آفرینش ۳ـ آفریدهٔ نخستین (بنگرید ص ۷۲۵) ۴ ـ آمیزش جان وتن و جدایی آنها ۵ـ پاداش و کیفر روزرستاخیز ۶ـ فرشتگان ۷ـاهریمنان ۸ـ صراط و ترازو ۹ ـ معراج پیامبر ۱۰ ـ پند بزرگان . آغاز: در نسخه‌های گوناگون است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲۱ ـ فارسنامه ۲ : ۱۳۴ ، ۱۴۸ ـ ریحانة الادب ۲ : ۳۲۲ هدیةالاحباب: ۱۶۱ ـ روضات‌الجنات: ۴۹۷ مؤلفین مشار ۴ : ۳۷۷ ـ از سعدی تاجامی : ۳۷۶ ـ رجال حبیب‌السیر : ۶۹ .

6585ـ قاهره، دارالکتب ۳۷مجامیع طلعت : نوشتهٔ ۹۲۱ (گ ۱۲۰ ـ ۱۴۰) [مخطوطات ۱ : ۶] .

6586ـ رضوی ۳۴۰ حکمت: نستعلیق ۹۶۸، در ده‌فصل [ف. رضوی ۴ : ۲۸] .

6587 ـ الهیات ۳۰۸/۱ج : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱ ، زدین (۱پ ـ ۱۳پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۰۹] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۶۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۵] .

6588 ـ شیراز ، شاهچراغ ۱/ مج : باتاریخ ۱۰۳۰ دردفتر [نسخه‌ها۵ : ۲۴۲] .

6589ـ تبریز ، ملی ۳۲۳۲ : نبشتهٔ ۱۰۴۲ [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۶] .

6590ـ مجلس ۳۳۲۱/۳ : نوشتهٔ ج ۱۰۶۳/۱ بهدستور حکیم محمد مؤمن تنکابنی پس ازخطبه تاریخ پرسشها ۸۱۵یادشده، نسخه ۹ فصل است وفصل ۱۰ بهخامهٔ دیگریست (ص ۳۵ ـ ۵۲) [ف . مجلس ۱۰ : ۹۷۸] .

6591 ـ مجلس ۴۹۵۴/۱۸ : نسخ میرجعفر فرزند عبدالله حسینی باتاریخ ۱۰۶۸ ۱۰۶۹ دردفتر، هشت سئوال است وهشتپاسخ (۲۴۵پ ـ ۲۵۸ر) زرین [رؤیت] .

6592ـ مجلس ۵۱۸۰/۲۷: باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۲۸۱ ـ ۲۹۰) نسخه ۱۱ فصل دارد و تاریخ پرسش ۸۱۵ یاد شده است [رؤیت] .

6593ـ شیراز، خاندان‌نورالدین۱۹/ مج : نوشتهٔ رفیع‌الدین محمد فرزند غیاث‌ـ الدین محمد، ۲۹ ذیحجهٔ ۱۰۸۴ [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

6594 ـ سپهسالار ۲۹۱۱/۲۸ : نستعلیق ۱۰۹۳ درشهر اجمیر هند (۹۵ـ۹۸) [ف. سپهسالار ۳ : ۱۳۳] .

6595ـ دانشگاه۱۰۳۵/۳۷: نستعلیق ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۰۹۷، نسخه در هفت فصل و یك خاتمه است [ف. دانشگاه ۳ : ۲۶۶] .

6596ـ حقوق ۴۶/۱۲ج: در دفتری ازسدهٔ۱۱ (۲۵۴ ر ـ ۲۵۶ پ) باترتیبی جز ش۱۹۳ دانشگاه [ف. حقوق : ۲۳، ۵۵] .

6597ـ دانشگاه ۴۶۵/۳ : نسخ علی اصغر شاه‌کوهی ، در ۱۲۲۶ برای سید حسن قاینی (۲۳ ـ ۴۳) [ف. دانشگاه ۳ :].

6598ـ مجلس ۱۲۰۷/۹ : نستعلیق باتاریخ ۱۲۳۴ دردفتر (ص ۹۱ـ۱۰۴) [ف. مجلس ۴ : ۴ و ۵ : ۴۹۷] .

6599ـ رضوی ۲۴۲ حکمت : نسخ ۱۲۷۹ . آغاز : این اجوبه ایست که استاد البشر والعقل الحادی‌عشر، ۱۹ گ[ف . رضوی ۴ : ۲۱] .

6600ـ مجلس ۱۹۸۸/۴ : سدهٔ ۱۳ (ص۷۸ ـ ۷۹) [ف. مجلس ۶۹۷:۹ ـ نسخه ها ۵ : ۱۵۹] .

6601ـ مجلس۳۲۶۰/۱۲: نستعلیق، باتاریخ ۱۳۰۷ دردفتر (ص ۱۵۹ ـ ۱۶۹) درفهرست آمده نه‌پرسش‌است، نسخه‌خطبه‌ندارد [ف. مجلس ۱۰ : ۸۶۳] .

6602ـ رضوی۲۴۵ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین [ف. رضوی ۴ : ۲۲].

6603ـ دانشگاه ۱۰۳۷/۴: نستعلیق با تاریخ ۱۷۱ (؟) در پایان دفتر (۲۰۸ر ـ ۲۰۷ر) [ف . دانشگاه ۳ :۱۹۳] .

6604ـ رضوی ۲۴۱ حکمت: نسخ ، تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، ۲۰ گ [ف. رضوی ۴ : ۲۲].

6605ـ رضوی۲۴۳ حکمت: نستعلیق چلیپا ، تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۲۲:۴].

6606 ـ رضوی ۲۴۴ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۴ : ۲۲] .

6607 ـ بادلیان اکسفورد ۹۴/۱۴ : فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها۱: ۵۶۸] .

اسمار الفلاسفه = سمر الفلاسفه دربخش تاریخ فلسفه خواهدآمد.

اشتراك لفظی ومعنوی دروجود = وجودیه = اثبات واجب

از ملا رجبعلی تبریزی، از دانشمندان و بزرگان‌روزگارشاه‌عباس‌دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۸) درگذشتهٔ ۱۰۶۵ یا ۱۰۸۰ دریك مقدمه وپنج

مطلب ویك خاتمه: مقدمه درمعنی وجود ومعنی اشتراك لفظی ومعنوی. مطلب ۱ـ اثبات‌واجب الوجودبالذات ۲ـ اثبات‌احدیت ۳ـ واحدیت ۴ ـ در اینکه صفت عین نمی‌تواند باشد ۵ ـ اشتراك لفظ وجود وموجود درواجب‌وممکنات لفظی‌است نه معنوی، خاتمه دراحادیثی‌که‌شاهد مدعاست. شاگرد او میر محمد اسماعیل خاتون آبادی همهٔ این گفتار را در «اعتقادیهٔ» خود بایادنام‌استادآورده‌است، وشاگرددیگرش قاضی میرمحمد سعید قمی‌آن‌را به‌تازی درآورده است، و میرزا محمد مشهدی در «وجودیهٔ» خود آنرا رد کرده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد، این نوشته مشتمل است برمقدمه وپنج مطلب وخاتمه. مقدمه درمعنی.

بنگرید: ذریعه ۱:۱۰۴ ـ ف. دانشگاه ۶: ۲۱۳۳ ـ پیشگفتار آقای مشکاة بر چاپ کلید بهشت.

6608ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۸۰: نستعلیق، درجنگ مؤرخ **۱۰۷۹** [رؤیت].

6609ـ**شیراز**، خاندان سیدنورالدین: باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۸۷].

6610ـ **دانشگاه** ۳۷۴/۲: به خامهٔ شاگرد قوام‌الدین رازی، باتاریخ **۱۰۸۵** در دفتر (۵۲ر ـ ۵۸پ). **آغاز:** پس از حمد: بدانکه این رساله مشتمل است برمقدمه و پنج مطلب وخاتمه [ف. دانشگاه ۳: ۲۷، ۱۳۳].

6611ـ **دانشگاه** ۳۹۵۰/۳: نسخ قطب‌لاهیجی‌اشکوری نگارندهٔ«محبوب‌القلوب» در **۱۰۸۸** در سپاهان (ص ۷۲ ـ ۸۸) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۳۹].

6612ـ **ری**، عبدالعظیم ۴/ مج: با تاریخ **۱۰۸۰** ـ **۱۰۹۱** در دفتر [نسخه‌ها ۳: ۴۴۵].

6613ـ **دانشگاه** ۱۹۸۸/۵ فیلم: از روی نسخهٔ نستعلیق علی فرزند محمد حسین حسنی لارجانی در**۱۰۹۳** [فیلمها ۱: ۶۲۳].

6614ـ **مجلس** ۲۹۳۸/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (ص۶۸ـ۷۷) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰: ۴۴۹].

6615ـ **مجلس**۱۲۹۰۹/۱، ۲۲۱: نوشتهٔ محمد صالح حسینی ترشیزی **۱۰۹۶**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۱۵ هست [فیلمها ۱: ۶۲۴].

6616ـ **دانشگاه** ۲۵۷۰/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۵۴ ـ ۱۶۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۴].

6617ـ **فرهادمیرزا**۴۴/۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۱۰۱** دردفتر [نسخه‌ها ۳: ۲۲۲].

6618ـ **دانشگاه** ۱۰۳۶/۱: نستعلیق خوش ملامحمد مهدی اردوبادی **۱۱۰۴** (۲پ ۸پ)اهدایی‌آقای‌مشکاة [ف.دانشگاه۳: ۴۰۵].

6619ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۴۹: نستعلیق چلیپای رجب **۱۱۲۶** (۱۶۱ پ ـ ۱۶۴ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6620ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۱۹۸: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۳** ـ **۱۱۴۱** (ص ۲۵۵)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۵۶].

6621ـ **ملك** ۴۶۹۳/۳۷: شکسته نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۲** (۱۱۵ر ـ ۱۱۷ر)، آغاز در دیباجه افتاد [رؤیت].

6622ـ **مجلس** ۱۷۱۱/۳: سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه، درفهرست به عنوان «رسالهٔ اشتراك‌دروجود» یادشده [ف.مجلس۹: ۲۴۷].

6623ـ **مجلس** ۵۱۵۳ فهرست نشده: نسخ محمد حسن جوینی شیرازی **۱۲۳۷**، ۷۱ گ ۲۱س [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

6624ـ **دانشگاه** ۲۲۶۷/۲: نستعلیق

نزدیك **۱۲۷۷** ، (۴۴ر ـ ۴۹پ) درفهرست بهعنوان «اثبات واجب» آمده [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۷] .

6625ـ **دانشگاه** ۱۳/ ۳۸۹۴: نستعلیق نصرالله فرزند احمد نراقی ، در **۱۲۹۴** (ص ۲۰۰ ـ ۲۱۱) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۲].

6626 ـ **ملك** ۲/ ۴۶۵۶ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد حسینی تفرشی ، نزدیك صفر **۱۳۱۱** ، (۴۱ ر ـ ۴۷ ر) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

6627ـ **ری** ، عبدالعظیم ۱۷/ ۳۷۶ : تاریخ یاد نشده [نسخهها ۳ : ۴۵۱] .

6628ـ**الهیات**۱۲/ ۲۵۶ج: درفهرست بنام «وجودیه» است (۶۸ پ ـ ۷۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۹۴].

6629ـ **رضوی** ۷۲۰حکمت: نستعلیق شکسته،وقف نادرشاه۱۱۴۵[ف.رضوی۴:۱۵۱]

اشتراك معنوی یالفظی درو جود

از ملامحسن فیض، نگارندهٔ «امانت :۵» وجزآن. پاسخ بهنامهٔ یکیازدوستان خراسانی اواست به نام مولانا محمد قاسم . که در رجب ۱۰۸۷ نگاشته است. این نامه درذریعه بعنوان «جواب مسألة الوجود» یادشده .

بنگرید ذریعه ۵ : ۱۹۳ .

6630 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۶/ ۳۶۴ : نسخ و نستعلیق علی فرزند احمد رشتی باتاریخ **۱۲۷۰** دردفتر [نسخهها ۲ : ۱۷۹].

اصالت وجود = وجود

اصول حکمت فلسفه

دربخش تاریخ فلسفه خواهدآمد .

اصول حکمت فلسفه

اصل فرانسوی ازموسیو لابه ادواربارب ، معلم حکمت در پاریس ، ترجمه از عبدالغفار نجمالملك معلم ریاضینگارندهٔ «آسمان:۲۰۳» و جز آن، بدستور مخبر الدوله وزیر علوم و وزیر تلگراف و معادن ، در محرم ۱۳۰۸ . **آغاز** : حمدله . و بعد این اصولی است درحکمت فلسفه تألیف لابه ادوار بارب که بنا به فرمایش .

6631 ـ **حقوق** ۲۱۵ ج : نستعلیق ۶ رجب **۱۳۰۸** ، ۱۷۷گ ۱۲س [ف . حقوق : ۱۵] .

اصول دین = مبدء ومعاد

از آقا جمال خوانساری ، نگارندهٔ «اختیاراتالایام : ۲۲۱» و جزآن. برای شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۱۵) ، در یك مقدمه وپنج باب نگاشته است: مقدمه در اصول دین برسبیل اجمال، باب ۱ ـ واجب الوجود وصفات ثبوتیه وسلبیهٔ او، دوازدهفصل ۲ـ عدل هشت فصل ۳ـ پیامبری ، شش فصل ۴ـ امامت [نسخهٔآقایروضاتی]. **آغاز**: ثمرهٔشجرهٔعبارت آرایی حمد وثنای حکیم .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۸۶ ـ روضات الجنات : ۱۵۵ ، ۱۹۴ ـ ریحانة الادب ۱ : ۲۴ .

6632ـ**اصفهان**،سیدمحمدعلیروضاتی: از روزگار نگارنده ، با حاشیههایی با نشانی [منه سلمهالله] ، آغاز برابر نمونه ، انجام در فصل ۶ باب ۴افتاده، ۴۴گ ۲۰ ـ ۲۴س [ف روضاتی ۱ : ۲۶۳] .

6633ـ **دانشگاه** ۱/ ۲۵۷۰: نسخسدهٔ **۱۱** ، آغاز در دیباجه و از میانه افتاده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۶۲].

6634ـ **دانشگاه**۱۸/ ۲۰۹۹: نستعلیق باتاریخهایی از **۱۱۰۱** در دفتر ، آغاز برابر

نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۷۲۹] .

6635ـ **سید جواد مدرسی یزدی** ۳/مج: با تاریخ **۱۱۱۱ - ۱۱۱۳** در دفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۷۸ ـ نسخه‌ها ۴ : ۲۶۸] .

6636ـ **اصفهان،** مدرسهٔ صدر ۸۰۵ : نستعلیق محمدعلی فرزند محمد تقی شیرازی ، ذیقعدهٔ **۱۱۵۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۱].

6637ـ **مجلس** ۵۳۴۱/۳ : نستعلیق، با تاریخ **۱۱۸۲** در دفتر [ف . مجلس ۱۶ : ۲۵۳] .

6638ـ **یزد،** جامع کبیر۳۵: نسخ محمد علی فرزند محمد ابراهیم چهارشنبهٔ ۲۰ محرم **۱۱۸۴** [نسخه‌ها ۴ : ۱۷۴] .

اصول دین = رساله در . . .

گویا از شیخ جعفر قاضی اصفهانی، درگذشتهٔ ۱۱۱۵ با عنوانهای مقدمه و مطلب و مقصد : مقدمه در تعریف حکمت و بیان اقسام آن . **آغاز :** لك الحمد یاالهی ومنك الاعانه . . . مقدمه درتعریف حکمت .

6639ـ **نجف،** امیرالمؤمنین: نسخ محمد یونس گلپایگانی، دوشنبهٔ محرم **۱۱۱۵** [نسخه ها ۵ : ۴۱۰] .

اصول دین = رساله در . . .

ازمحمد حسن نوربخشی حسینی [گلچین معانی] .

6640ـ **مجلس** ۲۳۷۴/۱ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۳** (ص۱-۷۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۱].

اصول دین = رساله در . . .

ازمیرسیدشریف جرجانی (بنگرید: اسلام وایمان واعتقاد ومذاهب، دربخش کلام). برای سلطان ابوسعید طغرل نگاشته است . **آغاز :** ادراك در عبارت اکابر علما بحث و فکرت تصریح کرده‌اند .

6641ـ **رضوی** ۱۲۹حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۶گ۱۵س [ف. رضوی ۱ : ۴۱] .

اصول دین

منسوب به خواجه نصیرالدین] طوسی ، با عنوانهای فصل و اصل . در آغاز فصل دوم (عدالت) می‌نویسد : چون این فصل درتوحید تحریر افتاد برادری از من خواست که باقی ابواب اصول هم بر این منوال مختصر تحریر افتد . فصل سوم نیز در نبوت و امامت است ، معاد فصل جداگانه ندارد. نویسندهٔ نسخهٔ ملك در انتساب آن به خواجه تردید داشته است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۶ .

آغاز : هر که از چیزی آگاهی یابد لابد ازهستی آن چیز آگاهی یافته، و بالضرورة داند که آنچه باشد یابد و آنچه نبود نتوان یافت، پس هستی که آنرا وجود خوانند دانسته باشد . . .

6642ـ **ملك** ۵۷۶۰: نستعلیق محمود فرزند ملاصالح بروجردی ، شاگرد آقا محمد رضا قمشهی ، در ۱۹ شوال **۱۳۰۵** ، در شش برگ ریز. درپایان می‌نویسد : این رساله که درتحقیق عقاید و منسوب به خواجه نصیر بود بهر حال برای فرزندم عبدالحسین استنساخ کودم [رؤیت] .

اصول عقاید

از امام فخررازی ، (بنگرید : جوامع العلوم : ۶۵۶) در عقاید برپایهٔ مذهب سنیان، وخود درديباجه گوید: مرتب بردو جمله است جملهٔ نخستین درذکر ادلهٔ اصول دین ، و دوم

درشرح بعضی ازمقالات اهل علم. وفیات‌الاعیان گوید : رازی درکتابش «تحصیل الحق» نسبت استادانش را دراصول و فروع مذهب یاد کرده است، در دیباجهٔ این‌کتاب نیز آمده : پیش از اینکه درمقصود خوض‌کنیم نسبت استاذان خود درعلم اصول وفروع بگوئیم...، گمان رود این کتاب همان «تحصیل الحق» او باشد. بهرحال گفتاریست درهشت باب: ۱ـ دراحکام نظر، سه فصل ۲ ـ شناخت خدای ، ده فصل ۳ ـ صفات باری ، دوازده فصل ۴ ـ افعال خدای ، شش فصل ۵ـ پیامبری محمد، پنج فصل ۶ـ احوال آخرت، شش فصل ۷ـ امامت ، چهارفصل ۸ـ اصول فقه، شش فصل [ف . رضوی] . **آغاز :** هرثنایی‌که عقول وافهام وخواطر و اوهام به‌ـ مبادی وغایات .

6643ـ **رضوی** ۳۵۲ حکمت : نسخ همراه «گلستان» نوشتهٔ محرم ۷۰۰ یک خامه، ۱۷ گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۲۵].

اصول علوم = رساله در...

ازحکیم نظام‌الدین احمدگیلانی، شاگرد میرداماد، که تاروزگارعبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ۱۰۸۳) درحیدرآباد می‌زیسته است (بنگرید: شجرهٔ دانش: ۶۷۳). گفتاریست دربیان اصول علوم واقسام آن .

6644ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها : ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهای‌آن به‌ـ خامهٔ نگارنده ومؤرخ ۱۰۴۵ است [ف آصفیه عثمان‌علی ۲ : ۴۷۸].

اصول فصول التوضیح = منتخب توضیح المشربین

ازناشناس. «توضیح‌المشربین» در۲۳ باب وهرباب در۴ فصل از نگارشهای سدهٔ دوازدهم است ، که در آن گفتار محمد طاهر شیرازی نگارندهٔ « تحفهٔ شاهی:۸۲ » در «رد صوفیان» وحاشیه‌ای که محمد تقی مجلسی یکم (۱۰۰۳ ۱۰۷۰) بر آن گفتار نگاشته و پاسخ شیرازی بدان حاشیه را آورده است . این متن دردست نیست. گزیدهٔ آن نیز ازناشناس است و از همان سدهٔ دوازدهم، ودر۲۳ باب وهرباب نیز۴فصل فصل یکم ازهرباب متن رسالهٔ « رد صوفیان » آورده‌شده ودرفصل‌دوم حاشیهٔ محمدتقی‌مجلسی ودرفصل سوم پاسخ نگارندهٔ « رد صوفیان » به مجلسی ودر فصل چهارم گزیننده نظر خود را می‌دهد، که خود نیزدرواقع ردسخنان مجلسی را می‌کند .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۰۰ و ۴ : ۴۹۵ و ۱۰ : ۲۰۶ ـ نجوم‌السماء : ۶۳ ـ روضات الجنات : ۳۳۷ .

6645 ـ **اصفهان** ، ابوالمجد الرضا معروف به‌آقا رضا اصفهانی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴ : ۴۹۵] .

اصول نغمات آصفی

از صابرعلی (غلامرضا) فرزند محمدپناه که در۱۲۰۷ نگاشته است .

6646ـ **آصفیه** ۶۱۹ فلسفه : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۴ : ۴۹۴] .

6647 ـ **آصفیه** ۴۳۲ فلسفه : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۴۹۲] .

اظهار الکمال علی اصحاب الحقیقة والحال

از شمس‌الدین محمدگیلانی، شمسا فرزند مجتهدالزمان محمد سعید، سدهٔ یازدهم و به‌ـ روزگار ملا صدرا (م ۱۰۵۰) در اینکه خیر هستی‌است‌وشر نیستی‌است، به‌خلاف فلسفهٔ ایرانی

که بدو اصل خیروشر معتقد است . **آغاز :** بدان اسعدك‌الله فی‌الدارین. . . که کمال خیر مؤثر است ونقص شرمنفرد است.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۸۵ و ۶ : ۲۹۵ و ۹ : ۵۳۸ ـ ریحانة الادب ۴ : ۷۳ .

6648 ـ **دانشگاه** ۹۲۶/۱۰ : تعلیق ریز سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ۱۸ع۱/**۱۰۸۵** دردفتر (گ ۱۴۳) همراه چندگفتاردیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۳ : ۱۵۰] .

اعتقاد اهل سنت

از حجة الاسلام محمد غزالی (بنگرید : الاباحیة : ۷۲۶) .

6649 ـ **ایاصوفیا** ۲۰۵۲/۸ : باتاریخ هایی از **۶۸۶** در دفتر (گ۱۲۵ ـ ۳۵۰) با عنوان «اعتقاد اهل‌سنت». **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۷] .

6650 ـ 6651 ـ **حسین چلبی** ۲ و ۳/ ۱۱۸۴ : دوگفتار است با عنوان « عقاید اهل السنة» باتاریخ **۷۵۶** دردفتر. **فیلم** آندو در دانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۰] .

اعتقاد اهل سنت و جماعت = بیان...

ازنجم‌الدین ابوحفص عمر نسفی، نگارندهٔ «تفسیر:۱۹» و«العقائد» دومی به‌عربی، باشرحها وحاشیه‌های بسیار. که در فرهنگ‌ایران زمین چاپ شد .

بنگرید: فرهنگ ایران زمین ۴ : ۱۵۹ مجلهٔ یغماش ۱۸۱ص ۱۹۳ وش ۱۹۰ص ۴۹ـ هدیةالعارفین ۱ : ۷۸۳ـ کشف الظنون (عقائد نسفی) ۲ : ۱۱۴۵ .

6652 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۴۷۴/۳ Or : با تاریخ۱۳رمضان **۶۵۵** دردفتر. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۲۵۴۱ هست[فیلمها۱:۷۱۵].

اعتقادات

از آقاجمال خوانساری (بنگرید: اصول دین : ۷۳۱) دردیباجه از شیخ علی و « شرح مقاصد» و «شرح تجرید» و«انوار جلالیه» یاد می‌کندکه این‌گفتارراازآنها به‌فارسی درآورده است . **آغاز :** بعرض می‌رساند که اگر چه دلیلهای‌حکما وجوابهای‌آنرا شیخ‌علی سلمه‌الله

6653ـ **ملك** ۶۱۶۹/۹ : نستعلیق با تاریخ **۱۱۰۹** دردفتر (۱۴۴ پ ـ ۱۵۰ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6654ـ **مجلس**۵۰۴۸/۳فهرست‌نشده: باتاریخ شوال **۱۱۸۲** در دفتر ، گفتاریست در وجوب استدلال در اصول دین وتقلید درفروع [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

6655ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۵۱/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** با تاریخ **۱۲۲۴** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۶] .

اعتقادات

از صدر الدین فرزند منصور فرزند صدر حسنی حسینی شیرازی دشتکی درهفت فصل، که نزدیك به‌پایان شعبان ۱۰۸۹ ساخته است ، و نامه مانندست به(حضرت‌مولوی اولوی‌نظامی اخوی) و اعتراف نامهٔ اوست در بارهٔ مذهب ، خود، ومی‌گویدکه من‌شیعی‌هستم[دانش پژوه].

بنگرید:روضات‌الجنات : ۶۶۹ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۶۵ ـ هدیةالاحباب: ۱۸۶ .

6656ـ **یزد**، سریزدی ۲مج : باتاریخ رمضان **۱۰۲۹** دردفتر، سپس «رسالهٔ عرفانی» گویا ازهمو [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۱] .

اعتقادات

درمقدمه وپنج‌مقصد ویك‌خاتمه: فصل۱ـدر بیان‌معنی‌وجود وحقیقت‌هستی۲ـدرانقسام‌وجود

به‌واجب وممکن. مقصد ۱ـ دراثبات مبدأقدیم وصفات ثبوتیه، هشت باب ۲ـ درصفات سلبیه، چهارباب ۳ـ درافعال، درپنج‌باب ۴ـ دربعثت پیامبران ، پنج باب ۵ ـ امامت ، شش باب . خاتمه در معاد جسمانی .

6657ـ دانشگاه ۲/۴۰۳۳ : ذیحجهٔ **۱۰۷۰** (ص۱۳۶ ـ ۲۰۱) آغاز پیش از فصل یکم (گویا مقدمه) افتاده است... فصل اول در بیان معنی وجود وحقیقت هستی، بدانکه چون چیزی چنان باشدکه عقل‌تجویز [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۲۲] .

اعیان ثابته = رساله در تحقیق. . .

گفتاریست عرفانی فلسفی ، دربارهٔ اینکه هرچیز را در علم حق صورتیست که عین ثابت گویند وهرگز علم از عالم صورت و علم به‌عالم خارج انتقال نیابد. **آغاز:** حمدمطلق سزاوار حضرت حق است تعالی و صلوات کامل مناسب نشأة محمدی ... وبعد طالبان معلومات کشفی وغیابی را به‌جام مراد .

6658 ـ مجلس ۴۸۵۹/۶ : نستعلیق ونسخ محمدفرزند سلیمان فرزند محمدجابری قاری نزدیک**۱۰۷۰** (ص۳۲ـ۳۵) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۸۷] .

6659 ـ مجلس ۶۳۱/۱۱ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۸** در دفتر ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۳۹۳] .

افعال‌اختیاری

از ملامهدی کاشانی قمی، درپاسخ نصرالله فرزند فضل‌الله، ری‌دشتی قهستانی ساوه‌ای‌قمی، زنده در۱۲۶۵. **آغاز:** درافعال اختیاری‌عباد سه مذهب است.

6660ـ سپهسالار ۱۴۵/۴: نستعلیق همان فضل‌الله در۱۵ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** برای ملا عباس (۱۲۷ر ـ ۱۳۶پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۱۷۷] .

اقاویل قدمای فلاسفه = رساله در . . . = رسالة فی‌التوحید

از یعقوب فرزند موسی متطبب ، برای خاصبك (یکی از ستودگان انوری سدهٔ ششم نظام الملك بدرالدوله و الدین خاصبك طوطی فرزند مسعود است ، و شاید این همان خاصبك باشد). فصل ۱ ـ مقالهٔ افلاطون در بارهٔ دهر ۲ـ اول‌موجود ۳ـ توحیدازکتاب‌مابعدالطبیعه ۴ـ قول افلاطون وسقراط در توحید ۵ـ قول افلاطون درنقط ۶ـ درموجودات اولیه . سپس فصلهایی بی‌شماره [نسخهٔ ملك] این گفتار در نشریهٔ یکم دانشکدهٔ الهیات ص ۹۴ ـ ۱۶۷ بکوشش‌آقای‌محمدتقی‌دانش‌پژوه چاپ‌شده است **آغاز :** حضرت خدای عز و جل زندگانـی خداوند ذل النعیم الامرین حسن السید الاغر خاصبك دراز کناد ، اندر دولت و پادشاهی و تندرستی وطاعت آفریدگار .

بنگرید : دیوان انوری چاپ مدرس رضوی ۲ : ۶۲ ، ۸۱، ۵۹۳ ـ ف. الهیات : ۲۰۱ .

6661ـ بادلیان۹۵/۱۲فرازد: نوشتهٔ **۱۰۴۲ ـ ۱۰۴۳** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۰ هست [پیشگفتار چاپ، دانش پژوه].

6662ـ یزد، علومی ۶۳۰/۱ : نوشتهٔ اواخر شعبان **۱۰۵۱**، درفهرست‌به عنوان «فی التوحید» یادشده، فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۲۲۳ و۲۸۳۰ وگویا ۲۴۲۳ هست [فیلمها ۱ :۶۳۸ و ف . الهیات ۱ : ۲۰۱] . این نسخه را دانشگاه خریده است .

6663ـ الهیات۲۹۳/۴۴ج: نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۱** دردفتر (۱۳۷پ ـ ۱۵۷ پ)

[ف. الهیات ۱ : ۲۰۰] .

6664 ـ **ملك** ۴۶۵۵/۶۲ : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه (۲۷۸ر ـ ۳۰۰ر)، گویا از نسخهٔ ۲۹۳/۴۴ ج الهیات رونویس شده است [رؤیت] .

اقسام مردم = درگونه گون مردم

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه) . در گونه گون مردم ، از تنومندان ، کارگران ، روحانیان ، روشنان و دانشهای گوناگون، که در « مصنفات بابا ۲ : ۶۳۲ » چاپ شده است. **آغاز :** خجسته نام نخستین که آغاز هرسخن است، گویند مایه و پیرایه و طرزگفتار مردم .

6665 ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۹ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر (۴۴ ر ـ ۴۵ ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6266ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۱۹ : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، سدهٔ **۱۱** در طوس (۱۲۴ ـ ۱۲۵) درفهرست به‌عنوان «مردم در پایهٔ عقل بردو مرتبه‌اند» یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

6667ـ **مجلس** ۱۸۳۴/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، زرین، (ص ۳۵۴ ـ ۳۶۰) آغازبرابرنمونه، در فهرست به‌عنوان « جان و خرد» آمده است [ف . مجلس ۹ : ۴۴۶] .

6668ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۱۹ : سدهٔ**۱۲** (ص۲۰۹)، آغازبرابرنمونه ، در فهرست زیر عنوان «فصول وفواید» آمده‌است. [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۹] .

6669ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۱۱ : نستعلیق محمدعلی درمحرم **۱۳۰۲** (۱۴۱ر ـ ۱۴۵ر) [ف. دانشگاه۴: ۳۲۸] .

6670 ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۲۶ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی، ۱۳ ذیقعدهٔ **۱۳۴۷** ، بدستور حاج سید نصرالله تقوی (ص۷۶ـ۸۰) [رؤیت].

اقسام مردم = مردم بر پایهٔ عقل بر دو گونه‌اند

از بابا افضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه). این‌گفتار در « مصنفات بابا ۲ : ۶۴ » چاپ شده است. **آغاز:** مردم در پایه عقل بر دو گونه‌اند : اول مرتبهٔ اهل حرفه و حاذقان صنعت وپیشه .

6671ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۱۴ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر (۴۹پ) ، آغاز برابر نمونه ، همراه « اقسام مردم » دیگر از همو [رؤیت] .

6672 ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق **۱۰۸۳** (۳ ر ـ ۳ پ) آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «پایگاه مردم در دوخرد عملی ونظری» یادشده است [ف. دانشگاه۳: ۳۳۱].

6673ـ **ملك** ۴۱۹۱/۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۱۶۱پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6674ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۳ : نسخ‌خوش محمدعلی عبرت نایینی ، با تاریخ **۱۳۴۷** در دفتر (ص۵ ـ ۶) [رؤیت] .

اقسام نفوس

ناشناخته .

6675ـ **رضوی** ۶۲۴/۳ (۱۶۲۶) : باتاریخ **۱۲۰۴** دردفتر (گ۳۶ـ۴۱). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۳] .

اقسام النفوس واحوالها = النفس

اقسام نفوس = نفوس = نفس

اکسیر

از نوروزعلی، دربخش اخلاق خواهد آمد.

اقسام وجود = اندر آنکه وجود

برچند قسم است = تقسیم موجودات

باباافضل.

الالهیة الافضلیه

حروفی، دربخش عرفان خواهد آمد.

الامالی الفلسفیه

از میرنظام الدین احمد دشتکی به فارسی وعربی: ۱ـ درحشر جسمانی، املای شب ۱۷ ج ۲/ ۱۰۰۶، از رساله‌های ابوالحسن عامری گرفته‌است ۲ـ لذت جسمانی مؤرخ شب پنجشنبهٔ ۱۳ ج ۲/ ۱۰۰۰ ونیز آدینهٔ ۲۵ ذیحجهٔ ۱۰۰۹ ۳ـ فرق تناسخ وحشر به فارسی مؤرخ ۱۶ ج ۲/ ۱۰۱۰ وتجرد باری مؤرخ پنجشنبهٔ ج ۲/ ۱۰۱۱ [نسخهٔ دانشگاه] گویا نگارنده فرزند ابراهیم فرزند سلام‌الله وجد عالی سیدعلی‌خان مدنی، ودرگذشتهٔ ۱۰۱۵ باشد. واز این‌گونه نگارش‌است «امالی» غیاث‌الدین منصوردشتکی به‌عربی [دانش‌پژوه].

بنگرید: ذریعه ۱ : ۱۰۳ ـ ریحانة ـ الادب (دنبالهٔ نوه و همنام او) ۴ : ۲۱۰ ـ ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۱۷.

6676ـ **دانشگاه ۲/ ۱۹۴۰**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸پ ـ ۱۳پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۵۶].

6677ـ **تهران**، ادبیات ۲/ ۱۰۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، امالیست فلسفی بمانندنسخهٔ دانشگاه [ف. ادبیات ۲ : ۳۸].

امانت

در بخش عرفان خواهد آمد.

امامت

دربخش کلام خواهد.

امکان و وجود

از ملا محسین فیض کاشانی، نگارندهٔ «امانت : ۵» وجز آن.

6678ـ **نجف**، ملامحمدعلی‌خوانساری ضمن یك مجموعه [ذریعه ۲ : ۳۴۹].

امهات مسائل ثلاث

میرسید شریف، درص ۶۴۷ گذشت.

اندر آنکه وجود برچندقسم‌است

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه). گفتاردوم از «ره انجام‌نامهٔ» اوست و جداگانه نیزآمده است، ودر «مصنفات بابا ۱ : ۵۸» به‌چاپ رسیده است. **آغاز**: وجود بردو قسم بود، یك قسم بودن ویك قسم یافتن، وفرق میان بودن ویافتن.

6679ـ **مجلس** ۱۸/ ۴۹۴۲: نستعلیق فریدالدین‌محمد فرزندمحمد، باتاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۴۸پ ـ ۴۹ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

اندر قسمت موجودات = تقسیم

موجودات

اندیشه و گفتار

از محمد جعفر شیرازی، در سرگذشت و عقاید تولستوی فیلسوف روسی، در دو باب : ۱ـ زندگی او دربیست وسه‌فصل ۲ـ عقاید او. از یك کتاب انگلیسی که در شانگهای به سال ۱۹۲۰م بآن برخورده‌بود ترجمه واقتباس کرده ودرتهران ۱۳۳۰خ در۲۴۴ص چاپ کرده‌است واز اوست «تابش نور وظلمت»، که از نوشته‌های

تولستوی ترجمه شده‌است.
بنگرید: ف. مشار ۱۵۹ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۳۲۳.

6680ـ دانشگاه ۴۹۰۴: شکسته‌نستعلیق مترجم، سدهٔ **۱۴**، ۱۸۰ س ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۸۱].

انشاء نامه = ره انجام نامه

انسان نامه

رساله‌ایست درخودشناسی، باعنوان باب، باب، به‌روش فلسفی وعرفانی. **آغاز:** حمد و سپاس و ثنای بیقیاس حضرت صانع حکیم راکه بموجب خمرت طینت‌آدم اربعین صباحاً.

6681 ـ **مجلس** ۴۷۶۴/۲ : نسخ عبدالقادر کمال، در **۸۹۹** (۱ پ ـ ۳۰ پ) [رؤیت].

انسان نامه

از امیر سید محمد نوربخش (ص ع)، در دیباچه از«بازنامه»ها و«اسب‌نامه»ها یاد شده. گویا نسخهٔ دیگری ازهمان باشدکه درص۴۷۷ ش 4420 گذشت.

6682ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۵۶۰].

انیس الموحدین

دریك مقدمه وپانزده باب، نام نگارنده ازنسخهٔ ۲۰۷۱ دانشگاه پاك شده است: باب ۱ـ درمراتب‌خودشناسی ۲ـ مراتب‌خداشناسی ۳ـ موجبات هلاك بدن‌وروح ۴ـ بطلان مذهب یهود و نصارا و مجسمه ۵ ـ بدا ۶ ـ اقوال دانشمندان امامیه‌دربدا ۷ـ قضاوقدر ۸ـ بطلان مذهب جبری ۹ـ شبهاب‌ابلیس ۱۰ـ جواب‌آن ۱۱ـ شرح اسماءالله ۱۲ ـ عظمت صنع و آثار خداوند ۱۳ ـ ممالك خداوند و عالم ملکوت ۱۴ـ ملائکه و اصناف سکان عالم علوی و سفلی ۱۵ـ احوال مؤمنین. **آغاز:** زیباترین‌کلامی که‌گلچینان بوستان حدایق معرفت.

6683ـ **دانشگاه** ۲۰۷۱ : نسخ رجب **۱۲۵۶**، ۲۹۲ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۶۹۷].

اوصاف مردم = اقسام مردم

از باباافضل درص۷۴۰ گذشت.

اوپانشاد = سر اکبر

از داراشکوه، دربخش ملل‌ونحل خواهد آمد.

ایجاز الحکمه

از محمدباقرعراقی، درخداشناسی بروش فیلسوفان. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل الکلام معقولا ولم یجعله مبهما... بعد، چون ناگزیر است اعتقاد حق وخواندن مطولات دشواراست رساله‌ای ساختم مشتمل برآنچه لازمست.

6684 ـ **مجلس** ۲۸۵۹/۳۰ : نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمان فرزند محمد جابری قادی، نزدیك **۱۰۷۰** (ص۹۸ـ۱۰۰) بخشی از آغاز رساله است [ف. مجلس ۱۰ : ۱۹۹].

ایجاز الحکمه

ازرفیع‌الدین علی‌شاه فرزند مُحمدهمدانی در حکمت الهی [ذریعه]. یا برای رفیع‌الدین علی شاه همدانی بآنچنانکه در فهرست فیلمها آمده است.

6685ـ **ایاصوفیا** ۴۸۱۱/۲ : نستعلیق باتاریخ **۸۶۱** بهمین‌خامه دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست، درفهرست فیلمها نگارنده یادنشده‌وآمده‌است‌که برای‌رفیع‌الدین نگاشته شده است [فیلمها ۱ : ۶۶۶].

6686ـ **تهران**، محمدسلطان‌المتکلمین: نوشتهٔ محمد جعفر فرزند محمدصادق خراسانی در **۱۱۳۰**، درذریعه نگارنده رفیع‌الدین... یادشده [ذریعه ۲ : ۴۸۶] .

ایجاز الحکمه

گفتاریست درحکمت الهی، باعنوان‌مسئله مسئله ، رویهم دوازده مسئله. **آغاز:** حمدله، والعاقبة‌للمتقین، والصلاة... اما بعد ، بدانکه این مختصریست درعلم حکمت... واین رساله را ایجازالحکمه نام نهاده شد .

6687ـ **مجلس** ۵۰۷۷/۳ : نستعلیق ابوالقاسم فرزندمحمد فرزند اسماعیل درتبریز باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۲۹پ ـ ۳۷ر) [ف. مجلس ۱۵ : ۳۷] .

ایزد شناخت = یزدان شناخت

ایمنی ازبطلان نفس درپناه‌خرد

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه) . این گفتار یکبار همراه « جاویدان خرد» به سال ۱۲۹۴ ویکبار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۰۱ ـ ۶۰۷ » چاپ شده است . **آغاز:** چنین‌گوید امام سعید افضل الدین... هرمفلس وکم‌مایه‌که از مفلسی وکم مایگی خود رنجد .

6688ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۵۶ : با تاریخهایی از**۷۵۱ ـ ۷۵۵** دردفتر ، باعنوان «رسالةفی‌النفس». **فیلم**‌آن دردانشگاه‌ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۲] .

6689ـ **مجلس** ۴۰۱۳/۱۶: نستعلیق سدهٔ **۸**، (۱۱۰ر ـ ۱۱۳ر) ،آغازبرابر نسخهٔ ایاصوفیا ۴۸۱۱/۳ [رؤیت] .

6690ـ **ایاصوفیا**۴۸۱۱/۳: نستعلیق باتاریخ **۸۶۱** به همین‌خامه در دفتر. **آغاز :** بعداز ستایش پروردگار ودرود بر پیغمبر گزیده ... برمفلسی‌وکم‌مایگی‌خود‌در نجد... بنام«نفس» یادشده است. **فیلم**‌آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۶] .

6691ـ**تهران**،ادبیات۴۵/۷ حکمت: نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴] .

6692ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۵ : نستعلیق شکستهٔ فریدالدین‌محمد فرزند محمد، باتاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۲۲پ ـ ۲۳ر) [رؤیت] .

6693ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۲: نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمود کاتب، ۲۱شوال‌درمسجد جامع عباسی اصفهان**۱۰۶۲** (ص۱۳۳ـ۱۴۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۱] .

6694ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۲۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۶۵ ـ ۲۶۷) . **آغاز:** بعدازستایش پروردگار... بدانکه هر مفلس وکم مایه [رؤیت] .

6695ـ **دانشگاه**۲/۳۹۰۳: نسخ‌خوش **۱۰۷۷** (ص ۱ ـ ۵) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۱] .

6696 ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۵ : نسخ با تاریخ**۱۰۸۲** دردفتر (۳۸پ‌ـ۳۹پ) [رؤیت]

6697ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، ذدین (ص۱۹۶ ـ ۲۰۵) . **آغاز:** بعد ازستایش ... (برابر نمونه) [ف. مجلس ۹ : ۴۴۴] .

6698 ـ **ملك** ۶۱۶۹/۶ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۹۴پ ـ ۹۶پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6699ـ **ملك** ۴۶۷۵/۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۸۷پ‌ـ۹۰ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت]

6700 ـ **ملك** ۴۶۵۷/۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۵۹ب ـ ۶۱ر) درهامش [رؤیت] .

6701ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۱۰: سدهٔ**۱۳**

(ص ۱۹۴ ـ ۱۹۶) . **آغاز:** برهان برآنکه درجه‌مرتبه یقین‌شود، درفهرست به‌عنوان «ایمنی ازفنا» یادشده [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۹].

6702 ـ **مجلس ۳۴۵۶/۲۴** : سدهٔ **۱۲** (ص۲۱۹-۲۲۷). **آغاز:** سپاس کردگار که هر... [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۹۱] .

6703ـ **دانشگاه ۲۲۶۷/۹**: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۷** دردفتر ، (۱۴ر-۱۵پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۹] .

6704 ـ **حقوق ۷۲/۸** ب : با تاریخ **۱۲۹۴** در دفتر (۱۲۷ ر ـ ۱۲۸ پ) [ف . حقوق۲۱] .

6705 ـ **مجلس ۴۸۶۸/۳** : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۷ر ـ ۲۸ر) درنسخه بنام «ماهیة العلم» یاد شده است [ف. مجلس ۱۳:۳۰۶] .

6706 ـ **مجلس ۵۰۳۱/۲۰** : نسخ محمدعلی عبرت نایینی **۱۳۴۷** به دستور سید نصرالله تقوی (ص۵۰-۵۵)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6707ـ **سپهسالار ۱۲۱۵/۷**: تاریخ یادنشده (۸۴-۸۸) [ف. سپهسالار۳ : ۲۳۱].

6708ـ **مجلس ۱۴۰۵/۹** : بی‌تاریخ ولی نسخهٔ کهن، درفهرست به‌نام «ماهیةالعلم» یادشده، آغاز برابر نمونه (ص۱۲۵ ـ ۱۲۷) [ف . مجلس ۵ : ۵۰۳] .

6709ـ **رضوی**۹۶۹حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. رضوی ۴ : ۲۲۳] .

6710ـ **دانشگاه ۸۸۰/۱** : نستعلیق تازه(۱ر-۵ر)، آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۷] .

ب

بار درخت جهان

از باباافضل (بنگرید : جاودان نامه) این‌گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۲۸، ۶۶۲» چاپ شده‌است. **آغاز:** درختیست‌که باروثمرهٔ وی مردمیست .

6711 ـ **مجلس ۴۸۰۵/۳** : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** دردفتر (۳۷پ) [رؤیت].

بدأ = رساله در . . .

از محمد باقر فرزند محمد تقی مجلسی (۱۰۳۷ ـ ۱۱۱۰) دوبار چاپ شده. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده‌الذین... وبعد، چون درمسألهٔ بداتزاع عظیم میان .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۵۴ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۳ ، ۳۸ ـ فوائد الرضویه : ۴۱۰ ـ ریحانة الادب ۳ : ۴۵۵ ـ روضات الجنات : ۱۱۸ ـ هدیةالاحباب : ۲۳۰ .

6712ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۲ مج : نستعلیق سه‌شنبهٔ محرم **۱۰۹۷** درلاهور ، ۱۸ رمضان سال ۳ جلوس مقابله شده ، ذرین ، [رؤیت].

6713 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۵۴ : محمدحسین فرزند حاج محمد امین ، با تاریخ **۱۱۲۵** بهمین‌خامه دردفتر (۸ پ ـ ۱۴ پ) [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

6714ـ **دانشگاه۴۴۵۳/۶**: نسخ‌محمد کاظم فرزندمحمدباقر، **۱۱۳۶**(۳۲پ-۴۵پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۳:۳۴۰۹].

6715ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۱۹/۳ نسخ، سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۲:۹۷] .

6716ـ **ملك ۶۲۰۷/۱۴**: نسخ محمد علی فرزندمحمدصادق‌قمی، در**۱۱۷۷**[رؤیت].

6717ـ **الهیات** ۴/۲۵۴د: نسخ حسن علی فرزند مراد علی، در ۱۶ع۲/۱۳۰۴، (۱۱۵ر - ۱۲۱پ) [ف. الهیات ۱: ۲۶۹].

6718ـ **دانشگاه** ۴۱۵۵/۷: نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمد کاظم مازندرانی **۱۲۶۰** (ص۱۰۲ - ۱۱۲) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۲۵].

6719 ـ **سپهسالار** ۸۱۷۳/۵: نسخ تاریخ یادنشده (۷۲ر - ۷۴ر)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۲۴۳].

6720ـ **رضوی** ۶۰۲ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۹گ ۱۵س [ف. رضوی ۴: ۱۱۲].

ید = رساله در . . .

از ملامحمد شفیع فرزند فرج گیلانی، از سدهٔ یازدهم مجاز ازسبزواری در ۱۰۸۵، که دراین رساله از مجلسی با (مرحوم) یاد می کند، در هفت فصل و یك خاتمه، بروش شیعی اخباری. **آغاز**: حمدوسپاس بیقیاس خداوندی را سزدکه وصف کمال... امابعد، چنین گوید..

بنگرید: ذریعه ۱: ۱۶۰، ۲۲۷ و ۳: ۵۵.

672[1]ـ **ملك** ۶۰۷۱/۲: نسخ روزگار نگارنده، باحاشیه‌هایی ازاوبه نشانی (منه مدظله) (۹پ - ۸۶پ) ۱۵س. آغاز برابرنمونه ونام نگارنده دردیباجه آمده [رؤیت].

6722ـ **کاظمین**، سید حسن صدد: با حاشیه‌هایی از نگارنده با نشانی (دام ظله) [ذریعه ۳: ۵۵].

6723ـ **دانشگاه** ۳۱۶: نستعلیق خوش روزگار نگارنده، باحاشیه‌های (منه مدظله) [ف. دانشگاه ۳:].

6724ـ **مجلس** ۵۰۰۷ فهرست نشده: نستعلیق ج۱/**۱۱۰۳**، زرین، ۷۶گ ۱۲س ۷۶گ ۱۲س [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

6725ـ **یزد**، مدرس محمود آبادی: نوشتهٔ ۶ج۲/**۱۱۶۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ۲۴۵۳ هست [فیلمها ۱: ۲۰].

6726ـ **دانشگاه** ۸۸۴/۵: باتاریخ **۱۲۰۰** دردفتر (۱۵۲ر - ۱۶۹پ)، نسخه از فصل ۴ آغاز می‌شود [رؤیت].

6727ـ **یزد**، میرزاحسن محمودآبادی نستعلیق **۱۲۶۳** برای محمد مؤمن‌خان اعتماد الدوله [نسخه‌ها ۴: ۴۵۱].

ید = رساله در . . .

از میرزا محمد فرزند حسن شیروانی، نگارندهٔ «آثار علوی: ۳۹۳» وجزآن. دربدا و قضا و قدر. **آغاز**: حمدله. صلاة. بعد، چنین‌گوید راقم حروف میرزا محمدبن ... در اخباروآثار.

بنگرید: ذریعه ۳: ۵۶.

6728ـ **ملك** ۶۰۷۱/۱: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱پ - ۸ر) آغاز برابر نمونه، نام نگارنده دردیباجه آمده [رؤیت].

6729ـ **یزد**، علومی ۶۱۳/۶: باتاریخ **۱۲۲۶** دردفتر، همراه با «صدق‌کلام‌الهی» از همو وجزآن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۸۹ هست [فیلمها ۱: ۷۰۲].

6730ـ **فیضیه** ۱۰۰۸/۳: تاریخ یاد نشده، همراه چند گفتار دیگر از همو [ف. فیضیه ۱: ۳۲۸].

6731ـ **رضوی** ۶۰۰ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز نزدیك به‌نمونه.

6732ـ **رضوی** ۶۰۱ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، همراه سه‌گفتار دیگر از همو [ف. رضوی ۴: ۱۱۲].

بدا = رساله در . . .

ناشناخته .

6733ـ مجلس۳/ ۲۵۱۲ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۱۸۱** (ص۸۲ ـ ۸۵) همراه «نیت» و جزآن از آقاجمال [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸].

بدایع الانظار فی شرح جامع الاخبار

ازحاج شیخ حبیب‌الله فرزند زین‌العابدین مهدوی قمی‌زیوانی (۱۲۸۹ ـ زیوان۱۳۵۹) جلدیکم‌آن‌گزارش فصل‌یکم آنست دریك‌مقدمه و هشت فصل: مقدمه دراثبات صانع به‌دلیل‌عقل فصل ۱ـ دردلالت آسمان برآن ۲ـ درکواکب ویوم ولیل ۳ـ در زمین ۴ـ بحار و سفن ۵ ـ مطر وسحاب ۶ـ ریاح ۷ـ ملك ۸ـ دردلالت حوادث برقدم صانع . **آغاز :** الحمدلله الذی انشاء الخلایق بقدرته .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقبا : ۳۵۶ـ ذریعه ۵ : ۲۵۰ و۱۶: ۳۳۲ .

6734ـ **رضوی** ۴۰۵اخبار (۶۷۶۷) نسخ نگارنده ، ۷ ج **۱۳۲۹/۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۳ گ [ف. رضوی ۵ : ۳۵] .

بدایع الحکم

از آقا علی فرزند ملا عبدالله زنوزی (۱۲۳۴ـ۱۳۰۷). درپاسخ هفت پرسش بدیع الملك میرزا فرزند امامقلی میرزا فرزند محمد علی میرزا قاجار در حکمت، به‌نام ناصرالدین شاه‌قاجار، در۵ج۱/۱۳۰۷ نگاشته ودر۱۳۱۴ چاپ شده است. **آغاز:** خدائی را ستایش‌کنیم وپرستش .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۶۴ ـ طبقات اعلام الشیعه ، نقبا : ۱۴۷۳ ـ ف. مشار : ۲۱۱ ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۳۴ ـ طرایق الحقایق ۲ : ۲۲۴ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۱۳ ـ المآثر والاثار : ۱۵۷ .

6735ـ **ملك** ۱۷۲۳ : نسخ **۱۳۰۷** ، ۲۸۵گ۱۱س [رؤیت]

6736 ـ **ملك** ۹۴۲ : نسخ ۲۰ شوال **۱۳۰۸**، ۲۸۰ گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی : ۵۴] .

6737ـ **ملك** ۲۵۸۲ : شکسته نستعلیق ع**۱۳۱۱/۲**، ۲۹۷گ۱۲س [ف.ملك، فارسی ۵۴] .

براهین البهائیه

از فخر رازی ، ابوعبدالله محمد فرزند عمر (۵۴۳ یا۵۴۴ ـ ۶۰۶)، بنام بهاءالدین سام پسر محمد غوری درگذشتهٔ ۶۰۲ نگاشته است. وبه‌کوشش سید محمد باقر سبزواری از روی نسخهٔ پرغلط مجلس بچاپ رسیده است . **آغاز:** حمد و ثنا مرآن خدای را که هرذره ازعالم ممکنات ومحدثات برهستی او برهانی باهر است .

6738ـ **مجلس** ۰۰۰ : نوشتهٔ **۶۹۰** ، افتادگیهایش را نفیسی از روی نسخهٔ ۲۰۵۴ نونویس کرده [ف. مجلس ۷ : ۶۲۷] .

6739 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق‌نجفعلی، صفر**۱۰۸۶** [نسخه‌ها ۵ :۱۲]

6740ـ **مجلس**۲۰۵۴: نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده ، ۲۴۸س ۲۳س [ف . مجلس ۶ : ۵۲] .

البرهان فی‌شرافت الانسان

از حاج محمد علی شیروانی فانی ، نگارندهٔ «طب کیمیونی : ۵۶۴» وجزآن. در درحکمت وعرفان وگزارش سفرخود به حجاز

ومصر وشام وهند، دربیست وشش سال ، به نام محمد شاه قاجار و سلطان مراد میرزا حسام ـ السلطنهٔ قاجار ، به سال ۱۲۴۵ ، در اردبیل نگاشته‌است. مثنوی درستایش آن‌دو نیز درآن هست. آغاز: ای‌آنکه بجز تونیست درهردو جهان ... نحن نقص علیك احسن القصص ... اجناس سپاس خورشید اقتباس و انجم قیاس .

6741ـ دانشگاه۲۵۴۱: نسخ نگارند آغاز ازاین نسخه برای‌نمونه یادشده ۲۴۵ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۳۶].

البرهان فی‌قطع‌شبهة الشیطان=

برهانیه

از فاضل قندهاری ، ملاعبدالله فرزند نجم الدین مشهدی (۱۲۰۴ ـ ۱۳۱۱) ، در پاسخ شبه‌های ابلیس‌که شهرستانی یاد کرده و قاضی نورالله شهید و دیگران بدانها پاسخ گفته‌اند . آغاز : الحمدلله الذی وفقنا لاقامة البراهین لدفع... این رساله‌ایست موسوم به‌برهان فی. بنگرید : ذریعه ۳ : ۹۰ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۱۲۱۸.

6742 ـ دانشگاه ۳۲۴۸ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۳**، بایادداشت فرزند نگارنده ، عمادالدین قندهاری درصفحهٔ عنوان ، ۵۳ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۶].

بستان القلوب = روضة القلوب

دربخش دائرة المعارف ص۶۵۰ گذشت

بقای‌روح = جدائی جان و تن

بقای روح = روح

بقای صور نوعیه و فنای‌آن =

رساله در . . .

از میرقوام الدین محمد . آغاز: بدانکه این مسئله یعنی بقای صور نوعیهٔ عناصر و عدم بقای‌آن مطمح انظار ومطرح افکارست .

6743ـ دانشگاه۳۹۰۱/۱۱: نستعلیق محمد مؤمن جدید الاسلام کشمیری ، سدهٔ **۱۱** (ص۵۷ ـ ۵۹) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۰]

بقای‌نفس‌عاقله = جدائی‌جان وتن

از باباافضل .

بیان احوال نفوس = معاد

البیان فی‌بیان الروح و الابدان

گفتاریست در روح و بدن، گویا از مهدی فرزند احمد گیلانی لاهیجانی، نگارندهٔ «جبر واختیار» .

6744ـ تهران،دکترمفتاح: درمجموعه ای به‌خامهٔ همان لاهیجی [رؤیت] .

بی‌کرانه بودن جسمها = تناهی اجسام

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه). این‌گفتار درمصنفات بابا ۲ : ۶۲۷ ، چاپ شده است. آغاز: بباید دانست که کنار و نهایت هرچیز آنست که جدائی افکند میان آن‌چیز .

6745ـ مجلس ۴۹۴۲/۶ : شکسته نستعلیق‌فریدالدین‌محمد فرزندمحمد، باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر (۲۳پ ـ ۲۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6746ـ مجلس ۳۴۵۶/۹ : سدهٔ **۱۳** (ص ۱۸۹ ـ ۱۹۴) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۸۸].

6747 ـ مجلس ۲۴۲۹/۱۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳**(ص ۳۱۱-۳۱۷) بنام «تقریر درتناهی» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰].

6748ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۰ : نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** (۱۳۷ ر – ۱۳۸ ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۲۹] .

6749 ـ مجلس ۶۲۳/۸ : شکسته نستعلیق تاریخ‌یادنشده، درفهرست بنام «تناهی اجسام‌وبیان‌آن»یاد شده [ف.مجلس۲:۳۸۳].

پ

پاسخ به‌شبهات ابلیس - جواب . . .

پاسخ به شبهات ابلیس = البرهان فی‌قطع شبهة‌الشیطان

پاسخ شیرازیان پرسش کرمانیان

دربارهٔ ایمان است. وازرهگذر فلسفی در آن‌گفتگو شده‌است. **آغاز:** علماءاسلام وفضلاء انام‌چه‌فرمایند دراین‌مناظره‌که درویشی سؤال کردکه ایمان موجود است یا معدوم .

6750ـ سپهسالار ۲۹۱۹/۷: تاریخ یاد نشده، ازروی نوشتهٔ دوانی نوشته شده‌است (۲۰پ – ۲۱پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۰] .

پاسخ طوسی به‌قونوی = المفاوضات

پاسخ غزالی به‌پیروان سنت

از ابوحامد محمد غزالی ، که «اباحیهٔ : ۷۲۶» اوگذشت. درپاسخ فقیهان‌که ازکتابهای او «مشکوة الانوار» و «کیمیای سعادت» گفته هایی بیرون کشیده وازاو پرسیده‌اندکه ازاینها چه می‌خواهی : لااله‌الاالله توحید عوام و لااله الاهو توحید خواص است. الله هوالنور، افشاء سرالربوبیة‌کفر...، شاه محمد سلجوقی(۴۹۸ ـ ۵۱۱) غزالی را بطوس خواسته پرسشهـای فقیهان را باو می‌دهد ، وپاسخ می‌شنود . این گفتگو در «فضائل‌الانام‌من‌رسائل حجة‌الاسلام» چاپ هند دیده می‌شود.

بنگرید : ف . مشار : ۱۱۸۱

6751 ـ دانشگاه ۳۴۰/۲ : نستعلیق ریز خوش **۱۲۶۰** (۲۷ پ – ۳۷ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۱۹۰] .

پایداری روان پس از مرگ = حال نفوس

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه). این‌گفتار باعنوان « حال نفوس جزوی بعداز فساد تنها» در «مصنفات بابا ۲ :۶۴۱ – ۶۴۳» چاپ شده است . **آغاز:** موجودات یا جزوی‌اند یاکلی ونفس‌یامتصرف امورکلی‌بود یا متصرف امورجزوی .

6752ـ مجلس ۴۹۴۲/۳۳: نستعلیق شکسته فریدالدین‌محمد فرزند محمد، باتاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۹۷ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6753ـ مجلس ۵۱۸۰/۲۴: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۷۳ – ۲۷۴) درنسخه به‌نام «حال نفوس جزوی بعد از فساد تن» است، آغاز برابرنمونه [رؤیت]٪.

6754ـ مجلس ۴۸۰۵/۱۳ : نسخ با تاریخ**۱۰۸۲** دردفتر (۴۹ر–۴۹پ) [رؤیت].

6755 ـ دانشگاه ۴۲۸/۱ : نستعلیق **۱۰۸۳** (۲ر – ۳ر) [ف. دانشگاه ۳:۳۲۷] .

6756ـ ملك ۴۱۹۱/۳ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، (۳۱ پ – ۳۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6757ـ دانشگاه‌۱۹۵/۲۴۰۱ : نستعلیق

رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** در طوس (گ ۲۲۵ – ۲۲۶)، در فهرست بنام «حال نفس...» آمده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

6758ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۲۹: سدهٔ**۱۲** (ص۲۴۸) در فهرست به عنوان «تقریرات و فصول مقطعه» آمده است، آغاز برابر نمونه [ف مجلس ۱۰ : ۱۳۹۲].

6759 ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۴ر – ۳۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6760 ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۶ : نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** (۱۲۲پ – ۱۲۳پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۷].

6761ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۲: نسخ‌خوش محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ**۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر به دستور سید نصرالله تقوی (ص ۳–۵) [رؤیت].

6762 ـ **مجلس** ۶۲۳/۶ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، باعنوان «فی‌ان‌النفس لاتتألم بفقدان البدن» [ف. مجلس۲:۳۸۳].

پایگاه مردم در دو خرد عملی و نظری = اقسام مردم

از باباافضل، ص ۷۴۰ گذشت.

پرسش = سؤالات میرشریف

از میر شریف شیرازی. قصیده‌ایست در حکمت وتصوف درنود ودو بیت. **آغاز**: زاهل مدرسه وخانقاه جمله دیار.

763ـ **قاهره**، دارالکتب، ۶۵ مجامیع طلعت: تعلیق، بی‌تاریخ (گ ۳۱ – ۳۴) [مخطوطات ۱ : ۳۰۴].

پرسش وپاسخ = تشکیك درذاتی

ازمیرابوالقاسم‌فندرسکی، نگارندهٔ «حقایق الصنایع: ۶۶۱» و جز آن. در پاسخ آقا مظفر حسین‌کاشی، دربارهٔاینکه ذاتی مقول به‌تشکیك نیست، در «ذریعه ۱۱ : ۱۴۸» به نام «رسالة فی‌التشکیك» یاد شده است. **آغاز**: آنچه فرموده‌اند درذاتی و تشکیك وعدم تشکیك او بر آنچه است ذاتی‌او را.

6764ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۷ : شکسته نستعلیق‌محمدشریف‌فرزند محمدقائمی، نزدیك بهسال **۱۰۴۰** (۴۳ر – ۴۴ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۱].

6765ـ **دانشگاه** ۱۰۳۸/۷ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۵ – ۱۰۵۶** در دفتر (۵۵پ–۶۵ر) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۱].

6766ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۲۵ : شکسته نستعلیق‌باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر (۶۴ر–۶۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6767ـ **الهیات** ۲۹۳/۹ج: نسخ‌آغاز سدهٔ **۱۱** (۶۷ ر – ۶۷ پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۹۹].

6768ـ **ملك** ۴۶۵۵/۵۰ : نستعلیق کرمعلی سدهٔ **۱۳** (۲۴۸ پ – ۲۴۹ ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

6769ـ **نجف**، سیدمحمد یزدی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۱ : ۱۴۸].

پرسش و پاسخ = مکاتیب

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه)پاسخ به‌پرسشهای منتجب‌الدین‌هراسکانی، رویهم یازده پرسش‌وپاسخ‌است، که درمصنفات بابا ۲ : ۷۱۷ – ۷۲۸» بعنوان «مکاتیب و وجواب اسئله» چاپ‌شده است. **آغاز**: سئوال بیان نمایید که آدمی چون از مادر در وجود می‌آید طالع او می‌گیرند.

6770 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۱۵ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [ف . ادبیات ۲ : ۴۳] .

6771ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۶: نستعلیق شیخعلی فرزند محمودکاتب باتاریخ**۱۰۶۲** در دفتر (ص۲۰۹ ـ ۲۲۶) یازده پرسش را دارد آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲].

6772ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۲۴: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص۲۷۳ ـ ۲۷۴) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6773 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۰ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص ۲۸ ـ ۳۴) تانیمهٔ پرسش هشتم را دارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

6774ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۱۱ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر (۴۶ پ ـ ۴۸ پ) [رؤیت].

6775 ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۲ : نستعلیق خوش **۱۰۸۳** (۱۰پ ـ ۱۴پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۱۹۲] .

6776 ـ **ملك** ۴۱۹۱/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۷۳ پ ـ ۱۷۸ پ) ، آغاز برابر نمونه، هشت پرسش وپاسخ است [رؤیت] .

6777ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۸ : سدهٔ **۱۲** (ص۱۷۵ ـ ۱۸۹)، پرسشها وپاسخهابه‌ترتیب نسخهٔ چاپی بدنبال یکدیگرآورده نشده است. [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

6778ـ **حقوق** ۷۲/۱۰ ب : باتاریخ **۱۲۹۴** دردفتر (۱۳۱ر-۱۳۴ر) [ف . حقوق ۲۳] .

6779 ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۷ : نستعلیق محمدعلی**۱۳۰۲** درمدرسهٔ سپهسالار (۱۲۴ر-۱۳۲پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۲] .

6780 ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۲۲ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ**۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر (ص۶۲-۷۰)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6781ـ**سپهسالار**۲۹۱۲/۲۸: تاریخ یاد نشده (۱۳۷ ـ ۱۳۸) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۸۵] .

6782ـ **الهیات** ۲۴۲/۵۳ب : تاریخ یاد نشده (۲۲۷ پ ـ ۲۳۵ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۴۷] .

6783 ـ **مجلس** ۶۲۳/۷ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس۲:۳۸۳].

6784ـ **رضوی** ۱۲۹: نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه چندگفتار دیگر ، در فهرست بعنوان «جواب مراسلهٔ شمس الدین ومسائل» یاد شده [ف. رضوی ۶ : ۴۰۴] .

پرسش و پاسخ = رسالهٔ قمید ملاخلیل قزوینی.

پرسش و پاسخ

از زین‌الدین نسوی، در پاسخ رکن‌الدین صفی فرزند علی الوند کلی ، در بارهٔ جدایی میان مرگ وخواب، خوشی وناخوشی تن پس ازمرگ ، حالت قالب تن در هنگام ترک روح

آغاز : . . . سؤال می‌نماید که فرق چیست میان مرگ وخواب .

6785 ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۸ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۸۳** (۳۰ ر ـ ۳۱ ر) پنج پرسش و پاسخ است [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۶] .

6786 ـ **ملك** ۴۱۹۱/۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۸۳پ ـ ۱۸۵) ، پایان نونویس است [رؤیت] .

6787 ـ **مجلس** ۶۲۳/۱۰ : شکسته

نستعلیق تاریخ یاد نشده، پرسش صفی‌الوندکلی است از نسوی‌درباره جدایی مرگ‌وخواب [ف. مجلس ۲ : ۳۸۳] .

پرسش وپاسخ

ازشرف‌الدین قونوی، درپاسخ صدرالدین دربارهٔ اینکه ازکجاآمده وبکجا می‌رویم؟ وما الحاصل؟ **آغاز:** گویند شیخ شرف‌الدین از... پرسید که من‌این‌والی این‌وماالحاصل فی‌البین، یعنی درین‌که موجودیم .

6788ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۳۲: نستعلیق شکستهٔ چلیپای فریدالدین محمد فرزند محمد با تاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۹۶ پ ـ ۹۷ ر) [رؤیت].

پرسش و پاسخ = اسکندریه

از میرسیدشریف جرجانی‌ص۷۳۲ .

پرسش و پاسخ

طوسی، ابهری، درص۱۴۳ گذشت .

پرسش و پاسخ

گویـا ازملا علی‌نوری [آقای عبدالحسین حائری]. پرسش و پاسخ‌هاییست دربارهٔ مسائل گوناگون عرفانی وفلسفی وکلامی، بیشترپاسخ ها باعنوان بدان ای مسلمان آغاز می‌گردد : یکی از پرسشها در بارهٔ قضا و قدر است ، ۳۴ پرسش است: ۱ـ روح مجرد است یامادی ۲ـ روح داخل بدن است یا خارج از بدن ۳ ـ چگونگی دخول عیسی و ادریس به بهشت ۴ ـ خواب دیدن مرده را ۵ ـ آیا بهشت نیز فانی است... ۱۰ ـ قالب مثالی چیست ۱۵ ـ عمر مرده۲۰ـ قالب‌مثالی‌کجاست۲۵ـ دعای‌کمیل ۳۰ـ حقیقت خواب ۳۴ ـ حضرت رضا مرگ خودرا می‌دانست؟ درآن‌آمده این مسایل رااز اغیار بپوشانید. **آغاز:** سؤال علمای امامیه و فقهای اثنی عشریه رض چه می‌فرمایند در این مسئلهٔ شرعیه آیا روح انسانـی مجرد است یا مادی ؟

6789ـ **مجلس** ۱۷۱۹/۱۶: سدهٔ **۱۳** (ص۳۴۳ ـ ۳۶۸) همراه چندگفتار ازملاعلی نوری [ف. مجلس ۹ : ۲۶۲] .

پرسش و پاسخ = پاسخ غزالی

پرسش و پاسخ = پاسخ خواجه به‌کیشی

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) درپاسخ شمس‌الدین محمد فرزند محمد فرزند احمد فرزند عبداللطیف کیشی درگذشتهٔ ۶۹۴ ، در بارهٔ : ۱ ـ جدایی میان موجبهٔ معدوله و سالبهٔ بسیطه ۲ ـ صور نوعیهٔ مرکب ۳ ـ وجود خاص جوهر مفارق . **آغاز:** (پرسش) پرتوخورشیدضمیرمنیر مخدوم که سبب‌اهتداء سالکان طریقت **آغاز** (پاسخ) : تاذکرمناقب ذات شریف ونفس نفیس.

بنگرید : احوال وآثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۷۹ ـ مجلهٔ یادگار ، گفتار قزوینی س ۲ش ۲:۵۹ـ مجلهٔ ارمغان‌گفتار سعیدنفیسی س۱۵ش ۶ : ۴۱۳ ـ ف. دانشگاه ۳ : ۱۸۸

6790 ـ **مجلس** ۲۷ و ۱۸۳۰/۲۸ : شکسته نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی‌استر آبادی، **۱۰۵۸** (ص۱۶۴ـ۱۶۲) آغازپرسش و پاسخ هر دو برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۴۶۵] .

6791ـ **دانشگاه**۱۰۳۵/۲۶: باتاریخ **۱۰۹۸ـ۱۰۱۱** دردفتر (ص ۲۳۹ ـ ۲۴۲) آغاز پرسش و پاسخ هردو برابر نمونه [ف . دانشگاه ۳ : ۱۸۸] .

6792 ـ ملك ۴۶۸۱/۱۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** (س ۴۲ر ـ ۴۳ پ) آغاز پرسش وپاسخ برابر نمونه [رؤیت] .

6793ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۶۴ : نسخ ونستعلیق علی فرزند احمد رشتی، پیرامن **۱۲۷۰** تنهامسئله دوم است [نسخه‌ها۲:۱۷۹].

پرسش و پاسخ

از ملا هادی سبزواری ، نگارندهٔ «اسرار الحکم : ۷۳۲» وجز آن. چندگفتار است.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۹۷ ـ مجلهٔ جلوه ۱ : ۲۸۴ و ۲ : ۱۹۵

6794ـ دانشگاه ۲۲۸۷/۲ : نسخ با تاریخ **۱۲۷۱** در دفتر، ازروی نوشتهٔ نگارنده (۱۶۶ر-۱۶۷ر)، پاسخ‌اوست دربارهٔ مشارکت حد وبرهان [ف . دانشگاه ۹ : ۹۲۷] .

97 ـ 96 ـ 6795ـ تهران، ادبیات ۹ و ۱۰ و ۲۴۴/۱۳ جـوادی : بروزگار نگارنده ازسدهٔ **۱۳**، سه پرسش وپاسخ جدا از یکدیگر است دریك دفتر : ۱ـ در پاسخ کلام یکی ازقمیان ، ۲ـ درپاسخ سید صادق سمنانی ۳ـ در پاسخ آقا میرزا ابوالحسن فرزند میرزا محمد معروف به‌فقیه وپرسش وپاسخ دیگری‌که به‌عربی است [ف. ادبیات ۳ : ۳۸].

پرسش وپاسخ منظوم

پرسش از حاجی ملا مهدی سلطان‌آبادی به‌نظم در۲۱ بیت دربارهٔ اختلاف‌اشیاء وکثرت پاسخ ازآقا محسن عراقی، در ۲۶ بیت.

6798ـ دانشگاه ۱۶ و ۴۷۰۶/۱۷: باتاریخ **۱۳۲۵** دردفتر (س۶۴ ـ ۶۶) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۳] .

پرسش و پاسخ منظوم

پرسش همان ۲۱ بیت حاجی ملا مهدی سلطان‌آبادی دربارهٔ اختلاف اشیاء و کثرت ، پاسخ ازمحمدعلی شیخ‌الاسلام در ۱۶۰ بیت .

6799ـ دانشگاه ۱۶ و ۴۷۰۶/۱۸ : باتاریخ **۱۳۲۵** دردفتر (س۶۶ ـ ۷۱) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۳] .

پنجهٔ آفتاب عالمتاب

ازعماد فرزند عبدالله . نگارنده از میرزا بدیعا محمد رضوی متولی روضهٔ رضوی ستایش کرده‌که درنوروز ۱۰۹۰ به‌وسیلهٔ اوداخل‌ضریح حضرت شده‌است. گفتاریست در بیان پنج‌مسئلهٔ عقلی: ۱ـ دانستن کنه اشیاء ۲ـ حدوث عالم ۳ـ جبر واختیار ۴ـ حسن وقبح اشیا ۵ ـ وحدت وجود، سپس مسئلهٔ نمازآدینه در غیبت وخاتمه دربیان اسرارآفرینش . **آغاز** : لوح عطایای علی عظیم فیض هدایای علیم و حکیم الحمدلله الواهب للعطایا العلیم العظیم...

6800 ـ تهران ، دکتر مفتاح ۳۳۵ : نسخ خود نگارنده **۱۰۸۹** درمشهد [رؤیت].

6801 ـ رضوی ۳۸۳ حکمت : نسخ رمضان **۱۰۸۸** گویا به خامهٔ نگارنده باشد ، زرین، سپس۲۶س مطالب پراکنده از نگارنده هست ۷۱ گ ۱۴س [ف. رضوی ۴ : ۳۷].

6802ـ آصفیه ۱۴۹۶ تصوف: تاریخ یاد نشده همراه «تحفهٔ دردانه» از همو [ف . آصفیه ۳ : ۲۰۲].

پیشی‌چیزبرهست = وجودوماهیت

از باباافضل .

ت

تاریخ حکما

دربخش تاریخ خواهدآمد .

تبصرة المبتدی وتذکرة المنتهی

قونوی، دربخش عرفان خواهدآمد .

تجدد طبایع

ازملامحسن فیض‌کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت : ۵» وجز آن. پاسخی‌است دربارهٔ تجدد طبایع و حرکت وجود جسمانی ، که در «ذریعه ۵ : ۱۸۲» بنام «جواب السئوال عن تجدد الطبایع» یاد شده است.

6803ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۱۴/۳۶۴ نسخ ونستعلیق علی فرزند احمدرشتی، باتاریخ **۱۲۷۰** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۸].

تحریر العقلا

دربخش چند دانشی ص۶۵۱ گذشت .

تحفه

ازسید محمد فرزند فتح‌الله مولوی‌مشهدی درحکمت الهی، با عنوانهای تحفه . **آغاز :** حمدله . . . چنین گوید ، بی‌سواد مکتب خانهٔ دانش وسیاه نامهٔ قلمرو آفرینش

6804ـ **آقای کاظم مدیرشانه‌چی :** نستعلیق تاریخ یاد نشده ، جیبی [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۴] .

تحفه

درشناخت روان‌وسرگذشت‌آن، پس‌ازجدا شدن ازتن‌دررستاخیز، باروش باطنی وتأویلی این کتابچه در نسخهٔ دانشگاه از آن خواجه نصیرالدین طوسی دانسته شده است . و نسخهٔ ۴۱۹۶ ملك دریك مقدمه ونوزده تحفه است و نام نگارنده ندارد . **آغاز :** شکر بینهایت و سپاس بیغایت ذاتی را که بلبل روح و روان را به عشق چمن جبروت .

6805ـ **ملك** ۱۵/۴۱۹۶ : نستعلیق ۲۰ج**۱۰۱۶/۲** (۱۱۹پ–۱۲۸ر) آغازبرابر نمونه، دریك مقدمه ونوزده تحفه، نام‌نگارنده درآن یاد نشده است [رؤیت] .

6806ـ **دانشگاه** ۱۰۸۴/۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۴۷پ ـ ۷۷پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۷] .

تحفة‌الامین = درالثمین

تحفهٔ سلطانی

دربخش چند دانشی ص۶۵۲ گذشت .

تحفهٔ شاهی وعطیهٔ الهی

از ملازین‌الدین‌علی فرزند عبدالله‌بدخشی ترجمه و گزارشی است از « تجرید الکلام » خواجه نصیرالدین طوسی، برای‌سلطان محمد، درج۱۰۲۳/۲ بانجام رسانده است، و درآن ازگزارش ملاعلی قوشچی بهره برده است .

آغاز: شکروسپاس پادشاهی را سزد و حمد و ثنا خالقی را رسد .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۴۳ و ۱۴:۱۳۹ .

6807ـ **آصفیه** ۳۸۹ کلام : نستعلیق سدهٔ**۱۲** درفهرست به‌عنوان «شرح تجرید» یاد شده، آغاز برابرنمونه، ۲۱۱گ ۱۵س [ف . آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۳۷۳] .

6808ـ **مجلس** ۲۰۵۸: تحریر هندی در**۱۲۰۷** ، مقابله شده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۲ص ۱۶س [ف . مجلس ۶ : ۵۴] .

6809ـ **دانشگاه** ۳۳۸: نستعلیق ونسخ

تاریخ یاد نشده، تنها بخش الهی‌آنست، ۱۷۹ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۶۱].

6810ـ نجف، سیدمحمد یزدی [ذریعه ۳ : ۴۴۳] .

تحفة الکمال

ازملاحسن شاگرد مولانارجبعلی تبریزی [در اصول دقیقهٔ لطیفهٔ حکمیه و طریقهٔ حقهٔ صوفیهٔ موحد] جز تحفهٔ کمالیه یا جام جهان نمای (نسخهٔ تنکابنی درمجلس) که‌گویا ترجمهٔ «تحصیل» بهمنیارباشد [دانش پژوه] .

6811ـ یزد ، وزیری جامع کبیر ۱/ ۳۴۵ : سدهٔ ۱۱ سپس «سرالاسرار» فیلم آن دردانشگاه ش۲۴۷۰ هست [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶- فیلمها ۱ : ۶۹۹].

تحفهٔ کمالیه = جام جهان نما = ترجمهٔ التحصیل

متن از بهمنیار و ترجمه ناشناخته در ص ۶۵۳ گذشت، در میانهٔ ترجمه نام کتاب چنین یادشده است: تحفهٔ‌کمالیه معروف به‌جام جهان نما. ودر فصل سوم ازمقالت سوم از کتاب سوم درشعاع وضوء نسخهٔ مجلس آمده است : چنین گوید مترجم این‌کتاب‌که خواجه (منظور ابن سینا است) گوید... ازاینها بدست می‌آید که ترجمه هرچندکهنه است ولی از بهمنیار نیست و این ترجمه نام ویژه‌ای دارد [عبدالحسین حائری] .

تحفهٔ ناصری

ازمیرزا محمدحسین شمس‌المعالی مشهدی بنام ناصرالدین‌شاه قاجار، در۱۲۹۰ در جبر واختیار نگاشته است ، ودرآن بیشتر باحادیث توجه شده است تا استدلال . **آغاز :** سپاس و ستایش بی‌اندازه وحمد وثنای تازه به تازه

6812ـ عبدالحسین بیات : نستعلیق تحریری صفر ۱۲۸۶ ، آغاز برابر نمونه ، ۶۲گ ۱۲س [نسخه‌ها ۶ : ۸۸] .

6813ـ تهران، ملی ۴۸۳ ف: شکسته نستعلیق گویا نگارنده ، در رمضان ۱۲۹۰ ، زرین، ۵۳گ ۱۵س [ف. ملی ۱ : ۴۶۵].

تحقیقات دربیان احوال موجودات

از ملا شمس گیلانی ، نگارندهٔ « اظهار الکمال : ۷۳۷» و جزآن . در آن از مباحث هستی وشناخت بروش اشراقی‌گفتگو می‌کند . نام نگارنده وکتاب دردیباچه آمده. **آغاز :** سپاس تقدس اساس و ستایش بیرون از قرینه و قیاس .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۸۵ .

6814ـ دانشگاه۲۷۸ : نستعلیق‌دوشنبهٔ ۲۳ شعبان ۱۰۵۲ که تاریخ نگارش یا نوشتن است، با حاشیهٔ (منه سلمه‌الله) که نشانهٔ زنده بودن نگارنده است ، ۳۰۲ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۳ : ۱۹۸] .

6815ـ سبزوار، سید عبدالله برهان: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۸۵] .

تحقیق التفرید لارباب التوحید

ازکمال الدین حسین فرزند محمد فرزند فخر فرزند علی لاری، شاگرد دوانی (م ۹۰۷ یا ۹۰۸)،زنده در۹۲۸ دراثبات وحدت‌وجود بنام امیرعبدالباقی صدراعظم‌شاه اسماعیل‌صفوی بسال ۹۱۳ در شهرستان لار بانجام رسانده است. **آغاز:** رب زدنی علما . الحمدلله‌الاول والاخر الباطن الظاهر ، و الصلاة والسلام علی سیدنا اشرف‌المجالی واکمل المظاهر

بنگرید: هدیة‌العارفین ۱ : ۳۱۷ .

6816ـ رضوی ۲۹۵ حکمت: نسخ و نستعلیق صفر **۱۰۲۲** آغاز برابر نمونه ۱۶ گ ۱۶س [ف. رضوی ۴ : ۴۲] .

6817ـ رضوی ۲۹۶ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، ۷گ ۲۰س، آغاز برابر نمونه انجام من و تو رفته و خدا مانده . . . [ف . رضوی ۴ : ۴۳] .

تحقیق در روح و بقای آن = روح

تحقیق درروح انسانی = روحیه

تحقیق در علم الهی = علم الهی

تحقیق در معنی قابلیت = قابلیت

تذکرة الحکما

در بخش تاریخ خواهدآمد .

تذکرة المیثاق لاهل الوداد و الوفاق

از ناشناس، درقضا وقدر و گزارش حدیث کل مولودیلد علی‌الفطرة،درمقدمه وسه مقاله : ۱ـ دربیان فطرت انسانی ۲ـدرمیثاق ۳ـ در روح وقضاوقدر. نگارنده از «ریاض‌المعصومین» خود یاد می‌کند. **آغاز:** حمد و ثنای خدایرا سبحانه رواست‌که فطرت نوع انسانی باستعداد قبول ایمان .

6818ـ الهیات ۱/۳۰۷ج: نستعلیق ج۲/**۱۳۲۹** (۲پ ـ ۲۵پ) ، با حاشیه‌هایی به‌نشانی (منه‌ره) [ف. الهیات ۱ : ۲۰۷] .

ترتیب موجودات

ازابراهیم فرزند عبدالجبارالکاتب، برای خواجه عمید ابوسعید مسعود فرزند محمد ، در (مراتب‌ومنازل‌جسمانی وازبرای‌آثارروحانی) [دیباجه] دراین گفتار نوزده مرتبهٔ موجودات یادشده، سپس‌چندفصل درمطالب فلسفی، آنگاه نوزده باب . **آغاز :** . . . حمدله . . . اما بعد، چنین‌گوید خواجهٔ امام... ابراهیم‌بن... که چون ایادی واحسان مجلس شریف مولانا خواجه عمید ابو . . .

6819 ـ **دانشگاه** ۲۶۱۸/۱ : نوشتهٔ ۲۰ج۱/**۱۰۷۰** (ص۱ـ۳۵) [ف. دانشگاه۹: ۱۴۸۲] .

ترجمهٔ اخوان الصفا = مجمل الحکمة

دربخش دائرةالمعارف ص۶۸۳گذشت .

ترجمهٔ الاضحویة فی‌المعاد

متن از ابو علی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون : ۵۰۳) بنام الشیخ الامین ابوبکر (بن) محمد فرزند عبید (عبد)، درهفت فصل : ۱ـ المعاد ۲ ـ اختلاف الاراء فیه ۳ ـ مناقضة الاراء الباطلة فیه ۴ـ فی‌الشیء الذی هوالانیة الثابتة فی‌الانسان ۵ـ فی‌ان‌هذاالشیء غیرقابل للفساد ۶ ـ وجوب المعاد ۷ ـ طبقات احوال الناس والنشأةالثانیة. ترجمه ناشناخته. **آغاز** سپاس وثناآفریدگارجهان وبخشندهٔ عقل وجان ...دوستی‌ازدوستان حقیقی‌بکرات‌ازمن‌التماس کرد .

6820 ـ **بادلیان** ۹۵/۵ اوزلی (۵/ ۱۴۲۲): باتاریخ **۱۰۴۲ ـ ۱۰۴۳** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۰ هست [ف . مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۳۹ ـ فیلمها ۱ : ۵۵۷] .

ترجمهٔ الهیات شفا

متن از ابوعلی‌سینا (بنگرید : القانون ۵۰۳)، ترجمه از سیدعلی فرزندمحمد فرزند اسدالله امامی عریضی سپاهانی، شاگرد مجلسی

(۱۱۰م۱) وآقا حسین خوانساری (م ۱۰۹۸) که بروزگار نگارندهٔ «ریاض العلماء» (م۱۱۳۰) درگذشته است. همانکه «اشارات»را نیز بفارسی درآورده است . نخست سخنان شیخ را ترجمهٔ لفظی وسپس گزارش کرده است. **آغاز:** حمدی که عندلیبان گلستان ابداع میسرایند مبدعی را باد .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۸ ، ۱۱۰ ــ ف . مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۱۷۴ ــ ریحانة ــ الادب ۱ : ۱۰۴ ــ الکنی والالقاب، قمی ۲ : ۴۹ .

6821ــ **دانشگاه** ۲۵۱ : نسخ‌ونستعلیق عبدالظهیر فرزند معصوم کرهرودی ، ۷ رجب **۱۰۸۴** درسپاهیان بدستور امیرصدرنیا ، ۳۹۰ گ ۲۶س [ف. دانشگاه۳ : ۱۹۹]. **فیلم**آن در همان دانشگاه ش ۲۳۰۳ و ۲۳۰۰ هست [فیلمها ۱ : ۴۹] .

6822 ــ **تبریز** ، ثقةالاسلام : نوشتهٔ **۱۰۸۷** [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۵] .

6823ــ **مجلس**۱۹۱۲ : شکسته‌نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۲**، درفهرست ازنگارنده نام‌برده نشده و از همروزگاران و یاشاگردان میرداماد (م۱۰۴۰) یاد شده است، آغاز برابر نمونه ، ۷۹۰ س ۲۵ س [ف مجلس ۵ : ۴۰۲].

6824ــ **مجلس** ۱۸۴/۲ : تاریخ و نام نگارنده یاد نشده (ص ۱۷۹ ــ ۳۷۸) پس از خطبه ودیباچه ازفصل چهارم مقالهٔ یکم‌آغاز و تاپایان فصل هشتم از همین مقاله ، سپس مقاله هشتم را دارد. [ف. مجلس ۵ : ۴۰۴] .

ترجمهٔ انوارالنعمانیة فی بیان النشأة الانسانیة

متن‌ازسیدنعمت‌الله فرزند عبدالله جزایری شوشتری حسینی (۱۰۵۰ ــ ۱۱۱۲) ، بسال ۱۰۸۹ درسه باب وعنوانهای نورنگاشته است ۱ــ انسان پیش‌ازولادت ۲ــ انسان ازولادت تا مرگ۳ــانسان‌پس‌ازمرگ. ترجمه‌بدستورمحمد علی‌میرزا دولتشاه قاجار (۱۲۰۳ــ۱۲۳۷) از سید عبدالرحمان‌که تا «نور فی‌معرفةالادیان» ترجمه‌کرده و درگذشته است و سپس ابوتراب کرمانشاهی دیگر بخشهارادر۲۲رمضان۱۲۲۶ بانجام میرساند. **آغاز:** سزاوار آغاز وانجام هرروایت وشایستهٔ بدایت ونهایت هرحکایت.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۴۶ و ۴ : ۸۲ ــ ف . فارسی مشار : ۱۷۳ ــ مؤلفین مشار ۶ : ۶۲۸ ــ هدیةالاحباب : ۱۵۴ ــ تحفة العالم: ۶۰ ــ فوائد رضویه : ۶۹۵ ــ ریحانة الادب ۲ : ۲۵۳ ــ روضات الجنات : ۷۵۹،۳۷۲

6825ــ **تهران** ، ملی ۱۰۷ ف : نسخ خوش‌علی استرآبادی،۱۷ع۲/**۱۲۲۷** بدستور همان شاهزاده ، آغاز برابر نمونه، ۴۷۷ گ ۲۴س [ف.ملی ۱:۱۰۴] **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۲۳ هست [فیلمها۱ : ۴۹].

ترجمهٔ پرسش وپاسخ

ترجمهٔ پنج پرسشی است که در راه میان مکه ومدینه ازتاج‌الدین اسنوی شده واو پاسخ داده است. درنسخهٔ ۳۹۸ رضوی ازمترجم نام صریحی برده نشده است، تنها در دیباچه خود را از مریدان عبدالسلام کاموسی یادکرده است واینکه «عوارف المعارف» سهروردی‌را ترجمه کرده است. کشف‌الظنون دو ترجمهٔ فارسی از این‌کتاب نام‌برده است : یکی ازظهیر الدین عبدالرحمان‌فرزندعلی‌شیرازی‌ودیگر ازعزالدین محمودفرزندعلی‌کاشانی‌نطنزی. ومماازدوترجمهٔ دیگرآن دربخش عرفان یادخواهیم‌کرد . پنج

پرسش: ۱ـ تعریف وماهیت نفس ۲ـ تعریف دل و حقیقت او ۳ـ حد سر چیست ؟ ۴ـ فرق نفس و روح ودل ۵ـ رتبت سر وروح. **آغاز:** پس از تحمید. بدانك این ضعیف لهیف اسیف بندهٔ خدا ومحب رسول واهل بیت رسول .

بنگرید : تاریخ گزیده ۱ : ۷۶۰، ۷۹۲ لغت نامهٔ دهخدا : ۷۲ تاج الدین ـ کشف الظنون ۲: ۱۱۷۷ (عوارف) .

6826 ـ **رضوی** ۳۹۸ حکمت : نسخ احمد فرزند محمد حاجی کاموسی محرم **۷۰۰** همراه «اصول عقاید» رازی [رضوی ۴ :۴۴]

ترجمهٔ تاریخ الحکما

دربخش تاریخ خواهدآمد .

ترجمهٔ التسبیحیة = شرح خطبة التمجید

ترجمهٔ جبرو تفویض

ازآقا محمدعلی فرزند آقااسماعیل فرزند محمدعلی بهبهانی کرمانشاهی، درجبروتفویض واختیار امر بین الامرین ، که نخست به عربی نگاشت وسپس درکرمانشاه بسال ۱۲۲۶ آنرا بفارسی درآورد. واین جز «ترجمهٔ قضاوقدر» اوست. **آغاز:** الحمدلله الذی برء النسم وطرد بنورالوجود ظلمة العدم .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۴۹ ـ سرگذشت بهبهانی : ۴۶۴ .

6827ـ **الهیات** ۱/۲۲۷ : نستعلیق و نسخ گویا ازخود نگارنده، دریکشنبهٔ ۲۱صفر **۱۲۲۶** (۱پ ـ ۱۸پ) همراه «ترجمهٔ قضا و قدر» ازهمو، ۱۷س [ف. الهیات ۱: ۷۴۱] .

6828ـ **تهران** ، ملی ۱/۶۸۳ : نسخ باتاریخ ۲۴ صفر**۱۲۲۶** درد فتر، درکرمانشاه (ص۱ـ۳۸) همراه با « ترجمهٔ قضا و قدر » از همو [ف. ملی ۲ : ۱۸۵] .

ترجمهٔ جوك باشست = جوك...

ترجمهٔ حقیقة النفس = نفس

ترجمهٔ حکمت دکارت

از محمود ملقب بافضل الملك کرمانی ، در شیراز بسال ۱۳۲۱ از نسخهٔ ترکی بفارسی برگردانیده، بایك دیباجه درسرگذشت دکارت و نگارشهای او، ومینویسد این کتابچه ترجمهٔ کتاب «نطق» اوست. ودرآغاز بخش دوم می‌نویسد : کتاب دویم شرح است . **آغاز:** افادهٔ مترجم. یکی ازمؤسسین حکمت تازهٔ فرنگستان بلکه بزرگترین ایشان .

6829ـ **ملك** ۱/۶۱۷۲: نسخ خوش گویا سلیمان حسینی تبریزی ، در **۱۳۲۲** در ماهان (۱پ ـ ۷۵پ) [رؤیت] .

ترجمهٔ حی بن یقظان = شرح قصهٔ . . .

ترجمهٔ خطبةالغراء = شرح خطبة التوحید

ترجمهٔ خطبة الغراء

ناشناخته .

6830ـ **دانشگاه** ۲/۵۱۳۵: نسخ۲۲ صفر**۸۵۷**، خطبه است با ترجمهٔ زیرنویس که گویا از خیام نیز نباشد [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۲] .

ترجمهٔ دفع الغم من الموت = ترس ازمرگ

متن منسوب به ابوعلی سینا (بنگرید: ترجمهٔ القانون: ۵۰۳) هرچند حتی در نسخه‌های کهن

ازاو دانسته شده ومهرن آنرا بنام اوچاپ وبه فرانسوی گزین کرده ولی بخشی از مقالهٔ هفتم «تهذیب الاخلاق و تطهیر الاعراق» ابوعلی مسکویه نست واین جز «ماهیة الحزن» اوست. ترجمه از ناشناس . بنگرید : حکمة الموت ۷۸۳).

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۲- ف. مصنفات، مهدوی : ۷۳ ، ۲۷۶ .

6831ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۶۴ : با تاریخ ۷۵۴ - ۷۵۳ دردفتر (۳۱پ - ۱۴۰) فیلم آن دردانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱: ۴۸۳] .

ترجمهٔ رسائل اخوان الصفا

دربخش دائرة المعارف ص۶۵۳ گذشت و اینك نسخه‌ای دیگر .

6832ـ مجلس۲/۵۶: شکسته نستعلیق زیبای اسدالله تنکابنی ، ۱۲۸۵ ، زرین (ص ۳۰۶ - ۳۲۴) گزیدهٔ رسالهٔ یازدهم است در حدود [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری].

ترجمهٔ رسالة الطیر

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون :۵۰۳). ترجمه ازاحمد فرزند محمد فرزندقاسم فرزند احمدفرزند خدیواخسیکتی، (اخسیکت ازسرزمین فرغانه به‌ترکستان است) ملقب به‌ذوالفضائل ومکنی به‌ابورشاد (۴۶۶ - ۵۲۸) از نویسندگان و سرایندگان، نگارندهٔ «زوائد» درشرح «سقطالزند» و «تاریخ ابو ـ رشاد» هردوبه‌عربی، ازاوجزاین کتاب نگارش فارسی دیگر در دست نیست و این جز ترجمهٔ وجیه الملة والدین و جز رسالهٔ طیر فارسی ش ۶۶۵ رضوی است [عبدالحسین حائری] . **آغاز:** رسالةالشیخ ابوعلی. . . ترجمها الی الفارسیة الشیخ الامام الادیب ذوالفضائل احمد بن محمدبن السم (؟) الاخسیکتی ره. هیچ‌کس هست از برادران من که چندان سمع عاریت دهدکه طرفی ازاندوه خویش باو بگویم.

بنگرید : فهرست مصنفات مهدوی: ۱۷۸ روضات الجنات: ۷۱- معجم‌المؤلفین۲ :۱۴۴ .

6833 - مجلس ۱۹۱۸/۲۲ : نبشتهٔ محمد فرزند ابی‌بکرالقناة شیرینی ۸۹۸ (ص ۲۲۱ - ۲۲۹) [ف. مجلس ۵ : ۴۱۲].

ترجمهٔ رسالةالطیر(الشبکةوالطیر)

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون : ۵۰۳). ترجمه۱- شهاب الدین عمر فرزند محمد سهروردی‌شهید ۶۳۲م چاپ اشتوتکارت ۱۹۳۵ م ۲- عمربن سهلان ساوی که همراه رساله‌های سهروردی در۱۹۳۵چاپ شده ۳- مولانا وجیه‌الملة والدین (نسخهٔ اسعد ۳۶۸۸/۴) [یحیی مهدوی]. **آغاز:** پیش از شروع درمقصودبیاران خدایی ودوستان حقیقی خطاب می‌کند شیخ ابوعلی ومی‌گوید یاربرای آن بایدکه بار ازدل یارخودبردارد.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۰۴ و۱۵:۱۹۵- ف. مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی: ۱۷۷

6834ـ استانبول ، اسعد افندی ۴/ ۳۶۸۸: تاریخ ومترجم یادنشده [ف.مصنفات، مهدوی ۱۷۷] .

ترجمهٔ رسالة الطیر = شرح رسالة الطیر

ترجمهٔ رسالة الطیر = رسالهٔ طیر

ترجمهٔ رسالة العرشیة = ترجمهٔ العروس

ترجمهٔ رسالة العمان = نفس

ترجمهٔ رسالة فی العشق

متن از ابوعلی‌سینا درگذشتهٔ ۴۲۸ که بنام «اثبات سريان العشق فی الموجودات» نیز خوانده شده و برای شاگرد خود ابوعبدالله فقیه معصومی نگاشته است ، ترجمه نیز بمانند متن درهفت فصل است، ازناشناس و چاپ شده است. **آغاز:** ازمادرخواستی اسعدك الله یاابا۔ عبدالله الفقيه الصوفی، که جمع‌کنم ترا رسالتی که درضمن‌آن پیداکنم سخن درعشق، برسبیل ایجاز، و التماس تومبذول داشتم . . .

بنگرید : ف. مصنفات ، مهدوی : ۱۸۰

6835ـ **ملك** ۱۸/۴۶۵۷ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۶۳** دردفتر، (۷۸پ ـ ۸۷پ) در هامش، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

ترجمهٔ رسالة الوصول

متن‌ازصدرالدین‌قونوی‌نگارندهٔ«مفاوضات» وجزآن . ترجمه از شاگردش شرف‌الدین علی فتوحاتی، دهاصل درآن آمده است**آغاز:** این ترجمهٔ رسالهٔ...محمدبن محمدبن‌اسحاق...که صدیقی از طالبان طریق ... استدعا کرده ... چنین‌گوید شیخ امام مرشدکه این عجالهایست.

6836 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۱۱ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸** درپایان نام مترجم و استادش قونوی آمده است[ف.ادبیات۲:۵۴].

ترجمهٔ الشبكة و الطير = ترجمهٔ رسالة الطير

ترجمهٔ العروس = اثبات‌واجب= رسالهٔ حيرة

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون:۵۰۳) که دره‌ایضاح براهین مستنبطه من مسائل عویصه » آمده است و جداگانه نیز نوشته شده و بنامهای : العروش ، العرش ، سلسلة الفلاسفة ، اثبات العقول خوانده شده است. نسخه‌های‌دیوان هندبنام «حیره» وترجمه و گزارشی است از ناشناس ، نسخهٔ مجلس در فهرست آن بنام « اثبات واجب» یادشده است.

بنگرید : ذریعه۴ : ۱۰۴ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۱۷۹ .

6837ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۲۱۵ و ۱۲۵۰ : تاریخ یاد نشده . **آغاز :** سپاس و ستایش ایزد را عزوجل چنانکه سزاوارآنست این ترجمه رسالتی است که آن را رسالهٔ حیرة خوانند ازسخنان شیخ [ف. مصنفات : ۱۷۹].

6838ـ **مجلس** ۶۳۱/۲۱ (نه۶۱۳۰): نستعلیق **۱۲۶۸** درفهرست بنام «اثبات واجب» یاد شده. **آغاز:** (خطبه‌را ندارد): همهٔ اشیاء درعالم‌کون و فساد از آنچه او را وجود نبوده [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳ ـ ف. مصنفات: ۱۷۹]

ترجمهٔ عين‌الحكمة = عین‌الحکمه

ترجمهٔ فصول هرمس = ينبوع الحيات (اخلاق دربخش)

ترجمهٔ قضا وقدر

متن و ترجمه هر دو از آقا محمد علی بهبهانی، نگارندهٔ «ترجمهٔ جبروتفویض:۷۵۷» نخست بسال ۱۲۲۲ آنرا بعربی نگاشته سپس در۲۴ صفر۱۲۲۶ آنرا بفارسی درآورده‌است **آغاز:** الحمدلله الذی قضی وقدرواحکم ابداع العالم... امابعد، چنین‌گوید غریق .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۴۹ .

6839ـ **الهيات** ۲۲۷/۲ آل‌آقا: نسخ ونستعلیق، گویا ازخود نگارنده ودر ۲۴ صفر

۱۲۲۶ (۱۹پ-۳۵پ) همراه «جبر و تفویض» اوست آغاز برابر نمونه [ف. الهیات۱ : ۷۴۲]

6840 ـ **تهران** ، ملی ۲/۶۸۳ ف : نسخ باتاریخ ۲۴صفر **۱۲۲۶** در دفتر (ص۳۹ ۷۰) آغاز برابر نمونه همراه « ترجمهٔ جبر و تفویض6859: » ازهمو [ف.ملی۲ : ۱۸۶].

ترجمهٔ قضا و قدر

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون : ۵۰۳) . که پیرامن ۴۱۴ یا ۴۲۴ درراه اصفهان نگاشته است. ترجمه ناشناخته. **آغاز:** حاطکم‌الله‌جماعت الاخوان... تفسیرش لفظ بلفظ خواجه‌گویدره، نگاه‌دارد شماراخلق

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۴۴ ـ ف . مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۱۹۷

6841 ـ **استانبول** ، کوپرولو ۳۰/ ۱۵۸۹ : نوشتهٔ **۷۵۳** [ف. مصنفات، مهدوی: ۱۹۸] .

6842ـ **استانبول**، احمد ثالث ۲۴/ ۱۵۸۴: تاریخ یادنشده [ف. مصنفات، مهدوی ۱۹۸] .

ترجمهٔ مختصر رسالة النفس

متن منسوب به‌ارسطو ، در سه دفتر ، که حنین بن اسحاق عبادی درگذشتهٔ ۲۶۰ آن را نخست به سریانی در آورده سپس گزیدهٔ آنرا باافزودگی ازخود به‌عربی بنام «تلخیص کتاب النفس» درآورده است . ترجمهٔ فارسی آن از باباافضل کاشانی(بنگرید: جاودان نامه۷۶۸) در سه فصل. این ترجمه درمصنفات بابا ۲: ۷ ـ ۳۲» وپیش ازآن در۱۳۳۳ خ جداگانه چاپ شده است. **آغاز :** همگی آنچه دانای یونان ارسطاطالیس یاد کرده در کتاب نفس ابتدای گفتارش، رد است بر آنکه گفت نفس جسمت پس بر آنکه‌گویند نفس ازاخلاط خیزد .

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۱۴۷۶ (کتاب النفس) ـ هدیة العارفین ۱ : ۳۳۹ (حنین) مؤلفین مشار ۵:۳۹۳ (باباافضل) ـ ف. مشار ۴۰۳ (ترجمهٔ رسالهٔ نفس) .

6843ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۳۰** درجنگ ابن‌خاتون (گ۷۲ـ ۸۰)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6844ـ **بادلیان**۸/۹۵اوزلی: باتاریخ **۱۰۴۲ ـ ۱۰۴۳** دردفتر. **فیلم** در دانشگاه ۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۷].

6845 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۰/ ۲۵۹ : نستعلیق **۱۰۷۳** ، بنام « ترجمهٔ نفس ارسطو» یادشده است [نسخه‌ها ۲:۹۹]

6846 ـ **ملك** ۵۳۲۷/۹ : نستعلیق با تاریخ مقابله درشهردهلی در**۱۰۷۸**، (۶۱ر ـ ۷۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6847 ـ **دانشگاه** ۴۰۲/۸ : نستعلیق **۱۰۷۹**، (۶۲پ ـ ۸۱پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

6848ـ **ملك** ۴۱۹۱/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۶۵پ ـ ۱۰۱ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6849ـ **مجلس**۳۶۶۴/۵ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

6850ـ **دانشگاه**۲٫۴۰۱/۱۷: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری سدهٔ **۱۱** در طوس ، درنسخه بنام « تحفهٔ دانای یونان» آمده (ص ۱۹۱ ـ ۲۱۷) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

6851ـ **دانشگاه** ۲۵۷۹/۳: نستعلیق علیقلی فرزند قراچغای سدهٔ **۱۱** (ص ۸۲ ـ ۱۶۰)، [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۰].

6852ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، زرین (ص ۳ ـ ۷۶) [ف .

مجلس ۹ : ۴۴۲ - نسخه‌ها ۲ : ۱۹۲] .

6853 - مجلس ۲۴۲۹/۲۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۳۳۶ - ۴۲۸) در کلیات او [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

6854- **دانشگاه** ۲۱۹۸/۴: نستعلیق رمضان **۱۲۶۳** بخواهش سید اسماعیل فرزند کاظم حسینی، (۵۲پ - ۷۰ر) [ف . دانشگاه ۹ : ۸۷۹] .

6855- **رضوی** ۴۰۳حکمت: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۵** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ۲۶گ ۱۸س [ف. رضوی ۴: ۴۶] .

6856 - **حقوق** ۷۲/۱۱ب : محمد علی فرزند حاجی ملاعبدالغنی‌تفرشی، **۱۲۹۴** (۱۳۴پ -۱۵۶ ر) [ف. حقوق۲۲۰] .

6857- **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۰۲ : شکسته نستعلیق عبدالعظیم گرگانی ، ۱۹ع‌۱/**۱۳۴۶** [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰] .

6858 - **سپهسالار** ۸۳۷۱/۲۴ : نستعلیق عبدالقادر اردوبادی تاریخ یاد نشده (۲۲۱ پ - ۲۴۹ پ) ، [ف . سپهسالار ۳ : ۴۲۵] .

6859 - **مجلس** ۱۱۷/۲ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، درفهرست ازمترجم نام برده نشده، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۲: ۶۰] .

6860 - **رضوی** ۴۰۲ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، ۴۲گ ۱۷س [ف. رضوی ۴: ۴۶] .

ترجمهٔ رسالة الندامة فی زاد - الاخرة

متن از ناصرخسرو علوی قبادیانی(۳۹۴ ۴۸۱) درسرگذشت خود نگاشته است . دراین انتساب تردید شده است، ترجمه از تقی‌الدین محمد حسینی ، این ترجمه با دگرگونی کمی درآغاز دیوان او بسال ۱۲۸۰ در تبریزچاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۵۴ - پیشگفتار چاپ دیوان، از تقی‌زاده - ف . دانشگاه ۲ : ۷۳ - آتشکدهٔ آذر : ۲۰۲ - مجمع الفصحا ۱ : ۶۰۷ - روضات الجنات: ۷۶۲ - ریحانة الادب ۴ : ۱۴۶ .

6861- **ملك** ۵۵۶۷/۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۱ر - ۱۹پ) سپس دیوان‌اوست. **آغاز:** مجملاکه مذکورشد ازرسالهٔ وی‌مسماة به‌الندامة فی زاد القیامة نیکو معلوم می‌شود صدق این تعریف [رؤیت] .

6862 - **تهران**، ملی ۳۳ : نستعلیق متوسط **۱۳۵۲** در آغاز دیوان او . **آغاز :** حقیقت احوال او نسباً بنگارش رسالهٔ خود [نسخه‌ها ۴ : ۱۵۱] .

6863- **تهران** ، ملی ۳۵ : شکسته نستعلیق متوسط رضا قلیخان هدایت **۱۲۵۸** در آغاز دیوان او. **آغاز:** اما بعد ، چنین گوید بندهٔ مغفرت طلبنده... [نسخه‌ها ۴:۱۵۳].

ترجمهٔ نزهة الارواح

دربخش تاریخ خواهدآمد .

ترجمهٔ نفس = ترجمهٔ مختصررسالهٔ النفس

از باباافضل . درص۷۶۰گذشت

ترجمهٔ النفس = نفس

از ابوعلی‌سینا .

ترجمةالوصول = ترجمهٔرسالهٔ...

تسخیر ارواح

از محمدتقی فرزند محمدقلی، ترجمه‌ای

است از زبان فرانسوی شاید نخستین ترجمه در این باره (اسپریتیسم) باشد، و در ۲۷ ذیقعدهٔ ۱۳۰۰ بانجام رسیده‌است، مترجم کوشیده‌است تامطالب را باآئین اسلام مقایسه کند. **آغاز:** حمد و ثنا خداوندی را سزاست که زبان بیان را بر انسان تعلیم فرمود.

6864ـ **تهران**، ملی ۴۵۶ ف: شکسته نستعلیق خوش، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۳۰۰**، ۲۶ گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۴۴۱].

تسخیر ارواح

از سیدعلی جعفری صوفی‌حکیم [دیباجه] درتسخیر روح وجن. **آغاز:** حمدله ... بدان ایدك الله تعالی فی‌الدارین که چنین گوید این بندهٔ خاکسار.

6865ـ **ملك** ۵۹۰۲/۶ : سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۸۹** دردفتر (۱۳۲ ر - ۱۴۳ پ) [رؤیت].

تشریح الابدان

گفتاریست عرفانی، این نام در (ص۴۵) دیده می‌شود [دانش‌پژوه] باید دید با «تشریح الوجود» چه‌ارتباطی‌دارد؟ **آغاز:** بدانکه اول چیزی‌که حق تعالی بیافرید عقل‌کل بود.

6866ـ **دانشگاه** ۴۳۸۹/۷ : محمد شفیع فرزند محمدتقی لاری **۱۲۹۷** (ص۴۱ - ۵۰) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۳].

تشریح الوجود = حقایق‌الانسانیة

= تشریح‌الاعضاء

منسوب به ابوعلی‌سینا (بنگرید: ترجمهٔ القانون: ۵۰۳). ارکین آنرا بشمارهٔ ۳۸ و قنواتی ۱۲۵ یادکرده واز او دانسته‌اند، ولی درست نیست. گویا ترجمه‌ای ازبرخی بخشهای «رسائل اخوان‌الصفاء» باشد، ویا نگارشی برپایهٔ دیدآنان دراینکه انسان عالم صغیر است و عالم انسان کبیر. بنگرید، رسالهٔ ۱۲ و ۳۴ و ص ۱۲۳ از جلد دوم و ص۶۱ و ۶۳ از جلد سوم رسائل اخوان‌الصفا [یحیی مهدوی]. **آغاز:** بدانکه ایزد عزوجل هست مطلق است وواجب معنی واجب‌آن‌باشدکه اوبخودی خود قائم‌باشد نه بچیزدیگر. . . اول چیزی که خدایتعالی بامر خود پدیدکرد عقل بود.

بنگرید: ف. مصنفات ابن سینا، مهدوی ۲۶۵.

6867ـ **استانبول**، احمد ثالث ۲۰/۳۴۴۷ :

68 ـ 6869ـ **استانبول**، ایاصوفیه ۳۶۲۹ و ۴۸۲۹/۳۳ :

6870 ـ **استانبول**، حمیدیه ۳۷/۱۴۴۸ :

6871ـ **استانبول**، نورعثمانیه۱۲۷/۴۸۹۴ :

6872ـ **انیورسیته** ۱۴۵۸/۲۱ :

6ـ873 **استانبول**، سلیمانیه ۳۸۰۵:

تاریخ‌نوشتن‌هیچیك ازاین‌هفت نسخه‌درفهرست مهدوی [ص ۲۶۶] یاد نشده است.

تشکیك درذاتی = پرسش و پاسخ

میرفندرسکی، درص۷۴۹ گذشت.

تعلیقات

از قوام‌الدین محمد تهرانی رازی، درگذشتهٔ پیش‌از۱۰۸۵ ونگارندهٔ«عین‌الحکمه» وجزآن. چند مسئلهٔ فلسفی ازامورعامه را به‌عنوان تعلیق یاد میکند. **آغاز:** در تفسیر قول حکیم الممکن فی‌حدذاته لیس و عن علته‌ایس. یعنی ممکن را بجهتی‌که ممکن‌است چیز نیست

6874ـ دانشگاه ۳۱۶۲/۱ : نسخ نورالله طالقانی، نزدیك ۱۰۷۸ (ص۱ ـ ۳۸) از آن قوام الدین دانسته شده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۲۷] .

6875ـ دانشگاه ۳۷۴/۶ : نسخ سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۰۸۵ بهمین‌خامه دردفتر، نوشتهٔ شاگرد اوست پس‌ازمرگ استاد (۶۴پ ـ ۹۲ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۲۰۷].

6876ـ مجلس ۵۲۷۹/۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۰۸۹ ـ ۱۰۹۰ دردفتر، آغاز برابرنمونه (۱۱۱پ ـ ۱۱۸پ) انجام افتاده [رؤیت] .

6877ـ دانشگاه ۱۰۳۰/۳ : نستعلیق درویش فرزند علی فرزند حاجی میرزا در ۱۰۹۳ برای حاج شریف (۳۹پ ـ ۶۳پ) مقابله شده در۱۰۹۳ و سزاوار دانسته شده که آنرا «قوام‌الحکمه» نامند[ف. دانشگاه۳: ۲۰۷].

6878ـ تهران، سعید نفیسی ۳۷۴/۷ (مجلس ؟) : سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲ همراه «عین ـ الحکمه» ازهمو که در فهرست از آن رجبعلی تبریزی‌دانسته‌شده‌است. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۳۸۰۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۳] .

6879ـ مجلس ۱۸۰۴/۲ : نسخ ۱۴ ع۱/۱۲۶۷ ، آغاز برابر نمونه (ص ۶۳ ـ ۱۰۶) درفهرست نگارنده ناشناخته مانده‌است [ف. مجلس ۹ : ۲۹۲] .

6880ـ رضوی ۴۱۷ حکمت: نسخ و نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، درنسخه بخامهٔ دیگری‌آمده: تعلیقات ملارجب علی ، فهرست نگار آنرا بگمان از رجبعلی تبریزی دانسته است [ف. رضوی ۴ : ۵۱] .

تعلیقات بر شرح اشارات

متن از ابوعلی ، شرح از خواجه نصیر ، تعلیقات از علیقلی فرزند قرچغای‌خان ، از دانشمندان سدهٔ یازدهم ، و شاگرد آقا حسین خوانساری (م۱۰۹۸ یا ۱۰۹۹). که جزء یکم «منطق» خود را در صفر ۱۰۷۶ برای فرزند خود محمد مهدی بانجام رسانده ودرآنجا سن خودرا ۵۶ ساله یادکرده‌است. **آغاز:** حمدله والصلاة و السلام علی معدن الحکمة . . . این تعلیقاتیست برشرح اشارات محقق‌طوسی (ره) ازتألیف کمترین علیقلی .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۰۸ .

6881ـ ملك ۶۳۵۳/۱ : نستعلیق بی‌تاریخ ازنویسنده‌ای که تنها دو صفحهٔ آنرا نوشته‌و ناتمام‌گذارده‌و به‌جوهرالنضیدفی‌شرح‌ـ التجرید» پرداخته است. شمارهٔ ۱ دفتر (۱پ ـ ۲ر) [رؤیت] .

تفاحیه = سیب نامه

درتقسیم علوم

از بابا افضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه۷۶۸).دراین‌گفتاردانشهارا برپایهٔ‌پیشینیان تقسیم‌کرده است. **آغاز:** رساله در تقسیم علوم بدانکه حکمت‌علمی است‌که بحث کرده می‌شود دروی از موجودات خارجه .

6882ـ مجلس ۴۸۶۸/۱۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۰۵ر ـ ۲۱۰ر) [رؤیت] .

تقسیم مردم از حیث عقل عملی و نظری = اقسام مردم

از باباافضل در ص۷۴۰ گذشت .

تقسیم موجودات = اندر قسمت موجودات

ازخواجه نصیرالدین طوسی (بیست باب: ۲۴۳) گفتاریست فلسفی که در مجموعهٔ مسائل

خواجه به‌کوشش آقای‌مدرس رضوی در۱۳۳۵خ چاپ شده است . **آغاز :** قال مولانا سلطان الحکما... اندر قسمت موجودات و اقسام آن بنزدیك علما ازدوگونه بود.

بنگرید : احوال وآثار خواجه ، مدرس رضوی : ۲۶۱ ـ کتابشناسی دهساله: ۲۹ .

6883 ـ **مجلس** ۲۲/۶۳۰ : سدهٔ **۸** (ص۴۷۲ ـ ۴۸۰) درفهرست کتابخانه (۲ : ۳۹۱) ازاین نسخه نام برده نشده است [ف . ادبیات۱: ۳۸۴ـ ف . مجلس۲:۳۹۱].

6884ـ**الهیات** ۲۱/۲۴۲ب: باتاریخ **۱۰۵۷ ـ ۱۰۶۱** در دفتر (۷۸ پ ـ ۸۲ پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۴۵] .

6885 ـ **تهران** ، ادبیات ۶/۲۴ : یکشنبهٔ ۲۰ج۲ **۱۰۸۲** (۵۹پ ـ ۶۳ر) [ف . ادبیات ۱ : ۳۸۴] .

6886ـ **الهیات** ۲/۶۵۹ د : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۱۶۳پ ـ ۱۷۶ر) درفهرست بعنوان «اندرقسمت موجودات» یاد شده [ف . الهیات ۱ : ۳۵۱] .

6887ـ **سپهسالار** ۸۰/۲۹۱۲:تاریخ یادنشده (ص۲۵۱ ـ ۲۵۶) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۴۹۱] .

درتقسیم وجود = اندرآنکه وجود برچند قسم است

تلخیص رسالة اشتراك وجود

متن از ملارجبعلی (بنگرید : ص ۷۳۳) گزیننده شناخته نیست در نسخهٔ سپهسالار به ـ دنبال «اثبات واجب : ۷۳۸» فسایی جای‌دارد وشاید ازهموباشد. **آغاز:** مقدمه‌دربیان معنی وجود ومعنی اشتراك لفظی ومعنوی .

6888ـ **سپهسالار**۲/۶۲۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**(۴۸ر ـ ۵۰پ) همراه «اثبات واجب» [ف. سپهسالار ۳ : ۴۹۸] .

تمهیدات

از محمد فرزند احمد خواجکی‌شیرازی، که درحیدرآبادمی‌زیسته و«شرح‌فصول نصیریه» را بسال ۹۵۳ نگاشته است . او نخست شافعی بوده سپس به‌گروه‌شیعیان پیوسته‌است. **آغاز:** حمدله. صلاة .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۳۵ و ۱۳ : ۳۸۵

6889 ـ **رضوی** ۲/۱۹۶ حکمت : نستعلیق **۱۰۰۰**، شمارهٔ۱ «شرح‌فصول نصیریه» از هموست. وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ . آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۱ : ۵۹] .

6890 ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی . [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۱] .

تناهی اجسام = بی‌کرانه بودن جسمها

از باباافضل در ص۷۴۷ گذشت .

توحید=رسالة فی‌التوحید

از باباافضل‌کاشانی، شاید «توحیدکثیر = وحدت عالم ومعلوم» اوباشد .

6891ـ **حمیدیه**۷۲/۱۴۴۷: باتاریخ **۷۵۵ ـ ۸۱۱** در دفتر، **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۶] .

توحید

ازامام فخرالدین رازی (بنگرید: اصول عقاید : ۷۳۶) .

6892 ـ **حسین چلبی** ۱/۱۱۸۴ : نسخ با تاریخ **۷۵۶** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۰].

توحید = تفسیر آیهٔ ولو کانت فیها الهة . . .

گفتاریست درتوحید بروش برهان. **آغاز** ازجمله براهین برتوحید واجب‌الوجود اینکه اگر واجب الوجود دو باشد خالی ازآن نیست که هریك ازاین‌دو.

6893ـ **مجلس** ۳۵۷۷/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۴۳ ـ ۱۴۵) [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۴۵] .

توحید کثیر=وحدت عالم و معلوم

از باباافضل .

توحیدیه

از محمدکاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» وجز آنها. **آغاز:** حمدله.. امابعد، باید دانست که بهترین واجباب فرزند آدم معرفت خالق اوست .

6894ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۱ : نسخ‌شیخ محمد ارومی‌الاصل ساکن کربلا، رجب**۱۲۳۵** همراه «اقناعیه» (ص۱-۱۱) [رؤیت]».

توحید = تفسیر آیت لااله‌الاالله

درص ۲۵ گذشت .

توحید = تهلیلیه

درص ۳۶ گذشت .

توحید = اقاویل قدمای فلاسفه

در ص۷۳۹ گذشت .

توحید

دربخش کلام وبخش عرفان خواهدآمد.

تهذیب العقاید فی‌بیان المعارف و المقاصد

ازمحمد فرزندروح‌الله طبیب‌درپنج مقصد، در اصول دین ، بنام سلطان مراد خان حسینی ساخته است [دیباجه]. **آغاز:** قادر المجیب ، محمد بن روح الله طبیب بتسوید این ذریعه و وتألیف این وثیقهٔ خود .

6895ـ **دانشگاه** ۱۹۲۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تاریخ **۱۱۱۵ - ۱۱۸۶** در دفتر (۲۹پ - ۳۱پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۴] .

ج

جام جهان نما

از غیاث الدین منصور دشتکی درگذشتهٔ ۹۴۸ فرزند صدر الدین محمد حسینی شیرازی در دو بخش : ۱ ـ اینکه مردمی چیست و راه خوشبختی دوجهان ، در چهار مجلی (مجلی یکم از وجه یکم و هوالرسالة الاولی فی‌هیأت العالم وله‌مطلع وصور[نسخهٔ۳۵۱۹ دانشگاه]) ۲ـ پاکیزه ساختن خوی‌ورفتار، درچند مجلی وجلوات. «اخلاق منصوری» نسخهٔ‌آقای سلطان قرائی نوشتهٔ ۹۵۸ رسالهٔ یکم وجه سوم همین «جام جهان‌نما» است. **آغاز:**(۱) افتتاح‌کلام بنام خجسته فرجام ملك علام. آغاز(۲) حمد بیحد زازل تاابد ... منشی هرحرف

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۷۸ و ۵ : ۲۴ ـ ریحانة الادب ۳ : ۱۶۶ .

6896ـ **ری**، عبدالعظیم : ۲۹۹ : نسخ آغاز محرم **۹۶۷**. وقف شاه‌عباس در۱۰۳۷ با ۱۹۹ جلد دیگر [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۱] .

6897ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۲ : شکسته نستعلیق **۱۰۴۳** (۲پ - ۲۴ر) ، آغاز برابر

نمونهٔ ۲ [ف. دانشگاه ۳ : ۲۱۹] .

6898ـ مجلس ۱/ ۵۸۵۵ فهرست نشده: نستعلیق محمد نظام فرزند علیخان ساوه ع ۱/ **۱۰۴۷** (ص ۲۸۶-۲۹۴) ۱۹س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

6899ـ دانشگاه ۲۷/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ - ۱۰۷۳** (ص ۶۴۲ - ۷۱۷) جدول زر [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۵] .

6900 ـ دانشگاه ۳۵۱۹/۲ : شوال **۱۰۷۸** (۴۳ر - ۵۱ر)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ودر دیباجه آمده : جام جهان نمای ما مشتمل است برچهاروجه وهروجهی چهار مجلی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۲] .

6901 ـ دانشگاه ۱۳۸۴ : شکسته نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۰ شعبان **۱۰۷۹**، ۹۰گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۰] .

6902ـ مجلس ۲۰۹۰: نسخ‌تعلیق‌خوش **۱۰۹۵** دردیباجه‌آمده:رسالهٔ اولی‌از وجه ثالث از «جام جهان‌نما» **آغاز:** شکر بی‌غایت وثنای بی‌نهایت، ۲۵۰ص ۹س [ف. مجلس۶:۷۹] .

6903 ـ حقوق ۲۵ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۷۳گ ۱۷س [ف. حقوق : ۶۸] .

6904ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۱۶ : نستعلیق **۱۲۶۴** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

6905ـ رضوی ۵۶ تفسیر: نسخ‌تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، آغاز‌برابر نمونهٔ ۲ [ف. رضوی۱ : ۵۶ تفسیر] .

6906ـ رضوی۱۹ اخلاق: نسخ‌تاریخ یاد نشده ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، آغاز برابر نمونهٔ۲ [ف. رضوی ۲ : ۲۳۸] .

6907ـ قاهره، دارالکتب۵۵۴مجامیع طلعت: تعلیق [ف. مخطوطات ۱ : ۱۰۷] .

جام جهان نما = ترجمة التحصیل

درص ۶۵۳ و۷۵۴ گذشت .

جام جهان نما

دربخش عرفان خواهد آمد.

جامع الحکمه

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه ۷۶۸). باید بانسخهٔ چاپ‌آقایان مینوی‌ـ مهدوی برابری کرد شاید یکی از همان گفتار های اوباشدکه درنسخه بدین نام آمده است.

6908 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۷۹ : با تاریخ **۷۵۶** دردفتر (۲۰۲ر - ۲۱۲ر). **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۴۶۲آو۴۶۳ب هست [فیلمها ۱ : ۴۸۴] .

جامع الحکمتین

از ناصر خسرو قبادیانی علوی بلخی متخلص به‌حجت، ناصر فرزند خسرو (۳۹۴ـ ۴۸۱) . در رجب ۴۲۲ به نام فرمانروای بدخشان علی فرزند اسد ، در پاسخ نود و یك پرسش نگاشته ، و در (ص۵۶۳-۵۸۳) دیوان اوبسال ۱۳۰۷خ درتهران‌چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۵۴ - مجمع الفصحا ۱ : ۶۰۷ - ف . دانشگاه ۲ : ۷۳ - آتشکدهٔ آذر : ۲۰۲ - ریحانةالادب ۴:۱۴۶ روضات الجنات : ۷۶۲ - مؤلفین مشار ۶ : ۵۰۳ - ف . مشار : ۷۶۰- تذکرة الشعراء سمرقندی ، چاپ هند : ۳۴ .

6909ـ بادلیان ۲۶۶۹/۲ D.79 : گزیدهٔ آنست. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۰۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲] .

جامع الکلیات

از ام سلمه بیگم ملقب به دعا دختر سید

قطب‌الدین محمد شیرازی نیریزی (م۱۱۷۳)، درچهارده بیان، درحکمت و عرفان، در پایان شعبان ۱۱۷۳ درشهرکربلا، درسی‌سالگی به‌انجام رسانده است . نسخهٔ ۱/۱۶ شیراز در چهارمقاله وپایان یافتهٔ شعبان ۱۱۶۳ یاد شده است. **آغاز:** حمدوثناوستایش بلامنتها واجب الوجودی راکه وحدت ذاتش بتحدید .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۶۹ .

6910ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه۲/۲۴ نستعلیق شوال**۱۲۷۸** درفهرست تاریخ نگارش ۱۱۷۳ یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹] .

6911ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه ۱/۱۶ نوشتهٔ ۱۶ رمضان **۱۲۸۰**. درفهرست در چهار مقاله و نگاشتهٔ ۱۱۶۳ یاد شده است [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

6912ـ **دانشگاه** ۸۵۷ : نسخ باعنوان شنگرف اهدایی‌مشکاة، تاریخ نگارش‌درفهرست ۱۱۸۳ یاد شده است ، ۷۲ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۳ : ۴۲۸] .

جام گیتی نما

ازقاضی میرحسین فرزندمعین‌الدین میبدی درگذشتهٔ ۹۱۱ (نه۷۰۰٪که اعیان الشیعه نوشته است) درحکمت دریك فاتحه وسی مقصد و یك خاتمه ، در شیراز بسال ۸۹۷ آغاز و درهمان سال بانجام رسانده است . این‌کتاب به غیاث الدین منصور دشتکی (م۹۴۸) [چند نسخه] و خواجه نصیرالدین طوسی (م۶۷۲) در [اکتفاء القنوع] نیز نسبت داده شده است . **آغاز :** سپاس حکیمی راکه افکارحکما وانظار علما در معرفت‌کنه او متحیر وپریشانند .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۵ و ۹ : ۱۱۱۰ اعیان‌الشیعه ۲۷ : ۲۸۲ ـ روضات الجنات : ۲۵۸ ـ الکنی و الالقاب ، قمی ۳ : ۱۸۶ ـ حبیب السیر ۲۴۷ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۸۸۴ احسن التواریخ ، روملو : ۸۲ ـ ریحانةالادب ۴ : ۱۱۱ ـ هدیة الاحباب : ۲۵۰ ـ معجم المؤلفین ۴ : ۶۲ ـ احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی : ۳۲۶ ـ کشف الظنون۱:۵۲۳

6913ـ **یزد،** جامع‌کبیر ۱۰۰۹۹/۵ : باتاریخ ۱۱۱ (**۱۰۱۱**) در دفتر (گ ۱۷۶ ـ ۱۸۲). **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۵۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۸ ـ نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

6914ـ **دانشگاه** ۲۰۹۱/۶ : نستعلیق محمد شریف فرزند حافظسامی مشرف دامغانی ایروانی پیش‌از خطبه نسخه به **غیاث الدین منصور** نسبت داده شده (۸۰ ر ـ ۸۹ پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۷۱۵] .

6915 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۷۳ مجامیع طلعت: نسخ‌زیبای صدقی‌الکاتب**۱۰۳۶** آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۸].

6916ـ **تهران** ، ادبیات ۲۸۷/۵ جوادی: نوشتهٔ **۱۰۳۷** [ف. ادبیات۳:۴۴] .

6917 ـ **مجلس** ۳۳۲۱/۲۸ : نوشتهٔ ابن محمد زمان محمد مؤمن الحسینی الطبیب (حکیم مؤمن)، رمضان **۱۰۶۱** درشهر ایروان (ص۴۵۹ ـ ۴۷۵) [ف: مجلس ۱۰:۹۹۱] .

6918ـ **الهیات** ۱۸۵/۴ب : نستعلیق ۴شعبان **۱۰۶۷** (گ۴۷پ ـ ۷۵ر) [الهیات ۱ : ۱۴۰] .

6919ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۳۸: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص۳۵۵ ـ ۳۶۴) ، درنمای نسخه ازآن میبدی دانسته شده . آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6920ـ **اصفهان،** مدرسهٔ صدر ، شماره ندارد : نستعلیق عبدالمطلب فرزند ملا حسین اصفهانی ، **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۳] .

6921 ـ **دانشگاه ۲۵۳۱/۱** : محمد ابراهیم فرزند زین العابدین نصیری ۲۹ شوال **۱۰۷۵** در سپاهـان ، نسخه منسوب به میبدی است، آغاز برابر نمونه (ص ۱ ـ ۳۴) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۲۹] .

6922ـ **همدان،** آقای‌حاجی ایزدی : تازه‌تر از **۱۰۷۹** ، ش۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷] .

6923 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۲۱ : نوشته دراجمیر در **۱۰۹۲** ، در فهرست از آن غیاث الدین منصور دانسته شده . آغاز برابر نمونه (ص۷۷ ـ ۸۰) [ف. سپهسالار۳: ۲۳].

6924ـ **مجلس۵/** ۲۳۷۰ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۱** (ص ۱۰۳ ـ ۱۲۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰] .

6925ـ **مجلس** ۲۷۷۳/۶ : نسخ‌صفر **۱۱۰۶** (ص۱۰۳ ـ ۱۲۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۱۱۲] .

6926 ـ **دانشگاه** ۲۰۹۷/۴ : نسخ نزدیك **۱۱۱۷** (۴۵پ ـ ۵۷ر) نسخه منسوب به قاضی میر حسین ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه :] .

6927ـ **الهیات** ۴۴۷/۱د : نسخ صفر **۱۱۱۷** (۲پ ـ ۱۰پ) در فهرست منسوب به میرحسین [ف. الهیات۱:۳۰۰] .

6928ـ **زنجان** ، شیخ‌الاسلام : نوشتهٔ **۱۱۲۶** و در آن آمده : نگارنده میبدی است که درشیراز در**۸۹۷** ازنگارش‌آن فراغت‌یافته [ذریعه ۵ : ۲۵] .

6929ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه (۲۷۲ر ـ ۲۷۸پ) [رؤیت].

6930 ـ **مجلس** ۲۳۹۵/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص۶۵ ـ ۸۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۰] .

6931ـ **دانشگاه** ۴۲۲۵ : نستعلیق خلیل ذوالقدر ، رمضان **۱۳۰۴** [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۰] .

6932ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۹/۱ : تاریخ یادنشده، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۸۷] .

6933ـ **تبریز** ، ملی ۲۹۷۸ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۵] .

6934ـ **رضوی** ۴۴۱حکمت : نسخ، تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۱۳گ ۲۳ س [ف: رضوی۴ : ۶۰]. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۲۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۶۵۸] .

6935ـ **رضوی**۴۴۲ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۱۵گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴ : ۶۱] .

6936ـ **قاهره،** دارالکتب ۲۶مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۱ : ۱۰۷] .

6937ـ **قاهره،** دارالکتب۱۱۱حکمت تیموریه : تاریخ یاد نشده ، در نسخه از آن **غیاث‌الدین منصورشیرازی** دانسته‌شده، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۸] .

جاودان نامه = جاوید نامه

از باباافضل کاشانی ، محمد فرزند حسن مرقی (پیرامن ۵۸۲ و ۵۹۲ ـ ۷۰۷) . در چهارباب : ۱ـ شناختن اقسام علوم ، در پنج فصل، فصل یکم تقسیم علم به‌دنیاوی، واخروی علم اندیشه ۲ـ اندر شناخت خود ، ده فصل ، فصل یکم انداختلاف مذاهب ۳ـ شناخت‌آغاز کار، ده فصل، فصل یکم بیان آغاز ۴ـ شناخت انجام، ده فصل ، فصل یکم دانستن انجام در

دانستن آغاز است . این کتاب یکبار بکوشش سید نصرالله تقوی در۱۳۱۱خ ویکبار بکوشش استادان مجتبی مینوی و یحیی مهدوی در «مصنفات افضل‌الدین محمد مرقی کاشانی ۱ : ۲۵۷ – ۳۲۶ » در۱۳۳۱خ چاپ شده است . **آغاز:** حمدله. این‌نامه‌ایست ازمازی‌برادرانی که اندرون ایشان انگیخته شود .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۷۷ و ۹ : ۱۱۶ – ف . مشار : ۴۷۶ – مؤلفین مشار ۵ : ۳۹۳ ریحانةالادب ۱ : ۱۳۰ – فرهنگ سخنوران ۴۹ – لغت نامهٔ دهخدا : ۹۶ (بابا افضل) – مجلهٔ مهر س۸ : ۴۳۶ گفتار آقای دانش پژوه دربارهٔ نوشته‌های باباافضل – مجمع الفصحاء ۱ : ۹۷ .

6938 – **رضوی** ۴۴۲ حکمت : نسخ صفر **۷۰۰**، **آغاز :** امابعد، بدانکه این نامه ایست، ۳۴گ ۱۹س [ف . رضوی ۴ : ۶۱] .

6939 – **حمیدیه**۱۴۴۷/۷۵ : باتاریخ هایی از **۷۵۱ – ۷۵۵** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۷] .

6940 – **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۲۲ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ – ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

6941 – **تهران** ، نصرالله تقوی : ضمن مجموعه‌ای باب۵۷ گفتار دیگرهمکی بخامهٔ حاج محمود تبریزی مجازازسید صدرالدین دشتکی در **۹۰۳** [ذریعه ۵ : ۷۷] .

6942 – **الهیات** ۱۴/۲ج : نستعلیق **۱۰۴۷** (۳۳۸پ – ۳۵۸پ) [ف. الهیات ۱: ۱۵۱] .

6943 – **دانشگاه** ۵۳۱۲/۸، نستعلیق **۱۰۵۷ – ۱۰۷۱** (۲۲۴پ – ۲۵۹ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

6944 – **دانشگاه**۱۰۴۶/۳۲۵ : نستعلیق رجبعلی، ۲ج۱/**۱۰۶۲** (۱۴۳ پ – ۱۵۹ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۰] .

6945 – **دانشگاه** ۲۵۸۱/۱ : نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمود کاتب ، سه شنبهٔ **۱۰۶۳** (ص۱–۱۱۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۱] .

6946 – **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله : نستعلیق چهارشنبهٔ ۹ رمضان **۱۰۶۸**، ش۱دفتر (ص۱۲–۴۵)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

6947 – **مجلس** ۵۱۸۰/۱۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹**، (ص۲۱۹ – ۲۴۹) ، درنسخه بخشی راکه درچاپی بعنوان ملحق‌آمده ندارد آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6948 – **ملك** ۵۳۲۷/۴ : نستعلیق مقابله شده دردهلی **۱۰۷۷** ، (۲۵پ – ۳۴ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6949 – **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۱ : نسخ خوش **۱۰۷۷** ناقص [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

6950 – **دانشگاه** ۴۰۲/۱۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۰** دردفتر بهمین خامه (۱۲۲ پ ۱۴۰ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۰] .

6951 – **دانشگاه** ۴۲۸/۹ : شکسته نستعلیق خوش باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، (۳۱ پ – ۶۴ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۲۲۰] .

6952 – **مجلس** ۴۱۴۹/۱ : شکسته نستعلیق زین‌الدین فرزند محمد شیرازی ، پنج شنبهٔ ۱۶ رمضان **۱۰۸۶** (۱ر – ۲۱ر)، زدین آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6953 – **ملك** ۴۱۹۱/۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰۱ پ – ۱۳۴ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6954ـ مجلس۸/ ۳۶۶۴ فهرست نشده سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۵] .

6955ـ تهران ، ادبیات ۵/۱۲۵د : نسخ سدهٔ ۱۱ بامهر مؤرخ ۱۲۰۵ (۹۸ پ – ۱۳۶ر) [ف. ادبیات ۱ : ۱۵۱] .

6956ـ دانشگاه ۸/۱۰۳۶: نستعلیق خوش ع۲/۱۱۰۴ (۵۶ پ – ۷۷ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۲۲۰] .

6957ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۲/۱۷۹ : نسخ محمدرضافرزند عزیزالله تونی ۱۱۰۷ (ص ۱۵۷ – ۲۰۱) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

6958 ـ تهران ، ادبیات ۲۶۷/۱۷ حکمت : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، باتاریخ ۱۳۰۷ دراصفهان [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

6959ـ دانشگاه ۲۱۹۸/۵: نستعلیق ۴رمضان ۱۲۶۳ به‌خواهش سیداسماعیل فرزند کاظم حسینی ، (۷۰پ – ۸۶پ) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۹] .

6960 ـ ملك ۴۱۹۳/۶ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله دیاضی ۳ ج ۱۲۷۵/۲ (۴۰پ – ۶۳ر) آغاز نزدیك به‌نمونه [رؤیت].

6961ـ رضوی ۴۴۴ حکمت: نستعلیق ۱۲۷۵، ۲۵ گ ۱۸س [ف. رضوی۴ : ۶۲].

6962 ـ تهران ، ادبیات ۳۳۶/۳ حکمت: نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرفیع طبیب رشتی،۱۲رمضان ۱۲۷۵ [ف.ادبیات۲: ۴۲] .

6963ـمجلس۲/ ۲۴۳۰ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۸۵ (ص ۱۶ – ۷۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

6964ـ حقوق۵/۷۲ب: مؤرخ۱۲۹۴ (۷۳پ – ۹۴ر) [ف. حقوق : ۷۰].

6965 ـ مجلس ۴۸۶۸/۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، (۱۸۲ر – ۲۰۳پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6966 ـ سپهسالار ۲۶۷۵/۱ : از آغاز سدهٔ ۱۳ (۱ ر – ۵۷ ر) ، زدین [ف . سپهسالار ۴ : ۲۳] .

6967ـ دانشگاه ۴۳۱/۲۲: نستعلیق محمد علی ، در مدرسهٔ سپهسالار ، در ۱۳۰۳ (۳۴۰پ – ۳۹۶ر) [ف. دانشگاه۳ : ۲۲۰].

6968ـ مجلس ۴۸۵۱/۲ : نستعلیق علیرضا شمیرانی ، ع ۱۳۳۶/۱ ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۴ : ۳] .

6969ـ مجلس ۶۲۳: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده. [ف. مجلس ۲: ۳۸۲] .

6970ـ رضوی ۴۴۵حکمت: نستعلیق آغاز برابر نمونه، ۲۵ گ ۱۸س [ف . رضوی ۴ : ۶۲] .

جبر و اختیار

از آقا جمال خوانساری ، نگارندهٔ «اختیارات الایام : ۲۲۱» وجزآن . گفتاری است درپاسخ ملاامیرحسینعلی‌خان، نامبوب . و این جز «رسالهٔطینت» اوست‌که بنام شاه‌سلطان حسین نوشته است. **آغاز:** سزاوار حمدوثنای نامعدود فاعل مختاری تواند بود.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۳

6971ـ دانشگاه ۲۵۷۰/۵ : مرتضی فرزند علم‌الهدی حسینی طالقانی صفر ۱۱۳۰ (۱۴۲–۱۵۳) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۴] .

6972 ـ کاظمین ، سید صدرالدین : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۵ : ۸۳] .

جبر و اختیار

ازمحمد باقر مجلسی، نگارندهٔ «بدا: ۷۴۴» و جز آن . گزارش حدیث جبر و تفویض از حضرت رضا، از «عیون اخبار الرضا» [ذریعه] است‌که گویا دررجب ۱۰۸۹ بانجـام رسیده.
آغاز: الحمدلله‌وسلام علی‌عباده الذین اصطفی امابعد، شیخ صدوق محمدبن .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۶ و ۵ : ۸۴

6973ـ **مجلس ۶/۴۳۳۸**: نسخ علی اصغرفرزند محمد امین در کرمانشاه، باتاریخ **۱۲۲۹** دردفتر (۹پ ـ ۱۳پ) ، آغاز برابر نمونه ، در نسخه از مجلسی نام برده نشده [رؤیت] .

6974ـ **رضوی ۲/۶۴۴فقه (۵۷۰۴)** نسخ ، همراه چند گفتار دیگر از همو [ف . رضوی ۵ : ۴۲۴] .

6975ـ **سپهسالار ۲/۷۵۴۰**: تاریخ یاد نشده (۲۱ر ـ ۲۳ر) ، آغاز برابر نمونه درفهرست آمده : جزآنچه در ذریعه ۵ : ۸۱ آمده [ف. سپهسالار ۴ : ۲۵] .

جبر و اختیار

از میر سید شریف جرجانی ، نگارندهٔ «اسکندریه : ۷۳۲» و جز آن . در آغاز آن آمده جمیع امراض ازخداوند نیست، خداوند سموم و عقاقیر مفیده را هردو آفریده است ، و تناول باختیار است. درذریعه دوگفتار یکی به عربی و دیگری بفارسی از او یاد شده است .
آغاز : مسئلة معضلة . نتوان گفت که جمیع امراض وآلام ازحضرت حق است .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۴۹ و ۱۴۷ .

6676ـ **مجلس ۲۸/۵۱۸۰**: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۲۹۰ ـ ۲۹۱) با عنوان «مسئلة معضلة» [رؤیت] .

جبر و اختیار

از ملافتح‌الله فرزند ملا حسن شوشتری ، متخلص به‌وفائی، درگذشتهٔ ۱۳۰۴ فرزندحسن فرزند مولی رحیم. گفتاریست عرفانی ، بدستور استادش میرزا فتح‌الله مرعشی کیمیاویی . و از هموست «شهاب ثاقب» دررد صوفیان وجز آنها
آغاز: السلام‌علیك ایهاالسید الصالح‌المطیع‌لله

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۱ و ۹ : ۱۲۷۴ کنی والقاب، قمی ۳ : ۲۳۹ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۹۸ .

6977 ـ **شوشتر** ، شیخ مهدی شرف الدین : نوشتهٔ **۱۲۹۴** ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۵ : ۸۱] .

6978ـ **رضوی ۶۲۵** حکمت : نسخ **۱۲۹۴**، آغاز وانجام برابر نمونه، ۲۰گ [ف. رضوی ۴ : ۱۲۰] .

جبر و اختیار

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» وجزآن. گفتاریست درعدل خدا وجز «کاشف‌العدل» اوست‌که درجای خود خواهد آمد. **آغاز:** امابعد، چنین گوید بندهٔ خاطی محمدکاظم... که یکی ازاصول‌پنجگانه

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۲ .

6979ـ **مجلس ۲/۴۵۲۷**: نسخ شیخ محمد ارومی‌در**۱۲۳۵** (گ۱۱ ـ ۳۰) همراه « اقناعیه » ازهمو [رؤیت] .

جبر و اختیار

از جلال الدین محمد فرزند اسعد دوانی کازرونی شیرازی (۸۲۰وانْدی ـ ۹۰۸). بنام یکی ازبزرگان که گویا ملقب به غیاث الدین بوده است. واین‌جز «خلق الافعال» و «جبر و

اختیار» عربی‌اوست. **آغاز:** یامن جبرالخلق بقهرالتدبیر .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۲ و ۷ : ۲۴۳ و ۹ : ۳۲۹ ـ روضات الجنات: ۱۶۲ ـ ریاض العارفین : ۳۲۸ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۴۹۶ ریحانةالادب ۲ : ۲۶ ـ هدیةالاحباب: ۱۳۶ مؤلفین مشار ۵ : ۳۱۴ ـ رجال حبیب السیر : ۲۴۴ (حاشیه) ـ از سعدی تاجامی : ۵۰۲ ـ هفت اقلیم : ۲۰۹ ـ فارسنامه ۲ : ۲۵۰ .

6980 ـ **رضوی** ۱۱۳/۱۲ منطق : تاریخ یاد نشده، پایان‌افتاده، وقف ابن‌خاتون در۱۰۶۷ [ف. رضوی ۱ : ۳۲] .

جبر و اختیار

از محمد فرزند محمود دهدار ، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳» وجزآن. در چهار مقدمه درپاسخ برادران دینی : ۱ ـ نخستین آفریده ۲ـ درایجاد ممکنات ۳ـ تقسیم علم به فعلی و انفعالی ۴ ـ نسبت هستیها به‌نخستین‌آفریده . **آغاز :** از عدم نموداد محمد دهدار بعزیزان وبرادران دینی‌که سئوال نمودند.

6981ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۱۶: نستعلیق طهماسبقلی، باتاریخ **۱۰۴۷** در دفتر ، نوشته شده درسورت هند، (۱۵۰ پ ـ ۱۵۳ پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6982 ـ **مجلس** ۵۳۷۰/۴ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۲** (۱۸۰پـ پایان دفتر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

6983ـ **مجلس**۱۸۲۲/۳۲: بی‌تاریخ باتاریخ **۱۲۳۶** درهامش مجموعه (ص ۲۵۴ـ ۲۶۵)آغازبرابرنمونه[ف. مجلس۹: ۴۳۳].

جبر و اختیار

از مهدی فرزند احمد موسوی گیلانی لاهیجانی‌که درمدرسهٔ‌نیماورد اصفهان‌در۱۲۹۶ ـ۱۲۹۴ می‌زیسته و به گردآوری مجموعه‌ای می‌پرداخته است. درچند مقدمه .

6984ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۱ مج : نوشتهٔ خود نگارنده در همان تاریخها همراه «البیان‌فی‌بیان‌الروح‌والابدان6714»[رؤیت].

جبر و اختیار = قضا و قدر=

رسالة فی‌القدر = جبر و قدر

از خواجه نصیرالدین طوسی ، نگارندهٔ «بیست باب : ۲۴۳» و جزآن ، در ده فصل : ۱ ـ درحکایات مذاهب ۲ ـ وجوب و امکان و امتناع ۳ـ اسباب‌وعلل ۴ـ مسبب ازسبب صادر شود ۵ـ کیفیت استناد ۶ ـ وجوب قبل منافی اختیار نیست ۷ ـ قوای انسانی ۸ ـ اراده و قدرت ۹ ـ حاصل مباحث فوق۱۰ ـ اختیارو باریتعالی. چندبارچاپ شده. ازدیباچهٔ ترجمهٔ « اوصاف الاشراف » ساختهٔ رکن‌الدین محمد جرجانی برمی‌آید که ترجمهٔ عربی این کتاب نیز ازهمان جرجانی است. **آغاز :** الحمدلله رب‌الارباب ومسبب الاسباب . . . بحکم آنکه بعضی برادران دینی برسبیل حسن ظن .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۳ ، ۸۶ـ احوال وآثار خواجه : ۲۶۰ ، ۲۹۹، ۴۳۰ ، ۴۳۳ ف. مشار : ۴۷۸ .

6985ـ **مجلس** ۱۹۳۲/۱ : نستعلیق **۹۹۹** ـ **۱۰۰۱** دردفتر (ص۱ـ۲۱)، درپایان یکی ازرساله‌های دفترآمده: تم بید... هدایة الله‌بن عنایةالله الحسینی الاصفهانی سنةاحدی و الف [ف. مجلس ۵ : ۴۳۲] .

6986 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی ۴مج : نسخ سدهٔ **۱۱**، باتاریخ**۱۰۳۴** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۷۱۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۲] .

6987 ـ **بادلیان** ۹۵/۷ اوزلی : با

تاریخ **۱۰۴۲ - ۱۰۴۳. فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۷] .

6988- **الهیات** ۷۶۵/۳ د : نستعلیق **۱۰۴۶** (۲۷پ - ۵۱ر) ۱۴س [ف . الهیات ۱ : ۳۹۰] .

6989- **مجلس** ۴۷۴۹/۶ : نستعلیق طهماسبقلی، باتاریخ **۱۰۴۷** دردفتر، بخشی از آنست(۷۳پ-۷۴پ)[ف. مجلس ۱۳: ۱۳۰].

6990- **مجلس** ۶۱/۴ خویی: نستعلیق نادرتوقانی **۱۰۵۰** (ص۳۰-۳۱)[ف. مجلس ۷ : ۲۹۴] .

6991 - **آصفیه** ۳۱/۱ مجامیع : نستعلیق صفر **۱۰۵۰**، آغاز برابر نمونه [ف . آصفیه ۲ : ۴۶۸].

6992- **مجلس** ۵۱۳۸/۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۸ - ۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ۲۵۱ - ۲۵۵) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

6993- **مجلس** ۴۹۵۴/۱۷: نسخ میر جعفر فرزند عبدالله حسینی، باتاریخ **۱۰۶۸ - ۱۰۶۹** دردفتر (۲۳۰ پ - ۲۴۵ ر)، آغاز برابر نمونه، زدین [رؤیت] .

6994- **مجلس** ۵۱۸۰/۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۳۹ - ۵۰)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

6995- **مجلس** ۵۰۰۸/۳ : نستعلیق میرزاعلی ادیب، در **۱۰۶۹** (۵پ - ۱۶ ر) ، آغاز برابر نمونه، زدین [رؤیت] .

6996- **یزد**، سریزدی ۲۵/۵: نوشتهٔ اسماعیل پایان ج ۲ / **۱۰۷۲** [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۶] .

6997 - **سپهسالار** ۲۷۹۹/۲ : نسخ محمد حبیب فرزند قوام‌الدین محمد ، در یزد **۱۰۷۴** (ص۱۹۲ - ۲۰۲) [ف. سپهسالار ۴: ۲۶] .

6998- **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۸۰ : نوشتهٔ آدینهٔ ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۰۷۶** درجنگ[رؤیت].

6999 - **ملك** ۶۱۹۲/۱۵ : نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی ، در **۱۰۸۵** (ص ۱۷۶ - ۱۹۵) [رؤیت] .

7000- **مجلس** ۱۹۳۰/۱: نسخ محمد حسین فرزند حاج محمد هاشم طبیب، **۱۰۸۷** (ص۱ - ۳۰) [ف. مجلس ۵ : ۴۳۰] .

7001- **رضوی** ۶۲۷ حکمت: نستعلیق **۱۰۸۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۶ گ [ف. رضوی ۴ : ۱۲۱] .

7002- **تهران** ، خانقاه شاه نعمت‌الله ۲۱ مج: نسخ چلیپای سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (ص۲۲۱ - ۲۳۹) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی].

7003- **دانشگاه** ۱۹۴۰/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۶۶پ - ۷۶پ) ، تانیمهٔ فصل هشتم را دارد، ۸۱گ [ف. دانشگاه ۸: ۵۵۸] .

7004 - **تهران** ، ادبیات ۳۴۷/۱ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲: ۶۱] .

7005 - **ملك** ۴۶۸۱/۳۰ : شکسته نستعلیق محمدقاسم فرزند بهزاد سدهٔ **۱۱** (۷۳ ر - ۷۷پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7006-**ملك** ۴۶۷۵/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹۰پ-۱۰۲پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7007 - **مجلس** ۱۹۳۳/۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (ص ۴۱۴ - ۴۴۴) [ف. مجلس ۵ : ۴۳۲] .

7008- **مجلس** ۱۹۳۱/۳ : نیمی نسخ و نیمهٔ دوم نستعلیق عبدالله پسر محمدرضا **۱۱۴۷** (ص۱۲۵ - ۱۶۰) [ف. مجلس ۵ : ۴۳۱] .

7009- **تهران** ، ادبیات ۲۸۷/۳ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۲**[ف. ادبیات۳: ۴۴]

7010 - **تهران** ، ادبیات ۳۴۶/۱

حکمت : نوشتهٔ ج۲/۱۲۷ (=**۱۲۰۷**) [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

7011 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۰/ ۲۷۷ : نوشتهٔ مصطفی فرزند محمدعلی حسینی باتاریخ **۱۲۰۸** دردفتر [نسخه‌ها۲ : ۱۰۳] .

7012ـ **دانشگاه**۲۸۹۶/۱۸: نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر **۱۲۱۳** ، ده فصلی است ولی نیمه (ص۲۰۴ ـ ۲۰۷ متن وهامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۵] .

7013ـ **نجف**، شیخ‌آقابزرگ تهرانی: نوشتهٔ نیای ایشان محمدرضافرزند حاج‌محسن تهرانی، در**۱۲۵۴** [ذریعه ۵ : ۸۳] .

7014 ـ **دانشگاه** ۳۴۰/۴ : نستعلیق ریز**۱۲۶۰** (۳۹پ ـ ۵۶ر) [ف. دانشگاه ۳: ۲۲۲] .

7015ـ **دانشگاه** ۲۱۹۸/۸: نستعلیق سه‌شنبهٔ ۴ رمضان **۱۲۶۳** (۹۱ پ ـ ۱۰۰ ر) [ف . دانشگاه ۹ : ۸۸۰] .

7016 ـ **مجلس** ۲۳۶۷/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص ۲۸ ـ ۵۵) در فهرست «جبر وقدر» یادنشده [نسخه‌ها ۵:۱۵۹] .

7017 ـ **سپهسالار** ۲۸۹/۲ : تاریخ یادنشده(۳۶پ‌ـ۳۲ر) [ف. سپهسالار۴:۲۶].

7018ـ **مجلس** ۶۴۴/۶ : نسخ‌تاریخ یادنشده، در فهرست بنام « قدریه » یاد شده ، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۲ : ۴۱۱].

7019 ـ **مجلس** ۸/۳۱ خویی : نسخ تحریری، بامهر ۱۰۹۴ (۳۸۵ـ۴۰۹) [ف . مجلس ۷ : ۲۷۳] .

7020 ـ **دانشگاه** ۸۶۳/۳ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱۸ پ ـ ۴۹ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۲].

7021ـ **رضوی**۶۲۸حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۳ گ .

7022ـ **رضوی** ۶۲۹حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۱۰گ۲۲ س [ف. رضوی ۴ : ۱۲۲] .

7023ـ **سنا** ۱۸۶/۳: شکسته نستعلیق مرتضی‌قلیخان شاملو، زرین، ازکتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۶ : ۱۶۹] .

7024ـ **قاهره**، دارالکتب ۵ مجامیع فارسی : درفهرست بنام «القضاء والقدرواعمال العباد» آمده وازنگارنده نام‌برده نشده، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۵۰].

جبر و اختیار

ناشناخته .

7025ـ **بادلیان** ۶۹/۲۴ . Add :
باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. گفتاریست در جبر و اختیار وبیان لوح وحکم قضا وقدر. **فیلم** آن درداشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳] .

اختیار عباد = جبر و اختیار

ناشناخته . **آغاز:** سپاس بی‌پایان لطیفی راکه‌بنای‌بندگی‌را برتنگنای‌جبرواضطرار نهاد.

7026ـ **دانشگاه** ۲۸۱۲/۶: نستعلیق محمدباقر فرزند محمد تقی حسینی قزوینی ، **۱۲۳۳**، درسپاهان مدرسهٔ جده (ص ۱۳۵ ـ ۱۴۱ر) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۴] .

جبرو اختیار = تذکرة المیثاق

جبرواختیار= ترجمهٔ جبروتفویض

جبرو اختیار = ترجمهٔ قضا و قدر

جبرواختیار= حقیقة‌الامر

جبرو اختیار = خلق اشیاء

جبرو اختیار = تحفهٔ ناصری

جبرو اختیار = رسالهٔمؤیدیه

جبر و اختیار

در بخش منظومه‌ها خواهد آمد.

جبروتفویض = جبر و اختیار

از محمد باقر همدانی شیخی ، نگارندهٔ «پرسش‌وپاسخ» که‌در بخش کلام خواهد آمد». در چندفصل‌درمولود پیامبر بسال ۱۲۸۱ دردیه‌لنگر به‌انجام رسانده‌است. **آغاز :** بی‌نهایت حمدی که بر عارفان عالم امکان لازم است ، مخصوص ذات پاك .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۶۹ و ۵ : ۸۴ و ۸ : ۱۱۳ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقباء: ۲۰۱ ف. رضوی ۴ : ۱۳۱ .

7027ـ **مشهد،** میرزا محمود کلباسی : نوشتهٔ ۲۲ محرم **۱۲۸۷** ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۵ : ۸۴] .

7028ـ **دانشگاه** ۳۷۶ : نستعلیق علی اکبر فرزند عبدالله‌آشتیانی همدانی، ۲۵محرم **۱۲۹۰** آغـاز برابر نمونـه در فهرست بنام «اختیار ـ رساله در» یاد شده است ، ۶۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۲۳].

جبر وتفویض

از ملا محمد شفیع فرزند محمد رفیع اصفهانی مشهور به قاری بحار ، که سه اجازه از مجلسی یکی به سال ۱۰۹۵ و یکی به سال ۱۰۹۷گرفته است. گفتاریست در پنج فصل که درآن امر بین الامرین را گزیده و در ذیحجهٔ ۱۱۱۷ بانجام رسیده است [ذریعه]. ودرآغاز آن‌آمده که نزد مجلسی به‌تصحیح اخبار شیعی پرداخته‌ام [دانش پژوه] . **آغاز :** الحمدلله الذی اختارلعباده الامر بین. . . اما بعد ، چنین‌گوید ... محمد شفیع بن .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۵۲ و ۵ : ۸۴ .

7029 ـ **دانشگاه** ۴۴۵۳/۱۱ : نسخ محمد کاظم فرزند محمد باقر ، محرم **۱۱۲۶** (۱۵۱ پ ـ ۲۴۶ ر) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۰] .

7030ـ **تهران،** محمدسلطان المتکلمین تاریخ یادنشده [ذریعه ۵ : ۸۵].

جدائی جان وتن = بقای نفس عاقله

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه: ۷۶۸» وجزآن. این گفتار در «مصنفات بابا۲ : ۶۲۲-۶۲۳» چاپ شده است. **آغاز:** جمله‌نفوس اعنی نفوس نباتی ونفوس حیوانی و نفوس مردم همه جدا انداز از اجسام جدائی عقلی .

7031ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۲۵: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۷۴ ـ ۲۷۵) ، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

7032ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۱۲ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۳** دردفتر، (۴۹ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7033 ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق **۱۰۸۳**، (۱ پ ـ ۲ ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۳۰] .

7034ـ 35 ـ **ملك** ۲ و ۴۱۹۱/۲۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دونسخه است : (۳۰ پ ـ ۳۱ر) و (۱۸۵ پ ـ ۱۸۶ ر) ، آغاز هر دو برابرنمونه [رؤیت] .

7036 ـ 37 ـ **دانشگاه** ۱۶ و ۱۹/ ۲۴۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، موسی‌کشمیری در طوس، دونسخه است (ص ۱۸۷ و ۲۲۲) ، در

فهرست به عنوان «نفوس نباتی و حیوانی» یاد شده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۴ و ۱۰۱۵] .

7038ـ39 ـ **مجلس**۱۳۹۱ و ۵۰۳۱/۱۳۹۱: نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، ۱۳ ذیقعدهٔ **۱۳۴۷** ، بدستور سید نصرالله تقوی این گفتار دوبار در این دفتر آمده است : یکی بعنوان «بقای نفس عاقله» (ص۲ـ۳) ویکبار بادگرگونی هایی باهمان سرآغاز (ص۴۲ـ۴۳) [رؤیت] .

7040 ـ **مجلس** ۶۲۳/۴ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، بعنوان «بقای نفس» [ف . مجلس ۲ : ۳۸۳] .

7041ـ **رضوی** ۱۲۹: نستعلیق تاریخ یادنشده، زرین، درفهرست ضمن مجموعه رساله های اوبعنوان «بقای روح» یادشده، شاید همین گفتار باشد [ف. رضوی ۶ : ۴۰۴] .

جذوات

از محمد باقر میرداماد ، که در « امانت الهی : ۴» گذشت. بنام شاه عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷)، درداستان موسی وتجلی درکوه طور وچگونه کوه سوخت وبدن موسی نسوخته است در دوازده جذوه و بیست وچهارمیقات ، بسال ۱۳۰۲ در بمبئی چاپ شده است. **آغاز:** عینان عینان لم یکتبهما قلم. . . مقاوس قبسات انوار تسبیح وتحمید وقف حرم کبریا.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۹۲ ـ ف . مشار : ۴۸۱ .

7042 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی ۱/مج : نسخ سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۳۴** دردفتر،فیلم آن در دانشگاه ش۲۷۱۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۲].

7043 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۱۸۹ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۲** درنمای نسخه که دراصفهان نویسانده شده [ف. ادبیات ۳ : ۳۲] .

7044ـ **یزد**، علومی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۸] .

7045ـ **دانشگاه** ۴۲۵۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، نسخهٔ بسیارپاکیزه، ۱۶۹ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۲۳] .

7046 ـ **دانشگاه** ۴۹۵۳/۲ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه (۱۰۰پ ـ ۱۱۸ر) انجام نانوشته مانده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۴۰۶۶] .

7047ـ **مجلس** ۲۰۹۱: تحریرمتوسط سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، باحاشیه به‌نشانی (منه‌دام ظله) که گویا از نسخهٔ پیشین چنین آورده شده ، ۴۹۲ص ۱۱س [ف. مجلس ۶ : ۸۰].

7048 ـ **دانشگاه** ۴۵۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، آغاز افتاده، ۱۷۰ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۵] .

7049 ـ **دانشگاه** ۳۸۲/۲ : نستعلیق ریزخوش تاریخ یاد نشده (۱پ ـ ۱۱۶ ر) از روی نسخهٔ نوشتهٔ میرداماد، ۱۲۲ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۳] .

جزوی به‌حقیقت کلی بود = هستی

جعل = رساله در . . .

از ملامحمدصادق اردستانی ، شاید همان عارفی که بدستورمجلسی از اصفهان رانده شده ودر۱۱۳۴ درگذشته‌است. درمعنی جعل وایجاد درفلسفهٔ الهی: مجعول از هرجهت تحت حیطهٔ جاعل‌است نه جزءآن ونه مقابل آن محتاج به آن‌است‌وممکن. دربیشتر نسخه‌ها نامی‌از نگارنده نیست .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۶۴ ـ ریحانة‌ـ الادب ۱ : ۵۸ .

7050ـ **مجلس**۱۲۹۰۹/۹ (۲۲۱) :

باتاریخ ۱۰۹۶-۱۱۱۴ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۶۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۴] .

7051- الهیات ۳/۲۰۹ آل آقا: نسخ باتاریخ ۱۱۷۷ دردفتر (۱۰۶پ - ۱۱۱پ)، درفهرست نگارنده نام برده نشده است، آغاز برابر نسخهٔ رضوی [ف. الهیات۱ : ۷۳۵].

7052- رضوی۶۱۶ حکمت: نستعلیق حسن فرزند علی مازندرانی ، رمضان ۱۲۰۶ نگارنده درنسخه نام برده شده است. آغاز : نسبت مجعول بجاعل ممکن نیست که بنحو فردیت باشد، چه‌فرد اگر چه در تصور محتاج است... درفهرست آمده‌بدنبال آن ترجمهٔ عربی آنست ازمحمد مهدی فرزند هدایت‌الله موسوی وجد مترجم شاگرد ملا محمد صادق اردستانی بوده، ومترجم درآن تاریخ زنده‌بوده‌است [ف. رضوی ۴ : ۱۱۷] .

7053- مجلس ۱۹۹۵/۳ : نوشتهٔ ۱۲۰۷ (ص۱۸۸-۱۹۰). درفهرست نگارنده نام برده‌نشده، وآمده‌است: ترجمهٔ رساله‌ایست که به شمارهٔ ۴ دردفتر است. آغاز برابر نسخهٔ رضوی [ف . مجلس ۹ : ۷۰۱] .

7054- مجلس۱۰/۵۳۳۳: نستعلیق باتاریخ ۱۲۱۹ - ۱۲۲۰ در دفتر ، آغاز : اعلم یااخی ایدك‌الله بتأییده ، اینکه ضابطهٔ کلیه درجعل این است که مجعول نمی‌تواند که بسیط محض باشد...ودرپایان نام نگارنده آمده است (گ۹۳) [رؤیت] .

7055- دانشگاه ۴/۴۶۵۰: باتاریخ ۱۲۲۶ دردفتر (ص ۴۴ - ۴۸) ، آغاز برابر نسخهٔ ۱۰/۵۳۳۳ مجلس . در آغاز آمده : هذا من‌مکاتبات‌استادنافی‌الالهی... محمدصادق اردستانی... الی بعض اصدقائه [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۳] .

جعل = رساله در . . .
ناشناخته .

7056- مجلس ۵۴۶۷/۲ : سدهٔ ۱۳ انجام‌افتاده، آغاز: الحمدلله جاعل‌السماوات وخالق‌الاشیاء . . . اما بعد ، این رساله ایست مختصر مفید دربیان معرفت حقیقة علت و بیان کیفیت جعل بسیط و مرکب (۲۳ پ - ۲۹ پ) [رؤیت] .

جلوات ناصریه

از ملا محمد اسماعیل فرزند محمد جعفر سپاهانی، بنام ناصرالدین‌شاه قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) دروحدت وجود نگاشته است . در نه بخش که هریك را جلوه عنوان کرده است . آغاز: بسمله . سبحانك اللهم یامن تحیرت العقول فی‌کنه ذاته. . . چون مسئلهٔ توحید از اشرف مسائل الهیه واهم مقاصد ایمانیه بود...

بنگرید : ذریعه ۱۲۷:۵ - طبقات اعلام لشیعة، کرام : ۱۳۹.

7057- دانشگاه ۷۸۰/۱ : شکسته نستعلیق محمدعلی‌کرمانشاهی، ذیحجهٔ ۱۲۸۷ (۱پ - ۲۶پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۳] .

7058- مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف۴۸۷/۲: نوشتهٔ عبدالجواد فرزند یوسفعلی ۱۲۹۳ - ۱۲۹۵ [نسخه‌ها ۵ : ۷۰] .

7059- مجلس ۲۰۹۲: شکستهٔ زیبای عباسقلی‌خان فرزند زکی‌خان نوری ، سدهٔ ۱۳، ۵۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۸۰] .

جمع میان گفتار افلاطون و معلم اول

از مظفرالدین حسینی کاشانی، درحدوث وقدم نفوس مردم .

7060 - مجلس۱۲۹۰۹/۲(۲۲۱) :

باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر، در۵ص. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۶۱۵ هست [فیلمها۱ : ۶۲۴].

جواب شبهات

از محمد باقر همدانی شیخی ، نگارندهٔ «جبرواختیار: ۷۷۵» وجز آن. گفتاریست در پاسخ سه مطلب ازگفتهٔ شیخ احسائی، که از او پرسیده‌شده‌بود: ۱ـ اگر بسیط‌الحقیقه کل‌الاشیاء نباشد خلاف توحید است ۲ ـ ترادف اسماءالله ۳ـ ربط‌مخلوق به‌خالق ،که‌در۱۲ذیقعدهٔ۱۲۸۶ بانجام رسیده است . **آغاز:** حمدله . . . که بعضی ازاعاظم قصبهٔ نراق چند شبهه .

7061ـ **رضوی** ۴۴۶حکمت : شکستهٔ حاج محمد ابراهیم ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، ۷گ ۱۳ ـ ۱۴س [ف . رضوی ۴ : ۶۲] .

جواب شبهات ابلیس

از قاضی نوراللّه شهید (۹۵۶ ـ ۱۰۱۹) **آغاز:** . . . مخفی نماند کهاین تراب اقدام مؤمنان در فاتحهٔ « مجالس المؤمنین » تشبیه اقوال آن .

بنگرید: ذریعه ۱۰:۲۰۱ ـ ف. دانشگاه ۲ : ۶۴۷ .

7062ـ **یزد،** جامع‌کبیر: نستعلیق علاء الملك فرزند نوراللّه شوشتری نگارنده، همراه «مجالس‌المؤمنین» مؤرخ۴/۵/**۱۰۳۵** [نسخه ها ۴ : ۴۰۴] .

7063 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۰ ب : نسخ شکراللّه فرزند حاجی محمد حسینی خوراسکانی‌سپاهانی، ۲۸شعبان **۱۰۵۷** درپایان «مجالس‌المؤمنین» [ف. ادبیات ۱ : ۴۱۲] .

7764ـ **تهران،** ملی : نوشتهٔعباس درصفر**۱۰۹۸**، همراه «مجالس‌المؤمنین» آغاز برابرنمونه، در۸ص [نسخه‌ها ۶ : ۳۱۰] .

7065ـ **تهران،** دکترمفتاح : سدهٔ **۱۱** بدنبال « مجالس المؤمنین » او ، مقابله کردهٔ محمد مؤمن فرزند محمد رضا حسینی رضوی خازن‌کتب رضویه ۱۰۴۲ [رؤیت] .

7066ـ **آقای کمالی** : نوشتهٔ محمد کاظم فرزندشمس‌الدین دیلمانی، **۱۱۲۵**، ش۸ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۶] .

7067ـ **دانشگاه**۱۳۵/۴۶۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (ص۶۴۶ ـ ۶۷۳) در فهرست آمده گویا ازقاضی نوراللّه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۸] .

7068 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۳ : نستعلیق ، که در**۱۲۲۶** کامل شده است، بدنبال«مجالس» او [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۱] .

7069ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۵۰۴/۷ : باتاریخ **۱۲۳۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲] .

7070ـ **الهیات**۵۱/۷ب: نسخ احمد فرزند محمد علـی تبریزی ، تاریخ یاد نشده (۳۳۰پ ـ ۳۳۶ر) [ف. الهیات۱: ۱۲۶].

جواب شبهات ابلیس = البرهان فی‌قطع شبهة الشیطان

جواب مسألة الوجود = اشتراك معنی یا لفظی وجود (ص۷۳۳)

جواب . . . = پاسخ . . .

جوك باشست Jog Bashishth

متن از پندت کشمیری در عرفان و تصوف هندی، ترجمه از نظام‌الدین پانی‌پتی، بدستور شاهزاده نورالدین محمد جهانگیر سلطان سلیم بهادر (۱۰۱۴ ـ ۱۰۳۷) هنگام ولیعهدی او ونیز بدستورجلال‌الدین اکبرشاه هندی (۹۶۳

۱۰۱۴)، بسال ۱۰۰۶ درشش باب انجام گرفته است: ۱ـ درسرگذشت را مجند ۲ ـ فنا و بقا ۳ـ یگانگی خدا واین هستی‌های گوناگون که پرتو اویند ۴ـ پیدایش و پایداری این جهان ۵ـ گرایش به خداونگریستن جز به او ۶ـ تصوف. میرزا ابوالقاسم میرفندرسکی (حقایق الصنایع : ۶۶۱) بر آن حاشیه نوشت وفرهنگ واژه‌های هندی آن را ساخت. **آغاز:** شکروسپاس بیقیاس سزاوار حضرت دادار آفریدگار بی‌مثل‌ومانند

بنگرید: ذریعه۴ : ۱۲۹ ـ ف. دانشگاه ۳ : ۴۲۸ .

7071ـ **تهران**، اصغرمهدوی۸۵: نسخ قوام‌الدین علی فرزند حبیب‌الله، در ۲۳ رجب **۱۰۶۳**، کاغذ هندی [نسخه‌ها ۲ : ۷۲] .

7072ـ **مجلس** ۴۷۵۷: نستعلیق‌حسن فرزند اسکندر طبیب بنایی، رجب **۱۰۹۸**، آغاز برابر نمونه، (۱پ ـ ۳۰۸) [رؤیت].

7073ـ **تهران**، ادبیات ۱۸۷حکمت نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات۲ : ۱۴].

7074ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۲۰: نوشتهٔ ابوطالب فرزند میرزا محمد اسماعیل استرآبادی، **۱۱۲۷** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱] .

7075ـ **آصفیه** ۱۴۴۹ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۲۸** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

7076ـ **فرهاد معتمد** ۱۹۳: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲**، تملك ۱۲۲۵ وفرهاد میرزا در۱۲۵۶را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۱۷۱].

7077ـ **ملك**۱۵۱۵: نستعلیق۲۷ذیقعدهٔ **۱۲۰۷**، ۲۶۸گ ۲۴ س [رؤیت] .

7078ـ **ملك** ۲۵۶۷: نستعلیق**۱۲۱۰** گزیدهٔ آن است، ۶۶گ ۱۹س [ف. ملك، فارسی ۱۹۶] .

7079ـ **رضوی**۳۹۹ حکمت: نستعلیق **۱۲۲۴** جدولبندی شده، آغاز بمانند نمونه، ۳۹۱گ ۲۰س [ف . رضوی ۴ : ۴۴] .

7080ـ **تهران**، ادبیات۶۲ب. شکسته نستعلیق ۱۰ ع ۱/**۱۲۲۸** ، با فرهنگ میرفندرسکی، ۱۸۲گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱: ۱۹۵] .

7081ـ **سپهسالار** ۱۳۴۲ : نستعلیق **۱۲۳۳**، ۳۰۳گ ۲۱ س [ف . سپهسالار ۴ : ۱۲۷] .

7082ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۸۴۴۳ نوشتهٔ **۱۲۳۸** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۵] .

7083ـ **دانشگاه** ۱۴۱۵ : نستعلیق درویش فرزند محمدعلی، در ۲۳ع۱/**۱۲۳۹** همراه «کشف‌اللغات» آن، ۱۶۴گ۲۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۹۸] .

7084ـ **رضوی** ۴۰۰حکمت: نستعلیق ۲۳ صفر **۱۲۴۲** همراه با فرهنگ واژه‌ها از میرفندرسکی، آغاز برابر نمونه باضافه دوبیت شعرمنسوب به‌میرفندرسکی درآغاز، ۳۳۷ گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۴۵] .

7085ـ **ملك** ۵۰۴: نستعلیق **۱۲۴۵**، گزیدهٔ آن است، ۵۰گ ۲۴س [ف. ملك، فارسی ۱۹۶] .

7086 ـ **مجلس** ۳۰۳۵ : نسخ سید عبدالعظیم‌الله فرزند فتح‌الله، ع ۲/**۱۲۵۰**، به خواهش آقا محمدرضابیك خدابنده‌لو، ۳۶۶ص ۱۷س [ف . مجلس ۱۰ : ۵۶۶] .

7087ـ **حقوق** ۲/۳۴ب: نسخ محمد فرزند عباس بیگ، در**۱۲۵۸** (۱۰پ ـ ۲۴۰ پ)، زرین، باحاشیه‌هایی به‌نشانی (قس) که گویا از میرفندرسکی باشد [ف. حقوق: ۹۳].

7088ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۵۷ :

نسخ خوب **۱۲۶۴**، ۲۵۲ گ ، همراه فرهنگ واژه‌ها [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبائی].

7089ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۲۵۰ : نسخ خوب **۱۸۰۲**م یا **۱۰۸۲** در استامبول ، ۲۳۷ گ [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبائی]

7090ـ **تهران ،** دکتر مفتاح ۳۵۱ : نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۸ رمضان **۱۲۸۳** برای میرزا صادق [رؤیت] .

7091 ـ **حقوق** ۲/۵۰ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۶پ ـ ۲۵۸ر)، باحاشیه‌هایی‌که باید ازمیرفندرسکی باشد [ف. حقوق : ۹۳] .

7092 ـ **تهران ،** ادبیات ۱۲۶ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با فرهنگ واژه‌ها از میر ـ فندرسکی، ۱۸۵ گ ۲۳ س [ف . ادبیات ۱ : ۱۹۵] .

7093ـ **قاهره،** دارالکتب۴، م تصوف فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ،از مترجم درفهرست‌نام برده‌نشده [ف.مخطوطات ۱ : ۸۰] .

7094ـ **قاهره،** دارالکتب ۴۴۲۷ س: شکستهٔ بی‌تاریخ (گ۱ـ۴۰)، گزیده ایست از آن [مخطوطات ۲ : ۱۳۴] .

7095 ـ **لندن ،** دیوان هند ۸۰۶ اته ۱۹۷۱ : تاریخ یادنشده. **فیلم**آن درداتشگاه ش۱۷۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۱] .

7096ـ **دانشگاه** ۲/۲۴۶ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، (۱۰رـ۳۳ر)، باحاشیه‌هایی از میرفندرسکی آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۲۸] .

7097ـ **مجلس** ۱/۶۲۶: شکستهٔ ریز تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، درفهرست آمده : منتخب جوك... [ف.مجلس۲:۳۸۵].

7098 ـ **مجلس** ۱۷/۶۴۰ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، در فهرست آمده : منتخب جوك . . . [ف. مجلس ۲ : ۴۰۷].

7099ـ **مجلس** ۴۵۱: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۹ گ ۲۱س [ف. مجلس ۲ : ۴۱۵] .

چ

چگونگی جان پس‌از مردن تن

از باباافضل کاشانی : نگارندهٔ «جاودان نامه :۷۶۸» وجز آن. دربیان حال نفس دراك است پس‌از مرگ تن، که در «مصنفات باباً۲: ۶۴۶» چاپ شده است. **آغاز :** بدانکه چون خواهی‌که آگه شوی ازحال نفس بعد از مرگ تن ... نخست بباید دانست .

7100ـ **مجلس** ۴۰۱۳/۱۴ : نستعلیق سدهٔ **۸ ـ ۹** (۱۰۹ر)، **آغاز:** اندربیان حال نفس دراکه بعد ازمرگ. بدان‌که‌چون خواهی که آگه شوی ازحال نفس [رؤیت].

102 ـ 7101 ـ **مجلس** ۴ و ۱۵ / ۴۸۰۵ : نسخ باتاریخ **۱۰۸۲** دردفتر ، این گفتار دوبار در دفترآمده است: (۳۷ ب) و (۴۹پ ـ ۵۰ر) [رؤیت] .

7103ـ **دانشگاه** ۱/۴۲۸ : نستعلیق **۱۰۸۳**، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۳ : ۳۲۸] .

7104 ـ **ملك** ۴۱۹۱/۸ : نستعلیق ، سدهٔ **۱۱** (۱۶۱پ) آغازبرابرنمونه [رؤیت].

106 ـ 7105ـ **دانشگاه** ۱۶ و ۱۹/ ۲۴۰۱: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، درطوس (۱۸۹ ـ ۱۹۱) این گفتار دوبار در

دفتر آمده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

7107ـ مجلس۴/۵۰۳۱ : نسخ‌خوش محمدعلی عبرت نایینی ، با تاریخ **۱۳۴۷** در دفتر به‌همین خامه (س ۶) ، بدستور حاج سید نصرالله تقوی [رؤیت] .

چگونگی علم خداوند = علم خداوند

چون خواهی که نامه نویسی = احاطهٔ الفاظ

باباافضل، درص۷۳۱ گذشت.

چهار عنوان = کیمیای سعادت

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان نامه :۷۶۸» وجزآن. گزیده مانندی است از «کیمیای سعادت» غزالی ، که درچهار عنوان گزیده است : ۱ ـ شناختن خود ۲ ـ شناختن خدا ۳ـ معرفت حقیقت دنیا ۴ـمعرفت‌آخرت این‌گفتار کنار «اشعة‌اللمعات» جامی و «مقصد اقصی» و «مبدأ ومعاد» نسفی بسال۱۳۰۳چاپ شده است. **آغاز:** (۱) الحمدلله رب الارباب. بدانکه خواجه افضل الدین کاشانی از کیمیای سعادت کلمی چند انتخاب نموده. . . فصل در شناختن خود. **آغاز:**(۲):این‌سخنان کیمیای سعادت است‌که‌گوید نامهٔ مردم شایسته است... چنین‌گویدکه نامهٔ مردمی به چهار عنوان تمام بود. عنوان اول آنستکه حقیقت خودرا بشناسد

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۱۳ـ ف. مشار : ۱۵۰۹ .

7108ـ دانشگاه ۷/۴۷۳۲: نستعلیق باتاریخ **۹۶۲ـ۹۶۳** دردفتر (ص ۶۰ ـ ۷۹) ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۳].

7109ـ ملك۵/۵۲۵: شکسته نستعلیق محمدکاظم اصفهانی، **۱۰۶۰** درحیدرآباد (ص ۱۷۸ـ۲۱۴) ، زرین، آغازبرابر، درفهرست آمده « منتخب کیمیای سعادت » [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۸] .

7110ـ ملك ۲۱/۴۶۵۷ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۳** دردفتر، (۸۲ پ ـ ۱۰۶ پ) عنوان یکم دردفتر دیده نشد. **آغاز:** فصل در شناختن خود. بدانکه شناختن‌خودکلید معرفت خدا است [رؤیت].

7111ـ ملك ۱۷/۴۰۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، نسخه بعنوان «کیمیای سعادت» است (گ۱۵۲پ ـ ۱۶۷ مجموعه) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت] .

7112ـ مجلس ۱/۴۲۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بانسخه بدلها درزیر برگها، باعنوان «کیمیای سعادت» [رؤیت] .

7113 ـ مجلس ۱۶/۶۲۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، درفهرست به‌عنوان «منتخبات کیمیای‌سعادت» یادشده [ف. مجلس۲:۳۷۹].

7114ـ دانشگاه۱۷/۱۱۱۳:نستعلیق تاریخ یاد نشده، (۱۶۱ ر ـ ۱۷۷ ر) ، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۸۷] .

7115 ـ دانشگاه ۸/۳۴۰ : نستعلیق زیبا، تاریخ یادنشده (۱۱۱پ ـ ۱۱۳ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۶] .

ح

حادث و مبدع

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه :۷۶۸» وجز آن. در جدایی میان حادث ومبدع واحاطهٔ داننده به‌خود. **آغاز:** باباافضل ...درفرق میان حادث ومبدع می‌فرمایند: خاصیت ابداع آن است که ابداع‌را بوجودمحلی موجود پیش‌از ابداع حاجت بود .

7116ـ **الهیات ۱۶/۲۹۳ج**: نسخ با تاریخ **۱۱۱۱** در دفتر (۷۰پ ـ ۷۱ر) [ف . الهیات۱ : ۲۰۰].

7117ـ **ملك ۳۲/۴۶۵۵** : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ**۱۳**، (۱۸۶پ ـ ۱۸۷پ)،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

حاشیه بر رسالهٔ وجودیه = رد رسالهٔ وجودیه

حال نفوس جزوی بعد از فساد تن = پایداری روان

از باباافضل، در۷۴۸گذشت.

حدوث دهری

ازحکیم نظام‌الدین‌احمدگیلانی، نگارندهٔ «شجرهٔ دانش : ۶۷۳» وجزآن .

7118ـ **آصفیه ۳۹ مجموعه‌ها**: ضمن « شجرهٔ دانش » که برخی از گفتارها بخامهٔ نگارنده ومؤرخ**۱۰۴۵**است (گ۱۹۱ـ۱۹۴) [ف. آصفیه، عثمان‌علی۲:۴۷۴].

حدوث و قدم = قدم‌وحدوث

حقایق انسانیه = تشریح الوجود

ابن‌سینا درص ۷۶۲گذشت .

حقیقت ادراك = نسبت افراد

از محمد دهدار، نگارنده «الف‌انسانیت: ۳» وجز آن. در اتحاد عاقل و معقول که (آیا ادراك وحکم عقل نفس‌الامر است یعنی‌عقل امر واقع را چنانکه هست فی‌نفسه ادراك می‌کند یا بخصوصیت خود ادراك می‌کند) . **آغاز :** حمدوسپاس مرآفریدگار . . . اما بعد، بر ره روندگان دانش هویداست که نسبت میان مردم عموم وخصوص من‌وجه است .

7119ـ **مجلس۱/۳۳۲۳**: نسخ**۱۲۹۷** (ص۱ـ۶)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ ۱۰۸۱] .

حقیقة الامر

ازنظام‌العلماء تبریزی، حاج‌میرزا محمد رفیع فرزند میرزا علی اصغر طباطبائی حسنی حسینی، درگذشتهٔ۱۲۲۶ درمسئلهٔ جبرواختیار وامربین‌الامرین‌که در ۱۲۸۱ بانجام رسیده ، وچندبار به‌چاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۵: ۸۰ و ۷ : ۴۷ و ۹ : ۱۲۰۲ـ طبقات اعلام‌الشیعه، نقبا:۷۸۷ـ ف. مشار: ۵۷۶ـ مؤلفین‌مشار۳: ۲۲۴ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۸۰ ـ ریحانةالادب۴: ۲۱۵.

7120ـ **تهران، اصغرمهدوی**۱۳۷ نسخ علی فرزند محمد قراچه داغی تبریزی ، درآدینهٔ ۸ذیحجهٔ **۱۲۹۴** [نسخه‌ها۲ : ۷۳].

7121ـ **سپهسالار**۵۷۹۸ : نسخ علی فرزند محمد، پنجشنبهٔ ۲۷ محرم **۱۲۹۵** ، در فهرست‌آمده: گویا ازنظام‌العلماء. **آغاز:** الله نزل احسن‌الحدیث... شکروسپاس خداوندی را سزاست ... و بعد راقم اوراق بعرض [ف . سپهسالار ۴ : ۳۲۴] .

حقیقت سلسلهٔ موجودات = سلسلهٔ ...

حقیقت روح = روحید

حکمت خاقانیه

از بهاءالدین محمد .

7122ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۲/ ۶۰ نوشتهٔ ۱۱۸۰ [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۳].

حکمة الموت

منسوب به ابوعلی سینا (ترجمهٔ القانون : ۵۰۳)، ارکین بشمارهٔ ۶۵ و بروکلمن بشمارهٔ 63A و 14C و قنواتی به شمارهٔ ۲۱۸ آن را از او دانسته اند ولی نباید از او باشد این گفتار بی شباهت با رسالهٔ ۲۹ از رساله های اخوان الصفا نیست. و این جز «دفع الغم من الموت» منسوب باوست. **آغاز:** بباید دانستن که اول چیزی که بر بندگان واجب است شناختن حق است. (بنگرید: ترجمهٔ دفع الغم : ۷۵۷) .

بنگرید: فهرست مصنفات ابن سینا، مهدوی ۲۷۲ .

7123ـ دانشگاه ۲۶۱۸/۸ : باتاریخ ۱۰۷۱ دردفتر (ص ۵۱ ـ ۵۸) گویا از انجام افتاده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

7124 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۶۵۹ Add: تاریخ یادنشده، در نسخه آمده که از شیخ است [ف. مصنفات : ۲۷۲].

7125 ـ استانبول ، اسعد ۳۶۸۸ : تاریخ یاد نشده (گ ۱۴۲ پ ـ ۱۵۱) [ف . مصنفات : ۲۷۲] .

حکمت مرگ

ناشناخته. **آغاز:** در بیان حکمت مرگ ، مرگ فعل حق است و فعل حق باطل نبود .

7126ـ دانشگاه ۱۹۲۵/۶ : باتاریخ ۱۰۸۱ دردفتر (۹۴ر ـ ۹۵ر) همراه «نفس» ابن سینا [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۷] .

حلیة الموحدین

زواره‌ای، دربخش تاریخ وسیر خواهدآمد

حیات النفوس

در ص ۶۶۳ گذشت .

خ

خردنامه

دربخش تاریخ خواهدآمد .

خزائن

از احمد طبرسی درحکمت [دانش پژوه].

7127ـ کاشان، کتابخانهٔ آثار ملی : مؤرخ ۱۳۰۸ [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۶].

خلاصة الحیاة

دربخش تاریخ خواهدآمد .

خلق اشیاء = رساله در . . .

گفتاریست درحقیقت جبر و اختیار. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی محمد... امابعد این کلماتی است چند دربیان معرفت ایجاد ...

7128ـ مجلس ۳/۲ خویی : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۴۲ـ۴۰) [ف. مجلس ۷: ۲۶۴].

خواب = دربارهٔ . . .

از بابا افضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان نامه : ۷۶۸» وجز آن. دربارهٔ اینکه در هنگام خواب چرا رنج نمی‌بینند. **آغاز:** فصل دیگر دروقت خواب چرا هیچ المی وسختی نمی‌رسد ...جواب مرگ بطلان استعداد حیات است .

7129ـ رضوی ۹۷۰حکمت: دردفتر که‌گویا مؤرخ ۱۰۶۰ است، درفهرست بعنوان « فرق میان خواب و مرگ » یاد شده‌است‌گویا همین است [ف. رضوی ۴ : ۲۳۳ و ۲۵۴].

7130 ـ دانشگاه ۴۲۸/۸ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۸۳ دردفتر (گ۳۰پ) این نسخه در نامهٔ خواجه زین‌الدین به قاضی صفی آمده است. [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۹] .

خوابنامه

از میرزا هدایت مستوفی،در بارهٔ خواب، درآغازازپیشرفت‌دانشهای ریاضی‌وطبیعی وخام ماندن علوم روانی یاد می‌کند، سپس درماهیت رؤیا گفتگو می‌کند. آغاز: . . . در خصوص مسئلهٔ‌خواب،اول بباید دانست‌که مسایل متعلقه به‌علومی که خارج باشند ازدایرهٔ علوم ریاضی

7131ـ ملك ۶۱۵۱/۲۲: نسخ‌پیرامن ۱۲۹۰، ش۲۲جنگ‌اعتضادالسلطنه (ص۵۴۶ـ ۵۴۹) [رؤیت] .

خواب مغناطیسی

از محمد فرزند عبدالله ، امین دفتر . در چند فصل .

7132ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۶۰۱ : نستعلیق خوش بی‌تاریخ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

خواب و بیداری

از ناشناس ، در بیان خواب و بیداری . آغاز: خواب بدوقسم است: طبیعی وغیرطبیعی که مقصود ومبحوث‌عنه دراین‌مقام است عبارت است‌ازترك‌نفس استعمال حواس را طلباللراحة واسباب آن چهار است .

7133ـ دانشگاه۱۹۹۷/۲۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۱۰۸۳ در دفتر (۸۴ ر ـ ۸۷پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۶۱۲] .

خیر و اقسام آن

از خواجه نصیرالدین (بنگرید : بیست باب: ۲۴۳) بندیست دریك صفحه .

7134ـ تهران ، ادبیات ۱۵۹/۱۰ حکمت : سدهٔ ۱۱ (۱۳۶ر) [ف. ادبیات ۲ : ۴۵] .

د

دانائی و مراتب آن

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه:۷۶۸» وجزآن. درفضیلت دانائی‌ومراتب آن. آغاز: ای پویندگان راه اخلاص .

7135 ـ ملك ۵۳۲۷/۵ : نستعلیق با تاریخ مقابله دردهلی۱۰۷۷، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

7136ـ رضوی ۶ اخلاق: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۲ : ۳۳۴] .

دانش و آگاهی = داننده و آگه از عالم

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» وجزآن. آغاز : داننده و آگه ازعالم چنانکه هست ومتحرك... جز ازهستی عالم وجز ازهستی خود که آگه‌است.

7137ـ ایاصوفیا۴۸۱۱/۶: نستعلیق باتاریخ ۸۶۱بهمین‌خامه دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۶] .

7138ـ مجلس ۴۹۴۲/۱۰ : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد ، با تاریخ ۱۰۵۶ دردفتر(۲۵ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7139ـ دانشگاه ۴۲۸/۱: نستعلیق با تاریخ ۱۰۸۳ در دفتر (۵ ر ـ ۵ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۳۰] .

7140ـدانشگاه۱۴۰۱/۱۹: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری در طوس (۲۲۵ ـ ۲۲۶) سدهٔ ۱۱ در فهرست بعنوان « داننده و آگاه از عالم» آمده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

7141ـ ملك ۴۱۹۱/۱۳ : نستعلیق سده۱۱ (۱۶۳پ ـ ۱۶۴ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

7142ـ مجلس ۲۴۲۹/۱۵ فهرست نشدهٔ : سدهٔ۱۳ (ص۳۲۱ـ۳۲۲) درفهرستبنام «تقریردرمعنی دانند ودانسته» یادشده[نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰].

7143ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۰ : نوشتهٔ محمدعلی، ۱۳۰۲ [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۰].

7144ـ مجلس ۵۰۳۱/۱۲ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ۱۳۴۷ بهمین‌خامه دردفتر (ص۴۱) بدستور حاج سید نصرالله تقوی [رؤیت] .

داننده و آگاه از عالم = دانش و آگاهی

از بابا. افضل درص۷۸۴ گذشت

رسالهٔ دایره

منسوب بهابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون:۳:۵۰۳) ونبایدازاوباشد. گفتاریست در هفت فصل نزدیك بهفلسفهٔ باطنی. **آغاز:** فصل درپیداکردن هستی پروردگار جل جلاله. اول بدانکه هرعاقلی‌که هست و بود جمله مقرندکه عالم مادا صانعی هست.

7145ـ دانشگاه ۲۶۱۸/۷ : نوشتهٔ ۱رجب ۱۰۷۱ (ص۴۶ ـ ۵۱) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۳] .

دبستان المذاهب

دربخش ملل ونحل خواهدآمد.

در بارهٔ دانای بذات = اجسام زنده ازدو بیرون نباشد

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» و جز آن . در بارهٔ اینکه زندهٔ ذاتی، جسم نیست وبازگشت همه چیزها به آن استکه بخود داناست . این‌گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۱۸ » چاپ شده است . **آغاز :** اجسام زنده ازدوبیرون نباشد، یاحیاة درایشان اصلی وذاتی باشد، یاغریب وعارضی.

7146ـ ایاصوفیا۴۸۱۱/۷: نستعلیق باتاریخ ۸۶۱ بهمین‌خامه دردفتر، همراه چند گفتار دیگر از همو . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها۱ : ۶۶۶].

7147ـ مجلس ۴۹۴۲/۹ : شکسته نستعلیقفریدالدین محمدفرزندمحمد، باتاریخ ۱۰۵۶، دردفتر (۲۴پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7148ـ مجلس ۴۸۰۵/۱۷: نسخ با تاریخ ۱۰۸۲ دردفتر (۵۰ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7149ـ دانشگاه ۴۲۸/۱ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۸۳ دردفتر (۴ر) ، [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۲].

7150ـ ملك ۴۱۹۱/۱۱ : نستعلیق

سدهٔ **۱۱** (۱۶۲ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7151ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۱۹: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱**، در طوس (ص۲۲۵ ـ ۲۲۶) در فهرست بعنوان «اجسام زنده ازدو بیرون نیست» یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

7152 ـ **مجلس** ۲۴۲۹/۱۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۳۳۰ـ۳۳۲) بنام «تقریر اجسام زنده» یاد شده، درکلیات او[نسخه‌ها ۵: ۱۸۰].

7153 ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۱۱: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۳۸ر ـ ۱۳۸پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۲].

7154ـ55ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۱۴و۶: نسخ محمد علی عبرت نایینی با تاریخ **۱۳۴۷** دردفتر به‌همین‌خامه ، این‌گفتار دوبار دردفتر آمده (ص۷ـ۸) و (ص۴۳ ـ ۴۴) [رؤیت].

دربارهٔ روح = روح = نفس
دوسکنون

ازعبدالله فرزندمحمدباقر موسوی دزفولی (۱۱۵۸ ـ ۱۲۵۶) از نوادگان سید سلطانعلی رودبندمعروف به‌خواجه‌علی سیاه‌پوش ازنیاکان صفویان، که «تاریخ مظهر الدوله» رادر۱۲۲۶ بانجام رسانده است . **آغاز** : الحمدلله الذی خلق الموجودات و الکائنات من العلویات و السفلیات .

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۱۳ ـ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۷۷۰ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۱۲۹ .

7156 ـ **ملك** ۶۲۰۸/۲ : نسخ ع۲/ **۱۳۰۶** (۳۷ر ـ ۵۸ر) همراه «مجمع‌الاخبار وتذکرة الابرار» و « تاریخ مظهری » از همو [رؤیت].

دل دانا محیط نور هستی حق

ازباباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه :۷۶۸» وجزآن. این گفتار در «مصنفات بابا۲:۶۵۲» چاپ‌شده‌است. **آغاز:** خداوندا عظمت تومانع شناخت تو می‌شود، که به فروغ نورتو یعنی خرد راه بار حضرت تویافت .

7157 ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۱۷ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ**۱۳۴۷** دردفتر (ص۴۷) بدستور حاج سیدنصرالله‌تقوی [رؤیت].

دم و وهم = علم انفاس

از سید علی قاضی عسکر ، گرفته شده از نوشته‌های هندوان، درچند فصل : ۱ـ دربیان تعدادانفاس ۲ـ تبیین‌علم‌نفس ۳ـ معرفت‌الوان عناصر ۴ـ معرفت بیرون‌آمدن‌دم. فایده‌دررفع انزال درمجامعت. فایده برای فریفتگی زن . فصل درشناختن‌ضمیر. فایده درروشنی‌چراغ در ماهتاب. فصل‌درشناختن علامت مرگ. **آغاز:** شکروسپاس خداوندی راست که ابواب لطف و کرم بروی‌کافهٔ امم بازفرمود .

7158ـ **دانشگاه** ۲۲۳۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۲پ ـ ۱۷ ر) [ف . دانشگاه ۹ : ۹۰۱] .

دم و وهم

ناشناخته . روانشناسی برپایهٔ جادوگری وافسون‌است، برای شناسایی دم‌ووهم به«نفایس الفنون» مراجعه شود .

7159ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۱۱: شکسته نستعلیق ریز شهاب الدین دیباجی ، با تاریخ **۱۱۰۰**دردفتر (ص۱۲۱ ـ ۱۲۴)، گفتاریست در۵فصل : پرداختن بکار، پرسش، پیشگوئی، شناختن مرگ، شناختن‌دم. **آغاز:** این‌کتابی

است در علم وهم از ساختهٔ هندوان و از هندی بهپارسی درآوردهاند. وچنین‌گویند که شهری است در اقصای هند که آنرا کامرون خوانند [ف. دانشگاه ۴ : ۹۸۰].

7160ـ سپهسالار ۶/۵۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۰۸ـ۱۳۰) **آغاز:** حمدله... امابعد، این مختصریست دربیان وهم ودم، نقل است از ارسطوی حکیم [ف. سپهسالار ۴ : ۴۵۹].

دهر و زمان = تحقیق در...

از باباافضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه :۷۶۸» وجزآن. این‌گفتار در «مصنفات بابا ۲: ۶۶۳ ـ ۶۶۴» چاپ شده‌است. **آغاز** اولیت کارها بردوگونه است، یکی اولیت به‌ـ غیر وآن غیرزمان بود.

7161 ـ مجلس ۴۹۴۲/۷ : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد، با تاریخ **۱۰۵۶** دردفتر (۲۴ر ـ ۲۴پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

7162ـ مجلس ۳۴۵۶/۲۳: سدهٔ **۱۲** (ص ۲۱۴ ـ ۲۱۷)، آغاز برابر نمونه، در فهرست‌بنام«تحقیق‌دهروزمان» یادشده‌است[ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۹۰].

7163ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۱: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۵۱ر ـ ۱۵۲ر)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۹].

7164 ـ مجلس ۶۲۳/۹ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، در فهرست به عنوان «فی‌تحقیق‌الدهر والزمان» یادشده است [ف. مجلس ۲ : ۲۸۳].

ذ

ذات و حقیقت مبدأ هستیها

از بابا افضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه :۷۶۸» وجزآن. در اینکه مبدأ و غایت هستی‌هارا حقیقت وذاتی هست. این گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۲۵» چاپ شده است. **آغاز:** پرسنده‌ای که مبدأ موجودات و علت هستی‌ها را حقیقتی وذاتی هست یانه.

7165ـ مجلس ۴۹۴۲/۱۱ : شکسته نستعلیق‌فریدالدین‌محمدفرزند محمد، باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر(۲۵پ)، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

7166ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۰: نستعلیق محمد علی، در **۱۳۰۲**، آغاز برابر نمونه (۱۳۸پ ـ ۱۳۹ر) [ف. دانشگاه ۳۲۹:۳].

ذم صوفیان متظاهر

آغاز: حذر ازصوفیان شهروديار.

7167ـ قاهره، دارالکتب ۴۱/۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ (۷۶پ ـ ۷۸پ) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۹۹].

ر

راه راست

از محمدباقر فرزند محمد حسین طبیب، در دوازده مطلع : ۱ ـ اثبات واجب الوجود ۲ ـ احدیت واجب الوجود ۳ـ توحید واجب ۴ـ اثبات صفات‌واجب۵ـ... ۶ـ دیگرصفات ثبوتیه ۷ـ نود ونه نام خدا . . . ۱۲ـ معاد. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس وثنا وستایش بلند اساس شایستهٔ بارگاه.

7168ـ مجلس ۵۵۰۳: نسخ سدهٔ۱۳ آغاز برابرنمونه، ۷۸ گ ۱۷س [رؤیت] .

رد رسالهٔ وجود

متن از ملا رجبعلی تبریزی‌که دراشتراك لفظی وجود است ودر ص ۷۳۳ گذشت ، رد از آقاجمال خوانساری نگارندهٔ«اختیارات الایام: ۲۲۱» و جزآن . **آغاز** : بعرض میرساند که آنچه...کرده مذهب حکماءاست‌وبعضی متکلمین مثل خواجه‌نصیر .

7169ـ دانشگاه ۲۵۷۰/۷: نستعلیق صفر۱۱۳۰ (ص ۱۵۸ ــ ۱۵۹ هامش) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۶۴] .

ردشبهات ابلیس = جواب

رد شبهات معتزله = رساله در ...

از میر سید شریف جرجانی ، نگارندهٔ «اسکندریه :۷۳۲» وجزآن. برای امیر زاده محمد حاکم شیراز . **آغاز** : تقریر خلاف در آنکه فلاسفه‌گفته‌اند، که علم قدیم است وهمیشه بوده است.

7170ـ الهیات۳۰۸/۳ج: سدهٔ۱۰ـ۱۱ (۲۴ پ ـ ۲۸ پ) ، زدین ، همراه «اسکندریه: 6587» و « امهات مسائل علوم ثلاثه :6019» [ف. الهیات۱: ۲۱۰] .

رد صوفیان = اعتقادیه

از میرزا ابوالقاسم‌گیلانی قمی ، نگارندهٔ « اصول دین : کلام» و جزآن. درپاسخ میرزا عبدالوهاب منشی الممالك که بسال ۱۲۳۰ نامه‌ای بفتحعلی‌شاه‌نوشته ودرآن قمی‌را صوفی خوانده بود ، عقاید و نظریات خود را در رد صوفیان نوشته است. او در « جامع الشتات » خود نیز چنان سخنانی‌دارد. **آغاز**: حمدله. صلاة . دعاگوی صمیم قدیم و سعادت جوی در جادهٔ خیرخواهی واخلاص مستقیم .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۲۰۴ .

7171ـ تهران ، دهخدا ۲۷۳/۴ : باتاریخ ۱۲۲۸ در دفتر، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بعنوان «رساله دررد حکماوصوفیان درپاسخ سرفرازنامچهٔ شاهی وبنام خاقان‌اکرم وشاهزادگان والاتبار» وبدون نام نگارنده یاد شده است [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۶] .

7172ـمجلس۵۳۴۸/۱: نوشتهٔ عباس الحسینی، سدهٔ۱۳ (۱پ-۸۷پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7173ـ دانشگاه ۳۲۸۲/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۷۳ ــ ۸۸ هامش) آغاز نزدیك به‌نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۴۹] .

ردصوفیان = رساله‌درابطال‌تصوف

از محمد رضی فرزندمحمدنبی قزوینی‌که درری می‌زیسته، به‌دستور یکی ازسادات، بنام یکی از شاگردان خود ابراهیم پسر کسی که قزوینی بااو چون صوفی بوده بحث‌کرده است دریك فاتحه وسه باب و یك خاتمه : فاتحه در معنی تصوف، باب ۱ــ ابطال تصوف ، دو فصل ۲ــ ادلهٔ عقلیه ونقلیه بر بطلان تصوف ، چهار فصل ۳ ــ حرمت غنا ، خاتمه قبایح ۲۱ فرقهٔ صوفیان، پدرم درذریعه ازرساله‌ای دراین باره از محمد رضی قزوینی یاد کرده که در آشوب افغان کشته شده است ، و کتاب خود را بسال ۱۱۳۵ برای آقا خلیل فرزند محمد اشرف قائمی‌که بگمان نگارنده صوفی بوده فرستاده است و قائمی در کنار آن نسخه از تصوف دوری جسته‌است. بایداین‌دوکتاب یکی باشد. **آغاز**: یارب بالله بسمك ابتدی. . . الحمدلله الذی‌جعلنی علی‌العصبیة له.. اما بعد، می‌گوید

غباراقدام طلبه... که در شبی مراتفاق صحبت افتاد .

بنگرید : ذریعه۱۰ : ۲۰۶.

7174ـ **ملك** ۴۱۹۲ : نستعلیق محمد فرزند ملاخلیل، ۲۱رجب**۱۱۳۳**، آغازبرابر نمونه ، ۱۰۴گ ۱۵س [رؤیت] .

7175ـ **الهیات** ۱۲۹د: نسخ سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۲۹** دره‌مش، ۱۳۱گ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۳۳] .

رد صوفیان

ازملامحمد طاهرشیرازی، نگارندهٔ«تحفهٔ شاهی:۸۲» وجزآن. میرلوحی (پیش‌از۱۰۰۰ـ پس از ۱۰۸۳) می‌نویسدکه محمدتقی مجلسی ردی براین کتاب نوشته است . درذریعه آمده است «رد صوفیان» و رد مجلسی برآن وپاسخ شیرازی به‌مجلسی بنام «اصول فصول‌التوضیح: ۷۳۷» دراصفهان هست. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد،چون دیدکه بسیاری ازشیعیان ودوستان علی... بنابرنادانی... نعره‌کردن ودست زدن وبرجستن وچرخیدن و عشق‌بازی بامردان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۹۵ و۱۰ : ۲۰۶ نجوم السماء : ۶۳ ـ روضات الجنات :۳۳۷

7176ـ **مجلس** ۵۴۶۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

ردصوفیان

ازعلیقلی جدیدالاسلام. **آغاز :** سزاوار حمدوثنای کثیرخداوند سمیع وبصیراست .

7177 ـ **سپهسالار** ۶۴۴۷/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱ پ ـ ۶۱پ) ، شاید ناتمام باشد [ف. سپهسالار ۵ : ۶] .

ردصوفیان

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۶: ۳۸۶ (حدیقةالشیعة) و ۱۰ : ۲۰۵ (الردعلی الصوفیة) .

7178ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزندحاجی حسین سلغرشاه، شنبهٔ ۷ذیحجهٔ **۸۶۴** (گ ۹۸ـ۱۱۱ مجموعه) زرین . **آغاز :** بعد از حمد بیحد خدائی‌راکه درسرحد بدایت بحکم‌آفریدگاری [مخطوطات ۱ : ۲۱۳] .

7179ـ **رضوی** ۵۴۲ اخبار(۶۹۷۳) نستعلیق **۱۰۹۸** در فهرست آمده : رساله در مذمت صوفیه ازفضلای سدهٔ ۱۱ که در اسفراین پیرامن همان سدهٔ۱۱ میزیسته، بخواهش حاج محمد فرزند حاج محمد قاسم ادکانی (؟) اسفراینی، سپس صورت استفتائی‌است ازعلمای مشهد وپاسخ‌ آنان در۱۴ص. **آغاز:** اما بعد ، چون‌مؤمن بالاسم والصفات التماس ازاین فقیر بی‌بضاعت نمودکه جمعی‌کثیر ازمردم اسم خود را صوفی‌کرده‌اند، ۱۸گ ۱۷س [ف . رضوی ۵ : ۹۴] .

7180ـ **دانشگاه** ۲۸۴۲/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۴۶) آغاز افتاده، در فهرست آمده:گویا ازمیرزا محمد اخباری. **انجام** به انوار الحکمة و الیقین ، بحق محمد و آله الطاهرین سلام‌الله علیهم اجمعین [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۵] .

7181ـ **مجلس** ۵۰۹۶ فهرست نشده: نستعلیق شوال **۱۳۴۳** . **آغاز :** خداوند جل شأنه بعداز خاتم انبیاء ... دوحجت میان امت گذاشت‌که هرکه تخطی‌کند . . . هالك است : یکی قرآن و یکی دوازده‌امام، ۶۳گ ۱۵ س [رؤیت].

ردصوفیان = البراهین الجلیله...

رد صوفیان= پرسش‌وپاسخ

رد صوفیان = تحفة الاخیار

رد صوفیان = خیراتیه

رد صوفیان = درایت نثار

ردصوفیان = رد طریقة النجاة

رد صوفیان = رد وحدت وجود

رد صوفیان = محیی القلوب

رد طریقة النجاة

گویا از محمد جعفر کرمانشاهی نگارندهٔ «انیس العوام : کلام» وجز آن. دررد صوفیان
آغاز: بعضی ازمؤمنین تجار بلد کرمانشاهان کتاب کوچکی که نام‌او «طریقة‌النجاة عن‌بعض الشبهات» بود .

7182ـ **مجلس** ۵۰۶۲ فهرست نشده: نسخ سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، با یادداشت آقای‌مشکوةدربارهٔ نسبت‌آن به‌جعفرکرمانشاهی ۳۰گ ۱۶س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

7183 ـ **دانشگاه** ۳۴۶۱ : نسخ سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست آمده : نگارنده باید از متأخران باشد، ۴۷گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۰] .

رد وحدت وجود = رساله در..

گویا از میرزا محمد اخباری نگارندهٔ «آینهٔ عباسی: که درکلام خواهدآمد» وجزآن رد وحدت وجود وصوفیان است. **آغاز :** بعد از اتمام رسالهٔ عقاید و تزئیف آرای متصوفهٔ ملاحده متفطن شدم‌که در بعضی السنه .

7184ـ **دانشگاه** ۲۸۴۲/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۴۷ ـ ۴۸) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۶] . بنگرید : 7180

رساله درتعلیم و تربیت

دریك مقدمه ودو مقاله و یك خاتمه ، در فهرست موزهٔ بریتانیا ، بدون نشانی بیشتر ، دربخش فلسفه وعرفان یادشده‌است.

7185ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۵۹۶: نوشتهٔ **۱۳۳۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

رساله در حکمت

از ناصر انقوره‌ای، دریك مقدمه و یازده مسئله ویك خاتمه .

7186 ـ **بادلیان** Craves ۶ : نسخ تاریخ یادنشده. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۳۷ هست [فیلمها : ۱۰۵] .

رسالهٔ شناخت

در اثبات تشیع ، گویا اعتراف‌نامه ایست ازیك مسیحی گرجی‌که شیعی شده است . متن گرجی است و بفارسی درآمده، در آن از شاه عباس یادشده ودرهامش نسخهٔ سناگواهی محمد تقی ؟ مجلسی (۱۰۰۳ـ۱۰۷۰) هست .

7187 ـ **سنا** ۲۲۲ : بخامهٔ گرجی و ترجمهٔ فارسی زیرنویس است ، آغاز افتاده ، ۴۴ص ۳۹س [نسخه‌ها ۶ : ۴۸۱] .

رسالهٔ فلسفی

از شیخ محمدحسین نجفی ، در آن آمده چون «مفاتیح النجاة» خود را در اسرار نماز نگاشتم ومحمدشاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) را خوش آمد بر آن شدم رساله‌ای در مباحث کلامی بنکارم ، در سه مقدمه و فصلها و یك خاتمه : مقدمهٔ ۱ ـ اصالت وجود ۲ ـ حقایق امکانیه و بیونت ۳ـ حدوث وقدم وجود وعدم و وجوب وامکان. سپس فصلها درمسائلی‌فلسفی. **آغاز:** الحمدلله الذی اشرق بشروق بروق نورالوجود

هیاکل عوالم الغیب و الشهود.

7188ـ **تهران،** ملی ۲/۳۴۵ف: نسخ خوش **۱۲۶۲** (ص۱۴۹ ـ ۱۷۶) ، زرین ، همراه گفتاری از همو در مسائل مذهبی [ف . ملی ۱ : ۳۳۶] .

رسالهٔ فلسفی

گویا از طهماسبقلی (بنگرید : بحور القرآن : ۱۰۷) . پاسخ سه‌پرسش است بروش فلسفی عرفانی: ۱ـ اینهمه شر ازکجاست ۲ ـ جبرچیست ۳ـ فواحش ومناهی ورضای خدا ، هریك دریك‌فصل. **آغاز:** العلیم‌العظیم، چون همه‌ازاوست‌خواه بواسطه‌وخواه بیواسطه، واوجود است، پس باید همه‌چیزخیر باشدومماینبغی بود.

7189 ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۴: نستعلیق طهماسبقلی‌که‌گویا نگارنده نیز باشد، درسورت هندوستان، باتاریخ **۱۰۴۷** دردفتر (۵۸ پ ـ ۶۲پ) [ف. مجلس ۱۳ : ۱۲۹] .

رسالهٔ فلسفی

ازآقاعلی مدرس . **آغاز :** چون حصول مراتب سلوك ودرجات سالکین. . . متوقف به ارشاد مرشدین است.

7190ـ **سپهسالار** ۶۴۵۹ : نستعلیق محمدعلی کرمانشاهی، **۱۲۹۷** که در زیر نام نگارنده: دام ظله آورده (۱۹۰پ ـ ۱۹۹پ)

رسالهٔ فلسفی

از فضل فرزند احمد فرزند خلف ، زنده در۵۵۸، در مجموعهٔ ایاصوفیا این گفتارها از نگارنده هست: ۱ـ رساله دربارهٔ دانایی خدا وحرکت وسکون عقل ونفس و طبیعت و عنصر ۲ـ سپس این رساله باعنوان « رسالة ایضاً من کلامه بالعجمیه فی‌ذاك المعنی » بفـارسی ۳ ـ عدة العقول و عمدة المعقول فی ایضاح مبانی الاصول درسه فصل به عربی . این یکی مؤرخ ۵۵۸ است. **آغاز:** مسئله. اگرکسی پرسد که حدوث نفس یا جسم چگونه باشد.

7191ـ **ایاصوفیا** ۳۷۲۲/۴ : بـا یادداشت همو بتاریخ **۵۵۸** دردفتر (گ ۲۷ـ ۳۹) همراه گفتارهایی دیگر ازهمو. **فیلم‌**آن دردانشگاه ش۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۶] .

رسالهٔ فلسفی

از شمس‌الدین محمدبن الحکیم الکیشی. در چند فصل .

7192ـ **حمیدیه**۱۴۴۷/۶۹: باتاریخ **۷۵۴** درشمارهٔ پیشین. **فیلم‌**آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۶] .

7193 ـ **ایاصوفیا** ۴۸۱۱/۱۰ : نستعلیق، باتاریخ **۸۶۱** بهمین‌خامه در دفتر . **فیلم‌**آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۶] .

رسالهٔ فلسفی

ازناشناس، بروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) در۱۰۷۹ نگاشته‌شده‌است . شاید بنام « جام جم » باشد . **آغاز :** بسم الله الرحمان الرحیم ـ «جام‌جم»قبله‌نمای حکیم... ابتدای کلام بنام خدای یکتایی سزاست‌که آغاز انشاء نشئهٔ ابداع نورعین .

7194ـ **تهران،** دکترمفتاح ۳۳۵ مج نستعلیق باتاریخ**۱۰۸۹** دردفتر، باحاشیه‌هایی (منه‌دام‌الله ظله) همراه «پنجهٔ آفتاب 6800» عبدالله [رؤیت] .

رسالهٔ فلسفی

ازناشناس، در ده فصل: ۱ـ اثبات واجب الوجود بالذات ۲ـ توحید ۳ ـ در اثبات آن که ازواحد ازجمیع جهات ... ۴ـ صادر اول حادث بالذات است ۵ـ کیفیت صدور ممکنات

۶ـ عدد عقول ۷ـ احتیاج معلول در بقاء. . . آغاز : حمد بیحد مرخدای را که کثرت و ثنویت گرد سراپرده.. امابعد بدانکه همچنان که تمام‌علوم باعتبار تمایز موضوعات .

7195ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۹۷۱ : سدهٔ ۱۲ . از انجام ناقص [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

رسالهٔ فلسفی

ناشناخته .

7196ـ موزهٔ بریتانیا Or ۱۱۳۱۳ سدهٔ ۱۰، چند گفتار فارسی وعربیست درفلسفه وکلام [ترجمهٔایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۶۷۰].

7197ـ رضوی ۱۲۸ حکمت: نستعلیق ۱۰۲۱ . آغاز: حمدله : والصلاة و السلام . در فهرست بعنوان «رساله در بعضی مطالب حکمیه» یاد شده ، ۴۷گ ۱۵س [ف . رضوی ۱ : ۴۱] .

203 ـ 7198 ـ موزهٔ بریتانیا Or. ۱۲۰۰۱ : مجموعه شش گفتار فلسفی ، نوشتهٔ ۱۰۳۹ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰].

7204ـ بادلیان ۱/۴۳ اوزلی: نوشتهٔ محمد زمان ، ۱ج۱/۱۰۳۹ ، برای میرزا محمدخان (گ۱ـ۶۹) . گفتاریست فلسفی در یك معرفت وهفت مخزن. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۰۱۱ و ۱۵۹۷ هست [فیلمها ۱:۵۵۴].

7205ـ موزهٔ بریتانیا Or. ۷۹۹۶ نوشتهٔ ۱۰۵۶ چندرسالهٔ فلسفی است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

7206ـ پاریس، ملی ۲۰۷۳/۳ : با تاریخ۱۰۶۰ دردفتر، درچهار موقف. آغاز: آفتاب جمال‌قدم ازآن متعالی است، [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۶] .

7297ـ دانشگاهٔ ۱/۱۹۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱پ ـ ۱۳پ). آغاز: به‌نستعین. اگرصور موجودات در ذات واجب باشد فاعل آن صور بود [ف. دانشگاه ۸ : ۵۵۶] .

7208ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱/۱۵۱ : نستعلیق جعفر خوانساری ۱۱۲۶ برای مولانا آخوندمبین. گفتاریست شیعی‌گویا ازروزگار صفویان، در دوقسم: ۱ ـ طبیعی در سه مقصد ۲ـ الهی در هشت مقصد و هرمقصدی درچند مطلب بافصلها یاابحاث [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۵] .

7209 ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری ۱۱۵۳ (گ ۲۵۲ ـ ۲۵۳) ۳۱س . آغاز : الحمدلله والصلاة علی رسول‌الله [مخطوطات۱: ۲۰۸] .

7210ـ مجلس۲۰۹۵: تحریری، سدهٔ ۱۴، درآن ازحاج ملاهادی سبزواری یاد شده پس ازمتأخران است آغاز افتاده: مر یزدان را سپاس درخور، ۲۹۸ ص۱۴ ـ ۲۰س [ف . مجلس ۶ : ۸۳ و ۷ : ۶۳۰] .

رسالهٔ قمیه = پرسش و پاسخ = جوابات المسائل القمیه

از ملاخلیل فرزند غازی‌قزوینی (۱۰۰۱ ـ۱۰۸۹)شاگردبهائی (م ۱۰۳۰) و میرداماد (م۱۰۴۰) درپاسخ نذرعلی، درسه مسئلهٔ زیر: ترجیح بلامر حج، تخلف‌معلول ازعلت، توقف علم برفکرحتی درپیامبران و امامان. آغاز: عرضه داشت کمترین برلوح عرض می‌نگارد ، که بنده را قوت مطالعهٔ حاشیه‌ای‌که.

بنگرید : ذریعه۵: ۲۳۰ و۱۱: ۲۲۲و۱۷ ۱۷۱ ـ فوائد الرضویه: ۱۷۲ ـ مؤلفین مشار

۳ : ۳۱- ریحانة الادب ۳ : ۲۹۳ - روضات الجنات : ۳۰۰ - هدیة الاحباب : ۲۱۶ - هدیة العارفین ۱ : ۳۵۴.

7211- دانشگاه ۴۶۶۸/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۴۰ - ۴۵۹) درفهرست بعنوان «پاسخ قزوینی»یادشده، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۸] .

7212 - **الهیات** ۷۴۹/۱۵ د : سدهٔ **۱۱** (۱۶۸ د - ۱۷۳ د) ، در فهرست بعنوان «پاسخ چند مسئله» یاد شده است [ف . الهیات ۱ : ۳۸۰] .

7213- **تهران**، اصغرمهدوی۵۹۲/۱۸ نسخ سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۱۳۳** دردفتر(۲۲۳ر ۲۲۹پ) درفهرست بعنوان « رسالهٔ قمیه » یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۶] .

7214 - **مجلس** ۱۲۰۷/۳ : باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر (ص۳۸ - ۴۶)، درفهرست به عنوان «سئوال وجواب» آمده، **آغاز:** سئوال وجواب در جواز ترجیح بلامر حج . جواب بدان ای برادر ایدك‌الله تعالی . توضیح [ف . مجلس ۵ : ۵۰۱] .

الرسالة الکمالیه

از فخررازی، درص۶۶۸ گذشت.

رساله دربعضی از مسایل علوم رسمیه ازحکمت وکلام

از محمدحسن فرزندمحمدعلی بارفروشی

7215- **مجلس**۲۳۸۶/۸ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۵۳** در دفتر (ص۲۲۶ - ۲۲۷) همرا با « جمع میان دو حدیث» ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

رسالهٔ مؤیدیه

از ملامحمدعلی مشهور به‌جدلی، در جبر واختیارکه درآن تفویض‌را برگزیده. **آغاز:** ستایش صانعی را سزد که بیك تجلی انوار مجرده را تاهیولی ازکتم عدم .

7216- **تهران** ، ملی ۶۱۷ ف : نسخ خوش، سدهٔ **۱۳** ، برای فتحعلی شاه، ۲۶ گ ۱۱س [ف. ملی ۲ :۱۲۷ - نسخه‌ها ۱ :۵۷].

رساله‌های باباافضل = گفتار...

رقائق الحقایق

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت ۳» وجزآن. دریك فتح وهفت رقیقه (دقیقه) و ختمی، درمبحث وحدت وجود. **آغاز:** تبارك اسمك اللهم یا من کل یوم . . . سپاس مرآن خداوندی را که ظهور کرد سپاس او مرذات مقدسش را درلباس سپاس بندگان.

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۲۴۶ .

7217- **مجلس**۸۲۶/۱۲ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۱۸۷ - ۲۱۸) [نسخه‌ها۵: ۱۵۳] .

7218- **دانشگاه** ۴۷۴۵/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ع۱/**۱۰۷۷** در دفتر (ص ۴۵ - ۶۹) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳] .

7219- **نجف**، سید محمدیزدی: نوشتهٔ محمد مسیح شیرازی، باتاریخ **۱۰۷۸** در دفتر [ذریعه ۱۱ : ۲۴۶] .

7220- **الهیات** ۱۹۲/۱۲د: نستعلیق محمد مهدی، باتاریخهایی از**۱۰۹۶-۱۰۹۷** دردفتر (۲۱۱ر - ۲۳۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۸] .

7221- **مجلس**۳۳۲۳/۸: نسخ**۱۲۹۷** (ص۲۲۰ - ۲۴۴) [ف. مجلس۱۰: ۱۰۸۶].

7222- **مجلس** ۳۱۰۲/۱۱: نستعلیق محمدحسین فرزندعبدالمجید تفرشی نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص۲۷۶ - ۳۰۸) آغاز برابر نمونه

[ف. مجلس ۱۰ : ۶۶۰].

7223ـ **رضوی ۷۳۳**حکمت: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۳۰۰** درتهران، ۲۱گ ۱۶س، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ : ۱۵۵].

7224ـ **ملك ۴۶۵۶** : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد حسینی تفرشی ۶ صفر **۱۳۱۱**، بایادداشت مقابله ازمرتضی فرهنك. آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7225ـ**بادلیان، اکسفورد ۱۰/۹۴**: **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷].

رقیمة النور

ازملاعلی نوری اصفهانی فرزند جمشید، درگذشتهٔ رجب ۱۲۴۶ . در فلسفهٔ اشراق به‌عربی و فارسی، که درآن از ملاصدرا بهره برده، وعنوانهای آن، الرقیمة النوریة است. **آغاز**: لماکان الافتتاح بمالایتم المهم الا به محتماً والابتداء بماتنفع بهفی‌اتمام المرام.

بنگرید: ذریعه ۱۱ : ۲۴۷ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۴۹ ـ روضات الجنات: ۴۱۷ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۲۱۸ ـ فواید الرضویة : ۳۳۹ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۱۷۰.

7226ـ **سپهسالار ۶۴۵۹**: نسخ‌محمد علی‌کرمانشاهی، ۱۷ع‌۱/**۱۲۹۷**، چهارمین نسخه است‌که ازروی‌خامهٔ نگارنده نوشته است نیمهٔ دوم نسخه سخنان حاشیه مانندیست برآن کتاب، ۲۳۴ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۵].

7227ـ **نجف**، شوشتریها: تاریخ یـاد نشده: ، باشعرهایی درهامش از فرزند نگارنده میرزا علی‌نقی [ذریعه ۱۱ :۲۴۷].

روانشناسی = رساله در . . . =

اوصاف واحوال انسان

رساله‌ایست دراحوال وصفاتی‌که انسان‌را عارض می‌شود، در چند فصل و یك خاتمه، بدینگونه ۱ ـ خصلتهای متضاد انسانی مانند لذت والم ۲ـ صفت‌حیات انسانی وکیفیت تعلق آن به‌بدن ۳ـ صحت ومرض بدن ۴ ـ دربیان مرگ انسان ۵ ـ ماهیت نفس انسانی و کیفت آن ۶ـ بیداری وخواب ۷ـ نکته‌ای چند ۸ـ دربیان ماهیت ضحك ۹ـ ماهیت گریه وکیفیت عروض‌آن. خاتمه انسان موصوف است به تمام صفات موجودات حتی خدا، دردوفصل وبرخی از مطالب به‌صورت پرسش وپاسخ بمیان کشیده شده است. **آغاز**: بعد ازشکروسپاس بی‌نهایت مرواجبی راکه توکل بجناب حضرت ذات پاك او مغنی است.

7228 ـ **مجلس ۴۹۱۶/۳** : نستعلیق ۱۲ع/**۸۸۹** بامهر مؤرخ ۹۹۹ (۱۲پ‌ـ۲۹ر) [ف. مجلس ۱۴ : ۱۴۲].

روانشناسی = معرفت النفس

ناشناخته. درروانشناسی وخدا شناسی، با عنوان فصل: اندامها و نیروها وجاهای آنها، جانها و پایه‌های آنها، نیروی پندار و خواب واثرهای‌آن، خواب وبیداری... **آغاز**: اما بعد بدانکه این مختصر کتابـی است در بیان معرفت نفس وعلم خداشناسی ودانستن‌لقای‌حق

7229ـ**دانشگاه ۱۰۳۸/۸** : نستعلیق شکستهٔ اواخر ذیحجهٔ **۱۰۵۵** (۵۵پ ـ۶۵ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۶۸].

روح = تعریف وحقیقت روح

ازبابا افضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه : ۷۶۸» وجزآن. **آغاز**: گروهی‌گویند روح دو است : یکی روح حیات دیگری روح

تمیز، چون آدمی بخسبد.

7230ـ **دانشگاه ۳۵۱۴/۶**: درجنگ گردآوری ملا محسن فرزند محمد صادق بروجردی در**۱۰۹۵ – ۱۱۰۴** (ص۹۳–۹۴) درفهرست بعنوان «تعریف و حقیقت روح» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۵] .

7231ـ **مجلس ۴۸۶۸/۱۰**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بعنوان « دربارهٔ روح » آغاز برابر نمونه (۲۰۴ر – ۲۰۴پ) [رؤیت] .

7232ـ **دانشگاه ۴۳۱**: نستعلیق محمد علی، **۱۳۰۲**(۱۴۷ر – ۱۴۹ر)، آغاز برابر نمونه درفهرست بعنوان «درنفسها و نکوئیهای آن» یاد شده است [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۳].

روح = رساله دربقای ...

از ملاعلی نوری، نگارندهٔ «رقیمة النور: ۷۹۴» و جزآن. پاسخ چندین پرسش در بارهٔ بقای روح ورستاخیزاست ودرهامش«تفسیرسورة الاعلی» صدرای شیرازی چاپ‌شده‌است. **آغاز:** چه می‌فرمایند علمای امامیه و حکمای الهیه‌که آیا روح انسانی و سایر.

7233ـ **دانشگاه ۲۸۷۱/۱**: نستعلیق محمدمحسن فرزند آقامیرزا محمدحسین فرزند میرزا عبدالغنی طبیب‌کرمانی **۱۲۴۵** (۲پ – ۲۵ر) ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۵].

روح و بدن = سفرنامهٔ روح

از فضولی بغدادی ، محمد فرزند سلیمان سدهٔ دهم . گفتاریست نزدیك بداستان حی‌بن یقظان، از تکوین روح وحلول آن در جسم و سپس از قوای نفسانی و اعمال آنها به شیوهٔ پیشینیان، و درآخرازعشق وعقل‌ووحدت عاشق ومعشوق‌دم میزند. وبنام «سفرنامهٔ روح» چاپ شده‌است. **آغاز:** حمدبی‌حدخدایی‌را سزاست که ریاض (دیار) بدن را به آب روح پرورده

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۸ و۱۱ : ۲۶۵ آتشکدهٔ آذر : ۱۳۶ – تذکرهٔ نصرآبادی : ۵۱۹– دانشمندان آذربایجان: ۳۰۰– ادبیات براون ۴ : ۱۸۵ – العراق بین‌الاحتلالین ۴: ۹۸ – هفت اقلیم : ۱۲۲ – ریحانة الادب ۳: ۲۲۲ – از سعدی تاجامی ، حکمت : ۹۴۸ – مؤلفین مشاد ۵ : ۵۰۸ – مجلهٔ ارمغان ۱۱ : ۴۱۹ – ف. مشار : ۹۶۲ .

7234 – **مجلس ۲۶۶۸/۴** : شکستهٔ سدهٔ **۱۲** (ص۲۲۹–۲۵۲)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۴۲۹] .

7235ـ **سنا ۹۰/۳** : باتاریخ **۱۲۵۶** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷] در فهرست آمده «معرفت النفس» فضولی.شایدجز «روح وبدن» او باشد .

7236ـ **سپهسالار ۵۳۴/۳**: نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۱** دردفتر به‌همین‌خامه (۴۱پ – ۵۴) ، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۵ : ۵۷] .

7237 – **تهران** ، ملی ۳۲۱/۲ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ **۱۲۶۳** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «رساله در معرفت النفس» آمده [ف. ملی ۱ : ۳۱۶] .

7238ـ **دانشگاه ۴۷۱۶/۳**: نستعلیق صادق‌شیرازی، در**۱۲۸۱** (ص۴۹ – ۹۴) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۶۲] .

7239ـ **دانشگاه ۳۴۱۹/۷**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۰۶ر – ۱۲۵ر) آغاز برابرنمونه درفهرست بعنوان «روح وحسن» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۵] .

7240ـ **دانشگاه ۴۷۱۰/۲**: نستعلیق ۱۰ ج ۱/**۱۳۰۱** (ص ۱۳۳ – ۱۶۰) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۶] .

روحیه = رساله درحقیقت مرگ و احوال روح

ازامام فخررازی نگارندهٔ «جامع‌العلوم: ۶۵۶» و جز آن. در پاسخ تعزیت نامه‌ای که پادشاه روزگار در مرگ پسر او نوشته بود، درده فصل: ۱ـ در مثال روح انسانی ۲ ـ فنای جثه ۳ـ حقیقت روح انسانی ۴ـ حقیقت مرگ و احوال آن ۵ ـ حقیقت درد فراق ۶ـ نصیحت و تنبیه ۷ ـ مراتب روح انسان ۸ ـ حکمتهای مرگ ۹ ـ حقیقت زیارت و تجلی ارواح ۱۰ ـ احوال خود و ختم کتاب که در «چهارده رساله» چاپ دانشگاه (ص ۷۸ـ۹۷) چاپ شده است. **آغاز:** حمد وسپاس فراوان بعدد ستارهٔ آسمان و برگ درختان و ریگ بیابان مرآن.

7241ـ **تهران**، دکترمفتاح ۴/۲۳۱: باتاریخ **۹۳۱** دردفتر [یادداشتهای آقای دانش پژوه].

7242ـ **دانشگاه** ۱/۴۷۳۲: نستعلیق **۹۶۳ـ۹۶۳** (ص ۱ ـ ۲۶) در نه فصل، بنام پادشاهی بهاء الدوله نام، فصل ۴ و ۵ و ۶ را نیز ندارد. در فهرست بعنوان «رساله در نفس» آمده‌ونگارنده شناخته‌نبوده‌است [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۱].

7243 ـ **ملك** ۱۸/۴۱۹۶ : نستعلیق **۱۰۱۶** دراحمدآباد گجرات بهمین خامه در دردفتر (۲۰۰پ ـ ۲۰۵پ). **آغاز:** حمدله صلاة. این مجموعه رساله‌ای است کـه مولانا [رؤیت].

7244 ـ **آصفیه** ۳۱/۵ مجموعه: با تاریخ **۱۰۵۳** در دفتر، «درفهرست بنام «رساله دربیان موت» یاد شده، ۵ گ [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۴۶۹].

7245ـ **مجلس** ۱۸/۵۱۸۰: نستعلیق بی‌نام **۱۰۶۹** (۲۵۱ ـ ۲۵۸) آغاز برابر نمونه، در عنوان نسخه از آن باباافضل دانسته شده است [رؤیت].

7246ـ **سپهسالار** ۵/۷۰۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۶** در دفتر (۸۹رـ۹۴پ) خطبه را ندارد ودرفهرست شناخته نشده‌وبنام «تحقیق درروح وبقای‌آن» یاد شده است. **آغاز:** فصل اول در مثال روح انسانی [ف. سپهسالار۳ : ۳۸۰].

7247ـ **دانشگاه** ۱/۴۳۸۹: نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد تقی لاری، **۱۲۹۷**، درده فصل، آغازبرابرنمونه، درسرآغاز نسخه ازآن باباافضل دانسته شده است (ص۱ ـ ۱۵) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۲].

7248ـ **ملك**۴/۴۹۳۱: نسخ باتاریخ صفر **۱۳۱۸** در دفتر (۱۳۲ پ ـ ۱۴۴ ر)، آغاز برابرنسخهٔ ۱۸/۴۱۹۶ ملك [رؤیت].

7249 ـ **رضوی** ۱۰۹ منطق: نسخ تاریخ یاد نشده، وقف ابن خاتون **۱۰۶۷**. **آغاز:** حمدله.و العاقبة‌للمتقین [ف. رضوی: ۱ ۳۲ منطق].

7250ـ **رضوی** ۷۳۴حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۲ گ [ف. رضوی ۴ : ۱۵۶].

روحیه

از محمد کاظم هزار جریبی، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» وجزآن. دراحوال روح در سه فصل. **آغاز:** حمدله .. امابعد، چنین‌گوید بندهٔ ... که این رساله ایست مشتمل براحوال روح.

بنگرید: ذریعه ۱۱ : ۲۶۶.

7251ـ **مجلس** ۸/۴۵۲۷: نسخ‌محمد

ارومی ساکن کربلا ، در**۱۲۳۵** (گ ۱۲۲ ـ ۱۳۲) آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

7252 ـ **نجف** محمد علی خوانساری : تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۱: ۲۶۶] .

روحیه

از میرغیاث‌الدین منصورفرزند صدرالدین دشتکی درگذشتهٔ۹۴۸یا میرسیدشریف جرجانی نگارندهٔ « اسکندریه: ۷۳۲ » وجز آن، و یا خواجه نصیرالدین طوسی «بیست باب :۲۴۳» بآنچنانکه درنسخه‌هاآمده است. **آغاز:** حمد وسپاس وشکر بیقیاس خدایی راکه تکوین. . . امابعد، یاری‌که سوابق‌نعم ایشان محصورنیست

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۹۶ ، ۲۶۶ .

7253ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۲۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۹۱ ـ ۲۹۳) ، درنسخه ازنگارنده نام برده‌نشده، آغاز برابر نمونه. در هشت بحث : ۱ ـ تحقیق صفت فرع تحقیق موصوف است ۲ ـ اهل حکمت روح را برجهان معنی اطلاق می‌کنند ۳ ـ معانی چهار گانهٔ روح ۴ ـ حاصل گفتهٔ حکما در روح ۵ـ روح جزو قالب نیست ۶ـ حدوث روح ۷ ـ بقای روح ۸ـ ارواح نزدیك قیامت فانی‌شوند [رؤیت] .

7254ـ **سپهسالار**۲۹۱۱/۱۹: نوشتهٔ **۱۰۹۳** دراجمیر (ص۷۵ ـ ۷۶) ، آغاز برابر نمونه در فهرست از آن میرسید شریف یاد شده [ف. سپهسالار ۵ : ۵۷] .

7255 ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۸ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۴** در دفتر (ص۸۷ـ۹۱)، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام «حقیقت‌روح» یاد شده وازنگارنده نام‌برده نشده‌است[ف. مجلس ۵ : ۴۹۸] .

7256ـ **مجلس** ۱۸۲۲/۲۶ : باتاریخ **۱۲۳۶** درهامش دفتر (ص ۲۲۳ ـ ۲۲۴) ، **آغاز:** درباب آنکه روح باجسد چگونه است ومفارقت برچه‌وجه. درفهرست‌بعنوان «گفتاری درباب روح» واز گرگانی یاد شده است [ف . مجلس ۵ : ۲۴۰ و ۹ : ۴۳۰] .

7257 ـ **مجلس** ۲۳۸۶/۱۵ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ با تاریخ **۱۲۵۳** در دفتر (ص ۱۷۲ ـ ۲۷۴)، درفهرست‌آغاز وشمارهٔ بخشها یادنشده واز دشتکی دانسته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

7258ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۱۳۲ : سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، از خواجه نصیر دانسته شده [یاد داشتهـای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

7259ـ **رضوی** ۷۳۵ حکمت: تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، درص ع به‌خامـهٔ نویسنده آمده : رسالهٔ وجیزه در تحقیق روح انسانی از میرغیاث‌الدین منصور ، ۲گ [ف . رضوی ۴ : ۷۳۵] .

7260ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری : تاریخ و سرآغاز و شمارهٔ بخشها یاد نشده ، منسوب به‌دشتکی [ذریعه ۱۱:۱۹۶ ، ۲۶۶].

روضة القلوب = بستان القلوب

در ص۶۶۹ گذشت .

رؤیا

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۸۸ .

7261ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳۶۴/۴۴ نسخ ونستعلیق علی‌فرزند احمد رشتی ، پیرامن **۱۲۷۰**، درفهرست بعنوان «فائدةدربیان‌کیفیت رؤیا» آمده است [نسخه‌ها ۲ : ۱۸۰] .

رؤیا = نوم و یقظه

رؤیا = خواب

ره انجام نامه = انشاء نامه

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان نامه : ۷۶۸» وجز آن. درسه گفتار: ۱ــ اندر آگهی دادن از وجود خود و صفات وجود خود درده سخن ۲ــ اندر آگهی‌دادن ازآگهی وعلم که چیست دریك فصل ۳ ــ اندرآگهی دادن از فایده ومنفعت آگهی وعلم درسه سخن . دوبار به‌چاپ رسیده دومین در « مصنفات بابا ۱: ۵۳ــ ۸۰». وچون درآغازآن آمده: برادران دینی ازمن‌انشاءنامه‌ای خواستند، دربرخی ازفهرست ها بنام «انشاء نامه» یادشده است. **آغاز:** الله الحمد و ولیه و منتهاه وبدئه . . . چنین گوید محرر این رقوم ومبین این معانی که گروهی از یاران .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۰۹ ــ ف. مشار ۸۶۱ .

7262 ــ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۲۴ حکمت: نسخ سدهٔ **۹ ــ ۱۰** [ف . ادبیات ۲ : ۴۳] .

7263ــ **دانشگاه** ۵۳۱۲/۷: نستعلیق ۲۰صفر **۱۰۵۷** (۱۷۴ پ ــ ۲۲۳ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

7264ــ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۹: نستعلیق شیخ علی فرزند محمود کاتب**۱۰۶۲** (ص۲۷۹ــ ۳۳۰) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲] .

7265ــ **مجلس** ۵۱۸۰/۱۵: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱۹۳ ــ ۲۰۴) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7266 ــ **ملك** ۵۳۲۷/۳ : نستعلیق با تاریخ مقابله دردهلی **۱۰۷۷** (۲۲ر ــ ۲۵پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7267 ــ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۲ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص ۴۹ ــ ۷۲) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

7268 ــ **مجلس** ۴۱۴۹/۴ : شکسته نستعلیق زین الدین فرزند محمد شیرازی ، **۱۰۸۶**، آغاز برابرنمونه (۳۸ پ ــ ۴۵ پ) [رؤیت].

7269 ــ **دانشگاه** ۳۵۱۴/۱۰ : در جنگ گردآوری ملامحمد محسن فرزندمحمد صادق بروجردی ، در **۱۰۹۵ ــ ۱۱۰۴** (ص ۱۰۵ ــ ۱۱۲) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۲۵] .

7270ــ **ملك** ۵۷۴۲/۱ : نسخ**۱۰۹۸** درجهانگیرنگر (۱پ ــ ۹پ)، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

7271ــ **مجلس**۳۶۶۴/۲ فهرست‌نشده. سدهٔ **۱۱** [گلچین معانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴].

7272ــ **تهران** ، ادبیات ۱۲۵ د : نسخ سدهٔ **۱۱** بامهر مؤرخ ۱۲۰۵، (۱۳۷ پ ــ ۱۵۲ر) [ف. ادبیات ۱ : ۳۰۰] .

7273ــ **ملك** ۴۱۹۱/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۴۹ پ ــ ۶۴ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7274ــ **ملك** ۴۱۸۵/۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه (۴۷ پ ــ ۹۶ پ) [رؤیت] .

7275ــ **الهیات**۲۵۶/۱۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**(۱۱۳ــ۱۱۷) [ف الهیات ۱: ۱۹۵].

7276ــ **دانشگاه** ۱۰۳۶/۷: نستعلیق خوش ملا محمد مهدی رودباری ، پایان ع۲/ **۱۱۰۴** ، (۵۰پــ۵۶ر) درپایان آمده : تمام شد سه‌گفتارخواجه افضل مسمی‌بره انجام [ف. دانشگاه :] .

7277ـ مجلس۴/۲۴۲۹فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**، (س۱۳۱ـ۱۶۹) [نسخه‌ها۵: ۱۸۰].

7278ـ دانشگاه ۷/۳۴۰: نستعلیق ریزخوش **۱۲۶۰**، (۱۰۵پ ـ ۱۲۳پ) نسخهٔ آشفته است [ف. دانشگاه ۳: ۲۷۱].

7279ـ رضوی۷۳۹حکمت: نستعلیق **۱۲۷۵**، آغاز بمانندنمونه، ۱۱گ۱۸س [ف. رضوی ۴: ۱۵۷].

7280ـ دانشگاه ۲۲۶۷/۵: نستعلیق باتاریخ**۱۲۷۷** دردفتر، (۷۵ر ـ ۸۷ر) [ف. دانشگاه ۹: ۹۱۸].

7281ـ حقوق ۷۲/۲ب: نستعلیق **۱۲۹۴** (۱۸پ ـ ۲۷پ) [ف. حقوق: ۱۳۰].

7282ـ مجلس ۴۸۶۸/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۷۴ر ـ ۱۸۱ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7283ـ دانشگاه ۴۳۱/۲۱: نستعلیق محمدعلی در مدرسهٔ سپهسالار میرزا محمدخان قاجار، در**۱۳۰۳**، (۲۲۱ ـ ۲۴۰پ) مقابله شده با نسخهٔ مؤرخ ۱۱۰۴ و ۱۳۳۰ بکوشش آقای مشکاة [ف. دانشگاه ۳: ۲۷۱].

7284ـ مجلس ۶۲۱/۱۵: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، آغاز نزدیک‌به‌نمونه، درفهرست به‌عنوان‌رساله‌ای درمعرفت وجودآمده‌است[ف. مجلس ۲: ۳۷۸].

7285ـ رضوی۷۳۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغازبمانندنمونه [ف. رضوی]

7286ـ رضوی۷۴۰حکمت: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی].

7287ـ رضوی ۷۴۱حکمت: نستعلیق، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴: ۱۵۸].

ریاض السائرین

از محمد عبدالباقی، در فهرست موزهٔ بریتانیا، بدون نشانی بیشتر، در بخش فلسفه وعرفان، یاد شده است.

7288 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۸۶ Or: نوشتهٔ **۱۱۳۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۰].

ریاض السائرین

درکلام، درهشت روضه: ۱ـدربیان معنی وجود و اقسام موجود از واجب و ممکن ۲ ـ دراقسام ممکنات ۳ـ در اثبات واجب الوجود وصفات او ۴ـ دربیان افعال‌خدا ۵ـ درکیفیت صدور اشیاء ازواجب ۶ـ دراوصاف نبی وتعیین او ۷ـ دراوصاف امام وتعیین‌او ۸ـدربیان معاد **آغاز:** از دست وزبان که برآید. . . و حمد موفور وثنای غیرمحصور واجب الوجودی را.

7289ـ یزد، سریزدی ۱۳۴/۲: با تاریخ **۱۱۱۶** (درش۱ به همین خامه)، آغاز برای نمونه یاد شده، پایان درفصل ۳ روضهٔ ۸ افتاده [نسخه‌ها ۴: ۴۲۹].

ز

زادالمسافرین

از ناصر خسرو علوی، نگارندهٔ «جامع الحکمتین: ۷۶۶» و جز آن. دورهٔ جامع و کوتاهی است ازفلسفهٔ اسماعیلی دربیست وهفت قول وهرقولی درچند فصل، که به گفتهٔ خودش بسال ۴۵۳ بنام المستنصربالله خلیفهٔ فاطمی نگاشته وبسال ۱۳۰۳ دربرلین وسپس چندبار درتهران چاپ افست شده است. **آغاز:** سپاس مرخدایی راکه آفریدگار جواهر پنهان وپیدا است وپدیدآرندهٔ مکان وزمان.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰ ـ پیشگفتار چاپ برلین .

7290ـ **دانشگاه ۴۹۱۱** : نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰** ، انجام افتاده، ۸۹گ [ف . دانشگاه ۱۴ : ۴۰۱۲] .

7291ـ **مجلس ۱۲۴**: نستعلیق **۱۲۹۲** آغاز برابر نمونه، ۱۹۳گ ۱۷س [ف. مجلس ۲ : ۶۴] .

7292ـ **سپهسالار ۱۲۰۴**: نسخ مسیح کاتب ، صفر **۱۲۹۷** ، ۲۰۱ گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۵ : ۸۰] .

7293 ـ **مجلس ۵۰۹۶** (۳۱۸۰۱) طباطبائی: نسخ جوادموسوی، **۱۲۹۷. فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۹۵ هست [فیلمها : ۱۱۴] .

7294ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ربعی [نسخه‌ها ۵: ۶۳۰] .

7295ـ **مجلس ۴۶۳۲** : نستعلیق علی فرزندحسین، در۱۳ع۱/**۱۳۳۲**، نسخه سه‌بار مقابله شده، آغاز برابرنمونه، ۱۷۹گ ۱۷س [رؤیت].

7296ـ **مجلس ۴۷۲۹** : نسخ عبرت نایینی در۴ شوال **۱۳۴۱** بدستور سید نصرالله تقوی، آغاز برابرنمونه، [رؤیت] .

7297ـ **رضوی ۷۴۲** حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۳۶ گ ۱۹، ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۱۵۸].

7298ـ **بادلیان ۲۶۶۹/۱** D.79 : **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲] .

زجر النفس = ینبوع الحیاة

از باباافضل، دربخش اخلاق خواهدآمد.

زمان ومکان

از دکتر خلیل‌خان ثقفی ، اعلم الدوله ، نگارندهٔ « زراعت : ۴۲۵» و جز آن . برای شاهزاده عماد الدوله بدیع الزمان میرزا پسر دوم عمادالدوله (یادداشت نگارنده درص ع) ، ترجمه‌ایست ازنوشته‌های فرانسوی . **آغاز :** حمدله . . . اما بعد ، این رساله مختصریست درباب زمان ومکان .

7299 ـ **معارف (ملی) ۳۶۲۹/۲ :** نسخ خوب میرزا محمدعلی شیرازی، ۱۷شوال **۱۳۰۰** ، همراه «زراعت : 3927» از همو ، ۱۵گ ۱۸س [ف . معارف ۲ : ۱۲۶] .

زمان و مکان = رساله در...

از خواجه محمد پارسا فرزند محمد بخارایی حافظی (۷۵۶ ـ ۸۲۲) نگارندهٔ «تفسیر : ۱۹» و جزآن . گفتاریست گزیده از «فصل الخطاب‌لوصول الاحباب » او .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۳۲ .

7300ـ**قاهره**، دارالکتب۷۰۷مجامیع طلعت: بی‌تاریخ، زدین، (گ ۲۹۱ ـ ۲۹۶) ۲۱س [مخطوطات ۱ :۲۶۶] .

زمان و مکان = رساله در ...

از محمود شبستری (بنگرید: تفسیر سورهٔ فاتحه : ۳۰) .

7301 ـ **ادبیات ۲۶۷/۱** حکمت : نستعلیق **۱۳۰۷** در سپاهان [ف . ادبیات ۲ : ۵۷] .

س

سرمایهٔ ایمان

از ملا عبدالرزاق فرزند علی لاهیجی، متخلص به فیاض، درگذشته در قم ۱۰۷۲، گزیده‌ایست از «گوهرمراد» خود او ودوره‌ای است مختصر و استدلالی ازاصول عقاید شیعه، دریك مقدمه (منطق) وپنج باب وبسال ۱۰۵۸ بانجام رسانده است ودربمبئی ۱۳۰۴ وتهران ونجف چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. چنین‌گوید العبدالملتجی . . . یکی از اجلای اخلای عظام واعاظم احبای . . .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵۲ و ۱۲: ۱۷۲ و ۱۸: ۲۵۰ ـ ف. مشار: ۶۵۵ ـ فواید رضویه: ۲۳۹ ـ مؤلفین مشار ۳: ۸۴۱ ـ مجمع الفصحا ۲: ۲۷ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۵۶ ـ ریحانة الادب ۳: ۳۳۴ ـ هدیة الاحباب: ۲۱۳ ـ هدیةالعارفین ۱: ۵۶۷ ـ آتشکدهٔ آذر: ۱۶۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۷ ـ تذکرهٔکلمات الشعراء، سرخوش:۸۷

7302ـ **یزد**، سریزدی ۲۵/۱: با تاریخ ج ۱۰۷۲/۲ در دفتر [نسخه‌ها ۴: ۴۲۶].

7304ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۲۰: نستعلیق زیبای قرچغای گویا از شاگردان نگارنده، در۴رجب **۱۰۶۵** بروزگار نگارنده [یادداشت‌های سید عبدالعزیز طباطبائی].

7305 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۴۹۴: سدهٔ**۱۱**، تامیانهٔ باب‌سوم را دارد [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

7303ـ **قم**، فیضیه ۴۶۱کلام: نستعلیق خوب میرزا بیگ فرزند ملکی دماوندی، در **۱۰۷۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۴۰ ص ۱۴ س [ف. فیضیه ۱: ۳۳۷].

7306ـ **یزد**، سریزدی ۹۱: نستعلیق میرزاجان محمد طاهرحسینی، دههٔ دوم رمضان **۱۰۹۲** [نسخه‌ها ۴: ۴۲۲].

7307 ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۷۹/۲: نستعلیق اکبری عبداللطیف، ع۲ **۱۰۹۴/** [نسخه‌ها ۳: ۴۵۲].

7308 ـ **الهیات** ۱۹۲/۱د: نستعلیق ملامحمد مهدی باتاریخهای **۱۰۹۷ ـ ۱۰۹۶** در دفتر (۱پ-۹۱پ) [ف. الهیات۱: ۲۵۷].

7309ـ **سپهسالار** ۶۴۶۶: نستعلیق ملا محمد علی شهیر به عبدالساده، سدهٔ **۱۱**، ۱۱۸گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵: ۱۰۴].

7310ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۳۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۳۸۵].

7311ـ**دانشگاه**۴۱۵۵: نستعلیق**۱۱۰۵** ۱۴۲گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۳: ۵۸۱].

7312ـ **دانشگاه** ۲۱۵۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، ۹۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۰۶].

7313ـ **رضوی** ۱۴۵حکمت: نستعلیق **۱۱۱۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶گ [ف. رضوی ۱: ۴۵].

7314ـ **رضوی**۱۴۴ حکمت: نستعلیق **۱۱۲۰**، آغاز برابرنمونه، ۸۹گ ۱۷س [ف. رضوی ۱: ۴۵].

7315ـ **قم**، فیضیه ۲۶۲کلام: نستعلیق محمدرضا، در**۱۱۶۱** در مقام بلدهٔ عظیم آباد، ۱۳۴گ ۱۹س [ف. فیضیه ۱: ۳۳۸].

7316 ـ **سپهسالار** ۶۴۶۴/۱: نسخ سدهٔ **۱۲**، (۲پ ـ ۴۱پ) [ف. سپهسالار ۵: ۱۰۴].

7317ـ مجلس۲۸۲۲/۲ : نسخ‌تحریری ۱۲۲۴ ـ ۱۲۲۶ (ص ۲۰۹ ـ ۳۶۴) آغاز برابرنمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۳] .

7318ـ مجلس ۲۹۹۱/۲ : نستعلیق علیمحمد فرزند قربانعلی خوانساری ، ۱۲۳۲ (ص۲۳ـ۷۴)، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس۹ : ۴۳۷] .

7319ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۷۰ : نسخ علی‌میرزا فرزند علیخان، رمضان ۱۲۴۷ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

7320ـ رضوی۷۵۳حکمت: نستعلیق ولی فرزند نور محمد نوری کامی ۱۲۵۶، آغازوانجام بمانندنمونه، ۱۱۱ گ [ف. رضوی ۴ : ۱۶۲] .

7321 ـ دانشگاه ۱۴۴۶ : نستعلیق محمدجعفر قاجار دولو ، ۵ شعبان ۱۲۶۷ از روی نسخهٔ بسیار خوب نوشتهٔ ۱۱۱۸ [ف . دانشگاه ۸ : ۱۱۰] .

7322 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نوشتهٔ محمدعلی حسینی‌اصفهانی، رجب ۱۲۷۶ [نسخه‌ها ۵ : ۳۵] .

7323ـ مجلس ۳۵۹۹/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۲۹۰ [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

7324ـ سپهسالار ۶۴۶۵/۱ : نسخ سدهٔ ۱۳ (۱ پ ـ ۹۸ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۰۴] .

7325 ـ رضوی ۱۴۶حکمت: نسخ ، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، وقف۱۲۸۷ ۸۱ گ [ف . رضوی ۱ : ۴۵] .

7326 ـ مشهد ، فرخ ۵۲ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

7327ـ قاهره، دارالکتب۲۳مجامیع فارسی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه (گ۱ـ۶۶) [مخطوطات ۱ : ۳۰۰] .

سعادت واقسام آن

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب: ۲۴۳) ترجمهٔ فصلی است ازکتاب ارسطو درسعادت واقسام‌آن [عبدالله انوار] .

7328 ـ ملی ۲۲۵/۱۶ ف : نستعلیق شکسته، سدهٔ ۱۳، ضمن یك مجموعه [ف. ملی ۱ : ۲۲۷] .

سلامان وابسال

دربخش عرفان خواهد آمد.

سلسلة الترتیب

ازعمرخیام (بنگرید : نوروزیه: ۳۶۴). درحکمت، در سه فصل، در آغاز دانشمندان را به‌چهار گروه صوفی، فیلسوف ، متکلم ، باطنی بخش‌کرده است. وچندبار چاپ شده (بنگرید کلیات وجود، درهمین بخش). و باید دید این دوکتاب بایکدیگر چه‌جدایی دارند.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۱۵ و۱۸۶:۱۳۰ ـ ۱۸۷ ـ ف . مشار : ۹۷۱ ـ راهنمای کتاب ۳ : ۱۹۶ ـ مقدمهٔ رسالة الکون والتکلیف ص ۳۷۳ ـ ۳۷۴ چاپ مسکو ۱۹۶۲م.

7329 ـ دانشگاه ۲۴۴۹/۳ : نسخ کهن سدهٔ ۷ـ۸ (ص ۴۱ ـ ۵۰) در آغاز آن دانشمندان به‌چهارگروه‌بخش کرده ، درص ع «سلسلة الترتیب» خوانده شده، ودرپایان‌گفتار آمده : و این قاعده را سلسلة الترتیب گویند [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۷۱] .

7330ـ دانشگاه ۲۴۶۴/۹: نستعلیق ۱۰۶۳ ـ ۱۰۷۳ (ص ۵۵۶ ـ ۵۵۷) دیباچهٔ آنست بـا عنوان « رسالة فی الکلیات » [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲].

سلسلهٔ موجودات و تسلسل اسباب = رسالهدرحقیقت وکیفیت...

منسوب به ابوعلی‌سینا (بنگرید: ترجمهٔ قانون :۵۰۳) ، بروش پرسش و پاسخ و روش مشائیان رشتهٔ هستی را گزارش کرده است . هرچند میان مباحث این‌گفتار بانوشته‌های او نزدیکی هست‌باز دراین انتساب‌تردیدشده‌است این گفتار به شمارهٔ ۱۷ در سلسله انتشارات انجمن آثار ملی میان نوشته‌های ابوعلی سینا چاپ شده است. **آغاز.** وله‌الحمد... باکرم دوستی که دوستی وی خدای را بودنه‌ریارا ، درخواست تادرحقیقت وکیفیت ..

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۱۷ — ف . مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۲۷۰ .

7331 — **مجلس** ۵۱۸۰/۷ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در دفتر ، آغاز برابر نمونه (ص۶۷ — ۷۳) [رؤیت] .

7332 — **دانشگاه** ۵۳۱۲/۲ : نستعلیق **۱۰۵۷ — ۱۰۷۱** (۳۴ پ — ۴۲ پ) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

7333 — **مجلس** ۵۲۸۳/۵۵ : باتاریخ **۱۰۷۹ — ۱۰۸۰** در دفتر بهمین خامه (۱۴۷ پ — ۱۵۰ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7334 — **سپهسالار** ۲۹۱۱/۲۲ : نستعلیق **۱۰۹۳** در اجمیر (ص ۸۰ — ۸۳ در متن وهامش) [ف. سپهسالار ۴ : ۴۳۵] .

7335 — **تهران**، ادبیات۲/۱۰۱حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲ : ۳۸] .

7336 — **دانشگاه**۲۴۰۱/۳۷: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱** درطوس ، (ص۳۳۲ — ۳۳۸) [ف. دانشگاه ۹:۱۰۱۹] .

7337 — **مجلس** ۳۵۷۱/۸فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

7338 — **مجلس** ۱۸۲۴/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱—۱۲**، ذرین، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۴۴۷].

7339 — **الهیات** ۲۹۳/۳۷ج : نسخ سدهٔ **۱۲** (۱۱۷ر — ۱۲۰پ) [ف. الهیات ۱: ۲۰۱] .

7340 — **تهران**، دهخدا۲۵۹: نستعلیق علی فرزند ملااحمد محرردر۱۷ذیقعدهٔ**۱۲۵۶** بفرمایش سرکار خان خانان ، [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۴] .

7341 — **ملك**۶۱۳۵/۳: نسخ ونستعلیق در **۱۲۹۹** ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

7342 — **ملك** ۴۶۵۵/۲۲ : نستعلیق کرمعلی سدهٔ **۱۳** (۱۵۰ر — ۱۵۴ ر) عنوانها سفیدمانده، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

7343 — **ملك** ۴۶۵۶/۵ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد حسینی تفرشی، با تاریخ **۱۳۱۱** در دفتر (۱۵۴ پ — ۱۶۱ پ) [رؤیت] .

7344 — **دانشگاه** ۱۰۸۸/۳: نستعلیق محمدعلی فرزند یوسف، تاریخ‌یادنشده (۱۳پ ۲۰پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۵۰] .

7345 — **رضوی**۶۴۳ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۳گ [ف. رضوی ۴ : ۱۲۵] .

سلسلهٔ موجودات = رساله در...

رشتهٔ هستی از خدا تا طبیعت . **آغاز :** حمدله ... بدانکه جمله حکما می‌گویند، که واجب‌الوجود لذاته موجب بالذات است .

7346 — **دانشگاه** ۸۷۶/۱۱: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۶** در دفتر ، (۸۲ پ — ۸۶ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۷۲] .

سه اصل

از ملا صدرای شیرازی، صدرالدین محمد فرزند ابراهیم، درگذشتهٔ ۱۰۵۰. دردفاع ازفلسفه درسه اصل: ۱ـ جهل ۲ـ حب‌مال ۳ـ تسویلات نفسانی ، که بکوشش دکتر حسین نصر بسال ۱۳۴۰خ چاپ شده. **آغاز :** ستایش بی‌انتها و ثنای بیرون از حد و احصا پروردگاری را سزاست که سینهٔ بی‌کینه .

بنگرید : ذریعه۹ : ۶۰۰ و ۱۲:۲۶۱ـ۲۶۱ـ روضات الجنات: ۳۳۱ ـ تاریخ ادبیات برون ۲۸۰ ـ هدیة‌العارفین۱:۲۷۹ ـ ریحانة‌الادب ۲ : ۴۵۸ ـ کنی و القاب : ۳۷۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۵۷ ـ فوائد الـرضویه : ۳۷۹ ـ ف . نگارشهای ملاصدرا ، دانش پژوه : ۷ ـ پیشگفتار چاپ، دکتر نصر .

7347ـ **تهران،** مدرس رضوی ۷/مج: باتاریخ **۱۰۹۱** در دفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۴۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۱ ـ ذریعه ۱۲ : ۲۶۱] .

7348 ـ **فرهنگ** خراسان ۳۷ ب : نستعلیق ۱ج۲/۱۲۶ **(۱۲۰۶)**. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۱۵۹ هست [فیلمها ۱:۱۲۴] .

7349ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۲۵: باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر، (ص۳۲۵ـ۳۴۳) [ف.مجلس ۵ : ۵۰۱].

7350ـ **شیراز،** دکترخاوری: باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

7351ـ **تهران،** اصغرمهدوی۶/۳۶۴: نستعلیق ونسخ علی فرزند احمد رشتی، در۱۵ شوال‌گویا **۱۲۷۰** و گویا گزیده‌ای‌ازآن باشد و یا گرفته‌ای ازآن، [نسخه‌ها۲: ۱۷۷] .

7352ـ **رضوی**۱۶۷ اخلاق (۵۹۵): نسخ خوش ع۲/**۱۲۸۱**، با یادداشت واقف که نسخه نوشتهٔ اشرف اصفهانـی است ، زرین ، ۱۱۴گ ۱۱س [ف . رضوی ۶:۴۲۴]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۲۴] .

7353ـ **مجلس**۲/۲۹۹۲: نسخ شکسته و نستعلیق میرزا ابـراهیم مشتری سراینده ، **۱۲۹۴**، درص‌ع آمده: برهان الحکمة معروف بسه‌اصل(ص۳ـ۱۵۰)، آغاز برابرنمونه[ف. مجلس ۹ : ۴۳۹] .

7354 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۳۳۵ (۵۷ـ۴۴۴) : نوشتهٔج۱/**۱۲۹۶** نام نویسنده را پاك کرده‌اند ، ۳۰ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

7355ـ **مجلس** ۳۲۶۲/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۸۶ ـ ۱۶۰) [ف . مجلس ۱۰ : ۸۷۲] .

7356 ـ **مجلس** ۱۰۳/۲ : نستعلیق ریز تاریخ یادنشده، آغاز برابر [ف . مجلس ۲ : ۵۰]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۲۵۹هست [فیلمها ۱ : ۱۲۴] .

سیب نامه = تفاحیه

از باباافضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه۷۶۸) گفتگوییست‌که ارسطودردم‌مرگ با شاگردانش کرده، این ترجمه یکبار بکوشش مارگلیوث با ترجمهٔ انگلیسی آن در ۱۸۹۲م و سپس دوبار در تهران چاپ شده « مصنفات باباافضل : ۱۱۱ـ۱۴۴». **آغاز:** این‌ترجمهٔ مقالتیست ازآن... چنین‌گفتندکه چون ارسطا طالیس حکیم‌را عمر بپایان‌کشید .

بنگرید : ف. مشار : ۴۳۴ .

7357 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۵ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۳۰** درجنگ ابن‌خاتون (گ۸۰ـ۸۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7358 ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۳ : شکسته نستعلیق محمدعلی ، **۱۰۳۱** (۸۰پ-۱۱۶پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۴] .

7359 ـ **بادلیان** ۹۵/۹ اوزلی : با تاریخ **۴۲ - ۱۰۴۳** دردفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۷] .

7360ـ **ملك** ۶۹۱/۱۳: باتاریخ **۱۰۵۱** دردفتر بهمین‌خامه (ص۴۰۱- ۴۳۵)[رؤیت].

7361 ـ **ملك** ۵۳۲۷/۸ : نستعلیق مقابله شدهٔ دردهلی در**۱۰۷۸** (۵۷ر-۶۱ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7362 ـ **دانشگاه** ۴۰۲/۷ : نستعلیق **۱۰۷۹** (۵۷پ-۶۲ر) [ف.دانشگاه۳:۲۷۴].

7363 ـ **مجلس** ۵۲۸۳/۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخهایی از **۱۰۷۸** تا **۱۰۸۲** در شماره‌های پیش از آن ، آغاز برابر نمونه (۲۱۲پ - ۲۱۷ر) [رؤیت] .

7364ـ **مجلس**۵۷۸۸/۸فهرست‌نشده: شکسته نستعلیق زین‌الدین فرزندمحمد شرازی **۱۰۸۶** (۸۲ر-۹۰ر) [رؤیت] .

7365ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۴: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری ، سدهٔ **۱۱** در طوس (ص۳۵ - ۴۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۳] .

7366 ـ **ملك** ۶۱۶۹/۷ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۹۶پ - ۱۰۴پ) [رؤیت].

7367ـ **مجلس** ۱۲۹۰۹/۳ (۲۲۱): نوشتهٔ صفر **۱۱۱۳** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۴] .

7368 ـ **مجلس** ۲۴۲۹/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**(ص۵۵-۸۲) [،گلچین معانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

7369ـ **الهیات** ۲۵۶/۵ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۲۶پ - ۴۲پ)، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱: ۱۹۳] .

7370ـ **الهیات**۲۹۳/۵۹ج: نسخ‌اوایل سدهٔ**۱۲**(۱۷۱-پ۱۷۶ر)[ف.الهیات۱:۲۰۲]

7371ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱مج : باتاریخ‌شعبان**۱۲۵۷** دردفتر بهمین‌خامه[رؤیت]

7372ـ **ملك** ۵۲۶/۲ : نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به‌ثریا، در**۱۲۷۱**، (ص ۱۸ - ۴۱) [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۹] .

7373ـ**ملك**۴۲۶۷/۱۴: نسخ**۱۲۷۶** (۴۸پ - ۵۵ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

7374 ـ **مجلس** ۶۰۱/۵ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۸**، درفهرست ازمترجم یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۳۶۰] .

7375 ـ **مجلس** ۱۲۹۷/۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۶پ - ۱۹ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

7376 ـ **ملك** ۴۶۵۵/۴۶ : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ **۱۳**(۲۲۵ب - ۲۴۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7377ـ **سپهسالار**۱۲۱۶/۴۶: تاریخ یادنشده،(۳۰۰-۳۱۱)[ف.سپهسالار۳:۴۵۴]

ش

شبهٔ استلزام

در توضیح شبهٔ استلزام منسوب به ابن ـ کمونه. **آغاز:** تقریر این شبهه مستدعی بیان دومطلب است، و سبق بیان‌آن مطلب.

7378 ـ **مجلس** ۳۵۷۷/۴ . نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۴۵ - ۱۴۸)[یادداشتهای‌آقای عبدالحسین حائری] .

شبهٔ تخلف معلول از علت

ناشناخته .

7379ـ **دانشگاه۲۱/۱/۲۴۰۱**: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱** (گ۲۵۸) آغازافتاده. انجام این است آنچه از کتابهای دانایان فقیر را ظاهرشده، در دفع این شبهه و فهمیدن این تأمل بسیار باید وتعمقی در معنی حرکت هداك الله و ایانا طریق الرشاد [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۶] .

شخص جزوی بحقیقت کلی بود = هستی

از باباافضل، درهمین بخش خواهد آمد

شرح ابیات سبعهٔ خواجه

ازمیرزا ابوجعفر کافی‌قاینی‌درخجی فرزند محتشم فرزند عمیدالملك فرزند محمد فرزند نظام‌الدین فرزند شهنشاه قهستانی، سدهٔ ۱۱ ، گزارش هفت بیت سرودهٔ خواجه نصیراست، در اقسام موجودات ومراتب آنهاباعنوان : البیت، التفسیر موجود منقسم بدو قسم است نزد عقل- یا واجب الوجود ویا ممکن الوجود. **آغاز:** الحمدلله وحده والصلاة علی رسوله. . . بعد ، این چندکلمه‌ایست درشرح ابیات‌سبعه‌که حکیم کامل . . .

بنگرید : تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۹۱ ـ ریحانة الادب ۳ : ۴۷۸ ـ ذریعه ۹ : ۹۰۳ و ۱۹ : ۱۶۴ .

7380ـ **الهیات ۲/۸۳۴** د : نستعلیق نگارنده، باتاریخ **۱۰۲۶** در پایان ش ۱ و ۳ دفتر ، ضمن مجموعه رساله‌هایی همه از همو : مقالة فی‌اسرار العبادات به عربی، این‌گفتار ، المستورة در اتحاد عاقل و معقول به عربی ، مقالة فی‌بیان حال‌المعاد،اسرارالایات بفارسی، (۳۵پ ـ ۴۰) [ف. الهیات ۲ : ۲۹]. **فیلم** آن درردانشگاه ش۲/۲۹۸۱ هست [فیلمها ۱: ۷۴۵] .

شرح اثبات واجب

متن ازمسیحای فسایی (بنگرید : اثبات واجب: ۷۲۸)گزارش ازشکیب‌شیرازی، محمد علی‌فرزندمحمدامین سکاکی، که دریورش افغان در۱۱۳۵ درخانهٔ خود درسن‌شصت‌سالگی‌کشته شده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۹ و ۹ : ۵۳۶: تذکرهٔ حزین : ۳۴ ـ فارسنامه ۲ : ۱۴۸ ـ آتشکدهٔ آذر : ۳۷۹ ـ ریحانة الادب ۲: ۳۳۵ ـ ریاض العارفین : ۱۶۲ .

7381ـ **تهران**، ادبیات۱/۱۸ حکمت: نسخ خوش سدهٔ **۱۲** [ف. ادبیات ۲ : ۳۵].

شرح احادیث طینت = طینت

شرح تجرید

متن ازخواجه نصیرالدین‌طوسی (بنگرید بیست باب : ۲۴۳) . گزارش از میرزا محمد تنکابنی نگارندهٔ « کشکول محمدی : ۶۷۹» برای پسرخود موسی. درقصص‌العلماءی خود ازآن نامبرده وآنرا شصت‌وسومین نگارش‌خود در پانزده هزار بیت نبشته‌می‌شناساند. متن در شش مقصد است: ۱ـ اموعامه، درچند فصل ، یکم آن : وجود و عدم ۲ ـ جواهر و اعراض ۳ـ اثبات صانع و صفات او ۴ ـ پیامبری ۵ـ امامت ۶ـمعاد. **آغاز:** الحمدللمحمودالوجود الفعال الذی لایحویه ماض ولاحال... و بعد ، چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۵۲ و ۱۳ : ۱۳۹ قصص العلما : ۶۰ .

7382 ـ **دانشگاه** ۱۲۴۸ : نستعلیق در نمای نسخه آمده کـه نوشتهٔ احمد فرزند

فرج‌الله تنکابنی جلجانی درشب‌سه‌شنبه؟، ۱۸۴ گ ۲۰س [ف. دانشگاه۷ : ۲۷۳۹].

شرح تجرید = تحفهٔ شاهی

شرح تجرید = علاقة التجرید

شرح حدیث عالم علوی

دربخش عرفان خواهدآمد .

شرح حدیث هما

دربخش عرفان خواهد آمد.

شرح حدیث کمیل

در بخش عرفان خواهدآمد .

شرح حی بن یقظان=شرح قصهٔ ...

شرح خطبة التوحید = ترجمهٔ خطبة الرضا

از محمدباقرمجلسی (بنگرید: اختیارات ۲۱۸). گزارشی‌است برخطبهٔ منسوب بحضرت رضا در توحید و خدا شناسی به نقل از «عیون اخبار الرضا» که گویا در حضور مأمون و گروهی ازبنی‌هاشم هنگامی‌که اورا بولیعهدی برمی‌گزید خوانده است . که در پایان «تحفة الرضویه» چاپ شده. **آغاز:** حمدله. صلاة.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۹ و ۱۳ : ۲۱۲.

7383ـ **مجلس** ۳۰۵۹/۱: نسخ‌محمد کریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ **۱۱** (س ۱ـ ۸۳) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۵۰۵] .

7384ـ **الهیات** ۷۸/۴ آل‌آقا : نسخ باتاریخ **۱۱۲۴** دردفتر (۸۳ر ـ ۹۷ر) [ف . الهیات ۱ : ۷۱۲] .

7385ـ **کربلا**، شیخ عبدالحسین‌تهرانی نوشتهٔ سیدزین‌العابدین پدرصاحب روضات‌سدهٔ **۱۳** [ذریعه ۴ : ۹۹] .

شرح خطبة التوحید = ترجمهٔ خطبة الغراء

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ قانون: ۵۰۳) که‌الخطبةالتوحیدیه ،التسبیحیة الغراء ، خطبة فی‌الالهیات خوانده شده. آغاز متن : سبحان الملك القهار . فخر رازی در « المباحث المشرقیه» از آن یاد کرده است . ترجمه منسوب به‌عمر خیام (بنگرید : نوروز نامه: ۳۶۴). درسرآغاز نسخهٔ۱۰۴۶ دانشگاه آمده که‌آنرا بسال۴۷۲ بخواهش مردم اصفهان ترجمه‌کرده است. **آغاز:** پاکا پادشاه دادار و ایزد کامکار ، خداوندی که آغاز همه چیزها ازوست .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۰۲ و۱۳ : ۲۱۲ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی:۹۹ ـ المباحث المشرقیة ۲ : ۵۰۱ (چ حیدر آباد) ـ ف . دانشگاه۱ : ۱۳۴ .

7386 ـ **تهران** ، سید نصرالله تقوی : نوشتهٔ حاج محمود نیریزی مجاز از میرصدرـ الدین دشتکی در ۹۰۳، سدهٔ **۹ ـ ۱۰** همراه ۵۷گفتار دیگر، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۳ : ۲۲۰] .

7387ـ **ملك**۲/۴۶۹۴: نستعلیق‌بیشتر بی‌نقطهٔ عبدالقادر اردوبادی ، شیراز **۱۰۳۱** (۹۴ر ـ) آغاز برابرنمونه[رؤیت].

7388 ـ **الهیات** ۲۴۲/۸ب : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد با تاریخ **۱۰۵۷ ـ ۱۰۶۱** در دفتر (گ ۳۳) [ف . الهیات ۱ : ۱۴۴] .

7389 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۵۹۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۸** در دفتر [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

7390ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶ : نستعلیق

رجبعلی فرزند جوادعلی مازندرانی ، باتاریخ های **۱۰۵۹-۱۰۷۱** دردفتر (گ۹۶ ـ ۹۸). درآغاز: آمده: قال الشیخ ... الخیام . لقد استدعی منی جماعة من‌الاخوان باصفهان . . . پاکاپادشاه [ف. دانشگاه ۱ : ۱۳۴] .

7391 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۲/۹۰ : نستعلیق **۱۲۶۶**، (۲۷۱ ر ـ ۲۷۱ پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۴۱۰] .

7392ـ **سپهسالار** ۱۲۱۶/۵ : تاریخ یاد نشده (ص۱۱) [ف. سپهسالار ۳ : ۴۱۰].

شرح خطبة التوحید

متن از ابوعلی‌سینا ، گزارش ناشناخته . بنام شهاب‌الدوله والدین صاحب نصاب‌الحکمة نگاشته شده است ودرآن ازغزالی یاد می‌شود. **آغاز.** حمدبیحد وثنای‌بیعدوسپاس بیقیاس... امابعد، چون عنایت ازل وجود اول آثارخرد

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۹۹ .

7393ـ **الهیات** ۶۴۷/۷ د : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۴صفر**۱۰۴۰**، دربرهانپور (۱۳۸پ ۱۴۹ر) . [ف. الهیات ۱ : ۳۴۷] .

7394ـ **ایاصوفیا** ۲۴۲۵ : تاریخ‌یاد نشده، ۵۷ گ. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۲۶۷ هست [فیلمها : ۱۳۰] .

7395 ـ **بادلیان**، ۱۴۲۲/۳ : تاریخ یاد نشده [ف . مصنفات ابن سینا ، مهدوی : ۱۰۰] .

شرح خطبهٔ حکمیه

متن از ابوعلی‌سینا . ترجمه ناشناخته ، گویا شرح « حطبة التوحید » باشد .

7396ـ **مجلس** ۶۳۰/۱۵: سدهٔ هشتم [ف. مجلس ۲ : ۳۹۱] .

شرح رباعی

از جلال الدین محمد دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» و جزآن . در گزارش رباعی سرودهٔ خود او : هستی توبذات هست وماهست نما. دروجود واجب و وجود ممکن . **آغاز:** هستی بذات هست و ماهست نما . . . محققان اصحاب عناوین ومدققان ارباب برهان .

7397ـ **ملك**۵۸۲۴/۶ : نستعلیق با تاریخ **۱۱۲۳** در دفتر (۸۶ر ـ ۸۸ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7398 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۶/ ۳۸۸ : و فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۷] .

7399ـ **مدینه**، عارف حکمة۱۷۳مج: و درآن رسالهٔ عقل و عشق است [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

7400ـ **بادلیان** ۹۴/۳ : فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷]

شرح رباعی

ازهمان‌جلال‌الدین محمد دوانی. گزارش رباعی: من وصف کمال تو نیارم گفتن ـ وین در گرانمایه نیارم سفتن .

7401ـ **الهیات** ۱۸۹/۵ د : نستعلیق مظفرحسین فرزند احسان الدین ، در **۱۰۱۶** در شیراز (۶۱ ر ـ ۹۴ پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۵۶] .

شرح رباعیات = وحدت وجود

از عبدالرحمان جامی نگارندهٔ «تهلیلیه: ۳۶» و جزآن. در دیباجهٔ آن آمده : پیش از این چندرباعی دروحدت وجود سروده بودم ، اینك در توضیح مشکلات آن این رساله را می‌نگارم . در ۱ رجب ۸۷۶ نگاشته است .

آغاز: حمداًلاله هوبالحق حقیق... پاکایگانه ای‌که کثرت ثنویت صفت وموصوف را گرد.
بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۲۷۹ .

7402ـ ایاصوفیا ۳۸۳۲/۳: نستعلیق محمود کاتب گیلانی فومنی، (۲۲) ۱۲رمضان ۸۶۶ دردمشق (۳۲۳ر - ۳۷۹ر). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۰ و ۲۲۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۸ و ۶۶۷] .

7403ـ تهران، ملی : نسخ گویا عبدالرحمان فرزند احمدجامی، باتاریخ۸۷۷ درکلیات او (ص۶۵۴ - ۶۷۹) ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۲۸۲] .

7404ـ نجف، امیرالمؤمنین : در دفتر مؤرخ ۸۸۱ [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳] .

7405ـ ملك ۴۷۹۵/۱۰ : نستعلیق نزدیك ۸۹۵ ، شمارهٔ ۱۰ «کلیات» اوست (۳۳۱ر-۳۴۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

7406ـ کابل، وزارت‌اطلاعات ۳۹/۱ نوشتهٔ زیبای‌برهان هروی،۹۴۶ همراه لوامع ولوایح [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۵۲۵] .

7407ـ تهران ، اصغر مهدوی ۶۸ : نستعلیق سدهٔ۹-۱۰ضمن «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

7408ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۱۹ : نستعلیق احمد فرزند محمد فرزند الیاس رومی لاذقی ، ع۱/۹۱۰ ، در مدرسهٔ خواجه دربلدهٔ بیدر [نسخه‌ها ۵ : ۷۷].

7409ـ قاهره، دارالکتب۳۷ مجامیع فارسی طلعت : باتاریخ ۹۲۱ در دفتر ، آغاز برابر نمونه (گ ۲۰۶ - ۲۴۵) [مخطوطات ۱ : ۳۳۰] .

7410 ـ ملك ۴۰۵۶/۲۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ با تاریخ ۹۴۰ در دفتر (۲۶۷ر - ۲۹۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

7411ـ قاهره ، دارالکتب ۵مجامیع فارسی طلعت : تعلیق احمد متطبب شیروانی ، شوال ۹۴۳، آغازبرابرنمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۱۹۹] .

7412ـ مجلس ۲۳۸۴/۵ فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۷۷ دردفتر، (ص۲۶۱ - ۲۹۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

7413ـ دانشگاه ۲۹۵۸/۳: نستعلیق شوال ۹۹۷ (ص ۱۱۸ - ۱۵۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۳] .

7414ـ دانشگاه ۲۰۸۸/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۰۳ر-۱۹۳پ) زرین، آغازافتاده [ف. دانشگاه ۱۱:۲۰۳۴] .

7415ـ الهیات ۷۶۵/۷د : نستعلیق ونسخ سدهٔ ۱۱ (۲۰۶ پ - ۲۶۳ ر) [ف ، الهیات ۱ : ۳۹۱] .

7416 ـ تهران ، ادبیات ۳۴۶/۱۰ حکمت : نستعلیق محمد هاشم فرزند سلیمان قزوینی، رجب ۱۲۷ (۱۲۰۷) [ف . ادبیات ۲ : ۶۲] .

7417ـ یزد، جامع‌کبیر ۴۱۹-۱۲/۵ نسخ ۱۲۲۴ [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹] .

7418ـ رضوی ۸۰۱حکمت: نستعلیق میر سرور علی ۲۰ صفر ۱۲۳۰ آغاز و انجام برابر نمونه ۵۱ گ ۱۱ س [ف . رضوی ۴ : ۱۷۷] .

7419ـ مجلس ۴۰۶۷/۱ فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۳ باتاریخ ۱۲۵۵ دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹] .

7420 ـ بادلیان C ۶۵/۱ : با تاریخ ۱۲۸۶ دردفتر، فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

7421ـ **تهران**، ادبیات ۴/ ۱۰۹ج : نسخ و نستعلیق در جنگ سدهٔ **۱۳** (۵۳ پ ـ ۷۹پ) [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۱].

7422ـ **سپهسالار** ۱۱/ ۶۲۳۲: نسخ محمد علی کرمانشاهی ، **۱۳۰۳** ، در فهرست شناخته‌نشده، آغاز برابر نمونه، (۲۱۶ پ ـ ۲۶۵ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۴] .

7423ـ **مجلس** ۱۱/ ۴۸۴۰: نستعلق با تاریخ شعبان **۱۳۰۵** در دفتر (س ۱۳۷ ـ ۱۷۸) آغاز برابر نمونـه، در فهرست بنام «وحدت وجود» یادشده [رؤیت] .

7424ـ **مجلس**۴/ ۲۴۰۰فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۶** (س۵۴ ـ ۱۳۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۱] .

7425ـ **نجف**، آقا بزرگ تهرانی ۱۳ مج : نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علینقی دنینی خمسه‌ای خویی، **۱۳۵۰** (۸۷ر ـ ۱۰۳پ) ، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۹۸۶هست [فیلمها۱: ۷۵۱] .

7426ـ **بادلیان** ۲/ ۲۶۹۲: **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۹۳۳ هست [فیلمها ۱:۷۴۲].

7427ـ **بادلیان** ۲/ ۷۴: **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۱۳۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۶] .

7428 ـ **بادلیان** اکسفورد ۴/ ۹۴ : **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست[فیلمها ۱: ۵۶۷] .

7429ـ **سپهسالار**۶/ ۱۳۴۴: نستعلیق تاریخ یادنشده (س۳۷۱ ـ ۳۷۳) . **آغاز:** امابعد، نموده می‌شودکه پس ازانشای این‌نامه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۲] .

7430ـ **رضوی** ۸۰۲حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده آغازبرابر نمونه، ۲۹ گ [ف. رضوی ۴ : ۱۷۸] .

7431ـ **رضوی**۸۰۳حکمت: نستعلیق، آغاز برابروانجام یك برگ افتاده، ۴۹گ۱۵ س [ف. رضوی ۴ : ۱۷۸] .

7432ـ **قاهره**، دارالکتب۱۴ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده [مخطوطات].

7433ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۷مجامیع فارسی طلعت: تاریخ یادنشده[مخطوطات، ن. طرازی ۱ : ۱۹۹] .

شرح رباعی

درتناسخ. **آغاز:** درسیر وجودسوی رسخ افتادم ـ وز عالم رسخ بفسخ افتادم ـ کـردم گذر از فسخ سوی عالم مسخ ـ چون مسخ شدم باز بنسخ افتادم . این رباعی حکایتی است از بیان حال مذهب تناسخ وپندار ایشان .

7434 ـ **ملك** ۴۱۳۷/۳۶ : نوشتهٔ **۱۰۷۰** (۱۵۱پ ـ ۱۵۲ر) [رؤیت] .

شرح رباعیات

از جلال الدین محمد دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» دردیباجهٔ‌آن آمده: درجوانی رباعیاتی سروده بودم واکنون بخواهش جمعی ازبرادران آنهارا گزارش می‌کنم. بنام سلطان ایلدرم بایزید (۸۸۶ ـ ۹۱۸) پادشاه روم . **آغاز :** حمداً لاله غمر الخلق آلاه . . . در سوالف ایام‌که عنفوان جوانی‌وریعان زندگانی

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۷۹ .

7435ـ **قاهره**، دارالکتب۳۷ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق**۹۲۱**، آغازبرابرنمونه (گ ۸ پ ـ ۴۱ ر) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۳۳۰] .

7436ـ **تهران**،ادبیات ۶/ ۳۲۲حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۴۶** دردفتر [ف . ادبیات ۲ : ۵۹] .

7437ـ **اصفهان**، آقای کتابی: نوشتهٔ

۱۷شوال ۹۷۰درقزوین. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۴۷۲ هست [فیلمها : ۱۳۱] .

7438ـ دانشگاه۲/۲۹۵۸: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ باتاریخ۹۹۷دردفتر(ص۱۰۱ـ۱۱۶) [ف. دانشگاه . ۱ : ۱۸۵۳] .

7439 ـ الهیات ۸/۷۴۹د : نستعلیق ونسخ سدهٔ ۱۰ـ۱۱ (۶۲ پ ـ ۸۲ پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۸۰] .

7440 ـ تهران ، دکتر مفتاح ۲مج : نستعلیق با تاریخ ۱۰۶۱ در دفتر بهمین خامه [رؤیت].

7441ـ دانشگاه۲۶/۱۰۴۶: نستعلیق رجبعلی فرزند جواد علی مازندرانی، ۲۰صفر ۱۰۶۳ (۱۱۲پ ـ ۱۳۰ر) [ف. دانشگاه ۳: ۴۶۴] .

7442ـ سپهسالار۴۵/۱۷۹۹: نوشتهٔ ۱۰ج۲/۱۰۷۴ (ص ۴۸۶ ـ ۵۰۱) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۹۳] .

7443 ـ دانشگاه ۴۰۸۰ : نستعلیق ۱۸شعبان ۱۰۸۵ [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۶۰].

7444 ـ دانشگاه ۱/۴۰۳۳ : نسخ ۱۲۰۶ دراکبرآباد، آغاز برابر نمونه (ص۱ ـ۱۱۹) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۲۱] .

7445ـ مجلس۶/۴۱۲۳: نسخ‌زیبای سدهٔ ۱۳، زدین (۵۱ر ـ ۱۱۵ر) [رؤیت] .

7446 ـ سپهسالار ۲/۷۵۰۲ : نسخ محمدعلی‌کرمانشاهی۱۳۰۲ (۲۵پ‌ـ۱۱۳پ) ازروی نسخهٔ مؤرخ ۹۷۹ [ف . سپهسالار ۵ : ۱۹۳] .

7447ـ رضوی ۷۳ ادبیات: نستعلیق بی‌تادیخ، وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷، آغازبرابر نمونه [ف. رضوی ۳ : ۱۸۱] .

شرح رسالة حی بن یقظان =

شرح قصة . . .

شرح رسالة الطیر

متن از ابوعلی‌سینا که در «ترجمهٔ قانون ۵۰۳»یاد شده . ترجمه‌وگزارش ازعمر بن‌سهلان ساوی (بنگرید : دانشنامهٔ علائی ، در بخش منطق) ساوجی در گذشتهٔ ۵۴۰ (تتمهٔ صوان الحکمة و تاریخ حکماء) و یا ۵۵۰ (زرکلی و عمر رضا کحالة). وی عبارتهای « الطیر » را بند ببند آورده و ترجمه کرده وسپس به ـ گزارش‌آن‌پرداخته‌است. درگزارش بندنخستین اشاره‌ای بدین معنی است‌که ترجمه را دیگری کرده واو بگزارش آن پرداخته است [نسخهٔ ۱/۱۹۱۹ مجلس] در نسخه‌های دیگر بدین روشنی سخن نرفته است . اما مقایسهٔ ترجمهٔ «رسالهٔطیر» درشرح ساوی بانظیرآن درترجمهٔ اخسیکتی [ش۲۱/۱۹۱۸ مجلس] این فکررا تأیید می‌کند که ساوجی عیناً ترجمهٔ موجود را درگزارش خود آورده است [آقای حائری]

آغاز: کثرت التماس‌دوستان وبندگان مرادلیر گردانید بشرح‌کردن رسالةالطیر ازسخنان شیخ رئیس (ره) پس هم ازسخنان اوشرح‌کردم این رساله را، بادهٔوز واشارات .

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۰۴ ـ فهرست‌مصنفات ابن‌سینا : ۱۷۷ ـ ف. فارسی مشار : ۴۰۲ . تتمهٔ صوان‌الحکمة : ۱۲۱ ـ ۱۲۸ .

7448ـ مجلس۲/۱۲۲۶: نبشتهٔحسین فرزند محمد معروف بقــوام کاشی ۸۴۵ (ص ۱۶۹ ـ ۱۹۳) [ف . مجلس ۴ : ۱۵ و ۵ : ۵۰۱] .

7449ـ مجلس ۷/۵۱۳۸ : نستعلیق حمزه فرزند محمدخان ، ۱۰ج۲/۱۰۳۰ در

جنگ ابن‌خاتون (گ۸۵ – ۹۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7450ـ بادلیان ۱/۹۵(اوزلی۱۴۲۲) باتاریخ **۱۰۴۲ – ۱۰۴۳** در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱:۵۵۷].

7451 ـ **مجلس** ۱۹۱۹/۱ : نیمی نستعلیق **۱۰۶۶** ونیمی شکسته نستعلیق**۱۰۶۵** (ص۱–۲۵) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۵: ۴۱۶] .

7452 ـ **ملك** ۵۳۲۷/۱۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** باتاریخ مقابلهٔ ۱۳رمضان**۱۰۷۸** (۷۰ پ – ۷۷پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7453ـ **رضوی** ۸۰۷ حکمت: شکسته نستعلیق ۱۲ج۲/**۱۲۷۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۹گ ۱۴س [ف. رضوی ۴:۱۷۹] .

7454 ـ **مجلس** ۶۴۰/۲ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌ازنگارنده نام برده‌نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۵] .

7455ـ **سپهسالار**۱۲/۱۲۱۶:تاریخ یاد نشده (ص۳۴ – ۵۴) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۳] .

شرح رسالهٔ علم باری

متن از میرمحمدابراهیم. گزارش ازصدر الدین محمد فرزند محمد باقر رضوی قمی زنده در۱۱۶۸، بسال ۱۱۴۷ نگاشته است .

آغاز(متن): بعدالحمدوالصلاة، فقدسئل بعض المعاصرین(آغازگزارش) بحمده‌و نستعینه...اما بعد، چنین‌گوید. .صدرالدین‌محمدبن‌محمدباقر

بنگرید : ذریعه۱۴ : ۱۶۶ (شرح‌وافیه) ریحانة الادب ۲ : ۴۶۷ ـ هدیة الاحباب : ۱۸۷ .

7456 ـ **مجلس** ۵۲۰۱/۳ : نستعلیق **۱۲۶۰** (۵۰پ – ۵۹پ) ۱۵س [ف . مجلس ۱۶ : ۳۱] .

شرح (ترجمهٔ) رسالة فی‌القدر

متن ازابوعلی‌سینا، باسه عنوان : شرحی تفسیرش، الاصل .

بنگرید : ذریعه۱۷ : ۴۸ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۱۹۷ .

7457ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۸۲ : با تاریخ **۷۵۶**دردفتر (۲۴۳ر – ۲۶۲ر) همراه بامتن. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۲۴۶۲آ و۲۴۶۳ب هست [فیلمها ۱ : ۴۸۴] .

شرح سلامان وابسال = مقامات العارفین

دربخش عرفان خواهدآمد .

شرح عرض نامه

از باباافضل (بنگرید : جاودان نامه : ۷۶۸). **آغاز،** ذکرفصلی ازسخنان خواجه‌که درشرح فصلی ازعرض‌همایون‌گفته است. عرض دوم ، عرض کنندگان است از اقسام موجودات دانسته مانادکه موجودات.

7458ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۳۳: سدهٔ**۱۲** (ص۲۵۶–۲۸۵) گزارش عرض ۲ و۳ را دارد [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۹۲] .

شرح فصوص الحکم = شرح الفصوص فی‌الحکمة

متن ازابونصرفارابی، محمد فرزند احمد فرزند طرخان (۲۶۰ – ۳۳۹) یامحمدفرزند محمد فرزندطرخان. گزارش ازابوجعفرمحمد تقی استرآبادی فرزندعبدالوهاب فرزندحسین مشهدی، درگذشتهٔ ۱۰۵۸، که دررمضان۱۰۵۶ آغاز بدان‌کرده و تا میانهٔ فصل۴۸ را گزارش

کرده ولی گویا بپایان نرسانده است. پیش از گزارش پنج گفتار آورده است: ۱ـ فلسفهٔ اولی وکیفیت آن ۲ـ جدایی فلسفه ازکلام وچگونگی هریك ۳ ـ اثبات واجب و نفی برهان لم ۴ ـ وجود شیئ ۵ـ ماهیت وذاتی وعرضی و جنس وفصل. **آغاز:** (پس ازخطبه) بعضی ازدوستان وفاکیش در این روزگار شهر رمضان سنهٔ (۱۰۵۶) از ابن بی‌بضاعت التماس نمودندکه.

بنگرید: ذریعه۱۳: ۳۸۱ (شرح‌الفصوص) و ۱۶ : ۲۳۵ (فصوص‌الحکم) ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۲۶۵ (الفصوص) ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۹۱ (فارابی) ـ ریحانة‌الادب ۳ : ۱۶۸ .

7459ـ **الهیات** ۲۳/۲۴۲ب: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۷ ـ ۱۰۶۸** در دفتر ، تنها بخش تحقیق درزمان ومکان را دارد [ف. الهیات ۱ : ۸۵] .

7460ـ **رضوی** ۸۳۵ حکمت : نسخ ۱۷ج۲/**۱۰۹۷** ازروی نسخه‌ای که برخی از آن بخامهٔ نگارنده بوده است، آغازبرابرنمونه ۱۱۵گ ۲۵س [ف. رضوی ۴ : ۱۸۸].

7461ـ**سپهسالار**۸۲/۲۹۱۲: تاریخ یاد نشده (۲۶۲ پ ـ ۲۶۴ پ) افتادگی دارد [ف. سپهسالار ۵ : ۲۱۵] .

شرح فصوص الحکم

ازمحیی‌الدین، دربخش‌عرفان‌خواهدآمد.

شرح فصول نصیریه

متن از خواجه نصیرالدین (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) ،در کلام. گزارش از ملا محمد فرزند احمد خواجکی شیرازی، که در حیدرآباد هند می‌زیسته، و شافعی مذهب بوده وشیعی شده است، این کتاب را بروزگاری که سنی بوده بسال ۹۵۳ دردکن نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۸۵ .

7462ـ **رضویه**۱۹۵۵ حکمت: نستعلیق **۱۰۰۰** ، وقف ابن خاتون در ۱۰۶۷ ، آغاز افتاده [ف. رضوی ۱ :] .

شرح قصهٔ حی‌بن یقظان

متن از ابوعلی‌سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون : ۵۰۳) که « الرسالة المرموزة » نیز خوانده شده است ، و در قلعهٔ فرد جان پیرامن ۴۱۴ نگاشته است. ازآن دوروایت در دست هست : یکی آنچه مشهور است و ترجمهٔ فارسی از همین است و دیگری نسخهٔ ایاصوفیه ۴۸۲۹/۲۴ و نور عثمانیه ۴۸۹۴/۱۰۷ با عنوان «رسالة حی‌بن یقظان علی بیان‌آخر» . ترجمه ناشناخته، ودرنسخهٔ ۵۳۲۷ملك ازبابا افضل‌کاشانی دانسته شده است‌که بدستور علاء ـ الدوله ابوجعفرحسام امیرالمؤمنین انجام‌گرفته است آقای هانری کربن آن را با ترجمهٔ فرانسوی آن چاپ‌کرده است. **آغاز:** ستایش وآفرین مریزدان جهانداروآفریدگار ودارندهٔ زمین وآسمان .

بنگرید : ف . مصنفات ابن‌سینا : ۹۴ ـ پیشگفتار چاپ ازهانری کربن.

7463 ـ **ملك** ۶۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۹**، آغاز برابرنمونه (۱۵۹ پ ـ ۱۷۲ پ) انجام افتاده [رؤیت] .

7464 ـ **ملك** ۵۳۲۷/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۷۸** در دفتر (۷۸ ر ـ ۸۹ر) بایادداشتی در برگهای (۷۸ر ـ۸۴ر)که ترجمه ازباباافضل است و عضدالدین همان‌الب ارسلان سلجوقی است . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7465ـ **مجلس** ۱۴/۱۳۷۳ طباطبائی تاریخ یادنشده [ف. مصنفات مهدوی : ۹۵].

7466ـ**سپهسالار**۲۷/۱۲۱۷: تاریخ

یاد نشده [ف، مصنفات، مهدوی : ۹۵].

7467 ـ **ایاصوفیه ۲۴۵۸** : [ف . مصنفات، مهدوی : ۹۵] .

شرح قصیدهٔ عینیه

متن از ابوعلی سینا (بنگرید : ترجمهٔ القانون:۳: ۵۰). که النفسیه، الورقائیه، الفراء، نیز خوانده شده ، در نفس و هبوط و تعلق آن ببدن وفراق نفس از بدن : هبطت الیك من المحل الارفع ـ ورقاء ذات تدلل وتمنع. نخست واژه‌ها را ترجمه کرده وسپس به گزارش آن بروش فلسفی پرداخته است، وبایدازسدهٔ ششم ویاهفتم باشد . در آن شعرهایی از نظامی (درگذشتهٔ میان۶۰۷ـ۶۱۵)آورده شده‌است. این گزارش را عباس اقبال آشتیانی درمجلهٔ ادبیات تهران س۱ـش۴ چاپ‌کرده وجزگزارش محمد صالح است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۹۳ ، ۳۹۴ و ۱۷ : ۱۲۱ ، ۱۲۲ ـ ف. مجدوع : ۲۰۱ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۱۹۵ .

7468 ـ **تهران** ، ادبیات ۴/ ۷۰ج : ازسدهٔ **۷ـ۸** (۴۲پ ـ ۵۲پ) [ف. ادبیات۱: ۱۶۰] .

شرح قصیدهٔ عینیه

متن‌ازهمان‌ابوعلی‌سینا، گزارش ازمحمد صالح فرزند شاهرخ .

7469ـ **تهران**، آقای سبزواری: سدهٔ **۱۲**، ش۱ دفتر [ف. ادبیات ۱ : ۱۶۰] .

شرح کتاب‌النفس ارسطو = نفس

از باباافضل .

شرح (ترجمه) المبدء و المعاد

از ملاصدرا، نگارندهٔ «سه اصل : ۸۰۴» وجزآن. در دوفن: ۱ـ مبدء ۲ـ معاد وهریك درچند مقالت . گزارشی است ترجمه مانند از احمد فرزند محمد حسینی ، شاید اردکانی و نگارندهٔ «مرآت‌الاکوان: ۶۸۶»و جز آن . بهـ دستور محمد ولی‌میرزا قاجار، در۳صفر۱۲۴۲ بانجام رسانده است. نگارنده برخی ازبخشها راکه خالی از اهمیت می‌دانسته ترجمه نکرده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل جوهر نفس الانسان مستعداً... وبعد چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۵۲ .

7470ـ **مجلس**۱۸۶۷ : گویا نسخه‌به خامهٔ نگارنده‌باشد، ۳صفر**۱۲۴۲**، باافزودگی هایی درهامش، ۲۳۲ص۱۷س [ف. مجلس ۵: ۳۵۱] .

شرح رموز الحکمه

متن از نجم‌الملة والدین نامی است، وبه ابوعلی‌سینا (ارکین ۸۹ وقنواتی ۱۸۰) نسبت داده شده. درحکمت ازنفس و طبیعیات و بنام «رمزکتاب‌الحکمةوالالهیات» نیز خوانده شده گزارش نیز به‌دوتن: شیخ شهاب‌الدین‌اشراقی سهروردی وخواجه نصیرالدین‌طوسی نسبت‌داده شده، که برای‌شهاب‌الحق والدین‌ظهیرالحکمة نوشته شده است ، که شاید شهاب‌الدین محتشم اسماعیلی فرمانروای قهستان باشد . **آغاز :** حمدهای بیحد و احصای بیحصرو منتهی ، مر حضرت مستحق حمد وثنا را . . . قال مولانا الشیخ العلام نجم‌الملة والدین .

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی ۲۶۸ ، ۲۷۶ ـ احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی : ۳۱۳ .

7471ـ **الهیات** ۲۴۲/۳۹ب : نوشتهٔ رمضان **۱۰۶۱** (۱۵۱ ب ـ ۱۸۱ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۴۶] .

7472ـ سپهسالار ۲۹۱۲/۱۹ : انجام افتاده (۱۰۳پ ـ ۱۲۱پ) در نسخه متن از ابن‌سینا و گزارش از خواجه دانسته شده است [ف. سپهسالار ۵ : ۲۳۳] .

شرح المقالة العاشرة من الاسطقس

متن از اقلیدس، گزارش و ترجمه از احمد فرزند حسین نطنزی .

7473ـ تهران ، آقای حسن نراقی : نوشتهٔ شب ۲۷ رمضان **۱۲۷۹** ش ۳ دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۰] .

شرح مقامات العارفین = مقامات

در بخش عرفان خواهد آمد .

شرح نور الهدایه

متن منسوب به ملاجلال الدین دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» و جز آن. گزارش از سلطان محمد میرزا قاجار نگارندهٔ « حساب : ۱۶۲» که متن را از دوانی یادکرده .

7474 ـ دانشگاه ۲۷۳۹/۱۱ : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین‌العابدین یزدی حائری، گویا **۱۲۸۲** ، ضمن «ملوك الكلام» او (ص۴۷۳ـ۴۹۲) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۸] .

شناختن نفس = نفس

ص

صادر اول = آفریدهٔ اول

در ص ۷۲۵ گذشت .

صحت و مرض

فضولی، در بخش عرفان خواهد آمد .

صراط النجاة

منسوب به محمد باقر مجلسی (بنگرید : بدا : ۷۴۴) و گویا از همنام و همروزگار او محمدباقر فرزند محمدتقی لاهیجانی و نگارندهٔ «تذکرة الائمة» و «تعبیر الرؤیا» که این دو نیز بنادرست از مجلسی دانسته شده است. گزارشی است بر حدیث اعرابی که گویا در جنگ جمل از علی پرسیده دربارهٔ توحید و صفات ثبوتی و سلبی خدا و پاسخ فلسفی و عرفانی او در چند عبارت ۱ـ ترجمهٔ حدیث، ده فصل ۲ ـ صفتهای سلبی خدا، هشت بحث ۳ـ صفتهای فعلی خدا، سه مبحث

آغاز: الحمدلله الواحد الفرد المبرء عن شائبة الاضداد . . . چنین گوید .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۲۶ ، ۲۰۷ ـ روضات الجنات : ۱۱۸ ـ ریحانة‌الادب ۳ : ۴۰۹ ـ ف. مشار : ۱۰۷۱ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۲ ـ فوائدالرضویه : ۴۱۰ ـ الفیض القدسی : ۹ .

7475 ـ سپهسالار ۷۵۳۸/۲ : نسخ سدهٔ **۱۲** (۳۶پ ـ ۱۰۳) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۴] .

7476ـ حقوق ۳۲۲ج : نسخ سدهٔ **۱۳** با یادداشت ۱۲۳۰ ، ۵۶گ ۲۴س [ف. حقوق ۱۶۰] .

7477 ـ سپهسالار ۶۴۹۷ : نستعلیق ابراهیم فرزند ابوالحسن دماوندی متخلص به صفا وملقب به یاباجهد الانصاری ، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۲۳۷** ، در قلعهٔ عباسیهٔ نخجوان در مصاحبت اشرف خاناکیمری حسینی، ۸۴گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۳] .

7478 ـ سپهسالار ۶۴۰۴/۲ : نسخ بد هاشم فرزند علی‌اکبر شیرازی، گویا **۱۲۴۹** [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۳] .

7479ـ دانشگاه ۳۷۱۰ : نستعلیق باقر

فرزند محمد علی خراسانی ، آدینهٔ ۲۶ع‌۲/ **۱۲۵۹**، درمدرسهٔ حاجی رجبعلی در تهران ، آغاز اندکی از دیباجه افتاده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۱۱] .

7480 **ـ مجلس** ۲۵۷۴/۳ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۱** درفهرست ازآن مجلسی دانسته شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

7481 **ـ دانشگاه** ۸۳۶: نستعلیق و نسخ باتاریخ **۱۲۷۹** در دفتر، آغاز برابر نمونه ، دردیباچه ازمجلسی نام برده شده‌است، ۹۴گ [ف. دانشگاه ۵ : ۱۴۰۸] .

صفات الهی = معرفت‌ذات و . . .

در معرفت ذات و صفات خدا به روش فلسفی صوفیانه. **آغاز: . . .** حمدله. . . امابعد ، بدان ای‌برادر وفقنالله وایاك لادراك الحقایق والعمل بموجبات الاحکام .

7482 **ـ الهیات** ۵۷۱/۱ د: نستعلیق باتاریخ **۹۸۶** بهمین‌خامه دردفتر (۲پ ـ ۱۱ پ) [ف. الهیات ۲ : ۳۳۲] .

صفات ذات و صفات فعل

از محمد باقر مجلسی (بنگرید : بدا : ۷۴۴)· درصفات سلبی وثبوتی‌خدا، که همراه چند گفتار دیگر او در هند چاپ شده است . **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده . . . امابعد ، باید دانست که صفات مقدس حق تعالی بر دو نوع است .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۴۴ و ۱۶:۱۷۶.

7483 **ـ نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۵۴ : نسخ خوب محمد حسین فرزند محمد امین، با تاریخ **۱۱۲۵** دردفتر [یادداشتهای سید عبد ـ العزیز طباطبائی] .

7484 **ـ دانشگاه** ۴۴۵۳/۱ : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر ، محرم **۱۱۲۶** (۳پ ـ ۱۷ ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان « فرق میانه صفات . . . » آمده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۸] .

7485 **ـ دانشگاه** ۱۶۱۴/۲: نسخ‌محمد طاهر، آدینهٔ ۵ ذیقعدهٔ **۱۱۴۱** (۶۹پ ـ ۷۳ پ) ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «اصول دین» وبدون نام نگارنده یادشده است [ف . دانشگاه ۸ : ۲۰۵] .

7486 **ـ سپهسالار** ۸۱۷۳/۲ : تاریخ یاد نشده، (۷۴ر ـ ۷۶پ)، درفهرست بعنوان «صفات سلبی و ثبوتی» آمده و از نگارنده نام برده شده است [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۶] .

7487 **ـ سامره**، میرزا محمد تهرانی : منتقل شده ببغداد ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵ : ۴۴] .

صفات حق تعالی = رساله در . . .

ازغیاث‌الدین منصورفرزند محمد دشتکی درفهرست نیامده‌کدامین‌است وگویاغیاث‌الدین منصور دوم درگذشتهٔ ۹۴۰ باشد (بنگرید : جواهر نامه : ۴۱۰) .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۸ و ۹ : ۷۹۵ ریحانة الادب ۳ : ۱۶۶ ـ هدیة الاحباب : ۱۰۶ ـ روضات الجنات : ۶۶۸ ـ آثارالعجم ۴۵۹ .

7488 **ـ رضوی** ۸۹۴۲ : نوشتهٔ زین‌ـ العابدین فرزند امیرعلی ، در **۹۸۳** ، ۱۵ ص اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵ : ۴] .

صنع و صانع = رساله درمعرفت

منسوب به‌میرسیدشریف جرجانی، نگارندهٔ «اسکندریه: ۷۳۲»· درحکمت وکلام، ازوجود وعدم آغازمی‌شود ودرآن ازروح وعقل وفرشته

وشیطان گفتگو می‌کند. **آغاز :** بعدالبسمله. بدان ارشدك الله للصدوق والصواب که بعضی از طالبان راه‌یقین درباب معرفت صانع وصنع کلمه‌ای چند گفته محصول آن در این فصول مسطور است .

7489ـ **تهران** ، ملی ۲۲۵/۱۷ ف : نستعلیق خلیل فرزند محمد زمان در **۱۱۱۹** ، (س۳۷۹ ـ ۳۸۶) [ف. ملی ۱ : ۲۲۷] .

صور نوعیه = بقای صور ...

درص ۷۴۷ گذشت .

ط

طرائف الحکمة

از ملاعبدالرحیم فرزند حسینعلی هروی، ازدانشمندان نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم، در فلسفهٔ الهی، وآنچه ازآن دردست است اموزعامهٔ آن می‌باشد، دریك مقدمه وسه‌باب ویك خاتمه‌است و تاریخ انجام جلد اول آن درنسخهٔ دانشگاه چهارشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ ۱۲۸۶ق است واز پایان همین مجلد پیداست‌که جلد دوم بایستی درنفس باشد. **آغاز:** (ج۱): بهترین‌کلام مرمتکلم را آنستکه زبان‌ذل وشرمساری درحکمت حکیمی گشاید .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۵۵ ـ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۷۲۶ .

7490ـ **دانشگاه** ۳۴۴: شکسته‌نستعلیق خود نگارنده، چهاشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۲۸۶** در ۱۲۸۸ نسخه در کرمانشاه بوده، آغاز برابر نمونه ، ۳۰۵ گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۳ : ۲۹۶] .

7491ـ **حقوق** ۲۱۰ج: نستعلیق‌محمد علی فرزند محمد نبی‌کزازی در۱ع۱/ **۱۲۸۶** درسنقرکرمانشاه، ازروی‌خط هروی‌که دربارهٔ او (زید فضله) می‌گوید، نسخه بمانند دانشگاه است ولی‌تاریخ نگارش‌راندارد، ۳۱۴ گ ۱۹س [ف. حقوق : ۱۶۱] .

طریقهٔ بسخن آوردن شخص خوابیده

ناشناخته .

7492ـ **الهیات** ۸۴۳د : نسخ سدهٔ **۱۴** درجنگ، (۱۴ر) بنقل‌ازکتاب «تحفة‌العاشقین» [ف. الهیات ۲ : ۸] .

طلب بقای عقلانی = کوشش‌برای رهیدن جان

ازباباافضل. درص۸۳۲ خواهدآمد.

طینت = شرح احادیث طینت

از آقا جمال خوانساری ، نگارندهٔ «اختیارات: ۲۲۱»وجزآن. درگزارش‌احادیث طینت‌بطوری‌که‌کاربه‌جبرنکشد، بنام شاه‌سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵)، دریك‌مقدمه و ده حدیث نگاشته است ، و این جز «جبر و اختیار : ۷۷۰ » اوست . **آغاز :** وسیله ساز سعادت جاودانی، شکر و سپاس نعمت اساس.. امابعد، برصافی طینتان .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۳ و ۱۳ : ۶۴ .

7493 ـ **دانشگاه** ۲۵۴۰ : نستعلیق عبدالجبار فرزند محمد شفیع رضا حسینی‌کوه‌کیلویه‌ای ، سدهٔ **۱۱ـ۱۲** درپایان آمده : منه

دام ظله . و اشعاری در هامش بنشانی لمحرره ۴۹گ آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه۹: ۱۳۳۶]

7494_ یزد ، سید جواد مدرسی یزدی ۴ مج : باتاریخ **۱۱۱۱-۱۱۱۳** در دفتر، در فهرست بعنوان «رساله درطینت» یادشده [نسخه ها۴ : ۴۶۸] . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۷۹] .

7495 _ **مجلس** ۴۹۰۳/۴ : نستعلیق محمد مؤمن فرزند علینقی باکی در اصفهان ، باتاریخ **۱۱۱۸** در دفتر (۲۹ پ - ۴۲ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] در فهرست بعنوان «جبرو اختیار» آمده .

7496_ **رضوی** ۵۳۵ اخبار (۶۱۲): نسخ محمدباقر حسینی طبیب، دوشنبهٔ ۲۳صفر **۱۱۳۱**، مقابله شدهٔ همانسال ، ۴۷گ ۱۷ س [ف. رضوی ۵ : ۹۱].

7497 _ **مجلس** ۳۴۵۵/۲۶۹ : در جنگ مؤرخ **۱۱۴۱-۱۱۴۲** (ص۳۸۵-۳۸۶) گزیده‌ایست ازآن [ف. مجلس۱۰: ۱۳۷۲] .

7498_ **دانشگاه** ۴۳۸۷/۱: نستعلیق باتاریخ **۱۱۲۹ - ۱۱۴۷** در مجموعه (ص۱- ۲۸) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۴۹] .

7499_ **ملك** ۶۲۰۷/۱۳ : نسخ محمد علی فرزند محمدصادق قمی، در**۱۱۷۷**، باءبهر (علم الهدی) در دفتر [رؤیت] .

7500_ **دانشگاه** ۵۳۸۷/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۳ پ - ۲۸ ر) در فهرست بعنوان «رساله‌درطینت»آمده[ف. دانشگاه۱۵: ۴۲۳۲]

7501_ **رضوی** ۵۳۶ اخبار (۶۸۳۷) نستعلیق، ۲۴صفر **۱۲۱۰**، ۱۷ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۵ : ۹۲] .

7502_ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۹۸ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۳** در دفتر ، ناقص [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

طینت = حدیث . . .

دربخش کلام وعقاید خواهدآمد.

ظ

ظفریه

از مرتضی قلیخان متولی ، گویا شاملو وزیر اردبیل که« خرقه : ۵۲۵ » بنام اوست، نگاشتهٔ ۱۰۷۳ با شعرهایی با تخلص ظفر ، گزیده‌ایست از «گوهر مراد» ملا عبدالرزاق کاشی [دیباجه]. **آغاز:** بسمله. سرمد طغرای کلام کریم - حمدله. صلاة. گوهرمرادی‌که از دریای حیرت غواص فکرت درکف اندیشه‌آرد.

7503 _ **دانشگاه** ۴۷۸۱ : نستعلیق عبدالجبار فرزند مقصود خوشنویس ، شاگرد میرعماد (پیدایش خط و خطاطات : ۱۹۹) ، زرین۲۴۴ گ۱۴ س[ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۵۶].

ع

عرض‌نامه

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» و جزآن. در یك مقدمه و چهار عرض : مقدمه درخواهش و نیایش وصفت حال این نامه وفایدهٔآن و شرط یافتن فایدهٔ آن . عرض۱ -عرض‌اجسام، درپانزده‌درسخن، درسخن

یکم در آنکه چیزها را کی توان دانست ۲ ـ عرض‌کنندگان، درپنج درسخن، سخن یکم‌آن در کنش‌وکننده وکرده‌که چیست ۳ـ عرض دانستنی ها ،هفده درسخن، یکم‌آن در آنکه دانسته در این عرض نه بدان معنی است که سخن عرض نخستین و دوم از آن عبارت کرده ۴ ـ عرض دانندگان، درهفت درسخن، یکم آن در اقسام داننده . سپس ملحق که در برخی از نسخه‌ها هست. این‌کتاب در « مصنفات بابا ۱ : ۱۴۵ ـ۲۵۳» چاپ‌شده‌است. **آغاز:** خداوندا به ـ فزونی جود فروغ وجودت ، کـه جان بوی جویا... ای پویندگان‌راه اخلاص وجویندگان هنجار خواص برشما پیدا وروشن .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۴۶ ـ پیشگفتار چاپ آقای‌مجتبی مینوی ـ ف.مشار:۱۱۰۸

7504 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۷۸ : با تاریخ **۷۵۶** دردفتر (۱۸۵ر ـ ۲۰۲ر) ، در فهرست «کتاب العرض» یاد شده. **فیلم**آن در دانشکاه ش۴۶۲آ و ۴۶۳ب‌هست [فیلمها ۲ : ۴۸۴] .

7505ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۲۱ حکمت: نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [ف . ادبیات ۲ : ۴۳] .

7506ـ **سپهسالار** ۱۲۱۵/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، ۱۰۹گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۵ : ۳۱۶] .

7507 ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۱ : شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد ، ۸ ذیقعدهٔ **۱۰۵۶** دراصفهان (۱پ‌ـ۱۸پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7508ـ **دانشگاه** ۵۳۱۲/۴: نستعلیق **۱۰۵۷ـ۱۰۷۱** (۷۳ پ ـ ۱۳۰ پ) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

7509ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۱۰: نستعلیق شیخ علی فرزند محمودکاتب **۱۰۶۲** (ص۳۳۱ ۴۲۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲] .

7510ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۱۳: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱۱۹ ـ ۱۶۹) بخش ملحق را ندارد، [رؤیت] .

7511 ـ **ملك** ۵۳۲۷/۵ : نستعلیق با تاریخ مقابله در دهلی در **۱۰۷۷** ، (۳۴ ر ۴۹ پ) ، آغاز : ای پویندگان راه اخلاص [رؤیت] .

7512 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۷ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص ۲۶۰)، آغاز افتاده، ملحق را نیزندارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲].

7513 ـ **شیراز،** خاندان سیدنورالدین ۲۰مج: باتاریخ **۱۰۸۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

7514ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۷ : شکسته نستعلیق زین الدین فرزند محمد شیرازی ، در **۱۰۸۶**، (۵۷ر ـ ۸۲ر) [رؤیت] .

7515ـ **دانشگاه** ۳۵۱۴/۵: درجنگ کرد آوری ملا محسن فرزنـد محمد صادق بروجردی، در**۱۰۹۵ـ۱۱۰۴**، (ص۴۶ـ۹۳) ملحق را ندارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۴].

7516ـ **ملك**۵۷۴۲/۲: نسخ پنجشنبهٔ ۲۳صفر **۱۰۹۸** درشهر جهانگیر نگر، (۱۳پ ۴۵پ) [رؤیت] .

7517ـ**دانشگاه**۲۴۰۱/۱۱: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری ، سدهٔ **۱۱** در طوس (۱۲۲ ـ ۱۷۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۴].

7518ـ **ملك** ۴۶۷۵/۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، (۱پ ـ ۵۶پ) . **آغاز** : ای پویندگان راه [رؤیت] .

7519ـ **ملك** ۴۱۹۱/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰۲ پ ـ ۱۶۰ پ) ، **آغاز** : ای

پویندگان راه [رؤیت] .

7520ـ **ملك** ۴۱۸۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۳پ - ۴۶پ)، **آغاز :** ای پویندگان راه [رؤیت] .

7521 ـ **کاشان** ، کتابخانهٔ آثار ملی ۵۰۰/۱ : سدهٔ **۱۱** (ص ۱ - ۹۰) ، اهدایی حسین شهشهانی [نسخه‌ها۴ : ۳۵۷].

7522ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۵/۷ د : نسخ سدهٔ **۱۱**، (۱۵۲ پ - ۲۱۴ پ) [ف . ادبیات ۱ : ۳۵۶] .

7523 ـ **تهران** ، دانشسرای عالی ، قریب۱۷۹/۱: نسخ محمدرضا فرزند عزیزالله تونی ، رجب **۱۱۰۷** (ص ۱-۱۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

7524ـ **حقوق** ۷۲/۴ب : سدهٔ **۱۲**، (۳۸پ - ۷۳ر) [ف. حقوق : ۱۶۳] .

7525 ـ **مجلس** ۲۴۲۹/۵ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۱۷۱ - ۲۴۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰] .

7526ـ **سپهسالار** ۲۶۷۵/۲: نستعلیق **۱۲۰۹**، زرین (۶۰پ-۱۴۲پ)[ف.سپهسالار ۵ : ۳۱۶] .

7527 ـ **دانشگاه** ۳۴۰/۶ : نستعلیق پاکیزهٔ **۱۲۶۰**، (۵۸ پ - ۱۰۴ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۰۱] .

7528ـ **تهران** ، ادبیات۲۳۶حکمت : نستعلیق محمدصالح فرزند محمد رفیع رشتی ، در**۱۲۷۶** درتهران، مقابله شده [ف . ادبیات ۲ : ۴۳] .

7529ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۱۸: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** ، (۱۸۱ر - ۲۶۴ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۰۱] .

7530 ـ **مجلس** ۴۸۵۱/۱ : نستعلیق علیرضا شمیرانی ۱۲ع۱۶/ **۱۳۳۱**، **آغاز :** ای پویندگان راه [رؤیت] .

7531ـ **مجلس** ۴۸۷۲/۲ : نستعلیق علیرضا شمیرانی ، ع۱۶/**۱۳۳۶**، (۱۵۵ پ - ۱۵۸پ) [رؤیت] .

7532 ـ **مجلس** ۶۲۱/۱۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده، **آغاز:** ای پویندگان راه، در فهرست ازنگارنده نام برده نشده [ف . مجلس ۲ : ۳۷۷] .

7533ـ **رضوی**۸۹۲ حکمت: نستعلیق بسیار خوب تاریخ یاد نشده جدولبندی بزر . **آغاز:** خداوندا بفزونی ، ۲۴گ ۲۵س .

7534ـ **رضوی**۸۹۳حکمت: نستعلیق آغاز و انجام بمانند شمارهٔ پیشین، ۴۵گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴ : ۲۰۶] .

عرض و جوهر

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان نامه : ۷۶۸» وجزآن. [گلچین معانی]. گویا همان «عقل جوهر نیست» اوباشد .

7535ـ**مجلس**۳۶۶۴/۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

عقاید صوفیه

دربخش عرفان خواهدآمد .

عقل جوهر نیست = هیچ . . .

از بابا افضل، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» وجزآن. **آغاز:** بدانکه هیچ‌عقل‌جوهر نیست ، هر جوهری جوهر بودن او جز دانا بودنش است .

7536 ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۲ ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۲] .

7537ـ **دانشگاه**۲۴۰۱/۱۶: نستعلیق

سدهٔ **۱۱** رضا فرزند موسی در طوس (۱۸۸ ـ ۱۸۹) درفهرست بعنوان «هیچ‌عقل‌جوهر نیست» که سر آغاز آنست آمده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۴] .

7538ـ **مجلس** ۲۴۵۶/۱۱ : سدهٔ**۱۲** (ص ۱۹۶) ، در فهرست بعنوان « عقل جوهر نیست» آمده ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۸۹] .

عقول عشرة

از محمد فرزند محمد جمشید فرزندخان قاقشان برادی .

7539ـ **آصفیه**۴۴۶ متفرقات: نوشته پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه، مرعثمان‌علی ۴ : ۶۶۸] .

علاقة التجريد

از میر محمد اشرف فرزند عبدالحسیب فرزند احمد حسینی علوی عاملی ، درگذشتهٔ ۱۱۴۵ [ذریعه] یا ۱۱۳۳ [تذکرهٔ حزین] نگارندهٔ «فضائل السادات » و «ترجمهٔ الفیهٔ» ابن مالك وجزآنها . ترجمه و گزارشی است از « تجرید العقاید» خواجه نصیر جزطبیعیات آن. **آغاز:** حمد مرخدای راکه تجریدعلایق جسمانیه وتهذیب اخلاق ایمانیه . . . امابعد، چون خاطرجمعی از .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۱۰ ـ تذکرهٔ حزین : ۵۶، ۳۲۸ ، ۶۲۵ ـ مصفی‌المقال : ۸۲ ـ روضات الجنات : ۶۴۲ (در سرگذشت دشتکی) ـ رجال اصفهان :۹۴ ـ ف. روضاتی ۱ : ۱۵۷ ، ۱۶۹ ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۳۴ معجم‌المؤلفین ۹:۶۴ ـ هدیة الاحباب : ۱۷۷ فوائد الرضویه : ۳۹۷ ـــ مؤلفین مشار ۱ : ۶۲۱ .

7540ـ **دانشگاه** ۲۵۵ : نسخ باخط‌ـ خوردگیهایی گویا بخامهٔ نگارنده ، ۱۳۲گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۹۶] .

7541 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی : نسخ خوب **۱۱۲۰** باتاریخ دیگری از ۱۱۲۱، مقابله شده ، آغاز برابر نمونه ، نسخه دردست نگارنده بود ، ۳۵۸ گ ۲۲ س [ف. روضاتی ۱ : ۱۵۷] .

7542 ـ **الهیات** ۱۵۰ج : نسخ ۱۴ محرم **۱۱۲۲** ، از آغاز تاپایان مقصد دوم را دارد، ۲۸۹گ ۲۲س [ف. الهیات ۱ : ۹۶].

7543ـ **تهران** ، نفیسی ۲۸۷ : نسخ سدهٔ **۱۱. فیلم**آن دردانشگاه ش۲۸۰۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۳] .

علت و معلول

بندیست کوتاه .

7544 ـ **ملك** ۵۸۲۴/۵ : باتاریخ **۱۱۲۲** دردفتر (۸۵ر). **آغاز:** مسئله بدانکه علت تا موجب وجود معلول نگردد ، معلول موجود نمی‌شود [رؤیت] .

علت و کیفیت جعل = جعل

درص۷۷۶گذشت .

علم = رساله در . . .

ازعلیقلی فرزند قرچغای‌خان،که یاداودر «تعلیقات برشرح اشادات :۷۶۳» گذشت. در علم اجمالی وتفصیلی واجب وعقول‌ونفوس، در نه مقاله. **آغاز:** سبحانك لاعلم لناالاما علمتنا ...وبعد، این‌رساله‌ایست‌ازکمترین‌بندگان...

7545ـ **دانشگاه** ۳۲۲۵/۱: نستعلیق نگارنده، باخطخوردگیها (ص۱ـ۱۱۷) سپس «مرآت‌الوجود» ازهمو، ۱۹س. [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۱] .

علم ازلی

ناشناخته.

7546ـ دانشگاه ۴۲۹۱/۶: نستعلیق محمد علی فرزند حسین رازی سبزواری، ۱۱۰۲-۱۱۰۴ در مجموعه (ص۲۴۳-۲۴۴) درصواب وخطای رأی مجتهد وعلم ازلی بکفر کسی. آغاز. سئوال حکم شرعی‌که مجتهدین واهل‌شرع می‌کنند خالی ازاختلاف‌وشك نیست [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۱].

علم الهی = تحقیق در . . .

ازقاضی‌نورالله شوشتری فرزندشرف‌الدین (۹۵۶ - ۱۰۱۹). آغاز: یامن بیده مقالید ابواب الفیض والجود افتتح علینا باب‌الحکمة التی جعلتها علی اهلها.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۳۳ - مصفی‌المقال: ۴۸۵ - دیباجهٔ چاپ صوارم محرقه، و دیباجهٔ چاپ احقاق الحق، محدث - صبح گلشن: ۵۵۹: تذکرهٔ حسینی: ۳۵۳ -ریحانة الادب ۲ : ۴۳۶ - الکنی و الالقاب ۳ : ۴۵ روضات‌الجنات : ۷۶۱،۵۲۴ - هدیة‌الاحباب ۱۷۹ - مؤلفین مشار ۶ : ۶۵۵ - المآثر و - الاثار: ۱۶۷ - فوائد الرضویه : ۶۹۶ - تذکرهٔ علمای هند : ۲۴۵.

7547ـ الهیات ۸/۵۱ب: نسخ احمد فرزند محمدعلی تبریزی (۳۲۶ر - ۳۳۹ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۲۶].

علم انفاس = دم و وهم، ص ۷۸۶

علم خداوند = رساله در. . .

از ملااحمد نراقی، نگارندهٔ «سیف‌الامة» درکلام وجزآن.

7548ـ تهران، دکتر مفتاح: ضمن جنگ نوشته در ۱۲۰۰ - ۱۲۷۱، نستعلیق مقابله شده بااصل [رؤیت].

علم خداوند

از عبدالرحیم رضوی حسینی علوی، نگارندهٔ «قدم و حدوث: ۸۲۷». در آن از «کلمات مکنونهٔ» فیض (۱۰۰۷ - ۱۰۹۱) یاد شده است. آغاز: حمدله. وبعد، عبدسقیم... واذل سادات دولت بهیه عبدالرحیم... بعرض عالی میرساند، که مسئلهٔ کیفیت علم خداوند.

7549ـ دانشگاه ۸۸۷/۳: نستعلیق تاریخ یادنشده (۵۴پ - ۶۶ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۲۵].

علم واجب تعالی

ناشناخته. رد مشائیون که علم اورا شامل جزئیات نمیدانند (درآنکه‌علم حق‌تعالی شامل جزئیات وکلیات است و بیان آنکه هیچ حادثهٔ زمانی از ادراك اوخارج نیست، نخست دعوی خودرا به‌برهان محقق کنیم وبعد ازآن خلاصهٔ دلیل خصم را یادکنیم وموضوع سهو را بیان). نگارنده نظرخودرا به‌دو راه: علم بذات، علم علت به‌معلول اثبات کرده است. فهرست نگار رضوی گمان برده‌است‌که این‌گفتار ازباباافضل کاشانی باشد. آغاز: حمدله. صلاة.

گفتاری به‌عربی بنام «العلم و النطق» را بروکلمن ۵۷ وارگین۱۸۹ وقنواتی از ابوعلی سینا دانسته‌اند، وترجمهٔ فارسی‌آن ازباباافضل دانسته شده است و شاید عربی آن نیز از همو باشد چنانکه در «مدارج الکمال» همین‌کار را کرده است. متن این رساله در چند فصل است یکم‌آن: فی‌العلم و ماهیته است. و نباید نسخهٔ رضوی فارسی این‌گفتار باشد.

بنگرید: ف. مصنفات، مهدوی: ۲۸۳ - ف. سپهسالار ۵ : ۳۳۰.

7550ـ رضوی ۶۸۲ حکمت: شکسته

نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۳** دردفتر بهمین خامه . همراه گفتارهایی از باباافضل، ۱۰ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۴:۱۳۸]. آن **فیلم** دردانشگاه ش ۸۱۶ هست [فیلمها : ۱۴۳] .

علم و طریق آن = آموختن حکمت و فواید آن

از باباافضل، درص۷۲۵ گذشت.

علوم ثلاثه = امهات مسائل...

در ص ۶۴۷ گذشت .

عین الاعیان فی معرفة النفس و الابدان

ازحسین فرزندعزیز گیلانی، درروانشناسی فلسفی وکلامی شیعی .

7551 ــ **تهران**، ادبیات ۲۶۲/۱ جوادی : نستعلیق حسین گیلانی سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۳ : ۴۱] .

عین الحکمه

از میرقوامالدین محمد طهرانی ، شاگرد ملارجبعلی تبریزی (بنگرید : اشتراك لفظی : ۷۳۳)، از دانشمندان نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم . نخست اینکتاب را بهمین نام بهعربی نگاشته سپس خودآنرا بفارسی درآورده است، ترجمه ایست نهشیوا ونه برابراصل، دریك مقدمه وده فصل: مقدمه دربیان موضوع علم حکمت. فصل ۱ــ تقسیم موجود بهواجب و ممکن ۲ــ تقسیم موجود به واحد و کثیر ۳ ــ لواحق وحدت و کثرت ۴ــ تعریفکلی وجزئی ۵ــ جنس وفصل ونوع ۶ــ ماهیتمضاف ۷ــ ماهیتجسم واثبات ترکیبآن ۸ــ تقسیم علت ۹ــ فاعل وغایت ۱۰ صدور موجودات از فاعل بالذات و برگشت موجودات باو [نسخهٔ ۸۹۸رضوی].متن عربی آن دریك مقدمه و دوازده مبحث یا فصل است [نسخه ۱۹۲۲ مجلس]. **آغاز:** شکر وسپاس مرخدای راکه نموده بما راه راست را، ودرود وسلام... امابعد، بدان بدرستی وتحقیقکه هر علمی را ناچار است.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۶۸ ، ۳۶۹ .

7552ــ **تهران**، سعید نفیسی۲/۳۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ــ ۱۲**، دو کتاب است بدین نام یکی بهعربی ودیگری به فارسی درفهرست فیلمها ازملارجبعلی تبریزی دانسته شده است، و درهمین مجموعه است «تعلیقات» قوامالدین رازی. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۸۰۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۳] .

7553ــ **رضوی** ۲۰۷حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۴۳ گ [ف. رضوی ۱ :   ] .

7554ــ **رضوی**۸۹۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۲۹ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۴ : ۲۰۸] .

7555 ــ **مجلس** ۱۹۲۳/۱ : نستعلیق **۱۲۹۴**، (ص۱ ــ ۱۳۸) بادو سرلوح در دفتر آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۵ : ۴۲۴] . این نسخه در فهرست گلچین معانی از صاین الدین علی ترکه دانسته شده و درست نیست [نسخهها ۵ : ۱۹۹] .

غ

غاية الامكان فی دراية المكان=

غاية‌الامكان فی‌معرفة الزمان والمكان

ازتاج‌الدين محمود فرزندخداداد اشنهی همدانی ، که به عين القضاة همدانی (۴۹۲ - شهيد ۵۲۵) و نيز به‌شمس الدين محمد فرزند عبدالملك ديلمی‌که استاداشنهی بوده نسبت‌داده شده‌است. درعرفان ازشناختن‌امكنهٔ جسمانيات وروحانيات و ازمنهٔ آنها برای شناختن قرب حق. درچهارفصل : ۱- توحيد ۲- بيان مكان ۳- بيان امكنه ۴- بيان‌زمان، چاپ شده‌است **آغاز** : الحمدلله الذی لاآخرلاوليته و لااول لآخريته، ولابطون‌لظاهريته. . . چون پادشاه عالم تعالی وتقدس به بنده خيری خواهد او را بخود آشنا گرداند .

بنگريد: ذريعه ۱۶: ۹۰ - كشف الظنون ۲ : ۱۱۹۰ - ف. رضوی ۴ : ۲۱۱ .

7556- **حميديه** ۱۴۴۷/۱۳۸ : با تاريخهايی از**۷۵۱** - **۷۵۵** دردفتر. **فيلم**آن دردانشگاه ش۱۹۵ هست [فيلمها ۱ : ۴۳۱].

7557- **رضوی** ۹۰۶ حكمت: نسخ با تاريخ **۷۰۰** در دفتر بهمين خامه، آغاز برابر نمونه ، نگارنده به خامهٔ نويسنده تاج الدين محمودفرزند خداداداشنهی است،۳۴گ ۱۹س [ف . رضويه ۴ : ۲۱۱] .

7558 - **دانشگاه** ۲۲۹۹/۱۳ : سدهٔ **۸-۹** باتاريخ تولد **۸۱۸** و **۸۳۱** (ص ۱۵۶- ۲۵۵) نسخهٔ پاكيزه‌ايست و در فهرست از آن محمود اشنهی ياد شده است،آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۹] .

7559 - **تهران** ، خانقاه شاه نعمت‌الله باتاريخ ۹ج**۸۱۳** دردفتر ،زرين [يادداشتهای دكترقاسمزاده] .

7560- **تبريز** ، محمد جديری۳مج : نوشتهٔ ۹ج**۸۲۲/۱**. آغازبرابر نمونه، زرين، اين‌نسخه پايهٔ چاپ‌قرارگرفته است [پيشگفتار چاپ] .

7561- **موزهٔ بريتانيا** Or۷۷۲۱: شمارهٔ ۶دفتر، نوشتهٔ**۹۷۸** [ترجمهٔ ايرج‌افشار نسخه‌ها ۴ : ۶۶۱ و ۶۹۳] .

7562 - **سپهسالار** ۹۴۳/۲ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ ع۲**۱۰۱۸/۲** (۱۹-۵۱)، آغازبرابر نمونه،درص‌ع‌آمده: ازتاج‌الدين خداداداشنهی شاگرد... است [ف. سپهسالار ۵ : ۳۴۶] .

7563- **ملك**۵۴۷/۵ : نستعليق‌خوش سدهٔ **۱۱** ، (ص ۱۰۲ - ۱۵۹) ، آغاز برابر نمونه، در چهار عنوان و از اشنهی دانسته شده است [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۶] .

7564 - **دانشگاه** ۴۲۱۴/۱ : نسخ و شكسته نستعليق ناظركازرونی ، **۱۱۸۳**، آغاز برابرنمونه، درفهرست ازآن شيخ محمداشنوی يادشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۹] .

7565- **مشهد**، مدرسهٔ نواب ۵۸/۱ : باتاريخ **۱۲۵۳** دردفتر. **فيلم**آن در دانشگاه ش۲۱۲۷ هست [فيلمها ۱ : ۶۴۵] .

7566 - **تهران** ، دكتر مُفتاح ۳مج : نوشتهٔ محمدحسين، باتاريخ**۱۲۸۹** بهمان‌خامه دردفتر [رؤيت] .

7567- **رضوی**۹۰۵حكمت: نستعليق تاريخ يادنشده، آغاز برابرنمونه، درص‌ع به‌نقل از حافظعلی جامی آمده : از تاج‌الدين محمود اشنهی است و سرگذشت او باختصار و ومزاد اودرشهر هرات‌يادكرده‌ومی‌نويسدشاگرد شمس‌الدين محمد فرزند عبدالملك ديلمی‌بوده

ودراین نگارش بیشتر ازمعارف او آورده‌است ۴۱گ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۲۱۱] .

7568ـ سپهسالار ۸/ ۲۸۲۰: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: رسالهٔعرفانی ازروزبهان [ف.سپهسالار۵:۱۲].

7569ـ شیراز، دکتر خاوری شمارهٔ ۱ دفتر، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹].

7570 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۱/۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق ، بی‌تاریخ، در فهرست ازآن اشنهی یاد شده است (۲۳۱پ ـ ۲۵۸ پ) .

7571 ـ قاهره ، دارالکتب ۷۰۷ مجامیع طلعت : تعلیق، بی‌تاریخ ، نسخه بنام «غایة الامکان فی‌معرفة الزمان و المکان» است (گ۲۶۸ ـ ۲۹۰) [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱].

7572ـ ایاصوفیا ۴۸۱۹/۱ : فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۱هست [فیلمها۱: ۴۱۶].

غذاء العارفین

از حسن معلم همدانی دربندی ، شاگرد علاء الدوله سمنانی (۶۵۹ ـ ۷۳۶) ، بسال ۸۴۸[ذریعه] بنام سیدناصرالحق‌حیدری‌پادشاه مازندران درچهارقسم نگاشته‌است: ۱ـ تحقیق هیولا واقسام‌آن ۲ـ ظهوروکیفیت تنزل سلسله کاینات ۳ـ بیان حسن تحصیل‌نجات ۴ ـ مآل هرطبقه‌ای ازطبقات. آغاز: ربنالاتزغ قلوبنا بعد اذهدیتنا ... وبعد، چنین گوید مقرر این نوادرالاحادیث... حسن‌المعلم الهمدانی‌اصلاً والدربندی مولدا .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۸.

7573 ـ سنا ۹۶/۲ : نستعلیق علی فرزند محمد باقردامغانی‌کرمانشاهی، ۱۳۳۴ (ص۱۶ ـ ۱۲۵) [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۸] .

ف

فرق میان خواب و مرگ = خواب

درص۷۸۳گذشت .

فرق میان حادث ومبدع=حادث و مبدع

از باباافضل، درص۷۸۲گذشت.

فرق میان صفات ذات و فعل= صفات ذات

درص۸۱۶گذشت.

فرق‌میان‌وحدت‌وتوحیدواتحاد

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳). در پاسخ پرسشی در این باره .

7574ـ مجلس۳۴۵۷/۸۰: درجنگی ازسدهٔ ۱۱ (ص ۱۵۸ ـ ۶۰) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۰۵] .

فصول

از عبدالله مفید .

7575ـ موزهٔ بریتانیا Or۰۸۳۸۰ سدهٔ ۱۲ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

فصول نصیریه

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳) . در اصول عقاید شیعی با استدلال، درچهارفصل : ۱ ـ توحید ۲ ـ عدل

۳ـ پیامبری ۴ـ رستاخیز، هریك باعنوان‌های اصل، هدایة، تبصره. که رکن الدین محمد جرجانی سدهٔ هشتم آنرا بعربی ترجمه کرده است. متن واین ترجمه باپیشگفتار آقای محمدتقی دانش‌پژوه چاپ شده است. **آغاز:** . . . وبعد هرکه از چیزی آگاهی یابد لامحاله از هستی آنچیز آگاه باشد چه بضرورت.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۴۶ ـ احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی : ۲۴۹ ـ ف. مشار : ۱۱۸۰ ـ کتابشناسی دهساله : ۲۸.

7576ـ **رضوی** ۲۱۴ حکمت : حسین فرزند فخرالدین سهام استرآبادی، در **۸۸۱**، بانسخهٔ ۲۱۵ رضوی دگرگونیها دارد. **آغاز:** الحمدلله الذی امرنا لمعرفته و کلفنا ان نعبده [ف. رضوی ۱ : ۶۵].

7577ـ**رضوی**۹۱۶ حکمت: نستعلیق شاه‌محمد فرزندزین‌العابدین ج۲/**۱۰۴۲** آغاز برابر نمونه، ۹گ ۲۲س[ف. رضوی۴:۲۱۴].

7578ـ **دانشگاه** ۱۱۱۹/۷: نستعلیق گویا طهماسبقلی **۱۰۵۰**، آغاز برابر نمونه، (۷۹پ ـ ۹۳ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۲۵].

7579 ـ **مجلس** ۳۰۷۲/۲ : نسخ، باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۱۵۱ ـ ۱۹۰)، آغاز نزدیك به‌سه‌صفحه افتاده دردوستون یکی متن‌ودوم‌ترجمهٔ گرگانی[ف. مجلس۱۰: ۶۲۴].

7580ـ **حقوق** ۱۴/۷۰ج : نسخ سدهٔ **۱۱** (۶۳پ ـ ۷۰) [ف. حقوق : ۱۶۶].

7581ـ **نجف**، سیدابوالقاسم‌خوانساری نوشتهٔ طیب فرزند ملا محمد طالقانی همراه ترجمهٔ آن مؤرخ **۱۱۲۹**، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۶ : ۲۴۶].

7582 ـ **نجف**، آقا بزرگ تهرانی : نوشتهٔ محمدرضافرزندحاج‌محسن‌طهرانی(نیای پدرم) در **۱۲۵۴** درتهران[ذریعه۱۶: ۲۴۶].

7583ـ **رضوی** ۲۱۵ حکمت : تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه **۱۱۴۵**، ۲۴گ ۱۴س [ف. رضوی ۱ : ۶۵].

0000ـ **ملك** ۵۷۶۰: نستعلیق محمود فرزند ملاصالح بروجردی، شاگرد آقا محمد رضا قمشهی، در۱۹شوال **۱۳۰۵**، درشش برگ ریز آغازبمانند نمونه. درپایان مینویسد: این رساله‌که درتحقیق‌عقاید ومنسوب به‌خواجه‌نصیر بودبهرحال‌برای فرزندم عبدالحسین استنساخ کردم [رؤیت]. این‌نسخه درص۷۳۶ به‌شمارهٔ 6642 بنام «اصول‌دین» یاد شده اصلاح‌شود.

فضیلت علم = آموختن حکمت و فواید آن

از بابا افضل درص۷۲۵ گذشت.

فضیلت وشرافت انسان = توحید

دهدار، دربخش عرفان خواهد آمد.

فنا = تقریردر . . .

از باباافضل‌کاشانی، [گلچین معانی].

7584 ـ **مجلس** ۲۴۲۹/۱۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**(ص۳۱۷ـ۳۱۹) بنام «تقریردر فنا» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰].

فوائد فلسفی

از ابوالحسن قاینی، نگارندهٔ «ارکان ایمان : دربخش کلام» وجزآن. گفتاری است کوتاه درمبحث وجود ذهنی وعینی. او در این باره گفتاری‌بعنوان«وجود»نیزدارد. **آغاز:** من فوائدمولانا ابوالحسن آنچه‌بنظر کشف‌وتحقیق برمن فاترضعیف‌فائزگشت ودرازالهٔ استارخفا.

7585ـ **مجلس** ۱۸۰۶/۱۱: باتاریخ **۹۷۳** درپایان دفتر، آغاز برابر نمونه (ص ۳۷۹ ـ ۳۸۰) [ف. مجلس ۵ : ۲۱۰].

ق

قابليت

دربخش عرفان خواهدآمد .

قاصم الجبارين

از سيدصدرالدين محمد فرزند محمدباقر موسوى دزفولى كرمانشاهى متخلص به كاشف (۱۸ صفر۱۱۷۴ – ۱۵ شعبان ۱۲۵۸) . در اصول عقايد بروش عرفانى ودرپاسخ آقا محمد على كرمانشاهى در گذشتهٔ ۱۲۱۶ (بنگريد مساحت البلاد: ۱۹۵)، در۱۴ج۱/۱۲۳۵ به انجام رسانده است . **آغاز :** الحمدلله المنزه عن النقايص و العيوب الامكانيه .

بنگريد : ذريعه ۹ : ۸۹۷ و ۴:۱۷ – مجلهٔ ارمغان س ۱۳۰۵ش ۸ گفتار ظهير زاده دزفولى – مؤلفين مشار ۳ : ۵۳۹ .

7686– **تهران،** اصغرمهدوى۲/۲۹۶ نستعليق رمضانعلى در۱۴ج۱/**۱۲۳۵**، بفرمودهٔ نگارنده براى ميرزا محمدعلى مستوفى[نسخه‌ها ۲:۱۰۸] .

7587 – **شوشتر** ، شيخ مهدى شرف الدين : تاريخ ياد نشده، آغاز برابر نمونه ، تاريخ نگارش در پايان نسخه ياد شده [ذريعه ۱۷ : ۴] .

قدم وحدوث اجسام

از جمال الدين محمود شيرازى نى‌ريزى، كه در۹۸۸ درشهرستان لار مى‌زيسته ، شاگرد ملاجلال الدين دوانى وصدردشتكى، درحدوث وقدم اجسام بروش فلسفى و كلامى . **آغاز :** بدانكه اين كلماتى چند است درتفاصيل اقوالى كه جمهورعقلا ازمتكلمين وحكمادرقدم وحدوث اجسام .

بنگريد : ذريعه ۱۷ : ۵۱ .

7588– **تهران،** اصغرمهدوى۳۲/۲۸۲ نسخ محمد طاهرفرزند ولى محمد طبيب مشهدى در **۱۳۰۹** (ص ۲۹۹ – ۲۹۷) [نسخه‌ها ۲ : ۷۳] .

7589– **رضوى** ۶۳۴حكمت : نستعليق تاريخ ياد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوى ۴ : ۱۲۳] .

قدم وحدوث و سرمد

از عبدالـرحيم رضوى حسينى علـوى ، كتابچه‌ايست كه درآن واژه‌هاى حدوث، قدم ، سرمدرا گزارش مى‌كند ، تا معنى اين واژه‌ها كه در كتابچهٔ «علم خداوند» بكار برده روشن گردد. **آغاز:** حمدله .. بخواطرم رسيدآنكه بااين عبارات و بياناتى كه در اين اوراق ثبت گرديده .

بنگريد : ذريعه ۱۷ : ۵۱ .

7590 – **دانشگاه** ۸۸۷/۴ : نستعليق تاريخ ياد نشده (۶۶پ – ۶۷پ) همراه «علم خداوند» ازهمو [ف. دانشگاه ۳ : ۲۴۷] .

قدم وحدوث عالم

از ميرزا محمد حسن لاهيجى ، نگارندهٔ «آينهٔ حكمت : ۷۲۵» .

بنگريد : ذريعه ۱۷ : ۵۱.

7591 – **الهيات** ۸۱۱/۶ : نستعليق محمد كاظم فرزند محمد نصير هزار جريبى ، باتاريخ **۱۲۲۲-۱۲۲۷** دردفتر، بخشى ازآن است (۱۰۲پ – ۱۰۳پ) [ف . الهيات ۱ : ۱۱۰] .

قدم وحدوث = نامه‌اى در ...

از سيد محمد نوربخش ، نگارندهٔ «تفسير

فمن یرجو: ۲۳» وجز آن. نامه‌ایست درپاسخ کارکیا امیرکیا در اعتباری و نبی بودن قدم و حدوث. **آغاز:** درجواب سئوال امیرکیا. . . نسیمی‌که ازحضرت لاهوت بر میادین جبروت وبساتین.

7592ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۸: نسخ‌علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲ - ۱۲۲۴** برای آقامحمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۲۸پ - ۲۹ر) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۶۲].

7593 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵ مج: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، از آن صدر السلطنه نوری‌بوده آغازبرابر نمونه، درنسخه ازنگارنده نام برده‌نشده‌است [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

قضا وقدر

ازحکیم‌نظام‌الدین‌احمدگیلانی، درگذشتهٔ ۱۰۵۹ (بنگرید : شجرهٔ دانش : ۶۷۳).

7594ـ **آصفیه** ۳۹ مجموعه‌ها: ضمن «شجرهٔ دانش» که برخی ازگفتارهایش بخامهٔ نگارنده ومؤرخ ۱۰۴۵ است [ف. آصفیه ۲ : ۴۷۷].

قضاوقدر

از ملا سعید خلخالی ، گفتاریست کوتاه به‌نثر. **آغاز:** میگوئیم درتحقیق ماهیت قضا و قدرکه چون ثابت شدکه جمیع صورموجودات

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸ و ۱۷ : ۱۴۶ . ۱۴۷

7595ـ **ملك** ۵۸۸۵/۲: نسخ‌باتاریخ **۱۲۳۵** دردفتر (۴ر-۵پ)، همراه منظومه‌ای درصفات باریتعالی ازهمو [رؤیت].

قضا و قدر

از عبدالرزاق کاشی ، نگارندهٔ « آغاز و انجام: ۷۲۲» وجزآن. اگراین‌یکی‌عربی‌نباشد.

7596ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: سدهٔ **۱۰-۱۱**، همراه۵گفتار دیگر از همو که درفهرست‌آمده همهٔ‌آنها فارسی است [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۱].

قضا وقدر

از ابوعبدالله مؤید فرزند محمود فرزند صاعد فرزند محمد فرزندمحمد فرزند سلیمان. **آغاز :** جامع محامد نامتناهی در مجامع و مشاهد مقامات .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۵۰ .

7597ـ **قاهره**، دارالکتب ۵ مجامیع فارسی : نستعلیق تاریخ یادنشده (گ ۱-۱۵) ۱۷س [ف. مخطوطات ۱ : ۲۶۲] .

قضا و قدر

از خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید : جبرو اختیار:۷۷۲) .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۵۱ .

7598ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۲/مج: نوشتهٔ ۶رجب **۱۰۸۹** دراردستان [نسخه‌ها ۵: ۲۲۵] .

قضا و قدر

ناشناخته .

7599ـ **یوگسلاوی :** نوشتهٔ درویش مولوی ۱ رمضان **۱۰۶۲** [فیلمها ۱ : ۶۳۵].

قضا و قدر = امامید

قضا و قدر = ترجمهٔ . . .

قضا وقدر = جبر و اختیار

قضا و قدر = جبر و تفویض

قضا و قدر = کاشف‌العدل

قضا و قدر
دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

قضایای عامه
متن ازعکسلی انکلیسی ، ترجمه از علی اصغر حکمت .

7600 ـ رضوی ۸۹۸۰ : نستعلیق ، ذیقعدهٔ **۱۳۳۱** در شیراز ، ۱۰۱ گ ۱۳ س ، اهدائی خود حکمت [نسخه‌ها ۵ : ۶] .

ك

کاشف العدل
از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» و جز آن. در چهار فصل : ۱ـ جبرواختیار ۲ ـ قضا وقدر ۳ـ خیر و شر ۴ـ هدایت وضلالت، که در۱۵ع۱/۱۲۳۲ به‌انجام رسیده است، واین جز «جبرو اختیار : ۷۷۱» اوست. **آغاز:** حمدله. چنین‌گوید بندهٔ ...که بهترین خصلتی‌که دلالت می‌کندبرکمال ایمان .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۸۲ و ۱۷ : ۲۳۸ .

7601ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۳: نسخ‌محمد ارومی‌الاصل ساکن‌کربلا، در**۱۲۳۵** (گ ۳۰ـ ۵۸) [رؤیت] .

7602ـ **نجف،** ملامحمدعلی‌خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۵ : ۸۲].

7603ـ **کربلا،** شیخ‌عبدالحسین‌طهرانی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۷ : ۲۳۸] .

کشف الاسرار
از احمد فرزند عبدالکریم شیرازی ، در جبرواختیار وبداء، در یك مقدمه و دو مقاله . **آغاز:** بهترین مقالی‌که درافتتاح سخن چون

7604ـ **نجف،** سیدمحمدحسین‌اصفهانی نوشتهٔ **۱۲۳۹**، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۸: ۱۶] .

7605ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲۸ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۷].

کشف الاسرار
دربخش عرفان خواهدآمد .

کشف المحجوب = کشف‌الاسرار
از ابویعقوب سجستانی ، اسحاق فرزند احمد سجزی ، از دعاة اسماعیلی ، در هفت مقاله (اصل): ۱ ـ توحید ۲ ـ خلق یکم ۳ ـ خلق دوم ۴ـ خلق سوم ۵ـ خلق چهارم ۶ ـ خلق پنجم ۷ ـ خلق ششم، و در هرمقاله چند جستار. که بکوشش و پیشگفتار هنری کربن فرانسوی بسال ۱۳۲۷خ درتهران چاپ شده.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۵۸ ـ ف. فارسی مشار : ۱۲۶۵ ـ پیشگفتار چاپ، از کربن ـ فهرست ایوانف : ۵۶ ـ سبك‌شناسی، بهار ۲ : ۵۲ ـ نمونهٔ سخن فارسی : ۲۲۶ ـ فهرسة مجدوع : ۳۳۸.

7606 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۹۴ ج : نستعلیق محمد علی عبرت نایینی در ۲۷ بهمن **۱۳۱۸**خ ازروی نسخهٔ سید نصرالله تقوی ۵۷ گ۱۷س [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۳] .

7607ـ **قاهره،** دارالکتب ۸۱ تصوف فارسی: عکسی ازنسخهٔ نوشتهٔ ابراهیم زنجانی **۱۳۵۰**، **آغاز:** آگاه باش که حقایق علم در حجاب است، ۹۳گ ۲۰ س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۰] .

7608ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ تصوف فارسی طلعت: بی‌تاریخ، **آغاز:** الحمدلله‌الذی

کشف لاولیائه بواطن ملکوته، ۳۵۸ گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۰] .

کشف المحجوب لارباب القلوب

ازابوالحسن علی فرزند ابوعثمان جلابی غزنوی هجویری معروف بـه دانـا گنج بخش لاهوری ، درگذشتهٔ ۴۶۵ . که در لنین گراد بکوشش ژوکوفسکی در۱۳۴۴ در۶۰۷+۶۴ س چاپ شده وهمین نسخه درتهران ۱۳۳۶خ چاپ افست گردید. ترجمهٔ انگلیسی این‌کتاب بکوشش مسترنکلس درلیدن ۱۹۱۱م چاپ شده است .

بنگرید : پیشگفتار چاپ لاهور ـ خزینة الاصفیا ۱ : ۲۳۴ ـ مؤلفین مشار ۴: ۳۱۹ ـ ف. مشار : ۱۲۶۵ .

7609 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم شوروی ۱۱۲۸ Or. B: نسخ‌گویا ازسدهٔ ۸ـ۹ دردو جلد، ۲۱۴ گ ۱۵س. فیلم آن در ملی ۱۷۲۸/۲ ع ۹ـ۱۷۲۸ هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۳ ـ فیلمها ۱ : ۱۵۹] .

کلمات

دربخش عرفان خواهد آمد.

کلمات عشره = مبدء ومعاد

نگارنده شناخته نیست ، در نسخه‌ها ویا فهرست‌ها به‌ترتیب از شهاب‌الدین سهروردی، اثیرالدین ابهری ، استاد البشر ، میرسید علی همدانی، یاد شده است. گفتاریست درده‌کلمه : ۱ـ تقسیم‌وجود وموجود ۲ـ مقولات ۳ـ افلاك ومراتب‌آنها ۴ـ فلك اعظم‌ولوح وقلم وحرکت وحیاة درافلاك ۵ـ عناصر اربعه ۶ـ قوای‌انسان ۷ـ مراتب عقل ۸ـ خیروشر وقضای الهی ۹ ـ قوای نفسانی انسانی ۱۰ ـ حال نفس پس از جدایی از بدن ، بهشت و دوزخ [نسخهٔ ۱۳/ ۱۹۱۸ مجلس] وپس ازهر «کلمه» زیر عنوان «سر» رموزی‌عرفانی و اخلاقی یافلسفی آورده است. **آغاز:** شکر و سپاس مر خدایرا که بر کشندهٔ عقل وجانست وپدیدارندهٔ زمین وآسمان ... بعد، این‌کلمه چندست درمبدء ومعاد.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۵ و ۱۹ : ۵۳ ـ ف. مشار : ۱۳۶۷ .

7610ـ **قاهره،** دارالکتب۳۷ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۹۳۱** آغاز برابر نمونه درفهرست‌آمده: متکونة من‌عشرة کلمات ولعلها **لشهاب‌الدین السهروردی** (گ ۱۴۰پ ـ ۱۴۷پ) [مخطوطات ۱: ۲۵۷].

7611ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۱۳ : نوشتهٔ آغازسدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۸۹۹** دردفتر (ص۱۱۸ـ ۱۱۹) در پایان تصریح شده از **اثیرالدین ابهری** است، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۶۰۵].

7612 ـ **ملك** ۵۶۸۵/۲۸ : نستعلیق باتاریخ ع۱/**۹۹۸** دردفتر (۱۴۱پ ـ ۱۴۴ر) آغازبرابرنمونه، درپایان‌آمده تمام‌شد «کلمات عشره» [رؤیت] .

7613ـ **دانشگاه**۳۵/۲۴۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۲۱ـ۳۲۷)، آغاز برابرنمونه ، درفهرست بنام «مبدء ومعاد» و در نمای نسخه آمده : وقیل من تصانیف **استاد البشر** [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۹].

7614ـ **مجلس** ۱۲۰/۳ خویی: نوشتهٔ ۲۳محرم**۱۱۲۰** (ص۱۴۰ـ۱۶۳) آغازبرابر نمونه، در فهرست بعنوان «عشر کلمات» و در پایان نسخه از آن **میرسید علی** دانسته شده است [ف. مجلس ۷ : ۳۲۲] .

7615ـ **مجلس**۶۳۹/۶: نسخ‌بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه ،در فهرست بعنوان «کلمات

عشرة» یادشده است واز نگارنده نام برده نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۵] .

کلمات النوریة والآیات السریة = کلمات التامات

از نور الدین محمد اخباری کاشانی ، نگارندهٔ «مبین:۵۸» وجز آن. به‌عربی وفارسی مانند «کلمات مکنونه»، درمسئله‌های عرفانی و فلسفی‌وکلامی، به‌نثرونظم، درهفتاد وسه‌کلمه و یك خاتمه، بسال ۱۱۰۵ بانجام رسانده است. **آغاز** : الحمدلله الذی ضاقت سرادقات عرشه عن قباب جلاله .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۳، ۱۲۰ .

7616_ **دانشگاه** ۲۵۲/۵ : نسخ نگارنده در **۱۱۰۵** (۳۱۲ - ۳۴۶) دفتر را نگارنده برای فرزندان خویش وقف‌کرده‌است آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳:۴۷۹] .

7617_ **مجلس** ۴۹۴۶ : نسخ **۱۱۰۵** ۲۴۶گ ۱۵س، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۴ : ۲۰۱] .

7618_ **تهران** ، سید نصرالله تقوی : آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۸ : ۱۲۰] .

کلیات وجود = رساله در...

از عمرخیام نیشابوری ، در چهار فصل ، درفصل‌یکم‌آمده (واین قاعده‌را «سلسلة الترتیب گویند و مردم را مردی آنکه درست شود که این «سلسلة الترتیب» بشناسند) ودرفصل‌چهارم مانند غزالی در «المنقذ» دانشمندان‌را به‌چهار گروه: متکلمان، فیلسوفان‌وحکما،اسماعیلیان، اهل تصوف [چاپ عکسی مسکو۱۹۶۲م همراه هشت گفتار دیگر از همو] بخش کرده است . (بنگرید : سلسلة الترتیب :۸۰۲). **آغاز** : چنین‌گوید ابوالفتح عمر(بن) ابراهیم‌الخیامی که چون خدمت. صاحب عادل فخرا الملك بن المؤید میسر گشت .

7619_ **کابل** ، وزارت اطلاعات ۵۸/ ۲۱۷: نستعلیق خوش در کجکول (کشکول) مؤرخ **۹۴۹**، همراه چندگفتار دیگر در ستاره شناسی وجزآن [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۶۳۳].

7620_ **الهیات** ۳۰۸/۵ج : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، درفهرست عنوان «رساله درعلم کلیات وجودوحقیقت احوال‌خود» دارد ، آغاز برابرنمونه [ف . الهیات۱ : ۲۱۰].

7621 _ **مجلس** ۶۴۰/۱۲ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده (ص ۳۳۸ - ۳۳۳) ، آغاز برابر نمونه، در فهرست عنوان « کلیات حکمت» دارد [ف. مجلس۲ : ۴۰۶] .

کلی وجزوی = هستی به حقیقت کلی بود

ازبابا افضل .

الکمالیه = الرسالة . . .

از فخررازی، که درص ۶۶۸ گذشت . و اینك نسخه‌ای دیگر .

7622_ **ملك** ۶۸۸/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۷۳** دردفتر (ص۴۴۶ - ۴۵۶) مقالهٔ ششم [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۱۵۳] .

کواکب الثواقب

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت ۳» و جزآن. بنام میرزا یوسف‌خان ، در هفت کوکب نگاشته‌است: ۱_ فضیلت‌دانش ۲_کیفیت دانش ۳_ اثبات واجب الوجود ۴_ اثبات آن باروش عرفا ۵_ معرفت نفس ۶_ قضاوقدر ۷_ علت اختلاف دانشمندان و مذاهب . **آغاز** : الحمدلله‌الذی علم الانسان مالم یکن یعلم . . . چنین‌گوید محمدبن محمودالملقب به دهدار.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۸ .

7623ـ **مجلس ۲/۸۲۶** فهرست نشده نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص ۱۶ – ۳۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

7624ـ **دانشگاه ۴۷۴۵/۶**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۷۰ – ۸۲) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳] .

7625 ـ **الهیات ۱۹۲/۷**د: نستعلیق ملا محمد مهدی ، با تاریخهایی از **۱۰۹۶ – ۱۰۹۷** دردفتر (۱۴۵ر–۱۶۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۸] .

7626 ـ **ملك ۳۴۵۷/۴** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه (۳۸ پ – ۵۰ ر) [رؤیت].

7627ـ **رضوی ۹۵۳**حکمت: نستعلیق ع۲/**۱۱۵۳** درکربلا، آغاز برابر نمونه، ۶گ ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۸] .

7628ـ **مجلس۳۳۲۳/۷**: نسخ**۱۲۹۷** (ص۲۰۲ – ۲۱۶) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۰۸۶] .

7629 ـ **مجلس ۳۱۰۲/۶** : نستعلیق محمدحسین‌فرزند عبدالمجید تفرشی‌نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص۱۴۶ – ۱۶۸) [ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۷] .

7630ـ **نجف** ، آقابزرگ تهرانی ۱۱ مج: نوشتهٔ **۱۳۵۰** (۵۹پ–۱۶۶ر) در دفتری که برخی ازرساله‌های آن بخامهٔ پدرم صاحب الذریعه است. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۱] .

7631ـ **رضوی ۹۵۴**حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۱۲گ ۱۶ س [ف . رضوی ۴ : ۲۲۸] .

کوشش برای رهیدن = در طلب بقای عقلانی

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» و جز آن . گفتاریست که برای یکی از دوستان نوشته است، ودر «مصنفات‌بابا ۲ : ۶۱۱ – ۶۱۳» چاپ شده است. **آغاز :** آدمی درکوشش از برای نجات جستن است ، اکنون مارا دانستنی‌است‌که آدمی نجات ازچه می‌جوید .

7632ـ **ایاصوفیا۴۸۱۱/۴**: نستعلیق باتاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱: ۶۶۶].

7633ـ **دانشگاه ۲۵۸۱/۳**: نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمودکاتب، **۱۰۶۲** (ص۱۴۲ – ۱۴۵) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۱] .

7634 ـ **دانشگاه ۴۲۸/۱** : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۵پ – ۶ب) [ف . دانشگاه ۳ : ۲۳۱] .

7635 ـ **ملك ۴۱۹۱/۱۴** : نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۱۶۴ر–۱۶۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7636ـ**دانشگاه۲۴۰۱/۱۹** : نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری سدهٔ **۱۱**، در طوس (۲۲۶ – ۲۲۵) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

7637ـ **مجلس ۳۴۵۶/۲۶** : سدهٔ**۱۳** (ص۲۴۲ – ۲۴۵) در فهرست بعنوان « نامه درطلب بقاء عقلانی» یادشده [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۱] .

7638 ـ **مجلس ۴۸۶۸/۵** : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، درآغاز نسخه‌آمده: رسالة افضل‌الدین کتبها الی‌بعض اصدقائه ، (۳۲ ر – ۳۲ پ) [رؤیت].

7639ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۱: نستعلیق محمدعلی، در۱۳۰۲، (۱۴۵ ر ـ ۱۴۷ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۱] .

7640 ـ مجلس ۵۰۳۱/۱۵ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ ۱۳۴۷ به ـ همین‌خامه دردفتر (ص۴۵ ـ ۴۷). آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7641ـ مجلس ۱۴۰۵: بی‌تاریخ ولی نسخهٔ کهن نیست، آغاز برابر نمونه (ص۱۸۷ـ ۱۸۹) [ف. مجلس ۵ : ۵۰۴] .

کوه و کتل = امرید

ازمحمدعبرت‌دماوندی‌روح‌افزایی‌نگارندهٔ « در تقویم شرعی: ۳۶۴ » ، گفتاریست فلسفی وعرفانی درتفسیر امربین‌الامرین، دریك مقدمه ویك باب ویك‌خاتمه، که آنرا بدونام خوانده است، ورسالهٔ ششم از «چهل قلم» اوست، و در آن از «اسرارالاشرار» و «اسرارقرآنی» خود یاد می‌کند. آغاز: الحمدلله الذی‌خلق‌الانسان بین بین وبعث. . . وبعد، رسالهٔ ششم از رسائل چهل قلم ازکتاب سبع المثانی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۸۸ .

7642ـ آمل، میرزا ابوالحسن پیشنماز آملی: نسخ سدهٔ ۱۳، [نسخه‌ها ۵:۴۰۱].

7643 ـ دانشگاه ۲۸۹۴ : نسخ سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابرنمونه، ۸۵ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۳۹] .

کیفیت تسلسل موجودات = سلسلهٔ موجودات

از ابوعلی، درص۸۰۲ گذشت .

کیمیای سعادت = چهار عنوان

از باباافضل، درص۷۸۱ گذشت.

گ

گشایش و رهایش

از ناصرخسرو قبادیانی (بنگرید : زاد المسافرین:۷۹۹) بکوشش‌سعیدنفیسی وایوانف در۱۳۲۸خ و ۱۳۴۰خ چاپ شده .

بنگرید : فهرسهٔ مجدوع: ۳۲۹ ـ ذریعه ۱۸ : ۲۰۸ ـ کتابشناسی دهساله: ۳۶۰ـ ف. مشار : ۱۳۰۵ ـ پیشگفتار چاپ، سعید نفیسی

7644ـ قاهره، دارالکتب ۸۲ تصوف فارسی : عکس یك نسخهٔ نستعلیق بی تاریخ ، ۵۹ گ ۳۰س،در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف. مخطوطات ۲ : ۵۹] .

گفتارها = رسالدها

گفتارهایی است از بابـا افضل کاشانـی (بنگرید : جاودان نامه:۷۶۸) که درفهرستها و یا نسخه‌ها نام مشخصی نداشته و باید هریك را دیدکه چیست .

7647ـ45ـ حمیدیه۷۰۰ و۷۲و۷۳/ ۱۴۴۷ : باتاریخ ۷۵۵ دردفتر، یکی در نفس ویکی درتوحید ورساله‌های دیگراز همواست. فیلم‌آنها دردانشگاه ش۱۹۵هست [فیلمها ۱: ۴۲۶] .

7648ـ مجلس ۵۶۳۶ فهرست نشده: نستعلیق ریز سدهٔ ۸ (۸۱پ ـ ۸۴ر) نه فایده است [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

7649ـ تهران، ادبیات ۱۴۵حکمت: نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰، چندین گفتار است‌که برخی ازآنها بنام و برخی به‌نشانی در فهرست آمده [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

7650 ـ مجلس ۴۹۴۲/۲۰ : فرید الدین‌محمدفرزندمحمد**۱۰۵۶**،(۵۰پ-۵۱)، **آغاز:** ونیز بایدکه طلب وبحث اشیاء وتعرف ازمبده ومعاد خود، نه از اشخاص [رؤیت] .

7653 ـ 51 ـ **دانشگاه ۲۵۸۱/۴** : نستعلیق شیخ علی فرزند محمود کاتب، **۱۰۶۲** (ص۱۴۵-۱۸۰) سه‌گفتار است: **آغاز** : ۱- تاترا دانش‌باشد ۲ ـ نام مردمی بچهار عنوان تمام‌بود ۳- عالم درختی است،همراه‌چندگفتار دیگرکه شناخته شد [ف. دانشگاه۹:۱۳۸۱].

7654ـ **ملك ۴۶۵۷/۱۳** : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۳** در دفتر، (۶۴ ر) . **آغاز** : مقصود مابجهد پیوسته است، اگر چه آتش در سنگ [رؤیت] .

7655ـ **بادلیان ۳۷۸/۲** اوزلی : با تاریخ **۱۰۶۷** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۱] .

7656ـ **دانشگاه ۳۹۰۳** : نسخ خوش **۱۰۷۷**، چندین‌گفتارست‌که برخی ازآنها بنام و برخی به‌نشانی در فهرست آمده است [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۱] .

7657ـ **دانشگاه۲۴۰۱/۱۹۵**: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، سدهٔ **۱۱** در طوس (ص۲۲۶ - ۲۲۵). **آغاز:** فصل چون معلوم شد که وصول بدان مقصود بواسطهٔ فکر تواند بود [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

665-7658-**مجلس۱۲-۳۴۵۶/۱۹** سدهٔ**۱۳** (ص۱۹۷-۲۰۹) هشت گفتار ازاوست باعنوان فائده وفصل [ف.مجلس۱۰:۱۳۸۹].

669 ـ 7666 ـ **مجلس ۲۹-۳۲ /** ۳۴۵۶ : سدهٔ **۱۲** (ص ۲۴۸ - ۲۵۶) چهار گفتار کوتاه است درفهرست بعنوان «تقریرات و فصول مقطعه» یاد شده [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۹۲] .

694 ـ 7670 ـ **دانشگاه۲۲۶۷/۶**: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر (در هامش) برابرشماره‌های ۳۲ ، ۱۳ ، ۶ ، ۱۷ ، ۱۱ ، ۱۹ ، ۲۱ ، ۴ ، ۳ ، ۵ ، ۲۲ ، ۱۶ ، ۱۴ ، ۶ ، ۴ ، ۹ ، ۱ ، ۲ ، ۲۳ ، ۱۸ ، ۲۴ ، ۳۳ ۱۲،۳۴چاپ‌آقای مینوی‌است [ف.دانشگاه۹: ۹۱۸] .

696 ـ 7695 ـ **حقوق** ۷۲ب : سدهٔ **۱۳** ، دو گفتار است : گفتار ۳۳ و ۱۲ چاپ آقایان‌مینوی، مهدوی [ف. حقوق : ۱۷۷] .

7697 ـ **دانشگاه ۴۳۱/۱۱** : با تاریخ **۱۳۰۲** دردفتر، (۱۳۹ ر-۱۳۹پ) . **آغاز** : وجودکلی‌که آن وجود باشدکه در نفس مدرك، اگرچه یك‌چیز است [ف.دانشگاه ۳ : ۳۳۲] .

706 ـ 7698ـ **رضوی** ۱۲۹ اخلاق (۵۹۷۵) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۹ گفتار ازوست [ف. رضوی ۶ : ۴۰۴]

گوهر مراد

از عبدالرزاق لاهیجی قمی (بنگرید سرمایهٔ ایمان ۱: ۸۰۱) . برای شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) در یك مقدمه (در اشاره برتبت‌وجود انسان وسبب‌اختصاص وی بتشرف الهی و سه مقاله درامهات مسائل فلسفه ، ویك خاتمه درمباحث‌اخلاقی‌وطریق تصوف. **آغاز:** گوهرمرادکه غواص فکرت را از دریای . . . امابعد، بروِرق‌گزارش چنین نگارش مینماید.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۰ ـ ف.مشار: ۱۳۲۵.

7707ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۳۲: نستعلیق زیبای ۱۵ رجب **۱۰۴۴** بروزگار نگارنده ، زرین ، ۲۷۳ گ [یادداشتهای‌سید عبدالعزیزطباطبائی] .

7708 ـ **آصفیه** ۶۷۹ فلسفه : نوشتهٔ **۱۰۶۰** درفهرست این تاریخ برای نگارش نیز یاد شده است [ف. آصفیه ۴ : ۴۹۴] .

7709 ـ **فرهاد متمعد** ۷۵ : نستعلیق ۲۱ ذیحجهٔ **۱۰۷۰** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۳].

7710 ـ **تهران** ، ملی ۱۷ : نوشتهٔ ندر علی تبریزی، شعبان **۱۰۷۰** ، ۵۴۳ س [ف. ملی ۱ : ۱۲] .

7711 ـ **تهران** اصغر مهدوی ۱۲۶ : نستعلیق دههٔ نخستین شوال **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۲ : ۹۲].

7712 ـ **مجلس** ۱۸۳ خویی: نستعلیق محمد هاشم فرزند جمال‌الدین حسینی ، در **۱۰۷۱** ، زرین، ۴۶۹ص ۲۰ س [ف. مجلس ۷ : ۲۵۵] .

7713 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۰۳۰ : نسخ خوب سیدکمال‌الدین حسن فرزند میرك حسنی نجفی ، ۱۵ ج **۱۰۷۵/۲** ، زرین ، تصحیح شده [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

7714 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۳ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۸۴** ، وزیری [نسخه‌ها ۵: ۵۵] .

7715 ـ **دانشگاه** ۳۱۹۸ : نسخ‌محمد مظفر فرزند محمدحکیم‌نعمت‌اللهی ، ۱ذیحجهٔ **۱۰۸۴**، زرین، ۱۷۲ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۵].

7716 ـ **الهیات** ۲۵۷ د : نستعلیق **۱۰۸۶** ، بایادداشتی‌که‌گویا ازنگارنده است، ۱۹۶ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۱۲۹].

7717 ـ **رضوی** ۹۶۲ حکمت: نستعلیق محمد صالح ذیقعدهٔ **۱۰۹۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۷ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۴ : ۲۳۰]

7718 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق **۱۰۹۰** ،آغاز برابر، ۱۹۹ گ ۲۳ س [ف. مخطوطات ۲ : ۸۷]

7719 ـ **دانشگاه** ۲۷۶ : نسخ روشن ابراهیم فرزند حاجی محمد حسین خراس خانه‌ای استرآبادی ، در **۱۰۹۴** ، زرین ، ۲۵۸ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۳ : ۶۱۴]

7720 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۴۴ : نستعلیق اواخررجب **۱۰۹۸** ، زرین ، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۵]

7721 ـ **تهران** ، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،آغاز افتاده [رؤیت] .

7722 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی :گویا از سدهٔ **۱۱** وبروزکارنگارنده، تنها مقالهٔ سوم درخداشناسی و خاتمه در سیرو سلوك را دارد [یادداشتهای آقای روضاتی].

7723 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۳ . نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، مقابله شدهٔ محمد صالح فرزند محمد رفیع حسینی [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] .

7724 ـ **الهیات** ۱۵۶ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، باحاشیه‌های ازملامحمد شریف جیلانی مدظله ، ۲۰۹ گ ۲۰ س [ف.الهیات ۱ : ۱۲۹] .

7725 ـ **شیراز** ، دکتروصال : نوشتهٔ رجب **۱۱۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۲] .

7726 ـ **مجلس** ۳۰۷۲/۱ : نسخ شیخ پیرمحمد فرزند شیخ جانمحمد ساکن دیوان پادشاهی ازدیه‌های عظیم آباد، **۱۱۳۵**، آغازبرابر نمونه (ص ۴ـ ۴۰۹) [ف. مجلس ۱۰ : ۶۲۸]

7727 ـ **رضوی** ۹۶۰ حکمت : نستعلیق **۱۱۴۰**، آغاز برابرنمونه ، ۲۳۶ گ

۱۶ س [ف. رضوی ۴: ۲۳۰].

7728ـ مجلس ۵۵۹۰: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۲۲ ص ۱۹ س [یاد داشتهای عبدالحسین حائری].

7729ـ مجلس ۲۴۲۲/۸ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۲۹۲–۲۹۵) فصلی از آن [نسخه‌ها ۵: ۱۷۸].

7730ـ تهران، ملی ۱۹۴ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۴ گ ۲۵ س [ف. ملی ۱: ۱۹۳].

7731ـ الهیات ۱/۸۹ ب: نستعلیق زین‌العابدین‌محمدطاهر دورنایی، رجب **۱۲۳۶** درروستای گزنهٔ نور (۹ پ – ۲۱۴ر) [ف. الهیات ۱: ۱۲۹].

7732ـ حقوق ۹۵ب: نستعلیق محمد علی فرزند محمد اسماعیل در **۱۲۳۶** در محلهٔ احمدآبادسپاهان، زرین، مقابلهٔ ۱۲۳۸، ۱۷۵ گ ۲۰ س [ف. حقوق: ۱۷۹].

7733ـ دانشگاه ۱۵۹۸ فیلم: از روی نسخهٔ نوشتهٔ نور محمد، در ۲۳ رجب **۱۲۴۱** [فیلمها ۱: ۱۷۲].

7734ـ رضوی ۹۶۱ حکمت: نسخ درویشعلی‌طوسی **۱۲۵۰**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۵ گ ۱۵ س [ف رضوی ۴: ۲۳۰].

7735ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۱: نستعلیق شکسته، شعبان **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۵۵].

7736ـ تهران، ادبیات ۴۸۲ جوادی: نستعلیق در **۱۲۷۰** [ف. ادبیات ۳: ۶۲].

7737ـ ملک ۵۸۳۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**. آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [رؤیت].

7738ـ تهران، دهخدا ۲۱۶: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۳۹۸].

7739ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۲: نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۵۵].

گوهر یگانه

ازصدرالدین‌محمدابراهیم‌شیرازی نگارندهٔ «عرةالوثقی: ۵۳»، بنام شاه صفی (۱۰۳۸ – ۱۰۵۲)، درحکمت وکلام و اخلاق، ازخدا، وحدت وجود، صفات سلبیه وثبوتیه، حسن و قبح اشیاء، امامت ودیگر مباحث کلامی، حال ومقام صوفیان ومباحث‌عرفانی دیگر نیزدارد. با عنوانهای مرآت (مقدمه)، مضافات(اموزعامه) اصول (توحید تامماد)، حکمت(الهی) وسلوک (اخلاق) دارد، ودرآن‌کوشیده میان حکمت و شرع آشتی دهد. **آغاز**: گوهر یکدانهٔ بحر حکیم، بچنگ‌آوردم اززرهای خورشید.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۵۲ – ریحانة الادب (ذیل صدرا) ۲: ۴۶۰.

7740ـ تهران، ملی ۳۷۵ ف: شکسته نستعلیق‌خوش یکشنبهٔ ۲۲ شعبان **۱۱۶۱**، ۴۷۰ گ ۱۷س [ف. ملی ۱: ۳۶۴] فیلم آن دردانشگاه ش۱۹۶۴ هست [فیلمها ۱: ۱۷۲].

7741ـ مجلس ۵۳۳۴: نوشتهٔ احمد فرزندعلی رشتی، در **۱۲۱۸** درمدرسهٔ نیم‌آورد اصفهان، آغاز برابر نمونه [رؤیت]/.

گوهر یکدانه

ازابوالخیرعمادالدین محمد فرزند عبدالله حکیم.

7742ـ تهران، سعید نفیسی ۹۹۳: تاریخ یادنشده [فیلمها: ۱۷۲].

گوهر یکدانه

ازعوض فرزندحیدرشوشتری، بنام‌سلیمان

پادشاه و نجفقلی‌خان قوللر آقاسی .
بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۲ .

7713ـ تهران، ادبیات ۲۲۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [ف. ادبیات ۲ : ۲۳] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۴۷ هست [فیلمها : ۱۷۲] .

ل

آلی الفالیة

در ص ۶۸۱ گذشت .

لذت و الم

گفتاریست در شناسائی آنچه به‌نفس تعلق دارد و چگونگی لذت و الم و شناسائی حقیقت آن . در یك مقدمه و چند تحفه . **آغاز** : شکر بی نهایت وسپاس بی‌غایت ذاتی راکه .

7744ـ **مجلس** ۶۲۹/۵: نسخ تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۴] .

لمعات الهیه درمعارف ربوبیه

از ملاعبدالله زنوزی فرزند خان‌بابا ، درگذشتهٔ ۱۲۵۷ ، پدرملاعلی زنوزی، بنام فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) درسال سوم(؟) جلوس او درآدینهٔ ۶ ع۱۲۴۰/۱(؟)، در بیست فصل وهر فصل درچندلمعه بانجام‌رسانده است: فصل‌یکم دراثبات واجب‌الوجود. **آغاز:** حمد وثنای نامتناهی واجب‌الوجودی‌را سزاست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴۷ ـ طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۷۶۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۱ ـ ریحانة الادب ۲ :۱۳۴ـ طرایق الحقایق ۳:۲۳۵ .

7745 ـ **سپهسالار** ۱۲۷۷ : نسخ و نستعلیق، **۱۲۴۰**، آغاز برابر نمونه ، ۲۰۷گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵ :۴۸۱] .

7746 ـ **سپهسالار** ۱۲۷۶ : نستعلیق بدستور میرزا عبدالکریم درمدرسهٔ دارالشفاء ، شنبهٔ ۲ج۱/همان سالهای نگارش، آغازبرابر نمونه ، ۲۱۰گ ۱۹س [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۱] .

7747ـ **مجلس** ۱۹۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت مرحوم تنکابنی دربارهٔ کتاب ونگارنده ، ۲۹۱ص ۲۱س [ف. مجلس۵ :۴۵۳] .

7748 ـ **مجلس** ۱۹۴۷ : سدهٔ **۱۳** با یادداشتی دربارهٔ اینکه بدست نگارنده بانسخهٔ اصل مقابله شده و حاشیه‌هایی نزدیك به خامهٔ نگارنده وبرخی بخامهٔ آقاعلی حکیم فرزند مؤلف و برخی بانشانهٔ (منه)، ۵۵۹ ص ۲۱ س [ف. مجلس ۵ :۴۵۳] .

7749ـ **تهران**، ملی ۱۱۱۴ : تاریخ یادنشده، ۳۵۹س [نسخه‌ها ۱ : ۵۹].

لمعهٔ نورانیهٔ وبرقهٔ رحمانیه

ازابوالحسن‌علی فرزند میرزا محمدحسن فرزند عبدالرسول زنوزی خوئی حسینی ، نگارندهٔ «تحفهٔ‌جهان : ۱۰» وجزآن. گفتاری است در فلسفهٔ عرفانی به عربی و فارسی در هم آمیخته. **آغاز:** الحمدلله علی‌افضاله، والسلام علی محمدوآله، فیقول علی... الخوئی ، هذه قطرة من بحرالحکمة.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۵۵ .

7750 ـ **دانشگاه** ۲۹۸۲/۶ : نسخ حبیب‌الدین محمد فرزندعلی‌اصغر گلپایگانی ، باتاریخ **۱۲۶۵** (ص۲) (۶۳۴ ـ ۶۴۵) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۵] .

م

ماهیت العلم = ایمنی از بطلان نفس
از بابا افضل در س ۷۴۳ گذشت .

مبادی موجودات نفسانی = مبادی اصول

از باباافضل کاشانی، نگارندهٔ جاودان نامه: ۷۶۸ » وجز آن . درپنج فصل: ۱ـ اقسام موجودات ۲ـ اختلاف نامهای آن دوقسم ۳ ـ اقسام معانی کلی ۴ـ اجناس عشرة ۵ـ دربیان آنچه عامتر از این ده بود . این گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۵۸۳ ـ ۵۹۷» ویکبار نیز درمجلهٔ جلوه چاپ‌شده است. **آغاز:** سپاس و ستایش نگارندهٔ جان‌را بخرد ، و بپای دارندهٔ خردرا بخود .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۴۳ ـ پیشگفتار چاپ ازمجتبی مینوی ـ مجلهٔ جلوه س۱ش۳: ۱۲۱ ـ ۱۲۸ .

7751 ـ **مجلس** ۴۰۱۳/۴ : نستعلیق کهن شایدسدهٔ**۸ـ۹** (۵۷ر ـ ۵۸پ). **آغاز:** حمدله . اما بعد، چنین گوید . . . درمبادی موجودات و معنی حقیقت عامتر [رؤیت] .

7752 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۲ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

7753 ـ **رضوی** ۹۷۰ حکمت : گویا **۱۰۶۰**، آغاز برابر نمونه، داسته وچلیپا [ف. رضوی ۴ : ۲۳۲] .

7754ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۱۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (س ۲۵۹ ـ ۲۶۴) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7755 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۱۴ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (س۹۹ ـ ۱۱۰) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

7756ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۱۰: نستعلیق **۱۰۸۳** (۶۵ ر ـ ۷۱ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۴۲] .

7757ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۶ : شکسته نستعلیق زین الدین فرزند محمد شیرازی ، در **۱۰۸۶** (۵۳پ ـ ۵۶) [رؤیت] .

7758 ـ **ملك** ۴۱۹۱/۲۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۱۹۳ر ـ ۱۰۰ر) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

7759ـ **دانشگاه**۲۴۰۱/۱۸: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ **۱۱** در طوس (۲۱۷ ـ ۲۲۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵] .

7760 ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**،زدین ، آغاز برابر نمونه (س ۲۳۰ ـ ۲۴۳) [ف. مجلس ۹ : ۴۴۵] .

7761 ـ **دانشگاه کمبریج** ۱۰/۷ برون D۱۶: نوشتهٔ محمد فرزند عالم بدستور نواب میرزا صفوی خان **۱۱۶۱**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام « مبادی اصول » آمده است. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۸۶۳هست [فیلمها ۱ : ۵۴۴] .

7762ـ **الهیات**۲۴۲/۸۰ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۲۴۸پ ـ ۳۵۰ر) [ف. الهیات ۱: ۱۴۸] .

7763ـ **دانشگاه** ۲۲۶۷/۸: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۷** دردفتر ، (۸ب ـ۱۱پ‌هامش) [ف . دانشگاه ۹ : ۹۱۹] .

7764ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۱۱ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی باتاریخ **۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر (س۲۸ـ۴۰) [رؤیت].

7765 ـ مجلس ۶۲۳/۱۱ : شکسته نستعلیق‌تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۸۳] .

7766ـ رضوی۹۶۹حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۴ : ۲۳۲] .

مبدأ و معاد

از احمد فرزند عبدالاحد السهرندی فاروقی نقشبندی، مشهور به‌امام ربانی، (۹۷۱ ۱۰۳۴) بسال ۱۰۱۹ نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله فی‌المبدأ والمعاد ، والصلی علی حبیبه محمد وآله‌الامجاد .

بنگرید : هدیة‌العارفین ۱ : ۱۵۶ .

7767ـ قاهره، دارالکتب ۷۱ تصوف فارسی طلعت : تعلیق ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۰۸۳** (گ ۲۴۹ ـ ۲۷۳) ۲۱س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۰۴] .

7768ـ قاهره، دارالکتب۲/۲مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق**۱۲۶۷** (۳۰پ‌ـ۷۵پ) زدین، ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۵] .

7769ـ مدینه، عارف حکمت ۴۴ف : درمجموعه همراه «انسیه» چرخی [نسخه‌ها ۵: ۴۴۹] .

مبدأ و معاد

ازمحمدباقر شرف‌الدین لاهوری .

7770ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۴۷/۲ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۵**[ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه ها ۴ : ۶۷۰] .

مبدأ و معاد

از محمد علی شکیب شیرازی ، نگارندهٔ «شرح اثبات واجب: ۸۰۶» وجزآن .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۵۲ .

7771ـ تهران،ادبیات۴/۲۴۹حکمت: ابوتراب فرزند ابوالقاسم حسینی الماسی ، در **۱۳۰۰**، [ف . ادبیات ۲: ۵۴] .

مبدأ ومعاد و نفس

ازسیدموسی فرزند فضل‌الله همدانی ، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، بسال ۱۲۹۶، برپایهٔعقل‌وشرع. **آغاز:** حمدافزون ازحد حضرت احدی‌را سزدکه معشر بشررا به راهنمایی گوهریکتای عقل.

7772ـ تهران، ملی۶۱۸ف: نستعلیق ریزموسی‌الحسین الهمدانی (نگارنده) ، در **۱۲۹۶**، ۸۱گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۱۲۷].

مبدأ و معاد

ازمیرسیدشریف جرجانی[گلچین‌معانی].

7773ـمجلس۲۳۸۱/۲ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (ص ۳۵ ـ ۵۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

مبدأ ومعاد

ناشناخته .

7774 ـ مجلس ۲۴۲۶/۳ فهرست نشده: سدهٔ**۱۲ـ۱۳** (ص۳۲۳ ـ ۳۵۵) همراه رساله‌هایی از باباافضل و فخرالدین عراقی [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

مبدأ و معاد = آغاز وانجام

در ص۷۲۱ـ۷۲۴ گذشت .

مبدأ و معاد = اصول دین

درص ۷۳۵ ـ ۷۳۶ گذشت ، و در بخش کلام وعرفان نیز خواهد آمد .

مبدأ ومعاد = خیرالزاد

مبدأ موجودات = ذات و حقیقت

مبدأ و هستیها، درص۷۸۷ گذشت.

مثال و خیال = خیال و مثال
در بخش عرفان خواهد آمد .

محاکمه = محاکمه بین الطائفتین من المؤمنین

از ملا محسن فیض کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت : ۵» و جز آن . در داوری میان صوفیان و فقیهان . این گفتار بکوشش آقای محمد تقی دانش پژوه در مجلهٔ ادبیات تبریز چاپ شده است .

بنگرید : مجلهٔ ادبیات تبریز ۹ : ۱۱۸ . فهرست مقالات فارسی : ۵۸۶۷ .

7775ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۴/ ۵۱۰ نسخ سدهٔ **۱۱**، بدینگونه: ۱ ــ راه صواب ۲ ــ شرح الصدور ۳ــ الفت نامه ۴ــ این رساله با دیباجه‌ای از پسر نگارنده دربارهٔ این چهار گفتار [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۱] .

7776ــ **همدان**، حاج حسین پنبه‌چی : [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۱] .

محیی القلوب الصوفین المنحرفین عن منهج الصواب

گفتاریست دررد صوفیان ، و بدگوئی از سماع ورقص ایشان. **آغاز**: حمدله، و الصلاة والسلام .

7777 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۸۰۹ مجامیع طلعت: نسخ محمد معروف بقاضی زاده بی تاریخ (گ ۱۷۷ــ۱۹۷)، ۱۶ س، انجام افتاده [مخطوطات ۱ : ۲۶۶] .

مدارج کمال

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه : ۷۶۸» وجز آن. درهشت گشایش : ۱ــ درگوهر مردم و آنچه او راست، شش فصل ۲ــ درآنچه بدان جدا شد مردم از جز مردم، یك فصل ۳ــ مراتب خاصیت مردم از نقصان و کمال چهارفصل ۴ــ اسباب یاری دهندهٔ مردم برسیدن به‌کمال، یك فصل ۵ــ آفات واسباب که نفس را ازکمال بازدارد ۶ــ نشانیهای کمال ۷ــ طریق حاصل کردن اسباب یاری دهنده ۸ ــ فایده و منفعت دانش و آنکه راحت وصول بدان بررنج طلب بچربد. درپایان نسخهٔ ۹/ ۴۰۲ دانشگاه آمده‌که نخست آنرا به‌تازی نگاشته سپس به ــ درخواست شمس‌الدین‌محمد درواکوش بپارسی در آورده است ، دراین باره باید افزود نسخهٔ عربی آن در کمبریج برون (۱۵) ۱۹ .D و ۹/ ۴۰۲ دانشگاه هست ولی‌این‌گفته درنسخهٔ چاپی نیامده است. این‌گفتار در «مصنفات بابا ۱ : ۱ــ۵۲ » چاپ شده است . **آغاز** : بنام خدایی‌که جز او خدایی نیست ، آغازهرچیز واو بی‌آغاز ، وانجام هرچیز و او بی‌انجام .

7778 ــ **کوپرولو** ۷۷/ ۱۵۸۹: با تاریخ **۷۵۶** دردفتر (۱۷۷ ر ــ ۱۸۵ پ) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۶۲آ و ۴۶۳ب هست [فیلمها ۱:۴۸۴] .

7779 ــ **تهران** ، ادبیات ۲۳/ ۱۴۵ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ ــ ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

7780 ــ **دانشگاه** ۵/ ۵۳۱۲: نستعلیق ۶ محرم **۱۰۵۷** (۱۳۲ پ ــ ۱۵۱ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

7781ــ **دانشگاه** ۱۱/ ۲۵۸۱: نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمود کاتب **۱۰۶۲** (ص ۴۲۳ ــ ۴۹۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲] .

7782ــ **مجلس** ۱۴/ ۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱۷۱ ــ ۱۹۱) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7783ــ **مجلس** ۲/ ۴۸۰۵: نسخ محمد

حبیب فرزند قوام‌الدین محمد، در **۱۰۷۶**، (۲۶ر – ۶۳پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7784ـ **ملك** ۵۳۲۷/۲: نستعلیق با تاریخ مقابله درشهر دهلی در **۱۰۷۷** (۱۵پ – ۲۲ر). **آغاز:** حمدله. خداوندا بغزونی جود (بمانند نسخهٔ ۴۰۷ رضوی) [رؤیت].

7785ـ **دانشگاه** ۲۹۰۳/۱۸: نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص۳۴۱–۳۸۳) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲].

7786 ـ **دانشگاه** ۴۰۲/۹: نستعلیق **۱۰۷۹** (۸۲پ – ۹۷ر) در پایان سخنی است ازکاشانی که درجایی نیامده: خجسته حال فرخنده فال ونظم سخنان این‌نامه نخست به لغت تازی بود... [ف. دانشگاه ۳ : ۳۵۱].

0000ـ **دانشگاه** ۱۰۲۳/۱۱: نوشتهٔ **۱۰۸۴**، نسخهٔ عربی آنست. **آغاز**: بسم‌الله الذی لااله‌الاهو اول کل‌شیٔ. وبعد فقدسألنی جماعة من‌اخوانی، درهشت باب [ف. دانشگاه ۱۰۳۳].

7787 ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۳: نستعلیق شکستهٔ زین‌الدین‌فرزند محمدشیرازی، **۱۰۸۶** آغازبرابر نمونه [رؤیت].

7788ـ **ملك** ۴۱۹۱/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱پ–۳۰ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

7789ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۷: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱**، درطوس (۴۶ – ۵۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۳].

7790ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۵/۴د: نسخ‌سدهٔ **۱۱** بامهرمؤرخ ۱۲۰۵، (۷۰ر–۹۷ر) ۱۷س [ف. ادبیات ۲:۴۳].

7791ـ**مجلس** ۳۶۶۴/۱ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴].

7792ـ **مجلس** ۱۸۲۴/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲**، زرین (ص۱۴۶ – ۱۹۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹: ۴۴۳].

7793ـ **دانشگاه** ۱۰۳۶/۹: نستعلیق خوش ملامحمدمهدی رودباری، **۱۱۰۴**، (۷۷پ – ۸۹ر)، دیباچه‌را ندارد وازدر یکم آغاز می‌شود [ف. دانشگاه ۳: ۳۵۱].

7794ـ **ملك** ۶۱۶۹/۵. نستعلیق **۱۱۰۹**، (۷۵ب – ۹۳پ) [رؤیت].

7795ـ**دانشگاه کمبریج** ۱۰/۶ برون D۱۶: نوشتهٔ محمد فرزندعالم بدستور نواب میرزا صفوی خان **۱۱۶۱**، همراه متن عربی آن از همو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۶۳ هست [فیلمها ۱: ۵۴۳].

7796ـ **مجلس**۶/۲۴۲۹ فهرست‌نشده: سدهٔ**۱۲** (ص ۲۴۱ – ۲۴۲) و خاتمهٔ مدارج الکمال، است [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰].

7797ـ**ملك**۴۱۹۳/۵: شکسته‌نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی، ۱۰ج/**۱۲۷۵**، (۲۶پ ۳۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7798ـ**تهران**،ادبیات۲۳۶/۵حکمت: نسخ و نستعلیق محمد صالح فرزند محمد رفیع طبیب دشتی، **۱۲۷۶** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳].

7799ـ ح**قوق** ۷۲/۱ب: نوشتهٔ محمد علی فرزندحاجی ملاعبدالغنی تفرشی، **۱۲۹۴** برای حاجب‌الدوله محمدتقی‌خان افشار [ف. حقوق : ۱۸۶].

7800 ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۱: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۱پ–۱۶ر) [رؤیت].

7801 ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۲۰: محمد علی **۱۳۰۲** (۲۸۶پ–۳۲۱ر)، بانسخهٔ ۴۰۲ دانشگاه جدائیهادارد [ف. دانشگاه۳: ۳۵۱].

7802ـ **رضوی** ۴۰۹ حکمت: شکسته نستعلیق **۱۳۲۹**. **آغاز**: آغاز سخن بدانید ای‌برادر وبیقین شوید [ف. رضوی ۴: ۴۸].

7803 ـ مجلس ۱۳/۶۲۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۷۷] .

7804 ـ رضوی ۴۰۶ حکمت: نستعلیق شکسته ، آغاز برابر نمونه ، ۳۲ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴:۴۷] .

7805 ـ رضوی ۴۰۷ حکمت: نستعلیق شکسته. آغاز: حمدله. خداوندا بفزونی جود وفروغ وجودت... بانسخهٔ پیشین دگرگونیهایی دارد ۶ گ.

7806 ـ رضوی ۴۰۸ حکمت: نستعلیق چلیپا درسه‌ستون ، جدولبندی‌شود ، آغازبمانند شمارهٔ پیش.

7807 ـ رضوی: ۴۱۰ حکمت: نسخ جدولبندی شده ، آغاز افتاده ، ۵۱ گ [ف. رضوی ۴ : ۴۹] .

مرآت المحققین

ازشیخ محمود شبستری (بنگرید : تفسیر سورهٔ فاتحه: ۳۰).درمعرفت نفس وخداشناسی آمیخته ازفلسفه وعرفان، در هفت باب : ۱ ـ نفس طبیعی ونباتی وحیوانی وانسانی ۲ـ صور موجودات ۳ـ واجب و ممکن و ممتنع‌الوجود ۴ـ حکمت‌آفرینش ۵ـ مبدأومعاد ۶ـ برابری آفاق وانفس (برابری‌تن باگیتی) ۷ـ برابری آفاق وانفس درجهان‌آسمانی، بسال۱۲۸۲ در تهران وپس ازآن چاپ شده‌است.

ارکین بشمارهٔ ۱۸۲ وقنواتی بشمارهٔ ۱۰۴ این‌کتابرا ازابوعلی دانسته‌اند. همچنین نسخه ۴۱۴۴ فیض‌الله استانبول بنام اوست . درنسخهٔ ۲۵۴ الهیات از آن نجم‌الدین شیرازی ، ودر نسخهٔ ۲۶۳ شاه‌عبدالعظیم بنام خواجه نصیر یاد شده است . آغاز : حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت ذوالجلال را که آثار قدرت او درعالم آفاق .

بنگرید : ذریعه ۹:۵۰۶،۱۰۱۰ ـ کشف الظنون ۲:۱۶۴۹ ـ ف. مشار:۱۴۲۳ ـ ف . مصنفات ابن‌سینا، مهدوی:۱ ۳۰ ـ مجلهٔ ادبیات تهران، س۲ ش۲: ۵۱ ، ۷۲ .

7808 ـ ایاصوفیا ۲۰۶۲ : نستعلیق عبدالرحیم خوارزمی، ۲۰ع۱/۸۹۵، ۲۸ گ ۱۲س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۹ هست [فیلمها : ۱۹۲] .

7809 ـ اصفهان، سیدمحمدعلی‌روضاتی: دردفترمؤرخ ۹۰۰-۸۸۹ (۹۹-۱۱۴) [نسخه ها ۵ : ۱۵۱] .

7810 ـ دانشگاه ۱/۲۹۶۲: نستعلیق ۹۸۵، (۲ پ ـ ۳۰ ر) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۷] .

7811 ـ الهیات ۷/۲۰۸ج: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ (۶۵پ ـ ۸۵پ) زرین [ف. الهیات ۱ : ۴۰۰] .

7812 ـ ملك ۱۶/۴۱۹۶ : نستعلیق ۲۶ رمضان ۱۰۱۶، در دارالسلطنهٔ احمدآباد گجرات ، (۱۲۹ پ ـ ۱۳۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7813 ـ آصفیه۴/۳۱ مجموعه: نوشتهٔ ۲۷محرم ۱۰۵۳، درفهرست ازشبستری‌دانسته شده [ف.آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۴۶۹] .

7814 ـ دانشگاه ۶/۲۴۶۴: نستعلیق ۱۰۶۳-۱۰۷۳ (ص ۲۴۶ ـ ۲۶۲) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

7815 ـ یزد، سریزدی ۴/۲۵: نوشتهٔ اسماعیل ج۲/۱۰۷۲ (درش۰) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۶] .

7816 ـ یزد، سریزدی۷/۴: نستعلیق محمد فرزند ابراهیم سادات امامزاده علی ، پایان رمضان ۱۰۸۳ [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۵] .

7817ـ دانشگاه ۳۳۸۲/۱: نستعلیق ملامحمد صالح، شعبان **۱۰۹۷** (ص ۱ ـ ۲۸) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۷۹].

7818ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۳۱ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۱۰۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۶].

7819 ـ **رضوی** ۲۳۶/۱ ادبیات : نوشتهٔ اسکندر **۱۱۱۳** (ص ۱۲۰ـ۱۲۲) [ف. رضوی ۷ : ۲۷۵].

7820 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴/۲۱ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق **۱۱۲۷** (گ ۲۲۷ـ۲۴۸) [مخطوطات ۲:۱۴۲].

7821ـ **ملك** ۶۰۹۶/۸: نسخ‌سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۱۷۴** در دفتر (۱۲۴پ ـ ۱۳۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7822ـ **مجلس** ۴۲۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۶ گ۱۸س [رؤیت].

7823ـ **الهیات** ۲۵۴/۱ د: نسخ سدهٔ **۱۲** درنمای نسخه ودرپایان‌ازنجم‌الدین شیرازی دانسته شده است (۱پ ـ ۳۸پ) [ف. الهیات ۱:۲۶۸].

7824ـ **پزشکی** ۲۷۰/۷ : سدهٔ **۱۲** نسخه ناقص [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۸].

7825ـ **مجلس** ۵۰۲۵/۳ : نستعلیق **۱۲۲ (۱۲۰۲؟)** (۵پ‌ـ۱۴پ)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

7826ـ **دانشگاه** ۲۸۹۶/۵: نستعلیق نزدیك **۱۲۱۳** (ص۸۹ـ۹۶ متن‌وهامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۲].

7827ـ **ملك** ۴۶۹۶/۹ : نسخ‌خوش، باتاریخ**۱۲۲۰** دردفتر، (۹۷رـ۱۰۲ر درمتن وهامش)، زدین، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

7829ـ **دانشگاه** ۴۲۱۳/۵ : نسخ‌ملا محمود فرزند ملا احمد، **۱۲۲۶** (۱۲۷پ ـ ۱۴۸پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۸].

7828ـ **الهیات** ۱۴۴/۴ د : نستعلیق عبدالفتاح فرزند میرهاشم ، در ع **۱۲۳۴/۲** (۸۵پ ـ۹۰پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۴۶].

7829ـ **دانشگاه** ۳۷۸۳/۳: نستعلیق محمد علی‌آبادی، آدینهٔ رجب**۱۲۳۸** (ص ۱۱ ـ۳۰) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۷۰].

7830 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۸۲۰ : نوشتهٔ ملا ابراهیم فرزند گل محمد ، رجب **۱۲۳۸** [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبائی].

7831 ـ **الهیات** ۴۷۰/۲ د: نوشتهٔ **۱۲۳۹** (۱۳۱پ ـ ۱۵۲)[ف. الهیات ۱]

7832ـ **تهران** ، دهخدا ۲۹۶/۹ : نستعلیق‌آقابزرگ محمدمعین‌فرزند عبدالرزاق ذاکر، در**۱۲۳۹** [نسخه‌ها ۳:۴۱۳].

7833ـ **ری، عبدالعظیم** ۲۶۳/۳: نسخ محمدقاسم فرزند حاجی کاظم دربندی سه شنبهٔ ۸ ع۲، **۱۲۴۶**؛ نسخه درهفت‌باب ونسخه بنام خواجهٔ طوسی است [نسخه‌ها۳ : ۴۴۷].

7834ـ **مجلس** ۱۴۳: نستعلیق**۱۲۵۷** همراه « کبریت احمر » آغاز برابر نمونه ، همهٔ دفتر ۳۸ گ ۱۱س [ف. مجلس۲:۷۵].

7835ـ **دانشگاه**۲۸۳۰/۱۲ : نستعلیق عبدالصمدفرزند حسین‌شوشتری**۱۲۷۹ـ۱۲۸۹** [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۹].

7836ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۸۳س: نوشتهٔ عبدالصمد، **۱۲۹۴** (گ ۶۲ـ۷۳) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۲].

7837ـ **الهیات**۵۵۸د: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، ۳۳ گ ۹س [ف الهیات ۱:]

7838 ـ **مجلس** ۳۲۶۰/۶ : نستعلیق اسدالله فرزند میرزا نصرالله معین‌الرعایا، شوال **۱۳۰۷** (ص۷۲ ـ ۸۶) [ف . مجلس ۱۰ : ۸۶۰].

7840ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۶/۲۸۲ نسخ محمد طاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی در **۱۳۰۹** (ص ۱۰۲-۱۱۲) [نسخه‌ها: ۶: ۱۰۶].

7841ـ **دانشگاه** ۱/۳۴۹۷: نسخ حسین علی‌حیرت ذهبی خراباتی زنجانی **۱۳۱۵** (ص ۱-۳۵) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۵].

7842ـ **دانشگاه** ۲۱/۴۷۰۶: نستعلیق محرم **۱۳۴۶** (ص ۹۸ - ۱۲۲) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۳].

7843ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی**: شکسته نستعلیق زیبا، برای میرزا اسدالله [نسخه ها ۵ : ۵۸۸].

7844 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/۲۴ مجامیع فارسی: نسخ (گ ۱-۱۶) ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۳].

7845ـ **رضوی** ۲۶۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه، ۳۵ گ [ف. رضوی: ش ۲۶۹].

7846 ـ **رضوی** ۲۷۰ : نسخ، وقفی ۱۱۶۶، ۴۵ گ [ف. رضوی ۱ : ش ۲۷۰].

7847ـ **رضوی** ۹۸۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۸ گ ۲۶ س. **آغاز**: بدان اسعدك الله که پیشوایان صاحب تحقیق [ف. رضوی ۴: ۲۳۹].

7848ـ **رضوی** ۹۸۹ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۱۶ گ ۱۲-۱۵ س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۰].

7849ـ **رضوی** ۹۹۰ حکمت: نستعلیق آغاز برابر نمونه، ۱۵ گ ۱۷ س، گویا مؤرخ **۱۲۷۰** است [ف. رضوی ۴ : ۲۴۰].

7850ـ **مجلس** ۱۹/۶۲۱: نستعلیق، آغاز نزدیك به نمونه [ف. مجلس ۲: ۳۷۹].

7851 ـ **مجلس** ۱۵/۶۴۰ : شکسته نستعلیق [ف. مجلس ۲: ۴۰۷].

7852 ـ **دانشگاه** ۳/۱۱۳۰ : آغاز نزدیك به نمونه (۷ر - ۲۰پ) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۴۱].

7853ـ **مجلس** ۳/۶۲۶: شکستهٔ ریز تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست از نگارنده یادنشده [ف. مجلس ۲ : ۳۸۵].

7854 ـ **استانبول**، فیض‌الله ۲۱۴۴ مج: درفهرست مجموعه آمده «النفس لابی‌علی سینا» ودردیباچه‌بدنام «مرآت المحققین» خوانده شده [ف. مصنفات، مهدوی : ۳۰۱].

مرآت النفوس

ازمحمد فرزند محمود گرگانی [دیباچه] در روانشناسی دردوازده‌فصل: ۱ـ معرفت نفس انسانی ۲ـ معرفت قوای انسانی ۳ـ لذت والم ومحبت ۴ ـ تعلق نفس ببدن ۵ـ در اختصاص نفس ناطقه ببدن ۶ ـ دروقت تعلق نفس ببدن ۷ـ کیفیت ارتباط نفس ببدن ۸ـ مخالفتی که میان نفس وبدن است و بیان استعداد نفس ۹ـ تدبیرانقیادبدن نفس‌را ۱۰ـ دروقت انقطاع نفس از بدن ۱۱ ـ کیفیت حال نفس پس از انقطاع ۱۲ـ بعضی وصایا از قول حکما. (بنگرید: جامع اللذات : ۵۱۵). **آغاز**: الحمدلله مبدع الجواهر النوریه و مخترع الاجرام الفلکیه و العنصریه ... امابعد چنین گوید.

7855 ـ **سپهسالار** ۱۱۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ ۹ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۴۰].

7856ـ **الهیات** ۳۰۸/۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۰ - ۱۱** (۴۴پ - ۶۴پ)، آغاز برابر نمونه بافهرست یادشده [ف. الهیات ۱: ۲۱۱].

مرآت الوجود والمهیة

از علیقلی فرزند قرجغای خان، نگارندهٔ

«تعلیقات برشرح اشارات: ۷۶۳» و جز آن. در سن چهل و سه سالگی، در یك مقدمه و چهارده مقاله نگاشته و بدین نام خوانده، و در آن از «مشاعر» ملاصدرا یادشده است. **آغاز:** الحمد لواهب العقل والحیاة والصلاة علی معطی المراتب ... و بعد، کمترین بندگان .

7857ـ **دانشگاه** ۳۲۲۵/۲: نستعلیق خودنگارنده باخط خوردگیها (ص۱۱۹–۲۳۱) همراه «علم = رساله در» ازهمو، ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۱] .

مرآت الوجود

ناشناخته. **آغاز:** هوحامده بمحامده... این رقعه که فیض نام دارد ـ مرآت وجود نام دارد .

7858ـ **مجلس** ۶۳۱/۱۰: نستعلیق **۱۲۶۸** [ف. مجلس ۲:۳۹۲] .

7859ـ **تهران،** سلطان‌قرائی: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ، نسخهٔ خطی] .

مراتب نفس و عقل

درمراتب چهارگانهٔ عقل هیولایی بالملکه ومراتب پنجگانهٔ روح: حساسی وخیالی وعقلی وفکری وقدسی. **آغاز:** بدانکه لسان حال که عبارت از فهم اسرار است ارباب فراست و اصحاب کیاست .

7860ـ **ملك** ۵۴۷/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۴** دردفتر (ص۲۳۲–۲۳۴) ۲۱س [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۷].

مراتب وجود = وجودیه

جرجانی، درهمین بخش خواهد آمد.

مراتب وجود

خفری، دربخش عرفان خواهد آمد.

مردم برپایهٔ عقل بردو گونه‌اند = اقسام مردم. درص ۷۴۰ گذشت .

مرفزاد

ازمیرزا احمدوقارشیرازی نگارندهٔ «محاسن السنة: ۶۸۶» و جز آن . بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) وبرای سلطان‌مراد حسام السلطنه، در شصت و اند سالگی ساخته است . ترجمهٔ رسالهٔ محاکمهٔ انسان وحیوان از «رسائل اخوان‌الصفاء» است، با دیباجه‌ای بلند (ص ۱ـ ۲۰) وشعرهایی ازخودوقاردرآن. **آغاز:**... ستایش معبودی‌را رواست وپرستش موجودی را سزاست که ماهیات .

7861ـ **دانشگاه** ۴۰۱۸ : نسخ محمد ابراهیم جبل‌عاملی‌قزوینی، **۱۲۹۸**، آغازبرای نمونه ، ۱۲۴ گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۰] .

مسایل علوم ثلاثه = امهات مسایل

ازجرجانی، درص۶۴۷ گذشت.

مسئلهٔ معضله = جبرو اختیار

ازجرجانی، درص۷۷۱ گذشت .

مشیت = بیان و مراتب . . .

از شیخ احمد احسائی فرزند زین الدین فرزند ابراهیم، ازپیشوایان شیخیان (۱۱۶۶ـ ۱۲۴۱) ، از امالی او است مؤرخ دوشنبهٔ ۲۹ ذیحجهٔ ۱۲۹۳(؟) درخانهٔ آقا زین‌العابدین خان باگروهی ، که میرزا یوسف و شیخ مهدی می‌پرسیدند وشیخ پاسخ می‌داده است .

بنگرید: طبقات اعلام‌الشیعه، کرام: ۸۸ روضات‌الجنات : ۲۵ ، ۲۸۵ ـ ریحانةالادب ۱ : ۳۹ ـ احسن‌الودیعه ۲ : ۱۶۸ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۳۴۵ .

7862ـ دانشگاه ۲۳۹۲/۱۴ : نوشتهٔ محمدحسن علوی‌رضوی، ضمن «الامالی» او که به‌عربی است واین یکی فارسی است (ص ۵۵) گردآوری«الامالی» پس‌از مرگ‌احسائی‌انجام گرفته [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۲].

مطلوب المؤمنین

منسوب به‌خواجه نصیرالدین طوسی، ودر این انتساب تردید هست . گفتاریست بشیوهٔ اسماعیلیان نوشته شده و بکوشش ایوانف بنام خواجه چاپ شده است .

بنگرید : ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۱۵ .

مظاهر العقول

فرهنگ اصطلاحات فلسفی است، باید از متأخران باشد [دانش‌پژوه] .

7863 ـ دانشگاه۳۱۶۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳، نمای‌نسخه‌تاریخ‌تولد۱۲۹۴، ۱۲۹۶دارد، درآن آمده: مظهرثالث ازکتاب مظاهرالعقول آنگاه باب‌الالف، ازل. و به‌ترتیب تهجی پیش می‌رود، نسخهٔ اصل ومسوده را ماند، ۱۰۶گ ۸س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۰] .

معاد = نفس

از ابوعلی‌سینا .

معاد = بیان احوال نفوس

از میرزا ابوجعفر کافی قاینی ، نگارندهٔ «شرح ابیات سبعه: ۸۰۶» وجزآن. زنده در ۱۰۲۶، دربیان معاد و سعادت و شقاوت ، در پانزده فصل . **آغاز :** سپاس خداوندی را که ایجاد همه‌چیزها از اوست، و بازگشت و اتمام همه‌چیزها بدوست ...و بعد، غرض ما از این رساله بیان احوال نفوس است پس از آنکه از بدن‌مفارقت‌کرده باشد.

7864ـ الهیات ۸۳۴/۴ د : نستعلیق نگارنده، ۱۰۲۶، همراه: شرح ابیات سبعه ، اسرارالایات وچندگفتاردیگرکه به‌عربی است (۵۲پ ـ ۸۲پ) [ف. الهیات ۲ :۳۲].

معدن الغرایب

ازحسین فرزند نعمت‌الله طبیب ، در قیافه شناسی [دیباجه]. شعرهایی گواه آورده ازآن میان ازابن‌حسام. **آغاز:** حمدوسپاس حکیمی راکه وجود عالم بل‌عالم وجود قطره‌ای... اما بعد، برارباب دانش و مهارت .

7865ـ ملک۵۸۴۱/۱: نسخ سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲ (۱پ‌ـ۱۹ر) [رؤیت] .

معراج‌نامه = اثبات‌النبوة = مرشد الکفایة

منسوب بهابوعلی‌سینا، وبنام‌اوچاپ‌شده‌ودر برخی‌نسخه‌هاآمده‌که‌بدستورعلاءالدوله نگاشته شده، دریك مقدمه وسه فصل‌وبرخی بی‌مقدمه و دردوفصل، درنسخهٔ‌کتابخانهٔ ملی‌ازشهاب‌الدین سهروردی ودرنسخهٔ کتابخانهٔ مراد بخاری از قطب الدین ابومنصور مظفر فرزند ابوالحسین اردشیر عبادی واعظ مروزی دانسته شده است ، او ازمردم رسنج عباد مرو و پدرش از واعظان خوش گفتار بوده و در شام و بغداد میان مردم نفوذی داشت، ودر۴۹۰ درگذشته است . خود نگارنده به‌بغداد وحج رفته و سه سال دربغداد درجامع‌نظامیه وعظمی‌کرده، وبگفتهٔ‌ابن‌حجر درنماز سستی می‌کرده وسماع‌را برنماز خفتن برتری می‌داد. سمعانی رساله‌ای بخامهٔ اودیده که‌دربارهٔ اباحهٔ شراب نوشته بود، او در۴۷۱ یا۴۹۱زاده ودرعسکرمکرم خوزستان درپایان ع۱/۵۴۷ درگذشته. و از اوست الوسیلة الی معرفة الفضیلة، و رساله‌ای در تصوف بفارسی .

آغاز: سپاس خداوند زمین وآسمان‌را ستایش دهندهٔ جانرا ... اما بعد، بهروقت عزیزی از دوستان مادرمعنی معراج .

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی۲ و۲۹۷ ـ ف. مشار: ۱۴۵۹ ـ پیشگفتار چاپ ازدکترغلامحسین صدیقی، آثار ملی ش ۱۹ . (۱۳۳۰)خ‍ـ ف.حقوق: ۱۹۹ـلسان المیزان ابن‌حجر ۶ : ۵۲ .

7866 ـ **سنا** ۲۱۹ : نسخ بـا امضای محمدبن عمرالرازی، در ۱۵ صفر **۵۸۴** ، از کتاب‌های دکتر بیانی‌بوده [نسخه‌ها ۶:۴۸۱].

7867ـ **رضوی** ۱۰۱۳ حکمت : نسخ کهن‌ازسدهٔ**۶ـ ۷**، آغاز برابر نمونه، نگارنده درنسخه یادنشده، ودرفهرست‌ازابن‌سینا دانسته شده‌است، ۱۶ گ ۱۹س [ف. رضوی۴:۲۴۸].

7868 ـ **استانبول** ، فاتح ۵۴۲۶ : نوشتهٔ **۷۲۷**، دردوفصل وبنام «مرشد الکفایه» است [ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۲۹۷].

7869ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۶۷ : با تاریخ **۷۵۳ـ۷۵۴** دردفتر (۱۴۷رـ۱۵۱پ) فیلم آن دردانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۴] .

7870ـ **مجلس**۱/۱۲۲۶: گویاحسین فرزند محمد معروف بقوام‌کاشی **۸۴۵** (ص۴۶ ـ۸۵) [ف. مجلس ۴ : ۱۵ و۵: ۵۰۳] .

7871 ـ **دانشگاه** ۴۷۳۲/۵ : نوشتهٔ **۹۶۲** (ص۳۹ ـ ۴۸)، آغاز برابرنمونه، در سرآغاز ازابوعلی دانسته شد، با دوفصل: فصل درپیداکردن‌حال نبوت وحقیقت‌کلام ربانی... فصل همچنانچه عقل روی در عالم خود دارد . در فهرست بنام « رسالهٔ نبوت » یاد شده [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۲] .

7872 ـ **ملك** ۴۱۹۶/۱۹ : نستعلیق **۱۰۱۶** دراحمدآبادگجرات (درش ۱ به همین خامه) آغازبرابر نمونه ، (۲۰۶پ ـ ۲۱۷ر) [رؤیت].

7873 ـ **ملك** ۴۶۹۴/۱۴ : نستعلیق بی‌نقطه عبدالقادر اردوبادی، شیراز نیمه ع۱/ **۱۰۲۴**(۱۷۳ ر ـ۱۸۳ ر) آغازبمانند نمونه [رؤیت] .

7874 ـ **مجلس** ۲۳۸۱/۱۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۱** در دفتر، (ص ۲۶۶ ـ ۲۷۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

7875ـ **مجلس** ۳۳۲۱/۸:سدهٔ**۱۱** با تاریخ **۱۰۶۷** دردفتر (ص ۲۶۶ـ۲۷۳) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۳] .

7876 ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۸ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** به‌همین‌خامه دردفتر، (ص ۷۵ ۷۸) آغاز برابرنمونه، نسخه مقدمه را ندارد ودر دو فصل است [رؤیت] .

7877ـ **یزد** ، سریزدی ۱۳۴۲/۵ : نستعلیق‌شاه محمد فرزند محمد زمان، در یزد **۱۰۷۰** (ش۳بهمین‌خامه) [نسخه‌ها ۴ :۴۳۰].

7878ـ **دانشگاه** ۲۵۳/۱۹: نستعلیق حیدرکرکی، باتاریخ **۱۰۷۶** در دفتر (۱۱۵ پ ـ ۱۲۹پ) [ف. دانشگاه :]

7879ـ**سپهسالار**۲۹۱۱/۲۳: نوشتهٔ **۱۰۹۳** دراجمیر (ص ۸۳ ـ ۸۴) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۶۰۴].

7880ـ **حقوق** ۶۲/۲ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۹۰پـ۲۰۵پ)، درفهرست‌عبادی مروزی به تفصیل شناسانده شده [ف . حقوق : ۱۹۹] .

7881 ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۶ : تعلیق شکسته باتاریخ **۱۱۰۱** در دفتر (ص ۱۰۰ ـ ۱۰۲)، آغاز برابر نمونه و درسرآغازآن از شیخ‌الرئیس دانسته شده است [ف . دانشگاه

۳ : ۳۸۷] .

7882ـ مجلس ۱۸۰۷/۱۳: نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۲** دردفتر (ص۲۵۸ ـ ۲۷۲) در نسخه ازنگارنده نام برده‌نشده ولی درمجموعه رساله‌های ابن‌سیناست [ف. مجلس ۵: ۲۱۲].

7883ـ مجلس ۱۸۰۷/۱۲: باتاریخ **۱۱۰۲-۱۱۰۷** درمجموعه (ص ۲۲ ـ ۲۵۵) آغاز برابرنمونه، نسخهٔ‌ناقص‌وسپس«معراجیه» دیگر (ص۲۵۸ ـ ۲۷۲) که در آغاز با نسخهٔ پیش اندکی جدائی دارد [ف. مجلس۹: ۳۹۹]

7884 ـ الهیات ۲۰۹/۲ آل آقا : نسخ، ۱شوال **۱۱۷۷** (در پایان ش۱ به همین خامه) (۹۷پ ـ۱۰۶پ) درفهرست ازابن‌سینا دانسته شده [ف. الهیات۱ : ۷۳۵] .

7885ـ الهیات ۱۴/۱۷ج: نسخ ابن غیاث‌الدین علی‌الخادم محمدباقر شریف برای سراج‌الدین مولانا قاسم، سدهٔ **۱۲** (۳۵۸ پ ـ ۴۰۴ر) آغاز برابرنمونه ، درپایان تاریخ۹ج ۷۵۱/۱ دیده‌می‌شود [ف. الهیات ۱: ۱۵۲].

7886ـ دانشگاه ۲۷۳۱/۱: نستعلیق محمود فرزند محمد تقی شیرازی ، سدهٔ **۱۲** ، (۱پ ـ ۱۱ر) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۳].

7887ـ دانشگاه ۲۷۳۱/۲: نستعلیق دیگری وباانشای دیگر ، ناقص (۱۲پ ـ ۱۴ پ) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۳] .

7888ـ مجلس ۳۴۵۶/۵ : سدهٔ **۱۲** (ص۷۰ـ۹۷)، آغاز برابرنمونه [ف . مجلس ۱۰: ۱۳۸۷] .

7889 ـ مجلس ۶۳۱/۷ : نستعلیق **۱۲۶۸** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست به‌عنوان «اثبات‌النبوة» یادشده [ف. مجلس۲: ۳۹۲] .

7890 ـ رضوی ۱۰۱۴ حکمت : نستعلیق **۱۲۷۳**. آغاز برابرنمونه، ۲۲گ ۱۴ س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۸] .

7891ـ دانشگاه ۸۶۱/۱۱ : نسخ با تاریخ **۱۲۸۳** در دفتر (۸۳پ ـ ۹۴ر) [ف . دانشگاه :   ] .

7892ـ مجلس ۱۹۲۳/۳ : نستعلیق **۱۲۹۴** (ص ۱۵۹ـ۲۱۱)، زرین [ف. مجلس ۴۲۴] .

7893ـ مجلس۴۱۲۶/۳ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۴** (ص۱۵۹ ـ ۲۱۱) [نسخه‌ها۵: ۱۹۹] .

7894ـ رضوی ۷۰۰حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه و درسرآغاز آن ازابن‌سینا دانسته شده است [ف. رضوی۴: ۱۴۵] .

7895 ـ سلیمانیه محمد مراد افندی ۲۰۹(۷۱): نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۴گ ۱۶س. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۵۳هست [فیلمها ۱۹۹] .

معراج
دربخش عرفان خواهد آمد.

معرفت صفات الهی = صفات‌الهی

معرفت صنع وصانع =صنع‌وصانع

معرفت النفس = نفس

المفاوضات = اجوبة المسائل =

پاسخ طوسی به‌قونوی = نامه

صدرالدین محمد فرزند اسحاق قونوی، درگذشتهٔ ۶۷۱ یا ۶۷۳ بانامه‌ای به عربی و دیباجه‌ای به‌فارسی شیوا در نامه‌نگاری را بـا خواجه‌نصیر (بیست باب : ۲۴۳) بازکرده‌است

و درمتن نامه‌که به عربی است مسائل فلسفی و کلامی‌را باعنوان‌المسئلةالاولی، المسئلةالثانیة مطرح‌کرده وحل‌آنهارا خواسته است. خواجه درپاسخ‌خودکه نیز به‌عربی وبادیباجه‌ای‌بفارسی است ، با روش قوله و اقول آن مسائل را گزارش کرده است . **آغاز:** (پرسشها) مازال سمعی من طیب ذکرك مادری . . . گوش ایام ولیالی‌باستماع‌مآثر ومعالی مجلس‌عالی خواجهٔ معظم. **آغاز :** (پاسخها) اتانی‌کتابك ما اراه مشابهاً... خطاب عالی، عالی‌مولای اعظم‌هادی الامم، کاشف الظلم... برسید...

بنگرید : ذریعه ۳:۲۸۲ـ هدیةالاحباب ۲۲۲ ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۳۰ ـ ریحانة ـ الادب ۲ : ۴۶۸ـ طرایق‌الحقایق۲ :۱۵۹ ـ مؤلفین مشار۵ : ۳۰۹ ـ احوال وآثارخواجه مدرس رضوی : ۲۷۲، ۳۴۴ .

7896ـ **دانشگاه**۹۵/۱۰۲۲ : نسخ سید حیدرآملی، غرهٔ ع۱/**۷۶۲**دربغداد درمدرسهٔ امامیه‌غرویه، (۱۴۸پ-۱۷۱ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۱۸۸] .

7897ـ **مجلس** ۴۵۵۹/۱۱: باتاریخ **۸۱۳-۸۲۳** در دفتر، ضمن جنگ و رساله‌ها [رؤیت] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۶۱۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۱۵ ـ ۶۲۰] .

7898ـ **ملك** ۶۹۵/۲۵۰۸ : نستعلیق به‌نقطهٔ ۲۲ صفر **۱۰۲۰** پرسشها و پاسخها جداگانه آورده‌شده، (۵۱پ ـ ۷۰پ) پاسخها دیباجه را ندارد [رؤیت] .

7899ـ **مجلس** ۳۹/۱۸۳۰: نستعلیق محمد عقیلی استرآبادی ، **۱۰۵۸** (ص ۱۷۲ـ ۲۱۱) پرسش‌وپاسخ هردوهست [ف. مجلس۹: ۴۷۵] .

7900ـ**تهران**، اصغرمهدوی۱۴/۲۵۹ نستعلیق پیرامن **۱۰۷۳**، پاسخ طوسی افتاده ، درفهرست بعنوان «المفاوضات» وعربی یادشده [نسخه‌ها ۲ : ۹۹] .

7901ـ **مجلس** ۷۶/۵۲۸۳ :نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۸۲ ـ ۱۰۹۴** در شماره‌های‌پیشین به‌همین‌خامه (۱۹۵ر-۲۰۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7902ـ **ملك** ۴۶۸۱/۱۱ : شکسته نستعلیق محمدقاسم فرزند بهزادسدهٔ **۱۱**، (۶ر ـ۱۴ر) پرسشها وپاسخها را دارد [رؤیت] .

7903 ـ **الهیات** ۶۱/۲۹۳ج : نسخ سدهٔ **۱۲** (۱۸۰پ ـ ۱۹۲ر) با عنوان «رسالة فی عدم زیادة الوجود علی‌حقیقة الواجب و الماهیات الممکنة» درچند مسئله وچهار مسئلهٔ دیگر [ف. الهیات ۱:۲۰۳] .

7904ـ**تهران**،اصغرمهدوی ۲۳/۳۶۴ نسخ ونستعلیق علی فرزند احمد رشتی، پیرامن **۱۲۷۰**، درفهرست بعنوان «المفاوضات‌یااجوبة المسائل» یاد شده [نسخه‌ها ۲:۱۷۹].

7905 ـ **ملك** ۴۶۵۵/۲۸ : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ **۱۳**، (۱۶۶پ ـ ۱۷۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7906ـ **سپهسالار** ۶۵۲۱/۳ : نسخ محمد علی‌کرمانشاهی در **۱۳۰۶** ، در مدسهٔ سپهسالار (۱۳۲پ-۱۵۱پ) آغاز برابرنمونه [ف. سپهسالار۳ : ۲۸۲] .

المفید المستفید

ازکاشانی، دربخش اخلاق خواهدآمد.

مقالات حکمیه

ازمحمد وارث علیخان هندی.

7907ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳۳ (۴) ف ۱۳۶ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف . فراز علی رضوی : ۱۹] .

مقالید النظر

درص۴۵۶ گذشت .

مقالات هنود

دربخش ملل‌ونحل خواهدآمد .

الملهمة بالصواب

ازآخوند حبیب الدین محمد فرزند علی اصغرجرپادقانی‌گلپایگانی، که«واردات غیبی» را بسال ۱۲۴۸ نگاشته است . به درخواست برخی بسال ۱۲۴۴ درکلام شیعی آمیخته بـا عرفان اخباری، دریك مقدمه و سه مقالت ویك خاتمه نگاشته است: مقدمه درجواهر واعراض مقالت ۱ـ اثبات‌واجب‌شش‌فصل ۲ـمبدء کاینات، هیجده‌فصل ۳ـ معاد، یك مقدمه و سه طریقه و هریك‌درچندفصل. نام‌کتاب‌ونگارنده دردیباجه وتاریخ انجام درپایان‌آمده است. **آغاز:...** امابعد، نظر بدستوربعضی ازاجلۀکرام‌والتماس گروهی ازطالبین ذوالعز .

بنگرید : پیشگفتارچاپ واردات غیبی ـ مؤلفین مشار ۵:۶۳۸.

7908ـ **دانشگاه**۱۰۶۲ : شکسته‌نستعلیق محمد تقی فرزند محمد کاظم گیلانی لاهیجانی چهارشنبۀ ۱۶ ع ۱/ **۱۳۲۰** در قصبۀ آشتیان (۱ر ـ ۵۸ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۶۲] .

منازل السائرین = آغاز وانجام

ازخواجه، درص۷۲۲ گذشت .

مناظرات خمس

دربخش عرفان خواهدآمد .

مناظرۀ عقل وعشق

دربخش‌عرفان خواهدآمد .

مناظرۀ نفس وعقل یارسالۀ حکیم

درچهار گفتار پس‌ازچند فصل .

7909ـ **ایاصوفیا**۴۷۹۵/۵۵: نوشتۀ ذیقعدۀ **۸۵۴** (گ ۴۵۵ ـ ۴۶۸) . فیلم آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۵] .

منبع النور؟

ناشناخته .

7910ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳قف ۳۵۰ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده، ۵۶۰ص [ف. فرازعلی رضوی : ۱۵] .

منتخب الخاقان درکشف حقایق ایمان وعرفان

از ملا عبدالله زنوزی ، نگارندۀ «لمعات الهیه ۸۳۷ » وجزآن. محمد حسنخان قاجار مروی بانی مدرسۀمروی ازفتحعلیشاه خواست زنوزی‌را برای‌تدریس درآن مدرسه ازاصفهان بخواهد ، زنوزی پوزش خواست و این کتاب را برای تدریس درآن مدرسه به‌تهران فرستاد گفتاریست دربیست فصل درو‌جود وصفات واجب بالذات وگزیده‌ایست ازکتاب دیگراو «رسالۀ خاقانیۀ وجیزۀ سلطانیه» که بدستور همان شاه نوشته بود، وچون مفصل بوده‌مأمور به‌تلخیص آن‌می‌شودودر۲ج۲/ ۱۲۴۰ بهانجام‌می‌رساند. **آغاز:** حمد وثنای نامحدود واجب الوجودی را سزاست‌که دامن‌کبریای جلالش ازلوث‌تغییر

7911ـ **رضوی**۱۰۳۹حکمت: نستعلیق ۶ج۲/ **۱۲۴۰** با آرایشهای زرین ، ۱۰۷ گ ۱۳س [ف. رضوی ۴ : ۲۵۹] .

7912ـ **تهران،** ملی‌۹۰۹ف: نستعلیق گویانگارنده، پنجشنبۀ۲ج/ **۱۲۴۰** آغازبرابر نمونه ۹۷گ ۱۴س [ف. ملی ۲:۴۴۵].

میزان الحکمة = ترجمة...

ازعبدالرحمان خازنی، ترجمه ازناشناس

7913ـ تبریز ، ملی ۳۴۴۴ : نوشتهٔ ۵۸۸ یا ۶۸۸ [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۴] .

7914ـ رضوی ۵۹۰۹ : تاریخ یاد نشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۴۹ هست [فیلمها : ۲۶۲] .

ن

نامهٔ بابا افضل

از باباافضل دربخش اخلاق خواهدآمد و دیگری درص ۷۴۹ گذشت .

نامهٔ طوسی به‌ابهری

درص۱۴۳ بعنوان پرسش وپاسخ گذشت.

نامهٔ عبدالباقی تبریزی

دربخش عرفان خواهدآمد .

نامهٔ فخر رازی = روحیه

در ص ۷۹۶ گذشت .

نامهٔ فیض کاشی

بعنوان « اشتراک‌معنوی۷۳۵ »گذشت.

نامهٔ قونوی به‌طوسی = المفاوضات

در ص ۸۴۸ گذشت .

نامهٔ کیشی

از شمس‌الدین کیشی .

7915ـ شیراز ، صدرالدین محلاتی : نوشتهٔ ۱۰۶۵ دراصفهان، نامهٔاوست ازاصفهان به‌خواجهٔ طوسی وپاسخ‌او [نسخه‌ها ۵ :۲۷۳].

نامهٔ محمد نوربخشی = وجوده‌طاق

نامهٔ میبدی

از قاضی میرحسین ، نگارندهٔ «جام گیتی نما : ۷۶۷» وجزآن، به میرعبدالوهاب درآن گفته‌که مرا به بهانهٔ اینکه دربارهٔ خداعیولی گفته‌ام کافرخوانده‌اند، بااینکه من‌به‌پیروی از اشراقیان‌وخواجهٔ طوس‌جسم‌را آمیخته ازهیولی وصورت ندانسته وآنرا بسیط می‌دانم. **آغاز:** گرمن ازسرزنش مدعیان اندیشم... شنیدم که عزیزی درمقام تکفیرمن است، وازمن‌نقل‌کرده

7916ـ دانشگاه۱۰۳۵/۴۹ : نستعلیق باتاریخ۱۰۹۷ دردفتر (ص۴۵۱-۴۵۲) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۲] .

نبوت

ازمحمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳» وجزآن .

7917ـ نجف، آقابزرگ تهرانی ۱۰ مج : در مجموعه‌ای به‌خامهٔ نگارندهٔ ذریعه و ودیگران، سدهٔ ۱۴، (۵۹پ - ۶۶ر) . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۱] .

نبوت = معراج نامه

منسوب به‌ابن‌سینا درص ۸۴۶ گذشت .

نجات المجاهدین

ازمحمدجعفر فرزند محمدعلی‌جوشقانی، بروزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۱ - ۱۲۵۰) بنام غلامحسین‌خان سپهداروميرزا سیداحمد، دریك مقدمه، وسه مقاله نگاشته‌است: مقدمه، موضوع الهی، مقالهٔ ۱ـ وجود ومراتب آن ۲ـ اثبات واجب ۳ـمعاد، وهریك درچند مسئله [دیباجه] **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد مرخالقی راکه

ادراك ذاتش ازفهم‌عقول واوهام .

7918ـ **دانشگاه** ۳۳۸۳ : نستعلیق نگارنده ، ۶۲گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۲] .

نزهة الکرام و بستان العوام

از جمال الدین مرتضی ابوعبدالله محمد فرزندحسن‌فرزندحسن‌رازی، نگارندهٔ «تبصرة العوام فی‌معرفة مقالات‌الانام» [دانش‌پژوه].

بنگرید : ذریعه۳:۳۱۸ـ فرهنگ ایران زمین ۱۲ : ۱۰۲، ۱۱۸ـ مجلهٔ ادبیات تهران س۷ ش۲ .

7919ـ **ملك** ۱۴۶۵ : مؤرخ **۷۴۱** . فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۳۷۷ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۵] .

7920ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری : تاریخ یادنشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۱۶۵] .

نسبت اقران = حقیقت ادراك

ازدهدار، درص۷۸۲گذشت.

نصایح بطالبان حکمت

از باباافضل، در بخش اخلاق خواهدآمد

نفایس الارقام

از محمددهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» وجزآن. در اثبات واجب بشیوهٔ متکلمان و حکما وصوفیان وابطال دور تسلسل، درده رقم ۱ـ درابطال دور ۲ـ ابطال تسلسل ۳ـ برهان سلم ۴ـ اثبات‌واجب بطریق‌متکلمان ۵ـ اثبات واجب بطریق حکماء ۶ـ دلایل خاص حکیم و یا متکلم ۷ ـ توحید ۸ ـ توحید بطریق حکما ۹ـ توحید بمشرب صوفیان ۱۰ـ در تلویح بر خاتمه : ذاتی بودن مواد سه‌گانه ، و جوب و امکان و تشکیك و ماهیت نداشتن وجوب .

آغاز : ثنا و ستایش مرخداوندی را که دلیل است ذات او بر ذات او .

7921ـ **مجلس** ۸۲۶/۶ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۹۷ ـ ۱۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

7922ـ **شیراز**، دکترخاوری ۵مج : باتاریخ **۱۰۶۵** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸].

7923 ـ **الهیات** ۱۹۲/۶ د: ملامحمد مهدی ، با تاریخ **۱۰۹۶ ـ ۱۰۹۷** در دفتر ، (۱۳۱پ ـ ۱۴۵ر) [ف. الهیات ۱: ۲۵۸] .

7921ـ **ملك** ۳۴۵۷/۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه (گ ۲۳ پ ـ ۳۷ پ [رؤیت] .

7925ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۰۵/۲ نسخ سدهٔ **۱۲** ، مقابله شده [نسخه‌ها۲: ۱۲۰].

7926ـ **مجلس** ۳۱۰۲/۵ : نستعلیق محمدحسین فرزندعبدالمجید تفرشی‌نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص ۱۱۸ـ۱۴۵) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۵۷ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

7927ـ **مجلس** ۲۷۹۶/۲ : نستعلیق محمدعلی، در**۱۳۰۸** (ص۱۸ـ۳۸) آغازبرابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۵۹ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹] .

7928ـ **نجف**، آغابزرگ‌تهرانی ۹مج: درمجموعه‌ای بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه» ودیگران سدهٔ **۱۴** (۴۸ر ـ ۵۶پ). **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۱] .

7929ـ **رضوی**۱۰۵۶ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۱۵ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴: ۲۶۴] .

7930ـ **بادلیان،اکسفورد** ۹۴/۸ ۴ : **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷] .

نفس = رساله درشناختن . . .

ازابراهیم‌شربتداراصفهانی‌نگارندهٔ «طیب اغذیه:۴۳۲» وجزآن. درروز۲۶شوال۱۱۳۴ هنگام محاصرهٔ اصفهان با (بی دماغی) از گرسنگی و آزار بدنی، در روانشناسی نگاشته است. **آغاز :** بدانکه شناختن نفس خود را پیش ازشناخت پروردگار باید تحصیل نمود.

7931 ــ **دانشگاه** ۳۹۸۶/۵ : نستعلیق خود نگارنده، **۱۱۳۴** (ص ۱۶۶ ــ ۱۷۳) همراه شرح المکتسب، طیب‌اغذیه، فقه = رساله در...، مناجات، همین گفتار، معرفت اعداد ، بلاغت، تذکرة‌الشعراء همه ازهمو [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۱] .

نفس = رساله دربیان قوای نفس‌انسانی

متن ازابوعلی‌سینا که یاد او در « ترجمهٔ القانون۵۰۳»گذشت. که بنامهای النفس علی طریق الدلیل و البرهان ، فی‌النفس الناطقة ، المعاد، احوال النفس، نفس‌الفلکی و جزآنها خوانده‌شده. ازاین‌گفتاردوترجمه دردست‌هست یکی‌کوتاهترومنسوب به‌خود شیخ‌که بنامهای: المعاد،اقسام‌النفوس واحوالها، درماهیة نفس، درنفوس و جزآن یاد شده که نسخه‌های آن با یکدیگرجدائیها دارد. این ترجمه در۱۶ فصل است وبارها چاپ شده است (بنگرید پیشگفتار چاپ دکترعمید). **آغاز** این ترجمه: حمدله این رسالتی است‌که خواجه. . . ابوعلی. . . ترتیب‌کرده است، درروشن کردن ماهیت نفس مردم را... ترجمهٔ دیگرآن بزرگتراست وبنام «ترجمهٔ رسالهٔمعاد» یادشده است.

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی ۲۴۴ ــ ف . مشار ۸۴۵ ، ۱۵۹۲ ــ مجلهٔ ادبیات تهران س۷ ش۳:۸۳ ــ پیشگفتار چاپ ازمحمودشهابی ــ پیشگفتارچاپ ازدکترعمید ــ کشف‌الظنون ۱ : ۸۹۱ (رسالة فی‌المعاد) .

7932 ــ **رضوی** ۷۰۷ حکمت : نسخ احمد فرزند محمدحاجی کاموسی، غرهٔ رمضان **۷۰۰** درقریه چاورسانی(؟) **آغاز:** چنین‌گوید مصنف این‌رساله که فرمان پادشاه وقت ... در حق‌این ضعیف چنانست که این رساله از زبان تازی‌بزبان‌پارسی‌نقل‌کنند. نسخه‌همانست‌که‌بنام « روانشناسی » در ۱۳۱۵خ چاپ‌شده‌است، در فهرست‌بنام « نفس ناطقهٔانسانی» یادشده است، ۲۵گ۱۹س [ف.رضوی ۴ : ۱۴۷] .

7933 ــ **فاتح، ۵/۵۴۲۶** : نوشتهٔ**۷۲۷** [ف. مصنفات. مهدوی : ۲۴۷] .

7934 ــ **ملك** ۴۶۹۴/۱۳ : نستعلیق بی‌نقطهٔ عبدالقادر ار دوبادی درشیراز، ذیحجه **۱۰۲۱**(ش۱ به‌همان‌خامه) (۱۶۰پ ــ۱۷۱ر) در دیباجه پانزده باب و در متن شانزده فصل آمده . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

7935 ــ **مجلس** ۱۹۱۹/۳ : نستعلیق **۱۰۶۵-۱۰۶۶** (ص۳۰ ــ ۳۳) ، در فهرست آمده: مهدوی دوترجمه ازاین‌گفتار یاد کرده یکی منسوب به‌او ودیگری ناشناخته واین‌یکی هیچیك ازآن دونیست وسبك فارسی‌ان تازه‌تر است: فصل ۱ــ دراقسام نفوس ۲ــ نفس‌انسانی فاعل است باختیار ۳ ــ ادراکیت نفس انسانی مجرد است ۴ــ هر قوت که صورت دریابد آن قوت جسمانی است ۵ ــ نفس انسانی مدرك معقولات‌کلی است ۶ــ نفس انسانی‌انقسام محل ۷ــ ادراك نفس ۸ ــ نفس انسانی حادث است به‌حدوث بدن ۹ــ نفس انسانی باقی است۱۰ــ انتقال نفس ازبدن به‌بدن ۱۱ ــ حکم فیلسوف آنستکه نفس یك جوهراست ۱۲ــ نفس‌انسانی صادرازعقل فعال است ۱۳ــ نفس‌انسانی‌مستعد است قبول علم‌را ازجوهر ۱۴ــ نفس انسانی‌را استناداست درعالم‌کون‌وفساد ۱۵ــنفس انسانی

را بعد ازمفارقت سعادت و شقاوت است ۱۶ ـ اسرارنفس ادامه دارد. **آغاز** : ... فصل اول دراقسام نفوس وآنچهاراست: فلکی وحیوانی ونباتی وطبیعی، اما دراقسام، فلکی آنست که قصد او بریك چیزاست و فعل او بر یك جهت [ف. مجلس ۹ : ۶۱۶] .

7936ـ **دانشگاه** ۱۹۲۵/۵: نستعلیق **۱۰۷۳** (۷۸ر ـ ۹۴ر)، در۱۶ فصل، همانکه یکبار بکوشش آقای شهابی و یکبار دکترعمید چاپ شده [ف . دانشگاه ۸: ۵۳۷] .

7937 ـ **اصفهان** ، فرهنگ : نوشتهٔ **۱۰۷۳** ، همان ۱۶ فصلی [نسخهها ۴: ۴۷۳] **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۵۲۳هست [فیلمها۱: ۷۱۰] .

7938ـ **ملك** ۴۹۳۱/۳: نسخ نزدیك صفر**۱۳۱۸**، (۱۱۳پ ـ ۱۳۲ر) آغاز برابر نمونه، دردیباچه ۱۵ فصل ودرمتن شانزدهفصل آمده است [رؤیت] .

7939 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۹/۲ : تعلیق محمدتقی تفرشی در**۱۳۵۵** ازروی‌نسخهٔ نوشتهٔ یکم رمضان**۷۰۰** (۲۰پ ـ ۳۱پ) همان‌گفتار که در۱۳۱۵خ چاپ شده است [ف . دانشگاه ۳ : ۳۹۴] .

7940ـ **توبینگن** ۳۳۶۴ : تاریخ‌یاد نشده، **آغاز**: مردم حقیقت چیزی‌را نمی‌دانند زیراکه مبدء معرفت... حس است . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۸۳ هست [فیلمها ۱: ۲۶۸].

7941 ـ **بادلیان** ۱۴۲۲/۲ : تاریخ یاد نشده .

7942ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۶۵۹/۶ Add :

7943ـ **دیوان هند** ۲۱۴۹ :

7944ـ **استانبول**، احمد ثالث ۸۴ ، ۳۲۴۷/۸۲ :

7945ـ **ایاصوفیه** ۴۸۵۱/۵ :

7946ـ **حمیدیه**، مرادملا۱۴۵۲/۸ :

7947ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۲۳/ ۱۴۵۸ : ، درهرهفت نسخه‌تاریخ‌یادنشده ، [ف . مصنفات ابن‌سینا، مهدوی : ۲۴۷] .

نفس = ترجمهٔ رسالهٔ معاد

متن ازابوعلی‌سینا ، ترجمهٔ دیگریست از همان‌گفتارکه درپیش ازاین یادشدولی بزرگتر ازآن و مترجم ناشناخته . **آغاز** : سپاس مر خدایراکه هستی‌همهٔ‌حقایق ازوست... رساله‌ای است‌که آنرا «معاد» خوانند ویکی ازاهل علم آن‌را اززبان تازی به‌پارسی .

7948ـ**سپهسالار**۸۳۷۱/۲۳: تاریخ یادنشده [ف. مصنفات، مهدوی : ۲۴۷] .

7949ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۶۵۹/۵ Add : تاریخ‌یادنشده[ف.مصنفات،مهدوی۲۴۷]

نفس = ترجمهٔ رسالة النفس

متن ازابوعلی‌سینا که بنامهای : فی‌معرفة النفس الناطقة و احوالها، رسالة فی‌علم النفس خوانده شده‌است، در این انتساب‌تردیداست‌در پایان‌نسخهٔ ولی‌الدین۳۲۲۸/۵ نوشته شده‌است الرسالةالمنسوبة الی ابن‌سینا، ودرهامش‌آن : رأیت نسبة هـذه الرسالة الـی نعمان الدین الخوارزمی والبعض نسبها الی قطب‌الشیرازی و البعض الی‌صدرالقونوی [مهدوی] . ترجمه از ناشناس، درسه فصل : ۱ ـ اثبات اینکه جوهر نفس مغایرجوهر بدن است۲ـ دربقای نفس پس ازتباهی بدن۳ـ مراتب‌نفس درسعادت وشقاوت پس‌از مفارقت از بدن. **آغاز** : بدان که بنای این‌رساله‌که ازحقیقت نفس موضوع‌است در سه

فصل اتفاق افتاده است .

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۳۰۲ .

7950 ـ مجلس ۶۲۱/۵ : نستعلیق **۱۲۶۸**، درفهرست آمده «رساله دراقسام نفوس وآن چهاراست فلکی وحیوانی ونباتی وطبیعی ازشیخ‌الرئیس» [ف. مجلس ۲ : ۳۹۲] .

نفس = اقسام نفوس

ازابوعلی‌سینا، چاپ‌شده درمجلهٔ‌دانشکدهٔ ادبیات تهران س۲ ش۲ : ۵۱ - ۷۲ .

7951 ـ **فاتح** ۵۴۲۶ : نسخ **۷۲۶** ، ۱۳گ ۲۱س، **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۷۲ هست [فیلمها ۱:۲۶۸] .

نفس

منسوب به‌ارسطو، درهفت باب (بنگرید: ترجمهٔ مختصررسالة النفس : ۷۶۰) .

7952 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۴۰ : با تاریخهایی از**۷۵۱-۷۵۵** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۱ و ۵۲۶] .

نفس = ترجمهٔ مختصر رسالة النفس

ازباباافضل، در ص۷۶۰ گذشت .

نفس = جدایی جان و تن

ازباباافضل، درص ۷۷۵ گذشت .

نفس = چگونگی جان پس ازمردن تن

از باباافضل، درص۷۸۰ گذشت.

نفس = رساله درنفس و مراتب آن

از حسام‌الدین فرزند یحیی لاهیجی ، در دوازده مرحله. نگارنده شاید اسیری لاهیجی نگارندهٔ «مفاتیح الاعجاز» باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۲ .

7953 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۵۶۶:محمد فرزند محمودمورکلائی مازندرانی ، در**۱۰۹۰** باحواشی از خود نگارنده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی]. همراه باالنفوس‌واقسامها به‌عربی،مسالك، توضیحات، شرح‌الرسالة‌الشوقیة سهروردی، شرح‌عباراتی‌ازتلویحات سهروردی همه از همان لاهیجی [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۲] .

نفس = روحیه

از فخررازی، درص ۸۹۶ گذشت .

نفس=معرفت...

از فضولی بغدادی [دانش پژوه] شایـد «روح بدن :۷۹۵» اوباشد .

7954ـ **سنا** ۹۰/۳ : باتاریخ ۱۲۵۶ دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷] .

النفس = مرآت المحققین

ازمحمود شبستری، ص۸۴۲گذشت.

نفس = رساله در . .

گفتاریست در اثبات تجرد نفس و کیفیت ادراك، دردوازده‌فصل، ومانندترجمه‌ای‌است‌از رسالهٔ چند فصلی ارسطوکه باباافضل نیزترجمه کرده است [دانش پژوه] . (بنگرید : ترجمهٔ مختصر رسالةالنفس : ۷۶۰) .

7955 ـ **ایاصوفیا** ۳۷۲۲/۵ : با یادداشتی بتاریخ**۵۵۸** دردفتر (گ۴۰ - ۴۲) **فیلم**آن در دانشگاه ش۹۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۶] .

نفس = رساله درمعرفت ...

درمعرفت‌آنچه بنفس‌تعلق‌دارد وچگونگی احوال او از لذت والم وشناسائی حقیقت‌آن ، دریك مقدمه وچندتحفه. **آغاز:** شکر بی‌نهایت

وسپاس بی‌غایت ذاتی راکه .

7956ـ مجلس ۶۳۹/۵: نسخ تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۴۰۴] .

نفس = رساله در ...

چندگفتار ناشناخته .

7957 ـ اسعد افندی ۱۶۹۷/۱ : نسخ باتاریخ ۷۱۳ دردفتر (گ۱-۲)، ازنیمهٔ دوم فصل ۱۲ تافصل ۱۶را دارد. فیلم آن در دانشگاه ش۴۹۵هست [فیلمها ۱:۴۹۵] .

7958ـ لالااسماعیل ۴۸۷/۲۶: در جنگ‌مؤرخ۷۴۱درمصر(۲۲۴ر-۲۲۷ر)فیلم آن دردانشگاه‌ش ۵۷۳هست [فیلمها۱:۵۰۴].

7959 ـ دانشگاه ۱۰۳۸/۳ : شکسته نستعلیق محمدباقر اصفهانی، رجب ۱۰۵۶ در دارالسلطنه حیدرآباد (۱۹پ-۳۰پ) گفتاری است بروش فیلسوفان و خبرهـایی نیز در آن دیده می‌شود. آغاز: فصل اول درمعرفت نفس انسانی‌که‌آنرا نفس‌ناطقه خوانند [ف.دانشگاه ۳ : ۳۹۴] .

7960ـ ری ، عبدالعظیم ۲۴۶/۶ : نبشتهٔ قاینی ۲۰ ذیحجهٔ ۱۰۸۷ گفتاریست در هفت باب [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۶] .

7961 ـ بادلیان ۳۷۸/۱ اوزلی : با تاریخ ۱۰۶۷ در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۱] .

7962ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۲۳۲: نستعلیق‌سدهٔ۱۱ آغازوانجام افتاده، باعنوانهای فصل و باب ومقصد، ودرآن ازشاه سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵) به (مدظله) واز خود بهـ (این‌فقیر) یادکرده. مقصددوم‌دراثبات‌نفس‌نباتی مقصد سوم نفس‌حیوانی.. باب یکم‌آن درباصره باب دوم سامعه وپنجم‌لامسه است [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۸] .

7963ـ دانشگاه ۲۶۸۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، عنوان تمهید دارد ، ۸ گ ۱۷س و درآن ازمیرسیدشریف یادشده، وآرای دانشمندان در بارهٔ نفس‌راآورده است. آغاز: امابعدکلام‌سید الانام... که یاعلی‌اذاتقرب الناس الی خالقهم بانواع‌العمل والبر تقرب انت بانواع‌العلم ... دلیل است قاطع وبرهانی ساطع بر آنکه وسیلهٔ قرب حکیم علام غیراز علم امر دیگری نیست . [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۰] .

7964ـ مجلس ۴۸۶۸/۱۷: نستعلیق گویا سدهٔ ۱۳ (۲۵۷ر-۲۷۱پ) آغاز: بدان که اگرکسی‌خواهدکه ازاینجابه‌حج‌رود بی‌زاد وراحله وبدرقه نتواندرفت [ف . مجلس ۱۳ : ۳۱۵] .

7965ـ مجلس۱/۲۳۸۸فهرست‌نشده: سدهٔ۱۳ (ص۱-۱۶)، درفهرست بعنوان «نفس ناطقه» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

7966ـ مجلس ۶۳۹/۲ : نسخ تاریخ یاد نشده، در فهرست آمده « رسالهٔ مختصر در معرفت نفوس سه‌گانه‌که آنرا درکتاب الهی : اماره‌ولوامه ومطمئنه گویند» [ف . مجلس ۲ : ۴۰۴] .

7967ـ دانشگاه ۱۰۸۸/۴ : تاریخ یادنشده (۲۱ر - ۲۵ر). گفتاریست درسه فصل باشش دلیل بروجود نفس ناطقه و بقای آن . آغاز : بدانکه معرفت مطلوب که حق تعالی سهل است جدا از قبل‌خود [ف . دانشگاه ۳ : ۲۶۷] .

7968ـمجلس۶۴۰/۳:شکسته‌نستعلیق تاریخ یادنشده، در فهرست به‌نام « شرح‌حدیث نفس» آمده است .آغاز: حمدبادملکی را که ملك هردو جهان در تصرف اوست ، بود هرکه بود ازبود اوبود، و هستی هرکه هست ازهستی اوست [ف. مجلس ۲ : ۴۰۵] .

نفس = روانشناسی
در ص۷۹۴ گذشت .

نفس = روحیه
درص۷۹۶ - ۷۹۷ گذشت .

نفس ناطقه = رساله در ...

از سید محمدنوربخشی، نگارندهٔ « تفسیر آیهٔ فمن کان یرجو:۲۳» وجزآن. درپاسخ‌نامهٔ کسی نگاشته و در نسخهٔ ۳۶۵۴دانشگاه عنوان «نامه به‌حکیم» را دارد . گفتاریست عرفانی و درآن‌آمده: چنانکه بیچاره عزیز نسفی وحکیم جالینوس‌که درطب‌ماهر و درحکمت وهیئت‌قاصر بودند تصورکرده‌اندکه... **آغاز:** آفتاب عنایت ازفلك ولایت وبرج‌هدایت براراضی... وبعد، اعلام می‌رودکه حکمای طبیعی .

7969 **ـ ملك** ۴۱۹۰/۱۰: نوشتهٔ محمد فرزند غیاث الدین نوربخشی، ع۲/**۸۷۶** (در پایان دفتر به‌همین‌خط) (۷۷پ-۸۱ر)[رؤیت].

7970 **ـ دانشگاه** ۳۶۵۴/۱۳ : نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۳-۱۲۲۴** برای آقامحمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۱پ-۳۳ر) درفهرست عنوان «نامه‌به‌حکیم» دادارد ، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه۱۲ : ۲۶۶۳] .

7971 **ـ نجف،** امیرالمؤمنین ۱۵۱۵مج نوشتهٔ خوش اسماعیل مراغی ، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [یاد داشتهـای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

نفس ناطقه = رساله در ...

ناشناخته. فهرست‌نگار رضویه می‌نویسد: می‌نمایدکه از مردمان سدهٔ یازدهم به بعد باشد بااین عنوانها: ۱- درحقیقت نفس انسانی به‌مستفاد ازروایات ۲- اقوال درحقیقت وکیفیت روح ۳ - دراقسام روح برحسب استعداد ۴ - دردوام نفس ناطقه ۵- درتجرید روح و خلقت آن قبل ازجسد ۶- معانی نفس وروح وقلب و عقل ۷- پاره‌ای مطالب برای مزید بصیرت ۸- فرق‌میان وحی والهام۹- فرق‌میان‌نبی‌ورسول. **آغاز :** دربیان معنی‌نفس ناطقه و مدارجی‌که حکمای‌متالهین‌برای‌آن‌قائل‌هستند اگربخواهیم درمعنی ومراتب نفس که نفوس وعقول بشریه.

7972 **ـرضوی** ۷۰۸ حکمت : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۶۴گ ، سطرها گوناگون [ف. رضوی ۴ : ۱۴۷] .

نفوس نباتی وحیوانی = حدائق جان و تن

از باباافضل، درص ۷۷۵گذشت .

نفسیه

از نورعلیشاه . باآنچنانکه درفهرست ملك آمده، وبایدازشاه‌نعمت‌الله باشدکه‌در بخش‌عرفان خواهد آمد. **آغاز :** حمدله . قال‌الله تعالی . ان النفس لامارة ... صفت‌بد درو بسی باشد - نفس اماره ناکسی باشد .

7973 **ـ ملك**۵۲۱/۳: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۳۲۱** دردفتر (ص ۳۳۰ - ۳۴۰) ، [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۶] .

نفی حیز و جهت

ازامام فخررازی، نگارندهٔ «جامع‌العلوم ۶۵۶» وجزآن. دراین گفتار از خداوند نفی حیزوجهت‌کرده‌است. به‌عربی وفارسی. **آغاز:** قوله‌تعالی لااله‌الاهوالحی القیوم. ویقرر ذالك ان‌الله تعالی .

7974 **ـ دانشگاه** ۱۰۸۸/۱: تعلیق با تاریخ**۱۰۵۵** دردفتر (۲پ-۳پ)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۶۳۵] .

7975ـ رضوی ۱۱۳/۹ منطق: نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون در۱۰۶۷، به عربی وفارسی است [ف. رضوی ۱ :منطق۳۲].

نفی و اثبات

منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی (بنگرید: بیست‌باب : ۲۴۳)، درنفی و اثبات و معدوم که آیا چیز هست یانه. این گفتار با دیباجه‌ای درتاریخ‌ورأی متکلمان دربارهٔ معدوم وحال بکوشش آقای محمدتقی‌دانش‌پژوه‌درمجلهٔ ادبیات فروردین ۱۳۲۶خ ص ۱۱ـ۲۴ چاپ شده است . **آغاز :** تلفیق لمولانا نصیرالدین محمد... بدانکه خلاف است میان علما که آیا معدوم شیء هست یانه.

7976ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۴۱: تعلیق، باتاریخ **۱۰۵۹** در دفتر (۲۸پ ـ ۲۹پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۹۵] .

7977 ـ **دانشگاه** ۱۲۵۷/۴۰ : نسخ علینقی فرزند حاجی محمدامین قاری ساروی، رجب **۱۰۹۷** (۲۲۳ر-۲۲۴پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۷۸] .

نور الهدایة

منسوب به ملاجلال الدین محمد دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» وجزآن. در رفع سه شبهه: ۱ـ وجودواجب ۲ـ حدوث‌عالم وقدم‌آن ۳ـ عصمت پیامبران بروش شیعی ، هرچند علی دوانی در « شرح زندگی جلال‌الدین دوانی » کوشیده اورا شیعی بشناساند و این گفتار را با دیباجه‌ای در دنبال آن به چاپ رسانده است ولی حتی قاضی نورالله در «مجالس المؤمنین» که او را شیعی دانسته از این کتاب نام نبرده است . شاید این گفتار از قطب الدین نیریزی عارف شیعی باشد. **آغاز:** حقیقت حمد مختص به‌جناب وجودیست عزوجل‌که وجوب ووحدت وحیات وعلم و قدرت .

بنگرید : ف. مشار : ۱۶۰۹ .

7978ـ **تهران**، مهدی بیانی ۱۰۷/۲ نستعلیق‌باتاریخ **۱۰۱۹** دردفتر (۲۰پ-۲۹ر) **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۲۴۴۰ هست [فیلمها۱: ۶۹۲] .

7979ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴/۱ج : نستعلیق ۱۸۲ **(۱۰۸۲)** (۱ر ـ ۵ر) نویسنده می‌نویسد که دوانی ازمکه بشیراز رسیده واین گفتاررا نگاشته‌است [ف. ادبیات۱ : ۵۱۵] .

7980ـ **رضوی** ۱۰۶۰حکمت: شکسته نستعلیق ۱۵ صفر**۱۰۹۲**،آغاز برابرنمونه، در نسخه ازنگارنده نام‌برده نشده‌است، ۷گ[ف. رضوی ۴ : ۲۶۶] .

7981 ـ **مجلس** ۴۴۵۵/۱۹۷ : در جنگ‌مؤرخ **۱۰۶۳ـ۱۱۴۱**(ص ۲۴۹ـ۲۵۴) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۵۶].

7982ـ **مجلس** ۱۷۷۲/۲ : گویا از سدهٔ**۱۲**، آغاز برابرنمونه (ص۲۱۰ ـ ۲۲۷) فهرست نگار این گفتار را از دوانی می‌داند [ف. مجلس ۹ : ۲۷۸] .

7983ـ **مجلس** ۴۹۴۳/۶ : نسخ بی تاریخ،آغازبرابرنمونه(۵۷پ-۶۹ر)[رؤیت].

7984 ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۱ : نزدیك **۱۲۳۴**،(ص۷ـ۱۳)[ف.مجلس۴: ۵۵۴: ۵۰۶]

7985ـ **دانشگاه** ۲۸۳۰/۸: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین فرزند محمد شوشتری **۱۲۷۹** ـ **۱۲۸۹** (ص ۱۴۹ ـ ۱۶۸) [ف. دانشگاه :] .

7986ـ**نجف**، آقابزرگ تهرانی۱۹مج: نوشتهٔعبدالعلی‌فرزندعلینقی، پنجشنبهٔ۱۴ذیحجهٔ **۱۳۵۰**(۱۸۳ر-۱۸۸پ)درمجموعه‌ای‌که‌برخی ازگفتارهابه‌خامهٔ‌پدرم‌صاحب‌الذریعه‌است. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۲۹۸۶هست[فیلمها۱: ۷۵۱].

و

واجب‌الوجود
ناشناخته .

7987ـ ملك ۵۷۱۲/۵: باتاریخهایی از۹۹۰ تا ۹۹۵ دردفتر (۲۰ پ ـ ۲۲ پ) . آغاز: دربیان معارف الهی . بباید دانست که اصل اصول معارف الهی شناخت و معرفت حق تعالی است به‌واجب‌الوجودی و بی‌نیازی مطلق پس بباید دانست [رؤیت] .

واجب الوجود = اثبات . . .

وجود = رساله در . . .

ازآقاجمال‌خوانساری، نگارندهٔ‌اختیارات الایام: ۲۲۱» وجز آن. دربارهٔ ممکن‌الوجود واشتراك وجود وعلم حق وحدوث عالم وافعال عباد،

7988ـ مجلس ۵۳۴۱/۴ : نستعلیق، با تاریخ ۱۱۸۲ در دفتر [ف . مجلس ۱۶ : ۲۵۳] .

وجود = رساله‌ای در وحدت ...

ازابن کمال‌پاشا، احمدفرزندسلیمان‌حنفی درگذشتهٔ ۹۴۰، نگارندهٔ «دقایق الحقایق» در فرهنگ . گفتاریست دروحدت وجود بشیوهٔ صوفیان. آغاز: ازهذه تذکرةفمن‌شاءاتخذالی ربه سبیلا. بدانکه وجود واجب تعالی و تقدس نورمحض است .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۱۴۱ ــ ریحانة الادب ۶ : ۱۲۷ ــ مؤلفین مشار ۱ : ۴۴۷ .

7989ـ قاهره، دارالکتب۷۶۶مجامیع طلعت : نوشتهٔ ۱۰۴۷ (گ۷۷ ـ ۸۱) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲۹] .

7990ـ قاهره ، دارالکتب : ۵۹۴ مجامیع طلعت : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ ۱۰۶ ـ ۱۱۱) [مخطوطات۱ : ۲۲۹].

وجود = شرح رباعیات
از جامی در ص ۸۰۸ . گذشت

وجود = کلیات وجود
ازخیام، درص۸۳۱گذشت .

وجود = اشتراك لفظی در...
از ملارجبعلی، درص۷۳۳ گذشت .

وجود = رساله در بیان . . .

ازآقا محمدرضا قمشهی، درگذشتهٔ۱۳۰۶ گفتاری‌دیگرازاوبنام «رسالة فی‌وحدة‌الوجود» به‌عربی در۱۳۱۶ چاپ شده است .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، النقباء : ۷۳۲ ـ المآثروالاثار : ۱۶۴ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۱۹۰ .

7991ـ نجف، آقا بزرگ تهرانی ۲۵ مج : در مجموعه‌ای بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و دیگران، سدهٔ ۱۴ (۲۰۰پ ـ ۲۰۱ر). فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۲] .

وجود = وجودیه=وحدت‌وجود=

رساله در مراتب وجود

از میر سید شریف گرگانی ، نگارندهٔ «اسکندریه : ۷۳۲» وجزآن. دربیان تقسیم و مراتب موجودات در موجودیت ، بروش عرفانی درهستی آفریدگار و آفریدگان برای فیلسوفان‌وصوفیان، که درتهران بسال۱۳۱۵ق و۱۳۲۱خ بنام «رساله درحقیقت وجود» چاپ

شده است . آغاز : بدان وفقك‌الله و ایانا که اصحاب بحث و نظر از برای بیان مراتب موجودات درموجودیت تمثیلی کرده‌اند .

بنگرید : ف. مشار : ۸۱۴.

7992ـ **روان کوشکو** ۲۰۴۲/۸ : نوشتهٔ ۱۰۲۵ع/۸۸۸. فیلمِ آن دردانشگاه ش ۲۲۷ هست [فیلمها ۱ :۴۳۶] .

7993ـ **رضوی** ۷۱۳ حکمت: نستعلیق محمود رومی‌سدهٔ ۹، آغاز بمانندنمونه، ۱۰گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۱۴۹] .

7994ـ **دانشگاه** ۲/۳۷۶۰: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰ (۱۶۳پ ـ ۱۶۶ ر) ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۲] .

7995ـ **مجلس** ۵۰۹۵: نستعلیق زیبای محمد مؤمن هروی ، در ۱۰۱۸ ، همهٔ برگها تشعیرشده، در۲۷ع۲/ ۱۱۶۰ دراصفهان حسب الامر مصطفی‌خان شاملو سفیرممالك روم بمبلغ ۱۶ بربری خریداری شده، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

7996ـ **شیراز**، آقای واجد ۲/ مج : باتاریخ ۹۴۰ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۵] .

7997ـ **قاهره**، دارالکتب۷۶۶مجامیع طلعت : نوشتهٔ ۱۰۴۷، آغاز برابرنمونه (گ ۲۲ ـ ۲۶) ۲۰س [مخطوطات ۱ :۲۷۷] .

7998ـ**مجلس**۶/ ۲۴۳۲ فهرست‌نشده: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۱۴۷ ـ ۱۷۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

7999ـ **مجلس** ۲۶/ ۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۲۷۷ ـ ۲۸۰) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

8000ـ **شیراز**، خاندان سید نورالدین ۳۲/ مج : با تاریخ ۱۰۸۰ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

8001 ـ **مجلس** ۲/۴۹۴۲ : شکسته نستعلیق چلیپای فریدالدین محمد فرزندمحمد ۱۲شعبان ۱۰۸۵ دراصفهان (۱۹ر ـ ۲۰پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

8002ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۸/ ۲۸۱ سدهٔ ۱۱ باتاریخهای ۱۰۴۶ـ۱۱۰۹ در دفتر [نسخه‌ها ۲:۱۰۶] .

8003ـ**دانشگاه** ۱۰۳۵/۴۰: نستعلیق شهاب‌الدین حسینی، شعبان ۱۱۰۴ درروستای فیض‌آبادخبیص (ص۳۴۶ـ۳۴۸) [ف.دانشگاه ۳ : ۵۱۴] .

8004 ـ **تهران**، ملی ۲۲۵/۱۸ف : نستعلیق‌خلیل‌فرزندمحمدزمان، باتاریخ۱۱۱۹ دردفتر (ص۳۸۶ ـ ۳۸۹)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱:۲۲۸] .

8005 ـ **الهیات** ۳/ ۷۶۳ د : نسخ و نستعلیق سدهٔ۱۳ (۳۳پ ـ ۳۲ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۸۸] .

8906ـ **مجلس** ۲/ ۹۱ نجم: سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

8007ـ **مجلس** ۱۱/ ۵۳۳۳: نستعلیق با تاریخ ۱۲۲۰ در دفتر ، آغاز برابر نمونه (۹۳پ ـ ۹۴ر) [رؤیت] .

8008 ـ **مجلس** ۴/ ۶۶ نجم : نوشتهٔ ۱۲۲۵ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

8009ـ **مجلس**۴۷/ ۱۸۲۲: بی‌تاریخ باتاریخ ۱۲۳۶ درهامش مجموعه (ص ۳۵۲ ـ ۳۵۵) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۴۳۷] .

8010ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲/ ۴۶۳ نستعلیق پیرامن ۱۲۹۶ [نسخه‌ها۲: ۱۱۸] .

8011ـ **ملك** ۴۶۵۶ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمدحسینی تفرشی نزدیك‌صفر

۱۳۱۱، باتصحیح مرتضی فرهنگ در ۱۳۵۹ [رؤیت].

8012 ـ مجلس ۵۸۹۶ فهرست نشده: نستعلیق زیبا با مقدمه‌ای در ۲ صفحه از سید نصرالله تقوی، سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

8013ـ **شیراز**، دکترخاوری ۱/ مج: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۲۶۸].

8014ـ **دانشگاه** ۸۹۰/۱۶: نستعلیق تاریخ یادنشده (۹۴ ر ـ ۹۶ پ) نسخه بنام «مراتب‌موجودات»است[ف.دانشگاه۳:۵۱۴].

8015ـ **دانشگاه**۱۰۳۳/۱۰: نستعلیق شکستهٔ آقا جعفر لاهیجانی گیلانی شاگرد آقا احمد مازندرانی بیدآبادی، با تملك ۱۲۸۲ ف. دانشگاه ۳ : ۵۱۴].

8016 ـ **مجلس** ۱۸۲۲/۳۹ : تاریخ یاد نشده (س ۳۵۲ ـ ۳۵۵) [ف. مجلس ۵ : ۲۴۱].

8017ـ **رضوی**۷۱۴حکمت: نستعلیق چلیپا، درپایان آمده تمت الرسالة فی طریق وحدت‌الوجود. آغاز بمانندنمونه [ف. رضوی ۴ : ۱۴۹].

8018ـ **رضوی** ۷۱۵حکمت: نستعلیق چلیپا درسه‌ستون، جدولبندی‌بزر، آغازبمانند نمونه [ف. رضوی ۴ : ۱۵۰].

8019ـ **قاهره**،دارالکتب:۲۵مجامیع طلعت : بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه (گ۲۰۹ر ـ ۲۱۴ر) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۷۶].

8020 ـ **پاریس** ۸۰/۴ .S . P : فیلم‌آن دردانشگاه ش۷۶۹ هست [فیلمها ۱: ۵۳۶].

وجود = المفاوضات

قونوی، طوسی، درص۸۴۸گذشت.

وجود = رساله در . . .

ناشناخته، بروش عرفانی. **آغاز**: حمد بیغایت‌آن فاطرحکیم راکه آثار صبح‌وجود از قعرچاه ظلمت‌آباد عدم... وبعد بدان ای‌عزیز که‌اهل‌کشف وشهود تحقیق وجود.

8021ـ **دانشگاه** ۴۶۵۰/۱۳ : نسخ علی اصغر شاه کوهی، در**۱۳۲۶** (ص ۴۱۲ ـ ۴۱۷) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۹۶].

وجود = رساله در اصالت . . .

ناشناخته، ازمتأخران، درآن‌ازشیخ اشراق تاملاهادی سبزواری درگذشتهٔ ۱۲۸۹ یاد شده است. **آغاز**: حمدالجاعل‌نورالوجود وظلمته. ...این چندکلمه‌ایست دربیان مراد از وجود و ماهیت.

8022ـ **دانشگاه** ۷۷۶/۱ : تاریخ یاد نشده (۱پ ـ ۲۹پ) نسخهٔ اصل، سپس دیباجهٔ گفتاریست در همین باره که گویا دیباجهٔ همین گفتار باشد. **آغاز**: این دیباجه : پس از نام خدا و ستایش او و درود برپیامبر، چون اهم مسائل علم معقول [ف. دانشگاه ۳:۱۴۵].

وجود = رساله در ...

ناشناخته، در ده فصل: ۱ ـ وجود مشهود ۲ـ وجود واجب لنفسه ۳ ـ وجود بسیط است ۴ـ حقیقت واجب ۵ ـ سوای وجود عدم است ۶ـ معنی خلقت ظهور حق است ۷ـ تجلی حق ۸ـ علم‌نبوت ۹ـ غیرازذاتیات ازعرضیات. ۱۰ـ نبوت شهود است. **آغاز**: آنچه می‌گویم بقدر فهم تست ـ مردم اندر حسرت فهم درست.

8023ـ **ملك** ۶۰۸۶/۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۱۰ر ـ ۱۱۳ر) [رؤیت].

وجود = رساله در ...

چندگفتار ناشناخته.

8024 ـ **فرهاد معتمد** ۳/۱۸۷ : نستعلیق حسن‌خان جوهر در **۱۰۵۴** با عنوان «وجودیه» دردفتر [نسخه‌ها ۳:۲۳۲] .

8025ـ **قاهره**، دارالکتب، ۷۶۰مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** (گ۲۵ـ۲۵۱ مجموعه) **آغاز**: الصورةالنوعیه الانسانیة الکاملة وجود [مخطوطات ۱: ۲۷۷].

8026ـ**مجلس** ۲/۶۷/۴۰۶۷فهرست‌نشده: باتاریخ **۱۲۵۵** دردفتر باعنوان «وجودواجب» درفهرست [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۹] .

8027 **مجلس** ۱۹/۱۸۲۲: تاریخ یاد نشده (ص۱۷۲ـ۱۷۳) گفتاریست دربارهٔ اتحاد وجود واجب باحقیقتش [ف. مجلس ۵: ۲۴۰]

8028ـ**رضوی** ۷۲۲حکمت: نستعلیق آغاز افتاده ، عنوانهانانویس [ف . رضوی ۴ : ۱۵۱] .

وجود و آگاهی از علم و فایدهٔ آن

از باباافضل‌کاشی، نگارندهٔ «جاودان نامه ۷۶۸» وجزآن. **آغاز**: وبعد چنین‌گوید مبین ومقرر این معانی علوم .

8029ـ**مجلس**۳/۶۲۳:شکسته‌نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲:۳۸۳] .

وجود به مجاهدت و تجرید درست شود

از باباافضل کاشانی ، نگارندهٔ « جاودان نامه :۷۶۸» و جزآن. این‌گفتار در «مصنفات بابا ۲ : ۶۵۵» چاپ شده است. **آغاز** : تخم وجود آگاهی است ، وبرش هم آگاهی ، و در میانه همه حشو و بدنامی .

8030 ـ **مجلس** ۲۵/۵۰۳۱ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، باتاریخ**۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر (ص۷۵ ـ ۷۴) [رؤیت].

وجود مطلق

از محمد نور بخشی، نگارندهٔ «تفسیرآیت فمن یرجو: ۲۳» وجزآن. نامه‌ایست‌که برای مولانا حسن‌کرد نگاشته است. **آغاز** : جناب مولوی شیخ‌الاسلام تاج‌معارف‌العلماء... بسلام ودعا مخصوص است، بعده، اعلام میرورد که در مسئلهٔ وجود مطلق التماس‌رساله فرموده‌بودند.

8031 ـ **ملك** ۴۱۹۰ : نوشتهٔ محمد فرزند غیاث الدین نوربخشی ع۲/**۸۷۶** (در پایان دفتر به‌همین‌خامه) همراه باچند گفتار از نوربخشی، آغاز برای نمونه یادشده [رؤیت].

8032ـ **دانشگاه** ۱۲/۳۶۵۴ : نسخ علی عسکر فرزندمؤمن تولمی**۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای آقامحمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۰پ-۳۱پ) آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۳] .

8033 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵: نسخ خوش اسماعیل مراغی، سدهٔ **۱۳**، باتملك صدر اعظم نوری در **۱۲۶۴**،آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

وجود مطلق

ازمرحمت علیشاه‌شیرازی. حاجی میرزای کوچك نایب‌الصدر .

8034ـ **تهران** ، ادبیات ۱۹/۲۶۷ حکمت: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷ ـ ۱۳۰۹** در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

وجود مطلق

ناشناخته .

8035ـ **یزد**، علومی۱۴/مج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

وجود و ماهیت=دربارهٔ چیز و هست

از بابا افضل کاشانی، نگارندهٔ « جاودان

نامه : ۷۶۸» و جز آن . گفتاریست در وجود و ماهیت کـه مضمون آن در پایان « مبادی موجودات :۸۳۸» او دیده می‌شود، وجداگانه در «مصنفات بابا ۲ : ۶۴۷-۶۵۲» چاپ شده است. **آغاز:** بدانکه نخست‌لفظی که معنی وی برهمهٔ معانی عام بود، لفظ‌چیزوهست وموجود

8036ـ **رضوی** ۹۷۰حکمت: دردفتری که‌گویا مؤرخ **۱۰۶۰** است، درفهرست بعنوان «دربیان نسبت میان‌الفاظ چیزوهست وموجود» یادشده است [ف. رضوی ۴: ۲۳۳ و۲۵۴].

8037ـ **دانشگاه** ۴۲۸مج: نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۸ر ـ ۱۰ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۸] .

8038ـ**ملك**۲۱/۴۱۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،(۱۸۱ر-۱۸۳پ)،آغاز برابر نمونه[رؤیت]

8039ـ **مجلس** ۹/۵۰۳۱: نسخ‌خوش محمد علی عبرت نایینی ، باتاریخ **۱۳۴۷** بهـ همین خامه دردفتر (ص۱۲ـ۱۶)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

وجودیه = رساله در وجود

ازمحمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» وجزآن . در معنی وجود بشیوهٔ عرفانی . **آغاز :** این ارقام به جانب برزخ جامع نعم جسمانی وروحانی والی خطهٔ خانخانی ... از این عدم نمودار .

8040ـ **مجلس** ۲۰/۴۷۴۹: نستعلیق طهماسبقلی‌درسورت هندوستان، باتاریخ**۱۰۴۷** به‌همین‌خامه در دفتر (۱۶۷ر-۱۶۷پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8041ـ **نجف** ، آقابزرگ تهرانی ۵/ مج: در مجموعه‌ای که بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و ودیگرانست، سدهٔ **۱۴**، **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۰] .

وجودیه

ازمیرزا محمدمشهدی، درردگفتهٔ ملارجب علی در«اشتراك لفظی‌وجود: ۷۳۳». (بنگرید معاد، دربخش کلام)،

8042ـ **تبریز**، سیدمحمدعلی‌طباطبائی قاضی: درپایان نسخهٔ‌کافی‌که مؤرخ**۱۰۵۸** بوده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

وجودیه

از قطب‌الدین محمد نیریزی .

8043ـ**شیراز**، دکترخاوری۱/ مج : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹] .

وجودیهٔ منظوم = تقسیم وجود

از خواجه نصیرالدین محمدطوسی (۵۹۳ ۶۷۲)، منظومه‌ایست درهفت بیت ودر «احوال وآثار خواجه» از مدرس رضوی یاد نشده است **آغاز:** موجود منقسم بدوقسم است نزد عقل ـ یاواجب الوجود ویا ممکن الوجود .

8044ـ**مجلس**۳/۳۳۷۲: نوشتهٔمحمد فرزند علی موسوی تهرانی، شیرازی ، **۱۳۲۸** **۱۳۵۲** (ص۵۴) [ف. مجلس۱۰ : ۱۲۱۸] .

وحدت عالم ومعلوم = توحیدکثیر

از بابا افضل کاشانی (بنگرید : جاودان نامه:۷۶۸). این گفتار در « مصنفات بابا ۲ : ۶۱۹ ـ ۶۲۱» چاپ شده است . **آغاز :** لفظ توحید راچون مترجم‌کنی بلفت دری یك‌کردن بود، و شامل بود همان چیزها را .

8045ـ **ایاصوفیا**۸/۴۸۱۱: نستعلیق با تاریخ **۸۶۱** به همین خامه در دفتر، همراه چندگفتار دیگر ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۶۹ هست [فیلمها : ۶۶۶].

8046ـ **دانشگاه** ۳/۲۵۸۱: نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمود کاتب ۲۴ شوال **۱۰۶۲**

(س۲۲۶ – ۲۲۸) در فهرست بعنوان «گفتار» آمده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۱] .

8047ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۲۲: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر(س۲۷۱) درنسخه بنام «وحدت عالم ومعلوم» نامیده شده، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

8048 ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق **۱۰۸۳** (۷ر – ۸ر) درفهرست بنام «درتوحید کثیر» یادشده، آغاز برابر نمونه [ف. ۳۳۱] .

8049ـ **ملك** ۴۱۹۱/۲۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۱۷۹پ – ۱۸۰پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8050ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۱۱ : نستعلیق محمدعلی، در**۱۳۰۲** (۱۴۹پ – ۱۵۰پ) در فهرست بنام « در توحید کثیر » یاد شده [ف دانشگاه ۳ : ۳۳۱] .

8051ـ **مجلس**۵۰۳۱/۸: نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، **۱۳۴۷** ، برای حاج سید نصرالله تقوی، وبنام «وحدت‌عالم ومعلوم» آمده [رؤیت] .

وحدت وجود = رساله در ...

از محمداسماعیل فرزندحسین مازندرانی خواجوئی اصفهانی، نگارندهٔ «جامع الشتات: بخش فقه» وجزآن .

8052ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۹۷/۳ : با تاریخ **۱۲۹۲** در دفتر به همین خامه [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۱] .

وحدت وجود = شرح رباعیات

ازجامی، که درص۸۰۸ گذشت ، و اینك نسخه‌ای دیگر .

8053ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۸۲ : نستعلیق زیبا، باتاریخ**۸۸۱** دردفتر [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

وحدت وجود

گویا ازطهماسبقلی، نویسندهٔ‌جنگ۴۷۴۹ مجلس. گفتاریست عرفانی. **آغاز**: در وحدت وجود. بدانکه اعتقاد جماعت آن است‌که می‌گویند ما را به‌کشف صحیح روشن گشته و هیچ شك وشبهه نمانده .

8054ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۱۲: نستعلیق طهماسبقلی که‌گویا نگارنده نیزهست، درسورت هندوستان، باتاریخ **۱۰۴۷** دردفتر بهمین‌خامه (۱۳۶ر – ۱۳۶پ) [رؤیت] .

وحدت وجود = رساله‌در...

ازعبدالرشید، به‌عربی وفارسی .

8055ـ **همدان** ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۸۸/۵ : سدهٔ **۱۱**، وقف۱۰۹۹ [نسخه‌ها۵: ۳۶۰] .

وحدت وجود

ازعبدالعلی‌فرزند نظام‌الدین‌محمدانصاری سنی، گویا هندی، واز مردمان سدهٔ سیزدهم ، بخواهش انورالدین خان بهادر . **آغاز** : سبحان الله الذی تنزه عن‌کل نقص وتقیید .

8056ـ **رضوی** ۷۲۶حکمت: نستعلیق ۱۱ع۱/**۱۲۳۱**، ۲۳گ۱۵–۱۶س[ف. رضوی ۴ : ۱۵۲] .

وحدت وجود

از عین‌القضاة همدانی ، ابوالمعالی عبدالله فرزندمحمد فرزند علی‌میانجی (۴۹۲–۵۲۵) گفتاریست‌کوتاه شاید یکی از مکاتیب او باشد. **آغاز** : من مقولات عین القضاة (ره) بدانکه مردم بهرکمالی نقصان‌کمال وی‌است ازجمال.

8057 ـ **پزشکی** ۲۳۸/۱۱ : سدهٔ **۹** (ص ۲۸۵) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۲] .

وحدت وجود = رساله در ...

چندگفتار ناشناخته.

8058ـ مجلس۲/۲۳۸۸فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۲۶-۳۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷].

8059 ـ مجلس ۸۶۶: نسخ بی‌تاریخ گفتاریست در وحدت وجود ومحب‌الله. **آغاز:** قال رسول‌الله (ص) من احب لقاءالله احب‌الله، ۳۲ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲:۴۸۲].

8060ـ قاهره، دارالکتب ۹ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ گفتاریست در وحدت وجود. **آغاز:** بدانکه اهل‌وحدت دوطایفه‌اند (گ۷۱-۷۲ مجموعه) [مخطوطات۱: ۲۶۰].

وحدتیه = شرح بیت

گزارش بیتی است ازمولانا جلال‌الدین محمد بلخی. منم معلول بی‌علت که علت گشت پیوندم-ازل‌فرزند من‌باشد، ابد فرزند فرزندم **آغاز:** رسالهٔ وحدتیه مولانا جلال الدین ... منم معلول بی‌علت... دراین‌مرتبه‌حضرت‌مولانا بلسان حال حقیقی محمدیه عبارت می‌فرماید. چون حقیقت این، حقیقتاً عین حقیقت اوست.

8061 ـ مجلس ۵۰۷۷/۸ : نستعلیق باتاریخ**۱۲۹۷**دردفتر(۴۲پ-۴۶پ)[رؤیت].

هـ

هدایة العالمین

ازعزیزالله‌فرزندمحمدتقی‌مجلسی[گلچین‌معانی]

8062ـ مجلس۲/۲۳۷۶فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۷۱-۱۴۳) [نسخه‌ها ۵:۱۶۲].

هستی = رساله...

ناشناخته گویا ازعارفان وادیبان سدهٔ نهم در مراتب سه گانهٔ وجود و مراتب چهار گانهٔ یقین‌انسان، بروش‌عرفانی. **آغاز:** رسالهٔهستی تیمناً به‌ذکرالقلم. چنانك هست، هست ونیستی را بگرد سراپردهٔ اوراه‌نیست.

8063ـ رضوی ۱۷۹ اخلاق ۵۸۸۷: نستعلیق‌کهن، عنوانها نانویس مانده، درنسخه «رسالهٔهستی» یادشده، ۷ گ ۲۰س [ف. رضوی ۶: ۴۲۹].

هستی جزئی به حقیقت کلی

از باباافضل کاشانی، گویا همان «احاطهٔ الفاظ کلی برالفاظ جزوی: ۷۳۱» او باشد. **آغاز:** شخص جزوی به‌حقیقت‌کلی وجوددارد وحکم‌کننده برصدق‌این‌گفتار، چون خواهی‌که نامه‌نویسی... نوشتن‌کلی است.

8064 ـ دانشگاه ۴۲۸/۱ : نستعلیق **۱۰۸۳** (۱ر-۴ر)، آغاز برابر نمونه و انجام برابر«احاطهٔالفاظ» او[ف.دانشگاه۳:۳۳۱].

8065ـ دانشگاه۱۹/۲۴۰۱: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱** در طوس (ص ۲۲۴-۲۲۵)، درفهرست به‌عنوان «شخص جزوی به حقیقت کلی بود» که سرآغاز گفتار است‌آمده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۵].

8066 ـ مجلس ۲۴۲۹/۱۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۳۱۹ - ۳۲۱) در فهرست به‌عنوان «تقریر شخص جزوی و حقیقت کلی» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰].

8067ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۱: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۳۹پ - ۱۴۰ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۱].

هستی کلی دگرگون نمی‌شود

از باباافضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان

نامه: ۷۶۸» و جز آن . در اینکه هستی کلی دگرگون‌نمی‌شود وروان بامردن حسها وافزار های‌آن‌نمی‌میرد ودانش پایدار است. **آغاز:** برهان براینکه درچه رتبه یقین شود انسان را که ازفنا ایمن‌است، گوئیم آنکه ایمن شود که بداندکه هستی وجودکلی است .

8068**ـ دانشگاه** ۴۲۸/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۶ پ ـ ۷ ر)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳: ۳۳۰] .

8069**ـ ملك** ۴۱۹۱/۱۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**(۱۷۹ر-۱۷۹پ)،آغازبرابرنمونه[رؤیت]

8070 **ـ دانشگاه** ۴۳۱/۹ : نستعلیق محمد علی، **۱۳۰۲** (۱۳۵پ ـ ۱۳۷ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۳۰] .

8071**ـ مجلس** ۵۰۳۱/۷: نسخ‌محمد علی‌عبرت نایینی، باتاریخ **۱۳۴۷** دردفتر به‌ـ همین خامه (ص ۸ ـ ۱۰) [رؤیت] .

هشت بهشت

ازیوسف‌قراباغی محمدشاهی ، بروزگاری که دربخارا ملازمت خواجه‌رحیم خواجه‌سعدرا داشت،دریك‌خطبه وهفت‌جنان وهرجنانی‌درچند حجره،درپاسخ پرسشی که ازاوشده‌بودکه‌کیفیت خواب‌دیدن ماچیست. [دیباجه]. **آغاز:** هست بحق‌ازتورهی مستقیم...الهی‌حمدوثنای‌توگویم ترسم،واگرهیچ‌نگویم‌ترسم،وازاین‌گفتن‌هم‌ترسم.

8072**ـ دانشگاه** ۲۰۷۲/۵: نستعلیق ۲۷ محرم **۱۲۳۹** (۷۹پ ـ ۱۰۷پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۷۰۰] .

هیچ عقل جوهر نیست = عقل جوهر نیست

ی

یزدان شناخت = ایزد شناخت

از عین‌القضاة همدانی،که‌یاداو در«وحدت وجود :۸۶۴» گذشت. ازابوالفتح شهاب‌الدین یحیی فرزندحبش سهروردی کشته در۵۸۷ نیز دانسته شده‌است. برای صدرالفضلا جمال‌الدین محمد فرزند محموددارى [نسخهٔ چاپی] درسه باب‌نگاشته شده‌است:۱ـ شناخت‌خدا، هفت‌فصل ۲ـ مردمی ورستاخیز، هشت فصل۳ـپیامبری، شش فصل.جز آن‌دوتن‌نسخه‌هایی‌ازآن‌به‌ابوعلی سینا وبه‌باباافضل‌نیز نسبت‌داده‌شده‌است. **آغاز:** چون ایزد سبحانه تعالی از جناب قدس ازلی پردهٔ غیب‌بنده را ازبندگان خویش برگزیند .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، دکتر بهمن کریمی ـ ف. فارسی مشار : ۱۶۸۰ ـ احوال وآثار عین‌القضاة، فرمنش : ۱۰۳ ـ ریحانة ـ الادب ۲ : ۳۸۰ ـ ف. دانشگاه ۳ : ۱۶۰.

8073**ـ حمیدیه** ۱۴۴۷/۶۸: نوشتهٔ معصوم فرزند سهل‌الله فرزندحسین فرزندمحمد کاشی، ۱۵ رجب **۷۵۴**درشیراز، نام نگارنده در فهرست برده نشده ، درسه باب. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۶] .

8074**ـرضوی**۱۰۷۹حکمت: نستعلیق نورالدین حسینی، ۲۷محرم**۱۰۰۱**،درسه باب است ودردیباچه بنام ایزد شناخت‌آمده، صفحه یکم‌افتاده، ۲۸گ ۱۷س [ف.رضوی۴:۲۷۲].

8075**ـمجلس**۵۱۳۸/۱۳۹ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۴-۱۰۵۷** در جنگ ابن‌خاتون آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8076**ـ دانشگاه** ۱۰۴۶/۱۷ : تعلیق رجبعلی، در **۱۰۶۱** (۷۴پ ـ ۸۱ر) ، نسخه

بنام سهروردی است [ف. دانشگاه ۳ : ۱۶۰] .

8077 ـ مجلس ۲۳۸۱/۱۰ فهرست نشده: سدهٔ ۱۱، باتاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (ص ۸۵ ـ ۱۱۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

8078 ـ **مجلس** ۳۳۲۱/۵ : شکسته تعلیق خوب، باتاریخ **۱۰۶۳** دردفتر (ص ۸۵ ۱۱۵) نویسنده آنرا ازباباافضل کاشی‌دانسته‌است [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۰] .

8079ـ **مجلس** ۴۹۵۴/۱۵ : نسخ میر جعفرفرزند عبدالله حسینی، باتاریخ **۱۰۶۸** ـ **۱۰۶۹** دردفتر (۱۷۶پ ـ ۱۹۰ر)، آغازبرابر نمونه نام‌نگارنده‌درنسخه نیامده‌است [رؤیت].

8080ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۱۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۸۳ ـ ۹۴)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8081ـ **دانشگاه** ۱۲۵۷/۳۴: نسخ‌علی نقی‌فرزندحاجی محمدامین‌قاری‌ساروی باتاریخ **۱۰۸۵ ـ۱۰۹۷** به همین خامه در دفتر (۱۶۵پ ـ ۱۶۹پ) نسخه بنام «یزدان‌شناخت»است و تانیمهٔ‌فصل۶ را دارد[ف. دانشگاه۸: ۲۶۷۵].

8082 ـ **مجلس** ۱۹۸۷/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۱ـ۱۵)، نام دردیباچه «یزدان ـ شناخت» ونام نگارنده درص‌ع ابوعلی‌سینا یاد شده [ف. مجلس ۵ : ۴۸۶] .

8083ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۳۳: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری، سدهٔ ۱۱، دطوس (ص ۳۰۴ ـ ۳۱۶)، درفهرست از عین القضاة دانسته شده است [ف . دانشگاه ۹: ۱۰۱۸].

8084ـ **دانشگاه** ۴۶۵۰/۸: نسخ‌علی اصغرشاه‌کوهی،در**۱۲۲۶**، برای‌سیدحسن‌قاینی، (۱۱۷ـ۱۳۲)، گزیده‌ای ازآنست وازابن‌سینا دانسته شده است [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۹۵].

8085ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۱۰ : باتاریخ **۱۲۳۴** ، دردفتر (ص ۱۰۴ـ۱۱۷) درفهرست بنام سهروردی‌آمده است. [ف. مجلس ۴ : ۴ و۵ : ۵۰۶] .

8086ـ **مجلس** ۵۶۸۱/۴ : شکسته نستعلیق زیبای اسدالله تنکابنی، **۱۲۸۵** (ص ۳۳۸ـ۳۶۶)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

8087ـ **مجلس** ۴۸۶۸/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۲۹ر ـ۲۴۰ر)، آغاز برابر نمونه درنسخه نام نگارنده نیامده است [رؤیت] .

3088ـ **مجلس**۲۳۶۷/۱فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۳**(ص۱ـ۲۷) در فهرست ازسهروردی دانسته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹] .

8089ـ **مجلس**۲۴۳۱/۱فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۴** (ص ۱ـ۱۵) در فهرست از آن سهروردی دانسته‌شده‌است [نسخه‌ها ۵: ۱۸۱].

8090ـ **دانشگاه**۱۲۳۷/۲۵: تاریخ‌یاد نشده، درنسخه ازباباافضل کاشانی دانسته شده است. آغازبرابرنمونه[ف.دانشگاه۸: ۲۸۰۷].

8091ـ**مجلس**۱۹۸۸/۱: نسخ،تاریخ یاد نشده (ص ۱ـ۲۷) نسخه از آن سهروردی است [ف . مجلس۵: ۴۸۷] .

8092 ـ **مجلس** ۶۴۴/۴ : تاریخ یاد نشده، نسخهٔ‌کهن. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۲۳۱۴ هست [ف. مجلس۲: ۴۱۱ ـ فیلمها ۱: ۶۷۱].

8093ـ**رضوی**۱۰۷۸حکمت: نستعلیق خوب، آغازبرابرنمونه، درنسخه نام نگارنده نیست و در فهرست ازان‌سهروردی دانسته‌شده، نسخه در۹فصل وفصل‌نهم درشش فصل‌است [ف. رضوی ۴ : ۲۷۲] .

8094 ـ **ایاصوفیه** ۴۸۱۹/۱۰ : نام نگارنده وتاریخ‌نوشتن درفهرست‌نیامده. فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۱هست [فیلمها۱: ۴۱۷].

بخش یازدهم

کلام، عقاید

الف

آب حیات

از ملامحمدجعفر شریعتمدار استرآبادی، نگارندهٔ «سلك البیان : ۱۱۶» و جزآن . در اصول دین ، اوپنج گفتار در این باره دارد : بزرگترین آنها «فلك مشحون» و سپس «آب حیات» وکوچکترین آنها «اصل الاصول» است دوگفتاردیگر به‌عربی‌است یکی بزرگ ودیگری کوچکتر که هردو از «فلك مشحون» گرفته‌شده است . در «ذریعه ۲ : ۱۷۰» از «اصل العقاید الدینیه» او دراصول دین یادشده که‌گویا همین آب حیات اوست . **آغاز :** الحمدلله الواجب الوجود بالذات. امابعد، چنین می‌گوید خادم.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱ و ۱۵ : ۲۸۱ و ۱۶ : ۳۱۲ .

8095ـ **مجلس** ۵۴۱۷/۶ : نستعلیق حیدرعلی فرزندمحمد فرزندامین هزارجریبی رجب **۱۲۳۹** (۴۳ر ـ ۴۸پ) [رؤیت].

8096ـ **مجلس** ۵۰۱۰ فهرست نشده: نسخ‌علی فرزند محمدسلیم، ۱۲ع۲/**۱۲۴۳** ، ۹۴گ ۱۹س. [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8097 ـ **سنا** ۱۱۸/۱: نوشتهٔ **۱۲۵۷** [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۴].

8098 ـ **مجلس** ۵۳۲۳ : نسخ محمد جعفر فرزند ابوطالب، ۲محرم **۱۲۶۰**، آغاز برابرنمونه ، ۸۱گ ۱۶ س، در فهرست بنام «فلك‌مشحون» یادشده [ف. مجلس۱۶: ۲۳۵].

8099ـ **دانشگاه** ۸۸۹/۱ : شکسته نستعلیق علی‌اکبر فرزند عبدالعلی کرمانی، در ۱۸ع۲/**۱۲۶۸** درکرمان برای خود. (۱پ ـ ۳۲پ) ، اهدایی مشکاة، ۲۱س [ف . دانشگاه ۳ : ۵۲۲] .

8100ـ **سامره**، میرزامحمد طهرانی : تاریخ یادنشده، **آغاز:** حمدله [ذریعه ۱:۱].

8101ـ **نجف**، سیدآقاشوشتری: تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، درذریعه بنام«اصل العقاید الدینیه» یادشده [ذریعه ۲ : ۱۷۰].

آثار قیامت = ترجمهٔ . . .

از مولوی محمدعلی.

8102 ـ **آصفیه** ۱۱۶۹ کلام : نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۴] .

آیات الائمه

ازحاج میرزا علینقی جنتعلی‌شاه، متخلص به‌کوثر نگارندهٔ «اوصاف‌القری، در عرفان» .

درآن‌آمده: برآن شدم که چندآیت قرآنی که دلالت بر ولایت‌هریك ازامامان داشته باشدذکر کنم. دریك مقدمه وپنج باب بسال۱۲۷۴ نگاشته است. **آغاز:** (پس از خطبه) وبعدمعروض می دارد اقل‌عباد... علینقی‌بن .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۰ .

8103ـ **مجلس**۱۶۸۵: سدهٔ**۱۳**، ۳۲۲ ص،۲۰س [ف. مجلس ۵ :۲] .

آیات البینات

ازحاج میرزا محمدحسین فرزند میرمحمد علی فرزند میرمحمدحسین شهرستانی مرعشی، (کرمانشاه ۱۲۵۵ ـ ۱۳۱۵). دریك مقدمه و پنج باب ویك خاتمه، ودر۱۲۹۹ بانجام‌رسیده و چاپ شده است . **آغاز** : حمدبیحد وثنای بیعد مالك‌الملکی راسزد .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۶ ـ طبقات اعلام الشیعة ، نقباء : ۶۲۷ ـ مصفی المقال : ۱۵۶ ریحانة الادب ۲ : ۳۶۲ .

8104ـ **رضوی** ۳۷حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، وقف **۱۳۰۹**، ۱۹گ ۱۲س [ف. رضوی ۱ : ۱۹].

آیات‌الفردانیه ومبنی الوحدانیه

از شرف‌الدین داود فرزند محمود فرزند محمدرومی‌قیصری صوفی‌حنفی، درگذشتهٔ۷۵۱ بنام جمال‌الدین جمال‌الاسلام، در توحید، در درچهاراصل نگاشته است .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۳۶۱ .

8105ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۳/مج: باتاریخ**۱۰۸۹** درشماره‌های دیگردفتر [نسخه ها ۵ : ۲۲۵] .

آینهٔ شاهی = مرآت آگاهی

از محمدابراهیم فرزند محمد علی طبسی خراسانی، ترجمهٔ «مجالی‌المجالی = معترك العقول» استاد اومیرزا محمد اخباری نگارندهٔ «آینهٔ عباسی :۸۶۹» وجز آن است. درمسائل کلامی .

8106ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی نسخهٔ اصل بخامهٔ مترجم از سدهٔ **۱۳**، به نظر میرزا محمد اخباری درگذشتهٔ ۱۲۳۲ رسیده است [یادداشتهای آقای روضاتی] .

آینهٔ عباسی درنمایش حق‌شناسی =

امالی عباسی

از ابو احمد میرزا محمد اخباری فرزند عبدالنبی فرزند عبدالصانع نیشابوری ، کشته در۱۲۳۲، بنام عباس‌میرزا ولیعهد، درردیهود ونصارا، درپنج باب درسه‌شنبهٔ ۳شعبان ۱۲۳۰ بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۱ :۵۳ و۲ : ۳۱۸ و ۹: ۶۰ ـ روضات‌الجنات : ۶۵۳ ـ ریحانةالادب ۱ : ۴۵ ـ فوائدالرضویه: ۷۰، ۵۵۵ـ مؤلفین مشار ۵ : ۵۸۷ .

8107ـ **رضوی** ۴۰ حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، پایان افتاده، وقف ۱۲۶۳ ، ۸۰ گ ۱۸س [ف. رضوی ۱ :۲۰] .

8108ـ **دانشگاه** ۳۴۱۸/۱ : نستعلیق آدینهٔ ۴ ذیحجهٔ **۱۳۲۴** (ص ۱ ـ ۱۲۴) [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۴۲۳].

الابرار

ازشیخ‌حسن شیخ‌الاسلام رشتی ، در پاسخ آقا سیدرضاکربلائی، درنبوت خاصه. **آغاز:** الحمدلله‌القادرالمقتدرالخبیرالولی‌العالم‌السمیع البصیر . (بنگرید: پرسش‌وپاسخ) درهمین بخش

8109ـ **دانشگاه** ۴۰۴۹: نستعلیق شب شنبهٔ ۱ ذیقعدهٔ **۱۳۱۷**، ۴۶ گ ۱۱ س [ف .

دانشگاه ۱۳ : ۳۰۳۵] .

ابصار المستبصرين

از عبدالوهاب فرزند عبدالرحمان فرزند محمد شیرازی دیبلی هندی، منجم‌که حنفی‌بوده و به‌مذهب شیعه‌گرویده است ، زنده در۱۱۲۶، مناظره‌ایست دینی که گویا در ۱۰۴۲ بانجام رسیده ودر۱۲۸۵ چاپ شده است. و از اوست درهمین‌باره «مناظره بافرق». **آغاز:** الحمدلله الذی اتم حجته علی‌الثقلین. . . جدید الایمان عبدالوهاب‌بن .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۶۶ ـ ف . مشار : ۴۰ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۲۸ .

8110ـ **الهیات** ۲۹۳/۳د: نستعلیق ، باتاریخ **۱۱۳۲** در دفتر (۴۸پ‌ـ۶۶ر)، آغاز برابرنمونه [ف. الهیات ۱ : ۲۷۵] .

8111ـ **ملك** ۴۱۳۷/۴: باتاریخهای **۱۰۴۱ ـ ۱۱۱۸** درمجموعه (۱۵پ ـ ۲۶ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

8112ـ **دانشگاه** ۴۲۹۶/۳: نستعلیق کمال‌الدین حسینی، ۷ رمضان **۱۱۶۳** در قلعهٔ گنجی کوهه (۴۹پ‌ـ۸۶پ) آغاز برابرنمونه تاریخ نگارش در فهرست ۱۰۶۲ یاد شده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۶۶] .

8113ـ **مجلس**۲۳۷۶/۱فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ۶۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲] .

8114ـ **ملك** ۴۳۴۱/۴ : نستعلیق میر علی‌اکبر فرزند میرمحمدمحسن زکی حسینی ، **۱۲۱۸-۱۲۱۹** در محمد آباد بیدر (۳۰پ ـ ۴۸ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

8115ـ **دانشگاه** ۴۳۵۲/۲: نستعلیق آدینهٔ ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۵۳** (۳۶ پ ـ ۱۰۶ ر) آغاز بمانندنمونه [ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۰۷].

8116ـ **رضوی** ۲۹۳حکمت : نسخ ، تاریخ یادنشده، آغازبرابر نمونه، وقف۱۲۶۲ ۳۷گ ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۱] .

8117ـ **رضوی** ۲۹۴حکمت : نسخ و نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۴۲گ ۱۶س [ف . رضوی ۴ : ۱] .

ابواب القياس

درعقاید دینی شیعیان بروش‌پرسش وپاسخ **آغاز:** ثنای نامتناهی مرحضرت کریمی راکه دولت. . . س: خبرکن ماراکه صراط چیست؟

8118ـ **ملك** ۲۱۱۴: شکسته نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۵۸**، ۷۵گ۱۴س[ف. ملك، فارسی ۷] .

اتمام الحجة = امامت

ازشرف‌الدین میرزا محمد (محمد رضا) فرزند محمد رضا مجذوب تبریزی ، بنام شاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) درده فصل ویك خاتمه. فصل ۱ـ توحید ۲ـ عدل ۳ـ پیامبری ودیگر بابها درامامت. خاتمه در ترجمهٔ خطبهٔ شقشقیه. **آغاز:** الحمدلله الذی دل‌علی وجوب وجوده وجودالممکنات .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۲۶ و ۹ : ۹۶۳ - تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۹۲ ـ ریحانة‌الادب ۳: ۴۵۳ .

8119ـ **نجف**،میرزامحمدعلی‌اردوبادی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۳۲۶:۲] .

اثبات امامت = امامت

اثبات الحق = ترجمهٔ احقاق‌الحق

از میرزا محمد نائینی درگذشتهٔ ۱۳۰۵ ، ترجمهٔ «احقاق‌الحق» قاضی‌نورالله مرعشی‌کشته در۱۰۱۹ است باافزودگیهایی. **آغاز :** حمد وثنای چون نعمای خالق اکبر نامحدود . . . حضرت حکیمی خبیری راسزاست .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۹۰ و ۴ : ۷۵ – المآثر والاثار .

8120ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی: تاریخ یادنشده، ازآغاز است تاپایان بخش کلام که پس ازآن مبحث اصول فقه باید باشد ، نام نگارنده در نسخه نیست [یادداشتهای آقای روضاتی] .

8121 ـ **تهران** ، ملك الشعراء بهار (مجلس): نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ربعی [نسخه‌ها ۵: ۶۵۸] .

اثبات خلافت

از عباسقلی سپهر فرزند میرزا محمد تقی کاشانی، درگذشتهٔ ۱۳۴۰، گفتگوی مذهبی است میان دانشمندی که بظاهرخودرا دیوانه مینموده باابوالهذیل متکلم روزگار مأمون عباسی (۱۹۸ –۲۱۸) ومجاب شدن ابوهذیل، که پیش ازذیقعدهٔ ۱۳۲۰ بـانجام رسیده است. **آغاز**: حمدله . صلاة. برحسب امر مطاع جهان اتباع بندگان اعلیحضرت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۲۹ – المآثـر و الاثار : ۱۹۰ – ریحانة الادب (لسان الملك) ۳ : ۴۱۳ ، ۴۱۴ – مؤلفین مشار ۳ : ۶۹۷.

8122ـ **تهران**، ملی ۳۲۵ف: نستعلیق محمدتقی کمال‌السلطنه پیشخدمت حضورمظفر-الدین شاه، در ذیقعدهٔ **۱۳۲۰** ، ۳۲گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۳۱۹] .

اثبات رجعت = ترجمهٔ دوازده حدیث

ازمحمدباقرمجلسی، نگارندهٔ «اختیارات ۲۱۸» و جزآن . ترجمهٔ چهارده حدیث است که دو حدیث آن در بارهٔ پیش بینی پیدا شدن صفویان است (میرلوحی به مجلسی تاخته که دعوی علم کنند و حدیث شاذ را آلت خوشامد گفتن سازند) برای شاه سلیمـان صفوی (۱۰۷۷–۱۱۰۵)، در۱۹رجب ۱۰۷۲ بانجام رسیده ودرهند بسال ۱۲۶۰ چاپ شده است .

آغاز: حمدله... امابعد، چنین گوید. . . که چون برکافهٔ ارباب فطنت وذکاء وعامهٔ اصحاب

بنگرید : ذریعه ۱ : ۹۰ – ف. مشار : ۴۶– ف. دانشگاه ۵ :۱۲۰۳ – کفایةالمهتدی میرلوحی .

8123ـ **تهران**، ادبیات ۳۳۰حکمت: نستعلیق عباس فرزند مهدیقلی شیرازی ، ج۱/ **۱۰۸۱** [ف. ادبیات ۲ :۲۲] .

8124ـ **دانشگاه** ۳۳۶۷/۱: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۸۵** (۲ پ – ۸۶ پ) تاریخ انجام نگارش درپایان ۱۹رجب ۱۰۷۲ یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۷] .

8125ـ **دانشگاه** ۱۹۶۸/۴: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۸۶** در دفتر (۱۸۳ پ – ۲۱۹ر)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۵۸۱] .

8126ـ **دانشگاه** ۴۲۸۲/۴ : نسخ نزدیك **۱۰۸۸** (ص۸۹ – ۱۶۴) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۱].

8127ـ **دانشگاه** ۳۸۲۲/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۸ر – ۵۵پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۱] .

8128ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۹۵/۲ نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۹] .

8129 ـ **دانشگاه** ۱۱۲۰ : نستعلیق محمد ربیع تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه ، ۵۱گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۵ : ۱۲۰۳] .

اثبات رجعت

ازسلطان‌محمودطبسی، برای میرزاابراهیم

فرزند میرزا عباس فرزند محمد بدیع متولی امامزادهٔ شیراز، در دو فصل. نگارنده گویا سلطان محمود فرزند غلامعلی طبسی از مردم آمل وشاگرد محمدباقر مجلسی (م ۱۱۱۰) باشد.

بنگرید: ذریعه ۱: ۹۴.

8130ـ **یزد،** جامع‌کبیر۵/۱۲–۴۱۵ سدهٔ **۱۱–۱۲**، انجام افتاده [نسخه‌ها :].

اثبات السیاده للشریف والشریفه

از میرزا محمد سلطان زاهد الدین شاه فرزندمیرزا محمد سلطان‌کامبخش، دریك‌مقدمه وسه باب ویك خاتمه، در کربلا بسال ۱۲۸۳ نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله المعلن انساب الشرفاء بالانتساب.

8131 ـ **دانشگاه** ۲۲۷۲ : نستعلیق نگارنده‌در**۱۲۸۳**، درص۱۶۳–۱۶۸سرگذشت نگارنده آمده، ۸۵ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۳۲].

اثبات صانع

در ص ۷۲۷ گذشت.

اثبات وجود صاحب الزمان

گزیده‌ایست از رسالهٔ میرزا عبدالرزاق جهانشاهی دراین‌باره، درپایان نسخه‌نام محمد حسین‌آمده است.

8132ـ **ملك** ۵۸۵۸/۱: نسخ**۱۲۳۵** دردفتر(۱ر–۴پ)[یادداشتهای آقای‌علی‌مشتاق]

اثبات نبوت

از حاج محمد جعفر فرزند صفرخان، مشهود به‌کبودرآهنگی، ملقب بمجذوب علیشاه همدانی درگذشتهٔ ۱۲۳۹. **آغاز:** ... سئوال ادلهٔ اثبات نبوت‌آخر الزمان ص.

بنگرید: ذریعه ۱: ۱۰۱ و ۹: ۹۶۴ ـ ریاض‌العارفین: ۵۳۳، ۵۳۵ ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۴۵۰ ـ ریحانة الادب ۳: ۴۵۳ ـ مؤلفین مشار ۲: ۳۲۴.

8133ـ **رضوی** ۱۲حکمت: نسخ‌تاریخ یاد نشده، وقف **۱۲۶۳**، ۸۵ گ ۱۷س [ف. رضوی ۱: ۱۴].

اثبات نبوت خاصه

از حاج آقارضا همدانی، نگارندهٔ «الدر النظیم: ۴۸» و جزآن. او «مفتاح النبوة» را در پاسخ هانری مارتن مسیحی نگاشت، سپس «ارشادالمضلین» راکه گویا گزیده‌ای ازمفتاح باشد نگاشته است‌که هردو درنبوت خاصه است وشاید این دونسخه یکی‌ازآندو باشد. **آغاز:** لك‌الحمد یاذی‌الجود والمجد والعلی ... ملکا مادا ازدام هوادهایی‌ده وراه تقوی.

بنگرید: ذریعه ۱: ۱۰۱، ۵۲۲ ـطبقات اعلام الشیعه ـ کرام: ۵۴۹.

8134ـ **مجلس** ۱۷۸۳/۸ : شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند اسماعیل تفرشی، باتاریخ **۱۲۴۰** بهمین‌خامه دردفتر (ص۵۹۸–۶۱۰) مقدمه‌ای‌برکتاب اثبات‌نبوت خاصه‌است [ف. مجلس ۵: ۱۷۲].

8135ـ **تهران،** دکترمفتاح : نستعلیق **۱۲۷۴** دررد «حقیقت‌نما» که درحاجی‌ترخان چاپ‌شده. **آغاز:** حمدله.امابعد، برأی‌ارباب دانش وبینش هویدا وپیداست [رؤیت].

اثبات نبوت

از میرزا عیسی فرزند میرزا حسن حسینی فراهانی، میرزا بزرگ قائم مقام، درگذشتهٔ ۱۲۳۷ یا ۱۲۳۸. با دیباجه‌ای از فرزندش میرزا ابوالقاسم قائم مقام. **آغاز:** سبحانك لااحصی ثناء علیك... شکروسپاس مرخدایرا.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۱ و ۹ : ۸۵۸– مجمع‌الفصحاء ۲ : ۴۲۵ ـ ریحانة الادب ۳: ۲۵۵ .

8136ـ **رضوی** ۱۰حکمت : شکسته نستعلیق تاریخ‌یادنشده، وقف۱۲۶۳، ۲۰ برگ درمیان نسخه‌سفید، ۱۲۹ گ۱۳س[ف.رضوی۱: ۱۴] .

اثبات نبوت

ناشناخته .

8137ـ **ملك** ۱۶۵۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازوانجام برابر نسخهٔ(رضوی:۱۱) باتاریخ ۱۳۰۰ دربروجرد، درفهرست «اثبات نبوت وولایت»یادشده، ۷۹ گ۵س [ف.ملك۷].

8138ـ **رضوی** ۱۱حکمت: نسخ‌تاریخ یادنشده، زرین، ۱۱۷ گ . **آغاز** : ستایش و سپاس کیهان خالق‌الناس‌را لایق و سزاواراست است [ف . رضوی ۱ : ۱۴] .

اثبات نبوت = معراج نامه

اثبات نبوت = ترجمهٔ . . .

اثبات واجب

درص ۷۲۸ ـ ۷۳۱ گذشت.

اثنی عشریه

ازمحمد طاهر اخباری ، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی:۸۲» وجزآن. درعقاید شیعی، دردوازده باب ویك‌خاتمه، بنام‌شاه‌سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵). **آغاز:** حمدله . . . اما بعد ، این رساله‌ایست‌مختصرکه... تألیف‌نمودآنرا محمد طاهربن محمد حسین .

8139ـ **دانشگاه** ۲۴۷۹/۲: نستعلیق سدهٔ**۱۲** (ص۶۱۷ ـ ۶۹۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۷] .

اجابة المضطرین

از سید جعفر دارابی کشفی بروجردی (۱۱۸۹ ـ ۱۲۶۷) فرزند ابواسحاق دراصول دین، که دربغداد ازآبادیهای یزد، درآغاز ع ۱۲۲۸/۱ بانجام‌رسانده ودرهند وایران‌چاپ شده، وبنام «بلدالامین» به‌نظم درآمده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۲۰ ـ ف. مشار : ۴۷ ـ مؤلفین مشار ۲:۳۳۲ ـ المآثر و الآثار ۱۵۶ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۳۱۱ ـ ریحانة الادب ۳ : ۳۶۶ .

8140ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۶۲ : نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، بایادداشت محرم ۱۲۳۱ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

احتجاج = ردبریهودیان وترسایان

بندهایی از مزامیر وکتاب دانیال و وحی کودك وسی‌وهشت سورهٔساختگی تورات‌وانجیل آورده‌شده وباآنها و آیتهایی ازقرآن بدرستی اسلام استشهادشده است. **آغاز:** حمدله. صلاة امابعد، این بندهٔ فقیر و حقیر مدتها طالب این بودکه استحضاری ازقوانین وآداب و احکام.

8141ـ **یحیی‌ذکاء**۲۶: شکسته‌نستعلیق **۱۲۹۷** باافزوده‌ها وکاسته‌هایی از نگارنده در هامش،۱۰۲ گ ۹س [نسخه‌ها ۳:۱۳۵] .

احسن الکبار

ازسید محمد فرزند ابوزید فرزند عربشاه حسینی علوی ورامینی ، در امامت و سرگذشت امامان اززایش تامرگ آنان، درهفتاد و هشت باب بسال ۷۴۰ نگاشته است . سپس بدستور شاه تهماسب، ملاعلی‌زواره‌ای آنرا بنام «لوامع الانوار» گزیده است . **آغاز :** سپاس و حمد آفریدگاری راکه منزه است ازکل اشیاء، کس بدو نماند، لیس‌کمثله .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۲۸۸ و ۱۷: ۳۶۱- استوری ۱ : ۹۳ ، ۲۱۱ ، ۱۲۶۱ ـ نسخه‌ها ۱ : ۱۵۷ ـ یادداشتهای قزوینی ۲ : ۲۵ .

8142ـ **ملك** ۴۱۵۹ : نستعلیق خضر شاه کاتب خاصه، ۵ رمضان **۹۴۸**، آغاز دردیباچه چندسطری افتاده، ۵۷۲ گ ۱۹س [رؤیت] .

8143 ـ **تهران** ، کتابخانهٔ سلطنتی ۱۶۴۰: نوشتهٔ غیاث الدین فرزند علاءالدین، در **۹۷۴**، زرین، آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۱: ۱۵۷ و ۵ : ۳۹۷] .

8144ـ **ملك** ۲۷۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** **آغاز:** حمدله... امابعد، این کتاب‌را مصنفش که محمدبن‌زیدورامینی باشد مسمی‌کرد، ۴۲۶ گ ۲۰س [رؤیت] .

احقاق الحق

از عبدالله فرزند محمد بهبهانی ، در رد «هدایة النملة» آقارضای‌همدانی، واثبات درستی عقاید شیخیان، در ۱۳۱۱ بانجام رسانده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. وبعد، چنین گوید بندهٔ جانی . . . که رسالهٔ مسماة بهدایت النملة از آخوند .

1145ـ **مجلس** ۵۶۰۶: نستعلیق‌شکستهٔ خود نگارنده، **۱۳۱۱** ، در پایان چند اجازهٔ اجتهاد به‌نگارنده، ۳۲۲ص۱۴س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

ارادة الله

از علی فرزند شیخ فضل‌الله گیلانی فومنی زاهدی نگارندهٔ «اولوالعزم» او جزصدرالدین علی‌گیلانی شارح قانون ودرگذشتهٔ ۱۰۱۸ است گفتاریست دریك مقدمه وچهارفصل ویك خاتمه که در شعبان ۱۰۶۹ نگاشته است [دیباجه] ، ودرپایان از «رسالهٔ جبرواختیار» خودیادکرده است. **آغاز:** ستایش‌بیعدد وثنای بیحد سزاوار قادر مختاریست که ممکنات‌را .

8146ـ **الهیات** ۲۹۳/۶۶ج : نسخ اوایل سدهٔ **۱۲** (۲۲۷ر-۲۴۷پ)، آغازبرابر نمونه همراه «اولوالعزم» ازهمو [ف . الهیات ۱ : ۲۰۳] .

8147 ـ **ملك** ۴۶۵۵/۶ : نستعلیق کرمعلی، سدهٔ**۱۳** (۶۲ر - ۸۳ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

اربعین منظوم

درکلام شیعی. **آغاز:** اول‌نامه بنام ایزد پاك - زیورآویز اطلس افلاك .

8148ـ **دانشگاه** ۳۱۰۹/۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱۱۶-۱۶۰) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۵] .

ارشاد العباد

از ملامحمد جعفرنراقی، برای محمدشاه قاجار (م۱۲۱۱ق) درسه مطلب، هریك درچند باب وفصل وخاتمه نگاشته است . نام نگارنده وشاه دردیباچه‌آمده‌است. **آغاز:** لئالی‌متلالی حمدوسپاس ودررغرر نیایش‌افزون ازقیاس، نثار بارگاه . . .

8149ـ **سپهسالار** ۱۲۵۳: نسخ‌محمد علی فرزند محمدکاظم عرب، دههٔ دوم ماه‌پنجم **۱۲۵۶**، جلدیکم است، ۳۸۹ گ ۲۱س [ف . سپهسالار ۳ : ۱۰۹] .

ارشاد العوام

از عبدالواحد، در اصول و فروع دین و اخلاق مذهبی بروش‌شیعی‌درقالب مثنوی‌سروده است. **آغاز:** سپاس وشکربیحد وکرانه- بود لایق معبود یگانه . . . ز (عبدالواحد) اینك یادگاراست - که «ارشادالعوام» روزگار است.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۱۵ .

8150ـ **نجف**، محمد علی خوانساری : تاریخ یادنشده، ازسدهٔ **۱۳** ، پیرامن ۶۰۰ بیت دارد [ذریعه ۱ : ۵۱۵] .

8151ـ **دانشگاه** ۴۷۷۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۱رـ۳۳پ) آغاز برابر نمونه و انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۸] .

ارشاد العوام

ازحاج کریم‌خان قاجار نگارندهٔ « حلقهٔ کریمی:۲۸۷» وجز آن. درعقاید بروش شیخی درچهارقسمت درچهارجلد چاپ شده‌است: ۱ـ شناختن خدا ۲ـ پیامبری ۳ـ امامت ، درسه مطلب ۴ـ معرفت شیعه ، سه باب.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۵۱۵ ـ ف . مشار : ۷۲ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۸۴.

8152ـ **ملك** ۲۴۱۰: نسخ‌عصام‌الدین فرزند مصطفی ارمانی، که‌در**۱۲۸۰** مقابله‌شده ۴۰۲گ ۲۷س [ف. ملك : ۲۰].

8153 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۳۱۶ : نستعلیق **۱۲۸۰** ، ۴۱۷ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8154ـ **تهران**، دکترمفتاح: ازسدهٔ**۱۳** جلد سوم‌آنست‌درامامت. **آغاز.** درودنامعدود معبودی را سزاست. . . اما بعد ، چنین گوید [رؤیت].

ارشاد المتحیرین فی امر الدین

ازناشناس‌که خودرا شاگرد ثقةالاسلام می خواند . عرفان و کلام شیخی است به فارسی و عربی، دریك مقدمه و چهارده مقاله و بینات و تنبیهات وخاتمه‌وتوجیه، که دردههٔ سوم شوال ۱۳۰۲ بانجام رسیده، دردیباجه‌آمده است که مقالات ازسخنان حاج محمدکریم‌خان وپسرش محمدخان وبینات‌ازسخنان شیخ‌احمدوسیدکاظم است وتنبیهات ازخود نگارنده . **آغاز :** الم احسب الناس‌ان‌یترکوا ان‌یقولواآمنا.

8155 ـ **دانشگاه** ۲۸۵۹ : نستعلیق نگارنده، ۲۲۱گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۰۲] .

ارشاد المضلین

ازملارضا همدانی نگارندهٔ «الدرالنظیم . ۴۸» ، گزیده‌ایست از «مفتاح النبوة» خود او درپیامبری ورد هنری مارتن پادری وکتاب او «میزان‌الحق»، دریك مقدمه و دو مشکاة و یك خاتمه [دیباجه]. **آغاز:** حمدله. والصلاة و ـ السلام علی‌المصطفین الهادین المهتدین .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۲۲ ـ طبقات‌اعلام الشیعه، کرام : ۵۴۹.

8156ـ **رضوی** ۴۲حکمت: نستعلیق و نسخ سدهٔ**۱۳**، وقف تاج ماه بیگم در ۱۲۶۳ ، ۱۰۷ گ ، ۱۵س .

8157ـ **رضوی** ۴۳حکمت : نستعلیق سطرها گوناگون، وقف ازهمان تاج‌ماه بیگم ، ۱۰۱گ .

8158ـ **رضوی** ۴۴ حکمت : نستعلیق وقف ازهمان تاج‌ماه بیگم. آغاز وانجام هرسه برابرنمونه‌است، ۱۰۸گ، ۱۵س [ف. رضوی ۱:۲۱حکمت] .

8159ـ **ملك** ۱۰۹۵: نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز: حمدله . در فهرست‌آمده : در اخلاق و عبادات، ۴۴۸گ۱۵س[ف.ملك.فارسی:۲۱].

ارکان اسلام

دربخش فقه خواهدآمد .

ارکان ایمان

از ابوالحسن‌شریف قاینی‌نگارندهٔ «فوائد ۸۲۶» درپنج‌اصل بنام‌خانم سلطانم، گویاهمسر

شاه تهماسب: ۱ـ اثبات واجب‌الوجود وصفات ثبوتی و سلبی او، ۱۴ فصل ۲ ـ عدل و افعال واجب‌الوجود، پنج‌مطلب ۳ـ پیامبری ۴ـ عدل چهارمطلب ۵ـ امامت. در۲۸ع۱/۹۶۴ بانجام رسانده است. صاحب «روضات» در سرگذشت غیاث‌الدین منصوردشتکی‌ازاین‌کاشانی یادکرده می‌نویسد: اوومیرزاجان‌باغنوی‌رساله‌های‌گمنام دشتکی را برداشته بنام خـود میساخته‌اند. **آغاز:** شریفترین نکته‌ای‌که از ورای سرادق خیال برزبان ارباب.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۵۲۵.

8160ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی : نوشتهٔ پیرعلی فرزند جمال‌الدین تهرانی، که درسال‌نگارش۹۶۴دراردوگاه‌شاه‌بانجام رسانده است، همراه «ارث» ازهمو [ذریعه ۱:۵۲۵].

8161ـ **سپهسالار** ۲/۶۳۰۶: نستعلیق محرم **۹۸۶** دو (؟) سال پس ازنگارش(۱۰۲پ ـ۱۰۹ر)[ف.سپهسالار۳: ۱۱۲].

8162ـ **مجلس** ۵۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** افتادگی دارد، آغاز برابرنمونه، ۷۸ص۱۷س [یادداشتهای عبدالحسین حائری].

الاسئلة السلطانیة = سلطانیه

پرسشهایی است ازفتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) وپاسخهایی‌ازشیخ احمداحسائی‌شیخی فرزند زین‌الدین احسائی (۱۱۶۶ ـ ۱۲۴۱) که دراوایل رمضان ۱۲۲۳ پاسخ‌گفته است. در فهرست کتب مشایخ از «سلطانیه»ای یادشده که پاسخ دو مسئله زیر است : ۱ـ برتری میان امامان ۲ـ مراتب پیامبری وولایت.

بنگرید: طبقات اعلام‌الشیعه، کرام: ۸۸ فهرست‌کتب مشایخ ۲:۳۲ ـ ریحانة‌الادب۱ : ۳۹ ـ روضات‌الجنات : ۲۵، ۲۸۵ ـ مؤلفین مشار ۱:۳۴۵.

8163ـ **کربلا**، شیخ‌عبدالحسین‌تهرانی: نوشتهٔ محمدابراهیم فرزند حاج عبدالمجید در **۱۲۵۹** [ذریعه ۲ : ۸۵].

8164ـ **نجف**، شوشتریها : تاریخ یـاد نشده [ذریعه۲ : ۸۵].

اسئله و اجوبه

ازحبیب‌الله ارومیه‌ای، درتوحید. **آغاز:** بهترین عمل‌خیری‌که مقبول‌اهل خیروفلاح باشد

8165ـ **مجلس**۵۴۶۳: نستعلیق‌شکسته سدهٔ **۱۳**، ۹۹ گ ۱۳س [ف. مجلس ۱۶ : ۳۶۶].

الاسئلة الیوسفیه = پرسش و پاسخ

گفتگوی‌قاضی‌نورالله‌شوشتری‌است‌که‌یاداودر «علم‌الهی:۸۲۲»گذشت وامیریوسف علی‌حسینی اخباری، در اینکه آیا پیامبر و امامان از هر چیزی‌آگاه بودند، بگفتهٔ حسینی، یااینکه بهـ اموردینی آگاهی داشته‌اند، بگفتهٔ شوشتری. و درآن نکات تاریخی فراوان دیده می‌شود. در ذریعه به عنوان « الاسئلة الیوسفیه » یـاد شده است.

بنگرید : ذریعه ۲:۹۴.

8166ـ**دانشگاه**۴۵۱۳: شکسته‌نستعلیق ۱۳ محرم **۱۰۶۴**، (۴ ـ ۱۱) فهرست ۹رقعه یوسفعلی‌۸پاسخ شوشتری‌را آقای‌دانش‌پژوه‌در فهرست‌کتابخانه آورده‌است، ۹۶ برگ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۶۲].

استخراج‌نام‌امامان‌ازراه‌جفر = رساله در . . .

از ملاحیدر فرزند محمد خـوانساری، نکارندهٔ «زبدة‌التصانیف»وجزآن. دراستخراج نام امامان ازآیهٔنور بروش حروفی. **آغاز:** سبب تحریراین رساله‌آنکه روزی این‌کمینه..

دردریای فکرت فرورفته و دردریای.

8167ـ مجلس ۲۹۳۸/۴۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۵** در دفتر (ص ۱۷۵ ـ ۱۷۹) ناقص . نگارنده در فهرست از سدهٔ۱۲ یادشده [ف . مجلس ۱۰:۳۶۶] .

استوا نامه

استرآبادی، دربخش عرفان خواهدآمد.

استفسار

متن بزبان‌اردوی‌ازآل‌حسن‌هندی، ترجمه ازناشناس، در پاسخ «میزان الحق» در هیجده استفسار. مترجم می‌نویسد که‌من متون‌انگلیسی تورات وانجیل را دیده‌ام ولی نگارنده خـود انگلیسی نمیدانست. **آغاز**: (دیباجه) الحمدلله الفردالصمد الذی لم‌یلد ولم‌یولد. . . امابعد.. مترجم‌کتاب معروض میدارد. **آغاز**: (کتاب) هزاران سپاس مرآن‌خداوندیکتا وبی‌همتا.

بنگرید : مؤلفین مشار ۱:۱۶ .

8168ـ **دانشگاه** ۴۱۸۲ : نستعلیق ، شنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۷۱** ، ۲۶۴ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۰] .

الاستواء علی الاستیار

ازغلام محمد حنفی چشتی که در ۱۲۹۵ نکاشته است .

8169ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ق۶ : نوشتهٔ لطیف احمد (ص ۱ ـ ۶۶) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۲۲] .

اسرار یقین

از محمدحسین بروجردی تهرانی ، بنام محمد شاه قاجار، در۱۲۶۳ بانجام رسانیده ، دربیان معنی پیامبری و وصیت و ولایت. دریك مقدمه وسه مطلب : ۱ ـ فرق میان نبی‌ورسول ۲ـآیاولایت‌مقدم‌است یانبوت۳ـ چرا اوصیای (پیامبران) گذشته را انبیاء خوانیم و اوصیاء این‌امت‌را انبیاء نخوانیم. **آغاز**: الحمدلولی النعمه والصلاة علی‌نبی‌الرحمه ... وبعد، چنین گوید...که چون بعضی ازخلصین مؤمنین سؤال نمودند از معنای نبی و فرق .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ـ کرام : ۳۶۷ ـ مصفی المقال : ۱۵۳.

8170ـ **مجلس** ۲۸۷۵: نسخ سدهٔ **۱۳** ۲۱۴ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۳۰] .

اسرار الرضویة فی بیان غوامض الحکمة الالهیة

ازمحمدحسن فرزند محمد تقی سبزواری رودسرایی طبسی، بدستورعمادالملك طبسی، و بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) بسال ۱۲۸۷ نکاشته است. پاسخ پرسشهای فلسفی و وکلامی‌است، ازپرسشهای انتقادی‌آزاداندیشان روزگار قاجار (بنگرید : درالثمین در همین بخش). **آغاز**: یکانه‌صانعی‌را ستایش وپرستش رواست‌که نمایش نورش .

8171 ـ **یزد**، سید ابوالفضل سعیدی ریحان‌یزدی: نسخ‌محمدعلی فرزندجعفرفرزند حسین حسینی ، دوشنبهٔ ۴ رمضان **۱۲۹۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۵۹] .

8172ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۵ج: نسخ سدهٔ**۱۳**، ۳۱۵گ۲۱س [ف. ادبیات ۱:۲۸].

8173ـ **دانشگاه** ۳۷۲۵: نسخ‌سدهٔ**۱۴** سرگذشت نگارنده درپایان کتاب هست، ۳۶۴ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۳] .

اسرار العبادات

از حسن فرزند محمد تقی فرزند قـاضی سعید خوانساری، بنام محمدشاه غازی، درشش باب وهرباب درچند فصل، در اصول و عبادات

در دین. **آغاز:** . . . امابعد، برارباب بینش ودانش پوشیده نماناد که به‌لسان اهل‌شرع. . . ماسوی‌الله عالم‌کبیر می‌نامند .

8174ـ ملك ۲۲۶۸ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۱۴۲ گ ۱۸س [ف . ملك ، فارسی : ۲۴] .

اسلام وایمان واعتقاد ومذاهب =

رساله‌ای دربیان . . .

از میر سید شریف گرگانی (بنگرید : اسکندریه ۷۳۲) . **آغاز :** بدانکه چندفصل نوشته شد دربیان اسلام و ایمان و اعتقادات و مذاهب، فصل اول دربیان ایمان واسلام، بدان اسعدك‌الله که ایمان آنست که بگروی بدل واقرار آوری .

8175ـ الهیات ۳۰۸/۸ج : نستعلیق سدهٔ**۱۰ - ۱۱** (۸۶پ - ۹۶پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۱۲]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۶۳ هست [فیلمها ۱:۵۷۶] .

اشتراك لفظی ومعنوی در وجود

درص ۷۳۳ گذشت .

اصل الاصول

از محمد جعفر شریعتمدار استرآبادی . نگارندهٔ «آب حیات:۸۶۸» وجزآن. دراصول پنجگانهٔ شیعه . **آغاز :** الحمدلله علی نواله و الصلاة... امابعد، چنین‌گوید خادم .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۶۷ و۱۳ : ۳

8176ـ تهران، ملی ۷۰۳/۱ف: شکسته نستعلیق عبدالعظیم انجدانی، در**۱۲۵۶**، آغاز برابر نمونه (ص۱-۱۳) همراه با «وصل‌الفصول» ازهمو [ف. ملی ۲ : ۲۰۹] .

8177ـ سنا ۱۱۸/۲: باتاریخ**۱۲۵۷** در ش پیشین آن ، همراه «آب حیاة8097 » ازهمو وچندگفتار دیگر [نسخه‌ها۶:۴۴۴].

اصول خمسه

گویا ازضیاءالدین علی فرزند سدیدالدین داودگرگانی نگارندهٔ «عقایدالدینیه». **آغاز:** الحمدلله القادر المختار ... اما بعد ، بدانکه واجب است برهرمکلف و آزاد و بنده و مرد و وزن دانستن اصول خمسه .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۳ .

8178ـ دانشگاه۳۱۹۰/۲۵: گویامولا حسین استرآبادی، همراه «عقایددینیه» ضیاء‌الدین علی استرآبادی (۷پ - ۱۰پ) ۲۶س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۷] .

اصول دین

از آقاجمال، درص۷۳۵گذشت.

اصول دین = رساله در . .

از ملا ابراهیم گلپایگانی جدی (کوپی است دراصفهان). که باید ازسدهٔ سیزدهم باشد گرفته شده از «حق‌الیقین» محمدباقر مجلسی

بنگرید : طبقات اعلام‌الشیعة کرام : ۷ .

8179ـ نجف، سیدآقاشوشتری: تاریخ یادنشده [ذریعه ۲ : ۱۸۱] .

اصول دین = رساله در. . .

از میرزا ابوالقاسم فرزند ملامحمد حسن شفتی گیلانی قمی (۱۱۵۱ - ۱۲۳۱). در یك مقدمه وپنج باب: مقدمه دربیان جدایی میان اصول دین واصول مذهب، که در۱۳۰۸ چاپ شده. بنام‌ترین نگارش‌او «قوانین‌الاصول» به‌عربی است. **آغاز:** حمدله، چنین‌گوید . . . الجیلانی‌که این‌چندکلمه ایست دراصول دین و دلیلهای اجمالیه .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۸۲ و ۹ : ۴۸ - طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۵۲ - روضات الجنات : ۵۱۶ - ریحانة الادب ۴ : ۱۲۵ -

هدیةالاحباب : ۳۶ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۸۰ ف. مشار : ۸۱۱ .

8180ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۲۱۳ : نوشتهٔ حسن تونی خراسانی بروزگار نگارنده ۵ محرم، **۱۲۲۰** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

8181ـ **مجلس** ۵۴۰۷ . نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۵۹گ۱۲س [رؤیت].

8182ـ **سپهسالار** ۲۳۶۹/۱: نستعلیق خوب ابراهیم فرزند عبدالله حسینی قمی ، در **۱۳۳۱** پیش از «مرشدالعوام» جای دارد و در فهرست آمده: شاید جزء مرشدالعوام باشد [ف . سپهسالار ۱ : ۵۱۹] .

8183ـ **قاهره**، دارالکتب۹کلام‌فارسی: نسخ ۶ج/۱ **۱۳۳۱** (گ ۱ ـ ۳۲) . **آغاز :** حمدله . . . بدانکه بر هرمکلفی واجب است [مخطوطات ۱ : ۲۰۱] .

8184ـ **الهیات** ۴۰۳/۱د: نسخ **۱۲۳۶** درروستای پالنجری (۱ر ـ ۴۴پ)، آغازافتاده [ف. الهیات ۱: ۲۹۴] .

8185ـ **ری**، **عبدالعظیم** ۳۳۰/۳: نسخ‌سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۳۷** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۹] .

8186ـ **مجلس** ۵۱۲۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** ، ۵۹ گ ۱۲ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8187ـ **دانشگاه** ۱۵۸۰ : نسخ‌سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه وانجام افتاده. ۳۷ گ [ف . دانشگاه ۸ : ۱۹۰] .

اصول دین = اثبات واجب = ترجمة العقاید

ازملا احمد مقدس اردبیلی، فرزند محمد درگذشتهٔ۹۹۳. درچهارباب: ۱ـ اثبات واجب وصفات‌ثبوتیه وسلبیه‌اش درسه‌فصل ۲ـ پیامبری ۳ـ امامت ۴ـ معاد. دربخش امامت بسیارسخن رفته وسه چهارم‌کتاب را دربرگرفته است . و در آن سرگذشت چندتن از دانشمندان شیعه و نگارشهای آنان‌را آورده‌است. ودرحدیقة الشیعه از کتابی به نام « اثبات الواجب » یاد شده است. **آغاز:** بدان‌هداک‌الله تعالی‌که چون‌آدمی قابل‌علم وتکلیف باشد، مکلف است باصول دین.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۰۳ و۲ : ۱۸۳ و ۴ : ۱۱۷ ـ روضات الجنات: ۲۲ ـ هدیة الاحباب : ۲۴۵ ـ ریحانة الادب ۴ : ۶۲ ـ فواید الرضویه : ۲۳ـ مؤلفین مشار۱: ۴۶۱ .

8188ـ **رضوی** ۳۵۱ حکمت: نستعلیق ناصرالحق رضوی ۳محرم **۱۰۰۷**، آغازبرابر نمونه، ۶۳گ ۱۵س، درفهرست بعنوان«اصول دین» آمده است [ف. رضوی ۴ : ۲۴].

8189ـ **دانشگاه** ۲۸۳۹/۳: نسخ‌محمد حسین فرزند محمد علی درخبوشان **۱۲۲۰** ـ **۱۲۳۱** (۳۶ر ـ ۷۶پ) آغاز افتاده، درفهرست بعنوان «اصول دین» آمده [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۸۲] .

8190ـ **سپهسالار** ۶۳۲۸ : نستعلیق شعبان **۱۰۱۲** به‌خامهٔ حق وردی فرزند شاهقلی بیك، ۱۳۱گ۱۵س، درفهرست بعنوان «اصول دین» آمده [ف. سپهسالار ۳ : ۱۴۸] .

8191ـ **دانشگاه** ۸۷۸/۸ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۹۸ر ـ ۱۴۰ر) ، در فهرست «رسالهٔ کلامی» یادشده و از نگارنده نام برده نشده است [ف . دانشگاه ۳ : ۵۷۷] .

8192ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۶۲: تاریخ یادنشده (ص۱۶۹ـ۱۸۶) در فهرست به‌عنوان «اثبات واجب» آمده است [ف . سپهسالار ۳ : ۳۶] .

8193ـ رضوی ۳۹حکمت : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست به عنوان «اصول دین» آمده [ف. رضوی ۱ : ۲۰] .

8194ـ بغداد، سیدحسن صدر: بعنوان «اصول دین» یادشده [ذریعه ۲ : ۱۸۳] .

اصول دین

ازاحمد فرزند حسین‌قزوینی دریك‌مقدمه و هفت مقاله و یك خاتمه [دیباجه] . **آغاز** : عشق توبد نشیمن بی سر و بن. . . صدرنشین محافل الفاظ فیروزی نشان.

8195ـسپهسالار۱/۶۲۵۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳، (۱پ ـ ۱۴پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۱۴۹] .

اصول دین = رساله در. . .

ازآقامحمد باقر فرزند محمداکمل‌بهبهانی (۱۱۱۸ ـ ۱۲۰۵). **آغاز**: حمدله... اللهم وفق عبادك واعدهم وایدهم. . . بدان‌که اصول دین پنج است .

بنگرید : ذریعه ۲:۱۸۴ ـ طبقات اعلام الشیعة، کرام : ۱۷۱ ـ خاتمهٔ مستدرك:۳۸۴ الکنی والالقاب ۲ : ۹۸ ـ مصفی المقال: ۸۵ ریحانةالادب۱ : ۲۲ ـ روضات‌الجنات:۱۲۳ هدیة الاحباب : ۱۰۰.

8196ـالهیات ۶۸/۲ د : سدهٔ ۱۳ ، همراه « رسالهٔ عملیه » ، در فهرست این رساله نیز باحتمال از بهبهانی دانسته شده است [ف. الهیات ۱ : ۲۲۶] .

اصول دین = رساله در. . .

ازسید محمدباقر حجةالاسلام شفتی‌فرزند محمد نقی (نون) (۱۱۷۵ ـ ۱۲۶۰)، در سه باب۱ـ توحید۲ـ عدل، پانزده فصل۳ـنبوت.

بنگرید: طبقات‌اعلام‌الشیعه، کرام:۱۹۲ مصفی‌المقال: ۹۲ ـ ریحانةالادب ۱ : ۳۱۲ـ روضات الجنات : ۱۲۴ ـــ هدیة الاحباب : ۱۲۳ .

8197ـ الهیات ۳۳۵د: نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۲، آغاز و انجام افتاده ، ۸۲ گ [ف. الهیات ۱ : ۱۲] .

اصول دین = آب حیات = فلك مشحون

از محمد جعفر استرآبادی .

اصول دین

از جعفرقاضی، درس۷۳۶ ذذت .

اصول دین = رساله در. . .

از ملامحمد جعفرکاشانی ، گویا بیدگلی کاشانی، ازاستادان ملامهدی نراقی (م۱۲۰۹) باشد .

8198ـ نجف، ملامحمدعلی‌خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۲ : ۱۸۵] .

اصول دین = خوف ورجا

از میرزا حسن لاهیجی قمی ، نگارندهٔ «آینهٔ حکمت:۷۲۵» وجزآن. درپنج فصل که درپایان نسخهٔ ۲۶۳۶ دانشگاه «خوف ورجاء» خوانده شده است: ۱ ـ توحید ۲ـ عدل ۳ ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ ـ معاد ، در چهار مقصد . **آغاز**: حمدله . صلاة. اما بعد، بدانکه اصول دین یعنی چیزهایی‌که بنای دین برآنهاست.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۸۷ .

8199ـ یزد، جامع‌کبیر ۱مج: باتاریخ ۱۰۰۱درپایان دفتر، همه‌بیك‌خط، آغازبرابر نمونه، انجام درمطلب‌چهارم ازفصل‌پنجم‌افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۰] .

8200ـ دانشگاه۳/۲۶۳۶: نسخ‌محمد حسین فرزند علاء الدین درزی مازندرانی ، نزدیك **۱۱۰۵** آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۱] .

8201ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۹۹۸ : نوشتهٔ ۲۸شوال **۱۲۳۲**، سپس حدیث طینت از خوانساری [یادداشتهـای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

اصول دین

ازمحمد حسن نوربخشی، درص۷۳۶ .

اصول دین = رساله در ...

ازحاجی محمدحسین‌فرزند محمداسماعیل بسطامی ، زنده در ۱۲۱۷ . درمسائل کلامی و اصول عقاید. **آغاز:** تهذیب اصول کافی عقاید دینیه وتنقیح فروع وافی معارف یقینیه .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۳۷۹ .

8202ـ مجلس ۲/۲۲۱۹: بی‌تاریخ، بایادداشت ۱۲۶۱ در دفتر (ص ۹۸ ـ ۲۸۰) همراه «مصابیح الاسرار» از عمو [ف . مجلس ۱۰ : ۹۷۳] .

اصول دین = رساله در . . .

از حسین فرزند محمد کربلائی حایری . دریك مقدمه وپنج اصل‌ویك خاتمه .

8203ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۲۵۹: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۹] .

اصول دین

ازمیرشریف جرجانی، درص۷۳۶ گذشت.

اصول دین = رساله در . . .

ازمحمدشفیع فرزند محمدعلی‌استرآبادی درچهار مقاله و هرمقاله درچند فصل و مقصد و مطلب، بنام‌شاه‌سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵) نام نگارنده وشاه درد‌یباچه‌آمده است. **آغاز:** سپاس وستایش واجب‌الوجودی‌را سزدکه وجود موجودات ازدیم ابروجودش .

8204ـ ملك ۵۸۴۵/۱۰ : نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۱۰۸** از نویسندهٔ دیگر در دفتر (۷۸ر-۶۰) باحاشیه‌هایی‌بخامهٔ نگارنده [رؤیت].

اصول دین = رساله در . . .

از علم‌الهدی فرزند فیض کاشانی ، محمد فرزند محسن ، درگذشته پیرامن ۱۱۲۳ ، که «درایت نثاره» را بسال ۱۱۰۷ در خرده‌گیری ازصوفیان‌نگاشته‌است. (بنگرید : منحةالابرار درهمین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۹۳ ـ روضات الجنات : ۵۴۳ ـ ریحانة الادب ۳ : ۱۲۱ ـ کشف الحجب والاستار : ۵۸۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۷۱۳ .

8205ـ نجف، محمدعلی خوانساری ، تاریخ یادنشده [ذریعه ۲ : ۱۹۳] .

اصول دین

از محمد علی فرزند حاجی‌بابا سمنانی . بایددید با «ضیاء الفؤاد» اوچه جدایی دارد . **آغاز:** بهترین نقشی که نقاش ازل درکارخانهٔ ابداع .

8206ـ ملك ۱۵۶۳: نسخ محمد تقی فرزندعلیرضا، ج۱/**۱۲۶۰** درسمنان، ۱۶۵ گ ۱۹س [ف . ملك : ۳۱] .

اصول دین = رساله در. . .

از زین‌الدین علی فرزند حسین گیلانی ، درپنج‌مقاله ویك‌خاتمه، خاتمه درامر به‌معروف وفضل قرآن ودعاست، درشنبهٔ ۱۳ج۱/۱۰۵۸

بانجام رسیده است.

8207ـ **کربلا**، شیخ محمد علی قمی : نوشتهٔ **۱۰۶۵** ، در پایان یادداشت نگارنده . [ذریعه ۲ : ۱۹۰] .

اصول دین = رساله در . . .

از علی‌اکبر اصفهانی. **آغاز** : بدان آدمی را به‌هرزه نیافریده‌اند .

8208ـ **ملك** ۵۷۳۲ : نستعلیق و نسخ محمد محسن، سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۴۱۵گ ۱۷س [ف. ملك، فارسی : ۳۰] .

اصول دین = اصول عقاید

ازسیدکاظم فرزند قاسم‌حسینی‌رشتی شیخی درگذشتهٔ ۱۲۵۹، درپنج‌باب‌بنام «اصول‌عقاید» چاپ شده: ۱ـ توحید ۲ـ عدل ۴ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ـ معاد. وازاوست«ترجمهٔ حیاةالنفس» احسائی‌که نیزدراصول‌دین‌است. **آغاز:** سپاس وستایش پروردگاری را سزاست‌که شاهباز بلند پرواز .

بنگرید : ذریعه ۲:۱۹۲ـ ریحانة الادب ۲ : ۷۷ ـ روضات الجنات:۲۶ ـ ف. فارسی مشار : ۱۱۴ ـ ف . کتب مشایخ ۱ : ۱۴۳ و ۲ : ۱۱۳ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۷ ـ تذکرهٔ شمس التواریخ : ۳۷ .

8209ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۵۲ : نوشته بروزگارنگارنده‌پیش‌از۱۲۵۹ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8210ـ **تهران**، دهخدا۱/۳۰۲: نسخ با تاریخ **۱۲۵۷** در دفتر ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۴] .

8211ـ **الهیات** ۱/۳۴۷ : نسخ گویا ازقنبر فرزند محمد جعفر ، ۶ شعبان **۱۲۵۸** برای فرزندخود محمد اسماعیل (۳پ-۷۴پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۸۴] .

8212ـ **دانشگاه** ۲۶۹۳/۱: نستعلیق ۱۴۲۶ع/**۱۲۵۸**(۱پ ـ ۸۰پ) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۶] .

8213ـ **حقوق** ۱۶۲ج: نستعلیق‌رجب **۱۲۶۲**، آغاز برابرنمونه [ف . حقوق:۱۶] .

8214ـ **ملك** ۲۶۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۱۴گ ۱۸س [رؤیت] .

8215ـ **تهران**،ادبیات۱۴۶/۱جوادی: سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۳ : ۳۰] .

8216ـ **کاظمین** عبدالکریم عطار: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۲ : ۱۹۲] .

اصول دین = رساله در . . .

از محمدالمشهور بهشاه قاضی، بنام‌سلطان محمد قطبشاه (۱۰۲۰-۱۰۳۵)، بسال۱۰۳۳ دریك مقدمه وپنج فصل، ودر هرفصل پنج آیت از قرآن را آورده تأویل کرده است : ۱ ـ توحید ۲ـ عدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ـ معاد واز اوست: تفسیر قطبشاهی و الجمع بین قولی النبی والوصی و جزآن . **آغاز:** بعد از حمد ذوالجلال، و درود برنبی و آل، برلوح خیال اهل .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۱ و ۴ : ۳۰۱ و ۵ : ۱۳۴ ـ ریحانة الادب ۲ : ۲۹۵ .

8217 ـ **ملك** ۵۴۴۵/۴ : نستعلیق نگارنده (۱۱پ ـ ۲۰ر)، درپایان آمده : در روز پنجشنبهٔ صفر**۱۰۳۳** سمت اختتام یافت به خط مؤلفه . . . محمد المشهور بالشاه قاضی [رؤیت].

اصول الدین=رساله در . . .

ازمحمد ملقب به‌مؤمن فرزند عبدالغفور . درپنج‌فصل: ۱ـ توحید، درهفت‌مسئله ۲ـعدل، درچهارمسئله ۳ـ نبوت ، ده مسئله ۴ـ امامت

پنج مسئله ۵ـ معاد، چهارده مسئله . **آغاز :** الحمدلله والصلاة علی محمد وآله. امابعد، پس چنین‌گوید . . .

8218 ـ **دانشگاه ۲۶۳۶**: نسخ محمد حسین فرزند علاءالدین درزی مازندرانی ، نزدیك **۱۱۰۵**، [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۲].

اصول دین = رساله در. . .

از محمود شریف فرزند محمد مهدی موسوی، درچند مقصد: ۱ـ توحید ۲ـعدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت، وهریك چندفصل [دیباجه]. **آغاز:** وصلی‌اللهعلی محمد... وبعد، چون‌لازم است برهرمکلفی از .

8219ـ **دانشگاه ۲/۱۵۶۰**: نستعلیق خط خورده واصل، نسخه تافصل ۲ازمقصد ۴را دارد (۷۰ پ ـ ۸۵ پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۱۸۱] .

اصول دین = فصول نصیریه

از خواجه‌نصیر، درص۸۲۵ گذشت .

اصول دین = رساله در. . .

از حاج ملا هادی سبزواری ، نگارندهٔ «اسرار الحکم : ۷۳۲» و جزآن .

8220ـ **نجف** ، میرزا عبدالله ساوجی : نوشتهٔ خوش،زرین [ذریعه ۲ : ۱۹۶] .

اصول دین = رساله در. . .

از هدایةالله فرزند میرزا محمد حسین آشتیانی ملقب بەوزیردفتر،درگذشتهٔ ۱۳۱۰ به روش شیعی بـدون استدلال بشیوهٔ خطاب. در فهرست مجلس ازآن سیداحمد حسینی یاد شده که در ۱۲۸۰ بدان‌می‌پرداخته‌است، ودرفهرست دانشگاه ازوزیردفتر دانسته شده است ، بدون اینکه‌گفته شود نـام این وزیـر دفتر چیست . **آغاز:** الحمدلله‌الذی جعلنا من‌المتمسکین بهـ ولایة . . . امابعد، باید دانست که احب اشیاء درنزد خدا .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۷۰ و۱۲ : ۱۷۰ و ۱۸ : ۶۶ـ المآثروالاثار:۱۹۸ـ مؤلفین‌مشار ۶ : ۷۷۱ .

8221ـ **مجلس۳۲۵۳**: شکسته‌نستعلیق احمد حسینی ، **۱۲۸۱**، ۱۸۰ ص ۱۱س . در فهرست ازهمان احمد حسینی دانسته شده است [ف. مجلس ۱۰ : ۸۳۴] .

8222ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق ج۱/**۱۲۸۳**، آغازبرابرنمونه، ۸۳گ. درنسخه «اصول عقاید خمسه» واسرار مبدأ و معاد و از هدایت الله فرزند محمد حسین آشتیانی دانسته شده است [رؤیت] .

8223 ـ **دانشگاه ۳۶۷۳/۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**(ص۱ـ۱۷۹) ، سپس «کشف واشراق» هدایةالله وزیردفترآشتیانی است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۰] .

اصول دین = اصول عقاید

چندگفتار ناشناخته .

8224ـ **موزهٔ بریتانیا Or ۸۴۳۵**: نسخ‌با تاریخ **۷۲۴** کتابیست‌بروش‌سنی‌در«اصول دین واخلاق» ۲۱۷گ. فیلم آن در دانشگاه ش۷۲۳ هست[فیلمها : ۱۴] .

8225ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۴۴۱/۵ : باتاریخ ع۲/**۸۹۲**، گفتاریست در اصول دین وارکان اسلام بروش شیعی [نسخه‌ها۴:۳۹۷].

8226ـ **ملك. ۵۸۰۶/** : نوشتهٔ شوال **۹۶۰** درمشهد (۸۷ر ـ ۸۹پ)، اصول وفروع دین است. **آغاز :** بعد از حمد ملك علام ، و درود برحضرت سیدالانام وآل کرام... احکام شرعی بعضی متعلق است باعتقاد و آنرا اصول دین خوانند و بعضی متعلق است باعمال وآنرا

فروع دین نامند. اصول دین پنج است [رؤیت].

8227ـ تهران ، ادبیات ۱۶/۷۰ د : نستعلیق ۹۹۹ (۲۳۶ پ ـ ۲۴۸ پ) باید در پنج مقصد ویك خاتمه باشد : ۱ ـ توحید (در نسخه عنوان ندارد) ۲ـ صفتهای سلبی ۳ـ نبوت ۴ ـ امامت ۵ ـ معاد . خاتمه در امر بمعروف و نهی از منکر. عنوانهای مطلوب و تنبیه نیز دارد آغاز : حمداً لربی و شکراً . مطلوب هرچه موجوداست ازدووجه بیرون نیست هستی اش ازذات است یاازغیر [ف. ادبیات ۱: ۳۰].

29 ـ 8228 ـ ری، عبدالعظیم ۲۹۱/ ۲۴۶: باتاریخ ۱۰۸۷ دردفتر ، دوگفتاراست: ۱ـ آغاز: اصل درلغت بیخ را گویند ، ۲ـ در چندین فصل. آغاز: بدانکه احکام بر پنج قسم است [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۶] .

8230 ـ ملك ۶۰۵۳/۱۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۹۰ر ـ ۹۱پ) . آغاز : حمدله . والصلاة علی افضل المرسلین... بدانکه اصول دین پنح است [رؤیت].

8231ـ سپهسالار ۷۵۵۷/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲، نگارش یکی ازشاگردان ملارجبعلی تبریزی است. یك‌مقدمهٔ پنج فصلی دارد، سپس مقصد نخست دراثبات واجب در دوفایده وچند فصل. مقصد دوم درنبوت وامامت در یك مقدمه ودومطلب وچند فصل است (۳ـ۱۳۱ پ) آغاز افتاده [ف. سپهسالار ۳: ۱۵۰] .

8232ـ مجلس ۳۳۴۸/۳ : شکسته نستعلیق ریز و نسخ سدهٔ ۱۲ (۱۵۳ ـ ۱۶۸) ، گفتاریست درپیامبری وامامت وعصمت، نگارنده درهزار واندی پس از هجـرت می‌زیسته ، در فهرست بعنوان «اصول عقاید» آمد . آغاز : بدانکه درعلم الهی ثابت‌شده است‌که علل‌چهار اند: فاعل و غایت و مقوم و ماده [ف . مجلس ۱۰ : ۱۱۵۰] .

8233ـ سپهسالار ۵۲۴۴/۱ : سدهٔ ۱۲، گفتاریست دریك‌مقدمه وپنج‌باب. آغاز: بدانکه مراد ازایجاد عالم . . . شناختن ذات واجب الوجود... بشواهد یقینی (۳رـ۱۰پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۱۵۱] .

8234ـ الهیات ۴۷۴/۸ : نستعلیق ، باتاریخ ۱۲۰۵ دردفتر (۲۱۹ پ ـ ۲۳۹ ر) گفتاریست دربیان اصول دین‌نزداهل سنت، در دوجمله: ۱ـدرهشت‌باب ۲ـ دردوباب. آغاز هوالله الواحد الاحد، هرثنایی‌که عقول واوهام وخواطر وافهام بمبادی وغایت آن نرسد [ف. الهیات ۱ : ۳۰۹] .

8235ـ ری ، عبدالعظیم ۱۳۹/۷ : نستعلیق، باتاریخ ۱۲۴۰ دردفتر، ناقص [نسخه ها ۳ : ۴۴۰] .

8236ـ مجلس ۵۴۳۴/۱۶: باتاریخ ۱۲۴۳ در دفتر (۲۳۱پ ـ ۲۳۶ر) . عنوان باب اول دراعتقادات داردکه باید درپنج‌رکن باشد، رکن یکم‌آن درتوحید است. آغاز :.. امابعد، ایمان واجب است [ف . مجلس ۱۶ : ۲۳۷] .

8237ـ مجلس ۵۴۳۴/۱۷: نستعلیق علی‌دوست فرزند فخرالـدین احمد فرزند شمس‌الدین باتاریخ ۱۲۴۳ دردفتر (۲۳۶رـ ۲۳۷پ) . آغاز: بدانکه اصول دین‌پنج‌است [ف. مجلس ۱۶ : ۲۳۸] .

8238ـ دانشگاه ۲۹۴۹/۱: نستعلیق محمدطاهر فرزندمحمدصالح حسینی مازندرانی ۱۲۵۲ درسمنان (۱ر ـ ۱۱ر) دریك مقدمه و پنج‌باب، ودرآن ازمقدس اردبیلی یادشده است آغاز : برضمایر ارباب عقول و بصایر مخفی نمانادکه هیچ‌فردی ازافراد بنی‌نوع انسان... بخوردی‌خود موجود نشده... بالتماس جماعتی

از برادران [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۲] .

8239ـ **یزد** ، جامع‌کبیر ۱۹۷: نسخ ۷ شعبان **۱۲۸۵**، اندازهٔ جیبی . در یك مقدمه و پنج اصل هر یك در پنج مطلب [نسخه‌ها ۴ : ۲۷۴] .

8240 **ملك** ۵۸۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** . **آغاز:** الحمدلاله احدالواحد... بدان‌که این مختصریست از اصول دیـن کـه عبارتست از اعتقاداتی‌که بنای دین بر آنهاست، ۴۷ گ ۱۵ س [ف. ملك ، فارسی : ۳۰] .

8241ـ **دانشگاه** ۵۳۶۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، درچهارجلد : ۱ـ درچهار مطلب هریك درچند فصل ۲ـ معرفت انبیا دردو مطلب وهر یك درچند فصل ۳ـ امامت ، درسه مطلب، هر یك درچندمقصد وفصل ۴ـ معرفت شیعه درچند باب وهرباب درچند مقام و فصل. نسخه بی ـ دیباجه‌وناتمام‌است، ۴۶ گ ۲۰س [ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۲] .

8242ـ **ملك** ۱۹۹۷ : نسخ آغاز سدهٔ **۱۴**. **آغاز :** لفظاله دلالت بر ذات واجب الوجود می‌کند، ۲۶ گ ۹س [ف. ملك: ۳۰].

8243ـ **دانشگاه** ۱۰۱۵/۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، اصول دین است بروش شیعی باعنوانهای‌مسئله و بروش‌پرسش وپاسخ. **آغاز:** حمدله. والصلاة علی‌خیرخلقه‌محمدوآله‌اجمعین اما بعد ، بدانکه اصول دین برهشت قسم است (۷ر ـ ۱۱پ) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۳۶].

اصول دین منظوم

از محمدجعفر استرآبادی [عبدالله‌نواد] بنگرید «آب حیات :۸۶۸». **آغاز:** هرکه‌را درسرهوای لؤلؤ لالا بود ـ باید این سلك‌گهر را طالب وجویا بود .

8244ـ **تهران** ، ملی ۷۰۳/۳ ف : شکسته نستعلیق عبدالعظیم‌انجدانی، در**۱۲۵۶** که در فهرست باحتمـال تاریخ نگارش دانسته شده (ص۵۵ ـ ۷۳)، همراه : اصل الاصول ، وصل الفصول، احکام نماز و روزه ، مقدمات و واجبات نماز وروزه، هرپنج از همو [ف. ملی ۲ : ۲۱۱].

8245ـ **دانشگاه** ۴۵۲۸/۳: نستعلیق ۹۱ (**۱۲۹۱**) آغاز برابر نمونه (۱۵۶ ر ـ ۱۵۸پ)، درفهرست‌آمده: اصول‌دین‌بنظم بهـ روش شیعی، واز نگارنده نام برده نشده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۷] .

8246ـ **مجلس** ۶/۶نجم: سدهٔ **۱۳** با تاریخ **۱۲۹۱** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱].

اصول دین منظوم

ازیکی ازشاگردان شیخ احمداحسایی.

8247ـ **همدان،** آقای قاسم برنا: سدهٔ **۱۴** ، ش ۲ دفتر ، همراه اصول الدین منظوم دیگر، سرآغاز هیچیك یادنشده است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

اصول دین منظوم

ناشناخته .

8248ـ **یزد،** جامع‌کبیر : نوشتهٔ شنبهٔ ۱۶شعبان **۱۳۱۰**، همراه با «مطلوب القاری: 971 » سجستانی ، اصول و فروع دین است [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۴] .

8249ـ **مشهد،** مدرسهٔ نواب ۵۸/۱۴ باتاریخ **۱۲۵۳** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۱۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۶] .

اصول دین عیسوی وفروع آن

از اوانس مسیحی. گویاIouhannes فرزند زرگرباشی و مترجم «تحقیقات دربارهٔ چین» که درسالهای ۱۳۰۹ ـ ۱۳۱۲ بکارهای

سیاسی ایران می‌پرداخته و «سفرنامهٔ برادران شرلی»را بفارسی درآورده است. **آغاز:** لازم دانست کمترین اوانس خلیفهٔ عبدالمسیح که اصول دین‌عیسوی وفروع‌آن را نقل نماید.

بنگرید: ف. ادبیات۱ : ۳۱۶ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۰ ـ ف. مشار : ۹۶۲ .

8250ـ **ملك** ۲۶۲۰: نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۶۱گ ۱۴س [ف. ملك ، فارسی : ۳۱] .

اصول دین مسیح وفروع آن

در بارهٔ (عقاید و تکالیف دین مسیحی انجیلی) پروتستانها، دردوفصل: ۱ـاصول‌دین وعقاید، درده باب ۲ـ فروع‌دین و تکالیف در دوازده باب. **آغاز:** . . . حمد وسپاس بیحد وعد خدای واحد حقیقی را سزاست .

8251ـ **دانشگاه** ۳۷۴۲: نسخ‌سدهٔ **۱۴** ۲۲گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۳۷۳۶].

اصول دین و دروس نماز

از حسن فرزند محمد، که پیش از این دراین باره به‌عربی پرداخته بود، وبرای‌تعمیم سود آن را بفارسی نگاشته است . **آغاز:** حمدله. والصلاة و السلام علی خیر خلقه محمد وآله الطاهرین . امابعد .

8252ـ **تهران**، ملی۶۷۰ف: نستعلیق آدینهٔشوال**۱۲۲۴**، گویانوشتهٔ نگارنده، زدین آغازبرابرنمونه،۴۵گ۹س[ف.ملی۲: ۱۷۱].

اصول دین وعبادات

از محمد ابراهیم مشهور به بهرام فرزند بهرام خلج خرقانی، درچند باب، بدرخواست عبدالله‌خان خلج، پس‌از «منهج المهمات» خود نگاشته‌است. نگارنده ازدانشمندان سدهٔسیزدهم است واز میرزا ابوالقاسم شفتی (م۱۲۳۱) یاد کرده است .

8253ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۰۵/۵: با تاریخ **۱۲۴۷** بخامهٔ همین خرقانی در دفتر، [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۳] .

8254ـ**ری**،عبدالعظیم۲/۲۱۵: نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۶** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۴].

اصول دین وفروع آن

از میرزاابراهیم فرزندعبدالجلیل تبریزی نگارندهٔ حقایق العلوم ومآثر سلطانی وحقایق الشریعه . گفتاریست دراصول دین وفروع آن بنام قهرمان میرزا و محمدخان، در دو مقاله: ۱ـ علم معرفت‌باری ۲ـ علم‌شریعت [دیباجه]. **آغاز:** الحمدلله علی سوابغ نعمه و .

ذریعه : ۷ : ۳۵ و ۱۹ : ۵ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۶ .

8255ـ **دانشگاه**۴۲۴۲: نستعلیق‌گویا نگارنده، بامهرمؤرخ **۱۲۹۲** ازعلینقی بن‌علی ۵۶گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۲].

اصول دین وفروع آن

ازشریف عبدالعظیم ثانی فرزند محمدمقیم شریف بابویه‌ای، دردو هدایت: ۱ـ درپنج‌فصل توحید، عدل، نبوت، امامت، معاد ۲ـدرفروع درپنج فصل : نماز، روزه، حج ، زکاة ، جهاد [دیباجه]. **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا سواء الطریق، هوسبیل طلب‌العموم... امابعد، چون غرض اصلی .

8256 ـ **دانشگاه** ۴۲۸۲/۲ : نسخ نزدیك **۱۰۸۸** (ص۲۷ ـ ۵۳) چون در میان دیباجه و انجام افتادگی دارد نام کتاب بدست نیامده،همراه «شرح مدخل‌البشر» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۰] .

اصول دین وفروع آن

ازسیدعلی مجتهدقزوینی. عنوانهای اصل

ومطلب و وجه و مسئله و فصل دارد . **آغاز :** حمدله ... امابعد، پس این رسالهٔ مختصریست دراصول عقایدکه باصول دین نامیده شده‌اند .

8257ـ **دانشگاه ۳۲۵۱/۷** : نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص۲۱۰ ـ ۲۵۶) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۹] .

اصول دین و فروع آن

از حاجی ملامحسن فرزند محمد سمیع . **آغاز:** حمدله... امابعد، این چندکلمه ایست دربیان مجملی ازاصول دین وفروع دین‌که.

8258ـ **دانشگاه ۳۸۴۲/۱**: نسخ‌سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۹۷پ) همراه « ترجمهٔ اعتقادات مجلسی» و «قرة العین» از همو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۴] .

اصول دین وفروع آن

ازمیرزا محمداخباری نیشابوری (بنگرید آینهٔ عباسی :۸۶۹)، بسال۱۲۲۷ نگاشته ودر آن به‌استدلال نپرداخته است. گمان‌می‌برم او دوکتاب یکی به‌عربی (نسخهٔ نجف) ویکی به‌فارسی نگاشته باشد. **آغاز:** حمدله. اما بعد، چنین‌گوید بندهٔ جانی ابواحمد محمد .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۹۲ .

8259ـ**دانشگاه۱/۳۳۴۱**: نسخ‌منصور فرزند عبدالله، ۱۴شعبان **۱۲۳۰** (ص۲ـ۵۶) ، آغاز افتاده ، تاریخ نگارش محرم ۱۲۲۱ یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۹].

8260ـ **نجف،** شیخ عبدالحسین حلی : نوشتهٔ شیخ محمد علی فرزند عبدالصمد جامعی عاملی نجفی، در**۱۲۳۵** تاریخ نگارش ۱۲۲۷ یاد شده است [ذریعه ۲ : ۱۹۲] .

8261ـ**سپهسالار۱/۱۳۲۲**: نستعلیق تاریخ یادنشده (۱پ ـ ۱۳۷ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۱۵۲] .

اصول دین وفروع آن = آیة‌النور

از نور علی‌شاه ، در بخش عرفان خواهد آمد .

اصول دین وفروع آن

در بخش فقه خواهد آمد .

اصول وفروع دین

چندگفتار ناشناخته .

8262ـ **دانشگاه ۳۱۹۰/۳**: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۱۰پ‌ـ۱۴۳پ) همراه «عقاید دینیه» ضیاءالدین علی‌گرگانی. گفتاریست در علمهای فریضت وسنت، گویا ازهمو. دراصول بابرهان، ویك دوره فقه شیعه بروش ساده، نگارنده به‌ـ کتابهای اسماعیلیان‌آشنایی داشته ، و با اینکه مذهبی است نگارندهٔ‌آن از حدود زبان فارسی بیرون نرفته. **آغاز:** شکروسپاس خدای را که بلندکنندهٔ‌کیوان‌است وگسترندهٔ زمین برحیوان است... امابعد، بدانکه این رساله‌ایست درباد کردن علمها ازفریضت وسنت درهمهٔ سال . . . [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۷] .

8263ـ **ملك ۵۰۳۲/۳** : نستعلیق ملا محمد حسین‌فرزنداسماعیل دولت‌آبادی، ع۱/ **۱۲۶۱** (۱۹۸پ ـ ۲۰۱ر). **آغاز:** حمدله. صلاة . . . این رساله‌ایست که مشتمل است بر ضروریات دین مبین... که عبارت باشد ازسی ونه مسئله که پنج مسئلهٔ‌آن ازجمله اصول دین وهشت مسئله صفات ثبوتیه و هفت مسئله صفات سلبیه [رؤیت] .

8264ـ **ملك ۵۳۹۶/۶** : نستعلیق بی تاریخ ازسدهٔ **۱۳** ، (۸۵پ ـ ۹۵پ) به‌نوشتهٔ ضیاءالدین گرگانی ماند . مباحث اعتقادی را باعنوان اگر پرسند و مسایل فرعی را باعنوان

مسئله مورد گفتگو قرار داده است . **آغاز :** حمدله، صلاة ... بدان که بندگی حق سبحانه و تعالی همچنانکه بر همهٔ بندگان مکلف فرض عین است [رؤیت] .

8265ـ آصفیه ۱۶۲ فقه شیعی: تاریخ و نشانی یاد نشده، درفهرست بنام «اصول وفروع مذهب شیعی» آمده‌است [ف. آصفیه۳:۴۷۸].

اصول وفروع دین منظوم

از دانشمندان شیعی گویا سدهٔ یازدهم در اصول وفروع دین، اصول دین ونماز وطهارت بادیباچه‌ای به‌نثر. **آغاز:** [امابعد، چون‌طبیعت طفلان ومبتدیان بالذات بمنظومات فارسی مایل وراغب است ... بدان ای‌بالغ عاقل‌که ایزد ـ بامرخویش کرده برتو واجب

8266ـ **رضوی** ۸۷۳ فقه (۶۹۷۴) : نسخ ، **۱۰۹۸** ، ۷ گ۱۸س، دارای ۱۶۷ بیت [ف. رضوی ۵ : ۵۲۰] .

اصول عقاید

از حسینعلی (نه حسنعلی) فرزند نوروز علی تویسرکانی، درگذشتهٔ ۱۲۸۶ (نه۱۲۸۷) دریك مقدمه ودو مقصد ویك خاتمه . **آغاز :** حمدله. والصلاة علی اشرف‌الانبیاء والمرسلین امابعد، چنین‌گوید.

بنگرید : ذریعه۲ : ۱۹۷ ـ طبقات‌اعلام الشیعة، کرام : ۴۳۸ ـ مستدرك الوسائل ۳: ۴۰۰ .

8267ـ **مجلس** ۵۳۳۲ فهرست نشده: نسخ سدهٔ **۱۳**، پایان درفصل ۲۳ از مقصد دوم افتاده ، نسخه در روزگار نگارنده نوشته شده (ص‌ع) [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

اصول عقاید

از علی‌اکبر فرزند محمد سیف العلماء ، بنام عین الملك ، بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در شیراز بروش شیعی در چهارفصل نگاشته‌است: توحید، نبوت، امامت، معاد. **آغاز :** سپاس بیقیاس و ثنای نامتناهی مختص است بذاتی.

8268ـ **دانشگاه** ۳۲۹۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، ۸۳ گ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۶].

اصول عقاید

از فخررازی، درص ۷۳۶ گذشت .

اصول و فروع

از ضیاءالدین فرزند سدیدالدین گرگانی نگارندهٔ « اخلاق جرجانی ، خزاین‌الایمان، عقاید دینیه » . نام او در نگارشهایش محمد فرزند علی وعلی فرزند داود یاد شده. صاحب ذریعه‌باحتمال اورابانگارندهٔ «تجوید القرآن: ۷۴» یکی دانسته است. **آغاز :** قال الفقیرالی المجیب‌ضیاءالدین بن‌سدیدالدین، اگرپرسند که خدایرا شناسی بگو بلی‌شناسم .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۳ .

8269 ـ **دانشگاه ۲/۱۰۱۵** : تاریخ یادنشده (۱۲ر-۱۳ر). همراه خزاین الایمان و عقاید دینیه ازهمو [ف. دانشگاه ۳:۵۳۶] .

اعتقاد اهل سنت

از غزالی، درص ۷۳۸ گذشت .

اعتقاداهل‌سنت وجماعت = بیان...

ازنجم‌الدین‌ابوحفص عمر نسفی، نگارندهٔ «تفسیر : ۱۹» و جز آن . بسال ۵۳۵ بدستور سلطان سنجرسلجوقی (۵۱۱ ـ ۵۵۲) نگاشته است. این‌گفتار درفرهنگ ایران زمین ش۴به کوشش‌آقای محمد خوانساری والبرت ناپلئون چاپ شده‌است .

این گفتار درص۷۳۸ گذشت واینك نسخه‌ای دیگر.

8270ـ سنا ۲۲۸/۳ : سدهٔ ۸ـ۹، در مجموعهٔ بخشیدهٔ فکری سلجوقی به‌دکتر بیانی ازروی همین‌نسخه درفرهنگ ایران‌زمین چاپ شده [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۰].

اعتقادات

از آقاجمال، درص ۷۳۸ گذشت.

اعتقادات

ازملاادهم خلخالی، نگارندهٔ «تفسیرسورهٔ فاتحه:۲۸» وجز آن. ترجمه‌ایست از«اعتقادیه» شیخ بهایی، دربیان‌عقاید شیعه ازاصول وفروع متن دردِه فصل بوده ومترجم فصلی درنمازبدان افزوده است. **آغاز:** شیخ مرحوم می‌گویدکه الحمدلله علی آلائه.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۳۳۸ و۱۷ : ۲۸۶ و ۱۸ : ۳۵۷.

8271ـ رضوی ۳۵۵ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه «لوازم الدین» از همو [ف. رضوی ۴ : ۲۶].

اعتقادات = اعتقادیه

ازمیرمحمد اسماعیل‌خاتون‌آبادی (۱۰۳۱ـ ۱۱۱۶) (بنگرید: نوروزیه :۳۶۵). که در دیباچه خود را مدرس جامع‌العباسی السلطانی خوانده، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ـ ۱۱۰۵)، درمقدمه و سه باب وخود بدان نامی نداده است، وگویاجز «عقاید اصولین» اوباشد **آغاز:** حمدوسپاس صانعی‌را سزدکه آب‌حیات ابدی وسرمایه نجات سرمدی... وبعد باعث‌بر تحریر.

8272ـ مجلس ۱۸/۳ خویی: شکستهٔ ۱۱۴۹ (ص۱۰۳ـ۱۴۰) [ف.مجلس۷:۱۶].

اعتقادات

از ملاحسن فرزند محمد، بسال ۱۲۲۴ دریك مقدمه وپنج باب و یك خاتمه، در کلام شیعی نگاشته است. نگارنده از «لب الالباب» خود درگلام (ص۲۵) وازمجلسی یاد می‌کند. **آغاز:** حمدله... امابعد. این وجیزه‌ایست نگاشتهٔ‌کلك... حسن‌بن‌محمد. درمعرفت‌اصول عقاید.

8273ـ دانشگاه ۳۵۱۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ـ۱۴، آغاز برای نمونه یاد شد، ۱۷۵گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۰].

اعتقادات

صدر دشتکی، درص۷۳۸گذشت.

اعتقادات = اصول و فروع

از ضیاءالدین گرگانی درص۸۸۸گذشت.

اعتقادات

از سید محمدکاظم رشتی، پیشوای‌شیخیان (بنگرید: توحید). **آغاز:** سپاس و ستایش بیقیاس پروردگاری راست.

8274ـ سپهسالار ۱۲۳۹/۱ : نسخ نعمةالله، ۱۲صفر ۱۲۵۹ بخواهش میرزاموسی (ص۱ـ۱۷۷)، در فهرست آمده: از باب ۵ تا پایان‌کتاب درست‌همان «توحید» ش۱۲۳۹/۲ سپهسالار است [ف. سپهسالار ۵ : ۳۹].

8275ـ سپهسالار ۱۲۴۰ : شکسته نستعلیق احمد نوری، شنبهٔ ۷ج۱/۱۲۶۰ در تهران، ۸۲گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۵:۳۹].

اعتقادیه

از قطب‌الدین محمد فرزندعلی. **آغاز:** وصیت‌نامه. من‌که کاتب این حروف قطب‌الدین محمدبن علی‌بن‌حسین‌ام، گواهی‌میدهم که عالم

محدث است مسبوق بعدم، و او را آفریدگاری است .

8276ـ **ملك ۵۷۱۲/۲۹**: نستعلیق با تاریخ **۹۹۵** دردفتر ، باعنوان « وصیت نامه » (۱۷۷ر - ۱۷۸ر) [رؤیت] .

اعتقاد نامهٔ منظوم

مثنویست ناشناخته .

8277ـ **بادلیان ، ۲۸/۱** اوزلی : نوشتهٔ **۱۲۴۰**. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۰۳۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۹] .

اعتقادات

چند گفتار ناشناخته .

8278ـ **ری** ، عبدالعظیم۸۴/۱ : نسخ **۱۲۲۸**، درچهارباب بایدباشد: باب۱ـ افتاده ۲ـ عدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت ، در چند مقصد که چهارم‌آن معاداست [نسخه‌ها ۳ : ۶۹] .

8279ـ **ری**، عبدالعظیم ۸۴/۲ : نسخ **۱۲۲۸**، دردوازده باب، سپس «مرشد العوام» قمی [نسخه‌ها ۳ : ۷۰] .

8280ـ **الهیات** ۳۱۰د: نسخ‌سدهٔ**۱۳**، بایادداشت مؤرخ **۱۲۹۵**، گفتاریست دراصول پنجگانه. **آغاز:** قل‌هوالله احد. لفظ‌الله‌دلالت کند برذات واجب الوجود که مستجمع جمیع صفات‌کمال وجمال ومنزه ازجمیع صفات [ف. الهیات ۱ : ۱۲] .

افضلیت حسنین = رساله در. . .

از محمد علی فرزند محمد باقر اصفهانی بهبهانی (گویا نگارندهٔ مساحت البلاد: ۱۹۵) در پاسخگویی باین‌گفته‌که فاطمه برتراز‌آندو است. دریك مقدمه وچند فصل بدینگونه: فصل ۱ـ دربیان‌ادلهٔ تفضیل حسنین ۲ـ اخبارموهمهٔ تفضیل فاطمه برحسنین ۳ـ مناقب امام حسن.

آغاز: حمده علی‌نواله ... وبعد، چنین‌گوید قاصر... که دراین‌اوان سعادت اقتران‌مسموع شدکه بعضی از فضلا .

8281ـ **مجلس ۵۲۰۲** : نسخ سدهٔ**۱۳** [رؤیت].

اقناعیه

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه: ۲۳۹» وجزآن. **آغاز:** حمدله... امابعد، چنین‌گوید بندهٔ خاکسار وذرهٔ بیمقدار ...که برهمهٔ خلق واجبست معرفت .

8282ـ **مجلس ۴۵۲۷/۴**: نسخ شیخ محمد ارومی الاصل ساکن کربلا، در **۱۲۳۵**، (ص ۵۸ - ۷۳) ، آغاز برابر نمونه، مجموعه بدینگونه‌است : ۱ـ توحید۲ـ جبرواختیار۳ ـ کاشف‌العدل ۴ـ اقناعیه ۵ـ برهانیه ۶ ـ تحفة المجاورین ۷ـ تحفة الاخیار ۸ ـ روحیه ۹ ـ افلاکیه ۱۰ـ هدایةالغافلین ۱۱ـ تحفةبقیةالله ۱۲ـ چهل حدیث۱۳ـ وضوء۱۴ـ دررالاخبار همه ازهمو و بفارسی. و در پایان مهر (محمد کاظم) [رؤیت]. وجزاین‌رساله‌ها،سه‌رسالهٔدیگر ازاو می‌شناسیم: ۱ـ ارشاد الصبیان ،۲ـتذکرة الفتن، ـ۳ کاشف العدل .

8283ـ **کربلا**، شیخ‌محمدعلی همدانی سنقری : گویا بخامـهٔ نگارنده [ذریعه ۲ : ۲۷۵] .

امالی عباسی = آینهٔ عباسی

میرزا محمداخباری‌در۸۶۹ گذشت.

امامت = رسالهٔ یوحنای اسرائیلی

منسوب‌بابوالفتوح‌رازی نگارندهٔ «روض الجنان : ۵۰ » و جز آن . از زبان یوحنای اسرائیلی مصری‌که گویا بادانشمندان مذهبهای چهارگانه گفتگو کرده و مذهب شیعی‌را اثبات

کرده است. دربارهٔ نگارندهٔ آن‌واینکه بفارسی نگاشته و یا از رسالهٔ دیگری که به‌عربی است بفارسی درآمده گفتگوست. **آغاز:** حمدله . صلاة... امابعد،حق‌تعالی‌ببرهان‌تحقیق‌حجاب تقلید ازخاطر همگنان. (بنگرید:رسالهٔیوحنا، درهمین بخش).

8284ـ **ملك** ۵۲۱۶/۲ : نستعلیق **۱۰۸۹** (۱۹۶پ ـ ۲۲۵ر)، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

8285ـ **دانشگاه** ۳۵۵۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** ، در فهرست به عنوان « رسالهٔ یوحنای اسرائیلی» یادشده [ف. دانشگاه ۲۵۷۵:۱۲]

8286ـ**سپهسالار** ۲۱۶۳/۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۸۳پ) آغاز برابر نمونه در فهرست به عنوان «امامت» یاد شده است [ف . سپهسالار ۳ : ۱۹۱] .

امامت

از میرزا حبیب‌الله رشتی فرزند محمد علی (۱۲۳۴ ـ ۱۳۱۲) .

بنگرید : ذریعه ۲: ۳۲۴ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۳۵۷ ـ ریحانة الادب ۲ : ۷۶ المآثر و الاثار : ۱۴۴ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۴۹۳ ـ احسن الودیعه : ۱۳۴ .

8287ـ **نجف**، ملامحمدعلی‌خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۲ : ۳۲۴] .

امامت

ازکمال‌الدین حسین فرزند خواجه شرف الدین علی‌اردبیلی الهی، درگذشتهٔ ۹۵۰ ذریعه دورساله ازاو درامامت یکی بفارسی ودیگر به ترکی یادکرده که هردو را به‌نام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) نگاشته است.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۲۴ و ۹ : ۹۲ ـ دانشمندان آذربایجان : ۴۷ ـ تذکرهٔ روز روشن: ۶۶ ـ ریحانةالادب ۱:۱۰۱ـ روضات الجنات : ۱۵۴ .

8288ـ **تهران**، ملی ۲۹۹ : نبشتهٔ **۱۰۶۷**،در۳۱۳ ص، درفهرست‌بعنوان «رساله دراثبات خلافت حضرت امیر» یادشده [نسخه‌ها ۱ : ۵۶] .

امامت

ازدهدار ، دربخش عرفان خواهدآمد .

امامت

در پایان نسخهٔ مجلس مترجم خود را عبدالکریم منشی‌تهرانی‌ومتن‌را نادرست «الزام النواصب» شیخ بهائی(!) یاد کرده است. اگر واقعاً ترجمهٔ این تهرانی باشد پس باید گفت ترجمه‌ایست از رسالهٔ یوحنای اسرائیلی که نسخه‌هایی به‌عربی‌وفارسی ازآن دردست هست نه‌ترجمهٔ «الزام النواصب» (بنگرید : امامت: ۸۹۰). **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌انقذنی من‌الملل الباطلة ونجانی من‌النحل العاطله .

بنگرید : ذریعه (الزام النواصب) ۲ : ۲۸۹ .

8289ـ **مجلس** ۲۰۵۹ : نسخ ممتاز مترجم، در **۱۳۱۴**، برای کتابخانهٔ میرزا علی اصغرخان، زرین، سعیدنفیسی‌آنرا بنام«ترجمهٔ الزام النواصب» یادکرده وعبدالحسین‌حائری در هامش‌توضیحات‌بالاراداده‌است [ف . مجلس ۶ : ۵۵] .

امامت = رساله‌ای در . . .

از آخوند ملاعلی نوری اصفهانی، فرزند جمشید نگارندهٔ « حجةالاسلام » در گذشتهٔ رجب ۱۲۴۶ ، گفتاریست در پاسخ شاگردش حسینای لیورجانی، دراینکه‌هیچ‌زمانی بی‌امام

نخواهد بود. **آغاز:** حوقله... وما اردت الا الاصلاح ماااستطعت .. یاقرة عین‌الاحباء مولانا حسینا .

8290 ـ **دانشگاه ۴۳۵۴/۴** : بخامهٔ همان حسینا باتاریخهایی از۱۲۰۰ ـ ۱۲۳۶ در مجموعه (ص۱۷۳ ـ ۱۸۳) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۰] .

امامت = رساله در . . .

از مسیح الزمـان صدرالدین علی الهـی فرزند محمد، ترجمهٔ بخشی از دوکتاب عربی است [دیباجه]. **آغاز:** حمدله. صلاة . سپاس بسیار وستایش بیشمار پروردگار.

8291ـ **تهران،** دکترمفتاح ۸ مج : با تاریخ **۱۰۹۷** درلاهور بههمین خامه دردفتر ، زدین [رؤیت] .

امامت

از علینقی فرزندابی‌علاءمحمد هاشم‌طغائی کمره‌یی، درگذشتهٔدراصفهان۱۰۶۰،کتابچه‌ای است درامامت ورد عامه ، و از اوست « جامع صفوی». نام پادشاه در نسخهٔ مجلس سفیدمانده است. **آغاز:** چنین‌گوید غبار شیعیان علی‌ولی علینقی طغائی. . . که در این زمان‌که آفتاب خلافت مصطفوی و ولایت .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۶۲ و ۹ : ۱۱۲۲ ؛ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۳۴ ، ۵۲۳ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۰۸ ـ مجمع الفصحـاء ۲ : ۴۹ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۳۲ ـ روضات الجنات : ۴۰۹ .

8292ـ **مجلس** ۵۰۷۹ فهرست نشده: نسخ، ۱۸۲گ ۱۷س. نام پادشاه‌درنسخه سفید مانده است [رؤیت] .

امامت

ازقاسم انوار، دربخش‌عرفان‌خواهدآمد.

امامت

از قاضی زادهٔ گرهرودی ، علاء الـدین عبدالخالق، که بروزگار شاه‌عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) میزیسته است. ازاوچندکتاب دردست هست: یکی‌کوتاهترکه در نسخه‌ها به «امامت» و «رشحات» خوانده شده، دیگری بزرگتر و بنام «تحفهٔشاهی». مناظرات‌اوست باقاضی‌زادهٔ رومی ورارودی در مجلس همان شاه صفوی ، در ذریعه از «اعتقادیه» و«سراج‌منیر» او نیزیاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۳۸ و ۳ : ۴۴۳ و ۹ : ۸۷۰ و ۱۲ : ۱۶۲ ـ تحفهٔ سامی : ۱۰۷ ـ روضات الجنات :۹۹ـ ریحانة الادب ۳ : ۲۶۷ ـ هدیة الاحباب : ۲۱۵ .

8293 ـ **مجلس** ۲۰۸۱ : تحریری متوسط، صفر **۱۰۶۳**، آغاز در دیباچه افتاده در فهرست آمده: «مباحثات قاضی‌زاده»که در مجلس شاه‌عباس انجام گرفته، ۵۱۹ص ۱۶ س [ف. مجلس ۶ : ۷۰].

8294 ـ **مجلس** ۴۶۳۴ : نستعلیق زیبای محمد صالح خاتون‌آبادی ، غرهٔ ع ۱/ **۱۰۶۳**، زدین ، ۱۳۶ گ ۱۹ س[رؤیت] .

8295ـ **ملک** ۵۴۸۷ : نسخ سدهٔ **۱۱**، درنسخه‌کتاب نامی ندارد، **آغاز :** کس نامهٔ انوار جلی ننویسد ... بعد ، چون جامع این مجموعهٔ ایجادی و مرتب صحیفهٔ مبادی، ۲۵۳ گ ۱۹س [رؤیت] .

8296ـ **ملک** ۵۴۸۶ : نسخ ، مقابله شدهٔ محرم **۱۱۰۷**، زدین ، آغاز برابر نسخهٔ ملك ۵۴۸۷، درنسخه نامی ندارد ، بخشی از

تذهیب بوسیله محمد سرفراز عباسی در۱۱۷۹ انجام‌گرفته، ۲۷۱ گ ۱۹س [رؤیت] .

8297 ـ ملك ۶۲۱۴ : نسخ محمد فرزند عین‌الدین علی، ع۱/ ۱۱۳۳، درپایان آمده: چشمهٔ زندگانی از آن رشحه‌ایست و از آنجهت... موسومه‌برشحات(شد). آغاز: کس نامهٔ انوار جلی ننویسد [رؤیت] .

8298ـ تهران، ملی۷۹۸ف: نستعلیق گویا ازسدهٔ ۱۳، آغاز: کس نامهٔ انوارجلی ننویست درفهرست بعنوان «رسالهٔ قاضی زادهٔ» دریك‌مقدمه‌وقاعده‌وخاتمه آمده، ۱۵۵ گ ۱۹ س [ف. ملی ۲ : ۳۳۱] .

8399ـ رضوی ۳۹۱حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده وقف‌نادرشاه ۱۱۴۵ نام‌نگارنده وکتاب درنسخه نیست، درنمای‌نسخه نوشته‌اند امامت قاضی‌زاده دو مجلس گفتگوست که در بغداد برای نگارنده رخ داده بشیوهٔ عرفانی و بنام شاه‌عباس. آغاز: کنه خردم درخوراثبات تو نیست، ۶۲ گ [ف. رضوی ۴ : ۴۱].

امامت

ناشناخته .

8300ـ ملك ۵۶۸۵/۲۱ : نستعلیق باتاریخ ۹۹۷ در دفتر (۶۱ر-۷۶پ). امامت وسرگذشت امامان است، وپس ازمهدی می‌آید عنوان دوم اندر شناختن حق سبحانه ، عنوان سیم اندر شناختن دنیا ، عنوان چهارم اندر آخرت. آغاز : در بیان آنکه مذهب امامیه واجب الاتباع است. طایفهٔ امامیه اخذکرده‌اند مذهب خودرا [رؤیت].

8301ـ سپهسالار۵۳۸۹: نسخ۱۱۲۶ امامت است وبخش غدیرخم آن پنج باب ویك خاتمه دارد. آغاز افتاده. باب ۲ـ عظمت عید غدیر ۳ـ ثواب روزه داشتن درغدیر ۴ـ غسل درروز غدیر ۵ ـ فضیلت زیارة حضرت دراین روز، ۱۱۵ گ۱۸س [ف. سپهسالار ۳:۱۹۲].

8302ـ دانشگاه۱۰۶۵: تعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده، ۳۰۲ گ۱۶س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۲۲] .

امامت = اتمام الحجة

امامت = کشف الحق

امامت = نامه

امامت

در بخش عرفان خواهدآمد.

امامت وفضایل علی

از مولانا کاشفی، به‌نثر و نظم با استدلال به‌آیتهای قرآن و اخبار .

آغاز : بعد از محامد واوصاف‌مصطفی ـ دادم هوای مدحت سلطان اولیا.

8303ـ سنا ۱۱۶/۵: نستعلیق۱۰۷۹ (ص۱۷۹ - ۱۹۲) [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۳] .

امامیه = رسالهٔ . . .

در قضا وقدر به‌نقل حدیثی از «کافی» و سخنانی در بارهٔ جنگ صفین ، سپس رستاخیز جسمانی . آغاز : رسالهٔ قضا و قدر فی‌الکافی عن علی‌بن محمد عن‌سهل بن‌زیاد.

8304 ـ دانشگاه ۱۰۱۸/۲ : تعلیق چلیپای سدهٔ ۱۲ (گ ۱۲۶ - ۱۳۱) [ف . دانشگاه ۱ : ۱۳ و ۳ : ۵۳۹] .

امانت نامه

از سیداسحاق .

8305ـ **واتیکان** ۲/۱۴۰: **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۵۹ هست [فیلمها : ۵۶۲].

امهات مسائل ثلاثه

ازجرجانی، درص۶۴۷ گذشت.

انباء الانبیاء

از ملااسماعیل قزوینی . در یك مقدمه و دوازده‌فصل، درپیامبری‌بر پایهٔ قرآن وکتابهای آسمانی، نگارنده‌گویااسماعیل فرزندعلی‌فرزند معصوم است. **آغاز** : الحمدلله الذی دلنا علی دین‌الاسلام .

بنگرید: طبقات‌اعلام الشیعة، کرام:۱۳۶؛ ذریعه ۲ : ۴۸ ، ۳۵۴ .

8306ـ **نجف**، شیخ شریعت اصفهانی : نوشتهٔ **۱۳۷۹** [ذریعه ۲ : ۳۵۴] .

8307 ـ **نجف**، شوشتریها : تاریخ یاد نشده، وقفی محمد خامنه‌ای [ذریعه ۲:۳۵۴].

انوار سلیمانی

از ملاعباس مولوی ، در گذشتهٔ ۱۱۰۱ ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) بسال ۱۰۹۷ بدان‌آغاز ودر۲۴ ذیقعدهٔ ۱۱۰۱ درشصت ودوفصل بانجام رسانده است. وگفتگو های دانشمندان مذاهب واحتجاجات امامان‌را در آن آورده است ، مثلا مکاتبهٔ دانشمندان ورارودورستمداری وگفتگوهای‌قاضی‌زادهٔ‌رومی وفصل ۶۲ دردذکرحکایات عجیبه است. **آغاز** : حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت صانعی را که اصناف مخلوقات‌را ازتنگنای ظلمت .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۲۹ و ۱۶ :۳۲۵؛ ریحانة الادب ۴ : ۹۹ .

8308ـ **سپهسالار** ۱۸۱۸: نسخ‌خوب حبیب‌الله فرزندمولانا یحیی‌همدانی، در**۱۱۰۲** زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۹۰ گ۲۳س [ف. سپهسالار ۱ : ۲۰۷] .

8309ـ **دانشگاه** ۱۸۲۲: نسخ محمد شفیع، در**۱۱۰۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ۲۵۷گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۸ : ۴۱۷] .

8310 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۵۵۴ : نسخ زیبای محمدباقر، ع**۱۱۰۳/۲**، زرین ، ۲۱۲گ[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبائی].

8311ـ **مجلس** ۵۶۹۲ : نسخ **۱۲۱۰** آغاز برابر نمونه ، فهرست ۶۲ فصل آن در فهرست کتابخانه آمده است ، ۴۸۰ ص ۱۹س [یادداشتهای آقای‌عبدالحسین حائری] .

انوار مشرقه

ازمیرمحمد صالح خاتون‌آبادی، نگارندهٔ «نوتقویم شرعی : ۲۷۳» و جز آن. بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵)، در دوازده باب ویك خاتمه. **آغاز**: ستاره‌ریزی عقدلآلی شکروسپاس حکیمی‌را سزاست جل شأنه‌که صد بند حکمت نجوم .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۴۱ .

8312ـ **مجلس** ۶۵۹۸ فهرست نشده: نسخ **۱۱۰۹** مقابله شده بانسخهٔ اصل، زرین ، [رؤیت].

انیس العاقلین

از ملامیرقاری گیلانی ، نگارندهٔ «اسرار القرآن : ۱۰۶» وجزآن .

8313ـ **یزد**، جامع کبیر ۶۳۱۵/۳ : باتاریخ **۱۲۱۵** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۴۷۹ هست [فلیمها ۱ : ۷۰۰].

انیس العوام

از محمد جعفر فرزند محمد علی فرزند

محمدباقر بهبهانی کرمانشاهی حائری، درگذشتهٔ ۱۲۵۴ دراصول وفروع دین. ذریعه از «انیس الطلاب» او یاد کرده است ، که جلد دوم آن درفروع دین است. **آغاز:** حمدله . اما بعد، چنین‌گوید ... که این چند کلمه‌ایست در بیان مجملی از اصول دین .

بنگرید : ذریعه ۲ :۴۵۹ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۲۶۳.

8314ـ **الهیات** ۱۰۶ آل‌آقا: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. الهیات ۱ : ۷۰۱] .

انیس الموحدین

از ملامهدی نراقی ، نگارندهٔ «توضیح ـ الاشکال : ۱۵۴» وجزآن. درکلام وفروع در پنج باب و همراه « کنز الرموز» چاپ شده و شیخ عبدالرسول جواهری آنرا بعربی درآورده است .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۶۶ ـ ف. مشار : ۱۷۷ .

8315ـ **سپهسالار** ۶۳۴۹ : نستعلیق ۲۷ رمضان ۱۲۷ (**۱۳۰۷**) ، ۳۲ گ ۲۲ س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۰] .

8316ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۹۵ : نوشتهٔ ج ۱/**۱۲۱۷** همراه « رضاع » مجلسی [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8317 ـ **سپهسالار** ۶۳۵۱/۱ : نسخ رشید احمد فرزند زین‌العابدین، در **۱۲۵۷** ، ۱۵۰ گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۰] .

8318ـ**سپهسالار**۱۸۳۹/۲: نستعلیق محمدزمان فرزند مؤمن بیگ شمیرانی، در۱۸ رجب**۱۲۵۸** برای سیدمحسن (۶۷پ ـ ۱۸۰ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۰] .

8319 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۸۸ :نوشتهٔ میرزا محمد فرزند غلامعلی علی آبادی ، در **۱۲۲۰** [نسخه‌ها ۱ : ۵۱] .

8320ـ **حقوق** ۱۹۹/۳ج : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۶ر ـ ۸۵ر) [ف. حقوق : ۲۰] .

اولوالعزم =رساله‌ای در تحقیق معنی

از علی فرزند شیخ فضل‌الله فومنی زاهدی نگارندهٔ «ارادة‌الله :۸۷۴» درپاسخ درخواستی که درمحرم ۱۰۷۱ ازجانب گیلانیان ازاو شده بود درچهار فصل نگاشت :۱ـ معنی‌اولوالعزم ۲ـ مذاهب و اختلاف اقوال در آن ۳ ـ رفع شبهات ۴ـ جمع میان اقوال .

8321ـ **الهیات** ۲۹۳/۲ج: نسخ ، با تاریخ **۱۱۱۱** دردفتر (۱۸پ ـ ۱۰پ) ،آغاز برابر نمونه همراه «ارادة الله » از همو [ف . الهیات ۱ :۱۹۸] .

8322ـ **ملك** ۴۶۵۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۲ ر ـ ۱۹ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ایضاح احقاق الحق

از میرنصیرالدین حسین فرزندعبدالوهاب بهبهانی، بدستور میرزا سعدالدین محمد وزیر شاه سلیمان‌صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، ترجمه ایست لفظی از « احقاق الحق » قاضی نورالله شهید، علامهٔ حلی (۶۴۸ ـ ۷۲۶) «نهج‌الحق وکشف‌الصدق» را دررد سنیان می‌نگارد، قاضی فضل فرزند روزبهان خنجی شیرازی سپاهانی اشعری حنفی درپاسخ‌او «ابطال نهج‌الباطل»را نگاشت، قاضی‌شوشتری شهید (۹۵۶ـ۱۰۱۹) «احقاق الحق و ازهاق الباطل» را در رد پسر روزبهان نگاشت واین بهبهانی‌کتاب اورا بنام «ایضاح احقاق‌الحق» بفارسی‌درآورد. **آغاز:** سعد اکبردولت ازبرج اقبال سعادتمندی طالع

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۹۲ .

8323ـ **دانشگاه**۳۲۸۵: نستعلیق تاریخ

یادنشده، جلد یکم است، ۱۷۷ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۴۱].

ایمان و احکام صلاة = صفت ...

آغاز: حمدمتواتروثنای متکاثرمرحضرت بی‌نیازی‌را که انعام اوعام است .

8324ـ **قاهره،** دارالکتب ۳ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، (گ ۱ ـ ۲۰) ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۲۴۴].

ایمان و اسلام = رسالة فی معرفة

آغاز: قال النبی(ص) طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة، صدق رسول الله گفتند رسول(ص) طلب کردن علم بر همهٔ مسلمانان از مردان و زنان.

8325ـ **قاهره،** دارالکتب ۸۹ زکیه فارسی: بی‌تاریخ (گ ۱۷پ ـ ۲۱) [مخطوطات ۱ : ۲۵۵].

ایمان = حقیقت...

آغاز: بدانکه ایمان درلغت باورداشتن ودراین چهارقول است: اول اقرار بدل است.

8326ـ **مجلس** ۲/۵۵۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۴۴۷ـ ۵۰۲) [ف. مجلس ۱۷ : ۴۶].

ایمان وفروع دین

گفتاریست درعقاید و فروع دین، بایستی درچهار فصل باشد: فصل یکم درمعرفت ایمان فصل دوم درشناختن خدا . **آغاز:** بدان ایدك الله فی الدارین این کتاب دربیان معرفت ایمان واسلام وروزه ونماز.

8327ـ **ملك** ۲/۵۸۹۲ : نستعلیق میرزا محمد نجار التجار، باتاریخ **۱۳۱۶** در دفتر (۹پ ـ ۲۵ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

8328ـ **قاهره،** دارالکتب ۸۹ زکیه فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه (گ ۱۰ ـ ۱۷پ) در فهرست از بخشها و نشانیهای دیگر آن یاد نشده است.

8329ـ **دارالکتب** مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، بدون نشانی بیشتر درفهرست (گ ۵۸ ـ ۹۱) [مخطوطات ۱ : ۲۵۵].

ایمان و کفر

از علیقلی فرزند قرچغای خان، نگارندهٔ «تعلیقات بر شرح اشارات: ۷۶۳» جز آن. که صاحب «ذریعه» آنرا بنام «ایمان الکامل» وصاحب «فهرست الهیات» بعنوان رساله‌ای در معرفت ایمان و نورانیت محمد وعلی و «ایمان وکفر» نام برده است این کتاب دریك مقدمه وسه مقاله وهفت فصل و ختم است. **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا الایمان الکامل و نورنا بنور المنیر الفیاض الهاطل...

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۰۸ و ۲ : ۵۱۴.

8330ـ **الهیات** ۳/۱۳۶د : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۷۳ر ـ ۱۰۸پ) [ف الهیات ۱ : ۲۴۵].

ب

بحر الجواهر الخاقانی = صرح اللآلی حسینی

از سید میرزا محمد باقر ملا باشی فرزند میرزا سید محمد طبیب موسوی شیرازی، کـه بروزگار فتحعلیشاه می‌زیسته، در گذشتهٔ پس از ۱۲۳۲ بنام همان‌شاه، دریك مقدمه وشش باب: مقدمه درمعنی امامت، باب ۱ ـ شرایط واموری که در امامت است ۲ ـ نصوص جلیه برامامت ۳ ـ نصوص خفیه برامامت ۴ ـ احوال ظاهر و باطنی حضرت امیر ۵ ـ نفی امامت از غیرعلی ۶ ـ امامت دیگر امامان [نسخهٔ رضوی] کتابی

بهمین نام درهمین موضوع ازاو بکوشش نوهٔ او محمد باقر فرزند محمد فرزند نگارنده بسال ۱۲۹۷ چاپ شده. بخشهای چاپی مقدمه است وسه مقصد: وهر مقصد درچند فصل درمبدأ ومعاد وپیامبری و امامت، و یك خاتمه در چهارده جوهر ، در سرگذشت چهارده تن، برای هریك از معصومان یك جوهر. **آغاز:** (۱) بهترین لؤلؤئی که غواصان عاقله رااز بحراندیشه . **آغاز:** (۲) الحمدلله الذی دل علی ذاته لذاته ... امابعد ، بندهٔ حقیر محمد باقربن . . . برصفحهٔ عرض گستری .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۴ و ۱۵ : ۳۹ و ۱۸ : ۳۶۲ ـ ف . مشار : ۲۰۵ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۱۹۰ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۸۳ ـ ریحانة الادب ۱: ۱۸۹ و ۴: ۷۲ .

8331 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: نسخ زیبای محمد باقر فرزند میرزا محمد خوراسکانی، درصفر **۱۲۵۸** [یادداشتهای آقای روضاتی] .

8332ـ **رضوی** ۳۷۹ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ذرین ،آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، بخشها برابرچاپی نیست، ۱۸۰ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۴ : ۳۵] .

8333ـ **مجلس** ۵۶۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دریك مقدمه وسه مقصد ویك خاتمه: ۱ـ مبدأ ومعاد ۲ ـ نبوت ۳ـ امامت خاتمه اسامی وانساب ومعجزات چهارده تن. **آغاز:** الحمدلله الذی ۴۷۲ ص ۲۶ س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

بحر اللآلی

گزارش قصیدهٔ « بدء الامالی » است در اعتقادات: یقول العبد فی بدء الامالی. درپایان آن آمده: تمام شد شرح قصیدهٔ امالی ازتقادیر حضرت مخدوم درویزه قریشی نیکنهاری قدس سره که موافقست به بحر الالی.

8334ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۸۱ : نستعلیق زیبای محمد نور، ۶ شوال **۱۰۷۲** برای محمدرضا بیگ بدخشی صوفی، ۷۳ گ، بامهر کتابخانهٔ محمد علی تربیت [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

بدا

درص ۷۴۴ ـ ۷۴۶ گذشت .

بدایع الحکم

زنوزی، درص ۷۴۶ گذشت .

بدیعیه

ازرحیم فرزند کریم فرزند ابراهیم فرزند مهدی قاجار درگذشته پس از ۱۳۰۶ ، بدرخواست محمد حسن خان صنیع الدوله، بسال ۱۳۰۴ . دربیان ظهور و رجعت وآیت و علامت. در یك مقدمه در چند عنوان سپس چند فصل و خاتمه [دیباچه]. **آغاز:** یگانه خداوندی را بنده ایم وبی شبیه ومانندی را پرستنده و بیچون وچندی را ستایند .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۲ ـ المآثر و الآثار : ۱۳۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۱۱۵ .

8335ـ **دانشگاه** ۴۱۲۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۶۳ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۰۶].

براهین البهائیه

رازی، درص ۷۴۶ گذشت .

البراهین الجلیه فی رد مخالفی الاثنی عشریه

از علی اکبر گونابادی مشهدی، ازمعاصران در رد صوفیان وشیخیان و بهائیان [ذریعه] . **آغاز:** الحمدلله الذی اوضح دلائل معرفته .

8336ـ **تهران** ، ملی ۱۰۸۱ : تاریخ یادنشده گویا نوشتهٔ شیخ علی معصومی بیدختی [نسخه‌ها ۱ : ۵۲] .

برهان الامامه فی عنوان الخلافه

از عبدالحسین لسان السلطنه ، نگارندهٔ «آثارالبدیعه : ۶۴۶» . بنام مظفرالدین شاه بسال ۱۳۱۹، دراثبات خلافت علی . **آغاز :** فروتنی ونیاز بارگاه یزدانی را گردگانت .

8337ـ **تهران** ، ملی ۷۵۸ف : نسخ چهارشنبهٔ ۲۶ ج ۱/**۱۳۱۹** گویا نگارنده ، ۱۴گ ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۲۷۹] .

برهان قاطع

ازکریم‌خان‌قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ‌کریمی ۲۸۷» و جزآن. در اثبات رکن رابع و لزوم وجود پیشوا ، درسه قسم و هریك قسم در چند مطلب وهرمطلب درچندفصل، در۱۲۹۳ بانجام رسانده .اوکتابی دیگر بهمین‌نام بعربی دارد.

بنگرید : ذریعه ۳:۹۸ ـ ف. کتب‌مشایخ ۳۲۹ .

8338ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق محمدباقر سمغابادی قزوینی ، ج۱/**۱۳۰۰**، خشتی [نسخه‌ها ۵ : ۱۳] .

برهان الملة = حجة الاسلام

برهانیه

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» و جزآن. او دوکتاب یکی کوتاه ودیگری باگسترش بیشتر بدین‌نام دربارهٔ امامت وستایش امامان‌دارد. **آغاز:** حمدله ... امابعد، غرض از تحریر این کلمات آنست که این اقل... بعرض برادران دینی میرساند .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۰۲ ، ۱۰۳ .

8339ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۵: نوشتهٔ‌محمد ارومی، در**۱۳۳۵** (گ۷۳ ـ ۸۴) دیده شود: «اقناعیه:8282» [رؤیت].

بزم آرا

از محمد تقی توپچی فرزند آقا محمد دهخوار قانی ، بنام فتحعلی شاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) و عباس میرزا نایب السلطنه ، در رد نصارا ویهود، درپنج فصل بسال ۱۲۶۰ نگاشته است. **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس و ستایش بی‌اقتباس حکیم کامل وعلیم.

8340 ـ **دانشگاه** ۳۰۸۰ : نستعلیق ابراهیم فرزندحاجی‌جوانمرد خوینی، رمضان **۱۲۵۷**، درفهرست آمده : که نگارش بدستور عیسی قائم مقام وبنام فتحعلی‌شده است ، نسخه سه باب را دارد ،آغازبرابر نمونه ، ۱۴۲ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۵] .

8341ـ **تهران**، ملی ۴۲۱ف: نستعلیق محمدتقی فرزندمحمد بحرینی زنجانی در ۲۴ ذیقعدهٔ **۱۲۶۰** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست آمده‌که نگارش بدستورحاجی میرزا آقاسی وبنام فتحعلی شاه است،۱۷۱ گ۱۴س [ف. ملی ۱ : ۴۰۳] .

بشارت الامه فی موالید الائمه

ازحاج‌شیخ محمد سلطان الواعظین فرزند ملامحمد اسماعیل مجتهدکجوری‌تهرانی، در ـ گذشتهٔ ۱۴شعبان ۱۳۵۳ ، دریك مقدمه در ده بشارت، وچند باب هریك ده بشارت، و خاتمه در بشارت تولد مظفرالدین شاه. گفتاریست در کلام شیعی سپس سرگذشت امامان .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۱۲ .

8342 ـ **دانشگاه** ۲۴۳۴/۳ : نوشتهٔ **۱۳۱۶**، بشارت چهارم است (۵۳ر ـ ۲۰۷پ)

همراه با «ذریعة العاصین» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۴۷] .

8343ـ تهران، سلطان المتکلمین فرزند نگارنده [ذریعه ۳ : ۱۱۲] .

بشارة المذنبین

در س ۶۵۰ گذشت .

بهجة القلوب

ازعلی فرزند محمدتقی (محمدثقفی)، که قصیدهٔ استادخود امیرمحمد تقی الحسینی را در توحید، بفارسی برگردانده وگزارش کرده است. آغازقصیده: الحمدلله ولاسواه. آغاز: الحمدلله والصلاة... وبعد چنین گوید احوج... علی بن محمدثقفی (این اختلاف ازفهرست کتابخانه است)

8344ـ مجلس ۴۷۴۵/۵ : بی تاریخ ازسدهٔ ۱۳ (ص ۲۰۱ - ۲۱۶) بخشی ازآنست [ف. مجلس ۹ : ۱۰۲] .

بهجة المباهج

از سبزواری دربخش تاریخ خواهد آمد.

بیاض ابراهیمی

ازنواب ابراهیم خان فرزندعلیمردان خان فرمانروای کشمیرازجانب اورنگ زیب (۱۰۶۹ ۱۱۱۸)، درعقاید شیعی به عربی وفارسی، در ۱۱۱۶ بدان آغاز کرده در پنج یا هفت جلد نگاشته وپیش ازپاکنویس در فتنه‌های سدهٔ ۱۲ کشمیر از میان رفته و سپس در ۱۲۰۷ بدستور شیخ عبدالرحیم وکمک حاج محمدتقی قندهاری پراکنده‌های آن درچهارجلدبنام «سفینة النجاة» گردآوری شده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۶۶ و ۱۲ : ۱۹۹

8345ـ رضوی ۱۲۵ اخبار: نسخ محمد حسن ۱۲۰۷ وقف آقا محمدتقی قندهاری نسخهٔ ممتاز ۵۴۲ گ، ۳۶س، باتقریظ شیخ عبدالرحیم. آغاز: بسمله الحدیث الثانی والثلاثون، اخرج الخطیب عن انس [ف. رضوی ۱: ش ۱۲۵] .

8346ـ آصفیه ۵۹۳ حدیث : تاریخ یاد نشده، بخشی ازآنست، ۴۳۴ ص ۱۵-۱۹س [ف. آصفیه ۱ : ۵۴۰] .

بیان الحق والصدق المطلق

از محمد صادق فخر الاسلام ارومیه‌ای ، درگذشتهٔ نزدیك ۱۳۳۰ ، در رد یهود و نصارا درده مجلد، که جلد یکم وچهارم آن در ۱۳۲۷ ، ۱۳۳۴ بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۸۰ـف. مشار: ۲۴۶.

8347ـ ملك ۶۳۵ : نستعلیق نگارنده در ۱۳۲۰، جلددوم ، ۲۰۱ گ ۱۶س .

8348ـ ملك ۶۳۶: نستعلیق نگارنده، در ۱۳۲۱، دنبالهٔ جلد دوم، ۴۴۶ گ ۱۶س

8349ـ ملك ۱۱۰۲: شکسته نستعلیق نگارنده، در ۱۳۲۳، جلدچهارم، ۴۵۵ گ ۱۶ [ف. ملك ، فارسی : ۶۵] .

بیان واجبات عقلیه = عقاید دینیه

ازگرگانی .

پ

پاسخ به اعتراضات پادری = رد...

پاسخ به پادری

از ملارضا همدانی، نگارندهٔ «الدرالنظیم ۴۸» وازوست : ارشاد المضلین: ۸۷۵ و میزان الحق درهمین باره و شاید این پاسخ یکی از آن دو باشد. آغاز : حمدله . اما بعد ، پس بدانکه یکی از پادریان مذهب مسیحی چندی

قبل از این بدار العلم شیراز آمده از یکی از اکابر آن حدود ادلهٔ نبوت خاصه‌را طلب نمود.

8350 ـ دانشگاه ۱۸۲۷/۵ : نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۳ (۳۲۸ر ـ ۳۳۵ پ) ۲۹س ۳۳۶ گ [ف. دانشگاه ۸: ۴۲۴].

پاسخ به‌پادری

ازهمان محمد رضای همدانی . آغاز : (دیباچه) الحمد لمن یقصر اللسان عن حمده. آغاز : (مقدمه): حمدله . و الصلاة و السلام علی محمدوآله اجمعین. اما بعد، چنین گوید بندهٔ ...

8351 ـ ملك ۶۰۹۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۳۷۳گ ۱۵س [رؤیت] .

پاسخ به‌پادری

ازعلی‌اکبرایچه‌ای(اژه‌ای)سپاهانی‌فرزند محمدباقر، درگذشتهٔ ۱۲۳۲. بدستور فتحعلی شاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) او ردودی براحسائی و اخباری نیزداده. آغاز: ای‌بدیوان؛کمالت هرکتاب... زیب لسان ناهجان مناهج صاحب تنزیل .

بنگرید: فوائد الرضویه: ۲۷۴ـ مؤلفین مشار ۴ : ۴۸۸ .

8352ـ سپهسالار۱۸۵۶/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۴پ ـ ۹۷پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۵] .

پاسخ به‌چهارده پرسش کلامی

بروش شیعی. آغاز: سئوال، دراحادیث هست‌که وقت سکرات موت پیغمبر . . . وائمهٔ هدی و جبرائیل... به‌نزد میت حاضرمی‌شوند

8353 ـ دانشگاه ۳۷۸۳/۹ : میرزا محمد فرزند میرزا مهدی نوری ، ۱۲۴۲ (ص ۹۳ ـ ۱۲۲) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۱].

پاسخ رسالهٔ دربندی

از محمد ابراهیم فرزند محمد خلیل استرآبادی، نگارندهٔ «حجة البالغه» بخواهش مردم ولایت حاجی‌طرخان و میرزا مهدی‌نوری بنام ناصرالدین‌شاه‌قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) درپاسخ نامهٔ دربندی مرتد که در تقویت کیش نصرانیان‌نوشته وبگیلان فرستاده‌بود [دیباجه] آغاز: بعد ازحمد وثنا وسپاس یگانهٔ بی‌همتا، ودرود بینهایت . . . مستور نماند که چون در زمان .

8354 ـ مجلس ۲۹۰۵/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص۴۴۴ ـ ۴۷۶) انجام افتاده [ف. مجلس ۱۰ : ۳۰۲] .

پاسخ رستمداری به‌اوزبکان =

نامهٔ اوزبکان وپاسخ رستمداری

پاسخ‌نامهٔ دانشمندان ورارود =

نامهٔ ازبکان وپاسخ رستمداری

پاسخ به‌هفت پرسش

از عبدالرحیم فرزند ولی محمدتبریزی، در گزارش پاره‌ای از خبرهای شیعی بروش شیخی . این پرسشها از زنجان برای آخوند ملامحمد ممقانی فرستاده شده بود، و او پاسخ دادن به آنها را به نگارنده واگذار کرده [دیباجه]. آغاز: حمدله . . . اما بعد، بندهٔ خاکسار عبدالرحیم بن ولی محمد التبریزی بر صفحهٔ ضمایر صافیهٔ برادران صافی طویت می‌نگارد .

8355ـ دانشگاه ۳۰۷۲/۵: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۲۰۰ـ۲۲۲) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۱۶] .

پرسش و پاسخ

ازمیرزا ابوالقاسم گیلانی، نگارندهٔ «اصول دین :۸۷۸» وجز آن. چند گفتارست یکی در بارهٔ درستی انتساب خطبة البیان که در پاسخ مولانا علی‌اصغر در ۸ رمضان ۱۲۱۳ نگاشته است . آغاز این یکی : سبحان من دانت له السماوات والارض .. امابعد، این چندکلمه‌ای است حسب الاقتضا .

8356 ـ دانشگاه ۱۸۲۷/۱ : و نسخ نستعلیق ازخودمیرزای قمی، چندپرسش‌وپاسخ است بفارسی‌وعربی، یکی‌ازآنهادر بارهٔ خطبة‌البیان‌در پاسخ مولانا علی‌اصغر این یکی مؤرخ پنجشنبهٔ ۸ رمضان **۱۲۱۳** [ف. دانشگاه ۸ : ۴۲۴] .

8357ـ دانشگاه ۱۰۲۰/۱ : باتاریخ **۱۲۲۶** در دفتر (۹۱ پ ـ ۱۰۸ ر) دربارهٔ درستی انتساب خطبة البیان به حضرت علی . آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۵ : ۱۱۹۳].

8358ـ دانشگاه ۱۰۲۰/۱۰ : نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۶۰پ‌ـ۱۶۴ر) پرسش و پاسخهایی است دربارهٔ شش مسئلهٔ فقهی اصولی‌کلامی ، گویا ازهمو . آغاز : سئوال اینکه می‌گویند الفاظ اسامی معانی نفس‌الامریه است چه معنی دارد ؟ چه ثمره‌ای برآن مترتب می‌شود [ف . دانشگاه ۳ :] .

8359 ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۲۱۳ : باتاریخ**۱۲۳۲** دردفتر ، دربارهٔ درستی‌انتساب خطبة البیان وآغاز نیز برابرنمونه [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

پرسش و پاسخ

پرسش وپاسخی‌است دربارهٔ مسائل‌مذهبی ازکشیش‌استپانوس کاتولیك‌فرزندآراطون‌فرزند یوحنا، که درجولاهٔ دارالسلطنهٔ اصفهان می‌زیسته، برای کودکان، در۱۸۴۶م در۱۵ فصل نگاشته وسپس پنج فصل برای آن افزوده شده است. **آغاز:** این مختصررساله‌ایست درسئوال وجواب‌که انتخاب شده است، ازعقاید عملیات دین عیسویان، مبتنی است برپانزده فصل .

8360 ـ مجلس ۵۶۹۵ فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، زدین ، باتصویر کشیشی در محراب ، ۱۱۶ گ ۹س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

پرسش و پاسخ

ازسید محمد باقر شفتی، نگارندهٔ «اصول دین :۸۸۰» و جز آن. پرسش و پاسخهاییست گوناگون برخی‌کلامی وبیشترفقهی است و در بخش فقه خواهد آمد.

پرسش و پاسخ

پاسخ ازمحمد باقر مجلسی(بنگرید: بدا: ۷۴۴) بهسه پرسش ملا خلیل قزوینی: ۱ـ در بارهٔ طریقهٔ حکما و حقیقت و بطلان آن ۲ ـ طریقهٔ مجتهدان واخباریان ۳ـ طریقهٔ فقیهان وصوفیان. همراه «تشویق‌السالکین» در۱۳۱۱ چاپ شده. **آغاز:** چنین گوید ... محمدباقر ابن... که این دو کلمه‌ایست در جواب سؤال مرد عزیزی‌که ازاین فقیرنموده بود .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۸۷ ـ دیباجهٔ دانش پژوه بررسالهٔ داوری فیض کاشانی میان پارسا و دانشمند ، در مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات تبریز س۹ ش۲ ـ طرایق الحقایق ۱ : ۵۱ ـ ف. مشار : ۴۲۶ .

8361ـ ادبیات ۱۱۲/۲ ب: نستعلیق سدهٔ**۱۲** (۵۸ر ـ ۵۸پ) ۲۰س. هرسه پرسش و پاسخ را دارد [ف. ادبیات ۱ : ۵۱] .

8362ـ مجلس ۱۹۱۶/۲۶: سدهٔ**۱۳** (ص ۳۷۴ ـ ۳۷۵) پاسخ بدو پرسش : ۱ ـ

طریقهٔ حکما وحقیقت و بطلان‌آن ۲ـ طریقت مجتهدان و اخباریان، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹: ۵۸۶] .

8363ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی : تاریخ‌یادنشده، آغازبرابرنمونه، هرسه‌پرسش و پاسخ را دارد [ذریعه۵ : ۱۸۷] .

پرسش و پاسخ

پاسخها از محمد باقر فرزند محمد جعفر همدانی قوی اصفهانی‌شیخی (۱۲۳۹-۱۳۱۹) نگارندهٔ «زمین وآفتاب : ۲۹۹» و جزآن. و او جز محمد باقر فرزند محمد جعفر همدانی بهاری درگذشتهٔ ۱۳۳۳ است. واین چندگفتار جداگانه است‌که در نسخه‌ها نشان داده می‌شود

بنگرید : طبقات‌اعلام الشیعه، نقبا: ۲۰۰ ف . رضوی ۴ : ۱۳۱ ـ المآثر و الاثار : ۲۱۷ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۴۴ .

371ـ8364ـ **الهیات**۴۸۶: نستعلیق **۱۲۹۳** چند گفتار و۸ پرسش و پاسخ است که هریك‌ازدیگری‌جداست ودریك دفترگردآوری شده: ۱ـ پاسخ دربارهٔ یاری‌جستن بنام خدا و صلوة برخاندان محمد۲ـ دربارهٔ معراج نوشتهٔ ۱۲ج۱/۱۲۹۳ ۳ ـ در معنی سراج پرسنده میرزا محمدعلی لاهیجانی است ۴ـ آیا معرفت نقبا ونجبا لازم است ، نوشتهٔ ۱۶ج۲/۱۲۹۳ ۵ـ دربارهٔ اعلم تلامیذ شیخ‌احسائی ۶ـچگونه هرچه درووجود مقدم است باید درظهور مؤخر باشد ۷ ـ شبهاتی که برای اسدالله‌خان فرزند میرزا اسحاق رخ داده ۸ ـ غرض از خلقت ، پرسنده‌محمدعلی فرزندناظم‌الشریعه است [ف. الهیات ۱ : ۶۴] .

8372ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۱ : نستعلیق ابراهیم فرزند علی اصغر ۲۵ محرم **۱۲۹۶** (ص ۱ ـ ۹۴) در ۴ مطلب در فهرست بعنوان «رساله در رد یکی از منکران مسلك شیخیه» یادشده. **آغاز:** حمد می‌کنم خداوندی را که نفرستاد بسوی خلق رسولی . . . وبعد، چنین گوید این‌ضعیف خاکسارکه دراین اوان محنت

8373ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۱۰: نستعلیق ابراهیم فرزند علی‌اصغر، چهارشنبهٔ ۱۴ رجب **۱۲۹۷** (ص۵۳۳ ـ ۶۶۰) . در پاسخ پرسش آقا میرمحمد علی رفسنجانی کرمانی. **آغاز :** ...دراین اوان محنت اقتران خطابی‌باعتاب و کتابی مستطاب [ف. مجلس ۹ : ۱۹۷].

8374ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۶ : همان نستعلیق ودر رمضان **۱۲۹۶** (ص ۱۹۳-۲۲۵) پاسخ به‌هفت پرسش ازمسایلی‌که موردگفتگوی آن روزه میان‌شیخیان وفقها بوده‌است. **آغاز** چنین‌گوید این خاکسار تبه روزگار محمدباقر ...که دراین اوان محنت مسائلی‌چند رسید از بعضی از اعاظم [ف. مجلس ۹ : ۱۹۳].

8375ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۳ : نستعلیق ابراهیم فرزند علی‌اصغر، درصفر **۱۲۹۷** (ص ۱۰۳ ـ ۱۱۲) ، در پاسخ دوتن از نصارا در ۱۱ ع ۱/۱۲۸۸ . **آغاز :** حمد خدا را که پرورندهٔ عالمیان است ، و درود نامعدود برگزیدگان [ف. مجلس ۹ : ۱۹۰] .

پرسش وپاسخ = سؤال و جواب

از شیخ‌الاسلام حسن حلی رشتی نگارندهٔ « سدرة المنتهی » درکلام. سؤال و جواب را پس از « شجرهٔ طوبی» که در ۱۲۹۸ نگاشته بود بنام رکن الدوله محمد تقی میرزا برادر ناصرالدین‌شاه درخراسان، بسال۱۲۹۹ نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۴۴

8376ـ **قم**، سید شهاب الدین تبریزی ۳مج: باتاریخ **۱۳۰۰** دردفتر، همراه « شجرهٔ

طوبی» ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۷] .

پرسش و پاسخ

ازهمان شیخ‌الاسلام حسن رشتی، درپاسخ احمد افندی حنفی، دراینکه چرا شیعه خلفارا دشنام میدهند. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌اظهرالحق واعله وکشف الباطل .

8377ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۱۴۰ : نسخ **۱۳۰۵** [نسخه‌ها ۲ : ۸۴].

8378ـ **ملك** ۷۶۷ : نسخ ۱۲ ع ۲/ **۱۳۱۵** ، ۴۰ گ ۹ س [ف . ملك ، فارسی : ۱۹۰] .

پرسش و پاسخ = نبوت

ازحسن رشتی.

پرسش و پاسخ

پرسشهایی است منسوب به حضرت جعفر صادق ازپزشك هندی، وپاسخ ندادن اوبدانها.

8379ـ **یزد،** جامع‌کبیر ۳مج: نستعلیق علاءالملك فرزند قاضی‌نورالله شوشتری شهید ، همراه «مجالس المؤمنین» پدرش که مؤرخ ۴/ **۱۰۳۵/۵** است. [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۴] .

پرسش و پاسخ

گویا پاسخها از آقا سیدعلی طباطبائی (۱۱۶۱ ـ ۱۲۳۱) صاحب «ریاض» باشد . مسائل فقهی، کلامی، تاریخی است، و پرسنده درآن ازصاحب «ریاض» نام میبرد. و پرسشها باشماره است .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۳۶ ـ ریحانة ـ الادب ۲ : ۴۲۸ ـ روضات الجنات : ۴۱۴ .

8380ـ **الهیات** ۱۹۲ آل‌آقا: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، و انجام نیز در پرسش ۱۴۳ افتاده است [ف. الهیات ۱ : ۷۰۶] .

پرسش و پاسخ

ازمحمدکاظم‌بن محمدقاسم‌رشتی، نگارندهٔ «اسرار العبادة» در گذشته ۱۲۵۹ .

بنگرید : فهرست الهیات : ۲۶۹ ذریعه ۲ : ۵۲ـ ف . ادبیات ۳ : ۳۰ .

8381ـ **الهیات** ۲۶۳/۳د : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، (۳۲ر ـ ۳۳ ر) ۲۵ س [ف. الهیات ۱ : ۲۶۹] .

8382 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۶/۳ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [ف. ادبیات ۳ : ۳۰] .

8383ـ **الهیات** ۵۵۹/۲د : نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۵** دردفتر بهمین خامه (۲۰پ ـ ۳۵ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۲۸] .

8384ـ **مجلس** ۶۶/۵خویی: درپاسخ محمدحسن وزیر، سدهٔ **۱۳** ،دربارهٔ ۱ ـ قاب قوسین ۲ـ علت اشیاء ۳ـ خلقت مشیت بنفسها ۴ـ مسمای‌اسماءحسنی چیست ۵ـ بیان‌مخاطب ۶ـ امکان‌را حج که بسال ۱۲۵۴ نگاشته شده است (ذریعه ۵ : ۱۸۸) (ص۱۹۵ ـ ۲۰۵) . **آغاز:** الحمدلمن لایستحقه سواه ... اما بعد چنین‌گوید [ف. مجلس ۷ : ۶۷] .

پرسش و پاسخ

ازهمان سید محمد کاظم رشتی .

8385ـ **الهیات** ۲۶۳/۲د : نستعلیق شکسته، پیرامن شعبان **۱۲۷۴** (۳۲ر ـ ۳۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۶۹] .

پرسش و پاسخ

از کریمخان قاجار کرمانی ، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» و جز آن. چند گفتار است .

8386ـ **دانشگاه** ۸۶۹/۳: نسخ‌نوشتهٔ

۱۲۷۰ گویا نگارنده (۴۹ پ ـ ۷۳پ) ، در فهرست پاسخ دهنده شناخته نشده است . پاسخ چند پرسش در کلام وفقه است از امان‌الله خان فرمانروای کردستان که در۱۲۷۰کرمانی باو پاسخ‌داده‌است. **آغاز:** حمدله...چنین‌گوید .. که درساعتی میمون وزمانی برکت مشحون که درگوشهٔ انزوا [ف. دانشگاه ۳ : ۵۴۷] .

8387ـ **دانشگاه۲/۸۶۹**: نسخ نوشتهٔ **۱۲۷۰** گویا نگارنده که نامش در نسخه سفید و در فهرست ناشناخته مانده ، همان پرسش و پاسخ نسخهٔ ۶۲۳۲/۲ ملك است باهمان سرـ آغاز (۳۵پ ۴۸پ) [ف. دانشگاه ۳:۳۴۷].

8388ـ **دانشگاه۵/۸۶۹**: نسخ**۱۲۷۰** گویا نگارنده (۱۰۰پ‌ـ۱۲۸پ)، پاسخ‌دهنده در نسخه شناخته نیست . پرسشهای سپاهانیان است دربارهٔ قرآن که حاج محمد صادق آورده بود . **آغاز:** حمدله . . . انه قداتانی جناب الحاج المعظم . . . بمسائل من اصبهان [ف . دانشگاه ۳ : ۵۴۷] .

8389ـ **دانشگاه ۱/۸۶۹** : نسخ ۱۵ ع۲/**۱۲۷۲**گویا بخامهٔ نگارنده‌که درفهرست شناخته نیست (۱پ ـ ۳۴ر) ، همان پرسش و پاسخ نسخهٔ ۶۲۳۲/۱ ملك است باهمان سرـ آغاز [ف. دانشگاه ۳ : ۵۴۷] .

8390ـ **دانشگاه ۴/۸۶۹** : نسخ ۶ع ۲/**۱۲۷۲** گویا بخامهٔ نگارنده پرسشی است کلامی در پاسخ امان‌الله‌خان والی کردستان ، **آغاز:** حمدله... چنین‌گوید...که دربهترین ازمنه و خوشترین آونه وارد شد (۷۴ پ ـ ۹۹ ر) ، نام نگارنده در نسخه سفید مانده و ازاین‌رو درفهرست ناشناخته مانده است [ف . دانشگاه ۳ : ۹۴۷].

8391ـ **مجلس۳/۶**نجم: نوشتهٔ**۱۲۹۱** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

8392ـ **ملك۱/۶۲۳۲**: نسخ سدهٔ**۱۳** پرسش ازشیخ‌محمد فرزندامام‌الدین کردستانی دربارهٔ جهنم ، پاسخ در چندین فصل دراینکه نمیشود جهنم همیشگی باشد. **آغاز:** حمدله . صلاة. وبعد یقول... انه قدارسل‌الی‌جناب... الشیخ محمدبن [رؤیت] .

8393ـ **ملك ۶۲۳۲** : سدهٔ**۱۳**، همان نسخهٔ ۸۶۹/۴ دانشگاه است باهمان سر آغاز [رؤیت] .

8394ـ **ملك ۶۲۳۲/۲**: نسخ‌سدهٔ**۱۳** دراینکه ام‌الکتاب چیست ؟ پرسش بعربی از شیخ یوسف فرزند محمد حسن‌کردی، پاسخ به فارسی و در کرمان در ۹ع۲/**۱۲۷۲** نگاشته شده است. **آغاز:** حمدله... و بعد فیقول... انه قدارسل الی‌الجناب العالم [رؤیت] .

8395ـ **ادبیات ۸۱/۲** د: نسخ تاریخ یاد نشده، درپاسخ به عزیزخان سردار (۱۷پ ۲۷ناقص) (ف، کتب مشایخ ۲ : ۲۴۱) [ف . ادبیات ۱ : ۲۹۳] .

8396ـ **ادبیات ۸۱/۳**د: نسخ تاریخ یاد نشده ، پاسخ بدوستی دربارهٔ گرفتاری قوم لوط ورهیدن‌خاندان او درآن‌شهر[ف. ادبیات ۱ : ۲۹۳] .

پرسش و پاسخ

ازهمان حاج محمد کریمخان قاجار، که دربالا یادشد، درپاسخ مسائل مشکلهٔ حاج‌محمد صادق کرمانی که دراصفهان می‌زیسته است، در شب دوشنبهٔ ۲۰محرم۱۲۷۰. **آغاز:** حمدله. وبعد، چنین‌گوید بندهٔ اثیم ... که جناب عمدة التجار...ساکن‌اصفهان‌صانهاالله‌عن‌فتن‌الزمان.

8397ـ **ملك ۶۲۶/۳**: نستعلیق‌محمد رضا فرزندمحمدصادق یزدی، درهمدان**۱۲۸۵** (ص۱۳۰ ـ ۱۴۹) [رؤیت] .

پرسش و پاسخ

از حاج محمد کریم خان کرمانی که در بالا یاد شد، در پاسخ مسائل علینقی هندی.

8398ـ ملك ۴۰۱۷ : نسخ مصطفی فرزند محمدباقر طباطبائی، ۱۲۹۵ در کربلا، ۱۵۱ گ ۱۵ س [ف. ملك، فارسی : ۱۹۰].

پرسش و پاسخ

پاسخ مجلسی دوم است به ملا خلیل، در بارهٔ شیخ صفی الدین نیز شرحی آورده است .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۸۷ .

8399ـ الهیات ۴/۴۷۰ د : نستعلیق ۱۲۳۹ بهمین خامه در دفتر (۱۶۲ر - ۱۶۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۰۶] .

(بنگرید: پرسش و پاسخ : ۹۰۱).

پرسش و پاسخ

پاسخ از محمد فرزند محمد کریم فرزند ابراهیم کرمانی شیخی (۱۲۶۳ - ۱۳۲۴) ، پرسش از میرزا اسحاق فرزند میرزا محمد قاسم خان دیوان بیگی کرمانی.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۵۱۰ - فهرست کتب مشایخ ۲ : ۳۶۰ .

8400ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۰۴ : نسخ علی محمد فرزند محمدرضای شاهرودی ، در دیه لنگرود، در ۱۳۰۰ [نسخه‌ها ۲ : ۸۰] .

پرسش و پاسخ

از سید محمد عصار فرزند محمود لواسانی تهرانی (۱۲۶۴ - محرم ۱۳۵۶) ، نگارندهٔ «ناسخ التفاسیر: ۶۶» وجز آن. پاسخ ۲۱ مسئلهٔ دینی و اعتقادیست که در ۱۳۳۳/۲۴/۷ بانجام رسیده است . آغاز : الحمدلله الذی اظهر - الکائنات بفیضان جوده .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۲۴ - مؤلفین مشار ۵ : ۵۹۶ - ریحانة الادب ۳ : ۸۸ - مقالات الحنفاء : ۲۶۱ .

8401ـ رضوی ۳۸۲ حکمت : شکسته نستعلیق خود عصار، ۱۶۳ گ [ف. رضوی ۴ : ۳۷].

پرسش و پاسخ

ناشناخته، درمسائل کلامی .

8402ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۰۶۶ نوشتهٔ ۱۸۹۵م درفهرست موزه در بخش کتاب های مسیحیت یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۶].

ت

تاج المناقب

الهی اردبیلی، در بخش تاریخ خواهد آمد.

تأدیب الزندیق فی تکذیب الصدیق

از میرعبدالقادر سمرقندی دهلوی .

8403ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۲ق ف ۲۴ : نوشتهٔ ۱۲۴۱ (ص ۱۴۲ - ۲۵۶) [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۸۳].

تبصرة العوام

در بخش ملل و نحل خواهد آمد.

تبصرة المؤمنین

از سید محمد مؤمن حسینی پزشك تنکابنی دراصول دین ورد دانشمندان غیرصوفی ودرستی تصوف ورد محمدطاهر قمی شیرازی وستایش از صفی الدین نیای صفویان که محمدطاهر یادشده ازاو نکوهش کرده بود ، گویا بدستور دربار صفویان ، در دوازده فصل و یك خاتمه ، بسال ۱۰۸۶ نگاشته است . آغاز : الحمدلله الذی

یهدی من یشاالی صراط ... اما بعد ، برارباب الباب پوشیده نماندکه.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۲۵ ، ۴۰۲ .

8404ـ **الهیات** ۲/۵۷۶د : نستعلیق میرزا محمد قلی فرزند میرزا اسماعیل زنگنه ، ج۱/ **۱۲۳۴** درروستای بویوك آباد، (۴۸ر ـ ۸۸ پ) ۲۰ س ، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات۱ : ۳۳۵].

8405ـ**شیراز** ، دکترخاوری ۱۸/مج باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸].

8406ـ**ملك**۱/۴۹۳۵: شکسته‌نستعلیق ۱۸ ع ۲/ **۱۲۷۰** (۱پ ـ ۵۵ر) آغاز و برابر نمونه [رؤیت] .

8407ـ **رضوی** ۶۲حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه (۱۱۴۵) آغاز برابر نمونه ، ۶۲گ ۱۷س [ف . رضوی ۱ : ۶۲ حکمت] .

8408ـ **بادلیان**۱/۲۴۶ فرازد۱۲۹۹ اته: تاریخ یادنشده ، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۹۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۱] .

تجهیز الجیش لکسر صنمی قریش

از حسن فرزند امان‌الله دهلوی [دانش‌ـ پژوه] .

8409ـ **قم** ، سیدشهاب‌الدین تبریزی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۳۶۱] .

تحفة الائمة

دراعتقادات، درسه فصل: نخست صدآیه‌که مفسران سنی دربرتری علی یادکرده‌اند، آنگاه صدحدیث آنهم ازپیروان سنت دربارهٔ معجزه‌های امامان و دلیل‌های نقلی، درپایان دوازده دلیل: سه از لغت وسه از منطق وسه از فلسفه و سه از دلیل‌های نقلی آورده است. این کتاب بروزگار صفویان نگاشته شده ودر (۱۸۵ر) نسخهٔ ۶۰۵ دانشگاه آمده است : در این عصر که ازبکیه مشهد مقدس‌راگرفتند (۷ـ۹۹۶). ودر(۱۸۲) همان نسخه ازکتابهای شیعی‌که ازترس ازبکان به‌آب انداخته شد، واز شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) بمانند مرده یـاد می‌کند. نام کتاب و شمارهٔ فصلها دردیباجهٔ این‌نسخه‌آمده است .

8410ـ **دانشگاه**۶۰۵: نستعلیق تاریخ یادنشده، نسخه درصحافی مشوش‌شده، آغاز در دیباجه افتاده ، ۲۹۸گ [ف . دانشگاه ۶ : ۲۱۵۷] .

تحفة الابرار

از عماد الدین حسن فرزند علـی فرزند محمد طبری آملی استرآبادی کـه بروزگار خواجه نصیرالدین می‌زیسته ، نگارندهٔ «کامل بهایی» در ۶۷۵ و «اسرار الامامه» در ۶۹۸. دراصول دین، دریك مقدمه درشش فصل وسپس ده باب ، و هر باب بامقدمه وفصلهایی ، بنام عزالدین محمد فرزند محمد رازی فریومذی وزیر، بسال ۶۹۸ نگاشته است. **آغاز** : حمد بیحد و ثنای بیعد پادشاهی را که خالق کون و مکان .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۴۰ و ۳ : ۴۰۵ ـ کشف الحجب : ۱۰۳ ـ روضات الجنات : ۱۶۹ ـ ریحانةالادب ۳:۱۲۸ـ هدیةالاحباب ۱۹۳ ـ مؤلفین مشار ۲:۶۰۹ـ فوایدالرضویه ۱۱۱ .

8411ـ **سامره**، میرزا محمد طهرانی: سدهٔ **۸** ، تاپایان باب ۸ را دارد [ذریعه ۳ : ۴۰۵] .

8412ـ **تهران** ، سعید نفیسی ۴۵ : نستعلیق نـورالدین علی فرزند شیخ ابـراهیم

انساری ، ۲۰ع‌۱/۱۰۳۰، ۱۳۰ گ ۱۵ س. فیلم‌آن دردانشگاه ش‌۲۶۴۱ هست [فیلمها : ۴۲] .

8413ـ دانشگاه ۵۲۰۵ : نسخ نعمت‌الله خطروی، شنبهٔ ۲۷ صفر **۱۰۴۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۰ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۰] .

8414ـ **یزد**، علومی‌۵۳۱: نسخ زین‌العابدین فرزند علی رضا ، چهارشنبهٔ ۷ صفر **۱۰۸۱**. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۹۲۶ هست [فیلمها : ۴۲] .

8415ـ **نجف**، شیخ‌علی‌اکبرخوانساری نسخهٔ کامل مؤرخ **۱۰۸۶** [ذریعه۳ : ۴۰۵] .

8416ـ **قاهره**، دارالکتب‌۱۶مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ محمدحسین فرزند محمد باقر **۱۰۹۵** ، آغاز برابر نمونه (۱۸۰ پ ـ ۲۷۶) [مخطوطات ۱ : ۵۵] .

8417ـ **سپهسالار** ۶۲۹۵/۱ : نسخ **۱۲۷۳** ، (۱ـ۵۹) ازمیان افتادگی‌دارد [ف. سپهسالار ۳ : ۳۵۲].

تحفة الاخوان

از ناشناس، دراثبات روش شیعی و روشن ساختن تناقضها درچهار مذهب سنیان. **آغاز:** حمدوثنای نامحدود وشکر وسپاس نامعدود مر حضرت صانع .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۱۴ .

8418ـ **دانشگاه**۱۰۱۵/۳۵: نستعلیق باتاریخ **۹۱۳** در دفتر (۱۱۰ پ ـ ۱۲۸ پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۵۶۰].

8419ـ**نجف**،ملامحمدعلی خوانساری: نوشتهٔ پیش‌از**۱۲۰۰**، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۳ : ۴۱۴] .

تحفة الاخوان فی اصول الدین و الایمان

از حسین فرزند عبدالرزاق حسینی ، در اصول دین، درپنج باب و یك خاتمه و هر باب درچندفصل، درمدرسهٔ جدهٔ اصفهان، در۱۲۲۴ نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۱۴ .

8420ـ **یزد**، جامع‌کبیر۴۶۸۱ (۱۲/۲۳) : نوشتهٔ نگارنده در مدرسهٔ جدهٔ اصفهان در۲۸ج‌۲/**۱۲۲۴**، ۸۰ گ [نسخه‌ها۴:۳۷۶] **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۳۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۲] .

تحفة الاخیار

ازمحمدطاهرشیرازی قمی‌درگذشتهٔ۱۰۹۸ نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی : ۸۲» و جزآن. او در نوشته‌های خود فلسفه و عرفان را رد می‌کرده واز آن میان همین کتاب که گزارشی است بر «مونس الابرار » او که منظومه‌ایست در هزار بیت در امامت علی و بدگویی ازصوفیان، بسال ۱۰۷۵ نگاشته‌است. نیمهٔ‌نخستین‌آن‌بادیباجه‌ای دررد تصوف پرغلط بسال ۱۳۳۶خ در۲۲۸ص چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. . . اما بعد، بدانکه محتاج رحمت‌الله قادر محمد طاهر این قصیده را که «مونس‌الابرار» موسوم.

بنگرید : ذریعه۳ : ۴۱۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۸۸ .

8421ـ **رضوی**۱۹۶ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۳۵] .

8422 ـ **دانشگاه** ۴۶۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، ۶۳ گ ۱۴س، با دگرگونیهایی باچاپی. **آغاز:** مقدمه در بیان ابتدای ظهور

مبتدعه یعنی صوفیه و ذکر مواضع مذهب آن فرقه غاویة (که درچاپی نیست) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۷۷] .

8423ـ **مشهد،** شیخ علی‌اکبر نهاوندی تاریخ یادنشده [ذریعه ۳ : ۴۱۷] .

8424ـ **قم،** سیدشهاب الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8425ـ **تبریز** ، ملی ۳۵۳۸ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱] .

8426 ـ **بغداد** ، المتحف العراقی ۱۶۵۴: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۶].

تحفة الاخیار

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» وجزآن. در عقاید مذهبی در دو باب: ۱ـ معجزات امامان بقیع ۲ـ حالات اهل برزخ. **آغاز:** حمدله... اما بعد، چنین گوید بنده محمدکاظم بن محمدشفیع هزارجریبی.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۱۸ .

8427ـ **مجلس** ۴۵۲۷/۷ : نسخ شیخ محمد ارومی ، در **۱۲۳۵** در کربلا (۱۰۳ ـ ۱۲۲)، آغاز برابر نمونه، درمجموعه‌ای: ۱ـ رساله درتوحید ۲ـ جبرواختیار ۳ـ کاشف ـ العدل ۴ـ اقناعیه ۵ـ برهانیه ۶ـ تحفة المجاور ۷ـ (این کتاب) ۸ـ روحیه ۹ـ افلاکیه ۱۰ ـ هدایة الغافلین ۱۱ـ تحفهٔ بقیة‌الله ۱۲ ـ چهل حدیث ۱۳ـ آداب وضو و نماز ۱۴ـ دررالاخبار وجواهرالاثار همه بفارسی واز همو [رؤیت].

تحفة الاولیاء

از محمدعلی فرزند محمدحسن اردکانی، بدستور شاهزاده محمد ولی میرزا ، ترجمهٔ گزارشی است ازکافی بخش کتابهای عقل وجهل تاپایان ایمان وکفر که در ۱۲ رجب ۱۲۳۷ بهـ انجام رسیده‌است وخود می‌نویسد: من نخواستم بحل اشکالها بپردازم مگر آنچه بدرستی و نادرستی نسخه مربوط بود ، بنابراین چیزی برترجمه نیفزودم. ونام خودوکتاب وشاهزاده را دردیباجه آورده‌است. **آغاز:** جواهر کلامی که غواصان بحار معرفت تلفظ به آن در اصل اصول دین کافی .

8428 ـ **دانشگاه** ۲۶۳۹: نسخ، نسخهٔ اصل نگارنده، تاریخ انجام نگارش ۱۲ رجب **۱۲۳۷**، ۵۶۰ گ ۲۱ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۷] .

8429 ـ **دانشگاه** ۶۳۴ : نسخ زین ـ العابدین فرزند محمدعلی اردکانی، شنبهٔ ۲۳ ج ۲/**۱۲۳۸**، آغاز برابر نمونه، ۳۷۶ گ ۳۱ س [ف. دانشگاه ۵ : ۱۱۹۷] .

تحفهٔ تهماسبیه

از سراینده‌ای باتخلص حافظی، دراصول دین وپاکی و نماز، درپیرامن ۲۰۰ بیت، بهـ دستور شاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۱) ودر نزدیك بپایان آن آمده: حافظی این رساله مختصری‌است ـ ازبرای عرابی وحضریست. **آغاز :** ابتداً تا باسمه الاعظم ـ وهوالله صانع العالم.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۲۵ .

8430ـ **کاظمین،** سیدحسن صدر: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳ : ۴۵۰] .

تحفهٔ جهانبانی

ازمیرزا محمد اخباری نگارندهٔ «آینهٔ عباسی ۸۶۹» بدستور محمد علی میرزا، در اعتقادات ازتوحید وعدل وپیامبری ومعاد وبهشت ودوزخ زیر عنوانهای اصل نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی، امابعد بندهٔ دعاگوی برادران ایمانی وخیرخواه دولت.

بنگرید : اعیان الشیعه ۴۵ : ۲۹۴ ـ

هدیةالعارفین ۲ : ۳۶۲ ـ معجم‌المؤلفین ۱۰ : ۲۶۱ .

8431ـ **مجلس ۲/۲۸۳۴** : نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۱ ـ ۲۰۰) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۶۰] .

8432ـ **تهران**، ملی۸۲۸ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، ۵۹ گ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۳۶۳] .

التحفة الحرمیه فی مسایل الشرعیه

از علی‌اکبر فرزند محمد امین لاری ، به نام مرتضی قلی‌خان وکیل‌الملك، دریك مقدمه ودوباب، در اصول دین و فروع آن تا نماز . (بنگرید : التحفة المعتمدیة :۹۱۲) ازهمو. **آغاز:** حمدله. . . چنین گوید علی اکبر بن محمد امین لاری.

8433ـ **تهران**، دکترمفتاح: نسخ سدهٔ **۱۳**، [رؤیت] .

تحفهٔ خاقانیه = قاطع المفتاح

تحفة الخواص

گفتاریست درمسئلهٔ ولایت، گمان میروداز مردمان نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم باشد، نام کتاب نیز در متن نیامده و بخامهٔ نویسنده در نمای نسخه آمده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی اسانا حقایق‌الدین .

8434ـ **رضوی ۳۸۸** : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۷گ ۱۱س [ف. رضوی ۴ : ۳۹] .

تحفة السالکین

از عبد النبی فرزند شرف الـدین محمد طسوجی از شاگردان میرزا حسن زنوزی ، (۱۱۱۷ ـ ۱۲۰۳) ، در اصول دین بروش شیعی امامی. دریك مقدمه وپنج‌باب ویك‌خاتمه و هرباب در چند فصل. نام‌کتاب و نگارنده و شمارهٔ بخشها در دیباچه آمده است . **آغاز :** بحمدك‌اللهم علی‌ماهدیتنا الصراط المستقیم... اما بعد، چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۲۳۳ ـ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۸۰۲ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۶۷ .

8435ـ **دانشگاه ۱/۴۳۵۲**: نستعلیق نزدیك **۱۲۵۳** (۲پ ـ ۳۶پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۰۷] .

8436ـ **نجف**، مدرسهٔ‌سیدیزدی: تاریخ یاد نشده [طبقات اعلام‌الشیعه، کرام ۸۰۲] .

تحفهٔ سکندری = تنبیه الرفضا

تحفة السلاطین

ازآقا محمودبهبهانی، نگارندهٔ «الفصول الاربعه : ۶۷۸» وجزآن .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۴۱ ـ مرآت ـ الاحوال : ۴۶۶ .

8437ـ **دانشگاه ۵۰۷۴** : نسخ شعبان **۱۲۴۱** ، نسخه جزء دوم و در چهارده باب و خاتمه در معجزات چهاردده‌معصوم است، ۲۳۳ گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۵].

تحفة السلطان

از محمد حسن فرزند محمد عسکـری حسنی سمنانی، بنام فتحعلی‌شاه قاجار(۱۲۱۱ ۱۲۵۰)، دریك مقدمه وپنج اصل ویك خاتمه، دراصول دین نگاشته است، نگارنده «منهاج ـ العارفین» را بسال ۱۲۴۸ بانجام رسانده است **آغاز:** کرایم حمد وسپاس وعظایم شکر بیحد وقیاس سزای ثنای حکیم وبازای‌آلای .

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۶۳۴ .

8438ـ **تهران**، ملی۶۱۲ف: نستعلیق محمدعلی فرزند محمدمهدی هاشمی سمنانی ،

درع۲/۱۲۳۷ ، برای فتحعلی شاه ، زدین ، ۸۷گ ۱۳س [ف. ملی ۲ : ۱۲۴] .

تحفة السلطان

ازمحمد فرزند محمدصادق تمامی شیرازی بنام محمدشاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴)، بسال۱۲۵۱ در فضایل علی، در یك مقدمه وسه باب نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الکریم المنان والقدیر الحکیم الدیان والصلاة علی.

8439- **تهران**، ملی ۷۲۲ف : نسخ رمضان **۱۲۵۱**، آغاز برابرنمونه، ۸۹گ ۱۰ س [ف. ملی ۲ : ۲۲۷] .

تحفهٔ سلیمانی

از روح الامین فرزند شمس الدین محمد حسینی‌نائینی، بنام شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵)، دراثبات واجب وپیامبری و امامت، در یك مقدمه و چهارده مطلب و یك خاتمه . **آغاز :** ثنای بیحد سزاوار معبودی است که عارفان آگاه وعارفان درگاه .

8440- **تهران** ، دهخدا ۲۷۳/۵: با تاریخ **۱۲۳۸** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۶].

تحفهٔ شاهی

ناشناخته. بنام شاه‌تهماسب(۹۳۰-۹۸۴) عنوان فضیلت اول دارد تامیرسد بفضیلت چهلم دربیان حق تعلیم اصول وفروع مذهب اهل‌بیت وثواب‌ارشاد. ازکتابهای تبلیغات‌روزگارصفویه است .

8441- **تهران**، دکتر مفتاح ۸۱/۱ : نستعلیق عبدالحسین فرزندعبدالکریم مرنجانی ۶ذیقعدهٔ ۱۲۱۸، آغازافتاده[یادداشتهای‌آقای دانش پژوه] .

تحفهٔ شاهی

از قاضی‌زادهٔ کرهرودی، نگارندهٔ «امامت ۸۹۲» مناظرهٔ اوست باقاضی‌زادهٔ ورارودی در مجلس شاه‌عباس‌یکم (۹۹۵ - ۱۰۳۷)، دریك مقدمه وقاعده ویك خاتمه: مقدمه دربیان‌مقصود ازلفظ امام و نیاز بوجود وی ، قاعده در چند منهج، خاتمه دررجعت‌ومعاد. **آغاز:** کس‌نامهٔ انوار جلی نتویسد... طلیعهٔ صباح ستایش بی‌آلایش پرتوانگیز فضای دلگشا .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۴۳ .

8442 - **ملك** ۵۲۱۶/۱ : نستعلیق **۱۰۸۹** و مقابلهٔ **۱۰۹۰** (۱ پ - ۱۹۶ ر)۱۹ س . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8443- **مجلس**۴۶۳۴: نستعلیق زیبای محمدصالح خاتون‌آبادی، غرهٔ ع۱/**۱۰۶۳** ، آغاز برابرنمونه، زرین، ۱۳۶گ ۱۹س [ف. مجلس ۱۳ : ۲۵] .

8444- **رضوی** ۳۹۰حکمت: نسخ‌ملا محمدجعفرفرزندزین‌العابدین۱۵ج۱/**۱۲۳۳** آغاز برابرنمونه. ۱۷۲گ ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۴۰] .

8445- **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۵].

تحفهٔ صفویه

از زین‌العابدین‌حسینی. دراصول و فروع دین، دریك‌مقدمه وسه‌باب‌ویك خاتمه. **آغاز:** حمد و سپاس یکتایی راکه دانایان بحر فهم و ادراك بکنه معرفت .

8446 - **مجلس** ۶۲۱/۱۷ : نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲ : ۳۷۹] .

تحفهٔ عباسی

ازمحمدطاهر شیرازی‌قمی نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی : ۸۲» و جزآن . برای شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) در کلام شیعی از توحید، پیامبری، امامت، معاد، گناهان بزرگ بروش

پرسش‌وپاسخ (اگرپرسندکه... پس بگوکه..) باعنوان فصل و در پایان از نماز گفتگو کرده است. **آغاز:** حمدله... امابعد، ای عزیز من بدان وآگاه باش که دنیا محل فراغت وموضع راحت نیست.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۵۲ ـ ف. روضاتی ۲۱.

8447ـ **رضوی** ۶۴۸۱: نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۲۷ شوال **۱۰۷۱**، ۹۲ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۰۴۰ هست [فیلمها: ۴۳].

8448ـ **مجلس** ۱/۳۰۳۶: نسخ محمد امین فرزند محمدطاهر فرزند هدایت‌الله کفرانی **۱۰۷۶**، (ص ۱ ـ ۱۷۳) ۱۵ س [نسخه‌ها ۵: ۱۷۱ ـ ف. مجلس ۱۰: ۵۷۸].

8449ـ **مشهد**، آقای کاظم مدیرشانه‌چی نسخ خوش **۱۱۰۰**، جیبی [نسخه‌ها ۵: ۵۸۴]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱۷۲ هست [فیلمها ۱: ۴۳].

8450ـ **حقوق** ۱۶۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۱۲۶ گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۴۳].

8451ـ **دانشگاه** ۲/۴۱۰۸: نستعلیق محمدحسین فرزند محمدشفیع **۱۱۴۸** (ص ۵۷ ـ ۱۹۷) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۸۶].

8452ـ **ملك** ۲۲۷۴: نسخ سدهٔ **۱۲**، ۷۶ گ ۱۹ س [ف. ملك، فارسی: ۱۱۲].

8453 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: سدهٔ **۱۲**، ش ۲ دفتر [نسخه‌ها ۵: ۳۷۷].

8454 ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: نسخ صفر **۱۲۷۳**، بایادداشت حاج میرسید محمدچهارسویی (م ۱۲۹۳) آغاز نزدیك به‌نمونه، ۹۶ گ ۱۴ س [ف. روضاتی ۱: ۲۱].

8455ـ **فیض‌آباد**، راجه محمدمهدی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳: ۴۵۲].

تحفهٔ فتحیه = قاطع‌المفتاح

تحفهٔ لاریه = لاریه

از میرزا محمد اخباری، نگارندهٔ «آینه عباسی: ۸۶۹» وجزآن. دراصول وفروع‌دین ازپاکی ونماز، که در دوشنبهٔ ۱۹شوال ۱۲۱۲ بانجام رسیده است. **آغاز**: حمدله. و سلام علی عباده‌الذین‌اصطفی. چنین‌گویدمحمدبن... که پوشیده نماند که مستحق ستایش و پرستش خداوندگاری است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۶۷.

8456ـ **مجلس** ۴۴۶۴: نسخ‌محمدباقر فرزندمحمدعلی همدانی، دوشنبهٔ ذیحجهٔ **۱۲۲۱** آغاز برابر نمونه، ۱۱۴ گ ۱۸ س [رؤیت].

8457ـ **دانشگاه** ۲/۳۳۴۱: باتاریخ **۱۲۳۰ ـ ۱۲۴۷** درمجموعه (ص ۵۹ ـ ۱۳۶) آغاز برابرنمونه، [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۲۹].

تحفة المتقین

از تقی‌الدین محمد محتسب الممالك، بنام شاه‌سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) در مناقب امامان. [ایرج افشار] در ذریعه از کتابی بدین نام وهمین موضوع ازابوعلی‌محمد مشهور به‌عبدالکریم فرزند محمد هادی شهابی کرینی طبسی‌یادشده‌که در ۱۱۲۵ بانجام‌رسیده است.

8458ـ **تهران**، موزهٔ ایران ۲۴: نسخ خوش‌سدهٔ **۱۲**، زرین، نگارنده تقی‌الدین‌محمد محتسب‌الممالك یادشده [نسخه‌ها ۳: ۱۱۹].

8459ـ **مشهد**، شیخ عباس قمی: تاریخ یاد نشده، نگاشتهٔ ابوعلی محمد شهابی طبسی یادشده. **آغاز:** حمداً‌علی وصلاةجلی من‌الامد

الی الابد [ذریعه ۳ : ۴۶۵] .

التحفة المحمدیه فی شرح المقدمة النصیریه

ازعبدالنبی فرزندمحمد مفید فرزندحسین شیرازی ، شاگرد صدر الدین محمد قمی ، و نگارندهٔ « فوائد الجعفریه » گزارشی است از «اعتقادات» خواجه نصیرالدین‌طوسی [دیباجه] بخواهش سید محمدخادم‌مدینةالرسول، و شاید همان «عقیدةالمفیدة» باشد [ذریعه۱۵:۳۰۶] . **آغاز:** الحمد لمن سلك بنا سبيل قويم مستقيم ونهج لنامناهج الحق .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۶ .

8460 ـ **ملك** ۱۷۴۸ : نسخ ۱۴ ج **۱۲۹۱**، آغاز برابرنمونه، ۷۹ گ ۱۴س [ف . ملك، فارسی : ۱۱۳] .

8461ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۱۱ : نسخ زیبای اوایل ذیحجة**۱۳۰۲**، آغاز برابر نمونه ، ۶۰ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

التحفة المعتمدیه فی احقاق ـ المذهب الجعفریه

از علی‌اکبر فرزند محمد امین لاری. که در۱۲۸۶ نگاشته است. (بنگرید : التحفة ـ الحرمية :۹۰۹) .

8462ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۵۷: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

تحفهٔ ملکی = ترجمهٔ عیون اخبار الرضا

متن از ابن‌بابویهٔ قمی درگذشتهٔ ۳۸۱ ، ترجمه ازعلی فرزند طیفور بسطامی ، زنده در ۱۰۶۵، بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵-۱۰۸۳) وشیخ ملك محمد انصاری، دریکصدوسی وهشت باب: باب یکم وجه تسمیهٔ حضرت رضا، سپس احادیثی برنص امامت او ودیگر امامان، ذکر مجالس ایشان بااهل ادیان دیگر بطور وعظ یا مباحثه ، مجالس گفتگو در نزد هارون عباسی (۱۷۰ ـ ۱۹۳) ، باب ۱۳۹ در ذکرصفات و سیرت پیامبر . **آغاز :** چون کلك سخنگوی بامدادمداد... آغاز سخن‌گزاری بحمد وثنای حضرت باری شیوهٔ ستودهٔ .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۰ ـــ بروکلمن عربی ۳ : ۳۴۴ .

8463ـ**تهران**،ادبیات۱/۲۰۲/۲حکمت: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲ :۵۱].

8464ـ **آصفیه** ۹۵۲حدیث: نستعلیق خوش سید امام‌الدین، **۱۲۳۰**، ۴۳۱ص۱۷س [ف. آصفیه ۱ : ۵۴۱] .

تذکرة الائمه

دربخش تاریخ یاد خواهدشد .

تذکرة الاخوان

ازمحمدعلی فرزندزین‌العابدین‌رفسنجانی دریك مقدمه و دوفصل، در کلام و عقاید شیعی نگاشته، و در سه‌شنبهٔ ۲۲رجب ۱۲۹۵ بانجام رسیده است. **آغاز:** سپاس و ستایش بیرون از چند وچون شایسته و شایان. ،

8465ـ **ملك** ۲۲۷۵ : شکسته نستعلیق ابراهیم فرزند حاج میرزا عبدالوهاب محمد حسین‌خان شیبانی کاشانی ، ۱۷ ع ۲ /**۱۲۹۸** برای اقا سیدمحمد، ۱۵۶گ۱۲س [ف. ملك فارسی : ۱۱۷] .

تذکرة الفتن

از آخوند محمدکاظم، نگارندهٔ «تحفة ـ الاخیار :۹۰۸» وجزآن. درامامت. دردوجلد

و بابها، و درآن سه خلیفه را از روی آیتها و گفتهٔ بزرگان اسلام نکوهش کرده است . و فهرست نگارشهای خودرا درآن آورده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلقنی فهدانی. . . اما بعد ، باید دانست کـه بهترین اعمال بعد از معرفت خدا ورسول .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۲ .

8466 ـ **دانشگاه** ۶۱۰ : نسخ محمد فرزند صفر فخار، ۷ ج ۲/ گویا**۱۲۳۹** آغاز برابر نمونهٔ، ۳۰۰گ۱۸س [ف. دانشگاه ۶: ۲۱۵۸] .

تذکرة المذاهب

از محمد عبدالقادر

8467 ـ **آصفیه** ۱۲۳۲کلام : نوشتهٔ **۱۸۹۹**م [ف . آصفیه ۳ : ۵۴۴] .

تذکرة الملوك

ازعبدالرضا فرزند محمدتقی‌خان، شاگرد میرزا علیرضا و ملا محمد مهدی کرمانشاهی ، بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) ، در يك مقدمه وسه‌مقاله،درکلام شیعی. **آغاز:** حمدله. وبعد، بروفق مقتضای حکم اذکروا نعمتی‌التی

8468 ـ **سپهسالار** ۲۹۴۵: نسخ سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۸۵ از آن اعتضاد السلطنه بوده ، ۱۶۲گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۴] .

ترجمهٔ آداب المتعلمین

متن از حسین فرزند محمد فرزند احمد عصفور بحرانی ، درگذشتهٔ ۱۲۱۶ برادرزادهٔ شیخ یوسف بحرانی ، ترجمه از عبدالله فرزند محمد اکمل بدرخواست گروهی، دريك مقدمه و دوفصل. مقدمه در بیان موضوع مورد نزاع. فصل ۱ـ دربیان لزوم تحصیل علم ویقین وعدم جواز ظن وتخمین دراحکام دین ازراه آیتها

۲ ـ لزوم تحصیل علم از راه احـادیث ولزوم احتیاط هنگام عدم حصول‌علم. **آغاز:** الحمد لله الذی رفع سماءالعلوم و جعل لها ابراجاً و اجرافیها . . . اما بعد : چنین گوید عبد اقل حسین‌بن .

8469ـ **مجلس** ۲۹۹۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱۹۰ ـ ۲۹۳) [ف. مجلس ۱۰: ۲۹۹] .

ترجمهٔ کتاب اثبات نبوت خاصه

نبوت خاصه ازسیدمحمدکاظم فرزندمحمد قاسم رشتی‌گیلانی ، گویا همان غریه‌است‌که در پاسخ محمد علی ساخته است [دانش پژوه] ، رسالهٔ «غریه» در پاسخ چهارپرسش‌است : ۱ـ وجه انحصارشرایع‌شش‌گانه۲ـ انبیاءاولوالعزم ۳ـ اولوالعزم واجنه ۴ـ انبیاء اولوالعزم آیا برهمهٔ اشیاءمبعوث‌شده‌بودند. واین‌کتاب چاپ شده‌است‌**آغاز:** بسمله.قال‌سلمه‌الله‌تعالی:چگونه است‌دلالت‌عقل‌قاطع‌بر نبوت‌خاصه‌وولایت‌خاصه.

بنگرید : ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۱۳ .

8470ـ **تهران، دهخدا**۳۰۲/۲: نسخ اسماعیل‌تفرشی شنبه۴ذیحجهٔ **۱۲۵۷** بفرمایش میرزا محمد اسماعیل وزیر توپخـانه [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۴].

8471ـ **مجلس** ۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲ـ۴۰) آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۲ : ۷] .

ترجمهٔ اصول دین احسائی = ترجمهٔ حیاة النفس

ترجمهٔ اعتقادات صدوق = شرح اعتقادات

متن ازصدوق، ترجمه‌از ابوالفتح‌حسینی،

بنام شاهزاده مهین بانو ، در سی و چهار باب [دیباجه] و در پایان آمده : این است ترجمهٔ خلاصهٔ اعتقادات . نگارنده شاید میر ابوالفتح نگارندهٔ «تفسیر شاهی : ۳۲» و یا میرابوالفتح فرزند میر ابوالقاسم حسینی استرآبادی ، میر- میران ازسدهٔ یازدهم باشد. **آغاز : . . .** بعد ازمحامد وافیات کریم واجب‌العطایات وحکیم معطی المسئلات .

8472ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۸۹۹: سید حبیب‌الله حسینی، ج۲/**۱۰۹۰**، آغاز یك‌صفحه افتاده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

8473 ـ **دانشگاه ۴۵۷۳** : نستعلیق دههٔ سوم شوال **۱۳۱۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۷].

8474ـ **مجلس** ۶۲۱/۱۸ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام « شرح . . . » یاد شده [ف . مجلس ۲ : ۳۷۹] .

ترجمهٔ اعتقادات صدوق

متن از ابن‌بابویه، صدوق قمی، ابوجعفر محمد فرزند علی درگذشتهٔ ۳۸۱، چند ترجمه ناشناخته. درذریعه چهارترجمه از«اعتقادات» یاد شده است.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۹ .

8475ـ **ملك** ۶۰۵۳/۱۲: نستعلیق، (۹۷ر ـ ۱۱۶ر) با عنوانهای باب . **آغاز :** باب اعتقادات، درباب لوح‌وقمر آنستکه ایشان دو فرشته‌اند [رؤیت] .

8476ـ**سپهسالار** ۱۸۳۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۶۷ر) . **آغاز :** حمدله . وحده ... در بیان اعتقادات امامیه در توحید [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۹] .

ترجمهٔ اعتقادات صدوق

متن ازابن‌بابویه، صدوق قمی، ترجمه از محمد علی فرزند محمد حسنی ، که بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱ـ۱۲۵۰) دریزد می‌زیسته بنام ولی میرزا پسرهمان شاه‌که حکمران یزد بوده است. در ذریعه « ترجمهٔ اعتقادات » از میرزا محمد علی مدرسی فرزند علیرضا فرزند زین‌العابدین یزدی درگذشتهٔ ۱۲۴۰ یاد شده که‌گویاهمین ترجمه‌باشد [عبدالحسین حائری] ودرف . مشارنیزازترجمهٔ سیدمحمد علی‌فرزند محمدحسنی قلعه‌کهنه‌ای یادشده است. **آغاز:** ترجمهٔ حدیث اخلاص بطرز ثنای خاص‌الخاص سلطان عظیم الجبروتی را سزد .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۹ ـ ف . مشار : ۳۹۳ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۷۰ .

8477ـ **مجلس** ۲۷۹۰/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۴۴۱ ـ ۵۸۶) آغازبرابر نمونه، درفهرست نگارنده یك‌جاسید محمدعلی فرزند محمد حسن و یك‌جا ابن محمد حسینی محمد علی یاد شده گویا اولی غلط چاپی باشد [ف. مجلس ۱۰ : ۴۳] .

ترجمهٔ اعتقادات صدوق = شرح اعتقادات صدوق

ترجمهٔ اعتقادات مجلسی

متن از محمد باقر مجلسی‌که یاد او در «بدا : ۷۴۴» گذشت . ترجمه از ملا محسن فرزند محمد سمیع. **آغاز:** حمدله... امابعد این چند کلمه‌ایست در ترجمهٔ رسالهٔ اصول ـ المذهب از... مجلسی.

8478ـ **دانشگاه** ۳۸۴۲/۲: نسخ‌سدهٔ **۱۳** (۹۸پ ـ ۱۷۹پ) همراه: اصول وفروع دین ، قرة العین از همو [ف . دانشگاه ۱۲ :

۲۸۲۴] .

ترجمهٔ اعتقادیهٔ بهائی = اعتقادات از ادهم خلخالی، درص۸۸۹گذشت .

ترجمهٔ اعتقادیهٔ بهائی

متن از بهائی ترجمهٔ ناشناخته . متن در ده فصل و مترجم اصل رساله را فصل به فصل آورده وپس ازهرفصلی ترجمهٔ آنرا آورده‌است (بنگرید : اعتقادیه : ۸۸۹) ادهم خلخالی . آغاز: الحمدلله علی‌الائه... یعنی حمد وثنا و ستایش مرخدای‌را برنعمت‌های او.

8479 ـ رضوی ۳۵۶ حکمت : شاید محمدحسین حسینی‌ج۲/۱۱۲۲،همراه شرایع الاسلام ۴۴ گ [ف. رضوی ۴ : ۲۷] .

ترجمهٔ الباب الحادیعشر

متن از علامهٔ حلی ، حسن فرزند یوسف درگذشتهٔ ۷۲۶ ، که «مصباح المتهجد» طوسی را درده باب گزین‌کرده و «منهاج الصلاح فی مختصر المصباح» نامیده ، سپس باب یازدهمی برآن افزوده‌که خود جامع مسائل‌کلامی است. ترجمه ازافضل الدین محمد فرزند تقی فرزند محمد فرزند غیاث‌الدین‌محمود حسینی‌موسوی شهرستانی ، از دانشمندان سدهٔ یازدهم [سعید نفیسی]. آغاز : الحمدلله الذی لم یزل عالماً وقدیراً .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۵ و ۴ :۸۳ .

8480 ـ مجلس ۲۰۶۰ : نسخ ممتاز سدهٔ ۱۳، ۴۸ گ ۲۷س [ف. مجلس ۶:۵۶].

8481ـ مجلس۵/۲۳۸۸فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص ۳۲۳ – ۴۳۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

ترجمهٔ‌الباب الحادیعشر =شرح.. متن ازعلامهٔ حلی، ترجمه ازمحمدفرزند احمد معروف به‌خواجکی .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۲۲

8482ـ الهیات ۵۱۲/۱د : نستعلیق ذیحجهٔ ۱۰۵۳ ، باحاشیه‌هایی به نشانی (منه سلمه‌الله، منه رحمه‌الله) (۲پ – ۵۸ پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۱۷] .

ترجمهٔ الباب الحادیعشر

ناشناخته .

8483ـقزوین، خاندان آقامیرحسینای قزوینی: سدهٔ۱۱،ش۳ دفتر[نسخه‌ها۶: ۳۵۱].

ترجمهٔ الباب الحادیعشر = لوازم الدین

ترجمهٔ بشارات الشیعة

متن از ملا اسماعیل فرزند محمد حسین خاجوئی اصفهانی نگارندهٔ « جامع الشتات : درفقه» وجزآن. درهشت فصل باعنوان اشارات و بشارات در ۱۱۵۵ بدان آغاز کرده است . ترجمه ناشناخته. باعنوان مؤلف‌گوید، مترجم گوید. و خود زیر عنوان دوم مطالبی افزوده است. آغاز: لك‌الحمد یادافع درجات العلما ... امابعد، این‌کتابی‌است‌موسوم‌به‌بشارات‌الشیعه از ... محمد اسماعیل مازندرانی ، مشتمل بر هشت فصل .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۱۲ .

8484 ـ دانشگاه ۳۱۸۸ : نسخ ۲۱ شعبان ۱۲۷۲ آغاز برابر نمونه ، ۱۳۴ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۶].

ترجمهٔ بغیة‌الطالب

دربخش فقه خواهدآمد.

ترجمهٔ ترویح و تشیید الفن

متن از زین‌الدین علی فرزند عبدالعالی

کرکی ، درگذشته در غدیر ۹۳۷ یا ۹۳۸ یا ۹۴۰ . مترجم بعلت افتادگی در نسخهٔ مجلس شناخته نشده‌است. و از کرکی کتابی دراین‌باره بنامهای «اسرار اللاهوت فی وجوب‌لعن‌الجبت والطاغوت» و «نفحات اللاهوت» یاد شده است که‌گویا این ترجمهٔ همان باشد.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۵ ـ ریحانةالادب ۳ : ۴۸۹ .

8485ـ **مجلس** ۵۱۶۶/۱ : نستعلیق محمد رضی فرزند محمد محسن فرزند محمد ربیع فرزند محمدرحیم، رجب **۱۱۱۶** (۱ر ـ ۲۰پ) آغاز در دیباجه افتاده: در مدحت شاه مغفرت پناه گفته شده ، گردون خجل از همت والای وی است [ف. مجلس ۱۵ : ۳۰۲] .

ترجمهٔ تمام الشریعه

ترجمهٔ «رسالة الرضاالی المأمون» است. از رضی‌الدین محمد فرزند بهاءالدین محمد فرزند حسنعلی فرزند عبدالله شوشتری بنام شاه‌سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) در هامش نسخه گزارش همین رساله است که باید ازهمین شوشتری وجزو همین ترجمه‌باشد

8486ـ **دانشگاه** ۴۹۳۶ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، آغاز در دیباجه افتاده ، ۳۳گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۹].

ترجمهٔ توحید مفضل

متن منسوب به‌مفضل بن عمرجعفی‌کوفی، ترجمه ازمحمد صالح فرزند محمد باقرروغنی که درصفر ۱۰۸۰ بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۴: ۹۱، ۴۸۲ ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۰۱ ـ روضات الجنات ۴۰۸ ـ فوائد الرضویه : ۵۴۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۲۳ .

8487ـ **سپهسالار** ۱۸۳۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، شاید بخامهٔ مترجم ، حاشیه منه دارد ، آغاز یك برگ افتاده ، ۱۹۰گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۰۴] .

ترجمهٔ توحید مفضل

متن منسوب به‌مفضل جعفی‌کوفی، ترجمه از محمدباقر مجلسی (بنگرید : بدا : ۷۴۴) برای شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، دررجب ۱۰۹۴ نگاشته وبارهاچاپ شده‌است.

آغاز: الحمدلله الذی هدانا الی توحیده به ـ صفوته محمد .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۱ ، ۴۸۲ ـ ف . مشار : ۳۹۷ .

8488ـ **تهران**، دهخدا ۲۲/۱ : نسخ محمد هاشم فرزند ابوالحسن شیرازی **۱۰۹۷** [نسخه‌ها ۳ : ۳۴] .

8489ـ **دانشگاه** ۴۲۹۱/۱: نستعلیق محمدعلی فرزند حسین‌رازی سبزواری، ج۱/ **۱۱۱۲** (ص ۱ ـ ۱۷۱) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۹] .

8490ـ **سپهسالار** ۸۱۶۹/۱ : نسخ محمدعلی فرزندحاج‌محمدصفر،۵ع۲/**۱۱۳۵** آغاز وانجام افتاده، (۱ر-۱۱۳پ)۱۱س[ف. سپهسالار ۳ : ۴۰۴] .

8491ـ **تهران**، دکترمفتاح : نسخ ۶ ذیحجهٔ **۱۱۴۲**، آغاز نونویس [رؤیت].

8492ـ **سپهسالار** ۶۴۰۴/۱ : نسخ **۱۲۲۷**، سپس دو صفحه دربارهٔ اخباری بودن یااصولی بودن مجلسی هست. (۳پ ـ ۷۸ر) ۲۰س [ف. سپهسالار ۳ : ۴۰۴]

8493ـ **همدان** ، آقای حاجی ایزدی ۱ مج: باتاریخ **۱۲۵۲** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷] .

8494ـ **رضوی** ۱۴۱۷اخبار(۶۸۱۵):

نسخ ، تاریخ یاد نشده ، ۶۳ گ ۱۸ س [ف . رضوی ۵ : ۴۲] .

ترجمهٔ توحید مفضل

متن منسوب به مفضل جعفی ، ترجمه از شیخ فخرالدین ترکستانی ورارودی، که درقم میزیسته، بهدستور حاج نذرعلی درمحرم۱۰۶۵ بانجام رسانده‌است. **آغاز:** آفرین‌جان‌آفرین پاك را .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۱ ، ۴۸۲ ،

8495ـ **ملك** ۱۰۸۲ : نستعلیق خود نگارنده ، **۱۰۶۵** درقم ، آغاز برابر نمونه ، زدین ، [رؤیت] .

8496ـ **تهران**،ملی ۹۸۹ف : نستعلیق فخرالدین ماوراءالنهری،محرم **۱۰۷۵**،۱۷۶ گ ۲۷ س [ف. ملی۲: ۵۴۵] .

8597ـ **الهیات** ۲۵۶د: نستعلیق‌رجب **۱۰۸۱**، ۳۵۷ گ۱۵س [ف. الهیات ۱ :۲۷].

8598 ـ **مجلس** ۶۱۱۹ فهرست‌نشده: نسخ ملا حبیب فرزند محمد شاه ، سدهٔ **۱۱** ، تصحیح شدهٔ میرزا علی فرزند سید میرك زمانی در۱۱۰۷، ۲۱۷ گ ۲۴س [رؤیت] .

8599 ـ **کاظمین** سید محمد واعظ خوانساری اصفهانی تاریخ یادنشده [ذریعه ۴: ۹۱] .

8500ـ **تبریز** ، حاج سید میرزا باقر قاضی طباطبائی: نسخه ازروزگار نگارنده‌است [ذریعه ۴ : ۹۱ ـ یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

ترجمهٔ جبر و اختیار

در س ۷۵۷ گذشت .

ترجمهٔ حدیث معرفت

از محمدباقر مجلسی دوم (بداء : ۷۴۴) حدیث (اول عبادةالله‌معرفته) واخباری دیگراز امامان‌را باگزارشی‌که شیخ‌طوسی ازآنهاکرده است، ازروی «عیون اخبار الرضا» و «توحید» صدوق و «امالی» و «احتجاج» طبرسی دراین کتاب آورده و ترجمه نموده است . **آغاز :** حمدله. . . امابعد تراب اقدام سالکان مسالك یقین(بنگرید: ترجمهٔ خطبةالتوحید: ۹۱۸) .

8501 ـ **سپهسالار** ۵۴۱۸/۲: نسخ سدهٔ **۱۱**، (۳۲پ ـ ۶۰پ) [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۸] .

ترجمهٔ حدیث مفضل

از محمد باقرمجلسی دوم (بداء:۷۴۴). حدیثی است دررجعت امامان و ظهور حضرت مهدی‌که همراه « توحید المفضل » در ۱۲۸۷ چاپ‌شده. **آغاز:** شیخ‌معتمدحسن‌بن سلیمان‌در کتاب منتخب البصائر.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۷ .

8502ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳/ ۲۶۰ نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی‌حسینی دراسپاهان ۱۴ محرم**۱۲۵۹** [نسخه‌ها۲:۹۹].

ترجمهٔ حسنیه = حسنیه

ترجمهٔ حیاة النفس الی حضیرة القدس

متن ازاحمد احسائی (بنگرید : الاسئلة السلطانیه :۸۷۶)، ترجمه از میرزا حسن‌عظیم آبادی حائری ، درگذشتهٔ پیرامن ۱۲۶۰ که بسال ۱۲۸۸ در بمبئی چاپ شده . **آغاز :** الحمدلله ذی الکبریاء و الاء و صلی علی من تقوست بشماع نوده .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۸ و ۷ : ۱۲۴ ـ ف. مشار : ۳۹۹ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۵۹۱ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۳۱ .

8503ــ ملك ۶۲۲۴ : نسخ سدهٔ ۱۳، زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۷ گ ۱۴ س [رؤیت].

8504 ــ قم ، فیضیه ۳۵۴ (۹۲۵) : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۶۴ص ۱۲س [ف . فیضیه ۱ : ۲۹۷] .

ترجمهٔ حیاة النفس الی حضیرة القدس

متن از شیخ احمد احسائی (بنگرید : الاسئلة السلطانیه : ۸۷۶) ، ترجمه گویا از محمد جوانرودی، دریك مقدمه وپنج باب ویك خاتمه ، دراصول دین بروش شیخی . **آغاز :** حمدله ... اما بعد، چنین گوید. . . احمدبن زین‌الدین .

8505 ــ حقوق ۲۱۹ج : نسخ محمد جواد جوانرودی، از سدهٔ ۱۴ که‌گویا مترجم کتاب است (ص۱ــ۱۰۴) [ف. حقوق : ۹۸].

ترجمهٔ حیاة النفس الی حضیرة القدس

متن از شیخ احمد احسائی (بنگرید : الاسئلة السلطانیه :۸۷۶)، ترجمه ازشاگردش محمود فرزند محمد تبریزی،دراصول دین،در یك مقدمه وپنج باب ویك‌خاتمه، درکرمانشاه، در۱۴ج۱/۱۲۳۶ساختەاست. ترجمهٔ دیگرش از سیدکاظم رشتی (بنگرید: اصول‌دین:۸۸۲) چاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الواحدالاحد ...امابعد، چنین‌گویدبندهٔ پریشان‌حال‌احمدبن زین الدین .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۸ (ترجمهٔ ...) و۱۲۴:۷(حیاةالنفس) ــ عربی، مشار:۳۹۹ــ ف . کتب مشایخ ۲ :۳۰ .

8506ــ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱/۱۲۶: سدهٔ ۱۳، درفهرست آمده «ترجمهٔ اصول الدین » احسائی گویا از محمود فرزند محمد تبریزی [نسخەها ۵ : ۶۴۳].

8507ــ سپهسالار ۱۳۲۹: نسخ سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه ، ۴۱گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۰۹] .

ترجمهٔ حیاة النفس الی حضیرة القدس

متن از شیخ احمد احسائی (بنگرید : الاسئلة السلطانیه :۸۷۶). ترجمه‌های‌ناشناخته

8508ــ تهران، ادبیات ۸۰د: شکسته نستعلیق ۱۲۳۰ ، ضمن منشآت‌روزگار قاجار، دریك مقدمه وپنج باب و یك خاتمه‌که بدستور شاه ساخته شده‌است [ف. ادبیات ۱:۴۹۹] .

8509ــ تهران، اصغر مهدوی ۵۵۳ : نبشتهٔ‌محمدفرزندعلی، برای‌آخوندملامحمددانا در پایان رجب ۱۲۴۲ [نسخەها ۲ : ۱۲۲] .

ترجمهٔ خطبة التوحید = ترجمهٔ خطبة الرضا

ازمحمدباقرمجلسی (بنگرید: بدا:۷۴۴) خطبهٔ توحید منسوب به حضرت رضا است که بدینگونه آغاز می‌گردد : اول عبادةالله معرفته واصل معرفةالله توحیده. ترجمه وگزارش‌آن‌از مجلسی دپایان«تحفةالرضویه» چاپ‌شده‌است. **آغاز:** حمدله... اما بعد، تراب‌اقدام سالکان مسالك‌یقین(بنگرید:ترجمهٔ‌حدیث‌معرفت:۹۱۷)

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۹ و ۷ : ۲۰۲.

8510ــ تهران ، دکتر مفتاح ۳ مج : باتاریخ ۱۰۹۷ بهمین خامه در دفتر، زدین ، [رؤیت].

8511 ــ ملك ۵۹۳/۱۹ : نستعلیق و نسخ، باتاریخ۱۱۲۵ دردفتر (ص۵۱۸ــ۵۵۶)

آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8512ــ سپهسالار ۸/۸۱۷۳ : باتاریخ ۱۶۳(۱۱۶۳) دردفتر (۸۳پ ـ ۹۱پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۴۱۰] .

8513ــ تهران، اصغر مهدوی ۲۱۹ : نسخ سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۲ : ۹۷] .

8514ــ تهران، اصغرمهدوی ۴/۲۶۰ نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی‌حسینی درسپاهان پیرامن محرم ۱۲۵۹ [نسخه‌ها ۲ : ۹۹] .

ترجمهٔ خطبهٔ شقشقیه = شرح خطبه . . .

ترجمهٔ دلیل المتحیرین

متن‌ازسیدکاظم رشتی (بنگرید: اصول‌دین ۸۸۲) ترجمه از محمدرضی فرزند محمد رضا پاسخ پرسشهایی است در مورد مباحث آنروز شیخیه، اصولیه باسرگذشت شیخ احمد احسائی واجازه‌ها وفهرست نگارشهای‌او، وسبب‌دشمنی فقیهان‌آن روزه بااو.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۶۰ ــ ف. مشار : ۶۹۵ ــ فهرست احسائی ۲ : ۱۱۱ .

8515 ــ دانشگاه ۳۲۲۷ : نستعلیق ۱۵ع۱/۱۲۹۰، ۶۵گ ۲۲س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۶] .

ترجمهٔ رسالهٔ معاد جسمانی

متن ازسید ماجد، ترجمه گویا از محمد صادق فرزند علی سرکانی.

8516ــ یزد، جامع کبیر۱۴۰۵/۲۵ باتاریخ۱۰۳۳ دردفتر. ضمن‌مجموعه «ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی » که گویا همه از همان سرکانی باشد، ویکی ازآنها مؤرخ ۹۴۹ است فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۵۰۱هست [فیلمها۱: ۷۰۳] .

ترجمهٔ سواره دوگلستان =

تی‌نوپل ونامهٔ او به‌علی پاشا

متن ازمیسمرکه در۱۸۶۹م نگاشته است، ترجمه از علی فرزند رضا نامه نگار ، یکی از مترجمان دارالترجمهٔ ناصرالدین شاه، ترجمه بدستور وبنام اودر۱۸۷۰م ازدوزبان انگلیسی وفرانسوی انجام گرفته است. گفتگوهایی است مذهبی دربرتری دین اسلام ، و اینکه می‌شود باداشتن کیش اسلام تمدن غرب را پذیرفت ، و علل عقب افتادگی ملل خاوری . ونامه شارل میسمرفرانسوی‌بصدراعظم عثمانی مؤرخ۲مارس ۱۸۶۹م. **آغاز** : هوالله تعالی شأنه . اما بعد باآنکه مؤلف این‌کتاب مستطاب ازقواعد دین ودول و رسوم وآداب شرایع وملل استحضاری

8517ــ تهران، ملی۱۴۸ف: نستعلیق ۲۰ع۲/سال ۱۸۷۰م، زدین، ۱۷۵گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۱۴۲] .

ترجمهٔ رسالة النفس = نفس

بوعلی ، در ص۸۵۳ــ۸۵۵گذشت :

ترجمهٔ شرف المصطفی

دربخش تاریخ، مناقب خواهدآمد.

ترجمهٔ الشریعه

فیض، دربخش عرفان خواهدآمد.

ترجمهٔ الشفاء فی تعریف حقوق المصطفی

متن ازقاضی ابوالفضل عیاض فرزندموسی فرزندعیاض‌مالکی یحصبی، درگذشته‌درمراکش ۵۴۴. درپیامبری‌وسیرت ومقام محمد،درچهار قسم وهرقسم درچندباب وفصل. ترجمه ازشیعی ناشناس، در دوشنبهٔ ۹ع۱/۹۰۸ در محمدآباد

پدرم نسخه‌ای از ترجمه را دیده‌اند که صفحهٔ یکم آن افتاده بوده‌است ودرمسودات ذیل ذریعه آمده که باید نسخه نزدیك بروزگار مترجم نوشته شده‌باشد. متن بافهرست‌مطالب وشارحان وکسانیکه درآن‌کارکرده‌اند را چلبی یاد کرده

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۰۵۲ — هدیة العارفین ۱ : ۸۰۵ .

8518ـ **نجف**، شیخ‌حسن صالحی: سدهٔ **۱۰**، نسخه شاهانه صفحهٔ یکم افتاده ، درپایان تملك... سیدقاسم فرزند محمود بنوشتهٔ یوسف فرزند محمد دارد [ذیل ذریعه] .

ترجمة العقاید الدینیه

از ملامحسن فیض، نگارندهٔ « تفسیر آیت امانت : ۵» و جزآن. درهشت در: ۱ـ وجود واجب ۲ ـ وحدانیت او ۳ ـ صفات او ۴ ـ پیامبری ۵ـ امامت ۶ـ معاد ۷ـ احوال محشر ۸ـ بهشت ودوزخ، که در۱۰۴۳ (= ترجمت) بانجام رسانده وچاپ شده است. **آغاز:** حمد بیحدوثنای بیعدخداوند جهان‌آرای دلگشای‌را سزد که صوامع قدس .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۱۷ ـ ف. مشار : ۴۰۶ .

8519 ـ **سپهسالار**۸/۴۵۰۶ نستعلیق نورالدین محمدفرزند محمودحکیم، **۱۰۶۷** در دفتر (۱۶۳پ ـ ۱۵۸ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۴۲۰] .

8520ـ **مجلس** ۴۸/۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۴۵۹ — ۴۷۷) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8521ـ **ملك**۲/۴۷۷: نستعلیق**۱۰۷۳** زدین [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۴].

8522ـ **مجلس** ۲۳/۴۸۰۵ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر (۶۵ر ـ ۶۹ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8523ـ **دانشگاه** ۴۳۷۱/۵: باتاریخ **۱۰۹۷-۱۱۰۲** درمجموعه (۹۵پ ـ ۱۰۶ر) درهشت در [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۹] .

8524ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۲۹۷ : نوشتهٔ محمد شفیع فرزند محمد مقیم شاگرد نگارنده و بروزگار او ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8525ـ **سپهسالار** ۶۳۹۸ : نسخ‌سدهٔ **۱۱**، تاریخ‌نگارش درنسخه (ترجمت) بالتائین یاد شده ، ۱۵۶ گ ۱۵س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۲۰] .

8526 ـ **مجلس** ۵۹۰۳/۲ : نوشتهٔ **۱۱۱۹** دراصفهان(ص۷۸ـ۱۰۰)[نسخه‌ها ۵: ۱۸۹] .

8527ـ **دانشگاه**۲۸۹۶/۱۱: نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر با تاریخ **۱۲۱۳** در دفتر (ص۱۶۵ ـ ۱۷۷ متن و هامش) در شهر خوی [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۴] .

8528ـ **نجف**، سید ابوالقاسم‌اصفهانی: نوشتهٔ ملامحمد مدعوبه‌محسن فرزندابوالحسن کاشانی باتاریخ **۱۲۲۸** ـ **۱۲۳۰** بهمین خامه دردفتر، نوشته درحیدرآباد [ذریعه ۴ : ۱۱۷ : ۱۱۴] .

8529 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۶/۱۱ جوادی : نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۵۴** دردفتر بهمین‌خامه [ف. ادبیات ۳: ۳۱] .

8530 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۴۴/۲ جوادی : نسخ سه شنبهٔ ۵ ج ۲ /**۱۲۵۸** [ف . ادبیات ۳ : ۳۱] .

8531 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۰۵/۷ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳:۳۱].

8532ـ **تهران** ، ملی ۶۶۷/۱ ف :

شکسته نستعلیق باتاریخ ۹رجب**۱۳۰۷** دردفتر (ص۱ ـ ۶۴)، آغاز برابر نمونه، در فهرست نگارش غلامحسین فرزنـد مرتضی از سدهٔ ۱۳ دانسته شده درست نیست [ف. ملی ۲:۱۶۸] .

8533ـ **رضوی** ۴۰۵حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۲۱۲گ ۱۶س [ف . رضوی ۴ : ۴۷] .

ترجمهٔ عقاید سنیه

از حکیم عثمان نجم‌الدین فرزند عباس فرزند قاضی نصیرالدین .

8534ـ **آصفیه** ۱۳۳۴ کلام : نوشتهٔ **۱۲۵۸** [ف. آصفیه ۴ : ۵۴۶] .

ترجمهٔ عیون اخبار الرضا=تحفهٔ ملکی

ترجمهٔ الفخریة فی‌النیة

متن از فخر المحققین محمد پسر علامهٔ حلی ، درگذشتهٔ ۷۷۱ ، ترجمه از صدرالدین محمد تبریزی ، در باش آجوق گرجستان ، بدستور شیخ بهائی (م ۱۰۳۰) بنام شاه‌عباس صفوی (۹۹۵ـ۱۰۳۷) ترجمهٔ همان استدلال بر درستی آیین شیعی است ، وخود این رساله در آن ترجمه نشده است ، بااینکه در دیباجه اشارتی باین مطلب کرده است [دانش پژوه] .
آغاز: ستایش معبودی‌را عز و علاکه معرفتش دل را نوراست ومحبتش روانرا سرور.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۲۶ .

8535ـ **دانشگاه** ۳۳۸۲/۱۲ : نسخ شنبهٔ **۱۰۹۷** (ص ۱۷۵ـ۱۸۰) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۲] .

ترجمهٔ الفصول المختاره

از آقا جمال خوانساری ، نگارندهٔ «اختیارات: «۲۲۱» وجز آن. شیخ‌مفید (۳۳۸ ـ ۴۱۳) دو کتاب بنام «المجالس المحفوظة» و «العیون والمحاسن» داردکه‌درآنهاگفتگوهایی است با دانشمندان دیگر مذاهب ، شاگرد او سید مرتضی (۳۳۵ـ۴۳۶)، درروزگاراستادش این دوکتاب را بنام «الفصول‌المختاره» گزین کرده است . و این ترجمهٔ آن گـزیده است بدستور احمدبیگ معتمدالسلطنه، که درچهار-شنبهٔ ۲شوال ۱۰۷۸ در دوجلد بانجام رسانده است: جلد یکم ۷۰ وجلد دوم ۵۰ فصل دارد.
آغاز : بخور مجالس هوشمندان مشکین مغز ازآتش بی‌دود گل حمد .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۲ و ۱۵ : ۳۸۶ ۱۶ : ۲۴۴ .

8536ـ **دانشگاه** ۶۹۶/۱ : نستعلیق بی‌تاریخ، وقفی **۱۰۹۴**، زرین (۱پ‌ـ۲۷۱ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۵۶۴].

8537ـ **تهران**، محمدسلطان‌المتکلمین: نوشتهٔ‌محمدرحیم‌فرزندمحمدرضاقمی،در**۱۰۹۹** دراصفهان، بافهرست‌ساختهٔ ملامظفرعلی [ذریعه ۴ : ۱۲۲].

8538ـ **ملک**۱۰۲۳ : نستعلیق‌ولی‌خان فرزند محمدقلی‌چینی ملازم حاکم‌گسکر، صفر **۱۰۰۹**(؟) ۳۷۴گ ۱۵س [ف. ملک:۱۳۹].

ترجمهٔ قضا و قدر

درص ۷۵۹ گذشت .

ترجمهٔ کتاب سید احمد شاکر افندی

متن‌ازسیدمحمودمفتی‌بغداد، بسال۱۲۵۶، دربارهٔ گفتگوهایی که میاندانشمندان اهل‌سنت درلاهور رفته، سپس پسرزادهٔ او بنام سیداحمد شاکر افندی بدستوروالی‌بغدادبسال۱۳۰۱ آنرا

انتشارداده است. ترجمه بسال۱۳۰۴ ازناشناس وبنظر ناصرالدین‌شاه رسیده. **آغاز:** حمدله . والصلاةوالسلام‌علی‌سیدالمرسلین وخاتم‌النبیین.

8539ـ **تهران،** ملی ۷۶ ف : نستعلیق خوش، شنبهٔ ۲۲ع۱/۱۳۰۴ در بغداد، ۵۸۰ گ ۲۵س [ف. ملی ۱ : ۶۵] .

ترجمهٔ کشف الیقین فی فضایل امیرالمؤمنین

متن ازعلامهٔ حلی، جمال‌الدین‌ابومنصور حسن فرزند یوسف، درگذشتهٔ ۷۲۶ . ترجمه از ناشناس‌گویا بروزگار ناصرالدین‌شاه قاجار [عبدالله انوار]. در شرح حال وفضایل حضرت علی (ع) .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۹ ـ ف . عربی مشار : ۷۴۳ .

8540ـ **تهران،** ملی ۷۳۲ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز در دیباچه افتاده : رفعت بهرام صولت عطارد خدم ناهید عشرت ظفر انتساب نصرت،۱۹۹گ ۱۷س [ف . ملی ۲ : ۲۵۵] .

ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی

در ص ۶۵۵ گذشت .

ترجمهٔ مصائب النواصب

متن از قاضی نورالله شوشتری (۹۵۶ ـ ۱۰۱۹) .در پاسخگوئی به «نواقض الروافض» میرزا مخدوم محمدعلی شریفی حنفی (۹۴۷ ـ ۹۹۵ یا ۹۹۸)، بنام شاه عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷)، ترجمه‌ازمحمداشرف شاگرد مجلسی و نگارندهٔ «فضائل‌السادات» درگذشتهٔ ۱۱۴۵ بخواهش احمدبیگ یوزباشی، بسال ۱۰۷۰ . **آغاز :** بهترین گلی که زیب چمن صفحه و خیابان منظرتواندبود ستایش‌کریمی است.

بنگرید : ف . دانشگاه ۳ : ۶۱۶ ـ روضات الجنات: ۵۰، ۴۷۶ ـ پیشگفتار آقای مدرس چهاردهی بر چاپ ترجمهٔ مصائب ـ النواصب ازمیرزا محمدعلی مدرس چهاردهی ـ ف. مشار ۱۴۴۴ .

8541ـ **رضوی** ۲۶۰ حکمت :شکسته نستعلیق **۱۲۴۳** ،۴۱۷ گ ۱۳ س [ف.رضوی ۱ :۸۳] .

ترجمهٔ مصائب النواصب

متن ازقاضی نورالله شوشتری ،ترجمه از محمدتقی‌حسینی که‌درپایان‌ازخود به‌نورالدین شریف الحسینی یادکرده است ،بنام شاه‌عباس یکم (۹۹۵ـ۱۰۳۷) ، در رجب ۹۹۵ بانجام رسانده‌است. **آغاز :** بعدازحمدنامتناهی ذات کامل الصفات .

8542ـ **مجلس** ۲۰۶۳ : نسخ و تعلیق رجب **۱۰۷۶** ،نویسنده در پایان آنرا «ناصب النواصب» نامیده‌است ،زرین، ۳۴۹ ص ۱۷س [ف. مجلس۶ :۵۸].

ترجمهٔ مصائب النواصب

متن‌از قاضی نورالله شوشتری ،ترجمه از فرزنداو، بنام سلطان محمد قطبشاه (۱۰۲۰ـ ۱۰۳۵) .نام مترجم‌در ذریعه به‌نقل ازفهرست کتابخانهٔ‌راجه‌سیدمحمدمهدی:علاءالملک‌فرزند قاضی وبنقل از «ریاض العلماء» علاء الدوله و با حتمال‌دیگر محمدعلی یاد شده‌است .درآغاز آن‌آمده: چون‌کتاب مستطاب«مصائب‌النواصب» دررد «نواقض الروافض» میرزا مخدوم شریفی ناصب‌از مصنفات والدمرحوم این بیمقداراست بنظر پادشاه . . . سلطان محمد قطبشاه رسید بزبان ایشان جاری‌شدکه اگر این‌کتاب‌مترجم گردد .

8543 ـ **کاظمین** ، سیدحسن صدر : تاریخیاد شده [ذریعه ۴:۱۳۵] .

8544ـ **فیض آباد هند**، راجه سید محمد مهدی :درفهرست نام‌مترجم علاءالملك یادشده است [ذریعه ۴: ۱۳۵] .

ترجمهٔ مصائب النواصب

متن‌از قاضی نورالله شوشتری ، ترجمه ناشناخته ، گویا از محمد طاهر شیرازی‌قمی نگارندهٔ «اثنی عشریه» وجزآن. [دانش‌پژوه].

8545ـ **دانشگاه** ۲۴۷۹/۱: نستعلیق (ص۱ـ۶۱۵) آغاز وانجام‌افتاده همراه «اثنی عشریه:۸۷۳» و«ترجمه‌و شرح خطبهٔ شقشقیه» «فوائد الدینیه» بعربی دررد‌صوفیان همه‌ازهمو وچندگفتار دیگرکه گویا نیزاز همو باشد[ف. دانشگاه ۹:۱۲۴۷]

ترجمهٔ مناظرهٔ احسائی

ترجمه ازمحمد اشرف‌فرزند علینقی‌اقدس شریف حسینی مشهدی ، بنام شاه سلیمان‌صفوی در۱۰۹۰ ساخته است. **آغاز:** بهترین مقالی که مترجمان صحایف فرقان حق گویی به‌آن.

8546 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۷۹ : نستعلیق **۱۰۹۰** درمتن وهامش [رؤیت].

ترجمهٔ مناظرهٔ احسائی

مناظره ابن ابی‌جمهور احسائی محمد فرزند علی، ازسدهٔ دهم. ترجمه ازجلال‌الدین محمد فرزند محمد کاشانی ، که در ۱۹ شعبان ۱۰۰۱ درهند بانجام رسانده است. ازاحسائی کتابی بنام «المناظرات مع‌العالم الهروی » به عربی چاپ شده است و ترجمهٔ فارسی بخشی ازآن در «مجالس المؤمنین» قاضی آورده شده است. **آغاز:** ثناومحمدتی‌که زبان‌بیان بحکم انت‌کما اثنیت علی‌نفسك بعجز و قصور.

بنگرید : ذریعه ۴:۱۳۹ـ ریحانة الادب ۵ : ۲۱۵ (ابن‌ابی‌جمهور)ـ روضات‌الجنات: ۶۲۳ ـ هدیة الاحباب : ۴۵ ـ مؤلفین عشار ۵ : ۶۰۷ ـ نامهٔ دانشوران۱ :۷۳۳ ـ فوائد الرضویه : ۳۸۲ ـ ف . دانشگاه ۳ : ۶۲۵ .

8547ـ **رضوی** ۴۰۱حکمت: نستعلیق شاه محمد همدانی، رجب **۱۰۴۲** [ف. رضوی ۴ : ۴۶] .

ترجمهٔ المناقب

دربخش تاریخ ومناقب خواهد آمد.

ترجمهٔ نبوت = ترجمهٔ اثبات‌نبوت

ترجمهٔ نفحات اللاهوت

دربخش حدیث خواهد آمد.

تریاق فاروق

ازعبدالصمدفرزندعبدالله‌حسینی مازندرانی در چهل و سه مسئله از اختلافهای شیخیان و متشرعه ، نخستین مسئله در علل اربعه بودن ائمه ودر پایان این مسئله نام بیست‌تن ازتکفیر کنندگان شیخ احمد احسائی‌را نام برده است. این گفتار در مشهد بسال ۱۳۰۸ در ۲۲۳ ص چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد چنین‌گوید بندهٔ فانی عبدالصمد... که بعضی از اخوان دین خواهش نمودند ازاین بی‌بضاعت.

بنگرید : ف . مشار : ۴۲۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۶۰ .

8548ـ **مجلس** ۳۵۳۰ : نسخ اواخر سدهٔ **۱۳** ، ۱۶۱ص ۱۷س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۸۵] .

تریاق فاروق

از محمد حسین شهرستانی ، نگارندهٔ «آیات البینات:۸۶۹» وجزآن. درپاسخگویی

به‌شیخیان، در۲۳ع۱/۱۳۰۱ بانجام‌رسیده‌ودر ۲۲۳ص چاپ شده است. **آغاز:** حم‌والکتاب المبین، اناانزلناه فی‌لیلة مبارکة اناکنامنذرین

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۷۱ـ ف. مشار ۴۲۱.

8549ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۹۲۷ : نسخ خوب۲۲ ذیحجهٔ **۱۳۰۴**، همراه «سبیل‌النجاة» از همو، ۶۶ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

8550 ـ رضوی ۶۱ حکمت : نسخ نگارنده، ۱۶محرم **۱۳۰۷**، وقف پسر نگارنده در۱۳۱۷، ۱۰۵ گ۱۰س [ف.رضوی۱:۲۵].

8551ـ الهیات ۳۴۳د : نستعلیق ۶ شعبان **۱۳۰۷**، ۱۷س [ف . الهیات۱ : ۳۲].

تریاق فاروق

از سید محمد حسین اصفهانی حسینی از دانشمندان نزدیك باین روزگار [ف.رضوی]و این جز «تریاق‌فاروق» محمد حسین‌شهرستانی است [ذریعه]. **آغاز:** حمدله . و صلی‌الله علی محمد وآله الطاهرین.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۷۱ .

8552ـ رضوی ۵۵حکمت: نسخ**۱۳۰۱** وقف‌اشرف‌السلطنه در۱۲۳۴. آغازبرابر نمونه ۸۶گ، ۱۴س [ف. رضوی ۱ : ۲۴] .

تزکیة المحبة = تألیف المحبة

تعجیز المسیحیین فی‌تأیید برهان‌المسلمین

از محمد صادق فخر الاسلام اورمیه‌ای ، نگارنده «بیان الحق :۸۹۹» واین یکی‌را نیز دررد مسیحیان و درتأیید « برهان المسلمین » خود دردوجلدنگاشته،وچاپ‌شده‌است. **آغاز:** حمدبیحد و نهایت وشکر بیعد وغایت حضرت‌آن خدایی .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۲۱۰ ـ ف. مشار : ۴۲۹ .

8553ـ ملك ۹۵۳ : شکسته نستعلیق نگارنده، **۱۳۱۷** جلد یکم‌آن است ، ۴۶۱ گ ۱۶س [ف. ملك،فارسی: ۱۵۵] .

تعداد کبایر = کبایر

تعلیم الصبیان = اعتقادات

ازسرکار زین‌العابدین‌خان [دانش‌پژوه].

8554 ـ یزد ، جامع کبیر ۵۴/۴ : نستعلیق سیدعلی کرایی، صفر**۱۲۱۶** [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۸] .

تقدیس الانبیا و تمجید الاوصیا

از عبدالحسیب فـاطمی علوی عـاملی ، نگارندهٔ «عرش سماء التوفیق : ۵۳» وجزآن. درعصمت امامان بادلیلهای عقلی ونقلی، دریك فاتحه وچند تقدیس و هرتقدیس درچند تمجید و یك خاتمه. **آغاز :** . . . سر هر نامه است نام خدا ... شکر بیقیاس وسپاس بااساس ذاتی را سزد .

8555ـ دانشگاه۳۵۲۵: نستعلیق حیدر علی فرزندکلبعلی و انوسفاددانی، در شنبهٔ ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۰۶۹**، ۳۹۲ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۶۹].

8556ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۳۰ : نسخ محمدامین فرزندحیدرکاتب نایینی‌محمدی در ۱ ذیحجهٔ**۱۰۷۰**، برای شاه‌عباس [نسخه‌ها ۲ : ۶۹] .

تقریرات

گویا ازمحمدرحیم (عبدالرحیم) اصفهانی درکلام‌واصول. **آغاز:**درذکرشمه‌ای ازاحوال نفس بدانکه نشأة انسان دردوچیز فراهم آمده است: یکی‌گوهر نفس ... دیگری گوهر بدن

8557ــ دانشگاه ۱/۴۷۰۳: باتاریخ **۱۲۴۷** دردفتر (ص۱-۱۲۹) همراه «کحل ــ الجواهر» ازهمان اصفهانی [ف. دانشگاه ۱۴ ۳۶۴۸] .

تقریرات

از حاج محمد کریمخان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» و جز آن . گردآوری حاج محمد جواد اصفهانی. باتاریخ درس، که از سلخ شوال ۱۲۷۷ آغاز می‌شود .

8558 ــ مجلس ۵۵۸۵: نستعلیق‌خود ملاجواد اصفهانی، ۲۷۶ص۲۲س [ف. مجلس ۱۷ : ۴۴] .

تقیه = رساله در ...

ازحسن فرزند عبدالرزاق، گویا نگارندهٔ «آینهٔ حکمت : ۷۲۵» وجزآن. گفتاریست در تقیهٔ حضرت علی و قیام حسین درپاسخ سنیان. **آغاز:** حمدله...وبعد، یکی ازبرادران‌جانی ودوستان روحانی... التماس نمود.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۰۴ .

8559 ــ **یزد**، جامع کبیر : نوشتهٔ ۱۲ شعبان **۱۱۰۹** همراه «اصول دین» و «رجعت» ازهمو [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۳] .

تکمیل‌الایمان

از ابوالمجد عبدالحق فرزند سیف‌الدین سعدالله بخارایی ترک دهلوی (۹۵۸ - ۲۲ ع ۱۰۵۲/۲) ، در کلام بروش پیروان سنت، و شرح‌مانندیست ازمتنی اعتقادی بعربی، وگاهی بفارسی، گویا متن نیز از خود دهلوی است . **آغاز:** حمدله. صلاة... امابعد، می‌گوید... عبدالحق‌بن...که‌این‌رساله‌ایست مسمی‌بتکمیل الایمان وتقویةالایقان دربیان عقاید اسلام.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۵۸ ــ صبح گلشن ۱۶۱ ، ۱۴۱ ــ تذکرهٔ علمای هند : ۱۰۹ ــ مؤلفین مشار ۳ : ۷۶۹ ــ هدیة العارفین ۱ : ۵۰۳ ــ ذیل کشف الظنون ۱ : ۸۸ ، ۵۰۳ و ۲ : ۱۷۹ .

8560 ــ **دانشگاه** ۱۲۹۹ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۷۱گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۳۸] .

تنبیه الانام

از میرزا محمدحسین شهرستانی، نگارندهٔ « آیات البینات : ۸۶۹ » و جز آن . در رد «ارشاد العوام : ۸۷۵» کرمانی، در ۱۹ صفر ۱۲۹۳ بانجام رسانده ودر هند و تبریز چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۴۱ ــ ف . مشار ۴۴۸ .

8561ــ **کربلا**، کتابخانهٔ‌شخصی‌نگارنده بخامهٔ نگارنده، ۱۹ صفر**۱۲۹۳** [ذریعه ۴ : ۴۴۱] .

8562ــ **نجف** ، محمد سماوی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۴ : ۴۴۱] .

تنبیه الانام

از سید محمد فرزند سید خواجه نعمت‌الله حسینی اورنگ‌آبادی.

8563 ــ **آصفیه** ۱۱۵۷ کلام : نوشتهٔ **۱۳۵۴** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

تنبیهٔ الرفضا = تحفهٔ سکندری

از ملاسعدالله تنجوری، بسال ۱۲۱۷، بنام نواب سکندر جاه . بایستی رد شیعه باشد .

8564ــ **آصفیه** ۱۳۸۱ کلام : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴ : ۵۴۶] .

تنبیه السفیه

از سیف‌الله فرزند اسدالله ملتانی ، بسال

۱۲۲۰ در پاسخ «صوارم الالهیات» سید دلدار علی نصیرآبادی نگاشته است، کهآن نیز پاسخ «تحفهٔ اثنیعشریهٔ» عبدالعزیزدهلوی بودهاست
بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۹۲ .
8565 ـ **آصفیه** ۱۱۸۶ کلام : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

تنبیه النائمین = کتاب عمه

درسه بخش : ۱ـ نامه (لوح) عبدالبهاء پیشوای بهائیان به عمهٔ خود بنام خانم بزرگ در تهران ۲ ـ پاسخ او (یا بهنام او) به عباس افندی ۳ـ رسالهٔ ردیهٔ حاجمیرزا احمدکرمانی این نامهها از رهگذر تاریخ ادیان سودمند است. **آغاز** : حمد و ستایش معرا از آرایش اغراق ومعلی ازآلایش اغلاق .
8566ـ **تهران**، ادبیات ۳۱۰ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۳** ـ **۱۴** [ف . ادبیات ۲ : ۹].
8567 ـ **رضوی** ۴۲۳ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۰۳ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۵۳] .

توبه نامه

از حسین فرزند روحالله طبسی حسینی ، مشهور بصدر جهان ، درگذشتهٔ ۹۵۰ ، برای ابراهیم قطبشاه هندی، دریك مقدمه وسه مقاله و هرمقاله درچند فصل، دروجوبتوبه وفضیلت آن [دیباجه] . **آغاز** : ای واقف اسرار ضمیر هرکس ... اما بعد ، این رسالهایست در بیان اثبات وجوب توبه وفضیلت آن.
8568ـ**مجلس**۵۱۳۸/۱۳۶: نستعلیق خدداد قمی ، **۱۰۲۴** ـ **۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون (ص۵۳۱ ـ ۵۶۱) [رؤیت] .

توحید

از سیدکاظم رشتی، نگارندهٔ «اعتقادات : ۸۸۹» برخی ازبابهای آن درست مانند همان «اعتقادات» اوست . **آغاز** : ای مجیب دعوت مضطران وچارهساز بیچارگان .
8569 ـ **سپهسالار** ۶۵۵۸/۱ : نسخ محمدرضا فرزندمحمدصادق شیرازی، ۱۴رجب **۱۲۵۸** ، ۱۰۳گ ۲۱س [ف . سپهسالار ۵]
8570ـ **سپهسالار** ۱۲۳۹/۲ : نسخ **۱۲۶۲** (۹۱پ-۱۲۶) [ف.سپهسالار۵:۳۸].

توحید

در ص۷۶۴ گذشت و دربخش عرفان نیز خواهد آمد .

توسل الائمة

از محمد علی فرزند علی نقی خوزستانی
8571 ـ **پاریس** ، ملی ۹ : سدهٔ **۱۳** [نسخهها ۵ : ۲۴۷] .

توضیح = حلاشکالاتهدایهوارشاد

از محمد باقر فرزند محمد جعفر شیخی همدانی، درگذشتهٔ ۱۳۱۹ واو جز محمد باقر فرزند محمد جعفر همدانی بهاری درگذشتهٔ ۱۳۳۳ است. ودر دیباجه نامکتاب «توضیح» و نامنگارندهآمده و مینویسدکه پیش ازاینرسالهٔ «ایضاح» و رسالهٔ «موضح» در اینباره نوشته بودم. درحلاشکالات «هدایة المبیان» و«ارشاد العوام» کریمخان قاجار است برای نصرالله ـ خان. **آغاز**: حمد خداوند راست که نقصانی درحجت او نیست ودرود .
بنگرید : ف. کتب مشایخ۲:۱۸۴، ۱۹۸ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۲۰۰ .
8572 ـ **مجلس** ۲۷۶۹/۹ : نستعلیق ابراهیم فرزندعلیاصغر، درپنجشنبهٔ ۱۹ج۱/ **۱۲۹۷** (ص ۳۶۱ ـ ۵۲۷) [ف . مجلس ۹ : ۱۹۶] .

توضیحات

از لاهیجی، دربخش عرفان خواهد آمد.

توضیح الدلائل علی ترجیح - الفضائل = ترجمهٔ . . .

از شهاب الدین احمد ، ترجمه‌ایست از متن عربی، درفضایل قرآن و قاریان وحضرت علی وفاطمه و امامان، درسه قسم و قسم یکم در چندباب نام مترجم درنسخهٔ آصفیه نبوده است. **آغاز:** بنام آنکه شرکت برنتابد... اعنی سپاس بیغایت مالانهـایت و ستایش برتر از کاهش و افزایش .

8573ـ **آصفیه** ۱۰۰مناقب: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، ۵۶۷ گ ۲۲س [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۵۱۰].

تولاو تبرا

از خواجه نصیرالدین‌طوسی (بیست باب: ۲۴۳) . برای ناصرالدین عبدالرحیم فرزند منصور .

8574ـ **مجلس** ۱۰/۶۳۰ : سدهٔ **۸** ، همراه «قسمت موجودات» خواجه و جز آنها. [ف. مجلس ۲ : ۳۹۰] .

8575ـ **ری،** عبدالعظیم۱۵۸: نستعلیق میرزایدالله‌کجوری نظرپاك، در**۱۳۴۳**درتهران [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۱] .

تیر شهاب

از حاج محمدکریم‌خان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ‌کریمی :۲۸۷» وجز آن. برای آقامحمد شریف کرمانی اناری ، در رد میرزا علیمحمد باب، درساعت سهٔ شب دوشنبهٔ ۱۲ع۱/۱۲۶۳ دریك مقدمه وچند فصل به‌انجام رسانده‌است . **آغاز :** ستایش خداوندی را سزاست که پروردگار عـالمیان است و درود پیغمبری را

بنگرید : ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۸۷ .

8576ـ **تهران،** ملی ۷۰۹ف : شکسته نستعلیق نگارنده ، ۱۲ع۱/**۱۲۶۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۶۲ گ ۱۲ س [ف . ملی ۲ : ۲۱۶] .

8577ـ **مجلس** ۲۰۶۴ : نسخ جلی و خوش در **۱۲۸۲** به‌خامهٔ محمد جواد حائری کربلائی، آغاز برابر نمونه، ۱۹۵ ص ۱۱ س [ف . مجلس ۶ : ۵۹] .

8578ـ **ملك**۱/۶۶۶: نستعلیق محمد رضا فرزند محمدصادق یزدی ، در **۱۲۸۵** در همدان (ص۱ـ۹۵) تاریخ‌نگارش درپایان آمده آغاز برابر نمونه [رؤیت].

ج

جامع سلیمانی

از سید نظام الدین علی موسوی ، به نام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵)، دریك مقدمه دراصول دین درشش فصل، سپس دوازده مقصد درفروع دین هریك‌درچند منهج، آنگاه خاتمه و درسرگذشت چهارده‌تن‌پیشوای‌شیعیان پدرم نسخهٔ زیر را در کتابخانهٔ تقوی دیده و می‌نویسد : گویا نگارنده فرزند صدرالدین محمدرضوی موسوی نگارندهٔ «کشف‌الحقایق» است . **آغاز :** لآلی حمد بیحد و ثنای بیعد سزاوار نثار بارگاه پادشاهیست جلت کبریائه.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۵۹ و ۱۸ : ۳۰.

8579 ـ **مجلس** ۴۶۷۹ : نسخ قاسم خوانساری ، زدین، از کتابهای تقوی بوده ، [رؤیت] .

جامع الشتات

دربخش فقه خواهد آمد .

جامع صفوی

از محمد طاهر شیرازی قمی ، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی : ۸۲» و جز آن . بنام شاه صفی صفوی، درپنج فصل، در اصول دین : توحید ، عدل، نبوت، امامت، معاد. نام کتاب و نگارنده و شاه وشمارهٔ بابها در دیباچه آمده است . **آغاز :** حمدله . . . اما بعد، ای سالك راه یقین و ای جویندهٔ طریق دین... بدان وآگاه باش که دنیا موضع راحت.

8580ـ **قم** ،سید شهاب‌الدین تبریزی: نوشتهٔ غرهٔ رجب **۱۰۶۶** خامهٔ ملا یار احمد فرزند حسن طباخ قمی سپس «تحفة الاخیار» اوست [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8581 ـ **دانشگاه** ۴۱۰۸/۳: نستعلیق محمدحسین فرزند محمد شفیع حسینی ، نوادهٔ نگارنده، **۱۱۴۸** (ص۱۹۷-۲۱۷)مجموعه‌ای بدینگونه : نور الایمان ، تحفهٔ عباسی ، جامع صفوی، ترجمهٔ نماز ، معالجة النفس، زکات ، همه ازو[ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۸۷] .

جامع صفوی

ازعلینقی طغائی، نگارندهٔ «امامت:۲۹۸» وجز آن. درپاسخ فتوای نوح افندی مفتی سلطان مراد عثمانی در تکفیر شیعیان ، بنام شاه صفی (۹۹۵ - ۱۱۰۵) ، دریك مقدمه و سه جلد . دیباچه ومقدمهٔ نسخهٔ سپهسالار به فارسی و باقی آن به عربی است پدرم از کتاب فارسی او بدین نام یادکرده است. **آغاز:** الحمدلله رافع درجات العلماء ومفضل مدادهم... اما بعد، این کتابی است درسه مجلد .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۶۲ .

8582ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: تسوید چهارشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۰۵۵** [نسخه‌ها ۶ : ۳۶۵].

8583 ـ **سپهسالار** ۴۷۲۲: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۷۹گ ۲۵س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۴] .

8584ـ **نجف**، علی کاشف‌الغطاء: تاریخ یاد نشده . **آغاز :** بعد حمدالله رب العالمین [ذریعه ۵ : ۶۲] .

جامع الکلیات

ام‌سلمه، درص۷۶۶ گذشت .

جامع المعجزات

از محمد واعظ اصفهانی، درچند مجلد : جلد دوم در فضایل ومناقب و کرامات حضرت علی، دربیست وچهار باب (معجزه) و پیش از آغاز بدان دوازده اصل دراثبات امامت آورده است. جلد سوم درفضایل ومصائب دیگرامامان در دوازده باب ویك خاتمه، نام نگارنده وکتاب درجلد۲و۳آمده‌است. جلدیکم‌آن درمعجزات پیامبر است. **آغاز :** (ج۲) : الحمدلله الذی خلق السماوات والارضین... امابعد، چنین گوید **آغاز:** (ج۳) : حمدله... چنین گوید .

8585ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۰۰ : نوشتهٔ علیمراد فرزند نوروز علی خسروآبادی ۶ج۲/**۱۲۵۷**، جلد۲ درمعجزات حضرت‌علی آغاز برابر نمونه [سیدعبد لعزیزطباطبایی].

8586ـ **سپهسالار** ۵۳۴۹: نسخ‌محمد اسماعیل فرزند خانخان، ۶صفر **۱۲۷۲**، جلد سوم است در۱۲ باب و یك خاتمه، ۲۵۰۰ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۴ : ۱۸] .

8557 ـ **دانشگاه** ۱۵۳۱/۱۱ : سدهٔ **۱۳**، بندی ازآن است (۴۶ر - ۵۴پ)، و از

نگارنده نام‌برده نشده[ف. دانشگاه۸:۱۶۲].

8588ـ مجلس ۳۵۳۱/۱ : نستعلیق میرزا هادی فرزند میرزا محمد علی ، سه شنبهٔ ۱۸ رجب ۱۳۶۴ (ص۲ـ۳۳۶) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۸۶] .

جامع المناقب

دربخش تاریخ ومناقب خواهد آمد.

جبر و اختیار

دربخش فلسفه ص۷۷۰ ـ ۷۷۵گذشت، و دربخش عرفان نیز خواهدآمد.

جلوات ناصریه

سپاهانی، درص۷۷۷گذشت .

جنت و نار

از محمد باقر مجلسی ، نگارندهٔ «بدا : ۷۴۴» وجز آن. درگزارش دو حدیث در وعد وعید است، دردوباب. **آغاز** : الحمدلله الذی اعدلاولیائه جنات النعیم. . . خامهٔ تقصیر آثار مجرم .

بنگرید : ذریعه ۵:۱۶۳ .

8589ـ سپهسالار ۸۲۳۴/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳(۲۱۸ـ۲۲۱پ) [ف.سپهسالار۳:۴۶]

جوابات ثلاثین مسئله = سی فصل

جواب = پرسش و پاسخ

جواهر البهیه فی ترجمة الاحکام الهیه

از محمدجعفر بهبهانی ، نگارندهٔ «انیس العوام :۸۹۴» وجزآن. دریك مقدمه و دوقسم مقدمه درمواعظ، قسم ۱ـ اصول‌دین ۲ـ فروع دین. **آغاز**: الحمدلله‌کما هواهله و له الشکر کما هومستحقه... امابعد، چنین گوید.

8590ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق فتحعلی فرزند علی رودباری، سه‌شنبهٔ ۲۰رجب ۱۲۷۴ برای ملا میرزا محمد علی مژدهی ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

جواهر العقیده

از شیخعلی عموی انیس‌الدوله همسر ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در رد مقالات فرائدگلپایگانی (ازمتون‌بهایی) است. **آغاز**: حمدله ... صحیفهٔ هشتم مقالهٔ اولی در مدعای جماعت بابیه .

8591 ـ ملك ۸۹۶ : نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۴، ۳۰۲گ۱۵س[ف.ملك،فارسی۱۹۴]

چ

چهار آینه

از بهاءالدین محمدفاضل‌هندی، (بنگرید بحرمواج : ۸) بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) بسال ۱۱۲۲ یا ۱۱۲۶ درچهار فصل نگاشته است: ۱ـ اثبات خداوند ۲ـ امامت‌وتکفیرغیرشیعه ۳ـ آیهٔغار ۴ـ عصمت خاندان پیامبر [دیباجه]. دردیباجه می‌افزاید

در هرصدسال مجددی باید و در این سدهٔ ۱۲ تنها منم‌که مجدد هستم وکارهای علمی من‌گواه است. ملامحبعلی در «پنج صیقل» اورا ردکرده وعبدالکریم قمی در «صور منطبعه» محبعلی را پاسخ‌گفته‌است. سپس‌درویش محمد هزارجریبی در «نسایم» از «چهارآینه» دفاع کرده است . **آغاز**: آلها توئی ستایش‌کنندهٔ خود که دیگر را مقدور نیست .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۹۹ و ۵ : ۳۱۱.

8592 ـ **ملك** ۶۲۰۰/۹ : نسخ سدهٔ **۱۲** و تاریخ **۱۱۳۶** در پایان دفتر (۱۱۸ پ ۱۳۷ر) [رؤیت].

چهارصد ایراد کلام آزاد

از میرباقر آگاه دیلوری مدراسی .

8593 ـ **آصفیه** ۱۱۷۶ کلام : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶].

چهار فصل

ازسیدهاشم‌فرزندمرتضی فرزندعبدالوهاب فرزند مؤمن حسینی لاهیجانی ، گفتاری است در ردهٔذریعة الوری»میرزامحمدباقرهمدانی از پیروان شیخ احمد احسائی ، در مسئلهٔ وحدت ناطق درروزگار غیبت‌امامان، ازسخنان پیروان احسائی.و در ۲۹ رجب ۱۲۹۸ بانجام رسیده است. واین جز « چهار فصل » حاج‌کریمخان قاجار است‌که چندبارچاپ شده است. **آغاز:** و بعد، بدانکه شك نیست که خداوند عالم جل شأنه ازحکمت .

بنگرید : مشار: ۵۳۸ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۲۰۲ .

8594ـ **رضوی** ۴۵۰حکمت : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، ۵۳ گ ۱۲ س [ف . رضوی ۴ : ۶۴] .

چهل فصل

از حمید غریب ، گزیده‌ایست از رسالهٔ حضرت جعفر صادق، در چهل فصل . **آغاز :** شکروسپاس وحمدبیقیاس مرخدای‌راکه دلهای عاشقان‌را بنور معرفت ومحبت .

8595 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ (گ۲۱–۳۵) ۱۵س. [مخطوطات ۱ : ۱۲۰].

ح

حاصل‌الترجمان = ترجمهٔ‌اعتقادات

متن‌ازابن‌بابویه صدوق (م۳۸۱)، ترجمه از محمد مهدی رضوی، بنام شاه‌عباس صفوی ، در۴۵ باب. **آغاز:** شرایف‌حمدبی‌انتهاپادشاهی را سزدکه مبادی ایادی ونعمات کرامت.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۶ و ۴ : ۷۹.

8596 ـ **دانشگاه** ۲۸۱۵ : نستعلیق سیدحسن فرزند محمد صالح حسینی، **۱۱۰۴**، زرین، آغاز بمانند نمونه، ۱۰۵ گ ۱۲س نام کتاب‌ومترجم وشاه دردیباجه‌آمده [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۷] .

8597ـ **تهران** ، ادبیات ۵۹ ب: نسخ سدهٔ**۱۲** ، آغازبرابرنمونه، نام‌مترجم‌درفهرست نیامده‌است، پایان افتاده، ۲۰۲ گ ۲۴س [ف. ادبیات ۱ : ۲۰۱] .

الحبل‌المتین

از سید شمس‌الدین محمد فرزند بدیع ـ الدین احمد رضوی ، از خدمهٔ بارگاه حضرت رضا در اواخر روزگار صفویان ، زاده نزدیك ۱۰۹۰، دریك مقدمه وچهار باب ویك خاتمه، درمعجزات آستانهٔ حضرت علی .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۷۲ و۶ : ۲۳۹ .

8598ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی: نسخ ابوالقاسم قاری اصفهانی ، شعبان **۱۲۶۷** در نجف، [نسخه‌ها ۵ : ۲۴] .

8599 ـ **آقای دامغانی** : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۴] .

8600ـ **مشهد**، شیخ علی‌اکبر نهاوندی

تامجزهٔ ۳۷ را دارد [ذریعه ۶].

8601ـ **تهران،** محمدباقر بحرالعلوم [ذریعه ۶ : ۲۳۹] .

حجج الاسلام

ازمحمدحسین فرزندمرتضی حسینی حسنی طباطبائی، درهشت حجت ویك خاتمه ، در رد یهود ازروی آیتهای چهار انجیل که متن آنها را نیزآورده، درج۲/۱۲۷۵ درشهر مشهد به انجام رسیده است. **آغاز :** بهترین کلامی از خامهٔ لسان‌که برصحائف خواطر نگارش پذیرد و خوشتر مرامی،

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقباء : ۶۵۶ .

8602ـ **دانشگاه** ۱۱۸۶/۴ : نسخ و نستعلیق گویا خامهٔ نگارنده و تاریخ سه شنبهٔ ۲۷ ج ۲/**۱۲۷۵** همراه چند گفتار دیگر در رد بریهود (۹۲ر ـ ۱۰۰ر) [ف. دانشگاه ۶: ۲۲۵۳] .

حجة الاسلام = برهان الملة

ازآخوندملاعلی‌نوری اصفهانی، نگارندهٔ «امامت : ۸۹۱» در رد «میزان الحق» هنری مارتن پادری ، بنام فتحعلی شاه و عباس میرزا نایب السلطنه و بدستور میرزا عیسی قائم مقام فراهانی، بسال ۱۲۳۲ نگاشته است. **آغاز :** الحمدلله الاول بلااول کان قبله، والاخر بلاآخر یکون بعده،

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۵۷ .

8603ـ **ملك**۳۰۴: نسخ حسین فرزند علی، در**۱۳۳۲**، ۱۱۹ گ ۱۵س [ف . ملك ، فارسی : ۲۰۷] .

8604ـ **الهیات** ۸۳/۱د : نستعلیق علیمراد فرزندحسین سیاد ستاقی تنکابنی‌گیلانی در **۱۲۳۳** در مدرسهٔ میرزا حسین اصفهانی ، (۸پ-۹۹پ) باحاشیه‌هایی به نشانی (منه دام ظله) [ف. الهیات ۱ : ۲۲۹] ،

8605ـ **رضوی**۷۶حکمت: نسخ‌خوب **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، زربن ، ۲۴۶ گ ۱۵س [ف. رضوی ۱ : ۲۹].

8606ـ **الهیات** ۳۵۴د :نستعلیق‌آدینهٔ ۱۵ع۱/**۱۲۳۳**، آغاز افتاده، ۱۱۱گ ۱۸- ۲۲س [ف. الهیات ۱ : ۴۶] .

8607ـ **مجلس** ۲۰۶۵ : نسخ متوسط ملاحاجی محمد، در**۱۲۳۳** ، ۲۰۴ص ۲۱ س [ف. مجلس ۶ : ۵۹] .

8608 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۵/۱۵ جوادی : سدهٔ ۱۳ با تاریخ رجب **۱۲۵۶** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۱۱] .

8609 ـ **ملك** ۷۵۴ : نسخ **۱۳۶۱** ، ۱۶۵ گ ۲۰س [رؤیت] .

8610ـ **تهران،** ادبیات ۱۴۲جوادی: نسخ **۱۲۸۳** [ف. ادبیات ۳ : ۱۱].

8611ـ **رضوی**۵۴۳حکمت: نستعلیق محمدسعید حسینی تنکابنی سدهٔ**۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۶۶گ ۱۹س [ف . رضوی ۴ : ۹۱] .

8612 ـ **ملك** ۱۵۷۸ : نسخ اسماعیل فرزندمحمدعلی اصفهانی، در**۱۳۰۹**، ۱۹۳گ ۱۲س [رؤیت] .

حجة الاسلام

ناشناخته. **آغاز:** حمدله ... بدان‌اسعدك الله فی‌الدارین‌که چندمسایل ازکتابهای معتبره کشیده ونام این رساله « حجة الاسلام » نهاده است .

8613ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق بی‌تاریخ (گ ۴۹ - ۵۴) ۱۲س [مخطوطات ۱ : ۱۲۲].

حجة البالغة

ازآقاسید محمدحسن فرزند عبدالرحمان حسنی حسینی طباطبائی بروجردی ، که جلد دوم آن در رد بابیان است و بسال ۱۳۲۱ در تهران بانجام رسیده است. واین جز «حجة ـ البالغة» میرزا محمد حسین شهرستانی است که چاپ شده است .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعة ، نقباء : ۴۰۶ ـ ذریعه ۶ : ۲۵۸ ـ ف. مشار: ۵۵۲.

8611ـ قم، فیضیه۳۹۸ش۹۷۳: تاریخ یاد نشده، جلد دوم آن‌است. **آغاز:** حمدله. و بعد، چنین گوید این خادم شریعة المحمدیة الابدیة و مربی الطریقة المرضیة الاثنی عشریه [ف. فیضیه ۱ : ۳۱۶] .

حجة البالغة

از سیدکاظم رشتی‌شیخی، نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۲» وجز آن. درپیامبری و امامت و ردیهود ونصارا، درپاسخ سیداحمد فرزندحسن حسینی نگاشته وچاپ شده ولی در فهرستهـای مشار ازآن نام برده نشده است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد واجب الوجودی را سزد که الواح قلب نوع بشررا .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۵۹ ـ ف . کتب مشایخ ۲ : ۱۱۱ .

8615ـملك۱/۵۵۰: نستعلیق‌عبدالعلی مراغی، ۱۰ذیحجهٔ **۱۲۵۹** در فهرست بعنوان « ترجمهٔ حجة البالغة » یاد شده است [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۷۲] .

8616ـ مجلس۵۱۶۴: نستعلیق‌شکستهٔ **۱۳۸۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۹۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

8617ـ آقای کاظم مدیرشانه‌چی ۱۶/۱: نسخ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵:۴۰۴۰۶] .

8618ـ **تهران** ، حاج صدر تفرشی [ذریعه ۶ : ۲۵۹] .

8619ـ **نجف**، سید هادی اشکوری : [ذریعه ۶ : ۲۵۹] .

حجة البالغة = میزان التمیز

حجة الدامغة

از سید هاشم لاهیجانی ، (شاید نگارندهٔ چهارفصل: ۹۳۰) دراثبات وجود مهدی موعود ورد بربابیان، دریك دیباجه و سه مقصد و یك خاتمه: ۱ـ درابطال امربابیه ۲ـ در امرغایب وعلایم ظهور ۳ـ در ولادت حضرت باسعادت. خاتمه در امرغیبت، که در نیمهٔ شعبان ۱۳۱۰ بانجام رسیده است. **آغاز:** ... و بعد، چنین گوید یکی ازخدام آستان عالم ربانی و حکیم صمدانی.

8620 ـ **رضوی** ۵۴۴ حکمت : نسخ محمد فرزند محمد باقرجندقی، رمضان **۱۳۱۰** ۱۴۹ گ [ف. رضوی ۴ : ۹۱] .

حجج الرضویه فی تأیید الهدایة المهدویة

ازسیدمحمدعصارلواسانی، نگارندهٔ«پرسش وپاسخ:۹۰۵» وجز آن دررد بابیان‌ودنباله‌ای است از «هدایة المهدویة» حاج ملا علی اصغر یزدی اردکانی .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۶۴ .

8621ـ **رضوی**۵۴۶حکمت: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده ، وقف خود نگارنده ، ۱۳۱ گ [ف . رضوی ۴ : ۹۲] .

حجج الرضویه

دربخش تاریخ خواهد آمد .

حجر ملقم

از میرزا محمد اخباری. نگارندهٔ «آینهٔ عباسی : ۸۶۹» و جز آن . در تاریخ پیدایش روش اجتهاد وعمل باخبار و اثبات امامت به‌ روش اخباری، و درآن ۱۲ دلیل عقلی و نقلی بر بطلان روش اجتهاد آورده ودرع۱/۱۲۲۴ بانجام رسیده است. **آغاز:** حمدله... امابعد پس این چند کلمه‌ای است در بیان مذهب حق امامیه .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۱۹۲ .

8622ـ **مجلس** ۲۷۹۷/۵: نسخ‌محمد ابراهیم طبسی خراسانی، در**۱۲۲۴** و درخانهٔ نگارنده در تهران (ص ۱۶۳ ــ ۱۸۱) [ف . مجلس ۱۰ : ۷۱] .

8623 ــ **رضوی** ۲۰۳ اصول فقه (۸۶۵۷) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر و انجام ناتمام است، ۶گ [ف. رضوی ۶ : ۳۷] .

حدائق المقربین

از میرمحمدصالح خاتون‌آبادی، نگارندهٔ «تقویم شرعی : ۲۷۳» و جزآن. در احوال مقدسات ازملائکه وپیامبران و امامان وبرخی از بزرگان مذهب بسال۱۱۱۵ بنام شاه سلطان حسین(۱۱۰۵ ــ ۱۱۳۵) درپنج‌حدیقه نگاشته است: ۱ــ درملائکه، هفت باب ۲ــ پیامبران، هفت باب ۳ ــ برتری پیامبر اسلام و امامان بر دیگر پیامبران ، چهارده باب ۴ ــ برتری فاطمه بر همهٔ زنان جهانیان ۵ ــ گروهی از نیکان، دراین‌بخش سرگذشت سی‌تن‌ازصحابه و دانشمندان ازکلینی تامجلسی‌گزارش شده است. **آغاز:** هدیر کبوتران ملائکهٔ مقربین‌دربروج مشیدهٔ سماوات تسبیح و تقدیس .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۸۹ .

8624 ــ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: نسخ‌خوب آقامیرزا مسیح‌چهارسویی یکی از هفت فرزند صاحب «روضات الجنات» درپنجشنبهٔ ۱۶ رجب **۱۳۰۸**، آغازبرابر نمونه ۲۳۸گ ۲۱س [ف. روضاتی۱ :۸۶]**فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۴۴۵ هست [فیلمها : ۷۵] .

8625ـ **مجلس**۳/۵۲۲۴فهرست‌نشده: نسخ‌ملاعبدالله ۱۵ع۱/**۱۳۱۵** (۲۸پ‌ــ۲۵۰) [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

حدیث مرتضوی

که بروزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ ــ ۱۰۸۳) نگاشته شده است .

8626 ــ **آصفیه** ۱۲۷۱ کلام : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

الحدیدة الحماة فی اجوبة بعض المقالات

از محمدعلی ناظم‌الشریعهٔ همدانی، که در ۲۷ج۲/۱۳۲۶، در۵۱مقدمه و۵۱مقاله ویك خاتمه، در رد عباس افندی‌پسرحسینعلی بهاء و جزاو نگاشته وسپس خود اوآنرا بنام «احسن الحدیث» گزیده است.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۸۷ و ۶ : ۳۷۹.

8627ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب همدان: نوشتهٔ یحیی فرزند احمد حسینی کبودرآهنگی همدانی، مؤرخ **۱۳۳۰** ازخودنگارنده [نسخه ها ۵ : ۳۵۵] .

حدیقة الاحباب

ازمحمدشریف فرزندشهاب‌الدین دراصول وفروع دین بشیوهٔ پرسش وپاسخ، دریك مقدمه ودوازده باب‌ویك خاتمه، و هرباب درچندفصل باب یکم در آنچه تعلق باخذ مسایل و کیفیت

عمل وطرق آن دارد، بردوفصل. . . نام کتاب ونگارنده وفهرست بابها وفصلها دردیباجه آمده است. **آغاز:** حمد بی‌حد شایستهٔ معبودی‌است که عادتش احسان ... امابعد، چنین گوید ذرهٔ بیمقدار.

8628ـ **ملك** ۶۳۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** انجام در آخرین فصل کتاب افتاده ، ۱۱۲ گ ۲۲س [رؤیت].

حدیقة الشیعه

منسوب به ملااحمد فرزند محمد اردبیلی درگذشتهٔ صفر۹۰۳، و نباید از او باشد، گویا از معزالدین محمد اردستانی نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ هل‌آتی : ۳۱» است که بسال ۱۰۵۸ در هندوستان بنام «کاشف‌الحق»ساخته است، سپس بخشی در رد برصوفیان بـر آن افزوده شده و بنام «حدیقة الشیعه» به‌اردبیلی نسبت داده شده است [علینقی منزوی]. درامامت و بارها چاپ شده، نسخه‌هایی ازآن بادگرگونی بنام «کاشف الحق» و «وسیلة النجاة» ، «هدایة العالمین» و«امامت» دردست هست. **آغاز:**(ج۱) حمدی که حامدان ملاعلی وذاکران. **آغاز:** (ج۲) زیب آرایش آغاز وانجام نعوت وصفات .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۲۲ (امامت) و (توضیح المشربین) ۴۹۵:۴ و (حدیقةالشیعه) ۶ : ۳۸۶ و ۱۰ : ۲۰۵ (هامش) و (کاشف الحق) ۱۷ : ۲۳۶ ـ ریحانة الادب (مقدس اردبیلی) ۶۲:۴ ـ خاتمهٔ مستدرك : ۳۹۵ ـ هدیةالاحباب : ۲۴۵ ـ روضات الجنات :۲۲ کشف الحجب : ۱۹۴ ـ ف . مشار : ۵۵۷ ـ ف. دانشگاه ۲ : ۵۶۲ هامش .

8629 ـ **مجلس** ۵۷۳۰ : نسخ گویا سدهٔ**۱۰**، نسخه بنام اردبیلی است و ردصوفیان را نیزدارد، باید یکی از کهنترین نسخه‌ها با این کیفیت باشد، آغاز افتاده ، ۴۴۸س ۱۹س [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

8630ـ **حقوق** ۳۴ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** آغاز برابر «کاشف الحق» اردستانی وپایان درست‌مانند «حدیقةالشیعه»است ورد بر صوفیان‌را نیزداردوبنام عبدالله‌قطبشاه (۱۰۳۵ ۱۰۸۳) نگاشته شده است [ف. حقوق:۹۵] .

8631ـ **مجلس** ۵۲۲۱ فهرست نشده: نستعلیق ۱۰ ذیحجهٔ **۱۱۹۱** نسخه بنام «وسیلة النجاة» خوانده شده است، ۳۳۲ گ و ۲۲ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8632ـ **الهیات** ۵۰ آل‌آقا: نسخ سدهٔ **۱۲** آغاز نونویس، تاریخ نونویس آن ۱۲۲۴ [ف. الهیات ۱ : ۷۰۳] .

8633ـ **تهران**، ادبیات ۲۱ ۴جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، جلد دوم آنست [ف. ادبیات ۳ :۱۵] .

8634ـ **اصفهان**، شهرداری ۷/۲۱۰ نستعلیق عبدالکریم فرزند محمدحسین‌آشتیانی قمی نخعی ، ۷ شعبان **۱۲۳۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۸] .

8635 ـ **مجلس** ۴۴۵۴ : نسخ جعفر فرزند میرزا عسکر گنجوی ، ۷ رجب **۱۲۳۶** [ف . مجلس ۱۲ : ۱۳۴] .

8636 ـ **سپهسالار** ۱۸۱۷ : نستعلیق علی افشار، در **۱۲۴۱**، ۲۵۴گ ۲۶س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۱۰] .

8637ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۹۰ : نستعلیق خوش ۲۰ ع ۱/ **۱۲۴۳** ، ۳۰۴ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8638ـ **دانشگاه**۲۳۵۲: نستعلیق نور علی فراهانی، محرم **۱۲۴۵**، زدین، ۴۳۴ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۹۶۰].

8639ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۳۳۰:

نوشتهٔ ۱۹شعبان **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۲].

8640ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۰۹ : نستعلیق‌عزیزالله فرزندرضاقلی تاکری، ذیحجهٔ **۱۲۴۸**، ۲۲۷ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8641 ـ **مجلس** ۴۱۶۶ : نسخ زیبای **۱۲۵۰** ، **آغاز** : حمدی که حامدان ملاء ، بخش رد صوفیه را ندارد و بنام عبدالله قطبشاه ساخته شده است ، ۲۱۱ گ ۳۰ س [رؤیت] .

8642ـ **دانشگاه** ۲۷۵۳: نسخ‌پنجشنبهٔ ۸صفر **۱۲۶۲** [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۱۷] .

8643 ـ **قم** ، فیضیه ۳۹۹ ف ۹۷۴ش: نستعلیق **۱۲۶۴**، **آغاز**:(ج۲) زیب‌وآرایش. رد صوفیه را دارد و در پایان بخامهٔ نویسنده ازآن اردبیلی دانسته شده است ، ۵۴۲ گ ۲۷ س [ف. فیضیه ۱ :۳۱۶] .

8644ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۲۳۰ : نوشتهٔ۲۵شعبان**۱۲۶۶** ، ۴۱۹ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8645ـ **حقوق**۵۹ د: نستعلیق سدهٔ**۱۳** آغاز افتاده ، باچاپی برابر نیست و نکوهش صوفیان‌را ندارد، ویک‌جا دارد (اردبیلی رحمه الله دراعتقادات خود نوشته) ، درفهرست آمده حدیقه الشیعه‌ای است که‌ساخت «کاشف الحق» اردستانی، ۲۳۲ گ ۱۸س [ف. حقوق: ۹۶].

8646ـ **رضوی** ۱۰۳ اخبار : نسخ ، تاریخ یادنشده، وقف ۱۲۶۲، جلد دوم، آغاز برابر نمونه، ۲۲۷ گ۲۱س [ف . رضوی ۱ : ۱۰۳] .

حدیقة العارفین للوصول الی درجة الیقین

از مهدی فرزند علی رشتی، دراصول دین وپاسخگوئی پادری مسیحی، درصفر ۱۲۴۰ به انجام‌رسانده‌است. حدیقهٔیکم دراصول‌پنجگانه وبیشترآن درامامت است. **آغاز**: ثنا وستایش کریمی‌را سزاست که به‌عنایات ربانی توفیق را خوشترین رفیق‌گرداند.

8647ـ **سپهسالار** ۶۴۲۱:نسخهٔ اصل وخط‌خورده و به‌حاشیه رفته ازنگارنده، ۲۴۱ گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۱۰] .

الحسنیة فی اصول الدین والفروع العبادیة

از مولی عزالدین فرزند جعفر فرزند شمس‌الدین آملی ، که بروزگار محقق کرکی علی و قطیفی ابراهیم بوده ، نگارندهٔ « شرح نهج البلاغة» فارسی بسال ۹۴۴. درکلام و فقه دریك مقدمه ودوباب، بنام آقاحسن ازوزیران مازندران نگاشته است. **آغاز** : حمد بیحد و ثنای بیعد مرواجب‌الوجودی‌را که نظام اصول از فیض جود اوست .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۰ ـ ریحانةالادب ۱ : ۳۰ ـ هدیةالاحباب : ۱۰۱ .

8648 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۱/۲ جوادی: نستعلیق محیی‌الدین در**۱۰۱۴** [ف . ادبیات ۳ : ۳۰] .

8649ـ **دانشگاه** ۸۹۹/۲ : نسخ بـا تاریخ **۱۰۲۵** بهمین خامه در دفتر ، در نسخه نامی ازنگارنده و وزیرمازندران نیامده،آغاز برابرنمونه (۱۶پ ـ ۳۳ر) [ف. دانشگاه۳۰۰ ۵۷۲] .

8650 ـ **مجلس** ۳/ : نوشتهٔ دههٔ یکم ع۱/**۱۰۸۶** (۲۲۲ب ـ ۲۶۱پ) همراه «لمعه» درفقه ازهمو. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۵۹۰ هست [فیلمها ۱ : ۷۱/۱] .

8651ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۴۶/۸: سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۸۷** در دفتر ، انجام افتاده

[نسخه‌ها ۳ : ۴۴۶] .

8652ـ یزد، جامع‌کبیر ۲مج: باتاریخ ۱۲۱۰ دردفتر، درفهرست ازنگارنده نام‌برده نشده [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۴] .

8653ـ الهیات۲/۱۲۶د: نبشتهٔ‌محمد صادق فرزند ملاولی کرمرودی ، در ۱۲۴۲، (۹۳ پ ـ ۱۶۷ پ) ۱۵س [ف . الهیات ۱ : ۲۴۲] .

8654ـ کربلا ، شیخ ابوالقاسم خویی تاریخ یاد نشده [ذریعه ۷ : ۲۰] .

حسنیه = ترجمهٔ . . .

متن ناشناخته منسوب به ابوالفتح رازی نگارندهٔ «روض‌الجنان : ۵۰» و یا روایتی از او، ترجمه درنسخهٔ چاپی ازملاابراهیم فرزند ولی‌الله‌استرآبادی معروف‌به‌گرگین، وددرنسخه ای مترجم امیرضیاءالدین‌یادشده‌است، گفتگویی است درامامت‌که گویا بروزگار هارون الرشید میان یکی‌ازدختران‌شیعه بنام‌حسنیه ودانشمندی سنی بنام ابراهیم سیاد معروف به‌نظام. مترجم دردیباجه می‌گوید درراه سفرحج در دمشق در ۹۵۸ به‌متن کتاب دست یافته به ایران آورده و بفارسی درآورده و بنام شاه‌تهماسب (۹۳۰ـ ۹۸۴) ساخته است. **آغاز:** الحمدلله من علینا بمعرفة الانبیاء والائمة المعصومین بالدلایل .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۷ و ۷ : ۲۰ ـ ف. مشار : ۴۰۱ ـ ریحانة‌الادب ۱ : ۳۲۵ .

8655ـ رضوی ۵۴۸ حکمت : نسخ ۱۰۸۱، ۲۸گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۹۳].

8656ـ الهیات ۵۰۹/۹ د : نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲، انجام‌افتاده (۱۱۵پ‌ـ۱۲۶پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۱۶] .

8657ـ دانشگاه ۲۵۷۰/۱۰ : نوشتهٔ مرتضی فرزند علم الهدی حسینی طالقانـی ، نزدیك صفر ۱۱۳۰ (ص ۲۱۲ ـ ۲۷۹) در فهرست ازآن ابراهیم استرآبادی یادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۵].

8658 ـ رضوی ۵۴۹ حکمت : صفر ۱۱۴۳ [ف. رضوی ۴ : ۹۳] .

8659ـ مجلس ۴۷۶۶ : نسخ سدهٔ۱۲ آغاز برابرنمونه، ۱۱۸ گ ۱۵س [رؤیت] .

8660 ـ آصفیه ۱۲۶۰ کلام : نوشتهٔ ۱۲۲۷ [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

8661ـ تهران ، ادبیات ۴۸/۳ ب : نستعلیق یکشنبهٔ ۲ ج ۱۲۳۹/۲ (۱۰۵ پ ـ ۱۴۱پ) [ف. ادبیات ۱ : ۲۰۸] .

8662ـ دانشگاه ۱۶۵۰: نستعلیق۲۲ رجب ۱۲۴۳ ، ۱۹۱گ [ف . دانشگاه ۸ : ۲۲۳] .

8663 ـ دانشگاه ۲۲۴۵ : نستعلیق ۸ ذیقعدهٔ ۱۲۵۲، ۷۴گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۵] .

8664ـ قم، فیضیه ۲۰۸۵/۲ (۸۳) : باتاریخ ۱۲۵۳ دردفتر [ف. فیضیه۲:۲۰۳].

8665ـ دانشگاه ۵۱۸۸ : نستعلیق ۸ ذیقعدهٔ۱۲۵۹، ۶۱گ۹س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۴۲] .

8666ـ تهران ، ادبیات ۱۸۷/۳ج : نستعلیق۸ج۱۲۶۰/۲ (۶۳ پ ـ ۱۴۱ پ) [ف. ادبیات ۱ : ۲۰۸] .

8667ـ دانشگاه ۱۹۲۷/۱: نستعلیق ۱۲۶۴ (۱۸ ر ـ ۷۳ پ) نام شاه در دیباجه آمده است [ف. دانشگاه ۸ : ۷۰۳] .

8668 ـ قم ، فیضیه ۱۵۴۹ (۱۴۱) : نسخ غرهٔ محرم ۱۲۶۹، ۲۶۴ص ۱۲س [ف . فیضیه ۲ : ۴۷] .

8669ـ ملك۶۳۱/۱: شکسته‌نستعلیق

اسماعیل منشی، در ذیحجهٔ **۱۲۹۳** [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۱۱۶] .

8670ـ **الهیات** ۲۲۲ آل آقا : نسخ‌سدهٔ **۱۳** [ف. الهیات۱ : ۷۰۳] .

8671ـ **مشهد،** آقای کاظم‌مدیرشانه‌چی ۱۸/۲ : شکسته نستعلیق زیبای‌سدهٔ**۱۳**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۵] .

8672ـ**مجلس** ۲۰۶۱: تحریری‌متوسط **۱۳۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۷ص۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۵۷] .

8673ـ **تهران،** خانقاه شاه نعمت‌الله : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی].

حق‌المبین

ناشناخته. باعنوان: برهان‌رابع، برهان خامس، فصل درنفی ترکیب و مثل وکفو و ضد وجسمیت‌وسایرصفات‌سلبیه‌در۵مقصد،فصل‌مشتمل برمقدمه‌و۳مقصد، فصل دربیان قدرت واجب .

8674ـ **تهران،** ادبیات ۱۷۵حکمت: سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده [ف . ادبیات ۲ : ۴۹] .

حقیقت قرآن ونبوت = رساله‌در

گویا از ملاعلی نوری نگارندهٔ «امامت : ۸۹۱» [عبدالحسین حایری] دربارهٔ حقیقت قرآن وپیامبری، ودرآن پیامبر ازجهت تدبیر عالم به‌عقل‌که مدبربدن است مانند شده ، و در دیباجه می‌نویسد این سخنان‌را ازاغیار پوشیده دارید. **آغاز :** سپاس خداوند آسمان و زمین را وستایش دهندهٔ جان ودین.

8675ـ **مجلس** ۱۷۱۹/۱۷: سدهٔ**۱۳** (ص۳۶۸ : ۳۷۱) همراه چندگفتار از ملاعلی نوری [ف. مجلس ۹ : ۲۶۷] .

حق‌الیقین

از محمد باقر مجلسی ، نگارندهٔ «بدا : ۷۴۴» و جز آن . در اصول دین از توحید و پیامبری وامامت ورجعت‌ومعاد، بنام شاه‌سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ - ۱۱۳۵) ، در شعبان ۱۱۰۹ بانجام رسانده و شاید آخرین نگارش اوباشد. وبارها چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد... امابعد خامهٔ شکسته زبان ابکم نشان .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۴۰ - ف . مشار : ۵۶۹ .

8676ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۶۳: نستعلیق گویااصل و ناتمام [نسخه‌ها ۲:۷۳] .

8677ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخه پیش نویس و ناقص است [نسخه‌ها ۵ : ۲۴] .

8678ـ **کربلا** ، مدرسهٔ بادکوبه : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۸] .

8679ـ **تهران** ، ملی ۱/ ۴۳ ف : نستعلیق ابن‌علینقی، در **۱۱۱۸** ، نسخهٔ مشوش ۲۰۵گ ۳۰س [ف. ملی ۱ : ۳۱] .

8680ـ **ری،** عبدالعظیم ۲۱ : نسخ پیر محمد فرزند کربلائی خالق ویردی ، شعبان **۱۱۱۸** ، ازمقصد هفتم درامامت است تا پایان [نسخه‌ها ۳ : ۶۷] .

8681ـ **تهران،** ادبیات۴۶۵ جوادی: نسخ **۱۱۲۱** [ف. ادبیات ۳ : ۱۶] .

8682ـ **سپهسالار**۱۸۲۲: نسخ**۱۱۱۲** ۲۳۶گ [ف. سپهسالار ۴ : ۳۲۲] .

8683ـ **سپهسالار** ۵۳۷۱ : نسخ قنبر علی وپسرش محمدنعیم. ذیحجهٔ**۱۱۲۲**، ۱۳۳ گ [ف. سپهسالار ۴ : ۳۲۲] .

8684ـ **مجلس**۲۰۶۶: نستعلیق محمد

حسین در**۱۱۲۲**، زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۷۲ ص۲۳س [ف. مجلس ۶ : ۶۰] .

8685ـ **مجلس** ۴۸۹۲ : نستعلیق ۱ رجب **۱۱۲۷** ، آغاز برابر نمونه، درپایان تاریخ‌انجام۱۱۰۹دارد،۱۸۴گ۳۲س[رؤیت].

8686ـ **سپهسالار** ۶۴۲۵ : نسخ ابوالحسن فرزند محمد حسین ازهری تبریزی ۲۳رجب **۱۱۲۹**، نسخهٔ کامل ، ۲۵۹گ [ف. سپهسالار ۴ : ۳۲۲] .

8687ـ **مجلس**۲۰۶۷: نسخ‌بسیارجلی ۱۴ج۲/**۱۱۳۰**، آغاز بمانند نمونه، ۹۳۰ص ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۶۱].

8688ـ **مجلس**۴/۲۳۷۶فهرست‌نشده: سدهٔ**۱۲**، (ص۱۶۱-۲۵۲) [نسخه‌ها۵:۱۶۲].

8689ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی: نسخ ۱۲ع۲/**۱۲۲۵**، ۲۲۶گ۲۷س[نسخه‌ها۵:۲۵]

8690ـ **رضوی** ۵۰۹ اخبار(۶۸۱۹) نسخ محمد فرزند صفرفخارشیرازی، ج**۱۲۳۲** درکربلا ونویسندهٔ دیگر، ۴۱۵گ ۲۱س [ف. رضوی ۵ : ۷۸] .

8691ـ **مجلس** ۵۹۰۶ فهرست نشده: نستعلیق زین‌العابدین فرزندکربلائی رجبعلی، ۱۶ج۲/**۱۲۳۵**، ۳۰۹گ۲۳س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8692ـ **سپهسالار** ۱۸۲۱: نسخ‌عبدالله فرزند محمدعلی، در**۱۲۳۵** [ف. سپهسالار۴: ۳۲۲] .

8693ـ **رضوی** ۱۰۰ اخبار: نستعلیق **۱۲۳۶** ، ۴۵۲گ ۱۷س ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۱ :] .

8694ـ **همدان**، آقای حاجی‌ایزدی: نوشتهٔ میردفیع‌الدین، شعبان **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۶] .

8695ـ **مجلس** ۱۰/۳۰۲۱: نستعلیق محمدصادق تفرشی ، با تاریخ **۱۲۴۱** در دفتر به‌همین‌خامه ، بخشی ازآن نست (ص ۸۲-۱۰۸) [ف. مجلس ۱۰ : ۷۸۲] .

8696ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۱۴۴ : نوشتهٔ ۲۳ محرم **۱۲۴۴** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8697ـ **تهران**، ملی ۸۸ف : نستعلیق **۱۲۵۲**، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۲ گ ۲۱ س [ف. ملی ۱ : ۷۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۶۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۷] .

8698ـ **رضوی**۵۰۷ اخبار (۲۰۰۳) نستعلیق محمد باقر فرزند محمد کریم کاشانی آدینهٔ ۱۶صفر **۱۲۶۱**، ۳۸۶ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۵ : ۷۷].

8699ـ **تهران**، ملی۱۱۵۴ : نوشتهٔ مشهدی محمد اسماعیل، در **۱۲۶۱** ، ۱۸۷س [نسخه‌ها ۱ : ۵۴] .

8700ـ **رضوی** ۹۹ اخبار : نستعلیق میرحسین فرزند محمدکاظم موسوی، در**۱۲۶۵** ۲۳۶گ ۲۳س. آغاز بمانندنمونه[ف. رضوی]

8701ـ **الهیات** ۱۳۲ب: نسخ‌سدهٔ**۱۳** ناتمام ۲۱۹گ ۲۸س [ف. الهیات ۱:۴۹] .

8702ـ **قم**، فیضیه۴۰۱ (۹۷۶): نسخ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۵۱۷ص ۲۶س [ف . فیضیه ۱ : ۳۱۸] .

8703ـ **رضوی** ۵۰۸ اخبار(۲۰۰۲) نسخ خوش، بی تاریخ، زدین، ۳۲۰گ ۲۴س [ف . رضوی ۵:۷۸] .

حلیة‌العوارف ومضمار المعارف

ترجمه‌ایست‌از«دفع المناوات»ازسیدحسین فرزند حسن مجتهدکرکی اردبیلی(م۱۰۰۱). در فضایل ومقامات علی. ترجمه از ناشناس .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۳۲ .

8704ـ مجلس ۵۲۸۵ فهرست نشده: زین‌العابدین‌علی، غرهٔ ذیحجهٔ ۹۸۰ درقزوین ترجمه‌زیرنویس است۲۲۷گ ۲۳س [یادداشت های هیئت مؤلفین] .

حیاة الارواح و روح الاشباح

از محمدحسین فرزند احمد شریف‌حسینی در کلام باچند مقدمه . آغاز: الحمدلله الذی خلقنا فی‌احسن تقویم ، وجعل روحنا من خلقه العظیم... و بعد طالب ادراك سعادت یزدانی .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۱۶ .

8705 ـ قاهره ، دارالکتب ۳ کلام فارسی طلعت: نوشتهٔ ۱۷رجب ۱۲۴۲ از روی خط‌نگارنده، آغازبرابرنمونه، ۱۷۶ گ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۱۲۷] .

8706ـ همدان ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۲۵۷ :سدهٔ۱۳ وتملك۱۲۵۶، باسوادرقمهایی ازدانشمندان همدان [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۶].

8707ـ تبریز ، خیابانی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۷ : ۱۱۶] .

حیاة الایمان

از نظام‌الدین مرتضی فرزند محمد حسن شیخ الاسلام رشتی (رشت ۱۲۷۷ ـــ ذیحجهٔ ۱۳۱۷)، برای مظفرالدین‌شاه، دررد شیخیان نگاشته است. درآن توحید و عدل را آورده و نوید داده سه مسئلهٔ دیگر را نیز بنگارد .

آغاز: الحمدلله‌الذی جعل‌صحیفة عالم الایجاد مرآةالمشاهدة العوالم.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۸۷ و ۷ : ۱۷ ـ ریحانةالادب ۴:۲۱۴ـ مؤلفین مشار۶:۱۳۶.

8708ـ سپهسالار ۴۰۲ مشیر : نسخ حسین‌فرزندمحمدکاظم تهرانی‌رشتی، ۲۵شعبان ۱۳۱۴سرگذشت‌نگارنده درص‌ع‌آمده، ۴۰گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۸] .

حیات نفس = ترجمهٔ حیاة النفس

حیاة النفوس

از لطف‌الله فرزند محمد رفیع فارسی، به نام منوچهرخان معتمد، دراصول دین و مذهب توحید، عدل، نبوت، امامت ومعاددریك مقدمه وپنج باب نگاشته است . در دیباجهٔ عربی آن می‌نویسد: به‌روزگار شاه محمدقاجار (۱۱۹۳ ۱۲۱۱) در شیراز زاده و فارسی را نزد پدر خوانده‌ام، و به‌روزگار منوچهرخان معتمد در سپاهان پدرم ازنزدیکان او بوده‌است. آغاز: حمدله... فیقول... ابن محمد رفیع الفارسی المدعو به لطف‌الله .

8709ـ دانشگاه ۴۱۲ : نستعلیق زیبا بی‌تاریخ، ذرین، ۵۱گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۳ : ۵۷۴] .

خ

خداشناسی = رساله در . . .

درشش‌فصل. آغاز: الحمدلله حمداً یلیق بعلو شأنه... درخواست‌کرد دوستی که در سر وفایی ودر دل صفایی داشت تا ورقی چند

8710ـ یزد ، سریزدی ۱۳۴۲/۶ : نستعلیق شاه محمد فرزند محمد زمان میبدی دریزد ۱۰۷۰ (درش۳ بهمین خط) [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۰] .

خزائن الایمان

از ضیاءالدین‌گرگانی، نگارندهٔ «اصول‌و

فروع :۸۸۸» وجز آن. نام کتاب در دیباجه آمده است . **آغاز:** حمدله . . . چنین گوید ضیاء الدین علی بن سدید الدین داود که این رساله‌ایست مختصر درمعرفت اسلام .

8711ـ **دانشگاه ۱۰۱۵/۵** : نسخ باختری نزدیك به‌ترکی محمد فرزند سعدالله، در**۹۱۳** (گ۹ـ۱۱) [ف. دانشگاه۳:۵۳۶].

خلاصة الاعتقاد

از علینقی فرزند احمد، در مقدمه و هفت باب ویك خاتمه، برای پادشاه صفوی [سیدباقر حجتی]. **آغاز:** حمد وثنا وستایش کریمی‌را سزاست‌که حلۀ حلتش‌زیوری‌است زیبنده.

8712ـ **الهیات ۳۰۲**ج: نستعلیق سدۀ **۱۱**، پایان‌افتاده،۱۳۴گ[ف.الهیات۱:۵۱].

خوف ورجا = اصول دین

لاهیجی. درص۸۸۰گذشت .

خیرات باقیات

ازسیدعبدالله فرزندمحمدبهبهانی،درعقاید درشیراز، بنام حاج‌مخبرالسلطنه، بسال۱۳۳۱ نگاشته است. (بنگرید: احقاق الحق۸۷۴) .

8713ـ **نجف ، امیرالمؤمنین ۱۱۳۵** : نوشتۀ خودنگارنده باحاشیه‌هایی‌ازهمو، ۲۶۷ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

خیراتیه

ازمحمدعلی بهبهانی‌کرمانشاهی، نگارندۀ «مساحت‌البلاد: ۱۹۵» وجزآن. درخرده‌گیری ازتصوف‌که در ۱۲۱۱ (= خیرات) نگاشته و نکات تاریخی‌نیزدارد. **آغاز:** احمدعلی نواله نفیس‌ترین گوهری که .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۸۶ .

8714ـ **دانشگاه ۲۹۸۱**: نستعلیق سید حسین شیرازی ، شنبۀ ۲۰ع۱/**۱۲۳۳** ، آغاز افتاده، ۱۸۹ گ ۲۸ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۴] .

8715ـ**الهیات ۱۱۹** آل‌آقا: نسخ‌تاریخ یاد نشده ، در متن و هامش [ف . الهیات ۱ : ۷۰۴] .

د

داستان خوارزم رفتن رازی

ازحسن واعظ‌سروری، داستان به‌خوارزم رفتن‌فخرالدین(۵۴۴ـ۶۰۶) وگرامی داشتن او از جانب علاء الدین خوارزمشاه (۵۹۶ ـ ۶۱۷) ومناظرۀ اوبانجم‌الدین کبری (م۶۵۴) دربارۀ دلیلهای اثبات خدا. **آغاز:** نقلست‌که چون امام ائمۀ اسلامی ممهد قواعد شرایع و احکام... امام فخرالدین رازی .

8716ـ **دانشگاه۱۰۳۵/۲۵**: نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر (ص ۲۲۲ ـ ۲۲۳) [ف. دانشگاه ۴ : ۶۹۸] .

دانشنامۀ شاهی

از امین استرآبادی، درص ۶۶۴ گذشت. واینك نسخه‌ای دیگر :

8717ـ **تهران ، دکتر مُفتاح ۱ مج** : نستعلیق سدۀ**۱۲** باتاریخ **۱۲۱۹** دردفتر، آغاز برابر همان نمونه [رؤیت] .

داوری‌میان کرمانیان‌وشیرازیان

دراین‌گفتار میان پرسش‌کرمانیان وپاسخ شیرازیان دربارۀایمان (ش۷/۲۹۱۹سپهسالار) داوری شده است، وسخنان حسین‌شاه و محیی‌الدین محمد دراین‌باره درآن‌آورده شده‌است.

بنگرید : ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۰ .

8718ـ **سپهسالار** ۲۹۱۹/۸ : تاریخ یاد نشده (۲۱پ) [ف. سپهسالار ۴:۴۰۵] .

دبستان المذاهب

در بخش ملل و نحل خواهد آمد.

درایت نثار

از علم الهدی کاشانی ، نگارندۀ « اصول دین :۸۸۱» وجز آن. دررد صوفیان ، در یك مقدمه و شش گفتار و یك خاتمه ، که در قمصر کاشان در صفر ۱۱۰۷ بانجام رسانده است . **آغاز:** سپاس حق‌شناس و ستایش نیایش اساس نیازمند .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۵۶ .

8719ـ **مجلس** ۲۰۷۹ : نسخ خوش شاید**۱۱۰۷** برنگارنده خوانده‌شده وافتادگیها بخط او در هامش آمده است ، نگارنده بخامۀ خود برآن‌نوشته: کتاب درایت‌نثار درنکوهش مخالفت ائمه، ودرپایان همو نوشته است کتاب در قمصر کاشان درصفر ۱۱۰۷ بپایان‌رسیده‌است ۲۲۴ص ۲۱ – ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۶۸] .

8720ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی : نوشتۀ رجب **۱۱۰۸** [یادداشتهای آقای روضاتی] .

درالثمین = تحفة الامین

از میرزا محمد اخباری، نگارندۀ « آینۀ عباسی:۸۶۹» وجز آن. درپاسخ‌دوازده پرسش محمد امین‌خان فرزند مصطفی‌قلیخان، پرسشها از همان مسائلی است که روشنفکران روزگار قاجار طرح می‌کردند و جرأت نداشتند از فقیهان رسمی بپرسند ناچار ازاحسایی وپیروان او می‌کردند، واینان نیزپاسخ روشنی به مردم نمی‌دادند. این گفتار در روضات بنام «تحفة ـ الامین» آمده ومی‌نویسد: ازاین‌پرسش‌ها می‌ـ خواهند ازاسلام خرده بگیرند وازاینگونه‌است «اسرارالرضویه»:که‌درهمین‌بخش‌ص۸۷۷گذشت اینك آن‌دوازده پرسش: ۱ـ وحی جبرائیل به پیامبرچگونه بوده ۲ـ عزرائیل هستی جدائی است یاجنبه‌ای ازانسان ۳ـ جبرائیل ومیکائیل و اسرائیل چه جنبه ای دارند؟ ۴ ـ هر کسی پیامبری وشیطانی خاص خود دارد ۵ ـ مهدی یك فردمعین است؟ (اینجافهرست‌کتابهای شیعی وسنی دربارۀ مهدی یاد شده) ۶ـ حشر اجسام دررستاخیز ۷ـ بدان‌وملعونان آفریدۀ خدایند ۸ـ ازشهادت پیشوایان‌که بحق رسیده‌اند چرا باید متألم شد ؟ ۹ ـ خلود کفار با فنای جهنم نمی‌سازد ۱۰ ـ معراج جسمانی چگونه بود ؟ ۱۱ـ لذات و عذابهای جسمانی روز رستاخیز چگونه است ؟ ۱۲ ـ آیا می‌شود وقتی تکلیف از انسان برداشته شود ؟ **آغاز :** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی . اما بعد ، این چندکلمه‌ای است در جواب .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۲۱ .

8721ـ **الهیات** ۲۵/۱ د : نستعلیق محمد فرزند عبدالنبی (شایدنگارنده) درمقابر قریش ، ذیحجۀ **۱۲۳۶** (۳ د – ۲۱ د) [ف . الهیات ۱ : ۲۱۹] .

8722ـ **دانشگاه** ۹۲۲/۶ : نستعلیق یکی از شاگردان نگارنده و در روزگار او (۱۱۳پ) باحاشیه‌ای به نشانی (منه دام ظله العالی) [ف. دانشگاه ۵ : ۱۶۸۶] .

8723ـ**تبریز**، سیدمحمدعلی‌طباطبائی ۳مج: با تاریخ **۱۳۴۲** در دفتر [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8724ـ **دانشگاه**۲۲۵/۲۱۹۸: نستعلیق پیرامن**۱۲۶۳** (۱۷۵د–۱۹۳د) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۸۱] .

در مخزون

از میرزا هدایت‌الله فرزندمیرزا محمدحسین آشتیانی، ملقب به وزیردفتر، درگذشته اواخر محرم ۱۳۱۰ که در کارهای دولتی بوده است (بنگرید: اصول‌دین:۸۸۳) گفتاریست عرفانی کلامی شیعی واخباری.در پیامبری، در دیباجه آمده: چون دومین رساله‌ام « کشف و اشراق » بانجام رسید به «در مخزون» پرداختم [ذریعه ۸: ۷۰]، چهارمین رسالهٔ او نیزگزارشی‌است ازدعای سحر [ذریعه ۱۳ : ۲۴۸] . **آغاز :** الحمدلله الباعث الوارث‌الهاً واحداً... امابعد بارها گفته‌ام، وباردیگر نیزمی‌گویم.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۷۰ و ۱۸ : ۶۶ ـ طرایق الحقایق ۳ ـ المآثر والآثار : ۱۹۸ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۷۱ .

8725ـ **دانشگاه** ۲۰۹۳: نسخ‌سدهٔ**۱۴** نسخه ازآن آقامیرزا ابراهیم رشتی بوده، ۷۰ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۰] .

8726ـ **کاظمین** ، عطار : آغاز برابر نمونه [ذریعه ۸ : ۷۰] .

در مکنون

از میرزا حسن لاهیجی ، نگارندهٔ « آینهٔ حکمت : ۷۲۵» و جز آن. در پاسخ اعتراض سنیان درتقاعد علی از جنگ با خلفای سه‌گانه وتقیهٔ او. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد. . . اعتراضی‌که سنیان برشیعه‌کرده‌اندکه شما می‌گوئید .

8727ـ **دانشگاه** ۴۲۵۰/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۲ ـ ۱۷) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۲ : ۳۲۲۰] .

8728ـ **الهیات** ۸۱۱/۲د : نستعلیق محمدکاظم فرزند محمدنصیر هزار جریبی ، با تاریخ **۱۲۲۲-۱۲۲۷** درکشکول، آغازبرابر نمونه (۵۱ر ـ ۵۲پ) [ف. الهیات : ۱۰۸].

دروس شیخیه = درسهای . . .

بیست ویك درس است درعرفان شیخی که در لنگر بسال ۱۲۹۹ املا شده ، نخستین آن مؤرخ شنبهٔ ۱۹ ج ۱۲۹۹/۱ و بازپسین آنها مؤرخ ۱۷ج‌۱۲۹۹/۲ است .

8729ـ **دانشگاه** ۳۵۹۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، ۲۲۲ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۰۸] .

درهٔ نجفیه در اصول دینیه

از محمد باقرهمدانی شیخی ، نگارندهٔ «پرسش وپاسخ :۹۰۲» وجزآن. دراصول‌دین که درپسین روزپنجشنبهٔ ذیقعدهٔ ۱۲۹۴ بانجام رسیده و دردو جلد در تهران در ۱۳۰۰ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۸: ۱۱۳ـ ف.مشار۶۶۴.

8730ـ **الهیات** ۴۴۰/۱د: نسخ سدهٔ **۱۳**، شاید نگارنده (۳ پ ـ ۱۱۸ ر) [ف . الهیات ۱ : ۲۹۹] .

دریای نور

از محمد فرزند حسین اصفهانی الشریف الحسینی، دریك مقدمه وچند مطلب ویك‌خاتمه درامامت [دیباجه]. **آغاز:** حمدله... و بعد، چنین‌گوید ... چون یکی ازبرادران .

8731ـ **سپهسالار** ۵۳۸۲ : نستعلیق خود نگارنده ، ۲۶ صفر **۱۲۹۴** در تهران ، ۱۹۵ گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۲۶] .

دفع شبهات واهیه = شبهات واهیه = رد شبهات

دلایل الدین

از ملا عبدالله فرزند محمد هادی هرندی

اصفهانی تهرانی، درگذشته دراصفهان ۱۲۵۶ در سه جلد : سوم‌آن در نه باب وخاتمه است: اثبات خلافت امام ششم تا آخرین امامان و رجعت و معاد، چنانکه جلد یکم و دوم بهمین عدد ابواب داشت [دیباچه] ودرپایان این‌مجلد آمده: جلدیکم در عدل و حسن و قبح عقلی و نبوت وجلد دوم اثبات امامت علی تاباقر بوده است. **آغاز:**(ج۳) الحمدلله‌الذی شرح‌صدورنا بنورالایمان ... امابعد، جلد سوم از .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۵۰ — طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۷۹۱ ـ رجال اصفهان ۱۴۳ .

8732ـ **کربلا** ، مدرسهٔ بادکوبه: نسخ سدهٔ **۱۳**، جلد۲ در امامت است [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۸] .

8733ـ **سپهسالار**۶۴۳۹: نسخ**۱۳۳۰** جلد ۳ ، ۲۵۷ گ ۲۹س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۵۸] .

دلایل سبعه

از سیدعلیمحمد باب نگارندهٔ «شرح‌سورهٔ کوثر : ۵۳» در دلیل‌های هفتگانهٔ مذهب او ، که نیکولا آنرا بفرانسوی ترجمه کرده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی. . . و بعد لمح مسطور مشاهده نموده وهرگاه خواسته شود منفصل‌ذکر ادله دراثبات ظهور .

8734ـ **ملك** ۶۱۱۰: نستعلیق و نسخ ۱۶ ج ۲/**۱۲۸۸**، ۳۱گ ۱۶س [ف . ملك ، فارسی : ۲۵۱] .

دلایل الشیعة

از حاج محمد (محمود) قوزانی‌زنجانی، دراصول عقاید. نام نگارنده درفهرست الهیات یکجا محمد وجای دیگرمحمود آمده است.

8735ـ **الهیات** ۱/۷۰ د : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۸پ-۱۹ر) [ف. الهیات۱:۲۲۶].

دلیل العوام

از محمدتقی فرزند محمد دارابی .

8736ـ **الهیات** ۴۵۹ د : نسخ محمد حسین فرزند ملا ابراهیم، در۲۵ج۱/**۱۲۷۱**، ۱۶۹گ ۲۰س [ف . الهیات ۱:۵۵] .

دونامه = نامهٔ ازبکان و پاسخ

دوازده امام

از عبدالرحمان جامی (بنگرید : تهلیلیه ۳۶) این گفتار همراه با توضیحاتی از آقای محمود فرخ در نامهٔ آستانهٔ قدس شمارهٔ ۳ به چاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۶۸ ـ نامهٔ‌آستانهٔ قدس ش۳ گفتار فرخ .

8737ـ **فرخ**، مشهد ۸۲ : نستعلیق **۱۰۷۵** در «بیاض‌الله ویردی بیگ» [نسخه‌ها ۳:۸۷] .

دین = رساله در . .

از ابوالحسن علی زنوزی خویی فانی ، نگارندهٔ «تحفهٔ جهان : ۱۰» وجزآن. دراین گفتار پس از سرگذشت نگارنده آمده است : دین‌را نیازی بفلسفه نیست، درآن باید بقاعدهٔ تسلیم تمسك‌جست. **آغاز:** خداوندی را ستایش که مارا بتکالیف واقعیه‌امتحان وآزمایش فرمود

8738ـ **دانشگاه** ۲۹۸۲/۷: نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۵** در دفتر (س۶۴۶ ـ ۶۵۶) ، همراه ۶گفتار ازهمو:۱ـ منبع الکرامه 592 ۲ـ شأن نزول قرآن 1115 ۳ـ تحفهٔ جهان 80 ۴ـ لمعهٔ نورانی درفلسفهٔ الهی بعربی ۵ـ این کتاب ۶ ـ بلا و ابتلا دربارهٔ واقعهٔ کربلا [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۵] .

ذ

ذخیره

از محمد فرزند مقصود علی، بدرخواست سید محمد قادری، درکلام، از روی «مبسوط» شیخ علی [ف. سپهسالار]، درسه مطلب نگاشته است. ۱ــ اصول ایمان، درپنج فصل ۲ ــ تقلید درهفت فصل ۳ــ نماز، درهفت فصل. **آغاز**: حمد بی‌حد و ستایش منعمی را لایق و سزاوار است که وجود ذاتش از همه موجودی.

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۱۱ و ۱۹۹: ۵۵،۵۳.

8739ــ **سپهسالار** ۶/۸۰۹۰: تاریخ یاد نشده (۲۰۱ر ــ ۲۰۹ر) [ف. سپهسالار ۴: ۵۴۹].

ذخیرة العارفین

ازمحمدمعصوم فرزندمیرزا محمددماوندی که گویا در سدهٔ یازدهم می‌زیسته است [سعید نفیسی]. **آغاز**: حمدبیحدوواجب الوجودی را که.

8740ــ **مجلس** ۲۰۶۹: نسخ تعلیق متوسط سدهٔ **۱۲**، ۵۲۱ص ۱۳س [ف. مجلس ۶: ۶۱].

ذیل زبدة التواریخ = اصول و فروع دین

از زین‌الدین، در اصول خمسه وفروع و رد بر اسماعیلیان.

8741ــ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۷/مج باتاریخهایی از **۱۰۸۹** در دفتر، در فهرست آمده: منقول ازفقه شیخ‌زین‌الدین در اصول و فروع خمسهٔ آن در رد براسماعیلیان، همانکه درمجلهٔ ادبیات تبریز ش۴س۱۷ چاپ کرده‌ام [دانش پژوه] [نسخه‌ها ۵: ۲۲۶].

ر

رافع البغض والعداوة

از شیخ محمد مدرس طهرانی، که در کرمانشاه می‌زیسته و در همانجا بسال ۱۳۲۲ درگذشته است. درپاسخ ملااحمدمدرس پاوه‌یی دربارهٔ لعن و بدگویی از خلفا، در یك مقدمه وسه فصل و یك خاتمه. **آغاز**: شکر و سپاس بیرون از وهم و قیاس و حمد و ثنای خارج از ادراك وحواس.

8742ــ **مجلس** ۵۱۵۷: بخامهٔ نگارنده در ۲۵ رمضان **۱۳۰۵**، ۱۰۴گ ۱۱س [ف. مجلس ۱۵: ۲۳۸].

راه صواب

ازفیض‌کاشانی، نگارندهٔ تفسیر آیهٔ امانت: «۵» وجزآن. درجدائیها درفرقه‌های مسلمانان در دوازده پرسش وپاسخ بسال ۱۰۴۱ بانجام رسانده، ودر۱۳۲۹خ چاپ شده است. و خود این‌کتاب را بنام «شرایط ایمان» گزیده‌است. **آغاز**: منت بی‌پایان مرخدایرا عز شأنه که راه صواب را بانوار حکمت فصل‌الخطاب.

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۶۴ ــ ف. مشار: ۲۲۶۸ ــ محجةالبیضاء ۲: ۱۷، ۳۲.

8743ــ **مجلس** ۵۳۷۶/۱: نستعلیق محمدکاظم، ج۱/**۱۰۶۴** (۱پ ــ ۳۱ر) [ف. مجلس ۱۶: ۲۸۴].

8744ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۱۰ مج نسخ سدهٔ **۱۱**، همراه پاسه‌گفتار دیگر از همو بادیباچه‌ای از پسرش در بارهٔ آن چهار کتاب [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱].

8745ــ **مجلس** ۵۳۴۱/۱۰: نوشتهٔ

شوال **۱۱۸۲** [ف. مجلس ۱۶ : ۲۵۴].

8746ـ **دانشگاه** ۳۱۴۹/۵: نوشتهٔ ۱۰ رمضان **۱۲۴۲** (ص ۱۱۰-۱۳۴) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۰۶] .

8747 ـ **مجلس** ۱۲۸۰/۶ : تاریخ یادنشده (ص ۲۹۶ ـ ۳۳۶) [ف . مجلس ۴ : ۵۶ و ۵ : ۴۹۹] .

رجاء الحق

دربخش فقه خواهدآمد .

رجعت = رساله در . . .

از سلطان محمود طیبی (طبسی) شیرازی بدرخـواست میرزا ابراهیم متولـی آستانه ، هنگامی‌که نگارنده ازشیراز بطوس آمده بود ، وبیست‌آیه وبیست خبر دردوفصل درآن آورده است: ۱ـ آیه‌ها ۲ ـ حدیثها . **آغاز :** حمد بیرون ازشمار وثنای متعاقب بتعاقب لیل ونهار قادری‌را سزاست‌که بیواسطهٔ .

8748ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۷۷۰ : نوشتهٔ رجب **۱۰۷۸** که تاریخ نگارش نیزهمین دانسته شده ، بدرخواست میرزا ابراهیم فرزند میرزاغیاث فرزند محمدبدیع، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبد العزیز طباطبائی] .

8749 ـ **دانشگاه** ۳۱۴۹/۱ : شکسته نستعلیق محمدخان فرزند ملامحمدحسین عزیزکی بارفروشی، ۱۱ رمضان **۱۲۴۲** (ص ۱ـ ۳۱) بدرخواست میرزا ابراهیم فرزند میرزا عباس، آغاز برابر نمونه، ۱۹س[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۰۵] .

رجعت = اثبات رجعت

رجعت = سر مخزون

رجوم الشیاطین

از میرعلی احمد آبادی .

8750ـ **آصفیه** ۱۱۸۷ کلام : نوشتهٔ **۱۲۶۸** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۸] .

رجوم الشیاطین

در یك مقدمه و چند رجم و تنبیه ، بنام ناصرالدین‌شاه، درردبهائیان ومحمدکریمخان قاجار [ذریعه] . **آغاز :** الحمدلله الذی رفع اعلام الاعلام علی‌قلل الاعلام .

8751 ـ **مجلس** ۴۰۸۴ : نسخ میرزا محمدعلی حسینی موسوی شهرستانی حایری ، ۷ ذیحجهٔ **۱۲۷۶** ، در فهرست نگارنده میرزا ابراهیم شیرازی درگذشتهٔ ۱۳۰۶ یادشده است ۲۴۸گ ۱۷س. آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۱ : ۸۲] .

8752ـ **قم**، سید شهاب الدین‌تبریزی: تاریخ ونام‌نگارنده یادنشده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۰ : ۱۶۴] .

8753ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱ ملل و نحل وکلام: تاریخ‌یادنشده، درفهرست‌نگارنده میرزا محمد فرزند ابراهیم یاد شده ، عربی و فارسی است [مخطوطات ۱ : ۲۰۰].

رد اسلام = رساله در . . .

در آن از «سیر المصطفی» یاد شده است . **آغاز:** هوالمحبوب. خداوند کریم و رحیمی که جنس حیوان‌را چشمی جسمانی بخشود... اماالمقدمة، چون نظردرهیکل انسان می‌کنم .

8754ـ**دانشگاه** ۴۳۸۹/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** همراه «لسان‌الحال» که در همین‌باره است (ص ۱۸۶ ـ ۲۰۳) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۴] .

رد اهل سنت = رساله در . . .

از حسن فرزند عبدالرزاق [ن. طرازی] گویا همان لاهیجی نگارندهٔ « آینهٔ حکمت :

۷۲۵» وجز آن باشدویکی از نگارشهای کلامی اوست که در فهرست باین‌عنوان‌آمده، و از او است: اصول‌دین، تزکیةالصحبة، تقیه، جمال‌ـ الصالحین، قدم و حدوث ، خوف و رجاء ، در مکنون، سرمخزون، شمع یقین، هدیة المسافر **آغاز:** حمدله . و صلی‌الله علی محمد و آله اجمعین... اما بعد، یکی از برادران .

8755ـ **قاهره،** دارالکتب ۲۷مجامیع فارسی : بی تاریخ (گ ۷۴ ـ ۸۰) ۱۴ س [مخطوطات ۱ : ۲۴۱] .

رد بهائیت

از آقامیرزا احمد کرمانی .

8756ـ **دانشگاه** ۱۵۸۷/۱ فیلم : از نسخهٔ نوشتهٔ ابوالقاسم حسنی استرآبادی ، دوشنبهٔ ۱ ذیقعدهٔ **۱۳۰۸** [فیلمها ۱ : ۶۱۴].

رد بهائیان = رساله در دفع شبهه ناشناخته .

8757ـ **دانشگاه** ۳۸۴۴/۲ : سه شنبهٔ ۲ محرم **۱۳۰۵** (۲۲ر ـ ۳۶پ)، دوبند است دررد شبهات بابی‌ها و در عنوان بند دوم آمده فرمایش فرمودند ... پیداست که از سخنرانی خطیبی‌است. **آغاز:** سه‌شنبه دوم محرم‌الحرام سنهٔ۱۳۰۵ خداوندعالم درکتاب مستطاب خود میفرماید [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۶] .

رد بر پادری = سیف الامة

رد بر پادری = ردهنری مارتن

رد بر تورات

در بیست وسه فصل، وهرفصل از یك کتاب گرفته‌شده‌است، دراثبات‌پیامبری وردبر تورات بدینگونه: فصل‌دوم‌دردلایلی که ازکتاب‌حضرت شعیا استخراج شده، فصل سیم در دلایلی که از کتاب‌عزیز استخراج‌شده، فصل‌چهارم‌دردلایلی‌که ازکتاب دانیال استخراج شده . . .

8758ـ **ملك** ۶۳۴۸: نسخ سدهٔ **۱۱ـ ۱۲** ، آغاز در فصل یکم چند سطری افتاده ، ۹۵گ ۱۴س [رؤیت] .

رد بر رکن رابع

از حسینعلی تویسرکانی ،نگارندهٔ «اصول عقاید:۸۸۸» دررد حاج محمدکریم‌خان قاجار شیخی دربارهٔ رکن رابع ، که یکی از مباحث شیخیان است وخود محمدکریم‌خان در آن باره به‌عربی نوشته و ترجمه‌اش بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدله.. وبعد، چنین‌گوید.. حسینعلی تویسرکانی، که چون حکایت رکن‌رابع دراین اوقات شیوعی .

بنگرید : ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۸۸ .

8759ـ **سپهسالار** ۱۷۶۰ : نسخ‌مسیح فرزند محمد باقر کمره‌یی ، دههٔ دوم شعبان **۱۲۸۳** [ف. سپهسالار ۵ : ۶] .

رد شبهات

از حاج محمد کریم‌خان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔکریمی:۲۸۷» وجز آن. درپاسخ نامه‌ای از برادران، در شش فصل، در شب دوشنبهٔ ۴ج ۲/ ۱۲۶۳ بانجام رسیده‌است. **آغاز:**حمدله. وبعد، چنین‌گوید بندهٔ اثیم‌کریم‌بن ابراهیم که چندی قبل‌ازاین مراسلهٔ محبت مواصله ازیکی از اخوان رسید .

8760ـ **ملك** ۶۲۶/۲: نستعلیق محمد رضا فرزند محمد صادق یزدی ، در همدان در **۱۲۸۵** (ص۹۷ ـ ۱۲۹) [رؤیت].

رد شیخیان = تریاق فاروق

رد شیخیان = حیاةالایمان

رد برشیعه = رساله در . . .

از عبدالغفار فرزند شیخ خیرالدین محمد (بنگرید : رد عبدالغفار) . **آغاز :** سپاس وستایش مرواجب‌الوجودی‌راکه بموجب‌حکمت ازلی... امابعد، می‌گوید.

8761 ـ **مجلس** ۴۶۲۳/۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، و در هامش‌آن ردی (8762) است از یك شیعی [ف. مجلس ۱۳ : ۱۴].

رد برشیعه = شمس الهدایه

رد برعبدالغفار

درپاسخگویی به‌عبدالغفارفرزند خیرالدین محمد که در کتاب خود به شیعه تاخته بود . **آغاز:** حمد بی‌حد مالك الملکی‌را سزدکه به ارسال رسل وانزال‌کتب ونصب اوصیا و خلفا .

8762ـ **مجلس** ۴۶۲۳/۲: نستعلیق ، تاریخ یادنشده، درهامش «ردشیعه» ازعبدالغفار [ف. مجلس ۱۳ : ۱۵] .

رد برقادیانی

از سیدمحمدعصار لواسانی، که یاد او در « پرسش و پاسخ : ۹۰۵ » گذشت . رد پیروان احمد قادیانی ودنباله‌ایست برکتاب « مواهب‌ـ الرضویهٔ» او،که در۱۳۴۲ بانجام رسیده‌است. **آغاز:** ونیز ای‌فرزند ارجمند وعزیز نوردیده رمدکشید باتمیزم .

8763ـ **رضوی** ۶۵۲حکمت: نستعلیق شکستهٔ خـود نگارندهٔ **۱۳۴۲** ق [ف . رضوی ۴ : ۱۲۸] .

رد برنصارا = رساله در. . .

از محمدخلیل فرزند محمد اشرف قاینی درگذشتهٔ ۱۱۳۶ ، رد نگارش يك مبلغ مسیحی است، دریك مقدمه وچندین فصل ویك‌خاتمه.

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۲۳۲ .

8764ـ **تهران ، اصغر مهدوی** ۸/ ۵۹۲ : با تاریخ **۱۰۹۷ ـ ۱۰۸۶** در دفتر (۲۵پ ـ ۶۴پ) [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۵] .

رد برنصارا = رساله‌در...

ازظهیرالدین فرزند مراد تفرشی. **آغاز:** ثنا وستایش بی‌منت سزاوار یکتای بی‌همتا .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۲۳۲ .

8765ـ **رضوی** ۲۵۸ حکمت: نسخ ، تاریخ‌یادنشده،وقف**۱۲۶۳**[ف.رضوی۱ :۸۳].

رد هنری مارتین

رساله ناشناخته . هنری مارتن کشیش انگلیسی‌کتاب فلیپ پادری که رد براسلام بود دست برده وچیزی برآن‌افزوده وناشیانه میان کشورهای مسلمان پخش کرد ، و بـا این کار روحانیان را برانگیخت .

8766ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۱۶۹: نوشتهٔ **۱۲۲۹**[ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۲] .

رد بریهود

ازحاجی‌بابا فرزندمحمداسماعیل قزوینی که پدراو یهودی بوده ، وخود دریزد می‌زیسته وبسال ۱۲۱۱ «محضرالشهود فی‌ردالیهود» را نگاشته است. اوجز «محضر الشهود» دو گفتار دیگر در رد یهود نگاشته که در نسخهٔ ۱۱۸۶ و۲۵۲۹ دانشگاه هرسه بدنبال هم‌آمده است .

8767ـ **دانشگاه** ۱۱۸۶/۲ : نسخ و نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۸** دردفتر (۸۱پ ـ ۸۳ پ) بدنبال «محضر الشهود» ولی جدا از آن. **آغاز:..** . امابعد، برهیچ خبیر وبصیر پوشیده نماندکه طایفهٔیهودرا عنادولجاج [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۵۲] .

8768 ـ دانشگاه ۳/۱۱۸۶ : نوشتهٔ جواد فرزند سید احمد طباطبائی یزدی ، در **۱۲۷۸**، بدنبال شمارهٔ پیشین (۸۴ر ـ ۹۰پ) **آغاز:** . . . برارباب الباب مخفی نماند که جماعت بنی‌اسرائیل را داعیه نیست که [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۲].

70 ـ **8769ـ دانشگاه ۲و۲۵۲۹/۳** نسخ‌سدهٔ **۱۳** دوگفتاراست بدنبال محضرالشهود (۱۰۳ر ـ ۱۰۶ر) و (۱۰۶پ ـ ۱۱۶ر) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۸] .

رد بر یهود

ازعلی فرزند محمد جدیدالاسلام، که در آن‌آیتهایی ازتورات به‌عبارتهای عبری و به‌خط فارسی یاعبری آورده، وبسوداسلام تفسیر کرده است. **آغاز :** مؤلف گوید این اوراق علی‌بن محمدجدیدالاسلام. فصل‌اول در سفراول توراة مذکوراست‌که حضرت ابراهیم .

8771ـ دانشگاه۱۱۸۶: نسخ‌ونستعلیق باتاریخ **۱۲۷۸** دردفتر، همراه چندگفتاردیگر دررد یهود (۱۰۲پ ـ ۱۱۳ر) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۴] .

رد بر یهود

ناشناخته. با عنوانهای باب وهرباب چند فصل. باب دویم درذکراخبارانبیاء عظیم‌الشأن و اینکه‌آن پیامبران ازغیربنی‌اسرائیل بوده‌اند باب در ذکرعلامتهایی که در کتب انبیاء جهت ظهور پیامبرمذکور است. باب درذکر آیات و اخباری‌که دلالت بر مدح و خوبی بنی‌اسرائیل می‌کند. باب درذکر مذمتهایی‌که خدا از بنی‌ـ اسرائیل می‌کند. باب درذکر اخبار واحوالی که ایرادآن متناسب این رساله است. ودر هر فصل بارها عنوان مؤلف می‌گوید دیده می‌شود.

8772ـ ملك ۶۳۶۶: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۲۰۲گ ۱۲س [رؤیت]. (بنگرید : محضرالشهود، درهمین بخش)

رسالهٔ بهبهانیه

از سیدکاظم رشتی نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۲» وجز آن. درپاسخ سه پرسش میرزامحمد باقرطبیب بهبهانی : ۱ـ مراتب توحید و مقام وحدت ۲ـ امامان ومقامات‌ایشان ۳ـ آیامعاد جسمانی است یاروحانی، وضمن‌مجموعه رساله های او چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۳۳ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۱۰ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۷ ، ۳۹

8773ـ شیراز، خانقاه‌احمدیه۱/۲۴۷ نوشتهٔ رجب **۱۲۹۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳].

رسالهٔ علیه دراصول‌دینیه‌ومعارف یقینیه

از ناشناس، که بنام سلالهٔ نبوت و امامت . . . مریم بیگم که‌گویا صفوی است،دریك مقدمه وشش فصل ویك خاتمه: مقدمه در تقسیم وجود به‌واجب‌الوجود وممکن‌الوجود وممتنع‌الوجود فصل ۱ـ اثبات واجب‌الوجود لذاته ۲ـ اثبات صفات ثبوتیه واجب تعالی ۳ـ صفات‌سلبیه ۴ـ اثبات عدل واجب ۵ـ نبوت ۶ـ امامت. خاتمه درمعاد جسمانی. که بسال ۱۰۹۰ نگاشته است

8774ـ اهواز ، سید محمدجزایری: نستعلیق خوش بی‌تاریخ ازسدهٔ **۱۱** ، آغاز در دیباجه افتاده: برهانی است سلم برجلال صنع وبعد، چون غایت حقیقی ازمتلبس شدن انسان بلباس ولقد خلقنا الانسان فی احسن التقویم ، محشی(منه) ۶۳گ [رؤیت] .

رسالهٔ علیه در کشف عقوبات اخرویه

از ملا عبدالله زنوزی ، نگارندهٔ « لمعات

الهیه : ۸۳۷» و جز آن . بسال ۱۲۳۹ ، بنام علیشاه ظل‌السلطان، در پاسخ اینکه آیا عذاب اخروی ازراه غیظ وغضب است ویاازراه انتقام و دادخواهی؟ زنوزی دراین‌گفتار بیشتر برشق دوم تکیه می‌کند .

8775ـ **تهران** ، ملی ۶۸۰ ف : نسخ محمدباقر جهرمی شیرازی ، پنجشنبهٔ ۲ رجب **۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۳۱ گ ۱۱س [ف ملی ۲ : ۱۷۹] .

رسالهٔ کثیرالفواید

از محمدغزالی، که یاداو در «الاباحیه: ۷۲۶» گذشت .

8776ـ **آصفیه** ۱۰۹/۱ مجامیع : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴ : ۷۰۲].

رسالهٔ کلامی

درنمای نسخهٔ دانشگاه‌آمده: از میرمحمد باقرداماد ، باعنوانهای‌مطلب‌ومیقات. مطلب‌دوم ازمیقات دوم درعلم خدا ومطلبهای سوم‌تاهشتم درديگر صفتهای او ، میقات سوم در صفت‌های سلبی خدا، سپس عنوان‌لطیفهٔ افعالیه. نگارنده ازحاشیهٔ خود بر «شرح تجرید» نام برده‌است

8777ـ **دانشگاه** ۳۰۰: شکسته‌نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده، ۱۲۲ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۷۶].

رسالهٔ کلامی

از محمد جعفر مجذوب علیشاه همدانی (بنگرید : اثبات نبوت : ۸۷۲) . در عقاید است. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی... وبعد، براربابالباب ظاهر وهویدا باشدکه اقل العباد .

8778 ـ **تهران** ، ادبیات ۸۳/۱ د : شکسته نستعلیق ابوالقاسم مازندرانی، سدهٔ **۱۳** (۱پ-۱۹پ)، آغازبرابرنمونه وانجام افتاده [ف. ادبیات ۱ : ۲۹۳] .

8779 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت، سدهٔ **۱۳** درفهرست بنام «رسالهٔ عقاید» یادشده [نسخه‌ها۶:۱۰۷].

8780ـ**تهران**، اصغرمهدوی۲۱۲/۱: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** درفهرست بنام «عقاید» یاد شده [نسخه‌ها ۲ : ۸۸].

رسالهٔ کلامی

از حاج ملا ابوالحسن (ابـو احمد) عبد الصاحب فرزند محمد جعفر خشتی دوانی اخباری (۱۲۰۷ ـ ۱۲۷۰) نگارندهٔ «میزان‌ـ الصواب» به عربی ، از شاگردان میرزا محمد اخباری .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۷۳۵ ـ ف. دانشگاه ۵ : ۱۷۳۳ .

8781ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱/ ۲۸۱ : نوشتهٔ عبدالله فرزند میر صدر حسینی ، **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

رسالهٔ کلامی

ازمیرزامحمدفرزندحسن شیروانی نگارندهٔ «آثارعلوی:۳۹۳» و جزآن. رساله‌هایی است ناشناخته .

8782ـ**یزد**،علومی۱۱۳:چندگفتاراست در کلام و خبر و فقه یکی مؤرخ **۱۰۹۲** سپس «آثارعلوی» ازهمو [نسخه‌ها۴: ۴۴۴].

8783ـ **سپهسالار** ۴۵۰۹ : نسخ سید احمد فرزند شهاب‌الدین علی‌طباطبائی، شعبان **۱۱۰۰** ، در ص‌ع‌مجموعه پنجاه رساله دانسته شده و جنگ مانند است ، و ابوالحسن فرزند محمدسعیدکه‌اورا استادمی‌خواندنویسانده‌است، رساله‌ها عربی وفارسی‌است[ف.سپهسالار۵: ۸]

رسالهٔ کلامی

ناشناخته .

8784ـ **فرهادمعتمد** ۲/۱۳۸: نوشتهٔ ۲۳ذیقعدهٔ **۱۰۱۸**، گفتاری است دربارهٔ پیامبر وصفات او ، مبحث چهارم در تفضیل نبی است برامت، پنجم درتنزیه پیامبر ، فصل ششم امامت [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۰] .

8785ـ **دانشگاه** ۱/۸۹۹ : با تاریخ **۱۰۲۵** دردفتر (۱ر ـ ۱۶ر) ، گفتاریست در ۲۸ فصل آخرین آن در امامت ، خاتمه در دو مقاله: امربمعروف و نهی عن المنکر ، پند و اندرز. آغاز افتاده واز پیش از فصل ۱۸ که در بیان انتفاء الم ولذت ازذات مقدس آغاز می‌گردد [ف. دانشگاه ۳ : ۶۰۸] .

8786ـ **دانشگاه** ۴/۳۴۶۶: نستعلیق چلیپای سدهٔ **۱۱** (۸پ ـ ۹پ و ۹۹پ ـ ۱۰۱پ) چند فصل است دربیان آفریدهٔ اول ودوم در ثواب وعقاب و فصل درباب: فرشته ، صراط ، سؤال و میزان، معراج، باعث و سبب حکمت آفرینش [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۳].

8787ـ **دانشگاه** ۲۸۷ : نستعلیق محمد قاسم فرزند عبداللطیف شریف، ۶رجب **۱۱۲۹** آغازنزدیك بیك برگ افتاده، درآن ازمباحث طبیعی و الهی و پیامبری و امامت و رستاخیز گفتگوشده است، ۳۲گ ۱۷ س [ف دانشگاه ۳: ۵۷۷] .

8788ـ **دانشگاه** ۳۳۴: نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده ، ۱۷۰گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۳ : ۵۷۸] .

رسالهٔ کلامی اسماعیلی

90ـ8789ـ **دانشگاه** ۱۱۰۴ و ۲۸۳۵/۱ فیلم: ازروی نسخهٔ مؤرخ **۷۷۷**، دو گفتارست، همراه چند گفتار دیگر اسماعیلی [فیلمها ۱: ۷۳۵]

رسالهٔ یوحنا اسرائیلی = امامت منهاج المناهج

منسوب بـه یوحنا اسرائیلی مصری ، در بررسی چهارمذهب واثبات امامت بروش شیعی باتحریرها ونامهای گوناگون . سه نسخه ازآن بنام «امامت : ۸۹۰» گذشت . **آغاز** : حـق تعالـی شأنه ببرهان تحقیق حجاب تقلید از خواطرهمگنان... امابعد، چنین گوید یوحنا.

8791ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۷۷۰: در مجموعهٔ مؤرخ ۱۷ رجب **۱۰۷۸** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8792 ـ **ملك** ۲/۶۱۶۹ : نوشتهٔ عز الدین محمد فرزنـد عنایت الله شیرازی اصطهباناتی ، باتاریخ **۱۱۰۶** در دفتر (۳۴پ ـ ۴۰پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8793ـ **دانشگاه** ۷/۱۹۲۹: نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۵** دردفتر (۱۰۸ ر ـ ۱۱۳ پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۶].

8794ـ **تهران**، ادبیات ۳/۱۱۰ د : نستعلیق ۱۱ رمضان **۱۲۳۶** (۶۰پ ـ ۹۰ر) آغاز برابرنمونه [ف. ادبیات ۱ : ۲۹۰] .

8795ـ **دانشگاه** ۲/۱۹۲۷: نستعلیق **۱۲۶۴**، آغاز برابرنمونه (۷۴ر ـ۹۴ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۸] .

8796 ـ **تهران** ، ملی ۱/۴۳۱ ف : شکسته نستعلیق محمد طسوجی ، **۱۲۸۲** (ص ۱ـ۴۷)، درفهرست بنام «رساله‌ای درحقانیت شیعه» یاد شده . **آغاز**: الحمدلله‌الذی انقذنی من‌الملل الباطله [ف. ملی ۱ : ۴۱۰] .

8797ـ **موزهٔ بریتانیا** Or. ۱۱۹۳ سدهٔ **۱۳** ، بفارسی و انگلیسی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۴].

رکن رابع = رساله در معنی . . .

از حاج کریمخان قاجار ، نگارنده «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» و جز آن . وی نخست «الزام النواصب» را در این باره نگاشته و چون کسی بر آن ردی نوشته بود دوباره این گفتار را در در اثبات عقاید خود نگاشته و در دوشنبهٔ ۲۶ شوال ۱۲۶۹ بانجام رسانده است (بنگرید : رد رکن رابع : ۹۳۰) ، که یك بار در بمبئی و یك بار در کرمان چاپ شده است .

بنگرید : ف . کتب مشایخ ۲ : ۱۸۶ ، ۱۸۸ ـ ف . مشار : ۸۳۹ .

8798 ـ **مجلس** ۲۷۷۲/۲ : شکسته نستعلیق سید حسین حسنی اصفهانی ، درسه‌شنبهٔ ۱۳ ذیحجهٔ **۱۲۹۲** (ص ۱۸۵ ـ ۳۴۸) [ف . مجلس ۹ : ۲۰۷] . در فهرست گلچین معانی این کتاب ازمحمد رحیم فرزند محمدکریم‌خان قاجار دانسته شده‌است [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰] .

8799 ـ **آصفیه** ۱۰۴ مذاهب : نوشتهٔ **۱۳۱۳** [ف . آصفیه ۳ : ۶۵۴] .

روضة الانوار وزبدة الافکار

از محمدباقر ، دراصول دین شیعی .

8800ـ **آصفیه** ۹۹۶ کلام : نوشتهٔ **۱۱۸۰** [ف . آصفیه ۳ :۵۴۸] .

رؤیت خدا = رساله در . . .

ناشناخته . دریك مقدمه و دو باب : مقدمه درتحقیق معنی رؤیت ، باب یکم دردلایل معتزله وشیعه ، دردومقصد : ۱ـدلایل عقلیه ۲ـدلایل نقلیه . باب‌دوم دردلایل اشعریان ، دردومقصد : ۱ـدلایل امکان رؤیت : عقلی و نقلی ۲ـدلایل وقوع رؤیت : اجماع ، کتاب ، سنت . **آغاز**: الحمدلله خالق الوری الذی یری ولایری . . . این کلمات چنداست ازاقوال علما دربیان آنکه خدای تعالی دیدنی هست یا نه .

8801ـ **دانشگاه** ۵۳۷۵/۲ : نستعلیق حاجی محمود فرزند حسن اردبیلی با تاریخ **۱۰۴۱** بهمین خامه دردفتر (۱۱۰پ ـ ۱۲۱ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۲۵] .

ریاض الکونین فی احوال المعاد و مصائب الحسین

ازمحمد علی فرزندمحمد برغانی ، در یك مقدمه وشش باب ویك خاتمه ، و در دیباجه از «مشکاة العارفین فی معرفة اصول الدین» خود یاد کرده است . **آغاز**: حمدله ... اما بعد ، چنین گوید . . . چون برهه‌ای از زمان بتوفیق ملك منان عمر گرانبها را بمصرف آن .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۳۵ و ۱۸ :۳۰۶ ـ المآثر و الاثار : ۱۴۴ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۶۹ ـ ریحانة الادب ۱ : ۱۵۳ .

8802ـ **سپهسالار** ۵۴۰۵ : نستعلیق ابوطالب فرزندطاهر رودکی ، ۱۶ج۲/**۱۳۴۱** ۲۷۷گ ۱۶س [ف . سپهسالار ۵ : ۷۷] .

ریاض الناصحین

ازمحمد فرزند محمدجامی حنفی ، شاگرد جلال الدین ابومحمد فرزند نجم الدین محمد فرزند عبیدالله قائنی بخاری هروی ، بنام سلطان ابوالمظفر شاهرخ ، دریك مقدمه و پنج قسم و یك خاتمه ودرهریك بابها وفصلها . قسم یکم در اعتقادات ، دوم اعمال ، سوم اخلاق ، چهارم... پنجم علم . کتاب خود را بترتیب « تحریرـ الفرایض» همان استادش گویا بسال ۸۳۴ ساخته است . **آغاز**: الحمدلله الذی نورقلوب العارفین بآثار اشعات... حمد بیحد وسپاس بیقیاس مر صانع علیم ومبدع حکیم را .

8803ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۲۳۸ : نستعلیق زیبای **۱۰۱۵** ، ذرین ، ۱۸۸گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

ز

زاد المسافرین و تحفة السالکین

از سید اسماعیل خاتون آبادی، نگارندهٔ «نوروزیه : ۳۶۵» و جز آن . در چند مقاله : مقالهٔ یکم در اصول اعتقادات و فروع عقلی و نقلی، بروفق تقریرشیخ صدوق در«اعتقادات». وازوست «اعتقادات :۸۸۹». **آغاز :** بەثقتی. مقالهٔ اولی ازکتاب... ذکر اصول اعتقادات و عامهٔ معتقدات موافق منقول از اهل بیت.

8804ـ **مجلس** ۳۴۵۳/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۳۶۷ ـ ۴۰۴) تنها مقالهٔ یکم است [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

زبدة الاخبار

دربخش تاریخ ومناقب خواهدآمد.

زبدة التصانیف

از ملا حیدر فرزنـد محمد خوانساری ، استاد آقا حسین خوانساری (م۱۰۹۹) ، بنام شاه عباس صفوی (۹۸۵ـ۱۰۳۸) بسال۱۰۳۸ (=احسنت احسنت) ، در یك مقدمه ودوازده باب و یك خاتمه ، در عقاید و فقه شیعی باب ۱ ـ در ارکان ایمان ۲ ـ مقدمات نماز ۳ ـ نمازهای روزانه ۴ـ روزه ۵ ـ زکاة ۶ ـ حج ۷ـ فضایل پیامبر وامامان ۸ـ قصص انبیا ۹ـ درآنچه بدان عمل می‌شود ۱۰ـ در آنچه باید ازآن دوری جست ۱۱ـ در فضل علم و علما و متعلمین ۱۲ ـ آفرینش جهان ، در ۱۲۷۸ در تهران چاپ شده. **آغاز:** حمد بی‌حدوستایش بیعد معبودیرا سزدکه پروردگار .

بنگرید: ذریعه۱۲ :۲۲ـ مؤلفین مشار۲: ۹۷۵ ـ روضات الجنات : ۱۹۷ ـ ریحانة ـ الادب ۱ : ۴۳۰ ـ ف. مشار: ۸۷۶

8805ـ **مجلس** ۴۴۵۸: نسخ ، در۲۳ رجب **۱۰۸۸** [دؤیت].

8806ـ **پاریس** ۲۱ .P : نسخ رجب **۱۰۹۱**، ۳۶۳ گ ۲۷س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۹۱۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۴] .

8807ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۷۹ : سدهٔ **۱۱** ، آغاز یك برگ افتاده ، ۴۶۶ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8808ـ**دانشگاه** ۲۶۵۰: نستعلیق**۱۱۲۰** نسخهٔ کامل، ۳۳۳ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۲] .

8809ـ **سپهسالار** ۱۸۱۲ : نسخ پنج شنبهٔ ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۰۰**، ۴۲۲ گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۵ : ۸۵] .

8810ـ **مجلس** ۱۲۷خویی: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه، ۸۱۰ص ۲۳س [ف . مجلس ۷ : ۱۳۶] .

8811ـ **سپهسالار** ۶۴۶۱: نسخ، سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده [ف . سپهسالار ۵ : ۸۵] .

8812ـ **الهیات** ۷۰ب: نستعلیق عبدالله فرزند سیدعلی بهجت، در پنجشنبهٔ ۲۳ ج ۱/ **۱۲۴۷** ، ۳۰۸گ۲۲س [ف. الهیات۱ :۷۲].

0813ـ **ملك** ۱۳۸۵ : نسخ نوشتهٔ ۶ رجب **۱۲۶۲** ، نسخهٔ پاکیزه، ۲۸۹ گ رحلی [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۷۰] .

8814ـ **مجلس** ۲۱: نستعلیق بی‌تاریخ یك صفحه ازآغاز افتاده، ۳۷۶گ ۲۳س [ف. مجلس ۲ : ۲۱] .

8815ـ**دانشگاه**۶۲۳: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، در۵رمضان۱۱۳۸ از سید محمد قزوینی خریداری‌شده، ۵۹۷گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۷۰] .

زبدة المعارف

از ملا عابد لاچین فرزند عبدالله کسرجی اصفهانی ، مدرس جامع عباسی در سپاهان ، درگذشتهٔ ۱۰۸۹ ، دریك مقدمه‌وسی مطلب ویك خاتمه، بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) ودرآن‌ازصفات خداوندوپیامبری‌وامامت ومعاد ودرخاتمه از امر بمعروف ونهی ازمنکر بروش شیعی گفتگو شده است. **آغاز:** حمد معتکفان فلك‌اعلاوساکنان‌ربع‌مسکون‌غیر امخصوص‌ذات.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۳۳ .

8816ــ **دانشگاه ۲۹۱۵/۳** : نستعلیق **۱۲۳۱** (۲۳ پ - ۶۸ پ) آغاز برابر نمونه از نگارنده درفهرست نام‌برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۰] .

8817ــ **بوشهری** سید محمدتقی فرزند محمد شفیع کازرونی بوشهری : آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [ذریعه ۱۲ :۳۳].

زبدة المعارف

از ملاعلی اکبرایجی، نگارندهٔ «پاسخ به پادری: ۹۰۰» وجزآن. دراصول دین واخلاق بنام فتحعلی‌شاه (۱۲۱۱ - ۱۲۵۰) نگاشته و در ۲۸ شعبان ۱۲۲۴ بانجام رسانده و بسال ۱۲۶۷ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۳۲ - ف . فارسی مشار : ۸۷۹ .

8818ــ **دانشگاه ۱۷۸۴** : نستعلیق خود نگارنده ، آغاز افتاده ، ۳۷ گ [ف. دانشگاه ۸ : ۳۳۷] .

8819ــ **ملك ۵۷۳۳** : نستعلیق محمد محسن، در ۲۸ شوال **۱۲۲۵** ، آغاز افتاده ، ۴۲ گ [رؤیت] .

8820ــ **تهران** ، ملك الشعراء بهار ۲۲۳ (مجلس؟): نسخ میرعلی‌اصغر فرزند سید قاسم طباطبائی زواره‌ای ، شنبهٔ پایـان محرم **۱۲۲۹**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۱] .

زردشت نامه

از ملامحمد باقرپشندی ، بدستور علیقلی میرزا (۱۲۳۴ - ۱۲۹۸)، درپیامبری نگاشته ودرخاتمه زردشت‌را پیامبردانسته‌است. **آغاز:** الحمدلله والصلاة‌علی... امابعد، این مختصری است درمعرفت نبوت و معجزه .

8821ــ**سپهسالار ۱۶۴۳/۱** : نستعلیق نصرالله تفرشی ، **۱۲۵۷** (۱پ - ۲۴ ر) ، نام نگارنده درپشت نسخه‌آمده‌است [ف. سپهسالار ۵ : ۸۷] .

س

سب صحابه

متن از سید شهاب‌الدین محمد (محمود) شاکر افندی مفتی بغداد، دریك مقدمه وسه‌فصل ویك خاتمه دررمضان ۱۲۵۶ در ردشیعه وتکفیر آنان‌نگاشته ودر ۱۳۰۱ بچاپ رسیده. بدستور ناصرالدین‌شاه‌گزیده‌ایست از« ترجمهٔ‌کتاب‌سید احمد شاکر : ۹۲۱ » وبدنبال آن‌درمجموعه و اختلاف‌در نام‌محمدومحموداز دومنبع نقل‌من‌است

8822ــ **تهران** ، ملی ۱۲۲۴۴/۲ - ۷۹۰ : نوشتهٔ ۲۲ع‌۱/**۱۳۰۴**، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱] .

سبیل الرشاد

از مـیر محمد حسین فرزند حاجی سید کاظم حسینی اصفهانی. در اصول دین ، در یك

مقدمه وهشت باب و یك خاتمه . بنام پادشاهی گویا محمد نام . **آغاز :** مقدمـه دربیان این رسالهٔطیبهٔسبیل الرشاد دراصول دین...المقدمة فی‌سبیل الایمان .

8823ـ **دانشگاه ۵۰۰۴:** نسخ سدهٔ۱۲، زرین، ۶۶گ ۹س[ف.دانشگاه ۱۵:۴۰۸۲].

سبیل الرشاد

از آقا محمود بهبهانی کرمانشاهی ، نگارندهٔ «الفصول الاربعة :۶۷۸» و جز آن . درنبوت خاصه، درع۲/۱۲۵۷درکاشان پس‌از « سبیل النجاة » خود بانجام رسانده است . **آغاز:** حمدله... چنین‌گوید. . . که چون از تألیف رسالهٔ مسمات بهسبیل النجاة . . .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۳۹ .

8824ـ **حقوق ۲/۴۰**د: نستعلیق آقا علی فرزند نگارنده درتهران درج ۱/**۱۲۵۷** (۹۵ر ـ ۱۵۸ر) [ف . حقوق : ۱۳۴].

8825ـ **نجف**، سید محمد یزدی (حفید الیزدی) : همراه با « سبیل‌النجات » از همو [ذریعه ۱۲ : ۱۳۹] .

سبیل النجاة

از سید محمد حسین شهرستانی، درگذشتهٔ ۱۳۱۵. دررد پادری نصرانی درشوال ۱۳۰۱ بانجام رسانده است .

8826ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۲۷ : نوشتهٔ **۱۳۰۴** همراه « تریاق فاروق » از همو [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

سبیل النجاة

ازآقامحمودبهبهانی‌کرمانشاهی که یاد او درهسبیل‌الرشاد:۹۳۸»گذشت. درامامت‌بروش شیعی. **آغاز:...** حمدله... بندهٔعاصی بعرض برادران ایمانی می‌رساند که این مختصری است مسمی .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۱ .

8827ـ **حقوق ۱/۴۰**د : نستعلیق‌آقا علی نوادهٔ وحید بهبهانی و فرزند نگارنده ، در۲۸ج۲/**۱۲۶۹** همراه با«سبیل الرشاد» از همو [ف. حقوق : ۱۳۴] .

8828ـ**همدان**، میرزاعبدالرزاق‌واعظ: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲ : ۱۴۱] .

8829ـ **نجف**، سیدمحمدیزدی: همراه «سبیل الرشاد» از همو [ذریعه ۱۲ : ۱۴۱] .

سؤال و جواب

ازقمرالملة والدین‌سیدقمرالدین اورنگ آبادی، درگذشتهٔ۱۱۹۵. در ردگفته‌های راجه بدی درتفسیری‌که ازسورهٔ والضحی والم‌نشرح کرده‌بود، بروزگار پادشاه عالم غازی. **آغاز:** حال‌که مفسران کلام که بنام تفسیر قرآن است و درحقیقت تغیر وتنغیر آن.

8830 ـ **آصفیه ۵۶۳ کلام** : نوشتهٔ محمد داودخان، در **۱۱۹۳**، ۸گ۱۵س [ف. آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۳۶۸] .

سؤال و جواب

از همان قمرالملة والدین سید قمرالدین اورنگ‌آبادی، درپاسخ چهارپرسش درمسائلی عقیدتی . **آغاز:** حمدله. و الصلاة علی رسوله سید الاولین والاخرین .

8831ـ **آصفیه ۵۶۳ کلام** : نستعلیق غلام داودخان، ۴محرم **۱۱۹۳** در هند، ۷گ ۱۵س [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۱ : ۳۷۰].

سنهٔ ضروریه

ازمیرزا محمد مشهدی قمی، نگارندهٔ «کنز الدقایق: ۵۶» وجزآن. درشش‌مقدمه دراثبات امامت. **آغاز:** ستایش مرخدایی‌را سزاست‌که پروردگار عالم است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۴۴ ـ روضات الجنات : ۶۴۸ ـ ریحانةالادب ۴ : ۳۱.

8832 ـ **رضوی** ۱۴۳ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۱۸ گ ۱۲س [ف. رضوی ۱ : ۴۵] .

سخنان طرماخ = مکالمهٔ طرماخ

دربخش اخلاق خواهدآمد .

سدرة المنتهی

ازحسن فرزندحاج‌شیخ‌مرتضی حلی‌کاظمی رشتی‌که در مشهد می‌زیسته است . در اصول و فروع دین اسلام واختلافهای اهل سنت وشیعه بسال ۱۲۹۹ بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، بروش پرسش وپاسخ نگاشته است . درذریعه کتابی بنام «سئوال وجواب» در همین موضوع وباهمین سرآغاز از او یاد شده است . وباید جزآن‌کس باشدکه در « طبقات اعلام ـ الشیعه، کرام: ۳۵۴» یاد شده است. **آغاز :** الحمدلله اولاً وآخراً وظاهراً وباطناً... و بعد، این بندهٔ راجی حسن‌بن ...

بنگرید : ذریعه ۱۲:۲۴۴ و ۱۳: ۳۱ـ مؤلفین مشار ۲ : ۶۴۶ ـ تاریخ علما وشعرای گیلان : ۱۳۱ .

8833ـ **ملك** ۶۲۱۱ : نسخ چهارشنبهٔ ۴ع‌۲/**۱۲۹۹**، آغاز برابرنمونه، ۱۴ گ ۱۳ س [رؤیت].

8834ـ **تهران**، ملی۸۲۳ف: نسخ دو شنبهٔ ۵محرم **۱۳۰۹**، **آغاز:** یامحمد یاعلی. سپس بمانند نمونه، ۱۶۸ گ ۱۳ س [ف . ملی ۲ : ۳۶۰] .

8835ـ **تهران** ، ملی ۲۲۱ ف : نسخ احمد فرزند محمد موسوی‌بحرانی، در**۱۳۱۲** آغاز برابر نمونه، زدین، سپس ذیل‌آن. آغاز ذیل: فائده مصنف‌گوید زمانی‌که مرحوم مغفور محمود خان ناصر الملك فرمانروای ایالت خراسان، ۱۷۱ گ ۱۹س [ف. ملی۱:۲۱۴].

سراج الیقین

از عبدالرحیم حزین شیروانی که درشیراز می‌زیسته، ترجمه ایست از رسالهٔ خلاصهٔ ترکی ملااحمد اردبیلی، بسال۱۱۹۱ دریك مقدمه و پنج مطلب ویك خاتمه، درتوحید و پیامبری و امامت ومعاد. متن‌گویا همانست‌که بنام «عقاید الاسلام» بترکی و منسوب به اردبیلی است ولی درآن ماده تاریخ (شاه عباس ثانی جمجاه = ۱۰۵۲) هست . **آغاز :** حمد بینهایت و حد واجب‌الوجودی یگانه را سزاست‌که هیچ‌فردی از افراد مخلوقات .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۱ .

8836ـ **دانشگاه** ۳۶۲۷ : نستعلیق ۳ رمضان **۱۲۹۵** در شیراز برای مؤمنان ، آغاز برابر نمونه، ۹۸ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳۱] .

سرالتوبه = توبه

آغاز : بدان ایدك‌الله که توبهٔ انسان بر مثال سکهٔ درمی‌بود بوجود بنی‌آدم .

8837ـ **سپهسالار**۵/۶۴۰۹: نستعلیق تاریخ‌یادنشده،(۹۶پ‌ـ۹۸پ) نام‌کتاب‌درپشت نسخه چنین‌آمده است [ف.سپهسالار۵:۱۰۳].

سر غیب

از محمد صالح کرکوکی شافعی اشعری ، که بسال۱۲۷۲ درعقاید فرقهٔ‌ناجیه‌ساخته‌است.

8838ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۴ تصوف فارسی: نستعلیق‌زیبا، بی‌تاریخ، زدین، ۳۳ گ ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۲۹۹] .

سرمایهٔ ایمان

دریك مقدمه دربیان وجود وعدم و واجب

و پنج فصل ۱ـ توحید ۲ـ عدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ـ معاد . نگارنده شناخته نیست ولی شیعی‌دوازده‌امامی‌است وازخواجه وعلامهٔ حلی وقاضی شوشتری‌وشیخ‌بهائی ومحسن‌فیض وفیاض لاهیجی یاد می‌کند . **آغاز :** الحمدلله الذی اخرجنا من‌الضلالات وهدانا‌الی‌انوارالهدایات وبعد فهذه وریقة عدیدة .

8839ـ **دانشگاه ۳۱۹۶** : نسخ ۲۶ محرم **۱۱۰۵** دربیجاپور،درپایان رسالهٔ آخر الزمان و خـروج مهدی‌هست[ف.دانشگاه۱۱: ۲۱۵۴] .

سر مخزون

از میرزا حسن لاهیجی،نگارندهٔ «آینهٔ حکمت :۷۲۵» و جزآن . در مسئلهٔ رجعت و بازگشت مردگان دراین جهان، دریك مقدمه و چهارفصل: ۱ـ اثبات وقوع رجعت ۲ ـ کدام جماعت رجعت می کنند ۳ ـ مدت دولت اهل رجعت ۴ـ کیفیت رجعت. نام‌کتاب و نگارنده دردیباجه هست . **آغاز :** الحمدلله حق حمده کمایستحقه... امابعد، چون از جانب یکی از اجلای امرای عظام . . .

بنگرید : ذدیعه ۱۲ : ۱۶۹ .

8840ـ **یزد،** جامع‌کبیر: نوشتهٔ۹شوال **۱۱۰۱**، همراه با «اصول دین» از همو، آغاز برابر نمونه . درفهرست بعنوان «رجعت»آمده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۳] .

8841ـ **دانشگاه ۲۴۹۵/۳**: نستعلیق ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۱۴۸** (ص ۲۲۵ ـ ۲۶۴) [ف. دانشگاه۹ : ۱۲۶۴] .

8842ـ **تبریز** ، سید محمد مولانا، و نوهٔ او سید ابوالحسن [ذدیعه ۱۲ : ۱۶۹].

سرور الشیعه

ازمحمدباقرمجلسی، نگارندهٔ«بدا:۷۴۴» و جزآن. ترجمهٔ چهل حدیث است در امامت و فضایل حضرت علی سپس یك خاتمه ، که بار یکم درایران ۱۲۸۴ چاپ شده‌است. **آغاز :** لآلـی حمد و جواهر ثنای تحفهٔ بارگاه جلال کبریای حکیمی .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۴۱۱ و ۱۲ : ۱۷۴ ف. مشار : ۹۵۷ .

8843ـ **دانشگاه ۲۲۵۱** : شکسته نستعلیق میرزا عبدالکریم گرگانی، ازسدهٔ **۱۴** [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۷] .

سرور المؤمنین فی‌مناقب امیر ـ المؤمنین = کفایة الطالب فی‌مناقب علی‌بن ابی‌طالب

از سید احمد اردکانی یزدی ، نگارندهٔ «مرآت‌الاکوان : ۶۸۶» و جزآن. در امامت وسرگذشت‌ومناقب امامان ، که می‌خواسته در ده مجلد بسازد وهفت جلدآنهارا ساخته وپیش ازآنکه سه جلد دیگر را بانجام برساند آغاز به نگارش مجلدات دیگری بمثابهٔ ذیلی برای «سرورالمؤمنین»کرده است [ذریعه]. جلدیکهٔ آن در سرگذشت حضرت علی برای محمد ولی میرزا فرمانروای یزد دردو مقدمه و ده باب ، بنام بانوی‌یزدی همنام‌مهین‌کنیزان سیدالشهدا ساخته است [دیباجهٔ نسخهٔ حقوق/] و در ۲۷ ذیحجهٔ ۱۲۱۳ بانجام رسانده است. در ذریعه بههردونام یادشده است. **آغاز:** (ج۱) سپاس افزون از حد و قیاس وشکر بیرون از احصای عقول .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۷۶ و ۱۸ : ۱۹۲ .

8844ـ **یزد،** جامع کبیر ۴۱۷ : نسخ میرزاجعفرمشهدی‌یزدی عریضه‌نویس۲۶ذیحجم

۱۲۰۴(۱) تخاقوئیل، بدستورمحمدخان فرزند حسین خان در۱۵فصل درسرگذشت امام رضا ، جلد ۸ یا ۹ کتـاب « سرور المؤمنین » است [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۶] .

8845ـ **حقوق** ۳۰ب: نستعلیق و باید نسخهٔ اصل باشد: جلد۱ است‌که در۲۷ذیحجهٔ **۱۲۱۳** بانجام رسیده . **آغاز** : سپاس افزون ازحد و قیاس ، ۴۵۲گ ۲۵س [ف . حقوق : ۱۳۶] .

8846ـ **الهیات** ۶۴ د: نستعلیق محمد فرزند حاج رحیم متخلص به وفایی ۱۹ رجب **۱۲۳۷**، ۱۴۹گ ۲۰س. درفهرست بهردونام آمده‌است [ف. الهیات ۱ : ۷۵ و ۱۱۱].

8847 ـ **دانشگاه** ۳۰۷۹ : نستعلیق محمدعلی فرزند عبدالقیوم صفایی، ۲۳ شعبان **۱۲۳۷**،ازروی‌نسخهٔ اصل‌نگارنده‌وبنام «سرور المؤمنین»است . **آغاز** : حمد و سپاس بی‌حد وقیاس‌سزاوارآفریدگاری است ، ۱۵۱گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۱:۲۰۲۴] .

8848ـ **نجف**، سیدابوالقاسم خراسانی: نسخهٔ‌اصل‌بخامهٔ نگارنده‌وبنام «سرورالمؤمنین» چهار جلد است: ۱ـ سرگذشت حضرت فاطمه (ج۱/**۱۲۳۸**) ۲ـ حضرت سجاد ۳ـ حضرت باقر ۴ـ حضرت صادق (شعبان ۱۲۳۸) هرسه جلد دریك مجلدبزرگ ونگاشتهٔ **۱۲۳۸** وبنام محمدولی میرزا است، ویادداشت آن فرمانروا که این‌چهارجلدترجمهٔ«عوالم» است‌که‌بدستور من انجام گرفته [ذریعه ۱۲ : ۱۷۶].

8849 ـ **نجف** ، امیر المؤمنین ۲۴۰ : نسخ خوش عبدالکریم کهدوئی یزدی، از روی نسخهٔ نگارنده بسال نگارش، ۱۲شوال**۱۲۳۹** برای شاهزاده محمدولی میرزا،شش جلدآنست [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

8850ـ **یزد**، جامع‌کبیر: نوشتهٔ**۱۲۲۳** جلد ۲ درفهرست بنام «کفایة الطالب فی‌مناقب علی‌بن ابیطالب» یاد شده . و بگفتهٔ پدرم این همان « سرور المؤمنین » است (ذریعه ۱۸ : ۹۲) [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۳] .

8851ـ **یزد**، جامع‌کبیر: نستعلیق‌احمد فرزند کربلائـی حسن بیرجندی یزدی ، ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۶۶**، آغاز افتاده، درفهرست آمده جلد۵ «کفایة الطالب» نگاشتهٔ آدینهٔ ۱۳ج۱/ ۱۲۲۰ (ذریعه ۱۸ :۹۲) [نسخه‌ها ۴:۳۹۳].

8852ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۰۲ : نسخ علی فرزند محمدباقر باقتی میبدی در **۱۲۷۴** بفرمایش محمد کریم خان فرزند محمد تقی یزدی، جلد چهارم و بنام « سرور المؤمنین » است [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۶] .

8853ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۲۹۳: نوشتهٔ محمد فرزند محمدعلی، ۱۳ صفر**۱۲۷۶** ، در فهرست‌بنام«کفایةالطالب...» یادشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۳].

8854ـ **الهیات**۴۷۳د: نستعلیق**۱۲۷۸** جلد ۳، درفهرست به هردو نام یادشده، ۱۵۱ گ ۲۲ س [ف. الهیات ۱ : ۷۵ و ۱۱۱] .

8855 ـ **یزد**، جامع کبیر : نستعلیق محمد تقی فرزند ابوالحسن ، ع۱/**۱۲۸۶** ، بخش سیرت امام زمان است در۱۷ باب‌که در ج ۱/۱۲۲۹ نگاشته شده ، و در فهرست بنام «سرور المؤمنین» یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۵] .

8856ـ **یزد**، جامع کبیر۱۳ـ ۲۰۶ : نسخ سدهٔ**۱۴**، جلد ۳ «کفایة الطالب» خوانده شده است [ذریعه ۸: ۹۲ نسخه‌ها ۴ :۳۹۳].

سرور المؤمنین

ازحسین فرزند علی‌اکبر کربلائی ، در نه

مجلس برای نه‌روز آغاز ربیع یکم برای هر روز یك مجلس، درلعن وطعن دشمنان خاندان علی و کشته شدن عمر در روز نهم ربیع، باستناد احادیث شیعی، بنام شاه سلطان حسن صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵) ازکتابها تبلیغ‌شیعی‌روزگار صفویه است. **آغاز:** الحمد لمبید الظالمین و مبیر الکافرین.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۷۷ .

8857ـ **یزد،** محمدعلی‌فرهمند: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با حاشیه‌هایی به‌نشانی (منه مدظله) [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۴] .

8858ـ **تهران،** سیدمحمدناصر: تاریخ یادنشده، پیرامن ده‌هزاربیت نبشته [ذریعه ۱۲ : ۱۷۷] .

سلم السماوات

در ص ۶۷۲ گذشت .

سفینة النجاة

از علیرضا تجلی فرزندکمال‌الدین‌حسین شیرازی اردکانی، درگذشته درشیرازدر۱۰۸۵ یا ۱۰۸۸ در سه مقام و یك خاتمه در سه شنبهٔ ۱ع۷/۱۰۶۷ درهند بانجام رسیده‌است: مقام ۱ـ خداشناسی، دردوسپاس واجب‌الجودوصفات او ۲ـ پیامبری، در فاتحه و چهار رکن ۳ـ امامت، دوازده اصل،خاتمه درمجملی ازمعاد. و درامامت بیش از همه سخن گفته است، ودر بمبئی بسال ۱۳۰۶چاپ‌شده. **آغاز:** الحمدلله فاطر السماوات والارض جاعل الملائکة... اما بعد، چنین‌گوید.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۶۷ و ۱۲ : ۲۰۱ : ف. مشار : ۲۹۲ ـ روضات الجنات : ۱۹۷ـ فوائد الرضویه : ۳۰۱ ـ ریحانة الادب ۱ : ۲۰۶ ـ فارسنامهٔ ناصری ۲ : ۱۷۳ ـ تذکرهٔ نصرآبادی ۱۶۸ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۵۶۱ ـ سرخوش : ۱۹ ـ تذکرة الشعراء،غنی: ۳۱ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۶۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۱۰ .

8859 ـ **دانشگاه** ۳۰۴۲ : نستعلیق سه‌شنبه ۱۷ ع۲/**۱۰۶۷**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۷۸ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۸۸] .

8860ـ **مجلس** ۵۲۴۹ : نسخ ۷ع۲/**۱۰۶۷**، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8861ـ **مجلس**۲/۲۳۶۸ فهرست‌نشده نوشتهٔ **۱۰۶۷** (ص۴۰۳ ـ ۵۸۱) [نسخه‌ها۵: ۱۶۰] .

8862ـ **مشهد،** فاضلیه ۲/۲۵ تفسیر: نستعلیق محمد طاهر در **۱۲۴۰**، آغاز برابر نمونه [ف. فاضلیه ۱ : ۴۸] .

8863ـ **رضوی**۷۵۵ حکمت: نستعلیق محمدطاهر فرزند محمدعلی زمینداری، ج۲/**۱۲۴۰** درهرات،آغاز برابر نمونه، ۱۶۴گ ۱۸س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۲] .

8864ـ **تهران،** ملی۲۹۹ف: نسخ‌خوش سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶گ ۱۷ س، درفهرست نگارنده نادرست شناسانده شده [ف. ملی ۱ : ۲۹۲] .

سلاح المؤمنین

از احمد حسینی، دردیباچهٔ آن می‌نویسد که‌کتاب‌ساختهٔ پدراست ومن به‌خواهش‌گروهی آنرا مرتب کردم و اگرچه فهرستی داشته ولی من آن‌را دریك مقدمه‌ودوقسم نهادم. درفهرست کتابخانه‌موضوع‌کتاب یادنشده ومن بگمان‌خود دربخش‌عقاید جای‌دادم. **آغاز:** الحمدلله وحده و الصلاة والسلام علی من‌لانبی بعده .

8865ـ **دانشگاه** ۵۱۳۶ : نسخ معرب

میرزا احمد نیریزی ، بگواهی معتمد السلطان ارجمندی میرزا حسین خان حاکم لاهیجان در ۱۳۰۹، زرین، ۲۶۰گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۳] .

سفینة النجاة = بیاض ابراهیمی

درهمین بخش ص۸۹۹ گذشت .

سنة الهدایة

از آقا محمد علی بهبهانی کرمانشاهی نگارندهٔ «مساحة البلاد : ۱۹۵» و جز آن. در یك مقدمه وسه فصل و یك خاتمه ، در امامت و بخواهش برخی ازسنیان [دیباجه] در۱۱شوال ۱۱۸۹ بانجام رسانده است: فصل ۱ ــ امامت علی ۲ ــ خلافت ابوبکر ۳ـ مطاعن ، در یك مقدمه وسهسهم. **آغاز:** احمده علی نوالهمصلیاً علی‌احمده... امابعد،چنین‌گوید‌بندهٔ‌قاترقاصر.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۳۴ ــ هدیة ــ الاحباب : ۱۸۲ ــ روضات الجنات : ۱۲۳ ، ۶۳۲ ، ۶۶۰ ــ قصص‌العلما : ۱۴۱.

8866ـ **رضوی** ۱۴۸ حکمت : نسخ **۱۱۹۳**، وقف ۱۲۶۱ ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۱ : ۴۶] .

8867ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری : نوشتهٔ میرزا محمد فرزند محمد علی شیرازی ، در **۱۲۲۲** [ذریعه ۱۲ : ۲۳۴] .

8868ـ **دانشگاه** ۱۶۷۶ : نسخ احمد فرزند ابوالفتح شریف سپاهانی ، در ۱۵ع۱/ **۱۲۳۹** در سپاهان ، آغاز افتاده، ۱۳۹گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۷۶] .

8869 ـ **دانشگاه** ۶۱۱ : نستعلیق ابوالقاسم کازرونی، در رمضان **۱۳۱۲** ، آغاز برابر نمونه، ۱۳۸ گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۸: ۲۳۹] .

8870ـ **رضوی**۷۵۷ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳گ ۱۰س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۴] .

8871ـ **کربلا**، عبدالحسین تهرانی : [ذریعه ۱۲ : ۲۳۴] .

سهام نافذه

ازمیرزا ابوالقاسم‌فرزند محمدتقی غروی اردوبادی، درگذشتهٔ۵شعبان۱۳۳۳، درردبابیان.

8872ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۷۹ : بخامهٔ نگارنده (۳۴ ر ــ ۷۰ ر) همراه چند گفتار دیگر ازهمو [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

سهو پیامبر درنماز = حل‌وتوجیه حدیث . . .

حدیث مروی در «صحیح» بخاری که حضرت سهوفرمودندسلام‌دادند، یاران‌پرسیدند از نماز کم شد ویا سهوی رخ‌داد. پیامبر پاسخ داد: کل ذالك لم‌یکن . **آغاز:** نقل فرمودند که درسلطانیه درزمانی‌که سلطان محمد خدا- بنده‌پی مدرسه را . . .

8873ـ **مجلس** ۱۹۱۶/۱۹: سدهٔ**۱۳** (۲۹۱ ــ ۲۹۷) [ف. مجلس ۹ : ۸۰] .

سهو ونسیان‌در پیامبر وامامان = رساله در امتناع . . .

از محمدحسین فرزند شاه محمد ، برای شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ــ ۱۱۳۵) بسال ۱۱۱۵ نگاشته است .

8874ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۷/ ۵۹۲ : نسخ **۱۱۳۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۶] .

سی‌فصل = جوابات ثلاثین مسئله

از حاج‌کریم‌خان قاجار. نگارندهٔ «حلقهٔ

کریمی:۲۸۷» وجز آن. درپاسخ میرزا محمد باقرقمی اصفهانی، درسی فصل دردوشنبهٔ ۱۴ع ۱۲۶۹/۲ بانجام‌رسیده ودربمبئی بسال۱۳۱۳ وکرمان ۱۳۶۸ چاپ‌شده، فهرست مطالب آن در « ف. کتب مشایخ » آمده است : **آغاز :** حمدله. و بعد، چنین‌گوید. . . که چون رسید نوشته‌ای از . . . مشحون به بعضی سئوالات عجیبه ومطالب غریبه ازنسبتها .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۹۱ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۸۸ .

8875ـ **مجلس** ۵۱۰۸ فهرست نشده: نسخ ۱۴ع۲/**۱۳۰۹** در قریهٔ علی آباد سر ـ آسیاب کرمان . ۵۶ گ ۱۴س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

8876ـ **دانشگاه** ۳۵۷۲/۲: نستعلیق میرعلی‌اکبرکاشانی لاجوردی، **۱۳۱۳** (ص۴۱ ـ ۱۴۹) درفهرست بنام «جوابات ثلاثین مسئله» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۸] .

سیف الامة و برهان الملة

از ملااحمد فرزند ملامحمدمهدی فرزند ابوذرنراقی‌کاشانی، متخلص به‌صفایی (۱۱۸۵ ـ ۱۲۴۴).درردپادری(بنگرید:ردهنری مارتن ۹۳۱) بدستورعباس‌میرزا قاجار، وبنام‌فتحعلی شاه. درسه‌باب در۱۷صفر۱۲۳۳بانجام‌رسانده در۱۲۶۷ وسپس چندبارچاپ شده‌است. برخی از نسخه‌ها همراه است با «فرهنگ واژه‌های» عبری ازپسر نگارنده. **آغاز :** الحمدلله الذی من علی‌عباده بارسال‌السفراء ...چنین‌گوید.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۱۲و۱۲ : ۲۸۶ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۱۱۶ ـ فوائد الرضویه : ۴۰ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۳۳ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۴۸۱ ـ ف. مشار : ۹۹۳ـ ریاض‌العارفین:۴۶۳ـ ریحانةالادب ۴: ۱۸۳.

8877 ـ **مجلس** ۵۳۱۱/۱ : نسخ ۵ رمضان **۱۲۳۱** (۱پ ـ ۲۰۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8878 ـ **مجلس** ۲۰۷۱ : نسخ تعلیق روشن مصطفی کاشانی، در**۱۲۳۳** برای عبدالله خان امین‌الدوله، آغاز برابر نمونه، ۵۰۷ص ۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۶۳].

8879ـ **تهران،** ملی ۳۸ ف : نستعلیق متوسط مصطفی فرزند عبدالرسول ، شنبهٔ ۱۷ صفر **۱۲۳۳** بدستور مجتهد الزمانی وحید ـ الدودانی ، ۲۵۸ گ ۱۴س [ف . ملی ۱: ۲۸] **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۸۱۵هست [فیلمها۱: ۱۲۶] .

8880ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۵۸۲: نوشتهٔ ج۱/**۱۲۳۴**، ۲۳۳ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

8881ـ **الهیات**۲۸۷ج: نستعلیق‌هادی فرزند حاجی‌بابا ، پنجشنبهٔ ۱۹ ع ۱/**۱۲۳۵** برای میرزادهٔ اعظم ، ۱۶۸ گ ۱۷س [ف . الهیات ۱ : ۷۸] .

8882ـ **تهران،**ملی۲/۸۲ف: نستعلیق چهارشنبهٔ ۶ رجب **۱۲۴۱** ، همراه فرهنگ واژه‌های عبری ازپسرش [ف. ملی ۱ : ۷۱]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۱۳ هست [فیلمها۱: ۱۲۶] .

8883ـ **الهیات**۸۸ج: نستعلیق یکشنبهٔ ۱ رجب **۱۲۴۳**، ۱۸۹گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۷۸] .

8884 ـ **مجلس** ۴۹۸۲/۲ : نستعلیق غلامحسین فرزند حاج عبدالرحیم کاشانی، در **۱۲۴۴** ، همراه فرهنگ واژه‌ها از پسرش [رؤیت].

8885 ـ **مجلس** ۵۳۰۹/۱ : نستعلیق غلامحسین فرزند حاج عبدالرحیم... کاشانی،

۱۲۴۴ ، سپس فرهنگ سیف‌الامة از پسرش ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

8886ـ **فاضلیه**۱۷کلام: نسخ‌محمدعلی در **۱۲۴۵**، وقف میرزا محمد در **۱۲۴۵** آغاز برابر نمونه، ۱۵۲گ۲۵س[ف.فاضلیه۱: ۱۳].

8887ـ **دانشگاه**۹۳: نسخ‌غلامعلی‌فرزند محمدکاشانی، ۱۶صفر**۱۲۶۶** همراه بافرهنگ واژه‌هاازپسرش، ۲۲۷گ[ف.دانشگاه۳: ۵۸۳]

8888ـ **دانشگاه** ۲۷۲۰ : نستعلیق چهارشنبهٔ ع۲/**۱۲۹۶** ، از آن کریم فرزند میرزاعلی‌شانه‌تراش[ف.دانشگاه۱۰: ۱۵۹۶].

8889ـ **سپهسالار**۱/۱۷۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۶] .

السیف المسلول علی مدعی دین‌ـ الرسول = تربیع الشیخین

از میرزا محمد رضا فرزند میرزا علینقی فرزند محمدرضا همدانی، کوثرعلیشاه(۱۲۶۱ ـ تهران ۱۴ع ۱/۱۳۱۸)گفتاریست در رد شیخیان. درچندمقصدوهر مقصددرچندفصل‌است. **آغاز:** حمدله... وبعد،مقدمه‌دربیان‌اجمالی از ازتازگی‌این‌مذهب‌وآنکه‌اهل‌آن‌غیرفرقهٔ‌محقه.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۲۳ و۱۲: ۲۸۹ف. مشار: ۹۹۵ـ طبقات‌اعلام الشیعه، نقبا: ۷۶۴ـ ریاض‌العارفین: ۲۸۸ـ المآثروالاثار: ۱۶۴ـ فوائدالرضویه: ۵۳۴ ـ مؤلفین مشار۳: ۱۸۶.

8890 ـ **مجلس** ۲۸۱۰ : نسخ آغاز سدهٔ **۱۴** بروزگار نگارنده ، ۳۲۶ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۱۰ : ۹۳] .

سیف منتضی

از محمد فرزند ابوالقاسم خویی آذربی (آذرپی)درگزارش‌حدیث‌منسوب به‌حضرت‌رضا.

8891ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۱/۲۴: بخامهٔ نگارنده باتاریخ**۱۲۷۸**دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹] .

سیف‌المؤمنین فی‌قتال‌المشرکین

ازعلیقلی‌کشیش جدید الاسلام ، بروزگار شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵)، بدستور فاضل هندی بهاء الدین محمد ، در رد یهود و نصارا وتحریف سفرپیدایش، بدنبال آن چهل سوره از تورات‌که می‌گوید حضرت علی‌بتازی درآورده‌بود بفارسی درآورده‌وهمچنین دوازده فصل‌ازحکمت سلیمان راکه‌گواه برامامت بوده ترجمه کرده است.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۸۹ .

8892ـ **دانشگاه** ۶۵۳ : نسخ، تاریخ یادنشده. **آغاز:** بهترین نغمه‌که عندلیب زبان دربوستان زندگانی ، نسخه ناتمام ، ۲۷۶ گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۸۵] .

8893ـ **رضوی** ۷۵۹ حکمت: نسخ ، تاریخ یاد نشده . **آغاز:** حمدله . و الحمدلله الذی کما هواهله و مستحقه و الحمدلله الذی ، ۴۲۶گ ۲۲س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۵] .

ش

شاخ نبات

از محمد جعفر شریعتمدار استرآبادی نگارندهٔ «سلك‌البیان: ۱۱۶» وجزآن. ترجمهٔ «اصل الاصول» خود اوست در اصول دین ، که در۱۲۹۶ درهامش «رسالهٔ عملیهٔ» اوچاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله علی نواله ... امابعد، پس می‌گوید خادم بساتین مذهب جعفری .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۶۷ و ۱۳ : ۳ .

8894ـ مجلس۵/۵۱۳۳ فهرست‌نشده نستعلیق ۱۵ رجب **۱۲۳۰** (۴۰ ر ـ ۴۱ پ) [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

8895ـ **مجلس** ۳۲۵۴/۴: در جنگ مؤرخ **۱۲۴۵** (ص۲۴۸ـ۲۵۷)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۸۳۹].

شبهات ابلیس = رد . . .

شبهات معتزله = رد . . .

شبهات واهیه = رساله در دفع ...

از آقا سید محمد شریعتمدار که پندارهای عامیانهٔ شیعیان‌را آورده، وبروش‌پرسش وپاسخ ردکرده است، وبسیار سودمند است، درآن از «معارف الائمة» خود یادکرده است. این‌رساله مانند «مسائل میافارقات» سید مرتضی است [دانش پژوه]. **آغاز:** ازکلمات . . . آقا سید محمد اعلی‌الله مقامه است . باب در بیان دفع شبهات‌واهیه است‌که ازروی بی‌فکری برزبانها جاری می‌شود .

8896 ـ **سنا** ۹۷/۱ : نوشتهٔ آدینهٔ **۱۲۵۴**، در فهرست نام نگارنده نیامده است [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۹].

8897ـ **دانشگاه** ۲۵۲۰/۴: نستعلیق ۱۸ صفر **۱۲۹۰** (۸۷ ـ۱۶۳) همراه «ایضاح مشکلات القرآن : 1113» از محمد جعفر شریعتمدار [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۱۷].

شجرهٔ الهیه

از رفیع‌الدین محمد فرزند حیدر حسینی طباطبائی‌نایینی، رفیعا، استادمحمدباقرمجلسی درگذشتهٔ ۱۰۸۲ یا ۱۰۹۹، در اصول عقاید در یك مقدمه و هشت مطلب، برای شاه صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲)که در۹ع۱۰۴۷/۲ نگاشته است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد معبودی را سزدکه بافاضهٔ انوار وجود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۷۷ و ۲۸:۱۳ ـ ریحانة الادب ۴ : ۱۶۲ ـ هدیة الاحباب : ۱۴۲ ـ مستدرك الوسایل : ۴۰۹ ـ کشف الحجب : ۳۱۷ .

8898ـ **دانشگاه** ۴۶۶۸/۱: نستعلیق ۱ع۹۰۶/۵ (ص۱ـ۱۱۳) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۷].

8899ـ**دانشگاه**۳۱۶۲/۲: نسخ‌نوراالله طالقانی، **۱۰۷۸** (ص ۴۱ـ۱۰۹) ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۲۷].

8900ـ **تهران**،ادبیات۶۹د: نسخ‌محمد حسین‌فرزند محمدزمان‌یزدی، ۱۰ع۱۰۷۹/۲ آغاز برابرنمونه، ۵۲گ ۲۲س [ف . ادبیات ۱ : ۳۲۴].

8901ـ **تبریز**، ثقة الاسلام : نوشتهٔ **۱۰۸۰**، شمارهٔ ۲ مجموعه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

8902ـ**تهران**، ادبیات۲/۱۵۹حکمت نوشتهٔ محمدکاظم فرزند علاءالدین محمدنایینی سدهٔ**۱۱**، ازروی خط نگارنده (۵۱پـ۶۲پ) [ف. ادبیات ۲ : ۴۴].

8903ـ **دانشگاه**۲۶۱۸/۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** بانشانهٔ (سلمه‌الله) (ص۱۴۳ ـ ۱۶۸) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۶] .

8904 ـ **مجلس** ۵۳۳۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، گویا نوشتهٔ علیمردان مکری (۱ر ـ ۸۶پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

8905ـ **الهیات** ۱۸۱/۱ د: نسخ ۲۱ شوال **۱۲۵۶** (۲ر ـ ۷۶ر) آغاز افتاده [ف. الهیات ۱ : ۲۵۴] .

8906 ـ **سنا** ۷۵۷۱/۱ : نوشتهٔ علی فرزند عباس‌قلی، **۱۳۱۹** [نسخه‌ها۲ : ۲۵۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۷۲ هست [فیلمها

۱ : ۶۲۸].

8907ـ **کربلا**، شیخ محمد علی قمی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۳ : ۲۸] .

8908 ـ **نجف** ، سید محمد جزائری (اهواز): [ذریعه ۱۳ : ۲۸] .

شرایط الایمان

از ملامحسن فیض کاشانی ، گزیده‌ایست از « راه صواب :۹۴۴ » خود او در عقاید و اخلاق، درپنج مسئله و پاسخ آن بسال ۱۰۶۲ بانجام رسانده است : ۱ـ پرسش از اختلافات امت ۲ ـ تعیین فرقهٔ ناجیه ۳ ـ چرا مردمان نیك کم هستند ۴ـ کفر ۵ـ حدایمان کامل، و در آن پنج شرط برای ایمان یاد کرده است . **آغاز** : منت خدای را جل شأنه که مستعدان کمال ایمان‌را ازظلمات... چنین‌گوید ...

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۴۴ .

8909ـ **دانشگاه** ۳۱۴/۴ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۵۷پ ـ ۷۰پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۶].

8910ـ **سامره**، میرزا محمد تهرانی : منتقل به‌بغداد، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۳: ۴۴] .

شرح باب الحادیعشر = مفتاح‌ـ اللباب = مفتاح الباب

از ابوالفتح حسینی شریفی اردبیلی ، نگارندهٔ «تفسیرشاهی:۳۲» و جزآن. گزارشی است آمیخته از «باب الحادیعشر» علامهٔ حلی (م ۷۲۶) دراصول عقاید شیعی ، وی نخست گزارشی به‌عربی به نام «مفتاح الباب» نگاشته بود سپس این‌را بسال ۹۵۷ به‌نام شاه تهماسب یکم (۹۳۰ ـ ۹۸۴) نگاشته است . **آغاز** : بعد از حمد نامحدود بر حکیم واجب‌الوجود متکلم بی‌گفت وشنود .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۵ و ۱۳ : ۱۱۹ .

8911ـ **مجلس** ۵۶۲۳/۳ : نستعلیق محمدشریف فرزندمحمدصالح، باتاریخ**۱۰۹۹** در دفتر (ص ۶۹ ـ ۱۷۶) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

8912ـ **الهیات** ۱۷۰/۱د : نسخ ۲۵ رجب **۱۱۰۶** (۳پ ـ ۶۴پ) [ف. الهیات ۱: ۲۵۲] .

8913ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: نوشتهٔ میرمحمداشرف‌نگارندهٔ «فضائل‌السادات» سدهٔ **۱۲** [ذریعه ۱۳ : ۱۱۹] .

8914 ـ **تبریز** ، ملی ۳۵۳۴: نوشتهٔ **۱۲۳۴** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۵] .

شرح اعتقادات

متن از صدوق ، گزارش از صفی فرزند ولی قزوینی [دانش پژوه] یا بگمان فضل‌الله فرزند ولی‌الله قزوینی [ذریعه]، درچهل‌وچهار باب که درپنجشنبهٔ ۱۸شوال۱۰۹۰ درشاهجهان آباد پس از «انوار العرفات» نگاشته است . نگارنده خودرا دردیباجه ابن‌ولی‌القزوینی یاد کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۰۲ .

8915ـ **یزد** ، سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی : نستعلیق و نسخ طاهر فرزند جعفر تبریزی سدهٔ**۱۲**، نام نگارنده درفهرست صفی یادشده [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۰] .

8916ـ **مشهد** ، مدرسهٔ نواب : تاریخ یاد نشده، در ذریعه آمده: بگمان نام نگارنده فضل‌الله است [ذریعه ۱۳ : ۱۰۲] .

8917ـ **قم**، سیدشهاب الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده ، همراه هفت‌گفتاردیگرازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

شرح اعتقادات = ترجمه ...

شرح باب الحادیعشر = شرح مدخل البشر

شرح خطبهٔ حضرت علی

دربخش ادبیات و حدیث خواهد آمد .

شرح خطبهٔ شقشقیه

متن منسوب به حضرت علی که گویا در میانه ناتمام گذارده است ، ترجمه از ابراهیم فرزند محمدحسن گرگانی، بایك‌مقدمه دربارهٔ درستی‌استناد این خطبه، سپس ترجمه وگزارش آن، سپس هشت پرسشی‌را که عربی به‌دست‌علی داده وسبب‌شدکه علی‌سخن خودرا ببرد ازگفتهٔ ابوالحسن کیدری. نام نگارنده دردیباجه‌آمده است.

8918ـ **دانشگاه** ۳۲۳۸/۱۱ : نوشتهٔ شفیع فرزند عبدالمجید ، نزدیك **۱۲۵۷** (ص ۱۴۱-۱۷۷) آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۸] .

شرح خطبهٔ شقشقیه به نظم

ازمحمدتقی فرزند امیرمؤمن حسینی‌عارف قزوینی درگذشتهٔ ۱۲۷۰ ونگارندهٔ «شرح نهج البلاغه» بفارسی و «طرائف الحکمه» به‌عربی. **آغاز:** الحمدلله‌کماهواهله . . . چون تحصیل ایمان... ازاهم مهمات بود.

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۱۱۹ ـ طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۲۲۹ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۴۰ ـ فوائد الرضویه : ۴۳۷ .

8919ـ **سپهسالار** ۷۴۵۴/۲ : نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۳** (۶۳ ب ـ ۷۳ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۷۷] .

8920ـ **دانشگاه** ۳۱۰۹/۱: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱ ـ ۱۷) آغاز برای نمونه یادشده، درفهرست «ترجمهٔ منظوم ... » یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۱۰۶۳] .

8921ـ **سپهسالار** ۶۸۴۷/۳ : نسخ سدهٔ **۱۴** (۱۶۷پ ـ ۱۷۲پ) ، انجام افتاده، آغاز برابر [ف. سپهسالار ۵ : ۱۷۶] .

شرح خطبهٔ شقشقیه

ترجمه وگزارشی است‌گویا ازمحمدطاهر شیرازی قمی ، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی : ۸۲» و جزآن. **آغاز:** ومن خطبة له ... خطبه‌ایست که معروف ومشهوراست بخطبهٔ شقشقیه مقمصة.

8922ـ **دانشگاه** ۲۴۷۹/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۶۹۷ـ۷۱۰) همراه «اثنی‌عشریه 8139» وچندگفتاردیگرازهمان‌شیرازی [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۸].

شرح خطبهٔ شقشقیه

ناشناخته .

8923ـ **ملك** ۶۱۷۵/۱: نسخ‌ونستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، شرحی است مزجی وبترجمه می‌ماند، بی‌دیباجه. **آغاز:** و من خطبته (ع) بالشقشقیه و المقتمص. از جمله خطبه است مر آنحضرت (ع) خطبه است‌که مشهوراست در شکایت‌آنحضرت‌وتظلم اودرامرخلافت [رؤیت].

شرح عقاید

از شرف‌الدین حسین .

8924ـ **آصفیه** ۹۷۴ کلام : نوشتهٔ **۱۰۴۱** [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۸] .

شرح عقاید

گزارشی است بفارسی بر«عقاید» نسفی ، که ازروی شرح تفتازانی‌ساخته شده، وآمیخته بامتن است [دانش پژوه]. **آغاز:** حمد بی‌حد

ذاتی را که شرح عقاید صحیحهٔ پاکان را بر صحایف روزگار آیت (فمن شرح‌الله صدده).

8925ـ سپهسالار ۸۱۷۳/۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۹۲پ - ۱۱۲ر)، انجام در مسئلهٔ خلق قرآن افتاده [ف. سپهسالار ۵ : ۲۰۹].

شرح عقاید جامی

8926ـ آصفیه ۱۳۶۴ کلام: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۵۴۸].

شرح قصة دیك الجن

گویا ازمحمد طاهرشیرازی‌قمی، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی: ۸۲». ترجمه و گزارش قصهٔ دیك الجن اسحاق فرزندابراهیم‌است باهارون الرشید (۱۷۰ - ۱۹۳) به نقل از «المثالب و المناقب» شیخ مفید، دربارهٔ مثالب خلفای راشدین.

8927ـ دانشگاه ۲۴۷۷/۵: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۷۷۹ - ۸۰۹) همراه چند گفتار ازهمو [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۹].

شرح کبریت اعظم

از کمال‌الدین.

8928 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو، ۱ق ف ۴۷: تاریخ یاد نشده، ۲۳۸ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۲۷].

شرح مثنوی جواهر الاسلام

از خلیل فرزند میرمحمود [تقی بینش].

8929ـ مشهد، فرخ ۱۱۸: تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴].

شرح مدخل‌البشر، برباب‌حادی عشر

باب‌الحادیعشر ازعلامهٔحلی حسن فرزند یوسف درگذشتهٔ ۷۲۶. گزارشی است آمیخته از شریف عبدالعظیم ثانی فرزند محمد مقیم شریف بابویه‌ای، نگارندهٔ «اصول دین وفروع آن: ۸۸۶». **آغاز:** حمدله... امابعد، چنین گوید محرر ومورق این اوراق ... ابن محمد مقیم البابویه‌الشریف عبدالعظیم الثانی.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۵ و ۴ : ۸۳.

8930ـ دانشگاه ۴۲۸۲/۳: نسخ با تاریخ **۱۰۸۸** بهمین‌خامه (ص۵۵-۸۸) انجام افتاده، همراه «اصول‌دین» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۱].

شرف النبی و معجزاته

از ابوسعد (سعید) عبدالملك فرزند ابو-عثمان محمدفرزندابراهیم نیشابوری خرگوشی واعظ، درگذشتهٔ ۴۰۶ در نیشابور [چلبی] یا ۴۰۷ [اسماعیل پاشا] ترجمه از شمس الاسلام شیخ زین (نجم) الدین محمود فرزند محمد علی راوندی، زنده در۵۷۷ و ۵۸۵، درپنجاه وهفت باب. چلبی و اسماعیل‌پاشا دو کتاب: «شرف‌المصطفی» و«شرف‌النبی» برای‌خرگوشی یادکرده‌اندکه نخستین‌آن درهشت جلد بوده و چلبی آندورا به‌گمان‌یکی دانسته‌است. **آغاز:** سپاس وستایش آفریدگاررا جل‌جلاله‌که دلهای اولیا بنور هدایت روشن‌کرد.

بنگرید: کشف الظنون ۲ : ۱۰۴۵ - هدیة العارفین ۱ : ۶۲۵ - استوری ۱: ۱۷۵، ۱۲۵۲ - فیلمها ۱ : ۱۳۴.

8931ـ اسعد افندی ۲۲۲۲: مؤرخ **۵۹۹**.

8932ـ پاریس ۳۷۱: مؤرخ **۶۰۸**.

8933 ـ بایزید ولی‌الدین ۸۸۸/ ۸۸۴: نسخ محمدفرزند الحاج‌دولتشاه فرزند یوسف شیرازی، پنجشنبهٔ ۵ج۱/**۷۵۵**، ۱۹۴

گ ۲۱س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۳۳ هست [فیلمها : ۱۳۴] .

شرك و توحید شیطان=رساله در

از قوام الدین گویا از سدهٔ ۱۳ [عبدالله انوار]، درپاسخ‌کسی‌که ازاوپرسیده آیاشیطان مشرك است یا موحد ، پس از تعریف توحید پاسخ‌می‌دهد شیطان‌مشرك است. **آغاز:** الحمد لله‌المنزه عن شرك الاضداد و الانداد ، والصلاة والسلام علی محمد الاصل.

8934ـ **تهران،** ملی ۶۶۱: نسخ،گویا سدهٔ **۱۳**، ۸ گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۱۲۲] .

شرونیه = عقاید اهل‌سنت وجماعت

از میر سید شریف جرجانی (بنگرید : اسلام وایمان : ۸۷۸) درحدوث و قدم عالم و حشر جسمانی و سپس شش مسئله ، گویا گفتار اعتقادی او بعنوان «عقاید اهل‌سنت و جماعت» ازاین‌رساله گزیده‌شده باشد،چه‌چندمسئله‌که‌در آن‌بود،دراین‌هست‌باافزودگیهایی [عبدالحسین حائری]. **آغاز:** بدانکه ارشدك‌الله‌فی‌الدارین که از اهم مهمات دینیه است ، بیان اختلاف فلاسفه درحدوث عالم ودرحشر اجساد و درشبه ایشان . تقریر خلاف در آنکه فلاسفه گفته‌اند

8935ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۱۷ : نوشتهٔ یکشنبهٔ ذیقعدهٔ**۸۹۸** (ص۱۴۶ ـ ۱۵۰) همراه «عقاید اهل سنت» ازهمو، درپایان نسخه‌آمده: تمت‌الرسالة الشریفیه... [ف. مجلس۹:۶۰۹]

شفاء القلوب

ازحاجی ملامحمود فرزند محمد تبریزی نظام العلماء، معلم ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در گذشتهٔ ۱۲۷۱ ، بنام همان شاه بروزگارولیعهدی،ومحمدشاه(۱۲۵۰-۱۲۶۴) دراصول دین بروش شیعی، دریك مقدمه وشش باب ویك خاتمه، گویا در۷رمضان ۱۲۵۶ به‌انجام رسانده است . **آغاز:** الحمدلله الواحد الفرد الصمد... چنین‌گوید بندهٔ خاکسار . . . محمودبن محمد تبریزی .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۵۳ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۸۴ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۱۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۸۱ .

8936ـ **دانشگاه** ۴۴۶۹ : نسخ آدینهٔ ع۲۶/**۱۲۵۷**، نسخه را نگارنده بخان لرمیرزا احتشام‌الدوله بخشیده است، ۱۷۳ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۲۳] .

8937ـ **تهران،** ملی۵۹۳: نسخ خوش زین‌العابدین فرزند محمدعلی جهرمی فارسی، در**۱۲۵۸**، برای ناصرالدین‌شاه، ۸۳ گ۱۷س [ف. ملی ۲ : ۱۰۲] .

شفاعت ختمیه

از ملامحمد رضا تهرانی، دریك مقدمه و سه باب: مقدمه درمعنی خاتمیت و اثبات آن ، باب ۱ـ معنی شفاعت ۲ ـ اثبات شفاعت برای پیامبر اسلام ۳ـ معنی حساب وچگونگی آن. **آغاز:** پس‌از حمد وسپاس حضرت داوردادگر وپس‌از ستایش ونیایش دادار جهان.

8938 ـ **قم ، فیضیه** ۱۱۱۷/۱کلام : نستعلیق ناخوش شمارهٔ۱دفتر، سپس«قرة‌العین» فیض بتاریخ **۱۲۴۰** بخامهٔ سید صادق مرزون آبادی، همه در۱۹۲ص ۱۹س [ف. فیضیه ۱ : ۳۶۶] .

شمس التذکره لاهل التبصرة

ازشمس‌العلما حاج‌میرزا فتحعلی‌لاهیجانی گیلانی [دیباجه]، دراصول‌دین (۳پ ـ ۲۲ر) ویکدوره فقه از طهارت تأدیات (۲۲پ‌ـ۱۵۵ ر) ومعجزات پیامبروخاندانش درچهارده باب

که در۱۲۸۸ بانجام رسیده‌است. **آغاز**: نحمدك اللهم یامن علی‌عباده... امابعد، پس می‌گوید.

8939ـ **دانشگاه** ۳۱۲۳/۱: نستعلیق نگارنده ۱۴رمضان **۱۲۸۸**، آغاز برابر نمونه (۳پ - ۲۴۱ ر) زدین ،باتقریظ محمد صادق فرزند شیخ حسن ۱۲۸۸ و مهدی فرزند علی فرزند جعفر نجفی و سید علینقی فرزند محمد فرزند میر علی طباطبائی حائری بخامهٔ خود آنان [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۷۷] .

شمس الهدایه و قامع الضلاله

ازشمس‌الدین محمدحسینی موسوی‌رضوی مفتی شهرهرات فرزند ابراهیم (یاعبدالرحیم) قندهاری حنفی، ملقب به‌خان‌ملاخان، که‌پس‌از پدرش قضاوت هرات را داشت، بسال ۱۲۲۹، بنام فرزندش قاضی فیض‌الله، دررد‌شیعه، دریك مقدمه وچهار فصل و یك خاتمه نگاشته است : مقدمه دردذکر فرق شیعه ، فصل ۱ - در عقاید امامیهٔ اثنی عشریه ۲ - رؤیت حق تعالی ۳ - اثبات خلافت عمر ۴ـ مطاعن ومسائل. خاتمه درایراد مسائل. این‌کتاب بنام «ماحی الضلالة والغاویة» نیز بفارسی رد شده است . **آغاز** : حمدبی‌حد مرخالقی‌را سزاست که ازپشت‌افلاك تاروی خاك جزوی از اقطار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۷ .

8940ـ **نجف**،مدرسهٔصدر: نوشتهٔ**۱۲۹۷** ودر هامش‌آن رد آنست بنام «ماحی الضلاله و الغاویه» [ذریعه ۱۹ : ۱۷] .

8941ـ **رضوی** ۸۷۹ حکمت: نستعلیق شکسته بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۷۷گ ۲۱س [ف. رضوی ۴ : ۲۰۱] .

شمع الیقین فی معرفة حق المبین

از میرزا حسن لاهیجی ، نگارندهٔ « آینهٔ حکمت : ۷۲۵» وجز آن. دریك مقدمه و پنج باب وهر باب درچند فصل درکلام نگاشته است ۱ـ توحید ۲ـ عدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ـ معاد، ودر ۱۵ شوال ۱۰۹۲ بانجام رسانده و در۱۳۰۳ درتهران چاپ شده است . **آغاز** : حمد بی‌حد وسپاس بی نهایت سزای ثنای علیم علی‌الاطلاق است‌که .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۳۳ - ف. مشار ۱۰۴۵ .

8942ـ **قم**، فیضیه ۵۴۳ کلام: نستعلیق روشن محمد علی فرزند حاج محمد قمی ، در ج۸/۲ **۱۱۲۰** درشهردارالمؤمنین قم درمدرسهٔ فیضیه، آغاز برابر نمونه، ۵۲۶ص ۲۳س [ف. فیضیه ۱ : ۳۶۶] .

8943ـ **سپهسالار** ۶۴۸۳ : نستعلیق شیخ‌علی فرزند سمیعا، شنبهٔ ۱ ذیحجهٔ **۱۲۲۲** درتهران، ۲۵۴گ ۲۲س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۵۷] .

8944ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۶۲۲ : نستعلیق زیبای شنبهٔ ۹ رجب **۱۲۲۳**، ۲۱۲گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

8945 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۹۷ : نستعلیق سید ابوالقاسم فرزند میر محمد رضای حسینی، دردوشنبهٔ ۱ع۲/**۱۲۵۹** [نسخه‌ها ۲ : ۸۶] .

8946ـ **مجلس** ۲۷۹۰/۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۱-۴۳۹) آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۴۳] .

8947ـ **مجلس**۲۳۶۵/۱ فهرست‌نشده سدهٔ **۱۳** (ص۱-۴۳۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹].

8948 ـ **سپهسالار** ۶۴۸۲ : نستعلیق محمد فرزند ملاعنایت‌الله، ۲۷ذیقعدهٔ **۱۳۵۳**، ۲۶۶گ ۲۰-۱۹س [ف. سپهسالار ۵:۲۵۷].

8949 ـ **آصفیه** ۱۲۵۶ کلام : تاریخ

یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۸] .

شواهد الاصول سلطانی

از محمد حسین، برای شاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) دریك مقدمه وپنج اصل‌ویك خاتمه (خاتمه درافعال اختیاریه) ، نام‌نگارنده و فهرست بابها دردیباجه آمده است.

8950ـ **سپهسالار** ۱۲۹۱ : نستعلیق سدۀ **۱۳**، آغاز دردیباجه افتاده است ، ۴۲گ ۱۳س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۶۰] .

شواهد النبوة

جامی، دربخش عرفان خواهدآمد.

شهاب ثاقب در رد ناصب

دردوفصل ویك خاتمه: ۱ـ ردآنچه‌ناصبی گفته ۲ـ در امامت علی، خاتمه در بدگوئی از سه‌خلیفه. **آغاز:** ربنالاتزغ‌قلوبنا بعداذهدیتنا ...حمد و سپاس وستایش‌وثنا مالك الملکی را سزاست‌که مقرنس چرخ کبود .

8951ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۰۵ نستعلیق زیبای سدۀ **۱۲** ، انجام از میانۀ فصل دوم‌افتاده[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبائی].

شهاب ثاقب = رجم الشیاطین

دررد بهائیان، دردیباجه می‌نویسد «تفسیر سورۀکوثر:۵۳» نگارش میرزا علیمحمدشیرازی و سپس نوشته‌های دیگر این دسته را خواندم، و این کتاب را بسبك خود آنها در رد ایشان نگاشتم. **آغاز:** (دیباجه) : حمدله. صلاة . و بعد، اقل خاکپای اقدام... (متن) : حمدله . والعاقبةللمتقین... پس‌اگرشبه‌داری درمفردات حروفات هردورا ملاحظه‌کن.

8952ـ **ملك** ۶۱۴۴ : نستعلیق جواد فرزند محمدعلی دلخون سدۀ **۱۳-۱۴** ، سپس منظومه‌ای‌دربارۀکتاب «شهاب‌ثاقب» از نگارنده ۲۱۴گ ۲۷س [رؤیت].

شهاب ثاقب = تیرشهاب

شهاب مبین

از میرزا ابوالقاسم فرزند محمد تقی اردوبادی (۱۲۷۴-۱۳۳۳) در نبوت خاصه و رد ملحدین قفقاز است‌که در ۵ شعبان ۱۳۳۳ بانجام رسیده و چاپ شده . **آغاز :** الحمدلله الاول قبل‌الاولین باری الخلایق .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۵۵ ـ طبقات اعلام‌الشیعه، نقبا : ۶۲ .

8953ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۸۸۷ : نسخۀ اصل‌نگارنده [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

ص

صحیفة المتقین و منهاج الیقین

از آقا رضی فرزند ملا محمد نصیر فرزند محمدتقی مجلسی، درامامت ، دنبالۀ «حیاة ـ القلوب» مجلسی است ، بروزگار شاه سلطان حسین‌صفوی (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵)، دریك مقدمه وصد وهیجده باب نگاشته است. این‌کتاب بهـ پدرش نیز نسبت داده‌شده است. **آغاز:** ستایش بیرون از ترجمۀ عقل مترجمان اسرار سطور .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۳ .

8954ـ **آصفیه**۲۶۱سیر: نوشتۀ**۱۲۱۲** [ف . آصفیه میرعثمان علی۳ : ۳۸۰] .

صدق کلام الهی

از میرزا محمد فرزند حسن شیروانی ، نگارندۀ «آثار علوی : ۳۹۳» و جز آن.

8955ـ یزد، علومی۶۱۳/۴: باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر، همراه «الاحباط و التکفیر» به‌عربی ازهمو. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۱].

صراط المسترشدین

از سید محمد فرزند قاسم حسینی، بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱ – ۱۲۵۰). **آغاز:** شکر وسپاس بی‌قیاس تحفهٔ خالق بنده نوازی.

8956ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳ مج: نستعلیق باتاریخ **۱۲۱۹** دردفتر [رؤیت].

صراط مستقیم

از محمد فرزند عبدالله قاجار، منظومه‌ای است دردوازده باب، بنام عباس میرزای قاجار سروده است: ۱ـ در اصول دین و مذهب ۲ ـ وصیت اولیا ۳ ـ شریعت و بدعت و سعادت و شقاوت ۴ـ جبروتنویض وامر بین‌الامرین ۵ـ غیبت ۶ ـ توحید افعال ۷ـ طریقهٔ سلوك ۸ ـ توبه وشرح معاصی ۹ ـ تعریف علم و طلب آن ۱۰ـ حقایق خلقت‌ونورایمان وعدل‌وظلم ۱۱ـ نور وظلمت‌وعبودیت‌وربوبیت ۱۲ـ شرح‌نعمت **آغاز:** حمد بیرون ازحد وشکر افزون از عد بنامی‌کو بنامی نامهادا ـ مفصل‌کرده اندرکنج اسماء.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۲۳۵

8957ـ **ملك** ۵۵۱۷ : نستعلیق خوش محمدجعفرطباطبائی نایینی، رمضان **۱۲۴۱**، ۸۶گ [رؤیت].

صراط مستقیم

گویا از هاشمی نامی باشد، درکلام شیعی درسه بخش منظوم، پیش از هر بخشی دیباجه مانندیست درفهرست مسایلی‌که دربخش‌خواهد آمد. درآغاز آمده: هاشمی گویدکه جستم از امام ـ علت اهباط ارواح‌کرام. **آغاز:** رساله مسمی به‌صراط المستقیم، دربیان آیات واخبار واقعه دسبب نزول ارواح به‌ابدان و کیفیت و چگونگی ارواح قبل از نزول.

8958ـ **دانشگاه** ۴۷۳۲/۱۶ : سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۶۲ – ۹۶۳** دردفتر (ص۱۶۶ـ ۲۰۱) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۵].

صراط المستقیم المفتوح بعده ابواب النعیم

گفتاریست کلامی درهشت باب: ۱ـاثبات محدث و حدوث اجسام ۲ ـ نبوت و ولایت ۳ـ معاد جسمانی ۴ ـ مذمت دنیا ۵ ـ دعا در مقدمه وچند فصل وخاتمه ۶ـ زیارتها. ودرآن آمده: در این روزگار سنهٔ هزار و هشتاد و نه آتش تنگی وغلاهستی بیچارگان را بباد داده، دربعضی از قراء اصفهان و سایر بلدان بفروش مسلمان‌زادگان می‌گذرانند. **آغاز:** عمادالاسلام کلینی بسند معتبردرکافی... تکلموافی‌کل شیء وتکلموا فی‌ذات‌الله... وبعدبخاطرفاطررسیدکه مجموعهٔ وافیه شافیه مشتمل بر اثبات صانع.

8959ـ **دانشگاه** ۲۵۶۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** گویا نسخهٔ اصل، باخطخوردگی، ۱۹۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۳].

صراط مستقیم

ناشناخته. **آغاز:** حمدله.الرحمان‌الرحیم مالك یوم‌الدین... نگارندهٔ این‌اوراق ازوقتی که دیدهٔ‌بصیرت‌گشود... مسمی بصراط المستقیم نمود.

8960 ـ **مجلس** ۴۰۳۲/۲ : نستعلیق میرزا مؤمن‌خان منشی‌کاشانی، در**۱۲۹۷**، (گ ۵۱ – ۹۷) [ف. مجلس۱۱ : ۳۶].

صفت ایمان و احکام صلاة = ایمان صلوات = رساله در . . .

از احمد فرزند محمد حسینی.

8961ـ یزد، سریزدی۱/۱۳۸: نوشتهٔ ۱۰۹۸ (درش۳) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۹] .

8962ـ یزد، سریزدی : نستعلیق ۱۵ ع۱/۱۳۴۳(!) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۱].

صور منطبعه

از عبدالکریم فرزند محمدطاهرقمی، در ۲۵صفر۱۱۳۱،درپاسخ «پنج‌صیقل» ملامحبعلی که آن نیز ردی است بر « چهار آینهٔ » فاضل هندی(چهارآینه‌دیده‌شود۹۲۹) درآن ازفاضل هندی دفاع کرده و نام بسیاری از دانشمندان روزگار، ورسالهٔ «بینش غرض آفرینش» فاضل هندی‌را برده است و برای سخنان فاضل هندی و محبعلی و خود حروف م و ث و ب را برگزیده است . نام کتاب و نگارنده و متن و محبعلی دردیباچه آمده است. **آغاز:** صیقل‌ـ افزای آینهٔ صاف دل نیست مگـر صور منطبعهٔ معارف حکیم . . .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۹۹ و ۳۱۱:۵.

8963ـ دانشگاه ۴۰۲۸ : نسخ‌یکشنبهٔ ۲ج۲/۱۱۳۱ ، ۵۴ گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۴۰۱۷] .

ضیاء الانوار

از نواب میر محسن فرزند سید احمد آقا میرزاده قراباغی، دریك مقدمه ونه مقاله و یك خاتمه، دررد بابیان،که درضمن شامل مطالبی است ازتاریخ پیدایش بابیان، ودر ۱۳۱۶ بهـ انجام‌رسیده‌است. **آغاز:** ان‌هذاالقرآن یهدی التی هی‌اقوام .

8964 ـ مجلس ۲۰۷۳ : تحریری متوسط خود نگارنده در**۱۳۱۶**، ۹۹ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۶۴].

ضیاء العیون

از عبدالکریـم فرزند سید علی حسینی نجفی، دراصول دین ، در یك مقدمه و چهارده فصل وخاتمه .

8965ـ **الهیات**۱۷۸ب: نستعلیق‌محمد قلی فرزندامیرخان فرزند جلال‌الدین طالقانی در ۲۸ج۱/**۱۰۸۸** ، ۴۲۳ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۹۲] .

ضیاء الفؤاد

از ملامحمدعلی فرزند حاج‌بابا سمنانی ، بنام حاج میرزا آقاسی ، در دو مقصد : اصول دین وفروع دین نگاشته [دیباچه] ونام‌آن در پایان نسخهٔ ۲۳۸۵ دانشگاه آمده است و باید دید با «اصول‌دین : ۸۸۱» او چه جدایی‌دارد **آغاز:** حمد بی‌حدوعدلایقی راسزدکه جواهر موجودات .

8966ـ **دانشگاه** ۳۳۸۵ : نستعلیق علیرضا بهرام، محرم **۱۲۵۴** در فهرست بهـ عنوان «ضیاءالفواد» یادشده‌است. ۱۱۹ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۸۴] .

8967ـ **مجلس** ۴۷۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «اصول وفروع دین» آمده، ۱۲۵ گ ۱۶ س [ف. مجلس ۱۳ : ۱۷۷] .

ضیاء القلوب

از احمد فرزند مهدی موسوی کاشانی ، درپنج باب وهر باب دراصلی از اصول شیعه به ادلهٔ عقلی‌ونقلی وباب‌پنجم دررستاخیز وبهشت ودوزخ ، بسال ۱۲۷۶ بنام ناصرالـدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) نگاشته است. در «طبقات

اعلام‌الشیعه، کرام: ۱۱۸» ازسید احمدفرزند مهدی موسوی درگذشتهٔ ۱۲۷۹ یاد شده است.

آغاز: لآلی حمدنثار بارگاه یگانهٔ بی‌همتایی که عقول واوهام درفهم .

8968ـ **تهران** ، ملی ۵۳۰ ف : نسخ ۲۲ رجب **۱۲۷۶**، زرین، ۳۱۵ گ۱۱س [ف. ملی ۲ : ۲۴] .

ضیاء القلوب

از ملا محمد فرزند عبد الفتاح تنکابنی مازندرانی، مشهوربه‌فاضل سراب، ازشاگردان ملامحمد باقر سبزواری، درگذشتهٔ ۱۱۲۴ در چهار مقصد : ۱ـ اثبات صانع، پنج فصل ۲ـ پیامبری ۳ـ امامت، دومقدمه و شش فصل ۴ ـ درمجملی ازمعاد [دیباجه]. **آغاز:** ... وبعد چون عمده کتب شافیه وزبر .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۲۷ ـ مستدرك الوسایل ۳ : ۳۸۶ ـ ریحانةالادب ۲ : ۱۷۹ روضات الجنات: ۶۱۹ ـ معجم المؤلفین ۱۰: ۱۸۰ ـ تذکرة القبور ، رجال اصفهانی : ۲۵ فوائد الرضویه : ۵۵۰ ـ قصص العلما : ۳۸۷ ف. روضاتی : ۱۲۳ .

8969ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: نستعلیق میرزا علی فرزند محمد یوسف ۱۳ رمضان ۱۱۱۰۴ **(۱۱۱۴)** ، آغاز در دیباجه افتاده، ۱۸۷ گ۲۳س [ف. روضاتی۱: ۱۲۵].

ضیاء الهدی

از زین العابدین فرزند ملا میرزا آقای مازندرانی. در اصول دین بروش شیعی دوازده امامی و درآن از هنری مارتن ، و رفتن خود به‌مکه ازراه قسطنطنیه بسال ۱۲۵۰ یاد می‌کند نام نگارنده و کتاب در دیباجه آمده است .

آغاز : حمدله ... چنین گوید زین العابدین خلف مرحوم ملامیرزاآقا مازندرانی، که این مختصری است دراصول دین .

8970ـ **دانشگاه** ۴۰۶۴/۱: نستعلیق ۶ج۱/**۱۲۵۷** (۲ پ ـ ۸۰پ) با حاشیه‌هایی به‌نشانی : حاجی ملاجعفر [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۴۶] .

ط

طریق حیدری

ناشناخته .

8971ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف۴ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده (ص ۷۳ ـ ۷۶) [مخطوطات، سرفرازعلی :۲۷].

طلع النضید

از محمدعلی اردکانی، نگارندهٔ «تحفة ـ الاولیاء : ۹۰۸» و جز آن . بدستور همسان شاهزاده محمد ولی میرزا فرمانروای یزد ، ترجمهٔ «توحید» صدوق است . در دیباجه سرگذشت قمی و فهرست کتابهایی که بنام آن شاهزاده ترجمه کرده آورده است . **آغاز :** الحمدلله‌الواحدالاحد...امابعد، چنین‌گوید... ابن محمد حسن محمدعلی اردکانی .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۸۲ (توحید) .

8972ـ **مجلس**۵۶۵۷: نسخ‌ابوالحسن فرزند محمد اردکانی، **۱۲۴۲**، بامهرنگارنده که‌مقابلهٔ‌نسخه‌را با نسخهٔ اصل‌گواهی‌کرده‌است، ۴۵۴ ص ۱۹س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

طینت = حدیث . . . . . .

رساله‌ایست دربارهٔ حدیث طینت ، واینکه

ارواح شیعه ازطینت اجساد امامان ساخته شده و چگونه می‌شود که برخی از سادات مخالف دین‌وحنفی می‌شوند، ودرآن‌ازنسب نامهٔسادات دشتکی و شاه اسماعیل و شاه تهماسب (از درگذشتگان) یادشده است. **آغاز:** بعدحمدالله الکریم الآلاء العظیم العظماء. . . چنین گوید محرر این حروف غبار راه شیعیان .

8973ـ **دانشگاه** ۴۶۳۰/۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱-۴۰) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۵۶۷]

طینت

در ص ۸۱۷ گذشت .

ظهور الحق

ازمحمدبن‌محمدنصیر گیلانی، بنام‌محمدشاه قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴) دراصول‌دین. **آغاز** زواهر رموز حمد وجواهر کنوز شکر بوجود ذیجود رواست .

8974ـ **قم،** سید شهاب‌الدین مرعشی : آغاز برابر نمونه [سید عبدالعزیز طباطبائی].

8975ـ **تهران** ، حاج صدر تفرشی : آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵ : ۲۰۳] .

ع

عرشیهٔ محمدیه

از علی فرزند محمد حسین استرآبادی ، بنام محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴) ، در گزارش حدیث لیس‌العلم بکثرة التعلیم والتعلم بل‌العلم نوریقذفه‌الله ... و اصول پنجگانه دین نزد شیعیان. **آغاز:** حمدله. والعاقبة للمتقین وصلی‌الله علی .

8976ـ **تهران،** ملی۶۵۳ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، برای محمد شاه ، ۱۰۵ گ ۱۶ س [ف. ملی ۲ : ۱۵۷] .

عصمت = رساله در. . .

از میرزا محمد شیروانی، که در « آثار علوی : ۳۹۳ » یاد شد . در عصمت خاندان پیامبر واستناد برآیت: ان‌الابرار یشربون...

8977ـ **قم،** فیضیه ۴۳۳/۱(۱۰۰۸): تاریخ یاد نشده، همراه «بدا : 6730» ازهمو [ف. فیضیه ۱ : ۳۲۸] .

عصمت

ناشناخته .

8978ـ **مجلس** ۵۱۶۶/۳ : نستعلیق ونسخ باتاریخ **۱۱۱۶ - ۱۱۲۰** در مجموعه، آغاز وانجام افتاده ، گفتاریست درعصمت امام معاد، ثواب وعقاب، امر بمعروف و در فهرست آمده: ترجمه‌ایست مزجی وشاید از «رسالة ـ فی‌عصمة الائمة» محمد فرج‌گیلانی باشد که در (ذریعه ۱۵ : ۲۷۳) آمده است [ف . مجلس ۱۵ : ۳۰۳] .

عطیهٔ ربانی وهدیهٔ سلیمانی

از ملامحمد طاهر شیرازی‌قمی، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی: ۸۲» وجزآن. گزارشی‌ازقصیدهٔ لامیه‌ایست، در اثبات امامت علی و بدگوئی از آن سه‌دیگرپیشوایان عرب، ودرخاتمه تواریخ چهارده‌تن، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵). **آغاز :** الحمدلله الرحیم الرحمان الملك الكريم المنان . . . چون داعی دوام دولت قاهرة .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۷۸ .

8979ـ **سپهسالار** ۶۵۰۳/۳ : نسخ سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده (۴۶ ر - ۱۵۳پ) در فهرست ازنگارنده نام برده نشده و قصیده نیز

سرودهٔ همان گزارش کننده دانسته شده است . [ف. سپهسالار ۵ : ۳۲۲] .

عقاید

از خواجهٔ پارسا، دربخش عرفان خواهد آمد.

عقاید = رساله در . . .

از شیخ یوسف فرزند علی کشمیری ، به‌خواهش دوستان ، در بیان عقاید اهل سنت و جماعت. **آغاز:** حمداً لمن‌جعل المسعود فی‌الاخرة...اما بعد، چنین‌گوید .

8980ـ **ملك** ۴۰۵۶/۷ : نستعلیق‌سدهٔ دهم، باتاریخ **۹۰۴** دردفتر (۸۲ پ ـ ۸۶ ر) انجام نانویس مانده ۲۵س [رؤیت] .

عقاید اصولین

ازمیرمحمداسماعیل‌خاتون‌آبادی(۱۰۳۱ ـ ۱۱۱۶) (بنگرید: نوروزیه : ۳۶۵)، بفارسی وعربی درچند باب وچند مقصد درمسائل‌کلامی وفلسفی : مقصد ۱ـ در معارف ربانی، در چند فصل . همهٔ رسالهٔ « اثبات واجب : ۷۳۳ » استادش رجبعلی را درهمین مقصدآورده است. (بنگرید : اعتقادات : ۸۸۹). **آغاز** : حمد بیحد و ثنای بیعد معبودی را سزاوار است که نوع‌بنی‌آدم‌را به‌عقایدحقه... وبعد...اسماعیل

8981ـ **دانشگاه** ۶۰۶/۲ : نستعلیق گویا شاه میرك فرزند میرسیدعلی‌قاینی شاگرد آقاحسین خوانساری [ف.دانشگاه۶:۲۳۱۵].

عقاید اهل‌سنت وجماعت=رساله

منسوب به‌میرسیدشریف جرجانی (بنگرید شریفیه :۹۶۶» گفتاریست در دوفصل: ۱ـ در اصول اعتقادات ۲ـ دراختلاف مذاهب، دراین فصل‌آمده: شیعه وخوارج هردو برضلالت‌اند و مذهب حق، مذهب اهل سنت و جماعت است . درهیچیك ازمراجع‌یادی ازاین‌گفتار جرجانی نشده است [عبدالحسین حائری]. **آغاز:...** الحمدلله‌وسلام‌عباده‌الذین‌اصطفی، علی‌الخصوص ...امابعد،این‌رساله‌ایست‌دربیان‌اعتقاداهل‌سنت وجماعت وبیان مذاهب حق وباطل. فصل اول: دربیان اعتقاد، بدانکه هیچ بنائی .

8982ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۴ : نسخ تحریری متقارب سطور ، نوشتهٔ **۸۹۹** دردار ـ العباده یزد (ص ۴۹ ـ ۵۰) همراه «شریفیه» ازهمو [ف. مجلس ۵ : ۴۱۰ و ۹ : ۵۹۶] .

عقاید حنفیان

ساختهٔ پیش‌از ۳۴۰ [دانش پژوه] .

بنگرید: پیشگفتار چاپ تبصره، ازمحمد تقی دانش‌پژوه : ۵۸ .

8983ـ **آنقره** ۲۹۷/۳ : فیلم‌آن در دانشگاه ش۶۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۳] .

عقایدخمسه = هدایة المسترشدین

عقاید دینیه = واجبات عقلیه = بیان واجبات عقلیه

از ضیاءالدین فرزند سدیدالدین‌گرگانی، نگارندهٔ «اصول وفروع: ۸۸۸» بروش پرسش وپاسخ، بخواهش جمعی طلاب دینیه . **آغاز:** حمدله... چنین گوید ... که این رساله‌ایست مختصر در بیان واجباب عقلیه که جمع کردم آنرا جهت التماس .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۳ .

8984ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲قف۳ : نوشتهٔ **۹۱۹** (ص ۱۵۱ ـ ۱۷۱) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۲۳] .

8985ـ **رضوی**۸۹۴حکمت: نستعلیق شوال **۱۰۵۱** یا **۱۰۷۱** آغاز برابر نمونه ،

پرسش و پاسخ است و در آخر آمده :تمام شد کتاب « عقاید دینیه » وقف نادرشاه ۱۱۴۵ [ف . رضوی ۴ : ۲۰۶] .

8986ـ نجف، میرزا عبدالله کاتب تهرانی: نوشتهٔ عبدالباقی قاینی، در ۱۰۶۸، در این نسخه نگارنده ضیاء الدین محمدبن سدیدالدین علی حسینی جرجانی یادشده [ذریعه ۱۵ : ۲۸۳].

8987ـ یزد، سریزدی ۵مج : باتاریخ رمضان ۱۰۸۳ در دفتر ، در فهرست به عنوان « واجبات عقلیه » یاد شده است [نسخهها ۴ : ۴۲۵] .

8988ـ مجلس ۲/۳۹۵۹ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۰۸۷ (ص۱۱۵ ـ ۱۴۷) [نسخهها۵: ۱۹۸] .

8989ـ نجف، محمد علی خوانساری: ضمن دفتر مؤرخ ۱۰۷۸-۱۰۹۸ [ذریعه ۱۵ : ۲۸۳] .

8990ـ دانشگاه ۲۳۸۲/۹: نسخ حاجی محمد فرزند حاجی عباس، باتاریخ ۱۰۹۷ در دفتر (ص۱۵۹ ـ ۱۶۸) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۱] .

8991ـ دانشگاه ۳۱۹۰/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۲ پ ـ ۶ پ) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۷] .

8992ـ سامره ، میرزا محمد تهرانی: سدهٔ ۱۲ درذریعه بعنوان «عقاید دینیه» یادشده [ذریعه ۱۵ : ۲۸۳] .

8993ـ دانشگاه ۱۰۱۵/۲ : تعلیق تاریخ یادنشده (۱۵ر ـ ۱۸پ)، درفهرست به عنوان « در اثبات عقاید شیعی بروش پرسش و پاسخ» یادشده، آغاز برابر نمونه همراه «خزاین الایمان» و«اصول وفروع» ازهمو [ف. دانشگاه ۳ : ۵۳۶] .

8994ـ سپهسالار ۲۱۶۳/۵: تاریخ یادنشده، درفهرست بعنوان «بیان وجباب عقلیه» یادشده (۱۸۷ر ـ ۱۹۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۰] .

عقاید السنیه

از محمد هاشم فرزند عبد الغفور سندی سیوستانی، بسال ۱۲۹۹ درفضایل صحابه نگاشته است .

8995ـ آصفیه ۱۲۴۶ کلام : نوشتهٔ ۱۳۰۲ [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۸] .

العقاید الشریفة الصحیحة

از سراج الدین کاکه، احمدشیخ، درعقاید: درآن آمده در اصول دین نیز تقلید کافیست . **آغاز:** بسم‌الله والحمدلله والصلاة والسلام. . . امابعد، برادران هداکم‌الله تعالی، یکی ازعلماء

8996ـ تهران ، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق ۷ج۲/۱۳۰۶ [رؤیت] .

عقاید الشیعه و فوائد الشریعه

از علی‌اصغر فرزند علی‌اکبر بروجردی، متخلص به نیر ، زاده در ۱۲۳۱ ، بنام محمد شاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) و حاج‌آقاسی ، بسال ۱۲۶۳ ، درپنج مشکاة و یك خاتمه، و هرمشکاة درچند مصباح ، وهرمصباح درچندنور نگاشته است [دیباجه] او نگارندهٔ «نور الانوار» است که در پایان آن نام نگارشهای خود را آورده است. عقایدالشیعه در ۱۲۸۵ و پس ازآن بارها بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی شرح صدورنا بعقاید اسرارمحبته... وبعد درزمان بروزاشعه.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۱ و ۱۶:۲۸۴ ـ ف. مشار : ۱۱۲۲ ـ مؤلفین مشار ۴:۴۸۰ ـ المآثر والاثار: ۲۱۷ـ ریحانة‌الادب۱:۱۵۶.

8997 ـ دانشگاه ۴۲۰۲/۱ : نسخ

لطفعلی فرزند محمد ، شنبهٔ ۲۸ ج ۲/ ۱۲۶۶ (۲پ ـ ۶۱ پ) آغاز برای نمونه، در فهرست تاریخ نگارش ۱۲۶۶ یاد شده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۷۹] .

8998ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۵۸ : نستعلیق زیبای سید محمد حسینی ، ۲۳ج۱/ **۱۲۷۳** آغاز برابر نمونه، ۹۳گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

عقاید صغاریه

از ابوبکر الصفار .

8999 ـ **آصفیه** ۱۲۲۹ کلام : نوشتهٔ ۳ جلوس [ف. آصفیه ۳ : ۵۴۶] .

عقاید فرق اسلامی

ازخواجه محمد پارسا (بنگرید : عقاید: عرفان) گرفته‌شده‌ازمسئله۵۶ «السوادالاعظم» ابوالقاسم اسحاق سمرقندی درگذشتهٔ ۳۴۲ .

9000ـ **کابل**، آقای بهروز: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۱] .

عقاید مظفری=زر جعفری

از محمد رضا همدانی، نگارندهٔ «سیف ـ المسلول :۹۶۱» بنام مظفرالدین شاه قاجار ، درچهار مقصد در۱۳۱۶ نگاشته است. ودرآن از اثبات خدا، صفات او ، قضا و قدر، عدل ، پیامبری، شرایط پیامبری، امامت و شرط آن سخن‌گفته است، وبنام « زر جعفری » خوانده است . **آغاز :** ستایش بی انتها سزاوار ذات پیراسته ازهرگونه نقص .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۵ .

9001ـ **تهران**، ملی ۴۸۵ ف: شکسته نستعلیق عبدالکریم طباطبائی ، یکشنبهٔ شعبان **۱۳۱۶**، نسخه بوسیلهٔ نگارنده مقابله شده‌است ۱۳۱ گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۴۶۶] .

عقاید المؤمنین

از محمدصالح فرزند رضا قلی قاری ، در عقاید واصول دین ، دریك مقدمه و پنج باب . **آغاز :** حمد بی‌حد صانعی را که عالـم ملك وملکوت موجه‌ای ازامواج محامد صنعت .

9002 ـ **مجلس** ۴۳۸۶/۳ : نستعلیق باتاریخ**۱۰۵۸** دردفتر (ص۴۲-۷۶) [رؤیت].

عقاید المؤمنین

دریك مقدمه وهشت باب ویك خاتمه، بر پایهٔ اعتقادات شیعی از: توحید، نبوت، امامت معاد، عدل، کفر، ایمان، انواع گناهان چون دیباجهٔ نسخه افتادگی داشت فهرست نگار نام نگارنده وتاریخ نگارش‌را نیاورده است.

9003ـ **فیضیه** ۵۸۴کلام: نسخ تاریخ یادشده، آغاز دردیباجه و انجام در مسئلهٔ ۵۹ باب چهارم درمبحث معاد افتاده. ۳۶۸ص ۲۳ س [ف. فیضیه ۱ : ۳۸۲] .

عقل و جهل

میرزا محمد باقر نواب لاهیجی، نگارندهٔ «صراط‌النجاة:۸۱۵» وجزآن، که پس‌ازعقل و جهل به‌مباحث‌دیگرکلامی‌از معاد وایمان وکفر پرداخته‌است. **آغاز :** کتاب‌دربیان‌عقل وجهل وفضیلت عقل... من مصنفات ... بدلیل آیات واحادیث بقره، الایات لقوم یعلمون.

9004 ـ **سپهسالار** ۵۱۷۸ : نسخ روزگار نگارنده، سدهٔ**۱۳**، (۱۳پ ـ ۱۸۶ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۲۵] .

عقیدة الخالدة = رسالة . . .

از ضیاءالدین ابوالبهاخالد فرزند حسین شهرزوری عثمانی شافعی . **آغاز :** الحمدلله الذی انعم علینا وهدانا الی الاسلام . . . باید

دانست که حضرت حق سبحانه وتعالی منعم علی الاطلاق است .

9005ـ قاهره ، دارالکتب ۱/۲۲ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ عبدالله غنائی مولوی، رجب **۱۲۶۰** در بغداد (گ۱ ـ ۳۶) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۹] .

علم المحجة واتمام الحجة

ازحسین فرزندمحمدتبریزی ممقانی، نگارندهٔ «اثبات سلسلهٔ طولیه :۷۲۷» در سه مقاله ویک خاتمه بروش شیخی: ۱ـ محل نزاع و جدایی ۲ـ سبب و منشأ نزاع ۳ ـ حکمت اختلاف و ثمرهٔ آن بدستورشاه (ناصرالدین‌شاه) در۱۲۸۵ نگاشته است. **آغاز :** الحمدلله الذی لم‌یجعلنا من‌المعاندین المنکرین ، ولا من‌الغلاة .

9006ـ **مجلس** ۴۵۷۰: بخامهٔ نگارندهٔ در**۱۲۸۵**، ۵۷ گ ۱۵س [رؤیت] .

عماد الحکمة

از عماد الدوله دولتشاهی ، بدیع الملك میرزا ، نگارندهٔ «حکمت عمادیه». در حکمت و کلام. بیشتر بگزارش «مشاعر» ملاصدرامیماند و حاصل گفتگوهاییست که در موقع درس دادن بشاگردان فراهم شده است . **آغاز :** سبحان من کان وجوده عین‌حقیقته وذاته .

9007ـ **مجلس** ۱/۱۰۰ : نستعلیق و نسخ، تاریخ‌یادنشده، شمارهٔ۲ «حکمت عمادیهٔ» اوست، همهٔ دفتر۱۲۲ گ ۱۲/۵ × ۷ و۲۲س [ف. مجلس ۲ : ۴۹].

عمدة الاسلام

از ابوطاهر فرزندکمال ساکن قبةالاسلام دراصول وفروع دین بروش اهل‌سنت ، درپنج مقدمة . و درآن از ۸۵کتاب بهره برده‌است.

9008ـ **سپهسالار** ۵۹۷۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، نام نگارنده و کتاب و فهرست منابع درپایان آمده (۵ ر ـ ۱۱۴ ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۳۲] .

عنوان البراهین = عیون البراهین الجلیة

از شیخ علی فرزند حاج یوسف گنابادی (بیدخت ۱۲۶۲ ـ ۱۳۳۲) . در اثبات صانع وپیامبری‌وردگروه طبیعیان‌وشیخیان‌واخباریان وبابیان، چاپ نیزشده است. **آغاز:** الحمدلله الذی اوضح دلائل معرفته وصدق سفرائه بآیاته

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۵۲ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۱۳۱۳ .

9009ـ **معارف**(ملی)۱۳۱۱: نستعلیق نگارنده، باتقریظهایی ازدانشمندان‌آن‌روزگار درفهرست‌بنام «عیون‌البراهین الجلیلة» یادشده است، ۱۷۰ گ ۲۸س [ف. معارف ۲:۱۴۲].

غ

غرر ← ترجمهٔ نبوت

غیبت

گفتاری است درغیبت مهدی. **آغاز :** در ذکر بعضی ازکسانی‌که شرف ادراك فیض خدمت آن بجهت ایشان حاصل شد ...

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۷۵ .

9010ـ **دانشگاه** ۱۹۲۷/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**وتاریخ۱۲۶۴درشمارهٔ۴ دفتر(۱۸۰پ ـ ۲۴۳ر) ۱۱س [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۱] .

ف

فتحیه

از میرزا ابوالقاسم قمی، نگارندهٔ «اصول دین :۸۷۸» و جزآن. بدستور فتحعلی شاه (۱۲۱۱–۱۲۵۰)، در گزارش خطبهٔ ام‌الفضل دختر مأمون عباسی‌که ازامام شنیده، و پاسخ‌گوئی به‌دو اشکال درآن، بسال ۱۲۱۸ نگاشته است. **آغاز:** خوشترین کلامی‌که خطب لسان درمنبر ایضاح‌فاتحهٔ مجمع بیان.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۱۱.

9011_ **تهران،** ملی ۷۰۸ ف: نسخ، میانهٔ ذیحجهٔ **۱۲۱۸**، گویا برای فتحعلی‌شاه، آغاز برابر نمونه، ۶۶گ ۱۲س [ف. ملی ۲: ۲۱۵].

فرادیس

از میرزا محمد ابراهیم فرزند عبدالصمد سبحانی فرزند میرزامحمدتهرانی،درکلام‌شیعی درامامت. **آغاز:** الحمدلله اقراربنعمته.. . اما بعد، چنین‌عرض بافرض نماید... میرزاابراهیم ولد.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۵۱.

9012_ **سپهسالار** ۵۴۶۳ : نسخ سدهٔ **۱۳**،انجام‌افتاده، ۲۵۸گ۱۵س [ف.سپهسالار ۵ : ۳۶۰].

فرق میان معجزه و سحر

ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله والصلاة علی رسول‌الله... این مختصری است درمعرفت‌حال نبوت ومعجزه و فرق مابین‌آن و سحر و فرق نبی و متنبی.

9013_ **سپهسالار** ۶۹۶۴/۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای علیقلی میرزا (۲ر– ۲۱ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۶۳].

فصل الفصول

از سیف‌الدین علی استرآبادی، نگارندهٔ «بوستان : ۷۱» و جزآن در گزارش «اصل‌ـ الاصول :۸۷۸» پدر خود.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۳۳.

9014_ **سنا** ۱۱۸/۶: نستعلیق**۱۲۵۷** **۱۲۵۹** دردفتر (ص۹۶) [نسخه‌ها۶ : ۴۴۴].

فلک مشحون

از ملامحمدجعفر شریعتمداراسترآبادی، نگارندهٔ «سلك البیان : ۱۱۶» و جزآن. در اصول دین و یکی از پنج گفتار او در این‌باره است‌به‌نام حاجی‌عبدالله خواجهٔ دربار فتحعلی شاه (۱۲۱۱–۱۲۵۰) در پنج باب و هرباب درچند فصل وسپس وصل: توحید، پیامبری، امامت، معاد، رد بریهود ونصارا. بنگرید به «آب حیات:۸۶۸» که گزیده‌ای ازهمین است **آغاز:** الحمدلله الواجب الوجود بالذات.

بنگرید: ذریعه ۱ : ۱ و ۳۱۲:۱۶.

9015_ **مجلس**۵۳۱۲: نسخ‌علی‌فرزند محمد سلیم، چهارشنبهٔ ۱۲ع۲/**۱۲۴۳**،آغاز برابرنمونه، ۹۴گ [رؤیت].

9016_ **مجلس**۱/۳۳۴۵: نسخ**۱۲۴۵** آغاز برابرنمونه (ص۱ – ۱۳۶) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۱۴۴].

9017_ **مجلس** ۵۳۲۳ : نسخ محمد جعفر فرزند ابوطالب‌قمی، شنبهٔ‌دهٔ دوم محرم **۱۲۶۰**، آغاز برابر نمونه، ۸۱ گ ۱۶ س [رؤیت].

9018_ **دانشگاه** ۲۵۵۶ : نستعلیق محمدکاظم تبریزی **۱۲۸۵**،یك صفحه از آغاز

افتاده‌ودرفهرست نگارنده یادنشده‌است. انجام شاخ نباتم دادند [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۴۸] .

فن عقاید = رسالد در . . .

ازابواسحاق‌ابراهیم‌فرزندمحمداسفراینی درخدا شناسی وصفات ثبوتی وکمال خدا ، در چند مسئله .

9019ـ شهیدعلی پاشا ۲۷۰۳/۵ : نوشتهٔ شهاب فرزند تاج حلوائی‌قزوینی ، ۱۵ ج۷۸۹/۲ (۲۵ پ ـ ۲۸ ر) . فیلم آن در دانشگاه ش۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵].

فوائد دینیه

ازدیندار علی‌دادیانی، ازدانشمندان‌شیعی هندوستانی ، که در نیمهٔ سدهٔ یازدهم در تبریز می‌زیسته، بنام شاه‌عباس‌دوم (۱۰۵۲–۱۱۰۵) نگاشته است. آغاز: . . . چون درشرع انور وسید سرور وطریق اهل‌بیت مطهر.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۳۶ .

9020ـ مجلس۲۰۷۶ : نستعلیق‌متوسط تاریخ یاد نشده ، صفحهٔ یکم نونویس ، بخشی ازآن است، ۴۳۶ص [ف . مجلس ۶: ۶۶] .

الفوائدالشیرازیه فی‌بیان‌مذاهب الاجتهادیه

دربخش ملل ونحل خواهدآمد.

فوائد المبتدی

ناشناخته .

9021ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ق۲ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده (ص ۱۴۶–۱۷۴) [مخطوطات، سرفرازعلی:۲۷].

فوزالنجاح = کاشف الحق

ق

قاطع المفتاح = تحفهٔ خاقانیه = تحفهٔ فتحیه

درکلام شیعی، باید ازدانشمندان سدهٔ ۱۳ باشد، بنام پادشاهی، درچند مطلب وبرخی از مطلبها درچند مفتاح، ازاثبات واجب تامماد ، دردیباچه سه‌نام بالا دیده می‌شود [دانش‌پژوه] آغاز : سپاس بیقیاس خداوندی راکه ماهیات معدومهٔ حقایق موجودات را از کتم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۸ .

9022ـ دانشگاه۴۲۴۹ : نستعلیق اصل نگارنده، درمتن‌وهامش، ۱۳۴گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۹] .

قزل ناصح

ازناشناس، درده نصادا .

9023ـ آصفیه ۱۳۵۲کلام : تاریخ و نشانی‌دیگریادنشده [ف . آصفیه ۴ : ۵۴۸] .

کاشف الحق = کاشف الاسرار = هدیة العالمین = فوز النجاح = مناقب قطبشاهی

از معزالدین محمد حسینی اُردستانی ، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ هل‌أتی : ۳۱» درامامت دریك مقدمه ویك‌باب ودوازده فصل ویك‌خاتمه بنام ابوالمظفر قطبشاه در۱۰۵۸ ساخته، سپس درآن دگر گونیهایی داده شده وبنام «حدیقة‌ـ الشیعة : ۹۳۴» درآمده است،حاجی نوری بر عکس این‌کتاب را دزدیده از حدیقه‌می‌دانند . در دیباجه بدان نامی داده نشده‌در نمای نسخهٔ ۹۹۷ رضوی آمده: بمناسبت مقام به «کاشف ـ

الحق» موسوم گردانید . آغاز : حمدی که حامدان ملاء اعلا و ذاکران کرهٔ غبرا ازادای ...وبعد ازسپاس وثنا .

بنگرید: ذریعه ۲ : ۲۲۲ و ۶ : ۳۸۶ و ۱۷ : ۲۳۶ و ۱۸ : ۳۲ ـ ف . دانشگاه ۳ : ۶۰۰ ـ روضات الجنات : ۲۲۶ ـ طرایق ـ الحقایق : ۹۴ ، ۹۹ .

9024ـ **دانشگاه** ۲۱۷۶ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۱۱ رمضان **۱۰۶۹**، ۳۲۲گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۶۸].

9025ـ **نجف**، شیخ‌الشریعهٔ اصفهانی : نوشتهٔ‌محمدسعید فرزند اسماعیل مداح‌سمنانی، در **۱۰۷۱** نام نگارنده ندارد و بنام «امامت» خوانده شده [ذریعه ۲ :۳۲۲] .

9026ـ **اهواز** ، سیدمحمد جزائری: نوشتهٔ **۱۰۸۰** درخبوشان [ذریعه ۱۷:۲۳۶].

9027 ـ **دانشگاه** ۳۹۹۹ : نستعلیق آدینهٔ ۱۰ع۱/**۱۰۸۰** ، درنمای نسخه «کشف الحق» نامیده شده است، ۲۱۶گ ۲۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۹] .

9028ـ **الهیات** ۶ ب : نستعلیق محمد محسن ولد خواجه اسماعیل بارفروش دهی ، دوشنبهٔ **۱۰۸۸**، سه برگ آغاز نونویس، ۳۰۰ گ۲۵س[ف. الهیات ۱: ۱۰۴] .

9029 ـ **ملك** ۴۱۷۱/۲۵ : نستعلیق **۱۰۹۲**(درش۲۹ بهمن‌خامه) (۱۰۷د-۱۹۱د) آغازوانجام افتاده باعنوانهایی : ذکرامام سبم ذکر امام چهادم تا ذکر امام دوازدهم و سپس قیام اوهمراه باحکایتهایی. ویادداشتی دربارهٔ اینکه این‌کتاب کاشف‌الحق است [رؤیت].

9030 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۵۹۵ : نستعلیق زیبای **۱۰۹۲**، ۴۴۳گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

9031 ـ **رضوی** ۹۲۷ حکمت : نسخ محمدصادق **۱۰۹۸** برای امام‌وردی بیك حاکم شیرازنوشته، آغاز برابر نمونه، درصفحهٔ عنوان آمده:که‌به‌مناسبت مقام‌به «کاشف‌الحق» نامیده گردانید، ۲۸۲ گ۲۷س [ف.رضوی۴:۲۱۸].

9032ـ **ملك** ۵۸۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد دوم است از فصل ششم تافصل دهم ، آغاز وانجام افتاده، ۲۵۲گ ۱۷س [رؤیت].

9033ـ **ملك**۵۸۸۲: نستعلیق سدهٔ**۱۱** جلد سوم است از امام چهارم و سپس پنجم ، آغاز در دیباچه و انجام درخاتمه افتاده است ۱۸۴گ ۱۸س [رؤیت] .

9034ـ **الهیات** ۲۲۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، برگ پایان نونویس۱۳۳۴ [ف. الهیات ۱ : ۱۰۴] .

9035ـ **مجلس** ۵۲۶۹: نستعلیق نیمهٔ شعبان **۱۱۰۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۱گ ۲۵س، نام کتاب‌در پشت جلد «کاشف‌الاسرار» آمده [رؤیت] .

9036ـ**دانشگاه**۲۱۶۷: نستعلیق‌محمد مقیم‌آدینهٔ ۲۵شعبان**۱۱۴۴** درقزوین ۲۸۷گ ۲۳س [ف . دانشگاه ۹ : ۸۶۴] .

9037ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۰۰۳ : نستعلیق محمدشاه جونوری و جانمحمد، ۷ج ۱/**۱۱۴۵**، نسخه بنام «مناقب قطبشاهی» است ۵۱۵گ[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبایی].

9038ـ **مجلس** ۵۲۲۱ فهرست نشده: نستعلیق ۱۰ ذیحجهٔ **۱۱۹۱** ، در نمای نسخه «وسیلة النجاة» نامیده شده، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9039ـ **تهران**، دکترمفتاح: نسخ سدهٔ **۱۲**، نسخه ردصوفیه را ندارد وبخامهٔ نویسنده

از اردستانی وبنام «فوز النجاح» خوانده شده [رؤیت] .

9040ـ **دانشگاه** ۵۲۴: نستعلیق محمد سلیم فرزندحاج محمدامین‌متولی، در۲ ذیحجهٔ **۱۲۳۰**، درپایان‌بخامهٔ نویسنده «کاشف الحق» خوانده شده، آغاز برابر نمونه، ۳۶۶گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۰۰] .

9041 ـ **مجلس** ۲۰۷۸ : نسخ تعلیق متوسط میرزا احمد **۱۲۸۶** نویسنده آنرا بنام «کشف الحق» نگارش علامهٔ حلی ! دانسته و آقای نفیسی فهرست‌نگارکتابخانه آنرا ازابن خاتون دانسته که هیچیك درست نیست . آغاز برابرنمونه، نسخه به‌قطبشاه پیشکش شده است [ف . مجلس ۶ : ۶۸] .

9042ـ **دانشگاه**۲۹۷۶: نسخ سدهٔ**۱۲** زرین ، آقای باستانی آنرا در صفحهٔ عنوان «تحفهٔ بهشت آیین» نامیده است، ۲۷۳گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۲].

9043ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۶۹۰ : سدهٔ**۱۳**، نسخه بنام «کشف‌الحق» است، ۱۸۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

9044ـ **رضوی** ۹۲۸حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام « کاشف الحق » آمده ، ۴۷۷ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۴ : ۲۱۹] .

9045ـ **نجف**، حسینیهٔ شوشتریها: وقف حاج علیمحمد، درنمای نسخه «حدیقة الشیعه» خوانده شده، وبخش خرده‌گیری ازصوفیان را ندارد [ذریعه ۲ : ۳۲۲] .

کامل بهایی

از عماد الدین حسن طبری ، نگارندهٔ «تحفة الابرار : ۹۰۶۰». بنام بهاء الدین‌محمد فرزند شمس‌الدین محمد جوینی صاحب دیوان درطی دوازده سال نگاشته و در ۶۷۵ بانجام رسانده است. ذریعه به نقل از ریاض آنرا در دوجلد یاد می‌کند . تنها جلد یکم‌آن دردست هست وچاپ شده است، این‌جلد درامامت علی وسرگذشت اوست وجلد دوم درسرگذشت دیگر امامان‌بایدباشد. **آغاز**: سبحان‌یکی‌پادشاهی‌که بساط عظمت او در اوهام انس وجان نگنجد .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۵۲ ــ ف. مشار ۱۲۴۵ .

9046 ـ **مجلس** ۲۰۷۷ : نسخ خوب سدهٔ **۸**، آغاز وانجام و میانه افتاده ، ۳۴۰ص [ف. مجلس ۶ : ۶۷] .

9047ـ **مجلس** ۵۶۶۳: نسخ سدهٔ **۸**، انجام‌افتاده، ۵۵۴ص،۱۷س [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین حایری] .

9048ـ **رضوی**۲۱۹حکمت: نستعلیق **۹۷۴**، آغازبرابرنمونه، ۲۲۰گ ۱۹س [ف. رضوی ۱ : ۶۷] .

9049ـ**اصفهان**،سیدمحمدعلی‌روضاتی: نوشتهٔ عبدالهادی فرزند رفیع الدین حسینی ، آدینهٔ ۲۲ صفر **۱۰۱۷** ، [یادداشتهای آقای روضاتی] .

9050ـ **مشهد**، فرخ ۱۰۰ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴] .

کبایر = رساله در . . .

از محمد عبد الحسیب علوی ، نگارندهٔ «عرش سماء التوفیق : ۵۳» و جز آن .

[905ـ **تهران**، اصغرمهدوی۴۹۵/۲ نستعلیق **۱۰۸۲**، درفهرست بعنوان «رساله در تعدادکبایر» آمده است [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰].

کشف الاستار عن وجوه الاسرار

از سید محمد هادی فرزند مهدی فرزند دلدارعلی نقوی نصیرآبادی (۱۲۲۸ ــ پیرامن

۱۲۷۸) . در پاسخ « مفتاح الاسرار » پادری مسیحی، درهند بچاپ رسیده است.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۸۴ و۱۸۹ : ۱۲- مؤلفین مشار ۶ : ۷۳۰ .

9052- **اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی: نوشتهٔ رجبعلی اصفهانی، یکشنبهٔ ۱۳رجب سدهٔ **۱۳** ، در کاظمین برای حاجی عبدالمطلب [یادداشتهای آقای روضاتی] .

کشف الانوار = کشف الاسرار

ناشناخته، گویا ازمردمان سدهٔ سیزدهم ، درامامت علی ازروی آیتها و خبرها. **آغاز:** الحمدلله الـذی جعلنا من المؤمنین الذین هـم عن اللنومعرضون . . . از این کلمات استنباط می‌شودکه مابین اسلام.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۱ .

9053 - **دانشگاه ۱۲۸/۱** : نسخ و نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده (ص۱ - ۱۲۰) آغاز برابر نمونه، همراه « کشف المعاد » در فهرست آمده: گویا نگارندهٔ این دو یکی باشد [ف . دانشگاه ۳ : ۶۰۶] .

9054- **رضوی ۹۳۴**حکمت : نسخ و نستعلیق خوب تاریخ یاد نشده ، آغاز و انجام برابر نسخهٔ دانشگاه در فهرست بنام «کشف - الاسرار» آمده و نگارنده از مردمان اواخر سدهٔ **۱۳** یاد شده است ، ۶۶گ ۱۱ س [ف . رضوی ۴ : ۲۲۱] .

کشف الحق = کاشف الحق

کشف الغموض وبیان الرموز

از ملامحمد یوسف فرزند آقا بیك، (آقا محمدبیك، ذریعه) دهخوارقانی . در عقاید و اخلاق‌وسنن وآداب مذهبی، بسال ۱۰۷۱ آغاز بدان کرده ، وبنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ - ۱۰۷۷) در یك مقدمه و پنج فن و یك خاتمه ساخته است: مقدمه درفضیلت‌علم‌وعالم، فن۱- در توحیدوصفات‌باری ۲- مذاهب مختلفه و بطلان آنها ۳- حجج الهی وحقیقت‌آن ۴- واجباتی که تعلق برجوارح ظاهری می‌گیرد ۵- اخلاق حمیده‌وذمیمه. خاتمه،دعوات‌موجزات‌ومهمات **آغاز** : الحمدلله الذی الهمنا معرفة وجوده ومن‌علینا بفضله وجوده .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۴۹ .

9055- **رضوی ۹۴۳**حکمت: نستعلیق **۱۰۸۸**. آغاز برای نمونه یاد شده ، تنها فن یکم‌را درهفت غمض‌دارد، ۱۳۴گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۵] .

کشف المعاد

ناشناخته، درمعاد ازروی‌آیتها وخبرهای شیعی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۶۲ .

9056- **دانشگاه ۱۲۸/۲** : نستعلیق و نسخ خوش تاریخ یاد نشده ، همراه «کشف الانوار :9053» درفهرست‌آمده :گویا هر دو نگاشتهٔ یك‌تن‌است (ص -۵۶) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۰۷] .

9057- **رضوی۹۴۴**حکمت: نستعلیق خوب تاریخ یادنشده، همراه «کشف الاسرار : 9054»درفهرست آمده: باید هردو ازیك تن باشد، ۲۸ گ ۱۱س [ف. رضوی ۴:۲۲۵] .

کشف المعارف

اززین‌العابدین‌فرزند ملااسکندر شیروانی مستعلی‌شاه ، متخلص به تمکین (نیمهٔ شعبان ۱۱۹۴ - ۱۲۵۳). در یك مقدمه و سه باب و یك خاتمه: مقدمه در احوال والد . باب ۱ - درباعث سیاحت و سفر داعی ۲ - در اعتقادات مؤلف . . . نام‌کتاب و نگارنده وتاریخ ذایش

او درنسخهٔ مجلس آمده. **آغاز:** حمدله. صلاة امابعد، چنین‌گوید... ابن ملا اسکندر زین ـ العابدین شیروانی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۷۶ و ۱۸ : ۶۲. ریاض العارفین : ۴۲۵ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۸۳ ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۶۹ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۰۶ ـ سبك شناسی، بهار۳:۳۹۶ مؤلفین مشار ۳ : ۲۶۱ ـ نامهٔ دانشوران ۵ : ۸۵ ـتاریخ‌ادبیات برون،رشید یاسمی:۲۹۹.

9058ـ **مجلس ۴۶۲۴/۲** : نستعلیق علی‌فرزند حسینعلی، در۱۴ع۱/**۱۳۰۹** (۱پ ۳۲پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

9059 ـ **مجلس ۴۲۷۱/۲** : نستعلیق سدهٔ**۱۴**(ص۲۴ـ۵۴)آغازبرابرنمونه[رؤیت].

کشف و اشراق

از میرزا هدایت‌الله وزیر دفتر آشتیانی ، نگارندهٔ «درمخزون :۹۴۲» وجزآن. کلامی است عرفانی ودرآن به «میزان الحق» تاخته. دومین رساله ازنگارشهای اوست . **آغاز :** لله الحمد رب‌السماوات ورب‌الارض... برصاحبان ذوق وذکا کالشمس فی‌وسط السماء .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۶۶.

9060 ـ **ملك ۶۳۰۰** : نسخ محمد فرزند علیمردان کمره‌یی ، پنجشنبهٔ ۵ ذیحجهٔ **۱۲۸۳** برای‌میرزامحمدعلی‌کرمانشاهی،عنوانها نانویس مانده، ۸۸ گ ۱۶س [رؤیت].

9061ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۶۱ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۸۳** [رؤیت].

9062ـ **تهران**، ملی ۸۹۷ ف : نسخ ابوالقاسم‌شریف، در**۱۲۸۳**، آغاز برابرنمونه تاریخ انجام ۱۲۸۳ یادشده‌است، ۸۴گ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۴۳۳] .

9063ـ **دانشگاه ۳۶۷۳/۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، همراه « اصول دین » [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۰].

9064ـ **رضوی ۹۳۵** حکمت: نسخ ، تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۷۸گ ۱۵ س [ف . رضوی ۴ : ۲۲۱] .

کفایة الطالب = سرور المؤمنین

کلام = رسالهٔ کلامی

کلید بهشت

ازقاضی‌محمدسعید قمی، نگارندهٔ «اسرار الصنایع : ۶۴۶» وجزآن، ودربرخی ازنسخه ها ازدیگران دانسته شده. در دو بخش : ۱ ـ در مسایل ضروریه که لازم است تقدیم آن ۲ـ مبدأومعاد، درفصلهایی. که درمصر بسال۱۳۵۱ وسپس بکوشش آقای مشکاة درتهران ۱۳۱۵خ چاپ شده. **آغاز:** لااله الاالله، له الکبریاء و الاسماء الحسنی... خداوندا زبان‌را از لاف و بیان‌را ازگزاف .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۲ ـ ف. مشار ۱۲۷۸ ـ پیشگفتار چاپ تهران .

9065 ـ **دانشگاه ۳۷۴/۱** : شکسته نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۸۵** بروزگار نگارنده (۱ پ ۵۱پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۱] .

9066ـ **کاشان**، کتابخانهٔ‌آثار ملی۳/ ۵۰۰: سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده «کلید بهشت یامفتاح الجنان» بنام ملارجبعلی . گویا یکی است (ص۱۹۰ ـ ۲۷۵) [نسخه‌ها ۳۵۷:۴] .

9067ـ **مجلس ۴۳۳۵/۷** : نستعلیق نسخ سدهٔ**۱۲** (۱۱۸پـ ۱۴۹پ) [ف. مجلس ۱۲ : ۲۹].

9068ـ **دانشگاه۱۶۶۱/۳** : نستعلیق محمدکاظم، ۱۸رجب**۱۲۲۳** (۴۵پ ـ ۷۷ر) آغاز برابرنمونه ، درفهرست آمده : در پایان

بنام «مفتاح الجنان» خوانده شده و در نمای نسخه‌نویسنده آنرا ازملامحمدصادق اردستانی خوانده [ف. دانشگاه ۸ : ۲۳۰] .

9069ـ ملك ۴۶۵۶/۱ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد حسینی تفرشی نزدیك صفر **۱۳۱۱** نام‌کتاب دردیباچه مخدوش ودرپایان بخامه کاتب ازآن ملارجبعلی‌تبریزی دانسته شده است. [رؤیت] .

گ

گفتگوی حسن بصری باشمعون

حسن‌بصری (۲۲ ـ ۱۱۰) باشمعون‌نامی که گویا آتش پرست بوده، دربارهٔ آیین اسلام گفتگویی‌کرده واین‌فارسی‌آنست. **آغاز:** نقل است که حسن بصری، همسایه‌ای داشت آتش‌ـ پرست نام‌او شمعون، دربیماری مرگ افتاده .

9070ـ **دانشگاه ۱۰۳۸/۲**: نستعلیق شکسته و برخی چلیپا محمد باقر اصفهمان در اکبرآباد، ۲۰شعبان پیرامن**۱۰۵۵** ، (گ۱۹) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۱۳] .

گلشن امان

از محمد تقی فرزند داود دیلمی.

درفهرست‌موزهٔ بریتانیا بدون‌نشانی‌بیشتر دربخش‌کلام یادشده است .

9071ـ**موزهٔ‌بریتانیا** Or ۱۲۰۷۷: نوشتهٔ **۱۰۸۷** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

ل

لاریه = تحفهٔ لاریه

میرزا محمد اخباری در ص ۹۱۱ .

لب اللباب

از محمد کلباسی شیخی ، نگارندهٔ «تفسیر آیهٔ بسمله : ۲۳» وجزآن، تقریرات درس او است .

9072ـ **دانشگاه ۲۷۸۴/۲**: نستعلیق علی محمد شاهرودی **۱۳۱۰**،ازدرس۲۳مؤرخ ۱۹ج۲/۱۲۹۹ است تا درس ۲۵ مؤرخ‌ج۲/ ۱۲۹۹ (ص ۵۸۹ ـ ۶۳۸) [ف. دانشگاه ۱۰ :۱۶۳۷] .

لسان الحال

سرگذشت نگارنده است که پس از چهل سال به‌آیین مسیح‌گرویده، وخرده‌گیریهایی از اسلا است ، ودرآن از «سیرالمصطفی» یاد شده است. درپایان‌آمده: تاریخ این‌لطیفه چوجستم دوباره‌گفت ـ بگشود لب‌زحمد خداوند دادگر
آغاز : خداوند قادر و قدوس و مهربانی که دیدهٔ حق‌جویان... مقال حال وسرامد احوال : پدرمن.

9073ـ **دانشگاه ۴۳۸۹/۱۰**: ازسدهٔ **۱۴** (ص۱۶۴ ـ ۱۸۱) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۳] .

لطایف غیبی و عواطف لاریبی

از علوی، در بخش تفسیر ص۵۷ گذشت .

لمعات النور فی کیفیة الظهور

از جلال الدین محمد فرزند ابوتراب شیرازی مرودشتی ، در اثبات مهدویت و رد

«بحرالعرفان» میرزا ابوالفضل گلپایگانی بابی درپنج لمعه: ۱ــ مهدی موعود ۲ــ علائم ظهور ۳ــ کیفیت ظهور وزمان آن ۴ــ امور مترتبه بر ظهور ۵ــ خصایص مهدی موعود . در ۱۳۳۰ بدان آغاز کرده وجلد یکم آن بنام « بشارة ــ الظهور» در۱۳۳۶ چاپ شده. **آغاز:** الحمدلله الدائم، ملك المطاع حكمه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴۷ ــ مؤلفین مشار ۲ : ۳۵۹ ــ ف . مشار : ۲۲۷ .

9074ــ **رضوی** ۶۹۳ اخبار(۶۸۰۳): بجزچند صفحه بخامهٔ نگارنده است، ۳۰۸ گ ۱۷س [ف. رضوی ۵ : ۱۶۰].

لوازم الدین

ازملاادهم خلخالی، نگارندهٔ تفسیر سورهٔ فاتحه : ۱۰» و جزآن . گزارش و ترجمه‌ای است از «باب‌الحادیعشر» و پیش ازآغاز مسئلهٔ کفایت‌وعدم‌کفایت‌ظن‌رادراصول‌دین‌موردگفتگو قرارداده است . او بسال ۱۰۳۷ در تبریز آغاز باین‌گزارش کرده است . **آغاز :** ثنا و ستایش واجب‌الوجودی را لایق وسزاوار است که عدم سابق.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۱۷ و۱۸ : ۳۵۷ دانشمندان آذربایجان : ۲۷۳ .

9075ــ **رضوی** ۹۶۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، چلیپا در سه ستون ، ۴ گ [ف. رضوی ۴ : ۲۳۲] .

لوامع الهیة = لوامع ربانی

لوامع الانوار الی معرفة الائمة الاطهار

ازعلی‌زواره‌ای‌اصفهانی، نگارندهٔ «ترجمهٔ الخواص : ۱۳» و جزآن . گزیده‌ای است از «احسن الکبار فی‌مناقب الائمة الاطهار» با باافزودگیهایی ، دریك مقدمه درتوحید و عدل ونبوت و امامت و معاد، سپس چهارده باب در سرگذشت چهارده تن و هر یك باب در چند فصل و قانون و قاعده واصل بدستور شاه ــ تهماسب (۹۳۰ ــ ۹۸۴) بسال ۹۵۵(برطریق صدق درباب ازصراط مستقیم)نگاشته‌است .

آغاز : حمد و سپاس بیرون از حیطهٔ حدود واجب‌الوجودی رارواست که درذات عالی .

بنگرید : ذریعه۱ : ۲۸۸ و ۱۸ :۳۶۱ .

9076ــ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۲۵۷ : نستعلیق محمد صالح ساکن رودبار ، ۶ محرم **۱۰۳۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۴ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9077ــ **سنا** ۱۸۰ : نستعلیق محمدرضا فرزند گته آقای اشرفی ، ۱ ج تاپنجشنبهٔ ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۰۶۸**، ۷۵۰ص ۲۳س [نسخه‌ها ۶ : ۴۶۷] .

9078ــ **سپهسالار** ۵۵۱۴: نسخ بی‌نام سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام نونویس سدهٔ ۱۳ ، ۳۳۶ گ ۱۹س [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۵].

9079ــ **قم**، کتابخانهٔ‌آستانه: سدهٔ**۱۳**، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۷] .

9080ــ **تهران**، آقای‌محیط طباطبائی: [ذریعه ۱۸ : ۳۶۱] .

لوامع ربانی

از میر سید احمد علوی عاملی ، نگارندهٔ «لطایف غیبی : ۵۷» و جز آن. در رد کشیش فرنگی که دررد اسلام نوشته بود، یکسال پس از «مصقل الصفا» که دررد همان کشیش نگاشته بود، بسال ۱۰۳۱ نگاشته است. اوکتاب‌دیگری بنام «صواعق الرحمان» در رد یهود نیز دارد که سید عاملی‌آنرا با «لوامع»به نادرست یکی

دانسته است . آغاز : الحمدلله الذی هدانا لهذا و ماکنا لنهتدی لولا ان هدانااللہ . مخفی نماند برمدارك اصحاب.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۹۴ و ۱۸ : ۳۶۶ اعیان الشیعه ۹ : ۴۰۸ .

9081ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی: نسخ، گویا نسخهٔ اصل وبخامهٔ نگارنده باشد ، وبسال **۱۰۳۱** نگاشته شده‌است. درمتن وهامش اضافه‌هایی ازنگارنده هست ، ۱۰۹ گ ۱۲ س [ف . روضاتی ۱ : ۱۸۰] .

لوامع محمدیه

از مصطفی فرزند اسماعیل موسوی علوی (بنگرید : طلسم شاهی: ۳۲۹)، شاگرد میرزا محمد اخباری ، در عقاید شیعه و حدوث اصل اجتهاد و منع ازعمل به ظن ، به‌نام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴)وحاج میرزا آقاسی ایروانی. **آغاز:** لك الحمد یارب‌حمداً یکون لناالیك وسیلة وللزلفی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۷۰ .

9082ـ **الهیات**۶/۴۶۳د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**(۱۲۵پ‌ـ۱۴۶پ) [ف.الهیات۱:۳۰۴].

لؤلؤ البحارفی منقبة الائمةالاطهار

از سید محمد رفیع نظام العلماء تبریزی نگارندهٔ «حقیةالامر: ۷۸۲» وجزآن. دربارهٔ زهرخوردن حضرت رضا واینکه اگرمی‌دانست چرا خورد ، و اگر نمی‌دانست این منافی علم امام است ، و پنج پاسخ بدان، در ۱۱ ج ۱/ ۱۳۰۰ بانجام رسانده، و درتبریز در ۸۰ ص چاپ شده است. در پایان‌آن از «انیس الادباء وسمیرالسعداء ، ومصابیح الظلمو تشریح الحکم» خود یادکرده است. **آغاز:** حمدله ... چنین گوید... محمد رفیع. . . که این روزها یکی ازاحباء درمسئلهٔ تناول حضرت رضا .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۷۹ ـ طبقات اعلام ، النقباء ۷۸۷ ـ ف . مشار : ۱۳۳۱ .

9083ـ **دانشگاه** ۳۷۱۶/۳: نستعلیق محمدفرزندطهماسبقلی نجم‌ثانی تبریزی، نایب اول کار گزاری بغداد درکاظمین، ج۲/**۱۳۰۷** (۱۱۸پـ۱۳۶) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۱۸].

اللؤلؤ الغالیة فی اسرار الشهادة

از ابوطالب فرزندابوتراب قائینی ، زاده در۱۲۳۰ ودرگذشته درراه حج درکرخ بغداد ۱۲۹۳ . در اسرار شهادت حسین به عربی و فارسی ، باعنوان: لؤلؤه . و نخستین لؤلؤ آن در لزوم: عقل، دین، نفس، نسب ومال است . این‌کتاب همراه «اسرارالتوحید» فرزندش در ایران چاپ‌شده است . **آغاز:** الحمدلله الذی شرح صدورنا بلوامع الاسرار .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۸۸ ، ۱۴۴ و ۱۸ : ۳۸۱ ـ طبقات اعلام الشیعة ، کرام : ۴۰ ـ فوائدالرضویه: ۴۱۸ ـ مؤلفین مشار ۱: ۱۸۲

9084 ـ **دانشگاه** ۳۷۵۹ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، ۳۱۶ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۱] .

م

ماحی الضلالة و الغوایة

از سید ابوطالب قاینی ، نگارندهٔ «لؤلؤ الغالیة :۹۸۵» وجزآن. ردیست بر «شمس ـ الهدایة وقالع الضلالة:۹۶۷» هروی که در رد شیعه بوده است . این رد بشیوهٔ حاشیه نویسی استکه در ۱۶ع۱/ ۱۲۹۰ بانجام رسیده است

آغاز: ثنای بیعدد خداوندی را سزد.

9085ـ **نجف**، مدرسهٔ صدر : نوشتهٔ **۱۲۹۷**، درهامش «شمس‌الهدایة» [ذریعه ۱۹: ۱۷].

مال ناصبی = رساله در . . .

از محمد باقر مجلسی (بنگرید : بدا : ۷۴۴) درفهرست دانشگاه آمده: گویاازمحمد طاهر شیرازی اخباری (بنگرید: تحفهٔ شاهی: ۸۲). **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عباده‌الذین اصطفی .. شیخ طوسی (رض) در تهذیب بسند مختلف فیه ازمعلی.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۷ .

9086ـ **سامره**، میرزا محمد طهرانی: نوشتهٔ **۱۱۷۳**، درذریعه ازآن مجلسی یاد شده [ذریعه ۱۹ : ۲۷] .

9087ـ **دانشگاه** ۲۴۷۹/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۸۳۳–۸۴۴) درفهرست باحتمال از آن محمد طاهر اخباری دانسته شده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۰] .

مباحثه با . . . = مناظره با . . .

مباحثه

از محمد باقر فرزند عبد الکریم سلماسی که بدستور عباس میرزای قاجار با کمك میرزا عیسی قائم مقام درگذشتهٔ ۱۲۳۷ پاره‌ای از انجیل‌را ازلاتینی به‌فارسی درآورده وبامطالبی که ازآن بیرون کشیده باکشیشان گفتگو کرده است. بنام فتحعلیشاه(۱۲۱۱ – ۱۲۵۰) .

9088ـ **سنا** ۱۳۲ : نستعلیق سه شنبهٔ ۱۷ج۲/**۱۲۶۳**،در۶۵ص [نسخه‌ها ۶: ۴۴۸].

مجالس الابرار لتلك الاخیار

در شانزده مجلس ویك خاتمه ، در اصول عقاید واخلاق مذهبی بروش شیعی.

9089ـ **دانشگاه** ۴۲۰۲/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۸۳ر – ۹۱پ) آغاز وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۰] .

مجسمه = رساله درکلمات باطلهٔ...

گفتهٔ آنان‌را آورده وسپس ردکرده است، ازنگارندهٔ شیعی. **آغاز:** گفته‌است ابن‌سمعانی تمیمی‌که ازمجسمه است، که خدایتعالی جسمی است برصورت انسان وهلاك شود.

9090ـ **ملك** ۳۴۶۶/۱۳ : نستعلیق الشریف‌محمد فرزنداحمد فرزند مهدی‌حسینی از سدهٔ **۱۰ – ۱۱** با تاریخ ۸۵۳ که در دفتر کتابخانه تاریخ نوشتن آمده است (۳۰۵ ر – ۴۰۸) [رؤیت] .

مجمع

دراصول پنجگانه .

9091ـ **دانشگاه** ۱۸۲۸/۳ فیلم : از روی مجموعهٔ مؤرخ **۱۲۶۲** [فیلمها ۱: ۶۲۸].

محضر الشهود فی ردالیهود

از حاجی بابا قزوینی، نگارندهٔ «ردیهود ۹۴۷» وجزآن. که در۱۲۱۳ درشهر یزد می زیسته، در دیباجه از پدرش‌که یهودی بوده یاد کرده است. در ۶ رمضان ۱۲۱۱ در شهر یزد، در یك مقدمه و هفت باب و یك خاتمه بانجام رسانده است : ۱ـ در ذکر آنچه خداوند به ـ ابراهیم وفرزندان اووعده دادومرتبهٔ اسماعیل ۲ ـ گفتهٔ پیامبران دربارهٔ پیامبر اسلام ۳ ـ علاماتی از کتابهای‌آسمانی‌گذشته برای ظهور پیامبر اسلام ۴ ـ احوالات حضرت عیسی ۵ ـ ستایش از بنی‌اسرائیل ۶ ـ مذمتها از آن قوم ۷ ـ اخبار و احوالی چند. و باپیشگفتار سید احمد حسینی در نجف، در۱۳۴۷خ چاپ‌شده. **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا سواء السبیل و کرمنا بمتابعت ... وبعد، چنین‌گوید.

بنگرید : راهنمای کتاب ۱۲:۱۸۶

9092 ـ مجلس ۲۰۸۲ : نسخ خـوش ۱۲۱۳ برای نگارنده نوشته شده، آغاز برابر نمونه، ۲۰۸ص ۱۶س [ف . مجلس ۶:۷۱] .

9093ـ رضوی۹۸۷حکمت: نستعلیق ابوالحسن ۱۸ شوال۱۲۲۱،آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۴ : ۲۳۸] .

9094ـ دانشگاه ۱۱۸۶/۱ : باتاریخ ۱۲۸۷ دردفتر (۱پ ـ ۸۱پ) ، آغاز برابر نمونه،همراه ۴ گفتار دیگر در رد یهود [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۱] .

9095ـ ملك ۶۳۶۶ : نسخ سده ۱۳، اینکه نسخه بنام «ردبریهود : 8772»گذشت گویا همین‌گفتار باشد .

9096ـ دانشگاه ۲۵۲۹/۱ : نسخ‌سدهٔ ۱۳ (۱پ-۱۰۳ر) [ف.دانشگاه ۹:۱۳۲۹].

9097ـ فرهادمعتمد ۱۶: نسخ‌تاریخ یاد نشده ، با مهر محمد باقربن حـاجی بابا [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۳] .

محکمهٔ شورای‌محمدی = محکمهٔ شورای ناصری

ازشیخ علی‌فرزندمحمدجعفر شریعتمدار ، نگارندهٔ «بوستان : ۷۱» و جز آن. بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) درچهارده باب ۱ـ توحید ۲ـ عدل ۳ـ نبوت ۴ـ امامت ۵ـ معاد(خاتمه دراخلاق) ۶ـطهارت۷ صلات ۸ـ صیام ۹ـ جهاد ۱۰ ـ قضا ۱۱ ـ شهادات ۱۲ـ حدود ۱۳ـ قصاص ۱۴ـ دیات [دیباجه] شعرهایی ازخود او نیز درآن هست . **آغاز:** الحمدلله الذی انتشر بسحاب رحمته ظل کـل ظلیل، فاجاد و جاد.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقباء : ۱۳۶۱ .

9098 ـ دانشگاه ۴۳۱۰ : نستعلیق‌حسن تفرشی، ۲ذیحجهٔ ۱۳۲۳ ، نسخه پنج‌باب بیش ندارد ودرخاتمه افتاده، ۱۷۶ گ ۱۳س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۷۴] .

المختصر الکافی

از فریدالدین محمد فرزند محسن بیهقی درتوحید وپیامبری وامامت‌بروش شیعی‌امامی، در هشت‌مسئله . که بسال ۷۷۷ نگاشته است . **آغاز:** . . . چون حکمت بسیار درقطرهٔ آب پدیدآمد ، بایدآنرا پدیدآرنده‌ای‌بود دانا .

9099ـ دانشگاه ۲۱۴۴/۲۸ : نوشتهٔ تاج‌الدین حسین‌صاعد فرزند شمس‌الدین‌طوسی دوشنبهٔ ۱۵ شوال ۹۸۶ ، شمارهٔ ۲۸« گنجینهٔ گرانمایه»= دستور (ص۳۸۸ ـ ۳۹۰) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۲۶] .

مرآت آگاهی = آینهٔ شاهی

در ص ۸۶۹ گذشت .

مرشد العباد

از عبدالحمید فرزند محمد رضا تفرشی ، درشرح‌گفتاری ازشیخ احمد احسائی درعقاید، دریك‌مقدمه‌وچهل‌باب ویك‌خاتمه، بسال۱۲۴۵ بانجام رسیده است . **آغاز :** خدایی‌راکه عین عنایتش‌جمیع‌اعیان را عین‌حق بین‌عنایت‌فرمود.

9100ـمجلس۵۱۹۶/۱ : نسخ‌اسماعیل فرزند حاجی مقیم سمنانی ساکن سرخهٔ سمنان در۱۲۸۶ (۱پ ـ ۴۷ر) [ف . مجلس ۱۶ : ۰۰۰] .

مرشد العوام

میرزای قمی، دربخش فقه خواهدآمد.

مرموزات = کتاب ...

از دانشمند شیعی وعالم بحروف ، که در

آن مسائل‌کلامی و فقهی بساخت علم حروف و رموز آمده است.

9101 ـ دانشگاه ۴۵۸۲/۲ : نسخ، با تاریخ ج۱/۱۲۷۲ دردفتر، آغاز و انجام افتاده [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۵۱۴].

مسایل ترسایان وجهودان رومی

آغاز: الحمدلله و الصلاة والسلام علی رسول‌الله محمد وآله اجمعین.

9102 ـ قاهره، دارالکتب ۹ تاریخ فارسی : بی‌تاریخ (گ ۷۷ ـ ۸۶) ۱۲ س [ف.مخطوطات۱ : ۲۶۷].

مسایل عبدالله سلام باپیامبر

9103 ـ دانشگاه ۴۴۱۹/۷ : نوشتهٔ میرزا محمد علی شریف یزدی شاهرودی، ۱۳۱۷ برای مرشد سرخعلی شاه (ص ۲۱۳ـ ۲۳۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۴] ا.

مشارق الحق الیقین

از محمد تقی فرزند سید مؤمن حسینی، که در قزوین می‌زیسته و در ۱۲۷۰ درگذشته است. دردیباجه‌می‌نویسد: درروزگارفتحعلیشاه قاجار رساله‌ای از فرنگ رسیده بودکه در آن ازارکان شریعت اسلام پرسشهایی‌کرده بودند، ودر۱۲۲۷ نسخه‌ای باو داده‌اند، و درسفرحج و عتبات موجبات نگارش این کتاب را فراهم کرده، و در اوایل سال ۱۲۳۱ آنرا در یك مقدمه وسه باب بانجام رسانیده است.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۲۲۹ ـ فوائدالرضویه : ۴۳۷ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۴۰.

9104ـ مجلس ۲۰۸۳ : نسخ و گاهی تحریری۱۲۳۱ (سال نگارش) و شاید نسخهٔ اصل باشد، آغازاندکی افتاده، جزء یکم‌کتاب است. ۴۴۱ص ۲۱س [ف. مجلس ۶:۷۲].

مشکاة العارفین

از محمدعلی‌کرمانشاهی، در یك مقدمه و پنج شعله وهریك درپنج اشعه، بنام ناصرالدین شاه قاجار نگاشته است.

9105ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۴۸ : نسخ‌خود نگارنده، دردوشنبه ۱۲ج۲/۱۲۸۳ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۰].

مشکاة العباد

از مهدیقلی فرزند میرزا مرتضی قلی، در کلام شیعی.

9106ـ همدان، مدرسهٔ دامغانی : نستعلیق خود نگارنده ۱۳۲۹ [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۹].

مصائب النواصب = ترجمهٔ...

در ص۹۲۲، ۹۲۳ گذشت.

مصابیح الطریق

از شیخ عبدالوهاب فرزند محمد حسین کاشانی، که بروزگار فتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰)می‌زیسته،دراصول‌دین، برای شاهزاده عباس میرزا. آغاز : سبحانك اللهم یامن دل علی ذاته بذاته...

9107ـ رضوی۲۶۲ حکمت: نستعلیق نگارنده‌در۱۲۳۵،وقف تاج‌ماه‌بیگم در۱۲۶۲ ۱۹۵ گ، ۲۰س [ف. رضوی۱ش۲۶۲].

مصابیح الظلام فی آیات الامام

ناشناخته، باید از روحانیان شیعی هند باشدکه در۱۰۹۴ ـ ۱۰۹۸ نگاشته است. در اثبات عقاید شیعی باآیتهای قرآن با شعرهایی ازنگارنده و سرایندگان فارسی‌گوی هند، در دوازده باب ویك‌خاتمه: ۱ـ افتاده ۲ـ وجوب

نص ۳ ـ آیتهای عصمت ۴ ـ آیتهایی بر برتر بودن علی ۵ـ علم امام ۶ ـ وجوب پیروی از امام ۷ ـ شجاعت علی ۸ ـ پارسائی امام ۹ ـ جود امام ۱۰ـ عدالت امام ۱۱ـ آیتهایی در نکوهش سه خلیفه ۱۲ـ آیتهایی که درحق امام دوازدهم است .

9108ـ **دانشگاه** ۴۳ : نستعلیق هندی مراد فرزند ساقی، ج۲/**۱۰۹۸**، آغازافتاده، باحاشیه‌هایی به‌نشانی (منه عفی عنه) بخامهٔ نگارنده، ۶۰۷گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱ : ۱ و ۲ : ۷۳۱ ، ۷۵۸].

مصباح العارفين

از محمد کلباسی شیخی ، نگارندهٔ «تفسیر آیهٔ بسمله : ۲۳ » و جزآن، درکلام شیخی ، که در ۱۳۱۰ واندی، درچند باب و هریك در چند مصباح و هرمصباح درچند نورساخته است **آغاز:** الحمد المحتجب بشعاع نوره عن نواظر خلقه ... وبعد، چنین‌گوید .

9109ـ **دانشگاه** ۱/۲۷۸۴: نستعلیق علی محمد شاهرودی‌محرم **۱۳۱۰** (ص ۱ ـ ۵۸۶) جلدیکم‌است [ف. دانشگاه۱:۱۶۳۷].

مصقل صفاء وتجليه وتصفيهٔ آينهٔ حق نما

از احمد علوی عاملی ، نگارندهٔ «لطایف غیبی : ۵۷» و جزآن . بنام شاه صفی، در رد نصارا وبیان دگرگونیهایی‌که در اناجیل اربعه رخ داده است، بسال ۱۰۳۲ نگاشته است. نام کتاب ونگارنده وشاه و خلسهٔ مؤرخ ۱۰۳۰ و تاریخ‌نگارش دردیباجه‌آمده است. **آغاز:** بعد ازحمدقیومی‌که آستان‌ربوبیتش‌ازسدرةالمنتهای ساکنان بارگاه لاهوت.

9110 ـ **رضوی** ۲۵۶ حکمت : نسخ **۱۰۳۲** ، آغاز و انجام برابر نمونه،وقف‌نادر ۱۱۴۵، ۱۶۶گ، ۱۲س[ف.رضوی۱ش۲۵۶].

9111ـ **مجلس** ۴۹۳۹ : نسخ وجیه ـ الدین فرزند اسماعیل، درع۲/**۱۰۴۲**، آغاز برابرنمونه، ۲۵۶گ ۱۰س [رؤیت] .

9112 ـ **دانشگاه** ۳۸۲۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، باحاشیهٔ (منه دام‌ظله) آغاز برابر نمونه ۹۸گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۲] .

9113ـ **رضوی** ۲۵۷حکمت : نسخ ، تاریخ یادنشده، وقف**۱۲۶۲**، آغازبرابر نمونه درپایان‌آمده: زان روی‌که شدتمام درسال غلب ۱۰۳۲ [ف. رضو ۱ : ش۲۵۷] .

9114ـ **مجلس**۷۱۵: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۱۶۲گ ۱۴س [ف. مجلس ۲:۴۵۴].

مضيء الاعيان

از ملاحیدر خوانساری ، نگارندهٔ «زبدة التصانیف :۹۵۲» و «استخراج نام امامان از راه جفر :۸۷۶». گفتاریست در اثبات امامت بروش حروفیان، ازروی محاسبهٔ آیتهای قرآن باشمارش حروف ابجد و نام پیشوایان شیعی ، بنام شاه‌عباس صفوی (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) بسال ۱۰۱۴(=مضیء الاعیان)بانجام رسیده‌است. **آغاز :** بدانکه این رساله ایست مسمی به ـ «مضیء الاعیان» دربیان اظهار اسامی شریف.

9115ـ **دانشگاه** ۲/۱۱۹۶: نستعلیق ونسخ‌ابراهیم‌شهریاری پنجشنبهٔ۲۲ج۲/**۱۲۶۴** (۲ر ـ ۸۱ر) آغاز وانجام برای‌نمونه یادشد، [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۵۱]. **فیلم**آن درهمان کتابخانه ش۲۵۵۱ هست [فیلمها ۱ : ۱۹۷].

مطالع الانوار فی کشف حقایق الاسرار

از محمدحسن فرزندعلی، که‌گویا درسدهٔ

دوازدهم‌میزیسته، دراصول‌عقاید [سعید نفیسی]. **آغاز:** سبحانك اللهم یامن... (سفید)لایحصی ثنائه . . .

9116 ـ **مجلس** ۲۰۸۴ : نسخ تعلیق خوب آغاز سدهٔ **۱۳**، نسخه ناتمام ، ۱۳۹ ص ۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۷۲] .

معاد = الرسالة المعادیة

از حسن فرزند محمد ، از شاگردان آقا محمدباقر بهبهانی درکربلا، که درفتنهٔ وهابیان در۱۲۱۶ به‌کرمانشاه رفته ودرآنجا این‌را در یك مقدمه وپنج باب ویك خاتمه نگاشته است، سپس‌باصفهان‌رفته «انوارالبصایر» را در۱۲۲۲ نگاشته است. و گویا«اعتقادات :۸۸۹» نیز از همو باشد. **آغاز :** حمدله . چون در اوان و رود این تراب اقدام علما حسن‌بن محمد.

9117 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۷۱۲ : نسخ خوب‌سدهٔ **۱۳**، همراه چندگفتار دیگر از همو [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

معاد

از محمدفرزند محمدکریم فرزند ابراهیم (بنگرید : معادجسمانی : ۹۹۰).

9118ـ**مجلس**۱/۳۶۸۲فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۵] .

معاد = متمم کفایة العرفان

از میرزا مهدی‌خان بدایع نگار ، که یك سال پس از «کفایة العرفان» خود این یکی راکه فصل هفتم ومتمم آن کتاب است، در یك مقدمه وسیزده فصل و یك خاتمه در معاد، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) نگاشته است. **آغاز:** هرحمد حامدی محمودی راسزا است که بقدرت کاملهٔ خود ماهیات امکانیه .

9119ـ **تهران**، ملی ۵۵۶ف : نسخ و نستعلیق سدهٔ**۱۳**، شاید بخامهٔ نگارنده وبرای ناصرالدین‌شاه، زرین ، ۱۷۹ گ ۱۳س [ف . ملی ۲ : ۴۵] .

معاد جسمانی = رساله‌ای در. . .

از احمد مراغه‌ای ، از شاگردان شیخ مرتضی انصاری (۱۲۱۴ ـ ۱۲۸۱) ، بدستور حاجی میرزا جواد آقا مجتهد تبریزی ، در ۱۳۴۲ نگاشته است . در آن آمده که ولیعهد رسالهٔ محمد بن محمد کریم بن ابراهیم را در گزارش گفتار شیخ احمد بحرینی : الجسد ـ العنصری‌لایعود، دید ونزدآن دانشمند تبریزی فرستاد واو بمن دستور دادکه آنرا پاسخ گویم بشیوهٔ قوله،سپس متن وپاسخ. **آغاز :** حمد و ثنای نامعدود حضرت واجب الوجودی را سزا است‌که قدرت او عام است بجمیع ممکنات .

9120ـ **دانشگاه** ۲۷۹۰ : نستعلیق نگارنده**۱۳۴۲**، ۲۱۴ گ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۲۷۹۰] .

معاد و حشر اجساد

ازمیرزا محمد مشهدی (بنگرید: وجودیه ۸۴۳). درحقیقت معاد و حشراجساد و ارواح وتحقیق درحقیقت‌ایمان‌وکفر، بنام شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) ، دارای تبصره و مطلبی وفصلهایی چند و تکمله‌که خود در چند فصل‌است. **آغاز:**زیباترین‌کلام‌درهرمرام‌ذکر ملك علام است‌که رشحه از بحررحمت او.

9121ـ **مجلس** ۵۶۷۳ : نسخ خوش پیرامن سدهٔ **۱۳**، زرین، انجام افتاده ، ۲۶۲ ص۹س [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین‌حایری].

معاد و حشر اجساد = تحقیق در...

از محمد مقیم فرزند کمال الدین حسین حسینی‌استرآبادی، بنام عبدالله‌قطبشاه (۱۰۳۵

۱۰۸۳) دریك تبصره ومطلب وتکمله و خاتمه نگاشته است .

9122 ـ بادلیان ، ۱۱۴/۳ فرازر : فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۰۲۳هست [فیلمها۱: ۵۵۵] .

معادن الاسرار = منتخب ...

گزیده‌ایست ازآن درشش‌فصل ۱ـ دربیان میزان ۲ـ در بیان صراط ۳ـ در بیان حساب ۴ـ دربیان صحایف اعمال ۵ ـ در شفاعت ۶ـ درمعنی نقل حسنات‌ظالم بدیوان مظلوم . فصل ششم بشیوهٔ پرسش وپاسخ است. **آغاز:** معادن الاسرار، دربیان‌میزان وصراط‌وحساب‌وشفاعت وبیان معنی نقل حسنات ظالم بدیوان مظلوم .

9123 ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۳ : نستعلیق طهماسبقلی ، در سورت هندوستان ، با تاریخ **۱۰۴۷** بهمین‌خامه‌دردفتر(۵۱ر-۵۵پ)[رؤیت]

معارف الانوار

ازآخوند ملامحمدکاظم، ده فصل دراصول عقایدو۲۵ باب درفضائل‌علی. **آغاز:** ازحضرت صادق(ع) منقول استکه فرمود که خلق نکرد خدای عزوجل چیزی راکه‌دشمنتر باشد بسوی او ازآدم .

9124ـ **مجلس**۵۵۷۵: نسخ ونستعلیق محمدفرزند حسن، در**۱۲۰۳**، بافهرست بابها درآغاز، [یادداشتهای‌آقای حایری].

معارف قطبیه

ازسلطان‌محمد فرزند قطب‌الدین اصفهانی ازدانشمندان شیعی سدهٔ یازدهم ، در اعتقادات شیعه. نام‌کتاب شناخته نشده و برنسخهٔ ۲۰۸۵ مجلس بخط دیگری «معارف قطبیه» عنوان‌شده است .

9125 ـ **مجلس** ۲۰۸۵ : نسخ خوش محمد جعفر فرزند غضنفر ، پنجشنبهٔ ۹ج۲/ **۱۰۸۸** بروزگار نگارنده، وبیك‌واسطه ازروی نسخهٔ خط نگارنده، آغاز افتاده، ۲۹۹ص۱۹ س [ف. مجلس ۶ : ۷۲] .

معتقد الامامیه

گویا ازعمادالدین‌حسن فرزندعلی فرزند محمد فرزند علی طبری آملی مازندرانی ، گزیده‌ایست از «غنیةالنزوع الی علم الاصول و الفروع» ابن زهرة در اصول و فروع دین ، وبگفتهٔ آقای روضاتی باسبك وانشای سدهٔ ششم برپایهٔ مذهب شیعه، درچندباب‌وهر باب‌در چند فصل: باب ۱ـ درتوحید دردو فصل ۲ـ درعدل درسیزده فصل، ۳ـ در پیامبری درهشت فصل ، ۴ـ درامامت‌درچهارده فصل، ۵ـدرآنچه‌مذهب ایشانست دراصول فقه دریازده فصل ، ۶ـ اندر فقه،رکن یکم نماز دربیست وهشت فصل ، زکاة دوازده فصل، روزه پنج فصل، حج هیجده فصل جهاد یك فصل، بیوع بیست‌وشش فصل، فرایض دوازده فصل، نکاح‌وغیره چهارده فصل، جنایات هشت فصل، قضا ومایتعلق به. **آغاز :** شکر و سپاس خدائی را که آفرینندهٔ جهان است ، و دانندهٔ آشکار ونهانست .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۶۹ ــ پیشگفتار چاپ ۱۳۳۹ ازآقای‌دانش‌پژوه .

9126ـ **مجلس**۲۶۰ خویی : نستعلیق **۹۳۵**آغازافتاده،درفهرست‌بنام«فقه»یادشده‌است ۴۴۵ص [ف. مجلس ۷ : ۴۳۰] .

9127 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی : نسخ محمد فرزند علی فرزند حسن حسینی ۱۹ شوال **۹۳۶** ، برگ یکم نونویس از حاج میر سید محمد چهارسویی درگذشتهٔ ۱۲۷۳ ، ونام‌کتاب تنها بخط او آمده است ، ۱۵۹گ [ف. روضاتی ۱ :۲۳] . فیلم آن در

دانشگاه ش۹۲۰ هست . خودنسخه‌نیز به مجلس منتقل شده است .

معتمد الشیعه

از مولوی حسینعلی‌خان ، که در لکهنو می‌زیسته، زنده در ۱۲۴۰. دراصول عقایدشیعه ورد برسنیان، بنام نواب معتمد الدولة مختار الملك سید محمد بهادرضیغم جنگ از وزیران هندوستان، بسال ۱۲۳۸ (فواید اثنی‌عشریه) نگاشته است. **آغاز:** کلامی که حافظان قانون اسلام را مبدأ اذعان واقرار بمعاد باشد.

9128ـ مجلس ۲۰۷۶: نسخ و تعلیق متوسط میرزا علیرضا فرزند آقاصادق، ۵ذیقعدهٔ **۱۲۴۸**، ۵۲۷ص ۱۶س [ف. مجلس ۶: ۷۳].

المعتمد فی المعتقد

از ابوعبدالله فضل‌الله فرزند تـاج الدین ابوسعید حسن فرزند حسین.

9129 ـ آصفیه ۱۱۹۴ کلام : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۵۰] .

معجزات

ناشناخته . دربارهٔ دوازده امام است . از «احسن الکبار» و«روضة الشهداء» و «مصابیح القلوب» گرفته شده است . در دوازده طبله و هریك درچند نافه و هریك چند مشك و هریك چند فائحه، و درآن آمده‌که من در هندوستان زندگی می‌کنم وپدرم ازسادات حسینی کیاست و مادرم از سادات شیرنگ استرآباد و من در نرساباد استرآباد زاده شدم .

9130ـ همدان ، مدرسهٔ غرب همدان ۱۰ : ازسدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها۵ : ۳۶۴].

معجزات پیامبر

از سید نور علی مخاطب به قدرت جنگ فرزند قادر الدوله بهادر .

9131ـ آصفیه ۱۸۱ سیر: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۳۸۰] .

معجزات پیامبر

دوگفتار ناشناخته .

9132ـ نجف، امیرالمؤمنین: نسخ‌درشت نظرعلی فرزند علی، ۲۲رجب **۹۹۳** ، در آن از سیدمرتضی و شیخ طوسی و محقق کرکی و میرابرالفتح وملای اردبیلی یادشده است [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

9133ـ مجلس۸/۲۳۸۴ فهرست‌نشده سدهٔ**۱۱** با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۳۱ – ۳۵۱) [گلچین‌معانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

معجزات و کرامات

دربخش عرفان خواهد آمد.

معراج نامه

در ص۸۴۶ گذشت، ودربخش عرفان نیز خواهد آمد .

معرفة الامام

دهدار، دربخش عرفان خواهدآمد .

مفتاح الحقایق

از محمدباقر جابری انصاری نایینی. یك دوره کلام شیعی‌است، دریك مقدمه وچهارباب ویك خاتمه باشعرهایی از خود نگارنده ، به سال ۱۰۷۶ بدان آغازکرده است. و ازاوست «مفاتیح الحدایق ومصابیح الدقایق» بعربی.

9134ـ دانشگاه ۱۸۶۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، زدین، انجام افتاده، اصلاح شد باحاشیهٔ (منه ایده‌الله)، ۴۱۱گ۱۵س[ف. دانشگاه ۸: ۴۶۴] .

مفتاح الفرایض

از جلال فرزند محمدفرزند عبیدالله‌قاینی

دریك مقدمه و پنج فصل ، در عقاید و فروع و اخلاق، نام‌کتاب و نگارنده وشمارهٔ بخشها در دیباچه آمده است : فصل یکم در اعتقادات در هشت مسئله، دوم اعمال درسه قسم سپس اخلاق
آغاز: الحمدلله‌علی‌نواله... امابعد چنین‌گوید بندهٔ ضعیف...که این رساله‌ایست دربیان‌آنچه فرض و واجب برمکلفان .

9135 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۳۷ : در مجموعهٔ مؤرخ **۸۴۳-۸۹۸** (ص۳۳۴-۳۳۷) افتادگی‌دارد [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۸۰] .

مفتاح النبوة

از حاج محمد رضا کوثر علیشاه همدانی نگارندهٔ «الدرالنظیم: ۴۸» و جز آن. در رد هنری مارتن، دریك مقدمه وپنج مفتاح ، بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) وعباس میرزا ، بادیباجه‌ای ازمیرزا ابوالقاسم قائم‌مقام‌فراهانی که در۱۲۳۲ نوشته ، بسال ۱۲۴۰ در تهران چاپ شده است. **آغاز:** (دیباجه) الحمد لمن یقصراللسان عن حمده ... امابعد برضمیر منیر ارباب یقین. **آغاز:**(کتاب): حمدله... وبعد چنین‌گوید بندهٔ شرمندهٔ علم و عمل.

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۷۱ .

9136ـ **دانشگاه** ۲۵۴۵ : نستعلیق محمدصادق فراهانی **۱۲۶۸** دردیباچه ازخود نام می‌برد ومی‌گویدکه آن از فراهانی است ، انجام افتاده، ۳۲۸گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۴۰] .

مفتاح النجاة

ازسیدصدرالدین‌محمد دزفولی‌کرمانشاهی نگارندهٔ «قاصم الجبابرین :۸۲۷» و جز آن . به درخواست دوستان در (اصول اعتقـادات و شمه‌ای از اخلاق و اندك اشاره‌ای بـه طریقهٔ مخالفت وریاضت‌نفس)، دریك مقدمه وپنج‌باب ویك خاتمه: مقدمه درنمودن راه‌حق، باب۱ـ درتوحید وعدل ۲ـنبوت وامامت ۳ـ معاد ۴ـ آنچه طالب حق را لازمست ترك‌آن ۵ـ چیزهایی‌که سالك حق باید آنها را بکار بندد، در چند فصل .

9137ـ **حقوق** ۲۳۱ج: نسخ سدهٔ**۱۳** آغاز موریانه خورده وانجام افتاده ، ۱۵۴گ ۱۶س [ف. حقوق : ۲۰۲] .

مقالات نظامیه در عقاید اسلامیه

از ابن یوسف تورپشتی .

9138ـ **آصفیه**۱۰۸۴کلام: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه،میرعثمان‌علی ۳ : ۵۵۰] .

مکاتیب = نامدها

از ممتاز العلماء سید دلدار علی فرزند محمد (۱۱۶۶ ـ ۱۲۳۵) .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۵۱۹ ـ نجوم السماء : ۳۴۶ ـ تذکرهٔ علماء هند : ۶۰ ـ فوائد الرضویه : ۱۷۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۷ .

9139ـ **آصفیه** ۱۳۹۱ کلام : نوشتهٔ پیرامن ۱۳۰۰ [ف. آصفیه ، میرعثمان علی : ۵۴۸] .

مناظرات

از عباس مولوی ، که « انوار سلیمانی : ۸۹۴» را بنام شاه سلیمان صفوی بسال۱۰۹۷ نگاشته است . مناظراتی است در اثبات عقاید شیعی ، و این خود تحریری از همان « انوار سلیمانی» او باید باشد ، در شصت ودو فصل . **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد ، نثار بارگاه احدیت معبود ذوالجودی که از محض عنایت بنده پروری .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۲۹ .

9140ـ **مجلس ۲۰۸۸**: نسخ و تعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه ، ۸۷۶ص ۱۴ س [ف. مجلس ۶ : ۷۵] .

9141 ـ **دانشگاه ۲۴۸۵**: نسخ محمد علی فرزند احمد بیدگلی‌کاشانی ، سه‌شنبه ۱۰ ع۱/**۱۲۳۵** درپیکان جرقریه اصفهان، بادست چپ‌آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه۹:۱۲۵۵].

مناظره = یوسفیه

نامه‌هاییست‌متبادل میان‌میرزا یوسفعلی و قاضی نورالله شهید شوشتری (کشته در۱۰۱۹) دربارهٔ علم پیامبران بر پوشیده‌ها، گردآوری عبدالرحیم‌الحسینی‌البغدادی. **آغاز:** حمدله. امابعد نمود بندهٔ اثیم... عبدالرحیم... آنکه این مناظره است‌که‌میان‌میرزا ...

9142ـ **آصفیه ۱۱۸۴** کلام: نستعلیق **۱۱۱۲** ، ۵۱ گ ۲۳س [ف. آصفیه،عثمان‌علی ۲:۳۷۴ و ۳ : ۵۵۰] .

مناظره باسید محمد علی باب = مباحثه با . . .

از محمد فرزندحسین تبریزی‌ممقانی،پدر حجةالاسلام تبریزی ،شاگردشیخ‌احمداحسائی ودرگذشتهٔ۱۲۶۹، نگارندهٔ«شقشقیه»گفتگوییست باپیشوای بهائیان‌که در سه شنبهٔ ۶ج۱/۱۲۶۴ انجام گرفته .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۰۹(شقشقیه) و ۹ : ۱۲۴۱ (نیر) ـ المآثر والاثار: ۱۶۱ ـ ف . مجلس ۳ : ۷۳ ـ مؤلفین‌مشار ۵ : ۴۲۰ ریحانة الادب ۱ : ۳۱۳ (نیر) .

9143ـ **دانشگاه ۲۴۱۹/۱**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۷پ) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۴] .

مناظره باکریم‌خان کرمانی

ازکسی‌که خود را ابن عم او می‌خواند و مجالس گفتگوئی را که درتهران برگزارشده ودانشمندان و شاهزادگان درآنها باکریم‌خان قاجار (حلقهٔ کریمی : ۲۸۷) در موضوعهای ادبی وجزآن به‌گفتگوبرخاسته‌اند، در۱۲۷۵ (سیزده سال پیش از مرگ او) نگاشته است ، نام بسیاری درآن برده‌شده، ومی‌نویسد: مردم ملاقات وی را حرام دانسته ولی جمعی ازملك زادگان باوی ملاقات کرده. **آغاز :** الحمدلله الذی جعلنا من‌الذین اتبعوا الحق و نصروه و اجتنبوا الباطل. . . امابعد من‌که مسوده‌این.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۵۵ (مجالس) .

9144ـ **دانشگاه۳۳۲۵**: نستعلیق‌دههٔ سوم ج ۲/**۱۲۸۱** در قزوین ، ۵۶ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۰] .

مناظره بافرق

از عبدالوهاب شیرازی دیبلی ، نگارندهٔ «ابصارالمستبصرین : ۸۷۰» . او همان حنفی است‌که پدرش بعلت گرویدن او به‌مذهب شیعی قصد کشتنش را داشته است . گفتگویی کلامی است‌که نگارنده در شاهجهان بسال ۱۰۷۳ با مخالفان‌کرده‌است. **آغاز:** ابتدای مناظره‌ای چندکه اقل‌عبادعبدالوهاب‌رابعداز تعیین طریق ارشاد دربعضی بلاد سند.

9145ـ **ملك ۴۱۳۷/۷**: باتاریخهایی از **۱۰۴۹** ـ **۱۱۶۱** در دفتر (۴۱ پ ـ ۴۶ چلیپا)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

9146 ـ **رضوی ۲۳۶/۶** ادبیات : محمدحسین فرزند محمدکاظم ۱۷ج۲/**۱۱۰۴** (ص۲۶۲ـ۲۳۵) درفهرست «رساله درحقانیت مذهب جعفری » آمده ، شاید رساله‌ای جز «مناظره بافرق» باشد [ف. رضوی ۷:۲۷۶].

9147ـ الهیات ۳/۲۹۳ د : شکسته نستعلیق گویا معصوم فرزند اسحاق حسینی وردی ساوجبلاغی، در ۱۱۳۳ در فهرست بعنوان «مناظره بافرق» یادشده (۶۹ر ـ ۷۹ر) همراه با «ابصار» او [ف. الهیات ۱ : ۲۷۵].

9148ـ دانشگاه ۲/۴۲۹۶: نستعلیق کمال الدین حسینی ۷ رمضان ۱۱۶۳، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «مناظره» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۶].

9149ـ ملک ۵/۴۳۴۱: نستعلیق میرعلی اکبر فرزند میرمحمدمحسن زکی حسینی ۱۲۱۸ـ ۱۲۱۹ درمحمدآباد بیدر، همراه با «ابصار ـ المستبصرین» او [رؤیت].

مناظرهٔ قزوینی و مازندرانی

گفتگوی ملاخلیل قزوینی (بنگرید: رسالهٔ قمیه : ۷۹۲) و ملاصالح مازندرانی است در مورد شجرهٔ ممنوعهٔ بهشت و آدم و حوا. از شاگرد ملاخلیل، که هرجا نظر استادش آید نویسد: مذهب استاد در این مسئله این است. **آغاز:** مباحثه‌ای که مابین علامی مولانا خلیل ... درباب نهی حضرت آدم (ع) ازاکل شجره‌ای که درکلام محمد واقع شده.

9150ـ دانشگاه ۱/۳۵۱۱ : نسخ و نستعلیق ۱۰۹۱ درآستارا (ص۱ ـ ۱۷) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۶].

مناظرهٔ مأمون

شرح مناظرهٔ مأمون است با مخالفان و علمای اهل سنت، از «عیون الاخبار» صدوق.

9151ـ یزد، جامع کبیر ۱۲-۴۱۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، ش ۱ دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹].

مناقب ائمه

دربخش تاریخ خواهد آمد.

مناقب الطاهرین و دلایل المؤمنین

دربخش تاریخ خواهد آمد.

مناقب قطبشاهی = کاشف الاسرار

مناقب مرتضوی

دربخش تاریخ خواهد آمد.

مناهج الشارعین

از عبدالحسیب حسینی فاطمی، نگارندهٔ «تفسیر عرشی: ۵۳» وجز آن. درچهارده منهج وهریك درچند شارع، دراصول وفروع دین و اخلاق ازروی اخبارشیعی، برای سلطان سلیمان صفوی (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) ترجمه مانند است که درصفر ۱۰۶۸ بانجام رسیده‌است. نام کتاب ونگارنده وشاه دردیباچه آمده است.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۵۰ (ترجمهٔ ابومسلم) روضات الجنات : ۶۴۲.

9152ـ دانشگاه ۵۱۷ : نسخ خوش نگارنده، درصفر ۱۰۶۸، آغاز افتاده : سهم الارض المیتة... فمنه یأکلون و چهره و عذار صحاری وباغ‌ها از گلگونه و خال لاله و داغ برفاه، ۳۳۴ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۵ : ۱۵۷۲].

مناهج العارف

از ابوالقاسم جعفر فرزند حسین حسینی موسوی دراصول دین شیعی، دریك مقدمه وپنج فصل ویك خاتمه، در ۵ ج ۲/۱۱۴۱ بپایان رسیده است، نام کتاب ونگارنده دردیباچه آمده است نگارنده باید حاج میرزا ابوالقاسم خوانساری (۱۰۹۰ ـ ۱۱۵۸) باشد. **آغاز:** حمدله ... وبعد چون دراین اوان بتقدیر خالق منان... ابوالقاسم بن... را ورود ببعضی ازمحال اتفاق افتاد.

بنگرید : تذکرهٔ شعرای خوانسار :۱۹۳ فوائد الرضویه : ۶۹ ـ مؤلفین مشار ۲ :۳۱۱

9153ـ دانشگاه ۳۷۳۱ : نسخ سیدحسین پسر نگارنده ، شب یکشنبهٔ ۸ ج ۲/ ۱۱۴۱ ، ازروی مسودهٔ نگارنده ، ۳۳۶ گ ۱۹ س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۶] .

منبع الفیوض

از عبدالله فرزند حکیم اسماعیل لاهیجی، گزارشی است برحدیث (اهلیلجه) که بسال ۱۰۸۹ (منبع الفیوض) نگاشته است، و پیش از این « منبع الفیض = ۱۰۸۳ » را بعربی در گزارش همین حدیث نوشته بوده‌است. **آغاز:** سپاس و ستایش بیقیاس محمود بالاستحقاق و موجود علی الاطلاق را سزاست .

9154ـ دانشگاه ۲۹۶۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، ۸۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۶۲] .

منتخب المناهج

از عبدالمناف فرزند محمود سلماسی ، گزیدهٔ « منهج الشارعین» نگاشتهٔ عبدالحسیب فاطمی است، بنام عباس میرزا و مانند متن در چهارده منهج و هرمنهج در چند شارع است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الارض مهاداً و الجبال اوتاداً... وبعد، چنین گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۶۳ .

9155 ـ حقوق ۸۸ ب : نسخ شعبان ۱۲۴۴، بافهرست مطالب در آغاز ، ۱۲۴ گ ۲۲ س [ف . حقوق : ۲۰۶] .

منتخب نورالعیون

متن از محمد باقر شریف قمی سپاهانی (بنگرید: نورالعیون بخش تاریخ،سوگواری) در کلام شیعی ،گزین از علی اکبر فرزند عبدالعالی کرمانی، دردوباب وهریك دریك کتاب، نخستین آن در ۱۲ تنویر درپیامبری و امامت و رجعت است که درکرمانشاه در ۲۴ ج ۲/ ۱۲۶۸ بانجام رسیده است. **آغاز :** بعد از حمد خدا و درود برپیغمبر راهنما و ائمهٔ هدا . این منتخبی است

بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۰ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۵۳۵ .

9156ـ دانشگاه ۲/ ۸۸۹ : شکسته نستعلیق نگارنده در ۲۴ ج ۲/ ۱۲۶۸ درکرمانشاه (۳۳ پ ـ ۱۱۳ ب) همراه «منتخب التماثیل» از همو [ف. دانشگاه ۳ : ۶۳۰]

منتهی الکلام

از مولوی حیدر علی فیض‌آبادی.

9157ـ آصفیه ۱۲۳۷ کلام : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۵۵۰] .

منحة الابرار

از علم الهدی فرزند فیض‌کاشی، نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۱» وجز آن. در اصول دین ونماز وروزه. **آغاز:** سپاس‌حق‌شناس وستایش نیایش اساس نیازمند شایستگی قبول درگـاه خداوند (این سرآغازبرابر درایت‌نثار ۹۴۱» اوست) .

9158ـ تهران، ملك‌الشعراء بهار ۳۸ (مجلس؟): نسخ محمد بدیع ، ج ۱/ ۱۱۱۶ ، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۰] .

منظومهٔ گازری

در مبدأ ومعادوارکان ایمان، ساختهٔ ۷۰۰ [دانش پژوه] چو ازهجرت سنین برهفتصدشود ـمعاش‌خلق همچون‌دوری‌بدشود. **آغاز:** بنام آنکه غیرازوی‌خدا نیست‌ـ بجز بروی خداوندی روا نیست .

9159ـ یزد، میرزاحسن محمودآبادی ۲مج : نسخ رحمدل فرزند ملاسیلال **۱۳۳۹**، شمارهٔ۱ بهمین خط فقه سنیان است بفارسی .

منظومهٔ کلامی اسماعیلی

ناشناخته .

160 - 9161ـ **دانشگاه**۲۸۳۵/۵و۲۸۳۵/۵ دو منظومه، یکم‌آن مؤرخ **۷۷۷** و دومی گویا از نزاری ، همراه رساله‌هایی از اسماعیلیان [فیلمها ۱ : ۷۳۵] .

منظومهٔ کلامی فقهی

از زین‌الدین ، که بسال ۸۴۴ در ۲۸۵ بیت بانجام رسانده است .

9162ـ **قاهره،** دارالکتب۴فقه حنفی فارسی: بی‌تاریخ، ۲۰ گ [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۱] .

منظومهٔ کلامی و فقهی

از سراینده‌ای باتخلص حافظی (بنگرید: تحفهٔ تهماسبیه : ۹۰۸)، در پایان آن آمده : حافظی نظم‌کرد این ابیات ـدربهشتش‌خدادهد درجات . **آغاز :** ایدل اول بگو تو بسم‌الله ـ کن ادا شکرنعمت‌الله ـ بعد حمد خدا و نعت رسول .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۲۵ .

9163ـ **دانشگاه** ۹۲۷/۳ : نستعلیق چلیپای **۱۲۶۴** (۹۴پ-۹۷ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۱] .

منقول الرضا

متن از میرزا محمد رضا جدید الاسلام ، ترجمه از محمدعلی‌کاشانی، مشهور به‌آقاجانی دردیباجه‌که بنام‌ناصرالدین‌شاه نوشته مینویسد بدستور حاج‌سیدحسین‌کاشانی‌کتاب‌میرزا محمد رضا جدید الاسلام راکه در رد یهود و نصارا و بزبان عبری بود بفارسی درآوردم . **آغاز :** (دیباجه): الحمدلله الذی من‌علی‌عباده بارسال السفراالمقربین. **آغاز:** (متن) امابعد، چنین گـوید امیدوار بکرم خداوند تبارك و تعالی محمد رضا .

9164 ـ **ملك** ۶۳۳۱ : نسخ پنجشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۸۸**، زرین [رؤیت] .

منهاج الکرامه فی‌معرفة الامامة

از نعمت‌الله رضوی مشهدی .

9165 ـ **آصفیه** ۱۳۸۸ کلام : نوشتهٔ پیرامون **۱۲۷۰** [ف، آصفیه ۴ : ۵۴۸].

منهاج المناهج = رسالهٔکلامی = رسالهٔیوحنای‌اسرائیلی

منسوب به‌یوحنای‌اسرائیلی‌مصری. دربارهٔ چهار مذهب اهل سنت (بنگرید: امامت: ۸۹۰ و رسالهٔ یوحنا : ۹۵۰). **آغاز:** (بمانندرسالهٔ یوحنا ص۹۵۰ وباید تحریری از همان کتاب باشد) .

9166 ـ **دانشگاه** ۳۸۳۶ : نستعلیق محمدعلی نوری ، چهارشنبهٔ ۲۹ج‌۱/**۱۲۳۰**، زرین. **آغاز:** کتاب منهاج‌المناهج، حق‌تعالی (بمانند رسالهٔ یوحنا : ۹۵۰) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۱] .

9167ـ **الهیات** ۲۹۳/۴د : شکسته نستعلیق گـویا معصوم فرزند اسحاق حسینی وردی‌ساوجبلاغی، در**۱۱۳۲** (۴ ر - ۹۲ پ) آغاز برابررسالهٔ یوحنااست ودرفهرست بدین نام آمده [ف . الهیات ۱ : ۲۷۶] .

منهاج النجاة

از حسن فرزند محمد سالار سبزواری ، درچهارباب : ۱ـ اصول الدین در پنج فصل . **آغاز:** حمدله ... امابعد چنین گوید.

9168ـ مجلس ۵۴۳۴/۱۵ : نستعلیق علی‌دوست (۲۳۰ ر ـ ۲۳۱ ر) نسخه تا مسئله دهم از فصل پنجم ازباب یکم را دارد . [ف . مجلس ۱۶ : ۳۲۷] .

منهج الرشاد

از علی قلی فرزند میرزا علی چله جانی قربانی، گویا ازصاحب منصبان دانشمند دربار شاه سلطان حسین صفوی، وچنانکه از دیباجهٔ این‌کتاب بدست‌می‌آید نگارشهای دیگری نیز داشته، درمحرم ۱۱۱۳ بنام همان شاه بپایان رسانیده است . کتابیست درکلام و اصول دین بروش شیعی وفارسی روان آمیخته با آیه‌های قرآن. نام‌کتاب ونگارنده وشاه دردیباجه‌آمده سپس یك مقدمه و پنج باب ویك خاتمه: مقدمه درتعریف اصول‌دین، باب ۱ـ اثبات وجودحق تعالی، دوازده فصل ۲ـ عدل ، شش فصل ۳ ـ پیامبری، سه فصل ۴ـ امامت، پانزده‌فصل ۵ـ معاد، سه فصل. خاتمه درایراد تمثیل و حکایت وقصهٔ بلوهروبوذاسف .

9169ـ اصفهان، سیدمحمدعلی‌روضاتی نسخ رجب ۱۱۱۳، آغازافتاده: بیسایگی عالم در ظل مرحمتش نشسته ، اکسیر التفات روح بخشش سنگ ریزه را، ۲۹۲ گ ۲۱س [ف . روضاتی ۱ : ۴۷] .

منهج السداد فی ارشاد العباد

از محمدجعفر بهبهانی ، نگارندهٔ «انیس العوام : ۸۹۴» و جزآن . در دو مقصد و یك خاتمه‌دراصول‌دین. درسرگذشت بهبهانی‌کتابی بنام « نهج الرشاد فی‌ارشاد العباد » یاد شده شاید همین باشد [محمد باقر حجتی]. **آغاز:** حمدله. اما بعد، چنین گوید بندهٔ جانی محمد جعفربن... عفی عن جرائمهم الکریم الازلی.

بنگرید : سرگذشت بهبهانی: ۴۴۷.

9170ـ الهیات ۱۰۱ آل‌آقا: نسخ‌سید هاشم فرزند محمدعلی‌موسوی یزدی، درسه‌شنبهٔ ۱٤/ع۱۲۵۶، دربرگ۳شرحی‌دربارهٔ نگارنده هست، ۲۱س [ف. الهیات ۱:۷۴۳] .

منهج الفاضلین فی معرفة الائمة الطاهرین

ازمحمد فرزنداسحاق فرزند محمدابهری (حموی) مدعو بفاضل الدین، در امامت ، بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) ، در یك مقدمه وپنج باب و یك خاتمه، وهرباب درچند منهج وفصل ومبحث در۹۳۷ نگاشته است. نام نگارنده وکتاب وشاه وفهرست‌کتاب دردیباجهٔ نسخهٔ ۶۳۰۵ملك‌آمده است. **آغاز:** الحمدلله ذی‌اللطف والاحسان و الفضل و الامتنان ... امابعد، چون‌معرفت‌ائمهٔ معصومین (ص) بادله و براهین بردنم .

9171ـ پاریس، ملی ۱۰ : نستعلیق دوشنبهٔ ۱۲رجب ۱۰۷۰ [نسخه‌ها ۵:۲۵۶] .

9172 ـ دانشگاه ۳۱۹۴ : نستعلیق پایان صفر۱۰۸۷ بدستور میرزایی میرزا محمد رفیع‌داماد، در۱۱۴۲ازآن محمدمحسن‌شریف بوده، آغاز برابر نمونه ،۲۵۸گ ۱۷س[ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۲] .

9173ـ ملك ۶۳۰۵: شکسته نستعلیق سدهٔ۱۲ ، آغاز درخطبه وانجام درخاتمه‌افتاده ۱۵۳گ ۲۲س [رؤیت] .

منیر القلوب و کاشف الکروب

از محمدحسن عسکری سمنانی، نگارندهٔ «تحفة السلطان : ۹۰۹» و جزآن . در اصول دین ومذهب وفضایل امامان، بدستور شاهزاده بهمن میرزا وبنام فتحعلی‌شاه پس از «منهاج ـ

العارفین» گویا در۱۲۴۹ نگاشته‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی ابدع نظام الوجود و اختراع ماهیات الاشیاء .

9174ـ تهران، ملی ۱۱۲ : نستعلیق ونسخ محمدصادق فرزند محمد سعید عامری ، سه‌شنبهٔ ۱۰ رمضان **۱۲۴۹** ، زرین ، ۷۵۷ ص ۲۱س [نسخه‌ها۱ : ۶۱] فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۹۳۳ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۰] .

مواهب الرضویة فی دفع الشبهات العقولة والعنویة

از سید محمد عصار ، نگارندهٔ «پرسش و پاسخ :۹۰۵» و جز آن. درنبوت خاصه وپاسخ گویی به‌برخی از تشکیکات، در پاسخ کسی که نامهٔ اورا درسرآغاز گفتار خود آورده است . **آغاز:** (پس‌از نامه): ای‌فرزند ارجمند عزیز ونورچشم نیرومند باتمیز .

9175ـ رضوی۱۰۴۶حکمت: نستعلیق خامهٔ نگارنده**۱۳۴۱** باقلم‌خوردگی‌های بسیار ۳۷گ ۱۷س [ف . رضوی ۴ : ۲۶۱] .

9176ـ رضوی۱۰۴۷حکمت: نستعلیق محسن فرزند ابوالقاسم سبزواری **۱۳۴۳**، در مشهد، آغازبرابر نمونه، ۱۶گ ۲۱ـ۲۰ س [ف . رضوی ۴ : ۲۶۲] .

مهمات المسلمین

درعقاید و فروع دین بروش سنیان حنفی ازنگارندهٔ «ایمان وفروع دین: ۸۹۶» باشیوهٔ (اگرپرسند... جواب گوئیم ...) و دردیباجه می‌نویسد : خواجه امام حفظ بخاری فرماید. **آغاز:** قال النبی(ص) طلب العلم فریضة ... چنین فرمایدکه طلب‌کردن علم فریضه است بر ...مرادچهارعلم‌است:اول‌توحید، دوم‌علم نماز سوم علم روزه .

9177ـ قاهره، دارالکتب۱۷ مجامیع فارسی : تعلیق **۱۳۱۳** (گ ۱۰۵ ـ ۱۲۰) ، آغاز برابرنمونه [ف. مخطوطات ۲ :۲۰۳] .

9178ـ ملک۵۸۹۲/۳: نستعلیق‌میرزا محمد نجارالتجار ، دوشنبهٔ **۱۳۱۶** (۲۶پ ـ ۶۴پ) [رؤیت] .

9179ـقاهره، دارالکتب۲/۲مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ ۱۰ ـ ۵۸) [ف . مخطوطات ۲: ۲۰۳] .

میزان التمیز

اخباری، دربخش عرفان خواهد آمد .

میزان السالک فی ترتیب الدلائل و المدارک

از شیخ علی رشتی الاصل کـه در جراش می‌زیسته. بایك دیباجه به عربی و یك مقصد و یك خاتمه، بنام حسام‌السلطنه. **آغاز:** حمدله صلاة... وبعد ، فقدتکررالسئوال ممن لایسعنی فی‌الاخاء رده... بدانکه آنچه معروف وثابت وحق لاریب است .

9180 ـ ملک ۵۸۱۹/۱ : نستعلیق و عربیها به نسخ ، عبدالباقی لاری فرزند بدیع الزمان متخلص به‌طبع، در ۸ رمضان **۱۲۹۱** ، (۱پ ـ ۴۰ر) ۱۰س [رؤیت] .

میزان شیخیه = اعتقادات

از محمد باقر فرزند محمد جعفر شیخی همدانی ، نگارندهٔ « جبر و تفویض :۷۷۵» و جز آن. در اعتقادات ، در چهارشنبهٔ ۱۲ع۱/ ۱۲۸۶ بانجام رسیده است . **آغاز :** حمد مخصوص حکیمی است کامل که نور هدایت او روشن‌تر ازآنست .

9181ـ مجلس ۳۰۳۶: نسخ حسینقلی

۲۷شوال **۱۲۸۶**، آغاز برابر نمونه ، تاریخ نگارش در پایان نسخه آمده است ، ۲۶۳ ص [ف . مجلس ۱۰ : ۵۶۸] .

9182- **الهیات**۲۵۵۲د: شکسته نستعلیق ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۸۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۰ گ ۱۵س [ف. الهیات ۲ : ۱۹۹] .

ن

نامهٔ ازبکان و پاسخ رستمداری =

دونامه

بروزگاری که عبدالله ازبک مشهدطوس را فرا گرفته بود (۹۹۶ - ۹۹۷) ، یکی از فقیهان مشهد نامه‌ای به او می‌نویسد که مردم درحصار ومضیقه‌اند، عبدالله ازبک پاسخ آنرا به‌دانشمندان سنی‌ورارود اردوی خودواگذاشت آنان نیز نامه‌ای نوشتند و دلیلها آوردند که شما چنین ستمهارا شایسته‌اید، ملامحمد فرزند فخرالدین علی‌مشکك رستمداری مدرس به‌این نامهٔ سنیان پاسخ گفته است . نامهٔ دانشمندان ورارود و پاسخ رستمداریست که در زیر نشان داده‌می‌شود. **آغاز نامه:** پوشیده نیست برهیچ مؤمن عالم‌که تعرض باموال ونفوس کسانی که.
آغاز پاسخ: نتایج افکاروشحات‌اقلام درر - بار افاضل ماوراء النهر .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۲۹ (امامة) و ۵: ۱۷۵ (جواب اعترضات) و ۲۸۲:۸ (دونامه) -تاریخ‌عالم‌آرا: ۲۵۸ ، ۲۶۵ - ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۴۷ .

9183- **الهیات** ۵۱۲/۲ د : نستعلیق ۱۸ع۲/**۱۰۳۵** (۵۹ر - ۷۵پ) [ف.الهیات ۱ :۳۱۷] .

9184- **تهران** ، ادبیات ۱۸/۳ د : نستعلیق نظام باتاریخ **۱۰۳۶** دردفتر درشیراز تنها پاسخ را دارد [ف. ادبیات ۱ : ۴۹۴] .

9185 - **تهران** ، ادبیات ۱۵۹/۱۹ حکمت : نسخ سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ **۱۰۴۷** در دردفتر (۲۵۰ر - ۲۵۲ر)، تنها پاسخ‌را دارد [ف. ادبیات ۲ : ۴۵] .

9186 - **ملك** ۵۹۰۶/۱۶ : نستعلیق **۱۰۶۷** (گ۶۵پ)، نامه و پاسخ است و آغاز هردو برابرنمونه [رؤیت] .

9187- **دانشگاه** ۲۱۴۵/۱: باتاریخ **۱۰۶۸ - ۱۰۹۲** دردفتر (ص ۵۹-۶۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۸۳۷] .

9188- **یزد**، سریزدی۲۵/۱۰:نوشتهٔ اسماعیل ج۲/**۱۰۷۲** (در ش ۵ بهمین خامه) [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۶] .

9189 - **دانشگاه** ۲۴۶۴ : نستعلیق **۱۰۶۳ - ۱۰۷۳** (ص۳۹۴) [ف. دانشگاه۹: ۱۲۱۰] .

9190- **دانشگاه** ۲۷۱۱/۹ : نوشتهٔ سلطان محمد کاتب سپاهانی ، یکشنبهٔ شعبان **۱۰۹۵** در سفر مکه (ص ۳۱۸ - ۳۲۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۹] .

9191-**دانشگاه**۳۵۱۴/۱۳: درجنگ گردآوری ملامحمد محسن فرزند محمدصادق بروجردی **۱۰۹۵-۱۱۰۴** (ص ۲۳۰-۲۳۶) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۶] .

9192- **ملك** ۵۴۰۳/۱۰ : شکسته نستعلیق‌وچلیپا، خامهٔ شاعری باتخلص جنونی در پیرامن ع۲/**۱۱۰۰** (۳۵ر - ۴۰ر) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

9193- **تهران**، اصغرمهدوی ۲۸۴/۱۴

نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲:۷:۱۰۷].

9194 ـ **ملك** ۳۸۴۴/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۸۳پ ـ ۸۶ر)، نامهٔ اوزبکان و پاسخ آن، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9195ـ **مجلس** ۵۰۳۲/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۰۷ر ـ ۲۱۶)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9196 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۱ : نستعلیق محمد مؤمن جدید الاسلام کشمیری، سدهٔ **۱۱**، (ص ۲۹ ـ ۳۷) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۸۸۹].

9197ـ **حقوق** ۴۶/۱۶ج: سدهٔ **۱۱**، در نسخه تاریخ پاسخ رجب ۷۹۹ دانسته شده درست نیست (۲۷۳پ ـ ۲۷۶ر) [ف. حقوق ۲۱۴].

9198 ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی** نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵:۵۸۹].

9199ـ **دانشگاه** ۴۸۶۴/۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۷۱ ـ ۸۰) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۶].

9200 ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۱۸۶ : در جنگ مؤرخ **۱۰۶۳ ـ ۱۱۴۱**، نامه است و پاسخ آن (ص۲۲۶ ـ ۲۳۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۵۴].

9201ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۴۱ : ضمن مجموعه محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۹۲ هامش) [ف. دانشگاه ۹:۱۴۰۹].

9202ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۹حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** نامه و پاسخ آنست [ف. ادبیات ۲:۲۴۵].

9203 ـ **ملك** ۴۳۴۱/۲۵ : نستعلیق **۱۱۹۳-۱۲۱۹** (۲۳۳ ر ـ ۲۴۱ ر هامش) [رؤیت].

9204 ـ **مجلس** ۲۸۸۶/۲ : نستعلیق شفیع **۱۲۰۹** (ص۶۴ ـ ۷۵) [ف. مجلس ۱۰ ۲۷۳].

9205ـ **دانشگاه** ۱۱۳۰/۲ : نستعلیق شوال وذیقعدهٔ **۱۲۳۶** دردفتر (گ۳۷) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۴۷].

9206ـ **دانشگاه** ۴۴۱۸/۸: نستعلیق **۱۲۶۷** (ص۱۸۲ ـ ۱۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳ ۳۳۸۰].

9207ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۵ عقاید نحل اسلامی: بی‌تاریخ (گ ۷۴ ـ ۸۰) [ف مخطوطات ۲ : ۹].

نبوت

از شیخ حسن رشتی، در پاسخ چند پرسش است از سید رضا کربلائی. در هر بند پرسشی آورده شده وسپس بپاسخ آن می‌پردازد. و از اوست «پرسش وپاسخ : ۹۰۲». **آغاز** : الحمدلله القادر المقتدر الخبیر الولی العالم... امابعد، جناب مستطاب... آقا سید رضا.

9208 ـ **ملك** ۶۳۸۹ : نسخ ج۲/ **۱۳۱۵**، ۳۳گ ۹س، اندازه بغلی [رؤیت].

نبوت و ولایت

در بخش عرفان خواهد آمد.

نتیجة الافکار

ازمحمدسعید فرزندحاج ملاصالح خلخالی درکلام واخلاق شیعی و سوگواری، نام کتاب و نگارنده دردیباجه هست. **آغاز** : الحمدلله الذی احتجب بشعاع نوره عن... اما بعد، بر ضمیر بیضا تنویر ارباب.

9209ـ **دانشگاه** ۳۴۸۶/۱ : شکسته نستعلیق گویا نگارنده (ص۱ـ۱۶۷) بامهر میر محمد باقر مالك نسخه مؤرخ ۱۲۱۱ [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۱].

نجات المتقین

در بخش فقه خواهد آمد.

نجات المسلمات

در بخش اخلاق خواهد آمد.

نجات المؤمنین

از محمدعلی فرزند محمدصادق نیشابوری نجفی، در اصول دین، در سه‌شنبهٔ ۱۲۵۲/۶/۵ نگاشته است.

9210ـ همدان، آقای قاسم برنا: نسخ سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹].

نجات المؤمنین فی معارف الدین

از محمد فرزند ملامحمد صالح برغانی قزوینی، که یاد او در «بحر العرفان :۷» گذشت. در اصول پنجگانه، در ذیحجهٔ ۱۲۶۱ بانجام رسانده است.

9211 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۷ : علی‌اصغر، **۱۲۷۷**، ۱۸۵ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

النزهة الاثنی عشریه

از میرزا محمد فرزند عنایت احمدخان، درگذشتهٔ ۱۲۳۵، در رد «التحفة الاثنی عشریه» عزیز دهلوی، که رد برشیعه بوده، در دوازده بخش، باروش قال، اقول. بخشی از این کتاب بعربی درهند بسال ۱۲۷۹ بچاپ رسیده‌است.

بنگرید: کشف الحجب: ۵۷۹ ـ ف. مشار عربی: ۹۴۹.

9212ـ **مجلس** ۲۸۰۹: نسخ سدهٔ **۱۳** جلد هشتم آنست، ۲۳۴ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰ : ۹۲].

نزهة الایمان و نضرة الایقان

از شاه عظمت‌الله پیران فرزند شاه امین الدین قادری فرزند میران سید شاه عظمت‌الله قادری.

9213 ـ **آصفیه** ۱۲۶۹ کلام : نوشتهٔ **۱۲۲۹** [ف. آصفیه ۳ : ۵۵۰].

نصرة الحسینیه

از سید علی فرزند سید دلدار علی نقوی لکهنوی (۱۲۰۰-۱۲۵۹). در پاسخ اعتراضات اهل سنت که در بنارس باو داده شده بود، و همانجا کوتاه جواب داده بود، سپس در عظیم آباد بتفصیل پاسخگویی می‌کند. **آغاز**: الحمد لله الذی هدانا الطریق المستقیم . . . امابعد، احقر بندگان.

بنگرید: مؤلفین مشار ۴ : ۲۳۷ـ احسن الودیعه ۱ : ۱۱۰ ـ ریحانة الادب ۴: ۲۳۰.

9214ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۵۲ مج سید میرحسنعلی حسینی عظیم آبادی، ۱۹ ج۱/ **۱۲۷۲** (گ ۱ ـ ۲۶پ) [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

نصرة الدین

از محمدکریم‌خان قاجار، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» وجز آن. در رد پادری که در ۱۲۵۲ کتابی در رد اسلام نگاشته و در ۱۲۷۵ در بمبئی چاپ کرده بود، بسال ۱۲۶۶ در یك مقدمه و دو مقصد نگاشته و چاپ کرده است: مقدمه در ذکر شبهات پادری، مقصد ۱ـ رد شبهات او ۲ ـ اثبات پیامبری محمد. **آغاز**: ستایش خداوندی را سزاست یگانه که نه از چیزی متولد شده و نه چیزی از او.

بنگرید: ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۹۸ ـ ف. مشار : ۱۵۸۳.

9215 ـ **سپهسالار** ۲۶۷۹ : نستعلیق محمدعلی فرزند محمدصادق شیرازی، یکشنبهٔ ۲۰ ع۲/**۱۲۶۹**، زدین، ۲۰۲ گ [ف. سپهسالار ۵ : ۴۳].

9216ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۱۳ : نسخ خوش۱۲۶۹، ۱۰۷ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9217ـ الهیات۳۷۹د: نستعلیق یوسف علی، ۱۹محرم۱۲۸۲ درهمدان، ۳۲۴گ۱۲ س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۴].

نصرة الشریعة فی استبصار مذهب الشیعة

از سید محمد علی شهرستانی ، نگارندۀ « کشف الحجاب : ۱۸۹ » و جز آن . در رد «نصیحة الشیعة» که بهزبان اردو و از یکی از اهل‌سنت‌بوده‌است، کسی‌آن را برای‌شهرستانی بفارسی درآورده واواین‌را در پاسخ آن کتاب نگاشته است .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقباء : ۱۴۱۰ .

9218ـ الهیات ۳/۲۲۷ج: نسخ سدۀ ۱۴ (۱۱۰پ ـ ۱۳۳ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۸۹] .

نظامیه فی مذهب الامامیه

از خواجگی‌شیرازی، نگارندۀ «تمهیدات ۷۶۴» وجز آن. درعقاید شیعی، بنام نظام شاه دکنی. آغاز: حمد و ثنا و شکر آلاء و نعماء قادری دانا راسزاوار است .

9219 ـ رضوی ۲۹۵ حکمت : نسخ حسین فرزند نظام محب‌الله ، همراه « شرح فصول نصیریه :7462» مؤرخ۱۰۰۰ از همو ، ۲۶ گ [ف. رضوی ۱ : ۵۹] .

النقض

یا بعض مثالب النواصب فی نقض فضائح ـ الروافض، ازنصیرالدین ابی‌الرشید عبدالجلیل ابن ابی‌الحسین‌ابن ابی‌الفضل قزوینی رازی . مسائل وکلامی ونیزرجالی،حدیثی ،تاریخی ، جغرافیایی را در بردارد. ودرسالهای ۵۵۶ تا ۵۵۹ بدان می پرداخته است . این کتاب با پیشگفتار آقای جلال الدین محدث ارموی در تهران بسال ۱۳۳۵خ بچاپ رسیده است .

بنگرید: پیشگفتار چاپ از آقای محدث ارموی‌تعلیقات نقض‌ازهمان محدث ارموی‌چاپ ۱۳۳۴خ .

9220ـ تهران، آقای‌محدث ارموی: نستعلیق ۱۰۵۰ ،زرین‌ملخص‌است[ف.ادبیات۲ : ۷۰] .

224 ـ 9221ـ تهران، آقای محدث ارموی : چهار نسخه، که هیچیك نسخۀ کاملی نیست [پیشگفتارچاپ، ازآقای‌محدث‌ارموی].

نقض الرماح فی کبد النباح

از حافظ ابواسماعیل ، درگذشتۀ پیرامن ۱۲۷۰ .

9225ـ آصفیه ۱۳۶۵ کلام : نوشتۀ ۱۲۷۰ [ف. آصفیه ۴ : ۵۴۸] .

نورالمعرفه

از حاج محمد باقر فرزند حسن فرزند ملا اسدالله جازرانی قاینی بیرجندی ، متخلص به‌صافی (۱۲۷۶ ـ ۱۴ ذیحجۀ ۱۳۵۲) . در یك مقدمه درفضل علم وعلما وچهارقطب ، وهر قطب درچند فصل درتوحید وپیامبری و امامت وبازگشت ، خاتمه در سلسلۀ مشایخ و زنجیرۀ روایت نگارنده، که در ۲۶ رمضان ۱۳۱۴ به انجام رسیده است . آغاز : الحمدلله المتفرد بالوحدانیة والمتوحد بالربانیة .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعة ، نقبا : ۲۰۴ .

9226ـ رضوی ۷۶۵ اخبار (۲۱۸۶) نسخ محمدعلی فرزند ملاعبدالکریم بیرجندی،

۱۳۱۴ ، ۲۰۷ گ [ف. رضوی ۵ : ۱۹۸] .

نور الهدایه

از محمدرفیع فرزند حاجی علیرضا نوری دراصول دین شیعی، بسال ۱۲۲۳ نگاشته‌است.

9227ـ **آصفیه** ۱۱۸۵ کلام : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۵۵۰] .

نور الهدایة فی اثبات الرسالة

ازعلی‌اکبر نواب شیرازی، بسمل، نگارندهٔ «شرح سی فصل: ۳۲۰» وجزآن. بدرخواست یکی ازدانشمندان مسیحی، در یك مقدمه و سه باب و یك مقاله ، مقاله در یك مقدمه و سه مطلب ویك خاتمه. **آغاز:** تحفهٔ حمد سزاوار درگاه بی‌نیازی است که‌گمگشتگان وادی

9228ـ **دانشگاه** ۲۹۹۹/۴ : نسخ‌علی میرزا فرزند علی‌جان فتح‌آبادی، **۱۲۴۸** (ص ۴۸۸ ـ ۵۰۷)۱۷س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۲۸] .

نور الهدایه و مصدر الولایه

دربخش عرفان خواهد آمد.

نیت = رساله در . . .

از آقا جمال خوانساری کـه یـاد او در «اختیارات الایام : ۲۲۱» گذشت. درچندفصل که برای شاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) نگاشته است .

9229ـ**مجلس** ۲۵۱۲/۱ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲** باتاریخ **۱۱۸۱** در دفتر (ص۱-۳۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸] .

9230ـ **یزد،** سید جواد مدرسی یزدی ۵/مج: باتاریخ **۱۱۱۱-۱۱۱۳** دردفترانجام افتاده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۸] . **فیلم‌آن** دردانشگاه ش۲۳۹۸ هست [فیلمها ۱:۶۷۹].

9231ـ**تبریز،** ثقةالاسلام: احمدفرزند ابراهیم فرزند مظری حایری، ۱۵رجب**۱۱۷۵** شمارهٔ ۲ دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۳۲۷] .

و

واجبات عقلیه = عقاید دینیه

از ضیاء الدین گرگانی، در۹۷۳گذشت.

واجبات دلیه

از میر معزالدین محمد فرزند ابوالحسن موسوی مشهدی ، که در ۱۰۴۳ هشتاد ساله بوده است. دراصول دین بدلیل وفروع، دردو فصل ویك خاتمه [دیباجه] . **آغاز :** شکر و سپاس بیقیاس معبودی را سزدکه بنعمت معرفت انسان را از سایر .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۵۸ و ۴:۴۰۵ و ۱۴ : ۲۳۰ و ۱۵ : ۲۸.

9232ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۴۹ : باتاریخ **۱۰۶۹** بهمین‌خامه دردفتر (ص۴۷۹ ـ ۴۹۷) [رؤیت].

وادی السلام

از محمدشفیع فرزند محمدحسین‌کزازی. بنام شاه قاجار، درپنج‌باب: ۱ـ اثبات توحید ونفی شرك ۲ـ درکیفیت‌قضا وقدر ۳ـ درنبوت ۴ ـ امامت ۵ ـ معاد . **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس خداوندی را سزاست که از قلم جودش رقم وجود .

9233ـ**تهران، ملی** ، ۳۳۲ ف: نسخ خوش‌سلخ ذیحجهٔ **۱۲۶۳** گویابرای محمدشاه، آغاز برابرنمونه [ف. ملی۱:۳۲۶].

9234ـ تهران، اصغر مهدوی ۲۲۹ : نسخ ۱ع۲۱/۱۲۶۳ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۳].

وجه دین

از ناصر خسرو مروزی قبادی، نگارندهٔ «جامع الحکمتین : ۷۶۶» و جز آن. دربرلن ۱۳۴۳ق =۱۳۰۳خ چاپ شده است.

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۲۵ .

9235ـ دیوان هند ۴۶۶۰ : نسخ محبعلی قندری، شعبان ۹۳۷، ۲۴۵ گ ۱۲س فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۷۸هست [فیلمها۱: ۲۷۰] .

9236ـ دانشگاه ۱۲۶۱ و۱۵۸۶فیلم ازنسخهٔ نستعلیق هندی نوشته‌شده دوشنبه ج۱/ ۱۱۵۷ [فیلمها ۱ : ۲۷۰] .

وحی = رساله در . . .

ازمحمدعلی خلخالی **آغاز:** من‌افادات استادی‌آخوند محمدعلی خلخالی دربیان‌وحی بدانکه وحی بردو قسم است

9237ـ دانشگاه ۲/۳۴۸۶ : شکسته نستعلیق‌گویا ازمحمدسعید فرزندحاج ملاصالح خلخالی (ص۱۶۸ – ۱۷۱) بامهر تملیك میر محمد باقر مؤرخ ۱۲۱۱، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۱] .

وسیلة النجاة = حدیقة الشیعة

وسیلة النجاة الموصلة الی سبیل الهداة

ازمحمد فرزند عبدالنبی‌بحرانی‌کرمانی، دراصول و فروع دین و اخلاق، برای مرتضی قلیخان فرزندمحمداسماعیل فرمانروای کرمان و مانند احیاء غزالی و نوشته‌های فیض کاشی آمیخته باآیتهای قرآن واخبار است، که در ۲۹شعبان ۱۲۹۵ بانجام رسیده است. **آغاز:** سپاس‌مبرا ازقیاس پروردگاری‌را بایدکه انوار حقیقت را ازصبح ازل .

9238ـ دانشگاه ۱/۶۲۲ : نسخ ملا حسین معلم ماهانی، در روزگار نگارنده، در ۱۲۹۶ (۱پ – ۲۳۰ر). همراه «ذکر و دعاء ازهمو [ف. دانشگاه ۳ : ۶۸۹].

وصل الفصول

ازمحمد جعفراسترآبادی، نگارندهٔ «آب حیات: ۸۶۸» وجزآن. دراصول دین ومذهب شیعی واینکه چگونه بهعریك ازآن اصول نیاز هست، واین جز «اصل‌الاصول : ۸۷۸» اوست **آغاز:** (بمانند اصل الاصول) .

9239ـ تهران،ملی۲/۷۰۳ف: شکسته نستعلیق عبدالعظیم انجدانی، در۱۲۵۶، (ص ۱۳ – ۵۵)، همراه با «اصل‌الاصول: 8176» او [ف. ملی ۲ : ۲۱۰] .

9240ـ مجلس ۶/۵ نجم : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

هادی المضلین

از حاج ملا هادی سبزواری، نگارندهٔ «اسرار الحکم : ۷۳۲» و جزآن . در اصول دین، درپنج باب: توحید، عدل، پیامبری، امامت، اموری که بتجربه و تتبع دانسته شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی لم یتخذ صاحبة ولاولدا... امابعد، ایامی‌که فیض‌عزلت‌را یافته

9241ـ رضوی ۲۹۰حکمت: نستعلیق ۱۲۸۹، آغاز برابر نمونه، ۱۹۵ گ ۱۸س [ف . رضوی ۱:۹۴] .

9242ـدانشگاه۲۵۳۷:شکسته‌نستعلیق رمضان ۱۲۸۹، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازنگارندهنام‌برده‌نشده، ۱۵۴گ [ف.دانشگاه ۹ : ۱۳۳۳] .

9243ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۵۱۰ : نستعلیق زیبای رجب ۱۲۹۱ ، ۱۵۱ گ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبایی] .

هدایة المجاهدین

از محمد تقی کاشانی، نگارندهٔ « هدایة ـ الطالبین :۱۰۰۶ » وجز آن. درپاسخ هفت پرسش هانری مارتن، در ۱۳۰۹ق چاپ شده. **آغاز:** الحمدلله الذی ارشدنا الی حقایق دینه وارسل علینا

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۲۱۳ .

9244ـ تهران ، ملی ۷۴۵ ف : نسخ اوایل سدهٔ ۱۴، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۱ گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۲۶۶] .

هدایة الصبیان

ازحاج محمد کریمخان کرمانی، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» وجز آن. دراصول دین برای نوآموزان، دریك مقدمه وچهار فصل،که در شب آدینهٔ ۵ ذیحجهٔ ۱۲۶۰ بانجام رسیده است .

بنگرید : ف. مشار : ۱۶۴۴ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۹۸ .

9245 ـ تهران ، ادبیات ۳۵۷/۲ جوادی: نسخ ۱۲۶۱ .

9246ـ تهران، ادبیات ۳۵۷/۵ جوادی: نوشتهٔ ع ۱۲۶۱/۲۶ همراه شمارهٔ پیش (دو بار دریك دفتر آمده) [ف . ادبیات ۳ : ۵۷] .

9347ـ تهران ، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق علی اکبر دشت آبی، وقف ۱۲۶۹ [رؤیت]

9248 ـ تهران ، ادبیات ۸۱/۴ د : تاریخ یاد نشده (۴۶پ ـ ۶۱پ) [ف. ادبیات ۱ : ۲۹۳] .

هدایة الضالین

علیقلی جدید الاسلام، نگارندهٔ «ردصوفیه ۷۸۹» و سیف المؤمنین :۹۶۱»، بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵)، درپاسخگوئی به نصارا، درچهار جلد: ۱ـ در رد اصول دین نصارا و اثبات اصول اسلام از کتابهای ایشان ۲ـ رد فروع دین نصارا و اثبات فروع اسلام ازروی کتابهای ایشان ۳ ـ اثبات پیامبری و خاتمیت ازکتابهای ایشان ۴ ـ اثبات امامت و مهدویت ازکتابهای ایشان . نگارنده گوید که چندی در سرزمین کفر می‌زیسته و از نصرانیت پیروی‌کرده و سپس به اسلام گرویده است . و کتابی به‌زبان فرنگی در ردنصارا نگاشته وآن کتاب را به‌فارسی ترجمه کرد است . **آغاز :** سپاس بیقیاس صانع بی‌نظیر را سزاوار است که گلستان جهان از آفتاب .

9249ـ ملك ۵۴۳۸ : نسخ سدهٔ ۱۲، جلد یکم است دریك مقدمه و دو باب وهرباب درچند فصل، آغاز برابر نمونه، ۳۷۶ گ ۱۵ س [رؤیت].

9250ـ مجلس ۲۰۸۹ : به چند خامه ازسدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۶۱۴ص ۱۵س [ف . مجلس ۶ : ۷۵] .

هدایة الطالبین

از محمدتقی فرزند محمد حسین کاشانی، نگارندهٔ « تفسیرآیت رب المشرقین : ۲۳ » و «نجم الهدایة : ۳۵۹» وجز آن. دراصول دین درپنج باب وهرباب درچند فصل، بسال ۱۲۸۵ نگاشته و در ۱۲۸۶ چاپ شده است. واین جز «هدایة المسترشدین فی‌رد المضلین» اوست که دررد هانری مارتن است وچاپ نیزشده است.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، النقباء : ۲۵۳ ـ ف. مشار : ۱۶۴۴ ، ۱۶۴۵ .

9251 ـ دانشگاه ۳۲۶۸ : نستعلیق ، نسخهٔ اصل باخط‌خوردگیها، ناقص، درفهرست

نام پدر نگارنده عبدالرحیم آمده وافزوده شده که او جز مؤلف «هدایة المسترشدین» است ۹۳گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۸] .

هدایة الطالبین

از حاج کریم‌خان نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی ۲۸۷» وجز آن، در پاسخ برخی ازفقیهان یزد دربارهٔ سه مسئله : ۱ ـ شیعی و شیخی و ناجی وهالك ۲ـ اصول دین چهاراست و چهارم آن رکن‌رابع ۳ـ حکایت عدددرصوم وافطارچیست در۳ ذیحجهٔ ۱۲۶۱ در یزد نگاشته و چندبار چاپ‌شده‌است. **آغاز:** ثنایی‌بی‌منتهاخداوندی را سزاست... امابعد چنین‌گوید.

بنگرید : ف. مشار، ۱۶۴۴ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۹۸ .

9252ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۱۱۲ : نسخ خـوش عبدالحسین فرزند زین‌العابدین یزدی قلعه‌کهنه‌ای، ۲۴ع ۲/**۱۲۷۳** بروزگار نگارنده بدستور امان‌الله خان ، ۱۶۳گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9253ـ **تهران**، دکترمفتاح۱مج: سدهٔ **۱۳** همراه «هدایت الصبیان» از همو [رؤیت].

هدایة الطالبین فی معرفة الانبیاء المعصومین والائمة الطاهرین

از حاج ملاهادی سبزواری ، نگارندهٔ « اسرار الحکم : ۷۳۲ » و جز آن . بدستور ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و وزیر او آقاخان نوری، درپیامبری وامامت، دردوباب وهرباب درچند فصل وهرفصل در چند هدایت که در ۸ رجب ۱۲۷۴ بەانجام رسانده است . **آغاز:** سپاس ایزدراکه آنجاکه اوموجوداست هیچ موجودی را وجودی نیست .

بنگرید : مجلهٔ جلوه ۱ : ۲۸۴ و ۲ : ۱۹۵ .

9254ـ **مجلس**۱/۲۴۷۹فهرست‌نشده: نوشتهٔ**۱۲۷۴** (ص۱ـ۹۴) [نسخه‌ها۵:۱۸۷].

9255ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۶۶ : نسخ موسی فرزند حسن نیشابوری شعبان **۱۲۷۶** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۵] .

9256ـ **مجلس** ۴۲۹۰: نستعلیق عبدـ الصمد فرزند جعفرقلی شکوری جیلانی، رجب **۱۲۷۷**، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۴گ ۹س [رؤیت] .

9257ـ**ملك**۱/۴۹۳۰: نسخ آقابزرگ خراسانی، شنبهٔ شوال **۱۲۷۸** (۱پ ـ ۶۹پ) سپس یك صفحه سرگذشت نگارنده از رضا قلی هدایت در۱۲۸۰ درتبریز [رؤیت] .

9258 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۴/۱۵ جوادی: نسخ گویا یکی از شاگردان نگارنده و بروزگار او ، همراه ۱۴ گفتار دیگر همه ازهمو وبیك خامه [ف. ادبیات ۳ : ۳۹].

9259ـ **دانشگاه** ۲۶۵ : نستعلیق حسن تقدیسی تفرشی، محرم **۱۳۶۱** [ف . دانشگاه ۳ :۶۳۸] .

9260ـ **مجلس** ۷۸۸ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۴۲گ۱۷س [ف مجلس ۲ : ۴۹۳] .

هدایة المسترشدین فی معرفة اصول الدین

ازابوتراب فرزندحسین قزوینی، دربیان اصول پنجگانهٔ دین و مذهب . **آغاز :** سپاس بیقیاس سرمدی مرواحد لاشریك ... اما بعد، چنین‌گوید .

بنگرید: طبقات‌اعلام‌الشیعه، کرام :۲۶ .

9261ـ **مجلس** ۳/۵خویی : نستعلیق

سدهٔ **۱۳**، (ص۱۸۸ ـ ۲۵۹)، همراه : شرح ابیاتی از حافظ وشرح دعای سحراز همو [ف. مجلس ۷ : ۲۶۴].

هدایة المؤمنین الی الحق المبین فی معرفة اصول الدین

از مرتضی فرزند عبدالوهاب حسینی لاهیجی در کلام شیعی ، در یك مقدمه و پنج باب و یك خاتمه : مقدمه درسبب آفرینش ، آفریده و آفریدگار، باب ۱ ـ واجب الوجود و توحید ۲ـ عدل ۳ـ پیامبری ۴ـ امامت ۵ـ رستاخیز ارواح‌واجساد. خاتمه دررجعت. **آغاز:** حمد وسپاس و ستایش بیقیاس خداوندی را سزد که اختراع فرمودلامن‌شیی‌وابداع نمودموجودات

9262 ـ مجلس ۱/۳۰۳۴ : نستعلیق موسی فرزند خلیل فرزند تقی فرزند جعفر فرزندمحمد ابراهیم مازندرانی ساکن‌لاهیجان ۲ع۵/**۱۲۸۶**، بخواهش ملامحمدحسن واعظ مازندرانی معروف به خوشمزه، زدین:۴۴۸ص [ف. مجلس ۱۰ : ۵۶۴].

یزدان شناسی

از حسین فرزند تقی حسینی‌استرآبادی .

9263ـساری،طاهری‌شهاب۱مج: نسخ ونستعلیق **۱۲۷۸-۱۲۷۹** [نسخه‌ها۶: ۶۳۰].

یوسفیه = مناظره

بخش دوازدهم

عرفان

الف

آداب اصحاب

درهشت باب درطریقت و سلوك ، هر يك باب درچند فصل. فهرست بخشهادردیباجهٔ نسخهٔ ۲۲۴۳ دانشگاه آمده است . **آغاز :** بسمله . بمقارنت زمینهافاسد وجیفهای متعفن فاسدشوند.

9261ـ**دانشگاه** ۲۲۴۳/۱ : نستعلیق محمد حسین قراباغی ، ۱۷ صفر **۱۳۲۹** (ص۱ـ۱۵۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۳].

آداب اهل تصوف

از عزیزالدین فرزندمحمد نسفی نخشبی ، که در روزگار جلال‌الدین خوارزمشاه (۶۲۸ ۶۱۷) میزیسته وازترس ترکان از خراسان به فارس گریخته ودرابرقو درگذشته است . عارف بزرگ ونگارندهٔ «کشف الحقایق». گفتاریست باعنوانهای فصل وای درویش، که ضمن مجموعه رسالههای اوبنام «الانسان الکامل: ۱۱۹ـ۱۳۰» بکوشش ماریژان موله در ۱۳۴۱ خ چاپ شده است. **آغاز:** حمدله ... اما بعد ، چنین گوید... که جماعت درویشان ازاین حقیر درخواست کردندکه می‌بایددرآداب اهل تصوف رساله جمع کنید . بنگرید : ذریعه۹: ۷۱۸ـ مجمع الفصحا ۱ : ۳۴۰ـ ریحانة الادب ۴ : ۱۹۱ ـ کتاب شناسی دهساله : ۳۶۱ .

9265ـ**ملك**۴۰۴۵/۱۲: نسخ نزدیك **۱۲۷۵** (۱۰۱ر ـ ۱۰۴پ) آغاز برابرنمونه همراه چندگفتار دیگر از همو [رؤیت] .

9266 ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۱۱: شکسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم الحکما) **۱۳۱۴** (۵۶ ر ـ ۵۸ ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

آداب اهل کمال = آداب وسیر اهل...

آداب تصوف

ازمیرقوام‌الدین خوافی. اندرزهای کوتاهی است بهسالکان. **آغاز:** من نتایج نفایس شریف میرقوام‌الدین الخوافی(قد). ازجنون المجانین خاصیت جلال، کارنیك ویارنیك را دوست‌دارد کاربد ویار بدرا دشمن‌گیرد.

9267ـ **الهیات** ۴۷۴/۱۰د: باتاریخ **۱۲۰۵** دردفتر (۲۵۰ پ ـ ۲۵۳ پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۰۹] .

آداب تصوف

از درویش محمد فرزند علیشاه طبسی ،

دربیست و هشت فصل ، که فصل سوم آن در فقروفصل ۲۸ درفنا است. به‌نثر و نظم نیزدارد بنگرید : یادنامهٔ نجاتی لوغانی، ایرج افشار .

9268ـ **تهران،** دکترمهدی بیانی ۱مج باتاریخ **۸۳۹ ــ ۸۴۳** دردفتر (۱ر ــ ۴۲پ) آغاز در فصل ۳ افتاده، همراه «اصطلاحات : ... » درویش محمد طبسی نعمت‌اللهی و چند گفتاردیگر ازهموکه‌گویاهمهٔاین‌مجموعه‌ازهمان طبسی باشد.**فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۰۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۰ـ نسخه‌ها۶ : ۵۱۰] .

آداب الخلوة

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. درآداب چله‌نشینی ، وذکر وبیان عروج اهل تصوف، درچند فصل و عنوانهای ای‌درویش، که درمجموعه رساله‌های او (ص ۱۰۱ ــ ۱۱۰) به‌چاپ رسیده است. در پایان رسالهٔ «عشق» خود ازاین‌گفتار یاد کرده واینکه آنرا درشیرازنگاشته است. **آغاز:...** امابعد، چنین‌گوید... که جماعت درویشان از این بیچاره درخواست‌کردند که می‌بایدکه در شرایط چله ودرآداب ذکرگرفتن و در عروج اهل تصوف .

9269ـ **ملك** ۴۰۴۵/۱۰: نسخ**۱۲۷۵** همراه چندگفتار دیگرازهمو(۹۶پ ــ ۹۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9270 ــ **مجلس** ۴۹۴۹/۹ : شکسته نستعلیق محمدجواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم‌الحکما) **۱۳۱۴**، (۵۴ر‌ــ۵۲ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

آداب درویشی

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت.

9271 ــ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۶ : نوشتهٔ محمود فرزند محمد حسینی در هرات ــ **۸۷۱**، همراه: ۱ــ نسبت‌سیادت (سلسله‌مشایخ) ۲ــ نسبت خرقه ۳ ــ جارو بیه ۴ ــ ایجاد ۵ ــ فقریه ۶ ــ آداب درویشی (این گفتار) ۷ ــ پرسش و پاسخ ۸ــ شرح فصوص ۹ ــ مکاشفات ۱۰ ــ رموزات ۱۱ــ رموز ۱۲ ــ معارف ۱۳ــ نسبت نامه ۱۴ــ روح ۱۵ ــ تکثیر اسما ۱۶ ــ حورائیه ۱۷ نصیحت نامه ۱۸ــ رسالهٔ عرفانی ۱۹ــ حوارئیه ۲۰ــ حورائیه۲۱ــ تفسیرسورهٔ توحید ۲۲ــ حروف ۲۳ــ تحقیق ایمان ۲۴ــ کمال بلوغ. همراه چند گفتار از میرسید علی همدانی ودیگران درمیانهٔ همین‌گفتارها [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۴ ــ ۱۷۸۱] .

آداب‌درویشی واصطلاحات آنان

دوگفتار ناشناخته .

9272ـ **یزد،** سید جواد مدرسی یزدی ۷مج : با تاریخ **۱۱۱۱ ــ ۱۱۱۳** در دفتر،در آداب درویشی، واصطلاحات‌درویشی به‌نظم‌و نثر وباعنوان‌باب، بسیار سودمنداست . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۹۸ هست[فیلمها۱ :۶۷۹].

9273ـ **دانشگاه** ۴۷۵۹/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، ضمن یك جنگ، آداب است و گزارش اصطلاحات، به‌نظم و نثر، باعنوانهای ترجمان سلام ، مثنوی ، ترجمان جریده ، ترجمان سنگ میدان ، ترجمان مفردی . . . باب در بیان اسباب نسبت غزاوان ، باب در بیان لنگ، باب دربیان زنجیر ، باب در بیان برگ، باب شیرغلاب، زنگ حیدری، جریده، نعلین وجزآنها[ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۰۶].

آداب دم زدن

از خـواجه معین الدین حسن سجزی ، دردوباب. **آغاز:** رسالة من‌تصنیفات خواجه. ...میان‌رگهاکه درجود آدمی‌است .

9274ـ دانشگاه ۴۶۷۲/۵: باتاریخ ۱۱۲۸ در دفتر (۸۴ پ ـ ۸۸ پ)، زرین، ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲].

آداب السالکین

از فیض‌کاشانی، که یاد او در «امانت:۵» گذشت.

9275 ـ تهران، اصغر مهدوی ۷ / ۲۶۰: نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی حسینی، در سپاهان، در ۱۲۵۸ [نسخه‌ها ۲ : ۹۹].

آداب السالکین

ناشناخته. آغاز: الحمدلله الذی خلق ـ الانسان‌لمعرفة النفس و الخالق، و الصلاة علی

9276ـ رضوی ۵۴ اخلاق (۸۷۶۲) نستعلیق، تاریخ یاد نشده، در س ۹۳ آمده: کتبه محمد حافظی، از ابتداء سلسلهٔ خواجگان تااینجا ازخط شریف خواجه محمد پارسا نقل کرده شد ـ نام کتاب بخامهٔ دیگر «آداب ـ السالکین» یاد شده است. [ف. رضوی ۶ : ۳۶۷].

9277 ـ فرهاد معتمد، ۱۸۷/۴ : نستعلیق حسن‌خان جوهر، در ۱۰۵۴ [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲].

آداب السفرة

از رکن الدین ابوالمکارم احمد فرزند محمد، معروف به علاء الدوله‌سمنانی‌بیابانکی (۶۵۹ ـ ۷۳۶) گفتاریست در آداب خوردن برزمینهٔ عرفان. گفتاری بدین نام منسوب به‌ـ میرسید علی همدانی چند بار چاپ شده است. آغاز: حمد وثنای پاك پادشاهی‌را کـه خالق

بنگرید: ذریعه ۷۳۳:۹ ـ هدیة‌العارفین ۱ : ـ آتشکدهٔ‌آذر: ۸۰ و۲۱۷ ـ تذکرة الشعراء، غنی:۶۰ ـ ریحانة الادب ۹۹:۳ ـ طرائق الحقایق : ۲۹۲ ـ ریاض العارفین : ۱۷۸ ـ هدیةالاحباب : ۲۰۰ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۲۸۲.

9278ـ قاهره، دارالکتب۲۵۴مجامیع طلعت: تعلیق۸۹۵ (گ۲۹-۳۱) [مخطوطات ۱ : ۲].

آداب السفر = رسالة فی...

از مجدالدین بغدادی.

9279ـ تهران، خانقاه شاه نعمت‌الله : باتاریخ ۹ج۸۲۲ دردفتر، زرین [یادداشتهای دکترقاسمزاده].

آداب سلوك

از خواجه صدر الدین محمد گیسو دراز فرزند یوسف حسینی‌دهلوی‌عارف‌چشتی (۷۲۰ ـ ۸۲۵).

بنگرید: ذریعه ۹ : ۹۳۷ ـ تذکرهٔ روز روشن : ۳۱۰ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۳۱۰ـ مؤلفین‌مشار۵: ۸۹۴ ـ هدیة‌العارفین۲: ۱۸۴.

9280ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی شف ۵۵۰/۲ : شکسته نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۴].

آداب سلوك = سیر و سلوك

آداب الصدیقین

9281ـ فرهاد معتمد ۱۸۷/۵ : نستعلیق حسن‌خان‌جوهر، در۱۰۵۴ [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲].

آداب صوفیان

شاید از محمد حسین فرزند محمد زنده در۱۲۵۱، نگارندهٔ«سلوك». گفتاریست‌درآداب خوردن برای صوفیان و در آن از شیخ مفید و

سید مرتضی و خواجه نصیر و ابن فهد حلی و علی‌بن طاوس و شیخ صفی‌الدین و مجلسی یاد شده. **آغاز**: آداب طعام خوردن . اول آنکه رزاق راالله داند نه‌فلان.

9282ـ **دانشگاه** ۲ و ۳۵۸/۴ : نسخ سدۀ**۱۳** (۱۱۷پ ـ ۱۲۰ر) همراه «سلوك» و گفتاردیگر نیز در روش صوفیان که از سیدبن طاوس دانسته شده ودرست نیست [ف. دانشگاه ۴ : ۴۵۱ و ۴۵۲] .

آداب صوفیان = آداب تصوف

از زین‌الدین خوافی ، در باب نشستن و برخاستن از سجاده وجزآن، در نوزده باب.

9283ـ **یوگسلاوی**۵۵مج: **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۰۱۶ هست [فیلمها ۱: ۶۴۰].

آداب‌صوفیه = اصطلاحات‌صوفیه = خرقه

از شیخ نجم‌الدین کبری ، احمد فرزند محمد فرزند عمر خیوقی خوارزمی، درگذشتۀ ۶۱۹. گفتاریست‌درهفت‌باب: ۱ـ درپوشیدن‌خرقه ۲ـ در نشست و برخاست ۳ ـ رفتن از خانقاه ۴ـ طعام خوردن ۵ ـ دعوتها ۶ ـ سماع ۷ ـ سفر. **آغاز**: (نسخه‌ها دیده شود).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۷۵ ـ آتشکدۀ آذر۳۱۱ ـ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۶۳۳ـ ریاض العارفین : ۱۴۳ ـ امتحان الفضلاء ۱: ۲۹۲ ـ هدیة العارفین ۱ : ۹۰ ـ هدیة الاحباب : ۲۵۳ـ طرایق‌الحقایق ۲ : ۱۴۹ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۴۷۹ ـ مجالس المؤمنین : ۲۸۷ ـ نفحات ـ الانس چ نولکشور : ۳۷۵ .

9284ـ **حمیدیه**۱۴۴۷/۳۳: باتاریخ **۷۵۵** در دفتر ، در هفت باب . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۴] .

9285 ـ **ملك** ۴۲۱۶/۳ : ضمن یك مجموعه باتاریخهایی از**۸۶۴ ـ ۸۷۴** (۸۲پ ـ ۸۹پ). **آغاز**: حمدله . صلاة . وصف آداب الخرقه للشیخ... المعروف بالکبری... الباب الاول فی‌لبس الخرقه. هرکه‌را ارادت این‌راه پدیدآید وخواهدکه خرقه‌پوشد بایدکه ازدست پیری پوشد [رؤیت] .

9286ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۱ : از سدۀ **۸ـ۹**، باتاریخ زایش ۸۳۱ دردفتر (ص۱ـ۲) نسخۀ پاکیزه‌ایست و در فهرست بنام « خرقه » آمده‌گویاتنها فصل یکم آنست. **آغاز**: پوشیدن خرقه، هر که راارادت‌این‌راه‌پدیدآید وخواهد خرقه بپوشند. بایدکه ازدست پیری‌که عالم بود بشریعت و حقیقت بپوشد [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸] .

9287ـ **الهیات** ۴۷۴/۹ د: با تاریخ **۱۲۰۵** دردفتر (۲۴۱پ ـ ۲۴۹ر) ، درهفت باب [ف . الهیات ۱ : ۳۰۹] .

9288ـ**مجلس**۵۷۱۴/۳ فهرست‌نشده: نستعلیق ریز وزیبای محسن برای مشهدی‌آقا، در۲۶ع۳/**۱۳۱۱** عنوان نسخ و درشت. (۱۳۹ ـ ۱۴۲). **آغاز**: بدانکه تصوف تصفیۀ قلب است از کدورت. [یادداشتهاهیئت‌مؤلفین]

آداب الصوفیه = اصطلاحات ...

آداب‌طالبین

از شیخ محمد .

9289ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف۱۰۸: تاریخ‌یادنشده، ۷۱ص[مخطوطات فرازعلی رضوی : ۲۸] .

آداب طریقت

از خواجه عبدالخالق فرزند عبدالجمیل عجدوانی، درگذشتۀ۶۱۷(۵۷۵هدیة‌العارفین)

و درآن پندهایی به خواجه اولیای کلان داده است. سرگذشت نگارنده درفرهنگ ایران‌زمین دفتر ۱و۲ همراه «صاحبیهٔ» او چاپ شده است **آغاز**: حمدله. اما بعد، این رساله‌ایست در آداب طریقت که ... عجدوانی ... مرسالکی از سالکان طریقت بجوامع الکلم امرکرده... ای پسرك من ترا وصیت می‌کنم که تقوارا شعار خود سازی.

بنگرید: فرهنگ ایران‌زمین دفتر ۱ مجلد ۱ ودفتر ۱ مجلد ۲ ـ هدیة العارفین ۱: ۵۰۹

9290ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۱۸: نستعلیق **۱۰۶۳ ـ ۱۰۷۳** (ص۱ـ۴ حاشیهٔ یکم) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۴] .

9291 ـ **حقوق** ۲۵۱/۱ج : نستعلیق عبدالله مقبول‌شاه مخدوم کشمیری بخاری، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه [ف.حقوق : ۴].

9292ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵مجامیع فارسی طلعت: بی تاریخ (گ۶پ ـ ۹پ)آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲۳].

آداب طریقت

آغاز: شمه‌ای ازآداب طریقت بازنمایم، وهشت شرط خلوت که تلخیص سیدالطائفه شیخ جنید بغدادیست... بیان‌کنم..

9293ـ**دانشگاه**۴۷۳۶/۶۸: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۳۳۷ ـ ۳۳۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۹] .

آداب مراقبت

درآن دوازده شرط آمده است. **آغاز**: نخست می‌بایدکه در جمیع احوال حق را جل ذکره مطلع احوال وناظر افعال خود داند .

9294ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۱۰ : نسخ ونستعلیق باتاریخ **۹۱۰ـ۹۱۲** در دفتر (ش ۴ و ۸) (۱۰۵۱ ـ ۱۰۵۲) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۰۲] .

آداب المریدین

ازکمال الدین‌حسین‌خوارزمی فرزندحسن شهید در۸۳۵ ـ ۸۴۰، که «ارشاد المریدین» را بسال۸۳۵نگاشته است. درده فصل. **آغاز**: حمدوثنای بیحداحدیرا که‌غمام رحمت عامش بر شجرهٔ وجود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۵۱ ـ از سعدی تاجامی : ۵۰۴ ـ حبیب السیر ۳ : ۱۴۴ ـ ف . دانشگاه ۲ : ۱۴۶ تا ۱۵۰ ـ مجالس النفایس ج تهران : ۹، ۱۸۵ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۲۳ ـ طرایق الحقایق ۲ : ۲۹، ۳۰ـ هدیة العارفین ۱ : ۳۱۵ .

9295 ـ **مجلس** ۳۲۶۰/۱۶ : نوشتهٔ محمدهاشم فرزند محمدعلی فرزند میرزا هاشم خوشنویس، **۱۳۰۷** در دارالسلطنه قزوین ، برای‌مقرب الخاقان اسدالله فرزند میرزا نصرالله معین‌الرعایا (ص ۲۹۳ ـ ۳۰۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۸۶۵] .

آداب المریدین

از ابوالنجیب عبد القاهر (یا عبد القادر) فرزند عبدالله سهروردی در گذشتهٔ ـ ۵۶۳ . عموی شهاب الدین عمرسهروردی، ومدرس در نظامیهٔ بغداد، درتصوف واخلاق است. **آغاز**: حمدله. والصلاة و السلام علی محمد صاحب ـ الشریعة الغراء وعلی صاحب .

بنگرید: ذریعه۱ : ۲۸ ـ کشف الظنون: آداب ۱ : ۴۳ ـ هدیة العارفین ۱ : ۶۰۶ ـ ریحانة الادب ۵ : ۱۸۳ ـ روضات الجنات : ۲۲۹ .

9296ـ **مجلس** ۱۴۰۴/۴: تاریخ یاد نشده (ص۵۸ ـ ۸۱) [ف. مجلس۵ : ۴۹۷].

آداب المریدین = تفسیر . . .

ازعمرفرزندمحمدفرزندابوالقاسم شیرکان
آغاز: حمدله . حمد الشاکرین و صلاته علی محمد... امابعد ازحمد آفریدگار عزشأنه .

9297ـ **مجلس**: نستعلیق سدهٔ **۷**، گویا همین نسخه را آقای دکتر تقی تفضلی در دست چاپ دارند [رؤیت] .

تفسیر آداب المریدین = آداب...

آداب مسلمانی

از غزالی، در بخش اخلاق خواهد آمد.

آداب و اذکار

از غلامعلی باطنی بروش گروه نقشبندیان در (آداب نقشبندی واستعمال واذکار و اشتغال این طریقهٔ شریفه) بسال ۱۲۱۲ بخـواهش عزیزان ساخته است.

9298ـ **دانشگاه ۴۲۴۳/۲**: نستعلیق **۱۲۶۹** ، آغاز در دیباجه افتاده (ص ۶ـ۷۹) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۳] .

الآداب والسلوك

از نجم‌الدین محمود، درهفت باب.

9299ـ **ایاصوفیا۴۸۲۱/۱۳**: فیلم آن در دانشگاه ش ۴۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۷] .

آداب و سیر اهل کمال

از میرسیدعلی همدانی (۷۱۳ ـ ۷۸۶) فرزند شهاب فرزند محمد عـارف جهانگرد . اوجزعلی‌ملقب بهسیاه‌پوش درگذشتهٔ ۸۳۰است
آغاز : اذا انت اعددت المرایاتعدد الحمدلله وسلام‌عباده‌الذین اصطفی. امابعد، چون‌خلاصهٔ اهل عالم بعد انبیاء... اعیان اولیااند ...
بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۵۹ و ۷۶۵ ـ مجالس النفایس چ نولکشور : ۳۹۹ـ مؤلفین مشار ۴ : ۲۸۱ ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۹۸ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۳۴۰ ـ مجالس المؤمنین ۲۱۲ .

9300ـ **دانشگاه ۳۲۵۸/۹**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت ۱۲۲۶ (۶۷ ر ـ ۶۹ ر) همراه ۱۱ رساله ازهمدانی، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۸] .

آدم نامه

از حروفیان .

بنگرید : لغت نامه (حروفیان): ۴۸۴ ، ۴۸۸ .

9301ـ **موزهٔ بریتانیا Or۵۹۵۹**: نوشتهٔ **۹۸۷** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

آزادی خواجه سرایان و علت خواجه شدن

ازملاعبدالله‌افندی، نگارندهٔ «وثیقةالنجاة» بعربی، دریك مقدمه و سه مقصد و یك خاتمه ، مبتنی برعقاید اهل سنت. **آغاز** : بعد ازحمد حضرت اله وصلوات بررسول... بعرض اقدس ارفع‌اعلی می‌رساندکه کمترین‌صوفی‌زادگان... عبدالله که درباب مسألهٔ آزادی خواجه سرایان

9302ـ **ملك۱۸۵۳**: نسخ میرزامحمد شریف، ۱۰صفر **۱۱۰۹** ، مقابله شده بااصل ، ۱۰۳گ ۱۱س [ف. ملك ،فارسی: ۳] .

آغاز و انجام

حروفی، در ص۷۲۴ گذشت .

آغاز و انجام

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت. **آغاز:** حمدله... ای درویش قاعده و قانون سخنان اوایل دیگربود

9303ـ **دانشگاه ۴۰۵/۱۶**: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۱۲۵ر ۱۲۸پ) همراه ۱۹ گفتار دیگر از همو [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۶].

آفاق و انفس = آفاق نامه

از ناصرخسرو علوی قبادیانی (بنگرید : جامع‌الحکمتین :۷۶۶). **آغاز** : حمدله ... امابعد، ای‌طالب بدانکه حضرت امیر متقیان و سرور ... فرموده‌اندکه من‌عرف نفسه فقد.

9304 ـ **اياصوفيا ۴۷۹۵/۳۸** : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ ۳۰۰ – ۳۲۸) ، **قصیده**‌ایست درفهرست‌بعنوان «آفاق وانفس» آمده است. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۴].

9305ـ**دانشگاه۳۶/۴۷۳۶**: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (ص۲۰۱ – ۲۰۲) آغاز برابرنمونه، درفهرست بعنوان «آفاق وانفس» یادشده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۵].

9306ـ **پاریس**S.P. ۴۵/۵: تاریخ یادنشده،درفهرست «آفاق‌نامه» یادشده و شاید گفتاردیگری‌باشد.**فیلم**آن‌دردانشگاه ش۷۶۴ هست [فیلمها : ۵۳۶].

آفاق و انفس

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل‌شیء هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست به‌نظم .

9307ـ **سنا ۱۴۹/۱**: تاریخ یادنشده، با۲۳ گفتارازهمو (ص۱) [نسخه‌ها ۶:۴۵۴].

آفرینش

دربخش فلسفه ص۷۲۵ گذشت .

آفرینش ارواح و اجسام

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . در آفرینش ارواح ومراتب نزول وعروج آنها. **آغاز**: بسمله .و حمده. چنین‌گوید اضعف... جمعی فقرا ازاین بیچاره درخواست کردندکه می‌باید درآفرینش ارواح واجسام ومراتب‌نزول وعروج .

9308ـ **ملی ۱۰۱/۵**ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**،همراه هفت رسالهٔ دیگر از همو: در بیان طریقت وشریعت، در معرفت انسان ، رساله‌ای درتوحید، آفرینش (همین نسخه)، مبدأ ومعاد ملك وملکوت و عالم جبروت ، لوح محفوظ ، احادیث اوایل [ف. ملی ۱ : ۸۸]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲].

9309 ـ **دانشگاه ۴۰۵/۴** : نستعلیق احمد فرزندعبدالعلی‌بیگ بیوك‌آبادی همدانی **۱۲۸۳**، (۸۳ب – ۸۷پ)، آغاز برابرنمونه، همراه ۲۰ گفتار دیگر ازهمو [ف.دانشگاه۳ : ۴۴۳].

آگهی گستر

ازمحمدفرزندمحسن، علم‌الهدی (بنگرید اصول دین:۸۸۱).

9310ـ**مجلس۴۰۵۸/۳**فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۱۰۳** (ص۱۰۹ – ۱۸۶) [نسخه‌ها ۵ ۱۹۹].

9311ـ **تهران**، ملی(فرهنگ) ۱۲۹۹ تاریخ یاد نشده، ۲۰۸ص [نسخه‌ها ۱:۵۱].

آواز پرجبرائیل = رسالهٔ . . .

از شیخ اشراقی ، شهاب الدین ابوالفتح یحیی فرزندحبش فرزندامیرك سهروردی‌شافعی کشتهٔ۵۸۷. این‌گفتاربکوشش دکترمهدی بیانی بسال ۱۳۲۵ خ درمجلهٔ پیام‌نوچاپ‌شده وپیش آن‌بسال۱۹۳۵م بکوشش پاول کراوس‌وکوربن بفرانسوی درآمده و چاپ شده است . **آغاز:** تقدیس بینهایت‌حضرت‌قیمومیت راسزاواراست .

بنگرید : هدیة‌العارفین ۱:۵۲۱ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۸۲۳ ـ تتمهٔ اصوان‌الحکمة : ۱۰۳ ف . مشار : ۳۴ ـ هدیة الاحباب : ۱۶۴ ـ ریحانة الادب ۲ : ۲۴۴ و ۳۸۰ ـ مجلهٔ پیام نو س۲ ش۱۲ .

9312ـ **تهران،** ملی ۹۹۲/۳ :نوشتهٔ **۶۵۴** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲] .

9313ـ **شهیدعلی پاشا** ۲۷۰۳/۱۳ باتاریخ **۷۲۱-۷۸۹** دردفتر (۱۹۹ر-۲۰۸پ) باعنوان«شرح‌رسالهٔ‌اصوات‌پرجبرئیل»**فیلم**آن در دانشگاه ش۶۲۳ هست [فیلمها :۵۱۶] .

9314ـ **یزد** ، سریزدی ۱۳۴۲/۷ : نستعلیق شاه‌محمد فرزند محمدزمان میبدی در یزد **۱۰۷۰** (درش۳ بهمین خط) [نسخه‌ها ۴: ۴۳۰] .

9315ـ **الهیات** ۱۴/۴ج : نسخ سدهٔ **۱۲**، از روی نسخهٔ نوشتهٔ شنبهٔ ۱۶ع۱ **۷۵۱/** (۳۷۴ر ـ ۳۷۸پ)، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۱۵۱] .

9316ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۱/۴: **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها۱:۴۶۷].

رسالهٔ آهن و پولاد

ناشناخته

9317ـ **موزه بریتانیا** ۵۳۲۱/۱۱ Or: باتاریخ **۸۰۱ - ۸۱۸** در دفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۱۰هست [فیلمها۱:۵۲۶].

آیات الفردانیة ومبنی الوحدانیة

قیصری، درص۸۶۹ گذشت .

آیات المؤمنین

ناشناخته .

9318ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ق ۱۰ : نوشتهٔ **۱۳۱۲** [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۲۸] .

آیة النور = اصول و فروع

از نـور علیشاه طبسی تونی سپاهانـی ، متخلص بـه‌دیوانه ونورعلیشاه، محمدعلی فرزند فضعلی عبدالحسین‌کشته درموصل۱۲۱۲دراصول وفروع واسرار باطنی‌آن بروش عرفان شیعی، و درآن‌از«مشکاة النجاة » خود یاد می‌کند. که بنام « اصول دین و فروع دین » در مجموعهٔ «عوارف المعارف» در شیراز ۱۳۱۷ چاپ شده است. **آغاز:** حمدله ... امابعد ، بدانکه بر هرمکلفی واجب است‌که سیاح نظردر درددریای بی‌انتهای فکرت غوطه‌ور سازد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳۱ ـ طرائق الحقایق۳ : ۸۹ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۴۹۶ صبح‌گلشن : ۵۵۸ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۴۵ مؤلفین مشار ۴ : ۴۳۸ ـ ف. مشار : ۱۱۵ .

9319ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۵: نسخ‌محمد علی فرزند سیدعرب‌حسینی، در**۱۲۳۱**، شمارهٔ ۵ «کلیات» او (ص ۲۸۰ ـ ۲۹۸) در فهرست بعنوان «رساله‌ای در اصول و فروع» یاد شده، آغاز بمانند نمونه [ف. مجلس ۳:۶۰۴].

9320ـ **ملك** ۴۷۷۹/۱۲ ; نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۳**، دردفتر، آغاز وانجام برابر نمونه (۳۷ر ـ ۴۳پ) [رؤیت] .

9321ـ**سپهسالار**۳/۶۴۵۰: نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۷** در دفتر (۵۸ پ ـ ۷۰ پ) ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام « رسالهٔ عرفانی» یاد شده و از نگارنده نام برده نشده است [ف. سپهسالار ۵ : ۱۶] .

9322ـ **الهیات** ۵۰۶/۲د : نسخ ۱۷ رجب **۱۲۶۹** (۷پ ـ ۲۱ پ) ۱۵س [ف .

الهیات ۱ : ۳۱۳] .

9323ـ ملك ۶۲۹۴/۳ : نستعلیق ۱۲۷۱ (۲۸پ ـ ۴۰پ)، آغاز برابر نمونه، در نسخه ازنگارنده نام برده نشده [رؤیت] .

9324ـ مجلس ۵۸۵۱/۲ : با تاریخ هایی از ۱۲۷۲-۱۲۹۳ دردفتر (ص ۴۴۱ ـ ۴۷۴)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۷ : ۲۶۱] .

9325ـ بادلیان ۶/۶۵(۵) : با تاریخ ۱۲۸۶ دردفتر. همراه با «کنزالاسرارنوریه» ازهمو. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

9326ـ ملك۱/۵۵۳۶: نستعلیق‌حسن فرزند اسدالله طهرانی ، پنجشنبهٔ ۱۲ رمضان ۱۲۹۷ (۱ پ ـ ۱۳ ر) . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9327ـ عبدالحسین بیات ۳ مج : نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت،سدهٔ۱۳،درفهرست بنام « اصول و فروع» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

9328ـ ملك ۵۰۰۵/۷، نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، (۱۰۴ر ـ ۲۲۰ر) ۱۵س ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9329ـ دانشگاه ۳۴۹۷/۹ : نسخ حسینعلی حیرت ذهبی خراباتی، در ۱۳۱۵ ، آغاز برابر نمونه (ص۱۹۹ـ۲۰۹)، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۷] .

9330ـ دانشگاه ۴۱۱۰/۳: نستعلیق حسینعلی فرزند محمد، در۱۳۱۷ (ص ۱۲۹ـ ۱۷۷)، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌ازنگارنده نام برده نشده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۹۰] .

9331ـ دانشگاه ۸۶۷/۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۵۸پ ـ ۶۷پ) برابر سطر ۳ صفحهٔ ۸۰ چاپی پایان یافته [ف. دانشگاه۳ : ۴۰۳] .

9332ـ رضوی ۵۹۴حکمت: نستعلیق تاریخ‌یادنشده محمدموسوی، آغاز برابر نمونه ۱۵گ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۱۱۰] .

آیتهای سجده درقرآن

ازشاه نعمت‌الله ، درص۱۱۵ گذشت.

آینه

از سیدمحمدگیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك:۱۰۱۱»وجز آن. درخود و خداشناسی: من عرف نفسه فقد عرف‌ربه. **آغاز:** واجب ـ الوجود یعنی‌لازم‌الوجود چراکه معرفت خدا.

9333ـ آصفیه ۷۵۸ تصوف: نستعلیق بی‌تاریخ، ۴۰ ص ۱۴ـ۱۵س [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۳] .

آینهٔ حق‌نما = آینهٔ جهان‌نما

دربخش اخلاق خواهد آمد.

آینهٔ گیتی‌نما

از سالك العارفین ، نگارندهٔ « سرمکنون و در مشحون » در تطبیق آفاق و انفس بروش عرفانی‌درهفت باب، که درهفتهٔ سوم دههٔ سوم ماه دهم ۱۲۴۳ نگاشته شده است. **آغاز:** ... هذاکتاب ینطق علیکم بالحق ، الحمدلله الذی فضلناعلی‌کثیرمن عباده‌المؤمنین، آینهٔ‌گیتی‌نمای حقیقی حمد وثنای خداوندگار یگانه‌ایست .

9334ـ دانشگاه ۲۷۷۹/۱: نستعلیق خود نگارنده، ۱۲۴۳(ص۱ـ۵۵)، بنام‌فرزند خود میرزا حسن وقف کرده و مهرزده، ۷۳گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۲۳].

ابتدا نامه

از سلطان ولد ، بهاء الدین احمد فرزند

مولوی بلخی جلال‌الدین‌محمد (۶۲۳-۷۱۲) که در۴ج۲/۶۹۰ بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۹ - ریاض - العارفین : ۸۳ : ۱۳۵ - خزینة الاصفیا ۲ : ۲۸۳ - ریحانة الادب ۲ : ۲۱۸ - هدیة - العارفین ۱ : ۱۰۴ - مؤلفین مشار۱ : ۴۰۵ زندگانی مولوی چ ۲ : ۱۷۶ ، ۲۰۰ .

9335ـ **نافذپاشا** ۴۸۰ : نسخ محمد فرزند اسحاق فرزند ابراهیم‌لارندی، درج۲/۶۹۷ . **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۹۴ هست . [فیلمها:۳].

9336ـ **قونیه** ۲۱۳۸: نسخ تاریخ‌یاد نشده، ۲۷۸گ ۱۹س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۳] .

9337ـ**حسین‌چلبی** ۴۶۹ :نسخ‌تاریخ یادنشده، ۱۹۶گ۱۹س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۳۵۱ هست [فیلمها ۱ : ۳] .

ابجد طریقت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت .

9338ـ **سنا**۹/۱۴۹ :تاریخ یادنشده با ۲۳ گفتار دیگر از همو (ص۶۴) [نسخه‌ها۶: ۴۵۴] .

ابداع

حروفی، درص۷۲۶ گذشت.

ابطال الباطل

فتحعلی گردیزی . و ازوست : ارشادات صاحب ، ارشادات گردیزی ، کشف الاستار .

9339ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲قف ۵: تاریخ یاد نشده (ص ۷۰ - ۱۰۶) [مخطوطات ، فراز علی رضوی : ۲۸] .

ابواب معرفت

ازراجه جهترمل هندی .

9340ـ **آصفیه** ۱۵۵۶ تصوف: تاریخ ونشانیهای دیگریادنشده [ف. آصفیه۴:۱۷۸]

ابواب الخیر

ازابویزید قطب‌الدین عبدالله‌فرزند محمد فرزند یحیی فرزنـد محمود انصاری جهرمی کوشکناری، عارف دشمن فلسفه، زنده در۸۸۱ وگویا تا۹۱۵. نامه‌ای ازنامه‌های اوست و به‍ امیر محب‌الدین و امیر فضل‌الدین محمد که در رجب ۸۹۹، دردہ باب، ودرباب‌دهم سرگذشت خودرا تارسیدن به‌درجهٔ بیعت و سجاده نشینی آورده است .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۸ و ۹ : ۸۸۴ - یادداشتهای قزوینی ۳ : ۲۵۳ - ف . مشار : ۱۴۸۳ ، ۲۸۱۴ - ریحانة الادب ۳ : ۳۰۸ مؤلفین مشار ۳ : ۹۹۴ .

9341ـ **نجف**، سیدحسن‌تنکابنی: نوشتهٔ **۱۰۴۸** [ذریعه ۱ : ۷۸] ،

اتحادو وحدت=کفروتوحیدو...

از عزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۹-۱۰۰»گذشت. درکفروتوحید واتحاد و وحدت بشیوهٔ عرفانی . **آغاز :** بسمله وحمده...امابعد، بدانکه‌اهل‌وحدت‌دوطایفه‌اند یك طایفه در منزل پنجم .

9342ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۱۳: نستعلیق احمدفرزند عبدالعلی‌بیگ بیوك‌آبادی‌همدانی **۱۲۸۳**، (۱۱۸پ - ۱۲۲ر) [ف. دانشگاه۳: ۴۴۵] .

اتل قوتتلی = شرح ...

ازملامحسن فیض‌کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت:۵» وجزآن. گزارشی است‌عرفانی

آغاز: اتل توتتل ، پنجه بهشیرمال و شکر ، هفتاد میخ‌آهنی، ژلژل پای‌احمدك... برضمیر ارباب دانش و اصحاب بینش مخفی نماند که هیچ لفظی نیست‌که اورا حقیقت درمعنی‌نباشد.

9343ــ **دانشگاه** ۴۲۹۱/۴: نستعلیق محمد علی فرزند حسین رازی سبزواری . **۱۱۰۴ - ۱۱۱۲** (ص ۲۲۳ - ۲۳۱) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۰] .

اثبات سلسلة طولیه

از ممقانی، درص ۷۲۷ گذشت.

اثبات صحت تصوف

از سیدآقای ارومیه‌ای متخلص به عامی.

9344ــ**شیراز**، خانقاه احمدیه۲/۶۲ تاریخ یادنشده[نسخه‌ها۵:۲۱۹].

اثبات عقل

نصیرا، درص ۷۲۷ گذشت .

اجابة المضطرین

ازسیدجعفردارابی کشفی، که درص۸۷۳ گذشت. دراصول و فروع دین بشیوهٔ عرفانی ، دریك مقدمه باسه نصرت و هرنصرت در چند اجابت، سپس دو مقاله در اصول و فروع دین و یك خاتمه در اخلاق ، بنام محمد تقی میرزا پسرفتحعلی شاه بسال ۱۲۲۸ بانجام رسیده ، وبنام «بلدالامین» به‌نظم درآمده‌وبنام «الحصن الحصین» گزارش شده، و در۱۳۰۶ چاپ شده است . **آغاز** : ملك الكلام قول‌الله و حمده و ملاك‌التحیة والسلام... وبعد، اوان‌طلوع‌طالع جوزائی زمان .

9345 ــ **تهران** ، دهخدا ۲۷۳/۱ : باتاریخ**۱۲۲۸** دردفتر، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۶] .

9346ــ **ملك** ۱۵۷۹: شکسته نستعلیق **۱۲۲۸**، ۱۲۰ گ۱۵س [ف. ملك،فارسی:۷].

0000ــ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۶۲ : نسخ‌خوش سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت محرم **۱۳۳۱** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

9347ــ **قاهره**، دارالکتب ۳۵مجامیع طلعت: شکستهٔ ع۱۶/**۱۳۴۴** آغاز برابر نمونه (گ۱-۱۸۴) [مخطوطات ۱ : ۵] .

9348ــ **دانشگاه** ۱۱۱۷ : نستعلیق و نسخ، ج۱۲/**۱۳۵۵** تنها مقدمه و مقالهٔ یکم است. آغاز برابر نمونه (۱۰پ - ۳۴ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۲۱].

9349ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، شوال **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰].

اجوبة الاسئلة = حل اشکال دوازده سئوال

از میرزا بابا ذهبی شیرازی ، نگارندهٔ « تباشیر الحکمه » و جزآن. در پاسخ دوازده پرسش عرفانی رائض‌الدین زنجانی ، که در ۱۳۲۶خ در۱۵۰ص چاپ شد است. **آغاز** : الحمدلولیه مبدأ خلقته ومنشا لواء رحمته ... وبعد، فاعلم ایهاالولد الحنان ... آنکه فوائد صلوات .

بنگرید : ذریعه ۳۴۶:۹ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۴۸ .

9350ــ **دانشگاه** ۳۸۸۷/۴: نستعلیق محسن موسوی اصفهانی، شاگرد مجدالاشراف پسر نگارنده **۱۳۰۵** ــ **۱۳۰۷** (۱۲۳پ - ۱۶۱پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۷۴] .

اجوبة الاسئلة = جوابات سئوالات ولد

از میرزا بابا ذهبی شیرازی ، در پاسخ پرسشهای فرزندش جلال الدین، عرفان شیعی

اخیراست، و در آن از « تباشیر الحکمة » خود یاد کرده . **آغاز :** الحمدلله العلی بذاته الخفیة فی‌غیب الغیب الاول .

9351ـ **دانشگاه ۲/۵۲۰۲**: نستعلیق نزدیك **۱۲۸۹** (۱۱پ ـ ۴۹پ) در فهرست آمده: رسالة فی‌جواب سئوالات الولد ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۹].

اجوبة‌الاسئله = سئوال‌وجواب

شاه نعمت‌الله ولی.

احادیث اوائل - احادیث عقل وقلم

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف۹۱۰۰۹:» گذشت. درنخستین آفریده ،با عنوانهای ای عزیز ، این گفتار در مجموعه رساله‌های او (ص ۲۱۹ ـ ۲۳۱) چاپ شده است. **آغاز:** حمدله... امابعد، چنین‌گوید... عزیز... که اول ماخلق‌الله چه چیز است ، و بیان‌کنیدکه مراد ازاین‌حادیث‌یك جوهراست.

9352 ـ **تهران ،** ملی ۱۰۱/۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۴۵ ـ ۴۸) ، در فهرست کتابخانه شناخته نشده است [ف. ملی ۱ :۸۸] **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها ۶۳۲] .

9353ـ **ملك**۴۰۴۵/۱۹: نسخ‌نزدیك **۱۲۷۵**، نسخه به‌عنوان «رساله دراحادیث‌عقل وقلم» است، آغاز برابرنمونه (۱۲۰پ-۱۲۲ پ) [رؤیت] .

9354ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۶ : نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۹۱پ ـ ۹۳ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۴].

9355ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۱۸ : شکسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم الحکما) ، **۱۳۱۴** ، (۶۸پ ـ ۶۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

احدیت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیئی‌هالك : ۲۵» گذشت. او دوگفتار بدین نام دارد. واین یکی در(ص۳۲۸-۳۲۹) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است .

9356ـ **سنا**۷۷/۳۷۲: نستعلیق محمد مظفرفرزند محمد حکیم ، **۱۰۸۴** ، این نسخه است‌که درمجموعه رساله‌های اوچاپ افست‌شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

9357ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۳۲ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۴۲ ـ ۱۴۳) **آغاز:** حمدله. صلاة [ف. مجلس۱۰ :۵۹۴].

احدیت

از همان شاه نعمت‌الله که در بالا یاد شد. **آغاز:** فرش وجود بحسب تناسب .

9358ـ **سنا** ۳۷۲/۳۴: نوشتهٔ**۱۰۶۶** این نسخه در (ص۳۹۴) مجموعه‌ها رساله‌های او چاپ‌افست‌شده‌است[نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

9359ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۵ : شکسته نستعلیق‌خوش**۱۲۶۵** (ص۲۹۱ ـ ۲۹۲) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۶] .

احوال عزیزان

از شیخ فتح‌الله .

9360ـ **مدینه،** عارف حکمت ۱۸۷ : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

احوال المفاتیح = مفاتیح القضا

متن از ماشاءالله حکیم بصری یا سهل‌بن بشی. ترجمه ناشناخته .

9361 ـ **پاریس** S . P . ۱۷۵۵ : (بلوشه ۲ : ش۸۹۵) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۲۶ هست [فیلمها : ۵] .

احیاء القلوب

از عبدالغفار تویسرکانی، که در۲۵شعبان ۱۳۲۰ بانجام رسانده است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۰.

9362ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۰۵ : بخامهٔ خوش نگارنده، زدین، ۶۶گ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبائی].

اخبار الآخره

ناشناخته.

9363ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ قف۱۰ : نوشتهٔ جان محمد محرمی، تاریخ یاد نشده [مخطوطات، فرازعلی رضوی:۲۸].

اختیار

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیء هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست کوتاه درپنج سطر وجز «جبر و قدر» اوست. **آغاز:** زبان شرع براین است‌که اختیارمائی هست بنده را، و این بواسطهٔ زعمی قلیل است که برده‌اند بظهورحق در بنده.

9364ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۶ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۶مجموعه رسایل‌او (۲۰۶پ) [رؤیت].

9365ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۴ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۴۱ پ) [رؤیت].

اخلاص = تفسیر سورهٔ توحید در ص ۲۸ گذشت.

اخیار و ابرار و انظار = رساله در...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت کل شیء هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست کوتاه درکمتر ازیك صفحه. آغاز: اعلم ایدنا وایاك باعلایق.

9366ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۹۱ ـ ۲۹۲)، همراه ۹۰گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰:۶۰۶].

ادب

از شاه نعمت‌الله‌ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست کوتاه به‌نظم ونثر دریك صفحه ودرآن دربارهٔ أدب بروش عرفاگفتگو می‌کند. **آغاز:** حمدله صلاة. قال رسول‌الله ادبنی فحسن ادبی . . . ادب‌مشتق‌است‌ازمادبه،وآن‌عسب برافطارطعام.

9367ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۴ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۴ مجموعه رسایل او (۲۲۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9368 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۲۲ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۵۹پ ـ ۱۶۰ر) آغاز برابرنمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگراز همو [رؤیت].

اذکار

گفتاریست عرفانی که در نسخه از جامی دانسته شده است. **آغاز:** خوش آنکه دلت ذکر پرنور شود ـ در پرتوآن نفس تو مقهور شود... بدانکه سرذکر و ترقی در مراتب آن آنستکه.

9369ـ **سپهسالار** ۵۸۳۸/۶ : در جنگ مؤرخ **۱۰۹۸** (۴۶ پ ـ ۴۸ ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۹۳ و ۴ : ۸۸].

ارجن گیتا = ترجمهٔ بهگود گیتا

ازهندی‌کهن بفارسی، از ابوالفضل، به‌ـ درخواست سلطان‌اکبر، جزآنچه‌دریو (۱:۵۹) یادکرده است [دانش‌پژوه].

9370 ـ بادلیان ۵۱/۶۹ . Add : باتاریخ **۱۲۰۰ ـ ۱۲۰۴** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۷] .

ارشادات حامدی

از ابن اکمل البرهان حامد ، مرتبهٔ میر احسن‌الله .

9371ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق۶۰ : نوشتهٔ احمد حسن برهانپوری در **۱۳۳۴**، ۷۹۰۰ص [مخطوطات، فرازعلی‌رضوی ۲۸] .

ارشادات صاحب

سید فتحعلی‌گردیزی، نگارندهٔ «ابطال ـ الباطل: ۱۰۱۸»، گردآوری‌دیارام‌بسال۱۲۰۴

9372ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف۵۹ : نوشتهٔ **۱۲۲۹**، ۶۹ص [مخطوطات فرازعلی رضوی : ۲۸] .

ارشادات گردیزی

از فتحعلی گردیزی ، که در « ارشادات صاحب» یادشده .

9373ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف ۹ : تاریخ یاد نشده [ص ۲۱ ـ ۲۷] [مخطوطات، فرازعلی‌رضوی : ۲۹].

ارشاد السالکین

از احمد یحیی منیری .

9374ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ۱۷ : تاریخ یادنشده، ص۹۹ [مخطوطات، فراز علی رضوی : ۲۸] .

ارشاد السالکین

از شیخ محمد فرزند فضل‌الله عارف ، در بارهٔ عقیدهٔ صوفیان است در وحدت وجود ، و این نام در صفحهٔ عنوان آمده است و در آغاز این رساله دارد: رساله عقاید صوفیه. وازهمین نگارنده « عقاید صوفیه » نیز در وحدت وجود هست [دانش پژوه]. و شاید نگارنده درگذشتهٔ ۱۰۲۹ و نگارندهٔ « العجیبه اللامة » باشد .

آغاز: حمدله... بدان ای‌عزیز ارشدك‌الله که صوفیان قایل‌بوحدت وجوداند و بذوق ووجدان چنین یافته‌اند .

9375ـ **دانشگاه** ۲۶۸۳/۳: نستعلیق محمدحسین کاتب **۱۲۳۵** (گ۸۹پ ـ ۹۵ ر) سپس «عقاید صوفیه» از همو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۱] .

ارشاد الطالبین

از برهان‌الدین .

9376ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۹ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز در **۱۱۰۴** (ص۳۰۲) [مخطوطات، فرازعلی رضوی:۲۸]

ارشاد الطالبین

ازشیخ‌جلال الدین فرزندمحمودتهانیسری چشتی .

9377ـ **پاریس** ۱۱۲۷/۱ .S. P : باتاریخ **۱۱۳۵ـ۱۱۱۶** در دفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۹ هست [فیلمها ۱:۵۳۵].

ارشاد الطالبین

از معین مسکین [دیباجه] . ونباید فراهی نگارندهٔ «احسن القصص : ۲» باشد . سخنان عرفانی زین‌الدین محمود قواس بهدی شاگرد نورالله سفیدنی شاگردسعدالدین کاشغری‌شاگرد بهاءالدین نقشبنداست، که در قندهاربسال ۹۶۱ ساخته است. **آغاز:** الحمدلله الذی نور قلوب العارفین بتجلیات‌الانوار وجعل ارواح‌المحققین محل ظهورالاسرار . . . بعد هذا ، بر طالبان

راه دین و ارباب تمکین.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۷۵ ـ ۱۰۷۹ .

9378ـ دانشگاه ۴۸۹۹ : نستعلیق هندی حیات‌الله فرزند خیرالله ، ۱۰ رجب **۱۱۰۰** در شهرثاوه، ۴۰ گ ۲۰ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۶۵]. **فیلم** آن نیز در دانشگاه ش ۱۱۶۹ هست [فیلمها ۱ : ۹] .

ارشاد الطالبین

از شاه میرانجی، شمس‌العشاق شاه برهان آفتاب المهتاب. وازوست: معرفة القلوب.

9379ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۱۰/۷ .Or: باتاریخ **۱۰۸۵** دردفتر (۱۰۶ر ـ ۱۱۱ پ) همراه چند گفتار بزبان اردو . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۲۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۹].

9380ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۲۷: تاریخ یادنشده [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۲۸] .

ارشاد الطالبین

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیء هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست به‌نثر ونظم عرفانی وپند واندرزهای اخلاقی . **آغاز:** ایدناالله وایاك تاترك علایق وعوایق و خلایق کنی . سلطان سراپردهٔ حقایق ذاتیه (بنگرید : حقایق ازهمو، باهمین سرآغاز).

9381ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۸ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۶۸ مجموعه رسایل او (۳۶۱ر ـ ۳۶۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ارشاد المریدین

از حسین خوارزمی ، نگارندهٔ «آداب ـ المریدین: ۱۰۱۳» وجزآن. که‌درمیانهٔ شوال ۸۳۵ درموضع بیك اداغی ازتوابع قبة السلام خوارزم بدان آغاز و در ۵ ذیحجهٔ ۸۳۵ در چهارفصل بانجام رسانده‌است: فصل ۱ـ موعظه بطالبان‌و عاشقان‌اله ۲ ـ دربیان احتیاج به‌شیخ کامل ۴ ـ آداب‌و شرایط سلوك . **آغاز :** الحمدلله‌الذی رفع اعلام‌الشریعة بمیا من بیان ائمةالدین .

9382ـ **تهران** ، باستانی راد ۱۷۰ : نستعلیق ۵ ذیحجهٔ **۹۲۵**، آغاز برابر نمونه ، نسخه منتقل شده به‌مجلس [رؤیت] .

9383ـ **مجلس** ۷۶۸۳ فهرست نشده: نستعلیق‌محرم**۹۵۶**، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

9384ـ **ملك** ۴۸۷/۱ : نستعلیق قاسم داغستانی ، محرم **۱۲۷۵** تاریخ نگارش در فهرست ۹۲۵ یادشده‌است [ف. ملك،مجموعه‌ها ۳۷] .

9385ـ **مجلس** ۳۲۶۰/۱۵ : نوشتهٔ هاشم فرزند محمد علی خوشنویس ، ۹ ذیقعدهٔ **۱۳۰۷** (ص۲۵۲ ـ ۲۹۳) [ف. مجلس ۱۰ : ۸۶۴] .

9386ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶ مجامیع فارسی : تاریخ یاد نشده (گ ۱۲۷ ـ ۱۵۴) در فهرست آمده «رسالهٔ عرفانی» برای حاجی محمود، سرآغاز برابرنمونه، شاید همین‌گفتار باشد [ف. مخطوطات ۱ : ۲۳۰] .

ارشاد المریدین

از سید صدر الدین دزفولی ، نگارندهٔ «قاصم الجبادین :۸۲۷» و جزآن. در سیر و سلوك. **آغاز:** حمدله. و الصلاة و السلام علی صاحب الشریعة الغراء وعلی صاحب الطریقة ـ البیضاء .

9387ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۲ ۱۳۶۲/۲ نستعلیق خوش **۱۲۷۰** در تبریز ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9388ـ اراك، آقا محمد خوانساری : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱ : ۵۲۰] .

ارشاد المریدین الی المراد

ازقاسم فرزند محمود قره‌حصاری، گرفته شده از «مرصاد العباد» نجم‌الدین دایه رازی.

9389ـ نجف، ملامحمدعلی خوانساری: تاریخ یادنشده، در ذریعه ازآن به « ترجمه » تعبیر شده است [ذریعه ۱ : ۵۲۰] .

ارشاد المؤمنین

از علاء الدولهٔ سمنانی، نگارندهٔ « آداب سفره :۱۰۱۱» وجزآن .

9390ـ آصفیه ۱۶۶۶ تصوف: نوشتهٔ **۸۵۵** [ف. آصفیه ۴ : ۷۸] .

ارشاد نامه

از قطب‌المحققین رشیدا بهٔشیخ شاه . در نسخهٔ ۴۱۳۷ ملك همراه است با ارشادنامه عبدالله حسینی به‌شیخ محمدرشیدالدین بیدوازی که‌گویا همین رشیدا باشد. **آغاز:** الحمدلله ـ الذی بیض وجوه العابدین بآثار سیمای رکوع

9391ـ ملك۴۱۳۷/۱۸: باتاریخهایی **۱۰۴۱ ـ ۱۰۵۰** در دفتر (۷۹ر) [رؤیت] .

ارشاد نامه و اجازه

از سلطانعلی‌شاه، محمد فرزند حیدرمحمد نعمت‌اللهی، به‌حسینعلی شاه (بنگرید : سعادت نامه، درهمین بخش) .

9392ـ دانشگاه ۳۱۶۷/۲: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۶** دردفتر (۷ ر ـ ۸ ر) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۰] .

ارشاد نامه = سواد رخصت

ازحاج شیخ‌شاه، به‌شیخ ظهیرالدین‌حاجی محمد. **آغاز:** شکرو سپاس حضرت قدیمی را که باراده کامله .

9393ـ ملك۴۱۳۷/۱۶: باتاریخهایی از **۱۰۴۰ـ۱۱۶۱** در دفتر (۷۷پ) [رؤیت].

ارشادنامه

از شیخ‌شاه به‌شیخ شکرالله ، اما انشاء از شیخ حاجی‌محمداست که‌نزدشیخ‌شاه‌خدمت می‌کرده (نسخهٔ۴۱۳۷ملك). **آغاز:** شکروسپاس حضرت شکوری راکه...

9394ـ ملك۴۱۳۷/۱۷: باتاریخهایی از **۱۰۴۱ـ۱۱۶۱** در دفتر (۷۸ر) [رؤیت] .

ارشاد نامه

از شیخ المشایخ .

9395ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۰ : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده از(ص ۲۰۰) [مخطوطات، فرازعلی رضوی:۲۹] .

ارشاد نامه

از میر محمد ضیاء الدین فرزند اسماعیل زهدی برای خلافت طریقت و ارشاد. **آغاز :** انا جعلناك خلیفة فی الارض فاحکم بین الناس بالحق .

9396ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶۲۳ تصوف طلعت بدون تاریخ (گ ۱۰۰ ـ ۱۰۴) [مخطوطات ۱ : ۶] .

ارشاد نامه

از سید عبدالله فرزند عبدالحی حسینی به‌شیخ محمد رشیدالدین بیدوازی (بنگرید : ارشاد نامهٔرشید۱). **آغاز:** رب زدنی عرفاناً ، الحمدلله الذی نورقلوب الاعیان.

9397ـ ملك۴۱۳۷/۱۹: باتاریخهای **۱۰۴۱ ـ ۱۱۶۱** در دفتر (۷۹پ) [رؤیت] .

ارشادنامه = اجازهٔ تلقین وروایت

از علاء الدولهٔ سمنانی ، نگارندهٔ «آداب

السفره: ۱۰۱۱» وجز آن. به‌عبدالله‌فرزند احمد فرزند محمد. **آغاز :** نوشتم این مجموعه .

9398ـ **ملك** ۴۱۳۷/۲۰ : باتاریخ‌ **۱۰۴۱ ـ ۱۱۶۰** در دفتر (۸۰پ) [رؤیت].

ارشاد نامه

از عمادالدین فضل‌الله به حاجی محمد خبوشانی. **آغاز:** گفتار بصورت ارجه‌اولاد آدمم

9399ـ **ملك** ۴۱۳۷/۱۵ : باتاریخهایی از **۱۰۴۱ـ۱۱۶۱** دردفتر (۷۶پ) [رؤیت].

ارشاد نامه = اجازت نامه وطریق

بیعت

از فتحعلی حسینی .

9400ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲قف۵: تاریخ‌یادنشده(س۱ـ۱۳) [مخطوطات فرازعلی رضوی: ۲۸] .

ارشاد نامه

از سیدمحمد نوربخش ، نگارندهٔ « تفسیر آیت فمن‌کان یرجوا: ۲۳» وجز آن. اجازه ـ نامه‌ایست به‌فرزندش شاه قاسم. **آغاز:** اقطاب وافراد واوتاد وابدال وسایررجال‌الله... اعلام میرود .

9401ـ**ملك** ۴۱۳۷/۱۴: باتاریخهایی از **۱۰۴۱ـ۱۱۶۱** دردفتر (۷۶ر) [رؤیت].

ارشادنامه = سلسلهٔمشایخ نعمت‌اللهی

از مظفرعلیشاه کرمانی، سرایندهٔ «بحرـ الاسرار : ۶» و جز آن ، به حاج محمد حسین شیخ رکن‌الدین .

9402ـ **الهیات** ۱۷۱/۷ د: سدهٔ **۱۳** (۱۹۵پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۳] .

ارشاد نامه

از نورعلیشاه نعمت‌اللهی، نگارندهٔ «آیةـ النور :۱۰۱۶» وجز آن. اجازه‌نامهٔارشاد است به آقـا محمد جعفر مجذوب علیشاه همدانـی نگارندهٔ «اثبات نبوت :۸۷۲» و جز آن ، که در محرم ۱۲۰۷ در کربلا بارشادی رسیده و مجذوب علیشاه خـوانده شده است . **آغاز :** الحمد لمن ارشدنا بالحمد والصلاة علی ... و بعد، چون موجود ذیجود ، وجود کاملا مکمل درهرجزوی .

9403ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۱۰: باتاریخ **۱۲۳۱** در « کلیات » نور علیشاه، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۵] .

9404ـ **دانشگاه** ۳۱۸۱/۲: نستعلیق محمدرحیم فرزندابراهیم‌خان افشارنعمت‌اللهی باتاریخ **۱۲۵۱** در دفتر ، بدنبال « مراحل ـ السالکین» مجذوب علیشاه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۱] .

9405ـ **دانشگاه** ۳۱۶۷/۱: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۶** دردفتر (۲ پ ـ ۶ پ) [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۳۰] .

9406ـ **مجلس** ۳۳۸۱/۷فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۳۵**(س۷۶ـ۸۲)[نسخه‌ها۵: ۱۹۰].

ارشاد نامه

دراین اجازه مجیزبفرزندان خویش نظر علیشاه وحسینعلی‌شاه اجازهٔ ارشاد وسلوك داده است. **آغاز:** ره‌نوردان‌طریق فقروفنا وجرعه نوشان..

9407 ـ **مجلس** ۵۹۸۲/۴ فهرست نشده: نستعلیق تقی حسینی، گویا**۱۲۷۶** (۷۵ ر ـ ۷۶ر) ۱۷س [یادداشتهای‌هیئت مؤلفین].

ازالة‌القناع عن وجوه‌السماع =

نغمة العشاق

از محمد نورالله فرزند محمد مقیم الدین

غفوی، که در۱۲۴۴ نگاشته است .

9408ـ آصفیه ۱۴۸۳ تصوف: نوشتهٔ ۱۳۰۱ ، همراه «احتقاق السماع» و «تجلیات سماع» و «حرمت الغنا» [ف. آصفیه۳:۱۹۴]

9409ـ آصفیه۱۴۹۳: تاریخ‌یادنشده همراه رسالهٔ قاضی ثناءالله پانی‌پتی [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۴] .

الاسئلة و الاجوبة

ازشیخ مجدالدین‌بغدادی، ابوسعید شرف فرزند مؤید فرزند ابوالفتح، از مردم بغدادك خوارزم ، درگذشتهٔ ۶۰۶ . با امام فخرالدین رازی نگارندهٔ «جامع‌العلوم:۶۵۶» وجزآن.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۶۰ ــ نفحات ــ الانس چ نولکشور : ۳۷۹ ــ روضات الجنات ۴۴۵ ــ پیشگفتار نفیسی در سخنان ابوسعید ابی‌الخیر : ۵۹ ، ۱۴۲ ــ مجلهٔ یغما ، گفتار زریاب خویی ۷ : ۵۴۴ .

9410 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۲۸: با تاریخ ۷۵۴ در دفتر (۴۱۳ر-۴۱۳پ) همراه «السیروالطیر» و چندگفتار دیگرازهمو. فیلم آن دردانشگاه ش۴۶۲هست [فیلمها۱:۴۸۱].

الاسئلة والاجوبة = پرسش‌وپاسخ

الاسئلةوالاجوبة = سئوال‌وجواب

استقامت‌شریعت بطریق‌حقیقت = رسالهٔ . . .

از محمد گیسو دراز ، نگارندهٔ « آداب سلوك:۱۰۱۱» وجزآن. که در ۷۹۰ نگاشته است [نسخهٔ آصفیه] .

بنگریسد : ذریعه ۹ : ۹۳۷ ــ طـرایق الحقایق ۳ : ۳۱۰ .

9411ـ بادلیان۳/۱۷۶ فرازر: فیلم آن دردانشگاه ش۹۸۸ هست [فیلمها۱:۵۵۰]

9412ـ آصفیه ۱۵۹۷ تصوف: نوشتهٔ ۱۰۶۹ درفهرست «استقامت الشریعه» یاد شده [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

استقامت نامه

پیرجمال، دربخش منظومه‌ها خواهدآمد.

استوا نامه

از ابوالیقین میرغیاث‌الدین محمد فرزند حسین‌فرزند محمدخراسانی‌استرآبادی بدلیسی ازدانشمندان حروفی سدهٔ نهم. کتابیست درتفسیر وکلام وعلم حروف،که دراصفهان در ۱۱ رمضان ۸۲۶ بانجام رسیده است. **آغاز :** حمدله... الضالین. این‌سوده‌احضرت‌رسالت‌که ازوجهی الهی وکشف‌عالم نامتناهی‌بده اسم‌خوانده‌است.

بنگرید : نقطویان یا پسیخانان ، دکتر صادق‌کیاـ ف .دانشگاه ۲ : ۱۰۹ ، ۱۱۲ .

9413ـتهران، ادبیات۱۰۲د:نستعلیق ۱۰۲۴، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۷ص ۱۷ س [ف. ادبیات۱ : ۲۷].

9414ـ ملك۴۰۰۱: نستعلیق سدهٔ۱۱ آغاز برابرنمونه، ۹۲گ ۱۵س [رؤیت] .

9415ـ واتیکان۱/۳۴:نوشتهٔ۱۰۴۴ فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۵۹ هست تاریخ نگارش درفهرست فیلمها ۸۳۶ یاد شده است . [فیلمها ۱ : ۵۶۲] .

اسرار

از شمس‌الدین تبریزی، به‌نثر .

9416ـ تهران ، استاد مینوی ۱۵۴ : همراه مثنوی‌مولوی مؤرخ۶۳۶، تنها دوصفحه است [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۸] .

اسرار الآیات

از ابو جعفر کافی قاینی قهستانی نگارندهٔ

«معاد: ۸۴۶» وجز آن. گفتاریست درچگونگی پیدایش غرایب و شگفتیهای گیتی، از معجزات وکرامات وپیشگوئیها وکهانت و سحر واسرار تأثیردعا، ازرهگذر فلسفه وعرفان ، درشانزده باب ویك خاتمه : ۱ــ در آنکه چگونه برخی از دنیاگذشتگان ازخوردن وآشامیدن روزگار دراز اعراض نمایند ۲ ــ بچیست که گروهی کارهایی کنندکه‌دیگران آنرا نکنند۳ـ چسان‌ازغیب آگاهی‌توان‌دادو وحی‌وخواب‌چیست؟۴ــ کاهنی چیست‌وکهانت‌بچه‌پدیدآید... خاتمه‌درآنکه‌این رساله بعد ازعلوم حکمت باید خواند. **آغاز:** حمدله. صلاة. وبعد، این رساله‌ایست‌که برای هدیهٔ مجلس عالی والداجل اکرم زاده‌الله علواً نبشتم واندروبازنمودم چگونگی پیدایش‌غرایب وعجایب‌وشگفتیها .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۰۳ و ۱۹:۱۶۴ .

9417ــ **الهیات** ۸۳۴/۵ د : نستعلیق نگارنده، باتاریخ **۱۰۲۶** ازهمو درش ۱ و ۳ دفتر (۸۳ب ــ ۱۲۹ پ)، همراه چهار گفتار دیگر ازهمو : مقالة فی‌اسرارالعبادات بعربی شرح ابیات سبعهٔ خواجه بفارسی ، المستورة دراتحاد عاقل و معقول بعربی ، مقالة فی‌بیان حال المعاد :7864، وابن‌گفتار[ف . الهیات ۲ : ۳۳]. **فیلم**آن در دانشگاه ش‌۵/۲۹۸۱ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۸] .

اسرار الاخیار و الابرار

درسلوك عرفانی. **آغاز:** اسرار الاخیار والابرار من مشایخ ترکستان . بسمله. شرایط سلوك اول نفی خیال است .

9418 ــ **دانشگاه** ۴۶۸۹/۳ : نسخ و نستعلیق سدهٔ**۱۳-۱۴** درتهران (ص۱ــ۸) ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۶].

اسرار التصوف=رسالة فی ...

از عبدالرحمان‌جامی‌که‌یاداودر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. دریك مقدمه وسه اصل.

9419 ــ **بایزیدولی‌الدین** ۲۱/ ۱۸۲۵ : نوشته درابرقوه نزدیك **۸۵۱** (۳۲۵ ــ ۳۳۵)، همرا باگفتارهایی از حسین خوارزمی وصاین‌الدین و عزیز نسفی و دیگران . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۴۴۲ هست [فیلمها۱:۴۷۸].

اسرار التصوف وخواص الحروف

از عزیز نسفی ، که یاداو در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت، دریك مقدمه و دو اصل و یك خاتمه .

9420ــ**بایزیدولی‌الدین**۱۸/۱۸۲۵ نوشتهٔج۱/**۸۵۱** همراه‌گفتارهای دیگرمنسوب بهاو(گ۲۷۷ ــ ۲۸۴). **فیلم**آن در دانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

اسرار التمهید

از ندائی‌کاشغری ، عبدالله. گزیده‌ایست‌از «زبدة الحقایق فی کشف الدقایق» عین القضاة همدانی، که بسال ۱۱۴۳ساخته‌است. نگارنده باید همان عبدالله فرزندمحمد درگذشتهٔ۱۱۷۴ باشد. **آغاز:** حمدله... حضرت محمدمصطفی (ص) فرموده‌اند.

بنگرید: ذریعه۹:۱۱۷۹ــ هدیةالعارفین ۱ : ۴۸۴ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۹۸ .

9421ــ**قاهره**، دارالکتب:۳۸مجامیع ترکی:تعلیق‌زیبا (گ۱۲۷ــ۱۳۸)[مخطوطات ۱ : ۱۳] .

اسرارالتوحید

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت. باعنوان‌فصل‌وای‌درویش این‌گفتار در مجموعه رساله‌های او (ص ۳۷ ــ

۴۹) چاپ شده است. (بنگرید : توحید ، در همین بخش). **آغاز:** حمدله.. امابعد، چنین گوید ... که جماعت درویشان از این بیچاره خواستندکه بیان‌نمائید توحید واتحاد ووحدت چیست .

9422ـ **ملك** ۴۰۴۵/۶: نسخ نزدیك **۱۲۷۵** (۷۸ پ ـ ۸۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9423ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۷ : شکسته نستعلیق‌محمدجواد طبیب‌تهرانی (نجم‌الحکما) **۱۳۱۴** (۴۴ د ـ ۴۸ د) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

اسرار التوحید فی مقامات الشیخ ابی سعید

از نور الـدین محمد فرزند منور میهنی فرزند ابوسعیدابی‌الخیر، درسرگذشت‌نیای‌خود بسال ۵۵۲ بانجام رسانده و در پطرزبورك در ۱۳۱۷ بکوشش فانروا لنین ژوکوفسکی ودر تهران چند بار بچاپ رسیده است . **آغاز :** الحمدلله الذی نورقلوب‌اولیائه بلطائف انوار. بنگرید : ف. مشار: ۸۷ ـ تاریخ تصوف در اسلام : ۵۴۳ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۸۴۴ .

9424ـ **راشدافندی‌قیصریه**۱۱۶۴ نسخ محمد فرزند شاه فرزند آیبك، در چاشت دوشنبهٔ رمضان **۷۰۱**، ۱۲۴گ ۲۴س. **فیلم** آن درد‌انشگاه ش ۴۸۱ هست[فیلمها : ۱۰].

9425ـ **کپنهاك، سلطنتی**: نسخ ۹ صفر**۷۱۱** آغازکمی‌افتاده [نسخه‌ها ۵:۶۹۳].

9426 ـ **شهید علی پاشا** ۱۴۱۶ : نستعلیق محمد فرزند عبدالله سرخسی، دهه‌سوم صفر**۸۵۴**، ۲۴۰گ۱۹س. **فیلم** آن‌درد‌انشگاه ش ۶۱۹ هست [فیلمها : ۱۰] .

9427ـ **قاهره**،دارالکتب۱۷مجامیع فارسی : نسخ زیبای محمد سلیم بدون تاریخ، آغازبرابر نمونه،۲۱۹گ[مخطوطات۱:۱۴]. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۷۰۹هست [فیلم:۱۰].

اسرار التوحیدوالنبوة والولایه والعیان

گویا ازمیرزا باباذهبی شیرازی ، نگارندهٔ «اجوبه واسئله:۱۰۱۹» وجز آن. گفتاریست عرفانی بروش ذهبی. **آغاز :** بسم‌الله و بالله و الحمدلله، وعلی‌دین رسول‌الله... امابعد. فاعلم یاولدی... ان هذه‌الکلمات شطریات من‌اسرار التوحید والنبوة والولایة .

9428ـ **دانشگاه** ۳۸۸۷/۲: نستعلیق محسن موسوی سپاهانی، شاگرد مجدالاشراف فرزند بابا ذهبی **۱۳۰۵ ـ ۱۳۰۷** (۳۴ د ـ ۱۰۱ د) آغاز برابرنمونه، همراه چندگفتاراز باباذهبی [ف ، دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۴] .

اسرار الحروف = حروف

اسرار الحق

از شیخ محمود .

9429ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ق۱۹: نوشتهٔ شاه‌متوالی‌عاجز باتاریخ**۱۱۰۴** در دفتر بهمین خامه [مخطوطات ، فراز علی رضوی:۲۹]. (بنگرید:اسرارالوحی:۱۰۳۱)

اسرار دقیقه

ناشناخته .

9430ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲قف۳۹: نوشتهٔ محمد نصیرالدین در **۱۲۸۵** (ص۵۸) [مخطوطات، فرازعلی رضوی: ۲۹].

اسرار صلاة = اسرار نماز

از عبد الرزاق کاشی نگارندهٔ « آغاز و انجام :۷۲۲» وجزآن. **آغاز:** من افاداته..

چون‌حق جل‌وعلاموجدخلق‌است، وباسم‌رحمان منعم باصول نعمتها .

9431ـ دانشگاه ۳۸۹۴/۸: نستعلیق نصرالله فرزند احمد نراقی، ۱۲۹۴ (ص۱۷۵ ـ ۱۷۹) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۱] .

اسرار الصلاة

از ابو محمد صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در « شق‌القمر : ۳۲۳ » گذشت . و یا عبدالکریم جیلی به آنچنانکه در فهرست فیلمها آمده‌است. در ۲۱ ج ۲/۸۲۵ درهرات، در یك مقدمه و دو باب . آغاز : شکر و سپاس پروردگاری راکه شاهدا بندگی بارگاه جلالش ... اما بعد، بر رهروان راه راست‌بصیرت پوشیده نماند .

9432 ـ بایزید ولی‌الدین ۱۴/ ۱۸۲۵ : نوشتهٔ ۲۷ ع۲/۸۵۱ درابرقوه (گ ۱۴۲ ـ ۱۷۷)، همراه ۲۷ گفتار دیگرکه همه باید ازصاین‌الدین ترکه باشد به آنچنانکه در ص ع آمده. فیلم آنها درداانشگاه ش۴۴۲هست [فیلمها ۱ : ۴۷۷] .

9433ـ قاهره، دارالکتب ۵ مجامیع طلعت: نستعلیق زیبای محمدفرزند حسن سلغر شاه، ۷ذیحجهٔ۸۶۴، آغازبرابر نمونه، نگارنده درفهرست نام برده نشده‌است [مخطوطات۱: ۱۴]

9434ـ تهران، سعید نفیسی ۳۶۰/۲ (مجلس؟): نستعلیق‌مرتضی‌فرزند محمدحسینی ۱۰۴۸ ، همراه چهار گفتار دیگر از همو : مناظرهٔ عقل وعشق، این‌کتاب، شرح لمعات یا ضوء اللمعات، رسالهٔ نقطه، قابلیت. فیلم آنها دردانشگاه ش۲۸۱۴هست [فیلمها۱ : ۷۳۴ ـ ف. ادبیات ۳ : ۴۷] .

9435ـ تهران، ادبیات۱/۳۳۶جوادی: نستعلیق دوشنبهٔ ۱۰۸۸ ، آغاز برابر نمونه همراه هشت گفتار دیگر که همه ازصاین‌الدین دانسته شده است [ف. ادبیات ۳ : ۴۸].

اسرار الصلاة

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیء هالك : ۲۵» گذشت . آغاز : حمدله . امابعد، روزی جمعی از شاه نعمت‌الله ولی پرسیدندکه نماز چون می‌گذارید.

9436ـ دانشگاه ۸۹۰/۱۰: نستعلیق تاریخ یادنشده (۵۴ر ـ ۵۵پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۰۶] .

اسرار الصلاة

ناشناخته. آغاز: بدانکه نبض‌کتاب‌وسنت وبرهان عقل وحکمت و نخستین جلوه که خدا فرمود حقیقت نورمحمدص بود.

9437ـ دانشگاه ۲۰۱۰/۳ : نستعلیق محمدجواد فرزند آقارضاگلپایگانی ، ۲ع۲/ ۱۲۹۷ (۱۱۴ر ـ ۱۴۲ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۱].

9438 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق تاریخ یاد نشده، باعنوان « مائده » ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۵ : ۱۰].

اسرار الصلاة

ناشناخته .

9439ـ تهران، استاد مینوی ۴/۱۶: باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۱].

اسرار العباده

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت. در آداب عبادات وطاعات. آغاز آن بمانند « منهاج المسلمین» اوست وشاید یکی باشند. آغاز : الحمدلله الذی خلق الارواح بقدرته .

9440ـ سنا ۳۷۲/۱۵: نستعلیق‌محمد

مظفر فرزند محمد حکیم، **۱۰۶۶** این نسخه بروش عکسی در (ص ۱۳۰ – ۱۵۰) چاپ افست آمده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۹].

9441– **مجلس** ۳۰۶۷/۱۵ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۷۸ – ۹۹) [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۹].

اسرار القابلیة

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف: ۹۰۰۱» گذشت.

9442 – **بایزید ولی‌الدین** ۱۱/ ۱۸۲۵ : باتاریخ **۸۵۱** در دفتر (گ ۱۳۰ – ۱۳۳). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۷].

اسرار القلوب

ازخواجه عبدالله انصاری، به‌عربی‌وفارسی باید دید که کدام نگاشتهٔ اوست کـه بدین نام آمده‌است. (بنگرید: الهی‌نامه، درهمین‌بخش)

9443– **تهران**، حسن سادات ناصری ۴مج: شکسته نستعلیق میرزا محمد فرزندمیرزا علی رضا، **۱۲۹۴** گویا برای چاپ [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۸].

اسرار مشایخ

از بهاءالدین فرزند محمود فرزند قاضی حمیدالدین ناکوری‌معروف به راجه. سوانح مشایخ است.

9444 – **آصفیه** ۱۹۲ سوانح عمری : نوشتهٔ **۱۰۷۷** [ف. آصفیه ۳ : ۲۶۲].

اسرار النکات

از مزید فرزند بهادر حاجی، مرید صدر الدین محمد فرزند احمد حسینی بخارایی، دربیان رموز و اشارات حروف هجا نزد عرفا است. بدینگونه حروف‌الفبارا به‌ترتیب عنوان داشته وهرحرفی‌که یاد کرده آیه ای بمناسبت آورده‌تأویل وتفسیرعرفانی‌کرده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل معرفته معرفت العجز عن القول الی‌کنه معرفته.

9445– **رضوی** ۹۰ اخلاق(۸۷۹۹): نستعلیق یوسف، پیش‌از **۹۷۱** نوشته شده است، ۱۴۴گ ۱۳س [ف. رضوی ۶ : ۳۸۶].

اسرار نماز = اسرار صلاة

اسرار الوحی

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف: ۹۰۰۱» گذشت، نسخه‌ای‌از‌آن‌درمجموعه رساله‌های میرسیدعلی همدانی درملك هست واز او دانسته شده است. درمعراج وتأویل عرفانی حدیثهای‌قدسی باداستانهایی‌ازعارفان وبزرگان به‌نثر ونظم وعنوانهای : ای احمد، ای احمد. **آغاز :** . . . عن جعفربن محمد الصادق عن ابیه . . . روایت می‌کند مفخر سادات و منبع سعادات در دریای نبوت.

9446 – **ملك** ۴۲۵۰/۷: نستعلیق با تاریخ **۹۰۷** دردفتر (۱۴پ – ۵۰ر)، همراه چندگفتار دیگرکه همه از میرسید علی همدانی دانسته شده است. آغاز برابرنمونه [رؤیت].

9447– **دانشگاه** ۲۳۹۸/۱: نستعلیق و نسخ معین فرزند رفیع الدین منشی شیرازی ادهنی، درتبریز **۹۰۹** (گ۱–۶۰)آغازبرابر نمونه، درفهرست‌کتابخانه ازآن نسفی یاد شده [ف. دانشگاه ۹ : ۹۹۸].

9448– **ملك**۱/۴۳۷۹: نستعلیق‌محمد تقی فرزند حسین‌الکاتب خاتون‌آبادی اصفهانی **۱۰۵۶**(۲پ – ۶۵، متن) آغاز برابر نمونه درفهرست مجموعه بخط کاتب ازآن عزیزنسفی یادشده [رؤیت].

9449– **ملك**۴۲۷۵/۲: نستعلیق‌محمد

سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۱ب ـ ۲۴متن) آغازبرابر نمونه. درفهرست مجموعه بخط کاتب ازآن نسفی‌یادشده [رؤیت].

اسکندر نامه

از حروفیان، گویا علی‌الاعلی، که ضمن مجموعه رساله‌های آنان بکوشش کلمنت‌هوارت ودکتررضا توفیق، بسال۱۹۰۹م درلیدن چاپ شده است.

بنگرید: لغت نامه (حروفیان): ۴۸۴، ۴۸۸ ـ ف. مشار: ۹۷.

9450ـ **ساری**، طاهری شهاب ۴مج: نونویس، همراه چندگفتاردیگرازآنان [نسخه ها ۶: ۶۳۰].

اسماء الاسرار

از سیدمحمد گیسودراز، نگارندۀ «آداب سلوك: ۱۰۱۱» وجزآن. که بسال۸۰۲ نگاشته است.

9451ـ **آصفیه** ۱۳۲۱ تصوف: نوشتۀ **۱۳۳۳** [ف. آصفیه ۳: ۱۹۴].

اسرار الوحی

از شیخ محمود. (بنگرید: اسرارالحق: ۱۰۲۸).

9452ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۱۹ق۲: نوشتۀ شاه متوالی عاجز در **۱۱۰۴** (ص ۱۰۷ ـ) [مخطوطات، فراز علی رضوی: ۲۹].

9453ـ **آصفیه** ۱۵۸۷ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۱۷۸].

اسرار ولایت

ازعلی‌فرزندعلی‌اصغر، گفتاریست عرفانی بایك دیباجۀ بلند، که در آن نام نگارنده و کتاب‌آمده‌است. **آغاز:** لآلی حمدوثناسزاوار خالق یکتائیست وگوهر شکروسپاس (دوصفحه بعد) امابعد، چنین گوید فقیر ...

9454ـ **مجلس** ۵۱۵۹/۲: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۹** دردفتر (۱۱پ ـ ۲۴پ) ۱۵ س [رؤیت].

اسماء الله

اسماء الحسنی

اسماء عظام

دربخش علوم غریبه خواهدآمد.

اسم ذات

از شاه اسرارالله.

9455ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف۱۰۰: نوشتۀ **۱۲۲۵**، ۴۴ص [مخطوطات فرازعلی رضوی: ۲۹].

اشارات رموز

از سلیمان، درص۳گذشت.

اشارات اللطائف

از شیخ احمد فاروقی نقشبندی (۹۷۱ ـ ۱۰۳۵) درفهرست موزۀ بریتانیا، بدون نشانی بیشتر دربخش فلسفه ـ عرفان، یادشده است. و در جای دیگر همان فهرست به عنوان اشعار لطیفیه آمده است.

9456ـ **موزۀ بریتانیا** Or ۱۰۹۴۷/۱: نوشتۀ **۱۲۵۵** [ترجمۀ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۰].

اشراق النیرین

از محمد دهدار، نگارندۀ «الف انسانیت ۳» وجزآن. درآفاق وانفس، باعنوان اشراق و نیرهایی، شمارۀ بخشها درنسخه‌هاگوناگون

یاد شده است. **آغاز :** حمدله . حمداً ینبغی لعظمته وعزجلاله... بعد از تمهید اساس شکر وسپاس بیقیاس چنین‌گوید ...

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۰۳ .

9457ـ **مجلس** ۸۲۶/۹ فهرست‌نشده : نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۱۲۹ ـ ۱۵۱) [نسخه‌ها۵ : ۱۵۳] .

9458ـ **دانشگاه** ۴۷۴۵/۶: نستعلیق ع۱/**۱۰۷۷** (ص۸۳ ـ ۱۰۱) همراه ۵ گفتار دیگر ازهمو، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳] .

9459ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله : باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر ،شمارهٔ ۶دفتر(ص۸۴ـ ۱۰۶)،آغازبرابرنمونه، درسه‌اشراق‌ونیرهایی [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

9460 ـ **الهیات** ۱۹۲/۸د : نستعلیق با تاریخ **۱۰۹۶ـ۱۰۹۷** در دفتر (۱۶۵پ ـ ۱۷۱ر) ، همراه ۱۱ گفتار دیگراز همو [ف. الهیات ۱ :۲۵۸] .

9461ـ **ملك** ۳۴۵۷/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۵۰ پ ـ ۶۶ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9462ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۵/۵۰۰۲ نستعلیق زیبای سدهٔ**۱۱** ، همراه چندگفتار دیگر از همو (۷۴ پ ـ ۸۵ر) ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

9463ـ **مجلس**۳۳۲۳/۴: نسخ**۱۲۹۷** (ص۱۳۰ ـ ۱۵۲)، آغاز برابر نمونه، نسخه دریك اشراق و دونیر است: اشراق در تصحیح کیفیت ادراك (حقیقت و مراتب وجود محمدی نیر ۱ـ درتطابق آفاق و انفس (برابری نسخهٔ انسانی با نسخهٔ وجود) ۲ ـ معنی تولد ثانی (لن یلج ملکوت السماوات من‌لم یولد مرتین) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۰۸۴] .

9464ـ **مجلس** ۳۱۰۲/۷ : نستعلیق محمدحسین فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت ـ اللهی **۱۲۹۹** (ص۱۷۰ ـ ۱۹۹) آغاز برابر نمونه، نسخه در دوفصل که هرفصل عنوان نیز دارد [ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۸] .

9465ـ **رضوی** ۳۴۸ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، افتادگی دارد، ۱۸گ ۱۶س [ف. رضوی ۴ :۲۳] .

اشرفیت جانب یمین بر جانب شمال

از عبدالرزاق کاشی ، نگارندهٔ « آغاز و انجام : ۷۲۲ » وجز آن .

9466ـ **قم** ،سید شهاب‌الدین تبریزی: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، همراه با۵گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۱] .

اشعة اللمعات = حقایق اللمعات

ازعبدالرحمان جامی، که‌یاداودر «تهلیلیه ۳۶» گذشت. گزارشی است بر «لمعات» فخر الدین عراقی، دربیست‌ونه لمعة، مسائل فلسفی وعرفانی است‌که در۸۸۶ بانجام رسانده است، ودر۱۳۲۹ و۱۳۵۳ چاپ‌شده است. درفهرست فیلمها از«ضوء اللمعات» نسخهٔ ۱۸۲۵ بایزید ولی‌الدین یاد شده که در ۲۸ لمعه و از حسین خوارزمی است. **آغاز :** لولا لمعات برق نور القدم... پاکا خداوندی‌که آینهٔ حقیقت محمد را مطرح اشعهٔ امعات.

بنگرید : ف . مشار : ۱۰۷ .

9467 ـ **تهران** ، ملی : نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی در**۸۷۷** (ص ۱۴ ـ ۸۳) آغاز برابرنمونه (بنگرید: کلیات جامی) [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۵] .

9468ـ **ایاصوفیه** ۴۲۰۷/۱۰ : در کلیات او مؤرخ **۸۷۷** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

9469ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۰۷۹Or: نوشتهٔ **۸۸۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۰].

9470ـ ملك ۴/۴۷۹۵: نستعلیق نزدیك **۸۹۵** شمارهٔ ۴ «کلیات» او (۲۷۴پ-۳۰۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9471ـ بایزید ولی‌الدین ۱/۱۸۱۹ سدهٔ **۹**، باعنوان «حقایق اللمعات» در فهرست، و تاریخ نگارش **۸۸۶** (گ۱-۳۴). **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۳].

9472ـ دانشگاه ۲۸۹۹: نستعلیق ترکی سدهٔ **۹-۱۰**، ۹۳ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۷].

9473ـ ملك ۲۰۳۹ : نستعلیق محمد بیگ یانچی ، محرم **۹۰۹** در خدمت حکیم عین‌الملك، ۹۳گ ۱۵س [رؤیت] .

9474ـ مجلس ۲/۵۳۱۳ : نستعلیق باتاریخ محرم **۹۵۰** در دفتر (۴۷پ - ۹۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9475ـ قاهره ، دارالکتب ۱۱ تصوف فارسی : نوشتهٔ **۹۶۱** ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۱] .

9476ـ دهلی نو ۱۵/۵۰۴(۱۸۱) : در کلیات او مؤرخ **۹۷۰**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳].

9477ـ ملك ۲/۵۹۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** در «کلیات» او، [رؤیت].

9478ـ سپهسالار ۲/۲۸۴۴: تصحیح شدهٔ ۱ج۲/**۱۰۱۲** درشهر تتهٔ هند [ف. سپهسالار ۳ : ۱۳۹] .

9479ـ نجف، امیرالمؤمنین ۷/۱۷۵۴ نوشتهٔ عبد الرشید فرزند عبد الفتاح خزاعی ، شرف‌جهان نطنزی، ۸محرم **۱۰۲۸** [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

9480ـ سپهسالار ۲۹۳۴ : نستعلیق محمدجعفر فرزند زین‌العابدین انصاری ع۲/**۱۰۵۹** در ۱۲۶۷ از آن رضاقلیخان درشهر خیوه بوده، ۱۷۰ گ ۱۷س [ف سپهسالار ۳: ۱۳۹].

9481ـ پاریس، ملی ۴/۵۸۸ : با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۴].

9482ـ دانشگاه ۲۰/۲۱۱۴: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۰-۱۰۷۱** در دفتر (۱۱۴ پ - ۱۲۴) [ف. دانشگاه ۸ : ۷۵۲] .

9483ـ تهران، خانقاه شاه نعمت‌الله : نسخ علی فرزند عبدالغالب، سه‌شنبهٔ صفر **۱۰۷۹** بانسخه بدلها. آغاز برابر نمونه، شمارهٔ ۲ دفتر (ص۴۸-۱۷۳) [یادداشتهای آقای دیباجی] .

9484ـ تهران، ملی ۱/۷۸۲ف: نسخ **۱۲۰۱** (ص۱-۲۰۴) آغاز برابر نمونه [ف.ملی ۲ : ۳۰۷].

9485ـ رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) در کلیات مؤرخ **۱۲۳۱** او [ف.رضوی ۷: ۶۷۰].

9486ـ مجلس ۷/۶۴۴ : تاریخ یاد نشده، بنام «حقایق لمعات» یادشده آغاز برابر نمونه. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۷۱ - ف. مجلس ۲: ۴۱۰] .

9487ـ رضوی ۳۵ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ابن خاتون **۱۰۶۷**، نسخهٔ ممتازیست. آغاز و انجام برابر نمونه، ۱۲۲ گ ۱۵س [ف . رضوی] .

9488ـ قاهره دارالکتب ۵۱ تصوف طلعت: آغاز برابر نمونه (گ۱۴۲-۲۲۴).

9489ـ قاهره، دارالکتب ۲۰۷ مجامیع طلعت: آغاز برابر نمونه (گ ۱۳۱ - ۲۰۷) [مخطوطات ۱ : ۲۱].

اشعة اللوایح

از عبدالملك فرزند عبدالغفور انصاری

مشتهر به امان . در دیباچه می‌نویسد : پس از مرگ استادم ابوحامد محمد فرزند حسن در ۲۷رجب۹۳۱ واستاد دیگرم‌شمس‌الدین مودود لاری در ۲۹ رمضان ۹۳۷ این گزارش را بر «لوایح» عبدالرحمان جامی ساختم . **آغاز :** محامد بیقیاس حضرت پادشاهی را که منزه از تعینات ظلمانی است.

9490ـ **تهران،** ادبیات ۳۱۸حکمت: نستعلیق‌ملاجمال غلام میرزا آقاشاه ساکن‌قنوج ۷ ذیقعدهٔ **۱۰۱۷** [ف. ادبیات ۲ : ۴] .

اصحاب نور = رسالهٔ . . .

اصطلاحات دیوان حافظ = رساله

در بیان معانی . . .

مقدمه در اسامی عشق و عاشق و معشوق ، فصل اسامی آلات طرب و عشرت ، خاتمه در اسامی احوال عاشق و معشوق . باید دید این نسخه‌ها با « رشف الالحاظ » حسین خالدی گذشته ازسرآغاز چه‌همبستگی دارند. **آغاز:** حمد بی‌حد وسپاس خدایی‌را جل‌جلاله، که در معانی درصورت بیان‌عیان‌می‌کند، (برابرهمان رشف الالحاظ است).

9491ـ **دانشگاه** ۲/۳۸۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۴۶پ ـ ۵۶ پ) آغاز برابر نمونه ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۹۹] .

9492ـ **دانشگاه** ۱/۴۵۴۴: نسخ‌سدهٔ **۱۲-۱۳** ، آغاز افتاده و التوفیق ، مقدمه در اسامی‌عشق،عاشق‌دوستی‌محض‌راگویند... وقتی که ازدوستی دانند (۳ر ـ ۵پ) در فهرست به عنوان « شرح اصطلاحات صوفیان » از دیوان حافظ یادشده‌است. انجام: تمت‌دیباجه فی‌زمان سلطان... حسین میرزا بهادرخلدالله ملکه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۸۸] . بنگریدش 9557

9493ـ **دانشگاه** ۳/۴۲۹۰: نستعلیق نزدیك **۱۲۲۵** (ص ۱۲۴-۱۳۰) **آغاز:** این رساله‌ایست برای حروف مشکله حافظ . تصوف تصفیهٔ‌قلب‌است ازکدورات قالب. انجام‌پاکبازی عبارت از... [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۹] .

9494ـ **دانشگاه** ۵/۴۱۸۵: نستعلیق ونسخ‌۶ج۲/**۱۲۷۱** (ص۴۴-۵۱). درفهرست بنام « شرح اصطلاحات لسان الغیب » آمده . **آغاز :** بدانکه اهل تحقیق الفاظ خط و خال در سلك نظم کشیده‌اند و هریك را مظهر معنی [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۲] .

9495ـ **دانشگاه** ۸/۴۳۸۹: نستعلیق محمدشفیع فرزند محمدتقی لاری، در**۱۲۹۷**، **آغاز:** برابرش۵/۴۱۸۵دانشگاه، درفهرست بنام «شرح دیوان حافظ» آمده و از نگارنده نام برده‌نشده‌است [ف. دانشگاه۱۳:۳۳۵۳].

9496ـ **قاهره** ، دارالکتب۴۳۶۵س : بی‌تاریخ (گ ۴۰ ـ ۴۵هامش) ودرمتن «شرح ابیاتی ازحافظ» هست گویا نگارندهٔ هردویکی باشد. آغازبرابر نمونه [مخطوطات۱:۲۴۳].

اصطلاحات دیوان حافظ = شرح

دیوان حافظ

اصطلاحات صوفیان

از مولانا نورالدین جعفر بدخشانی . **آغاز:** حمدله. صلاة. بدان. . . که وجود را من‌حیث هوهو یعنی مطلق .

9497ـ **مدینه،**عارف‌حکمة۱۴/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتملك **۱۱۰۳**، (ص ۱۵۱) [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۱] .

9498ـ **مجلس** ۲۳/۴۸۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه (۳۱۵پ-۳۱۹) ۲۷س [رؤیت] .

اصطلاحات صوفیان

شایداز حسین‌صوفی باشد[نصرالله، طرازی].
آغاز: شکر و سپاس بیقیاس پادشاهی را که بدست مشاطهٔ قدرت شعشعهٔ جمال نازکان.

9499ـ **قاهره**، دارالکتب۲۷ مجامیع طلعت: نسخ **۱۲۳۵**، آغازبرابر نمونه (۱۶۵ پ ـ ۱۶۷ر) [مخطوطات ۱ : ۲۲].

9500ـ**قاهره**، دارالکتب۷۰۷مجامیع طلعت: تعلیق بدون تاریخ (گ۱۱۱ ـ ۱۱۸) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲].

اصطلاحات = رسالهٔ . . .

از حمیدالدین‌ابواحمدصوفی ناکوری .

9501ـ **مجلس** ۲۴۱۶/۳فهرست‌نشده نوشتهٔ**۱۲۱۳** (ص۱۰۱ ـ ۱۲۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷].

اصطلاحات صوفیان

منسوب به‌شهاب‌الدین‌سهروردی، پیداست که گزارش سروده‌های مولوی بلخی درگذشتهٔ ۶۷۰وعطار درگذشتهٔ۶۲۷است، وشهیداشراقی درگذشتهٔ ۵۸۷ و عمر سهروردی درگذشتهٔ ۶۳۲ است ، پس نباید از این دوباشد ، مگر سهروردی‌دیگر باشد [دانش‌پژوه] انجام نسخه برابر «رشف‌الالحاظ» است و شاید همان باشد
آغاز: حمدله... قال‌النبی .. ان‌الله خلق‌آدم علی صورته . چون بلبلان سرمست و طاوسان شکرف بوی‌گل شنیدند .

9502ـ **دانشگاه** ۸۸۱/۹ : نسخ ۵ ذیحجهٔ**۱۰۰۵** (۳۸پ ـ ۴۱ر)، درپایان‌آمده که از شیخ شهاب الدین سهروردی است [ف . دانشگاه ۳ : ۴۰۹] .

اصطلاحات صوفیه

گویا ازعبدالرحمان جامی [ن.طرازی].
آغاز:(۱) بدانکه میخانه ومیکده وشرابخانه وخمخانه باطن عارف‌کامل را گویند. **آغاز**: (۲) امابعد چندکلمه‌ایست دراصطلاحات صوفیه که درآن شروع. **آغاز**:(۳) محبت ، دوستی محض‌را گویند .

9503ـ **سپهسالار** ۶۵۵۳/۱۰ : با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر، آغاز برابر نمونهٔ ۱، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. سپهسالار ۳ : ۱۴۳] .

9504ـ **مجلس** ۳۴۵۷/۱۰۹ : در جنگی ازسدهٔ **۱۱** (ص ۱۹۷ ـ ۱۹۸) ، آغاز برابرنمونهٔ ۱ ، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۰۷] .

9505ـ **قاهره**، دارالکتب۵۸ مجامیع تیمور: بی‌تاریخ، آغاز برابرنسخهٔ . . . [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۵] .

9506ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱ مجامیع طلعت : بدون تاریخ (گ۸۶ـ۸۷) در فهرست بعنوان « از سخنان جـامی » یاد شده ، نمونهٔ [مخطوطات ۱:۱۲] .

9507ـ **قاهره**، دارالکتب۲۳مجامیع طلعت : بدون تاریخ (گ۵۵ متن وهامش) در فهرست بعنوان « اصطلاحات صوفیه » یاد شده است، آغاز برابر نمونه۱[مخطوطات۱:۲۲].

9508ـ**قاهره**، دارالکتب۵۶۶مجامیع طلعت : بی‌تاریخ ، همراه با « لغات یوسف و زلیخا» آغازبرابرنمونهٔ۲[مخطوطات۱:۲۱۰]

9509ـ **قاهره**، دارالکتب۲۴مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۹۱پ ـ ۹۵ پ) در فهرست‌آمده : لعلهاللجامی **آغاز** محبت، دوستی محض‌را گویند [مخطوطات ۱:۲۲۵].

اصطلاحات صوفیان

از عبدالرزاق کاشی ، نگارندهٔ « آغاز و

انجام : ۷۲۲ » و جز آن . باید ترجمه و یا گرفته شده از « اصطلاحات صوفیه » او باشد ، متن دردو بخش است ، یکم به ترتیب تهجی ، دوم تفاریع ، نسخه‌های فارسی منسوب به او با یکدیگر جدایی دارند. **آغاز:** سبحانه. لآلی اعالی حمد و سپاس نثار منعمی سزد که دلهای عارفان‌را مخزن جواهر اسرار گردانید. امابعد مکشوف ضمایر ارباب بصایر . **آغاز** : (۲) سپاس بیقیاس حضرت واجب الـوجودیـرا . **آغاز**:(۳) تصوف تصفیهٔ قلب است از کدورت قالب، دنیا عبارتست از آنچه .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۲۲ .

9510 ـ **تهران** ، ادبیات ۸/۳۳۱ جوادی: نستعلیق‌اسدالله لطف‌الله، ۳ج۱/**۹۱۸** [ف. ادبیات ۳ : ۵۶] .

9511ـ **الهیات** ۳/۵۷۱د : نستعلیق باتاریخ **۹۸۶** به‌همین خامه در دفتر (۱۴پ ـ ۱۸ر) ۱۶س [ف . الهیات ۱ : ۳۳۳] .

9512ـ **ملك** ۴۱۳۷/۲۶ : با تاریخ **۱۰۴۱ ـ ۱۰۵۰** (۱۲۲پ ـ ۱۲۳پ)، آغاز برابر نمونهٔ ۳ [رؤیت] .

9513ـ **مجلس**۳۳۲۱/۱۲: تحریری خوش سدهٔ **۱۱** ، باتاریخ **۱۰۶۷** در دفتر (ص ۳۲۷ـ ۳۳۱) آغاز برابر نمونهٔ۳ [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۴] .

9514 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۴/۹ : نوشتهٔ میرمحمد مؤمن حسینی، در**۱۰۸۱** (ص۱۱۴ـ ۱۲۰)، آغاز برابر نمونهٔ۳،درعنوان نسخه از کاشی دانسته شده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۵].

9515ـ **ملك** ۴۰۲۷/۱۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ۱ (گ۹۱ر ـ ۹۵ر) [رؤیت] .

9516ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت: بخامهٔ درویش حسین‌کوثری ، **۱۱۵۳**، آغاز برابر نمونهٔ۲ (گ۲۲۰ـ۲۳۷) [مخطوطات ۱ : ۲۳].

9517ـ **مجلس** ۴۶۰۲/۶ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۶** دردفتر، آغاز برابر شمارهٔ ۱۱۱۳/۷ دانشگاه است که ترجمهٔ آن بگمان از دهدار دانسته شده ، در نسخه‌ازکسی یاد نشده است [رؤیت] .

9518ـ **مجلس** ۶۱۷/۳ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۲ـ۱۲۶۳** در دفتر ، آغاز برابر نمونهٔ ۳، در فهرست از نگارنده نام‌برده نشده [ف . مجلس ۲ : ۳۶۹] .

9519ـ **الهیات** ۷۶۴/۱۲د: نستعلیق محمدحسن فرزند محمدعلی سمنانی ، ۵ صفر **۱۲۷۹** ، در ص ع از کاشی دانسته شده [ف . الهیات ۱ : ۳۹۰] .

9520ـ **تهران** ، ملی ۱۲۷۹ : خامهٔ محمدحسن فرزندعلی‌محمدلواسانی، در**۱۲۹۲** در۶۴ ص. درفهرست بنام « اصطلاح العرفاء » آمده است [نسخه‌ها ۱ : ۵۱] .

9521ـ**حقوق**، ۳۳۷ج: نستعلیق‌حسن جاجرمی ، **۱۲۹۲** ، ۳۶ گ ، آغاز نزدیك به‌نمونهٔ ۱ [ف. حقوق : ۱۴] .

9522ـ **دانشگاه** ۱۱۱۳/۷: نستعلیق **۱۲۹۴** (۱۰۰رـ۱۰۴ر) ۲۰س ، آغاز برابر نمونهٔ۳، درفهرست‌آمده: ترجمهٔگویا ازدهدار باشد [ف . دانشگاه ۶:۲۲۶۱] .

9523ـ **دانشگاه** ۱۶۲۸/۵: نستعلیق محمدرضا گیلانی، ۹رجب **۱۲۹۸** (۱۳۳پ ـ ۱۴۵پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ نام کاشی پس‌از خطبه آمده است [ف. دانشگاه ۸ : ۲۱۱] .

9524 ـ **دانشگاه** ۴۶۸۵ : نستعلیق محمدحسین گرگانی، در**۱۳۰۲**، زرین، آغاز برابرنمونهٔ۱ دردیباحه نام‌کاشی آمده است۱۳

گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۳۳].

9525ـ **مجلس** ۱/۴۵۸۰: نسخ‌احمد تبریزی، ۱۹شعبان **۱۳۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ ۳ [رؤیت].

9526ـ **سپهسالار** ۷۸۹۲ : نستعلیق شمس‌الدین حسینی ، رجب **۱۳۳۵** بخواهش نصیر دفتر از روی خط غلامرضا خوشنویس. آغازبرابر نمونهٔ۱ [ف. سپهسالار۳ : ۱۴۴].

9527ـ **نجف** ، آقابزرگ تهرانی ۳۱ مج : در مجموعه‌ای بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و دیگران، سدهٔ**۱۴** (۲۵۲پ ـ ۲۵۵ر). **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۲۹۸۶هست[فیلمها۱ :۷۵۲].

9528ـ**شیراز**، دکترخاوری: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹].

9529ـ**قاهره** ، دارالکتب۱۱ مجامیع طلعت: بدون تاریخ (گ ۳۱پ ـ ۸۶) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [مخطوطات ۱ : ۲۳] .

اصطلاحات صوفیان

از شیخ فخر الدین عراقی ، بانچنانکه درنسخه‌هاآمده‌است. بخشهای‌سه‌گانهٔ‌آن بمانند «رشف الالحاظ» است. **آغاز:** (۱)شکروسپاس موجودی را که اعیان اشیاء را بظهور خویش بنواخت. **آغاز:** (۲) شکر و سپاس پادشاهی راکه مشاطهٔ قدرت جمال .

9530 ـ **تهران** ، خانقاه شاه نعمت‌الله ۱۸مج: باتاریخ۸۲۳ دردفتر(ص۶۶۶ـ۶۸۲) آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، در آغاز نسخه نگارنده عراقی‌دانسته‌شده‌است [یادداشتهای‌آقای‌ابراهیم دیباجی] .

9531ـ**یزد**، علومی۲مج: نوشتهٔ **۱۱۰۶** و یا **۱۰۰۶** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۵] .

9532ـ **مجلس** ۸/۶۶ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵** در فهرست بنام «مصطلاحات» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

9533ـ **تهران**، ادبیات۹/۳۴۶حکمت: نستعلیق باتاریخ ۱۲۷(**۱۲۰۷**) در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۶۲] .

9534ـ **مجلس** ۳۰۶: نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه «گل‌ومل» ۲۲ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲ : ۱۸۰] .

9535ـ **قاهره**، دارالکتب۴۱ مجامیع فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونهٔ۲، درفهرست ازفخرالدین عراقی‌یادشده ولی‌آغازبرابردونسخهٔ دیگری‌است‌که درهمان فهرست باحتمال از حسین صوفی یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۲۵۵] .

اصطلاحات صوفیان = شرح...

متن ازعبدالرزاق‌کاشی، گزارش ازمحمد علی مودودلاری ، متن را پس‌از (قوله) آورده سپس‌گزارش‌کرده وازخود برآن افزوده وشعر هایی‌ازخود نیزآورده، وبنام نظام‌الدین خلیفه ساخته است [دیباجه]. و از او است «فیوضات محمدی». **آغاز:** یامن نطق لسان الکمل من الکلم به‌حقایق المعارف... وبعد، مقرراست‌که صوفیه را مثل دیگرعلما مصطلحی چند است.

(بنگرید: اشعةاللوایح : ۱۰۳۳).

9536ـ **ملک**۴۰۰۳-۶: نسخ محمدفرزند علیمردان کمره‌ای ، شنبهٔ ۱۹ شوال **۱۲۷۹** ، عنوانهانانویس مانده ، آغاز برابر نمونه، در نسخه‌نام‌نگارنده‌محمدعلی‌موجوداست،۱۴۹ گ ۱۶س [رؤیت].

9537ـ **دانشگاه** ۱/۳۸۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ـــ **۱۴** گویا بخامهٔ شیخ محمد علی کرمانشاهی(ص۱ـ۳۴۷) آغاز برابرنمونه‌در نسخه‌نگارنده محمدعلی‌مودود است، تاباب‌الغین الغرایب دارد [ف . دانشگاه ۱۲ :۲۸۶۵] .

9538ـ **تهران،** دکتر قاسمزاده: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** آغاز برابر نمونه وانجام افتاده درنسخه محمدعلی مودود یادشده‌است[رؤیت].

اصطلاحات صوفیان=شرح فصوص

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو در«آداب وسیر: ۱۴: ۱۰۱» گذشت. درذریعه از«حل الفصوص» او درگزارش فصوص محیی‌الدین یاد شده است و گویااین‌دونسخه‌تنها دیباجهٔ آن‌باشد. **آغاز:** حمد بیحد و غایت آن فاطر حکیم را که آثار انوار صبح‌وجود درقعرچاه ظلمت‌آباد عدم .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۷۲ (حل فصوص) ۱۳ ، ۳۸۲ (شرح فصوص) .

9539ـ **دانشگاه**۲۱۱۴/۱۹۵: نستعلیق **۱۰۷۰ـ۱۰۸۰** (۱۰۹ر ـ۱۱۳ر) آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام «شرح فصوص» یاد شده است [ف. دانشگاه ۸ : ۷۵۲] .

9540ـ **تهران**، ادبیات۳/۳۴۶حکمت: نستعلیق رجب۱۲۷(**۱۳۰۷**) آغاز برابرنمونه در فهرست بنام «اصطلاحات صوفیان» یاد شده [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

اصطلاحات

ازدرویش محمد فرزند علیشاه طبسی‌نعمت اللهی، که «جام جهان نمای شاهی» را بسال ۸۳۹ نگاشته. به‌نظم ونثر .

9541ـ **تهران،** سنا ۶/۲۷۷ : نوشتهٔ ۱۵رجب **۸۳۹** (۱۴۰پ ـ ۱۷۴پ) ، همراه ۱ـ آداب تصوف ۲ـ انوار الحقایق ۳ـانوار العارفین (این‌یکی‌بعربی)۴ ـ جام‌جهان نمای شاهی۵ـاین‌گفتار۶ـ جواهرالاسرار۷ـ خلافت، که‌گویاهمگی ازهموست. **فیلم**آنها دردانشگاه ش۲۰۱۷ هست. ازکتابهای بیانی بوده [نسخه ها ۶ : ۵۱۰ ـ فیلمها ۱ : ۶۴۲] .

اصطلاحات صوفیان

ازمحمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» وجز آن .

9542ـ **نجف،** آقا بزرگ‌تهرانی۷مج: نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علینقی رنینی سعد آباد سفلایی‌خمسه‌ای‌زنجانی، نزدیک**۱۳۵۰. فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۱] . وبنگریدش 9517

اصطلاحات صوفیان

از شیخ نجم‌الدین کبری[پایان نسخه] .

آغاز: بدانکه‌تصوف‌تصفیه قلب‌است ازکدورت قالب (چندین نسخه بااین سرآغاز هست‌که از دیگران دانسته شده است) .

9543 ـ **مجلس** ۳/۴۰۷۹ : نستعلیق زیبای محسن دستگردی دوشنبهٔ۳ع۲/**۱۳۱۱** (گ۱۳۹ ـ ۱۴۲) [ف. مجلس ۱۱: ۷۶] .

اصطلاحات صوفیان

از نجیب الدین رضا تبریزی اصفهانی ، ذهبی، محمد فرزند محمد ، درگذشتهٔ ۱۰۷۷ یا ۱۰۸۰ ، سرگذشت‌اودردیباجهٔ «سبع‌المثانی» او چاپ ۱۳۴۲ شیرازآمده است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۴۰۲ ، ۱۱۷۷و۱۲۹: ۱۳۰ـ دانشمندان‌آذربایجان : ۳۷۴ ـ ریاض العارفین : ۱۳۳ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۱۶۱ ـ تذکرة القبور: ۲۱۳ .

9544ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه۳/۵۶ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹].

اصطلاحات صوفیان

از شاه نعمت‌الله که یاد او در « تفسیر آیت کل شیء هالك : ۲۵» گذشت . در ۲۸ باب برای هریك حرف یك باب، ولی‌بابها بترتیب حروف الفبا نیست [نسخهٔ ملك] . در آن از

عبدلرزاق‌کاشی یادکرده وفارسی‌آن است. این گفتار در (ص ۳۳۶ ـ ۳۸۶) مجموعهٔ رسائل او به‌چاپ افست رسیده است. و یکبار پیش از آن درکنار جنگی (ص ۲۷۴ ـ ۳۶۵) بسال ۱۳۰۳ بچاپ رسیده بود. **آغاز:** سپاس بیقیاس حضرت واجب الوجـودی را که خواص امت مرحومه .

9545 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۵۸۵ نوشتهٔ **۱۰۷۹** در فهرست «ترجمهٔ اصطلاحات الصوفیه » کاشی یـاد شده [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

9546ـ **سنا** ۳۷۲/۷۹ : نستعلیق پنج شنبهٔ ۸ذیحجهٔ **۱۰۸۴**، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴]. همین نسخه است که چاپ افست شده است .

9547 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۵ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** بـا ۱۱۹ رسالهٔ دیگر از همو آغاز برابر نمونـه [رؤیت].

9548ـ **دانشگاه** ۸۷۵/۱: نسخ‌عثمان ارزرودی، **۱۲۵۷** (۲پ ـ ۵۶) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۰۸] .

9549ـ **ملك**۴۱۸۴/۳: نستعلیق‌محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی، ذیحجهٔ**۱۲۵۸** (۳۳ر ـ ۹۷ر) همراه ۳۹ گفتار دیگر از همو آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9550ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۷ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۹۹ ـ ۳۴۵) ، آغاز ، برابرنمونه، همراه۹۰ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۶] .

9551ـ **مجلس**۶۳۱/۹: نوشتهٔ‌محمود فرزند حسن حسینی، باتاریخ **۱۲۶۸** در دفتر آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف. مجلس ۲ : ۳۹۲] .

9552ـ **مجلس** ۴۱۳: شکسته نستعلیق **۱۲۸۶**، آغاز برابرنمونه، ۹۵گ ۱۲ س،در فهرست ازنگارنده یاد نشده است [ف . مجلس ۲ : ۴۱۳] .

9553 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۱۸ حکمت : نستعلیق **۱۳۰۷ـ۱۳۰۹**، در دوازده فصل، با ۱۱ گفتار دیگر ازهمو [ف. ادبیات ۲ :۵۸].

9554ـ**قاهره**، دارالکتب۹۴۷مجامیع طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. مخطوطات۱ : ۲۵۵].

9555ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸مجامیع فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ، همراه چندگفتاردیگر از شاه نعمت‌الله. **آغاز :** بدانکه تصوف تصفیه قلب است از کدورت باطن [مخطوطات ۱ : ۲۱۴] .

اصطلاحات صوفیان

دریك‌مقدمهٔ عرفانی ودومطلب. مطلب‌یکم درپنج‌جهان وشش مرتبه وهفت طور. مطلب‌دوم لفظهای عرفانی‌پارسی وعربی‌که بترتیب تهجی گزارش شده‌اند . رساله ایست بسیار روان و شیوا .

9556ـ**دانشگاه**۳۲۶: نسخ‌محمدحسن فرزند ابوالملوك فرزند خـاقـان ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۲۷۴** آغاز یك برگ افتاده : در بیان الفاظ مفرده معتبره وبساط کلمات متداوله معتوره‌که میان این طایفه ازآن مقوله کلمه و کلام را به لسان عربی و فارسی . . . اما مقدمه ائمهٔ علم توحید و عارفان مراتب اطلاق و تقیید [ف . دانشگاه ۳:۴۱۰] .

اصطلاحات صوفیان

گفتاریست که گویا از «مشواق» فیض گرفته شده باشد [دانش پژوه] . آغاز : مقدمه در اسامی عشق وعاشق و معشوق، دوستی محض را گویندعلاقه محبت صاحب دوستی محض‌راگویند

9557ـ دانشگاه ۱۶۸۵/۲ : نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۳ (۲۱۰ر – ۲۱۱پ) ۲۳س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۴۴] و بنگریدش 9492

اصطلاحات صوفیان

در دوازده فصل: ۱ – عشق گویند وجود مطلق گویند ۲ـ اسماء بردو قسمند ۳ـ وجود را اگر مطلق گویند ذات خواهند ۴ـ باطن و قوه وغیب ... ۵ـ تجلی، برچند قسم است ۶ـ وجود مطلق و غیب مطلق. . . ۷ـ شئون ذاتی مقتضیات ذات بود ۸ـ اعیان ثابته ۹ـ تجلیات وجود مطلق ۱۰ـ مرتبهٔ انسانی ۱۱ – اقطاب وافرادواوتاد وابدال ۱۲ـ رخ وزلف وابرو و خال و خط. آغاز : سپاس بی‌قیاس احدی را است که وجود عالم و آدم از پرتو فیض اقدس بیار است.

9558 ـ مجلس ۱۸۰۳/۳۶ : نسخ ۱۲۶۷ (ص ۳۷۶ – ۳۸۸) [ف . مجلس ۹ : ۳۱۴] .

اصطلاحات صوفیان

درشانزده طارقه : ۱ـ خرابات و مصطبه ۲ـ زنار وناقوس ۳ـ نام وناموس ۴ـ ورد ۵ـ قلندری ۶ـ زنار و ترسابچه ۷ـ بت و بتخانه ۸ـ زلف وخال ۹ـ عارض و جمال ۱۰ـ نماز و روزه ۱۱ـ محراب ۱۲ـ مدرسه و خانقاه و خرابات ۱۳ـ کعبه وکنشت ۱۴ـ کفر و اسلام ۱۵ـ ذوق وشوق ۱۶ـ رود و سرود. آغاز : بدانکه این رساله‌ایست در بیان عشق و محبت واصطلاحات عشاق که مراد از هریك چه چیز است ومشتمل برچند طاقه.

9559ـ دانشگاه ۲۸۷۱/۲ : نستعلیق محمدمحسن فرزندآقامیرزا محمدحسین فرزند میرزا عبدالغنی طبیب کرمانی، در ۱۲۴۵ (۲۵پ – ۳۹ر) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۱۶] .

اصطلاحات صوفیان

بیش از نودسطر آغاز گفتار فهرست کتابهایی است که از آنها درنگارش کتاب بهره برده‌شده، بایادنام بیشتر نگارندگان آنها، سپس میافزاید ذکر این کتب را فوائد بسیار است ، اول اقتدا باین جماعت، دوم ذکر فهرستی که اگر کسی شایق بود در تحصیل آن کوشد، سوم آنکه بدانند این مختصر منتخب ازکدام است، چهارم اگر نسخه‌ای از آنها پیداشد مؤلف آن معلوم شود، پنجم آنك اهتمام این فقیر بجمع این رساله‌ها ظاهر گردد. آغاز: تیمنا بذکره، الحمدلله حمد الشاکرین والصلاة... اما بعد، این کلمه چند است مختصر دربیان اصطلاحات قوم، درقلم آمد منتخب ازکتبی که درتصوف نوشته شده .

9560 ـ ملك ۴۲۱۶/۱۳ : با تاریخ ۸۶۴-۸۷۴ در دفتر (۱۱۰پ – ۱۱۵ر) ، دیباجه‌را دارد سپس گزارش گفتاری از خواجه عبدالله انصاری و ناتمام می‌ماند [رؤیت].

اصطلاحات صوفیان

چند گفتار ناشناخته .

9561ـ بایزیدولی‌الدین ۱۸۱۹/۸ سدهٔ ۹ (گ ۴۹). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۴] .

563 ـ 9562 ـ ملك ۴۰۵۶/۴ : نستعلیق سدهٔ دهم، باتاریخ ۹۰۴ دردفتر (۲۶ر

۳۲پ) دوگفتار است گفتار یکم آغاز نانویس مانده فصل اول دراسامی معشوق، فصل دوم در اسامی‌که میان عاشق‌ومعشوق‌دایرومشترکاست، گفتار دوم: دریك فصل. **آغاز:** فصل در شرح اصطلاحات اهل تصوف. بدانکه میخانه‌وبتکده وخمخانه وشرابخانه‌عالم معنی راگویند،وباطن پیرکامل[رؤیت] (بنگرید: رشف‌الالحاظ)

9564 **ـ ملك** ۴/۴۱۶: باتاریخ **۹۸۳** دردفتر، **آغاز:** بسم‌الصورة النوعیة الانسانیة. ...وجودمن‌حیث‌هوغیر وجود ذهنی و خارجی است [ف. ملك، مجموعه‌ها :۲۴] .

9565 **ـ ملك**۴/۵۶۸۵: نستعلیق رجب **۹۹۷** (۹ر ـ ۱۴ر)، نامبوب. **آغاز:** قال‌الله تعالی فبشرعبادی الذین یستمعون القول . . . ومعنی احسنه‌ای اعداه وارد شده، پیغمبر چون این بشنید [رؤیت] .

9566 **ـ تهران،** علی‌اصغرمهدوی۱۸/ ۲۵۹: نستعلیق محرم **۱۰۷۴**. **آغاز:** افتاده وقت توجه است بآنی‌که در آن است قطع نظر ازماضی ومستقبل‌کرده ... پاکبازی عبارت از توجه خالص است‌که نه دراعمال ثواب خواهد ونه مآل نه‌مرتبه، بلکه خدای را خواهد وبس [نسخه‌ها ۲ : ۹۹] .

9567 **ـ تهران،** دهخدا۹/۵۹: نستعلیق محمد فرزند مسعود امین، ۲۹رجب **۱۰۷۸** . **آغاز:** این رساله‌ایست در بیان بعضی الفاظو اشارکه میان اهل تصوف وتوحید متداول است :باده‌گویند و عشق خدا خواهند[نسخه‌ها ۳ : ۳۸] .

9568 **ـ تهران،**دهخدا۵/۵۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۸** دردفتر . **آغاز :** در دانستن الفاظ اشعار ، بدانکه این رساله ایست دربیان کلماتی‌چندکه عارفان وضع‌کرده‌اند درباب علم اسرار اشعار وضمایر الفاظ موحدان ومحققان غیرمجاز [نسخه‌ها ۳ : ۳۸] .

9569 **ـ مجلس** ۳/۷۰نجم : نوشتهٔ **۱۰۹۹** همراه لغات‌مثنوی [نسخه‌ها ۵:۲۰۳]

9570 **ـ یزد،** سید جواد مدرسی یزدی ۳مج : در مجموعهٔ مؤرخ **۱۱۱۳** ، گفتاریست در درویشی و آداب و اصطلاحات آن باعنوان باب، بسیارسودمنداست [دانش پژوه، نسخه‌ها ۴ : ۴۶۸] .

9571 **ـ ملك**۲/۲۷۶ : شکسته‌نستعلیق ۲رجب **۱۱۵۳**، باعنوان «نقل من اصطلاحات الشعراء خصوصاً حافظ. . . بتکده و بتخانه و میخانه وشرابخانه: باطن‌عارف کامل‌راگویند [رؤیت].

9572 **ـ همدان،** آقای‌قاسم‌برنا: نوشتهٔ **۱۱۷۷**، ش۳ دفتر، گزارش‌اصطلاحات مشایخ است ازعطار و مولوی و احمد جامی و عراقی [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

9573 **ـ سپهسالار** ۴/۶۴۶۷: نوشتهٔ علی اصغر، ۹رجب **۱۲۳۳** (۳۵ر ـ ۶۵پ) . **آغاز:** اذا جاءنصرالله ای‌المدد الملکوتی [ف سپهسالار ۳ : ۱۴۳] .

9574 **ـ دانشگاه**۱۵/۲۸۳۰: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین**۷۹ـ۱۲۸۹** (ص۲۲۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۹] .

9575 **ـ قاهره،** دارالکتب۲۸ مجامیع فارسی طلعت : حسین رضا فرزند عصمت پاشا وزیر **۱۳۱۸**، (گ۲۸ـ۳۴). **آغاز:** حمدله والصلاة والسلام‌علی‌رسوله محمدوآله واصحابه اجمعین ـ اما بعد بدانکه موسیقی لفظ سریانی است [مخطوطات ۱ : ۲۱۴] .

9576 **ـ مجلس** ۶/۲۳۸۱ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۳۲۵** (ص ۲۹۲ـ۳۰۹) [نسخه ها ۵ : ۱۹۰] .

9577ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی تاریخ (گ ۱۴پ ـ ۲۲ر مجموعه) آغاز: حمدله.. بدانکه جمله‌حروف کلام درکلمه است ـ در فهرست بعنوان « رسالة فی‌التصوف ومصطلحاته» آمده‌است [مخطوطات ۱ : ۲۳۳].

9578ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ(گ۶پ‌ـ۱۴پ‌مجموعه) آغاز: بباید دانست‌که اول‌حروف تهجی است [مخطوطات ۱ : ۲۵۴] .

اصطلاحات صوفیه = تمامی‌الاسامی

ناشناخته .

9579ـ قاهره، دارالکتب: ۲۳مجامیع فارسی طلعت: تعلیق بی‌تاریخ (گ ۱۱۲ پ ـ ۱۱۸پ) انجام افتاده ،[مخطوطات۱:۱۰۳].

اصطلاحات صوفیان = تعبیرواقعات

اصطلاحات صوفیان = رشف ـ الالحاظ

اصطلاحات صوفیان = کاشف ـ الاسرار

اصطلاحات صوفیان = کشف ـ المحجوب

اصطلاحات صوفیان = لسان ـ العارفین

اصناف موحدین = رساله در ...

از شیخ‌حسین، که موحدین‌را درپنج‌گروه یادکرده است. **آغاز:** من‌کلام زبدة المحققین شیخ حسین سلمه‌الله تعالی . الحمدلله الاحد المنفرد فی‌دیمومیة ملکه و سلطانه . . . بباید دانست‌که اصناف موحدین ...

9580ـ دانشگاه ۱/۴۲۴۳: نستعلیق **۱۲۶۹**(ص۱ـ۵) [ف. دانشگاه۱۳:۳۲۱۲].

اصول = وصول

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك :۲۵» گذشت. گفتاریست عرفانی دربارهٔ وجودباعنوانهای: اصل، اصل. این‌گفتار در(ص۲۶۲ـ۲۶۴) «مجموعه رسایل شاه نعمت‌الله» چاپ افست، بچاپ رسیده است . واین جز «اصول خمسه»ی‌اوست. **آغاز:** نزد اصحاب صوفیه و ارباب الهیه وجود من حیث هوهولا بشرط شیئی اعم است ازکلی و جزئی .

9581ـ ملك ۵۲۹۸/۱۴ : نستعلیق شیخ‌السلام‌فرزندحسین‌کاتب،درغرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ۱۴ کلیات او (۱۰۹ پ ـ ۱۱۳پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

9582ـ سنا۳۷۲/۱۴: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** این نسخه در (ص۲۶۲ ـ ۲۶۴) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰].

9583ـ ملك ۴۲۶۲/۲۹ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۹مجموعه رسایل او (۲۰۷رـ ۲۱۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

9584ـ ملك ۴۱۸۴/۱۷ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عـزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۴۲پ ـ ۱۴۶پ) آغاز برابرنمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت] .

9585ـ مجلس ۳۰۶۷/۲ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۶۳ ـ ۶۶)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۸] .

9586ـ ملك۵۱۸/۶: نسخ شیخ‌محمد باقرگلپایگانی، در**۱۲۹۸**، برای محمدحسین خان مؤتمن‌السلطان (ص۴۶ـ۵۱)، همراه۲۲

گفتاردیگر ازهمو [ف. ملك‌مجموعه‌ها:۵۲].

9587ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۱۴ : سدهٔ ۱۳-۱۴ (ص۲۳۵ – ۲۴۱ – ۲۲۹)، همراه ۱ـ حسن وعشق ۲ـ مکاشفات ۳ـ تعریفات ۴ـ خلوت ۵ـ مراتب ۶ـ برزخیه ۷ـ حروف ۸ـ تحقیقات ۹ـ تحقیقات ۱۰ـ ها ۱۱ـ ذوقیات ۱۲ـ کمیلیه ۱۳ـ این‌گفتار ۱۴ـ عینیه ۱۵ـ وجود ۱۶ـ نصیحت‌نامهٔ‌سیدخلیل ۱۷ـ نصیحت نامهٔ سید نورالله ۱۸ـ نصیحت نامه برای‌خلیفه ۱۹ـ سلسلهٔ خرقه ۲۰ ـ روحیه ۲۱ ـ توکل ۲۲ـ استعمال العلم ۲۳ ـ مظهریه ۲۴ـ بیان خورش؟ ۲۵ـ نفس ونکات ۲۶ ـ برازخ ۲۷ـ نکات ۲۸ـ ذوقیات ۲۹ـ فیوضات ۳۰ـ مجمع الاسرار ۳۱ ـ مجمع اللطایف ۳۲ـ مخزن ـ الاسرار ۳۳ـ الهام ۳۴ـ حروف ۳۵ ـ بیان اقطاب ۳۶ـ انعامات ۳۷ـ هدایات ۳۸ـ فقریه ۳۹ ـ حروف ۴۰ نفس [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

اصول خمسه

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی‌که دربالا یادشد به‌نثرونظم، درپنج مقدمه: ۱ـ حقیقت ذاتیهٔ‌الهیه ۲ـ اسامی ذات الهی ۳ـ شئون الهی ۴ـ قضا وقدر ۵ـ مفاتیح‌الغیب ودر نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك بعنوان « رسالهٔ مقدمهٔ خمسه» آمده است. این گفتار در جلد چهارم مجموعه رسایل او چاپ دکتر نوربخش (ص۶ـ۱۳) چاپ شده ، و جز رسالهٔ«اصول» اوست‌که درچاپ‌افست (ص۲۶۲ ۲۶۴) آمده است. **آغاز :** الله من حیث هویة الرحمان بعموم الرحمة الله ای وسعت کل‌شیئ الرحیم... هست‌الله اسم حضرت‌ذات.

9588 ـ ملك ۴۲۶۲/۵۹ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد ۱۱۰۹ شمارهٔ ۵۹ مجموعه رسایل او (۳۲۵ ر ـ ۳۲۸ ر)

آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9589ـ مجلس ۳۰۶۷/۸۶ : شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص۴۰۴ـ۴۰۸)، آغازبرابر نمونه، همراه ۹۰گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۹] .

اصول دین

از شاه نعمت‌الله ،که دربالایادشد ، بروش پرسش و پاسخ .

9590ـ سنا ۱۴۹/۷ : تاریخ یادنشده، با۲۳گفتار دیگر ازهمو (ص۶۰) [نسخه‌ها۶: ۴۵۴] .

اصول الفصول فی حصول الوصول

از رضاقلیخان فرزند محمدقلیخان‌هدایت (۱۲۱۵ـ۱۲۸۸)، درعرفان. **آغاز:** حمدله.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۰۰ و۹ : ۱۲۹۲ طرایق الحقایق۳ : ۱۳۲ ـ هدیةالعارفین ۱: ۳۶۸ ـ المآثروالاثار: ۱۸۹ ـ ریحانة الادب ۴ : ۳۱۰ـ مؤلفین مشار ۳ :۲۱۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۲۷ .

9591 ـ مجلس ۲۱۰۳ : نسخ خوب سدهٔ ۱۳ ، ۸۲ص [ف. مجلس ۶ :۹۰] . فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۷۴ هست .

اصول من عرف لیطمئن قلب من عرف

از عماد الدین مـازندرانی پنجهزاری ، گزارشی است برحدیث من‌عرف‌نفسه عرف‌ربه. **آغاز:** الحمدلله الواحدالصمد الذی‌لیس‌کمثله شیئ، وهوالسمیع البصیر .

بنگرید : ذریعه ۲ :۲۱۲ ـ کشف‌الحجب (اصول من عرف) .

9592ـ مجلس۵/۱۸۰۳: نسخ**۱۲۶۷** (ص۲۰۸ ـ ۲۲۰) [ف. مجلس ۵ : ۲۰۳] .

اصول وصول الهیه

از عبدالله سیمابی الهی (بنگرید : منازل القلوب، درهمین بخش) باعنوان: وصول الهیه، بدانکه. درآن از « فتوحات مکی » نقل شده است ، و از ماده تاریخ پایان گویا سال ۸۹۶ بدست می‌آید [دانش پژوه] .

9593ـ **دانشگاه** ۲۹۹۸ فیلم : تاریخ یاد نشده [فیلمها : ۷۷۸] .

اصول وفروع دین = آیة النور

در ص۱۰۱۶ گذشت .

اطوار ثلاثه

از صاین‌الدین علی ترکه، نگارندهٔ دشق القمر : ۳۲۳» وجزآن. دریك‌مقدمه وسه‌اصل مقدمه دربیان منشأاین‌اطوار سه‌گانه، اصل ۱ـ مرتبهٔ اهل تحقیق وتنبیه درمرتبهٔ کمال‌انسانی ۲ـ بیان حقایق به‌طریق محیی‌الدین ۳ـ بیان نشأة عنصری انسانی **آغاز:** الحمدعلی دقایق کماله ودقایق جماله... امابعد، دی زمانی در کنج زاویهٔ انزوائی صبردردامن فراغت‌کشیده.

9594ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵ مجامیع فـارسی طلعت : نستعلیق زیبای محمد فرزند حاجی‌حسن سلفرشاه، شنبهٔ۷ذیحجهٔ**۸۶۴** (گ ۸۲ـ۹۸) آغازبرابرنمونه، نگارنده‌درفهرست شناسانده نشده‌است [مخطوطات ۱ : ۲۰۲].

9595ـ **مجلس** ۱۹۱۸/۲۲: نستعلیق محمدفرزند ابی‌بکرقناة شیرینی، در**۸۸۸** (ص ۲۰۵ ـ ۲۱۳) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۶۱۳] .

9596ـ **مجلس** ۴مج فهرست نشده : نستعلیق خوش ۱۹ ذیحجهٔ **۹۰۳** (ص ۱۱۵ ـ ۱۲۵) درمجموعه‌ای‌که در ص ع همه از ترکه دانسته شده‌است، آغاز برابرنمونه، نسخه‌ازآن باقرترقی بوده است [رؤیت] .

9597ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۸/۱۷۵۴: شرف‌جهان عبدالرشیدفرزند عبدالفتاح خزاعی نطنزی، در**۱۰۳۷**، آغازبرابرنمونه [یادداشت های سید عبد العزیز طباطبائی] .

9598 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۷ جوادی: نستعلیق ۲ذیقعدهٔ**۱۰۸۸**، آغازبرابر نمونه، همراه‌هشت‌گفتار دیگرکه‌همه‌از اودانسته شده است [ف . ادبیات ۳ : ۵۱] .

اطوار درحل اسرار

در ده طور .

9599ـ **بادلیان**۴/۱۷۶ فرازر: **فیلم** آن دردانشگاه ش۹۸۸هست [فیلمها ۱ :۵۵۰]

اطوار سبعه = بیان ...

از نجم‌الدین رازی دایه ، ابوبکر عبدالله فرزند محمد فرزند شاهاور ، زاده در تهران درگذشته دربغداد ۶۵۴، نه نجم‌الدین کبری . گفتاریست‌کوتاه در۳ص .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۷۴ ـ نفحات ـ الانس چاپ نول‌کشور: ۳۸۹ـ ریاض العارفین ۱۴۸ ، ۲۴۸ ـ صبح‌گلشن : ۵۰۷ ـ ریحانة الادب ۴ : ۱۶۹ ـ مؤلفین مشار،۳ : ۹۸۵.

9600ـ **قاهره**، دارالکتب ۸ مجامیع ترکی: بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ : ۲۲۷] .

اطوار سبعه

ناشناخته. درآن‌دل آدمی‌را همانندآسمان وقالب را بمثال‌زمین دارای هفت‌طبقه وهرطبقه را طوری نام نهاده است : ۱ـ طور یکم صدر ۲ـ قلب ۳ـ شغاف (که معدن عشق است) ۴ ـ فؤاد ۵ـ حبة القلب ۶ـ سویدا ۷ـ مهجة‌القلب

آغاز: بدانکه دل آدمی برمثال آسمانست در عالم‌صغری‌وقالب‌برمثال‌زمین، زیراکه خورشید

9601 ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله ۲۳مج: نسخ‌چلیپای سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر، (ص ۲۴۹ ـ ۲۵۱) [یاد داشتهای آقای ابراهیم دیباجی].

اظهار اعتقاد = اعتراف

اعتراضات = مکاتیب

از امام محمدغزالی(بنگرید :الاباحیه : ۷۲۶) مسایل وفتاویست‌که از او پرسیده‌اند و در «مکاتیب» او چاپ شده است.

بنگرید : کتابشناسی دهساله: ۲۷.

9602 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۵۳ : با تاریخهایی از **۷۵۱ ـ ۷۵۵** در دفتر. همان اعتراضات اوست که در مکاتیب او چاپ شده. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱: ۴۲۵].

رسالهٔ اعتراف = رسالهٔ‌اعتقاد = معتقده = اظهار اعتقاد

از صاین‌الدین‌علی ترکه، نگارندهٔ «شق القمر : ۳۲۳» وجزآن. در برابر خرده‌گیری دشمنان، بنام شاهرخ، درچهار بحث وپنج‌اصل وسپس سه اصل ویك نکته و یك خاتمه نگاشته است. درص۸۶ نسخهٔ مجلس‌آمده: مؤلف این رساله صاین‌ترکه گوید. **آغاز :** حمد بیعد و سپاس بیقیاس مالك الملکی را کـه پویندگان جهان... امابعد، باعث برنبشتن این رساله.

9603-**بایزیدولی‌الدین**۲۴/۱۸۲۵ نوشتهٔ ۲۸ج۱/**۸۵۱** در ابرقوه (گ ۳۷۲ ـ ۳۹۹) درفهرست بنام «رسالهٔ اعتراف‌یااعتقاد» یادشده، همراه ۲۷ گفتار دیگرکه همه باید از اوباشد به‌آنچنان‌که درص‌ع‌نسخه آمده. **فیلم** آنهادردانشگاه‌ش۴۴۲هست [فیلمها۱:۴۷۸].

9604ـ **مجلس** ۳/ مج فهرست نشده : خریداری ازباقرترقی: نستعلیق‌خوش پنجشنبهٔ ۱۴ ذیحجهٔ **۹۰۳** (ص۸۲ـ۱۱۳) عنوان‌نسخه «معتقده» است، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9605ـ **تهران**، ادبیات ۳۲۶/۵ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸** بهمین خامه در دفتر آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام «رسالهٔ‌اظهار اعتقاد» یادشده است [ف. ادبیات ۳ : ۵۰].

اعتقادات = اعتقادیه = عقاید مجذوبیه

از محمد جعفر قراگزلو (م ۱۲۳۹) نگارندهٔ «اثبات نبوت : ۸۷۲» و جز آن. گروهی اورا به تصوف منسوب کرده و او این نامه را درپاسخ‌آنها وتوضیح‌اصول مذهب‌تصوف نگاشته است. نام وسرآغاز نسخه‌ها بایکدیگر جدایی دارد.

9606ـ **دانشگاه** ۳۱۸۱/۱: نستعلیق محمدرحیم فرزندابراهیم‌خان افشارنعمت‌اللهی یکشنبهٔ ۲۰واندی ج۲/**۱۲۵۱** درکرمان (ص ۱ـ۳۱) در فهرست «عقاید مجذوبیه» خوانده شده. **آغاز:** حمدله... وبعد، معروض‌می‌دارد محمدجعفر... [ف. دانشگاه ۱۱:۲۱۴۱].

9607ـ **تهران**،ادبیات ۳۴۸ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳:۱۱].

9608ـ**مجلس**۳۸۷۳/۶فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۳۲۳ـ۳۹۴) در فهرست به‌عنوان «عقاید» یادشده [نسخه‌ها ۵:۱۹۷].

9609 ـ **دانشگاه** ۴۱۰۲/۳ : نسخ محمدسمنانی، ۱۲ج۲/**۱۳۰۹** (ص۳۳ـ۴۸). **آغاز:** اعیان همه شیشه‌های گوناگون بود... وجود حق... بمثابهٔ نورمحسوس‌است وحقایق و اعیان ثابته بمنزلهٔ زجاجات متنوعه [ف.

دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۲] .

9610ـ **الهیات** ۱۲۲ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** گویا بخامهٔ خود نگارنده ، باعنوان «مجملی ازعقاید شخصی در رفع تهمت تصوف» ۴۰ گ ۲۰س [ف. الهیات ۱۲:۱] .

9611ـ **رضوی** ۶۷۴حکمت: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، ناتمام، باعنوان «رسالهٔ عقاید» **آغاز:** (پس ازتحمید ونام نگارنده)که چون مدتها بود مدید وعهدهای بسیار بعیدکه جمعی این ضعیف‌را منسوب می‌ساخته‌اند بتصوف ردیه ۶۵گ [ف . رضوی ۴ : ۱۳۵] .

اعتقادنامه = اعتراف

اعتقادیه

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو در«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. دراصول و فروع دین بروش عرفانی. درچند فصل. **آغاز:** حمدله . والصلاة علی‌عباده‌الذین اصطفی. امابعد، بدان ای‌عزیز ایقظناالله وایاك... اول چیزی که بر بنده واجبست .

9612 ـ **ملك** ۱۲/۴۲۵۰ : نستعلیق کهن۷صفر**۹۰۷** (درش۹) (۲۸۰پ ـ ۲۸۷ر) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

9613ـ **ملك** ۴۲۷۴/۹ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۴۸پ ـ ۵۲پ) ، زرین ، با ۲۴گفتار دیگر از همو [رؤیت] .

اعجوبه و محجوبه

از درویش محمد فرزنـد درویش کمـال [دیباجه]. داستان عشقی وعرفانی است به نثر ونظم در بارهٔ اعجوبه و محجوبه ، با عنوانهای حکایت و باب . و چون نسخهٔ ۶۲۷۶ ملك از میان دیباجه افتاده‌گی‌داشت‌نام که با موضوع داستان می‌خورد ازدفتر کتابخانه برداشته شد.

آغاز: حمد بر صانعی که از بدو قدم قدم بر سطح علوعلو غرجمال وجلال ستم فخم نهاد.

9614 ـ **ملك** ۶۲۷۶/۱ : نستعلیق رکن‌الدین‌فرزند سیدعلی مشهدیان حسینی داد رازی (!) ۲۰ ع۲ **۹۷۴/۲** (۱ پ ـ ۳۱ پ) [رؤیت] .

افلاك و انجم کتاب خداوند

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹»گذشت. درجبرواختیار بشیوهٔ عرفانی، درسه باب، وجز «جبر و اختیار» او است. **آغاز:** امابعد، چنین‌گوید...که جماعت درویشان‌می‌گویندکه دررسالهٔدویم تقریرگردید که افلاك نجم‌کتاب خوانند .

9615ـ **ملك**۴۰۴۵/۱۷: نسخ‌نزدیك **۱۲۷۵** (۱۱۶ر ـ ۱۱۸ر) آغاز برابر نمونه همراه چندگفتار دیگر از همو [رؤیت] .

افواج‌الامواج‌من‌بحارالاشواق

ناشناخته .

9616ـ **مدینه**، عارف حکمت ۲ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

اقبالیه = رساله . . .

از علاءالدولهٔ سمنانی ، نگارندهٔ « آداب السفره : ۱۰۱۱» و جزآن . **آغاز :** حکایت منصور حلاج ازاخی علی‌مصری سئوال کرد که حال اورا بمشایخ چه نسبت بوده است . شیخ فرمود که در راه مقامات است هرکه به سرای درآید .

9617ـ**مجلس**۲۸۰/۳۴۵۵: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳** ـ **۱۱۴۰** (ص ۴۰۸ ـ ۴۰۹) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۷۷] .

اقرب‌الطرق = سیر و سلوك

ناشناخته .

9618ـ پاریس ۱۲۵/۲ . P . S : نستعلیق هندی، باتاریخ۱۰۵۲ دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۷۴۰هست [فیلمها۱: ۵۳۲].

اقسام وعوالم وجود = نفس

اقطاب = قطبیه

الاقطاب = رسالة فی‌بیان. . .

ناشناخته. (بنگرید: قطبیه‌شاه نعمت‌الله‌ولی).

9619ـ سلیمانیه ۱۲۰۸/۱۰ : نسخ باتاریخ ۸۳۹ در دفتر (۲۳۸ ر ـ ۲۳۹ ر) . فیلم آن در دانشگاه ش ۶۱۲ هست [فیلمها : ۵۱۱] .

اقطاب سلسلهٔ ذهبیه = نام...

ازابوالقاسم راز ذهبی شیرازی ،که یاداو در « اجوبة الاسئله : ۱۰۱۹ »گذشت .و شاید «کرسی نامهٔ» اوباشد .

9620ـ الهیات ۴۲۷/۱ د : نستعلیق محمدهادی، ۳صفر ۱۳۰۶ برای میرزا موسی (۲پ ـ ۶ر) [ف . الهیات ۱ : ۲۹۷] .

اقطاب و ابدال

ناشناخته .

9621ـ بادلیان، اکسفورد ۹۴/۳۲ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۸] .

الاقوال الشریفه

9622 ـ پاکستان انجمن ترقی اردو ۲قف۱۵: نوشتهٔ غلام محیی‌الدین فرزندحاج محمد ، در ۱۱۸۹ (ص ۱۰۳ ـ ۱۲۴) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۲۹] .

الالحاظ فی کشف الالفاظ = رشف الالحاظ

الحاقات بر لمعات = شرح لمعات

الف انسانیت

از دهدار، که درص ۲۸۹۳ به دو عنوان «الف انسانیت» و « تفسیر والضحی » گذشت . اینك نسخه‌هایی دیگر.

9623ـ نجف، امیرالمؤمنین۲۰۰۵/۷: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱ ، (۹۶ پ ـ ۱۲۳ ر) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

9624ـمجلس۳۳۲۳/۲: نسخ۱۲۹۷ (ص۷ـ۳۰)، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس۱۰ : ۱۰۸۲] .

الهامات

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در « تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم، باعنوانهای الهام، الهام . این گفتار در (ص ۲۹۵ ـ ۳۰۲) مجموعهٔ رسائل او به‌چاپ افست‌رسیده است . **آغاز**: الحمدلله‌الذی خلق‌الاشیاء بقدرته، ورزق الاحیاء . . . الهام ابتدای وحی عبارتست‌ازانزال معانی مجرده.

9625 ـ ملك ۵۲۹۸/۳۶ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین‌کاتب‌غرهٔ ذیحجهٔ ۸۶۰ (پایان کلیات) (۲۳۸ پ ـ ۲۵۰ ر) در نسخه عنوان ندارد نام از راه مطابقه بدست آمد [رؤیت] .

9626ـ سنا۳۷۲/۷۰: نستعلیق محمد مظفر فرزنـد محمد حکیم ، آدینهٔ ۲ شعبان ۱۰۸۴ دریزد. این‌نسخه در (ص۲۹۵ـ۳۰۲) مجموعه رساله‌هـای او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

9627ـ ملك ۴۲۶۲/۴۳ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ۱۱۰۹ در

مجموعه رسایل او(۲۶۲پ ـ ۲۷۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9628ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۱ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۳۱پ ـ ۲۴۴ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9629ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۰ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۶۵ ـ ۲۷۳) ، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۴] .

9630ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۴ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۴۰۰-۴۱۶) ، همراه داصول : 9587» وجز آن[ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳].

الهامات منعمی

از شاه محمد منعم پاك فرزند شاه امان‌الله فرزندشاه عبدالکریم‌هندی (۱۰۸۲-۱۱۸۵).

آغاز : الحمد لمن اصطفی امیاً علی سایر ـ المرسلین بالهامه علم‌الاولین والاخرین .

9631ـ **آصفیه** ۱۰۱ تصوف: نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ ، ۶۴ص ۱۵س [ف. آصفیه ۱: ۳۵۰] .

الهی نامه

از خواجه عبدالله انصاری ، ابو اسماعیل عبدالله فرزند ابومنصور محمد (۳۷۶ یا ۳۹۴ یا ۳۹۶-۴۸۱). راز ونیازهای عارفانهٔ اوست نسخه‌ها در سرآغـاز و کمیت مختلفند. همراه رساله‌های هشتگانـهٔ او بکوشش سلطان حسین تابنده در تهران ۱۳۱۹ خ چاپ شده است : ۱ـ دل وجان ۲ـ کنز الصالحین ۳ـ واردات ۴ـ قلندرنامه ۵ـ هفت حصار ۶ ـ محبت نامه ۷ـ مقولات ۸ ـ الهی‌نامه .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۰۶ ـ روضات ـ الجنات : ۴۵۰ ـ معجم الفصحاء ۱ : ۶۵ ـ ف. مشار : ۱۴۴ ، ۸۰۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۹۸۸ ـ ریحانة الادب ۱ : ۴۱۴ .

9632ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۲۱ : با تاریخ صفر **۸۵۵** (گ۲۰۴ ـ ۲۱۳).فیلم آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۳].

9633ـ **شهیدعلی‌پاشا** ۱۳۸۳/۵ : باتاریخ **۹۰۶** دردفتر دراسفراین (گ ۱۱۹- ۱۲۳) . فیلم آن در دانشگاه ش ۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۴] .

9634ـ **دانشگاه** ۵۴۰۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۱۴** در جنگ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴] .

9635ـ**مجلس**۵۱۳۸/۱۲۸: نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۴-۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون **آغاز:** حمدله . ای‌کریمی که بخشندهٔ عطایی (گ۵۰۹ ـ ۵۱۲) [رؤیت] .

9636ـ **رضوی** ۲ / ۹۵۳ ادبیات (۵۹۴۲): نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**،**آغاز:** ای‌کریمی که بخشندهٔ عطایی [ف. رضوی ۷ : ۷۸۴].

9637ـ **مجلس** ۳۱۶۵/۵ : سدهٔ **۱۲** (ص۱۱۱ ـ ۱۱۸). **آغاز:** دل ازجان‌پرسید که اول این‌کارچیست [ف، مجلس۱۰: ۷۵۰].

9638ـ**ملك**۴۴۵۳/۵: نستعلیق‌حسین فرزند علیمحمدرشتی، باتاریخ**۱۲۲۶**درتهران درشمارهٔ۲ دفتر بهمین خامه، (۸۵ پ ـ ۸۹ر) **آغاز:** ای زدردت بیدلان... [رؤیت] .

9639ـ **سپهسالار** ۷۰/۷۹ : شکسته نستعلیق محمد جعفر دیلمقانی در لاهیجان در **۱۲۳۳**،زدین. **آغاز:** ای زدردت بیدلان... ای‌کریمی‌که بخشندهٔ عطایی ۱۳ گ۱۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۱۸۷] .

9640ـ **دانشگاه** ۳۷۲۹/۱: نستعلیق خوش عبدالواسع فرزند شیدا، ۱ذیقعدهٔ **۱۲۴۹** برای سرکشیکچی باشی، زدین (۲پ ـ ۴پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۵] .

9641ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ قف ۱۰۹/۱: نوشتهٔ **۱۹۰۶**م، ۷۰ص [مخطوطات فرازعلی رضوی : ۲۹].

9642ـ **دانشگاه** ۴۷۱۶/۱/۱: نستعلیق باتاریخ **۱۲۸۱** دردفتر(ص۱ـ۲۴). **آغاز**: ای زدردت بیدلان... [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۱].

9643ـ **هاروارد، هوتن** : نستعلیق محمد خلیل سدهٔ **۱۳**، ش۶دفتر [نسخه‌ها ۴: ۹].

الالهیة الافضلیه

گویا ازفضل‌الله فرزند ابی‌محمدعبدالرحمان جلال‌الدین استرآبادی حروفی (۷۴۱ـ کشتهٔ ۷۹۶). گفتاریست عرفانی در مذهب حروفیان **آغاز** : از جمیع اطراف روی بکعبه می‌باید کردن.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۷ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۸۶ـ صبح‌گلشن: ۵۳۴ ـ ریاض العارفین : ۱۵۶ـ لغتنامه : مادهٔ حروفیان.

9644ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۸ تصوف فارسی: بدون تاریخ، زرین، درفهرست آمده: شاید «جاودان کبیر» او باشد [مخطوطات ۱ : ۲۷] بنگرید : «جاودان‌نامه : ۳۸».

امانت

از قاسم انوار، معین‌الدین‌علی فرزندنصیر فرزند هارون (سراب تبریز ۷۵۷ ـ خرجرد جام ۸۳۷) سراینده و عارف بنام.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۶۱ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۰۴ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۸ ـ مجمع‌الفصحا ۲: ۲۷ ـ ریحانةالادب ۳: ۲۵۹ هدیةالاحباب : ۲۱۴ ـ هدیةالعارفین۱: ۷۳۱ مجمع‌الفصحا ۲ : ۲۷.

9645ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۸۷۴/۳ Add: تاریخ یادنشده. **فیلم**‌آن در دانشگاه ش۱۲۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱].

امامت

از محمد فرزند محمود دهـدار عیانی، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳» و جزآن. بروش عرفانی. **آغاز** : ازعدم نمودار محمد دهدار، بجانب خلف ذریهٔ طاهره امداه‌الله تعالی بتوفیقه که چون‌مبالغه وتکرار درسئوال ازمعنی امامت واین‌که مراد بحسب حقیقت ازامام کیست..

9646ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۱۸: نستعلیق طهماسبقلی، در سورت هندوستان در **۱۰۵۷** (۱۶۰پ ـ ۱۶۵ر). درپایان‌آمده بیك واسطه از خط نگارنده [رؤیت].

امانات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثرونظم عرفانی باعنوانهای:امانت، امانت. نام‌رساله در پیشانی‌نسخهٔ ۴۲۶۲ملك‌بخامهٔ‌کاتب نسخه است. **آغاز** : الحمدلله الذی نورعیون اعیاننا بانوار تجلیات‌ذاته‌وصفاته...سخنی‌بس‌لطیف‌خواهم‌گفت

9647ـ **ملك** ۴۲۶۲/۵۶ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۶ مجموعه رسایل او (۳۱۸ پ ـ ۳۲۱ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9648ـ **الهیات** ۵۷۳/۳ د : نوشتهٔ **۱۱۹۴** (۱۴پ ـ ۲۶ پ) در فهرست آمده : امانت‌الله دربیان مراتب نفس انسانی ـ گویـا همین است [ف. الهیات ۱ : ۳۳۳].

ام‌الصحائف فی عین المعارف

از مسعودبك.

9649ـ **آصفیه** ۱۳۴۴ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۰۹** [ف. آصفیه ۲ : ۱۹۴].

امواج البحار

9650ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو

۱ قف۱۰۶: نوشتهٔ **۱۱۸۴**، ۴۵س [مخطوطات فرازعلی رضوی : ۲۹] .

انا نقطة تحت الباء = نقطه

انتخاب ستین

حکایتهاییست عرفانی. **آغاز:** روایت کرده‌اند که ابراهیم شیبانان باستادخویش عبدالله مغربی .

9651**ـ ملك** ۴۲۷۵/۴۱ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمدتقی خاتون آبادی در **۱۰۸۱** [رؤیت] .

انتخاب مناقب شیخ صفی الدین

دربخش تاریخ خواهد آمد .

انتها نامه

از سلطان ولد ، بهاء الدین محمد فرزند جلال الدین محمد بلخی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۹ .

9652**ـ قونیه** ۲۱۳۶ : نسخ اسحاق فرزند خضر فرزند محمد حموی ، در یکشنبهٔ پایان رمضان **۷۳۱**، در آن آمده که نگارنده در۱۰ رجب ۷۱۲ درگذشته است . **فیلم** آن در (دانشگاه ۳۱۴) هست [فیلمها : ۱۷].

انسان کامل = رساله دربیان ...

از اسماعیل فرزند شاه عالم عبد العزیز ، بنام مرتضی‌خان شیخ‌فرید، در یك مقدمه و سه باب ویك خاتمه .

9653**ـ بادلیان**۴۷/۲۸۲۷: درجنگ مؤرخ **۱۰۲۱ -۱۰۲۳** .**فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۲] .

انسان کامل

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . مجموعه رساله‌های اوبه‌این نام در۱۳۴۱خ چاپ شده است.

انسان نامه

دربخش حکمت ص۷۴۲ گذشت.

انسانیه = رسالهٔ . . .

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر «آداب و سیر : ۱۰۱۴» گذشت . درآفرینش انسان و بابی‌درفراست دارد. (بنگرید: فراست:۴۳۹) **آغاز** : حمد و سپاس و ثنای بیقیاس حضرت صانع حکیمی‌راکه بموجب خمرت طینت آدم.

9654**ـملك**۵/۴۲۷۴: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۳۰پ - ۳۷ر) ، همراه ۲۴ گفتار دیگراز همو [رؤیت] .

انسیه = رسالهٔ . . .

از یعقوب فرزند عثمان چرخی غزنوی نگارندهٔ «تفسیر : ۱۹» . گفتاریست در سخنان و مناقب شیخ‌بهاءالدین نقشبندی ومقامات سلسلهٔ نقشبندیه . **آغاز:** حمدوثنا مرمبدع ارض وسما راکه جن‌وانس‌را مظهرانواع کمالات گردانید.

9655**ـ بادلیان** C ۳۷/۵ : با تاریخ **۹۲۱** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۱۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۰] .

9656**ـ مدینه** ، عارف حکمت ۳ ف : نستعلیق **۹۹۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

9657**ـ مدینه**، عارف حکمت ۴۴ ف: نستعلیق همراه «مبدأ ومعاد» فاروقی [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

9658**ـ قاهره**، دارالکتب۲۵ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، (گ ۱۰۳پ-۱۱۹) ۱۷س. آغازبرابر نمونه[مخطوطات ۱ :۲۰۲]

الانصاف فی بیان الفرق بین الحق و الاعتساف

ازفیض کاشانی، نگارندهٔ «تفسیر آیت امانت

۳» و جزآن. در آن سرگذشت علمی خود را آورده وازکتابهای فلسفی وصوفیانهٔ خودبعربی و فارسی دفاع‌کرده و در۱۰۸۳ بپایان رسانده سپس‌آنرا بنام «هدیة الاشراف» گزین کرده است. «انصاف» در۱۲۹۷ و ۱۳۱۱ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌انقذنابالتمسك‌بحبل الثقلین...امابعد،فهذه‌رسالة... چنین‌گوید.

بنگرید:ذریعه۲:۳۹۸ـ ف. مشار:۱۶۴.

9659ـ **الهیات** ۷۴۹/۱۳د: نستعلیق محمدمهدی،رمضان**۱۱۱۶**[ف.الهیات۱:۳۸۰]

9660ـ **تهران**،اصغرمهدوی ۲۷۹/۶: نستعلیق **۱۱۳۴** و **۱۱۳۵** در دفتر، و تصحیح محمد تقی مشهدی حکیم در طوس در ۱۱۳۷ [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۳].

9661ـ **دانشگاه** ۴۴۴۱/۲: نستعلیق سدهٔ**۱۲-۱۳** (۶۶ر-۷۶ر) درنسخه «الانصاف فی‌بیان الفرق بین‌الحق والاعتساف»آمده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۲].

9662ـ **تهران**، اصغرمهدوی‌۷/۳۶۴: نسخ ونستعلیق علی فرزند احمدرشتی، پیرامن **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۸].

9663ـ **دانشگاه** ۱۱۶۹/۲ : تاریخ یادنشده (۳۶ ر ـ ۴۲ ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۴۱].

9664ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یادنشده، همراه۷گفتار دیگرهمه ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷].

انعامات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به نثر و نظم، باعنوان: انعام، انعام. این‌گفتار در (ص ۳۰۳ ـ ۳۱۳) چاپ افست «مجموعهٔ رسایل شاه نعمت‌الله» چاپ‌شده است. **آغاز:** هوالاول والاخر والظاهر والباطن... انعام، هرنکته که گوید انعام حضرت اوست.

9665ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۹ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب، غـرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌کلیات) شمارهٔ۳۹کلیات او (۲۵۶ پ ـ ۲۷۰پ هامش) [رؤیت].

9666ـ **سنا**۳۷۲/۷۲: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، **۱۰۸۴** این نسخه در (ص ۳۰۳ ـ ۳۱۳) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴].

9667ـ **ملك** ۴۲۶۲/۴۵ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹**،شمارهٔ ۴۵ مجموعه رسایل او (۲۷۱ ر ـ ۲۸۱ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9668 ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۳ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۴۵ر-۲۵۹پ) آغازبرابرنمونه [رؤیت].

9669ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۱ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۲۷۳ ـ ۲۸۳)، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۵].

9670ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۷ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۴۲۵ ـ ۴۴۶)، همراه «اصول: 9587»وجزآن[ف. دانشگاه۱۰ : ۱۶۷۳].

انعام

ازهمان شاه نعمت‌الله‌ولی‌کرمانی، گفتاری است‌کوتاه دردوازده مرتبه درهفت‌سطر. **آغاز** انعام، اول مرتبهٔ احدیت است، دوم بسم‌الله واحدیة، سوم هویت...

9671ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۲ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ۲۲ مجموعه رسایل او(۱۹۷پ) [رؤیت].

9672ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۰ : نستعلیق

محمدعلی تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۰پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

انفاس العارفین

ازشاه‌ولی‌دهلوی، احمدفرزند عبدالرحیم حنفی (۱۱۱۴ - ۷۶ یا ۱۱۸۰) ، نگارندهٔ «ترجمهٔ سورهٔ کهف : ۱۵» وجز آن .

بنگرید: هدیة‌العارفین ۱ : ۱۷۷ .

9674ـ **آصفیه** ۱۶۲۸ تصوف : نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

انموذج الاداب

کتابچه‌ایست درردصوفیان ودرآن ازملای رومی، عبدالمالی ، رونق علی بنگالی ، زغال علیشاه ، بنگال ولی روسیاه ، بهمنیار همدانی عبدالله بلیانی، شیخ‌بدخشانی، علی‌حیدر چپلاق رحیم علی قنبر، مستعلی ، سرخیلی ، نور علی قمبرعلی،شوربنگی،شفیع‌زادبی وجز آنها یاد کرده‌همه‌راکجروودارای چنگ‌و بربطو عود و پیاله‌نوش‌بادهٔ وحدت‌وجود وموجودوپیروشیطان خوانده، ودرگ ۴۳ ازملامحسن نام برده‌است **آغاز:** حمدوصلوة، امابعد، پس معتکف زاویهٔ گمنامی ورونق بخش اساس بی‌سرانجامی ...

9675ـ **دانشگاه** ۱/۵۷۵: نسخ‌تاریخ یادنشده (گ۱-۱۳۱) ۱۵س [ف. دانشگاه۳: ۴۱۲] .

انوار = نوریه

از سید محمد نور بخش (۷۹۵ - ۸۶۹) که یاداو در «تفسیر آیت فمن‌کان یرجو : ۲۳» گذشت ، به خواهش شیخ شهاب الدین. و در برخی از فهرستها بنام سهروردی خوانده شده است. باعنوانهای: بدان، بدان، بدان.ودرنسخهٔ ۴۹۰ ملك هفت عنوان طوردیده شد. همین گفتار در نسخهٔ ۳۲۵۸/۵ از آن میر سید علی همدانی دانسته شده است. **آغاز :** حمد بیحد و غایت وثنای بیعد ونهایت حضرت مطلقهٔ نورالانوار .

9676ـ **ملك** ۴۱۹۰: نوشتهٔ‌محمدفرزند غیاث‌الدین نوربخشی‌ع۲/**۸۷۶** (درپایان‌دفتر بهمین‌خامه) آغازوانجام برابرنمونه[رؤیت] .

9677ـ **دانشگاه** ۱۹۹۷/۳۳: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۹۶ پ - ۱۱۸ پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۴۱۴] .

9678ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۱۵: نسخ‌علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲ - ۱۲۲۴** برای آقا محمد علی فرزند حاج حسین رشتی (۳۴پ - ۴۵پ) آغاز برابرنمونه، در عنوان نسخه ازآن نوربخش یادشده [ف. دانشگاه۱۲ ۲۶۶۴] .

9680 ـ **مجلس** ۲/۶۶ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

9679ـ **دانشگاه** ۳۲۵۸/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۰ر) آغازبرابرنمونه، همراه چند گفتار ازمیرسیدعلی‌همدانی، درفهرست ازهمان همدانی دانسته شده است . [ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۱۷] .

9681ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه ۵/۶: تاریخ یاد نشده ، همراه گفتاری دیگر از همو [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

انوار

رساله‌ایست عرفانی «دربیان انوار ازیکی بزرگان». **آغاز:** ای‌عزیز بدانکه نورچیزی است‌که او خودرا بیند .

9682ـ **تهران**،ادبیات۵/۳۴۶حکمت: نستعلیق باتاریخ ۱۲۷ **(۱۲۰۷)** [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

انوار احمدیه

از مولوی وکیل احمد اسکندرپوری ،

درگذشتهٔ ۱۳۲۴ .

9683ـ **آصفیه** ۱۶۷۵ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۰۹** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

انوار التحقیق

از دختر آزاد خان نایب چاپارخانهٔ یزد وکرمان، درسه‌مقاله،درعرفان، بنام‌ناصر الدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ساخته است.

9684ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۲۱۵ : شکسته نستعلیق، گویا نسخهٔ اصل باشد. مؤرخ شوال **۱۲۹۳** [نسخه‌ها ۲ : ۶۳] .

انوار التحقیق

دربخش اخلاق خواهدآمد .

انوار جلیه=درکشف حقایق‌اسرار علویه

از ملاعبدالله زنوزی تبریزی ، نگارندهٔ «لمعات‌الهیه :۸۳۷» وجزآن. گزارش حدیث ماالحقیقه‌منسوب به‌کمیل بن‌زیاداست، آمیخته با فلسفه وعرفان، بنام‌فتحعلی‌شاه وشاهزاده‌علیشاه در۱۲۴۷ بانجام رسانده است . **آغاز** : جل جلالك وتعالی شأنك ... امابعد، چون سلطان سلاطین ایران وتوران.

9685 ـ **دانشگاه** ۴۲۳۴ : نستعلیق نگارنده‌با خط خوردگیها، ۱۴۸گ۲۱س[ف. دانشگاه۱۳ : ۳۲۰۷] .

9686ـ **ملك** ۶۵۴: نستعلیق نگارنده ۱۷ شوال **۱۲۴۷**، ۱۵۱گ ۲۰س [ف. ملك: ۳۹] .

9687ـ **دانشگاه** ۱۰۱۳/۱ : تعلیق پسرکربلائی قدیمعلی‌تفرشی، در**۱۲۵۰**، آغاز برابر نمونه (۱پ ـ ۱۵۲پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۱۳] .

9688ـ **سپهسالار** ۵۶۲۸ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۴۸گ ۲۳س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۱۰] .

انوار الحقایق

گویا از درویش محمد طبسی نعمت اللهی نگارندهٔ «اصطلاحات :۱۰۳۸»وجزآن . به‌نثر و نظم، در خانقاه شاه نعمت‌الله در طبس گیلك خراسان در چهارشنبهٔ ۱۷ ذیقعدهٔ ۸۳۵ نوشته است. باعنوان :ازکلام ورسایل حضرت شیخی ومولایی وسیدی... ،در پنج‌فصل (در این بخش گفتارهایی از شاه نعمت‌الله ولی آورده است) سپس باب درارادت و انتساب این گدا در سه فصل ، باب در عشق و ختم کتاب در دو فصل و خاتمه .

9689ـ **تهران**، دکترمهدی بیانی۲مج: باتاریخ**۸۳۹ ـ ۸۴۲** دردفتر (۴۲پ ـ ۱۱۳ پ) همراه چندگفتار دیگر که گویا همگی از یك‌تن باشد. **فیلم**آن دردانشگاه ۲۰۱۷هست [فیلمها ۱ : ۶۴۱] .

انوار حقایق

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل‌شیء هالك: ۲۵» گذشت. درپنج فصل ۱ـ خوش بگو ای‌یار بسم‌الله بگو ۲ـ هراسمی ازاسمای الهیه اورا صورتی است ۳ـ اسم اعظم به‌عام نتوان‌گفت ۴ـ ابتدای وحی عبارتست از انزال معانی‌مجرده درجلیات‌محسوسه درحالت نوم یا یقظه ۵ـ از مبدأ و معاد بشنو خبری . برخی‌ازاین فصلها دربرخی‌ازنسخه‌ها جداگانه بادگرگونی کمی بمانند رساله‌ای جداگانه‌آمده است .

9690ـ **تهران**،دکترمهدی بیانی۲/مج نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۱۷ذیقعدهٔ**۸۳۵** درطبس (۴۲ پ ـ ۱۱۳پ). **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۰۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۱].

انوار حکمت

دربخش اخلاق خواهدآمد .

انوار الرسل

از عبدالغنی حافظ‌شیروانی. **آغاز:** شکر وسپاس بیحد وقیاس آفریدگاریرا...

9691ـ **قاهره ، دارالکتب** ۲ معارف الاسرارطلعت: نوشتهٔ سلیمان‌فرزنداحمد**۱۱۶۲** (گ۱ ـ ۱۲۱) آغاز برابر نمونه[مخطوطات ۱ : ۳۱] .

انوار الشموس الطالعه

ازمیرزابابادهبی‌شیرازی، نگارندهٔ «اجوبه واسئله :۱۰۱۹» وجز آن. گفتاریست در عقاید صوفیهٔ ذهبیه .

9692ـ **ملك** ۳۵۹۰: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۵۵ گ ۱۰س [ف. ملك : ۴۰].

انوار القلوب

از سلامی خنجی. که در۶۴ سالگی و۴۲ سالگی ماندن او دردکن درصفر۱۰۴۳ نگاشته است (بنگرید : نورالحدیقه،درهمین بخش).

9693ـ **بادلیان** H . ۴/۴ : نوشتهٔ **۱۰۴۴**. همراه با«نورالحدیقه» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰] .

انوار الهدایه

از جلال الدین رئیس‌العلما . و از اوست مثنوی «اطیاریه» وشاید نگارندهٔ «تفسیر جلالی ۲۷» نیز باشد .

9694ـ **شیراز** ،خانقاه احمدیه ۱۷۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۲۰۹] .

انهار اربعة

ازاحمد سعید مجددی نسبتاً وطریقتاً، در اذکار واشغال سلسلهٔ اربعه، بدرخواست حاجی علاءالدین احمد، درچهار نهر.

9695ـ **الهیات** ۱/۳۰۷ج : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۲۸** در(۳۱پ-۴۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۰۸] .

رسالهٔ انیس

امیر قاسم .

9696ـ **پاریس** S.E. ۱۲۴/۵ : با تاریخ **۸۸۳** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

انیس التائبین

از ابونصر احمد فرزند ابوالحسن‌فرزند احمد نامقی‌جامی صوفی ، ژنده پیل، زاده در نامق (۴۴۰ ـ ۵۲۶ یا ۵۳۶)(=احمدجامی قدس سره). درچهل وپنج‌باب [نسخهٔتاشکند]. ایوانف فهرست این ۴۵باب‌را درص ۵۶۰ ج۱ آورده است. **آغاز:** . . . قال الصدر... ابی نصراحمد... بدان‌که اصل برکارها توحیدپاك است .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۸۸، ۴۱۳ـ روضات الجنات : ۸۰ ـ پیشگفتار مقامات ژنده پیل از دکتر حشمت مؤید ـ پیشگفتار چاپ مفتاح النجات ازدکترعلی فاضل ـ کنی و القاب ۲ : ۱۲۵ ـ آتشکدهٔآذر : ۷۳ ـ ریحانة الادب۱ ۲۴۶ ـ هدیةالاحباب : ۱۱۷ .

9697ـ **ملك**۴۰۵۴: نستعلیق‌علاءالدین محمد فرزند بیرم فرزند درویش کلان سامانی حسینی، ۲رجب **۹۲۸** دربخارا، ۱۶۰ گ ۱۶ س [ف. ملك، فارسی : ۴۳] .

9698ـ **تاشکند**، آکادمی‌علوم‌ازبکستان ۲۷۸۱ : نستعلیق خوش میرزا یوسف بخاری ، در**۱۲۹۱**، دردیباچه بنام«انیس‌التائبین‌وصراط الله المبین» نامیده شده ، فهرست ۴۵ باب در

دیباجه آمده است، ۲۶۰گ ۱۵س [ف. تاشکند ۱۶۳۰۱۴۶) [پیشگفتار چاپ مفتاح النجات : ۱۶] .

9699ـ تهران، سیدجلال‌الدین همائی نسخهٔ کامل و کهن [پیشگفتار چاپ مفتاح النجاة]

9700ـ تهران، دکتر علی فاضل: نسخ و نستعلیق یکشنبهٔ ۶ شوال از کمی مانده بباب ۳۹ آغاز می‌شود ، (گ ۱۵۶ ـ ۲۰۹ مجموعه) ۱۸س [پیشگفتار چاپ مفتاح النجاة]

9701ـ انجمن آسیائی بنگال ۱۱۶۹ (ایوانف: ۵۶۰) [پیشگفتار چاپ مفتاح النجاة ۱۶] .

انیس الطالبین وعدة السالکین

از ملاحسام الدین خواجه یوسف حافظ بخاری ، درستایش شیخ بهاء الدین نقشبند و سرگذشت او . (بنگرید : انیس الطالبین ، خواجهٔ پارسا)

9702ـ پاریس S. P. ۹۶۸/۱۱ : باتاریخ ۱۰۰۹ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۴] .

انیس الطالبین

صلاح بخاری، دربخش تاریخ خواهد آمد.

انیس الطالبین

قاسم فرزند محمد صفائی کاتب. درده باب (۲۹۰۰ بیت) .

9703ـ دهلی نو بایگانی ملی هند ۲/ ۳۴۲۹۱: فیلم آن دردانشگاه ش ۱۱۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۵] .

انیس الطالبین وعدة الطالبین

از خواجه محمد پارسا (۷۵۶ ـ ۸۲۲) نگارندهٔ «تفسیر:۱۹» وجز آن. درشرح مقامات خواجه بهاءالدین نقشبند درگذشتهٔ ۷۹۱ ، در چهارقسم، ۲۶۰۰ بیت (بنگرید: کلمات خواجه بهاء، درهمین بخش) .

9704ـ دهلی نو ، بایگانی ملی هند ۳۴۲۹۱/۱: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۰۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۵] .

انیس العارفین

از ملا صفی‌الدین علی بیهقی ، نگارندهٔ «مخارج حروف : ۹۸» وجز آن. بنام یکی از امرای خراسان بروزگار شاه تهماسب (۹۳۰ـ ۹۸۴) درسی ودو باب، درپند واندرز و تفسیر برخی از آیه‌ها واخبار، همراه باداستانهایی [ذریعه]. درفهرست (ن. طرازی) از آن پدیعنی حسین کاشفی یاد شده است . آغاز : الحمدلله الذی عرفت فی بحار .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۶۱ .

9705ـ نجف، ملامحمدعلی خوانساری نوشتهٔ ۱۰۲۱ [ذریعه] .

9706ـ قاهره ، دارالکتب ۱م مواعظ فارسی : نوشتهٔ محمد رضا فرزند ولی بیگ کربلائی، آغاز برای نمونه، ۴۳۱ ص ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۳۳] .

انیس العارفین

از صفی‌الدین محمد طارمی ، گزارشی است بر «منازل السائرین» خواجه عبدالله انصاری [دیباجه]. آغاز: ثنای بسزا و شکر بی‌منتها که شاهباز بلند پرواز... وبعد، چنین گوید.

9707ـ مجلس ۵۳۲۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۲۴۳گ ۱۵س [رؤیت] .

انیس العاشقین

درآن از قطب المشرقین شیخ ابوسعید یاد شده است. آغاز: یانافع القدوس. شکروسپاس بیقیاس سزاوار حضرتیست که ذات او از صفت

امکان و صفات .

9708ـ ملك ۵۴۷/۲۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ۱۰۶۴ دردفتر (ص۵۶۵-۵۸۳) [ف. ملك ، مجموعهها : ۷۰] .

انیس العاشقین ومعراج المحبین

گویا از محمد معصوم فرزند محمد تقی دشت بیاضی، که درصفحهٔ عنوان نسخه نگارش های خودرا بدینگونه بر میشمرد : معراج ـ العارفین که درطوس ساخته ، تحفة المحبین که در مدینه، وسلم العاشقین در مکه ، و فیوضات مدنی،وواردات رضوی .

9709ـ یزد ، جامع کبیر : درآغاز و انجام افزودگیهایی است وکتابهایی راکه به ـ خامهٔ خود نوشته برمیشمرد ، گویا نسخهٔ اصل باشدکه در۱۳۷۱وقفشده [نسخهها۴: ۳۷۴].

انیس العاشقین

در اصطلاحات عشق و عاشقی با عنوانهای حکایت، حکایت که در۱۳۱۲ نگارش یافتهاست: بتاریخ هجری پس از يك هزار ـ ثلاث و مائةو اثنی عشر . **آغاز :** سپاس بیقیاس بساط مجد یگانهٔ بیهمتایی را.

9710ـمجلس۲/۵۱۸۳ فهرستنشده: نستعلیق، شاید بخامهٔنگارنده باشد، در۱۳۱۲ [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

انیس الفقراء

گزارش چهل حدیث است درفقر.

9711 ـ آصفیه ۱/ ۶۰ مجموعهها : تاریخ و نام نگارنده یاد نشده [ف . آصفیه ، عثمانعلی ۲ : ۴۸۰ و ۳ : ۷۳۸] .

اوپانیشاد

دربخش ملل ونحل خواهدآمد.

اوراد چشتیه

از عبدالرحمان چشتی ، پیرامن ۱۰۵۳ نگاشته است .

9712ـ آصفیه۲۶۳دعا: نوشتهٔ۱۰۶۴ [ف . آصفیه ۳ : ۲۴] .

اوراد فتحیه

منقول از میرسید محمد نوربخش ،که یاد اودر «تفسیر آیت فمانکان یرجو: ۲۳»گذشت.

9713ـ پاریس ۵/۳۶۸ف : باتاریخ ۸۸۹ در دفتر، همراه رباعیات او . فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۰۶ هست [فیلمها ۱: ۵۹۲] .

اوراد موظفه = کبریت احمر

اورادیه = اوراد فتحیه

از میر سید علی همدانی ، که یاد او در «آداب وسیر:۱۰۱۴» گذشت. دراوراد واذکار عرفانی نقشبندیان، و این جز «ذکریهٔ» اوست «اوراد فتحیه» بنام سیدعلی همدانی ملقب به ـ سیاهپوش دوبارچاپشدهاست، ولیکن سیاهپوش بایدجزاوباشد. **آغاز:** الحمدللهوحده والسلام علیعباده... امابعد، قالالله تعالی، واذکرفان الذکر... بدان ایعزیز ایقضنا الله و ایاك .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۱۱۶ .

9714 ـ ملك ۴۲۵۰/۱۳ : نستعلیق کهن، باتاریخصفر۹۰۷دردفتر(۲۸۷پ-۳۰۳ر) بنام «اورادیه» است. آغازبرابر نمونه [رؤیت].

9715 ـ رشت ، آقای شاد قزوینی : نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، بنام « اوراد فتحیه » بادیباجهای که درآن از عبدالخالق غجدوانی یادشده است [نسخهها ۵ : ۳۹۴] .

اورادیه

از نورعلیشاه . شاید نگارندهٔ « جامع ـ الاسرار» باشد .

بنگرید : ف . مشار : ۱۷۸ .

9716 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۲۱ حکمت: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷ ـ ۱۳۰۹** در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

اوصاف الاشراف

از خواجه نصیر الدین طوسی ، که یاد او در « بیست باب : ۲۴۳ » گذشت . باب ۱ ـ مبدأ حرکت ۲ـ ازالت عوائق ۳ـ سیر و سلوك ۴ـ ذکر احوالی که مقارن سلوك حادث شود ۵ـ حالت‌هایی که اهل وصول را شامل‌گردد ، وهر باب‌درش فصل . چاپ شده‌است. **آغاز :** سپاس بیقیاس بارخدایی را که‌بسبب آن .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۷۷ ـ ف. مشار : ۱۸۰ ـ احوال وآثار خواجه ، مدرس رضوی ۲۵۹ ، ۲۹۹ .

9717 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳/ ۵۹۳ : نسخ ابن‌الساوجی ابی‌المحاسن محمد فرزند سعد فرزند محمد ، در سپاهان **۷۱۵** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۷] .

9718 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۶۶ : با تاریخ **۷۵۳ ـ ۷۵۴** در دفتر (۱۴۰پ‌ـ۱۴۷ پ). فیلم‌آن دردانشگاه ش۴۶۲هست [فیلمها ۱ : ۴۸۴] .

9719ـ **مجلس** ۴۰۱۳/۱۵: نسخ‌سدهٔ **۸** ، آغاز برابر نمونه (۸۶ پ ـ ۱۰۸ ر) [رؤیت] .

9720ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله : باتاریخ۹ج/**۸۲۳**دردفتر، زدین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

9721ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۰۹/۲ نسخ سدهٔ **۸ـ۹** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۱] .

9722 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۵۹۱/۱ Or: سدهٔ **۸ـ۹** [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

9723ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱م تصوف فارسی: تعلیق زیبای‌علی فرزندفتح‌الله اصفهانی مشهوربا صابر **۸۶۹** آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۴] .

9724ـ **سنا**۲۸۲/۳: نسخ‌سدهٔ **۹ـ۱۰** باتاریخ **۹۷۴** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۸].

9725ـ **رضوی** ۹۶اخلاق (۳۵۱۷): نستعلیق مسعود فرزندحیدر حسینی، صفر**۹۶۹** آغاز برابر نمونه ، ۱۵ س [ف . رضوی ۶ : ۳۹۰] .

9726 ـ **مجلس** ۴۷۸۴: نسخ سدهٔ **۱۰** آغاز برابرنمونه، ۶۳گ ۱۱س [رؤیت] .

9727 ـ **رضوی** ۹۷ اخلاق (۳۵۱۰) نستعلیق شاه‌محمد فرزندزین‌العابدین، سه‌شنبهٔ ۱۲ج۲/**۱۰۴۲** دربند سورت، ۱۷گ [ف . رضوی ۶ : ۳۹۰] .

9728ـ **دانشگاه** ۲۴۶۶/۲: نستعلیق نزدیك **۱۰۴۵** (ص۱۷ ـ ۳۲) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۳۴] .

9729ـ **رضوی** ۹۸اخلاق (۷۴۵۵): نستعلیق محمدعلی،**۱۰۵۵**، ۳۰گ [ف. رضوی ۶ : ۳۹۰] .

9730ـ **ملك**۵۲۵/۱: شکسته‌نستعلیق محمد کاظم اصفهانی ، **۱۰۶۰** در حیدرآباد ، زدین (ص ۶ ـ ۷۲) [رؤیت] .

9731ـ**مجلس**۳۳۸۱/۹فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (ص ۵۵ ـ ۸۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

9732ـ **دانشگاه**۲۵۸۱/۱۲: نستعلیق شیخ‌علی فرزند محمودکاتب **۱۰۶۲** (ص ۴۹۷ ۴۶۷) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲] .

9733ـ **مجلس** ۳۳۲۱/۴ : شکسته

نستعلیق خوب، باتاریخ **۱۰۶۳** در دفتر (ص ۵۵ – ۸۳) [ف . مجلس ۱۰ : ۹۸۰] .

9734_ **تهران** ، دکتر مفتاح ۴ مج : نسخ خوش باتاریخ **۱۰۶۶** دردفتر بهمین‌خامه زرین [رؤیت] .

9735_ **مجلس** ۵۰۰۸/۱۲ : شکسته نستعلیق علی اشرف ، باتاریخ **۱۰۶۷** در دفتر (۱۱۳پ – ۱۳۲ر)، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت].

9736_ **مجلس** ۵۱۸۰/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱ – ۲۲) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9737_**سپهسالار** ۲۷۹۹/۴۳: نستعلیق ج۱/**۱۰۷۵** (۴۵۱ – ۴۶۶) [ف . سپهسالار ۳ : ۲۲۴] .

9738_ **دانشگاه** ۱۹۲۵/۲: نستعلیق محمد مهدی، باتاریخ **۱۰۷۱–۱۰۸۱** دردفتر (۴پ – ۲۳پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۳۶] .

9739_ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۸۰ : نستعلیق شرف‌الدین علی فرزند محمد مسعود طباطبائی ، **۱۰۷۹** [رؤیت] .

9740 _ **سنا** ۳۶۹/۱۷: نستعلیق عین علی **۱۰۸۳ — ۱۰۸۵** در دفتر بهمین خامـه [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶] .

9741_ **سپهسالار** ۲۹۴۴/۱: نوشتهٔ ع۲/**۱۰۸۷** (۲ – ۲۳) ، آغاز افتاده [ف . سپهسالار ۳ : ۲۲۴] .

9742_**سپهسالار** ۲۹۴۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازافتاده (۲–۱۸) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۲۴] .

9743_ **ملك** ۵۴۷/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۷۴ – ۳۱۵) [ف. ملك، مجموعه‌ها ۶۷] .

9744_ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱ – ۲۷) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

9745_ **مجلس** ۱۸۲۴/۸: سدهٔ**۱۱**–**۱۲**،زرین، آغاز برابر نمونه (ص۲۵۴–۲۹۲) [ف. مجلس ۹ : ۴۴۵].

9746_**دانشگاه**۴۱۱۸/۱۵: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص ۲۵۵–۲۹۲) [ف. دانشگاه ۱۳: ۴۱۰۰] .

9747_**مجلس**۲۴۲۳/۳فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۴۳ – ۲۰۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۸] .

9748 _ **مجلس** ۵۳۳۴/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**–**۱۳** (۸۷پ – ۱۳۰پ) [رؤیت] .

9749_ **حقوق** ۱ د : نستعلیق علیرضا حسینی‌موسوی، ذیقعدهٔ (تاریخ‌پاک‌شده)**۱۳۰۰** وچندی، ۴۴گ ۱۰س [ف. حقوق : ۲۱] .

9750_**تهران**،ادبیات۲/۳۴۶حکمت: نستعلیق۲۷ج۲/۱۲۷ **(۱۲۰۷)** [ف. ادبیات ۲ : ۴] .

9751 _ **مجلس** ۲۹۹۱/۳ : نستعلیق علیمحمد فرزند قربانعلی، **۱۲۳۲** (ص ۷۵–۱۲۵) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۴۲۷] .

9752_ **مجلس** ۲۱۰۴ : نسخ و تعلیق ممتاز وصال شیرازی (محمد شفیع) در**۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۶۷ص ۱۲س [ف . مجلس ۶ : ۹۰] .

9753 _ **مجلس** ۷۰/۲ نجم : نوشتهٔ **۱۲۵۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

9754_ **تهران**، علی‌اصغر مهدوی ۶/ ۲۶۰: نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی حسینی سپاهانی، درع۲/**۱۲۵۷** [نسخه‌ها ۲: ۹۹] .

9755ـ مجلس۴/۳۶۳۴فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۱۹۳]

9756ـ **رضوی** ۹۹اخلاق (۳۵۰۹): نسخ ۲۳ صفر **۱۲۶۷**، زرین، ۱۱ گ ۲۷س [ف. رضوی ۶ : ۳۹۰].

9757ـ**دانشگاه**۴۷۳۸: شکسته نستعلیق محمدعلی طبیب شیرازی، ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۶۸**، ۳۳گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۰].

9758 ـ **دانشگاه** ۱۴۲۴ : نستعلیق **۱۲۸۱**، ۶۴گ ۱۱س [ف.دانشگاه].

9759 ـ **ملك** ۵۳۵/۱ : نستعلیق عبدالصمدفرزند جعفرقلی‌بیگ اشکوری‌گیلانی **۱۲۸۹**، برای‌میرزااحمدخان منجم باشی‌حاکم الملك، زرین [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۴].

9760ـ **مجلس**۲۱۰۵: تحریری میرزا مشتری، دوشنبهٔ ۲۷شوال **۱۲۹۳**، آغازبرابر نمونه، ۴۰ص ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۹۱].

9791ـ **مجلس**۴/۲۹۹۲: نسخ‌شکسته و نستعلیق میرزا ابراهیم مشتری، سراینده، **۱۲۹۴** (ص ۱۵۵ ـ ۲۲۸) [ف. مجلس ۹ : ۴۴۰].

9762ـ **نجف**، آقا بزرگ تهرانی : نوشتهٔ حاج‌محمدرضا فرزند حاج‌محسن فرزند حاج محمد فرزند ملا علی‌اکبر فرزند حاج باقرتهرانی، نیای‌صاحب الذریعه، سدهٔ **۱۳** [ذریعه ۲:۴۷۷].

9763ـ **حقوق** ۱۹۹/۱ج : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۲۰د) [ف. حقوق : ۲۰].

9764ـ **مجلس** ۵۸۹۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۶ص ۱۷ س [یـاد داشتهای آقـای عبدالحسین‌حایـری].

9765ـ **الهیات** ۴۴۳/۲ د : نستعلیق علیرضا فرزند محمد علی، ۲ع۲/**۱۳۰۷** (۴۰پ ـ ۵۹پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۰۰].

9766ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۸۹ : نستعلیق **۱۳۰۸**، زرین [رؤیت].

9767 ـ **مجلس** ۵۰۶۳ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی، شوال **۱۳۳۸**، برای سید نصرالله تقوی (ص۱ـ۷۰) [رؤیت].

9768ـ**رضوی** ۱۰۰اخلاق(۳۵۰۸): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، ۸ گ ۲۵س.

9769ـ **رضوی** ۱۰۱اخلاق (۳۵۱۱) نستعلیق، ۳۲گ ۱۴س [ف. رضوی۶:۳۹۱].

9770ـ **سپهسالار** ۵۸۳۸/۲: نسخ، تاریخ یادنشده (۱۴ ـ ۳۰) [ف. سپهسالار۳: ۲۲۴].

9771ـ**مجلس**۴۵۰/۳: شکسته‌نستعلق تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲ : ۲۶۵].

9772ـ **مجلس** ۶۲۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین، ۲۵۰ گ [ف. مجلس ۲ : ۳۷۴].

9773ـ **مجلس**۱۲۸۰/۳: نسخ‌تاریخ یادنشده،(ص۹۹ـ۱۶۸) [ف.مجلس۵:۴۹۷].

9774ـ **آصفیه**۶۷/۱مجامیع: تاریخ یادنشده [ف.آصفیه ۳ : ۷۵۲].

9775 ـ **مجلس** ۸/۳۲ خویی : نسخ تاریخ یادنشده (ص۴۱۳ ـ ۴۴۹) بامهرمؤرخ ۱۰۹۴ [ف. مجلس ۷ : ۲۲].

9776 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۸۵ : محشی [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹].

9777ـ**قاهره**، دارالکتب۲۸ مجامیع: تاریخ یادنشده (گ۱ ـ ۲۱) [مخطوطات ۱ : ۳۴].

اوصاف اهل الطریقه = رساله در آغاز: السلام‌علی‌الذین یستمعون‌القول.

9778ـ **قاهره**، دارالکتب ۶ مجامیع فارسی: نسخ بی‌تاریخ (گ ۱۵۴ ـ ۲۵۶) [مخطوطات ۱: ۲۲۶].

اوصاف الفری فی صفات الاولیاء

از حاج میرزا علینقی جنتعلی شاه متخلص به کوثر فرزند محمد رضا کوثر علیشاه فرزند محمد امین همدانی، درگذشتهٔ ۱۲۹۷ (غفور) درسیر وسلوك باگواه آوردن آیتها و حدیثها. **آغاز:** (پس از خطبه) راستگار و فیروز گشت آن‌کس که قیام نمود برکار خود.

بنگرید: ذریعه ۱: ۴۰ و ۲: ۴۷۷ و ۹: ۹۲۳ ـ طرایق الحقایق۳: ۱۱۸،۱۱۷ ریاض‌العارفین: ۴۸۸ـ ریحانة‌الادب۴: ۳۹۳.

9779ـ **رضوی** ۱۰۲ اخلاق (۶۹۴۶): شکسته نستعلیق عبدالکریم فرزند علی فرزند رضی طباطبائی، ۱۸ج۲/ **۱۳۱۶** با یادداشت فرزند نگارنده، ۱۶۸ گ ۱۲س [ف. رضوی ۶: ۳۹۱].

ایجاد = رسالهٔ ...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل‌شیئ هالك: ۲۵» گذشت.

9780 ـ **دانشگاه** ۴/ ۲۹۲۰: نوشتهٔ محمود فرزند محمد، **۸۷۱** درهرات (ص ۵۱ ۵۴)، همراه «آداب درویشی: 9271» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۵].

ایجاز مفاتیح الاعجاز = شرح مفاتیح الاعجاز

متن ازمحمد لاهیجی‌که گزارشی است بر «گلشن راز» شبستری، گزیده ازمحمد دهدار نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» و جز آن. این گزیده بنام «شرح» بسال ۱۳۱۲ دربمبئی‌چاپ شده است. **آغاز:** الحمد لمن له الحمد فی‌ـ الاولی والاخرة... اما بعد، چنین گوید محمد بن محمود الملقب بدهدار، که چون تعطش و تشوق.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۲۶۸، ۲۷۱ ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۳۴ ـ ف. مشار: ۱۰۲۶.

9781ـ **دانشگاه** ۱/ ۲۹۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برای‌نمونهٔ‌یادشده (ص۱ـ۱۰۰) شمارهٔ ۱۲ این دفترگویا بخامهٔ دهداراست [ف دانشگاه ۱۰: ۱۸۵۲].

ایزن شناخت = یزدان شناخت

در ص ۸۶۶ گذشت.

ایمان = تحقیق ایمانی

از شاه نعمت‌الله ولی.

ایها الولد = فرزند نامه

ب

باقیات الصالحات

از رحیم فرزند محمدکریم قاجارکرمانی که یاداو در «بدیعیه: ۸۹۷» گذشت. درعرفان شیخی، بفارسی‌وعربی، خطبه‌هایست درستایش پیامبر و امامان و بزرگان روزگار خود او.

آغاز: غازهٔ آغاز دفتر باقیات الصالحات، معنون‌بعنوان محامدوصلوات، افضل‌ما‌به‌الافتتاح فی‌البدأ.

9782 ـ **ملك** ۵۶۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، همراه «دیوان» سراینده‌ای‌باتخلص دوست، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9783ـ دانشگاه ۱/۳۲۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (س۱ ـ ۱۲۷) **آغاز**: افضل . . . بمانندنمونه، ۱۵س[ف.دانشگاه۱۱:۲۱۹۳] .

بحار الحقیقه

از احمدجام، ژنده پیل، نگارندهٔ «انیس التائبین :۱۰۵۴»وجزآن. گفتاریستدرهیجده باب که بسال ۵۲۷ نگاشته است . نگارندهٔ «خلاصة المقامات» این کتابرادردست داشته و بخشی از آنرا آورده است [دکتر علی فاضل، پیشگفتار چاپ مفتاح النجات : ۲۲] .

بحار المعانی فی شرح بعض اشعار المثنوی

از سید مرتضی زین‌العباد حسین .

9784ـ آصفیه ۱۲۹۳ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۴].

بحر الحقیقه = بحر الحقایق

ازاحمد غزالی فرزند محمد فرزند محمد برادر حجة الاسلام غزالی ، و درگذشتهٔ ۵۱۷ یا۵۲۷درهفت بحر: معرفت، جلال، وحدانیت ربوبیت، الوهیت، جمال، عزت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸۸ ـ پیشگفتار چاپ سخنان ابوسعید ابوالخیر:۵۸ ـ روضات الجنات : ۷۵ ـ ریحانة الادب ۳ : ۱۵۰ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۴۲۹ .

9785ـ پاریس S. P. ۱۳۵۶/۵ : باتاریخ **۸۷۷** ـ **۹۰۰** در دفتر (۱۲۶ ر) . **فیلم**آن دردانشگاه ش۸۴۹ هست [فیلمها ۱: ۵۴۲] .

بحر التواریخ

از عبیدالله خویشکی چشتی از دانشمندان سدهٔ یازدهـم هندوستان ، سنی مذهب ، گویا متخلص به‌عبیدی ، گزارش غزلهای حافظ است بتر تیب‌حروف‌تهجی، بنام‌شا هجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۸)درآن ازگزارشهای دیگران بردیوان حافظ بهره‌برده و ازآنهانام برده‌است. **آغاز** : سپاس‌عظمت‌اساس واحدی‌رارسدکه‌محمودداست‌به جلال ذات ومعبودی را سزد .

9786 ـ مجلس ۱۱۱۰ : نستعلیق ملانور، در**۱۲۱۹** درشهرکشمیر، بدستور ملاـ محمد فاروق ، بافهرست بابها و شعرها ساختهٔ نور الانوار معروف به نورالدین سهروردی ، ۳۵۲گ ۲۳س، زدین [ف. مجلس ۳:۴۸۸].

9787 ـ مجلس ۱۱۱۱ : نستعلیق **۱۲۴۶**، فهرست‌غزلهاکه نورالانوار سهروردی ساخته بادیباچهٔ‌کوتاه اورا دارد، ۲۱۸گ ۲۴ س [ف. مجلس ۳ : ۴۸۸] .

بحر اللآلی

در ص ۸۹۷ گذشت .

بحر المعارف

از محمدتقی مظفرعلیشاه، سرایندهٔ «بحر الاسرار : ۶» وجزآن. در تصوف .

9788ـ ملك ۱۷۳۵: شکسته نستعلیق عبدالوهاب طبیب ملقب به‌مجنون علی، دوشنبهٔ ۱۴صفر **۱۳۰۰** برای حسین‌خان، ۸۰گ ۱۵ س [ف. ملك : ۵۲] .

بحر المعارف

همدانی، دربخش‌اخلاق‌خواهدآمد.

بحر المعانی

ازمحمد فرزندنصیرالدین جعفر (یامحمد فرزند نصیر فرزند جعفر) مکی حسینی ، از خلفای نصیرالدین محمود اودهی، سدهٔ هشتم ، درتصوف‌وعرفان. **آغاز**: آن‌خدایی‌که انگبین شیرین نوش‌را ازفوارهٔ تلخ نیش زنبور چکاند .

9789- **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۱قف ۱۲۸: نوشتۀ محمد شکرالله حسینی در **۱۱۵۱**، ۴۶۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی رضوی ۳۰].

9790- **ملك** ۲۱۷۵: نستعلیق و نسخ **۱۲۲۰** درخیرپورمعروف به‌تندره، آغازنونویس وبرابرنمونه، ۲۶۵گ ۱۷س [ف. ملك: ۵۲].

9791- **پاریس** ۹۶۶: نسخ تاریخ یاد نشده، ۳۱۷گ ۱۶س. **فیلم** آن در دانشگاه ۷۵۲ هست [فیلمها : ۲۰].

9792- **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲قف۴۵: تاریخ یادنشده (ص۱۴) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۰].

بحر النجات

ازگسائین آنندکشن خوش، بسال ۱۷۹۰م

9793- **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف۶۲: نوشتۀ جی‌سکره رای در **۱۲۰۷**، ۹۲س [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۳۰].

بدایة الذاکرین

ازشیخ امین‌الدین بلیانی. شایدامین‌الدین محمد فرزند علی فرزند ضیاء الـدین مسعود کازرونی درگذشتۀ ۷۴۵، برادرزادۀ ابوعبدالله بلیانی باشد.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۴- ریاض‌العارفین ۵۳.

9794- **مجلس** ۶۶/۱۱ نجم : نوشتۀ **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳].

9795- **شیراز،** دکتر خاوری ۶ مج : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸].

بدایة المحبه

پیرجمال، دربخش منظومه‌ها خواهدآمد

برات ایمان

از شیخ محمدافضل، شاه‌خاموش، درگذشتۀ ۱۲۸۶ درحیدرآباد، ازصوفیان هند. در یك مقدمه وسه اصل ویك خاتمه: مقدمه در اثبات احدیت وتنزیهٔ خدابا وجود کثرت. اصل ۱ - اصول عبادات(فروع) ۲ - اصول اعتقادات: توحید، عدل، نبوت، امامت، معاد ۳- ایمان، در پنج فصل. **آغاز**: سپاس بیقیاس و ستایش بی‌آلایش احدی‌را سزاست.

9796 - **آصفیه** ۱۷۱ تصوف: نوشتۀ سید شاه ندا **۱۱۹۵**، همراه «تصوف، رساله در...» ازهمو [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۴].

برزخ

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. دوگفتار ازاو بدین عنوان دردست هست. این یکی در مجموعه رساله‌های او (ص ۲۳۳-۲۳۹) چاپ افست شده‌است. به‌نظم ونثر وعنوانهای: برزخ برزخ. دربارۀمعانی برزخ نزدصوفیان. **آغاز:** حمدله. حمدمنعم برمنعم واجبست شرعاً وعقلاً بیت: حمد او واجبست برمن و تو.

9797- **ملك** ۵۲۹۸/۸: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب، غرۀ ذیحجۀ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارۀ ۸ کلیات او (۶۳پ-۷۵ ر هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

9798- **سنا** ۳۷۲/۱۰: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، **۱۰۶۶**، این نسخه در (ص ۲۳۳ - ۲۳۹) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۹].

9799 - **ملك** ۴۲۶۲/۹۳ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارۀ۹۳ مجموعه رساله‌های او(۴۹۰ر - ۴۹۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9800- **مجلس** ۳۰۶۷/۲ : شکسته نستعلیق‌خوش **۱۲۶۵** (ص۱۹-۲۶) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۶].

9801ـ ملك ۴۱۸۹/۱ : نسخ سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه (۱پ-۱۹ر) [رؤیت].

برازخ

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی ، دیگر گفتاری است با عنوانهای : برزخ ، برزخ (بنگرید : مجموعه رساله‌های او (ص۲۳۳)چاپ افست) . **آغاز:** الحمدلولی‌الحمد ، و به‌نستعین شعر . چشم و دل دوستان من روشن باد .

9802ـ ملك ۵۲۹۸/۲۷ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب' ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**(درپایان‌دیوان)شمارهٔ۲۷کلیات‌او (۱۵۴ ر - ۱۴۸پ هامش) [رؤیت] .

9803ـ ملك ۴۲۶۲/۳۹ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹**شمارهٔ ۳۹ مجموعه رسایل او (۲۲۸ پ - ۲۳۲ پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

9804ـ ملك ۴۱۸۴/۲۷ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** شمارهٔ ۲۷دفتر (۱۷۹پ - ۱۸۴) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

9805ـ مجلس ۳۰۶۷/۶۰ : شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص ۲۰۵-۲۰۹)، آغازبرابر نمونه، همراه۹۰گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۱] .

برازخ

ازهمان شاه نعمت‌الله. باید دیدکه‌کدامیك ازآن دوگفتار اوست .

9806ـ سنا ۳۷۲/۶۱: نوشتهٔ**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

9807 ـ ملك ۵۱۸/۱۶ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، **۱۲۹۸**(ص۱۰۵-۱۱۳) همراه «اصول :9586» از همو [ف . ملك ، مجموعه‌ها: ۵۳] .

9808 ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۲۷ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۹۰ - ۳۰۷)، همراه «اصول : 9587»وجزآن[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳].

برزخ و مثال = مثال

بستان السیاحه

از شیروانی، در ص۶۴۹ گذشت .

بستان العارفین وتحفة المریدین

دربیست وپنج باب ، دراخلاق صوفیانه و حکایتهاوکرامتهای عارفان .

9809 ـ اسعد افندی ۱۳۳۵/۱ : فیلم‌آن درداشگاه ش۱۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۲] .

بستان العارفین و گلستان العابدین

اززین‌العابدین شیروانی، بنام شاه‌روزگار خود وشاهزاده ناصر السلطنه والدین امیرشیروان شاه فرخ یسار ، در یك دیباچهٔ بلند و دو باب باب،یکم درده فصل، باب دوم درپنج فصل، در عرفان‌واخلاق، درحکایتهایی به‌نظم ونثرساخته است. [دیباجه]. **آغاز:** حمد وثناخالق زمین و زمانرا... حمدوثنای‌که اوراق اغصان‌اشجار بساتین قلوب عاشقان .

9810ـ ملك ۴۹۳۱/۱: نستعلیق‌صفر **۱۳۱۸**، با یادداشتی دربارهٔ اینکه بخامهٔ خود آقای شیروانی است. انجام: فرغ من‌تحریره. عاشر شهر رمضان المبارك لسنة ۸۷۹ علی ید مؤلفه غفره‌الله، درسنهٔ اثنی وستین فیما ثمانمایة تألیف شد! [رؤیت] .

بستان المقول فی ترجمان المنقول

ازمحمد فرزند محمود فرزند محمدزنگی بخاری ، نگارندهٔ «نزهةالعاشقین، در عشق» .

بنام غازان وسعدالدین‌محمد فرزند تاج‌الدین. گرفته‌ایست ازرسالۀ حیوانات ازرسایل اخوان الصفا، درنوزده فصل [دانش پژوه].

بنگرید: مجلۀ ادبیات س۷ ش۳ س۸۷، یادداشتهای استاد مینوی.

9811- توبنکن Or۱۶۷۵: باچهار گفتار دیگر، مؤرخ **۷۱۳** [نسخه‌ها۶:۶۸۲].

بشارت نامه

از حروفیان.

بنگرید: لغتنامه، مادۀ حروفیان

9812 - **موزۀ بریتانیا** ۶۳۸۰/۳ Or: همراه وصیت‌نامه، تحقیق نامه، هدایت نامه باتاریخهای **۹۹۹-۱۰۰۴** دردفتر [نسخه ها ۴: ۶۶۳].

بصائر الدرجات = ترجمۀ شرح منازل السائرین

از حاج میرزا محسن فرزند ملاحسنعلی، عمادالفقرا خوشنویس‌متخلص به‌حالی (پیرامن ۱۲۸۵ق - ۱۳۳۳خ)، بدستور میرزا احمد مؤیدالفقرای تبریزی. نگارنده «ترجمۀ الغرر والدرر» رانیز بنام همین تبریزی ساخته است.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۲۱ و ۹: ۲۲۶ مؤلفین مشار ۵: ۲۱۳.

9813- **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۰: نوشتۀ خود نگارنده در ۱۰ شعبان **۱۳۵۶** در اردبیل [نسخه‌ها ۵: ۲۱۰].

بضاعت فخریه

از شاه عبدالقادر نقوی فخری مدراسی، درگذشتۀ ۱۲۰۴، بسال ۱۲۰۴ نگاشته است.

9814- **آصفیه** ۱۵۳۳ تصوف: تاریخ یاد نشده همراه«سبحات» از همو [ف. آصفیه ۴: ۱۸۲].

بطلان تناهی ابعاد

متن از ابوالقاسم راز ذهبی شیرازی، نگارندۀ «اجوبة الاسئله: ۱۰۱۹» وجزآن. ترجمه‌ازمیرزا احمد خوشنویس.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۴۶.

9815- **شیراز**، خانقاه احمدیه ۶۲: نوشته با پاشین [نسخه‌ها ۵: ۲۱۰].

بقاء وجه = رساله در ...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر«تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. این‌گفتار در (ص ۳۹۹ - ۴۰۰) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است.

9816- **سنا** ۳۷۲: نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶ - ۱۰۸۸** در دفتر. همین نسخه است که در مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶: ۵۸۱].

بلوغ کمال = کمال بلوغ و بلوغ کمال

از شاه نعمت‌الله ولی.

بلوغ و حریت (جربت)

از عزیزنسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف: ۱۰۰۹» گذشت. باعنوانهای: ای‌درویش ای‌درویش. این‌گفتار در مجموعه رساله‌های او (ص ۱۳۱) چاپ شده است. او برای حریت اهمیت بسیارقایل استوکمال آدمی‌را در بلوغ وحریت می‌داند. **آغاز**: حمدله. اما بعد، چنین‌گوید... ازاین بیچاره درخواست کردند که می‌باید دربلوغ وحریت رساله جمع کنی.

9817- **دانشگاه** ۲۹۵۸/۴: نستعلیق نزدیك **۹۹۷** (ص ۱۵۵ - ۱۵۸) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۵۴].

9818ـ ملك۴۰۴۵/۱۳: نسخ نزديك **۱۲۷۵** (۱۰۴پ ـ ۱۰۷ر) آغاز برابر نمونه دردوفصل، درهامش آمده: جرية يعني ميوه از درخت افتادن [رؤيت].

9819ـ مجلس ۴۹۴۹/۱۲: نستعليق شكستهٔ محمد جواد فرزند محمد حسين طبيب تهراني (نجم الحكما)، **۱۳۱۴**، (۵۸ر-۵۹ پ)، آغاز برابرنمونه [رؤيت].

بهرامشاهيه = صلاتيه

از مير سيد علي همداني، كه ياد او در «آداب و سير: ۱۰۱۴» گذشت. نامه‌ايست شيوا ازعارفي به‌بزرگي باعنوانهاى: اى‌عزيز اى‌عزيز، درسيروسلوك و پند و اندرز، در دو اصل: التعظيم‌لامرالله والشفقة على خلق‌الله، و درآن اسرارنماز را تأويل‌عرفاني‌كرده است. **آغاز**: تا مهندسان كارگاه تقدير نقوش صور اكوان برصفحات الواح وجود مى‌نگارند.

9820ـ ملك ۴۲۵۰/۲۳: نستعليق ابوذر فرزند عبدالله سبزوارى، در مشهد **۹۰۷** همراه ۲۷گفتار ديگراز همو (۳۶۰ر ـ ۳۶۶ ر) آغاز برابرنمونه [رؤيت].

9821ـ ملك ۶۲۷۶/۴: نستعليق ركن الدين فرزند سيد علي مشهديـان حسيني **۹۷۴** درنسخه عنواني ندارد وازنگارنده يادى نشده است. آغازبرابرنمونه (۴۶پ ـ ۵۲پ) [رؤيت].

9822ـ دانشگاه ۴۷۳۶/۶۷: نبشتهٔ نزديك **۱۰۶۰** (۳۳۱ ـ ۳۳۷) آغاز و برابر نمونه [رؤيت].

9823ـ مجلس ۵۱۸۰/۳۳: باتاريخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۳۹۱-۳۲۷)، آغازبرابر نمونه [رؤيت].

9824ـ ملك ۴۲۷۴/۱۹: نستعليق هندى سدهٔ **۱۱** (۱۰۷ پ ـ) ، زرين، همراه ۲۴گفتار ديگرازهمو، نام گفتار بخامهٔ نويسنده «محظلويات» يادشده است [رؤيت].

9825ـ دانشگاه ۳۱۹۵/۳: نستعليق محمدشفيع فرزندمحمد سعيدقراگزلو، باتاريخ **۱۲۶۴** بهمين‌خامه درمجموعه (ص۲۲ ـ ۳۱) آغازبرابرنمونه، درفهرست‌ازنگارنده نام‌برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۶۴].

9826ـ مجلس ۶۳۱/۸: نستعليق **۱۲۶۸**، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس ۲: ۳۹۲].

9827ـ نجف، اميرالمؤمنين ۱۳۳۵: نستعليق شمس الدين اوقاتي، با تاريخ ج ۲/ **۱۲۷۱** دردفتر بهمين‌خامه (گ۱-۱۳) نسخه بنام «تحفةالملوك» است وازنگارنده نام برده نشده است [يـادداشتهـاى سيد عبدالعزيـز طباطبائى].

9828ـ رضوى ۱۷۴ اخلاق (۵۹۴۴) شكسته نستعليق شنبهٔ ۲۸ ذيحجهٔ **۱۳۰۴**، در فهرست بنام «صلاتيه» ياد شده است، ۱۱ گ ۱۵س [ف. رضوى ۶: ۴۲۷].

9829ـ رضوى۱۶۴اخلاق (۵۸۸۱) نسخ تاريخ يادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوى ۶: ۴۲۲]. فيلم آن در دانشگاه ش ۲۲۵۳ هست [فيلمها: ۶۵۸].

9830ـ رضوى ۲۷۵ اخلاق(۹۲۸): تاريخ يادنشده درفهرست بنام «مكتوب» براى شيخ محمد شاه فرزند سلطان يـاد شده است. آغاز و انجـام برابر است با آغاز و انجـام بهرامشاهيه [ف. رضوى ۶: ۴۷۴].

9831ـ موصل، مدرسهٔ حجيات ۲/ ۴۸: همراه «اعراب القرآن: 1021» [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۲].

بهشت و دوزخ و خوشی و ناخوشی

از عزیزنسفی ، که یاداو در «آداب اهل تصوف :۱۰۰۹» گذشت با عنوانهای : فصل ، ایدرویش . این گفتار با دگرگونیهایی که در نسخه‌ها دیده می‌شود در مجموعه رساله‌های او (ص۲۹۳ ـ ۳۰۹) چاپ شده است . **آغاز :** حمدله. صلاة. امابعد، چنین‌گوید..که جماعت درویشان از این بیچاره در خواست‌کردند که می‌بایدکه بیان‌کنی حقیقت بهشت ودوزخ.

9832 ـ **تهران** ، ملی ۷۶۲/۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۴۶۶ ـ ۴۷۳) ، آغاز نزدیك به‌نمونه. [ف. ملی ۲:۲۸۷].

9833ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۱۰: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۱۰۶پ ۱۱۱ر)، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۳ : ۲۲۱] .

9834ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۲۱: نستعلیق شکستهٔ محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی(نجم‌الحکما)، **۱۳۱۴**، (۷۶ر–۷۸ر) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت] .

بهگت ساگر

ازرای‌هیت رام. درفهرست‌کتابخانه بدون نشانی بیشتر دربخش هندویات آمده است.

9835ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف۵۷: تاریخ ونشانی بیشتریادنشده، ۴۲۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۵۱] .

بیان‌آداب درویشی = آداب...

بیان الاحسان لاهل العرفان

از علاءالدولـه سمنانی ، نگارندهٔ «آداب السفره : ۱۰۱۱» وجزآن. که دریکشنبهٔ ۱۳ ذیقعدهٔ ۷۱۲ درشهر مدینه باو الهام شده است که آنرابرای‌فرزند خود محسن‌الدین بنگارد وبدین نام بنامد. درچهار فصل: ۱ـ الهی ۲ـ نبوت ۳ـ ولایت ۴ـ وضع رسالت، که در ۱۹ رمضان ۷۱۳ تسوید آن بپایان رسیده است . **آغاز :** سپاس نامتناهی پادشاهی را که بعلم ازلی‌کل لطیف . . . فرزند عزیز ابوالمواهب محسن‌الدین محمددا ازراه تعارف درترکستان بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۷۵ .

9836ـ**قاهره**، دارالکتب۱۱م‌مجامیع فارسی : بخامهٔ نگارنده ۱۹ رمضان **۷۱۳** در شهرصوفی آباد، آغاز برابرنمونه (گ ۷۸ ـ ۱۲۹) [مخطوطات ۱ : ۴۶] .

9837ـ **سپهسالار** ۲۸۴۴/۷: نسخ ، همراه « لمعات » که از سدهٔ **۱۱** دانسته شده ، آغاز برابر نمونه (۲۷۰پ–۳۲۱پ) درپایان این نسخه نام‌کتاب وتاریخ نگارش آمده است [ف. سپهسالار ۳ : ۲۶۸ و ۵ : ۴۸۰].

9838ـ **سپهسالار** ۲۹۱۴/۲: نستعلیق حاجی محمد اسماعیل اسفرجانی قمشه‌ای ، در جنگ او مؤرخ آدینهٔ رجب **۱۲۳۴** ، آغاز برابرنمونه (۳۳پ ـ ۴۳ر) [ف. سپهسالار۳: ۶۹] .

بیان الاسرار

از شیخ‌حسین زاهدی، بسال ۱۲۵۳ (= منبع فیوض) ، گزارش چهل باب از صد باب «مصباح الشریعه»منسوب به‌حضرت‌صادق است‌که برخی گردآوری شهید دوم می‌دانند . نخست همهٔ باب را می‌آورد سپس زیر عنوان (بیان) بگزارش‌آن می‌پردازد، بابها بدینگونه است: معرفت، رضا، افتتاح‌الصلاة، صوم، حج، جهاد ورياضت، اقتدا، توبه، ذکر، عزلت، صمت، نوم زهد، تقوی، صدق ، ورع ، اخلاص ، توکل ،

تفویض، یقین، حب‌الله، حب فی‌الله، شوق، راحت، حسن الخلق، غض‌البصر، تکلیف، اخذ وعطایا، حزن، برالوالدین، آفةالعلما، معرفة الجمیل، مدح وثنا، طمع، فساد، وسوسه، صفة الدین، حسد، خوف ورجا، حقیقة العبودیه.
آغاز: حمد و ثنایی که مقربان ملاء اعلا و منشیان عالم بالا وخلوت .

بنگرید: پیشگفتار محدث برچاپ شرح عبدالرزاق گیلانی برمصباح الشریعه ـ لغتنامه مادهٔ: زاهدی ـ شیخ حسین .

9839 ـ **مجلس** ۱/۳۰۴۳ : نستعلیق ابراهیم فرزند زین العابدین اصفهانی نعمت ـ اللهی، سه‌شنبهٔ **۱۲۹۰** بایادداشتی دربارهٔ قحطی درایران درآن سال (ص ۱ ـ ۳۵۹)، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۴۸۳].

9840 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز دردیباجه افتاده، ۱۳۶گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۱] .

بیانات

از حسین کوثری. گفتاریست عرفانی که بسال ۱۱۵۳ ساخته است. درذریعه ۹ : ۹۲۳ ـ ۹۲۴ از چند تن باتخلص کوثر و کوثری یاد شده‌است، شایدیکی‌ازآنان‌باشد. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام‌علی‌رسوله محمد خیرالمرسلین.

9841 ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت: نوشتهٔ خوداو در**۱۱۵۳** (گ ۲۴۲ ـ ۲۴۵) ۳۱س [مخطوطات ۱ : ۲۰۳] .

بیان اصطلاحات = اصطلاحات

بیان اقطاب = قطبیه

از شاه نعمت‌الله .

بیان التنزیل

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف: ۱۰۰۹» گذشت . بخواهش یاران، درده اصل ویك خاتمه، و هراصل در چند فصل وباب. این‌گفتاربزرگتراز «تنزیل» وکوچکتر از «کشف الحقایق» اوست [دیباجه]. **آغاز:** بنام خدائی‌که بود وهست وخواهد بود. حمدو سپاس بینهایت خدایرا جل‌جلاله .

9842 ـ **مجلس** ۲/۴۱۳۶ : نسخ‌زیبای **۸۵۲** (۲۰۱پ ـ ۲۵۹ب)، آغاز برابر نمونه همراه «کشف الحقاین» او [رؤیت] .

9843 ـ **ملك** ۲/۴۱۹۶ : نستعلیق دراحمدآبادگجرات، **۱۰۱۶** (ش۱) آغازبرابر نمونه، (۱۶ر ـ ۴۱ر) [رؤیت] .

9844 ـ **بادلیان** ۳۵ C : نستعلیق شنبهٔ ۱۳ محرم **۱۲۶۵**، ۹۹گ ۱۵س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۲ هست [فیلمها: ۲۵] .

9845 ـ **دانشگاه** ۲/۴۰۵ : نستعلیق **۱۲۸۳** (۴۶ر ـ ۸۱ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۵].

بیان‌خودش (حواس) = رسالهٔ...

از شاه نعمت‌الله، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

9846 ـ **سنا** ۵۹/۳۷۲ : نوشتهٔ**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

بیان‌ذکرسلسلهٔ نعمت‌اللهی = سلسلهٔ نعمت اللهی

بیان سلوك

از سیدمحمد حسینی.

9847 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۳: تاریخ ونشانی‌دیگریادنشده(ص۲۱۲ـ ۲۰۰) [مخطوطات، سرفراز علی : ۳۰] .

بیان سلوك و مقامات الطریقة ـ المجددیه

از احمد رأفت المجددی .

9848ـ مدینه ، عارف حکمت ۴ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

بیان شریعت و طریقت = شریعت...

بیان طریقت صوفیه = طریقت...

بیان طریقة النقشبندیه المجددیه

از ابوسعید مجددی، واز هموست «هدایة الطالبین» .

9849ـ مدینه ، عارف حکمت ۵ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

بیان مذهب اهل تصوف = مذهب اهل التصوف

بیان نفس = نفس = نفسیه

بیان الواقع

از حروفیان .

9850ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۹۱۵ : نوشتهٔ **۱۰۵۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

بیان و عیان

گفتاریست عرفانی، درپنج لوح، درخداـ شناسی. **آغاز:** سپاس بیقیاس معبود مطلق راست

9851ـ مجلس ۶۳۱/۱۵ : نستعلیق **۱۲۶۸** [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳].

بیعت نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

9852ـ سنا ۱۴۹/۲۰ : تاریخ یادنشده (ص ۱۶۵) همراه با ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

پ

پاس انفاس

از عبدالرحمان جامی ، کـه یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت . در عرفان و حضور و مشاهدهٔ خدا ، وسه راه ذکرو مراقبه و رابطهٔ باپیرراپادکرده‌است. ودرآغاز ازطریقهٔ خواجه بهاءالحق و الدین معروف به نقشبند و خلفای ایشان یادکرده است. **آغاز:** سررشتهٔ دولت‌ای برادر بکف‌آر... بدان افناك‌الله عنك و ابقاك به، که حاصل طریقهٔ...

9853ـدانشگاه ۱۰۳۵/۴۱ : نستعلیق شهاب الدین حسینی در ۱۷ شعبان **۱۱۰۴** در روستای فیض‌آباد خبیص (ص۳۹۴ – ۳۵۱) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۱۷] .

9854ـبادلیان Add.۶۹/۹ : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳] .

پاسخ اعتراض به حافظ = لطیفهٔ غیبیه = شرح دیوان حافظ

پاسخ خواجهٔ نقشبند

از خواجـه بهـاء الدین نقشبند محمد فرزند محمد بخارائی، درگذشتهٔ ۷۹۰ یا ۷۹۱ چندین پاسخ عرفانیست .

بنگرید : ریحانة الادب ۱ : ۱۸۳ .

9855ـ موزهٔ بریتانیا ۹۴۹۵/۱ : سدهٔ **۱۲** درفهرست آمده « جوابهای ... »

[نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

پاسخ دوانی

از جلال الدین محمد دوانی ، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» وجزآن. **آغاز:** کتاب کریم وخطاب لازم التکریم .

9856ـ **قم**، فاضلیه ۵۱کلام : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ضمن مجموعه رساله‌های او ، [ف. فیضیه ۱ : ۲۷] .

پاسخ‌شاه‌نعمت‌الله = سئوال‌وجواب

پاسخ عزیزالدین به سیاوش

سیاوش‌نامی ازسید عزیزالدین پرسشهایی بنظم‌کرده واوپاسخ‌داده‌است. **آغاز**پرسش: ایا دانندهٔ رمز معانی ـ که درسرحقیقی رازدانی. آغاز پرسش‌دیگر: ایادانندهٔ سرمعانی ـ بگویم باتو اسرارجهانی .

9857ـ **سپهسالار** ۶۵۵۳/۹: باتاریخ **۱۲۲۹** دردفتر (۵۷ر ـ ۵۸ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۲۸۲ و ۵ : ۴۸۹] .

پاسخ‌غزالی‌به‌خواجه‌نظام‌الملك = نامهٔ غزالی

پاسخ فیض به‌قمی

پاسخی است عرفانی از فیض کاشانی که یاد او در «امانت : ۵» گذشت ، به نامهٔ قاضی میرزا محمد سعید قمی نگارندهٔ « کلید بهشت : ۹۸۲» .

9858ـ **دانشگاه**۲۸/۴۶۰۲:باتاریخ **۱۱۲۹-۱۱۳۸** درجنگ (ص۳۵۶ ـ ۳۶۱)، نامهٔ قمی است و پاسخ آن [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۳] .

9859ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۶۴/۹ نسخ ونستعلیق علی فرزند احمدرشتی ، پیرامن **۱۲۷۰**، درفهرست‌آمده: پاسخی است عرفانی شاید ازفیض [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۸] .

پرتو نامه

از شهاب‌الدین یحیی سهروردی ، که یاد او در «آواز پرجبرائیل :۱۰۱۵»گذشت . در ده فصل : ۱ـ شرح بعضی اصطلاحات وتعریف جسم‌وبعضی ازحوال‌او ۲ ـ نهایت و محدود و مکان وزمان وکون وفساد ۳ ـ قوای نفس ۵ ـ ذات واجب‌الوجود وصفاتش ۶ـ فعل واجب ـ الوجود ۷ـ غایات وترتیب وجود ۸ ـ اسباب حوادث وخیروشر وقضا و قدر ۹ـ بقای نفس و سعادت وشقاوت ۱۰ـ نبوت وکرامات‌ومقامات وامثال‌آن. **آغاز:**(۱)حمد بیحد وغایت‌وثنای بیعد ونهایت. **آغاز:** (۲)این مختصریست‌که ساخته‌شد بحکم اشارت بعضی ازمحبان فضیلت ونامش «پرتونامه» کرده .

9860 ـ **دانشگاه** ۱۲۵۷/۳۶ : نسخ علی نقی فرزند حاج محمد امین قاری ساروی **۱۰۸۵-۱۰۹۷** (۱۹۰ر ـ ۲۰۳پ)، در نیمهٔ فصل نهم‌پایان می‌یابد، آغازبرای نمونهٔ۲ [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۷۶] .

9861ـ**قاهره**، دارالکتب۴۵۵مجامیع طلعت: بدون تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ۱(گ ۶ـ۱۰) [مخطوطات ۱ : ۴۸] .

9862ـ**فاتح**۶/۵۴۲۶: [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۷۷] .

پردهٔ حجاب حقیقت ایمان

از خواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی‌نامه :۱۰۴۸»گذشت .

9863ـ **شهید علی‌پاشا** ۱۳۸۳/۴: باتاریخ **۹۰۶** دردفتر(گ۱۹۹ـ۱۱۶). **فیلم** آن دردانشگاه ش۶۱۷هست [فیلمها: ۵۱۳].

پرده برانداخت و بردگی شناخت

درفهرست ن . طرازی از خواجه باقی‌الله (ره) دانسته شده است ، شاید همان نقشبندی دهلوی درگذشتهٔ ۱۱۱۲ نگارندهٔ « وحدت و توحید» وسرایندهٔ «مثنوی» باشدکه در «گنجینهٔ گرانمایه» بسال ۱۹۱۰م چاپ شده است . ودر فهرست سر فـراز علی رضوی از عین القضاة همدانی دانسته شده است . گفتاریست عرفانی درطرق دهگانهٔ صوفیان. **آغاز** : اقرب طرق طریقة التوحید است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۹ و ۱۹ :۸۲ ف. مشار : ۱۳۷۱ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۸۷ .

9864ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ مجامیع فارسی طلعت : شاه ذات‌الله فارسی ، بی‌تاریخ (گ۹۱ ـ ۱۰۰) [مخطوطات ۱ : ۲۰۳] .

9865ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف۵ : تاریخ یادنشده (ص ۱۰۶ ـ ۱۳۴) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۳۰] .

پرسش و پاسخ

ازجامی یزدی، درتصوف .

9866ـ **مجلس**۲/۲۴۱۳ فهرست نشده نوشتهٔ **۱۲۰۶** (ص۲۵۹ ـ ۲۷۵) [نسخه‌ها۵: ۱۷۳] .

پرسش و پاسخ = اجوبة الاسئله

ذهبی، در ص ۱۰۱۹ گذشت .

پرسش و پاسخ

پرسش ازسعدالدین نطنزی، پاسخ ازملك الحکما سعدی شیرازی، عرفانی . و از همین نطنزی است : «عقل وعشق» .

9867ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۵۲ : بـا تاریخهایی از **۷۵۱ ـ ۷۵۵** . فیلم آن در دانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۲] .

پرسش و پاسخ = سئوال وجواب

از امیرقاسم. چهارده پرسش و پاسخ است عرفانی. بایدهمان معین‌الدین علی فرزند نصیر قاسم انوار (۷۵۷ـ۸۳۷) باشد . **آغاز** : اول نصیحتی که سلامت‌دین وگشادراه رشد و سلامت ازآفت بدان منوط است.

9868 ـ **دانشگاه** ۲۲/ ۲۹۲۰ : سدهٔ نهم، باتاریخهایی از**۸۴۳ـ۸۷۱** درمجموعه(ص ۱۹۵ ـ ۲۰۱) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۸].

پرسش و پاسخ

پنج پرسش است از سلطان المحققین شیخ مجدالدین البغدادی و پاسخهای او .

9869ـ **مجلس**۳۴۵۷/۴۸ : درجنگی از سدهٔ **۱۱** (ص۸۶ ـ) [ف . مجلس ۱۰ ۱۴۰۱] .

پرسش و پاسخ = مفاتیح الغیوب

از محمودپسیخانی .

پرسش و پاسخ

ازمحمودپسیخانی گیلانی معروف به‌محمود عجم، نقطوی، از سدهٔ هفتم. نگارندهٔ « مفاتیح الغیوب» و «عبرت نامه» وجزآنها . **آغاز** : استعین بانفسك الذی‌لااله الاهو،/ الحمدلله‌الذی وجد نفسه (برابر سرآغازهمان مفاتیح‌الغیوب اواست) .

9870ـ**مجلس**۲۰۷۰ : تحریری‌متوسط **۱۷۵۰ (۱۰۵۷)**، نسخه نامی ندارد باید دید بامفاتیح‌الغیوب او چه جدایی دارد، ۳۹۳ ص ۱۴س [ف. مجلس ۶ : ۶۲] .

پرسش و پاسخ

از شاه نعمت‌الله ولی، که یادا‌و در «تفسیر

آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در پاسخ سید مرتضی درعلت آفرینش، به نظم .

9871ـ دانشگاه ۳۲۹۹/۳ : از سدهٔ ۸ – ۹، باتاریخ تولد ۸۱۸ و ۸۳۱ (ص۸۰ – ۸۴) نسخهٔ پاکیزه‌ایست، سپس چندغزل عرفانی ازاو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸].

پرسش و پاسخ

پاسخ دوازده پرسش است از همان شاه نعمت‌الله ولی که دربالا یادشد. **آغاز :** سؤال ماالانسان ؟ الجواب طایفه گفته‌اند که مسمای انسان لطیفه‌ایست ربانی.

9872ـ مجلس ۳۰۶۷/۸۷ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۴۰۸–۴۱۲)، همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۱۰] .

پند نامه = نصیحت نامه

در بخش اخلاق خواهدآمد .

پیاله‌های دوازده گانهٔ فقر

ناشناخته: قدرت، نور، آسمان ، زمین ، عشق، عقل، شریعت، طریقت، حقیقت،معرفت، عهد، مرشد، باگواه‌آوردن آیتی‌ازقرآن برای هریك. (بنگرید : فتوت نامه) .

9873 ـ دانشگاه ۴۶۶۶/۱۲ : در جنگی ازسدهٔ **۱۱– ۱۲**(ص۱۶۶) [ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۴] .

پیامبری = نبوت

پیر نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . باید دید با «قطبیه»ی او چه جدایی دارد .

9874ـ سنا ۱۴۹/۱۹ : تاریخ‌یادنشده (ص۱۶۳) همراه ۲۳ گفتاردیگرازهمو [نسخه ها ۶ : ۶۵۵] .

ت

تاج دوازده ترك

هریك از دوازده ترك کلاه درویشان را تأویلی‌کرده است. **آغاز:** بسمله. اما بعد، در بیان تاج دوازده ترك، بدان ای‌درویش‌که تاج دوازده ترك را طالب ۹۹۹ دوازده ترك است، ودوازده فی‌المثل درآسمان بروج دوازده‌است.

9875ـ ملك۴۰۰۶/۴ : سدهٔ **۱۳–۱۴** (۸۸پ – ۹۰ر) [رؤیت] .

تاج العیاله

از شیخ‌علیا، که در۹۱۳ نگاشته است .

9876ـ همدان ، مدرسهٔ غرب همدان ۵۰۴/۶ : نوشتهٔ حسن فرزند محمد زکی ، **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲] .

تاج نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵ » گذشت . دربارهٔ دوازده ترك کلاه درویشان. **آغاز :** الحمدلله علی‌کل حال والصلاة... علی احسن مقال بیت تاج سرعارفان آگاه .

9877ـ سنا۳۷۲/۸۴ : باتاریخ **۱۰۶۶** **۱۰۸۷** دردفتر، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۵] .

9878ـ مجلس ۳۰۶۷/۸۵ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۴۰۳ – ۴۰۴) ، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۹] .

تازیانهٔ سلوك = عینیه

تأویلات مشکلات الاحادیث المشکله = رساله در ...

از امام فخررازی، که یاداو در «جامع العلوم: ۶۵۶» گذشت.

9879ـ **سلیمانیه ۱۲۰۸/۲۷**: با تاریخ **۸۳۹** در دفتر (۳۲۰ ر ـ ۳۲۱ پ). **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۱۲ هست [فیلمها: ۵۱۱].

تباشیر

ازآخوندکرباسی یزدی، زاده در ۱۰۸۰ چنانکه خود در این کتاب آورده است. ذریعه میافزاید: شایداوهمان محمدجعفر فرزندمحمد طاهرخراسانی‌اصفهانی‌نگارندهٔ «اکلیل‌المنهج» باشدکه نزدصاحب «روضات» بوده وخودتاریخ زایش خودرا ۱۰۸۰ برآن نوشته است.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۸۱ و ۳: ۳۰۹.

9880ـ **دانشگاه ۴۷۳۲/۱۸**: سدهٔ **۱۲-۱۳** بندیست ازآن (ص۱۸ ـ ۱۹ هامش) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۶].

9881ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۳: ۳۰۹].

تباشیر الحکمة = تحفهٔ ناصری

ازمیرزابابادهبی شیرازی، راز، ابوالقاسم فرزند محمدنبی، درگذشتهٔ ۱۲۸۶. بنام ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) برای تهماسب میرزا مؤید الدوله، در گزارش حدیث خلقت و درآن ازتوحید مفضل آورده ودر۱۳۱۹ چاپ شده‌است. **آغاز**: ... الحمدلله الحمیدالحامد المحمود العلی الوهاب الودودالمبدع.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۱۰ و ۹: ۳۴۶

ریاض العارفین: ۴۴۹ ـ ریحانة الادب ۲: ۵۹ و ۳: ۴۵۰ (مجدالاشرف) ـ آثارالعجم: ۴۴۷ ـ مؤلفین مشار ۱: ۲۴۷ ـ طرائق ۳: ۳۱۱.

9882ـ **تهران**، ملی ۵۰ ف: نستعلیق ونسخ خوش **۱۲۷۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۷ گ ۲۰س [ف. ملی ۱: ۳۷]. **فیلم** آن در دانشگاه ۱۸۹۳ هست [فیلمها ۱: ۴۵].

9883ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۳۷].

تبصرة الاصطلاحات الصوفیه

از محمداکبر فرزندخواجه‌محمدگیسو ـ دراز چشتی حسینی، درگذشتهٔ پس‌از ۸۳۹.

بنگرید: مؤلفین مشار ۱: ۶۴۴.

9884ـ **آصفیه ۱۵۷۸** تصوف: نوشتهٔ **۱۰۹۵** [ف. آصفیه ۴: ۱۷۸].

تبصرة الخوارق

من‌الله فرزند علی‌الله‌محمد حسینی، که در ۹۸۱ نگاشته است.

9885ـ **آصفیه ۱۳۷۸** تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۱** [ف. آصفیه ۳: ۱۹۴].

تبصرة المبتدی و تذکرة المنتهی

ازصدرالدین قونوی (بنگرید: مفاوضات ۸۴۸) به‌نثرونظم عرفانی، در یك مقدمه و سه مصباح: ۱ـ معرفت ذات درسه لامع ۲ ـ احکام طور وولایت ونبوت دردولامع ۳ـ معرفت دنیا وآخرت دردولامع، سپس یك خاتمه. این‌کتاب ازشیخ ناصرالدین محدث نیزدانسته شده‌است. **آغاز**: سزاوارحمد وثناحضرت جلالت‌احدیت راست.. امابعد، این‌کلمه‌ای چنداست دراصول معرفت.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۳۳۷.

9886ـ حالت افندی ۹۲/۳: نوشتهٔ علی فرزندسلیمان فرزند یونس قونوی، در ۲۰ رجب ۶۶۰ درلادین (۴۹پ - ۸۲پ). فیلم آن‌دردانشگاه ش۵۵۷هست [فیلمها: ۴۹۷].

9887ـ تهران، خانقاه شاه نعمت‌الله: باتاریخ ۹ج۸۲۳ دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده].

9888ـ حقوق ۵۷/۱د: نسخ‌باتاریخ ۹۷۵ دردفتر بهمن‌خامه (۱پ-۳۲پ)، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق: ۳۴].

9889ـ ملك ۴۱۹۶/۱۴: نستعلیق غرهٔ ع۱۶/۱۰۱۷ (۱۰۱پ - ۱۱۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9890ـ مجلس۶۴۹: نستعلیق ۱۲۷۶ آغاز برابر نمونه، ۴۷گ ۱۳س [ف. مجلس ۲: ۴۱۴].

9891ـ ملك ۶۲۰۹/۱۱: نستعلیق و مولانا کاتب ۱۲۸۴ برای رضا قلیخان هدایت (۱۴۵پ-۱۷۷پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

9892ـ سپهسالار ۶۵۵۵/۸: نسخ هاشم فرزندحسین عمیدی (۱۷۷پ - ۱۹۷پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۳۱۱].

9893ـ پاریس ۱۱۳/۵ S. P.: فیلم‌آن دردانشگاه ش۹۱۵ هست [فیلمها ۱: ۵۴۷].

تبصرة المتحيرين

درعرفان.

9894ـ یزد،جامع کبیر: نوشته۱۲۵۲ شمارهٔ ۲ دفتر [نسخه‌ها ۴: ۳۹۹].

تجدد امثال

ناشناخته، درعرفان.

9895ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲قف۶: نوشتهٔ مهدوی ۱۳۰۰ (ص۲۰-۲۷) [مخطوطات ،سرفرازعلی: ۳۰].

تجرید و تفرید

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت.

9896ـسنا۱۴۹/۵:تاریخ‌یادنشده‌با۲۳ گفتار دیگرازهمو(ص۳۷) [نسخه‌ها۶:۴۵۴].

تجلی خداوند بر کوه طور

از خواجه سلطان محمد نواب سپاهانی، وزیر نواب‌امامقلی‌خان، بروش‌عرفانی وپایه‌های علم‌حروف پاشیده‌شدن‌کوه طور وبرجای‌ماندن تن موسی در هنگام تجلی خدادا گفتگو کرده است. **آغاز:** تجلی حضرت برکلیم‌الله در طور سینا کنایه برحکمت است. حل عبارت مزبور

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۱۳۶.

9897ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۲۶۳: بدنبال «تحریرالاحکام» علامهٔ حلی که از سدهٔ ۱۰ - ۱۱ است [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

9898ـ دانشگاه. /۱۰۳۸: تعلیق باتاریخ ۱۰۵۶ دردفتر (۶۶پ - ۶۷ر) آغاز برابرنمونه، ۳۱س [ف. دانشگاه ۳:۴۳۸].

9899ـ دانشگاه ۳۸۲/۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده آغاز برابر نمونه (۱پ-۳۰ر) [ف. دانشگاه ۴: ۲۶۵].

تجلی خداوند بر کوه طور =

جذوات

از میرداماد، درص ۷۷۶ گذشت.

تجلیات الهیه = رساله در...

آغاز: بعضی‌گفته‌اند تجلی‌چهارنوع‌است صوری ونوری و معنوی وذوقی...

9900ـ قاهره‌دارالکتب۶۸۱ مجامیع

طلعت : نوشتهٔ عثمان فرزند یوسف کشمیری **۱۱۰۰** (گ۳۲۵ – ۳۲۸) ۲۰س [مخطوطات ۱ : ۲۲۸] .

تحفة الاخوان فی خصایص الفتیان

ازعبدالرزاق کاشانی که در «آغازوانجام: ۷۲۲» گذشت، درفتوت، دریك مقدمه در چند فصل وده باب ویك خاتمه درسه فصل . ترجمه ایست ازرساله‌ای بعربی‌ازخوداو، که‌بخواهش علی‌فرزند یحیی‌فرزندمحمدفرزند شهاب‌الدین سهروردی ساخته است. متن‌عربی‌آن در (ملك ۸۲۹/۱۴) هست .

بنگرید: پیشگفتار روزبهان نامه ازدانش پژوه : ۱۵ .

9901 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷ : در جنگ نوشتهٔ **۸۵۰ – ۸۱۱** (فیلم ۱۹۵س ۴۲۶ف – فرهنگ ایران زمین ۱۱ :۹۳) [روزبهان‌نامه، پیشگفتار : ۱۵] .

9902 ـ **سنا** ۳۶۹/۱۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳ – ۱۰۸۵** بهمین خامه در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶] .

9903ـ **نجف** ، شوشتریها : تاریخ یاد نشده. **آغاز:** الحمدلله الذی‌زین نفوس‌الفتیان بزینة الفضایل . گویا نسخهٔ عربی آن است . [ذریعه ۳ : ۴۱۵] .

تحفة الاصول = تحفهٔ دردانه

از عماد عبدالله .

تحفة اهل الوصول فی علم الفصول

از اسمـاعیل فرزند عبدالمؤمن فرزنـد اسماعیل فرزند عبدالجلیل فرزند ابومنصور فرزند ماشاده، که پس‌از مرگ ابورضی صدرـ الدین محمد فرزند ابـو محمد محمود فرزند خدادادفرزندابوبکرفرزند یوسف‌اشنهی، نوشته های عرفانی اورا تحریر کرده است [دیباجه] شاید این اشنهی فرزندنگارندهٔ «غایة الامکان: ۸۲۴» باشد . **آغاز :** حمدله . و العاقبة ... بدانید ای‌اصحاب واحباب اکرمکم‌الله... که اتفاق نوشتن این فصول سبب‌آن بود.

9904ـ**سپهسالار** ۱۷۹۷/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰**. باتاریخ ساختگی **۶۷۰** (۵۱–۱۸۰) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۵۵] .

تحفهٔ دردانهٔ علم اصول دین = تحفة الاصول

ازعماد عبدالله ، که‌گویا در نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم می‌زیسته، نگارندهٔ «چشمهٔ خضر» وجز آن. گفتاریست عرفانی به‌نثرونظم.

9905ـ **یزد،** علومی ۵مج : نسخ گویا نگارنده، شعبان**۱۰۸۲**همراه چهارگفتاردیگر ازهمو، :قبهٔ بیضا ، چشمهٔ خضر ،حل‌احادیث، عین‌حیات [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۶] .

9906ـ **آصفیه** ۱۴۹۶ تصوف: تاریخ یادنشده، همراه «پنجهٔ آفتاب» و جزآن [ف . آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

تحفة الذهب

از نعیمی که در گلپایگان میزیسته ، بنام شاهزاده اسماعیل میرزا، در عرفان . **آغاز :** اللهم صل علی محمد ناصب‌لواء الحمد وصاحب المقام المحمود .

9907ـ **رضوی** ۳۸۹: نسخ و نستعلیق نگارنده، آدینهٔ۱۵شوال **۱۲۹۷**، ۱۰۰ گ [ف . رضوی ۴ : ۴۰] .

تحفة الرسول وفرید المکتوبات

از میراحمد الکیشی .

9908ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۸ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

تحفهٔ سلیمانی

از پیرزاده محمدرفیع شاگرد ملا رجبعلی تبریزی درگذشتهٔ ۱۰۶۵ نگارندهٔ اشتراک‌اللفظی: ۷۳۳» . ترجمه‌ایست با افزودگیها از « عقاید اولیاءالله» نگاشتهٔ نیای اوسلطان محمود فرزند سلطان برهان‌الدین زاهدی، بترکی در عقاید وآرای شیخ‌صفی، ترجمه بنام شاه‌سلیمان (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵) . مترجم در کار خود از ملارجبعلی بهره برده است. **آغاز :** الحمدلله المحمودلنعمه، المعبود بقدرته‌المطاع‌فی‌سلطانه ...مخفی‌نماندکه حضرت بیان الاولیاء .

9909ـ **سپهسالار۲/ ۶۴۵۱** : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۳۳پ – ۱۱۷پ) [ف. سپهسالار۳: ۳۶۵] .

تحفهٔ عباسی

از محمدعلی مؤذن سبزواری‌فرزند مفری فرخ مشهدی، سرسلسلهٔ صوفیان ذهبیه ، دریك مقدمه ودوازده باب، درمعنی تصوف و صوفی و وعقاید صوفیان، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲– ۱۰۷۷)، بسال ۱۰۷۷ نگاشته، وبسال۱۳۴۲ در۸+۳۹۲ص درهامش «سبع‌المثانی» بچاپ رسیده است. **آغاز :** حمدیکه پاك بازان عالم وحدت وعندلیبان سخن‌سرای چمن محمدت .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۵۲ و۹ : ۱۱۱۸ ف. مشار : ۳۶۸ – مؤلفین مشار ۴ : ۳۶۲ – طرایق الحقایق ۳ : ۷۳ – ریاض العارفین : ۲۲۹ – ریحانة‌الادب ۴ : ۹۴ .

9910ـ **دانشگاه ۱/ ۲۶۹۷** : نستعلیق ۲۶ محرم **۱۳۰۴** (۲ر – ۴۱پ) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۰] .

9911ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱۸ : نوشتهٔ **۱۳۳۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

تحفة‌العرفان‌فی‌ذکر سیدالاقطاب

روزبهان

دربخش تاریخ وسیرخواهد آمد.

تحفة‌العشاق

از محمدکریم شریف قمی . در یك مقدمه وچهارده باب دردفاع از تصوف بروش شیعی : مقدمه در پند و اندرز ، باب ۱ – توحید ۲ – شریعت وطریقت ۳ – ولایت ۴ – تصوف ۵ – عشق عفیف ۶ – ذکر خفی و جلی ۷ – صورت حسن ۸ – فقر ۹ – کم‌خوردن ۱۰ – تنهایی و اعتکاف ۱۱ – پشمین پوشیدن ۱۲ – کرامات و کشف و خواب ۱۳ – شطح وطامات ۱۴ – رجال‌الغیب، بسال ۱۰۷۸ – ۱۰۹۲ نگاشته‌است،و در آن از «تحفة‌الاشرار» که‌گویاخواستش«تحفة‌الاخیار : ۹۰۷» محمد طاهر قمی باشد یاد شده است . **آغاز :** سپاس و ستایش پروردگار کریمی که حدایق ریاض ممکنات را ازبیداء .

9912ـ **دانشگاه ۳۷۵۱** : نستعلیق و نسخ اصل بخامهٔ نگارنده باخط خوردگیها ، آغازبرابر نمونه، ۱۷۶گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۵] .

9913ـ **دانشگاه ۳۸۸** : نسخ و تعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۸۱گ [ف دانشگاه ۴ : ۴۱۸] .

تحفهٔ نادری

از ابوالمعالی محمدعوض مسلمی.

9914ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۱قف۱۲۱ : تاریخ‌یادنشده،ص۹۹ [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۶] .

تحفة‌المراد

ازحکیم میرزاعباس‌شریف‌دارابی درگذشتهٔ ۱۳۰۰، گزارشی‌است‌برقصیدهٔ میرزاابوالقاسم

فندرسکی نگارندهٔ «حقایق الصنایع : ۶۶۱» وجز آن، برای حسام السلطنه سلطان مرادوالی فارس درپایان سدهٔ سیزدهم نگاشته است ، ودر گزارش هربیت اصول عرفان را آورده است ،
آغاز: سپاس بیقیاس ومنت بینهایت ایزدی را ...اما بعد،چنین گوید.

بنگرید : مؤلفین مشار۳ : ۶۵۰ ـ آثار العجم : ۱۰۳ ـ راهنمای کتاب س ۲ ش ۱ : ۱۲۶ .

9915ـ **حقوق** ۴۵د: نستعلیق ابوالحسن فرزند عبدالله، در ۲۳ج۱/**۱۲۹۳** ، نسخه را نگارنده به‌حسام‌الدین فرزندحاج میرزا محمد حکیم باشی داده است ، ۱۷۶گ ۱۲ س [ف . حقوق : ۴۷] .

9916 ـ **رضوی** ۲۰۵ ادبیات : نسخ علی‌اکبر فرزند محمدرحیم شیرازی غرهٔ ع۲/ **۱۲۹۹** گزیده‌ایست ازآن ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۴۱] .

9917 ـ **رضوی** ۲۰۴ ادبیات : نسخ اواخرسدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۴۰].

9018ـ **تهران،** ادبیات ۲۸۷حکمت: نستعلیق محمد صادق فرزند آقـا محمد حسین مرشد کازرونی، درذیقعدهٔ **۱۳۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۷] .

تحفة الملوك = بهرامشاهید

تحفة ناصری = تباشیرالحکمة

از راز، درص ۱۰۷۲ گذشت.

تحفة الوجود

ازمجدالاشراف ذهبی شیرازی، سیدجلال الدین‌محمدفرزند میرزاا بوالقاسم راز(۱۲۴۹ ۱۳۳۱) که در پنجاه سالگی بسال ۱۳۰۴ به روش پرسش و پاسخ ، در پاسخ محمدخان لك سلماسی فرزند اسدالله خـان نگاشته و همراه «قنوتیه»ی او بسال ۱۳۰۴ چاپ شده است .
آغاز : چون از فضل کامله و عنایت حضرت ختمیون... این‌عبد... محمد ... سلماسی ... سعادت یار .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۸۰ و ۹ : ۳۴۶ ف . مشار : ۳۷۳ ـ آثار العجم : ۴۴۸ ـ ریحانة الادب ۳ : ۴۵۰ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۷۵ .

9919 ـ **دانشگاه** ۳۵۷۶/۵ : نوشتهٔ حاج سید محسن موسوی سپاهانی **۱۳۰۴** در تبریز (۷۴ پ ـ ۹۸ پ) آغاز برای نمونه ، همراه «شرح‌منامیه» ازهمو [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۹۳] .

9920ـ **الهیات** ۴۲۷/۲ د : باتاریخ **۱۳۰۶** دردفتر (گ ۶-۳۱) [ف. الهیات ۱: ۲۹۷] .

تحفة الوزراء ومرآت العرفاء

ازمحمدعلی‌شریف‌کرمانشاهی، که بایستی نگارندهٔ «احکام المدن» در کشوردادی باشد . بنام ناصرالدین‌شاه وصدراعظم آقا حسین ، در چهارده مقام ویك مقدمه [دیباجه] . در عرفان شیعی،درشب ۱۶ محرم ۱۲۹۳ بپایان رسانده است.[پایان‌نسخه].شعرهایی‌ازاودرستایش‌همان شاه و صدر اعظم و دیگران نیز در آن هست .
آغاز : الحمدلله الذی نزه قلوب اولیائه عن الالتفات الی ماسواه .

9921ـ**دانشگاه** ۲۸۰۱: نستعلیق خود نگارنده، ۲۴۰گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۹] .

تحقیقات

از محمدسعید فاروقی .

9922ـ **مدینه**، عارف حکمت ۹ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

تحقیقات

از شیخ صفی‌الدین اردبیلی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۱۴ ـ ریحانة ـ الادب ۲ : ۴۸۶ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۳۱ ـ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۳۱۳ ـ تذکرة الشعراء ،غنی : ۸۱.

9923ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۹ : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

تحقیقات

از خواجه محمد پارسا (۷۵۶ ـ ۸۲۲) (بنگرید : تفسیر : ۱۹). درعرفان و اخلاق و سلوك، که ابواب وفصول نداشته وخواجه‌محمد زاهدکابلی‌آنرا مبوب کرده ودیباجه‌ای ساخته باب ۱ـ توحید، چهارفصل: نماز، روزه، زکاة حج ۲ـ حصول کمال معرفت، مقامات و منازل اسماء وصفات خدا، آداب تلاوت . . . پانزده فصل ۳ـ مراتب توحید، شانزده فصل ۴ـ توبه دوازده فصل (فقر، زهد، قناعت ، صبر ، شکر، کفران نعمت، توکل وخوف‌ورجاء . . .) ۵ ـ حقایق‌الاشیاء وماهیاتها، نه‌فصل ۶ـ اصطلاحات صوفیان ، بیست و یك فصل ۷ ـ لطایف سبعه ، ده فصل . . . [نسخهٔ رضوی که ناقص است] . **آغاز:** الحمدلله الذی اخترع ماهیات الاشیاء بفیض وجوده وکساه حلل الوجود .

9924ـ **رضوی**۱۱۷اخلاق (۸۷۶۳) نستعلیق، انجام افتاده ، نسخه پیش از **۱۰۹۷** نوشته شده‌که درآن تاریخ‌فهرست‌نسخه نگاشته شده است ، ۱۵۶ گ ۳۰س [ف . رضوی ۶ : ۳۹۸] .

9925ـ **قاهره**،دارالکتب:۱۱مجامیع فارسی : بدون تاریخ (گ ۴ ـ ۷) ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۷۰] .

تحقیقات

ازهمان خواجه محمد پارساکه دربالا یاد شد. گفتاری اخلاقی است و عرفانی، و بسیار عنوان‌قال حجةالاسلام دارد. **آغاز:** قال‌النبی ان‌الله سبحانه تجلی‌للناس عام و لابی‌بکرخاصة نفس ناطقه چون باهمگی قوی‌بنفس روحانی و جسمانی متوجه حضرت آدمیت شود .

9926ـ **مجلس** ۸۷۴۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۸۷**، زرین ، در پایان آمده : تمت ـ التحقیقات للمرشد ... خواجه محمد پارسا ، ۲۶۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

تحقیقات

از میرصدرالدین محمددشتکی، نگارندهٔ «شافع حشر : ۵۲» و جزآن . پس از تشویق برگشتن نفس فصلهایی است: فصل‌آنچه موجب نجاتست‌کسب علوم ریاضی وطبیعی والهی و... است، فصل علم طب ازبوفان‌بن لافح پیدا شده، فصل چون‌کیان چیزی نیستند وبکار نمی‌آیند ، فصل نفس انسانی حادث است . **آغاز :** من تحقیقات...که حسب‌التماس مولانا نظام‌گیلانی نوشته است. المنةلله ولرسوله‌وللعلماء. بدانکه حق سبحانه وتعالی هست وظاهرنیست.

9927ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۳۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (س۳۶۵ ـ ۳۶۹) ، در پایان آمده: اناالعبد ... صدرالدین محمد بن منصوربن صدرالحسنی الحسینی الشیرازی الدشتکی [رؤیت] .

تحقیقات

از شاه نعمت‌الله ولی، دربارهٔ توحید و از او در این باره « تفسیر لااله‌الاالله : ۳۴ » و «توحیدیه : ۳۵» گذشت. واین یکی به نثر و

نثلم است باعنوانهای تحقیق ، تحقیق. که آنرا نصرالله طرازی از عبدالرحمان جامی دانسته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان علی صورته لخلافته وجعل عینه... اعلم ان للتوحید لجة و ساحلاً .

9928ـ **تهران** ، خانقاه شاه نعمت‌الله ۱۳ مج : در دفتر مؤرخ **۸۲۳** ، آغاز برابر نمونه (ص ۵۵۳ – ۵۷۷ هامش) [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

9926ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۰ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ **۱۰** کلیات (۸۴ر – ۹۸ر هامش) [رؤیت] .

9930ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: حسین ابدال نعمت‌اللهی، رمضان **۹۶۶**، درهامش نسخه آمده : توحید حرفی ، تحقیقات جامی، ودرفهرست ازآن عبدالرحمان جامی دانسته شده است [مخطوطات ۱: ۲۰۴].

9931ـ **سنا** ۱۰/۳۷۲: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، **۱۰۶۶**، این نسخه در (ص ۲۵۰ – ۲۵۹) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده‌است [نسخه‌ها ۶: ۵۸۰–۵۸۱].

9932ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۶ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۶ مجموعه رسایل او (۱۷۲ر – ۱۸۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9933 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** (گ ۲۳۷ – ۲۴۱) درفهرست ازآن جامی یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۰۴] .

9934ـ **ملك** ۴۱۸۴: نستعلیق **۱۲۵۸** محمدعلی فرزند میرزا عزیز، همراه ۳۹ گفتار دیگر از همو (۹۷ر–۱۱۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9935ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۱۰ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۵۱ – ۶۰)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۵۸۸] .

9936ـ **دانشگاه** ۴۳۲/۱ : نسخ محمد علی کرمانشاهی، **۱۲۸۹** (۲پ – ۲۹ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۴۰].

9937ـ **ملك** ۵۱۸/۲ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی، در **۱۲۹۸** ، برای محمدحسین خان مؤتمن السلطان (ص ۱۲ – ۳۰) همراه ۲۲ گفتار دیگر ازهمو [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۲] .

تحقیقات = تحقیق

از همان شاه نعمت‌الله . در فهرستها بدون نشانی بیشتر بدین نام یادشده است .

9938ـ **مجلس** ۶/۶۶ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵**، درفهرست بنام « تحقیقات » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

9939ـ **عبدالحسین بیات** ۱۰ مج : نستعلیق رضاقلی خان هدایت، سدهٔ **۱۳** درفهرست بنام «تحقیق» یادشده‌است[نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷].

9940ـ **دانشگاه** ۴۲۰۹/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱–۲۹) همراه چندگفتار دیگر از همو، درفهرست بنام«تحقیقات» یاد شده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۴] .

9941ـ **شیراز** ، دکتر خاوری ۳/مج : تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۲۶۸].

تحقیقات درحروف = حروف

از شاه نعمت‌الله، در ص ۱۱۱ گذشت.

تحقیق الاسلام = راه اهل سنت

از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی ، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به نثر و نظم، دراعتقادات. **آغاز:** اشهدان لااله

الاالله وحده لاشریك له، و اشهد ان محمد ... رباعی: دانسته‌ام‌خدایتعالی که او یکی است.

9942 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۰۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۰۴ مجموعـه رساله‌هـای او (۵۳۸پـ۵۴۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9943ـ **سنا**۱۴۹/۲۴ : تاریخ‌یادنشده: (ص ۱۶۸) همراه با ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵]' .

تحقیق‌ایمانی = رساله درایمان

از شاه نعمت‌الله ولی‌که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئی هالك : ۲۵ » گذشت . تحقیق درایمان است بروش عرفان سنی ، درچند فصل و جز «تحقیق الایمان» اوست که در جلد دوم رساله‌های او(ص۱۶)چاپ دکتر نوربخش‌چاپ شده است. **آغاز:** ایهاالاخ المؤمن ارشدك‌الله و ایانا الی تحقیق الایمان . اعلم ان الایمان واجب‌علی‌البالغ... تصدیق خداومصطفی ایمان است .

9944ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۳۴: نسخ و نستعلیق **۸۴۳ ـ ۸۷۱** در مجموعه رساله‌های او(ص۳۲۶ ـ ۳۲۹) آغاز برابر نمونه ،در فهرست بنام «رسالهٔایمان» آمده [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۸۰] .

9945ـ **سنا** ۳۷۲/۳۶ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۴** در دفتر. این نسخه در (ص۳۹۵) مجمعه رساله‌های اوچاپ افست‌شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

9946ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۰۳: نستعلیق **۱۱۰۹** شمـارهٔ ۱۰۳ مجموعه رساله‌هـای او (۵۳۶رـ۵۳۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9947ـ **سنا**۱۴۹/۱۴ : تاریخ‌یادنشده: (ص ۱۴۵) با۲۳ گفتار دیگراز همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۴]

9948ـ**قاهره** ،دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه، در فهرست‌آمده: رسالة فی‌الایمان [مخطوطات۱. ۲۲۶] .

تحقیق‌الایمان

از همان شاه‌نعمت‌الله‌ولی،گفتاری‌بهمین‌نام ازاودرجلد دوم مجموعه رساله‌های او(ص۱۶) چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلولیه و الصلاة علی نبیه یااخی... معلوم فرموده باشی‌که بناء

9949ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۳۴ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۱۴۳-۱۴۴) [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۵].

تحقیق الایمان

ازهمان شاه نعمت‌الله که در بالا یاد شد . دراصول‌عقایدشیعی[عبدالحسین‌حایری]وارکان سلوك . **آغاز :** گرکسی پرسدت که ایمان چیست ـ صفت دین‌وشرط احسان چیست .

9950ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۳۵ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۴۴) همراه ۹۰ گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۵] .

تحقیق درجنات

ازشاه نعمت‌الله، که در(ص۲۵۹ ـ ۲۶۲) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است.

9951ـ **سنا** ۳۷۲/۱۱:نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، **۱۰۶۶** همین نسخه در (ص ۲۵۹ ـ ۲۶۲) مجموعه رساله‌های او چاپ شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .

تحقیق القیامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. به نثرونظم دربارهٔ قیامت و ساعت و نشأت انسان. **آغاز:** الحمدلله الذی انشأ اعیاناً ثابة فی علمه اولاً ،

وانشأ ارواحا ... نشأت انسان اگرخواهی که دانی بیگمان .

9952ـ ملك ۴۲۶۲: نستعليق۱۱۰۹ ضمن کلیات‌او، دراین‌نسخه‌نام وعنوانی ندارد. آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

9953ـ ملك۴۱۸۴/۷: نستعلیق‌محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی ۱۲۵۸ (۱۲۴ پ ـ ۱۲۶پ) همراه ۳۹گفتار دیگر از همو. درنسخه «تحقیق القیامه» یادشده‌است [رؤیت].

تحقیق درمعنی ولایت = حقیقت المحمدیه

ازشاه نعمت‌الله ولی‌که یاداو دربالاگذشت به‌نثرونظم. که درجلد چهارم «مجموعه رسائل شاه نعمت‌الله» چاپ دکتر نوربخش (ص ۳۷ ـ ۴۱) بعنوان « تحقیق در معنی ولایت » بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** هوالاول والاخر والظاهر والباطن، وبکل‌شیئ علیم. بیت: عارفانه‌سخن بجان بشنو .

9954 ـ ملك ۴۲۶۲/۵۸ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد۱۱۰۹شمارۀ ۵۸مجموعه رسایل‌او(۳۲۳ر‌ـ۳۲۵ر)[رؤیت].

9955ـ سنا ۳۷۲/۸: نستعلیق۱۰۶۶ همراه ۸۵گفتار دیگرازهمو در نسخه «تحقیق درمعنی ولایت» یادشده‌است[نسخه‌ها۶: ۵۸۱].

9956 ـ مجلس ۳۰۶۷/۸ : شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۵ (ص ۴۶ ـ ۴۸)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «رساله در تحقیق ولایت» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۴ ـ ف مجلس ۱۰ : ۵۸۷] .

تحقیق درنفس = نفس

تحقیق ذکرالله

ازمحمددهدار(بنگرید:الف‌انسانیت:۳).

9957ـ تهران، دکترمهدی بیانی ۲۵ مج: باتاریخ۱۰۶۸ دردفتری‌که دربندرسورت نوشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۴] .

تحقیق درعالم خیال= خیال‌ومثال

تحقیق‌نامه

برحسب اشارت پیشوای خلاصۀ دودمان کلمه‌ای چند از تحقیقات «جاودان نامۀ الهی» درپنج تحقیق املاکرده و «تحقیق‌نامه» موسوم گشت: تحقیق اول‌دربیان سررشتۀ مقصود یعنی اصل و منشأ مکونات و مخلوقات، تحقیق دوم درسرمن‌عرف نفسه فقد عرف ربه ، تحقیق سیم دراعتقاد عددیب درخلقت اشیاء وقواعد دین ، تحقیق چهـارم در بیان سر و سبب منقسم شده عددیب، تحقیق‌پنجم دربیان‌ختم نبوت [دیباجه باختصار]. **آغاز :** شکر وسپاس وحمد بیقیاس حضرت احد قدیمی را ... اما بعد ، برحسب اشارت جناب.. محکوم‌اسم وهاب، منظور نظر رؤف...کلمه‌ای چند.

بنگرید: تاریخ باطنیان‌گیلان (نقطویان) جزوۀ۱۳ ایران‌کوده ـ العراق‌بین الاحتلالین عزاوی : ۲۴۶ ـ ۲۵۴ ـ ف . دانشگاه ۱ : ۸۰ و ۲ : ۱۱۰ و ۱۱ : ۲۴۷۶ .

9958ـ موزۀ بریتانیا Or ۶۳۸۰: همراه باوصیت‌نامه ، بشارت نامه ، هدایت‌نامه باتاریخهای ۹۹۹ ـ ۱۰۰۴ در فهرست بدون نشانی‌دیگردربخش حروفی‌یادشده [نسخه‌ها۴: ۶۶۳] .

9959ـ دانشگاه۳۴۶۹/۳: نسخ سدۀ ۱۲ (ص۲۱۴ ـ ۲۸۱) آغاز برابر نمونه ، همراه چندرسالۀ دیگرحروفی: جاودان نامه، عرش‌نامه، همین‌کتاب، وصیت‌نامه، مثنوی[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۶] .

تخلیه و تجلیه = رسالهٔ . . .

گفتاریست درسیر وسلوك عرفانی. **آغاز:** امابعد، بدان‌ای برادر عزیز که راه بسوی‌قرب حق... منحصراست بدوچیز : تخلیه وتجلیه .

9960ـ **دانشگاه** ۳۷۸۳/۵: نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۸** در دفتر (ص۳۳ـ۳۶) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۰] .

تخم و برگ

ناشناخته. درعرفان .

[996ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق‌ف۷: تاریخ‌ونشانی بیشتریادنشده(ص۱ـ۱۵) [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی : ۳۰] .

تذکره

ناشناخته، گویااز نویسندهٔ نسخه، دراخلاق و سلوك و تصوف ، از گفته‌های صوفیان بنام . **آغاز** : (پس از دو سطرخطبه) اما بعد این منتخبات چندیست ازکلمات مبارکهٔ مشایخ‌کبار طریقت مرتضویه‌ع که برچیده شده است ، که در هریك اسرار وفتوحات قلبیه .

9962ـ **رضوی** ۱۱۸اخلاق (۸۴۲۹) نستعلیق میرزاآقا سلماسی، سلخ‌شعبان**۱۲۹۸**، ۲۴گ ۱۷س [ف . رضوی ۶ : ۳۹۹] .

تذکره

ناشناخته .

9963ـ **مجلس** ۹۱/۴ نجم: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

تذکرهٔ اعیان ثابته

ناشناخته. **آغاز:** لااله‌الاالله محمدرسول الله. بدانکه ای‌عزیزاول هیچ نبود.

9964ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق بی‌تاریخ (گ۱۲ـ۱۳ ب) [مخطوطات ۱ : ۷۲] .

تذکره و موعظه = علم ...

درنسخهٔ موزه نام نگارنده نیامده ، و در فهرست بعنوان «کتاب در علم تذکره وموعظه» یادشده است. در هشتاد و چهارباب و هربابی بنام یکی ازفضایل ، با آیتهای قرآن و اخبار پیامبروداستانهای پیران‌ومشایخ. فهرست بابها دردیباچه‌هست. بایدازنگارندهٔ«اسرارالابرار» باشد ، که با همین نسخه در یك مجموعه است که او نیز شناخته نیست[دانش پژوه]. **آغاز:** الحمدلله القدیم‌الفاطر العظیم القادرالقاهرالغنی الغافر...امابعدبدانکه این کتابی است که‌جمع شده‌است‌درعلم تذکره و موعظه ومبوب شده‌است بهشتاد وچهارباب وهربابی‌به‌آیتی‌ازکلام‌باری.

9965ـ **تهران** ، موزهٔ ۳۵۹۲/۱ : نستعلیق‌غیاث‌الدین‌فرزندابراهیم‌معلم‌بلکیجانی، پنجشنبهٔ۱۶ع۲/**۹۸۷** (۱پ ـ ۱۴۶پ) سپس گزیدهٔ « تذکرة الاولیاء » عطار بنام «اسرارـ الابرار» که‌گویا ازهمین نگارنده باشد ، وقف شاه‌عباس برآستانهٔ‌شیخ‌صفی در۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۴].

تذکره

دربخش تاریخ خواهدآمد .

ترجمهٔ آداب‌السلوك = ترجمهٔ سیرو سلوك

ترجمهٔ احیاء علوم‌الدین

متن از غزالی که یاد او در « الاباحیه : ۷۲۶»گذشت. مترجم می‌نویسد: دراواخرسال ۶۲۰ خدمت مؤید الملك محمد فرزند فخرـ الملك ابوسعید جنید رسیدم ، اشارت کرد که احیاء العلوم‌را بپارسی‌درآورم [فیلمها :۴۸].

بنگرید: پیشگفتار چاپ ترجمهٔ احیاء علوم الدین از خدیو جم.

9966ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۱۹۴: سدهٔ ۷، ۶۰۰ص. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۶۲ هست [فیلمها : ۴۸].

9967 ـ حلب، احمدیه اوقاف : نستعلیق کهن با تاریخ تملك ۹۵۵ : آغاز دو برگ افتاده. ترجمهٔ نیمهٔ یکم تا آخرین کتاب «آداب معیشت» را دارد [سید عبدالعزیز طباطبائی].

9968 ـ مصطفی عاطف افندی ۱۳۸۶ : نسخ تاریخ یادنشده، ۴۷۵گ ۱۷س فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳ هست [فیلمها : ۴۸].

ترجمهٔ احیاء علوم الدین

متن ازهمان محمدغزالی که دربالایادشد، ترجمه از مؤیدالدین محمد خوارزمی. نصرالله طرازی می‌افزاید : گویا ازمحمد فرزند مؤید الدین بغدادی معروف به‌خوارزمی، درگذشتهٔ ۵۴۵ نگارندهٔ «التوسل الی الترسل» باشد. **آغاز :** (ربع سوم ـ مهلکات) حمد بیحد وثنای متضاعف آن خدای‌راکه دلها و خواطر پیش‌ادراك جلال او سرگردان و بیهوش است.

9969ـ قاهره، دارالکتب: ۱۶تصوف فارسی طلعت : نسخ زیبای اسماعیل فرزند ملا بخشی‌مراغی۱۰۸۷-۱۰۸۹ ربع‌سوم (مهلکات) و ربع چهارم (منجیات) و هریك با سرلوح برای امیرآق سلطان فرزند شیرخان مکری در ۷۲۵گ۲۵س نوشته‌شده [مخطوطات ۱:۷۵].

ترجمهٔ اسرار العباده

متن از سیدکاظم دشتی، نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۲» وجزآن. ترجمه ازحسن فرزند محمد تقی.

9970ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی: نسخ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۱].

ترجمه وشرح الاصول العشرة

متن ازنجم‌الدین کبری خیوقی، که یاداو در «آداب صوفیه : ۱۰۱۲» گذشت. ترجمه از رضی‌الدین ملا عبدالغفور لاری که «تکملهٔ نفحات الانس» را نگاشته است. درآغازسه راه وصول‌را یاد می‌کند: ۱ـ اهل‌معاملات ۲ـ ارباب مجاهده ۳ـ راه سائرین‌الی‌الله، واین‌یکی‌را بر می‌گزینند. **آغاز:** الحمدلله‌الذی هدانا وماکنا لنهتدی لولاان هداناالله ... اما بعد، گوید فقیر قلیل البضاعة.

9971ـ مجلس ۴۸۶۸/۲۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳، (۲۹۶پ - ۳۱۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

9972ـ قاهره، دارالکتب۲۵مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه (گ ۲۲۸پ ـ ۲۴۹) درفهرست «شرح رسالة غریبه فی‌السلوك» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۳۳۲].

ترجمة الاصول العشرة

متن ازهمان نجم‌الدین خیوقی که دربالا یاد شد. ترجمه از محمد دهدار، باید دید با «عشرهٔ کامله = ملکات انسانی» اوچه‌جدایی‌دارد.

9973ـ الهیات ۳/ ۵۷۰ د/: نستعلیق باتاریخ ۱۱۹۱ دردفتر بهمین خامه (۱۹۰پ-۱۱۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۸، ۳۳۲].

ترجمهٔ انوار الولایه

متن از قطب‌الدین محمد ذهبی نی‌ریزی درگذشتهٔ ۱۱۷۳. ترجمه ازحاج میرزا محسن حالی اردبیلی نگارندهٔ «بصائر الدرجات : ۱۰۶۴» که قصیدهٔ «عشقیهٔ» همین‌ذهبی را نیز

بفارسی درآورده است.

9974ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲/۲۲۷: باتاریخ **۱۳۸۱** دردفتر [نسخه‌ها ۵:۲۲۳].

ترجمهٔ اسنی المفاخر =

ترجمهٔ المفاخر

ترجمهٔ التحصین

التحصین فی صفات العارفین ، از احمدبن محمدبن فهدحلی (۷۵۷ـ۸۴۱) درسه قطب : عزلت، آداب آن، فوائد آن. ترجمه‌ازدانشمندی شیعی که از سعدی وعرفی نام می‌برد.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۹۸ .

9975ـ **دانشگاه ۵/۱۶۰۸** : نستعلیق سدهٔ یازدهم. باتاریخ ۲۷ع۲/**۱۰۷۹** درشمارهٔ ۲ دفتر(۶۵ر ـ۱۲۷پ) نسخهٔ مغشوش، آغاز وانجام افتاده، ۱۳۱ گ [ف. دانشگاه ۸:۲۰۱].

ترجمهٔ التعرف لمذهب التصوف =

شرح التعرف

ترجمهٔ حلیة الابدال

متن ازمحیی الدین اعرابی (۵۶۰ـ۶۳۸) که بسال ۵۹۹ نگاشته است . ترجمه بدستور بزرگی که شناخته نیست. **آغاز:** حمدبی نهایت و بینایت مخصوص یزدانی است که اشیاء مکونات وذوات موجودات .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۱۶

9976ـ **دانشگاه ۵/۲۵۸۱**: نستعلیق نستعلیق شیخ علی فرزند محمودکاتب ۲۵شوال **۱۰۶۲**(ص۱۹۳ـ۲۰۸)[ف‌دانشگاه۹:۱۳۸۱]

ترجمهٔ حیاة النفس

دربخش کلام ص۹۱۷ گذشت .

ترجمهٔ دوازده امام = شرح مناقب...

ترجمهٔ رسالهٔ تفاحیه = سیب‌نامه

از ارسطو ، بابا افضل . درص۸۰۶ گذشت

ترجمهٔ الرسالة الشوقیه

الرسالة الشوقیه یـا الکلمات الـذوقیة و النکات الذوقیه از شهاب الدین سهروردی ، ترجمه از حسام الدین فرزنـد یحیی لاهیجی نگارندهٔ «نفس:۸۵۵» . سپس چون این ترجمه دشواربود آنرا دریک مقدمه وهشت فصل گزارش کرده و گزارش را در سرآغـاز ترجمه جای داده‌است. **آغاز :** حمدألمن حمدلذاته الحمید فی القرآن المجید، هوالاول و الاخر ... بعـبارا تی واضح ترجمه نموده از زلل وخطا.

9977ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۵/۵۶۶: نوشتهٔ محمدفرزندمحمود مورکلای مازندرانی، **۱۰۹۰** ، همراه « نفس : 7953» از همو با حاشیه‌هایی از نگارنده [نسخه‌ها ۵: ۴۱۲ ـ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبائی] .

ترجمهٔ عشقیه

متن از قطب الدین محمد ذهبی نی‌ریزی ترجمه‌ازحاج میرزامحسن حالی اردبیلی نگارندهٔ «بصائرالدرجات:۱۰۶۴» وجزآن. که «انوار الولایة :۱۰۸۲»او را نیز ترجمه‌کرده است . زنده در ۱۳۱۵ .

بنگرید : ذریعه ۹:۲۲۶ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۱۳ .

9978ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۲۶: بخامهٔ نگارنده‌همراه با «تمیزالمشرب» مؤرخ **۱۳۱۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

ترجمهٔ رساله در عشق

دربخش فلسفه ص ۷۵۹ گذشت.

ترجمهٔ رسالهٔ قشیری = قشیریه

متن ازعبدالکریم فرزندهوزان ازمردمان

سدهٔ پنجم خراسان ، در اصول عقاید تصوف ، ترجمه گویا از ابوعلی حسن فرزند احمد عثمانی . این کتاب از روی دو نسخه بکوشش استاد فروزانفر در۱۳۴۷خ چاپ شده است . (خواجه امام ابوعلی احمدعثمانی) . نسختی از ترجمهٔ این رساله را بروزگار ابوالفتوح عبدالرحمان فرزندمحمد نیشابوری ازخراسان بکرمان آورده بودند، شیخ‌احمد فرزندابراهیم پارساخواست تانسختی‌از آن‌خودداشته‌باشد،دید که‌آن‌سقیم‌ونادرست‌است، ازابوالفتح‌نیشابوری خواستند تابدان‌بنگرد،واوخواسته‌بودکه‌خوداز نوآنرا بپارسی‌درآوردودرگذشت[دانش‌پژوه].

بنگرید : راهنمای کتاب ۱۰ : ۲۸۸ – پیشگفتار چاپ ازآقای فروزانفر .

9979ـ موزهٔ بریتانیا Or۴۱۱۸: نسخ محمد فرزند عمرقزوینی ، ذیحجهٔ ۶۰۱ دربنداد ۲۹۱گ ۱۵س. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۸۴ هست [فیلمها : ۱۰۶].

9980ـ ایاصوفیا ۲۰۷۷: نوشتهٔ‌میانه های شوال ۸۵۹ (۱۱۳ پ – ۲۷۳) . فیلم آن دردانشگاه ش۹۵۴ هست [فیلمها: ۱۰۶].

9981ـ لالااسماعیل، سلیمانیه۱۲۰: نوشته برای وزیری، تاریخ یادنشده، ۱۹۶گ ۲۱س. فیلم آن در دانشگاه هست [فیلمها : ۱۰۶] .

ترجمهٔ رسالة الوصول

در ص۷۵۹ گذشت .

ترجمهٔ‌رشف‌النصایح = شرح . . .

متن‌درشف‌النصایح‌الایمانیة وکشف‌الفضایح الیونانیه» از شهاب‌الدین ابوحفص عمر فرزند محمدسهروردی (۵۳۹–۶۳۲)، که درروزگار ناصرلدین‌الله‌عباسی(۵۷۵-۶۲۲)درپانزده‌بخش نگاشته‌است. ترجمه‌ازمعین‌الدین‌علی‌فرزندجلال الدین محمد معلم یزدی، برای نصرةالدین‌شاه یحیی‌فرزندشاه‌ولی‌آویجی‌فرزندشرف‌الدین‌شاه مظفرفرزند مبارزالدین محمد فرزند منصور ، ششمین فرمانروای خاندان مظفری، در۷۷۴. مترجم تاریخ نگارش متن راسال۶۲۱یادکرده است. آغاز:...حمدوثنایی‌که‌روح‌قدس‌ازملای صحایف آن بلطایف اسرار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۷۸ (سهروردی) و۱۱: ۲۳۸ (رشف‌النصایح)– مجالس‌المؤمنین ۲۷۵ (سهروردی) – طرایق الحقایق ۱:۲۸۹ مجمع الفصحاء ۱ : ۳۱۲ – مؤلفین مشار ۴ : ۶۳۴ – ف. دانشگاه ۳:۴۴۸ (رشف‌النصایح) کشف الظنون ۱:۹۰۵ (ترجمهٔ رشف‌النصایح)

9982ـ سپهسالار ۱/۱۳۴۶: نستعلیق محمد صالح فرزند محمود فرزند برهان ، در ۱۵ج۱۰۳۵/۲، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۷س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۱۴] .

9983ـ موزهٔ بریتانیا ۱/۲۳۵۸۰ Add: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، در فهرست آمده گویا از معین‌الدین یزدی فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۴۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۷] .

9984ـ قاهره،دارالکتب۱فنون‌متنوعه: تاریخ یادنشده. آغاز : حمدله . الحمد علی کل‌حال. در فهرست آمده : لعله لمعین الدین الیزدی ، ۲۳۱گ ۱۵س[ف.فارسی خدیوی : ۵۱۷ – ف . مخطوطات ۳۳۱] .

ترجمهٔ الزوراء

متن ازدوانی‌که یاداو در «جبرو اختیار: ۷۷۱ » گذشت . ترجمه از میر شجاع الدین محمود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۲۹ (دوانی) و۱۲: ۶۳ (الزوراء).

9985ـ آصفیه ۳/۳۱مجموعه : بـا تاریخ **۱۰۵۳** در دفتر ، ۹گ [ف . آصفیه ، میرعثمان علی ۲ : ۴۶۹] .

ترجمهٔ سیر و سلوک

متن ازسید محمد کاظم رشتی شیخی ، که یاد او در «اصول دین : ۸۸۲» گذشت. برای ملا امین بسال ۱۲۳۸ در سیروان از دیههای رشت. ترجمه بدستورنگارنده از حسین فرزند علی تبریزی خسرو شاهی ، در چهارشنبهٔ ۱۴ شوال ۱۲۴۲ درسه مقاله.وچاپ‌شده است. در برخی از نسخه‌ها نام مترجـم نیامـده است . (بنگرید : سیروسلوك ازهمو دردهمین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۲۸۲، ۲۸۳ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۱۷ ، ۱۱۸ ـ ف . مشار : ۹۹۲ .

9986ـ **اصفهان،** روضاتی: نسخ‌زیبای علی فرزند ملا زین‌العابدین منجم تبریزی ، سه‌شنبهٔ ۲۸رجب **۱۲۴۷** درکربلا [یادداشتهای آقای روضاتی] .

9987ـ **تهران،**اصغرمهدوی ۳/۲۴۶، نسخ سه‌شنبهٔ ۴ ذیقعدهٔ **۱۲۴۸** ، در فهرست از نگارنده نام برده نشده و خسروشاهی نویسندهٔ نسخه دانسته شده‌است [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۴].

9988ـ **اهواز،** سید محمد جزایری: نوشتهٔ حاج بابا خویی تبریزی‌شیرازی، **۱۲۶۳** در سه مقاله : آغاز افتاده است ومترجم شناخته نشده است [ذریعه ۱۲ : ۲۸۲] .

9989ـ **ملك** ۱۸۵۱ : نسخ **۱۲۹۳** ، ۶۸گ۱۲س نام‌مترجم درفهرست‌حسین‌تبریزی خسروشاهی یادشده است [ف . ملك : ۱۳۴].

9990ـ**رضوی**۱۱۹ اخلاق(۳۵۱۸): شکسته نستعلیق، نام مترجم در فهرست نیامده است. **آغاز:...** پس می‌گوید بندهٔ ... که به درستی‌که جماعتی از دوستان واصحاب خالص، آن‌چنان‌کسانیکه، ۵۵گ۱۷س[ف. رضوی ۶: ۳۹۹] .

9991ـ **قاهره،** دارالکتب ۴۴۵۸س: نستعلیق بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، درفهرست نگارنده شناسانده شده است ، ۵۸ گ ۱۲ س [مخطوطات ۱ : ۸۱] .

ترجمهٔ شرف الفقر

متن از شیخ کبیر ابوعبدالله محمد فرزند خفیف فرزنداسفکشاد شیرازی، درگذشتهٔ۳۹۱. ترجمه ازعبدالرحیم فرزندمحمد فرزندمحمود [دیباجه] . اسماعیل پاشا از متن بنام « شرف الفقراء علی‌الاغنیاء» وتاریخ مرگ اورا ۳۷۱ یادکرده است. **آغاز :** الحمدلله الذی زین ـ الفقراء بشرف‌الفقر... وبعد، چنین‌گوید ... عبدالرحیم‌بن(محمدبن) محمود... خواست‌که کتاب «شرف الفقراء»ازتصانیف .

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۲ : ۴۷ ـ هدیة العارفین ۲ : ۴۹ .

9992ـ**اصفهان،**سیدمحمدعلی‌روضاتی: نسخ سدهٔ ۹، دریك مجموعه (۱ ر ـ ۳۱ ر) [نسخه‌ها ۵ : ۱۳۲] .

ترجمهٔ الشریعه = فضیلة الشریعه

از ملامحسن فیض‌کاشی، نگارندهٔ «امانت ۵» وجزآن. بدستور شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) بسال ۱۰۵۵، در هشت «د»، در معنی شریعت وکیفیت سلوك و ثواب و گناه ساخته و در۱۲۶۰ وپس‌ازآن چاپ شده است. **آغاز:** سپاس و ستایش مرخدایرا که خلایق را برای پرستش .

بنگرید : ذریعه۴ : ۱۰۹ـمحجة البیضاء ۲:۱۸، ۳۳، ۴۲ ـ ف. مشار: ۶۰۴.

9993ـ **دانشگاه** ۴۴۳۷/۱: نسخ‌سدهٔ

۱۱ باتاریخ ۱۰۸۰ در دفتر (۲پ - ۴۲ر)، تاریخ نگارش درفهرست محرم ۷۳ یادشده‌است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۶] .

9994- **سپهسالار ۵/۶۳۹۸**: سدهٔ ۱۱ (۸۴پ - ۱۳۰پ) [ف. سپهسالار ۳ :۴۱۶] .

9995- **دانشگاه ۱/۲۷۰۳**: نستعلیق فرج‌الله جهانشاهی، ع ۱/۱۲۶۴ (۱پ - ۱۶پ) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۴] .

9996- **الهیات ۳/۵۵۱**د: تاریخ یاد نشده (۹۲ پ - ۱۲۷ پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۲۵] .

9997- **نجف**، امیرالمؤمنین ۲/۲۲۹۷: بخامهٔ شاگرد نگارنده محمدشفیع فرزندمحمد مقیم بروزگار نگارنده، آغاز برابر نمونه، [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

ترجمهٔ عوارف المعارف

متن از سهروردی، نگارندهٔ «رشف النصایح :۱۰۸۴» درشصت‌وسه باب، ترجمه از اسماعیل فرزند عبدالمؤمن نگارندهٔ «تحفة‌اهل الوصول :۱۰۷۴» مریدعبدالسلام‌سیخی‌کامنوی، و بدستور همو بسال ۶۶۵ در شصت و سه باب ساخته است . چلبی از این ترجمه یاد نکرده است (بنگرید : ترجمهٔ پرسش وپاسخ :۷۵۶)

بنگرید: کشف‌الظنون۲:۱۲۹ (عوارف).

9998- **نورخان‌والد** ۱۷۹: نستعلیق ۱۵رجب ۸۵۱، ۲۰۸ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۳] .

9999- **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۹۸۹: نوشتهٔ ۲۴شعبان ۸۹۷، ۱۲۶ گ ۱۹ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۷۸ هست [فیلمها : ۵۰] .

10000- **مرادمحمد بخاری** ۱۸۹ : نسخ تاریخ یادنشده، ۱۳۰ گ ۲۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ۵۸۵هست [فیلمها : ۵۰] .

ترجمهٔ عوارف المعارف

متن ازهمان سهروردی، درشصت‌وسه باب ودوبار درمصرچاپ شده. ترجمه‌از کمال‌زاده. چلبی ازدو ترجمهٔ فارسی آن یادکرده که این هیچیك ازآندو نباید باشد [دانش پژوه] .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۵۵ (عوارف) - کشف الظنون ۲:۱۱۷۷ (عوارف)- ذیل‌کشف الظنون ۲ : ۱۲۹ (شرح‌عوارف) - ف. عربی مشار : ۶۴۰ (عوارف) .

10001- **مدینه**، عارف حکمة ۳۹ف ع م : مؤرخ ۹۰۵ [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

ترجمهٔ العوارف = مصباح الهدایه

ترجمهٔ العوارف = ذیل عوارف

ترجمهٔ العوارف = نجات السالکین

ترجمهٔ غوثیه

متن ازشیخ محیی الدین، ترجمه ازحسن گیلانی. [دانش‌پژوه] یا حسن‌گنجه‌ای [گلچین معانی] که ازوست : عشق وعاشق ومعشوق .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۱۶ — روضات الجنات : ۴۴۱ - مؤلفین مشار ۳: ۹۰۱.

10002- **بادلیان** M.S. ۲۰/۲: با تاریخ ۱۰۸۵ دردفتر. همراه با «عشق وعاشق ومعشوق»ازهمو. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۱۰۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۱] .

10003- **مجلس** ۳/۶۶ نجم : نوشتهٔ ۱۲۲۵ در فهرست بنام «رسالهٔ غوثیه» ازحسن گنجه‌ای یاشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

ترجمهٔ فصل الخطاب

از حاج میرزا محسن عماد الفقرا حالی اردبیلی، که یاداوردهٔ بسایر الدرجات :۱۰۶۴» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۱ و ۹ : ۲۲۶ (ترجمهٔ الغرروالدرر) و ۱۶ : ۲۲۹ (فصل الخطاب) .

10004ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱/ ۲۲۷ : باتاریخ **۱۳۸۱** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

ترجمهٔ قشیریه = ترجمهٔ رسالهٔ قشیریه

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

متن از ابن‌سینا که بنامهای «النفسیه» و «الورقانیة» و «القصیدةالغراء» خوانده شده قصیده‌ایست عرفانی در ۲۰ بیت درهبوط نفس و تعلق آن ببدن، وجدائی نفس‌ازبدن. باسر آغاز هبطت الیك‌من‌المحل‌الارفع. ترجمه ناشناخته. حاج ملاهادی این قصیده را بفارسی درآورده و در «اسرار الحکم : ۷۳۲» خود گنجانده است .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۲۱ ـ ف. مصنفات ابن‌سینا ، مهدوی : ۱۹۵ ـ لغت نامهٔ دهخدا (ابوعلی) ۱ : ۶۵۳ .

10005ـ **مجلس** ۱۸۴۳/۳ : تاریخ یادنشده (ص۱۳۴ ـ ۱۴۲) ، ضمن یك‌گزارش عربی ناشناخته بیست بیت آن را در ۲۰ بیت بفارسی برگردانده‌شده‌است. **آغاز:** نزول کرد بنزدت زعالم بالا ـ ز آشیانهٔ عزت‌کبوتر ورقاء فهرست نگار از واژهٔ سلیم در این بیت بگمان سراینده را متخلص به‌سلیم یادکرده است: پس ای‌سلیم‌کنون حاجتش نگرددروا [ف. مجلس ۵ : ۳۴۶] .

10006ـ **تهران** ، ملی ۸۸۴ : تاریخ یاد نشده ، و نیز به‌تلم است ، چاپ تهران در «جشن نامهٔ ابن‌سینا ۱ : ۱۱۸» [ف. مصنفات مهدوی : ۱۹۷] .

ترجمهٔ قصیدهٔ نونیهٔ بستی

متن از ابوالفتح بستی . ترجمه از بدر جاجرمی، بدرالدین‌محمدفرزند بدرخراسانی سپاهانی، از سرایندگان سدهٔ ۷ـ۸ که «مونس الابرار» را بسال ۷۴۱ بانجام رسانده است و درتاریخ مرگ اواختلاف‌است. **آغاز:** (متن) زیادة المرء فی‌دنیاه نقصان، ترجمه: هرکمالی که زدنیاست همه نقصان است ـ سودکان محض نکوئی نبود خسرانست .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۲۸ و۹ : ۱۲۸ و ۱۸ : ۱۳۵ ـ مجمع الفصحاء ۱ : ۱۶۸ ـ آتشکدهٔ‌آذر : ۷۱ ـ ریحانة الادب ۱ : ۲۴۱

10007ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۹: نسخ و نستعلیق باتاریخ **۹۱۲** در دفتر (ص ۱۰۴۵ ـ ۱۰۵۱)، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌سراینده نام برده‌نشده است [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۰۲].

10008ـ **تهران**، ادبیات ۵۹ج: سدهٔ **۱۱**، ضمن «خلاصة الاشعار و زبدةالافکار» تقی الدین‌کاشی (۳۲۹ر ـ ۳۳۰ر) [ف. ادبیات ۱: ۲۲۳] .

10009ـ**دانشگاه**۳۸۰۶/۳: باتاریخ **۱۳۰۰**دردفتر، متن بنام «عنوان‌الحکم» است باترجمهٔ‌آن [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۸۷] .

ترجمهٔ قصیدهٔ نونیهٔ بستی

متن ازابوالفتح بستی ، علی فرزند محمد فرزند حسین، درگذشتهٔ ۴۰۰یا۴۰۱. **آغاز:** زیادالمرءفی‌دنیاه‌نقصان. ترجمه‌های‌ناشناخته.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۶ ، ۱۲۸، ۱۳۴ و۱۷ : ۱۳۵ ـ معالم العلماء : ۱۴۱ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۷ ـ ریحانة الادب ۵ : ۱۴۶ ـ هدیة الاحباب : ۳۲ ـ معجم الادباء ۱۴ : ۱۹۱ ـ هدیةالعارفین ۱ : ۶۸۵.

10010ـ **ادبیات** ۷۰/۸ج : نستعلیق

ونسخ‌کهن سدهٔ **۷ـ۸** متن‌است باترجمهٔ فارسی به‌نظم ونونی (۶۵پ–۶۸پ) و این ترجمه‌جز ترجمه، بدرجاجرمی‌است[ف. ادبیات۱: ۱۶۱]

10011ـ **قاهره**، دارالکتب مجامیع ترکی طلعت ۶۳: تاریخ یاد نشده (گ ۹۸ – ۹۹)، ترجمه و گزارش است.

10012ـ **قاهره**، دارالکتب، مجامیع ترکی طلعت ۱۲۵: نسخ، تاریخ یاد نشده، دو ترجمه است نخست فارسی و سپس ترکی (گ ۱۷ – ۲۷) [مخطوطات ۱ : ۹۰] .

ترجمهٔ المدخل المفید

متن ازمحیی‌الدین اندلسی، محمد فرزند علی (۵۶۰ – ۶۳۸) . ترجمه از ملا محسن سبزواری [گلچین معانی]. چلبی‌دوکتاب یکی بنام « المدخل الی علم الحروف » و دیگری «المدخل‌الی‌المقصد»ازابن‌العربی‌یادکرده‌است.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۶۴۱ ، ۱۶۴۳ – مؤلفین مشار ۵ : ۹۰۴ – ریاض العارفین : ۲۱۷ – نفحات‌الانس ۲۸۶، ۴۹۲ چ نولکشور – ریحانة‌الادب ۳ : ۴۹۶ .

14ـ10013ـ **مجلس** ۱ و۲۴۴۷/۲ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲**، بگمان‌ترجمهٔ هردوگفتار ابن‌العربی باشد: یکی(ص۱–۱۴۸) و دیگری (ص۱۴۹ – ۷۴۳) کـه هردو در فهرست بنام «مدخل‌المفید» یادشده‌است [نسخه‌ها۵: ۱۸۳].

ترجمهٔ مشارق الانوار

از بندگی مخدوم .

10015ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱۳ق۲ : تاریخ ونشانی بیشتریاد نشده، ۲۳۲ س [مخطوطات. سرفراز علی رضوی : ۴۳] .

ترجمهٔ مصباح الشریعه

متن در اخلاق عرفانی منسوب به‌حضرت صادق بارها چاپ شده . ترجمه از عبدالکریم قمی متخلص به کوثر ، در ۱۵ شوال ۱۲۸۳ [پایان نسخه] .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۳۵ .

10016ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۲۷: نوشتهٔ خود نگارنده، ۱۵شوال **۱۲۸۳**، ۱۷۷ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبائی].

ترجمهٔ مصباح الشریعه = ضیاء المصباح

ترجمهٔ اسنی المفاخر فی‌مناقب الشیخ عبدالقادر

متن از عبدالله یافعی فرزند اسعد فرزند علی شافعی (۶۹۸–۷۶۸)، چلبی دوکتاب‌یکی بنام‌بالاویکی‌بنام«خلاصة‌المفاخرفی‌اخبارالشیخ عبدالقادر»ازاویادکرده‌است. ترجمه ازناشناس.

آغاز: حمدله.. قال‌اضعف‌عبادالله‌اصلح‌الله‌شأنه، که چون کتاب «المفاخر...» .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۹۰ (اسنی المفاخر) و ۷۱۹ (خلاصة المفاخر) – هدیهٔ العارفین ۱ : ۴۶۵ (عبدالله یافعی) .

10017ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۷ – م تاریخ فارسی : نسخ سعدالله المشتهر به نعیمی الحایسی **۱۰۳۰** ، آغاز برای نمونه، ۲۱۲ گ ۱۳ س [مخطوطات ۱ : ۹۴] .

ترجمهٔ منازل السائرین = بصائر الدرجات

ترجمهٔ مناقب محیی‌الدین = شرح مناقب

ترجمهٔ منهاج العابدین

متن از حجة الاسلام غزالی (بنگرید :

الاباحیه: ۷۲۶». درسیروسلوك، که درانتساب آن به‌غزالی تردیدشده، ترجمه از عمر فرزند عبدالجبار فرزندعمرسعدی زهری‌ساوی فارسی شاگرد عفیف‌الدین محمود فرزند عبدالرحمان ساوی [دیباجهٔ نسخهٔ ۲۴۷ ادبیات]. چلبی از ترجمهٔ ترکی آن از الیاس نهانی در ۹۲۵ یاد کرده ونیز نسبت متن‌را به‌کسی دیگر نقل کرده است ولی ازترجمه‌های فارسی‌آن چیزی‌نگفته است. **آغاز:** حمدله. صلاة. چنین‌گوید ضعیف ترین خلق‌خدای بندهٔ‌گناهکار عمربن . . . که من‌کتاب «منهاج‌العابدین» که آخرین مصنفات امام.

بنگرید: غزالی نامه، همایی: ۲۶۶- کشف الظنون ۲: ۱۸۷۶.

10018 ـ . . . . . . : نوشتهٔ محمد فرزند حسین فرزند علی، در۵ذیحجهٔ **۷۸۰**، دارای دیباجه‌ای که نام مترجم را دارد و این دیباجه درنسخهٔ ادبیات نیست ولی ترجمهٔ متن این‌دو یکی است وخاتمه را نیزداردکه مترجم از آن استاد روایت کرده است [دانش پژوه ـ ف. ادبیات ۳ : ۶۴].

10019 ـ **سلیمانیه**، چلبی عبدالله۱۷۱ نسخ محمد فرزند ضیاء دامغانی، ۳ج۲/**۷۹۰** درفهرست فیلمها آمده: گویا از عمر ساوی، ۲۸۲گ ۱۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۶۰۵ هست [فیلمها: ۵۱]. آغاز افتاده و پایان کم دارد وبانسخهٔ ادبیات نیز جدایی دارد، عکس آن دردانشگاه ش۹۹۹ و ۱۰۰۱ هست [ف. ادبیات ۳ : ۶۴].

10020 ـ **تهران**، ادبیات۲۴۷جوادی: نسخ اکمل الدین فرزند حاجی نورالدین، ۷ محرم **۱۰۵۷**، نسخهٔ کامل پاکیزه و گرانبها بادیباجه‌که نام نگارنده درآن‌آمده وپایان که نیزنام او واستادش و زنجیرهٔ روایت کتاب را دارد [ف. ادبیات ۳ : ۶۳].

ترجمهٔ منهاج العابدین

متن از غزالی، ترجمه از یوسف بدهٔ خوارزمی ایرجی‌صوفی‌چشتی هندی، درگذشتهٔ ۸۳۴، شاگرد و خلیفهٔ جلال الدین مخدوم جهانیان بخاری، درگذشتهٔ ۱۰ ذیحجهٔ۷۸۵، درهفت عقبه، که‌گویا دربمبئی چاپ شده است. [دانش پژوه].

22 ـ 10021 ـ **دیوان‌هند** ۱۸۶۵ و۱۸۶۶: تاریخ‌یادنشده، دو نسخه است [ف. ادبیات۳ : ۶۶].

10023 ـ **کتابخانهٔ بنگال** ۱۱۶۵ (ایوانف): تاریخ یادنشده [ف.ادبیات۳:۶۶].

10024 ـ **بانکی‌پور** ۱۳۷۹ : تاریخ یادنشده، ۱۶۲گ [ف. ادبیات ۳ : ۶۶].

ترجمهٔ منهاج العابدین

متن ازغزالی، ترجمه ناشناخته.

10025 ـ **تبریز**، آقاحسین نخجوانی ۲۳۲۵ : نوشتهٔ **۱۰۵۵**، ترجمه ایست سپس متن‌ازهمین‌تاریخها، مترجم‌درفهرست شناسانده نشده [نسخه‌ها۴: ۳۴۲ـ ف.ادبیات۳ :۶۶].

10026 ـ **اورشلیم**، ملی ودانشگاهی Ar8-۲۲: نوشته **۱۲۷۴** درماهان [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۹].

ترجمهٔ الوصول

در ص۷۵۹ گذشت.

ترجمهٔ هیاکل النور

متن از شهاب‌الدین یحیی سهروردی، که یاداو در «آواز پرجبرئیل : ۱۰۱۵» گذشت. ترجمه از جلال‌الدین محمد دوانی نگارندهٔ «جبرو اختیار : ۷۷۱» و جزآن. چلبی از

«شرح هیاکل‌النور» دوانی یادکرده واز اینکه فارسی است یا نه چیزی نگفته است. متن «هیاکل» دوبار چاپ شده‌است. **آغاز:** یاقیوم ایدنا بالنور وثبتنا علی‌النور، واحشرنا الی النور... الهیکل الاول، بدان که جسم آنست مقصود باشارت بود.

بنگرید: کشف‌الظنون۲:۲۰۴۷(هیاکل) ف. عربی مشار: ۱۰۰۸.

10027 - **قاهره**، دارالکتب: ۳۷ مجامیع‌فارسی طلعت: نستعلیق **۹۲۱** (گ۱۱۷پ-۱۲۹) آغازبرابر نمونه‌یادشده[مخطوطات ۱: ۹۷].

ترسل نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت.

10028 - **تهران**، ادبیات ۶/۳۶۷ حکمت: نستعلیق **۱۳۰۷-۱۳۰۹**، همراه ۱۱ گفتار دیگراز همو [ف. ادبیات ۲: ۵۸].

تزکیهٔ نفس = رساله در...

ناشناخته.

10029- **مجلس** ۱۰/۲۳۸۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۵۹-۳۶۸) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۶].

تسبیح = تحقیق التسبیح

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. دربارهٔ اهمیت ذکر و وردها به‌نظم ونثر. **آغاز:** قال رسول‌الله‌ص من‌قال سبحان‌الله فثوابه عشر ومن قال الحمدلله... ابو هریره‌رض روایت می‌کند که حضرت.

10030- **ملك** ۲۳/۵۲۹۸: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**(درپایان دیوان) شمارهٔ۲۳کلیات‌او(۱۳۳پ-۱۳۴پ هامش) [رؤیت].

10031- **سنا** ۵۷/۳۷۲: با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** دردفتر، همراه۸۵گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶: ۵۸۳].

10032- **ملك**۱۰۸/۴۲۶۲: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ۱۰۸مجموعه رساله‌های او(۵۷۱ر-۵۷۱پ) آغاز نزدیك‌به نمونه[رؤیت].

10033- **مجلس**۵۶/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۱۹۲-۱۹۳)، آغاز برابرنمونه، همراه۹۰گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰: ۶۰۰].

تشریقات

ازکمال‌الدین‌عبدالرزاق‌کاشانی، نگارندهٔ «آغاز وانجام: ۷۲۲» وجزآن. دریك مقدمه وسه‌لمعه،سپس‌سه‌قسم: لمعهٔ۱-توحید، پنج‌تشریق ۲-عدالت، شش (پنج) تشریق ۳- محبت، شش تشریق. خاتمه در سیرت موحد و وصیت. در ذریعه از آن عبدالرزاق لاهیجی (م ۱۰۵۱) دانسته شده ونباید درست‌باشد. **آغاز:** الحمد لله الذی تجلی لذاته فی‌مظاهرصفاته... امابعد بدانکه حق جل وعلی برای اظهارجمال.

10034- **رضوی**۱۲۵ اخلاق(۶۴۲۲) نستعلیق شکستهٔ پنجشنبهٔ ۲۵ج۱/**۱۲۷۳**، در پایان‌آمده: من‌مصنفات‌شیخ‌عبدالرزاق الکاشانی ۳۳گ ۱۱س [ف. رضوی ۶: ۴۰۱]. **فیلم** آندردانشگاه ش ۲۲۴۸ هست[فیلمها ۱: ۵۳].

10035- **سپهسالار** ۶/۶۵۵۶: نسخ آقا محمدعلی‌کرمانشاهی در**۱۳۰۰** وبگفتهٔ او همهٔ رساله‌های دفتر از کاشی است ولی فهرست نگاران‌آن‌را ازلاهیجی دانسته‌اند، آغازبرابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۴۳۸].

10036 - **مجلس** ۵/۶۴۰: شکسته

نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه در فهرست ازنگارنده نام‌برده‌نشده‌است[ف. مجلس ۲ : ۴۰۵] .

تشویق السالکین

از محمدتقی مجلسی‌یکم، که‌یاداودر «قبله ۳۳۲» گذشت [دیباجه] . درتشویق به‌ریاضت وتهذیب نفس، وبسال ۱۳۱۱ چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۹۲ ـ ف. مشار : ۴۲۶ .

التصفیه فی احوال المتصوفه =

صوفی نامه

از قطب الدین ابوالمظفر منصور فرزند ابوالحسین فرزند اردشیر عبادی واعظ (۴۹۱ ـ ۵۴۷)، درچهاررکن: ۱ـمبدأ تصوف وطریقت ۲ـ اعمال صوفیان ۳ ـ احوال ایشان ۴ ـ در الفاظ‌ایشان. این‌کتاب‌بکوشش دکترغلامحسین یوسفی در۱۳۴۷خ چاپ شده وبگفتهٔ ایشان : این‌کتاب نظریکی ازدانشمندان بنام عامه را ، که خود به‌اهل طریقت اعتقاد دارد ، نسبت به تصوف درسدهٔ ششم آشکار می‌کند .

بنگرید: پیشگفتارچاپ، یوسفی‌ـ‌راهنمای کتاب ۱۲ : ۱۴۷ .

10037ـموزهٔ بریتانیافهرست‌نشده: نوشتهٔ ۷۵۷ (۷۰۷) [راهنمای‌کتاب۵ : ۸۶۶ نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

تصور شیخ = رساله دربارهٔ . . .

10038ـ آصفیه۱۳۳۳تصوف: تاریخ ونشانی‌بیشتریاد نشده [ف. آصفیه۳ : ۱۹۸] .

تصورنهایت‌وانحصارموجودات

از میرسید علی همدانی [گلچین‌معانی] .

10039 ـ مجلس ۵/۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ ۹۲۶ (ص۳۷ـ۴۳) [نسخه‌ها۵: ۱۹۳] .

تصوف = رساله در . . .

از اقتباسات‌کلام شاه حضورالله .

10040 ـ آصفیه ۱۷۱/۳ تصوف : نوشتهٔ سید شاه ندا، ۱۱۹۵ [ف . آصفیه ۱ : ۳۵۴] .

رساله درتصوف

از حمید افغان چوبراهی ، شاگرد شیخ عبدالله ازپیروان بهاءالدین نقشبند. **آغاز:**... حمدله... امابعد، چنین‌گوید ... حمید افغان ساکن مصطفی‌آباد عرف چوبراه‌که چندسخنان درراه سلوك‌گفته شده‌تاعارفی وعاشقی‌که دراین سیرنماید .

10041 ـ دانشگاه ۴۸۹۷ : نستعلیق هندی‌عبدالمجید، درسدهٔ۱۲ـ۱۳، عربیها نسخ ۱۵۰ص ۳۳گ [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۶۱]. فیلم‌آن نیز به‌ش۱۱۷۱درهمین‌کتابخانه‌هست [فیلمها : ۱۰۵] .

تصوف = رساله درعلم . . .

از شاه خاموش، محمد افضل .

10042 ـ آصفیه ۱۷۱/۱ تصوف : نوشتهٔ سید شاه ندا ، همراه « برات الایمان : 9796»اوکه‌مؤرخ ۱۱۹۵است [ف. آصفیه۱: ۳۵۴] .

تصوف = رسالهٔ . . .

از صفی‌علیشاه [ص ع] . **آغاز :** بدانکه ذات‌حق صرف هستی‌است وهستی به‌حقیقت‌یکی است .

10043ـدانشگاه۴۶۰۹/۳: نستعلیق باتاریخ ۱۳۰۴ در دفتر بهمین خامه (۷۴ر ـ ۱۳۱پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۹] .

تصوف = رسالهٔ عرفانی

ازعبادی مروزی ، قطب الدین ابومنصور مظفر فرزند اردشیر (۴۷۱ یا ۴۹۱-۵۴۷) (بنگرید : معراج‌نامهٔ اومنسوب به‌ابوعلی‌سینا ۸۴۶) گفتاریست بفارسی روان ومانا «اوصاف الاشراف» خواجه نصیر ، که باید ایندورا باهم سنجیدکه چه پیوندی‌باهم دارند [دانش‌پژوه]. باعنوان فصل دربیان تصوف، باب درفصل‌صوفی درسه فصل ازروی ۱ـ کتاب ۲ـ سنت ۳ـ عقل سپس رکن یکم دربیان احوال و اعمال ایشان درده‌اصل و هراصل درپنج فصل. رکن دوم در مناقب متصوفه در دو اصل : ۱ـ معاملات باطن پنج‌فصل۲ـاحوال باطن، پنج‌فصل . (بنگرید : التصفیه فی‌احوال‌المتصوفة : ۱۰۹۱) **آغاز :** قال الامام ابومنصور ... آغاز : سخن شکر و سپاس خداوندی را کـه بخداوندی سزاست ، حمد وثنای پادشاهی‌راکه درخداوندی.

10044ـ **تهران،** مهدی بیانی : نسخ ریحانی علی فرزند ترکمان شاه فرزند علی ، شوال **۷۸۸** ، عنوان و نشان شنگرف ، اندازه ربعی، کاغذ بغدادی [نسخه‌ها ۴ : ۱۲۶].

رساله درتصوف

ازعبدالجلیل فرزند صدرالدین الله‌آبادی چشتی .

10045ـ **قم،** سیدشهاب‌الدین تبریزی ۱مج: نستعلیق باتاریخ محرم **۱۱۲۰** در دفتر همراه «علم‌النقاط» از همو و چند گفتار دیگر [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۵] .

تصوف = رساله در . . .

ازعبدالعلیم نصرالله‌خان‌احمدی خورجوی حیدرآبادی، درگذشتهٔ ۱۲۹۹ .

بنگرید : تذکرهٔ علمای هند : ۲۳۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۸۹۰ .

10046ـ **آصفیه**۱۶۲۲تصوف: نوشتهٔ **۱۲۵۸** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

10047ـ **آصفیه** ۱۵۱۶ تصوف : نوشتهٔ **۱۲۸۶** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲].

رساله در تصوف

از خواجه عثمان هارونی .

10048ـ **موزهٔ بریتانیا**Or ۶۶۹۳ سدهٔ **۱۱** ، همراه با چند رسالهٔ عرفانی دیگر [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

تصوف‌وحروف = مقصوداز‌علم...

از صاین‌الدین علی ترکه ، نگارندهٔ «شق القمر: ۳۲۳» وجزآن. دریك مقدمه ودواصل ویك خاتمه : اصل ۱ـ بیان‌علم تصوف وتحقیق غرض وغایت‌آن ۲ـ علم‌حروف‌وتحقیق وغرض آن. **آغاز:** بعد ازحمدبیحد خـدایی را کـه در سرحد بدایت بحکم آفریدگاری هرذره‌ای از ذرات .

10049 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۶ جوادی : نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ **۱۰۸۸** همراه ۹ گفتارکه‌همه‌ازاودانسته‌شده[ف.ادبیات۳:۵۱].

تصوف = رساله در . . .

از سید محمدحسینی، گیسودراز ، که یاد او در «تفسیرآیت فمن‌یرجو : ۲۳» گذشت .

10050ـ **آصفیه** ۵۶۹ تصوف : نوشتهٔ محمد صاحب داودخان، **۱۲۹۴** ، ۳ گ [ف . آصفیه ۱ : ۳۵۵] .

10051ـ **آصفیه** ۴۴۵ تصوف: تاریخ یادنشده، [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۶] .

رساله در تصوف

ازمحمد فرزندبرهان‌فرزند محمودفرزند جلال حسینی بخاری .

10052ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۵۳۴ سدهٔ ۹ـ۱۰ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۸] .

تصوف = رساله در . . .

از خوجه نصیرالدین محمود چشتی‌چراغ دهلوی .

10053 ـ آصفیه ۳/۴۸ مجامیع : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۷۳۶] .

تصوف

از سرایندهٔ «ازهار» که در دیباچه ازآن یادکرده است. درپنج فصل: ۱ـ دربیان حقیقت وجود ۲ ـ در ترتیب تنزلات ۳ ـ در توحید واجب‌الوجود ۴ـ دراثبات‌اسماء صفات‌وتأثیرات آن ۵ـ درممکن الوجودوترتیب‌وتکوین (بنگرید: مثنوی «از هارگلشن» ابراهیم بردعی تبریزی (۸۳۰ ـ ۹۴۰) که درجای خودخواهدآمد) و شایداین نیزازهمان بردعی باشد. آغاز: الحمدلله الکبیرالمتعال... امابعد، این‌مقدمه‌ایست‌مشتمل برطرفی‌ازقواعد واصطلاحات علم صوفیه .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۱۱۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۱۸ .

10054ـ تهران ، اصغر مهدوی ۴/ ۲۵۹ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۷۳ دردفتر، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۲ : ۸۰] .

10055 ـ دانشگاه ۷/۲۵۹۴ : باتاریخ ۱۰۸۱ دردفتر (ص۵۳ ـ ۱۰۵)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۵] .

تصوف = رساله در . . .

چندگفتار ناشناخته .

10056ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۵۹۰. سدهٔ ۸، چندگفتار فارسی وعربی‌است [ترجمه ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

10057 ـ ملك ۶/۴۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۰ . آغاز: بدان ای، که تصوف درجهان از مهتر شیث پیداشد [ف. ملك‌مجموعه‌ها: ۳۳].

10058ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۹۹۵ نوشتهٔ ۱۰۵۸ [نسخه‌ها ۴:۶۶۹] .

10059ـ ملك ۵۴۷/۱۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (ص۳۹۲ ـ ۳۹۸). آغاز: و بالله التوفیق‌وانوارتوحیدوتحقیق‌ازحضرت‌احدظاهر واظهروباطن انور[ف. ملك، مجموعه‌ها:۶۹].

10060ـ ملك ۵۴۷/۱۸ : نستعلیق سدهٔ۱۱، (ص۴۱۰ ـ ۴۸۱). آغاز: واحسن الیهما و الیه‌که‌چون وقت شد که‌بعضی از انوار علوم‌که ازعبارات اهل شوق [ف. ملك: ۶۹].

10061ـ آصفیه۱۶۳۴تصوف: پیرامن ۱۲۵۰، چندین رساله است ازعارفان چشتی و قادری [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

10062ـ 73 ـ آصفیه۱۶۴۵تصوف: نوشتهٔ ۱۲۵۸، ۱۲ رساله‌است [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

10074ـ ملك۶۴۱۷: شکسته‌نستعلیق چهارشنبهٔ شوال ۱۲۹۰، ۴۸گ۸س. آغاز: درچنگ توام تارك جانم باقی است... ازشیخ فریدالدین قدس‌سره پرسیدند که در زبان شما ناله وآه بسیار است [ف . ملك : ۱۵۴] .

10075ـ77ـ آصفیه ۱۶۱۵ تصوف: تاریخ یادنشده، سه رساله است [ف. آصفیه۴: ۱۸۲] .

10078ـ فرخ، مشهد ۶۵: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

10079ـ آصفیه۱۳۷۹تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸].

تصوف نوربخشیه = نوربخشیه

ازعارفی شیعی که درگیلان می‌زیسته و از

سدهٔ هشتم ببعد، درمقامات و مراتب صوفیان و رد مبطلان ، با عنوان ای عزیز ، ای عزیز .
آغاز: الحمدلله الذی نورقلوب العاشقین بنور تجلیات ذاته... امابعد، غرض از تحریر این رساله آن‌است که دراین عصر.

10080ـ **مجلس** ۳۴/۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** بهمین خامه‌دردفتر، (ص۲۵۹ ۳۱۱)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10081 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۵۲ : نوشتهٔ **۱۰۹۳** دراجمیرهند، آغازبرابر نمونه، درمیان افتادگی‌دارد [ف.سپهسالار ۳ :۴۴۴].

10082ـ**رضوی**۱۶۴اخلاق(۵۸۸۱) نسخ، بی‌تاریخ [ف. رضوی ۶ : ۴۲۲].

تعبیر الواقعات = رسالهٔ ...

آغاز: حمدوسپاس بیقیاس مرخدایرا که منورگردانید بستانهای قلوب اولیاء را...

10083ـ**قاهره**،دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت : تعلیق بی‌تاریخ (۵۷ر ـ ۸۴ پ) [مخطوطات ۱ : ۹۸] .

التعرف‌لمذهب‌التصوف=شرح.. تعریفات

از شاه‌نعمت‌الله ولی‌که یاداودر «تفسیرآیت کل‌شیئ‌هالك:۲۵»گذشت. گزارش‌اصطلاحات صوفیان است، نه‌بترتیب تهجی، به نثرو نظم ، باعنوانهای : تعریف ، تعریف . این گفتار در مجموعه رساله‌های اوچاپ افست (ص ۱۵۹ ـ ۱۶۷) وچاپ دکترنوربخش جلد (ص۱۵۲ ـ ۱۷۵) بچاپ رسیده است . **آغاز :** الحمدلله الذی‌خلق‌الاشیاء بقدرته‌ورزق‌الاحیا...اصحاب صوفیه وارباب الهیه وجودرا به‌شرط.

10084ـ **ملك** ۵۲۹۸/۵ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) (۳۵ر–۴۲پ در هامش «کلیات»او[رؤیت].

10085 ـ **سنا** ۳۷۲/۴۶ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** این نسخه در (ص۱۵۹–۱۶۷) مجموعه نوشته‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶:۵۷۹] .

10086ـ **ملك** ۴۲۶۲/۹۱: نستعلیق **۱۱۰۹**، شمارهٔ۹۱مجموعه رساله‌های او(۴۶۶ پ ـ ۴۹۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10087ـ **مجلس**۳۰۶۷/۴۶: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۱۵۷–۱۶۵)، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۷] .

10088ـ**دانشگاه**۱۶۲۸/۹: نستعلیق محمدرضا گیلانی ، رجب **۱۲۹۸** (۱۹۸ پ ـ ۹۹پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۲۱۲] .

10089 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۴ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱۲۶ ـ ۱۴۴) همراه ۴۰ گفتار از همو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

تعلیقات برمثنوی مولوی

از نورالله احراری .

10090ـ **آصفیه**۱۵۷۹تصوف: نوشتهٔ **۱۱۵۲** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

تعلیقه و ذیل رسالهٔ وجیزهٔ شاه نعمت‌الله

از شیخ‌علی حزین، نگارندهٔ«جرالاثقال: ۱۵۸» وجزآن. خاتمه‌ایست بر«رسالهٔوجیزه» سید نعمت‌الله ولی، بدستور عمدةالملك‌امیرخان نعمت‌اللهی ازراجه‌های‌هند بسال۱۱۵۷ نگاشته است.دردیباجه‌می‌نویسدکه‌آن‌رساله‌رابخامهٔشاه نعمت‌الله دردست داشته است . **آغاز:** الحمدلله وسلامه علی‌عباده‌الذین اصطفی. وبعد ، دراین اوان یکی ازاعاظم دوستان .

10091ـ **دانشگاه ۲۸۳۱/۴۲**: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** ازروی خامهٔ نگارنده (ص۴۷۷ ۴۹۰) همراه ۴۰ گفتار از شاه نعمت‌الله [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

تفسیر آیهٔ ثمانیة من الضأن

از خوارزمی، درص ۵۹ گذشت .

تفسیر آیهٔ کل شیئ هالك=وجهیه

از شاه نعمت‌الله، درص۲۵ گذشت. واینك دونسخهٔ دیگر .

10092ـ **سنا ۳۷۲/۴۲** : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶ ـ ۱۰۸۸** درمجموعهٔ ۸۶ رسالهٔ اونسخه بنام «وجهیه»است [نسخه‌ها ۶:۵۸۳]

10093ـ **مجلس۳۰۶۷/۴۱**: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۱۴۸ـ۱۴۹) ، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام « وجهیه » یادشده است [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۶].

تفسیر آیهٔ و کلمة القاها الی مریم= الکلمة القدسیه

از شاه نعمت‌الله، که در ص ۲۶ گذشت. و اینك دونسخهٔ دیگر :

10094ـ **سنا ۳۷۲/۴۴** : نستعلیق **۱۰۶۶-۱۰۸۸** دردفترهمراه ۸۵گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10095ـ **مجلس۳۰۶۷/۴۴**: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۱۵۵ـ۱۵۷)، آغازبرابر همان نمونه ، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۷] .

تفسیر آیهٔ النور = شرح آیهٔ نور

تفسیر حدیث ستة اشیاء = شرح حدیث . . .

تفسیر حدیث = شرح حدیث

تفسیر حمدله

در ص ۴۴ گذشت .

تفسیر سورهٔ توحید

از شاه نعمت‌الله، درص۲۸ گذشت. واینك دونسخهٔ دیگر :

10096 ـ **سنا ۳۷۲/۲۷**: نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه۸۵گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

10097ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله ۵ مج : نستعلیق احمد فرزند محمد حسن ، رمضان **۱۳۵۰** درمشهد (ص ۱۲۳ ـ ۱۲۷) ، آغاز برابر همان نمونه [یاد داشتهای آقای ابراهیم‌دیباجی] .

تفسیر سورهٔ فاتحه و فضایل آن

از شاه نعمت‌الله ولی، درص ۳۰ گذشت . او دوگفتار درتفسیر وفضایل این سوره دارد.

10098 ـ **سنا ۳۷۲/۲۵** : نستعلیق **۱۰۶۶**دردفتر. این‌نسخه در(ص۳۹۶)مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲].

10099ـ **سنا ۳۷۲/۳۷** : با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۸**دردفتر، باعنوان«رسالةفی‌بیان اشادات فاتحة الکتاب» همراه ۸۵گفتاردیگر وازآن میان «شرح‌فاتحة الکتاب» که دوکتاب است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10100ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله ۴مج : نستعلیق احمد فرزند محمدحسن نعمت اللهی **۱۳۵۰** (ص ۱۱۳ ـ ۱۲۲) . **آغاز :** الحمدلله الذی نورقلوب اولیائه بانوارالعرفان [یادداشتهای آقای‌ابراهیم دیباجی] .

تفسیر سورهٔ فاتحه

دربخش تفسیر ص۲۹ ـ ۳۰ گذشت .

تفسیر سورهٔ نور

دهدار ، در ص ۳۱ گذشت .

تفسیر قل هو الله

ازشاه نعمت‌الله، در ص ۲۸ گذشت .

تفسیر لااله‌الاالله = توحیدیه

تفضیل انسان کامل برقرآن

ازعبدالرحیم فرزند محمد یونس، که یاد او در «مفتاح الاسرار حسینی» در همین بخش خواهد آمد.

10101 ـ **سنا** ۲۸۰/۱۴ : با تاریخ **۱۱۸۳-۱۱۹۱** در دفتر ، همراه «حل رموز رضویه» بفارسی و«رسالة فی بیان ان‌وحدة‌الوجود و الموجود لاینافی المذهب الحق » بعربی از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵].

تقریرات

درعرفان که استادی در شهرهمدان بیان کرده، یکی ازآنهاتاریخ۱۲ذیحجهٔ ۱۳۰۰ را دارد. **آغاز:** وصلی‌الله علی محمد (پس از دو سوم‌صفحه)معرفت نفس بعینه معرفت رب‌است .

19102 ـ **الهیات** ۵۵۴ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، درفهرست‌آمده: گویا از محمدکریم خان‌کرمانی. (ومامی‌دانیم‌اودر۱۲۸۸درگذشته بوده) ۱۰۲ گ ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۳۴].

تقریر و تحریر

از سیداحمد میان .

10103ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۰فع۱۹ : نوشتهٔ عبدالرحمان در **۱۲۸۳** (ص۱-۱۲) [مخطوطات، سرفرازعلی‌رضوی : ۳۲].

تقسیم هفت بطن

گفتاریست درحروف. **آغاز:** اول ابجد، دوم اجزاء، سیوم شکل حروف.

10104ـ**قاهره**، دارالکتب۷ـمجامیع فارسی: درویش‌اسماعیل شیرازی **۱۰۱۷** دریك مجموعه [مخطوطات ۱ : ۱۰۲] .

تکثیر اسماء

از شاه نعمت‌الله ولی ، شاید همان «شرح اسماء الهی» او باشد .

10105ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۱۶ : محمود فرزند محمد، **۸۷۱**درهرات (ص۱۳۳ ۱۳۷)، همراه«آداب‌درویشی: 9271»وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

تکملهٔ نفحات الانس = حاشیهٔ نفحات

دربخش تاریخ، تذکره خواهدآمد .

تکمیل العرفان

ازمحمدماه‌رضوی. نگارنده شایدنگارندهٔ «مرآت الحساب : ۱۹۲» باشد .

10106ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۹۹: نوشتهٔ **۱۲۲۱**، ۲۳س [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۱] .

10107ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۲قف۸ : نوشتهٔ محمدکریم الدین احمد ، در **۱۲۷۱** (ص۹ـ ۲۸) [مخطوطات،سرفرازعلی رضوی : ۳۰] .

تلقینیه

از میرسید علی همدانی ، کـه یاد او در « آداب وسیر : ۱۰۱۴ » گذشت . در سلوك . **آغاز:** الحمدلله الذی یستمیننی‌دقایق العرفان بترجمان اللسان ... امابعد، این رساله ایست

موجزو عجالهایست مختصر.

10108ـ **ملك** ۴۲۷۴/۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه۲۴ گفتار دیگراز همو، زرین آغاز برابر نمونه [رؤیت].

تلویحات

ازسید محمد نوربخش، که یاداوردهٔ تفسیر آیت فمن‌كان يرجو : ۲۳» گذشت.

10109ـ **مجلس** ۳۸۷۱/۶ فهرست نشده: نوشتهٔ**۹۳۴** (ص۹۴ ـ ۱۱۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷].

تمهیدات = زبدة الحقایق

از عين القضاة همدانی (بنگرید : وحدت وجود : ۸۶۴) دراصول عرفان در ده تمهید : ۱ـ در ظاهر و باطن ۲ـ در طلب ۳ ـ در سه گونه خلق ۴ـ معرفت ۵ـ علم اسلام وایمان ۶ـ عشق ۷ـ روح قدسی وجسم ۸ـ حقیقت قرآن ۹ـ ایمان وکفر ۱۰ـ غرض و مقصود. این‌جز «زبدةالحقایق» اوست‌که به‌عربی است‌وخواجه نصیرآنرا بفارسی درآورده است. چلبی این‌دو را در هم آمیخته می‌نویسد : در صد فصل است بعربی‌وفارسی. «تمهیدات»درشیرازبسال۱۳۴۲ چاپ‌شده **آغاز:** (۱)سپاس‌آن‌خدایی‌که‌آفرید عالم‌را نه‌ازاصلی‌ونه‌برمثالی. **آغاز:**(۲)حمدله حمدالشاکرین... سپاس آن خدایی‌که آفرید.

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۳۴ (تمهیدات) و ۱۲ : ۲۴ ـ پیشگفتار چاپ از دکتر عفیف عسیران ـ احوال و آثار عین القضاة : ۱۱۸ ـ ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۴۶.

10110ـ **مغنیساکنل** ۱۰۸۶: نوشتهٔ حاجی محمد تبریزی، رجب **۶۹۷**، ۱۳۹ گ ۱۵ س (دیباجهٔ عسیران ش ۱) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۶۱ هست [فیلمها : ۵۹].

10111ـ **ترکیه**، مولوی‌خانه : گویا اواخرسدهٔ **۷**، آغاز افتاده، همراه «نامه»های او. **فیلم**آن درملی هست [نسخه‌ها۳:۱۰۱].

10112ـ **شهیدعلی‌پاشا** ۲۷۰۳/۸: نوشتهٔ عبدالمجید فرزند محمود فرزند محمد فرزند مسعود، چهارشنبهٔ ۱۲ذیقعدهٔ**۷۳۳** (۷۸ ر ـ ۱۶۵ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵] .

10113ـ **پاریس** ۳۶ .P: نسخ‌آدینهٔ شوال **۷۹۶**، ۹۸ گ ۱۵ س [دیباجهٔ عسیران ش ۴]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۷۴۹هست [فیلمها ۶۰] .

10114ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله باتاریخ۹ج/**۸۲۳**دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

10115ـ **ایاصوفیا** ۱۸۴۲ : نسخ ابوالمکارم فرزند علی مرشدی، نوشتهٔ **۸۶۷**، ۳۲۰گ ۹س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۷ هست [فیلمها : ۵۹] .

10116ـ **پاریس** S. P. ۱۸۵۱: یا (۱۳۵۶/۱): نسخ‌درویش‌علی فرزند ابی‌سعید آدینهٔ ۲شعبان **۸۷۷**، ۲۰ گ ۱۷ س [دیباجهٔ عسیران ش۱۹ ، ۸]. **فیلم** آن درملی **۱۲۸۲** **۱۲۸۳** هست [فیلمها : ۶۰] .

10117 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی **CCL۱۱**. (۳۴۶۶) نستعلیق سلطان علی یعقوبی، شوال**۸۸۴**، وقف شاه‌عباس برای آستانهٔ شاه صفی۱۰۱۷ [دیباجهٔ عسیران‌ش۹]. **فیلم**آن درملی‌ع ۱۷۶۴ هست [فیلمها:۶۰].

10118ـ **ملك** ۲۸۱۹: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۹**، میانه وانجام نونویس ۱۳۰۳ ، ۱۸۱ گ ۱۱س [رؤیت] .

10119ـ **قاهره**، دارالکتب۲۲تصوف فارسی طلعت: نستعلیق صفر**۹۵۷**، آغاز برابر

نمونهٔ ۲ (گ۱ ـ ۸۲) در فهرست بنام « زبدة الحقایق» یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۸۸] .

10120ـ قاهره، دارالکتب۶۸تصوف فارسی : نسخ ج۱/ ۹۶۵ ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، در فهرست بنام « زبدة الحقایق » یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۸۸] .

10121ـ بادلیان F.۳ : نسخ ۹۶۸، ۱۶۵گ ۲۱س [دیباجهٔ عسیرانش۲۰]. فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۵۱ هست [فیلمها:۶۰] .

10122ـ تهران، ملی۹۲۸ف: نستعلیق گویا سدهٔ ۱۰، درآغازنسخه بنام زبدةالحقایق خوانده شده است. آغاز: حمدله . صلاة،۸۹ گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۴۶۰] .

10123ـ دانشگاه ۴۶۶۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱، از میان افتاده، ۹۲گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۱۲] .

10124ـ سپهسالار۱/۱۳۴۶: نبشتهٔ محمدصالح فرزندمحمود فرزند برهان وتاریخ ۱۰۲۵دردفتر، (ص۱۹۱ـ۳۳۶) ۱۷س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۱۵] .

10125ـ تهران، یحیی مهدوی۴/مج فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۳] .

10126ـسلطنتی کپنهاك، کریستین سن : نستعلیق سدهٔ۱۱، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۸] .

10127ـ محمد نجیب ۱/۳۰۱ : با تاریخ تملك ۱۱۷ (۱۱۰۷) (۷۵پـ۱۱۸ر) فیلم آن دردانشگاه ش۱۸۹۷هست [فیلمها۱: ۶۳۰] .

10128ـ دانشگاه ۱۹۷۹ : نستعلیق قاسم فرزند محمد شیرازی ذهبی ، ۱۱۹۹ در شیراز، ۹۸گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۸:۵۹۰].

10129ـ مجلس ۲۱۰۸ : نسخ خوب سدهٔ ۱۲. آغاز : حمدله . در فهرست به نام «زبدة الحقایق» آمده ، ۳۲۶ ص ۱۳س [ف . مجلس ۶ : ۹۲] .

10130ـ مجلس ۱/۴۰۴۹ تنکابنی: نسخ ابن‌کربلائی حسن‌خان سبزواری ۱۲۱۱ فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۲۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۸] .

10131ـدانشگاه۱/۱۸۹۴: نستعلیق عبدالله انجدانی، در۱۲۳۲ ومقابلهشدهٔ۱۲۴۱ (۲پ ـ ۴۸پ) [ف، دانشگاه ۸ : ۵۰۳] .

10132ـ رضوی۱۸۲ اخلاق (۶۶۰) نسخ عباس فرزند حاج‌محمد شیرازی نعمت‌الله، ۱۲۳۴، ۱۱۶گ۲۰س [ف. رضوی۶:۴۳۱].

10133ـ ری، عبدالعظیم۱۴۳: نستعلیق لطفعلی فرزندعبدالله ساوجی،۱۲۳۳درفهرست « زبدة الحقایق یاتمهیدات »آمده[نسخه‌ها۳ : ۴۳۲] .

10134ـ رضوی۶۹۳۲: نوشتهٔ عباس فرزند حاجی محمد شیرازی، پنجشنبهٔ ۱ع۲/ ۱۲۵۵. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۰۹۶ هست [فیلمها : ۶۰ ـ ف. رضوی ۶ : ۴۳۱].

10135ـ مجلس ۱/۲۸۲۱ نسخ ریز وزیبای محمدموسوی شهیر بهندی، در۱۲۹۶ از روی نسخهٔ ابن کربلائی حسن‌جان مؤرخ ۱۲۱۱ (ص۲ـ۲۴۳) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۷] . بنگرید:11130

10136ـتهران،ادبیات۳۴۲جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳ : ۱۳] .

10137ـ ملك ۲۸۱۹: کامل‌شدهٔ ۱۴ صفر۱۳۰۳، درآغاز نسخه «زبدة الحقایق فی کشف الدقایق » نامیده شد آغاز : حمدله . حمدالشاکرین ... چنین گوید ... سپاس آن خدایی [رؤیت] .

10138 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۸۶/۱ : نوشتهٔ عبدالحمید نجم التولیهٔ منجم **۱۳۰۳-۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰] .

10139ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۲ حکمت: نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۷-۱۳۰۹** در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۷] .

10140ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲۴۲/۱ : نوشتهٔ ۱۸ج۱/**۱۳۳۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

10141ـ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه: ۱ مج تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

10142ـ **دانشگاه** ۱۲۳۷/۱ : نسخ تاریخ یادنشده، نسخه تازه نیست (۳پ-۱۴۳پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۴۶] .

10143ـ **سلطنتی کپنهاك** ، شمارهٔ نشده: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۹] .

46 ـ 10144ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶ـم تصوف فارسی و۳۹ تصوف فارسی طلعت و ۴۸۲ مجامیع طلعت : سه نسخه بی‌تاریخ که درفهرست بنام « زبدة الحقایق » یاد شده‌اند [مخطوطات ۱ : ۲۸۸] .

10147ـ **توبینگن** ۱۹۶۱ : نسخ تاریخ یاد نشده، ۴۸ گ ۲۱س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۸۴۱هست [فیلمها : ۶۰] .

10148ـ**آصفیه** ۱۶۲۴ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

10149ـ **ایاصوفیه** ۲۰۶۹ : تاریخ یاد نشده [دیباجهٔ دکترعسیران ش۶] . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۱ هست [فیلمها : ۵۹].

تمهیدات

ملامحمد خواجکی، درص ۷۶۴ گذشت.

تمیز المشرب

ازحاج میرزا محسن‌عمادالفقراء اردبیلی نگارندهٔ «بصائر الدرجات :۱۰۶۴» که بسال ۱۳۱۵ ساخته است . مشار کتابی بنام « تصفیة المشرب» ازاو یادکرده که در تبریزچاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار:۴۲۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۱۳ .

10150ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲۲۶/۱ : نوشتهٔ خود نگارنده در**۱۳۱۵**، همراه «ترجمهٔ عشقیه» و « شمس القصاید » هردو از همو [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

تناسخ = رساله در . . .

از عزیز نسفی ، که یاداو در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت. **آغاز**: حمدله. . . بدانکه منزل سیم تناسخ است ، و طریق تناسخ قدیم است، وچندین هزار سال است که میان خلقت است .

10151ـ **دانشگاه**۴۰۵/۱۷: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۱۲۹ر-۱۳۵ر)، آغاز برابر نمونه، همراه چندین‌گفتار دیگراز همو [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۶] .

التنبیهات فی شرح اللمعات

متن از فخرالدین عـراقی ، گزارش از ناشناس‌که بنام امیرعبدالخالق، درشب پنجشنبهٔ ذیحجهٔ ۸۶۴ بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴۲ .

10152ـ **یزد**، علومی ۵۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز وانجام افتاده، ۹۶ گ ۲۱ س **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۴۸۶ هست [فیلمها : ۶۰] .

تنبیه العارفین

از پیرجمال اردستانی، جمال‌الدین‌محمد (احمد) جمالی ، عارف جهانگرد روزگار

شاهرخ (۸۰۷ – ۸۵۰) ، درگذشتهٔ ۸۷۹ . **آغاز:** ای فرزند یك لحظه بنده وار بنشین و خاموش باش تابزدگی... و این‌کتاب را تنبیه العارفین نام نهاده شده .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۶۱ – فرهنگ سخنوران : ۱۳۵ – دانشمندان آذربایجان : ۱۷۵ .

10153– **مجلس** ۴۲۷۶: نستعلیق‌سدهٔ ۹در«کلیات» او. **آغاز:** ای‌آنکه مشتاق‌جمال دوستی [رؤیت] .

10154– **ملك** ۵۹۳۵/۴ : نستعلیق خوش سدهٔ ۹ در«کلیات» او ،آغازبرابر نمونه [رؤیت].

10155– **مجلس**۱۱۳۲: نستعلیق علی اشرف‌فرزندعلی در**۱۲۳۵** در«کلیات» او [ف. مجلس ۳ : ۲۴۱]

تنبیه العلماء

ناشناخته .

10156– **فرهاد معتمد** ۱۸۷/۱۵: نستعلیق حسن‌خان‌جوهر، در**۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲] .

تنبیه المرید

از میرزا بابا ذهبی ، که یاداو در «تباشیر الحکمه : ۱۰۷۲» گذشت. درسیرو سلوك ولی جز«سلوك» اوست . **آغاز:** ای دوستدارسلوك حضرت رب‌العالمین،آگاه‌باش‌که‌شرایع‌انبیاء .

10157– **ملك** ۲۵۰۴/۱ : شکسته نستعلیق ۳ ذیقعدهٔ **۱۲۸۳** (۱پ – ۲۰پ) نام نگارنده بخامهٔ نویسنده در پایان آمده است . [رؤیت].

10158– **دانشگاه** ۳۰۸۱/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۸۹–۱۱۹) ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۶] .

تنبیه المریدین

از امام ابونصراحمد فرزند محمدحداد.

10159– **پاریس** ۱۲۵/۱۵ .P.S: نستعلیق هندی، باتاریخ**۱۰۵۲** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۷۴۰هست [فیلمها۱:۵۳۳].

تنبیهیه مهدویه شخصیه

ازآقا سیدآقای ارومی ذهبی ، **در تصوف** ذهبی، که بسال ۱۳۲۰ ساخته است . **آغاز:** ذلك فضل‌الله یوتیه من‌یشاء ... الحمدلله‌الفیاض المطلق... وبعد بدان ای‌طالب رحیق تحقیق.

10160– **دانشگاه** :۱۶ . ۳ : نستعلیق اسماعیل‌داروغه‌الفقراء، ذیقعدهٔ‌گویا همان سال نگارش ، بانامه‌ای‌ازجلال‌الدین مجدالاشراف شیرازی به نگارنده در ستایش ازاین رساله ، ۵۶گ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۵۵] .

تنزیل

ازعزیز نسفی ، در۲۰اصل(فصل)(بنگرید بیان‌التنزیل : ۱۰۶۷) **آغاز :** حمد و سپاس بیغایت..

10161– **قاهره** ، دارالکتب ۹تصوف فارسی : نستعلیق بی تاریخ ، ۸۴گ ۱۵–۱۶ گ[مخطوطات ۱ : ۱۰۴] .

تنظیمات

ازشاه نعمة‌الله‌ولی،که یاداودر« تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

10162– **تهران** ، ادبیات ۳۶۷/۵ حکمت : نستعلیق**۱۳۰۷–۱۳۰۹** ، همراه۱۱ گفتاردیگر ازهمو [ف . ادبیات ۲ : ۵۸] .

تنویر القلوب

از نورالدین محمد فرزند مرتضی فرزند

محمدمؤمن کاشانی ،معروف بنورالدین اخباری زنده در ۱۱۱۴، در عرفان شیعی درچهارده باب.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۹۷ و ۴۷۰ ــ مؤلفین مشار ۵ : ۷۹۸ ــ فوائدالرضویه : ۶۳۴ .

10163ــ **مشهد** ، علی اکبر نهاوندی : نوشتهٔ محمد فرزند حاج ابوالقاسم بادفروشی ، در **۱۱۵۶** ، ازروی خط حکیم متأله میرمحمد تقی رضوی . [ذریعه] .

10164ــ **تهران**، ادبیات ۲۸۶ جوادی: نسخ اسماعیل سمنانی سرخه یی ، درمدرسهٔ صدر تهران در **۱۲۸۵** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۳۷ هست [فیلمها : ۶۱] .

توبه=رسالهٔ ...

ازابوالحسن خرقانی ، علی فرزند جعفر بسطامی ، درگذشتهٔ ۴۲۵ [نفحات الانس] .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹ ــ ریحانة الادب ۱ : ۳۸۱ ــ نفحات الانس : ۲۷۵ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۶ ــ هدیة العارفین ۱ :۶۸۷ .

10165ــ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۱۹ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، **۱۱۰۳** (ص ۱ــ۱۷) [مخطوطات ، سرفرازعلی :۳۳].

10166ــ **پاکستان** ،انجمن ترقی اردو ۲ ق ۶ : تاریخ یاد نشده (ص ۲۲۷ ــ ۲۷۵) [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی : ۳۳] .

توحید

ازعبدالکریم فرزند شیخ شمس الدین .

10167ــ **بادلیان** ، ۲۶۹۲/۸ :**فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۳۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۳] .

10168ــ **بادلیان** ۷۴/۸ : باگفتاری دیگر درهمین باره ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۶] .

توحید=رساله در ...

از عزیز نسفی ،که یاداو در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت (بنگرید : اسرار التوحید : ۱۰۲۷) .

10169ــ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، همراه ۷ گفتار دیگرازهمو نشانیهای بیشتر درفهرست داده نشده است [ف. ملی ۱ :۸۸] . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲] .

10170ــ **بایزید ولی الدین** ۱۸۲۵/۱۳ : با تاریخ **۸۵۱** در دفتر (گ ۱۳۹ ــ ۱۴۱) . گفتاریست با عنوان «مراتب التوحید عن اسلوب علم التصریف» فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۷] .

توحیدیه

از فضولی بغدادی ، محمدفرزند سلیمان درگذشتهٔ ۹۷۰=۱۵۶۱ م [براون] .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۸ ــ دانشمندان آذربایجان : ۳۰۰ ــ العراق بین الاحتلالین، عزاوی ۴ : ۹۸ ــ ادبیات براون ۴ : ۱۸۵ــ مؤلفین مشار ۵: ۵۰۸ــ تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۱۹.

10171ــ **دانشگاه** ، ۱۴۲۷/۲۲ : نستعلیق امامقلی ایمانی غلام ، در جنگ یك خطی **۱۰۷۴ ــ ۱۰۷۹** (۴۲۴ ر ــ ۴۳۱) ۲۰ س [ف دانشگاه] .

توحید

ازمحمد بیدآبادی، درسه بخش ویك خاتمه: توحید،مبدأ، معاد. بروش عرفانی نگارنده گویا همان گیلانی باشد(بنگرید : سیروسلوك درهمین بخش). **آغاز**:جوامع آحاد حمد وثناواحدی را که قطرات کثرت اشیاء در بحرواحدیت او ناچیز است .

10172ـ الهیات ، ۶۳۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، در فهرست ازنگارنده نام‌برده‌نشده آغاز : برابرنمونه، ۵۰ گ ۱۸ س[ف.الهیات ۱ : ۳۶] .

10173ـ مجلس،۵/ ۲۲۶۰:نستعلیق اسدالله فرزندمیرزا نصرالله معین‌الرعایا ، شنبهٔ ۲۷رمضان ۱۳۰۷ (ص۵۳ـ۷۱) ،آغازبرابر نمونه ، [ف . مجلس ۱۰ : ۸۶۰] .

توحید = اثبات واجب = توحید

استدلالی

از محمد فرزند محمود دهدار ، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳»، بنام سلطان ابوسعیدغازی مرتضی نظام شاه ، در یك مقدمه و سه فصل و یك‌خاتمه : مقدمه دربیان‌شرافت انسان ، فصل ۱ـ توحید بطریق‌اهل استدلال ۲ـ دربعضی‌از اشارات بلسان‌اهل ذوق ۳ـ اشارت به وحدت وجود وکثرت اطوار . خاتمه در اشارت‌بمبدأ ومعاد. آغاز: حمدوسپاس بیقیاس‌مرخداوندی راکه مشکاة دل انسان ... اما بعد،این‌چندکلمه ایست رقم زدهٔ کلك عبیدالاحرار .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۱۵۸ .

10174 ـ مجلس ۱/ ۸۲۶ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۰۱۹ (ص۱ـ۱۵)، درفهرست بعنوان « رساله در شرف و فضیلت انسان » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

10175ـ شیراز، خاندان‌سیدنورالدین ۳۳/ مج : با تاریخ ۱۰۸۰دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

10176ـ تهران ، خانقاه‌شاه‌نعمت‌الله: نسخ سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۱۰۹۵ در دفتر (ص ۱۰۸ـ۱۱۹) آغازبرابر نمونه . همراه گفتار دیگرازاودرتوحید[یادداشتهای آقای‌دیباجی].

10177ـ الهیات ۲/ ۱۹۲ د: نستعلیق ملا محمد مهدی با تاریخهایی از ۱۰۹۶ تا ۱۰۹۷دردفتر(۹۲پ ـ ۱۰۱پ) [ف.الهیات ۱:۲۵۷] .

10178ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۲/ ۲۰۰۵ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱ (۲۲ پ ـ ۲۸ر) آغازبرابر نمونه [یادداشتهای سیدعبدـ العزیزطباطبائی] .

10179ـ مجلس ۳۴۵۵/۲۷۰ : در جنگ با تاریخ ۱۱۴۱ در دفتر (ص ۳۸۷ـ ۳۸۸) درفهرست بنام «اثبات واجب» آمده ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس۱۰: ۱۳۷۲] .

10180ـ ملك ۲/ ۴۰۲۷ : نسخ سدهٔ ۱۲ (گ۲۲ پ ـ ۳۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10181ـ تهران،اصغرمهدوی۱/ ۵۰۵ نسخ‌سدهٔ ۱۲ ،درفهرست‌آمده : رساله درتوحید بمشرب محققان و حکیمان و مدققان متکلمان [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰] .

10182ـ مجلس ۳۳۲۳/۶ : نسخ ۱۲۹۷ (ص۱۸۰ـ۱۹۵) ، آغاز برابر نمونه در فهرست بعنوان «اثبات واجب» آمده است [ف . مجلس ۱۰ : ۱۰۸۵] .

10183ـ مجلس ۲۷۹۶/۱ :نستعلیق باتاریخ ۱۳۰۸ دردفتر(ص۱ـ۱۷) درفهرست بنام «رساله در تصوف» یادشده ، آغاز وشمارهٔ فصلها برابر آنچه یادشده [ف . مجلس ۱۰ : ۵۸] .

10184 ـ رضوی ۶۲۰ حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده آغاز برابر نمونه ، ۱۰ك ۱۵ـ۱۶س [ف . رضوی۴ : ۱۱۹] .

10185ـ مجلس ۳۱۰۲/۱ : نوشتهٔ

۱۲۹۹ ، درفهرست بعنوان «رساله دربیان شرف وفضیلت انسان» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱- ف . بمجلس ۱۰ : ۶۵۶] .

10186ـ **نجف** آقا بزرگ تهرانی ۸ مج : درمجموعه‌ای که بخامهٔ نگارندهٔ «ذریعه» و دیگران است ، با تاریخ **۱۳۵۰** ، در دفتر (۴۲ر-۴۸ر) با عنوان « توحید استدلالی » . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۷۵۱] .

10187ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۳۸۸/۷ : و **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۷] .

توحید = توحید برهانی

از محمد فرزند محمود دهدار ، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳»که پس ازذکر چند مبادی دومطلب آورده‌است: مطلب ۱ــ منکرشیئ متربان شیئ است ونافی مثبت... ۲ــ وجودکه‌مفهومی است واحد عام وشامل وجودات‌خاصه . **آغاز** جل‌ربی‌لااله‌الاهو ، الحمدفی‌الاولی‌والاخرة.. نعت و سپاس مر خداوندی را تعالی شأنه که نظام ملك .

10188ـ **مجلس** ۸۲۶/۵ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۶۹-۷۷) همراه گفتار دیگر ازاو درتوحید [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

10189ـ **تهران** ، خانقاه‌شاه‌نعمت‌الله: نستعلیق سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۹۵** دردفتر(ص ۱۳۶- ۱۴۱) ، آغاز برابر نمونه ، همراه گفتاری‌دیگرازاودر توحید [یادداشتهای آقای ابراهیم‌دیباجی] .

10190ـ **الهیات** ۱۹۲/۵ د: نستعلیق ملامحمدمهدی ، با تاریخهای **۱۰۹۶-۱۰۹۷** دردفتر . (۱۲۸ر-۱۳۱پ) همراه ۱۰ رسالهٔ دیگر از هم که دو رساله ازآنها در «توحید» است .[ف . الهیات۱] .

10191ـ **ملك** ۳۴۵۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه،همراه‌گفتاری‌دیگر ازاودرتوحید (۱۸پ-۲۲پ) [رؤیت] .

10192ـ **مجلس**۳۱۰۲/۴ :نستعلیق محمد حسین فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت‌اللهی ، **۱۲۹۹** (ص ۱۰۸-۱۱۶) [ف.مجلس ۱۰ : ۶۵۷] .

10193ـ **رضوی**۶۲۱حکمت: تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۵ گ ۱۶س [ف . رضوی ۴ : ۱۱۹] .

10194ـ **نجف** ، آقا بزرگ تهرانی ۴/مج : باعنوان «توحید برهانی» درمجموعه ای‌که بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و دیگران است ، سدهٔ **۱۴**، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۹۸۶هست [فیلمها ۱ : ۷۵۰] .

توحید

ازهمان دهدار، این‌نسخه‌هاشناخته نیست که‌کدام یك از دوگفتار بالااست .

10195ـ **مجلس** ۴۰۵۸/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۱۰۳** (ص۱-۵۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹] .

10196ـ **الهیات** ۵۷۰/۴د: نستعلیق **۱۱۹۱** (۱۱۵پ-۱۲۶پ)۱۶س [ف. الهیات ۱ : ۳۳۲] .

توحیدیه = جاروبید = تهلیلیه = تفسیرلااله‌الاالله

از شاه نعمت الله ولی ، گفتارهایی است جداگانه در یك موضوع ، باید نسخه‌ها را با یکدیگر سنجید تادانست چند گفتار است . از این گفتارهای او در ص۳۴ و ۳۵ یازده نسخه نشان داده شده واینك چند نسخهٔ دیگر .

10197ـ سنا۲۴/۳۷۲: نوشتهٔ۱۰۶۶ همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو بانام «رسالة فی لااله‌الاالله» [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲].

10198ـ مجلس۲۲/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۵ (ص ۱۲۴ ـ ۱۲۵) ، درفهرست بنام «تفسیر کلمة‌التوحید»آمده است. آغاز: الحمدلله علی نواله [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۲] .

10199ـ عبدالحسین بیات ۶ مج : نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت، سدهٔ۱۳درفهرست بنام «صفةالتهلیل» بدون نشانی بیشتر یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

201 - 10200ـ عبدالحسین بیات ۵ و ۷ مج : نستعلیق رضاقلی‌خان هدایت ، سدهٔ۱۳ دوگفتاراست نشانیها یادنشده [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

10202ـ سنا ۱۵/۱۴۹ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۵۱) با۲۳گفتار دیگر از همو،در فهرست بنام «جاروبیه» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

10203ـ تهران، خانقاه شاه نعمت‌الله ۷مج : نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص ۴۱۰ ـ ۴۲۶) آغاز:حمدله. احدوواحد است وحدت هم [یادداشتهای آقای‌ابراهیم دیباجی] .

توحید قوسین = معراج = رساله در . . .

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در«تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . آغاز : توحید مستور است به اسباب وانکشاف آن به کشف حجاب .

10204ـقاهره،دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: حسین ابدال نعمت اللهی ۹۶۶ در تفت یزد درفهرست « توحید قوسین » آمده (گ ۴۶رـهفت سطر) [مخطوطات ۱: ۲۰۵].

10205ـ سنا ۵/۳۷۲۴ : نستعلیق محمدافضل فرزند محمد حکیم ، دوشنبه ج۲/ ۱۰۸۴ این‌نسخه درمجموعه رساله‌ای او (ص ۳۸۷ ـ ۳۹۲) چاپ افست‌شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10206ـقاهره، دارالکتب۱۱مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، در فهرست به عنوان «رسالةمعراج» آمده ، آغاز برابر نمونه (گ ۱۵۴پ) [مخطوطات ۱ : ۲۶۷] .

توحید

چند گفتار ناشناخته .

10207ـ مجلس ۱۲/۲۳۸۴ فهرست نشده : سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰۷۷ در دفتر (ص ۳۷۳ ـ ۳۹۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

10208ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۴۳: با تاریخ رجب ۱۰۸۶دردفتر ، در نه فصل در توحید وگزارش حدیث من‌عرف نفسه فقدعرف ربه، نگارنده درآن از «مشکاةالانوار و مصباح الانوار» خود یاد می‌کند [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

10209ـ سپهسالار ۵۸۳۸/۹ : در جنگ مؤرخ ۱۰۹۸ در توحید فعلها و صفات واسمهای خدا (۸۵پـ۸۸ر). آغاز:حمدله. این رساله‌ایست دربیان حقیقت توحید و اقسام آن . توحید ظهور فنای خلق است بنور بقای حق [ف . سپهسالار ۳ : ۵۲۲] .

10210ـ دانشگاه۱۵/۴۱۱۸: نستعلیق گویا محمد، ۱۱۳۳ (ص۱ ـ ۹) گفتاری است عرفانی ودیباجه مانند است‌گویا نگارنده همان کاتب مجموعه باشد . آغاز : حمد خداوند ذوالجلال وصور بی‌ملال و پادشاه لم‌یزال و لا یزال [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۶] .

توحید

در ص ۷۶۴ و ۹۲۶ گذشت .

توحید و اصطلاحات صوفیان

ناشناخته. در نه‌فصل، وعنوانهای ای‌عزیز: ۱ـ دربیان‌عالم‌لاهوت ۲ـ درجبروت ۳ـ ملکوت ۴ـ ناسوت ۵ ـ در دانستن عاشق و معشوق و عشق ۶ ـ درنشو آدمیزاد ۷ـ در معرفت نفس ۸ـ درمعرفت روح ۹ـ درمعرفت سر. نام‌کتاب درنسخهٔ ۶۲۲ رضوی درصدر رساله‌آمده‌است. **آغاز:** رب افض بفضلك‌العمیم. بدان ای‌عزیز که عالم لاهوت را احدیت‌گویند .

10211ـ رضوی ۶۲۲ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۷ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴: ۱۱۹] .

توحید و خلق = رساله در . . .

ناشناخته. **آغاز:** حمد بیحد ذاتی‌را که از عرش‌نامه معرفت خود . . .

10212 ـ قاهره ، دارالکتب ۷ ـ م مجامیع‌فارسی: تعلیق، درویش‌اسماعیل‌شیرازی **۱۰۱۷** در مجموعه [مخطوطات ۱ :۲۳۴] .

توحیدنامه

در بخش منظومه‌ها خواهدآمد .

توحیدیه

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

توحیدیه

از شاه نعمت‌الله، در ص۳۴ گذشت .

توضیحات

ازحسام‌الدین فرزند یحیی لاهیجی ، در اصول عقاید و برخی از فروع بروش عرفانی بی‌ذکر برهان، دریك مقدمه و۲۵ توضیح و۱۱ اضافه و۱ تبصره و۲ نکته و۲حقیقت و۱ تأکید و۳ حکمت و۲ برهان [نسخهٔ رضوی] که در ذیحجهٔ ۱۰۵۲ بانجام رسیده است . **آغاز :** افسر سخن ثنای صانع صنمت نمایی است که مصنوعات را بقلم بدایع رقم .

10213ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۴ /۵۶۶ نوشتهٔ محمد مورکلایی مازندرانی ، ۱۰۹۰ ، همراه: ۱ـ النفوس‌واقسامها بعربی ۲ـ مسالك ۳ـ شرح‌اشعارناصرخسرو، ۴ـ این‌کتاب، ۵ـ شرح‌الرسالة‌الشوقیهٔ‌سهروردی ۶ـ شرح‌عباراتی از تلویحات، همه از همو بیك خامه [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۲] .

10214ـ **الهیات** ۱/۴۸۸د: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۳پ ـ ۳۴ر) سپس شرح دو غزل حافظ ازهمو [ف. الهیات ۱ : ۳۱۱].

10215ـ **رضوی** ۴۳۱ حکمت: نسخ تاریخ‌یادنشده، وقف**۱۲۶۳**، آغاز برابرنمونه در فهرست نام نگارنده حسام‌الدین یحیی یاد شده، ۱۱ گ ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۵۶] .

توکل

از شاه نعمت‌الله ولی، که یادا و در «تفسر آیت‌کل شییء هالك : ۲۵» گذشت . به نظم و نثر. این‌گفتاردرجلددوم (ص۷ـ۱۰) مجموعه رساله‌های او چاپ دکتر نوربخش چاپ شده است. **آغاز:** قال عزوجل ومن یتوکل علی‌الله فهوحسبه. بیت: هرکس‌که توکل‌بخداکردچوما.

10216ـ **سنا** ۳۲/۲/۵۶ : با تاریخ **۱۰۶۶ ـ ۱۰۸۷** در دفتر ، همراه ۸۵ گفتار دیگراز همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10217ـ **ملك** ۵۱۸/۱۳ : نسخ شیخ محمد باقرگلپایگانی ، **۱۲۹۸** (ص۸۱ـ۸۵)، همراه «اصول :9586» ازهمو [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۳] .

10218ـ ملك ۵۲۹۸/۲۲ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۲۲ کلیات او (۱۳۲ پ - ۱۳۳پ هامش) [رؤیت] .

10219ـ ملك ۴۲۶۲/۱۱۰ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۱۰ مجموعـه رساله‌ای او (۵۷۲پ-۵۷۳پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت]

10220ـ مجلس ۳۰۶۷/۵۵ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۱۹۱)، آغاز برابر نمونه همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۰] .

10221ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۲۲ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۶۶)، همراه « اصول 9587» و جزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

10222 ـ تهران ، ادبیات ۲۶۷/۴ حکمت : نستعلیق **۱۳۰۷-۱۳۰۹**، همراه ۱۱ گفتار دیگراز همو [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

10223ـ سنا ۱۴۹/۱۳ : تاریخ یاد نشده (ص۱۴۴) همراه ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۴] .

10224ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، (۱۴۵پ-۱۴۶ر) در نسخه آمده: رسالة التوکل فی حق المهدی المتوکل؟ [مخطوطات: ۲۳۴] .

تهلیلیه

در ص ۳۶ گذشت .

ث

ثمرة الحیات = میوهٔ زندگانی

از عباسعلی منصور علیشاه کیوان قزوینی فرزند اسماعیل (۱۲۷۷ - پس‌از ۱۳۵۰) . بعربی وفارسی. و این پنجمین‌کنز از «کنوز - الفرائد» اوست،وچاپ شده. ازنگارنده کتابی بنام «میوهٔ زندگانی» نیزچاپ‌شده شاید این‌دو یکی یایکی ازدیگری گرفته شده باشد .

بنگرید: ذریعه ۵ : ۱۳ - طبقات اعیان الشیعه ، نقبا : ۱۱۶ - ف. مشار : ۴۶۱ - مؤلفین مشار ۳ : ۶۹۳ و۱۴۴۴ .

10225ـ دانشگاه ۴۱۴۹ : نستعلیق ، بی‌تاریخ، ازعنوان الفریدة العقلیة اعجب مافی الکون هوالانسان، تافریدهٔ ۵۰ را دارد ، ۹۷ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۹] .

ثمرات الحیات

ازعلی عسکری، فرزند محمد تقی فرزند محمد قاسم خواقی .

10226ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۱ق ف ۶۳ : تاریخ‌یادنشده، ۷۵۰ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۱] .

ثمرات مکیه

از محمد رفیع‌الدین فرزند شمس‌الدین.

10227ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۲ق ف ۱۵ : تاریخ یاد نشده (ص ۲۱ - ۹۴) [مخطوطات، فرازعلی رضوی : ۳۲] .

ثمرة الفوائد

از شاه لطف‌الله جالندهری، در سرگذشت سیداحمد زاهد.

10228ـ آصفیه ۱۶۳۹ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۸۶** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

ثمرة الفواد

دربخش اخلاق خواهدآمد .

ج

جاروبیه = توحیدیه = تفسیر
لااله الاالله

در ص ۳۴ و ۳۵ گذشت .

جام جهان نما

از حسن فرزند محمد ، بروش پرسش و پاسخ ودرآن گزارش حدیث جنودالعقل والجهل آمده است .

10229ــ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۷۳۶ نسخهٔ‌اصل تاریخ یادنشده ، در مجموعه‌ای‌همه رساله ها از همو [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

جام جهان نما

از دشتکی، درص۷۶۵ گذشت. ودربخش اخلاق نیز یادخواهد شد .

جام جهان نما

ازمحمدشیرین مغربی [نسخهٔ چاپ‌بمبئی] (نزدیك ۷۴۹ ـ ۸۰۹)، شمس الدین محمد فرزند عزالدین فرزند عادل فرزند یوسف درگذشتهٔ ۸۰۸ [دانشمندان آذربایجان] مرید شیخ اسماعیل سیسی بسال ۸۰۹ درشصت‌سالگی درگذشته است [نفحات‌الانس] و در دومورد از قطب‌الدین محمد نی‌ریزی دانسته شده است . درتوحید بروش عرفانی، دردو دایره و هریك بردو قوس و خطی‌که‌برزخ میان دوقوس است: دایرهٔ ۱ـ احدیت و وحدت و اعتبار وجود و علم وشهود ۲ـظاهروجود وظاهرعلم. (بنگرید شرح جهان‌نما، درهمین بخش) . **آغاز:** حمد بیحد وشکر بیعد، سزای ذاتی‌که وحدتش منشأ احدیت و واحدیت شد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۷۹ (مغربی) ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۵۱، ۳۵۳ـمجمع الفصحاء ۲ : ۳۰ ـ ریاض العارفین : ۱۳۴ ـ ریحانة الادب ۴ : ۵۳ .

10230ــ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۳۶ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ محرم**۸۳۷** (گ۲۹۰ـ۲۹۶). فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱: ۴۱۳] .

10231ــ**قاهره**، دارالکتب۳۲مجامیع فارسی‌طلعت: نوشتهٔ**۸۴۴**درهرات، آغازبرابر نمونه (گ۱ ـ ۱۴پ) ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۱۰۷] .

10232ــ **دانشگاه**۲۹۲۰/۱۷: نوشتهٔ **۸۷۱** (ص۱۳۹ ـ ۱۵۲) درفهرست از محمد شیرین یاد شده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

10233ــ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی : نوشتهٔ محمد شیرازی، صفر**۸۸۹** (۵ پ ـ ۱۳ر). آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۵] .

10234ــ **مجلس** ۴۹۱۶/۱: نستعلیق باتاریخ **۸۸۹** دردفتر (۱ پ ـ ۱۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10235ــ **تهران** ، موزه ۴۳۳۳/۱ : نوشتهٔ شمس‌الدین فرزند عزالدین رستمداری، ۱۵ رجب **۹۱۶** [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۶] .

10236ــ**رضوی**۴۳۵حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۵۹] .

10237ــ**مجلس**۵۱۸۰/۳۷: نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۳۴۷ ـ ۳۵۳) آغاز برابرنمونه، ۲۳س [رؤیت] .

10238ــ**دانشگاه**۲۵۹۴/۴: نستعلیق میرمحمد مؤمن‌حسینی، باتاریخ**۱۰۸۱** دردفتر

(ص۲۲–۳۸)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۴].

10239 – سپهسالار ۶۴۰۹/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱پ – ۲۲پ)، آغازبرابر نمونه [ف. سپهسالار ۴ : ۲].

10240– تهران، ملی ۲۲۵/۱۹ ف: نستعلیق ۱۱۲۰ (ص ۳۸۹ – ۳۹۴)، آغاز برابر نمونه، در فهرست نام نگارنده محمد فرزند عزالدین و تاریخ نگارش سدهٔ ۱۲ یاد شده درست نیست [ف. ملی ۱ : ۲۲۸].

10241– مجلس ۴۸۸۹/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه(۱ پ – ۷ پ) در فهرست ازآن قطب‌الدین محمدحسینی نیریزی درگذشتهٔ ۱۱۷۳ دانسته شده درست‌نیست [ف. مجلس۱۴: ۳۱].

10242– مجلس ۴۹۷۹/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغازبرابر نمونه (۲۸۹پ–۳۱۲پ) [رؤیت].

10243– ملك ۴۶۹۶/۷: نسخ‌خوش نزدیك ذیحجهٔ ۱۲۲۰ (۹۲ر – ۹۴ر در متن وهامش) زرین [رؤیت].

10244– مجلس ۶۱۷/۲ : نستعلیق ۱۳۶۳، آغاز بمانند نمونه، [ف. مجلس ۲ : ۳۶۸].

10245–شیراز، خانقاه‌احمدیه ۲۶/۱: باتاریخ ۱۳۶۳ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹].

10246– دانشگاه ۳۱۹۵/۴: نستعلیق محمد شفیع قراگزلو، باتاریخ ۱۲۶۴ بهمین خامه درمجموعه (ص ۳۲ – ۳۷) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴].

10247– سپهسالار ۵۵۳۵: نستعلیق آقا محمد علی‌کرمانشاهی درجنگ سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۴:۲].

10248– تهران، ادبیات ۲۳۴/۹ جوادی: نسخ سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳:۱۴].

10249–دانشگاه۲۵۷۶/۸: نستعلیق حاج سید محسن موسوی سپاهانی، ۱۳۰۳ (۱۹۵ ر – ۲۰۱ پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۴].

10250– آصفیه۱۳۳۲تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶].

10251– تهران، اصغر مهدوی ۱۸/ ۲۸۲: نسخ محمدطاهر فرزندولی محمدطبیب مشهدی، درپیرامن ۱۳۰۹ [نسخه‌ها۲:۱۰۶].

10252– پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ۷۹ : نوشتهٔ سراج الدین در ۱۳۲۶ [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۱].

10253 – مجلس ۴۱۶۸/۳ : نوشتهٔ ۱۳۳۰/۲ع۱۱ (۹۰ر–۱۰۱پ)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

10254– شیراز، دکترخاوری: تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام قطب الدین محمد نیریزی یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷].

10255– مجلس ۳۸۶/۲ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، همراه «دیوان» مغربی آغاز افتاده [ف. مجلس ۲ : ۲۲۷]. فیلم آن در دانشگاه ش۲۳۰۶ هست [فیلمها : ۶۷۰].

10256 – رضوی ۴۳۴/حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ۵ گ [ف. رضوی ۴ : ۵۸].

10257– رضوی ۴۳۶ حکمت: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۳گ [ف. رضوی ۴ : ۵۹].

جام جهان نمای شاهی

ازدرویش محمد فرزندعلیشاه طبسی نعمت اللهی، به‌نثرونظم، در۸ ذیحجهٔ ۸۳۹ نگاشته

است. درآغازآن‌آمده: کلمه‌ای‌چند ازرموزات واشاداتی‌که بندگی حضرت. . . سید نورالملة و الدین نعمت الله سلام‌الله علیه در خطبهٔ ماهان کرمان (کریمان)... در (۱۴رجب ۸۲۸)... درحینی‌که... نشان تولیت خادمی خانقاه... بنام این‌گدای بی‌بضاعت ... درویش محمد بن علیشاه طبسی نوشته بود... بقدر وسع و امکان به‌تحریر می‌پیوندد .

10258 ـ تهران، سنا ۲۷۷/۴ مج : نوشتهٔ۲۵ ج۲/ ۸۴۱ (۱۲۶ پ ــ ۱۴۰پ) درپایان‌آمده: بنمود جمال اوکماهی ـ درجام جهان‌نمای شاهی(بنگرید:اصطلاحات[1-95:]) فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۰۱۷ هست [فیلمها۱: ۶۴۲ـ نسخه‌ها ۶: ۵۱۰]

جام خوب فرجام

از تاج‌الدین همدانی .

10259ـ پاریس ۱۲۴/۳ S. E. : باتاریخ ۸۸۳ در دفتر . فیلم آن دردانشگاه ش۷۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

جامع الاسرار = کنز الاسرار

از نورعلیشاه اصفهانی طبسی ، که یاد او در «آیةالنور : ۱۰۱۶» گذشت. به‌نظم و نثر دربارهٔ عشق وحسن ودیگر سخنان عارفان بسا حکایتهایی. بروش «گلستان» . همراه «عوارف المعارف» ونیزجداگانه چاپ شده‌است. آغاز سپاس بیقیاس و حمد بیحد ـ مرآن‌کنزخفا را باد سرمد... معرفت گویندکه حسن علت غایی ایجاد است وعشق اساس حسن‌را بنیاد.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۹ ـ ف . مشار : ۴۶۶ .

10260ـ دانشگاه ۸۶۷/۳: نستعلیق عباسعلی‌کرمانی احمدآبادی، ۲ذیحجهٔ۱۲۱۲ (۶۸ر ــ ۹۲پ) ، آغاز برابر نمونه ، و بنام «کنزالاسرار» است [ف. دانشگاه ۳:۴۲۷] .

10261 ـ مجلس ۱۱۵۸/۴ : نسخ محمدعلی فرزند سیدعرب حسینی، در ۱۲۳۱ شمارهٔ ۴ « کلیات » او (ص ۲۲۷ ــ ۲۷۹) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴] .

10262 ـ رضوی ۲۲۲ ادبیات : نستعلیق‌علی‌فرزند ابوطالب شوال۱۲۶۱، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۵۳].

10263ـ ملك ۴۷۷۹/۱۳: نستعلیق محرم ۱۲۶۴ (۴۴ ر ــ ۵۵ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10264ـ سنا۲۸۴/۶: باتاریخ۱۲۶۵ ۱۲۷۲ دردفتر، آغاز برابرنمونه، در فهرست بنام « رسالهٔ عرفانی » یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۹] .

10265ـ ملك ۶۲۹۴/۱ : نستعلیق ۱۲۷۱ (۱پ ــ ۲۱ر) آغاز برابرنمونه ، در نسخه نامی از نگارنده نیامده [رؤیت] .

10266ـ مجلس۵۸۵۱/۱۱: باتاریخ هایی از ۱۲۷۲ ـ ۱۲۹۳، بخش پایان کتاب است (ص۴۲۳ ــ ۴۳۹) [ف . مجلس ۱۷ : ۲۶۱] .

10267 ـ ملك ۵۵۲۲/۱۲ : شکسته نستعلیق حاجی حمزه ، ۱۷ محرم ۱۳۱؟ (سدهٔ ۱۳) (۱۲۷ ر ــ ۱۳۹ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10268ـ ملك۵۰۰۵/۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابرنمونه (۱۷۶ پ ــ ۲۰۳ پ) [رؤیت] .

10269ـ سپهسالار ۱۸۷: سدهٔ۱۳، همراه «جنات الوصال» او، در ۱۲۸۰ از آن اعتضاد السلطنه شده [ف. سپهسالار ۲: ۴۸۹].

10270ـ عبدالحسین بیات ۴ مج : نستعلیق رضاقلی خان هدایت سدهٔ ۱۳ [نسخه ها ۶ : ۱۰۷] .

10271ـ تهران، ادبیات ۲۲/۲۶۷ حکمت: باتاریخ ۱۳۰۷-۱۳۰۹ دردفتر، در سپاهان نوشته شده [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

10272ـ دانشگاه ۱/۴۱۱۰: نستعلیق حسینعلی فرزند محمد ۱۳۱۷ (س ۱ ـ ۸۶) درفهرست بعنوان «حسن و عشق» از متأخران یادشده، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۰۸۹] .

10273ـ سپهسالار ۲/۶۴۷۰: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بدون نام نگارنده باعنوان «رسالهٔ عرفانی» یاد شده است (۴۰ ـ ۵۸پ) [ف. سپهسالار ۵ :۱۷].

10274ـ تهران ، ادبیات ۲/۱۶۷ حکمت: تاریخ یاد نشده [ف. ادبیات۲:۴۸].

10275ـ دانشگاه ۱۰/۳۵۸: نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۷۰ر-۱۷۱پ)، پایان‌افتاده

10276ـ مجلس ۶۵۴: نستعلیق، زرین آغاز برابرنمونه، در فهرست بنام « رساله در عشق و عرفان» یاد شده است [ف . مجلس ۲ : ۴۱۶] .

جامع اطوار علم الحروف

از ترکه ، درشیراز در ۸۱۶ نگاشته است (بنگرید: «اطوارثلاثه:۱۰۴۴» ترکه) .

10277ـ مجلس ۵مج فهرست نشده ، خریداری شده از باقرترقی : با تاریخ :۹۰۳ بهمین خامه در دفتر (س ۱۶۳ ـ ۰۰۰) ، آغاز برابر نمونه، در مجموعه‌ای که در ص‌ع همـه از صاین الدین ترکـه دانسته شده است [رؤیت] .

جامع الانوار ومجمع الانوار =

نوریه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در معنی نور، به‌نثر ونظم. **آغاز:** حمد جوادی که از خزانهٔ جود موجودات را مراتب غیبت وشهود نوروجود عالم انعام فرمود.

10278ـ ملك ۲/۴۲۶۲ : نستعلیق ۱۱۰۹ ، شمارهٔ ۲ مجموعهٔ رسائل او (۴۴ر ـ ۶۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

جامع التوحید

از عبدالله محمد بهبهانی، بفارسی وعربی

10279ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق خوش [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

جامع الکلم

ازحسن‌گیلانی. درعرفان، به‌نثر و نظم ، باعنوانهای: ای‌درویش. که درپایان نسخهٔ‌آثار ملی‌کاشان « آغاز و انجام » طوسی را گذارده است [دانش پژوه] .

10280ـ کاشان ، کتابخانهٔ آثار ملی ۲/۵۰۰ : سدهٔ ۱۱ (ص۹۳ ـ ۱۸۹)، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۷] .

جامع الکلیات

از سید علی فرزند سید قطب الدین محمد حسینی شیرازی ، زنده در ۱۱۰۳ در چهارده بیان . **آغاز :** حمد وثنا و ستایش بلا منتهی واجب الوجودی راکه وصف ذاتش بتحدید قوهٔ نظری درنیاید .

10281ـ تبریز ، ملی ۲۶۱ (۷/ ۳۱۷۲): نستعلیق ۱۲۴۰، ۳۵گ ۲۲ ـ ۲۱ س [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۲۸] .

جامع اللطایف

از شاه نعمت‌الله ولی که یاداو در « تفسیر آیت کل شیئٌ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم عرفانی ، با عنوانهای لطیفه، لطیفه . این گفتار جز «مجموع اللطایف» اوست که درجای خود یادشده. «جامع اللطایف» درجلد چهارم (ص۴۲ ـ ۵۱) مجموعه رسایل او چاپ دکتر نوربخش بچاپ رسیده است. **آغاز :** بسم‌الله الاعظم ، وله الحمد والکرم و الصلاة علی ... قال رسول‌الله (س) کنت نبیاً و آدم بین الماء و الطین .

10282ـ **ملك** ۴۲۶۲/۵۱: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۱ مجموعه رسایل او (۳۰۸ پ ـ ۳۱۲ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

جامعیه

از سیدحسین اخلاطی ، نگارندهٔ «کفایت الصنعه ۶۲۶» وجزآن. درگزارش بیت : می‌کشدم میم ازالف نفس ولایت را تمام. **آغاز :** می‌کشدم میم ازالف... می‌کشد یعنی قبول می کندبقوهٔ جاذبیهٔ قابلیت. میم یعنی وحدت ذات

10283ـ **مجلس** ۵۰۷۷/۹: نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۷** در دفتر (۴۶ پ ـ ۴۸ پ) [رؤیت] .

الجانب الغربی فی حل مشکلات شیخ محیی‌الدین ابن‌العربی

از شیخ مکی خاکی ، ابوالفتح محمد فرزند مظفر الدین محمد ، درگذشتهٔ ۹۲۶ ، بنام سلیم شاه یکم فرزند بایزیدخان عثمانی ، درشوال۹۲۴، در دوباب بانجام رسانده است: ۱ ـ در بیان اشکالات و اعتراضاتی‌که علمای قشری برشیخ کرده‌اند ۲ـ درپاسخ آن خورده گیریها و برخی ازمناقب شیخ، وبرخی ازمشایخ او وسلسلهٔاو. خورده‌گیریهابردوگونه‌استیکی دربارهٔ وحدت وجود ودیگردرمسائل‌گوناگون صوفیان . **آغاز:** ربنا اتمم لنانورنا و اغفرلنا ...سپاس بیقیاس توحید اساس‌بی‌التباس.

بنگرید : ذیل‌کشف الظنون ۱ : ۳۵۹ .

10284ـ **دانشگاه** ۴۸۶۸ : نستعلیق ترکی حاجی فرزند ابراهیم ، رجب **۹۳۴** از روی نسخهٔ ابوالفتح فرزند ظفر که در ادرنه در۹۲۴نوشته‌بود(؟!)، آغازبرابرنمونه،۷۶گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۹۸].

10285ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۷۲۱/۵: نوشتهٔ**۹۷۸** [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳].

10286ـ**قاهره**، دارالکتب، ۲مجامیع فارسی طلعت : حاج حسین فرزند علی مشهور به‌شیخ بالی‌زاده حسن بیگ ۱۱شوال **۱۲۶۷** درجزیرهٔ مدللی (گ۱۵۳ـ۲۳۳) آغازبرابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۹] .

10287ـ **پاریس** ، ملی ۲۰۷۰/۱ : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۵ : ۶۷۶] .

جاودان نامه

تفسیر حروفی، درص۳۸ گذشت .

جاودان‌نامهٔ کبیر = الالهیة‌الافضلیه

جاودان نامهٔ کبیر = شش ابتدا

از فضل‌الله فرزند ابی‌محمد عبد الرحمان تبریزی نعیمی استرآبادی حروفی (۷۴۰ ـ ۸۰۴ یا ۷۹۶) تفسیریست عرفانی حروفی بر قرآن، درشش اوائل (ابتدا ، مبحث) : ۱ـ فی‌الکلام عن (ساعة) ستة ایام ۲ ـ السماء و الارضین ومابینهما ۳ـ آدم و حوا ۴ ـ معاد و

جزا و حشر ۵ ـ انبیاء و شرایع ۶ـ (صائل) که مباحث پنجگانهٔ گذشته را در بر دارد ، و خداوصفات او[نسخهٔ قاهره]. **آغاز**: (۱)ذات نطق که وجودرا کلمهٔ حضرت حق‌است. **آغاز**: (۲) ابتدا، ابتدا، ابتدا، ابتدا، ابتدا، ابتدا ، خلقت از اینخانه از اوراق دیگرکه‌آنها مبنی برسئوالات است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۷ (نعیمی) فرهنگ ایران زمین ۱۰ : ۳۱۹ ـ لغت نامهٔ دهخدا : مادهٔ (حروفیان): ۴۸۵ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۸۶ ـ ریاض العارفین : ۱۵۶

10288 ـ عبدالحمید آیتی : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، آغازوانجام‌افتاده ۲۱۳گ. فیلم‌آن درداننشگاه ش۲۵۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۶] .

10289 ـ واتیکان ۳۴/۳ : نوشتهٔ **۱۰۴۳** بنام «جاودان‌نامه» یادشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۵۹ هست [فیلمها ۱: ۵۶۲] .

10290ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۹۵۷ سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

10291 ـ قاهره ، دارالکتب ۱ کلام فارسی‌طلعت: نوشتهٔوهبی موسوی فرزند مدحی عیسی ، اواخرج ۲/**۱۱۹۸** آغاز برای نمونهٔ ۱ ، ۲۴۱گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۱۱۰] .

10292 ـ قاهره ، دارالکتب ۴ کلام فارسی طلعت: نوشتهٔ درویش‌یحیی فرزندیوسف عارناعودی آقچه حصاری **۱۲۴۰**، آغازبرابر نمونهٔ ۲،۵۰۰ گ، و تا ۵۰۷ گزارش واژه‌ها را دارد [مخطوطات ۱ : ۱۱۰] .

10293ـ قاهره ، دارالکتب: ۲ کلام فارسی طلعت : بدون تاریخ، آغازبرابر نمونهٔ ۲، ۱۳۳گ [مخطوطات۱ : ۱۱۰].

10294ـ قاهره،دارالکتب: ۱معارف متنوعه فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، زرین ، آغازبرابر نمونهٔ ۲، وازمحتوی آن بدست می آید که پس از ۷۸۹ نگاشته شده است ، و در پایان گزارش واژه‌ها و اصطلاحات را دارد ، ۴۲۷گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۱۱۱].

جاودان نامهٔ منظوم

حروفی .

10295 ـ یوگسلاوی : فیلم آغاز آن دردانشگاه ش**۲۱۷۳** هست ، همراه مثنوی دیگرحروفی [فیلمها ۱ : ۶۴۸] .

جبر و اختیار

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹»گذشت. این‌گفتار بادگرگونیها درمجموعه رساله‌های او (ص ۱۹۵ ـ ۲۰۴) چاپ شده است. **آغاز**: حمدله. چنین‌گوید.. النسفی، که دررسالهٔ قبل تقریر گردیدکه افلاك وانجم‌کتاب‌خدایند. وهرچیزدرعالم سفلی‌بوده

10296ـ مجلس۱۶/۴۹۴۹: شکسته نستعلیق محمدجواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم‌الحکما)، **۱۳۱۴** (۶۵پ-۶۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

جبر و اختیار = لوح محفوظ

از نسفی .

جبر وقدر = قدر = رساله در...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در جبر وتفویض به‌نثرونظم.واین‌جزءاختیار: ۱۰۲۱» اوست. **آغاز** : یااخی اعزك‌الله فی‌الدارین ، معلوم فرماکه اشاعرة برآنندکه همه از اوست یعنی خالق همهٔ اشیاء حقست .

10297ـ قاهره ، دارالکتب ۱۸/۷ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶** آغازبرابر

نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۰۶] .

10298ـ سنا ۲۷۲/۲۰ : نستعلیق ۱۰۶۶ ۱۰۸۴ در دفتر. این نسخه در مجموعه رساله‌های او (ص ۳۹۳ ـ ۳۹۴) چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

10299ـ ملك ۴۲۶۲/۹ : نستعلیق ۲۹ رمضان ۱۱۰۹ (گ ۸۲ پ ـ ۸۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10300ـ قاهره ، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت: بی تاریخ، در فهرست آمده است «رسالة فی القدر» لعلها لنعمت‌الله... آغاز برابر نمونه (گ ۱۴۹ پ ـ ۱۵۰) [مخطوطات ۱ : ۲۴۹] .

جذبیه (جنبید؟)

از حجة الاسلام محمد غزالی (بنگرید : الاباحیه: ۷۲۶). گزارش بیت : غسل جنابت وقمر وحیض وآفتاب ـ خواهم که هردو بیکی دم بر آورم. **آغاز:** رسالهٔ جذبیه... الغزالی... غسل جنابت وقمر وحیض. . . قمر قلب است و اورا حدثی کبیر عارض گشته ، از جهت اجتماع بطریق اتفاق .

10301ـ مجلس ۵۰۷۷/۷: نستعلیق با تاریخ ۱۳۹۷ در دفتر (۴۲ ر ـ ۴۲ پ) [رؤیت].

جذوات

ازمیرداماد، که درص ۷۷۶ گذشت. واینك دونسخهٔ دیگر :

10302ـ پاریس ، ملی ۲۰۷۳/۱ : باتاریخ ۱۰۶۰ در دفتر [ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها ۵ : ۶۷۶] .

10303ـ ملك ۷۲۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۸۴ گ ۱۸ س [ف. ملك، فارسی: ۱۷۹].

جعفریه

از میرمحمد جعفری سیدحسین سیاه دهنی قزوینی [عبدالحسین حائری]. درسلوك ومعرفت نفس. **آغاز:** بدانکه علم سلوك که آن عبارت است ازمعرفت کیفیت قیام بحقوق عبودیت .

10304ـ مجلس ۳۲۶۰/۲ : نستعلیق اسدالله فرزند میرزا نصرالله معین الرعایـا ، ۹ رمضان، ۱۳۰۷ (ص۲ـ۳۰) [ف مجلس ۱۰: ۸۵۸] .

جلبندی اسرار

از اسرار علی ، کاظم فرزند میرزا محمد [دانش پژوه] .

10305ـ تبریز، ملی ۲۸۳۱: تاریخ ونشانی دیگر یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۲] .

جلوات وجود

از عماد الدین محمود (محمد) عارف ، شاگرد عبدالنبی عثمانی شکاری .

10306ـ بادلیان ۷۴/۷ (و ینفلید : ۲۶۹۲) : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۳۵ و ۲۹۳۳ هست ، در فهرست فیلمها نام و نشانی نگارنده دوگونه آمده است [فیلمها: ۵۶۶ و ۷۴۳]

جمالات و کمالات

ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله علی نواله.. دوستی سئوال کرد که کمال چیست نسبت با هر کسی وهرچیزی .

10307ـ مجلس ۶۳۱/۱۶: نستعلیق ۱۲۶۸ [ف . مجلس ۲ : ۳۹۳] .

رسالهٔ جمالی

از عین‌القضاة همدانی، نگارندهٔ «تمهیدات ۱۰۹۷» وجز آن. برای پادشاهزاده جمال‌الدین شرف‌الدوله، درسه فصل در پیامبری و بیماران

فصل یکم مثال پیغمبر مثال طبیبان است. **آغاز** بهترین چیزها شکر است مر خدای را که دارندهٔ دوجهانست... امابعد، بدانکه چون اهل ضلالت بسیار گشتند واجب دیدیم .

بنگرید : احوال و آثار عین القضات ـ فرمنش : ۱۱۱ .

10308ـ **ترکیه**، مراد ملا : تعلیق و نسخ بی تاریخ ازسدهٔ **۷ـ۸** ضمن «مکتوبات» او **فیلم** مینوی برای دانشگاه تهران ، مجموعه ۷۴۰ص ۲۱س [احوال وآثار عین القضاة] .

جمعات شاهی

ازحضرت قطب عالم، شاه عالم.

10309ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف۶۴: نوشتهٔ خان محمد ولد حافظ ابوبکر عباسی بنبانی، در **۱۰۰۸**، ۱۵۰ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۱].

جمع الاسرار

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

10310 ـ **سنا** ۳۷۲/۶۷ : نستعلیق رجب **۱۰۸۴**، همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

جمع الفوائد

آغاز: رسالهٔ جمع الفوائد من اهل السلوك بسمله. این کلمه‌ای چنداست که ساکنان راه دین ازبهر فائدهٔ طالبان راه یقین گفته‌اند . . . اول بدانکه معده حوض تن است .

10311ـ**دانشگاه**۱۹۵/۲۴۶۴: نستعلیق نوشتهٔ **۱۰۷۳** (ص۴۰ ـ ۱۸۴ درهامش) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۴] .

الجنة العالیه = منتخب الاحادیث

از ملاحسینعلی، بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در چند غرفه و هر غرفه درچند کنگره. در آن آمده که من آن را «منتخب الاحادیث» خواندم .

10312ـ **ملك** ۱۳۷۲: نسخ نگارنده در شنبهٔ ذیحجهٔ **۱۲۸۲** برای ندیم السلطنه ، ۲۵۰گ ۲۵س [ف. ملك، فارسی : ۱۸۷] .

جنونیه

از محمد وفا .

10313ـ **پاکستان**،انجمن ترقی اردو ۲قف۲۹ : تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده(ص۱۰۲ـ ۰۰۰) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۱].

جوائز السائرین = جواز . . .

جواب سؤالات = اجوبه واسئله

میرزا بابا ذهبی، درص۱۰۱۹ گذشت .

جواب و سؤال

از محمد داراشکوه نگارندهٔ «او پانشاد: درملل ونحل» وجزآن (بافقیرصاحب دل در بیان تحقیق مطالب حقیقت هند) .

10314ـ **بادلیای** Add ۶۹/۱۴ : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. همراه «مجمع البحرین» او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳] .

جواز السائرین = جوائز . . .

گفتاریست عرفانی نامبوب، که در محروسهٔ استرآباد بسال ۸۱۸ املاشده وبدین نام است [دیباچه] (بنگرید : جواهر الاسرار ، حسین خوارزمی). **آغاز:** الحمدلله الذی زین قلوب العارفین بفیض قدسه ، و بین ایمان المؤمنین بعین انسه... من بعد کلمه‌ای چند بعداز التماس عزیزان بروفق سایران در محروسهٔ استرآباد

10315ـ**دانشگاه**۳۹۱۵/۴: نستعلیق ابراهیم، ۱۶۷/**۱۰۶۳** (ص ۱۵۵ـ۱۹۴) در

فهرست نسخه بنام «جوائزالسائرین» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۴].

10316ـ **ملك** ۴۰۰۶/۵ : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳** (۹۰ر ـ ۱۰۵پ) [رؤیت].

جوامع الاسرار

از محمد مخدوم قادری بیجاپوری.

10317ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق ف۶۵: نوشتهٔ **۱۳۰۰**، ۱۷س [مخطوطات سرفراز علی‌رضوی : ۳۱].

جوامع الکلم

گفته‌های سید محمدگیسودراز است که یاد او دره‌آداب سلوك ۱۰۱۱» گذشت، که روزانه از رجب ۸۰۲ تا ۲۹ محرم ۸۰۳ در مجلس ارشاد می‌گفته، گردآوری فرزند او سیدمحمد اکبرحسینی که یاد او در «تبصرة الاصطلاحات الصوفیه :۱۰۷۲» گذشت، وپس از گردآوری برای اصلاح به پدر خود داده است. **آغاز :** الحمدلله الذی خصص عامة نوع‌الانسان بخاصة

10318ـ **آصفیه**۱۴۲۲تصوف: نوشتهٔ **۱۰۳۹** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶].

10319ـ **آصفیه** ۱۴۲۲ تصوف: نسخ **۱۰۴۹**، ۲۲۶ گ ۱۵ س [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۱ :۳۵۱].

10320ـ **آصفیه**۱۵۹۵تصوف: نوشتهٔ **۱۰۶۳** [ف. آصفیه ۴ : ۱۷۸].

10321ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۶۲۵۰ قسمت یکم، سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸].

10322ـ **آصفیه**۱۳۶۸تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۴** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶].

10323ـ **آصفیه** ۱۳۲۸ تصوف : بی تاریخ ازروی نسخهٔ نوشتهٔ شیرخان در **۱۳۱۴** ۴۱۴ص ۱۴س [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۱].

10324ـ **آصفیه** ۸۱۴ تصوف: تاریخ یاد نشده ، آغاز یك برگ افتاده ، ۳۹۱ گ ۱۷س [ف. آصفیه ۱ : ۳۵۱].

جوامع الکلیه

کاشفی، دربخش اخلاق خواهد آمد.

جواهر

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او دره‌تفسیر آیت‌کل شیئ ٌ هالك: ۲۵» گذشت. گفتاریست درگزارش‌وترجمهٔ «فصوص‌الحکم» محیی‌الدین عربی. واین‌گفتار باهمین عنوان در(ص۱۶۸ـ ۱۷۹) مجموعهٔ رسایل او چاپ افست ودرجلد چهارم مجموعهٔ رسایل او چاپ دکترنوربخش بچاپ رسیده است. **آغاز :** الحمدلله و الصلاة علی رسول‌الله. بیت: حمدی‌که سزای اوبود او گوید.

10325ـ **سنا** ۳۷۲/۸۰ : نستعلیق محمد مظفرفرزند محمدحکیم ، سه‌شنبهٔ غدیر **۱۰۸۴** در هراستان. همین نسخه در مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۵].

10326ـ **ملك** ۴۲۶۲/۷۴ : نستعلیق محمد قاسم فرزند محمد مؤمن **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۴ مجموعه رساله‌های او (۳۹۱ر ـ ۴۰۲ر) [رؤیت].

10327ـ **مجلس**۳۰۶۷/۷۹: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵**، همراه ۹۰گفتار دیگر از همو که دوشمارهٔ‌آن مکرر است (ص ۳۵۷ـ ۳۶۹) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۷].

جواهرالاسرار

از شیخ آذری ، نورالدین محمد فرزند

عبدالملك اسفراینی ، بآنچنانکه بخامهٔ خود در «کنز السالکین» نوشته است،که بنام حمزه فرزند علی‌ملك فرزندحسن، وعلی‌فرزندحمزه فرزندعلی‌ملك وحمزه فرزند عبدالملك نیزیاد شده است (۷۸۴ - ۸۶۶). درچهار باب: ۱- اسرار کلام الله ۲ - اسرار احادیث نبوی ۳ - اسرارکلام اولیا ۴- کلام شعرا درچند باب و هرباب درچند فصل، دررجب ۸۴۰ از «مفتاح الاسرار» خود که آن نیز در چهار باب بوده گزیده است، و درهامش «اشعة اللمعات» چاپ شده‌است. درباب۳و۴سروده‌های‌دشوارعارفانی را گزارش کرده است ، و خود می‌نویسد که بسیاری از رساله‌های دیگران را در این باره عیناًمی‌آورم. **آغاز:**(۱) یامفتح‌الابواب‌افتتح باب قلبی ... حمد و ستایش آن علیمی را که عنقای. **آغاز:**(۲) سپاسی که از روی گویای خرد برذمت خانواده .

بنگرید: ذریعه‌۵: ۲۶۰ (جواهرالاسرار) و۸: ۱۸۷(هامش) و۱۸: ۱۵۸ (کنزالسالکین) و ۹ : ۳ (آذری) ـ مجمع الفصحا ۲ : ۶ - فرهنگ سخنوران : ۳ ـ ف. مشار :۵۱۳ .

10328ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱ ج : نستعلیق محمدکاظم فرزند عبدالحسین سپاهانی ۱ج۲/**۱۰۲۶**، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ شعبان۱۱ آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۲۵ گ ۲۱ س [ف . ادبیات ۱ : ۱۹۰] .

10329ـ **مجلس** ۵۸۸۲/۲ : نسخ **۱۰۴۳** (ص ۷-۴۶۵) ، آغاز برابر نمونه ، زدین [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین حایری].

10330ـ **دانشگاه** ۳۹۳۲ : نستعلیق ۱۰ع۲/**۱۰۵۷**، آغاز برابرنمونهٔ ۲، پس از یك صفحه از دیباجه افتاده ونامی ازنگارنده و کتاب درآن دیده نمی‌شود ، در پایان نویسنده نام‌کتاب ونگارنده راآورده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۱۹] .

10331ـ**دانشگاه**۱۵/۲۹۰۹: نستعلیق **۱۲۶۲** (ص ۱ - ۱۵۷) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۵] .

10332ـ**بادلیان**۱۷۵الیوت: نستعلیق **۱۲۶۹**، ۳۰۲گ ۱۵س. فیلم‌آن دردانشگاه ش۸۸۰ هست [فیلمها ۱ : ۷۰] .

10333ـ **ملك** ۱۵۰۲ : نسخ ج۲/ **۱۲۹۰**، ۱۱۶ گ۲۰س [ف . ملك ، فارسی : ۱۹۲] .

10334ـ**مجلس**۷۵۸: نستعلیق**۱۲۹۸** آغاز برابرنمونهٔ ۱ ،۱۸۷ گ [ف. مجلس ۲: ۴۷۹] .

جواهر الاسرار و زواهر الانوار

ازکمال‌الدین حسین خوارزمی ، نگارندهٔ «آداب المریدین:۱۰۱۳» وجزآن. گزارشی است بر « مثنوی » مولوی ، بدستور امیرزاده خواجه ناصرالدین شاهـزاده ابراهیم سلطان خوارزمشاه، درسه جلد بادیباجه‌ای درده مقاله ۱ـ گزارش‌زندگی‌چندتن‌ازعارفان ۲ـگزارش اصطلاحات‌صوفیان...وگفتارهای دیگردرمسایل عرفانی، با دو دیباجه یکی به‌عربی و دیگری بفارسی. چلبی‌آنرابنام «کنوزالحقایق» نامیده وجای دیگرآنرا با «لب لباب مثنوی » بیهقی درآمیخته‌است.ولی‌ازدیباجهٔ‌این‌کتاب‌برمی‌آید که پیش‌ازآن «کنوزالحقایق و رموز الدقایق» را ماننده‌حاشیه‌ای‌کوتاه درهنگام تدریس‌مثنوی برآن نگاشته و سپس این گزارش بزرگ را ساخته است . **آغاز** دیباجهٔ عربی: الحمدلله الذی جعل‌السنة افرادالانسان . **آغاز** دیباجهٔ فارسی: حمد بیحد وثنای بیعد ونهایت حضرت پادشاهی . **آغاز** دفتریکم : هرآینه برآراء زاهرهٔ ارباب. **آغاز** دفتردوم: الحمدلله الذی

جعل قلوب العارفین. آغاز دفترسوم : حمدی چون قدرت قاهرۀ الهی. این کتاب در ۱۳۱۲ درلکهنو درسه جلد چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۵:۲۶۱ ـ کشف الظنون ۱:۶۱۲ و ۲: ۱۵۸۷ ـ ف . مشار : ۵۱۳ ـ ف . دانشگاه ۲ : ۱۴۶ .

10335ـ دانشگاه ۲۲۵ : نستعلیق، سه دفتررادارد، ۱۰ج۱/ ۸۴۰(دفتر۱) و۱ ذیحجۀ ۸۴۱(دفتر۳)،زرین. آغازدفترها برابر نمونه ۵۷۳گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۲ :۱۴۶].

10336ـ تهران، ملی ۹۰: نوشتۀ حسین فرزند محمود شبستری. اوایل رمضان ۸۸۹ ، آغازافتاده، هرسه جلدرا دارد، ۸۱۸ص ۳۱س [نسخه‌ها ۴ : ۲۱۴] .

10337ـ مجلس ۱۱۱۸ : سدۀ ۹ ، و شاید بروزگار نگارنده، گزارش دفتر۲و۳ است و پایان افتاده، ۲۸۵گ ۲۵س [ف. مجلس۳ :۵۰۰]

10338ـ تهران، ادبیات۱۶۲حکمت نستعلیق سدۀ ۹ـ۱۰، آغازوانجام افتاده [ف. ادبیات ۲ : ۱۳] .

10339ـ تهران، ادبیات۱۷۴حکمت: نستعلیق سدۀ۹ـ۱۰، آغازوانجام افتاده ومیانۀ کتابست [ف . ادبیات ۲ : ۱۳] .

10340ـ دانشگاه ۲۰۵۲ : نسخ یوسف یکشنبۀ رمضان ۹۹۹(ج۱) وآدینۀ ج۱/ ۹۹۹ (ج۲)، گزارش دفتر ۲و۳است، ۲۷۴گ ۲۶ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۹۵].

10341ـ تهران، ادبیات۴۴۷جوادی: نستعلیق سدۀ ۱۰ـ۱۱، تاریخ نگارش جلددوم درنسخه ۶۶۲آمده است. در پایان آمده تمام شد دفتردویم خوارزمی [ف. ادبیات ۳ :۱۴].

10342ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۶ : نستعلیق عزیزالله الکاتب دکنی، در ۱۰۱۵ در برهانپور (دفتر۲) [نسخه‌ها ۲ :۷۲] .

10343ـ رضوی ۴۴۹حکمت : نسخ ۱۰۳۹ درشهرستان دولت آباد بروزگار نظام شاه ، تنها مقدمه و مقالات دهگانه را دارد . ۱۸۰گ ۱۳س [ف . رضوی ۴ : ۶۴] .

10344ـ ملك ۱۱۶۸ : نستعلیق عبدالرحیم فرزند محمد، در۱۰۶۸، ۴۲۸گ ۲۳س [رؤیت].

10345ـ سپهسالار ۲۲۸ : نستعلیق دیزحسن فرزند محمد، شمس الدین خنجی ، ۱۰۸۳، ۵۵۳گ ۲۲س[ف. سپهسالار۴ :۱۱۶].

10346ـ ملك ۱۵۲۱ : نستعلیق سدۀ ۱۱، ۵۵۴گ ۲۰س [ف. ملك، فارسی:۱۹۲].

10347ـ مجلس۴۷۵۸: نستعلیق حسین سدۀ ۱۲ ، گزارش سه دفتر ۱ و ۲و۳ را دارد آغاز برابر نمونه ، ۴۴۳گ ۲۱س [رؤیت].

10348ـ قاهره ، دارالکتب ۵۵ ـ م ادب فارسی : تعلیق زیبای ۱۲۶۳ در فهرست ازان کاشفی بیهقی یادشده، آغاز: بعداز تقدیم وظایف ثنای حضرت واجب الوجود عم جوده [مخطوطات ۱ : ۱۱۵] .

10349 ـ سپهسالار ۲۳۲ : نستعلیق سدۀ ۱۳، ۵۵۳گ ۲۲س[ف. سپهسالار۴ :۱۱۶]

10350ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نسخ تاریخ یادنشده، زرین، باعنوان«شرح مثنوی ملای روم » درزمینۀ زرین [نسخه‌ها ۵ :۲۱].

10351ـ رضوی ۴۴۸ حکمت: نسخ تاریخ یادنشده، آغاز : حمد بیحد، ۲۹۵ گ ۲۶ـ۲۷س [ف. رضوی ۴ : ۶۳].

10352 ـ قاهره ، دارالکتب ۹ ـ م تصوف فارسی: نوشتۀ محمود سنندجی، درفهرست آمده: درده مقاله دربیان اصول طریقت مولویه ومشایخ آنان و اصطلاحات صوفیان ، از حسین بیهقی کاشفی [مخطوطات ۱ :۱۱۵] .

10353ـ قاهره ، دارالکتب : ۸ ـ م

تصوف فارسی: بی‌تاریخ ، گزارش دفتر دوم ، آغاز برابر نمونهٔ ۲۰۱۰۴ گ ۲۹ س [مخطوطات ۱ : ۳۵۲] .

10354ـ موزهٔ بریتانیا ۱۴۰۵۱ Add: ناقص (دیوص ۵۵۸) [ف. دانشگاه ۲ : ۱۴۸] .

10355ـ کمبریج Or ۲۳۸: ناقص [ف. دانشگاه ۲ : ۱۴۸] .

جواهر الاسرار

از درویش محمد طبسی نعمت اللهی ، نگارندهٔ «جام جهان نمای شاهی : ۱۱۰۸» و جز آن. گفتاریست به‌نظم و نثر.

10356ـ تهران، دکترمهدی بیانی ۶ مج : نوشتهٔ آدینه ۱ رجب **۸۴۲** (۱۷۵ پ ـ ۱۷۹ پ) همراهٔ «اصطلاحات: 9541» و چند گفتاردیگرازهمو [فیلمها ۱ : ۶۴۲] .

جواهر الامین

از امین‌الدین علی .

10357ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ ق ۵۵ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۵ ـ) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۱].

جواهر ثمینه

ازعلی فرزند حسام‌الدین مشهور به متقی (بنگرید : جرالثقیل فی‌سلوک‌المعیل، دربخش اخلاق) .

10358ـ آصفیه ۳/ ۶۰ مجامیع : نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. آصفیه ۳ : ۷۴۸] .

جواهر خمس

از ابوالمؤید محمد فرزند قطب الـدین (خطیرالدین) فرزند لطیف فرزند معین الدین قتال معروف به‌محمد غوث کولیاری درگذشتهٔ ۹۷۰، ازنوادگان فرید الدین عطار نیشابوری ذریعه به‌روایت دیگراز نسخهٔ خوانساری آنرا نگارش محمدالغوث فرزندحصین‌الدین بایزید فرزند عطاریادکرده‌است. درافسون‌وچله‌نشینی وآداب رقص و جذبه ، که در پنجاه سالگی در ۹۵۶ در گجرات در پنج جوهر نگاشته‌است: ۱ـ در عبادت عابدان وطریق آن ۲ـ در زهد زاهدان‌وطریق‌آن ۳ـ دردعوت داعیان وطریق آن ۴ـ در اذکار واشغال ۵ ـ در ورثت الحق عمل محققان و طریق آن . **آغاز** : الحمدلله الاحد الصمدالذی لم‌یلد... حمدلا بدایت وثنای بی‌نهایت مالک‌الملکی.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۶۹ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۶۱۴ .

10359ـ آصفیه ۱۴ نیرنجات: نوشتهٔ **۱۱۰۴**، آغاز برابرنمونه، ۲۱۱ گ ۱۷ س [ف آصفیه، میرعثمان‌علی ۲: ۶۰۷].

10360ـ آصفیه ۱۳ نیرنجات: نوشتهٔ سیدزین‌العابدین فرزند سیدکلیم‌الله اهدل ، در **۱۱۶۵**، ۲۲۴ گ ۱۷ س [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۶۰۵] .

10361ـ دانشگاه ۲۳۹۲ : نستعلیق سال‌سی پادشاهی، ازروی نسخه‌ای‌که شاه‌محمد غوث دیده بود ، زرین، ۷۹۸ ص ۱۲ س [ف . دانشگاه ۹ : ۹۹۱] .

10362ـ آصفیه ۲۶۰ دعا . تاریخ یادنشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۳ : ۲۴].

جواهر فریدی

ازعلی‌اصغرفرزند شیخ‌مودود فرزندمحمد چشتی‌بهدافوری، درس گذشت فریدالدین‌مسعود گنج شکردهلوی درگذشتهٔ ۶۶۴ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۱ (فرید دهلوی).

10363ـ آصفیه ۱۵۵۵ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰].

جواهر القدس

گفتاریست عرفانی درچند فصل.

10364ـ یزد، علومی ۸ مج: سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

جواهر الکلام ومفتاح المرام

از پرویزخان سلماسی درگذشتهٔ ۱۳۳۶، درسیروسلوك وبیان طریقت ذهبیهٔ رضویه ، در چهارده جمله و يك خاتمه، در ۱۳۰۲ ساخته است ، با دیباجه‌ای از حبیب‌الله فرزند اسدالله دنبلی متخلص به‌لسان الولایه. ودرتبریز بسال ۱۳۲۰ در۱۰۷ س جیبی بچاپ رسیده است . **آغاز:** الحمدلله علی آلائه ونعمائه... امابعد، چون جناب قدس نصاب .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۲۵۷ـ ف. مشار : ۵۱۶ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۱۶۰ .

10365ـ **دانشگاه** ۲۸۶۱ : نستعلیق حبیب‌الله فرزند اسدالله دنبلی ، پنجشنبهٔ ۲۴ ج ۱/**۱۳۰۶** ، ۸۹ گ ۱۲س [ف. دانشگاه۱۰: ۱۷۰۳] .

10366ـ**سپهسالار**۵۷۹۵: نسخ‌محمد رضا وثاقی ذهبی ، ع ۱/**۱۳۱۰** ، در فهرست از آن‌حبیب‌الله دنبلی‌دانسته شده‌که برای‌پرویز خان نگاشته است، آغاز برابر نمونه، ۵۵گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۴:۱۱۹] .

جوك باشست

درص۷۷۸ گذشت. واینك سه‌نسخهٔ دیگر

10367ـ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۵۸: نوشتهٔ**۱۳۰۰**، ۱۲۴س [مخطوطات سرفراز علی : ۵۱] .

10368ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۵۴: نوشتهٔ**۱۸۳۴م**،۲۷۶س [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۱] .

10369ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۵۳ : نوشتهٔ سکهانند بیانوی، تاریخ یاد نشده،۲۵۵س [مخطوطات،سرفرازعلی:۵۱].

جهاد نامه

عرفانی .

10370ـ **ایاصوفیا** ۴۸۱۹/۷:**فیلم** آن در دانشگاه‌ش۱۳۱هست [فیلمها۱:۴۱۶].

جهان علوی وسفلی

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. **آغاز:** حمدله ... اما بعد ، درویشان کثرهم الله از این بیچاره درخواست کردندکه می‌باید بیان‌کنی که اهل وحدت بیان چون می‌کنند .

10371ـ**دانشگاه**۱۵/۴۰۵: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳** ، (۱۲۳پ ۱۲۵ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۶] .

چ

چراغ دین

از حکیم سراج الدین حسین فرزند سید بهاءالدین شاهجهان آبادی، در عرفان، بسال ۱۲۶۸ نگاشته است.

10372ـ **آصفیه**۱۳۳۲تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

چشمهٔ خضر

از عماد عبدالله، که‌گویا در نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم میزیسته است، وپنج گفتار از او دریك مجموعه در یزد نزد آقای علومی بوده است : قبهٔ بیضاء ، چشمهٔ خضر ، حل احادیث ، عین حیات ، تحفهٔ دردانهٔ علم اصول دین یاتحفهٔ ـ

الاصول همه بفارسی وعرفانی وشیوا ولی‌دشوار وبه‌نظم ونثر [دانش پژوه] .

10373ـ **یزد،** علومی ۲مج: نسخ‌گویا نگارنده ، باتاریخ **۱۰۸۵ - ۱۰۸۲** در دفتر بهمین‌خامه،[نسخه‌ها ۴ : ۴۴۶] .

چشمهٔ زنجبیلی و کافور

در س ۴۴ گذشت .

چله نشینی = شروط اربعین

چنتهٔ فقر

از مشتاقعلی قمی ، مهدی فرزند اسماعیل بسال ۱۳۱۸، دربارهٔ بزرگان تصوف وسخنان آنان، وبیان‌خرقه. **آغاز:** حمدله... الضالین امابعد، افتخار دارد... ریزخوار حضرت‌صفی علیشاه .

10374 ـ **دانشگاه** ۳۷۶۹ : شکسته نستعلیق نگارنده، همان تاریخ ، ۱۰۹گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۹] .

چهارپیرچهارتکبیر

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

10375ـ **سنا** ۱۴۹/۱۰ : تاریخ یاد نشده، با۲۳گفتار دیگرازهمو (ص۷۶) [نسخه ها ۶ : ۴۵۴] .

چهار نفس

از شاه نعمت‌الله ولی، که یا او در « تفسیر آیت‌کل شییء هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز :** امابعد، این ذکری است دربیان‌آنکه درویشی از روی استفاده سؤال‌کرد .

10376ـ **دانشگاه**۴۳۸۹/۵ : نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد تقی لاری ، **۱۲۹۷** (ص۲۷ - ۴۱) [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۳۵۳].

چهل حدیث

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. گزارشی است عرفانی از‌چهل حدیث نبوی، وجز «اربعین» اوست که بعربی است. **آغاز :** حمد بینهایت و ثنای بی غایت‌آن فاطرحکیم راکه جواهراسرار دریای وحدت .

10377ـ **ملك** ۴۲۵۰/۸ : نستعلیق ۷صفر **۹۰۷** (۵۰پ - ۵۶ر) همراه ۲۷گفتار دیگرازهمو [رؤیت].

چهل فصل سلطانی ، شیم فرخی

از حاج میرزا آقاسی، عباس فرزند مسلم مشهور به‌ایروانی، درگذشتهٔ ۱۲۶۵ . پس از برگشت ازحج‌درمقام وجدوحال درشهرخوی، بسال ۱۲۴۶ دریك‌مقدمه وفصلهایی، دراخلاق عرفانی ، بنام شاهزاده فریدن نام فرخ رسم نگاشته است : مقدمه در موجودات منبسطه ، فصل درعقل‌کل، فصل صانع حکیم و غایت صنع فصل شرف موجودات، فصل کمال مبدأ اول را مظهریست، فصل مراد از انسان که مظهرکامل است... **آغاز:** سبحان ذی‌الملك و الملکوت یاکاملکا تعالی شأنك وبهربرهانك .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۳ ــ طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۶۹۱ ـ مؤلفین مشار۳: ۶۴۵ ـ المآثروالاثار : ۱۵۷ ـ مرآةالبلدان ۲ : ۲۴ .

10378ـ **ملك** ۶۲۲۰/۲ : نستعلیق **۱۲۴۵** (۲پ - ۲۵ر) همراه «کلمات» ازهمو [رؤیت] .

10379ـ **ملك** ۶۳۰۹/۶: نستعلیق و نسخ مولانا کاتب **۱۲۸۴** بدستور رضا قلیخان (۱۰۸پ-۱۲۴پ) آغاز برابر نمونه، همراه «کلمات»، وچندگفتار دیگرازهمو [رؤیت].

چهل مجلس

از سلطان حسین خوارزمی، درگذشته در شام ۹۵۸ (خزینة الاصفیاء ۲ : ۳۳۱) [دانش پژوه] درچهل مقوله مجلس، دردیباجه آمده: در مجالس آن حضرت مدظله سخنان علمی در میان می‌آمد، این ضعیف آنرا فراگرفته بود، اماطول مکث وحوادث به‌یغمای نسیان رفته، خواستم‌آن دررا بظهورآرم تافوایدآن منتشر گردد [باختصار]. **آغاز:** مقاله در بیان چهل مجلس حضرت ... عالم علم حال رحمانی ... بدان ای‌طالب واقف رموزحق‌وای عاشق‌مشتاق جمال حقیقت.

10380**ـ دانشگاه** ۴۸۹۶ : نستعلیق هندی سدهٔ**۱۱ـ۱۲**، ۵۱ گ۱۵س [ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۹۶۰].

چهل مجلس

از علاءالدولهٔ سمنانی، نگارندهٔ «آداب سفره : ۱۰۱۱» و جزآن. گردآوردهٔ اقبال فرزند اسحاق سجستانی.

10381 **ـ کمبریج**، برون D ۱۲ (۹۰b ـ ۱۱۱a): نستعلیق چلیپا، تاریخ یاد نشده، ۴۸ گ ۳۴خ. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۸۴ هست [فیلمها : ۷۳].

چهل مقالهٔ تصوف (چهل‌مقام ؟)

ناشناخته.

10382**ـ مشهد**، فرخ ۲۶۸ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳ :۸۸].

چهل مقام تصوف

درچهل مقام صوفیان: **آغاز :** حمدله. امابعد، بدانکه صوفی را چهل مقام است، باید دانست تاقدم درکوی تصوف درست‌آید.

10383**ـ سپهسالار** ۳/۷۰۷۶ : نستعلیق علی فرزند محمد عرب خـراسانی، ۱۰شوال **۱۰۴۱** (۱۳۴ پ ـ ۱۳۷ ر) [ف. سپهسالار ۴ : ۱۳۵].

چهل‌مقام‌صوفیان = مقامات صوفیان

از میرسیدعلی‌همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. به نثر و نظم،درچهل مقام صوفیان : مقام یکم نیت‌ومقام‌چهلم‌تصوف، عنوان‌باب نیزدارد. **آغاز:**حمدله. والعاقبة للمتقین والصلاةعلی...امابعد،بدانکه‌صوفی دل چهل مقام‌است و چهل مقام بباید دانست.

10384**ـ ملك** ۴۲۵۰/۱۶: نستعلیق ونسخ ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، درمشهد خراسان **۹۰۷** (۳۳۰ پ ـ ۳۳۲ پ) با ۲۷ گفتار دیگرمنسوب بهمو [رؤیت].

ح

حاشیه برجام جهان‌نما

متن‌از مغربی‌درص۱۱۰۷گذشت. حاشیه بآنچنانکه در نمای نسخه آمده از شیخ عثمان مغربی. حاشیه‌ایست بانشانهٔ م (متن) و ح (حاشیه). **آغاز:** حمدبیحد وشکر بیعد سزای ذاتی... ح: یعنی وحدت که اصل‌قابلیت جمیع اشیاء است، احدیت وواحدیت ازاوناشی است.

10385**ـرضوی** ۴۶۴حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده‌ناتمام. **پایان:** همچون‌کفارات که من وجه عباد است، و من وجه عقوبت و همچنین اذواق، ۳۶گ ۱۲س[ف. رضوی ۴ : ۶۸].

حاشیه بر جام جهان نما = حل جام جهان نما

حاشیه بر شرح گلشن راز

متن از شبستری، گزارش از حسین فرزند عبدالحق الهی اردبیلی ، حاشیه ناشناخته .
آغاز: تیمنا وتبرکا بذکره... اولا بباید دانست که الله را باعتبار معتبر .

10386ـ **دانشگاه** ۲/ ۲۶۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در هامش « شرح گلشن راز» الهی (ص۹ـ۲۲۸) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۰۵] .

حاشیه بر گلشن راز

از عمادالفقرای اردبیلی، میرزا محسن حالی نگارندهٔ «بصائر الدرجات: ۱۰۶۴» وجز آن. نسخه‌ای از آن بخامه وحواشی او بسال ۱۳۳۳ خ چاپ گراوری شده ، و آن گزیده‌ایست از «مفاتیح الاعجاز» لاهیجی [گلچین معانی].

حاشیهٔ منامیه = شرح منامیه

حالات و سخنان

دربخش تاریخ ـ سیر خواهد آمد .

حبل المتین فی تقویة الیقین

از عبدالوهاب فرزند ولی‌الله .

10387 ـ **آصفیه** ۱۵۵۰ تصوف : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰] .

حج و صوم = مناسك حج

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. این عنوان در سرآغاز نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك آمده ، ولی خود گفتاریست عرفانی درآداب حج درچند فصل .
آغاز: قوله س یاایها الناس قد فرض‌الله علیکم الحج فحجوا .

10388**قاهره**، دارالکتب ۱۸مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق**۹۶۶** ،آغاز برابر نمونه درفهرست «مناسك حج وعمره» یاد شده (۴۴ر ۴۶) [مخطوطات ۱ : ۲۷۰] .

10389**ملك** ۴۲۶۲/۱۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** ،شمارهٔ ۱۴مجموعهٔ رسایل او (۱۱۹ ر ۱۲۱ب) [رؤیت] .

10390ـ **ملك** ۴۱۸۴/۲ : نستعلیق محمدعلی فرزند میرزا عزیز تفرشی در **۱۲۵۸** با۳۹گفتار ازاو (۲۹ ر ـ ۳۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

حدائق الانس

از سید محمد گیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك: ۱۰۱۱» وجزآن .

10391ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۳: تاریخ یاد نشده، در فهرست نگارنده سید محمدیوسف گیسودراز یاد شده ، ۲۳۵ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۳۱].

حدائق الانوار

درچهارفصل و دوازده حدیقه [دیباجه] .
فصل اول دراحوال راقم‌که درآن ازخود نامی نبرده است ۲ ـ در کیفیت ادراك ۳ ـ در امر استتار اسرار و سرآن ۴ ـ معرفة‌الله ، وهشت حدیقه: یکم اصالت وجود. دوم در بیان اینکه سبب ایجاد عالم محبت است . سوم در نبوت ، چهارم در سبب عداوت ، پنجم در محبت خاتم انبیاء. ششم دراقسام علماء . هفتم در ریاضت . هشتم درفضیلت‌جمعیت وهرحدیقه درچندگلزار
آغاز: حمدله.

10392ـ **تهران**، ملی ۳۲ ف : نسخ نسبتاً خوش ذیقعدهٔ **۱۲۶۳** جدول‌بندی شده ، نسخه ۸ حدیقه از۱۲ حدیقه‌را دارد، ۲۷۶ گ ۱۹ س [ف . ملی ۱ : ۲۴] . **فیلم** آن در

دانشگاه ش۱۸۴۱ هست [فیلمها: ۷۴] .

حدائق الأنوار

ناشناخته. این نام دروقفنامهٔ نسخه آمده است. **آغاز :** بدانکه حکمای اشراق و عرفا وعلمای هند واهل ایران . . . اتفاق دارند بر اینکه کلیهٔ عالم بمنزلهٔ یك شخص انسانی‌است.

10393**ـ سپهسالار** ۱۱۷۳ : نسخ محمدعلی، ۱۰ع۲/**۱۲۶۶**، ۱۸۸ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۴ : ۲۹۰] .

حدیقة الانصاف

از میرزا عبدالکریم خـان فرزنـد میرزا محمود، متخلص بەسرمست وملقب به روحی ، درعرفان وپاسخ بەپرسش‌های سیاح یمنی ، در چهل و نه سالگی در ۱۳۰۷ بانجام رسانده ، نام‌کتاب‌ونگارنده وناصرالدین‌شاه‌وظل‌السلطنه فرمانروای اصفهان، که نگارنده در خدمت او بوده است دردیباجه آمده است.

بنگرید :ذریعه ۶ : ۳۸۰ـف.مشار:۵۵۶ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۹۲۰ .

10394**ـ دانشگاه** ۲۸۰۲ : نستعلیق محمدرضا فرزند آقاغلامحسین تاجر هراتی ، رجب **۱۳۰۷** (لوئیل) ۱۰۱ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۴۹] .

حدیقة الحقیقة

از ابـوالفتح محمد فـرزند شیخ الاسلام ابوالمعالی المطهر فرزند ابونصر احمد جامی نامقی، درچهارده ماه وچهارده روز تا ۴ صفر ۶۴۲، دریك مقدمه درچند فصل وچهارده باب نگاشته است : باب ۱ ـ علم توحید ۲ ـ علم معرفت ۳ـ دین‌وایمان‌واسلام ۴ـ بیان‌الخطاب ۵ـ بیان وجد ۶ـ سماع ۷ـ احوال و حالات ۸ـ مکاشفات ۹ـ معاملات ۱۰ـ معرفت ارواح ۱۱ـ معرفت‌عقل ۱۲ـ معرفت قلب ۱۳ـ معرفت نفس ۱۴ ـ آفات الطریقة . بسال ۱۳۴۳ خ بکوشش دکترمحمدعلی موحد، درتهران چاپ شده است. **آغاز:** حمدله.صلاة.وعلی ملائکته المقربین. . . بدانکه وفقك‌الله که آن دین که خدای .

بنگرید : مقامات ژنده پیل : ۲۴۱ ـ پیشگفتار چاپ، موحد .

10395 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۱۱۴۱۰ Or : نسخ محمد فرزند محمد فرزند ابویزید بسطامی ملقب به‌برهان باخرزی ، سه‌شنبهٔ ۱۵ ج۱/**۷۰۶** [پیشگفتار چاپ : ۲۱]. **فیلم‌آن** در دانشگاه ش۷۲۸ هست [نسخه‌ها ۴: ۶۷۰ـ فیلمها ۱ : ۷۵] .

10396**ـ بادلیان** ۲۹۵ الیوت۱۲۳۸: نستعلیق در یك جنگ . **فیلم** آن در دانشگاه ۸۸۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۶] .

10397 **ـ تاشکند** ، آکادمی‌علـوم شوروی:[یادداشتهای ایرج افشار ، در حاشیهٔ مقامات۲۴۳] .

حدیقة العرفان فی‌مواعظ آیات القرآن

از حاج علی‌اکبر شیرازی نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ مائده : ۳۱» ،گفتاریست به نظم ونثر.

10398**ـ شیراز،** خانقاه احمدیه۱۷۹ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۲].

حدیقة المعارف

ازشجاع‌الدین کربالی (ازنواحی‌شیراز)، بنام‌ابوالمظفرسلطان جهانشاه، گزارش «گلشن راز» است که درتبریز بسال ۸۵۶ بدان آغاز و در ۸۶۷ بانجام رسانده است ، با عنوانهای تلویح و اصل. **آغاز :** بهترین سرآوازی که

بلبل زبان درگلشن بیان آغازکند، وخوشترین نغمه‌ای .

بنگرید : نسخه‌ها۴ : ۶۴ .

10399ـ **تهران** ، گلستان، سلطنتی : ۲۷۲۴ : نبشتهٔ **۸۷۳** روزگار نگارنده بسیار گرانبها [نسخه‌ها ۴ : ۶۴] .

10400ـ **ملك** ۴۸۲ : از اواخر سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه و انجام افتاده، ۱۸۱ گ ۱۹س [رؤیت] .

حرکت نزولی و صعودی

ناشناخته .

10401ـ **الهیات**۳/۵۷۱د: نستعلیق، با تاریخ **۹۸۶** در دفتر بهمین خامه (۱۱پ ـ ۱۴پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۳۳] .

حرمة الغنا

10402ـ **آصفیه**۱۴۸۳تصوف: همراه «ازالة القناع عن وجوه السماع»غفوری که در **۱۳۰۱** نوشته‌شده است [ف. آصفیه۳:۱۹۴] .

حروف = رساله در ...

از صاین‌الدین علی ترکه ، نگارندهٔ «شق القمر : ۳۲۳» و جزآن . گفتاریست عرفانی درحروف، دریك مقدمه و سه اصل : اصل یکم درچهار وصل، دوم چهاردصل و سوم سه وصل سپس یك تذنیب. واین جز «تصوف وحروف : ۱۰۹۲»اوست. **آغاز**:سپاس‌وستایش‌پروردگاری را که ظروف حروف وکلمات مستقر .

10403ـ**مجلس** ... ۲۷ مج : نوشتهٔ یکشنبهٔ۱۷ذیقعدهٔ**۸۲۸**،در دفتری که اصلاحات و افزودگیهایی‌از خود نگارنده درآن هست و و بزرگترین مجموعه رساله‌های اوست [دانش پژوه،فرهنگ‌ایران‌زمین ۱۳۴۶: ۳۱۰] .

10404ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷۷ـم ادب‌فارسی: تعلیق‌زیبای**۸۶۳**، آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نـام بـرده نشده است [مخطوطات ۱ : ۲۰۷] .

10405ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۱۰ جوادی: نستعلین پنجشنبهٔ ۱۶ ذیحجهٔ **۱۰۸۸** [ف . ادبیات ۳ : ۵۴] .

10406ـ **بادلیان**، اکسفورد ۹۴/۴۷ تاریخ‌یادنشده، درفهرست فیلمهابعنوان «رساله درمعنی حروف» یادشده. فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها : ۵۶۹] .

حروف = نقطه

از شاه نعمت‌الله ، در ص ۱۱۱ گذشت، و اینك چندنسخهٔ دیگر .

10407ـ **سنا** ۳۷۲/۱۶ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** این نسخه بروش عکسی در (ص ۱۵۱ ـ ۱۵۸) چاپ افست آمده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲].

10408ـ **سنا** ۳۷۲/۳۳ : نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه ۸۵گفتاردیگر ازهمو باعنوان «رساله فی‌بیان الحروف الاصلیه» [نسخه‌ها ۶: ۵۸۲] .

10409ـ **سنا** ۳۷۲/۴۸ : با تاریخ **۱۰۶۶ـ۱۰۸۸**دردفتر، همراه ۸۵گفتاردیگر ازهموباعنوان «رسالة فی‌بیان معانی الحروف» [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10410ـ **سنا** ۳۷۲/۷۱ : باتاریخ **۱۰۶۶ـ۱۰۸۸**دردفتر، همراه ۸۵گفتاردیگر ازهمو باعنوان «رسالة فی‌بیان‌مراتب الحروف من رموز المصاحف» [نسخه‌ها ۶:۵۸۴] .

10411ـ**سنا**۳۷۲/۷۵: نستعلیق‌محمد مظفر فرزند محمد حکیم، شعبان**۱۰۸۴**. این نسخه در (ص۳۱۹ـ۳۲۶) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده‌است. درنسخه بنام «اسرار

الحروفات» است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

10412ـ مجلس۳۰۶۷/۳۱: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۱۴۲) . **آغاز:** یا اخی‌ایدک‌الله بروح‌القدس معلوم‌فرما[ف .مجلس ۱۰ : ۱۹۴] .

10413ـ مجلس۳۰۶۷/۸۸: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۴۱۲ - ۴۱۳). **آغاز :** خوش بگوای‌یار بسم‌الله بگو [ف، مجلس۱۰ : ۶۱۰] .

10414ـ مجلس ۳۰۶۷/۹۰ : همان شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۴۲۱ - ۴۲۷) ، **آغاز:** الم‌ذلک‌الکتاب سورهٔ بقره [ف.مجلس ۱۰ : ۶۱۱] .

10415ـ مجلس ۳۰۶۷/۸۹ : همان شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۴۱۳ - ۴۲۱) . **آغاز:** حمد جوادی‌که ازخزانهٔوجود. همراه ۹۰گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس۱۰: ۶۱۰].

10416ـ ملك ۵۱۸/۱ : نسخ شیخ محمد باقرگلپایگانی، در **۱۲۹۸**، برای‌محمد حسین‌خان مؤتمن السلطان (ص۲-۱۱) همراه ۲۲ گفتار دیگر از همو در فهرست نیامده که کدام‌گفتاراوست [ف: ملك، مجموعه‌ها: ۵۲].

18 - 10417 ـ دانشگاه ۸ و ۳۵ / ۲۸۳۱ :سدهٔ**۱۳-۱۴** دوگفتاراست (ص ۴۱۶- ۴۱۸) و (ص۱۸۶ - ۱۸۸) ، همراه «اصول: 9587»وجزآن[ف.دانشگاه۱۰: ۱۶۷۲] .

حسنات العارفین

از محمد داراشکوه متخلص بـه قادری (۱۰۲۴ - ۱۰۶۹یا۱۰۷۰) فرزند شاهجهان فرزند جهانگیر فرزند اکبر شاه مغولی هند ، که بدست برادرش به‌تهمت زندقه در۴۵سالگی کشته شده است. که در۳۸سالگی بسال۱۰۶۲ نگاشته است وشطحیات و متشابهات عارفان را از پیامبر و یاران او وعرفا تابرسد به‌شیخ شاه محمد دلربا و برخلاف‌روزبهان‌بقلی با(عبارات راست براست) آورده و شعرهایی از خود و دیگران برآن افزوده . **آغاز :** احدی راست حمد بیحدکه حمد وحامد ومحمود اوست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۶۰ - راهنمـای کتاب، گفتار محمدتقی دانش پژوه ۵ : ۳۰۴ ریـاض العارفین : ۲۰۸ - مؤلفین مشار ۵ : ۵۱۷ - ریحانة الادب ۳ : ۲۵۵ - مجمع الفصحاء ۱ : ۴۶۵ .

10419ـدانشگاه۴۶۷۲/۹۵: نستعلیق محمد اسماعیل ، **۱۱۲۸** (۱۵۳پ - ۲۲۰پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۳].

10420 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۸۸۰ Or : نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۵۴] .

حسن ودل = عشق و روح

از رضی، درهمین بخش .

حسن و دل = نوباوهٔ دوستان

از فتاحی، دربخش ادبیات خواهد آمد.

حسن وعشق = صحت و مرض

فضولی ، درهمین بخش .

حسن و عشق = عشق

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز:** سپاس بیقیاس وحمد بیحدمر آن کنزخفارا بادـ که چون روز ازل .

10421ـ مجلس ۱۹/۴ نجم سدهٔ**۱۳** باعنوان اسباب و معالجات عشق [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

10422 ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** همراه با۴۱ گفتار دیگر ازهمو

(ص۶۵ ـ ۹۶) آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «حسن وعشق» یادشده [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۶۱] .

حسبیه = حواس = نکات

از شاه نعمت‌الله .

حضرات خمس

ناشناخته .

10423ـ تهران ، آقای افشار یزدی ۱۳مج : **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

حضور قلب

از شاه نعمت‌الله ولی‌که یاد او در « تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت.در تفسیر و تأویل : لاصلاة الابحضور القلب، به‌نثر و نظم عرفانی . **آغاز:** غیبت استوحضوراگردانی‌ـ حافظی فاتحه چنین خوانی، الحمدلله ، حضور رب العالمین، غیبت .

10424ـ ملك ۴۲۶۲/۲۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۴ مجموعه رسایل او (۱۹۹پ ـ ۲۰۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10425ـ ملك ۴۱۸۴/۱۲ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عـزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۳ر ـ ۱۳۳پ) آغازبمانند نمونه، همراه ۳۹گفتار دیگرازهمو [رؤیت] .

حضور قلب

ناشناخته. شاید همان‌گفتار پیشین باشد .

10426ـ مجلس ۲۳۸۴/۱۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۶۹ ـ ۳۷۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

10427ـ موصل ، مدرسة الملاذکریا ۱۵ : تاریخ و نشانی یاد شده [ف . موصل : ۱۹۱] .

حق = رسالهٔ . . .

ازمجذوب علیشاه همدانی‌نگارندهٔ «اثبات نبوت: ۸۷۲» وجزآن[محمد باقرحجتی]. و شایده«مرآت‌الحق»اوباشد.

10428ـ الهیات ۱۷۱/۴ د : نوشتهٔ جمال فرزند حاج محمد هادی مشهور به حاج بابا ، پایان ع۲/**۱۲۴۵** (۷۳ پ ـ ۱۱۳ ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۳] .

حقایق

از شاه نعمت‌الله ولی. که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز:** اعلم ایدناالله وایاك‌که باعلایق و عوایق خلایق سراپردهٔ حقـایق ذاتیه از تتق رقـایق صفاتیه (بنگرید:ارشادالطالبین۱۰۲۳باهمین‌سرآغاز)

10429ـ عبدالحسین بیات ۹ مج : نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت، سدهٔ**۱۳**درفهرست بنام «حقایق و معارف» بدون نشانی دیگر یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

10430ـ دانشگاه۱۰۸۹/۳:نستعلیق حسن تقدیسی، ۱۶ج۲/**۱۳۵۶** (۳۲پـ ۳۴ ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۳:۴۳۰].

حقایق الازلیهٔ وسطی

از محمود فرزند ابوالقاسم کاشانی ، (بنگرید : جواهرالاعمال: ۴۲) بدیك باب و چهاررکن وسقف مرفوع : باب درتعریف‌ابجد رکن ۱ـ درتوحید، ۲ـ پیامبری، ۳ ـ ولایت ۴ـ عصمت، و سقف مرفوع در معراج و معاد ، بروش حروفی ، بادلهٔ نقل و عقل و علم فرقان که تعبیری از علم جفر است [دیباجه] . که آن شطریست از «حقایق الازلیهٔ کبرا»ی عربی از خودش‌ودرآن ازتفسیرصافی نگاشتهٔسدهٔ یازدهم یاد می‌کند . **آغاز :** حمد و سپاس بیحد مر

جلیلی را که آفتاب جلال عرش عزت آفتاب جلال جمله آفتاب .

10431ـ دانشگاه ۳۷۱۴ : شکسته نستعلیق محمد مهدی فرزندحاجی محمد جعفر فرزندمحمد صادق کاشانی، گویا ۱۲۷۷، ۴۳ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۱۵] .

حقایق البرهان = تحفة السلطان

از چنگیز، بنام‌محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ ۱۲۶۴) ، در توحید و سیر و سلوك عرفانی . **آغاز:** الحمدلله الذی‌انعم‌علینا وهدانا الاسلام وجعلنا منه .

10432ـ تهران،ملی۵۱۶ف: نستعلیق خوش سدهٔ۱۳، برای محمد شاه، زرین ، ۹۹ گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۱۳] .

حقایق الدقایق = دقایق الحقایق

حق نما

از محمد داراشکوه . نگارندهٔ «حسنات العارفین:۱۱۲۵» وجز آن. درسیروسلوك بروش عارفان قادریه، بدستور مرشدش، درشب آدینهٔ ۷رجب ۱۰۵۵ بدان آغازکرده و درپایان آن رباعیست‌که درآن‌آمده: این رساله حق‌نماباشد تمام ــدرهزار وپنجه‌وشش‌شد تمام... درچهار فصل: عالم ناسوت ، عالم ملکوت ، جبروت ، لاهوت. ودرآن از «بغیة الاولیاء» و «سکینةـ الاولیاء»ی‌خود یادکرده‌است. **آغاز:** هوالاول والاخروالظاهروالباطن. حمدذاتی‌راکه اوست موجود مطلق نعت نبی‌را که اوست مظهرکل .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۳۹ .

10433ـدانشگاه۱/۴۶۷۲: نستعلیق محمد اسماعیل، ۱۱۲۸ (۱پ ـ ۲۵ر)، زرین **آغاز:** حمد ذاتی راکه اوست [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۱].

10434ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۱۲۹: نوشتهٔ‌پرتهی‌پت، ۴۵س[مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

10435ـ رضوی۱۶۵ اخلاق(۵۸۵) شکسته نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه ، ۱۴ گ [ف. رضوی ۶ : ۴۲۳] .

10436ـ آصفیه۱۲۹۴ تصوف:تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸].

حقیقت = رساله دربیان ...

ناشناخته. بدستوروالدین‌خود، دردیباجه آمده است: ملتمس از ناظران در این مختصر آنکه مؤلف را درمیان نبینند ، و او رادرقبضهٔ تصرف‌حق چون‌قلم در دست‌کاتب ببینند. **آغاز:** الحمدلله الاحد بذاته وکبریائه الواحد بصفاته واسمائه، و الصلاة... امابعد، سبب تألیف این مختصر .

10437ـ ملك ۴۰۵۶/۱۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰، باتاریخ ۹۴۰ در دفتر (۲۴۷ پ ـ ۲۵۱ب) ۲۵س [رؤیت] .

حقیقة الامر

از نظام العلماء تبریزی ، که در ص۷۸۲ گذشت، درجبروتفویض‌واخلاق و سلوك است . اینك دونسخهٔ دیگر :

10438 ـ سپهسالار ۶۴۲۸ : نسخ علی فرزند محمد قره‌چه‌داغی ، ۱۲۹۳ ، ۸۱ گ۱۷س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۲۴] .

10439ـ مجلس۲۰۶۸: نسخ متوسط ۱۶۵/۱۲۹۵، ۱۶۲ ص ۱۲ س [ف . مجلس ۶ : ۶۱] .

حقیقة الانسان

ناشناخته، بفارسی واردو .

10440 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۲۷۹

Or: دریک‌مجموعه رساله‌های دینی ازسدهٔ ۱۱ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

حقیقت ایمان

از میر سید علی همدانی ، که یاد او در «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. به‌نثر و نظم. **آغاز** : الحمدلله الذی تلالات انوار عرفانه علی قلوب... امابعد، بدان ای‌طالب صادق‌که تو شاهباز .

10441ـ **ملك** ۲۶/۴۲۵۰ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، در مشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگر منسوب به همو، (۳۸۲ پ ـ ۳۹۱ر)، آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

حقیقت ایمان

درعقـاید ذهبیه ، بنام میرزا علـی اصغر خان امین‌السلطان .

10442ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۷۸: نستعلیق زیبای ۹رجب **۱۳۱۰**،زرین،۲۴۶س [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

حقیقة البیان الشاهیة فی‌التلویح الی‌ترجیح المسالك النعمة‌اللهیة

از محمدعلی فانی فرزند اسکندرشیروانی نگارندهٔ «البرهان فی‌شرافت الانسان» و بسیار نزدیك به‌آن ودردیباجهٔ بلندآن از مسافرتهای خود بعراق عجم ، بغداد ، هندوستان ، قندهار هرات، مصر، حجاز ودانشمندانی که دیده یاد می‌کندومی‌نویسدکه در ۱۲۵۰ به‌اردبیل برگشته این کتاب را نگاشته است ، و بنام محمد شاه قاجار می‌سازد، به‌نظم‌ونثر. **آغاز**: رب‌اشرح لی صدری لك الحمد یاذالجود والمجد والعلی تبارکت تعطی من‌تشاء وتمنع... اجناس سپاس خورشید اقتباس‌که از مقیاس .

10443ـ **ملك**۴۰۵۸ : نستعلیق محمد اسماعیل اصفهانی، ۲۰صفر گویا**۱۲۵۶**، زرین ۲۵۶گ۱۷س، آغاز برای‌نمونه‌یادشد [رؤیت] .

حقیقة العرفان

ازمیرزا محمدتنکابنی‌که یاداودر «کشکول محمدی : ۶۷۹» گذشت. بروزگار ناصرالدین شاه و بنام صدر اعظم مشیر الدوله حاجی میرزا حسنخان ، درگزارش‌حدیث:هل‌رأیت‌رجلا... قل اناالصین. اوجزاین وپیش ازاین‌گزارشی براین‌حدیث‌بعربی نگاشته‌بودکه موردگفتگوی دانشمندان بوده است . درذریعه بعنوان «شرح حدیث هل رأیت...»آمده‌ولی‌در دیباجهٔ نسخهٔ دانشگاه«حقیقةالعرفان»خوانده‌شده‌است. **آغاز**: درهٔ بیضاء ضیاءکه ضیابخش دیدهٔ دلهای ارباب معرفت ویقین است... سپس‌سپاس‌چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۰۹ـ۲۱۰ .

10444ـ **دانشگاه** ۳۸۹۳ : شکسته نستعلیق نگارنده، بتاریخ انجام۲ج۲/**۱۲۹۱** درتهران، آغاز برای نمونه یادشد،۳۳گ۸س [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۹] .

حقیقت العشق = مونس العشاق

از اوحدی مراغه‌ای اصفهانی ، درگذشتهٔ ۷۳۷ گفتاری است درتصوف [ن. طرازی] . گویا از سهرودی است

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱ ـ فرهنگ سخنوران ۶۹ .

10445ـ **قاهره** ، دارالکتب: ۵ ادب فارسی : تعلیق بی‌تاریخ ، بدنبال دیوان او [مخطوطات ۱ : ۱۵۱] .

حقیقت محبت = محبت

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاد اودر«آداب وسیر :۱۰۱۴» گذشت . **آغاز** : بدان که نزد صوفیه حقیقت محبت عبارتست .

10446ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۱۲۶۷** (گ ۱۴۰ پ ـ ۱۴۳ ر) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۳۸] .

حقیقت المحمدیه = تحقیق در معنی ولایت

شاه نعمت‌الله، در ص ۱۰۸۰ گذشت .

حقیقت وحدت

ناشناخته، باعنوان‌ای‌سید. **آغاز:** الحمد لله ، الحمدلله که حقیقت ازآفتاب روشنتراست.

10447 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۶ : نستعلیق محمد اسماعیل، **۱۱۲۸** (۴۱۶ پ ـ ۴۳۱ ر) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۴] .

حقیقت وحدت

ناشناخته .

10448ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق‌ف۵ : تاریخ ونشانی یاد نشده (ص ۱۴۰ـ ۱۵۹)[مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۱] .

حق الیقین

گویا از میرسیدعلی همدانی، که یاد او در «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. به‌نثر ونظم ، وعنوانهای: ای‌عزیز، دربند و بیان گروههای چهارگانهٔ مردم : ۱ـ گروه غافلان تیه‌جهالت ۲ ـ طایفهٔ محفوظان سوابق هدایت ۳ـ طایفهٔ پاك بازان‌کوی طریقت مرتضوی ۴ـ که ازحیطهٔ اقطاب نیستند، کاملان مجذوب و عیاران کوی طریقت و جانبازان جمال شاه ولایت. **آغاز:** رب انعمت فزد بفضلك ، الحمدلله حق حمدك والصلاة... مامن‌حرف من‌القرآن الاوله‌ستون الف فهم. نمی‌دانم‌که ممعان.

10449ـ **ملك** ۲۴۲۰/۳۰ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری ، درمشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگرمنسوب به‌همو، (۴۰۱پ ـ ۴۰۴ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10450ـ **رضوی** ۱۴۰ اخلاق(۸۴۲۳) نستعلیق، بی‌تاریخ، نام‌کتاب‌درنمای‌نسخه‌آمده است، ۳ گ [ف . رضوی۶ : ۴۰۹] .

حق الیقین فی معرفة رب العالمین

از محمود فرزند عبدالکریم شبستری ، درگذشته در۳۳ سالگی ۷۲۰ . در هشت باب بشمارهٔ‌هشت دربهشت: ۱ـ درظهورذاتی‌حضرت حق تعالی ومقام علم ومعرفت ۲ـ مراتب‌ظهور صفات حق‌تعالی ۳ـ در مظاهر و مراتب آن و بیان مبدأ ۴ـ دروحدت وجوب ۵ ـ ممکن ـ الوجود وکثرت ۶ـ درتعیین‌حرکت وتجددات وتعینات ۷ـ در حکمت تکلیف وجبرو قدر ۸ـ درمعاد وبیان حشرونشر . این کتاب چند بار درایران وهند بچاپ رسیده است. **آغاز:** ای پیداتر ازهرپیدا وی‌آشکارتراز هرهویدا. . . این کتاب مسمی است به‌حق الیقین .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۴۲ و ۹ : ۱۰۱۰ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۵۴ ـ دانشمندان‌آذربایجان ۱۳۴ ، ۳۳۵ ـ از سعدی تا جامی : ۱۵۹ ـ ف. مشار : ۵۶۹، ۲۱۱۳ .

10451ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله: باتاریخ۹ج/**۸۲۳** دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

10452ـ **دانشگاه** ۲۹۲۷ : سدهٔ ۹ ، باتاریخ **۸۴۳-۸۷۱** دردفتر (ص۲۲۱-۲۵۷) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۹].

10453ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۰۸ : نستعلیق زیبای۱۸ع۱/**۹۷۶** [یادداشتهای‌سید عبدالعزیز طباطبائی] .

10454ـ **مجلس** ۲۴۲۰/۲ فهرست

نشده : نوشتهٔ ۱۰۴۸ (ص ۲۳۲ - ۲۷۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

10455- مجلس۱۲/۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (۱۰۳پ - ۱۱۸ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10456- تهران، ملی ۷۶۲/۲ ف : نستعلیق گویا سدهٔ ۱۱ (ص۲۲ - ۱۱۰) [ف. ملی ۲ : ۷۶۲] .

10457- مجلس ۲۴۲۹/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲، (ص ۱ - ۵۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

10458- تهران، ملی ۱۰۱/۲۴ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۱۹۷ - ۲۰۹) ، ۲۴س [ف. ملی ۱ : ۹۷] .

10459- دانشگاه۲۸۲۱/۱۵: نستعلیق هدایت‌الله همدانی، سدهٔ۱۲-۱۳ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۱] .

10460- مجلس ۶۶/۵ نجم : نوشتهٔ ۱۲۳۵ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

10461- مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۵۷۴/۷: نستعلیق با تاریخ ۱۲۶۰ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۹۴] .

10462- تهران ، دانشسرایعالی ، قریب ۷۰/۳ : نستعلیق ، باتاریخ ۲۸ ذیقعدهٔ ۱۲۷۱، دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۹] .

10463- دانشگاه۲۲۶۷/۱۵: نستعلیق باتاریخ ۱۲۷۷ دردفتر (۲۶ر - ۳۴ر هامش) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹:۹۱۹] .

10464- تهران، حسن‌سادات ناصری ۱مج: شکسته نستعلیق میرزا محمدفرزند میرزا علی‌رضا۱۲۹۴، گویا برای‌چاپ‌سنگی [نسخه ها ۶ : ۶۹۷] .

10465- دانشگاه۴۷۶۱/۷۵: نستعلیق شکرالله فرزند محمد باقرطباطبائی ، باتاریخ ۱۲۹۵-۱۳۰۱ دردفتر (ص۲۴۲-۲۸۲) [ف دانشگاه ۱۴ :۳۸۱۰] .

10466- مجلس ۲۶۲۴/۲: نستعلیق میرزا نعیم شیرازی، در۱۳۰۵ (ص۷۸-۱۰۶) [ف . مجلس ۸ : ۳۶۸] .

10467- مجلس ۳۲۶۰/۳: نستعلیق اسدالله فرزند میرزا نصرالله معین الرعایا ، ۲۰ رمضان ۱۳۰۷ (ص۳۱-۴۷) [ف. مجلس ۱۰ ۸۵۹] .

10468- دانشگاه ۳۴۹۷/۴ : نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی‌زنجانی ۱۳۱۵ (ص۶۷ - ۱۰۲) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۰۵] .

10469- مجلس ۶۲۶/۲ : شکستهٔ ریز ، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۸۵] .

10470- شیراز، دکتر خاوری۲/مج: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

10471- رضوی۵۵۱حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ف . رضوی ۴ : ۹۴] .

10472- نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵ : نوشتهٔزیبای اسماعیل‌مراغی، ازآن‌صدرالسلطنه حسینقلی‌خان نوری وزیر ناصرالدین شاه بوده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

10473- بادلیان، اکسفورد ۹۴/۶ : فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۱۱۴۲ هست [فیلمها۱: ۵۶۷] .

حق‌الیقین

ازمحیی‌الدین‌گلشنی، محمد فرزندفتح‌الله ادرنوی ، نگارندهٔ «تفسیرسورةالقدر : ۳۰» و جزآن. **آغاز:** الحمدلله السبحان المستعان ، المقدس المنان .

10474ـ قاهره ، دارالکتب ۲۳ ـ م مجامیع‌ترکی: تعلیق خودنگارنده، (گ۱۶۵ ـ ۱۷۶) ۱۱س، زرین [مخطوطات ۱:۲۰۷] .

حق‌الیقین

درهشت باب. شاید همان‌نگاشتهٔ شبستری باشد .

10475ـ تهران ، ملی ۲۶۶/۱۹ ـ ۲۴۶ : تاریخ یادنشده. فیلم آن در دانشگاه ش۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۲] .

حق‌الیقین

ناشناخته. آغاز: و به‌نستعین. ان‌هذالهو الحق الیقین. ای‌پیداتر تو بذات خود برذات خود برای ذات‌خود باقتضای وجوب وجود در کمال نمود.

10476ـ یوگسلاوی : فیلم آغازآن دردانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها۱:۶۳۶].

حکایت مرموزه

باعنوان : ای درویش . آغاز : حکایة مرموزه، روزی بادل پردرد وجان‌غم پرور در دارالعلم شیراز از روی عجز و نیاز بکوچه‌ای می‌گذشتم، وبه‌آب دیده خاک‌را می‌سرشتم ژنده پوشی را دیدم .

10477ـ دانشگاه ۳۴۹۷/۱۱: نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی زنجانی۱۳۱۵ (ص۲۱۷ـ۲۲۳) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۰۷].

حکمت خلق مخلوقات

از شاه نعمت‌الله ولی، و این جز «خلق و خالق» اوست . آغاز : هوالدال علی ذاته به ذاته لذاته (بنگرید : حواس از همو ، باهمین سرآغاز) .

10478ـ قاهره، دارالکتب۱۸ مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق ۹۶۶ ،آغاز برابر نمونه وبنام « حکمت خلق مخلوقات » یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۲۰۸] .

الحکمة الیمانی فی شرح فصل الثانی

از محمد فرزندمحمدباقر نواب. نگارندهٔ «اسرار القلوب : ۲» و جزآن . گزارش فصل دوم از ده فصل « درالمکنونه » نگاشتهٔ حاجی میرزاآقاسی (درگذشته۱۲۶۵) است، درتوحید وصفات خدا، دریك مقدمه و چند حکمت ویك خاتمه بروش کلامی وصوفیانه . آغاز : یامن تجلی باحدیة ذاته فی‌کثرت الوجود.

10479ـ تهران ، ملی ۶۸۲/۲ ف: نستعلیق ۱۲۵۸ ، (ص۶۲ ـ ۱۰۰) ، همراه «شرح الفصل فی‌حقیقةعالم الوصل» که‌گزارش باب‌یکم‌متن‌همین‌کتاب‌است [ف.ملی۲:۱۸۲].

حکمنامه

از شیخ شرف‌الدین بوعلی قلندر پانی‌پتی گفتاریست دردرویشی .

10780ـ تهران، اصغرمهدوی۲۱۴/۳ نستعلیق ۱۴رجب ۱۱۰۸ [نسخه‌ها ۲ : ۹۶].

حلاوة‌الایمان

از محمد غزالی .

10481ـ آصفیه ۱۰۹/۲ مجامیع : نوشتهٔ پیرامن ۱۲۵۰ [ف . آصفیه۴ : ۷۰۲].

حل جام جهان‌نما

جام جهان‌نما همانکه نسخهٔ چاپی آن از آن محمدشیرین خوانده شده‌است. حاشیه‌ایست بر آن ، در محرم ۸۵۰ آغاز بدان شده و به بایرخان پیشکش شده است (بنگرید : حاشیه برجام جهان نما). آغاز: بسم النقطة الکاملة بها دایرة الوجود فمنه بـدا والیه یعود،امواج بحار سپاس .

10482ـ رضوی ۵۵۸حکمت: نستعلیق

تاریخ یادنشده، ۹گ ۱۹س [ف . رضوی ۴ : ۹۶] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۴۲ هست [فیلمها : ۷۷] .

حل احادیث

از عماد عبدالله، نگارندهٔ «چشمهٔ خضر : ۱۱۱۹» وجزآن. به‌نثر و نظم در گزارش چند حدیث شیعی بروش عرفانی .

10483ـ **یزد**، علومی ۳مج: نسخ‌گویا نگارنده، باچندگفتار دیگر از همو ، باتاریخ **۱۰۸۲** و**۱۰۸۵** بهمین خامه دردفتر[نسخه‌ها ۴ : ۶۴۶] .

حل رموز رضویه

ازعبدالرحیم فرزند محمدیونس دماوندی نگارندهٔ «مفتاح الاسرار حسینی» که در همین بخش خواهد آمد .

10484ـ **سنا** ۲۸۰/۱۳ : باتاریخ **۱۱۸۲-۱۱۹۱** در دفتر [نسخه‌ها ۶:۵۱۵] .

حل مشکل = مشکل حل

از همدانی .

حماقت اهل اباحت = الاباحیه

غزالی، درص۷۲۶ گذشت .

حمدله = رساله درتفسیر . . .

از فخررازی، درص ۴۴ گذشت .

حواس = نکات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به‌نثر و نظم دربارهٔ حواس و خودشناسی ، باعنوانهای نکته، نکته. دربرخی از نسخه‌ها بنام «نکات» یادشده است. **آغاز :** (۱) هوالدال علی ذاته بذاته، وصلواته علی خیرمخلوقاته محمد . . . بخودش کس شناخت نتوانست. **آغاز :** (۲) حمدله. وصلی‌الله علی رسول‌الله .

10485ـ **ملك** ۵۲۹۸/۲۵ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**(درپایان‌دیوان)شمارهٔ۲۵ کلیات‌او(۱۳۸ر ۱۴۲ر هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10486ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ رجب **۹۶۶** . **آغاز :** حمدله . وصلی‌الله علی رسول‌الله (گ ۳۷پ ـ ۳۹پ) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۰۹] .

10487ـ **ملك** ۴۲۶۲/۳۷ :نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹**شمارهٔ ۳۷ مجموعهٔ رسایل او (۲۲۴رـ۲۲۷ر) آغاز برابرنمونهٔ۱ [رؤیت] .

10488ـ **ملك** ۴۱۷۴/۲۵ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۶۴پ ـ ۱۶۸ پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ در نسخه بعنوان «نکات» یاد شده است [رؤیت] .

10489ـ **ملك** ۵۱۸/۱۴ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، **۱۲۹۸**، (ص ۸۶ـ۹۰) در فهرست بنام «بیان حواس» یاد شده است . [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۵۳] .

10490ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۲۵ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۷۱ ـ ۲۷۶)، در فهرست بنام «بیان‌خورش»یادشده[ف دانشگاه۱۰ :۱۶۷۳] .

حواس پنجگانه = رساله در . . .

ناشناخته . در حواس پنجگانهٔ ظاهری و باطنی بروش عرفانی . **آغاز :** باسم سبحانه الذی هوالصلاة علی من‌استحقها .

10491ـ **رضوی**۶۴۵حکمت: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، ناتمام، ۱۰گ ۱۲س [ف . رضوی ۴ : ۱۲۶] .

حواس خمسه = رساله در . . .

از شاه عیسی جندالله فرزند محمد قاسم

فرزندمحمدیوسف فرزندرکن‌الدین سهروردی درگذشتهٔ ۱۰۰۱ ، در عرفان و سرگذشت چند تن ازعارفان. درف مؤلفین‌مشارآمده‌که «حواس خمسه» از شیخ عیسی شطاری قادری درگذشتهٔ ۱۳۴۳(!) چاپ شده است .

بنگرید : مؤلفین مشار ۴ : ۶۵۴ .

10492 ـ آصفیه ۶۸ مجموعه‌ها : نوشتهٔ محمد خلیل الرحمان برهان‌پوری ، در **۱۳۰۴** [ف آصفیه ، عثمان‌علی ۲ : ۴۸۱] .

حورائیه

از خواجه احرار، عبیدالله فرزند محمود چاچی(۸۰۶ـ ۸۹۵) . گزارشی است ازرباعی شیخ ابوسعید : حورا بنظارهٔ نگارم . . . ، که درهند ۱۸۹۹م وبطرزبورغ ۱۳۱۷ق وتهران ۱۳۱۴چاپ‌شده‌است. درفهرست فاضلیه‌گفتاری باهمین سرآغاز و انجامی برابر چاپی آن از عبدالرحمان جامی دانسته شده است. **آغاز** : الحمدلله‌الذی‌جعل قلوب العارفین مرآة جماله بدانکه‌این‌فقیررا بسی‌شعف می‌بودبدانستن‌معنی.

بنگرید : ذریعه ۷:۱۱۲ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۳۸ ـ پیشگفتار سخنان منظوم ابوسعید ابی‌الخیر ـ طرایق الحقایق ۲ : ۴۶ .

10493ـ ملك ۴۰۵۶/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، با تاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۵۲ د ـ ۲۵۴ر) آغازبرابرنمونه ، ۲۵ س . در نسخه ازنگارنده نام‌برده نشده است [رؤیت] .

10494 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰ م مجامیع فارسی : تعلیق زیبا، حافظ بلخی ، **۱۰۰۳** دردمشق ، آغاز برابر چاپی (گ ۱ـ ۲۲مجموعه) [مخطوطات ۱:۳۲۸] .

10495 ـ رضوی ۹۵۲/۲ ادبیات (۵۹۴۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷ : ۷۸۲] .

10496 ـ دانشگاه ۱۰۱۵/۳۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱۰۵پ ـ ۱۰۸ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۳۴] .

10497ـ قم ، فاضلیه ۶۰ حکمت : نستعلیق بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، درفهرست ازآن جامی‌دانسته‌شده‌است [ف.فاضلیه۱:۳۳].

10498ـقاهره، دارالکتب۲۵مجامیع فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده (۱۸۷پ‌ـ۱۸۹ ر)، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۱ : ۳۲۸] .

حورائیه

ازشاه‌قاسم انوار ، که یاداو در « امامت: ۱۰۴۹ »گذشت. گزارشی‌است‌برهمان‌رباعی‌شیخ ابوسعید: حورا بنظارهٔ نگارم. **آغاز** : حورا بنظارهٔ نگارم صف زد .

10499 ـ مجلس ۶۶۰۶/۲ فهرست نشده: باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (۲۷پ‌ـ۳۳پ) آغاز برابرنمونه، زرین [رؤیت] .

10500ـ تهران، خانقاه‌شاه نعمت‌الله: نسخ باتاریخ **۱۰۹۵** در دفتر، نام نگارنده در متن نسخه‌آمده (ص ۱۱۴) [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

حورائیه

از قاضی میرحسین میبدی، نگارندهٔ «جام گیتی‌نما : ۷۶۷» و جزآن. گزارشی است بر رباعی ابوسعید ابی‌الخیرمیهنی(۳۵۷ـ۴۴۰): حورا بنظارهٔ نگارم صف زد ـ رضوان زتعجب کف خود برکف‌زد ـ آن خال سیه برآن خان مطرف زد ـ ابدال زبیم چنگ درمصحف زد . **آغاز**: منسوب است به هادی مقامامات سلوك میرشیخ‌ابوسعید. . . حورا بنظارهٔ . . . یعنی‌خوبان بهشت که مجاوران عالم عقول فلکیه‌اند بنظارهٔ آدم .

10501ـ دانشگاه ۱۰۳۸ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۹۶ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۴] .

حوراثیه

از نجم‌بن قطب الاسلام الشریحی‌الکبری المدعو بشیخ‌زاده [دیباجه]. در گزارش همان رباعی شیخ‌ابوسعید : حورا بنظارهٔ نگارم ... **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس و بینهایت مرذاتی را که ازاشعهٔ شراقات.

10502ـ **ملك ۴۰۵۶/۲۷**: سدهٔ **۱۰** باتاریخ**۹۴۰** دردفتر (۳۱۹ر ـ ۳۲۲پ) ۲۵ س [رؤیت] .

حوراثیه

از شاه نعمت‌الله‌ولی ، نگارندهٔ «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» وجزآن.ازاو سه گفتار درگزارش این رباعی ابوسعیدابوالحیر دردست هست‌همه به نثر و نظم و بشیوهٔ خودش. **آغاز:** حمدله سلاة... رباعی : حورا بنظارهٔ ... المعنی : حورا عبارتست ازارواح‌که مستور شهود جمال

10503ـ **ملك ۴۲۱۶/۱۵** : نوشتهٔ احمد فرزند علی فرزند حسین طبسی درطبس ۱۴صفر **۸۶۴** (در شمارهٔ پیشین) (۱۴۲پ ـ ۱۴۳ پ متن و هامش) آغاز برابر نمونه . نگارنده یاد نشده [رؤیت] .

10504ـ **دانشگاه ۲۹۲۰/۲۵** : با تاریخ **۸۴۳-۸۹۸** در مجموعه رساله‌های او (ص ۲۱۷ ـ ۲۱۹) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۸] .

10505ـ **ملك ۴۲۶۲/۵۲** : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** در در مجموعه رساله‌ای او (۳۱۲ر ـ ۳۱۳) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10506ـ **مجلس ۲۸۱۴/۸** : نسخ رجبعلی اصفهانی ، سالهای **۱۱۱۷ ـ ۱۱۱۸** (ص ۳۶۵-۳۷۵) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۱۴] .

حوراثیه

ازهمان شاه‌نعمت‌الله‌ولی. گفتاریست‌دیگر در گزارش همان رباعی خواجه ، بهمان شیوهٔ نثرونظم عرفانی. **آغاز:** حمد بیغایت و ثنای بینهایت ، حضرت کبریاء واجب الوجـود را جناب قدس هویت جلالش... امابعد، باشارت الرفیق ثم‌الطریق برفاقت روح‌الامین .

10507ـ **ملك ۴۲۱۶/۵** : ضمن یك دفتراز رساله‌های او با تاریخهایی از **۸۷۴** تا **۸۶۴** (۹۲پ ـ ۹۳ر متن و هامش) **آغاز :** حمدله. و الصلاة و السلام علی رسوله محمد و آله‌اجمعین. امابعد، باشارت‌الرفیق ثم‌الطریق (بمانند نمونه) [رؤیت] .

10508ـ **دانشگاه ۲۹۲۰/۲۶**: نسخ و نستعلیق با تاریخ **۸۴۳ ـ ۸۷۱** در مجموعه رساله‌های او (ص ۲۲۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۹] .

10509ـ **ملك ۴۲۶۲/۵۴** : نستعلیق محیی‌الدین‌فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۴ مجموعه رسایل او (۳۱۶ ر ـ ۳۱۶ پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10510ـ **دانشگاه ۱۰۱۵**: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، در فهرست ازنگارنده نامبرده نشده، (گ ۵۶پ ـ ۵۷ ر همراه «حورائیهٔ» خواجهٔ احرار[ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۴] .

10511ـ**قاهره**، دارالکتب۲۵مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه، در فهرست ازنگارنده نامبرده نشده ، (گ ۱۵۹

ب ـ ۱۹۰) [مخطوطات ۱ : ۳۲۹] .

حورائیه

از شاه نعمت‌الله ولی، گزارشی دیگراست ازهمان رباعی، به‌نثر و نظم . **آغاز** : احمده علی انعامه العمیم و احسانه الجسیم ، و اصلی علی... امابعد ، در تحقیق رباعی حضرت ... ابوسعید... بمقتضی‌حال آنچه‌زبان وقت‌املاکند.

10512 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۵۳ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۳ مجموعهٔ رسایل او (۳۱۳ ب ـ ۳۱۵ ب) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10513 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (۱۵۸ ب ـ ۱۶۱ ر) درفهرست باحتمال از شاه نعمةالله دانسته شده است [مخطوطات ۱ : ۳۲۹].

10514 ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۲۶ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۳۲ ـ ۱۳۴) ، آغاز برابر نمونه ، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۲] .

حورائیه

از شاه نعمت‌الله ولی، شناخته نشدکه‌کدام یك ازسه‌گزارش اوست .

10515 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۱۶ : محمود فرزند محمد **۸۷۱** درهرات (ص۱۵۳) همراه « آداب‌درویشی: 9571 » و جز آن از همان کرمانی، درفهرست‌آمده: گویا ازسید نعمت‌الله [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

10516 ـ **سنا** ۲۷۲/۲۸ : نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه ۸۵ گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

10517 ـ **تهران**، ادبیات ۲۶۷/۱۲ حکمت : نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷ـ۱۳۰۹** در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

حورائیه

ازقاضی نورالله شهید، که یاد او در «علم الهی : ۸۲۲» گذشت. درگزارش همان رباعی شیخ‌ابوسعید: حورا بنظارهٔ نگارم... **آغاز**: قال سلطان‌العارفین وقدوة‌المتالهین‌الشیخ ابوسعید.

10518 ـ **الهیات** ۵۱/۱۰ ب: نسخ‌احمد فرزند محمدعلی‌تبریزی، تاریخ یادنشده‌همراه ۱۱ گفتار دیگر ازهمو [ف.الهیات ۱ : ۱۲۷].

حورائیه

گزارش همان رباعی ابوسعید ابوالخیر : حورا بنظارهٔ نگارم. ناشناخته، درپاسخ‌درخواست نورالدین عبدالرحیم‌خلوتی فرزند شمس‌الدین محمد مشرقی اقطابی نگاشته شده است ، و در فهرست‌آمده: جز گزارش خواجه احرارچاچی است . **آغاز** : جوامع اثنیه مجامع محامد ، حضرت واجب‌الوجودی را سزاوار است .

10519 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۳۵ : نستعلیق شعبان **۱۰۷۴** ، برای‌میرزا مزیدالدوله (ص۳۲۲ ـ ۳۲۶) [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۷].

حورائیه

چندگفتارناشناخته. گزارش همان رباعی ابوسعید ابی‌الخیر : حورا بنظارهٔ نگارم.

10520 ـ **بایزید ولی‌الدین** ۳۸/ ۱۸۱۹ : باتاریخ **۹۸۵** دردفتر (گ ۱۸۰). **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۵].

10521 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۵۰ : نستعلیق درجنگ‌نوشته در اجمیر **۱۰۹۲** (ص ۲۴۸ ـ ۲۴۹) . **آغاز** : قال الشیخ العارف المحقق... ابوسعید... حورا بنظارهٔ نگارم... حوراشارت‌است‌بقدوسان‌لاهوتی [ف.سپهسالار ۴ : ۳۴۸] .

10522 ـ **سپهسالار** ۶۴۰۹/۴ : نستعلیق

سدهٔ **۱۱** (۹۳پ - ۹۶ر). **آغاز** : حمد بیحد احدی را سزاوار است که جمیع جوامد خودرا مشتق [ف. سپهسالار ۴ : ۳۴۸].

10523- **تهران**، پزشکی ۲/۲۸۶ : نستعلیق **۱۱۱۷** دردفتر، (ص۶- ۸)[نسخه‌ها ۳ : ۳۶۰] .

10524- **تهران**، دکترمفتاح ۴ مج : نستعلیق باتاریخ **۱۲۲۹** در دفتر. به‌نظم ونثر **آغاز** : شکر و سپاس و حمد بیقاس سزاوار حضرتیست که‌ذات‌اوازصفت... ،همراه‌نوشته‌هایی از ادهم خلخالی [رؤیت] .

27-10525- **تهران**، آقای‌افشاریزدی ۱۱ و ۱۲ و۱۴۰/مج: تاریخ‌یادنشده، سه‌گفتار است دومی بزرگتر بایك مقدمهٔ مفصل . **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

10528- **بادلیان**، اکسفورد ۹۴/۲۲ **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست. درفهرست آمده «حورائیه» مبسوط [فیلمها ۱ : ۵۶۸].

10529- **قاهره** ، دارالکتب : ۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۲۵۹ - ۲۶۱) ۱۹س . **آغاز** : حمد و ثنای‌نامتناهی ازلسان تفصیل ابدی [مخطوطات ۱ : ۳۲۹] .

10530- **قاهره** ، دارالکتب ۴۳ م مجامیع ترکی : تعلیق ، بی تاریخ . **آغاز** : باسمك اللهم یا من لا یلیق الابتداء الا باسمه [مخطوطات ۱ : ۳۲۹] .

حورائیه = انوار الجلیه

سوانح مؤلفات خواجه محمد پارسا

ازعبدالرحمان جامی‌که یاداودر «تهلیلیه ۳۶»گذشت. چون‌درحاشیهٔ برخی‌ازنگارشهای خواجه محمد پارسا (که یاداو در «تفسیر:۱۹» گذشت) سخنانی ازبزرگان یادداشت شده بود، جامی‌آنهارا دراین گفتار یکجا آورده است . **آغاز** : بعد از گشایش مقال بستایش خجسته مآل ملك متعال و توسل بدرود فرخنده درود .

10531- **تهران**، ملی‌فهرست‌نشده: نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی در **۸۷۷** (ص ۸۳-۸۷) در«کلیات» او [نسخه‌ها۶: ۲۶۵].

خ

خاتمه = کتاب . . .

از سید محمدگیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك : ۱۰۱۱» وجزآن.

10532- **آصفیه** ۸۳۶ تصوف : نسخ **۱۱۸۳** در حیدرآباد، ۴۶۶ ص ۱۱ س [ف . آصفیه ۱ : ۳۶۲] .

خاتمهٔ شریف

از خواجه محمد گیسودراز ، نگارندهٔ «آداب سلوك:۱۰۱۱» وجزآن،شاید باپیشین یکی باشد .

10533 - **آصفیه** ۱۵۳۸ تصوف : نوشتهٔ **۱۳۳۲** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰] .

خاصیت دایره = رسالهٔ ...

ازکمال‌الدین ابوسالم محمد فرزندطلحه عدوی، گفتاریست عرفانی حروفی، و گزارشی ازآن‌از احمد مشهوربه‌ابن‌جلال حمصی بدنبال نسخهٔ ۳۴۴۶ملك هست. **آغاز**: این رساله‌ای است‌که شیخ علامه... کمال‌الدین ابوسالم ... جمع‌کرده است ، در معنی و خاصیت دایره که

مشتمل است بر اسم اعظم، چنانکه تفصیل خواهد آمد. امابعد از حمد خداوند و درود بر مصطفی.

10534ـ ملك ۴/۲۴۶۶: نستعلیق شریف محمد فرزند احمد حسینی از سدهٔ **۱۱** (۹۰پ ۱۰۴پ) سپس گزارش حمصی [رؤیت].

خاموشی = الصمت

از شاه نعمت‌الله.

ختام المسك

ازعلاءالدولهٔ سمنانی، که یاداور «آداب السفره: ۱۰۱۱» گذشت. **آغاز**: حمدنامتناهی الهی‌راکه بنظر مرحمت مظهر وجود حادث‌است.

10535ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی: بخامهٔ خود نگارنده **۷۱۴** (گ ۱۴۱ ۱۴۴) ۱۹س، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۰۹].

ختم‌خواجگان = سلسلهٔ خواجگان

خداشناسی

از عزیز نسفی [احمد کلچین معانی]. (بنگرید: اسرارالتوحید: ۱۰۲۷ و توحید: ۱۱۰۱).

10536ـ **مجلس** ۲۴۳۲/۱۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۴۰۱ ـ ۴۱۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱].

خدانما = رسالهٔ ...

10537ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۶: تاریخ ونشانی دیگریادنشده (ص۲۷۵ ۳۱۱) [مخطوطات، سرفرازعلی‌رضوی:۳۴].

خرقه = پیدایش خرقه = مقامات و مقالات مشایخ درچگونگی خرقه

10538ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۱۱: سدهٔ **۸ ـ ۹** باتاریخ تولد **۸۱۸** و **۸۳۱** (ص ۱۵۰ ۱۵۳) نسخهٔ پاکیزه‌ایست، همراه چندگفتار از شاه‌نعمت‌الله‌وخبوقی [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۷۹].

10539ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۱/۲: با عنوان «مقامات و مقالات مشایخ در چگونگی خرقه» درفهرست. **فیلم**‌آن‌دردانشگاه‌ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۷].

خرقه = آداب صوفیه

ازنجم‌الدین‌کبری، فصل‌یکم همان«آداب صوفیه: ۱۰۱۲» اوست.

خزانهٔ داراشاهی

از میر محمد شاه فرزند میرزا محمد شاه زاهد فرزند میرزا قادری، عارف و از پیروان سنت، درفهرست‌رضوی‌آمده: گویاجزشاه‌محمد دارابی شیعی ونگارندهٔ «لطیفهٔ‌غیبیه» و«معراج الکمال»است. درآغازخوابی‌که‌دیده‌یادمی‌کند، سپس نود ویك باب درتصوف از آداب شریعت وریاضت واذکار و منازل سائران: باب یکم در توبه، باب‌نودویکم دررسیدن به‌لاهوت. **آغاز** حمدله. والصلاة والسلام‌علی‌رسوله محمد وآله واصحابه وذراریه اجمعین.

10540ـ **رضوی** ۱۴۲ اخلاق(۸۳۲۵) نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۳۷ گ ۱۳س [ف. رضوی ۶ : ۴۰۹].

خصائص اعظم

از سید محمد، بروزگار نواب الف خان والی‌کرنولی.

10541ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱ق‌ف۴۵: تاریخ یادنشده، ۱۰۰ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۲۷].

خصایص المحبه

همدانی، دربخش اخلاق خواهدآمد.

خلاصهٔ امانیه

از محمود فرزند میرزا ابوالقاسم خویی درپایان نسخهٔ مجلس‌می‌نویسد: درسال ۱۲۶۵ که درزوایای تویسرکان خزیده بودم، و دامن ازصحبت همگنان‌کشیده ،فرزندی‌میرزا امان‌الله التماس نمود که مختصری مشتمل برعلم و عمل بنویسم ورقی چند پرداختم و بخلاصهٔ امانیه‌اش موسوم ساختم .

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۵ .

10542ـ مجلس ۴۵۳۴/۲: نستعلیق ریز شعبان ۲۳ شعبان ۱۲۹۶ (۱۷ر ـ ۴۳پ) زرین [رؤیت] .

خلاصة الترجمان فی تأویل خطبة البیان

از محمد دهدار فرزند محمود ، نگارندهٔ «الف انسانیت : ۳» و جز آن . در گزارش و ترجمهٔ خطبهٔ عرفانی مشهور به «خطبة‌البیان» منسوب به‌حضرت‌علی، برای خان خانان بسال ۱۰۱۳ (= فیض جود علی) نگاشته است .

آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان و علمه ـ البیان.. وبعد، چنین‌گویدپیکرهٔ گفتار وصورت دیوار .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۰۰ و۲۱۹.

10543ـ **تهران،** خانقاه شاه نعمت‌الله ۱مج: نسخ محمدصادق طباطبائی ، شب پایان رمضان **۱۰۹۵** (ص۲ـ۸۴)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

10544ـ **نجف،**امیرالمؤمنین۲۰۰۵/۳ نستعلیق زیبای سدهٔ**۱۱** (۲۸ر ـ ۶۷پ) آغاز برابر نمونه [یادداشتهـای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

10545 ـ**ملك** ۵۸۴۵/۹ : نستعلیق انجام افتاده،در دفتر مؤرخ **۱۱۰۸** (۳۶پ ـ ۳۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10546ـ **مجلس** ۵۳۷۰/۲: نسخ‌سدهٔ **۱۲** باتاریخ **۱۱۹۵** در دفتر (۷۵ر–۱۵۱پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

10547ـ **نجف،** سیدحسن‌یزدی: نوشتهٔ ملك محمد فرزند عبدالله ، ۱۹ شعبان **۱۱۹۷** [ذریعه ۸ : ۲۱۹] .

10548ـ **دانشگاه** ۱۳۱۷/۲ : نسخ نجفعلی فرزند محمدتقی مترجم «التنبیهات العلیه» در۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۲۹** (۷۱ر–۱۴۸پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۰] .

10549ـ **تهران،** ادبیات ۱۲۸/۱د: نستعلیق ونسخ محمود فرزند میرزا محمد علی گرگانی **۱۲۷۱** (۲پ ـ ۵۹ پ) قصیدهٔ پایان را ندارد [ف. ادبیات ۱ : ۲۲۴] .

10550ـ **رضوی**۵۲۰اخبار(۶۰۲۳) نسخ زین‌العابدین نقیب فرزند عبدالله، **۱۲۸۴** ۳۵گ ۱۸ر [ف. رضوی ۵:۸۳] .

10551ـ **مجلس** ۳۳۲۳/۳ : نسخ **۱۲۹۷** (ص ۴۲ ـ ۱۳۲) در دیباجه از خان خانان یادشده [ف. مجلس ۱۰ :۱۰۸۳].

10552ـ **شیراز،**خانقاهاحمدیه۱۰/۲ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

10553ـ **مجلس** ۲۷۹۶/۴: نستعلیق محمدعلی در **۱۳۰۸** در دیباجه بنام «خلاصة البیان» نامیده شده‌است (ص۴۱ـ۱۳۳) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۱] .

10554ـ **نجف،** آقابزرگ تهرانی۱۴ مج : نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علینقی سعدآبادی سفلی **۱۳۵۰** [ذریعه ۷ : ۲۱۹] . فیلم آن وبرخی ازرساله‌های‌دفترکه بخامهٔ پدرم‌صاحب ذریعه است دردانشگاه ش ۲۹۸۶ست [فیلمها ۱ : ۷۵۱].

خلاصة الذهب

از مجدالاشراف ذهبی شیرازی ، نگارندهٔ «تحفةالوجود : ۱۰۷۶» وجزآن . گفتاریست دربیان سلسلهٔ رضویه، که بسال ۱۳۳۲ در ۸۸ ص چاپ‌شده است .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۲۷ ـ ف. مشار : ۶۱۴ .

10555ـ الهیات ۶/۴۲۷ : نستعلیق موسی‌طباطبائی‌اصفهانی‌ذهبی، ۱۸ج۲/۱۳۰۵ (۶۳ر ـ ۸۷ر) همراه چندگفتار دیگر ازهمو [ف. الهیات ۱ : ۲۹۸] .

خلاصة القادریه

از شهاب‌الدین .

10556ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۴: تاریخ یاد نشده (ص ۴۴ ـ ۶۴) [مخطوطات،سرفرازعلی رضوی : ۳۲] .

خلاصة المفاخر

ازسید اشرف .

10557ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۴: نوشتهٔ عبدالباقی فرزند شیخ بلانی نادنولی(ص۶۴ـ۱۴۴) [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۳۲] .

خلاصة المناقب

از نورالدین جعفر بدخشانی .

10558ـ مجلس ۳۶۶۰فهرست‌نشده: نوشتهٔ ۹۱۷ (ص ۵۹ ـ ۶۰) در فهرست آمده فصل من‌خلاصة المناقب درسلوك [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

خلافت = رساله در . . .

ازدرویش‌محمدطبسی‌نعمت‌اللهی، نگارندهٔ «جام‌جهان‌نمای‌شاهی : ۱۱۰۸» و جزآن.

10559ـ سنا۶/۲۷۷: باتاریخ رجب ۸۳۹ دردفتر (۱۷۹پ ـ ۱۸۰پ) ، همراه «اصطلاحات : 9541» و چند گفتار دیگر که گویا همه ازاوست. فیلم آنها در دانشگاه ش ۲۰۱۷ هست[فیلمها۱: ۶۴۲ـنسخه‌ها۶: ۵۱۰]

خلافت = رساله در بیان ..

ازشاه نعمت‌الله ولی ، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در تفسیر خلافت الهی. آغاز: حمدله. وبه‌نستعین .

10560ـ سنا۳۷۲/۵۳: نوشتهٔ۱۰۸۴ همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو، با نام« رسالة خليفة الله فى ارضه » [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۳] .

10561ـ مجلس۳۰۶۷/۴۳: شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص ۱۵۵) همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو بنام «رسالة فی‌بیان الخلافة» [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۷] .

خلافت = رساله در. . .

10562ـ تهران ، دکتر مهدی بیانی ۷/مج: باتاریخ۸۳۹ ـ ۸۴۲ در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۲] .این‌مجموعه به‌سنا فروخته شده .

خلاصة التصانیف

از ابوحامد محمدغزالی [ن . طرازی] . آغاز: حمدله... امابعد، بدانکه‌یکی ازجمله شاگردان .

گویا «فرزند نامهٔ» او باشد .

10563ـ قاهره ، دارالکتب : ۱۴۶ تصوف تیمور : بی‌تاریخ، (گ ۲۲۸ ـ ۲۵۶) [مخطوطات ۱ : ۱۳۱] .

خلافت نامه

ناشناخته .

10564ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو

۳ق‌ف۴: تاریخ و نشانی یادنشده (ص۶۵-۶۷) [مخطوطات، سروراز علی‌رضوی ۰ ۳۲] .

خلعت خلیل‌الله

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم عرفانی ، درآن از خلعت خلت گفتگو می کند: خلعت خلت خلیل‌الله - هر که پوشد ازو شود آگاه. **آغاز:** حمدله. وصلی‌الله علی‌محمد وآله واخوانه الکاملین. بیت: این‌عنایت بین‌که ماگرد الطاف خدا .

10565- **ملك** ۴۲۶۲/۷۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۴مجموعه رساله‌های او(۴۰۲ ب - ۴۱۱ب) [رؤیت] .

خلقت انسان = رساله در . . .

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیئ‌هالك: ۲۵» گذشت. رسالهٔ خلیقهٔ او نیز در همین باره است . **آغاز** : هوالدال علی ذاته بذاته .

10566- **مجلس**۳۰۶۷/۵۸: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۱۹۵) همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۱] .

خلق و خالق = رساله‌ای در...

از شاه نعمت‌الله ولی، و این جز «حکمت خلق مخلوقات: ۱۱۳۱»اوست. **آغاز:** الحمد الله الذی خلق‌السماوات والارض و مابینهما فی ستةایام... جام عالم‌نما چوپیداکرد.

10567- **ملك**۴۲۶۲: نستعلیق‌نزدیك **۱۱۱۱**همراه‌با۸۲رسالهٔ دیگراو (گ۳۳۸ر-۳۴۲ر) آغاز برابر نمونه ، در نسخه عنوانی نداشت [رؤیت] .

خلوت = شرایط . . .

از علاءالدولهٔ سمنانی (بنگرید : آداب السفره : ۱۰۱۱ ازهمو) .

10568- **مجلس** ۳۶۶۰/۱۸ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۱۶** (ص ۶۰ - ۶۳) با عنوان «شروط خلوت» منقول‌ازرسالهٔ شیخ علاءالدوله سمنانی [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

10569- **بایزید ولی‌الدین** ۱۸ / ۱۸۱۹: باتاریخ **۹۸۵** در دمشق (گ ۱۰۹ - ۱۱۰) بندیست درخلوت. **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۴] .

خلوت = سیر و سلوك

از محیی‌الدین ابن‌العربی .

خلوت = رسالهٔ . .

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم‌درخلوت. **آغاز:** یااخی‌اعزك‌الله‌فی‌الدارین معلوم فرماکه‌خلوت‌ازجمله مستحسنات متصوفه است خلوت مجموعه‌ایست ازچندگونه .

10570- **ملك** ۵۲۹۸/۶ : نستعلیق شیخ سلام فرزند حسین ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** ، شمارهٔ ۶کلیات او(۴۲ب-۴۳ر درهامش)آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10571- **قاهره** ، دارالکتب ۱۸/۶ مجامیع‌فارسی طلعت: نوشتهٔ**۹۶۶**، آغازبرابر نمونه(۳۹ ب-۴۰ر) [مخطوطات۱ : ۲۰۹] .

10572-**سنا**۳۷۲/۳۱: نستعلیق‌محمد مظفرفرزند محمدحکیم، **۱۰۸۴** این نسخه در (ص۳۸۷ - ۳۹۲) مجموعه رساله‌های اوچاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

10573- **ملك** ۴۲۶۲/۲۱ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۱ مجموعهٔ رسایل او (۱۹۷ر ۱۹۷ب) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10574- **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری

۱۱۵۳ [مخطوطات ۱ : ۲۱۰] .

10575ـ **ملك** ۴۱۸۴/۹ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۰ر ــ ۱۳۰پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت] .

10576ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۲۹: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۴۰ ــ ۱۴۱) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10577ـ **ملك** ۴۱۸۹/۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۳ پ ــ ۲۴ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10578ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۵ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱۴۴) همراه ۴۰ گفتاردیگر ازاو [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

خلوت = آداب الخلوة

عزیز نسفی، درص۱۰۱۰ گذشت.

خلوت صوفیه

ناشناخته . در آداب تصوف .

10579ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۱/۵۰۲: نستعلیق هندی سیدعبدالجبارقادری شوال **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۵ : ۷۳] .

خلوت و ریاضت و اسباب آن

از شهاب‌الدین سهروردی .

10580ـ **استانبول،** ملت افندی علی امیری ۱۰۱۷/۳: باتاریخ **۸۵۵** دردفتر (۲۱ پ ــ ۲۳ ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

خلیفةالله = خلافت

خلیقه = خلقیه

از شاه‌نعمت‌الله ولی، که یاداودر « تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. درآفرینش انسان. **آغاز:** حمدله . صلاة .

10581 ــ **سنا** ۳۷۲/۳۲ : با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** در مجموعه ۸۵ رسالهٔ دیگر از همو[نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

10582 ــ **سنا** ۳۷۲/۴۳ : با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** دردفتر، همراه ۸۵ گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10583ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۳۰: شکسته نستعلیق خوش**۱۲۶۵** (ص ۱۴۱ ــ ۱۴۲)، در فهرست آمده: نسخهٔ خلیفه است و گویا درست آن خلقیه است [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۴].

خواب دیدن = وحی و الهام

از نسفی .

خواب دیدن

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. گفتاریست کوتاه از دستورالعملهایی برای خواب دیدن پیامبر. **آغاز:** هرکه خواهدکه حضرت رسول (ص) در خواب بیند ، چون نماز شام بگزارد سخن نگوید . . .

10584ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۷ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۷ مجموعهٔ رسایل او (۲۰۶پ ۲۰۷ر) [رؤیت] .

10585ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۵: نستعلیق محمدعلی فرزند میرزا عزیز **۱۲۵۸** (۱۴۱پ ۱۴۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

خواص حروف

ازعزیز نسفی (بانچنانکه درفهرست‌فیلمها آمده)که باید از ترکه باشد .

10586 ــ **بایزید ولی‌الدین** ۱۹/ ۱۸۲۵. نوشتهٔ ۱۷ج۱/**۸۵۱** درابرقوه ازروی نوشتهٔ شنبهٔ ۱۰ رمضان**۸۱۷** درشیراز (گ۲۸۵

۳۱۴)، همراه «اسرار التصوف» و گفتارهایی دیگر که درس‌ءهمه ازصاین‌الدین‌ترکه دانسته شده است. فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] . بنگریدحروف: ۱۱۲۴

خواص دایره = خاصیت دایره

خیالات عشاق

از حمیدالدین‌ناکوری، نگارندهٔ «سوانح العشاق» وجز آن .

10587ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف ۱۰۳ : نوشتهٔ دلاور علیشاه در۱۲۸۹ ، ۳۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی‌رضوی: ۳۲].

خیالات المشاق = عشق و عرفان

ناشناخته. نام رساله دردیباجه‌آمده است. **آغاز:** بسمله. الحمدلله لااله‌الاهو، درود بیحد برآن ظهورکه شهود ذات ومقصود صفاتست... بعداز درود نامعدودکلمه‌ای چند ازالهامات نه ازعقلیات ازجوش نه‌ازگوش، از برای ذوقیات اهل ذوق تحریریافت .

10588ـ مجلس ۵۹۷/۴ : نستعلیق ونسخ باتاریخ۱۱۰۷دردفتر، آغازبرابرنمونه درفهرست بنام «رساله درعشق‌وعرفان وتصوف» یادشده [ف. مجلس ۲ : ۳۵۴] .

10589ـدانشگاه۲۰۷۲/۶: نستعلیق صفر ۱۲۵۵ (۱۰۸ر ـ ۱۵۶ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۷۰۰] .

خیال و مثال

گفتاریست عرفانی، تحقیق در عالم خیال ومثال‌مطلق‌ومقید، ودرپایان‌به‌عربی‌درآمده‌است **آغاز:** بدانکه چون خیال‌مقید مثال وانموذج عالم مثال مطلق است، واین هراحدیرا حاصل است، پس‌کسی بملاحظهٔ این مقید راه به مطلق تواند برد . . .

10590ـ ملك ۴۷۷۹/۸ : نستعلیق نزدیك۱۲۶۲، پیش‌ازآن شرح‌حدیث اناامنر من‌ربی‌ازمجذوب‌علیشاه‌است، (۲۶ر ـ ۲۸ر) [رؤیت] .

خیالیه = مثال و خیال

از شاه نعمت‌الله .

خیر الرسایل

از عمادلواسانی تهرانی ، که یاد او در «پرسش وپاسخ : ۹۰۵» گذشت. گزارشی‌است بر «گلشن راز» شبستری‌که بسال ۱۳۳۵ به‌ انجام رسانده است، ودرآن‌به‌ناظم تخلص‌کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۶۸ و ۹:۷۲۴، ۱۱۶۲ .

10591ـ تهران، محمود جم: به‌خامهٔ نگارنده[ذریعه۹:۷۲۴] .

خیر الزاد

از شاه داعی، نظام‌الدین محمودشیرازی، درگذشتهٔ ۸۶۵ یا ۸۶۹ ویاچندی پس ازآن، از مریدان شاه نعمت‌الله ولی‌کرمانی . در مبدأ ومعاد بروش عرفانی باعنوانهای فصل. **آغاز:** سپاس بیقیاس آفریدگار عالم راست‌که آفرینش خودرا بمبدأ ومعاد بیاراست .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۸۴ و ۹ : ۳۱۴ـ ذیل کشف‌الظنون ۱ : ۴۴۱ ـ آثار العجم : ۴۸۶ ـ طرایق‌الحقایق ۳ : ۲۲ ـ فارسنامه ناصری ۲: ۱۳۶ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۱۸ ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۰ ـ ریاض‌العارفین: ۱۱۹.

10592ـمجلس۴۷۴۹/۱۷: نستعلیق طهماسبقلی، درسوت هندوستان۱۰۵۵ درپایان نگارنده نام برده شده‌است (۱۵۳پ‌ـ۱۵۹پ) آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

10593ـ مجلس ۶۳۱/۲۰: نستعلیق ۱۲۶۸، در فهرست نگارنده و سر آغاز رساله یادنشده شاید ازدیگرف باشد [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

خیر الکلام

از سید فخرالدین محمدشاه فرزندبرهان الدین سید محمد عطاءالله. کلماتی چنداست از اسرار طریقت و حقیقت ، و گزارشی است از سخنان خواجه عبدالخالق غجدوانی (و این خواجه محمدجهان، جد ومرشد نگارنده بوده است)ازجمله‌درباب (نگاهداشت) و(یادداشت) و (وقوف‌زمانی) وجز آن گفتگومی‌کند [ایرج افشار] .

10594ـ هاروارد ، هوتن ۵ مج : نستعلیق محمدخلیل سدهٔ ۱۳، بدستور میریحیی خان بهادر [نسخه‌ها ۴ : ۹] .

د

داستان عرفانی ...

دربخش ادبیات، افسانه خواهدآمد .

داستان عرفان

از احمد فرزند محمد غزالی ، که یاد او در «بحرالحقیقه : ۱۰۶۱» گذشت .

10595ـ حمیدیه۱۴۴۷/۷: باتاریخ ۷۵۴دردفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۹۵هست [فیلمها ۱ : ۴۲۳] (بنگرید رسالةالطیر ، در همین بخش) .

داوودیه

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو درهٔآداب وسیر: ۱۰۱۴» گذشت. درنیمهٔ دوم‌آن زنجیرهٔ طریقت‌خودرا ازمحمود فرزند عبدالله مزدقانی تاعلی وپیامبرآورده است. آغاز: الحمدلله و سلامه علی عباده‌الذین‌اصطفی . اما بعد ، چون خلاصهٔ اهل‌علم بعدازانبیاء اعیان اولیاءالله‌اند.

10596ـ ملك ۴۲۵۰/۲۸ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، در مشهد ۹۰۷ همراه ۲۷گفتار دیگرمنسوب بهمو، (۳۹۲ر ۳۹۹ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10597ـ ملك ۴۲۷۴/۱۲ : نستعلیق هندی‌سدهٔ۱۱، با ۲۴گفتار دیگر منسوب بهمو و ۲۵ پیشانی زدین (۶۱ر-۶۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

دایره = کشف الاسرار

از شاه نعمت‌الله .

درة المصطفی فی بیان سر المرتضی

از سید محمد مجد الاشراف . نگارندهٔ «تحفة الوجود : ۱۰۷۶» و جز آن .

10598ـ مجلس ۱۴۰۴/۶ : نسخ با تاریخ ۱۳۱۰ دردفتر (ص ۱۰۱-۱۹۲) [ف. مجلس ۴ : ۱۴۷ و ۵ : ۴۹۸] .

در المجالس

ازسیف‌ظفر بخاری [ن. طرازی]. آغاز: حمد بیحد وثنای بیعد مرپادشاهی را که زبان عارفان را به‌ثنای لاحصی ثناء علیك بیاراست .

10599ـ قاهره، دارالکتب۵۳تصوف طلعت : نوشتهٔ حسین فرزند سیف‌الله ۱۸۸۵ م برای جمیل‌خان فرزند رحمانقلی ، ۱۳۰ گ ۱۶س [مخطوطات ۱ : ۱۳۸] .

در مکنون

ازعبدالفتاح‌عسکری‌احمدآبادی [دیباجه] گزارشی‌است‌به‌نثر و نظم بر «مثنوی»مولوی، برای

ابوالمظفر محیی الـدین محمد اورنگ زیب عالمگیر نگاشته شده است [دیباجه] . **آغاز :** الحمدلله الذی هدانا الی صراط المستقیم ... بعد، نموده می‌شودکه... عبدالفتاح الحسنی ـ العسکری .

10600ـ **سپهسالار** ۲۲۲ : نستعلیق شرقی (هند) مظفرلکهنوی ، یکشنبهٔ ۲۷ صفر **۱۰۹۵**، درباغ شاهرخ میرزا، ۱۰۵گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴ : ۴۱۴] .

درویش نامه = درویشیه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودره‌آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. درشناساندن درویشان باصفا ودرویشان بی‌بند وبار، ودر۱۳۳۸ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله حق حمده والصلاة علی‌خیرخلقه. امابعد، قال‌الله‌تعالی یاایهاالناس قدجائتکم موعظة .

بنگرید: ذریعه ۸:۲۴۷ـف. مشار ۶۷۰.

10601ـ **ملك** ۲۰/ ۴۲۵۰ : نستعلیق ابوذر فرزندمحمدتقی سبزواری درمشهد**۹۰۷** همراه ۲۷گفتار دیگرمنسوب بهمو، (۳۴۸ ر ۳۵۴ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10602ـ **مجلس** ۱۲/ ۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۷** (ص۱۵۱ـ۱۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴].

10603ـ **سنا** ۳۶۶/۴ : نوشتهٔ رجب **۹۸۱**، آغازوانجام‌برابر «درویشیه» است ولی درفهرست بنام «رسالهٔ عرفانی» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۳] .

10604ـ **تهران**، ملی ۲۹/۷۲۷ ف: نستعلیق ریزگویا سدهٔ **۱۰** ، (ص ۴۰) ، آغاز برابرنمونه، انجام افتاده [ف. ملی۲: ۲۵۰].

10605ـ**مجلس**۴۵/ ۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص۴۳۹ ـ ۴۴۴) ، آغابرابرنمونه [رؤیت] .

10606ـ **رضوی**۱۴۵اخلاق(۳۵۴۰) نستعلیق، در**۱۰۷۳**، ۲گ ۲۳س [ف . رضوی ۶ : ۴۱۵] .

10607ـ **ملك** ۲۱/ ۴۲۷۴: نستعلیق هندی سدهٔ**۱۱**، با۲۴گفتار دیگرمنسوب بهمو و ۲۵ پیشانی زرین (۱۱۴ ر۱۱۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10608ـ **مجلس** ۳۰۶/۳۴۵۵ : در جنگ نوشتهٔ احمدغلام عملهٔ خزانه در **۱۱۳۷** (ص۴۴۹) . **آغاز :** بدانکه اقوال در کیفیت توجه برانواع است [ف. مجلس ۱۰:۱۳۸۳]

10609ـ **تهران** ، ادبیات ۳۴۶/۸ حکمت: نستعلیق، باتاریخ ۱۲۷ (**۱۲۰۷**) در دفتر [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

10610ـ**رضوی**۱۴۶اخلاق(۱۴۲۶۸): نستعلیق، گویا **۱۲۹۸** آغازبرابرنمونه ،۵گ ۱۷س [ف. رضوی ۶ : ۴۱۵] .

10611ـ **رضوی** ۱۴۴اخلاق(۵۵۳) نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۱گ ۲۵ س [ف . رضوی ۶ : ۴۱۴] .

10612 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸ ـ م مجامیع فارسی : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه (گ۳۹ ـ ۴۶) [مخطوطات ۱ : ۲۱۵] .

درویشی و پیری و قلندری = رساله در . . .

گویا ازبابا شوریدهٔ ابدال و گویا تخلص به‌نقشی می‌کرده، گفتاریست که ازرهگذرتاریخ تصوف دردروزگار صفویان وچگونگی سخنوری درانجمن‌های قلندران‌آن روزگار، و آداب و و اصطلاحات آنها بسیار سودمند است و چون آغازنسخهٔ ۳۴۷۸دانشگاه افتاده درست‌شناخته نشد [دانش پژوه]باعنوانهای‌باب وازپس‌توحید

وستایش ازبزرگان صفویه چندنمونه ازعنوانها آن‌آورده‌می‌شود: هفده کسوت، به‌نظم‌ازنقشی‌که درآن ازپیران طریقت یاد شده، پرسش و پاسخ دربارهٔ درویشی‌وتصوف وقلندری، باب درخرقه بروش پرسش‌وپاسخ، باب ازمشایخ بلخ دربارهٔ هزار ویك منزل راه فقر، باب در بیان پوست تختهٔ‌امام جعفر، که اصطلاحات فراوان در بارهٔ پوست تختهٔ درویشی دارد، باب توبه وتلقین، آداب وشرایط فتوت، باب در پنج شرط میان بستن، باب هفتم قسم شیعه، بساب در ده ابجد طریقت وده مقام فقر، رساله درسنگ و تیغ، باب درسلسلهٔ صوفیگری وارکان طریقت، باب درتاج‌سیدکائنات، رسالهٔ بابا شوریدهٔ ابدال در مسافر ومجاور ...

10613 ـ **دانشگاه** ۳۴۷۸ : نستعلیق ج۱/**۱۰۷۹**، آغاز افتاده، ۹۶گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۸۳] .

درهٔ فاخره

ازعبدالرشید فرزند نورالدین شوشتری، درسه فصل، بسال۱۰۵۷ نگاشته است. **آغاز:** حمدله . صلاة. این رساله‌ایست مختصر و مفید نام نهاده‌شد بدرهٔ فاخره‌جلی در کشف القیاس اسم صوفیه و صوفی وذکرجلی وخفی.

10614ـ **مجلس** ۴۳۸۶/۱: نستعلیق ۲۰رجب **۱۰۵۸** (ص۱ـ۱۰) [رؤیت] .

دریتیم

ازمحمد دهدار، نگارندهٔ «الفانسانیت: ۳» وجزآن، درخویشتن شناسی و مراتب نفس انسانی، بشیوهٔ‌عرفانی خود او، که در ۱۳۱۹ خ درشیراز چاپ شده . **آغاز :** حمد و سپاس ازلی اساس مرآفریدگاری راکه شأن الوهیتش مقوم .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۸۷ ـ ف . مشار : ۶۶۲ .

10615ـ **مجلس** ۸۲۶/۱۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۱۵۲ـ۱۷۵) [نسخه ها ۵ : ۱۵۳] .

10616ـ **شیراز**، دکترخاوری ۴ مج : باتاریخ **۱۰۶۵** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸].

10617ـ **دانشگاه**۲/۴۷۴۵: نستعلیق سدهٔ**۱۱** باتاریخ **۱۰۷۷** دردفتر (ص۱۷ـ۳۹) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۳].

10618ـ **الهیات** ۱۹۲/۹د: نستعلیق محمد مهدی باتاریخ **۱۰۹۶ ـ ۱۰۹۷** دردفتر (۱۷۱پ ـ ۱۸۸پ) [ف. الهیات ۱:۲۵۸].

10619ـ **ملك** ۳۴۵۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۱ پ ـ ۱۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10620ـ **مجلس** ۳۳۲۳/۵ : نسخ **۱۲۹۷** (ص۱۵۳ـ۱۷۶)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۰۸۴] .

10621ـ **مجلس** ۳۱۰۲/۸: نستعلیق محمدحسین فرزندعبدالمجید تفرشی‌نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص۲۰۰ـ۲۲۷) [نسخه‌ها ۵:۱۸۱ ـ ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۹] .

10622ـ **رضوی**۵۷۱حکمت: نستعلیق تاریخ‌یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۱۶گ ۱۶س [ف . رضوی ۴ : ۱۰۱] .

10623ـ **بادلیان**، اکسفورد ۹۴/۹ : فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها۱: ۵۶۷] .

دستخط

از مجدالاشرات ذهبی شیرازی، نگارندهٔ «تحفةالوجود:۱۰۷۶» وجزآن. به‌پیروزخان معین‌الفقراء .

10624ـ **الهیات ۵/۴۲۷د:** نستعلیق موسی طباطبائی اصفهانی ذهبی، **۱۳۰۷** (۶۰ پ ـ ۶۲ر) [ف. الهیات ۱:۲۹۷].

دعوات الاسماء = شرح چهل نام خدا

از ابوالفتوح شهاب‌الدین سهروردی شهید درگزارش چهل نام مقدس و وردها. **آغاز:** اسم اول سبحانك لا اله الاانت یارب کل شیئ و وارثه. هرگاه کسی این اسم را دعوت کند جناب اقدس الهی.

10625ـ **ملك ۶۲۲۳:** نسخ سدهٔ **۱۱** که شمس‌الذاکرین‌طالقانی‌در۱۳۳۸کمبودهای آنرانونویس‌کرده، در فهرست بنام« دعوات ـ الاسماء» آمده است، ۴۹گ ۱۵س [ف . ملك فارسی : ۲۵۰].

10626ـ **دانشگاه ۴۸۰۷ :** نستعلیق سدهٔ **۱۴**، تانام جنان‌را دارد (ص ۱ـ۱۰) در فهرست بنام « شرح چهل نام خدا» آمده است [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۴۵].

دقایق الاسرار

از ظهیرفاریابی (؟).

10627ـ **شیراز، دکترخاوری۲/مج :** سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷].

دقایق الحقایق = حقایق الدقایق

ازاحمدرومی، همانکه هفت‌نسخهٔ‌آن‌درص ۴۸یادشد. اینك دونسخهٔ دیگر :

10628ـ **ملك ۵۰۹:** نسخ سدهٔ **۱۰**، از میان افتادگی دارد ، در ۸۰ باب است که فهرست آنها در دیباجه و نام احمد رومی در سرآغاز نسخه آمده است ، ۲۹۶ گ ۱۳ س [رؤیت].

10629 ـ **آصفیه ۱۵۹۸** تصوف : نوشتهٔ **۱۰۵۶** در فهرست نگارنده احمد رومی یادشده است [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰].

دقایق درمعرفت حقایق

از خواجه عبدالرحیم فرزند شمس‌الدین محمد اقطابی تبریزی ، متخلص به خلوتی ، خوشنویس بنام ، درگذشتهٔ ۸۵۹ [ذریعه] . گزارشی است از مشکلات «فصوص الحکم» در دوازده فصل واصلی و هرفصل در چند دقیقه و تنبیه ومساعده ودیگرعنوانها. در « ذریعه » از «تعلیقة» او بر مشکلات «گلشن راز» یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۰۱ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۴۱ .

10630ـ **رضوی ۹۳۰** حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، تنها بخشی ازفصل هشتم آنست ترتیب مطالب چنین است : ۱ـ در ذکر وجود ۲ـ بعضی ازمراتب‌کلیه و اصطلاحات این‌طایفه ۳ـ معرفت اسماء وصفات ۴ـ اعیان ثابته ۵ـ جوهر وعرض برقاعدهٔ اهل‌الله ۶ ـ عوالم کلیه وحضرات خمس‌الهیه ۷ـ آنچه متعلق است به عالم مثال ۸ـ مراتب‌کشف، ۴۸گ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۰] .

دلایل التوحید

ناشناخته .

10631 ـ **آصفیه ۱۴۴۵** تصوف : نوشتهٔ **۱۲۴۴** [ف . آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

دل و جان = سئوال و جواب

ازخواجه عبدالله انصاری، نگارندهٔ «الهی نامه: ۱۰۴۸» وجزآن. که در۱۳۱۹خ ضمن مجموعه رساله‌های او چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة ... چنین‌گوید مؤلف این‌رساله. که دل از جان پرسیدکه اول این کار چیست ، وآخراین‌کار چیست وثمرهٔ این‌کار.

بنگرید : ذریعه ۹:۳۰۶ ، ۶۹۴ ـ ف . مشار : ۸۰۷ .

10632 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۲۹ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۵۷،۱۰۳۴** درجنگ‌ابن خاتون (گ ۵۱۰ ـ ۵۱۲)، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

10633 ـ **رضوی** ۹۵۳/۴ ادبیات (۵۹۴۲): نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغاز برابرنمونه درفهرست بنام «سئوال و جواب و دل و جان» آمده است [ف. رضوی ۷ : ۷۸۴] .

10634ـ **دانشگاه**۸/۴۱۹۵: نستعلیق محمد شفیع قراگزلو، نزدیك **۱۲۶۴** (ص۸۵ـ۶۳) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۵] .

دل وماهیت قلب = رساله دربیان شرح معرفت...

از فرید مسعود فرزند ابوبکر عمر صلاح بخاری .

10635ـ **موزهٔبریتانیا**۷/۲۶۲۹۴ فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۴۵۴هست [فیلمها۱: ۶۰۲] .

دلیل السالکین

در سرگذشت حاج زین‌العابدین ومجملی از تفسیرحاج محمدرضا کوثرعلیشاه همدانی .

10636ـ**تهران**،ادبیات۵/۱۶۷حکمت نستعلیق **۱۲۳۷** در شیراز ، ضمن یك مجموعه رساله‌های عرفانی [ف. ادبیات ۲ : ۴۸].

دلیل العارفین

ملفوظات خواجه معین‌الدین‌حسن چشتی اجمیری سنجـری ، از خواجه قطب الدین محمد بختیار کاکی‌اوشی‌درگذشتهٔ ۶۳۳، فرزند کمال‌الدین و از شاگردان معین‌الدین چشتی ، بسال ۶۳۳ درسرگذشت و کرامات اولیا کـه در ۱۳۰۶ = ۱۸۸۹م درلکهنو چاپ شده .

آغاز: این صحیفه ازعلم ربانی واین‌تحفه فقه میانی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۸۳و۱۰۷۶ ـ تذکرهٔحسینی۲۵۶ ـ مؤلفین مشار۴: ۹۲۴ ـ ف.مشار :۶۹۵ .

10637ـ **بادلیان** ۱/۲۶۷۱ : نوشتهٔ ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۰۱۶**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۳هست . درفهرست فیلمها آمده: معین ـ الدین حسین سجزی چشتی دردوتفضیل [فیلمها ۵۶۵] .

10638ـ **آصفیه**۱۵۰۵تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

ده اصل= سلوك = سلوکیه

گویا از شاه نعمت‌الله ولی، که در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵ » گذشت . ترجمه مانندیست از«اصول عشره»ی خیوقی‌باید با«ده قاعده»ی همدانی سنجیده شود تا دید کـه چه جدایی‌دارند.فهرست ده‌اصل‌آن درست به‌مانند همانست: توبه، زهد، توکل ، قناعت، عزلت ، ملازمت، توجه، صبر، مراقبت، رضا. بهرحال این گفتار در جلد یکم مجموعه رساله‌های شاه (ص۱) بکوشش دکترنوربخش به چاپ رسیده است ومن‌آنچه به‌نام‌کرمانی است درزیر می‌ـ آورم . **آغاز** : الحمدلله علی‌صفاته العلیا ... قال مظهرالحقایق... الطرق‌الی‌الله بعددانفاس الخلایق. یعنی راه طالبان و سبیل سالکان به ـ حضرت .

10639ـ **دانشگاه**۳۰/۲۹۲۰: نوشتهٔ **۸۹۸** درهرات (ص ۲۷۲ـ۲۸۲)، همراه «ده قاعده 10546» همدانی‌وگفتارهایی‌ازکرمانی

[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۹] .

10640ـ قاهره، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶** (گ۸۳پ-۹۰پ) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۱۵] .

10641ـ **ملك** ۶۲۷۶/۳ : نستعلیق رکن الدین فرزند سیدعلی حسینی **۹۷۴** (۳۵پ-۴۶پ)، درنسخه نامی ندارد واز نگارنده نام‌برده نشده‌است. آغاز برابرنمونه [رؤیت].

10642 ـ **ملك** ۵۴۷/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۳۱۵-۳۲۷)، آغازبرابرنمونه درفهرست بنام «سلوك» یادشده است [ف. ملك مجموعه‌ها : ۶۷] .

10643ـ **الهیات** ۵۷۳/۳د: سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۱۹۴** دردفتر (۲۶پ - ۴۶ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۳] .

10644ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۵ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۶۵ مجموعهٔ رسایل او (۳۵۰ پ - ۳۵۸ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

10645ـ **بادلیان** ۷۴/۵ : **فیلم** آن دردانشگاه ش**۱۱۳۵** هست [فیلمها ۱:۵۶۶].

10646ـ**دانشگاه**۲۹۰۹/۶: نستعلیق **۱۲۶۳ - ۱۲۶۷** (ص ۲۵۲ - ۲۶۱) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۶] .

10647ـ **مجلس**۳۰۶۷/۱۷: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۱۰۴ - ۱۱۱) ، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰ گفتاردیگرازهمو [ف . مجلس ۱۰ : ۵۹۰] .

10648ـ **دانشگاه**۴۰۵/۲۲: نستعلیق زمستان **۱۲۸۳** (۱۴۸ر-۱۵۶پ) آغازبرابر نمونه ف. [دانشگاه ۳:۴۴۱] .

10649ـ **دانشگاه** ۴۳۲/۶ : نسخ **۱۲۸۹** دردفتر(۹۱پ- ۱۰۹ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۰] .

10650ـ **مجلس** ۳۰۶۴/۱: نستعلیق مخصوص **۱۲۹۳** (ص ۱ - ۱۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۷۹] .

10651ـ**دانشگاه**۴۲۰۹/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۸۹ - ۱۰۸) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۸۴] .

10652ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۱۰ حکمت : نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۷** در سپاهان [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

10653ـ**سنا**۱۴۹/۱۲: تاریخ‌یادنشده با۲۳ گفتار دیگر از همو (ص ۱۲۸) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۴].

ده قاعده = ده اصل = سلوك = میزان العقاید

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . ترجمه مانندیست از «اصول عشرهٔ» نجم‌الدین خیوقی. دریك مقدمه که درآن وصول را بسه راه نشان داده است : راه ارباب معاملات و مردمان‌عادی. راه اربات مجاهدت ، راه سایرین . سپس ده قاعده : توبه، زهد، توکل، قناعت، عزلت، ذکر، توجه صبر، مراقبت، رضا (بنگرید:ده اصل:۱۱۴۷) وآنچه بنام‌همدانی‌است درزیرمی‌آورم. **آغاز** حمدوثنای نامتناهی پروردگاری‌را... امابعد، بدان ای‌عزیزکه راههای طالبان.

بنگرید : ذریعهٔ ۸ : ۲۸۳ و۱۲ : ۲۲۵

10654 ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۲۰ : با تاریخ **۸۴۳-۸۷۱** دردفتر، آغاز برابرنمونه درسرآغاز نسخه‌آمده : کتاب ده اصل شیخ‌کبیر ره (ص ۱۸۱-۱۸۹) همراه « ده اصل » [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

10655ـ **ملك**۴۸۵/۲: نستعلیق‌احمد

فرزند محمود اسفراینی، اواخر ج۱/**۸۴۶**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10656ـ **سنا** ۱۸/۳۷۲ : نستعلیق **۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو با نچنانکه درص ع آمده، با نام «سلوك» [نسخه‌ها ۶:۵۸۲]

10657ـ **ملك** ۱۹/۴۲۵۰: نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری در مشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگر مسوب بهمو (۳۳۴پ ۳۴۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10658ـ **دانشگاه** ۲۳/۲۳۹۸: نسخ ونستعلیق **۹۰۹-۹۱۲** (۱۰۸ ـ ۱۱۶). آغاز بمانند نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۶].

10659 ـ **دانشگاه** ۳۲/۱۰۱۵ : نستعلیق باتاریخ **۹۱۳** دردفتر (۹۰پ-۹۵ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱ : ۲۰۱ و ۳ : ۴۳۷].

10660ـ **مجلس** ۱۴/۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۶** (ص۱۸۷-۱۹۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴].

10661 ـ **مجلس** ۷/۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۷** (ص ۴۵ ـ ۵۸)، ناقص در فهرست بنام «سلوك» یادشده است [نسخه‌ها ۵: ۱۹۴].

10662ـ **ملك** ۱۵/۴۰۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۳۹ پ ـ ۲۴۳ر) آغاز برابرنمونه ، درفهرست‌مجموعه بعنوان «الرسالة الشریفه» یادشده‌است [رؤیت].

10663 ـ **دانشگاه** ۱۰/۲۹۵۸ : نستعلیق با تاریخ **۹۹۷** در دفتر (ص ۱۸۳ ـ ۱۸۷) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۵].

10664ـ **ملك** ۲۷/۵۶۸۵: نستعلیق ع۱/**۹۹۸** (۱۴۰ر ـ ۱۴۱پ) ، آغاز برابر نمونه، نام درنسخه «میزان العقاید» است ودر پایان نویسنده افزوده‌که‌این ده‌اصل عربی‌بوده ومیرسیدعلی همدانی‌آنرا بفارسی درآورده‌است [رؤیت].

10665ـ **ملك** ۱۴/۴۳۷۹ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** (درش۱) (۳۲ر-۳۵ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10666ـ **دانشگاه** ۷/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۲۶۲-۲۶۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲].

10667ـ **دانشگاه** ۸/۳۹۱۵: نستعلیق محمدمهدی طباطبائی ، ۲۲ج۱/**۱۰۶۴** (ص ۳۰۳ ـ ۳۱۴) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۵].

10668-669ـ **مجلس** ۹و۴۷۰/۵۱۸۰ نستعلیق **۱۰۶۹** آغاز برابر نمونه، این گفتار دوبار دردفتر آمده است (ص ۷۹-۸۲) و (ص ۴۵۵ ـ ۴۵۸) [رؤیت].

10670ـ **رضوی** ۱۴۸ اخلاق (۹۰۳۲) نستعلیق محمد یوسف همدانی ، شنبهٔ ۷ ع ۱/ **۱۰۷۳** برای میرزا آقابیك، در نسخه از آن میرسیدعلی دانسته شده [ف. رضوی ۶:۴۱۵].

10671ـ **ملك** ۳۶/۴۲۷۵ : نستعلیق محمدسعیدفرزندمحمدتقی‌خاتون‌آبادی **۱۰۸۱** (۱۷۴پ-۱۷۷پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

10672ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲/۳۲۶ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸**، درفهرست بنام «راه طالبان» یادشده است [ف. ادبیات ۳:۵۴].

10673ـ **تهران**، ملی۷۹-۱۰-۴۱-۱۰ باتاریخ **۱۰۹۱** و **۱۰۹۳** و **۱۱۱۳** در دفتر ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۸۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۹].

10674ـ **سپهسالار** ۵۸۳۸ : نسخ ، درجنگ مؤرخ **۱۰۹۸** (۴۳پ ـ ۴۶ر) [ف. سپهسالار ۴ : ۴۶۲].

10675 قاهره، دارالکتب ۶۸۱ مجامیع طلعت: نوشتۀ عثمان فرزند یوسف کشمیری ۱۱۰۰ آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: لم یعلم مؤلفها العله لامیر حسین بن عالم او علی بن شهاب ـ الهمدانی [مخطوطات ۱: ۱۴۶].

10676ـ ملك ۲/۴۲۷۴: نستعلیق هندی سدۀ ۱۱، زدین، همراه ۲۴ گفتار دیگر که همه از او دانسته شده اند (۲۲پ ـ ۲۴پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10677ـ تهران، ملی ۷/۵۶ ر ف: نستعلیق محمد حسینی، سدۀ ۱۱ (ص ۱۸۱ ـ ۱۸۸) در فهرست نگارنده از سدۀ دهم دانسته شده است [ف. ملی ۱: ۴۶].

10678ـ دانشگاه ۲/۳۷۴۳: نستعلیق سدۀ ۱۱ (ص ۵۷ ـ ۵۸) ناقص [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۷].

10679ـ دانشگاه ۳/۴۷۷۸: نستعلیق وشکستۀ سدۀ ۱۱ـ۱۲، آغاز افتاده (۴۵ ر ـ ۵۲ر) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۲۳].

10680ـ ملك ۴۰۲۷: شکسته نستعلیق سدۀ ۱۳ (گ ۴۰ر ـ ۴۴پ مجموعه) آغاز بمانند نمونه، درنسخه نامی از نگارنده نیست [رؤیت].

10681ـ دانشگاه ۱/۳۲۵۸: نستعلیق سدۀ ۱۲ـ۱۳، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۵].

10682ـ تهران، ادبیات ۴/۲۴۶ حکمت: باتاریخ ۱۲۷(۱۲۰۷) دردفتر [ف. ادبیات ۲: ۶۱].

10683ـ مجلس ۱۴/۱۲۰۷: باتاریخ ۱۲۳۴ دردفتر (ص ۱۳۰ ـ ۱۳۴) در فهرست بعنوان «رساله دراخلاق» آمده است. آغاز به مانند نمونه [ف. مجلس ۵: ۴۹۹].

10684ـ دانشگاه ۲/۳۷۸۳: نستعلیق نزدیك ۱۲۳۸ (ص۵ـ۱۱) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۷۰].

10685ـ تهران، دکتر مفتاح ۲ مج: با تاریخ شعبان ۱۲۵۷ در دفتر بهمین خامه [رؤیت].

10686ـ دانشگاه ۵/۳۱۹۵: نستعلیق محمد شفیع قراگزلو، با تاریخ ۱۲۶۴ بهمین خامه درمجموعه (ص۳۸ـ۴۵) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۶۴].

10687ـ دانشگاه ۳/۴۳۸۹: نستعلیق محمدشفیع فرزند محمدتقی لاری، ۱۲۹۷ (ص ۲۷ ـ ۳۳) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۲].

10688ـ دانشگاه ۵/۳۱۶۷: نستعلیق چهارشنبۀ ۱۸ ذیقعدۀ ۱۳۰۶ (ص۲۳۱ـ۲۴۰) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۳۱].

10689ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۴۱: نستعلیق سدۀ ۱۴ [نسخه‌ها ۲: ۷۵].

10690 ـ مجلس ۲/۶۱۰: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۲: ۳۶۴].

10691ـ رضوی ۱۴۷ اخلاق (۳۵۳۴) نستعلیق تاریخ یادنشده درنسخه نامی از نگارنده برده نشده است.

10692ـ رضوی ۱۴۹ اخلاق (۶۰۰۳) نستعلیق، درنسخه ازمیرسیدعلی همدانی یادشده است [ف. رضوی].

10693ـ رضوی ۱۵۰ اخلاق (۵۹۴۷) نستعلیق، درنسخه نام نگارنده نجم الدین کبری یادشده [ف. رضوی ۶: ۴۱۵ ـ ۴۱۶].

10694 ـ 695ـ قاهره، دارالکتب ۷۹۶ مجامیع فارسی: دو نسخه هردو تاریخ یاد نشده، درفهرست نگارنده باحتمال امیر حسین هروی و یا همدانی یاد شده [ف. مخطوطات ۱: ۱۴۶].

ذ

ذکر

ازابوالحسن خرقانی بسطامی، درگذشتهٔ ۴۲۵.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹ .

10696 ـ مراد ملا ۱۷۹۶/۱۸ : با تاریخ ۸۵۲ دردفتر (گ۳۴۳-۳۵۹) . فیلم آن درداننشگاه ش۴۸۳هست [فیلمها۱:۴۹۲].

ذکر

از ابوسعید ابی‌الخیر ، فضل‌الله فرزند ابوالخیر (۳۵۷ ـ ۱۴ شعبان ۴۴۰) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۱ ـ ریحانة‌الادب ۵ : ۸۶ ـ مجمع الفصحاء ۱ : ۶۷ ـ نفحات الانس۲۷۷ (چ‌نولکشور)ـ فرهنگ سخنوران ۶۶ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۸۴۹ .

10697ـ مراد ملا ۱۷۹۶/۱۹: با تاریخ ۸۵۲ دردفتر (گ ۳۶۰-۳۷۵). فیلم آن درداننشگاه ش۴۸۳هست [فیلمها۱:۴۹۲].

ذکر

ازاحمد جام، نگارندهٔ « انیس التائبین : ۱۰۵۴» و جز آن . خواجه علاءالملك جامی در «خلاصة‌المقامات» چندکتاب ازنگارنده نام می‌برد ازآن میان «تذکیرات» است ، که شاید همین‌کتاب باشد .

بنگرید : پیشگفتار چاپ مفتاح النجات، دکترفاضل : ۲۳ ـ ۲۴.

10698ـمرادملا۱۷۹۶/۲۰:باتاریخ ۸۵۲ در دفتر (گ ۴۴۱ ـ ۵۳۶ و ۳۷۶ ـ ۳۸۹) . فیلم آن در داننشگاه ش ۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۲] .

ذکر

ازخواجه عبدالله انصاری. نگارندهٔ «الهی نامه : ۱۰۴۸» وجزآن.

10699ـ مرادملا۱۷۹۶/۶: باتاریخ ۸۵۲دردفتر (گ۲۳۴ ـ ۲۴۰) ۲۸ذکراست که فهرست آنها درفهرست فیلمها آمده . فیلم آن درداننشگاه ش۴۸۳هست [فیلمها۱:۴۹۱].

10700ـ مراد ملا ۱۷۹۶/۱۷ : با تاریخ ۸۵۲ دردفتر (گ۳۲۷-۳۴۲) . فیلم آن درداننشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها۱:۴۹۲]

ذکر = رساله در. . .

ناشناخته .

10701-702ـ داننشگاه ۶و۳۵۸/۷ نستعلیق تاریخ یادنشده، دوگفتار است در ذکر ووردها بروش‌عرفان شیعی (۱۵۳پ-۱۵۴پ) [ف. داننشگاه ۳ : ۴۳۷].

ذکرالهیه

از ادهم خلخالی، عزلتی، نگارندهٔ«لوازم الدین : ۹۸۴» وجزآن. دریك دیباجه و پنج مقصد : ۱ـ فضیلت ذکر ۲ ـ انواع ذکر ۳ ـ آداب و شرایط ذکر ۴ ـ نصیحت سالکان ۵ ـ فضیلت همت وگذشت. ختم‌کتاب . آغاز : هو الاول والاخرو الظاهر . . . سپاس را اساس و ستایش بیقیاس الله سبحانه . . . اما بعد ، این رساله‌ایست مسمی بذکرالهیه .

10703ـ ملك ۶۲۱۱/۳ : نستعلیق باتاریخ ۷ شوال ۱۰۵۶ در دفتر بهمین خامه (۱۱۸ر ـ ۱۴۲پ)، انجام درمقصد پنجم‌افتاده [رؤیت].

ذکرخفی

ازحاجی محمدخان قراگزلو .

10704ـ همدان ، آقای قاسم برنا :

نستعلیق سدۀ **۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵] .

ذکر خفی وجلی واقوال مشایخ

ناشناخته .

10705ـ **سنا** ۱۵۲/۲۴ : نستعلیق شیخ احمد فرزند محمد جعفرساغرخوانساری، دهه یکم محرم **۱۲۹۱** (ص۱۶ ـ ۲۱۷) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۹] .

ذکرو توجه = رساله‌ای در ...

به نقل از سعدالدین کاشغری نقشبندی ، درگذشتۀ ۷ج۲/ ۸۶۰ یا۸۶۲. **آغاز:** خدمت قدوةالعرفاء الکاملین سعدالملةوالدین‌الکاشغری کلمه‌ای چند دربیان کیفیت اشتغال این‌عزیزان به‌ذکروتوجه نوشته بودند.

بنگرید : ریحانةالادب ۲ : ۱۹۴ ـ ذریعه ۹ : ۴۴۷ (سعد هروی) .

10706ـ **قاهره**، دارالکتب۲۷مجامیع فارسی‌طلعت: نسخ **۱۲۳۵** (گ۱۵۹پ-۱۶۱) ۲۱س، [مخطوطات ۱ : ۲۴۰] .

ذکریه

از میر سید علی همدانی . که یاد او در «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. درسیر وسلوك وفضایل‌ذکر، باعنوانهای: ای‌عزیز، ای عزیز. **آغاز:** حمد و سپاس پروردگاری راکه حقایق اثمار ارواح قدسی‌را .

بنگرید: ف. مشاد : ۷۷۱ .

10707ـ **ملك** ۴۲۵۰/۱۵ : نستعلیق کهن ۷صفر **۹۰۷** (درش۹) (۳۱۹پ-۳۳۰ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10708ـ **تهران** ، ملی۲۸/۷۲۷ ف: نستعلیق ریزگویا سدۀ **۱۰**، (ص۳۸۸-۴۰۳)، آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۲ : ۲۴۹] .

10709ـ **مدینه**، عارف‌حکمة۲/۲۶۷ نستعلیق‌سدۀ **۱۰** درهامش نزهةالارواح [نسخه ها ۵ : ۵۸۰] .

10710ـ **دانشگاه**۳۹۱۵/۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۴** در مجموعه (ص۲۴۵-۲۷۸) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۴] .

10712ـ **مجلس** ۵۱۸۰ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۴۴۵-۴۵۴) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

10713ـ **رضوی**۱۵۶اخلاق(۹۰۳۱): نستعلیق محمد یوسف‌همدانی ، **۱۰۷۳**، ۲۳س ۳گ [ف . رضوی ۶ : ۴۱۹] .

10714ـ **ملك**۴۲۷۴/۶: نستعلیق‌هندی سدۀ**۱۱**(۳۷پ-۴۴ر)، آغازبرابرنمونه؛همراه ۲۴گفتاردیگرکه ازاودانسته شده‌است[رؤیت] .

10715ـ **مجلس**۱۲۰/۵خویی : نسخ دوست محمد قاینی نهار جانی فرزند حسینعلی **۱۱۲۰** (ص۱۷۹ ـ ۱۸۴) بخشی از آن است [ف . مجلس ۷ : ۱۲۵] .

10716ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۳۰۹ : در جنگ‌مؤرخ**۱۰۶۳-۱۱۴۱** (ص۴۵۱-۴۵۳) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس۱۰ : ۱۳۸۴] .

10717ـ **رضوی** ۱۷۴ اخلاق: نوشتۀ شنبۀ ۲۸ذیحجۀ **۱۳۰۴**، همراه «بهرامشاهیه: 9828»درفهرست‌شناخته‌نشده‌است [ف. رضوی ۶ : ۴۲۷] .

10718ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱/ ۶۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹] .

10719ـ **رضوی**۱۵۴اخلاق (۸۴۲۰) نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۷گ ۱۷س .

10720ـ **رضوی**۱۵۵اخلاق (۶۰۰۴) نستعلیق، ۱۵گ ۱۵س [ف. رضوی۶ : ۴۱۸] .

ذوقیات = رساله در . . .

ازفخرالدین عراقی ،که‌یاداودرهحمدله :

۴۴» گذشت. **آغاز:** بدان وفقك‌الله و ايانا كه مريدان اين‌راه را ، ومتوجه را اين بارگاه را منازل و مقامات مختلف .

10721 ـ قاهره، دارالکتب ۱۱مجاميع فارسی طلعت : تاريخ ياد نشده (۲۳پ ـ ۲۵ ۲۵س، همراه چندگفتار از شاه نعمت‌الله [ف . مخطوطات ۱ : ۲۶۵].

ذوقيات = درقيات

از شاه نعمت‌الله ولی، که يادش در «تفسير آيت‌كل شيئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نظم و نثر **آغاز:** الحمدلله الذی نورعيون العارفين بنور معرفته. و الصلاة علی . . . سخن ذوق عاشقان بشنو .

10722 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۲ : نستعليق شيخ السلام فرزند حسين ، غرۀ ذيحجۀ **۸۶۰** (پايان ديوان) شمارۀ ۱۲کليات او(۱۰۳ ر ـ ۱۰۵پ هامش) درنسخه «درقيات «آمده آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

10723 ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۴۸: شكسته نستعليق**۱۲۶۵** (ص۱۷۷ـ۱۷۹)، آغاز برابر نمونه،همراه ۹۰گفتارديگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۸] .

10724 ـ 725 ـ **ملك**۴ و۵۱۸/۱۹ دوگفتاراست نسخ شيخ محمدباقر گلپايگانی ، در**۱۲۹۸**، برای‌محمدحسين‌خان‌مؤتمن‌السلطان (ص۳۸ـ۴۰) و (ص ۱۳۲ـ۱۳۵) همراه ۲۲ گفتار ديگرازهمو [ف. ملك‌مجموعه‌ها:۵۲].

ذوقيات

ازهمان شاه نعمت‌الله كه در بالا ياد شد ، به‌نثرونظم وعنوانهای : ذوق، ذوق . **آغاز :** اللهم انی‌اعوذ بوصالك عن فراقك، بل‌اعوذبك منك... صورتش جامست ومعنی می‌بنوش .

10726 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۸۱ : نستعليق **۱۱۰۹** شمارۀ ۸۱مجموعه رسايل او (۴۱۸پ ـ ۴۲۵پ) آغاز برابرنمونه [رؤيت] .

ذوقيات

ازهمان شاه نعمت‌الله‌كه دربالا ياد شد، با همان عنوانهای: ذوق، ذوق. **آغاز :** نحمدالله علی نعمائه، ونشكره علی‌الائه و نصلی‌علی نبيه محمد... سخن ازموحدان بشنو .

10727 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۰ : نستعليق شيخ السلام فرزند حسين كاتب ، غرۀ ذيحجۀ **۸۶۰** (درپايان‌كليات) شمارۀ ۳۰كليات (۱۶۸ پ ـ ۱۷۶ پ در هامش) آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

10728 ـ 729 ـ **ملك**۴۲۶۲: نستعليق **۱۱۰۹** شمارۀ۹۷مجموعه رساله‌های او (۵۰۸ ر ـ ۵۰۹پ) آغاز برابر نمونه . اين گفتار دوبارۀ بشمارۀ ۱۰۰ (۵۲۰پ ـ ۵۲۶ر) اين مجموعه آمده است [رؤيت] .

10730 ـ **مجلس**۳۰۶۷/۶۳: شكسته نستعليق **۱۲۶۵** (ص۲۱۹ ـ ۲۲۴) ، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰گفتار ديگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۲] .

ذوقيات

ازهمان شاه نعمت‌الله ، در فهرستها نشانی بيشتر داده نشده ، بايد ديد كداميك از آن سه گفتار است .

10731 ـ **سنا** ۳۷۲/۴۹ : با تاريخ **۱۰۶۶ـ۱۰۸۸** دردفتر، همراه۸۵گفتارديگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

10732 ـ **سنا** ۳۷۲/۶۴ : باتاريخ **۱۰۶۶ـ۱۰۸۷** دردفتر، همراه۸۵گفتارديگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

10733 ـ 734 ـ **دانشگاه** ۱۲ و ۲۹

۲۸۳۱: سدهٔ **۱۳–۱۴** دوگفتاراست (ص۲۲۶) و (ص ۳۱۹–۳۲۲) همراه «اصول : 9587» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

ذوقیات عقلی ومعقولات ذوقی =

ذوقیه

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الفانسانیت: ۳» و جزآن . گفتاریست فلسفی عرفانی دریك بنیان وچهارركن: ۱ـ رؤیت وشهود و مشاهده ۲ـ معنی اتحاد ۳ ـ وحدت وجود ۴ ـ وجود بهمانندکای طبیعی. **آغاز:** لك الحمدوانت اهل له ، حمداً یعلو حمد الحامدین من الازل الی الابد .

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۴۵ .

10735ـ مجلس۴/۸۲۶فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص ۵۸ ـ ۶۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

10736ـ شیراز ، دکتر خاوری ۶ مج باتاریخ **۱۰۶۵** دردفتر [نسخه‌ها ۵:۲۶۸].

10737ـ تهران، ادبیات ۲۴/۲ ج : نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۲** دردفتر (۵پ ـ ۷ر) [ف. ادبیات ۱ : ۲۷۹] .

10738ـ تهران ، خانقاه شاه‌نعمت‌الله ۱۱مج: نسخ‌سدهٔ**۱۱**، باتاریخ**۱۰۹۵** دردفتر، (ص۱۱۸–۱۲۹) آغازبرابر نمونه [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

10739ـ الهیات ۱۹۲/۴د: نستعلیق ملامحمدمهدی باتاریخ **۱۰۹۶–۱۰۹۷**دردفتر (۱۲۰پ ـ ۱۲۸ر) [ف. الهیات۱ : ۲۵۸].

10740ـ ملك ۴۰۲۷/۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۷۸ر ـ ۸۶پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

10741ـ مجلس ۳۱۰۲/۳: نستعلیق محمدحسین‌فرزندعبدالمجید تفرشی‌نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص ۸۹ ـ ۱۰۵) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۵۷ ـنسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

10742ـ رضوی۵۷۴حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۹گ۱۶س [ف. رضوی ۴ : ۱۰۲] .

10743ـ بادلیان، اکسفورد ۹۴/۱۳ فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۲هست [فیلمها۱: ۵۶۸] .

ذیل المعارف فی ترجمة العوارف

متن‌ازسهروردی (بنگرید: ترجمهٔعوارف المعارف : ۱۰۸۶). ترجمه ازصدرالدین‌جنید فرزند فضل‌الله فرزند شیخ عبدالرحمان‌شیرازی درگذشته درشیراز۷۹۱ ، تعلیقی است توضیحی با عنوان قوله بعربی و فارسی بنام شاه شجاع آل‌مظفر (م۷۸۶) پیرامن ۷۷۵ نگاشته است. در دیباجهٔآن ازترجمهٔ «عوارف» نیایش عبد ـ الرحمان یادکرده که لفظ بلفظ بوده وهیچ بر آن نیفزوده بود ، و در پایان فصلی درگزارش مشکلات « عوارف » دارد و در آنجاست که این کتاب را « ذیل معارف‌العوارف » خوانده است .

بنگرید : ذریعه ۲۰۷:۹ ـ ریحانةالادب ۲۸۳:۱ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۳۹۶ ـ هدیة ـ العارفین ۱ : ۲۵۸ .

10744ـ رضوی۱۵۷اخلاق(۵۲۱): نستعلیق محمد فرزند ابوالفضل فرزند یحیی فرزندابوبکرالحسخه، بی‌تاریخ، ازروی‌نسخهٔ مؤرخ۱۴صفر **۷۷۵** وآنرا برنگارنده خوانده وگواهی‌قرائت ازنگارنده دارد[ف.رضوی۶ : ۴۱۹] .

ر

راحت القلوب

از مبارك فیض‌الله شامی، در بیست باب.

10745ـ بادلیان ۱۷۸۷ والکر ۵۹: [فیلمها : ۵۶۶] .

راحت القلوب

از نظام الدین اولیاء ، محمد دهلوی (بنگرید : فوائد الفوائد که در همین بخش خواهدآمد). سخنان استاداوفریدالدین‌مسعود شکرگنج (بنگرید: فوایدالسالکین که درهمین بخش خواهدآمد) است که در ۱۵ رجب ۶۵۵ تاپایان ع۱/۶۵۶ املاء کرده بود گردآورده واندکی پس‌از مرگ استاد در۶۶۴ یا ۶۶۵ ، بانجام رسانده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۳ ـ نفحات ـ الانس : ۴۲۵ ـ ریحانـة الادب ۴ : ۲۱۲ ـ صبح‌گلشن : ۷۲۶ .

10745ـ بادلیان ۲۶۷۱/۲ : نوشتهٔ مبارك فرزند شیخ برهان، ۱۹شوال ۱۱۱۵ . فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۳۳ هست [فیلمها۱: ۵۶۶] .

10746ـ آصفیه ۱۶۵۲ تصوف: نوشتهٔ ۱۲۰۰ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰] .

10747ـ آصفیه۱۵۷۷ تصوف: نوشتهٔ ۱۲۸۳ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۰] .

10748ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۲ ق ف ۱۴: نوشتهٔشمس‌الدین(ص۱ـ ۱۲۲) [مخطوطات،سرفرازعلی‌رضوی : ۳۲] .

10749ـ بنگال۱۱۸۱: تاریخ‌یادنشده (ف . بنگال ص ۵۶۵) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۷] .

راز = رسالهٔ . . .

ازخواجه‌محمدگیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك : ۱۰۱۱» وجزآن.

10750ـ آصفیه۱۳۸۰ تصوف: نوشتهٔ ۱۳۱۱ [ف. آصفیه ۳: ۱۹۸] .

راز آبان

از حروفیان .

10751ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۳۷۳ سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

راز و نیاز = عینیه

راه اهل سنت

گویا از شاه نعمت‌الله ولی و گویا همان «تحقیق الاسلام : ۱۰۷۸» او باشد . **آغاز :** اشهدان لااله الاالله ، وحده لاشریك‌له .

10752ـ قاهره، دارالکتب۱۱ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ، آغاز برابر «تحقیق الاسلام» اوست، ودرفهرست‌آمده: راه اهل‌سنت و باتردید باو نسبت داده شده است (۸۹پ ـ ۹۲ر) [مخطوطات ۱ : ۲۱۵] .

رد بر تصوف

درص۷۸۸ـ۷۸۹ گذشت . و اینك نسخهٔ ناشناختهٔ دیگر .

10753ـ مجلس۱۲/ ۵۸۵۱: باتاریخ هایی از ۱۲۷۲ـ۱۲۹۳ دردفتر (ص ۴۷۴ ـ ۴۷۹) گفتاریست‌همراه «آیةالنود» نورعلیشاه و درردآن بدون اینکه نامی‌ازآن‌ببرد [یادداشت های آقای عبدالحسین حایری] .

رد الغیب عن لسان الغیب

از محمد فرزند محمد سلیم شیرازی ، در گزارش شعرهای دشوار حافظ ، که در ۱۲۱۹ ساخته است.

10754ـ **تهران،** ادبیات۳۲۹جوادی: نستعلیق خود مؤلف، **۱۲۱۹** [ف. ادبیات ۳: ۵۵] .

رسالهٔ آداب لباس

ازشاه عبدالحق محدث دهلوی ، که یاد او در «تکمیل الایمان : ۹۲۵» گذشت.

10755ـ **آصفیه** ۳۸۹ سیر : نوشتهٔ پیرامن **۱۳۲۰** همراه همان « تکمیل الایمان » [ف . آصفیه ۴ : ۳۸۲] .

رسالهٔ خالد

خالدکرد، ضیاءالدین خالد فرزند حسین شهرزوری، درگذشتهٔ ۱۲۴۲ سرایندهٔ « سلسلهٔ نقشبندیه» و جزآن . **آغاز :** الحمدلله الذی انعم علینا... بایددانست‌که حضرت حق . . . منعم علی‌الاطلاق است.

10756 ـ **دانشگاه** ۴۲۴۳/۳۶ : نستعلیق**۱۲۶۹** (ص۲۹۴ ـ ۳۱۰) آغازبرابر نمونه، همراه مثنویهایی ازو، و گفتاری دیگر به‌نثر (ص۲۶۴ ـ ۲۹۴) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۶] .

رسالهٔ ابن عکاشه

10757ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۱/۹ Or : نسخ با تاریخ **۸۰۱ ـ ۸۱۸** در دفتر . فیلم‌آن دردانشگاه ش.۷۱۰ هست [فیلمها ۱: ۵۲۶] .

رسالهٔ اصحاب نور

ناشناخته .

10758ـ **پاریس** ۱۲۴/۶ S. E. : باتاریخ **۸۸۳** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۵۳ هست [فیلمها ۱:۵۳۴] .

رسالهٔ چشتیه

از محمدرفیع‌الدین فرزند محمد شمس ـ الدین .

10759ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۵: (ص ۱ـ۳) [مخطوطات ، سرفراز علی رضوی. ۳۳] .

رسالهٔ حقیقت

ازعبدالله کاشغری‌ندائی، نگارندهٔ «اسرار التمهید:۱۰۲۷» وجزآن. بسال ۱۱۶۵ نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله علی نعمه الظاهرة و الباطنه .

10760ـ **قاهره،** دارالکتب۴۶تصوف فارسی طلعت : نسخ زیبا ، بی‌تاریخ (گ ۱ ـ ۳۹پ) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۰۸] .

رسالهٔ حیدری

10761ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۲ق‌ف۴: تاریخ‌یادنشده(ص۱ـ۱۹) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

رساله‌های خواجهٔ جهان

چندگفتار است .

10762ـ **عزت قویون** ۱۰ : نسخ ابوسعد مسعود فرزند ابوالنجیب‌محمود فرزند احمد، ۱۵ج۲/**۶۶۶**، ۱۹۲ گ۱۷س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۴۴ هست [فیلمها:۱۰۵] .

رسالهٔ خواجهٔ عزیزان

گفتاریست به‌نثرونظم . **آغاز :** ترا این پند بس در هردو عالم ـ که برناید زجانت بی خدادم... سخن خواجگان است علیهم‌الرحمة

هوش دردم، و نظر درقدم ...

10763ـ دانشگاه ۲۳۹۸: نستعلیق و نسخ باتاریخهایی از ۹۰۹ ـ ۹۲۰ شمارهٔ ۴۰ دفتر (۱۰۷۹ـ۱۰۸۰) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۰] .

10764ـ ملك ۴۳۷۹/۳۳: نستعلیق ۱۰۵۶ (درش۱) (۱۲۷ر ـ ۱۲۹ر ـ ۱۲۹پ هامش) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

10765ـ ملك ۴۲۷۵/۲۷ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبـادی ۱۰۸۱ شمارهٔ ۲۷ دفتر (۱۰۰ ر ـ ۱۰۰ پ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

رسالههای درویش بدرالدین

10766ـ بادلیان Or ۲۲۴/۸ : در مجموعهٔ نوشتهٔ درویش‌حسن مؤرخ۸۸۶. فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها۱ : ۵۵۲] .

رسالة السائر الحائر = السائر الحائر

رسالهٔ سمرقندیه

از ژنده پیل، که یاداو در «انیس‌التائبین ۱۰۵۴» گذشت. نامه‌های‌اوست درپاسخ‌پرسش هائی‌که به‌او رسیده بویژه از مردم سمرقند، و ژنده پیل دربرابر هریکی پاسخی داده است . بخشی از این رساله همراه «مقامات‌ژنده‌پیل» به‌کوشش دکترحشمت مؤید سنندجی ۱۳۴۰خ چاپ شده است. آغاز: (پس‌ازنعت) حق‌تعالی روضهٔ شیخ‌الاسلام‌سلطان‌الطریقه‌وبرهان‌الحقیقه از نور پرکناد .

10767 ـ دانشگاه عکس ۵۸۷ فیلم ۱۱۴۱ : همراه «مقامات سدیدالدین غزنوی» ۳۷گ ۱۷س [پیشگفتار چاپ مفتاح النجاة ، دکتر علی فاضل : ۱۹] .

رسالهٔ شرح عناصر

درپایان آن آمده: سخنان بسیارگفته شد خصوصاً در «رسالهٔ هوش». آغاز: درشرح‌آمد چهارعنصرظاهر-تاتافت‌بر‌آن‌جهان‌نورباهر... چهار عنصر عبارت از قالب انسان است و نور عبارت ازذات مطلق است .

10768ـدانشگاه۸/۴۶۷۲: نستعلیق محمد اسماعیل ، ۱۱۲۸ (۱۰۹پ ـ ۱۵۲پ) زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲] .

رسالة الطیر = داستان مرغان

ازاحمدغزالی، که یاداودر «بحرالحقیقة ۱۰۶۱» گذشت. واین‌جز«رسالةالطیر» برادرش محمداست‌که‌آن به‌عربی‌است. آغاز: الحمدلله ...امام ربانی‌احمدغزالی‌ره‌گفت مرغان‌اگرچه بسیار بودند وخوی وسرشت وآوازشان مختلف بود .

10769ـ حمیدیه۷/۱۴۴۷: باتاریخ ۷۵۴ دردفتر، درفهرست فیلمها بنام «داستان مرغان» یادشده. فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۳] .

10770ـ بنگال۸۷۵/۱۰: تاریخ یاد نشده بنام «رسالة الطیر» است [ف . ایوانف ۸۹ ـ یادداشتهای دکتر قاسم‌زاده] .

رسالة الطیر

از نجم‌الدین رازی .

10771 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۱۱ : با تاریخ ۷۵۴ در دفتر (۲۳۲ر ـ ۲۳۵پ) . فیلم‌آن دردانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱: ۴۸۰] .

رسالة الطیر

داستانی است کوتاه عرفانی، جز «رسالة

الطیر» شیخ‌الرئیس وابوحامد غزالی [فهرست رضوی]. **آغاز:** حمدباد ملکی راکه ملك هر دوجهان در تصرف اوست .

10772ـ **رضوی** ۶۶۵حکمت: شکسته نستعلیق ۱۳ج۱/**۱۲۷۳** ، ۷ گ ۱۳س [ف . رضوی ۴ : ۱۳۲] .

رسالةالطیر=شرح رسالةالطیر

در ص ۸۱۱ گذشت .

رسالهٔ عبدالله بن سلام

10773 ـ **مجلس** ۲۴۳۲/۱ فهرست نشده ، سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۱ـ۸۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

رسالهٔ عرفانی

از ابوالحسن بستی .

10774ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۱/۵ Or : نسخ، باتاریخ **۸۰۱ ـ ۸۱۸** در دفتر . فیلم‌آن دردانشگاه ش۷۱۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۶] .

رسالهٔ عرفانی

از ابوالفتح میرمخدوم شریفی ، نگارندهٔ «تفسیر شاهی : ۳۲» و جز آن. گفتاریست در سیروسلوك، واسباب‌موانع وصول. پس‌ازآیه‌ای دیباجه‌ای داردکه درآن از هفت کوکب سیاره نامبرده، سپس در بارهٔ انسان واینکه آنچه در عالم وجود دارد دراونیزهست، باشیوهٔ عرفانی گفتگوکرده است. **آغاز:** قدآتیتنی من‌الملك وعلمتنی من‌تأویل‌الاحادیث، بدان ای عزیز و ایدوست شریف که مفردات عالم سیزده است ، نه‌فلکی، اول فلك‌قمر، دوم فلك عطارد .

10775ـ **مجلس**۱۲۰/۷خویی: نسخ دوست محمد قاینی نهارجانی فرزند حسینعلی **۱۱۲۰**(ص۱۸۸ـ۱۹۱)[ف.مجلس۷ : ۱۳۱].

رسالهٔ عرفانی

از خواجه احرار چاچی ، نگارندهٔ «حورائیه:۱۱۳۳» وجزآن. دوگفتار است.

10776ـ **تهران**،دانشسرایعالی، قریب ۶۹/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . **آغاز :** در بیان آنچه ازعزیز بزرگوارحضرت خواجهٔ احرار قدس‌سره نقل‌کرده می‌شود [نسخه‌ها۵:۶۳۹].

10777ـ **قاهره**، دارالکتب ۴مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، (گ ۴۱ ـ ۵۸) . **آغاز :** الحمدلله الاحد بذاته و کبریائه [مخطوطات ۱ : ۲۱۰] .

رسالهٔ عرفانی

ازاحمد فرزند محمدنبی طبیب ، در یك مقدمه وهفت باب وخاتمه. نگارنده در دیباجه سرگذشت خودرا آورده است. **آغاز:** بحر ـ الجواهرلالی شاهوار ، حمد بیحد نیاز بارگاه حکیمی که از امتزاج عناصری که در مخالفت

10778ـ **الهیات** ۴۷۸ د : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، ۸۰ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۹۵] .

رسالهٔ عرفانی

از ادهم خلخالی ، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۸ » و جزآن .

10779ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب‌همدان ۱۳۰ : عنوانها وتاریخ یاد نشده، چندین‌گفتار ناشناخته است [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۶].

رسالهٔ عرفانی

درسیروسلوك، به‌نظم‌ونثرشایدازسراینده‌ای باتخلص‌اسدباشد. دریکی‌ازمثنویهای‌آن‌آمده:از تخلص اگرهمین پرسند ـ الف وسین و دال را برخوان. **آغاز:** الحمدلله رب‌الارباب ومفتح الابواب ومسبب الاسباب، والصلاة والسلام علی

من‌ارسله بالکتاب... چنین‌گوید... امام‌جعفر الصادق... که این رساله‌ایست دربیان طریقت وحقیقت ومعرفت و محبت و شریعت که بر هر درویش.

10780ـ **ملك** ۴۰۰۶/۳ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** (۳۴پ ـ ۸۷پ) [رؤیت].

رسالهٔ عرفانی

از تقی‌الملة والدین.

10781ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۱/۳ Or : نسخ با تاریخ **۸۰۱ ـ ۸۱۸** در دفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۷۱۰ هست [فیلمها ۱: ۵۲۶].

رسالهٔ عرفانی

از جامی عبدالرحمان (تهلیلیه : ۳۶).

آغاز: ابن مسعود (رض) قال: جاء رجل الی رسول‌الله(ص) فقال: یارسول‌الله‌کیف تری رجل احب قوماً ولایلحق بهم . . . از انفاس قدسیهٔ مشایخ طریقت است.

10782ـ**قاهره**، دارالکتب۲۷مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ**۱۲۳۵** (گ۱۵۷ـ۱۵۹) آغاز برابر نمونه.

10783ـ**قاهره**، دارالکتب۱۴مجامیع فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده (۲۰پ‌ـ۲۱پ) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۱: ۲۳۰].

رسالهٔ عرفانی

ازهمان عبدالرحمان جامی.

10784ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۸۲: مؤرخ **۸۸۱** [نسخه‌ها ۵ : ۸۱۳].

10785ـ **الهیات**۴۶۲/۳ د: نسخ‌سدهٔ **۱۴**(۶۴ر ـ ۸۵ر)، آغازافتاده ناشناخته گویا ازجامی است [ف. الهیات ۱: ۳۰۳].

رسالهٔ عرفانی

منسوب به چهار پیرجوده!

10786ـ **قاهره**، دارالکتب۴ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، درهامش [مخطوطات ۱ : ۲۰۳].

رسالهٔ عرفانی

ازحسین خوارزمی، که یاداو در «آداب المریدین : ۱۰۱۳» گذشت.

10787ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : باتاریخ **۷۹۵** دردفتر بهمین خامه [نسخه‌ها۶: ۶۷].

رسالهٔ عرفانی

ازکمال‌الدین حسین‌لاری.

10788 ـ **سنا** ۲۸۰/۱۹ : با تاریخ **۱۱۸۳-۱۱۹۱**دردفتر، چندبندیست [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵].

رسالهٔ عرفانی

ازحمیدالدین ناکوری، که در«خیالات: ۱۱۴۲» یاد اوگذشت.

10789ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۱۱: نوشتهٔ **۱۰۵۶** ، ۴۵ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۴].

رسالهٔ عرفانی

ازخواجهٔ‌بنده‌نواز. گویاسید محمدگیسو ـ دراز باشد(بنگرید : آداب سلوك: ۱۰۱۱).

10790ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ۱۶: تاریخ یادنشده [مخطوطات، سرفراز علی‌رضوی : ۳۴].

رسالهٔ عرفانی

از داراشکوه، نگارندهٔ «حسنات‌العارفین ۱۱۲۵» وجزآن.

10791ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق۱۲: تاریخ ونشانی دیگریادنشده (ص۲۸۰ ۰۰۰) [مخطوطات ، سر فراز علی رضوی : ۳۴] .

رسالهٔ عرفانی

از صاین‌الدین‌ترکه خجندی، که‌یاداو در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت . در معنی خواص علم صرف ، در یك صرف مانند «نحو القلوب» قشیری .

10792ـ **مجلس** ۱۸ مج : نسخ **۸۲۳ ـ ۸۲۸** در مجموعه رساله‌های او کـه اصلاحات و افزودگیهایی به‌خامهٔ ترکه دارد [فرهنگ ایران زمین ، دانش پژوه ۱۳۴۶ : ۳۰۹] .

رسالهٔ عرفانی

از همان ترکه .

10793ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی نستعلیق **۹۰۳**، مجموعهٔ رساله‌های اوست دردو مجلد و بیك خامه [نسخه‌ها ۶ : ۳۷۰] . این دو مجلد که شامل ۱۷ رساله است بکتابخانهٔ مجلس‌فروخته‌شده است [رؤیت]

رسالهٔ عرفانی

ازعرفی‌شیرازی (بنگرید: نفسیه، درهمین بخش) .

10794ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶ ادب فارسی: باتاریخ**۱۱۳۳** در «کلیات» او،همراه «نفسیهٔ» او [ف. مخطوطات ۲ : ۷۰] .

رسالهٔ عرفانی = انسان کامل

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. در چهار فصل و یك خاتمه: ۱ـ بیان شریعت وطریقت وحقیقت ۲ـ بیان انسان کامل ۳ ـ بیان محبت ۴ ـ بیان سلوك . این گفتار در (ص ۱ ـ ۱۴) مجموعه رساله‌های او بنام «انسان کامل»چاپ‌شده‌است. در پایان آن آمده :چهار فصل ازابرقوه جمع کردم ونوشتم‌دراول شهر رمضان‌احدی وتسعین وستمایة آمدیم برسایل وابتدااز معرفت انسان کردیم. **آغاز**:حمدله.والعاقبة...امابعد،چنین گویداضعف...النسفی، که‌جماعتی‌ازدرویشان... بیست رساله جمع کردم ده‌آن چنانست که .

10795ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۵: نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی (نجم‌الحکما)**۱۳۱۴** (۳۷ر ـ ۳۹ر) [رؤیت]

10796ـ **تهران**، ملی ۱۰۱/۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۲۱ ـ ۲۴) همراه ۷ گفتاردیگرازهمو، درفهرست‌بنام «بیان‌طریقت وشریعت وحقیقت»یادشده‌است[ف. ملی۱ :۸۸].

رسالهٔ عرفانی

ازهمان عزیز نسفی‌که دربالا یادشد.

10797ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or ۸۰۱۹ نوشتهٔ **۹۹۰** مجموعه رساله‌های اوست [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

10798ـ **ملك** ۴۰۴۵ : نسخ **۱۲۷۵** (۱پ ـ ۱۶ر) همراه چند رساله ازعزیزنسفی وگویااین‌نیزازهموباشد، **آغاز** : حمد و ثنا و آفرین بی‌منتها‌آفریدگاری‌که‌تدبیرِحکمت‌ازلی ... امابعدالتماس ازاین‌ضعیف نموده[رؤیت] .

10799ـ **سنا** ۲۵۴/۴: نوشتهٔ اسحاق فرزند میرزا عبدالرزاق ، دوشنبهٔ ۵ شعبان در روستای مست سرا و سال **۱۲۵۷** دردفتر، در فهرست‌آمده‌گویا ازنسفی [نسخه‌ها ۶:۵۰۳].

10800ـ **تبریز**، ملی ۳۵۲۷: تاریخ یاد نشده ، مجموعه رساله‌های اوست [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۱] .

10801ـ مدینه، عارف حکمت ۲۶۶ مج: تاریخ یاد نشده، ۱۱۵ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۴۹ و ۴۷۰].

رسالهٔ عرفانی

از میرسیدعلی همدانی (بنگرید: آداب: ۱۱۰۴).

10802ـ تهران، مهدی بیانی ۱۵مج: باتاریخ **۱۰۶۸** در دفتری که در سورت نوشته شده است [نسخه‌ها ۶: ۶۹۳].

10803ـ سپهسالار ۶۴۴۹/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، گفتاری است در آداب و ریاضات واصطلاحات صوفیان، دریك مقدمه در محبت سپس فصلهایی [ف. سپهسالار۵: ۱۵].

10804-818ـ مدینه، عارف حکمت ۲۶۷: مجموعه پانزده رسالهٔاوست[نسخه‌ها۵: ۴۴۹].

رسالهٔ عرفانی

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت ۳» وجزآن. برای کسی نوشته است. **آغاز**: از عدم نمودار محمد دهدار بجانب نور دیدهٔ سیادت... نگاشته.

10819ـ دانشگاه۱۶۲۸/۷: نستعلیق محمدرضاگیلانی، رجب**۱۲۹۸**(۱۶۰ر-۱۷۵ر) همراه رسالهٔ عرفانی» دیگر از همو [ف. دانشگاه ۸: ۲۱۲].

رسالهٔ عرفانی

ازهمان دهدارکه دربالا یادشد. در پاسخ کسی دربارهٔ آغاز ظهور وعالم عما وتنزلات. **آغاز**: ازعدم نمودارمحمد دهدار به‌جنابی‌که ظاهرش انسان جهان‌کمال است و باطنش‌جهان کمال انسان.

10820ـ تهران، اصغرمهدوی۵۰۵/۳

نسخ سدهٔ**۱۲**، نسخهٔ پاکیزه‌ایست [نسخه‌ها ۲: ۱۲۰].

10821ـ دانشگاه۱۶۲۸/۶: نستعلیق محمد رضا گیلانی، رجب **۱۲۹۸** (۱۴۹ پ-۱۵۸پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸: ۲۱۲].

رسالهٔ عرفانی

ازهمان دهدارکه دربالایادشد.

10822-834ـ شیراز، دکترخاوری: باتاریخ **۱۲۶۰** در دفتر، سیزده گفتار اوست [نسخه‌ها ۵: ۲۶۸].

10835ـ مجلس ۲۴۰۰/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۶** (ص ۱۷-۴۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۱].

10836ـ مجلس ۲۳۹۳/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۳۰۸** (ص۱-۱۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۹].

10837-841ـ آصفیه ۱۴۴۷ تصوف: تاریخ ونشانیها یاد نشده، پنج‌رساله است [ف. آصفیه ۳: ۲۰۲].

رسالهٔ عرفانی

گویا ازهمان دهداراست‌که دربالا یادشد. **آغاز**: محققان ارباب کشف و شهود برآنند که حقیقت انسانی حقیقتی‌است واحدهٔ بسیطهٔ مفیدةالعالی علی‌العوالی مدی‌الایام‌واللیالی...

10842ـ دانشگاه ۲۱۴۴: بخامهٔابن محمدمحمود دهدارعیانی‌که گویا نگارنده نیز هست، ضمن«گنجینهٔ‌گرانمایه=مشیخة» باتاریخ هائی از ۹۷۸-۹۹۶ (۲۷۳ - ۲۷۶) [ف. دانشگاه ۹: ۸۲۳].

رسالهٔ عرفانی

ازساری شیرازی، علی‌اکبرشیرازی، به‌نظم

و نثر بشیوهٔ «زادالسالکین» او .

10843ـ ملك ۶۳۱۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ پیوستهٔ «زادالسالکین» وشایدبخشی ازآن باشدکه نویسنده جداکرده [رؤیت] .

رسالهٔ عرفانی

ازسلطان‌العارفین‌سعدالدین. **آغاز**: حمد بیحد وشکر بیعد خدایرا عزو جل .

10844ـ قاهره، دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ ۵۵ پ – ۵۷ ر) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۳۲] .

رسالهٔ عرفانی

از سعدالدین کاشغری نقشبندی، درگذشتهٔ ۸۶۰ یا ۸۶۲ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۴۷ (سعد هروی) ریحانة الادب ۲ : ۱۹۴ .

10845ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۸۲: نستعلیق خوش۸۸۱، همراه چندگفتار ازجامی فائده‌ای‌است [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

10846ـ دانشگاه ۲۳۹۸/۴۰: نسخ و نستعلیق ۹۰۹ – ۹۲۰ در دفتر (۱۰۷۹ – ۱۰۸۰) نقلی است از او. **آغاز**: منقول است از. . . که می‌فرموده‌اند که درویشی کمتر از جولائی نیست [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۰] .

10847ـ ملك ۴۳۷۹/۳۷ : نستعلیق ۱۰۵۶(درش۱) (۱۲۸پ – ۱۲۹پ‌درهامش) آغاز برابر نمونهٔ دانشگاه [رؤیت] .

10848ـ تهران، دکتر بیانی ۲۰ مج باتاریخ۱۰۶۸ دردفتری‌که درسورت‌هندنوشته شده است . بندی است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۴] .

10849ـ ملك ۴۲۷۵/۲۸ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خـاتون آبادی ۱۰۸۱ (۱۰۱ر– ۱۰۱پ) هامش. آغاز برابر نمونهٔ دانشگاه [رؤیت] .

10850ـ سنا۸/۲۸۰: باتاریخ۱۱۸۲ ۱۱۹۱ در دفتر، بندیست [نسخه‌ها ۶:۵۱۵] .

رسالهٔ عرفانی

از سلطان‌علی صفوی . درپاسخ پرسشهایی است‌که ازاوکرده‌اند. **آغاز**: ازحضرت‌سلطان الاولیاخواجه. . . که درکیش ما کفر است و همچنین تاحضرت صاحب‌الزمان (ص).

10851ـ سپهسالار ۶۴۵۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۱پ – ۳۲پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۷] .

رسالهٔ عرفانی

از سیف‌الدین باخرزی، سعیدفرزندمظفر خبوشانی .

10852ـ قاهره ، دارالکتب ۱۹۳ مجامیع تیمور: نوشتهٔ سعیدفرزند مطهر فرزند سعیدفرزندعلی‌الحسین فرزند علی الباخریزی در بخارا ۶۲۹ . در هامش نسخه آمده : شیخ سیف‌الله حریری نوشته‌کرد. **آغاز**: رب‌انعمت فزد. درفهرست‌بعنوان «رسالةفی‌التصوف»آمده است (ص ۸۱ – ۸۳) ۲۴س [مخطوطات ۱ : ۲۳۲] . می‌توان حدس زد که در این مطالب تحریفهایی‌شده واین‌گفتارعرفانی ازسیف‌الدین باخرزی باشد .

10853ـ سلیمانیه۱۵/۱۲۰۸: نسخ باتاریخ ۸۳۹ دردفتر (۲۴۱پ) باعنوان «من مقالات ... ». فیلم آن دردانشگاه ش۶۱۲ هست [فیلمها: ۵۱۱] .

10854ـ بغدادلی‌وهبی۳۲/۲۰۲۳: تاریخ یادنشده، باعنوان «من‌تمام رسالة سیف‌الدین ...» (۱۸۹ر). فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۶۴۳ هست [فیلمها : ۵۱۹] .

رسالهٔ عرفانی

از شهاب‌الدین سهروردی شهید. **آغاز:** روزی باجماعت صوفیان در خانقاه نشسته بودم

10854ـ **شهیدعلی‌پاشا** ۲۷۰۳/۱۵ باتاریخ **۷۲۱ـ۷۸۹** در دفتر (۲۱۱پ‌ـ۲۱۶پ) همراه «آواز پر جبرئیل» . **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۲۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۶].

رسالهٔ عرفانی

گویا از صدر الدین فرزند منصور فرزند صدرحسینی دشتکی‌شیرازی (بنگرید: اعتقادات ۷۳۸) باعنوانهای: ای‌عزیز [دانش پژوه] .

10855ـ **یزد،** سریزدی ۳مج : تاریخ یادنشده، همراه با «اعتقادت» او [نسخه‌ها ۴: ۴۳۱] .

رسالهٔ عرفانی

گویا از ظفرکرمانی ، میرزا کاظم فرزند میرزا محمدتقی مظفر علیشاه، پزشك و عارف . **آغاز** :هو. بدانکه يك حس از حسهای آدمی فکرست .

بنگرید: ذریعه ۹:۶۵۵ ـ ریاض‌العارفین ۴۶۷ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۳۴۵ .

10856ـ**دانشگاه**۳/۲۹۲۰: بی‌تاریخ درهامش نسخهٔ کهن از مجموعه رساله‌های شاه نعمت‌الله، بخامهٔ تازه (ص۱۱۹ ـ ۱۲۸هامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶] .

رسالهٔ عرفانی

از عبدالحسین کازرونی . شاید نگارندهٔ «سوانح» که درهمین بخش خواهد آمد .

10857 ـ **سنا** ۲۸۰/۱۹ : با تاریخ **۱۱۸۲ ـ ۱۱۹۱** دردفتر، چند بندیست از او وحسین لاری[نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵] .

رسالهٔ عرفانی = پاسخ پرسش

ازکمال‌الدین عبدالرزاق‌کاشی ، نگارندهٔ «آغاز وانجام : ۷۲۲» و جزآن. بدرخواست مولانا محمود افضل ، در بارهٔ یکی ازحکمای محقق موحد. **آغاز:** حق‌تعالی بالهام تحقیق حجاب تقلید از ضمایرهمگنان مرفوع‌گرداناد و بانعام تقدیس غطاء تلبیس از بصائر سالکان

10858ـ **دانشگاه** ۲۱۴۴: شمارهٔ۳۳ «گنجینهٔگرانمایه» یادستورمؤرخ **۹۸۷ـ۹۹۶** (ص۴۴۹ـ۴۵۴) آغاز برابرنمونه، درفهرست بعنوان «رسالهٔ عرفانی» یادشده [ف . دانشگاه ۹ : ۸۲۷] .

10859ـ **الهیات**۶/۱۴ج: نسخ‌محمد عرب ۳ ذیحجهٔ **۱۰۳۷** آغاز برابرنمونه، در فهرست به عنوان «پاسخ پرسش» یاد شده است [ف. الهیات۱: ۱۵۲] .

رسالهٔ عرفانی

از خواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت .

10860ـ **عبدالحسین بیات** ۴ مج : درمجموعهٔ مؤرخ**۸۲۱**که درشیرازبرای‌ابراهیم سلطان نوشته شده، ذرین ، مجموعه رساله‌های اوست [نسخه‌ها ۶ : ۶۵] .

رسالهٔ عرفانی

گویا ازعبدالله کاشغری، نگارندهٔ «اسرار التمهید :۱۰۲۷». **آغاز:** حمد بی‌حد وغایت وثنای بیمد ونهایت پادشاهی را سزاست.

10861ـ**قاهره،** دارالکتب۳۸مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبای بی‌تاریخ (گ۱۳۹ـ۱۴۳پ) [ف.مخطوطات ۱ :۲۶۷] .

رسالهٔ عرفانی

عزیز نسفی،در ص ۱۱۶۰ گذشت .

رسالهٔ عرفانی مذهبی

از محمدعلی فرزند محمد[باقر] بهبهانی پاسخ پرسشهایی است که ازاو کرده‌اند. **آغاز:** حمدله. . . سئوال در معنی قول رسول خدای: حسین منی و انامن حسین .

10862ـ **سپهسالار** ۶۵۵۸/۲: نسخ محمدرضای شیرازی، ۲۰ رجب **۱۲۵۸** (۳۵پ ۴۰ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹] .

رسالهٔ عرفانی

از شرف الدین علی فرزند عبدالله فرزند محمود شیفکی شافعی ، که بسالك الدین محمد گردآورندهٔ «کنزالسالکین» دریزد بسال ۸۸۵ اجازه داده است. گفتاریست درگزارش حدیث پیامبر: ان لربکم فی ایام دهرکم نفحات الافتعر- ضوالها ، دریك فاتحه ودوفایحه وهریك درچند نفحه ، هنگام کوچیدن از شیراز اواخر شوال ۸۶۱ نگاشته است. **آغاز:** بسم رافع درجات العالمین استمدواستعین. احمد فاصلی... اقول چون ازاقتضای فرمودهٔ ان لربکم فی ایام دهرکم نفحات ...

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۷ـ ف. دانشگاه ۹ : ۷۸۶ .

10863ـ **دانشگاه** ۲۱۴۴ : نوشتهٔ احمد شیفکی فرزندعلی فرزند مرشد فرزند نگارندهٔ رساله در **۹۸۸** ضمن «گنجینهٔ گرانمایه» (ص ۳۷ـ۴۴) [ف . دانشگاه ۹ : ۸۲۱] .

رسالهٔ عرفانی

ازعین القضات همدانی، نگارندهٔ «تمهیدات ۱۰۹۷» وجزآن .

10864ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۴/۱ : باتاریخ **۶۴۹** دردفتر(گ ۱ـ۳۱). فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۷] .

رسالهٔ عرفانی

گویا از قاسم انوار ، نگارندهٔ «امامت : ۱۰۴۹» وجزآن. درآن آمده: در سنهٔ تسع و سبعین وسبعمائة درشهرهرات درخانقاه جدیدی درجوار مولانا ظهیرالدین خلوتی ساکن بودیم **آغاز:** سبحانك لاعلم لنا الاماعلمتنا... اصل اول در اسباب و صول ، بناء این اصل بر محبت و مناسبت است، ومناسبت برچهار نوع است : [دانش پژوه] (بنگرید : رسالهٔ عرفانی کرمانی ش 10936)

10865ـ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۲۵ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۸۸ـ۹۴) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۶] .

رسالهٔ عرفانی

ازقاسم انوار، که دربالا یادشد.

10866ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۳۸ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

رسالهٔ عرفانی

گویا ازهمان قاسم انوارکه در بالا یادشد در ۱۱ سطر. **آغاز:** فتح باب جود وجراسباب وجود برخلاف ماضی در حال .

10867ـ **دانشگاه** ۲۹۵۰/۲۶ : سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۹۵) همراه رسالهٔ عرفانی دیگر که دربالا یادشد [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۶] .

رسالهٔ عرفانی

از مجذوب علیشاه محمد جعفر همدانی، نگارندهٔ « اثبات نبوت : ۸۷۲ » و جز آن . **آغاز:** درود بی‌حد برآن ظهورکه شهودذاتش مقصود ازصفات است...ولایترك بعبادة ربه احداً .

10868ـ **همدان ،** آقای قاسم برنا ۳ مج: نستعلیق محمد شفیع طالقانی ، یکشنبهٔ ۸ ذیقعدهٔ **۱۲۵۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۸] .

رسالهٔ عرفانی

از مجذوب علیشاه همدانی، که دربالایاد شد. **آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی... وبعد، برارباب الوالالباب ظاهر و هویدا باشدکه اقل عباد .

10870ـ **تهران**، ادبیات ۸۳/۲ د : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۴ پ ـ ۲۴۹ پ) آغاز برابرنمونه [ف. ادبیات ۱ : ۲۹۳] .

10871 ـ **مجلس** ۵۳۹۳/۷ فهرست نشده: نسخ سدهٔ **۱۳** (۶۱ ـ ۲۱۰) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

رسالهٔ عرفانی

ازهمان مجذوب علیشاه همدانی ، که در بالایادشد. درتخیل‌صورت مجیز، واینکه مجاز نباید صورت مجیزرا درنمازدرخیال نگاه دارد. این رساله را پس از « عقاید » نگاشته است . (بنگرید:رسالهٔعرفانی‌مشتاق علیشاه :۱۱۶۶)

10872ـ**تهران**، اصغرمهدوی۲/۲۱۲ نسخ‌سدهٔ **۱۳** ـ **۱۴**،گویانسخهٔاصل است،بادو رسالهٔدیگرازهمو [نسخه‌ها ۲:۹۶] .

رسالهٔ عرفانی

ازمحمد فرزنداحمد، معروف به‌شیخ‌حسن

10873ـ**آصفیه**۱۳۷۰تصوف: 914ـ 1 نوشتهٔ **۱۳۱۴**، چهل و دو رساله است عرفانی [ف . آصفیه ۳ : ۱۹۶] .

رسالهٔ عرفانی

ازمحمد فرزند محمدجعفرمشهور به‌فقیر ، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) . و امین‌السلطان، نگاشته‌است. دردیباچه‌سرگذشت خودرا آورده واز سفرهند و کتاب دیگر خود «منهاج‌السالکین»یادکرده‌است. **آغاز:**الحمد لله المتفرد الـذی اخـرج الحروف العالیات اللاهوتیه...امابعد، چنین‌گوید بزبان‌شکستگی وانکسار تراب اقدام .

10915ـ **ملك** ۴۲۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ذربن،۱۴۸گ ۹س [رؤیت] .

رسالهٔ عرفانی

از محمد فرزند عبدالله انصادی.

10916 ـ **بادلیان** ۲۸۲۷/۳۷ : در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱** ـ **۱۰۲۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۲] .

رسالهٔ عرفانی

ازقطب‌الدین‌محمدحسینی شیرازی نی‌ریزی ذهبی درگذشتهٔ۱۱۷۳ ، برای فرزندمکانی قرة العین آقا محمدهاشم، درمقام ومرتبهٔ پیامبر ، به روش عارفانهٔ خود نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله‌وسلام علی‌عباده الذین‌اصطفی... خادم علماء دین... المشهور بقطب‌الدین . . . این رساله‌را بعنوان‌تذکاربرلوح خاطرمرآت‌نظایر.

بنگرید: ذریعه ۹:۸۸۴ ـ ریاض‌العارفین ۴۸۲ ـ ریحانة الادب ۳ : ۳۰۶ ـ طرایق ـ الحقایق ۳ : ۹۸ .

10917ـ **مجلس** ۴۸۸۹/۳ : نسخ حسن فرزندمحمدحسینی، محرم **۱۱۷۰** (۱۴ د ـ ۱۸د) [رؤیت] .

رسالهٔ عرفانی

محمد فرزند محمدعلوی‌کبری .

10918ـ **بادلیان**۲۸۲۷/۷وینفیلد۸: درجنگ مؤرخ**۱۰۲۱**ـ**۱۰۲۳**درلاهور. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۱] .

رسالهٔ عرفانی

از سید محمد گیسو دراز (آداب سلوك :

۱۰۱۱) درگذشتهٔ ۸۲۵ .

10919ـ آصفیه ۱۵۷۰ تصوف: نوشته در ۱۳۲۵ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

رسالهٔ عرفانی

از سید محمد نوربخش ، نگارندهٔ «تفسیر آیهٔ فمن کان یرجو : ۲۳» وجز آن .

10920ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۵۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۲ : ۸۲] .

رسالهٔ عرفانی = ترجمهٔ . . .

متن از محیی‌الدین ابن‌العربی ، که یاد اودر«ترجمهٔ‌المدخل المفید: ۱۰۸۸» گذشت. در چند فصل وهرفصلی درچند اصل . آغاز : اما بعد، این رساله‌ایست‌که شیخ... از برای یکی ازمریدان خود نوشته و فرموده که این رساله مددیست در تحصیل علم حقایق و در او فصول ترتیب داده ودرهرفصلی اصول ... در حقیقت الحقایق، حق موجودیست که ذات او اقتضای وجود او می‌کند .

10921ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۵۹/۵ نستعلیق ۱۰۷۳ [نسخه‌ها ۲ : ۹۸] .

رسالهٔ عرفانی

متن ازهمان‌محیی‌الدین‌ابن‌العربی. ترجمه نیز ناشناخته . آغاز: بسمله. آیت‌توفیق‌سلطان عظیم ــ چون از آن روشن مــرا آواز شد ــ هم بنام اوسخن آغاز شد .

10922 ــ سپهسالار ۶۴۵۰/۱ : نستعلیق ۱۲۶۷ [ف. سپهسالار ۵ : ۱۶].

رسالهٔ عرفانی

گویا از مشتاق علیشاه فرزند محمد دکنی ملقب‌به‌ظهورعلیشاه، که «فیضیه»را بسال ۱۲۷۱ نگاشته است. [دانش پژوه] ویا مجذوب‌علیشاه همدانی . دراینکه بنظرآوردن مجیزومراد در هنگام عبادت درست‌نیست وصوفیان شیعی چنین کاری روا نمی‌دانند. (بنگرید : رسالهٔ عرفانی مجذوب‌علیشاه :۱۱۶۵). آغاز: بعداز اتمام رسالهٔ عقاید، وتزییف .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۴۰۹ (فیضیه) ــ ف. مشار : ۱۲۰۵ ــ مؤلفین مشار ۶ :۱۹۳.

10923ـ دانشگاه ۴۰۲۱/۴: شکسته نستعلیق جعفرفرزندمحمدباقر تویسرکانی، ۲۹ محرم ۱۲۹۸ (۵۸پ ــ ۷۲ر) بدنبال «مثنوی مشتاقنامه» وپیش از آن « فیضیه » است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۴] .

رسالهٔ عرفانی = تصوف

ازمظفرعبادی، درص۱۰۹۲ گذشت.

رسالهٔ عرفانی = گفتار خواجه...

از معین الدین چشتی اجمیری ، حسن سگزی فرزند خواجه غیاث الـدین بلخی ، درگذشتهٔ ۶۳۳که یاد او در « دلیل‌العارفین : ۱۱۴۷»گذشت. چندگفتار است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۷۶ ــ مجمع ـ الفصحا ۱ : ۵۴۲ ــ ریاض‌العارفین : ۱۳۲ .

10924ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۶۹۳ سدهٔ ۱۱ ، همراه چند گفتار دیگر عرفانی در فهرست بنام «رساله درتصوف» آمده [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴ : ۶۶۸] .

10925ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ق۱۹۲: نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، در۱۱۰۴ ۳۲۰س در فهرست بنام «گفتار ...» آمده است [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۴۱].

10926ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ق۲۲۲: تاریخ‌یادنشده (ص۱ــ) درفهرست بنام «رسالهٔ عرفانی» آمده است [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

10927ـ پاکستان ، انجمن‌ترقی‌اردو

۲ق۶ : تاریخ یادنشده (ص ۱۸۶ ــ ۲۰۳) در فهرست بنام «رسالۂعرفانی» آمده [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

10928ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۳ : تاریخ یادنشده درفهرست بنام«گفتار ...»آمده است، ۱۵۰ص [مخطوطات، سرـ فرازعلی رضوی : ۴۱] .

رسالۂ عرفانی

از محمد منیف .

10929ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۶ : نوشتۂ **۱۲۴۱** (ص ۴۷ ــ ۵۶) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۶] .

رسالۂ عرفانی

از محمد مهدی فرزند محسن شیرازی ، دریك مقدمه و چند فایده و یك خاتمه . مقدمه تنبیه عاقلان. فایدۂ: ۱ــ حدیث‌کنت کنزمخفیا ۲ ــ جهاد[۳ ــ نفس انسانی . خاتمه در قاعدۂ عدالت . **آغاز** : سپاس بیقیاس نثار بارگاه پادشاه حقیقی... بعرض اقدس‌جالسین مجالس ...میرساند .

10930ــ **سپهسالار ۵۸۲۷**: نستعلیق سدۂ **۱۱**، ۵۹گ [ف. سپهسالار ۵ : ۱۴] .

رسالۂ عرفانی

ازحاج میرزا آقاسی ، میرزا عباس فرزند مسلم‌ایروانی، که بروزگارفتحعلی‌شاه می‌زیسته وبه وزارت محمدشاه رسیده ، ودر ۱۲۶۵ در عراق در حال تبعیددرگذشته‌است.این دورسالۂ جداوبی نام جز « چهل فصل » و « کلمات » و «سهام‌عباسیۂ»اوست. **آغاز**:(۱)این زمان جان دامنم برتافته ــ بوی پیراهن‌یوسف یافته. پیری روحی فداه می‌فرمایدکه پیرمی‌گویدبگو. **آغاز**:(۲) برعارفان مسایل‌طبیعی‌پوشیده نیست‌که مرکبات جسمانیه راکه در عالم سفلی واقعند بردو قسم‌گرفته ...

10931ــ **ملك** ۸ و ۶۳۰۹/۹ : نسخ ونستعلیق مولاناکاتب**۱۲۸۴** بدستوررضاقلیخان هدایت، دورساله آغازبرابرنمونه۱و۲ (۱۲۶پ ــ ۱۳۱ر) [رؤیت].

رسالۂ عرفانی

از نجم‌الدین‌کبری ، خیوقی ، نگارندۂ «حمدله : ۴۴» و جزآن . شناخته نیست شاید یکی از نگارشهای بنام او باشد. **آغاز**: قال الشیخ الفاضل المحقق .

10932ــ **قاهره**، دارالکتب۴مجامیع فارسی : بی‌تاریخ (گ ۴۵ ــ ۴۸) ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۲۳۰] .

رسالۂ عرفانی = رساله در تصوف

از نظام‌الدین اولیاء. محمد فرزند احمد دهلوی .

10933ــ **موزۂ بریتانیا Or۶۶۹۳** سدۂ **۱۱**، همراه باچندرسالۂ دیگر، درفهرست بنام «رساله درتصوف» آمده‌است [ترجمۂایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

10934ــ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۸۸: تاریخ یادنشده، ۱۷ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۱] چندگفتاراست.

رسالۂ عرفانی

از شاه نعمت‌الله ولی چند گفتار است .

10915ــ **ملك ۵۲۹۸/۲**: نوشتۂ شیخ السلام‌فرزندحسین‌کاتب، **۸۶۰**، زدین. **آغاز**: حمدله . الحمد هوالوصف بالجمیل الاختیاری بیت : اسم الرحمان بما تعلیم داد ــ خوش در رحمت بروی‌ماگشاد (۱پ ــ ۱۳پ) [رؤیت].

10936 ــ**دانشگاه۲۳۵**/ ۲۹۲۰:محمود

فرزند محمدحسینی، **۸۷۱** درهرات (ص۲۰۱ ۱۱۳)، درفهرست‌آمده گویاازکرمانی، همراه «آداب‌درویشی : [957»وجزآن. گفتاریست‌که درآن از۷۷۹که‌درشهرهرات درخانقاه‌جدیدی در جوار ظهیرالدین خلوتی بوده یادشده است [دانشگاه ۱۰:۱۷۷۸] . بنگرید 10870

10937ـ **ملك** ۴۲۶۲/۵۰ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۳۰۱ر-۳۰۸ر). به‌نثرونظم و عنوان های: بیان ، بیان . بیان حقیقت محمد ، بیان اسم اعظم، بیان‌انیت ... **آغاز:** حمدله. صلاة مثنوی: ابتدای سخن بنام یکی [رؤیت] .

10938ـ **ملك** ۴۲۶۲/۸۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۳۲۱ پ - ۳۲۳ ر) به‌نثر ونظم . **آغاز:** حمد بیحد وستایش بینهایت‌لایق‌حضرت قدیمی است‌که سراپردهٔ شش جماعت عالم را به رواق نه‌طاق .

10939ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۰ : همان نستعلیق **۱۱۰۹** (۲۳۷پ - ۲۳۸پ) . به‌نثر ونظم، **آغاز :** فرض وجـود بحسب تناسب یا عین است یا اعیان عین، یاعین اعیان ، اعیانات اعیان... عین اول مصدر اول بود [رؤیت] .

10940ـ **ملك** ۴۲۶۲/۵ : نستعلیق **۱۱۰۹** نامبوب، **آغاز.** حق سبحانه و تعالی هرفردی‌را ازافراد عالم به‌اسمی ازاسماء الهیه ایجاد فرمود [رؤیت] .

10941ـ**ملك**۴۲۵۲/۶ :همان‌نستعلیق **۱۱۰۹** (۷۳ر - ۷۳پ). **آغاز:** عقل اول که قلم اعلی است و لوح و قضا و مفعول ابداعی و درته بیضا، وذکراواین اسم الهی است [رؤیت]

10942ـ **ملك**۴۲۶۲/۱۰۵: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۰۵ مجموعـه رساله‌هـای او (۵۶۵ر-۵۶۹ر)آغازافتاده‌انجام برابرشمارهٔ ۵۲۹۸/۲ ملك [رؤیت] .

10943ـ **الهیات** ۵۷۳/۷د :سدهٔ **۱۱** **۱۲** (۱۶۳پ-۱۸۲ر) [ف. الهیات ۱:۹۵] .

10944ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۹ : نستعلیق محمدعلی تفرشی**۱۲۵۸** (۲۸۳پ - ۲۸۴پ) **آغاز:** حمدله. چون اقتضاکرد حکم و ظهور سلطنت ذات الهیه و اظهـار صفات علیه بسط مملکت [رؤیت] .

10945ـ**دانشگاه**۴۳۲/۳ : نسخ‌محمد علی‌کرمانشاهی، پیرامن **۱۲۸۹** همراه چندین رسالهٔ دیگرازهمو ، (۲۹ ر-۳۸پ) . **آغاز:** باسم‌الاعظم. وله الحمد والکرم ... حبیبی که ابتدای‌کارخانهٔ محبت به اظهار جمال پرکمال روح بافتوح [ف. دانشگاه ۳ :   ].

10946ـ **ملك** ۵۱۸/۲۳ . نسخ شیخ محمد باقرگلپایگانی ، **۱۲۹۸** ، (ص ۱۵۱ - ۱۹۵)، دیده شوده‌اصول :9586» ازهمو[ف. ملك، مجموعه‌ها :۵۳] .

10947ـ **آصفیه**۱۲۹۵ تصوف: تاریخ و نشانیهایادنشده، «کلیات» اوست [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

رسالهٔ عرفانی

گویا ازنورعلیشاه طبسی ، نگارندهٔ «آیة النور : ۱۰۱۶» و جزآن. در بیان شریعت و طریقت ومعرفت‌وحقیقت. **آغاز:** سالکان‌طریق حقیقت‌را مخفی نماندکه: چهارباب است. اول باب شریعت . . .

10948ـ**مجلس**۱۱۵۸/۹: نسخ‌محمد علی فرزندسیدعرب حسینی، در**۱۲۳۱**، شمارهٔ ۹ «کلیات نورعلیشاه» (ص ۳۵۸-۳۷۰) [ف . مجلس ۳ : ۶۰۵] .

رسالهٔ عرفانی

ازشرف‌الدین یحیی‌منیری. **آغاز:** سپاس وستایش معبودی راکه موجود نیست مگروی .

10949ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۳۹ : نوشتهٔ محمد نصیر الدین **۱۲۸۵** ، ۹ص ، آغاز یادنشده [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۶] .

10950ـ مجلس ۱۴۰۵/۱۳: تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونه (ص۲۴۵ ـ ۲۴۷) [ف . مجلس ۵ : ۵۰۰] .

رسالههای عرفانی

از ابویعقوب یوسف فرزند ایوب همدانی

آغاز : قال الشیخ العالم المحقق العارف ابو یعقوب یوسف بن ایوب الهمدانی قدس روحه العزیز: توحید گفتن و شنیدن آنکس را مسلم بودکه محقق حقیقت توحید بود .

10951ـ سپهسالار۱۷۹۷/۴: مؤرخ چاشت‌دوشنبهٔ۵ع۲/**۶۷۰**(اگرساختگی‌نباشد) **آغاز**: انظرعلی ای حالتك تدخل قبرك . در فهرست‌آمده: رسالهٔ عرفانی دراخلاق‌ومناجات از یوسف همدانی عارف (۴۲ر ـ ۴۵پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲] اگرعربی نباشد .

10952 ـ دانشگاه ۲۱۱۴/۱۸ : نستعلیق پایان شعبان**۱۰۷۱** (۱۰۷پ ـ ۱۰۸ پ) ۱۶س [ف. دانشگاه۸ : ۷۵۲].

رسالهٔ عرفانی

ناشناخته. «درمعرفت عوالم‌کلیه ومفردات آن بوجهی‌که نزد اصول طوایف علما... مبین ومقرر است». بنام امیرظهیرالدین ابراهیم شاه ساخته شده است. **آغاز**: حمدله. . . اما بعد چون دراین زمان سعدت نشان‌که شأن سلطان وقت ظل الهی ونور پادشاهی شاه جهان . . . امیرظهیرالدین ابراهیم شاه .

10953ـدانشگاه۴۸۷۲/۳: نستعلیق باتاریخ۱۵ج۲/**۹۸۳** دردفتر واین‌نیزازهمان تاریخهاست (۱۰پ-۱۵رهامش) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۵] .

رسالهٔ عرفانی

گفتارهاییست ناشناخته .

10954ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۵۱: نسخ سدهٔ **۶** . انجام افتاده ، باعنوانها فصل ، فصل. گویا در**۵۲۱**نگاشته شده‌است، درفهرست بنام «کتاب عرفانی» یادشده [نسخهها ۲ : ۹۰]

10955ـتهران،ملی۹۹۲/۱۸فهرست نشده: نوشتهٔ محمدفرزنداصیل‌الدین اسفراینی الرحی، شوال**۶۵۹**، دردفترپس از «نامهٔ عین القضاة» جای دارد باعنوان «رسالهٔ دیگر»، در چهار فصل : ۱ـ واجب‌که علت اشیاء است۲ـ هیولی وصورت ۳ـ عالم آفریدهٔ خداست ۴ ـ عالم‌کبیر وصغیر(ص۳۰۷-۳۱۳). **آغاز**: فصل بدانکه هرچیزی‌که وجود اوبخود بود ووجود دیگری از او باشد آن چیزاول را علت گویند و دوم را معلول [فرهنگ ایران زمین ، دانش پژوه ۱۴ : ۳۰۰] .

10956ـ سنا۲۸۱/۱: نسخ‌علی‌فرزند محمدحسن تونی ، رمضان **۸۳۵** ، آغاز افتاده نخستین عنوان‌آن (فصل‌سیم دربیان‌انسان‌کامل) سپس باب اول درسخن اهل تصوف ودرمعرفت ذات‌خدای‌تعالی، باب‌در بیان افعال‌بقول‌حکما، در چند فصل. خاتمةالکتاب. **آغاز**: بدانکه روندگان راه خدای تعالی مدتها در مدرسه‌ها بحث‌علوم درخدمت علما تحصیل و تکرادکرده اند. انجام: ودراین است خلاص‌آدمی ونجات آدمی [نسخهها ۶:۵۱۶] .

10957ـ سنا ۲۸۱/۱۲: نستعلیق‌سدهٔ **۹**، درهمان دفترپیشین. **آغاز**: سبحانك لاعلم لنالاماعلمتنا انك انت‌العلیم الحکیم. اصل اول دراسباب وصول، بناء این اصل برمحبت است و اساس و مبدء محبت مناسبت است و مناسبت

چهارنوع است، در ۴ص [نسخه‌ها ۶: ۵۱۷] .

10958ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۰۹۸۳ مجموعه رساله‌هاییست دینی‌عرفانی نوشتهٔ ۸۳۸ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

10959ـ ملك ۴۲۱۶/۷ :ضمن‌مجموعه باتاریخ ۸۶۴-۸۷۴ (۹۵ر-۹۸پ) باعنوان های: ای‌عزیز ودرپایان یك مستزاد. آغاز : بعد حمدمستعان وصلاة سیدانس وجان. بدانکه تمام شریعت محمدی طریقت و حقیقت است . کماقال النبی علم‌الشریعت اقوالی و الطریقت افعالی [رؤیت] .

10960ـ تهران، پزشکی ۲۳۸/۱۹ سدهٔ ۹ (۳۶۹ - ۳۷۱) ، گفتاریست دربارهٔ تجلی [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۲] .

10961ـ دانشگاه ۴۸۷۲/۲ : نستعلیق ۱۵ج۲/۹۸۳ دردفتر واین نیزازهمان تاریخ ها باید باشد (۱۲پ - ۱۵ر هامش). آغاز: حمدله... حمد بیحد و ثنای بیعد پادشاهی‌را که وجود هر موجود نتیجهٔ جود اوست [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۵] .

10962 ـ سپهسالار ۶۴۰۹/۲ : نستعلیق ریز باتاریخ ۱۰۶ (۱۰۰۶) در دفتر (۲۳ر - ۲۵ر). آغاز : الحمدلله الذی جعل الانسان الکامل العالم... امابعد، آنچه حضرت حق‌جل‌وعلی‌شأنه بربندگان‌خاص [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵] .

10963 ـ بادلیان ۱۲۰/۷ اوزلی : باتاریخ ۱۰۰۹ دردفتر، گفتاریست در۹آرایش فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۰۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۹] .

10964ـ قاهره، دارالکتب ۱۶۴ـ م ادب فارسی : تعلیق محمدنصیر ۱۰۵۲ ، زرین آغاز: دلرا بکس شهد مصیبت‌کردم ـ پروانهٔ شمع بزم حسرت کردم ، ۲۲۳ گ ۲۰ س [مخطوطات ۱ : ۲۳۲] .

10967ـ مجلس ۵۰۰۸/۱۱ : نستعلیق علی اشرف ۱۰۶۸ (۱۴۶پ-۱۵۳) ، آغاز: بدان ای عزیز که ملوك و سلاطین را رسمی است [ف. مجلس ۱۴ : ۳۱۱] .

10968ـ دانشگاه ۳۳۹/۳۵ : باتاریخ ۱۰۷۶ در دفتر (۱۰۳ر - ۱۱۳ر) بعربی و فارسی. آغاز: اعلم ان‌الامور لیست‌کما زعم الجهال فانهامن‌عالم الامروالغیب [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۹] .

10969ـ دانشگاه ۲۱۱۴/۱ : با تاریخ ۱۰۷۱-۱۰۸۱ دردفتر (۲پ - ۳ر) . آغاز: بحق بیت وبحق صاحب بیت، بحق دل شکسته. باعنوانهای. النتیجه ، الخلاصة ، الاشارة، الحقیقه، النکته، المعذرة، الانصاف ، الرمز [ف . دانشگاه ۸ : ۷۴۹] .

10970ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۷۲/۵ نستعلیق ونسخ محرم ۱۰۸۲ نیمی‌فارسی ونیمهٔ دوم عربی است [نسخه‌ها ۲: ۱۰۱] .

10971 ـ ملك ۲۸۱۰/۲ : نوشتهٔ عبدالظهیرکرهرودی ۲۵ع۲/۱۰۸۵ (۱۰۴ر ۱۷۷پ) گفتاریست باعنوانهای التوحید الاول من نفس الرحمان و التوحید الثانی من نفس الرحمان تاالتوحید السادس والثلاثون‌من‌نفس الرحمان. نسخه ازمیانهٔ توحیدچهارم تاپایان توحید سی وششم را دارد [رؤیت] .

10972ـ دانشگاه ۲۳۶۷/۳ : نستعلیق نزدیك ۱۰۸۵ (۹۵ر - ۱۳۳ر) باعنوان فصل وباب ، گویا از عزیزنسفی . آغاز : دانستی اکنون مراتب ارواح را بدان چون خداوند تعالی خواست‌که عالم ارواح را بیافریند [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۷] .

10973ـ دانشگاه۲/۲۲۹۳ : باتاریخ ۱۰۸۹ در دفتر (۱۲۰پ - ۱۳۷ر) به فلسفه شیخی ماند . آغاز: مقدمه، درتمهید معذرت جهت قصور ادراك و عبارت اکابر علماء بحث وفکرت تصریح کرده‌اند.[دانشگاه ۹:۵۱۲۹]

10974ـ سنا ۱۰۰ : در جنگ بیاض میرمؤمنا ازپایان سدهٔ ۱۱ بایادداشت ۱۰۹۹، گفتاریست عرفانی‌اخلاقی [نسخه‌ها ۶:۴۳۹].

10975ـ تهران، موزه ۳۷۳۰ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، زرین ، کتابیست در اخلاق عرفانی [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۴] .

10976ـ دانشگاه ۴۲۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، گفتاریست در چند فصل . آغاز : حمدله... وبعد، بدان ای‌طالب راه این‌کتابی است مشتمل برنصایح و تحقیقات و تدقیقات و وتأویلات مشتمل برچند فصل و درهرفصلی از قول ملای‌روم استشهاد نظم‌آورد. [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۱] .

10977ـ ملك ۳۵/۴۶۷۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، شمارهٔ ۳۵ مجموعهٔ « گنج معانی » (۲۲۵ر-۲۳۴ر) گفتاریست‌بنظم و نثرمشحون از آیه‌های قرآنی و سخنان بزرگان ، نزدیك به«گنجنامهٔ» خواجه‌وسخنان‌او، ولی‌آن نیست آغاز: شکروسپاس رفیعی را سزاست‌که مرتبهٔ گوشه‌نشینان‌زوایای هجرانرا بنویدان‌الله یحب الصابرین برافراشت... و حمد بیقیاس بدیعی را رواست [رؤیت] .

10978ـ دانشگاه۲/۲۳۱۸: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (س ۱-۹۱ هامش) بریدگی دارد و شناخته نشده است [ف. دانشگاه۱۱:۲۳۰۳].

10979ـ یزد، علومی۱۰ مج: سدهٔ۱۱ گفتاریست درچهار باب: معرفت نفس، خدا ، آنکه دنیا مزرعهٔ‌آخرت است، عقل‌کل [نسخه ها ۴ : ۴۴۷] .

10980ـ ملك۲/۴۱۹۰: نستعلیق‌محمد فرزند غیاث‌الدین نوربخشی سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده (۵۶ر - ۶۴ر) [رؤیت] .

10981ـ تهران ، موزه ۲/۳۷۳۰ : نسخ سدهٔ۱۱، زرین. آغاز: الحمدلله والسلام علی‌عباده . . . امابعد، چون سالك از حجاب خویشتن پرستی بیرون‌اید [نسخه‌ها ۲:   ].

10982 ـ تهران ، ادبیات ۱/۱۵۹ حکمت : سدهٔ ۱۱ (۱۴پ-۵۱ر)، باعنوانهای فاتحه‌آغاز: ... فاتحهٔ اول دربیان راه‌راست که سلوك اصفیاست [ف. ادبیات ۲:۴۴] .

10983ـ تهران، ملی۶/۲۲۴: همراه باارشادنامهٔ مؤرخ ۵شوال ۱۱۰۳، گفتاریست دربیان مبتدی وطالبان حضرت صمدی وکیفیت وصول به‌مقصود. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۸۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۰] .

86ـ10984ـ پاریس ۲-۴/۳۵۵.
P : باتاریخ ۱۱۱۶ـ ۱۱۳۵ سه گفتار است با عنوانهای: درکرامات اولیاء، مقام و حال، رسالهٔ عرفانی والهی. فیلم‌آنها دردانشگاه ش ۷۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

10987ـ دانشگاه۱۰/۴۶۷۲: نستعلیق محمد اسماعیل ، ۱۱۲۸ (۲۲۱ پ - ۲۷۰ر) زرین. باعنوان دولت بیدار نصیب . آغاز : انسان موفق بطلب و ریاضت را چون گذرگاه عرش تحت رب‌العالمین میسرشد [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۳] .

10990 ـ تهران ، ادبیات ۱۰/۶۶ جوادی : نسخ ونستعلیق ، باتاریخ ۱۱۸۸ در دفتر [ف. ادبیات ۳:۲۶] .

10991ـ سنا۱۱/۲۸۰: باتاریخ۱۱۸۲ ۱۱۹۱ در دفتر . آغاز : بدان ای جویندهٔ تحقیق وپویندهٔ وسط طریق ایدك‌الله بروح منه که مجموع عالم جسمانی ... همیشه در تغییر و

تبدیل وتجدد وسیلان است، ۲ص [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵] .

10992ـ ملك ۴۷۱۹/۱۹ : شکسته نستعلیق نزدیك ۱۱۹۳ (۷۴پ-۸۴ر) گفتاری است به‌نظم ونثرکه احادیث وآیه‌هایی‌را بشیوهٔ عرفانی‌گزارش‌کرده‌است. آغاز: سپاس کریمی را سزاست که حلیه حلیتش زیوریست زیبنده و رشحهٔ محبتش‌گوهریست ارزنده ، گلشن . . . رباعی : مجنون تو کوه را ز صحرا نشناخت [رؤیت].

10993ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۱۲۵۳ : نوشتهٔ غلام نبی ۱۱۹۲ [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۳] .

98ـ10994 ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۵۷۷:سدهٔ ۱۳ ،چهارگفتارعرفانی‌حروفی است [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴ : ۶۶۳].

10999 ـ سپهسالار ۷۵۴۴/۳ : نستعلیق عباسخان قاجار ، دوشنبهٔ ۱۵ ج ۲/ ۱۲۴۳ ' درمراغه (۴۲پ ـ ۷۰پ). آغاز: شکر و سپاس بیقیاس شایستهٔ معبودی است که یگانه صفت اوست [ف . سپهسالار ۵ : ۱۹] .

11000ـ دانشگاه۲/۳۹۲۳: نستعلیق باتاریخ ۱۲۵۴ درمجموعه بهمین خامه (۱۸ر ۶۰ر) گفتاریست‌عرفانی باتفسیربرخی ازآیه‌ها آغاز: حمدله ... قال العبد: حمدله ... پس بنده می‌گوید : حمدله [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۲۰] .

11001ـ الهیات ۱/۵۰۶ د : نسخ ۱۷ رجب ۱۲۶۹ (درش۲) (۲ر-۷۷ر) نسخه مقابله‌شده‌است. بنظم ونثر، آغازافتاده، انجام قیدمنه تاننهی پابقید-صید مکن تانکنی خویش صید [ف. الهیات۱ : ۳۱۳] .

11002ـ ملك ۶۲۹۴/۲ : نستعلیق ۱۲۷۱ شمارهٔ ۲دفتر (۲۱پ-۲۸ر). آغاز: الحمدلله‌الذی نورمصابیح‌القلوب بانوارحکمته وزین بساتین... مناجات: الهی بعزت آنهائی که‌رخش‌همت‌درساحت‌میدان‌قناعت...، باعنوان های: کلمه، کلمه به‌نثرونظم [رؤیت].

11003ـملك۴/۴۲۶۷: نسخ باتاریخ ۱۲۷۶ در دفتر (۱۳پ ـ ۱۷ر) . آغاز : مشهودرامحبت‌اقتضاآنکه‌صاحب‌رأی‌صایب‌وفکر ثاقب که دیدهٔ بصیرتش بکحل الجـواهر تایید ربانی جلا یافته [رؤیت] .

11004 ـ ملك ۴۲۶۷/۵ : با همان تاریخ ۱۲۷۶ (۲۵ر ـ ۱۷ر)، گفتاریست در چند فصل، آغاز: بباید دانست‌که اول چیزی که بر بندگان واجبست شناختن حق جل‌جلاله که واحدی قدیم مطلق است [رؤیت] .

11005 ـ تهران ، دانشسرایعالی ، قریب: نستعلیق شوال ۱۲۷۶ ، از نگارشهای تازه است [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۰] .

11006ـ ملك ۴۰۳۸/۴ : نسخ سدهٔ ۱۳ ، باعنوانهای باب : الباب الثانی فی‌بیان القسطاس ، الباب الثالث فی معرفةالله، الباب الرابع فی‌بیان المعاد، الباب الخامس فی‌دعاء الاخلاص ، الباب السادس فی زیارة الجامعه . نسخه عنوان باب یکم را ندارد. آغاز: حمد و سپاس وصف جمال ذاتی که لمیزل بوده ... وبعدبیان‌می‌کند عبدمفتقر. همراه بارساله‌ای‌از سیدکاظم رشتی [رؤیت] .

11007ـ سپهسالار ۴۶۴۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳. آغاز : حمد بیحد و غایت و ثنای بی‌نهایت حضرت مطلقه نورالانوار را،.. شیخ شهاب الدین ... پرسید از انوار و تفصیل آن واجب بود کلمه‌ای چند نوشتن ۳۱ گ [ف . سپهالار ۵:۱۵]. همان «انوار: ۱۰۵۲» است.

11008ـ ملك ۴۰۰۶/۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۰۶ر-۱۲۹ر)، آبخورده و ناخوانا

است ، **آغاز :** سپاس حکیمی را که افکار حکما... درمعرفت‌کنه او متحیر و حیران شده درود بر کاملان [رؤیت] .

11009ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۴/۳ : سدهٔ **۱۳**، در توبه، شکر و صبر ، خوف رجاء، فقروزهد ، محاسبت و مراقبت ، صدق اخلاص ، تفکر ، توحید ، محبت و شوق [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۴] .

11010ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۴۸: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، برای مستوفی‌الممالك نوشته شده است [نسخه‌ها ۲ : ۸۱] .

11011ـ **ملك** ۵۴۹۵/۳ : نستعلیق‌و نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۹۷ ر ــ ۱۴۵ ر) نویسنده واردات‌غیبیه والهامات ورؤیاهای خود و نامه های خود باستاد و پاسخهـای او را نـامبوب گردآوری کرده و نامی برای آن یاد نکرده است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعلنا من ــ المستمسکین بحبل ولایة اولیائه ، و اولیائه ــ المنتخبین، والصلاة ... چون مدتها بود شایق آن بودم‌که بسیاری از فرمایشات و نوشتجات جناب استاد خودرا در کتابی جمع و بعضی از مکاشفات جزئیه و واردات غیبیهٔ خود را نیز [رؤیت] .

11012 ـ **ملك** ۴۶۵۶/۳ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند ابراهیم فرزند محمد حسینی‌تفرشی، نزدیك**۱۳۱۱**، (۴۷ر-۵۱پ) مقابلهٔ مرتضی فرهنگ در ۱۳۵۹ . **آغاز :** بدانکه معرفت مطلوب‌که حق تعالی است سهل است‌ازقبل‌خود،زیراکه‌اونیراعظم‌است،که‌امکان خفا ندارد [رؤیت] .

11013 ـ **خانقاه احمدی فقرای ذهبیه**۵/مج: نوشتهٔغلام‌امیری، رجب**۱۳۷۵** همان رساله (تهران ملی 11983) است .

فیلمآن در دانشگاه ش ۱۹۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱] .

11014ـ **تهران** ، ملی ۱۸/ ۲۶۶ ـ ۲۴۶ : تاریخ یادنشده، درفهرست بنام «رساله دراقرب طرق وانور سبل» یادشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱ :۶۳۲].

11015ـ **سپهسالار**۶۵۵۵/۹:تاریخ یاد نشده (۱۹۷ پ ــ ۲۰۴ ر) دربارهٔ مقصود آفرینش، نخستین‌آفریده، ترکیب روح وجسد ثواب و عقاب وفرشته ، توفیق‌اختیار ، معراج وصیت مشایخ. **آغاز:** برمقتضی‌حضرت‌سلطانی جلالی... کلمه‌ای چند ازاقوال اصحاب ظاهر وتأویل [ف . سپهسالار ۵ : ۱۸] .

11016ـ**سپهسالار**۲۷۹۹/۱۰:تاریخ یادنشده، گفتاریست درسه فصل. **آغاز:** بدان وآگاه‌باش‌که اصل همهٔ ادبها درتصوف مواظبت است برسنن (ص۳۶ ــ ۳۸) .

11017ـ **سپهسالار**۲۷۹۹/۱۱ : یك عنوان فصل دارد . **آغاز :** زهی مقدس ذات واجب‌الوجودی‌که با هرموجودی درعین شهود است (ص۳۸-۴۱) [ف. سپهسالار ۵ :۱۲] .

11018 ـ **دانشگاه** ۱۰۱۵/۲۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۵۱ر-۵۲ر) . **آغاز** بسمله. قال رسول‌الله من قال لااله‌الاالله خالصاً مخلصاً دخل‌الجنة. چون همه اوست غیراونیست **پایان** وباین یقین واصل‌گشت. فالحمدلله رب‌ـ العالمین... وآله اجمعین .

11019ـ **مجلس**۱۱۸۴/۳: بی‌تاریخ پس از **۱۰۰۸**، (ص۳۴-۳۷) دربیان شریعت وطریقت وحقیقت ومعرفت، نثری‌گویا پیش از صفویه [ف. مجلس ۳ :۶۶۰] . **آغاز:** روایت کرده ازحضرت امیر... از حضرت امام جعفر که فرمودند شریعت وطریقت وحقیقت ومعرفت چه‌چیز است...

رسالة العشاق

برای امیرناصرالدین شمس‌الدین نگاشته شده. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت جلال احدیت راکه بصمصام نام نشان غیرت را را محو وقمع کرد.

11020- **قاهره**، دارالکتب ۳۶۶ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ۱۳۸پ-۱۵۱) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۱۹].

رسالة العشاق

از علیرضا میرزا شهره فرزند فتحعلیشاه قاجار (زاده در ۱۲۱۸) در یك مقدمه و دو فصل و یك خاتمه. در۴۲ص. و درنسخهٔ ۱۱۶ رضوی همراه «بستان العشاق» نگارنده آمده است. **آغاز:** این‌شهرهٔ کوی محبت و شیدای میدان مودت مرقوم میدارد.

بنگرید. ذریعه۹:۵۵۸- مجمع الفصحا ۱ : ۳۶.

11021- **رضوی** ۱۱۶ تاریخ: بخامهٔ نگارنده همراه «بستان العشاق» او (۴۲ ص) [ف. رضوی ۷ : ۲۱].

رساله در عشق = عشق

رسالة فی التوحید = اقاویل قدماء فلاسفه

از یعقوب فرزند موسی متطبب، که درص ۷۳۹ چهارنسخهٔ آن نشان‌داده شد. اینك نسخه ای دیگر:

11022- **مجلس** ۶۲ شماره‌داده‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۹-۱۰۹۴** دردفتر، آغاز برابر نمونه (۱۶۳پ-۱۸۳پ) [رؤیت].

رسالة فی حالة الطفولیه

از سهروردی، یحیی، که یاد او در «آواز پرجبرائیل: ۱۰۱۵» گذشت. این‌گفتارهمراه «روزی با جماعت درویشان» از همو بکوشش دکترمهدی بیانی در۱۳۱۷خ چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۶۹۹.

11023- **تهران**، ملی ۹۹۲/۳: نسخ عبدالداعی محمد فرزندعلی دامغانی، باتاریخ **۶۵۹** دردفتر. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۱۳۶ هست [فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۲۹۹].

رسالهٔ قشیریه = ترجمهٔ رسالهٔ قشیریه

در ص ۱۰۸۳ گذشت.

رسالة مفصله

از خواجه عبدالله انصاری، نگارندهٔ «الهی نامه : ۱۰۴۸» وجزآن. درچهل و دوفصل در تصوف.

11024- **مرادملا** ۱۷۹۶/۱: نستعلیق محمد فرزند شهاب‌الدین‌عطار، آغازصفر **۸۵۲** (گ۱-۱۶۰). **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۰].

رسالهٔ نظام شاه

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت ۳» وجزآن. درفهرست‌فیلمها بدین‌عنوان‌آمده شاید «توحید استدلالی: ۱۱۰۲» او باشدکه‌بنام مرتضی نظام‌شاه نگاشته است.

11025- **بادلیان**، آکسفورد ۹۴/۱۲ **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷].

رسالهٔ نقشبندیه

از محمد رفیع‌الدین فرزند شمس‌الدین، گویا نگارندهٔ «ثمرات مکیه: ۱۱۰۶».

11026- **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق‌ف۱۵: تاریخ‌یادنشده (ص۲۰۵) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۶].

رسالهٔ نقشبندیه

از شاه اسدالله .

11027ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۱قف۱۰۱: نوشتهٔ **۱۲۴۱** (ص ۴۷ ـ ۵۶) [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی:۳۶] .

رسائل نقشبندیه

شش رساله : ۱ ـ انتساب طریقهٔ عالیه نقشبندیه ۲ـ رسالهٔ اولی ۳ـ رسالهٔ ثانیه ۴ ـ رسالهٔ ثالثه ۵ـ رسالهٔ رابعه ۶ـ رسالهٔ خامسه

11028-33ـ بادلیان، ۴۸ C: نسخ محمدصادق فرزند مصطفی فرزند محمد،شعبان **۱۲۲۴** درارزروم، ۱۳۸ گ ۱۹س. فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۴۴ هست [فیلمها۱: ۵۶۹] .

رسالهٔ نوربخش

از عبدالرحمان جامی [ن . طرازی] .
آغاز: بعمد حمدمنان مستعان، وصلوات‌مفخر انس و جان .

11034ـ قاهره، دارالکتب : ۲۶۱ مجامیع تیموریه: بی‌تاریخ (گ۴۴۶ ـ ۴۴۷) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ :۲۷۶] .

رسخ البیان وفتح البیان

از محمود پسیخانی گیلانی ، درگذشتهٔ ۸۳۱، درعقاید نقطویان ، درشصت وهفت بیان در «نقطویان یاپسیخانیان» دکتر صادق کیا و «لغت نامه» (حروفیان) از این کتاب یاد نشده است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** استعین بنفسك‌الذی لااله‌الا: الحمدلله‌الذی انزل علی‌عبده الکتاب، لیکون‌للعالمین بشیراً، وموهبة جزیلا، وسراجاً منیرا ...

بنگرید : لغت نامه (حروفیان) : ۴۷۶ـ نقطویان یاپسیخانیان، دکترکیا : ۵.

11035ـ دانشگاه ۲۹۳۰ : نستعلیق خواجه نجیب عجمی ثروی فرزند میرزا رستم خان رستمداری صالحانی ، پنجشنبهٔ ۱۶ع۸/ **۱۰۵۸**، ۱۴۰ گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۸۸] .

رشحات عین‌الحیات

ازعلی‌کاشفی‌بیهقی، نگارندهٔ «حرزالامان ۱۱۰»وجزآن. درکشف‌الظنون وهدیةالاحباب وذریعه از پدرش حسین‌کاشفی‌نگارندهٔ «جواهر التفسیر : ۴۲ » دانسته شده . ملفوظات‌خواجه عبیدالله احرار است‌ومناقبش در یك مقدمه وسه مقصد و یك خاتمه : مقدمه در طبقات سلسلهٔ نقشبندیان، مقصد ۱ ـ در مناقب همان خواجه عبیدالله ۲ـ دربرخی ازحقایق شنیده درمجلس او ۳ ـ کرامات او ، و هرمقصد در سه فصل . خاتمه درمرگ همان خواجه‌که در ۹۰۹ (= رشحات) بانجام‌رسیده وبارهاچاپ‌شده‌وترجمهٔ ترکی‌آن بسال ۱۲۳۶ دراستانبول‌بچاپ رسیده است. **آغاز:** الحمدلمن‌رس رشحات الحقایق و الحکم علی قلوب العارفین ... اما بعد، چنین گوید فقیر بی‌بضاعت .

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۳۵ ـ ف. مشار : ۸۳۴ ـ کشف الظنون ۱ :۹۰۳ـهدیة الاحباب ۱ : ۳۱۶ .

11036ـ تهران ، ادبیات ۳۱حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین [ف. ادبیات۲:۲۲].

11037ـ آصفیه ۱ تذکره : نستعلیق خوش، ع ۱/**۱۰۰۰** ، ۶۳۳ ص ۱۷ س [ف . آصفیه ۱ : ۲۸۶].

11038ـ آصفیه ۵ تذکره : نستعلیق حسن دهلوی منشأ کشمیری اباً وجداً ، **۱۰۱۲** ۷۸۴ص ۱۹س [ف. آصفیه ۱ : ۲۸۶] .

11039ـ قم، فیضیه ۲۱۴۰ (۱۲۹) :

نستعلیق، ۱۵ رمضان **۱۰۳۳**، آغاز برابر نمونه ۲۷۰ ص ۱۷س [ف . فیضیه ۲ : ۲۲۳] .

11040ـ **مجلس** ۵۲۷۴ فهرست‌نشده: نسخ محمد یوسف فرزند مبارك ، سدهٔ **۱۱** ، ۳۴۰گ ۱۹س [رؤیت] .

11041ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ تاریخ فارسی طلعت : تاریخ یادنشده ، زرین . آغاز برابر نمونه .

11042ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰ تاریخ فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده، زرین . آغاز برابر نمونه .

11043ـ **قاهره**، دارالکتب۵۳ تصوف فارسی : تاریخ یادشده، آغاز برابر نمونه .

11044ـ **قاهره**، دارالکتب۴۸ تصوف فارسی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۲۷۸] .

11045ـ **قاهره**، دارالکتب ۴مجامیع فارسی : نسخ، بی‌تاریخ، گزیده‌ایست ازآن‌در مجموعه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۷] .

رشحات القدس فی شرح نفحات الانس

متن از جامی (بنگرید : تهلیلیه : ۳۶) گزارش ازدرویش علی‌بوزجانی‌جامی‌که «سیرت فرزندان ژنده پیل» را بسال۹۲۹ نگاشته است در آن‌آمده: بملاحظه حاشیه‌ای‌که مولانا عبدـ الغفور برآن‌کتاب نوشته، چون‌کتاب و حاشیه جدا بود ، خواستم هر دو را درهم بیامیزم و خودنیز برآن بیفزایم. و نشان متن را [م] و حاشیه‌های نگارندهٔ اصل را [مص] و نشانهٔ حاشیه‌های عبدالغفور را [ح] و آنچه خود افزوده [ش] قرار داده است . **آغاز** : باسمه سبدأ فی‌کل‌کتاب وکلام... حمد وثنا و منتهای بی‌منتها خدایرا که روایح نفحات ... وبعد ، چنین‌گوید درویش علی بوزجانی.

11046ـ **مجلس** ۲۹۶۳ : نسخ شوال **۱۲۴۲**، آغازبرابرنمونه ، ۶۳۸ص۱۷س[ف. مجلس ۱۰ : ۴۰۷] .

11047ـ **آقای حسین پاشانوایی**: تاریخ ونشانی یادنشده [راهنمای کتاب، گفتار آقای دانش‌پژوه س۱۰: ۳۹۴ ، ۳۹۶] .

رشد الهی فی کشف تجلیات نامتناهی

در آن آمده : از مشرب شطار است و از تلقین... سلطان‌بایزید بسطامی. که بایدطیفور فرزند عیسی، درگذشتهٔ ۲۳۴ یا ۲۶۱ یا۲۶۲ باشد. **آغاز**: حمدله . . . امابعد ، بدان ای فرزند ارجمندچون خواهی‌که واصل‌حق‌کردی وعارف اوشوی، ترا رشدی‌گویم و راهی نمایم که قریب‌تر باشد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۵ ــ مؤلفین مشار ۳ : ۶۰۴ ــ ریحانة‌الادب ۵ : ۲۰۱ .

11048ـ **دانشگاه**۴۳۸۹/۴: نستعلیق محمدشفیع فرزند محمدتقی لاری **۱۲۹۷** (ص ۳۳ ــ ۳۶) در عنوان آمده از سلطان بایزید بسطامی، ولی از خود او نیست [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۲] .

رشف‌الالحاظ فی کشف‌الالفاظ =

شرح‌الالفاظ = الحاظ فی کشف‌الالفاظ

ازشرف‌الدین‌حسین‌فرزنداحمدفتی‌تبریزی خالدی، از مردمان نامی سدهٔ هشتم . فرهنگ اصطلاحات صوفیان است دریك مقدمه وسه‌فصل ۱ـ دراسامی معشوق وآنچه متعلق باوست ۲ـ اسامی که میان عاشق و معشوق دایر و مشترك است ۳ـ کلماتی چند مخصوص به‌عاشق‌واحوال

او. نسخه‌هایی بااین ساختمان بنام «اصلاحات صوفیان : ۱۰۳۷» ازعراقی وجزاودانسته‌شده **آغاز:** حمد و ستایش خدایی را که در معانی را در صورت بیان عیان می‌کند. . . اما بعد ، فقیرحسین‌بن ... می‌گوید که بباید دانستن که معانی را .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۱۲۱ (اصطلاحات) ۱۱ : ۲۳۸ (رشق الالحاظ) ــ دانشمندان آذربایجان : ۱۱۶ .

11049 ـ **ایاصوفیا** ۲۶۲۰/۳ : نستعلیق، باتاریخ **۸۷۴** دردفتر (گ ۴۰-۵۴) **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۱۲ هست وددفهرست «الحاظ فی‌کشف الالفاظ» یاد شده [فیلمها ۱: ۴۱۱] .

11050ـ **رضوی**۷۳۲حکمت: نستعلیق محمود رومی، سدهٔ **۹**، آغاز برابرنمونه، ۱۶ گ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۱۵۵] .

11051 ـ **ملك** ۴۰۵۶/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۰۴** دردفتر، آغاز نانویس مانده. فصل ۱ و ۲را دارد سپس فصل در شرح اصطلاحات اهل‌تصوف، آغازاین فصل. بدانکه میخانه و تکبرو خمخانه... نام‌کتاب درنسخه « ریف الالفاظ فی کشف الفاظ » آمده است . [رؤیت].

11052ـ **ملك** ۶۲۲۵/۲ : نسخ‌خوب محمدفرزندعبدالباقی‌الاسکلبی مرید شیخ حسن افندی، در**۱۰۰۵** در تکیهٔ مصطفی پاشا، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11053ـ **دانشگاه** ۲۱۴۵ : شمارهٔ ۴ «سفینه» با تاریخهایی از **۱۰۶۸-۱۰۹۲** (ص ۷۲-۷۸)، نام‌کتاب ونام نگارنده در فهرست نیامده است [ف . دانشگاه ۹ : ۸۳۸] .

11054ـ **دانشگاه**۳۸۶۴/۷: باتاریخ **۱۲۴۶-۱۲۵۳** درکشکول (ص ۱۲۹-۱۳۶) آغاز برابرنمونه، درفهرست «شرح‌الالفاظ فی کشف الالفاظ» آمده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۴۳] .

11055ـ **مجلس** ۳۵۱۲/۶ : نوشتهٔ سید محمدرضوی قمی‌متخلص به‌ساغردر**۱۲۶۱** **۱۲۸۱** (ص۳۶-۳۷) تنها مطلب اول را دارد ودرفهرست «شرح الالفاظ فی‌کشف الالفاظ» و نگارنده حسین غنی خالدی یادشده است [ف . مجلس ۱۰ : ۱۴۶۵].

11056ـ **سپهسالار**۵۵۳۵/۴: نوشتهٔ محمد علی‌کرمانشاهی ، سدهٔ **۱۳** (۱۷۱پ ـ ۱۸۳ر)آغازبرابرنمونه، در فهرست آمده از سهروردی است ولی نویسنده نسخه آنرا از شبستری پنداشته است [ف.سپهسالار۳:۱۴۲].

11057ـ **دانشگاه** ۸۹۰/۸: نستعلیق تاریخ یادنشده، در فهرست نام‌کتاب ونگارنده نیامده است. **آغاز:** حمدله. امابعد، بدانکه. امام جعفر... در بیان حدیث که خلق‌الله آدم علی صورته [ف. دانشگاه ۳ : ۴۱۰] .

رعد و برق

ازعبدالغفار فرزند عبدالشکور تبریزی .
گفتاریست عرفانی فلسفی مانند محاکمهٔ انسان وحیوان رسائل اخوان الصفا، کـه گویا در ۱ شعبان ۱۱۶۵ درپنج‌بارش ویك طوفان نگاشته شده است: ۱ـ درتشاجر حمار ۲ـ درمکالمات کرم پیله ۳ـ مناظرات خر۴ـ مقالات غنم۵ـ معاتبات طلا . و طوفان در مجاب ساختن فقیه مدعیان را [دانش پژوه] . **آغاز :** نحمدك یا من بدأ جمالك فی‌کل مابدأ، ونقد سك دائماً ابداً ... محامد لاتعد ولاتحصی‌خدایراسزاست ...امابعد این حقیر...

11058 ـ **دانشگاه** ۴۴۵۵ : نستعلیق

گویا نگارنده، ۱ شعبان **۱۲۶۵** ، در پایان نسخه بخامهٔعدل الملك‌آمده: مؤلف این رساله حاجی غفار... جد مادری این‌فقیر است ، ۴۴ گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۲] .

رعنا وزیبا = محبوب القلوب

رعنا وزیبا

از میرزا برخوردار، بنگرید به «محبوب القلوب» او در همین بخش .

11059ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۰۹ تعلیق خوش سید عزیز الدین ، رجب **۱۲۱۲** درپایان «محبوب‌القلوب» او[یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

رفع الفتنة = رفع الغاویه

ازملامحسن فیض‌کاشانی، نگارندهٔ«امانت ۵» و جزآن. پدرم بنقل‌از فهرست نگارشهای فیض‌آنرا بنام « رفع الغاویه » یاد کرده اند ولی دردیباجهٔ‌نسخهٔ۴۷۶۱ دانشگاه بنام «رفع الفتنه» آمده است. بنام‌شاه‌عباس ودوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) در دیباجهٔ‌آن آمده : چون برخی به طعن مشایخ دین زبان درازکرده ، کلمه‌ای در بیان حقیقت حال علم و عالم و اصناف ایشان و ومعنی‌زهدوعبادت درویشان می‌نویسم (بنگرید «شرح الصدر : ۶۷۴» ازاو). **آغاز** (۱) منت خدایرا عزوجل‌که‌راه حق‌روشن واحکام‌شریعت غرامبین است. **آغاز:** (۲) یا مبدع الارکان و الاصول ومفیض‌القلوب و الارواح .

بنگرید : ذریعه ۱۱:۲۴۳ـ محجةالبیضا ۲ : ۲۰، ۳۴، ۴۲ .

11060ـ **دانشگاه**۴۷۶۱/۴: نستعلیق شکرالله‌فرزندمیرزا محمدباقرطباطبائی بیدگلی **۱۲۹۶** (۱۵۵ ـ ۱۷۲) . آغاز برابر نمونه ونسخه بنام «رفع الفتنه» است [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۰۹] .

11061 ـ **دانشگاه** ۳۳۰۳ : نستعلیق خوش آدینهٔ ۸ ج ۲/**۱۳۲۲** در اوین ، آغاز برابر نمونهٔ۲ ؛درفهرست بنام«رفع‌الفتنه» آمده است. ۷گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۲۹].

11062ـ **قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی تاریخ یاد نشده ، همراه ۷ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

رق منشور

از سیدجعفردارابی، نگارندهٔ «معراجیه» و جزآن. دراثبات معراج جسمانیست، بروش عرفانی وعنوان‌های: رق،رق.که درنجف بسال ۱۲۳۱ بدان‌آغازکرده‌وآنرا بنام«کتاب‌المسطور فی شرح الرق المنشور» گزارش کرده است . **آغاز:** سبحان‌الذی‌اسری‌بعبده‌لیلاً من‌المسجد الحرام.

11063ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی نوشتهٔ نگارنده [ذریعه ۱۱ : ۲۴۶].

11064ـ **همدان**، مدرسهٔ‌غرب همدان ۵۰۴/۳ : باتاریخ **۱۲۳۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۱].

رمز الاقطاب

از خواجه محمد پارسا ، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» وجزآن .

11065 ـ **تبریز** ، سید محمد علی طباطبائی‌قاضی: تاریخ‌یاد نشده [سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

رموز

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. بهنثر ونظم و عنوان‌های : رمز ، رمز . **آغاز :** الحمدلله الجواد بظهورالوجود فی‌مراتب‌الغیب‌والشهود

والصلاة... اسم جامع جامع اسمابود .

11066ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۱ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌کلیات)شمارهٔ۳۱کلیات‌او(۱۷۶پ‌ـ۱۸۴ پ) درهامش ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11067ـ **دانشگاه**۱۱/۲۹۲۰:محمود فرزند محمد **۸۷۱** (ص۱۰۷ـ۱۲۷) ، همراه «آداب درویشی » و جز آن [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶] .

11068ـ **سنا**۶۵/۳۷۲: نوشتهٔ**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

11069ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۵ : نستعلیق **۱۱۰۹**، شمارهٔ ۲۵مجموعهٔرسایل او (۲۰۰پ ۲۰۶پ) [رؤیت] .

11070ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۳ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۴ر ـ۱۴۱پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹گفتار دیگرازهمو [رؤیت] .

11071ـ **مجلس**۶۴/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۲۲۴ـ۲۲۹)، آغازبرابر نمونه، همراه۹۰گفتار دیگرازهمو [ف.مجلس ۱۰ : ۶۰۳] .

رموزات

از شیخ عبدالجلیل ، دربارهٔ چهار منزل شریعت و طریقت و معرفت ، در صد و دو رمز گویانگارنده‌سیدعبدالجلیل فرزنداحمدواسطی بلگرامی (۱۰۷۱ ـ ۱۱۳۸) باشد . **آغاز :** حمدلله، علی صانع‌القدرة والتحیات .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۸ ـ ف. مشار ۱۵۱۸ ـ ف. مؤلفین۳:۷۰۹ ـ تذکرهٔ علمای هند : ۱۰۹ .

11072 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۳ : نستعلیق محمد اسماعیل ، **۱۱۲۸** (۳۱۶ پ ـ ۳۴۱ر) زرین ، سپس نامه‌های عرفانی از همو [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۴] .

رموز العارفین

گفتاریست عرفانی در بارهٔ عشق و روح **آغاز:** حمد بیحد خدای را سزاست‌که ریاض بدن بآب روان پرورده .

11073ـ **تهران** ، پزشکی ۲۳۹/۶ : باتاریخ **۱۰۳۷** در دفتر (۹۲ ـ ۹۹) ، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام « رسالهٔ عرفانی » یاد شده [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۴] .

11074 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۳۷ : تاریخ یادنشده، (ص۳۶۱ـ۳۶۷) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۵:۵۶] .

رواق الاخلاق

ازشیخ زین‌الدین گیلانی. که برای‌میرزا آقابیگ‌که به‌لاهیجان‌آمده بود، درهشت مثال وهشت مفتاح نوشته است. عنوانهای : تکمله ، تلمیح، تفسیر، ترشیح‌نیزدارد. نام‌کتاب ومیرزا آقابیگ و نگارنده و فهرست کوتاه کتاب در دیباجه آمده است . **آغاز:** . . . یارب نفسی ده کـه ثنا پردازم ـ وین نغمه به آهنگ نوا پردازم ـ دیباجهٔ علم ...

11075 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۲۸ : نستعلیق **۱۰۶۳ـ۱۰۷۳** (ص۷۱۸ ـ ۷۵۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۵] .

روان نامهٔ شعبانی

ازعلی فرزند احمد در اثبات بقای نفس، برای علی فرزند شعبان .

11076 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۴۲ : باتاریخهایی از**۷۵۱** ـ **۷۵۵** . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۱] .

روح = رساله در ...
از سلطان عبدالرحمان .

11077ـ آصفیه ۱۶۴۴ تصوف: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

روح الارواح

از شهاب الدین ابوالقاسم عبدالله فرزند مظفرسمعانی ، ازدانشمندان سدهٔ ششم یا اوایل سدهٔ هفتم. اوجز ابوالقاسم احمد فرزندمنصور سمعانی است‌که در پیرامن سال پانصد می‌زیسته است. درگزارش اسماء حسنی بروش عرفانی و شیوا ودرآن از (شیخ والد) بآنچنان یادکرده که پدرش دانشمندی بـوده است . در دیباچـهٔ نسخه‌ها ازنگارنده نام برده نشده از این روی برخی‌آنرا «روح الارواح» امیر حسینی غوری هروی (۶۷۱ ـ ۷۱۸) پنداشته‌اند . **آغاز :** افتتاح‌کرده شد شرح اسامی خداوند جل‌جلاله بپارسی برای انتفاع .

بنگرید: مجلهٔ ادبیات، گفتارآقای دانش پژوه س۱۵ ش۴ ـ کشف‌الظنون ۱: ۵۷۷.

11078ـ **تهران،** رکن‌الدین همایون فرخ : سدهٔ **۷ـ۸** نسخه بنام ابوالقاسم عبدالله فرزند مظفراست [مجلهٔ وحید س۴ش۵ص۴۰۵ مجلهٔ ادبیات س ۱۵ ش۴] .

11079 ـ **کابل،** موزه ۲۳۹ : نسخ خاوری حبیب(طبیب) فرزند احمد فرزندحسن فرزند حسین فرزند محمد فرزند احمد فرزند محمد فرزند عطاءالله طبیب درناگور ۱۷ج۲/ **۷۱۸**، ۵۳۵ص ۲۶ س. این نسخه در فهرست بورکوی ۱۳۶ از آن امیر حسینی دانسته شده است [مجلهٔ ادبیات تهران] .

11080 ـ **توبینکن** ۱۹۰۷ QU ۱۰۰۸U : نسخ پنجشنبهٔ ۴ شعبان **۷۳۵** ، ۱۳۵گ (ج۱) **فیلم** آن درملی ع۳۵۷۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۰۷ ـ نسخه‌ها ۳ : ۱۰۲] .

11081ـ **رضوی** ۶۵ دعا : نستعلیق احمدفرزند عبدالرزاق فرزند فضل‌الله در**۸۴۰** آغازبرابر نمونه، در فهرست ازآن ابوالقاسم احمد فرزندمنصورسمعانی‌یادشده، ۲۸۸گ، ۲۱ س [ف. رضوی ۲: ۲۵۹] .

11082ـ **مجلس** ۲۷۳۹ (۲۷۸۳۳) فهرست نشده : نوشتهٔ رمضان **۸۵۶** ، در ص ع بنام «روح‌الارواح وسرالاسرار» و ازآن احمد سمعانی دانسته شده ، آغاز نزدیك به نمونه ، ۳۱۶گ ۲۳س [رؤیت] .

11083ـ **تهران،** محمودزاهدی: نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰** ، آغاز بمانند نمونه ، ۴۲۹ ص ۲۵س [مجلهٔ وحید س ۴ : ۶۴۵] .

11084ـ **استانبول،** طوبقرسرای۸۸ (976): نوشتهٔ سلیمان هاشمی، محرم **۱۰۵۴** درفهرست ازآن ابوالقاسم احمد فرزند منصور سمعانی یادشده، آغازافتاده، [ف. ۱۰: ۳۳] .

11085ـ **افغانستان،** آقای دانش‌پژوه نسختی از آن را در نمایشگاه نسخه‌های خطی شهرکابل دیده‌اند [راهنمای‌کتاب ۱۰: ۵۲۲].

روح انسانی وحیوانی = رساله در ...

ازعزیزنسفی، که یاد او در « آداب اهل تصوف :۱۰۰۹» گذشت. **آغاز:**... در بیان عروج نفس و بیان‌آنکه روح انسانی دیگرست و روح حیوانی دیگر . بدانکه روح حیوانی مدرك جزئیات .

11086 ـ **دانشگاه** ۴۷۳۶/۳۷ : نستعلیق محمدحسین **۱۰۶۰** (ص ۳۰۲) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۶] .

روح و بروز او

ناشناخته .

11087ـ تهران ، آقای افشار یزدی ۱۰/مج : فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

روحیه = نغمهٔ روحیه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ‌هالك : ۲۵» گذشت . تااینجاکه من میدانم دوگفتاربه‌نثرویك مثنوی ازاوبدین نام هست . این یکی به نثر و نظم است و جز «روحیه»ی‌اوست‌که‌درجلدسوم(ص۱۳۷ـ۱۳۸) مجموعه رساله‌های او چاپ دکتر نوربخش بچاپ رسیده است. ونصرالله طرازی ازاین به «نغمهٔ روحیه» یادکرده است . **آغاز** : قال‌الله تعالی فی‌حق‌آدم فاذاسویته ونفخت فیه‌من‌رحی یعنی بعداز تسویه ... آدمی را دمی ازآن دم دانند .

11088ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق **۹۶۶** (۵۴ر ـ۵۷پ) آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام «نغمهٔروحیه» آمده است [مخطوطات ۱ : ۲۷۴] .

11089ـ **ملك** ۴۲۶۲/۴۸ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۴۸ مجموعهٔ رسایل او (۲۹۴ ر ـ ۲۹۹پ) . آغاز برابرنمونه [رؤیت].

11090ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** (گ۲۴۵ ـ ۲۴۷) آغاز برابرنمونه، درفهرست ازنگارنده نام‌برده‌نشده [مخطوطات ۱: ۲۱۵].

11091ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۶ : نستعلیق محمدعلی‌فرزند عزیزتفرشی **۱۲۵۸**(۲۷۹پـ ۲۸۱پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

روحیه

از همان شاه نعمت‌الله ولی . دومین گفتار اوست بدین‌نام، به‌نثرونظم. **آغاز**:اللهم‌اهدنا الصراط المستقیم برحمتك یا ارحم الرحمین . اخی ایدك الله بروح الارواح! معلوم فرما که اصحاب صوفیه .

11092ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۷ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۸۱پـ۲۸۲ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

11093ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۴۰: شکسته نستعلیق خوش**۱۲۶۵** (ص۱۴۷). در۱۲سطر، همراه ۹۰گفتار دیگرازهمو، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۱۰: ۵۹۶] .

روحیه

از شاه نعمت الله ولی که در بالا یاد شد . مثنویست در نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك پیرامن ۱۳۶ بیت. این جز «رسالهٔ روحیه» اوست‌که درجلد سوم (ص ۱۳۷ ـ ۱۳۸) چاپ دکتر نوربخش بچاپ رسیده است. **آغاز**: الا ای‌آنکه هستی سالك راه ـ بیا بامن بگو اسرارالله .

11094ـ **ملك**۴۲۶۲/۱۱۸: نستعلیق محمد جعفر فرزند افتخارخان نعمت اللهی با تاریخ**۱۱۱۱** درشمارهٔ پیش ازآن بهمین خامه، شمارهٔ۱۱۸مجموعهٔرسایل‌او(۶۲۱پ‌ـ۶۲۵پ) [رؤیت].

روحیه = رساله دربارهٔ روح

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی .

11095ـ**دانشگاه**۲۹۲۰/۱۵: محمود فرزندمحمد، **۸۷۱**درهرات (ص۱۳۰ـ۱۳۳) همراه «آداب درویشی:9271» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

11096ـ **بادلیان**Sal ۴۷۶: باتاریخ **۱۰۱۲** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ۱۱۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

11097ـ **سنا** ۳۷۲/۴ : نستعلیق با

تاریخ ۱۰۶۶-۱۰۸۸ دردفتر. این نسخه در (س ۳۹۹) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

11098ــ **الهیات** ۵۷۳/۶ د : نسخ رجب **۱۱۹۴** دراصفهان (۱۵۱-۱۶۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۳] .

11099ــ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۲۱ : سدهٔ **۱۳ - ۱۴** (س۲۶۰ - ۲۶۶) در فهرست بنام «صور روحیه» یاد شده است همراه «اصول : 9587» وجز آن. [ف.دانشگاه۱۰ : ۱۶۷۲] .

11100ــ **سنا** ۱۴۹/۳ : تاریخ یادنشده با۲۳ گفتار دیگراز همو (س۵) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۴] .

روزی باجماعت درویشان

از سهروردی،یحیی ،که یاد او در «آواز پرجبرائیل : ۱۰۱۵» گذشت. این‌گفتارهمراه «رسالةفی‌حالةالطفولیه:۱۱۷۴»ازهمو بکوشش دکتر مهدی بیانی ۱۳۱۷ خ چاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار : ۶۹۹.

11101ــ **تهران** ، ملی ۹۹۲/۹ : با تاریخ **۶۵۴ - ۶۵۹** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷ - فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۰] .

روضات النور = نفحات النور

روضة الاحباب

از عطاءالله .

11102ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف ۷۹: نوشتهٔ**۹۶۷** ، ۷۷۰س [مخطوطات سرفرازعلی: ۴۷] .

روضة الخیال

از جلیلی، در سیر و سلوك صوفیانه [ن ۰ طرازی]. **آغاز**: منت بی منتهی منعمی را عم منه، که ازخوان بی‌کرانهٔ خود ما را نعم بلا- غایت...

11103ــ **قاهره**، دارالکتب : ۵ - م تصوف: نوشتهٔ ولی‌الدین بروسوی مشهور به - قواقلوزاده، محرم**۹۶۱**، ۱۸۳ گ ۹س، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۸۰].

روضة الریاحین

ازدرویش‌علی‌بوزجانی، نگارندهٔ«رشحات القدس : ۱۱۷۶» درسیرت شیخ احمد ژنده پیل جام. درمقدمه‌درچهارفصل وسه‌مقصد. (بنگرید سیرت فرزندان ژنده‌پیل از همو). که بکوشش دکترمؤید بسال ۱۳۴۵خ بچاپ رسیده است .

بنگرید : راهنمای‌کتاب گفتارآقای‌دانش پژوه‌دربارهٔشیخ‌جام‌وآثاراوس۱۰ :۳۹۴، ۳۹۶

11104ــ **تاشکند**۸۶۳:نوشتهٔشکرالله فرزند محمدصالح، در**۱۲۴۱**، درفهرست بنام «مناقب اولاد شیخ الاسلام احمد جام» یاد شده [ف. تاشکند ۴:۱۶۴ - راهنمای‌کتاب، گفتار آقای دانش پژوه س ۱۰ : ۳۹۴ ، ۳۹۶] .

11105 ــ **دانشگاه** ۲۶۰۷/۲ فیلم : بدنبال «سیرت فرزندان ژنده‌پیل» که در ۹۲۹ نگاشته شده است. [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

روضة العارفین

ازمحمد فرزندعنایت‌الله بسطامی بایزیدی فقیه صوفی، که‌بروزگار شیخ بهائی (م۱۰۳۰) می‌زیسته است، درحقیقت طریقت تصوف وذکر مقامات واحوال سالکان ، در نه باب و هریك درچند فصل درمحرم ۹۹۴ بانجام رسانده‌است

آغاز : زیباترین رقمی که موحدان صوامع معرفت دیباجهٔ کتاب شهدالمقربون سازند ...

بنگرید : ذریعه۱ : ۱۳۹ (اجازه) ۱۱: ۲۹۸ . روضات الجنات ۴۱ ، ۳۵۹. ریحانة الادب ۱ : ۱۳۸ .

10106ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۰۳: نوشتهٔ محمد مهدی حسینی کشمیری، سدهٔ ۱۱، بایادداشت۱۱۹۹، آغازبرابر نمونه، ۲۵۱ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبائی ـ نسخه ها ۵ : ۴۱۳]. روضة العارفین است نهعابدین که در«نسخهها» یاد شده .

11107 ـ سپهسالار ۱۳۴۴/۱ : نستعلیق عبدالوهاب فرزند خواجه شاه منصور نیشابوری۱۰۷۰دراشرف مازندران ودر۱۰۷۵ نواقص آنرا دربسطام رفع کرده ،آغازچندسطر افتاده(ص۱ـ۲۵۰) [ف. سپهسالار ۵ : ۷۳] .

11108ـ سپهسالار ۱۸۶۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۱۷۴ گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۵ : ۷۳] .

11109 ـ مجلس ۶۵۶ : نستعلیق تاریخیادنشده، آغازکمیافتاده ، ۲۰۹ گ۱۷ س [ف. مجلس۲:۴۱۷]. فیلمآن دردانشگاه ش ۲۲۳۸ هست [فیلمها : ۱۱۱] .

روضة العاشقین

بهنثرونظم دربارهٔ عشق ، برای دوستی از اخوانصفاکه نامشرابهمعما بردهاست. آغاز: حمد بیحد وثنای بیحد و حصر پادشاهی را که منشأ اندیشه را مثال داد...امابعد، چنینگوید مقرر این مقاله ومحرر این رساله یعنی روضة العاشقین...

11110ـ ملك ۴۰۵۶/۲۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، با تاریخ ۹۴۰ در دفتر (۳۰۶ ر ـ ۳۱۲پ) ۲۵س [رؤیت] .

11111ـ ملك ۴۰۵۶/۲۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (۳۰۶ر ـ ۳۱۲پ) [رؤیت] .

روضة المذنبین وجنه المشتاقین

از احمدجام، ژندهپیل،کهیاداو در«انیس التائبین :۱۰۵۴» گذشت . بنام سلطان سنجر (۵۱۱ ـ ۵۵۲)، درمحرم ۵۲۶ نگاشته است نامکتاب وفهرست ۲۳ بابآن در دیباجه آمده است .

11112ـ مجلس ۷۶۲۸ فهرست نشده نسخ متوسط تاریخ یاد نشده ، ۷۲ گ ۱۹ س [پیشگفتار چاپ مفتاحالنجات : ۲۱] .

روضة الورد و نزهة اهل الورد

از ناشناس، وصفی است عرفانی ازگل که نگارنده بسال ۶۹۹ هنگامیکه برخاك پیرخود ابوزاهد بوده ، بهالهام از همو نگاشته است . این ابوزاهد را خلیفهای بنام عزالدین عبدـ الرحمان بوده است. اینگفتار درش۲۴ مجلهٔ آستان قدس چاپ شدهاست. آغاز: حمدبیحد حضرت ذوالجلالی را که به موجب اعطاف در بسیط اطرافگل .

11113ـ رضوی ۱۳۸حکمت : نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابنخاتون ۱۰۶۷، ۸ گ [ف. رضوی ۱ : ۴۴] ؛

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۰۶ ـ راهنمای کتاب ۹ : ۵۴۹ .

11114ـ رضوی ۱۳۸ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده وقف ابن خاتون در ۱۰۶۷ ، ۸ گ، سطرها گوناگون [ف. رضوی ۱:۴۴].

رؤیت = رسالهٔ . . .

از سید محمد حسینی .

11115ـ پاکستان، انجمنترقیاردو ۲ق ۱۳ : تاریخ یادنشده (ص ۱۹۶ ـ) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۴] .

ره انجام = انجام

از صاینالدین علی ترکه ، که یاد او در «شقالقمر : ۳۲۳» گذشت. دریك مقدمه و دو وصل ویك خاتمه . آغاز : بعد از حمد بیحد

خدایی‌که در سرحد بدایت بحکم آفریدگاری هر ذره اذذرات کاینات .

11116ـ مجلس ۲۸مج : نسخ ۱۷ ذیقعدهٔ **۸۲۸** درمجموعه رساله‌های ترکه‌که افرودگیهایی بخامهٔ اودارد[فرهنگ ایران‌زمین، دانش‌پژوه ۱۳۴۶: ۳۱۰]. آغاز برابر نمونه.

11117ـ مجلس ۷مج : در جلدیکم مجموعه رساله‌های او مؤرخ ۳ محرم **۹۰۳** [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

11118 ـ تهران ، ادبیات ۶/۳۲۶ جوادی : نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ **۱۰۸۸** همراه ۹ گفتاردیگر ازهمو، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «مقصوداز علم تصوف وحروف» یادشده‌است [ف. ادبیات ۳ : ۵۱] .

ریاضت ومجاهدت = رساله‌در...

ناشناخته. **آغاز:** حمدله . . . امابعد ، چون بنای‌ایمان وایقان برریاضات ومجاهدات است .

11119ـ دانشگاه ۳۴۹۷/۸ : نسخ حسین علی‌حیرت‌ذهبی خراباتی‌زنجانی **۱۳۱۵** (ص ۱۹۱–۱۹۸) [ف. دانشگاه۱۱: ۲۵۰۶].

ریاض العاشقین

ازهدایت، دربخش سیرخواهدآمد .

ریاض المذکرین

از مولاناکلان [ن.طرازی] . شاید محمد باباکلان مفتی‌نگارندهٔ «خلاصة‌الحساب: ۱۷۰» باشد. **آغاز:** الحمدلله‌الذی شید بقدرته قصور الاصباح.

11120 ـ قاهره دارالکتب، ۲۸تصوف فارسی طلعت : نستعلیق **۱۲۳۶** ، آغاز برای نمونه از این نسخه یاد شد ، ۲۶ گ ۱۳ س [مخطوطات۱ :۲۸۵] .

ز

زاد آخرت

ابوحامدمحمد غزالی، که‌یاد اودرد«باحیه ۷۲۶» گذشت. درآداب وعبادت وسیر و سلوك باعنوانهای فصل، فصل: فصل۱ـ دنیا را باطنی است و ایزد تعالی آفریدگار ۲ ـ زاد آخرت چیست وبدرقه چیست ۳ـ معنی کلمهٔ لااله‌الاالله محمد رسول‌الله ۴ـ این قدر که گفته شد ایمان بدین است ۵ـ چون ازخواب بیدارشوی جهد کن‌که پیش‌ازصبح بود... آداب وضو، طهارت غسل، تیمم، رفتن‌به‌مسجد، ازمسجد بیرون‌شدن امامت و اقتدا، روزه ، معاصی گوش و چشم و مضار دروغ و ریا، آداب صحبت ، آداب اهل علم، آداب‌متعلم، آداب‌فرزند، آداب‌برادران ودوستان. **آغاز:** حمدله . صلاة . قال الشیخ الامام... حمدله. صلاة. بدان‌ای‌غافل ومسکین که تومسافری وازدراه وزادراه وازبادیه‌که براه داری غافلی ومنزلگاه.

11121 ـ مجلس ۵۵۵۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، جیبی [رؤیت] .

زاد الروح

از مریخ قاجارکه گویا درج۱/ ۱۲۵۳، بنام محمدشاه قاجارنگاشته‌است [عبدالله‌انوار] گفتاریست دربارهٔ عشق و عقل بروش عرفانی . **آغاز :** کی‌تواند گفت کسی اسرار عشق ـ هم زعشق وکار عشق و بارعشق .

11122ـ تهران، ملی۹۲۵ف:شکسته نستعلیق ج۱/**۱۲۵۳** گویا بخامهٔ نگارنده ، ۱۲۱گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۴۵۸] .

زاد السالك = سلوكيه = زاد۔ السالكين

از ملا محسن فيض كاشانى ، نگارندهٔ «تفسير آيهٔ امانت : ۵» وجز آن. درسير وسلوك ميان سالهای ۱۰۳۰ ـ ۱۰۴۰ نگاشته است ، ودرآن ۲۵امردا برای‌رسيدن به‌كمال يادكرده است وبكوشش‌آقای جلال‌الدين محدث‌ارموی در ۱۳۳۱خ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله وسلام على عباده‌الذين اصطفى. اما بعد، چنين گويد خاك راه سالكان طريق حق... ازكيفيت راه حق پرسيده بودند .

بنگريد: ذريعه۱۲: ۲ـف. مشار: ۸۷۱.

11123ـ **دانشگاه** ۲۸۹۶/۱۵ : نستعليق احمد فرزند محمد طاهر ، ۱۷ج۲/ **۱۲۱۸** (ص۱۹۷ ـ ۱۹۹) [ف. دانشگاه۱۰: ۱۷۴۵] .

11124ـ **سپهسالار** ۶۵۴۶/۲: نسخ محمد فرزند حاجی‌هاشم‌كهنويه ازكشتزارهای هفتكانهٔ سيمرم ، **۱۲۵۵** (۶۴پ ـ ۷۳پ) در فهرست بنام «سلوك» يادشده است، آغازبرابر برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۶] ،

11125ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۳۰ : نسخ **۱۲۶۷** (ص ۳۰۱ ـ ۳۱۲) آغاز برابر نمونه درنمای نسخه «سلوكيه» ناميده شده است [ف. مجلس ۹ : ۳۱۰] .

11126ـ **نجف** ، شيخ ابراهيم كنی : نوشتهٔعلی فرزند اسماعيل فرزند زين‌العابدين سنجانی غروی، ۱۵ شوال**۱۲۹۷**، آغازبرابر نمونه [ذريعه ۱۲ : ۲] .

11127ـ **تهران** ، ملی ۶۶۷/۲ ف : شكسته نستعليق، باتاريخ رجب **۱۳۰۷**دردفتر آغاز برابرنمونه (ص۶۵ ـ ۸۷) [ف. ملی۲: ۱۶۹] .

11128ـ **مجلس** ۵۰۸۷/۷: نستعليق و نسخ محمد علی از طلاب مدرسهٔ سپهسالار ، **۱۳۳۰** (۱۳۹پ-۱۴۷پ) گزيده‌ايست ازآن

11129ـ **سپهسالار** ۵۸۳۸/۶:تاريخ ياد نشده (۸۱-۸۴پ) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام «سلوك»يادشده، درپايان فائده از نجم‌الدين‌كبری [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۶] .

11130ـ **نجف** ، آقا بزرگ تهرانی : گزيدهٔ آنست از پدرم نگارندهٔالذريعه وبخامهٔ خود ايشان ضمن‌مجموعه‌ای‌كه همگی‌رساله‌های آن بخامهٔ نيای‌ما محمد رضا فرزندحاج‌محسن تهرانی است [ذريعه ۱۲ : ۳] .

11131ـ **قم** ، سيد شهاب‌الدين‌تبريزی تاريخ ياد نشده، همراه ۷ گفتار ديگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

زاد السالكين

ازعلی اكبرشيرازی متخلص‌به‌ساری، گويا ازسدهٔ سيزدهم. گفتاريست عرفانی به‌نظم ونثر **آغاز:** حمد بامعرفت حقايق و ستايش بی‌قيد وعلائق، وشكر بادقايق قادر .

بنگريد : ذريعه ۹ : ۴۱۵ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۵۴ .

11132ـ**ملك**۶۳۱۸/۱: نستعليق‌سدهٔ **۱۳** ، ضمن «كليات» او (۲پ ـ ۱۳پ) متن و سپس هامش [رؤيت] .

زاد العارفين

از خواجه عبدالله انصاری (۳۹۴-۴۸۱) نگارندهٔ «الهی نامه :۱۰۴۸» وجزآن .

11133ـ **مراد ملا** ۱۷۹۶/۱۴ : با تاريخ **۸۵۲** دردفتر (۲۷۱-۲۸۳). **فيلم**آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فيلمها ۱ : ۴۹۱].

11134ـ **الهيات**۵۷۳/۱۰د: نستعليق سدهٔ **۱۱** (۱۸۷پ ـ ۱۹۰ پ) ، پايان افتاده

[ف. الهیات ۱ : ۳۳۴] .

زاد المتقین فی سلوک طریق الیقین

ازعبدالحق دهلوی ، نگارندهٔ «تکمیل ـ الایمان : ۹۲۵» و جز آن. درمناقب شیخ علی متقی جارالله وشیخ عبدالوهاب متقی بسال ۱۱۹۷ نگاشته است .

11135ـ **آصفیه** ۱۵۲۳تصوف: نوشتهٔ **۱۲۹۸** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

11136ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۷ Or: تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۸۷ هست [فیلمها : ۱۱۴] .

زاد المسافرین

از ناصرخسرو قبادیانی ، که در ص۷۹۹ گذشت. و اینك دونسخهٔ دیگر .

11137ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۱۹: نستعلیق خوش ۹ج۲/**۱۳۱۱**، ۳۹۷ص [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

11138ـ **مجلس** ۵۵۷۴: نسخ محمد علی عبرت نایینی مصاحبی ، **۱۳۳۹** بدستور حکیم الملك، مقابله شده با هفت نسخه، زرین آغاز برابرنمونه [ف . مجلس ۱۷ :۳۷] .

زاد معاد

از امام فخررازی ، به حضرت بامیان در پاسخ تعزیت نامه‌ای که سلطان تاج الدین در مرگ پسرش نوشته بود، در ده باب [دانش ـ پژوه] باید همان «روحیهٔ : ۷۹۶» او باشد .

11139ـ **ایاصوفیا** ۲/۱۰۵۲: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۳ذیقعدهٔ **۶۸۶** (گ۱۸ـ۳۲). **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۷۰ هست [فیلمها ۱ :۴۴۷].

زاد العقبی

وابکنوی، دربخش اخلاق خواهد آمد.

زبدة الحقایق = تمهیدات

زبدة الحقایق = مبدأ و معاد

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹»گذشت . در دو باب ، گزیدهٔ «مبدأ ومعاد» اوست. این گفتار درهامش «اشعة اللمعات » جامی همراه « مبدأ و معاد » بسال ۱۳۵۳ در تهران به‌چاپ سنگ رسیده است .

آغاز: حمدله. . امابعدچنین‌گوید اضعف‌ضعفا وخادم الفقرا عزیزبن محمد النسفی.

بنگرید : ف. مشار : ۸۷۶ .

11140ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۱/۲ Or: مؤرخ **۹۷۸** [ترجمهٔ ایرج‌افشارـ نسخه ها ۴ : ۶۶۱] .

11141 ـ **مجلس** ۲۴۳۲/۹ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۶۹** (ص ۲۳۳ ـ ۴۰۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

11142ـ **یزد**، علومی۱۲مج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

11143ـ **مجلس** ۲۴۳۰/۵ فهرست نشده : نوشتهٔ**۱۲۷۹** (ص۸۰ـ۱۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰].

11144ـ **سپهسالار** ۲۸۴۳/۵: تاریخ یادنشده،(۲۱۱پ-۲۴۲ر)[ف.سپهسالار۵: ۸۶]

11145ـ **قاهره**، دارالکتب۳۷ تصوف فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، آغاز برابرنمونه ، ۲۷گ ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۸۷] .

زبدة الحقایق

ناشناخته .

11146ـ **آصفیه** ۱۴۴۳تصوف: تاریخ ونشانی دیگریاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸].

زبدة الطرایق الی الله

از درویش علی فرزند یوسف کوکدی

(کرکدی، کرکهری، کرکری) ، گزارش من عرف نفسه عرف ربه بسال ۸۰۵ درشانزده باب [دیباجه] نگاشته است. نسخهٔ ۶۰۹۶ ملك در درهشت باب است: ۱ـ درارادت ۲ـ درمحبت ۳ـ فتوت ۴ـ توکل ۵ ـ تجرید ۶ ـ توحید ۷ـ فقر ۸ـ فنا. **آغاز:** شکروسپاس آن خدایی راکه هستی ازاوست وقیام هرموجود... امابعد این چند کلمه است در معرفت سلوك راه حق .

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۱ : ۶۱۱ .

11147ـ **قاهره**، دارالکتب۶ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ محمد در **۸۸۸** ، آغاز برابرنمونه، درفهرست نسبت نگارنده کرکبری وکتاب ۱۶ بابی یادشده (گ۷ ـ ۴۷) ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۲۸۹] .

11148ـ **تهران** ، سعید نفیسی ۵۱ : نستعلیق سلطان علی فرزند سلطان احمد کابلی ع۲/**۹۸۹**. درفهرست نگارنده کوکدی وکتاب ۱۶ بابی یادشده است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۶۳۸ هست [فیلمها : ۱۱۵] .

11149ـ **ملك** ۶۰۹۶/۱۲ : نسخ با تاریخ **۱۱۷۴** در دفتر ، آغاز برابر نمونه (۱۶۲ ر ـ ۱۷۱ ر) در نسخه نسبت نگارنده کرکهری یادشده [رؤیت] .

11150ـ **یوگسلاوی**: تاریخ یادنشده **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۰۱۶ هست، درفهرست نگارنده کرکری ودر۱۶ باب یادشده [فیلمها: ۶۳۹] .

زبدة المعانی

باعنوان «من‌زبدة المعانی لعین القضاة ـ الهمدانی» به‌نظم ونثر ونامبوب ، در گزارش من‌عرف نفسه فقدعرف ربه. **آغاز :** حمدله . اما بعد ، ای‌عزیز معذور دار قاضی همدانی را ازکجا واین سخن‌آنرا ازکجا... رباعی : ما را بجزاین جهان ، جهان دگرست .

11151ـ **ملك** ۶۰۹۶/۱۱: نسخ با تاریخ**۱۱۷۴** دردفتر(۱۲۳پ-۱۳۸ر)[رؤیت].

زنگ = در باب ...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

11152ـ **سنا** ۱۴۹/۱۷ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۵۹) با ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

زینة العاشقین

ازعلی‌فرزندمحمود فرزندالحاج[دیباجه] درپنج قاعده ویك خاتمه، دربارهٔ عشق ، به‌نظم ونثر. نام نگارنده و کتاب و شمارهٔ بخشها در دیباجه آمده است . **آغاز :** حمد و سپاس آفریدگاری که سینهٔ بیدلان مستمند را ...

11153 ـ **ملك** ۴۷۱۹/۴۳: نبشتهٔ **۱۲۳۷** (۱۶۰پ ـ ۱۶۴ر) [رؤیت] .

س

السائر الحائر الواجد الی الساتر الواحد الماجد = رسالة...

از نجم‌الدین کبری ، نگارندهٔ « آداب صوفیه :۲۰۱۱۰۲» وجزآن. ترجمهٔ «رسالة الهائم الخائف من لومة اللائم الطالب بقلبه الهارب بقالبه » (نسخهٔ ۵۹۸/۲ مجلس) خود اوست درده شرط راه رفتن وسلوك. ترجمه‌ای ازاین گفتار بنام «شفاءالصدور» خواهدآمد. **آغاز:** سپاس خداوندی را که خلق را از عدم بوجود

آورد، وبعضی از خلق را ببعضی تفضیل کرد.
بنگرید: ف. مجلس ۲: ۳۵۴.

11154ـ تهران، خانقاه شاه‌نعمت‌الله: باتاریخ ۹ج۸۲۳ دردفتر، زرین، آغاز برابر نمونه [یاداشتهای دکترقاسمزاده].

11155ـ شهیدعلی پاشا۱۳۹۳/۴: تاریخ یاد نشده (۲۵ر - ۳۸ر). فیلم آن در دانشگاه ش۶۱۸ هست [فیلمها: ۵۱۴].

11156ـ دانشگاه ۳۶۵۴/۱۸: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی۱۲۲۲-۱۲۲۴ برای آقامحمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۴۹ر - ۵۳ر) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۶۴].

سبعات

ازشاه عبدالقادر فخری، نگارندهٔ «بضاعت فخریه: ۱۰۶۴» وجزآن.

11157ـ آصفیه۱۵۳۳ تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴: ۱۸۲].

11158ـ آصفیه۱۲۶۰ تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴: ۱۸۶].

سبل المحققین

از سیدمحمد یوسف حسینی.

11159ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۳: نوشتهٔ محمدجعفر، ۱۳۱۰، ۲۶۴ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۳۶].

11160ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۲: تاریخ یادنشده، ۳۶۰ص [مخطوطات سرفراز علی: ۳۶].

سجدات

از شاه نعمت‌الله درص ۱۱۵ گذشت.

رسالهٔ سجدهٔ تحیه

از وجیه‌الدین گوپا موی سهروردی.

11161ـ آصفیه ۳/۷۰ مجامیع: مؤرخ ۱۲۴۴ [ف. آصفیه ۳: ۷۵۴].

سخن اهل وحدت

از عزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف: ۱۰۰۹» گذشت. باعنوانهای ای‌درویش که درمجموعه رساله‌های او (ص ۲۴۷-۲۵۹) چاپ شده است. **آغاز:** حمدله ... اما بعد، بدانکه‌وجودیکی بیش‌نیست، وآن‌وجودخداست.

11162ـ مجلس ۴۹۴۹/۲۰: شکسته نستعلیق‌محمد جواد طبیب‌تهرانی(نجم‌الحکما) ۱۳۱۴ (۷۲ر - ۷۳پ) [رؤیت].

سخنان اهل وحدت = ملك و ملکوت

سخنان خواجه زین‌الدین

درپاسخ نوشتهٔ قاضی صفی بن‌علی ویذگلی

11163 ـ دانشگاه ۲۴۰۱/۱۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ رضا فرزند موسی کشمیری (۱۹۰ - ۱۹۱) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۱۵].

سخنان محمد قلیا و عبدالجبار همدانی

ناشناخته.

11164ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۲/ ۳۳۱: نسخ و نستعلیق و شکستهٔ محمد علی فرزند آخوند ملا احمد، در قم با تاریخ ۲۹ رمضان ۱۲۶۴ دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۱۲].

سخنان محمد حسینی

11165ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۲۷: تاریخ‌یادنشده، ۲۹۳ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۴۴].

سخنان نظام الدین و کلیم‌الله

ملفوظات حضرت نظام الدین (اولیا) و

شیخ کلیم‌الله جهان‌آبادی .

11166ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۹۳: تاریخ‌یادنشده، ۳۲۴س [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۴] .

سخن راست

که از روی «فصل الخطاب» محمد پارسا ساخته شده است .

11167ـ بادلیان ۱/۲۴۹۵ ـ ۱۲۲ P : فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۳۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۳] .

سخنوری

مجموعه سرودهاییست‌که سخنوران پاطقها وقهوه‌خانه‌ها می‌خوانده‌اند ، وبروش پرسش و پاسخ است وعامیانه، ودرستایش خاندان‌پیامبر با یادکردن بسیاری از اصطلاحات درویشان و سخنرانان ، نام و تخلص برخی ازسرایندگان را نیز دادد .

بنگرید : گفتار دکتر محجوب درمجلهٔ سخن دربارهٔ تاریخ سخنوری .

11168ـ دانشگاه ۴۳۶۲: نسخ‌راسته وچلیپا، سدهٔ۱۱ـ۱۲، ۲۷گ، آغازافتاده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۱] .

سخنی از برهان الدین ساغرجی

از شیخ برهان الدین ساغرجی.

11169ـ ملت افندی علی امیری ۱۰۱۷/۷ : باتاریخ ۸۵۵ در دفتر (۲۸پ ـ ۳۵ر) . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۷۲ هست هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷].

سدرة المنتهی والعطیة العظمی

از سید محمد عبد الحسیب عاملی علوی فاطمی ، نگارندهٔ «عرش سماء التوفیق : ۵۳» وجزآن. دراصول‌دین‌بشیوهٔ عرفانی، درده‌ارشاد ۱ـ اثبات‌واجب‌الوجود ۲ـ حمدوثنای ایزدی ازوجه‌سورهٔ‌سبع‌المثانی ۳ـ تمهید قواعدعنایت ابدی ۴ـ مراتب قضا وقدر ۵ ـ اثبات وجوب پیامبری ۶ـ شبهات مخالفین ۷ ـ امامت ۸ ـ شبهات مخالفین و عصمت ۹ ـ اصول اعتقادی برنهج یقین ۱۰ـ مبدأ و معاد . باعنوانهای : سدرهٔ قدسیه، سدرهٔ نوریه ، سدرهٔ وجودیه ... در ۲۰ ج۲/۱۰۶۲ بنام سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ـ۱۰۸۳) بانجام رسیده است. **آغاز:** الحمدلله الواحد القدیم المنان الکریم الاحد القیوم‌الدیان الحکیم الذی‌انزل .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۵۴.

11170ـ مجلس ۳۴۹۲ : نسخ سدهٔ ۱۲ـ۱۳ ، آغاز در دیباجه و انجام در ارشاد ۱۰ افتاده، ۷۳۴ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۵۲] .

11171ـ نجف، آقا محمد خوانساری : تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، بنام مقرب الخاقان حکیم محمد داود نگاشته شده [ذریعه ۱۲ : ۱۵۴] .

11172ـ رضوی ۷۵۲ حکمت: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۳۰۹گ ۲۱س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۲] . فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۵۸ هست [فیلمها ۱ : ۱۱۷] .

11173ـ نجف، مدرسهٔ بروجردی: با حاشیه‌هایی دررد نگارنده [ذریعه۱۲:۱۵۴].

11174ـ تهران، آقای‌کمالیان: گویا بخامهٔ نگارنده، ناقص، ۳۳۸ص [ذریعه ۱۲ : ۱۵۴] .

سراج الانوار

ناشناخته .

11175ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۳۹: نوشتهٔ محمد نصیرالدین ، ۱۲۸۵ ،

۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی:۳۶].

سراج السائرین

از ژنده پیل احمد جام، نگارندهٔ «انیس التائبین:۱۰۵۴» وجز آن. درسه‌جلد ۷۵ باب بسال ۵۱۳ درهفتاد ودوسالگی نگاشته است. آقای مؤید فهرست آنرا درمقامات احمد جام آورده است. گویا املای اوست نه نگاشتهٔ او بادیباجه‌ای‌که باید ازیکی ازمریدانش باشدکه در۵۱۳ وهفتاد ودوسالگی اونوشته است.

بنگرید: گفتارآقای دانش‌پژوه، راهنمای کتاب ۱۰ : ۳۹۴ ــ گفتاردکترمؤید، مقامات ۵۰ و ۳۵۶.

11176ــ **ملك ۴۲۶۵**: تاریخ‌یادنشده در۲۴ باب، باید یك جلد از جلدهای سه‌گانهٔ آن‌باشد [پیشگفتار چاپ مفتاح‌النجات:۲۲].

سراج السالکین

گزارشی است بر یك کتاب در اعتقادات دراصول پنجگانه بروش شیعی صوفی که برای کارکیا سلطان محمد نگاشته شده‌بود. گزارش بنام شاه عباس (۹۹۵ــ۱۰۳۷) و امامقلی‌خان است، که در ۱۶ رمضان ۱۰۳۱ بانجام رسیده است، شارح درآن از پدر خود که دوستار شاه وحاکم شهرلار بوده‌وآشوبگران‌لاراوراکشته‌اند (ص۱۹۵) وازنیای‌خودکه هشتاد سال‌قضای‌لار را داشته و همنام اوبوده، یاد می‌کند، همچنین از رسائل نجومی خود، و با اینکه درگزارش خود مانند متن روش فلسفی و صوفیانه دارد، از صوفیان زمان خود نکوهش کرده است. **آغاز**: (متن) الحمدلله الذی کرم بنی‌آدم بالنفس الناطقة للکلیات وفضلهم بالعلوم.

11177ــ **دانشگاه ۴۲۵۶**: نستعلیق، پنجشنبهٔ ۱۱ رجب **۱۱۰۴**، متن شنگرف، آغاز دردیباجه افتاده، ۱۴۰گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۲۵].

سراج السالکین

از شیخ علی کربلائی نگارندهٔ «انوار ــ الهدایة : ۵» و جزآن. برای شاهزاده مریم بیکم، دریك مقدمه وچند فصل، پس‌از «معراج السالکین» خود، دربارهٔ‌اعتقادات‌صحیحه‌وآراء فاسدهٔ حکما وصوفیه نگاشته است، و میخواسته پس‌ازآن «جامع البراهین» بنگارد. در ذریعه آمده که ترجمه‌ایست از «معراج السالکین» خود او دراصول‌دین‌که درج۲/۱۰۹۷ بانجام رسانده است. **آغاز**: الحمدلله الذی شرح صدورنا بالاسلام... وبعد، چنین‌گوید.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۴۴۶ و ۱۲ : ۱۵۷

11178ــ **سپهسالار ۶۶۶۳**: نسخ‌سدهٔ **۱۲**، ۶۱گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۵:۹۹].

سراج الصالحین ومعراج الکاملین

ناشناخته.

11179ــ **موزهٔ بریتانیا ۱۰۸۹۳ Or**: سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰].

سراج الطریق

ناشناخته. در سیروسلوك، درپنجاه باب. **آغاز**: سپاس بیقیاس غیرمتناهی ومنتهای بی‌متناهی‌کماهی مبدعی را...

11180ــ **دانشگاه ۳/۲۲۴۳**: نستعلیق محمدحسین‌فرزندمحمودقراباغی‌مهاجر **۱۳۲۹** (۱ــ۲۳۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۴].

سراج العشق

از دستگیرعلی.

11181ــ **پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱۶ق۲**: تاریخ یادنشده، ۱۴۲ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۷].

سراج القلوب

از ابونصرقطان غزنوی ازسدهٔ ۶ـ۷، نام اودرنسخه‌ها گوناگون آمده، درغرایب احوال گذشتگان و آفرینش زمین و آسمان و مسایل مذهبی بیشترپاسخ به‌پرسشهایی‌است‌که‌جهودان‌از پیامبرکرده‌اند وبسال ۱۲۹۵ وپس ازآن چند بار چاپ شده. **آغاز:** الحمدلله العلی العظیم الجواد الکریم. المدبر القدیم ... این‌کتابی است اندر غرایب پیشینیان و عجایب گذشتگان وآفرینش آسمانها وزمینها.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۵۹ ـ ف . مشار ۹۴۵ـ مؤلفین مشار ۶۸۴:۵ـ ف. مخطوطات ۱ : ۲۹۸ .

11182ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸ ـ م تاریخ‌فارسی: نوشتهٔ احمدفرزند محمداسکویی در **۹۶۸** (گ ۱ـ ۱۰۰) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۹۸] .

11183ـ **پاریس** S. P۹۳: نستعلیق بابویه، در ج۲/**۱۰۴۳** ، ۹۸گ ۱۴س . در فهرست از خواجه ابونصر سعید فرزند محمد ابوالقاسم قطان غزنوی ودر۴۴ باب یاد شده. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۷۴۱ هست (بلوشه ش ۴۱) [فیلمها ۱ : ۱۱۷] .

11184ـ **نجف** ، شیخ محمداصفهانی: نوشتهٔ **۱۲۶۴** ، آغاز برابر نمونه ، در نسخه نگارنده خواجه امام نصر فرزند سعد فرزند ابوالقاسم یاد شده [ذریعه ۱۲ : ۱۵۹] .

11185ـ **مدینه**، عارف حکمت ۳۱۲ ف : نستعلیق **۱۲۷۰** در فهرست نگارنده نصر فرزند سعید یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۸] .

11186ـ **دانشگاه**۲۳۰۹/۳: نستعلیق محمد علی فرزند قربانعلی اردبیلی با تاریخ **۱۲۸۰** دردفتر (۱۵۳پـ۱۸۶پ) آغازبرابر نمونه وانجام افتاده، درفهرست‌آمده: گویا از خواجه نصرفرزندسعد فرزندابوالقاسم باعنوان های سئوال وجواب وباید ۸۱ بند باشد و جز « سراج القلوب » غزنوی است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۹۵] .

11187ـ**رضوی** ۵۵۳اخبار(۲۰۳۴) نسخ انجام افتاده، وقف نادرشاه ، ۳۱گ ۱۷ س. در فهرست نگارنده، ابونصر محمد فرزند قطان غزنوی یاد شده [ف. رضوی ۵ : ۹۹] .

11188ـ **قم** ، فیضیه ۱۶۳۵ (۲۲۷): نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۴۱ص۱۲س‌درنسخه نگارنده ابونصرفرزند محمد القطان المروزی یادشده . نسخه از باب یکم درکیفیت آفرینش آغاز ودرباب ۴۴درصفت‌کورسلیمان میانجامد [ف. فیضیه ۲ : ۷۳] .

سراج القلوب درتنبیه عاقلان و اهل دین

ناشناخته . **آغاز:** حمدله. بدان‌ای عزیز من،که بزرگان ومعتمدان دین این‌کتاب‌ساخته انداز اخباربزرگان، سراج‌القلوب‌نام‌نهاده‌اند

11189 ـ **بادلیان** ۲۸۸/۲ الیوت ۱۴۷۶ اته : نستعلیق [ف. اته: ۹۰۳]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۷۱هست [فیلمها ۵۴۴:۱]

سراج المعرفه ومنهاج الطریقه

ترجمهٔ «مصباح الشریعه» منسوب به امام صادق وگویا ازشفیق بلخی ، ترجمه وگزارش از محمدصالح فرزند محمدباقر روغنی ، زنده در ۱۰۹۴. نام متن و گزارش و نگارنده در دیباجه آمده است . **آغاز:** حمدله... و بعد، برضمایر ارباب بصایر پوشیده نماند که کتاب مستطاب مصباح‌الشریعه ومفتاح‌الحقیقه منسوب

بنگرید : ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۵ ـ

مستدرك الوسايل ۳ : ۳۲۸ .

11190 ـ **سپهسالار** ۵۵۵۸/۲ : نستعلیق خـود نگارنده بـا خط خوردگی‌ها و افزودگیها، بایادداشتی‌درپشت‌کتاب‌که نگارنده شفیق بلخی وگزارش از محمد صالح... است. (۹۲پ ـ ۲۰۷پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۰]

سراج الوجود

از فریدالدین شکر گنج ، که « فواید ـ السالکین» او درهمین بخش خواهدآمد.

11191ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ۱۸ : نوشتهٔ میر محمد چشتی ، **۱۳۰۵** ، ۱۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۷]

سراجیه = رسالهٔ . . .

ازخواجه محمود فرزندعلی فرزندمحمود مرشدی‌کرمانی .

11192ـ **ایاصوفیا** ۳۹۹۷: نستعلیق فضل‌الله فرزند مرتضی‌موسوی رادکانی، نزدیك بپایان ج۱/**۸۲۹**، ۲۸گ ۱۱س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۱۵ هست [فیلمها : ۱۱۷] .

سرالاسرار فی التصوف

گویا از ملاحسن نگارندهٔ «تحفة الکمال ۷۵۴». مقصدیکم درسلوك است ومقدمهٔرساله، مطلب‌یکم‌درتقسیم وجود، مطلب‌دوم درآفرینش ارواح و اجسام ، مطلب سوم سلوك چیست . چهارم وحدت وجود. خاتمه دربهشت و دوزخ دنیا وعقبی. در مطلب دوم از «صناعات» میر ـ فندرسکی درگذشتهٔ ۱۰۴۰ یادکرده‌است [دانش پژوه] .

11193ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۳۴۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، همراه «تحفة الکمال» ملا حسن، در فهرست‌آمده گویا هر دو از یك تن باشد. **فیلم** آندو دردانشگاه ش ۲۴۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۹ ـ نسخه‌ها ۴ : ۳۹۶] .

سر اکبر

از داراشکوه .گویا همان «اوپانیشاد» او باشدکه دربخش ملل ونحل خواهدآمد .

بنگرید : ذیل کشف‌الظنون۲ : ۱۰

11194ـ **پاکستان** ، دانشگاه اسلامی علیگره : : شماره وتاریخ یادنشده، ۴۱۰ گ. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۴۲۵هست [فیلمها ۱۱۷] .

سر اکبر

ناشناخته. **آغاز**: الله‌اکبر، نقطه باءست چون سرقدیم. بسمله سبحان‌الله بزرگ خدایی است . . .

11195 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۵ : نستعلیق محمداسماعیل، در**۱۱۲۸** (۴۰۴پ ـ ۴۱۶ر] زرین [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۲۴] .

سربال لذوی الحال

از علاء الدوله سمنانی ، نگارندهٔ «آداب السفره : ۱۰۱۱» وجزآن. درکشف‌الظنون با همین سرآغاز از کتاب او بنام « سربال البال فی اطوار سلوك اهل الحال » یاد شده است .

آغاز : الحمدلله الذی شهدت الکائنات علی وجوب وجوده .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۹۸۶ .

11196ـ **قاهره** ، دادالکتب ۱۱ ـ م مجامیع‌فارسی: نوشتهٔ‌خودنگارنده **۷۱۴**، آغاز برای نمونه یادشده (گ۲۲۷ ـ ۲۴۳) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۹۹] .

سر التوحید = نکات

از شاه نعمت‌الله .

سر الخلافه

از محمد فرزند شیخ‌علی، در سه‌شنبهٔ ۲۸

ع۱/۹۰۴/۹[عبدالله انوار]درراز آفرینش آدمی و سیروسلوك بروش و اصطلاحات عرفانی نگاشته است . **آغاز** : الحمدلله الذی رشح الجواهر القدسی للترقی الی ذروةالکمال‌و وشحه بزینة التخلق .

11197ـ **تهران**، ملی ۷۲۷/۳ ف : نستعلیق ریزگویا سدهٔ **۱۰** (ص۱۲۵-۱۹۴) ، [ف. ملی ۲ : ۲۳۳] .

سرسماع = رساله در. . .

از علاء الدوله سمنانی، نگارندهٔ «آداب السفره : ۱۰۱۱» و جز آن . برای یکی از شاگردان خود در شهر سمنان ، دربارهٔ سماع نگاشته است. **آغاز**:شکرسمیعی‌را وثنا نصیری را . . .

11198ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱ ـ م مجامیع فارسی : بخامهٔ خود نگارنده که در **۶۸۷** درحضور خواهان در سمنان نوشته است (گ ۱۸۹ ـ ۱۹۳) [مخطوطات ۱:۲۱۵] .

سرالعالمین‌وکشف مافی‌الدارین= سرالمکنون

ازابوحامدمحمدغزالی، نگارندهٔ «الاباحیه ۷۲۶» و جزآن . که در تهران بسال ۱۳۰۵ چاپ سنگ شده است. **آغاز**: الحمدلله الازل فی ربوبیته .

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۲ : ۱۱ ـ مؤلفین مشار ۵:۷۲۶.

11199ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۱/۴۵۰ : شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

سرعرفا

در درویشی وتصوف . گویا همان «رسالة فی‌بیان المروة و السخاوة و حسن الخلق من تصانیف‌روزبهان‌الشیرازی»که‌درفهرست مجموعه ص ع آمده است [دانش پژوه] .

11200ـ **تهران**، استادمینوی ۴/۱۱ باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۱].

سرگذشت خاتون‌آبادی و نقد تصوف

از سید اسماعیل فرزند محمدباقر خاتون آبادی (بنگرید : نوروزیه : ۳۶۵) که خود سرگذشت خویش‌را نگاشته وبردرویش‌مسلکان و مدعیان تصوف خرده‌گرفته است. **آغاز**: حمد بیحد وثنای بیعدصانعی‌را سزدکه نفحات‌نفوس روحانی . . . امابعد ، برارباب عقل وفضل و مقارن .

11201ـ **مجلس** ۳۴۵۳/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۶۴ ـ ۳۶۶) همراه چند گفتار ازنگارنده [ف. مجلس ۱۰:۱۳۳۱] .

سرگذشت فیض

از جمال‌الدین نطنزی، درآن نشان داده که فیض‌کاشی (بنگرید : تفسیرآیت امانت :۵) صوفی نیست، درپنج نمونه: ۱ـ آنچه فیض در پاسخ محمد مقیم مشهدی نوشته ۲ ـ آنچه در فهرست‌کتب‌آورده ۳ـ آنچه در آداب السلوك یاد کرده ۴ـ آنچه در محاکمات نگاشته ۵ ـ آنچه درکلمات طریفه آورده . **آغاز**: رسالهٔ مولانا... چنین‌گوید محرر این‌رساله و مورق این مقاله جمال‌الدین النطنزی .

11202ـ **دانشگاه** ۴۲۸۲/۱ : نسخ دوشنبهٔشوال**۱۰۸۸** (ص۱ـ۲۵) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۰] .

سرگذشت

سرگذشت وشرح حالات عارفان در بخش تاریخ، سرگذشتها خواهدآمد .

سر مکنون و در مشحون

از سالك‌العارفین، نگارندهٔ «آینهٔ گیتی‌نما ۱۰۱۷» که در سوم ماه سوم ۱۲۳۸ بانجام رسیده است. **آغاز:** ... هذاکتابنا ینطق‌علیکم بالحق، الحمدلله الذی فضلنا علی‌کثیر من‌عباده ... امابعد، حقیر ... سالك‌العارفین‌مکشوف‌ضمیر ... سالك می‌دارد.

11203ـ **دانشگاه** ۲۷۷۹/۲: نستعلیق خود نگارنده همراه «آینهٔ گیتی‌نما»ی او (ص ۵۷-۱۴۴ر) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۳۳].

سری بهگوت

ازکتاب‌های هندیان.

11204ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق‌ف۵۵ : بادوخامه یکی در ۱۲۱۵ و دیگر ۱۲۳۰ ، ۱۱۲ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۵۱].

سعادتنامه

ازسلطانمحمد ملقب به‌سلطانعلی‌گونابادی فرزند حیدر محمدنعمت‌اللهی(۲ج۲/۱۲۵۱-۱۳۲۷) در اخلاق عرفانی ، در یك مقدمه و دوازده فصل و یك خاتمه نگاشته و در ۱۳۰۸ چاپ شده است. **آغاز:** حمد وسپاس بیرون از حدوقیاس بیچند وچونی را سزاست که ساحت توحیدش.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۸۱ـ ف. فارسی مشار : ۹۵۹ ـ ریحانة الادب ۱ : ۲۸۱ — طرایق الحقایق ۳:۴۴۹.

11205ـ **رضوی** ۷۵۴حکمت: نستعلیق علی‌لنجانی‌نعمت‌اللهی‌ج۲/**۱۲۹۵**، آغازبرابر نمونه ۷۷گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۱۶۲].

11206ـ **دانشگاه** ۳۱۶۰: نسخ‌میرزا جان، **۱۲۹۵**، بدستور میرزا محمد حسین‌خان سررشته‌دار حضرت‌اقدس امجدوالا، ۹۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۲۶].

11207ـ **سپهسالار** ۷۵۰۵/۱ : نستعلیق، پنجشنبهٔ ۷صفر**۱۳۰۴** (ص۱-۲۳۸) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۶].

11208ـ **سپهسالار** ۶۴۷۰: نستعلیق محمد قزوینی فرزند عبدالمطلب‌خرقانی الاصل ۲۷ محرم ۱۳۶ **(۱۳۰۶)** آغاز برابر نمونه درفهرست‌آمده : بروزگاره‌شاه اسماعیل ساخته شده(؟) و در خاتمه تاریخچهٔ دقیقی از اوضاع عصرخویش دارد ۱۶۴گ۱۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۵].

11209ـ **دانشگاه** ۳۱۶۷/۴ : نسخ نزدیك**۱۳۰۶**(ص۱-۲۲۸) همراه باقصیدهٔملا علی درتاریخ این‌کتاب۱۲۹۳(!)[ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۱].

11210ـ **الهیات**۳۱۱د: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۸۸گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۷۵].

سفرنامهٔ روح = روح و بدن

فضولی، درص۷۹۵ گذشت.

سفینة الاولیا

از داراشکوه، دربخش تاریخ وتذکره‌آید

سقا نامه

از خواجه خضر.

11211ـ **بادلیان**، Add . ۶۹/۱۹ نوشتهٔ ۱۶ع۱/**۱۲۰۱** . **فیلم‌آن** در دانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳].

سکوت العاشقین

ازعلاءالدوله سمنانی، نگارندهٔ «آداب ـ السفره : ۱۰۱۱» وجزآن.

11212ـ **آصفیه**۱۶۶۷تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲].

سکینة الاولیا

از محمد داراشکوه، نگارندهٔ «حسنات ـ العارفین: ۱۱۲۵» و جز آن. بسال ۱۰۵۲ نگاشته است.

بنگرید: استوری ۱: ۹۹۸ ـ ایضاح المکنون ۲: ۱۹.

11213ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۲۲۳ نستعلیق شرف‌الدین ملتانی، ۲ محرم **۱۲۷۶** در ملتان، بدستور کرنیل جارج ولیم هملتین صاحب بهادر وپسرزیدنت صوبهٔ ملتان. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۴۷۵هست [فیلمها: ۱۲۲]

سلامان و ابسال

از مولانا حسن گیلانی، از روی گفتار خواجه نصیرالدین طوسی درگزارش «اشارات» ابوعلی سینا. **آغاز:** النمط التاسع فی‌مقامات العارفین بدانکه عارفان را اندر زندگی دنیا درجاتی ومقالی است.

بنگرید ذریعه ۸: ۳۲، ۳۵ و۱۲: ۲۱۳.

11214ـ **دانشگاه۳/۲۰۹۶**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۵ ر ـ ۱۱ پ) [ف. دانشگاه ۸: ۷۲۲].

سلامان و ابسال

از محمود فرزند میرزاعلی، دریك مقدمه وسه فصل ویك خاتمه، درتأویل این داستان که درنمط نهم «اشارات» ابن‌سینا آمده و خواجهٔ طوسی در گزارش خودآنراگسترش‌داده‌است. **آغاز:** حمد وسپاس بیحد و قیاس مرواجب ـ الوجودی‌راست‌که از نهایت حکمت بالغه.

بنگرید: ذریعه ۸: ۳۳ و ۱۲: ۲۱۳.

11215ـ **تهران**، ادبیات ۳۲۶/۱۵ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸** [ف. ادبیات ۳: ۵۴].

سلامان و ابسال

11216ـ **دانشگاه ۲۶۲۱/۹**: نسخ محمد فرزندعبدالحسین‌آل‌الحسینی‌نجفی **۱۰۵۰** در فهرست آمده: ترجمه از حسین‌بن اسحاق نوشته از روی شیخ حسن لوکری (؟) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۹۷].

سلسلهٔ چهارده‌خانوار = شجرهٔ...

سلسلهٔ خاکسار = عقاید...

سلسلهٔ خرقهٔ احمد شاه = نسبت خرقهٔ...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. نسبت‌خرقهٔ احمد شاه فرزند بهمن‌شاه است. **آغاز:** نسبت خرقهٔ سلطان الاعظم مالك رقاب الامم.

11217ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق**۹۶۶** (گ۶۶رـ۶۶پ) [مخطوطات ۱: ۲۷۳].

سلسلة الذهب = سلسلة الاولیاء

از سید محمد نوربخش، نگارندهٔ «تفسیر آیت‌فمن‌کان یرجو: ۲۳» وجزآن. گفتاریست عرفانی باعنوان: ای عزیز: (بنگرید: کشف الحقایق ازهمو درهمین بخش). **آغاز:** رسالهٔ سلسلة الذهب من تصانیف... الحمدلله الذی نور بانوار تجلیات ذاته وصفاته... اما بعد، بدان ای‌عزیز‌که مقصود ازخلقت آدم معرفةالله

1218ـ **دانشگاه۵/۷۹۰۲**: نستعلیق محمد فاضل روضه‌ای، **۱۰۹۷**، آغاز برابر نمونه، در نسخه «سلسلة الاولیاء» نامیده شده [یادداشتهای آقای دانش پژوه].

11219ـ **دانشگاه ۳۴۹۷/۲**: نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی زنجانی**۱۳۱۵**

(ص۳۷ـ۴۶) آغاز برابر نمونه‌در فهرست «سلسلة الذهب» یادشده‌است [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۰۵].

سلسلهٔ ذهبیه = کرسی نامه

سلسلهٔ ذهبیه = نام اقطاب. . .

سلسلة الصدیقین

ناشناخته .

فرهادمعتمد ۱۰/۸۷: نستعلیق حسن‌خان جوهر، در **۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲] .

سلسلهٔ طولیه و مراتب ثمانیه = اثبات. . . (درص۷۲۷ گذشت)

سلسلة العارفین و تذکرة الصدیقین

از قاضی محمد فرزند برهان‌الدین .

11220ـ **کابل ، موزه ۷۷** : نستعلیق زیبا، تاریخ یاد نشده ، زدین [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۳] .

سلسلهٔ مشایخ درویش محمد

بدینگونه :حاجی محمد ، حاجی حسین، میرسید محمد، شیخ‌اسحاق، محمود، علاءالدوله عبدالرحمان خلیق، احمد خرقانی، علی لالا، مجدالدین ، نجم‌الدین ، یاسرعمار ، نجیب ، ابوالفتح عارف ، نساج ، ابوالقاسم ، علی ابوالبرکات ، عبدالله جنید، سری، حضرت‌رضا **آغاز** : ای بنام تو افتتاح سخن ـ زانکه از توست عقل پیرکهن (بنگرید: سیروسلوك منظوم درهمین بخش) .

11221 ـ **سپهسالار ۷۰۷۶/۵** : نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۳۹ پ ـ ۱۴۱ پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۵] .

سلسله مشایخ شاه اسماعیل

ناشناخته. زنجیرهٔ پیران این شاه است تا شیخ‌زاهد گیلانی وازاو تاحضرت‌علی. **آغاز**: الاقتداء بالانبیاء و الاولیاء من سنن الاصفیاء ، کالاقتداء بنور عین .

11222ـ **مجلس۱۹۱۸/۹** : باتاریخ **۸۹۹** دردفتر (ص۸۵) [ف. مجلس ۹ :۶۰۲] .

سلسله مشایخ شاه نعمت‌اللهی

از رحمتعلی شیرازی تاامام‌رضا .

11223ـ **الهیات۳۰۷/۵ج**: نستعلیق عبدالکریم فرزند شیخ عبدالله مردوخی، رجب **۱۳۲۳**، درنیم صفحه [ف. الهیات ۱ :۲۰۸] .

سلسلهٔ مشایخ شاه نعمت‌الله = نسبت خرقه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . دربارهٔ زنجیرهٔ خرقهٔ خود واستادانش است و در میان شعرهایی نیزآورده است. دراین‌زنجیره ازشیخ عبدالله یافعی واو ازشیخ صالح بربری و او از شیخ کمال‌الدین‌کوفی. . . تابه‌حضرت‌علی‌ومحمد می‌رسد. **آغاز**: الحمدعلی‌نواله والصلاة . . . چون بمقتضای الارواح جنود مجنده فماتعارف منها ائتلف .

11224ـ **ملك ۵۲۹۸/۲۰**: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۲۰ کلیات (۱۲۶ پ ـ ۱۲۸ درهامش) آغازبرابرنمونه [رؤیت].

11225 ـ **دانشگاه ۲۹۲۰/۳** : نسخ محمودفرزندمحمد، **۸۷۱**(ص۴۶)، درفهرست آمده: نسبت سیادت برای شاه‌نعمت‌الله، همراه «آداب درویشی» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۵] .

11226ـ **قاهره، دارالکتب۱۸مجامیع** فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶** (گ ۶۵ ـ ۶۶)

در فهرست « رسالهٔ طریقت » یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۲۱۹] .

11227ـ سنا۳۷۲/۵۴: نوشتهٔ۱۰۸۴ همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو بانام «رسالة فی بیان نسبة الخرقه» [نسخهها ۶ : ۵۸۳] .

11228ـ ملك ۴۲۶۲: نستعلیق۱۱۰۹ در مجموعه رسالههای او (۵۷۱-۵۷۳) آغاز برابر نمونه، درنسخه بنام «نسبت خرقه» آمده است [رؤیت] .

11229ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت: گردآوری درویش حسین کوثری ۱۱۵۳، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۷۳] .

11230ـ مجلس ۲۴۳۴/۶ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۳۵۹ (ص ۳۷۱ - ۳۷۳) [نسخهها ۵ : ۱۸۲] .

11231ـ مجلس۳۰۶۷/۵۳: شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص۱۸۷-۱۸۸)، آغازبرابر نمونه ، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۰] .

11232ـ ملك ۵۱۸/۱۲: نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، ۱۳۹۸ (ص۷۳ - ۸۰)، همراه «اصول 9586» از همو [ف . ملك ، مجموعهها : ۵۳] .

11233ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۲۰ : سدهٔ ۱۳-۱۴ (ص ۲۵۸-۲۶۰)، همراه «اصول 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۷۲] .

11234ـ سنا ۱۴۹/۱۸ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۶۲) با ۲۳ گفتار دیگر از همو [نسخهها ۶ : ۴۵۵] .

11235ـقاهره، دارالکتب۱۱مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بیتاریخ ، آغاز برابر نمونه (۱۵۵د-۱۵۶د) [مخطوطات۱:۳۰۲] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

ازفضل احمدفرزندنیازاحمد. گزارش زنجیرهٔ گروه نقشبندیان وقادریان وچشتیان است. **آغاز:** الحمدلله الذی نور قلوب المؤمنین بنورالایمان.

11236ـ قاهره، دارالکتب۱۰۹زکیه فارسی : نستعلیق ، بیتاریخ (گ ۱۴۴ ر - ۱۴۶پ مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۳۰۳] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

از سید محمد فرزند میر محمدعلی فرزند میرمظفرعلی فرزند پیرمحمد تقی شاهی مشهدی بن سدیر سبزواری... بن معروف کرخی . در ذکر چند سلسله وشرح خرقهٔ ایشان. **آغاز :** ذکرسلسلهٔ سدریهٔ سبزواریه ونوربخشیهٔ همدانیه که شعب سلسلهٔ علیهٔ ذهبیهانـد ، و منهم سلسلة العلیة الصفویة والزاهدیة، وکلاهما واحد و - الچشتیةوالهندیة، والنعمةاللهیة،وداعی اللهیه، والکیلانیة کلهم شعب الذهبیة .

11237ـ دانشگاه ۴۶۸۹/۲ : سدهٔ ۱۳-۱۴ درتهران (ص ۲ - ۴) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۳۶] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان = طرق تصوف

رسالهای در بیان ... و انشعاب سلسلهها ازطریقت علویه ، ودرآن هفده سلسلهٔ طریقت را یاد کرده است .

11238ـ مجلس ۱۷۸۳/۵ : شکسته نستعلیق محمدحسین فرزند اسماعیل تفرشی ، باتاریخ ۱۲۴۰ (ص۹۰۷ دفتر،همه بیك خط) (ص۴۵۵ - ۴۵۷). **آغاز:** اول طریقهٔفقر... [ف. مجلس ۵ : ۱۷۲] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

ناشناخته . چند زنجیره از چند دسته از

صوفیان را دارد: دیلمی ، صابونی، سهروردی نوربخشی، حسینی، خواقی ، صفوی ، ذهبی ، چشتی، مولوی، نقشبندی، کمیلی، اردستانی ، هروی، قونوی، پیرحاجات، کوفی، روزبهانی کهنه پوش ، ماهرویی ، همدانی ، بکتاشی ، حیدری، قادری، نعمت‌اللهی، ودرپایان مثنوی است دربارهٔ نامهای پیران سلسله. ازمیرزا علی قهقوفی‌ملقب به ثابت علی که نگارنده آنرا در دنبال این‌رساله آورده است. **آغاز:** در بیان ترتیب و رجوع و اخذ طریقه و سلاسل صوفیه صافی‌طویه، برضمیرطالبان‌تحقیق پوشیده نماند

11239ـ **دانشگاه۶/۳۱۶۷:** نستعلیق ۱۳ ذیقعدهٔ **۱۳۰۶** (ص۲۴۶ ـ ۲۶۳) ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۱] .

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

ناشناخته . دربارهٔ چهارده پیر و چهارده خانواده است واز سلمان فارسی آغاز می‌کند: صلبیان، گازاریان ، طیفوریان ، کرخیان ، حسنیان ، جنیدیان ، طوسیان ، فردوسیان ، سروریان ، زیدیان ، عیاضیان ، ادهمیان یا سرمیان. وازگروه شاه نعمت اللهی و اصناف و ومیان بسته‌ها ونکاتی‌ازتاریخ‌صوفیان ودرویشان دربردارد. **آغاز:** دربیان‌چهارده پیروچهارده خانواده .

11240ـ **دانشگاه ۳/۵۲۰۶** : نوشتهٔ سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱۹۳پ ـ ۱۹۶پ) درفهرست آمده (شجرهٔ پیران چهارده خانواده از پیامبر تاسلسله‌های‌صوفیان)گویا بانسخهٔ‌پیشین‌یکی‌باشد [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۱] .

11241ـ **دانشگاه ۴/۴۴۱۹:** نوشتهٔ میرزا محمدعلی‌شریف‌یزدی شاهرودی، **۱۳۱۵** **۱۳۱۷** (ص۵ـ۳۸) نشانیها ازاین نسخه است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۲] .

سلسلهٔ مشایخ طریقت

دربخش تاریخ خواهدآمد .

سلسلهٔ مشایخ طریقت=ارشادنامه

سلسلهٔ مشایخ نقشبندیان=طبقات نقشبندیه

سلسلهٔ مشایخ قادریه

11242ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۱۳۴ : تاریخ یاد نشده ، گفتاریست در طریق‌بیعت سلسلهٔ قادریه [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۳۸] .

سلسلهٔ مشایخ نقشبندیان

ازخالدکرد، ضیاءالدین‌خالد فرزندحسین شهرزوری ، درگذشتهٔ ۱۲۴۲، واین جزگفتار دیگراوست‌که درپایین‌یادشده. نظمی‌است سست در آن پیران‌گروه نقشبندی را برشمرده است. **آغاز:** الهی‌بحرمت‌آن شفیع‌المذنبین‌سرچشمه صدق و صفا سید اولادآدم مصطفی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۸۳ .

11243ـ**دانشگاه۳/۴۲۴۳:** نستعلیق **۱۲۶۹** (ص۸۰-۸۴) همراه «سلسلهٔ‌نقشبندیه» ازهمو، وشعرهایی نیزازو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۳] .

سلسلهٔ مشایخ نقشبندیان

ازهمان خالدکرد، که درپیش از این یاد شد. و این‌گفتار دیگر اوست. **آغاز**خداوندا بحق اسم اعظم ـ بنور سید اولا دآدم .

11244 ـ **دانشگاه ۱۰/۴۲۴۳** : نستعلیق **۱۲۶۹** (ص۱۰۳-۱۰۷) آغاز برابر نمونه‌همراه«مشایخ نقشبندیان»ازهمووشعرهایی دیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۴] .

11245ـ قاهره، دارالکتب : ۴۱ـم تصوف ترکی: تعلیق‌عبدالرحمان ناجم معروف به‌محمدبك زاده، ۲۷ذیحجهٔ **۱۲۷۶** ، ۳۴گ [مخطوطات ۱ : ۳۰۳] .

سلسلةمشایخ‌نقشبندیان = طبقات خواجگان نقشبندیه

آغاز: مقاله در ذکر طبقات خواجگان سلسلهٔ نقشبندیه... من اولها الی آخرها ، هم بوجه اجمال وهم بطریق تفصیل ...

11246 ـ ملك ۴۰۵۶/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتاریخ**۹۰۴** در دفتر (۸۶رـ۸۷ر) ۲۵س [رؤیت] .

سلسله نامهٔ خواجگان نقشبند

از محمدفرزندحسین‌فرزندعبدالله‌فرزندپیر حسین قزوینی، که درپنجشنبهٔ پایان‌ع۱/۹۷۸ بانجام رسانده است . **آغاز :** الحمدلله الذی رفع‌للاولیاء و الاصفیاء فی‌الدارین مقاماً . . . امابعد برخاطر خطیر ارباب درایت .

11147ـ قاهره، دارالکتب ۴۸تصوف فارسی طلعت : نوشتهٔ شیخ سعدی از فرزندان شیخ روح‌الله غجدوانی، رجب **۱۰۱۰** دردمشق ازروی‌نسخهٔ نگارنده، (گ۱ـ۱۹) آغازبرابر نمونه [مخطوطات ۱:۳۰۳] .

11248ـ قاهره، دارالکتب۴۷تصوف فارسی طلعت: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۵گ [مخطوطات ۱ : ۳۰۳] .

سلك السلوك

از ضیاء الدین بدیوانی دهلوی نخشبی ، نگارندهٔ «لذت : ۵۹۱» و جزآن. گفتاریست در بیان درویشی و سلوك در ۱۵۱ سلك . نام نگارنده وکتاب دردیباجه آمده است. **آغاز:** حمدی‌که از عطر روائح و ارواح اولیاء معطر گردد. مراحدی راکه . . .

11249ـ مجلس ۲۸۳۷: نسخ دوشنبهٔ ۲صفر **۱۰۲۳** دربرهانپور، آغاز برابر نمونه ۱۵۰ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۶۳] .

11250ـقاهره، دارالکتب۱۰مجامیع فارسی طلعت: تعلیق، بی‌تاریخ، نوشتهٔ ابراهیم فرزند خلیل فرزند مصطفی صوفی (گ۱ـ۶۶) آغازبرابرنمونه، ۱۷س[مخطوطات۱:۳۰۴].

11251ـ مدینه، عارف حکمت ۲۴ ف تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰].

سلم دارالسلام در بیان احکام و ارکان ایمان

از صاین‌الدین علی ترکه، که یاد او در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت. دریك مقدمه وپنج باب ویك خاتمه .

11252 ـ مجلس ۵۰/ مج : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۶ شعبان **۸۳۲** درابرقوه، درمجموعه رساله‌های ترکه که افزودگیهایی بخامهٔ او نیز دارد [فرهنگ ایران زمین، دانش پژوه ۱۴ : ۳۱۱] .

11253ـاستانبول، بایزید ولی‌الدین ۱۸۲۵/۱۷: نوشتهٔ ۱۰ج۱/**۸۵۱** در ابرقوه (۲۴۴ـ۲۷۶)، همراه «مدارالافهام:585» ازهمو، در مجموعه‌ای با۲۸ رساله‌که همه باید از ترکه باشد ولی در فهرست فیلمها از حسین خوارزمی‌دانسته‌شده است. فیلم‌آندردانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

سلوك = ده اصل

از شاه نعمت‌الله ، درس۱۱۴۷ گذشت .

سلوك = سیروسلوك = آداب. . .

از عزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل

تصوف : ۹ ، ۱۰۰۹» گذشت . باعنوان فصل و ای درویش. این گفتار در (ص۸۳ ـ ۹۹) مجموعه رساله‌های او چاپ شده است . چلبی از «آداب السلوك» او باسرآغازی مانند نسخهٔ قاهره یاد کرده‌است. **آغاز:**(۱) حمدوسپاس‌پروردگاری راکه حقایق اثماراوراح‌قدسی‌را [نسخهٔقاهره] **آغاز:**(۲) حمدله... چنین‌گوید... النسفی. رساله جمع کنید که سلوك چیست و نیت سالك در سلوك چیست و ارکان سلوك چیست [نسخهٔ مجلس] .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۸۴۴ .

11254ـ **ملك**۴۰۴۵/۹: نسخ نزدیك **۱۲۷۵** (۹۰پ ـ ۹۶ر) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [رؤیت] .

11255ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۸ : شکسته نستعلیق محمدجواد نجم‌الحکماءطبیب تهرانی **۱۳۱۴**، (۴۸ر ـ ۵۲ر)، آغاز برابرنمونهٔ ۲ [رؤیت] .

11256 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸ ـ م مجامیع فارسی : بی‌تاریخ. زرین، آغازبرابر نمونهٔ ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

11257ـ **قاهره**، دارالکتب۶ مجامیع فارسی : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ (گ ۱۱۱ ـ ۱۲۲) درفهرست آمده : لعلها للامیر حسین‌بن‌عالم‌المتوفی۷۱۷[مخطوطات۱:۲۳۱]

سلوك = ده قاعده

از میرسیدعلی، در ص۱۱۴۸ گذشت .

سلوك = مشیت

از میرسیدعلی همدانی .

سلوك راقیه نقشبندیه

از عبدالله دهلی (؟) .

11258ـ **مدینه**، عارف حکمت ۳۱ف [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۸] .

سلوك مقامات

ازعزیز نسفی (بنگرید، سلوك:۱۱۹۹).
آغاز: اوحی‌الله الی‌داود... فقال یاداودفرغ لی‌بیتاً اسکن فیه . بدانکه جملگی کتب منزل وشرایع انبیا شرح سلوك مقامات است .

11259ـ**دانشگاه** ۴۰۵/۲۰ : نستعلیق احمد فرزند عبدالعلی‌بیگ بیوك‌آبادی‌همدانی **۱۲۸۳** همراه ۱۸گفتاردیگراز همو، (۱۴۰ر ـ ۱۴۴) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۷] .

سلوك منظوم

از خواجه حسن عطار .

11260ـ **پاریس** P. S:۹۶۸/۳ : باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

السلوك وعیوب النفس

از جمال‌الدین قطب الحقیقه محمدفرزند حسین فرزند فضل فرزند حسین ساوجی.

11261ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۱/۱۱ : **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱: ۴۶۷] .

سلوك هاشمی

از غلامحسین چشتی، زنده در ۱۳۴۷.

11262ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۷۳ : نوشتهٔ خود نگارنده در **۱۳۴۷** ، ۱۹ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی:۳۷].

سلوك هفته

درهفت فصل: ۱ـ صدق ۲ـ رحم ومروت ۳ـ عشق و محبت ۴ ـ صبر و شکر ۵ـ خوف وخشیت ۶ـ معدلت ونصفت ۷ ـ جود و همت .

آغاز : نخستین حمدی که چهرهٔ عروس هفت کردهٔ ورق‌گلگونه درر و غرر لطفس.

11263ـ ملك ۱/۵۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ (ص ۲ - ۴۳) ، زرین [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۹۰] .

سماع = رساله در . . .

از محمد حیات دهلوی .

11264ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق‌ف۲۲: تاریخ یادنشده، ۳۲ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۲۴] .

سماع = رساله در ...

ناشناخته .

11265ـ فرهاد معتمد ۱۸۷/۲ : نستعلیق‌حسن‌خان‌جوهر، در۱۰۵۴، درفهرست بنام «سماعیه» یادشده است [نسخه‌ها ۲۳۲:۳]

11266ـ مجلس ۵۴۴۶/۱: سدهٔ ۱۱ (۱ر-۳ر)، ۳۴س، گفتاریست دردو باب: ۱- حلال وحرام بودن‌سماع ۲- آثارسماع‌وآداب آن، به نقل از «کیمیای سعادت» غزالی بدون خطبه [ف. مجلس ۱۶:۳۵۵] .

سماع = رسائل ...

11267ـ آصفیه ۱۴۹۵ تصوف: نوشتهٔ ۱۳۰۴ [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸].

سماع = حرمت غنا

سماع = سر سماع

سماع = غنا

سمرقند

از ملا ابوطاهر خواجه پسر قاضی کلان ملامیرابوسعیدخواجهٔ‌سمرقندی‌ملاسی.دردوازده باب .

11268 ـ موزهٔ آسیائی آکادمی علوم شوروی ۲۳۰۷/۲ . B : نوشتهٔ ملا قاضی فرزند ملاعبدالله شب شنبهٔ محرم ۱۲۹۲ فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۶۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۴] .

سند خرقه قاسم انوار

نسبت سیادت سید احرار و سند خرقهٔ او

11269ـ دانشگاه ۲۹۵۰/۲۶ : سدهٔ ۱۱-۱۲(ص۹۵) [ف.دانشگاه ۱۸۳۷:۱۰].

سئوال الملوك

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت. دریك مقدمه و دو اصل ویك خاتمه ، بنام امیرزاده بایسنغر ، در چهارشنبهٔ ۷رجب۸۲۹ [نسخهٔ‌مجلس]. آغاز: حمد بینهایت حضرت باری را که عین بصیرت آدمی جهت در یافتن کمال خاتمی .

11270ـ مجلس۳۶/ مج : چهارشنبهٔ ۷ رجب ۸۲۹ در مجموعه رساله‌های ترکه که افزودگیهایی بخامهٔ او دارد [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

سئوال و جواب

میرمحمدحسین فرزندمحمدابراهیم‌حسینی قزوینی .

11271ـ قزوین، خاندان میرحسینای قزوینی:گویا نسخهٔ اصل [نسخه‌ها۶: ۳۴۴] .

سئوال و جواب

از قاسم انوار ، که یاد او در « امامت : ۱۰۴۹» گذشت. که در « کلیات » او بکوشش سعید نفیسی‌چاپ‌شده‌است. آغاز: اول‌نصیحتی که سلامت دین وگشاد راه بر آن منوطست .

11272 ـ مجلس ۲۶۱۲/۱۰ : نسخ وتعلیق صدرقلندر، در«کلیات» مؤرخ ۸۵۴ او

(ص۵۰۱ – ۵۱۲) دربخش عربی وفارسی آن برچاپ نفیسی فزونی دارد [ف . مجلس ۸ : ۳۵۲] .

سئوال و جواب

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. در دیباجه آمده است: که درچهارم ربیع‌الاول نامه‌ای از شاهی بدورسیده وپرسشهایی ازاوکرده ، واین گفتار درپاسخ‌آن پرسشها است. پرسشهامسایل عرفانیست ، ولی جز آنست که بنام « الرسالة فی‌جواب بعض‌السئوالات» درجلد یکم مجموعه رسایل اوچاپ دکتر نوربخش (ص۷۸) بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** الحمدلله علی‌نواله والصلاة والسلام علی... یاحبیبی‌وقرت عینی – اناعینك وعینك عینی .

11273– ملك۴۲۶۲: نستعلیق۱۱۰۹ شمارۀ ۱۱۵ مجموعه رساله های او (ص۵۹۶) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11274– مجلس۳۰۶۷/۱۶: شکسته نستعلیق خوش ۱۳۶۵ (ص۹۹–۱۰۴) ، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰گفتاردیگر ازهموکه ۲ شمارۀ‌آن مکرر است [ف. مجلس۱۰: ۵۹۰].

سئوال و جواب

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی ، واین نیز جز پاسخهای اوست که درجلد یکم (ص۷۸) چاپ دکترنوبخش‌آمده است، بهنثر ونظم عرفانی . **آغاز:** بیت. کردند سئوالها وگفتند جواب . الاول: کم عدد منازل الاولیاء. جواب : معلوم فرماکه منازل‌اهل‌الله بردونوع است .

11275– ملك۴۲۶۲: نستعلیق۱۱۰۹ شمارۀ ۱۰۴ مجموعه رساله‌های او (۵۴۱ ر – ۵۶۴ر) آغازبرابرنمونه، انجام درپاسخ‌پنجاه وهفتم افتاده است [رؤیت] .

سئوال و جواب

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی . درآغاز ازصد وپنج پرسش علی‌ترمذی وپاسخهای شیخ محیی الدین یاد کرده ، آنگاه سئوالهایی را پاسخ عرفانی‌گفته‌است: کم‌عددومنازل‌الاولیاء؟ سئوال فی ختم الاولیاء ؟ این مقام الاولیاء ؟ وحی ؟ خلق‌الله الخلق‌فی‌الظلمة ؟ صفت‌آدم؟ وجزاینها این‌گفتار جزآنست‌که درجلد یکم (ص ۷۸) چاپ دکترنوربخش بچاپ‌رسیده‌است. **آغاز:** حمدله. صلاة . عرفا را معلوم باشد که صاحب ذوق نام‌علی حکیم‌ترمذی (ره) صد وپنج مسئله عارفانه سئوال فرموده .

11276–قاهره، دارالکتب۱۸مجامیع طلعت : نوشتۀ ۹۶۶ (گ ۷۸) انجام افتاده [مخطوطات ۱ : ۶] .

11277– ملك ۴۲۶۲/۱۲: نستعلیق شوال ۱۱۰۹ ، شمارۀ ۱۲ مجموعه رساله‌های او (۹۱ر–۹۶ر) آغاز برابر نمونه . در نسخه بعنوان «رساله» یادشده [رؤیت] .

سئوال و جواب

ازهمان شاه نعمت‌اللهولی. پرسشها درشش بیت به‌نظم از سیدمرتضی دربارۀ علت آفرینش وپاسخها درنه بیت است [نسخۀ ۴۲۶۲ملك] . **آغاز:** پرسش . عالم بحرمعانی کیست در همه فن – که دقایق مشکل که هست بگشاید .

11278 – دانشگاه ۳۲۹۹/۳ : سدۀ ۸–۹ ، باتاریخ تولد ۸۱۸ و ۸۳۱ (ص۸۰ – ۸۴) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸] .

11279– سنا ۲مج فهرست نشده: سدۀ ۱۰، همراه چندگفتار دیگر ازاو و دیگران . فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۳۴۹۷هست[یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

11280– ملك۴۲۶۲: نستعلیق محیی

الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۰ مجموعه رسایل او (۳۶۳پ) [رؤیت] .

سئوال و جواب

ازهمان شاه نعمت‌الله . به‌نظم و نثر ، در پاسخ چهارسئوال ، دربارهٔروح‌انسان وحضرات خمس. **آغاز:** بگوجانی‌که زین عالم جدا شد

11281ـ **مجلس**۴۵/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص ۱۵۷) همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۷] .

سئوال وجواب = جواب بعضی‌از سئوالات

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی .

11282ـ **سنا** ۳۷۲/۱۷ : نستعلیق **۱۰۶۶** همراه ۸۵گفتار دیگرازهمو بآنچنانکه درص‌ع آمده [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

11283ـ **سنا** ۳۷۲/۸۶ : نستعلیق محمدمظفر فرزند محمدحکیم، **۱۰۸۸** همراه ۸۵گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶:۵۸۵] .

سئوال و جواب

سیزده پرسش وپاسخ است: دربارهٔ حدیث کنت‌کنزاً مخفیا، علت تأخیرخلق‌آدم ازعالم ، تقدیم‌آدم برمحمد، اعدام و افناء عالم و آدم ، علت تکثرصور، ولقدکر منا بنی‌آدم ، اقربیت انسان بخدا، ایجادعالم بکدام صفت‌الهی است جمال وجلال، محبت درخدا ، نخستین‌آفریده **آغاز:** قال‌النبی ص اعمال البر یعملها البر و والفاجر ولا یجتنب ... سئوال: حق تعالی که مخفی بود اگرازخود مخفی بود جهل لازم.

11284ـ **ملك** ۵۴۷/۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۵۸۴ ـ ۵۸۹) [ف . ملك ، مجموعه : ۷۱] .

سئوالات ناصرخسرو وجوابات سید عزت

از سیدعزت ازخلفای شاه نعمت‌الله ولی . **آغاز:** خرد پیمانهٔ انصاف اگریکبار بردارد. به‌پیمانه هرآن چیزی‌که دهقان زیر سردارد .

11285ـ **قاهره**،دارالکتب۱۸مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق**۹۶۶** (گ ۹۵پ ـ۹۷پ مجموعه) ۲۷س [مخطوطات ۱ : ۳۰۵] .

سوانح العشاق = لوایح

از عبدالملك ورکانی ، یاعین القضاة ، یا قاضی حمیدالدین ناکوری. در«لوایح» خواهد آمد .

سوانح

از میرزا عبدالحسین ناظرکازرونی‌شیرازی نوربخشی ، شاگرد عبدالرحیم فرزند یوسف دماوندی و استاد شیخ محمد اسماعیل فرزند عبدالغنی شیرازی [ریاض العارفین : ۲۶۲] بندهایی است عرفانی بعربی و فارسی و تاریخ ۱۱۸۳ ـ ۱۱۷۷ درکازرون وبوشهر را دارد. باعنوانهای : سانحه، سانحه با سروده‌هایی از خود نگارنده [دانش پژوه]. ذریعه کسی را بااین تخلص از سرایندگان روزگار شاه عباس یاد کرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۶۱ (ناظر) ـ طرایق الحقایق۳ : ۷۲ ـ آثار العجم: ۳۲۹ .

11286ـ **دانشگاه** ۴۲۱۴/۵: نسخ‌و نستعلیق خود ناظر کازرونی ، **۱۱۸۳** [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۰] .

سوانح‌العشاق=السوانح فی‌العشق

از شیخ احمد غزالی ، نگارندهٔ «بحر ـ الحقیقه : ۱۰۶۱» و جز آن . دربارهٔ عشق و

غلبهٔمحبت، برای‌عین‌القضاةهمدانی، درشصت و هفت‌فصل‌کوتاه به‌نثروتظلم نگاشته است. یکبار بکوشش دیتر خاورشناس المانی ۱۹۴۲م و یك بار بکوشش دکترمهدی بیانی۱۳۲۲خ چاپ شده است. آغاز: . . قال‌الشیخ احمد . . . چندفصل اثبات افتاده وتعلق بهیچ‌جانب ندارد درحقایق عشق واحوال واعراض عشق... فصل اول. قال‌الله‌تعالی‌یحبهم ویحبونه. باعشق روان شد .

بنگرید : ف. مشار:۹۷۷ـ مجلهٔ ادبیات ۱۳۴۶ پیشگفتار ایرج افشار .

11287ـ تهران ، ملی ۹۹۲/۱۶ : نسخ عبدالداعی محمد فرزند علی دامغانی ، با تاریخ ۶۵۹ در دفتر (ص۲۵۱ـ۳۰۱). فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۳۶هست [فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۰] .

11288ـ دانشگاه ۵۴۶۴/۲ : نسخ عثمان فرزندمحمدشیرازی، ع۶۸۸/۲، نسخه ازآن دکتربهرامی بوده . فیلم آن در همان کتابخانه ش۲۷۶۸ هست [فیلمها : ۱۲۴] .

11289ـ لالا اسماعیل ۴۸۷/۳۵ : درجنگ مؤرخ۷۴۱درمصر (۲۴۳پـ۲۶۱ر) فیلم‌آن دردانشگاه ش۵۷۳ هست [فیلمها ۱: ۵۰۴] .

11290ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۱۱۰ : باتاریخ۷۵۳ـ۷۶۴دردفتر (۴۰۳پـ۴۱۱ر) فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۶۲آ و۴۶۳ب هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

11291ـ عاطف افندی ۲۲۴۱/۵: با تاریخ ۸۲۸ در دفتر (گ ۴۶۵ ـ ۴۷۷) . فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۰۴ هست [فیلمها ۱: ۴۰۸] .

11292ـ رضوی ۶۶۰حکمت: نستعلیق ۸۸۳ . آغاز : این حروف مشتمل است بر فصولی‌که بمقالتی عشق‌تعلق دارد... فصل اول (بمانند نمونه) ۳۶گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۱۳۰] .

11293ـ ملك ۴۱۹۶/۳ : نستعلیق ۱۰ ذیحجهٔ ۱۰۱۶ (۴۱ پ ـ ۱۰۴ ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11294ـ مجلس۶۴۵۷/۶۵:درجنگی از سدهٔ ۱۱ (ص۱۱۳ـ ۱۴۱). آغاز: . . . فصل باعشق روان شد ازعدم مرکبما ـ دایم ز شراب...درسرآغازنسخه‌نگارنده محمد فرزند احمد فرزند محمد غزالی یادشده است . [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۰۳]

11295ـ ملك۴۹۳۱/۲: نسخ‌نزدیك صفر۱۳۱۸ (۹۱پ ـ ۱۳۱ر) [رؤیت].

11296ـسپهسالار۱۳۴۶/۳: تاریخ یادنشده (۸۱ـ۱۰۱) عنوانها سفید مانده [ف. سپهسالار ۵ : ۱۲۰] .

11297 ـ ایاصوفیا ۴۸۲۱/۱۰ : فیلم‌آن دردانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱: ۴۶۷] .

سوانح گیسودراز = تاریخ‌جیبی

دربخش تاریخ، سوانح خواهد آمد .

سیرت فرزندان ژنده پیل

ازدرویش‌علی‌بوزجانی، درسیرت فرزندان شیخ احمدجام، که درآغاز رجب ۹۲۹ ساخته است.وشایدبخش دوم«روضةالریاحین:۱۱۸۲» اوباشد .

11298 ـ دانشگاه ۲۶۰۷/۱ فیلم : سپس روضة الریاحین او [فیلمها ۱:۷۱۹] .

سیرت و حالات

دربخش تاریخ، سیرخواهدآمد .

سیرالطالبین

از میرسیدعلی‌همدانی، که یادآوردهٔ «آداب و سیر : ۱۰۱۴ » گذشت . گردآوری برهان فرزند عبدالصمد [دیباجه]درسلوك با عنوانهای ای‌عزیز، ای‌عزیز . **آغاز:** حمدی‌که بر ورق احداق بصایر الوالابصار ازملاحظهٔ آثار غایت آن عاجز .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۷۷ .

11299ـ **ملك** ۴۲۵۰/۱۴ : نستعلیق کهن، باتاریخ ۷صفر**۹۰۷** (درش ۹) (۳۰۳پ ۳۱۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11300 ـ **مجلس** ۳۶۶۰/۹ فهرست نشده: نوشتهٔ جامع برهان‌بن عبدالصمد **۹۱۷**، (ص۶۷ ـ ۱۰۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

11301ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، همراه ۲۴ گفتار دیگر که از او دانسته شده (۶۲پ ـ ۷۲پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11302 ـ **رضوی** ۲۰۳ اخلاق (۸۴۲۱) : نستعلیق گویا میرزا آقا سلماسی ، **۱۲۹۸** [ف. رضوی ۴ : ۴۴۰] .

11303ـ**دانشگاه**۲۲۱۶/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۴ پ ـ ۲۶ ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۶] .

11304 ـ **رضوی** ۲۰۲ اخلاق (۵۹۲۲): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۲۱ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۴ : ۴۴۰] .

11305ـ **نجف**، محمدعلی‌خوانساری: تاریخ یادنشده ،آغاز برابرنمونه [ذریعه۱۲ : ۲۷۷] .

11306ـ **قاهره**،دارالکتب۸م‌مجامیع فارسی: تعلیق، تاریخ‌یادنشده (گ۹۱ـ۱۰۹) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱:۳۰۵].

سیر محمدی

از محمدعلی سامانی، دراحوالات گیسو‌دراز نگارندهٔ «آداب السلوك : ۱۰۱۱» وجز آن. بسال ۸۳۱ نگاشته است .

11307ـ **آصفیه**۱۳۷۴تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۲** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸] .

سیر مقامات

ناشناخته. دردوفصل وهفت تخته و پنجاه مراقبت. **آغاز:** الحمدلله دایماً . . . بعد هذا گفته می‌آید رسالهٔ سیرمقامات ازبرای طالبان خدا .

11308 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۴ : نستعلیق محمد اسماعیل ، **۱۱۲۸** (۳۴۱پ ـ ۴۰۳ر)، زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۴].

سیر مقامات = منازل . . .

سیر و سلوك

از بحرالعلوم، سید مهدی فرزند مرتضی بروجردی طباطبایی (۱۱۵۵ ـ ۱۲۱۲) یا سیدبن طاووس، در این انتسابها تردید است . درآغاز ظهوروتکمیل استعدادرا درچهل‌سالگی یادکرده می‌گوید باطن هرکس بمرحلهٔ چهلم از استعداد بفعلیت میرسد، درجوار خانهٔ چهلم آنگاه سیرمنازل چهلگانه‌را درچهارشرط بیان می‌کند: ۱ـ مقصودرا بداند (حکیم‌گردد) ۲ـ خلوص (عارف گردد) ۳ـ سیر منازل چهلگانه ۴ـ طی عوالم عدیده ، که منازل پیش ازدخول درعالم خلوص است . نسخه‌ها دگرگونی دارد بعربی نیز ترجمه شده است . سید عبدالحسین حجت بلاغی بخشی از آن را بنام «سفر نامهٔ شیخ عبدالکریم عریان شیرازی» در «مقالات ـ الحنفاء» چاپ‌کرده است و او را نگارندهٔ این گفتار دانسته‌است. **آغاز:**(۱)امکنوا انی آنست

نادألعلی آتیکم منها بخبر... بطریق عدیده از سید رسل وهادی سبل. **آغاز:** (۲) بسم‌الله خیر الاسماء الحمد والثناء لعین الوجود . . . ای همسفران ملك سعادت و صفا .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷ و ۱۲: ۲۸۲ و۲۸۴ — مؤلفین مشار ۶ : ۴۳۷ — فوائد الرضویه : ۶۷۶ — ریحانة الادب۱ : ۱۴۴ — روضات‌الجنات:۶۷۷—طرایق‌الحقایق۳:۹۰ .

11309 **ـ دانشگاه** ۸۶۴/۴ : محمد فرزند محمد حسین ذیقعدهٔ **۱۲۵۱** (۷۸ر — ۱۱۰ر)، آغازبرابرنمونهٔ۱ [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۲] .

11310 **ـ رضوی** ۱۷۰اخلاق(۶۰۶): شکسته نستعلیق حاج‌غلامرضا ملقب به عنایتعلی نعمت‌اللهی، سه‌شنبهٔ ۲۶رمضان **۱۲۷۱**، برای میرزا بابا مستوفی ، در نسخه از نگارنده نام برده نشده ،آغازبرابرنمونهٔ۲،۴۳ ص ۱۵ س [ف. رضوی ۶ : ۴۲۵] .

11311 **ـرضوی** ۱۷۱اخلاق (۶۸۴۷) شکسته‌نستعلیق شعبان **۱۲۹۱** نسخه بنام «تحفه» است وازسیدمهدی بحرالعلوم دانسته شده است آغاز برابرنمونهٔ ۲، ۴۳ گ۱۲س [ف. رضوی ۶ : ۴۲۶] .

11312 **ـ دانشگاه** ۳۵۹۴/۳: نستعلیق **۱۲۹۰ – ۱۲۹۲**(ص۱۵۳ — ۲۳۰) درعنوان نسخه آمده : رسالهٔ سید مرحوم بحرالعلوم درآداب سلوك [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۰۴] .

11313 **ـ رضوی** ۱۷۲اخلاق(۶۰۵): نستعلیق گویا **۱۲۹۵** ، نگارنده را نویسندهٔ نسخه سیدمهدی بحرالعلوم یادکرده‌است،آغاز برابرنمونهٔ۲ ، ۲۴ گ ۱۴س [ف. رضوی ۶ : ۴۲۶] .

11314 **ـ شیراز،** خانقاه احمدیه ۱۹: نستعلیق محسن فرزند ملاحسن‌علی خوشنویس **۱۳۳۸** درفهرست بنام «تحفة السالکین» آمده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۰] .

11315 **ـ دانشگاه** ۳۵۸/۵: نسخ‌تاریخ یادنشده (۱۲۷پ-۱۵۲پ) آغاز برابر نمونهٔ ۲، از سید بن طاووس دانسته شده است [ف . دانشگاه ۳ : ۴۵۲] .

11316 **ـ کربلا،** محمدحسین یزدی : [ذریعه ۱۲ : ۲۸۴] .

سیر و سلوك

از ابوالفتح میرمخدوم شریفی ، نگارندهٔ «تفسیرشاهی: ۳۲» وجزآن. دراسباب وموانع سالکان‌راه حق، ودرآن ده‌سبب ازاسباب‌وصول راکه یکم‌آن رجوع‌کلیست نام می‌برد. **آغاز:** بدان ای روندهٔ راه خداوند تبارك و تعالی که اهم مهمات سالکان طریق تحقیق.

11217 **ـ مجلس**۷/۱۲۰خویی: نسخ تحریری دوست محمد قاینی فرزند حسینعلی **۱۱۲۰** (ص ۱۸۸ — ۱۹۱) [ف. مجلس ۷ : ۳۲۳] .

سیر و سلوك

از میرزا بابا ذهبی راز ، کـه یاد او در «تباشیر الحکمه:۱۰۷۲» گذشت. **آغاز:** بدان که بناء سلوك راه دین و وصول بمقامات یقین برخلوت وعزلت است وانقطاع ازخلق .

11318 **ـ دانشگاه**۳۰۸۱/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۹۷** (ص ۱۱۹ — ۱۲۴) آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۰۲۷].

11319 **ـ ملك** : نوشتهٔ ملاحسین روضه‌خوان، **۱۳۴۰**، **آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده [ذریعه ۱۲ : ۲۸۲] .

سیر و سلوك

از محمد باقرمجلسی، که یاداو در «مبدا:

۷۴۴» گذشت. **آغاز:** حمدله. صلاة . و بعد، چون بنای ایمان وایقان برریاضت و مجاهدت است .

11320ــ **دانشگاه۵/۴۲۹۱**: نستعلیق محمدعلی‌فرزند حسین‌رازی سبزواری، **۱۱۰۴** **۱۱۱۲** درمجموعه (ص۲۳۳ ــ ۲۴۲) ، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۱] .

11321ــ **ملك ۴۷۷۹/۹** : نستعلیق نزدیك **۱۲۶۲** (۲۸ ر ــ ۳۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11322ــ **دانشگاه ۳۴۱۸/۲** : نوشتهٔ ۲۸ محرم **۱۳۳۵** بروایت محمد جعفر فرزند صفرخان قراگزلو، آغازپس‌ازدیباجهٔ اوبمانند نمونه (ص ۱۲۵ ــ ۱۴۵) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۲۴] .

سیر و سلوك

ازهمان‌مجلسی، درپاسخ‌سه‌پرسش: طریقهٔ حکما ، طریقهٔ مجتهدان و اخباریان ، طریقهٔ صوفیان . **آغاز :** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی. امابعد ، چنین‌گوید... که این دوکلمه‌ایست درجواب مردعزیزی .

11323ــ **دانشگاه۲/۴۲۳۲**: نسخ‌سدهٔ **۱۲** (۶۴پ ــ ۶۹پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۶] .

سیر و سلوك = سلوکیه

از بهاءالدوله نوربخش . **آغاز :** رسالهٔ سلوکیه ازرسالهٔ اربعین بهاء الدوله نوربخش . تجلی ذاتی آنست که سالك در آن تجلی فنای مطلق یابد .

11324ــ **دانشگاه۲/۴۲۳۳**: نستعلیق علی فرزند فتح‌الله ، سدهٔ **۱۱** (۱۷ پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۷] .

سیر و سلوك

ازحیدری تبریزی ، که بارها به‌هند سفر کرده، زنده‌در۹۸۵، درگذشتهٔ ۱۰۰۰ [ذریعه] مثنویست در پیرامن هفتصد بیت بابندهایی بنثر پس‌از ستایش ازسخن وتوحید و نعت پیامبر و امیر و ستایش جلال الدین محمد اکبر پادشاه (۹۶۳ ــ ۱۰۱۴) مینویسد : شاهراه سالکان طریقت بشمارهٔ انفس خلایق‌است وهمگی به‌سه گروه تقسیم می‌گردد : طریق عابدان عـامه ، راه اصحاب‌مجاهدت‌وتزکیهٔ‌نفس، جادهٔفارسان میدان حقیقت‌که عاشقان جمال محبوبند. سپس ده قاعده رابرای وصول یاد می‌کند. بدینگونه «اصول عشرهٔ» خیوقی‌را بیاد می‌آوریم. **آغاز** نسخهٔ سرالهی‌سخن‌است ــ نامهٔ نامتناهی سخن است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۷۱ و۱۹۵ : ۲۱۴ دانشمندان آذربایجان: ۱۲۵ــ تذکرةالشعراء غنی : ۴۷.

11325ــ **مجلس ۵۱۸۰/۲**: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۱۱۷ ــ ۲۰۱) ، آغاز این مثنوی ازدیگربخشهای دیوان‌اوجدا نبود ومن‌این‌آغازرا باحتمال برگزیدم[رؤیت].

سیر و سلوك

گویا از دهدار ، محمود عیانی ، باتأویل برخی اخبار وبسیار مرموز، ومینویسد: تاریخ ولادت بنده از این نظم بدست می‌آید : بسال الف وثمانین‌بطالع مسعودــ رسید مجدهٔ مولود عاقبت محمود، و تاریخ هجرت ازبلدهٔا صفهان ۲۷شعبان۱۱۰۳[دانش‌پژوه]. **آغاز:** الحمدلله الذی جعلنی من‌امة محمد... شب نوزدهم‌شهر جمادی الثانیهٔ هزار و صد و پنجاه یك که قمر درجوزا... الله توجه بنده را حاصل‌شد دربیان میزان الله .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۷۷ (محمدعیانی) مؤلفین مشار ۶ : ۸۳ (محمود عیانی) .

11326ـ دانشگاه ۴۶۴۹: نسخ سدهٔ ۱۲ درفهرست بنام « رسالهٔ عرفانی » یاد شده است ۲۴گ۲۰س [ف . دانشگاه۱۴ :۳۵۹۱]

سیر و سلوك = شوقیه = عشق و محبت

از میرسیدشریف جرجانی ، که یاد او در « اسکندریه : ۷۳۲ » گذشت . در چند فصل . آغاز: . . . این‌کلمه‌ای چند شوق انگیزصفا آمیز درچند فصل جهةالتماس زاهد صادق‌سلمه الله ایانا مکتوب شد... بدان ای طالب اسعدك الله فی‌الدارین که ارباب تحقیق‌گفته‌اند.

11327ـ ملك ۵۶۸۵/۲ : نستعلیق باتاریخ رجب ۹۹۷ در دفتر (۵ ر ـ ۷ پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11328ـ سپهسالار۷۵۱۸/۶: تاریخ یادنشده (۴۴ر ـ ۴۹پ) . آغاز : بدان ای طالب ... در فهرست بعنوان «عشق و محبت و سلوك» یادشده است [ف. سپهسالار ۵:۳۲۲] .

11329ـ قاهره، دارالکتب۲۷مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ ۱۲۳۵ ،آغاز نزدیك به‌ـ نمونه ، درفهرست بنام« رسالهٔ شوقیه» یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۱۷] .

11330ـ قاهره،دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز نزدیك به‌نمونه، درفهرست رسالهٔ شوقیه یادشده (گ ۱۲۳ ر ـ ۱۲۷پ) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۱۷] .

11331ـ قاهره ، دارالکتب : ۴۱ تصوف فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، نستعلیق زیبا زرین،آغازبرابر نمونه [مخطوطات۱:۲۱۷].

سیر و سلوك = سلوکیه

ازعلاءالدوله سمنانی، که یاداودر «آداب السفره :۱۰۱۱» گذشت .

11332ـ شیراز ، خانقاه احمدیه ۴/ ۵۶ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۲۱۹] .

سیر و سلوك

ازعلی فرزند حسین مدعو به‌زین‌العابدین قراچه‌داغی گنجه‌ای جرجانی . بدستور آقای میرزاآقاخان پیشخدمت، درسیر وسلوك وآداب طریقت، باب چهارم دربیان خرقه ومسائل آن باب پنجم دربیان میان بستن، سپس شرح‌حال سلسلهٔ‌حبل‌الله‌المتین. آغاز: الحمدلولیه‌والصلاة والسلام علی محمد... اما بعد، چنین‌گوید ... علی‌بن الحسین المدعو .

11333ـ ملك۱/۵۱۳۱: نسخ‌وشکسته نستعلیق گویا خود نگارنده در ۱۳۱۳ (۱پ ۱۵پ) ۱۴س [رؤیت] .

سیر و سلوك = زادالسالك

ازفیض درص۱۱۸۵گذشت .

سیر و سلوك

از سید محمد کاظم رشتی ، شاید همان «ترجمهٔ سیروسلوك : ۱۰۸۵» او باشد .

11334 ـ تهران ، ادبیات ۳۰۴/۳ جوادی: نسخ ابوالفضل شریف، ۱۲۳۸ [ف . ادبیات ۳ : ۲۰] .

11335ـ ملك ۵۵۰/۲ : نستعلیق عبدالعلی مراغی، باتاریخ۱۰ذیحجهٔ۱۲۵۹ در دفتر [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۷۲] .

سیر و سلوك = نامه

ازآقا محمد بیدآبادی فرزند محمد رفیع گیلانی، زاده در اصفهان و درگذشته در همان شهر ۱۱۹۷. دونامه‌است‌بیکی ازشاگردانش در سیر وسلوك واین جز «سیروسلوك» عربی اوست آغاز: یااخی و حبیبی ان کنت عبدالله فارفع

همتك... تاتوانی همت خودرا عالی‌نما .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۸۳ .

11336ـ دانشگاه۴/۳۷۸۳: نستعلیق نزدیك **۱۲۳۸** (ص۳۱ ـ ۳۳) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۰] .

337 ـ قم، سید شهاب‌الدین تبریزی تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۲ ۲۸۳] .

سیر و سلوك = نامه

از همان آقا محمد گیلانی ، در گذشتهٔ ۱۱۹۷. همان‌دوگفتارست‌درآداب‌سلوك‌درپاسخ دوتن : ۱ـ سید حسین قزوینی ۲ ـ میرزا ابوالقاسم قمی‌گیلانی نگارندهٔ قوانین .

بنگرید : ریحانة الادب ۱:۱۸۷ .

11338ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۱۱۷ نستعلیق محمد رضا فرزند محمدقدیم تبریزی، **۱۲۳۲**، دراصفهان درپاسخ سید حسین قزوینی [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

11339ـ تهران ، ادبیات ۱/۹۷ج : سدهٔ **۱۳** (۱ پ ـ ۵۵ پ) به میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی [ف. ادبیات ۱ : ۱۶۵] .

11340ـ مجلس ۱/۳۲۶۰: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷** دردفتر (ص۱ ـ ۲) در پاسخ سیدحسین قزوینی درسیر وسلوك و پند و اندرز [ف . مجلس ۱۰ : ۸۵۸] .

سیر و سلوك

از ابوحامد محمد غزالی ، شاید «فرزند نامهٔ» او باشد .

11341ـ آصفیه ۴/۶۱ مجامیع : با تاریخ **۱۲۲۸** دردفتر [ف.آصفیه ۳ : ۷۴۸].

سیر و سلوك

ازسلطان‌محمودمیر بزرگی.اگرعربی‌نباشد

11342ـ مشهد، فرخ ۵۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

سیر و سلوك = خلوت

متن ازمحیی‌الدین ابن‌العربی (بنگرید: ترجمهٔ المدخل‌المفید:۱۰۸۸) . درشش فصل از یکانگی‌راه حق و مواطن ششگانه و خلوت نشینی و کشف حسی و خیالی و سخن مشایخ گفتگوکرده است . گزیده از «کلمات» اوست .

آغاز: حمدله. صلاة...وبعد، این‌رساله‌ایست که نوشته شده ازکلمات. . . در اسرار خلوت وفرموده‌که اجابت‌کردم سئوال توای‌کریم.

11343ـ تهران، ملی ۷۲۷/۲۳ ف: نستعلیق ریزگویا سدهٔ **۱۰**، (ص ۳۴۷-۳۵۳) [ف. ملی ۲ : ۲۴۵] .

11344ـمجلس۴۸۵۹/۱۶: باتاریخ **۱۰۷۰** دردفتر (ص۱۰۶ ـ ۹۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۹۱] .

سیر و سلوك = کبریت احمر

از مظفرعلیشاه .

سیر و سلوك = اعتقادیه

از خواجه نصیرالدین طوسی ، که یاد او «بیست باب:۲۴۳» گذشت . بدرخواست وزیر قطب‌الدین مظفرفرزند محمد نگاشته و به‌ناصر الدین مظفر فرزند مؤید داده تا بدربار . . . برساند وپاسخ‌گیرد. دراین‌گفتار پس ازستایش آن‌دربارو‌گزارش‌کمی اززندگی‌خود به‌گزارش عقاید خود بروش اسماعیلی می‌پرداند . این گفتار بکوشش آقای مدرس رضوی در۱۳۲۵خ چاپ شده است . و گزیدهٔ آن بکوشش آقای محمدتقی دانش‌پژوه در مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات چاپ شده‌است [نسخهٔ‌حقوق‌دانشگاه]. **آغاز:** رب انعمت فزد. ربناآتنا من‌لدنك رحمة. . .

بزرگترین نعمتی وجسم‌ترین موهبتی که عموم بندگان .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۶ (که جز این است) و ۱۱ : ۹۳ و ۱۲ : ۲۸۵ ـ ف. مشار ۹۹۲ ـ احوال وآثار خواجه : ۳۲۲ ـ پیش گفتارچاپ ازاستاد مدرس رضوی.

11345ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۶۱: نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۴-۱۰۵۷** در جنگ ابن خاتون (گ۱۹۳-۱۹۷)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

11346ـ **دانشگاه** ۱۰۷۹/۵۵: باتاریخ **۱۰۴۷** دردفتر (ص۵۹ ـ ۷۹) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۲۷۵] .

11347ـ **حقوق** ۶۲/۱۹ب: سدهٔ **۱۱** گزیدهٔ آنست (۲۵۱پ ـ ۲۵۶پ) [ف. حقوق ۱۴۳] .

11348ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۷/ ۳۶۴: نسخ ونستعلیق باتاریخ **۱۲۷۰** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۸۰] .

11349ـ **دانشگاه** ۲۲۷۱/۲۵: نستعلیق **۱۲۷۰** (۲۲پ ـ ۳۷ب)، چاپ شده بکوشش آقای دانش‌پژوه درمجلهٔ ادبیات [ف. دانشگاه ۹ : ۹۲۱] .

11350ـ **ملك** ۶۱۹۳/۸: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۱۷۴پ ـ ۱۷۸پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11351ـ **مجلس** ۵۰۶۳/۲: نسخ عبرت نایینی مصاحبی، شوال **۱۳۳۸** برای سیدنصرالله تقوی، (ص۱-۴۶) بانسخه بدلها، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

سیر و سلوك

از خواجه نظام الدین طوسی ، نگارندهٔ «سیاستنامه» وجز آن.

11352ـ **ملك** ۵۳۵/۲ : نستعلیق عبدالصمد فرزندجعفرقلی‌بیگ اشکوری‌گیلانی ۱۲ج۱/**۱۲۸۹**، برای میرزا احمدخان منجم باشی حاکم‌الملك، زرین [ف. ملك ، مجموعه ها : ۶۴] .

سیر و سلوك

از نورعلیشاه طبسی‌تونی‌سپاهانی، که یاد او در «آیةالنور : ۱۰۱۶» گذشت . **آغاز :** ای درویش دلریش‌وای‌آشنای بخویش، ساعتی خاموش باش .

11353ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۶: نسخ‌محمد علی فرزند سیدعرب‌حسینی،در**۱۳۳۱**، شمارهٔ ۶ «کلیات» او (ص ۲۹۸-۳۱۲) ،آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴] .

11354ـ **دانشگاه** ۲۵۰۷/۱۰: نسخ حسین‌علی‌حیرت ذهبی‌خراباتی زنجانی **۱۳۱۵** (ص۱۰۹-۱۱۷) آغاز برابرنمونه، درفهرست از نگارنده یاد نشده بدنبال «آیة نور» اواست [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۷] .

سیر و سلوك = ده قاعده

از همدانی، درص ۱۱۴۸ گذشت .

سیر و سلوك

ناشناخته. در آن سلسلهٔ ارشاد درویشان وسند خرقهٔایشان ازاویس قرنی تاشاه اسماعیل خطایی و شاه تهماسب حسینی و شاه اسماعیل عادلی و شاه خدابنده وعباس دوم و سلیمان و ابراهیم فرزند جنید. و از ذاکرشمخال‌که اول طعام دهنده است وشمخال فراش و طرهٔ یقچی وکوزچی جارچی وجارچی کلمه‌چی و قاپوچی یادشده است.آداب درویشی روزگار صفویان و تاریخ‌تصوف‌آن‌روزگاردرآن‌هست[دانش‌پژوه].
آغاز: الحمدلله‌الذی جعل وسیلةاللیل فرح و کمال. وبعد برضمیرمنیرمهرتنویرصدق و صفا .

11355ــ تهران ، دانشسرایعالی ۳/ ۱۴۴ قریب: نستعلیق فتح‌الله‌فرزند محمدسمیع و فسی ، یکشنبهٔ ۲۷ محرم **۱۲۴۹** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۵] .

سیر و سلوك

نگارنده دردیباجه پس‌از اشاره به حدیث الطرق‌الی‌الله بعددالانفس، راههای وصول بحق را درسیزده قسم یاد کرده ، که در سیزده عقد گزارش شود، ولی‌درنسخهٔ ۵۰۸۳ملك چهارده عقدآمده است. آغازاین نسخه‌نزدیك‌به«سیر و سلوك » ناشناخته 11371 است . **آغاز:** حمد وثنای‌نامتناهی پروردگاری‌راکه استحکام قواعداسلام را . . . امابعد بدان ای عزیز که راههای طالبان بجناب بارگاه...

11356ــ **ملك ۵۰۸۳/۷** : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱**، (۴۱ر – ۴۵ر) ۱۴ س [رؤیت] .

سیر و سلوك

از ناشناس، بدرخواست عزالدین ابوبکر طوسی ، در خانقاه قطب الاقطاب عبدالرحمان اسفراینی، دردوشنبهٔ ۲۶صفر ۷۵۲ و در آغاز آن ازجنید بغدادی نیزیادکرده است. **آغاز:** فاتحة الکتاب ربه‌محمد رب‌الارباب که مفتح ابواب ومسبب اسباب است مزین‌گردانند .

11457ــ **الهیات ۱۴/۳ج**: نسخ سدهٔ **۱۲** (۳۵۹ پ – ۳۷۳ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۵۱] .

سیر و سلوك = رساله‌ای در...

از ناشناس ، که برای شیخ خود محمد ساکن‌نوشته‌است [ن. طرازی]. **آغاز:** الحمد لله الذی هدانا وماکنا لنهتدی لولا ... بعد از حمد وصلاة باعث تحریر این چند سطر آنکه

11358ــ **قاهره ، دارالکتب ۹۱۰** زکیه : بی تاریخ (گ ۱۳۷ پ – ۱۴۱ پ) [مخطوطات ۱ : ۲۴۱] .

سیر و سلوك

ناشناخته بروش شیعی، درآن ازبسطامی، ذوالنون مصری، شیخ ابوسعید ، شیخ مغربی ، نجم الدین دازی ، برخی از پیران نقشبندی ، بهایی، آقا محمد بید آبادی یـاد شده است . **آغاز :** لاجابة الدعاء و الفرج . روایت است ازحضرت پیغمبرکه بدرستیکه من‌میدانم‌کلمه‌ای که نگفته‌است‌آنرا تنگدلی‌مگرآنکه حق‌تعالی فرجی دهد.

11359ــ **دانشگاه ۳۵۸/۲** : نسخ با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر (۱۰۸ پ – ۱۱۷ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۵۱] .

سیر و سلوك

ناشناخته . درپنج باب و فصلهایی : باب ۱ــ در بعث مستفید برطلب ۲ــ طریق شناخت جسم وجان ۳ــ صفات جسم و جان ۴ ــ اعمال جسم وجان ۵ــ مراتب جسم و جان . **آغاز :** حمدله. والعاقبة... سپاس و ستایش خدایراکه مخترع جسم ومبدع روحست وفایق صبح .

11360 ــ **مجلس ۴۹۵۱** : شکسته نستعلیق خوب حاج سید جواد موسوی بنان ــ الشریعهٔ کرمانی، ۲۵ رجب **۱۳۴۸** برای سید نصرالله تقوی، ۵۵گ ۱۴س [رؤیت] .

سیر و سلوك

چندگفتار ناشناخته .

11361ــ **دانشگاه ۳۲۹۹/۱۰** : سدهٔ **۸ــ۹** باتاریخ تولد ۸۱۸ و ۸۳۱ (ص ۱۴۳ــ ۱۴۷) نسخهٔ پاکیزه‌ایست ، همراه چند گفتار از شا نعمت‌الله و خیوقی. **آغاز :** الحمدلله و

سلام علی‌عباده... بدان ... که مؤید این راه ومتوجه این بارگاه را منازل ومقامات مختلف ودرجات ومشاهدات متنوع درپیش است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۹] .

11362ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ ـ م مجامیع فارسی : نوشتهٔ علایی فرزند محیی شیرازی در **۹۴۷** (گ۲۷۷ ـ ۲۷۸). **آغاز:** الحمدلله الذی توحد بالعظمة والکبریاء . . . اما بعد ، فهذه رسالة فی سلوك الطریق الی‌الله [مخطوطات ۱ : ۲۴۱] .

11363 ـ **مجلس** ۲۴۲۵/۵ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۷۱** (۹۷ ـ ۱۰۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹].

11364ـ **بادلیان**Sal۴۱/۲: باتاریخ **۱۰۱۲** در دفتر . گفتاریست در سلوك درهشت باب. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۱۵۷ هست[فیلم ها ۱ : ۵۷۳] .

11365ـ**مجلس**۵۳۴۱/۱۱: باتاریخ **۱۱۸۳** دردفتر. **آغاز:** حمدله. صلاة. امابعد ازکیفیت سلوك راه حق پرسیده بودند ، بدان همچنانکه سفر صوری را مبدائی [ف . مجلس ۱۶ : ۲۵۴] .

11366ـ **مجلس** ۹۱/۲نجم: سدهٔ**۱۲** باعنوان‌کیفیت سلوك راه [نسخه‌ها۵ : ۲۰۳].

11367ـ **مجلس** ۲۸۷۱/۱: نستعلیق **۱۲۰۸** (ص۲۱ ـ ۶۰) آغاز برابر نسخه ۳۴۹۷/۵ دانشگاه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۲۱] .

11368ـ**دانشگاه**۴۲۲۰/۶: نستعلیق باتاریخ **۱۲۸۰** درمجموعه (۵۸پ ـ ۵۹ر) . **آغاز:** حمدله. . . بدانکه اول چیزی که بر سالك واجبست‌اعتقاد براماماناو [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۵] .

11369ـ **سپهسالار** ۶۳۳۲/۲: نسخ محمدعلی‌کرمانشاهی، **۱۳۰۲**(۲۸ر ـ ۶۳پ) **آغاز** : ای دوست سلوك سبیل حضرت رب‌ـ العالمین ، آگاه باش که شرایع که در حقیقت نظام نشأتین صورت ومعنی برآنست ، بحسب کمال ناشی ونازل می‌شود [ف . سپهسالار ۵ : ۱۱۶] .

11370ـ **مجلس** ۲۴۰۰/۱ فهرست نشده: نوشته**۱۳۰۶** (ص۱ـ۱۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۱] .

11371ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۳۱۴**، استدلالی ومفصل است: **آغاز**:حمدنامتناهی‌حضرت‌پروردگاری را که استحکام قواعد اهل الله را منجاء طالبان سعادت [نسخه‌ها ۵: ۳۰]بنگرید: 11356.

11372ـ **دانشگاه** ۳۴۹۷/۵ : نسخ حسین‌علی ذهبی خراباتی زنجانی **۱۳۱۵**، در آن ازحافظ یاد شده. **آغاز:** الله‌لااله الاهو . درود بیحد برآن ظهورکه شهود ذات ومقصود صفات است . [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۶] با این سرآغاز «شرح حدیث کنت کنزاً مخفیا» یاد شده است .

11373ـ **رضوی**۱۶۶اخلاق(۵۶۹): نستعلیق، بی‌تاریخ . **آغاز** : حمدله . صلاة . اعلم ان الوصول الی‌الله ثلاثة ، ۱۴گ [ف . رضوی ۶ : ۴۲۴] .

سیر و سلوك منظوم

مثنویست درآن‌ازپیرشیخ محمدحاجی یاد شده است. **آغاز:** ای بنام تو ابتدای کلام ـ نیست بی‌نام توکلام تمام .

11374 ـ **نافذ پاشا** ۱۰۵۹/۲ : با تاریخ **۱۰۸۷** دردفتر (۱۶۷ ر ـ ۱۷۹ پ) . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۰۳ هست [فیلمها : ۵۰۹] .

سیر و سلوک منظوم

ازحیدری، درص۱۲۷۰گذشت .

السیر و الطیر

از مجدالدین بغدادی . نگارندهٔ «الاسئله والاجوبه : ۱۰۲۶» و جزآن .

11375 ـ **کوپرولو ۱۵۸۹/۳۳** : باتاریخ **۷۵۴** دردفتر (۴۱۸ ر ـ ۴۱۸ پ) ، همراه رسالةالعزلة واسئله واجوبه و نامههایی از او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۱] .

سیمرغ و کوه قاف

گویا از مجد الاشراف جلال‌الدین محمد فرزند میرزابابا‌ذهبی، (م ۱۳۳۱)درپاسخ میرزا محمد جعفرپزشك كاشانی ، در دو مقدمه و دو مقاله ویك خاتمه وختم‌الخاتمه. **آغاز**:الحمد لله الذی‌لااله الاهوحمدلاتدرکه العقول‌والاوهام

11376ـ **رضوی۶۰۶**حکمت: شکسته نستعلیق ونسخ دو خامه تاریخ یاد نشده ، گویا نسخه ناتمام است ، ۲۳گ ۱۷ ـ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۱۱۳] .

ش

شارعات الشیخوخه والآداب

ناشناخته .

11377ـ **موزهٔ بریتانیا۳/۱۰۹۴۷** Or : نوشتهٔ **۱۲۵۵** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

شاه و درویش

پرسش وپاسخ لال بیراك هندو و داراشکوه که یادآوردر «حسنات العارفین:۱۱۲۵» گذشت درهفت مجلس. **آغاز**:مجلس‌اول. سئوال‌عزیز آنکه اول وآخر فقرچیست؟ جواب آنکه اول فنا وآخر فنا .

11378ـ**رضوی۲۳۳**: درجنگ‌مؤرخ ۱۸۹۳ (=**۱۲۱۱**) (ص ۴۰۸ـ۴۵۹) [ف . رضوی ۷ : ۲۷۰] .

شبستان نکات

دربخش اخلاق خواهدآمد .

شجرهٔ پیران چهارده خانواده=

سلسلهٔ مشایخ صوفیان

شجرهٔ طیبه

ازکمال‌الدین علی منت فرزند سناءالله .

11379ـ **بادلیان۲۴۹۸** وینفیلد ۵۲: تاریخ یادنشده، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۹۳۹ هست [فیلمها : ۱۲۸] .

شجرهٔ طیبه = تفسیرکلمهٔ . . .

در تفسیر وتأویل عرفانی‌کلمهٔ طیبهٔلااله‌الا الله. درده شاخ. شاخ۱تا۵ ازنسخهٔ ملك ۱۱/ ۴۲۱۶ افتاده است . شاخ ششم از شجرهٔ طیبه همت،هفتم معرفت،هشتم‌اخلاص، نهم محبت،دهم عدل است. **آغاز**: سپاس‌خداوند زمین‌وآسمان را دارندهٔ عقل وجان را، خداوندی‌که ذات او را حد وقیاس نیست .

11380 ـ **ملك ۴۲۱۶/۱۱** : نوشتهٔ احمد فرزند علی فرزند حسین طبسی ، صفر **۸۶۴** (۱۰۱پ ـ ۱۰۹پ) از میان دیباجه تا نیمهٔ شجرهٔ پنجم افتاده [رؤیت] .

شرایط‌الطریقه‌ومعارف‌الحقیقه=

قوائم الانوار وطوالع الاسرار

از سید میرزا ابوالقاسم ذهبی شیرازی، نگارندهٔ «تباشیرالحکمة:۱۰۷۲» و جز آن. درسیر وسلوك وعرفان‌گروه ذهبی، بسال۱۲۸۲ درتهران درهفتادسالگی، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) نگاشته‌است‌درآغاز بدین‌نام خوانده سپس‌به «قوائم‌الانوار...» برگردانیده است. سپس فرزندش محمد مجد الاشراف «تام الحکمه» را بمانند مقدمه‌ای بر آن نگاشته است [ذریعه]. **آغاز:** حمدله . . . اما بعد، بدانکه علم معرفةالله علمی‌است شریف، که‌اعظم علوم دین است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۴۶ و ۱۷۴:۱۷ ف. مشار: ۱۲۲۸.

11381ــ **دانشگاه ۳۸۳۵**: نستعلیق گویا نسخهٔ اصل، آغاز برابرنمونه، ۱۹۳گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۲۰].

11382ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۳۵۲: نوشتهٔ سید صادق شهشهانی اصفهانی، ذیحجهٔ **۱۲۹۹**، ۱۹۶گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

شرایط مریدی

از ابو جعفر محمد فرزند ابوزید عبد- الرحمان الکاتب درچندین فصل: فی‌بیان‌جواز الارادة و خصوصیته، فی‌بیان امارات المراد، فی‌بیان شرایط الارادة، فصل چون از شرایط پیرو مرید فارغ شدیم کیفیت احوال خود باز نمائیم (دراین بخش ازحالات خود وشیخ خود محمد فرزند اسماعیل فرزند ابوالقاسم فرزند ممشاذ مکنی بابوالفضائل توفی یاد می‌کند)، فصل چون نصیحتی که برما لازم بود (در این بخش ازاسناد پیران صحبت واسناد پیران خرقهٔ خود یاد می‌کند). **آغاز:** قال الشیخ . . . الحمدلله حق حمده والصلاة... امابعد، گوئیم شروع‌کردن ما درنوشتن این فصول ازآن‌آمد که جماعتی برما حقوق.

11383ــ **دانشگاه ۷۰۴۱/۶**: ازسدهٔ **۹ - ۱۰**، همین نسخه راآقای ایرج افشار در فرهنگ ایران زمین۱۴: ۳۲۱ تا ۳۳۷بچاپ رسانده‌اند [نسخه‌ها ۴: ۴۴۶].

شرح آواز پرجبرائیل=آواز ...

شرح آیهٔ نور

از شاه نعمت‌الله، درس ۵۲ گذشت.

شرح ابیاتی از ابن اعرابی

از صاین‌الدین علی ترکه، که یاد او در «شق‌القمر: ۳۲۳» گذشت. گزاش ده بیت از سروده‌های محیی‌الدین اعرابی‌است.

11384ــ **مجلس ۴۳/ مج**: مؤرخ۱۵ رمضان **۸۳۸** درشیراز، در مجموعه رساله‌های ترکه کـه افزود گیهایی بخامهٔ او نیز دارد [فرهنگ ایران‌زمین، دانش‌پژوه ۱۴: ۳۱۱].

11385ــ **مجلس ۱۰/مج**: ازکتابهای خریداری شده ازباقرترقی: باتاریخ **۹۰۳** در دفتر، ضمن جلد یکم از مجموعه رساله‌های او [رؤیت].

شرح ابیاتی از ابن‌فارض

ازعزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف: ۱۱۰۹» گذشت.

11386ــ **بایزید ولی الدین ۱۲/ ۱۸۲۵**: باتاریخ **۸۵۱** در دفتر (گ ۱۳۴ - ۱۳۷). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱: ۴۷۷].

شرح ابیاتی ازحافظ

گزارش‌واژه‌های عرفانی‌بکاررفته درديوان اوست. **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعد و سپاس

بیقیاس حضرت خداوندی را .

11387ـ قاهره،دارالکتب۴۳۶۵س: بی‌تاریخ (گ ۴۰ـ۴۶) ودر هامش آن «شرح کلمات صوفیان» است [مخطوطات ۱: ۲۴۳] .

شرح ابیاتی ازحافظ

از ابوتراب فرزند حسین قزوینی. ازاین نگارنده در مجموعهٔ ۳ خویی مجلس سه گفتار آمده‌است: عقایدخمسه، شرح‌دعای‌سحر، شرح ابیاتی از حافظ. **آغاز :** سپاس بیحد و قیاس حضرت قدوس... غرض از تحریر این کلمات

11388ـ مجلس۳/۹خویی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۲۷۳ ـ ۲۸۱) همراه دو گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۷ : ۲۶۴] .

شرح ابیاتی از حافظ

ناشناخته .

11389ـ رضوی۶۵۱ادبیات(۶۷۸): نستعلیق **۱۲۹۴** سرلوح بزر . **آغاز:** دربیان شرح بعضی ازغزلیات لسان الغیب خواجه ... انجام: چنانچه دربیت‌ثانی اشارهٔخفیه بآن‌شده ۶۰گ ۱۱س [ف. رضوی ۷ : ۶۰۳] .

شرح ابیاتی ازحافظ — اصطلاحات

دیوان حافظ

در ص ۱۰۳۴ گذشت .

شرح ابیات فصوص الحکم

متن از محیی الدین عربی که یاد او در «ترجمةالمدخل‌المفید:۱۰۸۸» گذشت. گزارش از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در « تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵ » گذشت . و این جز «جواهر:۱۱۱۵»و«شرح‌فصوص‌الحکم»اواست که خواهدآمد. این‌گفتار در(ص۱۸۰ـ۲۰۰) چاپ افست مجموعه رساله های او چـاپ شده است. **آغاز :** الحمدلله و الصلاة علی رسول‌الله یااخی ایدك‌الله بروح الارواح. اعلم ان الحق اذا اراد من‌عباده المناجاة ... بیت : ساقیا از روی لطف بیکران .

11390ـ سنا ۳۷۲/۸۲ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۸۴** در شهرمهریجرد. این‌نسخه در (ص۱۸۰ـ۱۹۹) مجموعه رساله‌های او چـاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۵] .

11391ـ ملك۴۲۶۲: نستعلیق محیی الدین فرزنددرویش‌محمد، **۱۱۰۹** آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

11392ـ مجلس۳۰۶۷/۸۳: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۳۷۹ـ۴۰۱) آغاز برابرنمونه، همراه ۹۰گفتار دیگر از همو که دو شمارهٔ آن مکرر است [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۸] .

شرح ابیاتی ازمثنوی معنوی

از اسماعیل فرزند احمد مولوی، متخلص به‌رسوخی آنکاره‌ای ، درگذشتهٔ ۱۰۴۱ گزارش گزیده‌ای از اشعار اوست. اگرترکی نباشد. و ازهموست «نصاب مولوی». **آغاز:** رازخاصی ای‌خاص اولان‌کمسه .

11393ـ قاهره،دارالکتب:۷۷تصوف ترکی طلعت : درویش محمد مصطفی **۱۲۲۸** در ادرنه (گ ۴۹ ـ ۷۱) ۱۵س [مخطوطات ۱ : ۳۱۲].

شرح ابیاتی از مثنوی

از اسیری لاهیجی ، نگارندهٔ «شرح بیتی ازمولوی:۱۲۱۹» وجزآن. گزارش دو بیت از مثنوی مولوی است درپیرامن ۶۵ بیت نبشته : چونکه بی‌رنگ‌اسیر رنگ‌شد ـ موسیی‌باموسیی درجنگ شد ـ چون به‌بیرنگی رسی‌کان داشتی.

موسی وفرعون دارند آشتی. **آغاز:** الحمدلله الذی کانت احدیته الذاتیه منقطعه ... امابعد، یکی از برادران دینی، معنی .

11395ـ **دانشگاه** ۲۱۴۴ : چلبی سلمانی فارسی، شمارهٔ ۲۴ «گنجینهٔ‌گرانمایه» مشخهٔ مؤرخ **۹۷۸-۹۹۶** (ص ۳۵۸ - ۳۶۴) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۸۲۵] .

11394ـ**دانشگاه**۱/۴۷۹۴: نستعلیق سدهٔ**۱۱**(ص۱-۳)[ف. دانشگاه ۱۴:۳۸۳۵].

11396 ـ **دانشگاه** ۱۹۴۰/۱۲ : نستعلیق چلیپا، سدهٔ **۱۱** (۵۸ر - ۵۹پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۵۵۸] .

11397ـ **مجلس** ۱۱۸۷/۴ : نسخ محمدبن فاضل، در**۱۲۱۸** (ص۱۱۷-۳۱۹) . در پیراعن ۶۵ بیت می‌باشد [ف . مجلس ۳ : ۶۷۲] .

شرح ابیاتی ازمثنوی

از حاج محمد حسین دام افضاله. **آغاز:** بدان ایدك‌الله‌فی‌الدارین‌که ابیات‌مذکورة بیان حال سالك‌است،چه واصل‌باصل‌خودراجع شده.

11398ـ**ملك**۶۰۵۳/۱۳نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۳۱پ-۱۴۲ر)[رؤیت].

شرح ابیاتی از مثنوی

ازصفی‌الدین اردبیلی، گویافرزنداسحاق و نیای صفویان ، چه گفتار از « صفوة الصفا » گرفته شده است. گزارش ده‌واندی بیت است.

11399ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۴۸۵ : در پایان «شرح توحید صدوق» نوشتهٔ **۱۰۹۹** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

شرح ابیاتی‌ازمثنوی = شرح‌لغز

از مولوی

از محمد خاموش نور بخشی ، درگزارش معمایی با سرآغاز: دوش وقت صبحدم درچرخ پالان یافتم ـــ در میان دانهٔ خشخاش سندان یافتم. **آغاز:**(۱) شکربینهایت وسپاس بینهایت واجب الوجودی راکه بمقتضای جود. **آغاز:** (۲) امابعد، معلوم ارباب معارف‌واهل‌الله بوده باشدکه شرح ابیات حضرت .

11400ـ **دانشگاه** ۴۶۵۰/۵ : نسخ علی اصغر شاه کوهی **۱۲۲۶** برای سید حسن قاینی (ص ۴۸ - ۶۳) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۴] .

11401ـ **مجلس** ۴۱۱۰/۱: نستعلیق محمد لاهیجی ، **۱۲۵۷** (۸۶ر - ۳۱۷پ) ، آغاز برابرنمونهٔ ۲ [رؤیت] .

شرح ابیاتی ازمثنوی = شرح مثنوی معنوی

شرح ابیاتی از مثنوی = مراتب وجود

شرح ابیاتی از مثنوی = نی نامه

شرح ابیات مشکلهٔ گلشن راز

از خلوتی تبریزی ، عبدالـرحیم فرزند شمس‌الدین‌محمداقطابی، خوشنویس، درگذشتهٔ درغرهٔ ۸۵۹. «دانشمندان‌آذربایجان : ۱۴۱» بنقل از «روضة الاطهـار» مینویسد : تعلیقات عدیده هـم بر بعضی ابیات مشکلهٔ «گلشن راز» دارد [احمد گلچین معانی] .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۰۱ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۴۱ ـ نسخه‌ها ۴ : ۶۰.

شرح ابیاتی از ناصر خسرو

از حسام الدین فرزنـد یحیی لاهیجی ، نگارندهٔ «نفس: ۸۵۵» گزارش شش‌بیت‌آنست

بااین سرآغاز: درآشیان چرغ دو مرغان زیر کند ـ کاندر فضای ربع زمین دانه می‌خورند. درآغاز آن‌آمده‌که دو تن دیگر از دانشمندان روزگار نگارنده این شعرها را گزارش کرده بودند. **آغاز:** نحمدك یامن رفع لواء الحمد علی لسان الانام.

11402ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۳/۵۶۶ نوشتهٔ محمد فرزند محمود مورکلایی (کلائی) مازندرانی در **۱۰۹۰**،همراه «نفس:7953» و چندگفتار دیگرازهمو (نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳) با حاشیه‌هایی از لاهیجی [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

شرح ابیاتی از ...

در بخش ادبیات، شروح خواهد آمد.

شرح اتتل توتتل = اتتل تو...

از فیض‌کاشانی ـ درص ۱۰۱۸ گذشت.

شرح اسماء الاسرار

متن ازگیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوک ۱۰۱۱» وجزآن. گزارش ازناشناس.

11403ـ **آصفیه**۱۴۶۴ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۰۴** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸].

شرح اسماء الهی

از شاه نعمت‌الله، مثنویست (بنگرید: تکثیر اسماء).

11404ـ **عاطف افندی** ۲۲۴۱/۹: باتاریخ **۸۲۸** دردفتر (گ ۵۴۷ ـ ۵۵۴). فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۰۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۹].

شرح اصطلاحات صوفیان =

اصطلاحات ...

در ص ۱۰۳۴ ـ ۱۰۴۲ گذشت.

شرح اصطلاحات لسان‌الغیب =

اصطلاحات دیوان حافظ

شرح اوراد شیخ بهاء‌الدین

سهروردی

شاید همان «کنزالعباد» علی فرزند احمد غوری کزه‌ای ازسدهٔ هشتم باشد [دانش‌پژوه]. (بنگرید: دعوات‌الاسماء : ۱۱۴۶)

11405 ـ 406ـ **کابل،** دونسخه یکی به‌نسخ‌بی‌تاریخ، دومی‌شکستهٔ**۱۲۶۳** [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۳].

شرح بهارستان

متن ازجامی گزارش از شمعی، در بخش ادبیات خواهد آمد.

شرح بیتی از ابوسعید

بیت ازخواجه ابوسعیدابی‌الخیر، گزارش از شاه نعمت‌الله ولی کرمانی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. گزارش به‌نثر وبدون شعراست، و جز «مشکل حل» میر سید علی است. **آغاز:** قال الشیخ المحقق صاحب‌الکرمات... ابوسعید ابی‌الخیر بیت: ای مشکل حل وحل مشکل... بدان وفقك‌الله تعالی که معنی این مشکل حل و حل مشکل‌آنست.

11407ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۷: نستعلیق ۳ ذیحجهٔ **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۷ مجموعه رسایل شاه نعمت‌الله (۱۸۳ د ـ ۱۸۴ د) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11408ـ **ملك** ۴۱۸۴/۵: نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۱۲ر ـ ۱۱۳ پ) آغازبرابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر از شاه نعمت‌الله [رؤیت].

شرح بیتی از حافظ

از ملاجان، گزارش: پیرما گفت خطا بر قلم صنع نرفت ـ آفرین بر نظر پاك خطاپوشش باد

11409ـ **مجلس** ۱۸۲۲/۲۰: تاریخ یاد نشده (ص ۱۷۷ ـ ۱۷۹) [ف. مجلس ۵: ۲۴۰].

شرح بیتی از حافظ

از دوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» وجز آن. گزارش بیت : دوش دیدم که ملایك در میخانه زدند. **آغاز :** سپاس حضرت واجب الوجودی‌که درفیض وافرش ... وبعد، بروفق جوان مردانی‌که ازمسافرت ومجاورت.

11410ـ **تهران،** دکترمفتاح ۳مج : نسخ۱۹ع‌۱/**۱۰۶۶**، زدین‌ممتاز، آغازبرابر نمونه ، در نسخه از نگارنده نام برده نشده [رؤیت].

11411ـ**مجلس**۲/۱۲۸۰: نسخ‌تاریخ یادنشده (ص ۵۲ـ۹۵)، آغاز برابر نمونه [ف مجلس ۴ : ۵۶ و ۵ : ۵۰۲].

شرح بیتی از حافظ

ازدوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» وجز آن. گزارش: پیرماگفت خطا برقلم صنع نرفت درع۱/ ۹۰۰، درچهار مقدمه ویك فذلکه بهـ خواهش اخوان‌الصفاء . و در آن اشعریان را راستگو و معتزلیان را مجوس میخواند ، این گفتار درمجلهٔ مبدأ و آفرینش بسال ۱۳۴۲ خ ومجلهٔ ادبیات شیراز ۱۳۴۱خ چاپ شده‌است. **آغاز:** لك الحمد، اللهم ملهم الصواب و علی نبیك... وبعد، کلمه‌ای چند در تبیین معنی یك بیت .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۲۹ ـ سرگذشت دوانی : ۱۶۸ .

11412ـ **همدان،** مدرسهٔ غرب‌همدان ۱۹۶/۴ : نسخ شمس‌الدین‌گیلانی نعمت‌اللهی دردفتری ازسدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۱] .

11413ـ**قاهره،**دارالکتب۳۷مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۹۳۱**(گ ۵۸ ـ ۶۱) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۳۱۶] .

11414ـ**دانشگاه**۹/۱۰۲۱: نستعلیق علی فرزند مسافرقاضی باتاریخ **۹۳۹** در دفتر (۶۲پ‌ـ۶۵ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۷ : ۲۲۴۸] .

11415ـ **الهیات** ۱۸۹/۲د: نستعلیق مظفرحسین فرزند احسان الدین ، **۱۰۱۶** در شیراز (۴۲پ‌ـ۴۵پ) [ف. الهیات ۱: ۲۵۵].

11416ـ **تهران،** ادبیات ۱۸/۲ د : نستعلیق **۱۰۳۶** در شیراز (درش۱)(۶پ‌ـ۷ر) آغاز برابرنمونه [ف. ادبیات ۱ : ۳۲۹] .

11417 ـ **دانشگاه** ۱۰۴۶/۱۹ : نستعلیق محمد شریف فرزنـد محمد قائمی ، **۱۰۶۱** (۹۳پ ـ ۹۵ر) خطبه را ندارد [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۲] .

11418ـ **مجلس** ۲۸۵۹/۱: نستعلیق ونسخ محمد فرزند سلیمان فرزندمحمدجابری قاری **۱۰۷۰** بخشی ازپایان‌آن‌است (ص۱ـ۳) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۸۴]

11419ـ **ملك** ۶۱۹۲/۱۸ : نستعلیق محمد فرزندحسین عقیلی استرآبادی، **۱۰۸۵** (ص۲۲۱ ـ ۲۲۷) [رؤیت] .

11420ـ **تهران ،** ادبیات ۱۷۵/۷ حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۱**[ف. ادبیات۲ :۴۹].

11421ـ **مجلس** ۲۶۶۳/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۴۰ ـ ۱۴۶) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۴۱۳] .

11422ـ **حقوق** ۴۶/۱۹ج: نستعلیق

سدهٔ **۱۱** (۳۰۹ر–۳۱۰پ)، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۱۴۵] .

11423 – **رضوی ۶۵۵** ادبیات (۶۵۲۸): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی ۷ : ۶۵] .

11424– **مجلس ۱۵/۱۷۱۹** : سدهٔ **۱۲** (ص۳۴۰ – ۳۴۳) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۲۶۲] .

11425 – **دانشگاه ۹/ ۴۶۵۰** : نسخ علی‌اصغرشاه‌کوهی **۱۲۲۶** برای‌سیدحسن قاینی (۱۳۳ – ۱۴۰) [ف . دانشگاه ۱۴ :۳۵۹۵].

11426–**مجلس۱۹/ ۱۸۲۲** : بی‌تاریخ باتاریخ **۱۲۳۶** در هامش مجموعه (ص۱۷۷ – ۱۷۹) خطبه را ندارد [ف. مجلس ۹:۴۲۷].

11427– **دانشگاه ۸/ ۱۱۴۷** : نسخ تاریخ‌یادنشده (۱۰۳پ–۱۰۷ر) [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۵۰] .

11428– **قاهره**، دارالکتب ۷مجامیع فارسی طلعت: تاریخ یاد نشده [ف. مخطوطات ۱ : ۲۴۲] .

11429 – **قاهره** ، دارالکتب ۲۰۰ مجامیع تیمور: تاریخ‌یادنشده [ف. مخطوطات ۱ : ۳۱۶] .

شرح بیتی ازحافظ = معراج المؤمنین

از کاشف دزفولی .

شرح بیتی از دهلوی

ازاسیری‌لاهیجی، شمس‌الدین‌محمد فرزند یحیی نوربخشی (پیرامن۸۴۰–۹۱۲) ، خلیفهٔ سید محمد نوربخش (۷۹۵–۸۶۹) ، نگارندهٔ «مفاتیح الاعجاز»، گزارش بیتی از امیرخسرو دهلوی: زدریای شهادت چون نهنگ لا برارد سر – تیمم فرض‌گردد نوح را دروقت طوفانش و این جز « شرح رباعی از دهلوی » اوست .

آغاز: حمد وسپاس‌بیحد برحضرت احمدصمد و درود و ثنای بیعد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۶ و۱۳ : ۱۳۰– ریاض العارفین : ۶۳ – آثار العجم : ۴۶۲ – ریحانة الادب ۱ : ۷۳ – فرهنگ سخنوران ۴۲ – هدیةالعارفین ۲ : ۲۱۴ – مؤلفین مشار ۵ : ۸۸۴ .

11430– **دانشگاه ۲۱۴۴**: شمارهٔ۲۳ «گنجینهٔ گرانمایه» مؤرخ **۹۷۸–۹۹۶** بخامهٔ چلبی سلمانی فارسی (ص۳۴۹ – ۳۵۷) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۸۲۴] .

11431–**دانشگاه۴/۴۷۹۴**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۶ – ۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۶] .

11432– **سپهسالار ۲۴۶** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در«کلیات» او [ف. سپهسالار۵ :

11433– **نجف** ،سید ابوالقاسم خویی: نوشتهٔ **۱۲۱۱** [ذریعه ۱۳ : ۱۳۰] .

11434–**مجلس۳/۱۱۸۷** : نسخ‌محمد فرزند فاضل سبزواری **۱۲۱۸** (ص ۳۱۵ – ۳۱۷) [ف. مجلس ۳ : ۶۷۲] .

11435 – **دانشگاه ۲/۵۲۷۳** : نستعلیق عباس‌فرزند محمدعلی‌دزفولی، **۱۲۳۲** (۱۸۷ پ – ۱۹۱ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۰] .

شرح بیتی از دهلوی

ازعبدالرحمان جامی، نگارندهٔ «تهلیلیه: ۳۶» وجزآن. گزارش‌بیتی‌ازامیرخسرودهلوی: ز دریای شهادت چون نهنگ لا برارد سر – تیمم فرض‌گردد نوح‌را دروقت‌طوفانش. **آغاز** یامن لارب غیره ولااله سواه وفقنا... دل عشق

تورا مرید باد همه عمر... اما بعد ، این چند کلمه‌ایست که برحسب اشارت خدمت سید.

11436- ملك ۴۷۹۵/۸ : نستعلیق در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۵** (۳۲۹پ-۳۳۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11437- دانشگاه ۳۴۶۸/۲ : نسخ سدهٔ **۹ - ۱۰**، زرین (۲۹ پ - ۳۱ ر) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۴] .

11438- دهلی‌نو ۵۰۴/۸ (۱۸۱): باتاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او . **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

11439 - رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** در جنگ (ص۸۵۹-۸۹۷) [ف. رضوی ۷ : ۵۹۷] .

11440-مجلس۴۸۴۸/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**:(۱۲۴ر) آغازبرابرنمونه [رؤیت].

11441- حقوق ۸۷/۲ج : نستعلیق باتاریخ ۴ ع ۱/**۱۲۲۶** بهمین خامه در دفتر (۷پ) [ف. حقوق : ۱۴۵] .

11442-مجلس۱۸۲۲/۲۸: باتاریخ **۱۲۳۶** درهامش مجموعه (ص ۲۳۱ - ۲۳۴) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۴۳۱] .

11443- الهیات ۳۳۹/۵د : شکسته نستعلیق محمد فرزند محمد باقر کاشانی ، در **۱۲۹۴** (۱۷۶پ-۱۸۲پ) [ف . الهیات۱ : ۲۸۱] .

11444-مجلس۴۸۴۰/۱۹: نستعلیق ۹شعبان**۱۳۰۵** (ص ۵۵۳-۵۵۶)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

11445- سپهسالار ۶۵۵۳/۶:تاریخ یادنشده، (۴۳ پ - ۴۴ ر) ، خطبه را ندارد [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۷] .

11446- سپهسالار ۶۳۳۲/۱۳ : تاریخ یادنشده، (۲۸۴ پ - ۲۸۸ ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۷] .

11447- سپهسالار ۶۴۶۷/۲:تاریخ یاد نشده ، (۳۱ر - ۳۲پ) ، خطبه را ندارد [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۷] .

11448- دانشگاه۸۶۷/۱۹۵: نستعلیق تاریخ یادنشده (۲۵۷ر-۲۵۹ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۳] .

11449- موزهٔ بریتانیا۲۶۲۹۴/۹ **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۲] .

11450-قاهره، دارالکتب۱۴مجامیع فارسی : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست از نگارنده نام برده نشده (۱۴پ - ۱۲ر) [مخطوطات ۱ : ۳۱۶] .

11451- بادلیان، آکسفورد۹۴/۲۹ **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۱۴۲ هست[فیلمها۱: ۵۶۸] .

شرح بیتی از دهلوی

گزارش همان بیت: زدریای‌شهادت چون نهنگ... است، ازناشناس . وشاید یکی ازآن دو گزارش باشد که یاد شد .

11452 - تهران ، آقای افشار یزدی ۱۶/مج : **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۶۰۳هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

شرح بیتی از سنائی

از اسیری لاهیجی نوربخشی ، نگارندهٔ «شرح بیتی‌ازدهلوی:۱۲۱۹»وجز آن. گزارش بیتی‌است از «حدیقهٔ» سنائی:عاشقان (عارفان) دردمی دوعیدکنند - عنکبوتان مگس قدیدکنند

آغاز: عاشقان دردمی دوعید ... بدان نورالله بصیرتك بنورالعیان که نظراهل کشف و شهود عالم هرلحظه .

11453ـ **دانشگاه** ۲۱۴۴ : عنایت فرزند حسین شیرازی **۹۸۸** شمارهٔ ۲۵ «گنجینهٔ گرانمایه» = دستور (ص ۳۶۵ ـ ۳۶۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۸۲۵]

11454ـ**دانشگاه**۲/۴۷۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴)، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام «شرح بیتی‌ازمثنوی» یادشده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۵] .

11455 ـ **دانشگاه** ۱۱/۱۹۴۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۵۷ر-۵۸د) [ف . دانشگاه]

11456ـ**مجلس**۵/۱۱۸۷: نسخ‌محمد فرزند فاضل، در**۱۲۱۸** (ص۳۱۹)، آغازبرابر نمونه، [ف. مجلس ۳ : ۶۷۲] .

11457ـ **دانشگاه**۳/۵۲۷۳: نستعلیق عباس فرزند محمدعلی دزفولی **۱۲۲۳** (۱۹۱ ر) همراه‌دیوان‌او [ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۹۰].

شرح بیتی از سنائی

از کوثرهمدانی، ملا محمد رضا نگارندهٔ «الدرالنظیم : ۴۸» و جزآن . گزارش بیت : عارفان‌دردمی دوعیدکنند... بخواهش فتحعلی شاه قاجار (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) نگاشته است . **آغاز:** الحمدلله الذی‌کشف عن جماله حجاب الجلال وخلص‌المخلصین .

11458ـ**رضوی**۲۷۱۲ادبیات(۸۳۰۲) نستعلیق مغلوط سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۶۳۸] .

11459ـ **تهران** ، ملی ۱/۳۴۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، درآغاز «دیوان» او (ص۱ ـ ۵) آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱ : ۳۳۳] .

11460ـ **سپهسالار** ۸/۶۳۴ : تاریخ یاد نشده، (۱۵۸-۱۶۲پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۸] .

شرح بیتی از شاه‌داعی

از محمددهدار، نگارندهٔ «الف انسانیت: ۳» و جز آن . گزارش بیت سید نظام الدین محمود شاه داعی شیرازی ، درگذشتهٔ ۸۶۵ ـ ۸۷۰ یا پس‌ازآن‌است: خلق‌بمعلوم‌خرد ملحق است ـ آنچه بحس یافته آن آن حق است . **آغاز :** معنی بیت شاه داعی‌الله که در «لباب» مشاهده فرموده: خلق بمعلوم خرد... زید را ملاحظه‌کن وبدن اورا ازعوارض حسی پاکساز

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۱۴ (داعی) ـ طرایق الحقایق ۳ : ۲۲ .

11461ـ **مجلس** ۶/۴۸۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۲۱ر ـ ۱۲۱پ) باتاریخ تقریظ **۱۰۹۲** دردفتر. درسرآغاز نسخه نام نگارنده وسرایندهٔ بیت و «لباب» یادشده است [رؤیت]

شرح بیت شاه محمد

گزارش بیت : کفاك لم‌تخلقنا للندی ـ و لم‌یك بخلهمابدعة . **آغاز:** من‌افادات‌استادنا شاه محمد...کفاك‌لم‌تخلقنا ... العلم عندالله و عنداهله، مقصود ازاین کلام آنکه شاعر مذمت مخاطب خود می‌نماید بسبب بخل سرشاری که دارد .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۷ (شاه‌دارابجردی) و ۹ : ۶۶۹ (عارف شیرازی). شاه محمد شاید یکی ازآندو باشد .

11462ـ **مجلس** ۳۵/۲۸۵۹: نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمان فرزند محمد با تاریخ **۱۰۷۰** دردفتر (ص۱۳۶-۱۳۲) [ف . مجلس ۱۰ : ۲۰۱] .

شرح بیتی ازعطار

از احمد خلخالی. گزارش : سایه نشین بوده عقل‌روی بخلوت نهاد ـ سایه برانداخت

عشق تابملامت کشید. **آغاز :** شرح (پس از بیت) سایه معنی لفظ ظل‌است. درلغت ، ومراد از ظل دراصطلاح اهل معرفت تابعیت است در وجود .

11463 **ـ مجلس** ۱/۵۸۸۲: دربرگ های اضافی «جواهر الاسرار» آذری‌که مؤرخ **۱۰۴۳** است‌نوشته (ص۲ـ۶)، سپس عبدالغفور فرزند نگارنده نسخه را به ارث از آن خود کرده است [یاد داشتهای آقـای عبدالحسین حایری] .

شرح بیتی از عطار

گزارش بیتی است از عطار نیشابوری : همرهان رفتند وما ماندیم و دزدان درکمین ـ خانـهٔ ملاح در چین است وکشتی در فرنگ . **آغاز:** رسالهٔ تنبیهه لشیخنا عطار مالك ممالك اسرار علیه... همراهان رفتند و ماماندیم ... یعنی سالکان‌راه‌خدااز‌انبیاء واولیاکه همراهان کنایه از ایشان است.

11464 **ـ مجلس** ۵/۵۰۷۷: نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۷** در دفتر (۴۰ ر ـ ۴۱ پ) با عنوان «تنبیهیه» [رؤیت] .

شرح بیتی از غزالی = جذبیه

در ص ۱۱۱۳ گذشت .

شرح بیتی ازگلشن‌راز

از دوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» وجز آن. گزارش بیت : تفکر رفتن از باطل سوی حق ـ بجزء اندربدیدن کل مطلق، از (گلشن راز» شبستری است که یکبار در مجلهٔ ادبیات شیراز در ۱۳۴۷ خ و یکبار بکوشش اسماعیل واعظ جوادی در جـزو نهم « تحقیق در مبدأ آفرینش » تیرماه ۱۳۴۲ خ چاپ شده است . نسخه‌ها بایکدیگرجدائی دارند . **آغاز:** منه العون‌فی‌التتمیم. بعدالحمدلله بمایستحقه والصلاة علی... نموده می‌شود که از دیوان وزارت که مرکز رایت اقبال .

11465 **ـ قاهره**، دارالکتب۳۷مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق **۹۲۱**، آغاز برابرنمونه درفهرست باحتمال از عبدالرحمان **جامی** یاد شده (۴پ‌ـ۷پ) ۱۹ س [مخطوطات۱:۳۱۶]

11466 **ـ دانشگاه**۸/۱۰۲۱: نستعلیق علی فرزند مسافر قاضی در تبریز **۹۳۹**، آغاز برابرنمونه (۵۹پ‌ـ۶۲پ) [ف. دانشگاه ۴ : ۲۲۴۹] .

11467 **ـ تهران** ، ادبیات ۱۰/۲۵۳ حکمت: نستعلیق **۹۴۷** [ف. ادبیات ۲: ۵۶].

11468 **ـ دانشگاه** ۱۱/۱۱۴۷: نسخ وتعلیق‌کهن، باید پیش‌از**۹۴۸** نوشته‌شده باشد (۱۲۴پ‌ـ۱۲۸ر) [ف. دانشگاه ۶: ۲۲۵۰].

11469 **ـ تهران** ، ادبیات ۶/۱۱۹ حکمت: نسخ‌ع۲/**۹۷۰** [ف. ادبیات ۲: ۴۰].

11470 **ـ الهیات** ۴/۱۸۹د: نستعلیق مظفرحسین فرزند احسان الدین **۱۰۱۶** در درشیراز ، (۵۷ پ‌ـ۶۰ پ) [ف . الهیات۱ : ۲۵۵] .

11471 **ـ نجف**، امیرالمؤمنین۲/۱۷۵۴ نوشتهٔ شرف جهان خزاعی ، عبدالرشید فرزند عبد الفتاح نطنزی **۱۰۲۸** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

11472 **ـ ملك** ۱۹/۶۱۹۲ : شکسته نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی **۱۰۵۸** (ص۲۲۸ ـ ۲۳۴) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11473 **ـ دانشگاه** ۱۰/۱۲۵۷: نسخ علی‌نقی فرزند حاجی محمد امین قاری ساروی ۲۴ صفر **۱۰۸۵** درحنگ (۴۱ر‌ـ۴۲پ) ۲۶

س [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۶۶].

11474 ـ رضوی ۶۵۵ ادبیات (۶۵۲۸) نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷: ۶۰۵].

11475 ـ رضوی ۹۵۲/۱ ادبیات (۵۹۴۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۸۲].

11476 ـ **الهیات** ۶/۷۴۹د: نستعلیق شاه میرك فرزند میر سید علی قاینی، سدهٔ **۱۲** (۵۲پ ـ ۵۴پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۷۹].

11477 ـ **مجلس** ۱۲۰۷/۴: نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر (ص ۱۰ـ۵۱)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۴ : ۴ و ۵ : ۵۰۱].

11478 ـ **مجلس** ۴۱۲۳/۴: نسخ زیبای سدهٔ **۱۳**، (۳۵پ ـ ۴۲ر)، زدین [رؤیت].

11479 ـ **تهران**، قهرمان یزدانبخش: تاریخ یادنشده، این نسخه ازسه نسخه ایکه هنگام چاپ دردست آقای جوادی بوده درست تر و کاملتر است [گلچین معانی، نسخه‌ها ۴ : ۷۴].

11480 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۹/۵: تاریخ یادنشده (۱۷ر ـ ۱۸پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۵۸].

شرح بیتی از گلشن راز

از دوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» وجز آن. گزارش بیت دیگری از «گلشن راز» شبستری است: به‌اصل خویش یکره بازبنگر ـ که مادرا پدرشد باز مادر. **آغاز:** چون عزیزی التماس معنی این بیت کردکه از گلشن راز که تصنیف... واجب نمود... قیام نمودن... و املاکردن.

11481 ـ **مجلس** ۴۱۲۳/۲ : نسخ زیبای سدهٔ **۱۳**، (۳۲ پ ـ ۳۵ پ) همراه «شرح بیتی از گلشن راز» دیگری ازهمو، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

11482 ـ **دانشگاه** ۱۰۸۸/۲۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۸۸پ ـ ۹۰ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۴ : ۴۵۳].

شرح بیتی از گلشن راز

از نصیرای همدانی، خواجه نصیرالدین فرزندخواجه‌محمود (مسعود) فرزندخواجه‌حسن بیگ یزدجردی، درگذشتهٔ ۱۰۳۰ گزارش: تفکر رفتن ازباطل سوی حق ـــ بجزء اندر بدیدن کل مطلق. **آغاز:** سپاس بیقیاس مالك الملکی را که.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۰۰ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۵۸ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۱۶۶ ـ ریحانة الادب ۴ : ۲۰۰ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۰۴.

11483 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۲ تصوف فارسی طلعت: نسخ **۱۲۳۳** (گ۲۸۳ـ۲۸۵پ) ۲۵س [مخطوطات ۱ : ۳۵۶].

شرح بیتی از مثنوی = شرح ابیاتی از مثنوی

از اسیری، ۱۲۱۵ـ۱۲۱۶ درس گذشت.

شرح بیتی از مثنوی

از سید صدرالدین کاشف دزفولی نگارندهٔ «قاصم الجبارین: ۸۲۷» وجزآن. گزارش بیت: چون‌که بیرنگی اسیر رنگ شد... از مثنوی مولوی.

11484 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۱۷/۱ نسخ **۱۲۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۹۶].

شرح بیتی از مثنوی

از علی گیلانی فومنی زاهدی، نگارندهٔ «ارادة الله : ۸۷۴» و جزآن. گزارش بیت: کورکورانه مرو درکربلا ـ تانیفتی چون حسین اندربلا، از مثنوی مولوی است، درآن آمده:

چون در بارهٔ این بیت گفتگـو می‌شد و از او پرسیده بودند ، او در ذیحجهٔ ۱۰۶۶ درشیراز این گفتار را نگاشته است . **آغاز** : ستایش و سپاس بیقیاس احدیت الذاتی وواحدیت الصفاتی‌را

11485 ـ **الهیات** ۲۹۳/۳ ج : نسخ اوایل سدهٔ **۱۲** (۱۹پ ـ ۳۲پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۹۹] .

11486 ـ **دانشگاه** ۳۲۳۸/۱۰ : شفیع فرزند عبد المجید ، ۲۸ ذیحجهٔ **۱۲۵۷** (ص۱۰۴ـ۱۳۹) آغاز برابر نمونه، درفهرست « شرح مثنوی » یاد شده [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۷] .

11487ـ **ملك** ۴۶۵۵/۳ : نستعلیق کرمعلی خراسانی، سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

شرح بیتی از مثنوی

ازقطب‌الدین‌محمدفرزندشیخعلی نگارندهٔ «ترجمهٔ قرآن : ۱۵» و جزآن. گزارش بیت زیر است : هر که بالاتر رود ابله‌تر است ـــ استخوان او بترخواهد شکست. **آغاز** : حمد نامحدود احدی را که بلند ساخت هر که پستی گزید وپست ساخت آنکه بلندی طلبید .

11488ـ **ملك** ۵۵۴/۱۵ : باتاریخ **۱۰۵۳-۱۰۷۹** دردفتر (ص۲۰۰ ـ ۲۰۷) ، آغاز برابر نمونه [ف. ملك، مجموعه‌ها:۷۶].

11489 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۴/ ۳۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه سه‌گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۵] .

شرح بیتی از مثنوی = وحدتیه

شرح بیتی از مولوی

ازمحمد سبحانی هندی . گزارش بیت : علم حق درعلم صوفی گم شود ـ این سخن کی باور مردم شود. **آغاز**: حمدله. والصلاة علی رسوله محمد وعلی‌آله واصحابه ووارثی علومه وعقاماته اجمعین .

11490ـ**قاهره**، دارالکتب۲۷مجامیع فارسی طلعت : نسخ **۱۲۳۵** (گ ۱۲۴ پ ـ ۱۲۶ر) ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۲۴۲].

شرح التعرف لمذهب التصوف

متن‌به‌عربی‌ازابوبکرمحمد فرزندابراهیم بخاری کلابادی (کلنبری) درگذشتهٔ ۳۸۰ ، گزارش بفارسی از ابوابراهیم اسماعیل فرزند محمد فرزند عبدالله مستملی در گذشتهٔ ۴۳۴ ، که درچهارجلد درلکهنو بسال ۲۸ـ۱۳۳۰ و سپس جلد یکم‌آن درتهران بکوشش دکترحسن مینوچهر در۱۳۴۶خ چاپ شده است. **آغاز:** قولهم فی‌الایمان . الایمان عند الجمهور منهم قول وعمل... واین از بهردومعنی است، یکی شرعی ودیگرحقیقی، شرعی اینستکه .

بنگرید: کشف‌الظنون۱ : ۴۱۹(التعرف، شرح التعرف) ـــ هدیة العـارفین ۱ : ۲۱۰ (مستملی)ـ مؤلفین مشار۱ : ۶۱۳ ـ راهنمای کتاب ۱۱ : ۷۵ ـــ حواشی چهار مقاله ، از دکترمعین : ۳۷۹ .

11491ـ **پاکستان**، موزهٔ ملی: نوشتهٔ ۲۴شوال **۴۷۳** و این کهن‌ترین نسخهٔ موجود درآن موزه است [راهنمای کتاب ۷۰ :۲۷۶].

11492ـ **مجلس** ۱۳۷ خویی : ثلث محمود فرزند حبش فرزند یونس‌رومی معروف به‌حاجی نظام، درآدینه وعرفهٔ **۶۶۷** و مقابله دربغداد ۶۶۸ وتملك درسیواس، آغاز از این نسخه است [ف. مجلس ۷ : ۱۵۰] .

11943ـ **آصفیه**۱۵۷۵تصوف: تاریخ نوشتن ونام نگارنده درفهرست یاد نشده [ف . آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

شرح تلویحات = شرح عباراتی از تلویحات

شرح جام جهان نما

متن از محمد شیرین مغربی (بنگرید : جام جهان نما : ۱۱۰۷) گزارش از احمد فرزند موسی‌دشتی‌استادی، درآن‌آمده‌که بسال ۸۲۰ به‌تبریز رفتم و درمدرسهٔ شیخیه بتدریس جام جهان نما که نگارش استادم مغربی بود و من آنرا نزد او خوانده بودم و اجازت از او داشتم پرداختم وبرآن حواشی نگاشتم . سپس سال ۸۵۰ نیز به‌تبریز برگشتم وبه‌خواهش‌کمال الدین یوسف مشهور به میرشکی بگزارش آن پرداختم ودرشهر باکو بانجام رساندم.

11494 ـ **دانشگاه** ۲۲۶۱/۳ فیلم : نستعلیق خوش سدهٔ **۹** (۲۴۸ پ ـ ۳۰۳ ر) . همراه «شرح‌گلشن‌راز» همو[فیلمها۱: ۶۶۱].

شرح جام جهان نما

متن ازمغربی (بنگرید : جام جهان نما: ۱۱۰۷) گزارش از خواجهٔ بنده نواز ، گویا سیدمحمد گیسودرازکه یاداو در «آداب سلوك ۱۰۱۱» گذشت .

11495ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۱۳ق۲ : تاریخ یادنشده، ۳۳۲ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۷] .

شرح جام جهان نما

متن ازمغربی (بنگرید : جام جهان نما: ۱۱۰۷) . گزارش ازوجیه‌الدین علوی .

11496ـ **پاریس** S.P. ۱۴۳/۵ : نوشتهٔ **۹۰۶** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

شرح چهل نام خدا = دعوات

سهروردی ، در ص۱۱۴۶ گذشت .

شرح حدیث

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

11497ـ **عبدالحسین بیات** ۸ مج : نستعلیق رضاقلی‌خان هدایت ، سدهٔ **۱۳** [نسخه ها ۶ : ۱۰۷] .

شرح حدیث ارواح المؤمنین

از علاءالدولهٔ سمنانی ، نگارندهٔ «آداب السفره : ۱۰۱۱» و جزآن. گزارش حدیث : ان ارواح المؤمنین طیر خضر تعلق فی شجرـ الجنة ، که در «مشراق الانوار» صنعانی آمده است . بخواهش فرزندش ابوالمواهب محسن بسال ۷۱۳ ساخته است . **آغاز:** سپاس بسیار وستایش بیشمار آفریدگارمفردات وپروردگار مرکبات .

11498ـ **قاهره،** دارالکتب۱۱مجامیع فارسی : بخامهٔ خود نگارنده **۷۱۳** (گ۱۳۰ ـ ۱۳۶) [مخطوطات ۱ : ۳۲۱] .

11499ـ **سپهسالار** ۲۸۴۴/۸: نسخ تاریخ‌یادنشده(۳۲۱پ–۳۲۸ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۷۰] .

شرح حدیث انا اصغر من ربی...

ازآخوند ملامحمدصالح مازندرانی وملا عبدالله (؟) گزارش عبارت انا اصغر من ربی بسنتین واناا‌کبرمن‌ربی‌بسنتین. **آغاز:** عبارت مشهور در السنهٔ مردم بعضی نسبت برسول(ص) وبعضی بحضرت علی...

11500ـ **ملك**۵۸۵۸/۸: نسخ‌باتاریخ **۱۲۳۵** در دفتر (۲۷پ ـ ۲۸ر) [یادداشتهای آقای علی مشتاق] .

شرح حدیث انااصغرمن ربی...

از مجذوب علیشاه همدانی (م ۱۲۳۹) نگارندۀ « اثبات نبوت : ۸۷۲ » و جز آن . گزارش عرفانیست از حدیث منسوب به‌پیامبر انا اصغرمن ربی بسنتین ، در یك مقدمه و یك مصباح وچند نور وپنج اصل ، درپاسخ یکی از دوستان. **آغاز:** حمدله . صلاة. و بعد، چنین گوید بندۀجانی محمد جعفربن... که دربعضی ازمجالس یکی از احبا .

11501ـ **ملك** ۴۷۷۹/۷ : نستعلیق در**۱۲۶۳**، آغاز برابرنمونه (۲۲ر ـ ۲۵پ) [رؤیت] .

11502ـ **رضوی** ۵۳۸اخبار(۶۸۰۹) نسخ، تاریخ یادنشده، ۷گ ۱۹س [ف. رضوی ۹۳:۵] .

شرح حدیث انانقطة تحت الباء=

نقطه

شرح حدیث انسب لناربك

ازفاضل قزوینی [نمای‌نسخه]. درگزارش حدیث پیامبردرپاسخ یهودیان‌که‌پرسیده بودند انسب لناربك. **آغاز :** قال الفاضل القزوینی فی‌تفسیرانالیهود سألوارسول‌الله‌ص فقالواانسب لناربك... عبارت ازفاعل‌نفوس ناطقه وماتحت فلك قمر است .

11503ـ **مجلس**۶/۱۸۴۲: تحریری جعفر میربابای تبریزی سدۀ**۱۳** (ص۷۴ـ۷۶) [ف. مجلس ۹ : ۵۱۲] .

شرح حدیث ان‌الله خلق‌آدم‌علی صورته

درذریعه گزارشی ازاین حدیث ازملانظر علی جیلانی یادشده‌که در ۱۲۱۷ بانجام رسیده است. **آغاز:** قال‌النبی (ص) ان‌الله خلق آدم علی صورته، وفی حدیث آخر ... تصدیق این آیات واخبار به‌آنکه انسان بما هو انسان ای بما هومدرك .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۸۹ .

11504ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۱۶ : نسخ **۱۲۶۷** (ص ۲۴۵ ـ ۲۴۸) [ف . مجلس ۹ : ۳۰۲] .

شرح حدیث اول‌الدین معرفته

این حدیث درنهج البلاغه آمده است.

11505ـ **سپهسالار**۲۹۴۴/۳:تاریخ یادنشده (۹۷پ ـ ۱۰۳پ) [ف. سپهسالار ۵: ۱۷۰] .

شرح حدیث اول ما خلق‌الله =

آفریدۀ اول

جرجانی، درص۷۲۵ گذشت .

شرح حدیث اول ما خلق‌الله =

احادیث اوائل

از نسفی ، درص۱۰۲۰ گذشت .

شرح حدیث بساط

بنگرید : ف. ادبیات ۳:۳۳ .

11506ـ **تهران** ، ادبیات ۳۰۳/۵ جوادی گویا حسین کرمانی سدۀ سیزدهم . با تاریخهای **۱۲۳۷ ـ ۱۲۳۸** .

شرح حدیث بساط

ازمحمدهاشم درویش شیرازی فرزندمیرزا اسماعیل، خلیفه‌ودامادسید محمدقطب نی‌ریزی ذهبی ، درگذشتۀ ۱۱۹۹ .

بنگرید ذریعه ۹ : ۱۲۸۸. فارسنامه ۲: ۱۵۲. طرائق‌الحقایق ۹۸:۳ـ ریاض‌العارفین

۶۲۵ ـ مجمع الفصحا ۲ : ۵۷۲ .

11507ـ ملك ۵۶۹۰: نستعلیق محمد باقر پسیان، **۱۳۰۴**، ضمن کلیات او [رؤیت] .

شرح حدیث بساط

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

شرح حدیث خلقت آدم = شرح حدیث ان الله خلق آدم . . .

شرح حدیث رأس الجالوت

از محمد حسین فرزند عبدالله اصفهانی ، برای حاج میرزا آقاسی صدراعظم . گزارش حدیث‌بنام،که در آن‌گویا حضرت رضا بارهبر آوارگان‌یهودگفتگومی‌کند: ماالکفروماالایمان و ماالکفران و ماالجنة و النیران ...

11508ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۶/۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۶] .

شرح حدیث رأس الجالوت

ناشناخته .

11509ـ دانشگاه ۶۶۱/۲: نستعلیق ریز تاریخ‌یادنشده، (۳۳۸-۳۳۹ر) باشعرهایی ازمولوی. **آغاز**: سال‌رأس‌الجالوت عن‌الرضا فقال یامولای ماالکفروماالایمان و ماالکفران وماالجنة والنیران... [ف.دانشگاه۵:۱۳۷۴]

شرح حدیث ستة اشیاء

ازمحمدباقر مجلسی، که در«بدا :۷۴۴» یاد او گذشت. گزارش حدیث «کافی» منسوب بحضرت صادق: ستةاشیاءلیس اللعباد فیهاصنع: المعرفةوالجهل‌والرضا والغضب والنوم‌والیقظه. باتأویل‌هایی به‌نثر و نظم عرفانی. **آغاز**: والصلاة والسلام علی محمد...امابعد، محمدبن یعقوب الکلینی روایت‌کرده است از.

بنگرید : ذریعه ۱۳:۱۹۹ .

11510ـ دانشگاه ۴۴۵۳/۸ : نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر ، **۱۱۲۶** (۵۱پ ۵۶ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست «رسالهٔ ستة اشیاء» نامیده‌شده‌است[ف.دانشگاه۱۳:۳۴۰۹]

11511ـ ملك ۴۶۵۸/۱۲: نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمد کریم طبیب ، در قمشه پایان ع۱/**۱۲۶۹** (۸۳ر-۹۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11512ـ سامره ، میرزا محمدطهرانی تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۳ : ۱۹۹] .

شرح حدیث ستة اشیاء

از میرزا محمد فرزند حسن شیروانی ، نگارندهٔ «آثارعلوی:۳۹۳» وجزآن. گزارش همان حدیث است‌که در پیش یادشد .

11513ـ رضوی۵۳۹اخبار(۲۰۱۹) نسخ و نستعلیق ، باتاریخ ۱۴ ذیحجهٔ **۱۰۹۵** (شناخته نشده که تاریخ نگارش است یاکتابت) ۷گ ۱۵س [ف . رضوی ۵ : ۹۳] .

11514ـ یزد ، علومی ۶۱۳/۷ : با تاریخ **۱۲۲۶** در دفتر . همراه « بدا » و چندگفتار دیگر ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۸۹ هست [فیلمها ۱ : ۷۰۲] .

شرح حدیث ستة اشیاء

ناشناخته . در ذریعه ۱۳ نیزجزازآن دو، گزارش دیگری یاد نشده است و شاید این یکی ازآن‌دو باشد.

11515ـ دانشگاه ۴۲۳۳/۷: شکسته نستعلیق خوش ، سدهٔ **۱۱** در یك جنگ [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۲] .

شرح حدیث ستفرق امتی

از ابو حامد محمد غزالی ، نگارندهٔ

«الاباحیه : ۷۲۶» و جزآن . در گزارش آن حدیث باعنوانهای فصل، مسئله . **آغاز :** قال رسول‌الله ص ستفرق امتی نیف و سبعون فرقة ، الناجیة منها واحدة. فرمود که امت من هفتاد و چند باشند .

11516ـ **ملك** ۵۶۸۵/۱ : نسعلیق با تاریخ رجب **۹۹۷** دردفتر (۱پ-۵ر)[رؤیت].

شرح حدیث الطرق الی‌الله =

سیر و سلوك

11517ـ **سپهسالار** ۷۵۳۲/۵ : تاریخ یاد نشده ، پایان افتاده ، [ف . سپهسالار ۵ : ۱۷۱] .

شرح حدیث عالم علوی

ازعبدالرحیم فرزند محمدیونس دماوندی نگارندهٔ «مفتاح الاسرار حسینی» در عرفان . **آغاز:** الحمدلله مبدع‌العقول وباری‌النفوس.

11518 ـ **قم** ، فیضیه ۷۴۷/۲ کلام و عرفان: نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. فیضیه ۱: ۴۵۱] .

شرح حدیث عما = معنی‌حدیث‌عما

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت. درپاسخ‌کسی .

11519ـ **مجلس** ۹ مج : نسخ روزگار نگارنده باتاریخ **۸۲۳-۸۲۸** دردفتر بااصلاحاتی‌که‌خود ترکه دربرخی‌ازشماره‌های دفتر انجام داده است [دانش پژوه ، فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۸] .

شرح حدیث عما

ازعبدالرحمان‌جامی، که یاداودر«تهلیلیه: ۳۶» گذشت . گزارشی است بشیوهٔ عرفانی بر حدیث‌عما، که‌گویا ازپیامبر پرسیده شده: این کان ربنا قبل أن یخلق الخلق؟ و پاسخ داده : کان فی عماء ماتحته هواء و مافوقه هواء ! دو خرده براین گرفته شده : ۱ ـ خدای نیازمند به‌جایگاه پنداشته شده که پیش از آفرینش در ابر نازکی بوده ۲ ـ پس از آفرینش در خود آفریدگان خواهد بودکه آن نیز حلول است. **آغاز:**(۱) عن ابی‌رزین العقیلی(رض) انه‌قال قلت یارسول‌الله: این‌کان ربنا. **آغاز:**(۲) هر حرف خطا که جسته باشد زقلم ـ شویند به‌آب عفو وباران‌کرم .

11520ـ **ملك** ۴۷۹۵/۹ : نستعلیق باتاریخ**۸۹۵**، در «کلیات» او (۳۳۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11521ـ **دهلی‌نو** ۵۰۴/۷(۱۸۱): با تاریخ**۹۷۰** در«کلیات»او. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

11522ـ**دانشگاه**۹/۲۶۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (ص ۵۹) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

11553ـ **ملك** ۴۰۲۷/۱۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه، در نسخه ازنگارنده نام برده نشده(گ۱۰۳ر-۱۰۴پ) [رؤیت] .

11524ـ **رضوی**۵۷۲ اخبار(۷۰۶۷) شکسته نستعلیق علی اکبر فرزند محمد کریم طبیب سالیانی، ج۱/**۱۲۶۳** درمدرسهٔ مستوفی رشت، آغاز برابرنمونهٔ ۲ وانجام برابرنسخه ۴۷۹۵ ملك‌درفهرست ازنگارنده‌نام برده‌نشده [ف. رضوی ۵ : ۱۰۷] .

11525ـ**دانشگاه**۱۷/۸۶۷ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۲۵۲پ-۲۵۴ر)، آغازبرابر نمونهٔ۱ [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۴] .

11526ـ **دانشگاه** ۱/۱۱۱۳ : تاریخ

یادنشده (۱۱۱پ - ۱۱۳ر) [ف. دانشگاه ۵: ۱۳۷۵] .

11527- موزهٔ بریتانیا ۲۶۲۹۴/۸ فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۵۴هست [فیلمها ۱: ۶۰۲] .

30 - 11528- قاهره ، دارالکتب ۹ و۱۴و۲۵ مجامیع فارسی طلعت ، سه نسخه تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۶۱] .

شرح حدیث هما

گویا ازمحمد نوربخش ، نگارندهٔ «تفسیر آیت فمن کان یرجو : ۲۳» وجزآن . **آغاز:** سئل رسول‌الله (ص) این کان ربنا قبل... ترجمهٔ این حدیث آنستکه از حضرت رسالت سئوال کردند .

11531- ملك ۴۱۹۰/۸: محمدفرزند غیاث الدین نوربخشی ع ۲/ ۸۷۶ (در پایان دفتر بهمین خامه) (۷۴پ - ۷۵ر) آغاز برای نمونه [رؤیت] .

11532- دانشگاه ۳۶۵۴/۱۱: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی۱۲۲۲-۱۲۲۴ برای آقا محمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۳] .

11533- نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵: نوشتهٔ خوش اسماعیل مراغه‌ای ، سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

شرح حدیث هما

ناشناخته .

11534- تهران ، آقای افشار یزدی ۱۵/مج : فیلم آن دردانشگاه ش۲۶۰۳هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

شرح حدیث عینان

ناشناخته، گزارش عرفانی: عینان لاتمسه النارعین بکت فی جوف اللیل... **آغاز:** قال النبی (ص)... عینان... یعنی دوچشم است که آتش دوزخ بدان نبری یکی چشم با آب است و دیگری چشم بی‌خواب .

11535 - ملك ۵۲۵/۲ : شکسته نستعلیق ، باتاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (ص ۷۳ - ۸۰) [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۷] .

شرح حدیث کاد الفقران یکون کفرا = فقریه

ناشناخته .

11536- تهران، آقای افشار شیرازی ۱۷مج : فیلم آن در دانشگاه ش۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

شرح حدیث کمیل = کمیلیه

شرح حدیث کنت کنزاً مخفیا

از میرزا موسی ، که درآن درستی استناد این حدیث ردشده است و کسروی تبریزی در « ده سال در عدلیه » نگارنده را ستوده است [طاهرشهاب]. **آغاز:** قبل‌از شروع لابدیم از تمهید چند مقدمه، مقدمهٔ اولی، درتفسیر الفاظ مفردهٔ واقعهٔ در حدیث.

11537-ساری، طاهرشهاب: نستعلیق زیبای محمد فرزندغلامحسین‌قاجار، ۱۶ذیقعدهٔ ۱۳۲۵، ۲۵ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۳] .

شرح حدیث کنت کنزاً

گویا ازنجم‌الدین خیوقی رازی ، که یاد او در « آداب صوفیان : ۱۰۱۲ » گذشت . **آغاز:** الله‌الاله الاهو، درود بیحدبرآن ظهور که مشهور ومقصود صفاتست، ندانم روا .

«الاباحیه : ۷۲۶» و جزآن . در گزارش آن حدیث باعنوانهای فصل، مسئله . **آغاز :** قال رسول‌الله ص ستفرق امتی نیف و سبعون فرقة ، الناجیة منها واحدة. فرمود که امت من هفتاد و چند باشند .

11516ـ **ملك** ۵۶۸۵/۱ : نسعلیق با تاریخ رجب **۹۹۷** دردفتر (۱پ-۵ر)[رؤیت].

شرح حدیث الطرق الی‌الله = سیر و سلوك

11517ـ **سپهسالار** ۷۵۳۲/۵: تاریخ یاد نشده ، پایان افتاده ، [ف . سپهسالار ۵ : ۱۷۱] .

شرح حدیث عالم علوی

ازعبدالرحیم فرزند محمدیونس دماوندی نگارندهٔ «مفتاح الاسرار حسینی» در عرفان . **آغاز:** الحمدلله مبدع‌العقول وباری‌النفوس.

11518 ـ **قم** ، فیضیه ۷۴۷/۲ کلام و عرفان: نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. فیضیه ۱: ۴۵۱] .

شرح حدیث عما = معنی‌حدیث‌عما

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در «شق‌القمر : ۳۲۳» گذشت. درپاسخ‌کسی .

11519ـ **مجلس** ۹ مج : نسخ روزگار نگارنده باتاریخ **۸۲۳-۸۲۸** دردفتر بااصلاحاتی‌که‌خود ترکه دربرخی‌ازشماره‌های دفتر انجام داده است [دانش پژوه ، فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۸] .

شرح حدیث عما

ازعبدالرحمان‌جامی، که یاداودر«تهلیلیه: ۳۶» گذشت . گزارشی است بشیوهٔ عرفانی بر حدیث‌عما، که‌گویا ازپیامبر پرسیده شده: این کان ربنا قبل أن یخلق الخلق؟ و پاسخ داده : کان فی عماء ماتحته هواء و مافوقه هواء ! دو خرده براین گرفته شده : ۱ ـ خدای نیازمند به‌جایگاه پنداشته شده که پیش از آفرینش در ابر نازکی بوده ۲ ـ پس از آفرینش در خود آفریدگان خواهد بودکه آن نیز حلول است. **آغاز:**(۱) عن ابی‌رزین العقیلی(رض) انه‌قال قلت یارسول‌الله: این‌کان ربنا. **آغاز:**(۲) هر حرف خطا که جسته باشد زقلم ـ شویند به‌آب عفو وباران‌کرم .

11520ـ **ملك** ۴۷۹۵/۹ : نستعلیق باتاریخ**۸۹۵**، در «کلیات» او (۳۳۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11521ـ **دهلی‌نو** ۵۰۴/۷(۱۸۱): با تاریخ**۹۷۰** در«کلیات»او. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

11522ـ**دانشگاه**۲۶۱۸/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (ص ۵۹) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

11553ـ **ملك** ۴۰۲۷/۱۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه، در نسخه ازنگارنده نام برده نشده(گ۱۰۳ر-۱۰۴پ) [رؤیت] .

11524ـ **رضوی**۵۷۲اخبار(۷۰۶۷) شکسته نستعلیق علی اکبر فرزند محمد کریم طبیب سالیانی، ج۱/**۱۲۶۳** درمدرسهٔ مستوفی رشت، آغاز برابرنمونهٔ ۲ وانجام برابرنسخه ۴۷۹۵ ملك‌درفهرست ازنگارنده‌نام برده‌نشده [ف. رضوی ۵ : ۱۰۷] .

11525ـ**دانشگاه**۸۶۷/۱۷: نستعلیق تاریخ یادنشده (۲۵۲پ-۲۵۴ر)، آغازبرابر نمونهٔ۱ [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۴] .

11526ـ **دانشگاه** ۱۱۱۳/۱ : تاریخ

یادنشده (۱۱۱پ ـ ۱۱۳ر) [ف. دانشگاه ۵: ۱۳۷۵] .

11527ـ موزهٔ بریتانیا۸/۲۶۲۹۴ فیلم‌آن درداننشگاه ش۱۴۵۴هست [فیلمها۱: ۶۰۲] .

30 ـ 11528ـ قاهره، دارالکتب ۹ و۱۴و۲۵ مجامیع فارسی طلعت، سه نسخه تاریخ‌یادنشده، آغازبرابرنمونهٔ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۶۱] .

شرح حدیث هما

گویا ازمحمد نوربخش، نگارندهٔ «تفسیر آیت فمن‌کان یرجو : ۲۳» وجزآن . **آغاز:** سئل رسول‌الله (ص) این‌کان‌ربنا قبل... ترجمهٔ این حدیث آنستکه از حضرت رسالت سؤال کردند .

11531ـ ملک۸/۴۱۹۰: محمدفرزند غیاث الدین نوربخشی ع ۸۷۶/۲ (در پایان دفتر بهمین خامه) (۷۴پ ـ ۷۵ر) آغاز برای نمونه [رؤیت] .

11532ـ دانشگاه ۳۶۵۴/۱۱: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی۱۲۲۲-۱۲۲۴ برای‌آقا محمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۰پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۳] .

11533ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵: نوشتهٔ خوش اسماعیل مراغه‌ای، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

شرح حدیث هما

ناشناخته .

11534ـ تهران، آقای افشار یزدی ۱۵/مج : فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۶۰۳هست [فیلمها ۱ : ۷۱۸] .

شرح حدیث عینان

ناشناخته، گزارش عرفانی: عینان لاتمسه النارعین‌بکت فی‌جوف‌اللیل... **آغاز:** قال‌النبی (ص)... عینان... یعنی دوچشم است که آتش دوزخ بدان نبری یکی چشم با آب است و دیگری چشم بی‌خواب .

11535 ـ ملک ۵۲۵/۲ : شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۷۳ ـ ۸۰) [ف. ملک، مجموعه‌ها : ۵۷] .

شرح حدیث کاد الفقران یکون کفرا = فقریه

ناشناخته .

11536ـ تهران، آقای افشار شیرازی ۱۷مج : فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

شرح حدیث کمیل = کمیلیه

شرح حدیث کنت کنزاً مخفیا

از میرزا موسی، که درآن درستی استناد این حدیث ردشده است و کسروی تبریزی در «ده سال در عدلیه» نگارنده را ستوده است [طاهرشهاب]. **آغاز:** قبل‌از شروع لابدیم از تمهید چند مقدمه، مقدمهٔ اولی، درتفسیر الفاظ مفردهٔ واقعهٔ در حدیث.

11537ـساری، طاهرشهاب: نستعلیق زیبای‌محمد فرزندغلامحسین‌قاجار، ۱۶ذیقعدهٔ **۱۳۲۵**، ۲۵س ۱۴ س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۳] .

شرح حدیث کنت کنزاً

گویا ازنجم‌الدین خیوقی رازی، که یاد او در «آداب صوفیان : ۱۰۱۲» گذشت . **آغاز:** الله‌لااله الاهو، درود بیحدبرآن ظهور که مشهور ومقصود صفاتست، ندادم روا .

11538ـ مجلس ۵۶۹۰/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۲۳ـ ۲۸) [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

11539ـ ملك ۴۶۹۶/۵: نسخ خوش نزدیك ذیحجهٔ ۱۲۲۰ (۷۷ر ـ ۸۸ر) درمتن وهامش درنسخه ازنگارنده نام‌برده نشده است زرین [رؤیت] .

11540 ـ دانشگاه ۳۴۹۷/۵ : نسخ حسین‌علی ذهبی خراباتی زنجانی ، ۱۳۱۵ ، آغازبرابرنمونه، درفهرست‌بنام«رسالهٔعرفانی» ناشناس یادشده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۶].

شرح حدیث کنت کنزاً مخفیا

چندگفتار ناشناخته .

11541 ـ سنا ۳۶۶/۳ (۱۴۱۹۶) : نوشتهٔ اواخر ج۱۰۰۰/۲دراصفهان [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۳] .

11542ـ دانشگاه۳۳۹/۳۰: شکسته نستعلیق باتاریخ ۱۰۷۶ دردفتر (۸۶ر ـ ۸۷ پ). آغاز: قال‌الله تعالی: کنت کنزاً فاحببت آن اعرف... قبل ایجادعالم وآدم ازکه مخفی بود .

11543ـ ملك ۵۴۹۵/۱ : سدهٔ ۱۳ (۱ر ـ ۱۸ر) گزارش عرفانی احادیثی است و ازآن میان حدیث ماالحقیقه وکنت‌کنزاً مخفیاً وبایك مثنوی ۲۵ بیتی پایان می‌یابد. آغاز: حمدله. صلاة. قال‌رسول‌الله... الشریعة اقوالی والطریقة افعالی و الحقیقه احوالی [رؤیت] .

11544ـ سپهسالار ۵۷۸/۳: تاریخ یادنشده (ص۸۲ـ۸۹). آغاز: قال النبی... سئوال : حق تعالی‌که مخفی بود. . . از خود مخفی بود یااز [ف. سپهسالار ۳ : ۴۸۰] .

11545ـ دانشگاه ۲۹۹۸/۷ فیلم : تاریخ یاد نشده، در پایان آن روایتی است از نجم‌الـدین کبری‌ـاز ابوبکر واسطـی بعربی [فیلمها : ۷۷۸] .

شرح حدیث ماالحقیقة = کمیلیه

شرح حدیث من عرف نفسه

ازسید صدرالدین‌کاشف دزفولی، نگارندهٔ «قاصم الجبارین : ۸۲۷» و جزآن . آغاز: قال امیرالمؤمنین... من‌عرف نفسه فقدعرف‌ربه حاصل‌کلام امام (ع) آنستکه معرفت.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۰۸ .

11546ـمجلس۱۸۲۲/۲۵: بی‌تاریخ با تاریخ ۱۲۳۶ در هامش دفتر (ص ۲۱۷ ـ ۲۲۱) [ف. مجلس ۹ : ۴۳۰] .

11547 ـ نجف ، سید محمد جزایری نوشتهٔ شاگرد نگارنده عبدالحسین فرزند عبدـ الرحیم شوشتری مشهور به‌مال میری بروزگار استاد ۱۲۴۴ همراه «شرح بیتی از حافظ» از همو [ذریعه ۱۳ : ۲۰۸] .

شرح حدیث من‌عرف نفسه

ناشناخته. گزارش عرفانی‌حدیث من‌عرف نفسه فقدعرف ربه بروش عرفانی .

11548ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱۹ق۲ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، ۱۱۰۴ [مخطوطات، سرفرازعلی : ۴۴] .

11549ـ همدان ، آقای قاسم برنا : شکسته نستعلیق سید محمدحسینی۱۲۴۶، ش۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۸] .

شرح حدیث من‌عرف نفسه =

اصول من‌عرف نفسه

شرح حدیث من عرف نفسه =

مفاتیح الغیب

شرح حديث المهلكات والمنجيات

ازعبدالرزاق كاشی، نگارندهٔ«آغاز وانجام ۷۲۲» و جز آن. **آغاز :** من افادات ... فی تفسیر قول النبی(ص) ثلث مهلکات وثلث منجیات فالثلث المهلکات شیخ مطاع . . . حصر خصال مهلکات ومنجیات هریك در این سه قسم جهت آنست که مبادی افعال ارادی بحرکات احتباسی درمردم .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۹۵

11550ـ **دانشگاه۳۸۹۴/۷**: نستعلیق نصرالله فرزند احمد نراقی، **۱۲۹۴** (ص۱۷۲-۱۷۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۱] .

11551ـ **نجف** ، موزهٔ حضرت علی : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳ : ۱۹۵] .

شرح حديث نقطه = شرح حدیث انا نقطه... = نقطه

شرح حديقة الحقيقه

متن از سنائی . گزارش یا گزارشها ناشناخته .

11552 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۸۴ Or: سدهٔ **۱۱**، [ترجمه ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷] .

11553ـ **موزهٔ بریتانیا**۹۷۴۴ Or سدهٔ **۱۳**، [ترجمهٔ ایرج افشار ـ نسخه‌ها ۴ : ۶۸۵] .

شرح حديقه = مرآت الحقایق

شرح خطبة البيان

از ابوالقاسم راز ذهبی شیرازی، نگارندهٔ «تباشیر الحکمه : ۱۰۷۲» وجز آن .

11554ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۵۹: بخامهٔ خود نگارنده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۴] .

11555ـ **شیراز**، دکترخاوری ۲مج : تاریخ یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

شرح خطبة البيان

ازمیرزا ابوالقاسم گیلانی، نگارندهٔ«اصول دین : ۸۷۸» وجز آن. در پاسخ پرسش اینکه انتساب این خطبه به‌علی درست است ، و اگر درست است این‌سخنان را به چه می‌توان تعبیر کرد، دررمضان ۱۲۱۳ بانجام رسانده است . **آغاز:** سبحان من دانت له‌السموات و الارض بالمعبودیه .

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۲۱۸ .

شرح خطبة البيان

متن‌منسوب به‌حضرت‌علی (برای شناسائی آن رجوع شود به ف . دانشگاه ۲ : ۱۰۸ - ۱۱۵). نسخه‌هایی از این‌سخنرانی کوتاه وبلند باسرآغازهای گوناگون دردست‌هست. گزارش ها وترجمه‌های‌آن نیز بایکدیگر جدایی‌هایی دارد. در پایان نسخهٔ ۱۰۱۵ دانشگاه آمده : تمت بحمدالله و فیضه رسالة شرح خطبه البیان سیدشریف (ره) ازاین‌روی‌برادرم آنرامنسوب به‌میرسید شریف گرگانی دانسته و افزوده است تندرویها وغلوهایی‌که دراین رساله دربارهٔعلی هست بافکر میرسید شریف ناسازگار است . و شاید از سیدشریف نقطوی نگارندهٔ «ذره نامه» باشد. پدرم نسخه‌ای باسرآغازی نزدیك به‌آن در کتابخانهٔ موزهٔ حضرت علی در نجف مؤرخ ۹۷۶ دیده که در آن نامی از نگارنده نیامده است. **آغاز:** سپاس نامحصور و ستایش موفور نثارذات علی عظیمی است که خطبهٔ بیان معانی بدیع حکمت .

11556 ـ **دانشگاه ۱۰۱۵/۲۶** : نستعلیق ترکی محمد فرزند سعدالله ، در **۹۱۳**

(۶۰پ ـ ۶۷پ) آغاز برابر نمونه ، درپایان از سید شریف (ره) دانسته شده [ف . دانشگاه ۲ : ۱۰۸ - ۱۱۵] .

11557ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین : در مجموعهٔ مؤرخ **۹۷۶ آغاز:** حمدشریف وشکر لطیف‌که باشرف بیان والطف‌تبیان مؤدی‌گردد وسپاس نامحصور ... (بمانند نمونه) در نسخه نامی ازنگارنده نیامده [ذریعه ۱۳:۲۱۸] .

11558ـ**نجف**،امیرالمؤمنین۱۷۵۴/۶ سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نسخهٔ پیشین ، نویسنده آنرا ازافضل‌العلماء امیرسید شریف دانسته‌است [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبائی] .

11559ـ **ملك** ۵۴۷/۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۵۵۶-۵۶۵)، آغاز برابر نمونه انجام نیز بمانند نسخهٔ ۱۰۱۵ دانشگاه است و در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف . ملك، مجموعه‌ها : ۷۰] .

11560ـ **دانشگاه**۲۸۹۶/۹:نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر ، نزدیك **۱۲۱۳** (۱۵۲-۱۵۷ متن وهامش) آغاز بمانند نسخهٔ نجف [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۴] .

شرح خطبة البیان

از شاپور کاشانی، بنام شمس‌الدین محمد فرمانروای کاشان، بسال ۸۴۶ سروده است و هر بندی را بایك رباعی‌گزارش‌کرده است. در آن‌آمده: روزی از روزگار درکاشان ـــ مقصد ماه‌بهمن‌ورمضان ـ خلق درطاعت‌خدا دلخوش ـ سال تاریخ هشتصد و چهل وشش... هرکه این نظم پسند کند ـ یاد شاپور دردمند کند . این منظومه‌بکوشش‌آقای دانش‌پژوه‌درمجلهٔ ادبیات تهران چاپ شده‌است. **آغاز:** حرف اول بنام آن معبود ـ کوست فی‌الارض والسما موجود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۹۱ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۸۵ ـ مجله ادبیات س ۱۱ ش۳ و ۴.

11561ـ **دانشگاه** ۱۶۴: نوشتهٔ محمد افضل فرزند قیصرعلی، **۱۰۹۷-۱۰۹۸** (۷۰ر ۸۸پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۲ : ۱۱۵] .

11562ـ **یزد** ، سریزدی ۱۸۰/۱ : سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۴: ۴۲۹] .

شرح خطبة البیان

از نورعلیشاه طبسی محمد علی، نگارندهٔ «آیة النور : ۱۰۱۶» وجزآن. گزارشی است به‌نظم. **آغاز:** بنام‌خداوند عزوجل ـ که‌لایزال است و هم لم‌یزل.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۱۸ .

11563ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۲ : نسخ محمد علی عرب فرزند سید عرب حسینی ، در **۱۲۳۱** برای سیدمحمدعلی فرزند محمدصادق (ص۲۰۳-۲۱۲) آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴] .

11564ـ**ملك**۵۰۰۵/۴: نستعلیق، در دفتر سدهٔ**۱۳** (۱۶۱ر - ۱۶۶ر) ۱۵س، آغاز برابر نمونه، نام سراینده درنسخه نیامده است [رؤیت] .

شرح و ترجمهٔ خطبة البیان

از ناشناس ، بروایت از ابن عبدالفتاح . **آغاز:** روایتست از ابن عبدالفتاح (رض) که او ازمحبان خاندان بود، واو از عبدالرحمان مکی، که چون عثمان را بقتل آوردند ، بعد از چند روزی معاویة بن ابی‌سفیان ، به‌نزدیك امیر ...

11565ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۳۳ : نسخ و نستعلیق باتاریخهائی از **۹۰۹-۹۲۰** (۳۷۹

۳۹۹) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۰۸] .

11566ـ ملك ۴۳۷۹/۲۵ : نستعلیق **۱۰۵۶** (در ش ۱) (۸۵پ ـ ۹۲پ در هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

شرح خطبة البیان

ناشناخته .

11567ـ **ملك** ۵۴۴۵/۵ : نستعلیق محمدشاه قاضی، باتاریخهایی از **۱۰۳۴-۱۰۴۷** درجنگ، شمارهٔ ۵ جنگ (۲۰پ-۲۹ر). **آغاز:** من کلام اکرم الاولیاء و افضل الاوصیاء . . . اناالذی عندی مفاتیح الغیب ... نقلست باسناد متصل که تأویل این کلمات آنست که [رؤیت] .

11568ـ **دانشگاه** ۲۰۲۱/۵ : نستعلیق محمد فرزند احمد گیلانی در لاهور، با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (۱۴۸ ـ ۱۵۷ر). **آغاز:** ... الحمدلله العلی المستعان ثم الصلاة علی النبی اولی الامان، من بعد هذا اعلم بان المرتضی قد قال فی تفصیله خطبه البیان. . . روایت است به اسناد [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳۹] .

11569ـ **حقوق** ۲/۴۶ج : نستعلیق محمدرضا سدهٔ **۱۱** ، برای شمسا میرزا صادق (۱۴پ ـ ۱۷پ هامش). **آغاز:** حمدله . اما بعد، بدان. . . که این چند کلمه موسوم است بخطبة البیان از کلام... انا الذی عنده مفاتیح الغیب [ف. حقوق : ۱۴۶] .

11570ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** (گ ۲۱۷ ـ ۲۱۹) بدون دیباجه [مخطوطات ۱ : ۲۳] .

شرح خطبة البیان = خلاصة الترجمان

شرح خوب ترنگ

از شاه خوب محمد حسینی گجراتی ، درگذشتهٔ ۹۸۶ .

11571ـ آصفیه ۱۵۲۷ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۶۶** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

شرح دعای اللهم نور ظاهری

از مجذوب علیشاه ، محمد جعفر همدانی نگارندهٔ « اثبات نبوت : ۸۷۲ » و جز آن . گزارش عرفانی است از نیایش اللهم نورظاهری بطاعتك و باطنی بمحبتك ، بعربی و شعرهایی بسیار بفارسی و پیش از گزارش پنج مقدمه آورده است . **آغاز :** بحمدك یا من جل عن مطارح اضواء الفكر جلاله .

11572ـ **دانشگاه** ۸۶۴ : نسخ محمد تقی فرزند محمد خویی، ۱۵ رجب **۱۲۵۴** در شیراز (گ۴۹-۷۳) [ف. دانشگاه ۱: ۱۳۶] .

شرح دو غزل از حافظ

ازحسام الدین فرزند یحیی لاهیجی ، که یاداو در «نفس : ۸۵۵» گذشت. سرآغاز غزل نخستین: نه هر که چهره برافروخت دلبری داند . دومین: دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند . **آغاز:** بعد از حمد و ثنا قادر توانا که اربعهٔ متضادهٔ متباینه را در سلك.

11573ـ **الهیات** ۲/۸۸د : نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۵پ ـ ۶۳ر) [ف . الهیات ۱ : ۳۱۲] .

شرح دیوان ابوالفرج رونی

شرح دیوان انوری

شرح دیوان بیدل

شرح دیوان خاقانی

هرچهار، دربخش شروح منظومات خواهد آمد .

شرح دیوان حافظ

از شیخ محمد افضل الله آبادی ، درگذشتهٔ ۱۱۲۴ .

11574ـ آصفیه۱۰۵۳دیوان: نوشتهٔ **۱۲۲۴** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

شرح دیوان حافظ

از سروری ترک ، مصطفی فرزند شعبان کلیبولی، ازسرایندگان عثمانی، درگذشتهٔ۹۶۲ [اسماعیل پاشا]یا۹۶۹ [چلبی] درهفتادسالگی در ۴ ذیحجهٔ ۹۶۶ بانجام رسانده است . او «گلستان» و « بوستان » و «مثنوی معنوی» را نیزگزارش‌کرده‌است. **آغاز:**(ج۱): الحمدلله الذی حفظ الذکر عن تحریف ریب المنون . **آغاز:** (ج۲) الحمدلله الذی عین اعیان‌الدین

بنگرید : زریعه۹ : ۲۲۴ (دیوان‌حافظ) و ۱۳: ۱۸۰ ـ دیو:۱۵۸ ـ ف . مجلس ۳ : ۵۰۴ ـ هدیة العارفین ۲ : ۴۳۴ ـ کشف الظنون ۱ : ۷۸۳ (دیوان حافظ) ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۸۹ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۱۸۴.

11575ـ بادلیان ۸۵۳۰، Or78 : نسخ**۹۷۴**، ۲۴۹گ۲۵س. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۱۰۰۳ هست [فیلمها : ۱۳۰] .

11576ـ قاهره، دارالکتب۱۰۱ ادب ترکی : پیری فرزند سلیمان **۹۶۶**، ج۱، آغاز برابر نمونه ، ۴۶۹گ ۲۳س [مخطوطات ۱ : ۳۲۳] .

11577ـ قاهره، دارالکتب۱۷۱ادب ترکی طلعت : پنجشنبهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۹۶۶** ، ج ۲ ، آغاز برابرنمونه ، ۲۶۵ گ ۲۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۲۴] .

11578ـ قاهره، دارالکتب۱۴۴ ادب ترکی طلعت : نسخ رضوان فرزند عبدالدیان ۱۷رجب**۹۷۸**، ج۲، آغاز برابرنمونه، ۲۶۷ گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۳۲۳] .

11579ـ قاهره، دارالکتب ۹۳ ادب ترکی طلعت : همان نسخ رضوان ۱۷ رجب **۹۷۸**، ج۲، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۲۴] .

11580 ـ دانشگاه ۳۹۸۱ : نستعلیق **۱۰۳۲**، آغازافتاده، ۹۴گ۲۵س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۵].

584 ـ 11581ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴۹۶س و۱۰۲ ادب‌ترکی،و۱۹۳ ادب‌ترکی طلعت‌و۷ ادب ترکی قوله: چهارنسخه‌بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ : ۳۲۳ـ ۳۲۴].

11585 ـ بادلیان ۸۵۱ Or 45 : نسخ‌ترکی، تاریخ‌یادنشده، فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۱۰۰ هست، ۳۱۳گ۲۱س [فیلمها: ۱۳۰].

شرح دیوان حافظ

از شوقی تبریزی ، عبدالحسین فرزند خداویردی فرزند عبدالرسول وزیر دنبلی ، مستوفی روزگار فتحعلی‌شاه ومحمدشاه قاجار.

11586 ـ دانشگاه ۲۹۸۸ : نستعلیق خود سراینده **۱۲۴۸** (ص ۲۷۰، ۲۷۱، ۳۱۸) گزارش چند غزل‌است‌درکلیات او[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۱۳] .

شرح دیوان حافظ

از سید محمد صادق علی رضوی لکهنوی حنفی ، بخواهش منشی نولکشور صاحب ، در شهرنولکشور، بسال۱۲۱۲ نگاشته ودر۱۲۹۳ = ۱۸۷۶م چاپ شده است. **آغاز:** الایایها الساقی ادرکأساً... دانا وآگاه باش که حرف الاحرف تنبیه است ویاحرف ندا .

بنگرید : ف. مشار : ۱۰۲۰ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۱۳ .

11587ـ **حقوق** ۳۸ب: نستعلیق محمد جعفر فرزند محمد صادق عرف قریش ۲۹ج۱/**۱۲۱۲** درقصبهٔ شکارپور برای عبدالکریم خان دوانی ودر ۲۰ج۱/۱۲۱۲ مقابله شده، ۱۲۷ گ ۲۱س [ف. حقوق : ۱۴۸].

شرح دیوان حافظ

از محمد فرزند محمد دارابی از سدهٔ یازدهم، در پاسخ به خرده‌گیری که از دیوان حافظ کرده‌اند، بسال ۱۰۸۷ نگاشته است، او درهمین باره «لطایف غیبیه» نیز ساخته. **آغاز**: گلی چند ازحقایق و معارف در گلستان همیشه بهار دیوانش شکفته.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۴۹۷ و۱۸ : ۳۱۷.

11588ـ **دانشگاه** ۸/۴۳۵۹: باتاریخ **۱۲۴۸** درمجموعه بهمین‌خامه (ص ۹۳-۱۳۲ هامش و ۱۷۶ - ۱۷۹ متن) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۶].

شرح دیوان حافظ = اصطلاحات دیوان حافظ

شرح دیوان حافظ = بحرالفراسه

شرح دیوان حافظ = لطایف غیبیه

شرح رباعی

از شیخ بهاءالدین، گزارش رباعی: دی برسر گورزله‌غارت کردم این گزارش درسر گذشت بهایی ازنفیسی نیامده‌است [عبدالحسین حایری].
(بنگرید: نسخهٔ 11596)

11589ـ **مجلس** ۳/۵۸۸۲: در دفتر مؤرخ **۱۰۴۳**، ذدین (ص ۴۶۵-۴۶۷) [ف. مجلس ۱۷ : ۲۷۸].

شرح رباعی

از محمد اسیری لاهیجی، نگارندهٔ «شرح بیتی ازدهلوی: ۱۲۱۹» وجز آن. گزارش رباعی: از پنجه وپنج، ششدر شش بدرای ـ وزکشمکش سپهر سرکش بدرای ـ خواهی که چشی ذوق خوشیهای عدم ـ ازناخوشی وجودخوش، خوش بدرای. **آغاز**: حمد وسپاس و ثنای بیقیاس حضرت واجب الوجودی را که اعیان ممکنات

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۲۸۱.

11590ـ **دانشگاه** ۵/۴۷۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰ - ۱۲) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۶].

11591ـ **سپهسالار** ۲۴۶ : نستعلیق بایادداشت **۱۱۸۲**، همراه «دیوان» او [ف. سپهسالار ۲ : ۵۵۸].

شرح رباعی

ازهمان اسیری لاهیجی که دربالا یاد شد. گزارش رباعی: دی برسر کورزله غارت‌کردم ـ مر پاکانرا جنب زیارت کردم ـ کفارهٔ آنکه خوردم رمضان ـ درعید نماز بی‌طهارت کردم. **آغاز**: دی برسرگور زله ... گور عبارت از بدن انسان است که روح دراو مستتر وپنهان است.

11592ـ **دانشگاه** ۲۶/۲۱۴۴: عنایت فرزند حسین شیرازی **۹۸۸**، شمارهٔ ۲۶ «گنجینهٔ گرانمایه = دستور» (ص ۳۶۶-۳۶۹) آغاز از این نسخه برای نمونه یاد شده [ف. دانشگاه ۹ : ۸۲۵].

11593ـ **دانشگاه** ۳/۴۷۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴-۵) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۶]

11594 ـ **مجلس** ۶/۱۱۸۷ : نوشتهٔ محمد فرزند فاضل سبزواری، نزدیك **۱۲۱۸** (ص ۳۱۹) نسخه با رباعی آغاز می‌شود [ف. مجلس ۳ : ۶۷۰].

11595ـ **دانشگاه** ۵/۵۲۷۳: نستعلیق

عباس فرزند محمدعلی دزفولی، **۱۲۲۲** (۱۹۴ پ - ۱۹۵ ر) همراه بادیوان او [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۰] .

11596 - **دانشگاه ۳۲۲۸/۹** : نوشتهٔ شفیع فرزند عبدالمجید، پنجشنبهٔ ۲۸ ذیحجهٔ **۱۲۵۷** (ص۱۰۳) درفهرست ازآن اسیری ودر نسخه از آن شیخ بهایی یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۷] .

شرح رباعی

متن از ابوسعید ابی‌الخیر در بارهٔ قاعدهٔ لایصدر عن الواحد الاالواحد : زلفش بکشی درازکار آید ازاو - وربگذاری جنگل بارآید از او- ورپیچ وخمش زیکدیگر بگشایی - عالم عالم مشك تراز آید از او . گزارش از محمد مؤمن‌حسینی‌پزشك[دیباجه]نگارندهٔ تحفه۴۹۱ وجزآن. **آغاز:** منقول است‌که از علامهٔ حلی قدس سره ازمعنی لایصدر عن‌الواحد الاالواحد سئوال نمودند .

11597 - **مجلس ۳۲۲۱/۴۱** : نوشتهٔ خود نگارنده باتاریخ**۱۰۶۱** دردفتر (ص۵۲۱ ۵۲۲) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۹۷] .

شرح رباعی

متن از ابوسعید ابی‌الخیر: دی برسرکور زله غارت‌کردم ...گزارش نیز ازمحمد مؤمن پزشك ، نگارندهٔ «تحفهٔ حکیم مؤمن : ۴۹۱» و جزآن .

11598 - **مجلس ۳۳۲۱/۳۵** : نوشتهٔ نگارنده، باتاریخ**۱۰۶۱** نیزبخامهٔ اودر دفتر (ص۵۰۸) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۹۴] .

شرح رباعی

منسوب به‌شهاب‌الدین: چون خالص‌گشت نقد قلب از قلبی - کفرش باطل نماید ایمان سلبی- درحضرت رازدان جوابی است قبول - لم تومن رالیطمئن قلبی.

11599 - **مجلس ۱۸۰۳/۲۳** : نسخ **۱۲۶۷**(ص۲۶۹-۲۷۲)[ف.مجلس۹:۳۰۵].

شرح رباعی = فضلید

شرح رباعی ابوسعیدابی‌الخیر = حورائید

شرح رباعی ابوسعید ابی‌الخیر

از عبدالله سلامی .

11600 - **مدینه** ، شیخ‌الاسلام عارف حکمت ۲۵ ف: [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۸] .

شرح رباعیات ابوسعیدابی‌الخیر

ناشناخته .

11601 - **سناه/۱۱۸/۸** : نوشتهٔ۱۴ شول **۱۲۵۹** (ص۱۴۱) [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۴] .

11602 - **مجلس ۱۸۰۳/۳۷** : نسخ **۱۲۶۷** (ص۳۸۸-۳۹۹)، دراین یکی خواص و آداب و شرایط خواندن آنها برای درمان بیماریها برآورده شدن نیازمندیها آورده شده است. **آغاز:** بدان‌ایدك‌الله‌تعالی‌که‌این‌رباعیات سلطان... گوگرد احمر است ، و بسیار عزیز است درحصول سعادت [ف. مجلس ۹:۳۱۵].

11603 - **مجلس ۲۳۹۳/۵** فهرست نشده : سدهٔ **۱۴** باتاریخ **۱۳۰۸** در دفتر (ص ۱۳۷ - ۱۴۹) درفهرست‌آمده: گویا ازمحمد دهدار [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹] .

شرح رباعیات

رباعیات ازخواجه محمدپارسای (بنگرید تفسیر: ۱۹) گزارش‌گویا ازعبدالرحمان جامی (بنگرید: تهلیلیه:۳۶). **آغاز:** بعد ازگشایش متمال بستایش خجسته بال ملك متعال... این

کلمه چند بیت از نفایس قدسیه امناء طریقت ..

11604ـ **ملك** ۴۷۹۵/۱۲ : نستعلیق نزدیك **۸۹۵**، شمارهٔ۱۲ «کلیات‌جامی» (۳۴۶ ر–۳۴۷پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

شرح رباعیات

از جامی، در ص ۸۰۸ گذشت .

شرح رسالهٔ خاصیت دایره

متن از کمال‌الدین ابوسالم محمد فرزند طلحه فرزند محمد عدوی ، در معنی و خاصیت دایره بشیوهٔ عرفانی ـ حروفی . گزارش از احمد فرزند عبدالکریم فرزند سالم مشهود به ابن جلال حمصی (بنگرید : خاصیت دایره : ۱۱۳۶) که در۱۴ شوال ۶۶۲ نگاشته است . **آغاز:** این‌شرح بعضی مشکلات‌رسالهٔ مذکوره است‌که احمد بن عبدالکریم بن سالم . . . در چهاردهم‌شوال‌السنهٔ‌اثنین‌وستین‌وستمایه‌نوشته‌است.

11605ـ **ملك** ۳۴۶۶/۵ : نستعلیق ـ الشریف محمد فرزند احمد حسینی ، از سدهٔ **۱۱** ، (۱۰۵ ر ـ ۱۰۶) بدنبال رسالهٔ متن [رؤیت] .

شرح رسالهٔ زینون کبیر

ناشناخته .

11606ـ **تهران**، دکترمفتاح ۳۳ مج با تاریخ **۱۰۶۸** در دفتری که در بندد سورت نوشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۴] .

شرح رسالة الشوقية

متن ازسهروردی، گزارش از لاهیجی که یاد او در « ترجمهٔ رسالة الشیوقیه : ۱۰۸۳ » گذشت. این‌گزارش‌را دریك مقدمه وهشت‌فصل نگاشته و درآغازآن ترجمه جای داده است . **آغاز:** بعد حمد الملك المنعام و الصلاة علی خیرالانام محمد خاتم الانبیاء .

11607ـ **نجف**، امیرالمؤمنین : همراه «ترجمهٔ الرسالة الشوقیة :9977» در **۱۰۹۰** [یادداشتهای سید عبد العزیز طباطبایی].

شرح رسالة الطیر

متن از ابوعلی سینا، گزارش ازساوی ، که در ص۸۱۱ گذشت. واینك نسخه‌ای دیگر .

11608ـ**نجف**،امیرالمؤمنین۹/۲۰۰۵ سدهٔ **۱۱** (۱۴۳پ–۱۶۰پ)، آغازبرابرنمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

شرح رسالهٔ عرفانی

متن رساله‌ایست ناشناخته از خواجه نصیر الدین طوسی، عرفانی‌کلامی، فارسی، گزارش نیزفارسی، شارح‌چنانکه ازخودگزارش بدست می‌آید «اشارات» خواجه را نیزگزارش کرده است. درآن از «درة التاج» وازقوشچی وقطب محیی یادشده است. **آغاز:** (حمد بیحد ومدح بیعد) ائمهٔلغت برآنندکه اشتقاق احمد ازحمده است (خلقت انسانی‌که طرازعالم‌امری‌داشت).

11609ـ **تهران**، ادبیات۳۶۷جوادی نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. ادبیات ۳:۲۱]. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۷۵۸هست [فیلمها : ۱۳۱].

شرح زوراء

متن از محقق دوانی، نگارندهٔ «تهلیلیه : ۳۶» و جزآن . گزارش فارسی از شاگرد او شجاع حسینی، که در شهر مدینه پس از مرگ استادش نگاشته است . **آغاز :** یاالله وفقنی بحق نبیك الکریم. ستایش و سپاس آنرا سزد که همهٔ سپاس وستایشها ازوست... وبعد ، فقیر کرم غنی شجاع حسینی .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۶۲ (الزوراء) و ۱۳ :۳۰۳ (شرح الزوراء). درهیچیك ازاین دو جا این گزارش یادنشده است .

11610ـ **سپهسالار** ۱۲۲۹/۵: نسخ ۱۴ رمضان **۱۰۱۳**، در حیدرآباد (س ۲۳ ـ ۹۷) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹۷].

شرح سخنان حلاج

از شیخ اوحدالدین . باعنوان شرح کلام حسین‌بن منصور حلاج : ستر الله ظاهر الشریعه عنك وكشف باطن الكفر لك، فان ظاهر الشريعة كنز مخفى و باطن الكفر معرفة جلية . (اگر عربی نباشد).

11511ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۴: ازسدهٔ **۸ـ۹**، با تاریخ تولد ۸۱۸ و ۸۳۱ (س ۸۵) نسخهٔ پاکیزه‌ایست [ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۷۸].

شرح سوانح

السوانح‌فی‌العشق ازاحمدغزالی (بنگرید سوانح : ۱۲۰۳) گزارش از ناشناس . بشیوهٔ قوله، قوله. وفصلهایی. درپایان نگارنده آنرا «شرح سوانح» نامیده است. **آغاز:** الحمد لولیه والصلاة علی نبیه . قوله . و تعلق به‌هیچ جانب‌ندارد، نه‌بجانب خالق ونه‌بجانب مخلوق قوله، در حقایق .

11612ـ **ملك** ۴۱۹۶/۵ : نستعلیق غرهٔ محرم **۱۰۱۷** (۵۳ پ ـ ۶۷ر) همراه با «سوانح» [رؤیت] .

شرح سوانح

متن‌ازغزالی، گزارش‌ناشناخته. باعنوان: فصل قوله، قوله، سئوال وجواب.

11613ـ **نور عثمانی** ۲۴۶۷/۱ : همراه با « کنوز الاسرار فی‌العشق » با عنوان «شرح‌کلام احمدالغزالی فی‌العشق». **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۵ هست [فیلمها ۱:۴۹۲] .

شرح سیر العباد الی المعاد

متن‌یکی ازمثنوی‌های حکیم‌سنایی‌غزنوی است. گزارش به نثر باعنوان: فصل . گزارش دیگری نیز از این مثنوی بنام «کنز الرموز» هست‌که کوتاهترازاین است، و شاید گزیده‌ای ازهمین باشد . مقدمهٔ گزارش بزرگتر بصورت یك رسالهٔ مستقل بنام « رساله در سیر نفس» در یك مقدمه ودو فصل درمجموعه «چهارده رساله س۹۸ ـ ۱۰۵» بکوشش آقای سبزواری چاپ شده است .

بنگرید : پیشگفتار چاپ کنز الرموز از استاد مدرس رضوی .

11614ـ **مدینه**، عارف‌حکمة۱ /۳۱۴ تصوف : نستعلیق سدهٔ **۸** ، سپس ذیل سیرالعباد رازی، در۸۱۷ ازآن علی‌فرزند شیخ‌زین‌الدین مستوفی بوده‌است بسیارنفیس [نسخه‌ها۵:۴۴۸ ۵۷۸] .

11615ـ **ایاصوفیا** ۳۲۴۱: نستعلیق گلشنی هروی خوشنویس ، **۸۸۵** همراه ذیل سیرالعباد، ۸۵ گ۱۵س [پیشگفتارچاپ‌مجموعه مثنویهای سنائی، مدرس رضوی: ۵۹] . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۵۹ و ۱۲۴ هست [فیلمها ۴۱۲ و ۱۳۲] .

11616ـ **تهران**، استاد مینوی، نوشتهٔ صفر **۸۸۶** ، همراه ذیل سیر العباد طبیب‌رازی [پیشگفتار چاپ، کنزالرموز از مدرس رضوی ۵۹:] .

11617ـ **ترکیه** :نستعلیق‌تاریخ یادنشده، ۹۵ گ. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۹۴۸ هست [فیلمها : ۱۳۱] .

شرح شطحیات

ناشناخته .

11618ـ **تهران** ، ادبیات ۳۳۱/۶ جوادی: نستعلیق ج**۹۱۸/۱** [ف. ادبیات ۳: ۵۶] .

11619ـ **یزد**، علومی ۹مج: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

شرح شمایل ترمذی

از سید بابا قادری حیدرآبادی . بسال ۱۲۵۶ نگاشته است .

11620ـ **آصفیه** ۸۷/۲ مجامیع : نوشتهٔ **۱۲۵۶** [ف . آصفیه ۴ : ۶۹۴] .

شرح شمایل ترمذی

ازعلامه نظام الدین .

11621ـ **آصفیه** ۹۶۷ حدیث: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۷۰] .

شرح الشوقیه=شرح الرسالة الشوقید

شرح صحیفهٔ واردات

ازخواجه میردرد دهلوی درگذشتهٔ۱۱۹۹

11622ـ **آصفیه**۱۵۲۸تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

شرح عالم علوی

ازمحمد صالح فرزند محمد سعیدخلخالی (۱۰۹۵ ـ ۱۱۷۵) نه‌محمدصالح فرزند محمد سعیدخلخالی‌تهرانی درگذشتهٔ۱۳۰۶.گزارشی است بشیوهٔ عرفانی برحدیث منسوب به‌حضرت علی . در آن از صدرای شیرازی و گزارش عبدالرحیم دماوندی دراین باره یادشده است. **آغاز**:(۱) الحمدلله الذی ابدع العقل ابداعاً لطیفا. **آغاز**: (۲) سئل علیه السلام عن‌العالم العلوی ، فقال صور عادیة عن‌المواد، عالیة عن القوة والاستعداد .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۰۲ . طبقات اعلام الشیعه ـــ نقبا : ۸۸۵ . دانشمندان آذربایجان : ۱۰ . المآثر والاثار : ۱۸۵ .

11623ـ **رضوی**۵۶۵اخبار(۶۱۶۵) نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمدکریم سالیانی ، سه شنبهٔ۱۱شوال **۱۲۵۸** دررشت، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۳گ ۱۹س [ف. رضوی ۵ :۱۰۳].

11624ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۱۵ : نسخ **۱۲۶۷** (ص۲۴۳ ـ ۲۴۴) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. مجلس ۹ : ۳۰۱] .

شرح عباراتی از تلویحات

از حسام الدین فرزند یحیی لاهیجی ، نگارندهٔ «نفس: ۸۵۵» وجزآن. که دررمضان ۱۰۷۹ بانجام رسانده است . **آغاز**: رب هب لی من‌لدنك رحمة... ازقضاعباراتی ازعبارات تلویحات‌که ازجمله تصانیف حکیم‌الهی .

11625ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۵۶۶/۶ نوشتهٔمحمد فرزندمحمودمور کلابی مازندرانی **۱۰۹۰**، همراه شرح اشعار ناصرخسرو و جز آن ازهمو [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۲ ـ یادداشت‌های سید عبدالعزیز طباطبایی] .

شرح العبودیة جوهرة کنهها ـ الربوبیة

از ملاخلیل فرزند محمد زمان ، نگاشتهٔ پیرامن ۱۱۴۴. ازاین نگارنده چند رساله در حکمت طبیعی در مجموعهٔ ۲۲۵ ملی هست . **آغاز**: ربوبیه مصدر وصف تربیت است ، و عبودیت مصدر وصف عبادت و تربیت عبارتست از عطاء ...

11626ـ **تهران** ،ملی ۲۲۵/۱۳ ف: بخامهٔ نگارنده ، در**۱۱۴۴** درفهرست، همراه دو گفتار ازاو بعربی [ف . ملی ۱ : ۲۲۵] .

شرح عین العلم

از شیخ فخرالدین محب‌الله .

11627ـ **آصفیه**۱۵۵۹تصوف: تاریخ ونشانی یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

شرح غزلی از حافظ

ازملاجلال‌الدین دوانی نگارندهٔ «تهلیلیه ۳۶»، درگزارش غزلی که بابیت زیر آغاز می شود : در همه دیرمغان نیست چومن شیدایی- خرقه جایی‌گرو باده و دفترجایی . **آغاز :** دیریست تا بحکم و جوب اداء حق اخوت در شرع فتوت ودین مروت بررقبهٔ قلم سست قدم بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۷۶ .

11628**ـ قاهره**، دارالکتب۳۷مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق**۹۲۱**، آغاز برابرنمونه (گ۶۲پ-۷۳پ)۱۹س[مخطوطات۱ : ۳۳۶].

11629 **ـ دانشگاه** ۱۰۲۱/۱۰ : نستعلیق علی‌فرزند مسافرقاضی، **۹۳۹**درتبریز (۶۵ پ ـ ۷۵ پ) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۵۰] .

11630**ـ تهران،** ادبیات ۳۲۲/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۴۱-۹۴۶** دردفتر [ف. ادبیات ۲ : ۵۹] .

11631**ـ تهران** ، ادبیات ۲۵۳/۹ حکمت : باتاریخ **۹۴۷** در دفتر ، زرین [ف . ادبیات ۲ : ۵۶] .

شرح غزلی از حافظ

از همان دوانی. گزارش غزلی باسرآغاز زبان عشق ندارد ادیب نکته شناس ـ که این لغت نه باوضاع تازی وعجم است.

11632 **ـ تهران** ، ادبیات ۱۱۹/۸ حکمت : نسخ سدهٔ **۱۰**، باتاریخ۹۷۰ دردفتر [ف. ادبیات ۲ : ۴۰] .

11633**ـ الهیات** ۱۸۹/۳د: نستعلیق مظفرحسین فرزند احسان‌الدین، **۱۰۱۶** (۴۶ر ـ ۵۷د) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۵] .

11634**ـ ملک** ۵۷۰/۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۵۲۸ ـ ۵۵۰)، در فهرست آمده گویا ازدوانی. **آغاز:** دیریست‌تابحکم وجوب اداء حق اخوت در شرح فتوت و دین مروت [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۷۰] .

شرح غزلی از حافظ

ازهمان دوانی. چنین‌است آغازغزل: دلم ز صومعه بگرفت وخرقهٔ سالوس ـ کجاست دیر مغان وشراب ناب کجاست .

11635 **ـ الهیات** ۷۴۹/۷ د : گویا سدهٔ **۱۲** (۵۲پ ـ ۵۴پ) [ف . الهیات ۱ : ۳۷۹] .

شرح غزلی ازعطار

از ناشناس . گزارش غزلی با سرآغاز : مسلمانان‌من‌آن‌گبرم که بتخانه بناکردم ـ شدم بربام بتخانه بعالم درندا کردم .

11636**ـ تهران** ، آقای افشار یزدی ۱۸ مج. تاریخ یادنشده، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

شرح غزلیات مغربی

ازعبرت دماوندی، که «نوتقویم شرعی : ۳۶۴» خودرا بسال ۱۱۹۲ نگاشته است .

11637**ـدانشگاه**۳۳۹۶/۲ه: نستعلیق خود نگارنده در جنگ مؤرخ **۱۱۹۲** (۳۰ر- ۳۶د) ۱۳س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۷] .

شرح الفصل فی‌حقیقة عالم‌الوصل

ازمحمد فرزندمحمدباقر نواب، نگارندهٔ «اسرارالقلوب : ۲» و جزآن . گزارش باب یکم‌است ازده‌باب «درالمکنونه» نگاشتهٔ حاجی میرزاآقاسی درتوحید، بسال ۱۲۵۷ بنام همان حاجی (بنگرید : حکمت الیمانی ، در بخش عرفان). **آغاز:** تجلی‌لی‌المحبوب عن‌کل‌جهة. فشاهدته فی‌کل معنی وصورة .

11638ـ تهران، ملی ۶۸۲/۱ ف: نستعلیق **۱۲۵۸** گویا بخامهٔ نگارنده، برای همان حاجی (ص۱ـ۶۱) [ف. ملی۲:۱۸۲].

شرح فصوص الحکم

متن از محیی الدین عربی، که یاد او در «ترجمهٔ المدخل المفید: ۱۰۸۸» گذشت. گزارش ازعبدالرحمان جامی که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. **آغاز**: الحمدلله الذی زین خواتیم قلوب الاولی.

11639ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۱۷/۱ Or: نوشتهٔ **۱۰۱۴** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه ها ۴: ۶۶۹].

11640ـ **سپهسالار** ۶۵۱۴/۲: نستعلیق محمدعلی کرمانشاهی، **۱۲۹۸** (۲۹پ ۲۶۸ر)، آغاز برابر نمونه، ازروی نسخهٔ مؤرخ ۱۲۳۵ نوشته شده [ف. سپهسالار ۵: ۲۱۴].

شرح فصوص الحکم

از صاین الدین علی ترکه، که یاد او در «شق القمر: ۱۲۶۱» خواهد آمد.

11641ـ **مجلس** ۴۵مج : نوشتهٔ یکشنبهٔ ۳ع۱/**۸۳۱**، درمجموعه رساله‌های او که افزودگیهایی بخامهٔ نگارنده دارد، و در محضر مؤلف مقابله شده، در نزدیك به‌پایان صفر ۸۳۲ در منزل جالوی طبرستان و هزار جریب باخواندن **ظهیرا** (خواجه ظهیرالدین محمود نویسندهٔ نسخه است) [فرهنگ ایران زمین، دانش‌پژوه ۱۴: ۳۱۱].

شرح فصوص الحکم

متن ازهمان ابن العربی، گزارش ازقاضی شیخ محب‌الله بهاری درگذشتهٔ ۱۱۱۹ [میرعثمان علی]، که در ۹ شوال ۱۰۴۱ بپایان رسانده [سعید نفیسی]. **آغاز**: الحمدلله الولی والصلاة

11642ـ **مجلس** ۲۱۱۰: نستعلیق میانه‌های ذیحجهٔ **۱۱۳۷** کاغذ هندی، ۹۰۲ ص [ف. مجلس ۶: ۹۳].

11643ـ **آصفیه** ۱۴۷۵ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۰۱** [ف. آصفیه ۳: ۱۹۸].

شرح فصوص الحکم

متن ازمحیی الدین عربی (م ۶۳۸). گزارش ازخواجه محمد پارسا، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» وجزآن. در دیباحه می‌نویسد: کسانی این کتاب راگزارش کرده و بخوبی ازعهدهٔ آن برنیامدند، مگر آنکه سخن‌را بدرزا کشانیدند من‌گرچه بکوتاهی پرداختم ولی‌کلید این راز را بدست دادم. **آغاز**: حمد بیغایت آن فاطر حکیم راکه آثار انوارصبح وجودرا ازقعرچاه ظلمت.

11644ـ **سپهسالار** ۶۵۱۲: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه [ف.سپهسالار۵:۲۱۴].

11645ـ **دانشگاه** ۱۰۸۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده، تافص۲۷حکمة فردیه فی‌کلمة محمدیه را دارد، زرین. آغاز برابر نمونه، ۲۹۰ گ [ف. دانشگاه ۳: ۴۶۷].

شرح فصوص الحکم

متن از محیی‌الدین عربی ترجمه از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در«تفسیرآیت کل شیء هالك: ۲۵» گذشت. دوگفتار دراین‌باره‌یکی بنام«شرح ابیات‌فصوص ۱۲۱۵» ویکی«جواهر: ۱۱۱۵» از اوگذشت. و اینك گفتارجدا ولی بهمان شیوه از همان «فصوص» گزارش فص‌یکم (فص‌کلمةالهیه). **آغاز**: حمدله. صلاة. قال المحقق... فی‌اول‌کتاب‌فصوص‌الحکم فص‌حکمة الهیة فی‌کلمة آدمیة. سخنی عارفانه می‌گویدـ یادی از اهل ذوق میجوید.

11646ـ **دانشگاه** ۹/۲۹۲۰: نسخ و نستعلیق محمود فرزند محمد حسینی ، چهار شنبهٔ ع۲/**۸۷۱**، آغاز برابر نمونه (ص۶۱ ـ ۹۰) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶] .

11647ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۳ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** (۹۶پ‌ـ۱۱۸پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11648ـ **ملك** ۴۱۸۴: نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی در**۱۲۵۸** با ۳۹ گفتار دیگر ازهمو (۲ر ـ ۲۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11649ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۱ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵**، همراه ۹۰گفتار دیگر ازهموکه دوشمارهٔ مکرر دارد (ص۱ ـ ۱۹) ، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۵].

شرح فصوص الحکم

از همان شاه نعمت‌الله که دربالا یاد شد .

گزارش فص‌آدمی است تافص محمدی ، که در (ص۲۰۰ـ۲۰۸) چاپ افست و (ص۶۱ـ۸۳) جلد دوم چاپ دکتر نوربخش چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. غزل . حبیبی سیدی یا ذالمعالی ـ سوی الله عند شمس کالظلالی .

11650ـ **سنا** ۳۷۲/۸: نستعلیق‌محمد مظفر فرزند محمدحکیم ، رمضان **۱۰۶۶**همین نسخه در مجموعه رساله‌های او چاپ‌افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۹] .

11651ـ **ملك** ۴۲۶۲/۶۰ : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** (۳۲۸پ ـ ۳۳۷ر) ، درنسخه نام «فصوصیه» دارد [رؤیت] .

11652ـ **مجلس**۳۰۶۷/۱۳: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۶۶ ـ ۷۴) آغاز برابرنمونه ، همراه ۹۰گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۹] .

11653ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق جواد نوربخش ، **۱۳۲۶** (ص۵ـ۲۲) آغاز برابرنمونه [یادداشتهای ابراهیم دیباجی].

شرح فصوص الحکم

از همان شاه نعمت‌الله .

11654ـ **سنا**۳۷۲/۹: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم، باتاریخ **۱۰۶۶** در شماره‌های پس‌وپیش‌ازآن دردفتر. این‌نسخه در (ص۲۰۹ ـ ۲۳۲) مجموعه رساله‌های اوچاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۹] .

شرح فصوص الحکم

از همان شاه نعمت‌الله که دربالا یاد شد .

گزارش فص یکم است بعربی و فارسی در هم آمیخته. **آغاز:** الحمدلله و الصلاة علی رسول اللهص سبحان من‌لم یکن علیه دلیلاالانفسه ... قال‌الشیخ ... فی فص‌الاول الکتاب المسمی به فصوص

11655ـ **ملك** ۴۲۶۲/۳: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** ، آغاز برابرنمونه (۶۶پ ـ ۷۱ر) [رؤیت].

شرح فصوص = اصطلاحات

از همدانی، درص ۱۰۳۸ گذشت .

شرح فصوص الحکم

متن از محیی الدین عربی (م ۶۳۸) .

گزارش ناشناخته، از یکی از شاگردان عبد ـ الرزاق کاشی (م۷۳۰ یا ۷۳۵)وداود قیصری. بسال ۷۷۴ تولد پیامبر = ۷۲۱ (ص ۷۱) نگاشته است. ودر صفحهٔ عنوان نسخهٔ ۳۳۵۰ دانشگاه آمده: شارح علاء الدوله سمنانی است (م۷۳۶). گفتاریست به‌نثروشعرهایی‌ازنگارنده دارد: فص ۱ ـ حکمة فاتحیه‌فی کلمة صالحیه۲ـ

حکمة‌قلبیه‌فی‌کلمه‌شعیبیه ۳ـ فیه‌ماقال روزبهان فی‌التجلی . . . آغاز: حمدله. صلاة. فص : حکمة فاتحیه فی کلمه صالحیه و فتوحیه نیز آمده است چون فتوح عبارت است از حاصل گشتن چیزی از آن چیزکه توقع .

11656 ـ دانشگاه ۳۳۵۰ : نستعلیق سدهٔ ۸ ـ ۹، باتاریخ تملیك ۱۰۹۷ نیم صفحه از پایین صفحهٔ یکم پارشده، انجام نیزافتاده ، فهرست۳۷فص وبندآن‌درفهرست دانشگاه‌آمده ۱۳۶گ ۲۹س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۵۰].

شرح فصوص الحکم

متن از محیی الدین عربی (م ۶۳۸) .

گزارش از ناشناس و متأخر از شرح قیصری درگذشتهٔ ۷۵۱ .

11657ـ قاهره، دارالکتب۲۰تصوف فارسی طلعت : روزبهـان فرزند همام هندی نوربخشی ، ۷ ج ۱/۹۰۰ ، ۳۴۷ گ ۲۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۳۷] .

شرح فن = شرح گلشن راز

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح

نظم الدرر = شرح قصیدهٔ تائیه

متن ازابن فارض. گزارش ازصاین‌الدین علی‌ترکه نگارندهٔ « شق‌القمر: ۱۲۶۱ » وجز آن . پس از یك دیباجه مقدمه‌ایست عرفانی دریك اصل و دوازده وصل ، و در ۱۴ ذیحجهٔ ۸۰۶ بانجام رسانده است. چلبی‌ازاین‌گزارش یادکرده است. آغاز: حمد بیحد خدایرا که نهال بود و نابودازریاض اراضی‌کان‌الله مقطوع.

بنگرید : کشف‌الظنون ۱: ۲۶۵ (التائیه) سبك شناسی ۳ : ۲۳۷ .

11658ـ قاهره، دارالکتب۲۱تصوف طلعت : نستعلیق زیبای ۸۵۵آغاز برابرنمونه ۱۳۴ گ ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۹۱] .

11659 ـ مجلس ۲ مج : در مجموعهٔ رساله‌های او جلد دوم، باتاریخ ۹۰۳ دردفتر خریداری ازباقرترقی ازکتابهای‌قم [رؤیت] .

11660ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه در فهرست از نگارنده نام برده نشده و تاریخ نگارش ۸۶۰ یادشده‌است [نسخه‌ها ۶: ۵۹۴].

11661 ـ تهران، ملی۷۶۰:گویاسدهٔ ۱۱ ،درفهرست‌بنام«نزهت‌الارواح»ودر۱۴وصل یادشده‌است‌که‌درسدهٔ ۱۰نگاشته‌شده، آغازبرابر نمونه،۲۱۹گ ۱۷ س [ف. ملی ۲ : ۲۸۱] .

11662ـ مجلس ۲۱۰۹ : تحریری خوب ۱۲۶۶. آغاز : حمد بیحد خدای را. درفهرست ازنگارنده نام برده نشده جز اینکه آمده است‌که ازسدهٔ هشتم بوده است ، ۳۲۳ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۹۳] .

11663ـ الهیات ۵۲۲د: نسخ۱۲۷۸ درفهرست‌آمده گویاازصاین‌الدین، آغازبرابر نمونه. ۲۱۶گ [ف. الهیات۱ : ۸۷]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۸۴ هست [فیلمها : ۱۳۳] .

11664ـ تبریز، ملی۲۰۰(۲۱۲۸): نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست از نگارنده یاد نشده [ف . ملی تبریز ۱ : ۲۶۱] .

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح تائیهٔ ابن فارض

متن ازهمان ابن‌فارض. گزارش از عبد-الرحمان جامی ، نگارندهٔ « تهلیلیه : ۳۶ » و جز آن. چلبی‌وپدرم‌ازاین‌گزارش‌نام‌نبرده‌اند.

11665 ـ دهلی نو ۵۰۴/۱۳

(۱۸۱) : باتاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۱۵۹هست [فیلمها:۱۶۳].

11666 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۸۰۱۷/۳ Or: نوشتهٔ **۱۰۱۴** همراه شرح خمریه ازهمو [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۶] .

11667 **ـ پاریس**، ملی ۵۸۸/۲ : با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۴] .

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح نظم الدرر

ازهمان عبدالرحمان‌جامی که دربالا یاداو گذشت. واین جز«لوامع» اوست. **آغاز** : پاکا خداوندی‌که صفحات کاینات نامهٔ سپاس وستایش اوست... امابعد، نموده‌می‌آیدکه‌چون‌درفرصت این‌کمینه .

11668 **ـ ایاصوفیا** ۴۲۰۹: در«کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

11669 **ـ ملك** ۴۷۹۵/۶ : نستعلیق ، در «کلیات» مؤرخ **۸۹۵** او (۳۲۱ر-۳۲۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11670 **ـ تهران** ، اصغر مهدوی ۶۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

11671 **ـ ایاصوفیا** ۴۲۰۹: در«کلیات» او گویا ازسدهٔ **۹ ـ ۱۰. فیلم**آن در دانشگاه ش۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۱] .

11672 **ـ دهلی‌نو** ۵۰۴/۱۲(۱۸۱): با تاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح نظم الدرر

ناشناخته .

11673 **ـ تبریز**، ملی ۲۸۰۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۵] .

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح ابیاتی از . . .

شرح قصیدهٔ ابن فارض = لوامع انوار الکشف و الشهود

شرح قصیدهٔ‌ابن‌فارض = مشارب الاذواق

شرح قصیدهٔ اثیر اخسیکتی

اثیرالدین اخسیکتی (اخسیکت ازسرزمین فراغانـهٔ ترکستان است) . درگذشتهٔ ۵۶۲ ، قصیده‌ایست نونی، گزارش نیزشاید ازهموباشد **آغاز**: جهانراهم جهانبانیست پیدابین وپنهان دان... حقیقت که انسان را آفریدگاریست که هرچه درهژده‌هزار عالم‌آشکار وپنهانست بچشم

بنگرید : ذریعه۹ : ۵۴ ـ ریاض‌العارفین ۲۸۱ ـ ریحانةالادب ۱:۳۷ ـ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۱۰۲ ـ آتشکدهٔ‌آذر : ۳۱۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۶ .

11674 **ـ دانشگاه**۶/۴۱۱۸: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۱۱۵ ـ ۱۲۶) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۹۸] .

شرح قصیدهٔ بستی (نونیه)

متن از ابوالفتح علی فرزند محمد بستی، وزیرمعروف به‌ابن‌عمید، کشته در ۴۰۰ یا ۴۰۱ که دودیوان یکی‌به‌عربی‌ویکی‌فارسی داشته‌است درعرفان وپرهیزکاری باسر آغاز: زیادة المرء فی‌دنیاه نقصان، درپیرامن شصت بیت . گزارش ناشناخته. چلبی‌ازترجمهٔ‌فارسی‌آن ازبدرالدین جاجرمی یادکرده است

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۶ (ابوالفتح) و ۹: ۱۳۵ (بستی) ـ تاریخ بیهق ۷۱ ـ ریحانة الادب ۱۴۶:۵ (ابوالفتح) ـ مجالس المؤمنین ۲۱۱ ـ معالم العلماء: ۱۴۱ ـ کشف الظنون ۱۳۳۶:۲ (قصیدهٔ بستی) ـ هدیة العارفین ۱: ۶۸۵.

11675ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۰** [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه].

11676ـ تهران، ادبیات ۲/۳۸۸ جوادی سدهٔ **۱۳** از مترجم درفهرست نام برده نشده است [ف. ادبیات ۳: ۶۰].

شرح قصیدهٔ خمریه = شرح قصیدهٔ ابن فارض

شرح قصیدهٔ عبدالقادر گیلانی

غوث اعظم، عبدالقادر فرزند ابی صالح موسی‌گیلانی (۴۷۰ ـ ۵۶۲). **آغاز:** سقانی الحب، یعنی نوشانید مرا محبت‌کاسهای وصال.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۶ ـ روضات الجنات: ۴۴۱ ـ مؤلفین مشار ۳: ۹۰۱.

11677ـ قاهره، دارالکتب ۹۱۰ زکیه فارسی: بی تاریخ (گ۱۳۶پ ـ ۱۳۷ر) ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۳۴۲].

شرح قصیدهٔ عبدالقادر

متن‌ازهمان محیی‌الدین عبدالقادرگیلانی و همان قصیدهٔ پیشین، در شطحیات صوفیانه: سقانی الحب کاسات الوصال ـ فقلت لخمرتی نحوی تعال. گزارش هربیت به دوبیت مثنوی از سرایندهٔای ناشناس. **آغاز:...** بس‌شدم‌زان باده‌مست و بی‌خبر ـ مستی‌من‌کردیادان‌را خبر.

11678ـ مجلس ۳۷۰۷/۵: دردفتر همراه متن مؤرخ **۱۲۴۳ـ۱۲۵۴** (ص۲۲۴ـ۲۲۸) [یادداشتهای آقای حائری].

شرح قصیدهٔ فخرالقضاة رازی

از لسان الاطباء حسن فرزند میرزا علی طبیب، متخلص‌به‌حکیم وخفائی، زنده‌در۱۳۱۲ **آغاز:** بال مرصع گشاد مرغ ملمع بدن ـ اشك زلیخا بریخت یوسف کل پیرهن. بال مرصع افق شرقی را می‌خوانند.

11679ـ دانشگاه ۴۰۸۵: نستعلیق خود نگارنده درجنگ خوداو، رمضان **۱۲۷۹** (ص۱۷۴ـ۱۹۸) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۶].

شرح قصیدهٔ معجزات

ازقاضی‌اختیار، منشی‌وشاگردعبدالرحمان جامی، گزارشی است ازقصیدهٔ استادش جامی، دربارهٔ معجزات پیامبر، بسال ۹۰۰ ساخته، ودرآن‌ازخود و «اساس الاقتباس» خودیادکرده وسخنان امام صادق‌را آورده وازفضایل علی‌یاد کرده است به نظم. آغاز قصیده: بانگ رحیل ای قافله برخاست خیزای ساربان. **آغاز:...** بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ سرورق معجزه‌های قدیم... پاکا پروردگاری‌که نظم سلسلهٔکلیات از بدایع صنایع او قصیده‌ای است مطلعش مرصع بجوهر نور محمدی...

بنگرید: ذریعه ۶۲:۹. ترجمهٔ مجالس النفایس قزوینی: ۲۷۱. تذکرهٔ سامی: ۳۰ فرهنگ سخنوران: ۳۲.

11680ـ دانشگاه۳۰۸۸/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱پ ـ ۱۰۲ر) زرین، ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۴].

شرح قصیدهٔ نظم‌الدرر = شرح قصیدهٔ ابن فارض

شرح قصیدهٔ یائیهٔ میر فندرسکی

قصیده از میرفندرسکی، نگارندهٔ «حقایق

الصنایع: ۶۶۱» وجز آن، قصیدهٔعرفانی بااین سرآغاز: چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباستی ـ گزارش ازملامحمدصالح‌فرزندمحمد سعید خلخالی (۱۰۹۵-۱۱۷۵) نه‌محمدصالح خلخالی تهرانی درگذشتهٔ ۱۳۰۶ چنانکه در ف. مشار ودانشمندان آمده است [نقباء] . واز هموست «شرح حدیث عالم علوی» . **آغاز:** ای‌آنکه بجز تو نیست در هردو جهان... اناـ جیك یاقدوس باری‌النفوس نورقلوبنا بمعرفتك

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۱۵ و ۱۵ : ۲۵۰ طبقات اعلام الشیعه، نقباء : ۸۸۵ (سید صالح درگذشتهٔ ۱۳۰۶) ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۱۶ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۲۰ (محمد صالح درگذشتهٔ ۱۱۷۵) و۵۲۱ (محمدصالح‌درگذشتهٔ ۱۳۰۶) .

11681ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۲مج : نسخ خوش با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر ، زرین [رؤیت] .

11682ـ **مجلس** ۳/۵۳۷۰ : شکسته نستعلیق **۱۱۹۴** (۱۵۲ ر ـ ۱۷۹ پ) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

11683ـ **ملك**۳/۵۸۵۸. نسخ‌باتاریخ **۱۲۳۵** در دفتر (۵ ر ـ ۲۰ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11684ـ **مجلس**۱۶/۱خویی: شکسته نستعلیق محمدحسن **۱۲۴۴** (ص ۴۱۰-۴۴۸) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۱۶۳] .

11685ـ **دانشگاه**۳/۲۸۷۱: نستعلیق محمدمحسن فرزند آقامیرزا محمدحسین فرزند میرزا عبدالغنی طبیب‌کرمانی **۱۲۴۵** (۵۸پ- ۳۹ر) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۱۶] .

11686 ـ **رضوی** ۷۰۰ ادبیات (۶۳۳۰) : نسخ و نستعلیق علی اکبر فرزند محمدکریم سالیانی ، ۱۵ رجب **۱۲۵۸** [ف . رضوی ۷ : ۶۳۲].

11687ـ **دانشگاه**۲/۲۹۰۹: نستعلیق ۲ع۶/**۱۲۶۲** (ص۱۸۳-۱۸۸) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۵] .

11688ـ **ملك** ۶۹۳/۱۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۲۱۱پ ـ ۲۳۰ر) [رؤیت] .

11689 ـ **حقوق** ۱/۳۰ د : نستعلیق محمد فرزند محمد باقر کاشانی ، ۱۴ ع ۲/ **۱۲۹۳** (۱پ ـ ۲۷ر) [ف. حقوق : ۱۵۲] .

11690ـ **مجلس** ۲/۵۵۰۰: سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۱۶ : ۴۰۰].

11691ـ**رضوی**۶۹۹ادبیات(۶۳۲۹) نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۳** [ف. رضوی۷:۵۳۱].

11692 ـ **سپهسالار** ۷۵۳۵/۳ : نستعلیق محمدعلی کرمانشاهی ، **۱۳۰۴** [ف . سپهسالار ۵ : ۲۲۰] .

11693 ـ **دانشگاه** ۱/۱۵۸۷ فیلم : ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۴ شوال **۱۳۰۸** [فیلمها ۱ : ۶۱۳].

11694ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : سدهٔ **۱۴**، ش۴ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

11695ـ **مجلس** ۱۲/۱۸۶۶ : تاریخ یادنشده (ص۱۵۷-۱۸۴)نونویس [ف. مجلس ۵ : ۳۴۹] .

11696ـ**سپهسالار**۴/۶۵۲۲: تاریخ یاد نشده (۱۵۹ر-۱۶۷ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۰] .

شرح قصیدهٔ میرفندرسکی

ازمحسن فرزندمحمدگیلانی، بادیباجه‌ای بعربی. **آغاز:** سبحانك یا من دل‌علی ذاته به ذاته، وتنزه عن‌مجانسة مخلوقاته ... یقول...

ابن محمد محسن الجیلانی...

11697 ـ دانشگاه ۳۱۹۵/۱۰ : نستعلیق محمدشفیع فرزند محمد سعیدقراگزلو باتاریخ **۱۲۶۴** دردفتر بهمین خامه (ص ۷۸ ـ ۱۳۵) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۵].

شرح قصیدهٔ یائیهٔ میرفندرسکی = تحفة المراد

در ص۱۰۷۵ گذشت.

شرح الکافیة

متن از ابن‌حاجب، گزارش مبحث تنازع آنست، بروش عرفانی، در پنجشنبهٔ ۲۲ رجب ۹۰۶ بدان آغازشده است.

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۳۷۰ (الکافیة) ذریعه ۱۴ : ۲۹ ـ ۳۱ (شرح الکافیة).

11698ـ مجلس ۴۰۴۹/۴ تنکابنی: نوشتهٔ عباس فرزند حیدر قمی، اواخر صفر **۱۰۷۷**. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۲۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۹].

شرح کتابی عرفانی

ازعبدالرزاق‌کاشی، که یاد او در «آغاز و انجام : ۷۲۲» گذشت. متن شناخته نیست.

11699ـ تبریز، ملی ۷۶۳۶: نوشتهٔ پسر او در**۷۶۴** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶].

شرح کلمات صوفیان = اصطلاحات صوفیان

شرح کلمات قصار

از سلطان محمدفرزند حیدر محمد فرزند سلطان محمدگونابادی نگارندهٔ «بیان السعاده: ۸» وجزآن، گزارش سخنان باباطاهر است، که ازگزارش عین‌القضاة همدانی که بعربی‌است بسیار بهره برده است.

بنگرید: ذریعه ۱۴: ۴۰ ـ ریحانة‌الادب ۱: ۲۸۱ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۱۱۴.

11700ـ شیراز، خانقاه‌احمدیه ۲۲۲: نوشتهٔ **۱۳۲۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۴].

شرح کلام شاه‌نعمت‌الله ولی

از منصورعلی.

11701ـ بادلیان C۶۵/۳ : باتاریخ **۱۲۸۶** دردفتر. فیلم‌آن درداتشگاه ش۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳].

شرح کلمات غوثیه

از ولی فرزند ملوك شاه صدیقی قادری. کتابی ازاوبنام«شرح رسالهٔغوثیه» در۱۸۹۹م در هند چاپ شده است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۶ : ۶۹۲.

11702ـ آصفیه۱۶۱۹تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲].

شرح کلمات قصار

متن از باباطاهر، گزارش ناشناخته، و وشاید باپیشین یکی باشد.

11703ـ همدان، مدرسهٔ غرب۴۷۰: نوشتهٔ محمد حسن مشهور به آقا بزرگ فرزند ملایونس، پنجشنبهٔ ع۱۴/ **۱۳۱۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۷].

شرح کلمات مرموزه

از محمد نواب لاهیجی، نگارندهٔ «اسرار القلوب : ۲»، **آغاز:** تجلی لی المحبوب عن کل‌وجهه ـ فشاهدته فی‌کل معنی وصورة.

11704ـ تهران، ملی۷۸۵ف: نستعلیق محمدعلی‌فرزندحاج‌زین‌العابدین‌عاملی‌اصفهانی در **۱۲۵۷** گزارش فصل یکم از ده فصل کلمات مرموزه‌است، ۵۰گ۱۱س [ف. ملی۲: ۳۱۰].

شرح گلشن راز

ازمحمدابراهیم فرزندمحمدعلی سبزواری خراسانی ، ملقب به‌وثوق الحکماء ، درگذشتهٔ پیرامن ۱۳۵۸. این گزارش را پس از «شرح دعای عدیله» که بسال۱۳۱۸ نگاشته بود، گویا در۲۸ شعبان۱۳۵۳ بانجام رسانده‌است وبسال ۱۳۳۰ درتهران در۴۱۴س بچاپ رسیده است [ذریعه] نگارنده‌شاگرد حاج‌ملاهادی سبزواری (اسرار الحکم : ۷۳۲) بوده و دراین‌گزارش از افادات او بهره برده‌است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۶۸ ـ ف. مشار ۱۰۲۶ ـ نسخه ها ۴ : ۱۱۶ .

11705 ـ **دانشگاه** ۳۳۵۱ : نسخ سدهٔ **۱۴** ، ۱۴۸ گ ۲۰ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۳] .

شرح گلشن راز

از احمد فرزند موسی ازاهل سنت که در ۸۴۴ بانجام رسانیده است . در پایان آمده : نوشتم «شرح گلشن» در حضورش ـ کـه بودم از حضورش غرق نورش ـ ... نمی‌گویم لقب ، مخفی گذارم ـ ولی تاریخ و اسم خود بیارم ـ ز هجرت بود اینجا هشتصدوچار ـ چهل‌سالش دگر بااو بهم یار... که هستم احمد موسی به‌گفتار (بنگرید : شرح جهان نما : ۱۲۲۵) .

آغاز : بسمه تیمنا وتبرکا بذکره ، صلواة علی حبیبه و نبیه و رسوله محمد و آله واصحابه و اولیائه اجمعین .

11706 ـ **دانشگاه** ۲۲۶۱/۲ فیلم : نستعلیق خوش سدهٔ **۹** (۱۲۲ پ ـ ۲۴۸ ر) همراه «شرح جام‌جهان‌نما» [فیلمها ۱ : ۶۶۰] .

11707 ـ **ملک** ۲۲۵۷ : نبشتهٔ ج ۲/ **۹۸۴** [نسخه‌ها ۴ : ۵۹] .

11708 ـ **مجلس** ۱/ ۲۴۲۰ : نبشتهٔ **۱۰۴۸** ، آغاز افتاده (ص۱ـ۲۳) [نسخه‌ها۴ : ۵۹ و ۵ : ۱۷۷] .

11709 ـ **ولی‌الدین جارالله**: تاریخ یاد نشده ، نگارش ۸۴۴ گویا از احمد فرزند موسی‌باشد[ذریعه۱۳ : ۲۶۹ ونسخه‌ها۴ : ۵۹] .

شرح گلشن راز

ازمولانا ادریس‌فرزند حسام‌الدین بدلیسی نگارندهٔ «هشت بهشت» درگذشتهٔ ۹۲۶ یا ۹۳۰ چلبی این‌گزارش‌را یادکرده و«ذریعه» بنقل‌از میرزا حسن شفیع‌زاده مینویسد : نسخهٔ اصل در اسلامبول هست. گلچین معانی در «گلشن‌راز و شروح آن» می‌افزاید : این گزارش اخیراً در اسلامبول به چاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه۱۳ : ۲۶۹ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۳۷ هدیة‌العارفین ۲ : ۴۰۷ (شبستری) و ۱ : ۱۹۶ (البدلیسی) ـ نسخه‌ها ۴ : ۸۵ .

11710 ـ **اسلامبول** : نسخهٔ زرین ، نبشتهٔ **۱۱۳۵** [ذریعه ۱۳ : ۲۶۹] .

شرح گلشن راز

از امین‌الدین تبریزی، از شاگردان شیخ محمود شبستری ، که هریك از مصاریع «گلشن راز» را باکلماتی برای توضیح مطلب افزوده و تمام منظومه را بشکل مستزاد درآورده است . نسخه‌ای‌از آن‌در کتابخانهٔ‌معرفت‌هست[دانشمندان آذربایجان]. گویا مستزادیکه‌آقای تربیت دیده «غنچهٔ باز» ازعین‌الدین‌باشد [گلچین‌المعانی].

بنگرید : دانشمندان آذربایجان: ۳۳۶ـ نسخه‌ها ۴ : ۵۴ .

شرح گلشن راز

ازمحمدباقر فرزندمحمد حسین، بخواهش

میرزا محمد حسن . گزارشی است بدون اینکه شعری‌عنوان‌کرده‌باشد [گلچین‌معانی]. **آغاز:** دیباجهٔ دیباج کلام، حمد ملك علام است که از لفظ مشیت کاف ونون آفرید... امابعد ، چون زبدهٔ ارباب همم .

11711ـ **تهران** ، سلطانعلی سلطانی بهبهانی : ازاواخر سدهٔ **۱۳** ، ۹۰ گ ۱۰ س [نسخه‌ها ۴ : ۹۹] .

شرح گلشن راز

از کمال‌الدین حسین فرزند شرف الدین عبدالحق اردبیلی ، نگارندهٔ «فراست : ۴۳۸» وجزآن. بامقدمه‌ای در دوازده فصل (مطلع) ، بسال ۹۰۸ (= شرح گلشن) بانجام رسانده و«ازمفاتیح‌الاعجاز»لاهیجی بهره‌برده‌واشعاری ازخود درآن آورده است. **آغاز :** بنام آنکه دل درگلشن‌راز ـ هزاران نغمه کرد ازعشق او ساز... امابعد، چنین‌گویدفقیر... که این‌ورقی چندست درشرح عبارات .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۶۹ ــ نسخه‌ها ۴ : ۷۶ .

11712ـ **تهران**زرگنده، همایون‌فرخ: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۱** ، چند برگ از میان افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۸۵].

11713ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۳۳: سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۴] .

11714 ـ **تهران** ، حاج محمد رضا رمضانی، کلالهٔ خاور : نسخ ۲۸شعبان **۱۲۸۵** [نسخه‌ها ۴ : ۸۵] .

11715ـ **دانشگاه**۱/ ۲۶۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بایادداشت **۱۲۸۲** ، آغاز و انجام برابر نمونه، همراه باحاشیه‌ای براین‌گزارش [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۰۵] .

شرح گلشن راز

ازشیخ روح‌بخشان بدخشانی (نه‌نوربخش بدخشانی) خلیفهٔ سید محمدنوربخش است، که در نیمهٔ یکم سدهٔ نهم میزیسته و عین‌الدین در «غنچهٔ باز» ازآن یادکرده است: اگرچه شرح های گلشن راز ـ زده برچرخ دل‌رایات اعجاز ـخصوصاً شرح‌شیخ روح‌بخشان ـخلیفه‌آن امام نوربخشان .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۷۱ ــ نسخه‌ها ۴ : ۵۴ .

شرح گلشن راز

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در «شق‌القمر۱۲۶۱»خواهدآمد.در نسخهٔ ۳۳۱۸ دانشگاه نامی از نگارنده نیامده،تنها از«شرح لمعات»خود وهمچنین ملازمت‌خود باقاضی‌زادهٔ رومی‌درسمرقندیادمی‌کند،ولی‌درپایان«التمهید» خود از آن یادکرده است[ذریعه ۱۳ : ۲۷۰]. **آغاز:** شکروسپاس بیحدوقیاس واجب الوجود راکه وحدت ذاتش بتجدید قوت نظری درنیاید

11716ـ **تهران** ، ملك‌الشعراء بهار : ضمیمهٔ مجموعه ازهمهٔ نوشته‌های منظوم ومنثور اوکه بروزگار خود نگارنده بسال **۸۲۷** نبشته شده است [نسخه‌ها ۴ : ۵۷] .

11717ـ **دانشگاه** ۳۳۱۸ : نستعلیق ، سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ولی از بیت هفتم گزارش‌کرده است [ف. دانشگاه۱۱:۲۳۰۲].

شرح گلشن راز

ازشاه مظفرالدین‌علی فرزندمحمدشیرازی رومی ، درگذشتهٔ **۹۲۲** در بروسه بنام سلطان ابوالفتح‌بایزید فرزندمحمد فرزند مراد(۸۸۶ ۹۱۸) بامقدمه‌ای دربیست‌وهشت‌حقیقت،ساخته است. ذریعه بنقل ازمیرزا حسن شفیع‌زاده می‌ـ

افزاید: دو نسخهٔ زرین ازاین‌کتاب دراسلامبول هست .

بنگرید: ذریعه ۱۳ : ۲۷۰ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۵ ـ هدیة العارفین ۱ : ۷۴۱ ـ نسخه ۴ : ۷۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۳۷ .

شرح گلشن راز

از حافظ محمد فرزندصفرشروانی . این گزارش در «ذریعه» جلد ۱۳ و « گلشن راز و شروح آن» یادنشده است. **آغاز:** شکروسپاس حضرت احدیت را که محبوسان ظلمت آباد وجود .

11718ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۸ زکیه فارسی: نوشتهٔ آدینهٔ صفر **۱۱۶۲**، ۸۳ گ ۱۳ س [مخطوطات ۱ : ۳۴۸] .

شرح گلشن راز

از محمد فرزند علی‌گیلانی . در فهرست موزهٔ بریتانیا ، بدون نشانی بیشتر ، دربخش مثنویها ، یاد شده است. این گزارش در ذریعه جلد۱۳ ودر «گلشن راز وشروح‌آن» یاد نشده است .

11719ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۸۳۶ سدهٔ **۱۳** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۵] .

شرح گلشن راز = شرح وسیط

از سید محمد مدنی نیشابوری ، مشهور بهمیرمخدوم،که درهرات میزیسته ، ومرید شاه قاسم انوار ، وکشتهٔ ۸۳۰ . عین‌الدین از این گزارش در «شرح گلشن راز» خود بنام «غنچهٔ باز» به « شرح وسیط » تعبیر کرده است : و یا «شرح وسیط» میرمخدوم ـ شهید عشق حق آن پیرمرحوم .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۷۱ ـ نسخه ها ۴ : ۵۵ و ۴ : ۲۷۱ .

شرح گلشن راز

از جلال‌الدین محمود [گلچین معانی] . درپایان آن آمده : جامع این کلمات که راقم اینست امید می‌دارد که بطفیل آن عارف کامل این ناقص‌را عاقبت محمود آید، و اسم او نیز محمود است . **آغاز :** حمدی افزون از تصور ادراك وثنائی از قصور و نقصان پاك ، حضرت معبودی راکه بقدرت کامله...

11720ـ **ملك** ۱۱۴۹/۲ : نستعلیق عبدالرشید فرزند حسنخان ج۲/**۹۸۴** [نسخه ها ۴ : ۸۷] .

شرح گلشن راز

از نعمت‌الله فرزندمحمودنخجوانی،معروف بهشیخ‌بابانخجوانی، درگذشتهٔ ۹۰۲. گزارشی است آمیخته. **آغاز:** هویقول الحق وهویهدی السبیل... آغاز سرآوازعندلیبان خوش الحان گلشن یقین وعرفان، و سر...

بنگرید : دانشمندان آذربایجان : ۶۱ ، ۳۳۷ ـ کشف‌الظنون۲ : ۱۵۰۵ ـ ذریعه ۱۳ ۲۶۹ ـ نسخه‌ها ۴ : ۶۹.

11721 ـ **دانشگاه** ۴۰۷۷ : نستعلیق درویشعلی نبوی ، آدینهٔ نیمهٔ رجب **۱۰۸۷** در دمشق شام ، آغاز برابر گزارش احمد فرزند موسی :۱۲۴۸ولی درص‌ع دارندهٔ نسخه آقای باستانی نوشته است‌که ازنخجوانی است، ۱۰۸ گ۱۷س[ف. دانشگاه۱۳:۳۰۵۶]. **آغاز:**این گزارش‌با نگاشتهٔ احمدفرزندموسی‌برابراست‌ولی متن‌آن‌باگزارش اووباگزارش‌نخجوانی هیچیك برابر نیست [گلچین معانی ،نسخه‌ها۴ :۷۲] .

11722ـ **تهران** ، سلطانعلی سلطانی بهبهانی شیخ‌الاسلامی: نبشتهٔ **۱۳۳۲** [نسخه‌ها ۴ : ۷۲] .

11723ـ **حمیدیه** : تاریخ و نشانی یادنشده [دانشمندان آذربایجان : ۳۳۷].

شرح گلشن راز

از نورالله بخاری ، این‌گزارش در «کشف الظنون» و «ذریعه» و «گلشن راز وشروح‌آن» یاد نشده است .

11724ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۲۶ : نستعلیق **۱۲۵۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

شرح گلشن راز

از سید یحیی خلوتی شیروانی درگذشتهٔ ۸۶۸ [دانشمندان آذربایجان] در «ذریعه» و «کشف الظنون» و «فرهنگ سخنوران» از این خلوتی یاد نشده است .

بنگرید : دانشمندان آذربایجان : ۳۳۶ نسخه‌ها ۴ : ۶۲ .

11725ـ **مغنیسا**، مرادیه : تاریخ و نشانی یاد نشده [گلچین معانی ، نسخه‌ها ۴ : ۶۲] .

شرح گلشن راز

گزارشی‌است بی‌سروته ازدرویشی بی‌اطلاع هرچه بزبـان قلمش جـاری شده عنوان شرح بدان داده. اوحتی شیخ محمودرا بدرستی نمی‌شناخته‌است[گلچین‌معانی]. **آغاز:** ای درویش یعنی چه میفرمائید که شعرا وصف محبوب در درین باب می‌کنند ، و اهل‌الله بعکس ایشان ، همچنانکه زلف را تجلی ذات تشبیه کرده‌اند،

11726ـ **مجلس** ۳۳۳۴: سدهٔ **۱۰** ؛ [نسخه‌ها ۴ : ۸۷] .

شرح گلشن راز

نام‌گزارش‌کننده در دیباجه نیامده، پس‌از ذکر بیست وشش (حقیقت) درچهل و شش صفحه آغاز بگزارش «گلشن راز» کرده است ومانند گزارش مظفرالدین علی شیرازی رومی است ، بااین جدائی که آن بنام سلطان بایزید نوشته شده ودرمقدمهٔ‌آن بایستی‌بیست وهشت (حقیقت) آمده باشد [گلچین معانی] از سبك انشای آن پیداست که از سدهٔ نهم است [سعید نفیسی] .

آغاز: سپاس یکی‌راکه غنچهٔ حقیقت مقدسه‌اش در «گلشن راز» بهاحسن وجوه شکفته، و وجه وجوب خودرا دربزم شعور پردهٔ امکان نهفته .

11727ـ **مجلس** ۲۱۱۱ : سدهٔ **۱۰** ، [سعیدنفیسی] یاسدهٔ**۱۱** زرین،۱۸۹س [گلچین معانی][ف. مجلس ۶ : ۹۴نسخه‌ها ۴: ۹۴] .

11728ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۲۳۵ : نوشتهٔ عبدالغفار همدانی ، بدستور نجفقلی‌خان قاجار سرهنگ وزارت خارجه در **۱۲۹۴** در دیباجه از ناصرالدین‌شاه وسال ۱۲۹۴ یادشده آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

شرح گلشن‌راز = مجموعةالفوائد = شرح فن

گزیده وگرفته‌ایست از «مفاتیح الاعجاز» شمس‌الدین محمد لاهیجی، ازناشناس‌درده‌هزار ودویست بیت، بجزدیباجه‌وفهرست [دانش‌پژوه] دربارهٔ نام‌کتاب درص۳ چنین‌آمده: این‌مختصر ازاین جهت‌که مبین معانی ابیات گلشن است، «شرح‌گلشن» نیز هست، و از اینرو که در وی تمامت اصطلاحات صوفیه است « شرح فن » و چون حامل فوائدغریبه است «مجموعةالفوائد» است . نگارنده در چندجا (که موارد آن در «گلشن‌راز وشروح‌آن»یادشده) سخنان لاهیجی رادر «مفاتیح‌الاعجاز» نقض‌کرده‌است. فهرست نام‌کتابهاییکه دراین گزارش از آنها نام برده شده است در « فهرست دانشگاه » آمده است .

آغاز: حمد بی‌حد مرواجب الوجودی را که

بزلال فیض وافضال ریاض ارواح واشباح ارباب

11729 ـ **دانشگاه** ۲۷۴۰ : نستعلیق محمد سید خواجه نسفی فرزند شاسید خواجهٔ نسفی ، ۳ ج ۲/**۱۲۴۵** برای محمد ابراهیم دیوان بیگی پسر محمد حکیم گلقوش بیکی ، ۲۵۶گ ۱۹ س [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۹ ـ نسخه‌ها ۴ : ۱۰۰] .

شرح گلشن راز

متن از شبستری، گزارشهای ناشناخته.

11730 ـ **مجلس** ۲۴۱۵/۳ فهرست نشده : اواخر سدهٔ ۹ (ص ۵۰ ـ ۱۸۵) آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

11731ـ **سنا** ۳۶۶/۱: سدهٔ **۱۰ـ۱۱** باتاریخ **۹۸۱** در ش پسین آن .گزارشی است کوتاه و کوچك [نسخه‌ها ۶:۶۷۲] .

11732 ـ **رضوی** ۸۴۴ : نستعلیق شکرالله فرزند فتح‌الله‌بموزی، ۲۰صفر **۱۰۵۲** زرین. گزارشی است متوسط و نسبتاً جامع از یکی ازمریدان سید نوربخش واز مردمان نیمهٔ سدهٔ ۹ [ف. رضوی ۴ : ۱۹۱] نسخه‌ایست‌زیبا ومغلوط ، بی‌مقدمه ، گزینی است از « مفاتیح الاعجاز» لاهیجی . **آغاز:** بنام آنکه جان‌را. ...مراتب‌نزلات که‌مرتبهٔ انسانیست، باز همان نفس بازمرتبهٔ انسان [گلچین معانی ، نسخه‌ها ۴ : ۹۱] .

11733ـ **دانشگاه**۲/۱۶۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۸ر ـ ۱۲پ). **آغاز :** حمدله ... هرفیض که از فیاض مطلق فایض می‌شود چون بتوسط اسماء است ابتدا بنام میفرماید : بنام آنکه جان را [ف. مجلس ۸ : ۲۰۱] .

11734ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳قف۳۱۹ : نوشتهٔ سید بدر جهان حسینی ، **۱۱۰۴**، ۲۴۳ص [مخطوطات ، سر فراز علی رضوی : ۳۷] .

11735ـ **مجلس**۲۳۸۳؟: نبشتهٔ جمال الدین محمد شنبهٔ ۲۱ج۱/**۱۱۰۸** در ایامی‌که معین الدین محمداکبرپادشاهزاده‌بن‌ابوالمظفر محیی الــدین محمد اورنگ زیب در قندهــار بودند! (ص۲۲۸ـ۲۵۰) . **آغاز :** بنام آنکه جانرا فکرت‌آموخت . . . نام : در عرف عام مایعرف المسمی مجازا ای یقیناً و شخصاً و در عرف خاصاً. آن اشارتست بحقیقت قول سنریهم آیاتنا‌الایة. وفکر: بردونوعست . . . [گلچین معانی ـ نسخه‌ها ۴ : ۹۶] .

11736ـ **مجلس** ۲۳۸۳/۱۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۱۱۸ ـ ۱۱۱۹** در دفتر (ص۲۵۱ ـ ۲۸۴) [نسخه‌ها ۵:۱۶۴] .

11737ـ عبدالحسین بیــات : نستعلیق اوایل سدهٔ**۱۲** ،گزارشی است کوتاه ولی اصیل از سدهٔ نهم چون‌آغاز افتاده شناخته‌نشده است، اندازه ربعی [گلچین معانی، نسخه‌ها۴: ۶۸] .

11738 ـ **سپهسالار** ۷۱۷۰/۱ : نستعلیق عبدالحمید درویش‌کلارستاقی چالوسی ۲۸ج۱/**۱۲۴۴**، ۲۲۵گ ۱۷س. **آغاز:** ای خاك رهت قبلهٔ ارباب نیاز... امابعد، معروض رأی ارباب‌اولوالالباب‌آنکه انسان‌کامل‌خلاصهٔ اعیان ونقاوهٔ [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۸] .

11739ـ **تبریز،** ملی ۳۲۲۵: نوشتهٔ **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶] .

11740ـ **مجلس** ۲۴۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۵۰ ـ ۱۸۵) نگارش باید از سدهٔ نهم باشد . آغاز و انجام افتاده . **آغاز:** موجودات را قائم بحق‌بیند .انجام : این‌حالت را سکربجهت‌آن گفته‌اندکه در اوصاف مذکور [نسخه‌ها ۴ : ۶۷] .

42 ـ 11741ـ **بادلیان** ۲ و۲۵۰/۳

الیوت: نستعلیق، دورساله‌است (۱۱۹-۱۳۵) و (۱۳۶-۲۰۶). فیلم آندو دردانشگاه‌ش۸۸۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۶] .

11743-44 ـ بادلیان ۳و۲۶۹۲/۴ ۷۴ وینفیلد : دوگزارش است دومی‌کوچکتر، فیلم‌آن دودردانشگاه‌ش۱۱۳۵و ۲۹۳۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۳ ، ۵۶۶] .

11745ـ ولی‌الدین‌جارالله‌افندی تاریخ یادنشده، تاریخ نگارش ۸۴۴ گویاهمان گزارش احمد فرزند موسی باشد کـه در این سال نگارش یافته [ذریعه ۱۳ : ۲۶۹] .

11746 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۹۴ تصوف طلعت: بی‌تاریخ (گ ۱۴۵ - ۱۵۸) ۲۰س. **آغاز:** بنام‌آنکه‌جان‌را فکرت‌آموخت [مخطوطات ۱ : ۳۴۸] .

شرح گلشن‌راز = ایجازمفاتیح‌الاعجاز

شرح گلشن‌راز = حاشیه‌گلشن‌راز

شرح گلشن‌راز = حدیقة‌المعارف

شرح گلشن راز = خیر الزاد

شرح گلشن‌راز = شقایق الحقایق

شرح گلشن راز = غنچهٔ باز

شرح گلشن راز = گلزار دمساز

شرح گلشن راز = محمودیه

شرح گلشن راز = مشواق

شرح گلشن راز = مفاتیح الاعجاز

شرح گلشن راز = نسایم گلشن

شرح لمعات

متن ازفخرالدین‌عراقی،که یاداودر«تفسیر حمدله : ۴۴» گذشت. گزارش از درویش علی فرزند یوسف نگارندهٔ «زبدة‌الطرایق:۱۱۹۶» وجزآن. **آغاز:** حمد بیحد وشکر بیعد ، ذات واجب‌الوجودی ... قوله بسم . الحمدلله الذی نوروجه حبیبه بتجلیات .

بنگرید : ذریعه ۹ :۷۰۹ و۱۸ : ۳۴۲ (لمعات) کشف‌الظنون۲ :۳۶۲ ـ ایضاح‌المکنون ۶۱۱:۱ .

11747ـ سپهسالار۳/۶۴۰۹: نستعلیق ۲ع۱۰۶/۲ (۱۰۰۶) (۲۵پ - ۹۲ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۹] .

شرح لمعات

متن ازعراقی‌که یاداو در «تفسیر حمدله: ۴۴» گذشت . گزارش از شاه نعمت‌الله ولی که یاداو در«تفسیر آیت‌کل شیئ هالك:۲۵» گذشت گزارش دریك دیباجه و۲۸ لمعه است، سخنان عراقی را به نشانی (ع) و گزارش خود را با نشانی (ن) می‌آورد . **آغاز :** الحمدلله الذی نوروجه حبیبه بتجلیات الجمال. . . بیا چون عارفان نعمت‌الله ـ بگو حمداله، الحمدلله .

11748ـ قاهره، دارالکتب۱۸مجامیع طلعت: دوشنبهٔ رجب ۹۶۶ دریزد از روی خط نگارنده، آغاز برابر نمونه (گ۶-۳۲ کلیات او) [مخطوطات ۱ : ۲۶] .

11749ـ ملك ۴۲۶۲/۱ : نستعلیق ۱۱۰۹ ضمن کلیات او، (۱ پ - ۴۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11750ـ دانشگاه۸۷۵/۲: نسخ‌عثمان فرزند عثمان ارزرومی، ۱۲۵۷ (۵۷پ-۱۰۹ ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۴۶۹].

11751ـ دانشگاه۴۱۹۵/۱: نستعلیق محمدشفیع فرزند حاج محمد سعید قراگزلو ،

باتاریخ **۱۲۶۴** بهمین‌خامه در مجموعه (ص۱ــ ۱۵ متن و ۱۶ ــ ۱۰۱ هامش) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴] .

11752ــ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۷/ ۲۸۲: نسخ محمد طاهر فرزندولی محمد طبیب مشهدی ، در ۱۹ج ۱/**۱۳۰۹** پراکنده‌هایست ازآن (ص۱۱۲ ــ ۱۱۷) [نسخه‌ها ۲:۱۰۶].

11753ــ **بادلیان** ، اکسفورد ۱۶/۹۴ فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها۱: ۵۶۸] .

شرح لمحات

متن‌ازفخرالدین‌عراقی. گزارش‌ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله‌الذی عین‌بعیون الاعیان واظهر بظهورالاکوان واکمل بکمال الامکان.

11754ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۱۹: ازسدۀ**۱۳**، ۹۹گ[یادداشت‌های سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

شرح لمعات

ونیز ناشناخته .

11755ــ **دانشگاه** ۴۵۵۰ : نستعلیق سدۀ **۹ــ۱۰**، آغازوانجام ومیانه افتاده ونسخه پس وپیش شده‌است، ۴۷گ [ف . دانشگاه۱۳: ۳۴۹۳].

شرح لمعات = اشعة اللمعات

شرح لمعات = التنبیهات

شرح لمعات = ضوء اللمعات

شرح لمعات = لمحات

شرح لوایح

متن ازعبدالرحمان‌جامی(بنگریدتهلیلیه: ۳۶) گزارش ناشناخته .

11756ــ **آصفیه**۱۴۲۷تصوف: نوشتۀ **۱۲۸۴** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۰] .

شرح لوایح

متن ازهمان‌جامی، گزارش ناشناخته. در آن از کتاب خود به حاشیه تعبیر کرده است با عنوان‌های قوله ، قوله. **آغاز :** ای زتو عیان لوایح نورقدم‌ــ یك‌لایحه‌زآن‌لوایح‌آمدعالم... اما بعد، این خزف ریزه‌ای چند بی‌مقدار ، و سفال پاره‌ای‌دوسه بی‌اعتباراست... قال‌المصنف بسمله تصدیراین رساله به‌بسمله‌که مفتاح سلوك

11757ــ **ملك** ۱۴/۴۰۵۶ : نستعلیق سدۀ **۱۱** (۲۲۶پ ــ ۲۳۸پ) [رؤیت] .

شرح مثنوی

متن‌ازابراهیم‌گلشنی بردعی، که دره‌تفسیر آیت‌فاخلع نعلیك:۲۳» یاد او گذشت. گزارش ازعمر ضیاءالدین روشنی رومی‌صوفی در گذشتۀ درتبریز در۹۰۷. بادیباچه‌ای بعربی. ازگلشنی سه‌مثنوی دردست‌هست: ۱ــ ازهارگلشن، برابر «گلشن راز» ۲ــ بحرالحقایق فی‌کشف‌الدقایق ۳ــ المعنویة الخفیه ، و گویا این گزارش از همین « المعنویة الخفیة » باشد . اسماعیل پاشا منظومه‌ای بنام «آثار عشق» نیز برای او یـاد کرده‌است. **آغاز:** باءبسم‌الله الرحمان‌الرحیم‌ــ گشت چون مفتاح ازوحی علیم .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۱ (روشنی) و ۹ : ۹۳۴ (گلشنی) و ۱۹ : ۳۰۳ (المعنویة‌ــ الخفیه) ــ هدیةالعارفین ۱ : ۲۶ (گلشنی) و ۱ : ۷۹۴ (روشنی) .

11758ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ م تصوف‌فارسی: نسخ‌محمدصالح فرزند بدرالدین نشتری **۹۷۹**، ۳۵۸گ ۲۷س [مخطوطات ۱: ۳۵۲] .

شرح مثنوی معنوی

متن ازمولوی ، گزارش از مولانا ادریس بدلیسی، نگارندۀ « شرح گلشن راز ۱۲۴۸» و جز آن. بنام سلطان سلیمان‌خان عثمانی. چلبی واسماعیل‌پاشا ازاین گزارش درواژۀ «مثنوی» یاد نکرده‌اند ، **آغاز:** الحمدلله الذی انعم علینا و هدانا للاسلام... فانی نظرت کتب اهل‌الباطن

11759ـ **دانشگاه ۴۰۲۹** : شکسته نستعلیق سدۀ **۱۲ ـ ۱۳**، انجام افتاده : عاقبت مارا بدان سر رهبر است، ۴۳ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۹] .

شرح مثنوی معنوی

متن از مولوی، گزارش از خواجه حسین میری، گزیده وکوتاه [دانش پژوه] . **آغاز :** حمدله... بعداز حمد و ثنا و صلاة برمصطفی ، فقیر خواجه حسین .

11760ـ **دانشگاه ۵۳۰۰** : نستعلیق هندی محمدحسن فرزند محمدباقرفرزندمحمد محسن نکرامی لکهنوی الله‌آبادی ، در۱ج۲/ **۱۱۱۱**(۲۳جلوس)، آغازبرابر نمونه، ۱۳۶گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۷] .

شرح مثنوی معنوی

متن از مولوی، گزارش ازخالص‌طالبانی کرکوکی فهادانی قادری ، عبدالرحمان مفوض بالله فرزند شیخ احمد فرزند شیخ محمود ، با دیباجه‌ای به‌نثر، و گزارش در۲۷۱ بیت به‌نظم بسال۱۲۵۰ بدرخواست درویشان‌ساخته‌است در دونسخۀ زیرتنها۱۸ بیت‌آغاز«مثنوی»راگزارش کرده است. **آغاز:** الحمدلله الذی الدعقول ـ الفحول فی‌ادراك جلاله... بهترین صدایی که بلبل زبان عارفان ازسرشوق .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۹۲ .

11761ـ **دانشگاه۱۵/۳۰۹۵**: نستعلیق عبدالله زهابی ، ع ۱/**۱۲۹۰** برای شاهزاده مؤیدالدوله تهماسب میرزا فرمانروای‌کرمانشاه (ص۱ـ۳۲) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۲] .

11762ـ **مجلس**۲۳۲۹/۱۹: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۴ ـ ۱۲۷۵** دردفتر (ص۲۱۶ ـ ۲۳۹)، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس۸:۲۶].

شرح مثنوی معنوی

متن ازمولوی ، گزارش از سروری ترك نگارندۀ «شرح‌دیوان‌حافظ:۱۲۳۴» وجز آن . **آغاز:** حمد بیحد وثنای بینهایت‌آن خدای را که بطالبان حضرتش راه‌ها نمود .

11763ـ **مجلس**۱۱۱۹: نستعلیق‌خوب اوایل سدۀ**۱۱**، تنهاگزارش دفتریکم است ، با حاشیه به‌نشانی منه، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۲ گ ۲۳س [ف. مجلس ۳ : ۵۰۳] .

11764 ـ 65ـ **قاهره**، دارالکتب۲۹ و ۶۷ تصوف فارسی طلعت: دونسخه بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه [مخطوطات۱:۳۵۰] .

شرح مثنوی معنوی

متن ازمولوی گزارش از آخوند ملا علی نوری، درنسخۀ ۴۰۰۶/۲ ملك صد و بیست و پنج بیت است از «مثنوی» که هریك را باپنج بیت مثنوی ازخود گزارش‌کرده است .

11766 ـ **ملك** ۴۰۰۶/۲ : شکسته نستعلیق خوب پایان سدۀ **۱۳** (۱پ ـ ۳۲پ) هامش، همراه «گلشن راز» شبستری [رؤیت] .

شرح مثنوی معنوی

متن از مولوی، گزارش ازحاج ملاهادی سبزواری، نگارندۀ «اسرار الحکم : ۷۳۲» و جزآن. گزارشی‌است‌برهرشش دفترودردیباجه

شیوهٔ کار خودرا گفته، وازگزارش جامی بر دو بیت نخست یادوهمهٔ «نی‌نامه» را باختصارآورده است. **آغاز:** الحمدلله بحمدك یامن تجلی‌ذاته وبعد، فیقول... الهادی‌بن المهدی السبزواری

11767ـ **مجلس** ۳۳۲۴: نسخ **۱۳۰۶** آغاز برابرنمونه، ۵۰۵ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰۹۷:۱۰] .

شرح مثنوی

ناشناخته .

11768ـ **تبریز،** ملی ۲۸۴۰: نوشتهٔ رضوان فرزند محمد رومی **۹۸۴** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۶] .

11769ـ **فرانسه ،** کتابخانهٔ عمومی Strasboury ۴۷۱۷: نبشتهٔ **۹۸۶** درفهرست آمده: شرح بعضی ازاشعارمثنوی [ترجمهٔایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸] .

11770ـ **مجلس** ۴۱۰۳: نسخ‌سدهٔ **۱۰** آغاز افتاده ، گزارش دفتر یکم است . پس از پایان دفتریکم حکایتهایی دارد دراهمیت‌مثنوی وپاسخ باینکه چرا بفارسی سروده شده است و اینکه فارسی زبان مردم جهنم نیست و اینکه می‌شود نماز را بفارسی خواند، ۲۰۹گ [ف . مجلس ۱۱ : ۹۹] .

11771ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی اردو ۳ق‌ف ۳۲۲ : تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام « شرح اشعار رومی » یاد شده ، ۲۳۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۸۴].

11772ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی اردو ۳ق‌ف۳۲۱ : تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام «شرح اشعاررومی» یادشده، ۱۴ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۸۴] .

11773ـ **مجلس** ۵۹۴۴/۳ فهرست نشده، نستعلیق محمدعلی‌فرزند علینقی‌گیلانی،ج **۱۳۰۵/۲** گزارش‌ویژهٔسروده‌های دشوارمثنوی است. **آغاز:** قال المولوی: بشنو ازنی . آه. مرادازنی مطلق روح است [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

شرح مثنوی= شرح بیتی ازمثنوی

شرح مثنوی مولوی = مفتاح ــ المعانی

شرح مخزن الاسرار

متن از نظامی گنجوی، گزارش از قاضی ابراهیم تتی هندی، گزارشی است‌کوتاه، برای یوسف خان حاکم‌سند، بسال ۱۰۳۷ ، نگاشته است. **آغاز:** شکر وسپاس حکیمی را سزد که بمقتضای حکمت بالغه وقدرت کامله.

11774ـ **آصفیه** ۱۸۳:رجب **۱۰۶۸**، آغاز برابر نمونه، کنار هربیت شماره‌ای هست وآخرین‌آن شمارهٔ ۱۰۴۶ را دارد، ۱۷۵ گ ۱۵س [ف. آصفیه ۲ : ۴۱۵] .

11775ـ **مجلس** ۴۸۱۴ : نستعلیق عبدالمجیدکاتب، ۵ج۲ **۱۰۹۷/۲**، سیدابوالقاسم نسخه را در شهر گجرات بـرای نـور چشمی ابوالقاسم در۱۲۳۰ خریده است ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵گ ۱۵س [رؤیت].

شرح مخزن الاسرار

متن ازهمان نظامی گنجوی ، گزارش از عبدالعزیز فرزند حسن فرزند طاهر جونپوری درگذشتهٔ ۹۷۵ .

11776ـ **آصفیه** ۱۳۰۱تصوف: نوشتهٔ **۱۱۰۹** بروزگار اورنگ زیب [ف.آصفیه ۳ : ۲۰۰] .

شرح مخزن الاسرار

متن ازنظامی‌گنجوی ، گزارش از محمد

فرزند محمد صالح عبرت دماوندی ، که «نو تقویم شرعی : ۳۶۴» خوددرا در۱۱۹۲ بانجام رسانده است .

11777ـ دانشگاه۵/۳۳۹۶: نستعلیق خود نگارنده ، درجنگی ازاو (۱۲۷پ-۱۵۷ پ) بخشی ازآنست، همراه با «نوتقویم‌شرعی» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۹۸] .

شرح مخزن الاسرار

متن از نظامی گنجوی، گزارش از محمد فرزند قوام فرزند رستم بلخی بکری، معروف به‌کرئی ، نگارندهٔ «بحر الفضایل فی‌مناقع ـ الافاضل». گوید: پیش‌ازاین بردوبخش«اسکندر نامه » حاشیه‌هایی نوشته بودم، سپس‌بخواهش دوستان گزارش ۱۳۰۹ بیت از۳۳۱۰بیت این مثنوی‌راکه دشوارتر بودنگاشتم.دراین گزارش ازشاعران متقدم گواه‌آورده وگویا بسال۷۹۵ (نه‌سدهٔ یازدهم) بدان می‌پرداخته‌است. **آغاز:** حمد و ستایش مرهرفاتحی را که فاتحهٔ کتاب او مفتاح خزائن غیب است، وثنای بیقیاس هر حکیمی را...

11778ـ آصفیه ۲۹۰ مثنوی: نوشتهٔ **۱۰۶۹** نسبت‌نگارنده‌درفهرست (کرخی)یادشده است [ف. آصفیه ۳ : ۶۲۸] .

11779ـ مجلس۹۳۲: نستعلیق**۱۲۴۲** همراه «مخزن‌الاسرار».ازپایان گویا افتادگی دارد [ف. مجلس ۳ : ۵۰۵] .

11780ـ مجلس ۲/۱۱۰۸: نستعلیق بد، پیرامن **۱۲۷۵** پیش از آن « شرح دیوان انوری»است،گزارش۱۱بیت بیش‌ازنسخهٔ(۹۳۲ مجلس) دارد [ف. مجلس ۳ : ۵۰۵] .

شرح مرغوب القلوب

از شمس تبریزی.

11781ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۱۶: نوشتهٔحفیظ‌الله، **۱۲۴۱** (ص۱ـ۲۰) [مخطوطات، سرفرازعلی : ۳۸] .

شرح مرموزات

شرح مرموزات و جوهر و عرض عطار ، در سه فصل [دانش‌پژوه] .

11782ـ ملت، افندی‌علی‌امیری۱۰۱۷ نستعلیق باتاریخ **۸۵۵** دردفتر (۱پ-۱۳ر) . **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

شرح مشکاة المصابیح

از جمال‌الدین محدث .

11783ـ آصفیه۱۰۶۷حدیث: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۲۶۶] .

شرح مشکلات دیوان ...

دربخش ادبیات خواهدآمد.

شرح مصباح الشریعه و مفتاح الحقیقه

از ملاعبدالرزاق‌گیلانی رانکوی ، فرزند ملا میرقاری نگارندهٔ «اسرار القرآن : ۱۰۶» و جزآن . این عبدالرزاق «تحریر القواعد ـ الکلامیه» عربی را بسال ۱۰۷۷ نگاشته‌است.

11784ـ یزد، جامع‌کبیر ۸۰۵۹ : نستعلیق خوش گویا خود نگارنده، آدینهٔج۱/ **۱۰۸۷** متن زیرخط سرخ، دردیباچه متن‌را از شهید دوم می‌داند . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۷۶هست [فیلمها : ۱۳۳] .

11785ـ الهیات ۳ د: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، ۱۹۴ک [ف. الهیات ۱:۸۶] **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۵۸۸هست [فیلمها۱ : ۱۳۳] .

شرح مصباح الشریعه = ضیاء المصباح

شرح المناجات الخمسة عشر

از عبدالعلی بزرگی، گزارش و ترجمهٔ فارسی پانزده مناجاتی است منسوب به‌حضرت سجاد. **آغاز:** حمدله ... امابعد، امیدوار به فضل خداوند غفار عبدالعلی نام بی‌مقدار گوید

11786ـ دانشگاه ۴۰۹۱/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲پ ـ ۴۳پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۰] .

شرح مناجات الخمسة عشر

در بخش منظومه‌ها خواهدآمد .

شرح منازل السائرین

متن از خواجه عبدالله (بنگرید : الهی نامه : ۱۰۴۸) گزارش از عبدالرزاق کاشانی (بنگرید: آغاز وانجام : ۷۲۲)، بنام خواجه رشیدالدین فضل‌الله، دردہ بخش و هریك در ده باب در مباحث تصوف و عرفان نگاشته است . این گـزارش به‌کمال‌الدین حسین کازرگاهی طبسی (بنگرید : مجالس العشاق) نسبت داده شده وبنام او درتهران ۱۳۱۵ چاپ شده است **آغاز:**(۱) الحمدلله‌الذی‌خص‌العارفین[ذریعه] **آغاز :** (۲) الحمدلله الذی نجانا من مباحث العلوم الرسمیة بالمن والافضال .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۸۸ ـ ف. مشار : ۱۰۲۸ .

11787ـ دانشگاه ۳۴۳۱ : نستعلیق محمد بغدادی ، در چاشت شنبهٔ ۳ شوال **۸۶۸** حواشی دارد، وشعرهایی درپایان دارد : شعر محمد لاهیجانی بخامهٔ‌خودش، بگواهی بغدادی درهنگامی‌که نزدش این‌کتابرا می‌خوانده‌است ۲۱ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۴۴].

11788ـ ترکیه، ملت‌فیض‌الله ۱۲۵۹/۱ نوشتهٔ محمد فرزند محمد فرزند احمدانصاری آدینهٔ۱۴ ذیحجهٔ **۸۹۲** (گ ۱ـ۱۷۶). **فیلم** آن درداشگاه ش۴۷۹هست [فیلمها۱ :۴۸۹].

11789ـ سپهسالار ۱۳۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ۱۵۸ گ ۲۹س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۳۹] .

11790ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۴۸۸/۱ : نسخ مقیم فرزند محمد شفیع خوانساری، **۱۰۸۳ـ۱۰۸۵** [نسخه‌ها۵ :۷۰].

11791 ـ سپهسالار ۵۸۰۹/۲ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** (۷۲رـ۱۷۶ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۴۰] .

11792 ـ سپهسالار ۸۳۸۲/۱ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند نجفعلـی فرزند محمد ابراهیم قزوینی، باتاریخ **۱۲۵۶** بهمین خامه دردفتر (۵پ ـ ۱۶۶پ) ۲۱۰ گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۳۹] .

11793ـ مجلس ۶۶۲ : نسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ۲، ۳۳۰ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲ : ۴۲۱] .

شرح منازل السائرین

متن ازخواجه عبدالله (بنگرید: الهی‌نامه ۱۰۴۸). گزارش ازلطف‌الله‌کوکسی .

11794ـ مدینه، عارف حکمة ۹۷مج [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

شرح مناقب = شرح صلوات = شرح دوازده امام

متن منسوب به‌محیی‌الدین‌عربی (بنگرید ترجمهٔ المدخل المفید : ۱۰۸۸) که نباید از او باشد، وشاید ازمحمد دعدار نگارندهٔ «الف

انسانیت:۳»است گزارش ازسیدمحمدصالح فرزند سعید (محمد یا محمد صالح) خلخالی تهرانی درگذشتهٔ ۱۳۰۶ بادیباجه‌ای بلند درسرگذشت محیی‌الدین که بسال ۱۳۲۲ در۳۸۲ ص چاپ شده است. نام پدر مترجم محمد سعید ، محمد صالح، محمد باختلاف یادشده است . **آغاز :** سبحانك یامن اظهرمن‌غیبه المخزون المنعوت بعالم القدس .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۰۱۶ (محیی‌الدین) و۱۳ : ۲۶۱ (شرح دوازده امام) ـــ طبقات اعلام الشیعه ، نقباء : ۸۸۵ (خلخالی) ـ ف. مشار : ۱۰۲۸ (شرح مناقب) ـ مؤلفین مشار ۳ : ۵۲۰ (محمدصالح) .

11795ـ **تهران،** ملی ۸۷۹ف:شکسته نستعلیق‌گویانگارنده، پنجشنبهٔ۲۱ع۲ **۱۳۰۶/۲** آغاز برابرنمونه، درفهرست ازمترجم نام‌برده نشده است ۷۷گ ۱۶س [ف. ملی ۲:۴۱۳] .

11796ـ **الهیات** ۶۲۲ د : نستعلیق گویانگارنده، پنجشنبهٔ ۲۲ع۲ **۱۳۰۶/۲**، ۱۱۰ گ ۱۷س [ف. الهیات ۱:۸۶]. باید درتاریخ نوشتن این دو نسخه و اینکه بخامهٔ نگارنده باشد تردید کرد، شاید تاریخ ترجمه باشد . آغاز برابرنمونه.

شرح منامیه

منامیه از بابا ذهبی شیرازی (بنگرید : تباشیر الحکمه : ۱۰۷۲) گزارش از فرزندش میرزا جلال‌الدین‌محمد (بنگرید: تحفةالوجود ۱۰۷۶) ، بنام همان محمد خان سلماسی آذربایجانی . شیخ زین‌العابدین‌مجتهددزفولی شاگرد شیخ مرتضی انصاری درشب ۲۲ رمضان ۱۲۸۴ خواب می‌بیندکه پیامبربامامان دستور داده‌که‌بکمر ناصرالدین شاه‌شمشیری‌ببندند و بر اسبی سوارش‌کنند . آن عارف بکمك این فقیه آمده «منامیه»را پس‌ازشش‌مقدمهٔ‌عرفانی‌درتعبیر آن خواب مینویسد ، و متولی شاهچراغ یعنی فرزند نگارنده « منامیه » را گزارشی بسیار متملقانه مینگارد . **آغاز:** حمدله. . . امابعد چون‌حسب‌الخواهش برادرایمانی... آقامحمد خان سلماسی آذربایجانی .

11797ـ **دانشگاه**۳۵۷۶/۳: نستعلیق **۱۳۰۳** (۲۵پ ـ ۴۷ر) آغاز برابر نمونه ، همراه « منامیهٔ » پدرش در فهرست بنام «شرح منامیه» آمده‌است [ف. دانشگاه۱۲:۲۵۹۳] .

11798ـ **الهیات** ۴۲۷/۴د: نستعلیق موسی طباطبائی اصفهانی ذهبی، ج۱ **۱۳۰۷/** (۴۶پ ـ ۴۹پ)، مقابله شده، درفهرست بنام «حاشیهٔ منامیه » آمده است [ف . الهیات ۱ : ۲۹۷] .

شرح مونس العشاق

متن ازسهروردی (بنگرید: مونس‌العشاق درهمین بخش). گزارش ناشناخته .

11799ـ **شهیدعلی‌پاشا** ۲۷۰۳/۲: باتاریخ **۷۲۱ ـ ۷۸۹** در دفتر، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۶] .

شرح نزهة‌الارواح

شیخ عبدالرحیم ابراهیم ! .

11800ـ **مدینه،** عارف حکمة ۲۹ف: نستعلیق **۱۲۴۷** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

شرح نزهة‌الارواح

متن‌ازحسین‌هروی،[بانچنانکه درفهرست آمده] گزارش ازعلی‌فرزند عثمان .

11801ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق‌ف۹۶: تاریخ‌یادنشده، همراه «نزهةالارواح» [مخطوطات، سرفراز علی: ۴۴].

شرح نظم الدرر = شرح قصیدهٔ ابن فارض

شروط اربعین = شرح شروط ...

از ابراهیم فرزند علی‌کشمیری ، در آداب وشروط چله نشینی، زنده‌داشت سنت بهاءالدین نقشبندی ، که در محرم ۱۰۷۱ بانجام رسیده است .

11802ـ قاهره، دارالکتب ۱۲۶ تصوف ترکی : نسخ بی‌تاریخ، آغاز افتاده ، ۱۹۳گ [مخطوطات ۱ : ۲۱۶] .

شروط اقتدا = رساله در . . .

از امام‌العلماء قاضی‌الملک بهادر [درروی جلد] .

11803 ـ هاروارد ، هوتن: ۴۱۸۴ Sewus: نستعلیق شکستهٔ ۲۸ذیقعدهٔ **۱۲۷۸** [نسخه‌ها ۴ : ۸] .

شروق الانوار وانوار الشروق

از نگارندهٔ « عدل و آیین پادشاهی » و «خلافتنامه» که دربخش‌اخلاق یاد خواهد شد، درعرفان وسلوك، بسیار شیوا ازسدهٔ ۷ـ۸ پس از دیباجه مقدمه دربیان حقیقت این‌نوع علم و تقسیم وفایدهٔ آن، سپس دو قسم: نخست نظری درسه مطلع، دوم عملی درسه مقاله: مقاله یکم درحفظ صحت، دوم درازالت رذایل ، سوم در دعوت وتکمیل . در آن از خواجه نصیرالدین طوسی‌ونیز نگاشته‌های خودبنام‌انوارالفرقان‌فی اسرارالقرآن، تتمة الارشاد ، خلوص الحکمه یادکرده است. ونیز از هموست : عدل و آیین پادشاهی، خلافت نامه. **آغاز** : الحمدلله مبدع الحقایق ، و الصلاة علی محمد خیر الخلایق . سلام‌علی‌جیران لیلی‌فانها... دراین وقت‌کلماتی ذوق‌آمیز ونکاتی شوق‌انگیز که منبه‌عاقل‌ومهیج شوق‌کامل تواند بود.

بنگرید : مجلهٔ معارف اسلامی ۳ : ۶۱ پیشگفتار چاپ دورساله دراخلاق و سیاست از آقای دانش پژوه .

11804ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۰: نسخ سدهٔ **۷ـ۸**، زرین ، بایادداشت ۱۰۰۷ و ۱۰۲۲، انجام افتاده[نسخه‌ها ۲ :۸۵]. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش ۱۵۶۰هست [فیلمها۱: ۱۳۴].

11805ـ **ملك** ۴۰۱۳/۱: نسخ‌یوسف فرزند ابویزید کازرونی، سدهٔ**۸**، همراه «عدل وآیین پادشاهی» از همو [مجلهٔ معارف اسلامی ۳ : ۶۱] .

شریعت شیوخت وادب

ناشناخته .

11806ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۴۷/۳ Or : نوشتهٔ **۱۲۵۵** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۴] .

شریعت وطریقت‌وحقیقت = بیان شریعت و ...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . دوگفتار ازاو دراین‌باره هست، این یکی بروش پرسش و پاسخ است .

11807ـ **سنا**۱۴۹/۸: تاریخ یادنشده با۲۳ گفتار دیگرازهمو (ص۶۰) [نسخه‌ها۶: ۴۵۴] .

شریعت وطریقت و حقیقت

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی، که در بالا یاد

شد. گفتار دیگریست .

11808ـ سنا۶/۱۴۹ : تاریخ یادنشده با۲۳ گفتار دیگرازهمو (ص۳۸) [نسخه‌ها ۶: ۴۵۴] .

شطاریه = رسالة . . .

از بهاءالدین فرزند ابراهیم انصاری .

11809ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۶ : تاریخ یادنشده، ۲۲۷ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۸] .

11810ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق۷۴ : تاریخ یادنشده، ۵۲ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۵] .

شطحیات

از محمد داراشکوه نگارندهٔ «حسنات العارفین: ۱۱۲۵» وجزآن. درآن از «سکینة الاولیاء»ی او یاد شده [دانش پژوه] است .

11811ـ دانشگاه ۲۹۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ضمن «منشآت» جلال اردستانی (ص ۳۸۱) ونامه‌هایی ازاو نیزهست [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۲۴] .

شغل ادهمی

از فتحعلی .

11812ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف ۵ : تاریخ یادنشده (ص ۴۶ ـ ۵۹) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۸] .

شفاءالصدور = ترجمهٔ رسالة الهائم الخائف

متن « الهائم الخائف من لومة الائم » از خیوقی، ترجمهٔ ناشناخته(بنگرید: السائر الحائر ۱۱۸۷» .

11813ـ حسین چلبی ۱۱۸۴/۱۴: نسخ باتاریخ **۷۵۶** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۵۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۰] .

شقایق الحقایق

ازشیخ‌احمدالهی، گزارشی‌است‌از «گلشن راز» محمود شبستری ، به‌نام سلطان ابوالفتح بایزیدفرزند محمدمراد (۸۸۶ـ۹۱۸)عثمانی [شفیع‌زاده] ذریعه می‌افزاید : در «شقایق ـ النعمانیه» نامی‌ازاحمدالهی‌که بروزگارسلطان بایزید زیسته‌باشدبرده نشده، تنهادر(ص۲۸۰) از شیخ‌عبدالله الهی یاد شده که به‌روزگار آن سلطان بسال ۸۹۶ درگذشته است، ومی‌افزاید شاید شارح همین عبدالله بوده باشدکه تصحیفی درنام شده باشد .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۰۷ ـ شقایق ـ النعمانیه : ۲۸۰ .

11814ـ اسلامبول ، سرای توب‌قبو ۳۳۷۵: تاریخ یادنشده، میرزا حسن‌شفیع‌زاده این نسخه رادیده است [ذریعه ۱۴ : ۲۰۷].

شق القمر

از صاین‌الدین علی فرزند محمد ترکـهٔ خجندی اصفهانی، درگذشتهٔ ۱۴ ذیحجهٔ ۸۳۵، درپایان «تمهید القواعد» خود ازآن یاد کرده است. دردوگفتار: ۱ـ شق‌القمر و تحقیق‌بیان آن به‌نزد هفت‌گروه: اهل ظاهر، اهل‌ظاهرکه ازمرتبهٔ‌تقلیدگذشته، حکیمان‌ظاهری،حکیمان قدیم، صوفیه واهل شهود، رمز خوانان حروف (حروفیه)، اولی الالباب ۲ـ در بیان ساعت ، نیز درنزد هفت‌طبقه. **آغاز:** الحمد لولیه و ـ الصلاة علی‌نبیه. روزی ازروزهاکه بیاری‌دولت واقبال .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۳۴ و ۹ : ۵۷۱ و۱۴ : ۲۰۹ ـ سبك شناسی ۳: ۲۳۶ـ مؤلفین

مشار ۴ : ۳۹۰ ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۱۱ .

11815ـ **مجلس** ۳۱/ مج : نوشتهٔ ۱۸ع۱/**۸۲۹**، درمجموعه رساله‌های ترکه‌که افزودگیهایی بخامهٔ اودارد [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

11816 ـ **بایزید ولی‌الدین** ۲۰/ ۱۸۲۵: نوشتهٔ۱۸ج۱/**۸۵۱** درابرقوه (۳۱۵ ۳۲۴) درفهرست بنام «بحث درشق‌القمر» واز **جامی** یادشده، همراه ۲۷ گفتار دیگر ازهمو بآنچنانکه درص‌ع‌آمده. فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها ۴۷۸] .

11817ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵/۵ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبای محمد فرزند حاجی حسین سلغرشاه ، شنبهٔ ۷ ذیحجهٔ **۸۶۴**، زرین (گ۱۱۱ ـ ۱۲۴) آغاز برابر نمونه، درفهرست ازآن **ملامحمدتقی**‌کاشانی شیعی یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۱۷] .

11818ـ **مجلس** ۸۳۸۷/۸ فهرست نشده: ازکتابهای قم خریداری از باقر ترقی: نستعلیق خوش ۲۶ ذیحجهٔ **۹۰۳** (ص ۱۶۳ ـ ۱۷۲) درمجموعه رساله‌هایی ازاو، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

11819 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۳۷ : نستعلیق درجنگ ابن‌خاتون، **۱۰۲۴-۱۰۵۷** آغاز برابر نمونه ، در نسخه نامی از نگارنده برده نشده است [رؤیت] .

11820ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۲ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸**، آغاز برابرنمونه ، همراه ۹گفتار دیگرازهمو، سپس‌گفتارهایی از دیگران [ف. ادبیات ۳ : ۴۹] .

11821 ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۳۲ : نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱** ، درشهر طوس، در فهرست به استناد یك بیت از **حسینی** دانسته‌شده است، این بیت درسرآغاز نسخه افزوده شده است: قرص قمربکاسهٔگردون فروشکست ـ ازخوان معجزش چو (حسینی) نواله ساخت [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۸] .

11822ـ **دانشگاه**۴۷۷۸/۱۵: نستعلیق وشکستهٔ سدهٔ **۱۱-۱۲** آغاز برابر نمونه ، در فهرست‌آمده گویا از**جامی** (۱ر ـ ۱۰ پ) ، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۲] .

11823ـ **مجلس** ۴۱۲۶/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۹۴** (ص۱۴۱-۱۵۷) [نسخه ها ۵ : ۱۹۹] .

11824ـ **سپهسالار** ۷۵۳۲/۴: نسخ ونستعلیق محمدعلی کاشانی ، **۱۲۹۸** (۴۸۱پ ۴۹۰)، آغاز برابرنمونه [ف . سپهسالار ۵ : ۱۴۲] .

11825ـ**سپهسالار**۶۵۵۳/۴: تاریخ یاد نشده (۳۱ ـ ۳۸پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۴۲] .

شکارنامه

از سید محمدگیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك :۱۰۱۱ » و جز آن

11826ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۸۰ : ۱۴ص [مخطوطات ، سرفراز علی رضوی : ۳۸] .

شکرستان

از میر مؤمن .

11827ـ **آصفیه**۱۴۵۳تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۰].

شکر و سکر

ازخواجه عبدالله انصاری، نگارندهٔ «الهی نامـه : ۱۰۴۸» وجزآن. **آغاز:** حمد بیحد الهی را وثنای بیعدد پادشاهی را .

11828ـ دانشگاه ۴۱۹۵/۹۵: نستعلیق محمدشفیع فرزند حاج محمدسعید قراگزلو ، باتاریخ **۱۲۶۴** درمجموعه بهمن‌خامه (ص۶۳ ۷۷) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۵] .

شکریه

ازعبدالله اولیاء، اوحدفرزند محمدفرزند جمال اوحدی بلیانی، دریك مقدمه وچهارباب بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۲۹ ـ نفحات ـ الانس چ نولکشور : ۲۴۳ .

11829ـ تهران، اصغرمهدوی۸/۲۷۵ نسخ و نستعلیق سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۲:۲۰۱۰] .

شمایل اتقیا

درگزارش عبارات واصطلاحات صوفیان، درچندین بیان‌وچهارقسم. دردیباجهٔ‌آن‌فهرست کتابهای عارفان است‌که عبارتهای‌آنان درمتن آمده .

11830ـ دانشگاه ۵۲۰۶/۲ : نوشتهٔ سدهٔ **۱۱-۱۲**، بافهرستی پیش از کتاب نوشتهٔ خوشحال بیگ قراقوشچی در۲۲ج۱/**۱۱۱۲** (۱پ ـ ۱۹۲پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۱] .

11831ـ یزد، جامع‌کبیر ۱۶۱/۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۱** در دفتر ، در فهرست آمده: شمایل اتقیا درچهارقسم ونود ویك بیان [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۳] .

شمایل النبی

از عبدالرحیم صفی پوری .

11832ـ آصفیه ۱۰۹/۳ مجامیع : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه۴ : ۷۰۲].

شمة العشاق

از نجم‌الدین‌کبری شریحی، مدعو به‌شیخ زاده، دربارهٔ عشق، به‌نثر ونظم، در بیست شمه ویك خاتمه. نام‌کتاب ونگارنده درهامش‌نسخه ۴۰۵۶ملك بخامهٔ نویسنده‌آمده است. **آغاز:** الحمدلله الذی نورقلوب اولیائه بانوار محبته، وجعل بواطن ... امابعد، بدانکه این فقیر را اتفاق سفری بوده و برمنزل .

11833ـ ملك ۴۰۵۶/۲۶: سدهٔ**۱۰** با تاریخ **۹۴۰** دردفتر (۳۱۳ ر ـ ۳۱۹ ر) ۲۵ س [رؤیت] .

شمس المعارف

ازعبدالرحمان بسطامی [دانش‌پژوه] .

11834ـ کاشان، کتابخانهٔ آثار ملی: ۱۱۱ : مؤرخ **۱۲۹۵** [نسخه‌ها۴ : ۳۵۶] .

شمسیهٔ ظهوریه

از مجدالاشراف جلال‌الدین محمد ذهبی نگارندهٔ «تحفة الوجود : ۱۰۷۶» وجزآن . گفتاریست عرفانی و در آن از ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) یاد شده است . **آغاز :** سپاس بیرون از حد قیاس سزاوار کبریائی آن کسی است‌که بطونش مجهول .

11835ـ دانشگاه۵/۳۷۰۱: نستعلیق محمدباقر**۱۳۰۳-۱۳۰۵** (۳۵۰پ-۳۵۴پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۰۶] .

شناخت خود

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

11836ـ سنا ۱۴۹/۱۶ : تاریخ یاد نشده(ص۱۵۶) با۲۳گفتار دیگرازهمو [نسخه ها ۶ : ۴۵۵] .

شوارق معرفت

از احمد شاه ولی‌الله دهلوی ، نگارندهٔ «انفاس العارفین : ۱۰۵۲» و جز آن . بسال ۱۱۷۶ نگاشته است.

11837ــ **آصفیه** ۱۶۲۹ تصوف: نوشتهٔ **۱۲۹۳** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۴] .

شواهد النبوة لتقوية اهل الفتوة

ازعبدالرحمان جامی ، که یاد اودره تهلیلیه ۳۶» گذشت . سیراست بروش عرفانی ، در یك مقدمه وهفت رکن و یك خاتمه: مقدمه درمعنی پیامبری. رکن۱ــ درشواهدودلایلی که پیش از ولادت آنحضرت ظاهرشده ۲ــ درآنچه ازوقت ولادت تابعثت دیده شده ۳ــ در آنچه از بعثت تاهجرت دیده شده ۴ــ ازهجرت تامرگ ایشان ۵ــ در آنچه خصوصیت بهاین اوقات نداشته و یا پس‌از مرگ ظاهر شده است ۶ــ دلائلی که دریاران‌وخانوادهٔ ایشان‌ظهور کرده است ۷ ــ درشواهدی که از تابعین و تبع تابعین تا قاطبهٔ صوفیه ظاهرشده. خاتمه در عقوبت اعداء ، که در ۸۸۵ (= تمته) بانجام رسیده و بارها چاپ شده است. **آغاز**: الحمدلله الذی ارسل رسلامبشرین ومنذرین لئلایکون للناس علی‌الله حجة... امابعد. نموده می‌آیدکه نخستین .

بنگرید: ذریعه ۱۴ : ۲۴۵ ــ ف . مشار ۱۰۴۷ ــ از سعدی تاجامی : ۵۶۲ ، ۵۹۷ــ مؤلفین مشار ۳ : ۷۹۸ .

11838ــ **تهران**، ملی فهرست نشده : نسخ‌گویا عبدالرحمان فرزند احمدجامی **۸۷۷** (ص۱ــ۱۹۵)ضمن‌کلیات او، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۲۷۸] .

11839ــ **ایاصوفیه** ۱/۴۲۰۷: نوشتهٔ **۸۷۷** در «کلیات» او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

11840ــ **ایاصوفیه** ۱/۳۲۷۹: نوشتهٔ ابراهیم فرزندحسن فرزندعلی مشهدی هروی شافعی، ج۱ **۸۸۸/۱** (گ۱ــ۱۶۳) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۵] .

11841ــ **تهران**، ملی۴۹۶ف: نستعلیق علی فرزند محمد فرزند منصور فرزنداسماعیل ۲ذیحجهٔ **۸۹۱** درتبریز ، آغاز افتاده، ۲۴۲ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۴۷۴] .

11842 ــ **تاشکند** ، فرهنگستان جمهوری‌شوروی: بخامهٔ خودجامی، صفر**۸۹۱** [ازسعدی تاجامی: ۵۶۲ ــ ۵۹۷ــ مؤلفین‌مشار ۳ : ۸۰۰] .

11843ــ **ملك** ۴۷۹۵/۱ : نستعلیق **۸۹۵** شمارهٔ۱ «کلیات» او(۱ر ــ ۶۹پ) آغاز چندسطری‌افتاده، بانشانهٔ(منه‌سلمه‌الله)[رؤیت] .

11844ــ **دانشگاه** ۳۴۶۸/۳ : نسخ سدهٔ **۹ ــ ۱۰**، زدین (۳۱پ ــ ۱۶۲ر) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۴] .

11845 ــ **ایاصوفیا** ۴۲۰۹ : در «کلیات» اوازسدهٔ**۹ــ۱۰**. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۱] .

11846 ــ **دانشگاه اوترخت** ۱۷ .I. E: نوشتهٔ محمدفرزند محمد فرزندمحمد بردعی، ۱۶محرم **۹۱۸** [نسخه‌ها ۵:۶۸۳] .

11847ــ **قاهره**، دارالکتب ۱ حدیث فارسی قوله: نستعلیق حسین قزوینی ، **۹۶۰** ، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۳۵۸] .

11848ــ **دهلی‌نو** ۵۰۴/۱۷(۱۸۱) باتاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

11849ــ **قاهره**، دارالکتب۳۳م‌تاریخ فارسی: تعلیق زیبای ملك‌محمد فرزند درویش محمدکاتب، ۱۵صفر **۹۸۵**، آغاز برابر نمونه (گ۱ــ۱۶۸) [مخطوطات ۱ : ۳۵۸] .

11850ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۹ ــ م تاریخ فارسی : محمد امین فرزند سید محمد تاشکندی،**۹۹۳**، آغازبرابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۳۵۷] .

11852ـ **مجلس** ۱۵۱ خوبی : نسخ محمدقاسم فرزند مولانا محمد فرزند خواجه غوریانی **۱۰۰۸**، ۴۷۱ ص ۱۵س [ف. مجلس ۷ : ۱۷۲] .

11853ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۵۰ Add: نستعلیق عبدالعلی فرزند مولانا بایزید آخوند دراندری، رمضان **۱۰۰۸**. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۱۴۶۰ هست [فیلمها : ۱۳۵] .

11854ـ **تهران**، ملی ۲۸۳ ف : نسخ خوش محمد نورالدین حسین حسنی عریضی چهارمناری ، در ۲۰ رمضان **۱۰۲۲** . آغاز برابر نمونه، ۲۶۸ گ ۱۷ س [ف.ملی ۱:۲۷۵].

11855ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۹۵۵س محمدیوسف‌فرزندمحمدصالح بخارائی، **۱۱۷۴** آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۵۸] .

11856ـ **مجلس** ۵۰۳۳/۱ : نسخ محمود فرزند محمد شریف ، با تاریخ **۱۲۲۴** دردفتر (۱پ ـ ۱۲۶ر)، زرین [رؤیت] .

شوق‌نامهٔ عباسی

از علیقلی فرزند قراچغای‌خان، بنام شاه عباس‌صفوی (۱۰۵۲-۱۰۷۷) درگزارش‌ابیاتی از «مثنوی معنوی» نام‌کتاب ونگارنده‌وشاه در دیباچه آمده است . **آغاز** : لاله الوالهین و معشوق العاشقین، والصلاة علی... و بعد چون همواره طینت وجبلت وغریزت .

11857ـ **ملك** ۴۰۹۷/۵ : شکسته نستعلیق، سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱پ ـ ۱۳پ هامش) آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [رؤیت] .

شوقیه = سیر و سلوك

از گرگانی ، در ص ۱۲۰۸ گذشت .

شوقیه و ذوقیه

اززین‌الدین فرزند شیخ‌محمد جبل‌عاملی سپاهانی [نسخه‌ها ۲:۸۶] یاشیخ محمد فرزند زین‌الدین جبل‌عاملی نگارندهٔ «لوازم الدین» [ف. فیلمها : ۱۳۵]. دریك مقدمه وسه روضه ویك‌خاتمه باشعرهایی ازخودودیگران: مقدمه دربیان تحصیل معارف، روضهٔ ۱ـ کیفیت کسب معرفت حالی وقول به‌محبت لایزالی و اوصاف ارادت ۲ـ درتحقیق‌معنی‌محبت‌وپیداکردن‌اسباب دوستی، خاتمه‌درپندوسخنان درآمیزشوق‌انگیز غفلت‌ریز (بنگرید: ذریعه ۹ : ۴۱۰ زین‌الدین).

11858ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۵۴: نسخ محمود فرزند زین‌العابدین جبل عاملی سپاهانی، سدهٔ **۱۴** ، درفهرست نگارنده‌زین‌الدین فرزند محمد یادشده [نسخه‌ها ۲:۸۶]. **فیلم** آن در دانشگاه س۱۶۲۶ هست ، درفهرست نگارنده‌محمد فرزندزین‌الدین یادشده [فیلمها ۱۳۵] .

شهرزاد

از احمد فرزند اسماعیل حسینی قادری .

11859ـ **پاریس** P. S. ۱۲۵/۷ : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۵۲** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۳] .

الشهودیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. به‌نثرونظم عرفانی، دربارهٔ تصور ومتصور. **آغاز**: حمدله. والصلاة علی مظهر الاول، صورة الاسم الاعظم. ...هرچه متصورتصورکندآن‌متصورخارج‌نباشد ازمتصور .

11860ـ **ملك** ۴۲۶۲/۴ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۴ مجموعهٔ رسایل او (۷۱پ ـ ۷۲پ) [رؤیت] .

شهودیه

ناشناخته .

11861ـ **بادلیان،** اکسفورد۳۱/۹۴: فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها۱ : ۵۶۸] .

شیو پران

ازکتابهای هندیان، ترجمهٔ کشن چند کهتری سیالکوتی .

11862ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۱ق ف۵۶: تاریخ یادنشده، ۳۷۰ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۱] .

ص

صحایف معرفت

ازابوعبدالله عبدالرزاق فرزند احمدرازی بسال ۹۳۸ نگاشته است .

11863ـ **آصفیه**۱۶۰۷تصوف: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۴ : ۱۸۴] .

صحت و مرض = حسن و عشق

از فضولی بغدادی ، نگارندهٔ «توحیدیه : ۱۱۰۱» وجز آن. سفر روح را از عالم لاهوت به‌عالم ناسوت بروش داستانی عرفانی می‌آورد

آغاز: حمد بیحد احدی را سزاست که ریاض بدن را به‌آب روان پرورده .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۲ .

11864ـ **الهیات** ۴۶۵/۲د: نستعلیق حسینی، ۲۰رمضان **۱۰۳۸** در استرآباد [ف. الهیات ۱ : ۴۹] .

11865ـ **دانشگاه**۲۴۶۴/۵: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۲۳۲-۲۴۳) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «حسن ودل» آمده‌است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

11866 ـ **ملك** ۶۴۵۶/۵ : باتاریخ **۱۰۷۰** دردفتر (۱۷۳پ-۱۷۷پ) آغازبرابر نمونه، بنام « صحت و مرض » است [رؤیت] .

11867ـ**دانشگاه**۲۹۵۰/۱۳: نوشتهٔ ۲ ذیحجهٔ **۱۰۷۶** (ص ۵۴ - ۶۴) در فهرست «صحت و مرض» یاد شده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۵] .

11868ـ **دانشگاه**۱۴۲۷/۳: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام ، درجنگ مؤرخ **۱۰۷۹** (۱۳۵پ - ۱۳۹پ) [ف. دانشگاه۸: ۱۰۰].

11869ـ **دانشگاه** ۳۰۹۸ : نستعلیق اصلان فرزند علی‌بیگ گیلانی**۱۰۸۳-۱۰۸۶** درجنگ (ص۳۰۲) درفهرست به‌عنوان «حسن وعشق» یادشده [ف . دانشگاه۱۱ : ۲۰۴۶].

11870ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۱۴ جوادی: نستعلیق**۱۰۸۸** ، درنسخه آمده: «حسن وعشق مشهور بصحت ومرض»[ف. ادبیات۳:۵۴].

11871 ـ **رضوی** ۲۳۶/۴ ادبیات : مرتضی عامری **۱۱۰۰** (ص۱۸۰ - ۱۸۴) در فهرست بنام «صحت ومرض» آمده‌است[ف. رضوی ۷ : ۲۷۶] .

11872-73ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۲ و ۲۸۴/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، در فهرست دو رساله یکم بنام «حسن‌وعشق» ودیگری «صحت ومرض» یادشده ، شاید مکرر و شاید دوگفتار جدا باشد [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷] .

11874ـ **ملك** ۴۶۷۱/۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در مجموعهٔ «گنج معانی» (۱۵۴ر - ۱۵۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

11875ـ ملك ۴۰۷۶/۸ : نستعليق سدهٔ ۱۱، زرين، درنسخه «صحت ومرض» آمده آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

11876 ــ رضوى ۶۴۰ ادبيات (۴۴۵۱) : نستعليق سدهٔ ۱۱، دريك سفينه ، در فهرست بهر دو نام آمده [ف . رضوى ۷ : ۵۸۲] .

11877ـ دانشگاه ۲۵۹۱/۱۴۶: در مجموعهٔ آقا محمد معيناى اردوبادى ۱۱۰۴ ، (ص۳۹۶) درفهرست بنام «صحت و مرض» يادشده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۶] .

11878ـ رضوى ۲۳۵ ادبيات: جنگ مؤرخ ۱۱۱۶ - ۱۱۲۹ (ص ۶۱ - ۶۴) در فهرست بعنوان «صحت ومرض» آمده [ف.رضوى ۷ : ۲۷۵] .

11879ـ مجلس ۵۶۶۶/۷: سدهٔ ۱۲ (ص ۳۰۵ - ۳۱۲) بنام «حسن ودل» ياد شده گويا همين گفتار باشد [يادداشتهاى عبدالحسين حايرى] .

11880ـ بادليان Add ۶۹/۲۵ : باتاريخ ۱۲۰۱ دردفتر. فيلم آن در دانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فيلمها ۱ : ۵۸۳].

11881ـ دانشگاه ۴۹۳۵: نسخ ذيحجهٔ ۱۲۲۲، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۹] .

11882ـ ملك ۵۸۵۸/۹: نسخ باتاريخ ۱۲۳۵ دردفتر (۲۸پ - ۳۲ر)، بنام «صحت ومرض» است، آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

11883ـ سنا ۹۰/۲: باتاريخ ۱۲۵۶ دردفتر، درفهرست «حسن ودل» ياد شده گويا همين گفتار است [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷] .

11884ـ نجف، اميرالمؤمنين ۱۳۳۵/۴ نوشتهٔ سيد شمس‌الدين اوقاتى ، ج۱۲۷۱/۲ (۲۵ر-۴۶ر)، آغاز برابر نمونه [يادداشتهاى سيد عبدالعزيز طباطبايى] .

11885ـ الهيات ۶۱۲/۱د: نستعليق زيباى عدايت‌الله شيرازى ، رجب ۱۲۹۲ (۱پ ۱۶ر) [ف. الهيات ۱ : ۴۹] .

11886ـ ملك ۵۱۲۵/۲ : نسخ على فرزند محمد حسن حسينى ، سدهٔ ۱۳ باتاريخ ۹۵۷ درپايان، بنام «صحت و مرض» است، آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

11887ـ مجلس ۵۶۹۸ فهرست نشده: نستعليق خوش ع۱۳۱۸/۲، زرين [رؤيت] .

11888ـ مجلس ۴۴۱/۱ : نستعليق تاريخ يادنشده، درفهرست بنام «صحت و مرض» است [ف . مجلس ۲ : ۲۵۸] .

11889ـ مجلس ۶۴۰/۱۶ : شكسته نستعليق تاريخ يادنشده، بنام «صحت و مرض» آمده است [ف. مجلس ۲ : ۴۰۷] .

11890ـ كاظمين ، سيد حسن صدر : تاريخ يادنشده [ذريعه ۱۵ : ۱۲] .

11891ـ مشهد، عبدالحميد مولوى ش ف۵۵۷/۶: تاريخ يادنشده [نسخه‌ها ۵: ۸۶].

11892ـ سپهسالار ۲۹۱۷/۵: دريك جنگ، تاريخ يادنشده (ص ۱۲۷-۱۳۲) [ف. سپهسالار ۵ : ۲۷۹] .

11893ـ بغداد ، اوقاف ۴۲۶۶/۲ : [ف. اوقاف : ۲۶۶] .

صحيفه

در تجرد نفس و بقاى آن ، و در آن از جالينوس وازشيخ عزيز نسفى يادمى‌شود [دانش پژوه]. **آغاز:** آفتاب عنايت از فلك ولايت و برج هدايت براراضى قلوب مستعدان قبول افياض حكمت ودرايت خاصه.

11894ـ دانشگاه ۱۰۳۵/۳۵۵: نستعليق

محرم ۱۱۰۱ (س۴۱۱–۴۱۳) [ف. دانشگاه ۳ : ۲۹۳] .

صد کلمه

از ملااسماعیل خاتون آبادی حسینی ، در اصول‌دین، بدستورسلطان حسین‌صفوی(۱۱۰۵–۱۱۳۵) و این جز «اعتقادیه : ۸۸۹» اوست . آغاز: خیرالکلام‌کلمة حمدالله‌المفیض‌للخیرات والکلمات‌التامات‌واتم الکلمات الصلاة علی‌محمد

11895ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۱۴: سدهٔ ۱۱، تاکلمهٔ هفتم را دارد وافتاده، ۱۲گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

صد میدان

ازخواجه‌عبدالله‌انصاری، که‌یاداو در«الهی نامه : ۱۰۴۸» گذشت .

11896ـ مرادملا ۲/۱۷۹۶ : نوشتهٔ محمد فرزند شهاب‌الدین‌عطار، ۱۰ع۸۵۲/۱ (۱۶۱ – ۱۹۳). فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۰].

11897ـ شهیدعلی‌پاشا۱/۱۳۸۳: باتاریخ ۹۰۶ دردفتر (گ۳–۵۲). فیلم آن در دانشگاه ش۶۱۷ هست [فیلمها: ۵۱۳] .

صراط الحق

از سید صدرالدین دزفولی کرمانشاهی ، نگارندهٔ «قاصم الجبادین : ۸۲۷» و جزآن . درسیروسلوك، دریك مقدمه وسه‌باب ویك‌خاتمه آغاز: حمدله. المتجلی علی‌خلقه بحسن‌جماله والصلاة علی نورکماله محمد .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۳ .

11898ـ تهران، اصغرمهدوی۲/۲۱۷ نسخ ۱۲۱۳ ، همراه « شرح بیتی از مثنوی : 11484» ازهمو [نسخه‌ها ۲: ۹۶] .

11899ـ قم، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۵: ۳۳] .

الصراط السوی، شرح دیباچهٔ مثنوی

ناشناخته .

11900ـ مدینه، عارف‌حکمة۱۲۹مج: [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

صراط مستقیم = نجات الطالبین

از امیر حسینی هروی، حسین فرزند عالم غوری در گذشتهٔ ۱۶ شوال ۷۱۸ یا ۷۱۹ . در سلوك به نثر ، در کشف الظنون آمده که نگارش عبدالرحمان صابونی ، و امیرحسین حسینی است. آغاز: بعد ازحمد وثنا حضرت کبریا .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۰ و ۱۵ : ۳۶. کشف الظنون : صراط مستقیم ۲ : ۱۰۷۷ — تاریخ ادبیات، براون۳: ۱۶۰ ـ نفحات‌الانس ۵۴۵ چ نولکشور ـ ف. مجلس ۳ : ۶۲۰ تا ۶۲۶ .

11901ـ تهران ، ادبیات ۷/۲۲۰ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۳، در کلیات او [ف . ادبیات ۲ : ۵۲] .

11902ـ رضوی ۲۸۰قفه : نسخ بی تاریخ ، وقف خواجه شیراحمد ، آغاز و انجام برای نمونه یادشده، ۱۱۱گ، ۱۹س. درپایان آمده: المسمی بالصراط‌المستقیم المکنی‌بنجات الطالبین [ف. رضوی ۲ : ۸۷] .

صراط المستقیم = شرح سفرالسعاده

متن ازمحمد فرزند یعقوب فیروز آبادی، درگذشتهٔ ۸۱۷، گزارش ازعبدالحق دهلوی ، نگارندهٔ «تکمیل الایمان : ۹۲۵» و جزآن . آغاز : سبحانك لاعلم لنا الاما علمتنا . . .

همچنانکه حمد و سپاس صانع پروردگار تمت کلمته .

بنگرید : ذریعه ۹:۲۵۸ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۹۹۱ ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۵۰۳ .

11903ـ قاهره، دارالکتب ۳ حدیث فارسی طلعت : نسخ شهاب الدین فرزند سید حبیب‌الله **۱۱۳۵** ، ۴۲۷ گ ۲۳س در فهرست آمده : شرح سفرالسعادة المسمی ایضا بصراط المستقیم [مخطوطات ۱ : ۳۳۴] .

صراط مستقیم

در بخش‌کلام، ص۹۶۹ گذشت .

صرح ممرد

از محمدحسین فرزند محمد علی فرزند محمدباقر، درچند باب‌که‌درمعنی‌ولایت واقسام آن بروش عرفانی‌گفتگو می‌کند، وازدنفحات» جامی بهره برده است. **آغاز :** بحمدك یامن تنزهت‌جبروتك من تطرق المدارك والاوهام .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۹ .

11904ـ **قم،** سیدشهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۱۵: ۳۹] .

11905ـ **تبریز،** ملی ۳۲۵۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۶] .

صفائیه

از سید محمد باقر فرزند زین‌العابدین جندقی، شاگرد شیخ احمداحسائی (م۱۲۴۱ـ ۱۲۴۴) وسیدکاظم‌رشتی (م۱۲۵۹)وکریمخان کرمانی (م۱۲۸۸) که پس‌از مرگ آنها و به درخواست میرزا احمد صفایی فرزند میرزا ابوالحسن یغما، دریك مقدمه وچهارمقام ویك خاتمه نوشته‌است. رساله‌ایست عرفانی شیعی که درآن از چهار گونه توحید گفتگوشده است . **آغاز :** حمدله . . . و بعد، چنین‌گوید . . . الجندقی... که جناب ... المتخلص بالصفائی

11906ـ **دانشگاه** ۱۴۹۳ : نسخ ۱۴ ج/۱۲۹۰ ، ۱۱۲ گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۴۰] .

صفات الهی

دربخش حکمت ص ۸۱۶ گذشت .

صفات انسان

ناشناخته .

11907 ـ **مجلس** ۲۴۰۰/۶ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۳۰۶** (ص۲۰۱ـ۲۴۶) [گلچین معانی، نسخه‌ها ۵ : ۱۷۱] .

صفات العشق

ازجامی؟. بایددعشق۱۲۸۰» سایل‌همدانی باشد. **آغاز:** ای جنبش این طارم نه طاق از تو ـ . . . لك الحمد یاذالجود والکمال . . . خداوندا سپاس تو ازقیاس بیرون است.

11908ـ **تهران ،** دهخدا ۲۹۶/۲ : نستعلیق آقابزرگ محمدمعین پسر عبدالرزاق ذاکرنزدیك **۱۲۳۸**، در۴ ص و۶س [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۲] .

صفت درویشی

ناشناخته. دربارهٔ گروه درویشان وتاریخ آنان، درآن از چهار صفت طریقت ومعرفت و حقیقت‌وبرخی اصطلاحات اهل‌فتوت وازپانزده مقام یادشده، وبروش پرسش وپاسخ است .

11909ـ**دانشگاه**۴۷۵۹/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۰۶].

صفوة الاثار فی‌اخبار الاخیار

ازعبدالکاظم محمد اردبیلی، مدرس‌مدرسهٔ صفیه صفویه سامیه در اردبیل، بنام شاه سلطان

حسین (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵) بسال ۱۱۱۸، در سه‌مقاله نگاشته است: ۱ـ مراتب ومقامات‌شیخ صفی ۲ـ افادات او وتفسیر آیتها و حل اخبار ازاو ۳ـ کرامات و خوارق او. و در آن از «صفوة الصفا»ی توکلی وچندتن دیگر یادکرده واورا مردی آشفته و متلون وپیرو روش عامیان خوانده است. **آغاز:** الحمدلله الذی اوضح لنا مسالك‌الدین باعلامه... اما بعد، برضمایر ارباب بصایر مخفی.

11910ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۲۰ نستعلیق سدهٔ **۱۲**، گویا نسخهٔ اصل که برای شاه‌صفوی نوشته شده، ذرین، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۲ : ۸۷]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۵۱ هست [فیلمها : ۱۳۷].

11911 ـ **تهران**، ادبیات ۵۰ د : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، آغاز برابرنمونه، درفهرست نام نگارنده نیامده است، ۴۱گ ۱۳س [ف. ادبیات ۱ : ۳۴۹].

صفوة اهل التحقیق

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد.

صفوة الصفا = مواهب السنیه فی مناقب الصفویه

ازابن‌بزاز، توکلی فرزند اسماعیل فرزند حاج محمد اردبیلی درگذشتهٔ ۸۰۰. در یك مقدمه دارای‌دوفصل ودوازده‌باب، درسرگذشت و کرامات شیخ صفی الدین اسحاق اردبیلی سنجانی شافعی (اردبیل ۶۵۰–۱۲محرم ۷۳۵) وبرخی می‌گویند نگارنده درویش علی است‌که بروزگار همان شیخ صفی نگاشته است، سپس میرابوالفتح‌شریفی‌دراین‌کتاب بدلخواه شاهان صفوی دست برده رنگ شیعی بدان داده است. در۱۳۲۹ در بمبئی چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی تجلی لاولیائه به انوار العرفان و المعارف.

بنگرید: ذریعه ۱۵ :۴۹ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۰۷۹ ـ استوری ۱ : ۹۴۰ ـ ف. مشار ۱۰۷۴ ـ ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۷ ـ راهنمای کتاب س ۳ : ۵۵۸ ـ نشریهٔ دانشکدهٔ ادبیات اصفهان س ۱ : ۲۹۵ ـ ف. فیلمها : ۱۳۷، ۱۳۸ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۳۴.

11912ـ **دیوان‌هند**، ۱۸۴۲: نسخهٔ اصل نوشتهٔ **۷۵۹** [ف. دانشگاه ۸ : ۱۳۰].

11913ـ **نجف**، موزهٔ حضرت علی : نسخهٔ اصل نگارنده بگواهی سید صدر [ذریعه ۱۵ : ۵۰].

11914ـ **لندن** Warn ۴۶۵: نوشتهٔ **۸۹۰**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۰۳ هست [فیلمها : ۱۳۷].

11915ـ **ایاصوفیه** ۳۰۹۹: نستعلیق ۱۸ج۱/**۸۹۶**. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۱۱۸ هست (فیلمها : ۱۳۷) وش۲۸۸ و ۲۸۹ [ف. دانشگاه ۸ : ۱۳۰].

11916ـ **بانکی‌پور** خدابخش۶۶۲: نستعلیق میرخلیل جامی **۱۰۳۵**، در مرو شاه جهان در مزار شیخ نورالدین محمد خانی در خانقاه، ۴۷۵گ ۱۷س. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۳۰۴ هست [فیلمها : ۱۳۷].

11917ـ **تهران**،سلطنتی: نوشتهٔ**۹۵۸** [ذریعه ۱۵ : ۵۰].

11918ـ**دانشگاه**۱۴۷۷/۲۵: نستعلیق علی فرزند ابوطالب‌عرب‌کاتب‌شیرازی، **۱۰۳۸** بدستور محمدصابر بیگ اصفهانی، ذرین (۱۳ پ ـ ۴۸۳د) [ف. دانشگاه ۸ : ۱۳۰].

11919ـ **رضوی** ۲۶۰تاریخ: نستعلیق ۹شعبان **۱۰۴۲** سرلوح وجدول‌زر، آغازبرابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۱۳۱].

11920ـ **دیوان‌هند** ۱۰۹۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ پایان نگارش شعبان **۷۵۹**. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۵۶۳ هست [فیلمها : ۱۳۷].

11921ـ **الهیات** ۴۸۹د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۶۱گ ۱۲س درس‌ع بنام «صلة الفقیه» آمده، ونسخه برابر ص۱۴۷ ـ ۱۸۵ چاپی است [ف. الهیات ۱ : ۹۱ و ۲ : ۱۷۹].

11922ـ **سپهسالار** ۱۵۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: الحمدلله الولی الحمید و الصلاة... امابعد، این‌مسکین‌کم بضاعت ومفلس (برابرچاپی) ۲۷۹گ ۲۰س [ف. سپهسالار۵: ۲۸۶].

11923ـ **رضوی** ۲۶۱تاریخ: نستعلیق ۱۵ع۲/**۱۳۰۳** آغاز برابر نمونه [ف.رضوی ۷: ۱۳۱]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۰۹۹هست [فیلمها : ۱۳۷].

صفوة الصفا = مواهب السنیه

متن‌ازابن‌بزاز، که دربالایادشد، تحریر ویاتحریف‌آن ازمیرزا ابوالفتح حسینی شریفی نگارندهٔ «تفسیر شاهی: ۳۲» وجزآن، بدستور شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴).ویا شاه اسماعیل (۹۸۴-۹۸۵) وخود دردیباجه گفته‌که مأمور شده آنرا تصحیح نماید و حق و باطل و غث و ثمین آن ازهم جداسازد. وکتاب را بهمان نام اصلی خوانده است. **آغاز**: شریفترین ذکری که مسبحان حظایرملکوت بآن‌تسبیح وتقدیس نمایند.

11924ـ **تهران**،ملی۹۴۹ف: نستعلیق سدهٔ**۱۰**، آغازبرابرنمونه، درفهرست نگارنده ابوالفتح معروف بابن بزاز(!) یادشده که بنام شاه تهماسب ساخته است، ۳۹۰گ ۱۶س [ف. ملی ۲ : ۴۸۸].

11925ـ **سپهسالار** ۱۵۱۵: نستعلیق **۱۰۳۷** ، آغاز برابر نمونه . نسخه بنام شاه اسماعیل است ، ۳۷۱گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۷].

11926 ـ **خانقاه احمدی ، فقرای ذهبیه** ۱/مج : نوشتهٔ آقا میرخلیل صفوی ، اردبیل**۱۳۰۹**، وتصحیح ۱۳۷۵ ،فصل‌تحقیقات وکلمات شیخ صفی‌الدین است گرفته‌شده ازاین کتاب. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱].

11927ـ **رضوی** ۶۸تاریخ (۴۱۴۰): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، در فهرست‌آمده‌که بنام شاه تهماسب ساخته است ، ۳۸۵گ ۲۱س [ف . رضوی ۳ : ۹۶]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۶۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۳۸].

صفیرسیمرغ = صفیر عنقا

از شیخ شهاب الدین شهید سهروردی . و این جز «آواز پرجبرئیل : ۱۰۱۵» اوست .

11928 ـ **ایاصوفیه** ۴۸۵۲/۱۲: با تملك **۶۵۳** در دفتر (۱۲۷د ـ ۱۲۸د). انجام افتاده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۲۶۶ هست [فیلمها ۱ : ۶۶۴].

11929ـ **تهران** ، ملی ۹۹۲/۶ : با تاریخ**۶۵۴-۶۵۹**دردفتر. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۶ ـ فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۲۹۹].

11930ـ **سنا** ۲۵ مج : از سدهٔ **۱۰** ، فیلم‌آن دردانشگاه ش۳۴۹۷ هست [یادداشت های آقای دانش پژوه].

11931ـ **ایاصوفیا**۴۸۲۱/۵: تاریخ یادنشده، ش۴دفتر «آواز پرجبرئیل:9316»

اوست . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۳۶ هست [فیلمها : ۴۶۷] .

صلاتیه = بهرامشاهیه

از میر سیدعلی ، درص ۱۰۶۵ گذشت.

صلاة النقیه = صفوة الصفا

از شیخ صفی، درش11921 گذشت.

صلوات شریفه = عینیه

از غزالی به‌عین القضاة .

الصمتیه = رساله‌ای در خاموشی

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . آغاز : قال رسول‌الله(ص) من‌صمت نجا، هرکه‌خاموش وبا ادب باشد .

11932ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۱۲۷۶** (گ ۱۳۸پ ـ ۱۳۹ر) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۴۵] .

صوامع الملکوت

از شاه قاضی فرزند مولانا حاجی حسین.

11933ـ **یزد** ، سریزدی ۲۵/۱۱ : نوشتهٔ اسماعیل ج ۱۰۷۲/۲ (درش۵) ، بندی ازآن است بفارسی [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۶] .

صورت و سیرت انسان

ناشناخته .

11934 ـ **مجلس** ۳۸۷۱/۸ فهرست نشده: نوشته **۹۲۴** همراه با چند گفتار از میر سیدعلی همدانی (ص ۱۳۸ ـ ۱۷۱) [گلچین معانی ، نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

صور مراقبات

درانواع مراقبتهای صوفیانه است .

11935ـ **دانشگاه** ۵۲۰۶/۴: نوشتهٔ سدهٔ **۱۱-۱۲** (۱۹۷ر-۲۱۴پ) . آغاز: کسر اول درصور مراقبات بسمله. اول مراقبهٔ برزخ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۱] .

صیحه وصدا = صیت وصدا

از ملاجلال‌الدین‌دوانی، که در «تهلیلیه: ۳۶» یاداو گذشت. دریك‌مقدمه ویك‌صیحه‌وچند صدا، بخواهش‌دوستی. آغاز: سبحانك‌سبحانك انت انت تعالیت عن... وبعد، برادرطریقی و دوست حقیقی .

11936ـ **پاریس** S. P. ۱۴۳/۴ : باتاریخ **۹۰۶** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۷۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

11937ـ **قاهره**، دارالکتب۳۷مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۲۱**، آغاز برابرنمونه، درفهرست «صیت وصدا» یادشده‌است (گ۵۲پ ۵۳ر) [مخطوطات ۱ : ۲۱۸] .

11938ـ **دانشگاه** ۱۰۲۱/۱۱ : با تاریخ **۹۳۹** دردفتر (۱۷۶ر-۱۸۱ر) ، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه۶: ۲۲۴۵، ۲۲۵۰] .

11939ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۳/۱۳ حکمت: نستعلیق **۹۴۷** ، زرین [ف . ادبیات ۲ : ۵۷] .

11940ـ **دانشگاه** ۱۱۴۷/۱۰: نسخ روزگار غیاث الدین دشتکی و پیش از **۹۴۸** نوشته شده است (۱۱۸ پ ـ ۱۲۴ ر) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۲۴۵] .

11941ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۹/۱۱ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۷۰** دردفتر درفهرست آمده بعربی [ف. ادبیات ۲: ۴۱] .

11942 ـ **ملك** ۶۱۹۲/۲۳: نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی ، در **۱۰۵۸** (ص۲۶۱ ـ ۲۷۲)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

11943ـ **دانشگاه** ۱۱/۱۲۵۷: نسخ علینقی فرزند حاجی محمد امین‌قاروی ساروی ۲۶صفر **۱۰۸۵** (۴۲ب-۴۵ب) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۶۷] .

11944ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۷/ ۲۸۱: نستعلیق چندکاتب‌وتاریخهایی از**۱۰۴۶** تا **۱۱۰۹** دردفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

11945ـ **مجلس** ۵/۱۲۰۷: باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر (ص۵۵-۶۳) [ف. مجلس ۴: ۴ و ۵ : ۵۰۲] .

11946ـ **دانشگاه**۲/۴۳۸۹: نستعلیق محمدشفیع فرزند محمدتقی‌لاری، **۱۲۹۷** (ص ۱۵ - ۲۶) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۲].

11947ـ **مجلس** ۱/۴۱۲۳ : نسخ زیبای سدهٔ**۱۳** (۱پ-۱۳ر)، زدین [رؤیت] .

11948 - **تهران**، ادبیات ۶/۲۳۴ جوادی: نسخ‌سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳:۲۷].

ض

ضوء اللمعات

از صاین الدین علی ترکه، نگارندهٔ «شق القمر : ۱۲۶۱» و جزآن . گزارشی است بر «لمعات» عراقی، در۲۸لمعه‌که در۸۱۵ ساخته است.چلبی از «لمحات» اودرگزارش «لمعات» یادکرده است بااین سرآغاز: سزای‌ثنای بیحد ولایق سپاس بیقیاس . **آغاز** : سپاس و ستایش پروردگاریرا که پرتوی لمعات جلالش آفتاب جمال خاتمی را .

11949ـ **مجلس** ۲۸مج: نوشتهٔ ۸ ذیقعدهٔ **۸۲۸** ، در مجموعه رساله‌های او که افزودگیهایی بخامهٔ ترکه در آن هست . آغاز برابر نمونه [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

11950ـ **قاهره**،دارالکتب۳۳مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق‌زیبا، **۸۴۴**، آغازبرابر نمونه، درفهرست بعنوان: شرح لمعات وبدون نام نگارنده آمده است. [مخطوطات۱:۳۴۹]

11951 - **بایزید ولی‌الدین** ۲۲/ ۱۸۲۵: نوشتهٔ ۲۲ج۱/**۸۵۱**، درابرقوه (گ ۳۳۵-۳۵۲) درمجموعه ۲۸ رساله‌که درص ع همه از ترکه دانسته شده و در فهرست فیلمها ازحسین خوارزمی . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

11952ـ **تهران**، سعیدنفیسی۳/ ۳۶۰ (دانشگاه): باتاریخ **۱۰۴۸** در دفتر ، همراه «اسرارصلاة9433»ازهمو.**فیلم**‌آن‌دردانشگاه ش۲۸۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۴] .

11953ـ **قاهره**، دارالکتب ۵مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند حاجی‌سلغر شاه، شنبهٔ ۷ ذیحجهٔ **۸۶۴** (گ ۵۴ - ۸۱) ، آغاز برابرنمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱] .

11954ـ **تهران** ، ادبیات ۳/۳۲۶ جوادی : باتاریخ **۱۰۸۸** در دفتر، درفهرست بنام «شرح لمعات» یاد شده است [ف. ادبیات ۳ : ۵۰] .

ضیاء الابصار فی معرفة حقیقة الملک الجبار

از میرزا محمد پزشك تنکابنی ، نگارندهٔ «کشکول محمدی : ۶۷۹» و جزآن. گزارش حدیث‌کمیل (ماالحقیقه)است وبرای‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) نگاشته و در ذیحجهٔ ۱۲۷۳ بانجام رسانیده است. وخود دردرستی حدیث تردید کرده ولی می گوید بعلت شهرت

آن‌را گزارش‌کردم. درذریعه از دوگزارش او دراین باره‌یاد شده است. **آغاز:** جوهرزیبای رخشنده وگوهر گرانبهای زیبنده ودرۀ ثمینۀ..

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۹۷ .

11955**ـ سپهسالار** ۵۴۲۶: تاریخ‌یاد نشده، درپایان تاریخ‌نگارش یادشده است، ۷۴ گ ۱۳س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۹۵] .

ضیاء المصباح

از اسماعیل فرزند محمد علی رضوی در گزارش «مصباح الشریعه و مصباح الحقیقه»در اخلاق عرفانی منسوب به‌حضرت جعفر صادق. نخست متن احادیث را آورده سپس به‌گزارش آن پرداخته است. **آغاز:** خداوند را چه‌سان شکر نعمت‌گزارم‌که شکری را شکری درقفاست ...وبعد چنین‌گوید .

بنگرید: پیشگفتار چاپ‌شرح عبدالرزاق گیلانی برمصباح الشریعه ، ازمحدث ارموی .

11956**ـمجلس**۲۷۹۵/۱: نسخ‌محمد فرزندصالح مهدی...؟ رضوی، سه‌شنبۀ نخستین ذیحجۀ **۱۱۱۷** (س۱۲ ــ ۲۵۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۶] .

ط

طباشیر الحکمة = تباشیر

از ابوالقاسم راز شیرازی.

طبقات خواجگان نقشبندیه

از حسین بیهقی کاشفی ، نگارندۀ « آینۀ اسکندری : ۲۰۴» وجزآن .

11957 **ـ موزۀ بریتانیا** : ۷۵۰۹ Or: نوشتۀ **۹۶۰** [ترجمۀ ایرج افشار، نسخه ها ۴ : ۶۵۴] .

طبقات الصوفیه

از خواجه عبدالله انصاری که یاد او در « الهی‌نامه ۱۰۴۸ » گذشت .

11958**ـ نافذپاشا** ۴۲۶ : نسخ سعاد فرزند رمتاس فرزند عبدالله ، شب آدینۀ ۱۸ شعبان **۶۷۱** ، ۲۴۵ گ ۱۵س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۸۹ هست [فیلمها : ۱۳۹] .

11959**ـ نورعثمانیه** ۲۵۰۰: نستعلیق درویش صوفی، یکشنبۀ ۲۸رمضان**۸۳۹**، ۲۷۶ گ ۱۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰ هست [فیلمها : ۱۳۹] .

11960**ـ قونیه** ، یوسف‌آغا ۵۸۸۶ : نسخ عبدالـرحیم فرزنـد یحیی فرزند محمد سیاوشانی ، ۱محرم **۸۶۳**، ۱۳۹ گ ۲۳س . **فیلم**آن دردانشگاه ش۶هست [فیلمها:۱۳۹].

11961**ـ کالج فورت ولیم،** انجمن آسیائی بنگال ۲۳۴: نستعلیق، تاریخ یادنشده مقابله شدۀ **۱۰۱۵**، ۱۵۴ گ ۲۱س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۸۰۹ هست [فیلمها : ۱۳۹] .

طبقات مشایخ

ناشناخته .

11962**ـ قاهره**، دارالکتب۱۸ تاریخ فارسی طلعت: نستعلیق **۱۰۸۹**، طبقات مشایخ وحکایاتی ازآنهاست. **آغاز :** شیخ بهاءالدین ولدده. بعضی‌گفته اند که وی بصحبت شیخ‌نجم الدین‌کبری رسیده است، ۲۳۴ گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۲] .

طبقات نقشبندیه = سلسلۀ . . .

طرایق رفاعیه

از غلام رفاعی ، محمد رفیع‌الدین فرزند

شمس الدین قندهاری .

11963 ــ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱قف۸۱: تاریخ یادنشده، ۴۱ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۸] .

طرب المجالس

ازامیرحسین فرزندعالم فرزند ابوالحسین حیدر حسینی هروی غوری، که در صد و هفده سالگی در آدینهٔ شوال ۷۱۸ یا ۷۱۷ درگذشته است. دراخلاق صوفیانه، درپنج قسم: ۱ــ بیان خلق‌وامر، هشت‌فصل ۲ــ آفرینش اصناف مردم دوازده فصل ۳ــ فضیلت وشرف انسان، چهارده فصل . شامل مناظرهٔ انسان و حیوان ۴ ــ در دراخلاق حمیده ، نه فصل ۵ــ اوصاف ذمیمه ، دوازده فصل . و درهامش « اشعة اللمعات » در تهران بسال ۱۳۵۴ چاپ شده است. **آغاز :** حمد وثنای مرخدای را جل جلاله وعم نواله، آن صانعی‌که‌ذرهٔ خاك ازحضیض مرکزجهل.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۰ و۱۵۹ : ۱۶۰ ف . مشار : ۱۰۹۰ ــ ف . مؤلفین مشار ۲ : ۸۹۴ ــ رجال حبیب السیر : ۵۴ ــ نفحات ــ الانس چ تهران : ۶۰۵ ــ خزینة الاصفیا ۲ : ۴۳ ــ مجمع الفصحاء ۲ : ۱۵، ۱۷ ــ ادبیات براون ۳ : ۱۶۰ ــ ریحانة الادب ۱ : ۳۲۶ صبح گلشن : ۳۸ ــ تذکرهٔ دولتشاه : ۱۴۶ . تذکرهٔ حسینی : ۹۲ .

11964 ــ مشهد ، آقای فرخ ۱/مج : باتاریخ ۲۰ شول **۸۳۴** درپایان دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۳۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۵] این نسخه در نشریهٔ فرهنگ خراسان «کنزالحکمة» خوافی پنداشته شده‌درست نیست [دانش پژوه] .

11965 ــ قاهره ، دارالکتب ۱۵۰ م ادب فارسی: نستعلیق زیبای نعیم‌الدین کاتب ، شنبهٔ ۱۸ ذیحجهٔ **۸۹۳** ، ضمن ستهٔ او ، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۲] .

11966 ــ مدینه، عارف حکمة ۲۱۶: نوشتهٔ **۹۲۱** [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۳ و ۴۹۴:۵].

11967 ــ آصفیه ۷۵ محاضرات : نوشتهٔ علی حکاك حسینی، در**۹۴۱**، آغازبرابر نمونه ، در فهرست آمده کتاب دریك مقدمه و پانزده فصل ویك خاتمه است : مقدمه در آغاز آفرینش. فصل ۱ــ آغازمناظره ۲ــ ذکر جمع حیوانات بایکدیگر مشورت کردن ۳ــ سخن گفتن حیوانات و وقوف یافتن ملك جنیان ۴ــ تدبیرحیوانات وفرستادن‌رسول نزدملك جنیان ۵ــ مشورت ملك جنیان باجماعت حیوانات.. ۱۰ــ مناظرهٔ موریاحکیم‌شام... ۱۵ــ مناظرهٔ همای باحکیم خراسان . خاتمه در بیان علم و ریاوحرص وشهوت ، بخل و اصراف ونخوت، ۱۹۰ص ۱۲س [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲: ۵۰۲] .

11968 ــ رضوی ۲۱۰اخلاق(۳۵۵۳) ریحان خوب، بی‌تاریخ ، بسا مهرهایی مؤرخ **۱۰۲۳ ــ ۱۰۵۶**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۹۳گ ۱۹س [ف. رضوی ۶ : ۳۴۳] .

11969 ــ دانشگاه۲/۳۲۲۰: نستعلیق نزدیك **۱۰۷۹**، (ص ۹۹ ــ ۱۷۵) آغاز مانند چاپی، پس‌از دیباجه آمده (قسم سیوم این قسم سیمست‌ازاقسام‌کتاب‌طیب‌المجلس(!)سیدسادات امیر سیدحسینی) درچهارده فصل [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۷] .

11970 ــ فرهاد معتمد ۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۱۹۴] .

11971 ــ تهران ، ادبیات ۲/ ۲۲۰ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ضمن‌کلیات او [ف. ادبیات ۲ : ۵۲] .

11972 ـ مجلس ۲/۱۸۵۱: نستعلیق علی نوری فرزند آخوند ملا اسماعیل طبری، ۱۳۰۲/ع۱۶۹، درفهرست‌شناخته‌نشده وبعنوان «مناظرهٔ انسان وحیوانات» در۱۴ فصل‌یادشده است (ص۱۰۹ـ۱۱۳) وباید بخش سوم کتاب باشد [ف. مجلس ۹ : ۵۲۵].

11973 ـ تهران، اصغر مهدوی ۸۱ : نسخ محمد حسن همدانی، درطوس، درشوال ۱۳۰۶ برای رکن‌الدوله فرمانروای خراسان و سیستان. کاغذ ختائی [نسخه‌ها ۲ : ۸۸].

11974 ـ رضوی ۹۴۷/۳ ادبیات (۴۵۲۶): نزدیك ۱۳۴۱ پنج‌فصل ازقسم اول است (ص۴۹ ـ ۷۱) [ف. رضوی ۷ : ۷۷۰].

11975 ـ مشهد، فرخ ۲۳۹ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴].

11976 ـ تبریز، ملی ۳۱۹۸: تاریخ یاد نشده، همراه «امحات» یار علی [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۰].

طرح الکونین = مسایل قدسیه

از ملاصدرا.

طریق خواجگان = نوریه

از جامی.

طریق طالبان

از محمد اسماعیل، درهفت قاعده، درسیر وسلوك، وباگفتهٔ الطرق الی الله بعدد انفس الخلایق آغاز میشود. آغاز: چنین‌گوید محمداسماعیل که طریق طالبان حق بجانب بارگاه احدیت زیاده.

11977 ـ الهیات ۲/۳۰۹د: نستعلیق یکشنبهٔ ۸ ج۲/۱۲۴۵ (۱پ ـ ۱۳پ) [ف. الهیات۱ : ۲۷۹ و ۲ : ۱۸۱].

طریق النجاة

ازمحمدکریم‌خان‌قاجارکرمانی، نگارندهٔ «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» و جزآن. در فهرست کتب مشایخ از «طریق النجاة» در چهار جلد بعربی درعرفان ودرفهرست چاپی مشاربه‌همان نام‌کتابی بفارسی از او یادشده است.

بنگرید : ذریعه ۱۵: ۱۷۰ ـ ف. فارسی مشار : ۱۰۹۲ ـ ف. کتب مشایخ ۲ : ۲۰۱.

11978 ـ مجلس ۴۴۲۲ : نسخ محمد رضا فرزند حاجی حمزهٔ قزوینی، دوشنبهٔ ۲۷ ذیحجهٔ ۱۲۷۳، ۲۲۲گ ۲۰س [ف. مجلس ۱۲ : ۱۱۳]. گویا عربیست.

طریقهٔ توجه علائیه = رساله در...

آغاز : اعلم ایدك‌الله بتجلیات جماله و کماله‌که طریقهٔ توجه علائیه ...

11979 ـ قاهره، دارالکتب۱۶مجامیع فارسی: بی‌تاریخ (گ ۷ـ۱۰ مجموعه) ۱۷س [مخطوطات ۱ : ۲۴۵].

طریقهٔ ختم خواجگان

در آداب ختم و چله‌نشینی در سلسلهٔ خواجگان از گروههای بنام تصوف و فتوت
آغاز : حضرت خواجه عبدالخالق غجدوانی وخواجه بهاءالحق والدین نقشبندی بخاری و خواجه یوسف‌همدانی وسلطان ابویزیدبسطامی وشیخ ابومنصور.

11980 ـ مجلس۱۶/۱۸۲۲: بی‌تاریخ با تاریخ ۱۲۲۶ در هامش (ص ۱۷۱) [ف. مجلس ۹ : ۴۲۵].

طریقهٔ سلوك نقشبندی

ناشناخته.

11981 ـ قاهره، دارالکتب۱۴مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق‌بی‌تاریخ (۷۹پ ـ ۸۰ر)

آغاز : ترا يك پند بس در هردو عالم [ف . مخطوطات ۲ : ۱۳] .

طريقت صوفيه = رساله دربيان...

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . آغاز : حمدله. اعلم ایدناالله و ایاك .

II 982 ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (ص ۲۹ ـ ۳۰ پ) [مخطوطات ۱ : ۲۲۸] .

الطير = رسالة الطير

در ص ۱۱۵۷ گذشت .

الطير = شرح رسالة الطير

در ص ۸۱۱ گذشت .

الطير = السير و الطير

در ص۱۲۱۳ گذشت .

ظ

ظهور عناصر که بافلاك عروج میکنند

از ناشناس دربیان ظهور عناصر که بافلاك عروج می‌کنند، و اینکه ازظهور عناصر انسان کامل بظهور می‌آید [دکترمحمد باقرحجتی].

آغاز: حمدله. الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان من طين واكمل‌العالمين... وبعدبدانكه اين‌مختصر كتابيست دربيان .

II 983 ـ الهيات ۴/ ۵۷۱د: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰، (۱۸پ ـ ۲۸ر)[ف.الهيات ۱:۳۳۳و۲: ۱۸۱] .

ع

عاشق

آغاز: ای عزیز غافل مباش این کتابرا عاشق نام نهاده شد .

II 984 ـ قاهره، دارالکتب ۱۰ مجامیع فارسی: حاج نیازمحمد بخارایی ۱۲۳۸ (گ ۳۷ ـ ۴۰)[مخطوطات ۱ : ۲۱۹].

عالم صغير و عالم كبير

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . در اینکه عالم صغیر که انسان باشد نموداریست از عالـم کبیر ، با عنوانهای: بدان‌ای‌درویش. این‌گفتاردرمجموعه رساله‌های او (ص۱۴۲ـ۱۵۳) چاپ شده‌است آغاز:حمدله...چنین‌گوید... النسفی. ازاین بیچاره درخواست کردند که می‌باید رساله‌ای جمع‌کنی‌که عالم صغیرچون نسخه ونمودار عالم کبیراست .

II 985 ـ دانشگاه ۵/۲۹۵۸: نستعلیق نزدیك ۹۹۷ (ص ۱۵۹ ـ ۱۶۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۴] .

II 986 ـ مدینه ، عارف حکمة ۱۰/ ۲۶۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۱۱۴) [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۰] .

II 987 ـ ملك ۱۴/۴۰۴۵: نسخ نزدیك ۱۲۷۵ (۱۰۷ر ـ ۱۱۱ر) آغاز برابرنمونه، در دو فصل ، همراه چند گفتار دیگر از همو [رؤیت].

II 988 ـ مجلس ۱۳/۴۹۴۹: شکسته

نستعلیق محمدجواد طبیب‌تهرانی، نجم‌الحکما ۱۳۱۴(۶۰ر-۶۲ر) آغازبرابر نمونه[رؤیت].

عالم صغیر و کبیر

از ناصرخسرو [دانش پژوه].

11989- پاریس S. P. ۴۵/۴ : فیلم‌آن دردانشگاه ش۷۶۴ هست [فیلمها ۱: ۵۳۶].

عالم کبیر و صغیر

ازمحیی‌الدین‌ابن‌العربی‌بفارسی، پس باید ترجمه‌ای باشد.

11990- سنا ۱۹ مج : ازسدهٔ۱۰ فیلم‌آن دردانشگاه ش۳۴۹۷ هست [یادداشت های آقای دانش پژوه].

عالم مثال=مثالیه = فانوس‌الخیال

عالم‌ملکوت‌وجبروت = ملکوت

از عزیز نسفی.

عبادت و معرفت

ناشناخته.

11991 - مجلس ۲۴۱۹/۱ فهرست نشده: سدهٔ۱۰(س۱-۱۸) [نسخه‌ها۵: ۱۷۷].

عبقات

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو دره‌آداب وسیر: «۱۰۱۴» گذشت. به‌نثر و نظم، برای پادشاه کشمیر، باعنوانهای ای‌عزیز، ای‌عزیز، درچهار عقبه نگاشته است: ۱- بخل ۲- کبر ۳- ظلمت ۴- ریا. **آغاز:** تانقاشان کارگاه قضا از خمخانهٔ تقدیر نقوش اقبال و ادبار بر لوح استعداد.

11992- ملك ۴۲۵۰/۲۴ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، درمشهد ۹۰۷ همراه با۲۷گفتار منسوب بهمو، (۳۶۶پ - ۳۷۲ر) [رؤیت].

11993- رضوی۲۱۷اخلاق (۸۴۲۷) نستعلیق تاریخ یاد نشده، همراه چندگفتار از همو [ف. رضوی ۶ : ۴۴۶].

عبهر العاشقین

از روزبهان بقلی ابو محمد فرزند نصر فسائی شیرازی، سدهٔ ششم (۵۲۲ - ۶۰۶). گفتاریست عرفانی درعشق روحانی، درسی‌ودو فصل، این‌گفتار بکوشش دکتر محمد معین وبا ترجمهٔ فرانسهٔ‌آن ازموسیوکربن به‌سال۱۳۳۷ خ در تهران بچاپ رسیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی استاثر لنفسه المحبة والعشق.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۳۹۰ و۱۵ : ۲۱۶ مقدمهٔ چاپ ۱۳۳۷خ - ف. مشار : ۲۴۹۹ - نفحات‌الانس : ۲۴۰ - روزبهان نامه محمد تقی دانش پژوه - مجمع‌الفصحاء ۱ : ۲۳۵ - ریحانة‌الادب ۲ : ۳۹۸.

11994- تهران، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۸۳۲ دردفتر، زرین، آغازبرابر نمونه [یادداشتهای دکترقاسمزاده].

11995- شیراز، دکترخاوری۲مج : سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹].

11996 - مجلس۲۸۷۱/۲: نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۲۰۸ (س ۶۱ - ۱۷۰) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۲۱].

11997 - دانشگاه ۴۰۹۷ : شکسته نستعلیق عبدالله فرزند حسن تفرشی، ۸ج۱/ ۱۳۴۳ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۶].

11998- ایاصوفیه ۱۹۵۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۰۹گ ۱۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۳۷۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۴۱].

عتاب الغافلین

از میرزا غلامرضا قاضی، درآن ازکرمان

شکوه‌کرده است، به‌نثرونظم عرفانی . **آغاز:** تمام هدیهٔ دربار الله ـ یکی حمد و سه نوبت قل هوالله .

11999ـ **تهران،** دکترمفتاح ۱۲۰ : نسخ کمال الدین گویـا فرزند نگارنده [ف . دکتر مفتاح، دانش پژوه] .

عجابیات = علائم ظهور

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز:** قدرت‌کردگارمی‌بینم ـ حالت روزگار می‌بینم.

12000ـ**دانشگاه۸/۴۷۲۴:** نستعلیق **۱۲۵۱** (ص ۴۷ ـ ۴۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۰] .

العجیبه اللازمه

از محمد فرزند فضل‌الله برهـان پوری ، درگذشتهٔ ۱۰۲۹ ، در گزارش برخی از معانی «لوایح» عبدالرحمان جامی. وگویا ازهموست «ارشاد السالکین : ۱۰۲۲» .

12001 ـ **آصفیه** ۶۸ مجموعه‌ها : باتاریخ **۱۳۰۱** دردفتر ، همراه : وسیلة الی اللقاء درمعراج ، تحفةالمرسلةدرعرفان هردو بعربی از همو [ف . آصفیه ، عثمان علی ۲ : ۴۸۱] .

عرش نامه

از علی‌الاعلی حروفی. درپنج فصل، و در آن ازچگونگی خرقه (ص ۱۶۳) و «جاودان نامه» (ص۷۰) یاد شده است . **آغاز :** حمد بیحد ذاتی راکه از عرش نامهٔ معرفت خود به خاصان فرش خاك فرستاد وهریك‌را ازحضیض

بنگرید : لغت نامه (حروفیان) ـ ف. دانشگاه ۲ : ۱۱۱ .

12002ـ **دانشگاه ۲/۳۴۶۹ :** نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۷۰ ـ ۲۱۱) آغاز برابر نمونه، درپنج فصل باید باشد همراه تحقیق نامه و جز آن [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۵] .

عرش نامه

حروفی، دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

عرفان حق

از صفی علیشاه ، برای ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). **آغاز:...** حمدسزاوار یگانه‌ایست که حمد خودرا برهان خود فرمود [دیباجه] بسمله . تعالی شأنه بدانکه ذات حق صرف هستی است .

12003ـ **سپهسالار** ۶۵۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۱۰۸گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۵ : ۳۱۷] .

عروة الوثقی

از جلال خادم طبسی ، در سیر و سلوك و شعرهایی نیزازاودرآن هست.دردیباجه ازقاسم قلندر و غیاث‌الدین محمد یـاد کرده است . **آغاز:** حمدله.صلاة. امابعد، برضمیر منیراهل دانش وارباب بینش واضح ولایح باد، که مفرد مجرد مقید یعنی .

12004ـ**دانشگاه۱/۲۸۴۵:** نستعلیق سدهٔ**۱۳-۱۴** (ص۱-۸۶) ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۹] .

عروة الوثقی

از سحابی استرآبادی ، از سرایندگان سدهٔ دهم، که روزگاری دراز در نجف زیسته و بسال ۱۰۲۱ یا۱۰۱۰ درگذشته‌است، درچهار فصل به‌نثرونظم : ۱ـ دربی‌بصری ۲ـ درالهام ۳ـ شراب‌وکیفیت ظهوراو ۴ـدررجعت بخدا. **آغاز :** بسم‌الله الرحمان الرحیم ـــ تیرشهاب است بدیو رجیم .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۳۳ــ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۲۱ ــ ریاض العارفین : ۱۳۸ ــ ریحانة الادب ۲ : ۱۷۱ ــ مؤلفین مشار ۳ : ۲۹۳ ــ فرهنگ سخنوران: ۲۶۲

12005ــ **مجلس** : نبشتهٔ **۱۰۹۱** ضمن دیوان او [ذریعه ۹ : ۴۳۳] .

12006 ــ **عبدالرحمان پارسای تویسرکانی** : نوشتهٔ ۱۴ج۲/**۱۰۰۳** همراه رباعیات او [ف. رضوی ۷ : ۵۵۶] .

12007ــ **مجلس**۱۰۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درآغاز کلیات‌او، آغازافتاده [ف. مجلس ۳ : ۴۵۳] .

12008ــ**رضوی**۶۱۲ادبیات(۴۷۹۸) نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه رباعیات او ، آغاز و انجام افتاده [ف. رضوی ۷ : ۵۵۲] .

12009ــ**دانشگاه**۱/۲۵۰۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زرین، آغازبرابر نمونه (ص۱ــ۱۵) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۸] .

12010ــ **سپهسالار**۱/۱۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳رــ۱۶ر) [ف. سپهسالار ۴: ۵۳] .

عروة الوثقی

ازعلاءالدولهٔ سمنانی، که‌یاداودر«آداب‌ــ السفره» ۱۰۱۱ » گذشت . گفتاریست عرفانی ودرآن بروحدت وجود عبدالرزاق کاشانی (م ۷۳۶) خرده گرفته است . **آغاز** : وبحمده الواجب علی‌کل موجود لنعمه الفائضه .

12011ــ**رضوی**۲۰۳حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۴۶گ۱۷س [ف. رضوی۱: ۶۱] .

عروج ونزول = نزول وعروج

از عزیز نسفی .

عروس عرفان

از قاضی محمود بحری، بحرالدین ، که در۱۱۱۶ نگاشته است .

12012ــ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱ق‌ف۸۲: تاریخ‌یادنشده، ۲۵۲ص[مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۸] .

عشاق = رسالة العشاق

عشرهٔ کامله = ملکات انسانی

از دهدار .

عشق = حقیقة العشق

از اوحدی ، در۱۱۲۸ گذشت .

العشق = کتاب . . .

ازحاج‌میرزا حسن‌جابری‌انصاری‌اصفهانی منقولات وگزیده‌هاییست ازنثرونظم درعشق.

12013ــ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری: بخامهٔ خود گردآورنده [نسخه‌ها ۶: ۵۹۷] .

عشق = رساله در . . .

ازحسین‌فرزندنعمت‌الله. دراسباب‌وعلامات ومعالجات عشق. **آغاز** : بسمله. حمد حبیبی راکه عاشقان جمال وطالبان وصال را از شرم آب یحبهم ویحبونه جام شوق محبت داد .

12014ــ **عبدالحسین بیات**۷۲جنگ گردآوری‌رفیع‌الدین‌رافع، باتاریخهای**۱۰۷۸** **۱۰۸۴** (ص۳۰۸) [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۳] .

12015 ــ **دانشگاه** ۱۲/۱۹۹۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر (۸۱ر ــ ۸۴ر) [ف. دانشگاه۸ : ۶۱۱].

عشق = رساله در. . .

از ملاسایل همدانی دماوندی ، درگذشتهٔ ۹۴۰،گفتاریست به‌نثرونظم عرفانی. وگفتاری با این سر آغاز بنام «صفات‌العشق» در دهخدا

۲/۲۹۶هست که درفهرست آن‌ازجامی؟ یادشده است. **آغاز:** ای جنبش این‌طارم نه‌طاق از تو ـ وی غلغلهٔ در همه آفاق ازتو .

بنگرید : ذریعه۹ : ۴۲۶ ـ آتشکدهٔ آذر ۲۱۲ ـ صبح گلشن ۱۹۶ ـ تحفهٔ سامی ۵ : ۱۲۲ ـ ریحانة الادب ۲ : ۱۴۷ .

12016ـ **رضوی** ۶۱۴ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۵۵۷] .

12017ـ **رضوی** ۹۳۶/۱ ادبیات (۴۸۰۵) : نستعلیق تحریری نزدیك **۱۲۳۵** درشهر باکو (ص۲ـ۸)، آغازبرابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۷۵۱] .

عشق = مونس العشاق

از سهروردی .

عشق = رساله در. . .

ازسیف‌الدین باخرزی، سعید فرزندمظفر خبوشانی، درگذشتهٔ ۶۵۸ یا ۶۵۳ [ذریعه] .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۸۵ ـ نفحات‌الانس چ نولکشور: ۳۸۵ ـ مجمع‌الفصحاء ۱:۲۴۴ ریحانة الادب ۲ : ۲۷۶ .

12018ـ **دانشگاه** ۲۴۴۹/۱ : نسخ کهن ازسدهٔ **۷ـ۸** (ص۱ـ۱۷) صفحهٔ پایان در فهرست‌کتابخانه‌کلیشه شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۷۱] .

عشق = سیروسلوك = شوقیه

از میرسید شریف جرجانی .

عشق = نزهة العاشقین

از عثمان تبریزی .

عشق = رساله درمحبت و. . .

از عزیز نسفی نخشبی، که یادآوردر «آداب اهل تصوف: ۹، ۱۰۰» گذشت. درعشق ومراتب آن ، باعنوانهای فصل وای درویش به‌نظم ونثر در(ص۱۱۱ـ۱۱۸)مجموعه‌رساله‌های اوبچاپ رسیده است. ودرپایان نسخهٔ ۴۰۴۵ ملك‌آمده این سه رساله را (که منظور او رسالهٔ سلوك و رسالهٔ خلوت و رسالهٔ عشق باشد) در شیراز برسرتربت شیخ‌عبدالله حنیف جمع کردم.

آغاز: حمدله.امابعد، چنین‌گوید... عزیزبن محمد النسفی ، که جماعت درویشان از این بیچاره درخواست کرده‌اندکه می‌باید در عشق رساله جمع‌کنید، که محبت چیست...

12019ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی : باتاریخ ۹ج**۸۱۳** دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

12020ـ **پاریس** ۱۳۵۶/۴ .S.P: نوشتهٔ رجب **۹۰۰** (۱۲۰ پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۸۴۹ هست [فیلمها : ۵۴۲].

12021ـ **مجلس** ۲۴۳۲/۱۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۴۱۷ ـ ۴۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

12022ـ **مدینه عارف حکمت** ۲/ ۲۶۶: نسخ‌ترکی‌سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۵۸۰] .

12023ـ **الهیات** ۳۰۹/۱د: نستعلیق **۱۲۴۳**، (۱پـ۱۳ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۷۹] آغاز برابرنمونه [ف.الهیات ۲ :۱۸۲].

12024ـ**ملك**۴۰۴۵/۱۱: نسخ‌نزدیك **۱۲۷۵** (۹۹ پ ـ ۱۰۱ ر) همراه چند گفتار دیگرازهمو، انجام‌نگارش درشهرشیراز یادشده است [رؤیت] .

12025ـ **دانشگاه** ۴۰۵ : نستعلیق احمد فرزند عبدالعلی‌بیگ بیوك‌آبادی‌همدانی **۱۲۸۳** (۸۱ر ـ ۸۳پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ :] .

12026ـ مجلس۱۰/۴۹۴۹: شکسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، نجم‌الحکما، **۱۳۱۴**، در پایان مانند نسخهٔ ملك انجام آن در شیراز یاد شده است [رؤیت].

عشق = رساله در. . .

از عطار نیشابوری.

12027ـ **پاریس** S. P. ۸۰/۱۲: فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۷۶۹هست[فیلمها۱:۵۳۷]

عشق = زینة العاشقین

ازعلی فرزندمحمود، درص۱۱۸۷ گذشت.

عشق = رسالة فی‌العشق المجازی و الحقیقی

ازکمال اسماعیل، بیشتر به‌نظم.

12028ـ**پاریس**S.P.۱۱۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۲۴ گ ۱۴س. **فیلم**‌آن در دانشگاه ش ۷۶۲ هست [فیلمها: ۱۰۵].

عشق = حسن و عشق

از شاه نعمت‌الله، در۱۱۲۵ گذشت.

عشق = رساله در. . .

از محمد یوسف طالقانی [دیباجه]. در بیان عشق واحوال‌آن. **آغاز:** ستایش‌وپرستش وحب وعشق از هرموجودی معبودی و معشوقی راست‌که عشق وحسن بی‌منتها.

12029ـ **دانشگاه** ۲۱۴۵: شمارهٔ ۵ «سفینه» باتاریخهایی‌از**۱۰۶۸-۱۰۹۲**دردفتر (ص۱۴۰-۱۴۶)آغاز و انجام‌برای نمونه یاد شد [ف. دانشگاه ۹: ۸۳۸].

عشق = رساله در. . .

گفتاریست درعشق وعاشق و معشوق، که باید در۱۱۰ فصل و یك خاتمه باشد، نگارنده درپایان خودرا خازن الاشعار، منشی‌باشی امیر محمد قاسم‌خان امیرنظام یاد می‌کند.

12030ـ **تهران**، ادبیات ۲/۹۵ج: نستعلیق ۱۸ع‌۱/**۱۲۰۸**(۱۵ر-۴۶پ)از فصل بیستم‌ودوم‌رساله‌است [ف. ادبیات ۱: ۴۷۲].

عشق = رساله در. . .

چندگفتار ناشناخته.

12031ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱: باتاریخ **۱۰۲۴-۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون (گ۷۲-۸۰) آغاز افتاده، گفتاریست درمحاکمهٔ «عشق وعقل» وتقسیم قوای‌نفسانی به‌نفس ناطقه و وهم و جزآن [ف. مجلس ۱۵: ۱۲۷].

12032ـ**مجلس**۱۷/۲۶۶۵: باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۵۳۱ - ۵۳۸)، **آغاز:** (پس‌از خطبه) امابعد، این رساله‌ایست دربیان «عشق ومحبت» وحالات طایفه‌ای‌که قدم دراین راه نهاده‌اند وشرایط عاشقان‌ومعشوقان. انجام ناتمام، درفهرست بنام «عشق ومحبت» یاد شده است [ف. مجلس ۸: ۴۲۴].

12033ـ **مجلس** ۴۸۵۹/۱۸: نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمان فرزند محمد جابری قاری نزدیك**۱۰۷۰** (ص۱۳۴-۱۱۴) درفهرست‌آمده: عقل وعشق فاقد سرآغازگویا فصلی ازیك گفتار باشد. **آغاز:**. . . ما شیر ومی عشق تو باهم خوردیم [ف. مجلس ۱۰: ۱۹۲].

12034ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۷۹۶۰: نوشتهٔ **۱۲۱۶** [ترجمهٔ‌ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۹].

12035ـ **سنا** ۷۵۵۲/۴: نستعلیق پیرامن **۱۲۵۹** در فهرست بعنوان «رساله‌ای دربیان‌عشق‌ومحبت»یادشده [نسخه‌ها۲: ۲۴۹].

12036ـ مجلس ۶۱۷/۴ : نستعلیق ۱۲۶۳-۱۲۶۴، آغاز: زهی معشوقی که شب تا رعاشقان بیدار را [ف. مجلس ۲ : ۳۶۹] .

2037 ـ الهیات ۷۲ج: تاریخ و نشانی یاد نشده (هامش) [ف. الهیات ۱: ۹۵].

12038ـ مجلس ۶۲۶/۶: شکسته ریز تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «رساله درعقل وعشق» یادشده [ف. مجلس ۲ : ۳۸۶] .

عشق = ترجمهٔ رسالة فی العشق

در ص ۷۵۹ گذشت .

عشق = ترجمهٔ عشقید

در ص۱۰۸۳ گذشت .

عشق = وجود العاشقین

عشق = منظومه‌ای در . . .

در بخش منظومه‌ها خواهد آمد .

عشق نامه

ازعلی عسکر رازی ، بدستور شیخ برهان الدین سوادی ، باعنوانهای: نغمهٔ عشق ، نغمهٔ ظهوریه ... نگاشته است ، (بنگرید : خلاصهٔ کیمیای سعادت، دربخش اخلاق).

12039ـ شیراز، دکترخاوری ۳/مج: نستعلیق ۱۰۸۰ [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹] .

عشق نامه

از قطب‌الدین شیرازی، دریك مقدمه و سه باب ویك خاتمه. آغاز: . . . حمد و ثنا مر حضرت خداوندی‌را جل‌جلاله که ازتاب آفتاب جهانتاب خود پرتوی برچهرهٔ ماه... امابعد، این رساله‌ایست عشقیه، وعجاله‌ایست شوقیه .

12040ـ ملك ۴۰۵۶/۲۸: نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۹۰۴ در دفتر (۳۲۲ پ ـ ۳۴۲پ) آغاز برای نمونه‌یادشد، ۲۴س[رؤیت].

عشق و روح = حسن و دل

ازمیرزارضی فرزندمحمدشفیع بندهٔسرخانی تبریزی مستوفی ، نگارندهٔ «زینةالتواریخ» در گذشتهٔ ۱۲۲۲ یا ۱۲۳۳ داستان‌ماننداست که برای برادرش میرزایحیی نگاشته‌است. آغاز: ای‌نام همایونت طغراچهٔ فرمانها... انوار آفتاب‌جمال لایزالی‌ازآن‌اسنی‌است‌که خفاش‌طینتان‌ظلمتکدهٔ حدوث درساحت‌ثنای او بال‌افشانی‌توانندنمود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۲ و ۳۷۲ و ۷ و ۱۶ و ۱۲ : ۹۱ ـ دانشمندان آذربایجان : ۷۰ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۸۰ .

12041ـ دانشگاه ۳۶۱۳ : نستعلیق، دوشنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ ۱۲۶۳، آغاز برابر نمونه ۱۰۶گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۱۷].

12042ـ تبریز، ملی ۳۶ (۲۷۷۳) : تعلیق شکستهٔ اسماعیل آشتیانی عمادالکتاب ۲۱ صفر ۱۲۸۱، آغاز برابر نمونه ، از کتابهای نخجوانی بوده ، ۱۳۰گ ۱۲س [ذریعه ۷ : ۱۶ ـ ف. ملی تبریز ۱ : ۴۲۹] .

عشق و روح = عقل و روح

ازفضولی بغدادی، که‌یاد اودر «توحیدیه: ۱۱۰۱» گذشت . در ۱۳۰۳ در ایران بنام «عشق وروح» چاپ سنگ شده است . آغاز: حمد بیحد احدیرا سزاوار است‌که... معتکف زاویهٔ عجز وانکسار فضولی خاکسار.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۳۸ و ۱۵ : ۲۷۱ ف. مشار : ۱۱۱۷ ـ نسخه‌ها۲: ۲۴۹

12043ـ سنا ۷۵۵۲: نستعلیق۱۲۵۹در فهرست بعنوان « عقل وروح » آمد [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۹] .

عشق و عاشق و معشوق = صفت...

ازحسن‌گیلانی، نگارندهٔ «ترجمهٔ غوثیه:

۱۰۸۶».

12044ـ بادلیان ۱/۲۰ . M . S نستعلیق میر علی نقی فرزند نورالدین محمد گیلانی، ع۱۰۸۵/۲۴. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۰۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰].

عشق و عرفان = خیالات العشاق
درص۱۱۴۲ گذشت.

عشق و عقل = مناظرات خمس
از ترکه.

عشق و عقل = معیار الصدق
از نجم‌الدین رازی.

عشق و محبت = رساله در ...
گفتاریست‌عرفانی گویااز‌میرزاعبدالوهاب نشاط. آغاز: سبحان من‌جمیل‌لیس‌لوجهه‌نقاب الا النور ... ای‌گشته نهان زغایت پیدایی ... الهی بحرمت آنان که بکام همت پی بسراپردهٔ عزت وحدت تو برده‌اند...

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۸۸، ۱۱۸۹.

12045ـ تهران، ادبیات۱/۱۰۹ ج: از سدهٔ ۱۳ (۳ر-۳۱ر)، سپس رساله‌ای‌عرفانی ازنشاط [ف. ادبیات ۱ : ۱۶۵].

عشق و محبت

ازمحمد فرزندشیخ‌علی بیدوازی‌عبداللهی ملقب برشید [دیباجه]. به‌پیروی‌گلستان در یك مقدمه و هفت اشاره: مقدمه در سبب نگارش. اشارهٔ ۱ـ بدایت محبت ۲ـ حکایت محبت ۳ـ (در نسخه دیده نشد) ۴ـ عنایت محبوب ۵ـ ولایت محبوب ۶ـ حمایت محبوب ۷ـ هدایت محبوب. آغاز: الحمدلله الذی‌انزل علی‌عبده الکتاب ولم یجعل‌له عوجاً. توحید: ای برتر ازتوهم‌وغیرازتخیلات... الهی‌نعت‌کبریای‌ذاتت

12046ـ ملك ۱/۴۲۱۶: نسخ کهن جمال الدین عبدالله محمدشاه گویا همان ۱۶ صفر ۸۷۴که گویا درتاریخ نگارش‌است (۱پ ۵۹پ) [رؤیت].

عشق و محبت = رساله در ...

از مولانا معینی. آغاز: پنجم در عشق و محبت. عشق عبارت است ازنزوع نفس باتحاد از شدت شوق به‌یکانگی.

12047ـ دانشگاه۵۳/۴۷۳۶: نوشتهٔ محمد شفیع حسینی برای آخوند مولانا محمد قاسمی، باتاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (ص ۲۷۳ ـ ۲۷۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۶].

عشق و محبت

آغاز: حمد وسپاس بیقیاس صانعی راکه شمع جمال خوبان دلربا را نور حسن ملاحت برافروخته.

12048ـ سپهسالار ۵۷۷/۹: تاریخ یاد نشده، (ص۱۶۵ ـ ۱۸۶) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۲۱].

عشقیه = خیالات العشاق = مفتاح المطلب

ازقاضی حمیدالدین ناگوری‌چشتی‌بخاری محمد فرزند عطا، درگذشتهٔ ۶۴۳ [ذریعه] ویا ۶۷۸ [هدیةالعارفین]. ایوانف درمعرفی نسخهٔ ۱/۴۶۲ بنگال می‌نویسد: این‌گفتارکه بنامهای «عشقیه» و«خیالات العشاق» و «مفتاح‌المطلب» آمده به چند تن نسبت داده شده ولی باید از ناگوری باشد، وسرآغاز آنرایاد می‌کندآنگاه در می‌یابیم که دو نسخهٔ 10588 و 10589 یادشده درص ۱۱۴۲ نیزاز همان ناگوری‌است آغاز: الحمدلله لااله الاهو. درودبیحد برآن ظهورکه شهودذات (برابر آنچه در ص۱۱۴۲

یاد شده) .
بنگرید : ذریعه۹ : ۲۶۷ ــ مؤلفین‌مشار ۱۳۳:۲ ــ تذکرةالشعراء ، غنی:۴۷ــ فرهنگ سخنوران : ۱۷۳ ــ هدیة العارفین ۲ : ۱۳۳

12049ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۲۷ : نوشتهٔ فتح محمدشاه، در**۱۰۸۸**، در فهرست بنام « عشقیه » یاد شده ، ۱۱۸ ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

12050ـ **مجلس** ۵۹۷/۴: نستعلیق و نسخ باتاریخ**۱۱۰۷** دردفتر، آغاز برابرنمونه درفهرست بنام «رساله درعشق‌وعرفان وتصوف» وبدون نام نگارنده یادشده است [ف . مجلس ۲ : ۳۵۴].

12051ـ **دانشگاه**۲۰۷۲/۶:نستعلیق صفر **۱۲۵۵** (۱۰۸ر ــ ۱۵۶ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۷۰۰] .

12052ـ **بنگال** ۴۶۲/۱: درمجموعهٔ مؤرخ **۱۲۵۳ ــ ۱۲۶۵**، آغاز برابر نمونه ، نسخه بنام مفتاح المطلب ، است [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

12053ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف ۳۸ : نوشتهٔ **۱۲۸۲** ، در فهرست بنام «عشقیه» نامیده شده، ۸۶ص [مخطوطات ، سر فرازعلی رضوی : ۳۹] .

12054ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۱۳: نوشتهٔ**۱۲۸۷**درفهرست‌بنام «عشقیه» نامیده شده،۱۸۳ص [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۳۸] .

12055ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۱۰۳: نوشتهٔ دلاورعلیشاه، **۱۲۸۹**، ۳۶ ص، درفهرست بنام « خیالات العشاق» یادشده است [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۳۹] .

12056ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۲ : تاریخ یاد نشده، ۱۳ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

12057ـ **آصفیه**۱۵۹۹تصوف: تاریخ یادنشده ، در فهرست بنام «عشقیه» یادشده‌است [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۲] .

12058ـ **دانشگاه** ۷۷۷۵ : فهرست نشده .

12059ـ **دانشگاه**۷۸۱۶/۱: فهرست نشده .

12060ـ **دانشگاه**۸۲۱۱/۲: فهرست نشده. این سه نسخه بنام «خیالات العشاق»یاد شده است [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

عشقیه = رسالهٔ . . .

ازوحیدتبریزی، نگارندهٔ «جمع‌مختصر» درعروض وقافیه وجزآن ، و اوجز وحید قمی درگذشتهٔ ۹۴۲ است . گفتاریست عرفانی در عشق وعاشقی وتأویلی‌ازحدیث‌کنت‌کنزاً مخفیاً درهشت‌رمز. **آغاز:** الحمدلله‌الذی فرغ قلوب العاشقین عن وسواس الدنیا... امابعد، رمزی چند بزبان بیزبانی از نشان بی‌نشان بطریق .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۶۵ و ۱۲۶۷ ــ ریحانةالادب۴: ۲۸۱ــ دانشمندان آذربایجان ۳۹۳ .

12061ـ **ملك** ۴۰۵۶/۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۹۱ ب ــ ۲۹۶پ) آغاز برابرنمونه ، درنسخه نامی از نگارنده نیست ، در فهرست مجموعه «رسالهٔ عشقیه» نام‌داده شده است [رؤیت] .

12062ـ **ملك** ۵۶۸۵/۳۶ : نستعلیق ۱۶محرم **۱۰۱۰** (۱۵۷پـ۱۶۱پ)،درنسخه نامی‌بدان داده‌نشده،آغاز برابر نمونه [رؤیت].

عشقیه = وجود العاشقین

از گیسودراز .

عقاید

از خواجه محمدپارسا، نگارندهٔ «تفسیر: ۱۹» وجزآن. این گفتار ازروی متن «السواد الاعظم» ابوالقاسم اسحاق فرزند محمد فرزند اسماعیل حکیم سمرقندی درگذشتهٔ ۱۰ محرم ۳۴۲ ، که پیرامن ۲۹۰ در ۶۲ مسئله ساخته بود، یاازروی ترجمهٔ آن‌که بدستور نوح‌فرزند منصور سامانی نزدیك ۳۷۰ بنگارش درآمده بود ، برگزیده است. خواجهٔ پارسا از مسألهٔ پنجاه وششم « سوادالاعظم » یا ترجمهٔ آن نیز برگزیده و « رسالهٔ عقاید فرق اسلامی » را ساخته است [دانش پژوه] .

بنگرید: کشف‌الظنون۲:۱۰۰۸ (السواد الاعظم) ـ هدیة العارفین ۱ : ۱۹۹ (اسحاق سمرقندی) .

12063ـ **سنا ۲۲۸/۴**: نوشتهٔ خوداو در سه‌شنبهٔ ۲۹ رجب **۷۹۵** درواش در مجموعهٔ بخشیدهٔ فکری سلجوقی به‌دکتر بیانی [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۰].

12064ـ **کابل**، محمد حسین بهروز : گویا مؤرخ **۱۰۱۲** [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۱] .

12065ـ **آنکارا** ، دانشگاه ۱۲۵۷ : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۲ذیحجهٔ **۱۰۱۷** گویا دربغداد از روی نسخـهٔ ۲۲۸/۴ سنا نوشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۰] .

12066ـ **کابل** ، عبدالحی حبیبی : نوشتهٔ محرم **۱۱۵۶**، نسخهٔ کامل [نسخه‌ها ۶ : ۴۹۱] .

عقاید سلسلهٔ خاکسار

ناشناخته. درعقاید گروه خاکساران است درچهار درجه وهشت مقام : درجهٔ ۱ـ شریعت دردو مقام: اصول دین، تقلید ۲ـ طریقت، در دو مقام: مبتدیان ، مرشدان ۳ ـ حقیقت . در دومقام : تحقیقات، ترتیب و تزکیهٔ نفس ۴ ـ معرفت، دردومقام: حق‌شناسی، اختلاف خلقت. نکات سودمندی دربارهٔ این گروه دارد وفهرستی از مطالب آن را آقای دانش پژوه در فهرست خودآورده‌اند. **آغاز:** حمدله... امابعد [بر] هرفردی . . . واجبست که از حسب و نسب و اعتقادات وملزومات طریقهٔ دین ومذهب.

12067ـ **دانشگاه ۴۴۱۹/۶** : نوشتهٔ میرزا محمدعلی‌شریف یزدی‌شاهرودی، **۱۳۱۵ ۱۳۱۷** بدستور مرشد خود سرخعلی شاه (ص ۸۴ ـ ۲۱۲) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۳۸۲] .

عقاید صوفیه = رساله در بیان...

ازخواجه عبدالله سمرقندی ، که درآن از محمد پارسا، سعدالدین حموی، خواجه محمد علی حکیم ترمذی یاد شده است .

12068ـ **بایزید ولی‌الدین ۲۵/ ۱۸۲۵** ، باتاریخ **۸۵۱** در دفتر (گ ۴۰۰ ـ ۴۱۶) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

عقاید صوفیه

از شیخ محمد فرزند فضل‌الله عارف ، در وحدت وجود، او «ارشاد السالکین : ۱۰۲۲» را درهمین باره‌نگاشته وجزاین است. **آغاز:** حمدله... که موجودی نیست مکروی .

12069ـ **دانشگاه۴/۲۶۸۳**: نستعلیق محمدحسین کاتب **۱۲۳۵** (۹۵ر ـ ۹۸ر) و پیش از آن « ارشاد السالکین » اوست [ف . دانشگاه ۱۰ : ۲۵۷۱] .

عقاید وجیهی

ازوجیه‌الدین‌ثانی فرزند شیخ‌عیسی‌فرزند شیخ‌آدم‌گویا موی سهروردی، درگذشتهٔ۱۰۸۴

12070ـ **آصفیه ۷۰/۱** مجامیع :

مؤرخ **۱۲۴۴** همراه «نفایس وجیهتی» و«رسالهٔ سجده» ازهمو [ف . آصفیه ۳ : ۷۵۴] .

عقل = رساله در. . .

از پیرجمال اردستانی، که یاداودر «تنبیه العارفین: ۱۰۹۹» گذشت . به نثر.

12071ـ **دانشگاه** ۵۱۲۴/۲: نستعلیق آدینهٔ ۷ذیحجهٔ **۱۲۵۱** (۳۸پ ـ ۷۰پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۹] .

عقل = عقلیه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. درسه باب: ۱ـفضیلت عقل وآنچه دراین معنی وارد است ۲ـ اسامی وصفات عقل واختلاف اقوال حکما ۳ـ تفاوت درجات دراکتساب آن. **آغاز:** حمد و ثنای نامتناهی‌آن فاطرحکیم راکه اشعهٔ انوارمصباح عقول ... امابعد، چون نزدارباب عقول.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۰۰ .

12072ـ **رضوی** ۶۷۶حکمت: نستعلیق باتاریخ **۸۶۵** دردفتر بهمین‌خامه. آغاز برابر نمونه، ۱۰گ ۱۸س [ف. رضوی۴ : ۱۳۶] .

12073ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰۲پ ـ ۱۰۷پ) ، زدین همراه ۲۴ گفتار دیگر از همو ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12074ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۲:نستعلیق علی عسکر فرزندمؤمن‌تولمی **۱۲۲۲-۱۲۲۴** (ص۳۲ ـ ۴۲) برای‌آقا محمدعلی رشتی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۰] .

12075ـ **دانشگاه** ۳۲۵۸/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** بایادداشت **۱۲۲۶** با۱۲ رسالهٔ دیگر از همدانی (۵۹ر ـ ۶۷ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۷] .

عقل = اسئلة واجوبة فی بیان‌العقل

ناشناخته .

12076ـ **کو پرولو** ۱۵۸۹/۱۵ : باتاریخ **۷۵۴** دردفتر (۲۳۷ـ۲۴۰ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۰] .

عقل سرخ

ازسهروردی، که‌یاداودر«آوازپرجبرائیل: ۱۰۱۵»گذشت. درچهارده رساله (ص ۱۷۴ـ ۲۱۹) وبکوشش دکتر بیانی چاپ شده است . **آغاز:** حمد باد ملکی راکه ملك هردو جهان درتصرف اوست... دوستی ازدوستان عزیزمرا سئوال‌کردکه مرغان زبان یکدیگر دانند .

12077ـ **تهران** ، ملی ۹۹۲/۷ : با تاریخ **۶۵۴ ـ ۶۵۹** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۶ ـ فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۲۹۹] .

12078ـ **مجلس** ۱۲۲۶/۴ : تاریخ یادنشده، باتاریخ **۸۴۵** دردفتر، در فهرست به نام «زبان مرغان» آمده واز نگارنده نام برده نشده است، آغازبرابرنمونه (ص۱۹۵ـ۲۰۳) [ف. مجلس ۵ : ۵۰۰] .

عقل و عشق

از سعدالدین نطنزی، به‌نظم‌ونثر.وازهمو است «پرسش وپاسخ : ۱۰۷۰» .

12079ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ۵۳۲۱/۱۶ Or: باتاریخ **۸۰۱-۸۱۸** دردفتر. عقل‌وعشق نطنزی‌است وپاسخ‌سعدی. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۱۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۶] .

عقل و عشق

ازسعدی شیرازی، درگذشتهٔ ۶۹۱. پاسخی است به نثر به منظومهٔ سعدالدین نطنزی . در

بسیاری از نسخه‌های «کلیات» او دیده می‌شود. **آغاز:** قال‌رسول‌الله ص اول ماخلق‌الله‌العقل... پس قیال مولانا سعدالدین ادام‌الله عافیته‌صواب است‌که عقل را مقدم داشت .

عقل وقلم = احادیث اوایل

از عزیز نسفی، درص۱۰۲۰ گذشت.

علائم ظهور = عجایبات

از شاه نعمت‌الله، در ص۱۲۷۹ گذشت .

علامات السادة

از معین‌الدین ، از دانشمندان روزگار تیموریان هند. **آغاز:** حمدوشکر رب‌العزة‌را برگوناگون نعم ظاهری‌وباطنی ودینی ودنیوی

12080ـ **قاهره**، دارالکتب۴مجامیع فارسی طلعت: شاه ذات‌الله قادری **۱۲۴۲** (گ ۱۴۰ـ۱۶۹مجموعه) [مخطوطات ۱: ۲۴۷].

علم = رساله در . . .

ازشاه قاسم انوار، که یاداو در «امامت : ۱۰۴۹» گذشت. گفتاریست عرفانی درسی‌فایده دربیان وجود وعدم شناسائی نفس وتجلی‌آنها. درآن‌آمده: درتاریخ سنة‌تسع وسبعین وسبعمائة بودکه درشهر هرات... درخانقاه جدیدی در جوار مولانا ظهیرالدین خلوتی زاد الله قربـه ساکن بودم. بکوشش سعید نفیسی در «کلیات» او چاپ شده است. **آغاز:** شکروسپاس وحمد بیقیاس سزاوارحضرتیست‌که ذات او ازصفت و از وسمت .

12081 ـ **مجلس** ۲۶۱۲/۹ : نوشتۀ صدر قلند، نزدیك **۸۵۴** (ص۴۷۷ ـ ۵۰۰) کلیات او، سه صفحه ونیم از چاپی سعید نفیسی زیادتردارد. آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۸: ۳۵۱] .

12082ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱ ـ م ادب فارسی: تعلیق محمود نیشابوری **۸۶۹** ، آغاز برابرنمونه، درفهرست بعنوان «رسالةفی التصوف» آمده [مخطوطات ۱ : ۲۳۰].

12083ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۹مج: نسخ سدۀ **۱۱** ، باتاریخ **۱۰۹۵** در متن دفتر، (ص۱۰۶ ـ ۱۱۴ هامش) [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

عوارف المعارف = ترجمۀ. . .

عیار العرفان

از محب‌علی مجرد. پس‌از دیباجه هیجده پرسش وپاسخ است در مسائل عرفانی به نظم و نثر. نام‌کتاب دردیباجه آمده است. **آغاز :** ثنای لاتعد و لاتحصی نثار بـارگاه والاکارگاه احدیتی است‌که بحکم رحمتی .

12084ـ **ملك** ۵۰۸۳/۴ : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** (۲۵ر ـ ۳۰ پ) داسته وچلیپا، آغاز وانجام برابرنمونۀ یادشده است [رؤیت].

عین الجمال

از علیشاه فرزند شیخ زکریا .

12085ـ **آصفیه**۱۶۳۵تصوف: نوشتۀ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۴] .

عین الحقایق

سخنان‌کوتاه‌وپندآمیزعرفانیٔ‌رایض‌الدین علیشاه، نگارندۀ «کنوزالاسرار» وجز آن است در۳۵۳ بندکوتاه به‌نثر و سپس‌گزارش هریك ازآنها . **آغاز:** نصایح‌جامعه ازحضرت‌رایض الدین ابوالمکارم مفخر فقراء الهی ، و مخزن حقایق اسرار علوم لایتناهی. . . عارف علیشاه می‌باشد، که محض‌جود وتفضل گوشوارۀارباب هوش فرمودند: عقل‌را بنیاد شمر ...

12086ـ **ملك** ۵۶۲۷/۵ : نستعلیق

ابوالفتح افشار ، در آدینهٔ ۱۸ ع ۱۳۰۴/۲ (ص ۱۹۸-۳۵۷) [رؤیت] .

عین الحیات

از عماد عبدالله ، نگارندهٔ «چشمهٔ خضر : ۱۱۱۹» وجز آن. گفتاریست عرفانی در بیان آداب حق معرفت معبود، به‌نثر ونظم .

12087ـ **یزد** ، علومی۴مج: نسخ‌گویا نگارنده ، ذیحجهٔ **۱۰۸۵** ، همراه چند گفتار دیگراز همو [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۶] .

عینك بوقلمون = ملفوظات

ملفوظات شاه محمد ابراهیم، گردآوری ابوالحسن سید محیی‌الدین، بسال ۱۱۷۳ .

12088ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۲: تاریخ‌یادنشده(ص۱-۸۵) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

عین وجود

ازدهدار، دربخش منظومه‌ها خواهدآمد.

عیون الاسرار المکتومه

از محمد علی فرزند محمد حسین فرزند محمد سعید خلخالی، ازسدهٔ سیزدهم. گفتاری است در بیان وحی والهام وکشف و پیامبری و ولایت، که بخواهش میرزا محمدعلی‌خان حاکم لاهیجان بسال ۱۲۶۲ بانجـام رسانده است . درنه فصل ویك خاتمه : ۱ ـ فرق میان وحی والهام ۲ـ دربیان وحی ۳ـ اقسام خواطر۴ـ کشف ۵ـ فرق میان رسول ونبی و ولی و امام ۶ـ پیامبری و ولایت ۷ـ دراعتبار پیامبری و ولایت ۸ـ درتعیین خاتم نبوت وولایت مطلقه‌و مقیده ۹ـ شمه‌ای از اوصاف حقیقت محمدیه . خاتمه درگزارش حدیث‌حقیقة. **آغاز:** الحمد لله‌الذی سخر بقدرته النجوم السوالك .

12089ـ **رضوی** ۹۰۲ حکمت: نسخ محمدکریم فرزند علی‌اکبر طبیب سالیانی ۱۱ ع۱۲۶۳/۱ در مدرسهٔ مستوفی رشت، ۱۸ گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۲۱۰] .

عینیه = تازیانهٔ سلوك = راز نامه

نامه‌ایست از احمد غزالی نگارندهٔ «بحر الحقیقه : ۱۰۶۱» و جز آن. به عین القضات همدانی نگارندهٔ «تمهیدات: ۱۰۹۷»وجزآن. درسیر وسلوك وپند واندرز این نامه با دیباجهٔ سیدحسن مشکان‌طبسی وکوشش سیدنصرالله‌تقوی بنام « تازیانهٔ سلوك » که معلوم نیست از کجا گرفته شده در۱۳۱۹خ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** سلام‌الله تعالی علی‌المجلس السمی. . . ان هذا تذکرة فمن‌شاء. . . اگرنه آنستی که سینهٔ آن خلاصهٔ عصر .

بنگرید : ف . مشار : ۳۵۲ .

12090 ـ **ایاصوفیا** ۲۹۱۰/۹ : با تاریخ **۷۰۶** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۴۲۲ هست [فیلمها۱ : ۶۰۰].

12091ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج**۸۱۳** دردفتر، درنسخه بنام«رسالة فی‌النصیحه » است ، زدین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

12092ـ **دانشگاه**۲۹۲۰/۱۹: نوشتهٔ یکشنبهٔ رمضان **۸۷۱-۸۴۳** (ص۱۵۵-۱۷۸) آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام**«راز نامه»** آمده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

12093ـ**بایزیدولی‌الدین**۱۸۱۹/۴ سدهٔ **۹** (گ۴۳ ـ ۴۴) درفهرست بنام «رسالهٔ عرفانی» یادشده است. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۳] .

12094ـ **ملك** ۴۰۵۶/۱۲: نستعلیق سدهٔ دهم ، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۱۹۱ پ ـ ۲۰۱) آغاز نزدیك به نمونه ، در پایان نسخه

«صلوات شریفه» نامیده شده است [رؤیت] .

12095ـ **ملك** ۴۱۹۶/۱۲ : نستعلیق **۱۰۱۶** (درش ۱ بهمین خامه) (۷۳پ ـ ۸۰ر) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت] .

12096ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۵: نستعلیق طهماسبقلی درسورت هندوستان، **۱۰۴۷** (۶۳ پ ـ ۶۴پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

12097ـ **مجلس** ۴۷۴۹/۵ : نبشتهٔ پیرامن **۱۰۴۹** ـ **۱۰۵۱** (۶۳ پ ـ ۶۴ پ) آغاز برابرنمونه ، زرین ، ۱۴ س ، باسرلوح وجدول بندی‌شده یزد[ف. مجلس۱۳ : ۱۳۰].

12098ـ**مجلس**۵۰۰۸/۱۲: نستعلیق علی اشرف وتاریخ**۱۰۶۸** دردفتر، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۴ : ۲۱۱] .

12099ـ **مجلس** ۲۸۵۹/۱۰: نسخ و نستعلیق محمد فرزند سلیمـان فرزنـد محمد جابری قاری نزدیك **۱۰۷۰** (ص۶۱ ـ ۸۶) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۸۸] .

12100ـ **ملك** ۵۴۷/۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۵۴ـ ۳۷۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12101ـ **مجلس**۶۵۵: نستعلیق**۱۲۷۶** آغاز برابرنمونه، ۲۰ گ ۱۳س [ف . مجلس ۲ : ۴۱۶] .

12102 ـ **ملك** ۶۳۰۹/۱۰ : نسخ ونستعلیق مولاناکاتب، **۱۲۸۴** بدستور رضاقلی خان هدایت ، آغاز برابر نمونه (۱۳۱پ ـ ۱۴۵ر) [رؤیت] .

12103ـ **تبریز** ، ملی ۳۱۹۸/۷ : بی‌تاریخ [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱] .

12104ـ**شیراز**، خانقاه‌احمدیه ۶۶/۱ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹].

12105ـ**رضوی** ۱۰۷ اخلاق(۳۵۸۲) نستعلیق خوب ولی مغلوط، آغاز برابر نمونه درفهرست ناشناخته مانده‌وبگمان ازدانشمندان سدهٔ دهم یادشده است، ۴ گ ۲۱س [ف. رضوی ۶ : ۲۹۴] .

12106ـ **مدینه**، عارف حکمة ۳۱۱: [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

عین = رساله ...

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثرونظم دربارهٔ سلوك، باعنوانهای : عین، عین . و جر « سلوك : ۱۱۴۷ » اوست . **آغاز** : الحمد لولی الحمد و الصلاة والسلام علی صاحب لواء الحمد... نامهای عارفانه بنویسم ـ اولاسالکانه بنویسم(!) .

12107ـ **ملك**۴۲۶۲ : نستعلیق محمد قاسم فرزنـد محمد مؤمن **۱۱۰۹** شمـارهٔ ۸۷ مجموعهٔ رساله‌های او (۴۳۳ پ ـ ۴۴۱ ر) آغاز برابرنمونه نسخه بنام «رسالهٔ عین» است [رؤیت] .

عینیه

ازهمان شاه نعمت‌الله که دربالا یاد شد، به نثرونظم وعنوانهای:عین، عین. **آغاز:** الحمد لله الذی خلق آدم علی صورته و نور عیون ـ العارفین بنور... سخن عارفان‌روان بشنو .

12108ـ **ملك** ۴۲۶۲/۸۸ : نستعلیق محمدقاسم، ۱۲ صفر **۱۱۱۱** (۴۴۱ر ـ۴۵۴ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

12109ـ **مجلس**۳۰۶۷/۷۸: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۳۴۵ـ۳۵۷) ، آغازبرابر نمونه، همراه ۹۰گفتاردیگر، درفهرست آمده جز «عینیه : 12113 » اوست[ف. مجلس ۱۰: ۶۰۷] .

غیبیه = الغیبیه

از شاه نعمت‌الله ولی ، و این جز «عین : ۱۲۹۰» اوست. به‌نثر و نظم، و در نسخهٔ ۴۱۸۴ ملك بنام «الغیبیه» یادشده‌است. **آغاز:** الحمد لولی الحمد والصلاة علی صاحب لواء الحمد. قیل الالف یشار به الی الذات ... نقطهٔ اول که قلم نقش بست .

12110 ـ ملك ۵۲۹۸/۱۵ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۱۵ کلیات (۱۱۳پ ـ ۱۱۵پ) درهامش، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

12111 ـ ملك ۴۲۶۲/۳۰ ـ نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۰ مجموعه رسایل او (۲۱۰ر ـ ۲۱۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12112 ـ ملك ۴۱۸۴/۱۸ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۴۶پ ـ ۱۴۸پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت] .

12113 ـ مجلس ۳۰۶۷/۵۰ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۱۸۲ـ۱۸۳)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف.مجلس ۱۰ : ۵۹۹] .

12114 ـ ملك ۵۱۸/۷ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی ، در **۱۲۹۸** (ص ۵۲ ـ ۵۴) همراه « اصول :9586» [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۲] .

غیبیه

ازهمان شاه نعمت‌الله، درفهرستها نشانی بیشتر داده نشده، بایدیدکدامیك از آن گفتارهااست.

12115 ـ سنا ۳۷۲/۵۱ : نوشتهٔ ج۲/ **۱۰۷۴**، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

12116 ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۱۵ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۲۴۱ ـ ۲۴۴) همراه «اصول : 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۷۲].

غ

غایة الامکان فی درایة المکان

درص ۸۲۴ گذشت .

غبار خاطر

از میر عظمت‌الله بیخبر .

12117 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق‌ف۵ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۳۴ ـ ۱۴۰) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

غذاء العارفین

در ص ۸۲۵ گذشت .

غرر اللئالی

از محمد حسین فرزند محمدجعفر سرابی زاده درسراب، (م۱۱۹۱) گزارشی است‌عرفانی فلسفی بردعای ابوحمزهٔ ثمالی، که‌درشهر کرمانشاه بدان آغاز و بشهر خود سراب برگشته و درآنجا بپایان رسانیده است، بادیباجه‌ای درسرگذشت ابوحمزهٔ ثمالی . **آغاز :** (دیباجه) : ستایش افزون ازحد نیایش، آغاز (گزارش): فاذا اتم لنا هذا. . . آله فعال بمعنی مفعول است مثل کتاب بمعنی مکتوب .

بنگرید: ذریعه ۱۳:۲۴۶ ـ ف. دانشگاه ۱ : ۱۷۳ .

12118 ـ دانشگاه ۵۶: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۴ ۶ص۱۶س [ف. دانشگاه:۱۷۳].

غرر و درر

در ۸۴ باب: باب ۱ـ درذم دنیا، باب ۸۴ درکرامت اولیا. **آغاز:** الحمدلله القدیم الفاطر العظیم القادرالقوی... و این کتابیست مشتمل برسخن رسول(ص) وبزرگان دین وخداوندان معرفت ویقین... واین کتابرا غرر ودرر نام نهادیم

12119ـ **حلب،** اوقاف احمدیه ۱۳۸۹: نوشتهٔ خوب، باباشاه بن شهاب بن جلال الدین عطارهمدانی، اوایل شهررمضان **۸۸۴**، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

12120ـ **بغداد،** مزار عبدالقادر گیلانی ۱۲۵۶: سدهٔ **۱۰** [سیدعبدالعزیز طباطبائی].

غسل طریقت و معرفت

ناشناخته.

12121ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۱۷ق۲ : تاریخ ونشانی دیگریاد نشده، ۱۰۵ ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۹].

غمریه

از جلال الدین رئیس العلما فرزند محمد طاهر (بنگرید : تفسیر جلالی : ۲۷).

12122ـ **شیراز،** خانقاه احمدیه ۱۷۵ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۵].

غنا

از محمد هادی فرزند میرلـوحی حسینی سبزواری، درحرمت غنا. **آغاز:** حمد بیحد عزیزی را سزاست که گوشه‌گیران حضرت باری

12123ـ **مجلس** ۵۶۷۲/۱: سدهٔ **۱۳** شاید بخامهٔ نگارنده (ص۲ـ۳۱) انجام افتاده [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری].

غنا = حرمة الغنا

غنچهٔ باز

دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

غنیة الطالبین

از شیخ عبدالقادر گیلانی (۴۷۰ـ۵۶۲).

12124ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲قف۱۴: تاریخ یاد نشده (ص۳۲۶ ـ ۳۴۹) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۳۹].

غوثیه = ترجمهٔ ...

در ص۱۰۸۶ گذشت.

غوثیه = رسالهٔ . . .

ناشناخته.

12125ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۹۴۵۷ سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹].

12126ـ **بادلیان،** اکسفورد ۹۴/۳۹ (والکر : ۱۲۹۸): **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۹].

غیبت وحضور = حضور قلب

از شاه نعمت‌الله، درص۱۱۲۶ گذشت.

ف

فائده

برغانوی، که در انطاکیه در ۱ع ۷۲۳/۱ نگاشته است.

12127ـ **بایزید،** ولی‌الدین ۲۳/ ۱۸۱۹: نوشتهٔ درویش مصطفی مولوی بلغرادی رمضان **۹۸۵** درشام زاویهٔ مولویه (گ ۱۱۷ـ ۱۳۰). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۴].

فانوس الخیال فی آراء عالم المثال = قندیل الخیال = مثالیه = مثالیهٔ نوریه

از قطب الدین محمد لاهیجی ، نگارندهٔ «ترجمهٔ قرآن : ۱۵» و جزآن . به فارسی و عربی درآن از « محبوب القلوب » خود و در محبوب القلوب از «مثالیهٔ» خودیادکرده است درنسخه‌ها بنامهای گوناگون یادو سرآغاز یاد شده گویا تحریرهایی از یك رسالهٔ او در عالم مثال باشد . نسخهٔ مجلس ۱۸۰۳ بنام «مثالیهٔ نوریه» درچهار نور وچهار اشراق وسه لمعه و یك خاتمه ویك خاتمةالخاتمه است . **آغاز :** (۱) ستایش وافر بی‌همتائی را سزد که هستی موجودات سفلی‌کونی ظلال اشراقات وجود او است. **آغاز:**(۲)احمدك یامن لیس لك فی العوالم العلویة والسفلیة شبیه ولاامثال .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۰۶ (عالم مثال) و ۱۶ : ۱۰۰ (فانوس الخیال) و ۱۷: ۱۷۳ (قندیل الخیال) و ۱۹ : ۷۷ (مثالیه) .

12128ـ **نجف،** شیخ علی کاشف الغطا نوشتهٔ خوش ۱ شوال **۱۰۷۷** گویا بخامهٔ نگارنده، باحاشیه‌هایی‌ازاو، آغاز برابر نمونهٔ ۲ بنام «فانوس خیال»یادشده‌است [ذریعه۱۶ : ۱۰۰] .

12129ـ **تهران،** اصغرمهدوی۳/۳۵۵ نستعلیق مؤرخ نزدیك به پایان ج۲/**۱۰۷۷** ، همراه «شرح بیت مثنوی:11489» ازهمو و دو گفتار دیگر، بنام «قندیل الخیال»است [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۵] .

12130ـ **تهران،** مهدی‌بیانی۱/۱۰۷ نسخ درشت سدهٔ **۱۱** ، (۲پ) . در فهرست از بهائی برادر قطب لاهیجی دانسته شده است . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۲] .

12131ـ **تبریز،** ثقةالاسلام: شمارهٔ۸ دفتر، باتاریخ**۱۰۸۰** دردفتر [یادداشتهای‌سید عبدالعزیز طباطبائی] .

12132ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۳ : نسخ ، شب پنجشنبهٔ ۲۴ع۲/**۱۲۶۷** (ص ۱۰۷-۱۴۲) آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، در فهرست بنام «مثالیهٔ نوریه» آمده است. [ف. مجلس ۹ : ۲۹۳] .

12133ـ **ملك** ۱۶۱۵: نوشتهٔ **۱۳۱۹** از روی نسخهٔ نگارندهٔ مؤرخ ۱ شوال **۱۰۷۷** بنام «فانوس الخیال فی‌آراء عالم‌المثال» است [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۵] .

12134ـ **مجلس** ۱۸۶۶/۲۸ : تاریخ یاد نشده (ص۵۹۴ ـ ۵۹۹) آغاز برابرنمونهٔ ۱، درفهرست بنام «مثالیهٔ نوریه» آمده است. در هامش نسخه اشاره بدین شده کـه نگارنده بهاءالدین محمد لاهیجی است [ف. مجلس ۹: ۵۵۷] .

فتح الباری فی موت الاختیاری

ناشناخته .

12135ـ **پاریس** ۱۲۵/۳ .S. P : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۵۲** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۴۰ هست [فیلمها۱:۵۳۳]

فتح المبین لاهل الیقین

از علاءالدولهٔ سمنانی ،که‌یاداو در«آداب السفره : ۱۰۱۱» گذشت . گفتاریست عرفانی که بسال ۷۱۴ بانجام رسانده است . **آغاز :** فاتحة الکتاب مایحمد رب الارباب ، که مفتح ابواب است .

12136ـ **قاهره،** دارالکتب۱۱مجامیع فارسی: بخامهٔ نگارنده، **۷۱۴** (گ۱۹۳-۲۱۱)

[ف. مخطوطات ۲ : ۲۴] .

فتوت نامه

از شیخ ابوحفص.

12137ـ تهران ، ۲۱ مج در دست کتابفروشی : ازسدهٔ **۱۰**. فیلم‌آن دردانشگاه ش۳۴۹۷هست [یادداشتهای‌آقای دانش‌پژوه].

فتوت نامه

از عزی مروی .

12138ـ دانشگاه ۳۵۲۸ : در جنگ مؤرخ ۲۲ صفر **۸۴۴** [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۷] .

فتوت نامه = فتوتیه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودردآداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. برای شیخ‌حاجی پسر طوطی علیشاه قتلانی که کسوت فتوت را از او گرفته است، باعنوانهای: ای‌عزیز، ای‌عزیز. نخست اصطلاح اخـی را توضیح می‌دهد سپس معنی وهدف ومنفعت مسلک‌فتوت راآنگاه‌آداب ورسوم‌آن، سپس‌ده‌قول بزرگان‌فتوت. درپایان گفتار زنجیرهٔ خرقهٔ فتوت خـود را می‌آورد . **آغاز:** شکر وسپاس صانعی‌راکه حدایق ریاض موجودات ازبیدای ظلمت‌آبـاد...

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۰۴ ـ پیشگفتار چاپ‌آن درمجلهٔ معارف اسلامی ۱۰ : ۶۴ .

12139ـ قاهره، دارالکتب۷۰ تصوف فارسی طلعت: نوشتهٔ‌خضرفرزند عبدالله ازاتباع قاسم پاشا مشهور بقاسم حرزی ، ۵ صفر **۸۹۲** (گ ۶۴ ـ ۹۴ مجموعه) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲۱] .

12140ـ ایاصوفیه ، سلیمانیه ۱۸/ ۶۷۲: سدهٔ **۹**، فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۸۷۳ هست [پیشگفتار چاپ ، مجلهٔ معارف اسلامی ۱۰ : ۶۵] .

12141ـ ملك ۴۲۵۰/۲۵ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، در مشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار دیگر منسوب بهمو ، شمارهٔ ۲۵ دفتر (۳۷۲پ ـ ۳۸۲) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

12142 ـ 43ـ مجلس ۳۶۶۰/۶ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۷** (ص ۴۵ ـ ۶۶) و سپس (ص۱۲۵ ـ ۱۵۰) بهمان خامه [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

12144 ـ مجلس ۳۸۷۱/۴ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۳۴** (ص ۱۰ ـ ۴۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

12145 ـ ملك ۲۱/ ۴۲۷۴ : نوشتهٔ **۱۰۲۰** [پیشگفتارچاپ، مجلهٔ معارف‌اسلامی].

12146ـ رضوی۶۲۴: نستعلیق**۱۰۳۴** فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۲۴۳ هست [فیلمها ۱۴۴] .

12147ـ مجلس۳۸۷۱: نوشتهٔ**۱۰۷۸** [مجلهٔ معارف اسلامی ۱۰ : ۶۵] .

12148ـ ملك ۴۲۷۴/۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۲۱پ ـ ۱۲۶پ) ، زرین ، آغاز برابرنمونه،همراه۲۴گفتاردیگرازهمو[رؤیت]

12149ـ رضوی ۶۲۴/۱(۱۶۲۶): باتاریخ **۱۲۰۴** دردفتر (گ۱ ـ ۲۴) . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۳۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۴۳] .

12150ـ دانشگاه۳۲۵۸/۲: نستعلیق سدهٔ**۱۳** باتاریخ **۱۲۷۱** دردفتر (۱پ‌ـ۱۴پ) آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۲۱۵].

12151ـ رضوی ۱۷۴ اخلاق(۶۲۴): شکسته نستعلیق، **۱۳۰۴**،۱۳گ۱۵س . فیلم آن دردانشگاه ش۲۰۳۰ هست [ف. رضوی۶: ۴۲۹] .

12152ـ قاهره ، دارالکتب ۸ ـــ م مجامیع فارسی : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه (گ ۷۹ ـ ۹۰) زرین [مخطوطات ۱ : ۲۲۱] .

فتوت نامه

قصاب [گلچین معانی] .

12153 ـ مجلس ۲۳۷۹/۸ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۸** (ص۴۰۲-۴۰۷) [نسخه ها ۵ : ۱۶۳] .

فتوت نامه

چندگفتار ناشناخته .

55 - 12154ـ پاریس۷ و ۱۱۳/۸ S.P. : باتاریخ **۷۵۳** در دفتر. دو گفتارست یکی به‌نثر و دیگری مثنوی . **فیلم** آندو در دانشگاه ش۷۶۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۶] .

12156ـ **استانبول**، ملت افندی علی میر۱۰۱۷/۱۰ : باتاریخ **۸۵۵** دردفتر، ناقص تاباب دوم‌اندرپیداکردن‌مروت (۸۴ر-۸۸پ) **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۷۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۷] .

12157ـ**مجلس**۲۷۷۷/۱: نسخ‌محمد جعفرفرزند امین‌انصاری، نوشتهٔ**۱۰۹۳** گفتاری است بشیوهٔ پرسش وپاسخ و درآداب طباخی و طباخان. **آغاز:** بدان که این رساله‌ایست در بیان طباخی (ص ۱ ـ ۱۸) [ف . مجلس ۹ : ۲۲۲] .

12158ـ **تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۵۹ : نستعلیق ترکی سدهٔ**۱۲**، ۵۹ گ. باعنوان فصل۱ دراصناف است و حقیقت سیفی و قولی و شری، فصل در آنکه سماع حلال است یاحرام فصل درفضایل وآداب‌مهمانی. **آغاز:** نقل‌است از امیرالمؤمنین... می‌فرمایدکه شنیدم‌ازرسول [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۳] .

فتوت نامهٔ سلطانی

از ملاحسین‌کاشفی، نگارندهٔ «مواهب علیه ۶۲» وجزآن. دریك مقدمه ودوازده باب ویك خاتمه وهریك درچند فصل : مقدمه درسه فصل ۱ـ درشرف این علم ۲ـ موضوع این علم ۳ـ معنی فتوت. باب یکم در منبع ومظهر فتوت و معنی طریقت وتصوف وفقر وآداب و ارکان‌آن چهارفصل. باب دوم درپیرو مرید، چهار فصل. باب سوم نقیب و پدرعهدالله واستاد شدّ وشاگرد و بیعت شدّ وآداب وارکان آن، ده‌فصل . باب چهارم خرقه وسایرلباس اهل فقر و پوشیدن و آداب آن، یازه فصل. پنجم‌آداب اهل‌طریق، شانزده فصل. ششم ارباب معرکه و آداب اهل سخن ، چهار فصل . هفتم اهل قبضه و حالات ایشان، پنج فصل [نسخهٔ موزهٔ بریتانیا] **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌جعل‌طریق‌الفتوة منهاجاً للسالکین وبعد، این رساله‌ایست دربیان طریق‌اهل‌فتوت وقوانین وآداب شدّ وبیعت و...

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۱۵ .

12159ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲/۷۰۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، آغاز برابرنمونه ۱۶۶ گ ۱۷س. دردیباجه ۱۲ بابی است ولی نسخه تاپایان فصل۷ ازباب۷رادارد بمانندنسخهٔ‌ملك الشعراء بهار دارد [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۳].

12160ـ **تهران** ، ملك الشعراء بهار ۲۷۸(مجلس؟): نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغاز وانجام افتاده، در دیباجه ۱۲ بابیست و نسخه تافصل هفتم ازباب‌هفتم‌بمانندنسخهٔ‌موزهٔ بریتانیا است [نسخه‌ها ۵ : ۶۶۳] .

12161ـ**ملك**۳۹۷۹: نوشتهٔ‌چهارشنبهٔ شوال **۱۲۵۹**، بابها نسبت به دو نسخهٔ بهار و موزهٔ بریتانیا جابجااست ولی بیش‌ازهمان‌هفت

باب را درآن‌ندیدم، خطبه را ندارد. **آغاز:** بدانکه چون خواهندکه کسوت بکسی رسانند اول‌کسوت را برروی دست‌گیرند [رؤیت].

فتوت‌نامهٔ منظوم

ازعطار نیشابوری (۵۴۰ - پیرامن۶۲۷) به‌آنچنانکه درچاپ سوم دیوان عطار از سعید نفیسی (ص۹۲ - ۹۵) در ۸۴ بیت آورده شده است. ویا عبدالله هاتفی (درگذشتهٔ ۹۲۷) به‌ـ آنچنانکه‌خاورشناس‌آلمانی‌پرفسورفرانتز تشنر (۱۸۸۸-۱۹۶۷م) گفته است، ویاعطار تونی از سدهٔ نهم کـه برخی از مثنویهـای او بنام نیشابوری شهرت یافته ، بـه آنچنانکه محمد ریاض‌خان پاکستانی در بررسی خـود از این فتوت نامه احتمال داده است . در پایان نسخهٔ نفیسی که باید از کتابخانهٔ حالت افندی باشد آمده: اگرخواهی‌که این معنی بدانی ـ فتوت نامهٔ عطارخوانی ـ خدا یارتو باشد در دوعالم ـ چومردانه‌دراین‌ره‌میزنی دم. **آغاز:** الاای هوشمند خوب‌کردار ـ بگویم باتو رمزی چند اذاسرار ـ چودانش داری و هستی خردمند ـ بیاموزی از فتوت نکته‌ای چند .

بنگرید : مجلهٔ معارف اسلامی ، گفتار محمد ریاض‌خان پاکستانی ۸ : ۸۶.

12162**ـ قاهره**،دارالکتب۳مجامیع : تعلیق محمد فرزنـد مصطفی مشهور بـه واعظ **۱۱۱۳ آغاز:** الاای هوشمند خوب کردار ، در فهرست از سراینده نـام برده نشده است و آقای محمدریاض به‌این‌نسخه‌آگاهی نداشته‌اند [مخطوطات ۱ : ۲۰] .

12163**ـ آلمان**، کوبرك : تاریخ یاد نشده ، دارای ۸۲ بیت و آن دو بیت پایان را ندارد، و نسخه ازآن هاتفی دانسته شده است. این‌نسخه باچاپ نفیسی سنجیده‌شده ودرمعارف اسلامی ۸ : ۸۶ - ۹۲ چاپ شده است .

فتوت نامهٔ منظوم

ناشناخته .

12164**ـ پاریس** S. P.۱۱۳/۸ : بندیست درفتوت سپس مثنوی درفتوت . **فیلم** آن دردانشگاه ش۹۱۵هست [فیلمها۱:۵۴۸].

فتوت نامه = آداب درویشی

فتوت نامه = پیاله‌های دوازده‌گانه

فتوت نامه = تحفة الاخوان فی ـ خصایص الفتیان

فتوت نامه = درویشی و پیری

فتوت نامه = سخنوری

فتوت نامه = صفت درویشی

فتوت نامه = عقاید سلسلهٔ‌خاکسار

فراست

از میرسیدعلی همدانی، بنگرید ص ۴۳۹ وانسانیه ص ۱۰۵۰ و قیافه که خواهد آمد.

فراقنامه = رساله‌ای درتصوف

آغاز: حمد و سپاس آفریدگاری را که مجامع محاسن محامد حضرت...

12165**ـ قاهره** ، دارالکتب ۹ ـــ م مجامیع‌فارسی: بی‌تاریخ [مخطوطات۱ :۲۲۱].

فرحة العاملین وفرجة الکاملین

از علاءالدولهٔ سمنانی، نگارندهٔ «آداب‌ـ السفره:۱۰۱۱»وجزآن.درتصوف‌برای‌شاگردش عزالدین محمد دهستانی ، بسال ۷۰۳ نگاشته است. **آغاز:** سپاس وستایش نامتناهی ذاتیراکه

12166**ـ قاهره**، دارالکتب ۱۱/۱۷

م مجامیع فارسی : بخامهٔ نگارنده **۷۰۳** (گ ۲۱۱ ـ ۲۲۷) ۱۹س [ف.مخطوطات ۲ : ۲۸].

فرح السالکین

ناشناخته، دراثبات وجد وسماع وغشیت، دریك مقدمه وسه فصل و یك خاتمه: مقدمه در بیان وجد وتواجد و وجود. فصل ۱ـ آیتها و حدیثها دراثبات وجد ۲ـ جواز حرکت دوری ازعارفان بابرهان‌عقلی ۳ـ آداب وجد وسماع خاتمه نصایح ومواعظ از امامان و فرزانگان. **آغاز:** زهی‌حمدوثنا صانعی‌راکه عاشقان وادی ایمن را بطور محبت.

12167ـ **مجلس** ۵۹۲۵/۱ : نوشتهٔ محمد متخلص بجامع، ج۲/**۱۲۴۶** (ص۱ ـ ۷۰) [ف. مجلس ۱۷ : ۳۱۵].

فرحیه

از اسدالله فرزند عبدالغفارفرزند آقاشهر خواستی مازندرانی‌متخلص به‌نادر، بنام‌شاهزاده محمدعلی میرزا و فتحعلیشاه قاجار (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰)، در رد تصوف بشیوهٔ پرسش و پاسخ، دراین باره: آیا در دعوی‌معجزات و کرامات صادق هستند؟ صوفی کیست و تصوف چیست؟ خرابات کدام ومناجات چه؟. **آغاز:** واحد وأحد یگانه از اشیاء بیگانه خـداونـد سرمد صمد است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۴۸ و ۱۶: ۱۵۷ مجمع الفصحاء ۲: ۴۹۹ـ طبقات‌اعلام‌الشیعه، کرام : ۱۲۲.

12168ـ **الهیات**۲۱۸ آل‌آقا: نستعلیق ۲۵رجب **۱۲۳۳**، ۱۲س[ف.الهیات۱ : ۷۱۰].

فردوس العارفین

ازفخرالدین عراقی [ذریعه] که یاداو در «حمدله ۴۴» گذشت. وشاید عمرفرزند محمد سهروردی[دانش‌پژوه]که‌یاداودرو‌ترجمهٔ رشف النصایح: ۱۰۸۴» گذشت. درهفت فصل وهریك بنامی: ۱ـ فردوس‌العارفین ۲ـ مناقب‌المؤیدین ۳ـ سرالعارفین ۴ـ نزهة‌العقلا ۵ـ الیواقیت ۶ـ صدور المجالیس ۷ ـ (در نسخهٔ یزد از میان رفته است).

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۶۶.

12169ـ **یزد**، سریزدی : نسخ عمرفرزندمحمدالحاج، دردهٔ سوم‌ع۲/**۷۱۳**، محمدفرزندعلی‌گرگانی درمیانه‌های‌ج۲/۸۲۵ آنرا خوانده است، و در۱۰۲۲ ازآن جـامی نظام بوده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۳].

فردوس المرشدیه

ازمحمود فرزند عثمان، درسرگذشت ابو اسحاق ابراهیم فرزند شهریارکازرونی.

12170ـ **ایاصوفیا** ۳۲۵۴ : نسخ عبدالحلیم محمد فرزند پهلوان، ۱۰ ذیقعدهٔ **۷۳۱**، ۲۵۲گ ۲۱س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۹۸ هست [فیلمها : ۱۴۶].

12171ـ **ایاصوفیا** ۳۴۵۳ : نسخ ابوالخیرمحمود فرزند جمال‌فرزند محمدخادم الحضرة مرشدی، ۱۸ شعبان **۸۲۶**، ۱۲۷گ ۲۱س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۰۰ هست [فیلمها : ۱۴۶].

فردوس المرشدیه

از شیخ مرشد.

12172ـ **عبدالحسین بیات** ۳ مج : درمجموعهٔ‌مؤرخ**۸۲۱**که درشیرازبرای ابراهیم سلطان تیموری نوشته شده است، زرین، بایك تصویر [نسخه‌ها ۶ : ۶۵].

فرزند نامه = نامه = نصیحت‌نامه

از ابوحامد محمد غزالی، که یاد او در

«الاباحیه : ۷۲۶» گذشت. نامه‌ایست باعنوان های: ای‌فرزند درپندواندرزهای عرفانی به ـ شاگـردش ، ترجمهٔ عربی آن از ناشناس بنام «ایها الولد» خواند می‌شود . متن فارسی آن یکبار ضمیمهٔ «فضایل الانام» او بکوشش عباس اقبال بدون‌اینکه بداندکه این‌نامه‌همان‌«فرزند نامه»است بعنوان‌نامه‌ای‌ازاو بیکی ازشاگرداتش بسال ۱۳۳۳خ (ص۹۱ ـ ۱۱۲) چاپ شده و یکبار دیگردرمجلهٔ آموزش‌وپرورش س۱۳۳۶ خ. **آغاز:** حمدله. امابعد، یکی از شاگردان ومستفیدان... الغزالی... بعدازآنکه‌مدتی‌مدید وعهدی بعید... بدان‌ای فرزندعزیز وایدوست مخلص... که منشور نصیحتها ازحضرت محمد.

بنگرید : پیشگفتار فضایل الانام، اقبال ـ مؤلفات الغزالی ، بدوی ۳۶ ـ مجلهٔ آموزش وپرورش س۲۲ش۱:۳۰۲ ـ ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۶۴ ـ پیشگفتار آقای همایی بر نصیحة الملوك .

12173ـ **حمیدیه ۱۴۴۷/۱۱۲** : با تاریخهایی از **۷۵۱ـ۷۵۵** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱: ۴۲۹] .

12174ـ **شهیدعلی‌پاشا ۲۷۰۳/۳**: علی فرزندمحمد فرزندمحمدمؤدب، چهارشنبهٔ ۴ ع۱/**۷۸۹** (۱۰پ ـ ۱۵ پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵] .

12175ـ **دانشگاه ۸۸۱/۱۳** : نسخ باتاریخ **۱۰۱۴** دردفتر (۸۷پ ـ ۷۹ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۵۰۷] .

12176ـ **مجلس ۶۵۹۴/۴۴** فهرست نشده : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۴۲۵ ـ ۴۳۸) آغاز نزدیك به نمونه ، ۲۳س [رؤیت].

12177ـ **ملك ۵۴۷/۱۴** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۳۷۲ ـ ۳۹۲) ، [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۶۸] .

12178ـ **سپهسالار ۵۳۷۳/۴**: نوشتهٔ محمدعلی **۱۳۰۴**، ازروی نسخهٔ‌نوشتهٔ **۱۱۱۶** (۱۷۸پ ـ ۲۰۲پ) [ف. سپهسالار ۵: ۳۶۲]

12179ـ **ملك ۴۰۲۷/۶** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۴۵ر ـ ۵۴پ) درنسخه به نام «نصیحت نامه» است باخطبه‌ای در **آغاز:** حمد بینهایت‌ومدح بیغایت‌آن‌خدای‌را[رؤیت].

12180ـ **سپهسالار ۲۹۳/۱**: تاریخ یاد نشده (۲۱ر ـ ۳۰پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۶۲] .

12181ـ **دانشگاه۱۱۱۳/۶**: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۵۱ر ـ ۶۱پ) ، آغازخطبه‌ای دارد با سرآغاز نسخهٔ ملك ۴۰۲۷/۶ [ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۶۴].

12182ـ **رضوی۲۸۶**اخلاق(۳۵۱۹) نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌بنام «نصیحت‌نامه»یادشده است، ۷گ ۲۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۰] .

12183ـ**قاهره**، دارالکتب۱۴۶تصوف تیمور : تاریخ یادنشده (گ۲۲۸ـ۲۵۵) . در فهرست بنام « خلاصة التصانیف» یادشده است، گویا «فرزند نامه» باشد [مخطوطات۱: ۱۳۱].

فرق متصوفه

از نجم‌الدین نسفی، دسته‌ها و گروههای متصوفه‌را همانگونه‌که دد«حدیقةالشیعه: ۹۳۴» ومانندآن‌آمده‌آورده‌است[دانش‌پژوه]. **آغاز:** شیخ‌اجل نجم‌الدین‌اعم(؟) خرقانی(ده)فرماید که بباید دانست‌که تصوف چیست و اهل تصوف کیانند وچند گروه‌اند ...

12184ـ**دانشگاه۱۹۹۷/۳۴**: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر (۱۱۳پ ـ

۱۱۴پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸: ۶۱۵] .

12185ـ سنا ۱/۷۹ : نوشتهٔ پیرحسین پیرزادهٔ همدانی، در**۱۲۲۴** از روی «مشکول» در فهرست از نجم الدین نسفی یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۱] .

فرق میان الهام و وحی

از شاه نعمت‌الله، در ص۱۱۸ گذشت .

فرق میان بلوغ کمال و کمال

بلوغ = کمال بلوغ

فرق میان قرآن و حدیث

از شاه نعمت‌الله ، درص ۱۱۸ گذشت .

فصل الخطاب لوصل الاحباب

الفارق بین الخطاء والصواب

از خواجه محمد پارسا ، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» و جزآن . بنام قوام الملك نظام الدین ابویعلی احمد فرزند طاهر، درهشت باب ، در عقاید مشترك شریعت و طریقت نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله الدال لخلقه علی وحدانیته باعلامه وآیاته .

12186ـ نورعثمانی ۲۶۸۶ : گویا بخامهٔ جامی، ازروی خامهٔ نگارنده، **۸۴۷** تا **۸۵۰**، ۱۱۱گ. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۲۸۳ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

12187ـ قاهره، دارالکتب ۳۰ ادب فارسی: تعلیق محمدامین فرزند محمدالبلغاری **۸۷۴**، آغاز برابرنمونه، ۳۰۶گ ۲۴س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۱] .

12188ـ مجلس ۱۱۷۲ طباطبائی : نوشتهٔ **۸۹۱**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۹۹ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

12189ـ سلیم‌آقا ۲۸۱ : نسخ‌محمد فرزند شیخ حاجی علی‌آمدی ، دوشنبهٔ ۴ صفر **۹۷۲**، ۲۸۶گ ۲۳ س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۵۸ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

12190ـ قاهره، دارالکتب ۳ تصوف فارسی طلعت: نسخ زیبای محمد فرزندشکرالله بغدادی، شنبهٔ ۱۶ ذیحجهٔ**۹۹۹** دربغداد، آغاز برابر نمونه، ۲۷۹گ ۲۳ س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۱] .

12191ـ آصفیه ۷۹ تصوف : نوشتهٔ ابوالبقا فرزند دوست محمد الهباری، **۱۰۳۳** دربرهان پور، ۳۲۷گ ۲۱س [ف. آصفیه ۱: ۳۶۰] .

12192ـ آصفیه۷۱۰تصوف: نستعلیق خوش، گویا **۱۱۳۹**، گویا ازروی نسخهٔ ابو‌ـ الیزید فرزندعوض مؤرخ۸۵۶ [ف. آصفیه۱: ۳۶۰] .

فصل الخطاب

ناشناخته .

12193ـ موزهٔ بریتانیا ۲/۹۴۹۵ Or: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

فضائل الانام من رسائل حجة‌ـ الاسلام

از نامه‌های حجة الاسلام غزالی است که یاداودر «الاباحیه : ۷۲۶» گذشت. گردآوری یکی ازمنسوبان اوکه چندان از روزگارغزالی بدورنیست، در پنج باب : ۱ ـ نامه‌های او به پادشاهان ۲ـ به‌وزیران ۳ـ به‌امیران و ارکان دولت ۴ـ به‌فقیهان وپیشوایان‌دین ۵ـ مواعظ که بهروقت نوشته‌است. نامه‌هاشامل‌اصول عقاید او وپند واندرز است بافواید تاریخی.چهارباب

وازآن میان بسال ۱۳۳۳خ با پیشگفتار عباس اقبال ودرضمیمهٔ آن «فرزندنامه: ۱۲۹۷» چاپ شده است. **آغاز:** شکروسپاس بیحدگذشته از حصر وعد، سپاسی‌که نهایت... امابعد، چون عنایت الهی درحق امام عصر.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۵۶ ـ ف. مشار ۱۱۸۱ ـ پیشگفتارچاپ از اقبال آشتیانی .

12194 ـ **ایاصوفیه**۴۷۹۲: نسخ‌اسعد فرزند احمد فرزند محمد، **۸۱۶** در شیراز، نسخهٔ ممتاز، که پایهٔ چاپ اقبال شده است [پیشگفتار چاپ : د] .

12195 ـ **تهران،** خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج**۸۲۲** دردفتر، زرین [یادداشتهای دکترقاسمزاده] .

12196 ـ **قاهره،** دارالکتب ۶۶ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ احمد فرزند محمد، صفر **۸۵۶**، آغاز برابرنمونه، ۶۵گ ۱۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۳۲] .

12197 ـ **تهران**، سعید نفیسی ۷۲۶ (دانشگاه؟): نستعلیق، دوشنبهٔ۱۲شوال**۱۰۶۵** [فیلمها : ۱۴۹] .

12198 ـ **رضوی**۷۳۸ادبیات(۸۶۶۹) نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، برابر ص۳۱ تا ۷۰ چاپ اقبال، وسرلوح تازه [ف. رضوی ۷ : ۶۵۵] .

12199 ـ **استانبول،** اونیورسیته۸۹۰ ف : نستعلیق **۱۲۸۸** بدستور صدراعظم عثمانی عالی پاشا عبدالرحمان ناجم، ۱۳۴گ ۱۳ س فیلم‌آن دردانشگاه ش۴۵هست [فیلمها:۱۴۸؛ پیشگفتار چاپ : د] .

12200 ـ **تهران،** آقای‌محدث ارموی: نستعلیق بسیار خوش از اواسط روزگار صفویه [پیشگفتارچاپ اقبال : د] .

12201 ـ **تهران،** میرزا طاهر تنکابنی: نسخهٔ‌کهن باتاریخ **۱۰۶۵** در پایان در صفحهٔ الحاقی [فیلمها : ۱۴۹] .

12202 ـ **ایاصوفیا** ۴۳۰۱: نستعلیق شیخ محمد، تاریخ یادنشده، ۸۸گ. **فیلم‌آن** دردانشگاه ش۵۱۱۲ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

12203 ـ **استانبول،** عمومی ۳۵۷۰: تاریخ یادنشده [فیلمها : ۱۴۸] .

12204 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۶۸۸ Add : تاریخ یادنشده [فیلمها : ۱۴۸] .

12205 ـ **تهران** ، بدیع الزمان فروزانفر : نسخهٔ تازه ایست [پیشگفتار چاپ اقبال : د] .

فضلیه

گزارش رباعی است از شهاب‌الدین سهروردی : دی برسرگور ذله غارت کردم ـ مردگانرا جنب‌زیارت‌کردم... (بنگرید:شرح رباعی : ۱۲۳۵) . **آغاز :** رسالهٔ فضلیهٔ شیخ شهاب‌الدین سهروردی ... دی بر سرگور ذله غارت کردم ...

12206 ـ **مجلس** ۵۰۷۷/۶: نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۴۰پ ـ ۴۲ر) [ف. مجلس ۱۵ : ۳۸] .

فقر = رساله در ...

پاسخ سیداحمد کبیر به عمادالدین است ، بایستی همان نجم‌الدین‌کبری باشد (بنگرید : آداب‌الصوفیه : ۱۰۱۲) .

12207 ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۱۲ : سدهٔ **۸ ـ ۹** باتاریخ تولد ۸۱۸ و ۸۳۱ (ص۱۵۴) نسخهٔ پاکیزه ایست باچندگفتار ازهمان خیوقی [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۹] .

فقرات

به‌روایت عبدالله کاشغری (بنگرید: اسرار التمهید: ۱۰۲۷) ازخواجهٔ احرارشیخ‌عبیدالله (بنگرید :حورائیه :۱۱۳۳) ، نگاشتهٔ ۱۶۳/ ۱۱۵۵ [ن.طرازی]. **آغاز:** خداوندا بعزت آنکه بفردانیت ذات منفردی .

12208ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/ ۲۵ م تصوف فارسی : تعلیق زیبای خلیل نیازی از شاگردان عرب‌زاده محمد سعدالله، ۲۱ ج ۱/ **۱۲۷۰**، زرین (گ۱ ـ ۵۴) [ف. مخطوطات ۲ : ۳۲] .

12209 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹/ ۲۵ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۱۲۰ ـ ۱۷۸پ) [ف. مخطوطات ۲ : ۳۲].

فقرنامه

ناشناخته .

12210ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۷ : تاریخ ونشانی دیگر یادنشده ، ۱۰۷ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی : ۳۹] .

فقریه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. **آغاز:** الحمدلله حق حمده والصلاة علی خیرخلقه . اما بعد، قال‌الله تعالی للفقراء المهاجرین الذین اخرجوا ... چون خلاصهٔ اهل‌عالم بعداز انبیاء .

12211ـ **ملك** ۴۲۷۴/۲۴ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** (۱۲۷پ ـ ۱۲۸ر) ، زرین ، همراه ۲۴ گفتار دیگرازهمو [رؤیت] .

فقریه = بیان حقیقت فقر

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل‌شیی‌ءهالك:۲۵» گذشت. دوگفتاربدین نام از اودردست هست: یکی‌ازآندو به‌نثرونظم که در مجموعهٔ رساله‌های او چـاپ افست (ص ۳۱۸ ـ ۳۱۹) چاپ شده است. **آغاز :** قال رسول‌الله ص الشریعة اقوالی و الطریقة افعالی والحقیقة حالی... والفقرفخری ... فرمود : الفقرسوادالوجه فی‌الدارین**آغاز:**(۲): ای‌که داری لباس فقربیر .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۷۸ .

12212ـ **ملك** ۵۲۹۸/۴۱ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان کلیات) شمارهٔ۴۱ کلیات او(۲۷۸ر ـ ۲۷۹پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

12213ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۷ : نوشتهٔ محمود فرزند محمد **۸۷۱** درهرات (ص ۵۵ـ ۵۶)همراه «آداب درویشی9271» وجز آن‌از همو[ف . دانشگاه۱۰: ۱۷۷۵] .

12214ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸/۳۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق **۹۶۶** (۹۷ ـ ۱۰۰ر) آغاز برابرنمونهٔ ۲ [ف . مخطوطات ۲ : ۱۱۲] .

12215ـ **قاهره**،دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶** (گ۹۱پ ـ۹۲پ) آغاز برابرنمونهٔ ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

17-12216ـ **بایزیدولی‌الدین** ۴۰ و۱۸۱۹/۴۱ : دوگفتار است بدین عنوان در جنگ مؤرخ **۹۸۵** (گ۲۷۵ ـ ۲۸۰ و ۲۸۱ ۲۸۶) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۶] .

12218ـ**تهران**،در دست کتابفروشی : سدهٔ**۱۰** همراه چندگفتار ازاو ودیگران.**فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

12219ـ**سنا**۳۷۲/۷۴: نستعلیق‌محمد مظفرفرزند محمد حکیم ، باتاریخ **۱۰۸۷** ـ

۱۰۶۶ دردفتر. این نسخه در (ص۳۱۸-۳۱۹) چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

12220ـ ملك ۴۲۶۲/۶۹ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ۱۱۰۹ شمارهٔ ۶۹ مجموعهٔ رسایل او (۳۶۲ پ - ۳۶۳ پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

12221ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : درویش حسین‌کوثری ۱۱۵۳ آغاز برابر نمونهٔ ۱ [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

12222 ـ الهیات ۵۷۳/۸ د : نسخ رجب ۱۱۹۴ در اصفهان (۱۸۲ ر - ۱۷۵ ر) همراه چند گفتار دیگر ازهمو [ف. الهیات ۱ : ۳۳۴] .

12223ـ مجلس ۳۰۶۷/۷۳ : شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص۲۸۸-۲۸۹)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۵] .

12224ـ دانشگاه ۴۳۲/۷ : نسخ محمدعلی کرمانشاهی، پیرامن ۱۲۸۹، همراه چندگفتار دیگر ازهمو . آغاز بمانند نمونهٔ ۱ (۱۰۹پ - ۱۱۱پ) درفهرست نامی بدان‌داده نشده است [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۳].

12225ـ ملك ۴۱۸۹/۵ : نسخ سدهٔ ۱۳ (۳۳ پ - ۳۵ پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

12226ـ دانشگاه ۴۲۰۹/۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱۰۸ - ۱۱۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۴] .

12227ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۳۹ : سدهٔ ۱۳-۱۴ (ص۴۵۶ - ۴۵۸) ، همراه «اصول: 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳].

12228-29 ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ و ۲۵ مجامیع فارسی طلعت : دو نسخه هر دو بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

12230ـ قاهره، دارالکتب ۴۱ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، در فهرست نگارنده شناخته نیست [مخطوطات ۱ : ۲۴۹] .

فقریهٔ فخریه

از ادهم قرشی واعظ خلخالی ، نگارندهٔ «لوازم‌الدین : ۹۸۴» وجزآن. دربارهٔ فقر و ستایش ازآن درهشت روضه: ۱- آیات قرآنی درمذمت دنیا ۲- ذم دنیا از گفتهٔ فحول ۳ و ۴ و ۵ درنسخهٔ پزشکی دیده‌نشده ۶- سخنان‌علما و اولیا درفضیلت فقر و زهد ۷ - در بیان مال نافع وفقرو درجات آن ۸- نصایح و اشاراتی چند بروش پرسش وپاسخ. **آغاز:** بسمله. حمد نامحدود وشکر نامعدود وثنای بااساس بی‌نیازی را سزد... امابعد چنین‌گوید...

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۷۹ .

12231ـ تهران، پزشکی ۲۷۸/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۱۱۸ - ۳۴۰) فصل ۳ و ۴ و ۵ درنسخه دیده نشده [نسخه‌ها ۳: ۳۵۵].

فنا = رساله در مراتب . . .

از ابوالعلی احراری اویسی حسینی [دیباجه] . درآن از بایزید بسطامی یاد شده **آغاز:** بعد ازحمد واجب الوجودی که بچند هزار صور واشکال ظاهرشده. بهر صورت ذات

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۱۵ .

12232ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۲۰ق ف ۸ : نوشتهٔ محمد کریم الدین معروف به‌عبدالکریم چشتی، در ۱۲۷۱ (ص ۱-۸) در فهرست بنام «مراتب فنا» یاد شده [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۲] .

12233 ـ حقوق ۳۴۳ج : نستعلیق سدهٔ ۱۳، بامداد نوشته‌شده: تمت بقلم فقیرسید

برهان پادشاه، درفهرست بنام «رسالهٔ عرفانی» یادشده است، ۸ گ ۹س [ف . حقوق : ۱۲۱]

12234ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۱ ق ف ۷۲ : نوشتهٔ **۱۳۴۷** ، در فهرست بنام «مراتب فنا» یادشده ، ۸ص [مخطوطات ، سر فرازعلی رضوی : ۳۵] .

فنا = تحقیق در . . .

منسوب به‌شیخ صفی‌الدین اسحاق اردبیلی
آغاز: تحقیق شیخ صفی‌الدین بن اسحاق ره. چنانچه فرمود که فنا سه قسم باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۱۴ و ۱۶ : ۲۱۵ دانشمندان آذربایجان : ۲۳۱ ـ مجمع‌الفصحاء ۱ : ۳۱۳ ـ تذکرةالشعراء، غنی: ۸۱ .

12235ـ **دانشگاه**۴۲۰۹/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۶۶) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۸۴] .

فواتح = فواتح سبعه

از قاضی کمال الدین میرحسین میبدی ، نگارندهٔ « جام گیتی‌نما : ۷۶۷ » و جز آن . پیشگفتارگزارش اوست بر «دیوان» حضرت‌علی درهفت فاتحه، که نسخه‌های جداگانه‌ای از آن دردست است: فاتحهٔ ۱ـ دربیان راه راست ۲ـ بیان ذات‌الله تعالی ۳ـ اسماء وصفات خدا ۴ـ انسان‌کبیر ۵ـ انسان صغیر ۶ ـ نبوت و ولایت ۷ـ فضایل و احوال حضرت علی . **آغاز :** سپاس سعادت‌اساس وشکرعبادت‌لباس معبودیرا سزاست‌که اعلام نبوت وولایت .

12236ـ **تهران،** دکترمفتاح: نسخ‌سدهٔ **۱۰**، تنها فواتح‌را دارد [رؤیت] .

12237ـ **سنا**۲۱۲/۶: نستعلیق‌باتاریخ **۱۰۲۳** دردفتر، ازکتابهای دکتربیانی بوده [نسخه‌ها ۶ : ۴۷۷] .

12238ـ **مجلس**۲۸۴۵: شکسته‌نستعلیق محمدکاظم‌اصفهانی‌درمحرم **۱۰۵۵**، آغازبرابر نمونه، ۲۴۶ص۱۴س [ف. مجلس۱۰: ۱۷۲] .

12239 ـ **سنا** ۳۶۹/۱ : باتاریخ **۱۰۸۳ ـ ۱۰۸۵** دردفتر بهمین‌خامه [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶] .

12240ـ **رضوی**۹۹۹ ادبیات(۹۲۱) نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در فهرست بعنوان « مقدمهٔ دیوان » یادشده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۸۴۱] .

12241ـ **تهران ،** ملی ۱۴۳ف : نسخ حسین‌آقا میرزا محمد حسینی ! در دوشنبهٔ ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۳۸**، آغاز برابرنمونه ، ۳۲۷گ ۲۰س [ف. ملی ۱ : ۱۳۸] .

فوایح

ازاحسان‌الله‌ممتازاونامی،درگزارش‌دیوان حضرت علی، درآن از«هفت‌فاتحه» یاد می‌شود و گویا از « فواتح » میبدی گرفته‌شده باشد [دانش پژوه] . در تاریخ نگارش آن آمده : تاریخش چونامش دوایح است نی‌کم وزیاد ـ باضرب فائش دراعداد حروف اجساد ۱۲۲۵ .

12242ـ **تهران،**دانشسرایعالی،قریب ۱۷۱: نستعلیق‌سه‌شنبهٔ ۳ج۱/**۱۲۳۱**، وزیری [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۳] .

فوایح الجمال و فواتح الجلال

از نجم الدین کبری خیوقی ، نگارندهٔ «آداب الصوفیه : ۱۰۱۲» و جز آن.

12243ـ **مدینه،** عارف‌حکمة ۳۳مج: تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

12244ـ **ایاصوفیا**۴۸۱۹/۸: **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۱هست [فیلمها۱: ۴۱۷] .

فوائد = فوائد نامه

ازحاج بکتاش ولی‌خراسانی، به‌نثرونظم

عرفانی ، باعنوان قطعه، فایده. شاگرد او این گفتار را گرد آورده و بدین نام خوانده است [دیباجه]. **آغاز** : الحمدلله علی نعمائه . . . صاحب اطوار قلبیه... اعنی‌حاجی بکتاش ولی از بهرسالکان دین. . . ازحالات و مقالات... نثارکرده... این فقیرمدتها در طلب آن فواید عربیه و مواعظ عجمیهٔ مفید می‌بودم .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۱۹ .

12245 ـ **دانشگاه ۳۴۵۱/۲** : نسخ سدهٔ **۱۴** (ص۶۶–۱۵۶) آغازبرابرنمونه همراه «مقالات‌غیبیه»ازهمو[ف.دانشگاه۱۱:۲۴۶۱].

12246ـ **یوگسلاوی** تاریخ یادنشده درفهرست بنام «فوائدنامه» یادشده است. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۹۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۴] .

فوائد

از سعدالدین کاشغری ، وازوست: «ذکر وتوجه : ۱۱۵۲» و «رسالهٔ عرفانی:۱۱۶۲».

12247ـ **نجف،امیرالمؤمنین۱۴۸۲** در مجموعهٔ رساله‌های جامی ، مؤرخ **۸۸۱** ، [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳] .

فوائد

از علاءالدولهٔ سمنانی ، که یاداو درآداب السفره : «۱۰۱۱» گذشت. گفتاریست درتصوف که برای شاگردش علی مصری القاء کرده است **آغاز**: حمدله... امابعد، بدانکه این‌فوایدی چند است .

12248ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱ ـ م مجامیع فارسی: گردآوری‌ونوشتهٔ محمدفرزند ابراهیم فرزندمحمدمعروف به‌عبدالغفورسمنانی **۷۸۷**/۱۶۳ (گ ۲۴۸ ـ ۳۱۵) [مخطوطات ۱ : ۲۲۲] .

فوائد رشیدیه = اسئله و اجوبهٔ رشیدیه

ازعلی فرزندمحمود فرزندمحفوظ فرزند رئیس یزدی، معروف به‌نظام، بروزگار سلطان اولجایتو .

12249ـ **ایاصوفیا ۲۱۸۰**: نسخ‌محمد فرزندعلی فرزند محمد شیرازی، سه‌شنبهٔ ۲۰ ج ۱/**۷۱۶**، ۳۷۸گ ۲۱س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۳۷۹ هست [فیلمها : ۱۵۰] .

فوائد السالکین

از فرید الدین مسعود اجودهنی (فرید اجودهنی) گنج‌شکر یاشکر گنج درگذشتهٔ ۶۶۴ یا ۶۶۵ . مقامات قطب الدین بختیار اوشی (بنگرید : دلیل العارفین : ۱۱۴۷) است و سخنانی درسیر وسلوك و مقامات عارفان، و در آن از تاریخ دوشنبهٔ۱۵ذیقعدهٔ۵۸۴و۱۵محرم ۵۸۵ یاد شده . سخنان بختیار اوشی است که نگارنده در۱۵ رمضان۵۸۴ بخدمت اورسید و کلاه چهار ترکی را اوشی برسرش نهاده است (و در پایان از « راحت القلوب » ملفوظ شیخ فریدالدین‌که جامع وی شیخ نظام الدین اولیا است نام می‌برد) [نسخهٔ دانشگاه]. **آغاز**:این سلوك اسرار الهی و این فواید انوار نامتناهی ازلفظ دربارگهر نثار ملك المشایخ . . . قطب الحق والدین بختیار اوشی ... شنوده می‌آید دراین مجموعه‌که نام اوست «فواید السالکین» بتاریخ پانزدهم ماه رمضان سنه (۵۸۴).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۶و۵۳۵ : ۳۴۲ آتشکدهٔ آذر: ۲۴۹ .

12250ـ **مجلس ۲۸۸۵/۲**: نستعلیق مرتضی، رمضان**۱۰۸۹**، وتاریخ‌جلسات‌بانسخهٔ دانشگاه یکی نیست. وآغاز می‌شود از دوشنبهٔ

۵ رمضان ۵۸۴ وآخرین ۵ محرم ۵۸۵ است آغاز بمانند همان نسخه تنها مقامات اوشی نیست بلکه سیر وسلوك ومقامات عارفان را نیز دارد [ف. مجلس ۱۰ : ۲۶۹] .

12251 ـ دانشگاه ۳۲۶۵ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه، ۴۳گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۵] .

فوائد الفؤاد

از نظام الدین محمد فرزند احمد دانیال بخاری بدوانی چشتی (۶۳۴ ـ ۷۲۵) که به شاگردان خود املاء کرده است . و نجم‌الدین میرعلایی حسن فرزند علاءالدین سنجری‌هندی درچهارده سال بترتیب تاریخی‌هر بندی، بدین نام‌گردآورده است. نظام الدین بدوانی کتابی دارد بنام « راحت القلوب :۱۱۵۵»که درآن سخنان استاد خود فریدالدین مسعود گنج‌شکر اجودهنی (بنگرید : فواید السالکین) را که درطول چندی املا کرده گرد آورده و اندکی پس ازمرك استاد بانجام رسانده وشاید ازروی همین املاهای استاد است‌که برشاگردان املاء می‌کرده است [دانش‌پژوه] عنوان بندها پس‌از آوردن تاریخ : دولت پایبوس بدست آمد ، بدولت پایبوس رسیده شد ، بسعادت پایبوس رسیده شد.ومانندِاینها.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۳ و۱۶: ۳۵۴ نفحات الانس چ نولکشور : ۴۵۲ ـــ ریاض العارفین : ۱۴۹ .

12252ـ دانشگاه ۴۸۹۵ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، آغاز و انجام افتاده ، نسخهٔ آشفته، از۱۲ذیحجهٔ ۷۱۲ تا۲۹ ذیحجهٔ ۷۱۴ ودرمیان تاریخ ۷۱۵تا۷۱۹ را نیزدارد ۱۳۰گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۶]. فیلم آن در همان کتابخانه ش ۱۱۷۴ هست [فیلمها : ۱۵۰] .

12253ـ **بنگال ۲۳۹**: تاریخ یادنشده املاها تاریخهایی از ۷۰۷ تا ۷۲۰ را دارد (ف . بنگال : ص ۸۴) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۷] .

فوائد مشقیه

ناشناخته . در سرشهادتین .

12254ـ رضوی۱۶۶ اخلاق(۵۶۹) نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۳ص [ف. رضوی۶: ۴۲۴] .

فهرست نام اقطاب و مشایخ

دربخش تاریخ وتذکره وسیر خواهدآمد.

فیروزجات طوسیه‌درشرح‌خطبهٔ رضویه

از محمد باقر فرزند مرتضی طباطبائی یزدی، پس‌از بازگشت ازخراسان وهنگام‌رفتن به‌تبریز در ۱۲۹۰ ـ ۱۲۹۳ بنام ناصرالدین شاه نگاشته است ، گزارشی است برخطبهٔ اول عبادةالله معرفته و اصل معرفته توحیده است‌به‌ـ شیوهٔ فلسفی شیعی . و نیمهٔ یکم کتاب گزارش عهدنامهٔ مالك اشتراست. باعنوان: اصل، شرح **آغاز**، الحمدلله الذی احتجب بشعاع نوده عن نواظر مصنوعاته. وبعد ، چنین‌گوید .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۴۰۰ .

12255ـ دانشگاه ۲۸۸۲ : نستعلیق نگارنده،صفر **۱۲۹۳** ، ۹۷ گ ۱۵ س[ف . دانشگاه ۱۰: ۱۷۲۸].

فیض اعظم

از سید محمد موسوی .

12256ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۸ : نوشتهٔ محمدکریم‌الدین احمد ، در

۱۲۷۱، (ص۲۹-۴۷) [مخطوطات ، سرفراز علی رضوی : ۳۹] .

12257- پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ق۲۴: تاریخ یادنشده [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۳۹] .

فیضیه

از غلامرضا زجاجی ، شیشه‌گر ، درسیر و سلوك، درقم بسال ۱۲۷۱ دریك مقدمه وچهار فصل ویك‌خاتمه بنام فرزند روحانی خود فیض علی‌نگاشته‌است: ۱-تصفیهٔ دل ۲ - تزکیهٔ نفس ۳- تجلی روح ۴- بیان مقامات سالك . و در ۱۳۰۱ بنام مشتاقعلی شاه دکنی کشته ۱۳۰۶ چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی من علی‌الرسل بالرسالة ... وبعد مشتمل است این رسالهٔ فیضیه بریك مقدمه وچهارفصل وخاتمه.

بنگرید: ذریعه۱۶: ۴۰۹-ف. مشار ۱۲۰۵

12258- قم، آستانه ۱۴۰-۳: نوشتهٔ علی اکبرفیض، **۱۲۹۱** [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه]

12259- دانشگاه ۴۰۲۱/۱: شکسته نستعلیق محمدجعفرفرزند محمدباقر تویسرکانی یکشنبهٔ ۲۹ محرم **۱۲۹۸** بدستور سیدرضا (۲پ-۵۰پ)، درفهرست مانندفهرست‌مشار نگارش غلامرضازجاجی مشتاقعلی‌فرزند سیدمحمددکنی یادشده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۳] .

12260- مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۳۵۹: نستعلیق‌عبدالحمیدمنجم، صفر**۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵ : ۴۶] .

12261- تهران، دکترمفتاح: سدهٔ**۱۳** آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [رؤیت].

فیضیه = رسالهٔ...

ناشناخته .

12262- تهران، اصغرمهدوی ۳۲۸: نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۸۹] .

فیوضات = فوایح العرفان

ازملفوظات‌سیدحسن‌رسول‌نما، گردآوری نجیب‌الدین فرزند میرمحمد هاشم .

12263- پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱ق‌ف۸۴ : نوشتهٔ مجدالدین ۱۱جلوس محمد شاهی، ۲۰۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی۴۰].

فیوضات

ازشاه‌نعمت‌الله ولی، که یاد اوددرتفسیر آیت کل‌شیءهالك: ۲۵» گذشت . به‌نثرونظم درده فیض. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌اظهر اسماؤه بظهوره، ونورعیون‌الاعیان... فیض‌اقدس‌وجوداستعداد .

12264- ملك ۵۲۹۸/۳۲ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌کلیات)شمارهٔ۳۲ کلیات‌او(۱۸۴پ-۱۸۹ر) درهامش، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12265- سنا۳۷۲/۶۶: نوشتهٔ**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتاردیگرازهمو[نسخه‌ها۶: ۵۸۴].

12266- ملك۴۲۶۲/۱۰۱: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۰۱ مجموعهٔ رسایل او (۵۲۶ر - ۵۲۹پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

12267 - مجلس ۲۴۳۴/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۹** (ص ۳۵۵-۳۶۳) [نسخه ها ۵ : ۱۸۲] .

12268- مجلس۳۰۶۷/۶۵: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۲۹ - ۲۳۲) آغازبرابر نمونه، همراه۹۰گفتار دیگرازهمو [ف.مجلس ۱۰ : ۶۰۳] .

12269- ملك ۵۱۸/۲۰ : نسخ شیخ محمدباقرگلپایگانی، **۱۲۹۸**(ص۱۳۶-۱۴۱) همراه«اصول: 9586»ازهمو[ف.ملك،مجموعه ها : ۵۳] .

12270- دانشگاه ۲۸۳۱/۳۰ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۳۲۲ - ۲۲۸) ، همراه «اصول:

9587، وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳].

فیوضات قادریه

از حاجی عبدالرحیم پتم (یتم؟) .

12271ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف ۱۴ : تاریخ یاد نشده (س ۱ ـ ۴۴) [مخطوطات ، سرفراز علی: ۴۰] .

فیه مافیه

از جلال الدین محمد فرزند بهاء الدین محمد بلخی رومی (۶۰۴ ـ ۶۷۲) ، سرایندهٔ « مثنوی معنوی » . تقریرات‌مواضیع‌عارفانهٔ او است‌که فرزندش سلطان ولدنگارندهٔ «ابتدانامه ۱۰۱۷» گردآورده وچندبار چاپ شده است . **آغاز:** حمدله. صلاة... قال‌النبی‌ص شرالعلما من زارالامراء وخیرالامراء من زارالعلماء .

بنگرید: ذریعه‌۱۶: ۴۰۱ ـ ف. مشار۶ ۱۲۰

12272ـ **اسعد افندی** ۱۶۱۴: نسخ سلیمان‌روندی موسوی، **۷۹۳**، ۱۵۰گ۱۹س. **فیلم**‌آن‌دردانشگاه‌ش۵۲۶هست[فیلمها۲ ۱۵].

12273ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۵۰۶: نسخ محمود فرزند محمد صوفی مرغابی ، در یکشنبهٔ ۱۴شوال**۸۷۷**، ازروی خط علاءالدین یونس فرزند طاهر فرزند محمود فرزند احمد سمنانی شیبانی سعدی [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰] .

12274ـ **تهران،** ملی ۶۷۳ ف : نسخ گویا سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه، ۲۰۳گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۱۷۴] .

12275ـ **شیراز ،** شاهچراغ: نوشتهٔ عبدالرحیم، **۱۲۶۷** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۱].

12276ـ **مجلس** ۴۶۳۳ : نسخ عزیز موسوی صفوتی **۱۲۶۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۴گ ۲۱س [رؤیت] .

12277ـ **مجلس** ۲۸۵۲فهرست نشده: نستعلیق محمد حسین شیرازی متخلص بعشقی ، ۱۳رمضان **۱۳۰۰**، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

12278ـ **مجلس** ۴۱۹۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳-۱۴**، ۷۷گ ۱۲س [رؤیت].

12279 ـ **مجلس** ۲۴۰۰/۷ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۶** (س۲۵۳ـ۴۱۷) [نسخه ها ۵ : ۱۷۲] .

12280ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۷۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ناتمام [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

12281ـ **تبریز ،** ادبیات : تاریخ یاد نشده، ازکتابهای محققاست، همراه‌چندمثنوی ازپیرجمال اردستانی [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۱] .

12282ـ **قونیه،** کتابخانهٔ‌مولانا۲۱۱۸ نسخ کهن، تاریخ یاد نشده، ۱۰۸گ ۲۱ س . **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۳۳هست[فیلمها: ۱۵۲]

12283ـ **فاتح** ۲۷۶۰ : نسخ ، تاریخ یادنشده، ۲۰۹گ ۱۵س. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۴۴۸ هست [فیلمها : ۱۵۲] .

12284ـ **مشهد،** فرخ ۳۶ : تاریخ یاد نشده، دردوجلد [نسخه‌ها ۳ : ۹۴].

ق

قابلیت = تحقیق درمعنی . . .

از صاین‌الدین‌علی‌ترکهٔ خجندی اصفهانی که‌یاداو در «شق‌القمر: ۱۲۶۱» گذشت. در دو مورد از دیگری دانسته شده است. **آغاز:** بعد ازسپاس بیحد وقیاس پروردگاری‌راکه بیرنگ آمادگی وقابلیت هرچیزدا درکار . . .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲ .

12285ـ **مجلس**۱۴/۸۳۸۷: درجلد

یکم از مجموعهٔ رساله های ترکه که تاریخ ۳ محرم ۹۰۴ دارد [یادداشتهای ابراهیم دیباجی].

12286ـ تهران، سعیدنفیسی ۵/۲۶۰ (دانشگاه): باتاریخ ۱۰۴۸ دردفتر، همراه چهار گفتاردیگر همه ازترکه. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۴].

12287ـ دانشگاه ۳۱۴/۵ : رجب ۱۰۶۱ (۷۲پ ـ ۷۷ر) همراه پنج گفتاردیگر ازفیض کاشی، درفهرست گویا باین قرینه باحتمال ازهمان فیض دانسته شده‌است، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۱۹۷].

12288ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷۷ـم ادب فارسی : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، در فهرست از آن عزیز نسفی یاد شده ، زدین [مخطوطات ۱ : ۲۶۲].

قاصم الجبارین

ازکاشف، در ص۸۲۷ گذشت .

قبهٔ بیضا

از عماد عبدالله، نگارندهٔ «چشمهٔ خضر : ۱۱۱۹» وجزآن. به‌نثرونظم عرفانی .

12289ـ یزد، علومی ۱مج: نسخ گویا نگارنده، همراه «چشمهٔ خضر» ودیگر گفتارهای او مؤرخ ۱۰۸۲ـ۱۰۸۵ [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۶].

قدرت نامه

از پیرجمال اردستانی، که یاداودر «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت .

12290ـ پاریس S.P.۸۱۳ :نستعلیق ضمن مجموعهٔ رساله‌های او مؤرخ ۸۶۸ـ۸۷۳ فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۴] .

قدریه = جبر و اختیار

در ص ۷۷۰ و ۸۲۸ گذشت.

قدس = قدسیه = رسالهٔ . . .

روزبهان بقلی شیرازی ، که یاد اودر «عبهر العاشقین : » گذشت . در برخی نسخه‌ها ازنگارنده نام برده نشده ودرنسخهٔ ۴۶۹۱/۱۳ ملك ازاحمد فرزند محمد غزالی دانسته شده، که باید ابوالفرج آنرا نزد شاهان خراسان و ترکستان ببرد ، در دوازده‌باب: ۱ـ علم توحید ۲ـ علم معرفت ۳ـ علم حالت ۴ ـ علم معاملت ۵ـ علم مکاشفة ۶ ـ علم خطاب ۷ ـ علم سماع ۸ ـ علم وجد ۹ ـ علم معرفت روح ۱۰ ـ علم معرفت عقل ۱۱ـ علم معرفت قلب ۱۲ـ علم معرفت نفس . این گفتار در هامش « سبع المثانی » بسال ۱۳۴۳ چاپ‌شده است . آغاز : . . . حمدله. صلاة. هذا رسالة الامام... شاهان عشق را رایت سعادت معرفت درعالم مشاهدت افراخته باد... امابعد، آنهاکه طرازاطلس معدن حقیقت بودند .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۴۹ ـ ف. مشار : ۸۲۷ .

12291ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۸۱۳ در دفتر ، زدین [یاد داشتهای دکتر قاسمزاده] .

12292ـ اونیورسیته ۵/۱۴۴ف : باتاریخ ۹۸۰ دردفتر (۱۱۴ ـ ۱۵۳). فیلم آن دردانشگاه ش ۲۳۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۱].

12293ـ ملك ۴۱۹۶/۱۳ : نستعلیق دارالسلطنه احمدآباد گجرات ۱۰۱۶ بهمین خامه در دفتر (۸۰ ر ـ ۱۰۰ پ) در سرآغاز نسخه ازاحمد غزالی دانسته‌شده وبنام «شاهان» است [رؤیت] .

12294ـ شیراز ، دکتر خاوری ۸ مج نوشتهٔ ۱۰۶۵ [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

12295ـ مجلس ۶۲۱/۲۱ : نستعلیق

سدهٔ **۱۰-۱۱**، زرین، درسه‌ستون، آغازبرابر نمونه، درنسخه وفهرست‌کتابخانه‌از نگارنده و نام‌کتاب یاد نشده است [رؤیت] .

12296ـ **تهران**، ملک ۴۰۲۰/۱: با تاریخ ۸رمضان **۱۱۰۵** دردفتر، آشفته . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۶۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۷] .

12297ـ **شیراز**، دکترخاوری ۸ مج: نوشتهٔ **۱۰۶۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

قدسیه = رسالهٔ قدسیه = کلمات

خواجه بهاءالدین نقشبند

از خواجه محمد پارسا ، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» وجز آن . در دیباجه ازشیخ و استاد خود بهاء الحق والدین محمد فرزند محمد بخاری نقشبندی درگذشتهٔ ۷۹۱ یادمی‌کند، که نگارنده ازدرانفاس اووگفته‌های اودرمجالس فراگرفته واین را ساخته است . ترجمهٔ ترکی آن در دارالکتب درقاهره هست. **آغاز** : . . . حمد وثنای نامتناهی. وسپاس وشکر بی‌اندازه وقیاس حضرت پادشاهی راجل ذکره،که طالبان وصال ...امابعد،این‌کلمه‌ای چندیست ازانفاس قدسیه

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۰ .

12298ـ **ایاصوفیه** ۴۱۹۵/۳۲ : با تاریخ **۸۵۵** دردفتر (گ ۲۶۸ ـ ۲۸۴) در فهرست بنام «کلمات خواجه بهاء الدین محمد نقشبند» ازپارسا یاد شده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۳] .

12299ـ **ملک** ۴۰۵۶/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، با تاریخ **۹۰۴** دردفتر (۱پ-۲۵ر) آغازبرابرنمونه، ۲۵س [رؤیت] .

12300ـ **ملک**۱۸۲/۶: باتاریخ**۹۰۵** **۹۰۷** دردفتر (س۷۵ ـ ۷۹)، درفهرست بنام «کلمات‌قدسیه» یادشده است. [ف. ملک : ۶].

12301ـ **پاریس** ۹۶۸/۲ S. P. : باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

12302ـ **دانشگاه** ۳۳۶۸ نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، ۴۶گ ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۸] .

12303ـ **قاهره**،دارالکتب۲۷مجامیع فارسی طلعت: نسخ **۱۲۳۵**، آغاز برابرنمونه (گ ۹۷ ـ ۱۲۴) [مخطوطات ۱ : ۲۶۳].

12304ـ **موزهٔبریتانیا** ۲۶۲۹۴/۲ Add. تاریخ‌یادنشده، درفهرست بنام «کلمات بهاءالدین نقشبند» ازپارسایادشده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۲] .

12305ـ **قاهره**، دارالکتب ۵مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، (گ۱۷-۴۵) ۱۷س، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۶۳] .

12306ـ **قاهره**، دارالکتب۲۵مجامیع فارسی طلعت : بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه (۷۶پ ـ ۱۰۲پ) [مخطوطات ۱ :۲۶۳].

قدسیه = رسالهٔ . . .

درپنج باب‌وچهل فصل. ازسخنان‌بزرگان مشایخ. **آغاز:** سپاس باد رافع حجب و هادی سبل .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۵۰ .

12307ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۴ تصوف فارسی: بی‌تاریخ ، ۱۱۳گ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۶۳] .

القدسیة الظاهریه ، شرح الدرة ـ الفاخرة

متن از عبدالرحمان جامی که در یاد او

« تهلیلیه ۳۶ » گذشت . گزارش از ابراهیم حیدر کردی حسین‌آبادی .

12308ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۷۱ : ۳۲گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۲] .

قرة العیون فی اعز الفنون = قرة العیون فی المعارف والحکم

از ملامحسن فیض کاشانی ، که یاد او در «امانت : ۵» گذشت . «کلمات مکنونهٔ» اوست درفلسفه وعرفان، دردوازده مقاله وهرمقاله در پنج کلمه، بیشتر بعربیست و عبارتها و شعرهای فارسی نیزدارد ، ودر ۱۰۸۸ بانجام رسیده و چاپ شده است . **آغاز** : یا مبدع الارکان و الاصول و واهب النفوس و العقول .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۷۵ ــ ف . عربی مشار:۷۰۱ــمحجةالبیضا۲ : ۱۰ ، ۲۸ ، ۴۰.

12309ـ **سنا** ۳۶۸ : نسخ عبدالکریم فرزند محمد مؤمن اوحدی کازرونی شیرازی . **۱۱۲۷**، مقابله‌شده بدستور جمال‌الدین اسحاق پسر علم‌الهدی محمد در ۱۱۳۵ [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۵] .

12310 ـ **دانشگاه** ۱۵۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، ۱۴۵گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۸۸] .

12311ـ **سپهسالار** ۶۵۴۲: نستعلیق **۱۳۰۸**، آغاز برابرنمونه، ۸۴گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۰۲] .

12312ـ **دانشگاه**۱/۴۲۱۷: باتاریخ **۱۲۲۳** ــ **۱۲۲۴** دردفتر (۲ر ــ ۷۱پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۳] .

12313ـ **نجف** ،امیرالمؤمنین ۱۹۴۲: نستعلیق خوش سید محمد مهدی فرزند محمد جواد علوی، ۱۳ شعبان **۱۲۲۶** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

12314ـ **دانشگاه** ۱۴۲۲/۴ : نسخ ۱۲ شعبان **۱۲۳۶** (۱۵۹پ ــ ۲۸۰ر) [ف . دانشگاه ۸ : ۹۷] .

12315ـ **قم**، فیضیه ۲ ۱۱۱۷/(۵۴۲) سید صادق فرزند زین العابدین فرزند ابراهیم مرزون‌آبادی، **۱۲۴۰**، آغازبرابر نمونه [ف. فیضیه ۱ : ۳۶۶] .

12316ـ **دانشگاه** ۳۲۱۸/۲ : شاه محمد فرزندعلی‌خان ۱۴/۱۱/**۱۲۴۱** (۳رــ ۱۴۲پ) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۶] .

12317ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۳/۱ : نستعلیق محمد تقی فرزند ملا علی اصغرهزارجریبی ولویی، پنجشنبهٔ صفر **۱۲۴۷** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۴] .

12318ـ **مجلس** ۲۹۱۴/۵ : نستعلیق ونسخ محمدباقر فرزندزین‌العابدین در**۱۲۵۰** (ص۲۴۶ ــ ۳۵۹) آغازبرابرنمونه[ف.مجلس ۱۰ : ۳۱۳] .

12319ـ **حقوق** ۸۶د: نستعلیق محمد هبةالله، ۲۶ع۲/**۱۲۷۸**درقم، آغازبرابرنمونه [ف . حقوق : ۴۱۳] .

12320ـ **ملك**۳/۵۶۴: نوشتهٔ رمضان **۱۲۷۹** (ص۲۰ ــ ۸۷) [ف. ملك، مجموعه‌ها ۸۴] .

12321ـ **مجلس** ۳۴۱۱/۲ : نوشتهٔ محمدعلی در**۱۲۷۹** (ص ۱۰۶ــ۲۸۴)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۷۴].

12322ـ **دانشگاه** ۴۴۹۳ : نستعلیق محمد فرزند حاج علی اصغر سمنانی ، ۷/۴/**۱۳۰۶** [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۹] .

12323ـ **مجلس** ۱۸۶۶/۲۷: تاریخ یادنشده (ص۵۷۶ ــ ۵۹۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۵۵۶] .

قضا وقدر = جبر و اختیار
در ۷۷۰ و ۸۲۸ گذشت .

قطبیه = رسالة . . .

ازعبدالرحمان جامی، که یاداودره تهلیلیه: ۳۶» گذشت. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی محمد . . . امابعد، برخاطر وقاد و طبع نقاد پوشیده نماند که .

12324 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۴ تاریخ فارسی: نستعلیق خوب حاجی محمود، بی‌تاریخ زرین، نام نگارنده درصفحهٔ یکم دردایرهٔ زرین آمده ، آغاز برابر نمونه ، ۸ گ [مخطوطات ۱ : ۶۴] .

12325 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۵۵ س: نسخ، بی‌تاریخ، آغاز برابروانجام افتاده (گ ۱ـ۳) [مخطوطات ۱ : ۲۶۴] .

قطبیه = بیان اقطاب

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به نثر و نظم درآن از دوازده نبی نام می‌برد که قلب هرقطب از اقطاب صوفیه بیکی از آنان پیوستگی دارد وازآن استفاضه می‌کند. **آغاز:** الحمدلله الذی یوجب الدنوء والتدلی اشکرالله شکرالقایله... امابعد، یاولدی ایدك الله بروح القدس، گفته‌اند انسان .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۵۶ .

12326 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۸: نستعلیق شیخ السلام فرزندحسین کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان کلیات) شمارهٔ ۳۸ کلیات او(۲۵۱ر ـ ۲۵۶ پ هامش) [رؤیت] .

12327 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۹۶۶** (گ ۴۱ ـ ۴۴ر) [مخطوطات ۱ : ۲۶۴] .

12328 ـ **تهران** ۱۰ مج در دست کتابفروشی: سدهٔ **۱۰**، همراه چندگفتار ازاو و دیگران . فیلم آن دردانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشت‌های آقای دانش پژوه] .

12329 ـ **سنا** ۳۷۲/۲۱: نوشتهٔ **۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

12330 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۱۶: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شماره ۱۱۶ مجموعه رسایل او (ـ ۶۱۰ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12331 ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۱۹: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۱۱۳ ـ ۱۱۶) ، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۱ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۱] .

12332 ـ **دانشگاه** ۴۳۲/۵: نسخ محمد علی کرمانشاهی، **۱۲۸۹** (۸۱ر ـ ۹۱ر) همراه چندگفتاردیگرازهمو [ف. دانشگاه ۳: ۴۴۲] .

12333 ـ **دانشگاه** ۴۲۰۹/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۸۰ ـ ۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۴] .

12334 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۶ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۴۱۸ ـ ۴۲۵)، همراه «اصول: 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳] .

12335 ـ **ملك** ۵۲۱/۵: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۳۲۱** در دفتر (ص ۳۴۸ ـ ۳۶۱) ، آغاز برابر نمونه ، از نور علیشاه دانسته شده است [رؤیت] .

قطبیه = رساله . . .

ناشناخته، باعنوان مقام، مقام . **آغاز :** حمد بی‌قیاس حضرت حکیم‌را کـه نظام عالـم سفلی باوتاد خلود مخلدگردانید. . .

12336 ـ **مجلس** ۴۷۶۴/۱ : نسخ

عبدالقادر کمال در ۸۹۹ (۱ پ - ۱۵۰ ر) [رؤیت].

قلبیه

12337 - پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱۸ق۲ : نوشتهٔ میرمحمد چشتی ، در ۱۲۰۵ ۲۹ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۴۰].

قلندر نامه = سیرت جمال الدین

محمد ساوی

ازخطیب فارسی، که درپنجاه ویك‌سالگی درسه‌شنبهٔ ۲۲ ج ۱/۷۴۸، از روی «سیرت و سرگذشت» نگاشتهٔ ۳۸۳ سروده است .

12338 - لالااسماعیل۱۸۷: نستعلیق سه‌شنبهٔ ج۲/۳۲ ۹، ۴۹ گ ۱۹س . فیلم آن دردانشگاه ش۵۷۱ هست [فیلمها : ۱۵۵] .

قلندرنامه

خواجه عبدالله انصاری‌هروی، که‌یاداو در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت. در راه وصول به حق وحقیقت، بانثر مسجع ویژهٔ خود او. این گفتار در مجموعه رساله‌های او در ۱۳۱۹ خ چاپ شده. **آغاز:** سپاس وستایش‌مرخداوندی راکه آفریدگار زمین وزمانست ... چنین‌گوید مصنف این عبارت‌که دل‌را داد بغارت...

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۶۹ - ف. مشار ۸۰۷ .

12339 - مرادملا۱۷۹۶/۱۵: نوشتهٔ ۱ ع۸۵۲/۲ (گ۲۸۴ - ۲۸۶) . فیلم آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۲].

12340 - استانبول ، شهید علی پاشا ۱۳۸۳/۷ : باتاریخ۹۰۶ دراسفراین دردفتر (گ۱۲۹ - ۱۳۴). فیلم آن در دانشگاه ش ۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۴].

12341 - بادلیان، C۳۷/۲: باتاریخ ۹۳۱ دردفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۱۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۰] .

12342 - تهران ، ملی ۷۲۷/۱۸ : نستعلیق ریزگویا سدهٔ ۱۰، (ص ۳۲۶-۳۳۰) باعنوان « قلندر نامه » درسرآغاز نسخه [ف . ملی ۲ : ۲۴۳] .

12343 - نجف، امیرالمؤمنین۶/۱۷۵۴ سدهٔ ۱۰، آغاز برابروانجام افتاده [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

12344 - مجلس ۵۱۳۸/۱۳۰: نستعلیق باتاریخ ۱۰۲۴ - ۱۰۵۷ درجنگ ابن‌خاتون (گ۵۱۰ - ۵۱۲)، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

12345 - نجف ، امیرالمؤمنین ۱۳۳۵ مج : سید شمس‌الدین اوقاتی ۱۲۷۱ (۱۳ر - ۲۱ر) ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

قلندر نامه

در بخش منظومه‌ها خواهدآمد .

قلندریه = رسالهٔ . . .

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز:** بدانکه لفظ قلندر پنج حرفاست.

12346 - قاهره، دارالکتب۱ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ (گ۲۷-۲۸) ۱۹ س ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۴] .

قندیل الخیال = فانوس الخیال

درص۱۲۸۴ گذشت .

قوائم الانوار وطوالع الاسرار

از میرزا ابوالقاسم بابا ذهبی ، نگارندهٔ «تباشیرالحکمة : ۱۰۷۲» و جزآن. درعرفان

گروه ذهبی ودر آن بهفیلسوفان یونان وابوعلی وفارابی‌میتازد وازملاصدراستایش‌می‌کند. سپس همین‌کتاب رادست‌برده«شرایط‌الطریقه۱۲۱۳» خوانده‌است. **آغاز:** چون همواره‌حق تعالی‌از بدوخلقت‌آدم‌حقیقی‌وعالم واقعی واشیاءامکانیه.

12347ـ **تهران،** ملی ۷۰ف : نستعلیق ونسخ خوش رمضان **۱۳۰۴**، زرین، درفهرست تاریخ نگارش دیباچه ۱۳۰۰ یـاد شده است ، ۲۹۵گ ۱۸س [ف. ملی ۱ : ۶۰]. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۹۴۴ هست [فیلمها : ۱۵۵] .

قوت = تعریف...

از سیدشریف: وآن قوت درجمیع مراتب موجودات سریان وسرایت دارد .

12348ـ **سنا۳/۲۵۳:** همراه «محبت نامهٔ» حروفی مؤرخ **۱۱۰۷** (ص۲۷۵-۲۷۷) [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳] .

قیافه شناسی

ازمیرسیدعلی همدانی،که یادا‌ودر«فراست: ۴۳۹» گذشت .

12349ـ **بادلیان** Add ۶۹/۲۸ : باتاریخ **۱۳۰۱** دردفتر وعنوان «فی‌علم‌القیافه» فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳] .

ك

کاشف الاسرار

از صدرالدین کاشف دزفـولی ، نگارندهٔ «قاصم‌الجبارین : ۸۲۷» وجزآن . درگزارش اصطلاحات صوفیان .

12350ـ **تبریز،** ملی ۲۷۵۸ : نوشتهٔ **۱۲۴۲** ، همراه دیوان از همو [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

کاشف الاسرار ومطلع الانوار

ازحسن ظریفی چلبی ، گزارشی است از برخی ازابیات‌جلدیکم «مثنوی‌معنوی» مولوی که بنام سلطان بن‌السلطان سلیمان‌خان عثمانی ساخته‌است.دیباجهٔ‌آن‌بعربی است ونام‌کتاب در خاتمه ونام سلطان دردیباجهٔ نسخهٔ مجلس‌آمده است . **آغاز :** الحمدلله الذی علمنا وهدانا للاسلام و جعلنا من‌امته .

بنگرید: کشف‌الظنون : مثنوی ۲:۱۵۸۸ ذریعه ۹ : ۱۱۲۲ و ۱۷ : ۲۳۴ .

12351ـ **تهران،** دکترمفتاح ۱۲۴ : نسخ ترکی ۱۱ محرم**۹۸۵**، درص‌ع [رؤیت].

12352ـ **کپنهاك** ، سلطنتی ۱۴۷ کریستین سن : نستعلیق **۹۴۸** در فهرست نام نگارنده نیامده وپس‌از نام ونام‌کتاب(شرح نی نامه) نوشته شده است که‌گویا بخشی از همین کتاب باشد. **آغاز:** نیك‌بدان ای عزیز وکامل بزگوار وای‌عالم وعارف همت‌دار. [نسخه‌ها۵: ۷۰۸] .

12353ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۹ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ مولوی ترخاوی (گ ۱ - ۶۳پ) ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۵۳] .

12354ـ **مجلس** ۱/۴۱۱۰ : شکسته نستعلیق محمدلاهیجی، ذیقعدهٔ **۱۲۵۷** (۱پ - ۸۵ پ) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۱ : ۱۰۶] .

کبریت احمر

بنام سلطان جلال الدین اسکندر ساخته

شده [دیباجه]. این سلطان گویا همان است که «آینهٔ اسکندری : ۶۱۲» بنام او نگاشته شده است. **آغاز:** سپاس بیقیاس صانعی راکه خاك درگاه اوکیمیای ابصار اولو الابصار است .

12355ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸/۲۷۲۶۱ Add : ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳** . فیلم آن دردانشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۱ :۴۰۲].

12356ـ **دانشگاه** ۶/۲۱۶۰: نستعلیق سدهٔ نهم، آغاز برابر نمونه (۹۷ پ ـ ۱۰۰ هامش) با سرلوح وآرایش‌ها [ف.دانشگاه۹ : ۸۵۳] .

کبریت احمر = اوراد موظفه = کنز الاسرار = کنز الاسماء = سیر و سلوك

از مظفرعلیشاه طریقتی‌کرمانی، سرایندهٔ «بحرالاسرار : ۶» و جزآن . دریك مقدمه و دوفصل : فصل ۱ـ دراورادیکه مداومت برآن منتج قرب وعروج بمنازل است ۲ ـ اورادیکه درهنگام جمعیت‌خاطر وفراغ بال‌اشتغال به‌آن باید نمود. این‌گفتار در «عوارف المعارف» به نام «کنزالاسرار» بسال ۱۱۸۳چاپ شده است در برخی ازفهرستها ازآن‌نورعلیشاه ومجذوب علیشاه یادشده است. **آغاز :** الحمدلله الحکیم العلی العظیم... امابعد، چون مقتضای عبودیت حقیقی اشتغال قلب و قالب عبد است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۶۱ و۱۷ : ۲۶۰ و ۱۸ : ۱۴۵ ـ ف . مشار : ۱۱۳۷ .

12357 ـ **مجلس** ۶/۵۳۹۳ فهرست نشده: نستعلیق درویش رحمتعلی ، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۲۴۴**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12358ـ **دانشگاه** ۳/۳۵۸ : باتاریخ **۱۲۵۱** دردفتر (۱۲۰ر-۱۲۷پ)؛ درفهرست شناخته نشده است [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۱] .

12359ـ **مجلس** ۲/۱۴۳ : نستعلیق **۱۲۵۷**، همراه «مرآت المحققین» شبستری ، درفهرست«کبریت‌احمر = کنزالاسرارالنوریه» نامیده شده است [ف . مجلس ۲: ۷۶] .

12360ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۱۶: نستعلیق خوش باتاریخ **۱۲۶۴** دردفتر ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

12361ـ **ملك** ۵/۶۲۹۴ : نستعلیق **۱۲۷۱** (۱۳۱پ ـ ۱۴۰پ) درنسخه نامی از نگارنده نیست [رؤیت] .

12362ـ **مجلس**۱۳/۵۸۵۱: باتاریخ هایی از **۱۲۷۲-۱۲۹۳** دردفتر (ص ۴۷۴ ـ ۴۷۹) [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین‌حائری].

12363ـ **مجلس** ۱/۴۶۰۷: نستعلیق تقی حسینی، باتاریخ **۱۲۷۶** دردفتر[رؤیت].

12364 ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۱۰۳ جوادی : نسخ و نستعلیق **۱۲۷۶** [ف. ادبیات ۳ :۲۸] .

12365ـ **ملك** ۲/۵۴۶۶ : شکسته نستعلیق محمد حسین بن خواجه محمد ربیع ، ۹ج۲/**۱۲۸۴** (۱۱۹پ ـ ۱۳۲ر). شمارهٔ ۱ «مجمع‌البحار» اوست [رؤیت] .

12366ـ **دانشگاه**۱/۴۲۷۸: نستعلیق اسدالله فرزند محمدحسینی دامغانی، ۲۵شعبان **۱۲۹۳**درتهران (ص۱-۲۵) درفهرست «اوراد موظفه» آمده و از نگارنده نام‌برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۷] .

12367ـ **تهران**، حسن‌سادات ناصری ۶مج: شکسته نستعلیق میرزامحمد فرزند میرزا علی‌رضا، **۱۲۹۴** گویا برای چاپ، درفهرست بنام «اوراد موظفه» واز مجذوب علیشاه‌دانسته

شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۸] .

12368ـ مجلس ۱/۴۵۳۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ذرین (۱پ – ۱۶پ) [رؤیت] .

12369ـ **عبدالحسین بیات** ۱۱ مج: نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت، سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷].

12370ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۲۸۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، بنام «کبریت‌احمر» آمده است [ف . ادبیات ۲ :۵۸] .

12371ـ **مجلس** ۲/۳۸۷۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص۱۳ – ۲۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

12372ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳/۲۱۲ نسخ سدهٔ**۱۳–۱۴** درفهرست‌بنام «اوراد موظفه» واز مجذوب علیشاه‌همدانی‌یادشده است [نسخه ها ۲ : ۹۶] .

12373ـ**دانشگاه**۳/۴۹۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۴** (۳۶۴پ – ۳۷۵پ) آغازبرابر نمونه، درفهرست‌بعنوان«کبریت‌احمر»آمده و ازنگارنده‌یادنشده [ف. دانشگاه۱۵:۴۰۷۹].

12374ـ **دانشگاه** ۷/۳۴۹۷ : نسخ حسین‌علی ذهبی زنجانی **۱۳۱۵** ، آغاز برابر نمونه (ص ۱۷۳–۱۹۰) درفهرست‌بنام «اوراد موظفه»است‌ونگارنده‌یادنشده‌است[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۵۰۶] .

12375ـ**دانشگاه**۲/۴۱۱۰: نستعلیق حسین‌علی فرزند محمد**۱۳۱۷** (ص۸۹–۱۲۶) آغاز برابر نمونه، نام در پایان نسخه «کنز – الاسماء» آمده‌واز نگارنده نام برده نشده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۹] .

12376 ـ **دانشگاه** ۳۶۴۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، درفهرست «اوراد موظفه» آمده وازنگارنده یادنشده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۴۸] .

کحل الجواهر فی مناقب شیخ عبدالقادر

از سید عبدالقادر کنتوری .

12377ـ **آصفیه** ۶۳۳ تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۱ : ۳۶۳] .

کحل الحقایق

12378ـ **موصل** ، مدرسة الملا زکریا ۲۶ : [ف . موصل : ۱۹۲] .

کدوی مطبخ قلندری

12378 ـ **تهران** ، دکتر قاسم زاده ۱۹/۳ :نسخ یکشنبه دهٔ یکم شعبان **۱۰۹۵** ، در دیباجه نگارنده ادهم واعظ قزوینی یاد شده است [رؤیت] .

12379ـ **تبریز**، ملی ۲۷۸۰: با سی فصل [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

کرسی نامه = رساله دربیان...

از میرزا ابوالقاسم باباذهبی ، نگارندهٔ «تباشیر الحکمه : ۱۰۷۲» و جزآن . زنجیرهٔ قطبهای این‌گروه است‌که به‌شیخ‌کرخی‌وعلی‌بن موسی‌الرضا وازاو به‌پیامبرمی‌رساند. **آغاز :** بدان ای‌صدیق صدیق‌وسرمست بادهٔ تحقیق، که سلاك ومجذوبین راه درسلوك فی‌سبیل‌الله .

12380ـ**دانشگاه**۱۱/۳۵۷۶: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۴** دردفتر (۲۳۰ پ – ۲۳۴ ر) آغاز برابرنمونه درفهرست‌بنام «رساله دربیان سلسلهٔ ذهبیه‌یادشده [ف. دانشگاه۱۲:۲۵۹۴].

12381ـ **مجلس** ۸/۳۲۶۰: نستعلیق اسدالله‌بن میرزا نصرالله معین الرعایا ، **۱۳۰۷** (ص۹۱ – ۹۴)، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام « کرسی‌نامه » آمده [مجلس ۱۰ :۸۶۱].

12383ـ ملك ۵۱۹۶/۳ : نستعلیق ونسخ زین‌العابدین فرزند حاج‌ملاحسین روضه خوان ارومی، در۱۸ج۱/۱۳۴(۱۳۴۰) (۶۹ پ ـ ۷۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

کرسی نامه

از مظفرعلیشاه طریقتی‌کرمانی، سرایندهٔ «بحرالاسرار : ۶» وجز آن. مثنویست در ۵۸ بیت در بیان سلسلهٔ اقطاب خـود تا باامامان .
آغاز: بعد نعت حضرت فردصمد ـ الذی لیس له‌کفواً احد ـ بعد نعت رحمت للعالمین .

12384ـ ملك ۵۴۶۵/۷ : نستعلیق محمدحسین فرزند خواجه محمد ربیع باتاریخ **۱۲۸۴** دردفتر (۳۳۳ پ ـ ۳۳۵ ر).شمارهٔ۶ «نامه»هایی از اوست [رؤیت] .

کرسی نامه

منظوم . حروفی .

12385ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۲۷۹ نوشتهٔ **۱۰۲۵** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

کرسی نامه = سلسلهٔ . . .

در ص۱۱۹۶ گذشت .

کرسی نامه = ارشاد نامه

درص۱۰۲۴ ـ ۱۰۲۵ گذشت .

کرسی نامه

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

کسوت بخش ابدالان

ناشناخته .

12386ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۷۸: تاریخ ونشانی دیگر یادنشده، ۹ص [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی : ۴۰] .

کسوت نامه

کسوت نامهٔ درویش حاجی محمد جعفر مفرد واردت او به میر اشرف اختیاری وتبدیل کسوت مفردی به‌کسوت اختیاری اوست .

12387ـ دانشگاه ۲۸۹۶ : نستعلیق جنگ مؤرخ**۱۲۱۳**(ص۷۲ـ۷۳) [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۱] .

کشف‌الاثار = ترجمهٔ بهجة‌الاسرار

ناشناخته. چلبی از «بهجة الاسرار فی ـ التصوف » ابوالحسین علی فرزند حسین فرزند حمویه صوفی در گذشتهٔ ۳۸۴ یادکرده است .
بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۲۵۷ .

12388ـ آصفیه۱۳۳۸تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۰] .

کشف الارواح

از پیرجمال، درص ۵۵ گذشت . و اینك نسخه‌ای دیگر .

12389ـ تهران ، دکترمفتاح ۱۴۲ : نستعلیق محمد قاسم فرزند رضاقلی‌میرزا فرزند شاهرخ شاه فرزند نادرشاه یکشنبهٔ ۷ ع ۲/ **۱۲۳۷** [رؤیت] .

کشف الاستار

از فتحعلی گردیزی ، نکارندهٔ «ابطال ـ الباطل : ۱۰۱۸» و جز آن.گردآوری محمد اسحاق حسینی .

12390ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ف۹ : تاریخ یاد نشده (ص ۲۸ ـ ۵۲) [مخطوطات : ۴۰] .

12391ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۲ق ف۵ : تاریخ یاد نشده (ص ۱۳ ـ ۴۶) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۴۰] .

کشف الاسرار

از حاج میرزا محمدابراهیم فرزندآخوند ملاعلی لاریجانی مازندرانی ، از مردمان نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم . گزارشی است بر « حق ـ الیقین: ۱۱۲۹» شبستری بشیوهٔ قال اقول. **آغاز:** حمدله. والصلاة والسلام علی خیرخلقه محمد وآله ...امابعد، می‌گوید اقل خلیقه .

12392ـ **رضوی** ۹۳۳ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه یاد شده ، نسخه درحقیقت۴ ازباب‌یکم ناتمام مانده‌است، ۱۶۲گ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۱] .

کشف الاسرار

ازکمال‌الدین‌حسین‌الهی اردبیلی، نگارندهٔ «فراست : ۴۳۸» و جز آن . در مبحث وجود بشیوهٔ عرفانی. **آغاز:** سپاس ومنت واحدیراکه سریان وجودش درجمیع مراتب ساریست .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۳ .

12393ـ**رضوی**۹۳۲حکمت: نستعلیق چلیپای **۱۰۴۳**، آغاز برابرنمونه، ۷ گ [ف . رضوی ۴ : ۲۲۰] .

12394ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۱۹/ ۲۸۲: نسخ محمدطاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشهدی، در۲۴ج۱/**۱۳۰۹** (ص۱۲۲ـ۱۳۰) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۶] .

کشف الاسرار

ازعزالدین فرزند عبدالسلام مقدسی .

12395ـ **مجلس** ۲۴۳۵/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۳۵** (ص۴۱ـ۱۰۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

کشف الاسرار

از شاه نعمت‌الله ولی ، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. در توحید بروش عرفانی، درپنج‌باب: ۱ـالوجود من‌حیث الاحدیة ۲ـ بیان مرتبةالاحدیة ۳ـفی‌الواحدیة الجمعیه ۴ـ علم(عالم) الارواح ۵ـ فی‌الشهادة المطلقه [نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك]. **آغاز:** الحمدلله الذی تجلی ذاته لذاته باحدیته فاظهر آدم... امابعد، فهذه‌رسالة فی‌بیان‌علم التوحید وسمیتها ... بدانکه هربابی از برای خمسه .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۱۴ .

12396ـ **تهران،** دردست کتابفروشی: سدهٔ **۱۰**، همراه چند گفتار از او و دیگران . فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۳۴۹۷هست [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

12397ـ **سنا** ۳۷۲/۱۹ : نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه۸۵گفتاردیگرازهمو بآنچنانکه درس ع آمده [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

12398ـ **ملك** ۴۲۶۲/۱۸ : نستعلیق **۱۱۰۹** (۱۸۴رـ۱۹۲ر) همراه ۸رسالهٔ دیگر ازهمو. درسرآغاز نسخه بنام « رسالهٔ دایره » نامیده شده است [رؤیت] .

12399ـ **ملك** ۴۱۸۴/۶ : نستعلیق محمدعلی فرزند میرزا عزیز **۱۲۵۸** (۱۱۳پ ۱۲۳پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگراز همو [رؤیت] .

12400ـ **مجلس**۳۰۶۷/۹۱: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۴۲۵ـ۴۳۵)، آغازبرابر نمونه، نسخه درپایان دفتر۹۱ گفتاری نگارنده جای دارد [ف. مجلس ۱۰ : ۶۱۱] .

12401ـ **دانشگاه**۴۳۲/۹۵: نسخ‌محمد علی‌کرمانشاهی، **۱۲۸۹** (۱۱۷ ر ـ ۱۳۱ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۱] .

12402ـ**دانشگاه**۴۲۰۹/۱۰: نستعلیق

سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۵ ـ ۱۳۶) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۵].

کشف الاسرار = علم توحید

ناشناخته .

12403ـ **بادلیان**، اکسفورد ۱۹/۹۴: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۸] .

کشف الحجاب

از عبدالوهاب شعرانی ، که در ۹۵۵ در عرفان نگاشته است .

12404ـ **تبریز**، ملی ۳۶۰۸ : نسخهٔ کهن ازروی‌نوشتهٔ نگارنده [نسخه‌ها۵: ۳۰۸].

کشف الحقایق

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف :۱۰۰۹» گذشت . بسال ۶۷۱ دربخارا هنگامی که لشکر کفار بدانجا آمده بود از او خواسته‌اند، و درج ۱/ ۶۸۰ در ابرقوه بپایان رسانده است[دیباجه]. دریك‌دیباجه سپس‌فاتحة الکتاب دربیان مذاهب امت پیامبر که چنداست وده رساله : رسالهٔ ۱ـ دربیان وجود، چهل و سه فصل ۲ ـ دربیان انسان، سی فصل ۳ـ در سلوك، بیست ودوفصل ۴ـ توحید، شانزده فصل ۵ـ معاد ، سی و هشت فصل ۶ـ دنیا و آخرت وشب قدر ومرگ و زندگی ، نه فصل ۷ـ هفت آسمان وهفت زمین‌کدامست، پانزده فصل ۸ـ کتاب‌الله دربیان‌قرآن وفرقان ۹ـحقیقت‌اسلام وایمان واحسان ، عبادات برای چیست ۱۰ ـ ادیان وشرایع چندست ونسخ شریعت چیست و چرا؟ خاتمه: ختم نبوت وختم ولایت چیست . دوباره‌بکوشش دکترمهدوی در۱۳۴۴خ بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** حمدوسپاس بینهایت خدای راکه پدیدآرندهٔ موجودات است".

بنگرید : ذریعه ۸ : ۳۰ ـ ف. مشار : ۱۲۶۳ ـ راهنمای کتاب ۹: ۵۱۱ گفتارآقای جمال‌زاده ـ پیشگفتارچاپ، مهدوی.

12405 ـ **مجلس** ۱/۴۱۳۶ : نسخ **۸۵۲** (۱ ر ـ ۲۰۰ ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12406ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۹**، تاپنج رساله‌را دارد [رؤیت].

12407ـ **دانشگاه** ۴۶۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، با آرایشهای زرین، هفت‌رساله (۱ـ۷) را دارد: بیان شش مذهب، بیان انسان سلوك، توحید، معاد انسان، آخرت و شب قدر ومرگ، هفت‌آسمان وزمین وقیامت‌وحج،۱۲۶ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۸].

12408ـ **مجلس** ۱۱/ ۳۳۲۱ : سدهٔ **۱۱**، باتاریخ**۱۰۶۷** دردفتر (ص۳۰۳ـ۳۲۴) دیباجه را ندارد [ف. مجلس۱۰ : ۹۸۴] .

12409ـ **حقوق** ۳۰۸ج : نسخ محرم **۱۰۷۸**، صفحهٔ یکم نونویس هفت‌رساله‌را دارد ۱۸۴گ ۱۵س [ف. حقوق : ۱۷۲].

12410ـ **دانشگاه**۱۴۲۸: نسخ**۱۰۸۲** هفت رساله از آن را دارد [ف . دانشگاه ۸ : ۱۰۱] .

12411ـ **یزد**، علومی: سدهٔ**۱۱** [نسخه ها ۴ : ۴۴۷] .

12412ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، باتاریخ **۱۰۶۹ ـ ۱۰۷۹** در دفتر (ص۱۷۶ـ۳۲۲) [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

12413ـ **تهران**،ادبیات۳۵د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده ، ۷۲گ ۱۷ س [ف . ادبیات ۱ :۳۹۲] .

12414ـ **سنا** ۱/۱۱۵ : نستعلیق سدهٔ

۱۲ ، با تاریخ **۱۱۱۵** در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۲] .

12415ـ **تهران** ، ملی ۱۱۹۹فهرست نشده **۱۳۸۱** ، در۲۲۴س [نسخه‌ها :] .

12416ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۷۳۲/۷ : نبشتهٔ نصرالله فرزندمیرزا بیگ، غرهٔ صفر**۱۲۸۸**، ۲۲۱گ[یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی]

12417ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : نستعلیق دوشنبهٔ ۳ ع **۱۲۹۷/۱** ، ش ۲ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۸] .

12418ـ **مجلس**۳۲۶۰/۱۰ : نستعلیق اسدالله معین‌الرعایا (ص ۱۱۸ـ۱۳۵) باتاریخ **۱۳۰۷** در دفتر [ف. مجلس ۱۰ : ۸۶۲] .

12419ـ **رضوی**۹۳۶حکمت: نستعلیق عبدالله مازندرانی برای میرزا جعفر، تاریخ‌یاد نشده، نسخه تارسالهٔ هفتم را دارد و اندکی از دیباجه افتاده است،۱۲۲گ۱۸س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۲] .

12420ـ **بادلیان** ۴۷ والکر : نسخ ، تاریخ یاد نشده، ۱۶۶گ ۱۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۰ هست [فیلمها : ۱۵۸] .

کشف الحقایق

از سید محمد نوربخش ، نگارندهٔ «تفسیر آیت فمن کان یرجو: ۲۳» وجز آن. گفتاری با این سرآغاز در (دانشگاه : ۳۴۹۷/۲) هست که بنام «سلسلة الذهب» یادشده وبهمان نام نیز درص۱۱۹۵ گذشت. **آغاز**: الحمدلله الذی نور انوار تجلیات ذاته و صفاته قلوب کمل ... اما بعد، بدان ای‌عزیزکه مقصود خلقت عالم وآدم معرفت‌الله است .

12421ـ **مجلس**۳۴۵۵/۳۰۷: نوشتهٔ **۱۱۳۷** (ص۴۴۹ ـ ۴۵۰)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۳] .

کشف الرموز

از سید محمد والهٔ موسوی .

12422 ـ **آصفیه** ۱۴/۴ مجموعهٔ : باتاریخ **۱۱۵۰** دردفتر [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ : ۴۶۷] .

کشف الضر فی نظم الدر

از رکن‌الدین شیرازی ، درگذشتهٔ ۷۶۹ یا ۷۴۴ ، نگارندهٔ « نصوص الخصوص فی شرح الفصوص» گزارش تائیهٔ ابن فارض است . این قصیده را جامی(شرح‌قصیده:۱۲۴۳) ودیگران نیزگزارش کرده‌اند . **آغاز** : الحمدلله الذی نورقلوب عباده العارفین بانوار اسرارالتوحید.

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۲ :۳۶۱ .

12423ـ **سنا**۲۸۱/۳ : نسخ‌علی‌فرزند محمد حسن تونی ، باتاریخ **۸۳۵** بهمین خامه دردفتر، انجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۶] .

الکشف عن منازل السائرین

متن‌ازخواجه‌عبدالله‌انصاری‌بعربی، که‌کمال الدین عبدالرزاق‌کاشانی نیزآنرا گزارش‌کرده است ، واین یکی گزارش ناشناخته است .

12424ـ **نافذپاشا** ۴۳۸: نسخ محمد فرزند اسماعیل شریف حسینی کجاتی ، شنبهٔ ۷ج۱**۶۵۷**، مقابله شده، ۲۵۵ گ ۱۵ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۹۱ هست [فیلمها : ۱۵۹] .

کشف مبهم المشکلات

ازعلامه فضل‌الله سیوستانی .

12425ـ **آصفیه** ۹۷۰ حدیث: تاریخ و نشانیهای‌دیگر یادنشده[ف. آصفیه۳: ۲۷۰].

کشف المبین

ناشناخته .

12426ــ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ق۲۰۱ : تاریخ ونشانی دیگر یادنشده، ۷۳۶ ص [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۴۰] .

کشف‌المحجوب لأرباب‌القلوب

در ص ۸۳۰ گذشت .

کشف‌المحجوب ورشف‌المطلوب

از ابوبکر فرزند حاجی . در اصطلاحات صوفیان به‌ترتیب حروف تهجی . **آغاز:** باب الالف : واحد اسم مرذات خدای جل جلاله ، دیگر احدیت است و احدیت عبارت از اعتبار ذات مفرد است.

12427ــ **ملك** ۴۱۳۷/۲۷ : محمد شریف‌المروی‌شوال**۱۰۴۴** (۱۲۳پ-۱۲۶پ) نسخه گزیده‌ایست ازآن‌بدون دیباجه [رؤیت].

کشف المراتب

گفتاریست عرفانی .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۶۰ .

12428 ــ **مجلس**۶۳۱/۱۹: نستعلیق **۱۲۶۸** [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

کشف المعارف

از زین الدین فرزند اسکندر شیروانی ، دریك مقدمه وسه باب در (سخنان عارفان دین وعالمان اهل‌یقین وعقاید) خود او .

12429ــ **تهران**،دانشسرایعالی، قریب ۱۶۱/۲: نستعلیق، باتاریخ**۱۲۰۷**دردفتر بهمین خامه، پایان نانویس مانده [نسخه‌ها۵: ۶۴۶].

کشف نفحات الانس = تکملهٔ...

از عبدالغفورلاری. دربخش تاریخ وتذکره خواهد آمد .

کشف و اشراق

از آشتیانی، درص ۹۸۲ گذشت .

کشف و ریاضت

از سید محمد نوربخش، نگارندهٔ « تفسیر آیت فمن‌کان یرجو : ۲۳» و جزآن . نامه‌ای است به‌وزیری دربارهٔ کشف وریاضت. **آغاز:** جناب وزارت پناه . . . سلام مخصوص است .

12430ــ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۹ : نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی**۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای آقا محمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۲۹ر ــ ۳۰ر) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۲].

کشفیه

از خواجه محمد پارسا ، نگارندهٔ «تفسیر ۱۹» وجزآن. **آغاز :** بسمه لااله‌الاالله محمد رسول‌الله. ذاکر می‌بایدکه در وقت جریان این کلمه برزبان موافقت میان دل‌وزبان نگاه دارد

12431ــ **ملك** ۱۸۲/۷ : با تاریخ **۹۰۵-۹۰۷** دردفتر (ص۱۰۳ ــ ۱۱۹) [ف . ملك : ۶] .

کشکول

از کلیم‌الله جهان آبادی . بسال ۱۱۰۱ نگاشته است .

12432ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱قف ۱۱۱ : نوشتهٔ عبدالرحمان **۱۳۱۰** ، ۸۵ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۴۰].

کشکول العارفین

از مهدی فرزند یوسف خراسانی ، بسال ۱۲۸۳، بنام میرزا محمدخان سپهسالارنگاشته است. به‌شیوهٔ‌کشکول نویسان مباحث عرفانی و داستانهایی درسیر وسلوك را درآن گرد آورده است. **آغاز:** یامبدع الارکان و واهب النفوس والعقول.

12433ــ **تهران** ، ملی ۸۲۲ ف: نسخ

نگارنده، درشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۸۳**، ۱۴۳ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲ : ۳۵۸] .

کشکول

از آخوند ملاجعفر اصفهانی ، تقریرات عرفانی استادش است .

12434ـ **همدان**، آقای حاجی‌ایزدی: نستعلیق خود او [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷] .

کفایة العرفان

از میرزا مهدیخان بدایع نگار (شاید لاهوتی تفرشی، زاده در۱۲۷۹). درآن آمده خواستم‌رساله‌ای دراصول‌دین‌ومعرفت‌پروردگار وپیامبری وامامت ومعاد برمسلك عرفابنویسم. دراین میان به‌رسالهٔ جدم برخوردم‌که در این زمینه بود به گزارش آن می‌پردازم . **آغاز :** الحمدلله‌الذی‌کان فی‌اولیته وحدانیاً .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۴۰ و ۱۸ : ۹۴ ریحانة الادب ۳ : ۴۰۷ .

12435ـ **تهران**،ملی۲۰۴۲ف: نستعلیق محمدحسن‌طالقانی، پنجشنبهٔ۲۴ذیحجهٔ**۱۳۰۳** زدین، ۲۶۲ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۴۰۳] .

کفرو ایمان = رسالهٔ ...

ازنصیری، عبدالوهاب فرزندعبدالله نصیری گفتاریست در پاسخ «صحت و مرض:۱۲۶۶» فضولی بغدادی ، کـه برای آقا محمد معینای اردوبـادی در ۱۱۳۹ نوشته است . **آغاز :** نقشبندان کارخانهٔ روزگارکه نساجان شعر باف خانهٔ اخبارند .

12436ـ**دانشگاه**۲۵۹۱/۱۵۰: بخامهٔ نگارنده در **۱۱۳۶** بـرای آقا محمد معینای اردوبادی (ص ۶۷۰ ـ ۶۸۴) درقصبهٔ اردوباد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۹] .

کفرو توحید = اتحاد و وحدت

از نسفی، درص ۱۰۱۸ گذشت .

کلمات

از حاج میرزا آقاسی ، عباس فرزند مسلم که یاداو در «چهل فصل ۱۱۲۰» گذشت ، در ده فصل‌کوتاه‌دروجود واجب وپیامبری وامامت بشیوهٔ عرفانی. **آغاز:** آنچه می‌گویم بقدرفهم تست ... ده فصل بطریق اشاره و رمزنگاشتم و بیادگارگذاشتم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۳ .

12437ـ **ملك**۶۲۲۰: شکسته نستعلیق غرهٔ ع۱/**۱۲۶۱**، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

12438ـ **ملك** ۶۳۰۹/۷ : نستعلیق و نسخ مولانا کاتب **۱۲۸۴** بدستور رضا قلیخان هدایت (۱۲۵پ ـ ۱۲۶پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

کلمات = نامه‌ها

ازحسینقلی‌همدانی، گردآوری علی‌فرزند کاظم حسینی کاظمینی همدانی ، نامه‌های اوست بفارسی وعربی .

12439ـ **آقای سید محمد عرب زاده:** [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۵] .

کلمات = قدسیه

ازخواجه بهاءالدین نقشبند،درص۱۳۰۹ گذشت .

کلمات

از خواجه محمد پارسا، نگارندهٔ «تفسیر: ۱۹» وجزآن. **آغاز :** باسمه سبحانه. بعد از گشایش مقال بستایش خجسته مآل .

12440ـ **ملك** ۱۸۲/۲ : نسخ اشرف فرزند محمدکرمانی، **۹۰۵** (ص ۳۰ ـ ۳۵) ،

آغاز برابر نمونه، همراه «قدسیهٔ»او (ص۳۶) [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵] .

12441ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۲۹۴/۱۱ تاریخ یادنشده. فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۳] .

کلمات

سعدالدین حموی (بنگرید: لطایف التوحید درهمین بخش) .

12442ـ استانبول، اونیورسیته ۴/ ۱۴۴ف: باتاریخ ۹۸۰ دردفتر (گ۹۳ـ۱۰۶) فیلم آن دردانشگاه ش ۲۳۴ هست [فیلمها ۱: ۴۴۱] .

کلمات = گفتار = مناجات

ازخواجه عبدالله انصاری، که یاداو درالهی نامه : ۱۰۴۸ » گذشت . سخنانی است به نثر مسجع وگفتگوهایی عارفانه باخدای خود، وپندواندرزهای عارفانه، که در نسخه‌ها وفهرست ها نام ویژه‌ای نداشته است . دراین باره باید گفت ۱ـ درانتساب گفتارها به خواجه مانند دیگر رساله‌ها جای گفتگوست ۲ـ میان این نسخه‌ها که درزیر آورده می‌شود ممکن است گفتارهایی باشند که نام ویژه‌ای داشته باشند. دفتری بنام «کلمات خواجه عبدالله» دربرلن ۱۳۴۱ و «مناجات نامه» درتهران ازاو چاپ شده است، وبرخی از این گفتارها درهیچیك ازآندو چاپ نیست. آغاز: ۱) باسمك القدوس... الهی این چه فضل است که بادوستان خود کردی. آغاز: ۲) حمدله.. چنین گوید مصنف این تحفه . . . بدانکه پیری کردن معلمی است. آغاز:۳) حمدله. والعاقبة صلاة. آغاز:۴) ای زدردت بیدلان‌را بوی درمان آمده. آغاز:۵) ای کریمی که بخشندهٔ عطایی. آغاز:۶) دلا در کارحق می‌کن نظرها. آغاز: ۷) روزی در غرور جوانی برخود نظر کردم آغاز:۸) مست توام وازجرعه وجام آزادم.. الهی بعجزخود آگاهم وبه بیچارگی خودگواهم آغاز : ۹) الهی عذرها بپذیر و عیبها مگیر . آغاز:۱۰) الهی دلی ده که درکارتوجان بازیم آغاز: ۱۱) الهی چون درتو نگرم شاهم تاج برسر، چو بخود نگرم خاکم . آغاز: ۱۲) : اگرابلیس آدم را بدآموزی کرد، گندم را که روزی کرد. آغاز:۱۳) دل ازجان پرسید که اول این کار چیست وآخر این کار چه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۴ ، ۲۰۸ ـ ف. مشار: ۱۶۹ (انوار التحقیق)، ۱۴۹۴ .

12443ـ شهیدعلی پاشا ۲۷۰۳/۱: نسخ سدهٔ ۸ با تاریخ ۷۳۱ ـ ۷۸۹ در دفتر ، باعنوان «مناجات». (۱ر ـ ۳پ) . فیلم آن دردانشگاه ش۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵] .

12444ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج/۸۲۲ دردفتر [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

12445 - 49 ـ مرادملا ۱۷۹۶/۴: باتاریخ ۸۵۲ در دفتر (گ ۱۹۶ ـ ۲۰۷) و (۲۰۷-۲۱۵)و(۲۳۴-۲۴۰)و(۲۴۱-۲۴۵) و(۲۶۳ -۲۶۴). فیلم آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۰] .

12450ـ ایاصوفیه ۴۷۹۵/۳۳: با تاریخ ۸۵۵ دردفتر (گ ۲۸۴-۲۸۸). فیلم آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱:۴۱۳].

12451ـ تهران، دهخدا ۲۹۸/۴ : باتاریخ ۹۰۱ دردفتر، آغاز برابر نمونهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۴] .

12452 ـ اصفهان، سید محمد علی روضاتی : نستعلیق زیبای حسن فرزند کمال آزادی مشهدی، رجب ۹۳۱ [نسخه‌ها۵:۱۳۵].

12453ـ مجلس ۲۱۱۲ : نستعلیق

حسین هروی‌کاتب ، رمضان **۹۳۸**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۸س ۸س [ف . مجلس ۶:۹۴] .

12454ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/ ۶۳ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق خوش محمد فرزند علی رومی **۹۴۱** ، زرین (گ۱ ـ ۱۵) ۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۲].

12455ـ **استانبول**، اونیورسیته ۲/ ۱۱۴ف: باتاریخ **۹۸۰** دردفتر (گ ۶۶ـ ۸۰) فیلم آن در دانشگاه ش۲۳۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۱] .

12456ـ **الهیات** ۵/ ۵۷۱د: نستعلیق باتاریخ **۹۸۶** در دفتر (۲۸پ ـ ۳۴ر) [ف . الهیات ۱ : ۳۳۳] .

12457ـ **نجف**،امیرالمؤمنین۴/۱۷۵۴: نوشتهٔ ج۲/ **۹۹۰** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

12458ـ **ملك** ۲۹/ ۵۶۸۵ : نستعلیق با تاریخ **۹۹۸** در دفتر ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ (۱۴۴ر ـ ۱۴۵پ) [رؤیت] .

12459ـ **دانشگاه** ۵۱۳۲ : عکس مرقعی‌است‌بخامهٔ میرعمادحسینی**۱۰۰۴** درحلب ۱۸قطعه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۱] .

12460ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۲۷ م مرقعات: نستعلیق زیبای عماد حسینی، **۱۰۰۹** زرین، ۸گ .

12461ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵تصوف فارسی طلعت : تعلیق زیبای عماد حسینی خوشنویس بی‌تاریخ ، زرین ، ۷گ ۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۸۱] .

12462ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۹۱ : نوشتهٔ زیبای میرعماد درحلب مرقع [نسخه‌ها ۵ : ۹۷] .

12463ـ **تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۲۰/۴ : نستعلیق ۴ج۱/**۱۰۰۵** [نسخه‌ها ۵: ۶۳۸] .

12464ـ **سنا**۲۶۴ : نستعلیق درویش عبدی ۱۱۹ (**۱۰۱۹**) ۱۱پاره مرقع [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۶].

12465ـ **مجلس**۹/ ۴۲۱۸:محمدنظام فرزند علیخان ساوه ، باتاریخ **۱۰۴۶** دردفتر بهمن‌خامه، آغاز برابر نمونهٔ ۱۰ (ص۶۳۷ ـ ۶۶۵) [رؤیت] .

12466 ـ **مجلس** ۲۳۰/ ۳۴۵۵ : در جنگ مؤرخ **۱۰۶۳ـ۱۱۴۱**(ص۳۳۱ـ۳۳۷) **آغاز:** ای ز دردت بیدلان [یادداشتهای آقای عبدالحسین حائری] .

12467ـ **حقوق** ۱۴/ ۴۶ج: سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۶۴** دردفتر، آغاز برابر نمونهٔ ۴ (۲۵۸پ ـ ۲۶۰ر) [ف . حقوق : ۱۷۶] .

12468ـ **دانشگاه**۴/ ۱۹۲۵: باتاریخ **۱۰۷۱** در دفتر (۷۷ ر) آغاز برابر نمونهٔ ۷ [ف . دانشگاه ۸ : ۵۳۷] .

12469 ـ **دانشگاه** ۴۹/ ۱۹۹۷ : نستعلیق ۳صفر **۱۰۸۶** (۲۰۰پ ـ ۲۰۳پ) ، آغاز برابرنمونهٔ۸ [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۸].

12470ـ **دانشگاه**۴/ ۴۵۹۶: نستعلیق باتاریخ**۱۰۸۶** دردفتر (ص۲۸۰ـ۲۸۲) آغاز برابرنمونهٔ ۹ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۰] .

12471 ـ **دانشگاه** ۱۲/ ۴۵۹۶ : با همان تاریخ **۱۰۸۶**، آغاز برابرنمونهٔ ۴ (ص ۵۲۶ ـ ۵۳۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۳] .

12472ـ **دانشگاه**۴/ ۴۷۰۴: نستعلیق محمد شریف خیال شیرازی ، ۹ صفر **۱۰۹۵** ، آغاز برابر نمونهٔ ۴ (ص۳۸۵ ـ ۳۹۳) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۰] .

12473ـ **ملك** ۱۳/ ۴۶۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج معانی» (۱۵۱ر‌ـ‌۱۵۳پ) ،

آغاز برابر نمونهٔ ۴ [رؤیت] .

12474ـ **حقوق ۱۵/۷۰ج**: سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نمونهٔ ۱۱ (۷۲ ر ـ ۷۵ پ) [ف . حقوق : ۱۷۶] .

12475ـ **دانشگاه ۲۹۷۸/۲۷** : در جنگ‌سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ۵ (ص۱۹۴ـ ۲۰۰) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۶] .

12476ـ **دانشگاه۴۶۲۸/۱۵**:شکسته نستعلیق **۱۱۱۲ ـ ۱۱۱۵**، آغاز برابر نمونهٔ۴ (ص۴۷۱ـ۴۸۳) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۶۵].

12477ـ**دانشگاه۴۱۱۸/۱۴**:نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۲۴۴ـ۲۵۳) آغاز برابر نمونهٔ ۶ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۰] .

12478ـ **پاریس ۱۱۲۷/۵** .S. P: باتاریخ **۱۱۱۶ ـ ۱۱۳۵** دردفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

12479ـ **ملك ۵۷۶۵/۴** : نستعلیق هندی با تاریخ **۱۱۵۱** در دفتر . آغاز برابر نمونهٔ۴ (۱۸پ ـ ۲۹ر) [رؤیت] .

12480ـ **فرهاد معتمد ۱۵۲/۷** : نستعلیق با تاریخهایی از **۱۱۵۳** و **۱۱۶۱** در دفتر [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۰] .

12481ـ **سنا۵/۲۸۰**: باتاریخ**۱۱۸۲** **۱۱۹۱** دردفتر، درفهرست بنام «مناجات» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۵] .

12482ـ **الهیات ۵۷۳/۹**د: نسخ‌سدهٔ **۱۲** ، (۱۷۵ ر ـ ۱۸۷ پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۴] .

12483ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۷۲۳ مج: نسخ سدهٔ **۱۲** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

12484ـ **ملك ۸۴/۲** : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، زرین (ص ۴۵ـ۵۶). **آغاز**: دلا درکارحق می‌کن نظرها [ف. ملك، مجموعه‌ها ۹۰] .

12485ـ**دانشگاه۳۴۴۸/۳**: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (ص ۲۱ـ۲۵) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۵۸] .

12486ـ **الهیات ۶۵۳/۷**د: باتاریخ **۱۲۰۶** دردفتر بهمین خامه (۸۱ پ ـ ۸۸ ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۵۰] .

12487ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲ : شکستهٔ‌محمدعلی فرزندشاه‌محمدرضی اشتهاردی درشعبان **۱۲۱۲** ضمن جنگ[نسخه‌ها۲: ۷۰].

12488ـ **تهران**، دکترمفتاح ۸۱/۴ باتاریخ **۱۲۱۸** دردفتر بهمین خامه [رؤیت] .

12489ـ **تهران**،ملی۸۵۲ف:نستعلیق محمدباقر، چهارشنبهٔ ۲۳ج۲/**۱۲۲۲** ، زرین [ف. ملی ۲ : ۳۸۸] .

12490ـ**دانشگاه۵۲۷۳/۶**: نستعلیق عباس‌فرزند محمدعلی دزفولی**۱۲۲۲** (۱۹۵پ ۲۱۲ر) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۰] .

12491ـ**دانشگاه۳۲۵۸/۱۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت **۱۲۲۶** (۷۸ر ـ ۷۹پ) آغازبرابرنمونهٔ۴ [ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۱۸].

12492ـ**دانشگاه۲۸۴۸/۱**: نستعلیق ۱۷ شعبان **۱۲۳۱** (۲پ ـ ۹ر) آغاز برابر نمونهٔ ۶ [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۱] .

12493ـ **تهران**، موزهٔ‌هنرهای‌تزیینی ۷۶۷۳ : نستعلیق درشت عباس فرزند یحیی ، چهارشنبهٔ ۴ ع ۲/**۱۲۴۱** در شیراز ، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ ۴ [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۱] .

12494ـ**دانشگاه۴۴۸۲/۱**: نستعلیق ۱۸ج۱/**۱۲۴۲** (۱پ ـ ۱۴ر) ، آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۰] .

12495ـ **دانشگاه ۳۹۰۷/۳**: شکسته

نستعلیق گویا از پریشان قراگزلو ، **۱۲۴۳** – **۱۲۵۵** (۱۰۵پ – ۱۳۶ر) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۵] .

12496ـ **تهران** ، دهخدا ۱/۲۰۶ : نوشتهٔ **۱۲۵۵**، آغاز برابر نمونهٔ ۶ [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۹] .

12497ـ **تهران**، دکترمفتاح۱/۱۲۱: زین العابدین تبریزی چهارشنبهٔ ۱۸ ج ۲/ **۱۲۵۸** دراسلامبول [رؤیت] .

12498ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱قف۸۷ : نوشتهٔ **۱۲۵۹**، ۱۷س [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۱] .

12499ـ **سنا۳**/۲۵۴: باتاریخ**۱۲۵۷** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳] .

12500ـ **مجلس** ۲/۴۷۰۱: نستعلیق عبدالغفار، **۱۲۶۱**، آغاز برابر نمونهٔ۴ (۱پ ۱۱ر) [رؤیت] .

12501ـ **دانشگاه**۶/۳۱۹۵: نستعلیق محمدشفیع‌قراگزلو، باتاریخ**۱۲۶۴**درمجموعه بهمین‌خامه (س۴۵ – ۵۰)، آغاز برابر نمونهٔ ۵ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴] .

12502ـ **ملك** ۱/۵۵۱۶ : نستعلیق خوش محمد موسوی خویی ، **۱۲۶۵** زرین ، آغاز برابرنمونهٔ۴ (۱پ – ۲۹ر) [رؤیت].

12503ـ **رضوی**۱۹۱اخلاق(۶۰۶۲): نسخ، با تاریخ **۱۲۶۷** در دفتر ، آغاز برابر نمونهٔ ۶، ۳گ ۲۷س [ف. رضوی ۶:۳۸۷] .

12504ـ **الهیات** ۲/۶۱۱د : شکسته نستعلیق حبیب‌الله حسنی، در۴رجب **۱۲۶۸** در بهبهان، (۷۶ر–۷۵ر) [ف. الهیات۱:۳۴۰].

12505ـ **دانشگاه** ۷/۳۹۴۲: شکسته نستعلیق**۱۲۶۸** (س۴۶–۵۵) آغازبرابرنمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۳۲] .

12506ـ **ملك** ۱/۵۲۶: نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به ثریا ، دوشنبهٔ ج۱/ **۱۲۷۰** (س ۲–۱۶) [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۹] .

12507ـ**دانشگاه**۱۳/۴۲۴۳: نستعلیق **۱۲۶۹** (س۱۱۷–۱۵۹) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۴] .

12508ـ**نجف**امیرالمؤمنین ۲/۱۳۳۵: با تاریخ **۱۲۷۱** دردفتر(۱۳ر–۲۱ر)کلمات و وصیتهای اوست [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

12509ـ **مجلس** ۵۸۸: نستعلیق‌خوش حکیم پسروصال شیرازی **۱۲۷۱** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۷گ ۶س [ف. مجلس ۲ : ۳۴۶] .

12510ـ **دانشگاه**۷/۴۳۳۲: نستعلیق **۱۲۷۶** (س ۵۷ – ۹۴) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۰] .

12511ـ **مجلس** ۶/۱۲۷۶: نستعلیق تقی حسینی، **۱۲۷۶**، آغازبرابر نمونه۴ (۸۰ ر – ۸۴ر) [رؤیت] .

12512ـ **ملك** ۶/۳۶۹۳ : نستعلیق **۱۲۷۷**، آغازبرابرنمونهٔ۴ (۲۵۷پ–۲۷۵ر) [رؤیت].

12513ـ **دانشگاه** ۱/۴۲۲۰: نستعلیق **۱۲۸۰-۱۳۰۶** (۲ر–۴پ) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۴] .

12514ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۸/۷ جوادی: نستعلیق محمد حسین فرزند اسدالله ، ۲۲ شوال **۱۲۸۱** در کرمان [ف. ادبیات ۳ : ۵۵] .

12515ـ **ملك** ۱۱/۵۰۸۳: نستعلیق خوش، نزدیك **۱۲۹۱** (۶۰پ – ۶۵پ) آغاز برابر نمونهٔ ۴ [رؤیت] .

12516ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۸/۱۰ : باتاریخ **۱۲۹۳** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷] .

12517ـ رضوی ۹۳۳/۲ ادبیات (۸۷۸۰) : نستعلیق یعقوب علی**۱۲۹۶**، آغاز برابرنمونهٔ ۳ [ف. رضوی ۷ : ۷۴۶] .

12518ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۷۹ : نستعلیق رضاقلی ادیب شیرازی، **۱۳۰۷**، آغاز برابرنمونهٔ ۱ [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱] .

12519ـ مجلس ۲۳۶۰/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، (ص ۱-۱۲۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۸] .

12520ـ دانشگاه۳۱۶۵/۵: نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص۱۲۵ - ۱۳۱) [ف. دانشگاه۱۱: ۲۱۲۹] .

12521ـ حقوق ۴۴/۴ب: سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۴ (۲۴۵ر - ۲۴۸ر) [ف. حقوق : ۱۷۶] .

12522ـ رشت ، آقای شاد قزوینی : نوشتهٔ رضاقلی ادیب شیرازی ، **۱۳۰۷** [نسخه ها ۵ : ۳۹۶] .

12523ـ دانشگاه ۵۱۰۸ : نستعلیق فتح‌علی فرزند محمد حسن فرزند محمد حسین خان باباخان در۲۵ذیحجهٔ **۱۳۰۹** برای‌صاحب دیوان، زدین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۵].

12524ـ ملك ۵۶۰۶/۶ : نستعلیق ۲۰ج۲/**۱۳۱۳**، آغاز برابرنمونهٔ ۵ (۷۴ پ ۸۰ر) [رؤیت] .

12525ـ مشهد،فرخ ۲۲۸:خط خوش درجنگ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ :۹۶] .

12526ـ دانشگاه ۸۶۷/۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ (۹۳پ ۱۱۶ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۸۲] .

12527ـ آصفیه ۱۶۱۴تصوف: نوشتهٔ **۱۳۲۶** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

12528 ـ دانشگاه ۲۹۹۸/۶ فیلم : تاریخ یادنشده [فیلمها : ۷۷۸] .

30 - 12529ـ مشهد ، فرخ ۲۶۵ : دوگفتار ازوست [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

12531 ـ قاهره ، دارالکتب ۷/۱۱ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق، بی‌تاریخ (گ ۱۱۷ - ۱۲۲) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱۳ [ف . مخطوطات ۲ : ۶۳] .

12532 ـ آکادمی علوم شوروی CCLVIII: نستعلیق محمد حسین تبریزی، وقف شاه‌عباس برآستانهٔ شاه‌صفی. **فیلم**آن در ملی ع۱۰۵۱ هست [فیلمها : ۲۰۴] .

12533ـ قاهره ، دارالکتب ۴/۵ مجامیع فارسی طلعت: نزدیك به‌شکسته ، بی‌تاریخ (گ۳۸-۴۳) . **آغاز** برابر نمونهٔ ۴.

12534ـ قاهره، دارالکتب ۵۶تصوف فارسی طلعت : تعلیق خوش اسدالله اردبیلی ، زدین، ۲۲گ [مخطوطات ۲ : ۱۸۱] .

کلمات

از شاه علیرضا .

12535ـ تهران ، ادبیات ۲۶۷/۱۶ حکمت : نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷-۱۳۰۹** در سپاهان [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

کلمات

ازمجدالدین شرف بغدادی . دربارهٔ سفر جسمانی وروحانی .

12536ـ ایاصوفیه۲۹۱۰/۶:نوشتهٔ برهان فرزندامیرحاج‌فرزند عمرحافظ‌اقسرایی ۱۱شوال**۷۰۶**. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۴۲۲ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۰] .

کلمات

ازمجدالدین محمداسفزاری، سه‌فصل‌دارد: فصل من‌کلمات مجدالدین...، فصل‌آخر، فصل بدان‌که معرفت ازشنیدن‌حاصل نیاید.وبکوشش آقای ایرج افشار درفرهنگ ایران زمین‌ش۱۴ چاپ شده است (بنگرید: شرایط مریدی: ۱۲۱۴). **آغاز:** نرم‌شوچون موم‌وزیر نقش‌خاتم صبر کن تاصدهزار نقش.

12537ـ **دانشگاه** ۷۰۴۱/۶: ازسدهٔ **۹ـ۱۰** همین نسخه به‌دنبال «شرایط مریدی» بچاپ رسیده است.

کلمات

از محیی‌الدین‌کبیر، دربارهٔروح. **آغاز:** حمدله. وبعد، بدانکه روح درقالب نیست.

12538ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۲ مج: نوشتهٔ محمد حسین، رمضان **۱۲۸۹** [رؤیت].

کلمات

از معصوم علیشاه.

12539ـ **تهران**، ادبیات ۲۶۷/۱۵ حکمت: نستعلیق، باتاریخ **۱۳۰۷ ـ ۱۳۰۹** دردفتر [ف. ادبیات ۲: ۵۸].

کلمات التصوف

ازسید نوازعلی بلگرامی.

12540ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۲قاف۵: تاریخ یاد نشده (ص ۱۵۹ ـ ۱۷۴) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۴۰].

کلمات عشره = مبدأ ومعاد

در ص ۸۳۰ گذشت.

کلمات قصار

در بخش اخلاق خواهد آمد.

کلمات مخزونه = لآلی مستخرجه

ازملامحسن فیض‌کاشانی، نگارندهٔ «امانت ۵» و جزآن. گزیده‌ایست از «کلمات مکنونهٔ» او درچهل ویك‌کلمه به‌فارسی وعربی، درعرفان دینی، که گویا بسال ۱۰۷۰ بانجام رسانده است. **آغاز:** (۱) الحمدلله الذی منه المبدء و الیه المعاد، عرف‌بجمعه بین‌الاضداد... امابعد هذه کلمات مخزونه، **آغاز:**(۲) یامن تجلی بعباده بجماله وجلاله و اراهم نفسه... امابعد، هذه‌کلمات‌مخزونه‌انتزعتهامن«کلمات‌المکنونه»

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۱۴ و ۱۱۹ و ۲۵۶ و ۲۶۲ ـ پیشگفتار محجة البیضاء ۲: ۴۰،۲۸،۱۱ ـ ف. مشار: ۱۳۲۹.

12541ـ **الهیات** ۲۵۶/۱۰ج: آدینهٔ دههٔ یکم شوال **۱۰۸۸** (۴۵ر ـ ۶۱پ)، در فهرست «لآلی» یادشده [ف. الهیات۱: ۱۹۴].

12542ـ**مجلس** ۵۲۷۹/۱۰: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۱۱۸پ-۱۴۳پ)، «لآلی‌مستخرجه» نامیده شده باسرآغاز نمونهٔ ۱ [رؤیت].

12543 ـ **مجلس** ۵۱۸۹/۱ فهرست نشده: نسخ **۱۱۱۳**، تاریخ را پاك کرده‌اند. [رؤیت].

12544ـ**دانشگاه**۱۰۳۸/۱۹: نستعلیق محمدباقرفرزند محمدجعفراصفهانی، ۸ذیحجهٔ **۱۱۲۳** (۱۴۴پ-۱۵۴ر) این نسخه در نجف نزد میرزا محمود کلباسی بوده است. و «لآلی» نامیده شده با سرآغاز نمونهٔ ۱ [ذریعه ۱۸: ۲۵۶].

12545ـ **الهیات** ۲۹۳ج: نسخ‌اوایل سدهٔ **۱۲**، بخشی ازآنست (۶۷پ ـ ۶۸ر).

12546ـ **مجلس** ۵۳۴۹/۴: شکسته نستعلیق مهرعلی، ۱ ذیحجهٔ **۱۲۰۱** در قمشه (۱۴۵پ ـ ۱۶۹پ) «کلمات مخزونه» است

باسرآغاز نمونهٔ۱ [رؤیت] .

12547ـ دانشگاه ۴۴۴/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (۱پ - ۶۵پ) در فهرست بنام «لآلی مستخرجه» آمده است [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۴۰۲] .

12548ـ تهران،اصغرمهدوی۱/۲۶۰ نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی حسینی درسپاهان۱۱ رمضان**۱۲۵۷** درفهرست «لآلی» نامیده شده است [نسخه‌ها ۲ : ۹۹].

12549 ـ مجلس ۳۴۱۱/۱ : نوشتهٔ محمدعلی در **۱۲۷۷** (ص ۱ - ۱۰۰) «کلمات مخزونه» است باسرآغاز نمونهٔ ۱ [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۷۳] .

12550ـ قم، فیضیه۶۶۷کلام: نستعلیق **۱۲۸۴**، باتاریخ**۱۰۷۰** درپایان‌که‌گویا تاریخ نگارش است ، بنام « کلمات مکنونه » است با سرآغازنمونهٔ۱ [ف. فیضیه ۱ : ۴۱۴] .

12551ـ دانشگاه ۲۸۲۵/۲ : نسخ ونستعلیق**۱۲۹۴** ازروی‌نسخهٔ‌پسرفیض‌علم‌الهدی مؤرخ۱۲۹۰ (۲۸پ-۵۳ر) «کلمات مخزونه» است با سرآغاز نمونهٔ ۱ [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۴] .

12552ـ دانشگاه ۱۴۱۸/۲ : نسخ نایب الصدر ، یکشنبهٔ ۱۸رجب **۱۲۹۷** (۱۳۳پ - ۲۱۳ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۹۰] .

12553ـ قاهره،دارالکتب۲۸مجامیع فادسی : بی‌تاریخ (گ ۵۱-۹۳) ، آغازبرابر نمونهٔ ۱، درفهرست بعنوان «لآلی فیض» آمده [ف. مخطوطات ۲ : ۸۹] .

کلمات مکنونه

از ملامحسن فیض‌کاشانی (بنگرید: کلمات مخزونه)، درعرفان و عقاید در صدکلمه ، بسال ۱۰۵۷ (= کلمات‌مکنونه) نگاشته ودر۱۲۹۶ وپس ازآن چاپ شده است. ذریعه دوگزیده از این‌کتاب یادکرده است: ۱ـ کلمات رائقه ۲ـ کلمات مخزونه، لآلی‌مخزونه. **آغاز**: الحمدلله الاول فی‌آخریته الاخر فی‌الاولیته .

12554ـ مجلس ۲۴۲۵/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ**۱۰۷۱** (ص۱-۵۱) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۸] .

12555ـ تهران ، دکترمفتاح ۱۸۰ : نستعلیق **۱۰۷۹** درجُنگ [رؤیت] .

12556ـ دانشگاه ۲۲۳۳ : نسخ سدهٔ یازدهم با حاشیه‌هایی با نشانهٔ [منه دام‌ظله] و وخطاخوردگیهایی گویابدستور نگارنده ، ۱۳۵گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۹۹] .

12557ـ رضوی ۹۴۶ حکمت : نسخ محبعلی فرزند محمد عرب‌شیرازی صفر**۱۱۲۸** آغاز برابر نمونه، ۱۱۴گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۶] .

12558ـ نجف، سیدحکیم۱۶۴۹/۹ : محمدحسین موسوی جزایری ، **۱۱۴۰** ،آغاز افتاده،۵۶گ [یادداشتهای‌سیداحمداشکوری].

12559ـ مجلس ۱۷۲۰/۳: نسخ‌سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص ۱۵ - ۳۱۰) آغاز برابر نمونه [ف ، مجلس ۹ : ۲۷۴].

12560ـ دانشگاه۲۶۸۳/۱: نستعلیق محمد حسین کاتب، ع**۱۲۳۵**/۱،(۱پ - ۶۵) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۱] .

12561 ـ مجلس ۳۸۷۶/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۵** (ص ۲۰۰-۴۸۵) [نسخه ها ۵ : ۱۹۷] .

12562ـ ساری، طاهرشهاب ۱۵ مج: با تاریخ **۱۲۷۸ - ۱۲۷۹** در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۰] .

12563ـ رضوی۹۴۹حکمت: شکسته

نستعلیق مهدی حسینی هروی رجب **۱۲۸۴** آغاز یك برگ افتاده، ۷۴ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۴: ۲۲۶].

12564ـ **تهران،** ملی ۵۹۱: نستعلیق بسیار خوش ابوتراب طباطبائی، رمضان **۱۳۰۶** آغاز برابر نمونه، ۱۱۰ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲: ۱۰۰].

12565ـ **فرهاد معتمد** ۱ / ۲۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۳].

12566ـ **رضوی** ۹۴۷ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۴ گ ۱۷ س.

12567ـ **رضوی** ۹۴۸ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۴ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۴ : ۲۲۶].

الکلمات المؤتلفه فی العقاصد ـ المختلفه

ازمحمد یحیی شاه مشهور به خوب الله آبادی عارف حنفی، درعرفان بروش متأخران. **آغاز:** ...حمدی که بدایت او ازلی است و نهایت او ابدی سزاوار معبودی است.

12568ـ **دانشگاه** ۴۸۹۴ : نستعلیق ۳ ج ۲ سدهٔ **۱۲**، ۲۳۵ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۵۶]. **فیلم** آن در همان کتابخانه ش ۱۱۷۵ هست [فیلمها : ۱۶۰].

کلمات النوریه

در ص ۸۳۱ گذشت.

کلمات یونسیه

در ص ۵۶ گذشت.

کلمة التوحید = توحیدیه = تفسیر لااله الاالله

از شاه نعمت‌الله، در ص ۳۴ و ۳۵ گذشت.

کلمة التهلیل

در ص ۳۶ گذشت.

کلمهٔ قدسیه = تفسیر آیة و کلمة القاها

در ص ۲۶ وگذشت.

کلیات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. در بارهٔ شمارهٔ گفتارهای کرمانی در «مناقب عبدالرزاق کرمانی ص ۱۱۳» از ۱۰۶ گفتار او یادشده باز می‌گوید که این گفتارها درشام به ۳۴۰ میرسیده و از نسخه‌ای در هند در سه مجلد یاد می‌کند نخستین ۱۵۰ دومی ۶۴ و سومی ۵۰ گفتار رویهم ۲۶۴ گفتار [نسخه‌ها ۶: ۵۷۷ ـ ۵۸۶].

12569ـ **ملك** ۵۲۹۸ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** دارای ۴۲ گفتار [رؤیت].

12570ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰: نوشتهٔ چند نویسنده از **۸۴۳** ـ **۸۷۱** دارای ۲۸ گفتار از او و گفتارهای دیگر از دیگران [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۴، ۱۷۸۱].

12571ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق **۹۶۶** ، دارای گفتار [مخطوطات ۱ : ۲۰۲].

12572ـ **سنا** ۳۷۲ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** ـ **۱۰۸۷** دارای ۸۵ گفتار که ۳۹ گفتار آن بنام «رضوان المعارف الالهیه» چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۷ ، ۵۸۶].

12573ـ **ملك** ۴۲۶۲ : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد ، **۱۱۰۹** ، دارای ۱۲۰ گفتار از او [رؤیت].

12574ـ **ملك** ۴۱۸۴: نستعلیق محمد

علی فرزند میرزا عزیز تفرشی ، **۱۲۵۸** ، دارای ۴۰ گفتار ازاو [رؤیت] .

12575ـ **رضوی** ۵۷۷ حکمت : نسخ عباس فرزند محمد شیرازی سلخ‌رمضان **۱۲۶۴** نود ویك رساله از اوست با۳۳ص در سرگذشت اوازعبدالرزاق‌کرمانی، ۲۵۱ گ ۲۹ س [ف. رضوی ۴ : ۱۰۳] .

12576ـ**مجلس**۳۰۶۷: شکسته‌نستعلیق خوش **۱۲۶۵** دارای ۹۱ گفتار که دوگفتار آن به‌عربی است، ۴۳۷ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰ ۵۸۵ – ۶۱۲] .

12577ـ **ملك** ۵۱۸ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی، **۱۲۹۸** برای‌محمد حسین‌خان مؤتمن‌السلطان، دارای ۲۳ گفتار [رؤیت] .

12578ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱ : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**، دارای ۴۱ گفتار [ف. دانشگاه ۱۰ ۱۶۷۳] .

12579ـ **سنا** ۱۴۹ : تاریخ یاد نشده، ۲۴ گفتار را دارد [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

12580ـ**رضوی**۵۷۹حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۱ گفتار را دارد [ف. رضوی ۴ : ۱۰۴] .

12581ـ**رضوی**۵۷۸حکمت: نستعلیق کهن ، ۳۷ گفتار را دارد [ف . رضوی ۴ : ۱۰۴] .

کمال‌بلوغ وبلوغ‌کمال = فرق میان . . .

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئٍ هالك : ۲۵» گذشت . این گفتار درجلد سوم (ص۱۳۰ – ۱۳۱) مجموعهٔ رساله های او چاپ دکتر نوربخش بعنوان «فرق میان بلوغ‌کمال و کمال بلوغ» بچاپ رسیده است .

آغاز: الحمدلله ولااله‌الاالله والله اکبر. سایلی سلمه‌الله سئوال‌کرد فرق میان کمال و ... آن سئوالش را جوابی‌گفته‌ام .

12582ـ **دانشگاه**۳۵/۲۹۲۰: محمود فرزند محمد حسینی ، **۸۷۱** درهرات (ص۳۲۹ – ۳۳۰)، همراه « آداب درویشی : 9271 » و جزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۸۰] .

12583ـ**قاهره**، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق**۹۶۶** ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۰۲] .

12584ـ **سنا** ۳۷۲/۳۹ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۸** در دفتر. این نسخه در (ص ۳۹۷) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

12585ـ **ملك** ۴۲۶۲/۷ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۱ مجموعه رسایل او (۳۶۳ پ – ۳۶۴ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12586ـ **مجلس**۳۰۶۷/۳۸: شکسته نستعلیق خوش**۱۲۶۵** (ص۱۴۵–۱۴۶)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۶] .

کمال‌السالکین

از خادم .

12587 ـ **بنگاله** ، آسیایی ۳/ ۴۳ Oa (۶۶۲): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۳۲] .

کمالیه

از امیرعبدالله برزش آبادی، در سه اشاره بسال ۱۲۳۱ نگاشته است و در شیراز ۱۳۵۰ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۸ و ۷۳۳:۹ ف. مشار : ۱۲۸۲ – مؤلفین مشار ۳: ۹۴۶ .

12588ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱/

۵۶ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹] .

گمنان وحدت

از میرنگاهی همدانی، محمدحسین فرزند محمد باقرحسینی [دیباجه] و او جزمیرنگاهی بهبهانی محمد یوسف یاد شده در « ذریعه ۹ : ۱۲۲۵» است. **آغاز :** شکرو سپاس دفیعی را سزاست‌که مرتبهٔ گوشه نشینان زوایای هجران

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۹ .

12589ـ **دانشگاه**۲۴۵۳/۴: نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۱** دردفتر (ص۳۲۶ـ۴۰۳)آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۸۶] .

کمیلیه = شرح حدیث کمیل

از ابن‌عمام شیرازی، که «روضةالقلوب : ۴۹» را بسال ۹۰۴ و «فتحنامه:۵۴» را بسال ۹۰۳ سروده است .

12590ـ **دانشگاه**۲۶۵۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص۱ـ۱۰) ضمن « کلیات » او [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۴] .

کمیلیه = شرح حدیث ماالحقیقد

گویا از عبدالرزاق کاشی ، که یاد او در «آغاز وانجام : ۷۲۲» گذشت . از او در این باره گفتاری‌بعربی نیزدردست‌هست. درفهرست مجموعه‌های کتابخانهٔ ملك آمده : ترجمهٔ رساله ... به اشارهٔ حسن فرزند نصرالله .

بنگرید : ذریعه ۱۳:۱۹۶ و ۱۸:۱۴۰ .

12591ـ **سنا** ۲۸۱/۸ : سدهٔ **۹** ، با تاریخ **۸۳۵** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۷] .

12592ـ **ملك** ۵۴۷/۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۹۹ ـ ۴۰۵). **آغاز:** الحمدلله علی ماعرفنا حقیقةذاته وفقنا ... امابعد ، این رساله‌ایست مشتمل‌برتحقیق حقیقت. درفهرست آمده « رساله در تحقیق حقیقت » یاشرح خبر کمیل کاشی ترجمه باشارهٔ حسن فرزند نصرالله [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۹] .

12593ـ**دانشگاه**۳۸۹۴/۱۲: باتاریخ **۱۲۹۴**دردفتر (ص۱۹۴ـ۲۰۰) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۲] .

12594ـ **نجف،** آقابزرگ تهرانی۲۲ مج : در مجموعه‌ای بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه و دیگران ، سدهٔ **۱۴** (۱۹۲پ‌ـ۱۹۷پ). **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۹۸۶هست[فیلمها۱:۷۵۲].

کمیلیه = شرح حدیث ما الحقیقد

گویا ازمحمد دهدار [دانش پژوه]که یاد او در « الف انسانیت : ۳» گذشت . **آغاز :** نوبتی داعی مسکین قدم قلم در ساحت اشارت امام موحدین... روان‌کرده بودکه در جواب کمیل‌بن‌زیاد فرموده، بزرگی‌نصیح‌گفت‌که مغلق نوشته اگرچنان فصیح‌بنویسی‌که عامه فهم‌کنند.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۴۰ـ ف. دانشگاه ۵ : ۱۳۷۸ .

12595ـ**تهران**،اصغرمهدوی۶/۲۵۹: نستعلیق**۱۰۷۳**آغاز برابرنمونه، درفهرست از نگارنده نام برده نشده [نسخه‌ها ۲: ۹۸].

12596ـ**دانشگاه** ۲۵۹۴/۲: نستعلیق میرمحمد مؤمن حسینی در**۱۰۸۱** (ص ۹ـ۱۵) درفهرست ازنگارنده نام برده‌نشده است، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۳۴] .

12597ـ **ملك** ۴۰۲۷/۱۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** . آغاز برابر نمونه ، نسخه بعنوان« کمیلیه» است وازنگارنده نام‌برده نشده است (گ ۹۹ر ـ ۱۰۳ر) [رؤیت] .

12598ـ **دانشگاه**۱۱۱۳/۱۳: تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، درفهرست باحتمال از دهدار دانسته شده است [ف . دانشگاه ۵ : ۱۳۷۸] .

کمیلیه = شرح خبر کمیل

ازعز الدین محمود کاشانی فرزند علی فرزند ابوطالب، نگارندهٔ «مصباح الهدایه» و جز آن، درگذشتهٔ ۷۳۵. گویا بعربی است.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۲۳ و ۱۳: ۱۹۷ هدیة العارفین ۲: ۴۰۸.

12599ـ **دانشگاه** ۳۸۶۴/۹: باتاریخ **۱۲۴۶-۱۲۵۳** درکشکول (ص ۱۴۹ـ ۱۵۰) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۴۳].

12600ـ **دانشگاه** ۳۸۹۴/۵: باتاریخ **۱۲۹۴** دردفتر (ص۱۶۶ـ۱۶۸) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۱۸۸۰].

کمیلیه = شرح حدیث ماالحقیقه

ازمقیم کاشانی [دیباجه]. **آغاز:** باعث برتسوید این کلمات قدسی سمات، آنکه چون پیوسته از راستی طبع و درستی فهم و سعادت خداداد.

12601ـ **ملك** ۴۷۷۹/۱۰: نستعلیق ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۶۳** (۳۰پ-۳۶پ) [رؤیت].

کمیلیه = شرح حدیث ماالحقیقه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثر و نظم **آغاز:** حمدله، صلاة. روایتست که کمیل بن زیاد (قدس) سئوال کرد ازحضرت امیر.

12602ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۳: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ ۱۳ کلیات او (۱۰۵ پ ـ ۱۰۹ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12603ـ **قاهره** دارالکتب ۱۸ مجامیع طلعت: نستعلیق **۹۶۶** (گ ۸۱ر ـ ۸۲پ) در فهرست بعنوان «جواب امام ...» آمده است [مخطوطات ۱ : ۱۱۴].

12604ـ **سنا** ۳۷۲/۵۰: نوشتهٔ **۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶: ۵۸۳].

12605ـ **ملك** ۴۲۶۲/۷۲: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۷۲ مجموعهٔ رسایل او (۳۶۴ر-۳۶۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12606ـ **مجلس** ۲۴۳۴/۳ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۹** (ص۳۴۳-۳۵۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲].

12607ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۴۸: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۱۷۹-۱۸۲)، آغازبرابر نمونه، همراه ۹۰ گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۸].

12608ـ **ملك** ۵۱۸/۵ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی، در **۱۲۹۸**، برای محمد حسین‌خان مؤتمن السلطان (ص۴۱-۴۶)، همراه ۲۲ گفتار دیگر از همو [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۲].

12609ـ **ملك** ۴۱۸۹/۶ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۳۵ پ ـ ۴۲ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12610ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۱۲: سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۲۹ ـ ۲۳۵)، همراه اصول : 9587، وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۲].

کمیلیه = شرح ماالحقیقه

ناشناخته.

12611ـ **دانشگاه** ۳۳۶۷/۲۵: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۸۵** (۸۷ر ـ ۹۱ر)، درآن ازشاه نعمت‌الله ولمعات عراقی یاد شده، آغاز افتاده. **انجام:** هیچ می‌هرگز نخواهدبود زین می‌مستتر ـ هیچ شاهد فاشتر زین برنینداذد نقاب [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۷].

12612ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۳۴ : نسخ

۱۲۶۷ (ص ۳۶۵ ـ ۳۷۰) به‌نقل از کشکول شیخ بهائی. **آغاز:** آورده‌اند که کمیل بن زیاد ازحضرت امیرالمؤمنین ع سئوال کرد : که ما الحقیقه [ف. مجلس ۹ : ۳۱۳] .

12613ـ **مجلس** ۱۱ و ۶۳۱/۱۲ : نستعلیق **۱۲۶۸**. **آغاز:** حمد جلال‌احدیت نه حد زبـان هرکس است . دو نسخه است بنام «کمیلیه» [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

12614ـ **دانشگاه**۱۱۶۹/۳۵: نستعلیق شکستهٔ خوش ۱۵ صفر **۱۳۲۸** (۴۳ر-۴۲پ) **آغاز:** ازجمله حدیث مرویه ازمولی الموالی آقای مؤمنان‌حضوت... که یکروزی براشتری سواربودند وکمیل‌را ردیف فرمودند، درعرض راه‌کمیل‌عرض‌کرد یا امیرالمؤمنین ماالحقیقة ؟ [ف. دانشگاه ۶ : ۱۳۳۳] .

کمیلیه = ضیاء الابصار

کمیلیهٔ منظوم = شرح حدیث ...

از مظفرعلیشاه طریقتی‌کرمانی، سرایندهٔ «بحرالاسرار: ۶» بادیباجه‌ای به‌نثروشایدبخشی ازهمان مثنوی بحرالاسرار او باشد . **آغاز:** درحدیث معتبر واردشده است‌که شبی‌جناب... مرتضی‌آن پادشاه پاك‌ذیل ــ رشحهٔ فیض‌حقیقت برکمیل ــ گفت بااوآن کمیل پاك دین .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۹۷ و۱۸۵: ۱۴۰

12615ـ **ملك** ۵۱۸۱: نستعلیق‌خانلر فرزنداحمد مازندرانی، دوشنبهٔ ۳شعبان**۱۲۷۰** زرین، ۱۹گ [رؤیت] .

کمیلیهٔ منظوم = شرح خبرکمیل

گزارشی است منظوم در ۳۲ بیت که این خبررا درپنج بند درآن آورده و گزارش‌کرده است. **آغاز:** قال‌امیرالمؤمنین‌ع فی‌جواب‌کمیل: حقیقت‌کشف انوارجلال است ــ ولیکن دل چه داندکین چه‌حال است ــ فروغ روی او از غیم امکان .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۳۹ .

12616 ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵/۳۴ : نستعلیق شهاب‌الدین‌حسینی، باتاریخ۱۷شعبان **۱۱۰۴** دردفتر (ص ۲۸۵) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۶۴] .

کنز الاسرار = جامع الاسرار

ازنورعلیشاه طبسی،که در «جامع‌الاسرار ۱۱۰۹» گذشت .

12617ـ **بادلیان**،C۶۵/۵/۵: باتاریخ **۱۲۸۶** دردفتر ، همراه با « اصول و فروع : 9325» ازهمو. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ :۵۷۳] .

کنز الاسما = کبریت احمر

کنز الحکمة

از خوافی .

12618ـ **مشهد**، فرخ ۲۹۴ : باتاریخ **۸۳۴** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۹۵] .

کنز الرموز = شرح سیر العباد

متن یکی‌از مثنویهـای سنائی غزنوی ، گزارش ازناشناس (بنگرید : شرح سیرالعباد : ۱۲۳۸). نخست دوفصل دارد سپس هر بیت را بادو وسه سطر گزارش‌کرده است. این گزارش بکوشش استاد مدرس رضوی در پایان مجموعه مثنویهای‌سنایی بسال ۱۳۴۸خ چاپ شده‌است. **آغاز:** بدانکه نفس عاقلهٔ مارا که کمال جسم ماست دوقوت است‌که ازآن بدو روی و دونظر تعبیرکنند .

12619ـ **نافذپاشا** ۴۱۰ : نسخ صفر **۶۷۴**، ۱۷۳گ ۹س . وقف مولوی خانهٔ باب جدید. **فیلم**آن دردانشگاه ش۵۸۸ و ۱۵۳۴

هست [فیلمها : ۱۳۱] .

کنز السالکین

ازخواجه عبدالله انصاری، که یاداو درالهی نامه: ۱۰۴۸» گذشت. درشش باب: ۱ـ مقامات عقل ۲ـ مباحثهٔ شب وروز ۳ـ قضا و قدر ۴ـ عنایت رحمان ۵ ـ درویشان مجازی و حقیقی ۶ـ غرورجوانی [نسخهٔ ملك: ۶۲۴۸] ترتیب بابها ونیزعنوان آنها درنسخه‌ها گوناگون است **آغاز:** حمدبیحد الهی‌را وثنای بیعدپادشاهی راکه برداشت از دلها رمد ورفع السماوات بغیر عمد و بگسترانید فرش .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۵۷ ـ ف. مشار : ۸۰۷ .

12620ـ **مرادملا** ۱۶/۱۷۹۶: نوشتهٔ محمد فرزند شهاب الدین عطار، پایان محرم **۸۵۲** (گ۲۸۷-۳۲۷). **فیلم**آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۲] .

12621ـ **شهیدعلی پاشا** ۱۳۸۳/۲ باتاریخ**۹۰۶** دردفتر (گ۶۲-۹۸). **فیلم**آن دردانشگاه ش۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۳] .

12622 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۲۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۲۴-۱۰۵۷** درجنگ ابن خاتون (گ۵۰۴ ـ ۵۰۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12623ـ **مجلس** ۱۹۱۵/۶: نستعلیق **۱۰۶۶** (ص۶۳۳ ـ ۵۴۸) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۵۶۹] .

12624ـ**دانشگاه**۲۴۶۴/۲۹: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص ۷۵۷ ـ ۷۷۸) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۶] .

12625ـ **ملك** ۶۲۴۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، فهرست بابها که در بالا یاد شده از این نسخه است، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

12626 ـ **رضوی** ۹۵۳/۱ ادبیات (۵۹۴۲): نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغاز بمانند نمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۸۴] .

12627ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۱۹۱ نوشتهٔ **۱۱۲۰** درفهرست «کنوزالسالکین» آمده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

12628ـ**دانشگاه**۴۴۸۲/۲: نستعلیق ۱۶ج۱/**۱۲۳۲** (۱۴پ ـ ۴۰ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۱].

12629ـ **تهران**، دهخدا۲۰۶: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۵** در دفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۹] .

12630ـ**رضوی**۲۴۱ اخلاق(۶۰۶۳) نسخ، ۲۶ صفر**۱۲۶۷**، ۹گ ۲۷س باب ۱ ـ قضاوقدر۲ـ مودت وحسرت‌مردگان ۳ـ مناظرهٔ عشق‌وعقل ۴ـ شب وروز ۵ـ جوانی وپیری۶ـ درویشان حقیقی و مجازی ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۶ : ۴۵۹] .

12631ـ**قاهره**، دارالکتب۲۵م‌تصوف: تعلیق زیبای خلیل‌نیازی ازشاگردان عرب‌زاده محمد سعدالله، ۲۱ج۱/**۱۳۷۰** (گ۶۱-۷۴) زرین، آغازبرابر نمونه[ف. مخطوطات۲: ۷۴].

12632ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۴۵: شکستهٔ رمضان **۱۲۷۹** [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

12633ـ **تهران** ، ملی ۲/۹۶۶ ف : نستعلیق‌خوش مرتضی الحسینی ، سدهٔ **۱۳** (ص ۱۳۵-۱۵۴) باب ۱ـ قضاوقدر ۲ ـ مودت و حسرت مردگان ۳ ـ مناظرهٔ عقل و عشق ۴ ـ درویشان حقیقی ومجازی ۵ـ مناظرهٔ‌شب‌وروز ۶ـ شناخته نشده. **آغاز:** دلادرکارحق می‌کن نظرها [ف. ملی ۲ : ۵۱۰] .

12634ـ**مجلس**۱۴۰۵/۶۴: بی‌تاریخ ولی‌کهن نیست، جدولبندی شده ، [ف. مجلس ۴ : ۱۳۸ و ۵ : ۵۰۳] .

کنز العارفین

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. و ازوست: گنج العارفین، گنج گهر که در بخش منظومه‌ها خواهد آمد.

12635ـ قاهره، دارالکتب ۱۸/۳۵ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق رمضان **۹۶۶** (۱۰۰پ ـ ۱۰۳پ) [مخطوطات ۲:۷۴] .

کنز العارفین

درطریقت وشریعت. ناشناخته .

12636ـ **بادلیان،** Sal۴۱/۴ : با تاریخ **۱۰۱۲** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۱۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

کنز العاشقین

از محیی‌الدین طوسی، نوادهٔ حجة‌الاسلام غزالی [دیباجه] . گرفته شده از احیاء العلوم وکیمیای سعادت ودیگر نوشته‌های او . درسیر و سلوك واخلاق عرفانی: گریه وریاضت، رحمت وشفاعت، سکرات مرگ‌وقبر، حقوق‌مسلمانان بریکدیگر، حقوق همسایکان و قرابت، جمعه وقرآن ونماز، کسب حلال ، عدل و احسان . سرگذشت کسی بنام‌محیی‌الدین‌الطوسی الغزالی درج۳ حبیب‌السیر آمده‌است (بنگرید : کنز ـ العاشقین ، دربخش اخلاق). **آغاز:** (۱) (پس ازخطبهٔ کوتاه‌عربی) سپاس‌وستایش فراوان‌بعدد ستاره‌های آسمان .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۱۵۸ ـ ف. رضوی ۶ : ۴۶۰ (هامش) .

12637ـ**رضوی**۲۴۲اخلاق(۸۷۸۲) نستعلیق ملا رحیم فرزندادیس(!)محمدصوفی، ۷۲گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۰] .

کنز العباد فی شرح الاوراد

متن «الاوراد» شهاب‌الدین سهروردیست، گزارش ازعلی فرزند احمد غوری [دیباجه] . از سدهٔ هشتم، فارسی وبقول است، ودر آن از کتابهای فتوی وواقعات وتفسیرزاهدی وترجمهٔ احیاءومرصادوجزاینها آمده است[چلبی،دانش پژوه] **آغاز:** اعظم‌المحامدلله‌العظیم ، و اکرم الصلوات علی رسوله‌الکریم ، امابعد، فان هذا شرح اورادالشیخ .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۱۷ .

12638ـ **مدینه،**مکتبةالعامه۷: نوشتهٔ **۹۳۷**، درفهرست آمده : حامد الشیخ عمر بن احمدالطوسی (؟) [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۶] گویا همین گزارش علی‌غوری باشد [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۳] .

12639ـ **آصفیه** ۹۱تصوف : نستعلیق خوش شریف فرزند احمد ، **۹۸۲** درکشمیر ، ۳۱۵گ ۱۹س [ف. آصفیه ۱ : ۳۶۵].

12640ـ **دانشگاه** ۲۹۷۲ : نستعلیق **۱۰۷۷**، ۲۳۷گ ۲۰س، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۰] .

12641-43ـ **افغانستان** ، نسخه‌ای از شرح اوراد سهروردی در کتابخانه‌های افغانستان هست . یکی از دو نسخه‌ای که در بورکوری ص۱۲و۹۶نخستین به‌نسخ وبی‌تاریخ و دومی شکستهٔ مؤرخ **۱۲۶۳** هست نیز باید همین‌کتاب باشد [دانش پژوه ، راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۳] .

کنز الفقراء

از ابوالفقراء محمدباقر فرزند محمدتقی گزی‌سپاهانی دردوجلد، در(عقایدوسلوك‌سلسلهٔ علیهٔ‌فقرا) دریك مقدمه‌وچهارده باب‌ویك‌خاتمه

بروزگار محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ – ۱۲۶۴) بنام میرزاآقاخان صدر اعظم نوری . **آغاز :** الحمدلله المتوحد بالعظمة والکبریا... اما بعد سپاس بیقیاس جناب حق را سزاست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۶۰ .

12644_ **دانشگاه** ۲۱۷۰ : نسخ روزگار نگارنده وحاشیه‌هایی ازاو بتاریخ **۱۲۸۳** [ف دانشگاه ۹ : ۸۶۵] .

کنز الفوائد و باب المراد

گویا ازمیرزاکریم‌خان قاجارکه یاد اودر «حلقهٔ کریمی : ۲۸۷» گذشت. گفتاریست در آداب ریاضت ودرآن ازبیدآبادی واحسائی و سید کاظم یاد شده است .

12645_ **دانشگاه** ۲۵/۴۲۲۰ : نستعلیق **۱۲۸۰ – ۱۳۰۶** (۶ر – ۴۲پ) **آغاز :** و حقیرقاعده‌ای الان بدست تودهم [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۴] .

کنز الهدایه (هدایات) فی کشف – البدایات

از محمد باقرفرزند شرف‌الدین لاهوری عباسی، که در۹ ذیقعدهٔ ۱۰۸۰ بانجام رسانده است. **آغاز :** حمد بیحد و سپاس بیقیاس مر منعمی راکه سنت‌سنیهٔ محمدیه را.

12646_ **قاهره**، دارالکتب ۵۵ تصوف فارسی طلعت: کهن بی‌تاریخ ، ۷۴ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۷] .

کنوز الاسرار

از رایض‌الدین عارف‌علیشاه، میرزا عبد– الکریم‌فرزند محمدعلی زنجانی‌ذهبی، اعجوبه، درگذشتهٔ ۱۳شوال ۱۲۹۹ درسیروسلوک که با «کرائم‌الکریمه» و «رسالهٔ غیبیه»ی او بسال ۱۳۳۴خ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۱ – ف. مشار ۱۲۸۸ – مؤلفین مشار ۳ : ۹۲۰ .

12647_ **شیراز**، شاهچراغ : نوشتهٔ **۱۳۰۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۲] .

کنوز الحکمه

از ژنده پیل ، احمد جام ، که یاد او در «انیس‌التائبین: ۱۰۵۴» گذشت. دربیست باب درنیمهٔ ج۲/۵۳۳، درپایان‌زندگی خودنگاشته است. نام کتاب و فهرست بابها در آغاز آمده است، سپس هرباب باآیتی از قرآن آغاز وبا نثری‌ساده مطالب عرفانی‌را نگاشته است.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۲ .

12648_ **توبینگن** ۱۷۱۶: نستعلیق خوش تاریخ یادنشده، کامل، ۱۴۴ گ ۱۹س . فیلم‌آن نزد دکتر علی فاضل هست [پیشگفتار چاپ مفتاح‌النجات : ۱۹] .

12649_ **جام**، محمد ابراهیم جامی : نسخه تازه ولی وازروی نسخهٔ اصل نوشته شده است [پیشگفتار چاپ مفتاح النجات:۱۹] .

کواکب الثواقب

از دهدار، در ص۸۳۱ گذشت . و اینك نسخه‌ای دیگر .

12650_ **نجف**، امیرالمؤمنین ۴/۲۰۰۵ نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** ، (۶۷ ر – ۷۴ پ) [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

کوه طور = تجلی خداوند بر...

در ص۷۷۶ و ۱۰۷۳ گذشت .

گک

گزیده

از ابونصر طاهر فرزند محمد خانقاهی ، درچهل و پنج باب درتصوف .

12651ـ تهران، سعید نفیسی : ۱۶۶ نسخ سدهٔ ۹. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۸ هست [فیلمها : ۱۷۱] .

گفتار

ازاحمدغزالی،که یاداو در «بحرالحقیقه ۱۰۶۱» گذشت .

12652ـ مجلس ۳۳۲۱/۲۵ : سدهٔ ۱۱،باتاریخ ۱۰۶۷ دردفتر (ص۴۲۵ـ۴۲۶) آغاز: مردی را سر در عالم داده‌اند اگر سیر خورد مست است واگر گرسنه‌است دیوانه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸۹] .

گفتار = کلمات

از خواجه‌عبدالله در ص۱۳۲۲گذشت.

گفتار

خواجه‌کلاه .

12653ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق‌ف۱۳: تاریخ‌ونشانی یادنشده(ص۱۳ـ۵۵) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۴۱].

گفتار

فریدالدین‌گنج شکر، نگارندهٔ «فوائد ـ السالکین : ۱۳۰۴» وجز آن.

12654ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۳ :تاریخ یادنشده (ص ۵۵ ـ ۷۶) [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی:۴۱] .

گفتار

از خواجه نصیرالدین طوسی . آغاز : خواجه نصیرالدین روایت‌کرده ازشیخی ... و آن نهایت توحید و تحقیق است .

12655ـ تهران ، ادبیات ۱۴۵/۶ حکمت: نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰ بندیست‌کوتاه در۵س [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

گفتار

از خواجه نصیرالدین طوسی. آغاز: فی قوله‌ص: الارواح جنود مجنده فما تعارف منها ائتلف وماتناکرمنها اختلف. این جنود درمبدأ بوده است ودر وسط تعارف و تناکر و در معاد فریق فی‌الجنة و فریق فی‌السعیر .

12656ـ کابل، وزارت اطلاعات۵۷/ ۲۱۷ : نستعلیق خوش، درکجکول (کشکول) مؤرخ۹۴۹،زرین [راهنمای‌کتاب۱۰:۶۳۳].

گفتاراهل منزل‌چهارم = ملك و ملکوت

گفتار دربارهٔلام الف = لام‌الف

گفتار صوفیان دربارهٔ ذات ، وجه نفس، صفت، اسم ، فعل

از عزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹»گذشت. آغاز: حمدله. امابعد درویشان ازاین بیچاره درخواست کـردند که می‌بایدکه بیان‌کنی‌که اهل تصوف بیان ذات و وجه نفس چون‌کرده‌اند.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۹ .

12657ـ تهران، ملی ۷۶۲/۱۰ ف: نستعلیق‌گویا سدهٔ ۱۱ (ص ۴۷۴ـ۴۸۱) ، در فهرست‌بنام در«وجه‌نفس» یادشده است[ف.ملی ۲ : ۲۸۸] .

12658ـ دانشگاه ۴۰۵/۱۱: نستعلیق احمد بیوک آبادی همدانی، **۱۲۸۳** (۱۱۱ر ـ ۱۱۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۴۴۵].

گلبانگ

ازحسین فرزند منصور حلاج [دانش پژوه].

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۵۱ ـ روضات الجنات : ۲۲۶ ـ ریحانة الادب ۱: ۳۳۷ .

12659ـ **ملی**، تبریز ۲۹۲۵ : نوشتهٔ محمدکاظم مطیعی کتابفروش در ۱۳۵۱ [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۹] .

گلدستهٔ موجودات

از غلام محمد جنید .

12660ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۸۹: تاریخ یاد نشده، ۳۸۴ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۱] .

گلزار حال

از بنوالی داس Banvalidas متخلص به ولی دام . بکمك بهوایند اس محرم پوتهی بهاکها، ازسنسکریت که نگاشتهٔ کرشناداس بهب KrishnaMisra بوده‌است. فلسفی عرفانی است نه برپایهٔ اسلام، درشش چمن، به نظم و نثر این ترجمه ۱۸۷۷م درلکهنو چاپ شده‌است.

بنگرید : ف. مشار : ۱۳۱۰ .

12661ـ **مجلس** ۵۶۸۵ : نستعلیق زیبای هندی، سدهٔ **۱۳**، زرین ، چمن یکم را ندارد، ۲۳۸ص ۱۱س [ف. مجلس ۱۷: ۱۳۹].

12662ـ **بادلیان**، ۲۶۹۶ وینفیلد ۸۱: تاریخ یادنشده. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۹۴۸ هست [فیلمها : ۱۷۱] .

گلزار دمساز

ازسید شهاب‌الدین ابوالعباس احمدفرزند ابوالمواهب عطاءالله قریمی گزارش «گلشن‌راز» است که بسال ۸۷۹ نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۲۶۸ و ۱۸: ۲۱۷ .

12663ـ **استانبول، ایاصوفیه**: نبشتهٔ **۸۷۹** یا **۹۱۳** [ذریعه ۱۸ : ۲۱۷] .

گلزار قدس

از فیض‌کاشانی، که در «امانت: ۵» یادا و گذشت. دیباجه مانند دیوان اوست به‌نثر و نظم فارسی و عربی و در آن برخی از اصطلاحات صوفیان نیز گزارش شده است ، وپنج شوق را گزارش کرده‌است: شوق عشق، شوق حق، شوق جمال، شوق کمال، شوق هدایت . **آغاز** : بعد از حمد پروردگار و درود برمصطفین اخیار ، چنین گوید مؤلف این کلمات وناظم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۱۸ .

12664ـ **فرهاد معتمد** ۱۵۶ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، گزیده‌ایست ازدیباجه واصل آن **آغاز**: ترا سزاست خدایی نه‌جسم راونه جان را [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۰] .

12665ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲/۱۹۴۲: نستعلیق خوش **۱۲۲۶** ، بانسخه‌ای که در آغاز دیوان او چاپ شمس هست دگرگونیها دارد [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

گلستان العابدین = بستان العارفین

گلشن

از ترکه، بعنوان «مناظره» خواهد آمد.

گلشن اسرار

از محمدکاظم گلبن کازرونی شیرازی ، به نظم ، ونثرنیز دارد ، درسه جلد: ۱ـ در بیان عقاید بزرگان ۲ـ شناخت سالك و بیان سلوك ۳ـ آداب مرید بامراد. درآن آمده: که(گلبن) پیش‌خود کردست پندار ـ که من هم «گلشنی» دارم زاسرار. **آغاز** : بنام نامی حی یگانه ـ

خداوندی که او بشکافت دانه .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۴ و۱۹۵:۲۷۱

12666ـ **مجلس** ۴۲۱۵: نستعلیق ۲۰ رمضان **۱۲۶۰** (درپایان جلد ۲)، آغاز برابر نمونه، ۱۸۳گ ۱۵س [رؤیت] .

12667ـ **خانقاه نعمت‌اللهی** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، عبدالمهدی حسینی آنرا به‌عبدالحسین ذوالریاستین پیشکش کرده بوده، آغاز برابر نمونه، ۱۳۶ص۱۲س [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

12668ـ **دانشگاه** ۲۸۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** هرسه جلددادارد، درهامش رباعیاتی ازاو، باسرگذشت سراینده (ص ۳۴۳ ـ ۴۳۸ هامش)آغاز برابرنمونه، ۲۲۰گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۶] .

گنج اسرار

ازبابای ذهبی، رازشیرازی، که یاد او در «تباشیرالحکمة : ۱۰۷۲» گذشت .

12669ـ **شیراز** ، شاهچراغ : نوشتهٔ **۱۳۱۹** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۲] .

گنج سعادت

از خواجه معین‌الدین محمد .

12670ـ **بنگاله** ایشیاتك (آسیایی) E ۱۶۵ (۲۷۱) : نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگاله ۵۸] .

گنج طلسم = گنج گهر شناسی

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . مثنویست عرفانی ، در نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك پیرامن ۲۶۰ بیت است . **آغاز:** ای‌داده بچشم‌آدمی جان ـ گنجی بطلسم‌کرده پنهان .

12671ـ **ملك**۴۲۶۲/۱۱۷ : نستعلیق محمد جعفر فرزند افتخارخان نعمت‌اللهی ۲۰ ج۱/۱۱۱ (=**۱۱۱۰**) دربلکانو شمارهٔ ۱۱۷ مجموعه رسایل او (۶۱۰پ ـ ۶۱۹)[رؤیت] .

گنج العارفین

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به نظم . **آغاز:** دلا پرهیز ازز‌هد ریایی ـ اگرتوطالب راه خدایی .

12672ـ **سنا**۱۴۹/۴: تاریخ یادنشده با۲۳گفتار دیگرازهمو (ص۱۲) [نسخه‌ها ۶: ۴۵۴] .

12673ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق سدهٔ **۱۴** باتاریخ **۱۳۵۰** دردفتر (ص ۴۲۷ ـ ۴۳۱) آغاز برابرنمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

گنج گهر

از ابونصرشیبانی ، دریك مقدمه و چهاد خانه ویك خاتمه، در اواخر ع۱۳۰۱/۱ بنام شاهزاده یمین‌الدوله ظل‌السلطان مسعودنگاشته است. **آغاز:** کتاب‌گنج‌گهر... ستایش یزدان پاك جل وعلاودرود پاکان خاك سلام.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۲ .

12674ـ**مجلس**۴۶۳۰: نستعلیق‌خوش **۱۳۰۱** آغاز برابر نمونه ، ۱۷۳گ ۱۵ س [رؤیت].

12675ـ **تهران**،ملی۱۱۷۴: بی‌تاریخ در۳۴۴ص .

گنج مخفی

ناشناخته .

12676ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۷ : تاریخ یاد نشده، ۲۲س [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۱] .

گنجنامه

ازخواجه عبدالله انصاری، که دردالهی‌نامه «۱۰۴۸» یاد شد. سخنان عارفانه است با گواه ازسخنان بزرگان وآیتهای قرآن‌وپند واندرز های صوفیانه به‌نثروتظم ونامبوب و بزرگتراز «کنزالسالکین :۱۳۳۴» او ، ولی در سرآغاز باهم یکی هستند . باید تحریر دیگری از آن باشد باافزوده‌هایی ازدیگران‌چه‌در«گنجنامه» حکایتی ازسلطان‌سنجر وشعری‌ازسعدی است که هردو ازخواجه متآخرند. **آغاز:** حمد بیحد الهی‌را ودرود بیعد پادشاهی راکه برداشت از دیدهٔ دلهارمد و رفع‌السماوات .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۳ .

12677ـ ملك ۴۷۱۰/۲ : نستعلیق بد ملاعبدالله فرزند عبدالرحمان یزدی زرگر (ش ۱) سدهٔ **۱۲** (۱۲۱ پ ـ ۲۱۹ پ) [رؤیت] .

12678ـ تهران،ملی۱۶۸ف: نستعلیق اسدالله در ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۶۰** در دارالسلطنه تبریز ، برای‌شاهزاده‌محمودمیرزا، آغازبرابر نمونه، ۲۶۴گ ۱۴س [ف . ملی ۱ :۱۷۳] .

12679ـ رضوی ۸۹۷۴ : نستعلیق اسماعیل فرزند محمد حسین کرمی ، **۱۳۲۴**، وقفی حکمت ۳۰۸گ۱۳س [نسخه‌ها۵ : ۶].

12680ـرضوی۲۴۴اخلاق: نستعلیق محمدانور فرزند حاج‌حبیب‌الله‌خان فرزندحاج عبدالحمیدخان فوفلزائی ، سلخ ع۲ **۱۳۲۵**/ درقریهٔ تربك،آغاز برابرنمونه ، ۲۲۶گ[ف. رضوی ۵ :۴۶۲] .

12681ـ رضوی ۲۴۵ : بخامهٔ دو نویسنده ، آخری اسماعیل فرزند محمد حسین کرمی تاریخ بخش یکـم **۱۳۳۲** و بخش دوم **۱۳۲۴** (!) دیباجه را ندارد ، ۳۰۸گ [ف. رضوی ۵ : ۴۶۲] .

ل

لام الف

ازمحمدقاسم فرزندحاج تاج‌الدین‌حسینی خبیصی در دیباجهٔ آن آمده‌که سالك محمد در اواخر ج۱۰۳۲/۲ به‌کرمان‌آمد ومن ازفیض حضورش بهرەمند شده، وازبیانش گفتاراو را دربارهٔ لام الف برداشتم. وخود من‌نیز چیزی درآن‌باره می‌نویسم . **آغاز :** در اواخر شهر جمادی‌الاخر ۱۰۳۲که حضرت سالك‌عرفان و ایقان محمد دار الامـان کرمانرا بنور حضور مشرف‌داشتند،وچون‌کمینهٔ محبان محمدقاسم‌بن

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۶۸ .

12682ـدانشگاه۱۰۳۵/۳۶: نستعلیق چلیپای شهاب‌الدین حسینی، در**۱۰۹۹** و پیش ازآن «لام‌الف» سالك محمداست [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۱].

لام الف

از سالك‌الدین محمدیزدی حموی گرد- آورندهٔ «حجلةالعرایس: ۵۳۰»، درعلم حروف آمیخته باعرفان دربارهٔ «لام‌الف» و سخن امام صادق‌که‌آن ازحرفهای ساده است نه مرکب . **آغاز:** من‌تحقیقات... مشهور چنان است که جمعی از محققان از حضرت امام . . . سؤال نمودندکه لام الف آیا ازحروف مفرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۶۸ .

12683ـدانشگاه۱۰۳۵/۳۵: نستعلیق چلیپای شهاب الدین حسینی در**۱۰۹۹** ، سپس

«لام الف» محمد قاسم است [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۱] .

لاهوت و ملکوت = رساله در...

درلاهوت و ملکوت و ناسوت و یاهوت و وهاهوت وجبروت و شغل اسم ذات. درآن از گروه چشتی وحیدری وذکر واوراد آنها یاد شده است. **آغاز:** بدانکه‌ای طالب که‌لاهوت غیب الغیب است .

12684_ **دانشگاه ۴۶۷۲/۶**: نستعلیق محمداسماعیل، **۱۱۳۸** (۸۸پ-۱۰۲ر) زرین [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲] .

لآلی مخزونه = لآلی مستخرجه = کلمات مکنونه ص ۱۳۲۸

لباب الاخبار فی الاحادیث النبویه

از محمد فرزند محمود. احادیثی است با تأویل عرفانی در چهل باب در سنن و آداب مذهبی بروایت ازپیامبر، نام‌نگارنده وفهرست کتاب دردیباجه‌آمده است. **آغاز:** حمد بیحد و مدح بیعد مرخدای را ... که علم علم علما را باوج سما برافراشته .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۷۵ .

12685_ **دانشگاه ۲۳۹۸/۲** : نسخ و نستعلیق **۹۰۹و۹۱۱** (ش ۱و۳) (۶۱-۱۱۵) آغاز برابرنمونه، نسخه در دربار صفویه بوده است [ف . دانشگاه ۹ : ۹۹۹] .

12686_ **ادنبورك**، دانشگاه ۴۳۲ : نوشتهٔ محرم **۱۰۳۸**، درفهرست نگارنده‌محمد محمود محمد خوانده شده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۵] .

12687_ **ملك ۴۳۷۹/۲۱** : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** (در ش۱) (۶۵ پ - ۱۲۷ ر متن) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

12688_ **ملك ۴۲۷۵/۳۱** : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۱۶۲پ - ۱۸۸پ) آغاز برابرنمونه انجام درباب‌چهلم افتاده [رؤیت] .

لب الحقایق

از سیدامیرعلی هاشمی، دروحدت وجود. **آغاز :** الحمدلله اولاً وآخراً والصلاة علی النبی محمد واله ظاهراً و باطناً. . . امابعد ، چنین‌گوید محرراین رساله ومقرر این مقاله.

12689 _ **قاهره** ، دارالکتب ۳۶/۶ مجامیع‌فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ(۱۸۱پ-۱۸۸) ۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۰] .

لب اللبیب

در فهرست آمده : لب اللبیب لصاحب «الذوقیه» .

12690_ **مدینه**، عارف حکمت ۳۴ف [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۹] .

لسان العارفین

از محمدعلی فرزند محمد برغانی برادر شهید قزوینی (بنگرید: ریاض‌الکونین:۹۳۵) درگزارش اصطلاحات عرفانی به ترتیب تهجی درمقدمه وچهل وهشت فصل ویك خاتمه که در بمبئی بسال۱۳۰۶در۱۲۹ص بچاپ رسیده . و درآن‌نگارشهای خودرایادکرده: منهج‌السالکین مشکاةالعارفین ، رموزات العارفین ، معراج العارفین، حیاةالایمان، تفسیرغنائم‌العارفین،که دراین‌یکی اصطلاحات صوفیانه‌ای بوده واز او خواسته شده که گزارشی بر آنها بنگارد و او «لسان‌العارفین» را نگاشت و در۲۵ع۱۲۲۹/۲ بانجام رساند . **آغاز :** الحمدلله الذی تجلی للخلق بآیاته واحتجب عنهم بظهور صفاته ... چنین‌گوید محمد علی...

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۰۶ ـ ف. مشار ۱۳۳۶ .

12691ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱/۱۲۳۰ تاریخ یاد نشده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

لطایف اشرفی

از سیداشرف جهانگیر سمنانی .

12692ـ بنگاله ، ایشیاتك E ۱۶۶ (۳۰۹):شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگاله : ۵۸] .

لطایف الافکار فی حل غوامض الاسرار وعقد عرایس الابکار

ناشناخته .

12693ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۲۴۶: سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۷] .

لطایف التوحید فی غرایب التفرید

ازشیخ سعدالدین حموی، درگذشتهٔ ۶۵۰ ابوالسعادات محمد فرزند مؤید فرزنـد حسن فرزند محمد فرزند حموه یا حمویه . یا محمد فرزند مؤید فرزند عبدالله فرزنـد علی فرزند محمدفرزند حمویهٔ ، شیخ عزیز نسفی (سدهٔ ۶ و ۷) و خلیفهٔ نجم‌الدین کبری و شهاب‌الدین عمر سهروردی (۵۳۹ ـ ۶۳۲) و این جز «تحقیق‌التفرید لارباب التوحید : ۷۵۴» است **آغاز:** حمدله...وبعد، این رساله‌ایست‌موجز درامور الهیت نوشته شده ازبرای عارفان .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۴۷ ـ آتشکدهٔ آذر ۷۲ـ ریحانة الادب ۱۹۳:۲ ـ ریاض‌العارفین ۱۳۵ ـ مجمع الفصحاء ۱ : ۲۴۴ ـ هدیة ـ العارفین ۲ : ۱۲۴ ـ تذکرة الشعراء ، غنی : ۴۴۷ .

12694ـ عاطف‌افندی ۲۲۴۱/۴ : نستعلیق، باتاریخ۸۲۸ دردفتر (۴۶۳-۴۶۵) فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها : ۴۰۸] .

12695ـ مجلس ۲۴۶۸/۹ فهرست نشده: سدهٔ ۹ ، (ص ۲۵۶ ـ ۲۵۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۶] .

12696ـ تهران ۲۲ مـج ، در دست کتابفروشی: سدهٔ ۱۰، فیلم‌آن دردانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه].

12697ـ مجلس ۳۴۵۵/۳۰۸ : در جنگ‌مؤرخ۱۰۶۳-۱۱۴۱ (ص۴۵۰-۴۵۱) آغازبمانندنمونه [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین حایری] .

12698ـ بادلیان، اکسفورد۲۱/۹۴: فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۲ هست [فیلمها۱ : ۵۶۸] .

12699ـ دیوان هند ۱۹۲۲/۱۹ : تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه [ف. بودلیان ۸۰۲] .

لطایف شاهی

از محمد فرزند عبدالله، شاه عالم.

12700 ـ بنگاله ، ایشیاتك E ۱۶۷ (۱۵۷۹): نسخ، تاریخ یادنشده [ف. بنگاله: ۵۸] .

لطایف غیبی = لطیفهٔ غیبی

از محمددارابی‌که یاداو در «شرح دیوان حافظ: ۱۲۳۵» گذشت. واین‌یکی دریك‌مقدمه وسه‌باب‌وخاتمه‌است: مقدمه‌درگزارش‌اصطلاحات صوفیان. باب ۱ ـ گزارش سروده‌های دشوار حافظ ۲ـ تأویل عارفانهٔ برخی از سروده‌های او ۳ـ دفاع ازحافظ دربرابراتهام او به‌اعتقاد به‌جبر یادیگرعقاید مخالف عقاید حق وتأویل سروده‌هایی از حافظ. خاتمه در تفأئلاتی‌که با

دیوان حافظ انجام‌گرفته و درست آمده است. **آغاز:** فصیح‌ترین کلامی که فصحای بلاغت شعار و بلغای فصاحت‌آثار .

12701ـ **دانشگاه** ۱۵/۳۲۶۰: بی‌تاریخ ازسدهٔ **۱۱** بایادداشتهائی از **۱۲۰۱** و پس از آن (س۱ـ۵۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۱] .

12702ـ **مجلس** ۵۹۰۳/۱: باتاریخ **۱۱۱۹** دردفتر (س۲ـ۷۶) [یادداشتهای آقای حایری] .

12703ـ **مجلس** ۳۴۵۲/۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۱] .

12704ـ **دانشگاه** ۲۵/۴۲۹۰: نستعلیق رجب **۱۲۲۵** در فهرست لطیفهٔ غیبیه و نگارنده محمد بن محمود یاد شده ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۹] .

12705ـ **تهران** ، ادبیات ۳۵۸/۴ جوادی: نستعلیق با تاریخ **۱۳۴۳** بهمین خامه دردفتر [ف. ادبیاف ۳ :۵۸] .

12706ـ **سپهسالار** ۳/۷۱۷۰: نوشتهٔ ۱ج۲/**۱۲۴۴** (۱۶۲ر ـ ۱۰۳پ) درفهرست «لطیفهٔ غیبی» یادشده [ف. سپهسالار۵:۴۷۸].

12707ـ **مجلس**۱۱۱۲ : شکسته‌نستعلیق زیبای **۱۳۵۹** درشهر همدان، ۴۵گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۴۹۰] .

12708ـ **شیراز** ، دکتر خاوری ۱۵/ مج : با تاریخ **۱۲۶۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۶۸] .

12709ـ **نجف**، سیدمحسن‌حکیم: نوشتهٔ نصرالله فرزند حاجی هاشم . **۱۲۶۸** ، ۳۳گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

12710 ـ **دانشگاه** ۳۱۴۱ : نستعلیق حاج میرزا ابوالحسن‌خان فتوح الدوله فرزند حاج میرزا رفیع‌خان مستشار السلطنه، **۱۳۰۷** فخرالدین منشی این‌نسخه‌را برای چاپ‌آماده کرده بوده‌است، آغاز برابر نمونه، در فهرست «لطیفهٔ غیبیه» آمده و تاریخ نگارش در نسخه ۱۰۸۷ یادشده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۹۵].

12711ـ **رضوی** ۹۶۳حکمت:شکسته نستعلیق غلامحسین‌فرزندحاج‌بهرام‌کرمانشاهی **۱۳۱۶**آغاز برابر نمونه ۳۰گ در فهرست بنام لطیفهٔ غیبیه یادشده است[ف. رضوی۴:۲۳۰].

12712ـ **الهیات** ۳۲/۴د: تاریخ یاد نشده (۷۵ر ـ ۱۲۶پ) ، آغاز وانجام افتاده درفهرست‌بنام «پاسخ اعتراض‌به‌حافظ» یادشده.

12713ـ **مشهد،** فرخ۲۶۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۵] .

12714ـ **رضوی** ۹۶۴حکمت: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، درفهرست‌بنام «لطیفهٔ غیبیه» یادشده است، آغاز برابر نمونه، ۱۴گ ۱۲س [ف. رضوی ۴ : ۲۳۱] .

لطایف لطیفی

ازغلام محیی‌الدین سید عبداللطیف .

12715ـ **آصفیه** ۱۶۱۱تصوف: نوشتهٔ **۱۱۸۷** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۴] .

لطایف المعارف

از رضاقلیخان هدایت، که یاداو درهاصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. که بروزگار جوانی به‌نظم و نثر باعنوانهای لطیفه ، لطیفه، لطایف عرفانی‌را گردآورده است. **آغاز:**(۱) ازبادهٔ یاد دوست مدهوش به ـ وازهرچه نه‌یاد اوست فراموش به. **آغاز:**(۲) الحمد لصاحب الآلاء وساتر الخطایا والشکر لواهب النعماء .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۲۲ .

12716ـ **ملك** ۶۲۲۰: شکسته‌نستعلیق

خود نگارنده، ۱۶ع ۲/۱۲۵۷، آغاز برابر نمونهٔ۱ همراه غزلیاتی ازمولای رومی و«انیس العاشقین» او [رؤیت].

12717ـ **تهران**، ملی۱۳ ف: نستعلیق نسبتاً خوش، ج۱/**۱۲۶۰** آغاز برابر نمونهٔ ۲، سپس دیوان‌اوست [ف. ملی ۱:۹] . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۴۳هست [فیلمها: ۶۲۹].

12718ـ **ملك** ۶۳۰۹/۱۲ : نستعلیق ونسخ مولاناکاتب **۱۲۸۵** بدستور و برای رضا قلیخان هدایت، آغازبرابرنمونه، بایادداشت ومهر نگارنده [رؤیت].

لطیفهٔ فیاضی

12719ـ **آصفیه** ۳۲۴ انشا: تاریخ و نشانیهای دیگر یادنشده، همراه منشآت حکیم نورالدین عین‌الملك [ف. آصفیه۳ : ۵۸] .

لغت موران

از سهروردی، یحیی فرزندحبش، که‌یاداو در «آواز پرجبرئیل : ۱۰۱۵» گذشت . در یازده فصل، دراشتوتکارت بادوگفتاردیگرازهمو بسال ۱۹۳۴م وسپس بکوشش‌دکترمهدی بیانی درمجلهٔ پیام نوچاپ شده است. **آغاز** : سپاس مبدع همه را کـه باعتراف موجودات از روی شهادت .

بنگرید : مجلهٔ پیام‌نو س۵ ش۴ .

12720ـ **تهران**، ملی ۹۹۲ : نسخ، شوال **۶۵۴**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها : ۵۶۶ ـــ فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۱۹۹] .

12721ـ **سپهسالار**۶/۱۷۹۷: نوشتهٔ **۶۷۰** (اگر ساختگی نباشد) (۴۸ ر ـ ۵۱ ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۴۷۹] .

12722ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۱۱ : با تاریخ **۸۱۱-۷۵۰** دردفتر (۲۱۲ ـ ۲۱۴)، درفهرست ازنگارنده نام‌برده نشده‌است. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۵هست [فیلمها : ۴۲۹].

12723ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج**۸۱۲**، درنسخه بنام «نهج‌السلوك» است و از آن حجة الاسلام غزالی دانسته شده آغازبرابرنمونه [یادداشتهای دکترقاسمزاده].

12724ـ **مجلس** ۶۶/۷ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

12725ـ **ایاصوفیا**۴۸۲۱/۹: نوشتهٔ عبدالرزاق فرزند عبدالکریم تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۳۶ هست [فیلمها : ۴۶۷] .

لقاءالله

از میرزا جواد ملکی تبریزی .

12726ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۱۶۲: گویا بخامهٔ میرزا ابـوالقاسم فیوضات تبریزی که نسخه‌را بکتابخانه بخشیده است ، رجب ۱۳۵۰ [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبائی].

لمحات درشرح لمعات

متن از فخرالدین عراقی ، که یاد او در «حمدله:۴۴»گذشت. گزارش از یارعلی‌فرزند عبدالله‌تبریزی‌شیرازی، ازعارفان سدهٔ۸ـ۹، در گذشتهٔمیان۸۱۲ـ۸۱۶دریك‌مقدمه‌درچهارلمحه درج۸۱۲/۱ بانجام رسانده‌است ۱ ـ موضوع ومبادی این علم ۲ـ وجود حق‌سبحانه ولوازم آن ۳ـ غیبت هویت و احدیت و واحدیت ۴ـ مراتب الهیه وکونیه، نزول تجلی الهی دراین مراتب. سپس باعنوان قوله پاره‌ای از«لمعات» راآورده‌وسپس‌آنراگزارش‌کرده‌است.عنوانهای :لمحه تنبیه، سئوال و جواب نیز دارد، و در درهامش «اشعةاللمعات» جامی چاپ شده‌است. **آغاز**: حمدوثنای بیحد ولایعد وسپاس بیقیاس

وجود مقدس خدایی را سزاست که .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۳۰۵ و ۱۸ :۳۳۹ ف. روضاتی ۱ : ۴۲ ــ فیلمها ۱ : ۶۵۹ ــ ف. مشار : ۱۰۷، ۱۳۴۴ (لمحات از جامی درست نیست) .

12727ــ **اصفهان**، روضاتی: نستعلیق شنبهٔ ذیقعدهٔ **۸۱۶** شاید در شهرارزنجان، خامهٔ ضیاء الدین طیب فرزند محمد فرزند علی شیر حنفی نیلانی، برای المشتهر بأخی بن نصر ، آغاز برابر نمونه، ودرهامش آن بخامهٔ تازه‌تر نبشته‌که نگارش درنیمهٔ ج۱/۸۱۲ انجام‌گرفته ودر پایان ازنگارنده بمانندمرده یادکرده‌است ۸۶ گ ۲۱س [ف. آقای روضاتی ۱ : ۴۲] .

12728ــ **مشهد**، فرخ ۱۲۶ : شعبان **۸۲۶** [نسخه‌ها ۳: ۹۵].فیلم آن در ملی ش۷۱ هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۷۸] .

12729 ــ **ایاصوفیه** ؟ : نوشته **۸۳۵** [فیلمها : ۶۶۰] .

12730ــ **دانشگاه** ۲۲۶۱/۱ فیلم: از روی نسخهٔ نسخ خوش نوشتهٔ **۸۷۴** [فیلمها : ۶۵۹] .

12731ــ **مجلس** ۳۳۰۳: نستعلیق سدهٔ **۹ــ۱۰** آغاز و انجام افتاده، ۱۷۳ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۰ : ۹۵۲] .

12732ــ **سپهسالار** ۴۵۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۰] .

12733ــ **مجلس** ۳۳۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز دردیباجه افتاده، مقابله‌شده، ۲۰۳ ص۱۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۹۵۳] .

12734ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۵۸۷ سدهٔ **۱۱** ، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

12735ــ **اصفهان**، شیخ حسن جابری ۲ مج : نستعلیق علی فرزند آقاسی انصاری ، **۱۲۸۲** تاریخ نگارش ۸۱۲ یاد شده [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۶].

12736ــ **قاهره** ، دارالکتب ۶۵/۱ تصوف فارسی طلعت: نوشتهٔ حسن بخش فرزند محمد ثروت **۱۳۱۲** ، ازروی نسخهٔ محمدکامل نوشتهٔ ۱۲۹۷ (گ ۱ ــ۱۱۴) ۱۹ س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۷] .

12767ــ **مجلس** ۶۶۷: نستعلیق، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده ۱۴۷ گ ۱۲س [ف. مجلس۲ : ۴۲۴]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۷۱۷ هست [فیلمها: ۱۷۶].

12768ــ **تبریز** ، ملی ۳۱۹۸/۸ : تاریخ یادنشده همراه «طرب المجالس» ازآن نخجوانی بوده [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۰] .

12739ــ **ایاصوفیا** ۱۹۱۸ : تاریخ یادنشده [فیلمها : ۶۶۰].

اللمحات من نفحات القدس

از محمد عالم صدیقی .

12740ــ **مدینه**، عارف حکمت ۳۵ف [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

لمعات

ازفخرالدین‌عراقی، که یاد او دره‌حمدله: ۴۴» گذشت، در مراتب عشق وبگفتهٔ خودش به روش «سوانح‌العشاق: ۱۲۰۳» غزالی ، در ۲۸ لمعه، هنگامی‌که بروم رفته وازدرس «فصوص» قونوی بهره‌مند شده (۶۶۹ــ۶۷۲) این کتاب را نگاشته است. در دیباجهٔ چاپ «کلیات» او ازش‌گزارش براین‌کتاب یادشده‌که بنام‌ترین آنهااشعةاللمعات: ۱۰۳۲» جامی‌است. **آغاز** الحمدلله الذی نوروجه حبیبه بتجلیات الجمال ...کلمه‌ای چند در مراتب‌عشق‌برسنن‌سوانح‌بر زبان رفت .

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۴۲- کشف‌الظنون ۲: ۱۵۶۳ (لمعات).

12741- **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۷: نوشتهٔ محمودفرزند احمدفرزندمحمود تبریزی‌سراج پایان شوال **۷۳۰**. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۱۰۸ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۰].

12742- **شهیدعلی‌پاشا** ۲۷۰۳/۴: محمد فرزند محمود فرزندمحمد فرزند حافظ محمود سمرقندی، پنجشنبهٔ ۱۳ ج ۱/ **۷۳۱** (۱۷پ - ۲۵ر). **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵].

12743- **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۶۳/۱ شرقی: باتاریخ **۷۶۱** دردفتر (۳پ - ۳۹ر). **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۱۷ هست [فیلمها ۱: ۵۲۸].

12744- **دانشگاه** ۳۲۹۹/۱: ازسدهٔ **۸-۹** با تاریخ‌تولد **۸۳۱-۸۱۸**. (ص۷-۷۹) نسخهٔ پاکیزه‌ایست [ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۷۸].

12745- **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج **۸۱۳** دردفتر، زرین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده].

12746- **عاطف افندی** ۲۲۴۱/۶: باتاریخ**۸۲۸**دردفتر (گ۴۷۸-۵۳۱). **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۰۴هست [فیلمها ۱: ۴۰۸].

12747- **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۱۶: با تاریخ صفر**۸۵۵** دردفتر (گ۱۸۴ - ۱۹۵). **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها۱: ۴۱۳].

12748- **بنگاله**، ایشیاتك E ۱۶۸ (۱۰۹۵): نستعلیق **۸۶۷** [ف. بنگاله، فارسی ۵۹].

12749- **اسعد افندی** ۲۸۸۲/۱: نستعلیق درویش یوسف باتاریخ ۱۹ ذیقعدهٔ **۸۷۶** دردفتر (گ۳۸). **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۷].

12750- **قاهره**، دارالکتب ۴۸م‌ادب فارسی: تعلیق زیبا، ۱۴ ذیقعدهٔ **۸۹۸**، آغاز برابرنمونه، ۱۰۳ گ ۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۷].

12751- **ملك** ۴۰۵۶/۹: نسخ **۹۴۰** باحواشی بسیار (۸۷پ-۱۲۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12752- **رضوی** ۲۳۲ حکمت: تحریری**۹۹۶**، آغاز برابرنمونه، ۴۸گ۹س [ف. رضوی ۱ ش:۲۳۲].

12753 - **دانشگاه** ۲۹۵۸/۱۱: نستعلیق‌باتاریخ**۹۹۷** دردفتر (ص۱۸۸-۲۱۴) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۵].

12754-**سپهسالار** ۳۲۳/۱: نستعلیق ابوالقاسم فرزندسعدی‌دامغانی، باتاریخ‌رمضان **۱۰۲۷** دردفتر بهمین‌خامه [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۰].

12755-**شیراز**، دکترخاوری ۹ مج: باتاریخ **۱۰۶۵** دردفتر [نسخه‌ها۵ : ۲۶۸].

12756 - **سپهسالار** ۲۸۴۴/۱: نستعلیق درشت سدهٔ **۱۱** (۳پ-۵۳پ) تا لمعهٔ ۲۸را دارد ویك‌برگ افتاده [ف. سپهسالار۵: ۴۸۰].

12757- **ملك** ۶۰۹۶/۱۳: نسخ با تاریخ **۱۱۷۴** دردفتر (۱۷۱ر-۱۸۵پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

12758- **مجلس** ۲۹۹۰/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲-۱۰۱)، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۹ : ۴۳۵].

12759- **مجلس** ۵۳۳۴/۴:علیمردان مکری سدهٔ**۱۲-۱۳** (۱۳۳پ-۱۷۰ر) گزیدهٔ آنست [رؤیت].

12760ـ مجلس ۲/۲۴۱۶ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۱۳** دردفتر (ص۵۴ـ۸۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

12761ـ بادلیان ۲/۴۰۴ الیوت : نوشتهٔ **۱۲۱۵**. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۴].

12762 ـ دانشگاه ۲۹۰۹/۵ : نستعلیق **۱۲۶۳ - ۱۲۶۷** (ص۲۲۵ - ۲۵۱) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۶] .

12763ـ مجلس ۶۱۷/۱۲: باتاریخ **۱۲۶۲-۱۲۶۳** درفهرست شناسانده نشده‌است گویا همین‌کتاب باشد [ف. مجلس ۲: ۳۶۹] .

12764ـ دانشگاه۲/۱۲۰ : نستعلیق خوش محمد علی تفرشی ، رمضان **۱۲۸۷** در مدرسهٔ فصیحیهٔ سبزوار (۸۲پـ۱۰۸ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۸۵] .

12765ـدانشگاه۹/۴۳۸۹: نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد تقی لاری ، **۱۲۹۷** (ص۱۴۲ـ۱۶۳) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۳].

12766ـ مجلس۳/۵۷۶۶: کربلائی میرزاحسن سبزواری فرزند رمضان ، با تاریخ **۱۲۹۷ - ۱۳۰۰** در دفتر [یادداشتهای آقای حایری] .

12767ـ مجلس ۱/۱۳خویی : سدهٔ **۱۳** (ص ۳۱۱ ـ ۳۲۰) آغاز و افتاده [ف . مجلس ۷ : ۲۶۲] .

12768ـ مجلس ۲۴۲۶/۶ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۳۷۹ـ۴۳۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

12769ـ تهران ، ادبیات ۱۲۲/۳ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف . ادبیات ۳ : ۲۹] .

12770ـ سپهسالار ۷۵۰۵/۲ : نستعلیق سه‌شنبهٔ ۱ رجب **۱۳۰۳** ، ۲۸ لمعه را دارد (ص۱ـ۴۸) [ف . سپهسالار ۵: ۴۸۱] .

12771ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۸۶: نوشتهٔ نجم‌التولیه عبدالحمیدمنجم **۱۳۰۳-۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰].

12772ـ دانشگاه۱۲۵/۲۹۹۸ فیلم: تاریخ یاد نشده ، با یادداشت مؤرخ ۱۱۳۱ [فیلمها : ۷۷۹] .

12773ـ آصفیه۱۶۴۷تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۴].

12774ـ رضوی۲۳۱حکمت: تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه در ۱۱۴۵ ، آغازبرابر نمونه، ۱۲۷گ [ف. رضوی ۱ : ۲۳۱] .

لمعات

ازعلاء الدوله (سمنانی) (بنگرید: آداب السفره : ۱۰۱۱). به‌نظم ونثروعنوانهای‌لمعه. گزارش من‌عرف نفسه‌است. درنسخه چهارلمعه دیده شد. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، لمعه بباید دانستن‌که مفید چون‌آهنگراست ومستفید چون آهن .

12775ـ ملك ۶۰۹۶/۱۴ : نسخ با تاریخ **۱۱۷۴** (۱۶۱پـ۱۶۲پ) در سرآغاز نسخه آمده : من‌لمعات علاء الدوله [رؤیت] .

لمعات قدسیه = اربعین

ملااحمدفرزندمحمدابراهیماردکانی‌یزدی که درسدهٔ‌سیزدهم می‌زیسته‌است. گزارش چهل حدیث دشوار دربـارهٔ شناسائی خدای ، بشیوهٔ عرفانی است . نگارندهٔ «دانشمندان و سخن ـ سرایان فارسی » سرگذشت او را عیناً و بدون ذکر مأخذ از « الکرام البررة» برداشته و در مورد موطن اصلی وی دچار اشتباه شده واورا ازاردکان شیرازدانسته‌است .[آقای‌روضاتی]نام

نگارنده وکتاب دردیباچه یاد شده است . و فهرست این چهل حدیث درفهرست آقای روضاتی آمده‌است. **آغاز:** احمدك یامن توحدبالر بوبیة فعزوجل عن مجاورة الشركاء. وبعد، خامهٔ مستمد فیوض قدسی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴۶ ــ طبقات اعلام الشیعة، کرام : ۷۶ ــ دانشمندان وسخن سرایان فارسی ۱ : ۱۹۶ .

12776ــ **اصفهان،** سید محمد علی روضاتی: نسخ بی‌تاریخ، بایادداشت میرزا سید حسن چهارسویی در **۱۲۲۹**، ازروی نسخهٔ رضوی نوشته شده، آغاز برابر نمونه، ۲۵۶ گ ۲۴ س [ف. روضاتی ۱ : ۳۱۴] .

12777ــ **تهران،** ادبیات ۲۰۴ جوادی: نسخ دهـهٔ سوم ذیقعدهٔ **۱۲۳۹** در شیراز [ف . ادبیات ۳ : ۲۴] .

12778ــ **رضوی** ۶۹۲ اخبار (۲۰۳۸) نسخ خوش خوب محمد ابراهیم فرزند محمد شریف تبریزی، **۱۲۹۴** درحسینیهٔ قوامیهٔ شیراز ۳۶۲ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۵ : ۱۵۹] .

12779ــ **سپهسالار** ۴۵۸ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳**، زرین، ۲۸۴ گ ۱۷ س، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۲] .

81ــ12780ــ **شیراز،** دکتر خاوری : دو نسخه ، تاریخ هیچیك در فهرست یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷] .

اللوامع الالهیة و الشواهد الربوبیة

ازاسدالله فرزند حاج محمدابراهیم قزوینی که در ۲۲ صفر ۱۲۵۰ بانجام رسانده است .

12782ــ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۷: نستعلیق ، نسخهٔ اصل بتاریخ نگارش [نسخه‌ها ۵ : ۵۵] .

لوامع انوار الکشف و الشهود علی قلوب ارباب الذوق و الجود

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح خمریه

متن از عمر فرزند ابوالحسن معروف به ابن‌فارض مصری درگذشتهٔ ۶۳۲ ، در ۳۲ بیت، بااین سرآغاز: شربنا علی ذکر الحبیب مدامة ـسکرنابها من‌قبل ان‌یخلق‌الکرم. گزارش از عبدالرحمان جامی که در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت دریك دیباجهٔ بلند وچندین لمعه وهر بیت به‌نظم و نثرفارسی گزارش‌شده‌ودرصفر ۸۷۵ (= تاریخ مه وسال وی ازشهر صفر) بانجام رسانده است **آغاز:** سبحان من‌جمیل لیس لوجهه نقاب الا النورولجماله‌حجاب‌الاالظهور... ای گشته نهان زغایت پیدایی . . . ای بحرمت آنانکه بکام

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۴ ــ کشف‌الظنون ۲ : ۱۳۳۸ ــ جامی ، حکمت : ۲۰۴ .

12783 ــ **ایاصوفیا** ۴۲۰۷/۶ : با تاریخ پنجشنبهٔ ۲۲ شعبان **۸۷۷** در «کلیات» او فیلم آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

12784ــ **ملك** ۴۷۹۵/۵ : نستعلیق نزدیك **۸۹۵** ، شمارهٔ ۵ «کلیات» او (۳۰۷ پ ۳۱۱ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12785ــ**رضوی** ۸۹۰ ادبیات (۶۳۲۶) نسخ سدهٔ۹، آغازبرابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۷۰۱] .

12786ــ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۴۸۲ مج: نستعلیق خوش سدهٔ۹ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

12787ــ **تهران،** اصغر مهدوی ۶۸ : نستعلیق سدهٔ **۹ــ۱۰** ضمن «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

12788ـ ملك ۴۰۵۶/۶: نستعلیق با تاریخ ۹۴۰ در دفتر (۵۰ پ ـ ۸۱ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12789ـ کابل، وزارت اطلاعات ۲/۳۹: نوشتهٔ زیبای برهان هروی در ۹۴۶ [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۵].

12790ـ مجلس ۵۳۱۳/۱: آقاجان فرزند سیف‌الله شیرازی، ج۹۴۹/۲ (۱-۴۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12791ـ رضوی ۸۹۱ ادبیات (۶۳۲۸) نستعلیق مسعود. ع ۹۶۹/۱، آغاز افتاده، [ف. رضوی ۷ : ۷۰۱].

12792ـ دهلی نو ۵۰۴/۱۴ (۱۸۱) باتاریخ ۹۷۰ در «کلیات» او. فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳].

12793ـ مجلس ۲۵۴۴/۹: باتاریخ ۹۸۰ در «کلیات» او (ص ۴۹۳ ـ ۵۳۱)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۴۷].

12794 ـ ملك ۴۱۹۶/۸: نستعلیق احمدآباد گجرات هند ۱۰۱۶ (درش۱ بهمین خط) (۱۱۳پ ـ ۱۳۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12795ـ دانشگاه ۴۰۸۹/۲: نسخ ع۱۰۵۳/۲ (ص۵۳ ـ ۲۲۸) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۶۹].

12796ـ مجلس ۳۰۶۶/۱: نستعلیق آقا شیخانعلی فرزندجعفرقلی‌گنجلو ۲۹شعبان ۱۰۵۸ (ص۱-۹۲) [ف. مجلس ۱۰: ۵۸۴].

12797ـ دانشگاه ۳۳۹/۳۷: شکسته نستعلیق ج ۱۰۸۶/۱ (۱۱۸پ ـ ۱۲۳پ)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۷].

12798 ـ سپهسالار ۵۸۳۸/۱۲: نسخ ۱محرم ۱۰۹۸ [ف. سپهسالار۵: ۴۸۳].

12799ـ تهران، ادبیات ۱۲۵/۲د: نسخ سدهٔ ۱۱ (۴۴پـ۵۳پ) دیباچه ولامعه‌ها را ندارد [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۶].

12800ـ قاهره، دارالکتب ۵۰ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق، ۱۱۱۲، آغاز برابر نمونه (گ۲۰پ ـ ۵۸) درفهرست بنام «شرح قصیده» یادشده است [مخطوطات ۱ : ۳۴۱].

12801ـ قاهره، دارالکتب ۱مجامیع فارسی طلعت: عثمان العمری، ۱۱۵۹، آغاز برابر نمونه (گ ۵۲ ـ ۸۱) در فهرست بنام «شرح قصیده» یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۳۴۱].

12802 ـ مجلس ۲۴۱۷/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲، (ص ۱ ـ ۹۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷].

12803ـ تهران، ادبیات ۳۵۷/۱۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۲ [ف. ادبیات ۳ : ۵۸].

12804ـ تهران، ادبیات ۳۴۶/۱۱ حکمت: نستعلیق محمد هاشم فرزند سلیمان قزوینی، ۲۲شعبان۱۲۷(۱۲۰۷) [ف.ادبیات ۲ : ۶۲].

12805ـ یزد، جامع‌کبیر۱۲/۴-۴۱۹ نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۳ رمضان ۱۲۲۴ [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۹].

12806 ـ ملك ۵۱۸۵/۲: شکسته نستعلیق محمد مهدی شهیر به پیرمراد، ذیقعدهٔ ۱۲۲۸ (۵۵ر ـ ۵۶پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

12807ـ تهران، دکتر مفتاح ۶مج: نستعلیق علینقی فرزند امین، ج۱۲۲۹/۱ در آشتیان قم، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

12808ـ ملك ۱۴۶۳/۱: نوشتهٔ علی اصغر فرزند محمد رفیع مروی (یا تبریزی)

۱۲۴۰ (۱ پ - ۲۷ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12809 - **مجلس** ۳۵۱۴/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۴۰** در فهرست بنام «شرح قصیده» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۱] .

12810 - **سپهسالار** ۶۵۵۲ : نسخ عبدالمجید فرزند مؤمن اصفهانی ، دههٔ میانهٔ رمضان **۱۲۴۴** ، تصحیح شده ، ۳۴ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۳] .

12811- **دانشگاه** ۹۳/۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۶** دردفتر (گ۱۵۳-۱۸۷) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۷] .

12812- **ادبیات** ۱/۱ د: نستعلیق ع ۱/**۱۲۴۷** (پایان ش۳ بهمن‌خامه) خامهٔ سید محمد فرزند رفیع رشتی (۲پ-۳۵ر) ۱۵س .

12813-**دانشگاه** ۳۹۲۴/۱۵: نستعلیق ۱۵ ع ۲/**۱۲۴۷** (۱پ-۲۹پ) [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۹۱۴] .

12814- **سنا** ۷۵۷۵/۱ : نستعلیق و نسخ **۱۲۶۳** درزنجان [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۳] .

12815- **سپهسالار** ۷۱۰۱/۲: نسخ محمد حسین فرزند علی‌محمدآغ اولی(آق)سه شنبهٔ ۲۱ ع۲/**۱۲۶۶** بدستور میرزاعبدالوهاب خان (۲۷۳ ر - ۳۱۹) [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۳] .

12816- **الهیات** ۳۲/۳ د : نستعلیق ۲۱ محرم **۱۲۸۵** (۳۲ پ - ۷۵ پ) ۱۷ س [ف. الهیات۱:۲۲۱].

12817 - **سپهسالار** ۶۵۵۱/۱ : نستعلیق محمد علی‌کرمانشاهی ، **۱۲۸۵** (۱پ ۵۴پ) ۱۱س [ف. سپهسالار۵: ۴۸۳] .

12818-**رضوی**۸۹۲ادبیات(۶۳۲۸): نستعلیق **۱۲۸۷** نویسنده ۱۵ ص از انجام را انداخته [ف. رضوی ۷ : ۷۰۲] .

12819- **سپهسالار** ۶۴۱۰: نستعلیق ۷۸۰،**۱۲۹۶** گ ۱۳ س [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۳] .

12820- **رضوی** ۹۴۳/۱ ادبیات (۴۸۴۹) : نسخ خوش سدهٔ **۱۳** (ص۱ - ۷۷) آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۶۲] .

12821-**مجلس**۵۰۷۵: نستعلیق‌خوش جمفرقلی فرزند فریدنی اینالو، ع۲/**۱۳۱۶** زرین ، ۵۶ گ ۱۲س [رؤیت] .

12822- **مجلس** ۲۶۷۳/۳: نستعلیق خوش **۱۳۱۶** (ص۳۱۷ - ۳۸۹) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «شرح قصیده» یاد شده است [ف . مجلس ۸ : ۴۳۶] .

12823- **تهران** ، استاد مینوی ۲۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بغلی [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۸].

12824 - **مجلس** ۶۱۰/۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲:۳۶۴] .

12825-26-27- **قاهره**، دارالکتب ۵۲ تصوف فارسی طلعت و ۱۲۹۸ شعر تیمور ، و۳۹۴۳شعر تیمور: سه‌نسخه‌بی‌تاریخ[مخطوطات ۱ : ۳۴۱] .

12828-**دانشگاه**۸۶۷/۱۴: نستعلیق تاریخ‌یادنشده (گ۲۰۵-۲۴۵) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۷] .

لوایح

ازعبدالرحمان جامی، که‌یاداودر«تهلیلیه: ۳۶» گذشت. بنام شاه‌همدان، بادیباجه‌ای بلند سپس ۳۵ لایحه ، دربارهٔ جسم ولطافت روح و وحدت وجود خدا وصرف‌الوجود بودن حق و غیر ذاتی بودن صفات برحسب فهم عقل و عین ذات بودن برحسب تحقق و حصول و جزاینها ازمباحث عرفان گفتگو می‌کند. و بارها چاپ

شده است. **آغاز** : لااحصی ثناء علیك کیف و کل‌ثناء... خداوندا سپاس تو برزبان نمی‌آریم وستایش تو برتو نمی‌شماریم .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۷۱ ـ ف. مشار ۱۳۴۶ ـ جامی، حکمت: ۱۷۰.

12829ـ **تهران**، ملی : نسخ‌گویا عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در کلیات او مؤرخ **۸۷۷** (ص۶۸۰ ـ ۶۹۳) ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۲۸۳] .

12830 ـ **ایاصوفیه** ۴۲۰۷/۵ : با تاریخ ۲۲شعبان **۸۷۷** درکلیات اوکه دربغداد نوشته شده است. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

12831ـ **ملك** ۴۷۹۵/۱۱: نستعلیق نزدیك **۸۹۵** ، شمارهٔ ۱۱ «کلیات» او (۳۴۰ پ ـ ۳۴۶ر) آغاز برابر چاپی [رؤیت] .

12832ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۶۸ : نستعلیق سدهٔ**۹ـ۱۰** ضمن «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

12833ـ **دانشگاه** ۱۱۸ : نستعلیق زیبای ابوسعید ، ج۲/**۹۰۲**،آغاز افتاده، ۳۰ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۲ : ۲۱۵].

12834ـ **ملك** ۴۰۵۶/۱۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، باتاریخ **۹۴۰** (۱۷۷ پ ـ ۱۹۱ ر) آغاز برابرنمونه،۲۵س [رؤیت].

12835ـ **قاهره**، دارالکتب ۵مجامیع فارسی: نوشتهٔ احمد متطبب شیروانی ، اوائل رمضان **۹۴۳** (گ۱۰۲ـ۱۲۳) ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12836ـ **کابل**،وزارت‌اطلاعات۳۹/۲: نوشتهٔ زیبای برهان‌هروی، در**۹۴۶** [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۵] .

12837ـ**رضوی**۹۶۶حکمت: نستعلیق ۲۹ محرم **۹۷۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹ گ ۱۸ـ۱۹س [ف . رضوی ۲۳۲:۴] .

12838ـ **دهلی‌نو** ۵۰۴/۱۰(۱۸۱) با تاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

12839ـ **قاهره**، دارالکتب۷۳ تصوف فارسی‌طلعت: نستعلیق زیبای‌ج۹۷۱/۲، زدین ۵۰ گ ۹س، آغازبرابرنمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12840ـ **مجلس** ۲۵۴۴/۸: نستعلیق کهن عبدالعزیز، باتاریخ**۹۸۰** در «کلیات» او (ص ۴۷۳ ـ ۴۹۲)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۲۴۷] .

12841ـ **عبدالحسین‌بیات**: نستعلیق محمود فرزند اسحاق شهابی ، در**۹۸۱** [نسخه ها ۶ : ۸۰] .

12842 ـ **بایزید ولی‌الدین** ۱۴/ ۱۸۱۹ : نوشتهٔمصطفی‌مولوی بلغرادی، رمضان **۹۸۵** دردمشق (گ۹۰ ـ ۱۰۱) **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۴] .

12843ـ **سپهسالار** ۱۰۹۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زدین، ۲۰ گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۹] .

12844ـ **ادبیات** ۹۲/۲د : نستعلیق طالب فرزند جعفر نوروزی ، سه‌شنبهٔ **۱۰۱۰** درتکیهٔ حیدر (۴۰پ‌ـ۵۷ر) [ف. ادبیات ۱: ۴۰۷] .

12845ـ **ملك** ۴۱۹۶/۷ : نستعلیق دارالسلطنه احمدآبادگجرات **۱۰۱۶** (درش۱ بهمین خط) (۱۰۴پ ـ ۱۱۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12846ـ **سنا** ۳۵۰ : شکسته نستعلیق خوش شفیعا محمدشفیع حسینی ، ع۱/**۱۰۲۴**

زرین ، از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۳] .

12847ـ حقوق ۱/۴۲ د : نستعلیق عبدالغفار فرزند محمد فرزند یحیی رشتی ، ۱۰۳۰ درمدرسهٔ جعفریهٔ اصفهان (۱پ ـ ۲۸ ر) [ف. حقوق : ۱۸۱] .

12848ـ نجف، امیرالمؤمنین ۵۵۸مج نوشتهٔ ۱۰۳۲ ، در حجاز [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

12849ـ تهران ، ادبیات ۲۸۷/۴ جوادی: نوشتهٔ۱۰۳۷[ف. ادبیات ۳ : ۴۴].

12850ـ تهران، ادبیات ۸۶/۲ب : نستعلیق محمدکریم ، در۱۰۴۰ (۷۴ر-۸۱ر) ۲۱س [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۷] .

12851ـرضوی ۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳) محمد جعفر شیرازی ۱۰۵۵ (ص۸۹۸-۹۱۸) در جنگ [ف . رضوی ۷ : ۵۹۷] .

12852ـ دانشگاه ۴۷۳۶/۴۲: نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۱، با تاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (۲۲۱ ـ ۲۵۰) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۹۶].

12853ـ مجلس ۳۳۲۱/۲۷ : نوشتهٔ میرزا محمد باقرفرزند امینای‌رودسری، ج۱/ ۱۰۶۳، برای حکیم محمد مؤمن تنکابنی (ص ۴۳۵-۴۵۶) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۹۰] .

12854ـ دانشگاه۸/۴۱۷۷: نستعلیق ۱۰۶۶ (ص ۸۴-۱۰۳) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۴] .

12855ـ شیراز، خاندان‌سیدنورالدین ۲۹/مج : با تاریخ ۱۰۸۰ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸] .

12856ـتهران، اصغرمهدوی۱/۲۷۲: شکسته ونسخ، محرم ۱۰۸۲ (در پایان ش ۵) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۱] .

12857ـ تهران،دهخدا ۲۷۰: شکسته نستعلیق ، ضمن جنگ باتاریخ رمضان ۱۰۸۴ [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۲] .

12858ـ دانشگاه۱۵/۴۲۳۳: نستعلیق علی فرزند فتح‌الله، سدهٔ۱۱ (۱پ-۱۷ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۷] .

12859ـ تهران ،ادبیات۱/۱۵۵ج : نستعلیق روزبه محمدا، سدهٔ ۱۱ ، زرین (۳پ ۲۹پ) [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۷].

12860ـ مجلس ۲/۳۷۴۱: نسخ‌علم الهدی محمد فرزند فیض‌کاشانی ، ۱۱۰۲ (ص ۵۳ ـ ۱۰۰) [یاد داشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

12861ـ قاهره ، دارالکتب ۱/ ۵۰ تصوف فارسی‌طلعت: نستعلیق‌سلخ‌ذیقعدهٔ۱۱۱۲ (۱-۱۷پ) [ف. مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12862ـ یزد، سیدجوادمدرسی یزدی ۲مج: گزیده‌ایست مؤرخ ۱۱۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۴۶۸] .

12863ـ مجلس ۵۰۵۱ : نستعلیق زیبای فضل‌الله فرزند محمد فرزندیوسف مذهب ج۱/ ۱۳۵ (۱۱۳۵) زرین [رؤیت].

12864ـ قاهره ، دارالکتب ۱/ ۵۱ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق عمر فرزند حاج عثمان، ۲۷ ج ۱۱۴۳/۲ (۱ ـ ۱۹ر) [ف. مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12865ـ مجلس ۶۷۰: نستعلیق۱۱۵۱ ۲۴گ ۱۵س [ف. مجلس ۲:۴۲۵].

12866ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۷۱ E (۱۱۹۴): شکستهٔ ۱۱۷۶ [ف. بنگال:۵۹].

12867 ـ ملك ۵۷۰۳ : نستعلیق بد سدهٔ۱۲ ، آغاز وانجام افتاده، ۳۰ گ ۱۱ س [رؤیت] .

12868ـ ملی ۱/۱۰۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱-۱۴) [ف. ملی ۱ : ۸۵] .

12869ـ مجلس ۲/۲۹۹۰: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱۰۵-۱۶۳)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۴۳۵] .

12870ـ مجلس۲۱۱۳: شکستهٔ بسیار خوب سدهٔ۱۲، ۳۲ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۹۴] .

12871ـ تهران، ادبیات۱۱۴ حکمت: درجنگ سدهٔ ۱۲ [ف . ادبیات ۲ : ۱۰] .

12872ـ ملك ۵۱۸۵/۱ : شکسته نستعلیق محمد مهدی شهیر بهپیرمراد، درچهار شنبهٔ ۱۷ صفر۱۲۲۵ ،آغاز برابرنمونه،(۱پ ۱۶ر) [رؤیت] .

12873ـ مجلس ۶۶/۱ نجم : نوشتهٔ ۱۲۲۵ [نسخهها ۵ : ۲۰۲] .

12874ـ تهران ، دکترمفتاح۷ مج : نستعلیق باتاریخ ۱۲۲۹ بهمین خامه در دفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12875ـ سپهسالار ۶۵۵۳/۱: نوشتهٔ حسن فرزند محمد جعفر نراقی در ۱۲۲۹ ، ۶۰گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۹] .

12876ـ پاکستان، انجمنترقیاردو ۱قف۹۱: نوشتهٔ ۱۲۳۰، ۷۴ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۲] .

12877ـ دانشگاه۲۶۸۳/۲: نستعلیق محمد حسینکاتب ۱۲۳۵ (۶۶پ-۸۹ر) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۱] .

12878ـ سپهسالار۹۵۷/۴:دردفتری باخامههای گوناگون و تاریخ ۱۲۲۷-۱۲۶۱ انجام افتاده (۹۴ر - ۱۰۴پ) [ف. سپهسالار ۱ : ۵۷۰ و ۵ :۴۸۸] .

12879ـ سنا ۱۲۰ : نستعلیق ۱۲۳۹ [نسخهها ۶ : ۴۴۵] .

12880ـ دانشگاه۳۹۲۴/۲: نستعلیق ۱۵ع۱/۱۲۴۷، آغازافتاده (۳۰ر - ۴۲پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۱۴] .

12881ـ مجلس ۵۶۹۹/۱: نستعلیق محمدحسین، ۱۲۵۲ ، آغاز برابر نمونه (ص ۲-۴۹)، زرین [یادداشتهایآقای عبدالحسین حایری] .

12882ـ سنا ۹۰/۱ : نستعلیق محمد کاظم فرزند محمد ، در ۱۲۵۶ [نسخهها ۶ : ۴۳۷] .

12883ـ مجلس۶۱۷/۱۱ : نستعلیق ۱۲۶۲-۱۲۶۳ [ف. مجلس ۲ : ۳۶۹] .

12884ـ مجلس ۲۱۱۵ : نسخ تعلیق بسیارخوب ، داود فرزند وصال شیرازی ، در ۱۲۶۳ از روی نسخهٔ خط استاد عماد حسینی آغاز بمانند نمونه، زرین، ۶۴ص ۱۰س [ف. مجلس ۶ : ۹۵] .

12885ـ الهیات ۴۶۳/۱د: نستعلیق سدهٔ ۱۳ باتاریخ ۱۲۶۸ دردفتر (۱پ - ۲۹ پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۰۳] .

12886ـ تهران،اصغرمهدوی۵۵۷/۲: شکسته نستعلیق حاج حسنگلگلاب، دریکشنبهٔ ۲۴ رمضان ۱۲۷۲ [نسخهها ۲ : ۱۲۲] .

12887ـ مجلس۶۶۸: نستعلیقخوب میرزا داوری پسر وصال شیرازی ، در ۱۲۷۶ برای شاهزاده سلطان مرادمیرزا حسام السلطنه آغاز برابرنمونه، زرین، ۲۳گ ۱۴س [ف . مجلس ۲ : ۴۲۴] .

12888ـ فرهادمعتمد ۱۵۹: شکسته نستعلیق خوش محمد حسین فرزند محمد رضا حکمی ، در ع ۱/۱۲۹۴ برای فرهاد میرزا فرمانروای فارس، زرین [نسخهها ۳:۲۱۳].

12889ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی ش ف۱/۴۸۷: نوشتهٔ عبدالجواد فرزند یوسفعلی **۱۲۹۳ ـ ۱۲۹۵** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰] .

12890ـ مجلس۱/۵۷۶۶: کربلائی میرزا حسن سبزواری فرزند رمضان ، **۱۲۹۷** (ص۲ـ۷۰) [یادداشتهای‌عبدالحسین‌حایری].

12891ـ تهران،دانشسرایعالی،قریب ۲/۱۳۴ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۴] .

12892ـ تهران ، ادبیات ۱۰/۲۳۴ جوادی: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۳۷] .

12893ـ تهران ، ادبیات ۱۰۹ ج : نسخ و نستعلیق سدهٔ**۱۳** [ف. ادبیات۱:۴۰۷].

12894ـ تهران،اصغرمهدوی۲۱۲/۴: نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** [نسخه‌ها ۲ : ۹۶] .

12895ـ موزهٔ بریتانیا۱۱۹۷۴/۲ Or: سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

12896ـ دانشگاه۳/۴۷۱۰: نستعلق نوروز وچهارشنبهٔ**۱۳۰۱**عنوان شنگرف(۱۶۰ـ ۲۰۹) ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۱] .

12897ـ تهران، اصغر مهدوی ۹۴ : شکستهٔ میرزا حسن‌گل‌گلاب درذیحجهٔ **۱۳۰۲** درتهران بفرمایش آقا غلامحسین [نسخه‌ها ۲: ۹۲] .

12898ـ مجلس ۲/۱۹۷۱ : گویـا **۱۳۰۲** [ف. مجلس ۹ : ۶۹۳ و ۵ : ۴۷۲].

12899ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۶۲: شکسته نستعلیق حاج حسن گل‌کلاب، درع۱/ **۱۳۰۴** راسته وچلیپا، برای حاج محمدحسن امین دارالضرب ایران ، با آرایش [نسخه‌ها ۲ : ۹۳] .

12900ـ تهران، ادبیات ۱/۱۸۷ج: نستعلیق ابوالفتح فرزند فرج‌الله فقیه‌کلاردشتی در ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۳۰۵** (۱ پ ـ ۲۹ ر) [ف . ادبیات ۱:۴۰۷] .

12901ـمجلس۱۰/۴۸۴۰: نستعلیق ۸ج۲/**۱۳۰۵**، آغاز بمانند نمونه(ص ۱۱۱ـ ۱۳۶) [رؤیت] .

12902ـدانشگاه۲/۳۵۰۳: نستعلیق ونسخ سلطان یوسف‌پور منوچهرپور فتحملیشاه ۲۹ شوال **۱۳۰۷** (ص ۱ـ۶۰) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۲] .

12903ـمجلس۵۲۱۷: نستعلیق‌خوش محمود فرزند فرهنگ متخلص باورنگ ، در ۴ ع ۱/**۱۳۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، زدین [رؤیت].

12904ـ تهران،دانشسرایعالی،قریب ۲/۱۰۸: نوشتهٔعبدالعلی‌اصفهانی‌منیع‌السلطنه شنبهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۱۳۳۵** [نسخه‌ها ۵:۶۴۱].

12905ـ نجف، آقابزرگ تهرانی۱۷ مج: نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علینقی دنیلی ، ۸ ذیقعدهٔ **۱۳۵۰** (۱۵۲ر ـ ۱۶۱پ). **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱:۷۵۱].

12906ـ دانشگاه۱۰/۸۶۷: نستعلیق تاریخ‌یادنشده (۱۳۲پـ۱۵۰ر) [ف. دانشگاه ۲ : ۲۱۵].

12907ـ شیراز،خانقاه احمدیه۳/۵: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸].

12908ـ مجلس ۲۱۱۴: نسخ‌وتعلیق خوش، تاریخ یادنشده، ۷۲ص۹س [ف. مجلس ۶ : ۹۵] .

12909ـ مجلس ۶۶۹: نستعلیق‌خوب تاریخ یادنشده، زدین، ۲۳ گ [ف. مجلس۲: ۴۲۴] .

12910ـ رضوی ۹۶۷ حکمت :

نستعلیق مسعود فرزند حیدر ، ۲۶ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۴ : ۲۳۲] .

12911 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۲۶ : تاریخ یادنشده (ص۱۷۶ـ۱۹۰) [ف.سپهسالار ۵ : ۴۸۹] .

12912ـ **تهران**، ملی۱/۳۶۶ـ۲۴۶ فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۲].

12913ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/۱۳۷ ادب فارسی: بی‌تاریخ، زرین (گ۱ـ۲۲پ).

12914ـ **قاهره**، دارالکتب۵۴تصوف فارسی طلعت: تعلیق‌زیبا، زرین،۳۵گ۱۰س.

12915ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۱۴ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۱ـ۱۲) ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۹] .

12916ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵/۱۳ مجامیع فارسی طلعت: (گ۱۹۱ر ـ ۲۰۹ ر) ۱۷س .

12917ـ**قاهره**، دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت : (۹۶پ ـ ۱۱۲ر) ۱۷س .

12918ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۱/۳ مجامیع فارسی طلعت: (۵۷پ ـ ۷۶ر) ۱۹س

12919ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۰۷ مجامیع طلعت : زرین (گ ۲۰۹ـ۲۲۵) ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۰۰] .

12920ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱قف۱۰۷: تاریخ‌یادنشده،۷۲س [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۲] .

12921ـ **مدینه**، عارف حکمة ۲۰۵: [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۵] .

12922ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۶۹ E (۸۹۷): نستعلیق تاریخ یادنشده[ف. بنگال : ۵۹] .

12923ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۷۰ E (۱۰۵۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۵۹] .

12924ـ **بنگال** ، آسیایی ۴۲/۴ O (۵۷۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۳۲] .

12925ـ **بنگال** ، آسیایی ۸/۴ bO (۸۴۱)، شکسته تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۵۸] .

12926ـ **بادلیان** ۲۶۹۲/۱ : تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۹۳۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۴۲] .

12927ـ **بادلیان** Add۴/۲ : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۲] .

12928ـ **بادلیان**، اکسفورد ۹۴/۵ : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷] .

12929ـ **بادلیان** ۷۴/۱ : **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۶۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۶].

لوایح = سوانح

ازعبدالملك‌ورکانی‌درگذشتهٔ۵۷۳[ذریعه] که بنام عین القضاة همدانی بسال ۱۳۳۷ خ به کوشش آقای فرمنش بچاپ رسیده و در نسخهٔ ۲۱۹۶/۹ ملك از قاضی حمیدالدین ناگوری (که یاداو در «عشقیه:۱۲۸۴» گذشت) دانسته شده است . گفتاریست به نثر و نظم به پیروی «سوانح» غزالی درددویست ویك فصل، فصلهایی بلند وکوتاه است، که دربرخی از صفحه‌ها تا پنج فصل گنجانده شده است، درحقایق عشق و احوال واعراض آن. در «مجالس‌العشاق»آمده که عین القضاة عاشق جوان زرگری بوده و «لوایح»را دربیان‌عشق‌او نگاشته است. بهرحال

این گفتار پس از ۵۲۰ نگاشته شده است. و در نسخهٔ چاپ فرمنش بخشهایی دیده می‌شود که درجلد یکم «نامه‌های عین‌القضاة» چاپ برادرم منزوی وعسیران نیز آمده‌است. **آغاز:** الحمدلله حق حمده‌والصلاة والسلام‌علی‌رسوله،عبده محمد محمد العربی... واین فصول را «سوانح» نام کرده... بسمله. روح وعشق هردودریك زمان موجودشدند، وازمکنون درظهورآمدند. روح را برعشق آمیزشی.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۶۷ و۱۸ : ۳۷۲ مؤلفین مشار ۲ : ۹۶۹ (حمیدالدین) ــ هدیة العارفین ۲ : ۱۳۳ ــ احوال وآثار عین‌القضاة همدانی : ۱۱۳ ــ پیشگفتار عسیران بر چاپ تمهیدات : ۴۳ ــ راهنمای کتاب س ۳: ۲۰۰.

12930ــ **ملك** ۲۱۹۶/۹ : نستعلیق در دارالسلطنه احمد آباد گجرات ، پنجشنبهٔ ۱۲ ج ۱۰۱۶/۲ (ش ۱ بهمین خط) (۱۳۴پ ۱۶۶پ) آغاز برابر نمونه، در نمای نسخه از آن‌قاضی حمیدالدین دانسته‌شده‌است [رؤیت].

12931 ــ **سپهسالار** ۱۳۴۶/۲ : نستعلیق نسبتاً خوب محمدصالح فرزند محمود **۱۰۲۵** (ص ۱ ــ ۸۱)، از عین القضاة همدانی دانسته‌شده‌است وچاپ فرمنش‌ازروی این‌نسخه انجام گرفته است [ف . سپهسالار ۵ : ۱۱ ــ پیشگفتار چاپ تمهیدات، عسیران] .

12932ــ **تهران** ، فخرالدین نصیری ۲۳۱ : مؤرخ **۱۲۸۰** بنام « لوایح » و از آن عبدالملك درکانی یادشده، ۴۰ گ [ذریعه ۱۸ : ۳۷۲] .

12933ــ **پاریس** S. P.۳۸ : تاریخ یادنشده، **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۱۵۸۵ هست‌در فهرست‌فیلمها ازان‌عین‌القضاة یادشده‌است[فیلمها : ۱۷۷ــ پیشگفتارچاپ تمهیدات عسیران:۴۳].

لوایح = شرح آیهٔ نور

از شاه نعمت‌الله، درص۵۲ گذشت. واینك نسخه‌هایی دیگر .

12934ــ **سنا** ۳۷۲/۷۸ : نستعلیق محمد مظفرفرزند محمدحکیم، ۱رمضان **۱۰۸۴** این نسخه در (ص۳۲۹ــ۳۳۵) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده‌است [نسخه‌ها ۶: ۵۸۴] .

12935 ــ 36ــ **مجلس** ۳۰۶۷/۷۶ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** این گفتار دوبـار در مجموعه آمده است (ص ۳۷۱ ــ ۳۷۸) و (ص ۲۹۲ــ۲۹۹)، آغازبرابرهمان‌نمونه،همراه ۹۰ گفتار دیگراز همو [ف. مجلس ۱۰: ۶۰۶] .

لوایح

ناشناخته . دربیان معارف ومعانی .

12937ــ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۴۲/۳ Or : نوشتهٔ **۱۰۲۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

لوایح عشره

از محمد احمدی .

12938ــ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۳۸ : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۲۶۶ــ۳۰۰) همراه «آغاز وانجام» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۴] .

لوح محفوظ عالم صغیر

ازعزیز نسفی، که‌یاداوردرة«آداب‌اهل‌تصوف: ۱۰۰۹» گذشت. دربارهٔ «جبرواختیار» است و جزآن است‌که در ص۱۱۱۲ گذشت . این‌گفتار در(ص۲۰۵ــ۲۱۷)مجموعه رساله‌های اوچاپ شده‌است. **آغاز:** حمدله.چنین‌گوید...النسفی، که‌جماعت‌درویشان‌کثرهم‌الله‌ازاین بیچاره‌خواستند که می‌باید که در لوح محفوظ‌عالم‌صغیررساله .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۳۷۶ .

12939ـ تهران ، ملی ۵/۱۰۱ ف : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، همراه ۷ گفتاردیگر ازهمو [ف. ملی ۱ : ۸۸]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲] .

12940ـ دانشگاه ۴۰۵/۱۸۵: نستعلیق احمد بیوک آبادی همدانی، **۱۲۸۳** (۱۳۵ر ــ ۱۳۹پ) **آغاز:** برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۴۴۷] .

لوح محفوظ وجبر واختیار

ازهمان عزیز نسفی، که دربالا یادشد. در لوح محفوظ و قضا و قدر بروش عرفانی و در پایان می‌نویسد نتوانستم گفتگویم را درجبر و اختیار بپایان برسانم . **آغاز:** فصل. بدانکه این رساله‌ایست از... النسفی، دربیان لوح محفوظ وجبر واختیار وحکم قضا و قدر. قال بدان... که مفردات عالم لوح محفوظ وکتاب خدایند.

12941ـ دانشگاه ۸۷۶/۱۲: شکسته نستعلیق ۱۷رجب **۱۲۹۲** (۸۶پ-۸۹ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۷] .

لوح محفوظ عالم صغیر

ازهمان عزیز نسفی که دربالا یاد شد. در سه باب. در سعادت وشقاوت و جبرو اختیار . **آغاز:** امابعد، بدانکه لوح محفوظ عالم صغیر نطفه‌است، ازجهت هرچیزکه درنطفهٔ آدمی آید آن چیز درنطفهٔ ویست .

12942ـ ملك ۴۰۴۵/۱۸ : نسخ **۱۲۷۵** (۱۱۸پ ــ ۱۲۰پ) [رؤیت] .

12943ـ مجلس ۴۹۴۹/۱۷: شکسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، **۱۳۱۴** (۶۷ر ــ ۶۸ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

م

مآب = کتاب . . .

از محیی الدین گلشنی ، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ قدر : ۳۰» وجزآن. درتصوف. **آغاز:** الحمدلله الحکیم العلیم... امابعد، ایهاالعاشق الصادق... قول محمدبن فتح‌الله بن ابیطالب ــ الادرنوی الشهیر بمحیی‌المصری .

12944ـ قاهره ، دارالکتب ۲۳ م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ، درهامش «تفسیرسورهٔ قدر:570» (گ۱۴۷-۱۶۵) [ف.مخطوطات ۲ : ۵۸] .

ماهیت و وجود مطلق

ازشاه نعمت‌الله ولی که یاد او دره تفسیر آیت کل شیئ هالك:۲۵» گذشت . **آغاز** :حمدله. امابعد، بدان ای طالب دین وای سالك راه یقین.

12945ـ قاهره، دارالکتب ۱۸ مجامیع فارسی طلعت : باتاریخ **۹۶۶** در مجموعه (گ ۱۰۲پ ــ ۱۰۵پ) [مخطوطات۱ : ۲۶۷] .

مبدأ ومعاد = کلمات عشرة

از اثیرالدین ابهری ، کـه بنام دیگران هم خوانده شده‌است، در ص ۸۳۰ گذشت.

مبدأ و معاد = رساله دربیان...

از صاین‌الدین ترکه ، که یاداو در «شق القمر: ۱۲۶۱» گذشت. دریك مقدمه ودوباب ویك خاتمه: باب ۱ــ مبدأ و معاد بزبان اهل نظرکه دوگروهند ۲ــ مبدأومعادبزبان دیده‌ــ وران کوی دردو هوشمندی، که نیز دوگروهند بدستور شاه رضی‌الدین علی، ودرصفر ۸۳۲ در جایگاه چالوبانجام رسانده‌است. **آغاز:** سپاس

و شکرخدایراکه پیدا کرد جهان نمایش را و هویدا ساخت... امابعد، چون هادی توفیق.

12946ـ **بایزید ولی‌الدین** ۱۵/ ۱۸۲۵ : نوشتهٔ پایان ع۲/**۸۵۱** در ابرقو (گ ۱۷۸ ـ ۲۰۷) . همراه : مدار الافهام وسلم دارالسلم ، ضوء اللمعات ، همه از همو و رساله‌هایی از دیگران. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست در این فهرست از آن حسین خوارزمی یاد شده است. [فیلمها ۱: ۴۷۷] .

12947ـ **مجلس**۲/مج فهرست نشده: نستعلیق خوش با تاریخ **۹۰۳** بهمین خامه در دفتر (ص۴۷ ـ ۸۱)، همراه چندرساله‌که همه درص‌ع ازصاین‌الدین ترکه دانسته شده است ، آغاز برابر نمونه . خریده شده از باقر ترقی [رؤیت] .

مبدأ ومعاد

ازعزیزنسفی ، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . چندگفتار بدین نام ودراین باره از او دردست هست، یکی نگاشتهٔ محرم ۶۸۹ [نسخهٔ ۱۲/۴۶۵۰ دانشگاه] و یکی در دوباب: باب ۱ـ عالم‌کبیر، درسه اصل وهراصل درچند فصل ۲ ـ عالم صغیر ، نیز سه اصل وهراصل در چند فصل [نسخه ۴۰۴۵/۲ ملك]. گفتاری بدین نام ازو درهامش «اشعة‌ـ اللمعات» چاپ شده است، باید این نسخه‌ها با «زبدة الحقایق:۱۱۸۶» اوکه نیزهمانجاچاپ شده سنجیده شود تاشناخته‌گردد. **آغاز : ۱)** سپاس وشکرخدایی راکه پیداکردجهان‌نمایش را . (و این سر آغاز برابر مبداء ومعادترکه است)**آغاز ۲)**: حمدله . چنین گوید ... که جماعتی درویشان... ازاین بیچاره درخواست کردندکه می‌باید در معرفت عالم‌کبیر و صغیر و درمعرفت مبدأ ومعاد رساله‌کنی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۵۱ ـ ف . مشار ۱۰۷ .

12948ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۹۵۹۱ : سدهٔ **۸ـ۹**، شمارهٔ ۳ دفتر [ترجمهٔ ایرج‌افشار نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

12949ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷۷ـ م ادب فارسی : تعلیق زیبا **۸۶۳** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ در فهرست ازآن نسفی یادشده است ، زرین[مخطوطات۱ :۲۶۶] وشایدازترکه‌باشد.

12950ـ **تهران** ، فخرالدین نصیری ۱۳۳ : با تاریخ **۱۰۵۸ ـ ۱۰۷۳** در دفتر [یادداشتهای آقای فخرالدین] .

12951ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، همراه ۷گفتار دیگر ازهمو (ص۳۷ ـ ۴۱) [ف. ملی۱ : ۸۸]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲] .

12952ـ **دانشگاه** ۱۲/۴۶۵۰: نسخ علی‌اصغرشاه‌کوهی، **۱۲۳۶** (۲۹۲ ـ ۴۱۱)، آغاز برابرنمونهٔ۲، نگاشتهٔ محرم ۶۸۹[ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۵] .

12953ـ **ملك**۲/۴۰۴۵: نسخ**۱۲۷۵** (۱۶پ ـ ۴۷ر). آغاز برابرنمونهٔ ۲، در دو باب چنانکه یاد شد [رؤیت] .

12954ـ **ملك** ۸/۴۰۴۵ : نسخ صفر **۱۲۷۵** (۸۶پ‌ـ۹۰ر) ، آغاز نزدیك به‌نسخهٔ پیش ودرپایان‌آمده:ایندورساله «نزول‌وعروج» و «مبدأ ومعاد» را بدرخواست ... سید تاج ـ الدین هادی‌الابرقوهی درابرقو جمع‌کردم .. و هردو یکی است آن برقانون اهل شریعت و این برقاعدهٔ اهل حکمت [رؤیت] .

12955ـ **مجلس**۱۰/۴۹۴۹: شکسته نستعلیق محمدجواد طبیب‌تهرانی، نجم‌الحکما **۱۳۱۴** (۴۰ر) در پایان آمده: این دو رساله

یکی مسمی است برسالهٔ عروج و نزول ویکی مبدأ ومعاد، بدرخواست مولاناالاعظم . . . سید تاج‌الدین هادی ابرقوهی در ابرقو جمع‌کردم [رؤیت].

12956ـ سپهسالار ۱۳۴۴/۵: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، انجام نانویس مانده ، مانند نسخهٔ ملك دو بابی است [ف . سپهسالار ۵ : ۴۹۶] .

مبدأ ومعاد برقاعدهٔ اهل‌حکمت

ازعزیزنسفی. بدرخواست سید تاج‌الدین هادی ابرقوهی، گفتاریست درچند فصل، و در پایان‌آمده: «نزول و عروج» و «مبدأ و معاد» هردو یکیست، آن برقانون اهل شریعت واین برقاعدهٔ اهل‌حکمت . **آغاز**: امابعد ، چنین گوید ... عزیزبن محمد النسفی ، که جماعت درویشان ازاین بیچاره درخواست‌کرده‌اند که می‌باید رساله جمع نمایید در خصوص مبدأ و معاد، و قاعدهٔ قانون اهل‌حکمت .

12957ـ ملك ۴۰۴۵/۸ : نسخ صفر **۱۲۷۵** (۸۶پ ـ ۹۰ر) آغاز برابرنمونه در پایان [رؤیت] .

مبدأ ومعاد

در ص۸۳۹ گذشت .

مثال و برزخ = برزخ و. . .

ناشناخته .

12958ـ ملك۱۷۰۹: شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**، که شاید روزگار نگارش باشد **آغاز**:... و بعد چون بعضی ازاجلاء روحانی خواهش نمودندکه به‌تفصیل عالم برزخ و مثال را بنویسم، ۶۲گ ۱۵س [ف . ملك : ۵۵] .

مثال وخیال = منامیه

از میرسیدعلی همدانی .

مثال وخیال مطلق ومقید = خیالیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در بیان مراتب ومقامات رؤیا و حقیقت مثال و خیال و ودرجات خلق درادراك علوم ومعانی، به‌نثر و نظم، باعنوان ای‌عزیز. تحریری از این‌گفتار درمجموعهٔ رساله‌های میرسید علی همدانی بنام «منامیه» آمده است.ومن در زیرنسخه‌هایی را می‌آورم‌که بنام‌کرمانی‌ویادرمجموعه‌رساله‌های او جای دارد. **آغاز**: الحمدلله حق حمده ، و الصلاة علی خیرخلقه... امابعداین عجاله‌ایست که موجب التماس عزیزی ازاخوان صفا... در بیان حقیقت مثال وخیال مقیده‌وکیفیت مراتب ومقامات رؤیا . . .

بنگرید : ذریعه : ۱۹ : ۷۶ .

12959ـ ملك ۵۲۹۸/۲۸: نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ**۸۶۰** (درپایان کلیات شاه نعمت‌الله) (۱۵۴پ-۱۶۰ ر هامش) [رؤیت].

12960ـقاهره، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶**، آغاز برابرنمونه در فهرست ازآن شاه نعمت‌الله دانسته شده است (گ۶۶پ ـ ۶۹پ) [مخطوطات ۱ :۲۳۷].

12961ـ سنا ۳۷۲/۶۲ : با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** دردفتر، همراه۸۵گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

12962ـ ملك ۴۲۶۲/۹۹ : نستعلیق **۱۱۰۹**شمارهٔ ۹۹مجموعه‌رساله‌های شاه‌نعمت‌الله (۵۰۹پ- ۵۱۴ر) آغاز برابرنمونه[رؤیت].

12963ـ مجلس ۲۴۳۴/۵ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۵۹** (ص ۳۶۳ ـ ۳۷۰) در مجموعه رساله‌های شاه نعمت الله [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

12964ـ مجلس ۳۰۶۷/۶۱: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** همراه ۹۰ گفتار دیگر همه از کرمانی (ص۲۰۹ ـ ۲۱۴) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۲] .

12965ـ **ملك** ۵۱۸/۱۷ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی **۱۲۹۸**، (ص۱۱۴ـ۱۲۱) همراه « اصول :9586» ازهمو [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۵۳] .

مثال وخیال = خیال و مثال

در ص۱۱۴۲ گذشت .

مثالیه = فانوس الخیال

مجالس

ازعلاءالدولةسمنانی، که یاداودر «آداب سفره : ۱۰۱۱» گذشت .

12966ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۲۸۱ : در جنگ‌مؤرخ **۱۰۶۳-۱۲۴۱**(ص۴۰۹ـ۴۱۰) بخشی از آنست باعنوان «نقل من مجلس علاء الدوله که شاگردش نوشته» [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

مجالس

از تاج الدین محمد فرزند عبدالکریم شهرستانی، نگارندهٔ «ملل‌ونحل»، شافعی‌اشعری (پیرامن ۴۷۹ـ۵۴۸) گفتاریست فلسفی که به کـوشش آقای جلال نایینی چاپ شده است .

آغاز: ایزدرا خلق است و امرالاله الخلق و الامراله الخلق ملکا و الامر ملکا امرا و مصدر خلق اوست، خلق او مظهرامراو خلق او نبود بامراو دروجود آمد .

بنگرید:مؤلفین‌مشار۵: ۵۶۷ (شهرستانی) کشف الظنون ۲ : ۱۸۲۰ (ملل و نحل) ــ پیشگفتار چاپ‌ترجمهٔ ملل‌ونحل ازجلال‌نایینی

12967ـ **مجلس** ۵۹۳/۲ : نستعلیق **۱۰۶۰** همراه «الابحاث» و «الافحام» ابن ـ کمونه، آغاز برابر نمونه(ص۴۰ـ۶۹) [رؤیت].

12968ـ **بغداد**، لی‌وهبی۲۳ /۲۰۲۳ : تاریخ یادنشده، باعنوان «رسالة تاج‌الدین...» **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۴۳ هست [فیلمها : ۵۱۸] .

مجالس حسنیه

ازقطب الاقطاب‌خواجه محمدچشتی‌فرزند قطب الاولیاء شیخ محمد فرزنـد احمد فرزند نصیرالدین معروف بهشیخ‌حسن‌فرزند میان‌جیو ملفوظات خواجه‌حسن‌محمد چشتی‌است ودرهند ۱۳۱۶ چاپ شده است .

بنگرید: مؤلفین مشار ۵ : ۳۶۶ .

12969ـ **بنگال**، آسیایی ۱۳ bO (۱۱۰۹): نستعلیق تاریخ یاد نشده همراه ۴۰ گفتار دیگرازهموکه ۵گفتارآن بعربی است : ۱ ـ اوراد (تقسیم اوراد) ۲ ـ جهاد برادران ۳ـ مجالس‌حسنیه ۴ـ آداب‌الطالبین ۵ـ رفیق الطلاب ۶ـ سرایت امهات صفات ۷ ـ هدایات المشیخه ۸ ـ توحید ثلاثه ۹ ـ رسالهٔ عرفانی ۱۰ـ فرق میان دوقول ، بعربی ۱۱ ـ لذات المنتهین ۱۲ـ راحة المریدین ۱۳ ـ صبر در شدت ۱۴ـ المفلس فی امان الله ۱۵ ـ الجمع بین‌الدنیا وآخره ۱۶ـ مراجین‌العشاق‌فی‌بحر الاشواق ۱۷ـ تحفةالملوك ۱۸ـالحیرةفی‌ذات الله بعربی ۱۹ـ الناس باللباس ۲۰ ـ السفر و الاقامه ۲۱ـ نکات الاخوان ۲۲ ـ نیت ۲۳ ـ ایمان ۲۴ـ اذکارومراقبات، بعربی ۲۵ـ بیان روح ۲۶ ـ جواهر العلوم بعربی ۲۷ ـ جهاد اصغر ۲۸ـ فوائد الاصول ، بعربی ۲۹ ـ قصهٔ زن گل فروش ۳۰ ـ جهاد اکبر ۳۱ ـ افسانهٔ دیوانه ۳۲ ـ دریای شهادت ۳۳ ـ فضل کسب

۳۴ـ طلب حلال ۳۵ـ مساهله درمعامله ۳۶ـ اعجوبةالعشق ۳۷ـ خلوت‌وجلوت ۳۸ـ مسجد کعبه واقصی ۳۹ـ قرآن شریف ۴۰ـ علم ۴۱ـ شرح النهایة [ف . بنگال : ۱۶۷ - ۱۷۱] .

مجاهدیه

از محمدتقی مجلسی، که یاد او دروقبله: ۳۳۲» گذشت. **آغاز:** حمدله.صلاة. وبعد چون بنای ایمان وایقان برریاضت و مجاهدات است وشکی نیست که مراد از این مجاهده مجاهدهٔ اکبر است .

12970 ـ **دانشگاه** ۲۷۸۳/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۳۸** دردفتر (ص ۱ - ۵) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۰].

مجمع اسرار القرآن فی کشف استار وجه الایمان

ازعبدالله فرزند حاج‌محمدهادی، نگارندهٔ «دلایل الدین: ۹۴۲» درتأویل برخی‌ازآیتها بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۱۷ .

12971ـ **نجف**،سیدمحسن‌حکیم۱۵۰۵: نوشتهٔ محمدجعفر فرزند نگارنده ، **۱۲۴۶** ، ۲۷۶ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

مجمع الاسرار

ناشناخته . در ذکر عبارات و اصطلاحات عرفا .

12972ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : نستعلیق رضاقلیخان هدایت، سدهٔ **۱۳** ، در فهرست نگارنده و سر آغاز یاد نشده ، همراه چندگفتارازمجذوب‌علیشاه محمدجعفرقراگزلو و گفتارهایی از شاه نعمت‌الله ولی و دیگران [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

مجمع الاسرار

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. در مبدأ و معاد، درسیزده‌سر، به‌نظم‌ونثر. **آغاز:** حمدله صلاة. ازمبدأ ومعاد بشنو خبری ـ کز مبدی و معیدیابی اثری .

12973ـ **ملك** ۵۲۹۸/۳۳ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**(پایان‌کلیات) شمارهٔ۳۳کلیات او (۱۸۹ر ۱۹۵پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12974ـ **ملك** ۴۲۶۲/۳۳ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۳ مجموعه رسایل او (۲۱۶ - ۲۲۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12975ـ **ملك** ۴۱۸۴/۲۱ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۵۳پ- ۱۵۹پ) آغاز برابرنمونه، همراه ۳۹گفتار دیگرازهمو [رؤیت] .

977 ـ 12976 ـ **مجلس** ۱۴ و ۳۰۶۷/۶۶:شکسته‌نستعلیق خوش**۱۲۶۵** این گفتاردوباردراین‌دفترآمده‌است:(۲۳۲-۲۳۶) و (ص۷۴-۷۸)، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۱۰: ۵۸۹] .

12978ـ **ملك** ۵۱۸/۲۱ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، در**۱۲۹۸** (ص ۱۴۲ - ۱۴۸) همراه ۲۲گفتار دیگرازهمو [ف. ملك مجموعه‌ها : ۵۳] .

12979ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۱: نسخ سدهٔ**۱۳-۱۴** با۴۰گفتاردیگرازهمو(ص۳۲۸- ۳۳۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۶۷۳] .

12980 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۹ حکمت: نستعلیق**۱۳۰۷-۱۳۰۹** [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

مجمع الاسرار

از هدایت [دانش پژوه] .

12981ـ **تهران** ، ادبیات ۶/۱۶۷ حکمت: دردفتری ازسدهٔ ۱۱ـ۱۲ انجام افتاده درسر آغاز آن آمده: مجمع الاسرار من‌تصانیف هدایت [ف. ادبیات ۲ : ۴۸] .

مجمع البحار

از مظفرعلیشاه، تفسیریست عرفانی‌که ۱۴ نسخهٔ‌آن درص۵۸ـ۵۹ یادشده واینك نسخه‌ای دیگر .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۲۱ .

12982ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۵۶: نوشتهٔ غلامرضا فرزند محمد حسین خراسانی ، ۲۵ج۲/۱۲۶۴ ، از روی نسخهٔ نوشتهٔ میرزا صادق تفرشی ۱۲۵۶ که از روی نسخهٔ اصل و خامهٔ نگارنده نوشته بود، ۶۱گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

مجمع البحرین

از رکن‌الدین عبدالقدوس الخفی‌الخشتی بخواهش شیخ‌ابن‌قضالی مروزی‌کرنالی ترجمهٔ بخشی از «مجمع البحرین» است [دیباجه] . **آغاز:** بعد حمدی محمدی‌که ازابتدای ظهور موجودات تاانتقاش دایرهٔ تجلیات کمالیات او است... می‌گوید ذرهٔ اسیرهوای .

12983ـ **ملك** ۶/۴۶۹۶: نسخ خوش ذیحجهٔ **۱۲۲۰** (۸۸پ‌ـ۹۱پ درمتن وهامش) وبایك پیشانی زرین [رؤیت] .

مجمع البحرین = اصطلاحات‌صوفیان

از محمد داراشکوه، که یادا‌ودردحسنات العارفین: ۱۱۲۵» گذشت. که درکلکته۱۳۴۷ ۱۹۲۹م وبکوشش محمد رضا جلالی نایینی در «منتخبات آثار» درتهران ۱۳۳۵خ چاپ شده است .

بنگرید : ف . مشار : ۱۳۸۱ .

12984ـ **بادلیان** ۱۳/۶۹ .Add : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. همراه«جواب‌وسئوال» او. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳] .

12985ـ **آصفیه** ۱۴۵۱ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

مجمع الجواهر

از سعدالدین احمد انصاری.

12986ـ **مدینه**، خانقاه‌احمدی، مکتبة المظهر۴۴: سدهٔ **۱۲**، ربعی [نسخه‌ها ۵: ۵۳۴].

مجمع حالات

باعنوانهای: حال دیگر، حال دیگر، ای عزیز. و درپایان بدین‌نام اشاره شده است . و در دیباجه از رمضان ۸۱۶ (و یا ۸۲۶) یاد می‌کند. **آغاز:** الحمدلله باوایل لذات العلوم واواسط بحلاوت‌المهموم، ولاخری‌بذوقة بحقایق المعلوم... شکروسپاس آن خداوندی که عقل نورانی‌را باطبیعت ظلمانی درخلقت...

12987ـ **ملك** ۱۷/۴۱۹۶: نستعلیق **۱۰۱۶** دراحمدآباد گجرات (۱۴۰پ‌ـ۱۹۹ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مجمع ده

گفتاریست عرفانی بدین عنوان، برای فرزندی قطب‌الدین. **آغاز:** این‌مجموعه‌ایست که بنیادکرده شد بجهت فرزندی قطب‌الدین متع‌الله تعالی... اول نصیحتی‌که سلامت دین .

12988ـ **ملك** ۱۸/۴۲۱۶ : باتاریخ **۸۶۴** در دفتر (۱۵۲پ) تنها دیباجهٔ آن است [رؤیت] .

مجموعة الفوائد = شرح گلشن راز

مجموع اللطایف = مجموعة اللطایف = مجمع اللطایف

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت ، به نثر و نظم، در چند فصل، و در اینکه فتوح در سه نوع است آغاز می‌گردد . در (ص۲۵۶-۲۹۰) مجموعه رساله‌های او چاپ افست بچاپ رسیده است
آغاز : انافتحنا لك فتحاً مبینا افتتاح سخن بنام ویست .

12989ـ **ملك** ۵۲۹۸ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان کلیات) شماره ۳۴ کلیات او (۱۹۵پ-۲۳۳پ هامش) نسخه بنام « مجموع اللطایف» ثبت است [رؤیت] .

12990ـ **تهران**، دردست کتابفروشی: ازسدهٔ **۱۰**، همراه چند گفتار دیگر از او و دیگران فیلم آن در دانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشت های آقای دانش پژوه] .

12991ـ **سنا** ۳۷۲/۶۸ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمدحکیم، شنبهٔ ۱۶رجب **۱۰۸۴** این نسخه در(ص۲۵۶-۲۹۰) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده‌است با نام «مجمع اللطایف» [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

12992ـ **ملك** ۴۲۶۲: نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۴۰ مجموعهٔ رسایل او (۲۳۳ر - ۲۵۸پ) آغاز و انجام برابر نمونه، نسخه بنام «مجموع اللطایف» است [رؤیت] .

12993ـ **ملك** ۴۱۸۴/۲۸: نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** با عنوان «مجموع اللطایف» (۱۸۵پ - ۲۲۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

12994ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۳۶-۲۶۲)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۴] .

12995ـ **ملك** ۵۱۸/۲۲ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، **۱۲۹۸** (ص۱۴۹-۱۵۰) همراه «اصول » [ف . ملك، مجموعه‌ها: ۵۳] .

12996ـ **دانشگاه** ۴۲۰۹/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۹-۳۸) درفهرست بنام «مجمع اللطایف» است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۴] .

12997ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳۱ : سدهٔ **۱۳ - ۱۴** (ص۳۳۶ - ۳۹۳)، همراه «اصول 9587» وجز آن، بنام «مجمع اللطایف» است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

12998ـ **دانشگاه** ۱۰۸۹/۴: نستعلیق تاریخ یادشده (۳۵ر - ۳۶ر) . اهدایی مشکاة آغاز بمانند نمونه ، در فهرست بنام «مجموعة الطایف» یادشده است [ف. دانشگاه] .

محاسبهٔ نفس

ناشناخته. در آن از ابوعبدالله محمد فرزند خفیف فرزند اسفکشاد دیلمی نیشابوری شیرازی درگذشتهٔ ۳۷۱ یاد شده است [دانش پژوه] .
آغاز: احمدواصلی واسلم. اعلم یا اخی وحبیبی ... اینکه از کلمات یکی از اکابر است که فرمود سرمایه تودل است و وقت تو .

12999 ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۲۳ : نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** (۳۶۶پ-۴۰۱ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۶۷۶] .

محامد حماویه

از مولوی سید برهان الدین ، درگذشتهٔ ۸۲۵ .

13000ـ **آصفیه** ۱۶۵۱ تصوف: نوشتهٔ

۱۳۲۵ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

محبت = حقیقت محبت

از میرسید علی ، درص ۱۱۲۸ گذشت .

محبت نامه

از خواجه عبدالله انصاری، که یاد او در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت. در یك مقدمه و بیست وهفت باب. در مجموعه رساله‌های او به کوشش تابندهٔ گنابادی۱۳۱۹خ چاپ شده‌است **آغاز:** الحمدلله علی‌نعمه والصلاة علی... قال عبدالله بن . . . آنچه عادت و اشارت است از تفرقه وحکایتست وآنچه جمع است ورأی نطق

بنگرید : ف . مشار : ۸۰۷ .

13001**ــ شهید علی‌پاشا**۱۳۸۳/۸: باتاریخ **۹۰۶** دردفتر دراسفراین (گ ۱۳۵ـ ۱۵۷) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۴] .

13002**ـمجلس**۵۱۳۸/۱۳۱: نستعلیق باتاریخ **۱۰۳۴ - ۱۰۵۷** درجنگ ابن‌خاتون [رؤیت].

محبت نامه

از حقیقی ، خلیفهٔ فضل‌الله نعیمی [ذریعه ج۲۰]. کتابی بدین‌نام‌را عزاوی ازعلی‌الاعلی حروفی دانسته ودکترصادق کیا باحتمال آنرا از فضل‌الله حروفی نگارندهٔ «جاودان نامه : ۱۱۱۱» دانسته است. **آغاز:** هودرتقسیم وجه آدم وحوا بشناس وبخوان ای خوانندهٔ خطوط وجه کریم‌آدم. محبت نامه‌شداین‌جمع را نام‌ـ بحکم جاودان نامهٔ حق .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۱۳۸ ــ لغت نامه (حروفیان) ۴۸۷ .

13003**ــ الهیات** ۴۰۶/۲د: نستعلیق یوسف‌بن‌محمد۲ع۷/**۱۰۸۴** درقصبهٔ اسکندریه (از ۱۲۵پ ــ ۲۳۷پ) آغاز برابر نمونه در فهرست نام نگارنده یادنشده‌است [ف. الهیات ۱ : ۲۹۵] .

13004**ــ سنا** ۲۵۳/۱: نستعلیق صفر **۱۱۰۷** (ص۱ـ۲۷۱) درفهرست از حقیقی یاد شده است. آغاز برابر نمونه، نسخه ازآن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳] .

13005**ــ واتیکان** ۱۴۰/۱ : **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۵۹هست درفهرست ازآن حقیقی یادشده است [فیلمها ۱ : ۵۶۲].

محبت نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. درعشق به روش‌عرفانی. این‌گفتاردرمجموعه سیزده‌رسالهٔ او (ص ۳۸ ــ ۴۶) چاپ شده است. **آغاز :** الحمدلله الذی عین عین حبیبه بحبه فی‌علمه... محبت مقام الهی بود ــ محبت به از پادشاهی بود .

13006**ــ ملك**۴۲۱۶/۴: نوشتهٔعباس فرزند عبدالله فرزند ویکی **۸۶۴ - ۸۷۴** در مصر (۸۹پ ــ ۹۲پ) آغاز برابرنمونه ، نویسنده از نگارنده نام نبرده‌است [رؤیت].

13007**ــ ملك** ۵۶۸۵/۳: نستعلیق با تاریخ رجب **۹۹۷** در دفتر (۸ر ــ ۹ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13008**ــ تهران** ۱۳ مــج در دست کتابفروشی سدهٔ**۱۰** ، همراه چندگفتار دیگراز اوودیگران**فیلم**آن دردانشگاه ش۳۴۹۷هست [یادداشت‌های‌آقای دانش پژوه].

13009**ــ سنا**۳۷۲/۲۲:نوشتهٔ**۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

13010**ــ ملك** ۴۲۶۲/۱۰: نستعلیق

۱۱۰۹ شمارهٔ ۱۰ مجموعه رساله‌های او (۸۳ ر ـ ۸۵پ) آغاز برابر نمونه، در نسخه بعنوان «رساله» یادشده است [رؤیت].

13011ـ قاهره، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت: نوشتهٔ درویش حسین کوثری، ۱۱۵۳ (گ۲۴۹ ـ ۲۵۰) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۲۹].

13012ـ مجلس ۳۰۶۷/۲۰: شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۵ (ص۱۱۱-۱۱۸)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۱ گفتاردیگر از هموکه ۲ شمارهٔ آنها مکرر است [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۱].

13013ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ ۱۲۶۷ (گ۱۳۹ ر ـ ۱۴۱ پ) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۵۳].

13014ـ دانشگاه ۴۳۲/۸: نسخ محمد علی کرمانشاهی، ۱۲۸۹ (۱۱۷ر ـ ۱۱۲ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۱].

13015ـ دانشگاه ۴۲۰۹/۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱۱۰ ـ ۱۱۵) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۴].

13016ـ سپهسالار ۵۷۷/۸: تاریخ یادنشده (ص۱۵۶ ـ ۱۶۵) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۹].

13017ـ قاهره، دارالکتب ۱۱/۲۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق، بی‌تاریخ (۱۴۲ پ ـ ۱۴۵ ر) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۲۸].

محبت و عشق = عشق

محبوب الصدیقین

ازپیرجمال اردستانی، که یاد او در تنبیه العارفین: «۱۰۹۹» گذشت. به‌نظم و نثرعرفانی بسال ۸۶۶ [ابن‌یوسف]. آغاز: روز از نور عشق شد خرم ـ ظلمت شب درید جامهٔ غم.

13018ـ ملك ۵۹۳۵/۵: نستعلیق خوش اواخر سدهٔ ۹، در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13019ـ مجلس ۱۱۳۲: نستعلیق علی اشرف فرزند علی در ۱۲۳۵ در «کلیات» او [ف مجلس ۳ : ۵۴۱].

محبوب القلوب = شمس وقهقهه = محفل آرا

از میرزا برخوردار فرزندمحمود ترکمان فراهی، متخلص به ممتاز، منشی منوچهرخان فرزند قرچغای سدهٔ ۱۰ـ۱۱، داستانهاییست عرفانی (یکی ازآنها شمس وزیر و قهقهه) در اخلاق وآداب وزندگی بزرگان، هنگامی که دراصفهان نزد حسنقلی‌خان‌قورچی باشی‌شاملو بوده، دریك‌مقدمه وپنج‌باب نگاشته است. این کتاب نخست «رعناوزیبا» نام داشته وبادستبرد درآن «محفل آرا» ودرنگارش‌سوم آنرا «محبوب القلوب» نامیده است. بسال ۱۲۶۸ وپس ازآن چندبار چاپ شده‌است. آغاز: ۱) همای اوج فصاحت اعنی خامهٔ نکته دان در فضای عالم. آغاز: ۲) مناجات از اظهار ندامت و عصیان وطلب عفو... الهی بزرگی وحشمت تراست.

بنگرید: ذریعه ۱۱۰۲:۹ و ۱۴: ۲۲۵ و ۲۰ : ۱۴۱ـ ف. مشار ۱ : ۱۴۰۲.

13020 ـ ساری، طاهری شهاب: نستعلیق زیبا، سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۳].

13021ـ رضوی ۲۹۶ تاریخ: نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونهٔ ۲، زرین، ۴۸۲ گ ۱۶س [ف. رضوی ۷ : ۱۶۸].

13022ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۰۹:

تعلیق خوش سید عزیزالدین، ۲رجب **۱۲۱۲**، زرین [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

13023ـ **دانشگاه** ۵۱۴۷ : نستعلیق محمد جواد فرزند ملا ابوالحسن، در **۱۲۲۰** بدستور آقامحمدرضا، زرین، پدر نگارنده در فهرست بنام‌محمد یاد شده، ۳۷۴گ ۱۹ س[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۵] .

13024ـ **مجلس** ۶۸۴: نستعلیق **۱۲۲۶** آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۱۴۱ گ ۲۰ س [ف . مجلس ۲ : ۴۳۶] .

13025ـ **تهران**، ملی۲۸۵ف: نستعلیق محمد لطیف فرزند محمد شریف ، چهارشنبهٔ **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۵۵ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۲۷۷] .

13026ـ **مجلس** ۳۰۰۵: نستعلیق علی اصغرمازندرانی مشهور بمنتظر ۱ع۸/ **۱۲۳۶** درشهررشت بخواهش حاجی‌عبدالوهاب، زرین ۳۵۸ص ۲۰س [ف . مجلس ۱۰ : ۴۵۶] .

13027ـ **سپهسالار** ۶۸۹۰: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۶شوال **۱۲۵۱** ، آغاز افتاده، ۷۹ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۹].

13028ـ **ری** ، عبدالعظیم ۲/ ۱۴۵ : محمدحسن‌فرزند ملامهدی‌محرر، ۲ع/ **۱۲۶۲** بدستورمیرزا محمدتقی‌شیخ الاسلام، آغازافتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۰] .

13029ـ **تهران**، دهخدا۲۷۴: نستعلیق میرزا طبیب تفرشی، دوشنبهٔ ۲۶رمضان **۱۲۷۴** در تهران، در فهرست نه بابی و پدر نگارنده محبوب یادشده است [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۵] .

13030 ـ **رضوی** ۹۴۴/۴ ادبیات (۴۸۷۲) . نوشتهٔ مشتری خراسانی، نزدیك **۱۲۹۴** گزیدهٔ اشعار آنست [ف . رضوی ۷ : ۷۶۵] .

13031ـ **سپهسالار** ۱۷۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: الهی‌بزرگی وحشمت توراست [ف. سپهسالار ۵ : ۵۱۹] .

محبوبیه

از خواجه محمد پارسا [گلچین معانی] . که یادآوری «تفسیر:۱۹» گذشت .

13032 ـ **مجلس** ۲۴۱۹/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** (ص۲۱ ـ ۲۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۷] .

محاکمة = محاکمة بین الطائفین

ازفیض، درص ۸۴۰ گذشت.

محرم اسرار

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۲۰:۱۴۹ .

13033ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۶ق۲ : تاریخ یاد نشده (ص ۷۸ ـــ ۱۵۷) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۴۲] .

محرم اسرار

از عبدالکریم فرزند فرید انصاری.

بنگال، آسیایی۳/ ۷۲ aO (۱۱۰۷) : شکسته تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۴۸] .

محشرنامه

ازکتابهای حروفیان. درآن ازتاریخ‌شب آدینهٔ پایان رمضان **۸۱۷** یادشده است [دانش پژوه] دردریعه‌کتابی بدین نام ازمیرعلی (علی الاعلی) حروفی، ودر فهرست موزهٔ بریتانیا کتابی بدین نام از ابوالفضل حروفی یاد شده است .

بنگرید : حروفیان و پسیخانیان ، دکتر کیا ـ لغت‌نامهٔ دهخدا (حروفیان) ۴۸۸ .

13034ـ**واتیکان**۲۱(بورگ): نوشتهٔ

۱ع۱۰/۱۰۲۴ـ فیلم آن در دانشکاه‌ش ۱۰۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲].

13035ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۵۸۸ نوشتهٔ **۱۱۲۰** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳].

محفل آرا = محبوب القلوب

محکی العاشقین

از درویش علی فرزند یوسف، نگارندهٔ «زبدة‌الطرایق: ۱۱۸۶» وجز آن. بسال ۸۲۰ (= سال وی‌ضاد وکاف شد وسلام) نگاشته است وسخنان سهروردی، سعدی، عراقی، روزبهان اوحدی، خواجهٔ انصاری، احمدغزالی، مولوی عین‌القضاة، نجم‌الدین‌کبرای خیوقی در آن آمده است. نام‌کتاب و تاریخ انجام در پایان نسخهٔ نجف به‌نظم آمده‌است. **آغاز:** بعدازحمد خدای تعالی ودرود برانبیا(ص) چنین‌گوید.. درویش علی‌بن الکرکدی.

13036ـ **نجف**، امیرالمؤمنین : تاریخ یادنشده، درپایان‌دفتری‌کهن، آغازبرابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

محمودیه

ازعلی فرزند غلامعلی قزوینی، در اسرار حج، بروش عرفانی، برای میرزا محمود امین نگاشته است. **آغاز :** حمد بیحد مر حضرت کردگاریراست‌که معمار عنایتش به‌رقیمه: قلب المؤمن بیت‌الله، قلوب فقرا و درویشانرا خانه ساخت.

13037ـ **دانشگاه** ۳۲۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده، ۱۲۰گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۳ : ۴۹۰].

محیی‌القلوب‌للصوفیین‌المنحرفین

در ص۸۴۰ گذشت.

مخازن قادریه

13038ـ **بنگال**، آسیایی aO ۵۸/۵ (۳۹۹) : نستعلیق، با تاریخ **۱۱۳۹**، مخزن چهارم آنست [ف. بنگال : ۱۳۹].

مخبرالیقین

از محمد جواد، قاهر اصفهانی دارابی، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و مخبرالدوله علیقلی‌خان، دریك مقدمه ودوباب ۱ ـ گزارش اصطلاحات صوفیان ۲ ـ گزارش برخی از سروده‌ها، ازآن میان سرودهایی از حافظ وپاسخگویی یکسانی‌که ازحافظ خرده‌گیری‌کرده‌اند. **آغاز:** فصحای بلاغت‌به‌جواهر براعت وبلغای فصاحت به‌اباهر براعت.

13039ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۰۲ نوشتهٔ نگارنده، ۲۰ رجب **۱۲۹۶**، ۸۸ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی].

مختصر التحفة القادریه

از ابوالمعالی محمد [دانش‌پژوه].

13040ـ **مدینه**، عارف حکمت ۷ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰].

مختصر موجودات

ناشناخته.

13041ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ۱۸ : نوشتهٔ میر محمد چشتی، در **۱۲۰۵** ۱۴س [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۴۲].

مختصر الولایه

از ابوعبدالله سید محمد سمرقندی، در تصوف وسلوك، در چهار باب، که به‌ترکی نیز ترجمه‌شده‌است [ن. طرازی]. **آغاز:** الحمدلله نورقلوب العارفین بنور معرفته . . . اما بعد، می‌گوید الضعیف... ابوعبدالله السید محمد...

الهام درباطن فقیر رسید که .

13042ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۸۲۰ سدهٔ **۱۳** ، [ترجمهٔ ایرج‌افشار. نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

13043ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۱تصوف فارسی طلعت: نسخ‌زیبا، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، درچهار باب ، ۱۶۰ گ ۱۳ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳۸] .

13044ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۱/۳۳ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه (۱۶۱ پ - ۲۳۱ر) ۱۹ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳۸] .

مخزن الاسرار

از شاه نعمت‌الله ، درص ۱۱۸ گذشت . و اینك نسخه‌هایی دیگر :

13045ـ **سنا**۶۹/۳۷۲: نوشتهٔ**۱۰۸۴** همراه ۸۵گفتار دیگر ازهمو. همین نسخه‌است که در (ص ۲۹۱ - ۲۹۳) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶:۵۸۴] .

13046ـ **مجلس**۶۸/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص۲۶۲-۲۶۴)، آغازبرابر نمونه، همراه ۹۰گفتاردیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۴] .

مخزن الاسماء

از محمدعلی شریف، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) . دربیان اسماء حسنی در دوجلد . جلد یکم در ۴۶ مقام و در هر مقام مراتب وقواعد و نکات. جلد دوم در۲۴رشحه. انجام نگارش جلدیکم ۲۱صفر ۱۲۸۰. **آغاز:** احمدك یامن نورحقایق الموجودات بفیوض.. امابعد فیقول العبد الذلیل .

13047ـ **تهران،** دکترقاسمزاده ۲۷: نسخ آقاسیداحمد لواسانی طهرانی ، شنبهٔ ۱۰ ج۲/**۱۲۸۹** هردو جلد را دارد [رؤیت] .

مخزن الغرایب

از احمد علیخان فرزند شیخ غلام محمد هاشمی سندیلوی ، بنام میرزا نجف‌خان بهادر بسال ۱۲۱۸ (ختم صحف) در دهلی نگاشته است. درآن آمده : تا امروزکه هزارودوصد و هفدهٔ هجری است . این تذکره از لطف قدیر قیوم ـ گردید بمخزن‌الغرایب موسوم ـ تاریخ تمامیش مراشد درخواب ـ ختم از هاتف غیبی معلوم . **آغاز :** حمد فصاحت بنیان و لآلی معانی بلاغت توامان .

بنگرید : استوری ۱ : ۸۸۱ .

13048ـ **بادلیان**۳۹۵: نستعلیق‌اسیری پرشاد قوم، چهارشنبهٔ ۱۱صفر **۱۲۲۴**، ۵۲۰ گ ۲۵س، آغاز برابرنمونه [ف. بودلیان ۱: ۳۱۶]. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۰۱۰ هست [فیلمها : ۱۸۹] .

مخزن المعانی

از مولونا ابن‌بدرعربی، خلیفهٔ‌شیخ یحیی منیری که در ۷۸۲ درگذشته است ، نگارندهٔ مکتوبات [ذریعه ۹ : ۱۱۱۵] .

13049ـ **آصفیه**۱۳۳۹تصوف: نوشتهٔ **۱۰۹۲** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

المداخل والمخارج = کتاب...

از امیر حسن فرزند امیر حیدر حسینی واسطی .

13050ـ **آصفیه**۴۵۳متفرقات: نوشتهٔ **۱۲۳۴** [ف. آصفیه، میرعثمان علی۴:۶۶۸] .

مدارج افهام الافواج

ازصاین‌الدین ترکه، که‌یاداو در «شق‌القمر: ۱۲۶۱» گذشت. همانکه در ص۵۹ این‌فهرست

ازحسین خوارزمی دانسته‌شده. درتفسیر آیت ثمانیه ازواج، در مازندران ۶ ذیقعدهٔ ۸۳۱ بانجام رسیده ، مقالت اولی دربیان آنچه مفسران در معانی این آیت ذکر کرده‌انددردووصلت. **آغاز** بعد از سپاس بیحد و قیاس خدایی را و درود بی‌انجام .

13051 ـ **مجلس** ۸۳۸۷/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ذیحجهٔ **۹۰۳** (ص ۱ـ ۴۴) همراه چندین گفتار از صاین‌الدین ترکه خریداری از ترقی [رؤیت] .

مدارج البطون فی ازالة الشکوك

از عزیزالدین نسفی.

13052ـ **بایزیدولی‌الدین**۱۸۲۵/۱ نسخ ۲۲ع۱/**۸۵۱** (۱ ـ ۹) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۴۲ هست [فیلمها: ۴۷۶] همراه ۲۷ رسالهٔ دیگر که همه ازصاین‌الدین خجندی می باشد به‌آنچنانکه در ص ع آمده .

مدارك الاسرار

13053 ـ **بنگال** ، آسیایی Oa۲۰/۲ (۱۲۰۲): شکسته ، تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال : ۱۲۶] .

مذهب التصوف واهله = بیان ...

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت .

13054ـ **سلیمانیه** ۱۲۰۸/۴ : نسخ باتاریخ **۸۳۹** در دفتر (۲۱۰پ ـ ۲۱۲ ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۱۲ هست [فیلمها : ۶۱۰] .

مرآت = رسالهٔ . . .

از مسعود فرزند عبدالخالق نیشابوری با عنوان مقاله : ۱ ـ محبت الذات والصفات و الافعال والاثار ۲ـ محبت ۳ـ خواص محبت ۴ـ تعریف عشق بمذهب حکما ۵ ـ حسن نزد اهل مجاز ۶ـ کیفیت وقوف محبت ۷ـ شرایط محبت ۸ـ شرایط معشوق ۹ـ خاتمه.

13055ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۷/ ۲۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، بایادداشت ۱۱۰۳ (۶۴ ـ ۶۹) [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۰] .

مرآت الآخره

از ملامحسن کاشانی، که یاداو در «تفسیر آیت امانت:۵» گذشت. آمیخته‌ایست ازفارسی وعربی درچهارباب ویك خاتمه، که در۱۳۰۳ وپس ازآن چند بار چاپ شده است . **آغاز:** الحمدلله الذی جعل‌الدنیا متاعاً والاخرة دار‌ـ القرار .

بنگرید : ف مشار:۱۴۱۹ ـ ذریعه ۲۰

13056ـ **مجلس** ۱۹۵۸/۳ : نوشتهٔ نزدیك **۱۱۰۷** (ص۴۰۸ ـ ۴۲۶) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۶۶۳] .

13057 ـ **دانشگاه** ۱۵۵۶/۱۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۷۶رـ۸۶پ) [ف.دانشگاه ۸ : ۱۷۸] .

مرآت الافراد

از پیرجمال اردستانی، که یاداودر «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت ، همراه چهل و نه رساله به‌نثر ونظم عرفانی است که در پنجشنبهٔ ۱۱ ج ۸۶۶/۱ بانجام رسید، است. در پایان بسیاری ازرساله‌ها خواننده‌را به‌«شرح‌الکنوز» خود برگشت داده است . در پایان رسالهٔ یکم‌آمده: ای‌اخی درکتاب مرآت الافرادنیك تأمل‌کن معنی این‌باشدکه بدانی فردچون‌باشد **آغاز:** ای‌آنکه مشتاق‌جمال‌دوستی ومیخواهی که معرفت الهی فهم‌کنی طلب صحبت درویشان کن و اگر راه بدرویشی نمی‌بری .

13058ـ ملك ۵۹۳۵/۱ : نستعليق خوش اواخر سدهٔ ۹، شمارهٔ ۱ كليات او، زرين آغاز برابر نمونه رساله‌های پسين عنوانی ندارد [رؤيت] .

13059ـ مجلس ۱۱۳۲: نستعليق علی اشرف فرزند علی . در ۱۲۳۵ در «كليات» او (ص ۴۵۱ ـ ۵۵۰) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳ : ۵۴۱] .

13060ـ شيراز، صدرالدين محلاتی: نسخ سيد محمدحمزوی، در «كليات» مؤرخ ۱۲ شعبان ۱۲۳۸ او [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳] .

مرآت الايمان

ازشاه محمد خاموش نظام‌الدين، درگذشتهٔ ۸۶۰، دراين كتاب فروع پنجگانه: نماز، روزه، زكاة، حج، جهاد را با مراتب اطور سبعه قلبيه تطبيق داده‌است. آغاز: سپاس بيقياس وستايش بی‌آلايش احديرا سزاست‌كه همهٔ مخلوقات را مبدأ كوی اوست .

بنگريد : ذريعه ۲۰ :

13061ـ رضوی ۲۶۶ حكمت: نستعليق ۱۰۵۲ وقف ابن‌خاتون ۱۰۶۷ ، ۹۵گ، ۱۰ س [ف . رضوی ۱ : ش۲۶۶] .

مرآت التائبين

از ميرسيدعلی‌همدانی، كه يادداودر «آداب وسير : ۱۰۱۴» گذشت . در چهار باب : ۱ ـ حقيقت توبه و وجوب آن ۲ـ درآنچه توبه از وی واجبست ۳ـ شرايط توبه ۴ـ درباعثهٔ تايب برتوبه [نسخهٔ ۴۲۷۴ ملك] : آغاز: حمد و ثنای نامتناهی‌حضرت حكيمی‌راكه آثار ترياق توبه را سبب شفا... امابعد، چون باز كشيدن عنان نفس .

13062ـ ملك ۴۲۱۶/۱۴ : نوشتهٔ احمد فرزند علی‌فرزندحسين‌طبسی درطبس ۱۴ صفر ۸۶۴ (۱۱۵پ-۱۴۲) آغاز برابر نمونه، نام‌كتاب و نگارنده درنسخه يادنشده [رؤيت] .

13063ـ ملك ۴۱۹۰: نستعليق‌محمد فرزندغياث‌الدين فرزند شمس‌الدين نوربخشی ۲۰ع۲ ۸۷۶/، آغاز برابرنمونه [رؤيت] .

13064ـ قاهره ، دارالكتب ۷۰/۱ تصوف فارسی : نسخ خضر فرزند عبدالله ، از پيروان قاسم پاشا مشهور بقاسم حرزی، ۵ صفر ۸۹۲ (گ ۱ـ۶۳) ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲ : ۱۴۱] .

13065ـ ملك ۴۲۵۰/۱۱ : نستعليق كهن با تاريخ ۷ صفر ۹۰۷ در شمارهٔ پيشين ، (۲۴۷پـ۲۷۹پ) آغاز برابرنمونه[رؤيت] .

13066ـ مجلس ۳۸۷۱/۱۰ فهرست نشده: همراه باچندگفتار ازميرسيدعلی همدانی مؤرخ ۹۲۴ (ص۳۶۲ ـ ۳۶۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

13067ـرضوی ۲۶۰ اخلاق(۳۵۶۸) نستعليق درويش‌علی، رجب ۱۰۷۰ ، آغازبرابر نمونه ، در فهرست نگارنده باحتمال نام برده شده، ۵۸ گ۱۱س همراه «قاعده» [ف. رضوی ۶ : ۴۶۶] .

13068ـ ملك ۴۲۷۴/۱ : نستعليق هندی سدهٔ ۱۱ (۱پ ـ ۲۲ر) همراه ۲۴ گفتار ديگركه ازاو دانسته شده، زرين، آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

13069ـ تهران ، ادبيات ۶۶/۳ جوادی: باتاريخ ۹۸۸ـ ۱۱۸۸ دردفتر [ف. ادبيات ۳ : ۲۶] .

13070ـ دانشگاه ۳۶۵۴/۱ : نسخ علی عسكر فرزند مؤمن تولمی ۱۲۳۲ (۱پ ۱۶پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۰] .

13071ـ قاهره، دارالکتب ۸م‌مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، زدین (گ۴۶ ـ ۷۸) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۱] .

مرآت الحبیب

از پیرجمال اردستانی .

13072 ـ پاریس S. P. ۸۱۳ : نستعلیق ، ضمن مجموعه رساله‌های او مؤرخ ۸۶۸ ـ ۸۷۳. فیلم آن دردانشگاه‌ش۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

مرآت‌الحدائق = مرآت‌الحقایق

لطائف الحدایق

از عبداللطیف فرزند عبدالله کبیر عباسی یزدی گجراتی ، درگذشتهٔ ۱۰۴۸ این گفتار گزارشی‌است بر «حدیقهٔ» سنائی که‌بسال ۱۰۳۸ بانجام رسانده و درآن ازمکتوبات شیخ احمد سرهندی فاروقی نقشبندی‌واز۱۰۳۵و۱۰۳۷ یاد شده‌است. و از «خلاصهٔ احوال‌الشعرا »ی خود که در هفت طبقه بنام شهاب الدین محمد شاه جهان پادشاه غازی و میرعماد الدین محمود الهی همدانی در ۱۰۴۰ ـ ۱۰۴۲ نگاشته یاد می‌کند. **آغاز:** سپاس وستایش مبدعی است که بسخن پاك سخندان و سخنگوی را ابداع کرد وحمد ومدح مخترعی داست‌که پرتو نور .

بنگرید : دیباجهٔ حدیقه ـ استاد مدرس : لج ـ مؤلفین مشاد ۳ : ۹۳۵ .

13073ـ دانشگاه۳/۳۳۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گزیده‌ایست ازآن وددفهرست«مرآت الحقایق» یاد شده (ص ۹۲ ـ ۱۹۲ هامش) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۰۳] .

13074ـ دانشگاه۲/۳۱۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۱۵۳ ـ ۸۱۳) آغاز برابر نمونه . دوفهرست « مرآت‌الحدائق» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۹] .

13075 ـ کابل، سلطنتی۲۴ ۲۰: تاریخ یادنشده، در فهرست «شرح حدیقهٔ سنائی» یاد شده [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۵۲۳] .

مرآت الحق

از محمد جعفر مجذوب علیشاه ، درگذشتهٔ ۱۲۳۹ ،که یاداو در «اثبات نبوت : ۸۷۲» گذشت . درتصوف و سلوك ، در پانزده فصل: صوفی ومتصوف، گفتار علما وفقهادراین باره، کیفیت سلوك و بیان اصول دهگانه ، سیر معکوس، عظمت و جلال دل صاحبدل ، اطوار سبع المثانی، تحقیق تجلی ، منامات وواقعات بسال ۱۲۳۶ نگاشته، ودر۱۳۱۵خ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله و سلام علی‌عباده الذین اصطفی .

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۲۱ .

13076ـ مجلس ۱۷۸۳/۹ : محمد حسین فرزند اسماعیل فرزند حسین تفرشی ، **۱۲۴۰** (ص۵۶۷ ـ ۶۹۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۲۸۵] .

13077ـ رضوی۲۶۱اخلاق(۵۹۶): نسخ خوب **۱۲۶۳** آغاز برابرنمونه ، ۹۲گ ۲۶س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۷] .

13078ـ رضوی۲۶۲اخلاق(۶۹۴۸) شکسته نستعلیق محمدصادق، ۱۶شعبان **۱۲۶۷** ازآغاز تامیانهٔ فصل‌هشتم‌را دارد، ۱۰۲ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۶ : ۴۶۷] .

13079ـ رضوی۲۶۳اخلاق (۶۹۷۷) نستعلیق محمدصادق، سه‌شنبهٔ ۳ محرم **۱۲۶۸** از میانهٔ فصل هشتم تاپایان‌را دارد، ۷۷گ۱۲ س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۷] .

13080ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13081 ـ مجلس ۳۸۷۳/۳ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص ۱۳ـ۲۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۷].

13082 ـ مجلس ۲۱۱۶: تحریر روشن سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۵۳۹ ص [ف. مجلس ۶: ۹۶].

مرآت الحقایق

از محمد دهدار (بنگرید: الف انسانیت ۳» گزارش بیتی از «گلشن راز» شبستری است: عدم آیینه عالم عکس وانسان ـ چه چشم عکس وروی شخص پنهان. در شش فصل ۱ ـ حقیقت وجود (سپس هر فصل برای یکی از پنج واژهٔ مصراع یکم بیت) ۲ ـ عدم ۳ـ آیینه ۴ـ عالم ۵ـ عکس ۶ـ انسان. خاتمه‌در گزارش مجموع بیت. **آغاز:** سپاس بیقیاس واجب الوجودیرا که ماهیات ممکنات آیینهٔ وجود اوست.

13083 ـ قاهره، دار الکتب ۲۰/۵ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق ۱۲۶۷، زدین (۸۰پ ـ ۱۲۹) ۱۷س، آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده [ف. مخطوطات ۲: ۱۴۱].

13084 ـ نجف، آقا بزرگ تهرانی ۱۲مج: نوشتهٔ عبدالعلی فرزند علی نقی سعدآبادی زنجانی، ۱۳۵۰ در مجموعه بخامهٔ نگارندهٔ ذریعه ودیگران، (۶۵ د ـ ۸۷ د). فیلم آن در دانشگاه ش۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱: ۷۵۱].

مرآت الحقایق = مرآت الحدائق

مرآت السالکین

از ملامقصود دهبیدی، در احوالات دهبیدیه باید «مقامات» نیز ازهمین دهبیدی باشد.

13085 ـ مدینه، عارف حکمت ۳۷ف: [نسخه‌ها ۵: ۴۵۰].

مرآت السعداء

از محمدفاضل فرزند شاه ابوالمعالی، در عرفان، در یك مقدمه وهفت باب ویك خاتمه.

13086 ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۱۴: نستعلیق، گویا نسخهٔ اصل، باتاریخ رجب ۱۱۰۸ دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۹۶].

مرآت الشهود

از عبدالقادر فخری مدراسی، نگارندهٔ «بضاعت فخریه: ۱۰۶۴» وجز آن.

13087 ـ آصفیه ۱۵۶۹ تصوف: تاریخ یاد نشده همراه «سبحات: ۱۱۸۸» از همو. [ف. آصفیه ۴: ۱۸۶].

مرآت الصلاة فی اسرار الصلاة

از علیمحمد فرزند محمد حسین همدانی اصفهانی، در ده باب بایك تمهید درچندعنوان بسال ۱۰۷۹ نگاشته است. **آغاز:** حمدله... وبعد معروض می‌دارد عبدفانی علیمحمد بن.

13088 ـ تهران، استادمینوی ۱۰۸: نستعلیق سدهٔ ۱۴ [نسخه‌ها ۶: ۶۸۵].

مرآت العارفین

گویا ازمیرزا ابوالقاسم بابا ذهبی شیرازی که یاد او در «تباشیر الحکمة: ۱۰۷۲» گذشت. درتبریز در ۱۳۲۰ با «مناسك العاشقین» بچاپ رسیده است [مشار] واین جز «مرآت العارفین» اوست که به‌نظم است. **آغاز:** الحمدلله الذی نور قلوب الصادقین بهدایة العرفان... شکر و سپاس مرآن رؤف رحیمی‌را.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۴۶ ـ ف. مشار ۱۴۲۲.

13089 ـ دانشگاه ۵۲۰۲/۱: شکسته نستعلیق شنبهٔ ۱ شعبان ۱۲۸۹ نویسنده آنرا از شیخ محمود شبستری پنداشته ولی باید از بابای

ذهبی باشد، آغاز برابر نمونه (۱ر ـ ۱۰پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۹] .

مرآت العارفین

از شاهزاده مسعودبیگ، شیرخان، احمد فرزند محمد بخارائی هندی صوفی درگذشتهٔ ۸۳۶. در مراتب سه گانهٔ عرفان : علم یقین ، عین الیقین، حق الیقین. ودرهند چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق آدم علی صورته .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۳۵ ـــ مؤلفین مشار ۶ : ۱۶۹ ـ تذکرهٔ علمای هند : ۲۲۶ کشف الظنون ۲ : ۱۶۴۸ ـ هدیة العارفین ۱ : ۴۲۰ .

13090ـ **رضوی** ۲۶۱ حکمت: نسخ تاریخ یاد نشده، وقف ابن خاتون در **۱۰۶۷** ، ۹۲گ، ۲۳س [ف . رضوی ۱ : ۸۴] .

13091ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۵۲۵ سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

13092ـ **بادلیان** ۲۶۷۹ وینفیلد۳۵: نستعلیق محمد عظیم الدین، ۳ع۱/**۱۱۵۱** ، ۱۰۵گ ۱۵س. فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۳۴ هست [فیلمها : ۱۹۲] .

13093 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك E ۱۷۴ (۹۷۸): تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۵۹] .

مرآت العاشقین

از فخرالدین علی.

13094ـ **بنگال**، آسیایی aO۶۷/۴ (۱۵۸۶): تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۴۴].

مرآت العشاق

در گزارش اصطلاحات صوفیان به ترتیب تهجی. ازآب حیاة تایوم الجمعة. اخیراً دراتحاد جماهیر شوروی چاپ شده است. **آغاز :** آب حیاة وجودمطلق وتعین اول را گویند .

مرآت الکائنات

ازعلی فرزند حسین السیدی. **آغاز:** حمد فراوان وشکر بی پایان اول خالق زمین وآسمان

13095ـ **قاهره**، دارالکتب۹ مجامیع فارسی : بی تاریخ (گ ۱۷۷ ـ ۲۰۵) ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۲] .

مرآت الکاملین

از مجدالاشراف جلال الدین محمد ذهبی نگارندهٔ «تحفة الوجود : ۱۰۷۶» وجز آن . درشرح مهر نبوت، در۱۲ع۱/۱۳۰۱ نگاشته وچاپ شده است. **آغاز:** حمدله . . . امابعد الحمدلله الذی هدینالهذا. . . علیکم ایهاالاخوان بالعمل الاربعة الارکان مثلث الکیان.

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ف . مشار : ۱۴۲۲ .

13096ـ **دانشگاه** ۳۵۷۶/۶: نستعلیق حاج سید محسن موسوی سپاهانی، **۱۳۰۴** ، آغاز برابر نمونه (۹۹ پ ـ ۱۱۵ ر) همراه «تحفة الوجود» از همو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۳] .

13097ـ **الهیات** ۴۲۷/۷د: نستعلیق موسی طباطبائی اصفهانی ذهبی، باتاریخ **۱۳۰۵** در دفتر بهمین خامه (۸۹پ ـ ۱۰۱پ) [ف . الهیات ۱ : ۲۹۸] .

13098ـ **نجف**، شوشتریها: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۲۰ :].

مرآت المحققین

از رونق علیشاه کرمانی، میرزامحمدحسین فرزند محمد کاظم درگذشتهٔ ۱۲۲۵ یا ۱۲۳۰ به نثر و نظم درسیروسلوك درچهارباب ویك خاتمه ۱ـ شریعت وطریقت ۲ـ معرفت و حقیقت ۳ـ توحید وفنا درشیخ ۴ ـ فناء درالله و باقی الله .

خاتمه درمقام قلندی. (بنگرید: مرآت‌المحققین :محیی‌الدین) **آغاز**: العظمةلله‌العلی‌العظیم‌الذی رفع‌السموات بغیر عمد . . . چنین گوید فقیر .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۲ — مجمع — الفصحاء ۲ : ۱۴۶ — ریحانةالادب ۲:۱۰۱— ریاض العارفین : ۴۵۱ — طرایق الحقایق ۲: ۹۲ .

13099ـ **برلین** : نوشتهٔ **۱۲۴۸** [ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

13100ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۱۸۱۱۱ نوشتهٔ ۸ع۱/ **۱۲۷۴** [ف. بریتانیا ۴: ۲۶۶].

13101 ـ **رضوی** ۲۶۴ اخلاق (۹۲۰۳): نستعلیق محمدحسین فرزند خواجه محمد ربیع ، ۱۴ رجب **۱۲۸۵** ، آغاز برابر نمونه، ۶۹گ ۱۲س [ف. رضوی۶ : ۴۶۸] .

13102ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۲۸۶ حکمت: میرزا محمدصادق، ۱شوال **۱۲۸۷** در تویسرکان [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

13103ـ **دانشگاه** ۴۰۶۳ : شکسته نستعلیق محمدحسین انورعلی فرزند نورالدین فرزند محیی‌الدین ، در **۱۲۹۲** در «کلیات» او (ص۱۹ــ۶۲) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۴۶].

13104ـ **دانشگاه**۲/۴۲۷۸: نستعلیق اسدالله فرزند محمد حسینی‌دامغانی، ۲۵شعبان **۱۲۹۳** درتهران (ص۲۶ــ۱۲۷) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۷] .

13105ـ **دانشگاه** ۲۸۱۶ : نسخ دو شنبهٔ ۲۹ج۱/ **۱۳۱۰**، زدین ، ۵۲ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۸] .

13106 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳ــ۱۴** (ص۱ــ۶۶) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۱] .

13107ـ **تهران**، حسن‌سادات ناصری: نستعلیق **۱۳۴۶** ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۸] .

13108ـ **دانشگاه** ۸۶۷: تعلیق، تاریخ یاد نشده ، (۳۲ر ــ ۵۷پ) آغاز افتاده [ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

مرآت المحققین

از ملاعبدالوهاب مجتهد قزوینی. درهفت باب، درمعرفت نفس وخداشناسی و یك خاتمه درسیر و سلوك .

13109ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : نوشتهٔ محمدصادق‌فرزندیوسف‌فرزندعبدالوهاب (نگارنده) در **۱۳۱۵** [ذریعهٔ خطی] .

مرآت المحققین

از محمود شبستری‌که درص ۸۴۲ گذشت و اینك چند نسخهٔ دیگر .

13110ـ **تهران**، دکترمفتاح ۶ مج: نستعلیق **۱۰۸۲** [رؤیت] .

13111ـ **تهران**، دکترمفتاح۶/۸۱: باتاریخ ذیقعدهٔ **۱۲۱۸** دردفتر [رؤیت].

13112ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۹۵۹/۳: نوشتهٔ نصرالله فرزند حاجی هاشم ، **۱۲۶۸** ، ۱۲ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

13113ـ **مجلس** ۲/ ۵۸۴۰: نستعلیق عباسعلی هروی **۱۲۶۹** (ص ۱۰۲ ــ ۱۶۰) [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

13114ـ **ساری**، طاهری شهاب ۵ مج: باتاریخ **۱۲۷۸ ــ ۱۲۷۹** ، آغاز برابرنمونه درفهرست نگارنده شناخته نیست [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۹] .

13115ـ **تهران**، حسن‌سادات ناصری ۲مج: شکسته نستعلیق میرزا محمد فرزندمیرزا

علی‌رضا ، **۱۲۹۴** گویا برای چاپ آماده شد [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۷] .

مرآت المحققین

از محیی‌الدین [نسخهٔ رضوی] یاحمید ـ الدین [نسخهٔ موزهٔ بریتانیا] . (بنگرید : مرآت المحققین، رونق علیشاه) درچهارباب و یك خاتمه: ۱ـ شریعت وطریقت ۲ـ معرفت و حقیقت ۳ـ توحید وفناء فی‌الشیخ ۴ـ فناء فی الله، خاتمه درمقام قلندر. بروش عرفانی شیعی بعربی وفارسی. **آغاز:** العظمةلله العلی العظیم الذی رفع‌السموات بغیرعمد و وضع‌المشكاة فیها من‌النجوم .

13116ـ **مجلس**۴/۴۳۴۳: نسخ زین العابدین فرزنـد حـاج محمد معصوم قزوینی ملقب به رحمتعلی خاك ، چهارشنبهٔ غرهٔ ع۱/ **۱۲۴۷** آغاز برابر نمونه ، بنام محیی الدین است [ف . مجلس۱۲ : ۴۹] .

13117ـ **برلین** : نوشتهٔ **۱۲۴۸** .

13118ـ**رضوی**۹۹۱حكمت: نستعلیق علی فرزند ابوطالب، **۱۲۶۱** آغازبرابر نمونه درفهرست نگارنده محیی‌الدین آمده ، ۳۹گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۰] .

13119ـ **موزه بریتانیا** ۴۱۸۱۱۱: نوشتهٔ ۸ع۱/**۱۲۷۴** (ف۴: ۲۶۶) درآغازآن آمده: این‌جام‌جهان‌نما راكه بمرآت‌المحققین مسمی است [ف. دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

13120ـ **دانشگاه** ۸۶۷/۱: نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۲ر ـ۵۷پ) آغاز دردیباچه افتاده [ف. دانشگاه ۳ : ۴۹۱] .

مرآت المحققین

3121 ـ **بنگاله** ، آسیایی E ۱۷۵ (۱۴۸۶) شكسته تاریخ ونشانی دیگر یادنشده [ف. بنگال : ۵۹] .

13122ـ **بنگال** ، آسیائی bO ۴/۳ (۹۵۳) : شكسته، تاریخ یاد نشده ، همراه دو گفتار ازنسفی [ف. بنگال : ۱۵۶] .

مرآت المراقبین

در ص ۵۹ گذشت .

مرآت الوحده

از سیف‌الله ، بسال ۱۰۲۶ نگاشته است .

13123ـ **پاكستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۱۳: تاریخ‌یادنشده،۲۶۸ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۲] .

مرآت الهدات فی كشف اسرار الصلاة

از علینقی فرزند ملامحمد نعیم همدانی ، زنده در ۱۲۸۴ .

13124ـ**تهران**، اصغرمهدوی۱/۲۶۴ شكستهٔ نگارنده ، در **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

مراتب = رسالهٔ ...

از شاه نعمت‌الله ولی، كه یاداو در «تفسیر آیت‌كل شیءٍ هالك : ۲۵» گذشت . گفتاریست درمراتب عرفانی، باعنوانهای مرتبه. **آغاز:** الحمد لولی‌الحمد و به‌نستعین بیت: سخن ازذوق رند میگویم ـ رند مست خوشی همی‌جویم .

13125ـ **ملك**۵۲۹۸/۷: نستعلیق‌شیخ السلام فرزند حسین‌كاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** ، شمارهٔ۷كلیات او (۴۳ر ـ ۶۳پ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

3126ـ **سنا** ۳۷۲/۹: نستعلیق**۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .

13127ـ ملك۴۲۶۲: نستعلیق۱۱۰۹ شمارهٔ ۹۲، مجموعه رساله‌های او (۴۷۶ رـ ۴۸۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13128ـ مجلس ۹ و ۳۰۶۷/۴۷: شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۵ این گفتار گویا دوبار در دفتر آمده است (ص ۱۶۶ ـ ۱۷۷) (ص۴۸ـ۵۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۸].

مراتب = رساله دربیان مرتبه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که‌دربالا یاداوگذشت. به‌نظم و نثر. آغاز: قال‌الله: وهورفیع‌الدرجات ذوالعرش. بیت: در مراتب نکته خواهیم گفت ـ در معنی نکو خواهیم سفت.

13129ـ سنا ۳۷۲/۴۷: نستعلیق ج۲/۱۰۸۴ همراه ۸۵ گفتار دیگـر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳].

13130ـ ملك ۴۲۶۲/۱۱: نستعلیق ۱۱۰۹ شمارهٔ۱۱ مجموعه رساله‌های او(۸۵پ ـ۹۱ر) [رؤیت].

مراتب الهیه = تحقیق در...

از شاه نعمت‌الله ولی که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵»گذشت. درسه فصل، در مجموعهٔ وحید دستگردی چـاپ شده است [عبدالحسین حایری]. آغاز: فصل، بدانکه مراتب الهی چهار است.

13131ـ سنا ۳۷۲/۳۰: نستعلیق با تاریخ۱۰۶۶ ـ ۱۰۸۸دردفترهمراه ۸۵گفتار دیگراز همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲].

13132ـ ملك ۳۰۶۷/۲۸: شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۵ (ص ۱۳۷ـ۱۴۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۳].

مراتب

از همان شاه نعمت‌الله ولی، باید دید کدامیك ازآن گفتارهاست.

13133ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۶ : سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (ص۱۴۴ ـ ۱۷۰)؛ [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲].

مراتب ارواح = نزول وعروج

از عزیز نسفی.

مراتب انبیا واولیا

ناشناخته. دربارهٔاختلاف مراتب‌پیامبران و اولیا.

13134ـ شیراز، دکترخاوری ۲ مج: تاریخ یاد نشده، همراه وجودیه نی‌ریزی وجز آن [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۹].

مراتب انسان = معرفت...

مراتب توحید = توحید

مراتب سبعهٔ باطن

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. در خصایص و آثار مراتب سبعهٔ باطن انسان. درآن‌آمده: چنانکه دررسالهٔ «هواتف»مذکورشد. «هواتف»گفتاری است در سیر و سلوك به عربی درهشت هاتف، که درمجموعهٔ ۴۰۴۵ ملك در میان رساله‌های نسفی هست. آغاز: تبارك‌الله علی الاخوان ـ الالهین... امابعد، التماس‌کرده بودند که... درباب بیان مراتب سبعهٔ باطن انسان.

13135ـ ملك۴۰۴۵/۳: نسخ‌نزدیك ۱۲۷۵ (۴۷پ ـ ۵۰پ) ضمن مجموعه رساله های نسفی، آغاز برای نمونه یاد شد [رؤیت].

مراتب سبعهٔ قلب

از میرزا بابا ذهبی شیرازی که یاد او در

«تباشیر الحکمة : ۱۰۷۲» گذشت . **آغاز :** الحمدلله العزیز العلیم والصلاة علی‌النبی . . . برأی خبیر فرزند مسعود مکشوف ومشهود باد که دیروز درشرح مراتب قلب .

13136ـ **مجلس** ۱۷۸۳/۱۰ :شکسته نستعلیق محمدحسین فرزند اسماعیل تفرشی با تاریخ **۱۲۴۰**(ص۹۰۷ در دفتر همه بیك خامه (ص۶۱۳ ـ ۶۱۷)[ف. مجلس ۵ : ۱۷۲] .

مراتب فنا = فنا

مراتب معرفت = مشکل حل

از همدانی، درص ۱۳۸۷ خواهد آمد.

مراتب نفس و عقل

در ص ۸۴۵ گذشت .

مراتب وجود

درمراتب وجود موجودات ازمرتبهٔ غیبت اولی تا مرتبهٔ ششم که مرتبهٔ جامعه و برگشت است، در گزارش ابیات آغاز مثنوی معنوی . **آغاز:** بشنو ازنی چون حکایت میکند . . . کیست نی‌آنکس‌که گوید دم بدم ـ من‌نیم جز موج دریای عدم ـ از وجود خود می‌کشم تهی نیست از غیرخدایم آگهی .

13137ـ**مجلس**۵۰۷۷/۱۳: نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۵۹پ ـ ۶۱ر) [ف. مجلس ۱۵ : ۴۱] .

مراتب الوجود

از محمد فرزند نورالدین خلیفهٔ خفری شیرازی دراصطلاحات ارباب ذوق وشهود .

13138 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی ۲/مج: باتاریخ **۱۰۱۶** و **۱۱۱۶** در دفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۲هست [فیلمها ۱ : ۷۲۳] .

13139ـ **بنگال**، آسیایی ۶۷/۷ aO (۱۵۸۶): تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۴۴] .

13140ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۸۵ Or : نوشتهٔ **۱۲۵۷** درفهرست آمده از محمد لاری.که گویا همین شیرازی باشد[ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

مراجین العشاق فی بحر الاشواق

ازقطب الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت .

13141ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۳/۱۶ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

مراحل السالکین

از حاجی محمد جعفر مجذوب علیشاه همدانی(م۱۲۳۹) نگارندهٔ اثبات نبوت:۸۷۲» وجز آن. دراخلاق و آداب صوفیان دربیست و شش فصل ۱ـ وجوب‌طلب‌علم ۲ـ صفات‌مردمی ۳ـ صفات علما ۴ـ مجالست‌علما ۵ـ تقسیم‌علم وعلما ۶ـبیان روح۷ـتعلق‌روح‌بقالب۸ـحجت روح‌انسانی ۹ـ حکمت تعلق‌روح‌به‌قالب ۱۰ـ تربیت قالب انسانی... ۱۵ـمقام شیخ‌وشرایط آن... ۲۰ـ وقایع غیبی وفرق میان خواب و وقعه ... ۲۵ـ اقسام انسان کامل ۲۶ ـ خرقهٔ متصوفه. دراینجا سلسلهٔ‌خرقهٔ صوفیان وخودش را می‌آورد.که باپیشگفتارآقاضیاءالدین نجفی درتهران در۱۳۶۳ چاپ شده است . **آغاز :** حمد وسپاس معبودی راست‌که در خانقاه ایجاد قامت قابلیت حضرت انسان .

بنگرید : ف. مشار : ۲۱۴۱ .

13142ـ **الهیات** ۱۷۱/۶د: نستعلیق جمال‌الدین محمد هادی مشهور به حاجی بابا در۱۴ع۲/**۱۲۴۷** (۱۹۴پ ـ ۱۹۵ ر) گویا

گزینی از آن باشد [ف. الهیات ۱ : ۲۵۳] .

13143ـ دانشگاه ۳۱۸۱/۲: نستعلیق محمدرحیم فرزند ابراهیم‌خان افشار نعمت‌اللهی نزدیک **۱۲۵۱**، ناقص، درپایان ارشاد نامهٔ نور علیشاه است به‌او و آقارضا [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۱] .

13144 ـ مجلس ۲۴۳۴/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۵۹** (ص ۱-۳۳۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

13145ـ دانشگاه ۵۲۰۳/۲: نستعلیق ۵ج۱/**۱۲۶۰** (۶۵پ-۱۲۷پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۹] .

13146ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۲۱ : نستعلیق محمد حسن فرزنـد شیخ محمد کاظم کاشانی، درج۱/**۱۲۶۴** [نسخه‌ها ۲: ۱۲۹].

13147ـ ملک ۶۱۷۴: نستعلیق محمد حسن کاشانی، ذیحجهٔ **۱۲۶۶** درکاشان، ۱۰۲ گ [رؤیت] .

13148ـ ملک ۶۲۹۴/۴ : نستعلیق **۱۲۷۱** (۴۱ر - ۱۳۱پ) ۲۴ فصل درآن دیده شدکه آخرین آن سلسلهٔ خرقه‌را داشت . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13149ـ تهران، ادبیات ۱۲۸/۳د: نستعلیق محمود فرزند میرزا محمدعلی گرگانی ج۲/**۱۲۷۱** (۸۹پ - ۱۷۲پ) [ف. ادبیات ۱ :۴۱۹] .

13150ـ مجلس ۳۷۰۶/۱: نستعلیق محمدرضا گورکانی ، **۱۲۷۴** (ص ۲-۲۴۵) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای حایری].

13151ـ مجلس ۵۳۲۷ : شکسته نستعلیق حاج میرزا تقی ، ۱۹ شعبان **۱۲۷۶** ۱۲۳ گ [ف . مجلس ۱۶ : ۲۳۷] .

13152ـ مجلس ۵۹۸۲/۳ فهرست نشده: نستعلیق تقی حسینی، شاید **۱۲۷۶** (۱۱ پ - ۷۲ ر) . ۱۷س [یادداشت های هیئت مؤلفین] .

13153ـ تهران، دکترمفتاح ۱ مج : نستعلیق **۱۲۸۲** آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13154ـ بادلیان C۶۵/۲ : باتاریخ **۱۲۸۶** دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۱۵۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۳] .

13155ـ رضوی ۲۶۵ اخلاق(۷۳۱۵) نستعلیق محرم **۱۲۹۱**، اجازهٔ فقروارشاد نور علیشاه درپنج برگ بمنزلهٔ خاتمه درنسخه آمده است، ۱۰۶ گ ۱۲س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۸].

13156ـ تهران، ملی ۱۰۱/۲۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۰۹-۲۶۷)، آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱ : ۹۷] .

13157ـ الهیات ۴۹۴د : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴**، ۹۰ گ ۱۶س [ف. الهیات ۱: ۴۰۰] .

13158ـ تهران ، ملی ۲۶۶/۲۰ - ۲۴۶ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۲] .

مراد المریدین = مرام المریدین

از سید شاه محمد مشهور به‌شاه حضرت ، از اولاد بندگی مخدوم. که در ۱۰۸۶ نگاشته است .

13159ـ آصفیه ۱۳۰۶ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۵۶** [ف. آصفیه ۳ : ۱۹۸] .

13160ـ آصفیه ۷۰۳ تصوف : نوشتهٔ **۱۲۳۶**، ۹۹ص ۱۱س[ف. آصفیه۱ : ۳۷۳].

مراد المریدین

از خواجه غیاث الدین ابوالفتح هبة‌الله نوادهٔ صدر الدین ابراهیم فرزند شیخ الاسلام

ابوالفتوح هبةالله فرزند یوسف فرزند ابراهیم فرزند محمد فرزند مؤید حموی ، بنام سلطان امیر مبارز الدین محمد فرزند المظفر منصود یزدی درکرمان. درمناقب این خاندان [دانش پژوه] .

بنگرید : فرهنگ ایران‌زمین ۱۳:۳۰۰:

13161ـ **یزد**، علومی۱/۶۲۰: نوشتهٔ میان دونماز آدینه وچاشت شعبان**۸۳۳. فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴۵۱هست [فیلمها:۶۹۵].

مراقبت

ناشناخته. **آغاز:** ای‌عزیزمراقبت ازحق تعالی بردو نوع است .

13162ـ**قاهره**، دارالکتب:۴مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ بخامهٔ شاه ذات قادری [مخطوطات ۱ : ۲۵۳] .

مراقبت

ناشناخته. درمراقبت بشیوهٔ سلسلهٔ قادریه **آغاز:** بمراقبت سه پایـه قادریـه گاه بیگاه مشغول باشند .

13163ـ **قاهره**، دارالکتب۴مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (۱۳ پ ـــ ۱۷ پ) [مخطوطات ۱ : ۲۵۳] .

مرتع الصالحین وزاد السالکین

از ابو منصور عثمان فرزند محمد فرزند محمد اوزجندی عجمی، در الهیات ودینیات و اخلاق مذهبی .

13164ـ**استانبول**،اسعدافندی۱۷۰۹ : نسخ تاریخ یاد نشده ، ۲۲۵گ ۱۳ **س. فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۲۹ هست[فیلمها : ۱۹۲]

مرشد السالکین

ناشناخته .

13165ـ **فرهاد معتمد** ۱۸۷/۱۴: نستعلیق حسن‌خان جوهر، در**۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۲] .

مرج البحرین وجامع الطریقین

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی، که یاد او در «تکمیل‌الایمان:۹۲۵» گذشت. **آغاز:** حمدله. صلاة. می‌گویدفقیرحقیر.. این‌رساله‌ای است مسمی بمرج البحرین و جامع الطریقین جامع فقه وتصوف وشریعت وطریقت.

13166ـ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۴۲، ۲۹۷ عبد : نسخ سدهٔ **۱۳** ، **۴۶گ** [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۸۴] .

مرشد الطالبین

از زاهد شاه فرزند سابق شاه‌کرمانی ، گزارشی است برپنج بیت شعرمنسوب به‌حسین بن‌حلاج. اقتلونی یاثقاتی ان فی‌قتلی حیاتی ـ ومماتی فی‌حیاتی، وحیاتی فی‌مماتی. **آغاز :** حمدله. والعاقبة للمتقین، والصلاة والسلام علی خیرخلقه محمد وآله‌اجمعین، بدانکه این‌کتاب «مرشد الطالبین» ازتألیفات زاهد شاه بن .

13167ـ **ملك** ۳۳۹۷/۱ : نسخ سدهٔ **۱۲**، (ص۴۰ ـ ۴۴) [رؤیت] .

مرصادالعباد من‌المبدءالی‌المعاد

از نجم‌الدین دایهٔ رازی ، کـه یاد او در «اطوار سبعه : ۱۰۴۴» گذشت ، نه نجم‌الدین کبری چنانکه درچاپ‌آمده‌است. درسیروسلوك عرفانی واخلاق، برای سلطان‌علاءالدین‌کیقباد ابوالفتح‌کیخسروفرزند قلج‌ارسلان فرمانروای سلجوقی‌آسیایی‌کوچك ، دررمضان ۶۱۸ بدان آغاز ودر رجب ۶۲۰ درپنج باب و چهل فصل بانجام رسانده، وچندبار چاپ شده‌است: باب

۱ـ دردیباجهٔ کتاب ۲ ـ مبدأ موجودات ۳ ـ معاش خلق ۴ـ معاد نفوس ۵ ـ در بیان سلوك طوائف‌گوناگون. گزیده‌ای بعربی ازاین‌کتاب دربرلین هست. **آغاز** : حمدله . صلاة . حمد بی‌حد و ثنای بیعد پادشاهی را که وجود هر موجود نتیجهٔ جود اوست .

13168ـ **بورسه‌گنل** ۶۶۴: نسخ۲۲ رمضان **۶۸۴**، ۲۰۱گ ۱۷س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۶۴ هست [فیلمها : ۱۹۳] .

13169ـ **وین** ، کتابخانهٔ ملی ۳۳۳ NF۶۱: نسخ، آدینهٔ آغازع۱/**۶۸۵**، ۲۲۶ گ ۱۷س. **فیلم**‌آن دردانشگاه‌ش۱۵۳۸هست [فیلمها : ۱۹۳] .

13170ـ **مجلس** ۶۷۲: به خامهٔ محمد فرزند ضیاء الدین محمد ، در **۶۹۷** سه برگ آغاز نونویس ۲۹۰گ ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۴۲۶] .

13171ـ **حقوق** ۲۱۳ج: نسخ سدهٔ **۷** آغاز وانجام افتاده (از سطر۱۱ص ۱۰۱چاپ ۱۳۵۲ تهران تاسطر ۲۱ ص ۳۰۲ را دارد) ۱۶۸گ ۱۵س [ف . حقوق : ۱۹۱] . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۵۳۹هست [فیلمها:۱۹۳].

13172ـ **یزد**، علومی: نسخ کهن سدهٔ **۷ ـ ۸** کامل شده بخامهٔ تازه تر [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

13173 ـ **سپهسالار** ۵۸۴۵ : نسخ سدهٔ **۷ـ۸** ، آغاز وپایان ومیانه افتادگی دارد ویحیی‌فرزنداحمد حسینی‌کبودرآهنگی‌همدانی در ۲۲ ذیحجهٔ ۱۳۰۹ آنر کامل کرده است ۱۷۰گ۲۲ـ۱۷س[ف سپهسالار۵: ۵۴۴] .

13174ـ **سنا** ۲۹۱ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۷ـ۸**، آغاز وانجام‌افتاده، مشوش [نسخه ها ۶ : ۵۲۲].

13175ـ **فاتح** ۲۸۴۱: نسخ رحمة‌الله فرزند محمد مقرب، محرم **۷۰۵** برسم مطالعهٔ امیرعیسی‌بك فرزند زکریابك ، ۱۷۶گ ۲۱س **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۱۳۶ هست [فیلمها۱: ۱۹۳] .

13176ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۵۱۲ نوشتهٔ **۷۴۴** [ترجمهٔایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۹] .

13177 ـ **ایاصوفیا** ۲۰۶۷ : نسخ رحمة‌الله فرزند محمد فرزند مقرب ، دوشنبهٔ ۲۳ ج ۲/**۷۵۲** در استینوس برای عبدالرحیم فرزندیونس بیك.**فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۹۲] .

13178ـ **سنا** ۲۹۲ : نسخ وتعلیق۱۵ ذیقعدهٔ **۷۵۴** [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۲] .

13179ـ **کابل** ، ۱۵۳ موزه : نسخ و رقاع زیبای نورالدین الیاس نود خوش خوان بخاری ،۱۷ع۲/**۷۶۰** [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۵۲۵] .

13180ـ **خوی**، مدرسهٔ‌نمازی: نوشتهٔ **۷۶۴** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

13181ـ **کمبریج**، برون(۱۱)D.۳: نسخ حاج محمد فرزند محمد فرزند سعد نخجوانی ، شنبهٔ ۱۰ ج ۲/**۷۶۸** در قاهره ، ۲۲۷گ ۱۷س. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۸۵۱ هست [فیلمها : ۱۹۳] .

13182ـ **مجلس** ۵۱۲۷ : نستعلیق محمد فرزند ضیاء دامغانی ، آدینهٔ ۳ شعبان **۷۹۳**، آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

13183ـ **الهیات** ۳۴۴ د : نسخ سدهٔ **۸ ـ ۹** ، آغاز وانجام افتاده ، ۹۳گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۴۰۱] .

13184ـ **رضوی**۴۳ اخلاق: نستعلیق

عبدالله فرزندعلی، در **۸۰۸**، وقف شیخ بهایی و رباعی ازاو بخطش در۹۹۹، ۱۷۰ گ، ۲۰س [ف . رضوی ۲ :۳۴۵] .

13185ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج/**۸۱۳** دردفتر، زرین[یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

13186ـ **دانشگاه** ۲۳۹۹ : نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰** آغاز و انجام افتاده، ۷۴ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۲] .

13187ـ **دانشگاه**۲/۴۸۷۲: باتاریخ ۱۵ج۲/**۹۸۳** دردفتر، بندیست از آن (۳پ-۱۱ر هامش) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۱۹۰۵] .

13188ـ **قاهره**، دارالکتب۱۷تصوف فارسی‌طلعت: نوشتهٔ **۹۹۴**، آغاز افتاده، ۲۱۹ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۳] .

13189ـ **عبدالحسین بیات** : نسخ آمیخته به تعلیق سدهٔ **۱۰**، در دو مجلد، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۸۱] .

13190ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۲۴: نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۹] .

13191ـ **الهیات** ۳۴۴د : سدهٔ **۱۰ - ۱۱**، آغازوانجام افتاده، ۱۸۷ گ[ف. الهیات ۱ : ۴۰۱] .

13192ـ **دانشگاه** ۴۶۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ - ۱۱**، آغاز و انجام افتاده ، ۲۶۴ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۵۵] .

13193ـ **دانشگاه** ۲۰۴۰: نسخ‌محمد قاسم فرزندمحمدتقی‌دزماری، ۱۹ع۱/**۱۰۲۹** ۱۳۱ گ [ف. دانشگاه ۸ : ۶۵۷] .

13194ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نسخ ۱۴ع/**۱۰۳۰**، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13195ـ **مجلس** ۴۱۶۰ : نستعلیق ریزاحمد فرزند محمود سدهٔ **۱۱** ، در **۱۰۷۴** از آن محمد عرضی مثنویخـوان بوده است ، آغازبرابرنمونه، ۸۴ گ ۲۲ س [رؤیت] .

13196ـ **دانشگاه** ۳۷۹۸ : شکسته نستعلیق محمد فرزند شکرالله‌قمی، یکشنبهٔ ۲۰ ع۲/**۱۰۹۴** در ایروان ، کامل نیست [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۸۲] .

13197ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۷۷۴ سدهٔ **۱۱ - ۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۸] .

13198ـ **دانشگاه** ۴۷۸۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۱-۱۲**، برخی از برگها نو نویس می‌ماند ۲۸۵ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۵].

13199ـ **بنگال** ، ایشیاتك (آسیایی) ۱۷۶ E (۴۱۹): شکستهٔ **۱۱۱۸** [ف. بنگال ۵۹] .

13200ـ **مجلس** ۵۱۳۹ : نسخ سدهٔ **۱۲**. آغازبرابرنمونه، ۲۲۶ گ۱۵س [رؤیت].

13201ـ **دانشگاه** ۴۸۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، انجام افتاده ، ۷۹ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۱] .

13202ـ**رضوی**۹۹۲ حکمت: نستعلیق عبدالعزیز مشهور به‌آقاشعبان **۱۲۱۲** در نصر-آباد ازمحال را مجرد ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۶ گ ۱۸س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۰].

13203ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۵۲ نستعلیق چهارشنبهٔ ذیحجهٔ **۱۲۱۷** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۹] .

13204 ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۲۵ : نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۳** - **۱۲۲۴** برای‌آقا محمدعلی فرزندحاجی‌حسین رشتی (۸۱ر - ۱۷۵ر) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۶] .

13205ـ **الهیات** ۷۲د : نسخ محمد

فرزند محمد هاشم شیرازی، ۲۳ رمضان **۱۲۲۹**، (۱پ‌۱۴۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۰۸] .

13206ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۶ ج : نستعلیق محمد اسماعیل، ۲۵ رجب **۱۲۳۸** ، ۷۴گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱ : ۴۲۲] .

13207ـ **سپهسالار** ۱۳۲۵ : نستعلیق **۱۲۵۹** ، با یادداشت رضاقلی‌خان هدایت در اینکه نویسنده میرزا لطفعلی برادر میرزا فضل‌الله ساوجی است، زرین [ف. سپهسالار ۵: ۵۴۳].

13208ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۴۹: نستعلیق زیبای **۱۲۶۲**، ۱۹۰گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

13209ـ **تهران** ، ادبیات ۲/ ۴۸۲ جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۷۰** در دفتر [ف. ادبیات ۳ : ۶۲] .

13210ـ **دانشگاه** ۳/ ۵۲۰۲: باتاریخ **۱۲۸۹** درشمارهٔ ۱ مجموعه (۵۱پ - ۱۰۶ر) گزیدهٔ آنست و منسوب به‌شیخ نجم‌الدین کبری [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۹] .

13211ـ **مجلس** ۲۱۱۷: میرزا ابراهیم متخلص به مشتری پایان سدهٔ **۱۳**، ۳۸۶ ص ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۹۶] .

13212ـ **سنا** ۱/ ۱۱۷: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، نیمهٔ نخستین آن است [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۴] .

13213ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۸۳: نسخ مهجور اصفهانی، رجب **۱۳۱۵** [نسخه‌ها ۵ : ۹۵] .

13214ـ **الهیات** ۳/ ۳۰۷ج: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بخشی از آنست (۲۷پ-۲۸ر) [ف. الهیات ۱ :۲۰۸] .

13215ـ **رضوی** ۲۴۷ حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ۲۳۱ گ ۱۵س

13216ـ **رضوی** ۹۹۳ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۸گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۱] .

13217ـ **رئیس الکتاب** ۵۰۹: نسخ تاریخ یاد نشده، ۱۶۶گ ۲۱س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۴ هست [فیلمها ۱ : ۱۹۳] .

13218ـ **موزهٔ قونیه** ۱۷۱۴ : نسخ تاریخ یادنشده، ۲۰۱گ ۲۱س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۸ هست .

13219ـ **موزهٔ قونیه** ۱۷۱۵ : نسخ ۱۵۹گ ۲۱س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۹ هست .

13220ـ **پاریس** S.P.۶۷ : نستعلیق تاریخ یادنشده، ۹۱۰گ ۱۹س، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۱۹۳] .

13221 - 22 ـ **آصفیه** ۱۶۰۹ و ۱۶۳۷ تصوف: دونسخه هردو تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

13223ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۳۹۵: تاریخ یادنشده ، آغاز وانجام و میانه نونویس، ۳۳۵گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

13224ـ **بنگاله** ، ایشیاتك E ۱۷۷ (۵۱۴): نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۵۹] .

13225ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵۷ف: [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰] .

مرصاد العباد فی دارالدنیا و دار المعاد = مرصادالعباد لنجاةالعباد

از میرزا ابوالقاسم راز ذهبی ، که یاداو در «تباشیرالحکمة : ۱۰۷۲» گذشت. گفتاری است بروش عرفان ذهبی که در هفتاد سالگی ساخته و در آن از «مناميه» و «آیات الولایه» یاد کرده، واین دو همراه «مرصاد» ضمیمهٔ «تذکرة

الاولیاءی سلماسی بسال۱۳۳۲ چاپ شده‌است **آغاز:** الحمدلله والسلام علی عباده‌الذین ... اما بعد ، برالواح مرائی قلوب صافیهٔ زاکیهٔ اهل بینش‌ودانش... جناب‌آقا میرزاعبدالکریم زنجانی وعالیجاه عبدالعلی‌خان‌آقا وزمان‌خان

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۲۹ .

13226ـ **الهیات**۸/۴۲۷د : نستعلیق موسی طباطبائی اصفهانی ذهبی، محرم**۱۳۰۶** (۱۰۲ر ـ ۱۱۸) [ف. الهیات ۱ : ۲۹۸] .

13227ـ **دانشگاه**۳/۳۸۸۷ : نستعلیق محسن موسوی سپاهانی، شاگرد مجد الاشراف پسرنگارنده ، در **۱۳۰۵-۱۳۰۷** (۱۰۱پ ـ ۱۲۳ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۴] .

مرغوب القلوب

از شمس تبریزی ، در بخش منظومه‌ها خواهد آمد .

مرموزات اسدی در مزمورات زبور داودی

ازنجم‌الدین دایه‌رازی، نگارندهٔ «مرصاد العباد:۱۳۷۹» وجز آن. اسدی‌یکی‌ازنسبتهای نگارنده است. گفتاریست درده مرموز که بنام شاه روزگار ساخته است .

13228ـ **اسعد افندی** ۱۷۰۴: نسخ چهارشنبهٔ۲۴رمضان **۷۳۵**، ازروی‌خط‌نگارنده ۶۱گ ۲۰س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۷ هست [فیلمها : ۱۹۳] .

مسجد کعبه واقصی

از قطب الاقطاب محمد چشتی، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت .

13229 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۳/۳۸ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگرازهمو [ف. بنگال : ۱۷۱].

مزامیر

دوازده مزمور به‌طریق مزا میر داوود، که درویشان ازمیرمحسن نقیب‌الاشراف فرزندحاج میرزا احمدآقا میرزادهٔ قراباغی شنیده و سماع کرده‌اند .

13230 ـ **شیراز** ، شاهچراغ : نوشتهٔ ابوالحسن **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۲] .

المزاهر

عبداللطیف فرزند فرشته‌درهفت اصل وهر اصل دردوفصل: دربیان عروج، در بیان نزول ارواح. درذکرتوحید خدا وصفات ، در شرح روح ونفس‌کلی و جزوی و تولد دل ازدواج ، دراحوال عوالم‌کلیه ونزول‌کتب الهیة ، ترتیب عالم اجسام تا آفریدن آدمع ، اقسام ولایت و رفعت‌رتبت، آدم حقیقی‌خلیفهٔ خداست، مراتب محبت وکیفیت اتحاد محب ومحبوب [بلوشه : ۱۴۴س ۹۸] .

13231ـ **یوگسلاوی: فیلم**آغازآن دردانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها۱:۶۳۸].

13232 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۱۳/ مج : [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

مزرع الحسنات در شرح دلایل الخیرات

ازمحمد فاضل‌فرزند محمدعارف سفیدونی دهلوی، باید گزارش «دلایل‌الخیرات وشوارق الانوار فی ذکر الصلاة علی النبی المختار» ابوعبدالله محمد الجزولی السملانی سدهٔ نهم باشد .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۷۵۹.

13233ـ **آصفیه** ۲۷۳ دعا : نوشتهٔ **۱۲۷۴** [ف. آصفیه میرعثمان علی ۳ : ۲۴] .

مساله در ورد

از خواجه ابونصر پارسا [دانش پژوه] . گویا برهان الدین فرزند خواجه محمد پارسا درگذشتهٔ ۸۶۵ (= سرخدا) باشد .

بنگرید : ریحانة الادب ۵ : ۱۸۴.

13234ـ **پاریس** P. ۳۷/۲ : با تاریخ **۱۰۳۳** دردفتر، نوشته ازروی خط او. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۷۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۷] .

مسائل قدسیه = طرح الکونین

از ملاصدرای شیرازی، که یاد او در «سه اصل : ۸۰۴» گذشت. بعربی وفارسی ، در دو جمله: ۱ـ الحکمة القصوی والعلم الاعلی، در دومقاله ۲ـاثبات الوجود الذهنی وظهورالظلی دارای تمهید وسه مقصد [نسخهٔ الهیات] . در «یادنامه» در میان رساله‌های منسوب به او یاد شده ودر نمای نسخهٔ ۱۸۰۶ مجلس ازنگارنده نام‌برده شده است، وخود دردوجا از«الاسفار» ازآن یاد کرده است [عبدالحسین حایری] . همراه رساله‌های صدرا بسال ۱۳۰۲ و درکنار «کشف الفوائد» حلی‌بسال ۱۳۰۵وکنار «مبدأ ومعاد» او چاپ شده است. **آغاز** : سبحان ـ الذی ابان فی‌بدایات‌حالات ذوی‌اللهمم نهایات تقلبات... بیت: میل هرکس برکمال او بود.. وبعد، فهذه مسائل قدسیه وقواعد ملکوتیه .

بنگرید : یادنامه : ۱۱۱ ـ ذریعه ۱۶ : ۱۶۰ .

13235ـ **مجلس** ۱۸۰۶/۲: سدهٔ**۱۱** با تاریخ **۹۷۳** در یکی از رساله‌های مجموعه (ص ۱۲۱ ـ ۱۷۸) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹ : ۳۸۹] .

13236ـ **دانشگاه** ۱۰۳۰: تعلیق‌محمد مؤمن ، در شوال **۱۰۹۴** در فهرست بعنوان «طرح الکونین» آمده [ف. دانشگاه ۳ :]

13237ـ **الهیات** ۶۶/۲ د : نسخ سه شنبهٔ ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۹۵** (۴۹پ ـ ۹۴ر) در صفحهٔ عنوان «طرح‌الکونین» خوانده شده‌است **آغاز**: وبعد. . . بمانند نمونه [ف . الهیات ۱ : ۳۵۱] .

المسافریه = رسالهٔ . . .

از شیخ مجدالدین بغدادی، که یاد اودر «اسئله و الاجوبه : ۱۰۲۶» گذشت .

13238ـ **مجلس** ۶۶/۸ نجم : نوشتهٔ **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

مسالك

حسام‌الدین فرزند یحیی لاهیجی ، که در «نفس : ۸۵۵» از اویادشد. دریك مقدمه و چهارمقاله ونکته ونه مسلك و یك خاتمه [سید عبدالعزیز طباطبائی] . **آغاز**: بلند آوزگان مقام‌کمال راکه بنغمات حقایق .

13239ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۲/۵۶۶ نوشتهٔ محمدفرزندمحمود موركلایی مازندرانی **۱۰۹۰** همراه : النفوس و اقسامها بعربی ، شرح‌اشعارناصرخسرو، توضیحات، شرح‌عباراتی از سهروردی همه ازهمو [نسخه‌ها ۵:۴۱۲] .

مسالك‌الاطوار ومشارق‌الانوار

از محمدباقر واعظ‌تبریزی. در۴۰مسلك در مقامات عرفانی و اخلاق شیعی اخباری . **آغاز**: حمد وثنای‌بیحد خالقی‌راست که‌سالکان مسالك اطواررا طریق‌شرایع احکام .

13240ـ **سپهسالار**۴/۵۶۲۴: نوشتهٔ

۱۳۲۴۲ آغاز برابر نمونه وانجام‌افتاده (۱۵۸ ر ــ ۱۷۳ر) [ف . سپهسالار ۴ : ۵۶۳] .

المسطور فی رق المنشور

از پیرجمال اردستانی، که یاداوردر «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت. به‌نثرونظم‌عرفانی

13241ـ مجلس ۱/۴۲۷۶: نستعلیق سدهٔ ۹ ضمن «کلیات» او [رؤیت].

مسالك الاخیار

از یعقوب صرفی .

13242ـ آصفیه۱۶۱۰تصوف: نوشتهٔ ۱۱۱۵ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۶] .

مسالك الطالبین و الواصلین

از شیخ الهی [گلچین معانی] . چلبی کتابی بدین نام بترکی ازشیخ عبدالله سیماوی الهی درگذشتهٔ ۸۹۶ یادکرده‌با این سرآغاز: حمد بیعد وثنای بی‌حد .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۷۸ .

13243ـ مجلس ۲۴۳۲/۵ فهرست نشده : سدهٔ ۱۱ باتاریخ۱۰۶۹ دردفتر (۱۳۷ ـ۲۱۶ و۲۳۳ـ ۳۵۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۱] .

مسالك العارفین = مسالك‌العارفین

از محمد فرزند اسعد بخاری نقشبندی ، در مناقب و طرق نقشبندیان ، چلبی آنرا بنام «مسلك العارفین» یاد کرده است.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۶۷۸ .

13244ـموزهٔ‌بریتانیافهرست نشده: سدهٔ۸، بنام «مسالك العارفین» [راهنمای‌کتاب ۵ : ۸۶۶].

مشارب الاذواق

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداو در«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . گزارش اصطلاحات صوفیانهٔ قصیدهٔ میمیهٔ خمریهٔ ابن فارض مصری (س۱۲۴۳) است. آغاز : حمد اعم وثنای اتم حضرت ودودیراکه صفای مودت . .. امابعد ، یقول العبد... چون طایفه‌ای ازاعیان اولیاء .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۳ .

13245ـ رضوی ۹۸۲ ادبیات (۶۳۳۴): نستعلیق سدهٔ ۹ ،آغاز برابرنمونه، ۲۱گ ۱۵ [ف. رضوی ۷ : ۸۳۱] .

13246ـ ملك ۴۰۵۶/۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۰. باتاریخ ۹۰۵ دردفتر(۴۳پ ــ ۴۹ پ) عنوانها سفید مانده ، ۲۵س [رؤیت] .

13247ـ مجلس ۳۸۷۱/۵ فهرست نشده : نوشتهٔ ۹۲۴ (ص۴۲ ــ ۹۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

13248ـ حقوق۵۷/۳د: شعبان۹۷۵ (۴۲پ‌ـ۶۲پ)، آغازبرابرنمونه [ف. حقوق ۱۹۲] .

13249ـ اصفهان،فرهنگ۲۸۱۳/۳: نسخ، باتاریخ ۱۰۳۳‌ـ۱۰۷۳ دردفتر، ناقص [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۳]. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۵۲۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۰] .

13250ـ ملك ۴۲۷۴/۱۴ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ (۷۳ ر ــ ۷۴ ر) آغاز برابر نمونه ، همراه ۲۴ گفتار دیگر که از همدانی دانسته شده است [رؤیت] .

13251ـسپهسالار۶۴۴۹/۱:نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۳ر ــ ۱۱پ) آغازبرابرنمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۵۶۷] .

13252ـ ملك ۵۷۶۶/۲ : سدهٔ ۱۳ (۱۳۴ر ــ ۱۵۸پ) [رؤیت] .

13253ـ قاهره ، دارالکتب ۸/۳ م مجامیع فارسی : تعلیق، بی‌تاریخ، زدین (گ ۱۴ــ۳۰) ۱۹ س. درفهرست «مشارق‌الاذواق» یادشده [ف. مخطوطات ۲ : ۱۴۷].

مشارق الأنوار = ترجمهٔ ...

مشارق الدراری الزهر فی کشف حقایق نظم الدرر

از سعد الدین سعید فرغانی فرزند محمد فرزند احمد، درگذشتهٔ ۶۹۱. نگارندهٔ «منهاج العباد» شاگرد صدرالدین ابوالمعالی محمدبن اسحاق قونوی، بنام نظام الملك پروانه بیگی ابوالمعالی معین الدین سلیمان بن علی کشتهٔ ۶۷۶ گزارشی است برقصیده تائیه ابن فارض. **آغاز:** ربنا علیك توکلنا والیك انبنا والیك المصیر ... حمد و سپاس بیحد سزای ذات خداییست که سلطان عزت و وحدتش.

بنگرید: کشف الظنون: تائیه ۱: ۲۰۹ ۲: ۵۳۴.

13254ـ **اصغر مهدوی** ۴۲۶: تعلیق رجب **۷۰۳**، شعرها شنگرف، نسخه بسیار گرانبها [نسخه‌ها ۲: ۱۳۰]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۶۰۵ هست [فیلمها: ۱۹۵].

13255ـ **ابوایوب خالد** ۱۷۷: نسخ ازروی خط نگارنده در چهارشنبهٔ ۲۷ ذیقعدهٔ **۷۱۴** وقف ۸۸۶، ۴۰۹گ ۱۹ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶ هست [فیلمها: ۱۹۵].

13256ـ **دانشگاه** ۳۶۶۴: نستعلیق سدهٔ **۹ ــ ۱۰**، انجام افتاده، آغاز برای نمونه از این نسخه یاد شده، ۱۹۴گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۷۴].

مشاهده

شیخ ابوالفتح علاء قرشی.

13257ـ **بنگاله**، ایشیاتك (آسیایی) E۱۷۸ (۱۳۱۴): نستعلیق، تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [ف. بنگال: ۵۹].

مشاهده

از عبدالله تابع حسینی اوحدی، کتابخان صاحب هندی فرزند میرزا مهدی، که از فارسی و عربی بیگانه بوده، چندی درشهرهای ایران سپس نجف ریاضت کشیده و به آیین شیعی گرویده بسال ۱۲۶۱ بنظم و نثر سست، درعرفان آمیخته به حروف نگاشته است. و از استادش میرعلینقی اوحدی فرزند میرحیدر حسینی یادکرده است. **آغاز:** استعانت جویم ازرب کریم. بسمله. نامهٔ موسوم را زآن شد بدر، که پدید آمد زیروزبر.

13258ـ **دانشگاه** ۱/۳۵۸: نسخ و تعلیق تاریخ یاد نشده (۱ پ ــ ۱۰۶ر) [ف. دانشگاه ۳: ۴۹۲].

مشایخ = سلسلهٔ مشایخ ...

مشرق التوحید

از ادهم عزلتی خلخالی، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ فاتحه: ۲۸» و جزآن. **آغاز:** و بعد حمدالله سبحانه و تعالی علی تجلیات ذات الا علی ... چنین گوید... چون غرض اصلی از ایجاد عالم وآدم.

13259ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲ مج: نستعلیق با تاریخ **۱۲۲۹** بهمین خامه در دفتر آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13260 ـ **سپهسالار** ۵۸۳۸/۱۰: تاریخ یاد نشده (۸۸پ ــ ۱۰۸) [ف. سپهسالار ۵: ۵۷۲].

مشکاة الحقیقة

از محمد تقی صمد علیشاه تبریزی فرزند عبدالکریم، زاده درآدینهٔ ۲۸ رجب ۱۲۶۸، که تا ۱۳۱۸ درتهران می‌زیسته است. درسیر و سلوك، بخواهش محمد امین خان (فرزند لطفعلی

قزوینی)، دریك مقدمه ودوازده فصل‌ویك‌خاتمه آغاز: الحمدلله الذی نورقلوب العارفین بنور جماله .

بنگرید : طرایق الحقایق ۳ : ۱۱۸ .

13261ـ رضوی۲۶۸اخلاق(۶۹۴۷) شکسته نستعلیق، ۲شعبان **۱۳۲۶** ، بادوصفحه از همان میرزا محمد امین‌خان در توصیف این رساله، ۵۳ گ ۱۱س [ف. رضوی۶ : ۴۶۹] .

مشکاة العارفین

از عبدالرزاق کاشی ، نگارندهٔ «آغاز و وانجام : ۷۲۲» وجزآن .

13262ـ قم، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ـ **۱۱** همراه ، ۵گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۱] .

مشکاة المحبین

از پیرجمال اردستانی اصفهانی، که یاداو در «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت. گفتاری است عرفانی به‌نثر و نظم. **آغاز** : ای گزیده جهان وهرچه دروست ـ جان عالم تویی وعالم پوست .

13263 ـ مجلس ۱۱۳۲ : نستعلیق علی‌اشرف فرزندعلی در**۱۲۳۵** در «کلیات» او [ف . مجلس ۳ : ۵۴۱] .

مشکل حل = معرفت خداوند = مراتب معرفت

ازمیرسیدعلی همدانی، که‌یاداو در«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . باعنوانهای ای عزیز **آغاز**:ای مشکل حل و حل مشکل. ای عزیز بدانك غرض جمیع حکما و علما از تصانیف و اوضاع انواع علوم معرفت .

13264ـ ملك ۲۱/۴۲۵۰ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری ، در مشهد**۹۰۷** در نسخه بنام «مشکل حل» است (۳۵۵ پ ـ ۳۵۸ر) همراه ۲۷گفتار دیگر منسوب به همو آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13265ـ ملك ۴۲۷۴/۳ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، با ۲۴ گفتار دیگر از همو با ۲۵ پیشانی زرین (۲۵پ-۲۶پ)آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13266ـالهیات۴۷۴/۱۱د: باتاریخ **۱۲۰۵** دردفتر (۲۵۴ر-۲۵۸ر)، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام«حل‌مشکل» وازنگارنده نام برده نشده است [ف. الهیات ۱ : ۳۱۰].

13267ـ تهران ، ادبیات ۳۴۶/۷ حکمت : نستعلیق محمد هاشم فرزند سلیمان ، ۱۲۷ (**۱۲۰۷**) در دفتر . در فهرست بنام «معرفت» یاد شده‌است، آغاز برابرنمونه [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

13268ـ دانشگاه۳۲۵۸/۶:نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت **۱۲۲۶** (۵۲ ر-۵۴ ر) آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان« معرفت خداوند» آمده [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۲۱۷].

13269 ـ قاهره ، دارالکتب : ۲۰ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۱۲۶۷** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «مراتب المعرفة» یاد شده (گ ۱۳۶ پ ـ ۱۳۸ ر مجموعه) [مخطوطات ۱ : ۲۵۳] .

13270ـ قاهره ، دارالکتب ۸ ــ م مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ۳۱-۳۳ مجموعه) آغاز برابر نمونه ، در فهرست از نگارنده نام برده نشده، و بنام « حل مشکل » یادشده است [مخطوطات ۱ : ۲۰۸] .

مشواق

از ملامحسن فیض کاشانی ، که یاد او در «امانت: ۵» گذشت . در رد دشمنان صوفیان و

گزارش اصطلاحات ایشان از : زلف ، خال ، خط، چشم ، شراب ، ساقی ، خرابات ، بت ، زنار، کفر، ترسا . بیشتر گزارش اصطلاحات عرفانی بکار رفته در «گلشن‌راز» شبستری است وبکوشش حسن (نه احمد) بهمنیار در تهران بسال ۱۳۲۵خ چاپ شده است. در سه فصل : ۱ـ سبب انشای اشعار دراشاره بمعانی وحقایق ۲ـ درجات ومراتب‌سخن واصناف‌آن ۳ـسبب تعبیر ازمعانی حقایق به‌الفاظ متداول واشارت بمعنی هریك. **آغاز:** بحمدك اللهم یا منتهی قلوب المشتاقین. وبعد، چنین‌گوید مؤلف ... که چون طایفه‌ای از متشرعه .

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۴۳ .

13271ـ **تهران،** مدرس‌رضوی۶مج . باتاریخ **۱۰۹۱** در دفتر، همراه «سه اصل : 7347» و جز آن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۳۹ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۱] .

13272ـ**الهیات**۱۰/۷۴۹د: نستعلیق محمد مهدی ، در **۱۱۱۶** (۱۶۰ر ـ ۱۶۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۴۰۱] .

13273ـ **حقوق** ۱۰۹/۲ج: نستعلیق ۲۴ج۲/**۱۲۰۶** (۷۹پ ـ ۹۱پ) [ف. حقوق ۱۹۳] .

13274 ـ **رضوی** ۵۹۶۸ : نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمد کریم سالیانی ، **۱۲۶۳** **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۲۴۲ هست [فیلمها ۱۹۵] .

13275ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۱۹/ ۳۶۴ : نسخ ونستعلیق علی فرزند احمد رشتی ۲۶ذیقعدهٔ **۱۲۷۰**، ازروی نسخه‌ای‌که ازنسخهٔ اصل‌گرفته شده بود [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۹] .

13276ـ **الهیات** ۲۶۳/۲ د: نستعلیق محمدعلی فرزند حاج ملاعبدالغنی تفرشی ج۱ **۱۲۷۴**/، درمدرسهٔ جدید سبزوار ، (۴۸پ ـ ۵۶پ) [ف : الهیات ۱ : ۴۰۲] .

13277ـ **دانشگاه** ۸۴۹/۴: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۰** (۵۵ پ ـ ۶۰ پ) ، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۳ : ۴۹۴].

13278ـ**تهران**،اصغرمهدوی۲/۳۱۷ نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱] .

18279ـ **مجلس** ۳۲۶۲/۶: سدهٔ**۱۳** (ص۶۶ـ۸۵)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۸۷۰] .

13280 ـ **سپهسالار** ۶۵۴۶/۳ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** (۷۴پ‌ـ۸۵پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۵۷۴] .

مشهد الوجود

از فریدالدین عطار نیشابوری .

13281ـ **بنگاله،** آسیایی a۵۷۲/۷ (۱۱۰۷): شکسته، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۴۹] .

13282ـ **بنگاله** ، ایشیاتك (آسیایی) E۱۷۹ (۱۴۸۵) : نستعلیق ، تاریخ و نشانی بیشتریادنشده [ف. بنگال: ۵۹].

مشیت = سلوك = منبه

از میرسیدعلی همدانی ، و این جز « ده قاعدهٔ :۱۱۴۸» اوست. به‌نظم ونثر وعنوانهای ای عزیز، ای‌عزیز. **آغاز:** پی‌نبری دره به به‌آنچه طلب می‌کنی ـ تانشوی ذره وار در غم او ناپدید... ای‌درویش گفت و شنود تووامثال تو بدین‌ماند .

13283ـ **ملك** ۴۲۵۰/۲۲ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، در مشهد **۹۰۷** همراه ۲۷گفتار دیگر منسوب به همو، (۳۵۷ پ ـ ۳۵۹ پ) آغاز برابر نمونه، نسخه بنام «مشیت» است [رؤیت].

13284 ـ ملك ۴۲۷۴/۸ : نستعليق هندی سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه،همراه ۲۴ گفتار دیگرکه ازاو دانسته شده است [رؤیت].

13285 ـ دانشگاه۳۲۵۸/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۶پ ـ ۲۸ر) آغاز برابر نمونه ، درفهرست به‌عنوان «رسالهٔ سلوك» آمده [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۶] .

13286 ـ رضوی۱۷۹ اخلاق(۸۲۲۴) نستعليق تاریخ یاد نشده، ۲ گ ۱۷ س ، آغاز برابرنمونه، در فهرست بنام « منبه » یاد شده است [ف. رضوی ۶ : ۲۲۹] .

مصابيح الارواح = مصباح الارواح

ازعامی شروی (یزدی). گویاازحروفیان است، در۲۵ باب و درباب ۲۳ آن آمده است که: ای درویش‌دراین ایام‌که ماه مبارك‌رمضان ۸۲۱ است اشارت است . آغاز : بسم‌الله خیر الاسماءُ. بسم‌الله رب‌الارض والسماء ... امابعد چون این فقیرعامی شروی مأمور بودکه هرچه وارد شود در بیان‌آورد .

13287 ـ مجلس ۲۴۱۳/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۰۳۶ (ص۱ـ۱۵۷) در فهرست بنام «مصباح الارواح» وازعامی یزدی یاد شده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

13288 ـ سپهسالار ۱۰۸۸/۱ : نستعليق نوروزعلی مشهدی، شنبهٔ‌ذیقعدهٔ۱۰۷۷ (۳پ‌ـ۹۵ر) درفهرست بنام «مصابیح‌الارواح» و از عامی شروی یاد شده ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۵۷۶] .

مصابيح الاسرار

از محمدحسین بسطامی، نگارندهٔ «اصول دین: ۸۸۱» وجزآن. گزارش «مشكاة‌الورا»ی شریعتمدار استرآبادی است ، در یك مقدمه و هشت‌باب ویك‌خاتمه. آغاز: حمدله. والعاقبة. امابعد، پس‌می‌گویدمراتب‌اقدام‌طالبین‌وخادم‌علما

13289 ـ مجلس۳۳۱۹/۱: بی‌تاریخ بایادداشت ۱۲۶۱ در دفتر (ص۱ـ۹۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۹۷۲] .

مصباح الارواح

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

مصباح الخزاین

از لاهیجی ، در ص۵۹ گذشت .

مصباح السالكين ومرقات المتقين

از محمدعلی فرزند محمد برغانی که یاد او در «ریاض الکونین: ۹۵۱» گذشت. اخلاق عرفانی شیخی است ، در مقدمه و چهار فصل و خاتمه: مقدمه دربیان اخلاص‌درعمل. فصل ۱ـ مجاهدهٔ نفس بنحوی که از آل طاها و یاسین تبیین پذیرفته ۲ ـ مجاهدهٔ نفس بطریقی که پیامبرفرموده‌اند ۳ـ مجاهدهٔ نفس بطریقی که شمس‌العارفین احمد زین‌الدین‌احسائی فرموده اند ۴ـ مجاهدهٔ نفس‌بنوعی‌که ازاحادیث‌قدسی مستنبط می‌گردد . آغاز : تکرار تحمید و مکررات تمهید خاصهٔ ذات‌بلاشبههٔ واحدی .

13290 ـ تهران، دکترقاسمزاده ۶۷: نستعلیق‌گویا نگارنده، سه‌شنبهٔ ۲ ع۱۲۳۸/۲ [رؤیت] .

مصباح العارفين

ازکاشف دزفولی ، محمد باقرفرزندمهدی فرزند شفیع موسوی (۱۸ صفر۱۱۷۴ ـ ۱۵ شعبان ۱۲۵۸). باپیشگفتار ظهیردزفولی بسال ۱۳۳۳خ دراهواز در۱۴۱ص چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۷ ـ ف. مشار : ۱۴۴۵ .

13291 ـ تهران، فخرالدین نصیری .

تاریخ یادنشده .

13292ـ **دزفول**، سید محمد : تاریخ یادنشده [ذریعه ۹ : ۸۹۷] .

مصباح العاشقین

در بخش تاریخ وسیر خواهد آمد .

المصباح فی التصوف

از سعدالدین حموی ، نگارندهٔ «لطایف توحید : ۱۳۴۲» و جز آن . **آغاز** : بسم‌الله تیمنا بذکره... بدان ای عاقل فاضل و ای قابل مقبل که نقطه سه است : یکـی اسودیه و یکی بیاضیه ویکی احمریه .

13293 ـ **ایاصوفیا ۳۸۳۲/۲** : نستعلیق محمودکاتب گیلانی فومنی، **۸۶۶** در دمشق (۲۴۹پ-۳۲۲ر). **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۰ و۲۲۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۸ و ۶۶۷] .

مصباح القلوب

گویا از شیخ محمدعلی مؤذن خراسانی، صد«کلمه» استعرفانی، هریك‌به‌شماره (بنگرید تحفهٔ عباسی : ۱۰۷۵). **آغاز**: الحمدلله‌الذی نورمصباح‌القلوب بانوارحکمته. امابعد. الهی بعزت آنهائی که رخش همت در ساحت میدان قناعت تاختند .

13294ـ **مجلس ۴۰۷۹/۲**: نستعلیق زیبای محسن، اوایل ع۲/**۱۳۱۲** (گ۱۳۱-۱۳۷) بدنبال دیوان همان مؤذن [ف. مجلس ۱۱ : ۷۵] .

مصباح النجاة فی النشأتین

از شیخ حسین همدانی ، دراستغفار میان دوسجده بروزگار محمدشاه قاجاربسال۱۲۵۲ درپنج مقدمه وچند فصل و خاتمه در سپاهان ، بروش فلسفی وعرفان شیعی نگاشته است، و از خود و کتاب دیگر خود بنام «مبکی» کـه در روضه‌خوانی است شعرهایی درآن‌آورده است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل‌الصلاة عمود الدین ومعراج‌المؤمنین... فبعدیقول عبدمولاه‌الحسین

13295ـ **دانشگاه ۲۸۸۰** : نستعلیق نگارنده، ع۱/**۱۲۷۴**، ۱۱۴گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۲۶] .

مصباح الهدایة و مفتاح الکفایة

از عز الدین محمود فرزند علی نطنزی کاشانی بلخی، درگذشتهٔ ۷۳۵ ، به «عوارف ـ المعارف» شهاب‌الدین عمرسهروردی (۵۳۹-۶۳۲ یا ۶۳۹) نگریسته واین‌کتاب‌را نگاشته است. «عوارف» در۶۳ باب در حالات عارفان و سیر و سلوك ایشان است و این ترجمه مانند آنست درده‌باب وهرباب‌ده‌فصل، که باپیشگفتار استاد همایی در ۱۳۲۳ خ چاپ شده است .

آغاز: ج۱) الحمدلله العزیز المتعال ... اما بعد، این‌کتاب مستطاب‌مشتمل‌است‌برپنج باب، آخر از ابواب عشرهٔ کتاب مصباح الهدایه

آغاز : ج۲) حمدی‌که لمعات صدق ونفحات اخلاص آن دیر جان .

بنگرید: کشف‌الظنون۲:۱۱۷۷(عوارف) ف. عربی‌مشار : ۶۴۰(عوارف) ـ مؤلفین مشار ۴ : ۶۳۴ (سهروردی) و ۶ : ۶۰ (نطنزی) ف. فارسی مشار : ۱۴۴۶، ۲۷۸۶ (مصباح ـ الهدیة) ـ پیشگفتار چاپ ، استاد همایی ـ هدایةالعارفین ۲ : ۴۰۸ (نطنزی) .

13296ـ **اسعد افندی ۱۷۲۰**: نسخ دهۀ نخستین ذیحجهٔ **۷۷۱**، ۱۷۶ گ ۲۱ س. **فیلم**آن دردانشگاه ش۵۳۰ هست [فیلمها : ۱۹۶] .

13297ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: با تاریخ ۹ ج **۸۱۳** در دفتر ، زرین . آغاز

برابر نمونهٔ ۲ [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

13299ـ **حقوق** ۳۷ج: نستعلیق امین الدین محمد هروی، ج۲/۹۶۶، زدین، ۲۵۳ گ ۱۵س [ف. حقوق : ۱۹۴] .

13300ـ **ملك** ۵۹۸۷: نستعلیق خوش محمد مؤمن فرزند شاه محمودهروی، **۱۰۱۳** زدین، ج۱، آغاز برابر نمونه، ۱۵۱ گ ۱۴س [رؤیت].

13301ـ **ملك** ۵۹۸۸ : نستعلیق همان هروی، **۱۰۱۳**،زدین، ج۲، آغاز برابر نمونه ۱۷۰ گ ۱۴س [رؤیت] .

13302ـ **بنگاله**، ایشیاتك E ۱۸۱ (۷۲۰): نستعلیق**۱۰۳۹** نام نگارنده درفهرست محمد یادشده است [ف. بنگال : ۶۰] .

13303ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۳۰: نسخ ع۲/**۱۰۴۸** [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۰].

13304ـ **دانشگاه** ۵۳۴۳ : نستعلیق هندی، چهارشنبهٔ ۳ رجب **۱۰۵۶** ، ۲۲۳ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۰] .

13305ـ **مجلس** ۵۶۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ـ **۱۱**، باعنوان «ترجمهٔ عوارف» که بزر درنمای نسخه آمده است، وقف **۱۰۶۳** ، آغاز چند سطری افتاده، ۴۰۴ص ۲۱س [یادداشت های آقای عبدالحسین حایری] .

13306ـ **یزد**، علومی ۷مج : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، گزیدهٔ آنست در پنج باب و صد فصل [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۷] .

13307ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱/۲۶۸: نسخ مسیح کمره‌ای ، در **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

13308ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۴۹: تاریخ یادنشده، ۶۵گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰] .

مصطلاحات صوفیه = اصطلاحات

صوفیان : ص ۱۰۳۵ـ۱۰۴۲

مطالع الایمان

دریك فاتحه وسه مطلع ویك خاتمه و هر مطلع درچندکوکب، در ایمان بخدا وپیامبری ورستاخیز. بروش عرفانی هندی. **آغاز: ۱)** سپاس باد رافع حجب وهادی سبل را آن پادشاه **آغاز:۲)** تحف تحایا تقدیس وتمجید، وطرف هدایا... که طوطیان شکرخای ریاض بهشت ، وطاووسان جلوه‌نما .

13309 ـ **حالت افندی** ۹۲/۲ : نستعلیق علی فرزندسلیمان فرزند یونس قونوی معلم، چهارشنبهٔ ۱۵رجب **۶۶۰** (۳۲پ ـ ۴۹ ر). **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۵۷هست [فیلمها ۴۹۷] .

13310 **ملك** ۵۴۷/۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۲۸-۳۵۳)، آغازبرابر نمونهٔ۲[ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۸] .

13311ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۳: سدهٔ**۱۲** (ص۳۰ـ۶۱)آغاز برابر نمونهٔ ۱ [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

مظهر الاسرار

از شاه عظمت الله قادری ، باید نگارندهٔ «نزهةالایمان : ۱۰۰۲» باشد .

13312ـ **بنگاله**، ایشیاتك E ۱۸۳ (۳۱۷): نستعلیق**۱۱۸۲** [ف. بنگال : ۶۰] .

مظاهر الانوار

گفتاریست درپنج مظهر، نام کتاب درآغاز کتاب آمده : مظهر ۱ ـ درتقسیم عوالم کلیه به نزد اهل تصوف ۲ـ تقسیم عوالم بطریق حکما ومتکلمین ۳ـ تقسیم عوالم بمذهب افلاطون ۴ـ

درمذهب ارسطاطالیس ۵ـ دربیان هیجده‌هزار عالم. ودرآن ازجهان های بیشمار واعتقاد هر کیش دربارهٔ شماره‌ها و نامهای آن سخن رفته است. **آغاز**: شبی در کنجی نشسته در بروی اغیار بسته، دیدهٔ اعتبار گشوده،درابداع بدایع تأمل می‌کردم .

13313ـ **مجلس** ۱۸۲۲/۲۴: بی‌تاریخ باتاریخ **۱۲۳۶** در هامش دفتر (ص ۲۰۷ – ۲۱۷) [ف. مجلس ۹ : ۴۲۹] .

مظاهر الجود = رسالهٔ ...

13314ـ **آصفیه** ۱۶۲۰تصوف: تاریخ ونشانیهای دیگر یادنشده[ف. آصفیه۴:۱۸۶].

مظهر الحق

ناشناخته. درشناختن اقسام‌آیتهای قرآن

13315ـ **بنگاله**، ایشیاتك (آسیایی) ۱۸۲ E و(۳۰۶) : نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۶۰] .

مظهر ذات

از شاه قاسم حسینی رضوی ، از مریدان یوسف ثانی ، که بسال ۱۱۷۰ نگاشته است . **آغاز**: الحمدلله علی‌صانع الاحدیة الوحدة ـ الواحدیة، که ازشعور لاتعین درپردهٔ برزخات هرذرات تابان .

13316ـ **قاهره**، دارالکتب ۴مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۱۰۰ – ۱۱۱) [مخطوطات ۱ : ۲۶۷] .

مظهریه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت.

13317ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۲۴: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**(ص ۲۷۰- ۲۷۱) با۴۰ گفتار دیگرازهمو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

معاد

ازعزیز نسفی ، که یاد او در « آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. گفتاریست در سخن اهل وحدت در بیان معاد، با عنوانهای فصل و ایدرویش. **آغاز**: درسخن‌اهل وحدت دربیان معاد انسان وآنچه تعلق دارد . بدانکه .

13318ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۳ : شکسته نستعلیق محمدجواد طبیب‌تهرانی، نجم‌الحکما **۱۳۱۴** (۱۳پ – ۱۹ر) [رؤیت] .

معاد

ناشناخته .

13319 ـ **مجلس** ۲۳۷۶/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۱۵۲- ۱۵۷) درفهرست بعنوان « اثبات معاد» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲] .

13320 ـ **مجلس** ۵۹۲۵/۳ : نوشتهٔ حاج محمد متخلص به‌جامع، **۱۳۴۶** (ص ۷۵ ۹۴) همراه « فرح السالکین : 12167 » در فهرست آمده‌گویا ازهمان نگارنده . **آغاز** : حمدله. اما بعد، چنانکـه شرع مبین بر معاد جسمانی وهمه احوال آن بتفصیل دلالت ظاهر نموده باصل معاد روحانی وبعضی ازخصوصیات او نیز اشارات وافیه بلکـه تصریحات شافیه فرمود [ف. مجلس ۱۷ : ۳۱۶] .

13321ـ**یزد**، جامع‌کبیر۳/۱۲-۴۱۹ نسخ سدهٔ **۱۳**، گفتاریست درسه‌فصل ویك‌خاتمه [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۹] .

معاد

درص۸۴۶ و ۹۹۰ گذشت .

معارج السالکین

ازعبدالوهاب دزفولی [دیباجه] دردوازده فصل: ۱ – توحید ۲ – نبوت ۳ – ولایت ۴ –

طلب راه حق ۵ـ سلوك ۶ـ اخلاق حمیده ۷ـ قناعت ۸ ـ خاموشی ۹ـ سخاوت ۱۰ـ انصاف ۱۱ـ محبت ۱۲ـ حیرت و استغنای حضرت کبریائی. **آغاز:** حمدله. صلاة. آنکه اگر او نبود گفت وشنود نبود... امابعد.چنین‌گوید.. عبدالوهاب دزفولی .

13322ـ **ملك** ۴۹۲۷/۲: ازسدهٔ**۱۴** باتاریخ **۱۳۱۹** درپایان دفتر (ص۵ ـ ۲۵۵) سپس دیوان عبدالوهاب [رؤیت] .

معارف

از برهان‌الدین محقق ترمذی در گذشته پیرامن ۶۳۸ که بکوشش استاد فروزانفر چاپ شده است .

13323ـ **قونیه** ۲۱۲۸: نسخ۵ محرم **۶۸۷** (گ۱ـ۵۴). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵ هست [فیلمها : ۴۰۲] .

معارف

از خواجه عبدالله انصاری هروی، که یاد او در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت .

13324ـ **مرادملا** ۱۷۹۶/۳: باتاریخ **۸۵۲** دردفتر (۱۹۴ـ۱۹۶) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۰] .

معارف

از ملاعبدالله زنوزی، نگارندهٔ «لمعات ـ الهیه : ۸۳۷» وجزآن .

13325ـ **تهران**، ملی ۶۸۰ : نبشتهٔ محمدباقرجهرمی، در**۱۲۳۹**، در۲۶ص[نسخه ها ۱ : ۵۶] .

معارف

از بهاء الدین ولد ، محمد فرزند محمد فرزند حسین فرزند احمدخطیبی بکری بلخی درگذشتهٔ ۶۲۷ ، پدر مولوی بلخی . سخنان عارفانهٔ اوست که بکوشش استاد بدیع الزمان فروزانفر در۱۳۳۳خ و پس از آن چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. قال الشیخ . . . اهدنا الصراط‌المستقیم. گفتم ای‌احد هرجزء مرا به انعامی بشهرخوشی وراحت رسان .

بنگرید : مؤلفین مشار ۵ : ۷۵۳ ـ ف . مشار : ۱۴۵۳ ـ حبیب السیر : ۱۳ ـ خزینة الاصفیا ۲ : ۲۶۳ـ نسخه‌های خطی۳ : ۴۸۳ زندگانی مولوی :۱۷۶، ۱۹۵ ، ۲۰۰ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۰۹ .

13326ـ **قاهره**، دارالکتب ۲م فنون متنوعه فارسی: نسخ **۹۲۸**، زرین ،آغازبرابر نمونه،۱۳۸گ۱۳س[ف.مخطوطات۲:۱۵۸].

13327 ـ **ییلدیز کتب خانه** (کاخ شاهی، ستاره) ۱۲۸۴ : نسخ‌علایی‌فرزند محیی شیرازی، آدینهٔ ۱۰صفر **۹۶۵**، درقونیه، ۱۱۰ گ ۱۷س (ج۲و۳). **فیلم**‌آن در دانشگاه ش ۲۹ هست [فیلمها : ۱۹۷] .

13328ـ **تهران**،اصغرمهدوی۳ /۵۰۶ نسخ محمود فرزند محمد، با تاریخ ۱۴ شوال **۸۷۷** درشمارهٔ پیشین‌آن بهمین خامه [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۰ و ۳ : ۴۸۳] .

13329ـ **مدینه**، عارف حکمت : ۴۱ فارسی تصوف: نستعلیق ملااسماعیل، ۱ ذیحجهٔ **۱۲۷۰**، ۸۸گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۳] .

13330ـ **قونیه** ۲۱۴۹ : نسخ محمد قونوی بلخی، تاریخ یادنشده ،۱۵۴گ ۱۹س **فیلم**‌آن در دانشگاه ش۳۱۸ هست در فهرست نگارنده فرزند مولوی‌یادشده، [فیلمها:۱۹۸].

13331ـ **موزهٔقونیه** ۲۱۲۳ـ۳۷۳: نسخ، تاریخ‌یادنشده‌وقف۱محرم**۹۷۴**، ۱۷۹ گ ۱۷س (ج۱). **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۲۰هست [فیلمها : ۱۹۷] .

13332ـ موزهٔ قونیه ۲۱۲۵: نسخ (ج۴) باتاریخ ۱۰ع۱/۶۰۷ درپایان‌کتاب (نه نسخه) ۱۰۵ گ ۱۹س. فیلم آن در دانشگاه ش۴۱ هست [فیلمها : ۱۹۷] .

معارف

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد اودر «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك:۲۵» گذشت . باعنوانهای معرفت، معرفت.درمجموعه رساله‌های‌او ۱۳۱۱ خ چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. قال الله تعالی سنریهم آیاتنا فی‌الافاق

بنگرید : ف. مشار : ۸۲۸ .

13333ـدانشگاه۱۲/۲۹۲۰: محمود فرزند محمد **۸۷۱** درهرات (ص۱۰۷–۱۱۸ هامش)،همراه«آداب درویشی :9271» وجز آن ازهمو [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶] .

13334 ـ سنا ۲۳/۳۷۲ : نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه۸۵گفتار دیگرازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

13335 ـ مجلس ۲/۲۴۳۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۹** (ص ۳۳۴ ـ ۳۴۳) در فهرست بنام « معارف » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۲] .

معارف لدنیه

از احمد فرزند عبدالاحد ، مشهور بامام ربانی، نگارندهٔ«مبدأ ومعاد: ۸۳۹» وجزآن. اسماعیل‌پاشا دوکتاب بنام«معارف دینیه ومعارف لدنیه ازاو یادکرده است. **آغاز** : الحمدلله و السلام علی‌عباده... هذه علوم الهامیه و معارف لدنیة... معرفت لفظ مبارك الله مرکب از الف ولام است .

بنگرید : ایضاح المکنون ۲ : ۵۰۴ .

13336ـلاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶، ۲۹۷احمد : سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۱**، در دفتر، ۶۵گ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظور احسن : ۱۳۰] .

13337 ـ قاهره ، دارالکتب ۱/ ۲۰ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبای **۱۲۶۷** (گ ۱ ـ ۲۹) ۱۷س، زدین آغازبرابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۹] .

معارف مرادشاهی

ازمعین‌الدین‌کرمانی،که ازایران بآستانه رفته واین کتاب را بنام سلطان مرادخان سوم (۹۵۳ ـ ۱۰۰۳) بسال ۹۹۹ نگاشته است . **آغاز:** حمدوثنای‌بینایت وشکروسپاس‌بینهایت حضرت ملکی‌راکه ملك او ازسمت زوال مبرا است .

13338ـقاهره،دارالکتب ۱۳تصوف: نستعلیق بی‌تاریخ، باعریضه‌ای از نگارنده به‌ـ سلطان به‌نسخ ، زدین ، ۲۴۹گ ۱۲س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۵۹] .

معارف الیقین

ازحسین واعظ کاشفی، نگارندهٔ « جواهر التفسیر : ۴۲» و جزآن. **آغاز** : الحمدلله ـ الذی زین سماء شرف السیادة باضواء آثار... محتوی این حدیث شریف معتبر و مضمون این

13339 ـ الهیات ۱۸۳ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده، ۱۲۱گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۴۰۳] .

معارف الیقین فی‌شرح الاربعین

از محمد باقرواعظ تبریزی ، متخلص به عرفان، گزارش چهل حدیث است به‌نثر وشعر هایی ازخود او. درپایان آمده : درآن دم که می‌شد تمام این‌کتاب ـ (شروح حدیث) آوردم درحساب == ۱۰۳۶ . **آغاز** : صحیح ترین

حدیثی‌که راویان حواس‌بطریق تواتر از رسول

13340ـ سپهسالار ۵۲۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۱۵گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۹۵].

معتقده = اعتقاد = اعتراف

از ترکه، درص ۱۰۴۵ گذشت.

معجزات

درص۹۹۲ گذشت.

معجزات و کرامات

از ابوعلی‌سینا [بآنچنانکه درنمای نسخه آمده]. گفتاری بنام «السحر و الطلسمات و ـ النیرنجات» و «المعجزات والکرمات» بعربی ازاو یادکرده‌اندکه ازعمرفرزند سهلان‌ساوجی نگارندهٔ «دانشنامه» است. **آغاز :** در دانستن کیفیت معجزات و کرامات چون قوتهای نفس قدس نبوت درقسم نظری وقسم عملی‌بدانستن.

بنگرید : ف. مصنفات، مهدوی : ۲۷۷.

13341ـ ملك ۶۱۳۵/۵ : نستعلیق **۱۲۹۹** (۱۲ر ـ ۱۳ر) [رؤیت].

معجون الهی = مهیج الاشواق

معدن‌الدرر فی‌سیرةالشیخ عمر

دربخش تاریخ وسیر خواهد آمد.

معدن المعانی

از شرف‌الدین احمد فرزند یحیی منیری، سدهٔ هشتم، گـردآوری شاگردش زین فرزند بدرغزنی، که «مکاتیب» او را نیزگرد آورده است. نام او در «تذکرة الشعراء غنی» شرف‌ـ الدین یحیی‌آمده استکه در بهار از بخشهای بنگاله ۷۸۲ درگذشته‌است. گفتاریست عرفانی دردوجلد: ودردیباجهٔ دومی‌آمده‌که از ۷۴۹تا ۷۵۱ دردوسال ساخته شده است، جلدیکم ۶۳ باب و دوم ۴۶ مجلس دارد [دانش پژوه] . باب ۱ ـ ذکر اثبات واجب الوجود ۵ـ ذکر علم شریعت وطریقت ۱۰ ـ در فضل صحابه بر جمیع مؤمنین ۱۵ـ ذکراوراد وادعیه و صلواة ۲۰ـ درذکر اولیاء حق ۲۵ـ بریدن از خلق وازخود ۳۰ـ حریت ۳۵ ـ شطحیات وطامات ۴۰ ـ . . . **آغاز :** باب ۱ ـ در ذکراثبات وجود... باب شصت‌وسیوم درذکروعد ووعید و لعنت برشیطان. باب اول درذکر اثبات وجود حق تعالی ووحدانیت او... ذکری دروجود و هستی حق افتاد بندگی مخدوم فرمودکه.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱۵ ـ اسماء المؤلفین ۱ : ۱۸۷۳ ـ تذکرةالشعرای غنی : ۷۱ ـ نشریهٔ ادبیات اصفهان س ۱ ش۲ و ۳ : ۱۵۲ .

13342ـ شیراز، خانقاه احمدیه۲۰۳ نوشتهٔ **۱۲۰۶** ، در فهرست آمده « مکاتیب » ساختهٔ زین بدرغزنی در۷۴۷، ۷۴۹، ۷۶۹ [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۷] .

13343ـ دانشگاه ۲۹۷۰ : نسخ سدهٔ **۸ ـ ۹** ، روزگاری با «مکاتیب» او ش ۲۶۱۷ دانشگاه دریك مجلد بوده است و هردو ازیك نویسنده است ، ۲۵۶ گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۷۲] .

13344ـ بادلیان ۱۲۶۳ : شکسته نستعلیق شیخا فرزند محبعلی نوری، شنبهٔ ۲۷ ج۱/**۱۰۷۱** ، بروزگار اورنگ زیب، ۸۲گ ۱۵س (ج۲). فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۰۱۲ هست [فیلمها:۱۹۹] .

معراج = رساله در...

از میرزا بابا ذهبی شیرازی، که یاداو در «تباشیرالحکمة:۱۰۷۲» گذشت. بروش عرفانی

ذهبی. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین اصطفی... امابعد، اعلم ایهاالاخ.

13345ـ **دانشگاه** ۳۸۸۷/۱۵: نستعلیق محسن‌موسوی‌شاگرد مجدالاشراف پسر نگارنده **۱۳۰۵**(۲پ-۳۳پ)[ف.دانشگاه۱۲:۲۸۷۳]

معراج

از محمد باقرفرزند محمد جعفرهمدانی، (۱۲۷۷ - ۱۳۳۲). گفتاریست دربارهٔ معراج جسمانی ویا روحانی حضرت‌محمد.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعة ، نقباء : ۲۰۱ - مؤلفین مشار ۲ : ۴۵ .

13346ـ **الهیات** ۴۸۶/۲د: نستعلیق ۱۲ج/۱ **۱۲۹۳** ، همراه گفتارهایی دیگر از همو [ف. الهیات ۱ : ۶۴] .

معراج = رساله در. . .

ناشناخته .

13347ـ **الهیات**۱۹۷/۴ج: نستعلیق باتاریخ **۱۲۸۶** دردفتر (۶۷ر - ۶۷پ متن و هامش) [ف. الهیات ۱ : ۱۸۰] .

13348ـ**دانشگاه**۱۵۳۱/۹۵: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳** (۳۳ ر - ۳۷ پ) گزارشی از این حدیث است [ف. دانشگاه ۸ : ۱۶۲] .

معراجیه

ازجعفردارابی‌کشفی، که یاداودر «اجابة المضطرین:۸۷۳» گذشت. وازاوست درمعراج جسمانی«درمنثور»که‌بسال۱۲۳۱نگاشته‌است.

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۲۴۶ - طبقات اعلام الشیعه ، کرام : ۲۴۱ .

13349ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۲۴۸ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۷] .

معراجیه = رساله در . . .

از سید محمد نوربخش ، که یاد او در «تفسیر آیت فمن کان یرجـو : ۲۳» گذشت . **آغاز :** شکر و سپاس مر حضرت قادر مختار است‌که نقطهٔ ذات شریف سیدکائنات . . . بعد حمد وصلوات نامتناهی برقایل.

13350ـ **مجلس** ۳۶۶۰/۱۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۱۶** (ص۱۶۶-۱۸۶) [نسخه ها ۵ : ۱۹۴] .

13351ـ **ملك** ۵۴۷/۱۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۴۸۲-۴۹۷)، آغاز برابر نمونه درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۷۰] .

13352ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۵۱۵ مج : نسخ زیبای اسماعیل مراغی، سدهٔ **۱۳** ، باتملك**۱۲۴۴**، آغازبرابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

13353ـ **دانشگاه** ۳۴۹۷/۳: نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی‌زنجانی **۱۳۱۵** (ص۴۷ - ۶۶)آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۵] .

معراجیه = شرح کیفیت معراج

گویا ازمحمود شبستری که یاداو در«حق الیقین : ۱۱۲۹» گذشت. **آغاز:** حمدله.. . امابعد، ای‌طالب‌طریق‌یقین. که یکی‌ازبرادران دین از یك برادر فقیر مسکین معراج حضرت رسالت... سؤال نمود .

13354ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۲۴: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی**۱۲۲۴-۱۲۲۲** برای آقا محمد علی فرزند حاج حسین رشتی (۷۶پ - ۸۱ر) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۶۶] .

معراج‌العارفین

از محمدعلی فرزند محمدبرغانی، که یاد او در «ریاض الکونین : ۹۵۱» گذشت. به ـ خواهش گروهی از دوستان به‌نثر ونظم عرفان

شیخی. **آغاز:** وله‌الحمد فی‌السماوات والارض وعشیا و حین تظهرون ... اما بعد، چنین‌گوید محمد علی..

13355ـ **تهران**، دکترقاسمزاده: شکسته، ناتمام، ازسدهٔ **۱۳** [رؤیت].

معراج العاشقین

ناشناخته.

13356ـ **فرهاد معتمد** ۱۳/۱۸۷: نستعلیق حسن‌خان‌جوهر، در**۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۳: ۲۳۲].

معراج المؤمنین = شرح بیتی از حافظ

از سید صدرالدین‌کاشف‌دزفولی، نگارندهٔ «قاصم‌الجبارین: ۸۲۷» وجزآن. گزارش بیت: من همان‌دم‌که وضوساختم ازچشمهٔ‌عشق ــ چهار تکبیرزدم‌یکسره برهرچه‌که‌هست. که در۱۳۶۵ بنام «معراج‌المؤمنین» نگاشته است.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۱۲۹.

13357ـ **نجف**، سید محمد جزائری (که اکنون در اهواز زیست می‌کند): نوشتهٔ شاگرد نگارنده عبدالحسین فرزند عبدالرحیم شوشتری مال‌میری بروزگار نگارنده‌در**۱۳۴۴** همراه «شرح حدیث من عرف نفسه» از همو [ذریعه ۱۳: ۲۰۸].

معراج نامه = توحید قوسین

از شاه نعمت‌الله، درص۱۱۰۴ گذشت.

13358ـ **بنگال**، آسیایی ۷۱/۸ aO (۵۱۱): نستعلیق، تاریخ یادنشده، همراه ۱۰ گفتار گویا همه ازهمو [ف. بنگال: ۱۴۸].

معرفت = والدیه = رساله‌در...

از خواجه عبیدالله احرار، که یاد او در «حورائیه: ۱۱۳۳» گذشت. گفتاریست در سلوك که بدستور والدین خود نگاشته است. نصرالله طرازی‌آنرا بعنوان «رسالة فی‌التصوف» یادکرده وهمانجا میافزاید: فی‌نسخة «رسالة والدیه» وفی‌نسخة اخری «رسالة معرفت». در نمای نسخهٔ رضوی بخامهٔ دیگر آمده: والدیه ازجامی. **آغاز:** الحمدلله‌الاحد بذاته‌وکبریائه ...امابعد، سبب تألیف این مختصرآن بود.

13359ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۸ تصوف ترکی: نسخ **۱۲۳۴**، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱: ۲۳۱].

13360ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵ ـ م مجامیع فارسی طلعت: تعلیق‌زیبای‌خلیل‌نمازی ۱۱ج۱/**۱۲۷۰**، آغاز برابرنمونه (گ ۵۴ـ۶۰) زدین [مخطوطات ۱: ۲۳۱].

13361ـ **فاضلیه** ۶۰ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، همراه‌چند گفتار ازجامی، درنمای‌آن آمده: والدیه از جامی [ف. فاضلیه ۱: ۳۳].

13362ـ**مدینه**، خانقاه‌احمدی، مکتبة المظهر: درفهرست بنام «والدیه» یادشده است [نسخه‌ها ۵: ۴۳۳].

13363ـ **رضوی** ۲۹۰ اخلاق(۶۴۵) نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، در فهرست آمده: در نمای نسخه بخامهٔ دیگری آمده والدیه از جامی، ۷گ ۱۸ـ۱۹ س [ف. رضوی ۶: ۴۸۲].

13364ـ **دارالکتب**۲۵مجامیع‌فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ ۱۷۹پ ـ ۱۸۱ر)آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱: ۲۳۱].

معرفت

ازشاه‌نعمت‌الله ولی، شاید «معرفت‌صغری: ۱۳۹۹» ویا «معرفت‌نامهٔ: ۱۳۹۹» اوباشد.

13365ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۱۳ حکمت: نستعلیق **۱۳۰۷ - ۱۳۰۹** درسپاهان [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

معرفت انسان

از عزیزنسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت، با عنوانهای : فصل، ای‌درویش، درکوه‌ابرقو دررمضان۶۹۱ بانجام رسانده ودر (ص ۱۵-۳۵) مجموعه رساله‌های او چاپ شده‌است. **آغاز:** حمدله ... امابعد، چنین‌گوید... جماعت درویشان از این بیچاره درخواست‌کردند که می‌باید در معرفت انسان رساله .

13366ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۵ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲**. همراه ۷گفتار دیگر ازهمو (ص۲۴ - ۲۹) [ف . ملی ۱ : ۸۸] . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۷۰هست [فیلمها:۲:۶۳۲].

13367ـ **مدینه**، عارف‌حکمة۱/۲۶۶ نسخ ترکی سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۹] .

13368ـ **ملك** ۴۰۴۵/۵ : نسخ صفر **۱۲۷۵** (۷۱ پ - ۷۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13369ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۶: نستعلیق شکستهٔ محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، نجم‌الحکما، **۱۳۱۴** (۳۹پ-۴۳پ) [رؤیت] .

معرفت = مشکل حل

از همدانی ، در ص ۱۳۸۷ گذشت .

معرفة الأنام

از محمد دهدار، نگارندهٔ «الفانسانیت: ۳» و جزآن. درامامت .

13370ـ **نجف**، آقا بزرگ تهرانی : درمجموعه‌ای‌که‌بخامهٔ مؤلف‌ذریعه ودیگرانست سدهٔ**۱۴**، **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها ۱ : ۷۵۰] .

معرفت انسان و کیفیت مراتب و مقامات او

ناشناخته . **آغاز :** . . . الحمدلله الذی طلعت من‌سحر نوره جواهرالاعیان. . . و بعد فهذه رسالة فی‌معرفةالانسان... بدان ای‌طالب حق وای‌سالك راه یقین‌که عالم... ظل‌حق‌است

13371ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۷ : سدهٔ **۸-۹** باتاریخ تولد **۸۱۸** و **۸۳۱** (ص ۱۱۸- ۱۲۰) همراه چندگفتار ازشاه نعمت‌الله، نسخهٔ پاکیزه‌ایست [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸] .

معرفة الحکمة

ناشناخته .

13372 ـ **مجلس** ۲۳۸۴/۷ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۱۷ - ۳۲۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

معرفة الدنیا

ازعلی فرزند حسام(گویانگارندهٔ جواهر ثمینه : ۱۱۱۸) .

13373ـ **بنگال**، آسیایی aO۶۷/۳ (۱۵۸۶): تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۴۴].

معرفة السلوك

از شیخ محمود چشتی .

13374ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱۳ق۲ : تاریخ ونشانی بیشتریادنشده (ص۱-) [مخطوطات ، سرفراز علی رضوی : ۴۳] .

معرفت شیخ کامل

از ثناءالله پانی پتی .

13375ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو

۲قف۱۹ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده (ص ۳۶ ـ ۴۰) [مخطوطات، سرفراز علی رضوی ۴۳] .

معرفت صغری = معرفت نفس

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئٍ هالك: ۲۵» گذشت. به‌نثر و نظم وچند حدیث عرفانی. واین جز «معرفت‌نامهٔ» اوست . آغاز : الحمدلله الذی جعل قلوب ـ الاولیاء مطالع اقمار الانوار ... معلوم فرما که علم ابدان به‌علم ادیان مقدم است برمعرفت.

13376ـ قاهره، دارالکتب۱۸ مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق ۹۶۶، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام «معرفت نفس» آمده (گ۶۳پ ۶۵ر) [مخطوطات ۱ : ۲۶۹] .

13377ـ ملك ۴۲۶۲/۶۴ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد۱۱۰۹ شمارهٔ ۶۴ مجموعه رسایل او (۳۴۷ پ ـ ۳۵۰ پ) آغاز برابر نمونه، درنسخه بنام «معرفت‌صغری» آمده است [رؤیت] .

معرفة العناصر

از شرف‌الدین آملی .

13378ـ بنگال، آسیایی۵/۱۰ CO (۱۰۷۳) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۷۵] .

معرفة القلوب

از شاه میران جی شمس العشاق، نگارندهٔ «ارشاد الطالبین : ۱۰۲۳» .

13379ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۲ق۲۷ : نوشتهٔ ۱۰۸۸ [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۴۳] .

13380ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۹: نوشتهٔ شاه متوالی عاجز در ۱۱۰۴ ، ۲۹۸ ص [مخطوطات ، سرفراز علی رضوی : ۴۳] .

13381ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۲ق۱۸: نوشتهٔ میرمحمدچشتی، ۱۲۰۵، ۳۴ص [مخطوطات، سرفراز علی رضوی : ۴۳] .

معرفة المحبوب

از شاه برهان الدین . آغاز : حمدله . بدان اسعدك‌الله تعالی فی‌الدارین که رساله‌ایست معرفة‌المحبوب ازتصنیف‌شاه برهان‌الدین. . . دربیان شریعت و طریقت وحقیقت .

13382ـ دانشگاه۴۶۷۲/۷: نستعلیق محمد اسماعیل ، با تاریخ ۱۱۲۸ (۱۰۲ ر ـ ۱۰۷ر) زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲] .

معرفت مراتب انسان

ناشناخته .

13383 ـ مجلس ۲۴۲۷/۷ فهرست نشده: سدهٔ ۱۱ ، باتاریخ ۱۰۸۱ در دفتر (ص ۲۱۱-۲۱۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹] .

معرفت نامه = معارف

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئٍ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثرونظم باعنوانهای‌معرفت. این‌گفتاردرجلدیکم‌مجموعه رساله‌های او (ص ۸۹ ـ ۱۰۲) بنام «معارف» بکوشش دکتر نوربخش چاپ‌شده‌است. آغاز: حمدله. صلاة. قال‌الله تعالی: سنریهم‌آیاتنا... خودرا بشناس تاشناسی اورا .

13384ـ قاهره، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی‌طلعت: رمضان ۹۶۶ (گ۵۹پ-۶۳پ) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۸] .

13385ـ ملك ۴۲۶۲/۶۳ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد ۱۱۰۹ شمارهٔ ۶۳ مجموعه رسایل او (۳۴۲ ر ـ ۳۴۷ پ)

آغاز برابر نمونه [وؤیت] .

13386ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع‌طلعت : درویش حسین کوثری ۱۱۵۳ (گ۲۴۷ـ۲۴۹) آغاز برابر نمونه، درفهرست بتردیدازشاه نعمت‌الله دانسته‌شده[مخطوطات۱ : ۲۶۸] .

13387ـ مجلس ۲۱/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۵ (ص۱۱۸ـ۱۲۴)، آغاز برابر نمونه، همراه۹۰گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۱] .

13388 ـ رضوی ۵۷۹/۱ حکمت : نستعلیق تاریخ یادنشده، همراه ۱۰گفتاردیگر ازهمو، آغاز برابر نمونه، درفهرست «معرفت نامه» یادشده است [ف. رضوی ۴ : ۱۰۴] .

معلومات

از پیرجمال اردستانی، که یاداودر «تنبیه العارفین:۱۰۹۹» گذشت. **آغاز:** ای‌رفیق ره و حریف مدام ــ وای طلبکار رند دردآشام .

13389ـ مجلس ۱۱۳۲ : نستعلیق علی اشرف فرزند علی در ۱۲۳۵ ، پیوستهٔ «کلیات» او. (ص۳۷۵ـ۳۷۹) [ف. مجلس۳: ۵۴۱] .

معلومات الآفاق

از سید امین‌الدین‌خان حسینی .

13390 ـ بادلیان ۳۷۸/۴ اوزلی : باتاریخ ۱۰۶۷ دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۱] .

معیارات العارفین

درسیروسلوك، درچهارده معیارویك‌خاتمه ودرآن ازحدیثها و آیتهای قرآن گواه آورده واز «مقامات العارفین» شیخ درآن یاد شده. و درسر آغاز کتاب از «جهاد الاکبر» خود یاد کرده‌است. درذریعه‌از«جهادالاکبر»عبدالوحید گیلانی زنده در۱۰۲۵ یادشده است. (بنگرید سرالعالمین : ۵۱). و نیز گفتاری بنام «جهاد اکبر» از خواجه محمد چشتی در (بنگال : آسیایی bO۲۳) هست (بنگرید : مجالس حسنیه : ۱۳۶۰) . **آغاز:** حمد... و بعد این ملحقاتی‌است برکتاب‌جهاداکبر که بعدازاتمام کتاب بخاطرقاصرم رسید .

بنگرید : ذریعه ۱: ۴۶ و ۵ : ۲۹۵ .

13391ـ دانشگاه ۱۰۳۰/۱۹: نسخ محمد مؤمن فرزنـد محمد امین تبریزی ، در ۱۰۹۱ (۱۹۴پ ــ ۲۰۰ر) [ف. دانشگاه ۳: ۴۹۷] .

معیارالصدق فی‌مصداق العشق = رسالهٔ عشق و عقل

از نجم‌الدین رازی ، نگارندهٔ «مرصاد ــ العباد:۱۳۷۹» وجز آن. درپاسخ‌اینکه درکمال عشق وعقل هیچ مضادتی می‌تواند بود یانه ، و اینکه عقل نه قسمتی از اقسام موجودات است بلکه عقل خود جملهٔ موجودات است. بکوشش دکترتقی تفضلی بسال ۱۳۴۵ چاپ شده است. **آغاز:** حمد وثنا وآفرین بی‌منتهاآفریدگاری راکه بتدبیر حکمت ازلی .

بنگرید : پیشگفتار چاپ از دکتر تقی تفضلی ـ راهنمای‌کتاب س ۱۰ : ۱۴۴ گفتار شفیعی کدکنی .

13392ـ مجلس ۵۹۸/۴: نسخ۷۰۴ آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۵۵] . **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۸۲۶ هست [فیلمها : ۷۳۵]. این نسخه درچاپ، پایهٔ‌کارآقای‌دکتر تفضلی بوده است [پیشگفتار چاپ] .

13393ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۹۶۳ نسخ عبدالله فرزند احمد محمود ، یکشنبهٔ ۲

ذیقعدهٔ **۷۷۳** ، ۶۴گ ۱۰س . **فیلم**آن در دانشگاه ش۷۱۹ هست [فیلمها : ۲۰۰].

13394ـ **تهران**، در دست کتابفروشی ۴مج : سدهٔ **۱۰** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

13395ـ **دانشگاه ۴۶۵۴/۲۰**: نسخ علی‌عسکرفرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای آقا محمدعلی فرزند حاج حسین رشتی ، آغاز برابر نمونه، (۵۴ر-۶۲ر) [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۵] .

13396ـ **تهران**، استادمینوی: نوشتهٔ خودآقای مینوی جولای**۱۹۳۸**م ازروی نسخهٔ Or ۷۹۶۳ موزهٔ بریتانیا [رؤیت] .

معین الاولیا

ازسیدامام‌الدین.سوانح‌خواجه‌معین‌الدین چشتی (بنگرید : رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶) است .

13397ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ ق ف ۱۲۲ : تاریخ یاد نشده ، ۲۹۶ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۴۷] .

مفاتیح غیوب

از نقطویان است ، از محمود پسیخانی گیلانی، معروف به‌محمود عجم، که درسدهٔ‌هفتم درآذربایجان میزیسته است. دربارهٔ عقایداین دسته رجوع شود به «نقطویان یا پسیخانیان» ازدکترصادق‌کیا. درصفحهٔ عنوان‌نسخهٔ مجلس کتاب را در علم رمل معرفی کرده‌اند، و حال آنکه چنین نیست و از کتابهای گروه نقطویان است [سعید نفیسی] نسخهٔ دیگرازهمین کتابرا نفیسی در همان فهرست بنام «سئوال وجواب» خوانده. **آغاز:** استعین بنفسك‌الذی لااله‌الاه، الحمدلله‌الذی انشاءکل‌نفس‌من‌سنیة‌نفسه، وانتشر نفوس‌الاجمعین من‌کلیة نفسه... سئوال‌که مقرر شدکه جمله فضل وکمال عجم بر عرب و جمله شرافت وبلاغت(بنگرید:میزان،درهمین‌بخش).

13398ـ **مجلس ۴۷۶۰** : نستعلیق **۹۷۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۸ گ ۱۶ س [رؤیت].

13399ـ **مجلس ۲۰۸۷** : تحریری متوسط غرهٔ ع۱۴/**۹۸۷** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۱۳ص ۱۶س [ف. مجلس ۶ : ۷۴] .

13400ـ **واتیکان۱۴۵**: نوشتهٔ**۱۰۶۸** ۱۷۸گ، همراه چندگفتار دیگر از حروفیان ولی نام نگارنده یاد نشده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۵۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۲] .

13401ـ **مجلس ۲۰۷۰** : تحریری متوسط ۱۷۵۰ (**=۱۰۷۵**) ۳۹۳ ص ۱۴ س درفهرست بنام «سئوال وجواب»آمده‌است [ف. مجلس ۶ : ۶۲ و ۷ : ۶۲۹] .

13402ـ **موزهٔ بریتانیاOr ۷۷۰۴** سدهٔ**۱۲** ، همراه با چند گفتار دیگر حروفی بفارسی وترکی ولی ازنگارنده نام برده نشده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۶۶۳].

13403ـ**مجلس۴۷۶۱**: نستعلیق‌تاریخ یاد نشده، با یادداشت **۱۲۹۲**، ۱۵۹گ ۱۶س [ف. مجلس ۱۳ : ۱۴۶] .

مفاتیح الاعجاز

از اسیری لاهیجی ، که یاد او در «شرح بیتی ازدهلوی: ۱۲۱۹»گذشت .گزارشی است بر « گلشن راز » شبستری ، بخواهش سالکان طریق مودت، در۱۹ ذیحجهٔ ۸۷۷ آغاز بدان کرده‌است. بارها چاپ شده وازآن میان بسال ۱۳۳۷خ بکوشش‌غلامرضاکیوان‌سمیعی. **آغاز:** باسمك الاعظم‌الشامل فیضه المقدس‌لکل موجود ...ای محمود بهرشأنی وای معبود بهرمکانی.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۷۰ ـ ف. مشار ۱۴۶۴ .

13404ـ **قاهره**، دارالکتب ۷م‌تصوف فارسی : تعلیق سلطان علی شیرازی ، ذیحجهٔ **۸۸۵**، زدین. آغاز برابر نمونه، ۴۷۹گ ۱۹ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۶۷] .

13405ـ **مجلس** ۱۱۱۷ : نستعلیق سلطانعلی شیرازی، **۹۰۰**، زدین، ۳۹۰گ۲۱ س [ف. مجلس۳:۴۹۸]. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۲۶۳۶ هست [فیلمها : ۲۰۰].

13406ـ **مجلس** فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۰۱**، زدین، ازکتابهای‌آقای سلطان القرائی بوده است [رؤیت] .

13407ـ **سپهسالار** ۷۱۶۹ : نستعلیق ترکی حسین فرزند حسن حسینی ، ۱۵ رجب **۹۷۱**،۲۲۹گ ۱۴س [ف.سپهسالار۵:۶۱۷].

13408ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۱۱ـ۲۶۵ : نستعلیق ۵ذیحجهٔ **۹۷۵** آغاز افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۴] .

13409ـ **تهران**، ادبیات ۱۰جوادی: نستعلیق **۹۷۹** [ف. ادبیات ۳ : ۶۳] .

13410ـ **قاهره**، دارالکتب۱۴تصوف فارسی: نوشتهٔ ذوالنون، ع۱/**۹۸۶**آغازبرابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ :۱۶۷] .

13411ـ **تهران**، موزه ۹۲۰۷: نسخ محمود صوفی‌فرزند بهلول صدیقی، ع۲/**۹۹۲** نسخه در شاهجهان بوده [نسخه‌ها ۲:۲۱۷].

13412ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۸۳ : سدهٔ**۱۰**، انجام‌کمی افتاده،۳۶۶گ [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبائی] .

13413ـ **بنگاله** ، آسیایی ۱۴۸ منظومات (۱۲۸۱) : شکستهٔ **۱۰۰۴** [ف. بنگال : ۱۰۱] .

13414ـ **دانشگاه** ۳۲۲۵ : نستعلیق مظفرحسین فرزند محمدکاشانی، سه‌شنبهٔ ۳ج۱/**۱۰۱۶** درمدرسهٔ صالحیهٔ‌شیراز [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۵] .

13415ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش جوری ، پیرامن **۱۰۴۳** همراه « گلشن راز» [نسخه‌ها ۱ : ۱۱] .

13416ـ **رضوی** ۱۰۱۵ حکمت : نستعلیق **۱۰۴۹** آغاز برابر نمونه ، ۳۴۵گ ۲۰س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۹] .

13417ـ **مجلس**۵۲۳۸ فهرست نشده: نستعلیق ، ۲۴۶گ و ۲۱ س [رؤیت] .

13418ـ **سپهسالار** ۷۱۷۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱**،۳۰۶گ۱۷س[ف.سپهسالار۵:۶۱۷].

13419ـ **مجلس**۵۵۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. مجلس ۱۶ : ۴۱۲] .

13420ـ **دانشگاه** ۵۱۹۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده ، ۲۵۷گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۷] .

13421ـ**ری**، عبدالعظیم۱۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۳] .

13422ـ **تهران**، ملی۴۷۰: نستعلیق سدهٔ**۱۱** بافهرستی‌درآغاز، ۴۹۶گ۱۶س [ف. ملی ۱ : ۴۵۵] .

13423ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۴۵۷ سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۵] .

13424ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۶۹: سدهٔ**۱۲**، ۳۵۸گ [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

13425ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۸۶: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، یك‌صفحهٔ آغازافتاده [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱] .

13426ـ **تهران**،ملی۲۲۷ف: نستعلیق سدۀ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۹گ ۲۱ س [ف. ملی ۱ : ۲۳۴] .

13427ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۸۲: نسخ محمدصادق خلخالی، در**۱۱۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱] .

13428ـ **دانشگاه** ۳۵۳۱ : نستعلیق محمدجعفرحسینی‌غیرت‌شاعر، ۲۳ع۲/**۱۱۹۸** [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۵۱] .

13429ـ**تهران**، ملی۱۲۲ف: نستعلیق حاجی‌محمد شنبۀ ۲۹ صفر **۱۲۱۶** ، ۲۹۱ گ ۲۱س [ف. ملی ۱ : ۱۱۴] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۵۵ هست [فیلمها : ۲۰۰] .

13430ـ **سنا** ۷۵۸۶ : نسخ ۱۲ج۲/ **۱۲۳۳** عنوان ونشان شنگرف ، اندازه رحلی کوچك [نسخه‌ها ۲ : ۲۵۵] .

13431ـ **رضوی** ۱۰۱۷ حکمت : نستعلیق ذیقعدۀ **۱۲۴۱** آغاز برابر نمونه ، زدین ۲۵۱ گ ۲۱س [ف. رضوی۴ : ۲۴۹].

13432 ـ **رضوی** ۱۰۱۶ حکمت : نستعلیق **۱۲۵۴** دربغداد، آغاز برابر نمونه ، ۳۴۴گ ۲۱-۲۳س [ف. رضوی ۴ : ۲۴۹].

13433ـ **مجلس** ۴۵۹۷ : نسخ خوش **۱۲۵۷**، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۰ گ ۲۳س [رؤیت] .

13434ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۱۶: محمدصادق‌فرزند محمدرضا، ۲۵ع۲/**۱۲۶۳** ۲۸۶ گ ، نسخۀ پاکیزه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

13435ـ **سپهسالار** ۳۲۵: نسخ‌محمد ابراهیم فرزندکلبعلی خوانساری ، یکشنبۀ ۱۹ ع۲/**۱۲۶۴** ، ۲۳۷ گ ۲۶س [ف . سپهسالار ۵ : ۶۱۷] .

13436ـ **مجلس** ۶۷۳ : نستعلیق **۱۲۶۶**، آغاز برابرنمونه ، ۲۱۶ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۲ : ۴۲۶] .

13437ـ **دانشگاه** ۱۳۷۹ : نستعلیق خوش عبدالوهاب فرزند میر عبدالستار، ۱۲ج ۱/**۱۲۷۲** ، ۲۵۰ گ ۲۱س [ف . دانشگاه : ۰۰۰] .

13438ـ **نجف** ،امیرالمؤمنین ۱۴۸۵: محمد فرزند جمال الدین مراغی ، ۶ رمضان **۱۲۷۳**، مقابله شده ، ۲۲۳ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

13439ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۶۶: محمدحسن عاصمی، ۷محرم **۱۲۹۰**، ۱۷۴گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی] .

13440ـ **مجلس** ۳۰۶۴/۴: نستعلیق باتاریخ **۱۲۹۳** دردفتر (ص ۵۰ – ۱۸۵) ، بخشی ازآن است [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۱] .

13441 ـ **مجلس** ۲۱۱۹ : تحریری خوب ، چهارشنبۀ ۱۴ شعبان **۱۲۹۵** ، کاغذ فرنگی ، **آغاز** : محمود بهر ثنائی،۴۵۶ص ۱۹س [ف. مجلس ۶ : ۹۸] .

13442ـ **سپهسالار** ۳۲۶ : نستعلیق آغاز وانجام‌افتاده، وقف**۱۲۷۰** [ف. سپهسالار ۵ : ۶۱۷] .

13443ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ تصوف فارسی: نسخ‌زیبای ۱۰ شعبان (بی‌تاریخ) ، ۲۵۶گ ۲۱س [مخطوطات، ن . طرازی] .

13444 ـ **رضوی** ۱۰۱۸ حکمت : نستعلیق تاریخ یاد نشده . **آغاز** : ای محمود بهرشأنی، ۲۷۶گ [ف. رضوی ۴ : ۲۴۹].

مفاتیح الاسرار

از عبدالرحمان فرزندمحمد فرزند احمد بسطامی، بسال ۸۲۸ .

13445ـ **ملی** ، پاریس ۲۰۶۷/۲ : [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۵] .

مفتاح اسرار حسینی

ازعبدالرحیم فرزند محمدیونس (یوسف) ازشاگردان‌ملامحمدصادق‌اردستانی، وازپیروان نوربخشیه، روضة‌الصفا مرگ اورا ۱۱۵۶ یاد کرده درست نیست ، چه در دیباجهٔ این‌کتاب آمده: نام‌کتاب برابراست باتاریخ انجام آن که می‌شود۱۱۵۹ [ف. رضوی]. درکلام بشیوهٔ عرفانی و یك دوره عرفان فارسی است . در سی و هفت مفتاح و مکاشفات و مشاهدات : مفتاح ۱ـ اثبات صانع ۲ ـ مبدأ و معاد ۳ ـ عینیت وجود واجب۴ـتوحید واجب ۵ـتوحید وحدت بطریق عرفا... ۱۰ـ سر مرتفع شدن حجاب درنظرشهود عارف... ۱۵ـ طلب‌رؤیت موسی ۲۰ـ تفسیرآیت نور ۲۵ ـ تطابق عوالم وجود ۳۰ ـ ذکر حدیث شراب محبت ۳۵ ـ کشف وقلب ومجاهده ۳۷ـ توبه ، ذکر ، بیان اطوارسبعهٔ قلبیه . **آغاز:** الحمدلله‌الذی نجانا من‌العلوم الرسمیه .

13446 ـ **رضوی** ۱۰۲۱ حکمت : نستعلیق محمدباقرحسینی **۱۲۴۳** آغاز برابر نمونه، ۱۰۴ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴: ۲۵۰].

13447ـ **دانشگاه** ۳۵۳۷: نستعلیق محمدهاشم فرزند ملا محمد حسین ، بابا ذهبی شیرازی متخلص به درویش ، ذیحجهٔ **۱۲۸۶** ، آغاز برابرنمونه،۱۸۵گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۵۶] .

13448ـ **مجلس** ۶۷۴: نسخ وشکستهٔ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۱۲ گ [ف. مجلس ۲ : ۴۲۷] .

مفتاح الاسرارومصباح الانوار

از محمد تهرانی حایری ، در یك مقدمه درچند فصل، سپس سه باب ویك‌خاتمه، دربارهٔ (عنوان‌کتاب امثله) بروش فلسفی و عرفانی : مقدمه، درامودی که پس‌از شروع لازم است . باب۱ـ دربیان بسمله ووجه ابتداء بآن وبیان جزئیاتش، درچهار مقصد . **آغاز :** جمالی حمدی‌که قابل تجلی در مرایای تمام انفس و آفاق باشد ، سزاوار حضرت احدیت است که جمیع ذرات وجود را مرآت.

13449 ـ **دانشگاه** ۳۸۱۶ : نستعلیق گویا نگارنده، ۸۴گ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۲ ۲۷۹۷] .

مفتاح الحدیقه

ازناشناس، دیباجه‌ایست به‌نثر بر «حدیقة الحقیقهٔ» سنائی بـا گزارش برخی واژه‌ها و آیتها و حدیثهای مندرج در حدیقه به ترتیب تهجی، که‌در۱۰۲۰ بپایان‌رسیده‌است. **آغاز:** ...پس‌از حمدوثناحضرت باریتعالی... امابعد این مقدمه‌ایست در بیان لغات و بعضی آیات و احادیثی‌که.

13450ـ **مجلس** ۲۳۴۹ : نسخ خوش **۱۰۵۰** (ص ۵۶۹ ـ ۶۱۳) همراه « حدیقه » آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۶۰ و ۴۵۹] .

13451ـ **مجلس** ۴۷۸۵/۲: نستعلیق **۱۰۷۴** ، بدنبال «حدیقه» آغاز برابر نمونه، درپایان باعنوان لمؤلفه سه بیت هست درتاریخ انجام: خضرگفت ای‌بملك عالم غریبـ مشکلت حل شود زباغ ادیب ۱۰۲۰ [رؤیت] .

مفتاح الغیوب

ناشناخته. (بنگرید : مفاتیح غیوب:۱۴۰۱)

13452ـ **دانشگاه**۴/۳۶۱۱: نستعلیق بهاء الدین فرزند جمال الدین محمد خطیب واعظ امامی کاشانی ، **۱۰۵۱** (ص ۴۰ ـ ۶۱

هامش) بی‌دیباجه. **آغاز:** وسمیت‌هذه الرسالة بمفتاح الغیوب. باب اول و او مشتمل است بر دوازده شرط. شرط۱ دردانستن طبایع حروف واین شرط عمده است. **انجام:** و طالب مدعا کرده‌اند، والله‌اعلم [ف: دانشگاه ۱۲:۲۶۱۶]

مفتاح الفتوح = شرح فتوح‌الغیب

از عبدالحق دهلوی‌که یاد او در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت. بسال ۱۰۲۳ نگاشته است. متن« فتوح الغیب » ازعبدالقادر گیلانی (۴۷۰-۵۶۲) است. **آغاز:** هذا کتاب . . . حمدله. همه ستایش‌ها ثابت است مرخدایی را عزوجل‌که پروردگار همهٔ عالمهاست .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۲۴۰ (فتوح الغیب) .

13453ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۶۸۲، ۲۹۷ قا: نستعلیق **۱۱۶۳** ، درفهرست آمده: شارح نام‌خودرا یادنکرده شاید ازامام عبدالوهاب متقی قادری باشد . مقابلـه کنندهٔ نسخه می‌نویسد که آنرا در ۱۱۶۳ بانسخه‌ای که مقابله وتصحیح‌شده بخامهٔ نگارنده عبدالحق دهلوی بوده مقابله‌کرده‌است. آغاز برابر نمونه ۳۶۱ گ [مخطوطات، منظوراحسن عباسی۱: ۱۸۵] .

13454ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۱۸۵ E (۱۳۵۶): نستعلیق**۱۰** جلوس محمد شاه پادشاه [ف. بنگال : ۶۰] .

13455ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۸۶ E (۶۱۹): شکسته، تاریخ یادنشده، انجام‌افتاده [ف. بنگال : ۶۰] .

13456ـ **آصفیه** ۳۲۷ تصوف: تاریخ یادنشده، در فهرست نام گزارش کننده نیامده است [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۲] .

مفتاح الفقر

از پیرجمال اردستانی،که یاداو در «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت . **آغاز :** اعلم یا اخی ان‌الانبیاء والاولیاء ... ای عزیز محمود غزنوی. . .

13457ـ **مجلس** ۱۱۳۱: نستعلیق‌علی اشرف فرزندعلی در**۱۲۳۵**، ضمن «کلیات» او [ف . مجلس ۳ : ۵۴۱] .

13458ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی : در «کلیات» مؤرخ ۱۲ شعبان **۱۲۳۸**او [نسخه ها ۵ : ۲۷۳] .

مفتاح القلوب

از جوهر افندی .

13459ـ **مدینه**، عارف حکمت ۳۲۳ ف: [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰] .

مفتاح الکنوز ومصباح الرموز

از ابوالحسن علی فرزند مهدی حسینی ، درسه مقاله .

13460 ـ **بادلیان** ۹۵/۱۳ اوزلی : باتاریخ **۱۰۴۲ ـ ۱۰۴۳** دردفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۳۰ هست [فیلمها ۱:۵۵۷].

مفتاح المحبه = مفاتیح المحبه

از موسی فرزند علی فرزند ابوالقاسم فرزند عیسی حسنی حسینی فراهانی ، ترجمهٔ «ینابیع المحبهٔ» سلمان فرزند ابراهیم خواجه کلان‌فرزند محمدبا خواجه‌صوفی بلخی‌قندوزی قسطنطنی (۱۲۲۰- ۱۲۹۴) است در فضایل و مناقب خاندان پیامبر ، در یك‌مقدمه وصد باب بسال ۱۳۰۵ بانجام رسانده و در ۱۳۱۲ در هامش «ینابیع» چاپ شده است.

بنگرید : ذیل‌کشف الظنون ۲ : ۷۳۱ ـ هدیة العارفین ۱ : ۴۰۸ ـ مؤلفین مشار ۶ :

۳۴۰ ـ ف. مشار : ۱۴۷۱ .

13461ـ رضوی ۷۲۱ اخبار (۲۱۵۴): نسخ آغاز سدهٔ **۱۴**، گویا بخامهٔ مترجم، وقف **۱۳۰۶** ، ۳۶۳ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۵ : ۱۷۴] .

13462ـ دانشگاه ۵۲۳۳: نستعلیق و نسخ نگارنده، در ۱ع ۲/۱۳۰۵، ۴۹۰ گ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۷۱] .

مفتاح المخزن = شرح مخزن الاسرار

در بخش شروح منظومه‌ها خواهد آمد.

مفتاح المطلب = عشقیه

از ناگوی . در س۱۲۸۴ گذشت .

مفتاح المعانی

از سید عبدالفتاح گجراتی ، گزارش «مثنوی» مولوی بلخی است، که پس از ۱۲۸۴ نگاشته است .

13463ـ آصفیه ۱۵۶۳ تصوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۴۸۶] .

13464ـ بنگاله، ایشیاتك ۱۴۹ منظومه ها (۵۸۱): نستعلیق، تاریخ یادنشده، گزارش دفتر ۴ و۵ و۶ است [ف. بنگال : ۱۰۱] .

مفتاح المفاتیح

از حیدرقلی قاجار، فرزند نصرالله پریشان نهاوندی درگذشتهٔ ۱۳۱۸ ، پاره‌ای از «مفاتیح الغیب» ملاصدرای شیرازی را بااین نام و بدستور مخبرالدولهٔ علیقلی خان هدایت، بفارسی ترجمه کرده و حاشیه‌هایی نیز بر آن نوشته است و در تهران بچاپ سنگ رسیده است . **آغاز:** این همایون نامه مفتاح المفاتیح که بامر. . . مخبر الدولة العلیة وزیرعلوم، ترجمتی است از برخی از زبده وعمده از مفاتیح .

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۷۱ ـ ف . مؤلفین مشار ۲ : ۹۸۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۰۴ .

13465ـ حقوق ۸۰ب : نسخ، نسخهٔ اصل بخامهٔ نگارنده **۱۳۱۲** ، ازمفتاح چهارم درمراتب واقسام کشف واسباب آن ، ۳۰۰ ص ۱۵ س [ف . حقوق : ۲۰۱] .

مفتاح النبوة

ازکوثرعلیشاه، درص۹۹۳ گذشت .

مفتاح النجات

از ژنده پیل شیخ الاسلام ابونصر احمد جامی نگارندهٔ «انیس التائبین : ۱۰۵۴» وجز آن، که درپایان شعبان ۵۲۲ بدان آغازکرده ودر هفت‌باب ودوفصل ساخته است: ۱ـ توحید وایمان ۲ـ سنت وجماعت ۳ـ توبت واستقامت ۴ـ استقامت بر اطاعت ۵ـ مباح بحجت ۶ ـ تسلیم ورضا ۷ ـ در حال صدیقان و ابدالان و ارباب حقیقت. ودر۱۳۴۷خ بکوشش دکترعلی فاضل چاپ شده‌است. **آغاز:** حمدله . عاقبة . صلاة... این‌کتاب‌را درآخرشعبان سنهٔ(۵۲۲) شیخ‌الاسلام قدوة الابدال ... آغازکرد .

بنگرید : پیشگفتار چاپ از دکتر علی فاضل .

13466ـ وین، سلطنتی ۱۶۷۶ : نسخ از سدهٔ **۶ـ۷** تازه‌تر نیست، بهترین نسخه‌های پنجگانه است که درچاپ از آن بهره برده‌اند، ۵۵ گ ۲۰ س [پیشگفتارچاپ : ۳۲] .

13467ـ سلیمانیه، اسعدافندی ۱۷۲۸ نستعلیق میانه‌های شعبان **۸۳۶** ، نسخهٔ کامل

۱۱۹ گ ۹س [پیشگفتار چاپ : ۳۴] .

13468ـ کابل ، وزارت اطلاعات : نستعلیق زیبای یحیی گازرگاهی در **۱۳۳۰** ، زرین، مضبوط [پیشگفتار چاپ : ۳۶] .

13469ـ **موزهٔ قونیه** ۱۲۴۹ : نسخ تاریخ یادنشده، تانیمهٔ باب‌هفتم را دارد، ۷۸ گ ۱۱ س. فیلم آن دردانشگاه ش ۳۰۳ و ۵۲۲ هست [فیلمها : ۲۰۱].

13470ـ **دانشگاه توبینگن** ۱۷۱۶: نستعلیق بسیار خوش تاریخ پاك شده ، زرین ، دررجب ۱۲۶۵ درشیراز خریداری شده ، ۳۸ گ ۱۹س [پیشگفتار چاپ : ۳۶] .

مفتاح النجات

از صدر الدین محمد فرزند محمد باقر موسوی دزفولی کرمانشاهی [دیباچه]. **آغاز:** مفتاح نجات و مصباح حیات حمد و ستایش واجب‌الوجود .(که در ص ۹۹۳ گذشت)

13471ـ **سپهسالار** ۱۳۴۱: نستعلیق رمضانعلی فرزند عبدالرحیم حکاك نمارستاقی (ص۱ـ۲۰۰) [ف. سپهسالار ۵ : ۶۲۹] .

مفتاح الهدایه

دربخش تاریخ وسیرخواهد آمد.

مفرح القلوب

از مفتی‌الملك، تاج‌المعالی (تاج الدین) محمد فرزند معین‌الدین مالکی . ترجمه‌ایست ازهیتو پدیس Hitopadeca بنام ملك‌الشرق والغرب نصیرالدین مقطع شیخ بهاءالدین ندیم الله. دارای چهار داستان : ۱ـ منترلات،فایدهٔ محبت ویاری‌کردن ۲ـشهردابید، میان‌دوستان جدائی افکندن ۳ـ بکر، جنگ‌کردن بداتچه که فتح بجانب خویش باشد ۴ ـ ستده خود ، اصلاح بحکمت پیش‌از مخالفت .

13472ـ**دانشگاه** ۱۱۰۹ فیلم: ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ع۱۶/**۱۰۶۲** دربندرسورت (گ۱ـ ۱۰۵) سپس قصهٔ پادشاه جمجمه (گ ۱۰۶ ـ ۱۰۷) ۱۵س [فیلمها : ۲۰۲] .

13473ـ **انجمن‌آسیائی بنگال**۵۴ Oa: نوشتهٔ **۱۰۹۸** [فیلمها : ۲۰۲] .

13474ـ **انجمن آسیائی بنگال**۴۰۸ II : مؤرخ صفر **۱۲۴۰** [فیلمها : ۲۰۲] .

المفلس فی امان الله=رساله دربیان

از قطب‌الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت .

13475ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۳/۱۴ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتاردیگرازهمو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

مقاصد الکلام

ناشناخته . در سه باب : خاص الخاص ، خاص، دربیان عام. **آغاز:** سپاس وستایش بی حد و شکر بیعد مرفرد را سبحانه و تعالی و آفریدگار هشده هزار عالم .

13476ـ **پاریس** ، ملی ۲۰۶۷/۱ : [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۵] .

مقالات

از ابویزید بسطامی ، شاید بایزید طیفور فرزند عیسی، درگذشتهٔ ۲۳۴ یا ۲۶۱ یا۲۶۲ (بنگرید : رشد الهی : ۱۱۷۶) .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۵ ـ آتشکدهٔ‌آذر ۶۶ ـ ریحانة الادب ۵ : ۲۰۱ ـ مؤلفین‌مشار ۳ : ۶۰۴ ـ سرگذشت بایزید ازاقبال‌آشتیانی

13477ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۶۰ : با تاریخهایی از **۷۵۱** ـ **۷۵۵** دردفتر. باعنوان «من مقالات ابویزید البسطامی». **فیلم‌آن** در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۶] .

مقالات

ازشمس تبریزی، گفتاریست در عرفان با عنوانهای فصل.

بنگرید: زندگانی مولوی، فروزانفر چ ۲: ۲۰۸.

13478ـ موزهٔ قونیه ۲۱۵۴: نسخ سدهٔ **۷**، ۷۷ گ ۳۳س. فیلم آن در دانشگاه ش۳۱ هست [فیلمها: ۲۰۲].

13479ـ توبینکن qu۱۹۵۱: سدهٔ **۸**، عکس‌آن درتهران ملی هست [نسخه‌ها ۳: ۱۰۴].

13480ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/ ۵۰۶: نسخ سدهٔ **۹**، باتاریخ **۸۷۷** در شمارهٔ ۱ «فیه مافیه» [نسخه‌ها ۲: ۱۲۰].

13481ـ **دانشگاه** ۲۶۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نسخهٔ ۲۱۵۵ قونیه [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۵۸].

13482ـ **موزهٔ قونیه** ۲۱۵۵: نسخ تاریخ یادنشده، ۱۹۳ گ. فیلم‌آن دردانشگاه ش۳۹ هست [فیلمها: ۲۰۲].

مقالات

ازخواجه عبدالله انصاری‌که یاداودر «الهی نامه: ۱۰۴۸» گذشت. درمواعظ و خطابه وبا این نام چندبار چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۴۷۴.

13483ـ **پاریس** ۱۳۵۶/۱۱ .S.P باتاریخ **۸۷۷** در دفتر (۲۳۶ پ). فیلم آن دردانشگاه ش۸۴۹ هست [فیلمها ۱: ۵۴۳].

13484ـ **مجلس** ۳۷۰۵/۲۷ فهرست نشده: سدهٔ**۱۲**، (ص ۴۲۷ ـ ۴۳۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۶].

13485ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲/ ۱۶: باتاریخ **۱۲۸۰** در دفتر. در سه مقاله است [نسخه‌ها ۵: ۲۱۸].

المقالات الخیالیه فی مناظرة ـ العشق و العقل

برای سلطان محمد فرزند مراد عثمانی، آمیخته ازعربی وفارسی‌نگاشته شده‌است. آقای طرازی فهرست نگار قاهره می‌نویسد، شاید این سلطان همان ابوالفتح محمد دوم عثمانی (۸۵۵–۸۸۶) باشد. **آغاز:** سبحان من تلیت اوراق الاطباق وصحائف الزمان آیات سبحانه.

13486ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴۶ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ عبدالرحمان مشهور به ناجم، ۱۹ ع ۱/**۱۲۹۹**، ۷۱ گ [ف. مخطوطات ۲: ۱۷۲].

مقالات العرفاء

سخنان عارفان است بعربی و فارسی. **آغاز:** مقالات العرفاء قال‌الشیخ سهل: ماصار الابدال‌ابدالاً الاباربع‌خصال: اخماص‌البطون و الصمت والسهر والاعتزال عن‌الناس...

13487ـ **دانشگاه**۱/۴۶۸۹۰: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** درتهران (ص۱–۸)۱۳س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۵].

مقالات غیبیه و کلمات عینیه

از حاج بکتاش ولی خراسانی، درآداب طریقت بکتاشیه، باعنوان ذکر. **آغاز:** حمدله امابعد، هذه مقالات غیبیه وکلمات‌عینیه صدرت من... الحاج بکتاش الخراسانی... اعلم ان الوصول الی الله تعالی ثلاثة انواع... ذکر درویش بایدکه ازصفات خود فانی‌شود.

13488 ـ **دانشگاه** ۳۴۵۱/۱: نسخ سدهٔ**۱۴**(ص۱–۶) همراه با «فواید: 12245» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۶۱].

مقالات وافیه

از نجیب‌الدین رضاذهبی تبریزی‌اصفهانی که یاد او در «اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۸» گذشت . بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵). **آغاز:** باب اول درصفت خاك واین هفت فصل است. فصل اول ، بعد ازاین بتوفیق ...از نقطهٔ خاك ابتدا می‌کنیم .

13489 **ـ تهران** ، ادبیات ۱۵۷ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۳گ ۳۴س [ف . ادبیات ۱ : ۴۳۶] .

مقالات همدانی

شاید ازمیرسیدعلی(آداب‌وسیر: ۱۰۱۴). باشد. **آغاز:** مقالات‌همدانی‌قدس‌الله سره‌العزیز ای‌عزیز اخی باید که بمکارم اخلاق موصوف و بخصایل پسندیده آراسته باشید ، با پیران به حرمت باجوانان به‌نصیحت‌باطفلان به‌شفقت.

13490**ـدانشگاه**۴۸۷۲/۸: نستعلیق ج۲/**۹۸۳** دردفتر واین نیز از همان تاریخها (از۲۱۶پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۶] .

مقالة العقل وهداية العشق

ناشناخته . دربارهٔ کمال عقل و عشق که بخواهش دوستی‌بادیباجه‌ای‌دراصناف‌موجودات باعنوانهای فصل نگاشته است، ودرپایان نسخهٔ ملك بدین‌نام خوانده شده است. **آغاز:** حمد وثنا وآفرین بیمنتها آفریدگاری را که بتدبیر حکمت ازلی وتأثیرقدرت لم‌یزلی .

13491**ـ ملك** ۵۴۷/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ**۱۰۶۴** دردفتر (س۲۴۰-۲۷۳) [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۷] .

مقامات

میرسید علی قهری .

13492**ـ بنگال** ، آسیایی ۷۳/۵۲ aO (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۵۴] .

مقامات اربعین

از ابوسعید ابوالخیر ، که یاداو در «ذکر ۱۱۵۱» گذشت .

13493**ـ ایاصوفیا**۴۸۱۹/۶: **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۶] .

مقامات امیرمغیث‌الدین محوی

مقامات‌واحوال‌امیرمغیث‌الدین علی‌محوی (همدانی ، آغاز سدهٔ یازدهم) . **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد معبودی را سزاست که زبان مخلوقات بذکراو .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۱۴ ــ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۵۹ ـ آتشکدهٔ آذر : ۲۵۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۲۷ .

13494 **ـ دانشگاه** ۲۴۶۴/۲۳ : نستعلیق **۱۰۶۳ – ۱۰۷۳** (س ۳۴۳-۳۴۷) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۵] .

مقامات‌خواجه‌علاءالدین بخاری

13495**ـ موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۳ **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۴۵۴ هست [فیلمها : ۶۰۲] .

مقامات دهبیدی

از میرزا مقصود دهبیدی (بنگرید: مرآت السالکین : ۱۳۷۲) .

13496**ـ مدینه**، عارف حکمت۴۶ف: [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰] .

مقامات ژنده پیل

احمد جام، که یاداو در «انیس التائبین: ۱۰۵۴» گذشت. «مقامات ژنده پیل» از سدید

الدین محمد غزنوی یکبار بسال ۱۳۴۰ خ بکوشش دکتر حشمت‌مؤید و باردیگر با بهرمندی از نسخه‌های دیگر بسال ۱۳۴۵ خ چاپ شده است .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، دکتر مؤید ـ راهنمای‌کتاب‌گفتار سعید نفیسی، محمدپروین گنابادی س۶ ش۸ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۵۲.

13497ـ **توبینگن** ۳۷۸۴ Oct : انجام افتاده، همراه شعرهایی درهامش. **فیلم** آن درتهران ملی هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۴].

مقامات‌سالکان = مقامات‌السالکین

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز** : اعلم‌ایدناالله وایاك که با علایق وعوایق خلایق سلطان .

13498ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸/۳۶ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق حسین ابدال نعمت‌اللهی ، **۹۶۶** (۱۰۲ ـ ۱۰۳ پ) آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «مقامات محبت سالکان» آمده است [ف. مخطوطات۲:۱۷۳].

13499ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : سدهٔ **۱۴**، در فهرست بنام «مقامات السالکین» آمده‌است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹] .

مقامات صوفیان = چهل مقام

از میرسیدعلی، درص : ۱۱۲۱ گذشت.

مقامات صوفیان

از معین الدین ابوعبدالله محمد فرزند حمویه جوینی. درچهل مقام .

13500ـ **ملی** ۲۲۴/۱: با اجازه‌نامهٔ ارشاد مؤرخ **۱۱۰۳** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۸۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۰] .

13501 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱۶۴۹/۱ : نوشتهٔ‌محمدحسین‌موسوی‌جزایری، **۱۱۴۱**، ۳ گ[یادداشتهای سیداحمداشکوری].

13502 ـ **خانقاه احمدی** ، فتراء ذهبیه ۲/مج : باتاریخ **۱۳۰۹** دردفتر. نسخه در چهل مقام است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱] .

مقامات صوفیان

در بارهٔ چهل مقام صوفیان به نقل از ابو سعید ابوالخیرکه یاد او در «ذکر : ۱۱۵۱» گذشت. **آغاز**: نقل‌است ازخواجهٔ طریقت... شیخ ابوسعید ابوالخیر . .. که روزی باجمعی نشسته بودند و از شریعت و طریقت و حقیقت سخنان می‌گذشت. ازتصوف‌وفقرسخنی‌می‌گفتند.

13503ـ **دانشگاه**۴/۴۷۷۸ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (۵۲پ ـ ۶۵پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۲۳] .

مقامات صوفیان

چهل مقام صوفیان را یاد کرده است ، (بنگرید : چهل مقام تصوف: ۱۱۲۱). **آغاز** حمدله. وبعد، بدانکه صوفی‌راچهل مقام بباید تاقدم وی درکوی تصوف‌آید .

13504ـ **دانشگاه** ۴۶۵۰/۱۴. نسخ علی‌اصغرشاه کوهی، **۱۲۲۶** (ص۴۱۷ـ۴۲۱) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۶] .

مقامات صوفیان

ازچهل مقام صوفیان‌گفتگو می‌کند. مقام یکم نیت. **آغاز** : فصل فی مقامات الصوفیه ، وبیان‌حالاتهم فی‌الوجدان‌ومایتعلق به‌من‌الامور الفقراء. بدانکه صوفی‌را چهل مقام است.

13505ـ **مجلس** ۴۰۱۳/۵ : شکسته نستعلیق ۲۴ صفر **۱۰۰۳** (۵۸ پ ـ ۵۹ ر) [رؤیت] .

مقامات العارفين = شرح . . .

از محمدتقی المشهدی فرزند محمد قاسم حسینی اسفراینی خاکروبهٔ آستانهٔ رضوی [دیباجه] . گزارشی است از داستان سلامان و ابسال ابن‌سینا درنمط نهم «اشارات» درده فصل ۱ـ داستان سلامان وابسال ۲ـ اسامی زاهد و عابد ۳ ـ غرض عارف و عابد و فرق آن ۴ ـ ضرورت وجود نبی ۵ـ دلایل نبوت ۶ـ مراد عارف عرفان حق است ۷ـ مبدء حرکت عارف ۸ـ عشق ۹ـ احوال عارف ۱۰ـ احکام عرفان **آغاز:** سبحان الذی انزل علی قلوب عباده العارفین بروق لوامع ... سبحان من تحیر فی ذاته سواه ـ فهم خرد به‌کنه کمالش نبرده راه

13506ـ **سپهسالار ۷۴۵۵**: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، باتملك ۱۱۲۰، ۸۲ گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۵ : ۶۳۹] .

مقامات العارفين = شرح . . .

متن داستان سلامان و ابسال، گزارش از قطب الملة والدین معین‌الاسلام ... الابهری ، درآغازآن‌آمده: دوستی ازمایرسید قصهٔ ابسال که ازبرخی حکیمان پیشین منقول است اشکال افتاده، و حکیم در نمط نهم اشارات‌گفته : ان سلامان مثل ضرب لك، وحکیمان متأخرهریك تأویلی‌کرده وقصه به‌افسانه می‌ماند . بفرمائید این قصه را مناسبتی بآن مقصود که در مقامات العارفین اشارت رفته‌است می‌توان یافت. **آغاز** دوستی عزیزکه برمامهربان بوده، ازماسئوال کرد وگفت : کی مادا درقصهٔ ابسال و سلامان که بعضی حکما (نگارنده جزأثیرالدین است).

13507ـ **دانشگاه ۱۲۳۷/۳**:نسخ ، تاریخ یادنشده، درهامش پایان آمده : کتبه ـ الضعیف خالجی النحیف [ف . دانشگاه ۸ : ۲۷۴۰] .

مقامات العارفين

ازسید محمدکاظم رشتی، نگارندهٔ «اصول دین : ۸۸۲» وجزآن. درحقیقت مبدأ و معاد و در آن از « مرشد المؤمنین » خود یادکرده است. **آغاز:** حمد وثنای بیحد احدی‌را سزد که واحدیت را سلطان بلادکثرت.

بنگرید : ف. کتب مشایخ ۲ : ۱۱۴ .

13508ـ **مجلس ۳/۳**: نستعلیق، سدهٔ **۱۳** (ص ۶۲ ـ ۱۴۲) دفتریست بدینگونه : ۱ـ اثبات‌نبوة ۲ـ معرفت حقیقت ۳ـ مقامات العارفین ۴ـ اسرارالشهاده ازهمو . . . [ف . مجلس ۷ : ۲۶۴] .

مقامات‌العارفين = شرح

درگزارش اصطلاحات فلسفی .

13509 ـ **سپهسالار ۱۵۲۶/۳** : در جنگ سیدحبیب فرزند محمدبحرینی بوشهری مؤرخ **۱۲۷۹** (۲۴ر-۱۲۱پ) [ف. سپهسالار ۴ : ۵۹] .

مقامات العارفين = شرح . . .

متن داستان سالامان وابسال، گزارش از دانشمندی سنی، بفارسی وعربی و جز نگاشتهٔ ابهری است. نسخه تاریخ چهارشنبهٔ۲۳رمضان ۸۸۴ دارد که گویا تاریخ نگارش است [دانش پژوه] با پیشگفتاری : فصل پیش از شروع در تقریراین خیال، سخنان ارباب حقیقت . فصل شك نیست بمجرد حفظ مقالات ارباب تجرید وتخیل. فصل توحید را مراتب است . فصل در معنی نبوت . خاتمة یتضمن القول فی اختلاف الطوایف فی‌شأن الشیخ ابوعلی. سپس‌چون‌این کلمات باتمام‌پیوست واین مقدمات درجهٔ تقدیم یافت اکنون در تلویح اشارات نمطین شروع نماییم. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل مقامات ـ

العارفین منهاج جنابه ... و بعد ، این سطری چنداست که در شرح عبارات و معانی اصحاب عرفان وکشف اشارات ومبانی ارباب ذوق.

13510ـ ملك ۴۶۵۴: نستعلیق چهار شنبهٔ ۲۳ رمضان ۸۸۴، که گویاتاریخ نگارش است، نسخه ازسدهٔ ۱۰ تازه‌تر نیست ، باتملك ؛ تقی‌الدین محمد فرزند جمال الدین احمد النجرودی الجیلانی [رؤیت] .

مقامات العارفین = شرح. . .

13511ـ ملك ۶۱۱۵: تاریخ یادنشده درپایان تفسیرسورهٔ عصراست از خواجهٔ طوسی [ف. دانشگاه ۸ :] . باین شماره بکتابخانه ملك مراجعه کتاب دیگری بود شاید شماره درست نباشد .

مقامات العشاق

ازکوکبی، به‌نثرونظم شیوا، باعنوانهای : من منظوماته، زبدالخیل، منه سلمه‌الله، اویس، رباعی منه، ایضاً من مثنویاته ، برتافتن عاشق روی دلرا از حصهٔ معشوق، بجانب سلطان‌عشق آمدن معشوق برسرعاشق، من‌غزالیات ، تشبیه کردن عشق‌را به‌آتش وتأثیرآن، سوختن عاشق خرمن‌هستی‌خودرادرطلب. **آغاز:** من‌تألیفات حسان العجم مولانا کوکبی . سلمه الله المسمی بمقامات العشاق . حکایت اویس طائی و عاشق شدن او برسلمی بنت عبدالله بن خلف خزاعی ، وانجام‌او بعشق‌محبوب حقیقی: یکی ازدوستان حکایت‌کرد .

13512ـ دانشگاه۸/۲۹۵۰: پنجشنبهٔ ۹ج۱/۱۰۴۹ (ص۳۷ ـ ۴۲) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۴] .

مقامیه = مقامات القلوب

از شاه نعمت‌الله ولی ، شاید با « مقامات السالکان: ۱۴۱۰»او یکی باشد.

13513ـ سنا ۳۷۲/۳۵ : نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۶ـ۱۰۸۴ دردفتر، این‌نسخه در (ص ۳۹۵) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده‌است ونسخه بنام « مقامات القلوب » است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

13514ـ سنا ۱۴۹/۱۱: تاریخ یاد نشده، با۲۳گفتار دیگر ازهمو (ص ۱۲۵) در فهرست بنام «منامیه» یادشده است [نسخه‌ها۶: ۴۵۴](بنگرید : مثال وخیال ۱۳۵۹).

مقتل نامه

از نصیرالدین. درف. بنگال بدون نشانی بیشتر دربخش عرفان و اخلاق یادشده است.

13515 ـ بنگاله ، ایشیاتك E ۶۵۰ (۶۵۰): شکستهٔ ۱۱۵۰ [ف. بنگال : ۶۰] .

مقدمات خمس = اصول‌خمسه

ازشاه نعمت‌الله، در ص ۱۰۴۳ گذشت .

مقدمة الصلاة = شرح نام حق =

رساله در نماز و روزه

از مولوی شرف‌الدین بخاری ، که بسال ۷۰۳ نگاشته است .

13516ـ بادلیان۱/۸۸اوزلی: نوشتهٔ ۴ذیحجهٔ۱۱۳۶. فیلم آن‌درداتشگاه‌ش۱۰۱۶ هست [فیلمها۱ : ۵۵۴] .

مقدمة العشاق

ناشناخته .

13517ـ بادلیان Or۲۲۴/۲۳ : با تاریخ ع۲/۸۸۶دردفتر. **فیلم‌آن‌درداتشگاه** به ش ۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها ۱ : ۵۵۳].

مقصد اقصی

ازعزیز نسفی که یاد او در « آداب اهل

تصوف : ۹ ۱۰۰ ، گذشت . در معرفت ذات و صفات خدای وولایت ونبوت ومبدأ ومعاد وسیر وسلوك، نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارد. این گفتار برای بار دوم در مجموعه رساله‌های او (ص۱۲۹ ـ ۱۸۲) چاپ شده است. **آغاز:** حمدله... امابعد چنین‌گوید اضعف الضعفا ... که جماعتی درویشان کثرهم‌الله تعالی از این بیچاره درخواست .

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۸۲ ـ کشف الظنون : ۲ :۱۸۰۵مقصد .

13518ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۵۹۱/۲ Or: سدهٔ **۸ ـ ۹** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه ها ۴ : ۶۶۹] .

13519ـ **بادلیان**۱/Or۰۳۴: نوشتهٔ پایان شوال **۸۵۰** درشهر برساد. **فیلم**آن در دانشگاه ش۸۷۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۵] .

13520ـ **پاریس** S. P. ۱۲۴/۸ : باتاریخ **۸۸۳** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۵۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

13521ـ**قاهره**،دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت: تعلیق، **۹۰۲** (فیض هو)(۷پ ـ ۵۴پ)آغازبرابر نمونه،۱۵س [ف.مخطوطات ۲ : ۱۷۶] .

13522 ـ **اونیورسیته**۱/۱۴۴ ف: باتاریخ **۹۸۰** دردفتر (گ۱ـ۶۵). **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۴ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۱].

13523 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۱۲ : نستعلیق **۱۰۶۳ ـ ۱۰۷۳** (ص ۵۴۲ـ۵۹۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۳] .

13524ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۸۰ : نستعلیق **۱۰۷۹** درجنگ [رؤیت] .

13525ـ **تهران**، ملی ۷۶۲/۱۱ ف: نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۱** (ص۴۸۲ـ۵۹۹)، آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۲ : ۲۸۹] .

13526ـ **الهیات** ۵۷۳/۴د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۴۶د ـ ۱۲۹د) [ف . الهیات ۱ : ۳۳۳] .

13527ـ **تهران**،اصغرمهدوی۲/۲۱۴: نستعلیق، باتاریخ **۱۱۰۸** دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۹۶] .

13528ـ **ملك** ۶۰۹۶/۹ : نسخ با تاریخ **۱۱۷۴** در دفتر (۱۳۴ پ ـ ۱۴۲ پ) [رؤیت] .

13529ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۱۱ـ۶۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ده رساله‌است یکم دروجود ودهم صاحب شریعت وقایم‌قیامت، دردیباجه از خوابی‌که در۸۶۰ در ابرقو دیده یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۴] .

13530 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی ۱۱/مج : نسخ **۱۲۲۹** . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۷۱۲ هست [فیلمها ۱:۷۲۳] .

13531ـ **تهران** ، ادبیات ۱۸۰ ج : نستعلیق ۶صفر **۱۲۵۴**، ۹۲ گ ۱۴ س [ف . ادبیات ۱ : ۴۳۸] .

13532 ـ **فیضیه** ۷۲۶کلام : شکسته نستعلیق علی فرزند اسماعیل سلخ ج۱/**۱۲۷۴** آغاز برابرنمونه، ۱۲۴س ۱۲س [ف . فیضیه ۱ : ۴۴۱] .

13533 ـ **ملك** ۴۰۴۵/۲۱ : شکسته نستعلیق نزدیك **۱۲۷۵** (۱۲۶ پ ـ ۱۶۶ د) آغاز بمانندنمونه همراه چندین گفتار دیگراز همو [رؤیت] .

13534ـ**دانشگاه** ۴۰۵/۱۸: نستعلیق احمد فرزند عبدالعلی بیوك آبادی همدانی ، **۱۲۸۳**، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۳ : ۴۹۹] .

13535 ـ رضوی ۱۰۳۱حکمت : نستعلیق ۶ج۲/۱۲۹۴، آغاز برابر نمونه ، هشت فصل‌دارد سپس‌هشت‌باب: فصل یکم رونده کیست فصل هشتم بیان نصیحت. باب‌یکم سخن اهل تصوف درمعرفت ذات‌خدا وباب هشتم‌بیان انسان، ۵۳گ ۱۱س [ف. رضوی ۴: ۲۵۵].

13536ـ قاهره،دارالکتب۱/۴۴۸۳ س: نوشتهٔ عبدالصمد، ۲۴رجب ۱۲۹۴ (گ۱ ۶۱) ۲۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۵] .

13537ـ مجلس ۹/۳۲۶۰: نستعلیق باتاریخ ۱۳۰۷ دردفتر (ص ۹۵-۱۳۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۸۶۱] .

13538ـ مجلس۲۴/۴۹۴۹: شکسته نستعلیق محمدجواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، نجم‌الحکما، ۱۳۱۴، ناتمام[رؤیت].

13539ـ شیراز ، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۴۲ : نوشتهٔ ۱۳۳۰ [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

13540ـ مجلس ۱/۶۳۹: نسخ‌تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۴ : ۴۰۴] .

13541 ـ مجلس ۱/۶۴۰ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس۲:۵:۴۰۵].

13542ـ حقوق ۹/۲۰۲ ج : نوشتهٔ ملامهرعلی زنوزی، تاریخ یادنشده (۳۷۴ر ـ ۳۹۱ر) [ف. حقوق : ۲۰۴] .

13543 ـ قاهره ، دارالکتب ۶/۷ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق ، بی‌تاریخ، (گ ۵۵-۵۹) ۱۵س [ف. مخطوطات۲ : ۱۷۶].

13544ـ بنگال ، آسیایی ۲/۴ bO (۹۵۳): شکسته، تاریخ یادنشده، نام نگارنده درفهرست نیامده‌است. [ف. بنگال : ۱۵۵] .

13545 ـ بنگاله ، آسیایی ۱۳/۱۱ bO (۱۳۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده در فهرست نام‌پدر نگارنده احمد یادشده است [ف. بنگال : ۱۶۲] .

13546ـ بادلیان، آکسفورد۴۹/۹۴: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۹].

مقصد السائرین

ازعزیز نسفی [دانش‌پژوه] .

13547 ـ مدینه ، عارف حکمة ۵۱ : ۶۵گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰ و ۴۵۲] .

مقصود ازعلم تصوف وحروف =

تصوف وحروف ـــ ره انجام

مقصود العاشقین

ازشیخ داوود سبزپوش فرزندصدیق‌فرزند داوود فرزند قطب حسینی، دربیست‌و پنج باب درعلم حروف .

13548 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش‌ف۲/۵۳۳ : شکسته نستعلیق عبدالحمید منجم ۱۳۰۴ [نسخه‌ها ۵ : ۸۰] .

مقصود الصالحین

ازخواجگی درویش .

13549ـ آصفیه۱۵۷۶تصوف: نوشتهٔ ۱۲۱۴ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

مقصود المراد = ملفوظات شاه‌هاشم

گردآوری مرادالدین فرزند سید جلال .

13550ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۲قف ۱۷ : تاریخ یاد نشده (ص ۱ ـ ۱۰۹) [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۳] .

مقولات = رسالهٔ...

ازخواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در دالهی‌نامه:۱۰۴۸،گذشت. که ضمن‌هفت‌گفتار او بکوشش سلطان‌حسین تابندهٔ گنابادی۱۳۱۹

خ چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، این مختصریست ازمقولات قدوةالمحققین ... بدانکه خدایتعالی‌این جهان رامحل اسرار گردانید .

بنگرید : ف. مشار : ۸۰۷.

13551 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۲۷ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۳۴ ـ ۱۰۵۷** در جنگ ابن‌خاتون (گ ۵۰۷ ـ ۵۱۰) [رؤیت] .

مکاتیب = نامه‌ها

مکاشفات

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثرونظم باعنوانهای‌مکاشفه،مکاشفه. این‌گفتاردرمجموعه رساله‌های او (ص ۲۳۹ ـ ۲۴۹) چاپ افست شده است. **آغاز:** یا حبیبی من‌انت و من هو لست اناولست فمن انا . . . حمدآن حامدیکه محمود است بخشش او .

13552 ـ **دانشگاه** ۳۲۹۹/۶ : نسخ ونستعلیق سدهٔ**۸ـ۹** باتاریخ تولد۸۱۸ و۸۳۱ (ص۹۳ ـ ۱۱۳) درفهرست‌آمده: گویا ازشاه نعمت‌الله [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۸] .

13553 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۴ : نستعلیق شیخ السلام کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**، درپایان دیوان، در هامش (۱۶ر ـ ۳۵ر) «کلیات» او آغاز برابرنمونه [رؤیت].

13554ـ **دانشگاه** ۲۹۲۰/۹ : نوشتهٔ محمود فرزند محمدحسینی، **۸۷۱** هرات (ص ۹۱ـ۱۰۵) همراه « آداب درویشی 9271» و جزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۶] .

13555ـ **تهران** ،دردست‌کتابفروشی : سدهٔ**۱۰**، همراه چندگفتاردیگرازاو ودیگران. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۳۴۹۷هست[یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

13556ـ **سنا** ۳۷۲/۱۱ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد حکیم ، **۱۰۶۶** این نسخه درص(۲۳۹ ـ ۲۴۹) مجموعهٔ رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶:۵۷۹] .

13557 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۹ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۹۰ مجموعه‌رساله‌های او (۴۵۴ ر ـ ۴۶۶پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

13558ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۳ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** همراه ۹۱ گفتار دیگر ازهمو (ص ۲۷ـ۳۷) آغاز برابر نمونه [ف ، مجلس ۱۰ : ۵۸۶] .

13559ـ **دانشگاه**۴۲۰۹/۳:نستعلیق سدهٔ**۱۳**(ص۳۸ـ۶۶)[ف.دانشگاه۱۳:۳۱۸۴]

13560 ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۳ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۹۸ـ ۱۲۶) ، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

13561ـ**دانشگاه**۴۳۲/۴: نسخ‌محمد علی‌کرمانشاهی، در ع۱/**۱۲۸۹** (۳۸پـ۸۱ ر) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۳:۴۴۱].

مکاشفات رضوی

از میرمحمد رضا لاهوری، گزارش مثنوی معنوی است. درنولکشور ۱۸۷۷م در۳۲۶ ص چاپ شده است.

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۸۴ .

13562ـ **بنگاله**، ایشیاتك۱۵۰ منظوم (۵۴۹): نستعلیق، **۱۱۶۷** ، نسخهٔ کامل [ف . بنگال:۱۰۱] .

13563ـ **بنگاله**، ایشیاتك۱۵۱منظوم (۶۲۳): نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، دفتر یکم است [ف. بنگال : ۱۰۱] .

مکاشفات غیبیه

از احمد فاروقی (بنگرید : مبدأ ومعاد : ۸۳۹) .

13564ـ مدینه، عارف حکمت ۵۳ف نستعلیق **۱۲۴۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

مکتوبات = نامه‌ها

ملامتیه = رسالهٔ ...

13565ـ پاریس S.P. ۹۶۸/۱۰: باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

ملفوظات خواجهٔ احرار

از خواجه عبیدالله احرار ، که یاد او در «حورائیه : ۱۱۳۳» گذشت .

13566 ـ بنگاله ، ایشیاتك(آسیایی) E ۱۹۶ (۱۰۸۹) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال:۶۱] .

ملفوظات رزاقیه = سوانح و ...

از محمدخان رزاقی ، سوانح و حالات و ملفوظات شاه عبدالرزاق هانسوی است.

13567ـ آصفیه۱۵۶۰تصوف: نوشتهٔ **۱۲۶۰** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

ملفوظات شاه صبغةالله

شاه صبغةالله و شاه‌حبیب‌الله. از عبدالفتاح حبیب‌اللهی صبغة اللهی .

13568ـ آصفیه۱۴۲۰تصوف: نوشتهٔ **۱۱۲۶** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴] .

ملفوظات شاه نظام الدین

شاه‌نظام‌الدین‌اورنگ‌آبادی. شاید نگارندهٔ «نظام القلوب» در گذشتهٔ ۱۱۴۲. از محمد کامکار و محمد نورالدین نقشبندی حسینی .

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۶۱۵ .

13569ـ آصفیه۱۴۱۸تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۷** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴] .

ملفوظات فخر

فخرالدین محب‌اللهی مسمی به فخرـ الطالبین، از سید نورالدین حسینی فخری .

13570ـ آصفیه۱۳۶۹تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۲** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴] .

ملفوظات گیسو دراز

سید محمدگیسو دراز،که یاد او در«آداب سلوك : ۱۰۱۱» گذشت .

13571ـ آصفیه۴۰۹تصوف: نستعلیق خوش‌بی‌تاریخ، در**۱۰۶۸** درکتابخانهٔ پادشاهی عالمگیر بوده ، زرین ، ۴۲۶ ص ۱۱ س [ف. آصفیه ۱ : ۳۷۶] .

ملفوظات مغربی

ملفوظات شیخ احمد مغربی ، از محمد فرزند قاسم .

13572 ـ بنگاله ، ایشیاتك E ۱۹۵ (۱۰۰۴): تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۶۱].

ملفوظات = سخنان... ص۱۱۸۸

ملك و ملكوت و جبروت = در بیان عالم ...

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹»گذشت. او سه‌گفتار دراین باره دارد ، در هر دو گفتار از آن سه وعدهٔ ادامهٔ گفتگوی خودرا در رسالهٔ دیگر می‌دهد . این گفتارها در مجموعه رساله‌های او (ص ۱۵۶ ـ ۱۶۶ و ۱۷۷ ـ ۱۸۳) چاپ شده است. نسخه ها با نامهای‌گوناگون و دگرگونیهایی در متن است .

13573ـ دانشگاه۲۹۵۸/۶: نستعلیق نزدیك **۹۹۷** (ص ۱۶۵ـ۱۷۰) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۵] .

13574ـ دانشگاه ۲۹۵۸/۷: نستعلیق نزدیك **۹۹۷** (ص ۱۷۰ ـ ۱۷۴) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۵] .

13575ـ دانشگاه ۲۹۵۸/۸: نستعلیق نزدیك **۹۹۷** (ص۱۷۴ـ۱۷۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۵۵] .

13576ـ تهران ، ملی ۷۶۲/۸ ف : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱** (ص۴۶۰ ـ ۴۶۶) [ف. ملی ۲ : ۲۸۷] .

13577ـ تهران ، ملی ۱۰۱/۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (ص۴۱ ـ ۴۲) [ف . ملی ۱ : ۸۸] .

13578ـ ملك ۴۰۴۵/۱۶ : نسخ نزدیك **۱۲۷۵** ، در چهار باب ، آغاز نزدیك به‌نمونه، باعنوان «عالم ملك‌وملكوت وجبروت ومسایل دیگر» (۱۱۳ر ـ ۱۱۵ پ) [رؤیت].

13579ـ دانشگاه ۴۰۵/۷: نستعلیق احمد بیوك آبادی همدانی ، **۱۲۸۳** (۹۲ر ـ ۹۹ر) .

13580ـ دانشگاه ۴۰۵/۸: نستعلیق همان بیوك‌آبادی، **۱۲۸۳** (۹۹ر ـ ۱۰۱ پ)

13581ـ دانشگاه ۴۰۵/۹: نستعلیق همان بیوك آبادی (۱۰۱پ ـ ۱۰۶ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۴۴۴ ـ ۴۴۵] .

13582ـ مجلس ۴۹۴۹/۱۴: شكسته نستعلیق محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، نجم‌الحكما **۱۳۱۴** (۶۲پ ـ ۶۳پ) [رؤیت] .

13583ـ مجلس ۴۹۴۹/۱۵: نوشتهٔ همان نجم‌الحكما **۱۳۱۴** (۶۳پ ـ ۶۵پ) .

13584ـ مجلس ۴۹۴۹/۲۱: نوشتهٔ همان نجم الحكما **۱۳۱۴** (۷۳ پ ـ ۷۶ ر) [رؤیت] .

مناجات

از ابراهیم‌شربتدار اصفهانی، نگارندهٔ «طبیب اغذیه : ۴۳۲» وجز آن، زنده‌در ۱۱۳۴ **آغاز:** مناجات‌مصححهٔ‌صریحهٔ سریع‌الاجابة... یاالهی وسیدی‌ومولایی، سئوال‌می‌کنم از تو به‌حقیقت‌تو.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۸۰ .

13585ـ دانشگاه ۳۹۸۶/۴: نستعلیق خود شربتدار **۱۱۳۱ ـ ۱۱۳۴**، همراه «طبیب اغذیه : 3984» وجز آن (ص ۱۶۴ ـ ۱۶۶) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۱] .

مناجات

از میرزا ابراهیم همدانی ، نیایشی است عرفانی درشش بند: رازونیاز، دانش و عشق ، سرگذشت شاه ، فروتنی ، چگونگی گیتی ، خاموشی. **آغاز** : مناجات بطریق‌السؤال ... الهی ثیوبـات غیبی را منبضع بانـوار مختلفهٔ آثار و احکام چرا ساخته‌اند .

13586ـ دانشگاه ۱۰۳۵/۳۸: نسخ و تعلیق با تاریخهایی از **۱۰۹۹ ـ ۱۱۰۳** در دردفتر (ص۳۳۷ـ۳۳۸)، نویسنده ازنگارنده به(ره) یادکرده است [ف. دانشگاه۳:۵۱۴].

مناجات

از ادهم واعظ خلخالی ، کـه یاد او در «لوازم‌الدین:۹۸۴» گذشت. **آغاز:** کردگارا ملکا مقتدرا دیّاناًاحداواحد وفردوصمد ودیّانا.

13587ـ تهران ، دهخدا ۲۸۷/۳ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۷۲پـ۷۳پ) همراه چندگفتار از همو و سه مناجات که نیز گویا از هموست [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۸] .

مناجات

گویا ازادهم واعظ خلخالی، که در پیش

از این ازاویادشد. این سه مناجات درمجموعهٔ دهخدا بدنبال یکدیگر همراه چند گفتار از همان خلخالی آمده است.

13588ـ **تهران**، دهخدا ۲۸۷: نسخ سدهٔ **۱۱**، (۷۳پ – ۷۵ر)، مناجات ابراهیم خواص است بااین سرآغاز: الهی چون غرض ازخلق آدم وعالم آن بودکه حسن ازل از پس پرده‌های تعینات بجلوه درآید.

13589ـ **تهران**، دهخدا ۲۸۷/۶: نسخ سدهٔ **۱۱** (۷۵ر–۷۵پ). **آغاز**: مناجات ملکا پادشاها مارا بذکر فاذکروالله ذکرکثیراً، گویادار [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۸].

مناجات

از محمدباقرمجلسی، که یاد او در «بدا: ۷۴۴» گذشت. که در۱۵ رمضان ۱۰۹۷ به انجام رسانده‌است. **آغاز**: محنت‌زدگان وادی فراق را صله.

13590ـ **مجلس**۳۰۵۹/۷: نسخ‌محمد کریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ**۱۱**، (ص۸۲ ۹۷)، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده از مجلسی و نگاشتهٔ ۱۰۹۷، [ف. مجلس ۱۰ : ۵۰۸].

13591ـ **الهیات** ۷۸/۸آل‌آقا: نسخ **۱۱۲۴** (۱۰۵ ر – ۱۱۱ ر) در فهرست آمده نگاشتهٔ ۱۰۹۷گویا ازمجلسی [ف. الهیات۱: ۷۱۳].

مناجات

از محمدباقر، گویاهمان‌مجلسی. **آغاز**: الهی بذات بی‌مثالت‌که عقلهای مقربان.

13592ـ **مجلس** ۳۰۵۹/۸: نسخ محمدکریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ**۱۱** (ص ۹۷ – ۱۰۵)، آغاز برابرنمونه، در فهرست آمده‌گویا ازمجلسی [ف. مجلس ۱۰: ۵۰۸].

13593ـ **الهیات** ۷۸/۷آل‌آقا: نسخ باتاریخ **۱۱۲۴** دردفتر (۱۰۴ر – ۱۰۵پ)، درفهرست آغازیادنشده وآمده: از محمد باقر گویامجلسی، همراه چندگفتار دیگرازمجلسی است [ف. الهیات ۱ : ۷۱۳].

مناجات

ازشیخ برهان‌الدین ساغرجی، در۵سطر.

13594ـ **تهران**، دکترمفتاح ۴ مج: باتاریخ **۹۳۸ – ۹۳۹** دردفتر [رؤیت].

مناجات

گویا از محمد حسین نویسندهٔ نسخه.

آغاز: الهی تواز ضمیرهمه‌آگاهی، عالم‌السرو الخفیاتی.

13595ـ **مجلس** ۵۶۹۹/۳: شکسته نستعلیق محمد حسین‌که گویا نگارنده است،در **۱۲۵۲**، زدین (ص۵۸ – ۵۹) [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

مناجات

از ملاعبدالخالق فرزند عبدالرحیم یزدی نگارندهٔ «مصائب‌المعصومین» بعربی، مناجاتهایی است بعربی وفارسی. و این جزکتاب «دعاء» اوست. **آغاز**: حمدوسپاس‌مرخدایرا سزاست.

بنگرید: ذریعه ۲۰ : ۶۵.

13596ـ**رضوی** ۱۸۱ دعا: نسخ‌تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۲ : ۲۸۹، ۲۹۰].

مناجات = کلمات

از خواجه عبدالله، ص۱۳۲۲ گذشت.

مناجات

از فخرالدین گیلانی.

13597ـ **تهران**، استاد مینوی ۴/۶: باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۱].

مناجات

از منصور حلاج، که یاداو در «گلبانگ. ۱۳۳۸» گذشت .

13598 ــ **اسعد افندی ۳/۱۶۹۷** : باتاریخ**۷۱۳** دردفتر (گ۲۲ــ۲۷) وپراکنده هایی. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۵۲۸هست [فیلمها ۱ : ۴۹۵] .

13599 ــ **تهران**، دهخدا ۲۸۷/۷ : نسخ سدهٔ **۱۱**، (۷۵پ‌ــ۷۶ر). **آغاز:** خدایا بحقیقت توسوگندکه درخزاین بلابرمن مگشا. گویا ازادهم خلخالی‌است [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۸] .

مناجات

از قطب بختیار کاکی اوشی، که‌یاد او در «دلیل‌العارفین : ۱۱۴۷» گذشت . **آغاز** : خداوندا تومیدانی‌که بدکردم بنادانی.

13600 ــ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۲۹۷،۶۲ نصر: همراه«مناجات: 13603»روشن چراغ‌دهلوی [مخطوطات، عباسی ۱ : ۷۷۱] .

مناجات

از خواجه نصیرالدین طوسی ، با ترجمه **آغاز** : لوان عبداً اتی بالصالحات غدا بودد کل نبی مرسل، اگر بنده بیاید بعملهای صالح وبکردار تمام انبیا و اولیا .

13601 ــ **دانشگاه ۲۲/۲۳۹۸**: نسخ‌و نستعلیق، باتاریخهایی‌از**۹۰۹ــ۹۱۲**(ص۱۰۶) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۰۵] .

13602 ــ **ملك ۱۳/۴۳۷۹**: نستعلیق **۱۰۵۶** (در ش ۱) (۳۱پ ــ ۳۲پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مناجات

از نصیرالدین محمود جو ، روشن چراغ دهلوی، درگذشتهٔ ۷۵۷. **آغاز** : ز شر نفس اماره نگاهم‌دار یاالله .

13603 ــ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۲ ، ۲۹۷ نصر : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، همراه « ده مجلس » وملفوظات از همو و چند مناجات دیگر [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۷۷۱] .

مناجات

از یوسفی هروی، که یاداو در «جامع ــ الفواید : ۵۱۳ » گذشت. مناجات اوست (در طلب محبت الهی) .

13604 ــ **بنگال**، آسیایی aO۶۴/۳ (۱۰۶۹): شکسته، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۴۳] .

مناجات سبعه

گویاازمحمدحسین‌متخلص‌بصدر، همانکه در هر دو مجموعه از مناجات خواجــه عبدالله انصاری ازحاج‌محمدحسین امین‌التجار وبرادر او حاج محمد رحیم امین التجار که مشوق او بوده‌اند یاد کرده است. هفت مناجات است : مناجات الموحدین، مناجات عارفین، مناجات متوکلین ، مناجات تائبین، مناجات راجین ، مناجات معتذدین، مناجات ملتجین . **آغاز** : دیباجه: مطلع هرکلام، مقطع هراختتام، حمد کلیم بی‌کلام سپاس قدیم بی‌آغاز وانجام .

13605 ــ **ملك ۱/۶۱۲** : تاریخ یاد نشده، زرین، سپس اسرارالمواعظ که درپایان این یکی‌آمده: این نسخه اولین مناجات سبعه و اسرارالمواعظ است که بخط مؤلف درتاریخ تألیف اتمام پذیرفت . (ص۴ــ۵۲) [ف. ملك. مجموعه‌ها : ۱۱۲] .

مناجات منظوم

در بخش منظومه‌ها خواهدآمد .

منازل = رسالهٔ

ناشناخته .

13606ــ **پاریس** ۹۶۸/۴ S. P. : باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۴] .

منازل السائرین

ازعزیز نسفی [دانش پژوه] .

13607ــ **دانشگاه** ۲۶۸۴/۲ فیلم: از نسخهٔ نوشتهٔ ابراهیم فرزند حسن بك فرزند میرزا، ۱۴ع/۱۰۹۵، تاباب ۱۷. [فیلمها۱: ۷۲۰]

منازل السائرین

از محمد هادی فرزند احمد خراسانی ، نسخهٔ ۴۹۳۵ ملك در شش فصل است : ۱ ــ شریعت وطریقت وحقیقت ۲ــ انسان کامل ۳ــ حالات انسان کامل ۴ ــ ترك ۵ ــ صحبت ۶ ــ سلوك. **آغاز:** حمدله. والعاقبة للمتقین ، و ــ الصلاة و السلام ..امابعد، چنین گوید اضعف... محمد هادی بن احمد الخراسانی که جماعت درویشان کثرهم‌الله از این بیچاره درخواست کردند .

13608 ــ **ملك** ۴۹۳۵/۲ : شکسته نستعلیق ۱۴ع/**۱۲۷۰** (۵۶پ–۶۵ر) [رؤیت].

منازل اربعه

از شاه‌محمد لکهنوی .

13609ــ **بنگال ، ایشیاتك** E۱۹۷ (۸۹۶) :شکسته تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۶۱].

منازل القلوب=شرح رسالهٔ قدسیه

متن از روزبهان که در «قدسیه: ۱۳۰۸» یاد او گذشت. گزارش فصل پنجم آنست در مکاشفه ومشاهده ازعبدالله سیمابی معروف بالهی درگذشتهٔ ۸۹۶ که در اواخر رجب ۸۸۸ بانجام رسانده است در آن آمده: در آن وقتی که مادا حال به بود ــ زهجرت هشتصد و هشتاد و نه بود. که بکوشش آقای دانش پژوه در «روزبهان نامه» چاپ شده است. وازهموست «اصول وصول الهیه: ۱۰۴۴».

13610 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۹۷/۲ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق، **۱۱۲۶** (۷پ ــ ۲۲) ۲۳س، زرین. **آغاز :** الحمدلله حمد ــ المحبین والعارفین [ف. مخطوطات۲: ۱۸۲].

13611ــ **دانشگاه** ۲۹۹۸/۴ فیلم : تاریخ یادنشده [فیلمها : ۷۷۸] .

13612ــ **قاهره ،** دارالکتب ۷۰۷ مجامیع طلعت : تعلیق ، بی‌تاریخ، زرین (گ ۲۵۱–۲۶۷) ۲۱س. **آغاز:** حمدله. والصلاة علی اکمل الانبیاء والمرسلین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۲] .

منازل المسافرین

ازحسین کشمیری، درشرایط هشتگانهٔ طریق خواجگان: هوش دردم، نظر برقدم ، سفر در وطن، خلوت درانجمن، یادکرد ، بازگشت ، نگاهداشت، یادداشت، وسه کلمهٔ وقوف: زمانی، عددی، قلبی . **آغاز :** و الذین جاهدوا فینا لنهدیهم سبلنا . . . بدانکه طریق خواجگان نقشبند .

13613ــ**دانشگاه**۲/۴۶۷۲: نستعلیق محمداسماعیل **۱۱۲۸** (۲۵پ ــ ۳۲پ) زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۱] .

منازل ومراحل

از محمد فرزند احمد گرگانی، درنوزده مرتبه بشمارهٔ حروف بسمله. **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس وجودی راکه عالم را از کتم عدم بصحرای وجودآورد وانواع صنایع .

13614ــ**نجف**، امیرالمؤمنین۱/۶۰۸:

نستعلیق‌خوش **۹۷۶** [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

مناظرات خمس = عقل وعشق = گلشن

از صاین‌الدین ترکه، که یاد او در «شق القمر :۱۲۶۱» گذشت . گفتاریست فلسفی و شاعرانه‌به‌مذاق‌صوفیان، بشیوهٔ‌مقامات ومناظرهٔ میان عقل‌وعشق، وهم وعقل، وهم وخیال، سمع وبصر، عاشق‌ومعشوق، که‌درمحرم ۸۰۸ نگاشته ودرنسخه‌ها بنامهاوکیفیات گوناگون‌آمده است چلبی از «مناظرات خمس» او یاد کرده است در فصل فرستادن عقل قوهٔ نظری را بسوی شاه عشق در سنجش میان دو جهان از «تمهیدات» خود ودر پایان از «قصیدهٔ نظم الدرر» یاد می کند. نسخهٔ ۳۲۶/۸ ادبیات در۳۷ بند است: ۱ــ آغاز مناظرات اصحاب شیخ عقل با اعوان سلطان عشق ۵ــ جواب‌گفتن خیال نفمه‌را ۱۰ مشورت کردن شیخ با اصحاب ۱۵ــ اسیر شدن وهم ودرآمدن وجد ودرد درمملکت عقل ۲۰ــ آغاز مناظرهٔ سمع وبصر ۲۵ــ اجوبهٔ نظرادلهٔ سمع‌را ۳۰ــ ترقی‌عاشق ازدرکات بعدبدرجات مقادبت ۳۵ــ بنیاد سرکش‌کردن اعیان مملکت عاشق ۳۷ــ منطوی‌شدن احکام عاشقی ومعشوقی وظاهرشدن سلطان‌عشق. **آغاز:** الحمدلله‌الذی رتب نظام‌البریةالعام بخلافة آدم...دوش‌هنگام آنکه مبشرفالق الاصباح آوازهٔ.

بنگرید : ذریعه : ۱۸ : ۲۲۲ ــ کشف الظنون ۲ : ۱۸۳۴ .

13615ــ **بایزید ولی‌الدین** ۱۸۲۵/۲۸ : نوشتهٔ ۱۶ج۲/**۸۵۱** درابرقوه (گ ۴۴۰ ـــ ۴۸۸) درفهرست بعنوان « مناظرهٔ اصحاب شیخ‌عقل بااعوان سلطان عشق» یادشده همراه گفتارهایی دیگر بایادداشتی درص‌ع که همه‌از صاین الدین ترکه است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۹] .

13616ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۷ م ادب فارسی : تعلیق زیبای **۸۶۳**، آغازبرابر نمونه درفهرست آمده «مناظرات خمس» لعلها لعزیزالنسفی، یشتمل: مناظرة العقل مع‌العشق الوهم مع‌العقل، الوهم مع‌الخیال ، السمع مع البصر، العاشق مع‌المعشوق [ف. مخطوطات۲: ۱۸۳] .

13617ــ **روان کشکو** ۲۰۴۲/۳ : باتاریخ **۸۸۸** دردفتر ، در فهرست «مناظرات خمس صائنیه» یادشده است ، همراه «نامهٔ امیر رضی‌کیا بحضرت‌صاینی». **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۲۷ هست [فیلمها ۱ : ۴۳۶] .

13618ــ **مجلس**۱۹ مج فهرست نشده: خریداری ازباقر ترقی : نستعلیق خوش **۹۰۳** بهمین‌خامه دردفتر، [رؤیت] .

13619ــ **تهران** ، سعید نفیسی ۱/ ۳۶۰ (دانشگاه): نستعلیق مرتضی فرزند محمد حسینی ، **۱۰۴۸** در فهرست بعنوان «مناظرهٔ عقل وعشق» یادشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۱۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۴] .

13620ــ **مجلس** ۲۱۲۰ : تحریری خوانا، در**۱۰۷۳** ، عنوان زرین ، در فهرست بنام «مناظرهٔ عقل وعشق» آمده ، آغاز برابر نمونه، ۱۰ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۹۹].

13621ــ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۸ : نستعلیق**۱۰۸۸**، همراه ۹گفتار دیگرکه همگی ازاو دانسته‌شده‌است، آغازبرابر نمونه، انجام نیز برابر نسخهٔ ۳۵۱۴ دانشگاه است فهرست مطالب‌آن در۳۷ بند درفهرست کتابخانه آمده است [ف. ادبیات ۳ : ۵۱] .

13622ـ **دانشگاه ۳۵۱۴/۳** : محمد محسن فرزندمحمدصادق بروجردی، ۱۱محرم **۱۰۹۷** در سپاهان (ص۲۳ ـ ۲۷) در فهرست بنام «عقل‌وعشق» آمده است، آغازافتاده‌وانجام برابر نسخهٔ ۳۲۶/۸ ادبیات است ، و فهرست مطالب آن در۱۳ بند درفهرست کتابخانه آمده است و نشان‌می‌دهدکه نسخه‌تنها از بند۲۶ ببعدرا دارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۳] .

13623ـ **دانشگاه ۲۶۱۸/۱۱**: سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۶۱-۸۶) درفهرست‌آمده: گلشن یا مناظرهٔ عقل وعشق همان ش ۸۳۵ دانشگاه، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

13624ـ **دانشگاه ۸۳۵**: نسخ، تاریخ ونام نگارنده در فهرست نیامده ، آغاز برابر نمونه، درپایان‌آمده : تمت الکتاب الگلشن . در (گ۱ر) یادداشتی‌بخامهٔ مجلسی هست [ف. دانشگاه ۳ : ۴۸۴] .

مناظرهٔ بزم ورزم

از صاین‌الدین علی ترکه ، که یاد او در « شق‌القمر :۱۲۶۱ » گذشت . کوچکتر از «مناظرات» خمس اوست. **آغاز :** حمد بیحد پادشاهی‌راکه پرتو تیغ قهرجلالش‌که برکشیدهٔ سلطان .

13625ـ **مجلس ۳۲/** : نوشتهٔ ۲۰ع۲/**۸۲۹**، درمجموعهٔ رساله‌های او ، که افزودگیهایی بخامهٔ ترکه دارد ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

13626ـ **بایزید ولی‌الدین ۲۶/** ۱۸۲۵ : نوشتهٔ ج۲/**۸۵۱** ، در ابرقوه (گ ۴۱۷ ـ ۴۲۹) همراه «مناظرهٔ عقل و عشق و وجز آن ویادداشت درص ع که همهٔ رساله‌های دفتر از صاین‌الدین‌ترکه‌است درفهرست فیلمها نگارنده صدرالشریعه نامیده شده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۸] .

13627ـ **مجلس** ۱۱مج فهرست نشده خریداری‌ازباقرترقی: نوشتهٔ**۹۰۴**، درمجموعه رساله‌هایی‌که درص ع همه ازصاین‌الدین ترکه دانسته شده است، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13628 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۰/ ۱۷۵۴ : نوشتهٔ شرف‌جهان عبدالرشید فرزند عبدالفتاح خزاعی‌نطنزی، ۲۴ع۲/**۱۰۳۸** [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

13629 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۳ صاـ۲۹۷مج: باتاریخ**۱۱۰۵** ش ۱۸دفتر (گ ۱۲۲ـ ۱۳۴) ، آغاز برابر نمونه ، همراه : ضواللمعات ، حروف،مبدأ و معاد سپس این‌گفتار همراه ۱۷ گفتار دیگراز دیگران [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۱۸] .

مناظرهٔ عقل‌وعلم وحلم

ناشناخته .

13630ـ **بادلیان Or۳۴/۲**: باتاریخ **۸۵۰** درفتر، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۷۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۵].

مناقب

اوحدالدین‌کرمانی، حامدفرزندابوالخیر درگذشتهٔ ۶۳۵، شاگرد رکن الدین سجاسی ، ابن عربی ازاو در «فتوحات» خود یاد کرده است. بکوشش استاد بدیع الزمان فروزانفر ، در۱۳۴۷خ در۶۴ + ۳۱۶ص چاپ شده‌است

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۱۸ ـ حبیب السیر ۶۷:۱ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۸۹ ـ طرایق الحقایق ۲ : ۲۸۱ ـ آتشکدهٔ آذر : ۱۱۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۷۰ ـ نفحات الانس : ۵۳۲چ نولکشور ـ ریحانة‌الادب ۱ : ۱۲۳ .

13631ـ نافذ پاشا ۱۱۹۹: نسخ سدهٔ ۷، ۱۷۳گ ۱۷س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۴ هست [فیلمها: ۲۰۵].

مناقب

شیخ ضیاءالدین ابوبکر حاتمی. در شش باب: ۱ــ . . . . . ۲ــ مقامات وکرامات و حکایات وصفات شیخ‌ما ۳ــ وظایف و واردات ودعوات وکلماتی‌که از ایشان روایت کرده‌اند ۴ــ کلمات منظوم ومنثورشیخ ۵ــ . . . ۶ــ درمرض ووصایا ومرگ ودفن شیخ و کرامات پس‌از او.

13632 ـ او نیورسیته ۸۰۰ فارسی: نسخ محمد بخارایی پنجهیری، ع۷۲۵/۱۶، ۱۹۲گ ۱۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۴۸ هست. آغازافتاده‌وباب یکم‌را ندارد. باب‌پنجم دیده نشد [فیلمها: ۲۰۵].

مناقب الاولیاء

از مولی‌حسین‌کاشفی (؟). دربیست باب و درهریك‌چندحکایت: باب ۱ــ اندرحلال‌خوردن ۲ــ اندر ریاضت نفس ۳ ــ اندر رنج بردن و جهدکردن اندرعبادت ۴ــ اندرترسیدن ازحق تعالی وگریستن برگناه خویش ۵ــ اندرنگاه‌داشتن‌زبان‌ونیازردن... ۱۰ــ اندرتوکل‌کردن ۱۵ــ اندر حکایتهای بندگان وکرامات ایشان ۱۹ــ اندرخوابهاکه دیده‌اند بزرگان را ازپس مرگ ۲۰ ــ اندر حکایتهای پراکنده از هر نوعی.

13633ـ دانشگاه ۲۹۹۸/۱۴ فیلم: تاریخ یادنشده، باتاریخ زایش ۱۱۳۱ [فیلمها ۷۷۹].

مناقب الاولیا

مناقب چهار یار گزین

مناقب شاه نعمت‌الله = تذکرهٔ...

مناقب العارفین

هرچهار دربخش تاریخ وسیرخواهدآمد.

مناقب غوثیه

از محمدصادق قادری.

13634 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۹۸ E (۸۴۹): تاریخ یادنشده.

13635ـ بنگال، ایشیاتك ۱۹۹ E (۱۰۰۵): تاریخ یاد نشده.

13636 ـ بنگال، ایشیاتك ۲۰۰ E (۱۱۸۶): تاریخ یادنشده. ناقص [ف. بنگال ۶۱].

مناقب قادریه

از عبدالرسول.

13637ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲قف ۱۴: تاریخ یاد نشده (ص ۸۹ ــ ۲۳۴) [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۵۰].

منامیه

از میرزاابوالقاسم راز ذهبی، که یاداو در «تباشیرالحکمة: ۱۰۷۲» گذشت. در بارهٔ خوابی‌است‌که شیخ‌زین‌العابدین مجتهددزفولی شاگرد شیخ‌مرتضی انصاری‌در۲۴رمضان۱۲۸۴ دیده: که پیامبردستور داده بود امامان‌شمشیری به‌کمرناصرالدین‌شاه ببندند و براسبی سوارش کنند. این‌عارف بکمك‌آن‌فقیه‌رفته واین‌خواب را با شش مقدمهٔ عرفانی گزارش کرده است و پسرش مجدالاشراف برای‌آن دیباجه‌ای‌نگاشته است. آغاز: الحمدلله والسلام علی‌عباده‌الذین اصطفی محمد... بعدعرضه‌می‌دارد... ابوالقاسم الحسینی الشریفی الذهبی.

13638ـ دانشگاه۳۵۷۶/۲۵: نستعلیق

۱۳۰۳ (۴پ - ۲۴پ) همراه «اشتهار نامه» که دیباجه‌ایست بر آن، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۲].

13639ـ تهران، دکترمفتاح ۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ [رؤیت].

13640ـ الهیات ۳/۴۲۷د: نستعلیق موسی طباطبائی، ج۱/۱۳۰۵ (۳۱پ - ۴۶ ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۹۷].

منامیه = مثال و خیال = خیالیه

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودرهآداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت، یاشاه نعمت‌الله ولی‌که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. درنسخه‌ها وفهرستها بنامهای‌گوناگون وبه‌این دوکس نسبت داده‌شده است. گفتاریست عرفانی در (مثال وخیال مقید ومطلق و کیفیت مراتب منامات ورؤیا ودرجات خلق در ادراك علوم‌ومعانی ازعوالم علوی). ومن درزیرنسخه هایی را می‌آورم که بنام همدانی است ویا در مجموعه رساله‌های او جای‌دارد. آغاز : الحمدلله حق حمده. . . برابر سرآغاز «مثال وخیال : ۱۳۵۹» شاه نعمت‌الله .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۷۶ .

13641ـرضوی۶۹۸حکمت: نستعلیق ۸۶۵، آغاز: این عجاله‌ایست. . . در پایان بخامهٔ‌نویسنده‌آمده: تمت‌المنامیه.ودرس‌عنوان بخامهٔ دیگرآمده: للسید الهمدانی۷گ ۱۵س [ف . رضوی ۴ : ۱۴۴] .

13642ـ ملك ۲۷/۴۲۵۰ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری ، درمشهد ۹۰۷ همراه۲۷گفتار دیگرمنسوب به‌همدانی (۳۹۱ پ - ۳۹۶پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13643ـ مجلس ۱۶/۳۶۶۰ فهرست نشده: نوشتهٔ ۹۱۹ (ص۱۹۹-۲۰۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

13644ـ ملك ۱۹/۴۰۵۶: نستعلیق سدهٔ ۱۰، باتاریخ ۹۴۰ در دفتر (۲۵۵پ - ۲۶۰پ) آغاز برابر نمونه ، در پایان بخامهٔ نویسنده آمده : رسالةمنامیه‌الامیریه ، که گویا میرسید علی را خواسته است [رؤیت] .

13645 ـ مدینه ، عارف حکمة ۳/ ۲۶۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۳۰) در فهرست بنام «منامیه» یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۰] .

13646ـ مجلس ۲/۴۱۴۹ : شکسته نستعلیق زین‌الدین فرزندمحمدشیرازی، ۱۰۸۶ (۲۱ر-۲۴ر)، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

13647 ـ دانشگاه ۳۶/۲۴۰۱ : نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ ۱۱ ، درطوس (۳۲۷ - ۳۳۱) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۹] .

13648 ـ ملك ۴/۴۲۷۴ : نستعلیق هندی سدهٔ۱۱ (۲۷ر - ۳۰ر) همراه۲۴گفتار ازهمدانی، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

13649ـ تهران ، ادبیات ۶/۳۴۶ حکمت: نستعلیق ۱۲۷ (۱۳۰۷) [ف. ادبیات ۲ : ۶۱] .

13650ـ قاهره، دارالکتب۲۰مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق ۱۲۶۷ زرین ، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۱۱].

13651ـدانشگاه۷/۳۲۵۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، بایادداشت ۱۲۲۶ (۵۴ - ۵۹ر) ، همراه ۱۳گفتار ازهمدانی وبنام «منامیه» است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۷] .

مناهج انوار المعرفه فی‌اسرار مصباح الشریعه ومفتاح الحقیقه

از بابا ابوالقاسم راز ذهبی. که یاداو در

«تباشير الحكمة : ۱۰۷۲ » گذشت . گزارش «مصباح‌الشريعه» منسوب بحضرت صادق است. ودر۱۳۵۳ در ۳۸۰ص چاپ شده است.

بنگريد : ف. مشار : ۱۵۰۰ .

13652ـ شيراز، خانقاه‌احمديه ۲۹۲: تاريخ يادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۷].

مناهج السلوك

از سيد محمد طاهر فرزند محمد باقر فرزند محمد رشيد موسوی دزفولی ، درگذشتهٔ پس‌از ۱۳۲۱ دراخلاق عرفانی، در دوجزء و سه باب وچندفصل. **آغاز:** حمدبيحد وستايش بيعدد شايستهٔ‌بارگاه خداوندا‌حديست‌که مظاهر وجود .

بنگريد : طبقات اعلام‌الشيعه، نقبا:۹۶۹ مؤلفين مشار ۳ : ۵۸۳ .

13653ـ **نجف** ، اميرالمؤمنين ۲۳۲ : نوشتهٔ ج**۱۳۰۸**، بايادداشت‌نگارنده در۱۳۱۹ ۵۸گ [يادداشتهای سيدعبدالعزيزطباطبايی].

مناهج سيفی

ناشناخته. شايد «مناهج سيفيه» باشد.

13654ـ **حسين چلبی** ۱۱۸۴/۵ : نسخ باتاريخ**۷۵۶**دردفتر.**فيلم** آن دردانشگاه ش۱۵۲ هست [فيلمها ۱ : ۴۲۰] .

مناهج سيفيه

از ابوالحقايق نصيرالدين محمد فرزند احمدخويی. درعرفان، دريك مقدمه وپنج‌منهج برای منشی محمد وراوجی نگاشته است.

13655ـ **حالت‌افندی**۱/۹۲: نوشتهٔ علی فرزند سليمان فرزند يونس قونوی معلم ، ۱۰ رجب **۶۶۰** (۱پ ـ ۳۲ر). **فيلم** آن در دانشگاه ش۵۵۷ هست [فيلمها ۱ : ۴۹۷] .

مناهج الطالبين فی معارف ـ الصادقين

ازعلی‌فرزندحسين فرزند علی مشهور به‌ـ علاء قزوينی‌هلالی، برای‌شاه‌شجاع، درذيحجهٔ ۷۷۸ تاشعبان۷۷۹ درسه‌قسم نگاشته است: ۱ـ ابتدای آفرينش، درچهار باب ۲ـ پيامبران و اوليا وخلفا وسيرت ايشان وامثال وحكايات در بيست ودوباب ۳ ـ پادشاهان و آيين ايشان در چهار باب .

بنگريد : استوری ۱ : ۸۵ .

13656ـ **اياصوفيا** ۳۴۶۷: نسخ‌علی فرزند محمد فرزند حسين فرزند علی هلالی ، برادرزادهٔ نگارنده ، محرم **۷۸۱**، ۳۵۹ گ ۲۵س . **فيلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۷ هست [فيلمها : ۲۰۶] .

مناهج‌الطالبين‌ومسالك‌الصادقين

دريك مقدمه وده باب .

13657 ـ **قونيه** ۱۷۳۳: نسخ اواخر رمضان **۷۲۸**، ۱۹۴ گ ۲۰ س. **فيلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۱ هست [فيلمها : ۲۰۶] .

مناهج العباد الی‌المعاد

از محمد فرزند احمد ، مدعو به سعيد فرغانی ، درگذشتهٔ ۶۹۱ . در كشف الظنون «مناهج‌المعاد الی‌الميعاد» ياد شده ، كه در سه قاعده است : قاعدهٔ ۱ـ عقايد در سه باب ۲ـ اركان اسلام ، درپنج ركن ۳ـ سلوك دوباب. **آغاز:** رب اعنا علی ذكرك و شكرك و حسن عبادتك، الحمدلله‌وسلام‌علی عباده‌الذين‌اصطفی.

بنگريد : كشف الظنون ۲: ۱۸۴۶ .

13658ـ **قاهره** ، دارالكتب ۲۸ م تصوف: نسخ ۶۸۶ (شايد تاريخ نگارش باشد)

۲۳۵ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۴] .

13659ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۲۰۱ E (۱۵۱۹): نسخ، تاریخ یادنشده [ف . بنگاله ۶۱] .

مناهل التحقیق

از سید محمد هاشم شیرازی ذهبی فرزند اسماعیل متخلص به‌هاشم، درگذشتهٔ ۱۱۹۹، داماد و خلیفهٔ سید محمد قطب الدین تبریزی ذهبی، درمبدأ ومعاد، در۱۳۲۳ درتهران چاپ شده است . **آغاز:** الحمد لله المتجلی لخلقه.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۸۸ ـ ایضاح ـ المکنون ۲ : ۵۶۴ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۵۷۲ طرایق الحقایق ۳: ۹۸ ـ ریاض العارفین: ۶۲۵ فرهنگ سخنوران : ۶۲۷ ـ مؤلفین مشار۶: ۷۴۵ ـ ف. مشار : ۱۵۰۱ .

13660ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۷/۵ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۸] .

منبع الانوار ومجمع الاسرار

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . **آغاز :** قل بلسانه من کلامه : قل‌هوالله احد .

13661ـ **رضوی** ۵۷۸/۱ حکمت : نستعلیق کهن، تاریخ یاد نشده ، با ۳۶ گفتار دیگرازهمو [ف . رضوی ۴ : ۱۰۴] .

منبه = مشیت

از میرسیدعلی، در ص۱۳۸۸ گذشت.

منتهی العارفین

ازشاه اسدالله (بنگرید : رسالهٔ نقشبندیه: ۱۱۷۵) .

13662ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱قف۹۴: نوشتهٔ **۱۱۸۳**، ۲۳س [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۴] .

13663ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف ۹۵: نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۳۴س [مخطوطات سرفراز علی رضوی : ۴۴] .

منسوخات = رسالهٔ . . .

ناشناخته .

13664ـ **مجلس** ۲۳۷۹/۱۰ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۰۹۸** (ص ۴۱۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

منشاء العرفان

از محمدرفیع، در تفسیر بسمله و گزارش برخی از سروده‌های عارفان .

13665 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۳/۲ زکیه : نوشتهٔ محمد داغستانی، **۱۱۴۸** (ص ۱۷ ـ ۹۵) ۱۵س [ف. مخطوطات۲: ۱۹۳].

منشآت

از عبدالرحمان جامی ، که یاد او در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت. **آغاز :** بعداز انشای صحایف ثناومحمدت‌لله الذی انزل عبده‌الکتاب

بنگرید: ازسعدی تاجامی، حکمت: ۱۷۷ . ۲۰۵

13666 ـ **تاشکند**، فرهنگستان جمهوری شوروی: بخامهٔ‌خود جامی [ازسعدی تا جامی: ۵۶۲، ۵۹۷ـ مؤلفین مشار۳: ۸۰۰].

13667ـ **اسعدافندی** ۲و۱۴۳۱/۳: نسخ ج ۷۷۹/۲ ، نامهٔ اوست به علاء الدولهٔ سمنانی وپاسخ اوبدان (۱پ ـ ۶۴پ) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۲۴ هست [فیلمها: ۴۹۵] .

13668ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۳/۲ حکمت: نستعلیق‌محمدفرزندعبدالکریم حسینی **۸۸۳**، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۲ : ۴۰] .

13669ـ ملك ۴۷۹۵/۲۳ : نستعلیق نزدیك **۸۹۵**، دره‌کلیات» او (۴۰۲پ-۴۱۸پ) آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [رؤیت] .

13670 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۰۶ Or: نوشتهٔ**۸۹۸** [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۹] .

13671 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۲/۲ ادب فارسی طلعت: نستعلیق، **۹۳۸** (۷۸ - ۱۳۹پ) ۱۹س، **آغاز:** بعد از انشاء صحایف [ف. مخطوطات ۲ : ۱۹۳] .

13672 ـ **رضوی** ۱۰۲۶ ادبیات (۸۷۵۲): نستعلیق‌احمد فرزندخلیل، **۱۰۱۷** بدون دیباجه [ف. رضوی ۷ : ۸۵۷] .

13673ـ قاهره، دارالکتب ۱۱۶/۱ ادب فارسی طلعت : تعلیق زیبای محمد فرزند احمد، محرم **۱۰۸۸** (۱ - ۶۵ پ) ۱۵ س ، زرین. **آغاز:** بعد از انشای صحایف [ف . مخطوطات ۲ : ۱۹۳] .

13674ـ تبریز، ملی ۲۸۶۹: نوشتهٔ حسن فرزند محمد در **۱۰۸۰** [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۳] .

13675ـ ملك ۵۹۹۷/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، دره‌کلیات» او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13676ـ تهران ، ادبیات ۳۲۲/۱۱ حکمت: نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲ : ۵۹] .

13677ـ **دانشگاه** ۴۲۰۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده ، ۵۲گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۰] .

13678ـ **رضوی** ۲۳۵ ادبیات : در جنگ **۱۱۱۶ - ۱۱۲۹** (ص ۷۳) در فهرست بعنوان«مراسلات»آمده [ف. رضوی۷:۲۷۵].

13679ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۴۶: تعلیق‌بسیارزیبای سدهٔ **۱۲**، زرین، نامه‌هاییست به بزرگان آغاز و انجام افتاده ، ۳۶ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

13680 ـ **رضوی** ۱۰۱۸ ادبیات (۶۵۷۵): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، آغازبرابرنمونه ، درفهرست مجهول المؤلف یادشده [ف. رضوی ۷ : ۸۵۳] .

13681ـ **ملك** ۶۰۴۵: نستعلیق ج۱/ **۱۲۰۵**، شامل رقعه‌ها ومعماها [رؤیت] .

13682ـ **دانشگاه** ۳۳۴۶/۱۰ : با تاریخ **۱۲۳۸** دردفتر (ص۱۶۸-۲۰۱)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۳] .

13683ـ **مجلس**۳/۵۳ نجم: سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۲] .

13684ـ **دانشگاه** ۴۲۰۳: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده ، ۵۲گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۰].

13685ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷۴ م ادب فارسی: تعلیق زیبا، ضمن مجموعه، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۹۴] .

13686 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۳ م مجامیع ترکی : بی‌تاریخ (۱۷۰ پ) [ف . مخطوطات ۲ : ۹] .

منشآت

ازشاه نعمت‌الله‌ولی، دره‌نامه‌های‌کرمانی» خواهد آمد .

منشآت

از مولوی رومی. **آغاز:**این‌رسائل عالی و وسائل معالی و مکاتبات همایون و مراسلات میمون‌که برانواع فوائد وفحاوی محیط.

13687 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷۱ م ادب فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ ، ضمن مجموعه

[ف. مخطوطات ۲ : ۱۹۴] .

منشآت = نامه‌ها

دربخش منشات و نامه‌ها خواهد آمد.

منشآت = نامه‌ها

درهمین بخش خواهدآمد .

منقبة الجواهر

از حیدر بدخشی پیرو شیخ عبدالله برزش آبادی، درمنقبت وکرامات میرسیدعلی همدانی

13688ـ تهران، ملی۲/۲۲۴:همراه اجازةارشادمؤرخ۱۱۰۳. فیلم‌آن درددانشگاه ش۱۸۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۰] .

13589ـخانقاه احمدی،فقرای‌ذهبیه ۳/مج: باتاریخ ۱۳۰۹ در دفتر . همراه ۱۹ نامه ازهمین همدانی. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۹۰۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۱] .

منورالقلوب والابصار

از جلال‌الدین رئیس العلما فرزند محمد طاهرخاقانی،گویا نگارندۀ «تفسیرجلالی:۲۷» و «غمریه :۱۲۹۲» و «انوارالهدایه:۱۰۵۴» و جزآن .

13690ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۱۷۸ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۸].

منهاج المسلمین

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداودر «تفسیر آیت‌کل‌شیئ هالك : ۲۵» گذشت . گفتاریست که ازاعتقادات آغاز و بفروع دین میرسد ، در چند فصل: تفسیرلااله‌الاالله، نماز، غسل، احکام میت، زکاة ، روزه ، رؤیت هلال ، مسافرت ، اسرارحج، غرض‌اصلی‌اززیارت بیت‌الله الحرام (بنگرید : اسرارالعباد : ۱۰۲۹» . آغاز : الحمدلله الذی خلق الارواح بقدرته ، وصور الاشباح بحکمته... قال رسول‌الله من‌قال لااله الاالله دخل الجنة . . . نفی و اثبات همچو ما می‌کن .

13691ـ ملك۴۲۶۲: نستعلیق۱۱۰۹ شمارۀ ۱۱۱ مجموعه رساله‌ـای او (۵۷۳ ـ ۵۹۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

منهاج العابدین = ترجمۀ ...

متن منسوب به‌امام محمدغزالی (بنگرید الاباحیه : ۷۲۶) . دو ترجمۀ شناخته و یکی ناشناخته از این‌کتاب در ص۱۰۸۸ ـ ۱۰۸۹ گذشت. واینك دونسخۀ ناشناختۀ دیگر .

13692ـ آصفیه۱۶۰۶تصوف: نوشتۀ ۱۲۳۶، درفهرست بنام «منهاج‌العابدین» ولی دربخش فارسی یاد شده است [ف . آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

13693 ـ بنگاله، ایشیاتك E ۲۰۲ (۱۰۰۶): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۶۱] .

منهاج الملوك و مصباح اهل ـ السلوك

از محمدحسین فرزندآقاباقر [دیباجه] ، درسلوك، درسه عین : ۱ـ اطوار شرع مبین و دین متین، هفت نهر ۲ـ اسرار طریقت ، شش نهر ۳ـ لوامع انوارحقیقت، سه نهر، وهرنهر درچند رشحه. آغاز : حمد بیقیاس خداوندی راسزاست‌که آیینۀ دل عشاق‌را اززنگ .

13694ـ دانشگاه ۱۴۵۴ : نستعلیق ۱۲۶۷، عربی‌ها بنسخ. دوبرگ آغاز فهرست کتاب است وگویا ازخودمؤلف باشد، باحاشیه (منه) ۷۷گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۸ :۱۱۴].

منهج السالکین

از سید صدرالدین کاشف دزفولی، که یاد

او در «قاسم الجبادین : ۸۲۷» گذشت. در سیر وسلوك عرفانی، در دو باب و یك خاتمه و هرباب‌درچند فصل: باب ۱ــ بیان حقیقت‌سلوك وزهد وزاهد، دو فصل ۲ــ راه سلوك واسباب وشروط آن، دو فصل. خاتمه در آداب داعی و وشروط دعوت، درچهارشنبهٔ ۲۸شوال ۱۲۱۱ بانجام رسانده است. **آغاز:** بهترین سببی از اسباب‌که‌سالکان بیدای‌حقیقت‌راو سیاحان بحر طریقت را.

13695ــ رضوی ۲۷۹ اخلاق(۶۲۴۹): نستعلیق خوش‌میرزا اسماعیل‌فرزند میرزامعصوم تفرشی، ع۱۶/**۱۲۷۶**، زرین، ۱۷۹گ ۲۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۷۵].

منهج التحریر

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد.

منهج السالکین و وسیلة نجات‌ــ الهالکین

از یکی ازشاگردان آقاحسین خوانساری که درسدهٔدوازدهم میزیسته. بعربی‌بادیباجه‌ای بفارسی وباعبارتهای منظوم و منثور فارسی در میانهٔ رساله. در هفت باب از مراتب سلوك و صفات سالك ومذمت دنیا وفضل دانش و اسرار عبادات. **آغاز:** یامن اشرق بنوره قلوب ــ السالکین وشرح بحکمته صدورالعارفین...

13696 ــ دانشگاه ۳۸۰۸ : نستعلیق سدهٔ**۱۳ــ۱۴**، آغاز برابرنمونه، ۲۵۶گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۸۹].

13697 ــ مجلس ۲۱۲۱:تحریری، تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۶ : ۹۹].

منهج الفصاحه

دربخش حدیث خواهدآمد.

منهج الفقراء

بایستی از عارفان سدهٔ نهم ببعد باشد. در آداب سلوك بخامهٔروان، درآن ازخواجه‌محمد پارسا (م۸۲۲) وقاسم انوار (م۸۳۷) یادکرده **آغاز:** الحمدلله حمدکثیراً... حمد و سپاس و ستایش آن خداوندی راست‌که انسان خاکی از کدورت طبیعت.

13698ــ رضوی ۲۸۱اخلاق(۶۴۵۱) نسخ، بی‌تاریخ، ۱۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۶: ۴۷۸].

مواهب المنیه = صفوة الصفا

موچلکه = مچلکه

از میرسیدعلی همدانی،که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. تأویل عرفانی چند حدیث است به‌نثرونظم (موچلکه : گرفته شده ازترکی، سند شرعی ورسیده (مرسله) است ــ فرهنگ نفیسی). **آغاز:** قال‌الله تعالی ومن آیاته‌خلق السماوات والارض...دوش‌که خدمت آن عزیزحاضربود این‌آیه مع‌ماقبله.

13699ــ ملك ۴۲۵۰/۲۹: نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، درمشهد **۹۰۷** همراه ۲۷گفتار دیگر منسوب بهمو، (۳۹۹ پ ــ ۴۰۱) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

13700ــ مجلس ۳۶۶۰/۱۵ فهرست نشده: نوشتهٔ**۹۱۶** (ص۱۹۴ــ۱۹۸) درفهرست «مچلکه» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴].

موعظة السالکین

از حاج محمد جعفر مجذوب علیشاه (م ۱۲۳۹) که یاداو در «اثبات النبوة : ۸۷۲» گذشت. دستوراتیست صوفیانه بنام محمد رضا میرزا والی‌گیلان، گردآوری‌محمدطاهرفرزند حاجی‌محمدابراهیم‌گسکری[دیباجه]وچندنامه

که یکسانی نوشته‌وقباله‌ای‌که‌نوشته درآن‌هست. **آغاز** : الحمدلله علی مکارمه التی لاتحصی... امابعد، حسب‌الامر ... انجم خدم پاك طینتی.

13701ـ **تهران** ، ادبیات ۲۰۲ ج : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، در۲۵/۳/۱۳۰۹خ بیك تومان خریداری شده است، ۳۷ گ ۱۱س [ف. ادبیات ۱ :۵۰۴] .

مونس الابرار

از احمد فرزند غریب گفتاریست کوتـاه عرفانی، بنقل‌ازامام جعفر[ن طرازی]. **آغاز:** شکر وسپاس و حمد بیقیاس خدایرا که دلهای عاشقان‌را به‌نور محبت و معرفت منور گردانید

13702ـ **قاهره**، دارالکتب۲۲ تصوف فارسی : نستعلیق **۹۵۷** (گ ۲۲پ – ۳۴پ) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۲۷۲] .

مونس الارواح

دربخش تاریخ وسیرخواهد آمد.

مونس العشاق = رسالة فی‌حقیقة العشق

از شیخ اشراق شهاب الدین سهروردی ، که یاداودرهٔآواز پرجبرائیل: ۱۵-۱۰»گذشت گفتاریست‌فلسفی وعرفانی دریازده فصل، یکبار بکوشش تواشپیس‌Otto Spies بسال۱۹۳۴ م وسپس‌بکوشش دکترحسین نصردرمجلهٔمعارف اسلامی‌آبان ۱۳۴۷خ‌چاپ‌شده‌است. این گفتار را عماد الدین عربشاه یزدی به نظم درآورده است. **آغاز** : نحن نقص علیك احسن القصص بما اوحینا... فصل ۱ـ بدانکه اول چیزی که حق سبحانه بیافریدگوهری بود تابناك ، اورا عقل نام .

بنگرید: معارف اسلامی ۷ : ۱۶ ـ ف . مشار : ۱۵۳۲ .

13703ـ **تهران** ، ملی ۱۵/۹۹۲: با تاریخ **۶۵۴ – ۶۵۹** دردفتر . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۱۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷ – فرهنگ ایران زمین ۱۳۴۶ : ۳۰۰] .

13704ـ **ایاصوفیا**۱/۲۰۵۲: نوشتهٔ شب‌دوشنبهٔ ۱۰ع۱/**۶۸۷** (گ۲–۱۳). **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۴۷هست [فیلمها۱:۴۴۷].

13705ـ **استانبول** ، شهید علی پاشا ۲۷۰۳/۱۱ : باتاریخ **۷۲۱ – ۷۸۹** در دفتر (۱۸۳ر – ۱۹۱پ)، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۶] .

13706ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ۵۳۲۱/۱۷ Or: باتاریخ **۸۰۱-۸۱۸** در دفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۷۱۰ هست [فیلمها ۱:۵۲۷] .

13707ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۲۲ : با تاریخ **۸۵۵** دردفتر (گ۲۱۵–۲۱۸). **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۲۹ هست [فیلمها۱:۴۱۳].

13708ـ **بایزیدولی‌الدین**۲۵/ ۱۸۱۹ : باتاریخ **۹۸۵** در دفتر (گ ۱۳۵ – ۱۴۰) ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۵] .

13709 ـ **دانشگاه** ۳۲۹۴/۱۲ : نستعلیق محمدباقرحسینی **۱۰۴۷** (ص ۱۷۱– ۱۷۹) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۶] .

13710ـ **مجلس**۵۱۸۰/۱۱: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص۹۵–۱۰۲)، آغاز برابر نمونه، در پایان بنام « مونس العشاق » نامیده شده‌است [رؤیت] .

13711ـ **ایاصوفیا**۴۸۲۱/۳: نوشتهٔ عبدالرزاق فرزند عبدالکریم . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۳۶ هست [فیلمها ۱ : ۴۶۷] .

13712ـ**رضوی**۲۸۲اخلاق(۶۳۸۸)

نستعلیق، بی‌تاریخ، زرین، ۳ گ سه‌ستونی [ف رضوی ۶ : ۴۷۸] .

14 - 13713ـ قاهره، دارالکتب ۵ ادب فارسی، و ۹ـم مجامیع فارسی : دونسخه بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، درفهرست از آن اوحدی‌مراغه‌ای‌یادشده [مخطوطات۱: ۲۰۷] .

مهاپران = شری بهاگوت = بهاگوت پران

از روایتهای دینی عرفانی هندی از چند رسین فرزندکاشی داس کایته ، زنده در ۱۰۹۶ باترجمهٔ ابوالفیض جدایی دارد . **آغاز:** بنام آنکه او نامی ندارد ــ بهر نامی که خوانیم سر برآرد .

13715ـ **لاهور،** پنجاب، بهلك‌لائبریری ج۵۱۲، ۲۹۴ مها ـ چند : نستعلیق شکستهٔ ۱۱ج۲/**۱۲۴۶**، ۲۱۲ گ [مخطوطات فارسیه منظوراحسن عباسی : ۲۷] .

مهاپران = شری بهاگوت

ترجمه از ابوالفیض فیضی فرزند مبارك (اکره ۹۵۴ ــ لاهور ۱۰۰۴) ، با ترجمهٔ پیشین‌جدایی دارد، نام ابوالفیض درنمای‌نسخه آمده‌است. **آغاز:** زبان صدق‌بیان بیدو پوران بدان ناطق است‌که پیش‌ازآفرینش عالم‌همه‌آب بود .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۵۵ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۵۹ .

13716ـ **لاهور،** پنجاب بهلك‌لائبریری ج۵۱۲، ۲۹۴ مها ـ فیض (۲) : نستعلیق و شکسته، ازآغازسدهٔ**۱۳**، ۲۹۰ گ [مخطوطات فارسیه. منظوراحسن عباسی : ۳۰] .

13717ـ **لاهور،** پنجاب بهلك‌لائبریری ج۵۱۲، ۲۹۴، مها ، فیض : شکسته یکم ماه چیت **۱۸۹۶** ، ۲۸۸ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۹] .

13718ـ **لاهور،** پنجاب بهلك‌لائبریری ج۵۱۲، ۲۹۴ مها ـ فیض (۳) : شکستهٔ غلام محمدساکن بهکر. **۱۹۰۲**م. **آغاز :** روزی شری‌کرشن جیو بادجن گفت که ای ارجن ، ۳۲۸ گ [مخطوطات فارسیه، عباسی : ۳۱] .

مهابشنو پران = بشن پوران

ناشناخته. شش داستان عرفانی هندیست . **آغاز:** پادا شربه‌متری‌گفت‌که ای‌متری آنچه بتوتلقین می‌کنم‌آب حیاتست بجان دل بشنو.

13719ـ **لاهور،** پنجاب بهلك‌لائبریری ج۸۲۱، ۸۷۳ وشنو- ج۸۲۱، کرشن، ولی: دردفتر مؤرخ **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه،ش۳ دفتر ، ۱۹۵ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۲۳] .

13220ـ **لاهور،** پنجاب بهلك‌لائبریری ج۸۲۱، ۸۷۳وشنو : شکستهٔ ۲۷جون **۱۸۵۶** **آغاز:** این نسخه بشن پوران بیدایت اززبان فیض بیان پراشر بهمریدخودکه میتری‌نام‌داشت مشتمل برشش امش یعنی شش داستان. . . ای متری‌آنچه بتو ... (بمانند نمونه) ، ۱۳۶ گ ۱۳س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۱: ۵۲۷] .

مهدیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵»گذشت. گفتاریست عرفانی، ودرآن به‌نثرونظم از مهدی موعود به شیوهٔ عرفانی‌گفتگو می‌کند، این‌گفتار در جلد چهارم مجموعهٔ رسایل او چاپ دکتر نوربخش (ص ۸۹ ـ) بچاپ رسیده است . **آغاز :** الحمدلله و الصلاة علی رسول‌الله . عن ابی‌سعید

الخدری... بیت: بشارت باد یاران را که آن صاحب قران آمد .

13721ـ سنا۷/۳۷۲: باتاریخ **۱۰۶۶** درشماره‌های پس وپیش ازآن دردفتر ۸۶ رساله ای او [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .

13722 ـ ملك ۲/۴۲۶۲ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۰ مجموعهٔ رسایل او (۱۹۴پ ـ۱۹۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13723ـ ملك ۸/۴۱۸۵ : نستعلیق محمد علی فرزند عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۲۶پ ـ ۱۳۰ر) با۳۹ گفتار دیگر ازهمو، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13724 ـ مجلس ۷/۲۴۱۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۵** (ص۴۴ ـ ۴۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۳] .

13725ـملك۴/۵۲۱: شکسته‌نستعلیق باتاریخ **۱۳۲۱** دردفتر (۳۴۱ـ۳۴۷)، آغاز برابرنمونه، درفهرست ازآن‌نورعلیشاه دانسته شده است [ف . ملك، مجموعه‌ها : ۵۶] .

13726ـ رضوی۵۷۹حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده، شمارهٔ آخراز یازده‌گفتار او، بی‌تاریخ [ف. رضوی ۴ : ۱۰۴] .

13727ـقاهره، دارالکتب۱۱مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه (گ ۱۴۶پ ـ ۱۴۹) [مخطوطات ۱ : ۲۳۷] .

مهرافروز

ازپیرجمال اردستانی، که یاداو در «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹» گذشت. یکی ازگفتارهای عرفانی اوست. **آغاز** : ای عزیزبدانکه نبوت وقدرت ازحضرت محمد مصطفی‌ص راضی‌اند .

13728 ـ مجلس ۱۱۳۲ : نستعلیق علی اشرف فرزندعلی، **۱۲۳۵** پیوستهٔ«کلیات» او(ص۱۳۵ ـ ۱۴۵) [ف. مجلس۳:۵۴۱] .

13729ـ شیراز، صدرالدین محلاتی: در«کلیات» مؤرخ۱۲شعبان **۱۲۳۸** او[نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳] .

13730ـ تبریز ، ادبیات: تاریخ یاد نشده، در «کلیات» او و چندگفتار از دیگران [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۱] .

مهرقلوب

ازپیرجمال اردستانی(بنگرید:مهرافروز)

13731ـ پاریس S.P.۸۱۳: نستعلیق ضمن مجموعه رساله‌های‌او مؤرخ **۸۶۸-۸۷۳** **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۳۲۱هست [فیلمها۱ : ۵۹۴] .

مهرنبوت

ازصاین‌الدین علی ترکه‌که یاداو در «شق القمر : ۱۲۶۱» گذشت .

13732 ـ مجلس ۴۰/ مج : مؤرخ آدینهٔ۴ج۲/**۸۳۱**، درمجموعه رساله‌های‌ترکه که افزودگیهایی بخامهٔ اودارد [فرهنگ‌ایران زمین، دانش پژوه ۱۴ : ۳۱۰] .

مهیج الاشواق = معجون الهی

ازآقا محمود بهبهانی (۱۲۰۰-۱۲۷۱) که یاد او در«الفصول‌الاربعه : ۶۷۸» گذشت . درعرفان بعربی باشعرهایی بفارسی‌که بسیاری ازآنها ازخود اوست،در شوال ۱۲۴۷ نگاشته است. **آغاز**: الحمدلله الذی‌نورقلوب العارفین بانوار معرفتهم فی‌فهم بیداء محبته .

13733ـ مجلس ۲۱۱۸: نسخ‌وشعرها تحریری روشن نگارنده ، در شوال **۱۲۴۷** آغاز بمانند نمونه، ۳۱۸ ص [ف . مجلس ۶: ۹۷] .

13734ـ تهران، ملی۶۳۰ف: شکسته نستعلیق‌ونسخ، شوال**۱۲۴۷** (نگارنده)، آغاز

برابر نمونه ۱۹۵ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۱۳۷].

13735ـ **تهران، ملی** ۶۳۲ف: نسخ و نستعلیق نجفعلی انجدانی، صفر **۱۲۴۹** آغاز برابر نمونه، ۲۰۵ گ ۱۶ س [ف. ملی ۲ : ۱۴۰].

13736ـ **ملك** ۶۲۳۶ : نوشتهٔ گویا نگارنده در **۱۲۵۳** درساری که به اردشیر میرزا بخشیده است [رؤیت].

13737ـ **مجلس** ۳/۲۳۱۹: بی‌تاریخ بایادداشت **۱۲۶۱**، بخشی از آنست (ص ۲۸۲ ۲۸۶) دردفتر [ف. مجلس ۱۰ : ۹۷۳].

13738ـ **حقوق** ۱۴۳ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت **۱۲۹۰**، ۱۹۵ گ ۱۸ س [ف. حقوق : ۲۱۲].

13739ـ **مجلس** ۵۳۲۷ فهرست نشده: نستعلیق عنوان و نشان شنگرف ۱۷۴ گ ۱۷ س

13740ـ **دانشگاه** ۳۸۵۲ : نسخ سدهٔ **۱۳**. آغاز دردیباچه افتاده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۳۱].

13741ـ **مجلس** ۳۱۷۰: نسخ سدهٔ **۱۳** آغاز پس از يك بيت فارسی بمانند نمونه، ۱۱۰ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۱۰ : ۷۵۳].

13742ـ **الهیات** ۲۶۰د: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۱۳۴ گ ۱۶ س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۷].

میزان = میزان عرفان‌الله

از محمود نقطوی پسیخانی ، درگذشتهٔ ۸۳۱. در علم حروف ، بشیوهٔ سئوال و جواب ودرآغاز ازتاریخ ۸۲۱ یاد می‌کند. (بنگرید: مفاتیح غیوب : ۱۴۰۱). **آغاز:** استعین به ـ نفسك الذی لااله الا الله . الحمدلله الذی اظهر نفسه سفیا وفیاکوکباً .

13743ـ **ملك** ۶۲۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

13744ـ **نجف، امیرالمؤمنین** ۱۵۱۲: نستعلیق زیبای ذیحجهٔ **۱۰۴۷** ، ۲۳۳ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

میزان العقاید = سیر وسلوك

میزان التمیز فی علم العزیز

از میرزا محمد اخباری ، نگارندهٔ «آینهٔ عباسی : ۸۶۹» وجز آن . در مباحث کلامی و تصوف، دریك مقدمه ودوازده تمیز ویك خاتمه که به «حجة البالغة» لقب گرفته است: مقدمه در بیان متوجهین بسوی شطر الحق تمیز ۱ـ تبرا و تولا ۲ـ وجود ووحدت ۳ـ موحدین واسامی طبقات اهل‌الله ۴ـ معنی طریقت وشریعت وحقیقت ۵ـ معنی اسلام و ایمان و ایقان و احسان وکفر و عصیان ۶ـ ضروریات دین اسلام ۷ـ پرسش و پاسخ ۸ـ مقامات العارفین ۹ـ منازل السائرین ۱۰ـ ۱۱ نهارهفتکانه وغیوب هفتکانه ۱۲ـ تجلیات چهارگانه. خاتمه دراحوال بدووختم. **آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی . اما بعداین چندکلمه‌ایست در بیان آنچه بنوراقتفاء برهان وقرآن و کلام امناء الرحمان در بیان مراتب معتقدات .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۵۹ـ هدیة العارفین ۲ : ۱۶۰ .

13745ـ **مجلس** ۱/۲۸۳۴: نسخ سدهٔ **۱۳** (ص ۱ـ ۱۵۰) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۹] .

13746ـ **مجلس** ۱/۵۲۲۷ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۷۶پ) ۱۴۷ گ آغاز برابر نمونه .

13747ـ **مجلس** ۳۸۴۸ : نسخ محمد رضا دزفولی، سدهٔ **۱۳** ، اکلیلی ، آغاز برابر

نمونه، ۳۹۹ س [رؤیت] .

13748 ـ **رضوی** ۱۰۴۸ حکمت : نستعلیق و شکستهٔ **۱۳۱۰**، آغاز برابر نمونهٔ ۱۲۰ گ ۱۳س [ف . رضوی ۴: ۲۶۲] .

میزان المعانی

ناشناخته .

13749 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق‌ف۶ : نوشتهٔ ننهی مهدوی در **۱۳۰۰**، ۱۹ س [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۴] .

میمونه = رسالهٔ . . .

ازاحمدغزالی، که یاداو دردربحرالحقیقه: ۱۰۶۱» گذشت [بآنچنانکه درفهرست تاشکند ۳ : ۱۶۲ آمده] . دربارهٔ خویشتن به کمال رسانیدن از لحاظ روحــانیت جهت پــذیرش مدرکاتی‌که درآن‌گفتار ازآن‌گفتگو شده است.

13750 ـ **تاشکند**، آکادمی‌علوم شرقی ۲۱۴۹ : نوشتهٔ **۱۰۷۸** (ص ۳۲-۴۲)، آغاز یادنشده [یادداشتهای دکترقاسمزاده] .

میمونه = رسالهٔ ...

از خواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی نامه : ۱۰۴۸ » گذشت [بآنچنانکه در فهرست منظوراحسن عباسی پاکستانی آمده] .

درهفت باب: ۲و۱ عنوان‌ندارد ۳ـ بیان‌واجب وممکن وممتنع ۴ـ درآنکه چه حکمت بودکه عالم و آدم بیافرید ۵ـ خدایتعالی عالم و آدم بیافرید و کواکب و عناصر اربعه و واسطهٔ آن پیدا گردید ۶ ـ تطبیق آفاق بزرگ و آفاق کوچك (تن ـ عالم) ۷ـ درمقابل کردن قوتها باملائکه ونشانهای عالم ظاهروباطن. **آغاز:** حمد. صلاة. دل از جان پرسیدکه اول این‌کار چیست وآخراین‌کارچیست وثمرهٔاین‌کارچیست جان جواب‌داد اول‌این‌کار فناست_نسخه‌ای با این سرآغاز در قاهره هست که بنام «کلمات» یادشده وبه‌شمارهٔ 12531 گذشت . و همچنین بایدگفت‌که سرآغاز نسخهٔ چاپی «دل و جان» او نیزهمین‌است ولی دل وجان اونامبوب است پس می‌توان‌گفت نسخهٔ قاهره‌همان «دل‌وجان» اوست ولی نسخهٔ لاهور با این ابواب هیچیك از آندو نیست .

13751 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۲۹۷، ۷ عبد : نستعلیق فاضل محمد فاروقی ، ۲۲ذیحجهٔ**۱۰۰۹**،ش‌۱دفتر۱۳ گ [مخطوطات فارسیه ۲ : ۵۲] .

میوهٔ زندگانی = ثمرة الحیات

دربخش اخلاق خواهدآمد .

ن

الناس‌بالناس = رساله دربیان...

از قطب الاقطاب محمد چشتی، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت .

13752 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۹/۱۳/bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده، همراه ۴۰ گفتار دیگراز همو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

نامه‌های ابراهیم شیرازی

درسهاییست از سرکار آقا محمد ابراهیم شیرازی. بفارسی وعربی‌که بروش‌عرفانی‌شیخی داده‌است. نگارنده باید همان شیرازی باشد که پاسخهایی ازسیدکاظم دشتی (۱۲۱۲-۱۲۵۹) دریافت داشته است .

بنگرید: ف. کتبمشایخ: ۱۳۳ ـ طبقات

اعلام‌الشیعه. نقباء : ۴ .

13753ـ **دانشگاه** ۴۲۴۰ : نستعلیق جعفر، گویا **۱۲۹۸** یا اندکی پس از آن، درسهایی است که در بازگشت از تهران‌ وری وقم درهمدان برای نصرالله‌خان نوشته ومؤرخ ۴شعبان۱۲۹۸ تا۲۲همان ماه‌است، ۱۶۱ گ۱۴س، درفهرست بعنوان «درسهای شیخی» یادشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۱] .

13754ـ **تبریز**، ملی۳۴۰۹ : تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۳] .

نامهٔ ابوسعید ابوالخیر = ترجمهٔ

متن از ابوسعید ابوالخیر (که در ذکر : ۱۱۵۱ یاداو گذشت). به‌ابوعلی سینا. ترجمه‌از ناشناس، بخواهش زبدهٔ اصحاب مترجم . در فهرست کتابخانه نیامده‌که ترجمهٔ کدامین پرسش و پاسخ اوست. **آغاز:** روزی این حقیر با بعضی اصحاب که ارباب فراست وکیاست بودندنشسته

بنگرید : ف. مصنفات، مهدوی : ۳.

13755ـ **مجلس** ۳۴۵۷/۶۶ : در جنگی‌ازسدهٔ **۱۱** (ص۱۴۱ــ۱۵۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۳] .

نامه‌های احمد جام

ژنده پیل، که یاد او در « انیس‌التائبین : ۱۰۵۴» گذشت. چند نامه است . (بنگرید : رسالهٔ سمرقندیه : ۱۱۵۷) .

13756ـ **مجلس** ۳۴۵۷/۱۰۶ : در جنگی ازسدهٔ **۱۱** ، چند نامه‌است دوتا به‌شیخ مظفرشمس بلخی که بمقتضای اسئله و آنچه از مشکلات‌درپیش‌آمده، ویکی که‌تفسیرسورهٔ فاتحه نیزهست و یکی در پاسخ خوجه امام فصیح ــ الدین (ص ۱۸۲ ــ ۱۹۳) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۶] .

نامه‌های احمد فاروقی = مکاتیب

احمد سهرندی فاروقی ، نگارندهٔ «مبدأ و معاد : ۸۳۹» و جزآن . گردآوری محمد (یارمحمد) حدیدی بدخشی طالقانی، که جلد یکم‌آن دارای ۳۱۳ نامهٔ عرفانی واخلاقی‌است که به‌کسانی نوشته است از آن میان به مرشد خود وبه‌صدرجهان. **آغاز:** حمدله. اضعاف‌ما حمده جمیع خلقه .

بنگرید : ایضاح المکنون ۲ : ۵۵۰ ــ معجم‌المؤلفین، کحاله ۱ : ۲۵۹ .

13757ـ **پاکستان**، موزهٔملی: نوشتهٔ **۱۰۷۵**، دردوجلد [راهنمای‌کتاب۱۰: ۲۷۷].

13758ـ **قاهره**، دارالکتب۷۱تصوف فارسی طلعت : تعلیق ، ۱۲ذوال **۱۰۸۳** (گ ۱ــ۲۴۹)۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۸].

13759 ــ **مجلس** ۳۳۲۹ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، فهرست۲۳۴ نامه‌آن درفهرست کتابخانه‌آمده است، ۳۰۹ص۱۹س [ف.مجلس ۱۰ : ۱۱۰۵] .

13760ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۸ م ادب فارسی : تعلیق عبدالکریم ، ۹ ذیحجهٔ **۱۱۵۶**، زرین ، از نامهٔ ۵۱ آغاز می‌گردد ، ۱۹۰ گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۹] .

13761 ــ **رضوی** ۱۰۳۳ حکمت : نستعلیق رجب **۱۲۳۱** ، ۳۶۱ نامه را دارد . **آغاز:** وصل‌المکتوب‌الشریف الی‌العبدالضعیف النحیف، عظم‌الله اجرکم ، ۹۹گ ۲۳س [ف . رضوی ۴ : ۲۵۷] .

13762ـ **مدینه**،عارف حکمت ۴۷ف: نسخ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۰] .

13763ـ **قم**،سیدشهاب‌الدین تبریزی: نستعلیق هندی تاریخ یاد نشدهٔ میرعظیم فرزند میرفاضل، نودونه نامه است[نسخه‌ها۶: ۴۱۶].

13764ـ **مدینه**، عارف حکمت ۲۹ف نسخ **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

13765ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۶ م ادب فارسی: نوشتهٔ ۱۴شعبان (روز ۲۶جلوس محمدشاه)، از نامهٔ ۷۸ آغاز می‌گردد، نام گرد آورنده‌یادنشده، ۱۳۹ گ۲۱س[ف.مخطوطات ۲ : ۱۷۹].

13766ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹ تصوف فارسی قوله : نسخ بی‌تاریخ ، آغاز افتاده نام گردآورنده یاد نشده، ۲۸۸ گ ۳۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۷۹] .

نامه‌های احمد منیری = مکاتیب

ازشرف‌الدین احمد فرزند یحیی منیری ، گردآوری زین بدرغزنی که «معدن المعانی : ۱۳۹۵» را نیزگردآوری‌کرده‌است . صد نامهٔ اخلاقی، ادبی وعرفانی است ازمنیری به قاضی شمس الدین حاکم جوسه و پاسخهای منیری به پرسشهای او که از خطهٔ بهار در ۷۴۹ می‌فرستادوخدمتکاران‌ازآنها نسخه برمیداشتند همه در مسائل عرفانی بدین ترتیب : مکتوب ۱ـ درتوحید ۲ـتوبه ۳ـخشنودکردن خصمان ۴ـ تجدید توبه ۵ ـ طلب پیر ۶ـ طلب شیخی ۷ـ طلب ارادت ۸ـذکر درونی‌دل ۹ـکرامت و ولایت ۱۰ـکرامت... مکتوب‌صدم دربهشت

آغاز: پاک‌سرورعاشقان وتاج‌سرعارفان محمد رسول‌الله(ص) بادکه کسوت نبوت درانبیا به‌ـ طفیل او زیباآمده... اگراو نبودی که بودی؟ نه فلك بودی نه ملك .

13767 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۹۲ E (۳۲۶): نسخ **۹۸۷** [ف. بنگال : ۶۰] .

3768 ـ **آصفیه**۱۵۹۱تصوف: نوشتهٔ **۱۰۷۹** درفهرست تاریخ نگارش ۷۸۲ یادشده است [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

13769ـ **دانشگاه** ۲۶۱۷: نسخ‌هندی از سدهٔ **۱۱** صدنامهٔ اوست ، فهرست نامه‌ها در فهرست‌کتابخانه‌آمده‌است، ۱۴۰ گ۲۷س[ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۷۶] .

13770ـ**مجلس**۲۶۶۳/۱۲: سدهٔ **۱۱** تنها ۳۲نامه است، دیباجه را ندارد و از نامهٔ یکم‌درتوحیدآغازمی‌شود[ف.مجلس۸:۴۱۴].

13771ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۵۳۵ سدهٔ **۱۲** در فهرست بنام «مکتوبات منیری» در بخش فلسفه وعرفان بدون نشانی بیشتریادشده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۶۶۸].

3772 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴/۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق شکستهٔ شاه‌ذات الله قادری ، ۱۹ج۱/**۱۲۰۳** (گ ۱۹ ـ ۳۷) ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۸] .

13773ـ **مدینه**، عارف حکمت ۳۹ : نستعلیق سلیمان‌کاتب، **۱۲۶۹** برای معین‌الدین زرین [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۹] .

13774ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۱۹۳ E (۳۶۸): نستعلیق‌تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۶۱]

13775ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۹۴ E (۱۲۶۵): نستعلیق‌تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۶۱] .

نامهٔ ارسطاطالیس به اسکندر

دربخش اخلاق خواهدآمد .

نامه‌های ادهم

ازابراهیم ادهم، گویافرزند رضی‌اریتمانی تویسرکانی ، درگذشتهٔ ۱۰۶۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۴ .

13776ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : نوشتهٔ رمضان**۱۲۲۸** چندین‌نامه‌است [نسخه‌ها ۶ : ۷۳] .

نامهٔ ایلاقی

از سید امام ایلاقی به‌شیخ احمد جام، در معنی‌آنکه می گویند ترا علم کیمیاست باید که مارا دلالت کنی .

13777 ـ مجلس ۳۴۵۷/۱۰۷ : در جنگی‌ازسدهٔ ۱۱ (ص۱۹۳-۱۹۴) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۷] .

نامه های باقر داماد = نامه های میرداماد

نامه باقی‌الله

از خواجه باقی‌الله (بنگرید : پرده برانداخت : ۱۰۷۰) .

13778ـ بنگال ، آسیایی ۸/۸ bO (۸۴۱): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۵۸] .

نامه‌های بهایی

از شیخ بهایی که یاد او در « تحفه : ۱۴۴» گذشت. چند نامه است : ۱ ـ به میرزا ابراهیم همدانی بعربی وفارسی‌که درآن پس‌از ادای مراسم دوستی بمطالب‌تجرید و وارستگی پرداخته است . **آغاز**: یاغایب عن عینی لاعن بالی القرب الیك منتهی آمالی ۲ ـ نامه‌ایست درتعزیت .

13779ـ حقوق ۹/۴۶ج : نستعلیق ۲۳ ج /۱۰۶۴ بدستور اسماعیل قلی بیکا در قریهٔ بزرود فشم، نامهٔ ۱ اوست‌بهمدانی‌باهمان سرآغاز [ف. حقوق : ۲۱۵] .

13780ـ مجلس ۴۹۰۰/۱۱۴: نسخ باتاریخ ۱۰۷۲ در دفتر (۱۰۷پ ـ ۱۰۸پ) نامهٔ۱اوست به‌همدانی‌باهمان سرآغاز[رؤیت] .

13781ـ ملك ۶۰۷۵/۱۰ : باتاریخ ۱۰۸۷ دردفتر (۲۵پ-۲۶پ)، نامهٔ ۱ اوست به همدانی باهمان سرآغاز [رؤیت] .

13782 ـ دانشگاه ۳۵۱۴/۱۵ : در مجموعهٔ ملا محمد محسن فرزند محمد صادق نوشتهٔ ۱۰۹۵ ـ ۱۰۱۴، درسپاهان (ص۲۴۶ ۲۴۸) نامهٔ ۱ اوست به همدانی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۶] .

13783ـ دانشگاه۲۵۹۱/۹۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ ۱۰۹۸ ـ ۱۱۲۰ در دفتر (ص ۳۱۰ ـ ۳۱۳) تعزیت نامه‌ایست [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۱].

13784ـ دانشگاه ۳۲۶۰/۵: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ۱۱ (ص ۱۷۴-۱۸۲) نامهٔ ۱ اوست به‌همدانی و در انجام چند سطری بر نسخهٔ (۱۰۳۵ دانشگاه) افزودگی دارد [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۲] .

13785 ـ ملك ۴۷۱۹/۵ : شکسته نستعلیق ۱۱۹۲ درجنگ (۱۵ ر ـ ۱۵ پ) نامهٔ۱ اوست‌به‌همدانی‌باهمان‌سرآغاز [رؤیت].

13786ـ دانشگاه۳۹۶۶/۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ (ص۸ و ۱۱)، نامهٔ ۱ اوست به همدانی [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۲] .

13787ـ دانشگاه۱۰۳۵/۳۹۵ : تاریخ یادنشده، نامهٔ۱اوست به‌همدانی باهمان‌سرآغاز (ص ۳۳۸-۳۳۹) [ف. دانشگاه ۳ : ۵۰۴] .

13788ـ رضوی۲۲۵فقه: نسخ‌تاریخ یادنشده، نامهٔ ۱ اوست به همدانی باهمان سر- آغاز [ف . رضوی ۲ : ۶۹] .

نامه بیدآبادی = سیر و سلوك

در ص ۱۲۰۸ گذشت .

نامهٔ پالاندوز

ازدرویش پالاندوز به‌فرزندش حیدرمحمد.

13789ـ مجلس ۳۴۵۷/۱۰۸ : در

جنگی ازسدهٔ **۱۱** (ص۱۹۴) [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۰۷].

نامه‌های جامی = منشآت‌جامی

عبدالرحمان جامی، که یاداو در «منشآت: ۱۴۲۶» گذشت.

و اینك چند نسخهٔ دیگر.

13690ـ **تهران**، ملی؛ نسخ‌عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴].

13691 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۵، ۸۷۶ جا (۲): نستعلیق ۴محرم **۱۱۴۸**، ۱۰۴ گ ۱۵ س [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۷۹].

13692 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۵، ۸۷۶ جا: نستعلیق و شکسته، آواخر سدهٔ **۱۲**، **آغاز**: بعد ازانشای‌صحایف ثنا و محمدت. ۸۷ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۷۷].

13693ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۴ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۳۸ ـ ۳۹) آغاز الحمدلله‌الذی انشاء اعیانا همراه با ۹۱ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۶].

نامه‌های جهانیان جهانگیر

شیخ جمال الدین محمد بخاری، مخدوم جهانیان جهانگیر(جهانگشت) درگذشتهٔ ۷۸۵. گردآوری تاج‌الـدین احمد فرزند معین سیاه پوش از عارفان پایان سدهٔ هشتم. نامه‌هاییست عرفانی اخلاقی.

13794ـ **لاهور**، پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۶۲، ۲۹۷ مخدو: نستعلیق، ازآغاز سدهٔ **۱۳**، ۶۱گ۱۵س [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۷۶۷].

نامهٔ حسینی

از سیدحسینی، به یکی از پیروان خویش درسیر وسلوك. **آغاز**: الحمدلله... وصیت آن است‌که درجمیع احوال حق جل‌ذکره‌را مطلع احوال وناظرافعال داند.

13795ـ **دانشگاه** ۸۷۱/۶: نستعلیق محمدعلی، در**۱۳۰۱** (۸۰ر ـ ۸۱ پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۵۰۵].

نامه‌های خواجه معز

از خواجه حسین معز.

13796ـ **آصفیه**۱۶۲۳تصوف: نوشتهٔ **۱۹۲۱**م [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸].

نامهٔ دوانی

از ملاجلال الدین دوانی، که یاد او در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت.

13797ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴ : نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۳۵۲) نامه‌ایست به‌فارسی سره [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۹].

نامه‌های دهدار

ازمحمد دهدار، که‌یاداودر «الف‌انسانیت ۳» گذشت. چندین نامه است.

814 ـ 13798 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌الهی: نسخ سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۹۵** در دفتر، ۱۵ نامهٔ عرفانی است (ص۱۴۲-۱۵۴) [یادداشت‌های آقای ابراهیم دیباجی].

13815ـ **مجلس**۳۰۷۳/۲: نسخ‌شیخ پیر محمد فرزند جانمحمد، **۱۱۳۵** در دیوان پادشاهی عظیم‌آباد (ص۴۱۲ ـ ۴۱۴) دربارهٔ شئون وجود وجز۹ نامهٔ ۱۴۰۵ مجلس اوست [ف. مجلس ۱۰ : ۶۲۸].

3816 ـ مجلس ۲۷۹۶/۳: نستعلیق باتاریخ ۱۳۰۸ دردفتر (ص۴۵ ـ ۴۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۶۱ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹] .

825 ـ 13817ـ مجلس ۴، ۵، ۶، ۸۰۷، ۹۹و۱۴۰۵/۱۰۹۹: تاریخ‌یادنشده، نه‌نامه عرفانی است (ص۱۴۲ـ۲۶۹) سرآغاز هریك درفهرست‌کتابخانه یاد شده است [ف . مجلس ۵ : ۵۰۴] .

نامهٔ سعدالدین حموی

ازمحمد فرزندمؤید، که یاداودر «لطایف توحید : ۱۳۴۲» گذشت .

13826ـ لالا اسماعیل ۴۸۷ ر : در جنگ سدهٔ ۸ ، باعنوان «مکاتب الشیخ سعد الدین الحموی للامـام عز الدین المروزی» به‌نثر فارسی . فیلم آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها :] .

نامهٔ سیف‌الدین باخرزی

از سعید فرزند مظفرخبوشانی، که یاد او در «رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲» گذشت ، به سعد الدین حموی .

13827ـ بغدادلی‌وهبی۲۰۲۳/۱۱: تاریخ یادنشده (۸۰پ ـ ۸۲ر). فیلم‌آن در دانشگاه ش ۶۴۳ هست [فیلمها : ۵۱۷] .

نامه‌های شاه کوثر

از شاه‌کوثر. آغاز: ... هوالعزیز شأنه و تواتر احسانه. آوردنامهٔ دوست رنگ پریدهٔ ما . . .

13828 ـ دانشگاه ۴۲۱۴/۳ : نسخ وشکسته‌نستعلیق ناظرکازرونی ، نزدیك۱۱۸۳ دونامهٔعرفانی‌است(۳۳رـ۳۳پ) [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۰] .

نامه‌های‌شاه‌نعمت‌الله = نامه‌های کرمانی

نامه‌های صاین‌الدین

از صاین الدین علی ترکه، که یاد او در «شق‌القمر : ۱۲۶۱» گذشت .

13829 ـ مجلس مج : نسخ ۸۲۳ ۸۲۹ در مجموعهٔ رساله‌های او که اصلاحاتی بخامهٔ نگارنده درآن شده است ، چندین نامه بفارسی و عربی. عکس این مجموعه نزد آقای دیباجی‌هست [فرهنگ ایران‌زمین، دانش‌پژوه ۱۳۴۶ : ۳۰۷ ، ۳۱۲] .

نامه‌های صدرای شیرازی

از ملاصدرای شیرازی، که یاداو در « سه اصل : ۸۰۴» گذشت .

بنگرید : فهرست نگارشهای صدرا : ش ۳۷ .

3830 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۰/ ۸۷۴: نستعلیق ونسخ علی فرزند احمد رشتی، ۱۲۶۷-۱۲۷۱ ، نامه‌ایست بلند و عرفانی که درسرپیری به نواب سید الحکما میرمحمد باقر داماد نوشته است ودرراهنمای‌کتاب ۵ : ۷۵۷ باپیشگفتارآقای دانش پژوه بچاپ رسیده است آغاز:... قسم بمبدعی واجب الوجودکه بهـ اقتضای حکمت ازلی وارادت لم یزلی [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۸] .

نامهٔ عبدالباقی تبریزی

از ملاعبدالباقی تبریزی، بهمیرزا ابراهیم همدانی. نامه‌ایست فلسفی عرفانی در پایان‌آن آمده: غرض از نوشتن این کلمه نه افادتست و خودنمایی بلکه برای تجدید التفات خاطر آن خورشید برنوراست وخودرا درسلك محبان آن

درگاه‌جای‌دادن (بنگرید: نامهٔ بهایی: ۱۴۳۷) **آغاز:** بحق بیت وبحق صاحب بیت وبحق‌دل شکسته‌وبحق آنکه‌دل دوستان‌را شکسته میدارد.

13831**ـ مجلس** ۵۲۸۳/۶۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۷۸-۱۰۸۲** درشماره‌های پیش از آن (۱۶۲پ ـ ۱۶۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

13832**ـ شیراز**، خاندان‌سیدنورالدین ۲۱/مج: باتاریخ **۱۰۸۰** دردفتر، نامهٔ اوست بمیرزا ابراهیم همدانی [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۸].

13833**ـ الهیات** ۲۹۳/۴۳ ج: نسخ اوایل‌سدهٔ **۱۲** (۱۳۶پ-۱۳۷پ) [ف. الهیات ۲۰۲].

13834**ـ ملك** ۴۶۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

نامه های عبدالجلیل

ازعبدالجلیل، نگارندهٔ «رموزات: ۱۱۷۹» گویا همان واسطی بلگرامی است‌که «منشآت» او بفارسی وفرانسوی درهند چاپ‌شده است. بنگرید : ف . مشار : ۱۵۱۸ .

873-13835**ـ دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۲: نستعلیق محمد اسماعیل ، **۱۱۲۸** (۲۸۳پ ـ ۳۱۶ر) سی و نه نامهٔ‌عرفانیست به‌میرسید جلال میرسیدحامد، حسن، عبدالمؤمن ، شیخ شیوخ، جان بیك ، عبدالسلام ، ایمان محمد ، شیخ عبدالفتاح، شیخ منتهی، شیخ احمد سرهندی و دیگران [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۳] .

13874**ـ آصفیه** ۱۴۱۳تصوف: نوشتهٔ **۱۱۳۰** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴] .

نامهٔ عبدالرحمان اسفراینی

از عبدالرحمان اسفراینی، به‌علاء الدولهٔ سمنانی (بنگرید : آداب شفره۱۰۱۱) .

13875**ـ قاهره**، دارالکتب ۱۹۳/۱ مجامیع‌تیمور: گویا سدهٔ **۷** (ص۱ـ۵) نامه‌ایست به‌علاءالدوله. **آغاز** : ای فرزند درآن وقت که [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۷] .

13876**ـ موزهٔ‌بریتانیا** Or۹۷۲۵: سدهٔ **۱۱** ؛ چند نامه است همراه نامه‌هایی از عبدالرزاق‌کاشانی [ترجمهٔ‌ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

نامه‌های عبدالرحمان قادری

ازسیدعبدالرحمان‌حسینی‌قادری (بنگرید نفس‌الرحمان، درهمین بخش) .

13877**ـ بنگاله** ، ایشیاتك E ۱۸۸ (۱۵۱۷): نوشتهٔ **۱۱۸۵** [ف. بنگال: ۶۰] .

نامه‌های عبدالرزاق کاشانی

ازکاشانی‌که یاداودر «آغازوانجام: ۷۲۲» گذشت، به علاء الدولهٔ سمنانی ، که یاد او در «آداب سفره : ۱۰۱۱» گذشت. به نثر و نظم عرفانی ودرآن از«عروة» او سخن گفته است. سمنانی به‌این نامه پاسخ داده است (بنگرید : نامهٔ علاءالدوله : ۱۴۴۱). **آغاز:** امداد تأیید وتوفیق انوار توحیدوتحقیق ازحضرت احدیت بعداز تقدیم مراسم دعا واخلاص مخفی نماند.

13878**ـ ملك** ۴۱۹۰/۱۳ : نوشتهٔ محمد فرزند غیاث الدین نخشبی ع۲/**۸۷۶** (پایان دفتربهمین خامه) (۱۱۰پ ـ ۱۱۴پ) سپس پاسخ نامه از سمنانی آورده شده است . [رؤیت] .

13879**ـ دانشگاه** ۷۰۴۱/۵ : گویا ازسدهٔ**۱۰**، نامهٔ اوست به‌علاءالدوله وپاسخ‌آن که در « نفحات الانس » چاپ شده [فرهنگ ایران زمین ، ایرج افشار ۱۴ : ۳۲۰].

13880**ـ شیراز** ، دکتر خاوری ۱۰/ مج: باتاریخ **۱۰۶۵** دردفتر، نامهٔ اوست به‌ـ علاءالدولهٔ سمنانی [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۸] .

13880ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۲۵: سدهٔ ۱۱ همراه نامه‌هایی ازاسفراینی [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

13881ـ یزد، علومی۴مج: باتاریخهایی از ۱۰۰۶ ـ ۱۱۰۶ در دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۵] .

13882ـ دانشگاه۱/ ۴۲۵۰ : نستعلیق ونسخ سدهٔ ۱۳، (ص۱ـ۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۰] .

13883ـ دانشگاه ۳۶۵۴/۱۶: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی ۱۲۲۳-۱۲۲۴ برای‌آقا محمد علی رشتی (۴۵پ ـ ۴۷پ) و سپس پاسخ همین‌سمنانی (۴۷پ ـ ۴۹ر) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۵] .

نامهٔ عرفانی

چند نامهٔ ناشناخته .

85 ـ 13884 ـ لالااسماعیل ۱۸/و ۴۸۷/۳۲ر: درجنگ‌سدهٔ۸، باعنوان«مکتوب از زبان قلندران» (۱۵۵پ-۱۵۶ر) ودیگری «قلندران». فیلم‌آن دردانشگاه ش۵۷۳ هست [فیلمها : ۲: ۵۰۲] .

13886ـ دانشگاه۱۰/ ۱۹۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۳۸پ ـ ۴۰پ)، نامه‌ایست به شمس الدین‌ابوسعید. آغاز: الی ولی‌فی‌الله وحبیبی فی‌الله. . . استشکالی که فرموده بودید در این سخن که در لسان اهل تصوف می‌باشد [ف . دانشگاه ۸ : ۵۵۸] .

13887ـ دانشگاه۹/ ۱۹۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۳۷ر ـ ۳۸پ) نامه‌ایست به عماد-الدین‌عبدالعزیز. آغاز: الی‌ولی فی‌الله الفقیه ...آدمی‌که افتاد وبخواب‌رفت[ف.دانشگاه۸: ۵۵۸] .

13888ـ تهران، ادبیات ۶۸جوادی: سدهٔ ۱۲، باتاریخ ۱۱۸۸-۹۸۸ در دفتر، نامهٔ پنجم است به‌مریدان ومعتقدان [ف. ادبیات۳: ۲۶] .

13889ـ دانشگاه ۸۶۴/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۷۳ر ـ ۷۴پ)، درآن ازنظرعلیشاه وحسینعلی‌شاه یادشده. آغاز: ره‌نوردان‌طریق فقروغنا وجرعه‌نوشان رحیق‌ثبات [ف.دانشگاه ۳ : ۵۰۶] .

13890ـ لاهور، پنجاب بهلك‌لائبریری ۶۵، ۲۹۷ حسام ـ ۲۹۷،۶۶صرف: سدهٔ ۱۳ نامه‌ایست درتوحیدوکلمهٔ تهلیلیه:درپایان آمده تمام شد مکتوب در بیان توحید بـرادرم شیخ حسام‌الدین ، ۱۶ص [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی : ۱۸۰] .

نامه‌های علاء الدولهٔ سمنانی

ازعلاءالدوله، که یاد او در«آداب سفره: ۱۰۱۱» گذشت. چند نامه است و از آن میان پاسخی که به «نامه عبدالرزاق: ۱۴۴۰» داده است ودرآن به‌ابن‌العربی تاخته است، ونامه‌هایی دیگر . آغاز آن پاسخ : بزرگان دین و روندگان راه یقین باتفاق گفته‌اند از معرفت خود برخورداری کسی یابد .

13891ـ قاهره، دارالکتب۱۱مجامیع فارسی: نوشتهٔ ۷۱۴ (گ ۱۸۳ ـ ۱۸۸) چند نامه است ،۱۶س [ف. مخطوطات ۲: ۱۷۸] .

13892ـ ملك ۱۴/ ۴۱۹۰ : نوشتهٔ محمد فرزند غیاث الدین نخشبی ع ۲/ ۸۷۶ (پایان دفتر بهمین‌خامه) (۱۱۵پ-۱۱۸ پ) پاسخ‌اوست به‌کاشانی باهمان سرآغاز [رؤیت].

13893ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۲۵: سدهٔ ۱۱ ، مجموعه‌ای ازرسائل و مکتوبات در کلام و تصوف بیشتر از علاء الدوله وبرخی از عبدالرحمان‌اسفراینی‌وعبدالرزاق‌کاشی[ترجمهٔ

ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲] .

13894ـ **مجلس** ۳۴۵۷/۱۳۰ : در جنگی ازسدهٔ **۱۱** (ص۲۰۸ ـ ۲۱۱) نامه‌ایست درپاسخ مریدخود شیخ‌عبدالله [ف. مجلس۱۰: ۱۴۰۹] .

13895-96ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۲۷۹: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳ ـ ۱۱۴۱** دونامه و دو پاسخ است، از عبدالرزاق به‌علاءالدوله وپاسخ آنها. یکی ازپاسخهای سمنانی بدینگونه آغاز می‌شود : چون در نوبت دیگر که مکتوب را مطالعه کردم نظرم برباعی کیشی افتاد بخاطر آمدکه آنچه دراین مقام [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۷۶] .

نامهٔ میرسیدعلی = نامه‌های همدانی

نامه‌های عین‌القضاة = مکاتیب

از عین القضات همدانی ، که یاد او در تمهیدات : «۱۰۹۷» وجز آن گذشت. جلدیکم مجموعهٔ «نامه‌های‌عین‌القضاة» دربیروت بکوشش برادرم دکترعلینقی‌منزوی ودکترعفیف عسیران وپیشگفتار برادرم در۱۹۶۹م در ۴۸۰ص چاپ شده است .

بنگرید : احوال و آثار عین‌القضات همدانی۱۲۶ـ پیشگفتارچاپ نامه‌ها از علینقی منزوی .

13897ـ **استانبول**، نافذ پاشا ۴۶۴: نسخ‌سدهٔ **۶ـ۷**، **فیلم**‌آن در دانشگاه ش ۵۹۳ هست، دارای‌شصت ودونامه [پیشگفتارتمهیدات ش۸ ـ پیشگفتار چاپ نامه‌ها ش ۱۸ ـ فیلمها ص ۲۰۴] .

13898 ـ **تهران**، ملی ۹۹۲/۱۷ : نسخ باتاریخ شوال **۶۵۹** در دفتر (ص ۳۰۲ـ۳۰۶). **آغاز:** انتظرالی ناقتی فی‌ساحةالوادی ... در هر نفسی صد هزاررنگ بر می‌آمیزند و دل را زیر و بر [فرهنگ ایران‌زمین ۱۴ : ۳۰۰] .

13899ـ **استانبول**، جارالله ۱۱۰۰ : نسخ خلیل فرزندحسین، دوشنبهٔ۲۲ع۲ **۶۶۸/** شصت‌وهفت‌نامه‌دارد، ۱۳۶گ۲۵س [پیشگفتار تمهیدات ش۲ ـ پیشگفتارچاپ‌نامه‌ها : K] . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۶۶ و ۱۸۹۸ هست [فیلمها : ۲۴] .

13900ـ **ترکیه**، مولوی‌خانه : سدهٔ **۷**، همراه بخشی از «تمهیدات : 10111» . **فیلم**‌آن درملی هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۱].

13901ـ **استانبول**، شهید علی پاشا ۱۴۱۷: نسخ یونس فرزندشادی فرزند ولی‌ـ الدین مولوی‌که نیمهٔ نخست را درج ۲/ **۷۳۳** ونیمهٔ دوم‌را درشوال **۷۶۳** نوشته است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۸۹۹هست [پیشگفتارچاپ نامه‌های شS ـ فیلمها ص ۲۰۴] .

13902ـ**استانبول**، ملامراد ۱۵۴۵ : تعلیق ونسخ‌سدهٔ **۷ـ۸**، صدوسی‌وسه نامه‌همراه «جمالی» اوست، نامهٔ ۴ و۶ و۷ و ۸ از احمد غزالی است باو . **فیلم** آنها بکوشش استاد مینوی برای دانشگاه‌آورده شده است، فهرست نامه‌ها در «احوال و آثار عین‌القضاة : ۱۲۶» وپیشگفتار چاپ « نامه‌های عین القضاة » آمده است .

13903ـ **سپهسالار** ۳۸۷۵/۷: نوشتهٔ ناصر فرزند محمد فرزند عبدالواحد، ۱۲ع۱ **۷۷۳**، تنها شش نامه‌است [رؤیت] . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۶۰۳ هست [پیشگفتار چاپ نامه‌ها شR ـ فیلمها ص۶۱۵] .

13904ـ **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۱۱:

سدهٔ ۹، بندیست در«وحدت وجود» **آغاز:** من مقولات عین‌القضاة ره. بدانکه مردم بهرکمال نقصان کمال اوست [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۲] .

13905ـ **پاریس** S.P. ۳۵: نسخ‌باقر رجب **۱۰۲۵** بدستور علی پاشا والی تبریز ، دارای نود وهفت نامه ، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۵۹۵ هست ، ۳۶۵گ ۱۷س [پیشگفتار تمهیدات ش۵ ـ پیشگفتار چاپ نامه‌ها ش P. فیلمها ص۲۰۴] .

13906ـ **استانبول،** محمدنجیب۲/ ۳۰۱: باتاریخ تملك ۱۱۷ **(۱۱۰۷)** در دفتر **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۸۹۷هست [فیلمها۱: ۶۳۰ ـ پیشگفتار چاپ نامه‌ها شT] .

13907ـ **مجلس** ۵۶۳۳/۵۷ : گویا سدهٔ **۱۳** (ص۵۵۶ ـ ۵۹۵) نامه‌هاییست به ـ عربی و فارسی [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

13908ـ **تهران،** ملی۲۱۷۷ـ۷۶۶ : تاریخ یاد نشده، ۴۷۹س [دیباجهٔ تمهیدات ش ۷].**فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۶۱۴هست [فیلمها ۲۰۴] .

13909ـ **تهران،** ملی ۲۱۷۷ فهرست نشده : بی‌تاریخ ، با خط دو کاتب و عنوان «مکاتیب‌العرفاورموزالعرفاء» تاریخ‌ثبت**۱۲۸۲** هشتاد وشش نامه و «جمالی» اوست ، فهرست نامه‌ها باتطبیق آنها بانسخهٔ‌ترکیه در «احوال و آثار عین القضات ۱۵۵ » و پیشگفتار چاپ «نامه‌های عین‌القضاة» از برادرم و دکتر عفیف عسیران ص۳آمده است، ۴۷۹گ ۱۷ـ۱۹س.

13910ـ **مراد ملا** ۱۵۴۷ : نستعلیق تاریخ‌یادنشده، ۳۸۹گ ۲۰س [دیباجهٔ‌تمهیدات ص۱۱ش۴]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۳ هست [فیلمها : ۲۰۳] .

نامه به عین‌القضاة=عینیه ص۱۲۸۹

نامه‌های غزالی

ازاحمد غزالی (بنگرید: عینیه: ۱۲۸۹) واینك چندنامهٔ دیگر ازاو .

13911ـ **ترکیه** ، مراد ملا: تعلیق و نسخ سدهٔ **۷ـ۸** ، چهارنامه است به عین القضاة همدانی [احوال وآثار عین القضاة ، فرمنش : ۱۲۶] .

13912ـ **دانشگاه** ۳۴۹۷ فیلم: چهار نامه ایست ازاو به عین‌القضاة که در پیشگفتار «تمهیدات» عین‌القضاة چاپ شده‌است، درنسخه درهفت‌فصل وبعنوان «وصیت»است [یادداشتهای دکتر قاسمزاده] .

نامه‌های غزالی

از محمد غزالی ، نامه‌هایی از او بنام « فرزند نامه : ۱۲۹۷ » و « فضایل الانام : ۱۲۹۹» گذشت، واینك چند نامهٔ منفرد ازاو.

13913ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۹۳ : با تاریخهایی از **۷۵۱ـ۷۵۵** در دفتر. نامه‌ایست ازاو به فخرالملك پسرنظام الملك. سپس نامه در پاسخ احمد پسر نظام الملك دربارهٔ تدریس نظامیه . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۴۸] .

13914ـ15ـ **ملك** ۵۸۹۳ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۳** در دفتر ، دونامه است ، یکی درپاسخ پادشاهی‌که ازاو طلب نصیحت می‌کرد **آغاز :** . . . کای عزیز روزگار و ای‌گزیدهٔ پروردگار التماسی‌که‌ازماکردی اگرازسرصدق ورغبت‌است، زینهارالف زینهاد. سپس‌نامهٔ‌دیگر **آغاز:**حمدله.صلاة.امابعد، بدان وآگاه‌باش‌ای عزیزروزحال‌تو ازدو وجه‌بیرون‌نیست [رؤیت].

13916ـ **مجلس**۶/ ۵۲۸۰ : نسخ‌سدهٔ

۱۱ (۳۷پ – ۴۲پ)، زرین، دالهاییکه ریشه ذالی دارند بانقطه نوشته شده، نامهٔ اوست به‌خواجه نظام‌الملك دربارهٔ نپذیرفتن تدریس‌در نظامیه بغداد. **آغاز:** ... حمدله . صلاة. . . امابعد، خدمت خواجهٔ جهان و ملجأ جهانیان [رؤیت] .

13917 – **مجلس** ۳۴۵۷/۷۱ : در جنگی از سدهٔ **۱۱** (ص۱۵۱ – ۱۵۴) نامهٔ او است به‌خواجه نظام‌الملك درنپذیرفتن تدریس را [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۴] .

13918– **دانشگاه** ۲۵۹۱/۹ : ضمن مجموعهٔ محمد مبینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (س ۴۳ هامش) نامهٔ اوست به نظام‌الملك در نپذیرفتن‌تدریس‌را درنظامیه[ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۷] .

13919– **دانشگاه** ۳۳۹۶/۸ : در جنگ محمدفرزند محمدصالح نصرت‌الله عبرت نایینی دماوندی ، مؤرخ **۱۱۹۲** (۱۶۸پ – ۱۷۱پ) نامهٔاوست به‌سنجرهمانکه در «فضایل الانام» اوچاپ‌شده [ف.دانشگاه۱۱:۲۳۹۸].

13920– **مجلس**۲۳۲۹/۷۳: نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۴** دردفتر (ص ۷۲۹ – ۷۵۹) پاسخ اوست به‌عریضهٔ یکی ازپادشاهان درطلب نصیحت ازاو. **آغاز :** ای‌عزیز روزگار و ای گزیدهٔ پروردگار التماسی، بمانند نسخهٔ۵۸۹۳ ملك [ف . مجلس ۸ : ۳۴] .

13921– **تهران**، اصغرمهدوی ۲۶۶: درجنگ شکسته نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳**، نامهٔ اوست به نظام‌الملك در نپذیرفتن تدریس در نظامیه [نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

نامهٔ غزالی = فصل

از همان محمد غزالی که بسال ۴۹۷ در پیشگاه سلطان سنجر فرزند ملکشاه سلجوقی ایرادکرده است. **آغاز :** هذا هوالفصل الذی ذکرالغزالی فی‌مجلس... حمدله. صلاة. اتفاق افتادکه درشهورسنهٔ سبع وتسعین واربعمائه .

بنگرید : غزالی نامه : ۱۹ ؛ ۱۹۷ — مکاتیب غزالی : ۱۱ .

13922– **مجلس** ۵۶۲۳/۹. نستعلیق زیبای‌رمضان **۱۲۸۱** (ص۲۶–۲۳) [یادداشت های آقای عبدالحسین حایری] .

نامه‌های فاروقی = نامه‌های احمد

در ص۱۴۳۵ گذشت .

نامه‌های فقیرعثمان

دونامه است، به‌شیخ جوهر وشیخ جمال.

13923-24– **پاریس** ۶و۱۱۲۷/۷ S. P.: باتاریخ **۱۱۳۶** در دفتر . **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۹ هست [فیلمها : ۵۳۵] .

نامهٔ فیض کاشانی

به میرزا محمد سعید قمی، نگارندهٔ «کلید بهشت : ۹۸۲» و جز آن. و این جز نامه‌ایست که‌بعنوان «پاسخ فیض:۱۰۶۹» گذشت .

13925–**دانشگاه**۲۲و۴۶۰۲/۲: باتاریخ **۱۱۲۹–۱۱۳۸** در جنگ (ص۳۴۱ – ۳۴۸) نامهٔ فیض‌است به محمد سعید قمی، و چند نامهٔ دیگر بکسانی‌دیگر [ف.دانشگاه۱۴:۳۵۳۳].

نامهٔ قطب ذهبی

از سید قطب الدین محمد ذهبی نیریزی ، که یاداو در «رسالهٔعرفانی : ۱۱۶۵» گذشت.

13926 – **دانشگاه** ۴۳۸۷/۷ : در جنگ‌محمد نصیرمؤرخ**۱۱۴۷**(ص۱۸۵) نامه‌ای است به همان محمد نصیر [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۰] .

13927 – **رضوی** ۱۰۰۱ ادبیات (۹۳۱): سدهٔ**۱۳**، نامه‌ایست‌پندآمیز به‌حاجی

محمدحسین نصر. آغاز: رقیمهٔ گرامی ومودت نامهٔ سامی که مکتوب قلم محبت شیم، ۱۷گ ۱۷س [ف. رضوی ۷ : ۸۴۳]. فیلم آن در دانشگاه ش۲۲۴۶ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۳].

13928ـ همدان، مدرسهٔ غرب۲/۶۶۲: تاریخ یادنشده، همراه «صحایف الوداد» ادهم [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲].

نامه‌های قطب محیی = مکاتیب

ازقطب‌الدین عبدالله، که یادآور «ابواب الخیر : ۱۰۱۸» گذشت. برخی ازنامه‌های او نام ویژه‌ای‌دارد: ابواب‌الخیر، تخمین‌الاعمار مفاتیح الغیب. نامه‌های او بنام «مکاتیب» با «کفایة المؤمنین» بکوشش میرزا احمد نایب ـ الولایهٔ تبریزی ذهبی چاپ‌شده است.

بنگرید : ف. مشار : ۱۴۸۴ ـ یادداشت های قزوینی : ۳ : ۲۵۳.

13929ـ قاهره، دارالکتب۴۲۵۳س: بخامهٔ نگارنده، ۸۹۹-۹۰۱، آغاز: الی ـ الاخوان‌الالهین‌کثرهم‌الله‌وبارک‌علیهم. درفهرست قطب‌بن محیی‌آمده [ف. مخطوطات۲:۱۷۷].

13930ـ تهران، ادبیات ۷۳ج: نسخ ۹۸۵ بیش‌از ۱۲۰ نامه را دارد، در ۱۰۴۰ درگجرات خریداری‌شده، ۲۴۰گ۲۳س [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۹].

13931ـ تهران، ادبیات ۸۶ ب : نستعلیق ونسخ محمدکریم، ۱۰۴۰، ۱۰۶گ [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۹].

13932ـ مجلس۲۳۸۲: شکسته‌نستعلیق در۱۰۴۰، فهرست۴۷ نامهٔ آن‌درفهرست‌کتابخانه آمده است، و چندین نامه که عنوان ندارد، آغاز افتاده، ۳۸۰ص ۲۱س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۳۳].

13933ـ رضوی ۱۰۳۲حکمت: نسخ محمدعلی، ۱۰۴۶، زرین، نویسنده نامه‌ها را از قطب‌الدین محمد خرقانی می‌دانسته است، دیباجه‌را ندارد [ف. رضوی ۴ : ۲۵۶].

13934ـ مجلس ۴۵۷۷: نسخ اسدالله فرزند مرتضی حسینی حسنی عریضی شهیر به ـ امیربیگ، یکشنبهٔ ۵ صفر ۱۰۴۷، دیباجه را ندارد، زرین، ۱۹۰گ، ۲۱س [رؤیت].

13935ـ الهیات ۱/۱۴ ج : نستعلیق ونسخ ۳ صفر ۱۰۴۸ (۳پ ـ ۳۳۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۵۰].

13936ـ مجلس۵۸۷: نستعلیق۱۰۴۸ زرین، جز نامهٔ یکم دیگرنامه‌ها فارسی است، ۱۴۴گ ۲۶س [ف. مجلس ۲ : ۳۴۶].

13937ـ مجلس ۱/۴۷۴۹: نستعلیق طهماسبقلی‌درسورت‌هندوستان، ۱۰۴۹-۱۰۵۷ (۱پ ـ ۸پ)، چهارده نامه‌است دریکجا ویك نامه درجای دیگر مجموعه [رؤیت].

13938ـ تهران، ادبیات۲۲۲حکمت: شکسته نستعلیق۱۴ محرم ۱۰۵۱، آغازافتاده [ف. ادبیات ۲ : ۵۲، ۴۹].

13939ـ ملك۶/۶۲۵: شکسته‌نستعلیق محمد کاظم اصفهانی، ۱۰۶۰ در حیدرآباد، (ص۲۱۴ـ۲۲۰)، زرین، چهارنامه است : ۱ـ به‌میرعمادالدین ۲ـ ناشناخته ۳و۴ـ به‌شیخ محمد [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۸].

13940ـ همدان، مدرسهٔ غرب۲ ۱۱۰۲: نوشتهٔ‌محمدشفیع‌عبدالله، ۲ج۲/۱۰۶۶ [نسخه ها ۵ : ۳۶۴].

13941ـ موزهٔ‌بریتانیا Or۸۳۷۰ نوشتهٔ ۱۰۸۰ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

13942ـ دانشگاه ۳۰۳۲: سدهٔ ۱۱، و پنج برگ‌آن نونویس، نسخ اسدالله موسوی

خوانساری ، **۱۳۴۵** ، ۱۴۸ گ ۲۴س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۷۲] .

13943 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۷۵/۲ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف . ادبیات ۲ : ۵۲، ۴۹] .

13944ـ **مجلس**۳۴۵۷/۴۹:درجنگی ازسدهٔ**۱۱** (ص۹۲–۹۴) . **آغاز** : من عبدالله قطب‌بن محیی‌الله الی ولی‌الله وحبیبی وخلیلی الامیرشمس‌الملة والدین ابوسعید. امابعد، این عمر بهرچه هست بسرخواهد آمد [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۱] .

13945ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۵۱۸: سدهٔ**۱۱**، همراه گفتاری عرفانی، در دو باب، آغازافتاده، ۸۳گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

13946ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۴ – ۴۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۴۱۴] .

13947ـ **دانشگاه**۲۴۵۴/۱۸:شکسته نستعلیق سراینده‌ای با تخلص تحسین ، در دارابگرد شیراز ، نزدیك **۱۱۰۱** (ص ۱۸۹ – ۱۹۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۹۰] .

13948ـ **مجلس** ۴۰۳۷:نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغازگویا یك برگ‌افتاده، انجام افتاده، ۲۹۸ گ ۱۷س [رؤیت] .

13949 ـ **الهیات** ۱۴ ج : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۲**، نامه‌های زیادیست [ف. الهیات ۱ : ۱۵۰].

13950 ـ **مجلس** ۴۲۷۸ : نسخ علی فرزند عبدالمجید، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۲۷۸** دیباجه را ندارد ، ۷۳۸گ ۲۱س [رؤیت] .

13951ـ **مجلس** ۵۶۶۱: نسخ‌سدهٔ**۱۳** ۶۲۶ص، ۱۲س [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین حایری] .

13952 ـ **مجلس** ۵۶۳۳/۵۷ : سدهٔ **۱۳** ، (ص۴۱۳ – ۴۵۸)، چند نامه بعربی و فارسی است [یادداشتهای عبدالحسین‌حایری].

13953ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۹ج : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۱۲۰ گ ۳۲س [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۹] .

13954ـ **مجلس** ۴۲۷۰: نستعلیق بد سدهٔ **۱۳-۱۴**، خطبه را دارد، ۱۲۳ گ ۱۵س [رؤیت] .

13955ـ **موزهٔبریتانیا** Or ۸۳۷۰: نوشتهٔ **۱۳۰۵** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۸] .

13956ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۹د : نستعلیق ۲۷ شعبان **۱۳۱۸** ، ۲۶۸ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۹] .

13957ـ **مجلس** ۴۵۷۶ : نسخ زیبای حاج میرزا عبدالله حایری تهرانی ، ذیحجه **۱۳۳۱**، ج۱ ، دیباجه ندارد ، ۳۱۹ ص ۱۹ س [رؤیت] .

13958 ـ **مجلس** ۴۲۸۱ : نسخ سدهٔ **۱۴**، ۱۹۷ نامه‌دیده‌شد، ۳۵۳ گ۱۷س[رؤیت]

13959ـ **مجلس**۴۶۳۸: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۱۶۸ نامه است ، ۱۰۱ گ ۱۷ س [رؤیت] .

13960ـ **رضوی** ۲۴۲ حکمت : نسخ تاریخ‌یادنشده. **آغاز**: الحمدلله‌الذی هدناالنور توحیده [ف. رضوی ۱: ۷۶] .

13961ـ **رضوی**۲۴۳ حکمت: تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه **۱۱۴۵** ، زرین، خطبه را ندارد، ۱۹۵ گ ۲۳س [ف.رضوی۱: ۷۶].

13962ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۷: نوشتهٔمیرزاعلی‌اکبر فرزندمحمدمهدی شیرازی ،

۲۶ محرم [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۷] .

13963ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۹۰ E (۱۱۶۱): تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال : ۶۰].

13964ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱۶ تصوف تیمور: نسخ، بی‌تاریخ، ۲۶۸ گ ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۷] .

نامهٔ قونوی

ازقونوی‌که در «مفاوضات : ۸۴۸» یاداو گذشت. و این نیز نامه‌ایست به‌طوسی که به ـ « الرسالة المفصحة عن منتهی الافکار و سبب اختلاف‌الامم» قونوی‌مربوطاست [دانش‌پژوه].

13965ـ **اسعد افندی** ۳۷۱۷/۱: با تاریخ **۹۵۵** درقسطنطنیه درمجموعه. **فیلم**آن دردانشگاه ش۵۵۰ هست [فیلمها : ۴۹۷] .

نامهٔ کاشانی = پاسخ به هراسکانی

در ص ۷۴۹ گذشت .

نامهٔ کاشانی

دربخش اخلاق خواهدآمد .

نامه‌های کرمانی

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

13966-67ـ **دانشگاه**۷۳/۲۱۴۳: نوشتهٔ جلال الاسلام فرزند حاجـی شاه فرزند قوام‌الاسلام طیبی‌کوبنانی، ذیقعدهٔ **۹۱۴** ، در مجموعهٔ «کنزالسالکین» ازروی‌خط‌شاه‌نعمت‌الله دونامه‌است ازاوبه‌مولاناقوام‌الدین‌کوبنانی [ف دانشگاه ۹ : ۷۹۷] .

13968ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸/۲۷ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ **۹۶۶** (۸۲ر ـ ۸۳ر) ۲۷س، وصیت نامه است . **آغاز :** حمد بینایت وستایش‌بیعد [ف.مخطوطات۲:۱۷۷].

13969ـ**سنا**۳۷۲/۴: نستعلیق**۱۰۶۶** همراه ۸۵گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .

13970ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۴ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۳۸ـ۳۹) **آغاز :** الحمدلله الذی انشاء اعیانا.همراه با ۹۱گفتار دیگراز همو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۶] .

نامه‌ها = مکاتیب گیسودراز

از سید محمد گیسو دراز ، که یاد او در «آداب سلوك : ۱۰۱۱» گذشت .

13971ـ **آصفیه**۱۶۳۰تصوف: نوشتهٔ **۱۲۱۷** ، در فهرست تاریخ نگارش ۸۲۵ یاد شده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

13972ـ **آصفیه**۱۳۷۵ تصوف: نوشتهٔ **۱۳۱۲** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴] .

13973ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۸۹ E (۴۳۹) : نسخ تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۶۰] .

نامه‌ها = مکاتیب مجدد الف ثانی

از خواجه هاشم فاروقی .

13974ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۹۱ E (۱۰۱۷): شکستهٔ‌تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۶۰] .

نامه‌ها = مکاتیب مجدد الف ثانی

از یارمحمد حدید بدخشی .

13975ـ **آصفیه**۱۳۰۴تصوف: نوشتهٔ **۱۱۶۵** [ف. آصفیه ۳ : ۲۰۴] .

نامهٔ مجدالدین

از مجدالدین بغدادی . که یاد او در «الاسئله والاجوبه : ۱۰۲۶» گذشت .

31976ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۳۰ : باتاریخ**۷۵۴** دردفتر، نامه‌ایست به‌شرف‌الدین افتخارالمحققین واسئلةواجوبه‌باامام‌فخررازی

و«السروالطیر: 11375» ازهمو. فیلم آن‌در دانشگاه ش۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۱] .

نامه‌های محمد نوربخش

از سیدنوربخش، که یاداو در «تفسیر آیت فمن یرجولقاء : ۲۳» گذشت. چندین‌نامه ازو در دست هست که برخی بنام موضوعی آنها : «قدم وحدوث: ۸۲۷» و«وجود مطلق :۸۶۲» و «کشف و ریاضت : ۱۳۲۰» یاد شده و اینك چندنامهٔ دیگر .

13977ـ ملك ۴۱۹۰/۱۱ : نوشتهٔ محمد فرزند غیاث الدین نوربخشی ، باتاریخ **۸۷۶** بهمین خامه دردفتر (۸۱پ ـ ۸۳ب) ، نامه‌ایست عرفانی به علاء الدولة والدین ، که جز علاءالدولهٔ سمنانی باید باشد. **آغاز:** ظل ظلیل همای همایون همت عالیه امام العالمین حتر دولت افتخار الخواقین . . . بعده اعلام میرود که خوش مستوفی درمعرفت حقیقی اکمل اولیا [رؤیت] .

13978ـ ملك ۴۱۹۰/۶ : نوشتهٔ محمد بن غیاث الدین نوربخشی ع ۲/**۸۷۶** (پایان دفتربهمین‌خط) (۷۱پـ۷۳پ) عنوان نامه «جواب وزیرمن منشآت حضرت... » را دارد. **آغاز :** جناب وزارت پناه اعتضاد اهل الله، رزقه‌الله کمال المعرفة ... بعده اعلام میرود که مکاشفان محقق از کمل انبیاء و اولیا (ع) که ازقبور خبر می‌دهند، جهت حجت است بر خصم [رؤیت] .

13979ـ دانشگاه ۲۶۵۴/۱۴: نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی**۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای آقامحمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۳۳ر ـ ۳۴پ) نامه به‌علاءالدوله است، آغاز برابر نسخهٔ ۴۱۹۰ ملك همراه چندنامهٔ دیگر ازاو در«قدم وحدوث»و«کشف و شهودوریاضت» و «وجود مطلق» [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۶۳] .

981ـ 13980ـ ملك۴۷۷۹: نستعلیق نزدیك **۱۲۶۳**، شمارهٔ ۱۹دفتر(۶۱پـ۶۲ر) نامه‌ایست عرفانـی بپادشاه اعظم میرزا شاهرخ **آغاز:** حضرت‌الله تعالی سعادت محبت‌آل عبا را نصیب بزرگترین پادشاه زمان گرداند . و شمارهٔ ۲۰ دفتر (۶۲ ر ـ ۶۲ پ) در نصیحت مریدان . **آغاز :** در نصیحت مریدان نوشته است شکروسپاس‌وثنای بیقیاس حضرت لاهوت راکه بمقتضای حکمت انسانرا [رؤیت] .

نامه‌های مظفرعلیشاه

از مظفرعلیشاه‌کرمانی، سرایندهٔ «بحرـ الاسرار : ۶» وجزآن. نامه‌هاییست عرفانی .

13982-85ـ ملك۱۵ـ۴۷۷۹/۱۸: نستعلیق نزدیك **۱۲۶۳**، شماره‌های ۱۵ تا۱۸ (۵۶پ ـ ۶۱پ) نامه‌هاییست بنام کسان و در مسائل عرفانی [رؤیت] .

13986-96ـملك۶/۵۴۶۵: شکسته نستعلیق محمدحسین فرزند خواجه محمدربیع باتاریخ **۱۲۸۴** دردفتر (۳۰۴ ر ـ ۳۳۳ پ) سه‌نامه‌است. به‌صدقعلی شاه وهفت نامه‌به‌کسانی ناشناخته ، همه عرفانی [رؤیت] .

13997ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۷۳۹ سدهٔ **۱۳** ، بدنبال دیوان او [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبائی] .

نامهٔ معین‌الدین چشتی

از معین‌الدین چشتی‌که یاد او در «رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶» گذشت .

13998ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱۹ق۲ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، **۱۱۰۴** ، ۳۱س [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۳] .

13999ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲۷ق۲ : تاریخ یادنشده، ۲۵س [مخطوطات،

سرفرازعلی رضوی : ۴۳] .

نامهٔ ملا صدرا = نامهٔصدرا
در ص ۱۴۳۹ گذشت.

نامه‌های منیری = نامه های احمد
درص۱۴۳۶ گذشت.

نامه‌های میرداماد

از میرمحمد باقر میرداماد، که یاد او در «امانت الهی : ۴» گذشت. چندنامه است: ۱ـ به‌ملاعبدالله شوشتری مجتهد . **آغاز :** عزیزم جواب این‌نامه نه‌جنگ است ... رحم‌الله امرأ عرف قدره. . . نهایت مرتبهٔ بیحیایی است که نفوس معطله و هویات هیولائیه ۲ ــ به میررضی صدرات پناه . **آغاز :** بصدر صفهٔ امکان زهی شبیه عدیم... ادوار مدارات جاه وجلال...را مسیر بر درجات نطاقات بارگاه ۳ـ به‌حکیم شفایی نگارندهٔ «آبستنی : ۴۶۰» وجز آن. **آغاز :** نفایس دعواتی چون انفاس مسیح ازدم روح ـ القدس مزاج گرفته ۴ـ به اعتمادالدوله، و در آن از «شارع نجات» خود یادمی‌کند .

14000ـ **دانشگاه ۳۰۳/۴**: نستعلیق روزگار خود میرداماد (۹۱پ)، نامهٔ۲ است با همان سرآغاز [ف . دانشگاه ۴ : ۷۰۴] .

14001 ـ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : نزدیک **۱۰۵۵** در یك جنگ (ص ۷۵۱ ـ ۷۵۲) نامهٔ ۱ اوست به مولانا عبدالله [ف. رضوی ۷ : ۵۹۳] .

14002ـ **دانشگاه۲۱۴۵/۳**: باتاریخ **۱۰۶۸-۱۰۹۲** دردفتر (ص۶۴) نامهٔ۱ اوست باهمان سرآغاز [ف. دانشگاه ۹ : ۸۳۸] .

14003ـ **دانشگاه ۴۶۰۲/۱۸** : سدهٔ **۱۱**، باتاریخ**۱۱۳۳** دردفتر (ص۳۳۷-۳۳۹) نامهٔ۴ اوست باعتمادالدوله [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۳] .

14004ـ **دانشگاه ۴۶۰۲/۴** : همان مجموعه (ص۲۵۰-۲۵۱): نامهٔ ۱ اوست به ـ شوشتری [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۱] .

14005ـ **دانشگاه ۲۵۹۱/۷۹** : سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۹۸-۱۱۳۹** در دفتر (۱۵۶ هامش) نامهٔ ۱ اوست به‌شوشتری [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۱] .

14006 ـ **مجلس ۳۴۵۷/۱۴۰** : در جنگی ازسدهٔ**۱۱** (ص۲۱۴ ـ ۲۱۵) نامه‌ایست بمولانا عبدالله ثانی [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۰۹].

14007ـ **سنا ۸۸/۱۰** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۳۰۰** دردفتر. نامهٔ ۱ اوست به شوشتری [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۵] .

14008ـ **تهران، دانشسرایعالی ۱۳/ ۵۵** قریب : سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۲۴۴** دردفتر نامهٔ اوست به ملاعبدالله وپاسخ او [نسخه‌ها ۵: ۶۲۳] .

14009ـ **مجلس ۳۵۳۷/۵**: نستعلیق باتاریخ **۱۲۶۵** دردفتر (ص۱۳۰-۱۳۲) نامهٔ ۳ اوست به حکیم شفایی با همان سرآغاز [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

14010ـ**مجلس۱۸۲۲**:تاریخ‌یادنشده، نامهٔ۱اوست به‌شوشتری [ف. مجلس۵: ۲۴۰].

نامه‌های نجم‌الدین رازی

دونامه است به‌شمس الدین شهاب الاسلام [سرآغاز نامه‌ها] .

14011ـ **مجلس ۵۹۸/۵**: تاریخ یاد نشده، همراه«معیارالصدق:13393»او. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۸۱۷هست [ف. مجلس۲: ۳۵۵ ـ فیلمها : ۷۳۵] .

نامهٔ نسوی = پرسش وپاسخ
در ص ۷۵۰ گذشت .

نامهٔ نظام‌الدین اولیا

از شیخ نظام‌الدین‌اولیا، نگارندهٔ «فوائد الفواید : ۱۳۰۵» و جزآن .

14012ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۱۱۲: نوشتهٔ**۱۲۳۰**، ۱۵ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۳] .

14013ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق۱۲: تاریخ‌یاد نشده، ۵۵۰ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۳] .

نامه‌های شاه‌نعمت‌الله = نامه‌های کرمانی ص ۱۴۴۷

نامهٔ وفایی

نامهٔ وفایی که در رجب ۱۲۹۳ نوشته و می‌نویسد اگر پسند طبع دوست من آید بدهد چاپ کنند. **آغاز** : ایدلا منزل فراتر برکن ازاین خاکدان ... الهی عمری ماکان عمری بذلة فی‌طاعتك... بیان حال وصورت احوالی است ازبنده وفایی.

14014ـ **حقوق** ۱/۱۵۵ج: نستعلیق خود وفایی ، رجب **۱۲۹۳** (۱ پ ـ ۱۸ پ) [ف. حقوق : ۱۹۰] .

نامهٔ هربنس = هربنس

نامهٔ همدانی

از میرزا ابراهیم همدانی بەشیخ بهایی و پاسخ‌آن (بنگرید : نامهٔ بهایی: ۱۴۳۷).

14015ـ **تهران**، مهدی بیانی۱۰مج: باتاریخ **۱۰۶۸** دردفترکه درسورت نوشته‌شده [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۳] .

نامه‌های همدانی

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. درنسخهٔ ۴۲۷۴ ملك هشت نامهٔ عرفانی اوست بعنوان: سلطان غیاث الدین، در کبرطغانشاه ، سلطان علاء الدین ، مولانانورالدین جعفر بدخشانی ، امیرزادگان و نامەهایی بی‌نام، بەنثر ونظم .

14016ـ **ملك** ۴۲۵۰/۳۳: نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری ، درمشهد **۹۰۷** همراه ۲۷گفتاردیگر منسوب بەهمو، (۴۰۹پ ۴۲۲ ر) نامه‌هاییست عرفانی بدون عنوان و عنوانهای : بیکی ازسلاطین، ونورالدین جعفر بدخشانی (که خلیفهٔایشان بود) نیزدارد بەنثر ونظم [رؤیت] .

14017ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱۰ : نستعلیق هندی سدهٔ**۱۱**، همراه ۲۴گفتار دیگرکه از او دانسته شده است ، زدین ، هشت نامه است [رؤیت] .

14018ـ**تهران**، ملی۳/۲۲۴: همراه باارشادنامهٔ مؤرخ ۵شوال **۱۱۰۳**. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۹۱ هست [فیلمها ۱ :۶۳۰].

14019ـ **رضوی**۲۷۵اخلاق(۹۲۸): نستعلیق، تاریخ یاد نشده پندنامه‌ایست باعنوان ای عزیز برای شیخ محمدشاه فرزند سلطان ، **آغاز**: تامهندسان کارگاه تقدیر صور الوان ، ۸ گ ۲۵س [ف. رضوی۶ : ۴۷۴]. بنگرید: بهرامشاهیه:۱۰۶۵

نبوت‌وولایت=پیامبری وپیشوایی

ازعزیزنسفی ، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت. درپیامبری و ولایت و وحی والهام وخواب درست. **آغاز**: بسملەو حمد . اما بعد ، چنین گوید . . . که جماعت درویشان از این بیچاره التماس کردند که در نبوت و . . .

14020ـ **دانشگاه** ۴۰۵/۵: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۸۸ر ـ

۹۱پ) [ف. دانشگاه۳ : ۴۴۴].

نبوت و ولایت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. وگویا جز «ولایت‌ونبوت» اوست. **آغاز:** بدانکه‌درنبوت و ولایت بزرگان را سخنهاست.

14021ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: نوشتۀ**۹۶۶** (گ۰۰۹پ ــ ۹۱ر) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات۱ : ۲۱۲].

14022 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۶۱ مجامیع تیمور: تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۲۱۲] .

نبوت و ولایت

ناشناخته . بشیوۀ عرفانی ، باعنوانهای : تنبیه، تنبیه ویك خاتمه، در عنوان دهم تحقیق درمبحث وجود بشیوۀ اهل‌کشف و شهود است . **آغاز:** بعداز ادای‌سپاس واجب‌الوجود ودرود نامعدود صاحب مقام محمود .

14023ـ**مجلس**۳۶/۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۳۴۱ ــ ۳۴۵) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14024ـ **رضوی** ۷۰۱ حکمت : نسخ تاریخ یادنشده. آغاز برابرنمونه، ۲ گ۲۳س [ف. رضوی ۴ : ۱۴۵] .

نثار العاشقین

از شمس‌الدین حسین بوعلی قلندر .

14025ـ **بنگال** ، آسیایی O ۳۴/۱ (۱۰۷۵): شکسته، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۲۹] .

نجات الرشید

از ملاعبدالقادر بدیوانی، درگذشتۀ۱۰۰۴ بسال ۹۹۹ نگاشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۹۱ ــ هدیة‌العارفین ۱ : ۵۹۹ .

14026ـ **آصفیه** ۱۵۶۴ تصوف: نوشتۀ **۱۱۱۵** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

14027ـ **بنگاله** ، ایشیاتك E ۲۰۴ (۵۵۲): نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۶۱] .

نجات السالکین

از فیض‌الله فرزند بهبودعلی خراسانی ، از مردمان نیمۀ یکـم سدۀ سیزدهم . ترجمۀ گزیدۀ « عوارف المعارف » سهروردیست ، در چهل باب : باب یکم در منشاء علوم سالکان ، چهلم ذکرچیزی ازبدایات و نهایات. **آغاز:** حمد وسپاس مرخدای راکه عظیم است شأن او وقویست سلطان او .

14028ـ**رضوی**۲۸۴اخلاق(۶۲۵۱) نستعلیق، نسخۀاصل، سه‌شنبۀ غرۀ ج۲/**۱۲۴۶** در سنندج ، ۸۶ گ ۲۷ س [ف . رضوی ۶ : ۴۷۹] .

نخستین آفریده = احادیث اوائل از نسفی، در ص۱۰۲۰ گذشت .

نخستین آفریده = آفریدۀ اول گرگانی در ص ۷۲۵ گذشت .

نزول وعروج = مراتب ارواح

ازعزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف:۱۰۰۹» گذشت.درمبدأومعاد ازمراتب نزول وعروج ومراتب ارواح . درپایان «مبدأ ومعاد» نسخۀ ملك‌ازاین‌گفتاریادکرده‌که:(این دورا به‌درخواست سیدتاج‌الدین هادی‌ابرقوهی نگاشته‌است وهردویکی‌است‌آن (نزول‌وعروج) برقانون اهل‌شریعت واین(مبدأومعاد) برقاعده اهل حکمت). **آغاز:** امابعد چنین‌گوید. . .

النسفی ، که جماعت درویشان از این بیچاره درخواست کردند، که می باید در آفرینش ارواح ودر مراتب ارواح و نزول.

14029ـ ملك ۴۰۴۵/۷ : نسخ نزدیك ۱۲۷۵ همراه چندین گفتار از همو (۸۲پ ـ ۸۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14030ـ مجلس ۴۹۴۹/۸ : شکسته نستعلیق محمد جوادطبیب طهرانی، نجم الحکما ۱۳۱۴ (۴۸ر) [رؤیت] .

نزهة الارواح

ازامیرحسینی هروی، که یاداودد «صراط المستقیم : ۱۲۶۸» گذشت . گفتاریست به نثر ونظم عرفانی در ۲۸ فصل و یك دیباجه : ۱ ـ مبدء سلوك ۲ـ معرفت سلوك ۳ـ مقامات سالك ۴ـ نصیحت سالك ۵ـ بدو خلقت ۶ ـ وحدت ۷ـ تجرید سالك ۸ـ قاعدهٔ طریقت ۹ـ کمال استغنا ۱۰ـ آغاز فطرت ۱۱ـ اختلاف حالات ۱۲ ـ بیان دل ۱۳ ـ تصفیهٔ دل ۱۴ ـ دیباجهٔ عشق ۱۵ـ حقایق عشق ۱۶ـ حیرت عشق ۱۷ـ بیان نفس ۱۸ـ مخاطبت نفس ۱۹ ـ معاملات ۲۰ـ اجتهاد ۲۱ـ صحبت ومتابعت ۲۲ـ ترك خلق ۲۳ـ صبروتسلیم ۲۴ـ کشف معانی ۲۵ـ ارشاد و انتباه ۲۶ـ اشارات اهل طریقت ۲۷ـ نهایت این طریق ۲۸ـ ختم کتاب [نسخهٔ ۱۲۰ دانشگاه]، که در ۷۱۱ بدان آغاز کرده، و بهـ کوشش ملك الکتاب در بمبئی ۱۳۲۲ چاپ شده است. **آغاز** : بتوفیقش چو روشن دیدم آواز ...سپاس بیقیاس و منتهاملکی داکه ملکش بی انباز

بنگرید : ف . مشار : ۱۵۷۶ ـ کشف الظنون ۲ : ۱۹۳۹ .

14031ـ پاریس S.P. ۴۱: نستعلیق حاجی عوض فرزند محمود رومی در باب الابواب ۷۴۷، ۷۵ گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۶۸ هست [فیلمها : ۲۶۴] .

14032ـ تهران، خانقاه نعمت اللهی: باتاریخ ۹ج/۸۲۲ دردفتر ، زرین [یادداشت های دکتر قاسمزاده] .

14033ـ مجلس ۱۱۶۴ : نستعلیق ۸۲۴، در کلیات او ، زرین [ف . مجلس ۳ : ۶۲۰] .

14034ـ ملك ۴۹۲۵/۱۰ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی . نزدیك ۸۴۲ (۱۳۶پ ـ) زرین ، آغاز برابر نمونه، نسخه درفصل ۲۴ (کشف معانی) افتاده [رؤیت] .

14035ـ تهران،(گویامجلس): نوشتهٔ ۱ ذیقعدهٔ ۸۵۱ (۱۹۳پ ـ ۲۱۳پ) شمارهٔ ۳ مج [یادداشتهای آقای دانش پژوه ، راهنمای کتاب ۱۲ : ۲۲۸] .

14036ـ تهران، استادمینوی ۴۲/۱: نستعلیق آغاز سدهٔ ۹، برای خزانهٔ مغیث السلطان ابوالفتح ابراهیم ، زرین [نسخهها ۶ :۶۷۳].

14037ـ پاریس S. P. ۷۸۱ : بهـ رسم کتابخانهٔ الغ بیگ ۸۹۲ . فیلم آن در کتابخانهٔ دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۳] .

17038ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۰/۲ م ادب فارسی: نستعلیق زیبای نعیم الدین الکاتب صفر ۸۹۴، زرین، آغاز برابر نمونه: ۱۵ س.

14039 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۰/۱ تصوف فارسی: نوشتهٔ درویش تراب، ۸۹۴ (گ ۱ ـ ۱۲۹) آغاز برابر نمونه ، ۱۱ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۱] .

11040ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۹۸/۳ نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، انجام افتاده [نسخهها ۲: ۱۲۰] .

14041 ـ ملك ۱۰/۴۰۵۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۱۲۱پ ـ ۱۷۶پ) آغازبرابرنمونه، ۲۵س [رؤیت] .

14042ـ بنگال ، ایشیاتك ۲۰۶ E (۹۳۹): شکستهٔ **۹۹۴** [ف. بنگال : ۶۲].

14043ـ مدینه، عارف‌حکمة۱/ ۲۶۷ نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۰] .

14044ـسنا۳۵۶(۱۴۱۸۶): نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۵] .

14045 ـ ملك ۴۱۹۶/۶ : نستعلیق محرم **۱۰۱۷** (در ش ۵) (۶۸ پ ـ ۱۰۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14046ـ دانشگاه ۱/۱۰۳۸: محمد درویش**۱۰۵۵** بدستورحاجی‌محمد باقرصاحب (۱۰پ ـ ۱۸پ) آشفتگی و کمی دارد [ف . دانشگاه ۳ : ۵۰۷] .

14047ـ بادلیان، ۲/ ۳۸ . S . S : نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۳ ـ ۱۰۲۶** در دفتر . فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۹ هست [فیلمها۱: ۵۷۰] .

14048ـشیراز، خانقاه احمدیه ۱مج: نوشتهٔ ابدال فرزند عبدالله جربادقانی ، ۱۵ رمضان **۱۰۳۴** [نسخه‌ها۵ : ۲۲۴].

14049ـ مجلس ۳۲۸۶: نسخ**۱۰۳۹** آغاز نونویس ، ۲۵۲ ص ۱۲ س با نسخهٔ ۵/ ۳۳۲۱ مجلس دگرگونیها دارد [ف . مجلس ۱۰ : ۱۱۸۰] .

14050ـ مجلس۳۲۸۶: نسخ، شعبان **۱۰۳۹** (۹۱۳۰۹)، اندکی ازدیباجه را ندارد [ف. مجلس ۱۰ : ۹۱۰].

14051ـمجلس۲/ ۳۰۶۶: نستعلیق‌آقا شیخا نعلی‌فرزندجعفرقلی‌گنجلو ۱۵۸(**۱۰۵۸**) (ص۹۶ ـ ۲۵۲) [ف. مجلس ۱۰: ۵۸۴].

14052 ـ آکادمی علوم شوروی C۱۱۲ : باتاریخ **۱۰۶۰** دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فیلمها ۱:۵۶۵].

14053ـ دانشگاه۲۴۶۴/۴: نستعلیق **۱۰۶۳**درشت (ص۲۲۸ـ۲۳۲) [ف.دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

14054ـ مجلس ۲۳۸۱/۱۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (ص ۱۱۷ ـ ۲۰۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۳] .

14055 ـ مجلس ۴۹۰۸ : نستعلیق رجب **۱۰۶۵**آغاز برابر نمونه، متن وهامش، ۳۶گ ۱۷س [رؤیت] .

14056ـ مجلس ۳۳۲۱/۶ : نوشتهٔ محمد اسماعیل، ۱۴صفر**۱۰۶۷** ، بدستورحکیم محمد مؤمن تنکابنی (ص۱۱۷ ـ ۲۰۵) [ف . مجلس ۱۰ : ۹۸۰] .

14057ـدانشگاه۱۵۴۶/۱: نستعلیق ۱۱ رمضان **۱۰۶۸** در اردبیل (هنگامی که نویسنده نزد عالیجاه قوامی محمد حسن بیگا وزیروحاکم سرکوی بوده) (۱ر ـ ۸پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۱۵۷۶] .

14058ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۹۳: نستعلیق سه‌شنبهٔ ۱۱ع۲/**۱۰۸۷** آغاز نونویس [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲] .

14059ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۶۴۷: نستعلیق **۱۰۹۲** [نسخه‌ها۵:۱۰۲].

14060ـ تهران،دکترقاسمزاده۱/۱۹: نسخ، با تاریخ یکشنبهٔ دههٔ یکم شعبان **۱۰۹۵** درپایان دفتر بهمین خامه ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14061ـلاهور، بنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶ ، ۲۹۷ حسین ـ ۹۹۲۱ ، ۲۹۷ نور : نستعلیق وشکستهٔ ۸رمضان **۱۱۰۰** بدستورخان

میر محمد یوسف خان ، ش ۲ دفتر ، ۸۳ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۳۰] .

14062ـ **اصفهان،** شیخ حسن جابری انصاری۱مج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۳] .

14063ـ**دانشگاه** ۴۴۷۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**،۱۱۹گ۱۱س [ف.دانشگاه۱۳: ۳۴۲۷].

14064ـ **تهران**، دهخدا۲۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۶] .

14065ـ **تهران** ، ملی ۷۶۲/۴ ف : نستعلیق‌گویا سدهٔ**۱۱** (ص۱۸۷ـ۳۶۵)، آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۲ : ۲۸۴] .

14066ـ **مجلس** ۲۸۴۷ : نستعلیق‌دو قلم سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۵۵۲گ ۷س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۷۵] .

14067ـ **تهران**،دهخدا۲۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**ـ**۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۶] .

14068ـ **بنگاله**، ایشیاتك E ۲۰۷ (۱۰۷۶): نستعلیق**۱۱۷۰** [ف. بنگال :۶۲].

14069 ـ **مجلس** ۲۴۱۷/۲ فهرست نشده: سدهٔ**۱۲** (ص۹۶ ـ ۲۵۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۷] .

14070 ـ **بادلیان** ۴۰۴/۴ الیوت : باتاریخ **۱۲۱۵** بهمین‌خامه دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۱۷ هست [فیلمها ۱: ۵۵۴].

14071ـ **دانشگاه** ۲۹۸۸ : بخامهٔ شوقی تبریزی، عبدالحسین فرزند خداویردی **۱۲۳۸** ـ **۱۲۴۸** در «کلیات‌شوقی» (ص۳۱۸ـ ۳۸۷) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۱۴].

14072ـ**دانشگاه**۲/۴۳۵۹: نستعلیق ۱۱محرم**۱۲۴۸** (ص۳۳ـ۱۳۲) [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۴] .

14073 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۹ م ادب فارسی : تعلیق زیبای حسن فرزند صادق سفاهانی، **۱۲۶۰**، زرین، **آغاز:** حمد بیحد و سپاس بیعدعلیمی را که علم‌قدیمش بردایرهٔ ، ۸۶گ ۱۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۲] .

14074ـ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۲۹۷،۶حسین، ۵۳۱، ۲۹۷ فقر: غلام‌محیی الدین فرزند غلام نبی فرزند خان محمد ، ۶ ذیقعدهٔ**۱۲۶۱**، آغازافتاده، ۶۳گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۱۱] .

14075ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۳۵: نستعلیق زیبای ، ج ۲/ **۱۲۷۱** گزیده‌ایست از ازآن [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

13076 ـ **دانشگاه** ۲۶۳۵/۱۱ : نستعلیق نزدیك **۱۲۸۵** [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۰۸] .

14077ـ **دانشگاه** ۱۲۰/۱ : نستعلیق زیبا، باتاریخ **۱۲۸۷** در دفتر (۱پ‌ـ ۸۱ پ) [ف. دانشگاه ۱ : ۵۰۷] .

14078ـ **مجلس** ۳۵۵۲/۲: نستعلیق **۱۲۸۷** (ص۲۴۷ ـ ۴۷۸) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۱۳] .

14079 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۲۰/۱ حکمت : نستعلیق سدهٔ**۱۳** ضمن‌کلیات او [ف. ادبیات ۲ : ۵۲] .

14080ـ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۲۹۷،۶حسین(۲) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** با مهر مؤرخ**۱۲۷۰** [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی : ۱۳۸] .

14081ـ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۲۹۷،۶ حسین: نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۴**، ۷۵گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۱۳۶] .

14582ـ مشهد، فرخ ۲۲۳ : نوشتهٔ زیبا، تاریخ یادنشده، زرین [نسخه‌ها ۳:۹۷].

14083 ـ مشهد عبدالمجید مولوی ش‌ف ۶۴۸ : نستعلیق یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۲].

14084 ـ قم ، فیضیه ۱/۷۴۷ کلام : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه، با تاریخ **۱۲۲۹** دردفتر [ف. فیضیه ۱: ۴۵۰].

14085ـ مجلس ۲۲/۶۲۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز نزدیك به نمونه [ف . مجلس ۲ : ۳۸۰] .

14086ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱ق‌ف ۹۶: تاریخ یادنشده ، همراه شرح علی فرزند عثمان [مخطوطات. سرفرازعلی:۴۴].

14087ـ پاریس۱/۳۵۵ P. : فیلم آن دردانشگاه ش۷۵۵ هست [فیلمها۱:۵۳۵]

14088ـ بنگاله ، ایشیاتك ۲۰۵ E (۷۴۱): نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۶۱] .

11089ـ آصفیه۱۶۰۸ تصوف: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸].

14090ـ موصل ، مدرسهٔ جامع پاشا ۱۳۹ : [ف. مخطوطات موصل : ۵۷] .

نزهة السالکین

از علیم‌الله حسینی، ازآغاز سدهٔ هشتم، در سلوك وفقر، نسخهٔ‌لاهوردر۲۴فصل است. **آغاز:** بعد حمد خداوندی که قلوب عارفـان را بنور عرفان منورساخته تادرصورت اغیار .

14091ـ لاهور، پنجاب پبلك‌لائبریری ۶، ۲۹۷علیم: شکسته ازمیانهٔ سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابرنمونه، ۱۸۲ص۲۱س [مخطوطات‌فارسیه منظوراحسن عباسی ۱ : ۷۶۲] .

نزهة العاشقین

ازعبدالکریم فرزند محمد الحاج‌النکری نسخهٔ پرینستون [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۲] .

نزهةالعاشقین = رساله درعشق = نزهة العشاق

از عثمان فرزند حاجی بله (حاجی بالله) تبریزی [دیباجه]. در مراتب عاشق و معشوق، به‌نثرونظم وحکایت، درپنج قاعده ویك خاتمه. دردیباجه درسبب نگارش می‌نویسد: این‌ضعیف را بهریاری بردل باری داشت واز سلسلهٔ عشق برپای بندی. **آغاز:** الحمدلله‌الذی جعل‌قلوب العاشقین محل‌محبات المعشوقین ... اما بعد ، چنین‌گوید سوختهٔ فراق وغم .

14092ـ شهیدعلی‌پاشا ۲/۲۷۰۳: علی فرزند محمد فرزند محمد مؤدب، ۱۱ ع ۱/۷۸۹ (۴پ ـ ۱۰ر) ، بنام «نزهةالعشاق» وسه‌قاعده ویك‌خاتمه‌است. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها : ۵۱۵] .

14093ـ تهران ، آقای افشارشیرازی ۲/مج: فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۷] .

14094ـ ملك ۲۴/۴۰۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۹۷ پ ـ ۳۰۵پ) ۲۵س [رؤیت] .

نزهة العاشقین

ازعلی فرزند محمود [گلچین معانی] .

14095ـمجلس۴/۲۴۱۸فهرست‌نشده: نوشتهٔ**۱۳۰۱**(ص۶۷-۷۷)[نسخه‌ها۵:۱۷۷].

نزهة العاشقین

از محمد فرزند محمود، نگارندهٔ «بستان العقول:۱۰۶۳ »برای زین الدین مجدالاسلام

محمود فرزند محمد مرتجی ، در چهار باب : باب ۱ـ تحقیق عشق ۲ـ صفت عشق ۳ـ صفت معشوق ۴ـ فایدهٔ عشق. **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد حضرت قادری را .

14096ـ **چستربیتی ۲/۱۳۴** : نسخ شیخ محمود، **۸۶۴** ، در شیراز برای ابوالفتح پسر بوداق بهادرخان پسرجهانشاه‌پسرقرهیوسف ترکمان قرقوینلو (۲ : ۶۴) .

14097ـ **تهران،** استادمینوی۲/۱۰۷: رونویس از همان نسخهٔ چستر بیتی [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۲].

14098ـ **ایاصوفیا ۴۸۱۱/۱۶** : نستعلیق با تاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها : ۶۶۷] .

نزهة المجالس

از امیرحسینی، درهفده‌باب، بنام شروان شاه [دانش‌پژوه] .

14099ـ **جارالله۲**مج: نوشتهٔاسماعیل فرزند اسفندیار ابهری، نیمهٔ پنجشنبهٔ۲۵شوال **۷۳۱. فیلم**آن دردانشگاه ش۱۶۷ و ۲۷۶۴ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۷و ۴۲۰].

نسائم گلشن

از نظام‌الدین محمود حسینی شیرازی (الداعی الی الله) درگذشتهٔ ۸۶۷ یا ۸۶۹ گزارشی است از «گلشن راز» بهنثر. **آغاز:** سپاس تنزیه اساس‌وقواعد ستایش تقدیس‌آرایش منتظم‌به‌نظام .

بنگرید: ذریعه۱۳: ۲۷۱ـ نسخه‌ها۴: ۶۰.

14100ـ **اسلامبول** :نبشتهٔ**۹۴۱** [ذریعه ۱۳ : ۲۶۱] .

14101ـ **دانشگاه ۳۲۸۶** : نستعلیق ابومحمدعلی‌نقی‌ربانی، چهارشنبهٔ ۱۴ع**۱۰۶۳** دراردبیل، آغاز بمانند نمونه، ۱۴۹ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۱] .

14102 ـ **ملك** ۸۴۰ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۸۲** ، بخامهٔ مسیح فرزند محمد باقر فیروز آبادی [نسخه‌ها ۴ : ۶۲] .

14103ـ **سپهسالار ۳۲۳**: تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۳ : ۴۶۶] .

نسبت افراد = رساله در ...

از محمد دهدار . که در ص ۷۸۲ بنام «حقیقت‌ادراك» گذشت. واینك دونسخهٔ دیگر: **آغاز:** حمد وسپاس مر خداوندی را که نهال وجود .

14104 ـ **مجلس ۸۲۶/۱۱** فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۱۷۷ـ۱۸۴) [نسخه ها ۵ : ۱۵۳].

14105ـ **مجلس ۳۱۰۲/۹**: نستعلیق محمدحسین‌فرزند عبدالمجیدتفرشی نعمت‌اللهی **۱۲۹۹** (ص۲۳۲ ـ ۲۴۱) [ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۹ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۸۱] .

نسبت خرقه = سلسلهٔ مشایخ

از شاه نعمت‌الله، درص ۱۱۹۶ گذشت .

نسبت خرقهٔ درویشان

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۰۹» گذشت .

14106 ـ **مجلس ۳۸۷۱/۱** فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۲۴** (ص۱ ـ ۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

نسبت نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

14107ـ**دانشگاه۱۴/ ۲۹۲۰**: محمود

فرزند محمد **۸۷۱** درهرات (س۱۲۷ـ۱۳۰) همراه«آداب‌درویشی:9271» وجز آن ازهمو درفهرست بنام «نسبت نامه» یادشده است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۷] .

14108ـ **سنا** ۱۴۹/۲۱ : تاریخ‌یادنشده (س ۱۶۵) همراه ۲۳ گفتار دیگر از همو. در فهرست بنام «نسب‌نامه» یادشده‌است. [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

نسب‌نامهٔ شاه جلال الدین حیدر

ازشاه نعمت‌الله ولی .

14109ـ **سنا** ۱۴۹/۲۳ : تاریخ‌یادنشده (س ۱۶۷) همراه ۲۳ گفتار از شاه نعمت‌الله [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

نسب نامهٔ منظوم

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

نشأة العشق فوثیه

از عبدالله فرزند حسین فرزندعلی حسینی عجلانی مکی (شرح‌رسالةغوث‌الاعظم ره) است

14110ـ **بنگاله** ، ایشیاتك E ۲۰۸ (۹۰۶): شکستهٔ **۱۱۰۴** [ف. بنگال : ۶۲] .

نشاط العشق

14111ـ **بنگاله**، آسیایی۱۰/CO۴ (۵۲۰): تاریخ یادنشده [ف. بنگال :۱۷۴].

نشاط العشاق

از عبدالله .

14112ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲قف۱۴ : تاریخ یاد نشده (س۱۴۴ ـ ۱۸۹) [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۴] .

نشر الأسرار

ازعفیف عبدالله طوسی .

14113ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۶ : با تاریخ **۱۲۶۲** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۹] .

نصایح = وصایا

ازخواجه عبدالخالق غجدوانی، باید دید با «آداب طریقت:۱۰۱۲» اوچه جدایی دارد

14114ـ **ملك** ۴۱۸۵/۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۱۲پ ـ ۱۱۳ر). **آغاز :** فرمود که اول مقام سالك تقوی است ، و ترا وصیت می‌کنم‌که تقوی‌را اشعار خودسازی [رؤیت].

14115 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۰/۳ تصوف فارسی: تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «وصایا» یادشده است. **آغاز:** بدان ای سالك طریق‌آخرت... ای فرزند وصیت می کنم ترا بتقوای خدای تعالی وطاعت او (گ۱۳۰ ـ ۱۳۵) ۱۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۶] .

نصرة الطریقة

از فضلعلی فرزند حاجی مصطفی تاجر مرندی، در۱۷ع۲/۱۲۸۹ بانجام رسیده‌است ودرآن ازعلی محمد باب شیرازی یادشده است

14116ـ **دانشگاه** ۱۴۴۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، گویا نسخهٔاصل، آغازافتاده ۲۲۷گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۷] .

نصوص الخصوص فی شرح الفصوص

متن از ابن العربی ، گزارش از رکن ـ الدین شیرازی، درگذشتهٔ ۷۴۴، شاگرد عبد ـ الرزاق‌کاشی وداود قیصری. اومتن را در۷۳۹ نزداستاد خوددرسرای برکه خوانده ودر۷۴۰ به‌این گزارش آغاز و در۷۴۳ بانجام رسانده [= محرم بود زسال جیم ومیم و آنکه بذال اندر]. اسماعیل‌پاشا نام‌اورامسعود استرآبادی ومرگ اورا نادرست ۹۴۶ یادکرده است.

سه گزارش از «فصوص» ابن‌عربی دردست هست، که درنسخه‌ها وفهرستها بسه تن نسبت داده‌شده است: ۱ـ بهمیرسیدعلی‌همدانی (۷۱۳ ۷۸۶) که بنام « اصطلاحات صوفیان » در ص ۱۰۳۸ گذشت ۲ـ خواجه محمدپارسا (۷۵۶ـ ۸۳۲) که‌در ص۱۲۴۱ گذشت ودردیباجهٔ آن از گزارشهایی که پیش‌ازاو نوشته‌شده‌یادمی کند ۳ـ این‌یکی که‌ازرکن‌الدین‌شیرازی‌است ونگارنده ازنظرزمانی برآندو مقدم‌است‌ودرپایان برخی ازنسخه‌ها تاریخ نگارش۷۳۹ ـ ۷۴۰ یادشده است. این سه گروه نسخه‌ها باید (نه تنها در سرآغازآنها) بایکدیگرسنجیده شود تا اصالت یکی و یاجدایی‌آنها ازیکدیگر شناخته شود . **آغاز۱):** حمد افزون ازحد وشکر بیرون از عد حضرت‌الله راکه نقش. **آغاز۲):** حمد بی‌غایت‌آن‌فاطرحکیم راکه آثارانوار صبح وجود را . . .

بنگرید: کشف‌الظنون ۲: ۱۲۶۲(فصوص) هدیة العارفین ۲ : ۴۳۱ ـ ذیل کشف الظنون ۲ : ۳۶۱ (کشف الضر) .

14117 ـ **برون** (۱۱) Bi : نوشتهٔ **۷۴۶** ، نسخه تاریخ نگارش ۷۴۳ را دارد (نیکلسون) [یاداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

14118 ـ **چستر بیتی** ۳۱۳ و۳۱۴: نوشتهٔ**۷۸۱**،۲جلد[یاداشتهای‌آقای‌دانش‌پژوه]

14119 ـ **دانشگاه** ۸۱۲۹ : سدهٔ **۱۰** آغاز برابرنمونهٔ ۲ ولی پس از دیباجه برابر ۲۳۹۱ دانشگاه (14150) است تاریخ انجام تألیف محرم ۷۴۳ [آقای دانش پژوه] .

14120ـ **دانشگاه** ۲۳۹۱ : نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام یك صفحه نونویس ، آغاز برابرنمونهٔ ۱، ۴۹۹گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۸۹]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۶۹ هست [فیلمها : ۲۶۶] .

14121 ـ **دانشگاه** ۸۱۴۴ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، آغاز برابرنمونهٔ۲ [یادداشت های آقای دانش‌پژوه] .

14122ـ **قاهره**، دارالکتب ۷ تصوف فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونهٔ ۲، ۲۳۳ گ. این‌نسخه‌ونسخهٔ‌پسین‌هردو درفهرست ازآن شیرازی دانسته شده است.

14123ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۰۷/۱ مجامیع‌طلعت: تعلیق،ذرین (گ ۲۲۹ـ۲۵۱) آغاز برابرنمونهٔ۲ [ف. مخطوطات۲: ۲۱۶]

14124 ـ **شوروی** B۲۵۳۵ : تنها چند برگ است [یادداشتهای آقای مظلومی] .

نصیحت نامه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ‌هالك : ۲۵» گذشت. پندهاییست صوفیانه به‌نثرباعنوان‌نصیحت وسپس نظم برای سید خلیل‌الله. درآن آمده : «نصیحت نامه‌ای بس‌عارفانه ـ نوشتم ازبرای‌آن‌یگانه. **آغاز:** مثنوی: خلیل‌الله‌من‌ای‌نوردیده ـ که مثلت‌دیدهٔ مردم ندیده ـ بمانی یادگار نعمت‌الله ـ بسی روز وبسی سال وبسی ماه .

14125ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۷ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین‌کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان دیوان) شمارهٔ۱۷کلیات‌او (۱۱۷ پ ـ ۱۲۱ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

14126ـ **سنا** ۳۷۲/۲۹ : نستعلیق **۱۰۶۶**، همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو نسخه بنام «نصیحت سید خلیل‌الله» است [نسخه‌ها ۶: ۵۸۲] .

14127ـ **سنا** ۳۷۲/۳۸ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۶** ـ **۱۰۸۸** دردفتری با ۸۵ گفتار دیگر ازهمو، نسخه بنام «منظومة فی‌النصیحة»

است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

14128ـ مجلس ۳۰۶۷/۲۷: شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص ۱۳۵ ـ ۱۳۷). آغاز: حمدله. صلاة. همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۳] .

14129ـ مجلس ۳۰۶۷/۳۷: شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۵ (ص ۱۴۵)، ۳۰ بیت نظم است. آغاز: این نصیحت بگوش جان بشنو ـ یا گویم چنین چنان بشنو ، [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۵] .

14130ـ ملك ۵۱۸/۹: نسخ باتاریخ ۱۲۹۸ در دفتر (ص ۵۸ ـ ۶۳) همراه ۲۲ گفتاردیگر [رؤیت] .

14131ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۱۷ : سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ (ص۲۴۶ـ۲۵۱)، همراه «اصول: 9587» وجز آن[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲].

نصیحت نامه

ازهمان‌شاه‌نعمت‌الله ولی، پند واندرزهایی است با عنوان نصیحت،نصیحت ، که برای سید نورالله نامی‌نگاشته است. این‌گفتار درجلدیکم مجموعه رسایل اوچاپ دکتر نوربخش (ص۴۷ ـ ۵۱) بچاپ رسیده است . در آن آمده : این «نصیحت‌نامه» بگوش جان بشنو ـ دل بمن ده بجان روان بشنو . آغاز: یا ولدی اعزك الله فی‌الدارین، معلوم‌باشدکه‌حضرت‌واجب‌الوجود از خزانهٔ وجود .

14132ـ ملك ۵۲۹۸/۱۸ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ ۸۶۰ (پایان دیوان) شمارهٔ ۱۸ کلیات (۱۲۱پ ـ ۱۲۳پ هامش) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14133ـ ملك ۴۲۶۲/۶۶: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد ۱۱۰۹شمارهٔ ۶۶ مجموعه رسایل او (۳۵۸ پ ـ ۳۵۹ پ)

آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14134ـ قاهره ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت : نوشتهٔ درویش حسین کوثری ۱۱۵۳، آغاز: یاولدی.. درفهرست «نصیحت الملوك» یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۷۳] .

14135ـ مجلس۳۰۶۷/۲۴: شکسته نستعلیق خوش۱۲۶۵ (ص۱۲۹ـ۱۳۰). آغاز برابر نمونه، همراه۹۰گفتاردیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۲] .

14136ـملك۵۱۸/۱۰: نسخ‌باتاریخ ۱۲۹۸ دردفتر (ص۶۴ـ۶۷) همراه ۲۲گفتار دیگر ازهمو [رؤیت] .

14137ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۱۸ : سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (ص۲۵۱ ـ ۲۵۴)، همراه «اصول: 9587» وجز آن[ف. دانشگاه۱۰ : ۱۶۷۲].

نصیحت نامه

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی، گفتاریست در در پند و اندرز به‌نظم ونثر باعنوان نصیحت ، نصیحت، برای پادشاه ویاامیری نگاشته‌است که ازاو به‌خلیفةالله فی‌ارضه یادکرده‌است. آغاز: الحمدلله المتفرد ذاته ابداً ، المتعزز صفاته سرمداً... قال رسول‌الله‌ص اذابویع للخلفتین. ...این‌چنین .

14138ـ ملك۵۲۹۸/۱۹ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ ۸۶۰(درپایان‌دیوان) شمارهٔ ۱۹کلیات‌او(۱۲۳ پ ـ ۱۲۶پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14139ـ ملك ۴۲۶۲/۳۲: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد ۱۱۰۹شمارهٔ ۳۲ مجموعهٔ رسایل او (۲۱۳ پ ـ ۲۱۴ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14140ـ ملك ۴۱۸۴/۲۰ : نستعلیق محمدعلی فرزند عزیز ۱۳۵۸ (۱۰ر ـ ۱۵۲

پ) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر از همو [رؤیت] .

14141ـ مجلس۵۱/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق۱۲۶۵ (ص ۱۸۵–۱۸۷)، آغاز برابر نمونه .

14142ـ ملك۱۱/۵۱۸: نسخ‌باتاریخ ۱۲۹۸ در دفتر (ص ۶۸ – ۷۲) همراه ۲۲ گفتار دیگرازهمو [رؤیت] .

14143ـ قاهره، دارالکتب ۱۱/۲۳ مجامیع فارسی طلعت : بی تاریخ (۱۳۹پ – ۱۴۲)۱۹س، آغازبرابر نمونه[ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۷] .

14144ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۱۹ : سدهٔ ۱۳–۱۴ (ص ۲۵۴ – ۲۵۸)، همراه «اصول: 9587» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۲].

نصیحت نامه

ازهمان شاه نعمت‌الله ، که در (ص ۱۹۷) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است .

14145ـ سنا۲۶/۳۷۲: نوشتهٔ۱۰۶۶ همین نسخه است‌که چاپ‌افست شده‌است [نسخه ها ۶ : ۵۸۱] .

نصیحت نامه

از همان شاه نعمت‌الله .

14146ـ دانشگاه۲۱/۲۹۲۰: محمود فرزند محمدحسینی، ۸۷۱درهرات (ص۱۹۰) همراه«آداب درویشی: 9271» وجز آن [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۸] .

نظام القلوب

از مخلصی، محمدعلی خوشنویس .

14147ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۱۳۲: نوشتهٔ میرزا محمدرضی در۱۲۹۴ ۱۸۰س [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۴] .

نظام وسرانجام مشتمل بر ده جام

ناشناخته. **آغاز:** فتح‌کلام بنام‌بخشایندهٔ

14148ـ مجلس ۶۳۱/۱۴: نستعلیق ۱۲۶۸ [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

نفایس الارقام

دربخش حکمت ص۸۵۲ گذشت .

نفایس وجیهتی

از وجیه الدین گوپاموی سهروردی ، نگارندهٔ «عقاید وجیهتی : ۱۲۸۶» و جز آن. در فهرست بنگال نگاشتهٔ وجیه الدین عیسی سهروردی یادشده است .

14149 ـ آصفیه ۲/۷۰ مجامیع : مؤرخ ۱۲۴۴ [ف. آصفیه ۳ : ۷۵۴] .

14150ـ بنگال، ایشیاتك ۲۱۰ E (۸۲۷): نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۶۲] .

نفثة المصدور

از شهاب‌الدین نسفی. که بکوشش استاد مینوی چاپ شده است .

بنگرید: مجلهٔ ادبیات ۱۶ : ۵۹۴ .

14151ـ تهران، استاد مینوی ۴۸ : نسخ خود مینوی، شنبهٔ ۲۸آبان ۱۳۰۵خ با مقدمهٔ هدایت [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۸] .

نفثة المصدور اول

از صاین‌الدین ترکه، که یاداو در «شق‌القمر: ۱۲۶۱» گذشت . بنام امیرزاده شاهرخ میرزا. دارای دواصل. **آغاز:** سپاس شایسته و ستایش بایسته سزاوار... امابعد، چون جمعی بد گویان صاحب غرض .

14152 ـ مجلس ۳۷/مج : مؤرخ پنجشنبهٔ ۸ رجب ۸۲۹ که گویا تاریخ نگارش

نیز همان باشد ، در مجموعه رساله‌های ترکه که افزودگیهایی بخامهٔ او نیز دارد [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

14153ـ مجلس۲/۸۳۸۷: نوشتهٔ ۳ محرم **۹۰۴** در مسعودیهٔ یزد ، سپس « نفثة ـ المصدور ثانی» [یادداشتهای ابراهیم دیباجی].

نفثة المصدور ثانی

ازهمان ترکه ، که در بالا یاد شد. برای امیرزاده بایسنغر . **آغاز:** بعد از تقدیم اساس سپاس بریزدان پاك... دوش‌هنگام آنکه ندای خالق الاصباح .

14154 ـ مجلس ۴۴/ مج مؤرخ ۱۷ رمضان **۸۲۸** که‌گویا تاریخ‌نگارش نیزهمانسال باشد، همراه «نفثة المصدور اول» و رساله‌های دیگر ازهمو [فرهنگ‌ایران زمین۱۴: ۳۱۱].

14155ـمجلس۳/ :۸۳۸۷همراه«نفثة المصدوراول» مؤرخ**۹۰۴** درجلد یکم مجموعه رساله‌های او [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

نفحات النور

از سید محمدرضا صدرالسلامی ، یکی از مجلدات «روضات النور» اوست، درسی وچهار مطلب، درصفات خداوند، طریق‌عبادت معبود، قبح‌عجب، حسن اعتراف بقصور، ولایت، اصول دین، روح، رکن رابع و نفی‌آن ، رد شبهات مخالفین وجزآنهاازمطالب عرفانی. بادوخطبه ودیباچه‌ای‌که درآن‌ازفرمانروای فارس وشیراز ستایش‌کرده ونام‌کتاب را درآن آورده است . **آغاز :** (دیباجه) منت خدایرا عزوجل ، که دراین‌جزوزمان، ودراین‌زمان‌فرخنده **آغاز:** (متن)حمدوسپاس‌مرقادری‌راسزدکه عالم‌کون‌را بقدرت مقدریش. . .

14156 ـ ملك ۶۳۲۱ : نسخ درشت آدینهٔ ۴ ج ۱/ **۱۳۳۱** ،شاید به‌خامهٔ نگارنده باشد، بافهرست مطالب در آغاز، ۱۰۳ گ ۱۲ س [رؤیت].

نفحة الروح و تحفة الفتوح

از مؤیدالدین فرزند محمود فرزند صاعد فرزند محمد حاتمی صوفی ، درگذشتهٔ ۷۰۰ و شاگرد صدرالدین قونوی، درعرفان دردوقسم: ۱ـ علوم‌نافعه ومعارف‌مفیدة ۲ـ اعمال‌جسمانی و اخلاق و عبادات و نصایح . دراین کتاب از نگارشهای‌خود: خلاصة‌الارشاد، ارشادالخلاصة اکسیرالکمالات‌که هرسه به (زفان دری) نوشته واذواق ختمتین به‌عربی،رسالهٔ علوم احمدی و ومعارف‌احمدی در تقاسیم علوم. شرح فصوص، شرح مواقع‌النجوم ، کتاب‌الاسماء یاد می‌کند [دانش‌پژوه] **آغاز:** جوامع محامد نامتناهی در مجامع و مشاهد پادشاهی سزاوار حضرت عزت صمدیت و مقام اقدس احدیت و بـارگاه سرمدیت (با این سرآغاز قضا و قدر او در ص ۸۲۸ گذشت) .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۵۰ ـ هدیة ـ العارفین ۲ : ۴۸۴ .

14157ـ دانشگاه ۲۳۹۳: نسخ‌سدهٔ۸ انجام افتاده، ودرکتابخانهٔ شاهوردیخان‌بیگلر بیگی‌لرستان‌بوده ودر۱۲ج/۱۱۰۵ نیزعرضی دارد، [ف . دانشگاه ۹ : ۹۹۲] .

نفس = رساله در معرفت...

از مولانا برهان بغدادی، گزارش‌عرفانی حدیث من‌عرف نفسه فقدعرف ربه و عالم صغیر وکبیراست. شایدنگارنده‌همان‌برهان‌فرزند عبد الصمدشاگرد میرسیدعلی‌همدانی (۷۱۳ـ۸۸۶) باشد، که «سرالطالبین» استادخودراگردآورده است (ذریعه ۱۲ : ۲۷۷) واین گفتار گزارش مانندیست از«عوالم‌الخمس‌الکلیة» عربی که‌گویا

از میرسیدعلی باشد. **آغاز** : شکر و ثنای آن خدایی راکه وجودانسان‌کامل‌را مظهر هوغیبیه و مجمع صفات‌گردانید .

14158ـ **دانشگاه ۳۶۵۴/۶** : نسخ علی‌عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای آقامحمدعلی فرزند حاجی حسین رشتی (۲۶ر - ۲۷ر) به‌دنبال«العوالم‌الخمس‌الكلية» [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۱] .

نفس

ناشناخته .

14159 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱۶۳۹/۴ : نوشتهٔ‌محمدحسین‌موسوی‌جزایری، **۱۱۴۳**، ۱۰ گ. گفتاریست فلسفی‌منسوب‌به‌علی بن‌ابیطالب[یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

14160-61ـ **بنگال**، آسیایی ۲۵ و bO۱۲/۲۷ (۹۵۰): تاریخ‌یادنشده، گفتاری است در «اکتساب فضایل‌نفس‌انسانی» ودیگری در «مردن تن» [ف. بنگال : ۱۶۶] .

نفس = روانشناسی

درص ۷۹۴ گذشت .

نفس = روحید

در ص۷۹۴ - ۷۹۷ گذشت.

نفس

در ص۸۵۳ - ۸۵۷ گذشت.

نفس انسانی

ازعزیزنسفی، که «گفتارصوفیان:۱۳۳۷» و «معرفت انسان : ۱۳۹۸» او در همین باره گذشت. **آغاز:** در بیان معرفت انسان ، نفس انسانی. بدانکه جان معنی منبسطی‌است، صفت وی و اثروی حیات است .

14162ـ **دانشگاه۱۹/۴۰۵**: نستعلیق احمدبیوك‌آبادی‌همدانی، **۱۲۸۳**، (گ ۱۴۰) ضمن مجموعه رساله‌های او [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۷] .

نفس = اقسام و عوالم وجود

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثر و نظم دربارهٔ نفس، باعنوان نکته‌واین‌جز «نفس‌ناطقه» و «نفس لوامه»ی اوست. **آغاز** : حمدله. و- السلام علی خیرخلقه... قال‌اهل‌الحق‌الموجود ماله تحقق فی‌الخارج ... اهل حق این سخن چنین‌گفتند .

14163ـ **ملك ۵۲۹۸/۲۶** : نستعلیق شیخ‌السلام فرزندحسین‌کاتب، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (درپایان دیوان) شمارهٔ ۲۶کلیات‌او(۱۴۲ر - ۱۴۸پ هامش) دراین‌نسخه بنام رساله دربیان نفس‌آمده است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14164ـ **ملك ۴۱۸۴/۲۶** : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** شمارهٔ ۲۶ دفتر (۱۶۸پ-۱۷۹ر) آغازبرابر نمونه، درصفحهٔ‌عنوان «رسالهٔ‌نکات» ودرفهرست مجموعه «بعض‌النکات‌فی‌تحقیق‌الوجود»خوانده شده است [رؤیت] .

14165ـ **مجلس**۵۹/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵**(ص۱۹۸-۲۰۵)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «اقسام‌عوالم وجود» یاد شده [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۱] .

14166ـ **دانشگاه ۲۱۳۸/۲۶**: سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص ۲۷۶-۲۹۰) ، در فهرست بنام «نفس‌ونکات» یادشده‌گویا همین‌گفتار است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۳] .

نفس ناطقه = مسئله

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. گفتاریست

کوتاه دربارهٔ نفس ناطقهٔ انسانی که قدیم است یاحادث. باعنوان مسئله، به‌نثرونظم عرفانی، و درنسخهٔ ۴۱۸۴/۲۴ ملك بعنوان رسالهٔ «نفس ناطقه» یادشده است. **آغاز**: مسئله. بعضی از فلاسفه بر آنند که نفس ناطقهٔ انسانی قدیمست اما نزدارسطو حادث است بحدوث بدن.

14167ـ **ملك** ۴۲۶۲/۳۶ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۶ مجموعه رسایل او (۲۲۳پ) آغاز برابر نمونه درنسخه عنوان آن «مسئله» است[رؤیت].

14168ـ **ملك** ۴۱۸۴/۲۴ : نستعلیق محمد علی فرزنـد میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** در فهرست مجموعه بنام «نفس ناطقه» یاد شده است. (۱۶۴ر)آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نفس لوامه = نفس اماره=نفسیه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هـالك : ۲۵» گذشت. تفسیر و تأویلی است از آیهٔ : ان النفس لامارة با سوء به‌نثرونظم عرفانی، نامبوب و این جز رسالهٔ «النفس» اوست که در(ص۳۲۷) مجموعه‌رسایل او چاپ افست بچاپ رسیده است. **آغاز**: حمدله. والصلاة والسلام علی خیرخلقه... قال الله تعالی: ان النفس لامارة باسوء... صفت بد درو بسی باشد.

14169ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت: رجب **۹۶۶**، آغاز برابر نمونه (گ ۴۰ـ۴۱ر)۲۸س [مخطوطات۱ : ۲۶۸].

14170ـ **ملك** ۴۲۶۲/۲۳ : نستعلیق ۹ذیحجهٔ **۱۱۰۹** شمارهٔ ۲۳ مجموعه رسایل او (۱۹۸ر-۱۹۹پ) آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

14171 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۶۰ مجامیع طلعت: درویش حسین کوثری **۱۱۵۳** آغازبرابرنمونه، درفهرست آمده«رسالهٔ نفسیه» واز نگارنده نام برده نشده (گ ۲۵۱-۲۵۲) [مخطوطات ۱ : ۲۷۴] .

14172ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۱: نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیـز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۳۰پ - ۱۳۳ر) آغاز برابرنمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت] .

14173ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۵ : شکسته نستعلیق خوش**۱۲۶۵** (ص۳۹-۴۱)آغازبرابر نمونه، همراه۱۰۹گفتاردیگرازهمو[ف. مجلس ۱۰ : ۵۸۶] .

00000ـ **ملك** ۵۲۱/۳ : شکسته نستعلیق‌باتاریخ**۱۳۲۱** دردفتر(ص۳۳۰-۳۴۰ آغازبرابرنمونه،درفهرست‌ازآن‌نورعلیشاه‌آمده است [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۶]. درص۸۵۷ گذشت .

14174ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق دکترجواد نوربخش، **۱۳۲۶** ، آغاز برابرنمونه (ص ۱ - ۴) [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

14175ـ **قاهره**،دارالکتب۱۱مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ ۸۷ پ - ۸۹ ر) آغاز برابرنمونه، همراه باچند گفتار دیگراز همو، درفهرست ازنگارنده نام‌برده نشده است [مخطوطات ۱ : ۲۵۹] .

نفس = نفسیه

ازهمان شاه‌نعمت‌الله، باید دیدکدامیك از آن گفتارهاست .

14176ـ **سنا** ۳۷۲/۴۰ : باتاریخ **۱۰۶۶ - ۱۰۸۷** در دفتر. این نسخه در (ص ۳۹۸-۳۹۹)مجموعه‌رساله‌های او چاپ افست شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

14177ـ **سنا** ۳۷۲/۸۳ : نستعلیق با تاریـخ **۱۰۶۶ - ۱۰۸۷** در دفتر همراه ۸۵

گفتاردیگرازهمو [نسخه‌ها ۶: ۵۸۵] .

14178ـ سنا ۳۷۲/۷۶: نوشتهٔ **۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو. دراین دفتر سه گفتار بدین‌نام هست [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

14179ـ سنا ۳۷۲ : نستعلیق محمد مظفرفرزند محمدحکیم، **۱۰۸۴** این‌نسخه در (ص۳۲۷ ـ ۳۲۸) مجموعه رساله‌های اوچاپ افست شده‌است. نسخه بنام «بیان‌النفس» است . [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

14180ـ مجلس ۳۰۶۷/۳۹: شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص۱۴۶ـ۱۴۷) همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو. **آغاز** : قال‌الله تعالی فی‌حق‌آدم ع [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۶] .

14181 ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۴۱: سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص ۴۷۳ـ۴۷۵) ، همراه «اصول : 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰ :۱۶۷۳].

نفس رحمانی

از سید عبد الرحمان حسینی قادری ، که برشیخ موسی قادری فرزند داود املاء کرده است. **آغاز**: سبحان من‌تجلی بذاته لذاته ، حمدیکه بر کرسیهای السنهٔ کائنات .

14182ـ قاهره، دارالکتب ۴۷۹۳/۱ س : تعلیق، **۱۲۱۹** (ص ۴۶ـ۱) ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۱] .

14183ـ بنگال، آسیایی ۱۰/a O۷۲ (۱۱۰۷): شکسته، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۴۹] .

14184ـ بنگال ، آسیایی ۲۱۱ E (۹۷۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف . بنگال ۶۲] .

نفس رحمانی = سعادت دوجهانی

از شیخ موسی فرزند داود .

14185ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۱ق‌ف۱۰۴: نوشتهٔ **۱۳۰۵**، ۷۷ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۴] .

14186ـ بنگال، O۴۲/۲ (۵۷۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال :۱۳۱].

نفس ناطقه

در ص۸۵۷ و ۱۴۶۲ گذشت.

نفسیه

ازعرفی‌شیرازی، جمال‌الدین محمدفرزند زین‌الدین علوی (۹۶۳ ـ ۹۹۹) . گفتاریست عرفانی باعنوانهای‌ای نفس، ای‌نفس. **آغاز** : حمدی‌که ازنهایت‌شایستگی‌منزه ازشائبهٔ‌تعیین وتخصیص آمده.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۱۲ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۴۷۹ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۲۴ ـ ریحانة الادب ۳: ۷۶ ـ طرایق الحقایق ۱ : ۱۳۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۸۷ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۱۰ .

14187ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زدین [نسخه‌ها ۲ :۱۱۷].

14188 ـ ملك ۵۵۸۱/۱ : نستعلیق ۹۱۵ (گویا **۱۰۱۵** بوده دست برده‌شده است) ضمن‌کلیات‌او، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

14189ـ دانشگاه۴۴۸۸/۱: نستعلیق میربن ابراهیم خوانساری ، ۱۰ صفر **۱۰۳۰** (ص۱ـ۱۱)، زدین[ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۳۵].

14190ـ همدان، آقای قاسم برنا : نستعلیق **۱۰۴۰** ، در کلیات او [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۶] .

14191ـ مجلس۲۵۹۵: نستعلیق‌هندی **۱۰۵۰** درکلیات او [ف. مجلس ۸ : ۳۲۹] .

14192ـ سپهسالار ۲۹۸ : نستعلیق محمد سعید ، **۱۰۵۹** همراه «دیوان» او [ف .

سپهسالار ۲:۶۳۷ و ۴ : ۵۱۳].

14193ـ حقوق ۱۱/۴۶ج: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۴** همه بيك خامه (۲۳۵ پ-۲۳۷ پ)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «رسالهٔ عرفی» يادشده [ف. حقوق ۸۷ و ۱۲۲] .

14194ـ همدان، اعتمادالدوله: نوشتهٔ **۱۰۷۰** دركليات او، زدين [نسخه‌ها ۵:۳۴۴].

14195ـ سپهسالار ۲۹۷ : نستعليق هندی سدهٔ **۱۱**، در«كليات» او، آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و ۴ : ۵۱۳] .

14196ـ دانشگاه ۳۴۵۶ : شكسته نستعليق سدهٔ **۱۱**، زدين ، ۹گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۶۴] .

14197ـ حقوق ۴۶ ج: نستعليق سدهٔ **۱۱** ، (۲۳۵پ-۲۳۷پ) ، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام « رسالهٔ عرفی » ياد شده [ف . حقوق : ۱۲۲] .

14198ـ ملك ۴۹۵۷/۲ : نستعليق سدهٔ **۱۱** (۳۷پ - ۴۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

14199ـ دانشگاه ۳۴۵۶ : شكسته نستعليق سدهٔ**۱۱**، ۲۵۰ بيت[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۶۴] .

14200ـ قاهره ، دارالكتب ۶ ادب فارسی : نوشتهٔ **۱۱۳۳** در «كليات» او [مخطوطات ۲ : ۷۰] .

نفی و اثبات

ازعبدالرزاق‌كاشانی .

14201ـ سپهسالار۵/۶۵۵۶:نوشتهٔ محمدعلی‌كرمانشاهی، **۱۳۰۱** (ص۸۱-۱۰۸) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۹] .

نقدالنصوص‌فی‌شرح‌نقش‌الفصوص

«فصوص‌الحكم»وگزيدهٔ آن«نقش‌الفصوص» هردوازمحيی‌الدين‌بن‌عربی (م۶۳۸). گزارش ازعبدالرحمان جامی (۸۱۷-۸۹۸) بر «نقش النصوص» است ، كه بسال ۸۶۳ آنرا بانجام رسانده وبارها بچاپ رسيده است . «فصوص ـ الحكم» وگزيدهٔ آن «نقش‌الفصوص» بعربی‌است وبچاپ رسيده‌اند. **آغاز:** الحمدلله الذی‌جعل صفائح قلوب ذوی الهمم قابلةلنقش فصوص ـ الحكم ... امابعد، اين كلمه چندست از...

بنگريد : ذريعه ۱۶ : ۲۳۵ (فصوص) ـ مشار عربی ۶۶۷ ، ۹۶۶ ـــ كشف الظنون : (فصوص)۲:۱۲۶۱ .

14202ـ تهران ، ملی : نسخ گويا عبدالرحمان فرزند احمد جامی در**۸۷۷** (ص۵۴۴ - ۶۵۳) در كليات او ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۲۸۱] .

14203ـ اياصوفيا ۴۲۰۷/۳ : در كليات مؤرخ **۸۷۷** او . **فيلم** آن در دانشگاه ش۹۶ هست [فيلمها : ۱۶۰] .

14204ـ ملك۴۷۹۵: دركليات مؤرخ **۸۹۵** او (۲۲۷پ-۲۷۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤيت] .

14205ـ تهران،اصغرمهدوی۶۸/۱: نستعليق سدهٔ **۹-۱۰** ، دركتابخانهٔ شاهجهان ۱۰۳۰ بوده است [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

14206ـ اياصوفيا۴۲۰۹: دركليات او گويا ازسدهٔ **۹ - ۱۰**.**فيلم**آن در دانشگاه ش۹۷۰ هست [فيلمها : ۱۶۱] .

14207ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۵۰: نستعليق احمد فرزند محمود ورداری . نيمهٔ صفر**۹۸۱**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۳].

14208ـ بايزيد ولی‌الدين ۱۲/ ۱۸۱۹: باتاريخ **۹۸۵** در دفتر (گ۷۴-۹۹) **فيلم**آن دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فيلمها ۱: ۴۷۴] .

14209ـ تهران، اصغرمهدوی ۱/۶۸: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰].

14210ـ دانشگاه ۱/۳۴۶۸ : نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰: (۲رـ۲۹ر)، زدین [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۴].

14211ـ ملك ۵۹۹۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14212ـ رشت، آقای شاد قزوینی : نستعلیق سدهٔ ۱۰، زدین [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۶].

14213ـ مجلس ۱۰/۲۷۸۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰، (ص ۱۴۲ـ۱۹۵) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۲۹].

14214ـ فیضیه ۷۵۸ کلام: نسخ خوب ابوالحسن فرزند عبدالله شیرازی ۱۰۳۹، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ص ۲۰س [ف. فیضیه ۱ : ۴۵۴].

14215ـ مجلس ۳۰۷۳/۴: نستعلیق باتاریخ ۱۱۳۵ در دفتر (ص ۴۲۸ـ۵۹۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۶۲۹].

14216ـ حقوق ۲۰۲/۳ج: نستعلیق مهرعلی در ۱۲۲۰ در شهر مراغه. (۱۵پ ـ ۱۶۷ ر) باحاشیهٔ (منه) ۲۴ س [ف. حقوق : ۲۲۰].

14217ـ فیضیه ۷۵۹/۱ کلام و حکمت: نستعلیق ناخوش قربانعلی فرزند حاج یوسف میامی ۲۲ شهراول ۱۲۶۶. آغاز برابر نمونه [ف. فیضیه ۱ : ۴۵۵].

14218ـ دانشگاه ۴۴۷۲ : شکسته نستعلیق، ذیقعدهٔ ۱۲۶۶، ۱۰۵ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۲۵].

14219ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷، ۶۱محیی ـ جام ـ ۶۶، ۲۹۷ صرف: نیمهٔ سدهٔ ۱۳، ۱۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۸۰].

14220ـ رضوی ۱۰۵۸ حکمت: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، آغاز یك برگ نونویس، ۱۵۲ گ ۱۵س [ف. رضوی ۴ : ۲۶۵].

14221ـ مجلس ۲۳۶۴/۷ فهرست نشده: بی‌تاریخ [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹].

14222ـ قاهره، دارالکتب ۵۱/۲ تصوف فارسی طلعت: تعلیق (۲۱ر ـ ۱۴۱ ر) ۱۹ س.

14223ـ قاهره، دارالکتب ۲۹ تصوف فارسی : بی‌تاریخ، ۱۳۲ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۲۲].

14224ـ بنگاله، ایشیاتك E ۲۱۲ (۸۱۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۶۲]

نقشبند = وجه تسمیهٔ . . .

ازگفتهٔ خواجه بهاءالدین.

14225ـ دانشگاه ۴۶۷۲/۳: نستعلیق محمد اسماعیل ۱۱۲۸، زدین (۴۰پ ـ ۷۴پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۲].

نقشبندیه = رساله دربیان طریقهٔ . . .

ازعبدالرحمان جامی، که یاداودر «تهلیلیه ۳۶» گذشت. دربیان طریقهٔ خواجه بهاءالدین قطب گروه نقشبندیان. آغاز: الحمدلله وصلی الله علی مصطفاه. و بعد این رساله‌ایست از مولانا جامی در . . .

14226ـ ملك ۶۰۹۶/۱۰ : نسخ با تاریخ ۱۱۷۴ در دفتر (۱۴۳رـ۱۴۴پ) ۲۳ س [رؤیت].

نقشبند = سلسله مشایخ . . .

در ص ۱۱۹۸ گذشت.

نقشبندیه = رسالهٔ . . .
در ص ۱۱۷۵ گذشت .

نقشبندیه = طریقهٔ سلوك . . .
در ص ۱۲۷۶ گذشت .

نقطه = شرح حدیث انا نقطة تحت الباء
از میرزا محمد تقی فرزند ملامحمد، حجة الاسلام ممقانی تبریزی، متخلص به نیر (۱۲۴۸ - ۱۳۱۲) .
بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۱ و ۱۳ : ۱۸۹ - طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۲۶۶ .
14227 - **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۳۶۲ : نسخ گویا روزگار نگارنده، آغاز و انجام افتاده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

نقطه
از هددار، در بخش علوم غریبه خواهد آمد

نقطه
از صاین الدین علی ترکه، کـه یاد او در «شق القمر : ۱۲۶۱» گذشت. درگزارش و تأویل گفتهٔ انا نقطة تحت الباء. همین گفتار بگمان از دوانی و عزیز نسفی نیز دانسته شده، درست نیست.
آغاز: الحمدلله مفیض الحکم والصلاة علی محمد ص . دی چاپك ناگاه از عراق وفاق و سرحد استنطاق رقمی از عزیزی دررسید .
14228 - **مجلس** : نوشتهٔ ۱۶ رمضان **۸۲۸** ، در دفتری که اصلاحات و افزودگیهایی از خود صاین الدین دارد و بزرگترین مجموعه رسالههای اوست، باعنوان «رسالهٔ نقطه» عکس این نسخه نزد آقای دیباجی هست [فرهنگ ایران زمین، دانش پژوه ۱۳۴۶ ۳۰۹] .
14229 - **مجلس** ۸۳۸۷/۵ : در جلد یکم مجموعه رسالههای او مؤرخ ۳ محرم **۹۰۴** درمسعودیهٔ یزد [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .
14230 - **دانشگاه** ۱۰۲۱/۱۴ : نستعلیق علی فرزند مسافر **۹۳۹** (درش۹ بهمین خامه)، آغاز برابر نمونه، درمجموعه رسالههای دوانی، درفهرست آمده روی نشانیهای نسخه و شیوهٔ نگارش بایدازدوانی باشد [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۴۷] .
14231 - **ملك** ۴۱۹۶/۲۰ : نستعلیق **۱۰۱۶** در احمدآباد گجرات (در ش۱ بهمین خامه) (۲۱۸پ-۲۲۱پ) آغاز برابر نمونه، در پایان بخامهٔ نویسنده از آن **صاین الدین** دانسته شده است [رؤیت] .
14232 - **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۷۵۴/۳ : نوشتهٔ شرف جهان عبدالرشید فرزند عبدالفتاح نطنزی، محرم **۱۰۲۸** آغاز برابر نمونه ، در نسخه از نگارنده نام برده نشده است [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .
14233 - **تهران،** سعیدنفیسی ۳۶۰/۴ (دانشگاه): باتاریخ **۱۰۴۸** دردفتر ، همراه «اسرار صلاة :9434» از همو .**فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۱۴ هست [فیلمها : ۷۳۴] .
14234 - **تهران،** ادبیات ۳۲۶/۴ جوادی : نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۸** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، همراه ۹ گفتار دیگر از **صاین الدین** [ف. ادبیات ۳ : ۵۰] .
14235 - **قاهره ،** دارالکتب ۱۷۷ م ادب فارسی: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه در فهرست آمده: لعلها **العزیزالنسفی** [مخطوطات ۱ : ۲۷۵] .

نقطه = سرالنقطة تحت باء البسمله
از علاءالدولهٔ سمنانی، نگارندهٔ «آداب السفره : ۱۰۱۱» وجز آن. گزارش عرفانی

حدیث انانقطة تحت الباء است .

14236ـ سنا ۹۶/۳: باتاریخ ۱۳۳۴ در دفتر ، بندی از آنست (ص ۱۹۱) [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۹].

نقطه = رسالة . . .

از میرسید علی همدانی [دانش پژوه] .

14237ـ بایزید ولی‌الدین ۱۱/ ۱۸۱۹ : سدهٔ ۹ (گ۵۷ ـ ۶۷) . فیلم آن دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۷۴].

نقطه = حروف

از شاه نعمت‌الله ،در ص ۱۱۱ گذشت واینك نسخه‌ای دیگر. آغاز: الحمد لولی الحمد و الصلاة علی محمدلواءالحمد. بیت. نکته‌ای در علم نقطه‌گوش کن .

14238ـقاهره، دارالکتب۱۱مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ۱۰۹پ ـ ۱۱۰ر) درفهرست از نگارنده‌نام برده‌نشده [مخطوطات ۱ : ۲۷۵] .

نکات

از بیدل‌دهلوی‌لاهوری، عبدالقادر(۱۰۵۴ ـ ۱۱۳۰) . همراه دیوان او در لاهور ۱۳۴۲ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۵۲ ـــ فرهنگ سخنوران : ۹۷ .

14239ـ بنگاله ، ایشیاتك ۲۱۴ E (۹۵۱): شکستهٔ ۱۱۶۹ [ف. بنگال:۶۲] .

14240ـ بنگال ، ایشیاتك ۲۱۳ E (۹۰۷): تاریخ یادنشده، آغاز افتاده ، همراه با «رقعات» از همو [ف. بنگال : ۶۲] .

نکات

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت. به‌نثر و نظم وعنوانهای: نکته، نکته. این‌گفتاردرجلد دوم مجموعه رساله‌های او (ص۱۸ـ۲۵) چاپ دکتر نوربخش‌چاپ شده‌است. آغاز: الحمدلله الذی عین عین اعیان العالم بعین وجوده ... یا اخی ایدك‌الله بروح‌الارواح، اعلم ان‌العالم هو صورت الحقیقة الانسانیه .

بنگرید : ف. مشار : ۸۲۹ .

14241ـ ملك ۵۲۹۸/۲۱ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ ۸۶۰ (پایان‌دیوان)شمارهٔ ۲۱ کلیات او(۱۲۸ر ـ ۱۳۲پ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14242ـ مجلس۳۰۶۷/۵۴: شکسته نستعلیق ۱۳۶۵ (ص۱۸۸ـ۱۹۱)، همراه۹۰ گفتار دیگر ازهمو ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۶۰۰] .

14243ـ ملك ۵۱۸/۱۸ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی ، ۱۲۹۸ (ص ۱۳۳ ـ ۱۳۵) همراه « اصول:9586»[ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۵۳] .

نکات = حواس

ازهمان‌شاه‌نعمت‌الله ولی، که دربالا یاد او گذشت. به‌نثرونظم‌درحواس‌ظاهروباطن‌باعنوان های: نکته ، نکته. این گفتار در جلد چهارم مجموعه رساله‌های‌او(ص۱۰۱ ـ ۱۰۸) چاپ دکتر نوربخش چاپ‌شده‌است. آغاز: الحمدلله و الصلاة علی رسول‌الله ، قال رسول‌الله من فقد حساً فقد علماً . شعر:حواس ظاهر وباطن دهند آن دریاب .

14244ـ ملك ۵۲۹۸/۲۴ : نستعلیق شیخ‌السلام‌فرزند حسین‌کاتب، غرهٔ‌ذیحجهٔ۸۶۰ (در پایان‌دیوان)شمارهٔ ۲۴ کلیات‌او(۱۳۴پ ـ ۱۳۸ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14245ـ ملك ۴۲۶۲/۳۵ : نستعلیق

محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۵ مجموعه رسایل او (۲۲۰ ب - ۲۲۳ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14246ــ **ملك** ۴۱۸۵/۲۳ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۶۰ر - ۱۶۴ ر) آغاز برابر نمونه، همراه ۳۹ گفتار دیگر ازهمو [رؤیت].

14247ــ **مجلس** ۳۰۶۷/۵۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۱۹۳-۱۹۵)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «حواس ظاهر و باطن» یادشده [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۰].

14248ــ **ملك** ۵۱۸/۱۵ : نسخ شیخ محمد باقر گلپایگانی (ص۹۱ - ۱۰۴) همراه «اصول» 9586: [ف. مجموعه‌ها: ۵۳].

نکات = سر التوحید

ازهمان شاه نعمت‌الله ولی، که‌دربالا یاد او گذشت، به‌نثرونظم باعنوانهای: نکته، نکته. این جز دوگفتاری‌است که گذشت. **آغاز**: الحمدلله الذی اظهر الاشیاء بظهور کماله، و نور عیون العالم بنورجماله...عارفانه نکته خواهم گفت- گوهرمعنی نکوخواهم سفت.

14249ــ **ملك** ۵۲۹۸/۲۹ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین کاتب غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (درپایان کلیات) شمارهٔ ۲۹ کلیات او (۱۶۰ر - ۱۶۸ب هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14250 ــ **سنا** ۳۷۲/۶۳ : باتاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** دردفتر، همراه ۸۵ گفتاردیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴].

14251ــ **ملك** ۴۲۶۲/۹۹ : نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۹۹ مجموعه رساله‌های او (۵۱۴ ر - ۵۲۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14252ــ **مجلس** ۳۰۶۷/۶۲: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۱۴-۲۱۹)، آغاز برابر نمونه، درنسخه بنام «فی بیان سر التوحید» یاد شده است [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۲].

نکات

ازشاه نعمت‌الله ولی، هموکه دربالایادشد، درسه نکته. و این جز دو رساله‌ایست که یکی درجلد دوم (ص۱۸) ویکی درجلد چهارم (ص ۱۰۱) چاپ دکتر نوربخش از «مجموعه رسایل شاه نعمت‌الله» بچاپ‌رسیده‌است. **آغاز**: الحمد لله منزل الحکم علی قلوب الکلم باحدایث (!) طریق الامم. . . امابعدکلماتی چند عاشقانه به عباراتی عارفانه، مشتمل بر لطایف و مرتب برغریب انشاء.

14253ــ **ملك** ۴۲۶۲/۵۷ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۵۷ مجموعه رسایل او (۳۲۱ ب - ۳۲۳ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نکات

ازهمان شاه نعمت‌الله‌که دربالا یاد شد، به نثرونظم و عنوانهای : نکته ، نکته . **آغاز** : حمدله . صلاة . قال اهل الحق الموجود ماله تحقق‌فی‌الخارج... اهل‌حق‌چنین سخن‌گفته‌اند

14254ــ **ملك** ۴۲۶۲/۳۷ : نستعلیق محیی الدین فرزند درویش محمد ۲۰ ذیحجهٔ **۱۱۰۹** (۲۲۷ر - ۲۲۸ر) [رؤیت].

نکات

از همان شاه نعمت‌الله ، باید دید کدامین گفتار ازگفتارهای گذشتهٔ اوست .

14255ــ **سنا** ۳۷۲/۵۵ : باتاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۷** دردفتر، همراه ۸۵ گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳].

14256ــ **سنا** ۳۷۲/۵۸: نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۵ج۲/**۱۰۸۴** همراه ۸۵ گفتار دیگر ازهمو

[نسخه‌ها ۶ : ۵۸۳] .

14257ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۲۸ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۳۰۷ ـ ۳۱۹)، همراه «اصول: 9387» وجز آن [ف.دانشگاه۱۰: ۱۶۷۳] .

14258ـ **بنگال**، آسیایی aO۷۱/۷ (۵۱۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، همراه ۱۰ گفتارگویا همه از همو [ف. بنگال : ۱۴۸] .

نکات = حواس

ازشاه نعمت‌الله، درص۱۱۳۲ گذشت.

نکات = رسالهٔ. . .

گفتاریست عرفانی بترتیب نکته، نکته.

14259 ـ **هاروارد** ـ هوتن ۸ مج : نستعلیق محمدخلیل بدستورمیریحیی بهادرخان سدهٔ**۱۳** گفتاریست عرفانی (در معانی و آداب صوفیه) بترتیب نکته، نکته [نسخه‌ها۴ : ۹].

نکات الاخوان

ازقطب‌الاقطاب محمدچشتی، که یاد اودر «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت .

14260ـ **بنگال**،آسیایی bO۱۲/۲۱ (۱۱۰۹): تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگرازهمو [ف.بنگال : ۱۶۹].

نکات الاسرار

از آل محمد فرزند اسماعیل فرزند بهوه فرزند حاجی یوسف ، گویا همان سیدمرادآل محمد درگذشتهٔ ۱۱۶۴ باشد. درچهارفصل: ۱ـ حسن عزم وحسن سلوك ۲ـ نکات وجدانی ، دو نوع ۳ـ تحقیق درحقایق اشیاء ۴ـ توحید. به‌نثرونظم. **آغاز:** حامداً لمن‌اظهرسره به ـ حقیقةالانسان فجعل فی‌الارض خلیفة.

14261ـ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۶ ، ۲۹۷آل : تاریخ یاد نشده، ۱۶۵گ [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن‌عباسی: ۱۲۹] .

نکتهٔ اسرار

ازمیرزامحمدمقیم‌نصیری. **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا سواءالطریق ... اما بعد، ان هذا تذکرة فمن شاء... این نکته چندیست دلپذیر

14262ـ **دانشگاه**۴۱۱۸/۸: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۱۶۶ ـ ۱۸۰) [ف. دانشگاه ۱۳ ۳۰۹۸] .

نکتهٔ عجیب

از سیدجلال الدین .

14263ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱ : نوشتهٔ**۱۳۱۲**، ۱۸۸ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۵] .

نوادر السلوك

از صوفی شریف .

14264 ـ **بادلیان** ۶۹/۱۲ Add : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳].

نور = رساله‌ای در . . .

گویا ازشیخ عزیزنسفی [دانش پژوه] .

آغاز: شکروسپاس آفریدگاری راکه بکمال علم از راه محبت نور ارادت در اراضی بـاطن انسان‌که غیب‌انفس‌ماست بذرشجرهٔ انسانـی و بقدرت‌کرداری‌آن ...

14265 ـ **دانشگاه** ۴۶۵۰/۱۵ : با تاریخ **۱۲۲۶** دردفتر (۲۷۱ ـ ۲۹۱) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۹۵] .

نور

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت .

14266ـ **تهران** ، ادبیات ۲۶۷/۱۴ حکمت: نستعلیق **۱۳۰۷** ـ **۱۳۰۹** درسپاهان

[ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

نور الاسرار

از سید نور الاصفیاء اورنگ آبادی ، نگارندهٔ «نورالحساب : ۲۰۱» وجز آن . که بسال ۱۲۲۵ نگاشته است .

14267 ــ **آصفیه** ۱۴۵۱ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۶۳**، درفهرست دربخش مواعظ یادشده‌است [ف. آصفیه ۴ : ۶۴۰] .

رسالهٔ نورانیهٔ یوسفیه

از محمد حسین فرزند حاج ملاهادی سبزواری، بنام میرزا یوسف مستوفی‌الممالک ، دریکشنبهٔ ۲۹رمضان ۱۲۷۸ نگاشته است.

14268 ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۲۷: نستعلیق خود نگارنده، در یکشنبهٔ ۲۹ رمضان **۱۲۷۸**، [نسخه‌ها ۲ : ۸۲] .

نور الحدیقه = قرة العیون

ازسلامی‌خنجی،زاده در۹۲۹(کذا)که در ۹۹۹بهندرفته استودر۳۵سالگی‌آنرا در دکن نگاشته است .

14269 ــ **بادلیان H۴/۳**: نوشتهٔ میر محمد علی خنجی ، با تاریخ **۱۰۴۴** در دفتر همراه‌بانوارالقلوب: 9693» ازهمو. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۰] .

نورالدین

از نورالدین عبدالقادر حکیم ، که بگفتهٔ فهرست‌نگار رضویه شاید شیخ عبدالقادر صوفی بنام‌باشد. درتصوف‌ومراحل سلوك‌الی‌الله. **آغاز** حمدله .

14270 ــ **رضوی** ۲۸۷حکمت : نسخ تاریخ یاد نشده، وقف ابن‌خاتون در**۱۰۶۷** با خامهٔ‌کهنه‌ای‌نسخه بنور الدین عبدالقادر حکیم نسبت داده شده است. در میان افتادگی دارد ، ۲۶س [ف. رضوی ۱ : ۹۳] .

نورالعرفان

از شاه نعمت‌الله ولی (بنگرید : نوریه ، ازهمو درهمین بخش) .

14271 ــ **الهیات** ۵۷۳/۵د: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۱۳۰پ ــ ۱۵۱ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۳۳] .

نورعلی نور

از میرزا ابوالقاسم ذهبی شیرازی، که یاد او در «تباشیرالحکمه:۱۰۷۲»گذشت. گفتاری است عرفانی در پاسخ هفت پرسش فرزندش جلال‌الدین محمد مجدالاشراف وهشت پرسش میرزا عبدالکریم . که در ۱۳۲۲ بچاپ سنگ رسیده است.

بنگرید : ف. مشار : ۸۳۰.

14272 ــ**دانشگاه**۳۵۷۶/۷: نستعلیق حاج سید محسن موسوی سپاهانی **۱۳۰۳** در تبریز (۱۱۶پ ــ ۱۹۴پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۴] .

نورعلی نور

از پیر جمال اردستانی اصفهانی ، که یاد او در «تنبیه‌العارفین:۱۰۹۹» گذشت. گفتاری است عرفانی دردوبخش. **آغاز:** روی‌فی‌الخبر عن رسول‌الله(ص) انه‌قال‌اول‌ماخلق‌الله‌العقل ... ترجمه:اول‌آنچه خدا آفریده عقل‌بود.

14273 ــ **مجلس**۱۱۳۲: نستعلیق علی اشرف فرزندعلی، در**۱۲۳۵**، پیوستهٔ «کلیات» اوست [ف. مجلس ۳ : ۵۴۱] .

نور العلوم

ازابوالحسن خرقانی، که یاد اودر «توبه

۱۱۰۱» گذشت. درده‌باب: باب یکم درسئوال وجواب دوم دروعظ. . . باب دهم درکرامات ولی. اخیراً دراتحاد جماهیرشوروی چاپ شده است .

14274ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹/۱ Or : نوشتهٔ محمود فرزند علی فرزند سلمه ، ذیقعدهٔ **۶۹۸** . **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۶] .

نور القلوب

ازسیدنورالاصفیاء، نگارندهٔ «نورالحساب ۲۰۱» و جزآن .

14275ـ **آصفیه**۱۳۴۱تصوف: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۲۰۴] .

نورنامه

ناشناخته. درفهرست سرفرازعلی دربخش تصوف یاد شده است (بنگرید : نورنامه ، در بخش سیراز همین دستك) .

14276ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۱قف۱۱۴: نوشتهٔ حسین‌خان فرزندکمال‌خان جلال‌آبادی، در**۱۱۵۰**، ۲۷ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۵] .

نور وحدت

ازخواجه‌عبدالله حورا ، متخلص به‌مغربی نقشبندی ، بسال ۱۰۵۳ نگاشته و در هامش « عوارف المعارف » بسال ۱۲۸۳ و ۱۳۱۸ چاپ‌شده است. **آغاز:** این‌رساله‌ایست مشهور به‌نور وحدت من‌تصانیف خواجه... شب جمعهٔ مبارك درعرش‌خواجه بهاءالحق‌والملة والدین المعروف بنقشبندی . سیم ربیع الاول ۱۱۵۳ اتفاق شروع دراظهاراین اسرارشد الحمدلله‌که حقیقت ازآفتاب روشنتراست وجمال وحدت .

بنگرید : ف. مشار : ۸۳۱.

14277ـ **دانشگاه**۲/۳۸۳۷: نستعلیق هدایةالله همدانی، سدهٔ **۱۲-۱۳** (۱۸ر-۲۴ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۲۱].

14278ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶، ۲۹۷ نور - ۵۵، ۲۹۷ حج: ش۷ دفتری ازسدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۱۰** دردفتر. **آغاز :** الحمدلله... (بمانندنمونه) درفهرست‌ازنگارنده نام‌برده‌نشده، ۸گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۲۱] .

14279ـ **مجلس** ۱/ ۲۴۳۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۸۶** (ص۱-۱۱) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۰] .

14280ـ **تهران**، حسن سادات‌ناصری ۳مج: شکسته نستعلیق میرزا محمد فرزندمیرزا علی، **۱۲۹۴** گویابرای‌چاپ[نسخه‌ها۶: ۶۹۷]

14281ـ**دانشگاه**۵/۴۷۶۱: نستعلیق شکرالله فرزند محمد باقر طباطبایی بیدگلی ، **۱۲۹۶-۱۳۰۱** (۱۸۷ - ۲۰۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۰] .

14282ـ**دانشگاه**۴/۴۱۱۰: نستعلیق حسین علی فرزند محمد **۱۳۱۷** (ص ۱۷۹ - ۲۱۷) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۰] .

نور الهدایه

از نورالدین جعفر. **آغاز:** حمد مرالله‌را عزاسمه که اصفیاء و اولیاء واحباء و اخلا بنور هدایت او .

14283ـ **قاهره**، دارالکتب۸مجامیع فارسی: تعلیق زیبا، بی‌تاریخ(گ۱۰۹-۱۱۳) ۱۹س [ف. مخطوطات ۲: ۲۲۵] .

نور هدایت

از فتحعلی‌گردی، شایدگردیزی نگارندهٔ «ابطال‌الباطل: ۱۰۱۸» وجزآن باشد .

14284 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲قف ۵ : تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده (ص ۶۷ ـ ۷۰) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۴۵] .

نورالهدایه ومصدر الولایه

از نجیب‌الدین رضا تبریزی ، که یاد او در «اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۸» گذشت . دریك مقدمه درسبب نگارش و هفت اصل و هر اصل درچند فصل: اصل ۱ ـ چگونگی آفرینش ۲ ـ طبقات علم و علما ۳ ـ عجز معرفت ذات خدا ۴ ـ اصول دین، ده‌فصل ۵ ـ صراط مستقیم ۶ ـ فرق مذاهب باطله وحقه ۷ ـ امور علمی و عملی و ذوقی و شهودی ، بیست و هشت فصل . خاتمه درذکر ارشاد ومشایخ نگارنده. **آغاز:** الحمدلله الذی وهبنا افضل النعم . . . اما بعد عزیزی از این ناچیز مجذوب طلب دیباجهٔ دیگر نمود... بسمله. بنام مستجمع جمیع کمالات قدیم... امابعد این کلماتیست برطریق اختصار که فقیر...

14285 ـ مجلس ۴۹۷۸ : نستعلیق شکستهٔ حاجی محمدآب زرشکی، **۱۲۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، در پایان نسخه سرگذشت علیخان قراگزلو آمده، ۱۸۰ گ ۱۷س [رؤیت].

14286 ـ رضوی ۲۸۷ اخلاق(۸۵۶۷): نستعلیق **۱۲۱۵** آغاز برابر نمونه ، ۲۰۴ گ ۱۷س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۰] .

14287 ـ مجلس ۶۷۵: نستعلیق **۱۲۳۰** آغاز برابر نمونه، ۱۹۲ گ ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۴۲۷].

نوریه

ازپرویز سلماسی، نگارندهٔ «جواهرالکلام ۱۱۱۹» و جزآن . گزارشی است عرفانی بر برخی از شعرهای «مرآت العارفین: ۱۳۷۲» میرزا ابوالقاسم ذهبی شیرازی. **آغاز:** حمدله والصلاة والسلام .

14288 ـ رضوی ۶۲۰ ادبیات(۹۳۳۵): نستعلیق داروغة الفقر **۱۳۰۳**، نویسندهٔ شماره ۶۱۹ رضوی، آغاز برابر نمونه، ۳۵ گ ۲۳س [ف. رضوی ۷ : ۵۶۲] .

14289 ـ رضوی ۶۱۹ ادبیات(۹۲۷۹): نسخ ونستعلیق اسماعیل راثی مدعو به داروغة‌الفقر ۱۶ ج ۱/**۱۳۲۹**، ۳۴ گ ۲۳س [ف. رضوی ۷ : ۵۶۲] .

نوریه

ازپیر کیاعلاء الدین، بخواهش شیخ‌اسحاق که به‌مکه میرفت، در هشت باب: ۱ ـ تفاوت مراتب سالکان ۲ ـ اطواروانوارسبعه ۳ ـ مراتب عوالم کلیه ۴ ـ سیرسالکان درعوالم‌کلیه ۵ ـ رؤیا و مکاشفات ومشاهدات و معاینات ۶ ـ مراتب تجلیات ۷ ـ کیفیت عالم مثال وحقیقت ۸ ـ کیفیت‌لباس‌سیاه. **آغاز:** الحمدلله حمدالشاکرین وصلی‌الله علی... اما بعد ، چون برادر حقیقی قدوة المرشدین شیخ اسحاق .

14290 ـ دانشگاه ۱۹۹۷/۳۲: نستعلیق باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۹۰پ ـ ۹۶پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۱۳] .

نوریه = طریق خواجگان = طریق واجب درمعنی حضور = سررشته

ازعبدالرحمان جامی، نگارندهٔ «تهلیلیه: ۳۶» وجزآن. درطریق‌واجب درمعنی‌حضور» **آغاز:** سررشتهٔ دولت ای‌برادر بکف‌آر ـ وین عمرگرامی بخسارت مگذار... بدان . . . که حاصل طریقهٔ خواجهٔ بزرگوار وخلفای ایشان بعداز تصحیح عقیده... حضور است .

14291 ـ دهلی نو ۵۰۴/۳ (۱۸۱) :

با تاریخ ۹۷۰ در «کلیات» او ، فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها: ۱۶۳] .

14292ـ قاهره ، دارالکتب ۴۵۵ مجامیع طلعت: زین‌العابدین ۹۹۶ (گ۴ـ۶) آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «نوریه» یاد شده است [مخطوطات ۱ : ۲۷۶] .

14293ـ مجلس ۳۴۵۶/۴: سدهٔ ۱۲ (ص ۶۲ ـ ۶۵) در فهرست بنام «سررشته = طریق خواجگان» یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۷] .

14294ـ دانشگاه ۸۶۷/۱۸۵: نستعلیق تاریخ یادنشده (۲۵۴ر ـ ۲۵۶پ)، درفهرست بنام « طریق واجب در معنی حضور» یاد شده، آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۳: ۴۷۳] .

14295 ـ رضوی ۱۰۸/۴ اخلاق (۳۵۱۴): تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام «نامه» درسیروسلوك یادشده [ف. رضوی ۶ : ۳۹۵] .

14296ـ 98ـ قاهره، دارالکتب ۱۴ و ۲۵ مجامیع فارسی طلعت ، و ۹۳۹مجامیع طلعت : سه نسخه بی‌تاریخ ، آغاز برابرنمونه درفهرست‌بنام«نوریه» یادشده‌است [مخطوطات ۱ : ۲۷۶] .

نوریه = انوار

از سید محمد نوربخش، یامیرسیدعلی، در ص۱۰۵۲ گذشت .

نوریه

از نورعلیشاه، که یاداو در «آیت النور: ۱۰۱۶» گذشت .

14299ـ تهران ، ادبیات ۲۴۰/۱ حکمت: شکسته‌نستعلیق علی‌محمد فرزندحاجی محمدعلی، ۱۲۸۹ ، همراه «منطق منظوم» از همو [ف. ادبیات ۲ : ۵۳] .

نوریه

ازمیرسیدعلی‌همدانی، که یاداو در«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. آغاز: حامداللّه‌تعالی مصلیا علی محمد... حضرت سید علی همدانی ره بخط شریف خویش دربعضی ازمصنفات‌خود چنین نوشته‌اند : که هریك از مشایخ را قدس سرهم طریقه‌ای باشد در سلوك ولیکن طریقهٔ مشایخ‌آن است.

14300ـ ملك ۴۲۷۴/۱۱ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ (۵۹ر ـ ۶۰پ)، زرین، همراه ۲۴گفتار دیگرکه ازودانسته‌شده‌است [رؤیت].

نوریه

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در « تفسیر آیت‌کل شیئٌ هالك : ۲۵» گذشت . به نثر و نظم ، که در جلد یکم مجموعه رساله‌های او (ص۶۷ـ۷۰) بکوشش دکتر نوربخش‌چاپ‌شده است. واین‌جز «جامع الانوار: ۱۱۱۰»اوست. آغاز: الحمدلله والصلاةوالسلام علی رسول‌الله ص. قال‌الرسول:اللهم‌اجعلنی نوراً . مراد از نور مشاهدهٔ ذات حق است، و نورحقیقی عین‌او

بنگرید ـ ف. مشار : ۸۳۱ .

14301ـ سنا ۳۷۲/۲۰ : نستعلیق ، باتاریخ ۱۰۶۶ درشماره‌های پس وپیش‌آن در مجموعه ۸۶ رسالهٔ او [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۲] .

14302ـ ملك ۴۲۶۲/۴۹ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد۱۱۰۹ شمارهٔ ۴۹ مجموعهٔ رسایل او (۲۹۹ پ ـ ۳۰۱ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14303ـ مجلس۳۰۶۷/۱۸: شکسته نستعلیق خوش۱۲۶۵ (ص۱۱۱ـ۱۱۲)، آغاز برابرنمونه، همراه ۹۱گفتار دیگراز همو که ۲ شمارهٔ آن مکرر است [ف . مجلس ۱۰ : ۵۹۱] .

نوریه = جامع الانوار

از شاه نعمت‌الله، که درص ۱۱۱۰ گذشت.

نوریهٔ مثالیه = مثالیه

از بهاء الدین لاهیجی . بنگرید: محبوب القلوب، در بخش ملل و نحل .

نهایه

ازطوسی، نصرالله طرازی می‌افزاید گویا خواجه نصیرالدین طوسی ، درگذشتهٔ ۶۷۲ .

14304ـ قاهره ، دارالکتب ۴۷۱۳ س : نوشتهٔ ۱۷ محرم ۱۰۰۹ (در پایان جلد یکم)، آغازوانجام افتاده [ف. مخطوطات ۲ : ۵۹] .

نهایت نامه

از حروفیان ، که بکوشش کلمنت هوارت Cl·Huart ودکتر رضاتوفیق بسال۱۹۰۹م‌در مجموعه‌رساله‌های‌حروفیان‌درلیدن‌چاپ‌شده‌است

بنگرید : ف. مشار : ۱۶۱۲ ــ لغت‌نامه (حروفیان): ۴۸۴ .

14305ـ ساری، طاهر شهاب ۲مج : نونویس، همراه‌چندگفتارازحروفیان [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۰] .

نه‌بطن = نه بطون

ناشناخته .

14306ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۴: تاریخ ونشانی بیشتریاد نشده (س۱۹ ۲۰) [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۴۵] .

نیاز نامه

از ملا محمد جعفر کاشانی نعمت اللهی .

آغاز: الحمدلله الذی هدانالهذاوماکنالنهتدی ...وبعد ، چون‌این‌بندهٔ گمنام امیدوار برحمت الهی تراب اقدام فقرا .

14307ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۰۵۴ : علی فرزند حسین خاموش، ۲۵رمضان ۱۳۴۵ ۷۸گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

نیت = رساله در. . .

از قطب‌الاقطاب محمد چشتی، که یاد او در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت .

14308ـ بنگال ، آسیایی ۱۳/۲۲ bO(۱۱۰۹): تاریخ‌یادنشده، همراه۴۰گفتار دیگرازهمو [ف. بنگال : ۱۷۰] .

نی نامه

ازعبدالرحمان جامی‌که یاداودر «تهلیلیه ۳۶» گذشت. به‌نظم ونثر ، درگزارش دو بیت سر آغاز مثنوی ، که (تحفهٔ حضرت من خص بالمواهب العلیه) کـرده ، ویکبار در هامش «اشعة اللمعات» او در ۱۳۵۳ و سپس بکوشش استاد خلیل همراه «نی‌نامه‌»ی یعقوب چرخی درکابل ۱۳۷۷ چاپ شده است.

بنگرید : ف. مشار: ۱۶۱۸ ــ پیشگفتار چاپ کابل .

14309ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۸۲: نستعلیق زیبای‌روزگاراو . درمجموعهٔ‌نوشته‌های او۸۸۱ [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

14310 ــ ملك ۴۷۹۵/۷ : نستعلیق نزدیك۸۹۵، در«کلیات» او(۳۲۷ر-۳۲۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14311ـ تهران، اصغرمهدوی ۶۸: نستعلیق سدهٔ ۹ ـ ۱۰ در پایان « کلیات » او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

14312ـ ایاصوفیا ۴۲۰۹: درکلیات او سدهٔ ۹ـ۱۰، فیلم‌آن در دانشگاه ش۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۱] .

14313 ــ ملك ۴۰۵۶/۲۰: نستعلیق سدهٔ ۱۰ باتاریخ ۹۴۰ دردفتر (۲۶۱ر-۲۶۴

ب) آغاز برابر نمونه ، درنسخه از نگارنده نام‌برده نشده است [رؤیت] .

14314_ دهلی‌نو ۵۰۴/۹(۱۸۱) : در «کلیات» او مؤرخ **۹۷۰** ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

14315_ سنا ۳۶۶/۲ (۱۴۱۹۶) : رجب **۹۸۱** در ابرقوه [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۳] .

14316_ ملك ۵۶۸۵/۵: نستعلیق با تاریخ رجب**۹۹۷** دردفتر (۱۴ر–۱۵پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14317_دانشگاه۲۹۵۸/۹: نستعلیق باتاریخ **۹۹۷** دردفتر (ص ۱۷۷–۱۸۲) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۵] .

14318_ دانشگاه ۱۴۴۲/۲ : نسخ سدهٔ**۱۰** گویا**۹۸۵**، تنها سه‌صفحهٔ پایان‌را دارد [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۸] .

14319_ تهران،ادبیات۲۶۵ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین [ف. ادبیات ۲: ۷۱].

14320_ ملك ۵۰۵۹/۴ : نستعلیق محمدرضا جرفادقانی، **۱۰۰۷**، در«کلیات» او (۴۳۱پ – ۴۳۴ر درمتن) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14321 _ بادلیان ۲۸۲۷/۴۵ : در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱** – **۱۰۲۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۰ است [فیلمها ۱ : ۵۷۲] .

14322 _ ملك ۵۵۴/۱ : نستعلیق نورالدین‌محمدجیلانی باتاریخ**۱۰۵۳**-**۱۰۷۹** دردفتر(ص۴–۱۴) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

14323_ دانشگاه۳۱۷۷/۹: نستعلیق **۱۰۶۶** (ص۱۰۵–۱۴۴) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۴۴] .

14324 _ رضوی ۹۵۲/۲ ادبیات (۵۹۴۱): نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۸۲] .

14325_ نجف، امیرالمؤمنین ۵۹۷مج: نستعلیق خوب سدهٔ**۱۱** [یادداشتهای سید عبدـ العزیز طباطبایی].

14326 _ تهران ، ادبیات ۳۰۷/۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۱**–**۱۲** [ف. ادبیات۲: ۵۹] .

14327_نجف، امیرالمؤمنین۱۴۳۱مج: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲** ، ۱۲ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

14328_ الهیات ۸۱۱/۳د: نستعلیق محمدکاظم فرزنـد محمد نصیر هزار جریبی ، **۱۲۲۲** – **۱۲۲۷** (۵۶ر–۵۷پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۰۹] .

14329_ قاهره، دارالکتب ۴۲تصوف فارسی‌طلعت: رمضان **۱۲۳۳**، آغازبرابر نمونه [ف. مخطوطات ۱:۲۱۱] .

14330_دانشگاه۳۹۲۴/۳: نستعلیق ۱۰ ذیحجه‌گویا **۱۲۴۷** (۴۲پ–۴۸پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۱۴] .

14331 _ رضوی ۹۴۵/۳ ادبیات (۴۸۶۶) : نستعلیق **۱۲۵۰** (ص ۲۲۰–۲۲۷ هامش)آغازبرابرنمونه[ف. رضوی۷:۷۶۷].

14332_ ملك ۶۱۸۶/۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه. بامهر مؤرخ ۱۲۵۲ [رؤیت] .

14333_ رضوی ۹۴۳/۲ ادبیات (۴۸۴۹): نسخ خوش سدهٔ**۱۳**، (ص۷۸–۸۸) آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷:۷۶۳] .

14334_ ملك ۵۶۴/۲: نوشتهٔ رجب **۱۲۷۹** (ص ۱۷ – ۱۹) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14335_ دانشگاه ۲۱۴۲: نستعلیق

استاد میرعلی خوشنویس ، تاریخ یادنشده ، زرین، باچاپی دگرگونیهادارد، ۱۱گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۹ : ۷۸۰] .

14336ـ دانشگاه۸۶۷/۱۵: نستعلیق تاریخ‌یادنشده (۲۴۶ر–۲۵۰ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۴۵۴] .

14337 موزهٔ‌بریتانیا۲۶۲۹۴/۱۳ باعنوان «نای و نی» . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۴۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۶۰۳] .

14338-41ـ قاهره، دارالکتب ۱ و ۱۴ و ۲۳ و ۴۵۵ مجامیع طلعت: چهارنسخه تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱ : ۲۱۱].

نی‌نامه

ناشناخته .

14342ـ نجف، سید محسن حکیم ۹/ ۹۵۹ : نوشتهٔ نصرالله فرزند حاجی هاشم ، **۱۲۶۸**، ۳گ[یادداشتهای‌سیداحمداشکوری].

14343ـ ملك ۵۳۶۷/۱ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ**۱۳** (۱ر–۳ر) به‌نظم ونثر. **آغاز:** یامن‌لارب غیره‌ولااله‌سواه... نی‌عشق‌ترا بریده بادا همه عمر... این‌کلمه چندیست‌که برحسب اشارت خدمت‌امارت خدمت امارت‌مآلی‌سیادت [رؤیت] .

14344ـ تهران ، آقای افشار یزدی ۱۹مج: فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

14345ـقاهره، دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نسخهٔ ملك درفهرست‌ازآن جامی یادشده [مخطوطات ۱ : ۲۱۲].

و

واجبیه

14346ـ بنگاله، آسیایی۷۱/۴ aO (۵۱۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، همراه ۹ گفتار دیگر که گویا همه از شاه نعمت‌الله ولی باشند [ف. بنگال : ۱۴۷] .

واردات = رسالهٔ . . .

ازخواجه‌عبدالله‌انصاری،که‌یاداودر«الهی نامه : ۱۰۴۸» گذشت . **آغاز:** حمدله. صلاة بدانکه اول چیزی کـه بر سالك واجب است اعتقاد براماما‌ن واوتاد ایشان است .

14347ـ شهید علی‌پاشا۱۳۸۳/۲: باتاریخ**۹۰۶** دردفتر (گ۵۲–۶۱). فیلم‌آن دردانشگاه ش۶۱۷ هست [فیلمها : ۵۱۳] .

16348 ـ مجلس ۵۱۳۸/۱۲۵ : نستعلیق باتاریخ**۱۰۲۴–۱۰۵۷** درجنگ ابن خاتون (گ ۵۰۱ ـ ۵۰۳) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14349 ـ رضوی ۹۵۳/۱ ادبیات (۵۹۴۲): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۸۴] .

14350ـمجلس۱۹/۲ نجم(۳۹۴۸۱): سدهٔ**۱۳**، [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۱۹ هست [فیلمها : ۷۲۴] .

واردات

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت. به‌نثرونظم وعنوانهای ای‌عزیز، ای عزیز ، بروش مناجات و خطاب احوال منازل وآداب سلوك را آورده و درآن ازخود بهمدانی یادکرده است . **آغاز :** رب

اشرح لی‌صدری. . . ای مرهم جراحت هر دل ریشی ، وای مونس و راحت هر درویشی ، ای کرمت دستگیر هر بیچاره .

14351ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۵۴ مجامیع طلعت: نوشتۀ **۹۰۳** (گ ۶۷–۷۳) ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲:۲۳۳] .

14352ـ **ملك** ۴۲۵۰/۱۷ : نستعلیق ابوذر فرزندعبدالله سبزواری، درمشهدخراسان **۹۰۷** (۳۳۳پ ـ ۳۳۹پ) آغاز برابر نمونه همراه ۲۷گفتار دیگر منسوب بهمو [رؤیت].

14353ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۷: نسخ و نستعلیق **۹۱۱-۹۱۲** (درش ۳ و ۸) (۴۱۳ – ۴۲۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۱] .

14354ـ **تهران**، ملی ۲۷/۷۲۷ف : نستعلیق دیزگویا سدۀ **۱۰**، (ص ۳۷۹–۳۸۷) آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۲:۲۴۹] .

14355 ـ **بادلیان** ۱۰/۲۸۲۷ : در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱-۱۰۲۳** درلاهور. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۱] .

14336ـ **ملك**۴۳۷۹: نستعلیق**۱۰۵۶** (درش۱) شمارۀ ۹ دفتر (۱۷۳ پ ـ ۱۷۷ ر متن وهامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

14357ـ**دانشگاه**۳۹۱۵/۷۵: نستعلیق ع۲/**۱۰۶۴** (ص ۲۷۸ ـ ۳۰۱) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۵] .

14358ـ **ملك** ۴۲۷۵/۲۲ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبـادی **۱۰۸۱** (۹۱ ر ـ ۹۶ پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14359ـ **ملك** ۴۲۷۴/۱۷ : نستعلیق هندی سدۀ**۱۱** (۹۸پ ـ ۱۰۲ر)، آغاز برابر نمونه، همراه ۲۴گفتار که ازاو دانسته شده ، زدین [رؤیت] .

14360ـ**رضوی**۲۸۹اخلاق(۸۴۲۵): نستعلیق، میرزا آقا سلماسی ، **۱۲۹۸** ، ۵ گ ۱۷س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۲] .

14361ـ **رضوی**۲۸۸اخلاق(۹۵۹): نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۹ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۱] .

واردات

از محمد فرزند عماد اکرم شاه سنجانی، درتصوف وسلوك. **آغاز:** اعوذ باللهوتوکلت‌علی الله وافوض امری الی‌الله .

14362ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۷ م تصوف فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ، ۲۳۸گ ۱۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۳] .

واردات

ازنوربخش، دربخش‌منظومه‌ها خواهدآمد

واقعات انوری و مکاشفات

ناشناخته .

14363ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۹: نوشتۀ شاه متوالی عاجز ، در **۱۱۰۴** ۳۱۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۴۵] .

والدیه = معرفت

از خواجه احرار، در ص۱۳۹۷ گذشت .

وجدانیات و ذوقیات

از محمد دهدار ، که یاد او در «الف انسانیت : ۳» گذشت. بیشتربشیوۀ پرسش، در بارۀ این‌که مدرك بادراك عقل‌آیا مطابق واقع است یامطابق ادراك عقل. **آغاز:** حمدوسپاس مرخداوندی‌راکه نهال وجود عالم بمیوۀوجود انسانی... امابعد، برپژوهندگان دانش هویدا است .

14364ـ دانشگاه۳/۴۷۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ ع۱/**۱۰۷۷** دردفتر (س ۳۹ ۴۵) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۲] .

14365ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۱۲مج: نسخ سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۵** در دفتر (س۱۲۹ـ۱۳۴) آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای دیباجی] .

14366ـ **الهیات** ۱۹۲/۱۰د: نستعلیق محمد مهدی باتاریخ **۱۰۹۶ـ۱۰۹۷** در دفتر (۱۸۸پ ـ ۱۹۴ر) [ف. الهیات ۱:۲۵۸].

14367ـ **نجف**، شیخ‌آقابزرگ‌تهرانی ۳۷/ مج : نوشتهٔ علینقی منزوی ، ۲۹ رمضان **۱۳۶۵** درمشهد ضمن مجموعه رساله‌های اوکه برخی ازآنها بخامهٔ صاحب ذریعه‌است. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۹۸۶ هست [فیلمها : ۷۵۳] .

14368ـ **رضوی** ۷۱۰حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۵ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۴ : ۱۴۸] .

14369ـ **بادلیان**، آکسفورد۷/۹۴ : فیلم‌آن دردانشگاه ۱۱۴۲ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۷] .

وجود

از عزیز نسفی، که یاد او در «آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . باعنوانهای فصل ، ای‌درویش. **آغاز:** بدانکه معرفت وجودمطلق بدیهی است، ودانستن‌آن محتاج بحدوتعریف نیست بجهت‌آنکه .

14370ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۴: نستعلیق محمدجواد فرزند محمدحسین طبیب تهرانی ، نجم‌الحکما، **۱۳۱۴** (۱۹پ ـ ۳۶پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

وجود = هستی

ازهمان‌عزیز نسفی که‌دربالا یادشد. **آغاز:** حمدله. امابعد، این نور نامحدود ونامتناهی.

14371ـ **دانشگاه**۱۴/۴۰۵: نستعلیق احمد بیوك‌آبادی همدانی، **۱۲۸۳**، (۱۲۲پ ۱۲۳پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۴۶] .

وجودیه

از فریدالدین عطار نیشابوری [سرفراز علی رضوی] .

14372ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق۱۰: نوشتهٔ**۱۳۱۲** (س۱۹۲) [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۶] .

14373ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف۱۶ : تاریخ یادنشده (س ۲۳ ــ ۳۰) [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۶] .

وجودیه = وجود مطلق

از میرسیدعلی همدانی‌که یاد اودر «آداب وسیر : ۱۰۰۹» گذشت. **آغاز ۱):** حمد بی‌ـ غایت‌آن قادر حکیم راکه آثار صبح جهان از قعرچاه ظلمت آباد عدم. **آغاز ۲):** بدان ای عزیزکه نزد اهل کشف وشهود و تحقیق وجود را من‌حیث هوهو یعنی مطلق اعم.

بنگرید : مجلهٔ یغما ش۸س ۴ .

14374 ـ **دانشگاه** ۱۰۱۵/۴۵ : با تاریخ**۹۱۳** دردفتر (۷۴پ)، آغازبرابرنمونهٔ ۲ [ف. دانشگاه ۳ : ۵۱۵ و ۱ : ۲۰۱].

14375ـ **مجلس** ۳۶۶۰/۱۰ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۱۷** (س۱۰۷ـ۱۲۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

14376ـ **ملك** ۴۰۵۶/۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، باتاریخ **۹۴۰** در دفتر (۲۶۵ ر ـ ۲۶۶پ) آغازبرابر نمونهٔ۱درنسخه ازنگارنده

نام‌برده نشده است [رؤیت] .

14377ـ دانشگاه ۱۶/۱۰۸۸: نستعلیق **۱۱۹۸** (۵۱ر ـ ۵۲ر)، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. دانشگاه ۳ : ۵۱۵] .

14378ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۲۶۷**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، زرین، درفهرست بعنوان «رساله درتحقیق وجود» آمده [مخطوطات ۱ : ۲۱۳] .

14379ـ **حقوق** ۲/۱۹۹ج: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۳پ ـ ۲۶ر)، آغازبرابر نمونهٔ۲ [ف. حقوق : ۲۲۳] .

وجود

از شاه نعمت‌الله ولی ، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئٌ هالك: ۲۵» گذشت. به نثرونظم و این جز «وصول» او وجز «وجودیهٔ» اوست که در (ص ۲۹۳) مجموعه رساله‌های او چاپ افست شده است. **آغاز:** الحمدلله علی افاضة ـ الوجود فی عالم الغیب والشهود، و صلی الله ... بیت: نکته‌دروجود خواهم گفت ـ درمعنی لطیف خواهم سفت .

14380ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۶ : نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غـرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌دیوان) شمارهٔ ۱۶ کلیات او(۱۱۶ ر ـ ۱۱۷پ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

14381 ـ **ملك** ۴۲۶۲/۳۱: نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۳۱ مجموعهٔ رسایل او (۱۱۲ر ـ ۱۱۳ پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14382ـ **ملك** ۴۱۸۴/۱۹ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۱۴۸پ ـ ۱۵۰ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

14383ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۵۱: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵**(ص ۱۸۴ ـ ۱۸۵)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «رساله درتحقیق وجود» یادشده [ف. مجلس ۱۰ : ۵۹۹] .

وجود

ازشاه نعمت‌الله ولی، که دربالایاد ازاوشد . به‌نثر ونظم عرفانی، که در (ص ۲۹۳ ـ ۲۹۴) چاپ افست مجموعه رساله‌های اوبچاپ رسیده است. **آغاز :** وجود من حیث هوهو غیروجود ذهنی وخارجی است ، بلکه هر واحدی نوعی از انواع وجودند .

14384ـ **سنا** ۳۷۲/۱۷ : نستعلیق محمد مظفرفرزند محمد حکیم ، **۱۰۸۴**، همین نسخه درمجموعه رساله‌های او چاپ افست‌شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۰] .

14385ـ **ملك** ۴۲۶۲/۴۲ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش محمد**۱۱۰۹** شمارهٔ ۴۲ مجموعهٔ رسایل او (۲۶۱ر ـ ۲۶۲پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14386ـ **دانشگاه** ۲۶۱۸/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** آغاز برابر نمونه، شاید از شاه نعمت‌الله باشد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

14387ـ **ملك** ۴۱۸۴/۳۰ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۲۹پ ـ ۲۳۱پ) آغازبرابرنمونه [رؤیت].

14388ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۶۹: شکسته نستعلیق**۱۲۶۵** (ص ۲۶۴ ـ ۲۶۵)، آغازبرابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو[ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۴] .

وجودیه = روحید

از همان شاه‌نعمت‌الله که دربالاازاویادشد . درآغاز نسخهٔ مجلس‌بنام وجودیه ودرپایان‌آن روحیه نامیده‌شده‌است. **آغاز:** الصورةالنوعیة الانسانیة .

14389ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۸۲: شکسته

نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۳۷۸-۳۷۹)، همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰:۶۰۸] .

وجود

ازهمان شاه نعمت‌الله‌ولی، شایدیکی ازآن‌دو گفتار باشد که دربالا یادشده.

14390**- تهران**، دردست کتابفروشی ۱۷ مج : از سدهٔ **۱۰** ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۴۹۷ هست[یادداشتهای آقای دانش‌پژوه].

14391**- سنا** ۳۷۲/۵۲: نوشتهٔ ج۲/ **۱۰۷۴**، همراه ۸۵ گفتاردیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۳] .

14392**- سنا** ۳۷۲/۸۱ : نستعلیق یکشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۰۸۴** ، همراه ۸۵ گفتار دیگر ازو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۵] .

14393 **- ملك** ۵۱۸/۸ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، در**۱۲۹۸** (ص۵۵-۵۷) همراه «اصول: 9586»او[ف. ملك، مجموعه‌ها ۵۳] .

14394**- دانشگاه** ۲۸۳۱/۱۶ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۲۴۴ - ۲۴۶)، همراه «اصول : 9587» [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۷۲] .

14395**- پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۲: تاریخ یادنشده، ص۴۹۹ [مخطوطات، سرفرازعلی : ۴۶] .

وجود = ماهیت ووجود مطلق

ازشاه نعمت‌الله، درص ۱۳۵۷ گذشت.

وجود العاشقین = عشقیه

از سیدمحمد گیسودراز، نگارندهٔ «آداب سلوك : ۱۰۱۱» وجزآن .

14396**- پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۹ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، در**۱۱۰۴** [مخطوطات، سرفرازعلی :۴۵] .

14397**- پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ۱۸ : نوشتهٔ محمد بهادرخان، در**۱۱۸۳** (ص۱-۱۳) [مخطوطات، سرفرازعلی :۴۵].

14398**- آصفیه** ۶۰۰ تصوف‌م: تاریخ یادنشده، ۱۳ص ۱۵س [ف. آصفیه ۱:۳۵۷].

14399**- پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق‌ف۹۷ : تاریخ یاد نشده، ۱۴ص .

14400**- پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ف۶: تاریخ یاد نشده (ص۱۵۷-۱۷۷).

14401**- پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق۱۳: تاریخ یادنشده، ۱۰۶ص .

14402**- پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق‌ف۱۶: (ص ۱-) [مخطوطات، سرفراز علی‌رضوی : ۴۵] .

14403 **- بنگال**، ایشیاتك ۲۱۵ E (۱۴۶۲): شکسته، تاریخ یادنشده .

14404**- بنگال**، ایشیاتك ۲۱۶ E (۱۴۶۸) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۶۲] .

وجود العاشقین

ناشناخته. به‌نثر. شاید باگفتارپیشین‌یکی باشد. **آغاز:** سپاس بیحد و ستایش بیعد .

14405 **- موزهٔ بریتانیا** ۱۸/ Or ۱۱۳۱۰: باتاریخ**۱۰۸۵** دردفتر (۱۷۱ پ ۱۸۴ ر) آغاز برابر نمونه . **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۲۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۰] .

14406**- بنگاله**، آسیایی ۲/۱ CO (۷۲۳): تاریخ‌وآغازنسخه‌یادنشده [ف. بنگال ۱۷۳] .

14407**- بنگال** ، آسیایی ۳۲/۱ O (۹۶۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۸] .

14408 **- قاهره** ، دارالکتب ۲۰/۵

مجامیع ترکی : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۴] .

وجود

دربخش حکمت ص۸۶۲ ـ ۸۶۳ گذشت.

وجهیه = تفسیر آیت کل‌شیئ هالك

وجیزه

ازپرویزسلماسی ذهبی، نگارندهٔ «جواهر الکلام:۱۱۱۹» وجزآن. گفتاریست درآداب وسلوك مشی طریقهٔ ذهبیه ، که حبیب‌الله فرزند اسدالله فرزند امیراصلان دنبلی بصدد ترتیب و تحریرآن افتاده ودیباجه درآغاز آن گذارده است [دیباجه] .

14409 **ـ دانشگاه** ۳۳۱۹ : نستعلیق شکرالله فرزندمحمود، سدهٔ**۱۴**، آغازدردیباجه افتاده است، ۶۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۴] .

وحدت حقیقیه و نسبیه

دودائرهٔ عرفانی‌دارد و دوفصل. **آغاز :** الحمدلله الـذی تحیر فی بحـار عظمته ارواح الواجدین ، و تعطر بنفحات القدسیة انفاس ـ الواصلین ... اعلموا اخوانی ان‌الحق معلوم و الخلق موهوم. چون وجود واجب .

14410**ـ دانشگاه** ۳۲۹۹/۹: ازسدهٔ **۸ـ۹**، باتاریخ تولد **۸۱۸-۸۳۱** (ص ۱۲۹ـ ۱۴۱) نسخهٔ پاکیزه‌ایست ، همراه چند گفتار ازشاه نعمت‌الله [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۷۹] .

وحدت و توحید = رساله در. . .

منسوب به‌خواجه باقی‌بالله نقشبندی(بنگرید پرده برانداخت : ۱۰۷۰) . **آغاز:** الحمدلله که حقیقت ازآفتاب روشنتر است (بنگرید : نور وحدت: ۱۴۷۲ خواجه حودا) .

14411**ـ قاهره**، دارالکتب۴ مجامیع فارسی طلعت : بی‌تاریخ (گ ۱۹۵ ـ ۲۰۵) [مخطوطات ۱ : ۲۶۱] .

وحدت وجود

ازعزیز نسفی، که یاداو در « آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹» گذشت . باعنوانهای : فصل ای درویش . درپایان از «رسالهٔ‌معاد:۱۳۹۲» خود یادکرده است. **آغاز:** ای‌درویش بدانکه اهل وحدت دو طایفه‌اند : یکی اصحاب نار و یکی اصحاب نور ، در بیان سخن اصحاب نار دروحدت وجود .

14412**ـ مجلس** ۴۹۴۹/۲ : محمد جواد فرزند محمدحسین طبیب تهرانی ، نجم الحکما**۱۳۱۴** (۹پ-۱۳ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14413**ـ بنگال** ، آسیایی bO ۴/۴ (۹۵۳): شکسته، تاریخ ونام‌نگارنده یادنشده همراه «کشف الحقایق» و«مقصدالاقصی» ازهمو [ف. بنگال : ۱۵۶] .

14414**ـ قاهره**، دارالکتب ۹مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌ازنگارنده نام‌برده نشده [مخطوطات ۱ : ۲۶۰] .

وحدت وجود

از محمد علی مهاجر .

14415**ـ پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۵-۱ : تاریخ یادنشده، ۷ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۴۶] .

وحدت وجود

ناشناخته .

14416**ـ بنگال**، آسیایی aO۶۷/۵ (۱۵۸۶):تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۴۴].

14417ـ **بنگال**، آسیایی ۸/۷ bO (۸۴۱): تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۵۸].

وحی و معرفت

ازعبدالرحمان‌جامی، که‌یاداودر «تهلیلیه ۳۶» گذشت.

14418ـ **پاریس** ۹۶۸/۶ .S. P: باتاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۷۴۳ هست [فیلمها ۱: ۵۳۴].

وحدت و نفی و غیریت

ازشاه‌نعمت‌الله‌ولی که‌یاداودر«تفسیرآیت کل شیئ هالك: ۲۵» گذشت. **آغاز:** الحمدلله الذی علی‌شأنه وعظم برهانه. المتعالی ذاته... سبحان ربك رب‌العزة الصمد.

14419ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۲۵مج: نسخ‌سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۹۵** دردفتر (ص ۲۵۳–۲۵۵) [یادداشتهای آقای‌ابراهیم‌دیباجی]

وحی والهام وخواب دیدن

ازعزیز نسفی، که یاداو در «آداب اهل تصوف: ۱۰۰۹» گذشت. این گفتار در (ص ۲۳۳–۲۴۶) مجموعه رساله‌های او چاپ شده است. **آغاز:** حمدله... امابعد چنین‌گوید... النسفی، که جماعت درویشان... که می‌باید ازوحی والهام وخواب دیدن رساله جمع‌کنید

14420ـ **ملك**۴۰۴۵/۲۱: نسخ‌نزدیك **۱۲۷۵** (۱۲۲پ–۱۲۵پ) آغاز برابر نمونه همراه چند رسالهٔ دیگراز همو [رؤیت].

14421ـ **مجلس** ۴۹۴۹/۱۹: محمد جواد فرزند محمد حسین طبیب تهرانی، نجم الحکما، **۱۳۱۴**، (۷۰ر–۷۲ر)، آغاز برابر نمونه، همراه چندگفتار دیگرازهمو [رؤیت].

وحی والهام = مخزن الاسرار

از شاه نعمت‌الله، درص ۱۱۸ گذشت.

ورد شهاب‌الدین سهروردی

14422ـ**قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی: باتاریخ ۳۰ج‌۲/**۶۹۷** در دفتر. کتاب دعایی است‌کهن دردیباچه، باورد سهروردی [نسخه‌ها ۶: ۳۹۳].

وردیه

از جلال‌الدین محمد فرزندعلی خوافی، متخلص‌به‌جلالی، که‌درصفر۷۱۹ بانجام‌رسانده است. **آغاز:** چنین‌گوید دسته بند این‌گلدسته ومطراگرمتاع این رشته محمدبن علی‌الخوافی

14423ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳/۴ م ادب فارسی: نستعلیق فرصت غریب، **۸۲۳** زرین [ف. مخطوطات ۲: ۲۳۴].

وسیلة النجاة الموصلة الی سبیل الهداة

ازکرمانی بحرانی، درص۱۰۰۵گذشت.

وصایا = وصیت

دربخش اخلاق، مواعظ خواهدآمد.

وصول المعراج

ازخواجه معین‌الدین‌سنجری (گویا همان کس که یاد او در «دلیل العارفین: ۱۱۴۷» گذشت).

14424ـ **بنگال**، آسیایی ۵/۷ CO (۱۰۷۳): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۷۵].

وصول و طلب = رسالهٔ...

ناشناخته. **آغاز:** حمدله... بعده، الصوفیة والمؤمنین والکاملین.

14425 ـ **دانشگاه** ۴۶۷۲/۱۱: نستعلیق محمد اسماعیل **۱۱۲۸** (۲۷۱ پ ـ

۲۸۳ب) زرین [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۳].

وصیت

ازعلاءالدوله سمنانی، که یاداودر «آداب سفره : ۱۰۱۱» گذشت. **آغاز:** حمدله . . . امابعد، ای‌عزیزان‌که ازاین بیچاره تلقین‌ذکر کریم‌گرفته‌ئید .

14426ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۱/۱۹ م مجامیع فارسی : بخامهٔ نگارنده (گ۲۴۵ـ ۲۴۸) ۱۹س [ف. مخطوطات ۲:۲۳۶] .

وصیت السالکین

از سید صفی‌الله .

14427ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ۲۸ : نوشتهٔ شاه متوالی عاجز ، **۱۱۲۲** (ص۱ ـ) [مخطوطات، سرفرازعلی:۴۶].

وصیت نامه

از ابوالبقا اسحق حسینی استرآبادی ، حروفی، نگاشتهٔ شوال ۸۱۸ (سال ضحی) در استرآباد، دردومقدمه وپنج‌فصل. برای یادگار جمعی از درویشان [دیباجه]. **آغاز :** شکر و سپاس حضرت واجب الوجـود را که از برای محافظت‌آداب ومداومت برسنن. . . اما بعد، بدان ای‌درویش .

بنگرید : ف . دانشگاه ۱ : ۸۰ و ۲ : ۱۱۰ .

14428ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۳۸۰: همراه باشارت‌نامه ورساله‌های دیگر باتاریخ های**۱۰۹۹ـ ۱۰۰۴** در فهرست «وصیت نامه» بدون‌نشانی‌دیگردربخش حروفیان‌یادشده‌است. [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

14429ـ **تهران،** ملی ۷۶۲/۱۲ ف: نستعلیق‌گویا سدهٔ**۱۱** (ص۶۰۱ـ۶۵۴)، آغاز برابرنمونه درفهرست‌آمده: دردو مقدمه وپنج فصل [ف. ملی ۲ : ۲۸۹] .

14430ـ **دانشگاه** ۳۴۶۹/۴ : نسخ سدهٔ **۱۲** (ص۲۸۵ ـ ۳۱۵) آغاز برابرنمونه همراه چندگفتار دیگرحروفی.درفهرست آمده دردو مقدمه ودوفصل است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۷۷] .

وصیت نامه

ازبابا برهان.

14431ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۱ق ف ۹۸ : تاریخ یادنشده (ص ۳۴ ـ) [مخطوطات، سرفرازعلی : ۴۶] .

وصیت نامه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیء هالك : ۲۵ » گذشت . **آغاز:** حمد بیغایت و ستایش بی‌نهایت .

14432ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۸/۲۷ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۹۶۶** (۸۲ ر ـ ۸۳ر)۲۷س، آغازبرابرنمونه [ف.مخطوطات ۲ : ۱۷۷] .

14433ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی اردو ۱ق‌ف ۱۳۳: تاریخ یادنشده (ص ۱۳ ـ) [مخطوطات، سرفرازعلی : ۴۶].

ولایت = حقیقت محمدیه

از شاه نعمت‌الله، در ص۱۰۸۰ گذشت .

ولایت

ناشناخته. درمعنی ولایت .

14434ـ **مجلس** ۶۳۱/۱۸ : نستعلیق **۱۲۶۸** [ف. مجلس ۲ : ۳۹۳] .

ولایتنامه

ازحاج ملاسلطانمحمد گنابادی ملقب بهـ سلطانعلی نگارندهٔ «شرح‌کلمات قصار:۱۲۴۷»

وجز آن. درمعنا ولوازم ولایت ، دریك مقدمهو دوازده باب‌وهر باب‌درچندفصل. **آغاز:** الحمدلله الواحد الاحد الفردالصمد، الذی بعدفلایری .

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۳۸ .

14135ـ **الهیات** ۴۲۶ د: نستعلیق ۳ محرم **۱۳۲۱** ، ۲۲۱ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۴۳۸] .

14136 ـ **رضوی** ۱۰۷۲ حکمت : نستعلیق **۱۳۲۲** آغاز برابر نمونه، ۲۰۸ گ۱۴ س [ف. رضوی ۴ : ۲۷۰] .

ولایت نامه

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

وسیلة النور

از میرزا محمد اخباری‌که یاداودر«دوائر العلوم:۶۶۷» گذشت. درعرفان بعربی وفارسی دریك مقدمه ویازده تجلی: مقدمه‌درچهاررکن تجلی ۱ـ میقات‌نقطه ۲ـ میقات‌الف ۳ـ تطبیق اسم الله بامحمد ۴ـ اسرار نام علی ۵ ـ میقات زار ۶ـ میقات‌الحاءوبیان الثمانیات الالهیات ۷ـ میقات باء وبیان عشرات ۸ـ میقات لام و بیان ثلاثیات ۹ ـ میقات میم وبیان اربعینیات ۱۰ـ میقات عین و بیان سبعینیات ۱۱ ـ بیان تطبیق عوالم . تجلی ۱۱ دارای عنوانهای : گلبن ، گلشن ، گلگشت ، گل و غنچه است . **آغاز:** مقدمه باید دانست‌که قطع‌سبیل معرفت بغیراز پای مجاهده وبال مساعده . . . صورت پذیرنمی‌گردد، وثانی تالی اول .

14137ـ **مجلس** ۱۹۱۶/۲۵ : نوشتهٔ احمددشتی، سدهٔ **۱۳** ، باحاشیه‌هایی به‌نشانی منه (ص۳۶۴ ـ ۳۷۴) [ف. مجلس۹:۵۸۴].

ولایت و نبوة

ازشاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . درمراتب نبوت وولایت ، باعنوانهای : مرتبه ، مرتبه . به‌نثر ونظم. واین گفتار جزآنست که در جلد چهارم (ص۳۷ـ۴۱) چاپ دکترنوربخش بنام « تحقیق معنی ولایت » بچاپ رسیده است (هر چند انجام‌این دویکیست) ونیزگویا جزء«نبوت وولایت : » او باشد. **آغاز:** الحمدلولی الحمد والسلام علی صاحب لوای الحمد محمد ...ولایت یا عامه است یاخاصه .

14138ـ **ملك**۴۲۶۲: نستعلیق**۱۱۰۹** شمارهٔ ۱۱۳ مجموعه رساله‌های او (۵۹۲ ر ـ ۵۹۴پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

ولدیه

14439ـ **بنگال**، آسیایی aO۷۱/۲ (۵۱۱): نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، همراه ۹ گفتاردیگر که‌گویا همه ازشاه‌نعمت‌الله ولی‌باشند [ف. بنگال : ۱۴۷] .

ویش پران (ویش پوران)

تصوف هندیست ، مترجم ناشناخته .

14440ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۲۱، ۸۷۳ویش ـ ج۸۲۱ ، ۸۷۳ گرشن ، ولی: شکستهٔ ع۲/**۱۲۴۷** ، ۱۹ گ ش ۲دفتر [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۲۲] .

ه

ها = هویت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت‌کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در «ها» وهویت گفتگو می‌کند، باعنوانهای : ها ، ها .

آغاز: الحمدلله الذی نوروجه حبیبه‌بنوروجهه این‌رساله نام اوکردیم «هاء» ـ ازهویت‌نکته‌ای بشنوز «هاء» .

14441ـ **ملك** ۵۲۹۸/۱۱ : نستعلیق شیخ‌السلام فرزند حسین‌کاتب غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰** (پایان‌دیوان) شمارهٔ ۱۱ کلیات او (۹۸ر ـ ۱۰۳ ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14442ـ **سنا** ۲۷۲/۶: نستعلیق **۱۰۶۶** همراه ۸۵ گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۱] .

14443ـ **ملك** ۴۲۶۲: نستعلیق **۱۱۰۹** شمارهٔ ۹۶ مجموعهٔ رساله‌های او (۵۰۴ پ ـ ۵۰۸ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14444ـ **مجلس** ۳۰۶۷/۶ : شکسته نستعلیق خوش **۱۲۶۵** (ص ۴۱ ـ ۴۴) همراه ۹۰ گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۱۰: ۵۸۷] .

14445ـ **ملك** ۵۱۸/۳ : نسخ شیخ محمدباقر گلپایگانی، در **۱۲۹۸** برای مؤتمن السلطان محمدحسین‌خان (ص۳۱ـ۳۷) همراه ۲۲ گفتار دیگر [ف. ملك، مجموعه‌ها :۵۲] .

14446ـ **ملك** ۴۱۸۹/۴ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۵پ ـ ۳۲پ) آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

14447ـ **دانشگاه** ۲۸۳۱/۱۱: سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۲۱۹ ـ ۲۲۶)، همراه «اصول : 9587» وجزآن [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۷۲] .

هادی السلوك

نام‌کتاب ومرشد نگارنده‌عبدالقادر گیلانی دردیباچه آمده است. **آغاز:** حمدله . صلاة . بدانکه حرفی چند در تصوف از بحر حقیقت وارد شده درقید قلم آورده شد از مدد مرشدی محیی‌الدین عبدالقادر جیلانی .

14448ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری

۶۴ ، ۲۹۷ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۶گ ۱۴س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۷۶] .

هدایات = هدایت

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . به‌نثر و نظم، باعنوانهای: هدایة ، هدایة ، این گفتار در (ص۳۱۳ـ۳۱۸)مجموعه رساله‌های اوچاپ افست شده‌است . **آغاز :** الحمدلله الذی انزل علی عبده‌الکتاب والصلاة ... یا ولدی ایدك‌الله بروح‌الارواح، معلوم‌فرماکه عین‌حقیقت انسانیه بحسب رتبت .

14449 ـ **ملك** ۵۲۹۸/۴۰: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین کاتب ، غرهٔ ذیحجهٔ **۸۶۰**(پایان کلیات) شمارهٔ ۴۰ کلیات او(۲۷۰ پ ۲۷۸ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

14450ـ **تهران**، دردست‌کتابفروشی : ازسدهٔ **۱۰** همراه‌چندگفتار دیگرازهمووديگران **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۳۴۹۷ هست [یادداشت های‌آقای دانش‌پژوه] .

14451ـ **سنا** ۲۷۲/۷۳: نستعلیق‌محمد مظفرفرزند محمد حکیم ، شعبان **۱۰۸۴** همین نسخه در مجموعهٔ رساله‌های او چاپ افست شده‌است [نسخه‌ها ۶ : ۵۸۴] .

14452ـ **ملك** ۴۲۶۲/۴۶ : نستعلیق محیی‌الدین فرزند درویش‌محمد **۱۱۰۹** شمارهٔ ۴۶ مجموعه رسایل او (۲۸۱ پ ـ ۲۸۶ پ) آغاز برابرنمونه و در نسخه بعنوان «هدایت» آمده است [رؤیت] .

14453ـ **ملك** ۴۱۸۴/۴۳ : نستعلیق محمد علی فرزند میرزا عزیز تفرشی **۱۲۵۸** (۲۶۰ر ـ ۲۶۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14454 ـ مجلس ۷۲/۳۰۶۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۵** (ص۲۸۳ـ۲۸۸)، آغاز برابر نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [ف. مجلس ۱۰ : ۶۰۵] .

14455 ـ دانشگاه ۵۵/۴۲۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۶۶ـ۸۰) در فهرست بنام «هدایت» آمده است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۸۴] .

14456 ـ دانشگاه ۲۸۳۱/۳۸ : سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۴۴۶ ـ ۴۵۶) ، همراه «اصول 9587» [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۷۳] .

هدایات

ناشناخته. باعنوان : هدایة ، هدایة .

14457 ـ تهران ، ادبیات ۳۳۱/۷ جوادی: نستعلیق پایان ع۲ **۹۱۸**/ [ف. ادبیات ۳ : ۵۶] .

هدایات المشیخه

از قطب الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت .

14458 ـ بنگال، آسیایی bO۱۳/۷ (۱۱۰۹): تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگر از همو [ف. بنگال : ۱۶۸] .

هدایت

از صدرالدین دزفولی کرمانشاهی، نگارندهٔ «قاصم الجبابرین: ۸۲۷» و جز آن. جلد دوم آن در خواص سور واسماء واسرار عبادات و سلوك و علم حروف و اعداد است . باعنوانهای وصل ، وصل . نگارنده «تحفة الغرایب» محمد هروی را نیز یکجا در این جلد آورده است .

14459 ـ تهران، اصغر مهدوی ۸۷۱: نستعلیق نگارنده، چهارشنبهٔ ۲۸ شوال **۱۲۱۱**، جلد ۲ آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲: ۱۳۳] .

هدایة الاخیار

در ترجمهٔ «نزهة الاسرار» .

14460 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۸۴ Or: نوشتهٔ **۸۳۸** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

هدایت الخیر

از بهاء الدوله حسن فرزند قاسم فرزند محمد نوربخشی ، گزارش چهل حدیث است .

14461 ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۳۱۴ : سدهٔ **۱۰** ، آغاز و انجام افتاده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

هدایت ربانی

از عبدالهادی شاه .

14462 ـ بنگاله ، ایشیاتك E ۲۱۷ (۹۷۴): شکسته تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۶۲] .

هدایة الطالبین = کشف الیقین و نورالعین

از ابوسعید مجددی ، از صوفیان نقشبندی سدهٔ سیزدهم در هندوستان، از هموست «بیان طریقة النقشبندیه : ۱۰۶۸». **آغاز :** بعد از حمد و صلاة کمینهٔ درویشان بلکه ننگ و عار ایشان .

14463 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷/۴ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق زیبا، **۱۲۷۳** (گ ۳۸ ـ ۶۶) ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۷] .

14464 ـ قاهره، دارالکتب ۳۴ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق خوش ، ۳۶گ ۱۹ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۲۷] .

هدایة القلوب

از شاه زین الدین داود فرزند حسین شیرازی

دولت آبادی .

14465ـ آصفیه ۱۵۹۳ تصوف: نوشتهٔ ۷۴۵ [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

هدایت نامه

از حروفیان ، که بسال ۱۹۰۹م بکوشش کلمنت موارت در لیدن چاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار : ۱۶۴۶ ـ لغت نامه حروفیان : ۴۸۸ (هدایت نامه) .

14466ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۳۸۰: شمارهٔ ۴دفتر، همراه بابشارت نامه و دورسالهٔ دیگر، باتاریخهای ۱۰۹۹ ـ ۱۰۰۴ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۳] .

14467ـ ساری ، طاهرشهاب ۱ مج : نو نویس ، همراه چندگفتار دیگر ازحروفیان [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۰] .

هدایت و پندنامه

از نورعلی درویش نعمت‌اللهی .

14468ـ سنا ۱/۲۸۴: نستعلیق ۱۲۶۵ ـ ۱۲۷۲ دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۹] .

هربنش الهند = نامهٔ ...

بیست وپنج افسانهٔ هندیست بشیوهٔ پرسش وپاسخ . پرسش از ممچهه Mumkshu پاسخ از بیشنپاین Vaisampayana ، که بدستور اکبر شاه هندی (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) بفارسی درآمده است. دراین ترجمه واژه‌های هندی بسیار بکاربرده شده‌است. **آغاز:** بجان خویش بگویم، که ذرهٔ بی‌نور اکرطریقت دیدار آفتاب نداری کتاب هربنس الهند .

14469ـ رضوی ۹۱ تاریخ: نسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ۲۵۴گ ۱۹س [ف. رضوی ۳ : ۱۰۴].

14470ـ دانشگاه ۳۴۲ : نسخ هاشم منجم ۱۲۸۵، ازروی نسخهٔ رضوی که از هند برای صفویان آورده شده و نادر وقف کرده ، فهرست داستانها در پایان هست ، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۳ : ۵۱۸].

هفت احکام = رسالهٔ . . .

از محب‌الله مبارز پیرالله‌آبادی .

14471ـ بادلیان ۱۰/۷۴: فیلم آن دردانشگاه ش ۱۱۳۵ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۶].

هفت بطن = تقسیم . . .

در ص ۱۰۹۶ گذشت .

هفت حصار

از خواجـه عبدالله انصاری که یاد او در «الهی‌نامه : ۱۰۴۸» گذشت . هفت حصار او درمجموعه رساله‌های او بکوشش سلطان حسین تابنده در ۱۳۱۹خ چاپ شده‌است. **آغاز:** ای مفضل بی‌فضول، وای عادل بی‌عدول، وای قاضی بی‌عزل ، وای حاکم . . .

بنگرید : ف. فارسی مشار : ۸۰۷.

14472ـ مجلس ۵۱۳۸/۱۳۲ : نستعلیق پیرامن ۱۰۲۴ ـ ۱۰۵۷ ، شمارهٔ ۱۳۲ جنگ ابن‌خاتون برگ (۵۱۴ـ۵۱۶). آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۵ : ۱۹۶] .

هفت مقالهٔ پیرهرات

14473ـ بادلیای، ۲۸۲۷/۳۲ : در درجنگ مؤرخ ۱۰۲۱ـ۱۰۲۳، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۷۱] .

همدانیه = رسالهٔ . . .

از میرسیدعلی همدانی، که یاداو در«آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت . در معنی (همدان) و سپس تفسیروتأویل عرفانی (همه‌دان). **آغاز:** شاه‌راه‌شریعت محمدی‌ومسالك‌طریقت‌احمدی‌بر سالکان بیان. . . اما بعد، غرض‌ازتحریراین‌عجاله،

14474ـ ملك ۱۸/۴۲۵۰ : نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزداری در مشهد ۹۰۷ همراه با ۳۲ گفتار دیگر منسوب بهمو (۳۴۰پ ۳۴۳پ) آغاز بمانندنمونه [رؤیت] .

14475ـ ملك ۱۶/۴۰۵۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، باتاریخ ۹۴۰ در دفتر (۲۴۳ پ ـ ۲۴۶پ) آغاز برابر نمونه، ۲۵س [رؤیت].

14476ـ ملك ۲۰/۴۲۷۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، همراه ۲۴ گفتار دیگر که ازاو دانسته شده است، زربن، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14477ـ دانشگاه ۱۰/۳۲۵۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳ بایادداشت ۱۲۲۶ (۷۲ر ـ ۷۸ر) آغاز برابر نمونه، همراه با ۱۱ گفتار دیگر از همو [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۸] .

همعات

از ولی‌الله فرزند عبدالرحیم عمری حنفی نقشبندی دهلوی (۱۱۱۴ ـ ۱۱۷۶) بسال ۱۱۴۸ بانجام رسانده است. **آغاز:** الحمدلله الذی اصطنع طائفة من‌عباده لنفسه .

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۶۹۶ .

14478ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶۶ ، ۲۹۷ ولی ، ۵۳، ۲۹۷ حق : نستعلیق معراج‌الدین احمد قادری. شنبهٔ ۲ع ۱۳۰۰/۲ در بهاولپور ، ۱۰۱ ص [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۱۰۵] .

هویت

از شاه نعمت‌الله ولی که یاد او در «تفسیر آیت کل شیئ هالك: ۲۵ گذشت. گفتاریست در بارهٔ هویت وشاید هماو «ها:۱۴۸۵» باشد .

14479ـ تهران ، ادبیات ۱۱/۲۶۷ حکمت : نستعلیق ۱۳۰۷-۱۳۰۹ [ف. ادبیات ۲ : ۵۸] .

ی

یأس و رجا

ازمحمد فرزند ابوالفتح فرزند میرسیدعلی حسینی مرعشی شوشتری ، بسال ۱۲۶۵ بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، درچهار دفتر درعرفان دینی نگاشته است : ۱ـ راز و نیاز باخدا ۲ـ محامدالاخیار، درمناقب پیامبر ۳ـ یأس و رجا ازخدا ۴ـ روی‌آوردن بخدا. **آغاز:** دفتر سوم موسوم به‌یأس ورجا ـ کارها نیکوشوند اما بصبر والتجا .

14480ـ تهران، ملی ۵۲۸ف : نستعلیق چهارشنبهٔ ع ۱۲۶۶/۱، دفترسوم است، ۱۹۳ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۲۳].

ینابیع الحیاة الابدیة فی طریق طلاب النقشبندیه

ازشیخ ابوالحسن سندی نقشبندی قرشی داهری

14481ـ آصفیه ۱۴۹۸ تصوف: تاریخ ونشانی بیشتریادنشده [ف. آصفیه ۲:۲۰۴] .

ینبوع الاسرار

از خوارزمی، دربخش اخلاق خواهدآمد.

یونسیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که یاداو در «تفسیر آیت کل شیئ هالك : ۲۵» گذشت . در تأویل عرفانی چهل روز زیستن یونس درشکم ماهی. **آغاز:** حمدله. صلاة... اما بعد، درویشی از روی استفاده سئوال کرد که یونس دربطن ماهی.

14482ـ مجلس ۳۰۶۷/۸۴: شکسته نستعلیق ۱۲۶۵ (ص۴۰۱-۴۰۲)، همراه ۹۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۰:۶۰۹].

صوابنامه

جلد اول و جلد دوم کتاب نسخه های خطی فارسی

صفحه	ستون	سطر	نادرست	درست
			جلد اول *	
۱۷	۱	۱۲	قتنلشاه	قتلغشاه
۱۷	۲	۱	ترکیه ، آصفیه	هند ، آصفیه
۱۷	۲	۸	فیلها : ۸۷۵	فیلمها : ۱۷۵
۵۱	۲	۱۳	رضوی ۴ :	رضوی :۶
۱۳۸	۱	۱	جامی	حاجی
۶۶۳	۱	۱۵-۱۴	از مظفرعلیشاه طریقتی . . . تا همو۶)	ازمیرزا محمدکرمانی منشی کریمخان زند درگذشتهٔ ـ ۱۱۹۳
			جلد دوم	
۷۷۹	۲	۱۶	دانشگاه ۹۸:۸	دانشگاه ۸ : ۸۹
۷۷۹	۲	۲۹	حقوق ۲ / ۳۴ب	حقوق ۲ / ۴۴ب
۸۷۲	۱	۳۰	درگذشتهٔ ۱۳۳۹	درگذشتهٔ ۱۲۳۹
۹۰۳	۱	۲	پرش وپاسخ	جواب به. . .
۱۰۲۹	۱	۹	یا عبدالکریم جبلی...	زاید است
۱۰۴۹	۱	۲۲	امامت	امانت
۱۰۸۸	۱	۱۶-۱۲	محیی‌الدین اندلسی ، محمد فرزند علی۵۶۰ ۶۳۸	محیی‌الدین اندلسی ابوالفتح یحیی م۶۸۲وکتاب ریاضی است نه‌عرفانی
۱۱۸۹	۱	۶	**۷۸۰**	**۷۰۸**
۱۱۸۸	۱	۱۸	آصفیه ۱۲۶۰	آصفیه ۱۵۶۹
۱۱۹۸	۲	۱۸	ذریعه۹ : ۱۲۸۳	ذریعه ۹ : ۲۸۳
۱۴۸۰	۱	۱۰	نمونهٔ ۱	نمونهٔ ۲
۱۶۵۱	۲	۶	اوست	پدر اوست

* اشتباههای چاپی دیگر ... ت .

10041500091712
کتابخانه دانشکده ادبیات

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL. 2

Part I

10041500091712
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 21

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد دوم

(۲)

نگارنده

احمد مُنزوی

نشریه شماره ۲۰۲

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ای

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد دوّم

(۲)

شماره ثبت ۹۸۲۶۶
شماره
کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۲۲

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (R. C. D.)
شمارهٔ ۵ خیابان وصال شیرازی شمال بولوار الیزابت - تهران

این کتاب که به شمارهٔ ۶۹۲ مورخ ۴۹/۷/۲ کتابخانهٔ ملی به ثبت رسیده است
در دو هزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی درچاپخانهٔ تهران مصور چاپ گردید.

تهران - مهر ماه ۱۳۴۹

پیشگفتار

بطوریکه درپیشگفتارجلد اول این‌کتاب توضیح داده شد، فهرست حاضر تألیفی‌ست از مجموع نسخه‌های خطی فارسی‌نشان داده‌شده در۸۵فهرست ازکتابخانه‌های‌عمومی واختصاصی که ۷۳جلدآن درایران و۱۲جلدآن درخارج از ایران چاپ‌شده است، باضافهٔ نسخه‌هائی‌که خودآقای‌منزوی دیده‌اند ودرآن فهرستهای چاپی معرفی نشده‌است. درهمان پیشگفتار وعده داده شده بودکه‌کار تهیهٔ یك فهرست‌کامل ازنسخه‌های فارسی دنبال شود. درجریان چاپ‌جلد دوم مؤلف ده جلد فهرست دیگرچاپ شده درایران وخارج از ایران به‌دست آورد و مطالب لازم را در فهرست خود گنجانید .

جلد اول فهرست نسخه‌های خطی فارسی در۷۲۰ صفحه درحدود یك‌سال پیش از طرف مؤسسهٔ فرهنگـی منطقه‌ئی وابسته به‌سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (RCD) منتشر شد و شامل فهرست نسخه‌های خطی فارسی درموضوعهای مربوط به‌نه‌بخش به‌شرح زیربود :

بخش یکم : تفسیر
« دوم : قرائت
« سوم : دربارهٔ قرآن
« چهارم: ریاضی
« پنجم : ستاره شناسی ، اختر بینی
« ششم : طبیعیات
« هفتم : پزشکی
« هشتم : کیمیا
« نهم : دائرة المعارف، چند دانشی

جلد دوم‌که برعلوم عقلی (ازفلسفه، کلام وعقاید، عرفان، منطق، فلسفهٔ عملی ، ملل و نحل وادیان) اختصاص داشت پس‌ازآنکه چاپ‌آن به‌پایان رسید هنگام‌صحافی توجه حاصل‌شد که حجم‌آن ازنظرآسانی مراجعه ازحد متعارف یك جلدکتاب متجاوز است ازینرو این جلد دردوقسمت صحافی شد.

جلد سوم فهرست نسخه‌های خطی به‌علوم ادبی اختصاص داردکه شامل بخشهای‌مربوط به‌کلیات ادبی ، خط ، فرهنگنامه هـا ، دستور زبان ، انشا و نامه‌نگـاری ، معانی و بیان ، عروض و قافیه ، منظومه‌ها میباشد و پیش‌بینی میشود کـه یك جلد دیگر برتاریخ و جغرافیا اختصاص یابد .

امید است کـه چاپ و انتشار باقی مجلدها به کوشش و پشتکار مـداوم مؤلف محترم به‌موقع انجام پذیرد .

دکتر سلیم نیساری
شهریورماه ۱۳۴۹

فهرست

عنوان بخش	تعداد نسخه	صفحه
جلد یکم :		
بخش یکم : تفسیر	۷۰۵	۱
بخش دوم : قرائت	۳۰۲	۶۹
بخش سوم : دربارهٔ قرآن	۱۴۴	۱۰۵
فهرست مؤلفان علوم قرآنی		۱۲۲
بخش‌چهارم: ریاضی	۵۸۷	۱۳۲
بخش پنجم : ستاره‌شناسی،اختر بینی	۱۹۱۷	۲۰۳
فهرست مؤلفان علوم‌ریاضی‌وستاره شناسی		۳۷۶
بخش ششم : طبیعیات	۵۹۶	۳۹۲
بخش هفتم : پزشکی	۱۴۷۱	۴۶۰
بخش هشتم : کیمیا	۳۲۰	۶۱۲
بخش نهم : دائرةالمعارف ، چند دانشی	۴۵۲	۶۴۶
فهرست مؤلفان علوم تجربی		۶۹۵
جلد دوم (۱) :		
بخش دهم : فلسفه	۱۶۲۷	۷۲۱
بخش یازدهم: کلام ، عقاید	۱۱۶۹	۸۶۸
بخش‌دوازدهم: عرفان	۵۲۱۹	۱۰۰۹
جلد دوم (۲) :		
بخش سیزدهم: منطق	۲۷۰	۱۴۹۰
بخش‌چهاردهم: فلسفهٔ عملی	۲۳۱۴	۲۵۱۳
بخش‌پانزدهم : ملل و نحل	۹۷	۱۷۲۰
بخش‌شانزدهم: بابی ، ازلی ، بهایی	۲۷۷	۱۷۳۲
فهرست مؤلفان جلد دوم :		۱۷۶۳

بخش سیزدهم

منطق

الف

آداب البحث

درمتن از نگارنده نام برده نشده، در برخی فهرستها از ابن کمال پاشا که یاد او در وجود ۸۵۹، گذشت ودر برخی ازنسخه‌ها از خواجه حسن (وبرخی حسین) شاه بقال دانسته شده‌است گفتاریست کوتاه با سرآغازی بعربی که برای بزرگی وچون درحال سفر بوده باشتاب در یك مقدمه وچهارفصل نگاشته‌است: مقدمه درتعریف بحث ومناظره: فصل ۱ ـ بدانکه کسی که در صددآنست که مطلوبی‌راا ثبات کند ۲ـ اگرخصم متعرضی دلیل معلل شود ۳ ـ مثلا کسی گوید مدعی آنست که لفظ صداسم است ۴ـخصم‌را نیز رسد درمثال مذکور که مقدمهٔ معینه را دلیل. این گفتار درسالنامهٔ پارس ۱۳۲۳خ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلمن لامانع لحکمه ولا ناقض لقضائه والشکر لمن لامعارض... وبعدفهذه زبدة مقنعه وجملة نافعه . . . بدانکه بحث از روی لغت تفتیش وجستجوکردنست.

14483ـ **تهران**، دکترمفتاح ۸/۲۳۱: نستعلیق **۹۳۲**، درنسخه از نگارنده نام برده نشده، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

14484ـ **رضوی** ۸ منطق: نستعلیق **۹۴۸**، آغاز برابرنمونه، در فهرست آمده: گویا ازابن کمال پاشا [ف. رضوی: ۳منطق].

14485ـ **ملك** ۵/۷۹۹: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۰**، (۱۱۰ر-۱۱۱ر) درنسخه ازنگارنده نام برده نشده؛ مقدمه‌را ندارد وازفصل بدانکه هرکسی درصددآنست آغاز می‌شود [رؤیت].

14486ـ **مجلس** ۱/۲۷۸۱: نستعلیق گویاسدهٔ **۱۰**، بادیباچهٔ عربی. آغازبرابرنمونه (ص۱-۷) [ف. مجلس ۱۰:۱].

14487ـ **مجلس** ۱۸/۱۹۱۸: ازسدهٔ **۱۰** باتاریخ **۸۹۸** دردفتر (ص ۱۵۱-۱۵۴) آغاز برابرنمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده است [ف. مجلس ۹: ۶۱۰].

14488ـ **مجلس** ۲/۲۷۸۶: نسخ زین‌العابدین فرزند عبدالله مازندرانی، در **۱۰۲۲** (ص ۳۷-۳۹) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰: ۳۰].

14489 ـ **ملك** ۳/۶۷۵: نستعلیق چلیپا (ص ۱۲۷ ـ ۱۲۸) باتاریخ **۱۰۲۵** در دفتر دردوفصل ونام نگارنده پس از بسمله در سرآغاز نسخه حسین شاه آمده [ف. ملك،

مجموعه‌ها :۱۴۲] .

14490 ـ دانشگاه ۳۳۹/۳ : شکسته نستعلیق نصیرالدین حسین حر حسینی، ۱۰۷۶ آغاز برابر نمونه (۵۷ ر ـ ۵۸ ر) در فهرست از نگارنده نام برده نشده است [ف . دانشگاه ۳ . ۴] .

14491 ـ سپهسالار ۱۰۹۸/۲ : با تاریخ ۲۰ج۲/۱۰۷۶ (۵۶پ ـ ۵۷ر) ، در فهرست آمده : شاید از ابن‌کمال پاشا [ف . سپهسالار ۳ : ۹] .

14492 ـ الهیات ۷۴۹/۲د: نسخ بی تاریخ، با تاریخهایی از ۱۰۹۴ ـ ۱۱۱۹ در دفتر، و این تازه‌تر است (۸ پ ـ ۱۲ پ) ، آغاز برابر نمونه، درنمای نسخه آمده: خواجه حسن شاه (نه حسین) بقال ودرفهرست دوبابی یادشده است [ف. الهیات ۱ : ۳۷۸].

14493 ـ ملک ۵۵۹/۶: سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص۱۴۵ ـ ۱۴۰) آغازبرابر نمونه، درنسخه ازنگارنده نام برده نشده [رؤیت] .

14494 ـ مجلس ۳۳۷۲/۷ : نوشتهٔ محمد فرزند علی موسوی تهرانی شیرازی ، ۱۳۲۸-۱۳۵۲(ص۱۴۲-۱۴۴)درنسخه نامی ازنگارنده نیست [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۲۱].

14495 ـ سپهسالار ۱۲۱۶/۴: تاریخ یادنشده(گ ۸ ـ ۱۰)، در فهرست آمده شاید از ابن‌کمال پاشا [ف . سپهسالار ۳ : ۹] .

14496 ـ رضوی ۱۶۸منطق: نستعلیق تاریخ یادنشده. آغاز : بدانکه بحث از روی لغت تفتیش. درنمای نسخه آمده: لمولاناحسین (نه حسن) شاه الشهیر ببقال، ۳ص ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۳۶۶] .

14497 ـ موصل ، محمدعلی افندی ۱/۴۴: تاریخ یادنشده، درفهرست ازابن‌کمال پاشا دانسته شده است، همراه ۵۸ گفتار دیگر ازهمو وگفتارهایی دیگرازدیگران [ف.موصل ۲۹۷] .

آداب البحث

14498 ـ همدان، مدرسهٔ غرب همدان ۱۹۷/۵: باتاریخ ۱۳۹۲ بهمین خامه دردفتر گفتاریست دردوصفحه ونیم [نسخه‌ها۵: ۳۶۱].

14499 ـ نجف، سید محسن حکیم ۱۰/ ۱۰۱۲: نوشتهٔ عبدالله فرزند ابوالحر، تاریخ یادنشده، ۳گ دریادداشتهای آقای احمداشکوری آمده که از میرسید شریف جرجانی است.

آداب البحث منظوم

از میرغیاث الدین . در هفده بیت [نسخهٔ سپهسالار]. آغاز: چنین گفتند ارباب معانی ـ چوبگشادند ابواب معانی.

14500 ـ قاهره ، دارالکتب ۹۱۲ مجامیع فارسی طلعت: تعلیق ۱۲۳۰ (گ۸۹ـ ۹۰) ۱۷س [ف . مخطوطات۲ : ۱۹۸] .

14501 ـ سپهسالار ۱۳۰۸/۸ : نستعلیق نوری ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، ۱۷ بیت است (گ ۶۲) [ف . سپهسالار ۳ :۱۳] .

آداب تعلم و تعلیم

ترجمه وگزارشی است از «آداب المتعلمین» منسوب به‌خواجه نصیر، ازیکی از پیروان اهل سنت. آغاز: حمدله... بدانکه این مختصری است درآداب تعلم وتعلیم، بایدکه متعلم پیوسته این‌را درتحت نظردارد تاازعلم محظوظ گردد وتمتع یابد، وهذا ترتیب الابواب .

14502 ـ اصفهان ، سید محمد علی روضاتی: باتاریخ ۸۸۹ ـ ۹۰۰ تاباب ۱۱ را دارد، وازآن پس ترجمه‌ایست تازه ازحاج‌میر

سید محمد موسوی فرزند زین‌العابدین برادر صاحب «روضات» [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۷] .

آداب المناظره = آداب البحث

ابیات فاخره

ازسیدهبةالدین‌شهرستانی،محمدعلی‌فرزند حسین وزیرفرهنگ پیشین عراق. منظومه‌ایست درفن مناظره . **آغاز:** هزاران حمد گویم خالقی‌را ـ که هست ازجسم واز جوهرمبرا.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۸۰ .

14503ـ **سپهسالار** ۵۰۸۷/۳: نسخ خود سراینده ، سلخ ع ۱/**۱۳۱۹** (۱۷پ ـ ۱۹ر] [ف. سپهسالار ۵ : ۴۲] .

احتیاج به‌منطق = رساله در...

14501ـ **تهران** ، دهخدا ۳۰۴/۳ : نستعلیق علی یومالی ، باتاریخ **۹۷۰ ـ ۹۷۱** بهمین خامه در دفتر . **آغاز:** بدانکه انسان نـه این هیکل مخصوص و جثهٔ محسوس است [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۵] .

اساس الاقتباس

از خواجه نصیرالدین طوسی، که یاداودر «بیست باب : ۲۴۳» گذشت. در یك مقدمه و نه‌مقاله: مقدمه‌درتقسیم‌علم.مقالهٔ ۱ـایساغوجی ۲ـ مقولات (بنگرید: مقولات عشر ، در همین بخش) ۳ـقضایا ۴ـ قیاس ۵ـ برهان ۶ـجدل ۷ـ مغالطه ۸ـ خطابه ۹ـ شعر، در ۲۲ج۲/ ۶۴۲ درقهستان بانجام رسانده وبکوشش‌آقای محمدتقی مدرس رضوی در۱۳۲۶خ چاپ شده است ورکن‌الدین‌گرگانی‌آنرا بعربی درآورده است. **آغاز :** خداوندا متعلمان حکمت را به الهام حق وتلقین‌صدق وتوفیق خیرمؤید گردان

بنگرید : ذریعه ۲ :۵ ـ ف. مشار:۸۱ ـ شرح احوال وآثارخواجه، مدرس رضوی:

14505ـ **مجلس** ۲۹۲۹ : نستعلیق ضیاءالمعلم محمد فرزند محمد ، **۸۴۳** ، آغاز نونویس، ۲۹۵گ ۲۳س [رؤیت] .

14506ـ **تهران**،ادبیات۴۶ج: نستعلیق عبدالله فرزند شمس‌الدین، نزدیك بپایان رجب **۹۴۶**، ۱۲۵گ ۱۲س [ف. ادبیات ۱: ۲۶] .

14507ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نسخ **۱۰۶۷**، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۱۰] .

14508ـ**ملك** ۱۱۴۴: نسخ‌محمدمؤمن جرفادقانی، **۱۰۶۳**،۲۱۴گ ۲۵س [رؤیت] .

14509ـ **ملك** ۷۶۲: نستعلیق**۱۰۶۵** دراصفهان، ۲۲۸گ ۲۲س [رؤیت] .

14510ـ **مجلس**۴۹۳۴: نسخ‌ابراهیم اصفهانی، ع۲/**۱۰۶۵** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۲۷گ [رؤیت] .

14511ـ **دانشگاه** ۲۹۵۵: نستعلیق شهریار فرزندالله‌داد فراهانی، ۱صفر **۱۰۷۷** نسخه در۱۲۹۴دراصفهان بیك‌تومان خریداری شده، ۲۷۷گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۹] .

14512ـ **سپهسالار** ۳۰۰۰: نسخ۲۶ رمضان **۱۰۷۹**، ۲۹۶گ ۲۴س [ف .سپهسالار ۳ :۱۱۴] .

14513ـ **رضوی**۲منطق: نسخ**۱۰۹۰** آغاز برابرنمونه، ۲۹۶گ ۲۱س [ف. رضوی ۱: ش ۲ منطق] .

14514ـ **رضوی** ۱۳۹ ادبیات: نسخ محمد مهدی خوانساری ۱۲ ذیحجهٔ **۱۲۸۳** [ف. رضوی ۷ : ۱۹۹] .

14515ـ**رضوی** ۱۴۰ ادبیات : نسخ علی‌اکبر ع۱/**۱۲۹۰** [ف. رضوی ۷: ۱۹۹] .

14516ـ**ری**، عبدالعظیم۴۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** [نسخه‌ها ۳ : ۴۲۸] .

14517ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۸۲ : نستعلیق خوش غلامحسین‌فرزندرضاقلی آشتیانی رمضان **۱۳۳۱** برای میرزا محمد هاشم مجتهد ۱۶۴گ[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبایی].

14518ـ**حقوق**۲۶۹ج: نستعلیق میرزا یدالله نظرپاك‌كجوری، رجب**۱۳۴۸**، ۵۹۳ص [ف . حقوق :۱۲] .

14519ـ **دانشگاه** ۱۲۵۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۰۴گ ۲۴ س [ف. دانشگاه ۷ : ۲۶۰].

14520ـ **تهران**، دهخدا۲۶۰ : نسخ ونستعلیق، تاریخ یادنشده تاباب‌برهان‌را دارد وافتاده [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۸] .

14521ـ **قاهره**، دارالکتب ۱م منطق فارسی: تاریخ‌یادنشده، آغاز برابرنمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۱۳] .

اسرار الصنایع

ازقاضی محمدسعید حکیم‌کوچك قمی، که دربخش چند دانشی ص ۶۴۶ گذشت. **آغاز:** الحمدلله الذی انطقنی بمحاسن الکلمة والکلام وعصمنی عن‌التنطق.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۱ .

14522ـ **سنا** ۲۸۵/۷: نسخ‌ونستعلیق باتاریخ **۱۱۰۳ـ۱۱۰۶** در دفتر، بندی ازآن است درمنطق .

14523ـ**رضوی**۳۳۳حکمت: نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد رضی پـروزگـار نگارنده، **۱۰۸۰**، آغازبرابرنمونه [ف.رضوی ۴ : ۱۷].

اصول فن‌مناظره = ترجمهٔ ...

متن ازچارلس هانسون امریکائی، ترجمه ازعلی‌اصغرحکمت فرزندحشمت الممالك احمد علی شیرازی ، زاده در ۱۳۱۰.در ۱۳۱۶ خ چاپ شده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۱۷۰ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۴۵۶ .

14524ـ **رضوی** ۸۹۳۰: سدهٔ **۱۴** ، اهدایی خود حکمت [نسخه‌ها ۵ : ۱] .

ایساغوجی

14525ـ **بنگال**، آسیایی bO۱۲/۸ (۹۵۰): تاریخ یادنشده [ف. بنگال :۱۶۴].

ایضاح الصغری

گویا ازاحمد فرزند عبدالعزیز شیرازی ، شاگرد میرسیدشریف‌نگارندهٔ متن‌آن: «صغری» **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد .

14526ـ **رضوی**۳ منطق : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، ۲۰گ ۱۳ س [ف. رضوی ۱ : ش۳ منطق] .

ب

بهجة الطالبین

از محمد فرزند محمود حسینی یزدی . گزارشی است بره‌کبرا»ی گرگانی. در هامش «کبری»در۱۳۱۷چاپ‌سنگ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل‌المنطق‌آلة لابرازمایعلم.

بنگرید . ف. مشار : ۲۴۰.

14527ـ**ملك**۱۷۰۶: نستعلیق‌عبدالمجید، **۱۲۳۵**، ۴۶گ۱۱س[ف.ملك،فارسی:۶۳].

14528ـ **رضوی** ۱۷۴ منطق : نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۳۱ گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۳۶۸] .

ت

تبصره = دانشنامهٔ علائی

از زین‌الدین عمرفرزند سهلان ساوی ، که دربرخی ازنسخه‌ها از ابوعلی سینا دانسته شده است. (بنگرید : دانشنامهٔ علایی : ۶۶۴ دربخش‌چنددانشی). همراه‌با دوگفتار دیگردر منطق ازهمو و پیشگفتار آقای محمدتقی دانش پژوه ۱۳۳۷خ چاپ شده است. **آغاز:** سپاس خدایی راکه هستی همهٔ حقایق ازاوست.

بنگرید : ف. مصنفات ابن‌سینا، مهدوی: ۱۰۱ ، ۲۷۴ ـــ کتابشناسی ده‌ساله : ۴۰ ـ فهرست موضوعی انتشارات دانشگاه : ۱۷ .

14529 ـ **احمد ثالث** ۳۴۴۷/۸۱ : نستعلیق سه‌شنبهٔ ۱۸ع۸۶۶/۲، ۴۲ گ ، بنام دانشنامهٔ علایی‌ازابن‌سینا. **عکس**آن‌دردانشگاه ع۱۱ هست [فیلمها ۴۰ ـ ف. مصنفات مهدوی ۱۰۱] .

14530 ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۹/۱۷ : سدهٔ **۱۰** بنام ابن‌سینا یادشده [ف . مصنفات : ۳۳۷]. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۲۴۶ هست، ضمن‌مجموعه رساله‌هایی از ابن‌سینا (۶۱پ ـ ۸۲ر) [فیلمها : ۶۶۲] .

14531ـ **مجلس**۱۰۸: نسخ‌ریزعبرت نایینی در**۱۳۴۲** آغاز برابرنمونه، درفهرست بعنوان بخش یکم « ترجمهٔ اشارات » در ۷۲ فصل یاشده ولی این‌درست نیست [ف. مصنفات مهدوی:۳۸]. ازروی نسخهٔ نوشتهٔ شرف‌الدین فرزند زین الدین مؤرخ ۲۰ رجب ۱۲۹۸ نوشته شده است**فیلم** آن در دانشگاه ش۹۲۳ هست [فیلمها : ۵۵۰] :

14532ـ **ملك** ۱۰۵۱/۱": **فیلم** آن دردانشگاه ش۹۱۷ هست: دیباجهٔ تبصره چاپ دانش‌پژوه ص۵۲ [فیلمها۱ : ۵۴۹].

34 ـ 14533ـ **ایاصوفیا** ۲۵۳۰ و ۲۵۳۱ : دونسخه تاریخ یاد نشده، [مهدوی : ۱۰۱]**فیلم**نخستین‌آن در دانشگاه‌بش۱هست [فیلمها : ۴۰].

14535ـ**استانبول**،حمیدیه۱۴۴۸/۴ تاریخ یادنشده [مهدوی : ۱۰۱] .

14536ـ **استانبول** ، نورعثمانیة ۱/ ۲۷۴۸: تاریخ یادنشده [ف. مصنفات، مهدوی ۱۰۱]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۷۲ هست [فیلمها : ۴۰] .

تحفة السلاطین

ناشناخته. **آغاز:** پوشیده نماند، که علم منطق درمیانهٔعلوم علمی‌است درنهایت شرف و بلندی مرتبت .

14537ـ**سپهسالار**۶۶۳۵: نسخ‌محمد علی کرمانشاهی، ۱۲شعبان**۱۲۸۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۸ گ [ف. سپهسالار ۳۶۵:۳] .

تحفة المبتدین

درشش فصل (اگرعربی نباشد) .

14538ـ **تهران**، سعیدنفیسی۱۵۲/۱ دانشگاه: نستعلیق‌سدهٔ**۱۰**، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۸۱۶ هست [فیلمها : ۷۳۴].

ترجمهٔ حاشیهٔ تهذیب المنطق

متن از تفتازانی (م۷۹۲)، حاشیه از ملا عبدالله‌یزدی‌شهابادی(م۹۸۱)همان‌حاشیهٔمشهور به «حاشیهٔ ملاعبدالله» . ترجمهٔ مستقل و ناظر برآن حاشیه ازناشناس. **آغاز:** الحمد. حمد درلغت وصفی‌است بجمیل‌اختیاری بجهت‌تعظیم.

14539ـ **سپهسالار** ۸۰۸۲/۳: نسخ

محمد فرزند شاه حسین نصرآبادی ، شعبان ۱۰۴۳ (۱۰۱ب - ۱۷۹ر) [ف. سپهسالار۳: ۴۰۷] .

14540ـ تهران، اسغرمهدوی ۳۵۳: نستعلیق بی‌تاریخ، سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها۲: ۱۱۵] .

ترجمهٔ عین القواعد

متن «عین‌القواعد» ازدبیران کاتبی‌قزوینی (۶۰۰ - ۶۷۵) که بخش‌فلسفه‌اش بنام «حکمة العین» است وبخش منطق‌آن دریك مقدمه و سه باب است . ترجمه از ناشناس : مقدمه در دو مبحث: ماهیت منطق، موضوع منطق، مقالهٔ۱- مفردات ۲-قضایا ۳-قیاسها. ترجمه ازناشناس آغاز: دلالت بودن چیزی است بنحوی که از دانستن اوچیزی دیگردانسته شود، اول‌را دال گویند وثانی‌را مدلول، چون دود .

بنگرید : کشف الظنون ۲ :۱۱۸۲ (عین القواعد) -- پیشگفتار چاپ ایضاح المقاصد (شرح حکمة العین) از برادرم دکتر علینقی منزوی .

14541ـ مجلس ۱۹۲۲/۳ : نوشتهٔ ذیحجهٔ ۱۱۰۲ (ص ۱۸۵-۲۰۳) بدون خطبه وتابخش رؤس ثمانیه را دارد [ف. مجلس ۹ : ۶۱۹] .

ح

حاشیه برتهذیب المنطق

متن ازتفتازانی، حاشیه ازناشناس، ناظر برحاشیهٔ ملاعبدالله. آغاز: بدان که حمد در لغت‌ثنایی است به‌لسان برقصد تعظیم .

14542ـ ملك۶۰۰۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ۱۳۶گ ۲۰س [ف. ملك، فارسی : ۲۰۳] .

حاشیه بر حاشیهٔ تهذیب المنطق

متن ازتفتازانی (م۷۹۲) ، حاشیه از ملا عبدالله یزدی شهابادی (م۹۸۱)، معروف به - « حاشیهٔ ملاعبدالله » ، حاشیهٔ نویس دوم میرزا علیرضا تجلی (نگارندهٔ سفینة النجاة : ۹۵۸) است‌که برای شاگرد خود میرزا ابراهیم‌ساخته است، این حاشیه در۱۲۸۲ در تهران وپس از آن چاپ‌شده‌است. آغاز: حمدله. این‌قیودی است سودمند...که درحین مذاکره... ابراهیم خان برزبان خامهٔ حقیر علیرضاجاری گشته .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۲۶۷ و ۶ : ۶۱ و ۹ : ۶۷۱ - ف. مشار : ۵۴۶ .

14543ـ سنا ۲/ ۳۲۷ : نسخ باتاریخ ۱۰۲۸ دردفتربهمن‌خامه، زرین [نسخه‌ها ۶: ۵۳۸] .

14544ـ یزد، سریزدی: نسخ سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۰] .

14545ـ سپهسالار ۳۰۰۸: سدهٔ ۱۱ ۸۸گ [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷۳] .

14546ـ نجف، آقا بزرگ تهرانی : نوشتهٔ ۱۱۲۳ [ذریعه ۶ : ۶۱] .

14547ـ سپهسالار۱/ ۸۰۷۶ نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱-۳۶) [ف. سپهسالار۴: ۱۷۳] .

14548ـ سپهسالار ۲/ ۶۶۵۴: نسخ سید ابوالقاسم فرزند میربزرگ تهرانی، در ۶ ع۲/ ۱۲۰۹ (۲۴ب - ۱۱۶) [ف . سپهسالار ۴ : ۱۷۳] .

14549ـ سپهسالار ۶۶۵۵: نسخ سید حسن، در۹ع۱/ ۱۲۲۱، ۹۷گ [ف. سپهسالار ۴ : ۱۷۳] .

14550ـ نجف، سید محسن حکیم۱/ ۱۱۵۳: نوشتهٔ محمدحسن فرزند تقی لشته نشائی

۱۲۲۲، ۲۸گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

14551ــ دانشگاه ۲/۳۱۸۸ : نسخ پایان ع۱/۱۲۳۱ (۲۳ر ــ ۸۳پ) درفهرست بنام«شرح...»یادشده است[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۷].

14552ــ مجلس ۱/۸۴خویی : نسخ ۱۲۴۹، (ص ۲ ــ ۹۰) آغازبرابر نمومه [ف. مجلس ۷ : ۸۳].

14553ــ تهران، دکترقاسمزاده۱/۲۷: نسخ پنجشنبهٔ ۱۸ج۱/۱۲۵۴ [رؤیت].

14554ــ مجلس ۲۱۰۰: تحریری۲۴ع۲/۱۲۵۹، ۱۶۰ص ۱۶س. در فهرست بنام «شرح حاشیهٔ...»یادشده است [ف. مجلس ۶: ۸۷].

14555ــ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۰۴: نوشتهٔ رضا، ۲۷ع۲/۱۲۶۶ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

14556 ــ الهیات ۳۳۸د : نستعلیق ج۱/ ۱۲۸۳ در یوش نور ، در فهرست بنام «شرح حاشیه» یادشده است، ۱۰۶ گ ۱۱ س [ف. الهیات ۱ : ۸۲].

14557 ــ مجلس ۲/۲۴۶۱ فهرست نشده: نوشتهٔ۱۲۹۳ (ص۱۲۹ــ۳۸۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۵].

14558ــ ملك ۵۷۳۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز: اعلم ان فی‌التسمیة‌یستدعی، ۱۲۱ گ ۱۹س [رؤیت].

14559ــ دانشگاه۳/۱۳۷۳۵: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۳۱پ ــ ۹۶پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۶۳].

14560ــ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۱۳: انجام افتاده، ۱۰۸ گ [یادداشتهای سید عبدــ العزیزطباطبایی].

14561ــ نجف، سید محسن حکیم۱/ ۱۱۶۶: تاریخ یاد نشده، ۸۶ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

حاشیه برشرح شمسیه

دوگفتار ناشناخته.

14562ــ رضوی ۸۸ منطق: نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ۱۱۷۰، آغاز: المقالة الثانیة فی‌القضایا واحکامها مدخول فی‌درامثال همچنین جاها، ۱۹ گ [ف. رضوی ۱ : منطق ۸۸].

14563ــ الهیات ۱/۱۲۳ج : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲ ر ــ ۷۲ ر) ۲۱س [ف. الهیات ۱ : ۱۵۷].

حاشیه برلوامع الاسرار

لوامع ازقطب الدین محمد رازی بویهی (م۷۶۶) ، که گزارشی است بر بخش منطق «مطامع‌الانوار»قاضی‌سراج‌الدین‌محمودارموی (م۶۸۹). حاشیهٔ فارسی از ناشناس. **آغاز:** بشواهد عقلیه و دلایل نقلیه مقرر است که هیچ مدحت وثنا وطاعت دعا مقبول نیست مگرآنکه مقارن نیازکامل وتضرع تام باشد.

بنکرید: ذریعه۱۸:۳۵۹ (لوامع‌الاسرار) و ۶ : ۱۳۲ (حاشیه برشرح مطالع).

14564ــ سپهسالار ۸۱۱۳: نستعلیق سدهٔ۱۱، آغازبرابر نمونه، ۱۱۲ گ۲۷س[ف. سپهسالار ۴ : ۲۶۲].

حاشیهٔ بر کبری = شرح‌کبری

حجة‌البالغة

از محمد ابراهیم فرزند محمد خلیل استرآبادی، که‌بروزگار ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ ــ۱۳۱۳) میزیسته، بخواهش میرزامهدی‌نوری

درلزوم تحصیل علم ویقین و آداب تعلیم و تعلم که می‌خواسته آن را «آداب المتعلمین» نام‌گذارد ولی چون هر مطلب را باذکر دلیل می‌آورد بهتر دانست که بدین نام خواند [دیباجه] . کتاب عنوانهایی ندارد جز دربخش عقل آن که درهفت فصل است. **آغاز:** حمدله. . . اما بعد ، بندهٔ خاطی محمدابراهیم فرزند محمدخلیل الاستر- آبادی، بخواهش جناب... میرزا مهدی نوری ... بعرض برادران ایمانی واخلاء روحانی میرساند

14565ـ **مجلس ۲۹۰۵/۲**: نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص۲ـ۱۸۸) [ف. مجلس ۱۰: ۲۹۸].

حدود = رساله در ...
در ص ۶۶۰ گذشت .

حدود مفرد و ممکن

درآن آمده که حدود وتعاریف بیشتر اقناعی بوده نه برهانی، ومن ازکتابهای اشارت بوعلی، و نقاوة الحکمهٔ حسن فرزند جریر اصفهانی و کتابی ازعبدالله فرزند جبرئیل بختیشوع طبیب حدود برهانی غیرمکررگردآوردم. و ازکتاب دیگرخود درمنطق یادمی‌کند. **آغاز:** بدانکه ما درجمله کتاب منطقی پنجگانه گفتیم که حد چه باشد. واین جابه‌رساله آورده است درحدود مفردوممکن چنان تمام نبودکه منطقیان را بشاید.

14566ـ**مجلس ۴۸۶۸/۲۰**: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۸۲پ ـ ۲۸۷ر) [رؤیت] .

حروف در منطق

ازقاضی ابواسحاق فرزند عبدالله نی‌ریزی شبانکاره‌ای، دربارهٔ این که آیا حرف استقلال مفهومی داردیانه، وگفته که معنای حرف محکوم علیه می‌شود. ودرآن ازرسالهٔ «حرفیه»ی افضل المتأخرین که گویا ابن سیناست یاد می‌کند . پس‌این گفتاردر(امکان) حکم برمعنی حرفی است نه‌در(امتناع) ودرآن ازدوانی در(امتناع) است نه‌در (امکان). **آغاز:** بمقتضای فرمان واجب‌الاذعان صاحب‌کمالی که اکابرفضلا. . . چندحرفی در تحقیق محکوم علیه بودن حرف مرقوم می‌گردد.

14567ـ **رضوی ۲۷۴** تفسیر: نستعلیق ابواسحاق فرزندعبدالله تبریزی، **۸۷۷**، بدنبال تفسیر آیت‌سرف، آغاز برابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده است[ف. رضوی ۴: ۴۱۷].

14568ـ **تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق شکسته در مجموعهٔ یك خطی مؤرخ **۹۴۷** بدنبال «معرفت قبله» از هبة‌الله شاهمیر بایادداشتی که گویا بخامهٔ همان شاهمیرحسینی است آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14569ـ**دانشگاه ۱۰۲۱/۱۵**: نستعلیق علی فرزندمسافرقاضی، باتاریخ ۱۴ج۲ /**۹۳۹** دردفتر (۱۱۷ر ـ ۱۲۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۹].

حروف در منطق

از جلال الدین محمد دوانی که یاد او در «تهلیلیه:۳۶» گذشت . درامتناع حکم برمعنی حرفی وردگفتهٔ ابواسحاق شبانکاره‌ای. بدستور ابوالفتح سلطان خلیل بهـادرخان فرزند امیر حسن بیگ آق قوینلو ، ودرآن ازفارابی عبارتهایی می‌آورد . **آغاز :** اللهم ارنا الحق و ارزقنا اتباعه ... الهی غشاوت غفلت و علی ابصارهم غشاوة ازبصیرت ما بکشا . . . نموده می‌شود که چون جمعی ازافاضل درمحکوم .

15570ـ**دانشگاه ۱۰۲۱/۱۶**: نستعلیق علی فرزند مسافرقاضی، باتاریخ **۹۳۹** (۱۲۰ پ ـ ۱۲۷ پ) همراه « حرفیه » ابو اسحاق شبانکاره‌ای [ف. دانشگاه ۳ : ۱۰].

دانشنامهٔ علایی = تبصره
از ساوی ، در ص ۱۴۹۴ گذشت

ش

شرح آداب البحث

متن از قاضی عضدالدین عبدالرحمان ایجی (م ۷۵۶) . گزارش از عصام الدین ابراهیم اسفراینی، که یاد او در «شرح کبری:۱۵۰۲»، خواهدآمد. **آغاز :** نحمدك یا من لانقص لما اعطیت .

14571 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۸۲۵ مجامیع طلعت: بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ۱-۷) ۲۵س [مخطوطات۱ :۳۳۰] .

شرح آداب مکالمه

متن «غفاریه:۱۵۱۶» ازمیرزالطفعلی‌دانش گزارش از میرزا هدایت‌الله .

14572ـ **دانشگاه**۳۳/۴۷۳۴: مؤرخ **۱۲۹۸** (ص ۶۳۸ ـ ۶۷۲) همراه «غفاریه» و جزآن [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۱].

شرح حاشیهٔ تهذیب المنطق = شیرو شکر

شرح تهذیب المنطق

متن ازتفتازانی، گزارش‌ازملاعبدالرزاق لاهیجی ،که یاداو در «سرمایهٔ ایمان : ۸۰۱» گذشت. **آغاز:** الحمدلله‌ملهم‌الصواب... فیقول ... عبدالرزاق‌بن‌علی...که این‌چند کلمه‌ایست درشرح تهذیب المنطق .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۶۱ .

14573ـ **دانشگاه** ۳۹۹ : نسخ عبد ـ الواحد فرزند حاجـی محمد امین شیرازی ، **۱۰۹۹**، آغاز برابر نمونه، ۸۷گ۱۷س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۱].

14574ـ **مجلس**۶۲۱۷ فهرست‌نشده: نسخ خوب عبدالرؤف فرزند حاجی امانای اردکانی یزدی ، ج۵ا/ **۱۳۱۶**،۱۲۳گ ۱۷ س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

شرح تهذیب المنطق

متن از تفتازانی ، گزارش از ملاعبدالله فرزند شهاب الدین حسین یزدی شاه آبـادی درگذشتهٔ ۹۸۱ نگارندهٔ حاشیهٔ بر«تهذیب» که معروف به «حاشیهٔ ملاعبدالله» است. بجزدرنام نگارنده برابراست با«شرح‌تهذیب» شهرستانی باید ترجمهٔ همان حاشیهٔ یزدی واز شهرستانی باشد [طبقات‌اعلام‌الشیعه]. **آغاز:** درست‌برابر نکاشتهٔ شهرستانی است جز درنام نگارنده .

بنگرید : ذریعه۱۳:۱۶۱ ـ مؤلفین‌مشار ۳ : ۹۵۷ .

14575ـ **ملك** ۲/۲۵۵۲ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۴۳** (۳۳ر-۱۱۹ر) آغازدردیباجه افتاده [رؤیت].

14576ـ **دانشگاه** ۴۴۹۷ : نستعلیق محمدعلی. صفر**۱۰۹۵** ، دیباجه‌را ندارد، آغاز برابرنمونه، ۲۸۹گ ۱۵س هرچند دیباجه‌را ندارد و از (حمد در لغت) آغاز می‌شود ولی درفهرست ازآن یزدی دانسته شده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۴۷] .

14577ـ**دانشگاه**۵۲۷۱/۱۵: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، درفهرست‌آمده: شرح‌تهذیب تفتازانی یاترجمهٔ حاشیهٔ ملاعبدالله [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۹] .

14578ـ **الهیات**۹۳د: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۲-۱۳**، آغاز برابرنمونه، انجام‌افتاده ۱۲۳گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۸۱] .

14579ـ **مجلس**۱۸۵۱/۵: نستعلیق متوسط علی نوری فرزند آخوند ملا اسماعیل

طبری **۱۳۰۲** بادیباچه (س۲۹۲–۵۹۱) [ف. مجلس ۵ : ۳۲۰].

14580ـ **مجلس** ۴۸۳۳ : نسخ خوب عبدالرؤف فرزند حاجی ؟ اردکانی یزدی ۵ج **۱۳۱۶/۱** ستایش‌را درآغاز ندارد واز: حمد درلغت وصفیست آغاز می‌شود ولی درنمای‌نسخه از یزدی دانسته شده است ، ۱۲۳ گ ۱۷ س [رؤیت] .

شرح تهذیب المنطق

از عبدالله فرزند شهاب الدین نیروزی درگذشتهٔ ۱۰۱۵ [بآنچنانکه‌درفهرست‌میرعثمان علی‌آمده است] .

14581ـ **آصفیه** ۲۳۴ منطق : نوشتهٔ **۱۰۳۵** تنها جلد یکم آنست [ف . آصفیه ۴ : ۶۲۶] .

شرح تهذیب المنطق

متن ازتفتازانی، گزارش از مولی عنایت الله‌هندی، شاید نگارندهٔ «بهاردانش» درگذشتهٔ ۱۰۸۲ باشد. ناظر به‌حاشیهٔ‌شاه‌آبادیست [دانش پژوه]. درذریعه ازچنین‌گزارشی‌یادنشده‌وآغاز و انجام نسخهٔ ۳۶۵ نیز برابر همان گزارش یزدی ـ شهرستانی است. **آغاز** : بك نقتی ... الحمد. حمد درلغت وصفی‌است جمیل‌اختیاری بجهت تعظیم .

14582ـ **دانشگاه** ۳۲۱۱/۲ : نسخ گویا محرر حاجی خضر سلیمان قرشی نزدیك **۱۰۰۳** (س۲۲۱ ـ ۵۸۹) [ف. دانشگاه۱۱: ۲۶۸] .

14583 ـ **دانشگاه** ۳۶۵/۱: تعلیق شکستهٔ یکشنبهٔ **۱۲۰۸** (۱پ ـ ۷۷پ) ، آغاز برابرنمونه، ۸۰ گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۳ : ۶۱] .

شرح تهذیب المنطق

متن ازتفتازانی، گزارش ازمیرفخرالدین محمد فرزند حسین استرآبادی ، که در ۱۰ ذیقعدهٔ ۹۶۹ بانجام رسیده است [پایان نسخه ۵۸۴۶ ملك] . **آغاز** : التصدیقات . اینست منتخب تصدیقات وچون‌موصل متصوربامقدمات فارغ شد، اراده کرده که شروع‌نماید درموصل

14584ـ **ملك**۵۸۴۶: نستعلیق‌شکسته بخامهٔ نگارنده، ۱۰ ذیقعدهٔ **۹۶۹**، ۷۱ گ۱۸ س [رؤیت].

شرح تهذیب المنطق

متن از تفتازانی (م ۷۹۲) . گزارش از جمال الدین محمد فرزند محمود حسینی شهرستانی، ازسدهٔ دهم. این‌گزارش جز درنام نگارنده درست برابراست با « شرح تهذیب » ملاعبدالله یزدی . پدرم در طبقات اعلام الشیعه ترجیح داده‌که‌آنرا ترجمهٔ حاشیهٔ ملاعبدالله و نکاشتهٔ شهرستانی بداند و من نسخه‌هایی که بنام شهرستانی است ویا نام نگارنده ندارد در زیر می‌آورم. این‌گزارش درکانپور ۱۹۱۵ م چاپ شده است. **آغاز** : سپاس بیحد و قیاس حکیمی‌راکه زبان‌را بنطق فصیح ودل‌را... اما بعد نموده می‌شودکه اقفرعباد ... جمال‌الدین محمدبن ... الحمدلله . حمد درلغت وصفیست بجمیل اختیاری بجهت تعظیم منعم .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۶۴ ـ ف. مشار : ۱۰۱۳ .

14585ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۳۹ : نوشتهٔ علی فرزند عنایت‌الله حسینی، ۲۰ رجب

۹۹۱ کـه گویا تاریخ نوشته است نه نگارش [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

14586ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۴۹ : سدهٔ **۱۰** [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبایی].

14587ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۴۹ نستعلیق زیبای **۱۰۵۲**، ۱۳۱ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

14588ـ **رضوی** ۱۲۷منطق: نستعلیق **۱۱۰۰**، آغازبرابر نمونه، ۱۳۶ گ ۱۷س [ف. رضوی ۱ : ۳۶] .

14589ـ **مجلس** ۲۰۹۹ : تحریری خوانا سدهٔ **۱۱**، درفهرست‌آمده: گویااز‌عبیدالله خبیصی است، آغازافتاده، ۲۵۲ص ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۸۷] واین درست نیست وشرح او بعربی است و این همان شرحی است کـه از شهرستانی ویا یزدی است [رؤیت] .

14590ـ **مجلس** ۲/۴۰۵۶: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، نسخه از پس‌از ستایش (حمد در لغت وصفیست جمیل) آغاز می‌شود و ازنگارنده نام برده نشده (۲۹پ ـ ۱۲۷) [رؤیت] .

14591ـ **مجلس** ۳۳۸۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، در دیباجه نگارنده شهرستانی یادشده، ۱۹۰ص۲۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۴۰] .

14592ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ـ ۱۱۳ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

14593ـ**دانشگاه**۴۵۵۹: نسخ‌قاسمعلی ۸شعبان **۱۲۰۳**، درقزوین، آغاز برابر نمونه ۸۰گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۹۹] .

14594ـ **ملك** ۲۰۷۹: نستعلیق‌محمد فرزند سلیمان‌طبیب تنکابنی، در**۱۲۴۹**، ۱۵۴ گ ۱۹س [ف. ملك، فارسی : ۲۰۳] .

14595ـ **تهران**،دکترقاسمزاده۲۷/۲: نسخ پنجشنبهٔ ۲۵ج۲/**۱۲۵۵** . نسخه بنام «جواهر المنطق» است و آغاز ستایش را ندارد وازپس ستایش برابرنمونه [رؤیت] .

14596ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۷۲۵ : ابوالقاسم نایینی، نیمهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۵۶**، ۹۴گ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

14597ـ **تهران**، دکترقاسمزاده ۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** آغاز ستایش‌را ندارد و از پس‌از ستایش بمانند نمونه [رؤیت] .

14598ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۲/ ۱۱۶۶: تاریخ‌یادنشده، ۱۰۱ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

شرح تهذیب المنطق

متن ازتفتازانی، چندگزارش ناشناخته .

14599ـ **تهران**، دکترقاسمزاده ۴۳: نستعلیق رمضان **۱۰۵۶** آغاز در دیباجه افتاده [رؤیت] .

14600ـ**الهیات**۲۲۶آل‌آقا: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده: مقدمه‌را از تقدیم گرفته‌اند بمعنی تقدم‌که لازم باشد ، یعنی پیش شده یـا متعدیست بمعنی پیش‌دارنده [ف. الهیات ۱ : ۷۰۷] .

14601ـ **حقوق**، ۴۲/۵د : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده: بیان‌ماهیت منطق‌معلوم می‌شود، امادرضمن بیان ماهیت احتیاج بمنطق معلوم نمی‌شود (۱۰۱رـ ۱۸۵پ) [ف. حقوق ۱۴۶] .

14602ـ **دانشگاه** ۱۶۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده : ... المقصد الثانی، القضیه قول یحتمل‌الصدق والکذب، چون مصنف فارغ شد از مبحث تصورات شروع کـرد در مبحث تصدیقات، ۱۴۲گ۱۶س[ف.دانشگاه۸:۲۱۳]

شرح حاشیهٔ تهذیب المنطق

متن از تفتازانی ، حاشیه از ملاعبدالله ، گزارش از میرزا حیدر علی فرزند میرزا محمد مهدی فرزند ملاقاسم مبارکه‌ای لنجانی معروف به ندیم الملک، هنگامی که «حاشیهٔ ملاعبدالله» را نزد مرحوم میرزا حسین همدانی می‌خوانده است، در ۱۳۰۰ بانجام رسانده است.

14603 ــ **اصفهان**، سید محمدعلی روضاتی : نسخهٔ اصل و بخامهٔ نگارنده ،دوشنبه ۲۳ذیحجهٔ ۱۳۰۰ [یادداشتهای آقای روضاتی].

شرح شمسیه

متن از نجم‌الدین عمر کاتبی قزوینی (۶۰۰ ــ۶۷۵) گزارشی از علاءالدین علی فرزند محمد معروف به مصنفك شاهرودی و سپس بسطامی (۸۰۳ ــ ۸۷۵ یا ۸۷۱) که درپنجشنبهٔ ۱۰ع ۸۶۳/۱ درادرنه بانجام رسانیده است. **آغاز** آن درکشف‌الظنون: حمد وسپاس وستایش بیحد وقیاس، یاد شده است . **آغاز** : الحمدلله الذی ابدع نظام‌الوجود... طریقهٔ عالمان کامل و وتیرهٔ نامداران فاضل آنست .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۰۶۳ ــ هدیة العارفین ۱ : ۷۳۵ .

14604ــ **قاهره** ، دارالکتب ۲ فلسفه ومنطق فارسی طلعت: بخامهٔ خود نگارنده ۱۰ ع۸۶۳/۱ ، ۲۲۶گ ، سطرها گوناگون [مخطوطات ۱ : ۳۳۶] .

شرح صغری = ایضاح الصغری

شرح کبری

متن‌ازسیدمیر شریف جرجانی، گزارش از میرابوالبقاء فرزند عبدالباقی حسینی (که در نسخهٔ ۲۳۹ رضوی نام پدرش عبدالله آمده) . بنام ابوالفتح محمد همایون پادشاه بابری ، ازسدهٔ یازدهم‌درهند. **آغاز ۱)**: فاتحه‌کل‌کتاب کریم عنوان صحیفه. **آغاز ۲)**: عنوان صحیفهٔ همایون حمد وسپاس حکیمی شایدکه علم . . . چنین‌گوید ... ابوالبقاء بن .

بنگرید : ذریعه۱۴ : ۳۲ــ کشف‌الظنون ۲ : (کبری) .

14605ــ **تهران**، ملی ۶۰۲/۱ ف : نستعلیق ریزسدهٔ ۱۰. **آغاز** : بدانکه آدمی را برسه‌چیزاطلاق می‌کنند، یکی‌هیکل‌محسوس چنانکه‌گوئی فلان‌آدمی درازاست (ص۱ــ۹۵) همراه « شرح کبری » ابوالفتح حسنی و شرح اسفراینی [ف. ملی ۲ : ۱۰۹]. درفهرست از نگارنده یادنشده ولی باید از ابوالبقاء باشد.

14606ــ **دانشگاه** ۴۲۵۵/۱ : نسخ **۱۲۹۶** (۲پ ــ ۸۰ر) آغاز برابرنمونهٔ ۲ ، [ف . دانشگاه ۱۳ : ۴۲۲۴] .

14607ــ **مجلس** ۲۱۰۱: تحریری ، تاریخ یادنشده،آغاز برابر نمونهٔ۱، ۱۰۷ ص ۲۱س [ف. مجلس ۶ : ۸۸] .

14608ــ **رضوی**۲۳۹منطق: نستعلیق درنسخه از آن ابوالبقاء فرزند عبدالله حسینی آمده است. آغاز برابرنمونهٔ۲، ۳۸گ ۲۳س [ف. رضوی ۴ : ۳۸۶] .

14609ــ **رضوی**۲۴۰منطق: نستعلیق و نسخ ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ و در فهرست کتابخانه مکرر شمارهٔ پیشین یادشده‌است، ۳۶ گ [ف . رضوی ۴ : ۲۸۶] .

شرح کبری

متن‌ازگرگانی، گزارش‌ازابوالفتح‌فرزند مخدوم حسنی، گویا ازسدهٔ یازدهم . ویکی از بهترین منطقهای فارسی است [عبدالله انوار] . شایدنگارندهٔ « اصول‌فقه» باشدکه‌بنام سام میرزا

نگاشته‌است [نسخهٔ۱۸/۳۶۹ سنامؤرخ۱۰۸۳ ۱۰۸۵ و نسخه مدرسهٔ غرب همدان ۱۹۷/۲ مؤرخ ۱۲۹۲]. **آغاز :** دیباجهٔ فتحنامهٔ دین حمد و سپاس حکیمی را سزد که قوت دراکهٔ آدمی‌را محل انتقاش صور اشیاءگردانید .

14610**ـ لاهور،** پنجاب پبلك‌لائبریری ۱۶۰ حسینی: نستعلیق‌شکستهٔ نظام‌الملك‌رازی شنبهٔ ج۲/۹۶۹؟ **آغاز :** حمد و سپاس . . . بمانند نمونه درفهرست بنام « شرح منطق » و «محاکمهٔمیرابوالفتح» یادشده‌است [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۵] .

14611**ـ تهران،** ملی۲/۶۰۲ ف : نستعلیق دیز سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه (ص ۹۶ـ۲۲۶) و تامبحث نقیض‌قضایادا دارد [ف. ملی ۲ : ۱۱۰] .

شرح کبری

متن‌ازسید میرشریف جرجانی (م ۸۱۶) گزارش‌ازعصام‌الدین اسفراینی، ابراهیم‌فرزند محمد فرزند عربشاه ، درگذشتهٔ ۹۴۳ یا۹۵۱ **آغاز :** حمد مصور صور ، مقدور قدر ملك و بشر نیست .

بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۳۱ ـ ریحانةالادب ۳ : ۸۸ ـ حبیب‌السیر۳ : ۲۴۸ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۰ ـ هدیة العارفین ۱ : ۲۶ .

14612**ـ نجف،** امیرالمؤمنین ۲۴۱۶: سلخ ذیقعدهٔ **۸۷۳**، بروزگار نگارنده، ۹۱گ [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

14613**ـ نجف،** امیرالمؤمنین ۵۶۳ : تاریخ یادنشده، ازروزگار نزدیك به نگارش ، ۷۳گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

14614**ـ رضوی**۲۳۷منطق: نستعلیق **۹۷۳** آغاز برابرنمونه، آغازنونویس، ۵۴گ ۱۹س [ف. رضوی ۴ : ۳۸۵] .

14615**ـ دانشگاه** ۳۴۵۵ : نستعلیق جعفر فرزند سید شاهن سرهندی ، ۲۰ شعبان **۹۷۳**، آغاز برابر نمونه، ۵۳گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۶۳] .

14616**ـ تهران،** ملی۳/۶۰۲: نستعلیق ریزسدهٔ**۱۰**، آغازبرابر نمونه(ص۲۲۷ـ۳۲۹) [ف. ملی ۲ : ۱۱۰] .

14517**ـ سپهسالار** ۶۶۸۲: نستعلیق سدهٔ**۱۰**، آغاز برابرنمونه، ۴۹گ۲۱س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۷] .

14618**ـ قاهره ،** دارالکتب ۱ منطق فارسی طلعت: محمودفرزندعبدالوهاب، آدینه ع ۲ /**۱۰۳۸** (گ ۱۶ ـ ۸۳) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۳۳] .

14619 **ـ مجلس** ۳۳۷۲/۶ : نوشتهٔ محمد فرزند علی موسوی تهرانی شیرازی ، **۱۳۲۸ـ۱۳۵۳** (ص۶۴ ـ ۱۴۱) آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۲۰] .

14620**ـ رضوی**۲۳۸منطق: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۳۲گ [ف. رضوی ۴ : ۳۸۵] .

14621**ـ دانشگاه**۴۱۴۵: تعلیق شکسته تاریخ یادنشده، آغاز افتاده، ۹۸گ۱۴س [ف. دانشگاه ۳ :   ] .

شرح کبری

متن‌ازگرگانی. گزارش‌ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق‌السماوات والارض .

14622**ـ نجف ،** امیرالمؤمنین ۱۱۸۰ نوشتهٔ محرم**۱۲۲۸**، آغاز برابرنمونه، ۴۱گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

14623**ـ تهران،** دکترمفتاح ۱مج : نستعلیق‌شب‌آدینهٔ ۲۵شوال**۱۲۴۹**، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

شرح کبری

ناشناخته . جزء بهجة الطالبین :۱۴۹۳» یزدی است . **آغاز** : بدانکه آدمی‌را قوتی است دراکه... بدانکه آدمی مرکب است از روح واز بدن و حکما اختلاف کرده‌اند در معنی روح .

14624ـ **دانشگاه** ۱/۱۴۲۰: نسخ و نستعلیق ۹ شعبان **۱۲۵۴** (۱پ ـ ۴۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۹۱].

14625ـ**دانشگاه**۱/۳۲۴۵: نستعلیق ۱۰ شعبان **۱۲۷۵** (ص۱ـ۱۰۵)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۳] .

شرح کبری

چندگفتار ناشناخته .

14626 ـ **رضوی** ۱/۱۳۲ منطق : نستعلیق ،آغاز افتاده و گزارش تاپایان طریق اکتساب نظری از ضرورییست [ف . رضوی ۱: ۳۸ منطق].

14627ـ **رضوی**۱۳۱منطق: نستعلیق تاریخ یادنشده، دیباجه ندارد، **آغاز**: بدانکه آدمی‌را برسه چیز اطلاق می‌کند، ۱۸س [ف. رضوی ۱ : ۳۸ منطق] .

شرح کبری = بهجة الطالبین

شرح المکتسب

از ابراهیم فرزندمحمد شربتدار اصفهانی نگارندهٔ «طیب اغذیه : ۴۳۲» و جز آن. که درآدینهٔ ۶ذیحجهٔ۱۱۳۱ نگاشته است. **آغاز:** بعد حمدالله... هذا شرح المغالطات المکتسب کتبته فی‌اوایل شهررجب فی‌سنة ۱۱۳۱ . بدان بدرستیکه‌کتب اهل‌کافت دنیا موضوع است به‌رموز .

14628ـ**دانشگاه**۱/۳۹۸۶: نستعلیق خود نگارنده **۱۱۳۱** (ص ۱ ـ ۸۵) همراه «تذکرةالشعراء» وشش گفتاردیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۰] .

شیروشکر = شرح حاشیهٔ تهذیب المنطق یزدی

از میرزا حسین لاهیجی. **آغاز:**قوله‌ابتدا بخیرالکلام... غرض ازاین‌کلام چه چیز است جواب دفع‌دوسئوال‌است‌که دراول محشی‌ایراد کرده .

14629ـ **الهیات** ۱/۷۱۳د: نستعلیق احمد فرزند حسین فرزند احمد فرزند حسین شریف تنکابنی، ۱۶ ذیحجهٔ **۱۲۹۱** (۲پ ـ ۸۴ر) همراه دو گفتار دیگر از همو : حاشیهٔ تهذیب المنطق ، مجموعة المسایل فی‌تحریر السئوال وتحقیق الجواب هر دو بعربی [ف . الهیات ۱ : ۳۷۰ و ۲ : ۲۷۵].

صغری

از میرسیدشریف گرگانی، که یاد او در «اسکندریه:۷۳۲» گذشت. دوکتاب ازاوبدین نام یکی مکرر ویکی همراه «کبرا»ی او به‌کوشش آقای مرتضی مدرس چهاردهی ۱۳۳۴ خ چاپ شده است . **آغاز**: بدانکه هرچه در ذهن درآید اگرخالی ازحکم است‌آن‌را تصور خوانند .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۴۲ ـ ف. مشار : ۱۰۷۳ .

14630ـ **مجلس** ۱۶/۱۹۱۸: نوشتهٔ **۸۹۸** (ص۱۳۷ ـ ۱۴۳) . **آغاز:** هرچه در ذهن‌آید اگرخالی از حکم باشد [ف . مجلس ۹ : ۶۰۸] .

14631ـ **تهران**، دهخدا ۱/۳۰۴ : نستعلیق علی پومالی ، در **۹۷۰** و **۹۷۱** آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۵] .

14632ـ رضوی ۱۴۸ منطق: نستعلیق ۹۸۶، آغاز برابر نمونه، نسخه برابر چاپ مدرس چهاردهی است، ۵گ۱۱س [ف. رضوی ۱ : ۴۲ منطق] .

14633ـ قاهره، دارالکتب ۱ فلسفه و منطق طلعت: محمود فرزند عبدالوهاب ۱۰۲۸ (گ ۱۳-۱۵) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۱۸].

14634ـ مجلس ۵۹۳۲/۲: ابوالعلاء الحسینی فرزند معزالدین محمد، ۱۰۹۱ (ص ۱۶-۲۴) [ف. مجلس ۱۷ : ۳۲۱] .

14635ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۵۰۶/۳ : نسخ عبدالفتاح فرزند بدیع خوانساری، ۱۱۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۷۴] .

14636ـ سپهسالار ۶۷۴۸/۵: نوشتهٔ حیدرعلی، ۱۲۰۹ (۱۴۳پ - ۱۳۶ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۸۵] .

14637ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی: نستعلیق محمدفصیح ۱۲۷۰، خشتی [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۷] .

14638ـ نجف، سید محسن حکیم ۵/ ۱۰۴۵ : نوشتهٔ حیدربیگ فرزند ابراهیم بیگ ۱۲۷۶، ۵گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

14639ـ الهیات ۳۸۷/۷د: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. الهیات ۱ : ۲۹۱] .

14640ـ دانشگاه ۳۲۵۱/۶ : نوشتهٔ ۱۳۰۶ (ص ۲۰۷ - ۲۱۰) آغاز برابر نمونه وخود برابر چاپ آقای مدرس چهاردهی است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۹] .

14641 ـ مجلس ۳۳۷۲/۴ : نوشتهٔ محمدعلی فرزند علی موسوی تهرانی، شیرازی ۱۳۵۲-۱۳۲۸ (۴۷-۵۹) [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۱۸] .

علم محاوره

از «نفایس الفنون» گرفته شده است. «در معرفت مواقع کلام و بدایع حدیث باطبقات انام موشح بلطایف نکات وامثال و ابیات» در پنج باب ۱ ـ آداب محاورة ۲ ـ شرایط محاوره ۳ـ کیفیت محاوره. ازصفحهٔ ۸ نسخهٔ ۲۴۵۴ دانشگاه برمی‌آید که نگارنده درتبریز درس می‌خوانده است .

13642ـ دانشگاه ۲۴۵۴/۱: شکسته نستعلیق سراینده‌ای باتخلص (تحسین) در دارابگرد شیراز ۱۱۰۱ (ص۱-۹) تنها سه باب را دارد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۸].

کبری

از میرسید شریف گرگانی، که یاد او در «اسکندریه : ۷۳۲» گذشت. دربرابر «صغرا، ۱۵۰۳» ی او. از کتابهای درسی بوده وبارها در «جامع المقدمات» چاپ شده‌است. **آغاز:** بدانکه آدمی‌راقوه‌ایست‌دراکه که‌منتقش می‌گردد دروی صور اشیاء چنانکه درآینه .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۵۹ ـ ف. مشار ۱۲۴۷ .

14643ـ ری، عبدالعظیم ۹۰/۱ : نستعلیق، باتاریخ ۸۶۶ در شماره‌های دیگر دفتر، وقف شاه‌عباس ۱۰۳۷ [نسخه‌ها ۳: ۷۰].

14644ـ قاهره، دارالکتب ۹۵۵ مجامیع طلعت: تعلیق ۸۷۱، آغاز برابر نمونه (گ۱-۱۶) [مخطوطات ۱ : ۲۶۵] .

14645ـ تهران، دهخدا ۳۰۴/۲ : نستعلیق علی پسومالی ۹۷۰ و ۹۷۱ [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۵] .

14646ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۵۴۵/۲ : باتاریخ ۹۹۹ در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۸۳] .

14647ـ **تهران**، ادبیات۲۲۳جوادی: نستعلیق **۱۰۰۸** [ف. ادبیات ۳ :۲۳] .

14648ـ **تهران**، ملی ۲/۸۰۲ ف : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۱۵** در دفتر (ص۳۵۸ ـ ۳۸۴)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی۲:۳۳۹].

14649ـ **قاهره**، دارالکتب ۱فلسفه و منطق فارسی طلعت: محمود فرزند عبدالوهاب **۱۰۲۸** ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶۵] .

14650ـ **رضوی** ۱۵۵ منطق : نسخ محمدهاشم فرزند میرطالب حسنی حسینی ، در **۱۰۷۳**، وقف‌نادر۱۱۴۵ ،۱۳گ ، ۱۵س [ف. رضوی] .

14651ـ **مجلس** ۵۹۳۲/۳: باتاریخ **۱۰۹۱** دردفتر (ص۲۶ـ۷۰) [ف. مجلس ۱۷ : ۳۲۱] .

14652ـ **مجلس** ۲۱۰۲ : نسخ تعلیق بسیارخوب سدهٔ**۱۱**، ۱۱۷گ۶س [ف. مجلس ۶ : ۸۸] .

14653ـ**آقای کاظم مدیرشانه‌چی**: نسخ سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۸] .

14654ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱/ ۱۴ : نوشتهٔ عبدالواحد فرزند قاضی بریم قندهاری، **۱۱۰۱** ، ۱۷گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

14655ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۵۰۶ : نسخ عبدالفتاح فرزند آقا بدیع خوانساری **۱۱۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۷۴] .

14656ـ **رضوی** ۱۵۴ منطق : نسخ مرادحاصل‌شبستری پسرمحمداشرف، در**۱۱۱۶** ۲۴گ، ۱۱س [ف. رضوی] .

14657ـ **دانشگاه** ۴۳۴۹/۲ : نسخ **۱۱۶۳** (۴۸پ ـ ۶۶ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۰۵] .

14658ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۱۸: نسخ محمد صادق، ج ۱/**۱۱۷۱** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

14659ـ **ری** ، عبدالعظیم ۲۰۸/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۴] .

14660ـ **مجلس** ۳۱۶۵/۴: سدهٔ**۱۲** (ص۸۹ ـ ۱۰۹) [ف. مجلس ۱۰ : ۷۴۹].

14661ـ **الهیات**۱۸۸/۲آل‌آقا: نسخ **۱۲۰۲** (۱۲۳پ ـ ۱۳۰) ۲۰س [ف. الهیات ۱ : ۷۲۵] .

14662ـ **مجلس** ۱۹۴۱/۲: نستعلیق **۱۲۰۲** (ص۴۹ـ۸۵) [ف. مجلس ۵:۴۴۶].

14663ـ **تهران**، ملی۶۶۱ ف: نسخ ۲۵ج۱/**۱۲۰۶** آغازبرابرنمونه، ۲۶گ ۱۱ س [ف. ملی ۲ : ۱۶۳] .

14664ـ **دانشگاه** ۱۵۷۳/۳ : نسخ **۱۲۱۹** (۵۵پ ـ ۶۷پ) ۸س [ف . دانشگاه ۸ :۱۸۷] .

14665ـ **مجلس** ۲۷۷۰/۲: نستعلیق محمدحسن فرزندحاجی محمد علی **۱۲۲۲** ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۱۹۹] .

14666ـ **رضوی** ۱۵۳ منطق : نسخ ملاعلی اصغراسترآبادی، **۱۲۲۴**، ۱۸گ ۱۵ س[ف. رضوی ۱:۴۴].

14667ـ **مجلس** ۱۹۴۲/۲ : نسخ **۱۲۲۵** (ص۱۱۰ ـ ۱۳۲) [ف . مجلس ۵ : ۴۴۶] .

14668ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۷۱ : محمد یوسف فرزند مهدی ، ۱۱ج۲/**۱۲۲۷** [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

14669 ـ **مجلس** ۲۴۶۲/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۳۰** (ص۱۸۹ـ۲۱۵) [نسخه ها ۵ : ۱۸۵].

14670ـ **الهیات** ۴۰۲/۱د : نسخ با

تاریخ **۱۲۳۶** در دفتر بهمین خامه (۵۵ر – ۷۴ر) [ف. الهیات ۱: ۲۹۴].

14671ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۳/۱۱۷۷: نوشتهٔ **۱۲۴۱**، ۷ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

14672ـ **رضوی** ۲۵۵ منطق: نسخ احمد **۱۲۴۲**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴: ۳۸۹].

14673ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲/۵۵۳: محمدعلی، برای آخوند ملامحمددانا، باتاریخ رجب **۱۲۴۲** دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۲۲].

14674ـ **ری**، عبدالعظیم ۲/۸۱: نستعلیق دوشنبهٔ ۵ ج۲/**۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۳: ۶۹].

14675ـ **مجلس** ۲/۱۹۴۰: احمد حسن‌میرزا، **۱۲۴۳** (۸۷–۱۳۲) [ف. مجلس ۵: ۴۴۵].

14676ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۹۰۴: شیخ باقردامغانی، **۱۲۴۳** درمدرسهٔ نواب‌مشهد [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی].

14677ـ **تهران**، ادبیات ۱۸۸/۵ جوادی: نسخ محمدحسین **۱۲۴۵** [ف. ادبیات ۳: ۳۲].

14678ـ **مجلس** ۲/۸۴خویی: نسخ کهن‌تراز **۱۲۴۹** (ص۹۳–۱۲۸) [ف. مجلس ۷: ۲۲۸].

14679 **ری**، عبدالعظیم ۱/۲۲۵: با تاریخ **۱۲۵۸** در دفتر [نسخه‌ها ۳: ۴۴۴].

14680ـ **ساری**، طاهری شهاب ۲مج: حسینقلی‌فرزند مستقلی ۱۸ج۲/**۱۲۶۰** [نسخه ها ۶: ۶۳۱].

14681ـ **تهران**، ملی ۳/۲۲۸ ف: نسخ خوش یکشنبهٔ ۸شوال **۱۲۶۰** (ص۱۴۷–۱۷۴) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱: ۳۲۳].

14682ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۳۲: نسخ هاشم فرزند علی‌اصغرهروی **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۵: ۸۰].

14683ـ **مجلس** ۲/۵۶۲۰: درمجموعهٔ مؤرخ **۱۲۶۴** (ص۷۵ – ۱۲۴)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای عبدالحسین حائری].

14684ـ **مجلس** ۲/۲۸۹۵: نسخ علیرضا فرزند آخوند ملا حسینعلی ۲۹ ع ۱/**۱۲۶۴** [ف. مجلس ۱۰: ۲۸۶].

14685ـ **ری**، عبدالعظیم ۴/۳۸۴: نسخ آدینه ۱ ج۱/**۱۲۶۶** [نسخه‌ها ۳: ۴۵۲].

14686ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۰۴: باتاریخ ۲۷ ع۱/**۱۲۶۶** دردفتر [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

14687ـ **حقوق** ۲۶۸ج: نسخ محمد باقر ۲۹شوال **۱۲۶۸** درسیجان‌اصفهان، ۲۳ گ ۱۰س [ف. حقوق: ۱۷۰].

14688ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۴۳۱: سیدرضا فرزند مهدی موسوی پیشنماز اردبیلی محرم **۱۲۷۶**، [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی.]

14689ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۴/۱۰۴۵: نوشتهٔ حیدربیگ فرزند ابراهیم‌بیگ **۱۲۷۶**، ۲۰ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

14690ـ **تبریز**، ملی ۲۶۱۷: نوشتهٔ **۱۲۷۷**، در «جامع‌المقدمات» [ف. ملی‌تبریز ۱: ۳۳۰].

14691ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳/۴۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۱۱۸].

14692 ـ **مجلس** ۹/۲۳۸۸ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۵۳۱ – ۵۸۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۶۷].

14693ـ **دانشگاه** ۱۵/۱۳۹۸: نسخ سدهٔ

۱۳ (۱پ - ۱۴پ) [ف. دانشگاه :

14694ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۲۹۴ جوادی: نسخ عبدالخالق فرزند ملاعبدالله گرمانی سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳ : ۴۴] .

14695ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۷۷: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۳] .

14696ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر ب ۴۰: نستعلیق تاریخ یادنشده ، ۲۴ص ۱۵س [ف . کتب خطی : ۳۴] .

14697ـ **مجلس** ۷/۶۲۶: شکستهٔ ریز تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲ : ۳۸۶] .

14698ـ **مجلس** ۱۴/ ۶۴۰ : شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲: ۴۰۷] .

14699ـ **رضوی** ۲۵۳ منطق: نسخ ، آغاز برابر نمونه، وقف ۱۲۶۲ .

14700ـ **رضوی** ۲۵۴ منطق: نستعلیق آغاز برابر نمونه، وقف نادرشاه **۱۱۴۵** [ف . رضوی ۴ : ۳۸۹] .

14701ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱/ ۱۲۸۸: تاریخ یادنشده، ۱۸ گ .

14702ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۳/ ۷۷۳: نوشتهٔ ملامحمد حسن ایروانی ، تاریخ یاد نشده ، ۲۰ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

کبرای منظوم

از شرف فرزند محمد داود، مثنویست در وزن خفیف. نام‌سراینده در دیباچهٔ منظوم آمده است. **آغاز** : حمد بیحد خدای را مادام ــ مصطفی را درود و نعت وسلام ـ بعدازاین دان که این مقدمه‌ایست ـ که حقیقت زفن ملهمه‌ایست

14703ـ **مجلس** ۳۳۷۲/۵ : نوشتهٔ محمد فرزند علی موسوی تهرانی شیرازی ، **۱۳۲۸ - ۱۳۵۲** (ص۵۷-۵۹ هامش) ناتمام [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۱۹] .

کبرای منظوم

از نورعلیشاه طبسی، که یاد او در «آیة النور ۱۰۱۶» گذشت. نسخهٔ ۱۱۵۸ مجلس پیرامن ۳۷۵ بیت است. همراه «کبرا» و «بهجة الطالبین ۱۴۹۳» ۱۳۱۷ چاپ شده است. در پایان آن آمده دردلت **نورعلی** را یادکن ـ وزدعایی روح اورا شادکن. **آغاز:** حمد بیحد مر خدایی را نخست ـ که بنامش نامه‌ها گردد درست .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۵۹ـ ف. مشار: ۲۴۰ ، ۱۲۴۷ .

14704ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۸: نسخ محمد علی فرزند سید عرب حسینی در **۱۲۳۱**، شمارهٔ ۸ «کلیات» او (ص۳۲۹-۳۵۳) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴] .

14705ـ **تهران** ، ادبیات ۲/ ۲۴۰ حکمت: شکسته نستعلیق علی‌محمد فرزند حاج محمدعلی، رجب **۱۲۸۹** [ف. ادبیات ۲: ۵۳] .

14706ـ **دانشگاه** ۲/ ۱۶۱۳ : نسخ علی‌محمد فرزند ملامحمد، ۱ج۱/**۱۳۰۰** (۸۷ر-۱۰۰ر) [ف. دانشگاه ۸ : ۱۶۱۳] .

14707ـ **مجلس** ۶۰۴۹/۳ : نسخ **۱۲۳۴** (ص۹۰-۱۱۵) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۹ : ۳۸] .

14708ـ **رضوی** ۲۶۳ منطق: نستعلیق ۲۴ محرم **۱۳۰۵** آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده که باشکال اربعه ختم می‌شود [ف. رضوی ۴: ۳۹۳] .

14709ـ **دانشگاه** ۲۲۵۱/۵ : نوشتهٔ ۲۹ شعبان **۱۳۰۵** (ص۱۸۴-۲۰۶) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۹] .

14710ـ **مجلس** ۳۳۷۲/۸ : نوشتهٔ محمد فرزند علی موسوی تهرانی شیرازی ، **۱۳۲۷-۱۳۵۲** (ص۶۴-۱۴۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۲۱] .

م

مبادی قیاسات

گویا ازمیرقوام‌الدین رازی، که یاداو در «عین الحکمة : ۸۲۳» گذشت . دربارهٔ اقسام قیاس. **آغاز:** تعلیق . مبادی قیاسات پانزده صنف است .

14711ـ **دانشگاه ۲۷۴/۵** : تعلیق شکستهٔ شاگرد نگارنده ، **۱۰۸۵** (۶۲ب-۶۳ پ) دردنبال‌آن‌آمده: من استادنا دام‌ظله ۱۶ س [ف. دانشگاه ۳:۲۷].

مختصر نافع

ناشناخته .

14712ـ **مجلس ۶۴۰/۱۳** : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس۲:۴۰۷].

المذاکرات فی المحاضرات

از محمدعلی حزین‌لاهیجی گیلانی، که‌یاد او در «فرس‌نامه : ۴۴۱» گذشت. درآداب سخنوری، درچهارمقاله: ۱ـ دردومقام: محاسن کلام، اشارتی چند ۲ـ درعلم مناظره و آداب آن ۳ـ درعلم محاوره وآداب‌آن ۴ـ درفواید متفرقه ازحکم وامثال و حکایات. نام نگارنده وکتاب وشمارهٔ مقاله‌ها در دیباجه آمده است. **آغاز:** ازفیض‌ایزدی خواستارم‌که دلی دهدکه یاداورا سزد، و زبانی بخشد که ستایش او را شاید... چنین‌گوید .

14713ـ **دانشگاه ۲۷۳۷** : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ازروی خامهٔ نگارنده وبروزگار او، آغاز برابرنمونه، ۳۵ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۳۱].

معیار العرفان

14714ـ**سپهسالار۱۵۲۶/۲**: جنگ، نشانی‌بیشتر یادنشده [ف. سپهسالار۵: ۶۱۳].

مغالطات = رساله در . . .

درآن‌آمده: درملازمت قاضی نظام‌مطالعهٔ مغالطات محمود شرح کرده میشد و درآن اثنا مغالطه‌های دیگر بمیان‌کشیده‌شد وودرمیان درس پاسخ‌می‌گفت، برخی‌ازمن‌خواستندتاآن‌مغالطه‌ها گردآوری شود. **آغاز:** سپاس‌بیقیاس مصوری راکه مصدق برجمیع اشیاء است.

14715ـ **سپهسالار۶۶۸۵/۲**: تاریخ یادنشده(۱۲۶ر ـ ۱۲۷پ) [ف. سپهسالار۵: ۶۱۴] .

مغالطات = رساله در . . .

14716ـ **سپهسالار۶۶۸۰/۲** : تاریخ یادنشده (۲۲پ ـ ۲۶پ) . **آغاز** : انسان می‌بایدکه مباین ناطق‌باشدزیراکه انسان‌مباین فرس است وفرس مباین ناطق .

مفتاح الخواطر

ناشناخته. دریك مقدمه و چندباب .

14717ـ**قزوین**، خاندان‌آقامیرحسینا: سدهٔ**۱۱**، ش۴ دفتر [نسخه‌ها۶ : ۳۵۱] .

مفتاح الفنون

از میرزا محمود خان افشار کنگاوری ، مدیرومنشی‌روزنامهٔفرهنگ‌درسپاهان، ومترجم شاهزاده ظل‌السلطان، دریك مقدمه وشش مقاله ویك خاتمه ویك‌لاحقه‌که درپنج فصل‌است، بنام او وناصرالدین شاه قاجار ، درمنطق ، ترجمه گونه‌ایست ازمتنی‌کوتاه درسی‌اروپایی (موافق مسلك جدید) که در۱۳۰۹ ساخته و چیزهایی برآن افزوده است. برای تاریخ ترجمهٔ دانش های نوین بسیارسودمند است [دانش پژوه] .

آغاز: لسان عقل ونقل ناطق وناطقهٔ عالـم و عالمیان مصدقی است که برای‌هر فردی ازافراد نوع بنی‌آدم حمدوثنای‌جان‌بخش جهان‌آفرین

14718ـ **دانشگاه** ۲۸۰۶ : نسخ دههٔ سوم ذیحجهٔ **۱۳۰۹** گویا بخامهٔ نگارنده ، ۱۸۰ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۵۱].

14719ـ **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۵۶۳/۱ نوشتهٔ محمد خراسانی ، دوشنبهٔ ع **۱/۱۲۶۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۸] .

14720ـ **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۵۶۴: [نسخه‌ها ۵:۳۱۸] .

مقولات عشر

ازخواجه نصیرالدین طوسی، همان‌نه‌فصل مقالهٔ دوم «اساس‌الاقتباس :۱۴۹۲» اوست و درمجموعه‌ها نسخه‌های جداگانهٔ آن هست . فصل۱ـ درابتدای سخن ۲ـمعرفت موضوع۳ـ تعریف جوهر واقسام‌آن ۴ـ کمیت ۵ـ کیفیت ۶ـ مقولهٔ مضاف ۷ ـ شش مقولهٔ دیگر ۸ ـ اقسام تقابل ۹ـ اقسام‌تقدم‌وتأخر. **آغاز:** مقاله در مقولات عشرة، و آنرا قاطیغوریاس خوانند درنه فصل .

14721ـ **مجلس** ۵۱۸۰/۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص۵۳ ـ ۶۵) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

14722ـ **رضوی** ۵۵۱ حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۴ : ۹۴] .

14723ـ **دانشگاه** ۱۰۸۸/۱۱: نسخ محمدعلی فرزند محمدیوسف (۶۳پ ـ ۷۵ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۷] .

منطق = گفتاری در . . .

از باباافضل کاشانی ،که‌یاداو در «جاودان نامه:۷۶۸» گذشت. دوگفتار است. **آغاز۱):** فصل سخنی چند موجز که منطقی را بکارآید و وچاره نبود ازحفظ‌آن. **آغاز۲):** بدان ایدك الله تعالی‌که هر گاه اراده‌کنی‌تحصیل‌مطلبی‌رااز مطالب‌تصدیقیه. (بنگرید: منهاج‌المبین ۱۵۱۱)

14724-25ـ **مجلس** ۳۴و۳۵/۴۹۴۲: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر، گفتار یکم (۹۷پ) ودوم (۹۷ر) [ف. مجلس ۱۴ : ۱۸۷] .

منطق

از محمدحسین اردبیلی، باعنوانهای فصل وفتح. ترجمه مانندیست ازمباحث منطق‌صوری درپایان‌آن‌آمده امیدکه باسایر محصلین ممتع گشته باعث تذکار روزگار فقیر... محمد حسین اردبیلی ...

14726ـ **مجلس** ۴۰۵۶/۱: نستعلیق محمدرضا فرزند محمدگل، سدهٔ **۱۱** (۱ر ـ ۲۷ ر) آغاز افتاده [ف. مجلس ۱۱ : ۵۶] .

منطق

ازعلیقلی‌خان فرزند قرچغای‌خان، که‌یاد او در«تعلیقات‌برشرح اشارات: ۷۶۳»گذشت. می خواسته منطق ارسطو را در چهـار کتاب بنگارد: ۱ـ اجناس عالیه ۲ـ قضایا ۳ـ قیاس ۴ـ صناعات خمس. جلدیکم در۹ صفر ۱۰۷۶ درپنجاه وشش سالگی ، و جلد دوم را در ۲۳ شعبان همان سال بانجام رسانده وگویا جزاین دورا ننگاشته باشد. **آغاز ج۱:** حمدله. صلاة. وبعد این کتابیست از تألیفات کمتران علیقلی **آغاز ج ۲ :** کتاب باریر میناس «قضایا» معلم ثانی فارابی درشرح‌کتاب منطق ارسطو .

14727ـ **رضوی** ۱۵۷ منطق(۱۱۲۰): نستعلیق‌گویا نسخهٔ اصل و بخامهٔ نگارنده، ویا دست‌کم موارد حك‌واصلاح بخامهٔ اوست، وقف نادر ۱۱۴۵ ، ۹۲ گ ، ۱۴س [ف. رضوی۱: ۴۵]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۰۶ هست

[فیلمها : ۲۵۹] .

منطق = فواید ضروریه

از ابوجعفرمحمد قاسم فرزند محمد رضا [دیباجه] باعنوان: فایده، فایده. شاید نام آن «فواید ضروریه» باشد. **آغاز:** الحمدلله الذی عرفناالمنطق والبیان ... و بعد چون بعضی از برادران دینی بتحریررساله‌ای‌که متضمن‌اکثر مسایل ضروریه .

14728 **اصفهان،** آقای‌روضاتی:شکسته نستعلیق‌تاریخ یادنشده‌تنهایك‌جزوهٔ هفت برگی ازآن مانده ، ۱۳س [ف. روضاتی ۱ : ۱۴] .

منطق

درنه باب عنوانهای دیگرآن‌فصل،مطلب، قسم، بینش، و مقدمه است. و در آن از صاحب الکشف، قطب شیرازی ، قطب رازی ، شریف گرگانی، صاحب مطالع ،امام‌فخررازی یادشده است. **آغاز:** (افتاده) مقدمه هرعلمی‌وادراکی راکه عقل ملاحظه‌کند اگر او را خالی یابد از حکم بنفی واثبات اورا تصورگویند .

14729ـ **دانشگاه** ۲۳۰۳: نسخ‌هادی فرزند محمد حسینی تبریزی۱۹شعبان **۱۱۰۸** باحاشیه بخامهٔشمس‌الدین حکیم الهی،ازپایان خطابه وازآغازیك‌برگ‌افتاده‌است،۱۶۸گ۱۵ س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۳۵] .

منطق

چندگفتار ناشناخته .

14731ـ **ایاصوفیا** ۴۸۱۱/۱۳ : نستعلیق، باتاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر. **فیلم**‌آن در دانشگاه ش ۲۲۶۹ هست [فیلمها ۶۶۶] .

14732ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۷۷ : نستعلیق **۹۶۴** ، با عنوان فصل

[نسخه‌ها ۵ : ۶۸] .

14733ـ **موصل،** مدرسة المحمدیة ، جامع الزیوانی ۲/۲۶۱: نوشتهٔ**۱۰۰۳** [ف. ۱۱۲۹۰۹ موصل : ۱۸۴] .

14732ـ **موصل،** مدرسة المحمدیة ، جامع‌الزیوانی ۱۲۲/۳: نوشتهٔ **۱۰۴۴** [ف. موصل:۱۷۸] .

14734ـ**مجلس**۱۱۲۹۰۹/۴(۲۲۱): باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر . **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۶۱۵ هست [فیلمها ۱ : ۶۲۴] .

14735ـ**دانشگاه**۱۶۴۳/۸: نستعلیق محمدمقیم باسکیجی، سدهٔ**۱۱**(۱۰۸ر-۱۲۲ر) **آغاز:** بدان‌که هرآدمی‌را قوتیست‌که او به‌ـ واسطهٔ‌آن قوه ادراك اشیاءمی‌کند، ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۲۱] .

14736ـ **آصفیه** ۵۹/۱۱ مجامیع : باتاریخ **۱۱۰۷** دردفتر [ف. آصفیه۳:۷۳۸].

14737ـ **الهیات** ۳۸۷/۷د: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، باتاریخ **۱۲۱۷** در دفتر . **آغاز :** بدانکه هرچه درذهن درآید اکرخالی ازحکم است‌آنرا تصور خوانند .

14738ـ **تهران،**اصغر مهدوی ۲۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، گویا برای مدارس نوین ساخته شده‌است [نسخه‌ها ۲ : ۸۲] .

14739ـ **بنگال،** آسیایی ۱۲/۹ bO (۹۵۰): تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۶۴] .

منطق مشجر

منطقی‌است بشیوهٔ مشجردرطومار. **آغاز** الحمدلله الذی هدانا سواء الطریق و جعل لنا التوفیق ... و بعد، فهذه مختصر من مطالب ـ المنطقیه .

14740ـ**ملك**۶۳۲۴: نستعلیق فضل‌الله نوری سه‌شنبهٔ ۴ع۱/۱۲۹۹ مشجر به‌زر وگل

و بوتهٔ رنگارنگ [رؤیت].

منطق منظوم

گویااز عزیزی، سرایندهٔ «مساحت:۱۹۳» وجز آن. منظومه‌ایست در۳۶۸ بیت.

14741ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۴۴۶: بدنبال «قافیه» ازهمو مؤرخ۱۶ع/ ۱۰۸۳ وسپس چندمنظومه‌گویا ازهمان‌عزیزی [نسخه‌ها ۵ : ۶۱].

منطق منظوم

ناشناخته. جز «کبرای منظوم:۱۵۰۷» نورعلیشاه است. **آغاز:** علم منطق بحث‌الفاظ است لیکن بالتبع ــ عمده مدلولش معرف نیز و حجت بیگمان .

14742ـ دانشگاه۲/۱۴۲۰: نستعلیق ۹شعبان ۱۲۵۴ (۴۱پ ـ ۴۴ر)، آغازبرابر نمونه، ۱۲س [ف. دانشگاه ۸ : ۹۱] .

منطق منظوم = کبرای منظوم

منهاج المبین

ازباباافضل‌کاشانی، که یاداو در«جاودان نامه:۷۶۸» گذشت. دردوگفتار: ۱ـدردانستن ودانسته و اقسام دانستنیها ، هفده فصل ۲ــ در لفظ وانواع قضایا وقیاس. این‌گفتار بدو زبان عربی وفارسی هست (نسخهٔ ادوارد برون) . **آغاز:** سپاس وستایش‌آن‌راکه بستودن‌سزاوار است... بدانید یاران وبرادران‌که آرزوی ما ازنوشتن این‌سخنان .

14743ـ مجلس ۱/۴۰۱۳: باتاریخ ۱۰۰۳ دردفترو‌شایدکهن‌تر. **آغاز :** حمدله اما بعد، گفتار اندر موجود و اقسامش (۴ر ـ ۵۶ر) [ف. مجلس ۱۱ : ۱۴].

14744ـ ملك ۱/۵۳۲۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱. مقابله‌شدهٔ۱۰ محرم۱۰۷۷ درجهان آباد هند، (۱پ ـ ۱۵پ) آغاز برابرنمونـه ۱۹س [رؤیت] .

14745ـ ملك ۲/۴۶۸۱ : شکسته نستعلیق‌محمدقاسم فرزند بهزاد، سدهٔ۱۱ (۱پ ۳پ) آغاز برابرنمونه، انجام افتاده ، با نام «منطق» [رؤیت] .

14746ـ دانشگاه۲۰/۲۴۰۱: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ ۱۱ ، درطوس (۲۲۶ ــ ۲۵۷) از آغاز است تااندکی ازباب دوم (برابر ص۵۵۹ چاپی) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۱۵] .

14747ـ دانشگاه‌کمبریج۴/ d 19۱۰ : نوشتهٔ محمد فرزند محمدعالم،۱۴صفر۱۱۶۱ بدستور نواب میرزا صفوی‌خان ، شمارهٔ۲ دفتر عربی‌آن‌وبنام«منهاج‌المبین‌لافضل‌الحکماء ...» وسومین «ترجمهٔ منهاج المبین لافضل الحکماء ...» است در مجموعه رساله‌هایی ازاو [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۱۶]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۸۶۳ هست [فیلمها : ۵۴۳] .

14748ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۲/۴۴۷: باتاریخ۱۲۳۱ دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۲] .

14749ـ مجلس ۱/۴۸۷۲: نستعلیق علیرضا شمیرانی، ع۱/۱۳۳۶ (۱پ-۱۵۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ن

نتیجة المنطق

از سید هبةالدین شهرستانی که یاد او در «ابیات فاخره: ۱۴۹۲» گذشت. **آغاز:** بدانکه هرچه در ذهن آید اگرحکمی دراو نبود.

11750 ـ **سپهسالار** ۱/۵۰۸۷: نسخ خــود نگارنده **۱۳۱۷** (۷پ ـ ۱۶پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۴۱].

نظم کبری = کبرای منظوم

در ص ۱۵۰۷ گذشت.

نفوس الحیات

از اسماعیل فرزند محمدزیدی.

11751 ـ **آصفیه** ۲۱۸ منطق: نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. آصفیه ۴ : ۶۲۶].

بخش چهاردهم
فلسفهٔ عملی

آرایش خوی،خانه‌داری ،کشور داری

الف

آداب پدر و فرزند

از محمد رضا فرزند حاج محمد مهدی تبریزی، متخلص به‌شائق. که درشوال ۱۳۱۳ به‌انجام رسیده‌است. **آغاز** : بعد التحمید و ــ التسلیم، مختصریست دربیان‌آداب پدر وفرزند

14752ـ **قم، فیضیه** ۱۴۰۱ : نستعلیق نگارنده، ۳۴ص ۱۲س [ف. فیضیه ۲ : ۲] .

آداب تصوف

دربخش عرفان ص ۱۰۰۹ گذشت .

آداب الحرب و الشجاعه

ازفخرمدبر، محمدفرزند منصور درآداب جنگاوری وپهلوانی وشناخت ابزارهای جنگ بنام ایلتمش پادشاه هندوستان (۶۰۷ـ۶۳۳)، دردوباب وهرباب در مقدمه سپس داستانهـای شیرین و مناسب : باب ۱ـ اندر کرم و حلم و عفوپادشاه ۲ـ اندرعدل ونیت‌پادشاهان وخصال حمیده. بکوشش احمدسهیلی چاپ شده است ، **آغاز**: حمدوثنای بینهایت وستایش بیغایت‌آن صانعی را که .

بنگرید: راهنمای‌کتاب، گفتاراحمدسهیلی ۵: ۳۳۰ـ پیشگفتار چاپ ازهمان‌آقای‌سهیلی.

14753ـ **موزهٔ بریتانیا**: سدهٔ ۹ ، عکس‌آن نزدآقای سهیلی بوده ودرچاپ ازآن بهره برده است [راهنمای کتاب ۵ : ۳۳۰] .

14754ـ **تهران**، عبدالحسین میکده: نیمهٔ سدهٔ **۱۰** که آقای سهیلی در چاپ خود از آن بهره‌برده‌است [راهنمای کتاب ۵: ۳۳۰].

14755ـ **ملك** ۵۳۴۷: نستعلیق‌رمضان **۱۰۸۴** آغـاز برابر نمونه ، ۱۱۹گ ۲۲ س [رؤیت] .

14756ـ **تهران**، احمدسهیلی: سدهٔ **۱۱** که ازآن وسه‌نسخهٔیادشده دربالا درچاپ خود بهره‌برده است [راهنمای‌کتاب ۵ : ۳۳۰] .

آداب درویشی

دربخش عرفان ص۱۰۱۰ گذشت.

آداب دستار بستن

ناشناخته .

14757ـ **بنگال**، آسیایی ۶/۶۱aO (۶۹۲): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۴۱].

آداب السالکین

دربخش عرفان ص ۱۰۱۱ گذشت .

آداب السفره
دربخش عرفان ص ۱۰۱۱ گذشت .

آداب سلوك = سیروسلوك
دربخش عرفان ص۱۲۰۵–۱۲۱۳ گذشت

آداب طریقت
دربخش عرفان ص ۱۰۱۲ گذشت .

آداب سخن گفتن ، حرکت و سکون، غذا خوردن
درسه بیان: آداب سخن‌گفتن، حرکت و سکون، غذا خوردن. **آغاز:** در آداب سخن گفتن وحرکت وسکون و غذا خوردن که حقیر ازکتب حکما انتخاب‌کرده... مشتمل است به سه بیان.

14758 ـ **دانشگاه** ۴۱۱۶/۳: نستعلیق محمداسماعیل فرزندکربلائی محمدحسن‌تاجر بروجردی وجدانی، **۱۲۹۹** (۱۲۴د–۱۲۷د) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۴] .

آداب سفر
از حسن عسکری ، گویا از دانشمندان روزگارصفویان ودرمشهد می‌زیسته‌است. دریك مقدمه وچهار فصل: مقدمه دراحکام سفر . فصل ۱ـ فی‌الطلوع عن‌البلد و الشروع فی المقصد ۲ـ اختیارالطریق والاعتزاز بالرفیق ۳ـ فی نزول المنازل وحلول المراحل ۴ـ فی وصول المقام ودخول الحمام. **آغاز:** اللهم اهدنا ـ الصراط المستقیم، حمد بیحد واهب العطایایی را سزدکه نوع انسان‌را بتاج وهاج .

14759 ـ **رضوی** ۲۱۷ ادعیه(۱۸۸۷): نستعلیق ونسخ، ۶۳گ۱۱س [ف . رضوی ۶ : ۱۹۹] .

آداب السفره
سمنانی ، در ص ۱۰۱۱ گذشت .

آداب سلطنت و وزارت
ناشناخته . از نگارنده‌ای از پیروان سنت دردوباب: یکم: درآداب‌سلطنت، درچهارفصل: ۱ـ آدابی‌که‌پادشاه‌جمع‌می‌بایدکرد ۲ـ استماع کلمات ۳ـ مشورت ۴ـ اعوان مملکت. دوم: در آداب وزارت، درسه فصل: ۱ـ آدابی‌که وزیر را جمع‌بایدکردن ۲ـ صنوف‌خدمات‌که واجب است وزیر را ۳ ـ در خدمات جذب منفعت و دفع مضرت. **آغاز:** سپاس وستایش مرخدایی را جل‌جلاله‌که پدیدآرندهٔ‌مخلوقات... امابعد این رسالتی است درآداب سلطنت ووزارت .

14760 ـ **دانشگاه** ۳۸۳۷/۳: نستعلیق **۱۱۳۶** (۲۵ پ ـ ۴۳ پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۲] .

14761 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۳۳: نستعلیق محمود خوشنویس ، **۱۲۰۴** ، زرین، [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

آداب سلطنت = آداب سلطانی
از سید هبة‌الله حسینی، مشهور بشاه میرکه یاداو در «تنقیح مقاله : ۲۷۶» گذشت. به‌نام سلطان علاءالملك، در۸۸۲ نگاشته و سپس در ۸۹۸ درآن دست‌برده‌است. **آغاز:** لالی بی‌ـ قیاس حمد وسپاس پادشاهی‌را سزد.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۰ ـــ نسخه‌های خطی ۱ : ۲۱۱ .

14762 ـ **رضوی** ۱۵ اخلاق: نسخ‌عبد. الرحمان فرزند محمد **۸۹۸**، آغاز برابر نمونه زرین، نسخهٔ تصحیح شده، ۷۳ گ [ف. رضوی ۲ : ۳۳۶].

14763 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۳۳:

نوشتهٔ محمود، **۱۳۰۴** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۶].

آداب السلطنه

در چند فصل .

14764ـ **پاریس** ۷۷۰: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۱۱۱] .

آداب سنیه

از میرمحمدصالح خاتون‌آبادی، نگارندهٔ «تقویم شرعی: ۲۷۳» وجز آن. در برده‌داری درسه مقاله: ۱ـ کسانیکه می‌توان آنها را به‌بردگی‌گرفت، چهار باب ۲ ـ آداب خرید و فروش برده وحقوق آنان وتأدیب آنان ، هفت باب ۳ـ درآزادکردن بنده‌وآداب‌آن، دوازده باب. بنام شاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) بسال ۱۱۲۱ نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله مالك‌الرقاب ومحررهابفضله من‌اليم‌العقاب... وبعد، گوشه‌نشین زاویهٔ عبودیت .

14765ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: نسخ، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۹گ ۱۲س [ف. روضاتی :۷۲].

آداب الصالحين

از شاه‌عبدالحق محدث دهلوی ، نگارندهٔ «تکمیل‌الایمان : ۹۲۵» و جزآن . در آداب صحبت و معیشت و مجالست و مخالطت ، بهره برده از «احیاءالعلوم» غزالی . **آغاز:** جمیع محامد ازازل تاابد ازهرحامدی که باشد، بر هرصفت‌کمال، درمقابلهٔ هرنعمتی.

14766ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۲۹۷۰۷عبد: نسخ‌عبدالخالق‌فرزندمحمدسلطان ۲۴رجب **۱۱۲۰**، آغاز برابرنمونه، ۱۳۳گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۱۹۹] .

14767ـ **آصفیه** ۴۵۹ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۵۹** [ف. آصفیه ،میرعثمان علی۴: ۶۳۸] .

آداب عباسی

ازعبدالکریم فرزند محمد صادق اهری ، دریك مقدمه وشش باب ویك خاتمه، درمملکت داری، بدستور میرزا عیسی قائم مقام ، و بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱-۱۲۵۰) و ولیعهد نگاشته است. **آغاز:** حمد وثنای بیحد و منتها وشکر وسپاس بیعد واحصا، مالك الملکی‌را.

14768ـ **ملك** ۶۱۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۵۰گ ۱۱س [رؤیت] .

آداب علیه = رفیق توفیق

آداب غذاخوردن = آداب‌سخن گفتن در ص ۱۵۱۴

آداب لباس پوشیدن

14769ـ **بنگال** ، آسیایی ۲/ CO ۵ (۱۰۷۳): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۷۵] .

آداب متعلم حکمت

ترجمهٔ گفتاریست از «تتمهٔ صوان‌الحکمهٔ» بیهقی ص۲۰، بنقل ازفارابی، دربارهٔ روشی‌که جویندهٔ حکمت بایدداشته باشد. **آغاز:** حکما فرموده‌اندکه هرکه درعلم حکمت شروع نماید بایدکه شاب وصحیح‌المزاج باشد.

14770ـ **دانشگاه**۴/۴۳۱ : نستعلیق محمدعلی، درمحرم**۱۳۰۲**(۱۱۷پ-۱۲۰ب) [ف. دانشگاه ۳: ۶۴۲] .

آداب المتعلمین = ترجمهٔ . . .

آداب المجتهدین

آغاز: سپاس وستایش بیقیاس معلومی را سزاست. . .

14771ـ **ملك ۲۲۶۶**: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۶۵گ ۱۳س [ف. ملك : ۳].

آداب المحادثة و المحاورة = الغفاریه

از لطفعلی دانش فرزند محمدکاظم، صدر الافاضل شیرازی‌تبریزی (۱۲۶۸ـ۱۳۵۰). در چهل نصیحت، در ۱۲۹۸، گویا بنام میرزا عبدالغفار نگاشته باشد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۱۶ و ۶۰۱ — مؤلفین مشار۵:۱۳۲ـ پیشگفتارالکلم‌والحکم ـ دانشمندان‌آذربایجان : ۱۴۴.

14772ـ **دانشگاه۳۱/۴۷۳۴**: نوشتهٔ فخرالدین شریف، **۱۳۱۸** (ص ۶۱۰ـ۶۲۶) بدنبال «نیروزیه» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰].

آداب مرض و مرگ

درسه مقدمه وپنج‌باب، باعنوانهای: تحفه

14773ـ **سپهسالار ۲/۲۶۳**: تاریخ یادنشده (۵۰ر ـ ۸۲ر)، آغاز در مقدمهٔ یکم افتاده ومقدمهٔ دوم دراشعار مریض مردم‌را به‌مرض خود است [ف. سپهسالار ۳:۱۸].

آداب مسلمانی

از محمد غزالی، که یاداو در «الاباحیه ۷۲۶» گذشت. باعنوان‌باب. **آغاز:** الحمدلله خالق‌الخلق ورازق الرزق... امابعد، بدانکه این‌کتاب‌را محمدبن محمد غزالی رحمه‌الله.

14774ـ **الهیات۳/۲۰۳ج**: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۲** (۳۴ب ـ ۴۴) [ف. الهیات ۱: ۱۸۳].

آداب المعاصرین = ده باب

آداب النساء

احتشام‌الدوله، در ص۴۶۳ گذشت.

آداب الولاة = ترجمهٔ عهد نامهٔ مالك اشتر = سلوك ولاة العدل

از محمد باقرمجلسی که یاداو در «بدا : ۸۴۴» گـذشت. دردوفصل، ترجمـهٔ عهد نامهٔ مالك اشتراست گرفته ازنهج البلاغه، سپس‌نامهٔ علی‌به‌عثمان‌بن‌حنیف والی‌بصره، ونامهٔ حضرت صادق به‌نجاشی فرمانروای اهواز ومانند آنها همهٔ‌آنها دربارهٔ کشورداریست وگویـا خواسته است این پندهارا دستورکار دربار صفوی قرار دهد، و در ع۱۰۹۵/۱۴ بانجام رسیده است.

آغاز: الحمدلله وسلامه علی‌عباده... امابعد، این رساله‌ایست در ترجمهٔ.

بنگرید : ذریعه۴:۱۱۹(ترجمهٔ عهد...) و۱۳:۳۷۳ (شرح‌عهد...) و۱۲:۲۲۷ (سلوك ولاة)ـف. دانشکاه ۵:۱۲۱۹ـ روضات‌الجنات ۱۲۰ـ فیض قدسی : ۹ـ ف.دانشگاه ۲:۱۶.

14775ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۴مج : باتاریخ **۱۰۹۷** بهمین‌خامه دردفتر، زرین [رؤیت].

14776ـ**سپهسالار۱/۶۳۰۶**: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۱ب ـ ۱۰۱ ر) [ف. سپهسالار ۳: ۴۲۰].

14777ـ **سپهسالار ۱/۵۴۱۸**: نسخ سدهٔ**۱۱** (۱ب ـ ۳۱پ) [سپهسالار ۳:۴۲۰].

14778ـ **مجلس ۱۱/۳۰۵۹** : نسخ محمدکریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ**۱۱** (ص ۱۲۶ـ۲۲۶)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۵۰۹].

14779ـ **سپهسالار ۵۸۶۴** : نسخ **۱۱۱۲**، زرین، ۴۷گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۲۰].

14780ـ **الهیات ۳/۷۸**آل‌آقا: نسخ باتاریخ **۱۱۲۴** در دفتر (۶۶ر ـ ۸۳ر)، در

فهرست بنام «سلوك ولاة عدل کافهٔ عباد» یادشده گویا همین گفتار باشد [ف. الهیات۱:۷۱۲].

14781ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۶۵۴ : نسخ خوش محمدحسین فرزند محمد امین، ۴ ذیقعدهٔ **۱۱۲۵** (۱۴۸پ-۱۷۷پ) [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبائی].

14782ـ **دانشگاه** ۶۷۰: نسخ، تاریخ یاد نشده، باتملك **۱۱۴۹**، ۲۴ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۵ : ۱۲۱۹].

آینهٔ حق‌نما = آئینهٔ جهان‌نما

از نورالدین‌محمدکاشانی، نگارندهٔ «تنویر القلوب: ۱۱۰۰» وجزآن. ترجمه‌وگزیده‌ایست از «التفکر» یا«مصفاةالاشباح ومجلاة الارواح» خوداو، درچهارفن، دراسرار علم شرایع وعلم اخلاق واصول دین وعرفان وهرفن در چندین باب. **آغاز:** شکروسپاس بیقیاس مرخداوندی راکه .

14783ـ**رضوی**۵۲اخلاق (۶۲۳۴): نستعلیق ۲۳شوال **۱۱۲۵**، آغاز برابرنمونه، ۱۱۵ گ ۲۶س [ف. رضوی ۶:۳۶۶] .

14784ـ **مجلس**۵۶۵:عبدالعلی‌فرزند معصوم قزوینی اصفهانی، آدینهٔ دهٔسوم ج۲/ **۱۲۲۳**، ۲۰۶گ. **فیلم** آن دردانشگاه۲۳۲۷ هست [ف. مجلس ۲: ۳۳۲ ـ فیلمها:۱۹۱] .

14785ـ **تهران**،ادبیات۱۱۸جوادی: نسخ‌علی‌فرزند حسین‌شاطر، پایان‌شعبان**۱۲۳۴** [ف. ادبیات ۳:۱۰]. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۲۷۴۹ هست [فیلمها : ۳] .

14786ـ **یزد**، مدرسهٔ خان‌بزرگ : نسخ محمدرفیع فرزند حاج‌ابراهیم ندوشی ، ذیحجهٔ **۱۲۶۹** ربعی [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۳].

آینهٔ شاهی

از فیض‌کاشانی، که یاداو در «امانت :۵»

گذشت . گزیدهٔ «ضیاء القلب» خود اوست بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)، بسال۱۰۶۶ دردوازده‌باب: ۱ـ شناختن خرد ۲ـشرع ۳ـ طبع ۴ـ عادت ۵ـ عرف ۶ـ شناختن خود که فرمانبراین پنج است ۷ ـ مرتبه‌های آن پنج ۸ـ چراآنها برمردمی چیره‌اند ۹ـ اگرآنها بایکدیگرنسازندکدام برتراست ۱۰ـاگرآنها بایکدیگر بیامیزند چگونه می‌توان ازهم جدا ساخت ۱۱ـ برخی از داده‌های خدا ۱۲ ـ چگونه ازخدا یاری توان جست . کاشانی در این‌گفتگوها خردرا برتراز شرع دانسته است این‌گفتار در ۱۳۲۰خ چاپ شده‌است. **آغاز:** سپاس شایسته و ستایش بایسته سزاوار نثار پروردگاری .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۵۳ و ۱۵:۱۲۷ ـ ف. مشار : ۷ ـ محجةالبیضا : ۱۸، ۴۶،۳۳

14787ـ **تبریز**، ملی ۱(۳۵۵۴) : نسخ صفر**۱۱۲۱**، آغاز برابر نمونه [ف. ملی تبریز ۱:۱] .

14788ـ**تهران**،اصغرمهدوی۸/۳۶۴: نسخ ونستعلیق علی فرزنداحمد رشتی، پیرامن **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۲:۱۷۸] .

14789ـ **دانشگاه** ۲/۴۴۳۷ : نسخ سدهٔ**۱۱** باتاریخ**۱۰۸۰** دردفتر (۴۴پ-۵۷ر) ساختهٔ ۱۰۶۵ [ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۹۶] .

14790ـ **ملك**۶۳۳۸: شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغاز برابرنمونه ، ۱۰گ [رؤیت] .

14791ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: تاریخ یادنشده ، همراه، ۷ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ : ۳۸۷] .

14792ـ **دانشگاه** ۲/۳۱۴: نستعلیق تاریخ یادنشده(۱۶پ-۳۶ر) آغازبرابرنمونه [ف. دانشگاه ۳:۶۴۱] .

ابواب البیان

از ملاحسن سبزواری واعظ قاری که به‌روزگار شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵) به‌مقام سخنوری درمسجدگوهرشاد رسیده ، در اخلاق ومواعظ، بنام‌همان‌شاه در۱۰۸۶ نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی فتح‌لعباده ابواب البیان بالبروالامتنان .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۷۴ .

14793ـ **رضوی** ۲۵ اخبار: نستعلیق **۱۰۸۶** گویا بخامهٔ نگارنده‌که برای همان‌شاه نوشته است ، آغاز برابر نمونه ، زرین [ف . رضوی ۱:۲۵ اخبار] .

14794ـ **رضوی**۱۳۵ادبیات: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** بخشی از آغاز آنست [ف . رضوی۷ : ۱۹۴] .

ابواب الجنان

از میرزا رفیع‌الدین محمد فرزندفتح‌الله قزوینی، متخلص به واعظ، درگذشتهٔ۱۰۸۹ او می‌خواست‌کتاب خودرا درهشت باب و هرباب را دریك جلد بنگارد، نخستین‌را بروزگار شاه عباس (۱۰۵۲–۱۰۷۷) و دومین را بروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵) بسال ۱۰۷۹ نگاشت‌ودرگذشت. سومین‌جلدرا فرزنداومحمد شفیع نگاشته‌است. وبـارها چـاپ‌شده است . **آغازج۱) :** بهترین زلال مقالی‌که ازسرخیل کاروان فنون. **آغاز ج۲):** زلال مقالی که از سرچشمه ساردل‌که مجدول. **آغاز ج۳):** گل وریحان صبر و رضا در بوستان خاطر ارباب (بنگرید عین‌الحیات درهمین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۱:۷۶ و ۹ : ۱۲۵۲ – تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۷۱ – ریاض العارفین : ۳۳۷ – ریحانة‌الادب ۴ : ۲۷۰ – مؤلفین مشار ۵ : ۶۵۸ – ف . مشار : ۴۲ .

14795ـ **ملك**۳۰۱۶: نستعلیق**۱۰۲۴** جلد۲، ۳۵۷ گ ۱۹ س [ف. ملك : ۷] .

14796ـ **مجلس** ۲۳۶۸/۱ فهرست نشده: نگاشتهٔ **۱۰۶۷** (ص۱ – ۳۹۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۰] .

14797ـ **ری**، عبدالعظیم۳۸۰: نستعلیق پایان ج۲/**۱۰۷۹**، آغازافتاده، جلد۱[نسخه‌ها ۳ : ۴۲۸] .

14798ـ **مجلس**۵۶۷: نستعلیق**۱۰۸۶** جلد۱،زرین، ۲۲۱ گ [ف. مجلس۲:۳۳۳] .

14799ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۹۹ : عبادالله فرزنـد سلطان حسین ، ذیقعدهٔ (گویا **۱۰۸۸**)۲۳۲ گ ج۱[یاداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

14800ـ **ملك** ۳۰۱۷، نستعلیق‌عسکر فرزندعلی تبریزی، **۱۰۸۸**، جلد ۱، زرین ، ۳۲۵ گ ۱۷س [ف . ملك : ۷] .

14801ـ **مجلس**۵۶۶: نستعلیق**۱۰۸۹** جلد۱، آغازبرابر نمونه، زرین،۲۲۱ گ [ف. مجلس۲:۳۳۲] .

14802ـ **تبریز** ، ملی ۸(۳۱۱۳) : نستعلیق محمد فرزند میرزاخان‌قزوینی، محرم **۱۰۹۰**، جلد۲،آغازبرابر نمونه ، ۳۶۱گ۱۹ س [ف. ملی تبریز ۱:۱۴] .

14803ـ **سپهسالار** ۵۷۶۴: نستعلیق محمدنصرفرزند محمد مؤمن منشی، **۱۰۹۰** در قزوین‌انجام‌افتاده،۲۸۶گ۱۸س[ف سپهسالار ۳ : ۲۸] .

14804ـ **رضوی**۷۰اخلاق (۶۷۵۶): نستعلیق‌خوش‌زین‌الدین علی‌فرزند محمدفرزند قاسم‌حسینی‌دارابی،**۱۰۹۱**،**آغاز:** برابر نمونهٔ ج‌یکم، زرین، ۱۹۷ گ [ف. رضوی۶:۳۷۴].

14805ـ **ملك** ۱۹۷۵: نستعلیق‌یوسف

رجب **۱۰۹۳** تاپایان باب‌دوم‌را دارد، ۱۷۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

14806ـ **ملك** ۱۹۷۴: نستعلیق **۱۰۹۳** جلد۱، ۳۰۱ گ ۱۵س [رؤیت] .

14807ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نسخ‌پنجشنبهٔ ۴ ج۱/**۱۰۹۵**، جلد۱، آغاز برابر نمونه، ۹۱۴ ص ۱۷ س [یادداشتهای آقای دیباجی]

14808ـ **دانشگاه** ۲۹۵۷: نسخ اسماعیل چهارشنبهٔ دههٔ سوم محرم **۱۰۹۸** برای مولانا عبدالفتاح فرزند محمدفاضل مضعبکی، ۱۷۷ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۵۱] .

14809ـ **مجلس** ۵۳۰۷ فهرست نشده: نستعلیق صفرورمضان **۱۰۹۹**، زرین، ۵۲۳ گ ۱۵س [یادداشتهای هیئت مؤلفین] .

14810ـ **ملك** ۴۶۶۷: نسخ سدهٔ **۱۱** جلدیکم، ۳۲۰ گ ۲۱س [ف. ملك ۷:] .

14811ـ **ملك** ۴۷۲۸ : نسخ سدهٔ **۱۱** جلد دوم، ۴۶۸ گ ۱۹س، انجام افتاده [ف . ملك : ۷] .

14812ـ **ملك** ۵۳۴۳ : نستعلیق غرهٔ ع۲/سدهٔ **۱۱**، جلد۱، آغاز برابر نمونه، ۲۴۴ گ ۳۴س [رؤیت] .

14813ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۶۲].

14814ـ **سپهسالار** ۱۲۴۱: نستعلیق محمدابراهیم، سدهٔ **۱۱**، زرین، ۳۰۴ گ ۱۹س

14815ـ **سپهسالار** ۱۸۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۱، زرین، ۳۰۰ گ ۲۱س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۸] .

14816ـ **حقوق** ۶۶ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، عبدالمجید فرزند یوسف آهی دماوندی آنرا در ۱۲۷۲ کامل کرده است، جلد ۱ [ف . حقوق : ۶] .

14817ـ **تهران** ، ملی ۹۷۳–۱۶۸۹: نوشتهٔ محمدرفیع لاهیجانی وشیخ‌رحیماکهدمی سه‌شنبهٔ ۱۶ ع هزاروا ندی (پاك شده) دراصفهان **فیلم** آن به شمارهٔ ۱۸۲۳ در دانشگاه هست [فیلم : ۴].

14818ـ **کاشان**، مزار باباافضل ۷: سدهٔ **۱۱–۱۲** آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۴: ۳۵۴].

14819ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۹ حکمت شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲** [ف. ادبیات ۲: ۳].

14820ـ **تهران**، ادبیات ۳/۴۳۶ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲** [ف. ادبیات ۲: ۳].

14821ـ **ملك** ۲۰۸۱: نستعلیق محمد سلیم فرزند محمدتقی تبادکانی، صفر **۱۱۰۱**، میان وانجام افتاده، ۲۱۶ گ ۲۲س [ف. ملك فارسی : ۶] .

14822ـ **ری**، عبدالعظیم ۸۵ : نسخ عبدالحسین، دوشنبهٔ ۲۰ محرم **۱۱۰۸** جلددوم [نسخه‌ها ۳: ۶۶] .

14823ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۵: نستعلیق خوب ۱۵ شعبان **۱۱۰۸**، ج۱، ۳۲۸ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

14824ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ۹ محرم **۱۱۱۰** [نسخه‌ها ۵: ۹] .

14825ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۸۸ : نوشتهٔ محمدعلی فرزند محمد باقر جوشقانی ، ۳ صفر **۱۱۱۲**، ج۱، و ۲، ۴۴۲ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

14826ـ **موصل**، عبدالغنی افندی ۱: نوشتهٔ **۱۱۱۵** [ف. موصل : ۲۹۳].

14827ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۵۴۹/۲ : نستعلیق **۱۱۱۶** [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

14828ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر، و ۸:

نستعلیق محمدرضا فرزند محمد ابراهیم فرزند خواجه‌معین شیرازی، **۱۱۲۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۵۷۸ص ۲۴س [ف. کتب خطی : ۱۷] .

14829 **ـ رضوی** ۷۱ اخلاق(۳۴۹۸): نستعلیق **۱۱۲۵**، زرین، جلد یکم، ۴۹۵ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۳۷۵] .

14830 **ـ دانشگاه** ۵۲۰: نسخ علیقلی فرزندکربلائی علی فرزندکربلائی حسین، ۳۰ رجب **۱۱۲۸** جلدیکم آغاز برابر نمونه، ۱۳۲ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۴۳] .

14831 **ـ رضوی** ۱۷۳ اخلاق(۸۴۶۲): آغاز و انجام افتاده، نسخه پیش‌از **۱۱۵۹** نوشته شده، جلدیکم، ۱۵۱ گ ۱۷س [ف. رضوی ۶: ۳۷۶] .

14832 **ـ دانشگاه** ۲۴۸۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلدیکم، آغازسه‌صفحه نونویس [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۴] .

14833 **ـ تهران**، ملی ۹۹۹ف: نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۷ ع‌۱/گویا سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر جلدیکم، ۳۴۳ گ ۱۷س [ف. ملی ۲: ۵۵۴] .

14834 **ـ سپهسالار** ۵۲۵۲ : نستعلیق ابوالحسن فرزند عنایت‌الله موسوی ابرقوهی سدهٔ **۱۲**، جلد یکم، ۳۲۵ گ ۱۸س .

14835 **ـ سپهسالار** ۸۱۴۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین، جلد یکم، ۳۰۲ گ ۱۷س [ف . سپهسالار ۳: ۲۸] .

14836 **ـ شیراز**، خانقاه احمدیه ۳۴۳ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۹] .

14837 **ـ الهیات** ۷۳ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلدیکم. آغازافتاده [ف. الهیات ۱: ۳] .

14838 **ـ الهیات** ۱۰۸ب: نسخ سدهٔ **۱۲**: آغاز و انجام افتاده، ۳۰۰ گ [ف. الهیات ۱: ۳] .

14839 **ـ مجلس** ۲۲۱۷: تحریری ، سدهٔ **۱۲**. آغاز برابر نمونهٔ جلد دوم، ۶۰۱ ص ۲۴س [ف . مجلس ۶: ۱۷۶] .

14840 **ـ تهران**، ملی ۴۵ف: نستعلیق شیخ‌رحیما کهدمی ومحمدرفیع لاهیجانی، سدهٔ **۱۲**، جلدیکم، آغاز برابر نمونه، ۳۲۷ گ ۱۸ س [ف. ملی ۱: ۳۳] .

14841 **ـ نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۰ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲**، برگ انجام افتاده ، ج ۱، ۱۸۰ گ .

14842 **ـ نجف**، امیرالمؤمنین ۲۱۰۹: نسخ خوب سدهٔ **۱۲** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

14843 **ـ همدان**، آقای حاجی ایزدی: نستعلیق فضل‌الله فرزند عبدالجواد، سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۶] .

14844 **ـ الهیات** ۳۲ آل آقا: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، آغاز و انجام افتاده [ف. الهیات ۱ : ۷۰] .

14845 **ـ کاشان**، کتابخانهٔ امیرکبیر : نوشتهٔ **۱۲۲۲** [نسخه‌ها ۴: ۳۵۵] .

14846 **ـ مجلس** ۵۷۱۷: نستعلیق شکستهٔ محمد ابراهیم فرزند محمد اسماعیل حسینی ارسنجانی **۱۲۲۳**، ۴۹۴ ص ۱۷س [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

14847 **ـ مشهد**، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق حسین فرزند اسماعیل، **۱۲۲۶** [نسخه‌ها ۵: ۹] .

14948 **ـ همدان**، آقای حاجی ایزدی: نستعلیق محمد رحیم فرزند ابراهیم ، اواخر صفر **۱۲۲۷** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۶] .

14849 **ـ تهران** ، سادات ناصری : نستعلیق علی فرزند حاجی سیدهاشم حسینی ، یکشنبهٔ ۱ ع‌۲/**۱۲۲۸** [نسخه‌ها ۶: ۶۹۶] .

14850 **ـ سپهسالار** ۱۲۴۲: نستعلیق

کریم فرزند میرزا ابوالحسن سنقری، **۱۲۲۹** جلد یکم، ۲۹۱ گ ۳۱س [ف. سپهسالار ۳: ۲۸].

14851ـ **مشهد**، فرخ ۳۳: نوشتهٔ **۱۲۲۹** [نسخه‌ها ۳: ۸۶].

14852ـ **سپهسالار** ۱۸۲۷: نستعلیق محمد حسین آشتیانی رجب **۱۲۳۲** جلد یکم، ۱۹۶ گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۳: ۲۸].

14853ـ **تبریز**، ملی ۸(۳۰۹۸): تعلیق زین‌العابدین فرزند ملا محمد روشتی، **۱۲۳۵**، جلد۲، آغاز یك برگ افتاده، ۱۴۹ گ ۲۱س [ف.ملی، تبریز ۱: ۱۲].

14854ـ **دانشگاه** ۲۶۸۷: نستعلیق خوش میرزا عبدالله فرزند رمضانعلی همدانی، ع۱۶/**۱۲۳۶** برای محمدولی میرزا فرزند محمد حسینخان، زرین [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۷۳].

14855ـ **مجلس** ۳۰۱۷: نستعلیق عزیز فرزند زین‌العابدین اصفهانی، ۱۳ج۱/**۱۲۴۰** جلد ۱ و۲، آغاز برابر نمونه، ۶۵۶ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰: ۴۶۵].

14856ـ **مجلس** ۲۲۱۸: نسخ خوب ۷رجب **۱۲۴۲**، زرین، جلد۲، آغاز برابر نمونه ۶۹۰ص ۲۱س [ف. مجلس ۶: ۱۷۶].

14857ـ **همدان**، آقای محمودایزدی: نستعلیق، **۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۵: ۳۶۹].

14858ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۱۶۷: نوشتهٔ حیدرعلی فرزند عبدالله سمنانی، **۱۲۵۱** ۲۱۳ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

14859ـ **دانشگاه** ۵۲۱: نستعلیق خوش **۱۲۶۵**، زرین، جلد۱، آغاز برابر نمونه، ۱۷۱ گ ۲۰س.

14860ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/ ۱۲۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۸** [نسخه‌ها ۲: ۹۶].

14861ـ **حقوق** ۹۶ب: نستعلیق خلیل فرزند حاج محمد، ۳ذیقعدهٔ **۱۲۷۷**، جلد ۱، ۱۵۳ گ ۱۹س [ف. حقوق: ۶].

14862ـ **رضوی** ۷۲ اخلاق(۳۴۹۹): نستعلیق شکستهٔ محمدکاظم ۲۹ ج ۲/**۱۲۹۱**، جلدیکم، ۳۶۳ گ ۱۸س [ف.رضوی ۶: ۳۷۵].

14863ـ **سپهسالار** ۵۷۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** جلد۲، انجام افتاده، ۲۷۲ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۳: ۲۸].

14864ـ **مجلس** ۲۲۱۶: نسخ تعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، جلد۱، آغاز برابر نمونه، زرین ۷۳۶ص ۱۶س [ف. مجلس ۶: ۱۷۶].

14865ـ **مجلس** ۵۵۷۹: سدهٔ **۱۳**، ج۲، ازآغاز مجلس چهارم تاپایان ج۲، ۱۹۶ گ ۲۱س.

14866ـ **مجلس** ۵۵۸۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲ـ۴۸۰) آغازافتاده [یادداشتهای عبدالحسین حایری].

14867ـ **رضوی** ۷۴ اخلاق (۷۱۱۵) نستعلیق، آدینهٔ ۹ذیحجهٔ **۱۳۰۰**، مقابلهٔ ۱۳۰۱ جلددوم، ۴۱۶ گ ۱۸س [ف.رضوی ۶: ۳۷۶].

14868ـ **فرهادمعتمد** ۱۹۷: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۱۴۴].

14869ـ **رضوی** ۷۵ اخلاق(۶۲۳۷): نستعلیق بی‌تاریخ، جلد۲، ۱۰۴ گ ۲۳س [ف. رضوی ۶: ۳۷۶].

14870ـ **دانشگاه** ۱۲۶۱: نستعلیق و نسخ تاریخ یادنشده، باتملك ۱۳۲۰، ۲۹۲ گ ۱۹س.

14871ـ **قم**، فیضیه ۱۴۰۹(۹): نستعلیق جلدیکم، آغاز برابر نمونه، ۵۹۶ص ۲۲س [ف. فیضیه ۲: ۴].

14872ـ **تبریز**، ملی ۹(۳۱۹۳) : تاریخ یاد نشده، جلد۲، ۳۱۶گ ۲۱س [ف . ملی تبریز ۱ : ۱۶] .

14873ـ**نجف**، سیدمحسن‌حکیم۱۹۷۳: تاریخ‌یادنشده، ۳۳۴گ [یادداشتهای‌سیداحمد اشکوری] .

14874ـ**بادلیان**۱/۱۷ وینیفلد۲۶۶۴: سپس شعرهایی ازاو و دیگران . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۵۳ هست [فیلمها ۱:۵۷۳] .

اثبات اسلام

ازشاهزاده ابوالحسن میرزاقاجار معروف به‌شیخ‌الرئیس ومتخلص‌به‌حیرت (تبریز۱۲۶۴ ـ پیرامن ۱۳۳۳) فرزند محمدتقی‌میرزا حسام السلطنه فرزند فتحعلی شاه . در بمبئی ۱۳۱۲ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۲۷۴ـمؤلفین‌مشار۱: ۱۵۶ ـ دانشمندان آذربایجان :۱۲۷ .

14875ـ **الهیات**۵۶د: نستعلیق خوب ابوتراب فرزند ضیاء الدین زنجانی ، ۱ج۱/ **۱۳۳۸**،زدین،۵۰گ۱۲س[ف الهیات۱:۳] .

اجابة المضطرین

کشفی،درص۱۰۱۹عرفان‌گذشت .

احسن التعلیم فی آداب المتعلمین

از مولوی باقرآگاه .

14876ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف۱۷۴: تاریخ‌یادنشده،۵۵س [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۲] .

احکام المدن

ازمحمدعلی‌شریف‌کرمانشاهی، که‌بایستی نگارندهٔ «تحفة‌الوزراء : ۱۰۷۶»باشد . به ـ روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، بنام صدراعظم، دریك مقدمه وچهارده عقد. در سیاست وکشورداری. **آغاز:** احمدك یامن‌رفع الیك عمل‌الصالح... بدان ... همچنانکه سفر معنوی راکه سفرروح است .

11877ـ **حقوق**۴۶د: نسخ سدهٔ **۱۳**، ۱۲۰گ ۷س [ف. حقوق : ۸] .

اخلاق

از ملامحمدباقرسبزواری. شاید «روضة‌ـ الانوار » او باشد .

11878ـ **مشهد**،عبدالحمیدمولوی‌ش ف ۳/۵۴۹: نستعلیق‌محمدکاظم‌فرزندعبدالرحمان هاشمی ، **۱۱۱۶** [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

اخلاق = رساله در . . .

گویا ازشیخ حسن حیائی . گفتاریست در اعانت مؤمن ، پدرم می‌نویسند: شاید نگارنده حسن فرزندعلی عاملی‌حانینی درگذشتهٔ۱۰۳۵ باشد. **آغاز:** الحمدلرب الارباب مالك‌الرقاب

بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۲۱ .

11879ـ**رضوی**۲۴اخلاق: نسخ بی‌ـ تاریخ‌سطرهاگوناگون وبایادداشت وقف‌ومعرفی نگارنده ازخواجه شیراحمد (م۱۰۳۸) ، ۷گ [ف. رضوی ۲:۳۳۹] .

اخلاق = رساله در. . .

ازحاج سید حسن موسوی واعظ‌کاشانی ، ملقب به‌سلطان الواعظین، درامر بمعروف ونهی ازمنکروغیبت ونمامی، دریك مقدمه وچهارفصل ویك خاتمه. اساس‌آن دفع تهمت‌ازخودش است و در آن نامه‌هایی هست به نگارنده که تاریخ ۱۳۰۵ دارد .

11880 ـ **اصفهان** ، حاج سید محمد علی روضاتی : بی‌تاریخ [یادداشتهای آقای روضاتی] .

اخلاق = رساله در . . .

ازعلاءالدولهٔ سمنانی. که یاداودر «آداب السفره: ۱۰۱۱» گذشت. گفتاریست کوتاه در صبرواحسان وتفسیرآیه‌های قرآنی در آن باره آغاز : الحمدلله الملك الديان .

14881ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ ـ م مجامیع فارسی : بخامهٔ نگارنده ۷۱۴ (گ ۱۳۶-۱۴۱) ۱۹س [مخطوطات ۱: ۲۳۳].

اخلاق

ازجلال‌الدین محمد دوانی، که یاداو در «جبرواختیار : ۷۷۱» گذشت. گزیده مانند از «عدالت»اوست دریك‌مقدمه‌ومقصدوخاتمه. آغاز: این‌رساله مشتملست برمقدمه و مقصدی وخاتمه مقدمه پوشیده نماندکه نفس ناطقهٔ انسانی از سنخ ملکوت و عالم مجردات وتعلق اوبیدن.

14882ـ مجلس۳۵/۳۴۵۶: سدهٔ۱۲ (ص۲۸۵-۲۹۷) [ف. مجلس۱۰: ۱۳۹۳].

اخلاق

ازحافظ محمد سعدالدین .

14883ـموزهٔبریتانیا۷۲۸۳ Or : سدهٔ۱۲ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۶۷] .

اخلاق = رساله در . . .

از معصومعلی فرزند محمد علی خمسه‌ای زنجانی. دراخلاق باحکایتهایی ، در ۱۳۱۸، برای فرزندش میرزا محمد جعفر . آغاز : حکایت‌دربیان‌مذمت‌تنهاغذاخوردن. ازنخلستان تقریر و بیان .

14884ـ ملك۶۰۴۸: شکسته نستعلیق خامهٔمؤلف،درج۱۳۱۸/۲ درتهران، ۱۰۹گ ۱۳ س . [رؤیت]

اخلاق

ازملك یوسف شاه‌نظر شاپوریان ، بسال ۱۲۵۲، بنام‌ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) اخلاقی است ادبی، درسه سفر وهرسفر درچند باب: سفر۱ـاخلاق‌پسندیده ۲ـاخلاق‌نکوهیده ۳ـ نصایح وسخنان پندآمیز. آغاز: الحمدلله الذی میزالانسان بالنطق .

14885ـرضوی۲۱۸اخلاق(۳۵۵۵) نستعلیق بایادداشت‌بخامهٔ‌نگارنده مؤرخ۱۲۷۸ ۲۱۳گ ۱۸س [ف . رضوی ۶ : ۴۴۶] .

اخلاق

از محمد مؤمن فرزند ابی محمد میاموی بسطامی،که آنرا «تحفهٔ» حضرت رکن‌الدوله شهزاده محمد تقی‌بن شاه مغفور داشته است [دیباجه]. آغاز: الحمدلله الذی شرح صدور محبیه بانوار معرفته. . . اما بعد، چنین گوید محرر این‌رساله .

14886ـ ملك ۵۵۰۰: نسخ‌نگارنده، ۱۲۹۹ باتقریظی‌ازحاج‌شیخ‌محمدتقی‌بجنوردی ۷۱گ ۱۵س [رؤیت].

اخلاق = پند و موعظه

ازهاشم، برای شاه جانی بیك سلطان ، با بهره‌مندی از «سیاست‌نامه» ووصایای خواجه نظام‌الملك .

14887ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش ف۳۸۷: نستعلیق آغازوانجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۵۰] .

اخلاق

ازهدایت‌الله فرزند لسان‌الملك محمدتقی ازخاندان‌سپهر کاشانی، درگذشتهٔ ۱۳۲۳، بنام

ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳) سخنان‌کوتاه پیامبر و امامان در پند و اندرز و گزارش آنهاست آغاز: و بعد، چنین می‌نگارد بندهٔ درگاه فروزندهٔ مهروماه.

بنگرید: پیشگفتار ناسخ التواریخ از جهانگیر قائم‌مقامی: ۲۰–مؤلفین‌مشار ۶: ۷۷۴.

14888– ملك ۶۲۰۳: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۴، انجام‌افتاده، ۲۳۸ گ ۲۳ س [رؤیت].

[اخلاق]

ناشناخته. درسی و دو باب: یکم درفضیلت بسمله، سی‌ودوم درتواضع و شکستن نفس.

14889– تهران، ملی ۹۹۸ف: نستعلیق حاجی عبدالواحد فرزند حاجی مؤمن، ج ۱/ ۱۰۸۰، آغازافتاده، ۱۹۵ گ ۱۹ س [ف. ملی ۲: ۵۵۴].

14890– مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۷۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغازافتاده، گفتاری است درچند باب، باب سوم درفضیلت آیت‌الکرسی و باب سی ودوم درتواضع وشکست نفس وثواب آن [نسخه‌ها ۵: ۴۹] گویا این نیز نسخه‌ای دیگر ازهمان کتاب باشد.

[اخلاق = رساله در...

ناشناخته. درچهار مقاله، ترجمه ازعربی نخست عبارتهای عربی‌راآورده، سپس بفارسی برمی‌گرداند. آغاز: الحمدلله علی‌توالی‌نواله والصلاة ... فهذا مختصر فی‌علم الاخلاق رتبته علی اربع مقالات.

14891– رضوی ۹۳۵/۴ ادبیات (۴۸۰۱): نسخ‌سدهٔ ۱۳ (ص ۴۸ – ۶۳) [ف. رضوی ۷: ۷۵۰].

[اخلاق = رساله در...

ناشناخته. درسه فصل: ۱– جهل بمعرفت نفس ۲– حب‌شهوات و لذت جاه و ریاست ۳– تسویل نفس اماره. آغاز: سپاس و ستایش بی‌انتها پروردگاری‌را سزاست.

14892– تهران، ادبیات ۲/۱۲۱ د: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۹ع۱/۱۲۹۶ (۴۶پ–۷۹پ) [ف. ادبیات ۱: ۱۹].

[اخلاق = رساله در...

ناشناخته. باعنوانهای اصل‌ووصل و نکته: اصل ۳–درفضایل‌قرآن ۴–مکارم‌اخلاق‌ومحاسن، پنج وصل ۵– اوصاف ردیه، پنج‌وصل ۶–آداب امیران و پیشه‌وران وعلما، پنج‌وصل ۷– ازمنه، امکنه، اطعمه، اشربه ۸ – احادیث متفرقه، پنج وصل.

14893– سپهسالار ۵۸۱۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام افتاده، ۱۳۰ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۳: ۸۲].

[اخلاق = رساله در...

باعنوان: باب، فصل، خاتمه، تتمه، نگارنده شیعی است و باید ازنگارندهٔ «اخلاق پادشاهی: ۱۵۲۸» باشد [دانش‌پژوه].

14894–موزهٔ بریتانیا Or ۶۶۹۴: سدهٔ ۱۱، همراه با «اخلاق‌پادشاهی» درفهرست بدون‌نشانی‌بیشتریادشده‌است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۷]

14895– دانشگاه ۲/۲۷۲۵: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ونیزهمراه «اخلاق پادشاهی» آغاز افتاده: باب سوم وفصل دربیان سخن چند در سلوك بادوست‌ودشمن، تتمهٔ سخنی‌چند ازهرجا باب پنجم صبروشکر. باب‌ششم درعدل‌وانصاف وخاتمه درمثالهای عرب [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۹۹].

در[اخلاق]

درصد فصل.

14896ـ **بلگراد** : نوشتهٔ حسن فرزند امام شیخ فرزند امام شمس‌الدین حافظ ملقب به‌تاج سمرقندی، ۱۷ رجب **۸۰۰**، آغاز افتاده و نامی از کتاب نیست. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۰۵۷ هست [فیلمها ۱: ۸۳] .

اخلاق = رساله در. . .

ناشناخته. دینی بروش شیعی، دارای دوازده عین، مانند نوشته‌های مجلسی ازمرگ ومحشر گفتگو دارد.

14897ـ **سپهسالار** ۵۳۹۱: نسخ محمد تقی فرزند غلامعلی ساکن قریهٔ وندارت النجان دوشنبهٔ ۱۲ محرم **۱۲۴۶**، آغاز تامیانهٔ عین یکم افتاده، ۲۲۸ گ۱۸س [ف. سپهسالار ۳: ۷۹].

اخلاق = رساله در. . .

ناشناخته. دردوازده باب. ۱ـ خوی پیامبر پنج فصل ۲ـ آداب پاکی ، سه فصل ۳ـ آداب حمام، شش فصل ۴ـ ناخن چیدن، چهار فصل ۵ـ موی رنگ کردن، شش فصل ۶ـ لباس پوشیدن ده فصل ۷ـ خوردن وآشامیدن، سیزده فصل ۸ـ کدخدایی، ده فصل ۹ـ آداب سفر، هشت فصل ۱۰ـ دعا، پنج فصل ۱۱ـ بیماری ، پنج فصل ۱۲ـ نکته‌ها، هفت فصل .

14898ـ **سپهسالار** ۵۸۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده ، ۱۷۷ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۸۱] .

14899ـ **سپهسالار** ۵۷۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**: ۱۵۳ گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۳ : ۸۰] .

اخلاق

ناشناخته. درهیجده باب: ۱ـ ندارد ۲ـ نماز ۳ـ نماز روزانه ۴ـ روزه ۵ـ ندارد ۶ـ حج ۷ـ فضایل ، دوازده فصل ۸ـ قصص انبیاء دوازده فصل ۹ـ قصص انبیای دیگر، هشت فصل ۱۰ـ شعار ودثار مؤمنان، یازده فصل ۱۱ـ آنچه اجتنابش لازم است ، یازده فصل ۱۲ـ اجتناب ازجهالت، ده فصل ۱۳ـ علم وعلما و متعلمین ، پنج فصل ۱۴ـ آسمان وزمین، هشت فصل ۱۵ـ احادیث وحکایات، چهارده فصل ۱۶ ـ شاهان واخلاق ایشان، ده فصل ۱۷ـ حکایات ملوك ، چهارفصل ۱۸ ـ حکایات متفرقه .

11900ـ **سپهسالار** ۵۸۰۷: نسخ سدهٔ **۱۳**، ۱۶۰ گ ۳۰س [ف. سپهسالار ۳: ۸۱].

اخلاق = رساله در. . .

در هیجده باب یا بیشتر، فهرست بابهای موجود در نسخهٔ اصفهان: ۴ـ فی السخاء والبخل ۵ـ فی الشجاعة والجبن ۶ـ فی الصدق والکذب والمواثیق ۷ـ فی التواضع والکبر ۸ـ فی القناعة والحرص وترك الدنیا ۹ـ فی کتم السرو ذم ـ النمیمة والغیبة ۱۰ـ فی الجور و العدل والظلم ۱۱ـ فی العقل والتجارب والحمق ۱۲ـ العفو والاغماض ۱۳ ـ فی الشکر و المدح و الهجاء ۱۴ـ فی نعت النساء و العشق ولذة الوصول و وحکایات المشاق ۱۵ـ فی الحجج ۱۶ـ فی الحیل ۱۷ ـ فی المزاح و الملح . من اقوال الرسول والصحابة والفضلاء والملوك. درهرباب نخست آیه‌هاوسخنانی ازپیامبروولی وحکما، سپس فصحا واشعارعربی وفارسی ازفردوسی، خیام، سعدی وسرایندگان دیگر تاسدهٔ ۷ـ۸ و شعرهایی از خود می‌آورد .

14901ـ **اصفهان**، کتابخانهٔ شهرداری ۵ـ۱۳۰: نستعلیق ۲۴۷ع/**۱۰۸۶** آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۱] .

اخلاق = رساله در. . .

ازناشناس، که برای مؤیدالدوله فرمانروای شیراز، درپندواندرزهای اخلاقی وعرفانی نگاشته

شده‌است. **آغاز:** رسالهٔ اخلاق. سلام‌الله تعالی علی‌المجلس الاسمی المنعمی القصوی الرضوی ... امابعد، یاسید الکبراء قولاً .

14902ـ **مجلس** ۵۶۳۳/۵۱: نستعلیق زیبای آقا محمدتهرانی کاتب، سدهٔ **۱۳** (ص ۲۸۳ ـ ۲۷۳) [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری].

اخلاق = رساله در . . .

چندگفتار ناشناخته .

14903ـ **اصفهان** ، شهرداری ۲۲/ ۲۱۰/۳: در بیاض گردآوری تاج‌الدین احمد وزیر فارس در **۷۸۲** نوشتهٔ قوام‌الدین ملکشاه ازهمان تاریخها ، رساله مانندیست در اخلاق (۱۳۸پ ـ ۱۴۸پ) گویا ازخودملکشاه. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۲۵ هست [فیلمها : ۶۸۷] .

14904ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۸۴۳۵: سدهٔ **۸**، درکلام واخلاق نگاشتهٔ ۵۰۰ه‍ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۶۶۲:۴] .

14905ـ **یوگسلاوی**، بایگانی دولتی زاکروب A ۱۱۴ : نوشتهٔ شمس‌الدین حافظ سمرقندی در **۸۰۶**، شناخته نشد کـه از کیست [نسخه‌ها ۲۷:۲] .

14906ـ **بادلیان** W. ۱۴/۲: نوشتهٔ ۱٤/۱ **۹۳۸**. دنبالهٔ کتابیست دراخلاق. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۱۴۴۲هست [فیلمها ۶۰۱:۱].

14907ـ**رضوی** ۲۳۰اخلاق(۶۵۷۶) نستعلیق ، ۸۰گ ۱۷س . گفتاریست در پند و اندرز برپایهٔ دینی وحکایتها، ازسدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده [ف . رضوی ۴۵۵:۶] .

14908ـ **سنا** ۲۷۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گفتاریست دراخلاق بروش‌سنیان، ۱۱گ [نسخه‌ها ۵۱۴:۶] .

14909ـ**همدانی**، قاسم‌برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، گفتاریست ازروی اخبارشیعی و وآوردن داستانهای صوفیانه، گویا ازآغاز کار صفویان باشد [نسخه‌ها ۳۷۱:۵].

14910ـ **حقوق**۱۲د: سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، اخلاق دینی بروش شیعی وبه‌ کتابهای مجلسی ماند، عنوانهای زیر را دارد ۱ـ دراجرای رشحه‌ای ازطوفان وسوانح دین آخرالزمان ۲ـ جریان وقایـع غریبه بعد از ظهورحضرت مهدی ۳ـ مواقف‌اول بعد از طی محرای محشر... ۲۲۷گ ۱۲س [ف. حقوق ۱۱۷] .

14911ـ **مجلس** ۶۲۲/۸ : شکسته نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۰۷** در دفتر. **آغاز :** یحیی‌بن معاذ رازی گوید که حکمت ازآسمان فرود می‌آید [ف. مجلس ۳۸۳:۲] .

14912ـ **الهیات**۵۷۶/۱ د: باتاریخ **۱۲۲۴** دردفتر (۲پ ـ ۴۳پ). گویا ترجمهٔ «مکارم‌الاخلاق»طبرسی (ذریعه۱۳۸:۴ـ۱۳۹) باشد، آغاز وانجام افتاده [ف. الهیات ۱ : ۳۳۴] .

14913ـ **الهیات**۹۸/۴یا۸۹ آل‌آقا: نسخ شوال **۱۲۳۷**(درش۲) (۸۳ر ـ ۱۱۰پ) آغازوانجام افتاده (ازباب صدق تاقسم ثالث : صبر درمصائب)رادارد [ف.الهیات ۷۱۴:۱].

14914ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۲: باتاریخ ۹ ج۱/**۱۲۵۱** در جنگ ، در پند و اندرز باعنوانهای: کلمه، کلمه. ازروی نوشتهٔ ۹۱۸گرفته شده است [نسخه‌ها ۷۱:۲].

14915ـ **حقوق** ۲۹۶ ج : نسخ صفر **۱۲۵۱** اخلاق‌دینی بروش شیعی است، درآغاز نام محمدباقر آمده‌که‌گویانگارنده‌است، **آغاز** حمدله... دراین‌رساله‌مذکورمی‌شودازاحادیث محمدمصطفی ومنهاج علی مرتضی، ۸۷گ ۲۱ س [ف. حقوق : ۱۱۸] .

14916ـ دانشگاه ۱۵/ ۲۹۲۳: نستعلیق ۲۲صفر **۱۲۵۴** (۱پ-۱۸ر) اخلاق مذهبی است **آغاز:** درمقدمه روزه گرفتن ماه رمضان [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۲۰].

14917ـ **الهیات** ۲/۶۱۲د: نستعلیق زیبای هدایت‌الله شیرازی ، رجب **۱۲۹۲** (۱۳ ب-۲۵پ). **آغاز:** حمدله... امابعد، بدانکه پادشاهانیکه مشفق درویشندنگهبان ملک‌ودولت خویشند [ف. الهیات ۱: ۳۴۱] .

14918ـ **ملک** ۲/۵۴۹۵ : سدهٔ **۱۳** (۱۹پ - ۹۱ر) سخنان‌کوتاه پندآمیز است و نامبوب. **آغاز:** حمدله. صلاة. رستگار وفیروز و بهروز گشت آنکس که قیام نمود بکار خود [رؤیت] .

14919ـ **مجلس** ۲/۲۷۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۹-۲۳) همراه «عین‌العیون» که گویا هردو از یك نگارنده باشد . گزارش یك حدیث پیامبراست وسخنانی ازحاتم. **آغاز:** حمدله... امابعد، روایت‌کنندکه اعرابی به - خدمت حضرت‌رسالت... آمده‌گفت: می‌خواهم داناترین مردمان باشم [ف. مجلس۹: ۲۱۴].

14920ـ **ملک** ۴۷۸: نستعلیق رضاقلی ادیب شیرازی، **۱۳۱۰** درشیراز، درفهرست‌آمده ازآثار سدهٔ **۱۳-۱۴** وشاید از خـود نویسندهٔ نسخه،محتوی برحکایتها، ۸گ۱۵س[ف. ملك: ۱۶] .

14921ـ**قاهره**، دارالکتب۲۸مجامیع فارسی طلعت : حسین رضا فرزند عصمت پاشای وزیر **۱۳۱۸** (۱۹ر-۲۷پ). **آغاز:** بدان ایدك‌الله تعالی‌فی‌الدارین که‌اصول فضائل‌انسانی چهاراست [مخطوطات ۱: ۲۱۳].

14922ـ**ملک**۶۴۴۰: نسخ‌محمدحسین قاجار حشمة‌السلطنه، چهارشنبهٔ ۶رجب**۱۳۲۴** حکایتهاییست نقل شده، گویا ازخود نویسنده. **آغاز:** دربیان‌آدمیان دراموروزندگانی کردن به‌وجود پادشاهان ، آدمی درتعیش و زندگانی محتاج است به‌غذا ولباس و مسکن، اما غذا ، ۳۰۲گ۲۳س [ف. ملك : ۱۷].

14923ـ **دانشگاه**۲/۳۹۰۶: نستعلیق اسدالله فرزند حسین نوروزی تفرشی، **۱۳۴۸** (ص ۲۱۱-۲۱۹) سخنان دوازده امام است و دانشمندان،ساخته‌سدهٔ ۲۰م . **آغاز:** الحمدلله‌الذی نور مصابیح القلوب بانوارحکمته ... امابعد، سردفتراهل تقوی [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۹۴].

14924ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۵۲: نستعلیق دیزوبی‌تاریخ، دراخلاق مذهبی‌شیعی، باعنوانهای مجلس ، ومجلس یکم‌آن حب جاه وریاست، وسیزدهمین‌آن درذم صفت ظلم . ودر آن ازشیخ بهایـی یادشده است [نسخه‌ها ۲ : ۷۹] .

اخلاق الاشراف

ازعبیدزاکانی، خواجه نظام‌الدین عبیدالله قزوینی ، درگذشتهٔ ۷۵۰ یـا ۷۷۱ یا ۷۷۲ . نقاد هزلی. گفتاریست انتقادی ، در هفت باب وهرباب دردومذهب یکی منسوخ ویکی مختار بسال ۷۵۱ نگاشته وچاپ شده است. **آغاز :** شکر نامحصور و حمد نامحدود حضرت واجب الوجود .

بنگرید: ذریعه ۱ : ۳۷۲ و۹ : ۷۰۶ - پیشگفتار چاپ‌کلیات، اقبال‌آشتیانی - ریحانة الادب ۲ : ۱۰۶ - مؤلفین مشار ۴: ۳۴ - ف. مشار: ۵۹ - براون، از سعدی تاجامی: ۲۶۳ . ۲۸۶

14925ـ **قاهره**، دارالکتب المصریه ۳/۹۳ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند محمد ابهری، رجب**۷۶۵** (۱۷۳۶) (گ۱۰۵

۱۳۳). فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۹۵ هست [فیلمها ۱: ۷۲۱ ـ مخطوطات ۱: ۸].

14926ـ **حمیدیهٔ** ۱۱۸۱/۶: نستعلیق محمد فرزند رسول ترابی، باتاریخ **۸۹۸** در کلیات او. فیلم آن در دانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها: ۱۶۶].

14927ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۰۴ب: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۴۵۹پ ـ ۴۶۴ر) [ف. ادبیات ۱: ۱۹].

14928ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، در کلیات او [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

14929ـ **دانشگاه** ۴۷۳۶/۱۰: نسخ و نستعلیق محمدقاسم کرمانی، سدهٔ **۱۱** (۵۳ ـ ۶۸) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۳].

14930ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۱/۲۶۸: نسخ مسیح کمره‌یی، در **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰].

14931ـ **ملك** ۳۶۸۲/۶: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه (۴۸ر ـ ۵۳پ) [رؤیت].

14932ـ **الهیات** ۵۴۲/۱د: نستعلیق حاج سید احمد لاهیجانی، ۲۷ صفر **۱۳۱۲** در همدان، (۲پ ـ ۱۷ر) [ف. الهیات ۱: ۳۲۱].

14933ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۹۶: نستعلیق حاج حسینقلی خان صدرالسلطنهٔ نوری ۲ ذیحجهٔ **۱۳۱۳**، تاریخ نگارش ۷۴۰ یادشده است. درپایان یادداشتهای تاریخی و سیاسی از همان نوری [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

14934ـ **رضوی** ۱۳۶، ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۴** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۱۹۵].

14935ـ **مجلس** ۲۸۰۷/۱ یا ۲۸۱۲ باتاریخ ۲۵ خرداد **۱۳۱۷** در کلیات او، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۹۸].

14936 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۳/۱۹: تاریخ یادنشده (ص ۳۶۶ ـ ۳۷۸) در جنگ.

14937ـ **سپهسالار** ۲۹۱۶/۱۸: تاریخ یاد نشده (۳۷۶ د ـ ۳۸۹ د) درجنگ [ف. سپهسالار ۳: ۸۳].

14938ـ **بنگال**، آسیایی ۵۵O (۵۶۱): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۳].

اخلاق الاولیا

ازملاابوالحسن فرزند محمدکاظم جاجرمی درگذشتهٔ پس از ۱۲۴۵، برای فرزند خود نصرالله، در ۳۵۰ بیت، بسال ۱۲۳۹ سروده‌است و در «ینابیع الحکمه»ی خودنیز از آن یادکرده وازوست «برکات القائم» هردودراخلاق. **آغاز** حمدله... چنین گوید... جاجرمی ... مدتها بود مدیدکه درنظر داشتم ازبرای فرزندم.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳۷۲ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام: ۳۶ ـ مصفی المقال: ۲۶.

14939ـ **دانشگاه** ۲۶۰۶: نستعلیق خود سراینده در **۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۲۵ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۶۱].

اخلاق پادشاهی

ناشناخته، بنام ابوالنصر سلطان گیتی پناه در کشورداری در یك مقدمه و پنج فصل و یك خاتمه، ازانجام نسخهٔ ۲۷۲۵ دانشگاه برمی‌آید که مترجم «نزهة الارواح» و نگارندهٔ «رسالهٔ اخلاق» و این «اخلاق پادشاهی» یکی است، واینهارا در سالهای ۱۰۵۴ ـ ۱۰۵۵ ساخته است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** حمدله... وبعد، نوشته می‌شودکه مرقاخری مثال واجب الامتثال ازمحل رایت سعادت... اعنی پادشاه دین پناه

14940ـ دانشگاه۳/۲۷۲۵: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۱۵پ ـ ۱۳۷ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰:۱۵۹۹] .

14941ـ موزهٔ بریتانیا Or ۶۶۹۴: همراه کتابی دراخلاق ناشناخته ، شاید از همو [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۶۶۷] .

14942ـ بادلیان ۱۴۶۹ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۲] .

اخلاق جرجانی = فتوح المؤمنین

اخلاق جلالی = لوامع الاشراق

از دوانی .

اخلاق جهانگیری

ازحمیدالدین الهامی جهانگیری ، به نام جهانگیرپادشاه، دریك مقدمه و سه مقاله و یك خاتمه. **آغاز:** سپاس سحری‌نسیمی‌که مرغول معانی‌را تاب دهد .

14943ـ قم، آستانه : سدهٔ ۱۲: آغاز برابرنمونه، انجام افتاده است [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

اخلاق جهانگیری

از نورالدین محمدقاضی‌خانی فرزندشیخ معین‌الدین، در۲۲مقاله: ۱ـ درمحبت و عشق وسخنان اولیاءالله ۲ـفضیلت‌علم‌وعلما ۳ـخوف ازعذاب ورجا ازرحمت خدا ۴ـ حسن خلق و مذمت بدخلقی ۵ـ تواضع وتکبروخشونت ۶ـ علوهمت ۷ـ توکل ۸ـ صبروشکر۹ـ سخاوت وبخل‌وحسد۱۰ـ عدالت‌واحوال امرای اولو‌الامر۱۱ـحزم۱۲ـ فراست و محاورت ۱۳ ـ فواید مشورت ۱۴ـ میامن توبه۱۵ـ عفوالهی و بندگان مریکدیگر را ۱۶ ـ معارج شجاعت ۱۷ـ در سیاسات ۱۸ـ وفای بعهد و بیوفایی ۱۹ـ راستگویی ومذمت‌دروغگویی ۲۰ـ تقوی وقناعت، طمع و حرص ۲۱ ـ مطایبات ۲۲ ـ فواید متفرق. **آغاز:** حمدله. امابعد، که چون حکمت‌کاملهٔ ادیان حکیم وجود فایض‌الجود.

14944ـ دیوان هند۲۲۰۷: مؤرخ ۱۰۴۷ [ف. دیوان هند، اته ۱ : ۱۲۰۰].

اخلاق حسنی = اخلاق قطبشاهی

ازعلی‌فرزند طیفوربسطامی، که دردانوار التحقیق:۱۵۴۴۱»یاد اوخواهدآمد . بنام‌قطبشاه (۱۰۸۳۱۰۳۵) بسال۱۰۸۳(= ظل‌المعبود)، دریك‌مقدمه‌وسه‌اصل نگاشته‌است: مقدمه‌در تعریف حکمت‌عملی وتقسیم‌آن. اصل ۱ ـ علم تهذیب اخلاق، نه‌فصل ۲ـ علم تدبیرمنزل ، هفت فصل ۳ـ سیاست مدن، هفت فصل. خاتمه درومایا و نصایح. **آغاز:** ای‌زتومکمل شود اخلاق‌جمیل ... بعدازقیام بوظایف محامدحکیم علی‌الاطلاق جلت بدایع حکمته .

14945ـ دانشگاه۳۸۰۵: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ـ۱۲، آغازوانجام افتاده ، دریك مقدمه و سه‌اصل وخاتمه، ۱۸۸ گ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۸۶] .

14946ـ مجلس۳/۴۹۷۵: نسخ‌خوش باتاریخ۱۲۸۴ دردفتر (۴۷پ ـ ۱۰۴ر)، در یك مقدمه وهفت فصل، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۴:۲۶۸].

اخلاق حکیمی

ازحسن‌علی‌فرزنداشرف منشی‌کاشانی، در چهارده مقاله: ۱ـ حسن‌خلق ۲ـ علوهمت۳ـ توکل ۴ـصبر۵ـعدالت۶ـشجاعت ۷ـسخاوت ۸ـ فراست ومحاوره ۹ـ سیاست ۱۰ـ عفو ۱۱ـ حزم ۱۲ـ وفای۱۳ـمشورت ۱۴ـفوائد متفرقه. **آغاز:** ربنا آتنا من‌لدنك رحمه . . . جواهرزواهرمقال‌که زینت قلائدتعظیم واجلال تواند بود .

14947ـ دیوان‌هند۲۲۰۳: [نسخه‌ها ۱: ۲۱۲ ـ ف. دیوان هند، اته ۱: ۱۱۹۷].

اخلاق روحی

ازعطاءالله روحی کرمانی فرزندشیخ‌مهدی بحرالعلوم، بسال ۱۳۱۶خ بروزگار نگارنده چاپ‌شده است. **آغاز:** بحث نخستین. مقدمه. کلیات اخلاق. انی بعثت لاتم مکارم‌الاخلاق.

بنگرید: ف. مشار: ۶۰ ـ مؤلفین مشار ۴: ۷۲.

14948ـ **مجلس** ۲۸۶۴: نسخ**۱۳۱۷** خ، بخامهٔ یك‌نفر کرمانی، بایادداشت نگارنده دربارهٔ پیشکش‌کردن‌کتاب‌بهوالاحضرت‌شاهپور محمدرضا، بانسخهٔ چاپی جدائیها دارد، ۶۷۸ ص ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰: ۲۰۸].

اخلاق زن و مرد = اخلاق‌منظوم

اخلاق سلطانی

ازسید نورالدین علی فرزند سید نعمت‌الله حسینی جزائری (۱۰۸۸-۱۱۵۸) ترجمه و گزارشی است ازطهارةالباطن از «نخبهٔ» فیض دریك مقدمه وشانزده‌باب ویك‌خاتمه، به‌نام‌شاه سلطان‌حسین صفوی(۱۱۰۵-۱۱۳۵)دردیباچه می‌نویسد: پیش از این کتابی بعربی برتحقیق طهارت قلبی نوشته وپیشکش درگاه شاه‌کرده بودم، بفرمان‌او آن‌کتاب‌را بفارسی برگردانیدم **آغاز:** تهذیب‌عنوان‌دیباجهٔمکارم اخلاق‌انسانی بحمدسرایی.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳۷۴ـ نسخه‌ها ۱: ۲۱۲.

14949ـ **سپهسالار** ۱۲۸۳: نسخ ۸ ذیحجهٔ**۱۱۲۴**، آغازبرابرنمونه، ۱۴۰گ۲۲ [ف. سپهسالار ۳: ۸۴].

14950ـ **مجلس** ۲۲۱۹: نسخ خوش **۱۱۲۵**، آغاز برابر نمونه. ۲۹۶ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۶: ۱۷۷].

14951ـ **دانشگاه**۵۲۱۸: نستعلیق‌تقی فرزند اسماعیل اصفهانی، در پنجشنبهٔ ج / **۱۲۳۲**، ۱۲۲گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۶۲].

14952ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۹۴: تاریخ یاد نشده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

الاخلاق السلطانیة المحمدیه

گزیدهٔ اخلاق سلطانی است، دربیست‌باب درجدول.

14953ـ **موزهٔ‌بریتانیا**Or۱۸۴۴: تاریخ‌یادنشده، ۲۴۷س [ف. ریو: ۱۰۹۵ ـ نسخه‌ها ۱: ۲۱۲].

اخلاق سلطنت = اخلاق السلطنه فی‌احوال الازمنه و الاونة

ناشناخته، پیرامن۷۰۹-۷۱۰ برای‌غیاث الدین سلطان محمدخدابنده نگاشته شده است. **آغاز:** شکرومنت بینهایت خدایرا عم نواله وجسم افضاله.

14954ـ**مجلس**۵۳۰۷ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۰۴ پ ـ ۱۱۹ ر) همراه «مقامات حمیدی»، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

14955ـ**مجلس**۵۶۸: نستعلیق**۱۳۱۴** آغاز برابرنمونه، ۲۵گ ۱۴س [ف مجلس ۲: ۳۳۳]. **فیلم**آن درددانشگاه‌ش۱۳۱۲هست [فیلمها:].

14956ـ**مجلس**۴۰۲۳: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۲۲گ۱۴س[رؤیت]

اخلاق‌شاه‌محمدی = نصیحت‌نامه

ازشاه محمد، برای پسر خود،در دوازده

باب: ۱ـ وصایا۲ـ شرافت‌علم ۳ـ حسن‌خلق، چهارخصلت ۴ـ توحید وتجرید و توجه بعالم ارواح۵ـ فضیلت خیرات ومبرات۶ـمجالست با بزرگان دین۷دراصلاح‌مال۸ـطلب‌رزق۹ـمذمت دنیای‌دون۱۰ـنکوهش‌دروغ۱۱ـنکوهش‌تکبر ۱۲ـ دراختتام این «نصیحت نامه» از سخنان فرزانگان: افلاطون‌وارسطو. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الهدایة هدیةالانبیاء... اما بعد... ای فرزند دلبند وای خلف ارجمند .

14957ـ **مجلس** ۸۳۰۵ فهرست‌نشده: نسخ۴ذیحجهٔ**۱۰۸۸**، آغازتامیانهٔ باب۳افتاده ازکتابهای عبداللهی بوده‌است [رؤیت] .

14958ـ**سپهسالار** ۵۸۱۹/۱: نستعلیق محرم **۱۰۹۹**، آغازنونویس وبرابرنمونه (۱ پ ـ ۴۹ر) [ف. سپهسالار ۳: ۸۴] .

اخلاق شاهی

ازسراینده‌ای باتخلص غباری. منظومه‌ای است درسیروسلوك، برای یکی‌ازشاهان عثمانی ومصطفی‌پاشاصدراعظم سروده‌شده، ودرآن‌آنها را به‌تسخیربغدادهم تشویق‌کرده‌است، ودرنسخهٔ ۲۵۱۹ ملك پیرامن هزار و سیصد وچهل بیت است. **آغاز:** عقده‌گشای‌کرهٔ‌کاف ونون‌ـ‌آنکه زوصفش عجزالواصفون ـ آنکه دمد روح بهر انس و جان .

14959ـ **ملك** ۲۵۱۹/۱ : نستعلیق **۱۰۳۶-۱۰۳۷** (۱پ ـ ۶۲ ر) سپس حسن و دل بترکی [رؤیت] .

اخلاق شاهی = اخلاق شفایی

اخلاق شفایی = اخلاق شاهی

ازمظفرشفایی‌پزشك، که یاداوردرآبستنی ۴۶۰، گذشت . دریك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه: مقدمه درفضیلت علم حکمت، مقالهٔ ۱ـ اخلاق حسنه بیست ویك باب ۲ـ اخلاق سیئه هفده باب. خاتمه سخنان فرزانگان . شفایی خوداخلاق شاهی‌راگزیده‌ساخت واخلاق‌شفایی نامید ومقدمه و مقاله‌ها همچون اصل‌آن آورد [عبدالحسین حایری]. **آغاز ۱):** حمد بیحد سزاوارپادشاهی است که ازخزانهٔجود. **آغاز ۲):** حمدله. . . امابعد، می‌گوید الحقیر. . . المتخلص بشفایی، رساله‌ای مسمی‌باخلاق شاهی که مشتمل بر .

14960ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۷ صفر **۱۰۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۱] .

14961ـ **ملك** ۴۶۴: نستعلیق سدهٔ**۱۱** آغاز برابرنمونهٔ۱، ۱۴۹گ ۱۲س [ف. ملك ۱۷] .

14962ـ**مجلس**۲/۲۷۴۷: نسخ‌محمد رحیم‌فرزندمحمد، در**۱۲۳۰** (ص۳۰۹ـ۴۶۱) آغاز برابرنمونهٔ۱ [ف. مجلس ۹: ۱۱۴] .

14963ـ **الهیات** ۲۴۶ د: نسخ محمد تقی یزدی عقدایی **۱۲۳۸**، (۱۰۱پ‌ـ۱۲۳ر) [ف. الهیات ۱: ۲۵۶] .

14964ـ **تهران**، ادبیات۱۳۷د: نسخ عبدالکریم فرزندمحمود فرزند محمدموسوی، ۱۷ع‌۲/**۱۲۷۱**، **آغاز:** هذاه‌النسخةالشریفة منتخبة من‌الشفایی. شاهی‌که بر بساط زمین‌عدل شاملش، ۶۴گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱: ۲۱] .

اخلاق شمسی

ازملاحسن‌فرزندروزبهان‌شیرازی،متخلص به‌حسن ، از روی « اخلاق محسنی » کاشفی، پس‌از۹۲۴، بنام شمس‌الدوله‌محمد، درچهارده باب نگاشته است: ۱ـ بعضی ازمکارم اخلاق۲ـ حسن خلق ۳ـاخلاص باهل‌علم ۴ـکرم وشفقت ۵ـ احسان وبرآوردن حاجات ۶ـ تقوی ۷ـ

صبروشکر ورضا ۸ـ نکوهش دنیا ۹ ـ ستایش قناعت ۱۰ کسر نفس وریاضت ۱۱ـ آداب‌محبت و حدیث دوستان ۱۲ ـ دانستن حقوق ۱۳ ـ فراست ۱۴ـمؤانست ومجالست‌بانیکان. خاتمه درپند واندرز. **آغاز۱):** بحمدك یاذالجود و الفضل. **آغاز۲):** حمدله. صلاة. امابعد، این کتاب مشتمل است برچهارده باب و خاتمه .

بنگرید : ذریعه ۱: ۳۷۵ ـ اعیان الشیعه ۲۱ : ۲۹۳ ـ ف. رضوی ۶: ۳۷۹ .

14965ـ **رضوی**۷۹اخلاق(۶۰۵۴): نستعلیق مندنی‌بن نورالدین‌بن کمال‌الدین بن خضرشاه دزفولی، پنجشنبهٔ ۲۵رجب **۱۰۰۳** ، زرین، آغازبرابر نمونهٔ۱، ۱۸۱ گ۱۸س [ف. رضوی۶: ۳۷۹]. **فیلم**آن‌درد‌انشگاه‌ش۲۰۶۱ هست [فیلمها : ۷] .

14966ـ **مجلس** ۴۲۱۸/۲: نستعلیق محمدنظام فرزند علیخان ساوه ، ۱۱ رمضان **۱۰۴۶** در توابع دوزال از توابع دزمار (ص ۲۹۵ـ۴۹۷)، آغاز برابرنمونهٔ۱ [رؤیت].

14967ـ **سپهسالار**۵۷۷۵: نستعلیق حسن‌رضا فرزند محمد زمان کجوئی۹ رمضان **۱۰۶۵**، آغازافتاده، ۱۷۰ گ۱۵س[ف.سپهسالار ۳ : ۸۵] .

14968ـ **تهران**، دهخدا۲/ ۱۵: نسخ محمدصادق شیرازی **۱۰۷۷** [نسخه‌ها۳: ۳۲].

14969ـ **تهران**، ادبیات ۹/ ۱۵۵ج: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، بخشی‌ازآنست درجنگ [ف. ادبیات ۱: ۱۶۸] .

14970ـ **ملك**۱۶۶۲: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱** آغاز وانجام افتاده، ۱۸۲ گ ۱۵س [ف. ملك فارسی : ۱۸] .

14971ـ **تبریز**، آقای‌نخجوانی۸۹: سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۳۳۸] .

14972 ـ **دانشگاه** ۱۷۴۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازوانجام افتاده ،۱۱۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۷۱].

14973ـ **ملك**۶۲۵۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۲۹ گ [رؤیت] .

14974ـ **ملك**۶۲۵۹: شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۱۲۹ گ ۱۴س [ف. ملك:۱۸] .

اخلاق طهماسبی

ازسید ماجدحسینی مجرابی (؟) بنام شاه تهماسب دوم(؟) (بنگرید : تحفهٔ سلیمانیه، در همین بخش) .

14975ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۷۱۴ نوشتهٔ محمد فرزند صدرالدین، نوهٔفیض‌کاشانی ذیحجهٔ **۱۲۳۷** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی ـ نسخه‌ها ۵ : ۴۱۷].

اخلاق ظهیری = تحفة الائمة

اخلاق قاسمی

ازامیرمحمدطاهرعلوی[دیباجه]. **آغاز:** الحمدلله حمد یجلب النعماء... حمدی ازمیان جان ودل، نه ازبرای زبان‌آب وگل .

14976ـ**ملك**۶۱۹۱: نسخ‌ج۱/ **۹۹۴** بامهر (بندهٔ شاه ولایت طاهرالحسینی)، ۱۱۳ گ ۱۴س [رؤیت].

اخلاق قطبشاهی = اخلاق حسنی

اخلاق محتشمی

ازخواجه نصیرالدین طوسی، که یاد اودر «بیست باب : ۲۴۳» گذشت. بنام ناصرالدین محتشم، درچهل باب نگاشته است ، باب یکم فی‌الدین ومعرفت الخالق وچهلم فی الحکایات والنوادر. خواجه دراین نگارش‌اسماعیلی‌است

وشالودهٔ کتاب‌را ازهمان محتشم‌گرفته و ساخته است. بکوشش آقای محمد تقی دانش پژوه از روی تنها نسخهٔ آن که آغاز آن افتاده بسال ۱۳۳۹خ چاپ شده‌است .

بنگرید: پیشگفتارچاپ‌ازآقای‌دانش‌پژوه. ذریعه ۲۰: مجموعهٔ رسائل اسماعیلیه. ۸۳:۲۰

14977ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۲۰۱: نستعلیق میرزا بیگ فرزندحسن حسینی‌گنابادی ۲۰ع۲/**۱۰۰۹** درفیض‌آباد محولات [نسخه‌ها ۶۲:۲]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۸۳ هست همین‌نسخه‌پایهٔ‌چاپ‌قرارگرفته‌است[فیلمها:۷].

اخلاق محسنی = جواهر الاسرار

اخلاق المحسنین

گزیدهٔ«اخلاق محسنی = جواهرالاسرار» کاشفی است.

14978ـ**لاهور،** پنجاب پبلک‌لائبریری ن۷۰ی‌کاش۵۸، ۲۹۷طا: نستعلیق‌محمودلاری باتاریخ **۱۰۸۱** در دفتربهمین خامه ، ۶۹ص ، درفهرست‌آمده:انتخاب‌اخلاق‌المحسنین‌کاشفی، [ف. منظور احسن عباسی : ۱۲۵] .

اخلاق محمد شاهی

ازمیراحمدعلی‌خان اجمیری ، برای‌محمد شاه(۱۱۳۱ـ۱۱۶۱) بسال۱۱۳۳، دردومقدمه وپنج فصل .

14979ـ **بادلیان** ۱۴۷۵ : [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۳] .

اخلاق محمدی

ازمیرابوطاهرخواجه صدرسمرقندی .

14980ـ **تاشکند،** ۲۰۶۰: [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۳] .

اخلاق زنان = اخلاق منظوم

اخلاق محمدی

از محمدعلی یزدی محرر ، بنام میرابوـ تراب علی‌خان مختارالملك سالارجنگ بهادر بسال ۱۲۸۸ درسی باب‌نگاشته است. نگارنده در۱۲۸۶ چهل‌سال داشته‌است [دانش پژوه] .

14981ـ **یزد،** سریزدی : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۱۷] .

اخلاق مشجر

ناشناخته .

14982ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۵۳۸/۱ Or: سدهٔ**۱۲ـ۱۳** [ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه ها ۶۹۳:۴] .

اخلاق مظفری

از میر ابوطاهر خواجه صدر سمرقندی (بنگرید : اخلاق محمدی) .

14983ـ **تاشکند** ۲۰۵۹ : نوشتهٔ **۱۲۸۸** [نسخه‌ها ۲۱۳:۱] .

اخلاق معتمدی

از ابوالحسن فرزند احمد حسنی حسینی شیرازی، دست‌غیب، زاده در۱۲۶۲ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۲۰۹ .

14984ـ**فرهادمعتمد** ۱۶۱ :نستعلیق **۱۲۹۶** [نسخه‌ها ۱۴۸:۳] .

اخلاق منصوری

ازسید شهسوارعلی‌شاه فرزند رضامنصورـ التولیهٔ‌آستان‌رضوی، حسنی‌حسینی‌صفوی هندی دکنی‌حیدرآبادی، ازدوستاران‌انگلیس،دربارهٔ اصول و قوانین هند، و تجویز پیروی از آنها برای مردم، برای (السلطان ظل‌الله) .

14985ـ **رضوی** ۸۷۴۰: نوشتهٔ‌آدینهٔ ۶شعبان**۱۳۳۶**. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۲۰۶۴

هست [فیلم : ۷] .

اخلاق منصوری = جام جهان‌نما

از غیاث‌الدین منصور دشتکی ، بخشی از همان «جام‌جهان نما: ۷۶۵»ی اوست‌این بخش «رسالهٔ اولی ازوجه ثالث ازجام جهان نما»ی اوست. که دربرخی ازنسخه‌ها بنام «جام جهان نما» ودربرخی «اخلاق منصوری» خوانده شده است. **آغاز:** حمد بیحد ز ازل تا‌به‌ابد . . . منشی‌که هرحرف که ازمبدأ انشا.

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۷۸.

14986ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ **۹۴۹** ولی‌باحواشی‌ازاو (منه‌مدظله) [یادداشت های سید عبدالعزیز طباطبایی ـ نسخه‌ها ۵ : ۴۱۷] .

14987ـ **تهران**، سلطان‌القرائی: نوشتهٔ **۹۵۸** [جام جهان نمای همین‌دستك :۷۶۵] .

14988ـ **مشهد**، گوهرشاد: نوشتهٔ احمد فرزند افلاطون **۱۰۶۵** [یادداشتهای‌آقای‌دانش پژوه] .

14989ـ **دانشگاه**۱/۷۷۲۵: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ازمجموعه‌کتابهای خریداری شده از گرگان است [یادداشتهای‌آقای دانش پژوه] .

14990ـ **رضوی** ۶۰۵۳ : تاریخ یاد نشده . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۶۳ هست [فیلمها : ۷] .

14991ـ **موزهٔ‌بریتانیا**Or ۲۹۹۶: نوشتهٔ محمددام، **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۴۸۹ هست [فیلمها : ۷] .

اخلاق منظوم = اخلاق‌زنان ومردان

ازامیراصلان، بنام ناصرالدین‌شاه وپسرش مظفرالدین میرزا ، در ۱ع ۱۳۰۴/۱ بانجام رسانده‌است . در خصوصیات اخلاق مردوزن و محرومیت زنان واندرزهایی‌به‌آندو: درسه‌هزار بیت، دریك‌دیباجه ودوباب واین مثنوی راپس از«تأدیب‌الاطفال» وکتابی‌که درشرح‌حال‌زنان بوده‌سروده‌است. **آغاز:**زآنچه اندیشه می‌نماید باز ـــ نام پروردگار به آغاز .

14992ـ **تهران**، ملی۸۷۲ف: شکسته نستعلیق‌گویا سراینده،۱۲ع۲/**۱۳۰۶**، زرین ۳۳گ ۱۶س [ف. ملی ۲:۴۰۷] .

اخلاق منظوم

14993ـ **مجلس** ۵۵۸۶/۲: سدهٔ**۱۳** آغازافتاده (ص۴۸۱-۴۴۷) منظومه‌ایست‌فقهی سپس اخلاقی، باعنوانهای: درباب زکاة‌گوید، درباب خمس‌گوید ... امربمعروف ونهی‌عن‌المنکر، تولا، تبرا، حب دنیا، مناجاة رعایت همسایه، والدین ، عیال، زنا، ربا ، بخیلان [یادداشتهای آقای‌عبدالحسین‌حایری].

اخلاق ناصری

ازخواجه نصیرالدین طوسی، که یاد اودر «بیست باب:۲۴۳» گذشت . برای ناصرالدین ابوالفتح عبدالرحیم فرزند منصور ، در زندان قاین قهستان، بسال ۶۳۳، درسه بخش حکمت عملی، درسه مقالت: ۱ـتهذیب‌اخلاق ۲ـتدبیر منزل ۳ـ سیاست مدن وهریك درفصلها، پس‌از رهایی از زندان دیباجـهٔ دیگری درآغاز آن گذاردودیگران‌را سفارش‌کرداین‌یکی‌را بجای آن‌گذارند. **آغاز۱):** حمد بیحد و مدح بیعد لایق حضرت مالك الملکی باشد". **آغاز۲) :** حمد وثنا وسپاس قادریرا .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۳۸۰ ـ ف. مشار : ۶۲ .

14994ـ **تهران**، آقای طاهری : بشکل بیاضی، پایان‌ع۱/**۶۶۲**، دوبرگ‌آغاز نونویس‌که خطبهٔ دوم را گذاشته‌اند و این کار

پیش از ۱۰۶۷ که تاریخ تملك آنست انجام گرفته ۱۰۶ گ [فیلم : ۸].

14995ـ **افیون قره‌حصار** ۱۸۰۱: نسخ محمد فرزند سهیل فرزند علی حافظ طبری در پایان شعبان **۶۶۲** در بغداد، در مدرسهٔ نظامیه از روی نسخه بخامهٔ طوسی که مؤرخ ج ۶۳۳/۱ بوده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۶ هست [فیلم: ۸].

14996ـ **نجف**، محمدعلی خوانساری نوشتهٔ **۶۷۶**، با دو دیباچه: نویسنده دیباچهٔ زندان قهستان را در پایان نسخه آورده است [ذریعه ۱: ۳۸۱].

14997ـ **حراجچی اوغلو** ۷۷۷: نسخ محمد فرزند محمود فرزند محمد ذبیبی حسینی اصفهانی، در **۶۸۵**، ۱۹۳ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۷ هست [فیلم : ۸].

14998 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۰ تصوف فارسی: نسخ ۵ رمضان **۷۳۴**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۹].

14999 ـ **کوپرولو** ۱۵۸۹/۱۷: نوشتهٔ **۷۵۳** (۲۴۳ر ـ ۳۱۱د). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱: ۴۸۰].

15000ـ **ملك** ۵۳۳۰/۵: نسخ حسین فرزند محمد فرزند بدر استرآبادی، سه‌شنبهٔ ۹ صفر **۷۷۷** (ص ۳۹۷ـ۵۸۴)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15001ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۰۹: نسخ سدهٔ **۷ـ۸** [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱].

15002ـ **یزد**، محمدعلی فرهمند: نسخ سدهٔ **۷ـ۸** پس از مرگ نگارنده، دیباچهٔ دوم را دارد، نسخه‌ای پاکیزه است [نسخه‌ها ۴: ۴۶۳] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۴۶ هست [فیلمها: ۸].

15003ـ **مجلس** ۳۰۷۰: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۸**، ۳۱۵ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۱۰: ۶۱۵]

15004ـ **سپهسالار** ۵۷۷۸: سدهٔ **۸**، آغاز و انجام ندارد، ۱۲۳ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۳ : ۸۹].

15005ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۹۳۲: نوشتهٔ خوش سدهٔ **۸ـ۹**، یك برگ از آغاز افتاده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

15006ـ **قاهره**، دارالکتب ۵ اخلاق طلعت: نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۸۶۷** برای سلطان محمد فرزند مرادخان، با آرایشهایی بزر، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۰].

15007ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۹ م تصوف فارسی: نوشتهٔ **۸۷۴** برای سلطان محمدخان فرزند مرادخان، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۹].

15008ـ **الهیات** ۲۲۰ د: نسخ معرب اسکندر فرزند مسعود، پایان رمضان **۸۷۶**، نه برگ آغاز نونویس، ۲۲۰ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱ :]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۸۹ هست [فیلمها : ۸].

15009ـ **مجلس** ۵۳۴۷: نسخ ع ۱/ **۸۹۰**، ۱۳۲ گ ۱۷ س، آغاز افتاده [رؤیت].

15010ـ **تهران**، استاد مینوی ۴۲/۲: نستعلیق آغاز سدهٔ **۹**، برای خزانهٔ مغیث‌السلطان ابوالفتح ابراهیم، زرین، ناقص [نسخه‌ها ۶: ۶۷۳].

15011ـ **مشهد**، فرخ ۱۴۸ : در یك مجموعه نبشتهٔ **۹۲۲**، زرین [نسخه‌ها ۳: ۸۶].

15012ـ **بادلیان** ۲۵۱/۱ فرازر: نوشتهٔ پیرمحمد فرزند مولانا محمد، **۹۴۹**، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۹۳ هست [فیلمها ۱: ۵۵۲].

15013ـ ادنبورك، دانشكاه نيو كالج: نوشتهٔ علی فرزند لطف‌الله معاذالحسینی، ۹۶۴ [نسخه‌ها ۵:۶۸۶] .

15014ـ ملك ۱۴۹۲۱: نستعلیق ۹۶۷، زرین، ۱۵۰ گ ۱۸ س .

15015ـ مجلس ۱/۴۰۴۰: عبدالقادر کرمانی، ۱۷ع۱/۹۹۰ در بیت المقدس با یادداشتی در ص۱ که دفتر بخامهٔ خواجه اختیار منشی شاه‌سلیمان‌صفویست، آغاز افتاده [رؤیت] .

15016ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۲۴۴: ازسدهٔ ۱۰، ۲۶۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

15017ـ سپهسالار ۱۰۵۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز و انجام افتاده [ف. سپهسالار ۳: ۰۰۰] .

15018ـ لنین گراد B۱۱۵۲: سدهٔ ۱۰-۱۱. فیلم آن در ملی ش هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۰] .

15019ـ دانشگاه ۲۸۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، زرین [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۶] .

15020ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۳۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۲:۶۲] .

15021ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۰۹: نستعلیق هندی، عنایت‌الله محسن، در ۲۲ رمضان گویا ۱۰۰۰ [نسخه‌ها ۲:۶۲] .

15022ـ کپنهاك، سلطنتی ۳۷ کریستین سن: نستعلیق ۱۰۰۱ [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۶] .

15023ـ رضوی ۱۸۷ اخلاق (۳۵۰۴): نستعلیق مندنی فرزند نورالدین فرزند کمال‌ـ الدین فرزند خضرشاه دزفولی که در شوشتر می‌زیسته، دوشنبهٔ غرهٔ رجب ۱۰۰۳، زرین، ۱۲۶ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۶:۳۸۴] .

15024ـ تهران، ملی ۵۴۲ف: نستعلیق یعقوب اسحاق، ۱۰۰۷، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۱۰ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲:۳۵] .

15025ـ مشهد، فرهنگ و هنر الف ۹: نسخ عبدالخالق فرزند محمدقاسم شریف ۱۰۱۷ آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۴۰۲ ص ۱۵ س [ف. کتب خطی: ۱۸] .

15026ـ سپهسالار ۱۲۸۴: نستعلیق زیبای محمدحکیم فرزند کمال‌الدین حسینی، ۱۶ ذیحجهٔ ۱۰۳۳، صفحهٔ یکم نونویس، ۲۵۸ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۳:۸۹] .

15027ـ تهران، ملی ۳۰۷ف: نستعلیق محمدحسن ۱۰۳۹، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۸۹ گ ۱۹ س [ف. ملی ۱:۲۹۹] .

15028ـ حقوق ۱۴د: نسخ عبدالنبی فرزند محمد کربلائی ۲۹ رجب ۱۰۴۱ در بندر حدیدهٔ یمن، ۲۴۰ گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۱۲] .

15029ـ قم، فیضیه ۱۴۳۳ (۲۷): نسخ عزالدین فرزند محمد، سه‌شنبهٔ ۱۷ ج ۱/۱۰۴۲ آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۴۷۸ ص ۱۳ س [ف. فیضیه ۲:۱۳] .

15030ـ مجلس ۱/۴۲۱۸: نستعلیق محمدنظام فرزند علیخان ساوه، ۲۰ ج ۲/۱۰۴۶ (ص۱ـ۲۹۳)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

15031ـ سپهسالار ۵۷۸۰: نستعلیق محمد رضا ع۱/۱۰۵۵، ۱۵۶ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۳:۸۹] .

15032ـ دانشگاه ۳۲۵۳: نسخ عبدـ القادر فرزند محمدحاجی، شنبهٔ ۸ ذیحجهٔ ۱۰۵۷ ۱۷۸ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۱] .

15033ـ تهران، دهخدا ۲۸: نستعلیق محمدزمان فرزند حسین کاتب، آدینهٔ ۱۹ محرم ۱۰۵۸ [نسخه‌ها ۳ : ۳] .

15034ـ **تهران**، ملی ۲/۹۹۰ ف : نسخ خوش باتاریخ **۱۰۶۲** دردفتر (ص ۲۷۶ ـ ۶۰۱) زرین [ف. ملی ۲:۵۴۷] .

15035ـ **دانشگاه**۲۴۶۴/۱۶: نستعلیق **۱۰۶۳ ـ ۱۰۷۳** (ص ۸۳۶ ـ ۱۱۳۶) [ف. دانشگاه ۹:۱۲۰۴] .

15036ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۸۸/۱: نستعلیق **۱۰۶۴** [نسخه‌ها ۲:۹۵] .

15037ـ **اورشلیم**، ملی ودانشگاهی Ar۸ـ۴۱: نوشتهٔ **۱۰۶۶** [نسخه‌ها۵:۱۰۹]

15038ـ **پاریس**، ملی۲۰۵۷: نستعلیق هندی **۱۰۶۸** [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۵] .

15039ـ **دانشگاه**۸۹۴/۲: نوشتهٔ کارزاری، ۱ج۱/**۱۰۷۳**(۹۹پ‌ـ۲۲۶ر)، خطبه را ندارد [ف. دانشگاه۳:۶۴۹].

15040ـ **ملك**۲۰۱۳: شکسته‌نستعلیق محمد مؤمن الشریف فرزند محمدعلی نصرآبادی صفر**۱۰۷۸**، ۱۹۷گ ۱۴س [ف. ملك:۱۹].

15041ـ **لاهور**، پنجاب یونیورسیتی لائبریری ۱۷۰ نصیر۲: شکسته‌نستعلیق عبدالحلیم ابوالخیر احمد فرزند عبدالرحمان قاری، پنجشنبهٔ اواخر رمضان **۱۰۸۱** ، زرین [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی : ۱۹] .

15042ـ **همدان** کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۷: نوشتهٔ محمدیوسف مازندرانی ع۱/**۱۰۸۶** زرین، [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۰] .

15043ـ **سپهسالار**۵۷۷۶ : شکسته نستعلیق محمدهادی فرزند محمدصالح، ۵صفر **۱۰۸۶** درایروان، صفحهٔ یکم نونویس ، ۱۲۴ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۳ : ۸۹] .

15044ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۴۶: نسخ دوشنبهٔ ۳ رجب، سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۲:۶۲].

15045 ـ **مجلس**۲۵۷۱/۶ فهرست : نشده سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۵: ۱۹۲].

15046ـ **تهران** ، ادبیات ۲۳۴ ج : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغازکم دارد، ۱۱۲ گ [ف. ادبیات ۱ : ۲۰] .

15047ـ **الهیات**۲۵۶/۴ج: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، تنها بخش سیاست مدن را دارد (۱۵پ ـ ۱۶ر) [ف. الهیات ۱ :۱۹۲].

15048ـ **دانشگاه** ۳۶۶۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۱** گویا ازعلیرضاکه ازخودبعنوان لمحرره درص ۱۲۹ دارد. آغاز وانجام افتاده ۶۳گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۱۲:۲۶۷۲] .

15049ـ **حقوق** ۵۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، تانیمهٔ نخستین فصل‌هفتم مقالهٔ سوم‌رادارد زرین [ف. حقوق : ۱۲] .

15050ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۴۲: نستعلیق‌هندی، ۷شعبان۳۲جلوس [نسخه ها ۵:۶۱۹] .

15051ـ **الهیات** ۷۴۵د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، ۱۳۵گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۷] .

15052ـ **دانشگاه** ۳۹۲۶ : نستعلیق شرف‌الدین‌علی‌غوری، ع۲/**۱۱۰۱**، آغازافتاده [ف. دانشگاه ۱۲:۲۹۱۵] .

15053ـ **الهیات**۱۹۸ج: محرم**۱۱۱۴** در دارالسلطنهٔ اصفهان ، ۱۵۶گ ۲۱س [ف . الهیات ۱ :۷] .

15054ـ **آصفیه**۹۲ اخلاق : نستعلیق عبدالکریم فرزند عبدالرزاق‌خان، دوشنبهٔ ۱ شعبان**۱۱۲۸** بافرهنگ‌واژه‌ها آن‌ازعبدالرحمان برهانپوری [ف. آصفیه ۱:۵] .

15055ـ **مجلس** ۴۵۹۴ : نسخ خوش سدهٔ**۱۲** (ص ۱ـ۳۴۶) [رؤیت] .

15056ـ **تبریز**، ادبیات : سدهٔ **۱۲**،

[نسخه‌ها ۴:۳۱۷] .

15057ـ **تهران،** حسن سادات ناصری: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۶: ۶۹۶] .

15058ـ **همدان،** قاسم برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۱] .

15059ـ **سپهسالار** ۵۷۷۷ : نستعلیق محمدجابر فرزند حافظ برهان، سدهٔ **۱۲** ، دو برگ از آغاز افتاده .

15060ـ **سپهسالار** ۵۷۸۱: سدهٔ **۱۲** ۱۶۰ گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۳:۸۹] .

15061ـ**ری،** عبدالعظیم۱۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، انجام افتاده [نسخه‌ها۳:۴۲۸].

15062ـ **تهران،** ملی۳۶۰ف: نستعلیق خوش عزیزالله محسنی، **۱۲۷۱** در مازندران، ۱۲۱ گ ۱۵س [ف. ملی ۱:۳۴۸] .

15063ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۱/۴۵۲ : نستعلیق محمد حسینی شیرازی ، ذیقعدهٔ **۱۲۷۴** [نسخه‌ها ۵ : ۶۳] .

15064ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۱۱۳۶۷: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴:۶۶۷] .

15065ـ**لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۱۷۰ نصیر: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۱۰۱ گ ، آغاز برابر نمونهٔ۱[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۷] .

15066ـ **تهران،** دکتر مفتاح۱مج: با تاریخ **۱۳۰۵** در دفتر [رؤیت] .

15067ـ **ملك**۱۱۶۱: نستعلیق**۱۳۰۷** ۱۸۸ گ ۱۷س [ف. ملك : ۱۹] .

15068ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخ تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۱۰] .

15069ـ**رضوی**۱۳اخلاق: نسخ تاریخ یادنشده، ۱۹۹ گ ۱۶س [ف. رضوی] .

15070ـ **دانشگاه** ۱۲۴۳ : نسخ کهن تاریخ یادنشده، ص۱ نونویس، ۱۶۷ گ ۲۳س [ف. دانشگاه].

15071ـ **رضوی**۸۳اخلاق(۸۳۴۱): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ۱۴۷ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶:۳۸۲] .

15072ـ **رضوی**۸۸اخلاق(۳۵۰۵): نستعلیق چلیپا، بی تاریخ، سپس ۱۰ گ فرهنگنامهٔ واژه‌هااست، ۱۹۶ گ [ف. رضوی ۶:۳۸۶] .

15073ـ **بنگال،** آسیایی O5(۵۶۱): شکسته، انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۲۳].

15074ـ **مدینه،** عارف حکمة۳۰۶ ف: زرین [نسخه‌ها ۵:۴۷۲].

اخلاق نظامی

گزیده ایست از کتابهای پنجگانهٔ نظامی گنجوی بدینگونه : باب توحید ، باب نعت پیغمبر، باب راستی، شکیبائی، روزی، قناعت، فال نیك، پند ویژه، پند همگانی ، هیبت شاهان ، صفت دولت، پناه بدولتمندان، داد و جز آن .

آغاز: ای همه هستی ز تو پیدا شده ـ خاك ضعیف از تو توانا شده .

15075ـ **دانشگاه**۱۴۷ : نستعلیق هند، بی تاریخ، ۴۰ گ ۱۳س [ف . دانشگاه ۲ : ۲۷۱] .

اخلاق و سیاست

درچهارده فصل و یك خاتمه: ۲ـ امام هدایت و امام ضلالت ۳ـ فرق معنی اهل سنت و رافضه ۴ـ امام جمعه و جماعت ۵ ـ... ۶ـ چهار قسم امام. آنگاه فصل اول امام عدلی...۹ـ علما و فقها ۱۱ـ ناگزیری حاکم ۱۲ ـ عدالت ۱۳ ـ امر بمعروف و نهی از منکر ۱۴ـ کسانیکه می توانند

امر و نهی کنند. خاتمه جمعه وعیدین.

15076ـ **سپهسالار** ۵۸۳۷: نسخ سدهٔ ۱۲، آغاز وانجام افتاده، ۲۲۴گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳: ۹۰].

اخلاق و سیاست

ازقوام الدین محمدیزدی. در آن از «فتحنامهٔ سلطانی» یا «فتحنامهٔ صاحبقرانی» خود که املای مغیث الدین ابراهیم سلطان پسر شاهرخ تیموری است. یادمیکند بایستی نگارنده قوام الدین محمد یزدی درگذشتهٔ ۸۳۰ فرزند ضیاءالدین ابوبکر فرزند شرف الدین علی و برادر شرف الدین علی حسین یزدی باشد، این کتاب در ۸۲۸ (= صنف فی شیراز) نگاشته شده است. باعنوان فصل، و در هرفصلی حکایتها وشعرهایی ازخوداو ودیگران [دانش پژوه].

15077ـ **دانشگاه** ۳۹۸۲: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، آغاز و انجام افتاده، ۱۰۰گ ۱۴س فصلهایی که در این نسخه مانده: ۵ ـ در آداب تربیت فرزند ۶ـ در آداب عشق ورزیدن ۷ـ در آداب شراب خوردن ۱۲ ـ در آداب برده خریدن وشرط آن ۱۳ـ مهمانداری ۱۴ـ امانت نگاهداشتن ۱۵ـ عفووعقوبت وحاجت خواستن بهرگناهی ۱۸ـ ندیمی و ملازمت و شرط آن [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۷۸]. **فیلم** آن درهمان کتابخانه ش ۲۷۲۷ هست [فیلم: ۸]. درص ۱۷۵ نسخه از «فتحنامه»ی خود یادکرده است.

اخلاق و عرفان

گفتاریست عرفانی بروش شیعی، مانند اثری ازروضه خوانها وواعظان سدهٔ ۱۲ـ۱۳. که سه فصل وخاتمه درآن هست [دانش پژوه]. **آغاز:** حمد مخصوص خداوندی است که گوهر عقل را نثار بنی آدم نمود.

15078ـ **تهران**، دهخدا ۵۴: نستعلیق ۲۴ شعبان **۱۲۶۴** [نسخه‌ها ۳: ۳].

اخلاق همایونی

از اختیار فرزند غیاث الدین حسینی (بنگرید: دستور الوزراء)، برای ظهیرالدین محمد بابر درگذشتهٔ ۹۳۷، بسال ۹۱۲، درسه قانون نگاشته است.

15079ـ **بنگال**، آسیایی ۱ /۳۰ O (۹۶۳): شکسته **۱۱۸۷** [ف. بنگال: ۱۲۸].

15080-81ـ **بادلیان** ۱۴۶۳ و ۲۷۲۶ دو نسخه است.

15082ـ **برلین** ۲۹۸: تاریخ یادنشده.

15083ـ **پاریس** ۷۶۷: تاریخ یادنشده.

15084 ـ **برینستون** ۶۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱: ۲۱۴].

ادب اللسان

ازسید میرزا محمدباقر فرزند زین العابدین فرزند ابوالقاسم جعفر خوانساری اصفهانی، نگارندهٔ روضات الجنات (۱۲۲۶ ـ ۱۳۱۳). هیجده مجلس درمواعظ است.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳۸۸ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقباء: ۲۱۱ ـ مؤلفین مشار ۲: ۵۳ـ المآثروالاثار: ۱۶۱ ـ زندگانی آیت‌الله چهار سوقی، روضاتی: ۸۲.

15085ـ **اصفهان**، روضاتی: نسخ زیبای فرزند نگارنده میرزا مسیح چهارسوقی [یادداشت های آقای روضاتی].

اربعة ایام

ازمیرمحمد باقرداماد، که یاداو در «امانت ۴» گذشت. بدستورشاه صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) دربارهٔ چهارروزمقدس سال (ایام اربعه) نگاشته ودرآن ازشاه تهماسب وشاه صفی یادکرده است

آغاز: حمدله. حق‌حمده وازاء مجده... فصل بباید دانستن‌که درهرسال چهارروز عظیم‌القدر

15086ـ الهیات ۲۰۷ج: نسخ‌عبدالله فرزند محمدعلی، ۲۱ذیقعدهٔ **۱۰۹۱**، بانشانی (منه دام ظله)، ۲۳۳گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۷].

15087ـ تهران، سلطان المتکلمین : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱ : ۴۰۷].

اربعین

ازادهم واعظ خلخالی، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ فاتحه: ۲۸» وجزآن. درچهل فصل، در آغاز هرفصل آیتی ازقرآن و سپس سخنانی از پیامبروامامان‌آورده، ودر۱۰۳۶ بانجام‌رسانده است. آغاز:... حمد و شکروثنا و ستایش و سپاس و منت بیقیاس بعددآلاونعمای.

15088ـ ری، عبدالعظیم ۱۴۸/۲ : نستعلیق حسام‌الدین فرزند کاووس رستمداری کدری، ۱ع۱/**۱۰۶۱** (۱۹۲پ ــ ۲۷۰پ) [نسخه‌ها ۳: ۴۴۰].

ارشاد الوزراء

ازصدرالدین محمد فرزند زبردست‌خان، نگارندهٔ «تحریر الصدر : ۱۴۴» و جز آن. (بنگرید: انیس‌الوزراء :۱۵۴۸) از همو.

15089ـ موزهٔ بریتانیا Or۲۲۳: در۶۷گ. فیلم آن در دانشگاه ش:۱۴۵۸ هست [فیلمها : ۱۰].

اسرار المواعظ

گویا ازمحمدحسین متخلص به‌صدر ازسدهٔ ۱۳، نگارندهٔ «مناجات‌سبعه» که درهمین‌بخش خواهدآمد. درده‌سر: ۱ـ صفت ایمان و مؤمن ۲ـ مذمت نفاق و منافق ۳ـ صفت سخاوت ۴ـ بخل وحسد ۵ـ عزت وقناعت ۶ـ حرص‌وطمع ۷ـ کبرونخوت ۸ـ علم وجهل ۹ـ صبر وحلم وخاموشی ۱۰ـ عدل وظلم. آغاز: سراول از رسالهٔ اسرارالمواعظ درصفت ایمان و مؤمن. ایمان درختی‌است بیخش‌یقین‌است فرعش‌تقوی.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۶۰۴.

15090ـملك۲/۶۱۲/۲: تاریخ‌یادنشده زدین همراه «مناجات سبعه» درپایان آمده: این نسخه اولین‌مناجات سبعه واسرار المواعظ است‌که بخط مؤلف‌درتاریخ‌تألیف‌اتمام پذیرفت (ص۵۳ـ۱۳۲) [ف. ملك،مجموعه‌ها:۱۱۳].

اصول تمدن

از میرزا ملکم‌خان‌ناظم‌الدوله فرزندمیرزا یعقوب، از روشنفکران روزگار قاجار (جلفا ۱۲۴۹ ــ سویس ۱۳۲۶).دراین گفتار بیشتر ازمسایل‌اقتصادی و برنامه‌های‌آن، ازآب‌وزمین وصنعت وکارگفتگوکرده است. و درآن ازسال ۱۳۰۲ نیزیادشده است. این‌گفتار درکلیات او (ص ۲ـ۶۶) چاپ ۱۳۲۵ تبریز آمده است. آغاز: آبادی یك ملك بسته بمبلغ امتعه‌ایست که درآن‌ملك بعمل می‌آورند.

بنگرید: ذریعه ۲: ۱۷۹ ــ ف. مشار: ۱۲۷۶ ــ پیشگفتارچاپ مجموعهٔ آثار ملکم، استاد محیط‌طباطبایی ــ مؤلفین مشار ۶:۲۸۴

15091ـ مجلس ۴۹۱۲: در «کلیات» او مؤرخ **۱۳۰۱** [ف. مجلس ۱۴ :۱۳۸].

15092ـمجلس۳۰۹۵: نستعلیق‌صالح کسمائی، **۱۳۱۴**، ۸۷ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰ : ۶۴۷].

15093ـ حقوق۱/۲۸۰ ج: نستعلیق سدهٔ**۱۴** (ص۱ـ۸۴) سپس «حرف غریب» [ف. حقوق : ۳].

15094ـمجلس۲۹۹۳: نستعلیق‌شکسته سدهٔ**۱۴**، انجام افتاده، آغاز برابر نمونه، در

فهرست آمده: گویا ازملکم، ۳۰۱س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۴۴] .

اجوبه و مجیوبه

ازحامدفرزندفضل‌الله فرزندمحمدسرخسی بنام قزل‌ارسلان مظفرالدین اوزبك (۶۰۷ – ۶۲۲)، در ده باب .

بنگرید : مجلهٔ سخن ۱۱:۵۶۵ – تحفهٔ چاپ آقای دانش پژوه، حاشیه : ۳۹ .

15095ـ **مجلس** ۲۲۲ طباطبایی : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱:۲۱۴]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۶۹هست [فیلمها:۱۴].

اعمال خیر = شناختن...

باباافضل کاشانی (بنگرید: جاودان‌نامه۷۶۸) این‌گفتار در بخش سیزدهم مجموعهٔ «مصنفات بابا:۶۱۴» چاپ‌شده‌است. **آغاز** : افعال خیر واعمال خیرعاقبت توان‌دانست هرعمل‌که مردم را انجام بدانایی‌کشد.

15096ـ **مجلس**۲۷/۳۴۵۶:سدهٔ**۱۲** (ص۲۴۵) [ف. مجلس ۱۰:۱۳۹۱] .

15097ـ **مجلس** ۵۰۳۱ : نسخ محمد علی‌عبرت نایینی، باتاریخ **۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر (ص۴۷)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

اغراض السیاسة فی علم الریاسة

ازصدر الکتاب ظهیر الدین محمد فرزند علی‌فرزند محمدفرزند حسن‌ظهیری سمرقندی، پس‌ازمرگ سنجر(۵۱۱–۵۵۲) بنام ابوالمظفر قلج‌طمغاج‌خان‌فرزند جلال‌الدین قلج قراخان فرمانروای ترکستان، نزدیك ۵۵۸ درسیاست کشورداری‌نگاشت. اودراین‌کتاب ازدانشمندان وسرکردگان‌دیگرروزگارنیزستایش‌کرده‌است، و خود سمرقندی برآن‌گزارشی نگاشته است.

آغاز: حمدوثنا مبدعی‌راکه عدم خزانهٔ ابداع اوست‌وشکروسپاس موجدی‌را که نیستی .

بنگرید : ذریعه ۹:۶۶۱ – کشف‌الظنون اغراض ۱:۱۳۰ –حاشیهٔ قزوینی برچهارمقاله ۱۷۶ – فرهنگ‌سخنوران:۳۶۳–ف. دانشگاه ۳ : ۶۵۰ .

15098ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه۱۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲ – ۱۳** انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۹].

15099ـ **دانشگاه**۱۰۷۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده، زدین، آغاز در فهرست‌کتاب افتاده وچندان‌کم ندارد، ۱۵۸گ ۱۷س [ف. دانشگاه۳:۶۵۰] .

15100ـ **ایاصوفیه**۲۸۴۴(یا۳۸۴۴) نسخ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱:۲۱۴](*) . فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۹۲ هست [فیلمها:۱۴].

اقالیم اسلام و معموره

ازمحمدفرزندعبدالسلام‌خواجکی‌درویش.

15101ـ **آصفیه** ۴۸۶ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۶۴** [ف. آصفیه ۴:۶۳۸] .

اقوال

ناشناخته .

15102ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۲۹: نوشتهٔ چکولال در **۱۲۳۰**، ۸س [ف.سرفرازعلی رضوی : ۱۹].

اکسیر

ازملانوروزعلی فرزندمحمدواعظ تبریزی قزوینی‌گویا ازسدهٔ یازدهم [ذریعه] ، ترجمهٔ کتاب دیگراوست‌بنام «زاد السالکین». درچهار جزء: ۱– اصول اعتقادات ۲– اعمال ظاهریه ۳– اخلاق مذمومه ۴–اخلاق ممدوحهٔ حمیده،

* درنسخه‌ها ۱ : ۲۱۴ سه نسخهٔ دیگرکه دربیرون ازایران است نشان داده شده است.

وهریك ازاین‌اجزاء درده اصل. ویك خاتمه‌که درمناظرهٔ نفس‌است **آغاز**: ستایش بیقیاس‌مدبری راست‌که تخمیرطینت‌آدم‌را بیدقدرت‌خود به‌چهل صباح .

بنگرید : ذریعه ۱:۱۸۰ (اجازه) و ۲: ۲۷۷ (اکسیر) و۱۲: ۳ (زادالسالکین) .

15103ـ مجلس ۲۲۲۰: شکستهٔ‌متوسط یحیی فرزند محمدحسن مشهوربه‌سرورقزوینی تبریزی ، سدهٔ **۱۳**، برای‌آقا میرزا ابراهیم سررشته‌دار دار النظارهٔ سرکار ولیعهد ، آغاز برابرنمونه، ۱۵۶ص ۱۸س [ف . مجلس ۶ : ۱۷۸] .

15104ـ ملك ۱۷۸۲: نستعلیق نصرالله آشتیانی، **۱۳۰۷** برای میرزاابوالقاسم سررشتهٔ سرکاروزیر بقایا، آغاز برابر نمونه، ۱۳۲گ ۱۴س [رؤیت] .

15105ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۲۴: نسخ زین العابدین، ع۱۶/**۱۳۱۱** ، درفهرست ترجمهٔ «زاد السالکین» فیض و مترجم میرعلی یاد شده است [نسخه‌ها ۲: ۶۳] .

15106ـ نجف، میرزا محمدعلی اردوبادی: تاریخ یاد نشده، با یادداشتی تازه‌تر از نسخه دربارهٔ زازلهٔ **۱۱۹۳** مراغه [ذریعه ۲ : ۲۷۷] .

الفت نامه

ازملامحسن فیض کاشی، کـه یـاداو در «امانت:۵» گذشت. درترغیب مؤمنان براتحاد ویگانگی‌ودوستی. که‌با«آیینهٔ شاهی» دریك‌جلد وسپس‌جدا بچاپ‌رسیده‌است. **آغاز**: ربنا الف بین قلوبنا وقلوب اخواننا بحبل طاعتك وطاعة الرسول

15107ـ قم، سیدشهاب‌الدین تبریزی: نسخ‌نویسانده محمد هادی فرزند مرتضی، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۶: ۳۸۷] .

15108 ـ مجلس ۲۴۲۵/۴ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۷۱** (ص۹۷ـ۱۰۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۹].

15109ـ تهران، اصغرمهدوی۳/۵۰۹: نسخ سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱].

15110ـ مجلس ۱۸۰۳/۲۹ : نسخ **۱۲۶۷** (۲۹۱ـ۳۰۱) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۹: ۳۰۹] .

15111ـ مجلس ۴۱۶۸/۶ : نوشتهٔ محمدعلی از طلاب مدرسهٔ سپهسالار **۱۳۳۰** (۱۳۱ر ـ۱۳۸پ)، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

امتیاز کمپانی فواید عامهٔ آذربایجان

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. درذیقعدهٔ ۱۳۰۷. درآن ازطرح ایجاد یك‌کمپانی تولیدی فواید عامـه برای شهرتبریز گفتگوکرده‌است. **آغاز**: این امتیازات فوایدکه به‌تجار تبریز داده‌شده الان صاحب ومالك حسابی ندارد .

15112ـ ملك ۶۲۴۲: شکسته‌نستعلیق **۱۳۰۷**، ۲۳گ [رؤیت] .

انتخاب بدایة الهدایة

متن‌ازامام ابوحامد محمدغزالی، که یاد او در «الاباحیه : ۷۲۶» گذشت . نگارندهٔ ناشناس پنجاه سخن کوتاه حکیمان و بزرگان راازآن‌گزیده‌است. **آغاز**: امام‌غزالی‌درکتاب «بدایة الهدایة» آورده است : که روایتست از سفیان ثوری .

بنگرید : کشف الظنون ۱: ۲۲۸ (بدایة)

15113 دانشگاه ۲۳۹۸/۳۶: نسخ و نستعلیق باتاریخهایی از**۹۰۹ـ۹۲۰** در دفتر، (۴۱۶ ـ ۴۲۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۰۹] .

15114ـ ملك ۴۲۷۹/۲۸: نستعلیق ۱۰۵۶ (درش۱) (۹۴ر-۹۵ر درهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15115ـ ملك ۴۲۷۵/۱۹: نستعلیق محمدسعیدفرزند محمدتقی‌خاتون‌آبادی ۱۰۸۱ (۸۸پ-۸۹پ‌هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

انتخاب شایستهٔ خانی = ترجمهٔ جاویدان خرد

ترجمه ازمحمد حسین‌حکیم فرزندحاجی شمس الدین، بادگرگونیهـا وافزودگیها بسال ۱۰۶۵، برای نواب (!). این ترجمه بکوشش درویش فانـی مانکجی بنام ناصرالـدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) بسال ۱۲۹۳-۱۲۹۴ در بمبئی چاپ‌شده است (بنگرید: جاویدان‌خرد، درهمین بخش).

بنگرید: ذریعه ۷۸:۵، ۷۹.

15116 ـ تهران، ادبیات ۱۱۱ ج: نستعلیق شعبانقلی فرزند جعفر ۱۳۲۴، ۹۸گ ۱۵س درفهرست بنام «جاویدان خرد» آمده است [ف. ادبیات ۱۵۲:۱].

15117ـ سپهسالار ۲۹۱۲/۵۲: تاریخ یادنشده، دیباجه ندارد ودرنسخه ازمترجم نام برده نشده ودرفهرست کتابخانه بگمان‌ازمحمد حسین دانسته‌شده‌است (۱۶۵پ-۱۶۷پ) [ف. سپهسالار ۲۴:۴].

15118ـ دیوان‌هند ۲۲۱۰: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۲۱۴:۱].

انتظام‌لشکر ومجلس تنظیمات = تنظیم لشکر

انجام نامه = ساز و پیرایهٔ شاهان از باباافضل.

اندرزدلپسند

از مولوی خیرالدین محمد الله‌آبادی، از آغاز سدهٔ سیزدهم‌هند، درپند واندرز. **آغاز**: بنام خداوند بسیاربخش ـ خردبخش و جان بخش وبسیار بخش.

15119ـ لاهور، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۵ خیر: نوشتهٔ بهگوانداس، ۱۳ رمضان ۱۲۱۸، آغاز برابر نمونه، ۸گ ۱۷س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۷۴].

اندرز نامه = پندنامهٔ یحیویه

از امیرنظام حسنعلی‌گروسی، فرزندمحمد صادق (۱۲۳۶-۱۳۱۷) زاده دربیجار گروس ازمردان ادب وسیاست روزگار خود، که بنام «اندرز نامه» بسال ۱۳۱۵ وپس ازآن چندبار بچاپ رسیده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۵۷-مؤلفین، مشار ۶۷۹:۲.

15120ـ ملك ۲۵۵۰: شکسته‌نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۴، ۹گ ۱۳س [ف. ملك: ۶۹].

15121ـ تهران، یحیی‌ذکاء ۳: نستعلیق خوش مهدی فرزند علیمحمد، تبریز ۱۳۱۶ زرین [نسخه‌ها ۳: ۱۳۵].

اندرز نامه = اندرزقابوس

ازعلی‌اکبر نواب شیرازی، نگارندهٔ «شرح سی فصل: ۳۲۰» و جز آن. برای دوپسرش ابوطالب نواب و میرزا علی صدر، در بیش از هزاربیت سروده‌است. **آغاز**: بعدازحمدخالق اکبرودرود حضرت‌سیدالبشر... الاای‌نورچشم من‌که عمرت‌باد جاویدان.

بنگرید: ذریعه ۳۶۶:۲.

15122ـ دانشگاه ۲۹۹۹/۵۵: نسخ‌علی

میرزا فرزند علی‌جان فتح آبادی، **۱۲۴۸** (ص ۵۰۸-۵۲۳) آغاز برابر نمونه، ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۲۹] .

15123ـ **دانشگاه** ۳۵۲۷/۹: نستعلیق **۱۲۴۵-۱۲۵۳** (ص۲۲۷-۲۵۰) آغاز برابر نمونه، زدین [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۵].

اندرز نامه = پندنامه = وصیت نامه

انس اللهفان من کلام عثمان

از وطواط ، رشیدالدین محمد فرزند عبدالجلیل عمری بلخی ، زادهٔ ۴۸۰ یا ۴۸۷ درگذشتهٔ ۵۷۳ یا ۵۷۸ . گزارش صد کلمه از سخنان عثمان‌بن عفان است. و ازاوست دراین باره: تحفةالصدیق، فصل‌الخطاب، مطلوب کل طالب. **آغاز:** الحمدلله الکبیرصنائعه.

بنگرید : کشف‌الظنون ۱۷۷:۱ (انس ـ اللهفان) ـ ذریعه ۹ : ۱۲۷۰ (وطواط) ـ فرهنگ سخنوران : ۲۲۹ـ مجمع‌الفصحاء۱: ۲۲۲ ـ طرایق الحقایق ۲۶۵:۲ .

15124ـ **بغداد** ، اوقاف ۶۶۲۹/۴ : کهن، باتاریخ **۷۵۸** دردفتر، همراه «تحفة ـ الصدیق» و«فصل‌الخطاب» وجزآن [ف.اوقات ۳۰۱] .

15125ـ **ایاصوفیه**۲۸۵۴/۳: ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۸۹۶** (ص۷۲-۹۷). **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

15126ـ **عاطف‌افندی** ۲۲۰۷/۳ : ضمن «کلمات چهار یار» مؤرخ **۹۲۸** (ص ۳۱ ۳۹). **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۳۶۷هست [فیلمها ۴۵۹] .

15127ـ **اونیورسیته** ۴۰۷/۳ ف: ضمن «کلمات چهاریار» تاریخ‌یادنشده (ص۶۵ ۹۰). **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۲۳۶هست [فیلمها ۱۶۰] .

15128ـ **قاهره**، دارالکتب۷۵۷ادب تیمور: نسخ ونستعلیق خوش فتح‌الله کاتبی (ص ۹۶ ـ ۱۳۸) آغاز برابر نمونه، ضمن«کلمات چهاریار» [مخطوطات ۱: ۳۰] . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۶۹۱هست[فیلمها: ۱۶۰] .

انصاف نامه = مصالح المسلمین

ازمحمد جلال الدین مسکین .

15129ـ **آصفیه** ۴۲۵ مواعظ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۶۸۴:۳] .

انوار التحقیق

ازعلی فرزند طیفور بسطامی، که یاداو در «تحفهٔملکی:۹۱۲»گذشت. گفتارهایی‌ازخواجه عبدالله انصاری (۳۹۴ ـ ۴۸۱)را در سه مقاله گزیده است : ۱ـ مکالمات ۲ـ مخاطبات ۳ـ مواعظ. این‌کتاب در۱۲۷۰ و پس از آن چند بارچاپ‌شده‌است. **آغاز:** ای‌نام‌آرایش عنوان کلام... افتتاح‌کلام بنام‌خدایبکه نام اومصباح

بنگرید : ذریعه۲: ۴۲۱ (انوارالتحقیق) و۹: ۳۰۶ (خواجه عبدالله)ـ استوری ۱: ۱۷۷، ۲۰۹ ـ ۱۲۶۰ ـ ف . مشاد: ۱۶۶ .

15130ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۱۸: نستعلیق سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۶۳] .

15131ـ**سنا**۹/ ۹۰: نستعلیق‌محمدکاظم فرزند محمد **۱۲۵۶** [نسخه‌ها ۶: ۴۳۷] .

15132ـ **رضوی** ۹۲اخلاق (۳۴۵): شکسته نستعلیق علی همت فرزند خواجه محمد کاظم میمندی، رجب**۱۲۶۲**، ۹۹گ۱۲س[ف. رضوی ۶: ۳۸۸ ـ ذریعه ۲: ۴۲۱] .

15133ـ**تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق محمدکاظم سروی سبلانی تبریزی ، در۹ع۲/

۱۲۹۲، بدستور آقامیرزاسیداحمدآقا مستوفی ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15134ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۵۹: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشدهٔ حاج حسن‌گل گلاب، هرسه بخش‌را دارد ولی آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۲:۶۳] .

15135ـ مجلس ۵۷۰: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه ، زرین، ۱۱۴گ ۸س [ف.مجلس۲:۳۳۴]. فیلم آن‌دردانشگاه ش۲۳۲۹ هست [فیلمها۱ : ۱۸].

انوار حکمت = نصایح یوسفی

ازیوسفی هروی پزشك، که یاداودر«جامع الفواید : ۵۱۳» گذشت. در اخلاق عرفانی با عنوانهای: کلمه. نکته، پند، حدیث وموعظه‌که درع۹۱۹/۱ بانجام رسانده‌است. این‌گفتاراز غزالی نیزدانسته شده‌است [ف. غزالی، بدوی ۱۰۳]. آغاز: الحمدلله الذی نور مصابیح ـ القلوب بانورا حکمته ...

15136ـ دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ۱۱ باتاریخ ۱۰۱۴ درجنگ ، در فهرست بنام «نصایح یوسف» یادشده [ف.دانشگاه۱۵: ۴۲۴۴] .

15137ـ مجلس۵۱۸۰/۳۵: نستعلیق باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر (ص ۳۳۱ ـ ۳۴۰) ، آغاز برابرنمونه، به‌نام «نصایح حکیم‌یوسفی» است و در پایان تاریخ نگارش ۹۱۹ یاد شده [رؤیت] .

15138ـ دانشگاه ۳۸۵۷/۵: شکسته نستعلیق۱۰۷۳ (ص۳۶ـ۴۱) آغازبرابرنمونه درفهرست ازآن غزالی یادشده است ، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۳۴] .

15139ـموزهٔ بریتانیا Or۱۲۱۲۱: نوشتهٔ۱۰۷۸درفهرست آمده: منسوب به‌غزالی [نسخه‌ها ۴:۶۷۰] .

15140ـ دانشگاه۲۵۶۹/۳: نستعلیق سدهٔ۱۱ باتاریخ۱۰۲۳ دردفتر (۱۴رـ۲۰پ) آغازافتاده، درفهرست بنام«رسالهٔ نقش جدید» یادشده است [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۰ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۲۶].

15141ـ الهیات۲۱۴/۲ آل‌آقا: نسخ سدهٔ ۱۱ ، (۷۲ر ـ ۸۳ر)، در فهرست ازآن یوسفی‌دانسته شده‌است [ف. الهیات ۱:۷۳۸].

15142ـ مجلس ۳۴۵۷/۳۰:درجنگی ازسدهٔ۱۱(ص۶۷ـ۷۳)، آغازبرابرنمونه [ف. مجلس۱۰:۱۴۰۰] .

15143ـ بادلیان ۷۰/۴ فرازر : با تاریخ۱۱۰۸ دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۰۱۸ هست [فیلمها ۱:۵۵۵] .

15144ـ دانشگاه۴۱۱۸/۱۱: نستعلیق ۱۱۳۳، آغاز برابرنمونه (ص۲۱۶ ـ ۲۲۱) درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۹].

15145ـ همدان، آقای‌قاسم برنا: با تاریخ ۱۱۷۷ دردفتر، ش۱ دفتر ، در فهرست به‌نام « نصایح یوسفی » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

15146ـ ملك ۴۷۱۹/۱۰ : نزدیك ۱۱۹۲ ازنگارنده نشانی ندارد [رؤیت].

15147ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۲ : درجنگ مؤرخ ۱۲۱۲، درفهرست از نگارنده نام برده‌نشده [نسخه‌ها ۲:۷۰] .

15148ـ دانشگاه ۸۶۷/۷ : نستعلیق عباسعلی فرزند نعمت‌الله‌کرمانی احمد آبادی، ۲۰ج۲/۱۲۱۳(۱۲۰پـ۱۳۰پ) آغازبرابر نمونه، درفهرست‌آمده: از سیدمعصومعلی شاه دکنی درچندگفتار وهریك در چند بند با

عنوان‌کلمه [ف. دانشگاه ۳:۴۱۴] .

15149 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۸/ ۲۶۰: نستعلیق عبدالرحیم فرزند میرعبدالباقی حسینی درسپاهان، **۱۲۵۸**، درفهرست نامی‌از نگارنده نیامده [نسخه‌ها ۲ :].

15150 ـ **مجلس** ۱۸۰۳/۵ : نسخ **۱۲۶۷** (ص۱۹۷ـ۲۰۰) آغاز برابر نمونه، ازنگارنده نام‌برده نشده است [ف. مجلس ۹: ۲۹۵] .

15151 ـ **تهران**، دانشسرایعالی: ۱۲۵/۱ قریب: نستعلیق ریزسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۶۴۳] .

15152ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵/۲۱۲: نسخ سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، درفهرست‌ازنگارنده‌نام‌برده نشده است [نسخه‌ها ۲:۹۶] .

15153ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها۲:] .

15154 ـ **دانشگاه** ۳۴۹۷/۱۲: نسخ حسین‌علی حیرت‌ذهبی خراباتی زنجانی **۱۳۱۵** (ص۲۲۵ـ۲۳۸) درفهرست بدین‌نام وسرآغاز آمده وازنگارنده نام‌برده‌نشده، درچهارگفتار شریعت، طریقت، معرفت، حکمت و هریك در چندکلمه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۰۷].

15155ـ **دانشگاه**۸/۳۵۸ : نستعلیق تاریخ‌یادنشده، درفهرست‌ازسید**معصوم‌علی شاه** دانسته شده است (۵۵ر ـ ۱۶۳پ) [ف. دانشگاه ۳:۴۱۴].

15156ـ **رضوی**۹۳اخلاق(۵۸۸۲): نسخ تاریخ یادنشده، نسخه به‌نام «نصایح‌حکیم یوسفی» است. آغازبرابرنمونه [ف. رضوی۶: ۳۸۸]. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۲۵۳ هست [فیلمها : ۶۵۸] .

15157ـ **رضوی** ۹۴ اخلاق(۶۷۴): نستعلیق خوش، تاریخ یادنشده [ف. رضوی۶: ۳۸۹] .

انوار حکمت

15158ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۶۱: نوشتهٔ **۹۱۹**، ۱۲ص [مخطوطات، فرازعلی‌رضوی:۲۹]. کویان همان پیشین‌است.

انوار سهیلی

دربخش ادبیات متون فارسی‌خواهدآمد.

انوار القلوب

ناشناخته. درپند وموعظه وبدگوئی ازدنیا ومناقب حضرت‌علی. **آغاز**: حمدله... امابعد بجهت‌اطلاع برمطالب هرباب.

15159ـ **قم**، فیضیه ۱۴۵۳ (۴۷) : نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۰۰ ص خشتی ۱۲ س [ف. فیضیه ۲ : ۲۱] .

انیس الابرار

از ملاعبدالحسین اضعف یزدی، درسه‌جلد بسال۱۲۳۲ نگاشته‌است. **آغاز**(ج۲): حمدله اما بعد، چنین‌گوید... ابن‌علی‌یزدی عبدالحسین... که این رساله‌ایست در بیان مواعظ و حکایات

15160ـ **سپهسالار** ۲۹۳۷: نسخ نگارنده، نسخهٔ‌اصل، ج۲، ۱۸۱گ ۱۶س[ف. سپهسالار ۳ : ۲۱۶] .

انیس الخواتین

درص۶۴۸ گذشت .

انیس الزاهدین

از ابوطالب فرزند میرزا محمد رضای کرمانشاهی. دراخلاق، دریك‌مقدمه‌وچهارباب

15161ـ **یزد**، سریزدی۸۹: نوشتهٔ‌خود نگارنده، اندازه ربعی [نسخه‌ها ۴:۴۱۷] .

انیس العارفین

از بیهقی، درس ۱۰۵۵ گذشت .

انیس العاقلین = انیس الغافلین

از ملامیرقاری گیلانی، نگارندهٔ «اسرار ـ القرآن : ۱۰۶» وجزآن. دراخلاق وحکایتها در سه‌شنبهٔ ۲۳ محرم ۱۰۰۵ بانجام رسیده . **آغاز:** سبحان من تحیر فی‌ذاته سواه.

15162ـ **مجلس** ۲۲۲۴: نسخ‌وتعلیق محمدرفیع فرزند محمدآشتیانی، سدهٔ**۱۳** برای محمدداثی، درفهرست «انیس الغافلین» یادشده ۲۳۰ص ۱۶س [ف. مجلس ۶:۱۸۱] .

15163ـ **نجف،** سیدمحسن حکیم ۲/ ۱۷۵۸: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده ، ۶گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

15164ـ **پاریس** ۲۱۶۴ : تاریخ یاد نشده، درفهرست«انیس‌العاقلین»یادشده[ترجمه ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۴۱۳] .

انیس العشاق

ازابوالبرکات‌قاضی‌القضات‌شیخ‌عبدالوهاب صدیقی، بنام اورنگ زیب، درعقل وسلطنت‌آن **آغاز :** بعد تحسین شهسواران عرصهٔ کلام و تزیین شهریاران صفحهٔ ارقام باکلیل‌مکلل .

15165ـ**دانشگاه**۳/۳۵۴۶: نستعلیق **۱۲۲۰** (ص ۱۹۰-۲۰۵) آغاز برابر نمونه، نام‌کتاب درنمای نسخه‌ونگارنده و درپایان‌آن آمده [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۶۷] .

انیس المؤمنین

ازناشناسی روضه خوان‌که پیش‌از ۱۲۰۳ می‌زیسته است. دراخلاق بروش‌شیعی، درچهل ویك باب. درباب چهل‌ویکم (بیان‌وصیت وختم کتاب) مناجاتی هست‌که درپایان‌آن دارد: که از لطف خویشم مکن نا امید ـ زرحمت رسان «قاسمی» را نوید. **آغاز:** الحمدلله‌الذی امرنـا بالعلم وطاعته ونهانا عن‌الجهل ... امابعد، از حمد باری عزاسمه ودرود بر بهترین.

15166ـ **دانشگاه** ۱۲۱۷ : نستعلیق **۱۲۰۳** باپیش بینیهای‌شیخ‌احمدبرای‌سال۱۲۲۱ و۱۲۲۴ و۱۲۲۵ در (۲پ) ۲۳۱ ۲۳۱ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۴۴۰] .

انیس الناس

دراخلاق‌وآداب‌زندگی ومعاشرت وشروط ملازمت بزرگان دربیست فصل. دردیباجه‌آمده که شجاع‌نامی‌آنرا درسال ۸۳۰ برای‌ابوالفتح ابراهیم سلطان فرزند شاهرخ در قریهٔ کوکان فارس نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌کرم بنی‌آدم فجعل منهم علما وحکما .

15167ـ **مجلس** ۶۵۵۰ فهرست نشده: نسخ سدهٔ**۹**. درترنج‌نمای‌نسخه‌آمده: ازخزانهٔ سلطان ابوالفتح ابراهیم، زرین، درمیانهٔ فصل ۱۸ افتاده، ۲۳۴گ ۱۵س [رؤیت] .

انیس الواعظین

از ابوبکرقرشی سندجی .

15168ـ **آصفیه**۴۵۶ مواعظ : نوشتهٔ **۱۲۶۲** [ف. آصفیه ۴:۶۳۸] .

انیس الواعظین

نام نگارنده‌وتاریخ نگارش‌وجای نگارش ندارد، آقای‌محمدحسن‌رجاء زفره‌ای‌می‌نویسد بنابه‌معروف‌ومشهورنگارش‌ملامحمدرضازفره‌ای درگذشتهٔ پیرامن۱۲۶۷است‌که در«تاریخ‌زفره» به‌غلط تاریخ مرگش‌آغاز سدهٔ چهاردهـم آمده است، درهفده مجلس‌وعظ وروضه خوانی است. **آغاز:** الحمدلله الواحد الذی لم‌یلد ولم یولد ولم‌یکن‌له کفواً احد، هوالذی انزل‌القرآن .

15169ـ **اصفهان،** عبدالرزاق‌رجائی

زفره‌ای‌که ازبدرش محمدعلی رجاء زفره‌ای به ارث برده است، باتاریخ تملك اقل الذاکرین خلیل افشار در مشهد ۱۲۶۴، ۳۲۰ص ۱۵ س [نامهٔ آقای حسن‌رجائی زفره‌ای].

انیس الواعظین

درپنج فصل ۱ـ احوال روزمرگ ۲ـ نشان های خرابی دنیا ۳ـ صفت‌قیامت ۴ـ (درنسخهٔ سپهسالار نیست) ۵ـ صفت بهشت. نام کتاب در دیباجه هست، درربیع‌یکم۱۰۲۶ق درکرمانشاه نگاشته شده است. **آغاز**: حمدله ... وبعد، ... چندیست ازکلام الهی‌واخبارحضرت رسالت پناهی وقصص اکابردین.

15170 ـ **سپهسالار**۵۷۸۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** گویا ازنگارنده. ۱۲۷ گ ۹س [ف. سپهسالار ۳:۲۲۱].

انیس الواعظین

ناشناخته.

15171 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۴ق‌ف۱۳۰: نوشتهٔ‌محمدشمس‌الدین، در**۱۲۴۶** ۵۹۴ص[مخطوطات، سرفرازعلی‌رضوی: ۱۹].

انیس الوزراء

ازصدرالدین محمدزبردست‌خان، ازروی «اخلاق ناصری» دربیست ودو تعلیم، میان‌سال های ۱۱۳۱-۱۱۶۱ نگاشته‌است [دانش‌پژوه] باید دید با «ارشاد الوزراء: ۱۵۴۰»ی او چه جدایی دارد.

15172 ـ **بنگال**۵۰۱: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱:۲۱۴].

اوصاف الاشراف

درص ۱۰۵۷ گذشت.

اوصاف الاوباش = اوصاف اجلاف و رندان

ازرفیعای نقاش اصفهانی، بروش «اخلاق الاشراف: ۱۵۲۷» عبیدزاکانی. **آغاز**: اوصاف اوباش رندی درد دمندی خوش صفتی اجلافی آخوند صورتی.

15173 ـ **دانشگاه**۳۱۸۴/۱۵: نستعلیق سدهٔ**۱۳** باتاریخ **۱۲۴۷** درجنگ (ص۱ ـ ۶) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱:۲۱۴۳].

15174 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۳/۱۱: تاریخ‌یادنشده، درجنگ(۲۶۵-۲۶۶) **آغاز**: روزی‌ازروزهااوباش‌قلاش[ف.سپهسالا۳:۲۲۴]

ایقاظ الغافلین

ازمحمدمؤمن‌فرزند محمد حسین‌دهکردی اصفهانی، مواعظ است درچهار فصل، در ۹ج۱ ۱۲۶۴ بانجام رسانده است.

15175 ـ **اصفهان**، روضاتی: نوشتهٔ ۲۴ع۱/**۱۲۶۵** ومقابلهٔ نگارنده [یادداشتهای آقای سید محمدعلی روضاتی].

ب

بحرالاوصاف

از مشکاةالملك، محمد فرزند علی، در دو بحر: ۱ـ اوصاف حمیده، دربیست نهر ۲ـ اوصاف رذیله، بیست‌نهر، بسال ۱۲۹۸ نگاشته است [عبدالله انوار]. **آغاز**: هوالله سبحانه.. بهترین لؤلؤیی‌که از بحر امکان بغواص تذکر بیرون آید.

15176 ـ **تهران**، ملی۹۰۸ف: نستعلیق

نگارنده، در **۱۲۹۸**، ۱۲۰گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۴۴۴].

بحر الدموع

ازملااحمد فرزند حسن‌یزدی، که‌درمشهد می‌زیسته وپیرامن ۱۳۱۰ درگذشته است. دریك مقدمه ونودوهفت جدول درمجالس وعظوروضه خوانی است.

بنگرید: ذریعه ۳:۳۹.

15177ـ **یزد**، جامع‌کبیر۱۱ ـ ۲۱۳: نستعلیق محمدعلی فرزند محمدتقی معلم یزدی پنجشنبهٔ شعبان **۱۲۴۵** [نسخه‌ها ۴:۳۷۵].

بحر السعادة

از تاج الدین محمد فرزند محمد فرزند ابراهیم کازرونی، ازسدهٔ دهم، معروف به‌حاج هراس. دراخلاق وعبادات دردوازده باب، در شعبان ۹۰۱ بانجام رسانده نام‌کتاب وفهرست بابهارا درآغاز باب‌نهم‌آورده است: ۱ـ نیات درهمه احوال ۲ـفضیلت خلق‌نیکو ۳ـطهارت ۴ـ نماز ۵ـ زکاة ۶ـ روزه ۷ـ حج ۸ـ توبه ۹ـ خصلتهای‌پسندیده ۱۰ـخوی‌بد۱۱ـاخلاق وتقوی ۱۲ ـادعیه واذکار.خاتمه درحکایت‌ها. **آغاز**: حمدایوافی نعمه ویکافی مزیده. چنین تقریرکرد مؤلف این کتاب ده که خواستم نقد این مجموعه.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱ : ۲۲۴.

15178ـ **مجلس** ۲۹۱۶: نسخ‌سدهٔ**۱۳** فصل پنجم ازباب هفتم‌کتاب و بخشی از خاتمهٔ آنست، ۳۲۶س۲۵س [ف.مجلس۱۰:۳۱۷].

15179ـ **موصل**، جامع‌بکری افندی ۴۹: انجام‌افتاده [ف.مخطوطات‌موصل:۷۳].

بحر المعارف

از ملا عبدالصمد همدانی، کشته بدست وهابیان درکربلا درغدیر۱۲۱۶. در اخلاق عرفانی باعنوانهای فصل، که درتبریز ۱۲۹۳ وبمبئی چاپ‌شده است. **آغاز**: اللهم یاواحد یااحد ویافرد یاصمد... امابعد، این‌شکسته بسته‌ایست موسوم به‌بحرالمعارف.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۷ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام:۷۳۷ ـ روضات الجنات:۳۵۳ طرایق الحقایق ۳:۹۵ـ ف. مشار ۲۰۷ ـ ریحانةالادب ۴:۳۲۶ ـ ریاض‌العارفین :۴۶۵ مؤلفین مشار ۳ : ۸۶۱.

15180ـ**رضوی**۱۰۴اخلاق(۷۴۶۵): نسخ **۱۱۹۵** و مقابلهٔ عباس مروه العاملی در ۱۲۰۴ بانسخهٔاصلی‌مقابله کرده‌است،آغازبرابر نمونه، ۲۳۷گ۲۷س [ف.رضوی۶ : ۳۹۳].

15181ـ **قم**، فیضیه ۱۴۷۰ (۶۴) : نستعلیق‌میرنعمت‌الله‌مراغه‌ای، ۱۰رمضان**۱۲۶۳** آغاز برابرنمونه، ۴۷۶ ص ۲۵س [ف. فیضیه ۲ : ۲۶].

15182ـ **رضوی**۱۰۵اخلاق(۳۶۰): نسخ، تاریخ یاد نشده، ۲۴۰گ ۲۵س [ف. رضوی ۶ : ۳۹۴].

15183ـ **دانشگاه** ۳۶۲۵ : شکسته نستعلیق محمود فرزند عبدالمحمد مراغی، دو شنبهٔ ۴ذیقعدهٔ **۱۲۴۱**، برای دوستی، ۳۲۰گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۳۰].

15184ـ **مجلس**۲۹ خویی: نستعلیق اسدالله فرزند حیدرقلی **۱۲۵۱** در قریهٔ نخود آباد، آغاز برابرنمونه،۳۸۶ ص ۳۱س [ف. مجلس ۷:۲۶].

15185ـ **مجلس** ۶۴۸ : نسخ **۱۲۵۴** آغاز برابر نمونه، ۲۶۴گ۲۸س [ف. مجلس ۲ : ۴۱۳].

15186ـ **ملك** ۳۰۳۸ : نسخ ذیقعدهٔ

۱۲۵۴، ۲۱۳ گ ۲۷ س [رؤیت].

15187ـ **ملك**۱۴۸۴: نسخ محمد فرزند عباس **۱۲۵۷**، برای حاجی نصرالله، زدین، ۳۲۸ گ ۲۵ س [ف. ملك : ۵۲].

15188ـ **تهران**، ملی ۱۱۵۶: تحریر **۱۲۶۷**، دد ۳۷۴ س [نسخه‌ها ۱ : ۵۲].

15189ـ **مجلس**۴۹۷۴: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** و یادداشت **۱۲۷۰**، آغاز برابر نمونه ۲۰۹ گ ۲۵ س [رؤیت].

15190ـ **حقوق**۹۱ب: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با فهرست مطالب در آغاز، ۲۴۴ گ ۲۴ س [ف. حقوق : ۲۲].

15191ـ **الهیات**۱۵۷ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۶۸ گ ۲۷ س [ف. الهیات ۱ :۱۶].

15192ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱/۳۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست بنام «بحر الحقایق» درعرفان باعنوان ای‌عزیز یادشده است. وما می‌دانیم «بحر الحقایق» اوکتابیست درچندین مجلد و بعربی ودرفقه [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱].

15193ـ **رضوی** ۱۰۵ (۳۶۰): نسخ تاریخ یاد نشده، ۲۴۰ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۶ : ۳۹۴].

بردگی دراسلام = رساله در ...

گفتاریست درتاریخ برده‌گیری در اسلام و مبنای آن واینکه دردین اسلام نبایدباشد.

15194ـ **رشت**، آقای شاد قزوینی : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ :۳۹۴].

بردگی دراسلام = آداب سنیه

در ص ۱۵۱۵ گذشت.

برکات القائم لایقاظ النائم

از ابوالحسن فرزند محمدکاظم جاجرمی نگارندهٔ «اخلاق الاولیا: ۱۵۲۸» دریك مقدمه و دوفصل، ویك خاتمه دارای یازده فایده، دراخلاق بسال ۱۲۳۹ ساخته است. **آغاز**: الحمدلله ـ العدل الحکیم الذی لایرید ظلماً... امابعد، بندهٔ حقیر... عرضه می‌دارد.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۸۸.

15195ـ **دانشگاه** ۲۷۷۰ : نستعلیق محمدعلی فرزند غلامعلی بروجردی **۱۲۴۳** رویهٔ روغنی [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۲۸].

برهان الصادقین

از محمدصالح واعظ فرزند حاجی محمد صادق ایواغلی، بنام شاه‌سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) می‌خواسته‌چهل‌حدیث‌درفضایل‌حضرت علی گردآورد و بدین نام بخواند وگویا تنها توانسته دیباجهٔ آن راکه خود کتابی بزرگ و جداگانه است در سن ۷۹ سالگی در مواعظ بنگارد.

15196ـ **اصفهان**، آقای روضاتی : نوشتهٔ خودنگارنده، سدهٔ **۱۲** [یادداشتهای آقای سید محمد علی روضاتی].

برید السعاده

ازمحمد فرزند غازی ملطیوی، نگارندهٔ «روضة العقول»، بنام ابوالمظفر کیکاوس فرزند کیخسرو، گزارش چهل حدیث پیامبراست که دردنبال هریك حکایت و شعری بفارسی آورده است، سپس ده‌کلمه ازچهاریار: ابوبکر، عمر، عثمان، علی باحکایت وشعر در دنبال هریك، سپس بیست‌کلمه ازفرزانگان بهمان شیوه، ودر آن ازگزارش‌کلمات و طواط یادمی‌کند.

15197ـ **ایاصوفیه** ۱۶۸۲ : نستعلیق پنجشنبهٔ ۹ع۲/**۸۵۹**، ۱۹۶ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۷۲ هست [فیلمها : ۲۱].

بسط مطالبی که ازمیرزا ملکم خان

شنیده شد

ازمیرزا محمدعلی نایب‌اول پیشخدمت‌باشی منلفرالدین میرزا ولیعهد، در برابر توطئه‌های (طایفهٔ جهلمند). اومجموعه ای ازرساله‌های گوناگون انتقادی گرد می‌آورد کـه بیشتر از نگاشته‌های‌میرزاملکم‌است، این‌گفتارپانزدهمین شمارهٔ آن دفتر است .

میرزا ملکم‌خان هنگام‌گذر از تفلیس رو- به‌تهران درمارس۱۸۷۲م مطالبی درهفت‌بخش دربارهٔ وظایف دولتها ودانشها وآیین‌هاگفته‌که این‌رساله بسطوتوضیح آنهاست [عبدالله‌انوار]. **آغاز:** بسط وتفصیل مطالبی است‌که دراواخر ماه مارس۱۸۷۲م ازجناب ... ناظم‌الدوله در هنگام عبور ازتفلیس به‌عزیمت تهران .

15198ـ **تهران،** ملی ۱۴۹/۱۵ف: نستعلیق شکستهٔ خوش ، ابوتراب طباطبائی پیشخدمت‌اعتضادالسلطنه درتبریز **۱۳۰۱**،شمارهٔ ۱۵ «مجموعه» میرزا محمد علی نایب اول (ص ۳۲۹-۳۳۸) ۱۶س [ف. ملی ۱:۱۵۵] .

بشارة المذنبین

در بخش چند دانشی س ۶۵۰ گذشت .

البلاغ المبین

در پند واندرز .

15199ـ **آصفیه** ۴۶۴ مواعظ: تاریخ ونشانیهای دیگریادنشده[ف. آصفیه۴:۶۳۸].

بهشت ودوزخ این‌عالم است

ازولی فرزند سهراب‌گرجی، به‌نام ناصر الدین‌شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳)، دراواخر سدهٔ سیزدهم نگاشته است . و در آن می‌گوید بهشت ودوزخ نعمت‌ونکبتی‌است‌که دراین‌جهان به‌کسی روی‌می‌نماید، اگردراین جهان‌غرق در نکبت بودی بدوزخی و گر در فراخی پس در بهشتی. **آغاز:** محبوبی‌را سپاس‌که طایرقیاس برمطلع جمالش سزد .

15200ـ **تهران،** ملی۴۴۸ف: شکسته نستعلیق پایان سدهٔ**۱۳**، برای ناصرالدین‌شاه، نام‌کتاب درنمای نسخه‌آمده، ۳۴گ ۸س [ف. ملی ۱:۴۳۵] .

بیان الأسرار

از زاهدی، درص۱۰۶۶ گذشت.

بیعة الافاخم

ازعلی فرزند میرزا احمد که بروزگار فتحعلیشاه می‌زیسته‌است، ترجمه‌وگزارشی‌است از «عهدنامهٔمالک‌اشتر» بنام یکی‌ازشاهزادگان قاجار، در۱۲۳۵ نگاشته است. **آغاز:** حمد وشکرومدح بیقیاس‌که شاهباز بلندپرواز عقول عالیه .

15201ـ **تهران،** ملی۲۳۰ف : نسخ خوش سدهٔ**۱۳**، شاید بخامهٔ نگارنده، ۴۱۴گ ۱۸س [ف. ملی ۱:۲۳۶] .

پ

پاسخ به‌رسالهٔ فراموشخانه

متن ازمیرزا ملکم‌خان، پاسخ‌گویا ازعلی منشی تبریزی، نویسندهٔ نسخه، در خرده‌گیری ازاو. **آغاز:** جوابی است کـه یکنفر از اهل تبریز به‌کتابچهٔ فراموشخانه نوشته‌است. بسمله والحمدلله‌والصلاة‌علی‌محمدوآله. دراین‌کتابچه از میرزا ملکم در باب فراموشخانه بنظر رسید که بیکی ازعلما نوشته ...

15202ـ دانشگاه ۶/۳۲۵۷: شکسته نستعلیق خوش علی منشی تبریزی (خارج از فوج مقطوع‌المواجب) نزدیك ۱۲۹۴ (ص ۱۷۲ ـ ۱۸۰) انجام‌افتاده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۴].

پند ابن‌مقفع = الادب الوجیز

پندهای ارسطو = اندرزنامهٔ ارسطو

منسوب به ارسطو، و بنگرید «ترجمهٔ سر الاسرار» ازهمو دراین‌بخش.

15203ـ مجلس ۲/۲۴۶۸ فهرست‌نشده سدهٔ ۹ (ص ۲۵ ـ ۳۱) درفهرست بنام «اندرزنامه» آمده است [نسخه‌ها ۵: ۱۸۶].

15204 ـ مجلس ۵۸۵۵/۴ فهرست نشده: نستعلیق محمدنظام فرزند علی‌ساوه، با تاریخ ۱۰۴۶ دردفتر (ص ۵۸۶ ـ ۶۱۴). **آغاز:** این فصلی است در وصایای ارسطاطالیس حکیم پادشاه اسکندر را در وقت وداع کردن فرموده است [رؤیت].

15205ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ قف ۱۱: تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده بنام «ظفرنامهٔ ارسطو» یاد شده است (ص ۱ ـ ۹) [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۳۸].

پندهای افلاطون

پندهایی که بگفتهٔ خواجه نصیر درپایان «اخلاق ناصری» افلاطون به‌ارسطو داده است. **آغاز:** بعضی ازسخنان افلاطون‌که عموم خلق را نافع بود. وآن وصیتی است‌که شاگرد خود ارسطاطالیس‌رافرموده‌است. می‌گوید: خداوند خودرا بشناس وحق اورا نگاهدار.

بنگرید: پیشگفتارچاپ ظفرنامه ازدکتر غلامحسین صدیقی.

15206 ـ دانشگاه ۱۰۳۸/۱۴: نستعلیق ۱۰۵۶، آغازبرابر نمونه ولی به‌انجام نرسیده (۱۰۵ر ـ ۱۰۵پ) [ف. دانشگاه ۳: ۳۲۳].

15207 ـ ملك ۵۸۴۵/۸: نستعلیق شکستهٔ محمدهاشم، شنبهٔ صفر ۱۱۰۸ (۳۴ر ـ ۳۶ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15208 ـ مجلس ۳۴۵۵/۲۲۹: در جنگ مؤرخ ۱۰۶۳ ـ ۱۱۴۱ (ص ۳۳۰ ـ ۳۳۱) **آغاز:** خداوندخودرا بشناس‌وحق‌اورا نگاهدار [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۶۳].

15209ـ ملك ۴۰۲۷/۴: شکسته‌سدهٔ ۱۲ (۳۸ر ـ ۳۹ پ) آغاز نزدیك به نمونه [رؤیت].

15210ـ دانشگاه ۸۶۷/۶: باتاریخ ۱۳۰۷ دردفتر (۱۱۸پ ـ ۱۲۰ر) [ف. دانشگاه ۳: ۳۲۳].

15211ـ دانشگاه ۱۱۱۳/۴: تاریخ یادنشده (۴۳ر ـ ۴۵ر) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۳۵].

پندنامهٔ انوشیروان

از بدایعی بلخی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۷ ــ پیشگفتار چاپ، سعیدنفیسی، درمجلهٔ مهرس ۲.

15212ـ لنین‌گراد ۴۰: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها ۱: ۲۱۵].

پندنامهٔ انوشیروان

15213ـ موزهٔ بریتانیا ۵۳۲۱/۱۵ Or: نوشتهٔ ۸۰۱ درابرقوه وسپس درهمین‌دفتر «تربیت انوشیروان» فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش ۷۱۰ هست [فیلمها ۱: ۵۲۶].

15214ـ آکادمی‌علوم‌شوروی ۱۱۲ C: باتاریخ ۱۰۶۰ دردفتر. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۱۲۴ هست [فیلمها ۱: ۵۶۵].

پندنامهٔ انوشیروان = جاویدان نامه
نسخهٔ نافذپاشا .

پند واندرز بایزید

از بایزید بسطامی (بنگرید : مقالات : ۱۴۰۷) .

15215ـ مجلس ۳۴۵۷/۱۳۹ : در جنگی ازسدهٔ ۱۱ (ص۲۱۴-۲۱۵) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۰۹] .

پندنامهٔ بزرگمهر = خرد نامه
ظفر نامه

پندنامه بیدآبادی

ازآقامحمدبیدآبادی، که یاداودر«توحید ؛ ۱۱۰۱» گذشت .

15216ـ نجف، امیرالمؤمنین ۸۰: تاریخ یادنشده، همراه « معارف » فیض [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

پندنامهٔ دادبه = ترجمهٔ ادب الوجیز

پندنامهٔ زاکانی

ازعبید زاکانی، کـه یاد او در «اخلاق الاشراف :۱۵۲۷» گذشت. درهفت باب.

15217ـ ایاصوفیا ۴۷۹۵/۲۶ : با تاریخ ۸۵۵ درهرات دردفتر(گ۲۴۱-۲۴۲) فیلم آن دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها ۱: ۴۱۳] .

15218ـ الهیات ۵۴۲/۲د: نستعلیق حاج سیداحمد لاهیجانی ، ۱۳۱۵ در همدان (۱۷ر - ۲۰ر) درهفت باب [ف. الهیات ۱ : ۳۲۱] .

پندنامهٔ خواجه عبدالله = نصیحت نامه

پندنامهٔ سعدی = نصایح الملوك = کلیات سعدی

پندنامهٔ شاه آبادی

از حمیدالله شاه‌آبادی، که «بی بوج نامه» را در ۱۲۳۵ نگاشته بـود . گفتاریست به نظم و نثردر پندواندرز به فرزند خود در گرفتن عاملی وکارداری . آغاز: کی به‌امداد ومداد و دستگیری های دست ـ خامه حمد و نعت احمد را تواند نقش بست .

15219ـ رضوی ۲۳۳ ادبیات: نستعلیق هند ازسدهٔ ۱۳ درجنگ ، همراه«بی بوج نامه» از همو (ص۷۰۶ - ۷۱۹) [ف . رضوی ۷ : ۲۷۲] .

پند نامهٔ شاه سلیم

15220ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۸۲: نستعلیق، ضمن جنگ باتاریخ ۹ج۱/۱۲۵۱ - ۱۲۵۹ [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

پندنامهٔ غزالی

ازاحمدغزالی، که یاداودر «بحرالحقیقه ۱۰۶۱» گذشت. پندنامه‌ای ازاوکه برای شاهی نوشته در۱۳۱۱خ در۴۶ ص چاپ شده است . آغاز: این وصیتی است که خواجه احمد ... غزالی، یکی از دوستان خودرا خاصه فرموده است... بسمله. حمدوصلاة... وماامروا الالیعبد الله مخلصین له الدین. و بعد خلق را از برای بندگی آورده‌اند، نه‌برای دنیاپرستی ، فرمان نیست که جز ببندگی مشغول باشند ... پایان: وازآفات روزگار و غفلات دور دارد. تاجلیة الحق بعین‌الیقین ببیند وبنهایت کار رسد .

بنگرید، ف. فارسی مشار:۲۷۷ ـغزالی نامه،همایی : ۲۲۵ .

15221ـ **دانشگاه ۱۰۳۵/۱۶** : بـا تاریخ**۱۱۰۴** دردفتر (ص۱۶۱-۱۶۲) نامه‌ای است ازاو بدوستی باپندهای عرفانی ، و درآن ازابوعلی‌دقاق وابوبکرکتانی‌کرخی یادمی‌کند **آغاز** : حمدله. صلاة. و ما امر والا لیعبدالله مخلصین‌له‌الدین. وبعد خلق‌را از برای بندگی آورده‌اند نه‌برای دنیاپرستی [ف. دانشگاه ۳: ۴۱۷] .

15222ـ **دانشگاه۷/۲۱۶۶** : سدهٔ**۱۳** (۱۴۴ر-۱۵۳ر)، همانکه برای‌شاهی نگاشته ودر۱۳۱۱ چاپ شده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۸۶۳] .

پندنامهٔ غزالی = فرزند نامه

ازغزالی، درص۱۲۹۷ گذشت .

پندنامهٔ لقمان = صد پند

پند نامهٔ مارکوس

مارکوس اودلیوس امپراتور روم، ترجمه ازعبدالرحیم‌فرزند ابوطالب‌طالب‌اوف‌نجارزاده تبریزی (۱۲۶۲-۱۳۲۹) ازمتن روسی برای ولیعهدکه، دراستانبول ودوبار درتهران بچاپ رسیده است . **آغاز** : افادهٔ مخصوصه . مخفی نماند که تأثیر وتوقف کلام تنهامایـهٔ فصاحت و بلاغت آن نیست .

بنگرید : ذریعه ۳ :۱۹۹ ــ ف . مشار : ۲۷۸ ــ مؤلفین مشار ۳: ۸۲۴ ـــ دانشمندان آذربایجان : ۲۵۴ .

15223ـ **دانشگاه ۵۰۰۶** : نستعلیق سدهٔ**۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۸۹گ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۳].

پندنامهٔ حضرت محمود

از محمود .

15224ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۲ق۱۶: تاریخ ونشانی‌دیگریادنشده(ص۳۴۱) [مخطوطات،سرفرازعلی‌رضوی: ۳۰].

پند نامهٔ منظوم

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

پند نامهٔ نظام الملك = وصیت‌نامه

منسوب به خواجه نظام الملك وزیر بنام روزگارسلجوقی (بنگرید : دستور الوزراء در همین بخش) .

15225ـ **نافذپاشا۳۲۸/۴** : نسخ‌سدهٔ **۶**، باتاریخ **۵۷۴ - ۵۷۵** در دفتر (۱۳۹ر - ۱۴۶ر). **فیلم**‌آن در دانشگاه ش۳۲۸ هست، درفهرست فیلمها بنام «وصیت نامه»یادشده‌است [فیلمها : ۵۰۶] .

15226ـ **ملك۵۱۵** : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، زدین،۶۹گ۱۲س[ف.ملك،فارسی: ۶۹].

پندنامهٔ نورعلیشاه = هدایت نامه

ازنورعلیشاه طبسی ، نگارندهٔ «آیة النور :۱۰۱۶»وجزآن. گفتاریست‌کوتاه‌درپندواندرز وشاید «هدایت نامه» نامیده شده باشد . درآن آمده: این‌هدایت‌نامه‌ایست ازکلب‌آستان ...

15227ـ**مجلس۱۱۵۸/۷** : نسخ‌محمد علی فرزند سیدعرب حسینی‌در**۱۲۳۱** ، شمارهٔ ۷ «کلیات» او (ص۳۱۲-۳۲۲) [ف. مجلس۲: ۶۰۴] .

پندنامهٔ یحیوی = اندرز نامه

پند نامه = نصایح = مواعظ = نصیحت نامه

چندگفتار ناشناخته .

15228ـ **ملك ۴۹۲/۱۷** : نستعلیق پاکیزهٔسدهٔ**۱۰**، زدین (ص۳۹۴-۳۹۷) **آغاز**

حمدله، صلاة. مخفی نماند که این رساله‌ایست مشتمل بر نصایح [رؤیت] .

15229ـ **دانشگاه** ۲/۸۸۱ : نسخ ۱۹ ج ۲/**۱۰۰۴**(۳ر-۵پ)، آغازافتاده‌درفهرست به‌نام «پندنامه» آمده است [ف . دانشگاه ۳ : ۶۵۴] .

15230ـ**ملك**۳/۵۴۷: نستعلیق**۱۰۶۴** (ص۹۶-۹۸) درفهرست بنام «نصایح» یاد شده است. **آغاز:** این۲۵ نصیحت است مأخوذ از صحف ابراهیم ع که کعب‌الاخبار رض می‌فرماید [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۶] .

15231 ـ **مجلس** ۶/۲۳۸۴ فهرست نشده: سدهٔ**۱۱**، باتاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۳۰۱-۳۱۵) درفهرست بنام «نصیحت‌نامه»یاد شده‌است [نسخه‌ها ۵:۱۶۶] .

15232ـ**دانشگاه**۱۷/۱۰۳۵:نستعلیق شهاب‌الدین‌حسینی، باتاریخ**۱۱۰۴** (ص۱۶۳) «پند فرزانه»ایست به‌فرزند خود ازنگارشهای تازه. **آغاز:** بدان ای‌فرزندکه خالقی‌است که ترا وهمهٔ خلق را مرجع باوست [ف. دانشگاه ۳ : ۶۵۳].

15233ـ**دانشگاه**۶/۱۹۲۹: نستعلیق مرتضی فرزند میرزا عزیزالله حسینی ، محرم **۱۱۱۵** (۳۷پ-۱۰۸ر). باعنوان «رسالة فی الموعظه» درپنجاه وسه فصل. **آغاز:** الحمدلله الذی‌شمس‌بشموس شرقیه شعلة‌الشرارمن‌الشجر ...الفصل‌الاول‌روی‌عن‌النبی‌ص‌انه‌قال‌خمس[ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۵] .

15234ـ **تهران**، پزشکی ۳/۲۶۸ : نزدیکهای**۱۱۲۱** (ص ۱۳۲-۱۳۹) ، همانکه درپایان «اخلاق‌ناصری» دیده می‌شود [نسخه‌ها ۳ : ۳۴۷] .

15235ـ**دانشگاه**۱۹۲: نستعلیق‌خوش ۱۸ شعبان **۱۲۸۴**، زرین . **آغاز** : الحمدلله الکافی، حسب‌الخلاق وحده ... بعد از حمد و ثنای خداوندعالم . . . نصیحت ارباب ملك و مملکت شروع‌کنیم [ف. دانشگاه ۳:۶۵۵] .

15236ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۴۵: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، درفهرست‌بنام«نصایح وحکم» یادشده است [نسخه‌ها ۲:۱۳۲] .

15237ـ **مجلس**۳/۱۹نجم : سدهٔ**۱۳** درفهرست بنام «پند نامه» آمده است [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱].

پولتیك ایران درعراق

ازمحمدحسن(گویااعتمادالسلطنه) نگاشتهٔ محرم ۱۳۰۹، در بابها و مطالب زیر : لزوم انتظامات در اعطای تذکرهٔ مرور بـه‌مسافران سرحدیه ، اعطای نظم و قراری برای حاجیان وزائران، انتظامات بحریه ونهریـه در خلیج فارس وتوابع. **آغاز:** یکی از اعمال مفیده و اجراآت نافعه برای دولت ایران التزام یك مسلك وپولتیك مخصوص است.

15238ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۶۲۸۹: شکسته‌نستعلیق‌خوش، ۱۴گ[نسخه‌ها ۲ :۲۵۹] .

پولتیك روس وانگلیس درایران

از میرزا ملکم‌خان ، که یاداو در «اصول تمدن: ۱۵۴۰»گذشت. درآن‌ازرقابتهای دولت های انگلیس وروس تزاری درهند گفتگو شده است. **آغاز:** در مذاکره تحقیق پولتیك روس وانگلیس درایران بیکی ازمسایل لطیفهٔ بین ـ المللی نزدیك میشویم.

15239ـ **مجلس**۱۵/۵۱۵۴: شکسته نستعلیق **۱۳۰۴** در « کلیات » او (۱۷۳ پ-۱۷۹پ) [رؤیت] .

پولتیکهای دولتی

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. در این گفتار از روش سیاسی ایران میان‌دودولت‌روس‌تزاری وانگلیس وازسیاست انگلیس برای نگاهداری هند واثر آن درایران سخن رفته است. و این گفتار در کلیات او چاپ بمبئی (ص ۱۴۸-۲۰۰) آمده است. **آغاز:** پولتیك‌ایران‌چیست. کشتی‌دولتی کجا می‌رود، دراین دریای‌حوادث ازبرای ما خطری هست؟

15240ـ **دانشگاه** ۳۲۵۷/۷: نستعلیق شکستهٔ‌خوش علی منشی تبریزی (خارج ازفوح مقطوع المواجب) نزدیك **۱۲۹۵** ازروی نسخهٔ آقامیرزا محمدحسین نایب اول و منشی سفارت اطریش (ص۱۸۱-۲۴۲) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴].

15241ـ **ملك** ۹۳۲: نستعلیق علیقلی کماشته **۱۲۹۷**، ۴۳گ۱۴س [ف. ملك: ۷۰].

15242ـ **تهران**، ملی‌۵/۱۴۹ف: در «کلیات» او مؤرخ **۱۳۰۱** (ص ۱۰۳-۱۴۷)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی‌۱:۱۴۷].

15243ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۶ : نوشتهٔ ۱۸شوال **۱۳۰۴** در «کلیات» او (۵۲پ-۷۲ پ)، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

15244ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری‌۱مج: شکسته نستعلیق**۱۳۰۶**، دوگفتار است: ۱- پولطیك ایران ۲ - پولطیك ایران چیست، همراه سه‌گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶ :۵۹۲].

ت

تأدیب الاطفال

ازمحمود فرزندیوسف منشی‌رموز وزارت امور خارجه، حکایتهای اخلاقی‌است‌گرفته شده ازعربی. در فهرست مشار از «تأدیب الاطفال» محمودفرزند زین‌العابدین‌مازندرانی، مفتاح الملك‌یادشده‌که در۱۲۹۳درتهران‌بچاپ‌رسیده است. **آغاز:** برآیینهٔ ضمیرهوشمندان روزگار ظاهر وآشکارست‌که‌خواطر اطفال.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۱۱ - ف. مشار : ۲۹۱.

15245 ـ **رضوی** ۹۵۵/۵ ادبیات (۸۱۴۰) : نستعلیق علیمحمد کرمانی ۲ج۲/ **۱۲۷۰** آغازبرابرنمونه، ۲۲ ص [ف. رضوی ۷ : ۷۸۶].

15246ـ **تبریز**، ملی‌۱۳۲(۳۴۱۲): نسخ‌محمدباقرشیرازی**۱۳۱۷**، آغازبرابرنمونه ۱۰۳گ ۱۲س [ف. ملی تبریز ۱:۱۸۷].

تأدیب النسوان

ازعبیدزاکان، که یاد و دردا «اخلاق‌الاشراف ۱۵۲۷» گذشت. گفتاریست ظریفانه و طنزگونه درآداب واخلاق زنان. وکتابی بدین‌نام بسال ۱۳۰۹خ چاپ‌شده است‌که درفهرست مشار از نگارنده‌آن‌نام‌برده نشده‌است. **آغاز:** معشوقی را سپاسی‌در خورکه بی‌شائبهٔ غرض وبی‌احتمال مقصود محض.

بنگرید : ذریعه ۳:۲۱۱ - ف. مشار : ۲۹۱.

15247ـ **دانشگاه** ۳۹۷۰/۳: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۸** در دفتر (ص ۱۹۳ - ۲۰۴)، همراه «موش و گربه» ازهمو، ولی در فهرست بدون‌نام نگارنده‌آمده است [ف. دانشگاه‌۱۲: ۲۹۶۸].

15248ـ **ملك** ۵۸۵ : نستعلیق آسیه

دختر حسین حسینی، ۲ شعبان ۱۳۱۳، آغاز برابر نمونه، ۴۱ گ ۱۰ س [ف. ملك، فارسی: ۷۳].

15249 ـ مجلس ۲۸۰۷/۱۳ (یا ۲۸۱۲): نستعلیق ۲۵ خرداد ۱۳۱۷، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۰۱].

تبصرة العوام

گویا از حاج ابراهیم کرباسی، درپند و اندرزهای مذهبی شیعی، و از همهٔ علوم دینی نمونه‌ای درآن هست [دانش پژوه]. **آغاز:** خطبهٔ ۱: الحمدلله الذی ابدع الخلق لکمال علمه وقدرته. **آغاز:** خطبهٔ ۲: نحمدك یامروج عقول العارفین بمظاهر کمالك.

15250 ـ دانشگاه ۲۳۷۳. نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴، درصفحهٔ عنوان آمده: من حاجی ابراهیم کرباسی سلمه‌الله، بافهرست مطالب، ۲۱۴ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۳].

تجارب الانسان وانوار الحکمه

گفتاریست دراخلاق بمانند «تحفة الملوك ۱۵۶۲» چهل بابی، دراخلاق عملی وبرای رسیدن بهرمطلوب چهارچیز یادمی‌کند، ولی نامبوب وبدین نام دوبار چاپ‌شده است. **آغاز:** چاپی الحمدلله الذی نورمصابیح القلوب بانوارحکمته **آغاز:** نسخه‌های خطی: سپاس بیقیاس آفریدگار جهان راباصناف... واین کتاب تجارب الانسان نام‌کرده شد ازگفتارائمه وحکما.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۳۴۷ ـ ف. مشار : ۳۵۷.

15251 ـ تبریز، ملی ۱۳۴ (۲۸۸۷): نسخ تعلیق با تاریخ ۸۸۵ دردفتر بهمین خامه آغاز برابر نمونه، ۲ گ ۱۳ س [ف. ملی تبریز ۱ : ۱۸۹].

15252 ـ ملك ۴۳۷۹/۱۲ : نستعلیق محمدتقی فرزندحسین خاتون‌آبادی اصفهانی، ۱۰۵۶ (۳۰ر ـ ۳۱ پ هامش)، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [رؤیت].

15253 ـ ملك ۴۲۷۵/۳۳ : نستعلیق محمدسعید فرزندمحمدتقی خاتون‌آبادی ۱۰۸۱ (۱۷۲پ ـ ۱۷۳پ هامش) آغازبرابرنمونهٔ ۲ [رؤیت].

15254 ـ دانشگاه ۵/۴۲۲۰ : نستعلیق باتاریخ ۱۲۸۰ در مجموعه (۵۷پ ـ ۵۸پ) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۵].

تجلی الاشراق

گزارشی‌است‌ازدانشمندی سنی‌بر «اخلاق ناصری» خواجهٔ طوسی، و گویا جز شرح برهانپوری باشدکه‌آقای مدرس(درص۲۵۹) یاد کرده‌است [دانش پژوه]. ودرآن ازحواشی‌خود برحاشیهٔ تهذیب‌دوانی یادکرده‌است (ص۲۸۲) **آغاز:** حمدبیحد ومدح‌بیعد: ائمهٔ‌لغت برآنند که اشتقاق حمد ازحمدة است.

15255 ـ دانشگاه ۴۴۸۹ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۱ع۱/۳۱ جلوس معلی، از ص۱ـ ۱۳۹ تنهاگزارش خطبه است ومی‌رسد تابه‌بند عقل نظری خوانند، زدین، ۱۹۴ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۳۶].

تحفه

دراخلاق‌وسیاست، ازناشناس که‌نصرالدین احمدلررا ستایش کرده‌است، وگویا ازفضل‌الله قزوینی زنده در ۷۰۰ نگارندهٔ «المعجم فی‌آثار العجم» باشد درنسخهٔ‌منحصروعکسی‌که‌پایهٔ‌چاپ قرار گرفته نام نگارنده ناخوانا بوده است [پیشگفتارچاپ ازآقای‌محمدتقی دانش‌پژوه].

15256 ـ ایاصوفیه ۳۱۲۵: نستعلیق امان‌الله کاتبی، ۱۶ شعبان سدهٔ ۸ بدستور ضیاء

الاسلام، ۱۶۶ گ ۱۵ س، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۹۴ هست [فیلمها : ۴۲] .

تحفة الائمة العلیة فی الحکمة – العملیة = اخلاق ظهیری

از فتح‌الله فرزند احمد فرزند محمود شهرستانی (شیرازی) سبزواری ازسدهٔ دهم ، برای ابراهیم‌شاه، بشیوهٔ جدولبندی ، دریک مقدمه‌که ترجمه مانندی است از رسالهٔ ابوعلی سینا درتقسیم علوم وسه‌مقاله ویك خاتمه‌نگاشته است: ۱ـ درعلم‌اخلاق ۲ـ دردوقسم: سیرت انسان با اهل‌منزل، سیرت انسان با اهل نوع ۳ـ درسیاست. این کتاب را ازروی «اقسام‌العلوم» ابوعلی، «اخلاق ناصری» خواجه و «اخلاق سلطانی» که بنام سلطان محمدجونه (۷۲۵-۷۵۲) نوشته‌بودند نگاشته است [دیباجه]. **آغاز:** سپاس وستایش خدایراکه بقدرت‌کلمهٔ‌خویش اجناس‌موجودات

بنگرید : فرهنگ ایران زمین ج ۱۱.

15257 **ـ مشهد**، فرخ ۱۴۸ : در دفتر مؤرخ **۹۲۳** ، زرین ، در فهرست بنام «اخلاق ظهیری» یادشده [نسخه‌ها ۳ : ۸۶] .

15258 **ـ ملك** ۲۹۶۲ : نستعلیق حاجی حیدر فرزند اسرائیل ایواوغلی ، ۲۴ شعبان **۹۸۲**، ۲۳ گ ۲۰ س [رؤیت] .

15259 **ـ ملك** ۲۴۱۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ۲۹ گ، سطرهاگوناگون [رؤیت] .

15260 **ـ آصفیه** ۲۶۱ اخلاق: ظهیرالدین امیر ابراهیم شاه یزدکی **۱۰۷۵** [ف . آصفیه میرعثمان‌علی ۳ : ۶] .

15261 **ـ تبریز**، ادبیات : سدهٔ **۱۱**، ازکتابهای آقای محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۱].

15262 **ـ آصفیه** ۳۵۲ اخلاق : نوشتهٔ **۱۱۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۴] .

15263 **ـ حقوق** ۱/۳۶ ج: نسخ‌روشن ابوالقاسم فرزند حاج سید ابراهیم طرخورانی تفرشی، زنجان **۱۳۰۹**(؟) بدستورشاهزاده‌محمد تقی میرزا رکن الدولة (۳ پ – ۳۴ ر) تاریخ ۱۲۷۱ درپایان دیده میشود [ف. حقوق : ۳۶]

15264 **ـ حقوق**، ۹۹/۱ ج: نستعلیق میرزاآقا طبیب صادم الاطباء رشتی فرزند داود **۱۲۵۹** (۲پ – ۳۰پ) [ف. حقوق : ۳۶] .

15265 **ـ ملك** ۲۴۲۷ : نسخ ابوالقاسم فرزند ابراهیم حسینی تفرشی، ذیحجهٔ **۱۲۸۹** ۳۲ گ [ف. ملك‌فارسی: ۱۰۱] .

15266 **ـ سپهسالار** ۲۸۶۹/۳ : نستعلیق **۱۲۸۹** (۹۴پ – ۱۲۶پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۸۶] .

15267 **ـ ملك** ۳۰۰۸ : نسخ ابوالقاسم حسینی تفرشی، ذیحجهٔ **۱۲۹۳**، ۳۰ گ [ف . ملك : ۱۰۱] .

15268 **ـ نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۴۲ : نسخ خوش سیدابوالقاسم فرزند ابراهیم‌حسینی تفرشی طرخورانی خوشنویس، **۱۲۹۷** دراراك پیشکش والی آنجا در ۱۲۹۸ شده، ۳۱ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبائی] .

15269 **ـ دانشگاه** ۵۱۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ – ۱۴** ، ۴۱ گ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۹] .

15270 **ـ مجلس** ۵۷۱ : تاریخ‌یادنشده آغاز برابر نمونه ، ۳۰ گ [ف . مجلس ۲ : ۳۳۵] .

تحفة الابرار

از محمد جعفر بهبهانی نگارندهٔ «انیس العوام : ۸۹۴» و جز آن . در چندین جلد درمطالب‌گوناگون اخلاقی، جلدیکم آن را بنام شاهزاده محمد علی میرزا فرزند فتحعلیشاه در

پنجشنبهٔ ۷ محرم ۱۲۲۷ بانجام رسانده است.
آغاز ج۱): الحمدلله‌الذی تعزز بالعز والبقا.
بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۰۴ .

15271ـ **بغداد**، سید محمد علی هبة‌الدین شهرستانی: جلد۱، آغاز برابر نمونه، تاریخ انجام آن **۱۲۲۷** [ذریعه ۳:۴۰۴] .

15272ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۹۲۹: نوشتهٔ نگارنده‌که در۱۵ محرم**۱۲۴۶** به‌نگارش آن‌آغازکرده است (۱) ۳۳۲گ [یاد داشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

تحفة الابرار = منحة الابرار

ازعلم‌الهدی کاشانی، که یاد او دردواصول دین :۸۸۱» گذشت. درعقاید واخلاق ، درسه باب: ۱ـ اصول پنجگانه ، در پنج گفتار ۲ ـ دراعمال نیکو وبد، سه‌گفتار ۳ـ طاعت قلب و گناهان، سه‌گفتار. **آغاز:** سپاس حق شناس و ستایش نیایش اساس نیازمند شایستگی قبول.

15273ـ **نجف**، محمدعلی‌خوانساری: نسخ خوب خود نگارنـده ، ذیحجهٔ **۱۱۰۰** ، مقابله شدهٔ بااصل [ذریعه ۳:۴۰۷] .

15274ـ **مجلس** ۲۸۷۷ : نسخ محمد بدیع، درج۱/**۱۱۱۶**، آغازبرابر نمونه، نام کتاب درنسخه «منحة الابرار» آمده است [ف. مجلس ۱۰ : ۲۳۴] .

تحفة الاحباب فی الاخلاق و ـ الاداب

ازشیخ‌علی‌اکبرفرزندمصطفی فرزندمحمود شیروانی، بسال ۱۳۱۶ سروده است .
بنگرید: طبقات‌اعلام‌الشیعه، نقبا:۱۶۰۷ مؤلفین مشار ۴ : ۵۴۴ .

15275ـ **آصفیه**۳۱۲ اخلاق : نوشتهٔ **۱۳۲۲** [ف. آصفیه، میرعثمان علی ۳:۶] .

تحفة الاحباب فی الاخلاق و ـ الاداب

ازقاضی محمد یوسف تهرانی قزوینی .

15276ـ **تهران‌ملی**، ۱۰۱:۱[نسخه‌ها ۲۱۵:۱] .

تحفة الخلایق

از امیر حسن خطیب واعظ کرمانی ، بنام یاراش‌بیك ایلخانی‌فرمانروای‌کرمان وخواجه جلال الاسلام‌صاعدالدین میرزاخواجگی‌شیرازی دریك مقدمه وچهارفصل ویك خاتمه به‌نثرونظم نگاشته است . نام و تخلص خطیب از نگارنده چند جا ازکتاب آمده وچندگفتار جداگانه را بمانند«وجودیه»قاسم‌انوار و«تاجیه» سید عزت را نیزدرآن‌آورده. فصل۱ ـ عقل معاش ومذمت بخیل ومتکبر۲ـ معاملت ومصاحبت بابی‌باکان ۳ـ مضرت شرکت ومعاملت بابعضی‌که بیش از رتبت وزیاده ازگلیم‌خودپای‌درازکنند۴ـ محبت وعشق وعشق مجاز. خاتمه درمذمت اهل تکبر و خود بینان و مذمت ارباب نیاز ومسکینان.
آغاز : حمد موفور قدیمی راکه شخص روان انس وجان زنده .

15277ـ **سنا** ۱۵۰: نستعلیق سدهٔ ۹، انجام درخاتمه افتاده، ۱۲۴ص [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۵] .

تحفة الذاکرین

ناشناخته .

15278ـ **ملك** ۴۷۷۹/۵: نستعلیق و نسخ باتاریخهایی از **۱۲۶۲-۱۲۶۴** در دفتر (۹پـ۱۷ر) بخشی‌ازآنست‌باعنوان: درفضیلت ذکر، درحقیقت فکر، درمذمت غیبت [رؤیت].

تحفة الزائرین

از حسین فرزند علی فرزند محمد علی .

اخلاق است بروش اخباری‌شیعی. **آغاز:** حمد خداوندی را که گردانیده است دنیا را بهشت دشمنان وزندان .

15279ـ **سپهسالار** ۵۳۳۰: نسخ ، با یادداشتی درشناسایی‌کتاب‌نوشتهٔ ۸رجب **۱۲۶۹** ۴۴گ ۲۷س [ف. سپهسالار ۳۶۳:۳] .

تحفهٔ سادی

ازمحمد طاها حسنی‌حسینی طباطبایی، از سدهٔ‌یازدهم، در اخلاق مذهبی‌بروش شیعی، بنام رستم‌خان والی‌گرجستان، در۸ذیحجهٔ ۱۰۵۱ درچهارده بخش بانجام رسانده‌است . **آغاز:** الحمدلله خالق المخلوقات ، مالك‌الارضین و السماوات .

15280ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۸، ۶۹۷ط: نستعلیق محمود لازی ، **۱۰۸۱** ۱۲۳ص [مخطوطات فارسیه: ۱۲۳] .

تحفهٔ السلاطین

درفهرست موزهٔ‌بریتانیادربخش‌تدبیرمنزل یادشده ، که برای شاهرخ نگاشته شده است .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۴۱ .

15281ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۱۵۳ : سدهٔ**۹**، [ترجمهٔ‌ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۰].

تحفهٔ سلیمانیه

ازسید ماجد فرزند محمدحسینی بحرانی درگذشتهٔ۱۰۹۷ یاپیش‌ازآن، به‌نام شاه‌سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵). ترجمه وگزارش عهد مالك اشتراست درشصت‌مقاله ودرهرمقاله بندی‌ازآن ودرپایان پندهای ارسطو به اسکندر که همراه با «ترجمهٔ رسالهٔ نفس» خواجه چاپ‌شده است **آغاز:** گوهرگرانبهای عقدوالای سخن سپاس وستایش مالك‌الملکی .

بنگرید : ذریعه ۳: ۴۴۱ و ۹ : ۹۵۰ ـ ف. مشار : ۳۶۷ ـ فوائد الرضویه : ۳۶۹ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۱۶۷ ـ تذکرهٔ نصرآبـادی ۱۶۱ .

15282ـ **تهران**، ادبیات ۴۸/۳ د : نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۷۴پ‌ـ۱۷۰ب) آغازبرابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۸۷] .

15283ـ **مجلس** ۴۷۴۸ : نسخ زیبای سدهٔ**۱۱ـ۱۲**،زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۳۱ گ ۱۴س [رؤیت] .

15284 ـ **فرهاد معتمد** ۹ : تاریخ یاد نشده، زرین، در**۱۳۰۱** ازآن‌فرهاد میرزا بوده [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۹] .

تحفة الصدیق الی الصدیق من کلام ابی بکر الصدیق

ازوطواط که یاد او در « انس اللهفان : ۱۵۴۴ » گذشت . گزارش صد کلمه از سخنان ابوبکراست. ودر دیباجهٔ آن آمده که پس از پرداختن از «فصل الخطاب من‌کلام عمربن ـ الخطاب» و «مطلوب‌کل طالب من‌کلام علی‌بن ابیطالب» این‌گزارش‌راساخته‌است [نسخهٔ۷۵۷ دارالکتب]. **آغاز:** الحمدلله علی تواترآلائه و تقاطر نعمائه .

15285ـ **بغداد**، اوقاف ۶۶۲۹/۲ : کهن، باتاریخ **۷۵۸** در دفتر، همراه « فصل ـ الخطاب» و«انس‌اللهفان» وجزآن [ف.اوقاف ۳۰۱] .

15286ـ **ایاصوفیه**۲۸۵۴/۱: ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۸۹۶** (ص ۱ـ۳۳) . فیلم‌آن در دانشگاه ش۳۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

15287ـ **عاطف افندی** ۲۲۰۷/۱: ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۹۲۸** (ص ۱ـ

۱۷). فیلم آن دردانشگاه ش۳۶۷ هست [فیلمها ۴۵۹].

15288ـ اونیورسیته ۴۰۷/۱ ف: ضمن «کلمات چهاریاره» نامؤرخ (ص ۱ ـ ۳). فیلم آن در دانشگاه ش۲۳۶ هست [فیلمها: ۱۶۰].

15289ـ قاهره، دارالکتب ۷۵۷ ادب تیمور: نسخ و نستعلیق خوب، فتح‌الله کاتبی، بدون تاریخ (ص۳ـ۴۳) سپس «فصل الخطاب» و «انس اللفهان» او [مخطوطات ۱: ۶۲]. فیلم آن دردانشگاه ش۲۶۹۱ هست [فیلمها: ۱۶۰].

تحفة العالم

از میرزا ابوالقاسم میر فندرسکی، و در آن منظومه‌ایست درآداب خدمت. دربخش تاریخ خواهد آمد.

تحفهٔ عباسی

ازمحمدصادق همای مروزی، وقایع‌نگار به‌نام فتحعلیشاه (۱۲۱۱ـ۱۲۵۰)، دریك مقدمه وهفت تحفه ویك خاتمه. **آغاز:** صاحبان انصاف واخلاق وواقفان اسرار انفس وآفاق.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۹۷ ـــ فرهنگ سخنوران: ۶۳۲ ـ مجمع الفصحاء ۲:۵۷۲.

15290ـ تهران، ادبیات ۲۱ حکمت: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زدین [ف. ادبیات ۲: ۷].

15291ـ مجلس ۱۷۳۸ فهرست‌نشده: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵:۱۵۳].

15292 ـ کپنهاك، سلطنتی ۲۳/۱ C. P. Add.: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین [نسخه‌ها ۵: ۷۰۳].

تحفهٔ نادری

ازابوالمعالی محمدعوض مسلمی، دراخلاق عرفانی.

15293ـ بنگاله، آسیایی ۲۵/۲ O (۱۵۹۶): شکستهٔ **۱۱۵۱** [ف. بنگال: ۱۲۶].

15294ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ق ف ۱۲۱: تاریخ یاد نشده، ۹۹ ص [ف. مخطوطات، سرفرازعلی: ۴۶].

تحفهٔ قطبشاهی

ازعلی فرزند طیفور، که یادا و در «انوار التحقیق: ۱۵۴۴» گذشت. بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۳۵ـ۱۰۸۳)، دریك مقدمه و هفت باب نگاشته است.

بنگرید: نسخه‌ها ۱: ۲۱۵.

15295ـ بادلیان ۲۲۶ اوزلی: تاریخ یادنشده. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۵۰ هست [فیلمها: ۴۴].

تحفهٔ مرسله

از محمد فرزند فضل‌الله.

15296ـ بنگال، آسیایی ۴۲/۳ (۵۷۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۲].

تحفهٔ مسعودیه

از عباسقلی‌خان سیف‌الملك نوری فرزند زکی‌خان. پندنامهٔ اوست به‌پسرش. میرزا وقار درسال ۱۲۸۱ نسخه‌ای ازآن (ش۵۷۲ مجلس) را نزد نگارنده دیده به‌نظم ونثر شرحی برآن نگاشته است. **آغاز:** امابعد، چنین گوید کثیر التقصیر ناء عن الاهل، صفر الکف، منفرد کالسیف.

15297ـ مجلس ۵۷۲: شکستهٔ سدهٔ **۱۳** در ۱۲۸۲ نسخه را وقار دیده و شرحی برآن نوشته است، ۸۷ گ ۱۱ـ۱۴ س [ف. مجلس ۲: ۳۳۶].

تحفة الملوك

ازمحمد ابراهیم فرزندمحمدحسین فرزند ابراهیم، دریك مقدمه وپنج باب ویك خـاتمه، برای حاج محمدحسن امین الضرب.

15298ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۷۵: نسخ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲:۶۷] .

تحفة الملوك

از شمس الدین، دراخلاق ، که درج۲/ ۱۲۷۱ نگاشته است [دانش پژوه]. **آغاز:** تا مهندسان کارگاه ... (سر آغاز درست بمانند «بهرامشاهیه:۱۰۶۵» میرسیدعلی؟).

15299ـ**ری**، عبدالعظیم۱۵۹: نستعلیق علی‌قلی هشترودی در تهران ۸ج۱/**۱۳۰۲** ، بخواهش حاجی‌میرزا محمودآقا. **انجام:** تااز همه پیش‌باشی وازهمه بیش [نسخه‌ها۳:۴۲۹].

تحفة الملوك= تحفةالوزراء

ناشناخته. درچهل باب وهرباب در چهار بند، ازگفته‌های فرزانگان ونوشته‌های پیشینیان درذریعه به‌نام «تحفة الوزراء والسلاطین» و از جلال‌الدین محمداصفهانی‌که بنام او چاپ شده آمده‌است، درکشف‌الظنون بنام «تحفةالوزراء» بدون نام نگارنده یادشده است. نسخه‌های آن بی‌نام و به نام های گوناگون و سرآغاز های گوناگون‌وبه‌نام‌نگارندگان‌مختلف‌دردست هست نسخه‌ای‌از‌آن‌بخامهٔ میرعمادحسینی‌بسال۱۱۴۲ در۱۳۱۴خ چاپ‌گراوری‌شده **آغاز:** (پس از خطبه) باب‌اول. چهارچیزپادشاهی وسلطنت‌را از آفت نگاهدارد .

بنگرید : ذریعه ۳:۴۷۰ و۴۸۰ ـ کشف الظنون ۱:۳۷۶ ـ ف. مشار : ۳۷۱ .

15300ـ**قاهره**، دارالکتب ۱۴۳ادب فارسی طلعت: تعلیق زیبا، زرین، اواخرع۱/ **۹۲۵**، ۸گ ۱۰س نسخه «تحفةالوزراء» نامیده شده [مخطوطات ۱ : ۶۸] .

15301ـ**دانشگاه** ۵۴۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۱۴** در جنگ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴].

15302ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۷/۵: نوشتهٔ **۱۰۷۷** درسمنان [نسخه‌ها ۵:۵۷۹].

15303ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷۰۴ تحفه‌ـ۵۸، ۲۹۷طا: باتاریخ **۱۰۸۱** بهمین‌خامه دردفتر، درفهرست «تحفةالوزراء» نامیده‌شد [مخطوطات، منظور احسن عباسی : ۱۲۳] .

15304ـ**دانشگاه**۲۵۹۶/۲: نستعلیق عنایت‌الله **۱۰۸۶** (ص ۲۷۳ ـ ۲۷۸) درنسخه به‌نام «تحفةانوار» آمده‌وازحسن صباح دانسته شده‌است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۰].

15305ـ **تهران**، ادبیات۳/۱۵۵ج: نستعلیق روزبه محمد، سدهٔ**۱۱**، (۶۹ر-۷۳ر) [ف. ادبیات ۱ :۹۰] .

15306ـ **تبریز**،ادبیات: سدهٔ**۱۱**، با مهرطهماسب‌بن‌اسماعیل، ازکتابهای‌آقای‌محقق است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

15307ـ **دانشگاه** ۲۹۷۸/۱۸ : در جنگ رفیع‌حسینی، سدهٔ**۱۱** (ص۱۱۰-۱۱۲) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۶].

15308ـ **بادلیان**Add ۶۹/۴۵: با تاریخ **۱۲۰۰** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش ۱۲۲۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱:۵۸۵] .

15309ـ**تهران**،دانشسرایعالی، قریب ۱۰۹/۷: باتاریخ**۱۲۲۴** دردفتر [نسخه‌ها۵: ۶۴۲] .

15310ـ**قم**،فیضیه۳/۷۴۷کلام‌وعرفان: شکستهٔ **۱۲۲۹** [ف. فیضیه ۱:۴۵۱].

15311ــ مجلس۲/۵۶۹۹ : شکسته نستعلیق محمدحسین ۱۲۵۲، زدین (ص ۵۰ ــ ۵۸) بنام «تحفة‌الوزراء» است. [یادداشتهای آقای‌عبدالحسین حایری].

15312ــ رضوی۱۱۶اخلاق(۵۸۶۱): شکسته نستعلیق علی همت فرزند خواجه محمد کاظم میمندی، ۱۲۶۲ درفهرست بنام «تحفة ــ الوزراء»آمده است، ۵ گ ۱۲س [ف. رضوی ۶ : ۳۹۸].

15313ــ ملك ۲/۵۵۱۶ : نستعلیق خوش محمد موسوی خویی ۱۲۶۵ (۳۰پ ــ ۳۴پ) زدین [رؤیت].

15314ــ دانشگاه۵/۳۰۳۴:نستعلیق ۱۲۷۶ (ص۸۲ ــ ۸۵) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۷۵].

15315ــ دانشگاه ۱/۴۸۹۱: مسعود حسینی فیروزکوهی، ۱۴ج۲/۱۲۸۰ درتهران (۱پ ــ ۳پ) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۵۵] .

15316ــ ملك۱۸۴۲: نستعلیق‌اسدالله فرزندعلی، ۱۲۸۷، ۱۳ گ ۶س [ف . ملك : ۱۱۴] .

15317ــ دانشگاه۴/۲۸۳: نسخ‌صفر ۱۲۸۸، تنها ۳۹باب‌را دارد [ف. دانشگاه۳: ۶۵۶] .

15318ــ ملك ۸/۳۲۰۴ : شکسته نستعلیق ۱۲۹۴ دردیباجه بنام «تحفة الوزراء والسلاطین» منسوب به‌جمال الدین اصفهانی است، (۵۷پ ــ ۶۱پ) [رؤیت].

15319ــ دانشگاه۳/۳۸۹۴: نستعلیق نصرالله فرزنداحمد نراقی، نزدیك۱۲۹۴ (ص ۱۱۴ ــ ۱۱۸) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۰].

15320ــ ملك ۲/۵۱۳۰ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ۱۳ (۱۰پ ــ ۱۴ر) ، بنام «تحفة‌الانوار» است [رؤیت] .

15321ــ تهران،ملی۲/۵۷۴ف: نسخ گویا ۱۳ (ص۲۵ــ۳۰) [ف. ملی ۲ :۷۱] .

15322ــ تهران،ادبیات۲/۲د: نستعلیق سدهٔ۱۳ (۱۱پ ــ ۱۶ر) زدین [ف. ادبیات۱ ۹۰] .

15323ــ مجلس ۲/۱۰۶۶ : شکسته نستعلیق بسیار خوب شاید از درویش ، بنام «تحفة‌الوزراء»است،زدین[ف.مجلس۳:۴۱۴].

15324ــ سنا۳/۹۲: نستعلیق سدهٔ۱۳ زدین [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷].

15325ــ دانشگاه۴/۳۲۵۹: نستعلیق محمد باقرشیبانی‌کاشانی ۱۳۰۳ــ۱۳۱۱ (ص ۱ــ۱۰) درفهرست بنام «تحفة الوزراء» آمده است[ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲۰].

15326ــ تهران ، ادبیات ۲۱۶ ج : نستعلیق محمدفرزند مؤید الملك ، ۱۳۰۴ در تهران، زدین ، ۱۳ گ ۷س [ف. ادبیات ۱ : ۹۰] .

15327ــ شیراز، دکترخاوری ۱مج : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷].

15328ــ قاهره،دارالکتب ۴۳۱۸س: شکسته‌تاریخ‌یادنشده، نسخه‌بنام«تحفة‌الوزراء» است .

15329ــ قاهره، دارالکتب۲۵مجامیع فارسی: تعلیق زیبا تاریخ یاد نشده، نسخه بنام «تحفة‌الملوك» است [مخطوطات ۱ :۶۸] .

15330ــ بادلیان۵/۲۸۸الیوت۱۴۷۶ اته: نستعلیق فیلم‌آن دردانشگاه ش۸۷۱هست [فیلمها ۱ : ۵۴۴] .

تحفة الملوك

ناشناخته. درپنج‌فصل: ۱ ــ رسوم ملك و سلطنت ۲ــ معنی رجال ۳ــ کیفیت اخذ مال و حفظ آن ۴ــ معنی رعیت و حفظ آن ۵ــ معنی

عدالت میان لشکری وکشوری. نگارنده آنرا به‌پیروی ازسیرالملوك نظام‌الملك وسخن اردشیر ساخته است [دانش پژوه]. **آغاز:** پادشاها پادشاهی تورا سزاست‌که بحکمت کامله وقدرت شامله آفرینش عالم ملك وملکوت.

15331 ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۵۵۱: نستعلیق سدۀ **۱۳**، پایان‌نانویس مانده [نسخه‌ها ۲ : ۶۶].

تحفة الملوك

ناشناخته. باعنوانهای نصیحت وحکمت و جزچهل بابی‌است. **آغاز:** شکروسپاس فزون ازوهم وقیاس ملکی‌را سزاست .

15332 ـ **دانشگاه** ۲۱۹۵ : نستعلیق مرتضی حسینی برغانی ۱۳۲ (**۱۳۰۲**) ۱۶ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۷] .

تحفة الملوك

ناشناخته. ده‌بابی .

15333 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها۴ : ۳۳۸].

تحفة الملوك

ناشناخته، و بدون نشانی .

15334 ـ **موزۀ بریتانیا** ۷۸۶۳/۴ Or: دردفتر مؤرخ **۷۶۱** [ترجمۀ ایرج افشار نسخه‌ها ۴ : ۶۹۳] .

15335 ـ **موزۀبریتانیا** Or۹۴۴۷: نوشتۀ **۹۵۳** در فهرست بنام «تحفة الوزراء» آمده است [ترجمۀ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۳] .

15336 ـ **بادلیان** ۱۲۰/۳ اوزلی : نوشتۀع۲/**۱۰۰۹**. **فیلم** آن‌دردانشگاه۱۰۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۸] .

15337 ـ **مجلس** ۲۴۰۸/۲ فهرست نشده: نوشتۀ **۱۲۶۰** (س۳۳ ـ ۴۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲].

تحفة الملوك فی سر السلوك

از ابراهیم فرزند عبدالجلیل ، نگارندۀ «اصول دین : ۸۸۶» شاگردشیخ احمداحسایی وسیدکاظم‌رشتی، بنام محمدمیرزاولیعهد فتحعلی شاه، درچهاررکن، درعرفان واخلاق و سیاست در۱۲۴۷ ساخته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان علمه البیان، خلقه‌فی‌احسن تقویم

15338 ـ **تهران،**ادبیات۱۰۴ د: شکسته نستعلیق سدۀ**۱۳**، پایان درخاتمه افتاده، ۱۰۱ گ [ف. ادبیات ۱ : ۸۹] .

تحفة الملوك فی السیر و السلوك

ازسید جعفر کشفی دارابی، که یاد او در «اجابة المضطرین : ۱۰۱۹» گذشت . در سه طبق وهریك درچند تحفه وآنکاه یك خاتمه : طبق۱ـ درحقیقت خرد واینکه نخستین‌آفریده است ۲ـ پیوستگی‌آن باهستیها ۳ـخواص‌خرد ونشانیهای‌آن. خاتمه‌حکم خرد دربارۀ سیاست وتدبیر. به‌نام فتحعلی شاه (۱۲۱۱ـ۱۲۵۰) و وبدستور وپرسش‌شاهزاده محمدتقی‌میرزا، بسال ۱۲۳۳ یا ۱۲۳۵ بانجام رسیده و در ۱۲۷۳ چاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله خالق‌العقل و الجهل وجاعل‌الظلمة والنور... و بعد، شیرین مقالی‌که سرزند ازشکرین قائلی.

بنگرید : ذریعه ۳ :۴۷۱ ـــ ف. مشار : ۳۷۲ .

15339 ـ **دانشگاه** ۴۲۰: نسخ**۱۲۳۵** ۵۷ گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۳:۶۵۶] .

15340 ـ **ملك** ۱۲۲۵ : نستعلیق سدۀ **۱۳**، برای‌کتابخانۀجهانگیرمیرزا نویسانده‌شده باعرض‌مؤرخ ۱۲۳۶، ۲۲۳ گ۱۸س [رؤیت].

15341 ـ **ملك**۵۳۳۵: نسخ‌میراسماعیل

ایرندآبادی، دوشنبهٔ ۳ رجب **۱۲۳۸**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۲ گ ۳۱ س [رؤیت] .

15312ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۷۸ : نستعلیق محمدرضا فرزند حاجی میرزا ابوالحسن، یکشنبهٔ ۸ ج ۱ **۱۲۶۸** [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۰].

15313ـ **تهران**، ملی ۵۰۶ ف: نستعلیق و نسخ اوایل سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، گویا نسخهٔ اصل، ۷۰۰ گ ۱۴ س [ف . ملی ۲ : ۵].

15344ـ **مجلس** ۲۱۰۶ : نسخ تعلیق سدهٔ **۱۳** ، بامهر (یگانه گوهردریای خسروی بهمن ۱۲۴۱) و یادداشتی که نسخه ۲۱ سال پس ازنگارش نوشته‌شده‌است، ۱۱۱۷ س ۱۵ س [ف . مجلس ۶ : ۹۱] .

تحفة الملوك ونصيحة العجايب

ازعلی فرزند ابوحفص فرزند فقیه‌محمود سپاهانی، که میانه‌های سدهٔ ۷ـ۸ می‌زیسته، در پانزده باب: ۱ـ درخرد ۲ـ دردانش ۳ـ نادانی ۴ـ سخن ۵ـ حکمت و امثال وپند ۶ـ دوستی ۷ـ دشمنی ۸ـ نصیحت فرزند ۹ ـ پادشاهی و کیفیت آن ۱۰ـ خدمت پادشاه ۱۱ـ صبر و شتاب ۱۲ـ نیکی وبدی ۱۳ـ خوی نیك و بد ۱۴ـ نهفته داشتن‌راز ۱۵ ـ دنیا وحرص وآز این‌کتاب بسال ۱۳۱۷ خ در ۱۱۳ س از روی نسخهٔ بریتانیا بدون‌یادی ازنگارنده چاپ شده است. **آغاز:** شکروسپاس بیمنتهای حضرت‌آن خدایراکه مستحق حمدوثناووجوب وجوداست

بنگرید : ف. مشار: ۳۷۱ ـ مجلهٔ‌ادبیات تهران س۸ ش۳ :۱۴ ـ مجلهٔ ادبیات تبریز س ۱۳ ش ۳ : ۲۸۰ ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۵ .

15345ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۴/۵ : بـا تاریخ **۵۱۳** ـ **۶۴۹** در دفتر . درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده است. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۱۳۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۷] .

15346ـ **قونیه** ۵۴۸۴ : نسخ نزدیك بپایان سدهٔ **۶** وآغاز **۷** ناقص باتاریخ **۶۲۷** در مجموعه. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۲۳۳۸ هست [فیلمها : ۴۴].

15348ـ **تهران**، سعید نفیسی ۵۷۵ : ازسدهٔ **۸ـ۹** وتکمیل‌شدهٔ خوداو. **فیلم**‌آن در دانشگاه ش ۲۶۴۴ هست [فیلمها : ۴۴] .

15349ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۶۳/۴ Or شرقی: نوشتهٔ رجب **۷۶۱** (۵۲پ‌ـ۱۲۲ر) درفهرست ازنگارنده نام‌برده نشده . **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۷۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۵۲۸] .

15350ـ **مجلس** ۴۸۵۴/۱ : نستعلیق صفر **۱۰۴۹** (۱پ‌ـ۵۸ر) درنسخه از نگارنده نام‌برده نشده، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15351ـ **رضوی** ۱۱۵ اخلاق (۵۷۳۵): نستعلیق یکشنبهٔ ۱۹ ذیحجهٔ **۱۰۷۳** ، آغاز و ترتیب بابها برابر نمونه ازنگارنده در فهرست نام‌برده نشده است ، ۱۰ گ [ف . رضوی ۶ : ۳۹۷] .

15352ـ **تبریز** ، آقای نخجوانی : تاریخ‌یادنشده، در ۱۵ باب. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش ۱۵۷۶ هست [فیلمها : ۴۴].

15353ـ **ایاصوفیه** ۴۸۲۲ : تاریخ یادنشده، (گ ۶۵ـ۱۳۰).

15354ـ **ایاصوفیا** ۴۸۲۴ : (گ ۱۳۸ ـ ۱۹۳) .

15355ـ **لالااسماعیل** ۲۵۵ : (گ ۱ ـ ۶۹) .

15356ـ **فاتح** ۳۷۱۲ : (گ ۱ـ۶۷).

15257ـ **واتیکان**، Bord Pers۹ :

هر پنج نسخه بنقل ازفیلمها ۱ : ۴۴.

تحفهٔ ناصری

ازمحمد جعفر فرزند محمدصادق مروزی، که پس‌ازمرگ پدرش به‌وقایع‌نگار ملقب شد ، بسال۱۲۵۴ بنام محمد شاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) دریك مقدمه وهفت‌تحفه ویك‌خاتمه نگاشته‌است: مقدمه درلوازم ومراسم پادشاهی ، تحفهٔ ۱ – حیا ۲ـادب ۳ـعدالت ۴ـسخاوت ۵ـشجاعت ۶ـ حلم ۷ـعفو. خاتمه درسخنان حضرت‌علی. **آغاز:** ای‌ذکر تو گلفروش بازار سخن – رنگین ز تو برگ گلزار سخن.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۹۷ (همای‌مروزی)

15358ـ **تهران**، ملی۹۱۳ف: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۵۴**، آغاز برابر نمونه، زدین، ۵۵ گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۴۴۸] .

التحفة الناصرية في معرفة الالهية

ازنصرالله فرزندحاج‌محمدحسین دماوندی بنام ناصرالدین میرزا قاجار ، بسال ۱۲۶۴ ، کمی درحکمت وسپس‌درسیاست مدنی‌وپادشاهی وعدالت و صفات پادشاه نگاشته است. و در آن از « تحفهٔ محمدیه » و «بدایة‌المعرفه»ی خود نام می‌برد . **آغاز:** وما النصر الامن عندالله – العزیزالحکیم ... احمدك یامن‌بك استعین... امابعد، بندهٔ درگاه خداوندی .

15359ـ **دانشگاه**۲۶۵۳: نستعلیق۲۹ رمضان**۱۲۶۴** گویا از خودنگارنده. آغاز برابر نمونه ، ۳۷ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۳] .

تحفة النصایح

ازراجوقتال .

16360ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ق‌ف۱۳۱: نوشتهٔ خواجه سنگی مولایی ، در **۱۲۴۰**، ۴۸س[مخطوطات،سرفراز علی‌رضوی: ۱۹] .

تحفة الواعظین

از عبدالعظیم فرزند علی محمد اردبیلی، بروزگاراحسائی و در آن از «شرح الزیاره»ی او یاد کرده است ، اخلاق دینی است، در یك مقدمه‌ومجلسهایی‌وخاتمه. مقدمه‌درصفت‌واعظان وبادیباجه‌ای بعربی .

15361ـ **نجف**، سیدمحمدمفتی‌الشیعه: سلخ‌ع۱/**۱۲۶۲** برای سید میرغفور فرزند میر اسماعیل، بامهر (قوام الحسینی) که باید از نویسنده باشد [ذیل ذریعه] .

تحفة الوزراء = تحفة الملوك

تحفة الولی

از محمد حسین فرزند احمد فرزند سمیع یزدی، ترجمه وگزارشی است‌ازعهد مالك‌اشتر برای‌محمدولی‌میرزا قاجارفرمانروای‌خراسان بسال ۱۲۲۷ درمشهد، درپنج‌بند نگاشته است. **آغاز:** طرازندهٔ اورنگ‌پادشاهی ممالك‌وسیعهٔ سخن‌طرازی .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۸۰ .

15362ـ **ملك**۲۷۸۸: شکسته‌نستعلیق عبدالکریم‌فرزندحسین‌علی‌یزدی، ع۲/**۱۲۲۹** آغاز برابرنمونه، ۱۰۳ گ ۱۵س [ف . ملك، فارسی:۱۱۵] .

15363ـ **کپنهاك**، سلطنتی Add۱۷ : نستعلیق عبدالکریم فرزند حسنعلی اردکانی یزدی، **۱۲۳۰**، برای حسنعلی میرزا [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۲] .

تدبیرنامهٔ انفس و آفاق

ازغیاث‌الدین‌علی امیران‌حسینی، نگارندهٔ «دانشنامهٔ جهان : ۴۲۲» وجز آن. دراخلاق،

بسال ۸۸۴ نگاشته است .

15364ـ مدراس ج۱ص۴۲۳: [ترجمهٔ استوری، نسخه‌ها ۴ : ۲۶] .

تذكرة الذاكرين

ازمحمدصادق فرزند علی‌یار خویی، بنام محمدشاه قاجار، درده فصل وهریك بنام «آیه» ویك خاتمه دراخلاق مذهبی نگاشته است: آیهٔ ۱ـ درترك محبت دنیا ۲ـ ذکرموت ۳ـمعرفة الله ۴ـ طریقهٔ رسول‌خدا ۵ـ معرفت امام ۶ـ ایمان‌وبهشت‌ودوزخ ۷ـ ذکرویادحق وثمرات آن ۸ـ طریقهٔ صوفیه ۹ـ طیب و خبیث ۱۰ ـ اجل‌انسان وتقدیرآن. خاتمه درترجمه وتفسیر زیارت جامع کبیر ، و گویا از هموست: «لغات قرآن». **آغاز:** الحمدلله که وضوح‌ازاحسن با کمال وجمال عام‌الاشتمال وفکرت هردیده...

12365ـ **تهران**، ملی۳۹۸ ف : نسخ رفیع فرزند محمدعلی ، در **۱۲۵۵** ، ۱۶۶گ ۲۲س [ف. ملی ۱:۳۸۱] .

تذكرة العارفين

ازمحمدجعفر فرزندعلی یزدی عقدایی ، درسی محفل و یك خاتمه ، در رمضان ۱۲۳۷ دراصفهان بدان‌آغازکرده است. **آغاز :** حمد خداوندیراسزاست‌که‌ایجادکرد ایشان‌را.

15366ـ **الهیات**۷۶د: نستعلیق‌عبدالله حسینی، ۱۷رجب **۱۲۳۸**، ۳۲۶گ۱۳س[ف. الهیات ۱ : ۲۵] .

15367ـ**سپهسالار**۵۳۳۳: نسخ‌تاریخ یاد نشده،تامحفل۳۰را دارد، ۲۷۲گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۳:۳۹۰] .

15368ـ**نجف**،ملامحمدعلی‌خوانساری: تاریخ یادنشده [ذریعه ۴ : ۳۹] .

تذكرة السلاطين

ازعبدالجواد فرزند عبدالرحیم اصفهانی، که‌بروزگارناصرالدین‌شاه‌می‌زیسته، وشعرهایی نیز سروده است. در سلوك پادشاهان بارعایا ، به‌کمك حاج محمد حسین تاجر کازرونی ، در پیرامن ۱۳۲۳ نگاشته است، وبیشترازه«جوامع الحکایات» عوفی بهره‌برده است. **آغاز ج۱:** حمد و سپاس نامتناهی بحقایق. **آغاز ج۲):** بدانکه هیچ خصلتی .

15369ـ **مجلس** ۲۲۲۷: نسخ متوسط نسخهٔ اصل، جلد۱، ۸۶۴ص ۱۲ـ۲۰س [ف. مجلس ۶ : ۱۸۴] .

15370ـ **مجلس** ۲۲۲۸: نسخ متوسط نسخهٔ اصل، جلد ۲، ۷۸۲ص ۱۲-۲۲س [ف. مجلس ۶ : ۱۸۵] .

تذكرة الملوك

ناشناخته. که بروزگار محمود افغان در سازمان اداری وکار های درباریان ودیوانیان روزگار صفویان نگاشته شده است . این گفتار یکبار بصورت‌عکس باترجمهٔ انگلیسی بکوشش خاورشناس روس مینورسکی بسال ۱۹۴۳ م و سپس‌آقای دبیرسیاقی چاپ‌شده است، و بانسخهٔ «دستور الملوك» چاپ آقای دانش پژوه بسیار نزدیك است .

بنگرید: پیشگفتارچاپ ازآقای‌دبیرسیاقی ف. مشار : ۳۸۵ ـ ذریعه ۱۲ : ۱۰۰ .

15371ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۴۹۶

این نسخه‌است که بکوشش مینورسکی بصورت عکسی بچاپ رسیده وهمو در دیباجه می‌نویسد که این دفتربروزگار اشرف افغان (۱۱۳۷ ـ ۱۱۴۲) ساخته شده است [پیشگفتار چاپ دبیر سیاقی : ۱۶] .

تذکرة الملوك = دستور الملوك

تذکرة المؤمنين

از امین فرزند عبدالعظیم حسینی یزدی ابرقوهی، دریك مقدمه و دوباب ویك خاتمه، دروعظ و پند مذهبی وروضه خوانی. **آغاز:** حمدله... چنین گوید... ابن‌عبدالعظیم‌الحسینی الیزدی امین‌الابرقوهی.

15372 **ـ دانشگاه** ۳۷۵۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** گویا ازخود نگارنده، انجام افتاده، ۲۶۱ گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۹].

ترانهٔ زرین

یارسائل الذهبیه و یا وصایاالذهبیه، پند و اندرزهاییست دربارهٔ زندگی اجتماعی وسیاسی در۷۱ بیت، که ازتمدن یونان‌باستان بفرهنگ خاوری بارث رسیده‌است.

15373 **ـ دانشگاه** ۱۰۳۵/۱۵ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر (ص۱۶۰) با نسخهٔ ۳۴۰ دانشگاه کمی جدایی دارد [ف. دانشگاه ۳: ۴۲۰].

15374 **ـ دانشگاه** ۳۴۰: نستعلیق ریز خوش **۱۲۶۰** (۵۶پ ـ ۱۷پ) [ف. دانشگاه ۳: ۴۲۰].

تربیت اطفال

ازرضا مترجم السلطان، به‌روزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). در دیباجه نام کتاب ونگارنده‌آمده ومی‌نویسد: چون‌تاکنون راه تربیت‌کودکان‌برمربیان نامعلوم‌بودمطالبی ازنوشته‌های فیلسوفان انگلیسی وفرانسوی به‌فارسی روان درچند گفتار در آوردم. درگفتار سیزدهم سرگذشت خودرا آورده است. **آغاز:** بنام قادر سبحان و بخشایندهٔ مهربان چگونه توان ملك منانی‌راكه ازجهت معرفت.

15375 **ـ ملك** ۶۲۴۳: شاید بخامهٔ نگارنده، ازآغاز سدهٔ**۱۴**، ۵۹ گ [رؤیت].

ترجمان البلاغة = قانون الحكمة

ترجمهٔ آداب المتعلمين

ناشناخته.

15376 **ـ نجف،** سید محسن حکیم ۱/ ۱۴۵۹: نوشتهٔ محمد فرزند سید زین‌العابدین موسوی‌خوانساری، **۱۲۰۸**، ۱۴ گ [یادداشت های سیداحمد اشکوری].

ترجمهٔ آداب‌المتعلمين = آداب تعلم

درص ۱۴۹۱ گذشت.

ترجمهٔ اخلاق اردبیلی

متن‌ازمحمد(احمد) فرزند موسی‌اردبیلی. درپنج فصل: ۱ـ تعریف حقیقت خلق۲ـ تعریف اخلاق فاضله ۳ـ حقایق اخلاق ۴ ـ کیفیت استعمال اخلاق ۵ ـ علاج فاسد و حفظ فاضله بطب نفوس. **آغاز:** این عجاله ترجمهٔ رسالهٔ اخلاق مولی العلامه محمد بن موسی اردبیلی است درعلوم حکمیه. چنان بتحقیق پیوسته.

مجلس ۳۴۵۶/۳۶: سدهٔ ۱۲ (ص۲۹۷ـ ۳۰۶)، آغاز برابر نمونه، نگارنده درنسخه بنام احمد است [ف.مجلس۱۰: ۱۳۹۳].

15377 **ـ مجلس** ۴۸۶۸/۱۳: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۲۱۴ـ۲۱۶ر) نگارنده درنسخه‌بنام محمد است [رؤیت].

ترجمهٔ ادب الوجيز للولد الصغير

متن ازعبدالله‌بن مقفع ، روزبه درگذشتهٔ ۱۴۲ دانسته‌شده‌است. ترجمه‌ازخواجه‌نصیرالدین

طوسی که یاداو در «بیست باب:۲۴۳» گذشت بدستور ناصر الدین عبدالرحیم. این کتاب برای باردوم همراه «اخلاق‌محتشمی» به کوشش آقای دانش پژوه بسال ۱۳۳۹ خ و سپس به کوشش غلامحسین آهی در ۱۳۴۰خ چاپ شده‌است.

بنگرید: کتابشناسی دهساله: ۲۳ ـ ف مشار: ۶۳.

15378ـ **ملك** ۱۴/۶۹۱: نوشتهٔ **۱۰۵۱** دردفتر (ص ۴۳۸-۴۸۸) [ف. ملك، مجموعه ها: ۱۵۷].

15379 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۴/۳۶: نستعلیق ۱۸ ج۱/**۱۰۷۳** (ص ۱-۶۱ هامش) جدول زر [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۷].

15380ـ **دانشگاه** ۲۸۳/۲: نسخ **۱۲۸۶**، (۷۶پ ـ ۸۵پ) گزیدهٔ آنست، در فهرست بنام «پند دادبه» یادشده [ف. دانشگاه ۳: ۶۵۲].

15381ـ **مجلس** ۲/۲۴۲ طباطبایی: تاریخ یاد نشده، گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۱: ۲۱۶].

ترجمهٔ اربعین حدیثاً = چهل حدیث

ترجمهٔ بحار الانوار

ازمحمد مهدی‌فرزندمحمدکاظم‌خوانساری بدستورحاج میرزا محمودخان احتشام السلطنه علامیر، ترجمهٔ جلد هفدهم آنست درپند واندرز ووصایا. **آغاز:** الحمدلله الواحدالاحد.

15382ـ **مجلس** ۵۷۳: نسخ **۱۳۰۷**، ۳۳۲گ ۲۷س [ف. مجلس ۲: ۳۳۶].

ترجمهٔ پوتهی بهگوت گیتا =

بهوکت‌گیتا

از ابوالفیض فیضی.

15383ـ **بنگاله**، آسیایی۲bP(۲۹۵): نوشتهٔ **۱۸۷۱**م، درفهرست بنام «ترجمهٔ پوتهی بهگوت‌گیتا» یادشده [بنگال: ۱۷۷].

ترجمهٔ تلماك

متن از فنلون، لوئی چهاردهم نبیره‌ای داشته‌که زیر نظر «فنلون» بآموزش می‌پرداخته است، تندخویی وسبکسری آن شاهـزاده سبب می‌شود که فنلون بنگارش این نامه می‌پردازد ودرآن ازجوانی، عشق، غرور، اخلاق، تدبیر منزل، سیاست، تصوف، بشیوهٔ اساطیر و افسانه سخن میراند، وگویاخواندن‌این‌گفتار شاهزاده را درمان‌می‌کند. **آغاز:** جهانجویادیدهٔجهان بکشا، تاجهان‌را نقش‌نهان بینی،ونهان را عین عیان.

15384ـ **تهران**، ملی۳۷۹ف: نستعلیق شایدسدهٔ**۱۳**، دراستانبول، پایان‌افتاده، ۸۸گ ۲۰س [ف. ملی۱: ۳۶۷].

ترجمهٔ تنبیه‌الراقدین

متن وترجمه هردو از محمدطاهرشیرازی قمی درگذشتهٔ ۱۰۹۸، نگارندهٔ «تحفهٔ شاهی: ۸۲» وجزآن. درذکر مرگ وپند و اندرز. با باعنوان: فصل، فصل، وسپس یك خاتمه، بـا رباعی‌هایی ازخود نگارنده. **آغاز:** حمدله. الرحمان الرحیم ... وصل علی حبیبك.

بنگرید: ذریعه ۴: ۹۱، ۴۴۳.

15385ـ **مجلس** ۲/۵۲۳۶: نسخ۱۱۸۵ **(۱۱۸۵)** آغاز در دیباجه افتاده، کسی نـام نگارنده‌ازدیباجه‌پاك کرده ونام عبدالکریم بن حیدرقادری را نوشته است (۶۸ ر ـ ۱۰۹ ر) [رؤیت].

15386 ـ **نجف**، حسینهٔ شوشتریها: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۴: ۹۱].

ترجمهٔ تنبیه الغافلین

متن‌ازابولیث‌نصرفرزندمحمدفرزندابراهیم فقیه‌سمرقندی حنفی درگذشتهٔ ۳۷۵، ۹۴فصل‌در مواعظ. ترجمه از ابواسحاق ابراهیم بدیل فرزند محمدصالحی، درسدهٔ پنجم، در۹۳فصل

بنگرید : کشف‌الظنون۱ :۴۸۷ (تنبیه) .

15387ـ برلین۲۶۵: نشانی یاد نشده

15388ـ پاریس۷۳۶: نشانی‌یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۶] .

ترجمهٔ تهذیب الاخلاق (طهارة ـ الاعراق)

متن ازمشکویه رازی،احمد فرزند محمد درگذشتهٔ ۹صفر۴۲۰ یا۴۲۱ در اصفهان ، در هفت مقاله: ۱ـ نفس وفضایل و رذایل آن ۲ـ حقیقت خلق ۳ ـ فرق میان خیرو سعادت ۴ـ فضایل قدتصدر من غیرالسعداء ۵ـ اقسام محبت ۶ـ حفظ صحت روح ۷ ـ معالجت امراض‌آن. ترجمه ازناشناس، دریك مقدمه دارای دو باب سپس سه‌باب ویك خاتمه. واین جز «کیمیای سعادت» حاج میرزا ابوطالب زنجانی است . خواجهٔ طوسی دربخش یکم « اخلاق ناصری » از این‌کتاب بهره‌برده است.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۸۸ (طهارة ـ الاعراق) ـــ ریحانة الادب ۶ : ۱۵۲ (ابن مسکویه) ـف. مشار:۱۲۹۴(کیمیای سعادت) نسخه‌ها ۱ : ۲۱۶ (ترجمهٔ تهذیب الاخلاق) .

15389ـ ادینبورك،دانشگاه ۲۶۱: نوشتهٔ **۱۰۸۱** [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۶] .

ترجمهٔ جامع السعادات

متن‌ازملامهدی‌نراقی‌که یاد او دره‌توضیح الاشکال : ۱۵۴» گذشت . درسه باب : ۱ ـــ مقدمات ۲ـ اقسام اخلاق ۳ـ حفظ اعتدال در آن، این یکی در چهار مقام. ترجمه از احمد فرزند محمدنعیم فرزند عبدالله‌حسینی، بدستور محمدحسین‌خان، برای زین‌العابدین خان، در ۲۴صفر۱۲۰۸ بانجام رسانده است، مترجم‌از خود برمتن زیر عنوانهای : تمهید ، تنقیح ، ایقاظ‌مطالبی‌افزوده‌است. **آغاز:** جامع سعادات دو جهانی حمدوثنای یگانه‌ای است حکیم که صفات‌صحایف .

15390ـ الهیات۱۶۹ب: نسخ**۱۲۲۸** ۳۵۷گ ۲۵س [ف. الهیات۱:۲۸].

15391ـ الهیات ۲۹ب : نستعلیق سه شنبهٔ۷ج۱/**۱۲۳۰** درمشهد، و نویسندهٔ دیگر، ۲۴۱گ ۳۲س [ف. الهیات ۱:۲۸] .

15392ـرضوی۱۲۲اخلاق(۲۲۷۷): نستعلیق‌علی فرزند مهدی که درکشك می‌زیسته **۱۲۶۰**، ۲۱۷گ۳۱س [ف. رضوی۶:۴۰۰].

ترجمهٔ الحقایق

متن‌ازملامحسن‌فیض، که یاد او در «امانت ۵» گذشت، دراسراردین‌ومکارم‌اخلاق. ترجمه از نـوادهٔ برادرش نورالدین اخباری ، محمد فرزند شاه مرتضی‌که یاد او دره‌تنویرالقلوب: ۱۱۰۰» گذشت. **آغاز :** حمد وسپاس بیقیاس خداوندی را سزاست .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۹۷ و ۷ : ۲۸ ـــ ف . فارسی مشار : ۳۹۹ .

15393ـ مجلس ۲۰۶۲ : نسخ خوب ۶ذیحجهٔ**۱۱۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۱۹۴ ص ۲۴س [ف. مجلس ۶ : ۵۸].

15394ـ سپهسالار ۵۷۹۶: نسخ‌سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده ، ۳۹گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۳:۴۰۸] .

15395ـ مجلس ۵۴۰۴فهرست‌نشده :

نستعلیق رمضان **۱۲۴۶** ، مالك : محمدبن اسماعیل موسوی. و صلحنامهٔ ملا مؤمن به‌پسر خود ملامحمدعلی ۱۲۹۰ - ۲۱۰گ ۱۸س

ترجمهٔ رذایل مردم انگلیس

ترجمه ازاعتماد السلطنه، کـه یاد او در «اوزان ومقادیر : ۱۴۰» گذشت . در ۱۳۰۲ بنام ناصرالدین‌شاه، متن نوشتهٔ فرانسویست‌که گویا در مقام پاسخگویی بانگلیسها انحرافات اخلاقی ایشان‌را شمارده است. **آغاز :** پالمال کارت که یکی ازروزنامه‌های آزادی‌طلب‌منطبعهٔ لندن‌است وهرروزصبح بطبع میرسد .

15396 ـ **تهران** ، ملی ۸۸۳ ف : نستعلیق ۲۷ذیحجهٔ**۱۳۰۲**، ۵۸گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۴۱۷] .

ترجمهٔ رساله‌ای دراخلاق

درس ۱۵۶۸ گذشت .

ترجمهٔ الرسالة الاهوازیة

متن منسوب بحضرت صادق که در پاسخ نامهٔ ابوبجیرعبدالله‌بن نجاشی (نیای نجاشی)، دربارهٔ کردار ورفتاربارعیت. ترجمه ازناشناس (بنگرید: آداب‌الولاةمجلسی: ۱۵۱۶). **آغاز:** روایت کرده است استاد ماشهید ثانی دررسالهٔ خودش‌که نامیده شده .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۸۵ (الاهوازیه)

15397ـ **رضوی** ۴۲۳اخبار(۶۸۳۱): نستعلیق ونسخ‌خوش، بی‌تاریخ، زرین، ۱۶گ ۷س [ف. رضوی۵: ۴۴] .

ترجمهٔ سراج الملوك فی‌العدل والسلوك

متن‌ازطرطوسی، ابوبکرمحمدفرزند ولید قرشی فهری (۴۵۱ ـ ۵۲۰)، درسیر پیامبران وآثار اولیا ومواعظ ومراعات علماء و حکمت حکما ونوادری ازخلفا، درشصت وچهار باب. ترجمه ازتقی‌الدین محمد فرزند صدرالدین ، برای عبدالرحیم‌خان خانان، درگذشتهٔ ۱۰۳۶

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۹۸۴ (سراج الملوك) ـ هدیةالعارفین ۲: ۸۵ (طرطوسی) ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۷ (ترجمهٔ سراج...) .

15398ـ **بنگال** ، ۴۹۸: نشانی یـاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۷] .

ترجمهٔ سرالاسرار

متن ساختگی منسوب به ارسطو . ترجمه ازسید میرزا علی‌اکبرخان حسینی شیرازی بهـ روزگاری‌که دربندربوشهر کارگزارمهام‌خارجه بود، سالهای ۱۲۹۶ـ۱۲۹۵ متن‌را نیاورده و ترجمه دردوازده مقاله‌است. **آغاز:** حمدله ... امابعد، این رساله‌ایست در سیاست و قانون در تدبیرریاست وسلطنت معروف به‌سرالاسرار.

15399ـ**حقوق**۱۹۸ج: نوشتهٔ‌نگارنده **۱۲۹۵-۱۲۹۶** دربوشهر، ۲۹گ ۲۰ـ۱۹س [ف. حقوق : ۵۳] .

ترجمهٔ سرالاسرار = السیاسة فی تدبیرالریاسة

متن ساختگی ومنسوب به‌ارسطو، که بهـ کوشش عبدالرحمان‌بدوی در«الاصول‌الیونانیة للنظرات السیاسیة فی الاسلام» ۱۹۵۴ م چاپ شده، واین جز «کتاب سیاست» ارسطو است . این ساختگی بدو روایت دست هست ، یکی ازآنها درده‌مقالت‌است. چند ترجمهٔ‌ناشناخته.

15400ـ**مجلس**۸۱/۳۴۵۵: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳-۱۱۴۱** (ص۶۰ـ۶۱) درنسخه آمده‌که بدستورمأمون بعربی‌درآمده‌است [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۴۳].

15401ـ حقوق۹۸ج: نستعلیق خوش سدۀ **۱۲**، متن بندبندآورده شده‌ونسخه ده‌فصلی است. آغازافتاده، ۱۲۹گ ۱۵س [ف. حقوق ۵۳] .

15402ـ فرهادمعتمد۴۶ : نستعلیق صادق شیرازی، سه‌شنبۀ ۱۲ج۲/**۱۲۸۶** باذیلی ازمترجم. **آغاز:** کتاب السیاسات تألیف ... واقف شدم ای فرزند نجیب دانا و ای پادشاه عادل بزرگ، می‌نمایدحق‌تعالی‌بماراه وهدایت ونگاه‌دارد تراازمیل بسوی خواهشها [نسخه‌ها ۳ : ۱۶۰].

15403ـ ملک۳/۶۱۴۹ : نستعلیق محمدکریم، سدۀ**۱۳** (۱۲۷-۱۳۰). **آغاز :** حمدله... امابعد، چنین‌گوید مترجم‌کتاب سر الاسرارکه حسب‌التماس یکی از خلفای عباسی کتاب‌مذکوررا ازلغت‌یونانی‌بعربی‌ترجمه‌نموده [رؤیت].

ترجمۀ سیرة النبی = سیرت‌النبی
دربخش تاریخ وسیرخواهدآمد .

ترجمۀ سیر و سلوک
دربخش عرفان ص۱۰۸۵ گذشت .

ترجمۀ صد کلمه = صد کلمه = ترجمۀ نثر اللالی

ترجمۀ طهارة الاعراق = ترجمۀ تهذیب الاخلاق

ترجمۀ عهدنامۀ مالك اشتر

از ابراهیم فرزند محمدمهدی بدایع نگار نواب تهرانی، درگذشتۀ پیش‌از ۱۳۰۰ ترجمه ایست شیوا، بنام ناصرالدین‌شاه، در۱۲۷۳ به‌انجام رسیده‌است، و در «مخزن الانشاء» چاپ شده‌است. **آغاز :** چون سال چهلم از هجرت ... این فرمان بندۀ خدا امیر المؤمنین‌علی‌است بسوی مالك‌بن الحارث النخعی .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۱۸ ـ ف . مشار : ۴۰۷ ـ المآثر والاثار : ۱۸۶ .

15404ـ مجلس۷۷۵: نستعلیق عبد ـ الغفار تویسرکانی، **۱۲۹۷** ، در فهرست نام نگارنده نیامده ، زرین ، ۳۵گ ۱۰س [ف . مجلس ۲ : ۴۸۷].

15405ـ تبریز،ملی۲۹۵۶: نستعلیق شکستۀ محمدزمان فرزند محمدرحیم‌بیگ‌کاهر **۱۲۹۹** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست تاریخ نگارش۱۲۷۹ یادشده، ۱۱گ۱۴س [ف. ملی تبریز ۱ : ۲۵۷] .

15406ـ ملک ۱/۴۳۱۰ : نستعلیق نبشتۀ **۱۳۰۷** (۱پ-۱۱پ) آغازوانجام برابر چاپی [رؤیت] .

15407 ـ ملک۱/۱۳۱۰ : نستعلیق شکستۀ محمود فرزندعلی اکبرتفرشی، **۱۳۰۸** تا**۱۳۱۱** دردفتر، (۱پ - ۱۱پ) آغازبرابر نمونه، درنسخه ازنگارنده نام‌برده نشده است [رؤیت] .

15408ـ رضوی۱۴۲۸اخبار(۲۰۹۳): نستعلیق میرزا محمدعلیخان مشیرالوزارةفرزند حاج محمداسماعیل‌مجدالادباء**۱۳۱۹**، ۲۷گ ۸س [ف. رضوی ۵ : ۴۷] .

15409ـ رضوی ۸۰ اخبار : نسخ و نستعلیق تاریخ یادنشده، دیباجه‌را ندارد، ۳۰گ ۱۲س [ف . رضوی ۱ : ش۸۰ اخبار] .

ترجمۀ عهدنامۀ مالك اشتر

از محمدباقرخاتون‌آبادی، که یاد او در «آثارعلوی : ۳۹۲» گذشت . بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) . **آغاز:** الحمدلله

العلی‌الاعلی مالك‌الارضین... جوادقلم دوزبان درمیدان بیان باداى این‌مرام .

15410ـ دانشگاه ۱۲۶۶/۴ : نسخ محمد ترشیزی ، ۱۱۲۵ (۱۶ پ ـ ۲۸ پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۷ : ۲۷۱۸].

15411ـ ملك ۹۴۰: نسخ‌زیبای اوایل سدهٔ ۱۲، ۴۰ گ ۱۲س [ف . ملك ، فارسی : ۱۳۸] .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك‌اشتر ـ آداب

ازمحمدباقرمجلسی، درص۱۵۱۶گذشت.

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

ازصادق فرزندعلی حسینی ، گویا همان فاضل کاشانی نگارندهٔ «عرفات الفقه» باشد ، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) ومحمد حسن‌خان صاحب اختیار در کاشان ، در رجب ۱۲۷۲ بانجام رسانیده‌است. **آغاز:** حمد بی حد وثنای افزون ازعدد مختص خدایی‌است‌که کافهٔ موجودات.

15412ـ دانشگاه ۴۲۰۷: نستعلیق ابوالقاسم‌کاشانی، سدهٔ ۱۳، زدین، ۸۷گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۳] .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

ازمحمدصادق مروزی، که یاداودر «تحفهٔ عباسی: ۱۵۶۱» گذشت.او پیمان نامه‌رابه‌چهار بخش‌می‌کند: اخذ خراج، جهاد، اصلاح حال مردمان،آبادکردن شهرها . وهربخشی‌را زیر اصلی می‌آورد و گزارش میکند **آغاز** : زهی علی‌عظیم و حکیم علیم‌که ترجمهٔ خطبهٔ حمد و ثنایش بترجمان زبان نشاید و تفسیرآیهٔ شکرو سپاسش .

15413ـ ملك۱۹۳۷: نستعلیق۱۲۴۸ زدین، ۷۱گ ۱۵س [ف. ملك : ۱۳۸] .

15414ـ تهران،ملی۱۵۱ف: نستعلیق سدهٔ۱۳ـ۱۴، بامهرناصرالدین‌شاه، آغاز برابر نمونه، ۷۴گ ۱۳س [ف. ملی۱ :۱۵۸] .

ترجمه وشرح عهدنامهٔ مالك‌اشتر

ازملامحمدصالح قزوینی روغنی ، که یاد او در «بحرالعرفان: ۷» گذشت . گزیده‌ایست باافزودگیهایی از«شرح نهج‌البلاغه»ی خود او وازبیتی‌که درپایان نسخه‌ای آمده چنین بدست می‌آیدکه در۱۰۹۴ بانجام‌رسیده است. **آغاز:** سپاس و ثنا خداوندی را رواست که ذاتش از وصمت فنا وزوال معرا .

بنگرید : ذریعه ۳۷۴:۱۳ .

15415 ـ مجلس ۴۹۱۴ : نستعلیق خود نگارنده، سدهٔ۱۱. گ۹ ـ ۱۸ نونویس ، آغاز برابرنمونه، ۱۳۸گ ۱۵س [رؤیت] .

15416ـ سپهسالار ۳۰۹۶: نستعلیق سدهٔ۱۱، آغاز شش‌بیت افتاده، ۱۵۰گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۴۲۱:۳] .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

از عبدالواسع تونی ، از دانشمندان سدهٔ دوازدهم ، ترجمه‌ایست لفظی [سعید نفیسی] . **آغاز:** قل‌اللهم مالك الملك.

15417ـ مجلس۲۰۱۶: تحریری‌سدهٔ ۱۲، درفهرست بنام «ترجمهٔ‌نامهٔ‌علی» یاد شده ۳۸ص ۱۶س [ف. مجلس ۱۵:۶] .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

ازعلی‌رضا، بنام شاه سلیمان و برای شیخ علیخان [دیباجه] . ترجمه و گزارش است . نگارنده علیرضا تجلی است که یاداو در «سفینة النجات: ۹۵۸» گذشت . **آغاز** : للهٰ‌الحمد که مآثرسلطنت جاوید طرازپادشاه جهان .

15418ـ دانشگاه۲/۲۴۶۵: نستعلیق

و نسخ محمدقاسم۱۱۰۴ (س۱۳-۳۴) زرافشان [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۱۴].

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

از محمد کاظم فرزند محمد فاضل مدرس مشهدی، خادم آستانهٔ رضوی ، به‌هنگام آمدن شاه صفوی بمشهد ، به‌خواهش اعتمادالدولـه شاهقلیخان. عبارتهای خطبه را آورده، وسپس به‌ترجمهٔ روان آن پرداخته است . آغاز : الحمدلله مالك مصر الایجاد ومدینة الوجود... بحمد وسپاس وشکرفزون ازقیاس حضرت.

15419ـ رضوی ۴۲۷ اخبار (۱۹۴۶): نستعلیق عبدالعلـی فرزنـد میرزا محمد حسین اصفهانی، ۵ج۱/ ۱۲۷۷، آغازبرابر نمونه ، ۶۹گ ۱۴س [ف. رضوی ۵ : ۴۷].

15420ـ تهران، ملی۱۹۱ف : نسخ سدهٔ ۱۳، بایادداشت ۱۲۴۵ و مهرناصرالدین شاه، آغاز برابرنمونه، درفهرست نگارنده به‌گمان ازسدهٔ ۱۱ یاد شده، ۶۵گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۱۹۱] .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

ازمحمد فرزند مهدی بهشتی، بنام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) ، ترجمهٔ نسبتاً روان. آغاز : حمدله . صلاة. اما بعد، چنین گوید تراب اقدام مؤمنین.

15421ـ تهران، ملی۵۰۹ف: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، شاید ازنگارنده، ۲۱گ۱۷س [ف. ملی ۲ : ۷] .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

وقار، دربخش منظومه‌ها خواهد آمد .

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

چندگفتار ناشناخته .

15422ـ دانشگاه۳/۱۰۲۶ : سدهٔ ۱۲ ترجمـهٔ لفظی روزگـار صفویه (گ ۱۸) [ف. دانشگاه ۲ :۱۵] .

15423ـ تهران ، اصغرمهدوی ۲۲۵: نستعلیق حاج محمد حسین فرزند حاج محمد حسن امین‌الضرب سپاهانی، در۱۳۰۲ درسیزده سالگی، بگواهی خود او در ۲۰ع ۱/۱۳۴۵ [نسخه‌ها ۲ : ۹۷] .

15424ـ تهران، ملی۷۰۲ف: شکسته نستعلیق مرتضی کتابدار باشی، ۳ع۲/۱۳۱۰، زرین ، ۲۱گ ۱۳س ،خطبه ندارد[ف . ملی ۲ : ۲۰۸].

ترجمهٔ عهد نامهٔ مالك اشتر = بیعة الافاخم

ترجمه‌وشرح عهدنامهٔ مالك اشتر = تحفهٔ سلیمانی

ترجمه وشرح عهدنامهٔ مالك اشتر = تحفة الولی

ترجمهٔ عهدنامه = شرح عهدنامه

ترجمهٔ‌شرح عهدنامهٔ مالك اشتر = نصایح الملوك

ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر = آداب الولاة

ترجمهٔ عین العلم

ازمحمد رفیع‌الدین، دریك مقدمه و بیست باب، بسال۱۱۸۶ نگاشته است.

15425 ـ بنگال ۵۰۳ : نشانی داده نشده [نسخه‌ها۱: ۲۱۷] .

ترجمه وشرح غررالحکم ودرر-الکلم

متن از عبدالواحد فرزند محمد آمدی تمیمی‌درگذشتهٔ ۵۱۰، سخنان حضرت علی‌است به‌ترتیب حروفی‌تهجی درآغازجمله‌ها. ترجمه وگزارش از آقا جمال خوانساری که یاداو در «اختیارات الایام : ۲۲۱» گذشت. درسه جلد
آغاز : غررودرر الفاظ و معانی سلسله آرای شاهد زیبای حمد و سپاس ایزد سخن

بنگرید: ذریعه۱۳: ۳۷۶ (شرح غرر) و۱۵: ۳۸ (غرر) ـ روضات الجنات : ۱۵۵ .

15426ـ **سپهسالار** ۲۳۰۷ : نسخ و نستعلیق محمد حسین فرزند نورالدین موسوی حسینی جرایری ، **۱۱۴۸** در لکهنو، باحاشیه هایی به‌نشانی (منه مدظله)، آغاز برابر نمونه ۳۴۱ گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۲: ۳۴] .

15427ـ **مجلس** ۴۵۹۹ : نستعلیق و نسخ آغاز سدهٔ**۱۲**، باحاشیه‌هایی به‌نشانی (منه ره)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15428 ـ **مجلس** ۲۰۱۴: نسخ خوش سدهٔ **۱۲**، زرین، شاید یکی از نسخه‌های اصل باشدکه بروزگار شاه سلطان حسین‌نوشته باشند ۷۷۰س ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۱۳].

15429ـ**رضوی**۴۲۵اخبار(۱۹۴۲): نسخ محمدصادق فرزند محمدمؤمن، گویا به‌روزگار نگارنده، سدهٔ**۱۲**، جلد ۳، ۴۳۳ گ ۱۷س [ف. رضوی ۵ : ۴۵].

15430ـ**رضوی**۴۲۶اخبار(۱۹۴۵): نسخ، تاریخ یادنشده، جلد ۳، ۲۳۷ گ ۳۱ ـ ۳۲س [ف. رضوی ۵ : ۴۶].

ترجمهٔ غررالحکم و دررالکلم

متن ازهمان‌آمدی. ترجمه ازکسی ملقب به‌حاجی .

15431ـ**موصل**،مدرسهٔ‌حسینیه۳/۴۹: نسخ، تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف . مخطوطات موصل : ۱۲۴] .

ترجمهٔ غررالحکم و دررالکلم

متن ازهمان آمدی، ترجمه از حاج شیخ زین‌العابدین .

15432ـ **الهیات**۱۸۶ب : نستعلیق و نسخ سدهٔ**۱۳**، ۳۹۶ گ ۱۸س [ف. الهیات ۱: ۹۷] .

15433ـ **الهیات**۱۶۸ب : تاریخ و نشانی دیگریاد نشده [ف. الهیات ۱: ۲۹] .

ترجمهٔ غررالحکم و دررالکلم

متن ازهمان‌آمدی ترجمه ازمحمد فرزند مجد الدین محمد فرزند قوام انصاری . برای سید شمس الدین مرتضی محمد فرزند مرتضی جلال‌الدین احمدصفار مشهدی طوسی. ترجمه ایست بادیباجه‌ای بعربی وفارسی، سپس‌ترجمهٔ لفظی زیرسطرها. **آغاز:** الحمدلله الذی‌هدانا وماکنا لنهتدی.

15434ـ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۳ : نسخ ونستعلیق مترجم ۲۵ ذیحجهٔ **۹۱۱** (۱۲۱ ـ ۱۲۳ و ۴۲۵ ـ ۱۰۰۵) آغاز برابر نمونه ؛ نسخه دردربار صفوی بوده [ف . دانشگاه ۹ : ۹۹۹] .

15435ـ **ملك** ۴۳۷۹/۱ : نستعلیق **۱۰۵۶** (درش۱) (۱۲۸ب ـ ۱۳۰ر در متن) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ترجمهٔ غررالحکم و دررالکلم

متن ازهمان‌آمدی، ترجمه ناشناخته .

15436ـ **مجلس**۵۰۳۸فهرست نشده : نستعلیق متن عربی به‌نسخ . ترجمهٔ زیرنویس

است‌که در ۱۰۸۰ تکمیل شده است. **آغاز:** خدای بخشاینده آمرزنده وباو پناه می‌گیریم [یادداشتهای هیئت مؤلفین].

ترجمهٔ فرج بعدالشدة = جامع الحکایات

دربخش متون ادبی خواهد آمد.

ترجمهٔ قانون مدنی = قانون مدنی

ترجمهٔ کتابی در باب قمیسون اروپا

ترجمهٔ سخنرانیها و گزارشهایی است که درکنگرهٔ ۲۷ اکتبر ۱۸۷۹ متشکل از نمایندگان: آلمان، اتریش، مجارستان، فرانسه، انگلیس ایتالیا، روسیه، عثمانی خوانده‌شده‌وگفتگوهایی که دربارهٔ وضع سیاسی و جغرافیایی اروپای جنوبی درآن کنگره شده است.

15437 **ـ تهران،** ملی ۳۱ف: نستعلیق خوش اواخرسدهٔ **۱۳**، شایدازمترجم، ۱۸۱ گ ۱۱س [ف. ملی۱ : ۲۲].

ترجمهٔ کلمات قصار = سخنان کوتاه

ترجمهٔ مائة کلمه = صدکلمه

ترجمهٔ متاکشر

ترجمه از سنسکریت.

15438 **ـ بنگاله ،** آسیایی ۳ bP (۱۵۶۰): نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. بنگال :۱۷۸].

ترجمه مکارم الاخلاق

متن‌ازرضی‌الدین ابونصرحسن فرزندفضل طبرسی، پدرنگارندهٔ «نثراللالی: ۱۵۷۸» در دوازده‌باب‌بروش‌محدثان شیعی. ترجمه‌ازمحمد باقرحسینی خاتون‌آبادی نگارندهٔ «آثارعلوی ۳۹۲» وجزآن.

بنگرید: ف. عربی مشار: ۸۹۵ ـ ریحانة الادب ۱۸:۳ (طبرسی، پدر) ـ ذریعه ۴ : ۱۳۸ ـ ۱۳۹ (ترجمهٔ مکارم).

15439 **ـ تهران،** اصغرمهدوی۷۴: نسخ سدهٔ **۱۱** گویا نسخهٔ اصل‌که برای شاه سلطان حسین نبشته شده‌است [نسخه‌ها ۲ : ۶۸].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

متن ازهمان طبرسی، ترجمه ناشناخته و بدون نشانی بیشتر.

15440 **ـ تبریز،** حاج حسین آقا نخجوانی ۲۳۲۴ : سدهٔ **۱۱ـ۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۸].

15441 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or۵۳۷۷: سدهٔ**۱۱**، درفهرست بنام «مکارم‌الاخلاق» آمده است پس باید ترجمه باشد [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

15442 **ـ دانشگاه** ۵۳۶۰: نسخ‌درمتن وترجمه به‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، آغازوانجام افتاده ۲۱۱گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۷].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

متن از همان طبرسی، ترجمه ناشناخته دربارهٔ نام‌نگارنده به‌نسخهٔ15444 توجه شود. **آغاز:** حمد و ثنای قیومی راکه عقول ذریات آدم ازادراک‌کنه ذات اوقاصر.

بنگرید: ذریعه ۱۳۸:۴.

15443 **ـ دانشگاه** ۸۹۴/۳ : نوشتهٔ کارزاری، ۱۷ذیحجهٔ **۱۰۷۳** (۲۲۷پ-۲۷۶ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۳: ۶۵۷].

15444 **ـ یزد،** جامع‌کبیر۷۳: نستعلیق سدهٔ**۱۱** امیرنظام‌الدین‌عبدالحی‌فرزندعبدالوهاب فرزند امیرعلی‌حسینی‌اشرفی‌گرگانی‌استرآبادی ازدانشمندان‌روزگار شاه‌تهماسب(۹۳۰-۹۸۴)

بگواهـی عبدالله فرزند عیسی بك اصفهانی در قصبهٔ اردوباد، آغاز برابرنمونه، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۷] . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۳۰هست. دراینجاآقای دانش پژوه امیر نظام الدین اشرفی گرگانـی را باستناد همان گواهی مترجم‌کتاب‌یادکرده‌اند [فیلمها:۵۱].

15445**ـ یزد،** جامع‌کبیر۶۲: سدهٔ**۱۱** آغازبرابرنمونه. **فیلم**آن دردانشگاه ش۵۰۶ هست[نسخه‌ها ۴ : ۳۷۷ ـ فیلمها : ۵۱] .

15446**ـ دانشگاه** ۳۰۸۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغازبرابرنمونه، درفهرست ازمترجم نام برده نشده، ۲۷۶گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۳۰۳۵].

15447**ـ نجف،** امیرالمؤمنین ۱۲۵۱: نوشتهٔرجبعلی فرزندآقابابا،سدهٔ**۱۱**آغازبرابر نمونه ، ۱۹۱ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

15448**ـرضوی**۴۳۶اخبار(۳۵۷۵): نسخ بی‌تاریخ،زرین. بایادداشت مؤرخ**۱۱۰۵** ۲۴۷گ ۱۵س، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازمترجم نام‌برده نشده است [ف . رضوی ۵ : ۵۰] .

15449**ـ الهیات**۶د : نستعلیق حافظ فیض‌الله‌ساکن وزیرآبادپنجاب، ۲ج۱/**۱۲۳۲** آغاز برابرنمونه، ۳۱۵گ۱۲س [ف. الهیات ۱ : ۳۰] .

15450**ـآقای کاظم مدیرشانه‌چی:** نستعلیق عوض‌محمد فرزند روزمحمد، **۱۳۳۶** آغاز برابر نمونه ، درفهرست از نگارنده نام برده نشده است [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۸] .

15451**ـرضوی**۴۳۵اخبار(۳۵۷۷): نسخ تاریخ یادنشده، زرین، ۳۰۱گ ۱۴ س. آغازبرابرنمونه، درفهرست‌ازنگارنده نام‌برده نشده [ف. رضوی۵:۵۰].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق

متن ازهمان طبرسی ، ترجمه از ناشناس که بنام صدرآقا حسن، دردوازده باب وهریك درچند فصل ساخته است. **آغاز:**. . . حمد و سپاس وشکر بیعدد وقیاس صانعی‌را سزدکه‌نوع اناس .

15452**ـ ری ،** عبدالعظیم ۱۴۸/۱ : نستعلیق حسام الدین فرزنـد کاوس رستمداری کدری، شنبهٔ ۸ ذیحجهٔ **۱۰۶۰** (۱پ‌ـ۱۹۰ر) [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۰] .

ترجمه مکارم‌الاخلاق = محاسن الاداب

ترجمه مکارم الاخلاق = مکارم الکرائم

ترجمه نثراللآلی

ترجمه ازسید محمد عصار ، که یاد او در «ناسخ التفاسیر : ۶۶» گذشت. به‌نثر. **آغاز:** ایمان‌المرء یعرف بایمانه . ایمان مرد شناخته می‌شود بقسم‌هایش .

15453**ـ رضوی**۱۷۶۱اخبار(۵۶۹۹) نسخ و نستعلیق بخامهٔ مترجم ، شعبان **۱۳۵۴** ۱۵گ [ف. رضوی ۵ : ۱۹۶] .

ترجمه نثراللآلی

ازمیرزا عبدالله‌تهرانی. عربی‌آن باترجمهٔ فارسی .

15454**ـ همدان،** کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله۹۷ : نوشتهٔ خوداو [نسخه‌ها۵:۳۴۶].

ترجمه نثراللآلی

از ندیمی ، برای بدیع‌الزمان بهادرخان

و وزیر او مسیب مختار. همان سخنان کوتاه است بنظم و به ترتیب تهجی یادیباچه‌ای نیز به نظم **آغاز:** حمد آن صانع لطیف خبیر ــ که کند خاک را سمیع و بصیر... ایمان المرء یعرف بایمانه هر که شدراست قول وایمان دارد ــ بخدا راست می‌خورد سوگند.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۱۴۱.

15455 ــ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۲۹ : نستعلیق، باتاریخهایی از ۹۰۹-۹۲۰ در دفتر (۲۳۷-۳۰۴) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۶].

15456 ــ **ملك** ۴۳۷۹/۱۹ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** (درش ۱) (۴۵ر-۶۳ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15457 ــ **ملك** ۴۲۷۵/۱۱ : نستعلیق محمدسعید فرزند محمدتقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۳۱پ ــ ۵۰پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

ترجمهٔ نثراللآلی

ازیادعلی علاء نوی‌الاصل تبریزی (بنگرید لمحات: ۱۳۴۴) هریك سخن را در دو بیت گزارش کرده بایك دیباجه به نثر، در آن آمده پیش‌ازاین «لالی» را بنظم کشیده بودم، یکی از من خواست تاآنرا گزینم تانوشتن وازبرکردن آن برهرکس آسان باشد. **آغاز:** برشاربان زلال عرفان و طالبان کمال ... این کمینه کم مایه یادعلی بن عبدالله العلاء نوی الاصل... ایمان المرء یعرف بایمانه: شود ایمان مرد دانسته ــ بحقیقت زصق ایمانش.

15458 ــ **ملك** ۵۱۲۸ : نستعلیق اواسط محرم **۹۱۸**، سخنان بازر، ترجمه مشکی، نسخه بنام سلطان سلیم فرزند بایزیدخان است بامهر سلطان سلیم در آغاز وانجام نسخه، ۲۶گ ۹س [رؤیت].

ترجمهٔ نثراللآلی = صدکلمه

متن از ابوعلی فضل طبرسی، درگذشتهٔ ۵۴۸ یا سعید فرزند هبةالله راوندی درگذشتهٔ ۵۷۳ سخنان کوتاه منسوب بحضرت علی است به ترتیب تهجی درآغاز سخنان، برخی نسخه‌ها در ۳۰ باب. چند ترجمهٔ ناشناخته.

بنگرید: وقایع الایام خیابانی ۳: ۴۰۹ ف. سپهسالار ۲ : ۱۳۷ ــ ف. دانشگاه ۲ : ۱۳۷ ــ ریحانة‌الادب ۳ : ۳۰۵ (راوندی) و ۳ : ۱۸ (طبرسی).

15459 ــ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۲ : نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۷ صفر **۸۵۵** درشهرهرات (گ ۳۵-۷۷) بایك دیباجه به نثر، وخاتمه منثورمؤرخ سه‌شنبهٔ یکهفته‌مانده ازرمضان ۸۳۸ **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۲].

15460 ــ **قاهره**، دارالکتب ۳۳۵/۵ ادب تیمور: نوشتهٔ **۹۲۵** (ص ۱۰۴ ــ ۱۳۸)، **آغاز:** ایمان‌المرء یعرف بایمانه: علی گوید که دین مردوایمان [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۰].

15461 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۷۰۸/۱ Or: نوشتهٔ **۹۵۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۲].

15462-63 ــ **سپهسالار** ۲۹۳۱/۸ : در جنگ گردآوری **۱۰۶۹** و تاریخهایی از (۱۱۰۱-۱۱۰۲ هامش). **آغاز:** ابتدا می‌کنم بنام خدا ــ که سخن را ازوست آرایش ... لو ــ کشف الغطا [ف. سپهسالار ۳ : ۴۲۸ و ۴ : ۸۳]. نسخه‌ای باهمین سرآغاز در یوگسلاوی هست [فیلمها : ۶۳۵].

15464 ــ **الهیات** ۵۵/۱ د: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** (۱پ-۲۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۲۴].

15465ـ تهران، ملی۱/۷۶۲ ف: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** (س۱ـ۲۱)، آغاز برابر نسخهٔ سپهسالار ۱۸/۲۹۳۱ [ف. ملی ۲: ۲۸۳].

15466 ـ مجلس ۲/۳۵۹۹ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲].

15467ـ مجلس۱/۳۰۲۱ : نستعلیق محمدصادق تفرشی، با تاریخ **۱۲۴۱** در دفتر بهمین‌خامه (ص۴۵ ـ ۴۸) متن است با ترجمه [ف . مجلس ۱۰ : ۷۷۹] .

15468ـ شیراز ، خانقاه احمدیه ۲/ ۲۶۵: نوشتهٔ **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵: ۲۲۳] .

15469ـ دانشگاه ۲/۴۴۱۹ : نوشتهٔ میرزا محمدعلی شریف‌یزدی **۱۳۱۵** درشاهرود (ص۱۵ـ۲۶) برای‌مرشدسرخعلی‌شاه. **آغاز:** حمدله. این چندکلمه‌ایست منسوب به... گفت شیرخدا علی‌ولی ـ هادی خلق مقتدای انام . [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۱] .

15470ـ الهیات ۱۵۱ د : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** متن از ابوعلی دانسته‌شده [ف. الهیات ۱ : ۴۲۹] .

15471ـ دانشگاه ۴/۲۲۴۱: نسخ و نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۴** (۲۳پ ـ ۳۷پ) [ف . دانشگاه ۹ : ۹۰۳] .

15472ـ رضوی ۷۶۰ اخبار (۲۱۷۹): ثلث و نستعلیق‌زیبای ملامیرك‌خوشنویس، تاریخ یادنشده، زرین‌ممتاز، آغاز برابر نسخهٔ قاهره 15473، ۲۹گ۱۰س [ف. رضوی ۵: ۱۹۶] .

15473 ـ قاهره، دارالکتب ۱۷/۱ مجامیع فارسی طلعت، نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ (گ۱ـ۱۸). **آغاز:** ایمان المرءیعلم بایمانه دین و ایمان مرد را به‌یقین، نشناسند جز بصدق یمین [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۰۲] .

ترجمهٔ نثر اللآلی = چهل کلمهٔ منظوم

ترجمه نثر اللآلی = نظم اللآلی

ترجمة النصایح

از وصاف الحضرة ، خواجه شهاب الدین عبدالله فرزند عزالدین فضل الله یزدی شیرازی (شیراز ۶۶۳ـ۷۳۰) نگارندهٔ «تجزیة الامصار».

15474ـ نورعثمانیه ۳۲۰۷: نوشتهٔ شعبان **۷۱۱**، درپایان «تجزیة الامصار». **فیلم** آن درد انشگاه ش۲۸۱۹ هست [فیلمها: ۴۱].

ترجمهٔ و شرح نهج البلاغه

در بخش حدیث خواهد آمد.

ترجمهٔ ینابیع الموده

متن از نورالدین علی سمهونی مصری ، ترجمه ازمحمد اسماعیل‌مجدالادبای خراسانی مستوفی، درگذشتهٔ ۱۳۲۱ واین‌بایدجزءینابیع المؤدة فی‌مودة ذی‌القربی» شیخ سلیمان فرزند ابراهیم خواجه کلان حسینی بلخی قندوزی نقشبندی (۱۲۲۰ ـ ۱۲۹۳ یا ۱۲۹۴) باشد که در مناقب است .

بنگرید : ذریعه ۴: ۱۷۹ ـ ف. مشار ع: ۱۰۱۳ ـ ذیل‌کشف‌الظنون ۲: ۷۳۱ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۳۶۲ .

15475ـ ملك ۱۶۰۹: شکسته‌نستعلیق نگارنده، **۱۳۱۸**، تنها ترجمهٔ باب ۶۶ آنست که برای سلطان حسین میرزا نیر الدوله ترجمه شده است، ۲۶گ ۲۱س [ف. ملك : ۱۴۵] .

ترغیب المسلمین علی دفاع ـ المشرکین

ازمحمد رضا فرزند محمد محسن تهرانی بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) بنام صدراعظم، هنگام یورش انگلیسی‌ها به‌عمان دریك مقدمه و هشت‌فصل ویك‌خاتمه، دردهه‌سوم

ج۱/۱۲۷۳ بانجام‌رسانده. نام‌کتاب‌ونگارنده و شاه دردیباجه‌آمده است. **آغاز:** حمدبی‌حد وثنای بیمدد فردیگانه‌ای‌را سزدکه سلاطین... را مظهرسلطنت خود نمود .

15476 ـ **دانشگاه ۳۲۲۶** : نستعلیق محمد حسن فرزند محمد شفیع نودی ، ج۲/ **۱۲۷۳** ، ۲۲گ ۱۶س [ف . دانشکاه ۱۱ : ۲۱۸۵] .

ترقیات ممالك فرانسه

دروضع‌اقتصادی واجتماعی‌وسیاسی فرانسه بروزگار ناپلئون سوم ، درسه جزء . و ازسال ۱۸۵۱م آغاز می‌گردد: جزء۱ـ عناصری‌که موجب بهبود مایحتاج و رسومات می‌شود ۲ ـ ممرمداخلاتیکه دولت بواسطهٔ آنهااین‌انبساط‌را آسان می‌نماید ، ۳ـ ترقیاتی که در خارج از فرانسه بوقوع پیوسته است . و هرجز در چند فصل . **آغاز :** ترقیات ممالك فرانسه در عهد دولت امپراطور، بنابرنوشتجات رسمی، مقدمه منظور ازاین بیانـات ظهور تـرقیـات عمده است .

15477ـ **تهران**، ملی۲۵۶ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۴۱گ ۲۲س [ف. ملی ۱: ۲۵۴] .

ترك الاطناب فی‌شرح الشهاب

متن «شهاب الاخبار» از قاضی ابوعبدالله محمدقضاعی شافعی درگذشتهٔ۴۵۴، گزارش از ابوالحسن علی فرزند احمد فرزندعلی فرزند القضاعی. حدیث است وپند واندرز وامثال .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۲۰۶۷ .

15478ـ **موزهٔ‌بریتانیا**Or۹۴۴۷ : نوشتهٔ عبد الرحمان فرزند المبارك ، درآغاز دههٔ یکم‌محرم **۵۸۵** ، وتملك ۶۱۶. **فیلم‌آن** دردانشگاه ش۱۸۸۸ هست [فیلمها : ۵۲] .

15479ـ **استانبول**،شیخ‌الاسلام‌افندی سلیمانیه ۳۳۸ : نسخ تاریخ یاد نشده ، ۱۷۳ گ ۱۹س. **فیلم‌آن** دردانشگاه ش ۶۵۰ هست [فیلمها : ۵۲].

ترکستان و مرو = مرو وترکمان

تزوك تیموری = تیمور نامه = نصایح الملوك

متن ترکی‌آن (که هیچگاه دیده نشده) منسوب به‌امیر تیمورگورکان (۷۷۱ـ۸۰۷) . ترجمهٔ ساختگی‌آن از ابوطالب حسینی تربتی که مدعی است متن ترکی آن را در کتابخانهٔ جعفرخان حاکم یمن دیده ، برای شاهجهـان پادشاه تیموری هند ، بسال ۱۰۴۷ ، درآداب کشورداری وسپاهیگری،دردومقاله: ۱ـتدبیرها وکنکاشها ۲ـ خطاب بفرزندان ونوادگان. در این انتساب‌گفتگوست، بهرحال همراه «تزوك ناپلئون در آداب لشکرکشی و مملکت داری» دربمبئی وتهران چاپ شده‌است. **آغاز :** حمد بلیغ سبحانی‌راکه بمقتضای‌اناجعلناك فی‌الارض عنقای لقای صاحبقران‌را (پس‌ازدیباجه) مقالهٔ اول درتدبیرات وکنکاشها وکنکاش امورمملکت گیری‌ساختن‌مخالفان ودرآمدن‌بمیان‌دوستان و دشمنان .

بنگرید : پیشگفتار چاپ، مجتبی مینوی ف. مشاد ۴۲۱ ـ از سعدی تاجامی : ۲۰۶ ـ نسخه‌های خطی ۲ : ۶۸ ـ ادبیات براون ۳: ۲۰۶ ، ۲۰۸ .

15480ـ**الهیات ۳۰۶**د: نستعلیق‌علی رضامحلاتی،در۱۵شوال **۱۰۳۵**، برای‌آقاعلی شاه، عنوان ونشان‌شنگرف، ۷۹گ۱۱س [ف. الهیات ۱ : ۳۲] .

15481ـ **دیوان‌هند**، ۷۲۲ : نوشتهٔ ملامحمدعلی خبوشانی، شنبهٔ ۷ج۲/**۱۰۷۷** .

فیلم آن دردانشگاه ش۱۸۷۵ هست [فیلمها : ۵۳] .

15482ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زدین، ربعی [رؤیت] .

15483ـ **رضوی** ۱۷۴ تاریخ: شکسته نستعلیق خوش شاید خامهٔ میرزا حسن کرمانی استاد درویش عبدالمجید طالقانی سدهٔ **۱۲** باشد زرین، دیباجه‌را ندارد [ف. رضوی ۷:۵۸] .

15484 ـ **مجلس** ۶۲۲/۷ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۲۰۷** در دفتر [ف. مجلس ۲ : ۳۸۲].

15485ـ **مجلس** ۵۵۹۴ : نستعلیق **۱۲۰۷**، دیباجه‌را ندارد، زدین، ۱۱۰س۱۵س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

15486 ـ **ملك** ۴۳۴۱/۱ : شکسته نستعلیق میرعلی‌اکبرفرزند میرمحمدمحسن‌زکی حسینی **۱۲۱۸** درمحمدآباد بیدر (۱ر-۲۴پ متن وهامش) [رؤیت].

15487ـ **تهران**، ادبیات۲۳ج: نستعلیق **۱۲۳۳** برای سردار محتشم ابوالغازی محمد حسینخان سردار بیکلربیگی، ۱۴۱گ ۱۳س [ف. ادبیات ۱ : ۱۲۶] .

15488ـ **تهران**، دکترمفتاح۲/۲۵۱ : نستعلیق‌محمدابراهیم اردلانی نقشبندی‌متخلص به‌صبوحی باتاریخ **۱۲۳۷** بهمین خامه دردفتر [رؤیت] .

15489ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۰۰: نستعلیق اللهقلی دنبلی، برای نصرالله‌خان، در **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۲ : ۶۹] .

15490ـ **تهران**، ملی۱۹۷ف: نستعلیق خوش سیدشریف موسوی سنکل‌آبادی، **۱۲۵۶** دیباجه را ندارد، ۴۶گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۱۹۵] .

15491ـ **ملك** ۸۸۱ : نستعلیق چنگیز شوال **۱۲۵۷**، برای‌معتمدالدوله، زدین، ۱۲۲ گ ۱۵س [رؤیت] .

15492ـ **ملك** ۴۰۶۳ : شکستهٔ خوش میرزاابوالقاسم‌انجوی‌خوشنویس، شعبان **۱۲۶۲** برای مشیرالملك، زرین، ۴۵گ۱۴س[رؤیت].

15493 ـ **سپهسالار** ۱۵۰۲/۱ : نستعلیق محمدحسین، ع۱/ **۱۲۶۸** (۱پ-۹۳پ) [ف. سپهسالار ۳ : ۴۳۳] .

15494 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۶۹: نستعلیق ریزسدهٔ **۱۲-۱۳**، ۶۲گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

15495ـ **تهران**، ملی۲۴ف: نستعلیق خوش محمداشرف مشهور بمیرزا آقا حمزوی، چهارشنبهٔ ۱۴ج۱/ **۱۲۷۲** بدستورشجاع‌الملك زدین، دیباجه را ندارد، ۵۵گ ۱۵ س [ف . ملی ۱ :۱۷]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۸۰۸ هست [فیلمها : ۵۲] .

15496ـ **ملك** ۹۵۱: نسخ **۱۲۸۹**، ۹۰گ ۱۵س [ف. ملك، فارسی : ۱۵۰] .

15497ـ **حقوق**۴۹د: نستعلیق دوشنبهٔ ۱۰ج۱/ **۱۲۹۱**، برابرچاپ بمبئی و تهران، ۹۵گ ۱۰س [ف. حقوق : ۵۹] .

15498ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۷۱: نستعلیق زیبای ۸ رمضان **۱۲۹۲**، ۷۸گ [ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی، چاپ نشده] .

15499ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۷۰: نستعلیق زیبای **۱۲۹۶**، زدین ، ۶۱گ [ف . خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

15500ـ **ملك**۳۷۸۳: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۲۸گ ۱۶ س ، دیباجه با داستان انتساب متن به تیمور را دارد ، انجام افتاده [رؤیت].

15501ـ **ملك** ۳۹۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۰۵گ ۱۲س [ف. ملك: ۱۵۰].

15502ـ **سپهسالار** ۱۵۰۳: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، زرین، ۸۶گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۳ : ۴۳۳].

15503ـ **تهران**، ملی۱۳۶ف: نستعلیق اوایل‌سدهٔ**۱۳**، زرین، درص۱۷۰ آرایش‌قشون دارد. ۸۵گ ۱۵س [ف. ملی۱:۱۳۳].

15504ـ **تهران**، ملی۱۵۶ف: نستعلیق الله‌قلی دنبلی، سدهٔ **۱۳**، ۱۰۷گ ۱۲س [ف . ملی ۱:۱۶۲] .

15505ـ**تهران**، ملی۲۱۸ف: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳**،زرین، **آغاز**:حمدله. والعاقبة للمتقین،۹۲گ ۱۱ش [ف. ملی۱ : ۲۱۲] .

15506ـ **رضوی**۱۷۵تاریخ: نسخ سدهٔ **۱۳**، دیباچه‌را ندارد ، انجام افتاده ، ۹۱گ ۱۲س [ف. رضوی ۷:۵۹].

15507ـ **دانشگاه** ۳۸۰۴ : نستعلیق داود فرزند محمدحسین علی‌آبادی، ۱۴محرم **۱۳۰۱** [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۸۶] .

15508ـ**مجلس**۵۷۴: نستعلیق،تاریخ یادنشده، ۷۳گ ۱۹س [ف. مجلس۲:۳۳۷].

15509ـ **تبریز**،ملی۲۰۷ (۳۲۷۲): نستعلیق تاریخ‌یادنشده، خطبه راندارد، ۸۹گ ۱۱س [ف . ملی تبریز ۱:۲۶۷] .

15510ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶تاریخ فارسی‌طلعت: تاریخ‌یادنشده[مخطوطات۱:۹۷].

15511ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۴ق‌ف۳۶ : نوشتهٔ ابوطالب‌حسینی(؟) ۲۳۸س [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۰۰] .

تزوك تیموری

ترمیم‌وتصحیح‌محمدافضل‌بخاری، درگذشته دراواخرسدهٔ یازدهم. **آغاز**: حمد فراوان از شمار، نثار پادشاه .

15512ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ج۷، ۹۵۵تیمو، ابو: نستعلیق ازپایان‌سدهٔ**۱۲** آغاز برابرنمونه ، ۴۴۶گ۲۱س [مخطوطات فارسیه، منظواحسن عباسی۱ : ۷۳۲] .

تزوك آصفیه

تزوك جهانگیری

تزوك طهماسبی

تزك والاجاهی

هرچهاردربخش تاریخ خواهند آمد.

تسلیة‌الاخوان

ازعطا ملك جوینی صاحب دیوان، علاءـ الدین ابوالمظفر فرزند بهاء‌الدین محمد ، درگذشتهٔ۶۸۳یا۶۸۱خانوادهٔ اوازپدر وبرادر وپسرانش‌ازدانشمندان ولی‌خدمتگزاران دربار مغول بوده‌اند. بسال ۶۸۰نگاشته‌وآقای‌قزوینی پاره‌ای‌ازآن‌را درپیشگفتار «تاریخ‌جهانگشا»ی اوچاپ‌کرده‌اند. **آغاز**: وان‌یمسسك‌الله بضرفلا کاشف‌له ... بحکم آنکه بهر وقتی و زمانی و هنگامی‌واوانی ازانواع سراء وضراء.

بنگرید: ذریعه ۹:۷۲۸ ـ ریحانة الادب ۲:۴۲۳ ـ مجمع‌الفصحاء ۱ :۳۴۴ ـ ازسعدی تاجامی: ۲۴ ـ مؤلفین مشار۴:۷۵ـ پیشگفتار چاپ جهانگشا از قزوینی ـ استوری ۱:۲۶۴

15513ـ **تهران**، استادمینوی۳/۷۷: نسخ محمدشاه فرزندعلی فرزند محمود فرزند شادبخت معروف بهشیخ‌حافظ اصفهانی، ساکن محلهٔ‌کران، درنیمهٔ‌ذیقعدهٔ۶۹۸، زرین [نسخه ها ۶ : ۶۷۹] .

15514ـ**ملك**۹۳۸: نسخ‌زین‌العابدین محلاتی، ع۱۶/**۱۲۸۸**،۳۸گ۱۱س [ف. ملك

۱۵۱] .

15515ـ **تهران،** ادبیات ۱/۱۴۸ج: اسدالله فرزند میرزا عیسی تفرشی، باتاریخ **۱۳۰۳** دردفتر (۲۸۵پ ـ ۳۰۶پ) [ف. ادبیات ۱: ۱۲۷] .

15516ـ **تهران،** ادبیات ۳/۲۳۸ ج: نستعلیق استادمجتبی‌مینوی، ۲۳ رمضان **۱۳۴۳** ق [ف. ادبیات ۱ : ۱۲۷] .

15517ـ **مجلس** ۷۵۵: نستعلیق خوب تاریخ یاد نشده، برخی از مطالب برای اینکه برنگ سرخ نوشته شود سفیدمانده [ف. مجلس ۲ : ۴۷۶] .

تنظیم لشکر و مجلس اداره = انتظام لشکر و مجلس تنظیمات

ازمیرزا ملکم خان، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. درآن درباره تشکیل مجلسهای مشورتی گفتگوشده است. این گفتار در (ص ۹۷ ـ ۱۱۷) کلیات او بکوشش استاد محیط طباطبایی چاپ‌شده است. **آغاز:** درباب انتظام لشکرومجلس تنظیمات فرمایش رفته‌بود پیش‌از بیان این دومسئله یك‌نکته عرض می‌کنم که می‌توان گفت .

15518ـ **دانشگاه** ۳۲۵۷/۸ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۸۰-۱۲۹۰** (ص۲۴۵- ۲۶۵) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۴] .

15519ـ**مجلس** ۵۱۵۴/۹: نوشتهٔ ۲۹ صفر **۱۳۰۵** در «کلیات» او (۱۰۲پ ـ ۱۰۷) **آغاز:** پیش‌ازبیان‌این‌دومسئله [رؤیت].

15520ـ **اصفهان،** شیخ‌حسن انصاری جابری ۳مج : شکسته نستعلیق **۱۳۰۶** همراه چندگفتار دیگرازهمو درفهرست بعنوان «پیش ازبیان این‌مسئله...» یادشده است [نسخه‌ها ۶: ۵۹۳] .

توفیق امانت

ازمیرزا ملکم‌خان ، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. این گفتار بشمارهٔ ۱۰ در «کلیات» او و بکوشش هاشم‌آقا ربیع زاده در تهران ۱۳۲۵ق وپس‌ازآن چاپ شده است .

بنگرید : پیشگفتار مجموعهٔ آثار ملکم ، استاد محیط طباطبایی: مدـ ف. مشار: ۱۲۷۶ و ۱۲۷۷ .

15521ـ**مجلس** ۴۹۱۲: شکسته‌نستعلیق **۱۳۰۱** در «کلیات» او [ف.مجلس۱۴: ۱۳۸].

تعریفات ملا دوپیازه = ده فصل

ازعبیدزاکان، که یاداودر«اخلاق‌الاشراف ۱۵۲۷» گذشت. فرهنگنامه‌ایست انتقادی‌فکاهی درده فصل بسال ۷۲۶ نگاشته و ضمن کلیات او درقسطنطنیه ۱۳۰۳ وسپس بکوشش‌عباس اقبال نیز در«کلیات» اوبسال ۱۳۳۲خ چاپ‌شده‌است **آغاز :** شکرو ثنا حضرت خالق راکه نوع انسان‌را بنعمت .

بنگرید : ذریعه ۸: ۲۸۳ـ ف.مشار: ۴۲۹

15522ـ **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۲۷ : با تاریخ **۸۵۵** دردفتر (گ۲۴۲-۲۴۶). **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۲۹ هست [فیلمها : ۴۱۳].

15523ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۵۹۰: نسخ **۸۳۶** ضمن یك جنگ (گ۱۸۴هامش)، همراه «ریش‌نامه» ازهمو [نسخه‌ها۲: ۷۲] .

15524ـ**حمیدیه** ۱۱۸۱/۷: نستعلیق محمد فرزندرسول‌ترابی، باتاریخ محرم **۸۹۸** درکلیات‌او. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۵۶۵ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

15525ـ **مجلس** ۲۷۸۵/۴ : از سدهٔ **۱۰** باتاریخ **۹۷۳** در دفتر (ص ۴۶ ـ ۴۹) . **آغاز :** فصل اول الدنیا : آنچه هیچ آفریده

[ف. مجلس ۱۰:۲۵ و نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹] .

15526ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۷۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، درکلیات او، درفهرست بنام «ده فصل» یادشده است [نسخه‌ها ۲:۹۱].

15527ـ **ملك** ۳۸۴۶: سدهٔ **۱۱** (۱۶۲ پ-۱۶۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15528ـ**قاهره،** دارالکتب ۵۰ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبای محمدنظیف **۱۱۷۷** چلیپا در یك مجموعه [مخطوطات ۱:۹۹] .

15529ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۴۸۲ : نستعلیق، جنگ متن وهامش، باتاریخ ۹ج۱/ **۱۲۵۱** [نسخه‌ها ۲ : ۶۹] .

15530ـ **تهران،** ادبیات ۵/۲۰۵ج: باتاریخ **۱۲۸۲** در «کلیات» او [ف. ادبیات ۱: ۳۹۶] .

15531ـ **دانشگاه** ۴۷۳۴/۲۳: پایان سدهٔ **۱۳** (۵۱۱ - ۵۲۵) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰] .

15532ـ **حقوق** ۲/۳۲۳ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۷۶ر - ۷۹ر) [ف. حقوق:۹:۱۰۹] .

15533ـ **مجلس** ۲۸۰۷/۴یا۲۸۱۲: باتاریخ ۲۵خرداد **۱۳۱۷** درکلیات او، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰:۹۹] .

15534ـ **دانشگاه** ۳۳۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، درفهرست آمده: تعریفات یا ده فصل [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۶] .

تعزیت نامهٔ نظام‌الملك

از سلطان ملکشاه (۵۸۴-۵۸۸) بهمؤید الملك .

بنگرید : مجلهٔ ادبیات تهران س۴: ش۲ ص۵۸ .

15535ـ**نافذپاشا** ۳۲۸/۵: نسخ سدهٔ **۶**، درپایان آمده: وقع الفراغ (سلخ ع۱/**۵۷۴**)

بانام نویسنده علی بن‌محمد. **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۸۶ هست [فیلمها : ۵۰۶] .

تنبیه الأمة و تنزیة الملة فی لزوم المشروطیه

از حاج میرزا محمد حسین فرزند میرزا عبدالرحیم نایینی غروی (۱۲۷۷-۱۳۵۵) در پشتیبانی از آزادیخواهان مشروطیت پس از ۱۳۰۴ ساخته و در ۱۳۲۷ باتقریظ آخوند ملا محمد کاظم خراسانی و شیخ عبدالله مازندرانی بچاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۴:۴۴۰ ـ طبقات اعلام الشیعه :۵۹۳ ف . مشار : ۴۴۸.

تنبیه‌الراقدین وجمال الوافدین

ازسید حسین فرزند محمد تقی همدانی درودآبادی (۱۲۸۰-تهران ۱۳۴۳یا۱۳۴۴) دراخلاق وآداب نماز، دریك مقدمه وهفت جمال ویك خاتمه، که در ۱۳۲۷ بانجام رسیده‌است. **آغاز:** سپاس آفریدگاری را سزاست که قیاسش نتوان نمود .

بنگرید : ذریعه ۴:۴۴۲ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۵۴۲ ـ مؤلفین مشار ۲:۷۱۳.

15536ـ **دانشگاه** ۴۱۲۰: شکسته نستعلیق گویا نگارنده ، ۱۳۰ گ ۲۴س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۲] .

تنبیه الماتلین

از ملامحمدتقی فرزند ملاجمال کاتب به‌ـ نثرونظم. **آغاز:** اختلاط ساخته‌دارد ازشما ـ صحبت ناجنس فریادازشما... ای‌عزیز باتوان تاتوان دررمضان و سالکان باسالکان .

15537ـ **ملك** ۶۱۸۶/۳:شکسته‌راسته وچلیپا ازسدهٔ **۱۳**، بامهرمؤرخ ۱۲۵۲ دردفتر [رؤیت] .

تنبیه الغافلین

از بهاءالدین محمد ابراهیم فرزندمحمد سرمدی [ذریعه و نسخهٔ چاپی] و یا بهاءالدین محمدعاملی‌ویارشدی، یامحمدترمذی، یامحمد فرزندابراهیم‌سمرقندی ـ بآنچنانکه‌در نسخه‌ها آمده. دریك‌مقدمه درفضل علم و نه فصل (باب) ویك خاتمه، ودوبارچاپ شده‌است . در «کشف الحجب» نیز بدون نام‌نگارنده یاد شده است .
آغاز: الحمدلله الذی‌امرنا بالعلم والطاعه... چنین‌گوید مؤلف این رساله . . .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۴۴ ـ ف. فارسی مشار : ۴۵۰ ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۷ .

15538ـ **یزد**، جامع‌کبیر۲/۱۲ـ۴۱۵ نستعلیق ۵ شعبان **۱۰۸۶** نگارنده در فهرست محمد فرزند ابراهیم‌الرندی (بی‌نقطه) یادشده است [نسخه‌ها ۴:۴۰۰] .

15539ـ **دانشگاه**۲/۲۲۱۶: نستعلیق محمد سعید فرزند ملا احمد ، **۱۰۹۰** (۱پ ـ ۵۳پ) نام نگارنده درنسخه بهاءالدین محمد فرزند ابراهیم سمرقندی‌است [ف. دانشگاه۹: ۸۹۱] .

15540ـ **قم**، فیضیه ۱/۱۵۰۵(۹۹): نستعلیق مصطفی علمشاهی ، ۶ رجب **۱۱۰۳** ، آغازبرابرنمونه، نگارنده‌درفهرست بنام‌محمد ابراهیم فرزندمحمدسرمدی یادشده [ف. فیضیه ۲ : ۳۸] .

15541ـ **مجلس** ۵/۴۲۳۴: باتاریخ **۱۱۱۷**، دردفتر (گ ۸۹پ ـ) نگارنده درنسخه بنام بهاءالدین محمد عاملی است ودر فهرست بهاء الدین ترمذی [رؤیت] .

15542ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۰۲۳: نوشتهٔ **۱۲۴۰**، در یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی، بهاءالدین‌محمدرشدی یادشده‌است.

15543ـ **ساری**، طاهر شهاب ۱ مج : نوشتهٔ عبدالله فرزندآقارضا مرندی، یکشنبهٔ ۱ صفر**۱۲۵۳** نگارنده درفهرست ترمذی یادشده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۰] .

15544ـ**دانشگاه**۲/۴۰۶۴: نستعلیق **۱۲۴۵-۱۲۵۷** (۱۸۳پ‌ـ۱۰۷ر)نام‌نگارنده محمدابراهیم زندی‌آمده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۷] .

15545ـ**دانشگاه**۲/۲۹۷۰: نستعلیق علی فرزند عبدالعظیم نیشابوری، محرم**۱۲۵۸** (ص۱۳۷ـ۱۹۳) نگارنده در نسخه بهاءالدین فرزندابراهیم تربتی و درفهرست محمد فرزند ابراهیم یاد شده است . [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۷] .

15546ـ**ملك**۲/۶۳۱: شکسته‌نستعلیق اسماعیل منشی، در ج۱/**۱۲۹۴** ، در فهرست نگارنده بهاءالدین فرزندمحمدابراهیم یادشده [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۱۱۶] .

15547 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۰۵/۴ جوادی : نسخ سدهٔ **۱۳** ، نگارنده در فهرست بهاءالدین‌محمد فرزندابراهیم‌ترمدی(بی‌نقطه) آمده‌است [ف. ادبیات ۳:۳۴] .

15548ـ **آقای کاظم‌مدیرشانه‌چی** نسخ خوانا، انجام افتاده، نگارنده در فهرست بهاءالدین محمدترمذی یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۴] .

15549ـ **قم** ، فیضیه ۱۵۰۶ (۱۰۰) : نسخ، آغاز برابرنمونه ، ناتمام ، نگارنده در فهرست بنام محمدابراهیم سرمدی‌یادشده، ۷۶ ص ۱۵س [ف. فیضیه ۲:۳۸] .

15550ـ**نجف**،سیدمحسن‌حکیم۱۳۱۲: تاریخ یاد نشده، ۴۵گ [یادداشتهای‌سیداحمد اشکوری] .

تنبیه الغافلین

از محمدکاظم هزارجریبی، که یاد او در «افلاکیه : ۲۳۹» گذشت . دریند و اندرزهای مذهبی .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۴۷ .

15551ـ نجف، سید محسن حکیم ۲/ ۱۸۶۸ : تاریخ یادنشده ، ۹۹گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

تنبیه الکاذبین

از اسماعیل فرزند ابراهیم‌خان قاجار کرمانی ، بنام مرتضی قلیخان وکیل الملك [دیباچه]، دریك‌مقدمه‌ودو باب: باب ۱ـ درستایش صدق و راستکاری و درست گفتاری، درسه فصل ۲ ـ دربدی دروغ ، درسه فصل‌ویك خاتمه . **آغاز:** منت وافر خدای کون ومکان راکه خامهٔ قدرتش صورت‌عدم.

15552ـ **دانشگاه**۳۲۵۵: نسخ خوش صفر**۱۲۴۵**، زرین، ۶۴گ ۷س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۲] .

تنبیه المغترین

از حاج ملا اسماعیل فرزند علی‌اصغر (نه محمدجعفر) واعظ سبزواری (۱۲۲۴ ـ ۱۴ج ۱۳۱۲/۱) در۴۶مجلس پندهای دینی واخبار وحکایتها .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۴۸ ـ ف. مشار : ۴۵۰ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۱۶۲ ـ مؤلفین مشار ۱: ۵۸۹ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۲۳۷ .

15553ـ **قم**، فیضیه ۱۵۱۰(۱۰۴) : نسخ سدهٔ**۱۴**، نام پدر نگارنده درفهرست محمد جعفر یادشده، ناتمام، ۲۲۲ص۲۶س [ف. فیضیه ۲ : ۴۰] .

تنظیمات حسنه

دستورالعمل حکام وعمال دولت است ، در ۴۷ ماده ، که بروزگار ناصرالدین شاه بسال ۱۲۹۲ تصویب شده است .

15554ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ :۱۹] .

توضیح الاخلاق

از سلطان العلما خلیفهٔ سلطان ، سید امیر علاءالدین‌حسین فرزندرفیع‌الدین محمدحسینی آملی اصفهانی، وزیر شاه عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷)وعباس‌دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷)درگذشتهٔ ۱۰۶۴(«اخلاق‌ناصری :۱۵۳۴» را بدستورشاه صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) دست برده درسه مقاله وهرمقاله دریکی ازاقسام حکمت در چند باب گزین‌ساخت‌وبدین‌نام‌خوانده ودربرخی‌نسخه‌ها باسه‌دیباچه‌است. **آغاز۱):** این‌نسخهٔ شریف و کتاب‌لطیف مسمی‌است‌بتوضیح‌الاخلاق. **آغاز: ۲)** بعدازحمدتعظیم خالق قدیم و صلاة وتسلیم صاحب خلق عظیم . **آغاز ۳) :** حمد بیحد و وانحصار ومدح‌بیعد وشمار .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۴۹۰ ـ ریحانةالادب ۱ : ۲۱۴ ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۷ .

15555ـ **مجلس** فهرست‌نشده : نوشتهٔ **۱۰۵۷**، زرین، ازکتابهای‌آقای سلطان قرائی بوده‌است [رؤیت] .

15556ـ**حقوق**۳/۴۶ج: نوشتهٔ۱۵ج **۱۰۶۳/۱** (۱۸پ ـ ۹۴پ) دودیباچه‌را دارد [ف. حقوق : ۶۶] .

15557ـ **ملك**۶۳۰۶ : نستعلیق محمد زمان، ۲۱محرم**۱۰۶۴**درمشهدخراسان، آغاز

نونویس وسه دیباجه را برابر نمونه دارد ، در پایان سرگذشت خواجه بخامهٔ نویسندهٔ نسخه هست، ۲۲۲گ ۱۵س [رؤیت] .

15558ـ **نجف**، سیدمحسن‌حکیم۱۳۹۹: انجام افتاده، ۱۲۷گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

توضیح الاخلاق قطبشاهی

از ابن‌خاتون عاملی، ابوالمعالی شمس‌ـ الدین محمد فرزند علی فرزند احمد فرزند نعمت‌الله فرزند خاتون‌عاملی، درگذشتهٔ پس از ۵ محرم ۱۰۶۸ ، برای سلطان عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ ـ ۱۰۸۳) «اخلاق ناصری :۱۵۳۴» خواجه‌را (بعبارتی واضح‌تر و بیانی شافی تر) درآورده است . و این جز « توضیح الاخلاق ۱۵۸۶» خلیفهٔ سلطان‌است.

بنگرید : ذریعه ۴: ۴۹۰ـ نسخه‌های‌خطی ۱ : ۲۱۸ ـ مؤلفین مشار ۵: ۶۰۹ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۵۹ ـ فوائد الرضویه : ۵۶۷ ـ ریحانة الادب ۵ : ۳۱۹ .

15559ـ **تهران**، سلطای‌القرائی۴۴۲: نستعلیق **۱۰۵۷** ، ۱۴۱گ ۱۷ س. فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۴۲ هست [فیلمها : ۶۱] .

15560ـ **رضوی**۱۲۷اخلاق(۳۵۲۲): نستعلیق، صفحهٔ انجام‌افتاده، ۹۹گ۱۹س [ف. رضوی ۶ : ۴۰۳].

تهذیب الاخلاق

ناشناخته. در تهذیب اخلاق وگویا درهند نگاشته شده‌است. دریك مقدمه باسه مبحث وسه باب: باب۱ـ تهذیب اخلاق، هفت‌فصل۲ـ حکمت منزل، پنج فصل ۳ـ معرفت مدن، چهار فصل. خاتمه درپند وموعظه. **آغاز**: اخلاق مهذبه . کمال که لایق اتباع و انتخاب تواند بود کـه حمد حضرت مبدع قدیم... امابعد، علم‌تهذیب اخلاق شریفترین علوم است .

15561ـ **مجلس**۸۳۶۳ فهرست نشده: شکسته نستعلیق ۲ذیحجهٔ**۱۰۶۳** دردارالخلافهٔ جهان‌آباد، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15562ـ **پاریس**، ملی۵۱۷: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۷] .

تهذیب الاخلاق

15563ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ق‌ف۱۳۲: نوشتهٔ**۱۰۶۹**، ۳۱۳ص[مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۲۰].

ثمرة الفؤاد = چهل حدیث

بایك مقدمه درچند لمعه ،سپس چهل باب ودرهر بابی حدیثی ترجمه وگزارش شده، واز مواضیع‌کلامی واخلاقی درآنهاگفتگوشده است ودرآن ازرسالهٔ «خطابیات» خود یادکرده‌است **آغاز**: ستایش خداوندی‌راکه بنورپاك‌محمدی (ص) ظلمات عدم.

15564ـ **دانشگاه**۲۶۲۹: نسخ‌سدهٔ**۱۱** زرین، آغازبرابرنمونه، ۲۸۲گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۵۰۴].

ج

جام جهان نما = اخلاق منصوری

در ص ۱۵۳۴ گذشت .

جامع الاسرار

از مجذوب علیشاه همدانی ، درگذشتهٔ ۱۲۳۹ (نه۱۳۳۹) که یاداو در «اثبات نبوت ۸۷۲» گذشت. اخلاق صوفیانه است وحکایتهای عرفانی .

15565ـ **الهیات۵/۱۷۱د** : نستعلیق جمال‌الدین فرزندحاج‌محمدهادی، حاجی‌بابا ۲۲شوال **۱۲۴۶** (۱۳پ ـ ۵۰ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۵۳].

جامع الحکایات

دربخش متون ادبی خواهدآمد.

جامع المواعظ

ازمحمدتقی‌فرزندحاج محمدحسین‌کاشانی نگارندهٔ «نجم الهدایه: ۳۵۹» وجزآن. درشش جلدوصدباب، دراخلاق مذهبی. **آغاز:** الحمد لله الذی ارشدنا الی حقایق دینه .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۷۵ .

15566ـ **سپهسالار** ۸۴۱۱: نسخ‌خود نگارنده، ج۱، تاپایان فصل یازدهم درنکوهش بخل رادارد، ۱۵۳گ ۲۴س .

15567ـ **سپهسالار** ۸۴۱۲ : با همان نشانی، ج۲، ازباب ۱۱ تا۲۰، ۱۱۳گ .

15568ـ **سپهسالار** ۸۴۱۳: با همان نشانی، ج۳، ازباب ۲۱ تا۳۲، ۱۲۱گ .

15569ـ **سپهسالار** ۸۴۱۴ : باهمان نشانی، ج۴، ازباب ۳۳تا۴۲، ۱۰۰گ.

15570ـ **سپهسالار** ۸۴۱۵ : باهمان نشانی، ج۶، ازباب ۵۳ تا۷۲، ۱۲۹گ [ف. سپهسالار ۴ : ۲۱] .

جامع النورین

از ملا اسماعیل واعظ سبزواری، نگارندهٔ «تنبیه‌المغترین: ۱۵۸۶»وجزآن. دراحوالات انسان وپندواندرزهای‌دینی، باعنوانهای‌مجلس. چاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی علی فی توحده . . .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۷۵ ـ ف. مشار : ۴۷۴ .

15571ـ **قم، فیضیه ۱۵۲۰** (۱۱۲) : نستعلیق شیخ‌حسین سلطان المحدثین فرزند نگارنده، شعبان**۱۳۲۵**، بادیباجه‌ای‌ازنویسنده ۵۵۸ص ۱۹س [ف. فیضیه ۲:۴۲] .

15572ـ **قم ، فیضیه ۱۵۲۱** (۱۱۳): نسخ، ناتمام، ۲۵۸ص ۱۵س [ف . فیضیه ۲ : ۴۳] .

جاویدان خرد

ازکتابهای‌کهن پهلوی در اخلاق وعرفان پارسی است، گزیدهٔ آن بروزگار مأمون عباسی بوسیلهٔ حسن فرزند سهل بعربی درآمد. این گزیده‌را دوباره احمد فرزند مشکویه (م۴۲۰ یا۴۲۱) بفارسی درآورد که در دست نیست، و عربی‌آن را درکتاب «آداب العرب و الفرس» خود گنجاند. ترجمه‌های تازه‌تر فارسی‌آن از تقی الدین محمد فرزند شیخ‌محمد شوشتری ارجانی بنام ابوالمظفر نورالدین محمد جهانگیرپادشاه(۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) وترجمه‌ای‌که بنام «انتخاب شایسته: ۱۵۴۳» گذشت. وهمچنین نسخهٔ الهیات‌که درفهرست‌آقای‌حجتی‌ازگنجور فرزند اسفندیاردانسته‌شده‌است. **آغاز:** پادشاه معارف‌آگاه‌هوشنگ‌این‌پندنامه به‌جاویدان‌خرد ترتیب داد... هوشنگ‌شاه می‌گوید از خداست آغاز وباواانجام .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۲۵ و ۵:۷۸ ، ۷۹ نسخه‌ها ۱ : ۲۱۸ ـ ف. مشار : ۴۷۶ .

15573ـ **الهیات۸۵/۲۴۲ب**: باتاریخ **۱۰۵۷ـ۱۰۶۸** دردفتر (۳۷۶پ ـ ۳۷۹ر). آغاز برابر نمونه ، درفهرست ازآن **گنجور پسر اسفندیار** دانسته‌شده‌است [ف. الهیات ۱: ۱۴۹ و۲: ۱۵۸] .

15574ـ **ملک ۵۴۷/۲** : نستعلیق با تاریخ**۱۰۶۴** دردفتر(ص۸۷ـ۹۵)، آغازبرابر

نمونه [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۶].

15575ـ ملك۶/۵۴۷: همان‌مجموعهٔ پیشین (ص ۱۶۰ ـ ۱۹۵). آغاز: آورده‌اند دراخبارکه حکمای عرب وعجم وروم و هند و یونان‌گردآمدند وگفتند بگویید تا ازهرگوهر [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۶۶].

15576ـ رضوی ۱۲۸(۵۹۸۹) : شکسته نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ترجمه از تازی است وجزآنست‌که چاپ‌شده. آغازبرابر نمونه، ۶گ ۱۶س [ف. رضوی ۶:۴۰۳].

15577ـ موزهٔ بریتانیا Or ۴۵۷: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۲۳گ. فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۹۶ هست [فیلمها ۱:۶۶].

15578ـ تبریز، حاج آقاحسین نخجوانی: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۹].

جاویدان خرد = خردنامه

جاویدان خرد = انتخاب شایسته

در ص۱۵۴۳ گذشت.

جرالثقیل فی‌سلوك العمیل

ازعلی فرزند حسام متقی، در رفتار زن و مرد ، واین‌پنجمین رسالهٔ اوست:۱ـ الربیة الفاخرة فی‌سلطنةالدنیا والاخره ۲ ـ سلوك الغزاة ۳- سلوك‌الرجال ۴ـ سلوك‌النساء، که برای پادشاهان‌وامیران ومشایخ وزنان‌ومردان وهمسرداران نگاشته است [دانش‌پژوه] .

بنگرید : ف. دانشگاه۶ : ۲۳۷۸.

15579ـ فقیه‌زاده ۱۰/مج : نسخ ، باتاریخ ۸۹۴ و۱۰۰۶ دردفتر (گ۲۷-۷۹) فیلم‌آن دردانشگاه ش۶۷۷ هست [فیلمها ۱: ۵۲۳] .

جزوهٔ ایجادبلدیه و ازبین بردن فضولات

در این‌گفتار از تـأسیس مؤسسه‌ای برای نظافت شهر تهران ، بنام بلدیه گفتگو می‌شود وازشیوه‌هاییکه درکشورهای فرانسه و انگلیس بکار رفته سخن می‌رود، و پیشنهادهایی دراین باره می‌شود. مطالعهٔ این گفتار برای شناسایی شهرتهران ومسائل اجتماعی‌ومشکلات تاریخی آن سودمنداست. آغاز: این‌ایام بیشترازهمه وقت مسئلهٔ برطرف نمودن وانهدام‌کثافات .

15580ـ تهران، ملی‌۳۵۹ف: نستعلیق خوش ۹صفر۱۳۱۹ برای‌مظفرالدین‌شاه، ۲۸ گ ۸س [ف. ملی ۱:۳۴۷] .

جمال الصالحین

از حسن فرزند عبدالرزاق لاهیجی ، که یاداو در «آیینهٔ حکمت: ۷۲۵» گذشت. بسال ۱۱۲۱ (سال پایان زندگی نگارنده) ، دریك مقدمه درترغیب به‌طاعت ودوازده‌باب وهرباب درچندفصل، نگاشته است : باب ۱ ـ فضل علم و اخلاق نیکو ۲ـ پاکیزگی ۳ـ فضل نماز و دعاهای‌آن ۴ـ ذگرودعا ۵ـ عادات ۶ـ حقوق عیال ۷ـ روزه ۸ ـ اعمال ماهها وروزها ۹ ـ زناشویی ۱۰ـ آداب سفر ۱۱ ـ حج و عمره ۱۲ـ آداب مردگان. خاتمه درپند و اندرز . آغاز۱): حمد بیحد وثنای بیعد مرکریمی‌را سزدکه درگلستان‌عالم‌امکان. آغاز۲): حمدله حق حمده. امابعد، گوید...

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۲۹ .

15581ـ مجلس۴/۲۷۸۴: نسخ بـا تاریخ۱۰۳۲ در دفتر (ص۲۰ ـ ۲۳۴)، آغاز برابرنمونهٔ۲ [ف. مجلس ۱۰ : ۲۲] .

15582ـ آمل، میرزاابوالحسن‌پیشنماز آملی: نسخ ابن‌حاجی‌غیاث‌الدین جمال‌الدین محمد امین شهمیرزادی، نیمه‌های‌ذیقعدهٔ۱۰۸۵ [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۰] .

15583ـ سپهسالار ۲۱۴۳ : نستعلیق ۱۰۸۵ ، ۲۳۵ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۷] .

15584ـ الهیات ۲ د : نستعلیق و نسخ محمدبیک کرمانی، ۱۸ شعبان ۱۱۰۳، زرین، ۳۴۹ گ ۱۷ س [ف. الهیات ۱ : ۴۱] .

15585ـ مشهد، فاضلیه ۴ دعا: نستعلیق ۱۱۰۲ ، تاریخ نگارش درفهرست ۱۰۷۳ یاد شده درست نیست ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف . فاضلیه ۱ : ۱۵۷].

15586ـ سپهسالار ۲۱۴۴: نسخ شمس الدین فرزند محمد فرزنـد مراد ، ۱۱۰۸ ، ۲۷۰ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۴:۳۷] .

15587ـ سنا ۱۳۷: نسخ معرب و نستعلیق نزدیك بپایان رجب ، ۱۱۱۰ ، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۱] .

15588ـ مجلس ۴۲۱۹، نستعلیق سید حسن، رجب ۱۱۱۳، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۲۶ گ ۲۵ س [رؤیت] .

15589ـ رضوی ۲۸۷(۸۳۵۶) : یکشنبهٔ ۷ شعبان ۱۱۲۶، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۰۶ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۶ : ۲۲۶].

15590ـ مجلس ۸۲۷: نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۳۰ گ ۱۸ س [ف . مجلس ۳ : ۴۷] .

15591ـ الهیات ۸۴ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۲، پایان افتاده، ۳۸۷ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱ : ۴۱] .

15592ـ ملك ۱۹۳۲: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ۲۴۷ گ ۱۷ س [ف. ملك، فارسی: ۱۸۶] .

15593ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۲۳۹: نوشتهٔ سیدحسین فرزند ابوالقاسم خوانساری ، سلخ ع۱۶/۱۲۳۳ برای خزانهٔ آصف‌جاه میرزا محمدباقر ، ۱۸۹ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

15594ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۸۲۰ : نوشتهٔ ملاابراهیم فرزند گل‌محمد، رجب ۱۲۳۸ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

15595ـ سپهسالار ۲۱۴۶: نسخ سید علینقی موسوی، ۱۲۴۵، ۲۰۶ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۴ :۳۷] .

15596ـ سپهسالار ۵۶۴۰ : نستعلیق ۲۶ محرم ۱۲۵۲، ۲۶۱ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۴ : ۳۷] .

15597ـ قاهره، دارالکتب ۵۲۷۹ س: تعلیق ابن فخرالحاج میرزا سلیمان انصاری موسی، ۱۲۹۴، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۱۳].

15598ـ مجلس ۴/ ۲۳۶۰ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۲۰-۲۳۴) [نسخه‌ها ۵:۱۵۸] .

15599ـ فرهادمعتمد ۲۱۸ : نسخ تاریخ یاد نشده، باتملك ۱۲۷۴ [نسخه‌ها ۳ : ۱۷۰] .

15600ـ سپهسالار ۲۱۴۵ : نستعلیق ونسخ، تاریخ یادنشده، ۲۱۷ گ ۱۸ س [ف . سپهسالار ۴ : ۳۷] .

الجمع بین الدنیا و العقبی

ازقطب الاقطاب محمدچشتی، که یاداو در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت . اخلاقی است عرفانی .

15601ـ بنگال، آسیایی ۱۵/ ۱۳ D۵ (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده، همراه ۴۰ گفتار دیگرازهمو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

جوامع الکلیه

ازملاحسین واعظ بیهقی، نگارندهٔ جواهر التفسیر: ۴۲» وجز آن. **آغاز:** بسم‌الله الحمدلله

ولی الحمد، ذی المجد والجود والافضال.

بنگرید : نسخه‌ها ۱ : ۲۱۸ .

15602ـ قاهره ، دارالکتب ۳ ـ م تصوف فارسی : نسخ محمد فرزند احمد فرزند علی قادی ، ۹۲۳ (گ ۱ ـ ۲۵) ۲۵ س [مخطوطات ۱:۱۱۴] .

جواهر الاسرار = اخلاق محسنی

ازملاحسین کاشفی بیهقی، نگارندهٔ «جواهر التفسیر : ۴۲» و جزآن . برای سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۷۳ـ۹۱۱) وبنام پسراومحسن میرزا، بسال ۹۰۷ (اخلاق محسنی) ، در چهل باب، ودرآن اخلاق وکشورداری و تدبیرمنزل را درهم آمیخته است. **آغاز :** حضرت پادشاه علی الاطلاق عزت کلمته .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۶۷۸ ـ ف. مشار: ۶۰ .

15603ـ یزد، جامع کبیر : نستعلیق ۹۰۰، اندازه ربعی [نسخه‌ها۴ : ۳۷۴] .

15604ـ تبریز، ملی ۳۶۶۵: نبشتهٔ شوال ۹۳۶، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰ گ [ف. ملی ، تبریز ۱:۴۰] .

15605ـ رضوی ۸۰ اخلاق(۳۵۰۲): نستعلیق محمدقاسم فرزند لقمان جامی، ۲۰ج ۹۴۶/۲، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶:۳۸۱].

15606ـ مجلس ۳۱۳۷: نستعلیق دوشنبهٔ ۴ذیحجهٔ ۹۵۴، آغاز افتاده [ف. مجلس ۱۰ : ۷۰۸] .

15607ـقاهره، دارالکتب۲۲اجتماع طلعت : نوشتهٔ زین العابدین فرزند درویش محمد شروانی، ۱۵رمضان ۹۵۸ ،آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۹] .

15608ـ مجلس ۳۵۹۷ : نسخ سالار فرزند نورعالم، ۹۶۷، زرین، ۳۲۴س ۱۷س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

15609ـ تهران ، دکترمفتاح ۲۵۷ : نستعلیق شیخ محمدکاتب، اواخر ع۲/۹۸۱ ، زرین [رؤیت] .

15610ـ یوگسلاوی: نوشتهٔ ۱۵ج۱ ۹۸۱. فیلم آغاز آن در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۶] .

15611ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۴۸: نستعلیق زیبای ۲۰ذیقعدهٔ ۹۸۳، آغاز یکبرگ که گویا زرین بوده افتاده، ۱۴۰ گ [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

15612ـرضوی ۸۲ اخلاق (۳۵۰۱): نستعلیق حاجی عبدل، ج۲/۹۸۵، زرین، ۱۸۶گ ۱۴س [ف. رضوی ۶ : ۳۸۲] .

15613ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق هندی سدهٔ ۱۰، موریانه‌خورده [نسخه ها ۵ : ۱۰] .

15614ـ تهران، گلستان ۱۷۰۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۱۵س

15615ـ دانشگاه ۸۶۲/۳: نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۰، نزدیك به ۶ص از چاپ تهران ازپایان کم‌دارد(۳۱پ‌ـ۲۲۲پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۵۸].

15616ـدانشگاه ۵۰۸۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱، آغاز اندکی پیش‌از باب ششم دررضا وانجام درباب‌چهلم درتربیت‌خدم وحشم افتاده [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۷].

15617ـمجلس ۲۴۰۷/۴فهرست‌نشده: نوشتهٔ ۱۰۰۲ [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

15618ـ رضوی ۸۱اخلاق(۶۰۵۵): نستعلیق، دوشنبهٔ ۲۸شعبان۱۰۰۳ [ف. رضوی ۶ : ۳۸۲].

15619ـ دانشگاه۴۱۹۹: نستعلیق زیبای علیقلی فرزند احمد تبریزی، ۱۰۰۸، زدین، ۱۱۱گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۵۸] .

15620ـ اصفهان، فرهنگ۱۱۵۶۲: نوشتهٔ اصح کرمانی، ۱۰۱۷مصور [نسخه‌ها ۵: ۳۱۵] .

15621ـ مجلس۳/ ۳۱۰۰: نستعلیق خوب۱۰۲۰ (ص۲۰۱ ـ ۳۹۳) ، زدین [ف. مجلس ۱۰: ۶۵۲] .

15622ـ تهران، فخرالدین نصیری : نستعلیق ، با ۱۵ تصویر مینیاتور ، نویسنده و ونقاش آن فضل‌الله مصور حسینی، که در۳۵سال ۱۰۲۰ ـ ۱۰۵۵ بانجام رسانده است . رحلی [رؤیت].

15623ـ قم، فیضیه ۱۴۳۱ (۲۵) : نستعلیق حبیب‌الله فرزند ملا جامی‌گیلانی ، ۹ صفر۱۰۳۴، آغاز برابر نمونه، ۲۷۶ص۱۷س [ف. فیضیه ۲: ۱۲] .

15624ـ کپنهاک، سلطنتی: نستعلیق هندی ۱۰۳۷ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۰] .

15625ـمجلس۱۲/ ۴۲۱۸: نستعلیق محمدنظام فرزندعلیخان ساوه، باتاریخ۱۰۴۶ دردفتر (ص۳۹۴ ـ ۶۷۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15626ـ تهران،ملی۱/ ۹۹۰ف: نسخ خوش باتاریخ۱۰۶۲، زدین، آغاز برابر نمونه (ص۱ـ۲۷۵) [ف. ملی ۲: ۵۴۶] .

15627ـسپهسالار۱/ ۱۲۸۶: نستعلیق امیرمحمدسلیم فرزندامیرحیدردر۶ع۲/ ۱۰۶۷ (۲۰ـ۷۰) ۱۹س [ف. سپهسالار۴: ۸۸] .

15628ـ لاهور، پنجاب بهلک لائبریری ۱۷۰کاشی۲: نستعلیق عبدالکریم فرزندزکریا ۲۹ج۲/ ۱۰۷۶، ۱۶۹گ [مخطوطات فارسیه منظوراحسن عباسی : ۱۶] .

15629ـ حقوق ۱۴۸ج: نسخ‌سدهٔ۱۱ ۱۵۷گ ۱۷س [ف. حقوق : ۱۱] .

15630ـ تهران،ملی۵۵۴ف: نستعلیق خوش بیرعلی‌خادمی، سدهٔ۱۱، آغاز برابر نمونه ۱۶۳گ ۱۴س [ف. ملی ۲: ۴۴] .

14631ـ سپهسالار۵۷۸۲ : نستعلیق سدهٔ۱۱، از نیمهٔ باب چهارم تانیمهٔ باب چهلم را دارد، ۸۴گ۱۱س [ف. سپهسالار ۴: ۸۸].

15632ـ تهران،ادبیات ۷۴ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده [ف . ادبیات ۳ : ۱۰] .

15633ـتهران،ادبیات ۲۷۶ جوادی: شکسته نستعلیق سدهٔ۱۱ [ف. ادبیات ۳: ۱۰].

15634ـ کپنهاک، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۰] .

15635 ـ الهیات ۵۶۴د : نستعلیق عبدالحفیظ سروش ، ۷ع۲/ ۱۱۵۳ ، زدین ، ۲۹۶گ ۱۱س [ف. الهیات ۱ : ۶].

15636ـ مجلس۳۲۰۴: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز وانجام‌افتاده، ۱۶۷ص [ف. مجلس ۱۰ : ۷۸۶].

15637ـ تبریز، ملی ۲۳ (۳۵۱۳): نستعلیق محمد محسن‌فرزند محمدکاظم‌اشراقی مازندرانی،چهارشنبهٔ ۹شعبان۱۲۰۸، ۱۷۹گ ۱۲س [ف. ملی‌تبریز ۱: ۴۱] .

15638ـ هاروارد ، هوتن ۵ .P : نستعلیق‌شیرمحمدبیك فرزند عوض‌میراب فرزند شیرمحمدمیراب‌خوارزمی۱۲۱۰، زدین [نسخه ها ۳ : ۲].

15639ـ ملك ۶۰۷۸: نستعلیق محمد شفیع معبر کرمانی، ۱۴ج۲/ ۱۲۲۵، ۱۵۲گ. ۱۴س [رؤیت].

15640ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۲۷۶: نوشتهٔ ۱۲۴۷ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

15641ـ مجلس ۳۰۰۴: نستعلیق خوش محمدجواد، پنجشنبهٔ ۲۹ رمضان ۱۲۹۸، زرین ۳۷۴ص ۱۱س [ف. مجلس ۱۰: ۴۵۴].

15642ـ تهران ، ادبیات ۱/۱۶۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳ : ۱۰]

15643ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۱۷۰ کاشی: نستعلیق میانهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی: ۱۵].

15644ـ مجلس ۳۰۹۴: شکسته نستعلیق ۱۳۴۰، زرین، ۳۱۵س ۱۴س [ف. مجلس ۱۰ ۶۴۶].

15645ـ مشهد ، فرخ ۱۶۷: تاریخ یادنشده، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۸۶] .

15646ـ رضوی ۸۴ اخلاق (۷۰۷۶): نستعلیق، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۶ : ۳۸۲] .

15647ـ مجلس ۵۶۹: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه و نونویس، ۹۵گ ۲۴س [ف. مجلس ۲: ۳۳۴].

15648ـ سپهسالار ۱۰۸۹: نستعلیق طیفور فرزند حیدر علی اسفرجانی ، تاریخ یاد نشده، نسخهٔ کهن، ۳۰۱گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۴ : ۸۸] .

15649-50ـ تاشکند ۲۰۳۶ و ۲۰۴۵: دو نسخه [نسخه‌ها ۱ : ۲۱۹] .

15651ـ موصل ، مدرسة المحمدیه ، جامع الزیوانی ۱۵۷: [ف. موصل : ۱۸۰] .

15652-53ـ دیوان هند ۲۱۱۸ و ۲۰۰۰ : دو نسخه [نسخه‌ها ۱: ۲۱۹] .

جواهر سلیمانی

ازمحمد مهدی سبزواری .

15654ـ ملک ۹۶۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ آغاز برابر نمونه، ۱۵۹گ ۱۴س [ف. ملک ، فارسی : ۱۹۴] .

جواهر المعارف

از سیدعبدالغفار فرزند محمدحسین حسینی تویسرکانی، درگذشتهٔ ۱۳۱۹، مجاز ازصاحب روضات در ۱۲۷۹. اخلاق دینی است باگزارش احادیث درچند باب.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقبا : ۱۱۴۷ .

15655ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۰۱ : نستعلیق خودنگارنده، ۵ صفر ۱۳۱۹، ۲۷۷گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

چ

چهار برادران

از قطب الاقطاب محمدچشتی، که یاداو در «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت .

15656ـ بنگال، آسیایی ۲/bO۱۳ (۱۱۰۹): تاریخ یادنشده، همراه ۴۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۶۸] .

چهارچشمان

ازمیرزا ملکم خان ، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت .

بنگرید: پیشگفتار چاپ مجموعهٔ آثار ملکم ازاستاد محیط طباطبایی : مد .

15657ـ مجلس ۵/۵۱۵۴ : سه‌شنبهٔ ۱۴ رمضان ۱۳۰۴، آغاز: بعدازآنکه ازمنزل

مفسده بیرون آمدیم (برابرسیاحی‌گوید). باید دید باسیاحی گوید چه جدایی دارد (۴۳پ ـ ۵۰پ).

چهار عنوان

کاشانی، درص۸۸۱ گذشت.

چهار فصل

ازحاج محمدکریمخان قاجار، که یاد او در «حلقۀکریمی: ۲۸۷» گذشت. پندهای او است به پیروان خود در آداب معامله باخدا و مردم، که د۹ ع۱۴/۱۲۶۹ بانجام رسیده‌وچاپ شده است: فصل ۱ ـ معامله باخدا و پیغمبر و امامان ۲ـ معامله بامشایخ ۳ـمعامله باامیران وشاهان ۴ـ معامله بادیگرمردم. **آغاز:** ... این رساله‌ایست‌ازمن‌بسوی‌یك‌یك ازکسانی‌که.

بنگرید: ف.کتب مشایخ۲ : ۲۰۲ ـ ف. مشار : ۵۳۸.

15658ـ رضوی ۱۳۰اخلاق (۳۵۳۰): شکسته نستعلیق محمد رضا طباطبایی نائینی، **۱۳۰۵**، ۱۴س [ف. رضوی ۶ : ۴۰۵].

چهل باب = تحفة الملوك

درص۱۵۶۲ گذشت.

چهل حدیث منظوم = صدوبیست کلمۀ منظوم

ازعادل فرزندعلی حافظ قاری خراسانی که ترتیب «ترجمان القرآن» شریف جرجانی را بسال ۹۰۳ بانجام رسانده است. صدوبیست سخن‌کوتاه‌راازسه «اربعین» محیی‌الدین محمد بدرالدین را درسه «چهل حدیث» برابر ۱۲۰ سخن به نظم در آورده است [نسخۀ ۴۳۷۹ ملك]. درآن آمده: عادل بن علی حافظ گفت. واین‌جز «صدکلمۀمنظوم» اوست. **آغاز:** حمد بیحد و شکر نامعدود ــ مرخدایی‌که هست و خواهد بود.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۱۱۲، ۱۴۱ و ۹: ۶۶۳ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۷۴ مؤلفین مشار ۳ : ۶۲۰ ـ فرهنگ سخنوران ۳۶۵ ـ ف. دانشگاه ۲ : ۱۳۷ ـ ۱۴۱.

15659ـ ملك ۱۶/۲۳۹۸ : نستعلیق باتاریخهای **۹۰۹ـ۹۱۲** در دفتر، (۳۰ـ۵۵) [رؤیت].

15660ـ ملك ۵/۴۳۷۹: نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۶** درشمارۀ ۱، (۱۱پ‌ـ۱۸پ‌هامش) [رؤیت].

15661ـ ملك ۵/۴۲۷۵: نستعلیق‌محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۱۱رـ۱۸رهامش) آغاز برابرنمونه[رؤیت].

چهل حدیث منظوم = چهل کلمه

ازپیامبر، گزارش از عبدالرحمان جامی که یاداو در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت. گزارش هرسخن بدو بیت بسال ۸۸۶ بانجام رسانده و همراه «سراج القلوب» در تهران چاپ شده است. ونیزازاو«صدکلمه» همراه «چهل‌حدیث» در۱۳۰۸ق درتهران چاپ‌شده است. **آغاز:** صحیح‌ترین حدیثی‌که راویان مجالس دین... لایؤمن احدکم حتی‌یحب لاخیه مایحب لنفسه. هرکسی‌را لقب‌مکن مؤمن ـگرچه ازسعی‌جان وتن‌کاهد.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۲۲۹ (گنج عظیم) ف. مشار : ۶۷، ۱۰۶۶ ـ جامی، حکمت : ۱۸۲.

15662ـ ملك ۱۳/۴۷۹۵ : نستعلیق باتاریخ **۸۹۵**، شمارۀ ۱۳ «کلیات» او (۳۴۷پ ـ ۳۵۷پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15663ـ ترکیه، خزینه۲/۲۱۵۴ :

نوشتهٔ سلطانعلی مشهدی ، دههٔ نخستین صفر ۸۹۷ درهرت. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۸۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۷۸] .

15664ـ تهران، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش شرف‌الدین‌خنجی، سدهٔ ۹ـ۱۰ [نسخه‌ها ۱ : ۱۲] .

15665ـ هاروارد، فرانسیس‌هوفر : نستعلیق خوش سلطان‌احمد هروی ۹۰۹ [نسخه ها ۴ : ۱۰] .

15666ـ مجلس ۲۰۳۲ : نسخ وتعلیق میرعلی خوشنویس، رمضان ۹۴۸، زرین ممتاز آغاز برابر نمونه، ۱۲ص [ف.مجلس۶: ۳۰].

15667ـ یوگسلاوی ۷۷۹ : نوشتهٔ ۹۴۸، درفهرست بعنوان مجموعهٔ حدیث آمده فیلم آن در(دانشگاه:۱۷۸۴) هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۹ ـ فیلم: ۹] .

15668ـ تهران، موزه۹۲۰۶: نستعلیق شاه محمود، ۹۵۱ [نسخه‌ها ۲:۲۰۳]. فیلم آن در دانشگاه ش۱۷۳۶ هست [فیلمها :۹] .

15669ـ دانشگاه۴۵۴۲ : نستعلیق حیدر فرزندابراهیم‌حسینی۹۶۱، نسخهٔپاکیزه وزیباییست، زرین، ۹گ۷س [ف دانشگاه۱۳: ۳۴۸۷] .

15670ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۵۹۰: مرقع۲قطعه، نستعلیق،۹۶۵[نسخه‌ها ۵ : ۹۶].

15671ـقاهره، دارالکتب۱ـم‌حدیث فارسی : نستعلیق زیبای سلطان بایزید فرزند سلطان سلیم قانونی ۹۶۵، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۸].

15672ـ ملک۵۹۱۶: نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، ۹۶۸ ، زرین، آغاز برابرنمونه، ۹گ ۹س [رؤیت] .

15673ـدهلی‌نو ۱۹/۵۰۴(۱۸۱): باتاریخ۹۷۰دره«کلیات»او. فیلم آن‌دردانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳].

15674ـ رضوی ۸۹ اخبار: نستعلیق خوش ۹۷۶، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۱: ۸۹ اخبار].

15675ـ ملک ۵۹۳۱: نستعلیق‌زیبای حاجی محمود۹۸۶، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15676ـ ملک ۴۳۷۹/۴ : نستعلیق محمد تقی فرزند حسین الکاتب خاتون آبادی اصفهانی ۱۰۵۶ (۹پ ـ ۱۱پ هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15677ـ ملک ۴۲۷۵/۴ : نستعلیق محمدسعید فرزندمحمدتقی‌خاتون‌آبادی۱۰۸۱ (۸پـ۱۱رهامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15678ـ مجلس ۴۸۴۸/۱۴ : محمد عارف ملتانی، ۲۵ج۲/ سدهٔ ۱۱، درقریه برم پوری درعسکرسلطان‌اعظم (۱۲۸پـ۱۲۹پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15679ـ مجلس ۲۳۸۴/۹ فهرست نشده: سدهٔ۱۱ باتاریخ۱۰۷۷ دردفتر (ص۳۵۳ ۵۳۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶] .

15680ـدانشگاه۴۱۱۸/۱۷: نستعلیق ۱۱۳۳ (ص۳۰۸ـ۳۱۵) آغازبرابرنمونه، در فهرست ازسراینده نام‌برده نشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۰] .

15681ـ دانشگاه ۱۲۴/۱۸ : نسخ سلیمان قاضی‌فرزند محمدمکری، برای‌اسحاق پاشا، درع۱/۱۱۹۵ (گ ۱۴۲ـ۱۴۹) [ف. دانشگاه :].

15682ـ دانشگاه۳/۴۲۰۰: نستعلیق ونسخ سعید حبشی ، نزدیک ۱۱۹۸ (۲۳ر ـ

۲۷پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۷۷] .

15683ـ دانشگاه ۸۶۷/۱۱: نستعلیق با تاریخ ذیحجهٔ **۱۲۱۲** در دفتر (۱۵۰ پ ـ ۱۵۲پ) [ف. دانشگاه] .

15684ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۲۲/۶: نستعلیق حبیب‌الله حسینی ، ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱] .

15685ـ دانشگاه ۲۵۲۳/۴ : نسخ مذنب شاعر نزدیك **۱۳۷۱** (۴۳ـ۵۱) آغاز و انجام برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۰] .

15686ـ قاهره، دارالکتب ۱۷مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ ۲۰محرم **۱۲۷۳** (گ ۳۰ـ۳۷) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۱۹ و ۱۱] .

15687ـ رضوی ۹۶۵/۶ ادبیات (۴۸۰۱): نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ازنگارنده درفهرست نامبرده نشده است [ف. رضوی ۷ : ۷۵۰] .

15688ـ دانشگاه ۴۱۹۹/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۶ـ۱۱) آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۷۶] .

15689ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۲ : ۷۳] .

15690ـ رضوی ۴۲۰ اخبار (۲۱۲۸): نستعلیق زیبا، زرین، نفیس ، دیباجه را ندارد، میرسد به‌پایان حدیث ۳۹ [ف . رضوی ۵ : ۴۳] .

15691ـ رضوی ۸۸ اخبار: نستعلیق خوش تاریخ یادنشده، آغازبرابر نمونه، زرین [ف. رضوی ۱ : اخبار ش۸۸] .

15692ـ الهیات ۵۵۱/۴د: تاریخ یاد نشده (۱۲۳ر ـ ۱۲۷پ) [ف. الهیات ۱: ۳۲۵] .

15693ـ قاهره، دارالکتب ۳۵ مجامیع فارسی: نستعلیق زیبا، تاریخ یاد نشده ، زرین (گ۱ـ۶) [ف. مخطوطات ۱ : ۱۱۹] .

15694ـ قاهره، دارالکتب ۳۹مجامیع طلعت: نستعلیق زیبای بی‌تاریخ ، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۷۶، ۱۱۹] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته . از پیامبر، هرسخن بدو بیت گزارش شده‌است. **آغاز** : قال‌النبی ص : من حفظ‌من‌امتی... هرکه اوچهل‌حدیث‌یادگرفت ـ ازاحادیث مهترعالم .

15695ـ ملك ۴۳۷۹/۹ : نستعلیق محمد تقی فرزند حسین خاتون آبادی **۱۰۵۶** (۲۱پ ـ ۲۳ر هامش) [رؤیت] .

15696ـ ملك ۴۲۷۵/۸: نستعلیق‌محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱** (۲۲ر ـ ۲۴ر هامش) [رؤیت] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته. سخنان از پیامبر، وهرسخن با دوبیت‌گزارش شده. **آغاز** : قال‌النبی ص‌ان‌الله خلق آدم علی صورته . صدق : بدرستیکه خلق کردخدا ـ آدمی را بصورت زیبا .

15697ـ دانشگاه ۲۳۹۸/۱۹: نسخ ونستعلیق باتاریخهایی از **۹۰۹ـ۹۱۲** (۶۶ـ۷۹) آغازبرابر نمونه [ف.دانشگاه۹:۱۰۰۵] .

15698ـ ملك ۴۳۷۹/۱۰: نستعلیق، باتاریخ **۱۰۵۶** (۲۳ ر ـ ۲۴ر هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15699ـ ملك ۴۲۷۵/۳۱ : نستعلیق محمدسعیدفرزند محمدتقی‌خاتون‌آبادی **۱۰۸۱** (۱۶۲پ‌ـ۱۶۳پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته. سخنان‌ازپیامبر، وهرسخن‌بادو بیت گزارش شده است، گزارشی‌بااین سرآغاز چاپ شده است [ف. مشار : ۵۴۰]. **آغاز :** قال‌النبی‌ص: انما الاعمال بالنیات: اصل اعمال نیت‌نکوست ــ نیت نیک‌دارای میتر .

15700ــ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۱۸ : نسخ و نستعلیق باتاریخهای **۹۰۹-۹۱۲** دردفتر ، (۶۲ ــ ۷۵) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۴] .

115701ــ **ملك** ۴۳۷۹/۸ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** درش۱، (۱۹ر-۲۱پ هامش) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

15702ــ **ملك** ۴۲۷۵/۷ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی ، **۱۰۸۱** (۲۲ر-۲۴ر هامش) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

15703ــ **دانشگاه** ۱۶۴/۳ : محمد افضل فرزند قیصر علی تفرشی، ۴ج/۱ **۱۰۹۸** آغاز برابرنمونه، درفهرست‌آمده: سی حدیث کوتاه [ف. دانشگاه ۲ : ۱۳۶].

چهل حدیث منظوم

ناشناخته. سخنان ازپیامبر، وهرسخن با دوبیت گزارش شده‌است. **آغاز:** قال‌النبی ص انا مدینة‌العلم وعلی بابها. گفت پیغمبر خداکه منم ــ شهرعلم وعلی مرورا در .

15704ــ **دانشگاه** ۲۳۹۸/۱۷: نسخ ونستعلیق باتاریخهایی از **۹۰۹-۹۱۲** (۵۶ ــ ۶۲) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۴] .

15705ــ **ملك** ۴۳۷۹/۷: نستعلیق با تاریخ**۱۰۵۶** درشمارهٔ۱ (۱۷پ-۱۹ر هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15706ــ **ملك** ۴۲۷۵/۶ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی **۱۰۸۱** (۱۸ر ــ ۲۰ر هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته، گزارش سخنان پیامبر است به نظم .

15707ــ **دانشگاه** ۱۶۴/۱ : محمد افضل فرزند قیصرعلی تفرشی، **۱۰۸۸** ، آغاز افتاده، چهل‌کلمه هریك دریك بیت‌گزارش شده [ف. دانشگاه ۲:۱۳۶] .

چهل حدیث منظوم

دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

چهل کلمهٔ منظوم

ازحسین فرزند یوسف (سیف‌الدین‌احمد) هروی. چهل‌سخن‌کوتاه منسوب به‌حضرت‌علی را هریك دریك رباعی ترجمه و گزارش کرده است. **آغاز:** الحمدلله العلی الکبیرالذی لیس له شبیه ولانظیر.

15708ــ **رضوی** ۹۰ اخبار: نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری خوشنویس ، در **۹۵۲** باخط و مهرمجلسی که در۱۱۱۰ بوقف رسیده است.زدین، ۸گ. وهرصفحه سه‌رباعی. درفهرست پدرسراینده یوسف یادشده‌است [ف. رضوی ۱ : ۹۰ اخبار] .

15709ــ **تهران،** مهدی‌بیانی: نستعلیق زیبای‌شاه‌محمودنیشابوری،در**۹۶۴**، درفهرست پدرسراینده سیف‌الدین‌احمدیادشده‌است [نسخه ها ۱ : ۱۱] .

ح

حدائق السیر فی آداب الملوک

از نظام الدین یحیی فرزند صاعد فرزند احمد، برای علاءالدین کیقبادفرزند کیخسرو سلجوقی (۶۰۷ ـ ۶۱۶) درده باب: ۱ ـ سیر الملوك والسلاطین ۲ـ محامدعدل ۳ـ قبح‌ظلم ۴ـ قواعد سیاسیه ۵ـ ذم غضب ۶ـ حلم وتأنی وصبر ۷ـ مشاورت و تدبیر ۸ـ سخاوت وجود ۹ـ آداب‌مقربین حضرت ۱۰ـ آداب حواشی حضرت [دیباجه] . **آغاز :** صدهزار شکر و سپاس و حمد و ثنا احدی را جل‌جلاله .

15710ـ **سپهسالار** ۱۵۵۱/۱ (یا ۱۵۱۱/۱): نسخ سدهٔ**۸**، **۷۰۷**ق(۲پ-۷۶ر) [ف. سپهسالار ۴:۲۹۵]. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۶۱۰ هست [فیلمها : ۷۴] .

حدیقة الریاحین

ز محمدفرزندابوطالب استرآبادی‌موسوی ترجمه‌وگزارش صدکلمه ازسخنان حضرت علی است به‌نظم، که تحفهٔ مجلس‌عالی محمد سلطان شده‌است [دیباجه]. وپیداست‌که این‌صدکلمه را خودگزیده است وباگزیدهٔ جاحظ برابر نیست. وازوست «تفسیرآیت الکرسی: ۲۴» و «ترجمهٔ نفحات‌اللاهوت: ۹۲۳». **آغاز:** زبان‌بگشای بتحمیدالهی... وبعد، چنین‌گوید... خاك‌نشین شدهٔ علیه‌علویه وملازم عتبهٔ .

15711ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۷۹۲: نسخ سدهٔ **۱۳** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

15712ـ**اصفهان**،سیدمحمدعلی‌روضاتی: تاریخ یادنشده (۳۴پ ـ ۵۳پ) [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۸] .

حرف غریب

ازمیرزا ملکم‌خان . که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰»گذشت. این‌گفتار در «کلیات» او درتبریز۱۳۲۵ وپس ازآن چاپ شده است

15713ـ **حقوق**۲/۲۸۰ ج: نستعلیق سدهٔ**۱۴** (ص۸۴-۱۴۰) بدنبال «اصول تمدن» [ف. حقوق : ۳] .

حقایق الاحکام

در فهرست آصفیه بدون توضیحی دربخش مواعظ یادشده است .

15714ـ **آصفیه** ۴۴۵ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۶۱** [ف. آصفیه ۴ : ۶۳۸] .

حقوق ملل = ترجمهٔ کتاب. . .

متن ترکی‌آن‌که ترجمه‌ایست از اطریشی آلمانی ازبارون اوطوقادربسال۱۲۶۳، ترجمهٔ فارسی ازمحبعلی، بدستور ناصرالدین‌شاه، در ۱۲۷۱/۱۴ع بانجام رسیده، در دوبخش: ۱ ـ حقوق موضوعهٔ ملل ۲ـ حقوق‌طبیعیهٔ ملل وسه باب و فصلهایی . **آغاز :** حمد و ثنای بی‌ریا شایستهٔ پادشاه بی‌همتایی است.

15715ـ **حقوق** ۱۴۷ ج: نسخ مسیح کاتب،۴ رجب **۱۲۹۸**، ۱۰۷ گ ۱۷س [ف. حقوق : ۹۷] .

حقیقة الامر

درص ۷۸۲ و ۱۱۲۷ گذشت .

حکمت بالغه

ازشیخ‌عباس قمی فرزند محمدرضا (پس‌از ۱۲۹۰ ـ ۹ ذق ۱). گزارش صدکلمه ازسخنان

پندآمیز حضرت علی است .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۵۶ و ۱۵ : ۳۰ - طبقات اعلام الشیعه، نقبا : ۹۹۸ - ف . مشار ۵۷۸، ۱۰۶۶ - مؤلفین مشار ۳ : ۶۷۱.

15716ـ **الهیات** ۵۸۸د : نستعلیق و نسخ نگارنده، سدهٔ **۱۴**، در(گ ۵۵د - ۵۸د) سخنان کوتاه پیامبر آورده شده است [ف. الهیات ۱ : ۹۱] .

حکمة اللغة

گفتاریست اخلاقی فکاهی شیرین ، در آن نام سهام الدوله امیر مفخم فرمانروای بجنورد در قطعه‌ای ازخود نگارنده یاد شده است. دربارهٔ نام کتاب آمده وکتاب حکمة اللغة در زشت و زیبا، و پس از هرعنوانی اخلاقی واژه‌هایی می‌آورد و بشیوهٔ عبید زاکان تفسیر می‌کند [دانش پژوه]. **آغاز:** چون تحصیل دانش و کمال و تکمیل آداب... ازفرایش اعمال است.

15717ـ **دانشگاه** ۲۸۰۳ : نستعلیق **۱۳۱۵** ، ۶۷گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۵۰] .

حلیة المتقین

محمد باقر مجلسی، که یاد او در «۷۴۴» گذشت ، بدرخواست سالکان مسالك سعادت در آداب زیور ولباس پوشیدن وخورد و خواب و همنشینی بازنان و تربیت فرزندان و زندگی و آمیزش وحمام گرفتن وحجامت وحقنه و دارو کشیدن وجز آنها، درچهارده باب و یك خاتمه برپایهٔ احادیث دینی پس از «عین الحیاة» نگاشته است وتاریخ نگارش درنسخه‌ها گوناگون است وبارها چاپ شده. **آغاز :** الحمدلله الذی حلی انبیائه المرسلین باحسن حلیة المتقین.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۸۲ - ف . مشار : ۵۸۵ .

15718ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۸۵ : نسخ خوش سدهٔ **۱۱** باتاریخ ۵ رجب **۱۰۷۹** اگر تاریخ نگارش نباشد تاریخ نوشتن است ، ۲۴۹ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

15719ـ **رضوی** ۱۰۵۱۰ اخبار(۲۰۰۴): نستعلیق ۳ج۲/**۱۰۸۰**، زرین، ۳۲۴گ [ف. رضوی ۵ : ۷۸].

15720ـ **تهران**، دکترمفتاح : نسخ ۹ صفر **۱۰۸۵**، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت].

15721ـ **مجلس** ۳۲۷۰: نسخ محمد فرزند حاجی ابراهیم، **۱۰۸۵**. آغاز در دیباجه افتاده، ۳۹۸ص ۲۳س [ف. مجلس ۱۰: ۸۸۰].

15722 ـ **مجلس** ۲۳۷۹/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۹۵** (ص۱ - ۲۹۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲].

15723ـ **تهران**، ملی ۱۶۶ف: نسخ عبدالله فرزند محمد، ۱۳ محرم **۱۰۹۵**، ۳۳۵ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۱۷۱] .

15724ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۸مج : باتاریخ محرم **۱۰۹۷** در دفتر بهمین خامه در لاهور. زرین [رؤیت].

15725ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۱/۵۴۹ : نستعلیق عبدالرحمان هاشمی ، **۱۱۱۵** [نسخه‌ها ۵ : ۸۴] .

15726ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۶۰: نوشتهٔ نعمةالله فرزند عباد الله، سه‌شنبهٔ ۱ رجب **۱۱۱۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۲] .

15727ـ **اصفهان**، شهرداری ۸/۱۴۹: نستعلیق محمدعلی فرزندحاجی محمد محسن، رجب **۱۱۹۷** [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۸] .

15728ـ **مجلس** ۴۶۷۷: نسخ خوب سدهٔ **۱۲**، ازروی خامهٔ نگارنده، زرین، تاریخ نگارش درپایان نسخه ۵ رجب ۱۰۷۹ یاد شده است [رؤیت] .

15729ـ سپهسالار ۱۸۶۴: نسخ خوب سدهٔ ۱۲، تاریخ انجام نگارش ۱۰۸۳ یاد شده است، ۲۲۳ گ ۲۲س برگ آغاز نونویس.
15730ـ سپهسالار ۸۴ مبشر: نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۲، ۱۸۳ گ ۲۴س.
15731ـ سپهسالار ۵۸۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۲، ۲۳۳ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۱: ۲۵۲ و ۴: ۳۴۳].
15732ـ الهیات ۲/۱۶۷د: نسخ محمد فرزند محمد کاظم تبریزی در ۱۲۱۷ در دارالتعلیم شیراز (۲۱پ - ۲۰۴پ) ۱۳س [ف. الهیات ۱: ۲۵۰].
15733ـ الهیات ۱۲۸ د: نستعلیق و نسخ ۱۶ شوال ۱۲۴۱، ۲۵ - ۳۲س، ۱۰۵ گ [ف. الهیات ۱: ۵۰].
15734ـ مشهد، فرهنگ و هنر د ۲: نستعلیق شکستهٔ دوشنبهٔ ۲۵ع۱/۱۲۴۴، ۲۳۲ ص ۲۲س [ف. کتب خطی: ۴۸].
15735ـ مجلس ۴۴۹۰: نسخ محمد رضا محمدآبادی تفتی، ۱۲۵۸، زرین، ۱۶۳ گ ۲۴س [رؤیت].
15736ـ دانشگاه ۴۸۱۵: نستعلیق ۲۹ج۲/۱۲۷۲، آغاز افتاده، ۲۴۲ گ ۱۷س [ف دانشگاه ۱۴: ۳۸۴۸].
15737ـ شیراز، دکتر عینی: نوشتهٔ ۱۳۱۰ [نسخه‌ها ۵: ۲۷۵].
15738ـ حقوق ۵۳ب: نستعلیق چهار شنبهٔ ۲۴ محرم ۱۳۳۶ در شیراز، ۲۰۴ گ ۲۵ س [ف. حقوق: ۹۸].
15739ـ نجف، سید محسن حکیم ۱۵۵۶: تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده ۳۱۸ گ.
15740ـ نجف، سید محسن حکیم ۶۲۱: تاریخ یاد نشده، ۱۶۷ گ.
15741ـ نجف، سید محسن حکیم ۶۸۶: تاریخ یاد نشده. آغاز افتاده، ۱۹۶ گ [یادداشت های سید احمد اشکوری].

خ

خازن اسرار

ناشناخته. در تمدن و اخلاق هندیـان.
آغاز: سپاس بیقیاس مرحضرت آفرینندهٔ کل حیوانات و جمادات و نباتات را.
15742ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۹۰۱خا: شکستهٔ پایان سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ ۱۵ف [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۶۴۸].

خجسته اندرز

از باباافضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه: ۷۶۸» و جز آن.
15743ـ دانشگاه کمبریج ۱۰/۸ برون D۱۶: نوشتهٔ محمد فرزند عالم ۱۴ محرم ۱۱۶۱، همراه سه گفتار دیگر و یک نامه از کاشانی فیلم آن در دانشگاه ش ۸۶۳ هست [فیلمها ۱: ۵۴۴].

خردنامهٔ بزرگمهر = ظفرنامه

خرد نامه

باعنوانهای: ۱ ـ گفتار اندر باز نمودن قاعده وقدر این جهان و آنچه دروی است ۲ ـ گفتار اندردانش حکیمان ۳ـ گفتار بزرگمهر که بعلم بجشکی تعلق دارد ۴ـ گفتار اندرسئوال های نوشیروان از بزرجمهر ۵ـ گفتار اندر نکته هایی که اندر گنج شاپور بدست آمده ۶ـ صفت پندنامهٔ بزرجمهر ۷ ـ آغاز حکمت پند نامهٔ

بزرجمهر ۸ـ سئوالهای اسکندر از ارسطاطالیس ۹ـ صفت منادیان نوشیروان عادل ۱۰ ـ آغاز پندنامهٔ نوشیروان ۱۱ ـ آغاز حکمتها و نکته های حکیمان اندر هر نوعی که گفته‌اند ۱۲ ـ آغاز مثلهای اسکندر از حکیمان ۱۳ ـ آغاز حکمتها، هم ازمقالات حکما ۱۴ـ آغاز نکته‌های حکمت ازمقالات بقراط ۱۵ ـ حکمتهای نادر هم از بقراط ۱۶ـ نکتها ازمقالات ارسطاطالیس ۱۷ـ خصلت‌های ملوك که چگونه باید ۱۸ـ در گزاردن حق پادشاهان ۱۹ ـ آغاز فرهنگنامه ۲۰ ـ نوعی دیگر فرهنگنامه ۲۱ ـ نکته‌های کتاب جاویدان خرد .

بنگرید : پیشگفتار چاپ، دکتر صدیقی ظفر نامه .

15744ـ **نافذپاشا ۳۲۸/۱**: نسخ‌سدهٔ **۶**، باتاریخ **۵۷۵** دردفتر (۱ر ـ ۱۱۲ پ) ، ۱۰س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۸۶ هست [فیلمها : ۵۰۵].

خردنامه = منتخب نجات نامه

15745ـ **نافذپاشا ۳۲۸/۲** : نوشتهٔ **۵۷۵** (۱۱۲رـ۱۲۰پ)، درپایان آمده: تمام شد بفرخی وپیروزی خرد نامه ازمقالات حکما فی‌سلخ ربیع الاول (۵۷۵) بورك لصاحبه علی بن محمد. **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۸۶ هست [فیلمها : ۵۰۵].

خردنمای جان‌افروز

از ابوالفضل یوسف فرزند علی مستوفی ، سخنانی ازفرزانگان وحضرت علی‌را آورده با شعرهایی ازفردوسی درآمیخته است. **آغاز :** کلمات حکما بر وفق صد کلمه و مطابق اشعار فردوسی . الحمدلله بدین معنی این چند سخن ایراد افتاده.

15746 ـ **ایاصوفیا ۴۸۱۱/۱۴** : نستعلیق ، باتاریخ **۸۶۱** بهمین خامه در دفتر **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۲۶۹ هست [فیلمها ۱: ۶۶۶] .

15747ـ **آقای برومند ۱/۳** : سدهٔ **۹**، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۶۱۳ هست [فیلمها ۱ : ۷۱۹] .

15748ـ**مجلس ۴۸۶۸/۱۷**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۴۹ر ـ ۲۵پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

خزان و بهار

ازقاضی شریف‌الدین محمد(محمدشریف) شیرازی متخلص به‌کاشف ، فرزند شمس الدین محمد (کربلا ۱۰۰۱ـ۱۰۶۰) در زمینهٔ فرج بعداز شدت ، بسال ۱۰۵۸ (که باید خزان و بهار این‌چنین)، دریك مقدمه و چهارده اساس ویك خاتمه نگاشته است: ۱ ـ صبر ۲ ـ رحم ۳ـ ادب ۴ـ پاکیزگی ۵ ـ عبادات ۶ ـ لطف ۷ـ یقین ۸ـ حلم ۹ـنصرت ۱۰ـ مروت۱۱ـ سخاوت ۱۲ـکرامت ۱۳ـهدایت ۱۴ـخاتمت ودرخاتمه سرگذشت خود و فهرست نگارشهای خودرا آورده‌است [ذریعه ۷: ۱۵۱] . وسه‌بار چاپ‌شده است [مشار] . **آغاز :** چمن آرای فرج بعدازشدت درخزان و بهار روزگار لطف شامل .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۵۱ و۹ : ۸۹۸ـ ف. مشار : ۶۰۴ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۴۲۵ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۵۱.

15749ـ **تهران** ، ادبیات ۶۳/۳ ب: نستعلیق **۱۱۲۰** (۷۱پ‌ـ۱۳۶ر) [ف. ادبیات ۱ : ۲۱۷].

15750 ـ **مجلس ۱۰۹/۱** خویی : نستعلیق محمدباقر فرزند محمد علی‌آشتیانی ،

۱۱۹۶ (ص۱-۲۳۰)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۷ : ۱۱۴] .

15751- **همدان**، آقای قاسم برنا : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۱ ج ۲/**۱۲۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷] .

15752- **تهران**، ادبیات ۱/۱۸۱ج: نستعلیق ع۲/**۱۲۱۸** (۱-۱۳۷) [ف. ادبیات ۱ : ۲۱۷].

15753- **تهران**، ادبیات ۲/۴۸ب : نستعلیق یکشنبهٔ ۲ج۲/**۱۲۳۹** (۴۰پ-۱۰۴ پ) [ف. ادبیات ۱ : ۲۱۷] .

15754- **مجلس** ۲۲۳۲ : تحریری متوسط **۱۲۴۱** ، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ ص ۱۷-۱۵س [ف. مجلس ۶:۱۸۹] .

15755- **سنا**۲۷۶: نستعلیق عبدالباقی فرزند احمدشریف تفرشی، ۲۶ شعبان **۱۲۴۷** [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۰] .

15756- **مجلس** ۲۹۴۶ : نستعلیق **۱۲۵۵**، آغاز برابر نمونه، در فهرست انجام نگارش ۱۰۰۰ یادشده است [ف. مجلس ۱۰: ۳۷۸] .

15757- **مجلس**۵/۵۱۵۹: نستعلیق حسن فرزندعبدالرحیم‌مراغی، باتاریخ**۱۲۵۹** دردفتر (۹۹ پ - ۱۲۶ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15758- **دانشگاه**۵۰۲۶: نستعلیق‌سید عبدالله فرزند سیدصالح فرزندسیدیوسف فرزند سید حق‌ویردی‌گرمرودی، در۲۸ذیقعدهٔ**۱۲۶۱** ۱۵۱ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۹].

15759-**رضوی**۲۹۲ادبیات: نستعلیق ۱۵ج۲/**۱۲۶۴**، آغاز برابر نمونه [ف.رضوی ۷ : ۳۲۶] .

15760-**دانشگاه**۲/۱۶۸۴: نسخ۱۵ ع۱/**۱۲۶۸** (۴۱پ - ۱۵۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۲۴۳] .

15761- **مجلس** ۲۲۳۱: علی اصغر فرزند حاج‌بابا ملقب به‌محب الفقرا، **۱۲۷۲** درارومیه، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۴ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۱۸۸].

15762- **حقوق**۷۷ب : نستعلیق قلی بیات ملایری‌همدانی روشتی‌مراغی، ۱۴ذیقعدهٔ **۱۲۷۵**، ۸۳ گ ۲۱س [ف. حقوق : ۱۰۰] .

15763- **تهران**، حسن‌سادات‌ناصری: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ربعی [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۶].

خزانهٔ مالیهٔ دولت عثمانی

از میرزا ملکم‌خان ، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰۰» گذشت. در وضع واردات سال ۱۲۷۷-۱۲۷۸ دولت عثمانی گفتگو می‌کند . **آغاز** : مقدار واردات عمومیهٔ خزانهٔ مالیه و اسامی محل واردات دولت عثمانی که به‌پنج‌قسم شده است .

15764-**دانشگاه**۱۱/۳۲۵۷: نستعلیق شکستهٔ خوش علی منشی‌تبریزی (خارج ازفوج مقطوع‌المواجب) نزدیک۱۲۹۵ (ص۲۹۸-۳۰۲) ازروی نسخهٔ‌میرزا محمدحسین نایب‌اول ومنشی سفارت اطریش رقمها سیاق [ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۱۵] .

خزاین الفواید

مجموعه‌ایست درمواعظ و مناقب. باعنوان هایی‌که بیشتر بوزن شعرومصرعی‌است. **آغاز:** مفتاح خزینه‌های توحید - سبحان‌الله عزشأنه.

15765- **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵:۲۵] .

خصایص المحبه

از عبدالصمد همدانی (بنگرید: بحر -

المعارف :۱۵۴۹»، دراخلاق عرفانی ورفتار با دوستان. **آغاز:** الحمدلمن هواه فی‌هوای... شکسته بسته‌است، از بندهٔ جانی‌عبدالصمدهمدانی که بخواهش برادری از برادران روحانی تسوید یافته . . .

15766 **ـ دانشگاه۵/۸۶۴** : نستعلیق محمدتقی فرزند محمد، در**۱۲۵۳** (۱۱۱پ ـ ۱۲۲ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۴۳۵] .

خصائل الملوک

ازاسدالله‌شهرخواستی‌مازندرانی، متخلص به‌نادرکه‌یاد او در «فرجیه:۱۲۹۷» گذشت. در بیست خصلت‌باشعرهایی ازنگارنده‌بسال۱۲۵۵ نگاشته: ۱ـ لزوم ترك دنیا ۲ ـ لزوم احقاق حقوق ۳ـ لزوم نظام ونسق درجهان ۴ـ لزوم سلطنت ۵ـ فواید داد، خاصه برای ملوك ۶ ـ آداب جنگ ۷ـ لزوم‌فکرصائب‌ازبرای مالکان ۸ـ لزوم توکل ۱۰ـ لزوم تواضع ۱۱ـ حفظ امانت ۱۲ـ وفا ۱۳ ـ لزوم صبر ۱۴ ـ لزوم غیرت ۱۵ـ لزوم مشورت ۱۶ـ کتمان سر۱۷ـ تحصیل نام نیك ۱۸ـ لزوم تربیت‌کردن‌اقاصی است برادانی ۱۹ ـ لزوم علم فراست برای اصحاب سیاست ۲۰ـ لزوم اغتنام فرصت‌برای خداوندان. تاریخ انجام درپایان نسخه۱۲۵۵ آمده است. **آغاز:** مالك‌ملك وملکوت واجب واهب لایموت جهان‌آرایی است .

15767 **ـ دانشگاه** ۴۹۷۲ : نستعلیق محرم **۱۲۵۶**، ۲۵۴گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۱].

خلاصهٔ کیمیای سعادت

متن ازابوحامد محمدغزالی، که یاداودر «الاباحیه:۷۲۶» گذشت. گزیده‌ازعلی‌عسکری خوافی مخاطب به عاقلخان ، بفرمـان محمد اورنگ زیب عالمگیرپادشاه (۱۰۶۸ـ۱۱۱۸) بسال ۱۰۸۹ . **آغاز:** برابر متن است و در پایان ازخود وتاریخ‌نگارش وشاه‌نام برده‌است نگارنده همان عاقل هندی‌رازی بلخی‌درگذشتهٔ ۱۱۰۸ است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۴ـ تذکرةالشعراء غنی : ۵۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۷۱ (عاقل خوافی).

15768 **ـ آصفیه**۱۹۷مواعظ: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۱۳۶۱گ۲۱س [ف. آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۵۳۹] .

خلافت نامهٔ الهی

از خواجه نصیرالدین طـوسی [تذکرة ـ الشعراء] ونباید چنین باشد. درآن از «شروق الانوار : ۱۲۶۰» خود ونیزاتابك مظفرالدین ابوبکربن سعدبن زنگی (۶۲۳ ـ ۶۵۸) یاد شده‌است. در دومقدمه ودو مقاله ویك خاتمه : مقدمهٔ ۱ـ درآنکه مردم بی همدیگر زندگـی نتوانندکرد وبیان‌حاجت بسروران۲ـ سروری چندگونه باشد. مقالهٔ ۱ـ معنی‌پادشاه وسیاست او ... فصلهایی نیز دارد. این گفتار بکوشش آقای محمدتقی‌دانش‌پژوه درمجلهٔ معارف‌چاپ شده است. **آغاز:** سپاس و ستایش بیحد و عد حضرتی‌را سزدکه وجودعالم .

بنگرید : احوال و آثار خواجه ، مدرس رضوی : ۳۰۲ ـــ تذکرهٔ دولتشاه : ۱۹۳ ـ پیشگفتار چاپ، مجلهٔ معارف اسلامی ۳:۶۱

15769 **ـ کوپرولو** ۱۵۸۹/۸۴ : نوشتهٔ ۶ ذیحجهٔ **۷۵۳** (۲۷۱پ ـ ۲۸۶ر) . **فیلم‌**آن درداننشگاه ش۴۶۲آ و ۴۶۳ب هست [فیلمها ۱ : ۴۸۵] .

خاسه= خوابنامه = اسرار انحطاط ایران

ازمحمد حسنخان اعتماد السلطنه، که یاد او در «اوزان و مقادیر : ۱۴۰» گذشت . در خواب دادگاهی برپا می‌کند و سران روزگار قاجار را محاکمه‌می‌کند. وپیش‌ازپایان نگارنده در ۱۳۱۳ در می‌گذرد. نکته‌های فراوانی از تاریخ خاندان قاجاررا در بردارد و در مشهد ۱۳۲۴خ چاپ‌شده است. **آغاز:** تبارك وتعالی دراوائل سال هزار وسیصد وده از تاریخ عرب

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۶۷ ــ ف. مشار : ۶۱۷ ــ مجلهٔ سخن ۲ : ۵۴۴ .

15770ــ **رضوی** ۱۹۵ تاریخ: شکسته نستعلیق حاج میرزا عبدالعلی، آبان **۱۳۱۰** خ آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۸۲].

15771ــ **تهران**، ادبیات ۱۶۸ ج : نستعلیق دکترقاسم غنی ، **۱۳۱۲/۱/۹** خ در مشهد، ۱۴۷گ ۱۹س [ف. ادبیات۱:۲۳۱].

15772ــ**رضوی** ۱۹۶ تاریخ: نستعلیق سید جواد شهیدی بافقی ، **۱۳۲۲/۲/۱۰** خ آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۷ : ۸۲] .

خیل اطفال

ناشناخته. درنفسانیت کودکان . **آغاز :** منت بی‌منتها خالقی را سزد که وجود بشر را ازحال به‌حال ودرجه به‌درجه به حیثیت کمال رسانید .

15773ــ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۱۳۶۰۷خیل ــ ۹، ۲۹۷حسن: شکسته‌آمیز، میانهٔ سدهٔ**۱۲**[مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی : ۷] .

داستان دخمهٔ انوشیروان

داستانیست‌کهن برروایتهای‌گوناگون: چون مأمون به خلافت بنشست علما را حاضر کرد و شگفتیهای جهان بپرسد، دانایی اورا به غاری به‌مداین برد، درآنجا خانه‌ای‌دید وانوشیروان برتختی‌زرین خوابیده، برعصابهٔزرین او نوشته که. . . بـر انگشتری او نوشته‌که . . . این داستان در « عجایب المخلوقـات » طرطوسی ودرترجمهٔ فارسی «جاویدان خرد= انتخاب شایسته» و راحةالصدور وقابوس‌نامه ونصیحةـ الملوك وروضة اولی‌الالباب وحکایات قلیوی و روایات‌داراب هرمزد واخلاق‌محسنی آمده‌است

بنگرید : راهنمای‌کتاب س۳ ش ۱ ص۲۴ ف. ادبیات ۱ : ۲۳۱ .

15774ــ **ملك** ۵۶۸۵/۱۷ : باتاریخ رجب **۹۹۷** (۲۵ر ــ ۳۰ر). **آغاز:** خداوند اخبار چنین‌گوید که انوشیروان پیش از مرگ خود دخمه‌ای ساخته بود اندر کوهی که ویرا جبال ذوالرواسی خوانند [رؤیت] .

15775ــ**ملك** ۵۵۴/۴: نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۳-۱۰۷۹** دردفتر(ص۳۸-۴۵). **آغاز:** حکایت‌کنندکه خلفه مأمون‌الرشید تجسس بسیار کرد ومردشیخی‌که بسیار سال داشت [ف. ملك مجموعه‌ها : ۷۳] .

15776ــ **مجلس** ۳۴۵۷/۷: سدهٔ **۱۱** (ص۹-۱۵) [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۶] .

15777ــ **سپهسالار** ۱۵۰۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**گویا**۱۲۶۸** (۹۴پ-۱۰۵پ). **آغاز:** راویان اخبار چنین روایت کرده‌اند که خلیفهٔ بغداد باجماعتی ازعلما وفضلا نشسته بود [ف. سپهسالار ۴ : ۴۰۶] .

15778ــ **ملك** ۲۶۸۹: نستعلیق **۱۲۹۰** برای حسام السلطنه، ۶گ ۱۲س [رؤیت] .

15779 ــ **تهران** ، ادبیات ۲/۱ د : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۲پ ــ ۱۰پ).

15780ــ **تهران** ، ادبیات ۴۳/۲ د : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۲۸ر ــ ۳۵ر) [ف. ادبیات ۱ :۲۳۱] .

داستان فراموشخانه = فراموشخانه

داستان ملک سرفراز وعابد

گویا ازسدهٔ نهم ، نسخهٔ ۴۰۴۳ دانشگاه هفت نصیحت است ودرهریک یکی یاچندحکایت: ۱ـ قواعدعدل ۲ـ آداب عفو وحلم ۳ـ تحصیل ملازم وفادار ۴ـ فوائدصبر ۵ـ تعریف همت و عطا ۵ـ تدبیر و مشورت ۷ ـ نسق و سیاست . **آغاز:** حمد نامحدود وشکر نامعدود سزاوار صانعی است که بیك امرکن .

15781ـ دانشگاه۲/۴۰۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۵پ ـ ۴۴پ) انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۲۹] .

دانش نامه

مانند «تحفة الملوك» [دانش پژوه] نـام کتاب دردیباچهٔ نسخهٔ یزدآمده است . در ده فصل: ۱ـ اندر خرد وتجربت ۲ـ اندر منفعت ومضرت سخن ۳ـ اندرمثل وحکمت ۴ـ اندر پند ونصیحت ۵ـ اندردوستی وصحبت ۶ـ اندر خشم وشهوت ۷ـ اندربخل وسخاوت ۸ـ اندر بیداری و عبرت ۹ ـ اندر خواب پدید کردن ۱۰ـ اندرکیفیت‌صلاح. **آغاز:** هزاران سپاس وستایش وثنا وآفرین از زبان هرمؤمن .

15782ـ یزد، جامع‌کبیر۵/۵۲۹۳ : نوشتهٔ پایان ع۱۶/**۹۸۲** تنها پنج باب درنسخه هست. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۵۷ هست [فیلمها ۱ : ۶۹۶] .

درالاخلاق

درصد فصل .

15783ـ بلگراد : نوشتهٔ حسن فرزند امام شیخ فرزند امام شمس الدین حافظ ملقب به‌تاج سمرقندی، ۱۷رجب **۸۰۰**، آغاز افتاده ونامی ازکتاب نیست . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۰۵۷ هست [فیلمها : ۸۳] .

درالاخبار وجواهر الاثار

از محمد کاظم هـزار جریبی نگارندهٔ «افلاکیه : ۲۳۹» وجزآن. اخلاقی است دینی **آغاز:** حمدله. . . امابعد ، چنین‌گوید بندهٔ خاطی.. . که این رسالهایست مشتمل برجمله اخبارنافعهٔ متفرقه.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۱۷ .

15784ـ مجلس ۱۴/۴۵۲۷ : نسخ شیخ محمد ارومی ساکن کربلا ، **۱۲۳۵** (گ ۱۹۹ـ۲۷۰) [رؤیت] .

الدر المكنون من كلام امير ـ المؤمنين

سخنان‌کوتاه حضرت علی بترتیب حروف تهجی باترجمهٔفارسی آنست(ترجمهٔنثراللئالی).

بنگرید : ذریعه ۸ : ۷۳ .

15785 ـ دانشگاه ۲۰۴۶/۳ : نسخ محمد علی بن ملا محمد گلپایگانی در ع۲۲/ **۱۲۳۱** (۱۵۳پ ـ ۱۸۲ر) [ف. دانشگاه ۵ : ۱۵۸۹] .

دستگاه دیوان

از میرزا ملکم‌خان کـه یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت . در نسخه‌ها به‌نامهای جداگانه یادشده‌است ودرچاپ‌کلیات اوبکوشش استاد محیططباطبائی (ص۷۴ـ۹۵) جای‌دارد **آغاز:** ایران نظم ندارد. بتوجه تراکجا به‌ این شدت ناظم ایران قرار داده‌اند. جواب : پارسال دولت نمسه دروقت جنگ هفتصد هزار نفر سرباز .

15786ـ دانشگاه۳۲۵۷/۴: نستعلیق وشکستهٔ خوش‌علی منشی (خارج‌ازفوج‌ومقطوع المواجب) ۱شعبان **۱۲۹۵** ازروی نسخهٔمحمد

حسین منشی‌سفارت اطریش (ص۱۳۳–۱۵۹). [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۴].

15787ـ **تهران**، ادبیات ۱/۱۸۵ج: شکسته نستعلیق اسماعیل تبریزی، **۱۲۹۸** در تهران (۱پ – ۱۰پ)، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «رساله در سیاست» شاید از ملکم یادشده است [ف. ادبیات ۱ : ۳۱۹].

15788ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۲۱: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «رساله درسیاست» یاد شده است [نسخه ها ۲ : ۸۱].

15789ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۴۱: نستعلیق همراه «عهد نامه‌ها» با یادداشت اقبال درپایان مؤرخ ۱۳رجب ۱۳۳۷ درفهرست به‌نام «ایران نظم ندارد» یاد شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۴].

دستور الخواقین

دراخلاق وکشورداری. درآن آمده: هیجده سال در رکاب نادرشاه که در ۱۱۴۲ طلوع ودر۱۱۶۰ افول کرده‌حاضر بوده‌ام.

15790ـ **ملك** ۵۴۲۲/۲ : شکسته نستعلیق محزون قزوینی در **۱۲۳۷** (۶۷ر – ۷۰ر) چلیپا [رؤیت].

دستور الملوك = تذکرة الملوك

از محمدرفیع انصاری مستوفی الممالك. در کشورداری و کارهای درباریان و دیوانیان درآن معین‌شده، بنام‌شاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵ – ۱۱۳۵)، درپنج باب ویك خاتمه: باب‌یکم در ده‌فصل دربارهٔده گرو ۱ـ ملاباشی۲ـ صدارت خاصه وعامه ۳ـ متولی‌روضهٔ رضویه ۴ـ متولی آستانهٔ معصومه ۵ـ متولی‌آستانهٔعبدالعظیم ۶ـ مزارات پادشاهان صفوی در قم ۷ ـ متولیان آستانجات اردبیل ۸ـ شیخ الاسلام اصفهان۹ـ قاضی اصفهان ۱۰ـ قاضی‌عسکر. باب دوم در یك‌مقدمه وپانزده فصل درمنصب‌هریك ازامراء بکوشش آقای محمد تقی دانش پژوه در مجلهٔ ادبیات تهران‌چاپ شده‌است. این گفتارهر چند درمطلب با «تذکرة الملوك : ۱۵۶۷» چاپ مینورسکی وسپس دبیرسیاقی یکی‌است ولی جز آن است. **آغاز**: حمدوستایش وسپاس بیرون‌از حیطهٔ حصروقیاس.

15791ـ **یزد**، سریزدی۱۳۵۶: پایان درفصل دوم ازمقالهٔ سوم‌باب ششم افتاده، این نسخه پایهٔ چاپ‌قرارگرفته [نسخه‌ها۴: ۴۲۱ـ مجلهٔ ادبیات تهران ۱۵ : ۴۸۷].

دستور الوزراء

ازاختیار فرزند غیاث حسینی، که یکبار آن‌را بنام «اخلاق همایون: ۱۵۳۹» بنام‌ظهیر الدین محمد بابردرگذشتهٔ ۹۳۷ نوشته، ودوم بارهمان‌را بنام «دستورالوزراء» بنام میرزاشاه حسین وسلطان‌سلیم‌خان یکم ساخته ودر۷محرم ۹۲۶ بانجام رسانده‌است. ودرآن‌ازمنابع خود یادکرده: کتاب الطهارة ابوعلی مشکویه، اخلاق ناصری، قانون السیاسة، میزان‌الحکم، قسطاس، اساس، واینکه این‌رساله مشتمل است برقوانین سلطنت وریاست وتهذیب اخلاق. پس ازدیباجه فصلی درتعریف خلق وسه قانون: ۱ـ تهذیب اخلاق و فرهنگ (دو قاعده) ۲ـ علم کتخدائی وتدبیر اموال (دوقاعده) ۳ـ مملکت داری وتقویم رعایا (دوقاعده) [دانش پژوه]. **آغاز**: طغرای سعادت خسروان عالی شأن دارالملك سخن طرازی، و منشور کرامت شهسواران.

15792ـ**دانشگاه**۱/۲۸۹۳: نستعلیق عباسعلی فرزند مشهدی زین‌العابدین صدقیانی شنبهٔ ۹ج۲/**۱۲۴۲** (ص۱–۱۶۹) ۱۲س [ف.

دانشگاه ۱۰ : ۱۷۳۷] .

دستور الوزراء

از ملا سلطان حسین واعظ فرزند سلطان محمد استرآبادی، کشته در ۱۰۷۸، نگارندهٔ «نصیحة المتشرعین» بعربی . در فن وزارت و امارت، بنام شاه عباس (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) . و بکوشش اسماعیل واعظجوادی این روزها چاپ شده است. **آغاز:** بسمله. حمد و سپاس مالك ملك وملك را.

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۷۰ .

15793 ـ **رضوی** ۲/ ۵۰ اخلاق : نستعلیق **۱۰۵۶**، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، همراه «نصیحة المتشرعین» ازهمو، ۴۲ گ ۱۳س [ف. رضوی۲ : ۳۴۷]. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۱۰۹ هست [فیلمها : ۸۵] .

دستور الوزارة فی قوانین الوزارة

ازمحمود فرزند محمد فرزند حسین اصفهانی

15794ـ **فاتح** ۳۴۹۱ : نسخ، تاریخ یادنشده، ۱۰۴ گ ۱۵ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۵۵ هست [فیلمها : ۸۵].

دستور الوزارة = وصایای خواجه نظام الملك

منسوب به خواجه نظام الملك نگارندهٔ «سیاست نامه ۱۶۳۷». همانکه از عبدالوهاب امامی ازسدهٔ هشتم دانسته شده است. دریك مقدمه ودوفصل: مقدمه درسرگذشت خواجه نظام الملك فصل ۱ ـ تحریص فرزندك برترك وزارت و مخاطرات آن ۲ ـ در آداب و شرایط در وقت اشتغال بدان. خواندمیر در «دستور الوزراء» و دولتشاه در «تذکرة الشعرا » آنرا از خواجه نظام الملك یادکرده‌اند، ودربمبئی ۱۳۰۵ چاپ شده است. **آغاز :** شرایف تحمیدات پادشاهی را که انتساب فخردین بنظام ملك از حکمت کاملهٔ اوست.

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۳۲ ـــ دستور الوزرا ، خواندمیر : ۱۵۷ ، ۱۶۰ .

15795ـ **تهران**، مهدی بیانی: تعلیق کهن مسعود فرزندحجاج فرزند ابوبکر، **۷۶۳** ضمن «تحفهٔ بهایی» اسماعیل ابرقوهی [نسخه‌ها ۲ : ۴۳] .

15796ـ **بادلیان** ۳/ ۲۵۱ فرازر : با تاریخ **۹۴۹** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۲] .

15797ـ **رضوی** ۲۹۲ اخلاق(۶۰۵۶): نستعلیق، باتاریخ **۱۰۰۳** دردفتر، زدین، ۶۶ گ ۱۸س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۳] .

15798ـ **مجلس** ۳/ ۴۲۱۸: نستعلیق محمدنظام فرزندعلیخان ساوه، نزدیك **۱۰۴۶** (ص۴۹۹ـ۵۸۵) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15799ـ **دانشگاه** ۱/ ۱۴۹: نستعلیق ۲۵ع۱/ **۱۰۶۳** درقریه خاتون آباد اصفهان ، دوبرگ آغاز افتاده، و درپایان نسخه «نصایح» نامیده شده‌است(۱ر ـ۶۴ر) [ف.دانشگاه ۶ : ۲۳۷۴] .

15800ـ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۰۲ سرکیس: تعلیق، ۹ذیقعدهٔ**۱۰۶۵**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «نصایح نظام الملك لابنه» یادشده‌است، ۷۱ گ ۱۷س [مخطوطات، کورکیس ۱۷۶] .

15801ـ**دانشگاه** ۱۱/ ۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ـ۱۰۷۳** (ص ۵۶۹ـ۵۸۹ مکرر۵۹۰ـ ۶۳۷) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۳] .

15802ـ**رضوی** ۲۹۴ اخلاق(۶۰۷۵): نستعلیق شاید محمدمحسن **۱۰۸۳**، ۵۷ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۴] .

15803ـ مجلس ۳۲۴۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۵ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۰ : ۸۲۰] .

15804ـ **رضوی** ۲۹۱ اخلاق (۳۵۸۴): نسخ معزالدین شوشتری، ج۱/ **۱۱۰۱**، آغاز برابر نمونه، درفهرست «وصایا» خوانده شده است، ۵۲گ ۲۰س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۲].

15805ـ **بادلیان** ۱۴۲۷: نوشتهٔ **۱۱۹۸** [ف. ادبیات ۱ : ۵۲۰] .

15806ـ **مجلس** ۱/۵۹۲۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱ ـ ۶۱)، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای عبدالحسین حایری] .

15807ـ **سپهسالار** ۲۹۴۷ : نستعلیق ج۲/ **۱۲۷۴** [ف. سپهسالار ۴: ۴۳۱] .

15808ـ **تهران**، ملی ۵۷۱ف: نستعلیق خوش **۱۲۷۵**، زدین، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «اخلاق محمودی» یاد شده، ۶۵گ ۱۲س [ف. ملی ۲: ۶۷] .

15809 ـ **رضوی** ۲۵/ ۹۵۸ ادبیات (۹۳۱۱): نستعلیق خوش **۱۲۸۰-۱۲۸۱** (ص ۱۴۰ ـ ۱۸۸) در فهرست «وصایای خواجه نظام‌الملک سیاستنامه» یادشده است [ف. رضوی ۷ : ۷۹۲].

15810ـ **مجلس** ۲/۵۵۸۲: نستعلیق شکستهٔ زیبای **۱۲۹۷** (ص ۹۸ ـ ۱۶۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۷: ۴۲] .

15811ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۳ج : نستعلیق سید حسن فراهانی، یکشنبهٔ ۴رمضان **۱۳۰۶**، آغاز برابر نمونه، ۸۱گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱ : ۵۱۹] .

15812ـ **مجلس** ۳/۶۱۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۷۱].

15813ـ **مجلس** ۲۳/۶۲۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲: ۳۸۱] .

15814ـ **تبریز**، ملی ۱۹۷ (۳۵۶۴): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: ترجمهٔ نصایح نظام‌الملک که ناشناس برسم هدیهٔ مجلس یکی از نوادگان او حسن بن الصدرالمغفور امیرتاج‌الله ولدین... بن‌الوزیر الماضی... نظام الملک حسن بن علی نگاشته است [ف. ملی، تبریز ۱ : ۲۵۸] .

15815ـ **رضوی** ۲۹۳ اخلاق (۳۵۸۳): نستعلیق شکستهٔ خوش، ۵۹گ ۱۱ س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۴].

دستور الوزارة = قانون الوزارة ناشناخته .

15816ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۱۵۹ : در جنگ باتاریخ **۱۰۶۳ ـ ۱۱۴۱** (ص ۱۳۸ ـ ۱۴۳) بخشی‌ازکتابیست درکشورداری وقوانین دفترداری، درمیانهٔ آن عنوان «قانون‌الوزارة» دیده می‌شود [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۵۰] .

دفتر تنظیمات = کتابچهٔ غیبی از ملکم‌خان .

دفتر قانون

از میرزا ملکم‌خان، که یاداو در «اصول تمدن، ۱۵۴۰۰» گذشت. که در(ص۱۱۹ـ۱۶۵) کلیات او بکوشش استادمحیط طباطبایی ۱۳۲۷خ چاپ شده است . پس از مقدمه : قانون بر درجات تنبیه، درچند فصل‌وباب وفقره. قانون برضمانت حقوق، دریك‌فصل وچندباب‌وچندین فقره. قانون برمصالح عامه. قانون بررشوه ـ خواری. قانون براجحاف عمال. هریك‌درچند فقره. نوشته‌های‌ملکم در«کتابچهٔ غیبی» وسپس دراین‌گفتار درتدوین قانون اساسی و متمم آن اثرداشته‌است. **آغاز**: طهران‌نسبت بترکستان

کمال نظم‌را دارد ولی ایران‌نسبت بچهل‌دولت دیگر مملو اغتشاش وغرق ذلت است .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۲۲۵ ـ ف. فارسی مشار: ۶۸۹ـ پیشگفتار چاپ کلیات‌او ازاستاد محیط طباطبایی .

15817 ـ **دانشگاه** ۲۲۵۷/۳ : در «کلیات» اونوشتهٔ رجب **۱۲۹۴** (ص۷۳-۱۳۱) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۳] .

15818 ـ **تهران،** ملی۱۴۹/۷ ف: در «کلیات» او مؤرخ **۱۳۰۱** (ص ۱۶۵ ـ ۲۰۵) آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۱:۱۴۸] .

15819 ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۱۲: نوشتهٔ ج۲/**۱۳۰۵** در«کلیات» او(۱۴۱پ-۱۵۰پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15820 ـ **اصفهان،** شیخ‌حسن انصاری جابری ۴مج : شکسته نستعلیق **۱۳۰۶** همراه چندگفتار دیگر ازهمو ، در فهرست به نشانی «تهران نسبت بترکستان‌کمال‌نظم» یادشده‌است [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۳] .

15821 ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۵۶۳: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، آغاز برابرنمونه، در فهرست بنام «رساله در سیاست» یاد شده است [نسخه‌ها ۲ : ۸۱] .

15822 ـ **مجلس**۳۳۰۱: نستعلیق‌خوب سدهٔ **۱۴** ، درفهرست‌بنام «قانون»و«منتخبی‌از قانون‌ملکم»یادشده،۹۲ص[ف.مجلس۱۰ :۹۵۰] .

ده‌باب = آداب المعاصرین=ده‌دفتر

از نقیب شیرازی میرزااحمد نقیب الممالك (۱۲۳۸-۱۳۰۲) فرزند حاج درویش حسن، مثنویست به‌پیروی مسعود سعد و «کارنامهٔ بلخ» سنائی ، در ده‌باب : ۱ ـ آداب حکومت ۲ ـ اوصاف وزراء ۳ ـ اوصاف ائمهٔ جماعت ۴ ـ اوصاف قضات ۵ ـ اهل ارشاد ۶ـ پزشکان ۷ـ تجار ۸ـ شحنه و کدخدا ۹ ـ ذاکرین ۱۰ ـ تنبلان. **آغاز:** بشنوآداب حکومت از رهی ـ گرحکومت خواهی وفرماندهی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۲۰ و ۱۸۱:۱۹ طرایق الحقایق ۲۱۵:۳ ـ فارسنامه ۱۵۲:۲ فرهنگ سخنوران : ۶۱۴ .

15823 ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۵۵۲/۹: باتاریخهای **۱۲۹۸ ـ ۱۲۹۹** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۸۵] .

15824 ـ **تهران،**ادبیات۲۰۹حکمت: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، همراه دیوان او[ف. ادبیات ۲ : ۲۱] .

15825 ـ **مجلس**۱۰۸۲: نسخ سدهٔ**۱۳** که از قرائن بنظرساینده رسیده است ، ضمن «دیوان» او [ف. مجلس۳ : ۴۴۲] .

15826 ـ **دانشگاه** ۳۹۵۴ : نستعلیق حاج احمدحسینی امام جمعهٔ شیروانی طوسی، **۱۳۵۶** درديوان او،درفهرست‌بنام«ده دفتر»یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۵۳] .

15827 ـ **رضوی**۱۷۲ادبیات: نستعلیق حاج میرزاعبدالعلی فروردین **۱۳۱۱خ** همراه «بادهٔ بیخمار» او [ف. رضوی ۷ : ۲۱۴] .

15828 ـ **دانشگاه**۴۵۰۱/۴: نستعلیق مسعود فرزند فتح‌الله شیروانی، ۸شوال **۱۳۱۷** (ص۵۱-۷۸) آغازبرابرنمونه درفهرست « ده دفتر» آمده [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۵۰] .

ده فصل = تعریفات

عبیدزاکان،درص۱۵۸۳اخلاق‌گذشت .

ذ

ذخیرة المعاد

ازملا محمدباقر فرزند محمدجعفرفشارکی صفهانی (۱۲۵۱ ـ ۱۳۱۴) . در ۵۶ مجلس

وعظ منبری، همراه «اسباب الفقر والغناء» ی او در ۱۳۳۲ و پس از آن چاپ شده است.
بنگرید : طبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۲۰۰ مؤلفین مشار ۲ : ۴۳ ـ ف. مشار : ۷۶۹ .

15829ـ **اصفهان**، آقای روضاتی : نوشتهٔ محمد فرزند ابوالقاسم حسینی قمشهی، ۱۶۵ع/۱۳۲۷ [یادداشتهای آقای روضاتی].

ذخیرة الملوک

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودرو آداب وسیر: ۱۰۱۴، گذشت. درسیاست و اخلاق، درده باب: ۱ـ شرایط واحکام ایمان ۲ـ ادای حقوق عبودیت ۳ـ مکارم اخلاق ووجوب تمسک پادشاه وحاکم بهسیرت خلفا ۴ـ حقوق والدین و عبید واقارب واصحاب ۵ـ احکام سلطنت وولایت وامارت وحقوق رعایا وشرایط حکومت ۶ـ سلطنت معنوی واسرار خلافت انسانی ۷ـ امر بمعروف ونهی ازمنکر ۸ـ شکر نعمت ۹ـ صبر ازلوازم سلطنت است ۱۰ـ مذمت کبر وغضب وختم کتاب. چاپ شده است. **آغاز:** حمد بسیار ودرود بیشمار حضرت ملکی را که اسباب معاش سکان خطه.
بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۲۱ ـ کشف الظنون ۱ : ۸۲۴ (ذخیره) ـ ف. مشار: ۷۷۰.

15830 ـ **آکادمی علوم شوروی** A. ۴۵۲ : نوشتهٔ ذیقعدهٔ ۹۰۳ عکس آن در دانشگاه ش ع۴۷۳۹ ـ ۴۷۴۱ هست [فیلمها : ۱۰۲].

15831ـ **ملك** ۱۰/۴۲۵۰ : نستعلیق کهن ۷ صفر ۹۰۷ (۶۹پ ـ ۲۴۶پ) آغاز برابر نمونه، باب نهم نویس سدهٔ ۱۲ است [رؤیت] .

15832ـ **رضوی** ۲۲ اخلاق (۳۴۶۴): نستعلیق علی فرزند حمزه فرزند علی نایینی ، صفر ۹۲۸، آغاز بمانند نمونه، ۲۳۵ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۴۱ هست [ف. رضوی ۲: ۳۳۸ ـ فیلمها ۱ : ۱۰۱] .

15833ـ **لنین گراد** ۲۰۹۶ : نبشتهٔ ۹۳۰ **فیلم** آن در ملی هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۲] .

15834ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۳ تصوف فارسی: تعلیق ابوسعید فرزند ابی‌القاسم، ۱۰ ع ۹۹۶/۲، آغاز نزدیک به‌نمونه، ۱۸۳ گ ۱۵ [مخطوطات ۱ : ۱۹۶] .

15835ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۴۸: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز یك صفحه افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .

15836ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷، ۰۷ علی(۲)): نستعلیق فاضل محمد فرزند ظهورالله فاروقی، ۴ شوال ۱۰۰۲، ۷۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۵۴] .

15837ـ **دانشگاه** ۳۸۲۹/۷: نستعلیق باتاریخ ۹۷۲ـ۱۰۰۵ درمجموعه (ص ۱۶۸ـ ۱۷۰) بخش فراست این کتابست [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۱۴] . بنگرید : فراست : ۴۳۹ و انسانیه : ۱۰۵۰ .

15838 ـ **دانشگاه** ۲۰۰۷ : نسخ عبدالجیش فرزندمحمدسیودکوی(؟) ۲۸ محرم ۱۰۲۹، ۲۰۶ گ [ف. دانشگاه ۸ : ۶۲۸] .

15839ـ **مدینه**، عارف حکمة ۳۹۹: نوشتهٔ ۱۲۷۲ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۱] .

15840ـ **دانشگاه** ۴۱۱۶/۶: نستعلیق محمد اسماعیل فرزند کربلائی محمدحسن تاجر بروجردی وجدانی، ۱۲۹۹ در فهرست آمده: بخش فراست آنست (۱۳۳پ ـ ۱۴۰ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۵] .

15841ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷۰۷ علی: نستعلیق سدهٔ ۱۳، فرسوده، ناقص آغاز برابر نمونه، ۲۳ گ [مخطوطات، منظور

احسن عباسی : ۲۰۰] .

15842ـ رضوی ۱۵۱ اخلاق (۳۵۲۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۱۱گ ۱۶س [ف. رضوی ۶ : ۴۱۶] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۴۹ هست [فیلمها : ۱۰۲] .

ذریعة العاصین

ازحاج شیخ محمدسلطان المتکلمین فرزندملا اسماعیل کجوری تهرانی (زاده ۱۲۷۱ درگذشته ۱۴ شعبان ۱۳۵۳) گفتاریست درپند واندرز و تفسیر وتاریخ وفضایل امامان، درهشت ذریعه.

بنگرید : ذریعه ۱۰ : ۳۱ ـ مصفی المقال ۴۳۹ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۲۰ .

15843ـ دانشگاه ۳۴۳۴/۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (۲۰۸پ ـ ۲۵۷پ) همراه با « بشارت الامة » از همو [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۴۷] .

15844 ـ تهران ، کتابخانهٔ نگارنده وبخامهٔ همو [ذریعه ۱۰ : ۳۱] .

ذم الدنیا

ازعبدالوحید واعظ گیلانی، نگارندهٔ «سر العالمین : ۵۱» که درآن ازاین کتاب خـود بارها یاد کرده است. پند و اندرزهای دینی و عرفانی است باعنوان باب وفصل. **آغاز:** حمد وسپاس وشکر بیقیاس خدایرا که اولیاء خود را بفوایل دنیا .

15845ـ رضوی ۲۳۲ اخلاق (۹۰۳۰): نسخ محمدامین فرزندملامیر فرزند ملا روح‌الله سالکدهی لاریجانی، صفر **۱۰۷۲**، برای میرزا آقابیگ وزیر گیلان فرزند میرزا نظام‌الملك ، ۱۵گ ۲۳س [ف . رضوی ۶ : ۴۵۶] .

ر

راحة الانسان

ناشناخته ، جزآندو که در بخش پزشکی ص۵۴۳ گذشت، گفتاریست (اندرشرف مردان و گفتارشریفان ولفظ حکیمان وکتاب زیرکان و وصیت‌مردان‌ونصیحت‌عالمان وتجربت‌پادشاهان وسرگذشت وزیران از بهرشجاع دولت سلطان وسیف ملت ایران) . **آغاز:** سپاس آفریدگار هردوجهان باضعاف ریگ بیابان وقطرهٔ باران

15846ـ یزد ، جامع‌کبیر ۵۲۹۳/۲: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۶ع۲/**۹۸۲**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۵۷ هست [نسخه‌ها ۴ :۳۹۵ـ فیلمها ۱:۶۹۶] .

راه و رسم پادشاهان

ازخواجه‌نصیرالدین طوسی، که‌بنام رسم و آیین پادشاهان درص ۱۶۱۴ خواهدآمد.

رسالهٔ اخلاقیه

از میرزاآقا فرزندمحمد مهدی منشی‌باشی تبریزی، که در۱۲۹۱درچهارده‌فصل دراخلاق عملی نگاشته‌است، وازپاره‌ای حوادث روزگار خود درآن یاد کرده است . **آغاز :** الحمدلله الملك المنان ، اما بعد، بررأی حقیقت نمای صاحبان سرو تمکین... پوشیده نیست...

15847 ـ دانشگاه ۳۵۶۴ : شکسته نستعلیق خود نگارنده ، **۱۲۹۱** ، آغاز برای نمونه‌یاد شد، ۱۹۰گ ۱۵س [ف.دانشگاه۱۲: ۲۵۸۲] .

رسالهٔ اخلاقیه

ازرضاقلی‌ادیب‌الشعراء، اخلاقی‌است‌عرفانی بنام‌شاهزاده‌نویدالدوله. **آغاز:** (پس‌ازخطبه) امابعد، آورده‌اندکه درزمان‌قدیم یکی‌ازسلاطین عجم وزیری فرزانه داشت.

15848ـ **رضوی** ۱۵۸ اخلاق(۷۱۹۲): نسخ‌خوش نگارنده، **۱۳۲۳**، زرین [ف رضوی ۶ : ۴۲۰].

رسالهٔ انتقادی

ناشناخته . درآن از (جهلمندانی) سخن می‌گویدکه بپوستهٔ‌کلمات می‌پردازند و ازمغز وحقیقت‌بدورند، درآن‌ازگفتگوهایی‌که‌درپایان سدهٔ سیزدهم میان روشنفکران‌وقشریون‌جریان داشت سخن رفته است (بنگرید : مجموعه، در همین‌بخش). **آغاز:** بعدازآنکه ازمنزل‌مفسده بیرون آمدیم ، رفیقم مرا برد میان چند فرقهٔ غریبه .

15849ـ **ملك** ۴۹۷۸/۲ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۴** در تفلیس، (۲۱ ر – ۲۹ پ) [رؤیت].

رساله در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران

ناشناخته. **آغاز:** بدایع‌حمدوثناوجوامع شکر و سپاس درگاه احدیت پروردگاری را سزاست. . .

15850ـ **مجلس** ۵۰۲۷: نستعلیق‌سدهٔ ۱۴، ۶۵گ ۱۴س [ف. مجلس ۱۴: ۳۳۳].

رساله در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران

از میرزا حسنخان سرتیپ ، نایب سفارت ایران دراسلامبول، قنسول ایران در قاهره به روزگارناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴–۱۳۱۳)دربارهٔ اوضاع ایران وبرای همان شاه نگاشته است . **آغاز:** درنظرارباب‌بصیرت وخبرت واصحاب فضیلت وهنرهیچ‌جای شبهه وتردید نیست .

15851 ـ **دانشگاه** ۳۲۵۹: شکسته نستعلیق احمد شیبانی، **۱۳۴۹** ازروی خط پسر حاج میرزا ابراهیم‌خان مؤرخ رمضان **۱۳۱۱** برای نگارنده (ص۱–۴۵) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۹] .

رساله در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران

ازعلی‌بخش‌قاجار، نگارندهٔ «هیئت:۳۷۳» و جزآن . درآن از انحرافات اخلاقی مردم روزگارخود سخن میراند، وپیشنهادهایی دارد که ازرهگذرپژوهش‌دراخلاقیات مردم‌آن‌روزه سودمند است. **آغاز :** الحمدلله الواحد الاحد الفردالصمدالذی‌لم‌یلد ولم یولد.

15852ـ **تهران،** ملی۱۶۵۱ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، گویاازنگارنده، ۱۶۵ گ۱۶س [ف. ملی ۲ : ۱۵۵] .

رساله در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران

ازمؤتمن‌الملك بآنچنانکه درنسخهٔ‌ادبیات آمده‌است. درآن‌ازوضع‌روزوسیاست استبدادی روزگارخود خرده‌گیری کرده است . **آغاز :** درجهان شاهدی وماغافل... سرمایهٔ عمرعزیز را بسی بتلف دادیم وزمان فرصت .

15853ـ **تهران،** ادبیات ۱۰۱/۲د: نسخ رجب **۱۳۰۰**، (۸۶ب – ۱۷۰پ) [ف . ادبیات ۱ : ۳۲۰] .

رسالهٔ حجت

ازمیرزا ملکم‌خان ، که یاد او در «اصول

تمدن: ۴۰ «۱۵» گذشت. **آغاز:** حجت. آقای محترم اوضاع همین است که می بینید، دنیا مغشوش وحالت شما مغشوش تر .

بنگرید : پیشگفتار چاپ، مجموعهٔ آثار ملکم، استاد محیط طباطبایی : مد.

15854ـ **مجلس** ۴۹۱۲: نستعلیق شکسته رمضان **۱۳۰۱** همراه چهار گفتار دیگر ازهمو [ف. مجلس ۱۴ : ۱۳۸].

رسالهای درسیاست

ازخان خانان، برای مظفرالدین شاه قاجار گویا در صفر ۱۳۱۴ ، در آیین کشورداری ، نگارنده که گویا از نزدیکان شاه است ودراین گفتار ازملت و قدرت ملی وشاه وخزانهٔ ملت و طرز نگاهداری اعضای دولت گفتگو می کند، وپیشنهاد هایی می دهد ، ودرآغاز از خوابی که دیده یاد می کند . **آغاز:** پس از سیاحت اقطاب فرنگ واطلاع ازاوضاع عالم وسیرکتب .

15855ـ **تهران،** ملی ۳۸۵ف: شکسته نستعلیق خوش ۱ صفر **۱۳۱۴** ،شاید به خامهٔ نگارنده، ۱۲۶ گ ۱۱س [ف. ملی ۱ :۳۷۲].

رساله درسیاست

ناشناخته. نخست سرگذشت پیامبر را آورده سپس سه رکن درسه فصل دارد: فصل یکم رکن یکم در اطمینان ، فصل دوم رکن دوم در اختیار و آزادی، فصل سوم رکن سوم درمساوات. **آغاز** خدمت ارباب عقل ودانش که بمقتضای عقل در امورآفرینش تأمل و تفکر .

15856ـ **تهران،** ادبیات ۱/۱۰۱د : نسخ باتاریخ **۱۳۰۰** درش۲دفتر. انجام افتاده [ف. ادبیات ۱ : ۳۱۹] .

رسالهای درسیاست

ناشناخته. باعنوانهای، حکایت نصیحت و پند وتنبیه ودستوراست بفرمانروا [دانش پژوه]

15857ـ **دانشگاه** ۴۹۲۷/۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۲۰ـ۲۷) آغازوانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۴۵] .

الرسالة العلية فی الاحادیث ـ النبویة

ازحسین بیهقی کاشفی سبزواری، که یادا و در «آینهٔ سکندری: ۲۰۴» گذشت. چهل حدیث نبوی را در هشت اصل و هریك پنج وصل بسال ۸۷۵ گزارش کرده است: اصل ۱ـ توحیدوایمان واسلام ونعت ذکراولیا ۲ـ عبادات ۳ـ فضایل قرآن ووردها ۴ـ مکارم اخلاق وفضایل انسانی ۵ـ اوصاف ردیه ورذایل اخلاقی ۶ـ سلطنت و امارت ارباب علم واصحاب ثروت وپیشه وران ۷ـ ازمنه و امکنه والبسه و اطعمه واشربه ۸ـ احادیث متفرقه. بنام شیخ عبدالله نقشبندی وبرای ابوالمعالی علی مختار نسابهٔ عبیدی ساخته. **آغاز** الحمدلله الذی زین سماء شرف السیادة باضواء سنن السیدالسند .

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۱۱ ـ کشف الظنون ۱ : ۸۷۸ .

15858ـ **قاهره،** دارالکتب ۳ـم حدیث فارسی: تعلیق زیبا، ج ۹۸۴/۲ دردمشق، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۲۰].

15859ـ **مجلس** ۵۶۹۶: نسخ بدری، **۱۰۳۱** ، ۳۵۸ ص ۱۲س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۵۲] .

15860ـ **اهواز،** سیدمحمدجزایری: نوشتهٔ عبدالرضا فرزند عبدالله قاضی ، یکشنبهٔ ۲۳ ع ۱/ **۱۰۶۳** [ذریعه ۱۱ : ۲۱۱] .

15861ـ **سپهسالار** ۵۳۸۵: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغازافتاده، ۱۰۴ گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۰] .

15862ـ **الهیات**۵۲ آل‌آقا : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، پایان افتاده [ف . الهیات ۱ : ۷۰۵] .

15863ـ **مجلس**۲۸ : نستعلیق**۱۲۴۹** آغاز برابر نمونه، ۱۱۰گ ۱۴س [ف. مجلس ۱۳:۲]. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۵۷۲ هست [فیلمها : ۱۰۵] .

15864ـ **تهران** ، دهخدا ۲۰۶/۴ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۵** دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۹] .

15865ـ **تهران**، محدث‌ارموی: نوشتهٔ علی فرزند یوسف هاشمی‌کرکی‌عاملی، **۱۲۵۵** دریزد [ذریعه ۱۱ : ۲۱۱] .

15866ـ **مجلس** ۲۰۳۶: سدهٔ**۱۳**، از روی نسخهٔ مؤرخ ۹۵۵/۱٤۵ که وقت چاشت بپایان رسیده‌بود، آغاز برابر نمونه، ۲۶۷ص ۱۸س [ف. مجلس ۶ : ۳۲].

15867ـ **سپهسالار**۷۵۲۷ : نستعلیق محمدعلی‌کرمانشاهی، آغازسدهٔ **۱۴**، از روی نسخهٔ مؤرخ ۱۰۱۸ [ف. سپهسالار ۵ : ۲۰].

15868ـ**دانشگاه**۱/ ۵۹۰: نسخ‌تاریخ یاد نشده (۱ ر ـ ۱۴۰ ر) [ف . دانشگاه ۵ : ۱۳۲۹] .

رسالهٔ غیبی

از میرزا ملکم‌خان [عبدالله انوار] . این گفتار جز«رسالهٔ غیبیه» ی اوست‌که درزیر یاد شده **آغاز**: ایامی‌که این‌بنده درپاریس بسمت شارژدافری مأموریت داشتم ، روزی نوشتجات ازایران رسید .

15869ـ **تهران** ، ملی ۵۰۰ف : نسخ ج ۱/**۱۲۸۸** ، ۱۱گ ۱۴س [ف . ملی ۱ : ۴۷۷] .

رسالهٔ غیبیه

منسوب به میرزا ملکم‌خان، که یاد او در داصول‌تمدن : ۱۵۴۰» گذشت. درآن‌ازآشفتگی های ایران سخن‌رفته وراه حلهایی نشان داده شده‌است. این گفتار از ملکم نیست و شاید در قفقاز نوشته‌شده‌باشد ودرملحقات‌کلیات او (ص ۴ـ۱۶) بکوشش‌استاد محیط‌طباطبایی‌در۱۳۲۷ خ‌چاپ شده است. ودرهمین‌جا نامهٔ ملکم چاپ شده مبنی براینکه این‌گفتارازاونیست. **آغاز** اول‌بایدگفت درروی زمین‌چندپادشاه اسلام‌است منجمله در افریقا مراکش است که باصطلاح .

بنگرید : ف. مشار : ۸۲۶.

15870ـ **تهران**، ملی ۱۴۹/۱۱ف: در«کلیات» ملکم نوشتهٔ **۱۳۰۱** (ص) آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱ : ۱۵۲] .

15871ـ**مجلس**۵۱۵۴/۳:در«کلیات» ملکم مؤرخ **۱۳۰۴ـ۱۳۰۵** (۲۵پ‌ـ۳۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15872ـ **تهران**، یحیی ذکاء ۱۲: بی تاریخ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان رسالهٔ سیاسی خطاب بمشیرالدوله یاد شده است [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۸] .

رسالهٔ مستقیم

درمواعظ انجیل رایج .

15873ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۱] .

رسم و آئین پادشاهان قدیم =

پادشاه جهان مادهٔ امن

ازخواجه نصیرالدین طوسی (بیست باب: ۲۴۳) که بنام هلاکوخان مغول نگاشته است، وبکوشش آقای عینوی و مینورسکی و سپس در مجموعهٔ رسایل طوسی بکوشش آقـای مدرس رضوی (ص۲۸ـ۳۵) بسال۱۳۳۵ بچاپ‌رسیده

است. **آغاز:** پادشاه جهان مادهٔ امن‌وامان از ...طوسی‌قده در خواست‌کردکه‌آنچه رسم وراه پادشاهان قدیم بوده‌است ... عرضه دارد.

بنگرید: دیباجهٔ‌چاپ‌استاد مینوی-احوال خواجه، مدرس رضوی: ۱۹۵- ف. مشار: ۸۱۵.

15874- **سپهسالار** ۱۵۱۱/۲: نسخ شوال **۷۵۷**، آغاز برابر نمونه ، عنوان نسخه «پادشاه جهان مادهٔ امن و امان» است (۷۷پ ۸۱پ) [ف. سپهسالار ۵ : ۶۱] .

15875- **مجلس** ۴۸۷۲/۳: نستعلیق علیرضا شمیرانی **۱۳۳۱** (۴۱۶پ-۴۲۹ر)[ف. مجلس ۱۴ : ۴] .

رشته = ترجمهٔ درر و غرر

از سراینده‌ای بنام صاحب‌که دراحمدنگر درسدهٔ ۱۱-۱۲ می‌زیسته . **آغاز :** چو حمد خداوند بس‌واجبی - بدیباجه گفتن بودواجبی

15876- **آصفیه** ۱۷۵ مواعظ: نوشتهٔ سید محمدشجاع فرزند سراینده، در۲۶ذیقعدهٔ سال۷ جلوس‌محمدشاه (=**۱۱۳۸**)، ۴۸۴ص [ف. آصفیه ۲ : ۵۴۱] .

رفیق‌توفیق = آداب علیه

از محمدعلی قزوینی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵)،دریك مقدمه واتصال وحرف ویك تتمه : اتصال ۱ - تهذیب اخلاق و تنزیهٔ اعمال . حرف ۱ - در اوصاف مخدوم . تتمه درمعاش و مسلك هریك از بنی‌نوع انسان برمبنای اخلاق‌ناصری وجلالی وکتاب‌الطهارة باحذف واژه‌های دشواد [دیباجه] . **آغاز :** رفیق‌توفیق سالکان محافل وعقول والباب وفای عهود ومواثیق .

بنگرید : نسخه‌ها ۱ : ۲۲۱ .

15877- **دانشگاه** ۱۴۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برا بر نمونه، نسخه بنام «آداب علیه» است ونخست دو اتصال است سپس حرف نخستین که عنوان بابت و رسم دارد، ۲۵۷گ ۱۷ س[ف. دانشگاه ۸ :۱۱۲] .

15878- **مجلس**۵۷۵: نستعلیق**۱۱۱۳** آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام «رفیق‌توفیق» یادشده، ۱۰۵ گ۲۷س [ف. مجلس۲:۳۳۷]. فیلم‌آن‌درداشگاه‌ش۲۳۱۸هست[فیلمها:۱۰۷].

15879- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۶: نوشتهٔ۱۲ شعبان**۱۱۱۳** دراصفهان، آغازبرابر نمونه ، ۲۷۶گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

15880- **تهران**،ملی۵۴ف: نسخ‌گویا ازدو نویسندهٔ سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۱۵گ ۲۱س [ف. ملی ۱ : ۴۰] .

15881 - **دانشگاه** ۲۵۷۵ : نستعلیق محمدعلی فرزند حاجی محمد رسول ۱ ج۱/ **۱۲۷۹**، آغاز برابر نمونه ۲۸۶گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۹۰].

15882- **تهران** ، ملی۱۷۲۸-۶۷۸: تاریخ یادنشده، ۲۱۷گ. **فیلم**‌آن درداشگاه ش۱۸۸۹ هست [فیلمها : ۱۰۷].

رفیق ووزیر

ازمیرزا ملکم‌خان ، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. بساخت‌نامه‌ای‌بشاه‌بروش گفتگوی رفیق و وزیر ، در بیان آشفتگیهای آن روزه است، یکبار درآغازمشروطیت‌بکوشش آقـای ربیع‌زاده و بـاردیگر بکوشش استاد محیط طباطبایی در (ص۵۳-۷۱) کلیات اودر ۱۳۲۷خ چاپ شده است. **آغاز:** این‌مکالمه را بااین خیال مسوده‌کرده بودم‌که برای یکی از وزراء بفرستم .

15833- **دانشگاه**۲۵۷/۳۲۵۷: نستعلیق

شکستهٔ خوش محمدعلی منشی تبریزی (خارج از فوج ومقطوع المواجب) شعبان **۱۲۹۴** (ص ۵۱ – ۷۱) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۱۳].

15884– **تهران**، ملی ۸/۱۴۹ف: در «کلیات» مؤرخ **۱۳۰۱** او (ص ۲۰۵–۲۴۰)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱: ۱۴۹].

15885– **مجلس** ۵۱۵۴/۱ : نستعلیق شکستهٔ دوشنبهٔ ۶ رمضان **۱۳۰۴** در «کلیات» او (۱پ–۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15886– **دانشگاه** ۲۵۶۰/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۳ر–۳۵پ) آغاز برابر نمونه [ف دانشگاه ۹ : ۱۳۵۲].

رند و زاهد

دربخش ادبیات خواهد آمد.

روادع النفوس

ازمیرمحمدصالح خاتون آبادی، درگذشتهٔ ۱۱۲۶ که یاد او در « تقویم شرعی : ۲۷۳ » گذشت. اخلاق دینی است دریك مقدمه وسه باب ویك خاتمه: باب ۱– گناهان کبیره ۲ – عمده گناهان ۳–دیگرمناهی [دیباجه]، که در ۱۰۹۲ بانجام رسیده است. خاتمه در مواعظ [نسخهٔ ۲۲۳۳ مجلس]. **آغاز:** سپاس فزون ازاندازه وقیاس حکیمی را سزاست.

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۵۶.

15887– **مجلس** ۲۲۳۳ : نسخ خوش محمدصادق فرزندعلی ابهری، ۱۲ع۲/**۱۱۰۴** مقابله شده، آغاز برابر نمونه، ذرین، ۵۰۸ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۶: ۱۸۹].

15888– **اصفهان**، روضاتی: درمیانهٔ نسخه نویسنده خود را عبدالوهاب دماوندی و تاریخ تحریر را اواخر ذیحجهٔ **۱۱۰۵** یاد کرد است [یادداشتهای آقای روضاتی].

15889– **دانشگاه** ۲۵۷۰/۱۱ : سید مرتضی فرزندعلم الهدی طالقانی نزدیك **۱۱۳۰** (ص ۲۸۰–۳۹۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۵]. این نسخه روزگاری در کتابخانهٔ خـوانساری بوده است [ذریعه ۱۱: ۲۵۶].

روضة الأبرار

زواره‌ای، دربخش حدیث خواهد آمد.

روضة الأنوار عباسی

ازعلامحمدباقر خراسانی سبزواری، که یاد او در «اختیارات: ۲۱۸» گذشت، برای شاه عباس دوم (۱۰۳۸–۱۰۵۲) دررجب ۱۰۷۳(؟) در یك مقدمه ودوقسم، مقدمه دربیان حکمت احتیاج به پادشاه، قسم ۱–ملکات نفسانی فاضله و ذمیمهٔ پادشاه، دو باب ۲–آداب کشورداری، هفت باب وهر باب چندفصل، ودرپایان آن ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر آمده [ذریعه]. و چاپ شده است.
آغاز: افتتاح کلام بنام واجب الاعظام پادشاهی سزد که بمقتضای حکمت بالغه.

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۸۹– ف. مشار ۲: ۲۳۱۶.

15890– **مجلس** ۴۶۴۷/۱ : نستعلیق خود نگارنده، پیرامن **۱۰۷۳** (۱پ–۲۱۷ر) سپس «کفایة الاحکام» ازهموبهمان خامه، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15891– **مجلس** ۳۱۰۷: نسخ **۱۱۰۴** آغاز برابرنمونه، ۳۲۶ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۶۶۵].

15892 – **مجلس** ۳۰۰۳ : نستعلیق **۱۱۳۳**، آغاز درديباجه افتاده، ۵۱۵ص ۲۲ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۵۴].

15893– **الهیات** ۱۳۳ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درنمای نسخه نام « روضهٔ عباسیه » آمده است، ۱۲۹ گ ۲۴س [ف. الهیات ۱ : ۶۹].

15894– **سپهسالار** ۸۱۵۳ : نستعلیق

سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۰۲ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۶۲] .

15895_ **دانشگاه** ۳۰۰۲ : نستعلیق محمدرحیم فرزندمیرزامحمد، دوشنبهٔ ۱۰ ج ۲/ **۱۲۱۹** درسپاهان برای آقاابوالقاسم فرزندآقا محمدعلی، ۲۸۹ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۳۱] .

15896 _ **دانشگاه** ۵۱۲۳ : نستعلیق محمدعلی فرزندمحمداسماعیل، دررجب **۱۲۴۲** درمدرسهٔ ایلچی درکوی احمد آباد اصفهان ، زرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۹] .

15897_ **رضوی** ۱۸۱ اخلاق(۳۵۴۲): نستعلیق شوال **۱۲۴۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۹ گ ۳۰ س [ف. رضوی ۶: ۴۳۰].

15898_ **مجلس** ۵۵۴۷ : نسخ شیخ ابوالحسن فرزندعلی فرزندشیخ حسن قاضی ، **۱۲۴۶**، آغاز برابر نمونه، قسم‌اول درهفت‌باب و قسم دوم چهارباب دارد ، ۵۸۸ ص ۲۵ س [یادداشتهای آقای‌عبدالحسین حائری] .

15899_ **تهران**، ملی ۷۸ ف: شکسته نستعلیق خوش سیدشریف موسوی عباسی الاصل تبریزی‌المسکن، ۲۲ع۱/ **۱۲۵۴** در تبریز ، آغاز برابر نمونه، ۲۱۷ گ ۲۵ س [ف. ملی ۱: ۶۷] .

15900_ **رضوی** ۱۸۰ اخلاق(۶۵۵۸): نستعلیق محمدحسن فرزند ملانجفعلی قزوینی، پنجشنبهٔ ۷ صفر **۱۲۶۷**، درنسخه «تحفة‌الملوك» یادشده، آغاز برابر نمونه، ۳۳۷ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۶ : ۴۳۰].

15901_ **دانشگاه** ۵۰۱۵ : نسخ محمد علی بروجردی، سدهٔ **۱۳**_**۱۴**، ۲۴۱ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۶].

15902_ **مجلس** ۱۰/ ۴۸۰۲: نسخ با تاریخ **۱۳۰۸** دردفتر، بخشی ازآن‌است (۱۲۹ پ - ۱۴۲ پ) [ف. مجلس ۱۳ : ۲۰۱] .

15903_ **رضوی** ۲۳ اخلاق: نسخ‌تاریخ یادنشده، آغاز ازفصل‌ششم است، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۲۴ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۲: ۳۳۹].

روضة‌الشارق

ازخرمی، دربخش متون ادبی‌خواهدآمد

روضة‌العقول

محمدفرزندغازی ملیطوی، نگارندهٔ «برید السعاده» : «۱۵۵۰»، بنام رکن الدین ابوالفتوح سلیمان‌شاه‌فرزندقلج‌ارسلان فرزندمسعودفرزند قلج‌ارسلان سلجوقی رومی (۵۹۷ - ۶۰۲) در ملطیه بسال ۵۹۸ نگاشته‌است. ترجمه‌ایست از «مرزبان‌نامه»، وهانری ماسه بسال ۱۹۳۸ م بخشی‌ازآن‌را ازروی‌نسخهٔ پاریس‌بچاپ‌رسانده است [دانش پژوه].

بنگرید : دیباجهٔ قزوینی برمرزبان‌نامه.

15904_ **پاریس** S. P. ۸۹۸ : نسخ نوشته درملطیه ازسدهٔ **۷**. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۳۰۵ هست [فیلمها : ۱۱۲].

روضة‌الملوك

درچهارمقاله هریك‌درچندباب، دراخلاق نظری یونانی‌آمیخته‌بااخلاق‌عملی وداستانهای فارسی ، بنام تاج‌الدین پسر ملك جلال‌الدین اسکندرپسرملك‌کیومرث، که زنجیرهٔ پدران او تاآدم‌دردیباجه‌آورده‌شده‌است. تاج‌الدین‌همان تاج‌الدوله‌فرزند جلال‌الدین‌اسکندر پادوسبانی فرمانروای‌کجور (۸۸۱-۸۹۸) است. گفتاری است درچهار مقاله هریك در چند باب که در دیباجه‌آمده‌است،وفهرست‌آنراآقای دانش‌پژوه در ف . دانشگاه آورده اند . **آغاز** : حمد بیحد وثنای بیعدکه زواهر ثواقب‌حدقهٔ هرصاحب

بصیرتی‌ازاشعهٔانوار.

بنگرید : مازندران واستر آباد، ترجمهٔ و حید مازندرانی:۱۹۳ـمازندران شایان: ۱۹۰ التدوین‌فی‌احوال‌جبال‌شروین ، اعتمادالسلطنه ۱۳۹ .

15905ـ **دانشگاه** ۳۵۲۰ : شکسته نستعلیق‌حسن‌علی‌فرزند نصرالله‌درآبادی‌اردبیلی ۱۳شعبان**۱۲۷۹**، باشعرهایی ترکی درهامش؛ آغازبرابرنمونه، ۱۳۴ گ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۴].

روضة الناظر و نزهة الخاطر = منتخب ...

از عبدالعزیزکاشی. گزیده‌هاییست به‌نظم و نثر فارسی و عربی در موضوعهای اخلاقی و اجتماعی، درسه بخش: ۱ـ مدایح، افتخارات و حکم‌وآداب۲ـ حکایات۳ـ متفرقات [چلبی] خود نگارنده‌آنرا برای وزیر...الدین محمد فرزند صاحب سعدالدین درسه قسم و هریك در چندباب وچند فصل‌گزیده‌است [دانش پژوه] . **آغاز**: الحمدلله‌الملك‌العلام والصلاة علی‌خیرـ الانام... امابعد، فان اصغر عبادالله عبدالعزیز الکاشی .

بنگرید: کشف‌الظنون۱:۹۲۳ ـراهنمای کتاب ۵ : ۸۶۷ .

15906ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۶۰۲: نوشتهٔ **۷۷۷** ، خلاصه‌ای از روضة الناظر است گویا بخامهٔ نگارنده‌است [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰] .

15907ـ **اونیورسیته**۷۶۶ف: تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده، دارای چند عنوان باب وفصل. فیلم آن دردانشگاه‌ش ۲۴۷هست متن‌است [فیلمها : ۱۱۲].

15908ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱۱ادب فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۸گ ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۲۸۳] .

15909ـ **ایاصوفیا** ۴۱۹: نستعلیق تاریخ یادنشده، گزیدهٔ آنست، ۱۰۵ گ ۱۵س فیلم آن دردانشگاه ش ۴۱۶ هست [فیلمها : ۱۳] .

روضة الواعظین

ازعلینقی فرزند محمدرضا همدانی، گویا کوثرکه‌یاد اودر«اوصاف‌القری: ۱۰۶۰» گذشت

15910ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۲۴۱: نسخ رجب**۱۲۹۲** در تهران، گویا نسخهٔ اصل [نسخه‌ها ۲ : ۸۳] .

روضة الواعظین

از معین‌الدین مسکین فراهی ، نگارندهٔ «احسن‌القصص:۲» وجزآن. در«معارج‌النبوة» خود ازآن یادکرده که‌گزارش چهل حدیث از پیامبراست درچهار جلد، جلد یکم آن (نسخهٔ ۲۹۶۲ مجلس) گزارش ده‌حدیث‌رادارد، ولی چلبی نسخه‌ای‌را ازآن دیده که در چهار اصل بوده است: ۱ ــ در صفت واعظان ۲ــ در بیان مجالس پندواندرز ۳ــ درهفت حکایت ۴ ــ در گریاندن وعاظ مردم‌را. **آغاز**: ربنا آتنا من لدنك رحمه... حمدیکه مصباح‌ارواح‌مستنیران اشعهٔ شموس .

بنگرید:ذریعه ۱۰۷۸:۹ و۱۱ : ۳۰۵ ــ مجالس‌النفایس، ترجمهٔ قزوینی : ۲۶۹ــ صبح گلشن : ۴۳۴ ــ کشف‌الظنون ۱ : ۹۳۳ ــ ف. دانشگاه ۲ : ۶۵۹ .

15911ـ **مجلس** ۲۹۶۲: نسخ‌سدهٔ**۱۲** آغاز برابرنمونه، در فهرست آمده: جلد یکم آنست وگزارش‌ده‌حدیث، آغاز برابرنمونه ۸۷، ص ۲۳س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۰۶].

15912 ـ مجلس ۲۷۳۸ : تاریخ یاد نشده (ص۱ـ۲۷۴) درفهرست آمده: بخش دوم آنست ازمجلس یکم تاپایان دهم. آغاز : ... بخشیدم جرم عاصیان از بیش وکم [ف. مجلس ۹ : ۸۱] .

رؤیای صادقه

نویسنده صحرای محشررا بخواب می‌بیند ومشاهدات خودرا، که انتقادی بوضع اجتماعی روزگاراوست می‌نگارد، وروحانیون وسران آن روزگار را بمحاکمه می‌کشد . **آغاز :** بنام : ایزددانا. اول شبی که روزآن ازکثرت مشاغل ومکاسب وازدیادگفت وشنود وبسیاری حوادث.

15913 ـ مجلس ۵۹۲۷ فهرست نشده: نستعلیق ۲۰محرم **۱۳۲۳** عنوان سرخ. درصفحهٔ عنوان آمده: نقل ازروزنامهٔ غیبی، درسنت‌پطرزبورغ درمطبع میرزاالیاس‌یوداناسکی وشرکایش سنهٔ ۱۹۰۳ = ۱۳۲۱ ، ۶۷گ ۱۵س .

ریاض الارواح

از میرزااسدالله نادرطبری گیلانی، که یاد او در «فرجیه : ۱۲۹۷» گذشت. به‌نثرونظم، بسال ۱۲۵۳ (= ریاض الارواح» در اخلاق [دیباجه]. درآن نام هفت‌کتاب دیگر خود را یادکرده است. **آغاز:** حمد بیحد یگانه‌را بس که ازوهست جذر ومد نفس .

15914 ـ دانشگاه ۳۵۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، آغاز برای نمونه، ۹۶گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۸].

ریاض الخلود

دربخش تاریخ و سیرخواهدآمد.

ریش نامه

عبیدزاکان، که یاداو در «اخلاق الاشراف ۱۵۲۷» گذشت. به‌نثرونظم ، درکلیات اوبسال ۱۳۰۳ در قسطنطنیه چاپ شده است . **آغاز:** شکروسپاس پادشاهی‌راکه بدست مشاطهٔ قدرت.

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۴۲ ـ ف. مشار ۸۷۰ .

15915ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۹۰: نسخ**۸۳۶** دریك جنگ نثرونظم (۱۸۰هامش) [نسخه‌ها ۲ : ۷۲]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۴۷ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

15916ـ **حمیدیه**۱۱۸۱/۶: نستعلیق محمدفرزند رسول ترابی، باتاریخ محرم**۸۹۸** در«کلیات» او. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

15917ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، در«کلیات» او(۲۳۰ـ۲۴۳) [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

15918ـ**ملك**۶۴۵۶/۴:مؤرخ**۱۰۷۰** (۱۷۰پ-۱۷۲چلیپا) گردآوری ناظم‌تبریزی [رؤیت].

15919ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۵/۸ج: نسخ **۱۲۸۲** در «کلیات» او [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۶] .

15920ـ **دانشگاه**۴۷۳۴/۱۹: پایان سدهٔ**۱۳** (ص۴۶۲ـ۴۷۳) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰] .

15921ـ **الهیات** ۵۴۲/۲د: نستعلیق **۱۳۱۵**، گویا ازحاج سیداحمدلاهیجانی (۲۰پ ـ ۲۲ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۲۱] .

15922ـ**مجلس** ۲۸۰۷/۲یا۲۸۱۲ : باتاریخ ۲۵ خرداد **۱۳۱۷** درکلیات او، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۸].

ریاض الفضائل

ازمحمدحسین بن‌محمدعلی کرمانی شریف،

دریك مقدمه و ۱۲ باب و خاتمه. و ازهموست «روضهٔ حسینیه» .

15923ـ قم، سیدشهاب الدین تبریزی: بی تاریخ. **آغاز:** آغاز دیباجهٔ ریاض الفضائل گلشن راز [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

ریاض المحبین

هدایت، دربخش متون ادبی خواهد آمد.

ریاض الملوك فی ریاض السلوك

دربخش متون ادبی خواهد آمد .

ز

زاد السالك

فیض، درص ۱۱۸۵ عرفان گذشت.

زاد الصراط

شمس الدین محمد قریشی .

15924ـ **بنگال،** آسیایی ۶/ aO۷۰ (۸۱۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۴۷] .

زاد المسافرین

ازملاحسین مؤمن فرزند علی حسن فرزند عبدالعلی، دریك مقدمه وسی مجلس و یك خاتمه، دراخلاق .

15925ـ **تهران،** ادبیات ۱۳۵ جوادی: نسخ حسین فرزند علیرضا بیداخریدی ، یکشنبهٔ ۳ ج ۲/ **۱۲۳۰** [ف. ادبیات ۳: ۱۹] .

زاد المقوین

از محمد فرزند محمد فرزند نصر قاضی وابکنوی ، دراخلاق و سلوك، و درآن از ابن ابی اللیث نصرفقیه سمرقندی درگذشتهٔ ۳۹۳ یاد شده وگویا ازسدهٔ ۷ و ۸ است [دانش پژوه] .
زادالمقوین = توشهٔ بی توشکان از (اقواء) .

بنگرید : راهنمای کتاب ۲ : ۱۸۴ و ۱۰ ۵۲۳ .

15926ـ **کابل،** موزه ۳۴ : نسخ محمد فرزنداحمد فرزند عبدالله ، پنجشنبهٔ ۲۲ صفر **۸۹۰** [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۳] .

زبدة الاخبار من احادیث سید المختار

سخنان کوتاه پیامبر است ، هریك در یك دوبیتی بفارسی برگردانده شده است. **آغاز:** حمدله . سیدنـا محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین... نیت نیك مؤمن را ـ همچه طاعت بودیکسر .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۷ ـ کشف الظنون ۲ : ۵ .

15927ـ **نجف،** محمدعلی خوانساری: نوشتهٔ **۱۰۶۸** [ذریعه] .

15928ـ **تهران،** دهخدا ۳/ ۲۹۶ : نستعلیق آقابزرگ محمد معین پسر عبدالرزاق ذاکر ، ۱۸ ع ۱/ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۳: ۴۱۲] .

زبدة التصانیف

خوانساری، درص ۹۵۲ کلام گذشت.

زبدة الطرایق

درص ۱۱۸۶ عرفان گذشت .

زبدة المواعظ

جنگ مانندیست ازپندها و حکایتها ومسئله های مذهبی واصول دین. این نام در نمای نسخه آمده است .

15929ـ **الهیات** ۳۳۰ د : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، ازچند نویسنده ، ۸۵ گ [ف .

الهیات ۱ : ۷۲] .

زینة المجالس

از سرایندهای باتخلص طوطی ، درپند و اندرزهای مذهبی ومانند مجالس روضه خوانی باشعرهایی از او باتخلص طوطی، عنوانهای : فصل، مجلس، مسئلهدارد. وشاید نگارنده همان عباس نامسرایندهٔ «نظم الشهداء» باشد. **آغاز:** حمدمخصوص خداوندیست که گوهر عقل را نثار بنیآدم نمود .

15930ـ **دانشگاه ۳۴۲۴** : نستعلیق نصرالله فرزند محمد کریـم، شنبهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۴۷**، ۱۶۴ گ ۱۷ف [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۸] .

زینة المجالس

در ص ۱۷۰ گذشت .

زین الرسایل

ازسلطان قاجار که یاداودرحساب: ۱۶۲» گذشت. درآداب معاشرت وپندازسخنان بزرگان وحکایتها ووقایعی که برای نگارنده رخداده، بنام زین العابدین نام، دریك مقدمه ویك باب و نتیجه ویك خاتمه، بسال ۱۲۶۸ نگاشتهاست. نهمین رساله ازمجموعه رسالههای او بنام «ملوك الكلام» است.

15931 ـ **دانشگاه ۲۷۳۹/۹** : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین العابدین یـزدی حایری، گویا **۱۲۸۳** ضمن «کلام الملوك» او (ص۴۲۸-۴۵۸) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۰۸].

س

سازمان اداری حکومت صفویان-

تذکرة الملوك

درص۱۵۶۷ گذشت.

ساز وپیرایهٔ شاهان پرمایه

ازخواجه باباافضل کاشانی، که یاداو در «جاودان نامه : ۷۶۸» گذشت. دریك مقدمه و سهگفتار ویك خاتمه (فصل) . گفتار ۱ـ معنی پادشاه واصناف پادشاهان ۲ـ اندربیان مردم و پادشاهی او و اوصاف پادشاهان ۳ ـ کردار و اعمال نایبان وکارکنان پادشاهان. چندبارچاپ شده و یکبار در « مصنفات بابا افضل « ۸۱ ـ ۱۱۰» بکوشش استادان مجتبی مینوی ویحیی مهدوی بسال۱۳۳۱خ چاپشده است. **آغاز:** آغاز گفتارگیریم ازنام آنکه آغاز و انجام هر گفتار بدوست ، وبستاییم ویرا چون.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۰ ـ ف. مشار ۹۱۴ ـ پیشگفتار چاپ ازمجتبی مینوی.

15932 ـ **نور عثمانیه ۴۹۳۱/۳** : نوشتهٔ **۶۷۴** ، این نسخه پایهٔ چاپ استادان مینوی و مهدوی قرارگـرفته است [پیشگفتار چاپ : یا] .

15933 ـ **حمیدیه ۱۴۴۷/۷۴** : با تاریخ **۷۵۵** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۴۲۷] .

15934ـ **مجلس ۱۲۲۶/۲**: باتاریخ **۸۴۵** دردفتر (ص۱۳۱ - ۱۶۴) [ف. مجلس ۵ : ۵۰۰] .

15935 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵/۱ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

15936ـ**دانشگاه۶**/۵۳۱۲: نستعلیق **۱۰۵۷** - **۱۰۷۱** (۱۵۸ ب - ۱۷۳ ر) [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱] .

15937ـ**دانشگاه۷**/۲۵۸۱: نستعلیق

شیخ‌علی فرزند محمود کاتب **۱۰۶۲** (ص۲۲۹ – ۲۷۲) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۸۲] .

15938ـ **تهران**، مهدی بیانی۱۵مج: باتاریخ**۱۰۶۸** دردفترکه درسورت نوشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۳] .

15939ـ**مجلس**۵۱۸۰/۱۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** دردفتر (ص ۲۰۵ – ۲۱۷) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15940ـ **دانشگاه**۳۹۰۳/۱۳ : نسخ خوش **۱۰۷۷** (ص۷۳ – ۹۸) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲].

15941ـ **دانشگاه**۴۰۲/۱۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۹** در دفتر (۹۷پ – ۱۰۵پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۴] .

15942ـ **یزد**، علومی ۹مج : در یك دفتریك‌خطی از**۱۰۸۰-۱۰۸۶** [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۴] .

15943ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۵: نستعلیق شکستهٔزین‌الدین‌فرزند محمدشیرازی، **۱۰۸۶** (۴۵پ – ۵۳پ) [رؤیت] .

15944ـ **ملك**۴۱۹۱/۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، (۳۳پ – ۴۸پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15945ـ**ملك**۴۶۷۵/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۶۹پ-۸۴ر)، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

15946ـ **ملك**۵۳۲۷/۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، مقابله‌شده دردهلی **۱۰۷۸** (۴۹پ – ۵۳پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15947 ـ **مجلس** ۳۶۶۴/۳ فهرست نشده:**۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۴] .

15948ـ **الهیات**۲۵۶/۱ج:ازاواخر سدهٔ **۱۱** ، (۶۲پ – ۶۷ر) [ف. الهیات ۱ : ۷۴] .

15949ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۵/۳د: نسخ سدهٔ**۱۱**، مهر مؤرخ ۱۲۰۵را دارد (۵۳پ – ۶۹پ) [ف. ادبیات ۱:۳۰۸].

15950ـ **دانشگاه**۲۴۰۱/۸: نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری سدهٔ**۱۱** درطوس (ص ۶۴-۷۵) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۳] .

15951ـ **ملك** ۲۹۷/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۳۴ – ۴۷) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

15952ـ**دانشگاه**۲۶۱۸/۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۹۵ – ۱۰۶) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۴] .

15953ـ**دانشگاه** ۲۴۵۴/۱۹: شکسته نستعلیق سراینده‌ای‌باتخلص‌تحسین‌درداراب‌گرد شیراز، نزدیك **۱۱۰۱** (ص۱۹۴-۲۱۴) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۹۰].

15954ـ**دانشگاه**۱۰۳۶/۱۰: نستعلیق ملامحمدعلی رودباری، **۱۱۰۴** (۸۹ر-۹۷پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۴].

15955ـ**مجلس**۲۴۲۹/۳فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲** (ص ۸۵-۱۲۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۰].

15956ـ **رضوی**۱۸۶اخلاق(۴۳۲): شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۳** دردفتر، ۱۸گ۱۴س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۲] .

15957ـ **ملك** ۱۲۹۳/۴ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی ، ۵ج۲/**۱۲۷۵** (۱۷پ – ۲۵پ)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15958ـ **حقوق**۷۲/۳ب:صفر**۱۲۹۴** (۲۸پ-۳۸ر) [ف. حقوق: ۱۳۳] .

15959ـ **مجلس**۴۸۶۸/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۷ر – ۲۶ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15960ـ **دانشگاه**۴۳۱/۱۹: نستعلیق

محمدعلی، **۱۳۰۲** (۲۶۴پ - ۲۸۶پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۴].

15961ـ **رضوی** ۱۸۹ اخلاق (۵۹۹۸): شکسته تعلیق محمد فرزند کاظم بروجردی، ۷ ج/**۱۳۲۹** در مشهد، ۸ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۳].

15962ـ **تهران**، استادمینوی ۷/۴۹: نستعلیق محسن فرزند مصطفی ساوجبلاغی **۱۳۴۷** [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۶].

15963ـ **تهران**، استادمینوی ۵/۱۶: نستعلیق محمد اسمـاعیل حسینی **۱۹۷۲** (؟) [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۳].

15964ـ **رضوی** ۵ اخلاق: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «انجام نامه» یاد شده است [ف. رضوی ۲ : ۳۶۴].

15965ـ **مجلس** ۶۲۱/۱۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «پادشاه نامه» آمده‌وازنگارنده نام‌برده‌نشده‌است، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۳۷۸].

15966ـ **رضوی** ۱۸۷ اخلاق (۵۹۷۰): نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۳ گ ۲۶ س [ف. رضوی ۴ : ۴۳۳].

15967ـ **رضوی** ۱۸۸ اخلاق (۶۰۰۶): نستعلیق ۱۲ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴:۴۳۳].

15968 ـ **مجلس** ۶۲۳/۲ : شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲:۳۸۲].

سانحات اظفری

محمد ظهیرالدین میرزا اظفری، نگارندهٔ «واقعات اظفری»، بسال ۱۲۱۱ (سال آغاز نگارش واقعات اظفری)، دربند واندرز نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الملهم المرشد المعبود و معلم الحقیقی المجید الودود.

15969ـ **لاهور**، ۱۷۰ اظفر، ۲۳۶، ۹۵۴ اظفر: نوشتهٔ خواجه نصیرالدین ۹ شعبان **۱۲۲۵**، ۳۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۲].

السبعیات فی مواعظ البریات

از ابـونصر محمد فرزند عبدالرحمان همدانی.

15970 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ کلام فارسی: نسخ **۱۲۳۱** (گ ۳۳ - ۸۸) ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۲۹۸].

سحر حلال

از لطف‌الله مهندس لاهوری، نگارندهٔ «ترجمهٔ صودالکواکب : ۲۵۹» و جزآن. در اخلاق، بسال ۱۰۷۰ نگاشته است.

15971ـ **بمبئی**، دانشگاه ۲۷: تاریخ یاد نشده، (فرهنگ اسلامی ص ۲۰۷ ش ۳) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۳].

15972ـ **حیدرآباد**، محمد غوث : (همان فرهنگ اسلامی) [استوری، نسخه‌ها ۴ : ۳۳].

سخنان طرماخ و معاویه

سخنانی‌است پندآمیز ودینی منسوب به ـ طرماخ‌که بعمروعاص‌گفته و سخنان معاویه، که بشیوهٔ گفتگو ترجمه شده است.

15973ـ **ملك** ۵۵۴/۵: نوشتهٔ نورالدین محمدجیلانی، باتاریخ **۱۰۵۳-۱۰۷۹** دردفتر (ص ۴۵ - ۴۸) بدون خطبه، در فهرست بنام «مکالمهٔ طرماخ بامعاویه» یادشده است [ف. ملك مجموعه‌ها : ۷۴].

15974ـ **تهران**، ملی ۵۶/۶ ف : نستعلیق شکستهٔ شاید محمد حسینی بروجردی سدهٔ **۱۱** (ص ۱۶۶ - ۱۷۸) [ف. ملی ۱:۴۶].

سخنان کوتاه

ناشناخته.

15975ـ دانشگاه۲/۴۴۹۹: نسخ سدهٔ سدهٔ ۱۳، پند و اندرز عرفانی است، گویا از متأخران. **آغاز:** حمدله... رستکار و فیروز است و بهروزگشت آنکس که قیام بکار خود (ص ۵۵-۱۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳ :۳۴۴۹].

سخنان کوتاه بزرگان

به‌نظم.

15976ـ تهران، اصغرمهدوی۳/۵۷۷: نسخ محمد حسین و نظم زیر نویس ۱۳۰۹ در تهران برای حسین‌آقا [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲].

سخنان کوتاه حضرت علی

ازسراینده‌ای‌بنام ویاتخلص اسدی، بیست و نه سخن به‌ترتیب تهجی‌هریك بدوبیت‌گزارش شده است، ودرپایان یك‌غزل. درپایان‌آن‌آمده: (اسدی) توبه‌کن که ناظرتو ـــ مطلع برگناه خواهد بود. **آغاز:** قال‌علی... اشرف العباده الاخلاص بالشهاده: همچو خورشید اگر شرف خواهی ـ آن‌شرف درعبادت خاص است.

15977ـ دانشگاه ۲۳۹۸/۳۵: نسخ و نستعلیق باتاریخهائی از ۹۰۹-۹۲۰ (۴۱۰-۴۱۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۹].

15978ـ ملك ۴۳۷۹/۲۷: نستعلیق ۱۰۵۶ (درش۱) (۹۲ب - ۹۴ر هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

15979ـ ملك ۴۲۷۵/۱۸: نستعلیق محمدسعید فرزندمحمدتقی‌خاتون‌آبادی۱۰۸۱ (۸۷ر-۸۸ پ هامش) انجام برابرآندونسخه **آغاز:** بهترین سخن زمن بشنو ـــ هست نام خدای‌عزوجل [رؤیت].

15980ـ دانشگاه ۱۶۴: باتاریخهای ۱۰۷۹ - ۱۰۸۸ در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۲ : ۱۴۱].

سخنان کوتاه حضرت علی

سرودهٔ اشرف مراغی، ابوعلی‌حسین‌فرزند حسن تبریزی، درگذشتهٔ ۸۶۴. در ذریعه از «مائهٔ کلمهٔ منظوم» او یاد شده است. **آغاز:** قال امیرالمؤمنین‌ع لوکشف الغطاء.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۸ (اشرف مراغی) و ۱۹: ۲ (مائهٔ کلمه) ـ دانشمندان آذربایجان ۱۴۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴

15981ـ ساری، طاهری‌شهاب: نستعلیق وثلث‌کهن، ازمیان افتاده، آغاز برابر نمونه، ۱۸ص ۹س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۵].

15982ـ مجلس ۷۷۳: نستعلیق و ثلث تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه، زرین، درفهرست ازسراینده نام‌برده نشده، ولی‌آقای طاهری‌شهاب آنرا ازمراغی‌یادکرده‌اند، ۹ ص ۲س [ف. مجلس ۲ : ۴۸۶ ـ نسخه‌ها ۶ : ۶۲۵].

15983ـ مجلس۷۷۳: ثلث ونستعلیق تاریخ‌آغازبرابرنمونه‌نام سراینده‌یادنشده است زرین، ۱۸گ ۹س [ف. مجلس ۲:۴۸۶].

سخنان کوتاه حضرت علی =

نظم الغرر

ازعبدالکریم قزوینی.

سخنان کوتاه حضرت علی =

مائة کلمة

گویا از خواجه عبدالله هروی انصاری (۳۹۴ ـ ۴۸۱). صدسخن‌کوتاه به‌نظم است.

15984ـ ایاصوفیا ۴۱۲۹: نسخ و

نستعلیق عبدالواسع تبریزی، دهۀ نخستین‌صفر **۸۵۷** در سمرقند، ۱۸ گ ۹س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۲۳ هست [فیلمها : ۱۷۷] .

سخنان کوتاه حضرت علی =

حکمة البالغه

قمی، در۱۵۹۸ گذشت .

سخنان کوتاه حضرت علی =

نیروزید

از لطفعلی .

سخنان کوتاه حضرت علی

ازحاج‌میرزا محسن عمادالفقراء حالی‌که یاداو در «بصائرالدرجات:۶۴۰۱» گذشت .

15985 **ـ شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۷۰: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۱].

سخنان کوتاه حضرت علی

از محسن هروی [دانش پژوه] . گزارش صد کلمه است .

15986 **ـ مدینه**، عارف حکمة ۲۳۷: ۱۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۱] .

سخنان کوتاه حضرت علی =

کلمات قصار

سخنان کوتاه حضرت علی =

مطلوب کل طالب

از وطواط .

سخنان کوتاه حضرت علی

ازناشناس، به‌نثروبه‌ترتیب حروف تهجی. **آغاز:** استعین علی‌العدل بحسن النیة... طلب یاری‌کن برعدل به‌نیکویی نیت درشأن رعیت .

15987 **ـ دانشگاه** ۲۳۹۸/۳۲ : نستعلیق باتاریخهایی از**۹۰۹ـ۹۲۰** در دفتر، (۳۵۸ـ۳۷۹) آغاز برابر نمونه [ف.دانشگاه ۹ : ۱۰۰۸] .

15988 **ـ ملك** ۴۳۷۹/۲۴ : نستعلیق **۱۰۵۶** (در ش۱) (۷۹ر ـ ۸۵ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

15989 **ـ ملك**۴۲۷۵/۱۵ : نستعلیق محمدسعیدفرزند محمدتقی‌خاتون‌آبادی**۱۰۸۱** (۶۸ پ ـ ۷۶ ر هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته. صدسخن‌وهریك‌بیك‌بیت‌گزارش شده‌است. **آغاز:** لیس البلیة فی ایامنا عجبا : نیست درایام ماچندان تعجب‌ازبلاـ بلکه‌امنیت عجب باشد دراین دوران مقیم .

15990 **ـ ملك** ۴۲۷۵/۳۵ : نستعلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی، **۱۰۸۱** (۱۷۴رـ۱۷۴پ) [رؤیت] .

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته . صدکلمه است به‌نظم. **آغاز :** قال زرغبا زدحبا: محبت‌را اگرخواهی‌فزودن‌ـ بهرروزت نباید رخ‌نمودن .

15991 **ـ ملك**۵۹۱۷: نسخ‌وثلث‌زیبای **۱۰۲۵** سخنان بزر [رؤیت] .

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته. به‌نظم. **آغاز:** قلب‌الاحمق‌وراء لسانه: گردل احمق نبودی تابع قول‌وزبان ـ اززبان خود نیفتادی مدام اندرزیان.

15992 **ـ مجلس** ۲۹۵۸/۱ : مهدی تفریشی فرزند حاج ملا موسی قمی، یکشنبهٔ ۸ رجب**۱۲۶۹**(ص۲ـ۱۶)[ف.مجلس۱۰: ۳۸۸]

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته. صدکلمه است به‌نظم. **آغاز:**.. گفت شیرخدا علی ولی ـ هادی خلق ومقتدای انام: لوکشف الغطاء ... اگرگشاده شودپوشش

15993 ـ **دانشگاه** ۴۱۱۸/۱۸ : نستعلیق باتاریخ **۱۱۳۳** در دفتر (ص ۳۱۶ ـ ۳۵۱) ترجمهٔ منظوم است و گزارشی بعربی [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۰] .

سخنان کوتاه حضرت علی =

صدکلمهٔ منظوم

ناشناخته. هریك سخن با دوبیت گزارش شده است. **آغاز:** آنراکه دل از معرفت آگاه بود ـ درپرده لی مع‌اللهش راه بود.

15994ـ**دانشگاه**۲۳۹۸/۳۱: نستعلیق باتاریخهایی از**۹۰۹ـ۹۲۰** (۳۴۱ ـ ۳۵۸). آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۷].

15995ـ **ملك** ۴۳۷۹/۲۳ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۶** (درش۱) (۷۴پ ـ ۷۹ در هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

15996ـ **ملك** ۴۲۷۵/۱۴: نستعلیق محمدسعیدفرزندمحمدتقی خاتون‌آبادی**۱۰۸۱** (۶۲ پ ـ ۶۸ پ هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

سخنان کوتاه حضرت علی

ناشناخته، به‌نظم .

حمیدیه ۱۴۴۷/۷۸: نوشتهٔ ابواسحاق فرزند یحیی فرزند ابراهیم زنجانی ، چاشت سه شنبهٔ ۱۹ رمضان **۸۱۲** درلاهیجان. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۷] .

15997 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱۰م ادب فارسی : تعلیق زیبای شیخ محمد امامی ، **۸۹۳**،زدین،۱۸گ ۹س، [مخطوطات۲:۵] .

15998ـ**قاهره**، دارالکتب۱۱۱م‌ادب فارسی: تعلیق‌زیبای‌بی‌تاریخ،زدین،۱۶گ‌آغاز: حال‌خلدوجحیم‌دانستم [ف. مخطوطات۲:۵] .

15999 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۳۷ مجامیع طلعت : (گ۱۹ ـ ۳۹)، آغاز برابر پیشین [ف. مخطوطات۲ : ۵] .

16001ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶ ادب فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، به‌نظم فارسی و سپس ترکی (گ۱ـ۲۹ مجموعه) ۱۶ س ، **آغاز :** حضرت‌علی رضی‌الله عنه می‌فرماید : لوکشف ـ الغطاء ...اگربردارندپرده‌ها را زیادنشوم من از روی یقین [مخطوطات ۱ : ۳۴۳] .

سخنان کوتاه حضرت علی

چندترجمهٔ ناشناخته به‌نثر .

16002ـ **دانشگاه**۲۴۰۷/۱۵: نسخ ع **۷۱۴/۲** (ص ۳۱۲ ـ ۴۱۹) ، ترجمه‌ایست زیرنویس. **آغاز:** لوکشف الغطاء . . . اگـر برداشته شود پرده زیادت نشود در یقین [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۲۷].

16003ـ **دانشگاه**۲۰۴۶/۲۵: باتاریخ ۹صفر**۱۲۳۱** دردفتر (۱۵۰پـ۱۵۳) ترجمهٔ زیرنویس است [ف. دانشگاه ۸ : ۶۷۸] .

16004ـ**تهران**،اصغرمهدوی۵۷۷/۲: نسخ سدهٔ **۱۳** هفت کلمه از صدکلمهٔ گردآوردهٔ جاحظ است [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲] .

16005ـ **دانشگاه**۲۲۴۱/۳: سدهٔ**۱۴** (۱۷پ ـ ۲۳ر) مائةکلمه است باترجمه [ف . دانشگاه ۹ : ۹۰۳] .

16006ـ**دانشگاه**۸۷۸: نسخ‌ونستعلیق زیرنویس، تاریخ یاد نشده. **آغاز:** تبادر و ـ المکارم. . . پیشی گیرید بمکارم یعنی اخلاق و افعال نیکو وشتاب‌کنید سوی... [ف. دانشگاه ۵ : ۱۲۲۴] .

16007ــ قاهره، دارالکتب ۶۴ تصوف فارسی طلعت: نسخ عبدالله، محرم ۸۹۳، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۶] .

16008ــ قاهره ، دارالکتب ۱۸۴ م ادب فارسی : تعلیق زیبای بی‌تاریخ ، زرین (گ ۱-۵پ) [ف. مخطوطات ۲ : ۵] .

سخنان کوتاه حضرت علی

چندگفتار ناشناخته به‌نظم .

16009ــ سلیمانیه ۱۲۰۸/۸ : نسخ باتاریخ ۸۳۹ در دفتر (۲۳۰ر ــ ۲۳۷ر) صد کلمه‌است. فیلم آن در دانشگاه ش ۶۱۲ هست [فیلمها : ۵۱۱] .

16010 ــ تهران ، ادبیات ۳۳۱/۲ جوادی: نستعلیق غلامعلی فرزند محمدباتاریخ ۹۵۱ دردفتر بهمین خامه ، صدکلمه است [ف . ادبیات ۳ : ۵۶] .

16011ــ موزهٔ بریتانیا ۶۷۰۸/۲ Or: نوشتهٔ ۹۵۳ ، صد کلمه است ، همراه با نثراللئالی [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۲].

16012ــ قاهره، دارالکتب ۳۸ ادب فارسی: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۶ ج۱/۹۶۸، ۲۴ گ. آغاز : بسم‌الله الرحمان الرحیم : هست حدیثی زحوادث سلیم [مخطوطات ۱ :۳۴۲].

16013ــ ملك ۵۹۴۷: ثلث‌ونسخ‌خوش سدهٔ ۱۰، زرین، آغاز: لوکشف الغطاء . . . چون بمیرند آنگهی دانند، صدکلمه است هریك به‌سه‌بیت یکی درهامش ودوبیت درزیر هرسخن نوشته شده‌است[رؤیت].

16014ــ ملی اورشلیم ، دانشگاه Ar۸-۱۸ : نوشتهٔ امیرحسین حسینی‌الجباری سدهٔ ۱۰، صدکلمه است [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۸] .

16015ــ موزهٔبریتانیا Or۵۶۱۰: سدهٔ ۱۰، صدکلمه است [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۲] .

16016ــ تهران، استاد مینوی ۸/۴ : باتاریخ ۱۰۶۹ دردفتر ، چهل‌کلمه‌است[نسخه‌ها ۶ : ۶۷۱].

16017ــ مجلس ۵۷۳۷ : نستعلیق و نسخ ابن‌حیدر علی مراد، ۱۰۹۰، ۲۷۰ کلمه است و هر کلمه به یك رباعی گزارش شده است ولی مترجم‌آنرا ۳۰۰ گفته است، ۹۰ص۱۳س [ف. مجلس ۱۷ : ۱۷۹] .

16018ــ تهران، دهخدا ۵۹/۱۴: با تاریخ ۱۰۷۸-۱۰۹۱ دردفتر. صدکلمهٔ‌جاحظ است [نسخه‌ها ۳ : ۳۹] .

16019ــ دانشگاه ۱۶۴۴مج : باتاریخ ۱۰۸۸ ــ ۱۰۹۸ دردفتر . آغاز: صدکلمه از اسرارحکمت ازلفظ گهربار... لوکشف‌الغطاء [ف. دانشگاه ۲ : ۱۵۷].

16020ــ تهران، دهخدا ۲۸۳ : سدهٔ ۱۱ ، دریك برگ و همه به‌حرف لا آغاز شده [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۷] .

16021ــ دانشگاه ۲۴۷۲/۱ : نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۴پ ــ ۲۱ر) ترجمهٔمائة کلمه است به‌نظم [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۱] .

16022ــ دانشگاه ۲۱۳۸ : متن ثلث ترجمه نستعلیق، ج۱/۱۱۷۵ صدکلمه است ۱۳ گ۹س [ف. دانشگاه ۹ : ۷۷۸] .

16023ــ فرهادمعتمد ۱۶۷: نستعلیق میرزا محمود فرزند میرزا نصرالله ، ذیحجهٔ ۱۲۶۶ ،زرین [نسخه‌ها ۳ : ۱۶۰] .

16024ــ تهران،اصغرمهدوی ۲۶۴/۳: شکستهٔ علی‌نقی فرزند ملامحمد نعیم همدانی ، ۱۲۸۴، صدکلمه است [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰].

16025ــ الهیات ۵۵۱/۹د : نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۸۴ ر ــ ۱۸۶ پ) صد کلمهٔ

منظوم است : انجام افتاده [ف . الهیات ۱ : ۳۲۶] .

16026ـ قاهره، دارالکتب ۱۴۸ ادب فارسی طلعت: ثلث وتعلیق، بی‌تاریخ، زرین ، صدکلمه است [ف. مخطوطات ۲ : ۶] .

16027 ـ موصل ، مدرسهٔ حجیات ۸۹/۱ : [ف. مخطوطات موصل : ۱۰۶] .

16028ـ قاهره ، دارالکتب ۵ تصوف فارسی قوله : ثلث بی‌تاریخ ، زرین ، صدکلمه است، ۱۸ گ ۱۹س. **آغاز** : بهترین هر کلام ای‌نور [مخطوطات ۱ : ۹۳] .

بنگرید: صدکلمهٔ منظوم عادل .

16029ـ قاهره، دارالکتب ۱۶ ادب فارسی طلعت: نسخ نجاتی فرزند حسین، بی ـ تاریخ (گ ۳۰ـ۵۵) فارسی و ترکی، صدکلمه است [ف. مخطوطات ۲:۶] .

سخنان کوتاه حضرت محمد

ناشناخته، به‌نثر .

16030 ـ دانشگاه ۳۱۴۲/۶ : نسخ خوش‌گویا سدهٔ **۱۰** متن وترجمهٔ آنست (۱۲۶ ر ــ ۱۳۵ پ هامش) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۹۶] .

16031ـ ری ، عبدالعظیم ۲۴۶/۳ : سدهٔ **۱۱**، آغازافتاده [نسخه‌ها ۳:۴۴۶].

سخنان کوتاه حضرت محمد =

چهل حدیث

در ص ۱۵۹۴تا۱۵۹۷ گذشت.

سخنان کوتاه شافعی

از مقصود فرزند شاه‌ولی سلیمانی ، گویا از مردم شهر سلیمانیه مرکز کردستان، هریك سخن محمدبن ادریس شافعی بدو بیت گزارش شده‌است، بادیباچه‌ای به‌ترکی. **آغاز**: حمدله ... اما بعد، بریلەدیر حقیر... سخن‌گفتن بود بیداری عقل ـ خمش‌بودن خواب وی‌ای‌جان.

16032ـ دانشگاه ۱۲۴/۲۵ : نسخ سلیمان فرزند محمدمکری‌قاضی، **۱۱۹۵** برای اسحاق پاشای وزیر (گ۲۱۴ ـ ۲۳۵) [ف . دانشگاه ۲ : ۲۳۷] .

سراج‌منیر

از قاضی محمد شریف شیرازی ، نگارندهٔ «خزان وبهار: ۱۶۰۱» وجز آن. دربیست لمعه ویك خاتمه : ۱ـ شرایط ادب ۲ ـ ذهاب حیا ۳ـ فوایدحلم ۴ـ مناقب‌عدل ۵ـمحامداحسان ۶ـ صبر ۷ـعذوبت عشق ۸ـمحبت ۹ـسخاوت ۱۰ـشجاعت ۱۱ـمراعات‌صحت ۱۲ـ مرارت ادبار ۱۳ـ خاموشی ۱۴ـ عزت وقناعت ۱۵ـ ذل طمع ۱۶ـثمرهٔ فتوت ۱۷ـ حسن‌تدبیر ۱۸ـ ظلم ۱۹ ـ خدعه ۲۰ـحسد . تاریخ انجام در نسخه‌ها ۱۰۳۰ و آدینهٔ پایان ع ۱۰۳۲/۱ یادشده است نه۱۲۰۲ که درنسخهٔ چاپی آمده است. **آغاز**: ستایش کریمی‌راکه حلهٔ حلیتش زیوری است زیبنده و رشحهٔ محبتش .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۶۱ ـ ف. مشار ۹۴۵ .

16033ـدانشگاه ۲۴۵۳/۳ : نستعلیق نزدیك **۱۰۷۱** (ص۱۱۰ـ۳۲۵) درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۶] .

16034ـرضوی ۱۹۰ اخلاق(۳۵۴۴): نستعلیق محمد محسن، شعبان **۱۰۸۲**، ۵۸ گ ۱۵ س . آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۶ : ۴۳۴] .

16035ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: نسخ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۵].

16036ـ تهران، دکترقاسمزاده ۲/۱۹: نسخ باتاریخ یکشنبهٔ دههٔ یکم شعبان **۱۰۹۵** در پایان دفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16037ـ تهران، دکترمفتاح ۲/۲۹۷: نستعلیق علی‌اصغر فرزند حاجی محمدسعید ۱۵ شعبان **۱۰۹۶** درقزوین [رؤیت].

16038ـ رضوی ۱۹۱ اخلاق (۳۵۴۶): نستعلیق چلیپامحمدمقیم کاتب کرمانی، پنجشنبهٔ ۱۷ شوال **۱۰۹۸**، زرین [ف . رضوی ۶ : ۴۳۴].

16039ـ ملك ۱۰/۴۰۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه (۴۶پ-۶۷ر) بر حسب خـواهش صاحب بیاض میرزا علی اصغر [رؤیت].

16040ـ ملك ۲/۳۸۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹پ-۲۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16041ـ دانشگاه ۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (گ ۱۰۱ - ۱۴۲) گ [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۸۶].

16042ـ مجلس ۴۶۸۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق زیبای میر سید علـی همدانـی خوشنویس، ۹ع۱/۱۲۶ (**۱۱۲۶**)، زرین، ۵۷ گ ۱۳ س.

16043ـ دانشگاه ۴۳۶۴: نستعلیق دوشنبهٔ ۲۹ج ۲/**۱۱۳۳**، آغاز درمیانهٔ لمعهٔ ۲ افتاده، ۳۴ گ [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۳].

16044ـ سپهسالار ۲/۴۶۵: شکستهٔ خوش **۱۱۷۱** (۷۴پ - ۱۲۸ر)، زرین [ف . سپهسالار ۵ : ۱۰۱].

16045ـ تهران، اصغر مهدوی ۹۶ : شکستهٔ محرم **۱۲۰۰** واندی، [نسخه‌ها ۲: ۸۴].

16046ـ مجلس ۲/۱۰۹ خویی : نستعلیق محمدباقر فرزند محمدعلی آشتیانی، **۱۲۰۰** (ص ۲۳۰ - ۳۲۶) [ف . مجلس ۷ : ۱۳۹].

16047ـ تهران، دهخدا ۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱].

16048ـ بادلیان، Add . ۶۹/۹ : نوشتهٔ **۱۲۰۱**. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۳].

16049ـ تهران، ادبیات ۱۷۹ جوادی: پنجشنبهٔ شعبان **۱۲۰۳** بدستور امیر حیدرخان [ف. ادبیات ۳ : ۳۱].

16050ـ دانشگاه ۱/۳۵۴۶: نستعلیق ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۲۲۰** (ص۱-۹۶) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۶۶].

16051ـ مجلس ۵۷۷ : شکستهٔ میرزا علی‌محمد تهرانی، **۱۲۲۵**، ۳۷ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲ : ۳۳۸].

16052ـ سپهسالار ۵۸۱۴ : نستعلیق پنجشنبهٔ رجب **۱۲۲۶**، برای ارغون‌میرزا خانلر تهرانی، زرین، ۵۸ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۰۱].

16053ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۳۲: شکستهٔ **۱۲۲۹** [نسخه ها ۲ : ۸۴].

16054ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی : نسخ محمدعلی بیدگلی کاشانی، **۱۲۳۰**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۶].

16055ـ دانشگاه ۱۲۶: نستعلیق خوش **۱۲۳۳**، زرین، ۱۱۰ گ ۹س [ف . دانشگاه ۳ : ۶۶۵].

16056ـ دانشگاه ۴۱۵۹ : شکسته نستعلیق خوش زین‌العابدین همدانی، پنجشنبهٔ ۲۶ج۲/**۱۲۳۷** [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۳۰].

16057ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ اخلاق فارسی طلعت: شکستهٔ **۱۲۳۸**، آغاز برابر نمونه زرین [مخطوطات ۱ : ۲۹۹] .

16058ـ**الهیات**۲۳۱د: نستعلیق دوشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۴۱** . زرین ، ۱۰۳ گ ۹س [ف . الهیات ۱ : ۷۴] .

16059ـ **دانشگاه**۱۰۱/۱ ۲: نستعلیق ابوتراب حسینی، ۱صفر**۱۲۴۹** (۱پ-۴۹پ) [ف. دانشگاه ۸ : ۷۳۰].

16060ـ**تهران**، ملی ۷۱۰ف: نستعلیق محمدحسین همدانی، **۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه ۱۰۹گ ۱۱س [ف. ملی ۲:۲۱۷] .

16061 ـ **تهران** ، گلستان ۱۷۰۵ : نستعلیق **۱۲۵۱**، باخاتمه‌ای از نویسندهٔ بی‌نام [نسخه‌ها ۱ : ۱۷۹] .

16062 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۹۷ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

16063ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۴۷: نوشتهٔ ابراهیم فرزند عبدالمطلب شیرازی ، سه شنبهٔ ۱۹شعبان **۱۲۵۲**، ۱۳۳ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

16064ـ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۱۳ سرکیس : شکستهٔ خوش میانهٔ شعبان **۱۲۵۲** ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات، یعقوب‌سرکیس کورکیس عواد : ۱۸۱] .

16065ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/ ۵۳۰: باتاریخ **۱۲۵۳** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۹].

16066ـ**رضوی**۱۹۲اخلاق(۸۳۸۵): نستعلیق پنجشنبهٔ غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۵۴** [ف. رضوی ۶ : ۴۳۴] .

16067ـ **الهیات**۱/۲۹۲ج: نستعلیق ونسخ باتاریخ **۱۲۵۷** دردفتر (۲پ - ۴۶پ) [ف. الهیات ۱ : ۱۹۸] .

16068ـ **ملک**۶۰۹۷: شکسته نستعلیق نصرالله فرزند محمدولی‌میرزا، ۲۶محرم**۱۲۶۰** در جهرم، آغاز برابر نمونه ، ۳۹ گ ۱۵ س [رؤیت].

16069ـ **تهران**، ادبیات ۸۸حکمت: شکسته نستعلیق علی همت فرزند خواجه محمد کاظم‌مهندس،رمضان**۱۲۶۰**، زرین [ف.ادبیات ۲ : ۳۳] .

16070ـ**رضوی**۱۹۳اخلاق(۳۵۴۵): نستعلیق ریز عبدالعلی فرزند حاج میرزا حسین نایینی، ۱۷ج۲/**۱۲۶۲** ناتمام، ۱۱۵ گ [ف. رضوی ۶ : ۴۳۵] .

16071ـ **سپهسالار**۶۸۴۹ : نستعلیق **۱۲۶۶**، برای‌تقی، ۶۴گ۱۴س [ف.سپهسالار ۵ : ۱۰۱].

16072ـ **دانشگاه** ۱۶۸۴/۱: همراه «خزان و بهار» او مؤرخ ۱ع۵/**۱۲۶۸** (۱پ ۴۱پ) [ف. دانشگاه ۸:۲۴۳] .

16073 ـ **ملک**۴۹۳۵/۴ : شکسته نستعلیق ۱۰ ج۲/**۱۲۷۰** (۱۳۶پ - ۱۸۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16074 ـ **مجلس** ۲۹۷۳ : نستعلیق شکستهٔ مهدی حسنی، **۱۲۷۰**، بایادداشت ملک الشعراء بهار دربارهٔ نسخه ونام پدر او، ۱۱۶ گ ۱۲س. آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۹ : ۴۲۰] .

16075ـ**تهران**،اصغرمهدوی۵۵۷/۱: شکسته نستعلیق حاج‌حسن گل‌گلاب، یکشنبهٔ ۲۴ محرم **۱۲۷۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۲] .

16076ـ **مجلس**۱۲۳۵: اسدالله چاکر آستان جناب ولی‌نعمت سفیرکبیرمختار، **۱۲۷۲** ۱۱۴ گ ۱۳س [ف. مجلس ۶:۱۹۱] .

16077ـ مجلس۵۷۶: نستعلیق‌درشت ۱۲۷۸، ۹۸گ ۸س [ف. مجلس ۶:۳۳۸] .

16078ـ سپهسالار۱/۲۹۰۲: شکسته نستعلیق اسماعیل فرزند محمد، پایان محرم ۱۲۷۹، (۲پ ـ ۵۳ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۰۱] .

16079ـ تهران، دانشسرای‌عالی،قریب ۱۰۵: نستعلیق ۱۲۸۱، خشتی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۰] .

16080ـ ملك ۵۰۸۳/۱۹ : نستعلیق خوش ۱۲۹۱، آغاز برابر نمونه (۱۲۷پ ـ ۱۶۹ر) درمتن وهامش [رؤیت] .

16081ـ قاهره، دارالکتب۱ اجتماع فارسی طلعت : شکستهٔ ۱۹ ذیحجهٔ ۱۲۹۶ در تهران [مخطوطات ۱ : ۲۹۹] .

16082ـ قم، فیضیه ۱۲۳۶ (۲۲۸) : نستعلیق سلخ‌ذیقعدهٔ ۱۲۹۹، آغاز برابر نمونه درفهرست‌آمده: نگارنده و نویسنده سیاوش‌بن رکن‌الدوله(!)،۱۴۷ص۱۲س [ف. فیضیه ۲ : ۷۳] .

16083ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۵۶: شکسته نستعلیق ع۱/سدهٔ ۱۳ درتهران.

16084ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۵۵: شکسته نستعلیق حاج محمدحسین‌گل‌گلاب سدهٔ ۱۳ در تهران [نسخه‌ها ۲:۸۴] .

16085ـ مجلس۵/۲۷۸۴: نسخ‌عزیز فرزند نعمت‌الله معلم فتح‌آبادی. از سدهٔ ۱۳، آغازبرابرنمونه (ص۲۳۶ـ۲۷۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۲۲].

16086ـ الهیات۵۴۷:شکسته‌نستعلیق سدهٔ۱۳، زدین، ۸۱گ ۱۵س [ف. الهیات۱: ۷۴] .

16087 ـ مجلس ۲۳۶۰/۵ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۲۳۶ـ۲۷۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۵۸] .

16088ـ تهران، استاد مینوی ۱۲۴: نستعلیق سدهٔ۱۳، رحلی [نسخه‌ها ۶: ۶۵۰].

16089ـ هاروارد، فرانسیس هوفر: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴ : ۱۱] .

16090ـ الهیات ۳۲۳د: نستعلیق۲۷ ج۱۳۰۲/۲، ۱۸۷گ ۷س[ف.الهیات:۷۴].

16091ـ مجلس۵۷۸: نستعلیق‌شکسته آمیز ۱۳۰۶، ۶۴گ ۱۲س [ف . مجلس ۶ : ۳۳۸] .

16092 ـ دانشگاه ۳۵۹۱ : نستعلیق محمدعلی فرزند حاجی میرزا کاظم گرگانی ، ۱۳۰۸ ، ۶۵گ ۹س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۰۲] .

16093 ـ دانشگاه ۴۶۹۹ : شکسته نستعلیق یحیی فرزندعلی حسینی فاطمی‌علوی، ۱۳۱۰، زدین، ۱۰۱گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۴۴] .

16094ـ حقوق ۹۹/۲ج : سدهٔ ۱۴ آغاز درديباجه وانجام درلمعهٔ۲۰افتاده(۳۱پ ـ ۷۷ر) [ف. حقوق :۱۳۶] .

16095ـ رضوی۱۹۴اخلاق(۳۵۴۳): نستعلیق‌خوش‌ابوالفتح‌دواتی(؟) بی‌تاریخ، برای وزیر میرزا آقاسی ، ۱۱گ [ف . رضوی ۴ : ۴۳۵] .

16096ـ سپهسالار۵/۱۴۳ : تاریخ یاد نشده (۶۱ر ـ ۶۸ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۰۱] .

16097ـ تهران، اصغرمهدوی۵۶۰ : تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۸۴] .

16098ـ مشهد، فرخ۲۴۰: تاریخ یاد

نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

16099ــ تبریز، ملی۳۵۷۴: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها۴ : ۲۹۴] .

16100ــ نجف، محمدعلی خوانساری: تاریخ نگارش در این نسخه ۱۰۳۲ یاد شده .

16101ــ نجف ، مدرسهٔ صدر : تاریخ نگارش دراین‌نسخه۱۰۳۰ یادشده‌است [ذریعه ۱۲ : ۱۶۱] .

سراج المؤمنین

از علی فرزند حسین فرزند علی، از نیمهٔ یکم سدهٔ۱۳، تقریر افادات سید محمد مجاهد درگذشتهٔ ۱۲۴۲ است، درآداب ومواعظ ، در یک‌مقدمه وبیست‌وچهار مجلس: غرض ازخلقت عباد، فضیلت‌علم، معرفت نیت، خلوص در عمل ارکان عبادات ، حضور قلب ، بصیرت و یقین ، موجبات فسادعبادات و معاملات، هدایت، دنیا وآخرت، فروع دین، تقلید ،تحصیل آخرت، یقین، عقوق والدین، امربمعروف و نهی عن ـ المنکر ، عدالت بااستدلال به‌آیتها و احادیث و اشعار . **آغاز** : نحمدك اللهم علی ماهدیتنا الصراط المستقیم .

16102ــرضوی۱۹۵اخلاق(۷۱۰۵): نستعلیق۱۱رمضان**۱۲۳۷**، ۷۰گ [ف. رضوی ۶ : ۴۳۵] .

سراج النفوس

ازمحمدعلی فرزندیوسف تویسرکانی ، در سی ویك باب و خاتمه: ۱ـ مذمت دنیا ۲ ـ مجالست بااهل معاصی ۳ـ انفاق ۴ـغیبت ۵ـ عفو ۱۰ـ نیکویی‌باوالدین ۱۵ـ ادخال‌سرور درقلب مؤمن ۲۰ـحسد ۲۵ـهوای نفس ۳۰ـ توبه ۳۱ـ درشرایط. **آغاز**: حمدله. صلاة .. امابعد، چنین‌گوید حقیرفقیر وعاصی سرپا تقصیر

16103ــ تهران، دکترقاسمزاده ۳۷: نسخ۲۱شعبان**۱۲۴۳**، آغازبرابر نمونه[رؤیت].

سر العالمین

دربخش تفسیر ص۵۱ گذشت.

سر العزیز

از محمد صادق جرفادقانی، متخلص به ـ مدعوش، ملاباشی حیدرقلی‌میرزا پسر فتحعلیشاه قاجار. درپندواندرزباعنوانهای: نکته، نکته. نام نگارنده دردیباجه ونام‌کتاب درپایان‌نسخهٔ ۵۰۵۶ملك‌آمده‌است. **آغاز**: بنده‌ام‌خداوندی راکه جان‌داد وروان پرورید، دانش آموخت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۲۴ـ مجمع‌الفصحا ۲ : ۴۸۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۳۲ .

16104ــ مجلس‌شماره وفهرست نشده: نستعلیق در «کلیات» او از روزگار نگارنده . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16105ــ ملك۵۰۵۶/۲۰ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۸**، در «کلیات» او (۵۲ ب ـ ۷۵پ) باسرلوح اکلیلی [رؤیت] .

سعادة الملوك

ازمرتضی‌فرزندمحمدتقی بهبهانی موسوی نجفی، ترجمه‌ایست ازعهدنامهٔ مالك اشتر.

16106ــ تبریز، ملی۳۵۲۰ : نوشتهٔ خود نگارنده در**۱۳۲۵** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۴] .

سعادتنامه = شرح شمعی

از شمعی (شمع الله) پرزدینی ، درگذشتهٔ ۱۰۰۰، گزارش «پندعطار»است [ن. طرازی]. **آغاز**: شکروسپاس بیقیاس .

16107ــقاهره، دارالکتب۸لغت‌ترکی قوله : نوشتهٔ محمد فرزند احمد فرزند محمد **۱۰۹۰** (گ۴۶ـ۱۴۴) ۱۹س [ف.مخطوطات ۱ : ۳۰۱].

السعادة و الاسعاد فی السیرة الانسانیه

از ابوالحسن محمد، باپیشگفتار و کوشش استادمجتبی‌مینوی ۱۳۳۶خ چاپ‌شده است .

بنگرید : کتابشناسی‌دهساله : ۲۷۰.

16108ـ تهران، استادمینوی۶/۱۰۷: نوشتهٔ خودآقای مینوی سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۶: ۶۸۳] .

سفینة الملوك = هدایت نامه

ازملاادهم خلخالی عزلتی ، که یاد او در «لوازم الدین : ۹۸۴» گذشت . در مواعظ و اخلاق .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۱۷.

16109ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق محمدصفی اصفهانی، **۱۰۶۶** ، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۳۵] .

سفینة النجات

ازمحمد رضافرزند محمد، برای منوچهر معتمدالدوله و بنام محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ – ۱۲۶۴) [پایان] در دومطلب وتتمه و خاتمه ، دراخلاق‌واندرز. بعربی‌باترجمهٔ فارسی‌وترکی گویا ازخودنگارنده [نسخهٔ سپهسالار]. **آغاز** حمدله...امابعد،فیقول...ابن محمد،محمد رضا انی‌کنت ابن ثمان عشرة سنة مشوق الی تألیف

16110ـ **سپهسالار** ۱۱۱۹ : نسخ و فارسیها نستعلیق، شنبهٔ ۲۷ع۲/**۱۲۶۳**، زرین، باترجمهٔ فارسی وترکی، ۱۱۶گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۲] .

سلوك ابناء الملوك

از عبدالوهاب فرزند علی‌قلی از خاندان آقارضی‌قزوینی، درهشت باب ویك‌خاتمه، وهر باب در چهار فصل ، بنام فتحعلی شاه قاجار (۱۲۱۲ – ۱۲۵۰) .

16111ـ تهران،دانشسرایعالی،قریب ۸۳ : نستعلیق عبدالرسول آشتیانی ، پنجشنبهٔ رمضان **۱۲۲۴** رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۱] .

سلوك السلطنه

ازامیراسلام‌فرزنداحمد فرزندمحمدغزالی ترجمه‌ایست از رسالهٔ اسکندر بارسطو ، بنام مغیث‌الدوله سلطان حسین ازسدهٔ هشتم .

بنگرید : نسخه‌ها ۱ : ۲۲۲ .

16112ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۵۴: (ریو : ۴۴۷) تاریخ یاد نشده ، **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۴۶۲ هست [فیلمها : ۱۲۳] .

سلوك الملوك

از عباسقلی سپهر کاشانی ، که یاد او در «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت. درآداب کشور داری وپند واندرزهایی ازپادشاهان گذشته که بفرزندان‌خودداده‌اند، گزیدهٔ آنرا بسال۱۳۱۶ بنام مظفرالدین‌شاه‌نگاشته‌است. **آغاز:** خلاصهٔ کتاب سلوك‌الملوك مظفری است که این‌کمتر‌ـ چاکر پیشگاه خلایق پناه عباسقلی سپهر ازکتب عدیده‌که حاوی کلمات و موعظهٔ سلاطین جهان وحکمای باستان است.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۲۷ .

16113ـ تهران،ملی۳۴۴ف: نستعلیق محمدتقی‌کمال‌السلطنه‌پیشخدمت‌حضورهمایونی پسرسپهر، **۱۳۱۶**،۴۶گ [ف. ملی۱: ۳۳۵].

سلوك الملوك

ازعبدالوحید واعظ گیلانی استرآبادی ، نگارندهٔ «سرالعالمین : ۵۱ »، درپنج باب۱ـ دربیان سلطنت وسیرت‌پادشاهان۲ـ نصیحت‌ملوك ۳ـ سیرت ملوك ۴ـ سیرت ملوك باهرطایفه از

رعایا ۵ـ آداب وزراء واصحاب‌قلم وگماشتگان در عنوان آمده: کتاب سیزدهم مسمی به سلوك الملوك، ودردیباجه گفته: وجوه‌مالك یوم‌الدین دراولین‌کتاب گذشت. گویا این‌کتاب ازسلسله کتابهای اوست درتفسیر سورهٔ فاتحه. **آغاز**: نام خداوندیست کـه رحمان است بر بندگان بدان ملك وسلطنت بدیشان.

بنگرید: ذریعه ۱۲:۲۲۷ ـ اعیان‌الشیعه ۳۹ : ۷۱۴.

16114ـ **رضوی** ۱۲۰۰اخلاق(۳۵۴۹): نسخ باتاریخ **۱۰۷۳** دردفتر، همراه «سر العالمین 511» او، ۲۳ گ ۲۳س [ف. رضوی ۶ : ۴۳۹].

سلوك الملوك

از فضل فرزند روزبهـان فرزند فضل‌الله سپاهانی، ازسدهٔ دهم، زنده در۹۱۵، دراخلاق درپانزده باب.

بنگرید: نسخه‌ها ۱ : ۲۲۲ ـ هدیة العارفین ۱ : ۸۲۰.

16115ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۵۳: نسخ آدینهٔ ۲۵ رمضان **۱۰۸۹**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۳۷ هست [فیلمها : ۱۲۳].

16116ـ **تاشکند** ۲۰۹۰ : [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۲].

سلوك الملوك

درآداب ملوك که درآن بتعریض اوضاع روزگار خود پرداخته، گویا ازیکی از مردان روزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) است. **آغاز**:... چون این‌بنده ازنژادعلمای ایرانم اگرچه از هیچ جهت مرا از علم حاصلی نیست ولی‌بپیروی اباءکه همیشه.

16117ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، انجام افتاده [نسخه ها ۵ : ۳۵].

سلوك ولاة العدل = آداب الولاة

ازمجلسی، درص۱۵۱۶ گذشت.

سوقان نامه

ازعبدالله فریدنی‌تهرانی، بنام‌ناصرالدین شاه قاجار، در ۱۲۹۴ نگاشته است. درآن با عبارتهای‌طنزآمیز ازجلوداران وچابك‌سواران آن روزگار شکایت می‌کند، که چگونه دست بدزدی وناپاکی می‌زنند، ودرعرض‌راه مرتکب چه جنایات می‌شوند. **آغاز**: بخاطرفاترچنین رسیدکه رساله عجالتاً دربیان ظلمهای‌حضرات جلودار خروسئیس بی‌مروت وچابك سوارتخم حمارکه هریك.

16118ـ **تهران**، ملی۴۷۲ف: نستعلیق عبدالله فریدنی، در**۱۲۹۴** برای ناصرالدین‌شاه ۲۰گ ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۴۷۲].

سه چیز که رهروان‌را می‌باید

ازباباافضل‌کاشانی، که یاداو در «جاودان نامه: ۷۶۸» گذشت. این‌گفتار دربخش‌سیزدهم «مصنفات بابا : ۶۴۴» چاپ‌شده‌است. **آغاز**: سالك راه‌را سه چیزضروراست، یکی‌همت‌عالی دوم خاطری قوی، سوم ارادت نیکو.

16119ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۷: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** (۱۲۴ر) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۳۳۰].

16120ـ**مجلس**۵۰۳۱/۱۸: نسخ‌محمد علی‌عبرت‌نایینی، باتاریخ**۱۳۴۷** دردفتر بهمین خامه (ص۴۸)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

16121ـ **آصفیه** ۴۲۰ مواعظ: نوشتهٔ مولوی علی‌اکبر شیرازی، **۱۳۲۹** [ف. آصفیه ۳ : ۶۸۴].

سه مکتوب = صد خطابه
دربخش بابیان خواهدآمد .

سیاحی گوید = کج بینان = رسالهٔ یکی ازسیاحان فرنگ

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن : « ۱۵۴۰ » گذشت . بزبان جهانگرد فرنگی، برخی‌ازآداب‌ورسوم واوضاع‌آن‌روزهٔ ایران‌را بمسخره می‌گیرد. این‌گفتار یکبار به کوشش‌آقای هاشم ربیع‌زاده درآغاز مشروطیت ۱۳۲۵ چاپ شده‌است. **آغاز:** یکی‌ازسیاحان فرنگستان این مطالب‌را بخطفرانسه نوشته... بعدازآنکه ازمنزل مفسده بیرون‌آمدیم ، رفیقم مرا بردمیان چندفرقهٔ غریبه.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۶۹ ــ پیشگفتار چاپ مجموعهٔ آثارمیرزا ملکم، ازاستاد محیط طباطبائی ــ ف. مشار : ۱۲۷۶ .

16122ــ **دانشگاه** ۳۲۵۷/۹ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۸۰ ــ ۱۲۹۵** (ص۲۶۷ ــ ۲۷۶). **آغاز:** بعد ازآنکه از منزل مفسده ، درفهرست بنام «کج‌بینان ویاوه سرایان» آمده است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴] .

16123ــ **تهران**، ملی ۱۴۹/۱۰ ف: در«کلیات» مؤرخ**۱۳۰۱** او (ص ۲۵۲ــ۲۶۸) آغاز برابر نمونه. درفهرست بنام «رسالهٔ یکی ازسیاحان فرنگ» یادشده [ف.ملی۱: ۱۵۱].

16124ــ **مجلس** ۵۱۵۴/۵ : سه‌شنبهٔ ۱۴رمضان **۱۳۰۴** درکلیات‌او (۴۳پ ــ ۵۰پ) نسخه بنام «**چهار چشمان**» است. **آغاز :** بعدازآنکه ازمنزل مفسده [رؤیت] .

کتاب السیاسه = السیاسة‌الملکیة فی نصیحة الملوك

ازدانشمندی‌سنی، دردوازده‌باب، درآداب پادشاهی سپس چندنصیحت، بسیار شیرین وشیوا [دانش‌پژوه]. نام نخست درنمای‌کتاب ودومین درفهرست دستی‌کتابخانه آمده است. **آغاز :** الحمدلله محول الحول و الاحوال الی احسن‌الحال... ازحمد وسپاس خالق یزدانی وشکر نعم‌رازق صانع‌ربانی.

16125ــ **مدینه**، عارف‌حکمة ۳۱۳ف اخلاق : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، باتملك ۱۲۰۱، ۴۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۰] .

السیاسة الخاصة والعامة = رسالة فی . . .

ابوعلی‌حسن‌فرزند ابراهیم‌فرزند ابوبکر سلماسی برای ابوالحسن علی فرزند اسماعیل اصفهانی، که «الشرفیة‌فی‌تقاسیم‌العلوم: ۶۷۵»را برای‌اوساخته‌بود. دریك‌فصل‌وچندعنوان‌ودرآن از وصایای ابقراطیس و حکمای اوایل که در کتاب «معالجات بقراطی» دیده می‌شود آمده است. **آغاز:** حمدوثنا وسپاس مرخداوندی را ...امابعد،چنین‌گوید محرراین‌رساله...

16126ــ **فاتح** ۵۲۹۷/۵ : نسخ خود نگارنده دههٔ سوم ذیقعدهٔ **۶۱۴** (۱۴۶ــ۱۵۵) همراه : الشرفیه، ترجمهٔ تقویم‌الصحة، ترجمهٔ الذهبیه همه ازهمو. **فیلم**آنها در دانشگاه ش ۴۷ هست [فیلمها : ۴۰۴] .

سیاست کشورداری = کتابی در..

درروش‌کشورداری اسلامی است بانظر به قوانین جدید اروپا، ازیك مسلمان روشنفکر . **آغاز:** حمدله. بدانکه‌این‌عصرکه اوایل قرن

۲۰ واواخرقرن۱۹ مسیحی واواخر قرن ۱۳ واوایل قر۱۴ه . . . سال۱۹۰۵م و۱۳۲۳ه.

16127ـ **تهران**،دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ**۱۴** [رؤیت] .

سیاست مدن

ازمحمدعلی طباطبایی حکیم ذوالفنون، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳)، در۲۷ ج ۱۲۸۲/۱ بانجام رسانده‌است. **آغاز** : حمد بی‌حد وثنای بلاعد حضرت احدی را سزد که .

16128ـ **تهران**،ملی۶۹۶ف: نستعلیق خوش محمدعلی طباطبایی، ۲۷ج۱/**۱۲۸۲** ، زرین، ۴۳ گ ۱۳س [ف. ملی ۲ : ۲۰۲].

سیاست‌نامه=سیر الملوك = وصایا

ازخواجه نظام‌الملك طوسی‌نوقانی، قوام الدین ابوعلی‌فرزند حسن‌فرزعلی‌فرزنداسحاق (۴۱۰ – کشته ۴۸۵)، در پنجاه باب درآیین کشورداری، که هفت باب‌آن دررد اسماعیلیان است ، بسال ۴۸۴ بـرای محمد پسر ملکشاه سلجوقی. که در «تجارب السلف» بنام «سیر ــ الملوك» یاد شده است و بکـوشش شارل شفر فرانسوی درپاریس ۱۳۱۰ وسپس تهران چاپ شده‌است و در چاپ بمبئی بنام «وصایا» است . نسخهٔ ۵۷۹ مجلس دیباجه‌ای داردکه درچاپی نیامده است . درآن آمده : اول این کتاب را نظام‌الملك بر بدیه سی و نه باب گفته‌بودمختصر وبسبب رنجی که می‌بود بر دل او از مخالفان دولت یازده فصل دیگردرافزود، وبوقت‌حرکت بنده‌را داد وچون او را درراه بغداد آن واقعه افتاد و باطمینان خروج‌کردند ، این‌کتاب را آشکارنیارست کرد تاآنگاه‌که عدل وانصاف‌قوت گرفت [باختصار]. **آغاز ۱**): حمدله. صلاة . امابعد، این‌کتاب‌را پنجاه باب نظام‌الملك بهـ عنایت‌الله بر بدیه. **آغاز ۲**) : سپاس خدای را عزوجل‌که‌آفریدگارزمین‌وآسمان‌وروزی‌دهنده.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۷۳ ، ۲۷۸ ــ ف. مشار : ۹۸۸ ، ۱۶۳۲ ــ پیشگفتار چاپ تهران ۱۳۴۰خ .

16129ـ **بادلیان**۱۴۲۴اوزلی ۱۷۹ : نسخ وشکسته نستعلیق از روی اصل، نوشتهٔ ابن عبدالرحمان‌بن هجری‌العصوی، محرم**۵۶۴**در شهردمیه، ۲۱۲گ۱۲س. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۲۴۱ هست [فیلمها : ۱۲۵] .

16130ـ **تبریز**، ملی۳۶۲۸ : نوشتهٔ حسین فرزند زکریافرزند حاجی‌حسین‌دهستانی در۱۵ شوال **۶۷۳** درفهرست‌بنام «سیرالملوك» آمده وافزوده: گویا کهنه‌ترین‌نسخه‌ها است و درچاپ داراك ازآن یادنشده‌است [نسخه‌ها۴: ۳۰۴] چاپ دومی که هیوبرت‌داراك درتهران ۱۳۴۷خ‌ازآن‌کرد برپایهٔ این‌نسخه‌بوده‌است .

16131ـ**اسلامبول**، اونیورسیته۷۳۰ ف: نسخ فضل‌الله فرزنداحمدفرزند شیخ محمود فرزند محمد، چهارشنبهٔ۱۱ع۲/**۷۳۰**، ۱۳۷ گ۱۹س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۴۵ هست [فیلمها : ۱۲۵] .

16132ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸ ــ م تاریخ فارسی: تعلیق عبدالله محتاج معروف‌بهـ حصاری **۹۷۷** (گ۱۰۰ــ۱۴۹ مجموعه) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [مخطوطات ۱ : ۳۰۶] .

16133ـ **ملك** ۶۰۸۵ : نسخ آقا بابا فرزند ملامحمدمهدی شهمیرزادی، صفر**۱۲۷۰** آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، هرپنجاه فصل‌را دارد ، فصل سوم بجای‌دوم چاپی است ، درخاتمه بنام «سیرالملوك» نامیده شده‌است [رؤیت] .

16134ـ**تهران**،ملی۶۱۲ف: نستعلیق ریز، ۱۷شعبان **۱۲۷۰** ، آغاز برابرنمونهٔ ۱،

۹۳ گ ۲۱ س [ف. ملی ۲ : ۱۲۳] .

16135ـ مجلس ۴۹۸۴: نستعلیق زیبای اسحاق فرزند احمد نی‌ریزی، پیرامن ۱۲۸۰ برای عبدالباقی میرزا، زرین، ۱۴۴ گ ۱۵ س [رؤیت] .

16136ـ موزهٔ بریتانیا Or ۹۶۸۹ نوشته ۱۸۲۳ م [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰] .

16137ـ مجلس ۵۷۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده، بادیباچه‌ای که درچاپ نیامده است، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۶۲ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۲ : ۳۳۹]

16138ـ بنگاله، ایشیاتك E ۲۰۹ (۹۷۱) : نستعلیق تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «نصایح الملوك» آمده گویا همان سیاست نامه است [ف. بنگاله : ۶۲] .

سیاست مدن

ازحاجی میرزا موسی فرزند علیرضا ساوجی برای ناصرالدین‌شاه قاجار، دریك مقدمه ویك باب ویك خاتمه در ۱۲۶۸ نگاشته است: مقدمه دربیان آنکه سلطنت امریست عظیم وفضلی‌است جسیم وآداب آن. باب درثمرات شجرهٔ عدالت خاتمه درمباحثی چند ازآداب ملکداری . در ضمن کتاب داستان‌هایی از پادشاهان و گفتار بزرگان درامور مملکت‌آورده (بنگرید: دستور الاطباء : ۵۳۴). **آغاز:** بعداز انشای ستایش وسپاس الله‌الذی خلق‌الانسان . . .

16139ـ تهران، ملی ۱۳۲/۲ ف : نسخ ملامحمدمهدی فرزند آقابابا شهمیرزادی، ۱۲۶۸ (ص ۲۱۹ـ۳۵۰) همراه «حفظ‌الصحه ۵۲۲» ازهمو [ف. ملی ۱ : ۱۳۰] .

سیاست و ادارهٔ دیوان = دربارهٔ . . .

باید از یکی دیوانیان و دبیران روزگار (فنا خسرو بن ما فنه ادام‌الله نعمته و ابدمدته) باشد، که این گفتار بنام‌او آغازشده‌است وتاریخ ۵۱۰ دارد [دانش پژوه] .

16140ـ نافذ پاشا ۳۲۸/۳: نسخ سدهٔ ۶ باتاریخ ۵۷۵ درشمارهٔ پیشین دفتر (۱۲۱ و ۱۳۸). فیلم آن دردانشگاه ش ۵۸۶ هست [فیلمها: ۵۰۵]

سیرة الملوك

سید حکیم (ص ع) (تحفهٔ کلام معجز نظام واحادیث سیدالمرسلین) است، بنام (معزالدولة ابوالمظفر یعقوب سلطان) در ده مقاله : ۱ ـ عدالت ۲ـ سخاوت ۳ـ شجاعت ۴ ـ ترك امل ۵ـ حلم وعفو ۶ـقناعت ۷ـعلوهمت ۸ـتفویض ۹ـ کلام و سخن ۱۰ـ توعید واعتقاد.

16141ـ یوگسلاوی، اسکوپیه ۳۷ M. S. PII. : ۳۱ ص . آغاز در دیباجه و انجام درمقالهٔ دهم افتاده. فیلم آن دردانشگاه ش ۹۹۸ هست [فیلمها : ۶۳۴] .

سیرالملوك = سیاست نامه
در ص ۱۶۳۶ گذشت .

سیروسلوك
در ص ۱۲۰۵ ـ ۱۲۱۳ گذشت .

ش

شبستان نکات

از ملا یحیی سیبك (شیبك) نیشابوری، متخلص به‌فتاحی وتفاحی، درگذشتهٔ ۸۵۲. در هشت باب وهر باب درچند فصل، دراخلاق‌وسیر سلوك باانشای پراستعارهٔ سدهٔ نهم ، در ۸۴۳ بانجام رسانده است. بسال ۱۲۹۳ و سپس چند بارچاپ شده است . **آغاز :** حمد خدایرا که چشمهٔ میم حمدش دریاییست درحدکمال کرم و

دایرهٔ میم نعمتش سفره ایست .
بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۰۷ و۱۳ : ۲۴- مؤلفین مشار ۶ : ۸۳۶ - فرهنگ سخنوران: ۲۸۱ - ریحانةالادب ۲ : ۲۴۹.

16142 - **آکادمی علوم شوروی** C۱۱۲: باتاریخ **۱۰۶۰** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۶۵] .

16143- **سپهسالار** ۴۵۰۶/۶: نستعلیق نورالدین محمد فرزند ملامحمود حکیم، سه‌شنبهٔ ۸ج۲/**۱۰۶۷**، آغاز برابر نمونه (۱۳پ ۱۵۶پ) [ف. سپهسالار ۵ :۱۳۳] .

16144 - **مجلس** ۲۲۳۶ : تحریری هندی، رجب **۱۰۷۱** درکهندوت، ۹۷ س ۱۷ س [ف. مجلس ۶ : ۱۱۹۲].

16145 - **بادلیان** ۱۳۴۴ اوزلی ۸۱ Add: نسخ ۲۶محرم**۱۰۷۲**، ۹۹گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۴۴هست [فیلمها:۱۲۸].

16146- **سنا** ۲۹۰: نستعلیق ۱۰شعبان **۱۰۷۹** [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۲] .

16147- **ملك** ۶۱۸۰/۱: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۱**، (۱ پ - ۷۱ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16148- **فرهادمعتمد** ۱۳۸/۱: سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۲۳۰].

16149- **کپنهاك**، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۷].

16150- **موزهٔ بریتانیا** Or۷۴۷۸: سدهٔ **۱۱** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵] .

16151- **الهیات** ۵۷۲د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲**، ۹۴گ [ف. الهیات ۱ : ۷۹] .

16152 - **سپهسالار** ۶۸۳۲/۱ : نستعلیق ع ۱/**۱۱۰۴** ، آغاز افتاده، نویسنده آنرا «رسالة النکات» نامیده ولی نام کتاب و نگارنده دردیباچه آمده‌است (۳ر-۵۱ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۱۳۴] .

16153- **قاهره** ، دارالکتب ۳۷ - م مجامیع ترکی : تعلیق ابراهیم فرزند خلیل **۱۱۲۹** (گ ۳۷ - ۱۳۶) [مخطوطات ۱ : ۳۱۱] .

16154- **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۱قف۷۹: نوشتهٔ برهان‌الدین ، در **۱۱۶۶** ، ۸۱ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۳۷] .

16155- **مجلس** ۱۲۰۷/۲: باتاریخ **۱۲۳۴** دردفتر، (ص۲۰-۳۴) [ف. مجلس۵: ۵۰۱] .

16156- **دانشگاه** ۲۵۲۳/۹ : نسخ مذنب شاعر نزدیك **۱۲۷۱** (۴۴۲-۴۶۳) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۰].

16157- **یزد**، ریحان یزدی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۰] .

16158- **مجلس** ۵۷۶۹ فهرست‌نشده: نسخ‌هندی سدهٔ**۱۴** ، جوهرکبود، ۱۲۰گ ۱۵ س [رؤیت].

16159 - **شوشتر** ، شیخ مهدی شرف الدین: تاریخ یادنشده، آغازبرابر نمونه [ذریعه ۱۳ : ۲۴].

16160- **مشهد**، فرخ۲۳۶: گویانوشتهٔ **۸۰۰** (؟) [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .

16161- **تبریز**، ملی ۲۹۷۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۵] .

16162- **قاهره**، دارالکتب۱۲۹ادب فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، زدین [مخطوطات ۱ : ۳۱۱] .

16163 - **مدینه** ، عارف حکمة ۱۷ : در۷۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۰] .

16164ـ **آصفیه** ۲۹۸ اخلاق : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۳ : ۶] .

16165ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی اردو ۴ق‌ف۱۳۳ : نوشتهٔ محمدابراهیم، ۵۰ج‌اورنگ زیب، ۳۲۱ص[ف. مخطوطات، فرازعلی‌رضوی ۲۰] .

شرح روضة الناظر و نزهة الخاطر

ناشناخته(بنگرید: روضةالناظر: ۱۶۱۸» درپانزده باب ویك خاتمه ، در شعرهای عربی وفارسی باحکایتها .

16166ـ **ایاصوفیا** ۴۰۲۰ : نستعلیق محمد فرزند رسول ، نیمه‌های رمضان **۸۸۱** ، ۶۷گ ۱۹س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۱۷ هست [فیلمها: ۱۱۲] .

شرح حال شیطان

ازابوتراب‌طباطبایی‌کاشانی، بسال۱۳۰۵ بنام اعتضاد السلطنه، در اثبات وجود شیطان و احوال اودرپایان اندرزشیطان‌بیکی ازصوفیان درچهل وهشت مجلس . **آغاز:** مجلس اول و الجان خلقناه من نار السموم . بدانکه قبل از خلقت‌آدم دوطایفه درروی زمین مسکن داشتند

16167ـ **تهران،** ملی۵۲۶ف: شکسته نستعلیق خوش ، یکشنبهٔ ۲۴ شعبان **۱۳۰۵** ، درتبریز، ۲۱۹گ ۱۷س [ف. ملی ۲۱:۲] .

شرح عهدنامهٔ مالك اشتر = ترجمهٔ

شرح عیوب و علاج نواقص مملکتی

ازناشناس، که چهارده سال در اروپا بسر می‌برده واز جوانی نادان که در تهران بساط شعبده گسترده (شاید مقصودش ملکم باشد) و می‌خواهد قوانین فرنگان را در کشور اسلامی ایران رواج‌دهد، سخن‌گفته، ضمناً ازمؤتمن‌ـ الملك و شاه می‌خواهد که (دارالشورای ملی) ایجادکند و تأسیس چند دیوانخانه را پیشنهاد می‌کند. **آغاز :** حضور مبارك جناب مستطاب اجل... مؤتمن‌الملك وزیر بی‌نظیر .

16168ـ **تهران،** ملی۸۵۹ف: نستعلیق ریزخوش گویا سدهٔ **۱۳**، ۲۶گ ۱۷س [ف . ملی ۲ : ۳۹۴] .

شکرستان

حکیم، دربخش ادبیات خواهدآمد.

شکرالعباد

از تقی عنوان نگار ، فرزند رئیس محمد ساوجبلاغی، منشی دیوان‌رسائل، که چهل سال مأموریت سرحدات را داشته، و «شرح مثنوی اتابکیهٔ اقدسیه» و «تفسیرشریف» و «درالنسیر» نگاشته و عربی و فرانسه می‌دانسته . گزارش «مصباح‌الشریعه» دراخلاق‌مذهبی‌است‌درصدباب بنام وزیراعظم. **آغاز:** بزرگ خدای‌راسپاس سزاست‌که شکرعبادرا.

16169ـ **تهران،** دکترمفتاح ۱۵۳ : نستعلیق عزیزالله فرزند نگارنده، پس‌ازمرگ پدر در۱۷ رمضان**۱۲۶۵**، زدین، تاپایان باب ۲۴را دارد [رؤیت] .

شمایل خاقان

فراهانی، دربخش تاریخ‌وسیرخواهدآمد.

شمایل العلویه

کجوری، دربخش سیرخواهد آمد .

شمس الانوار

از رستم الحکما که تا روزگار محمد شاه (۱۲۱۱ـ۱۲۵۰)زنده‌بوده‌است [عبدالله‌انوار] درانتقاد از اوضاع روزگارخود و پند و اندرز

به‌شاهان‌درد یباچه می‌نویسدکه‌پدرش‌ازدرباریان کریمخان زند بوده است. وما سید محمد هاشم رستم‌الحکمارامی‌دانم‌که تابسال۱۲۵۳ بنگارش «رستم‌التواریخ» می‌پرداخته است، وکتابی‌بنام «مشرق‌الانوار» درفهرست‌نگارشهای اویادشده است. **آغاز:** الحمدلله الواحد الفردالقدیم ـ الازلی الابدی و القدرة والاله فی‌العالم الکبیر والصغیر.

بنگرید: پیشگفتار چاپ رستم التواریخ ازمحمد مشیری ـ گفتاراحمد سهیلی‌خوانساری مجلهٔ وحید س۱ ش۱ ص۲۱.

16170ـ **تهران**، ملی۷۵۹ف: نستعلیق ۱محرم **۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۶گ ۸س [ف. ملی ۲ : ۲۸۰].

شناختن اعمال خیر = اعمال خیر

بابا افضل، درص۱۵۴۱ گذشت.

شیخ و وزیر

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. دربیان علل‌عقب‌ماندگی بزبان صدراعظم‌عثمانی‌ودربدگوئی‌ازرسم‌الخط کنونی‌زیرتأثیراصلاح‌خط‌آخوندزاده‌وتحقیقات انجمن علمی اسلامبول، هنگامی‌که‌دراسلامبول می‌بوده، پیش‌از ۱۲۸۸، بروش پرسش وپاسخ میان شیخ‌ووزیرنگاشته ودر«کلیات» اوبکوشش هاشم ربیع‌زاده در۱۳۲۵ ق چاپ شده است و این جز «رسم‌الخط» اوست. **آغاز:** وزیر. هرگاه دول‌خارجه بردولت‌اسلام حمله بیاورند دفاع برمالازم خواهد بود یاخیر؟

بنگرید: ذریعه ۱۴ : ۲۶۶ ـ ف. فارسی مشار : ۱۲۷۶.

16171ـ **سپهسالار** ۲۷۹۱: نستعلیق استکتاب تقی عبقری برای‌منشی حضورهمایون باتاریخ **۱۲۸۱** دردفتر، ۱۲گ ۲۷س [ف. سپهسالار ۲ : ۶۸ و ۵ : ۲۷۰].

16172ـ **سپهسالار**۲۷۹۱ : نستعلیق تقی عبقری منشی، **۱۲۸۷**، برای منشی‌حضور همایون، ۱۲گ۲۷س [ف.سپهسالار۵: ۲۷۰].

16173ـ**مجلس**۴۲۹۱: نستعلیق‌محمد اسماعیل‌آشتیانی، ۲۶صفر**۱۲۹۶**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16174ـ**ملك**۵۸۳/۱: نستعلیق‌محمد ابراهیم منشی‌آشتیانی، در ذیقعدهٔ **۱۲۹۶**، به دستور میرزا رحیم رئیس [ف. ملك، مجموعه‌ها ۹۰].

16175ـ **تهران**، ملی۱۴۹/۲ف: در «کلیات» مؤرخ **۱۳۰۱**او (ص ۲۴ـ۶۶) آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۱ : ۱۴۵].

16176ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۸ : شکسته نستعلیق۱ذیقعدهٔ**۱۳۰۴** (۸۴پ ـ ۱۰۱پ) در «کلیات» او، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

شیخ و شوخ

فکاهی انتقادی روزگار قاجار، و بدگویی ازاوضاع آن روزه، مناظرهٔ مذهبی مسلمان و نصرانی درآن هست، از دکترشلیمر نیزدرآن نام برده‌شده است. در پایان نسخهٔ عبدالمجید عبداللهی‌آمده: باتمام رسید ترجمهٔ شیخ‌وشوخ که بهاسکراچازچ دکنی درسیاحت دارالخلافه نوشته است. آنگاه فهرست نگارشهای‌آن‌سیاح را آورده است : ۱ـ شیخ وشوخ ۲ـ مجلس فاتحةالعلم ۳ـ تعبیرخواب‌که امروزه درایران می‌بینید ۴ـ مذمت‌شعبده‌وچشم‌بندی ۵ـ کتابچهٔ عهدنامهٔ سبکتکین ۶ـ شیوع طایفهٔ ضالهٔ بابیه وحقیقت مذهب غالب ارکان دولت ۷ـ درعلومی که اسم‌آنها مانده‌ووجود آنها ازمیان رفته ۸ـ

(ننوشته است) ۹ـ در بی‌اعتباری کسب ولال بازی وبدعتها ۱۰ـ در تفسیر خناس الذی یوسوس فی صدورالناس، بیان حالت معلمین و. . . ۱۱ـ درهرزگیها وبدعتهاکه دراین چندسال پیداشده است ۱۲ـ دخلیات موسوم به‌نعوذبالله من غضب الجبار .

16177ـ **تهران،** عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** دوشنبهٔ سی و هفتم از ماه ذی‌پنبه در سال مبلغی از تاریخ گذشته ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16178ـ **الهیات** ۷۷۸د : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، ۶۵گ ۱۴ س [ف . الهیات ۱ : ۸۹] .

شیم عباسی

میرزا محمدصادق مروزی، همان‌که یاد او در «تحفهٔ عباسی: ۱۵۶۱» گذشت. درآداب کشور داری، بنام عباسی میرزا ولیعهد، درمدت چهل روز در ۱۴ رمضان ۱۲۲۷ بانجام رسانده‌است.

آغاز: زهی آفریننده‌ٔ جان وپدیدآرندهٔ آفرینش

16179ـ **رضوی** ۲۰۷ اخلاق (۳۵۵۰): نستعلیق علیرضافرزند داود، ذیقعدهٔ **۱۳۰۵**، از روی نسخهٔ نیای خودمیرزا جعفروقایع نگارفرزند نگارنده، زدین آغازبرابر نمونه [ف. رضوی ۶ : ۴۴۲].

16180ـ **مجلس** ۱/۱۷۳۸ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۲ـ۱۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳] .

ص

صبر درشدت

از قطب‌الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در «مجالس حسنیه ، ۱۳۶۰» گذشت .

16181ـ **بنگال،** آسیایی bO۱۳/۱۳ (۱۱۰۹) تاریخ‌یادنشده، همراه ۴۰گفتاردیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۶۹] .

صد پند

از عبید زاکانی ، که یاداو در «اخلاق ـ الاشراف : ۱۵۲۷» گذشت. گفتاریست انتقادی وفکاهی، که ضمن «کلیات» او چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۱۵: ۲۶ ـ مؤلفین مشار ۴: ۳۴ـف. مشار: ۱۰۶۴.

16182ـ **بادلیان** Add. ۱۱۵/۴ : نستعلیق باتاریخ **۶۷۴** در دفتر (اوزلی ۲۰ و ۴۰۵ و ۸۰۰ و ۱۸۸۷). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۴۶ هست [فیلمها : ۵۸۸].

16183ـ **حمیدیه** ۵/۱۱۸۱: نستعلیق محمد فرزند رسول ترابی ، با تاریخ محرم **۸۹۸** در «کلیات» او . **فیلم** آن در دانشگاه تهران ش۵۶۵ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

16184ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، ضمن «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

16185ـ **مجلس** ۷/۲۶۷۵: شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۳** درش پیش‌ازآن (ص ۵۷ـ۶۷)، همراه مضحکات او [ف. مجلس۸: ۴۳۹] .

16186ـ **مجلس** ۳/۲۸۰۷ یا۲۸۱۲: باتاریخ ۲۵خرداد **۱۳۱۷** در«کلیات» او [ف. مجلس ۱۰ : ۹۶] .

صدپند = نصایح لقمان = پندلقمان

از لقمان حکیم به فرزند خـود به‌نثر با دگرگونیهاکه‌درنسخه‌هاهست. دراین باره بدونام

صدپند و نصایح لقمان از او چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. اما بعد، بدانکه این صد پند است که لقمان حکیم به‌پسر خود . . . ای‌پسر خدای‌را عز وجل بشناس بوحدانیت.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۶ ـ ف. فارسی مشار : ۱۰۶۵ و ۱۵۸۲ .

16187ـ **بادلیان** Add ۶۹/۴۴ : با تاریخ ۱۲۰۰ دردفتر. باعنوان «پند لقمان» . **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۵] .

16188ـ **ملك** ۲/۴۳۴۱ : نستعلیق میر علی‌اکبر فرزند میرمحمد محسن ذکی حسینی، **۱۲۱۸** درمحمدآباد بیدد (۲۵پ-۲۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16189ـ **ملك** ۳/۵۲۶ : نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به ثریا **۱۲۷۱** (ص ۴۳ ۴۹)، آغاز برابر نمونه [ف. ملك، مجموعه‌ها ۵۹] .

16190ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۳۵ : سید شمس‌الدین‌اوقاتی، **۱۲۷۱** باعنوان «نصایح لقمان» (۲۱پ-۲۴پ) **آغاز:** دراخبار آمده که لقمان حکیم مرپسر خودرا وصیت‌کرد بدین کلمات [یادداشتهای عبدالعزیز طباطبایی] .

16191ـ **مجلس** ۵/۴۶۰۷ : نستعلیق تقی حسینی باتاریخ **۱۲۷۶** در دفتر (۷۶ر - ۷۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16192ـ **دانشگاه** ۱۹۷۰ : هدایت‌الله شیرازی، رجب **۱۲۸۵** بسفارش‌ملامیرعلی، ۱۳۴ گ [ف. دانشگاه] .

16193ـ **ملك** ۲/۵۰۸۳ : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** (۱۶ر - ۲۰پ) آغاز بمانند نمونه [رؤیت] .

16194ـ **دانشگاه**۴/۴۱۱۶ : نستعلیق محمد اسماعیل فرزندکربلائی‌محمدحسن تاجر بروجردی وجدانی **۱۲۹۹**، آغازبرابر نمونه (۱۲۷پ-۱۳۰ر) [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۰۹۴].

16195ـ **ملك**۵/۵۳۹۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (۸۲پ - ۸۴ پ) سپس نصایح متفرقه از لقمان [رؤیت] .

16196ـ **آصفیه**۳۲۷مواعظ: نستعلیق خوش تاریخ یادنشده، زرین، آغازبرابرنمونه [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۲: ۵۴۳] .

16197ـ **مجلس**۱۹ فیروز ۴۴۳۸۴: نستعلیق خوش عبدالکریم. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۲۷۲۰ هست [فیلمها : ۱۳۶].

16198ـ**حقوق**۲۶/۱۱۱ب: نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۴۱ر-۳۴۲پ) ، درفهرست آمده «پند لقمان» نسخه از روایات شیعی است [ف. حقوق : ۲۴] .

19199ـ **آصفیه** ۴۴۱مواعظ: تاریخ یادنشده، زرین [ف. آصفیه ۴ :۶۳۸] .

16200ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷/۹ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق بی‌تاریخ (گ ۱۰۸ - ۱۱۱) [ف. مخطوطات ۲ : ۴] .

صد پند منظوم

از همان لقمان حکیم به فرزند خود ، در صدبیت‌که در۸۷۸سروده‌شده‌است: سال‌هجرت هشتصد وهفتاد وهشت‌ـ رفته بودآن دم که این منظوم‌گشت. **آغاز:** حمد بی‌حد کردگار پاك را ـ آنکه ره نبود بدو ادراك را .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۶ ـ ف . مشار : ۱۰۶۵ .

16201ـ **دانشگاه** ۳۹/۲۳۹۸: نسخ ونستعلیق‌باتاریخهایی‌از**۹۰۹-۹۲۰**(ص۱۰۷۴ ۱۰۷۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۰۹].

16202ـ **ملك**۴/۴۹۹۱: نستعلیق‌سدهٔ

۱۰، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16203ـ ملك ۴۲۷۹/۳۲ : نستعلیق ۱۰۵۶ (درش ۱) (۱۲۵پ ـ ۱۲۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16204ـ دانشگاه ۱۲۴/۲۳ : نسخ سلیمان قاضی‌فرزند محمدمکری، ع۱/۱۱۹۵ برای اسحاق پاشای‌وزیر (۲۰۷ـ۲۱۳) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۲ : ۲۳۶] .

16205ـ رضوی ۲۳۳ ادبیات: درجنگ مؤرخ ۱۸۹۳ م = ۱۲۱۱ (ص۳۴۷ ـ ۳۵۰) [ف. رضوی ۷ : ۲۷۰] .

16206ـ مجلس ۲۷۸۴/۳ : نسخ‌عزیز فرزند نعمت‌الله معلم فتح‌آبادی، سدهٔ ۱۳ (ص ۶ـ۷) [ف. مجلس ۱۰ : ۲۱] .

صدخطابه = نامه‌های کمال وجمال دربخش بابیان خواهدآمد .

صدکلمه

از شاهزاده حسین فرزند جهانگیر فرزند عباس‌میرزا نایب‌السلطنه. **آغاز** : صدکلمه‌ایست سودمند برای‌مستمند ازمنشآت... ابن‌جهانگیر نایب‌السلطنه عباس میرزا... کلمهٔ‌اول: درعنفوان شباب بشتاب درتحصیل علم.

16207ـ دانشگاه ۴۲۲۲ : نستعلیق محسن فرزند سلیمان فرزند محمد سلیم فرزند جهانگیرقاجار، ۱۱ج۱/ ۱۳۰۱، ۲۸ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۹۷].

صدکلمهٔ منظوم

متن ازجاحظ، گزارش ازعادل خراسانی (بنگرید :چهل‌حدیث منظوم :۱۵۹۴). درآن آمده : بدترین درویشی حمق است ای جان جهان‌ـ بشنواز عادل‌کلام‌شاه مردان‌را بیان. و درچاپی تاریخ نظم۱۰۷۴ یادشده درست نیست

آغاز: بهترین هر کلام ای‌نورچشم مردمان‌ـ هست نام خالق بسیار بخش مهربان .

بنگرید : ذریعه ۴ : ۱۱۲ و ۹ : ۶۶۳ ف. مشار : ۴۱۱ .

16208ـ تهران، موزه ۳۷۰۸ : نسخ ونستعلیق سدهٔ۸، در ترنج زرین آمده : برسم خزانهٔ پادشاه . . . سلطان میرزا بایقرا، آغاز برابرنمونه، ۱۸ گ [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۱] .

16209ـ تهران،سلطان‌القرائی: نسخ عبدالقادر حسینی‌خوشنویس‌که دره‌خوشنویسان مهدی‌بیانی۲: ۴۰۲» یادشده‌است، سدهٔ ۹ـ۱۰ زرین، ممتاز، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

16210ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۴۲۱: نسخ ونستعلیق روزگارتیموریان،زرین در فهرست سراینده شناسانده نشده ، ۱۸ گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۶] .

16211ـ مجلس ۴۰۲۵ : ثلث و نسخ ۹۸۵ ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۷ گ [رؤیت].

16212ـ مجلس۲۰۱۵ : نسخ‌ونستعلیق زیبای سدهٔ۱۰ ، زرین، درفهرست سراینده نام برده نشده است، آغازبرابرنمونه، ۳۴ص[ف. مجلس ۶ : ۱۴] .

16213ـ سپهسالار۲۷۹۹ : نستعلیق ونسخ ۱۰۷۴ (ص۳۱ـ۲۶) [ف. سپهسالار۳: ۴۱۷] .

16214ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۱۶: نسخ سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۲ : ۶۸] .

16215ـ ملك۴۶۵۷/۱ : نستعلیق و نسخ سدهٔ۱۱، (۳پ ـ ۶ر) [رؤیت].

16216 ـ رضوی ۱۶۲ اخبار : متن نسخ وبزرازعبدالباقی‌خوشنویس صوفی‌تبریزی ونستعلیق‌آن از شاه محمود زرین قلم سدهٔ ۱۱

زرین، ممتاز، آغاز برابر نمونه، ۱۸۰ گ ۶ س.

16217ـ رضوی ۱۶۳ اخبار : نسخ میرزا محمد مقیم فرزند میرزاخان مرعشی مازندرانی ، در ۱۱۰۱ بصورت مرقع . آغاز بمانند نمونه، زرین، ۹۰ ص ۹س [ف. رضوی].

16218ـ دانشگاه۱۲/۸۶۷: نوشتهٔ۲ ذیحجهٔ ۱۳۱۳ نام نویسنده پاکشده وبجای آن نام‌عباسعلی‌کرمانشاهی‌نوشته‌اند (۱۵۳-۱۵۹) [ف. دانشگاه ۲ : ۷۲۷].

16219ـ سپهسالار ۳۰۴۹: نستعلیق خیلی خوب علی نایینی، ۱۲۷۴ ، زرین ، در ترتیب باچاپی یکسان نیست، ۱۸ گ۹س [ف. سپهسالار ۲ ، ۶۸ و ۳ : ۴۱۷].

16220ـ دانشگاه۳/۴۱۹۹: نستعلیق سدهٔ۱۳، آغاز برابرنمونه (ص ۱ ـ ۵) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۷۶] .

16221ـ سپهسالار۲/۲۹۱۳: تاریخ یاد نشده، (ص۷۳-۵۱): آغاز [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۲].

صد کلمهٔ منظوم = مطلوب کل طالب وطواط .

صراط الجنه

ازملانوروزعلی بسطامی فرزند محمدباقر فاضل (۱۲۲۷ ـ ۱۳۰۹) . درپند واندرزهای مذهبی. **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا صراط ـ المستقیم .

بنگرید : المآثروالاثار : ۲۱۴ ـ فوائد الرضویة : ۶۹۸ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۶۲ .

16222ـ رضوی ۲۰۸ اخلاق(۳۵۵۱): نوشتهٔ نگارنده ، پنداشته می‌شود که کتاب در مرحلهٔ اول تدوین مانده ، ۹۸ گ [ف. رضوی ۶ : ۴۴۲] .

ضیاء القلوب

در فضائل و مستحبات درچند فصل .

16223ـ ری، عبدالعظیم ۲/۱۵۱: با تاریخ ۱۲۲۷ ـ ۱۲۲۹ دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۱] .

ط

طبیب اجباری

در مجلسها وفصلها و خاتمه و پرده‌ها که نمایش پاره‌ای‌از اخلاق‌عامیانه را نشان‌می‌دهد، گویاهمانست‌که میرزا محمدحسن فرزندحاجب الدولهٔ مراغی از نوشتهٔ مولیر ترجمه کرده و بسال ۱۳۲۲ بچاپ رسیده است [ذریعه] . **آغاز:** مجلس اول درخانه. پردهٔ اول .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۵۳ ـ ف. مشار ۱۰۸۹ .

16224ـ رضوی ۷۰ تاریخ وافسانه : نسخ میرزا عبدالعلی مصحح کتابخانهٔ مبارکه برای اعتضادالسلطنه، در۱۳۰۴، ۱۱۷ گ۷س [ف . رضوی ۳ : ۹۶] .

طرز حکومت ایران در روزگار استبداد

آغاز: حکومت ـ حکومت برچند قسم، است یکی ازاقسام حکومت منفرده است... در پایان آمده : تمت‌القانون فی‌یوم السبت ۲۰ محرم‌الحرام ۱۳۲۱ .

16225ـ تهران ، وزارت خارجه ۱/

۹۷۴: نسخ سدهٔ **۱۴** وشاید همان ۱۳۲۱، شمارهٔ پسین «تحقیقات سرحدیه» مشیرالدوله، ۲۰س [نسخه‌ها ۱ : ۵] .

طلب حلال = رساله در...

از قطب‌الاقطاب محمدچشتی، کـه یاد او در «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت . اخلاق عرفانی است .

16226ـ **بنگال**، آسیایی۱۳/۳۴bO (۱۱۰۹): تاریخ‌یادنشده، همراه ۴۰ گفتاردیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۷۱] .

ظ

ظفرنامه

منسوب به‌بزرگمهر، که‌گویا بزبان‌پهلوی بوده وبدستور نوح‌سامانی (۳۶۶-۳۸۷) ابن سینا آنرا بفارسی درآورده است. هرچندشیوهٔ نگارش‌آن بانوشته‌های شیخ نزدیك نیست ودر هیچیك‌ازمنابع‌کهن نگارشهای‌اونام«ظفرنامه» نیامده است ، در برخی از نسخه‌ها پرسشها از انوشیروان و پاسخها از بزرگمهر و در برخی پرسشها ازبزرگمهروپاسخها ازاستادودربرخی پرسش‌کننده ناشناس و پاسخ ازبزرگمهراست . برخی نسخه‌ها دیباجه و برخی بی‌دیباجه است بهرحال پندهای‌آن‌ریشهٔ ایرانی‌داردکه بعربی رفته وباردیگر ازآن‌زبان بفارسی درآمده‌است یکباربکوشش شفر ۱۸۸۳م وسپس بادیباجه و حواشی‌محققانهٔ دکترغلامحسین‌صدیقی (یادگار جشن هزارهٔ بوعلی) ۱۳۳۰ خ و یکبار بنام «پیروزی نامه» بکوشش‌کاظم‌دجوی در۱۳۳۳خ واین‌بار درچهاربخش چاپ‌شده است.

16227ـ**حمیدیه**۱۴۴۷/۸: باتاریخ **۷۴۴-۷۵۴** دردفتر بنام «ظفرنامهٔ‌بزرجمهر» است. **فیلم**آن‌دردانشگاه‌ش۱۹۵هست [فیلمها ۱ : ۴۲۳ ــ پیشگفتار چاپ دکتر صدیقی : ۴۰] .

16228ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۶۳/۵ Or: باتاریخ **۷۶۱** دردفتر (۱۲۲پ - ۱۲۳ پ) [نسخه‌ها ۴:۶۶۷]. **فیلم**آن در دانشگاه ش۷۱۷هست [فیلمها ۱ : ۵۲۸].

16229ـ **پاریس** ، ملی ۱۴۳۸ متمم فارسی : (بلوشه ۱ : ۲۶۴) در تاریخ گزیدهٔ مؤرخ **۸۷۲** (گ ۳۶پ - ۳۸ پ) [پیشگفتار چاپ دکترصدیقی] .

16230ـ **پاریس** ، ملی ، شارل شفر ۲۱۴۰: نستعلیق خوب۱۵ ذیقعدهٔ**۸۸۱**(بلوشه ۹۴:۴) [پیشگفتار چاپ دکترصدیقی : ۴۱].

16231ـ **مجلس** ۴۷۶۴/۴ : نسخ عبدالقادر کمال، در **۸۹۹**، (۱۱ پ - ۲۲ ر) [رؤیت] .

16232ـ **پاریس** ، ملی: نوشتهٔ **۹۳۳** (متمم فارسی۱۷۳) (ف. پاریس ۱ : ش۲۶۵) [پیشگفتارچاپ دکترصدیقی : ۴۲] .

16233ـ **الهیات**۴۷۱/۱د : نستعلیق سدهٔ**۱۰** (۲پ-۵۰ر) [ف. الهیات ۱:۳۰۶].

16234-35 ـ **ملك** ۲ و ۵۴۴۵/۷: نستعلیق محمدشاه قاضی ، در جنگ **۱۰۳۴** - **۱۰۴۷** (۴ر-۶ر) دونسخه دراین جنگ است باجداییهایی [رؤیت] .

16236ـ**رضوی**۲۱۴اخلاق(۶۰۵۹): نستعلیق گویا **۱۰۰۳**، ۲گ [ف . رضوی ۶ : ۴۴۵] .

16237 ـ **دانشگاه** ۵۴۰۰ : نستعلیق

سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۰۱۴ درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴].

16238ـ مجلس ۶/۴۲۱۸: نستعلیق محمدنظام فرزندعلیخان ساوه، باتاریخ ۱۰۴۶ دردفتر (ص۶۲۵ – ۶۲۸) [رؤیت].

16239ـ پاریس ۱۲۵/۱۴ .P. S : نستعلیق هندف، باتاریخ ۱۰۵۲ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۳].

16240ـ دانشگاه ۵۸/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۱۷۵ – ۱۷۷) درآن نامی ازابن سینا نیامده است [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۸۶].

16241ـ حقوق ۱۳/۴۶ج : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (گ۲۵۷) [ف. حقوق: ۱۶۲].

16242ـ حقوق ۶/۷۰ج : سدهٔ ۱۱ (گ۳۴) [ف. حقوق : ۱۶۲].

16243ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۱ قف۱۱۵: نوشتهٔ ۱۱۰۹، ۱۳ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۳۸].

16244ـ بادلیان ۶۹/۴۳ Add: با تاریخ ۱۲۰۰ دردفتر. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱: ۵۸۴].

16245ـ ملک ۴۰۲۷ : نسخ سدهٔ ۱۲ (۳۴پ – ۳۷پ) [رؤیت].

16246ـ تهران، سعیدنفیسی ۲۳۹/۴ (دانشگاه؟): سدهٔ ۱۲، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۳۴].

16247ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۵۵۶: سدهٔ ۱۲، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

16248ـ موزهٔ بریتانیا ۸۹۹۴/۷: مجموعهٔ مؤرخ ۱۲۲۶ (۸۴پ–۹۹پ) (ریو ۱: ۵۲) [پیشگفتارچاپ دکترصدیقی : ۴۷].

16249ـ سپهسالار ۲۷۹۹/۵۲ : با تاریخ ۱۲۳۵ در دفتر (ص۲۳۶–۲۳۷) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۰۹].

16250ـ تهران، محمددبیرسیاقی: در جنگ نوشتهٔ ۱۱۳۴–۱۲۳۵ وگویانسخه نوشتهٔ ۱۲۵۹ باشد بخامهٔ ابن سیدمحمد ابوالقاسمی [پیشگفتار چاپ دکتر صدیقی : ۴۴].

16251ـ دانشگاه ۳/۲۸۳: نسخ ۱۲۸۶ (۸۶ر – ۸۸پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۶۶۸].

16252ـ دانشگاه ۳/۱۱۱۳ : نوشتهٔ ۱۲۹۴ (۳۹ر – ۴۲پ)، درنسخه نام ابن‌سینا نیامده [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۱۳].

16253ـ تهران، اصغرمهدوی ۲/۲۴۳: باتاریخ ج۱/۱۲۹۵ دردفتر [نسخه‌ها ۲: ۹۷].

16254ـ دانشگاه ۵/۴۱۱۶: نستعلیق محمداسماعیل فرزندکربلائی محمدحسن تاجر بروجردی وجدانی، ۱۲۹۹ (۱۳۰پ–۱۳۲پ) آغاز: ابوذرجمهر فرموده‌است: ازاستادخود شنیدم [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۹۵].

16255ـ تهران، ملی ۴/۵۷۴ف: نسخ سدهٔ ۱۳ (ص۲۸۸ – ۲۹۷) ۲۳ پند است . که انوشیروان بزر نوشته و در صندوق زرین نهاده است. آغاز: اما بعد ، چنین روایت کرده‌اند دانایان اخبار [ف. ملی ۲ : ۷۲].

16256ـ مجلس ۶/۱۹ نجم(۳۹۴۸۱): سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۱۹ هست [فیلمها : ۷۲۴].

16257ـ دانشگاه ۲/۳۶۶۷ : شکسته نستعلیق محمدحسین لشکرنویس ع۲۲/۱۳۰۹ (ص ۱–۸) نامی از ابن‌سینا درآن برده نشده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۷۶].

16258ـ رضوی ۲۱۳ اخلاق(۳۵۵۴): نستعلیق، باچاپی «نوروزی‌نامه» اندکی جدائی

دارد [ف. رضوی ۶ : ۴۴۵].

16259ـ سپهسالار ۲۹۳۹/۴ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۸۸ر–۱۸۹ر) [ف. سپهسالار ۵ : ۳۰۹].

16260 ـ بادلیان ۲۸۸/۷ الیوت ۱۴۷۶ اته : نستعلیق . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۷۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۴].

16261-62ـ دیوان هند ۲۱۷۳ و ۱۶۱۰ : دو نسخه در این دو نسخه پرسش از بزرگمهر و پاسخ از استادش است [پیشگفتار چاپ دکتر صدیقی : ۸ و ۴۶] .

16263ـ قاهره، دارالکتب ۲۵ مجامیع فارسی: بی‌تاریخ (گ ۱۲–۱۶) درفهرست آمده «کلمات حکیمیه»ی بوذرجمهر [ف. مخطوطات ۲ : ۶۳] .

ظریف نامه

گفتاریست در معاشرت بادوستان ، در ده خصلت . آغاز : جمع‌کنندهٔ این‌کتاب گرم و وسرد روزگار دیده و تلخ وشیرین .

16264ـ مجلس ۴۷۶۴/۳ : نسخ عبدالقادر، باتاریخ ۸۹۹ در دفتر بهمین خامه (۹پ – ۱۱پ) [ف. مجلس ۱۳ : ۱۵۱] .

ع

عادة الملوك

از محمدحسن فرزند محمد جعفر ، بنام شاه روزگارخود، که‌گویا ناصرالدین‌شاه باشد دراین‌کتاب درخلال نوشته‌های فلسفی بشاه‌پند واندرزهایی می‌دهد، واز رخنهٔ تمدن غرب به ایران نگرانست. آغاز: هوالله تعالی شأنه ، سبحانه ربی . بعرض واقفان حضور اقدس اعلیحضرت شاهنشاهی و مجدد جهات و والی

16265ـ تهران، ملی ۴۳۷ف: شکسته نستعلیق گویا نگارنده برای ناصرالدین شاه سدهٔ ۱۳ [ف. ملی ۱ : ۴۳۸].

عدل = رساله‌ای در...

از محمد حسن فرزند مسعود ، بنام ناصرالدین شاه ، بسال ۱۲۶۸ ، در دادگری پادشاهان [عبدالله انوار]. آغاز: سپاس‌بیقیاس وستایش قدسی اساس خالقی‌را سزاست که میان خلایق سلاطین را بمزیت .

16266ـ تهران، ملی ۷۳۷ف: نستعلیق محمدحسین فرزند مسعود ، ۱۲۶۸ ، برای ناصرالدین‌شاه، ۵ گ ۷ س [ف. ملی ۲ : ۲۵۹].

عدالت

ازمحمددوانی، که یاداودر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت . چند گفتار از او بدین نام در اخلاق عرفانی دردست هست : ۱ ـ دریك مقدمه و دو مقاله ویك خاتمه، بنام‌سلطان یعقوب‌بهادرخان بایندری درگذشتهٔ ۸۹۶. آغاز: سپاس بیقیاس مالك‌الملکی‌راکه پادشاه نفس‌ناطقه را [ذریعه] ۲ـ دریك مقدمه وشش مقاله ویك‌خاتمه. آغاز بمانند پیشین [نسخهٔ ۱۰۲۱ دانشگاه] ۳ ـ دریك مقدمه ویك مقصد و یك خاتمه که برای پادشاهی‌ساخته است.وباشمس‌الدین‌محمد به‌هند برای اوفرستاده‌است. آغاز: بهترین بدرقه‌ای که‌قوافل‌معانی‌را از دیارهٔ درس‌جمعیت اساس... تحریر ۴ـ در چندین فصل [نسخهٔ ادبیات ۲۵۳/۱۱ حکمت]. نسختی ازآن در سالنامهٔ پارس ۱۳۲۴ خ و سپس بکاوشش استاد مشکاة

چاپ شده است.
بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۲۶ ـ ف. مشار ۸۱۶ .

16267ـ **پاریس** ۲/۱۴۳ S.P.: با باتاریخ **۹۰۶** دردفتر. همراه چندگفتار دیگر از همو . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۷۵۴ هست [فیلمها ۱ : ۵۳۵] .

16268 ـ **دانشگاه**۱/۱۰۲۱ : نوشتهٔ علی فرزند مسافر در تبریز ، نزدیك **۹۳۹** . نسخه برابرش**۲** است (۳۳پ ـ ۳۷پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۶۶۹] .

16269ـ**دانشگاه**۱۰/۱۹۲۸: شکسته نستعلیق صفی الدین محمد فرزند غیاث علی فرزندابراهیم زواده‌ای**۹۴۶** (ص۳۰۸ـ۳۲۱) درفهرست نیامده‌که‌کدامین تحریراوست.

16270ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۳/۱۱ حکمت: نستعلیق باتاریخ **۹۴۷** دردفتر، نسخه برابرتحریر**۴**است، سپس باز «عدالت» ازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۵۶] .

16271ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۳/۱۲ حکمت : نستعلیق بـا تاریخ **۹۴۷** در دفتر نسخه برابرش**۳** است، همراه «عدالت»دیگری ازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۵۷] .

16272 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۹/۹ حکمت: نسخ‌باتاریخ**۹۷۰**دردفتر، نسخه‌برابر ش**۱** است باهمان‌سرآغاز سپس «عدالت» دیگر ازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۴۰] .

16273ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۹/۱۰ حکمت: نسخ‌باتاریخ**۹۷۰**دردفتر، نسخه‌برابر ش **۳** است باهمان سرآغـاز [ف. ادبیات ۲ : ۴۰] .

16274ـ **ملك**۶۱۹۲: شکسته نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی **۱۰۵۸** نسخه برابرش**۱** است، ۵۸گ ۲۳س [رؤیت].

16275ـ**مجلس**۴۲/۵۱۸۰: نستعلیق باتاریخ**۱۰۶۹**دردفتر (ص۴۰۷ـ۴۱۲) نسخه برابرش**۱** است باهمان سرآغاز [رؤیت] .

16276ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۱۷۰جلا ـ ۲۹۷مج: باتاریخ **۱۱۰۵** دردفتر ش۹ دفتر، دریك مقدمه ودو مقاله و یك خاتمه است ، آغاز برابر نمونه (گ ۵۱ ـ ۵۴) [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۱۱] .

16277ـ **مجلس**۵/۴۱۲۳: نسخ‌سدهٔ **۱۳**، زدین (۴۲ر ـ ۵۱) ، نسخه برابر ش**۱** است باهمان سرآغاز [رؤیت] .

16278ـ **مجلس**۱۲/۴۸۶۸: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، نسخه برابرش**۳**است وخطبه را ندارد (۲۱۱ر ـ ۲۱۳) [رؤیت] .

16279 : **رضوی** ۱۰/۱۱۳ منطق : نسخ‌تاریخ یادنشده، برابرشمارهٔ ۳است‌باهمان سرآغاز .

16280 ـ **رضوی** ۱۱/۱۱۳ منطق : نسخ تاریخ یادنشده، نسخه برابر ش **۱** است و همان سرآغاز [ف. رضوی ۱: ۳۲ منطق] .

16281ـ**رضوی**۲۱۵اخلاق(۷۲۲۵): نسخ، بی‌تاریخ، ۱۱گ ۱۵س [ف. رضوی۶ : ۴۴۵] .

16282ـ**رضوی**۲۱۶اخلاق(۵۹۷۹): نستعلیق [ف. رضوی ۶ :۴۴۶] .

عدل و آیین پادشاهی = رساله‌در ناشناخته. ازکسی است‌که «خلافت نامه : ۱۶۰۳»و«شروق‌الانواروانوارالشروق: ۱۲۶۰» نیزنگاشته است. نگارنده در «شروق» خود از «اخلاق ناصری» یادمی‌کند، پس‌سخن دولتشاه دراینکه این‌کتاب‌ازخواجه نصیراست واحتمال

فهرست‌نگار رضویه ازاینکه ازابوعلی‌سینا است درست نیست . (بنگرید : پیشگفتار چاپ «دو رساله دراخلاق وسیاست» ازآقای دانش پژوه)
آغاز: بقوت خدایتعالی وحسن توفیق اواین رساله ساخته شد دربیان عدل و آیین پادشاهی وامید چنانکه هرحاکم که بدین سخنان کارکند
بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۳۳ ـ تذکرة ـ الشعراء ، دولتشاه :۱۹۳ـ سرگذشت طوسی ، مدرس : ۳۰۲ ـ مجلهٔ معارف اسلامی ۳ :۶۱

16282ـ **ملك** ۴۰۱۳/۲: نسخ یوسف فرزند ابی‌یزیدکازرونی سدهٔ **۸** همراه بادشروق الانوار» [مجلهٔ معارف اسلامی] .

16283ـ **رضوی** ۱۲۵ اخلاق : نسخ تاریخ یادنشده، وقف ابن‌خاتون**۱۰۶۷**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام « رساله در عدل پادشاهی» یادشده وبگمان ازابوعلی‌سینادانسته شده است، ۱۰گ۱۴ ـ ۱۵س [ف. رضوی۲: ۳۳۹] .

عسکریه = رسالهٔ ...

درکشورداری، درشش باب: ۱ـپیاده ۲ـ فرزین ۳ـفیل ۴ـ اسب ۵ـ رخ ۶ـ شاه .بنام سید عمر نگاشته شده است.

16284 ـ **مدینه** ، شیخ الاسلام عارف حکمت ۵۴۴: نستعلیق ترکی، **۱۲۶۶**، آراسته [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۰] .

عشرهٔ کامله = ملکات انسانی

محمد دهدار .

عقاید الوضیع

از رفیع‌الدین محمدجعفر قزوینی، عقاید واخلاق وآداب است .

16285ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۳۴۲: نستعلیق تاریخ یادنشده، صفحهٔ پایان افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۴۴].

عقاید النساء = کلثوم ننه

عقبات = شرح منهاج العابدین

ناشناخته .

16286ـ **آصفیه** ۴۲۸ مواعظ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۶۸۴] .

عقیدهٔ ولتر دربارهٔ ایران و هند

متن از ولتر نویسندهٔ بنام فرانسوی است که درآن ازعقاید و آراء و سنن‌ایرانی وهندی سخن می‌گوید، و شرحی از ایران روزگار او که هرچند ناقص است ولـی رویهمرفته دارای اطلاعات سودمندی از وضع دربار ایران است [عبدالله انوار] . ترجمه از آوانس زرگرباشی مسیحی از مترجمان روزگـار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، بنام همان شاه. **آغاز :** دراخلاق وعادات اهالی‌ایران‌وتغییراتی‌که این اواخر دراین مملکت حاصل شده.
بنگرید : مؤلفین مشار ۱ : ۲۰ .

16287ـ**تهران**، ملی۳۷۸ف: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۰۱** ، باچهرهٔ نیمتنهٔ سیاه قلم ولتر بایادداشت ناصرالدین شاه : تماماً ملاحظه شد ۱۳۰۲ روز اول‌ورود بجاجرود، ۲۴گ۱۱س [ف. ملی ۱ : ۳۶۶].

عمدة الواعظین

از عبدالحق محدث دهلوی ، نکارندهٔ « تکمیل الایمان : ۹۲۵ » و جزآن . نگاشتهٔ ۱۰۵۲ .

16288ـ **آصفیه** ۴۵۷ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۳۸** [ف. آصفیه ۴ : ۶۳۸] .

عهد نامهٔ مالك اشتر = ترجمهٔ...

عین الحیات

ازمحمدباقرمجلسی (بنگرید: بدا: ۷۴۴) در گزارش وصیت پیامبر به ابوذر غفاری ، در پند واندرز، که در۱۰۷۳ ساخته است ، و در ۱۲۴۰ و سپس بارها بچاپ رسیده است و نیز «مشکاة الانوار» اوکه گزیدهٔ همین کتاب است .

آغاز : لالی حمد و جواهر ثنا تحفهٔ بارگاه جلال کبریاء حکیمی که .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۳۷۰ ـ ف. مشار ۱۱۳۹ .

16289ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۲، ۲۹۷ باقر: نسخ محمدمراد فرزند حیدر علی مشهدی، ۸شوال**۱۰۹۳**، آغاز برابر نمونه ۳۶۷گ ۲۰س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۲۰۴] .

16290ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۲۴۵: نستعلیق ونسخ محمدعلی، رجب**۱۱۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵] .

16291ـ **قم**، فیضیه ۱۷۰۸ (۲۹۵) : نسخ محمد علی فرزند محمد رضا ، آدینهٔ ۲۲ شعبان **۱۱۱۳**، ۷۰۴ص ۱۸س [ف. فیضیه ۲: ۸۹] .

16292ـ **رضوی** ۶۱۹ اخبار(۲۰۷۷): نستعلیق محمد جعفر فرزند محمدحسین دماوندی ۱۶ذیحجهٔ**۱۱۲۳**، ۲۷۸گ ۲۱س [ف. رضوی ۵ : ۱۲۸].

16293 ـ **تهران** ، دکترمفتاح : نستعلیق محمدتقی فرزند عبدالحسین مازندرانی دوشنبهٔ۲۵ج/**۱۱۲۵** [رؤیت] .

16294ـ **رضوی** ۶۲۰ اخبار(۲۰۷۶) : نسخ محمدهاشم کازرونی، ج۲/**۱۱۳۰**، برای امیرسیف‌الدین علی، ۳۵۹گ ۲۲س [ف. رضوی ۵ : ۱۲۸] .

16295ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۲، ۲۹۷ باقر(۲) : نستعلیق ملاحاجی تربه بری(؟) ۲۷ع ۱/**۱۱۳۴**، ۳۵۱گ ۱۹س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۰۶] .

16296ـ **سپهسالار** ۵۴۳۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۲۵۸گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۵: ۳۴۰].

16297 ـ **تهران** ، ادبیات ۹۷ ب : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، آغاز و انجام افتاده ، ۳۱۶گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱: ۳۶۱] .

16298ـ **الهیات** ۱۰۲ ب : نستعلیق و نسخ حاج محمد فرزند موسی رضای مؤذن تهرانی ۱۳ع۱/**۱۲۲۶**، ۴۲۶گ ۱۸س [ف. الهیات ۱ : ۹۶، ۷۰۹] .

16299ـ **همدان**، آقای حاجی ایزدی : نستعلیق اسماعیل فرزند رضا، **۱۲۴۰** ، مقابله کردهٔ ابوالقاسم بروجردی[نسخه‌ها ۵: ۳۶۶].

16300ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر و۱۰: نسخ**۱۲۶۰**، آغاز برابر نمونه، ۵۳۰ص ۲۷س [ف. کتب خطی : ۵۲] .

16301ـ **سپهسالار** ۵۴۴۰: نستعلیق میر محمد قاسم فرزند میرعلی بیك طوطیا (؟) **۱۲۹۳** [ف. سپهسالار ۵ : ۳۴۰] .

16302ـ **الهیات** ۱۶۸ آل آقا : نسخ سلطان خانم(رقیه) دختر آقا محمدعلی بهبهانی کرمانشاهی سدهٔ **۱۳** برای پسر خودمحمد پسر آقاعبدالعلی پسر آقا عبدالحسین . وقف ازهمو [ف. الهیات ۱: ۷۰۹].

16303ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۵۹: نستعلیق زیبای شاهانهٔ سدهٔ **۱۳** ، ۵۴۰ ص [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

16304ـ **ساری**، طاهری شهاب: تاریخ یادنشده، آغاز يك صفحه افتاده، ۶۸۴ ص ۲۵س [نسخه ها ۶: ۶۲۴].

16305ـ سپهسالار ۱۸۲۴ : نسخ متوسط تاریخ یادنشده، نزدیك به‌یك سوم پایان کتاب‌را ندارد، ۲۰۶گ [ف . سپهسالار ۱ : ۲۸۱ و ۵ : ۳۴۰] .

16306ـ قم ، فیضیه ۱۷۰۹ (۲۹۶): نستعلیق، ۴۰۷ص ۲۳س [ف. فیضیه ۲: ۹۰].

16307ـ قم ، فیضیه ۱۷۱۰ (۲۹۸): نسخ، ۴۳۸ص ۱۹س [ف. فیضیه ۲ : ۹۰] .

16308ـ آصفیه۴۲۲ مواعظ : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۶۸۴] .

16309ـ نجف، سید محسن حکیم ۲/ ۳۱۲: تاریخ یاد نشده، ۳۱۹گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

عین الحیات

ازمحمد شفیع فرزند میرزا رفیع قزوینی ازسر آغازآن برمی‌آیدکه متمم «ابواب‌الجنان :۱۵۱۸» اوست. باعنوان ینبوع اول در بیان اکرام پیران مسلمانان ، ینبوع دوم در فضیلت قرآن وخواندن‌آن .

16310ـ رضوی۷۶اخلاق (۸۶۷۹): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز افتاده ۴۰گ[ف. رضوی ۶ : ۳۷۷].

غ

غذای روحانی و آداب معنوی

گفتاریست درغذای‌روحانی وآداب‌معنوی ملوك درفصول‌چهارگانهٔ سال. **آغاز:** ای‌عزیز ملوك وسلاطین صوریرا رسمیست. . . و درهر فصلی از فصول اربعه در دفع امراض برغذایی که درآن فصل مناسب مزاج وموافق علاج.

16311ـ ملك۳/۵۲۵: شکسته‌نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۰** در حیدرآباد هند (ص ۸۱ ـ ۸۴)، زدین [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۵۷] .

الغفاریه = آداب المحادثه

ف

فتوح المؤمنین

از فتح‌الله فرزند عزیزالله الایادی ، که چنانکه از باب یکم همین کتاب بدست می‌آید بروزگار شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ ـ ۹۸۴) می‌زیسته است. کتابی‌است دراخلاق باآیه‌هایی ازقرآن وحدیثهایی شیعی وحکایتهایی اخلاقی وشعرهایی فارسی بسیار، دریك‌مقدمه وچهل و یك‌باب و یك خاتمه. فهرست‌کتاب در فهرست آقای روضاتی‌آمده است. **آغاز:** حمد و ثنای اتم حضرت ودودی را که صفای مودت و وفای محبت را تاج وطوق‌جانها .

بنگرید : نسخه‌ها ۱ : ۲۱۲ .

16312 ـ رضوی ۳۵۸۰ : نوشتهٔ سه شنبهٔ ۲۸ج۱/**۱۰۷۳. فیلم‌**آن دردانشگاه ش ۲۰۴۶ هست [فیلمها : ۱۴۵] .

16313 ـ دانشگاه ۲۶۵۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغاز وانجام افتاده، درفهرست آمده «اخلاق جرجانی» واز فضایل‌مآبی ضیاءالدین گرگانی‌که بنام شاه‌تهماسب در۹۳۰ در۴۱باب ساخته یادشده است وسپس‌آقای دانش پژوه در (فیلمها: ۱۴۵) آنرا درست شناسانده‌اند [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۵۵] .

16314ـ دانشگاه۴۸۲۷: نستعلیق‌سدهٔ

۱۲، درفهرست بعنوان «اخلاق جرجانی» یاد شده، و تخلص قاسمی دا باحتمال از نگارنده دانسته‌اند، وسپس در (فیلمها : ۱۴۵) «فتوح المؤمنین» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۲].

16315ـ **رضوی ۹۵۲۰**: نستعلیق ۹ رمضان **۱۲۲۶**. **آغاز:** حمدله. و بعدالسایر دوستان ومحبت شیعیان ودوستان را، نام‌کتاب دردیباجه آمده‌است، ۲۱۲گ ۲۴س [ف. سید عبدالعزیزطباطبایی، چاپ نشده].

16316 ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: نستعلیق‌تاریخ‌یادنشده، بایادداشتهایی از۱۲۵۳ تا ۱۲۷۸. آغاز برابرنمونه، پایان افتاده، ۲۱۸گ ۲۳س [ف. روضاتی : ۳۳۶] فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۲۷۸ هست [فیلمها : ۱۴۵].

16317ـ**رضوی**۲۲۲اخلاق(۳۵۸۰): نستعلیق بی‌تاریخ، آغازافتاده، ۲۳۶گ ۲۰س [ف. رضوی ۶ : ۴۴۹].

فرادیس = فردوسید

دربند واندرزمذهبی‌وداستانهاومطایبات و شوخیها، به‌نثرونظم خود نگارنده، ودرآن از داستان قحط ۱۲۸۷ سخن رفته است. **آغاز:** الحاصل تفرج گاهی از بـرای انسان بهتر از باغها وبستانهایی‌که دراین‌کتاب است.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۵۱.

16318ـ **دانشگاه ۳۷۶۶** : نسخ سدهٔ **۱۴**، انجام‌افتاده، ۴۶۱گ۱۴س [ف.دانشگاه ۱۲: ۲۷۵۶].

فراست = انسانید

در ص۴۳۹ و ۱۰۵۰ گذشت.

فراموش‌خانه=داستان‌فراموشخانه= اسرار فراموشخانه

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. درآن ازفراموشخانه که همان مجمع آدمیت اوست که بروش فراماسونری فرانسه برپاکرده بود سخن گفته است. **آغاز:** جناب‌آقا داستان فراموش خانه البته بعرض شمارسیده است، جمعی در تحقیق مسأله متحیر مانده‌اند.

بنگرید: پیشگفتار چاپ مجموعه آثار میرزا ملکم‌خان از استاد محیط طباطبایی — ذریعه ۱۶ :۱۵۴.

16319ـ **دانشگاه ۳۲۵۷/۵** : در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۸۰-۱۲۹۵** (ص۱۶۰-۱۷۲)، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴].

16320ـ**دانشگاه۳۲۵۷/۵**: نستعلیق شکستهٔ خوش علی منشی تبریزی (خـارج از فوج مقطوع المواجب) نزدیك **۱۲۹۴**، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴].

16321ـ **تهران**، ملی ۲/۱۴۹ ف : نوشتهٔ **۱۳۰۱**در «کلیات» او (ص۳۰۲-۳۱۵) آغاز برابرنمونه، درفهرست شناخته نشده‌است [ف. ملی ۱: ۱۵۲].

16322ـ **مجلس ۵۱۵۴/۴** : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۶ رمضان **۱۳۰۴** (۳۵پ-۴۰پ)، در «کلیات» او، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

فرايد السلوك فی فضايل الملوك

درده باب، ساخته دریك سال از دههٔ یکم رجب ۶۰۹ تا رجب ۶۱۰.

16323ـ **پاریس**S.P.۹۱: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۱ع۲/۹۳۶، ۲۹۲گ ۱۵س. فیلم

آن دردانشگاه ش۷۴۸ هست [فیلمها: ۱۴۵].

فرج بعد ازشدت=جامع الحکایات

دربخش متون ادبی خواهدآمد.

فرح الحزین بالمکارة و فوت البنین

از محمد مهدی فرزند حاج علی اصغر ، درترجمهٔ «مسکن‌الفؤاد» شهیدو«بحارالانوار» مجلسی درپنج باب در۲۰ ع۱۱۱۶/۱۴ نگاشته است .

16324ـ دانشگاه ۳۷۷۷ : نستعلیق محمدصالح فرزند محمدباقرقزوینی. آدینهٔ ۱۱ شوال **۱۱۱۷** آغاز دردیباجه وانجام افتاده ، ۱۲۹گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۷].

فرحة الانام فی جلوس سلطان الاسلام

ازحاجی شیخ‌محمد واعظ تهرانی، فرزند آخوند ملااسماعیل مجتهد کجوری، سلطان ـ المتکلمین درگذشتهٔ ۱۳۵۳ یا ۱۳۵۴ در یك مقدمه و دوازده فصل در ۱۳۱۳ سال جلوس مظفرالدین شاه بروش دینی و متملقانه نگاشته است: ۱ـ سلطنت انبیاء و خلافت کبرای اولیا ۲ـ درشرافت علم ۳ـ سلاطین و ملوك ماضیه و احتیاج انسان بدیشان ۴ـ ذوالقرنین وکسانیکه بدان لقب‌گرفته‌اند ، واز آن میان ناصرالدین شاه ۵ـ قتل شاه‌شهید ۶ ـ دربیان وزیرواولین وزیر درتاریخ، و سرگذشت صدر اعظم ۷ ـ در بیان اینکه چگونه محاربه با مؤمنین جنگ با خدا و خاتم النبیین است ۸ ـ نطفه وعلقه ۹ ـ کیفیت محتاج بودن انسان بغذا ۱۰ ـ فضیلت وثمرات نان ۱۱ـ فضیلت گوشت ۱۲ـ دربیان مستدعیات‌داعی. خاتمه درصافی عقیدت‌شهریار فردوس مکان وکیفیت برداشتن مظفرالدین‌شاه مالیات نانوایان‌را ومالیات دباغی‌را. **آغاز:** الحمدلله‌الذی هدینا بمعرفته وشرفنا بنبوته .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۵۷ .

16325ـ **تهران**، ملی ۴۶۰ ف : نسخ خوش ذیحجهٔ **۱۳۱۴** برای مظفرالدین شاه ، ۱۰۳گ ۱۶س [ف. ملی ۱ : ۴۴۵] .

16326ـ **مجلس** ۲۲۳۷ : نسخ خوش تاریخ‌یادنشده، آغازبرابرنمونه، زرین، ۱۹۹ ص ۱۹س [ف. مجلس ۶ : ۱۹۴] .

فرخ نامه

نامه‌ایست از یونـان دستور بنوشیروان و پاسخ او وسخنان این وزیر نزد نوشیروان. که در «جاویدان خرد ص ۱۵۰ ـ ۱۷۵ » بچاپ رسیده است [دانش‌پژوه]. **آغاز:** فه‌شیدشتمای هرشنده هرشکرزمریان پراهیدور. بنام ایزد بخشایندهٔ. . . فرخ نامه که یونان دستور به‌ـ نوشیروان نوشته‌است، مؤبدان مؤبدگوید چون شاهنشاه روانشاد انوشیروان .

16327ـ **تهران**، ادبیات۴۳د: نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۳پ ـ ۲۸ر) ۱۰س [ف. ادبیات۱: ۳۶۶] .

فردوسیه = فرادیس

در ص۱۶۵۲ گذشت .

فریدالاصقاع فی‌ترجمة سلوان المطاع فی‌عدوان الاتباع

متن ازابوعبدالله محمد مکی‌صقلی‌اندلسی درگذشتهٔ ۵۶۸دراخلاق ونوادراخبارپادشاهان بزبان‌جانوران، ترجمه ازسیدنعمت‌الله‌شوشتری جزایری نگارندهٔ « ترجمهٔ انوار النعمانیه : ۷۵۶» بنام محمدعلی میرزا حاکم شوشتر ، در آدینهٔ ۸ ع ۱۲۳۳/۱ در پنج سلوانه بانجام

رسانده است: ۱ـ تفویض ۲ ـ صبر ۳ ـ تأسی ۴ـ رضا ۵ـ زهد و در آن از «فائق البیان» و «کنزالملوك» خود یاد می‌کند. **آغاز:** ترجمهٔ کلام وافتتاح نگارش اقلام حمد وشکر ...

بنگرید : ذریعه ۲۲۲:۱۶ .

16328 ـ **دانشگاه** ۳۵۶۳ : نستعلیق فتح‌الله فرزند افسرجلالی، دوشنبهٔ ع۱/۱۶ **۱۳۱۰** زدین، آغازبرابرنمونه. ۵۴ گ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۱] .

فصل الخطاب من کلام عمر بن الخطاب

ازوطواط، رشیدالدین محمد (بنگرید : انس‌اللهفان : ۱۵۴۴) گزارشی ازسخنان‌کوتاه عمراست. **آغاز:** الحمدلله علی ما افاض علینامن سوابغ نعمه .

16329ـ **بغداد** ، اوقاف ۶۶۲۹/۲ : کهن، باتاریخ **۷۵۸** دردفتر، همراه «تحفة ـ الصدیق» و «انس‌اللهفان» وجز آن [ف. اوقاف ۳۰۱] .

16330ـ **ایاصوفیا**۲۸۵۴/۲: ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ**۸۹۶** (ص۳۳ـ۷۱) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

16331ـ **عاطف افندی**۲۲۰۷/۲ : ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۹۲۸** (ص۱۸ـ ۳۰) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۶۷ هست [فیلمها : ۴۵۹] .

16332ـ**اونیورسیته**۴۰۷/۲ف:ضمن «کلمات چهاریار» تاریخ‌یادنشده (ص۳۱ـ۶۴) فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۲۳۶هست[فیلمها: ۱۶۰].

16333ـ **قاهره**، دارالکتب۷۵۷ادب تیمور: نسخ ونستعلیق فتح‌الله‌کاتب بدون تاریخ ضمن «کلمات چهاریار» [مخطوطات ۱ : ۶۲ و۳۱:۲] .

فصول المهمات

درسی‌وسه‌فصل وحکایتهایی درذکردرویشی ودرویشی‌کردن ، درشرایط درویشی ، درشرط صدقه دهنده، درذکرطعامها که پیغمبرمدح آن کرده.درطیبت، درخلق خوش، در ذکر صحف پیغمبران ، ذکر وزهد و طریق سالکان ، چشم نگاه داشتن. . . **آغاز**: رسالهٔ فصول‌المهمات رساله‌ایست مشتمل برسی وسه فصل، وهرفصلی مشتمل برچندحکایت.فصل‌درعمارت دنیاکردن. عیسی(ص) گفت دنیا چون پلی‌است بدان می‌ـ گذری . . .

16334ـ **ملك** ۵۴۴۵/۱۵ : نستعلیق محمدشاه قاضی ، با تاریخهایی از **۱۰۳۴** ـ **۱۰۴۷** شمارهٔ ۱۵ جنگ (۶۴پ ـ ۷۸د)۳۳ س. دربخشهای بعدی جنگ نیزحکایتهایی به‌ـ همین‌سبك‌هست‌شاید ازهمین‌کتاب‌باشد[رؤیت].

فضل کسب

ازقطب‌الاقطاب محمدچشتی. که یاداو در « مجالس حسنیه : ۱۳۶۰ » گذشت . اخلاق عرفانی است .

16335 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۳/۳۳ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده ، همراه ۴۰ گفتار دیگر از همو [ف . بنگال : ۱۷۱] .

فضل وشرف علما = رساله در...

ازنگارندهٔ «طینت:۹۷۱» درفضل و شرف علما واینکه در نبود امام زمان باید به پادشاه پناه برد، وبنام یکی ازشاهان صفوی که نامش در نسخهٔ دانشگاه سفید مانده است . **آغاز :** الحمدلله رافع درجات العلماء و مفضل مدادهم علی‌الشهداء... چنین گوید محرر این حروف غبارراه دین مبین. . .

16336 ـ دانشگاه ۴۶۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، همراه «طینت : 8973» (ص ۴۱ ـ ۱۳۹) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۶۸] .

فضیلت علم = آموختن حکمت

باباافضل، درص۷۲۵ گذشت .

فواید قطبشاهی

ازمولانااویس‌منشی، به‌راهنمایی‌ابن‌خاتون وزیرعبدالله قطبشاه. دریك دیباجه ویك دستور العمل ملکداری وشرحی دربارهٔ اخلاق و فانی بودن جهان، با داستانها.

16337ـ **دهلی‌نو**،موزهٔملی: نستعلیق خوش **۱۰۳۹** بدستور عبدالله قطبشاه باهمکاری چندخوشنویس، مصور، دو جلد : یکم ۸۲ص ودوم ۶ ص [مجله هنرو مردم ۸۴: ۶۹] .

فوائد المشاهد ونتایج المقاصد

مجالس وعظ شیخ جعفر شوشتری فرزند ملاحسین، در گذشتهٔ ۱۳۰۳ است ، گردآوری ملا محمد فرزند علی اشرف طالقانی ، که در ۱۳۱۲ وپس‌ازآن چاپ‌شده است.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۵۹ ـــ طبقات اعلام الشیعه، نقبا ، ۲۸۴ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۳۰۹ .

16338ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۵۰ : نوشتهٔ محمد اسماعیل فرزند علی ، ۱۹ ع ۱/ **۱۳۲۲**، ۲۲۴گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

فیروزجات طوسیه

یزدی، در ص۱۳۰۵ گذشت.

فیوضات سبحانی

میرسبحانعلی .

16339ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ق۱۳۴: نوشتهٔ **۱۲۱۹**، ۵۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی: ۲۰].

ق

قابوس نامه = نصیحت نامه

ازامیرعنصرالمعالی‌کیکاوس فرزند اسکندر وشمگیر، ملقب به‌شمس‌المعالی، درگذشتهٔ۴۶۲ بسال۴۷۵(!) بنام‌نیایش‌قابوس،دراخلاق‌وکشور داری‌برای‌فرزندش‌گیلانشاه درچهل‌وچهارباب نگاشته است: ۱ـ درشناختن ایزد ۲ـ آفرینش پیامبران ۳ ـ شکرگزاری ۴ ـ سپاس داشتن نعمت... ۴۴ـ جوانمردی. و بارها چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. امابعد، چنین‌گوید جمع آورندهٔ این‌پندها امیر عنصرالمعالی بافرزندش گیلانشاه‌بدان ای‌پسرکه من پیرشده‌ام.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۰۶ و ۱۷ : ۳ ـ مؤلفین مشار ۴: ۸۸۶ ـ سبك شناسی، بهار۳: ۱۹۰ .

16340ـ **فاتح**۵۲۹۷/۲: نسخ‌ابوعلی حسن فرزند ابراهیم فرزند ابـوبکر سلماسی نگارندهٔ « شرفیة فی‌تقاسیم العلوم » ، ۵ رجب **۶۲۴**. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۴۷هست [فیلمها ۴۰۳] .

16341ـ **مجلس**۴۶۰۶: نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰**، **آغاز:** فهرست‌قابوسنامه. درشناختن راه حق تعالی، انجام افتاده ، ۱۲۷گ ۲۷س [رؤیت].

16342ـ**سنا**۲۳۸: نستعلیق‌سدهٔ**۹-۱۰**

[نسخه‌ها ۶ : ۴۹۷] .

16343 ـ الهیات ۳/۵۴۳ د : نستعلیق عبدالعلی فرزند ابراهیم شاه ، رمضان ۹۵۲ ، زرین، ۷۵ گ ۱۶س [ف. الهیات ۱:۱۰۱] .

16344ـ ادنبورک ، ملی اسکاتلند N. L. S. ۳۱۷۹ : سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۴] .

16345ـ موزهٔ بریتانیاOr۹۶۸۷: نوشتهٔ ۱۰۳۵ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

16346ـ تهران،ملی۵۶۱ف: نستعلیق محمد ابراهیم قزوینی، غرهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۳۹ در اشرف مازندران، ۷۶ گ ۱۹س [ف. ملی ۲ : ۵۰] .

16347ـدانشگاه ۲/۲۴۶۴: نستعلیق ۱۱رجب۱۰۷۳ (ص۲۷-۱۴۹) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲] .

16348ـرضوی۲۲۷اخلاق(۳۵۶۰): نستعلیق طاهرعباسی، ۲۵ع۱/۱۰۹۷ ، ۱۳۶ گ ۱۳-۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۵۴].

16349ـ موزهٔ بریتانیاOr۵۲۶۳: سدهٔ ۱۲ - ۱۳ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

16350ـ فرهادمعتمد۲۱۹: نستعلیق دوشنبهٔ دههٔ دوم ع ۲/۱۲۳۷ ، بنام «زبدة ـ النصایح» یادشده. [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۲].

16351 ـمجلس۲/۴۵۶فهرست‌نشده: نوشتهٔ ۱۲۵۷ (ص۱۳۴-۱۸۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

16352ـ مجلس ۵۶۱۷/۱: نستعلیق زیبای ۱۲۶۳ (ص۲-۳۰۲) [ف. مجلس۱۷: ۶۹] .

16353ـ تهران،ملی۴۰۳ف: نستعلیق خوش ج ۱۲۶۳/۱ ، زرین ، بادیباچه‌ای از هدایت. **آغاز:** داداری‌را درآغاز هر نامه نام بردن ، ۹۷ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱:۳۸۹] .

16354 ـ مجلس ۴۱۸۱ : نستعلیق خوش حکیم داوری فرزند وصال شیرازی ، ۱۲۷۰، آغاز برابر نمونه، زرین ، ۱۰۶ گ [رؤیت].

16355ـ حقوق ۱۵۷ج : نستعلیق پنجشنبهٔ رجب۱۲۷۲ ، ۱۲۱گ ۱۵ س [ف . حقوق : ۱۶۸] .

16356ـرضوی۲۲۵اخلاق(۳۵۵۹): نستعلیق خوش میرزا محمد معروف به میرزا بابا خوشنویس، ذیحجهٔ ۱۲۷۵، برای میرزا علی-خان بیگلربیگی فارس، زرین، ۸۲ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۶ : ۴۵۲] .

16357ـ اصفهان، شیخ‌حسن جابری انصاری ۲مج : نستعلیق ۱۲۸۴ [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۴] .

16358ـسپهسالار۵۳۲۸/۱: نستعلیق محمدرضا ۱۲۸۴ بدستور محمدخان‌پیشخدمت ناصرالدین‌شاه (۱پ - ۱۱۱) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۹۲].

16359ـ تهران،ملی۲۴۵ف: نستعلیق خوش عباسقلی نوری‌ملقب‌بسیف‌الملك، ۱۲۸۴ درتهران، زرین، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۱۲۹ گ [ف. ملی ۱ : ۲۴۶] .

16360ـ مجلس ۵۶۱۷/۱ : شکسته نستعلیق زیبای اسدالله تنکابنی، ۱۲۸۵، زرین ۳۲۴ص ۱۲س [ف. مجلس۱۷ : ۶۹] .

16361 ـ مجلس ۲۹۲۱ : نستعلیق ۱۳۰۳ با یادداشت ملك الشعراء بهار دربارهٔ تصرفاتی‌که درنسخه شده و شعرهایی از سعدی وحافظ درآن‌آمده، ۳۰۲ص۱۲س [ف. مجلس

۱۰ : ۳۲۳] .

16362ـ رضوی ۲۲۶ اخلاق (۳۵۶۱): شکسته نستعلیق جوادطالقانی، **۱۳۰۷**، ۱۲۷ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۵۴] .

16363ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۳/۱۶۰: نستعلیق محمدحسن‌فرزند ملامحمد گرگانی، ۱۵ ع ۲/**۱۳۰۹** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۶] .

16364ـ دانشگاه ۱/۴۲۲۳: نستعلیق حاجی سید اسماعیل صدرالذاکرین قمی ، ۲۲ رجب **۱۳۲۳** (۲پ-۸۳پ) [ف. دانشگاه ۳: ۳۱۹۷] .

16365ـ مجلس ۶/۶۴۰ : شکسته نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲ : ۴۰۶] .

16366ـ دانشگاه ۱۳ و۳۲ عکس از روی نسخهٔ ساختگی بخط کوفی ، خریداری فرای خاورشناس برای امریکا ، ۲۸گ ۱۳س [فیلمها : ۱۵۳] .

16367ـ قاهره، دارالکتب ۳م‌مواعظ فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ، زرین، ۲۰۶گ ۱۱ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۷] .

قانون الحکمة = دستورالعقل

در پند و اندرز ، از سخنان فرزانگان و پادشاهان. **آغاز:** حمدله... آغازکتاب قانون الحکمةودستورالعقل چنین‌آورده‌اندخداوندان اخبار وناقلان‌آثار ...

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۱ .

16368ـ رضوی ۲۲۸ اخلاق (۶۰۵۸): نستعلیق، باتاریخ**۱۰۰۳** دردفتر، درآغاز بنام «قانون‌الحکمه ودستورالعقل»ودرپایان «قانون حکمت ودستورالعمل وترجمان البلاغه» نامیده شده‌است، ۵گ [ف. رضوی ۶: ۴۵۴].

16369ـ مجلس ۵/۴۲۱۸ : نستعلیق محمدنظام فرزندعلی‌خان‌ساوه. باتاریخ **۱۰۴۶** در دفتر (ص ۶۱۴ ـ ۶۲۴) ، در نسخه بنام «قانون الحکم ودستورالعمل» خوانده شده‌است آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

16370ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها۲ : ۸۹].

قانون مدنی = ترجمهٔ . . .

ترجمه ازمتون‌فرانسوی ازحسینقلی‌نوری وزیرفوایدعامه فرزند صدرالاعظم نوری، ملقب بصدرالسلطنه، ترجمه‌در۶رمضان۱۳۱۴ بدستور مظفرالدین‌شاه انجام گرفته است . در چهار کتاب: ۱ـ اموال ۱ ـ تعهدات و حقوق ۳ ـ عقود معینه ۴ ـ حقوق دائنین . و هرکتاب در چندباب وفصل وگویا این‌نخستین قانون مدنی مدون فارسی باشد. نسخهٔ۱۴۷ ملی ۶۴۱ ماده را دربردارد وازبحث دراموال آغاز می‌گردد **آغاز:**... برحسب امرقدر قدرت اعلیحضرت شاهنشاه اسلام‌پناه وفروغ بخش دیهیم و گاه ، شهریارزمان وزمین، وارث تاج وتخت قدیم.

16371ـ تهران، ملی۱۴۷ف: نستعلیق خوش آدینهٔ ۸ شوال **۱۳۱۴** ، زرین ، برای مظفرالدین شاه ، ۱۷گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۱۴۲]. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۹۶۳ هست [فیلمها : ۱۵۳] .

قانون مظفری

از ملك المؤرخین سپهر ، بنام و برای مظفرالدین‌شاه قاجار، درپنجاه و دوفصل ، در مسائل اجتماعی مبتلا بەروزگار نگارنده، وراه درمان‌بیماریهای اجتماعی‌آن روزه .او راه‌های انقلابی را درست نمی‌داند ولی بسیاری از ناهنجاریهای آن‌روزرا در این کتاب می‌توان

یافت. **آغاز:** برپرستندگان ملت وخانه‌زادان دولت لازم است که اگر چیزی بخاطر قاصرشان برسد بعرض برسانند .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۷ .

16372ــ **تهران**، ملی۳۱۴ف: نستعلیق آغازسدهٔ**۱۴** برای مظفرالدین‌شاه، ۳۳ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱ : ۳۰۵] .

قانون الملک

ازخواجه نظام‌الملک (بنگرید: سیاستنامه ۱۶۳۶) .

16373ــ **تهران** ، مهدی بیانی: تعلیق کهن مسعود فرزند حجاج فرزنـد ابوبکر در **۷۶۳** همراه «دستورالوزراء» در «تحفهٔ‌بهایی» اسماعیل ابرقوهی [نسخه‌ها ۲ : ۴۳] .

قانون نامهٔ امتیازات دولتی

بروزگار ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴–۱۳۱۳) تدوین‌شده .

16373 ــ **مجلس** ۲۳۹۴/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۳۱۲** (ص ۱۱–۱۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹].

قانون وزارت انگلیس

درآن ازدستگاه قانون ودیوانخانهٔ کشور انگلستان گفتگو می‌شود. ازنخستین کوششهایی است که برای شناساندن کشورهای اروپایی بکار رفته. **آغاز :** چون خواهیم که فی‌الجمله از قانون ووضع حراست ازمملکت انگلیس حاصل نماییم .

16374ــ **حقوق** ۴۸ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** گویا برای مخبرالسلطنه که نسخه ازآن او بوده، ۹۰ گ ۱۱ س [ف . حقوق : ۱۷۰] .

قلائد اللآلی

از غلامرضا فرزند ملا محمد علی ارانی کاشانی (ذیحجهٔ ۱۱۹۲ ـ ۱۲۶۵) گزارش «جامع الحکایات» نصرالله ترمذی است بمانند متن دردوازده باب وهرباب در دوازده حکایت بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۱–۱۲۵۰) نگارنده در خاتمه سرگذشت خود و نام استادان خود سید مجاهد وملای نراقی را آورده است. **آغاز :** حمد بیقیاس خداوندی‌را سزاست که عابدان را

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۶۴ .

16375ــ **مجلس** ۲۲۳۸ : نسخ خوش مهدی فرزند محمد حسین فرزندحاج ابوطالب کاشانی‌آرانی، **۱۲۴۹**، آغازبرابر نمونه ، با نسخه‌۲۲۳۹ جداییها دارد ، ۳۶۳ ص ۲۲ س [ف . مجلس ۶ : ۱۹۵] .

16376ــ**رضوی**۲۲۹اخلاق(۳۵۶۲): نسخ ابوالقاسم فرزند عبدالرحیم کاشانی آرانی صفر**۱۲۵۶**، آغاز برابرنمونه ، ۲۳۴ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۶ : ۴۵۴] .

16377ــ **مجلس**۲۲۳۹ : نسخ جلی **۱۲۷۵**، ۵۱۱ص۱۷س [ف. مجلس۶:۱۹۵].

16378ــ **مشهد**، شیخ‌علی‌اکبر نهاوندی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۷ : ۱۶۴].

قواعد حکمرانی مملکت فرانسه

ترجمه ازموسیوریشارخان‌فرانسوی ملقب به‌رضا، ازمترجمان‌ومعلمان روزگار ناصرالدین شاه‌قاجار، بنام همان‌شاه . دراین گفتار ازحقوق اداری فرانسه و شیوهٔ اجرای عدالت و تنظیم حقوق‌گمرکی وروابط مدنی درآن‌کشور گفتگو می‌کند. و اطلاعاتی سودمند ازتقسیمات اداری فرانسه‌واجرای‌قوانین‌درآن‌کشوربدست می‌دهد

و اثر آن را در سازمانهای اداری ایران نوین می‌توان مطالعه کرد . **آغاز:** کتابچه درباب قواعدحکمرانی مملکت فرانسه که بندهٔ آستان معدلت بنیان میرزارضای جدیدفرانسوی ترجمه نموده پوشیده مبادکه درمملکت فرانسه .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۸۳ـ مؤلفین‌مشار ۶ : ۸۹۱ .

16379ـ **تهران،** ملی۶۰۴ف: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۲۱گ ۱۵س [ف. ملی ۱ : ۳۹۱] .

قوانین آل عثمان = کتاب مختصر...

ازعین‌علی‌قوللوی، بسال۱۰۴۹ بنام احمد فرزند سلطان محمد فرزندسلطان مراد عثمانی نگارنده‌که‌گویاامین‌دفتر دربارعثمانی بوده است وضع اداری‌کشورعثمانی‌وروابط‌آن امپراتوری را با دیگردولتها و برخی اطلاعات جغرافیایی کشور عثمانی و قوانین مجری دراین‌کشور را نگاشته‌است[عبدالله انوار]. **آغاز:** کاتب نسخهٔ لوح وقلم وناظم ارزاق مافی‌العالم، داوردیوان قضا وقدر .

16380ـ **تهران،** ملی۹۲۳ف : نسخ **۱۱۶۱** گویا درقسطنطنیه، ۱۶۱گ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۴۵۶] .

قوانین سلطنت

از الهی‌بخش متخلص به‌شوق‌اکبرآبادی. ازاکبرآباد به فرخ‌آباد نزد میرزا مظفر بخت تیموری رفته و درمیانهٔ سدهٔ سیزدهم درگذشته است. درکشورداری در پانزده‌باب . **آغاز :** جهان جهان حمد وسپاس سزاوارشهنشاهی که نه رواق افلاک‌طاق.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۴۸ ـــ فرهنگ سخنوران : ۳۱۵ .

16381ـ**لاهور،** پنجاب پبلک‌لائبریری ۳۲۰ الهی : نستعلیق ۶ ج ۱/**۱۲۳۷** . آغاز برابر نمونه، ۶۱گ ۱۳س [مخطوطات فارسیه منظوراحسن عباسی : ۲۴۰].

ك

کتابچهٔ غیبی = دفتر تنظیمات

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. ازکهن‌ترین نوشته‌های اوست که پس از برگشت از فرنگ ۱۲۷۵ – ۱۲۷۶ نگاشته است، وعنوان جناب‌مشیرالدوله دارد، و درچاپ‌کلیات او بکوشش استاد محیط طباطبایی (ص ۱ – ۴۹) جای دارد . و در آن برای سازمانهای‌کشوری ایران قوانینی برپایه سلطنت مطلقه‌پیشنهاد می‌کند. قانون‌اول‌ترکیب حکومت دولت ایران ، ده فقره . قانون دوم شرایط وضع قانون، دوفقره. قانون‌سیم حقوق ملت ،هشت فقره . قانون چهارم ترتیب مجلس تنظیمات ، ده فقره . قانون پنجم تقسیم اختیار اجرا ، سه فقره . قانون ششم ترتیب مجلس وزرا وتکالیف ایشان ، دوازده فقره. . . قانون هفتاد وچهار ترتیب‌بانک، هشت‌فقره. **آغاز:** جناب مشیرالدوله. اشخاصی‌که‌شماراشناخته‌اند تأسف دارندکه شما پیرشده‌اید، ولی تأسف من دراین است‌که .

16382 ـ **مجلس** : بی‌تاریخ ، باید پیش از**۱۲۷۸** نوشته شده باشد [پیشگفتار چاپ کلیات، آقای محیط طباطبایی : مو] .

16383ـ**دانشگاه**۱/۳۲۵۷: نستعلیق خوش علی منشی تبریزی ، ۵صفر **۱۲۸۰** (ص

۱-۴۹) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۳] .

16384- **تهران**، استاد محیط طباطبایی: نوشتهٔ **۱۲۹۱** ، از آن سعدالدوله بوده است [پیشگفتار چاپ کلیات : مو] .

16385- **مجلس** ۵۱۵۴/۱۰: شکسته نستعلیق ۵ شوال **۱۳۰۴** در «کلیات» او (۱۱۸ پ - ۱۳۷ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16386- **مجلس** ۲۳۵۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۴**، در فهرست شناخته نشده وزیر عنوان «مجموعه» رساله‌های ملکم در ۲۷ بخش یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۵ - ف. مجلس ۹ : ۲۲۰] .

کتابچهٔ قانون

ازمحمد شفیع قزوینی، که درآن از شاه روزگار وامیرکبیرستایش می‌کند ، کتابچه‌ایست از نظرشناسائی وضع اجتماعی و اقتصادی آن روزگار و گرفتاریهای آن روزه بسیار سودمند است. دراین‌موضوعها: ۱- دیباجه‌ای‌درستایش ازپادشاه ودرآن از خدمات امیرکبیر یاد کرده است ۲- شرحی دربیان قحطی پول درکشور و تدبیرات امیرکبیر دراین‌باره ۳- شرحی‌دربیان اشرفی ونسخ‌آن درایران ۴- بیکاری‌وپریشانی رعیت ۵- در بیان باش برد (پاسپورت) روسیه ۶- شرحی‌دربیان‌گمرکات ۷-شرحی درتدلیس کالاهای فرنگی بنام‌کالای ایرانی دربلادروسیه ۸- کارخانه‌های ایران ۹- تعدی حکام ولایات وسودزرگرها ازآنان ۱۰- صدمهٔ‌فرنگ‌برعیت ایران ۱۱- دربرتری صنایع ایران برفرنگ ۱۲ - واردات خارجه بایران ۱۳ - قرارداد امیرکبیر درباب‌تربیت‌صنایع ۱۴- وضع‌اصفهان ۱۵- اوضاع‌اقتصادی امریکاوپنبه‌آتش‌زدن‌آنان ۱۶- قطع صادرات ایران بخارج ۱۷- تنگی نان دربرخی ازولایات ایران ۱۸- کثرت فقر وپریشانی ۱۹- تیول‌خواستن نواب‌بهمن‌میرزا و جواب دولت ۲۰ - دیوان خانهای ایران ۲۱- مواجب اولیاء دولت ایران ۲۲- مندرس شدن‌نصفی ازاماکن ایران ۲۳- موقوفات ۲۴- خالصه قزوین ۲۵- شمارهٔ مهاجرین ایرانی بخارج ۲۶- ورشکستگی‌درایران ۲۷- مالیات درایران ۲۸- چهارنحوست که‌دردارالخلافه‌هست ۲۹- قواعد رسومات در ولایات ۳۰ - شرحی دربیان دارالشفای طهران ۳۱ - عدلیه ۳۲ - شرحی دربیان‌آسایش پادشاه ارواحنافداه ۳۳- تعمیر برج وبارو درولایات ۳۴ - انبار مالکین ۳۵- وزرای‌دولت ودیوان‌خانه‌ها ۳۶- مداخل کدخدایان محله‌ها ۳۷- قصابخانه‌ها ۳۸- باروت خانه‌ها ۳۹ - در فحشاء و اینکه صیغه‌خانه‌ها در ولایات معمول شود ۴۰ - عطارهای ایران ۴۱- طبیب‌های جهود در تهران ۴۲- دوره - گردان یهود ۴۳- حجاب زن ۴۴- حمامهای ایران ۴۵- خبازان ۴۶- ابریشم رشت ۴۷- سماور ایران. **آغاز:** ... ماضیفان ازهمه‌جا بیچاره واین‌جمله بیکسان ازهمه‌آواره .

16387- **ملك** ۶۲۲۷: نستعلیق نگارنده ۴۵ گ ۱۶ س [رؤیت].

گنج بیان = سیاحی گوید

کدوی مطبخ قلندری

ازادهم‌قریشی‌واعظ[نسخهٔ ۱۱۰۱ دانشگاه] یا ادهم واعظ قزوینی [نسخهٔ دکترقاسمزاده] درذریعه نام او میرزاابراهیم واعظ‌خلخالی یاد شده است، ونباید نگارندهٔ «لوازم‌الدین: ۹۸۴» باشد . گفتاریست عرفانی‌اخلاقی‌با داستانهای شیرین‌که دربسیاری‌ازآنها ازفقیهان وآخوندها خرده‌گرفته‌شده است. **آغاز:** ...انواع‌حمدات نامحدود واصناف‌تحیات نامحدودولایق‌وسزاوار معبودیست جلت .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۲۸۶ .

16388ـ تهران، دکترقاسمزاده۳۰/۱۹: نسخ یکشنبهٔ دههٔ یکم شعبان **۱۰۹۵**، دردیباچه نام نگارنده ادهم واعظ قزوینی یاده شده‌است [رؤیت].

16389 تبریز، ملی ۲۷۸۰ : نوشتهٔ **۱۲۳۱**، درفهرست نگارنده نام برده نشده است [نسخه‌ها ۴:۳۰۸] .

16390ـ دانشگاه۱/۱۱۰۱: نستعلیق محمدابراهیم فرزند محمدعلی آتش ۲۰ ذیحجهٔ **۱۲۶۳**، (۱ پ ـ ۹۰ ر) [ف . دانشگاه ۶ : ۲۳۲۹]. فیلم آن دردانشگاه ش۲۵۴۸ هست [فیلمها : ۱۵۷] .

کشف الغرایب = مجدیه

ازمیرزا محمدخان مجدالملك لواسانی ، درگذشتهٔ ۱۱ ذیحجهٔ ۱۲۹۸ پدرمیرزاعلی‌خان امین‌الدوله. درانتقاد ازاوضاع ایران روزگار قاجار و خرده‌گیری از میرزا یوسف مستوفی ـ الممالك بسال ۱۲۸۲ نگاشته ودوبارچاپ‌شده است. این‌کتاب ازملکم‌خان و امین‌الدوله پسر نگارنده‌نیز یادشده ودرست نیست[سعیدنفیسی].

آغاز: من‌گنگ خوابدیده وعالم تمام کر ـ من عاجزم ز گفتن وخلق از شنیدنش. تنزلات محسوسه وامراض مزمنه‌که ازاین ریاست .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۴۴ (کشف‌الغرایب) ف. مشار : ۸۲۸ ـ راهنمای‌کتاب س۳:۷۷۳ ـ یادداشتهای قزوینی۷:۱۳۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۷۱۱ ـ المآثروالاثار : ۲۰۶ـ پیشگفتار چاپ ازنفیسی .

16391ـ دانشگاه۲/۲۶۱۲: نستعلیق ع۱۴/**۱۲۹۱**(ص۲۰۹ـ۲۴۶) آغازبرابرنمونه درنسخهٔ «تذکرة الانجاب» و درفهرست از آن ملکم خوانده شده است [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۷۳] .

16392ـ مجلس۲/۵۴۳۵ : باتاریخ **۱۲۸۲-۱۳۰۷** در دفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۲۳۱۹ هست [ف. مجلس ۲ : ۳۲۵ـفیلمها ۱ : ۶۷۲].

16393ـمجلس ۱/۴۰۳۲ : نستعلیق زیبای‌میرزامحمد مؤمن‌خان‌منشی‌کاشانی،ع۲/ **۱۲۹۷**، آغاز برابرنمونه ، (۱ـ ۴۶) [ف. مجلس ۱۱ : ۳۶] .

16394ـ تهران، ادبیات ۲/۱۸۵ج: شکسته نستعلیق اسماعیل تبریزی ۲۸ رجب **۱۲۹۸** درتهران (۱۱ر-۵۶ر) درفهرست‌ازآن ملکم دانسته شده‌است [ف. ادبیات ۱:۳۹۲].

16395ـ دانشگاه۲/۳۷۲۹: نستعلیق خوش عبدالواسع فرزند شیدا، سدهٔ**۱۳** (۱۵پ ۵۴پ) درفهرست ازآن ملکم‌خان یادشده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۶] .

16396 ـ مجلس ۱/۲۴۸۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۵** (ص ۱ـ۱۰۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸].

16397 ـ تهران ، ادبیات ۱۴۱ج : شکسته نستعلیق **۱۳۰۷** درمتن و هامش [ف . ادبیات ۱ : ۳۹۲] .

16398ـ مجلس۵۵۵۹: نستعلیق‌میرزا حیدر علی اصفهانی ، **۱۳۰۸**، ، ۷۲س ۱۳س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۴] .

16399ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۷۴: نستعلیق زیبای صفر **۱۳۰۹** ، زدین ، ۲۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

16400ـمجلس۷/۲۳۹۴فهرست‌نشده: باتاریخ**۱۳۱۲**دردفتر(ص۸۵ـ۱۶۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹].

16401ـ اصفهان، شیخ حسن جابری

۱ مج : نستعلیق شکسته مهدی فرزند علیقلی انصاری، **۱۳۱۵** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۵] .

16402 ـ **دانشگاه** ۱۱۰۴ : شکسته نستعلیق ابوالقاسم مستوفی دیوان شاهی در تهران ۱۲ ع ۱/**۱۳۱۹**، آغاز برابر نمونه ، ۵۸گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۶ : ۲۳۳۱] .

16403 ـ **دانشگاه** ۵۱۶۲ : نستعلیق تقی انواری، در**۱۳۲۳**، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۲] .

16404ـ**مجلس** ۳۳۸۱/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۲۵** (ص۱ـ۷۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹] .

16405ـ **مجلس** ۲۸۹۷ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۳۲۹**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۱ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۸۷] .

16406ـ **دانشگاه**۳۷۸۷/۸: نستعلیق محسن فرزند میرزا اسماعیل آشتیانی **۱۳۳۳** (۱ـ۷) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۵] .

16407ـ **تهران**، ادبیات ۶۴ حکمت: نستعلیق ۲۰ تیرماه **۱۳۱۳**خ [ف. ادبیات ۲ : ۲۲] .

16408ـ **الهیات** ۶۷۹ د : شکسته نستعلیق خوش میرزا اسدالله‌خان عوض السلطان مرداد**۱۳۱۴**، ۵۰گ ۱۵س [ف. الهیات ۱ : ۱۰۶] .

16409ـ**دانشگاه**۵۲۰۱: نسخ پنجشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۳۴** (؟) درفهرست آمده همانکه از ملکم پنداشته شده است ، ۶۱ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۸] .

16410ـ **ملك**۶۳۰۱: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۴**، بایادداشتی مبنی براینکه ازمجدالملك است، آغاز برابر نمونه، ۹۵گ ۱۵س [رؤیت].

16411 ـ **رضوی** ۲۰۹ تاریخ : نسخ سدهٔ**۱۴** «لطایف غیبیه» نامیده‌شده [ف. رضوی ۷ : ۹۰] .

16412ـ**مجلس**۲۲۹۷: تحریری خوب تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه، ۲۱ ص ۱۳س [ف. مجلس ۶ : ۲۵۵] .

16313ـ **مجلس**۶۱۴: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۲: ۳۶۷].

16414ـ **تهران**، دکترکریم سنجابی: نستعلیق موفق‌السلطنه رئیس دارالانشاء وزارت داخله، باحاشیه‌هایی‌که درآنهااشخاص یادشده دراین رساله شناسانده می‌شوند. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۸۴۰ هست [فیلمها : ۱۸۰] .

16415ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۴۶ مج: گویا بخامهٔ نگارنده .

16416ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۷۵: نستعلیق خوب با یادداشتهای تاریخی درهامش ۴۲گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

کشف المراد من المشروطة و ـ الاستبداد

از محمد حسین فرزند علی‌اکبرتبریزی ، در۵شعبان۱۳۲۵، در بدگویی از مشروطیت و دفاع از دربار، و اینکه چرا بجای مشروطیت ازاجرای قوانین اسلام دم نمی‌زنند . **آغاز :** الحمدلله الذی‌انزل‌علی‌عبده‌الکتاب وجعله‌هدی لاولی الالباب .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۶۱ .

16417ـ **تهران**،ملی۳۳۹ف. نستعلیق بد، ۵شعبان **۱۳۲۵** وعبارتهای عربی به نسخ ، ۳۵گ ۱۴س [ف. ملی ۱ : ۳۳۱] .

کلثوم ننه = عقاید النسوان

از آقا جمال خوانساری که یاد او در «اختیارات الایام : ۲۲۱» گذشت . گفتاریست انتقادی‌بساخت‌فتواهای فقیهان ، بنام بی‌بی‌شاه زینب‌وکلثوم‌ننه وخاله‌جان‌آقاوباجی‌یاسمن‌ودده

بزم آرا، دریك مقدمه و نوزده باب ویك خاتمه وبچاپ رسیده است: باب ۱ـ در بیان غسل و وضو وتیمم ۵ـ افعال واعمال شب زفاف ۱۰ ـ معاشرت زنان باشوهران ۱۵ ـ آمدن مهمان بخانه وبیرون‌رفتن ۱۹ـ درچیزهایی‌که‌خواهر خواندهها بیکدیگرمیفرستند. خاتمه در فوائد متفرقه‌ومنافع‌کثیره. درچاپ سنگی علمی‌تهران ۱۶ باب ویك خاتمه است.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۱۲ ـ ف. مشار ۱۲۷۱ .

16418 ـ **دانشگاه** ۳۸۲۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۴].

16419ـ**نجف**، امیرالمؤمنین۱/ ۱۶۳۴: محمدتقی باتاریخ **۱۲۴۹** در دفتر بهمین خامه [ف. خطی، سید عبدالعزیزطباطبایی] .

16420ـ **مجلس**۲۵۱: نسخ تاریخ‌یاد نشده، کامل نیست [ف. مجلس ۲: ۱۴۰] .

کلمات چهار یار گزین

ازرشیدالدین وطواط، که یاداو در انس اللهفان : ۱۵۴۴ » گذشت . برای کتابخانهٔ ابوالفتح خوارزمشاه‌ایل‌ارسلان‌پسرخوارزمشاه به‌نظم ونثر بدینگونــه: ۱ ـ تحفة‌الصدیق الی الصدیق من کلام ابی‌بکـر الصدیق ۲ ـ فصل الخطاب‌من‌کلام‌عمر بن‌الخطاب ۳ـ انس‌اللهفان من کلام عثمان بن عفان ۴ـ مطلوب کل طالب من‌کلام علی‌بن ابی‌طالب .

16421ـ **بغداد**، اوقاف ۶۶۲۹: کهن باتاریخ **۷۵۸** دردفتر [ف. اوقاف : ۱ ۳۰۱].

16422ـ**ایاصوفیا**۲۸۵۴: نسخ‌محمد فرزندعلی مولوی، **۸۹۶** هرچهار کتاب: تحفه (۱ـ۳۳) فصل (۳۳ـ۷۱) انس (۷۲ ـ ۹۷) مطلوب (۱۰۰ ـ ۱۴۰) ، ۱۳۹ گ ۱۳ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

16423ـ **عاطف افندی** ۲۲۰۷ : با تاریخ **۹۲۸** درپایان‌دفتر. دارای: تحفه‌الصدیق (۱ـ۱۷) فصل الخطاب (۱۸ ـ ۳۰)، انس اللهفان (۳۱ـ۳۹)، مطلوب کل‌طالب (۴۰ ـ ۵۴) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۶۷ هست [فیلمها : ۴۵۹] .

16424ـ **او نیورسیته** ۴۰۷ف: نسخ ونستعلیق، تاریخ یاد نشده ، هرچهار کتاب : تحفه (۱ـ۳) فصل (۳۱ـ۶۴) انس(۶۵ـ۹۰) مطلوب (۹۰ـ۱۳۱). ۱۲۶گ ۱۲س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۶ هست [فیلمها : ۱۶۰].

16425ـ **قاهره**، دارالکتب۷۵۷ادب تیمور: نسخ ونستعلیق ریزفتح‌الله کاتبی، تاریخ یادنشده، دوکتاب را دارد : تحفه (۳ ـ ۴۳) انس (۹۶ـ۱۳۸) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۹۱ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

16426ـ **آصفیه**۴۱۷ مواعظ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ :۶۸۴] .

کلمات علیهٔ غراء

از مکتبی شیرازی، معلم‌کودکان در مسجد بردی شیراز، درگذشتهٔ ۹۱۶یا۹۲۸ وبگفته‌ای ۹۴۱، ترجمهٔ منظوم شصت کلمه از سخنان پند آمیزمنسوب به‌حضرت علی، درهزاروپانصد بیت که‌بکوشش کوهی کرمانی۱۳۱۲خ‌چاپ‌شده‌است

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۹۴ (مکتبی) و ۱۸ : ۱۱۷ (کلمات‌علیه) ـ ف. مشار :۱۲۷۲

16427ـ **تهران**، ملك‌الشعراء بهار : نبشتهٔ **۱۰۳۶** [ذریعه ۱۸ : ۱۱۷] .

16428ـ **مشهد**، فرخ۱۳۹: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴] .

کلمات قصار = سخنان کوتاه

ازطالب اعلائی. به نثر ونظم گردآورنده خودآنرا بدین‌نام خوانده است. **آغاز** : آن کسی‌را می‌ستاییم‌که ستایش‌گویندگان‌تاآخرین حد مبالغه .

16429ـ **رضوی**۷۵۶ادبیات۶۷۸۱: نستعلیق تحریری۱۴/۶/**۲۶**گردآورنده، ۷۸ گ [ف. رضوی ۷ : ۶۶۹] .

کلمات قصار = سخنان کوتاه

کلیات ملکم = مجموعهٔ آثار میرزا ملکم

ازمیرزا ملکم‌خان ناظم‌الدوله فرزندمیرزا یعقوب ، از روشنفکران روزگار قاجار (جلفا ۱۲۴۹ ـ سویس ۱۳۲۶) کلیات او یکبار در ۱۱ بخش بسال۱۳۲۵ق بکوشش هاشم‌آقاربیع زاده چاپ‌شده است: ۱ـ اصول‌تمدن ۲ـ حرف غریب ۳ ـ رسالهٔ غیبیه ۴ ـ رفیق ووزیر ۵ ـ شیخ ووزیر ۶ ـ پولتیکهای دولتی ۷ ـ تنظیم لشکر ۸ـ سیاحی‌گوید ۹ـ توفیق امانت ۱۰ـ اصول‌آدمیت ۱۱ـ اصول مذهب دیوانها. سپس درسه بخش در۱۳۲۶ق: ۱ـ اصول آدمیت ۲ـ مفتاح صحت ۳ـ توفیق امانت باردیگر در۱۳ بخش بکوشش استاد محیط‌طباطبایی در۱۳۲۷ خ چاپ شده است: ۱ـ کتابچهٔ غیبی ۲ـ رفیق ووزیر ۳ـ دستگاه دیوان ۴ـ تنظیم‌لشکر ۵ ـ دفترقانون ۶ـ نوم و یقظه ۷ ـ منافع آزادی ۸ـ کلمات متخیله ۹ـ حریت ۱۰ـ اشتهارنامهٔ اولیاء آدمیت ۱۱ ـ استقراض خارجی ۱۲ ـ ندای عدالت ۱۳ـ ملحقات (رسالهٔغیبیه) .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ۱۳۲۷ خ ، از استاد محیط طباطبایی ـ ف . مشار: ۱۳۸۵ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۲۸۴ .

16430ـ **دانشگاه**۲۲۵۷ : نستعلیق و شکسته نستعلیق‌خوش علی‌منشی‌تبریزی (خارج ازفوج ومقطوع‌المواجب) **۱۲۹۴** ـ **۱۲۸۰** دارای: ۱ـ کتابچهٔ غیبی ۲ـ رفیق وزیر ۳ـ دفترقانون ۴ـ دستگاه دیوان ۵ـ فراموشخانه پاسخ برسالهٔ فراموش‌خانه (از دیگریست) ۷ـ پولتیکهای دولتی ۸ ـ تنظیم لشکر ۹ ـ گنج بیان ویاوه سرایان ۱۰ـ مرو وترکمان ۱۱ ـ خزانهٔ مالیهٔ دولت عثمانی . از روی نسخهٔ آقا میرزا محمد حسین نایب اول و منشی مخصوص سفارت اطریش، ۱۵۲گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۳] .

16431ـ **رشت** ، آقای شاد قزوینی : نوشتهٔ **۱۲۹۴** : ترجمه مبداء ترقی از شارل مسمرفرانسوی و سپس چندگفتار دیگر ازهمو که نام‌آنها درفهرست نیامده‌است [نسخه‌ها ۵: ۳۹۵] .

16432ـ**مجلس**۲ ۴۹۱۲:شکسته‌نستعلیق رمضان **۱۳۰۱** دارای: ۱ ـ رسالهٔ حجت ۲ ـ مفتاح ۳ـ اصول‌آدمیت ۴ـ توفیق امانت ۵ ـ جناب‌آقا(؟) ۷۶ص ۲۰س [ف . مجلس ۱۴ : ۱۳۸] .

16433ـ**تهران**، ملی۱۴۹ف: نستعلیق شکستهٔ ابوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضاد ـ السلطنه **۱۳۰۱** درتبریز، زدین. دارای: ۱ـ ترجمهٔ مکتوب شارل مسمر بصدر اعظم عثمانی ۲ـ کتابچهٔ شیخ‌وزیر ۱۳ـ مکتوب‌صدراعظم عثمانی بسلطان عثمانی ۴ ـ مکتوب فرخ‌خان امین‌الدوله به‌ناصرالدین شاه ۵ ـ پولتیکهای دولتی ۶ـ اقوام ترکمان ۷ـ دفتر قانون ۸ ـ رفیق و وزیر ۹ـ ایرادات‌میرزافتحعلی بتاریخ رضا قلیخان ۱۰ـ یکی از سیاحان فرنگستان ۱۱ـ کتابچهٔ غیبی ۱۲ ـ اسرار فراموشخانه ۱۳ ـ گفتاری از جان استورات و مواعظی از میرابو ۱۴ ـ نتیجهٔ نگارش اوراق ۱۵ ـ بسط

مطالبی‌که از میرزا ملکم‌خان ناظم‌الدوله شنیده شده ۱۶ـ نوم ویقظه ، ۱۷۵ گ۱۲س[ف. ملی ۱ : ۱۴۳].

16434ـ **مجلس** ۵۱۵۴ : شکسته نستعلیق محمود فرزند احمد **۱۳۰۴ـ۱۳۰۵** دارای: ۱ـ رفیق وزیر ۲ـ متمم رفیق و وزیر ۳ـ رسالهٔ غیبیه ۴ـ داستان فراموش خانه ۵ـ سیاحی‌گوید ۶ـ پولتیکهای دولتی ۷ ـ رساله درالفبا ۸ـ شیخ و وزیر ۹ـ تنظیم لشکر ۱۰ـ کتابچهٔ غیبی ۱۱ـ قوانین تنظیمات ۱۲ـ دفتر قانون ۱۳ـ گفتاری سیاسی دربارهٔ ترکستان و ولایات خاوری ۱۴ـ نتیجهٔ نگارش‌اوراق ۱۵ پولتیکهای روس درایرنا ۱۶ـ قانون وموارد اجرای‌آن درایران، ۲۰۰ گ [رؤیت] .

16435ـ **اصفهان**، شیخ حسن انصاری جابری: شکسته نستعلیق **۱۳۰۶** دارای : ۱ ـ پولطیك ایران ۲ـ دیوان‌درمملکت ایران ۳ـ تنظیم لشکر ۴ـ دفترقانون ۵ـ پولطیك ایران چیست [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۳] .

16436 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ اعتماد الدوله ۱۰۵ : «کلیات» اوست، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳] .

16437ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۱۰۵ : تاریخ و نام گفتارها در فهرست یادنشده است [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳] .

کنز الحکمة

از فضل فرزند احمد فرزند ابـوطاهر ، گزارش وترجمه‌ایست از «مائة‌کلمة» جاحظ از سخنان حضرت علی .

16438ـ **ایاصوفیا**۲۰۵۲/۸: نوشتهٔ شب پنجشنبهٔ ۲۹ ذیحجهٔ **۶۸۶** (گ ۱۳۳ ـ ۱۶۳) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۴۴۷] .

کنزالرموز = کنوز الرموز = کنزالنصایح

در آداب و دستورها، در نه فصل (برخی نسخه‌ها ده فصل) : فصل ۱ ـ ده چیز حفظ را بیفزاید ۲ـ ده‌چیز موجب بهجت و فرح است ۳ـ ده چیززود پیری‌آورد ۴ـ ده چیز عمر را بیفزاید ۵ـ‌ده‌چیزغم تولدکند ۶ـ‌ده‌چیزموجب حشمت ورفعت است ۷ـ ده‌چیز شخص‌را صحیح البدن سازد ۸ـ سی‌چیزفراموشی‌آورد ۹ـ سی چیز درویشی‌آورد ۱۰ـ ده چیز موجب تزاید عمرمی‌شود. که همراه«سراج القلوب» ابونصر محمد غزنوی در۱۲۹۵چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله علی افضاله و الصلاة علی ... امابعد، این رساله‌ایست مشتمل برخلاصهٔ اقوال ونقاوه اعمال مشتمل برده (نه) فصل.

بنگرید : ذریعه ۱۸ :۱۵۶ (کنزالرموز) ف. مشار : ۱۲۸۵ (کنوز الرموز) .

16439ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: باتاریخ **۹۳۱** دردفتر (۲۴۰ـ۲۴۲ ب). **آغاز:** این رساله‌ایست مشتمل برده‌فصل مسمی بکنزالنصایح [نسخه‌ها ۵ ۱۴۲] .

16440ـ**رضوی** ۲۴۰اخلاق(۹۲۱۸): نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۰۳** در دفتر ، اندکی با چاپی جدایی دارد، **آغاز:** این رساله مشتمل است برفوایدی چند. درنسخه‌بنام کنز الرموز آمده است [ف. رضوی ۶ : ۴۵۹] .

16441ـ**تهران**، آقای‌عبداللهی: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۳۴**، آغاز وفصول برابر نمونه در یك مجموعه همراه «یواقیت العلوم» می‌باشد . [رؤیت].

16442ـ **مجلس**۴۲۱۸/۷ : نستعلیق محمدنظام‌فرزندعلی‌خان ساوه، باتاریخ**۱۰۴۶**

بهمین‌خامه دردفتر (ص۶۲۹-۶۳۲). **آغاز:** این رساله مشتمل است [رؤیت] .

16443 ـ **ملك** ۵۴۴۵/۳ : نستعلیق محمدشاه قاضی ، باتاریخهای **۱۰۳۴-۱۰۴۷** درجنگ (۶ر ـ ۷ر) ، آغاز برابر نمونه، نه فصلی است [رؤیت] .

16444ـ **مجلس** ۲۷۴۷ : نسخ محمد رحیم فرزند محمد، یکشنبهٔ شعبان **۱۲۳۰** (ص ۴۶۲ ـ ۴۴۶) درفهرست بنام «فهرست‌کنوزـ الرموز» یادشده، آغازبرابر نمونه [ف.مجلس ۹ : ۱۱۵].

16445ـ **مجلس**۱۲/ ۲۳۸۶ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۵۳** (ص ۲۴۷ ـ ۲۴۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

16446ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۷/۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۶] .

کنز العاشقین

دراخلاق ومواعظ،درده فصل درآن‌آمده: نام این‌کردیم« کنزالعاشقین» ـ تابود عشاق را سرمایه زین . در ذریعه این کتاب و «کنز ـ العاشقین:۱۳۳۵طوسی»یکجاآورده شده‌است و شاید درست نیزهمان باشد. **آغاز:** حمدبیحد وثنای‌بیعد خالق احد ورازق صمدرا .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۵۸ .

16447ـ**نجف**، ملامحمدعلی‌خوانساری تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۸ : ۱۵۸].

کنز الواعظین

ازملاغلامرضا فرزند محمداسماعیل‌فرزند محمد فرزند غلامعلی کهنبائی یزدی ، بنام ناصرالدین‌شاه، بسال ۱۲۸۳ ، بشیوهٔ مجالس برای وعظ وروضه خوانی ، که درآغاز آیه‌ای آورده وبمصیبت پایان‌می‌یابد، نگاشته شده‌است **آغاز:** الحمدلله الذی حب الیناالایمان.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۶۹ .

16448ـ **رضوی** ۲۴۳ اخبار : نسخ خود نگارنده ، **۱۲۸۳** وقف خود نگارنده در **۱۲۹۵**، ۲۴۳گ، ۲۳س [ف. رضوی ۱ : ش ۲۴۳ اخبار] .

کنوز الودیعه

ازپسرشمس‌الدین‌حسن‌ظافر، که«الذریعه الی مکارم‌الشریعة» راغب‌اصفهانی‌را، بروزگار ابوالفوارس شاه شجاع مظفری (۷۶۰-۷۸۶) بپارسی درآورده و درپایان‌آن سه نمط افزوده است: ۱ـ پندهای تازیان از پیامبروعلی وقس بن ساعده ۲ـ اندرزهای فرزانگان یونان ۳ـ پندهای آذرباد فرزانه به‌پسر خویش (بنگرید جاویدان خرد). **آغاز:** احسن‌کلامی‌که به ـ ذریعهٔ انوارمعانی‌آن قلوب ارباب تحقیق منور شود، وآیین نظامی .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۷۶ .

16449ـ **نجف**،امیرالمؤمنین: نستعلیق سدهٔ**۱۰**، بامهرمؤرخ**۱۰۷۰**، کامل‌شدهٔ۱۲۸۹ ۳۱۳گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۴ ـــ یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

16450 ـ **تهران** ، گلستان ۲۷۶۸ : نستعلیق شیخ‌محمد فرزندشمس‌الدین، درع۱/ **۱۰۶۴**، آغاز بمانندنمونه ۱۹س [نسخه‌ها ۱: ۱۹۲] .

16451ـ **مجلس** ۲۲۴۲ : نسخ تعلیق خوب **۱۰۶۹**، برخی واژه‌ها درهامش‌گزارش شده، ۶۱۷ص ۲۰س [ف ، مجلس۶ : ۱۹۸].

16452ـ **دانشگاه**۳۹۴: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۲۵۲ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۷۰].

16453ـ نجف، امیرالمؤمنین : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۸: ۱۷۶] .

کیمیای سعادت

از ابوحامد محمد غزالی ، که یاد او در «الاباحیه : ۷۲۶» گذشت. ترجمه و گزارشی است از «احیاء علوم‌الدین» خوداو، که میان ۴۹۰ـ۵۰۰ که پس از «مستصفی» و «منقذ» ، دریك مقدمه درچهارعنوان: خود، خدا، گیتی رستاخیزوچهارر کن: عبادات، معاملات، مهلکات، منجیات نگاشته است وچاپ‌شده است. آغاز: ۱): شکر وسپاس بیقیاس شایستهٔ معبودیست که یگانگی صفت اوست. آغاز۲): شکر و سپاس فراوان بعد دستارهٔ آسمان وقطرهٔ باران .

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۳۴۶ـ ذریعه۱۸: ۲۰۱ ـ ف. مشار : ۱۲۹۴ .

16454ـ قاهره، دارالکتب ۴۶تصوف فارسی: نوشتهٔ عبدالله فرزندابوالقاسم، یکشنبهٔ ۵محرم ۵۷۶، نیمهٔ دوم آنست : ربع مهلکات وربع منجیات، ۲۱۴ گ۲۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۹] .

16455ـ کابل، سلطنتی۲۰۱: نسخ‌زیبا عبدالرحمان فرزند محمدکاتب ، رمضان ۵۹۵ زدین [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۵۲۴] .

16456ـ تهران، ادبیات ۴۴حکمت: نسخ‌سدهٔ۶ـ۷(دوشیبهٔ۱۸ج۲) نوشتهٔمظفرفرزند اسعد فرزند طاهردرموصل، تملك۷۸۵ و۷۲۱ را دارد ، ۳۸۷ گ ۱۳س [ف . ادبیات ۲ : ۳۱] .

16457ـ چلبی‌عبدالله ۱۸۵ : نسخ سدهٔ ۶ـ۷ کامل شدهٔ سید نسیب از روی نسخهٔ مؤرخ یکشنبهٔ ۱ج۲/۶۲۴در۱۱۸۶، ۳۸۲گ ۲۷س . فیلم آن در دانشگاه ش ۵۰۷ هست [فیلمها : ۱۷۰] .

16458ـ قاهره، دارالکتب۷۲تصوف فارسی طلعت: نسخ ۱۵رجب ۶۰۰ ، ۲۱۹گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۹] .

16459ـموزهٔبریتانیاOr۱۱۹۲۳: نسخ عبدالله فرزند محمد فرزند محمود فرزند ابوبکر معروف بهداور، اواخر ذیحجهٔ ۶۴۴. آغازنونویس، ۴۳۲گ ۲۳ س . فیلم آن در دانشگاه ش۷۲۹هست [فیلمها: ۱۷۰ـ راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۶ ـ نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

16460ـ موزهٔ بریتانیا Add ۲۵۰۲۶: نوشتهٔ علی فرزند محمد فرزند عبدالله نساخ شبابی فارسی، شنبهٔ ۱۰ ذیحجهٔ ۶۷۲ ، ۳۱۳گ ۲۳س. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۸ هست [فیلمها : ۱۷۰] .

16461ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۹۵: نسخ‌کهن ابن‌الاجری، باتاریخ ۶۷۸ [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۹۰ هست [فیلمها : ۱۷۰] .

16462ـ مجلس ۵۸۲ : شاید حسین فرزند حسین راوی، ۶۸۴ (ص‌ع) بایك صفحه نونویس مجدی الاردلانی، ۱۷۹گ۳۳س [ف. مجلس ۲ : ۳۴۲] .

16463ـقاهره، دارالکتب۲۷۸تصوف فارسی طلعت : نوشتهٔ علی فرزند محمد ، غرهٔ ج۲/۶۸۹، نیمهٔآغاز نونویس، ۵۰۹ ص ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۹] .

16464ـ دانشگاه ۱۳۳۴ : نسخ سدهٔ ۷ ـ ۸، چند برگ نونویس سدهٔ ۱۱ ، دارای جنس سوم، ددریا تاعلاج ریا، ۱۴۸گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۷۱].

16465ـ دانمارك ، کپنهاك ، ملی : نوشتهٔ ۷۰۰، نسخهٔ مضبوط وخوانا، نمونهٔ دو صفحهٔآنها درراهنمای‌کتاب ۱۰ : ۳۹۹ چاپ شده .

16466ـ تبریز، ملی ۳۴۹۷: نوشتهٔ جریك فرزند طرمتای صاحبی در**۷۳۵** [نسخه ها ۴ : ۳۰۹].

16467ـ **دانشگاه** ۲۷۴۷ : نسخ**۷۴۰** (پایان ربع مهلکات) پنج برگ آغاز ویك برگ انجام نونویس است، ۲۴۸ گ ۲۱س[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۱۴].

16468 ـ **سلیمانیه**، ترخان خدیج والده ۱۸۸: نوشتهٔ محمد فرزند شجاع فرزند محمد شروانی، شنبهٔ ۲۰ صفر **۷۴۰**، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۰۹ هست [فیلمها: ۱۷۰].

16469ـ **کپنهاك**، سلطنتی: نسخ مؤرخ **۷۵۰**، نسخهٔ خوب [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۰].

16470ـ **قاهره**، دارالکتب۱۳ تصوف فارسی: نستعلیق خوب فضل‌الله صوفی از شاگردان سعدالله صوفی، ع۱/**۷۷۴**، زدین، ۲۶۸ گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۸].

16471ـ **قاهره**، دارالکتب۵۵ تصوف فارسی: سدهٔ**۸**، ۲۱۵ گ ۲۰س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۹].

16472ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: باتاریخ ۹ج/**۸۲۲** دردفتر، زدین [یادداشتهای دکتر قاسمزاده].

16473ـ **مدینه**، عارف حکمة ۳۱۶ (۲۱۶): نوشتهٔ **۸۱۸**، ۳۱۱ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۹ و ۴۴۸].

16474ـ**رضوی** ۲۴۳ اخلاق(۳۵۶۴): نستعلیق احمد فرزند محمد فرزند ابراهیم ایجی درشیراز (پایان رکن یکم) واحمدفرزند محمد فرزند احمد (پایان رکن چهارم) که از**۸۳۱** - **۸۳۲** در دست نوشتن بوده، زدین آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۳۱۱ گ ۲۷س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۰].

16475ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲ م تصوف فارسی: نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۱۲ع۱/**۸۳۵**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۵۴ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۷].

16476ـ **مجلس** ۵۲۶۲ : نسخ خوش غرهٔ رجب **۸۴۷**، آغاز افتاده، باچهارسرلوح زدین، هرچهاررکن‌را دارد، ۳۹۶ گ ۲۱ س [رؤیت].

16477ـ **قاهره**، دارالکتب۶۰ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق زیبای علی فرزنداحمد فرزند عبدالوهاب مصری، **۸۵۵**، ۵۳۵ گ۱۶ س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۸].

16478ـ **نورعثمانیه** ۲۵۳۸ : نسخ زین‌العابدین فرزنداحمد فرزند منصورمرشدی اواخر **۸۷۵**، ۳۰۸ گ ۲۳س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۷۳ هست [فیلمها : ۱۷۰].

16479ـ **قاهره**، دارالکتب۱۲ تصوف فارسی طلعت: نوشتهٔ ابوالمعالی اسحاق فرزند مسلم فرزند محمود الفضیلی الداعوتنی، **۸۹۳** زدین، ۳۷۱ گ ۲۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۸].

16480ـ **الهیات** ۱۶۷ ج : نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰**، آغاز وانجام نونویس، ۳۰۶ گ ۲۵س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۴].

16481ـ **آصفیه** ۹تصوف: نسخ محمد فرزند محمد فرزندمحمد الامام، **۹۰۳**، زدین آغاز برابرنمونهٔ ۲ [ف. آصفیه ۱ : ۳۶۷].

16482ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴ تصوف فارسی طلعت: نسخ‌محمد فرزند حسن قهستانی اواخر ذیحجهٔ **۹۱۱**، ۴۳۱ گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۸].

16483ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷۲ : نستعلیق‌درویش حافظ‌شمس‌الدین فرزنددرویش

حاجی حسین شیرازی‌معلم، درپایان ج۲/۹۳۲ در بر ودهٔ گجرات، درروزگارمظفر شاه‌بن‌محمود شاه [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] .

16484ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۵۱ E (۲۷۲): نستعلیق ۹۵۴ [ف. بنگاله : ۵۷] .

16485ـ مدینه،عارف‌حکمت ۲۱۵ف: نسخ ۹۸۸ [نسخه‌ها ۵ : ۴۴۸] .

16486ـ مجلس ۵۷۰۶ : نستعلیق محمدزمان، سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱، زرین، ازرکن۲ آغاز می‌شود ، ۴۰۷ س ۱۵ س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

16487ـ الهیات۶۵ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱، ۲۶۵ گ ۱۹س [ف . الهیات ۱ : ۱۱۴] .

16488ـ تهران، ملی۳۶ ف: نستعلیق میرزاعلی مظفر کاتب، ۱۲ شوال ۱۰۱۱، ۲۷۴ گ ۲۹س [ف. ملی ۱ : ۲۶] .

16489ـ رضوی۳۵ اخلاق: نسخ‌علی اکبر، در ۱۰۶۰ ، آغاز برابر نمونه ، وقف نادرشاه در ۱۱۴۵ ، ۲۲۹ گ ، ۲۱س .

16490ـ قاهره، دارالکتب۲۳تصوف فارسی طلعت : نسخ محمد مؤمن فرزند نورالله کرمانی، ذیقعدهٔ ۱۰۶۹، زرین، ۳۰۶گ۲۷ س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۸] .

16491ـ مجلس۴۸۱۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین‌باسر گذشت غزالی درآغاز[رؤیت].

16492ـ یزد ، علومی : نستعلیق سدهٔ ۱۱، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۴۴۲].

16493ـفرهادمعتمد۱۹۲: نستعلیق سدهٔ۱۱، انجام افتاده.

16494ـ فرهادمعتمد۶۸: نسخ‌سدهٔ ۱۱، در ۲۸ شوال ۱۲۸۷ در کاشان سه‌تومان خریده شده [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۰] .

16495ـ همدان ، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۶۵ : نستعلیق سدهٔ۱۱، زرین[نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

16496ـ تهران،ادبیات۴۹د: نستعلیق سدهٔ ۱۱، گزیدهٔ آنست از رکن سوم معاملات تاپیداکردن پوشیدگی حق تعالی ، ۱۷۱ گ ۱۸س [ف. ادبیات ۱ : ۳۴] .

16497ـتهران، ادبیات۱۹۰حکمت: نسخ سدهٔ۱۱ـ۱۲ [ف. ادبیات ۲ : ۳۱] .

16498ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۵۰ E (۱۵۱): نستعلیق ۱۱۳۹ نیمهٔ‌یکم [ف. بنگاله ۵۷] .

16499ـ الهیات ۲۲۳د : نسخ سدهٔ ۱۲، ازآغازتااصل‌سیم طهارت‌را دارد، ۸۸ گ ۱۹س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۴] .

16500ـ تهران، حسن‌سادات‌ناصری: نسخ سدهٔ۱۲، بافهرست، ۴۳۶س [نسخه‌ها۶: ۶۹۷] .

16501ـ قاهره، دارالکتب ۶۲تصوف فارسی طلعت: سدهٔ ۱۲، زرین، ۴۰۲گ۲۳س [مخطوطات ۲ : ۷۹].

16502ـ مجلس ۵۸۱ : نسخ بسیار خوب‌تاریخ یادنشده،زرین، بامهرسلطان‌محمد قطبشاه حیدرآبادی مؤرخ ع۱۰۳۲/۱۴ [ف . مجلس ۲ : ۵۸۱] .

16503ـ دانشگاه ۳۹۳: نسخ تاریخ یادنشده، زرین ، در اصل ۲ از رکن۴ پایان می‌یابد ، ۳۴۵گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۳ : ۶۷۱] .

16504ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۱قف۸۶: تاریخ‌یادنشده، ۲۳۴س [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۴۱] .

16505 ـ مصطفی عاطف افندی

۱۳۹۰: نسخ‌هندوشاه فرزندسنجرفرزندعبدالله جیرانی، درنخجوان مدرسهٔ صاجبیه ، دههٔ دوم ذیقعدهٔ... ، ۳۰۳گ ۲۶س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۲ هست [فیلمها : ۱۷۰].

16506ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۴۹ E (۱۴۲): نستعلیق و عربیها به‌نسخ ، تاریخ یاد نشده .

16507ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۵۲ E (۵۵۷): شکسته، تاریخ یادنشده.

16508ـ بنگاله ، ایشیاتك ۱۵۳ E (۱۰۳۱): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگاله ۵۷] .

16509ـ قاهره، دارالکتب ۱۵تصوف فارسی طلعت : بی‌تاریخ، ۳۵۷گ ۳۰س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۸] .

گ

گزیده = اخلاق وتصوف

از ابونصرطاهرفرزند محمد الخانقاهی، که میانهٔ ۴۸۱ـ۵۶۲ میزیسته ، در چهل و پنج باب درآغاز سدهٔ ششم نگاشته است : باب ۱ ـ توحید ۲ـ شناختن خدا ۳ ـ دوستی خدا ۴ـ متابعت سنت‌ونگاه‌داشتن خدا ۵ـ بیان‌نماز... ۱۰ـ سخاوت وجود ۱۵ ـ عقوبت می‌خواری ۲۰ ـ بیان مرگ ۲۵ـ فضیلت روزه ۳۰ ـ امیدواری بخدای ۳۵ـ بیان عجب ۴۰ـفواید حلم ۴۵ـ نصایح ومواعظ. بکوشش‌آقای ایرج افشار در۱۳۴۷خ در۲۴+۲۹۶ص چاپ شده است. **آغاز:** سپاس وآزادی و شکر و ستایش مرآن خدای را .

16510ـ تهران ، سعید نفیسی : نسخ خوش سدهٔ۹، تنها نسخهٔ‌آن‌که پایهٔ چاپ قرار گرفته [پیشگفتار چاپ].

گشایش نامه

منسوب به‌خواجه نصیر (بنگرید : بیست باب : ۲۴۳). در شش گشایش که با «مکارم ـ الاخلاق » نیشابوری بسال ۱۳۴۱ خ بکوشش محمدتقی دانش‌پژوه چاپ شده. **آغاز:** سپاس وستایش بی‌اندازه مرآفرینندهٔ تن وجان را.. وبعد، این یادگاریست برای جویندگان.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۰۷ .

16511ـ ایاصوفیا۴۸۱۹/۹:تاریخ یاد نشده، منسوب به‌خواجه نصیر [ذریعه ۱۸ : ۲۰۷] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۴۱۷] .

16512ـنجف،ملامحمدعلی‌خوانساری: همراه «اخلاق» ازدوانی، نسخه منسوب به‌بابا افضل [ذریعه ۱۸ : ۲۰۷] .

گلشن

ازمحمدرحیم‌خان کرمانی‌شیخی، نگارندهٔ «بدیعیه : ۸۹۷» وجزآن. درپند و اندرز، در دوقسمت وهرقسمت درچند گلبن و هرگلبن در چند غصن، بسال ۱۲۹۴ دربمبئی در ۱۶۷ ص چاپ شده است. **آغاز:** سپاس بیرون از قیاس خداوندی راست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۲ .

16513ـرضوی۷۷۷ادبیات(۳۵۶۵): حسن فرزند محمدباقر، ۸صفر**۱۲۹۳** آغاز و انجام از این نسخه برای نمونه یاد شده [ف.

رضوی ۷ : ۶۹۱] .

16514ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۲۵۲ : یوسف فرزند حاج‌علی‌شیرازی، ۲۴ع۱/۱۳۰۸ درشیراز، ۲۹۲گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

16515ـ ری، عبدالعظیم۴۳۶ : نستعلیق میرزاهادی خان عراقی کشکول ۱ج۱/۱۳۰۹ [نسخه‌ها ۳ : ۴۳۶] .

گفتاری دربارهٔ آزادی

دو گفتارست بنقل از نوشته‌های جان ـ استوارت میل ومیرابو، دربارهٔ آزادی و اینکه آزادی منشأ پیشرفت‌است. این دوگفتار بشمارهٔ ۱۳ ضمن «مجموعه» میرزا محمدعلی نایب‌اول پیشخدمت باشی مظفرالدین شاه، که در برابر «طائفهٔ جهلمند» گردآوری کرده، بدون یادی ازمترجم درکتابخانهٔ ملی هست .

16516ـ تهران، ملی۱۳/۱۴۹ ف : نستعلیق شکستهٔ خوش ابوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضاد السلطنه درتبریز در ۱۳۰۱ (ص۳۱۷ ـ ۳۲۱) ۱۶س [ف. ملی۱: ۱۵۴] .

گوهر مراد

ازمحمد جعفرفرزند محمدطاهرخراسانی کرباسی، زاده در۱۰۸۰، بسال ۱۱۲۰ پند و اندرزهایی‌است برای پسرش عبدالرزاق‌ونسخهٔ مجلس درچهاربخش است . **آغاز :** حمدله . صلاة وبعدای‌فرزند سعادتمند عبدالرزاق‌بدانکه خلق درپذیرفتن .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۰ .

16517ـ مجلس۴/۲۷۹۳ : نسخ‌محمد جعفرفرزند محمدقلی، در۱۱۲۸ (ص ۴۹۵ ـ ۵۳۴) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۵۰] .

16518 ـ تهران ، ادبیات ۶/۲۰۵ جوادی : نسخ سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳: ۲۳] .

ل

لباب الاخبار

ناشناخته . درچهل باب و در هرباب ده دستوراخلاقی ازگفته‌های پیامبروامامان . باب یکم در فضیلت علم وباب چهلم درفضیلت صبرو این جز «تحفة‌الملوك : ۱۵۶۲» چهل بابی و جز «لباب الاخبار» راوندی‌است.

16519ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۲۹۴ مج : سدهٔ ۱۳ ، [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

لذت نامه

از مـولانـا شرف الدین علی شیرازی ، [دیباجه]، بنظم ونثردراخلاق، کـه در آن نه لذت‌را درنه مقاله یاد کرده است . در آن از روزگارگله‌کرده وفکرجلای وطن ازدارالملك شیرازرا یادکرده است وازپادشاه سلیمان‌بارگاه محمد جاه و وصول خود بدان درگاه و اینکه این‌کتاب‌را بدین‌نام خوانده و تحفهٔ درگاه او ساخته است وسپس فهرست نه‌مقاله‌را دردیباجهٔ بلندآن آورده است: ۱ـ لذت ساعت ۲ـ لذت روز ۳ـ لذت‌شب ۴ـ لذت‌عمر ۵ـ لذت‌مصاحبت ۶ـ لذت سخاوت ۷ ـ لذت شجاعت ۸ ـ لذت عفوازتقصیر ۹ـ لذت‌عشق‌و توبهٔ دلپذیر. **آغاز:** بنام خدایی‌که جان‌آفرید ـ نظام سخن درزبان آفرید. قادری که شمع زبان از کمال لطف و احسان درفانوس دهان.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۹۸ .

16520ـ ملك ۵۸۴۱/۵ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (۴۹ر ـ ۶۹پ) [رؤیت].

لسان الصدق

ازحسینقلی جدید الاسلام، کـه گـویا از مسیحیان شیروان بوده که در بادکوبـه در سن چهارده سالگی بدین اسلام درآمده است، در سخنان حکمت‌آمیز، ومسائل مربوط به‌مملکت داری و جز آن ، در شصت و دو مجلس بعنوان مجالس الحکیم من‌نتایج افکارالجدید. در۶ج ۱۳۱۲/۲ بانجام رسیده است . **آغاز:** حمد وسپاس خداوندی‌را سزاست ... اما بعد، بندهٔ حقیر ...

16521ـ **مجلس** ۴۹۸۰: نوشتهٔ‌نگارنده ۶ج۱۳۳۲/۲، ۱۳۲ گ [رؤیت] .

لطایف الحکمه

ازقاضی‌سراج‌الدین محمودفرزندابی‌بکر آذربایجانی ارموی ، درگذشتهٔ ۶۸۹ ، برای سلطان عزالدین‌کیکاوس فرزندکیخسرو فرزند کیقباد سلجوقی، در۶۵۵، دردوقسم نگاشته‌است: معرفت یاحکمت‌علمی، معدلت یاحکمت عملی. ودراین بخش‌آداب پادشاهی را مشروح نوشته است، وحکایتهایی آورده است. **آغاز :** حمد بینهایت و ثنای بیطرف و غایت مرخدایرا جل جلاله .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۱۴ .

16522ـ **دانشگاه** ۷۴۷ فیلم: از نسخهٔ نوشتهٔ ابوالمحامد محمد فرزند محمود فرزند حاجی ملقب به‌حمید مخلص بخاری درقونیه ، آدینهٔ ۴ذیحجهٔ **۶۸۴**، ۱۸۲ گ ۱۵س (بلوشه ۱ : ۶۱ ش۹۸) [فیلمها : ۱۷۵] .

16523ـ **رضوی** ۲۳۰ حکمت : نسخ **۷۷۱**، وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۹۴گ ۱۹ س [ف. رضوی ۱: ۷۱ ش ۲۳۰] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۱۰ و ۲۰۵۲ هست [فیلمها : ۱۷۵] .

16524ـ **اسعدافندی** ۲۸۸۰: نسخ، تاریخ یادنشده، ۹۴گ ۱۷س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۸۸۰ هست [فیلمها : ۱۷۵] .

لطایف الموافق

ازادهم خلخالی ، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ فاتحه : ۲۸» و جز آن. در موعظه ازآن میان منجیات و مهلکات .

16525ـ **تهران**، دکترمفتاح ۳ مج : نوشتهٔ **۱۳۲۹** [رؤیت] .

16526ـ**رضوی**۲۴۶اخلاق(۷۱۰۸): نستعلیق، **۱۲۵۸**، آغاز یك‌صفحه‌افتاده، ۱۴۱ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۲] .

لطایف وظرایف

دربخش ادبیات خواهد آمد .

لمعات ناصری

ازچنگیز فرزندحاج‌محمدولی‌میرزا قاجار دراخلاق‌وسلوك، درهیجده‌لمعه، بنام‌ناصرالدین شاه قاجار، در۱۸ع۱۲۶۷/۱که شاه باصفهان آمده‌بود بانجام رسیده‌است. [دیباچه]. **آغاز:** لمعات انوارستایش وثنا نثار بارگاه.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۴۷ .

16527ـ **مجلس** ۲۲۴۴: نسخ تعلیق خوش ۱۸ع**۱۲۶۷/۱** ، نسخهٔ اصل از روی نوشتهٔ نگارنده برای‌شاه، زرین، ۱۴۰ص ۱۱ س [ف. مجلس ۶ : ۲۰۰] .

لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق

= اخلاق جلالی

ازدوانی ، که یاداو در « تهلیلیه : ۳۶ » گذشت. برای بهادرخان سلطان اوزون حسن بیگ آق‌قوینلو (۸۷۱ ـ ۸۸۲) وسلطان جلیل پسر او (۸۸۲ـ۸۸۳) ، در سه بخش فلسفهٔ عملی ، درسه لامع و هریك درچند لمعه : ۱ ـ تهذیب اخلاق ۲ـتدبیرمنزل ۳ـکشورداری. وچنانکه خودگویدآنرا ازروی «اخلاق ناصری» خواجه باکاستن و افزودن برآن نگاشته است و چند بار چاپ شده است. **آغاز :** افتتاح کلام بنام واجب الاعظام سلطانی سزدکه بامر نافذ ازلی جنود مجنده .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۵۹ ـ ف. مشار ۵۹ .

16528ـ **قاهره**، دارالکتب، ۱ اخلاق فارسی طلعت: نستعلیق زیبا **۹۰۰**، ۹۸ گ ۱۶ س. زرین. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۲۶۹۴هست [فیلمها : ۱۷۷ ـ ف. مخطوطات ۲ : ۹۸] .

16529ـ **الهیات**۲۸۱ د : نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰**، انجام افتاده ، ۲۱۱ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱ : ۱۱۹] .

16530 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۵۱۹/۲ : نستعلیق احمد فرزند محمد فرزند الیاس رومی‌لاذقی ، ع۱/**۹۱۰**درمدرسهٔ خواجه دربلدهٔ بیدر [نسخه‌ها ۵ : ۷۷].

16531 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۰۹۱۵ : نوشتهٔ **۹۱۷** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

16532ـ **مدینه**، عارف حکمة ۳۲۰: **۹۲۰** [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۲] .

16533ـ **مشهد**، فرخ ۱۴۸ : در یك مجموعه ، نبشتهٔ **۹۲۲** ، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۸۶] .

16534ـ **مدینه**، عارف حکمة ۳۲۱: نستعلیق **۹۴۸** [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۲].

16535ـ **سپهسالار**۱۲۶۸ : نستعلیق ج۲/**۹۴۸**، ۱۱۵ گ ۱۵ س [ف، سپهسالار ۵: ۴۸۵] .

16536 ـ **بادلیان** ۲۵۱/۲ فرازر : نوشتهٔ پیرمحمد فرزند مولانا محمد**۹۴۹ فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۹۳هست [فیلمها ۱ :۵۵۲].

16537ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۴۳ : نستعلیق خوش محمد قاسم‌کاتب جامی ، ۱۷ ع ۱/**۹۵۶**، زرین ، ۱۴۰ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

16538ـ **ملك** ۵۹۶۴، نستعلیق خوش باباشاه خوشنویس اصفهانی ، ۲۷رمضان **۹۸۰** زرین، ۲۰۸ گ ۱۲ س [رؤیت] .

16539 ـ **ملك** ۴۹۲/۳۳ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ**۱۰**، زرین (ص۳۸۶ـ۴۲۸هامش) گزیدهٔ آنست [رؤیت].

16540ـ **دانشگاه** ۳۳۷۹ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ونونویس انجام‌آن بدستور عباسقلی خان در۲۵رجب۱۲۲۳ ، ۱۲۹ گ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۷۷] .

16541ـ**رضوی**۲۴۷اخلاق(۶۰۵۲): نستعلیق، ۲۸ ج۲/**۱۰۰۳**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۶ : ۴۶۲] .

16542ـ **مجلس** ۵۸۳: نسخ**۱۰۰۳** ، زرین، آغاز برابرنمونه، ۹۲ گ ۲۳ س [ف . مجلس ۲ : ۳۴۳] .

16543ـ**تهران**، ملی۲۹۹۲ف: نستعلیق ۳ذیحجهٔ **۱۰۰۹** ، آغاز برابرنمونه، ۱۷۳ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۵۴۹] .

16544ـ**تهران**،اصغرمهدوی۲۷۴/۱: نستعلیق ۵ ج۱/**۱۰۱۴** [نسخه‌ها ۲ :۱۰۱] .

16545ـ**تهران**، ملی۵۴۹ف: نستعلیق بسیارخوش، ۲۷رجب **۱۰۲۶** ، آغاز برابر و چند سطراز انجام‌افتاده، ۱۶۷ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲ : ۴۰] .

16546ـ سپهسالار ۱۲۸۷ : نستعلیق زیبای ۱۰۳۰، ۲۰۲ گ ۱۴س [ف . سپهسالار ۵ : ۴۸۵] .

16547ـ رضوی ۲۴۸ اخلاق(۳۵۶۶): نستعلیق، عنایت‌الله، ج۲/۱۰۳۴، زدین، ۹۸ گ ۲۳س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۳] .

16548ـ مجلس ۴۲۱۸/۱۰: نستعلیق محمدنظام فرزند علیخان ساوه ، شنبهٔ۱۲ع۲/ ۱۰۴۶ آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16549ـ گپنهاك، سلطنتی : نستعلیق عبدالنبی فرزنداسکندر آقای ذوالقدری، ۱۰۴۶ [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۰] .

16550ـ تهران، ملی۳/۹۹۰ف: نسخ خوش مفتح فرزندحاجی محمد صادق مصحح ، ۱۰۶۲ ، (ص ۶۰۲ – ۸۸۶) [ف . ملی ۲ : ۵۴۷] .

16551ـ دانشگاه۲۴۶۴/۳۳: نستعلیق ۱۰۶۳-۱۰۷۳ (ص۸۳۶-۱۰۴۵)هامش[ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۶].

16552ـ تهران، اصغرمهدوی۲/۸۸: نستعلیق ۱۰۶۴ [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

16553 ـ مجلس ۲۲۴۵ : نسخ تعلیق ۱۰۶۹ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۶۶ص ۱۹س [ف . مجلس ۶ : ۲۰۱] .

16554ـ رضوی ۲۴۹ اخلاق(۳۵۶۷): نستعلیق، غرهٔ ع۲/۱۰۷۶ ، زدین ، ۱۶۷ گ ۱۵س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۳] .

16555ـ دانشگاه ۸۹۴/۱ : نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد باقرشریف کاردزاری ، ذیحجهٔ ۱۰۷۷ (۱پ – ۹۸ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۶۷۱].

16556 ـ بادلیان S. P. ۷۸/۱ : نستعلیق ۱۴صفر ۱۰۸۰ مقابله‌شدهٔ ع۱/۱۱۱۵ دراجمیر. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۹۹۶ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۲] .

16557ـ مجلس ۴۷۴۲ : نستعلیق ابراهیم فرزندمحمد مرادکاتب، سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده، ۱۸۳ گ ۱۵س [رؤیت] .

16558ـ مجلس ۲۲۴۶ : نسخ‌تحریری وتعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغازوانجام نو نویس سدهٔ ۱۳ ۴۲۹ص ۱۲س [ف. مجلس ۶ : ۲۰۱].

16559ـ دانشگاه ۴۳۷۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغازوانجام افتاده، عنوانها سفید مانده، ۱۸۳ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۴۰].

16560ـ سپهسالار ۱۰۹۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱، خریداری رضاقلی هدایت در تبریز در۱۲۸۲ ، ۱۴۵ گ ۱۴س[ف. سپهسالار ۵ : ۴۸۵] .

16561ـ دانشگاه ۴۸۲۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲، آغاز و انجام افتاده ، ۱۲۳ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۱].

16562ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۰۷: نسخ سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۲ : ۹۲].

16563ـ تهران ، ادبیات ۳۶۳/۱ جوادی : نستعلیق سدهٔ ۱۲ [ف . ادبیات ۳ : ۴۲] .

16564ـ مجلس ۳۷۱۵: نستعلیق سدهٔ ۱۲، زدین، ۳۸۸ص ۱۴س [یادداشتهای آقای حایری] .

16565ـ تهران، ادبیات ۶۹حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ – ۱۳ ، زدین [ف . ادبیات ۲ : ۳۳] .

16566ـ سپهسالار ۵۸۵۷: نستعلیق ۱۲۴(=۱۲۰۴)۱۳۵ گ ۱۷س [ف.سپهسالار ۵ : ۴۸۵].

16567ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری

۱۷۰جلال: نستعلیق پیربخش۱۱رمضان**۱۲۶۱** آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۱۳] .

16568ـ **قاهره**، دارالکتب ۳ اخلاق فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۲۹۷** ، ۱۰۰گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۸] .

16569ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۵۷: نستعلیق محمدعلی، سهشنبهٔ۲۷ع **۱۳۰۱/۲** ، برای آقا میرزا سلمان مستوفی [نسخهها ۵ : ۶۳۵] .

16570ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۱/۵۴۱: تاریخیادنشده [نسخهها۵:۸۲] .

16571ـ **قم**، فیضیه ۱۷۶۴ (۲۵۱) : نستعلیق تاریخ یادنشده، ناتمام ، ۲۱۸ص ۱۹ س [ف. فیضیه ۲ : ۱۰۹] .

16572ـ**رضوی**۳۷اخلاق: نسخ تاریخ یاد نشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه، ۱۴۵گ۱۷س.

16573ـ **رضوی**۳۸اخلاق : نستعلیق وقف نادرشاه ۱۱۴۵، آغاز برابر نمونه، ۱۱۰گ ۱۵-۱۶س [ف. رضوی ۲ : ۳۴۳].

16574ـ **مجلس**۲۳۱۵/۴: تاریخیاد نشده، آغاز افتاده (ص۱۷ - ۴۴ و ۴۶-۹۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۹۶۸].

16575ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۷تصوف واخلاق فارسی: بیتاریخ، ۱۳۳گ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۸] .

لؤلؤ ومرجان

ازحاج میرزاحسین فرزند محمدتقینوری طبرسی (یالوی نور۱۸ شوال ۱۲۵۴ ـ نجف ج ۲/۱۳۲۰) در شرایط پلهٔ یکم و دوم منبر روضهخوانی، برایسید محمدمرتضیجونپوری درآدینهٔ ۲۵ذیقعدهبرابرنوروز۱۳۱۹ درنجف بانجام رسیده وچاپ شدهاست. **آغاز:** ستایش بیرون از اندازه و حساب سزاوار قادریست که ازسوزش برق .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۸۸ ـ طبقات اعلام الشیعه، نقباء: ۵۴۳ ـ ف. مشار: ۱۳۳۰ ۲۶۸۷ ـ ریحانة الادب ۲ : ۴۴۰ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۱۳ .

16576ـ **مجلس**۴۱۶۹: نستعلیقخود نگارنده، **۱۳۱۹**، آغاز برابر نمونه، ۷۲گ ۲۲س [رؤیت] .

م

مآثرالملوك

از خواندمیر ، غیاث الدین محمد فرزند همامالدین میرخواند (پیرامن۸۸۰ ـ ۹۳۷ یا ۹۴۲) ، نگارندهٔ «حبیب السیر» در سخنان و مآثرپادشاهان وامامان وفرزانگان، بنام میرـ علیشیرنوایی، وپیشاز۹۰۶ نگاشتهاست. **آغاز** زیب صفحات اثراتذات فایضالبرکاتسلاطین کامکار .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۴۴ (حبیبالسیر) و ۹ : ۳۰۷ (خواند میر) و ۱۹ : ۷ (مآثرـ الملوك) ـ پیشگفتار چاپ حبیب السیر ، آقای جلال همایی .

16577ـ **مجلس** ۶۱۹/۱ : نستعلیق پیرامن **۹۳۱**، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۳۷۰].

16578ـ **مجلس**۳۴۴۱ : نستعلیقسدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۱۲۸ ص ۲۰س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۰۰].

16579ـ **نجف**، سید جعفر بحرالعلوم آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۹ : ۷] .

مائة کلمه = سخنان کوتاه = صد کلمه

مائدهٔ سماویه

از آخوند ملاحسین فرزند مؤمن کرمانی یزدی شیخی ، شاگرد شیخ احمد احسائی (م ۱۲۴۱). درمواعظ .

بنگرید : طبقات اعلام‌الشیعه ، کـرام : ۴۳۱ .

16580 ـ **اصفهان** ، سید محمدعلی روضاتی : نوشتهٔ ابراهیم فرزند علی حسینی ، ج۱/**۱۲۳۳**، به‌نظر نگارنده رسیده [یادداشت های‌آقای روضاتی] .

مائدة العارفین

ازحسین فرزند عبدالعلی المؤمن ، دریك مقدمه وسی مجلس بشمارهٔ روزهای ماه رمضان. درآغاز هرمجلس ، گزارش دعاهاست و سپس پند واندرزهایی مناسب. درآن آمده که آنرا از کتاب بزرگترخود «زاد المسافرین» گزیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل التقوی زاد المسافرین الی روض‌الجنان .

16581ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۹۲۶: نوشتهٔ ۲ع۲/**۱۲۳۶**، ۲۱۹گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

مالیات

رساله‌ایست دراخذ مالیات ، دریك مقدمه درلزوم وجود سلطان عادل، ودوباب ۱ ـ اخذ مالیات ۲ـ درعدل سلطان ومتفرعات آن. بنام ناصرالدین شاه ساخته شده . **آغاز :** یکی از چاکران آستان آسمان‌سان به‌کان سکندرشأن ... خدیوجهان ... ناصرالدین شاه ... چنین مینگاردکه درکتب حکما ... در تهذیب‌اخلاق و نیکویی سلوك .

16582ـ **ملك** ۶۱۹۷: نستعلیق خوش بی‌نام وبی‌تاریخ ازآغاز سدهٔ چهاردهم، ۱۸ گ ۹س [رؤیت] .

مالیات ومداخل دولت

گویا ازجعفرقلیخان‌سردار، نگارندهٔ درهٔ نجفیه، که گویا نواب و یا معتمد التجار ملقب بوده است. **آغاز :** مداخل بر دو قسم است : قسم اول مـداخل متوالی و انتقالی است یعنی چیزی ازمحل بمحل دیگرانتقال بیابد .

16583ـ **حقوق**۲/۳۶۹ج : نستعلیق **۱۲۹۱** ، سپس گفتاری دربارهٔ اسکناس، آغاز برابرنمونه [ف. حقوق : ۸۰] .

16581ـ **حقوق**۳۷/۲۷۵ج: شکسته نستعلیق باتاریخ**۱۳۱۳** دردفتر، همراه‌کتابچهٔ گمرك و دستورالعمل، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۸۳] .

مباحثهٔ وزیر ورفیق

ناشناخته . شاید «رفیق وزیر : ۱۶۱۵» ملکم باشد .

16585ـ **تبریز**، ملی ۲۷۹۲: نوشتهٔ **۱۲۸۳** همراه با «مکتوب‌آخوندزاده» [نسخه ها ۴ : ۳۱۰] .

مباحثة النفس

از محمدطاهرقمی شیرازی شیخی، که یاد او در «تحفهٔ شاهی : ۸۲» گذشت . در پند و موعظه و گفتگو بانفس . و این جز «موعظة ـ النفس» اوست‌که ترجمهٔ «تنبه الراقدین» خود اوست. این‌کتاب بکوشش آقای محدث ارموی بسال ۱۳۳۹خ باپنج‌گفتاراو چاپ شده است . **آغاز:** حمدله. وبعد، چون محتاج برحمةالله القادر، محمد طاهر دیدکه اکثر اهل زمان در

قافله‌گاه زمان رحل اقامت انداخته .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۴۰ ـــ پیشگفتار چاپ از آقای محدث ارموی .

16586 ـ مجلس ۴۸۰۵/۱۸ : نسخ باتاریخ ۱۰۸۲ در دفتر بهمین خامه (۵۰ب ـ ۵۳ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16587 ـ سنا۴/۱۱۶: نستعلیق باتاریخ ۱۰۷۰ بهمین‌خامه دردفتر (ص۱۶۱ ـ ۱۷۹) همراه «معالجة‌النفس» ازهمو وچندگفتاردیگر [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۳] .

16588 ـ رضوی ۲۵۱ اخلاق(۶۷۳۴): نستعلیق میرزا بیگ فرزند فیض‌الله غازدیـه ، ۱۰۸۴ درمشهد، آغاز برابر نمونه، ۸ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۶ : ۴۶۴] .

16589 ـ تهران، دکترمفتاح۷مج: با تاریخ ۱۰۹۷ درلاهور بهمین خامه در دفتر ، زرین [رؤیت] .

16590 ـ مجلس ۳۰۵۹/۱۲ : نسخ محمدکریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ ۱۱ (ص ۲۲۶-۲۵۳)، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۵۱۰] .

16591 ـ پزشکی۲۷۷/۱۷ : سدهٔ ۱۱ پایان برابرص۳۴س۷چاپی است [نسخه‌ها ۳: ۳۵۴ ـ ره‌آورد : ۳۸۸] .

16592 ـ یزد، جامع کبیر۱مج: نستعلیق میرزاعلی فرزند یوسف طسوجی، رجب ۱۱۸۵ [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۵] .

16593 ـ مجلس ۲۳۷۵/۱۲ فهرست نشده: سدهٔ ۱۲ (ص۲۲۶-۲۵۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۱] .

16594 ـ الهیات۲/۷۰ د : با تاریخ شعبان ۱۲۴۸ دردفتر (۲۰ب ـ ۴۲پ) [ف . الهیات ۱ : ۱۲۱] .

16595 ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی ۱۴/۴: نستعلیق خوش ۱۲۷۵ [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۴] .

16596 ـ کربلا، سیدهادی خراسانی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۹ : ۴۰] .

16597 ـ نجف، شیخ‌هادی کاشف‌الغطا: تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۹ : ۴۰] .

16598 ـ نجف ، سید محسن حکیم ۱۷۲/۱: تاریخ یاد نشده، ۴ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

16599 ـ نجف، سید محسن حکیم ۳/ ۳۶۶: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده، ۹ گ .

سبدأ ترقی

از میرزا ملکم‌خان، که یاداو در «کلیات: ۱۶۶۴» گذشت. ترجمهٔ نامهٔ شارل‌مسمر فرانسوی به‌عالی‌پاشا صدراعظم عثمانی دربارهٔ سبب‌جمود مردم خاور، که در ۲ مارث ۱۸۶۹ م نگاشته بود، است .

16600 ـ رشت، آقای‌شاد قزوینی: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۹۴ او [نسخه‌ها۵:۳۹۵].

سبکی العیون

از شیخ محمد حسین‌فرزند محمد ابراهیم گیلانی شیرازی نجفی، درپند واندرز و تعزیت دریکصد وبیست مجلس .

16601 ـ سپهسالار ۴۴۵ : نستعلیق محمدحسین فرزند شاه‌جهان در۱۲۶۳، ۳۴۲ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵ : ۴۹۷] .

سبیل الاخلاق

ناشناخته. درآن اخلاق فاضله‌را برشمرده همراه با حکایتها و سخنان بزرگان صوفیان و درآن‌آمده: درمقابل این‌اخلاق فضائل، اخلاق رذایل هست‌که‌ازتفصیل آن‌فایدهٔ معتمد به‌نیست،

بنابراین قلم جواهررقم از بیان آن عطف عنان نمود. بادیباجه بلندکه نام‌کتاب‌در آن آمده‌است بایستی ازسدهٔ ۱۳ باشد [آقای‌حائری]. **آغاز:** سپاس بیقیاس و ستایش افضل اساس خالقی را سزاست‌که ازیك حرف کن کائنات ...

16602ـ **مجلس** ۲۷۷۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۱۱) [ف. مجلس ۹ : ۲۱۳].

مثنوی بخل و بخیل

یوسفی، دربخش منظومه‌ها خواهدآمد.

مثنوی سرخوشی

دربخش منظومه‌ها خواهدآمد .

مجاجز المعاد

ازمحمدحسین، بسال ۱۲۷۲ ، درسیر و سلوك و پند واندرز، باعبارتهای مغلقه [مجتبی عراقی]. **آغاز:** حمدله. امابعد،تصنیف‌الحقیر الفقیرکتاب مجاجزالمعاد بعون الملك المنان درمقرنس چرخ زنکاری .

16603ـ **قم**، فیضیه ۱۷۷۶ (۳۶۳) : نستعلیق **۱۲۷۲**، ۱۰۲ص۱۴س [ف. فیضیه۲: ۱۱۳] .

مجالس وعظ ازهرباب

از ملاحسین بیهقی واعظ‌کاشفی، که یاداو در «آینهٔ اسکندری : ۲۰۴» گذشت. **آغاز :** تاشده پیوند روان بابدن ـــ عشق روان بود و دل خسته تن .

16604ـ **قاهره**، دارالکتب۳م تصوف فارسی : نسخ محمد فرزند احمد فرزند علی قاری**۹۲۲** (گ۶۴ ـ ۱۸۶) آغاز برابرنمونه یادشده [مخطوطات ۱ : ۳۰ و ۲ : ۱۰۴].

مجالس وعظ

از شیخ‌الاسلام [پایان نسخهٔ مجلس] زنده در ۱۳۱۰، درپند واندرز وخبروتاریخ وجنگ های پیشوایان دین ، در۶۱ مجلس .

16605ـ **مجلس** ۳۴۸۵ : نستعلیق و نسخ علی فرزند حسین فرزند زین‌العابدین ، شنبهٔ ۲ج۱/**۱۳۱۰** درپایان از نکارنده بشیخ الاسلام مدظله‌العالی یادکرده، ۷۹۵ص ۱۷ ـ ۱۶س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۴۴] .

مجالس وعظ

ناشناخته . سه مجلس وعظ روضه‌خوانی روزهای ۱۲ تـا ۲۱ صفر ۱۳۱۹ در مدرسهٔ ابراهیمیه کرمان‌را دارد .

16606ـ**مجلس**۳۵۴۳: نستعلیق‌شکستهٔ **۱۳۱۹**، **آغاز :** ترجمهٔ ظاهرآیهٔ کریمه که می‌فرماید ولاتنفع الشفاعة عنده، ۵۲ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۰۵] .

مجدیه = کشف الغرایب

درص۱۶۶۱ گذشت.

مجلس آرا

از محمدمحسن شیرازی، بنام شاه سلیمان صفوی وامام وردی‌بیگ فرمانروای شیراز، در چهل مجلس [دیباجه]. اخلاق دینی است و در دیباجه می‌نویسد : داستانهای بنی‌اسرائیل که (علی بن مبقری) بعربی‌گردآورده‌بود و هریك رمزونشانی برای خوی ورفتارنیکو و پسندیده است، بفارسی درآورده و درآغـاز هر مجلس حدیثی‌آورده است: مجلس یکم درابتلای اولیا و ملکهٔ مروت ، چهلم در اینکه اعتقاد بتوحید موجب‌کرامت است. **آغاز:** حمد بیحد ومدح بیعد مبدعی‌را سزاست‌که عقول مجرده و نفوس قدسیه را واسطه .

بنکرید : ذریعه ۲۰ : ۱۱ .

16607ـ **دانشگاه** ۳۶۵۲ : نستعلیق

جعفرفرزند حاجی حسین دیلمانی ، سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۶ گ ۱۸ س فهرست مجالس در فهرست کتابخانه آمده است [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۶] .

16608ـ **دانشگاه** ۲۵۱۴ : نستعلیق آدینهٔ ۲۴محرم **۱۲۰۴** متن زرافشان ، نسخه ازآن میرزا ربیع لنگرودی‌بوده‌است، ۲۰۲ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۰۸] .

16609ـ **تهران**، محدث‌ارموی: نوشتهٔ شریف فرزندآقاباقرشلمانی رانکوئی، **۱۲۴۶** دردیه شالمان [ذریعه ۲۰ : ۱۱] .

مجمع الخزاین

ازمحمدفرزندآدم خوشابی‌تمیمی‌انصاری.

16610ـ **آصفیه**۴۶۸ مواعظ: نوشتهٔ **۱۱۳۸** [ف. آصفیه ۴ : ۶۳۸] .

مجمع الغرایب

ازمحمدحسین فرزند فتحعلی، دارای ۶۳ مجلس وعظ و روضه خوانی، بفارسی وعربی . **آغاز:** الحمدلله محمده ونستعینه ... اما بعد ، فهذه مجموعة مختصره جمعتها .

16611ـ**مجلس**۳۵۶۳: نوشتهٔ**۱۲۹۸** ۵۰۰ص ۲۰ س ، سپس « اعمال ماه رمضان » ازهمو [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۲۶] .

مجمل الاخلاق

ازعلی مدعو بفهمی طبیب ، بسال ۹۴۰ ، دریك مقدمه و چهاراصل و یك خاتمه : مقدمه درحد ماهیت نفس وقوتهای وی وتعریف خلق اصل ۱ ـ صفت عفت و ملکات متفرعهٔ آن ۲ ـ ملکهٔ شجاعت وفضایل‌آن ۳ـ معرفت حکمت و معارف متعلقه برآن ۴ ـ بیان سیرت عدالت و اقسام واحکام‌آن. خاتمه در تعدد ملکات رذیله وخصایل ردیه . **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس حکیمی‌را سزاست .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۴۸ .

16612ـ **مجلس** ۵۸۴: نستعلیق خود نگارنده ، ۱۰ شعبان **۹۴۰** ، ۶۶گ ۱۱ س فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۳۲۵ هست [رؤیت].

مجموعه

از میرزا محمد علی نایب اول پیشخدمت باشی مظفرالدین‌شاه. درروزگاروليعهدی‌مظفر میرزا چون می‌بیندکه (طائفهٔ جهلمند) مصدر امورند،کتابچه‌ای می‌نویسد وبسمع مظفرمیرزا می‌رساند. چون (طائفهٔ جهلمند) درمقابل‌آرام نمی‌گیرند، او این مجموعه را در برابر آنها گردآوری می‌کند، تانشان دهدکه پیش ازاوهم کسانی برای بیدار کردن مسئولان همان شیوهٔ اورا بکار برده‌اند: ۱ـ ترجمهٔنامهٔ شارل‌مسمر فرانسوی به‌صدرالاعظم عثمانی ۲ ـ شیخ وزیر ملکم‌خان ۳ ـ نامهٔ صدر اعظم عثمانی بسلطان عثمانی ۴ ـ نامهٔ فرخ‌خان امین الدوله به ـ ناصرالدین‌شاه ۵ ـ پولتیکهای دولتی‌ملکم‌خان ۶ـ دربارهٔ اقوام ترکمان‌ازهمو ۷ـدفترقانون ازهمو ۸ـ رفیق ووزیر از همو ۹ ـ ایرادات میرزا فتحعلی بتاریخ رضاقلی ۱۰ ـ نامهٔ یکی ازسیاحان ۱۱ ـ کتابچهٔ غیبی ۱۲ ـ اسرار فراموشخانه ۱۳ ـ گفتاری از جان استوارت میل ۱۴ ـ نتیجهٔ نگارش اوراق ۱۵ ـ بسط مطالبی‌که‌ازمیرزاملکم‌شنیده شده. **آغاز :** چون در مـدت دوازده سال نوکـری حضرت اقدس ...مظفرالدین میرزا .

16615ـ **تهران**، ملی۱۴۹ف: شکسته نستعلیق خـوش ابوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضادالسلطنه، **۱۳۰۱** درتبریز، ۱۷۴ گ۱۶ س [ف. ملی ۱ : ۱۴۳] .

مجموعهٔ نصیحت

ازمیرزا نصیرفرزندحاجی معصوم مراغه‌ای متخلص به‌نصیرا، بنام شاه تهماسب دوم، بسال ۱۱۴۳ دریك‌مقدمه وسه‌باب‌ویك خاتمه نگاشته است: مقدمه سخنان پیامبران و امامان. باب ۱ ـ نصایح پادشاهان گذشته، درپنج فصل ۲ ـ نصایح حکما، درچهارفصل ۳ ـ احصای صفات ایشان از حمیده و ضد آن، در سه فصل. خاتمه درنصایح درویشان ولطیفهٔ ظریفان، در درچهارختم، درختم‌چهارم طبقات‌سلاطین‌ایران را تاشاه تهماسب در۱۱۳۴آورده است.

16616ـ دانشگاه ۲۷۹۹: نستعلیق نگارنده، ۹رجب **۱۱۴۳** آغاز ومیان افتاده، ۱۵۲گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۴۷].

محاسن الآداب

از نصیرالدین محمد فرزند عبدالکریم انصاری استرآبادی، ترجمهٔ «مکارم الاخلاق» طبرسی است، بنام شاه تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴) ومحمدخان والی‌خراسان، در ع ۹۶۳/۲ در هرات. **آغاز:** زواهرجواهر حمد وسپاس.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۱۲۴.

16617 ـ مجلس ۲۰۴۳: تحریری خوانا، **۱۰۳۲** نویسنده خطبه و مقدمه را تمام ننوشته است، آغاز برابرنمونه، ۷۸۱ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۶: ۴۰].

16618ـ نجف، امیرالمؤمنین ۸۴۶: نوشتهٔ محمد صالح فرزند محمد یوسف فرزند محمد مدحی نیشابوری، ۱ع۵/**۱۰۵۲**درلاهور [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

16619ـ مجلس۲۰۴۴: نسخ تعلیق غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۵۷** آغازکمی افتاده، ۲۸۰ص ۲۵ و ۱۷س [ف. مجلس ۶: ۴۱].

المحاسن والمنشآت

نگاشتهٔ پنجشنبهٔ ۸شعبان ۸۱۹، درسه‌باب: ۱ـ درنه‌فصل، دراخلاق ازمکارم اخلاق، عدل واحسان، سخاوت، شجاعت، عفو و اغماض، زوال‌نعم وسعادت اخروی، صبر(ازاینجابدست می‌آید که نگارنده از یزد به‌قم و ری رفته)، شکر(وازاینجا برمی‌آیدکه ازقزوین گذشته و بصحبت خواجه شرف‌الدین رسیده‌وازامیرانشاه یاد می‌کند) باب ۲ـ ترسلی مختصر در نه‌فصل است، باب۳ـ درادبیات فارسی‌که تلفیق‌آن در عبارات ومراسلات مناسب باشد، درنه فصل.

16620 ـ اصفهان، شهرداری ۹۳۹ (۷ـ۸۴): نسخ طاهر کاتب، پنجشنبهٔ ع ۲/ **۸۴۸**، آغازافتاده وفصل یکم باب‌یکم راندارد فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۴۶۷ هست [فیلمها: ۱۸۷].

محبت

ازملامحسن فیض‌کاشانی، شاید «الفت‌نامهٔ ۱۵۴۲» او باشد.

16621ـ مجلس ۱۰۸۳/۲۴: نسخ نزدیك**۱۲۶۷**، (ص۲۹۰ـ۳۰۱) [ف. مجلس ۵: ۲۰۴].

محبوب القلوب

دربخش عرفان ۱۳۶۵ گذشت.

محك الایمان

ازملامحمدکاظم هزارجریبی، نگارندهٔ «افلاکیه: ۲۳۹» وجزآن. دراخلاق مؤمنان و اوصاف‌آنان.

16622 ـ سامره، میرزا محمد تقی شیرازی: نوشتهٔ **۱۲۳۶** [ذریعه ۲۰: ۱۱۵].

16623ـ سنقر، شیخ‌محمدعلی‌همدانی: تاریخ یاد نشده.

16624 ـ کربلا، شیخ عبدالحسین

طهرانی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۲۰:۱۵۵].

محیط الواعظین

از عمر، دوجلد.

16625ـ بنگاله، ایشیاتك ۱۷۳ E (۸۱): شکسته نستعلیق **۱۱۰۹** (ج۱) **۱۱۵۹** (ج۲) [ف. بنگال : ۵۹].

مخاطبة النفس

ازادهم خلخالی واعظ، که یاداودرهلوازم الدین : ۹۸۴» گذشت. فارسی شدهٔ «مخاطبة النفس» تقی‌الدین‌ابراهیم‌کفعمی(۸۴۰-۹۰۵) است. **آغاز:** قوافل حمدات خالصات‌بیغایات خداوند زیبای بی‌همتایی را .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۱۶۶ .

16626ـ تهران، دهخدا ۲۸۷/۲ : نسخ سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۴۰۸] .

مدارج کمال

از باباافضل، درص۸۴۰ گذشت .

مدخلیت ایران درمسئلهٔ شرقی

متن ازفلیکس ویچرسکی روس ، نگاشته ۱۸۶۲م. فارسی‌شدهٔ آن ازآوانس مسیحی، که یاد اودر «عقیدهٔ ولتر دربارهٔ ایران:۱۶۴۹» گذشت. درنه فصل اجتماعی و انتقادی ، بخش یکم آن ازایران باستان‌است، سپس‌ازناهنجاری های‌آنروزه‌وتجاوزات‌بیگانگان گفتگو می‌کند وبرای رهایی پیشنهادهایی نیز نشان می‌دهد . **آغاز:** مقدمه ازقول مصنف ... اعلیحضرتا از آنجا که مفتون شوکت و عظمت زمان گذشتهٔ ایران بودم .

16627ـ تهران، ملی۱۸۷ف: نستعلیق **۱۳۰۶**، زدین، با یادداشت ناصرالدین شاه : تمـاماً ملاحظه شد هنگام رفتن فرنگستان در قشلاق قزوین ۱۳۰۶ ، ۲۶گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۱۸۶] .

مرآت الاخلاق

ازصفی‌الدین ولی‌قزوینی‌که درسدهٔ یازدهم می‌زیسته است. [تقی بینش] .

بنگرید : نسخه‌ها ۵ : ۶۱۲ .

16628ـ مشهد، فرخ ۳۹ : باتصحیح نگارنده در **۱۰۷۷** [نسخه‌ها ۳ : ۹۶] .

مرآت‌البلها = مفتاح اخلاق مظفری = مصطلاحات

از میرزا حبیب‌الله‌لشکرنویس [پایان‌چاپ ۱۳۲۱] یا شریعتمدار تبریزی [محمد باقر حجتی]. در تجسم فضایح اعمال و افعال بعضی از مردمان روزگار خـود ، با تشریح برخی مصطلحات معمول آن‌روزه مانند جعلنق، قرطی میرزا قشمشم،دبنگوز،شلخته،فضول،کله شق... بسال ۱۳۰۸ و۱۳۲۱ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** گرانمایه برادرکان‌آگاه باشند که از آموختن علم اخلاق وسیردرانفس وآفاق .

بنگرید : راهنمای کتاب س۵ : ۴۴۸ و ۵۵۴ .

16629ـ تهران ، ادبیات ۱۰۶ د : نستعلیق ونسخ‌چلیپا،**۱۳۰۹** آغازشده، وتاریخ ۱۳۱۰ و۱۳۱۶را نیز دارد . در فهرست بنام «مفتاح‌اخلاق مظفری»آمده است،آغاز برابر نمونه، ۱۵گ [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۴] .

16630ـ **الهیات** ۵۴۲/۶د: نستعلیق حاج سیداحمد لاهیجانی ، ۲۷ سفر**۱۳۱۴** در همدان (۳۲پ ـــ ۳۸پ) [ف. الهیات ۱ : ۳۲۱] .

مرآت حقایق‌نما = آینهٔ حق‌نما

ازکاشانی ، درص۱۵۱۷ گذشت.

مرآت القلوب

از سید صادق صراف فرزند سید حسین [نمای نسخه] درپند واندرزها گرفته ازحدیث قدسی واخبارمذهبی. **آغاز:** حمدله. خبرداد مارا حسن پسرعبدالله پسرسعید عسکری.

16631ـ **رضوی** ۸۶۴۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، گویا بخامهٔ نگارنده، ۳۶گ۱۸س [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده].

مرآت المستهلین

از میرزا محمد هادی فرزند ابوالمفاخر محمد مهدی‌خان، حسینی علوی، ملقب به شاه میرزا. درآداب هلال ماه دیدن، دریك مقدمه وچهار مطلب. **آغاز:** اهلهٔ بسایرحامدین و اجلهٔ ضمایرشاکرین صورت اقمار.

16632ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۸۱۶: سدهٔ **۱۲**، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۲].

16633ـ **کاظمین**، شیخ عبدالله‌کتبی : تاریخ‌یادنشده [ذریعه ۲۰ : ۲۸۶].

موان المسافر = مواد المسافر (؟)

ازسیف‌الدین علی شریفی‌حایری، ترجمه وگزیده‌ایست از «امان‌الاخطار» سیدرضی. متن درآداب‌سفرودعاست درچهارده‌باب‌که درپایان آن همهٔ «برءالساعه»ی رازی و «تدبیرالبدن» قسطاس‌بن لوقیای یونانی راگنجانیده بود. نام ترجمه‌بدوگونهٔ بالا درفهرست‌الهیات آمده ولی در ذریعه بنام «مراد المسافر» یاد شده است. **آغاز:** حمد و درود وثنا نثار بارگاه علیمی‌که زبان.

بنگرید : ذریعه ۲:۳۴۳ (امان‌الاخطار) ف. الهیات ۱ : ۳۰۰ و ۴۰۰، ۸۳۵.

16634ـ**قم**، سید شهاب‌الدین‌تبریزی: بخامهٔ نگارنده، آغاز برابر نمونه، در ذریعه چهل بابی‌یادشده. [ذریعه ۲۰:۲۹۶].

16635ـ **الهیات** ۲/۳۴۳د: باتاریخ **۱۳۰۷** در دفتر (۹۶ر-۱۲۷ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۰۰].

مرتع الصالحین وزاد السالکین

دربخش‌عرفان، ص۱۲۷۹گذشت.

مرزبان نامه

دربخش ادبیات خواهد آمد.

مرشد الواعظین

ازحاجی ملارضااسترآبادی‌واعظ. فرزند محمدصادق، دروعظ وروضه خوانی و معجزات بنام فتحعلیشاه قاجار (۱۲۱۱ ــ ۱۲۵۰) و بدستور فرزندش علیشاه نگاشته است. **آغاز:** حمد بی‌حد خداوندی‌را سزدکه باداده رام‌کن ایجاد اشیاءکرد.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۵۵۵.

16636ـ **سپهسالار** ۴۳۸: نسخ**۱۲۴۴** آغاز برابر نمونه، ۲۰۰گ۲۲س [ف.سپهسالار ۵ : ۵۴۳].

16637ـ **ری**،عبدالعظیم۳۸۳: نستعلیق حاجی محمد همدانی تهرانی سه شنبهٔ ۶شعبان **۱۲۶۳** اندازه ربعی [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۲].

مرو و ترکستان = تسخیر...

ازمیرزا ملکم‌خان، که یاداو در «کلیات : ۱۶۶۴» گذشت. دربارهٔ ترکستان و افغانستان وولایتهای خاوری ایران ازوضع جغرافیایی و سپس علل جداشدن آن‌سرزمینها. درآن‌آمده: انگلیسها چندتن باین بخشها فرستاده و آنان گزارشی منتشرکرده‌اند و من دراین گفتار از آنها بهرمند شده‌ام. **آغاز:** در باب مرو و ترکمان تفصیلی عرض کردم چون مطلب را از

کتب مختلفه جمع کرده‌ام برحسب ظاهر باهم ربط ندارد .

بنگرید : پیشگفتار چـاپ مجموعه آثار ملکم، استاد محیط طباطبایی.

16638ـ دانشگاه ۳۲۵۷/۱۰ : نستعلیق شکسته خوش‌علی منشی تبریزی (خارج ازفوج مقطوع‌المواجب) نزدیك **۱۲۹۵** (ص ۲۷۷ – ۲۹۸) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۴].

16639ـ **تهران** ، ملی ۱۴۹/۶ ف : در «کلیات» مؤرخ **۱۳۰۱** او (ص۱۴۹–۱۶۴) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام«دربارهٔ اقوام ترکمان» آمده است [ف.ملی ۱: ۱۴۸].

16640ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۱۳ : در «کلیات»مؤرخ **۱۳۰۴** او(۱۵۲پ-۱۶۰پ)آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مساهله در معامله = رساله در ...

از قطب الاقطاب محمد چشتی ، که یاد او در «مجالس حسنیه : ۱۳۶۰» گذشت . اخلاق عرفانی است .

16641ـ **بنگاله** ، آسیایی ۱۳/۳۵ bO (۱۱۰۹) : تاریخ یاد نشده. همراه ۴۰ گفتار دیگرازهمو [ف. بنگال : ۱۷۱].

مسلی‌المصابین

از محمود فرزند علی نقی فرزند جـواد علوی فاطمی، دریك فاتحه وسه‌فایحه و هریك درچند عائده‌ویك‌خاتمه، دربردباری وشکیبایی درمصیبتها، برای شاهزاده بهمن‌میرزا بمناسبت مرگ فرزند شاهزاده نگاشته است . **آغاز :** نحمده علی‌ماامتحنا من‌المصائب و البلاء ... و بعد، بندهٔ ضعیف... محمودبن ... بعرض می رساند .

16642ـ **دانشگاه** ۶۲۰: نسخ‌عبدالحسین فرزند عبدالکریم ، ۲۲ صفر **۱۲۵۷** بروزگار نگارنده ، ۱۲۲ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۵ : ۱۵۲۹] .

مشکاة محمدیه

ناشناخته. گویا ازسدهٔ سیزدهم، درکشور داری، دریك مقدمه ودوازده فصل: ۱ـ دربیان سبب ترکیب (اجتماع) ومنافع‌آن ۲ ـ اسباب بقاء ازطبیعی وصناعی ۳ـ تمدن درمدینهٔ فاضله محتاج عدل‌است۴ـ یکی‌ازاسباب بقاء ، تمدن است ۵ـ تهیه اسباب بقاء ورفع موانع آن۶ـ آداب محاربه ۷ـ رفع موانع داخلیه ۸ ـ در بیان معیشت ۹ـ اشخاص معطله‌که ازمنافع اهل تمدن‌بهره می‌برند وسودی‌نمیدهند. ۱۰ـناظم‌اهل تمدن باید استحضار بامور داخلـه و خارجـه داشته باشد ۱۱ـ کیفیت نفس‌قوی ۱۲ـ طریق کسب وریاضت. **آغاز:** لك الحمد یاذی‌الجود والمجد والعلی، تعطی من‌تشاء وتمنع من.

16643ـ **تهران**، ملی۷۰۱ف: شکسته نستعلیق‌گویا سدهٔ**۱۳**، آغاز برابرنمونه ، ۱۷ گ ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۲۰۷] .

مشکاة النجاة

ازملاسلیم علی فرزند محمد مازندرانـی آملی هندوکلایی، پند و اندرز است ، در سی مشکاة بشمارهٔ روزهای ماه رمضان ، در سه‌شنبهٔ ۱۳ شعبان ۱۲۸۴ در هفتاد سالگـی بانجـام رسانده است. **آغاز :** حمد بلاانتها خدای را سزاست‌که محمود است به‌آلاء خویش .

16644ـ **سپهسالار** ۵۵۵۴: نستعلیق چهارشنبهٔ ۱۹ آذر قدیم **۱۲۸۷** بخواهش‌حاجی ملاعلی مازندرانی، آغازبرابرنمونه، ۲۷۹ گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۷۳].

مصابیح القلوب

از خواجه ابوسعید حسن‌بیهقی سبزواری

شیعی فرزند حسین ، نگارندهٔ «مونس الاشباه» در۷۵۷ [ذریعه ۱۰ : ۵۵] و جز آن . در۵۳ فصل در پند و اندرز ازروی اخبار دینی و داستان های تاریخی. **آغاز:** شکر وثنا وحمد بی‌منتها خدای را که منزه است از ادراك اوهام .

بنگرید : پیشگفتار آقای محدث ارموی بر چاپ الرسالة العلیة ۸۶ - ۹۵ .

16645- **نجف،** امیرالمؤمنین ۲۲۲۴: سدهٔ **۹**، انجام افتاده ، ۳۱۷ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

16646- **دانشگاه** ۴۰۱۲ : نستعلیق دوشنبه درمدرسه نیم‌آورد اصفهان، سدهٔ**۹-۱۰** ۱۴۸گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۳۰۰۸] .

16647- **رضوی** ۷۱۶۱/۱ : نوشتهٔ ۲۱ صفر**۹۸۹** (۱ پ - ۱۸۵ پ) آغاز برابر نمونه [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی ، چاپ نشده] .

16648- **تهران،** ملی۱۲ف: نسخ سدهٔ **۱۰** آغاز برابر نمونه، ۳۰۹ گ ۱۶س [ف . ملی ۱ : ۸] .

16649- **مجلس**۲۲۴۸: نسخ متوسط **۱۰۸۶** ، آغاز بمانند نمونه ، ۶۹۲ ص ۱۵س [ف.مجلس۶ : ۲۰۲].

16650- **نجف،** محمدعلی خوانساری: نوشتهٔ **۱۰۸۹** [ذریعه] .

16651- **ملك** ۵۴۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه،۲۶۳گ۱۷س[رؤیت].

16652- **تهران،** اصغرمهدوی۵۴۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، ۵ص نونویس دارد [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۰] .

16653- **الهیات**۲۵۲د : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، برگ آغاز ودوبرگ‌انجام نونویس،۲۶۴ گ ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۴۰۲] .

16654- **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۲۵۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ونونویس**۱۲۴۷**دارد، ۲۹۷گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

16655- **الهیات**۸۲۳د: شکسته‌نستعلیق چندنویسنده ازسدهٔ**۱۱-۱۲** آغازوانجام افتاده [ف. الهیات ۲ : ۳۶] .

16656 - **دانشگاه** ۳۸۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز بمانند ش۱۸۶، ۲۱۴گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۷۰] .

16657- **شیراز،** خانقاه احمدیه ۲۷۴: نوشتهٔ محمد قاسم فرزند علی‌نقی‌کاهی ، ۱۵ج **۱۱۲۲**/۱ [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۶] .

16658- **حقوق**۸۶ج: نستعلیق محمد مؤمن، رجب **۱۱۷۱**، ۲۳۵ گ ۱۷ س [ف . حقوق : ۱۹۳] .

16659- **ری،** عبدالعظیم ۲۵۸ : نسخ سدهٔ**۱۲**، ربعی [نسخه‌ها ۳ : ۴۵۳].

16660- **آصفیه**۱۶۳۱مواعظ: نستعلیق ایرانی، گویا سدهٔ **۱۲** ، ۵۶۵ص ۱۷س [ف . آصفیه، عثمان‌علی ۲ : ۵۴۶] .

16661- **الهیات**۱۱۵ج: نسخ‌آخوند ملااوروج‌فرزندحسین، سه‌شنبهٔ۲۸ ذیقعده**۱۲۰۸** آغازسه وانجام یك برگ نونویس ، ۱۸۵ گ ۲۰س [ف. الهیات ۱:۲:۴۰۲] .

16662 - **حقوق**۳۰۰ج : نستعلیق **۱۲۲۳**، ۳۰۲گ ۱۵س [ف. حقوق:۱۹۳] .

16663 - **دانشگاه** ۱۲۶۹ : نستعلیق علی‌اکبرفرزند صفی، ۲۸محرم**۱۲۳۴**، ۱۵۶ گ‌۲۱س [ف. دانشگاه ۴ : ۱۵۳۴] .

16664- **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۲۴۱: نستعلیق محمد حسن فرزند محمد جعفر ، ۱۷ رجب**۱۲۳۴**، ۱۷۷گ [یادداشتهای سید عبد-العزیز طباطبایی].

16665-**دانشگاه**۲۹۵۶/۱: نستعلیق **۱۲۵۲** (۱ر-۱۳۶ر) درفهرست آمده: مصباح

الانوار در۵۳ فصل درپند واندرز مذهبی، ودر پایان نسخه «مصابیح‌القلوب» یادشده. **آغاز:** اشهدان لااله الاالله...فصل اول:روی عن‌النبی ص... مناجات [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۵۰].

16666ـ **الهیات** ۵۰۸ د: نسخ ۱۴ ج ۱/**۱۳۵۷**، ۲۴۵ گ ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۴۰۲] .

16667ـ **دانشگاه** ۳۷۱۲ : شکسته نستعلیق ۲۷شعبان**۱۲۷۴**، ۲۲۴ گ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۱۲] .

16668ـ**دانشگاه** ۱۸۶: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه ، انجام گویا یکی دوصفحه افتاده، ۲۰۱ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۰۰۰] .

مصابیح القلوب

در۵۲ فصل،پند واندرزازروی اخباردینی شاید ازهمان سبزواری باشد .

16669ـ**رضوی** ۲۶۹اخلاق(۸۴۹۹): نستعلیق **۱۲۷** (؟) آغاز نونویس و نگارنده محمدبن مرتضی مدعو بمحسن یادشده است. وقف ۱۲۷۱، ۲۰۰ گ ۱۶س [ف. رضوی ۶: ۴۷۰] .

16670ـ**رضوی** ۲۷۰اخلاق(۹۲۰۵): نستعلیق، ازمیانهٔ فصل هفتم تافصل چهل و ششم را دارد، وبخامهٔ دیگری ، نام نگارنده محمد باقرفرزند محمدتقی‌آمده، ۱۸۹ گ۱۴س[ف. رضوی ۶ : ۴۷۱] .

مصالح المسلمین=انصاف نامه

مسکین،دربخش اخلاق س۱۵۴۴گذشت.

مصباح الاخلاق

از عبرت عظیم آبادی ، از سدهٔ سیزدهم [دانش پژوه] .

16671ـ **بنگال**،۵۰۷: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴] .

مصباح الانوار = مصابیح‌القلوب

مصباح المشکاة

ازادهم عزلتی خلخالی، نگارندهٔ « لوازم الدین :۹۸۴» و جزآن . گزارشی است از «مشکاة» ابو حامد محمد فرزند محمد غزالی ، نام‌کتاب ونگارنده ومتن دردیباجه‌آمده است. چلبی می‌گوید «مشکاة الانوارفی‌لطایف‌الاخبار» را درچهل وهشت بابدرمواعظ دیدم‌وازغزالی نیست، بلکه ازمتأخران‌است. **آغاز:** سپاس با اساس بی‌ابتدا و ستایش بی‌انتها ازل تا ابد خداوندی را .

16672ـ **ملك** ۶۲۱۱/۲: نستعلیق ۷ شوال **۱۰۵۶** (۶۰ر-۱۱۷پ) همراه سبحات الانوار، ذکرالهیه هردو ازهمو [رؤیت].

مصطلاحات = مرآت البلها

مطابقت قواعدسیاسیه وشرعیه=

رساله در مواعظ و. . .

از محمدعلی فرزند محمد ملك الواعظین طبری تهرانی ، نگارندهٔ «جغرافیای جهان» گفتاریست که به مجالس وعظ و سخنرانی او می‌ماند .

16673ـ **دانشگاه**۳۴۳۴/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۵پ - ۵۲پ) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۴۷] .

مطلوب کل طالب من کلام علی بن ابیطالب

ازوطواط، رشیدالدین، که یاداوردردانش اللهفان:۱۵۴۴»گذشت.گزارشی‌است‌ازصدکلمهٔ

جاحظ، هرسخن نخست به‌نثر وسپس بدوبیت. بنام سلطان شاه ابـوالقاسم محمود فـرزنـد خوارزمشاه اتسز فرزند محمد یمین. بیشتر نسخه‌ها ازیکدیگرجدایی‌دارند وبرخی ترجمهٔ نثری‌را ندارد. چند بار چاپ شده و بکوشش فلایشر به‌آلمانی ترجمه ودر۱۹۳۷م چاپ شده است و یکبار ۱۳۴۲ خ بکوشش آقای محدث ارموی. **آغاز**: الحمدلله علی‌الطاف کرمه و اصناف نعمه... چنین‌گوید محمدبن. . . حال خلد وجحیم دانستم ـ به‌یقین آنچنانکه می‌باید ـ گرحجاب از میانه بردارند ـ آن یقین ذره‌ای نیفزاید.

بنگرید: کشف الظنون ۲ : ۱۷۲۱ ــ ف. مشار : ۴۱۱.

16674 ـ **ایاصوفیا** ۴۱۶۵ : نسخ حسین حسن موسوی، آغاز محرم **۷۳۱** برای دستور و وزیری (ترنج ص ع) ۲۸ گ ۱۱س. فیلم آن در دانشگاه ش۴۲۵ هست [فیلمها : ۱۹۷].

16675 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۱۲۹ : با تاریخهایی از **۷۵۱ـ۷۵۵** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها۱ : ۴۳۰].

16676 ـ **ایاصوفیا**۴۷۹۵/۵۲: نسخ ونستعلیق **۸۴۳** (گ۴۱۹ ـ ۴۴۵). **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۲۹هست [فیلمها ۱ : ۴۱۴].

16677 ـ **رضوی** ۷۱۳۶/۱ : احمد فرزند تاج‌الدین شبیب، شعبان**۸۷۷**، با تملك فرزندش محمد فرزند احمد شبیب سمنانی(۱ـ ۵۲پ) ۹س. نخست هرسخن بعربی وسپس به فارسی به‌نثر گزارش شده و آنگاه در دو بیت بفارسی سروده شده است. آغاز برابر نمونه [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده].

16678 ـ **سنا**۲۶۷: نستلیق درشت وریز عنایت‌الله امامی، **۸۹۳**، زدین، در فهرست از سراینده‌نام برده‌نشده، خطبه‌را ندارد [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۷].

16679 ـ **ایاصوفیا** ۲۸۵۴/۴: ضمن «کلمات چهار یار» مؤرخ **۸۹۶** (ص ۱۰۰ ـ ۱۴۰). **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۰].

16680 ـ **تهران**، سلطان القرائی : نستعلیق زیبای حسین شیرازی خوشنویس، سدهٔ **۹**، زرین، بایادداشت مرگ ملك‌اشرف سلطان ابن‌السلطان ابونصر حسن بن علی بـن عثمان (اوزن حسن) چهارشنبهٔ ۲ شوال ۸۸۲ آغاز برابرنمونه [رؤیت].

16681 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۳۵/۴ ادب تیمور: نوشتهٔ**۹۲۵**، ازنسخهٔچاپ لبزیك بسال ۱۸۳۵م کم دارد(گ۸۲ـ۱۰۱) ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۷].

16682 ـ **عاطف‌افندی** ۲۲۰۷/۴ : ضمن «کلمات چهاریار» مؤرخ **۹۲۸** (ص۴۰ـ ۵۴). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۶۷ هست [فیلمها : ۴۵۹].

16683 ـ **مجلس**۴۸۲۰: نستعلیق‌زیبای شیخ محمدکمال‌کاتب نیشابوری، **۹۴۳**، زدین در فهرست از سراینده نام برده نشده [ف. دانشگاه ۱۳ : ۲۳۱].

16684 ـ **ملك**۴۳۷۹/۲ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۶** (درش۱) (۶۳ب‌ـ۶۹پ‌هامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

16685 ـ **ملك** ۴۲۷۵/۱۲ : نستعلیق محمدسعیدفرزند محمدتقی‌خاتون‌آبادی**۱۰۸۱** (۵۱ ر ــ ۵۷ ر هامش)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16686 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۱۸: ابن میرزا نصرالله، صفر**۱۲۶۰**، ۱۸ گ [ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی].

16687ـ مجلس ۵۷۶۵ : نستعلیق و نسخ خوش سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۱۳۸ ص ۹ س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۰۴] .

16688ـ **اونیورسیته ۴۰۷/۴ف** : ضمن «کلمات چهاریار» تاریخ یادنشده (ص۹۰-۱۳۱) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

16689ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «صد کلمه» یادشده است وجز «مطلوب کل طالب» دانسته شده‌است (۴۳پ - ۵۳پ) [نسخه‌ها۵: ۱۴۹] .

16690ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۵۳: نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی] .

معارج الملکوت

از سلطان‌حسین خاموشیان ، بدستور شاه محمدخاموش، دراخلاق مذهبی، اوپیش ازاین «عقاب‌الاخرة» نگاشته بود .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۸۶ .

16691ـ **پاریس**،ملی ۷۰۶ : نستلیق دوشنبهٔ۲۲ج۲/**۱۲۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۶] .

معالجة النفس

از محمد طاهر قمی شیرازی ، و این جز «مباحثة النفس:۱۶۷۶» اوست . در آن هفده مثال برای دنیازده‌که برخی‌ازآنها دره‌گشایش نامه‌ی خواجه دیـده می‌شود [دانش پژوه] .

آغاز: حمدله. ای عزیزمن بدان وآگاه باش که تومسافری ومجموع سفرت از ابتدا تاانتها شش منزل است .

16692ـسنا۱۱۶/۶: نستعلیق‌باتاریخ **۱۰۷۰** در دفتر ، همراه «مباحثة النفس» وچندگفتار دیگرازهمو [نسخه‌ها ۶:۴۴۳].

16693ـ **دانشگاه۴۱۰۸/۵**: نستعلیق محمد حسین فرزند محمد شفیع حسینی نوادهٔ نگارنده، **۱۱۴۸**(ص۲۲۶-۲۳۷)، آغازبرابر نمونه ، همراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۷].

16694ـ**دانشگاه۱۹۲۹/۵**: نستعلیق باتاریخ **۱۱۱۵ — ۱۱۸۵** در دفتر (۳۴پ - ۳۶ ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۸ : ۵۴۵] .

16695ـ**یزد**، جامع‌کبیر۲مج: نستعلیق میرزاعلی فرزندیوسف‌طسوجی ۱۵رجب**۱۱۸۵** همراه «مباحثة النفس» از همو [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۵] .

معایب‌الرجال

از بی‌بی خانم دختر باقرخان سرکردهٔ سوار استرآباد ، بسال ۱۳۱۳ چهل وهشتمین سال شاهی‌ناصرالدین‌شاه ، در چهار مجلس : ۱ـ اطوار شرابخواری ۲ ـ کردار اهل قمار ۳ـ چرس وبنگ و وافور و اسرار ۴ـ عباقره والواط . دردیباچه سرگذشت خودراکه‌مادرش دخترآخوند ملاکاظم مجتهد مازندرانی ساکن بارفروش است ، و اینکه این کتاب در پاسخ «تأدیب النسوان» است ، تا اینکه مردان از تأدیب‌نسوان دست بردارند ودرپی‌تأدیب خود برآیند راآورده است.

آغاز : نخست از ابتدای آدم ، و ثنا و حمد یزدان را که از اضلاع سمت چپ پدید آورد نسوان را .

16696 ـ **تهران ، حافظ فرمانفرمائیان** : نوشتهٔ علی اکبر حسینی تفرشی، شوال **۱۳۱۳** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۲۰۳ هست [فیلمها : ۱۹۸]

16697ـ **ملك** ۶۲۹۷ : نستعلیق‌میرزا

سیدابوالقاسم‌بن آقامیرزا سیدجعفر ، در ۵ ج ۲/۱۳۱۴، آغاز برای نمونه‌از این نسخه‌یاد شد، ۴۹ گ ۱۳ س [رؤیت].

معدن الجواهر

از ملاطرزی ، بنام ابوالمظفر نورالدین محمد جهانگیر (۱۰۱۴-۱۰۳۷) ، در هفده باب بسال ۱۰۲۵ نگاشته است : ۱ - دربیان درجهٔ شهادت وقدرتی‌که زنده‌های معنوی‌راست ۲ - درعشق ومحبت که وسیلهٔ وصال بمطلوب حقیقی‌است ۳- بیوفایی و بی‌حقیقتی‌وپاداش آن ۴- درفضیلت دیانت ۵- دروفا وحقیقت‌پروری ۶- تهمت وافتر ۷ - دادگستری ۸ - توکل و قناعت ۹- فضیلت اکل‌حلال وصدق مقال ۱۰- استغنای ایزدی ... ۱۷- پاداش اندیشهٔ تباه درحق مردم بی‌گناه .

آغاز : جهان‌جهان نیایش جهانداری‌را سزدکه درایات‌جهانگیری‌فرمانروایان‌والاشکوه

بنگرید: ف . اته : ۴۳۲.

16698 - **بادلیان** ۴۶۴ : نسخ سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (روزگار اورنگ زیب ۱۰۶۰ - ۱۱۱۸)، ۱۳۷ گ ۱۹س **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۱۲۱۸ هست [فیلمها :۱۹۹].

16699- **بنگاله** ، ایشیاتك ۱۸۴ E (۸۱۳) : شکستهٔ **۱۱۵۲** [ف . بنگال : ۶۰]

معراج السعاده

از ملااحمدنراقی، که‌یاد اودر«سیف‌الامة: ۹۶۰» گذشت.که در۱۲۶۵ وبارهاپس از آن چاپ شده‌است .

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۵۸.

16700- **نجف** ، امیرالمؤمنین ۹۱۵ : نوشتهٔ **۱۲۳۸** ، ۲۸۰ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

16701 - **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش. ف ۶۰۶: نستعلیق **۱۲۶۵**. زرین[نسخه‌ها ۵ : ۹۸] .

16702 - **سپهسالار** ۵۸۵۴ : نسخ ابوطالب فرزند محمد زواره‌یی کربلایی ، پنجشنبه ۲۹ محرم **۱۲۷۵**، نسخه تاصفت‌ششم دوری‌کردن ازبرادر مؤمن را دارد، ۲۳۷ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۶۰۳].

16703 - **سپهسالار** ۵۸۵۳ : نسخ سدهٔ **۱۳**، نسخه تاصفت ششم ازصفات رذیله شهویه رادارد، ۱۷۰ گ۲۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۶۰۳].

مجموعة دربیان احوال آخرت

= رسالهٔ . . .

از علی فرزند طیفور بسطامی، که یاد او در « انوارالتحقیق : ۱۵۴۴ » گذشت . سرگذشت سلمان فارسی است با مواعظ .

16704- **بنگال**، آسیایی bO۱/۱ (۱۱۵۰) : نوشتهٔ **۱۰۸۹** [ف . بنگال : ۱۵۴].

معیار العمر والعمل

از ملا ادهم عزلتی خلخالی،که یاد اودر «لوازم‌الدین : ۹۸۴»گذشت . در (محاسبه و مخاطبهٔ نفس ومحافظت‌اوقات‌ایام حیات برسبیل موعظه وتذکیر، مدلل به آیات و روایات و مکاشفات) ، آمیخته با شعرهایی ازسحابی و مولوی ومیرعلیشیر نوایی. **آغاز:** ... اما بعد حمدالله سبحانه‌وتعالی‌والصلاة ... برای صواب اقتضای اولوالالباب مخفی ومستور نماند.

16705- **تهران** ، دهخدا ۲۸۷/۱ : سدهٔ **۱۱** (۱پ-۲۳ر) همراه «مخاطبةالنفس» ازهمو، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۳: ۴۰۸] .

16706 - **سپهسالار** ۵۸۳۸/۱۱ :

تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه (۱۰۹ پ ۱۱۹ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۶۱۳].

مفتاح اخلاق مظفری = مرآت البلها

مفتاح

از میرزاملکم‌خان ، که یاد اودر «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت . این‌گفتار بشمارهٔ ۲ در «کلیات» او و درتهران ۱۳۲۶ ق چاپ شده است .

بنگرید : پیشگفتار چاپ مجموعه آثار ملکم ، استاد محیط طباطبایی : مـد ـ ف . مشار : ۱۲۷۷.

16707 ـ **مجلس** ۴۹۱۲ : شکسته نستعلیق رمضان **۱۳۰۱** در «کلیات» او [ف . مجلس ۱۴ : ۱۳۸] .

مفتاح التمدن فی سیاسة المدن

از میرزا محمد معین‌الاسلام بهبهانی ، که در ۱۳۲۴ نگاشته است.

16708ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق ۱ج۲/**۱۳۲۷** بدستور نگارنده ، با تقریظ مخبرالسلطنه در ۱۳۳۲ ، جلد ۴ [رؤیت].

مفتاح الجنان

از محمد شفیع فرزند محمدصالـح ، در دوازده عین دراخلاق مذهبی شیعی : عین ۱ ـ تقدیم کلماتی چند ازموعظه ۲ ـ سکرات موت واهوال قبر وبرزخ . . . ۱۲ ـ طیبات اهل نعیم‌وعقبات اهل جحیم . **آغاز** : الحمدلله ـ الجوادالکریم . . . خامهٔ سیه‌نامه. . . محمد شفیع من‌محمد صالح .

16709ـ **سپهسالا** ۶۵۷۵ : نستعلیق علی‌اکبر ، ۱۹ع۲/۱۲۳۰، آغاز برابر نمونه، ۲۲۲ گ ۱۶ س [ف . سپهسالار ۵ : ۶۲۲] .

16710ـ**رضوی** ۸۴۰۴/۳: باتاریخ ۱۲۴۴ در دفتر (۲۳ ر ـ ۰۰) آغاز برابر نمونه [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی ، چاپ نشده] .

مفتاح السعادة فی قواعد السیاده

ازشهاب‌الدین تبریزی .

16711ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۶۹ : نوشتهٔ **۱۰۳۸**، ۱۷۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۹]

16712ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۸۸ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۱]

مفرح القلوب

مفتی‌تاج‌الدین .

16713ـ **بنگال**، آسیایی ۱/aO۵۴ (۹۲۸) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۳۶] .

المفیدالمستفید

منسوب به بابا افضل کاشانی ، نگارندهٔ «جاودان‌نامه: ۷۶۸» و جز آن. این‌گفتار بسال ۱۳۱۰ خ از روی نسخهٔ کتابخانهٔ سلطنتی بکوشش حاج سیدنصرالله تقوی در۹۳ص چاپ شده است **آغاز** : حمدله . . . سپاس‌وستایش خدایراکه مخترع جسم ومبدع روح‌است .

بنگرید : ف . مشار : ۱۴۷۳ ـ فهرست پاره‌ای ازکتابهای اخلاق و سیاست ، نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴ .

16714ـ **دانشگاه** ۱۰۳۵ : با تاریخ **۱۰۹۷** در ص ۳۱۶ ، نویسنده آنرا از محمد غزالی میدانسته **آغاز** : باب دوم از کتاب مفیدالمستفید درشناختن جسم و جـان ، بباید دانست (برابر ص ۲۷ ـ ۲۸ چاپـی) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۶۵] .

16715 ـ **مجلس** ۱۹۷۵ : نستعلیق

۱۳۰۸ از روی نسخهٔ کتابخانهٔ سلطنتی تهران برای مرحوم تنکابنی، ۹۹ ص ۱۳ س. [مجلس ۵ : ۴۷۴].

16716ـ تهران، استاد مینوی ۴۹/۲: نستعلیق محسن فرزند مصطفی ساوجبلاغی، ۱۳۴۷ [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۶].

16717ـ لنین گراد، بنگاه بررسیهای خاورمیانه ۴۰ : تاریخ یاد نشده [دانش‌پژوه، نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴].

مقالات حکیم

در اخلاق ومسائل اجتماعی، بشیوه‌ایکه ازقانون ومشروطیت دفاع شده باشد. درچند فصل. فصل یکم از مقالت دوم درتوضیح معنی مساوات ومواخات.

آغاز: مقالات حکیم. مقالهٔ ثانیه. در بیان معانی بعضی از الفاظ مستعمله در این صحیفه است، و اشاره بپاره‌ای ازمباحث‌شریفه ونکات لطیفه. و این مقاله نیز محتوی بر فصولی چند واصولی سودمند بود.

16718ـ مجلس ۶۰۸۲ فهرست‌نشده: نسخ ۹ رجب ۱۳۲۸، ۵۵ گ ۱۷ س [رؤیت].

مقامات حمیدی

در بخش ادبیات خواهد آمد.

مقامات العلیة

ازشیخ عباس قمی، که یاد اودر «حکمة البالغة : ۱۵۹۸» گذشت. گزیدهٔ «معراج السعاده: ۱۶۸۸» نراقی است، دریك مقدمه ودو باب ویك خاتمه درشهرقم ذیقعدهٔ ۱۳۲۲ بانجام رسیده وچاپ شده است.

آغاز: (پس ازخطبه) که برعاقل واضح ومستنیراست.

16719 ـ رضوی ۲۷۴ اخلاق (۸۱۹۸) : شکسته نستعلیق نگارنده، ذیقعدهٔ ۱۳۳۲ درقم، ۱۰۱ گ ۱۱ س [ف. رضوی ۶: ۴۷۳].

المقامع فی ذم الشیطان الخادع

ازملاحسین مؤمن فرزند علی‌حسین فرزند عبدالعلی، دراخلاق مذهبی.

16720ـ یزد، سریزدی ۷۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳، ربعی [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۲].

مکارم الاخلاق

ازمیرسیدعلی همدانی، که یاداودر «آداب وسیر : ۱۰۱۴» گذشت.

16721ـ تاشکند ۲۰۲۶ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴].

مکارم الاخلاق

از رضی‌الدین ابوجعفرمحمد نیشابوری، درگذشتهٔ ۵۹۸، درچهل باب: ۱ـ فضیلت‌کرم ۵ـ عزت وذلت ۱۰ ـ حیا ۱۵ ـ مذمت غیبت ۲۰ـ صبر ۲۵ـ عجب ۳۰ـ فکرت ۳۵ـ لهو ولعب ۴۰ ـ یقین. برای نجیرالدین نصر بن احمددهستانی بکوشش آقای‌محمدتقی‌دانش‌پژوه همراه «گشایش نامه» منسوب به‌خواجه نصیر، زیر نام «دورساله دراخلاق» بسال ۱۳۴۱خ چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله‌حمداً یجلب‌النعیما ... ازمدتی‌مدید وعهدی‌بعیدبازخاطر نگران بود که درمحاسن سیرتألیفی‌کرده.

بنگرید: پیشگفتار چاپ، دانش پژوه ـ راهنمای‌کتاب ۵ : ۵۶۵ ـ کتابشناسی دهساله ۳۶۲ ـ کشف الظنون ۲ : ۵۱۱.

16722ـ کاشان، امیرکبیر ۳۱۱ : سدهٔ ۱۱-۱۲، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده گویا همین کتاب است [نسخه‌ها ۴: ۳۵۸].

16723ـ سپهسالار ۱۶۶ مشیر: نوشتهٔ

امین‌الله محرر، پنجشنبهٔ ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۸۸** در در تبریز، ۹۸ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۲۱ هست [فیلمها : ۲۰۴ ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴ ـ ف. سپهسالار ۵ : ۶۴۷].

16724 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۴۱ : نوشتهٔ **۱۲۹۸** [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۳].

16725 ـ **تهران**، سعید نفیسی: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۲ : ۲۲۴].

16726 ـ **انطالیه Antlya** کتابخانهٔ عمومی بود دور ۵۵۳ یا ۲۸۵ : نسخ، تاریخ یادنشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۴۷ هست [فیلمها : ۲۰۴ ـ نسخه‌ها ۱ : ۲۲۴].

مکارم الاخلاق

از سید محمد نوربخش، که یاد او در «تفسیر آیت فمن کان : ۲۳» گذشت. در اخلاق بروش عرفانی. **آغاز** : شکر و سپاس حکیمی‌راکه لطایف ملکوتی را بکشایف ملکی ممتزج گردانید.

16727 ـ **دانشگاه** ۳۶۵۴/۷۵ : نسخ‌علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲** ـ **۱۲۲۴** برای آقا محمد علی فرزند حاجی حسین رشتی (۲۷ر ـ ۲۸پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۱].

مکارم اخلاق قدسی

ابوفتح نصرالله شیبانی. مقالهٔ یکم آن است در آغاز آن آمده: آغاز نگارش غرهٔ رمضان ۱۳۰۴ چهارشنبهٔ خردادماه جلالی، در دوازده مقاله که درهرسه روز آغاز هرماهی یك مقاله می‌نویسد، مقالهٔ یکم در رمضان در روزه و متفرعات آن. نگاشته است. **آغاز** : ستایش و حمد خالقی را سزاست که هریك ازخلایق را بحرب نفوس... اما بعد، مردم عالم بطبع مایل خوشلقان.

16728 ـ **مجلس** ۸۲۳۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۵۸ گ [رؤیت].

مکارم اخلاق قدسی

ازهمان شیبانی، مقالهٔ چهارم، درآن آمده ذیحجه آمده و بانگ هرولهٔ حاجیان و هلهلهٔ مکیان. **آغاز** : مقالهٔ چهارم از کتاب مکارم اخلاق. بنام آنکه سنگی‌را بوسه جای انبیاء و وکلوخی‌را طوافگاه ملوك وخانه راقبلهٔ خلایق.

16729 ـ **مجلس** ۸۲۴۱ فهرست‌نشده: شکسته نستعلیق بـه همان خامهٔ مقالهٔ یکم، ذیحجهٔ **۱۳۰۴**، آغازبرابر نمونه، مقاله‌چهارم است، ۴۵ گ [رؤیت].

مکارم الکرائم = ترجمهٔ مکارم ـ الاخلاق

متن ازرضی‌الدین حسن طبرسی سدهٔ ششم دردوازده باب. ترجمه از ملاعلی فرزند حسن زواره‌ای، که یاد او در «آثار الاخیار : ۱» و «ترجمةالخواص : ۱۳» گذشت. **آغاز**: حمد بیحد وشکر بیعد حضرت‌احدی را سزدکه سید بشر وائمهٔ اثنی‌عشر.

16730 ـ **رضوی** ۷۲۷ اخبار (۵۳۷۶): نسخ سلمان فرزند عبدالله کاتب، چهارشنبهٔ ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۰۷۰**، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۵ : ۱۷۶].

16731 ـ **رضوی** ۸۸۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز یك‌برگ افتاده، ۱۸۶ گ ۲۰ س [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده].

ملخص کیمیای سعادت

ناشناخته. اخلاق‌عرفانی. **آغاز**: الحمدلله الذی اخترع ماهیات الاشیاء بفیض وجوده.. و بعد، مابین رمز الاقطاب فی‌اثبات القدیسم سبحانه.

16732 ـ **تهران**، موزه ۳۷۳۰ : نسخ

سدهٔ **۱۱**، زدین، ۴۳۰ص [نسخه‌ها :] .

ملت متمدن و تشکیلات آن = رساله در تعریف...

ازحسین فرزندمحمود، برای مظفرالدین شاه قاجار، در آیین کشور داری و چگونگی سازمانها درکشورهای پیش افتادهٔ آن روزی، واینکه ملت‌چیست بچه‌چیز نیازمنداست. **آغاز:** ستایش مرخدایرا جلت عظمته‌که بعدازچندین سال روزگاربدبختی .

16733ـ **تهران**، ملی۳۸۳ف: شکسته نستعلیق شایدنگارنده، سدهٔ**۱۴**، ۸۲ گ ۱۳س [ف. ملی ۱ : ۳۷۰] .

منتخب تحفه

از باقر فرزند ابراهیم سدهٔ ۱۳ ، گزیدهٔ « تحفة الملوك : ۱۵۶۴ » استادش سید جعفر دارابی است، درسی باب. **آغاز :** الحمدلله ـ الذی لم یتخذ ولداً . . . اما بعد ، چنین‌گوید باقربن .

16734ـ **دانشگاه** ۱۳۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۵ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۴] .

ملکات انسانی = اخلاق = عشرهٔ کامله

ازمحمد دهدار، که یاداوردرالف‌انسانیت ۳»گذشت. بنام خان‌خانان، درده فقره:الفقرة الاولی: انسان بماهوانسان‌نسخهٔ وجودامکانست در لزوم تخلق باخلاق خداوند. الفقرة الثانیة پرده گشایـان جمال دانش را در تعریف علم اقوالیست. الفقرةالثالثه: چون‌برصحیفهٔ انتقاش تصویر مشابهت خاطر، درلزوم صحبت علما . الفقرةالرابعه: هرچه حق تعالی در عالم ملك وملکوت‌خلق‌کرده نسخهٔآن درمجموعهٔ انسانی ثبت نمود، سیروسلوك...الفقرة العاشرة: چون برخی از مرغوبات مذکور شد . . . در اینکه اتصاف بهر کمالی مظهریت نامی از نامهـای خداست. **آغاز:** حمدوسپاس مرخداوندیراست که خواص بندگان‌خودرا .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۶۷.

16735ـ **مجلس**۳/۸۲۶فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۱۹** (ص۳۲ – ۵۵) بنام « ملکات انسانی» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۳] .

16736ـ **الهیات** ۳/۱۹۲د: باتاریخ های **۱۰۹۶-۱۰۹۷** در دفتر (۱۰۱پ-۱۱۹ پ) ۱۵ص، بنام «عشرهٔ کامله» یادشده است[ف. الهیات ۱: ۲۵۸ و ۳۳۲].

16737ـ **نجف**،امیرالمؤمنین۶/۲۰۰۵: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** (۸۵ر-۹۶پ) همراه چندگفتاردیگر ازدهدار بنام «عشرهٔ کامله» یاد شده‌است[یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبایی].

16738ـ **ملك** ۱/۴۰۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱ پ — ۲۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16739ـ **تهران**، آقای مشکاة: دردفتر مؤرخ **۱۲۸۴**، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۶: ۲۶۷] .

116740 **مجلس**۲/۳۱۰۲ : نستعلیق محمد حسین فرزند عبدالمجید تفرشی نعمت ـ اللهی،**۱۲۹۹**(ص۴۹-۸۶) بنام«ملکات‌انسانی» یادشده است [ف . مجلس ۱۰ : ۶۵۶] .

16741ـ**رضوی**۱۵۹اخلاق(۶۳۹۱): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام « اخلاق » یاد شده ، ۱۸ گ ۱۶س [ف . رضوی ۶ : ۴۲۱].

مناهج السلوك

از محمد حسن فرزند ابوطالب ، برای شاهزاده حسینعلی فرمانفرما، درکشورداری .

16742ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف۱/۵۱۷ : شکسته نستعلیق ، ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۵ : ۷۶] .

منتخب الجواهر العلیة

متن وگزیدهٔ آن هردو از علی بغدادی ، سخنان کوتاه حضرت علی است ودنباله‌مانندی است برای «غررالحکم» آمدی، بترتیب‌حروف تهجی‌آغازآنها، دربیست وهشت حرف وبهمان شماره بابها. **آغاز:** الحمدلله الذی انطق لسان خاتم النبوة ومظهرها. . .

بنگرید: ذریعه ۵:۲۷۳ (جواهرالعلیة).

16743ـ **دانشگاه** ۲۱۷: نسخ سیف‌ـالدین محمود، بی‌تاریخ‌که پیش‌از**۱۱۹۵** نوشته شده است، ۱۰۹ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۲ : ۲۶۷] .

منتخب الحکمه

گویا ازعبدالعلی احمدی‌کرمانی نویسندهٔ نسخهٔ‌الهیات، برای‌آقامیرزاافشاروالی‌کرمان و بلوچستان ، در رمضان ۱۳۰۵ پند و اندرز و تمثیل‌هایی است‌گرفته شده از «نهج البلاغه» با عنوانهای: حکمت، پند. **آغاز:** بعد الحمد و الصلاة، آنکه یکی از بزرگان‌کبار وعلمای بی همتای (پس از دو صفحه) حکمت جود عزتی موجود است. حکمت عفوزکاة ظفراست .

16744ـ**الهیات**۴۹۵د: نستعلیق‌خوش همان عبدالعلی که نگارنده شناخته شده است، رمضان **۱۳۰۵**، ۴۳گ ۵س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۱] .

منتخب دانشنامه

دراخلاق وسیاست ، درده فصل . **آغاز :** هزاران سپاس وستایش وثنا و آفرین از زبان هرمؤمن ومؤمنه .

16745ـ**سپهسالار**۴۱/۲۷۹۹:تاریخ یادنشده (ص۳۹۳ ـ ۴۰۷) [ف. سپهسالار ۵: ۶۶۰] .

منحة الأبرار

کاشانی ، در۹۹۶ گذشت .

منطق الحمار

ناشناخته،درنوزده‌فصل، ازمنابع‌فرانسوی بفارسی درآمده ، وشاید از محمد حسن‌خـان اعتمادالسلطنه باشد [سعیدنفیسی]. پند واندرز هایی است ازربان خر، در «روزنامهٔ خاطرات اعتمادالسلطنه» این کتاب ترجمهٔ همان اعتماد السلطنه یادشده است [عبدالله انوار]. **آغاز :** دانشوران و بزرگان مـابنصاب علم و تجربت زکوتی واجب شمرده‌اند .

16746ـ **تهران،** ملی۸۵۳ف: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳**، زرین، آغاز برابرنمونه، ۵۸ گ ۱۹س [ف . ملی۲ : ۳۸۸] .

16747ـ **مجلس** ۲۲۵۰ : نسخ تعلیق سدهٔ**۱۴**، آغاز برابرنمونه، ۲۰۰ص ۱۲ـ۱۵ س [ف. مجلس ۶ : ۲۰۴].

منفجر المعانی

از ملااحمد یزدی واعظ ، کـه یاد او در «بحرالدموع: ۱۵۴۹» گذشت . در مواعظ و نصایح‌منبری است، درهفتادوسه‌انفجار، وچون سورهٔ الفجررا عنوان قرار داده کتابرا بدین نام خوانده است. **آغاز:** الحمدلله الذی لیس لقضائه دافع .

16748ـ **رضوی**۹۱۳۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، گویا بخامهٔ نگارنده، آغاز برابرنمونه،

۲۱۵ گ ۱۹س [ف. سید عبدالعزیزطباطبایی، چاپ نشده] .

منقبت نامه

از محمد فرزندعلی امامی ، دریك مقدمه دارای چند فصل‌درمبادی‌اخلاق، سپس دومقاله وهریك درچند قسم: مقالهٔ ۱ــ دراقسام عدالت ۲ــ درسیاست سلطنت، خاتمه دردوباب. برای ابوالمظفریعقوب‌بهادرخان، بسال ۸۸۶ (منقبت نامه) نگاشته است . **آغاز :** العدل سبیلك ، اللهم مالك الملك القدیم والاحسان ... بعداز حمد حضرت‌آفریدگار عالم وعالمیان .

16749ــ **سپهسالار** ۱۰۹۲ : نستعلیق سدهٔ**۹**، آغاز برابرنمونه ، ۱۷۱ گ ۱۳س [ف سپهسالار ۵ : ۶۷۳] .

من‌لایحضره الانیس

از شیخ‌محمد فرزند حاج‌ملامؤمن‌هروی، مدرس درمشهد، زنده در ۱۳۲۱ ، که درآن به فرزند خود هدایةالله اندرزهایی ساده می‌دهد، جدا ازهم وپیوستگی ندارد. ودیباجه‌ای درآن هست‌که‌برای‌آشنایی به‌روزگار نگارنده‌سودمند است [دانش پژوه] . **آغاز :** نورچشم از باب اینکه به‌بچه‌ها بگویی‌کتاب من‌پشت کتابش هم حاشیه‌دارد وکتابهای شماندارد،اسم این‌کتاب را حاشیه پشت کتابی بگذار .

16750ــ **دانشگاه** ۱۳۴ : نسخ‌ابوتراب موسوی‌گلپایگانی، **۱۳۲۱**، درپایان یادداشتی بخامهٔ نگارنده [ف . دانشگاه ۳ : ۶۸۰] .

منهاج السلاطین

ناشناخته . در پنج باب . برای سلطان ابوالمظفرجهانشاه فرزندمیشرنگاشته شده‌است [دانش پژوه] .

16751ــ **دیوان‌هند** ۲۲۱۶: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

منهاج الطالبین

ازخواجه‌نصیرالدین‌طوسی ، در۱۴۵ بخش [دانش پژوه] .

16752ــ **ادینبورك**، دانشگاه ۹۶ : مؤرخ **۱۱۴۶** [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

منهاج العلی

از ابوطالب بهبهانی ، که سالها در جهانگردی بوده وروم وروس‌وعراق وحجاز و ومصرراگشته، درمصر از روی نوشته‌های‌نوین فرنگی، درسیاست وقانونگزاری و سازمانهای نوین فرنگی نوشته وبرای شاه فرستاده است. گویا نگاشتهٔ ۱۲۹۲ است . **آغاز :** الحمدلله العلی العظیم ، الذی خلق الانسان فی‌احسن تقویم .

16753ــ **تهران** ، ملی ۸۷۶ف : نسخ دههٔ پایان صفر**۱۲۹۲**، آغاز برابرنمونه، ۸۳ گ ۱۴س [ف. ملی ۲ : ۴۱۰] .

16751ــ**تهران**،اصغرمهدوی۱/ ۳۲۰: نستعلیق گویا نگارنده، صفر**۱۲۹۴** که تاریخ نگارش پنداشته‌اند [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱] .

منهاج النجاة = شرح حدیث طلب العلم

از فیض‌کاشانی، نگارندهٔ « امانت : ۵ » وجزآن. دریك مقدمه ودومقصد و هرمقصد در پنج باب وهرباب چندهدایه بعربی وفارسی‌که درمشار بنام « شرح حدیث ....»یاد شده . **آغاز :** الحمدلله الذی هدینا للدین القویم ، و بعد فیقول . . . هذاکتاب منهاج النجاة . انجام‌چون‌که‌ازوی‌تورا رسدیاری.

بنگرید : ف. مشارعربی : ۹۲۹ ــ ف .

دانشگاه ۳ : ۶۸۱ ـ کشف الحجب : ۵۷۶ ـ

16755ـ **مجلس** ۳۵۶۵/۴ : نسخ با تاریخ **۱۳۰۶** دردفتر (ص ۲۳۰ـ۴۸۰) [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۳۰] .

منهاج الولایة فی شرح کتاب نهج البلاغه

از جمال السالکین مولا عبدالباقی تبریزی خوشنویس متخلص به دانشمند، درگذشتهٔ ۱۰۳۹ . « نهج البلاغه » را برحسب موضوع در دوازده باب گزارش کرده است: ۱ـ فی تحمید الله تعالی و توحید ذاته و اسمائه و صفاته و بیان عجایب صنایعه ۲ـ نعت رسول الله. . . ۳ـ شرف العلم والهدی و اوصاف العلماء ۴ ـ فی التقوی ۵ ـ ظرایف الحکم و لطایف الامثال والاداب والشیم ۶ـ الوصایا والنصایح ... ۷ـ الاعراض عن الدنیا ۸ـ مذمة الظلم... ۱۰ـ قوانین العدالة والحکم والسیاسة المدنیة ۱۱ـ المعاد و احوال الموت... ۱۲ـ الادعیه. **آغاز:** نحمدك اللهم علی ما استوی کافك علی... امابعد، این نخبه‌ای است ازعرایس عبادات و اشارات فرقانی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳ و ۱۴ : ۱۳۰ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۴۴ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۰۶ .

16756ـ **مجلس** ۵۷۶۹: نسخ سدهٔ **۱۰** **۱۱**، زرین، ۷۰۸ص ۱۴س ، آغاز افتاده [یادداشتهای آقای حایری] .

16757ـ **دانشگاه** ۵۲۹۹ : نسخ سدهٔ **۱۱**، گویا نسخهٔ اصل، آغاز دردیباچه و انجام افتاده ، ۳۴۱گ ۲۴س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۷] .

16758ـ **رضوی** ۲۶۴ اخبار : نسخ گویا خودنگارنده، آغاز بمانند نمونه، با یادداشتی از شیخ حسن فرزند علی کرکی، ۱۹۱گ ۱۴س [ف. رضوی ۱ : ش۲۶۴] .

16759ـ **دانشگاه** ۲۰۰۳ : نسخ بهاء الدین فرزند محمد تقی حافظ عبدالعظیمی ، ۱۳ج۱۰۹۶/۲، آغاز برابر نمونه ، ۵۳۳گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۸ : ۶۲۵].

16760ـ **مجلس** ۵۲۵۰ فهرست نشده: نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباچه و انجام درمیانهٔ باب ۱۲ افتاده ، ۵۳۷گ ۱۵س [رؤیت] .

16761 ـ **مجلس** ۲۰۱۸ (یا ۲۰۱۷): نسخ خوش اواخر سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، ۵۱۳ص ۲۰س [ف. مجلس ۶ : ۱۵] .

منهج الیقین

از علاءالدین محمد فرزند امیرشاه ابوتراب محمدعلی حسینی گلستانهٔ سپاهانی ، درگذشتهٔ ۲۷شوال ۱۱۰۰، در ۲۵شوال ۱۰۸۱ سفارشنامهٔ حضرت صادق را ازروی «روضهٔ کافی» با افزودگی هایی بفارسی درآورده است [دیباجه] . بسال ۱۳۰۳ دربمبئی وسپس چندبار چاپ شده‌است.
آغاز: روایح روح افزای حمدیکه مشام مقدسان ملاء اعلی را سرگرم عطسهٔ تسبیح.

بنگرید : ف. مشار : ۱۵۲۵ ـ هدیة الاحباب : ۲۰۱ ـ ریحانة الادب ۳ :۱۰۳.

16762ـ **دانشگاه** ۵۹۶ : نسخ محمد رضا فرزند محمدهاشم، ۱۲صفر **۱۰۸۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۰۳گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۵: ۱۵۸۶] .

16763 ـ **تبریز** ، واعظ چرندابی : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۷].

16764ـ **رضوی** ۹۸۹۵: نسخ خوب سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۳ گ ۱۹ س [ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی. چاپ نشده] .

16765ـ **مجلس** ۴۳۵۰ : نسخ محمد شفیع لواسانی، **۱۲۳۷**، آغاز افتاده، ۲۸۶گ ۱۷س [رؤیت].

16766ـ رضوی ۷۵۸اخبار(۶۸۳۰): نسخ، تاریخ یادنشده، آغاز وانجام نونویس . ۲۴۲گ ۱۹س [ف. رضوی ۵ : ۱۹۴].

مواعظ حسنه

ازحاج ملاعلی‌کنی .

16767ـ مجلس۲/۲۴۸۲فهرست‌نشده: نوشتهٔ ۱۳۰۵ (ص۱۱۶ - ۱۴۴) [نسخه‌ها۵: ۱۸۸] .

مواعظ فائقه

از غلامعلی فرزند محمد فائقی تهرانی . درمواعظ وپند واندرزوحکایتها، بروش مجلس ومنبری است، باآیتهایی درآغاز وسروده‌هایی درآن ، بسال ۱۳۵۱ بدان آغاز کرده است . آغاز: الحمدلله المحمودبنعمه والمعبودبقدرته

16768ـ رضوی۲/۸۴۵۴: نستعلیق خود نگارنده (۴۰ پ - ۱۵۲ پ) [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی ، چاپ نشده] .

مواعظ ومناقب و مصایب

گویا از حاج میرزا اسماعیل سبزواری . که یاداو در «تنبیه المغترین : ۱۵۸۶» گذشت ولی بانگارشهای چاپ‌شدهٔ اومطابقت داده شده جزآنها بوده است [مجتبی عراقی] .

75 - 16769ـ قم،فیضیه(۹۰-۱۷۸۴ مسلسل): نسخ و نستعلیق ، هفت مجموعه است جدا ازیکدیگر ولـی همه در یك زمینه [ف . فیضیه ۲ : ۱۱۷] .

مواهب سنیه

از محمد حسن فرزند علی فرزند عبدالله فرزند محمد فرزند محب‌الله علیاری تبریزی ، درگذشته۱۳۵۸ ، بعربی‌وفارسی درپندواندرز وسوگواری ، در ۴۲ مجلس ، در دیباجه از استادان و اجازاتي کـه باو داده‌اند و همچنین بیست و یك نگارش خود که تا سال ۱۳۵۳ نگاشته بود یاد می‌کند . آغاز: الحمدلله ـ الذی انعم‌علی‌عباده بالعلوم الکافیة فی‌السداد ، والمحتاج الیها فی‌الرشاد.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، نقبا : ۴۱۶ .

16776ـ دانشگاه۲۸۹۵: نسخ نگارنده بایادداشت ۱۸ ذیحجهٔ ۱۳۵۵ ازهمو ، ۲۵۸ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۰] .

موعظهٔ جهانگیری

از محمدباقرنجمی ثانی، دردوباب: باب یکم درشش فصل، ودومی درچهار فصل ، بسال ۱۰۲۱ نگاشته است [دانش‌پژوه] .

16777ـ دیوان‌هند ۲۲۰۵: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

موعظة السالکین

مجذوب‌علیشاه، درص ۱۴۲۹ گذشت .

می‌باید شنید

محمدعلی رفعت .

16778 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۲ق۳: نوشتهٔ غفورخان، در ۱۲۶۳ (ص ۶۶-۹۵) [مخطوطات فرازعلی رضوی: ۲۰].

میزبان نامه

ناشناخته .

16779ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی ـ Versailles (۷۵) ۹۳۱: ناقص ، بدون تاریخ، ۲۶۹گ[ترجمهٔ ایرج افشار ـ نسخه‌ها۴: ۱۳۲] .

میزان الملوك

ازسید جعفر دارابی کشفی، که یاد او در «اجابة المضطرین : ۱۰۱۹» گذشت . برای

شاهزاده حسام السلطنه محمدتقی میرزا ، در کشورداری آمیخته به آیتها و اخبار مذهبی ، درده باب: ۱ـ دادگری ۲ـ خلافت ۳ـ پادشاهی وفرمانروایی ۴ـ رفتارشاهان بامردم ۵ـ رفتار وزیران ونوابان ونویسندگان دیوان ۶ـ رفتار دانشمندان ومفتیان واندرزگران وداوران ۷ـ رفتارتوانگران ۸ـ رفتار دهگانان و سران و کشاورزان وروستائیان ۹ـ رفتارسوداگران و وبازرگانان ۱۰ـ رفتار پیشه‌وران وهنرمندان واین جزء «تحفة الملوك: ۱۵۶۴» اوست. **آغاز:** حمدله. بالربوبیة الظاهرة ... وبعد . . . این مختصریست... دربیان میزان درمملکت داری ملوك و اهل خلافت .

16780ـ **دانشگاه** ۳۵۹: نسخ۹ع۱/ روزگار نگارنده، درپایان آن آمده من تألیفات مولانا... مدظله. آغاز برابرنمونه، ۱۰۴گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۳ : ۶۸۴] .

16781ـ **مجلس** ۳۲۱۲ : نستعلیق محمد کریم فرزند ملا رجبعلی بروجردی ، **۱۳۰۴** [ف. مجلس ۱۰ : ۷۹۰] .

16782ـ **الهیات** ۵۷۷: نستعلیق عبدالله فرزند نوروزعلی بروجردی، پنجشنبهٔ ۲۷ محرم **۱۲۴۷** ، ۱۶۴گ ۱۴س [ف . الهیات ۱ : ۴۲۸] .

16783ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۱۵۲: نسخ ابن‌علینقی یزدی، در ۱۷ رجب **۱۲۵۰** [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲] .

16784ـ **مجلس** ۱/۷۰ نجم : نوشتهٔ **۱۲۵۲** [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳] .

16785ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۲۳۵: نسخ عبدالمحمد فرزند محمد جابلقی ، در **۱۲۶۲** [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۲].

16786ـ **رضوی** ۲۸۳ اخلاق (۳۵۸۱): نسخ محمدکریم فرزندشریف، سه‌شنبهٔ ۲۰ شعبان **۱۲۸۳** ، ۱۰۸گ ۱۶س [ف . رضوی ۶ : ۴۷۹] .

16787ـ **تهران**،دکترمصاحب: نستعلیق ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۲۸۷** [رؤیت] .

16788ـ **مجلس** ۱/۳۵۶۵ : نستعلیق خوب **۱۳۰۶** (ص۲ـ۱۶۶)، آغاز برابرنمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۵۲۸] .

16789ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ش ف ۶۴۲ : نسخ، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۲] .

ن

نامه

دربخش منشآت خواهد آمد.

نامهٔ اسکندر

ازاسکندر بارسطو وپاسخ اوبدو، در پند واندرز، ترجمه بعربی از ابن‌مقفع، و ترجمهٔ فارسی از ادیب مختار زوزنی ، کمال الملك ابوجعفر محمد فرزنداحمد، ازسدهٔ ششم.

بنگرید : مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات تهران س ۸ ش ۲ : ۲۷ .

16790 ـ **حمیدیه** ۱۴۴۷/۸۸ : با تاریخهایی از **۷۵۱ ـ ۷۵۵** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۹۵ هست [فیلمها ۱ :۴۲۷].

16791ـ **تبریز** ، حاج حسین آقا نخجوانی ۱۰مج: ضمن یك مجموعه ترسل بخامهٔ عمر فرزند محمد کاتب مؤرخ ع **۶۱۶/۲** در آقسرا ، [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۲] .

16792ـ **اسعدافندی** ۳۶۲۸: تاریخ

یادنشده، ضمن یك مجموعه گه ۱۷ر [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۲].

16793ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۴۲۱: سدهٔ **۱۳** ، [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰] .

نامهٔ کاشانی

ازباباافضل کاشانی، نگارندهٔ «جاودان نامه ۷۶۸» وجز آن. نامه‌ایست فیلسوفانه در پاسخ دوستی که در «مصنفات بابا ۲ : ۶۸۱» چاپ شده است. **آغاز:** دل عزیز و نفس شریف مستعد و آراستهٔ نظر الهی و انوار متناهی .

16795ـ مجلس ۴۰۱۳/۱۷: باتاریخ **۷۹۰** درشمارهٔ پسین آن (۱۱۳ پ ـ ۱۱۶) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۱ : ۲۰] .

16796ـ مجلس ۴۹۴۲/۱۹: شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد، باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر (۴۹ر ـ ۵۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16797ـ تهران، دکتر مهدی بیانی ۱۷ مج : باتاریخ **۱۰۶۸** در دفتری که در سورت نوشته شده است. آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶: ۶۹۳] .

16798ـ دانشگاه ۴۲۸/۶ : نستعلیق **۱۰۸۳** (۲۱ر ـ ۲۶ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۵] .

16799ـ ملك ۴۱۹۱/۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۸۶پ ـ ۱۹۲پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16800 ـ ملك ۴۱۸۵/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰۵ر ـ ۱۱۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

16801ـ الهیات ۲۵۶/۱۶ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۱۸ر ـ ۱۱۹پ)، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۱۹۵] .

16802ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۷۹/۶: نوشتهٔ **۱۱۰۷** (ص ۱۱۴ ـ ۲۲۲) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

16803ـ مجلس ۳۴۵۶/۲۵: سدهٔ **۱۲** (ص ۲۲۷ ـ ۲۴۱) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۹۱].

16804-807 ـ دانشگاه ۲۲۶۷ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر ، شمارهٔ ۷ (هامش و متن) شماره‌های ۱، ۲، ۵، ۷ چاپ شده‌است [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۹] .

16808ـ مجلس ۴۸۶۸/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۷ر ـ ۲۸ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

16809ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۵: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲** (۱۶۹ر ـ ۱۷۶ پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۵] .

16810 ـ مجلس ۵۰۳۱/۱۰ : نسخ خوش محمدعلی عبرت نایینی باتاریخ **۱۳۴۷** بهمین خامه دردفتر [رؤیت] .

16811ـ رضوی ۱۱ اخلاق: نسخ تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۲ : ۳۳۵] .

16812ـ مجلس ۱۴۰۵ : بی‌تاریخ، و نسخهٔ کهن نیست ، (ص ۱۸۲ ـ ۱۸۸)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۵ : ۵۰۳] .

نامهٔ کاشانی

ازباباافضل کاشانی، نامه‌ایست به‌شاگردش خواجه شمس‌الدین محمد دزواکوش «مصنفات بابا ۲: ۷۱۳». **آغاز :** آثار آفرینی که از جانب

مجلس‌اسموی صدر شمس‌الدین مجد الاسلامی لازال‌اسمه ، بداعی مخلص رسید.

16813ـ دانشگاه ۴۲۸/۳: نستعلیق با تاریخ ۱۰۸۳ در دفتر (۱۴ پ ـ ۱۶ پ) [ف . دانشگاه ۳:۳۸۳] .

16814ـ ملك ۴۱۹۱/۱۵: نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱۶۵ پ ـ ۱۶۷ پ) [رؤیت].

16815 ـ مجلس ۳۴۵۶/۷ : سدهٔ ۱۲(ص۱۶۸ـ۱۷۵)[ف.مجلس۱۰:۱۳۸۸].

16816ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۲: نستعلیق محمدعلی ، در ۱۳۰۲، (۱۵۳پ ـ ۱۵۷پ) [ف . دانشگاه ۳:۳۸۳] .

نامهٔ کاشانی

از بابا افضل‌کاشانی، نامهٔ دیگریست بـه همان شاگردش شمس‌الدین محمد دزواکوش ، و رسالهٔ «جامعه» را که برای او فرستاده و «زجرالنفس» خود را درآن یادکرده است، و در «مصنفات بابا ۲ : ۷۱۰» چاپ شده است.

آغاز : رب‌العزة تعالی‌جده وتقدست اسمائـه آگاه است ازمکنون دل وضمیر درون خادم .

16817 ـ مجلس ۵۶۱۷/۳ : شکسته نستعلیق زیبای اسدالله تنکابنی ، ۱۲۸۵ (ص ۳۲۴ ـ ۳۳۵) [ف . مجلس۱۷ : ۷۰].

16818ـ مجلس ۴۸۰۵/۸ : نسخ با تاریخ ۱۰۸۲ در دفتر ، (۴۳ ر ـ ۴۴ ر) [رؤیت] .

16819 ـ ملك ۴۱۸۵/۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱۱۰پ ـ ۱۱۲ر) [رؤیت] .

16820ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۷۹/۷ : رجب ۱۱۰۷ از روی نسخه ۲۷ شوال ۱۰۰۸ (ص ۲۲۳ ـ ۲۲۴) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷].

16821 ـ مجلس ۳۴۵۶/۲۸ : سدهٔ ۱۲ (ص ۲۴۵ ـ ۲۴۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۹۲] .

16822 ـ رضوی ۷۳۹ حکمت : نستعلیق ۱۲۷۵ درهامش «ده انجام‌نامه» [ف . رضوی ۴: ۱۵۸] .

16823ـ مجلس ۴۸۶۸/۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، (۳۲ر ـ ۳۳پ) ، [رؤیت].

16824ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۷: نستعلیق محمدعلی، ۱۳۰۲، (۱۷۹ر ـ ۱۸۰ پ) [ف. دانشگاه۳ : ۳۸۴].

16825ـ مجلس ۵۰۳۱/۲۴ : نسخ خوش محمدعلی عبرت‌نایینی، باتاریخ ۱۳۴۷ بهمین خامه دردفتر (ص۷۳ ـ ۷۵) [رؤیت] .

16826ـ رضوی ۱۲ اخـلاق : نسخ تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۲ : ۳۳۵].

16827ـ مجلس ۱۴۰۵ : بی‌تاریخ ولی‌کهن نیست (ص ۱۸۹ ـ ۱۹۰) [ف . مجلس ۵ : ۵۰۴] .

نامهٔ کاشانی

از باباافضل‌کاشانی ، نامهٔ دیگریست بـه همان شاگردش دزواکوش ، که در «مصنفات بابا ۲ : ۷۰۰ ـ ۷۰۶» چاپ‌شده است.

آغاز: کلماتیکه ازاقلام مبارك‌آن‌خلاصهٔ اخیار عصر و نوباوهٔ بوستان خرد و نور دیده

16828ـ دانشگاه۴۳۱/۱۴: نستعلیق محمد علی ، ۱۳۰۲ ، (۱۶۳ پ ـ ۱۶۸ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۸۴] .

16829 ـ رضوی ۹ اخلاق : نسخ تاریخ یادنشده [ف. رضوی ۲ : ۳۳۵] .

16830ـ مجلس۴۹۴۲/۱۷: شکسته نستعلیق فریدالدین محمد فرزند محمد ، بـا

تاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۴۷ پ ـ ۴۸ پ) [رؤیت] .

16831 ـ **مجلس** ۲۱/ ۵۱۸۰ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۹** در دفتر (ص ۲۶۸ ـ ۲۷۱) [رؤیت] .

16832ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۴ : نسخ خوش با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص۱۲ـ۱۸) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۱] .

16833ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۷ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر ، (۴۱ ر ـ ۴۳ ر) [رؤیت] .

16834ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۷: نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، (۲۶ ر ـ ۲۹ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۸۴] .

16835ـ**مجلس** ۴۱۴۹/۱۰: نستعلیق شکستهٔزین‌الدین‌فرزندمحمد شیرازی، **۱۰۸۶**، (۹۰ر ـ ۹۵ر) [رؤیت] .

16836ـ **ملك** ۴۱۸۵/۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۱۳پ ـ ۱۱۷پ) [رؤیت].

16837ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۷۹/۴ : نوشتهٔ **۱۱۰۷** (ص ۲۰۷ ـ ۲۱۲) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

16438 ـ **رضوی** ۱۳۱ اخـلاق (۶۲۳۹) : نستعلیق شکستهٔ **۱۲۴۳**، همراه سه نامهٔ‌دیگر، ۷گ۱۸س [ف . رضوی۶:۴۰۵].

16839 ـ **رضوی** ۱۳۲ اخـلاق (۶۱۲۲) : شکسته نستعلیق محمد فرزند کاظم بروجردی ، **۱۳۳۹** در مشهد همراه سه نامهٔ دیگر [ف . رضوی ۶ : ۴۰۵] .

نامه

از بابا افضل کاشانی ، که برای دلجویی وتعزیت‌ازصدر سعیدتاج‌الدین‌محمد نوش‌آبادی نگاشته، ودرآن از فصول « زجرالنفس » خود یاد می‌کند. این‌نامه در «مصنفات بابا۲:۷۰۶ ـ ۷۰۹» چاپ شده است. **آغاز :** مدد تأیید الهی ازکار و اندیشهٔ مخدومی منفصل و منقطع مباد . . .

16840 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم شوروی C ۶۱۲/۵ : باتاریخ **۶۵۶ ـ ۶۶۳** در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۶۴۹هست [فیلمها ۱ : ۶۲۵] .

16841 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۵ : نسخ خوش باتاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص۲۰ـ ۲۲) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

16842ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۴: نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۱۶ پ ـ ۱۷ پ) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۸۶] .

16843ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۹ : شکسته نستعلیق زیـن‌الدین فرزنـد محمد شیرازی ، **۱۰۸۶**، (۹۰ر ـ ۹۱ر) [رؤیت] .

16844ـ **ملك** ۴۱۹۱/۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۶۷ پ ـ ۱۶۹ر) [رؤیت].

16845ـ **ملك** ۴۱۸۵/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰۱ پ ـ ۱۰۵ر) [رؤیت].

16846 ـ **دانشگاه** ۲۴۰۱/۱۶ : نستعلیق رضا فرزند موسی‌کشمیری، سدهٔ **۱۱** ، درطوس(۱۹۰ ـ ۱۹۱)[دانشگاه ۹:۱۰۱۵].

16847ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۷۹/۵ : نوشتهٔ رجب **۱۱۰۷** (ص ۲۱۲ ـ ۲۱۴) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

16848 ـ **ملك** ۴۱۹۳/۳ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی **۱۲۷۶**. (۱۵ پ ـ۱۶ ر) [رؤیت] .

16849ـ **تهران**، استاد مینوی۸/۵۴: نستعلیق محمدصالح فرزند محمد رفیع طبیب رشتی، سه‌شنبهٔ ۲ شعبان **۱۲۸۰** (۲۸۴ـ۲۸۶)

[نسخه‌ها ۶ : ۶۷۷] .

16850ـ دانشگاه ۴۳۱/۱۶: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۷۶پ – ۱۷۹ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۶].

16851ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۲۳ : نسخ محمدعلی‌عبرت نایینی، باتاریخ **۱۳۴۷**، (ص ۷۰-۷۳) [رؤیت] .

16852 ـ **رضوی** ۱۰ اخلاق : نسخ تاریخ یادنشده [ف . رضوی ۲ : ۳۳۵].

16853ـ**سپسالار**۲۹۱۲/۴۴ : تاریخ یادنشده (۱۴۳ر –۱۴۴ ر) [ف.سپهسالار ۵: ۷۰۰] .

نامهٔ کاشانی

از باباافضل‌کاشانی ، درپاسخ صاحب‌سعید وزیر مجدالدین محمدفرزند عبدالله ، درشصت سالگی نگاشته است و در «مصنفات بابا ۲ : ۶۹۲-۶۹۹» چاپ‌شده است .

آغاز : صباح ومساء مجلس‌عالی صاحبی صدری‌کبیر ... تاج‌الوزرائی... مجدالدین.. الطاف ازلی و سعادت ابدی را انجمن‌گاه‌وار

16854 ـ **دانشگاه** ۲۵۸۱/۳ : نستعلیق شیخ علی فرزنـد محمودکاتب **۱۰۶۲** (ص۱۸۱– ۱۹۱) [ف ـ دانشگاه۹: ۱۳۸۱]

16855 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۳/۲ : نسخ خوش با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر (ص ۵ –۱۲) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۱] .

16856ـ **مجلس** ۴۸۰۵/۶ : نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر ، آغاز برابر نمونـه [رؤیت] .

16857ـ **دانشگاه** ۴۲۸/۵ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۱۷ پ – ۲۱ ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۸۵].

16858ـ **مجلس** ۴۱۴۹/۱۱: شکسته نستعلیق زین‌الدین فـرزند محمد شیرازی ، **۱۰۸۶**، (۹۲ر – ۹۵ر) [رؤیت] .

16859ـ **ملك** ۴۱۹۱/۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۶۹ر – ۱۷۳پ) [رؤیت] .

16860ـ **ملك** ۴۱۸۵/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۹۶پ – ۱۰۱ر) [رؤیت] .

16861ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۱۷۹/۴ : نوشتهٔ **۱۱۰۷** (ص۲۰۲ – ۲۰۷) [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۷] .

16762ـ **مجلس** ۵۶۱۸/۳: نستعلیق زیبای **۱۲۶۳** (ص۳۲۴ – ۳۳۵) .

16863 ـ **ملك** ۴۱۹۳/۸ : شکسته نستعلیق میرزاعبدالله ریاضی صفر **۱۲۷۶** (در ش۷بهمین خامه) (۶۹ر– ۷۰پ)[رؤیت].

16864ـ**تهران**، استاد مینوی۵۴/۷: نستعلیق محمد صالح فرزند محمد رفیع طبیب رشتی ، دوشنبه پایان رجب **۱۲۸۰** در تهران (۲۷۸-۲۸۳) [نسخه‌ها ۶ : ۲۷۷].

16865ـ**دانشگاه** ۴۳۱/۱۳: نستعلیق محمدعلی، **۱۳۰۲**، (۱۵۷پ-۱۶۳ر) [ف . دانشگاه ۳ : ۳۸۵] .

16866ـ **مجلس** ۵۰۳۱/۲۱ : نسخ محمدعلی عبرت نایینی، با تاریخ **۱۳۴۷** در دفتر (ص۵-۶۲) [رؤیت] .

16867 ـ **رضوی** ۸ اخلاق : نسخ تاریخ یاد نشده [ف. رضوی ۲ : ۳۳۵].

16868 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۲/۴۱ : تاریخ یاد نشده (۱۴۱ پ – ۱۴۲ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۶۹۹].

نامهٔ کاشانی

از باباافضل‌کاشانی، نامه‌هایست‌گوناگون

16869-73ـ **تهران**،ادبیات ۸تا۱۱/ ۱۴۵ حکمت : نسخ سدهٔ **۹ – ۱۰**، چهارنامهٔ

اوست کـه به شماره های ۲ و ۳ و ۴ و ۵ در «مصنفات» چاپ‌شده [ف. ادبیات ۲ : ۴۳].

16873 ـ **تهران**، ادبیات ۲۴۶/۵ جوادی : نستعلیق با تاریخ **۱۰۲۸** در دفتر، نامه‌ایست به صدر سعید شمس‌الدین محمد دزواکوش[ف . ادبیات۳ : ۳۹].

16871 ـ **دانشگاه** ۵۳۱۲/۱ : نستعلیق محمد محسن فرزند محمدحسین کاتب خاتون‌آبادی ، در چهارشنبه ۲ ع ۲/**۱۰۵۷** (۱پ-۳۴ر) چندین نامه است [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱].

16875 ـ **الهیات** ۲۴۲/۷۹ ب : شکسته نستعلیق فریدالدین فرزند محمد ، با تاریخ**۱۰۵۷-۱۰۶۱** دردفتر(۳۴۵ر-۳۴۶ر)، نامه‌ایست دربارهٔ نفس[ف. الهیات ۱:۱۴۸].

16876 ـ **دانشگاه** ۳۵۱۴/۷ : در جنگ ملامحسن فرزند محمدصادق بروجردی، **۱۰۹۵-۱۱۰۴**، (ص۹۴-۹۸) ، همان ش ۱ چاپی است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۵].

14877 ـ **رضوی** ۱۳۱ اخـلاق (۶۲۳۹): نستعلیق‌شکسته، **۱۲۴۳**، درفهرست بعنوان «چهارنامه» یادشده ۱۸گ ۱۸س [ف . رضوی ۶ : ۴۰۵].

16878-79 ـ **تهران** ، ادبیات ۴ و ۳۳۶/۸ حکمت : باتاریخ **۱۲۷۵-۱۲۷۶** ، نامه‌های شمارهٔ ۴ و ۲ چاپ «مصنفات» است [ف. ادبیات ۲ : ۴۳] .

16880-84ـ **حقوق** ۷۲ ب : نوشته **۱۲۹۴**، پنج‌نامه است که به شماره‌های ۲ و ۳ و ۴ و ۱ و ۵ در «مصنفات» اوچاپ شده است [ف. حقوق : ۲۱۵] .

16885 ـ **رضوی** ۱۳۲ اخـلاق (۶۱۲۲) : شکسته نستعلیق محمدفرزند کاظم بروجـردی ، سه شنبهٔ ۱۹ ع ۲/**۱۳۳۹** در مشهد، در فهرست بعنوان «چهارنامه» یاد شده [ف. رضوی ۶ : ۴۰۵].

16886-904 ـ **تهران**،استاد مینوی ۱۶/۷ : نستعلیق **۱۹۷۲** (؟) نوزده تقریر و سئوال وجواب‌ونامه است [نسخه‌ها ۶:۶۷۲].

نتیجهٔ نگارش اوراق

از میرزاملکم‌خان، که یاد او در « اصول تمدن : «۱۵۴۰» گذشت .

بروش پرسش وپاسخ‌آغاز شده سپس چند حکایت‌که بگفتهٔ اوپادشاهانرا سودمند است .

آغاز : درنتیجه‌نگارش اوراق . اوقاتیکه‌این سطور اختتام یافت بندهٔ راقم در گوشهٔای اوراق رابدست‌گرفته.

16905ـ **تهران**، ملی ۱۴۹/۱۴ف : در «کلیات» مؤرخ **۱۳۰۱** او(ص۳۲۳-۳۳۷) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱ : ۱۵۴] .

16906ـ **مجلس** ۵۱۵۴/۱۴:محمود فرزند محمد ، ۲ صفر **۱۳۰۵** در «کلیات» او (۱۶۳پ - ۱۷۱پ) [رؤیت] .

نجات‌المسلمات

از نوری جهان دختر حـاجی عبدالغفار تهرانی، دراصول وفروع دین ، در چند بند، سپس باخلاق می‌پردازد و مینویسداین‌چندفصل رااز کتاب «حلیة‌المتقین» گزیده‌ام. **آغاز** : حمدله. صلاة، امابعد، جمعی از جماعت زنان احادیثی‌که‌ازائمهٔ‌طاهرین بگوش ایشان‌نخورده

16907ـ **ملك** ۵۲۱۳ : نسخ‌آدینهٔ ۱۰ شعبان **۱۲۲۴** بخامهٔ نگارنده ، عنوان و نشان شنگرف، ۱۸۷گ ۱۲ س [رؤیت] .

نخبة‌الوزراء

ازنصرالله فرزند محمد حسین دماوندی ، بنام میرزاآقا خان صدراعظم [دیباجه] ودرآن

از «تحفهٔ ناصریهٔ: ۱۵۶۶» خود (ص ۹ نسخه) یاد میکند . **آغاز :** ... منت خدایرا که همایون و کامیاب ... و بعد، این چند کلمه ایست مسمی به نخبة الوزراء .

16908 **ـ دانشگاه** ۴۵۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، انجام افتاده، ۱۴، گ ۹ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۷۳] .

ندای عدالت بمجلس وزرای ایران

ازمیرزا ملکم خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. در یك مقدمه باعنوان عریضهٔ یکی از وزراء ایران که در پاریس در ج ۱/ ۱۳۲۳ بعرض شاه (ملکم خان درسفر سوم مظفرالدین شاه در پاریس بنزد او احضار شده است) رسانده، سپس دو جزء: جزء یکم پنج و جزء دوم چهار فصل دارد . انتقادات است و راهنمائیها . این گفتار در «مجموعه آثار ملکم ص ۱۹۳ – ۲۱۷ » بکوشش استاد محیط طباطبایی ۱۳۲۷ خ چاپ شده است **آغاز :** (مقدمه) عریضهٔ یکی از وزیران ایران ... قربان خاك پای اقدس همایونت **آغاز** (جزء اول) اوضاع ایران این است که می بینید . جمیع دوایر دولت مختل.

16909 **ـ دانشگاه** ۳۷۸۷ : نستعلیق محسن فرزند میرزا اسماعیل آشتیانی ، **۱۳۳۷** (ص ۱–۲۴) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۵] .

نخلستان

نگاشتهٔ ۹۰۲

16910 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or ۹۴۵۸ : سدهٔ **۱۰** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

نسخة الواعظین

دعا و مناجات و گزارش سخنان حضرت علی است، آغاز و انجام نسخهٔ مجلس افتاده و این نام بخامهٔ دیگری در صفحهٔ عنوان آمده است. هریك ازسخنان بایك رباعی گزارش شده است، ودر این بخش آمده است : ای نام تو سردفتر دیوان کمال ــ بی نام تو ده نیست بمقصود ومآل ــ از نظم بدیع تو دو مصرع شب و روز ــ ز انشاء رفیع تو دو فقره مه وسال.

16911 **ـ مجلس** ۵۲۳۶/۱ : بی تاریخ از سدهٔ **۱۱ – ۱۲** (۱ ر – ۶۵ پ) ۱۲ س [رؤیت] .

نصایح

ازمحیی الدین قادری. **آغاز:** حمدلله.

16912 **ـ قاهره**، دارالکتب ۲۱ مجامیع ترکی : بی تاریخ [مخطوطات ۱ : ۲۷۳].

نصایح = پندنامه

درص ۵۵۲ تا ۱۵۵۴ گذشت.

نصایح = نصیحت نامه

نصایح الامین

ازعلی فرزند محمد فرزند حسینعلی لواسانی، برای حسینقلی خان پسر صدراعظم نوری ، در ذیقعدهٔ ۱۲۸۴ ، در دو نصیحت و یك خاتمه نگاشته است : نصیحت ۱ ــ تحصیل معارف و توحید ۲ ــ نصایح و مواعظ . خاتمه در کلام جامع و پند و اندرز . **آغاز :** حمدله. و الصلاة والسلام علی اشرف الانبیاء و المرسلین . . . ارسله بالهدی ودین الحق لیظهره.

16913 **ـ تهران،** ملی ۴۲۵ ف: نستعلیق خوش ، علی محمد لواسانی، یکشنبهٔ دههٔ دوم ذیقعدهٔ **۱۲۸۴**، زدین، ۵۰ گ و ۸ س [ف . ملی ۱ : ۴۰۶].

نصایح بطالبان حکمت

از باباافضل کاشانی، که یاد او در «جاودان

نامه : ۷۶۸» گذشت . این گفتار در «مصنفات بابا : ۶۵۹» چاپ شده است. **آغاز :** حکما گفته‌اندکه طالب ومکتسب حکمت بداندکه تمام سعادت دین بمکارم اخلاق منوط است.

16914**ـ مجلس** ۴۹۴۲/۸ : شکسته نستعلیق فریدالدین‌محمدفرزندمحمد، باتاریخ **۱۰۵۶** دردفتر (۲۴پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

نصایح حکمای عجم

ناشناخته .

16915**ـ تاشکند** ۲۰۶۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

نصایح الشیبه

ازمحمد فرزند عبدالغفور ، دریك مقدمه وچند فصل ویك خاتمه. **آغاز :** سپاس بیقیاس وستایش رفیع الاساس مخصوص یگانه‌ایست .

16916**ـ رضوی** ۹۶۳۹/۱: نسخ ۶ رمضان**۱۲۳۶** [ف. سیدعبدالعزیز، چاپ‌نشده]

نصایح الملوك = نصیحت الملوك

ازسعدی شیرازی (بنگرید:کلیات‌سعدی).

16917**ـ سپهسالار** ۳۳۵ : نستعلیق خوش محمد حسین بحرانی ، **۱۲۶۵** برای شاهزاده علیقلی میرزا. پندهای گلستان است . **آغاز:** حمدله. امابعد، بدانکه پادشاهانی‌که مشفق‌درویشند نگهبان‌ملك‌ودولت خویشند [ف. سپهسالار ۵ : ۷۱۵] .

16918**ـدانشگاه**۳/ ۳۳۴۰: نستعلیق محمدتقی فرزندمیرزا رضاقلی‌آشتیانی، **۱۳۰۴** (ص۱۶۹–۱۸۸). باعنوانهای‌حکایت ونصیحت **آغاز:** الحمدلله الکافی حسب‌الخلایق وحده.. بعد از ثنای خداوند عالم . . . نصیحت ارباب ملك وملت [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۹] .

16919**ـ تاشکند** ۲۰۸۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

نصایح الملوك

ناشناخته. درچهل باب [مهدی ولائی] . (بنگرید : تحفه الملوك : ۱۵۶۲) .

16920**ـ مشهد ،** عبدالحمید مولوی ش‌ف۶۵۱: نستعلیق‌عبدالوهاب نوری، **۱۲۸۳** برای ناصرالدین شاه ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۳] .

نصایح الملوك فی السیر والسلوك

از قوام‌الدین‌یوسف فرزند حسن. سخنان پند واندرز است .

16921**ـ نجف،** امیرالمؤمنین ۲۱۸۹: نستعلیق زیبای میرزا احمد زنجانی ، **۱۲۸۲** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

نصایح‌الملوك فی‌السیروالسلوك

ناشناخته. پندهای شاهان ایران است از کیومرث وجزاو. کتابی بدین نام در ۱۳۱۷ چاپ‌شده است. **آغاز :** حمدله. امابعد ، این رساله‌ایست مشتمل بر مواعظ و اندرز سلاطین نامورعجم ... واین‌کتاب نامیده شد به نصایح الملوك‌فی...

بنگرید : ف . مشار : ۱۵۸۳ .

16922**ـ دانشگاه** ۳۲۳۶/۲: شکسته نستعلیق محمد شفیع‌فراهانی، **۱۳۱۱** (ص۴۱ ۴۵) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۹۲] .

16923 **ـ دانشگاه** ۴۵۰۱/۶ : رضا قلی‌ادیب**۱۳۲۹** (ص۱۰۷–۱۲۰) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۵۱] .

25 – 16924**ـ دانشگاه** ۲۲۰۵/۲ : نستعلیق ۱۱ج۱/**۱۳۴۳** (۲۳پ — ۳۰پ و

۳۱ر ــ ۳۷پ دوبار آمده است) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۸۸۵] .

نصایح الملوك و آداب السلوك

از ابوالحسن فرزند محمد طاهر شریف عاملی سپاهانی، درگذشتهٔ ۱۱۳۸ بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ــ ۱۱۳۵) گزارش عهد مالك اشتر است در یك مقدمه و پنج باب : مقدمه در هشت نصیحت، باب ۱ــ دارای سه نصیحت ۲ــ دارای دو نصیحت ۳ــ سه نصیحت ۴ــ دو نصیحت ۵ــ چهار نصیحت. بسال ۱۱۱۸ یا اندکی پیش از آن نگاشته است. **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد قادری را رواست که بمحض قدرت و بلاغ حکمتش فرمان .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۷۳ .

16925ــ **سپهسالار ۲۹۴۶** : نسخ خوب **۱۱۱۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۱س ۱۵۰ گ [ف. سپهسالار ۲ : ۲۳ و ۵ : ۷۱۵] .

16926ــ **حقوق ۱/۱۵۱**ج: نستعلیق سید محمدباقر تفرشی، ۴شوال **۱۲۷۷**، آغاز برابر نمونه، ازمحل اهدایی دکترمحمد مصدق خریده شده ۷۲گ ۱۷س [ف.حقوق: ۲۱۸].

نصایح الملوك

ازمحمد علی رفعت .

16927ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ق۲: تاریخ و نشانی دیگر یادنشده (س۱۰۳ ۱۱۲)[مخطوطات،سرفرازعلی رضوی: ۲۰].

نصایح یوسفی = انوار حکمت

درس۱۵۴۵ گذشت .

نصیحت اخوان = وصیت به حکما

نصیحة الملوك

از ابوحامد محمدغزالی، که یاد او در «الاباحیه : ۷۲۶» گذشت . نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارند ، برای محمد فرزند ملکشاه سلجوقی، یا سنجر (۴۹۰ ــ ۵۱۱) بسال ۵۰۳ نگاشته است . این کتاب بکوشش استاد جلال الدین همایی ۱۷/۱۳۱۵خ چاپ‌شده است .

بنگرید : ف . مشار : ۱۵۸۳ ــ دیباچهٔ چاپ همائی ــ نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵ .

16928ــ **ایاصوفیا ۲۸۷۹**: نستعلیق عبدالله فرزند عبدالرحمان کبیر ، شب آدینهٔ پایان صفر **۸۶۳**، ۶۲گ ۱۷س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۸۸ هست (بنام محمد فرزند ملکشاه) [فیلمها : ۲۶۶] .

16929ــ **فاتح ۱/۵۴۰۶**: نسخ اواخر ع۲/ **۷۰۹** (۱پ-۳۱ر). درچند اصل وقاعده وحکایت وبانسخهٔ نورعثمانیه جدایی دارد **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۹ هست [فیلمها۱ : ۴۰۵].

16930ــ **نورعثمانیه ۱/۲۶۳۶** : نستعلیق بایزید فرزند صادق صوفی کرمانی ، **۸۵۳** در اردبیل که بانسخهٔ فاتح جدایی دارد **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۴ هست [فیلمها ۱: ۴۲۱]. عربی همین گفتارغزالی و بنام سنجر در ایاصوفیا ش ۲۹۱۱ هست [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

16931ــ**لاهور**، پنجاب یونیورسٹی لائبریری ۴، ۲۹۷ غزا ــ ۶، ۲۹۷ سلوك: ش۳ دفتری باتاریخ **۱۰۱۹** ــ **۱۰۵۹** . **آغاز** : حمدله . صلاة. بدان یامالك مشرق که خدایتعالی را بر تو نعمت‌های بسیار [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۴۲] .

16932ــ **دانشگاه ۴۹۴۵** : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام و میانه افتاده، تحریر تازهٔ آن است، ۱۴۰گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۶۵] .

16933 ــ **خلخالی** : اسماعیل فرزند

ابراهیم‌کاشانی، درکرمان رجب **۱۲۶۷** برای عبدالباقی میرزا چاپ‌همایی ازروی همین‌نسخه انجام‌گرفته است [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۵] .

16934**ـ یوگسلاوی** ، نستعلیق ریز روزعاشورادرشهر برسه، برای‌ملك شرق‌نگاشته است . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۹۹۸ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۳] .

16935**ـ قاهره**، دارالکتب۱/۶تصوف فارسی: نسخ، بی‌تاریخ ، زدین. ۵۱ گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۵] .

16936**ـ قاهره** ، دارالکتب ۱/۶ : نسخ، بی‌تاریخ، زدین . **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۴۳۴ هست بنام سنجر نگاشته شده[فیلمها ۱ : ۲۶۶ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۵] .

نصیحة الملوك

ناشناخته. **آغاز:** الحمدللكافی حسب ـ الخلایق ... بعداز ثنای خداوند عالم. . . اما بعد ، بدانکه پادشاهانی که مشفق درویش‌اند نگهبان ملك ودولت خویشند. (بنگرید: نصایح الملوك ، سعدی س ۱۷۰۴) .

16937 **ـ دانشگاه** ۲۵۲۳/۶ : نسخ مذنب شاعر نزدیك **۱۲۷۱** (۵۴ ـ ۷۶) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۲۰].

نصیحة الملوك

ناشناخته . بنام (مجلس اسمی منعمی اقصوی رضوی صفوی جمال شریفی) نگاشته شده است.

16938**ـ رضوی** ۳۵۸۲ : تاریخ یاد نشده، ۴ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۱۰۵ هست [فیلمها ۱ : ۲۶۷] .

نصیحت نامه

منسوب به‌ابوعلی سینا. **آغاز:** نزدارباب دولت ومکنت ـ شصت چیزاست مایه نکبت .

نصیحت نامه

از محمد باقر همدانی شیخی ، که یاد او در «پرسش‌وپاسخ: ۹۰۲» گذشت. درردبرخی از کسانیکه خـود را از پیروان شیخ احسائی قلمداد کرده و زبان دشنام به‌علما گشوده و در واقع پیرو شیخ نیستند، در۵ شعبان ۱۱۹۰ در همدان‌بانجام‌رسانده‌است. **آغاز:** حمدله.صلاة. چنین‌گوید این بندهٔ خاکسار که مذکور شد در بعضی بلاد بعضی ازجهال خودرا منسوب به‌شیخ مرحوم .

16939**ـ مجلس** ۲۷۶۹/۲: نستعلیق ابراهیم فرزند علی‌اصغر **۱۲۹۷** (س ۹۷ ـ ۱۰۲) همراه نه‌گفتار دیگرازهمو [ف. مجلس ۹ : ۱۹۰] .

نصیحت نامه

از میرسیدشریف جرجانی[گلچین معانی]

16940**ـ مجلس** ۲۳۸۶/۱۴ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۵۳** (س ۲۶۳ ـ ۲۷۲) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۷] .

نصیحت نامه

از محمدشیرین مغربی ، شمس‌الدین ، که یاداو در «جام جهان‌نما : ۱۱۰۷» گذشت .

16941**ـ تهران**، پزشکی ۲۸۶/۳ : تاریخ یادنشده (س۸ـ۹) [نسخه‌ها ۳ : ۳۶].

نصیحت نامه = پند نامه

از خواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی نامه: ۱۰۴۸»گذشت. نسخه‌هابایکدیگر جدایی‌دارندبرخی‌مبوب(نسخهٔمرادملا: ۱۷۹۶ درنه باب) وبرخی نامبوب، درسرآغاز برخی ازنسخه‌هاآمده‌که‌برای‌خواجه‌نظام‌الملك‌طوسی نگاشته است. **آغاز ۱):** دررعایت دلهاکوشش وعذربنیوش. **آغاز ۲)** : نصیحت پیرهرات ره

مرحضرت نظام‌الملك طوسی‌را. هر که ده‌خصلت شعارخود سازد.

16942 ـ مراد ملا ۱۷۹۶/۱۳ : با تاریخ ۸۵۲ دردفتر(۲۶۴ـ۲۷۰)، درنه باب با عنوان و من انفاسه الشریفه فی الصحبه (النصیحه). فیلم آن دردانشگاه ش۴۸۳ هست [فیلمها ۱ : ۴۹۱] .

16943 ـ بادلیان C ۳۷/۳ : نوشتهٔ حیدرعلی فرزند بابا، باتاریخ ۹۲۱ در دفتر، درفهرست بعنوان «نصیحت‌وپند» یادشده. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۶ هست [فیلمها : ۵۷۰] .

16944 ـ قاهره ، دارالکتب ۶۳/۲ تصوف فارسی طلعت : نستعلیق زیبای محمد فرزند علی رومی ، ۹۴۱ (گ۱۶ـ۲۰) زرین آغاز: این نصیحت که می‌کنم میکوش . در فهرست آمده: شاید از خواجه عبدالله انصاری باشد [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۶] .

16945 ـ مجلس ۲۳۶۴/۶ فهرست نشده : نوشتهٔ ۹۷۲ (ص ۵۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹] .

16946 ـ ملك ۴۹۲/۳۴ : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ۱۰، زرین (ص۴۲۹ـ۴۳۴هامش) باعنوان «نصایح» [رؤیت].

16947 ـ تهران ، یحیی ذکاء ۲۴ : نستعلیق خوش محمد محسن هروی خوشنویس سدهٔ ۱۰، زرین، «نصایح» پیرهرات است به ـ خواجه نظام‌الملك [نسخه‌ها ۳: ۱۴۰].

16948 ـ مجلس ۲۷۸۵/۷: نستعلیق سدهٔ۱۰ (ص ۵۹ـ۶۱) درفهرست بنام «رساله درنصیحت» یادشده است. آغاز : الهی چون توانستم ندانستم [ف. مجلس ۱۰: ۲۸] .

16949 ـ پاریس ۱۲۵/۲۴ S.P.: نستعلیق هندی، باتاریخ۱۰۵۲ دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها : ۵۳۳] .

16950 ـ ملك۵۴۷/۴: نستعلیق۱۰۶۴ (ص۹۸ ـ ۱۰۱) درفهرست آمده « نصیحت » خواجه‌عبدالله بفرزندخود [ف.ملك،مجموعه‌ها ۶۶] .

16951 ـ دانشگاه۲۵۹۶/۳: نستعلیق عنایت‌الله نزدیك ۱۰۸۶ (ص ۲۷۸ ـ ۲۸۰) آغاز برابر نمونهٔ۱ [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۴۰].

16952 ـ نافذپاشا۱۰۵۹/۳: نستعلیق خوش ۱۰۸۷ (۱۸۰ر ـ ۱۸۱پ). فیلم آن دردانشگاه ش۶۰۳ هست [فیلمها : ۵۰۹] .

16953 ـ بادلیان Add:۶۹/۲۹: با تاریخ ۱۲۰۰ در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱ :۵۸۵] .

16954 ـ دانشگاه۳۱۹۵/۷: باتاریخ ۱۲۶۴ دردفتر (ص۵۰ ـ ۵۸) درفهرست بنام «اندرز نامه» یاد شده است. آغاز : حمدله . بدانکه اول چیزیکه برانسان واجبست اعتقاد به‌پیغمبر [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۴] .

16955 ـ دانشگاه ۲۵۲۳/۵ : نسخ مذنب‌شاعر نزدیك۱۲۷۱ (۵۱ـ۵۳)«نصیحت» خواجه است به‌نظام‌الملك ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۲۰] .

16956 ـ دانشگاه ۲۲۱۲/۱۳ : سدهٔ ۱۳ (۲پ ـ ۶پ) «نصایح» اوست به خواجه نظام‌الملك [ف. دانشگاه ۹ : ۸۸۹] .

16957 ـ رضوی۱۸۴ادبیات: شکسته نستعلیق درجنگ محمد حسین سدهٔ ۱۳ [ف . رضوی ۷ : ۲۲۶] .

16958 ـ همدان ، آقای قاسم برنا : سدهٔ ۱۴ ، ش۱ مج، نصیحت اوست به خواجه

نظام‌الملك [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷].

16959ـ قاهره، دارالکتب ۲۵/۳ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (۴پ ـ ۶ر).

16960ـ قاهره، دارالکتب ۴۸/۱ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق چلیپا [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۵].

16961ـ قاهره، دارالکتب ۲/۲ اخلاق فارسی طلعت: تعلیق زیبای ضیاءالدین محمد برآبادی، بی‌تاریخ، زرین (گ۸ـ۱۳) درفهرست بنام «صدپند» خواجه‌هروی به‌خواجهٔ طوسی یادشده [ف. مخطوطات ۲ : ۴].

نصیحت نامه

از علینقی‌کوثرهمدانی، جنتعلی شاه، که یاد او در «اوصاف القرا: ۱۰۶۰» گذشت. پند و اندرزهای عرفانی است، و درآن از «اسرار ـ الصلاة» و «آیات الائمه: ۸۶۸» خود یادکرده است. **آغاز:** حمدله... رستگار وفیروزگشت آنکس‌که قیام نمودبکار.

16962ـ **دانشگاه** ۳۰۸۲ : نستعلیق خود نگارنده، ۱۸۵گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۸].

نصیحت نامه = فرزند نامهٔ غزالی، درص۱۲۹۷ گذشت.

نصیحت نامه

درپند واندرز به‌فرزندان ایران، ودعوت به‌بیداری، دردیباچه گوید: ازتصریح نام‌خود خودداری می‌کنم تاروشن شود که مقصدی جز نیکی ندارم. دردوجلد. **آغاز:** بخش۱ بدایع حمد وثنا وجوامع شکرو سپاس درگاه احدیت پروردگاری را سزاست که از بین کافهٔ حقایق کونیه حقیقت انسانیه را. **آغاز:** بخش ۲ : ستایش بینندهٔ پاینده را سزاست که به‌شبنمی از دریای بخشش خودآسمان هستی‌را بلند نمود.

16963ـ **مجلس** ۲۹۴۰ : نسخ‌بی‌تاریخ جلد یکم و بخشی از جلد دوم‌را دارد : ۱۰۰ ص [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷۱].

نصیحت نامه

ناشناخته.

16964ـ **مشهد**، فرخ۲۲۲: خط خوش بی‌تاریخ، برای شاه سلیمان نگاشته شده است [نسخه‌ها ۳ : ۹۷].

نصیحت‌نامه

دربخش منظومه‌ها خواهد آمد.

نصیحت نامهٔ جهانگیرپادشاه

16965ـ **تهران**، دکترمفتاح۲/۲۹۷ : باتاریخ **۱۰۷۳ـ۱۰۹۶** در دفتر [رؤیت].

نصیحت نامهٔ شاهی

ازکمال‌الدین حسین خوارزمی، که یاداو در «آداب المریدین : ۱۰۱۳» گذشت. بنام ابراهیم‌سلطان فرزند امیرکبیرابوالفتح‌شاه ملك نویان، پس‌از۸۲۹ (این‌تاریخ درکتاب‌آمده) در دومقاله نگاشته‌است: مقالهٔ ۱ـ درفضایل‌امتثال اوامرالهی واجتناب از زواجر ومناهی، یازده باب، باب‌یکم‌آن فضیلت معرفت باری و سلوك راه عبودیت ۲ـ درآئین خدمت حضرت‌خاقانی ورعایت رسوم جهانبانی، نه‌باب. باب یکم‌آن درفضایل وفاداری وحق‌گزاری، نهم خاتمة الکتاب. **آغاز:** (پس‌از نام نگارنده) برضمیر منیرارباب‌الباب وخاطرمستنیراصحاب آداب، هرآینه چون‌آفتاب جهانتاب روشن وپیدا.

16966ـ **دانشگاه** ۳۶۵۰ : نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغازدرخطبه‌کمی‌افتاده، ۲۶۴گ [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۳].

نصیحت نامهٔ شاهی

از کاشفی. بنام سلطان زاده ، در دو مقاله هریك ده باب دراخلاق مذهبی .

16967ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۱۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز وانجام افتاده .

نصیحت نامهٔ شیخ المقامرین

از مشتری خراسانی ، محمد ابراهیم ، (۱۲۶۴ ـ ۱۳۰۵). دردوبخش: ۱ـ نصایحی است ازشیخ المقامرین بهفرزندخود، که چگونه رفتارکند تاباعث ترقی وپیشرفت اوگردد ۲ ـ کنایههاییست بشیوهٔ ده فصل یاتعریفات عبید زاکانی بهترتیب حروف تهجی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۴۶ ـ المآثر و الاثار : ۲۰۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۲ .

16968 ـ رضوی ۳/۹۴۴ ادبیات (۴۸۷۲): شکسته نستعلیق خودنگارنده ۱۲۹۴ آغاز برابر نمونه ، ۴ برگ [ف . رضوی ۷ : ۷۶۵] .

16969ـ ملك۲/۴۹۴: نستعلیق ونسخ گویا اسماعیل فرزند علی‌اکبر ، باتاریخ ع۱/ ۱۳۱۴ در «قمارنامه»ی محمدامین قاجار (ص ۱۶۶ ـ ۱۷۳) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

نظم الغرر ونضد الدرر

ازعبدالکریم فرزند محمدیحیی قزوینی، درسن شصت سالگی ، بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵). سخنان کوتاه حضرت علی را که در « غرر الحکم و دررالکلم » عبدالواحد آمدی (م ۵۱۰) به ترتیب حروف تهجی بوده بهترتیب موضوعی درنود ونه باب (بشمارهٔ اسماء الحسنی) در آورده. در چندین مجلد گزارش کرده است. فهرست مجلدات موجود را که آقای ابن یوسف دیدهاند درفهرست سپهسالار (ج ۲ : ۱۰۵-۱۱۲) آوردهاند ولی همهٔ نسخهها در آن تقسیم بندی یکسان نیستند .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۸ (غررالحکم) پیشگفتار آقای محدث ارموی بر چاپ شرح غررالحکم خوانساری : لا، ما ـ ف. دانشگاه ۲ : ۱۳۷ ـ ۱۴۱ .

16970ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۰۹: نسخ سدهٔ ۱۱-۱۲ [نسخهها ۲ : ۱۳۳] .

16971ـ دانشگاه ۲۶۶۵ : نسخ زین العابدین فرزند شاه نظر طالقانی، ۱۱۱۲ آغاز غرر و درر حمد و ثنایی که چون حلقهٔ بندگی زینت گوش غیب نیوش، بنوشتهٔ آقای باستانی جلد ۴ است، از بند: الدین یعصم را دارد تا السلطان الجائر والعالم الفاجر اشد الناس نکایة، ۳۶۱ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۱] .

16972ـ ملك ۵۷۸۴: نستعلیق و نسخ خوش ۱۱۱۸، زرین، آغاز: اللهم یاذا الجلال والاکرام . . . وبعد، طالب عرفان عبدالکریم قزوینی بعرض برادران. درنسخه نامی بکتاب داده نشده است، ۱۳۳ گ ۹ س [رؤیت] .

16973ـ ملك ۶۱۶۶ : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۲، زرین، جلدیکم آنست. آغاز: حمد و ثنایی که جمیع مخلوقین و ملائکهٔ سماوات و ارضین بامداد بهار ، ۲۲۵ گ ۱۲ س [رؤیت].

16974ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۱۱۵ Or: سدهٔ ۱۳، نگارنده در فهرست محمدیحیی یادشده است گویا همین کتاب است [نسخهها ۴ : ۶۷۳] .

16975ـ سپهسالار ۳۰۵۱: نستعلیق خوب تاریخ یادنشده، آغاز افتاده، باب پانزدهم آنست ، و بنوشتهٔ اعتضاد السلطنه «شرح خطبهٔ قاطعه بانضمام صدکلمه وشرح آن» است، ۹۰ گ [ف. سپهسالار ۲ : ۱۱۲ و ۵ : ۷۱۹].

16976ـ مجلس ۲۰۱۸ : نستعلیق و

نسخ، تاریخ یاد نشده، زرین ، جلد یکم است بابهای ۱ و۲ و۳و۴را دارد. **آغاز:** الحمدلله علی ماواولنا من‌سوابغ نعمه‌بسوابق کرمه، ۵۳۸، ص۷-۱۴س [ف . مجلس ۶ : ۱۶] .

16977ـ **رضوی** ۳۰۸ اخبار : نسخ تاریخ یادنشده، وقف ۱۱۶۲. **آغاز** : حمد و ثنائی‌که جمیع مخلوقین، ۱۸۷ گ ۱۲س [ف. رضوی ۱ : ۱۰۱ اخبار].

16978ـ **تبریز**، ملی۳۱۹: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۵] .

نظم المعالی = نظم اللالی

ازسراینده‌ای باتخلص صدرذهبی، که‌گویا طلاکاربوده، در۱۵ محرم ۸۶۷که ۲۰۷ کلمه از «نثراللالی» را در۲۴۹ بیت سروده است . درآن آمده: شرح نثر اللالی عربی ـــ هست نظم‌اللالی (نظم‌المعالی) ذهبی. درپایان آمده: یا الهی بحق زوج بتول ـ (صدر) را حشرکن باآل رسول. **آغاز:** حمد پروردگار حی‌خبیر ـ خالق ورازق وعلی وکبیر .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۴۱ .

16979ـ **مجلس** ۲۶۹۵ : نستعلیق و ثلث خوش اواخرسدهٔ۹، بایادداشتی‌که نویسنده را علی‌الظاهرمحمدحسین هروی دانسته است، زرین، آغاز برابرنمونه ، بنام «نظم المعالی» است ۴۳ص ۱۰س [ف. مجلس ۸ : ۴۶۵].

16980ـ **مجلس** ۲۶۹۶: نسخ و ثلث خوش اواخرسدهٔ۹، نسخه‌بخش صفت‌دارالسلام بغدادرا ندارد و۲۲۱ بیت است و بنام «نظم ـ المعالی» است، آغاز برابرنمونه، ۴۹ص ۸س [ف .مجلس ۸ : ۴۶۷] .

16981ـ **دانشگاه** ۱۲۶۳ : نستعلیق خوش شاه محمدکاتب، تاریخ یادنشده، زرین، آغاز برابر نمونه ، بنام «نظم اللالی» است ، ۳۴گ ۹س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۸۰۲] .

نظم اللالی فی ترجمة نثر اللالی

ازعادل فرزندعلی، کـه یاد او در «چهل حدیث : ۱۵۹۴» گذشت. گزارش«نثراللالی» است‌که ۲۵۸ کلمه پند آمیزحضرت علی را در ۲۶۰ بیت سروده است . واین جز «صدکلمهٔ : ۱۶۴۳»و«چهل حدیث:۱۵۹۴»اوست. **آغاز:** ایمان‌المرءیعرف‌بایمانه...مؤمن‌کامل بپرهیزد ز سوگند دروغ ـ گوهر ایمان او از نور حق گیرد فروغ .

16982ـ **دانشگاه** ۱۶۴/۷ : محمد افضل فرزند علی تفرشی ، باتاریخ **۱۰۸۸** ـ **۱۰۹۸** دردفتر (گ ۳۶ ـ ۵۸)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۲ : ۲۹۳] .

16983ـ **دانشگاه** ۶۰۴/۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱پ ـ ۳۷پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۷ : ۱۵۸۹] .

نظم اللالی

گزارشی است به‌نظم ازچهل حدیث شیعی که بسال ۱۱۰۲ بانجام رسیده است. درپایان آن‌آمده : درماه محرم هزار وصد ودو... پی نام وتاریخ این نظم عالی ـ رقم‌کرده‌کلکم نظم اللالی . **آغاز** : فاتحه آرای حدیث قدیم . الحمدلله رب‌العالمین ومعزالعالمین... محفوظ نما چهل حدیث‌سالم ای‌مردخدا ـ زآنروی‌که گفته فخرآل هاشم کزامت ما .

16984ـ **دانشگاه**۱/۲۵۶۹: نسخ‌سدهٔ **۱۲**(۲پ ـ ۵پ) میان حدیث ۸و۲۷ افتادگی دارد [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۵۹] .

نقش جدید = انوار حکمت

یوسفی هروی ش15140 ص۱۵۴۵ .

نگارستان

از امیر اسماعیل معروف به سعیدخان .

16985ـ آصفیه۱۵۴۵تصوف: نوشتهٔ **۱۲۰۷** [ف. آصفیه ۴ : ۱۸۸] .

نگارستان جوینی

دربخش متون ادبی‌خواهدآمد .

نمونهٔ میمونه

ازاسدالله‌فرزندمحمدکاظم، بنام‌ناصرالدین شاه قاجار، درچهارده‌فصل، هفت‌فصل‌آن مقدمه وهفت فصل دیگر ذی المقدمه ، فصل پایان در چهارنصیحت درکشور داری و راهنمایی امیران وپادشاهان است. **آغاز:** الحمدلله الذی احکم بحکمته نظام العالم وعلم الانسان مالمْ یعلم .

16986 ـ **تهران،** ملی۸۱۰ف:شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، گویا بخامهٔ نگارنده، ۶۰گ ۹س [ف. ملی ۲ : ۳۴۶] .

نورالاسرار

از نورالاصفیا ، نگارندهٔ «نورالحساب : ۲۰۱» وجز آن. که در۱۲۲۰ نگاشته است .

16987ـ آصفیه۴۲۲ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۹۹** [ف. آصفیه ۳ : ۶۸۶] .

نورالهدایه ومصدر الولایه

دربخش عرفان ص۱۴۷۳گذشت .

نوم ویقظه

از میرزا ملکم‌خان، که یاد او در «اصول تمدن : ۱۵۴۰» گذشت . در رؤیا خود را در خیابان نـاصریه می‌بیندکه شورشی برپا شده و گروهی‌اوباش پیری را می‌آزارند و دارایی او را به‌یغما می‌برند ، این پیرایران امروز است سپس راهنمائیهای خود را با عنوانهای جناب وزیردرمیان می‌گذارد. این‌گفتار در «مجموعهٔ آثارملکم ص۱۶۷-۱۷۶» بکوشش‌استادمحیط محیط طباطبایی چاپ‌شده است. **آغاز:** دیشب گذارم به‌منزل یکی ازدوستان صدیق افتاد، از شدت خستگی درآنجا ماندم .

بنگرید : ف . مشار : ۱۶۱۰ .

16988ـ **تهران** ، آقای اعزاز ثقفی : نوشتهٔ ج۱/**۱۳۰۱** برای تفنن سرکار معتمد‌السلطـان جنرال قونسول مقیم تفلیس فرزنـد میرزا ابراهیم‌خان [پیشگفتار چاپ : مح].

16989ـ **تهران**،ملی۱۴۹ف: نستعلیق شکستهٔ خـوش ابوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضاد السلطنه در تبریز **۱۳۰۱**، شمارهٔ ۱۶ «مجموعه» میرزا محمدعلی نایب‌اول پیشخدمت (ص ۳۳۹-۳۴۷) در فهرست درست شناسانده نشده است،۱۶س [ف. ملی ۱ : ۱۵۵] .

نیاز السلاطین

از فرج‌الله منشی خازن الاشعار ، متخلص به‌طرفهٔ‌نیازی،درذیقعدهٔ۱۲۷۴، بنام‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) درچهل باب وهرباب درچهارنصیحت [عبدالله انوار]. طرفه درشیراز زاده شده و روزگاری در محلات بوده است . **آغاز:** حمدله . صلاة . اما بعد، چون چندی بود. . .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۴۸ - المآثر و والاثار : ۲۰۵ - مجمع الفصحا ۲ : ۳۳۸ - مؤلفین مشار ۴ : ۸۰۵ .

16990ـ **تهران**،ملی۷۰۵ف: نستعلیق فرج‌الله منشی، ذیقعدهٔ **۱۲۷۴**، زرین، ۲۰گ ۳۷س [ف. ملی ۲ : ۲۱۳] .

نیروزیه

ازلطفعلی صدرالافاضل دانش ، که یاد او در «آداب المحادثه: ۱۵۱۶» گذشت. ترجمهٔ برخی ازسخنان‌کوتاه حضرت‌علی است، برای میرزا عبدالغفار .

16991ـ دانشگاه ۴۷۳۴/۲۹: نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ (ص۵۹۱-۶۰۴) [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰] .

وجوب سلطنت

ازمیرزاحاج‌محمدنائینی، دروجوب‌سلطنت بر ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) ووجوب شرکت در کارهای دولتی، بادیباچه‌ای ازکسی‌که (به‌تحریرات مجلس تحقیق مظالم، که به‌یمن معدلت شاه مأمور و مشغول بوده) و بدستورنگارنده، کتاب‌را تحریر کرده است. **آغاز:** رساله‌ایست‌که‌دروجوب‌سلطنت‌برسرکار اعلیحضرت قدرقدرت‌کیهان بسیطت‌کیوان‌رفعت شاهنشاه... **آغاز:** الحمدلله وسلامه علی‌عباده الذین اصطفی. وبعد چون‌ازجانب امنای دولت علیه ... [نسخهٔ ۵۲۵۶ ملك] .

16992ـ ملك۵۲۵۶: نستعلیق خوش علی نایینی، ج۱/ ۱۳۰۱ زرین، ۳۳ گ ۸س [رؤیت].

16993ـ نجف،امیرالمؤمنین ۱۸۱۱/۱۰: سدهٔ۱۱،ص ۲۵۸ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

ودیعة البدایع

شیخ محمدعلی حزین، که یاداودرفهرس نامه : ۴۴۱، گذشت .

16994ـ بنگال، آسیایی aO۶۸/۱ (۱۰۳۴): تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۴۵].

وسیلة العباد فی تحصیل المعاش و المعاد

ازشیخ محمدباقرفرزند علی‌اکبردامغانی، که در کرمانشاه می‌زیسته است . فقیهی است استدلالی دربارهٔ پذیرفتن حکومت و ولایت ستمگر(جایر) و یاری سلطان ظالم .

16995ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۹۲۴ صح : نسخهٔ اصل نگارنده، دههٔ دوم ذیحجهٔ ۱۲۸۲ [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیزطباطبایی].

وسیلة النجاة

ازنوروزعلی‌بسطامی، که یاداو درصراط الجنه:۱۶۴۴، گذشت. درده‌باب برای‌ده‌مجلس وعظ وروضه خوانی، درمحرم ۱۲۶۱ نگاشته ودر۱۲۸۸ وپس‌ازآن چاپ‌شده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی توحد بالوحدانیة وتفرد ... اما بعد، چون این ذرهٔ بیمقدار .

بنگرید : ف. مشار : ۱۶۳۱ .

16996ـ مجلس ۵۵۶۸ : نسخ محمد محسن،در۱۲۷۴، ۱۳۴ص۱۷س [ف. مجلس ۱۷ : ۳۲] .

16997ـ نجف، امیرالمؤمنین ۸۵۸ : نوشتهٔ‌عبدالوهاب‌فرزندملامحمدحسین، ۱۲۹۶ برای استادش شیخ محمدخطیب واعظ، ۶۵ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

16998ـ رضوی ۸۴۱۵ : نستعلیق سیدجواد روضه‌خوان رنگی‌آبادی، آغازبرابر نمونه، ۹۵ گ [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

وصایای آدم بشیث

16999ـ ملك ۴۳۴۱/۱۰: نستعلیق میرعلی‌اکبرفرزند میرمحمد محسن زکی‌حسینی نزدیك ۱۱۹۳ (۹۶پ – ۹۷ متن و هامش). **آغاز:** از جمله وصایای حضرت آدم (ص) با شیث درمیان‌آورده پنج وصیت بود : اول‌آنکه ای شیث براین وصیت عمل کن [رؤیت] .

وصایای خواجه نظام الملك =

دستور الوزارة = سیاستنامه = پندنامه

وصایای حضرت علی بحسین

ناشناخته، پس‌از ترجمهٔ هرسخن به نثر، آنرا دریك‌بیت به‌نظم درآورده است. **آغاز:** من‌کلام . . . کردم آغاز این بنام خدا ـ هم خطابخش و هم عطابخش .

17000ـ **ملك** ۴۳۷۹/۲۲ : نستعلیق باتاریخ**۱۰۵۶**(درش۱) (۶۹پ-۷۴پ‌هامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17001ـ **ملك** ۴۲۷۵/۱۳ : نستعلیق محمدسعیدفرزندمحمدتقی خاتون‌آبادی**۱۰۸۱** (۵۷ر-۶۲ پ هامش)آغازبرابرنمونه[رؤیت].

وصایای حضرت علی به حسین

ناشناخته به‌نثر .

17002ـ **مجلس**۲۰۱۳: نسخ‌وترجمهٔ زیرنویس نستعلیق شکسته بایك سرلوح متوسط وترنج، برای امین السلطان وزیر دربار ، در آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۱۳ ص ۹ س [ف . مجلس ۶ : ۱۲] .

وصایای عرس الهراسه

آغاز: گفت هرکـه پرهیزد از بدیها ـ هرگز اودا نصیب نگردد .

17003ـ**دانشگاه**۴۷۳۶/۵: نستعلیق ونسخ محمدقاسم کرمانی، سدهٔ**۱۱** (۳۱-۳۵) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۳] .

وصیت به‌حکما = نصیحت اخوان

ازباباافضل، که یاداو در «جاودان نامه: ۷۶۸» گذشت. پندهای عارفانه برای رهروان طریقت،در۲۸کلمه،در «مصنفات بابا۲:۶۵۶-۶۵۸» چاپشده است. **آغاز:** ای جویندگان حکمت وپویندگان طریق سعادت بایدکه بسیار دعا باشید دراموراخروی ودنیوی.

17004ـ **دانشگاه**۲/۸۷۱ : نستعلیق محمدعلی **۱۰۳۱**، آغاز برابر نمونه (۶۳پ-۶۵پ) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۷] .

17005ـ **مجلس** ۴۹۴۲/۴ : شکسته نستعلیق فریدالدین‌محمد فرزندمحمد، باتاریخ **۱۰۵۶**، در دفتر (۲۲ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17006ـ**دانشگاه**۳۵۱۴/۹: درجنگ گردآوری ملامحمد محسن فرزند محمد صادق بروجردی، **۱۰۹۵**(ص۹۹-۱۰۰)بنام«وصیت حکماء همانکه درص۶۵۶ - ۶۵۸ چاپی‌آمده [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۲۵] .

17007ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۲۲ : سدهٔ **۱۲** (ص۲۱۴-۲۱۷)، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۹۰] .

17008ـ **ملك** ۴۱۹۳/۲ : شکسته نستعلیق میرزا عبدالله ریاضی **۱۲۷۵** (۱۳پ - ۱۴ر) درنسخه بعنوان « وصیت‌الحکماء »آمده است [رؤیت] .

17009ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۳۳۶ حکمت: نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرفیع طبیب رشتی، **۱۲۷۵-۱۲۷۶** [ف. ادبیات۲: ۶۰] .

17010ـ **تهران**، استادمینوی۹/۵۴: نستعلیق محمد صالح فرزند محمد رفیع طبیب رشتی، سه‌شنبهٔ ۲شعبان **۱۲۸۰**درتهران (۲۸۷ ۲۸۸) درفهرست بنام «وصیت به‌حکماء»یادشده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۷] .

17011ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۵: نستعلیق محمدعلی، محرم**۱۳۰۲** (۱۲۱ر - ۱۲۲ر) . [ف. دانشگاه ۳ : ۳۲۷].

17012ـ **مجلس** ۶۲۳/۵ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده،درفهرست‌بعنوان «۲۸ کلمه درنصیحت‌اخوان» یادشده‌است [ف.مجلس ۲ : ۳۸۳].

وصیت صاحب دیوان

صاحب دیوان‌الادب نجم خلیل (؟).

17013ـ سلیمانیه ۱۲۰۸/۹ : نسخ باتاریخ **۸۳۹** در دفتر (۲۳۷پ ـ ۲۳۸ر) . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۶۱۲ هست [فیلمها : ۵۱۱] .

وصیت‌نامه

ازپطرکبیر امپراتورروسیه درسدهٔدوازدهم این سفارشنامه که دردرستی‌آن تردیداست، در پیرامن۱۲۸۷ بفارسی درآمده‌است ودر۳ نوامبر ۱۸۷۰م=۱۲۸۷ ه در روزنامهٔ کلکته بچاپ رسیده‌است [نسخهٔ تهران ملی] . **آغاز:** پس ازحمد بی‌پایان خالق‌کون ومکان [نسخهٔ دکتر قاسمزاده] .

17014ـ **تهران** ، ملی ۳۶۵/۱ ف : شکسته نستعلیق خوش با تاریخ ع۲/**۱۲۸۶** دردفتر (ص۱ـ۱۰) [ف. ملی ۱ : ۳۵۵] .

17015ـ **تهران** ، دکتر قاسمزاده : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، ۲۱ گ . درآن آمده: چیزی‌که مرا بیشتر خوشحال می‌دارد دو فقره است... دیگری مداخله وتسلط علمای دین در امورمسلمین و عدم تجربهٔ‌آنها [رؤیت] .

وصیت نامه

از شیخ مرشد ابواسحاق (ابوالحسن) ابراهیم فرزند شهریار کازرونی ، به ابوالفتح عبدالسلام فرزنداحمدفرزند محمدفرزندسالبه.

17016ـ **مجلس** ۶۶/۱۰نجم: نوشتهٔ **۱۲۲۵**،همراه«مصطلحات» منسوب بفخرالدین عراقی،کنیهٔ نگارنده ابوالحسن یادشده [نسخه ها ۵ : ۲۰۳].

17017ـ **شیراز**، دکترخاوری ۱ مج: دردفتری از سدهٔ **۱۳** کنیهٔ نگارنده ابواسحاق یادشده [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷] .

وصیت نامه

ازبدخشانی، پند واندرزهایی‌است‌عرفانی **آغاز:** ای‌برادران بباید دانستن‌که هیچ کس راکاری نفرموده‌اندکه اوراطاقب‌حمل‌آن‌نباشد لایکلف‌الله .

17018ـ **مجلس**۲۸۵۹/۱۴ : نسخ و نستعلیق محمدفرزندسلیمان‌فرزند محمدجابری قاری ، نزدیك **۱۰۷۰** (ص ۹۲ ـ ۹۴) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۰].

وصیت‌نامه = ظفرنامه

بزرگمهر، درص۱۶۴۵ گذشت .

وصیت نامه

ازمحمدعلی فرزند میرزا ابراهیم مصدق‌ـ الدولهٔ غفاری ، بنام مظفرالدین شاه بروزگار ولیعهدیش، بسال ۱۳۰۰. درآن پس‌از سفارش فرزندانش ولیعهد را از(جهلمندان) که او را فراگرفته‌اند برحذرمی‌دارد. ازرهگذرتاریخی سودمنداست. **آغاز:** هوالله تعالی‌شأنه. وصیت نامهٔ چاکرآستان مبارك حضرت اقدس.

17019ـ**تهران**، ملی۷۶۶ف: شکسته نستعلیق**۱۳۰۰** گویا نگارنده‌و برای‌مظفرالدین شاه، ۴۳گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۲۹۴] .

وصیت نامه

ازمحمد فرزند پیرعلی (بنگرید : صحاح العجم، دربخش فرهنگنامه‌ها) .

17020ـ **بادلیان**۱۲۵/۳: نسخ‌درشت باتاریخ **۹۳۶** و ۱۰۲۳ یزدگردی در دفتر . فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۰۳۲ هست [فیلمها۱ : ۵۵۹] .

وصیت نامهٔ نواب

17021ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۴ق ف ۱۳۵: نوشتهٔ میرکاظم علی در ۱۱۶۱ [مخطوطات سرفرازعلی‌رضوی: ۲۰].

17022ـ بنگال، آسیایی ۷/ ۵۷۰a (۸۱۷): تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف. بنگال: ۱۴۷].

وفات نامه

ه

هدایات الحسام فی عجایب ـ الهدایات الحکام = هدایة الحسام...

از محمد حسین همدانی، کـه یاد او در «فراست‌نامه: ۴۳۹» گذشت. گزارش‌عهدنامهٔ مالك اشتر است بنام زین‌العابدین‌خان حسام الملك والی‌کرمانشاه، در ذیحجهٔ ۱۳۰۸ (نه ۱۳۱۸) بانجام رسانده‌است. آغاز: الحمدلله الذی لیس لاولیته افتتاح کماالسایر الاولیات... وبعد، برلوح ضمایرارباب بصایر.

بنگرید: ذریعه ۳۷۳ ـ نسخه‌ها ۱: ۲۲۶.

17023ـ دانشگاه ۲۵۶۷/۱: نسخ احمد فرزند موسی طبیب همدانی ۱۳۰۸ آغاز برابر نمونه (ص ۱ ـ ۲۲۹) در فهرست بنام «هدایةالحسام» آمده [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۵۶].

17024ـ تهران، حاج محتشم‌السلطنه: نوشتهٔ ۱۳۱۱ همراه باگفتاری‌درفراست ازهمو درفهرست بنام «هدایات الحسام» آمده است [ف. سپهسالار ۲: ۱۴۱].

هدایةالسعداء فی جلوة الشرفاء

از قاضی‌شهاب‌الدین جانپوری‌هندی، از پیروان سنت، در اخلاق وبرتری سادات، در ۱۰۱۳ نگاشته است. آغاز: الحمدلله‌الذی اصطفی‌آدم و نوحاً وآل ابراهیم و آل عمران ایظهرعلی‌الدین‌کلمه ابداً ابداً...

17025ـ رضوی ۳۱۹ اخبار: نسخ تاریخ یاد نشده، ۳۶۰گ ۱۹س [ف. رضوی ۱: ۳۱۹ اخبار].

هدایةالطریق

از محمد قاسم فرزند محمد مشهدی، در غیبت و درپس‌مردم سخن‌گفتن، بروش‌مذهبی، دریك مقدمه وپنج باب ویك خاتمه. آغاز: چنین‌گوید بندهٔ‌محتاج منفرت حضرت سرمدی محمدقاسم‌بن ... که‌چون چنین متراى شد که فواکه مجالس.

17026ـ الهیات، ۲۱۴/۱ آل آقا: نسخ‌سدهٔ ۱۱، (۳پ ـ ۷۱پ) [ف. الهیات ۱: ۷۳۸].

هدایةالغافلین

از محمدکاظم هزارجریبی، که یاد او در «افلاکیه: ۲۳۹» گذشت. در مذمت بی‌فکری وترك‌عقل. آغاز: حمدله ... امابعد، چنین گویداین بندهٔ‌خاطی محمدکاظم بن محمدشفیع هزارجریبی که این‌رساله‌ایست.

17027ـ مجلس، ۴۵۲۷/۱۰: نسخ محمدادومی‌ساکن‌کربلا، ۱۲۳۵ (گ ۱۴۹ـ ۱۷۰) همراه ۱۳ گفتاردیگرازهمو: ۱ـ توحید ۲ـ جبر و اختیار ۳ـ کاشف‌العدل ۴ـ اقناعیه ۵ـ برهانیه ۶ـ تحفه‌المجاور ۷ـ تحفةالاخیار ۸ـ روحیه ۹ـ افلاکیه ۱۰ـ همین‌گفتار ۱۱ـ

تحفهٔ بقیة‌الله ۱۲ـ چهل‌حدیث ۱۳ـ وضو و نماز ۱۴ـ درالاخبار [رؤیت].

هدایت‌نامه = سفینة‌الملوك

ادهم، در ص ۱۶۳۳ گذشت.

هدیهٔ بستان آداب

ناشناخته.

17028ـ تاشکند ۲۰۶۵ : تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۶].

هدیهٔ شاهی در هدایهٔ طرق الهی

ازعبدالغفارفرزند نورالله شریحی دردوازده باب، برای ابوالمظفرسلطان رستم‌خان آق‌قوینلو (۸۹۷-۹۰۲) نگاشته است [دانش پژوه].

17029ـ برلین، ۲۸۱ : [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۶].

هشت بهشت

از محمد باقر واعظ تبریزی، در هشت بهشت [دیباجه] اخلاق بروش عرفانی است. بهشت ۱ـ طلب ۲ـ علم ۳ـ ایمان ۴ـ خشیت ۵ـ عمل ۶ـ زهد ۷ـ صبر ۸ـ عشق. سپس بك طوبی درمحبت آل رسول، در دههٔ دوم شوال ۱۰۷۶ بانجام‌رسیده‌است. **آغاز** : حمدوسپاس خالقی راکه‌درقصر عصمت وجلالش هشت‌بهشت چون برگ.

17030ـ سپهسالار ۵۶۲۴/۳ : نوشتهٔ **۱۲۴۲** از روی نسخهٔ اصل مؤرخ ۱۰۷۶ (۱۲۸ د ـ ۱۵۸ ر)[ف.سپهسالار۵: ۷۶۱].

هفت کشور

فخری، دربخش تاریخ خواهدآمد.

همایون‌نامه = قانون همایون

از خواندمیر در گوالیور Gwalior بسال ۹۴۱ در بارهٔ مخترعات همایون شاه (۹۱۳ ـ ۹۶۳) [دانش‌پژوه]

بنگرید : استوری ۱ : ۵۳۶، ۱۳۱۳.

دیباچهٔ دستورالوزراء : ج

17031ـ پاریس، رزن ۱ ر ۲۱، ص ۱۴۲ (ریو ص۱۰۲۴) [نسخه‌ها ۱ : ۲۲۶].

همم‌الثواقب

از علینقی‌طغائی کمره‌ای، نگارندهٔ «امامت : ۷۹۲» و جز آن. برای شاه صفی (۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) که در روزگار او خللی بامور دینی وارد شده‌بوده، بسال ۱۰۴۴ در دوازده فصل نگاشته است : ۱ـ فضیلت علم ۲ـ العلماء ورثة الانبیاء و اینکه علماء منسوب بحکومت شرعیه‌اند ۳ـ چرا کارهای‌کشوری از دست اینان گرفته شده وبدست درباریان داده شده، چرا احیاءالعلوم غزالی راکه‌ازکتابهای فاسده‌است دستور داده که صدرا محمد شیرازی ترجمه‌کند ۴ـ مفاسد ناشی ازگفته‌های غزالی ۵ـ چرا دستور داده کتاب شیخ فضل‌الله هندی (متنبی) را ترجمه‌کنند (دراین فصل از شاه ـ صفی بنام یادکرده) ۶ـ خللی که‌بروزگار این شاه پیداشده، ازآن میان خلعت‌دادن بیکی از علمای اهل‌سنت ۷ـ حقوق مؤمنین بر یکدیگر ۸ـ و ۹ ـ فضیلت برآوردن نیاز مؤمن ۱۰ ـ فضیلت گرامی‌داشتن مؤمن، در اینجا از اینکه صلهٔ تألیف «تحفهٔ فاخره» راکه‌پیش ازاین نگاشته نداده‌اندگله‌کرده است ۱۱ـ فضیلت‌رفع‌هم وغم ازمؤمن ۱۲ـ بیان مؤمن‌حقیقی. این‌کتاب از رهگذر تاریخی‌بسیار سودمنداست. **آغاز** :... امابعد، چنین‌گوید غبار راه شیعیان علی ولی علینقی‌طغائی...

17032ـ سپهسالار ۱۸۴۵ : نستعلیق بسیار خوب، گویا خود نگارنده، سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباجه وانجام افتاده، زرین، ۱۸۷ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۱ : ۳۴۹].

ی

یتیمة الدرو کریمة الفقر

از ناشناس، در شهر شیراز، بسال ۷۹۷، از روی مجموعه‌ای‌که بخطوط اکابر بوده، در سه فصل ساخته‌شده است: فصل ۱ـ فضیلت علم وعلما ۲ـ فضیلت‌عقل وعقلا ۳ـ نصیحت اولاد، باعنوان ای‌فرزند، ای فرزنـد. و در آن از فرزندانش محمد ومحمود یاد می‌کند. **آغاز:** (گویاافتادگی دارد) بعداز تقریرمقاله‌وترتیب این‌حواله می‌گوید مسود این‌بیاض . . .که در شهرسبع وتسعین و سبعمائة .

17033ـ **ملك** ۵۸۷۴ : نسخ اواخر سدهٔ **۸**، انجام: پیام اهل دل است‌این‌سخن که سعدی‌گفت ـ نه‌هرکه‌گوش‌کند معنی‌سخن‌داند، سپس پراکنده‌هایی بهمان خامه، ۴۶ گ ۱۹ س [رؤیت].

یك كلمه

از مستشارالدولة، یوسف فرزندکاظم‌مهاد-مهینی‌تبریزی درگذشتهٔ ۱۳۱۳ درمنافع‌قانون ونظم نوین‌اروپا وتطبیق‌آن بادستورهای اسلام و دیدنیهای خود در اروپا ، هنگام سفارت ۱۲۸۳ وپس ازآن را مینگارد . این‌گفتار در ۱۲۸۷ وپس‌ازآن چندبار چاپ‌شده است . **آغاز:** چنین‌گوید بنده . . . که در اواخر (۱۲۸۳) بموجب‌فرمان پادشاهی... بشارژد-افری پاریس رفته .

بنگرید: ف ـ مشار: ۱۶۸۴ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۸۹۹.

17034ـ **دانشگاه ۱/۲۵۶۰**: نسخ، سدهٔ **۱۳**، (۲رـ ۴۲پ)، در فهرست آمده: گویاازمیرزاملکم‌خان. ولیکن میدانیم‌که‌ملکم پس از ۱۲۸۸ به‌سفارت رفته‌است [ف.دانشگاه ۹ : ۱۳۵۱].

ینابیع الحکمة

از ابوالحسن فرزندمحمدکاظم‌جاجرمی. سرایندهٔ «اخلاق الاولیاء :۱۵۲۸». دراخلاق و سیاست بـروش مذهبی، در هفده فصل و یك خاتمه، بسال ۱۲۴۰ در سپاهان ساخته وبسال ۱۳۰۴ درتهران بچاپ‌سنگ در ۲۳۵ س‌وزیری رسیده‌است، وجز «ینابیع‌الحکمهٔ» محمدکریمخان‌کرمانی‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی یؤتی الحکمة لمن یشاء . . . امابعد، حقیر ... ابن‌محمدکاظم . . .

بنگرید: ف ـ مشار: ۱۶۸۶ ـ فهرست احسایی ۲ : ۳۲۳.

17035 ـ **دانشگاه** ۵۰۱۶ : نستعلیق محمداسماعیل پسر ملازین‌العابدین در ۲۵ ع ۱/**۱۲۵۴**، آغاز برابرنمونه، ۱۸۶گ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۶].

17036ـ **دانشگاه** ۳۱۸۳ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، نام کتاب و شمارهٔ فصلهادرآن‌هست، ۳۰۴گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۴۲].

17037ـ **دانشگاه**، ۲۶۹۰ : نستعلیق گویا خامهٔ نگارنده، ۲۴۸ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۵].

ینبوع الاسرار فی نصایح الابرار

از حسین خوارزمی، که یاد اودر «آداب المریدین : ۱۰۱۳» گذشت. دراخلاق و پند واندرزهای عرفانی،دردومقاله‌یکم‌یازده باب و دوم نه‌باب. **آغاز:** حمدوثنای بینایت وشکر

وسپاس بینهایت.

17038ـ مجلس ۵۹۱ : نستعلیق محمد فرزند شیخ محمد فرزند حسن فرزنـد محمد حافظ دافعی، رمضان ۸۹۱، ۳۰۱ گ ۱۷ س. در باب ۹ از مقالهٔ ۱ افتاده. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۲۲ هست [فیلمها : ۲۷۵ ـ ف مجلس ۲ : ۳۴۸].

ینبوع الحیات = ترجمهٔ زجر النفس

متن منسوب به هرمس یونانی در چهارده فصل در عرفان یونانی ، و از آن زبان بتازی و بنام «زجر النفس» و «ینبوع الحکمة» و نامهای دیگر در آمده ، ترجمهٔ فارسی آن در سیزده فصل از بابا افضل کاشانی نگارندهٔ «جاودان نامه: ۷۶۸» و جز آن ، که در « مصنفات بابا ۱ : ۳۳۱ ـ ۳۸۵» چاپ شده‌است. آغاز : (چاپی) فصل اول از جمله سیزده فصل از سخنان هرمس الهرامسه وهوادریس النبی ای بنگار خود را و مانندشو بدان چیز هایی که بیادامت از معانی عقلی آغاز ۲) : الحمدلله الذی هدانا و ماکنا لنتهدی لولا.

بنگرید : دائرة المعارف ، وجدی . ۱ : ۴۸۴ ـ ف . مشار : ۱۶۸۶.

17039 ـ استانبول ، نور عثمانیه ۴۹۳۱ : نوشتهٔ ۶۷۴، همراه شش گفتار دیگر که همگی پایهٔ چاپ جلد یکم قرار گرفته‌اند [پیشگفتار چاپ : یا].

17040ـ تهران، دکتر بیانی : نوشتهٔ ۶۷۹، هرچندبیش ازپنج سال با نسخه ۴۹۳۱ نور عثمانیه تفاوت ندارد جدایی بسیار با آن دارد ماناکه خودنگارنده دوباره این ترجمه را تحریر کرده است [پیشگفتار چاپ : ید].

17041ـ رضوی ۲۹۶ اخلاق (۳۵۸۹): نسخ احمد فرزند حاجی کاموسی ، صفر ۷۰۰ ، آغاز : ترجمهٔ فصل اول از جمله سیزده فصل از سخنان هرمس، ۴۱ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۶ : ۴۸۴].

17042 ـ کوپرولو ۱۵۸۹/۶۵ : با تاریخ ۷۵۴-۷۵۳ در دفتر (۱۳۲پ-۱۴۰پ) فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها ۱ : ۴۸۳].

17043ـ ملك ۵۴۷/۱ : نسخ ۶ محرم ۱۰۴۸ (ص۴-۸۶) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۶۶].

17044ـ ملك ۶۹۱/۱۱ : نوشتهٔ ۱۰۵۱ (ص۲۳۴-۳۹۹)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت].

17045ـ تهران ، ادبیات ۱۴۵/۳ حکمت: نسخ سدهٔ ۹-۱۰ [ف.ادبیات ۲: ۷۲].

17046ـ دانشگاه ۱۰۴۶/۱۸ : نوشتهٔ رجبعلی، ۱۸ ذیقعدهٔ ۱۰۶۱ (۸۱پ - ۹۳ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۹۸].

17047ـ رضوی ۲۹۸ اخلاق (۳۵۸۸): نسخ، شعبان ۱۰۶۶، ۳۶ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۶ : ۴۸۵].

17048ـ دانشگاه ۵۳۱۲/۳ : نستعلیق ۹ ع۱ /۱۰۷۱ (۴۳پ-۷۲پ) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱].

17049ـ دانشگاه ۲۱۱۴/۲ : نستعلیق ۱۰۷۱ (۳پ - ۲۲پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۷۴۹].

17050ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۷/ ۲۵۹ : نستعلیق ع۱۴/۱۰۷۳ [نسخه‌ها ۲ : ۹۹].

17051ـ دانشگاه ۳۹۰۳/۱۶ : نسخ خوش ۱۰۷۷ (ص۱۷۶-۲۲۳) ، از آغاز کم دارد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۲] .

17052ـ دانشگاه ۴۰۲/۱۱ : نستعلیق

باتاریخ **۱۰۷۹** دردفتر، (۱۰۵پ ـ ۱۲۲ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۹۸].

17053ـ **سنا** ۳۶۹/۹ : نستعلیق عین علی باتاریخ **۱۰۸۳ ـ ۱۰۸۵** در دفتر بهمین خامه [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶].

17054ـ**دانشگاه**۲۴۰۱/۳: نستعلیق رضافرزند موسی‌کشمیری،سدهٔ**۱۱**درطوس (۱۹ ۳۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۱۳].

17055ـ **الهیات** ۷۱۹/۳د: نسخ‌سدهٔ **۱۰-۱۱**(۱۰۲پ-۱۲۹پ)[ف.الهیات:۲۷۱].

17056ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۰۰۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (۱۲۳ر ـ ۱۴۳ پ) [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبائی].

17057ـ **مجلس**۱۸۲۴/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین، آغازافتاده (ص ۲۹۴ـ ۳۵۱) [ف. مجلس ۹ : ۴۴۶].

17058ـ **مجلس** ۳۴۵۶/۶:سدهٔ **۱۲** (ص۱۰۰ـ۱۶۸) درفهرست ازمترجم یادنشده [ف. مجلس ۱۰ : ۱۳۸۷].

17059ـ **حقوق**۷۲/۷ب: نوشتهٔ ۲۴ ع۲/**۱۲۹۴**(۱۰۶پ-۱۲۶ر)[ف.حقوق۲۲۶].

17060ـ **دانشگاه** ۴۳۱/۲: نستعلیق محمدعلی **۱۳۰۱** (۱۳ر-۷۵ر) [ف. دانشگاه ۳ : ۳۹۸].

17061ـ **تهران**، استادمینوی۴۹/۵: نستعلیق محسن فرزنـد مصطفی ساوجبلاغی ، **۱۳۴۷** ازروی نسخهٔ علیرضا ازگلی شمیرانی ، ۱۳۳۰ ـ ۱۳۳۱ [نسخه‌ها ۶: ۶۷۶].

17062ـ **تهران**،استاد مینوی۱۶/۱: نستعلیق‌محمداسماعیل‌حسینی، ذیحجهٔ**۱۹۷۲**(؟) [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۲].

17063ـ**رضوی**۲۹۷اخلاق(۳۵۸۷): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۲۹ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۶: ۴۸۵].

17064ـ **مجلس**۸۲۳/۱۶ : شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس۲: ۳۸۳].

بخش پانزدهم

ملل و نحل

الف

آراء شیعه ومقایسهٔ آنها

آراء شیعه ومقایسهٔ آنها با آراء اشعریان ومعتزلیان ودیگران، از دانشمندی شیعی.

17065ـ **یزد**، جامع کبیر (۱۱ـ۹۷۹) ۱/۳۷۹۲: سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ۴ ج۲/**۱۰۸۴** دردفتر. **آغاز:** دررأی هفدهم افتاده. فیلم آن دردانشگاه ش۲۴۶۳هست [فیلمها:۶۹۷].

اثبات الحق

ازلسان‌السلطنه [عبدالله‌انوار]، بنام مظفر الدین‌شاه، که در۱۳۱۷ بانجام رسانده است. درسرگذشت مدعیان پیامبری از صدر اسلام تا روزگار عضدالدولهٔ دیلمی، که نخستین آنان مسیلمهٔ‌کذاب وآخرین‌آنان ابوطیب متنبی‌است باذکرمدعیات ومعجزات‌آنان.

17066ـ **تهران**، ملی۴۱۹ف: نسخ و نستعلیق **۱۳۱۷**، ۱۵۴گ ۱۴س [ف. ملی ۱: ۴۰۱].

ادیان وامم = رساله در ...

ازمجلسی، گویا گرفته‌شده از «طبقات ـ الشیعه» باشد [ملك الشعراء بهار] بفارسی و عربی دربیان اجمالی ازآراء وعقایداهل‌ادیان وفیلسوفان و جزآنها.

17067ـ **مجلس**۵/۲۸۳۰: نستعلیق اواخرسدهٔ**۱۳**(ص ۱۶۹ـ۲۲۸). **آغاز:** فایدة فی‌بیان تقسیم‌الامم والضابطة فیه. ان من‌الناس من لایقول بمحسوس لابمعقول. با یادداشت عباسقلی‌خان سپهر، و یادداشتی ازبهار دربارهٔ کتاب ونگارنده [ف. مجلس ۱۰: ۲۲۶].

اساس الادیان

از محمداشرف فرزند محمدمهدی‌کاشانی [دیباجه]. دریك مقدمه وسه‌اصل ویك خاتمه، بسال ۱۱۴۰ نگاشته است: مقدمه در سبب اختلاف‌امت، ودرآن ازآیین‌فیلسوفان وهندیان و مجوس‌گفتگوشده است: اصل ۱ـ در مذاهب غیرمسلمان ۲ ـ در مذاهب اسلام ۳ ـ در فرقهٔ ناجیه. و درسرگذشت امام دوازدهم آمده: تا کنون ۱۱۴۰ ازغیبت ۳۲۸ سال‌گذشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلقنا فهدانا، و ربانا فاعطانا... امابعد، چون بمقتضای آیهٔ کریمهٔو

17068 ـ **دانشگاه** ۳۲۷۷: شکسته نستعلیق، سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، ۴۸گ ۱۷س، انجام

افتاده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۳۶].

اوپانیشاد = اوپنکهت = سراکبر

از داراشکوه محمد متخلص به قادری (۱۰۲۴ ــ کشتهٔ ۱۰۶۹ یا ۱۰۷۰) فرزند شاهجهان فرزند جهانگیرفرزند اکبرشاه‌مغولی که بدست برادرش به‌تهمت زندقه در۴۵سالگی کشته شده است. ترجمهٔ پنجاه رسالهٔ فلسفی و عرفانی ازاوپنیشاد است‌که درمدت شش ماه در ۱۰۶۷ ازسنسکریت به‌فارسی درآمده است. و در ۱۳۴۰خ بکوشش‌دکترتاراچندوجلال‌نائینی چاپ‌شده است. **آغاز:** حمد ذاتی‌که لفظ بای بسم‌الله درجمیع‌کتب آسمانی از اسرار قدیم او است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۶۰ ــ راهنمای کتاب، گفتار محمدتقی دانش پژوه ۵ : ۳۰۴ ریاض العارفین : ۲۰۸ ــ مجمع الفصحاء ۱ : ۴۶۵ ــ ریحانة الادب ۳ : ۲۵۵ ــ مؤلفین مشار۵:۵۱۷.

17069ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ۵۲، ۲۹۴ (۳): نستعلیق بهان فرزند بهارت چندکهتری عرف ابهت، در۱۱محرم**۱۱۱۰**در لاهور، ۳۲۰گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۴].

17070ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ج۵۲، ۸۹۴دار: شکستهٔ سلخ رمضان **۱۱۵۳** آغازبرابرنمونه، ۳۶۷گ [مخطوطات فارسیه منظوراحسن عباسی : ۳۲].

17071ـ **آصفیه**۱۲۷ مذاهب: نوشتهٔ پیرامن**۱۲۰۰**، درفهرست‌بعنوان‌ترجمهٔاتهرون وید (سراکبر) وتاریخ نگارش ۱۰۴۹ یادشده [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸].

17072ـ **آصفیه**۱۲۶مذاهب: درهمان تاریخها، درفهرست بنام «ترجمهٔ رگ‌وید» یاد شده [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸].

17073ـ **آصفیه** ۱۳۴ مذاهب : در همان تاریخها، درفهرست بنام «چهاروید» یاد شده است [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸].

17074ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ج۵۲، ۲۹۴(۲): نستعلیق دوشنبهٔ غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۳۰۰**، ۳۸۲گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۳۲].

17075ـ **بنگال**، آسیایی۵۱/۳ aO (۱۹۹): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۵].

17076ـ **بادلیان**۶۲: شکسته نستعلیق ۲۶۲گ ۱۵س. **فیلم**آن در (دانشگاه : ۹۹۱) هست [فیلمها : ۱۸].

بستان السیاحه

درص۶۴۹ گذشت.

بهارستان

ازملا ذوالفقار کشمیری، که در نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم می‌زیسته است،وجزنگارش بهرام فرزند فرهاد اسپندیار پارسی است. گفتاریست درپنج بخش‌ویک‌خاتمه، دربارهٔ: زردشت‌مزدک مانی، بانوسجاح، مسیلمه کاست‌کار. خاتمه در بارهٔ ام تمیم . ودرآن‌فارسی‌سره بکاربرده است **آغاز:** ستایش ازبیش هیچدم نزد.

17077ـ **مجلس** ۲۷۸۹/۱: نستعلیق تحریری سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه (ص ۱ـ ۵۹) [ف. مجلس ۱۰ : ۳۹].

بیان الادیان

ازسیدابوالمعالی‌محمد فرزندحسین‌فرزند

نعمةالله فرزند عبیدالله رازی علوی، ملل‌ومحل است درده باب بسال ۴۸۵ نگاشته‌شده بکوشش عباس اقبال از روی چاپ شفر ، که از روی نسخهٔ پاریس بوده، وباب‌پنجم نداشته چاپ‌شده سپس باب پنجم آنرا آقای دانش پژوه از روی نسخهٔ آقای مهدوی درفرهنگ‌ایران‌زمین‌چاپ کرده‌اند .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۱۷۶ ــ فرهنگ ایران زمین ج ۱۰ ، پیشگفتار دانش پژوه ــ نسخه‌ها ۲ : ۷۱ ــ کتابشناسی دهساله : ۶۰.

17078 ــ **مجلس** ۵۰۰۶/۶ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۹ ــ ۱۰ ، ۱۳۴ گ ۱۴ س [یادداشتهاب هیئت مؤلفین].

17079 ــ **پاریس** ۱۳۵۶/۷ S. P.: باتاریخ ۸۷۷ــ۹۰۰ دردفتر . درده باب وباب ۵را ندارد از روی همین نسخه بچاپ رسیده است (۱۹۵پ). فیلم‌آن دردانشگاه ش۸۴۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۴۲].

17080 ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۲: ضمن جنگ، نوشتهٔ ۱۲۵۹ ازروی نسخهٔ‌نوشتهٔ ۱۹ج‌۱/۱۰۶۳ باب پنجم‌آنست وچاپ دانش پژوه ازروی این نسخه انجام گرفته [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

تبصرة العوام فی معرفة مقالات الانام

ازجمال‌الدین‌ابوعبدالله‌محمد فرزندحسن (حسین) رازی، که در «نزهةالکرام : ۸۵۲» خود (ش ۱۴۶۵ ملك) ازآن یادکرده است . این‌کتاب به‌صفی‌الدین ابوتراب‌مرتضی فرزند داعی فرزند قاسم حسینی رازی ملقب بـه علم الهدی از سدهٔ ششم و خواجـه نصیر طـوسی و ابوالفتوح رازی نیز نسبت داده شده است . در ۲۶ باب درملل ونحل و مسایل کلامی باجانب داری از شیعه، بارها در هند چاپ شده است .

آغاز: حمدوسپاس خدایرا عزوجل که جملهٔ موجودات ازعدم بوجودآورد .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۳۱۸ ــ پیشگفتار چاپ عباس‌اقبال ــ گفتار دانش‌پژوه درفرهنگ ایران زمین ۱۲ : ۱۰۲ ــ مکتب اسلام ش ۸: ۱۰ ــ کشف الحجب : ۹۶ ــ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات‌تهران‌س۷ ش۲:۴۷ــ ف. مشار: ۳۵۵

17081 ــ **سپهسالار** ۲۸۱۱ : نستعلیق سدهٔ ۹، آغاز افتاده ، ۱۳۹ گ ۱۹ س [ف . سپهسالار ۳ : ۳۰۹] .

17082 ــ **مجلس** ۳۳۶۶/۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، باتاریخ ۹۶۲ در دفتر ، (ص ۷۰ ــ ۲۰۲) درفهرست‌آمده : ازمرتضی رازی‌سدهٔ۵ آغاز برابرنمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۱۲۰۵].

17083 ــ **سپهسالار** ۶۵۷۸: نستعلیق ۹۶۷، تا پایان باب ۲۴ را دارد ، در دیباجه نام‌کتاب هست ونام نگارنده نیست، در هامش بخامهٔ تازه‌تر نام مرتضی ملقب بـه علم‌الهدی نوشته شده، ۱۴۲ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳: ۳۱۰] .

17084 ــ **دانشگاه** ۳۳۵۲ : نستعلیق سدهٔ۱۰ــ۱۱، آغازوانجام افتاده، ۱۷۶ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۵۳].

17085 ــ **سنا** ۲۹۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ۱۱ ، انجام نونویس گویا نوشتهٔ دکتر بیانی [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۳] .

17086 ــ **تهران** ، ادبیات ۱۴۱/۱ جوادی: نستعلیق‌محیی‌الدین، ۹ذیقعدهٔ ۱۰۱۴ نویسنده نگارنده‌را سید مرتضی می‌داند [ف . [ف. ادبیات ۳ : ۳۰].

17087ـ مجلس ۲۰۵۵ : تحریری متوسط ۱۰۲۳، آغاز یك صفحه از دیباچه را ندارد، ۳۵۴ص ۱۷س [ف. مجلس ۶ : ۵۳].

17088ـ یزد، جامع‌کبیر: نسخ۱۰۷۹ آغاز در دیباچه افتاده ، نگارنده در دیباچه مرتضی علم‌الهدی خوانـده شده فیلم آن در دانشگاه ش۲۴۹۲ هست [نسخه‌ها۴ : ۳۷۶].

17089ـ شیراز، خانقاه احمدیه ۸۰: نوشتهٔ محمدمؤمن فرزند استاد رجب حسینی ، پایان‌صفر۱۰۷۲ درفهرست‌ازآن مرتضی‌رازی یادشده است [نسخه‌ها۵ : ۲۱۰].

17090ـ همدان، مدرسهٔ غرب‌همدان ۱۰۲۹: نستعلیق ۶ صفر ۱۰۸۳ ، در دیباجه نام نگارنده مرتضی علم‌الهدی آمده و نویسنده نیزآنرا از سید مرتضی می‌داند [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۳].

17091ـقاهره، دارالکتب۱۶مجامیع طلعت : نستعلیق زیبای محمدحسین‌فرزندمحمد باقر۱۲ج۱/۱۰۹۴ ، آغاز برابر نمونه (گ ۴۹ـ۱۸۰) درفهرست از سید مرتضی یاد شده [مخطوطات ۱ : ۵۳] .

17092ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۱۸: سدهٔ۱۱، ۲۷۷ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

17093ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۱۸: سدهٔ۱۱، ۲۷۷ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

17094ـ ملك۶۰۵۸: شکسته‌نستعلیق ۱۱۰۵، آغاز برابرنمونه وبنام مرتضی علم‌ـ الهدی است [رؤیت] .

17095ـ مجلس ۲۰۵۶ : تحریری خوب سدهٔ۱۳، آغاز نونویس و بمانند نمونه، ۲۷۹ص ۱۴س [ف. مجلس ۶: ۵۲] .

17096 ـ دانشگاه ۳۳۸۸/۲ : سدهٔ ۱۲ ، بخشی از باب ۱۹ تاباب ۲۶ را دارد (۱۲۳ ر ــ ۱۹۰ پ) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۸۶] .

17097ـ سپهسالار ۶۳۶۴: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، مانند چاپ اقبال با اندکی جدایی درواژه‌ها، افتادگی دارد، ۲۵۴گ۱۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۱۰] .

17098ـ سپهسالار۷۴۵۷: نسخ‌محمد فرزند شکرالله قاری، سدهٔ ۱۲، آغاز افتاده و نام نگارنده درجایش‌یادنشده، ۲۲۲گ ۱۴س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۱۰] .

17099ـ سپهسالار ۱۸۶۲: نستعلیق زمان فرزند عطا مهدی جاجرمی ، سه شنبهٔ ۲ ذیقعدهٔ ۱۲۳۴، دردیباجه نام نگارنده مرتضی ولقبش علم‌الهدی است ودرپایان مرتضی رازی ۱۶۹گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳ : ۳۰۹] .

17100ـ آصفیه۱۲۵ مذاهب: نوشتهٔ ۱۲۵۵، درفهرست تاریخ نگارش۴۳۴ یادشده است [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸].

17101ـ مجلس ۵۸۶۲: نسخ۱۲۵۶ ۱۹۸ص ۲۰ س [یادداشتهای آقای عبدالحسین حایری] .

17102 ـ دانشگاه ۵۰۵۱ : نستعلیق عبدالله فسائی درشنبهٔ۲۶رجب ۱۲۶۶ ، در۲۴ باب است ونام نگارنده در دیباجه نیامده ولی نویسنده درپایان‌آنرا ازسید مرتضی‌دانسته‌است [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۷].

17103ـ سپهسالار ۲۷۵۵/۱: نسخ سدهٔ۱۳، بخشی ازآنست (۲ر ــ ۴پ) [ف . سپهسالار ۳ : ۳۰۹] .

17104ـ ملك۲۷۱۲: شکسته‌نستعلیق سدهٔ۱۳، ۷۶گ ۲۲س [رؤیت].

17105ـ مجلس (۱۴۴۲۱ ثبت): تحریری سدهٔ۱۳، ده‌صفحهٔ آغاز نونویس، ۴۹۳ ص ۱۰س [ف. مجلس ۶ : ۵۳].

17106ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: نستعلیق تاریخ یاد نشده، از آن مرتضی رازی یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۴].

17107ـ رضوی۵۷حکمت: نستعلیق تاریخ یادنشده: آغاز وانجام افتاده، ۲۱۴گ ۱۵س [ف. رضوی ۱ : ۲۴].

17108 ـ بادلیان ۲/۱۱۴ فرازر: در۲۶باب، ونگارنده درآن بنام مرتضی ملقب به‌علم‌الهدی خوانده شد. فیلم آن در دانشگاه ۱۰۲۳ هست [فیلمها : ۵۵۵].

تحقیق درفرق‌سیان‌مذهب اشعری و ماتریدی

در دوازده مسئله. آغاز: بدانکه شیخ ابوالحسن اشعری وشیخ ابومنصور ماتریدی، رئیس ومقتدای اهل سنت‌اند.

17109ـ قاهره دارالکتب۲۷مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق۹۲۱(گ۱۴۸ـ۱۴۹پ) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۶۹].

تحقیق درمذهب علی‌اللهی

ازمحمدحسن مترجم، گویااعتمادالسلطنه نگاشتهٔ ۱۳۰۱ [عبدالله انوار]، آنان را بسه گروه: نصیری، غالی، اهل حق دسته بندی کرده سپس عقایدآنان‌راآورده است. آغاز: تحقیق درمذهب وطریقهٔ علی‌اللهی که به‌نصیری وغالی و اهل‌حق نیزمعروف‌می‌باشند. ازعلماوفضلای آنیا

17110ـ تهران، ملی۹۱۸ف: شکسته نستعلیق ج۲/۱۳۰۲ (یا۱۳۱۰)، ۱۵گ۱۰س [ف. ملی ۲ : ۴۵۲].

تذکرهٔ اخوان

ازسلیمان میرزا قاجار، که در جوانی در بیست‌ودوفصل‌ساخته‌در ردصوفیان‌وگفتگودربارهٔ فرقه‌های: حلولی، اتحادی، واصلیه، حبیبة، ولائیة، مشارکیه، شمراخیه، ملامتیة، مباحیة حالیه، حوریه، واقفیه، تسلیمیه، نظریه، کاملیه الهامیه، نوریه، باطنیه، حوریه، عشاقیه، جمهوریه، نعمةاللهیة. ودرتهران۱۲۷۹ چاپ شده است [مشار]. آغاز: چون بر هرفردی از افراد عباد وهرذی عقلی از اولوالالباب که بدائرهٔ تکلیف پای‌نهاد.

بنگرید: ذریعه ۴ : ۲۸ ـ ف. مشار: ۲۷۷ـ مؤلفین مشار۳: ۳۶۶ـهفتادودوفرقه، چاپ دکتر مشکور.

17111ـ دانشگاه۴۶۰۹/۱: نستعلیق عبدالکریم طالقانی دیزانی، دههٔ دوم ماه ششم ۱۳۰۷ بهمین خامه در دفتر (۲ر ـ ۱۸ر) در فصل سوم ناتمام مانده [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۸].

ترجمهٔ کاشف الفرق

ازشمس‌الدین فرزند ابوالقاسم سنندجی، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) نخست بسال۱۳۰۷، بعربی‌نگاشته وسپس در۲۴رجب ۱۳۰۰؟ (گویا ۱۳۰۸) بفارسی درآورده است [عبدالله انوار]، دریك مقدمه وهشت فصل ویك خاتمه. آغاز: حمد و ثنا سزاوار حضرت خداوند صمد وشایسته فردیگانه.

17112ـ تهران، ملی ۶۳۱/۲ ف:

نسخ ۱۳۰۷ - ۱۳۰۸ برای ناصرالدین شاه (ص۹۹-۲۰۵)، بدنبال متن (ص ۱ - ۹۸) ، ترجمه برابرمتن است [ف. ملی ۲ : ۱۳۹].

ترجمهٔ ملل و نحل

متن از ابوالفتح محمد فرزند عبدالکریم شهرستانی (۴۶۷-۵۴۸) که در ۵۲۱ نگاشته ودرآن ازدین ایرانی وهندی‌ویهودی‌وترسائی وتازی یادکرده وسخنان فیلسوفان ومتکلمان را آورده‌است. ترجمه ازناشناس. **آغاز** : هوالله الذی لااله الاهو... اللهم صل‌علی ناسخ الملل وماسخ‌النحل اعنی محمدالمصطفی وآله .

17113 **- الهیات** ۲۹ج : در فهرست آمده: نستعلیق نگارنده در۱۰۰۳-۱۰۱۳ در سفر دکن ، ۲۶۲ گ ۱۸س [ف. الهیات ۱ : ۳۱] .

ترجمهٔ ملل و نحل = تنقیح الادلة

ترجمهٔ ملل و نحل = توضیح الملل

ترجمهٔ ملل و نحل = نقاوة الملل

تنقیح الادلة و العلل فی ترجمة کتاب الملل والنحل

از افضل الدین محمد فرزند صدر ترکهٔ اسفهانی‌کشته در۸۵۰ ترجمه‌ایست از«ملل و نحل» شهرستانی، بدستور والی عراق، وبنام سلطان شاهرخ گورکانی ، باافزودگیهایی‌ودفع شکوك وشبهاتی‌که در اصل‌نیست، که در ۸۴۳ بانجام‌رسیده و در تهران ۱۳۲۱ خ چاپ شده است . **آغاز**: اللهم‌صل علی‌ناسخ الملل‌وماسخ النحل وهادی‌السبل ، محامد حمد و سپاس که گلزار ازهار بهجهٔ اصطفاش‌شکفید.

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، محمد رضا نایینی - ف . مشار : ۴۵۱-کشف‌الظنون ۲ : ۱۸۲۰-ریحانةالادب۲ : ۳۶۱ (شهرستانی) و۱ : ۴۱۲ (خواجه افضل‌الدین‌محمد).

17114 **- رضوی** ، ۴۲۹ حکمت : نستعلیق ابوالفتح فرزندابوالمکارم حجاری۲۶ صفر ۹۵۲ ، ۳۴۵ گ ۱۶ س [ف . رضوی ۴ : ۵۵].

17115 **- نجف** ، امیرالمؤمنین ۵۷ - ۵۸۶ : نسخ خوب محمد محسن فرزند ملا - مصطفی، ۱۰ ذیقعدهٔ ۱۰۸۹، ۲۰۸ گ [یاد- داشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

17116 **- آصفیه** ، ۱۳۰ مذاهب : نوشتهٔ ۱۲۷۳. درفهرست‌آمده «توضیح‌الملل» (!) خواجه افضل‌ترك اصفهانی بعهد شاهـرخ [ف. آصفیه ۴ : ۶۰۸] وشاید « تنقیح‌الادله » باشد .

توضیح‌الملل = ترجمهٔ ملل و نحل

متن‌ازشهرستانی، ابوالفتح محمد فرزند عبدالکریم (۴۶۷-۵۴۸)که در ۵۲۱ نگاشته است. ترجمه‌ازمصطفی فرزند خالق دادهاشمی عباسی ، که بروزگار نورالدین فرزند محمد جهانگیرهندی بسال(۱۰۲۰-۱۰۲۱) نگاشته است. درآن‌آمده : که ترجمهٔ خجندی دشوار بوده وسخنان‌ابن‌سینا درآن‌نیامده وازمخالفان نیزخرده‌گیری‌کرده، این‌بودکه جهانگیر آنرا نپسندیده‌و بمن‌دستورداد‌که‌دوباره بپارسی‌آسانی درآورم.

بنگرید:کشف‌الظنون۲ : ۱۸۲۰-ریحانة الادب ۲ : ۳۶۱- ف. دانشگاه ۴ : ۶۲۲ .

17117**- موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۵۳۶: نستعلیق اسماعیل فـرزند شیخ‌عمر، ۷ ذیقعدهٔ

۱۰۲۳، ۳۰۸ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۹۷ هست [فیلمها : ۶۱] .

جامع عباسی

در ص ۶۵۵ گذشت .

جواهر العقول فی مناظرة بین الفار والسنبور = پنداهل دانش وهوش بزبان گربه و موش

منسوب به مجلسی دوم (بنگرید : بدا ۷۴۴) وشیخ بهایی (بنگرید: تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۰) و میرداماد (بنگرید : امانت‌الهی:۴). و بایداز جمال‌الدین محمدفرزند حاجی محمد فراهانی باشد. که بروزگار شاه‌سلیمان (۱۰۷۷ -۱۱۰۵) نگاشته‌است . داستان گربهٔ دانشمندو و موش صوفی است به نثر، و سال ۱۳۲۴ در بمبئی و پس‌از آن چاپ‌شده‌است. نامهٔ دیگر بنام «گلشن‌هوش درجدال گربه وموش» هست به‌نظم که درآن موش‌عقل و گربه‌جهل دانسته شده است (چاپ ۱۲۶۲). ونامهٔ دیگری‌هست بنام«موش وگربه» ازعبیدزاکان به‌نظم، که بارهاچاپ‌شده است. آغاز : جواهر زواهر حمد وسپاس نثار بارگاه‌قادری استکه‌هفت‌آسمان .

بنگرید : ذریعه۳ :۱۹۹ (پند اهل دانش وهوش ، بهایی، چاپ۱۳۴۶ مصر) و۵:۲۷۲ (جواهرالعقول، مجلسی، چاپ ۱۳۲۴)- ف. مشار: ۵۱۵ (جواهرالعقول) و۱۳۱۵ (گلشن هوش) و۱۵۳۰ (گربه و موش) - گفتاراستاد مینوی، مجلهٔ‌یغما:س۸ ش ۸ ص ۳۴۹.

17118- موزهٔ بریتانیا ، Or. 10998 : نوشتهٔ ۱۱۶۸ [نسخه‌ها۴: ۶۷۲] .

17119 - تبریز ، ملی ۳۱۷۴ : نستعلیق ۱۲۰۸، آغاز برابر نمونه ، ۹۴ گ ۱۵ س [ف. ملی. تبریز ۱ :۳۸۸].

17120- تهران، ادبیات ۲/۱۸۷ج: نستعلیق محمد حسن‌بن حاجی آقاسی متخلص به‌مایل، در ۱۲۶۰، (۳۱ پ - ۶۲ ر) ۱۲ س [ف. ادبیات ۱ : ۱۹۰].

17121- دانشگاه ۱/ ۳۳۴۰: نستعلیق محمد تقی فرزند میرزا رضاقلی آشتیانی ، ۴ ذیقعدهٔ ۱۳۰۴ (ص۱-۱۶۳) آغازبرابر نمونه نویسنده‌آنرا از جمال الدین محمد یاد کرده [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۲۸].

17122- دانشگاه ۲۲۰۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، و ۷۲ تصویر رنگی انسان و جانور دارد، آغاز و انجام افتاده ، و بانسخهٔ چاپ ۱۳۷۳ تهران یکسان‌نیست، غلطهایی‌نیزدارد، ۱۳۹ گ ۱۲ س[ف. دانشگاه ۹: ۸۸۷].

17123- تهران ، ملی ۲/ ۵۷۴ ف : نسخ‌گویا سدهٔ ۱۳، (ص ۳۱ - ۲۸۷) ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست «جواهر العقود» از جمال‌الدین محمدصدقی اصفهانی یادشده [ف. ملی ۲ : ۷۱] .

17124- مشهد، عبدالحمید مولوی : تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها۵ : ۲۱].

دبستان مذاهب = دبستان‌عقاید

از شیخ محسن فرزند حسن فانی‌کشمیری درگذشتهٔ ۱۰۸۲ ، یاملا مؤبد شاه مهتدی، یا ذوالفقار علی حسینی متخلص به هوشیار . این کتاب‌بسال۱۰۶۳ درملل‌ونحل، دردوازده‌تعلیم نگاشته شده‌است : ۱ - پارسیان ۲ - هندوان ۳- قراتبتیان ۴- یهود۵- نصارا ۶-مسلمانان ۷- صادقیه ۸- وحدانیه ۹ - روشینیان ۱۰ - الهیه ۱۱- حکما ۱۲- صوفیه. و بارها چاپ شده‌است. و بکوشش داوید David Shea و آنتونی تروایه Anthony Troyer بانگلیسی درآمده ودر۱۸۴۳م‌با دیباچه‌ای در

سرگذشت فانی‌چاپ شده‌است. **آغاز**: ای‌نام توسردفتر اطفال‌دبستان ــ یادتو بیالغ خردان شمع‌شبستان .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۴۸ و ۹ : ۸۰۳ . مشار : ۶۴۷ ــ دکترمعین ، آذر کیوان مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات س ۴ : ش ۳ــ آریانا ۸ ش ۹ : ۵۱ــدیباجهٔ فرهنگ‌نظام ــ کشف‌الظنون: ۴۴۲ــ پیشگفتارچاپ زردشت‌نامه بهرام پژدو ــچاپ طهوری.

17125ــ **الهیات**، ۵۳ب : نستعلیق ۲۶ ذیحجهٔ **۱۱۰۲** ، ۱۵۲ گ ۲۱ س [ف . الهیات ۱ : ۵۳].

17126ــ **قاهره** ، دارالکتب ۵ فلسفه فارسی: نستعلیق ۴ذیقعدهٔ **۱۱۷۰**، آغازبرابر نمونه، درفهرست ازان‌بهرام‌پیشکار دانسته شده است [مخطوطات ۱ : ۱۳۸].

17127ــ**ملك**، ۱۱۲۶ : نسخ‌سدهٔ**۱۲**، زدین، ۲۰۱ گ ۲۱س [رؤیت].

17128ــ **سپهسالار**، ۱۶۳۵:نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بایادداشت علی‌قلی‌میرزا که نگارنده سیدذوالفقاراست،۱۸۷گ۱۹س [ف .سپهسالار ۴ : ۴۰۵].

17129 ــ **ملك** ، ۳۰۳۲ : نستعلیق دسامبر۱۸۰۹ = ذیقعدهٔ **۱۲۲۴**، ۱۶۶ گ۱۹ س [ف. ملك، فارسی: ۲۴۲].

17130ــ **ملك**، ۲۱۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، که درشوال **۱۲۴۷** درکلکته ودر ۱۲۸۲ درتهران‌بوده ، ۳۴۶ گ ۱۵س [رؤیت].

17131 ــ **مجلس** ، ۴۲۲۱ : نستعلیق **۱۲۵۰**، آغاز برابرنمونه، ۱۵۲ گ۲۱س، با فهرست واژه‌ها به‌ترتیب تهجی [رؤیت] .

17132ــ **تهران**، دکترمفتاح ۱۱۹ : نستعلیق عبدالوهاب فرزند حسین آقـاسی ، چهارشنبهٔ ۲۸ ع۱/**۱۲۵۷** ، بدستور محمد اسماعیل خان فرزند فتحعلی خان نوری ، با فرهنگ واژه‌ها [رؤیت] .

17130ــ **تهران**، آقای‌دامغانی: نسخ ۳ ج ۱/**۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۳].

17133 ــ **حقوق** ، ۶۱ ب : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۵۸**، بافرهنگ هندی‌بفارسی در ۵ برگ دربارهٔ اصطلاحات‌همین‌کتاب واین‌دلغت خاتمه، بخامهٔ محمودخان فرزند ملك‌الشعراء است، ۱۴۱گ ۲۱ س [ف. حقوق : ۱۰۴].

17134ــ**تهران**،ملی۲۷۰ف. نستعلیق محمد اسماعیل فـرزند محمد ابراهیم ، ج ۲/**۱۲۶۱** ، در تهران ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست نگارنده همین‌محمداسماعیل پنداشته شده‌است، ۳۰۱گ ۱۵س [ف. ملی۱:۲۶۵].

17135ــ**لاهور**، پنجاب بهلك‌لائبریری ۲۹۰ مؤبد: نستعلیق لچهمن سنگه فرزندکشن سنگه چودهری ، ۱۰ شعبان **۱۲۶۶** ، [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۱].

17136 ــ **لاهور** ، پنجـاب بهلك لائبریری۲۹۰ مؤبد (۲) : نستعلیق جی‌کشن داس پندت‌بهان، ۱۵ ذیحجهٔ **۱۲۶۹**، محشی، ۴۷۸ ص ۱۷س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن‌عباسی ۱ : ۷۴۷].

17137 ــ **دانشگاه** ۴۳۸۹/۷ : نستعلیق محمد شفیع فرزند محمدتقی لاری ، **۱۲۹۷** (ص۵۱–۱۳۳ و ۲۷۷–۲۹۰) بخش عقاید حکما و صوفیه این کتابست و حقیقت محمدیان‌واهل‌اسلام[ف.دانشگاه ۱۳:۳۳۵۳]

17138 ــ **مجلس** ۴۴۴۲ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۱۳۳گ ۲۶س [رؤیت].

17139ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۴۲: سدهٔ **۱۳**، ۲۵۷گ [یاد داشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبائی].

17140ـ **بادلیان،** ۷۰ P: نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، ۲۸۴ گ ۱۸ س. فیلم آن دردانشگاه ش ۹۹۲ هست [فیلمها ۱ : ۸۳].

رافع البغض والعداوة

فیض، در ص ۹۴۴ گذشت.

راه صواب

فیض، در ص ۹۴۴ گذشت.

سفینة الاولیاء

داراشکوه، دربخش تذکره‌ها خواهدآمد.

شعب الایمان

از محمدفرزند عبدالله فرزند محمد ایجی (دربیان تفصیل شعب‌ایمان که شیخ ... سراج الدین‌ابوحفص‌عمرقزوینی‌ازتصنیف امام‌ابوبکر بیهقی ده اختصارکرده) [دیباچهٔ نسخهٔ رضوی] درهفتاد وهفت‌شعبه دربارهٔ ۷۷ گروه‌که فهرست آنها درآغاز نسخهٔرضوی‌آمده‌است. درفهرست فیلمها نگارنده جلال فرزند محمد قاینی یاد شده‌است. **آغاز:** حمدله اللهم‌صل وسلم.

17138ـ **اورخان،** بورسه ۶۴۹: نوشتهٔ **۸۴۳** [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبائی].

17141ـ **ایاصوفیا،** ۴۷۹۵/۲۸ : باتاریخ **۸۵۵**، دردفتر (گ۲۴۶ ـ ۲۴۸). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۹هست. در فهرست فیلمهانگارنده جلال‌فرزند محمدفرزند عبیدالله قاینی‌یاد شده [فیلمها ۱ : ۴۱۳].

17142ـ **رضوی،** ۱۴۰ اخبار: نسخ **۸۸۵**، آغازبرابر نمونه، فهرست ۷۷ شعبه‌را در آغاز دارد، وقف نادر شاه، ۲۵۷ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۱ : ۴۸ اخبار].

الشهاب الثاقب فی ابراز المذاهب

ازفتحعلی فرزند حسنعلی، بنام شاهزاده علیخان درتهران، دریك مقدمه وپنج مقام، در بارهٔ (ملل‌متخالفة) ورد بر (حکما و متصوفه) نگاشته‌است. [دیباجه]. **آغاز:** الحمدلله‌الذی خصنابخیر الادیان، و ارسل‌الینا اشرف‌الانسان

17143ـ **سپهسالار،** ۴۶۹۰: نستعلیق صفر**۱۲۲۷**، ۱۴۳ گ ۲۳س [ف. سپهسالار۵: ۲۶۶].

طراوة اللطایف

از ابوالحسن علی زواره‌ای، نگارندهٔ «ترجمة الخواص : ۱۳» و جز آن. ترجمهٔ «الطرائف فی معرفة مذاهب الطوائف» علی‌بن موسی (ابن طاوس) است که در آن خود را عبدالمحمودفرزند داودیادکرده‌است. زواره‌ای آنرا در ۹۴۷ به انجام رسانده و تحفهٔ درگاه شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) ساخته است. در نسخهٔ ۲۰۷۴ مجلس تاریخ‌نگارش متن ۷۰۱ آمده وماميدانیم ابن‌طاوس در ۶۶۴ درگذشته است. **آغاز:** حمدعنبربیزی بی پایان و شکر شکرریز فراوان حضرت.

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۱۵۴ (الطرائف) و۱۵ : ۱۵۹ (طراوة اللطایف).

17144ـ **مجلس،** ۲۰۷۵ : تحریر متوسط غرهٔ رجب **۹۶۱**، برنگارنده خوانده شده، وازنسخه‌های‌اصل‌است، آغازاندکی‌افتاده، ۵۷۰ ص، ۲۱س، [ف. مجلس ۶ : ۶۵].

17145ـ **تبریز،** سید محمدعلی‌قاضی: نبشتهٔ **۱۰۶۷**. آغاز برابر نمونه. [ذریعه۱۵: ۱۵۹].

17146ـ **مجلس،** ۲۰۷۴ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، ۴۲۶ ص ۲۵س [ف. مجلس ۶ : ۶۵].

عقاید فرق اسلامی

خواجهٔ پارسا، درص ۹۷۵ گذشت.

فاتحة الکتاب من کشف الحقایق

ازعزیز نسفی (بنگرید : کشف‌الحقایق : ۱۳۱۸)، دردهفصل: ۱ـ مذاهب تشبیه وتعطیل وجبر وقدر ورفض ونصب ۲ـ نواصب وروافض ۳ـ مذاهب‌تناسخ واتحاد وحلولی‌ووحدت ۴ـ مذهب‌تناسخ ۵ـ مسخ ونسخ ۶ـ در بیان نفس ۷ـ علوم حقیقی ۸ـ مذهب حلولی ۹ـ مذهب اهل‌اتحاد ۱۰ـ مذهب‌اهل‌وحدت. **آغاز**: در بیان اینکه‌مذاهب مختلفه درامت محمدص‌چند است واین‌اختلاف ازکجا ظاهرشد.

17115ـ **مجلس**، ۴۹۴۹/۱: شکسته نستعلیق محمدجواد فرزند محمد حسین طبیب طهرانی (نجم‌الحکما)، **۱۳۱۴**، (۱پ‌ـ۸پ) [رؤیت].

فرق = رساله‌ای در ...

آغاز: قال رسول‌الله (ص) تفترق امتی علی‌ثلاث وسبعین ملة، ومعنی حدیث آنست که امت‌من هفتاد وسه‌ملت می‌شوند.

17116ـ**قاهره**، دارالکتب ۷ـ مجامیع تیموریه : بی‌تاریخ (ص۳۸۶ ـ ۴۰۴) ۲۱ س [مخطوطات ۱ : ۲۴۹].

الفرق بین المجتهدین والاخباریین

بعربی وفارسی.

17117ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب‌همدان ۵۰۴/۸ : باتاریخ **۱۲۳۳**، دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۲].

فرق متصوفه

نسفی، در ۱۲۹۸ گذشت.

فرق میان مذهب اشعری و ماتریدی = تحقیق درفرق ...

مجمع البحرین

از محمدداراشکوه، که یاد اودر «حسنات العارفین : ۱۱۲۵» گذشت. درآن تقابل‌اسلام ومذهب هنودآمده است، و در ۱۰۶۵ نگاشته است. درکلکته ۱۳۴۷ ـ ۱۹۲۹ م و بکوشش محمدرضا جلال نایینی در«منتخبات آثار» در تهران ۱۳۳۵خ چاپ شده است. **آغاز**: بنام آنکه اونامی‌ندارد ـ بهر نامی که خواهی سر بر آرد. حمدموفور یگانه راکه دو زلف کفر و اسلام‌را دونقطهٔ مقابل‌هم‌اند.

بنگرید : ف. مشار: ۱۳۸۱.

17148ـ **بادلیان**، Add ۶۹/۱۳: باتاریخ **۱۲۰۱**، دردفتر، **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۲۳۸ هست [فیلمها ۱: ۵۸۳].

17149ـ**لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ۲۹۷،۴۷۴ دا : نستعلیق از آغاز سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۱۹ س [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۱ :۷۵۵].

17150 ـ **آصفیه**، ۱۴۵۱ تصوف : تاریخ‌یاد نشده [ف . آصفیه ، عثمان علی ۳ : ۲۰۲].

محبوب القلوب

ازقطب‌الدین محمد لاهیجی فرزند شیخ‌علی‌اشکوری، اوجز نگارندهٔ «ترجمةالقرآن: ۱۵» است. این‌دوتن‌که بایدبرادر باشند یکی ملقب به‌بهاءالدین است ومفسر واین‌یکی قطب الدین، و هر دو رساله‌ای در مبحث عالم مثال نگاشته‌اند: قطب الدین (نگارندهٔ محبوب ـ القلوب) بعربی وبنام «فانوس‌الخیال» یا«قندیل الخیال» وبهاءالدین(نگارندهٔ ترجمةالقرآن) بفارسی‌وبنام«مثالیهٔ‌نوریه»نگاشته‌اند. نزدیکی درنام این‌دوتن و موضوع گفتارشان در مبحث «مثال»موجب شده‌که‌بسیاری‌این‌دوتن‌ودورساله رایکی بحساب‌آورند،وکارمنهم‌دراین‌مورددچار

آشفتگی بود، چنانکه نگارندهٔ «ترجمهٔ قرآن» درس ۱۵ را بجای بهاءالدین قطب‌الدین خوانده و «فانوس‌الخیال» را درس ۱۲۹۳ با «مثالیهٔ نوریه» یکی بحساب آورده‌ام. در این راهنمایی مدیون استادم آقای دانش‌پژوه هستم.

محبوب‌القلوب، واین عربیست باقطعه‌هایی بفارسی دریک مقدمه وسه مقاله: مقدمه در حقیقت فلسفه. مقالهٔ ۱ـ فرزانگان پیش‌از اسلام ۲ـ فرزانگان اسلام ۳ـ سرگذشت امامان و برخی ازمشایخ. خاتمه در سرگذشت خود. بسال ۱۲۹۸ وسپس مقدمه ومقالهٔ یکم آن در تهران ۱۳۱۷ چاپ‌شده‌است. **آغاز ۱:** برضمایر صافیه محبوبان **آغاز ۲:**) الحمدلله الذی لیس بینه وبین خلقه غیر خلقه حجاب.

بنگرید: ذریعه. ۲: ۱۴۱ ـ ف. مشار: ۱۴۰۲ ـ مصفی‌المقال: ۳۶۹.

17151ـ **دانشگاه**، ۴۸۸۹: نسخ و نستعلیق قاضی عمادالدین محمود لاهیجی برادر خود نگارنده و بخامهٔ برخوردار لاهیجانی، ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۰۹۵**، بایادداشتهای سودمندی در بارهٔ نویسندگان نسخه وبهای مصالح ومزدنوشتن و طلا کاری در نسخه، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۵۶۴ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۴۰].

17152 ـ **کربلا**، شیخ عبدالحسین تهرانی: تعلیق خوب اصیل فرزند اسماعیل کوچسفهانی، ذیقعدهٔ **۱۱۰۸**، با حواشی از نگارنده نخستین‌سرگذشت در بخش مشایخ پس ازنواب اربعه کلینی است وآخرین آنها میرداماد و آخرین مشایخ صوفیان محیی الدین است آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ذریعه ۲۰: ۱۴۱]

17153ـ **سپهسالار** ۱۹۵ صدر: نسخ سدهٔ **۱۱**، باحاشیه‌هایی به‌نشانی[منه]، آغاز و انجام درخاتمه افتاده است، ۴۳۸ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۲۰].

17154ـ **مجلس**، ۹۲۰: نوشتهٔ حاج محمدابراهیم فرزندحاج حسین علی شیرازی، محرم **۱۲۷۳** دریزد، ازروی نسخهٔ نوشته شدهٔ دههٔ میانین ذیقعدهٔ ۱۲۳۲ [ف. سپهسالار ۵: ۵۲۰].

مذهب مثنوی = رسالهٔ ...

از تیکچند فرزند همت‌چند.

17155 ـ **آصفیه**، ۱۴۵۰ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۳۸**، [ف. آصفیه ۳: ۱۹۸].

مسالك

ازحسام‌الدین یحیی لاهیجی، که یاد او در «نفس: ۸۵۵» گذشت. دریک مقدمه وچهارمقام و نکته ونه مسلك ویك خاتمه، در بیان مسالك حکما، متکلمین، عرفا وبعضی ازاهل بدعت، در شعبان ۱۰۵۲ (منبع فیض) به انجام رسانده است. **آغاز:** بلند آوزگان مقام کمال را.

در ص ۱۳۸۴ گذشت.

معرفة المذاهب

ازمحمود طاهرغزالی، حرق فرزند نظام مدرس مدرسهٔ جلالی، دردو باب، باب یکم درازتر ودومی درهفت فصل. درملل ونحل، ودرآن از گروه‌هایی یادشده که بسیاری از آنها در دیگر کتابهای ملل ونحل نیست. این گفتار در مجلهٔ ادبیات تهران در ۱۳۳۵خ چاپ‌شده‌است **آغاز:** الحمدلله المحمود والظاهر المعبود... می‌گوید ... محمود طاهر...

بنگرید: مجلهٔ ادبیات تهران س۴ش۱: ۱۷.

17156ـ **حقوق**، ۲۵۱/۱۵ ج: سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه (۱۴۱پ ـ ۱۵۵ ب)، نسخه باچاپ شده اندکی جدایی دارد [ف. حقوق: ۲۰۱].

17157 ـ آصفیه ۲/ ۸۷ مجامیع: تاریخ ونشانی یادنشده [ف. آصفیه۴:۶۹۴].

مقالات هنود

17158ـ آصفیه۱۳۵ مذاهب: نوشتهٔ ۱۲۲۷ [ف. آصفیه ۴: ۶۰۸].

ملل و نحل = رساله در ...

از شیخ‌بهایی. دربارهٔ گروهها ودسته‌های صوفیان مانند آنچه در «معرفة المذاهب» و «حدیقةالشیعه» دیده می‌شود [دانش‌پژوه].

آغاز: حمدلله... بدانکه تصوف‌پاکیزه‌کردن دل‌است ... واهل‌تصوف دوازده فرقه‌اند، واز آنجمله یکی‌ناجی وباقی‌گمراهنداول حبیبیه، دوم اولیائیه،سوم‌شمراخیه،چهارم‌اباحیه،پنجم حالیه، ششم‌حلولیه،هفتم‌حورانیه، هشتم‌وقوعیه، نهم متجاهلیه، دهم مکاسبیه، یازدهم الهامیه، دوازدهم شیعه.

17159 ـ سپهسالار، ۸۸۱۳/۲: نستعلیق رجب ۱۲۹۹ (۱۲۲ پ - ۱۲۳ پ) [ف. سپهسالار۵: ۶۵۱].

نقاوة الملل وطراوة النحل

از عبدالوهاب رودرآوری همدانی، ترجمه‌ایست از«ملل ونحل» شهرستانی، برای یکی‌ازبزرگان. نام کتاب ومترجم در دیباچه آمده‌است. **آغاز:** اولی‌ماینطق به المفصل و اجدرمایعرب‌عن‌بیانه‌المقول... چنین‌گوید... چون‌کتاب مللو نحل‌ازتصانیف.

17160ـ دانشگاه، ۲۵۴۹: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، با یادداشت ۱۰۲۳، در شهرپتنه، آغاز برابرنمونه، ۱۶۲گ هندی [ف. دانشگاه۹: ۱۳۴۴].

هدایة الاحمدیه

از سیدعلی فرزند حاج سیدعلی یزدی ابرقوهی در بارهٔ ادیان، در ۶ شوال ۱۳۳۰ نگاشته‌است.

17161ـ یزد، محمدعلی‌فرهمند: نوشتهٔ غلامعلی‌رئیس‌یزدی ۹ شعبان ۱۳۴۸، [نسخه‌ها ۴: ۴۶۴].

بخش شانزدهم

بابی، ازلی، بهائی

الف

آثار ازلیه

از صبح ازل، میرزا یحیی فرزند میرزا عباس (میرزا بزرگ) نوری مازندرانی (زاده در تهران ۱۲۴۶ یا ۱۲۴۷ قمری – ۱۹۱۲م) برادر کوچك میرزا حسینعلی بهاءالله، جانشین باب و پایه‌گذار گروه ازلیان. پس از کشته شدن باب ۱۲۶۶ میرزا حسینعلی از برادر خود پیروی کرده و اورا جانشین باب پذیرفته بود، سپس از او جدا شده گروه بهایی‌را در برابر ازلیان بپا کرد. بگفتهٔ اقبال بیشتر نگارشهای صبح ازل بخامهٔ پسرش رضوان‌علی در کتابخانهٔ ملی پاریس هست. این کتابخانه از رضوان‌علی در برابر مزدکمی رونویس تمام نوشته‌های صبح‌ازل‌را دریافت می‌کرد.

بنگرید: لغت‌نامه، مادهٔ صبح‌ازل : ۱۲۲ مجلهٔ یادگار س۵ ش۵ و۶.

17162 – کمبریج ۵۰ BBF (۸) F۳۹: نوشتهٔ **۱۳۰۲** صبح‌ازل، دارای: آثار ازلیه، مرثیه، لوحها [نیکولسون، برون: ۷۱].

آیینهٔ سکندری

از آقاخان، در بخش تاریخ خواهد آمد.

اثبات دعوت = رساله در . . .

ناشناخته. در آن از احادیث شیعی و آیتهای قرآن برای اثبات آیین خود گواه آورده است. نیکلا در فهرست نگارشهای سید علیمحمد باب کتابی بنام «رساله در اثبات نبوت خاصه» که برای معتمد الدوله نگاشته است نام می‌برد. **آغاز**: المتکبر الملك المهیمن المتعال، اشهدان فی ذلك الکتاب بانه لااله هوالله واحد رب السماوات و الارض.

بنگرید: آیین باب : ۱۲ – لغت نامه، مادهٔ باب : ۵۸.

17163 – **تهران**، ملی ۸/۵۸۶ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۰ – ۱۵۶) [ف. ملی ۲ : ۹۲].

اثبات مهدویت باب

بروش پرسش و پاسخ، در آن از کتابها و اخبار و احادیث شیعی گواه آورده است. **آغاز** سئوال: ما منتظر بودیم برای ظهور قائم آل محمد... جواب: بلی ما نیز مثل شما بهمین نحو منتظر بودیم

17164 – **ملك** ۵۶۷۵: شکسته نستعلیق عباسی موهبتی، ۷۴گ ۱۶س [رؤیت].

احکام بیان

از وحید، میرزا یحیی صبح ازل، که یاد او در «آثار ازلیه: ۱۷۳۲» گذشت. نسخهٔ چاپی آن در ده فصل است: ۱ـ عبادات ۲ـ علم و اخلاق ۳ـ معاشرت واجتماع ۴ـ ازدواج ۵ـ منهیات ۶ـ مطهرات ۷ ـ آموزش ۸ـ اعیاد و احزان ۹ـ مراسم دفن وتقسیم ارث ۱۰ـ سال وماه بیانی **آغاز**: لااله الاالله بسم الحی الازل الوحید. آنچه بیاری حق برای استفاده آیین مقدس بیان.

17165ـ **موزهٔ بریتانیا Or۵۴۸۶**: مؤرخ **۱۸۹۹** م در فهرست نگارنده وحید یاد شده است [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

ادلهٔ سبعه = دلایل سبعه

ازلیهٔ = رسالهٔ . . .

از میرزا حسینعلی بهاء ، در پاسخ اینکه چرا ازبرادرکوچك خود میرزا یحیی صبح‌ازل که پیشوایی گروهی ازبابیان‌را داشت برگشت، ودراسلامبول انجمنی‌گرد کرد ومیرزایحیی را عزل‌کرد . نکاتی دربارهٔ رقابت برای پیشوایی در این گروه را دربر دارد (بنگرید : آثار ازلیه :۱۷۳۲). **آغاز**: هوالمجیب. نامهٔ آن جناب بین‌یدی‌العرش حاضروبرمقرانه لایعرف بماسواه واصل ومافیه بلحاظ‌الله ملحوظ آمد.

10166ـ **دانشگاه ۴۲۳۰** : شکسته نستعلیق گویا نگارنده **۱۲۹۷** ذرین ، ۸۲ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۰۴].

استدلالیه

از میرزا ابوالفضل گلپایگانی فرزند محمد (۱۲۶۰ ـ مصر ۱۳۳۷) دراثبات حقانیت بهاءالله. ازکتابهای چاپ شدهٔ او: برهان لامع ، الدرة البهیه، رسالهٔ اسکندریه، الفرائد که رد رسالهٔ میرزا عبدالسلام شیخ‌الاسلام قفقاز است.

بنگرید : مؤلفین مشار ۱ : ۲۱۱ .

17167ـ **کمبریج (۹) ۲۷۰ F** : در یك مجموعه از رساله‌های بابیان [نیکولسون، برون : ۶۶] .

اسرارالغیبة لاسباب المدنیه

از عبدالبهاء، عباس افندی فرزند بزرگ و جانشین میرزا حسینعلی بهاءالله (۱۲۶۰ ـ ۱۳۴۰). گروه کوچکی از بهائیان پس از بهاءالله ازعباس افندی که‌گویا ادعاهایی دربارهٔ (ظهور جدید) داشته جدا شده و نابرادریش را بنام محمد علی پیشوای روحانی خود دانستند . [پیشگفتار نقطةالکاف از محمدخان قزوینی] . اسرارالغیبهٔ او در لندن ۱۹۱۰م در ۲۴۲ ص چاپ شده است.

بنگرید : پیشگفتار چاپ نقطةالکاف : عد وص وعه ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۳۰ .

17168ـ **موزهٔ بریتانیا Or۸۶۸۶**: مؤرخ **۱۹۱۱**م [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

اسماء کل شیئ = چهارشأن

اطوار سبعه

ناشناخته. نخست ازعقل ونفس سخن‌رفته سپس اطوارهفتگانهٔقلب: طور۱ـ صدرکه‌معدن اسلام‌است ۲ـ شغاف‌که محل الفت ومحبت است ۳ـ قلب ۴ ـ فؤاد ۵ ـ حبةالقلب ۶ـ سویداء ۷ـ بهجةالقلوب . **آغاز** : بدان وفقك‌الله و ثبتك‌الله علی‌الاطوار فی‌معرفت‌روحك وعقلك.. بدانکه‌چون‌روح‌شعله‌است ازمشعل‌جلال‌وپرتو.

17169ـ **تهران**،ملی۲/۸۰۱ف: نسخ محمدکاظم فرزند محمد باقر خراسانی **۱۲۹۴** (ص۴۲ـ۴۶)، همراه «هفت‌وادی» حسینعلی و «ایقان» [رؤیت] .

اقدس

ازمیرزا حسینعلی بهاءالله فرزند میرزاعباس (میرزا بزرگ) نوری (۱۲۳۳ ـ عکا ۱۳۰۹) رهبر گروه و بنیان‌گذار آیین بهایی. کتاب مقدس احکام بهائیان پس‌از نسخ «بیان» است. ادوارد برون درمنابع تحقیق درآیین‌باب ازمتن‌عربی وترجمهٔ روسی وچاپهای آنها یاد کرده است. فارسی‌آن چندبارچاپ شده است. **آغاز:** بسم الحاکم علی‌ماکان ومایکون ، ان‌اول ماکتب‌الله علی‌العباد عرفان مشرق وحیه ومطلع امره .

بنگرید : ف. مشار:۱۳۷ ـ مؤلفین‌مشار ۲ : ۹۲۱ ـ لغت نامه ، مادهٔ باب : ۵۹ ـ کواکب دریه : ۲۵۸ .

17170ـ **کمبریج** (۶)BBP۴F۲۹ : ازسدهٔ **۱۳** (۱۸۸۸ م) [نیکولسون ، برون : ۶۸] .

17171 ـ **کمبریج** (۷)P. ۲F.۳۰ BB : از سدهٔ **۱۳** (۱۸۸۸ م) [نیکولسون ، برون : ۶۹] .

17172ـ **دانشگاه** ۱۶۳۸ : نستعلیق سدهٔ**۱۴**، ۵۳ گ ۹س [ف. دانشگاه۸:۲۱۷] .

17173-74ـ**ملک**۱۳۰۱۶و۱۳۰۰۴ (؟) : تاریخ یادنشده [لغتنامه، باب: ۵۹] .

17175ـ **تهران**، ملی۶۷۴۵ : تاریخ یادنشده [لغتنامه، باب : ۵۹] .

17176ـ **کمبریج** (۸)P. 6 F ۳۱ B.B. : همراه الواح السلاطین ، الواح اشعار، [نیکولسون ، برون : ۶۹] .

ایقان

از بهاء الله میرزا حسینعلی که یاد او در «اقدس :۱۷۳۴»گذشت. دراثبات‌آیین باب در چهل‌سالگی دربغداد [کواکب الدریه : ۲۵۸] ویا بگفتهٔ ادوارد براون‌درپیشگفتاره نقطة‌الکاف» در۱۲۷۸ دربغداد نگاشته است. و در ۱۳۱۸ درمصروپس‌ازآن چاپ شده است. در دو باب: ۱ـ الباب المذکورفی بیان ان‌العباد لن یصلوا الی‌شاطی العرفان ... ۲ـ الباب المذکور فی بیان شمس‌الحقیقه... **آغاز:** باسم ربنا العلی الاعلی‌الالباب المذکور فی‌بیان ان‌العباد . . . جوهر این باب آنکه سالکین سبیل ایمان و طالبین .

بنگرید : لغت نامه ، مادهٔ باب : ۵۹ ـ ف. مشار : ۱۹۰ .

17177ـ **همدان**، قاسم برنا: نستعلیق **۱۲۹۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۲] .

17178ـ **تهران** ، ملی ۸۰۱/۳ ف : نسخ‌محمدکاظم‌فرزندمحمدباقرخراسانی**۱۲۹۴** در دفتر ، (۴۷ ـ ۲۸۹) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17179ـ **مجلس** ۲۰۷۲: نسخ**۱۲۹۴** در فهرست بنام «شرح سد جمله ازکتاب بیان» یادشده‌است، ۱۸۳ص۱۹س[ف.مجلس۶:۶۳].

17180ـ **قاهره**، دارالکتب۶۱۵۰س: نسخ**۱۲۹۵**، آغازبرابرنمونه [ف. مخطوطات ۱ : ۳۵] .

17181ـ **دانشگاه**۱۳۵۰/۱:نستعلیق سدهٔ**۱۳**، درفهرست بنام شناسانده نشده است ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۳۸] .

17182ـ **تهران**، پاکزاد: نسخ خوب سدهٔ **۱۳-۱۴**، کاغذ رنگارنگ ، آغاز برابر نمونه ، ووصالی شده [رؤیت].

17183 ـ **ملک** ۶۱۴۶/۴ : باتاریخ **۱۳۳۸** در دفتر (۱۷پ ـ ۳۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

17184ـ **ملک** ۶۱۰۷/۱ : نستعلیق و نسخ آغازسدهٔ**۱۴** (۱پ ـ ۹۶پ)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

17185 ـ دانشگاه ۴۶۸۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، ۹۲ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۱] .

17186 ـ دانشگاه ۱/۲۲۱۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ (۱پ ـ ۷۶ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۸۹۳] .

17187 ـ کمبریج BBP1(۱۰)۵۸ F: [نیکولسوی، برون . ۷۹] .

17188 ـ کمبریج F59BBA20: [نیکولسون، برون : ۷۹] .

ب

باب و بهاء

سرگذشت سید علیمحمد باب و حسینعلی بهاءالله است ، گرفته شده از «ناسخ التواریخ» بسال ۱۳۲۷ ، درآغاز آن از «احقاق الحق» که در حقیقت اسم بامسماء است ، و گرفتاری مشروطه و استبداد و آقا شیخ فضل‌الله ادام‌الله بقائه یاد شده است . **آغاز :** چون این بندهٔ بی‌بضاعت مدتها دراین‌خیال‌بودکه سندصحیحی بدست آرم ازاقوال بابیه .

17189 ـ دانشگاه ۵/۴۶۰۹ : نوشتهٔ همان روزگاران (۷۴ر ـ ۹۲ر هامش) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۹] .

بحرالعرفان

ازحاج میرزا محمد افشار ، درسه فصل : ۱ـ نبوت محمدص ۲ـ اثبات‌ظهور رب‌اعلا (سید علیمحمد) ۳ـ اثبات ظهور من یظهره‌الله جمال قدم (بهاءالله). درهرفصل ازتورات، انجیل ، قرآن‌گواه آورده است: اخیراً بدون تاریخ در ۲۸۷ س چاپ افست‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی هدانا لسبیل العرفان و عرفنا مظهر ذاته بالدلیل . . . اما بعد ، چون این عبدفانی از تفضلات ربانی .

17190 ـ ملك ۵۶۷۲ : نسخ پایان سدهٔ ۱۳ ، ۲۳۰ گ ۱۵ س [رؤیت] .

بیان

ازسید علیمحمد شیرازی فرزند سید محمد رضا بزاز (شیراز غرهٔ محرم ۱۲۳۵ ـ تبریز کشتهٔ ۲۷ شعبان ۱۲۶۶)، شاگرسیدکاظم رشتی وشیخ احمداحسائی، ازسال ۱۲۶۰ وپس‌ازآن دگرگونی درافکار او پیدا شد. ادوارد براون بیست وهفت نگاشتهٔ اورا یاد می‌کندکه فهرست آنها درمجلهٔ مجمع سلطنتی آسیایی ۱۸۹۲ م آمده‌است. «بیان» فارسی را در ماکو نوشته و تفسیریست از «بیان»عربی‌که‌آنراکتاب‌آسمانی می‌دانند. **آغاز:** بسم‌الله‌الامنع‌الاقدس. تسبیح وتقدیس بساط قدس عزمجدسلطانی‌را لایق .

بنگرید : لغت نامه ، مادهٔ باب : ۳۲ و ۵۹ ـ مجلهٔ مجمع‌سلطنتی‌آسیائی ۱۸۹۲م ـ مؤلفین مشار ۴ : ۵۸۱ .

17191 ـ تهران، ادبیات۴۸۲جوادی: نستعلیق **۱۲۷۰** در مجموعه ، گویا بیان باب باشد [ف. ادبیات ۳ : ۶۲] .

17192 ـ تهران، پاکزاد: نسخ پنجشنبهٔ ۲ ذیقعدهٔ **۱۳۰۵** و بگفتهٔ آقای پاکزاد بخامهٔ محمدصادق اصفهانی از بزرگان دورهٔ‌اولی، بـا فهرست درپایان، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17193 ـ ملك ۶۱۱۷ : نسخ سدهٔ **۱۳** آغاز برابرنمونه، ۲۳۳ گ ۱۹ س [رؤیت] .

17194 ـ دانشگاه ۵۱۶۹ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، درفهرست آمده: شرح و تلخیص بیان ، ازباب۱ تاباب ۱۰ واحد۹، آغاز برابرنمونه ۳۳۸ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۵] .

17195ـ موزهٔ بریتانیا ۵۷۶۰ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

17196ـ دانشگاه ۳۴۱۴ : نسخ صفر **۱۳۱۱**، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده : شرح بیان ازباب ۱ تاباب ۱۰ واحد ۹، ۱۹۶ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۸].

17197ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۹۶ : نوشتهٔ **۱۳۳۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۱].

17198ـ **تهران**، پاکزاد: نسخ **۱۳۴۶** (ص ۱ ـ ۵۲۰) همراه لوح مقدس حضرت و صحیفة المراثی، ده مناجات، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17199ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۹].

17200ـ **مجلس** ۵۷۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «ایقان» آمده‌است، ۲۲۴ ص ۱۳ س [ف. مجلس ۱۷ : ۱۶۵].

17201ـ **یزد**، محمد علی فرهمند : نوشتهٔ غلامعلی رئیس شیرازی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۳].

17202ـ **کمبریج** BBC ۳F۱۲(۶)

17203ـ **کمبریج** BBP۸F ۱۲(۵) [نیکولسون، برون : ۵۹].

پرسش و پاسخ = سؤال و جواب

پنج‌شأن = شئون خمسه

از سیدعلیمحمد باب، که یاد اودر «بیان» ۱۷۳۵، گذشت. بعربی وفارسی بنام «پنج‌شأن» چاپ شده است. **آغاز**: بسم‌الله الالهٔ‌لله . . تسبیح و تقدیس بساط قدس سلطان ممتنعی را سزاوار بوده.

17204ـ **کمبریج** F۱۵(۹): تاریخ یادنشده [نیکولسون، برون : ۶۰].

17205ـ **تهران**، پاکزاد : نستعلیق و نسخ نوشتهٔ صبح‌ازل (بگفتهٔ آقای پاکزاد)، دو شأن ازپنج‌شأن‌آن: یکم ودوم. **آغاز**: اننی اناالله الاانالاالهٔ‌لهٔ الابسم‌الله [رؤیت].

ت

تاریخ جدید

ازمیرزا حسین همدانی، باهمدستی منکجی فرزندلیم جی‌هوشامك هاتاری یاری سرپرست زردشتیان تهران درگذشتهٔ ۱۸۹۰ م، و میرزا ابوالفضل گلپایگانی که یاد او در «استدلالیه» گذشت، همان «نقطة الکاف = تاریخ قدیم» میرزا جانی است که بسودگروه بهائیان دست برده‌شده است. این دو تاریخ بکوشش ادواردبراون در ۱۸۹۳م چاپ‌شده است. دردیباچه از نگارنده ویانگارندگان نام‌برده نشده و از خود بهسیاح فرانسوی یادکرده است. **آغاز**: خورده بینان خردمند بفراست دریافت کنند.

بنگرید: لغت نامه، مادهٔ باب : ۶۱.

17206ـ **کمبریج** BBP۵F۵۵(۹): نوشته ادوارد برون، ۱۸۹۱م (سدهٔ ۱۳) [نیکولسون، برون : ۷۷].

17207ـ **تهران**، محمد مشیری: عکس نسخهٔ مؤرخ ۶ ذیقعدهٔ **۱۳۲۹** که درکتابخانهٔ ازلیان تهران هست، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

تاریخ طلوع باب

ازآغازکار سیدعلیمحمد باب است تاکشته شدن او ۱۲۶۶، ومرگ حسینعلی ۱۳۰۹، تا

اینجا بروش بهائیان است و از این پس بروش ناقضین یعنی پیروان میرزا محمد علی فرزند کوچك میرزاحسینعلی بهاءالله [علی توانگر] . آغاز: الحمدلله الذی لیه س لاشبیه ولانظیر ولا شریك ولاوزیر و لاتدرکه الابصار وهواللطیف الخبیر.

17208- ملك ۶۱۰۳/۱: نسخ آغاز سدهٔ ۱۴ (۱پ - ۸۰پ) [رؤیت].

تاریخ قدیم = تاریخ قیام باب = نقطةالکاف

تجلیات

17209- کمبریج BBA۲F۳۲(۷): همراه چند لوح دیگر [نیکولسون ، برون : ۶۹].

تذکرة الغافلین

ازآخوند ملامحمد جعفر نراقی از بابیان که‌در ۱۲۸۶ درانبار دولتی تهران مسموم شده درذیحجهٔ ۱۲۸۴ در رد میرزاحسینعلی بهاء الله

17210- کمبریج F۶۳(۹): نوشته ۱۳۳۱ (نیکولسون، برون: ۸۰) [یادداشتهای آقای‌محمد مشیری] .

ترجمهٔ انجیل یوحنا

ازصبح‌ازل ، که‌یادُ او در « آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت .

17211- موزهٔ بریتانیا Or۸۰۲۵: تاریخ یاد نشده ولی‌تازه [ترجمهٔ ایرج‌افشار ، نسخه‌ها۴: ۶۶۴].

ترجمهٔ کلمات علیین

متن از حسینعلی بهاءالله، کـه یاد او در «اقدس : ۱۷۳۴» گذشت . که در مجالس ترحیم مردگان خوانده میشود.

17212- عبدالحسین بیات ۷ مج : سدهٔ ۱۳ همراه متن عربی‌آن وهمراه ۸ گفتار دیگر که بیشتر آنها از هموست [نسخه‌ها ۶ : ۷۵] .

ترقی نوع انسانی

17213- موزهٔ‌بریتانیا Or۸۱۱۷: تاریخ یادنشده، همراه با « قوت خارق‌العادهٔ تمدن» و «الواح» و « کلمات مکنونه » [ایرج افشار. نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

تعلیقه = نامه

تفسیر سورهٔ بقره

ازمیرزا علیمحمد باب، که یاداو در«بیان: ۱۷۳۵» گذشت .

17214- کمبریج BBF۶F۰۸(۸) [نیکولسون ، برون ، ۵۹] .

تفسیر سورةٔ العصر

ازسید علیمحمد باب، که یاداو در«بیان: ۱۷۳۵» گذشت .

17215- کمبریج BBF۰۷F۹(۶): (نیکولسون، برون : ۵۹) [یادداشتهای محمد مشیری] .

تفسیر (شرح) سورةٔ الکوثر

از سیدعلیمحمد باب، که یاداودر «بیان: ۱۷۳۵» گذشت .

17216- یزد، محمدعلی‌فرهمند: نوشتهٔ غلامعلی رئیس یزدی ، سدهٔ ۱۴ [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۴] .

17217- کمبریج ۸۰ F ۱۰(۷) BBF : [نیکولسون: براون : ۵۹] .

تفسیرسورةٔ یوسف = قیوم‌الاسماء

تنصیل قضیهٔ باب

17218ـ کمبریج BBA۱ (۷)۵۶ F: [نیکولسون، برون: ۷۷] [یادداشتهای محمد مشیری].

تنبیه النائمین = کتاب عمه

درسه بخش: ۱ـ نامه (لوح) عبدالبهاء پیشوای بهائیان به‌عمهٔ‌خود بنام خانم بزرگ در تهران، خواهرصبح ازل که از برادرش پیروی می‌کرد ونصیحت به‌او ۲ـ پاسخ او (یابنام او) به‌عباس افندی ۳ـ رسالهٔ ردیهٔ‌حاج میرزا احمد مشرف کرمانی از بابیان که بسال ۱۳۱۴ در انبار دولتی تهران مسموم شده. این‌کتاب از رهگذر تاریخ بابیان سودمند است. **آغاز**: حمد وستایش معرا از آرایش اغراق ومعلی از آلایش اغلاق.

17319ـ **تهران**، ادبیات ۳۱۰ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** [ف. ادبیات ۲ : ۹].

17220ـ **رضوی** ۴۲۳ حکمت: نسخ تاریخ‌یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۱۰۳ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۴ : ۵۳].

17221ـ **کمبریج** (۸)F۶۰: نوشتهٔ میرزا مصطفی، **۱۳۳۰** [نیکولسون، برون: ۷۹].

17222ـ **کمبریج** (۹)F۶۱: سدهٔ **۱۴** [نیکولسون، برون: ۷۹].

17223ـ **کمبریج** (۱۰)F۶۲: نوشتهٔ میرزا مصطفی، سدهٔ **۱۴** [نیکولسون، برون: ۷۹].

ج

جنگ هفتاد و دو ملت = قهوه‌خانهٔ شهرسورت

جود و الشعر

ازصبح ازل، که یاداو در «آثارازلیه: ۱۷۳۲» گذشت.

17224ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۶۹۵: مؤرخ **۱۸۹۹**م [ترجمه ازایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

چهار باب = صحیفهٔ عدلیه

چهار شأن = اسماء کل‌شیئ

ازعلیمحمدباب، که یاداو در «بیان: ۱۷۳۵» گذشت. درنوزده‌واحد وهرواحد درنوزده‌باب به چهارشأن. این‌کتاب را نیکولا در فهرست نگارشهای باب آورده است [آیین باب: ۱۲].

بنگرید: لغت‌نامه، مادهٔ باب: ۵۸.

17225ـ **تهران**، ملی ۵/۵۸۶ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۹۱ ـ ۱۱۱). درفهرست آمده «شأن الفارسی» ازکتاب اسماء اخذ شده وازظهوروکیفیت ظهورواسماء الهی‌وپدیدآمدن پیامبران سخن‌گفته است. **آغاز**: شأن‌الفارسی بسم الامنع الاقدس یجیبی دبکم فی النشائین لیحیبی الدین بعدالراوغین [ف.ملی ۲ : ۹۰].

چهار وادی

ازحسینعلی بهاءالله، که یاداو در «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت. گفتاریست عرفانی بروش بهایی

خطاب بیکی ازعارفان سرزمین سلیمانیه سالها ( ) درآن سالکان‌را به‌چهارگروه بخش کرده است : یکم طالبان کعبهٔ مقصود ، این‌رتبه متعلق به‌نفس‌است، ولی نه‌نفس اماره. این‌کتاب اخیراً (سال۱۲۱ بدیع=۱۳۴۲خ) چاپ افست شده است . **آغاز:** ای ضیاء الحق حسام‌الدین داد ... نمیدانم چرا یکمرتبه رشتهٔ محبت راگسیختید وعهدمحکم مودت‌راشکستید

17226 ـ **عبدالحسین بیات** ۳مج : سدهٔ**۱۳** همراه چندین گفتار از همو [نسخه‌ها ۶ : ۷۵] .

حج شیراز و مکا (بغداد)!

ازمیرزا حسینعلی بهاءالله، کـه یاد او در «اقدس :۱۷۳۴» گذشت. دردستوروآداب حج شیراز و بغداد بعربی و فارسی . **آغاز :** وان اردت ان‌تصل الی الفضل وتبلغ مقرالاعلی ، و یقدرلك‌کل خیر فی‌سماء القضا.

17227 ـ **ملك** ۶۱۱۲، نسخ سدهٔ **۱۳** **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، ۳گ ۱۸ ـ ۲۴ س [رؤیت] .

حکمت نظری = فلسفهٔ بیان

خطابه‌ها

منسوب به بهاءالله .

17228 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۹۵ Or: سدهٔ**۱۳** مجموعه چندخطابه [نسخه‌ها۴: ۶۶۵] .

17229 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۹۶ Or: مجموعه،سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۵].

17230 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۹۷ Or: الواح‌وخطابه‌هایی‌است ازسدهٔ**۱۳**[ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۵] .

د

دروس بهائی

از (میرزا اسدالله فیلسوف شرقی بهائی) . گویامیرزا اسدالله‌فاضل مازندرانی است‌که‌سالی چند درامریکا بوده‌است: ۱ـ شش‌درس در شش یوم، درپایان درس یکی ازمناجاتهای عبدالبهاء قرائت می‌شود ۲ـ تفسیرآیه ۲۲ـ ۲۴کتاب[؟]

17231ـ **هاروارد**،هوتن‌MSP۲۹: نسخ خوش میرزاآقا تبریزی سدهٔ**۱۴** [نسخه‌ها ۴ : ۸].

دعا

دعاهاووردها بروش‌وشیوهٔ بهائیان‌وآداب دعاها. برخی از آنها از سید علیمحمد باب و برخی ازصبح ازل‌است [علی توانگر] .

17232ـ **ملك** ۵۶۷۴: نسخ و شکسته نستعلیق از**۱۲۸۵**ـ**۱۳۲۲** درآغاز چندپرسش وپاسخ ازمریدان بهاءالله، وسپس دعا و دستور العمل‌آنها. عربی وفارسی. **آغاز:** سلام طلع واضاء من‌النفس‌القدم واشرق‌والاح‌من‌کنه‌الابد [رؤیت].

17233ـ **تهران** ، ملی ۲/۵۸۶ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص ۳۳ ـ ۳۷) در آن بر محمد وعلی و فاطمه درود فرستاده و از قرآن گواه‌آورده شده. **آغاز:** الحمدلله الذی ابدع السماوات والارض بامره ثم [ف. ملی۲:۸۸].

دعا

از صبح ازل .

17234ـ **موزهٔ‌بریتانیا**Or۷۸۴۹: دعاهاومکاتیب‌مؤرخ۱۹۱۲م[نسخه‌ها۴:۶۶۴].

دلایل سبعه = ادلهٔ سبعه

از علیمحمد باب ، که یاد او در «بیان : ۱۷۲۵» گذشت . در آن هفت دلیل در درستی پیامبری خـود آورده، که هرهفت دلیل منتهی باین می‌شود که معجزهٔ پیامبران کتابهای (تأثیر گفتار) آنهاست [علی توانگر] این کتاب بدو زبان عربی وفارسی نوشته‌شده و بکوشش نیکلا بفرانسوی ترجمه‌شده و با «مأموریت باب» در ۱۹۰۲م چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی لااله الاهو. . . وبعد لوح مسطور را مشاهده نموده هرگاه خواسته شود منفصل ذکرادله در اثبات ظهورگردد .

بنگرید : لغت‌نامه، مادهٔ باب : ۵۸ .

17235ـ **ملك** ۶۱۱۰ : نستعلیق ۱۶ ج ۱۲۸۸/۲، ۳۱ گ ۱۶ـ۱۷س ، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

17236ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۱۰۹: تاریخ یادنشده [ترجمه ازایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

17237 ـ **کمبریج** (۵) P۷۰F۲۲۰ BB : همراه «لوح نصر» و «دیوان» شعر از همانها (نیکولسون، برون: ۶۳) [یادداشتهای آقای محمد مشیری] .

17238ـ **تهران،** علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، تازه، آغاز برابر نمونه ، ۳۶ س [رؤیت] .

دیوان

ازحسین‌توانگر، متخلص‌به‌غرا، پدرآقای علی توانگر .

17239ـ **تهران،** علی توانگر: بخامهٔ سراینده،غزل وقصیده‌است. **آغاز:** ای زتو ما دور وتونزدیکما ـ ای توچومه شب تاریك ما ۱۵۹ گ [رؤیت] .

دیوان

صافی .

17240ـ **مشهد،** علی‌اصغر اصغرزاده: مخمسی‌است در۱۴س‌درستایش‌بهاءالله. **آغاز:** ای دوست‌نزدتواست مقام و هوای‌ما ـ ازدیدن لقای توباشد رجای ما [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۴] .

دیوان = روح = احتجاج آهید

ازصبح ازل. که یاد او در «آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت .

17241ـ **کمبریج**(۹)۳۵ F: نوشتهٔ محمد علی فرزند محمد حسین اصفهانی ، ۱۸ شوال ۱۳۱۹، ۵۵۱ص [نیکولسون ، برون : ۶۹] .

17242ـ **دانشگاه کمبریج** ۲۷۰۸ F: نوشتهٔ خود سراینده ، که در ۲۲ مارس ۱۸۹۸م به برون رسیده است، ۳۸۰ص[نیکولسون برون : ۷۰].

17243ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۶۲۸: نوشتهٔ ۱۸۹۹م [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

دیوان

از عارف ایلابادی ، عبدالحمید ایلابادی ساوه‌ای، فرزند محمد علی ، دراصول عقاید و کلام بابیان وبهائیان، سراینده در ۱۸/ج۱/ ۱۳۲۴ کشته شده‌است. دارای : ۱ـ دیباجه‌ای منثورساخته ۱۲۸۱ درایلاباد ساوه ۲ـ مثنوی اصول عقاید نزدیك به‌پانزده هزاربیت . ۳ ـ قصیده درستایش مذهبی ۴ ـ ترکیب بند مؤرخ رمضان ۱۲۸۰ در ایلاباد ۷ . . . غزل باتخلص عارف. ۸ـ قصیدهٔ تائیهٔ عربی بروش ابن‌فارض ۹ـ دربث شکوی ونفثة المصدور بنثر فارسی . **آغاز :** بسم‌الله العزیز الحمدلله الموفق لتلفیق

وتلفیف‌الاطهار الابرار الانوارالمثنوی النوری ازبیان‌شد مثنوی‌لب‌لباب ـ ذکرشد طاق‌امان‌او را بیاب.

بنگرید : تاریخ بیداری ایرانیان ۳: ۷.

17244ـ دانشگاه ۴۷۳۳ : نستعلیق خود سراینده، در ۱۲۷۹ ، ۱۲۸۰،۱۲۸۱ با حواشی ازخوداو، ۷۲گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۶] .

ذ

ذکرالاسرار فی‌معارج الاسفارلمن یریدان یتدرج‌الی‌الله‌المقتدرالجبار = رسالهٔ سلوك

ازالواح بهائیان [دانش پژوه].

17245ـ سنا ۱۰۶ : نستعلیق سلیمان دربندررانگون ماچین، پنجشنبهٔ ۲۱ شوال‌گویا ۱۳۰۶ [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۱] .

ذیل بیان

ازصبح ازل، که یاد او در «آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت .

17246ـ کمبریج(۹) F۴۰: سدهٔ ۱۳ [نیکولسون، برون : ۷۱] .

ر

رجعت = رساله درباب . . .

ازحسینعلی‌بهاءالله، بآنچنانکه‌در«نسخه‌های خطی» یادشده است .

17247ـ عبدالحسین بیات ۹ مج : سدهٔ ۱۳، همراه چندگفتار دیگرازهمو [نسخه ها ۶ : ۷۵] .

رد بهاءالله = مقاله در . . .

از نگارنده‌ای پیرو گروه ازلی ، در رد حسینعلی‌بهاء وتعیین مرجعیت بهمیرزایحیی‌صبح ازل. **آغاز:** حمد وثنا وتسبیح‌وتقدیس‌وتنزیه وتکسیروتهلیل سزاوار واحد .

17248ـ رضوی۱۰۲۶حکمت: نسخ تاریخ یادنشده، ۱۲گ ۱۷س ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۴ : ۲۵۳] .

رسالهٔ سیدمهدی لاهیجی

نگاشتهٔ ۱۹۱۴ م .

17249ـ کمبریج (۹) F۵۷: نوشتهٔ خودسید مهدی، ۱۹۱۴م (نیکولسون، برون: ۷۸) [یادداشتهای‌آقای محمد مشیری] .

رسالهٔ مدنیت = مدنیت

رساله‌های بابی وبهائی

ناشناخته .

17250ـ تبریز، ملی ۳۲۰۹: نوشتهٔ ۱۳۹۱، مجموعه دو منظومه و یك رساله همه ازبهائیان [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۱] .

17251ـ تبریز، ملی ۳۲۰۴: نوشتهٔ ۱۳۱۱-۵ مجموعه اشعار وسه رساله‌است یکی ازعلی‌اصغر بهائی [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۱] .

17252ـ ملك ۶۱۹۱/۳: نسخ خوش سدهٔ ۱۳ (۲۱پ-۴۳پ). **آغاز:** هوالله‌تعالی نسئل‌الله بان‌یبعث‌احداً من‌عباده وینقطعه عن ـ الامکان ویزین قلبه... ویمشی مسرعاً الی مقر السلطان واذاورد مقرسریره ینزل فی‌الخان و

لایعاشرمع‌احد [رؤیت] .

17253ـ **ملك ۴۱۰۷/۳**: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۵۳ر-۲۳۹پ) **آغاز:** نامهٔ آنجناب بین یدی العرش حاضر و مقرانه لایعرف بماسواه واصل ... سئوال شده بود از این که چگونه می‌شود که حرف علیین بسجین تبدیل‌شود [رؤیت].

17254ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳ - ۱۴**، ۱۱۳ گ ۱۷س. **آغاز:** هوالله المستعان. مکتوبیست‌که مشعر بر بعضی روایات غیر محققه و اخبار غیر صادقه بود باین عبدفانی و اصل [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .

17255ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۷۸۵۲: نوشتهٔ **۱۹۱۱** م[ترجمهٔ‌ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۴] .

رسالهٔ ناشناخته

بندهاییست بعربی و ترجمه وگزارش آن بفارسی. **آغاز:** بنام خداوند یکتا عزتوحیده قلم اعلی لازال براسم احبای خود متحرك و جاری است... فتعالی من هذاالنسیم که اقرب من‌حین محجوبان حجبات غفلت...

17256ـ **ملك**۶۱۲۱: شکسته‌نستعلیق ونسخ حبیب ازغندی، در**۱۲۹۶** همراه نامه‌ها و کتابچه‌های دیگر بهائیان ، ۱۴۵گ ۱۵ س [رؤیت].

رضوان

ازآقاخان‌کرمانی، دربخش‌ادبیات‌خواهد آمد .

روح = رساله در ...

ازحسینعلی بهاءالله، که یاد او در واقدس ۱۳۷۴ ءگذشت .

17257ـ **عبدالحسین بیات** ۶ مج : سدهٔ **۱۳** ، همراه چند گفتار دیگر که از همو شناخته شده‌است [نسخه‌ها ۶ : ۷۵].

روح = احتجاج آمید = دیوان

صبح ازل در ص ۱۷۴۰ گذشت .

ریحانة الصدور

از ملامحمدعلی حجت بابی فرزندآخوند ملاعبدالرحیم زنجانی، کشته درشورش زنجان ۱۲۶۵، بنام محمدشاه (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴) ، بسال ۱۲۵۹، پیش‌ازگرویدن به‌آیین باب در اثبات سی‌روز بودن ماه رمضان ، دریك مقدمه وچهارفصل ویك خاتمه : فصل ۱ـ معنی‌هلال ۲ـ ایام هلال ۳ـمعرفات‌ومعینات اوایل شهور ۴ـ تحقیق درمعرفت ماه و لواحق آن. خاتمه آداب اول هرماه. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌هدانا بنورالاهلة... وبعد، چنین‌گوید .

بنگرید : لغت‌نامه ، مادهٔ باب : ۴۱ .

17258ـ **تهران** ، ملی ۸۹۸ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۵۷**، ۲۴۰س [نسخه‌ها ۱ : ۵۷] .

17259ـ **سپهسالار**۲۵۳۶: نسخ‌خوب **۱۲۵۹** زدین . باگواهی اعتضاد السلطنه که بخامهٔ نگارنده است ، ۱۳۹گ ۱۱ س [ف . سپهسالار ۱ : ۴۱۶] .

س

سلوك = ذکر الاسرار

سؤال و جواب

در احکام گروه بهائیان .

17260ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۶].

سؤال و جواب

از بهائیان است. **آغاز:** بسم‌الله‌الذی‌لااله الاهو، الحمدلله الکائن الباقی الذی کان الهاً واحد احداً صمداً.

17261ـ **تهران**، ملی ۶/۵۸۶ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۲ ـ ۱۳۶) [ف. ملی ۲ : ۹۰] .

سه مکتوب = صد خطابه

ش

شرح آیات بهاء

آغاز: یومی ازایام نشسته بودم ودرامر الهی متحیر، ودرآنچه در ارض کاف ورا ظاهر شده متفکر، آیاچه‌شد این...

17262 ـ **ملك** ۶۱۰۸/۱۲ : شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** (۶۰پ ـ ۷۶ر) همراه چندلوح [رؤیت] .

شرح حدیث قدسی

گویا از بهاءالله. **آغاز** : الحمدلله الذی قدحرکت افلاك‌الذوات بحرکة جذب... وبعد برناظران این کلمات ... معلوم و مشهود بود

17263ـ**دانشگاه**۴۱۹۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۹۴ ـ ۱۰۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۶۷] .

شرح حدیث کنت کنزاً مخفیاً

ازعباس افندی، که‌یاداو در «اسرارالغیبه لاسباب‌المدنیه:۱۷۳۳» گذشت. بخواهش‌شوکت پاشا درگزارش حدیث عرفانی [یکسال‌درمیان ایرانیان ، ادوارد براون : ۱۹۵] . شوکت پاشا همان‌علی فرزند حسین‌پاشا است .

بنگرید : لغت نامه ، مادهٔ باب : ۶۰.

17264 ـ **مشهد** ، آقای حاج سیدعلی اصغراصغرزاده : نوشتهٔ حبیب الله ، **۱۲۹۳** ، آغازافتاده:درفهرست ازعباس‌افندی دانسته‌شده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۴] .

17265ـ **دانشگاه** ۴۱۹۶: سدهٔ**۱۳** ، همراه چندلوح، درفهرست باحتمال ازبهاءالله دانسته‌شده است [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۱۶۶].

17266ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : سدهٔ**۱۳** همراه چندین‌گفتار که همه از بهاءالله دانسته شده‌اند [نسخه‌ها ۶ : ۷۵] .

ص

صحائف فارسیه

17267ـ **کمبریج** ، (۷) ۳۲ F ۳ BBA : همراه چندلوح دیگر (نیکوتسون ،

برون : ۶۹).

صحیفة الادلة فی بیان اثبات ظهور نقطة المشیة

در مشیت الهی وظهور من یظهره‌الله ، با استدلال به احادیث شیعی (باید همان دلایل سبعهٔ ۱۷۴۰ باشد) . **آغاز** : صحیفة‌الادلة ... الحمدلله الذی لااله الاهو الافر دالافر دوانما البهاء من‌الله ... و بعد، لوح مسطوره مشاهده نموده هرگاه خواسته‌شود .

17268ـ **تهران**، ملی ۵۸۶/۴ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۵۵ــ۹۰) [ف. ملی۲: ۸۹].

صحیفهٔ عدلیه = پنج باب

از سیدعلیمحمد باب، که‌یاد اودر «بیان: ۱۷۳۵» گذشت .کتابیست استدلالی درپنج باب وهرباب درچندبند : باب یکم در ذکرخدای عزوجل، دوم در بیان قسطاس، سوم در معرفت خدا واولیای خدا، چهارم‌درمعاد، پنجم دعـاء الاخلاص، واین‌یکی‌ازکتابهای ۲۷گانهٔ اوست که نیکلا یادکرده است. **آغاز**: حمد وسپاس وصف جمال‌ذاتی‌است که‌لم‌یزل‌بوده، یکانه‌فرد بدون وجودشیئی.

بنگرید: لغت‌نامه، مادهٔ باب : ۵۸.

17269ـ **ملک**،۵۶۷۷:شکسته‌نستعلیق ج ۲/۱۲۶۳. دراین نسخه‌کتاب اعتقادیه یاد شده است. آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17270ـ**دانشگاه**،۲/۱۳۵۰:نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین (۸۰رــ۱۰۶ر)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۸ : ۳۹].

17271ـ **تهران**، ملی ۵۸۶/۱ ف : سدهٔ**۱۳**، (ص ۱ــ۳۳)، آغاز برابرنمونه[ف. ملی ۲ : ۸۷].

صحیفهٔ المراثی

آغاز : الهی‌حمد بلاکفو تورامی‌سزدکه لم‌یزل درعلوازل حامد ومحمودی ونعت‌بلاشبه تورا می‌برازدکه لایزال درقدس.

18272ـ **تهران** ، پاکزاد : نستعلیق همراه «بیان» و «متمم‌بیان» (ص۶۶۵ــ۶۸۰) مؤرخ**۱۳۴۶**، نسخه‌ده مناجات‌رادارد[رؤیت].

صدخطابه = نامه‌های کمال و جلال

صدخطابه ویانامه‌های‌کمال‌الدولهٔ دهلوی به جلال الدوله . ازمیرزا فتحعلی آخوندوف (آخوندزاده) ویا میرزاآقاخان‌کرمانی، میرزا عبدالحسین‌فرزند عبدالرحیم بردسیری(۱۲۷۰ ــ شهید ۱۳۱۴) داماد میرزا یحیی‌صبح ازل ، نسبت به‌بابیان درآغاز کششی داشته است ولی بنظرمی‌آیدکه‌او نه‌مسلمان‌ونه‌بابی‌بلکه‌روشنفکر آزاداندیشی‌بوده‌است. درآن‌ازوضع‌روزگارسخت خرده‌گیری‌کرده‌و ازدرباریان‌قاجاروآخوندان بکنایه وطنز انتقادکرده است. این‌نامه‌هاچاپ شده‌است. **آغاز**: زاهد ازکوچه رندان‌بسلامت بگذر ... صورت سه‌طغری مکتوب‌که شاهزادهٔ هندوستان.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۷ ــ ف . مشار : ۱۰۶۵ــ مؤلفین‌مشار ۳ : ۷۵۴ــپیام نو:س ۱ ش۵ص۱ گفتار صفی‌نیا ــ پیشگفتارقزوینی‌چاپ هشت بهشت ــ اندیشه های آقاخان کرمانی ، آدمیت .

17273ـ **مجلس** ، ۵۲۱۵ : نستعلیق میرزامحمدفرزند محمدحسین‌یزدی‌محمدآبادی ۲۵ج۲/**۱۳۲۶**،آغازبرابرنمونه،سه‌نامه است وکامل وپاکیزه [رؤیت].

17271 ــ **تهران** ، ادبیات ۷۴ ج : نستعلیق ۲۰ رجب **۱۳۳۲** ، ۱۵۰ گ ۱۱ س آغازبرابر نمونه. [ف. ادبیات ۱ : ۳۴۶].

17275ـ دانشگاه، ۴۹۷۹ : باتاریخ ۱۳۳۵، دردفتر، همراه «قهوه‌خانهٔ شهرسورت» و «فلسفهٔ بیان» که این‌دو در فهرست یاد نشده‌اند [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۴].

17276ـ حقوق، ۱۶۷ ج : نستعلیق ۵ ذیقعدهٔ ۱۳۴۱، ۱۲۲ ۱۴س [ف. حقوق: ۱۵۸].

17277ـ ملك، ۶۲۹۶: نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۴، در نسخهٔ بنام «مقالات‌دهلوی» یادشده آغاز: دهلوی که پدرش‌در زمان شاه تیمور از ایران بمرزوبوم هندوستان هجرت کرده ... خطابهٔ اولی: دوست‌عزیز من‌جلال‌الدوله عاقبت سخن‌تو را شنیدم، [رؤیت].

17278ـ رضوی، ۱۰۰۰ ادبیات (۹۲۵) : نستعلیق اوایل‌سدهٔ ۱۴، آغازبرابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۸۴۲].

17279ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ ۱۴، [رؤیت].

17280ـ تهران، استاد مینوی ۳۰ : نوشته ازروی‌نسخهٔ براون‌ازسدهٔ ۱۴، [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۱].

17281ـ دانشگاه، ۵۲۱۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۴، [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۳].

17282ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۲۹۳ : با یادداشت مؤرخ ۱۴ ذیحجهٔ ۱۳۲۳ حشمت السلطنه درتبریز، که ازآقاخان کرمانی است، ۴۳ خطابه‌را دارد، ۱۲۷ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

17283ـ مجلس، ۷۷۲: نسخ، آغاز بمانند ۶۲۹۶ملك، ۱۴۰ گ ۱۷س[ف.مجلس ۲ : ۴۸۵].

17284ـ تهران، ملی ۱۱۲۳ فهرست نشده : تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۱ : ۶۰].

ط

طرازات

17285 ـ کمبریج، (۷) ۳۲ F ۳ BBA: همراه چندلوح دیگر [نیکولسون، برون : ۶۹].

طوبی

ازصبح ازل، که یاد او در «آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت . به‌نظم.

17286 ـ کمبریج، (۸) ۴۴ F : نوشتهٔ رضوان علی، سدهٔ ۱۳، = ۱۸۷۹ م [نیکولسون برون : ۷۳].

ع

عقاید وسخنان بابیه

ازحایری‌قزوینی، بسال ۱۲۷۶ دربشرویه نگاشته است .

17287ـ مجلس، ۲۲۷ - ۳۰۹۳۴ طباطبایی : نسخهٔ ناقص [لغتنامهٔ دهخدا: مادهٔ باب : ۶۱].

غ

غنا = جواب در حقیقت غنا

درپاسخ کسی که دربارهٔ غنا نزدمسلمانان و بابیان پرسیده بوده‌است. خلاصهٔ پاسخ آنست که هر گاه علت معاصی نگردد منعی درشریعت ندارد.

17288ـ تهران، ملی ۳/۵۸۶ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۳۷-۵۴) [ف. ملی۲: ۸۸].

ف

فصل الکلام

ترجمه‌ازعربی ، ردیست برگروه بهائیان ازگروه ازلیان. **آغاز** : بسم‌الله‌الامنع الاقدس جل‌جلاله، الحمدلله الذی هدانا لماارتضاه من الدین.

17289 ـ رضوی ، ۹۱۲ حکمت : نسخ‌تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه، ۳۵ گ ۱۷س [ف. رضوی ۴ : ۲۱۳].

فقه بابی

در احکام‌میت و نماز وروزه واحکام‌جمعه ، بسیار کوتاه ، در ج ۱۲۸۸/۲ بانجام رسیده است. **آغاز**: باسم‌امةالبابالابهی. بدانکه‌هر که ایمان بنقطهٔ راجعه بیان آورد ، از صراط گذشت .

17290ـ ملك، ۶۱۱۱: شکسته‌نستعلیق ج ۱۲۸۸/۲، ۶گ [رؤیت].

فقه بهایی

ناشناخته. محرمات را دارد وازآن‌میان استعمال دخانیات ، کفاره ها ، مستحبات ، مکروهات. **آغاز** : بسم‌الله العزیز الحکیم ، اشهدالله فی‌اول الدین بانه لااله الاهو وکل له عابدون .

17291ـ تهران ، ملی ۹/۵۸۶ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۱۵۸-۱۶۷) [ف.ملی ۲ : ۹۲].

فلسفهٔ بیان = فلسفهٔ مذهب باب = حکمت نظری

از میرزا آقاخان کرمانی ، که یاد او در «صدخطابه: ۱۷۴۴» گذشت. درنامه‌ای‌ازاوکه‌در پیشگفتار «هشت‌بهشت» عکسی‌چاپ‌شده‌مینویسد: اصل‌از حاج میرزا جواد کربلایی «شیرازی» و قالب‌از من‌ویکی‌از نزدیکان‌است‌درنسخهٔ مجلس آمده : خلاصه اقوال حکمای اسلامیه از قول میرزاجواد شیرازی است‌که در مقابل تحقیقات مریدکانفسیوس در قهوه‌خانهٔ شهر سورت بیان نموده موسوم به‌حکمت نظری. با عنوانهای : سبب‌پیدایش‌فلسفه، تقسیم‌فلسفه درقدیم‌وجدید ، پیدایش اشراقیون، فرق میان فلاسفه و انبیا و سلاطین ، پیدایش‌صوفیه ومتکلمین، تولید زندقه والحاد از فلسفه ، ظهورفلسفهٔ قرآنیه وحکمت اهل‌بیت‌رسالت، طلوع آفتاب‌حسی‌ازافق‌مغرب، ظهورفلسفهٔ حقیقت، خصایص‌فلسفهٔ توحید، حل تثلیث درتربیع، تعریف فلسفهٔ بیان، درمعنی‌ام الکتاب وام‌القری، تتمیم‌بیان، توحید . سپس پنج‌باب: ۱ـ دربیان اموعامه ومفاهیم‌کلیه که

معقولات اولیه اند ۲ـ جواهر و اعراض ۳ـ توحید ذات و صفات و اسماء و افعال حق تعالی ۴ ـ بیان نبوت وولایت وکتاب وسبع المثانی وتأویل ۵ـ نشأة اولی واحوال مبداء و معاد وچگونگی سفر نفس. خاتمه، درشرح اصطلاحات حکمت و واقوال حکما. وهرباب درچندفصل. این کتاب جلددوم «هشت بهشت: ۱۷۶۱» تلقی می‌شودکه آن در حکمت عملی است.

آغاز: چند، چند از حکمت یونانیان ـ حکمت ایمانیان راهم بخوان. تعریف علم فلسفه و فایدهٔ آن. علم فلسفه که آنرا علم اعلی و علم کلی می‌نامند خروج ازتنگنای مدارك جزیی حیوانی.

17292ـ **مجلس**، ۲/۳۹۶۰۰ فهرست نشده: نسخ ۱۸ محرم **۱۳۲۷**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17293ـ **دانشگاه**، ۴۹۷۹: نستعلیق باتاریخ ۲۸ محرم **۱۳۳۵**، دردفتر، درفهرست بنام «قهوه‌خانهٔ سورت» یاد شده [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۷۴].

17294 ـ **کمبریج**، (۸۰)F ۵۴: نوشتهٔ میرزا مصطفی، **۱۳۳۱**، (نیکولسون، برون: ۷۶)[یادداشتهای آقای محمدمشیری].

ق

قوت خارق العادهٔ تمدن

17295ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۱۱۷/۱ Or: تاریخ یادنشده، همراه: الواح، ترقی نوع انسانی، کلمات مکنونه [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۶۴].

کتاب قهیر

ملارجبعلی قهیر که دو سال پس از مرگ برادرش، در کربلا بدست پیروان حسینعلی کشته شده است، برادر آقا علیمحمد اصفهانی از ازبزرگان بابیه که این یکی رساله‌ای دررد میرزا حسینعلی بهاءالله نوشته که آغاز آن [بسم ربنا الحی الوحید بر سالکان مسلك حقیقت وسایران] است ودر ۱۶ ع ۱/۱۲۸۴ بپایان رسانیده است وکتاب ملار جبعلی قهیر نیز در ردمیرزا حسینعلی بهاء است **آغاز:** هوالعلی العالی الاعلی، جوهر تسبیح و ساذج تقدیس.

17296 ـ **کمبریج**، (۹) F ۲۴: تاریخ یادنشده [نیکولسون، برون: ۶۳].

قهوه خانهٔ شهر سورت = جنگ هفتاد ودوملت

ازژاك هنری برناردن دوسن پیر فرانسوی و تحریری از آن از لئوتولستوی نویسندهٔ نامی روس. دو ترجمه ویك تحریر فارسی ازاین داستان دردست است: ۱ـ ترجمهٔ میرزا محمدخان بهادر منشی بوشهری از نوشتهٔ تولستوی، که در برلن ۱۳۰۳ ق چاپ شده‌است. **آغاز** این چاپی: درجات تکامل ادیان، درترقی وتمدن ملتها بیش ازآنچه تصورمی‌شود نفوذ ۲ـ ترجمهٔ سیدمحمد علی جمال‌زاده ازنوشتهٔ دوسن پیر، که در بمبئی ۱۳۴۴ ق چاپ‌شده است. **آغاز:** این چاپی: قهوه‌خانهٔ سورات. قطعهٔ ذیل ترجمه‌ایست اززبان فرانسوی واز... سورات بندرمعتبری است در هند ۳ـ تحریر آقاخان کرمانی، میرزاعبدالحسین که یاد اودر «صدخطابه: ۱۷۴۴» گذشت.

این تحریر همراه ترجمهٔ میرزا محمدخان بهادرکه دربالایاد شده‌در برلن ۱۳۰۳ خ چاپ شده‌است. **آغاز** این تحریر: جنگ هفتاد و دو ملت همه را عذربنه ـ چون ندیدند حقیقت ره افسانه‌زدند. قهوه‌خانه‌ای درشهرسورت بود که

بعدازظهرها بسیاری ازغربادر آن جمع می‌شدند، روزی یکی ازدانشوران ایران آنجا آمد.

بنگرید: ذریعه ۵:۱۶۹ و۱۷۶ : ۲۲۰ ـ ف. مشار:۲۳۵، ۵۰۸ ـ مؤلفین مشار: ۷۵۴

17297ـ **دانشگاه، ۳۶۰۶** : شکسته نستعلیق عیسی فرزند محمدمهدی کسمائی، **۱۳۲۰** آغاز برابر تحریر کرمانی ودرنسخه از آن‌همان میرزاآقاخان کرمانی دانسته‌شده وسرگذشت او بخامهٔ نویسنده درپایان آورده‌شده است [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۱۲].

17298ـ **ملك**،۲/۶۱۷۲: نسخ خوش **۱۳۲۲**، (۸۰پ-۱۰۹پ)، آغازوانجام برابر تحریر میرزاآقاخان کرمانی [رؤیت].

17299ـ **رضوی، ۱۰۷۶** حکمت : نستعلیق عبدالمجید حسینی ارجانی ع۲/**۱۳۲۱**، ۳۲گ۱۷س [ف. رضوی ۴:۲۷۱].

17300 ـ **مجلس** ، ۳۹۶۰۰ فهرست نشده : نسخ باتاریخ ۱۸ محرم **۱۳۲۷**؛ بهمین خامه‌در دفتر، آغاز برابر نمونهٔ آقاخان نگاشته کرمانی [رؤیت].

17301ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۲۹۸: نوشتهٔ میرزاباقر کسائی، بدستورعمویش ویادداشت این یکی مؤرخ **۱۳۲۸**، باسرگذشت نگارنده. (آقاخان) درآغاز نسخه [یادداشتهای عبدالعزیز طباطبائی].

17302ـ **دانشگاه** : ۴۰۷۴:۴۹۷۹:۴۰۷۴: نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۸صفر **۱۳۳۵**، آغاز برابر تحریرمیرزاآقاخان است، ۱۰۴گ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۴] همراه «فلسفهٔ بیان» و «صدخطابه» است که در فهرست درست شناخته نشده‌اند.

17303 ـ **مجلس** ، ۸۲۶۶ فهرست نشده : شکسته نستعلیق خوش حاج حسینعلی جهرمی، ج ۲/**۱۳۴۰**، برای آقامحمدجواد (ص۱-۱۳۸)، آغازبرابر نمونه تحریر آقاخان کرمانی است‌ودر نسخه نامی‌از کرمانی نیامده است [رؤیت].

قیوم‌الاسماء = تفسیر سوره یوسف

ازعلیمحمدباب، که‌یاداودره بیان:۱۷۳۵، گذشت. برای ملاحسین بشرویه‌ای، نخستین نگاشتهٔ اوست [یادداشتهای محمد مشیری]. در فهرست نگارش‌های او درلغت‌نامه مادهٔ باب ص ۵۸ نام این کتاب نیامده است.

17304ـ **کمبریج**(۹)BBC۴F۱۱: [نیکولسون، برون:۵۹].

کتاب‌العلیین

ازصبح ازل به‌عربی وفارسی.

17305ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۵۸۶۸: سدهٔ **۱۳**، [ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۴].

ك

کلمات علیین = ترجمهٔ...

کلمات فردوسیه

17306ـ **کمبریج** ، (۷) ۳۲ F ۳ **BBA**: همراه چندلوح دیگر [نیکولسون ، برون: ۶۹].

کلمات مکنونه

ازحسینعلی بهاءالله، که یادآودر «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت. اخلاقی است‌عرفانی بهایی باعنوان: ای‌پسرروح، ای‌پسرعزیز، ای‌دوست، ای پسر انصاف، ای‌پسرحب، ای‌پسر... درلندن ۱۹۱۱م

وسان‌دیکور ۱۹۳۱م چاپ‌شده است. **آغاز:** ای‌صاحبان هوش وگوش‌اول سروش اواینست ، ای بلبل‌معنوی جزدرگلبن معانی جای‌مگزین.

بنگرید: مؤلفین‌مشار۲ : ۹۲۱.

17307ـ **ملك**، ۶۱۲۱/۱۰: نسخ و نستعلیق حبیب‌ازغندی، **۱۲۹۶**، (۱۲۳پ ـ ۱۳۲ر) آغازبمانند نمونه ، ۱۵ س [رؤیت].

17308ـ **ملك**، ۶۱۹۱/۲: نسخ‌خوش سدهٔ **۱۳**، (۹پ ـ ۲۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

17309ـ **عبدالحسین بیات** ۵مج : سدهٔ **۱۳** ، کلمات مکنونهٔ اوست با تکملهٔ آن [نسخه‌ها ۶: ۷۵].

17310ـ **کمبریج**، (۷) ۳۳ F ۴۰ BBA : تاریخ یاد نشده ، همراه سه لـوح [نیکولسون، برون: ۶۹ محمدمشیری].

17311ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۸۱۱۷: تاریخ‌یاد نشده، همراه «ترقی نوع انسانی» و سه‌گفتار دیگر [نسخه‌ها ۴: ۶۶۴ ایرج‌افشار].

گوه والقمر

از صبح‌ازل ،که یاد او در « آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت.

17312 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۶۹۶ Or: مؤرخ **۱۸۹۹** م [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

ل

لوح آغاز گفتار ...

از بهاءالله، حسینعلی. باعنوانهای : ای ـ بندگان. پندهای عرفانی بهایی‌است. **آغاز :** آغاز گفتار ستایش پروردگاراست. ای‌بندگان چشمه‌های بخشش یزدانی در جوش است ازآن بنوشید.

17313ـ **ملك**، ۶۱۰۷/۱۴: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۳۰۷ ر ـ ۳۰۸ ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17314ـ **تهران**، علی توانگر ۷مج : نستعلیق شکستهٔ خود آقای توانگر، با تاریخ **۱۳۲۰** خ دردفتر، آغازبرابر نمونه،(ص ۳۵ ـ۳۷) [رؤیت].

لوح ابن ذئب

از میرزاحسینعلی بهاء الله، به شیخ محمد تقی‌نجفی فرزندمحمدباقر ازفقیهان اصفهان ، که‌فتوای مرگ گروهی ازبهائیان راداده بود . دارای : مناجات و استدلال در آیین بهایی . **آغاز :** بسم‌الله الفرد الواحد المقتدر العلیم الحکیم. الحمدلله‌الباقی بلافناء . . . صاحبان ابصارحدیده وآذان واعیه‌وقلوب‌منیره .

17315ـ **تهران**، علی‌توانگر: نسخ و نستعلیق خودآقای توانگر، تازه، آغاز برابر نمونه‌در ۱۶۴ص [رؤیت].

لوح احمد فارسی

ناشناخته . پندوارزهایست باعنوانهای : ای‌احمد. **آغاز:** باسم‌ربنا‌العلی الاعلی.اینست بدایع نصایح الهی که بلسان قدرت در مکمن عظمت ومعقدقدس‌رفت .

17316ـ **تهران**، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، **۱۳۲۰** خ (ص۹۱ ـ ۹۹) [رؤیت] .

لوح استاد علی‌اکبر

درحق استادعلی اکبرمعمار آمده است . **آغاز :** صحیفة‌الله‌المهیمن القیوم . هوالسامع من‌افقه‌الاعلی... اراده‌آنکه بلسان‌فارسی نطق

نماییم، که شایداهل‌ایران طراً.

17317 ـ ملك، ۱۶/۶۱۰ : نسخ و نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۴. (۳۱۹ پ – ۳۲۳ ر) ۱۴س [رؤیت].

الواح اشعار

17318 ـ کمبریج ، (۸) ۳۱ 6 F BBP : همراه «اقدس» و «الواح السلاطین» [نیکولسون، برون : ۶۹].

لوح اقدس

گویادربارهٔهمان«اقدس»است[علی‌توانگر].

17319ـ کمبریج(۷)BBA۳F۳۲: باچندلوح دیگر [نیکولسون، برون : ۶۹] .

لوح اکسیر

ازمیرزا حسینعلی بهاء. دربارهٔدانش‌کیمیا واکسیر گفتگومی‌کند. **آغاز:** قدحضر تلقاءالوجه کتابك و وجدنامنه نفحات حب ربك. . . بنام محبوب‌عالمیان. کتاب مرسله درساحة احدیت دارد، ومافیه مشاهده . . .

17320ـ ملك ۶۱۰۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ ، ۱۳گ ۱۴س [رؤیت] .

لوح امواج

ازبهاءالله حسینعلی. بنام میرزا یحیی، در چهارموج. **آغاز:** هوالمبشر الکریم. امروز ام‌الکتاب‌امام وجوه‌احزاب ذکرمبدأ ومآب.

17321ـ تهران، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای‌توانگر، ۱۳۲۰خ(ص۵۰) [رؤیت].

لوح ای‌بلبلان الهی

آغاز: هوالعلی الاعلی. ای بلبلان الهی ازخارستان ذلت بگلستان معنوی‌بشتابید.

17322ـ تهران،علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، ۱۳۲۰خ(ص۱۱۰-۱۱۱) [رؤیت].

لوح ایروان

ازعبدالبهاء، که یاداو در « اسرارالغیبه: ۱۷۳۳» گذشت .

17323ـ همدان ، آقای تقی‌یوسفی : بخامهٔخودعباس افندی‌خطاب‌به‌مردم ایروان ، همراه چندلوح دیگر [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۷].

لوح البرهان

ازبهاءالله به‌شیخ محمد باقراصفهانی پدر شیخ محمدتقی‌که «لوح ابن‌ذئب» برای‌اوست.

17324ـ دانشگاه ۵۱۶۸ : نسخ با تاریخ۱۲۹۷ دردفتر، همراه چندلـوح ونامه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۴] .

لوح بیت العدل

آغاز : قدکتب علی‌کل مدینة‌بان‌یجعلوا فیها بیت‌العدل وتجتمع فیه‌النفوس .

17325 ـ ملك ۶۱۰۸/۸ : شکسته نستعلیق‌آغازسدهٔ ۱۴ (۲۵پ – ۵۳پ) ۱۲س [رؤیت].

لوح توحید

ازبهاءالله ، حسینعلی . **آغاز :** هوالباهی البهی‌الابهی. حمدمقدس از عرفان ممکنات و منزه ازادراك .

17326ـ تهران، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، تازه همراه‌چندلوح دیگر، ۶ص [رؤیت] .

لوح روشنی هرنامه ...

ازبهاءالله، حسینعلی. باعنوان‌های : ای بندگان. **آغاز:** روشنی هرنامه‌نام زندهٔپاینده بود. ای‌بندگان سزاواراین‌که دراین بهارجان فزا ازباران

17327ـ تهران، علی‌توانگر: نستعلیق

خودآقای توانگر، ۱۳۲۰خ (ص ۳۷ ـ ۳۸) [رؤیت].

لوح سر هر داستان

ازبهاءالله، حسینعلی. باعنوانهای: ای بندهٔ یزدان. درآن ازآتش و نورگفتگوکرده است. آغاز: سرهرداستان نام یزدان است. ای دوستان یزدان آوازیکتا خداوند بی‌نیاز را بگوش‌جان بشنوید.

17328ـ ملك ۶۱۰۷/۱۳ : نسخ و نستعلیق آغازسدهٔ ۱۴ (۳۰۵ر ـ ۳۰۷ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

17329ـ تهران، علی توانگر۶ مج: نستعلیق شکستهٔ خود آقای توانگر، باتاریخ ۱۳۲۰خ در دردفتر، آغاز برابر نمونه، (ص ۳۳-۳۵) [رؤیت].

الواح السلاطین

ازمیرزاحسینعلی بهاءالله که یاداودر «اقدس ۱۷۳۴» گذشت. لوحهایی است به پادشاهان ایران، ملکهٔ انگلستان، ناپلئون بناپارت، امپراتورتزار، پاپ، ویکی ازوزیران عثمانی که به‌آزاربهائیان می‌پرداخته است. بروزگاری که بهاءالله در اندری نوپل (ادرنه) بوده است [الکواکب الدریه : ۲۵۸].

17330 ـ ملك ۱۳۰۲۱ (؟) : نوشتهٔ ۱۲۹۹ [لغتنامه، مادهٔباب : ۶۰].

17331 ـ کمبریج (۸) ۳۱ P.6F BB: همراه«اقدس»و«الواح‌اشعار»[نیکولسون برون : ۶۹].

لوح سلطان

آغاز: هوالله تعالی‌شأنه العظمة‌والاقتدار یاملك‌الارض اسمع نداء هذاالمملوك ... حسب الاذن واجازهٔ سلطان زمان این‌عبد ... بعراق عرب توجه‌نمود ودوازده‌سال درآن ارض‌ساکن

17332ـ ملك۶۱۰۷/۹ : نستعلیق و نسخ‌آغاز سدهٔ ۱۴ (۲۶۸ر-۲۸۹پ) ۳۲۰گ ۱۴س [رؤیت].

لوح سلمان

باعنوانهای : ای سلمان. آغاز : هوالله تعالی شأنه‌الکبریاء. ای‌سلمان درهرامورا قتدا بحق‌کن وبقضای الهی راضی‌باش.

17333ـ تهران،علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، ۱۳۲۰خ (ص ۸۹-۹۱) [رؤیت].

لوح طب

ازبهاءالله، حسینعلی. دستورهای بهداشتی است‌که برای پزشکی نوشته است. بعربی و فارسی. آغاز: هوالله الاعلم. لسان‌القدم‌ینطق بمایکون‌غنیة‌الالباء... جمیع‌احباءرامن‌قبل‌الله تکبیر برسانید.

17334ـ تهران، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، باتاریخ ۱۳۲۰خ دردفتر، همراه چندلوح دیگر، ۳ص [رؤیت].

لوح عهدی

ازمیرزا حسینعلی بهاءالله، که یاد او در «اقدس :۱۷۳۴» گذشت. وصیت نامهٔ اوست‌که درآن فرزند بزرگ‌خودعبدالبهارا به‌لقب‌غصن اعظم‌بجانشینی‌خودبرگزیده‌است[علی‌توانگر]. آغاز: اگر افق اعلی از زخرف دنیا خالیست ولکن درخزاین توکل وتفویض ازبرای وارث میراث مرغوب.

17335ـ ملك ۶۱۰۳/۲ : نسخ سدهٔ ۱۳-۱۴ (۸۱پ ـ ۸۵ر) ۱۱س، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

17336 ـ دانشگاه ۴۶۸۰ : نستعلیق

سدهٔ**۱۴**، باعنوان «کتاب عهدی» همراه ۲۲ لوح دیگر [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۹] .

17337ـ **تهران**، علی‌توانکر: نستعلیق خودآقای‌توانکر، ۲۹/۱/**۱۳۲۰**خ(ص۱۱۲ـ ۱۱۵)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

لوح قفقاز

خطاب به‌مردم‌قفقاز. **آغاز:** هوالله‌تعالی شأنه‌الحکمة والبیان، یا اهل قفقازیه قد سألت البطحاء وانارافق‌الاعلی... بلسان‌پارسی‌احلی بشنوید، اوست کوثرحیوان .

17338 ـ **ملك** ۶۱۰۷/۸ : نستعلیق آغاز سدهٔ**۱۴** (۱۶۳ پ ـ ۲۶۸ ر) ۳۲۰ گ ۱۴س [رؤیت] .

لوح قناع

ازبهاءالله، حسینعلی. در پاسخ کریم‌خان قاجار شیخی، که بریکی از لوحها که در آن واژهٔقناع بکاررفته‌بود، خرده‌گرفته‌بوده‌است.در آن چند خردهٔ دستوری که دیگران برقرآن گرفته‌اند یادشده است. **آغاز :** بسم‌الله العلیم الحکیم . یاایها المعروف بالعلم و القائم علی شفاحفرةالجهل ... بلسان پارسی ذکر می‌شود که شاید عرف قمیص‌رحمانی را .

17339ـ **تهران**، علی‌توانکر: نسخ و نستعلیق خودآقای توانکر، باتاریخ **۱۳۲۰**خ در دفتر، ۱۵س [رؤیت] .

لوح مدنیت = مدنیت

لوح مقصود از کتابهای آسمانی

آغاز: بسم‌الله الابهی. مقصود ازکتابهای آسمانی و آیات الهی آنکه مردمان براستی و دانایی تربیت‌شوند .

17340ـ **تهران**، علی‌توانکر: نستعلیق خود آقای توانکر ، **۱۳۲۰** خ (ص ۱۱۱) [رؤیت] .

لوح لم‌یزل نفحات القدس

آغاز : هوالعزیز : لم یزل نفحات از رضوان عنایت‌الهی در وزیدن بوده.

17341ـ **تهران**، علی‌توانکر: نستعلیق خودآقای توانکر، **۱۳۲۰**خ (ص۵۴ ـ ۵۶) [رؤیت] .

لوح من صعد الی‌الله

ازبهاءالله‌حسینعلی. برای‌میرزاابوالفضایل **آغاز:** بنام خداوند بی‌همتا حمدوثنا متعمسین بحرتجریدرالایق وسزاکه درظلمت ایام.

17342ـ **تهران**، علی‌توانکر: بخامهٔ خودآقای توانکر (ص۵۱ـ۵۳) دردفترمؤرخ **۱۳۲۰**خ [رؤیت].

لوح نصایح

ازبهاءالله، حسینعلی ، بفارسی سره ، در پاسخ‌کسی. درآن‌آمده : تازی و فارسی هردو نیکوست وچون امروز آفتاب دانش از آسمان ایران‌آشکار وهویداست، هرچه این زبان را ستایش نمایید سزاواراست . **آغاز:** ستایش بینندهٔ پاینده را سزاست، که بشمبنی از دریای بخشش‌خود.

17343ـ**تهران**، علی‌توانکر: نستعلیق خودآقای توانکر، باتاریخ **۱۳۲۰**خ (ص۷ ـ ۱۱) [رؤیت] .

لوح نصیر

درآن به‌نصیرخطاب کرده است. **آغاز :** هوالبهی الابهی. بنام‌خداوند یکتاعزه توحیده وتعزیده، قلم اعلی لازال براسم احبا .

لوح نصر

17344ـ **کمبریج**(۵)P.۷۰F۲۲۰

BB : همراه «دلایل سبعه» و «دیوان» شعر و «زیارت نامه» [نیکولسون ، برون : ۶۳] .

17345ـ تهران، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر، ۱۳۲۰خ (ص ۵۷ – ۷۷) [رؤیت].

الواح وصایا

ازعبدالبهاء، که یاداودر « اسرارالغیبه : ۱۷۳۳» گذشت .

17346ـ دانشگاه ۴۶۸۰ : نستعلیق آغازسدهٔ**۱۴**، همراه۲۲لوح دیگر[ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۹].

لوح

ازبهاءالله، حسینعلی . در ذکر رجعت و گزارش حدیث من‌عرف نفسه فقد عرف ربــه . **آغاز:**هوالله‌العزیزالجمیل. توحید بدیع‌مقدس ازتحدید وعرفان‌موجودات ساخت‌عز .

17347ـ تهران، علی‌توانگر: نستعلیق خودآقای توانگر (ص۴۰ – ۴۹) [رؤیت] .

الواح

ازصبح‌ازل، کــه یاداو در «آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت .

17348ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۷۲۲: نوشتهٔ **۱۸۹۹** م [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

17349ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۰۳۵: سدهٔ **۱۳-۱۴**، بعربی و فارسی [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

17350ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۰۳۴: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

الواح

ازعبدالبهاء، که یاداودر « اسرار الغیبه: ۱۷۳۳» گذشت .

17351ـ همدان، آقای تقی یوسفی : تاریخ یادنشده، درفهرست آمده : الواح یاسه عهد نامــهٔ عبدالبها به دیگران [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۷] .

الواح

از میرزا محمدعلی غصن‌اکبر فرزند میرزا حسینعلی‌بهاءکه پس از مرگ پدرش ۱۳۴۰ به رقابت باعباس افندی‌برخاسته و گروهی‌کوچك به‌اوگرویدندبهائیان‌این‌گروه‌راناقضین‌می‌نامند

17352ـ ملك ۱۳۰۰۸(!):تاریخ‌یاد نشده [لنتنامه ، باب : ۶۰] .

الواح = سورهٔ هیکل

ازحسینعلی بهاءالله، که یاداودر «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت . گزیدهٔ این الواح را ادوارد برون در مجلهٔ مجمع سلطنتی آسیایی (اکتبر ۱۸۸۹م) ، ومتن‌کامل‌آنها بنام «سورهٔ هیکل» بکوشش بارون روسن در مجلهٔالسنهٔ شرقی در سن پطرزبورگ ۱۸۹۱م چاپشده است.

17353ـ تهران، علی‌توانگر : نوشتهٔ خود ایشان، تازه [رؤیت] .

الواح

ناشناخته .

17354ـدانشگاه۵۱۶۸: نسخ**۱۲۹۷** چندمرسله وچندلوح‌است، ۲۲۳گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۴] .

17355ـ دانشگاه ۴۱۹۶: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، همراه نامه‌ها و مناجات نامــهٔ بهائیان [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۶] .

17356ـ ملك ۶۱۲۰: نسخ سدهٔ **۱۳** **آغاز:** ذکر من‌لدنا لمن‌تشرف‌بالمنظر الاکبر ۱۶گ ۱۷س [ف، ملك، فارسی : ۳۵].

17357 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۰۹۸

Or:سدهٔ **۱۳** [ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۵].

17358ـ **کمبریج**(۱۱)F۳۴: میرزا یوحنا داود **۱۹۱۰ - ۱۹۲۰**م، شامل ۳۱ لوح از بهاءالله و عبدالبها [نیکولسون، برون: ۶۹].

17359ـ **ملك** ۵۶۷۴: نسخ و شکسته نستعلیق **۱۲۸۵-۱۳۲۲** چند لوح و دعاست، ۱۲۱گ ۱۲س [ف. ملك: ۳۴].

17360ـ **همدان**، آقای تقی یوسفی: باتاریخ **۱۳۱۱** دردفتر، چند لوح است: به ـ سالیان و سمرقند جناب میرزا علی‌اکبر، آقا ملااحمد میلانی، میرزا حیدرعلی، بابادائی اردوبادی [نسخه‌ها ۵: ۳۸۷].

17361ـ **دانشگاه** ۴۶۸۰: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، ۹۹گ، بیست‌وسه لوح‌است‌ازرهبران گروه بهایی: یکی ازآنها عنوان کتاب عهدی دارد، چند مورد نام علی اکبرمیلانی آمده و تاریخهای ۱۳۲۶ومحرم۱۳۲۷وج۱۳۳۲/۲ دارد، نام سفارت بهیهٔ انگلیس ومعلم انگلیسی مدرسهٔ مقدسهٔ تربیت علیهٔ بهاءالله، دستورچاپ الواح، شعر، لوحی که چندی در زیرزمین محفوظ بوده و رطوبت در آن اثرکرده چون بقعهٔ مبارکه دراشدانقلاب بوده باامضای ع‌ع، ترجمهٔ شعرمسیوماکارت نوشتهٔ خوانسالارمیرزا محمد و جز آنها که فهرست آنها در فهرست کتابخانه‌آمده است [ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۲۹]

17362ـ**دانشگاه**۳۵۸۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، چندلوح بنام، که فهرست‌آنها درفهرست کتابخانه‌آمده است، چندتن از آنان از مردم بادکوبه‌اند. [ف. دانشگاه ۱۲: ۱: ۲۶۰۱].

17363ـ **دانشگاه**۲۱۹۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، چندین‌لوح‌است، (۷۶پ-۱۵۹پ) [ف. دانشگاه ۹: ۸۹۳].

17364ـ **ملك** ۶۱۰۸/۱۰: شکستهٔ آغازسدهٔ **۱۴** (۵۴پ - ۵۵ر). **آغاز**: بسم الاقدس. قلم اعلی من فی‌الانشاء را می‌فرماید وبحق‌واحد هدایت می‌نماید [رؤیت].

17365ـ **ملك** ۶۱۰۸/۱۱: شکستهٔ آغازسدهٔ **۱۴** (۵۸پ - ۶۰ر). **آغاز**: اذا قد فتح ابواب الفردوس و طلع غلام القدس [رؤیت].

17366ـ **ملك** ۶۱۰۸/۱۴: شکستهٔ آغاز سدهٔ**۱۴** (۸۰پ - ۸۵ر). **آغاز**: ان الذین سافرواوهاجرواالی‌الله اولئك لهم‌اجر عظیم [رؤیت].

17367ـ **ملك** ۶۱۰۷/۴: نستعلیق و نسخ‌آغاز سدهٔ**۱۴** (۲۴۰پ-۲۵۳پ). **آغاز**: بسم‌الله‌الاقدس الاعظم الاعلی. مکتوب آنجناب بمنظراکبروارد. وازقمیص‌کلماتش نفحات حب مالك اسماء [رؤیت].

17368ـ **ملك**۶۱۰۷/۷: نستعلیق و نسخ آغاز سدهٔ**۱۴** (۲۵۷پ-۲۶۳پ). **آغاز** هوالمبین‌الحکیم. حق جل‌جلاله‌ازبرای ظهور جواهر معانی انسانی آمده، الیوم دین الله و مذهب‌الله آنکه مذاهب مختلف [رؤیت].

17369ـ **ملك** ۶۱۰۷/۱۰: نستعلیق ونسخ آغازسدهٔ**۱۴**(۲۸۹پ-۲۹۲پ). **آغاز**: هوالله تعالی شأنه العظمه و الاقتدار. یوم یوم الله است وکل ماسواه برهستی‌وغضمت [رؤیت].

17370ـ **ملك** ۶۱۰۷/۱۵: نستعلیق آغازسدهٔ**۱۴** (۳۰۸ر - ۳۱۹پ). **آغاز**: باسم محبوب‌یکتارایحهٔ احزان‌جمال‌را احاطه نموده وابواب فرح وبهجت ازظلم اهل طغیان [رؤیت].

17371 ـ **ملك** ۶۱۰۷/۱۱: نسخ و نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴** (۲۹۲پ - ۲۹۸ر)۱۴ س. **آغاز**: هوالاقدس‌الاعظم المبین‌العلم‌الخبیر

جوهرحمد ساذج ثنا بساط قدس حضرت محبوبی را لایق وسزاوار [رؤیت].

17372ـ تهران، پاکزاد : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**. **آغاز:** هوالمستعان. سبحان الهم لم‌تزل‌کب یلیق الثنا ولیس ینبغی‌المجد. دارای: رعد(۲۷۴) فقره لوح عربی وفارسی، ۲۳۴ص [رؤیت].

17373ـ تهران، پاکزاد : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای قج ۱۰۳ لوح فارسی وعربی، ۲۴۶ص [رؤیت].

17374ـ تهران، پاکزاد ۱مج: همان شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۲ ـ ۳). **آغاز:** الهی لم‌یزل طلاطم قدرتت مواج است و قماقم عزتت سباح و بحاردرحمتت باامواج است[رؤیت].

17375ـ تهران، پاکزاد ۲مج: همان شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۳ـ۴). **آغاز:** هوالله الملك الحی المتقدس العدل السبحان. الحمدله‌کماهواهله وسبحان‌الله رب‌العالمین. یا حبیبی وعزتی حفظك‌الله عن الشرور والبلیات [رؤیت].

17376ـ تهران، پاکزاد،۳مج:همان شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۴ـ۵). **آغاز:** هوالباقی‌الملك السبوح الکافی المستعان. قل ربی‌الله الـذی اجری امره . . . ارجمند اغر حفظك‌الله زمانی است‌که بهیچوجه‌خبری‌مشهود نبود [رؤیت].

17377ـ تهران، پاکزاد ۲۴ مج: همان شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۲۷ـ۲۸). **آغاز:** هوالباقی‌الملك‌المنان. اتبعی‌رب‌العدل واذکر و اتخذی الیه سبیلالذالك یلقیك . . . دراعلی درجات صبرواصطباربود لازال‌خداوند متعال [رؤیت].

17378ـ مشهد، فرخ ۲۹۱ : تاریخ یادنشده، لوحها ودعاهایی است [نسخه‌ها ۳ : ۸۶].

17379ـ موزهٔ بریتانیا ۸۱۱۷/۲ Or: تاریخ‌یادنشده، همراه «قوت‌خارق‌العادهٔ تمدن» و جزآن [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

17380ـ موزهٔ‌بریتانیا۵۱۰۸ Or: تاریخ یاد نشده، مجموعه مکاتبات ورسایل‌است [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

م

متمم بیان

ازصبح ازل. **آغاز:** بسم‌الله‌الامنع‌الاقدس. الباب الحادی و العشرون من الواحد التاسع فی‌ان‌لایتبعون‌عناصرالرباع‌ولاتشرونها. ملخص این‌باب آنکه خداوندعالم جل‌اسمه ازفضل غیر متناهی وجود لایتناهی خود من‌اجل.

17381ـ تهران، پاکزاد : نستعلیق بدنبال بیان مؤرخ **۱۳۴۶** (ص۵۲۱ ـ ۶۶۵) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

مثنوی جمال مبارك

ازمیرزا حسینعلی بهاءالله، کـه یاد او در «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت. مثنویست‌عرفانی‌پیرامن ۳۰۰ بیت درسلیمانیه سروده است. درمجموعه رساله‌های‌بهائیان‌بسال(۱۲۱ بدیع = ۱۳۴۲خ) چاپ‌شده‌است. **آغاز:** ای‌حیات‌العرش‌خورشید وداد ـ که جهان و امکان چوتو نوری نزاد ـ گرنبودی خلق محجوب ازلقا ـ یك دوحرفی گفتمی از سربقا .

مدنیه = رساله در...

از عبدالبهاء عباس افندی ، که یاد او در «اسرارالغیبة :۱۷۳۳» گذشت. درتشویق مردم به‌پیروی ازتمدن اروپائی و نظام سیاسی نوین. دردیباچه می‌گوید: نام خود را نهفته داشتم تا بدانندکه جز نیکی برای‌همهٔ مردم نمیخواهم . وبنام «رسالة المدنیة» در لندن ۱۹۱۰م ومصر ۱۳۲۹ چاپخانـهٔ کردستان علمیه در ۱۴۱س چاپ‌شده است. ونیزاخیراًچاپ‌افست شده‌است.

آغاز: حمدوثنا وجوامع شکر وسپاس درگاه احدیت پروردگاری را سزاست که از بین کافهٔ حقایق‌کونیه .

بنگرید : ف. مشار ۸۲۷ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۶۳۲ .

17382ـ **دانشگاه ۴۶۸۲:** نستعلیق ، بایادداشتی‌که این لوح بخامهٔ جناب ملا احمد است،درفهرست از نگارنده نام‌برده نشده است ۵۸گ ۱۸س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۲] .

17383ـ**مجلس ۲۹۴۰:** نسخ‌بی‌تاریخ ، درفهرست شناخته نشده و بنام «نصیحت نامه» یادشده است، آغازبرابر نمونه . [ف. مجلس ۱۰ : ۳۷۱]

مسمط

ازمیرزا نعیم سدهی، درستایش از پیشوای بهائیان. ازسرایندگان بهایی است‌که دیوان او چاپ شده است [علی توانگر] .

17384ـ **رضوی ۲۵۴** ادبیات: شکسته نستعلیق اوائل سدهٔ **۱۴** دریک‌جنگ [ف.رضوی ۷ : ۲۸۸] .

مقصد الاقصی

گفتاریست‌عرفانی، باعنوانهای ای‌درویش ای‌درویش .

17385ـ **مجلس ۱/۵۱۵۶** : شکسته نستعلیق خوب محمدرضا تفرشی ، آدینهٔ ۱۵ صفر **۱۳۰۷**، درتهران (۱ر ـ ۳۲ر)، آغاز افتاده [رؤیت] .

مکاشفات بهاءالله

17386ـ**موزهٔ‌بریتانیا** Or۷۸۵۱: مؤرخ **۱۹۰۲** م [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

مناجات

نیایشی‌است ازبهائیان . **آغاز :** یاهو. آلها بی‌نیازا کریما رحیما ملکا مالکا ،همه‌عباد تواند ، و ازکلمهٔ تو از عدم بوجود آمده‌اند و معترفند بر فقرخود و غنای تو، وجهل خود..

17387ـ **ملك ۶۱۰۷:** نستعلیق و نسخ آغازسدهٔ **۱۴** (۳۲۳ر ـ ۳۲۴ر) [رؤیت] .

منظومه

ناشناخته .

17388-89ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۰۹: نوشتهٔ **۱۳۹۱** ، دو منظومه و یك رساله است [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۱] .

ن

نامه

ازحسینعلی بهاءالله، که یاد اودر «اقدس: ۱۷۳۴» گذشت .

17390ـ**دانشگاه ۵۱۶۸:** نسخ‌باتاریخ **۱۲۹۷** دردفتر. چندنامه است: مرسلهٔ شمس‌ـ العلماء، نامه به‌میرزاآقای افنان وسیدباقر قی‌ـ

الارض اولیا [ف. دانشگاه۱۵:۴۱۳۴].

نامه

از جناب خادم‌الله کاتب وحی بهاءالله (کاتب میرزا حسینعلی بهاءالله) به جناب (ج) مسایل مذهبی بهائیان را در بر دارد. **آغاز** بسم‌ربنا‌الاقدس‌الامنع الاعز‌الاعلی‌الابها. روحی لاستقاءتك فداء... وبعد عرض می‌شود این‌عبد بکتاب حضرت عالی فایز گردید.

17391ـ **ملك** ۵/۶۱۰۷: مؤرخ **۱۳۰۸** (۲۵۴ر - ۲۵۷ر) [رؤیت].

نامه

ازرضوان علی فرزندصبح ازل.

17392ـ **کمبریج** (۹) F۲۵: همراه چندگفتاردیگر ازهمان‌گروه [نیکولسون، برون ۶۴].

نامه

از ملا زین‌العابدین نجف آبادی و پاسخ آن.

17393ـ **کمبریج** (۷)F۶۴ : نوشتهٔ میرزا مصطفی **۱۳۳۷** [نیکولسون‌برون: ۸۱].

نامه

ازصبح ازل، که یاداو در «آثار ازلیه : ۱۷۳۲» گذشت.

17394ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۹۹ : نوشتهٔ**۱۸۹۹**م، الواح ومکاتیب‌اوست [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

17395ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۸۴۹: مؤرخ **۱۹۱۲**م، چندنامه است همراه دعاهایی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

17396ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۹۸ : تاریخ یاد نشده، الواح و ۱۲ مکتوب است [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

نامه

ازعباس‌افندی، که یاد او در «اسرارالغیبة ۱۷۳۳» گذشت. به میرزا علی‌اکبرمیلانی، که سپس روحانی‌را برای نام‌خود برگزیده ولقب محب‌السلطان‌داشت وکارمند شهربانی‌وقت‌بوده وپدر آقای فؤاد روحانی است.

17397ـ **کمبریج** (۷)F۶۵: نوشتهٔ **۱۳۳۸** [نیکولسون، برون : ۸۱].

نامه

ازهمان عباس افندی.

17398ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۸۶۸۷: سدهٔ**۱۳-۱۴** نامه‌هایی ازاو وبرخی‌ازدیگران [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

نامه

ازعبدالبهاء، که یاداو در «اسرارالغیبه : ۱۷۳۳» گذشت. به میرزا حسن صفی علیشاه و خرده‌گیری‌ازاو، درپاسخ‌اعتراضی‌که بدوکرده است.

17399ـ **همدان**، آقای تقی‌یوسفی : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۳۸۷].

نامه

ازحاجی میرزاعلینقی‌قطب، به‌حاجی‌میرزا اکبرآقا، به‌نظم و نثر.

17400ـ **مجلس** ۵۱۵۶/۲: نستعلیق خوب محمدرضا تفرشی، باتاریخ صفر **۱۳۰۷** بهمین‌خامه دردفتر (۳۳ر - ۳۴ر). **آغاز:** بسمه‌تیمنا وتبرکا، زادالله قدسك،حبذاعبدی‌که دیده ازاین نقش بی‌ثبات پوشیده قدم از حیطهٔ حدود وهیآت فرازنهاده [رؤیت].

17401ـ **مجلس** ۵۱۵۶/۳ : نستعلیق خوب همان محمد رضا تفرشی، باتاریخ صفر **۱۳۰۷** (۳۴ر - ۳۵پ). **آغاز**: بسم‌الله و

الحمدلله وسلام علی عباده‌الذین اصطفی... در فاتحهٔ فکرت بایدکه‌اوراق عبودیت‌بزیورسپاس مزین وبشکر بیقیاس نثار [رؤیت] .

17402ـ مجلس ۵۱۵۶/۴ : همان نستعلیق ۱۳۰۷. در پاسخ حاجی اکبرآقاست (۳۵پ ـ ۳۶ر). آغاز : بسم‌الله والحمدلله و سلام‌علی عباده‌الذین اصطفی ... دستخطشریف کـه در دوازدهم شوال مرقوم فرموده بود در اواخرماه رسید [رؤیت] .

17403 ـ مجلس ۵۱۵۶/۵ : همان نستعلیق ۱۳۰۷، این یکی نیز درپاسخ حاجی اکبرآقاست (۳۶ر ـ ۳۸ر) . آغاز : بسمه تیمنا و تبرکا، نوره‌الله قلبك بلطایف . . . هر فصلی‌است فضلی، هرسطری رایت اصلی‌بوده‌اند [رؤیت] .

نامه

ازحاجی میرزاعلینقی، به‌آقا محمد شفیع تبریزی پدر میرزا علی ثقة الاسلام شهید کـه پیشوای شیخیه بوده است [آقای‌محمدمشیری].

17404ـ مجلس‌۵۱۵۶/۷ : نستعلیق خوب محمدرضا تفرشی، باتاریخ ۱۳۰۷ (۳۹ پ ـ ۴۲پ). آغاز: بسمه تیمنا وتبرکا، بعد از حضرت یکتا باشیاء چیزی تاچنانچه اقرب از آن بـی‌همت الابر حکـم اثبات او سبحانه [رؤیت] .

17405ـ مجلس ۵۱۵۶/۸ : همان نستعلیق ۱۳۰۷ (۴۲پ ـــ ۴۶ر) . آغاز : بسم‌الله... اطال‌الله بقائك... نامهٔ‌آن‌گوهرمطر همچومشك‌آذفر، دراواخرشهرصفررسید، مشام جان‌را عطروریحان بخشید [رؤیت].

نامه

ازحاجی میرزا علینقی قطب ، به‌عبدالقائم آقا .

17406ـ مجلس‌۵۱۵۶/۶ : شکسته نستعلیق‌خوب‌محمدرضاتفرشی، باتاریخ‌۱۳۰۷ دردفتر (۳۸ر ـ ۳۹ر). آغاز: بسم‌الله المقر بالکرم،والحمدلله‌علی‌النعم... نامهٔ‌نامی‌مختصر همچو کاغذ زروعشك اذفررسید. . . شکی‌نیست که انسانیت انسان بگوهر دل است نه‌پیکر آب وگل [رؤیت] .

نامه

ازحاجی‌میرزاعلینقی. به‌یکی ازهم‌کیشان خود .

17407ـ مجلس ۵۱۵۶/۹ : شکسته نستعلیق محمد رضا تفرشی ۱۳۰۷ (۴۶پ ـ ۴۹پ). آغاز، اطال‌الله بقائك وزاد مجدك و هداك ... محکمتر عهد ، عهـد ازلیست میان کونونیت ارواح وقبل از کون اشباح[رؤیت].

نامه

ازشیخ‌کاظم فرزند نبیل، به‌مریدان و هم‌کیشان‌خود، درآن‌ازآیتها والواح بهاءالله‌گواه آورده است. آغاز: بنام یکتا خداوند احد ، سمندرنار باسم مختارم .

17408ـ ملك ۶۱۰۸/۳ : شکسته نستعلیق‌آغاز سدهٔ۱۴ (۱۰پ‌ـ‌۱۵پ)[رؤیت].

نامه

ازمیرزا مهدی اصفهانی داماد صبح‌ازل.

17409 ـ کمبریج (۸) F۶۶ : گردآوری خود حاج میرزا مهدی اصفهانی ، ۱۳۴۲ [نیکولسون، برون : ۸۱] .

نامه ها

نامه‌هاییست کـه سران بهایی به پرفسور ادوارد برون‌میان سالهای ۱۸۸۹ ـ ۱۹۱۳ م نوشته‌اند .

17410ـ کمبریج(۱۵)F۶۶: نسخهٔ

اصل نامه‌ها: ۱ـ نامه‌های صبح‌ازل و پسرانش ومریدان آنها ۲۰ نامه ۲ـ نامه‌های عباس‌افندی عبدالبها وپسران دیگر بهاءالله وسران بنام این گروه ۲۵ نامه ۳ـ نامه‌هایی دیگر از سران بهائیان از عکا (نیکولسون ، برون : ۸۲) [یادداشتهای محمدمشیری] .

نامه

ناشناخته .

17411ـ **ملك** ۶۱۲۱: شکسته نستعلیق ونسخ حبیب ازغندی سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۹۶**، چندنامه است، ۱۴۵ گ [رؤیت].

17412ـ **ملك** ۶۱۲۰: نسخ سدهٔ **۱۳**، بنام محمد وذبیح‌الله ونبیل وملاعلی‌اصغر وجز آنها والواحی [رؤیت] .

17413ـ **ملك** ۶۱۲۲/۱: نسخ‌سدهٔ **۱۳** پانزده نامه است و از آن میان مکتوب اول حضرت ۱۵۲ در سلیمانیه درجواب ملا حامد ، مکتوب دوم او در پاسخ شیخ عبدالرحمان ، مکتوب سیم بیکی از عرفا ، مکتوب پنجم در جواب ملاحامد درمورد توحید، ششم بیکی از خلفا بطرزمناجات، درجواب آقا جوادکاشی ، بحاج سید جواد ، وصیت نامه که هنگام ارادهٔ بمصر باصحاب واحباب مرقوم فرموده ، لعبده حاجی کمال ، باردستان نوشته ، لجناب‌البهاء [رؤیت].

17414ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ۱۳ قریب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**-**۱۴**. **آغاز** : هو ـ المستعان مکتوبیست مشعر بر بعضی روایات غیر محققه و اخبار غیرصادقه بود به این عبدفانی واصل [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .

17415ـ **دانشگاه** ۴۱۹۶: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، نامه‌هاییست همراه چند لوح و ومناجات. نامه‌ها به: عباسقلی، میرزا باقر، علی محمد، آقامحمد حسن برادر آقا محمد، شیخ احمد، شیخ‌محمد، میرزا علیرضا ، محمد رضا احمدقلی، مجید، آقابابا، میلانی، محمد کاظم میرزا حسن، میرزا علینقی، آقامحمد ابراهیم محمد نبیل، آقااسماعیل، آقامحمدعلی، عزیه خانم، حسنی‌خانم، اسکندر، عبدالغنی ، ملاامام ویردی ارمیه‌ای‌وجزآنها [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۶] .

17416ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۶۸۵: دونامه، مؤرخ **۱۹۱۱**م [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴] .

17417ـ **ملك** ۶۱۰۸/۲ : شکسته نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۴**، پنج نامه است به: جناب آقاعلی، کاظم، محمدرحیم و جزآنها (۳پ ـ ۱۰ر) [رؤیت] .

17418ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۸۹۷: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها] .

17419ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶-۸۸۹۵ Or: تازه [نسخه‌ها] .

17420ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۸۱۱۸: مجموعه نودودونامه وگزارش‌بهائیان درمشرق است، تازه [نسخه‌ها] .

17421ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۰-۸۸۹۸ Or : منشآت و رساله‌های ایشان است [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۵] .

نامهٔ باستان

از آقاخان‌کرمانی ، در بخش منظومه‌ها خواهد آمد.

نغمهٔ داوودی

گویا ازمیرزاآقاخان‌کرمانی. درآغازاز جبرواختیارگفتگوکرده سپس بمسائل‌سیاسی و مجلس نمایندگان می‌پردازد. **آغاز**: درمسئلهٔ

مذاکرات جبریه یکی از بدیهیات عالم طبیعت است نهایت حکمای .

122 ـ مجلس ۸۲۶۶/۲ فهرست نشده : شکسته نستعلیق خوش حاجی حسینعلی جهرمی، ۲۹ج۱/۱۳۴۰(ص۱ـ۱۵۸). آغاز برابر نمونه، همراه «قهوه‌خانهٔ شهر سورت» کرمانی [رؤیت] .

نقطة‌الکاف = تاریخ قدیم= تاریخ قیام باب

ازحاج‌میرزاجانی بازرگان‌کاشانی، خادم الله‌کاتب وحی بهاءالله. که پیش‌ازجدایی بابیان به‌ازلی وبهایی وپیش از ۱۲۶۸ وگـویا میان سالهای ۱۲۶۶ـ۱۲۶۸ نگاشته است. چه‌کاتب الوحی یکی دوسال پس‌ازکشتن باب درتهران میان۲۸تن دیگر بمرگ محکوم و کشته‌می‌شود شامل‌نکات مرامی این گروه وسرگذشت باب و تاریخ قیام‌آنان است ، وبکوشش ادوارد برون ازروی نسخهٔ پاریس چاپ‌شده است . میرزا حسین همدانی بهایی درآن کتاب بسود گروه بهائیان دستبرده «تاریخ جدید»را ساخته‌است.

بنگرید : ف . مشار : ۱۵۹۷ .

17423ـ پاریس، ملی SP ۱۰۷۰: نستعلیق **۱۲۷۹** ، ناقص دارای دوسوم کتاب ، همراه بیان [لغتنامه ،مادهٔ باب : ۶۱ـ پیشگفتار نقطة‌الکاف].

17424ـ پاریس، ملی S.P.۱۰۷۱: نسخ، نسخهٔ منحصر که از آن کنت دوگوبینو وزیرمختارفرانسه درایران (۱۲۷۱ـ۱۲۷۴) بوده‌است [لغت‌نامه، مادهٔ باب : ۶۰] .

و

واقعهٔ ملاحسین بشرویه

علیمحمد باب نخستین دعوت خود را در شیراز بسال۱۲۶۰ به ملاحسین بشرویه آشکار ساخت واو بدوگرویده وملقب به‌باب‌الباب شد و بگفتهٔ «کواکب الدریه ص ۲۳۲» از ۱۲۶۰ تاپنجماه هیجده‌تن (کلمهٔحی) ازشیخیه به‌علی‌محمد پیوستند که بشرویه‌ای یکی ازآنان بود این‌کتاب باید واقعهٔ قلعهٔ طبرستان (۱۲۶۴ ـ ۱۲۶۵ـ نه‌ماه) را دربرداشته باشد،که در آن گروهی‌کشته‌وقدوس‌را به‌سعیدالعلماء دادند واو اوراکشت ۱۲۶۵ .

بنگرید : لغت نامـهٔ مادهٔ باب : ۴۰ ــ کواکب‌الدریه : ۲۸۲.

17425ـ کمبریج F۲۸(۹) : نوشتهٔ میرزا مصطفی، **۱۳۳۰**، همراهشش‌گفتار دیگر ازبهائیان [نیکولسون، برون : ۶۷] .

واقعهٔ میمیه

آغاز : ۱۲ رمضان ۱۲۶۴ چـون این ذرهٔ بی‌بها بعد ازمراجعت از خدمت مبدأ اعلی روانهٔ ارض (خا)گشتم.

17426ـ کمبریج F۲۸(۹) : نوشتهٔ میرزامصطفی، ۱۳۳۰ همراه شش‌گفتار بهائیان [نیکولسون، برون : ۶۷] .

هـ

هشت بهشت

ازشیخ احمدروحی فرزند ملامحمد جعفر کرمانی، [میرزا محمدخان قزوینی] . بنا به دلایلی که دردست هست شیخ احمد ومیرزا آقاخان کرمانی متفقاً به نگارش آن پرداخته اند [افضل الملك برادرشیخ احمد] ولی بنا بر نامه ای که بخامهٔ میرزا آقاخان کرمانی درپیشگفتار چاپ «هشت بهشت» گراورشده اصل ازحاج سیدجواد کربلایی است که از حروف حی اول بوده کـه املاکرده بوده وقوالب الفاظ ازآندوست. این کتاب درکلکته وسپس باپیشگفتار میرزا محمد قزوینی و شیخ محمود افضل الملك برادر شیخ احمد روحی چاپ شده است . (بنگرید: فلسفهٔ بیان : ۱۷۴۶)

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۸۹ ــ ف . مشار ۱۶۵۴ ــ پیشگفتارچاپ .

17427ــ کمبریج F۵۲(۱۰) ۲ــ۱ BBC : نوشتهٔ **۱۸۹۱** م شیخ احمد روحی [نیکولسون ، برون : ۷۶] .

17428ــ کمبریج F۵۴(۸) : نوشتهٔ **۱۳۳۱** (نیکولسون، برون:۷۶) [یادداشتهای محمد مشیری].

17429ــ تهران،ادبیات۴ ۲۰حکمت: نستعلیق فاضل انوری، سدهٔ **۱۴** دردوجلد [ف. ادبیات۲ : ۷۱].

هفت وادی

ازحسینعلی بهاءالله، که یاد او در «اقدس ۱۷۳۴» گذشت. برای یکی ازمشایخ صوفیان در سلیمانیه، درسیروسلوك بهایی، درهفت وادی : ۱ــ وادی طلب که مرکب آن صبراست ۲ــ عشق ۳ــ معرفت ۴ــ توحید ۵ ــ استغنا ۶ــ حیرت ۷ــ فقرحقیقی وفنای اصلی. اخیرسال ۱۲۱ بدیع = ۱۳۴۲ خ) از روی نسخهٔ نستعلیق چاپ افست شده است . آغاز : الحمدلله الـذی اظهرالوجود من العدم وارقم علی اوح. . . و بعد ، مراتب سیر سالکان را از مسکن خاکی بوطن الهی هفت مرتبه است .

17430ــ تهران،علی۱/۸۰۱ف: نسخ محمدکاظم فرزند محمدباقرخراسانی، **۱۲۹۴** (ص۱ــ۴۲)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «مراتب سبعه» یادشده [رؤیت].

17431ــ ملك۶۱۱۳:شکسته نستعلیق حبیب، ع۱۴/**۱۲۹۸**، آغاز برابرنمونه ، ۱۴ گ ۱۹س [رؤیت] .

17432ــ ملك ۶۱۲۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** همراه با۱۵گفتار دیگر از همان گروه ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

17433 ــ عبدالحسین بیات ۲ مج : سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۷۵] .

17434 ــ ملك ۶۱۰۷/۲ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۹۷ر ــ ۱۵۰پ) پیش از سرآغاز که برابر نمونه است آمده : ذکر الاسرار فی معارج الاسفار لمن یرید ان یسافر الی الله المقتدر الغفار [رؤیت] .

17435ــ مجلس۵۱۵۶/۱۰: نسخ و نستعلیق خوب محمدرضاتفرشی،۲۸ع۱/**۱۳۰۷** (۵۰ر ــ ۵۹پ) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

17436ــ مشهد ، حاج سید علی اصغر اصغرزاده: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام «رسالهٔ عشق ومحبت» وباحتمال هفت وادی یا صحیفة الحرمین دانسته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۱۴] .

ی

یادداشت

ازیك بهایی .

17437ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۶۱۷:

نوشتهٔ **۱۳۲۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۴].

یادداشتها

ازصبح ازل .

17438ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۷۸۴:

بخامهٔ صبح‌ازل و باب(؟) [نسخه‌ها ۴:۶۶۴].

فهرست مؤلفان جلد دوم

ا ـ ی

آخوندوف = فتحعلی.

آخوند کرباسی، یزدی:

تباشیر: ۱۰۷۲

آذری اسفراینی، محمد:

جواهرالاسرار: ۱۱۱۵

سید آقا ارومیه‌ای، عامی:

اثبات‌صحت تصوف: ۱۰۱۹

تنبیهیهٔ مهدویه: ۱۱۰۰

میرزا آقا منشی‌باشی تبریزی

رسالهٔ اخلاقیه: ۱۶۱۱

آقاجانی = محمدعلی کاشانی

آقاجمال خوانساری:

اصول‌دین = مبداء و معاد: ۷۳۵

اعتقادات: ۷۳۸

ترجمهٔالفصول‌المختاره: ۹۲۱

ترجمه‌وشرح غررالحکم: ۱۵۷۵

جبر واختیار: ۷۷۰

طینت: ۸۱۷

کلثوم‌ننه = عقایدالنسوان ۱۶۶۲

نیت: ۱۰۰۴

وجود: ۸۵۹

آقاخان کرمانی، عبدالحسین:

صدخطابه، نامه‌های‌کمال وجمال: ۱۷۴۴

قهوه‌خانهٔشهرسورت، جنگ۷۲ملت ۱۷۴۷

فلسفهٔ بیان: ۱۷۴۶

هشت بهشت: ۱۷۶۱

نغمهٔ داوودی: ۱۷۵۹

حاج آقاسی ایروانی:

چهل‌فصل سلطانی = شیم فرخی ۱۱۲۰

رسالهٔ عرفانی: ۱۱۶۷

کلمات: ۱۳۲۱

آقارضی مجلسی = رضی

آگاددیلوری مدراسی:

چهارصد ایرادکلام‌آزاد: ۹۳۰

آگاه هندی، باقر:

احسن‌التعلیم: ۱۵۲۲

آل حسن هندی:

استفسار: ۸۷۷

آل محمد فرزنداسماعیل:

نکات الاسرار: ۱۴۷۰

آمدی = عبدالواحد

شاه‌محمدابراهیم:

عینک‌بوقلمون = ملفوظات: ۱۲۸۹

محمدابراهیم فرزند محمدحسین:

تحفة‌الملوک: ۱۵۶۲

ابراهیم فرزندعبدالجلیل:

تحفة‌الملوک: ۱۵۶۴

ابراهیم ادهم:

نامه‌های ادهم : ۱۴۳۶

محمد ابراهیم استرآبادی فرزند خلیل

پاسخ به دربندی: ۹۰۰

حجت البالغه: ۱۴۹۶

ملا ابراهیم استرآبادی گرگین فرزند ولی

حسنیه : ۹۳۶

ابراهیم اسفراینی = اسفراینی

ابراهیم اسفراینی، ابواسحاق

فن عقاید: ۹۷۸

ابراهیم بدایع نگار تهرانی

ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر: ۱۵۷۲

ابراهیم بردعی = ابراهیم گلشنی

ابراهیم تبریزی فرزند عبدالجلیل :

اصول دین و فروع آن : ۸۸۶

قاضی ابراهیم تتئی:

شرح مخزن الاسرار: ۱۲۵۶

ابراهیم حیدر کردی حسین آبادی

القدسیة الظاهره : ۱۳۰۹

محمد ابراهیم خلج خرقانی = بهرام.

میرزا ابراهیم سبحانی تهرانی:

فرادیس: ۹۷۷

محمد ابراهیم سبزواری، وثوق الحکما

شرح گلشن راز: ۱۲۴۸

محمد ابراهیم سرمدی، بهاءالدین

تنبیه الغافلین : ۱۵۵۸

ابراهیم شربتدار اصفهانی

شرح مکتسب : ۱۵۰۳

مناجات : ۱۴۱۷

نفس : ۸۵۳

محمد ابراهیم شیرازی

گوهر یگانه: ۸۳۶

محمد ابراهیم شیرازی شیخی:

نامه‌های ابراهیم : ۱۴۳۴

محمد ابراهیم طبسی:

آیینهٔ شاهی = مرآت آگاهی: ۸۶۹

ابراهیم الکاتب فرزند عبدالجبار :

ترتیب موجودات : ۷۵۵

ابراهیم کازرونی فرزند شهریار

وصیت نامه : ۱۷۱۴

حاج ابراهیم کرباسی :

تبصرة العوام : ۱۵۵۷

نواب ابراهیم خان کشمیری فرزند علیمردان

بیاض ابراهیمی : ۸۹۹

ابراهیم کشمیری فرزند علی

شروط اربعین : ۱۲۶۰

ابراهیم گرگانی فرزند محمد حسن

شروط خطبهٔ شقشقیه : ۹۶۴

ملا ابراهیم گلپایگانی جدی:

اصول دین : ۸۷۸

ابراهیم گلشنی بردعی

شرح مثنوی : ۱۲۵۴

میرزا ابراهیم لاریجانی مازندرانی

کشف الاسرار : ۱۳۱۷

میرزا ابراهیم همدانی، نیایشی

مناجات: ۱۴۱۷

میرزا ابراهیم همدانی

نامه‌های همدانی : ۱۴۵۰

ابن ابی جمهور احسایی:

ترجمهٔ مناظرهٔ احسایی : ۹۲۳

ابن بدر عربی

مخزن المعانی : ۱۳۶۸

ابن بزاز = توکلی اردبیلی

ابن حاجب

شرح الکافیة : ۱۲۴۷

ابن‌خاتون‌عاملی، محمدفرزندعلی
توضیح الاخلاق قطبشاهی : ۱۵۸۷
ابن‌العربی = محیی‌الدین
ابن‌فارض مصری، عمر
شرح قصیده، شرح نظم‌الدر : ۱۲۴۳
لوامع انوارالکشف والشهود : ۱۳۴۸
ابن‌فهد حلی، احمد
ترجمهٔ التحصین : ۱۰۸۳
ابن کمال پاشا
آداب البحث : ۱۴۹۰
وجود، وحدت وجود : ۸۵۹
ابن کمونه
شبههٔ استلزام : ۸۰۵
ابن‌مسکویه = احمدفرزند مسکویه
ترجمهٔ تهذیب الاخلاق : ۱۵۷۰
ترجمهٔ دفع الغم عن‌الموت : ۷۵۷
جاویدان خرد : ۱۵۸۸
ابن مقفع
نامهٔ اسکندر به‌ارسطو : ۱۶۹۷
ابن همام شیرازی
کمیلیه : ۱۳۳۱
ابن‌یوسف تورپوشتی :
مقالات نظامیه : ۹۹۳
ابواسحاق شبانکاره‌ای نی‌ریزی
حرف درمنطق : ۱۴۹۷
ابواسماعیل حافظ
نقض‌الرماح فی‌کبد النباح : ۱۰۰۳
ابوالبرکات
ابداع ۷۲۶
ابوالبرکات صدیقی قاضی :
انیس‌العشاق : ۱۵۴۷
ابوالبقاء = اسحاق استرآبادی
میرابوالبقاء فرزند عبدالباقی:
شرح‌کبری : ۱۵۰۱
ابوبکر فرزند حاجی
کشف‌المحجوب ورشف‌المطلوب: ۱۳۲۰
ابوبکر الصغار
عقایدصغاریه : ۹۷۵
ابوبکرقرشی سنندجی
انیس‌الواعظین : ۱۵۴۷
ابوتراب قزوینی فرزندحسین
شرح ابیاتی ازحافظ : ۱۲۱۵
هدایة المسترشدین : ۱۰۰۷
ابوتراب کاشانی طباطبایی
شرح‌شیطان: ۱۶۳۹
ابوتراب کرمانشاهی
ترجمهٔ انوار النعمانیه : ۷۵۶
ابوجعفر کافی قاینی قهستانی
اسرارالایات : ۱۰۲۶
معاد : ۸۴۶
ابوالحسن بستی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸
ابوالحسن جاجرمی فرزند محمد کاظم
اخلاق الاولیاء : ۱۵۲۸
برکات قائم : ۱۵۵۰
ینابیع الحکمه : ۱۷۱۷
ابوالحسن خرقانی
توبه: ۱۱۰۱
ذکر : ۱۱۵۱
نور العلوم : ۱۴۷۱
ابوالحسن دست‌غیب شیرازی
اخلاق معتمدی: ۱۵۳۳
ابوالحسن سندی نقشبندی داهری :
ینابیع الحیاة : ۱۴۸۹
ابوالحسن سید محیی‌الدین
عینك بوقلمون : ۱۲۸۹

ابوالحسن شریف عاملی سپاهانی
نصایح الملوک : ۱۷۰۵
ابوالحسن شریف قاینی :
ارکان ایمان : ۸۷۵
فواید فلسفی : ۸۲۶
ابوالحسن محمد
السعادة و الاسعاد : ۱۶۲۳
ابوالحسن میرزا قاجار = حیرت
ابوحفص
فتوت نامه : ۱۲۹۴
ابوحفص نسفی = عمر
ابوسعید ابی‌الخیر
حورائیه : ۱۱۳۴-۱۱۳۶
ذکر : ۱۱۵۱
شرح بیتی ازابوسعید : ۱۲۱۷
شرح رباعی: ۱۲۳۶
مقامات اربعین : ۱۴۰۹
مقامات صوفیان : ۱۴۱۰
نامهٔ ابوسعید : ۱۴۳۵
ابوسعید یمانی فرزند مجتبی :
آینهٔ جهان‌نما وطلسم‌گنج‌گشا: ۷۲۵
ابوسعید مجددی نقشبندی
بیان طریقهٔ نقشبندیه مجددیه : ۱۰۶۸
هدایةالطالبین = کشف‌الیقین : ۱۴۸۷
ابوطالب بهبهانی
منهاج العلی : ۱۶۹۴
ابوطالب حسینی تربتی :
تزوک تیموری : ۱۵۸۰
ابوطالب قاینی فرزند ابوتراب :
لؤلؤ الغالیه : ۹۸۵
ماحی الضلاله والغاویه : ۹۸۵
ابوطاهر فرزندکمال :
عمدة الاسلام : ۹۷۶

ابوطالب کرمانشاهی فرزند محمدرضا
انیس الزاهدین : ۱۵۴۶
ابوطالب سمرقندی ملاسی فرزندکلان
سمریه : ۱۲۰۱
میرابوطالب سمرقندی ، خواجه صدر
اخلاق محمدی : ۱۵۳۳
اخلاق مظفری: ۱۵۳۳
ابوالعلی احراری اویسی :
فنا : ۱۳۰۲
ابوعلی سینا
اثبات واجب = ترجمهٔ العروس ۷۵۹
تبصره = دانشنامه : ۱۴۹۴
ترجمهٔ الاضحویه : ۷۵۵
ترجمهٔ الهیات : ۷۵۵
ترجمهٔ دفع‌الغم من‌الموت : ۷۵۷
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸
ترجمهٔ رسالة فی‌العشق : ۷۵۹
ترجمهٔ اثبات سریان العشق: ۷۵۹
ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه = نفسیه : ۱۰۸۷
ترجمهٔ العروس، رسالة الحیرة : ۷۵۹
ترجمهٔ قضاوقدر : ۷۶۰
تشریح الوجود = حقایق‌الانسانیه: ۷۶۲
تعلیقات برشرح اشارات : ۷۶۳
حکمت الموت : ۷۸۳
رسالهٔ دایره : ۷۸۵
شرح رسالة الطیر : ۱۲۳۷
سلسلهٔ موجودات : ۸۰۳
شرح خطبةالتوحید = ترجمهٔ خطبةالغراء ۸۰۷
شرح رسالة الطیر : ۸۱۱
شرح رسالة القدر : ۸۱۲
شرح قصهٔ حی‌بن یقظان: ۸۱۳
شرح قصیدهٔ عینیه = نفسیه : ۸۱۴

شرح مرموزالحکمه: ۸۱۴
ظفر نامه : ۱۶۴۵
معجزات وکرامات : ۱۳۹۵
معراج نامه=مرشدالکفایه: ۸۴۶
نصیحت نامه : ۱۷۰۶
نفس : ۸۵۵-۸۵۳

ابوعلی مسکویه = ابن‌مشکویه

ابوالفتح بستی، علی فرزند محمد
ترجمهٔ قصیدهٔ نونیه : ۱۰۸۷
شرح قصیدهٔ بستی : ۱۲۴۴

ابوالفتح حسینی
ترجمهٔ اعتقادات صدوق: ۹۱۳

ابوالفتح شریفی، میرمخدوم :
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸
سیرو سلوك : ۱۲۰۵
شرح باب‌الحادیعشر = مفتاح‌الباب: ۹۶۳
شرح کبری : ۱۵۰۱
صفوة الصفا=مواهب سنیه : ۱۲۷۱

ابوالفتح شیبانی = نصرالله.

ابوالفتح علاء قرشی :
مشاهده : ۱۳۸۶

ابوالفتوح رازی
امامت : ۸۹۰
تبصرةالعوام‌فی‌معرفةمقامات‌الانام: ۱۷۲۲
حسنیه : ۹۳۶

میرزا ابوالفضل گلپایگانی
استدلالیه : ۱۷۲۳
تاریخ جدید : ۱۷۳۶

ابوالفضل هندی
ترجمهٔ بهگودگیتا، ارجن گیتا: ۱۰۲۱

ابوالفضل حروفی
محشر نامه : ۱۳۶۶

ابوالفیض = فیضی

میرزا ابوالقاسم اردوبادیغروی
سهام نافذه : ۹۵۹
شهاب مبین : ۹۶۸

میرزا ابوالقاسم شفتی قمی
اصول دین : ۸۷۸
پرسش وپاسخ : ۹۰۱
رد صوفیان = اعتقادیه : ۷۸۸
شرح خطبة البیان : ۱۲۳۱
فتحیه : ۹۷۷

ابوالمعالی محمد
مختصرالتحفة القادریه : ۱۳۶۷

ابونصر شیبانی
گنج گهر : ۱۳۳۹

ابونصر فارابی = فارابی

ابونصر قطانغزنوی
سراج القلوب : ۱۱۹۱

ابویعقوب سجستانی = اسحاق سجزی

احسان‌الله ممتاز اونامی
فوایح : ۱۳۰۳

احمد فرزند غریب
مونس‌الابرار : ۱۴۳۰

احمد فرزند موسی :
شرح‌گلشن راز: ۱۲۴۸

میراحمد اجمیری
اخلاق محمدشاهی: ۱۵۳۳

احمد احسایی
اسئلة السلطانیه، سلطانیه : ۸۷۶
ترجمهٔ حیات‌النفس : ۹۱۸-۹۱۷
مشیت : ۸۴۵

احمد احمدی
آغاز وانجام : ۷۲۴

احمد اخسیکتی فرزند محمد
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸

احمد اردکانی فرزند محمد

سرورالمؤمنین، کفایت‌الطالب : ۹۵۶
شرح المبدأ والمعاد : ۸۱۴
احمد اردکانی فرزند ابراهیم یزدی
لمعات قدسیه، اربعین : ۱۳۴۷
احمد اردبیلی
اصول دین ، اثبات واجب : ۸۷۹
حدیقة الشیعة: ۹۳۴
احمد استادی رشتی
شرح جام جهان‌نما : ۱۲۲۵
احمدالثی
شقایق الحقایق : ۱۲۶۱
احمدبخاری = شیرخان
احمد جام = ژنده پیل
احمد حداد فرزند محمد
تنبیه‌المریدین : ۱۱۰۰
احمد حسینی
سلاح المؤمنین : ۹۵۸
احمد حسینی فرزند محمد
اثبات صانع : ۷۲۷
صلوات، رساله در... ۹۷۰
احمد حسینی فرزند محمد نعیم
ترجمهٔ جامع‌السعادات : ۱۵۷۰
احمدحلی = ابن‌فهد
احمدحمصی فرزند عبدالکریم
شرح رسالهٔ خاصیت دایره : ۱۲۳۷
احمد خلخالی
شرح بیتی ازعطار: ۱۲۲۱
احمد رأفت مجددی
بیان سلوك ومقامات مجددیه : ۱۰۶۸
احمد رومی
دقایق‌الحقایق، حقایق الدقایق: ۱۱۴۶
احمد شاه ولی دهلوی فرزند عبدالرحیم
انفاس العارفین : ۱۰۵۲
شوارق معرفت : ۱۲۶۳
میرزا احمد شیرازی = نقیب شیرازی
احمد شیرازی فرزند عبدالعزیز
ایضاح صغری : ۱۴۹۳
احمد شیرازی فرزند عبدالکریم
کشف‌الاسرار: ۸۲۹
احمد طبیب فرزند محمد نبی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸
احمد علوی عاملی
لوامع ربانی: ۹۸۴
مصقل‌صفا: ۹۸۹
احمد غزالی = غزالی
احمد فاروقی سهرندی
اشارات ولطایف : ۱۰۳۱
مبدأ ومعاد : ۸۳۹
معارف لدنیه : ۱۳۹۴
مکاشفات غیبیه : ۱۴۱۵
نامه‌های فاروقی : ۱۴۳۵
احمد قادری فرزند اسماعیل
شهودیه : ۱۲۶۵
احمد قریمی فرزند عطاءالله
گلزار دمساز ۱۳۳۸
احمد قزوینی فرزندحسین
اصول دین : ۸۸۰
احمدکاشانی فرزند مهدی
ضیاء القلوب: ۹۷۰
احمدکاکه، سراج‌الدین احمد شیخ
العقاید الشریفه الصحیحه: ۹۷۴
میرزا احمدکرمانی روحی
تنبیه النائمین، عمه: ۱۷۳۸
رد بهائیت (عمه؟) ۹۴۶
هشت بهشت: ۱۷۶۱

میراحمد کیشی
تحفة الرسول، مکتوبات : ۱۰۷۵
احمد گیلانی = نظام الدین
احمد مراغی
معاد جسمانی : ۹۹۰
احمد مسکویه رازی = ابن مسکویه
شیخ احمد مغربی
ملفوظات مغربی : ۱۴۱۶
احمد منیری فرزند یحیی :
ارشاد السالکین : ۱۰۲۲
معدن المعانی : ۱۳۹۵
نامه‌های احمد : ۱۴۳۶
سیداحمد میان
تقریر وتحریر : ۱۰۹۶
احمد نامقی = ژنده پیل
ملااحمد نراقی فرزند محمدمهدی:
سیف‌الامة: ۹۶۰
علم خداوند : ۸۲۲
معراج السعاده: ۱۶۸۸
احمد نطنزی فرزند حسین
شرح المقالة العاشرة : ۸۱۵
احمد هروی مدرس فرزند مؤمن
من لایحضره الانیس : ۱۶۹۴
ملااحمد یزدی واعظ :
بحرالدموع : ۱۵۴۹
منفجرالمعانی : ۱۶۹۳
احمد سعید مجددی فاروقی
انهار اربعه : ۱۰۵۴
احمدعلیخان سندیلوی هاشمی:
مخزن الغرایب : ۱۳۶۸
اثیرالدین ابهری، مفضل
آغاز وانجام، مبدأ ومعاد : ۷۲۱
کلمات عشرة : ۸۳۰

اثیرالدین اخسیکتی
شرح قصیدهٔ اخسیکتی: ۱۲۴۴
احمدی = عبدالعلی کرمانی
احمدی = عبدالعلیم
قاضی اختیار
شرح قصیدهٔ معجزات : ۱۲۴۵
اختیارحسینی فرزند غیاث‌الدین
اخلاق همایونی : ۱۵۳۹
دستورالوزراء : ۱۶۰۶
اخسیکتی = اثیرالدین = احمد اخسیکتی
ادریس بدلیسی فرزند حسام :
شرح گلشن راز : ۱۲۴۸
شرح مثنوی معنوی : ۱۲۵۵
ادهم = ابراهیم ادهم .
ادهم واعظ خلخالی
اربعین : ۱۵۴۰
اعتقادات : ۸۸۹
ذکرالهیه: ۱۱۵۱
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸
سفینة‌الملوك = هدایت‌نامه : ۱۶۳۳
فقریهٔ فخریه : ۱۳۰۲
لطایف‌الموافق : ۱۶۷۲
لوازم الدین : ۹۸۴
مخاطبة النفس : ۱۶۸۱
مشرق التوحید : ۱۳۸۶
مصباح المشکاة : ۱۶۸۵
معیارالعمر والعمل : ۱۶۸۸
مناجات (۲) : ۱۴۱۷
ادهم‌قریشی قزوینی :
کدوی مطبخ قلندری : ۱۶۶۰
اردبیلی (محمد ، احمد)
ترجمهٔ اخلاق اردبیلی : ۱۵۶۸
اردستانی = پیرجمال اردستانی

اردستانی = معزالدین محمداردستانی
ارسطو :
پندهای ارسطو : ۱۵۵۲
ترجمهٔ سرالاسرار(۲) : ۱۵۷۱
ترجمهٔ مختصر رسالةالنفس : ۷۶۰
نفس : ۸۵۵
استادی = احمد استادی رشتی
استپانوس فرزند آرطون :
پرسش و پاسخ : ۹۰۱
سید اسحاق
امانت نامه : ۸۹۴
اسحاق اردبیلی = صفی الدین .
اسحاق استرآبادی، ابوالبقاء
وصیت نامه : ۱۴۸۴
اسحاق سجزی فرزند یعقوب
کشف المحجوب، کشف الاسرار ۸۲۹
اسحاق سمرقندی
عقاید فرق اسلامی: ۹۷۵
اسد
رسالهٔ عرفانی: ۱۱۵۸
اسدالله فرزند محمد کاظم :
نمونهٔ میمونه: ۱۷۱۱
اسدالله شهرخواستی، نادرمازندرانی .
خصایص الملوك : ۱۶۰۳
ریاض الارواح: ۱۶۱۹
فرحیه : ۱۲۹۷
اسدالله فیلسوف شرقی
دروس بهایی : ۱۷۳۹
اسدالله قزوینی فرزند ابراهیم:
اللوامع الالهیه والشواهد الربوبیه: ۱۳۴۸
شاه اسدالله نقشبندی
رسالهٔ نقشبندیه: ۱۱۷۵
منتهی العارفین ۱۴۲۶
اسدی
سخنان کوتاه حضرت علی: ۱۶۲۴
شاه اسرارالله
اسم ذات : ۱۰۳۱
اسرارعلی = کاظم فرزند علی
جلینداسرار : ۱۱۱۳
اسفراینی = محمدتقی.
اسفراینی، عصام الدین ابراهیم:
شرح آداب البحث: ۱۴۹۸
شرح کبری: ۱۵۰۲
اسفراینی = عبدالرحمان
اسفراینی = محمد
اسکندر مقدونی
نامهٔ اسکندر: ۱۶۹۷
اسماعیل = کمال اسماعیل
محمد اسماعیل
طریق طالبان : ۱۲۷۶
اسماعیل فرزند عبدالعزیز:
انسان کامل: ۱۰۵۰
اسماعیل فرزند عبدالمؤمن
تحفهٔ اهل وصول: ۱۰۷۴
ترجمهٔ عوارف المعارف: ۱۰۸۶
اسماعیل انکاره‌ای رسوخی
شرح ابیاتی از مثنوی: ۱۲۱۵
اسماعیل خاتون آبادی
زادالمسافرین : ۹۵۲
سرگذشت خاتون آبادی: ۱۱۹۳
صدکلمه: ۱۲۶۸
عقاید اصولین: ۹۷۳
اسماعیل رضوی فرزند محمدعلی
ضیاءالمصباح : ۱۲۷۴
اسماعیل سبزواری فرزند علی اصغر:
تنبیه المغترین: ۱۵۸۶

جامع النورین: ۱۵۸۸
مواعظ ومناقب: ۱۶۹۶
اسماعیل قاجار کرمانی
تنبیه الکاذبین: ۱۵۸۶
محمد اسماعیل مجدالادباء مستوفی
ترجمهٔ ینابیع الموده: ۱۵۷۹
اسماعیل مستملی فرزند محمد:
شرح التعرف: ۱۲۲۴
اسماعیل یزدی فرزند علی ابرقوهی
هدایة الاحمدیه : ۱۷۳۱
اسماعیل یزدی فرزند محمد :
نفوس الحیات : ۱۵۱۲
اسنوی تاج الدین = اشنهی
ترجمهٔ پرسش وپاسخ : ۷۵۶
اسیری لاهیجی = محمد
ایجاز مفاتیح الاعجاز: ۱۰۶۰
شرح ابیاتی ازمثنوی: ۱۲۱۵
شرح بیتی ازدهلوی: ۱۲۱۹
شرح بیتی ازسنایی ۱۲۲۰
مفاتیح الاعجاز: ۱۴۰۱
ترجمهٔ رسالهٔ شوقیه : ۱۰۸۳
توضیحات : ۱۱۰۵
شرح ابیاتی ازناصرخسرو: ۱۲۱۶
شرح رسالهٔ شوقیه : ۱۲۳۷
شرح دوغزل ازحافظ : ۱۲۳۳
شرح رباعی (۲): ۱۲۳۵
شرح عباراتی از تلویحات : ۱۲۳۹
مسالك : ۱۳۸۴،۱۷۴۰
نفس : ۸۵۵
سید اشرف
خلاصة المفاخر: ۱۱۳۹
محمد اشرف کاشانی
اساس الادیان : ۱۷۲۰
محمد اشرف اقدس مشهدی
ترجمهٔ مناظرهٔ احسایی: ۹۲۳
سید اشرف جهانگیر سمنانی
لطایف اشرفی : ۱۳۴۲
میرمحمد اشرف علوی عاملی
علاقة التجرید : ۸۲۱
اشرف مراغی = حسین تبریزی
سخنان کوتاه حضرت علی: ۱۶۲۴
اشنهی = تاج الدین محمود
غایة الامکان فی درایة المکان: ۸۲۴
امیر اصلان
اخلاق منظوم، اخلاق زنان و مردان ۱۵۳۴
اظفری = محمد ظهیرالدین
اعتمادالسلطنه
ترجمهٔ رذایل مردم انگلیس : ۱۵۷۱
محمد افضل الله آبادی
شرح دیوان حافظ : ۱۲۳۴
محمدافضل بخاری
تزوك تیموری: ۱۵۸۲
افضل الدین ترکه = محمدترکه
محمدافضل ، شاه خاموش
برات ایمان: ۱۰۶۲
افضل الملك کرمانی، محمود:
ترجمهٔ حکمت دکارت: ۷۵۷
افلاطون
پندهای افلاطون: ۱۵۵۲
اقطابی = خلوتی
اقلیدس
شرح المقالة العاشرة : ۸۱۵
محمد اکبر چشتی فرزند گیسودراز
تبصرة الاصطلاحات الصوفیه ۱۰۷۲
الهی اردبیلی = حسین الهی
الهی بخش = شوق اکبرآبادی
سید امام ایلاقی = ایلاقی

امام ربانی=احمد فاروقی

امام العلما قاضی الملك بهادر

شروط اقتدا: ۱۲۶۰

امیراسلام فرزند محمد غزالی

سلوك السلطنه: ۱۶۳۳

امیر اصلان - اصلان

امیران حسینی، غیاث الدین علی

تدبیر نامهٔ انفس وآفاق: ۱۵۶۶

امیرحسینی

نزهة المجالس: ۱۴۵۶

ام‌سلمه بیگم، دعانی ریزی

جامع الکلیات: ۷۶۶

امین استرآبادی

دانشنامهٔ شاهی: ۶۶۴، ۹۴۰

امین الدین بلیانی:

بدایة الذاکرین: ۱۰۶۲

امین الدین تبریزی:

شرح گلشن راز: ۱۲۴۸

امین الدین علی

جواهر الامین: ۱۱۱۸

امین الدین خان حسینی:

معلومات الافاق: ۱۴۰۰

امین فرزند عبدالعظیم یزدی ابرقوهی

تذکرة المؤمنین: ۱۵۵۸

انوشیروان

پندنامهٔ انوشیروان: ۱۵۵۲

فرخ نامه: ۱۶۵۳

اوانس مسیحی

اصول دین عیسوی: ۸۸۵

اوحدالدین کرمانی

شرح سخنان حلاج: ۱۲۳۸

معارف: ۱۴۲۲

اوحدی مراغه‌ای سپاهانی

حقیقت عشق، مونس العشاق: ۱۱۲۸

اوحدی، اوحدالدین محمد بلیانی

شکریه: ۱۲۶۳

اوزجندی=عثمان

اوشی کاکی=بختیار

اویس منشی

فوایدقطبشاهی: ۱۶۵۵

اویسی=ابوالعلی احراری

ایجی، قاضی عضدالدین عبدالرحمان

شرح آداب البحث: ۱۴۹۸

ایجی=محمد فرزند عبدالله

شعب ایمان: ۱۷۲۸

ایلاقی=امام ایلاقی

نامه: ۱۴۳۷

باباافضل کاشانی:

آموختن حکمت وفوایدآن: ۷۲۵

اجسام زنده ازدوبیرون نیست: ۷۸۵

احاطهٔ الفاظ کلی بر الفاظ جزوی: ۷۳۱

اعمال خیر، شناختن... ۱۵۴۱

اقسام مردم، درگونه‌گونه مردم: ۷۴۰

اندرآنکه وجود چند قسم است: ۷۴۱

انشاءنامه، ره‌انجام‌نامه: ۷۹۸

ایمنی ازبطلان نفس درپناه خرد: ۷۴۳

باردرخت جهان: ۷۴۴

بی‌کرانه بودن جسمها: ۷۴۷

پایداری روان، حال نفوس: ۷۴۸

پایگاه مردم درد وخرد: ۷۴۰

پرسش وپاسخ، مکاتیب: ۷۴۹

ترجمهٔ رسالهٔ نفس ارسطو: ۷۶۰

تفاحیه=سیب نامه ۸۰۴

درتقسیم علوم: ۷۶۳

توحید: ۷۶۴

جامع الحکمه: ۷۶۶

جاودان نامه: ۷۶۸

جدایی جان وتن، بقای نفس: ۷۷۵

چگونگی جان پس از مردن تن: ۸۸۰

چهارعنوان ، کیمیای‌سعادت: ۸۸۰
چیزوهست = وجود وماهیت
حادث‌ومبدع: ۷۸۲
خجسته‌اندرز: ۱۶۰۰
خواب: ۷۸۳
دانایی ومراتب‌آن : ۷۸۴
دانش وآگاهی ، داننده وآگه : ۷۸۴
دربارهٔ دانابذات، اجسام‌زنده : ۷۸۵
دل دانامهبط‌نور هستی: ۷۸۶
دهروزمان: ۷۸۷
ذات وحقیقت مبدا هستیها: ۷۸۷
روح، حقیقت روح: ۷۹۴
ره‌انجام‌نامه، انشانامه : ۷۹۸
زجرالنفس = ینبوع‌الحیاة ۱۷۱۸
سازوپیرایهٔ شاهان ۱۶۲۱
سه‌چیزکه رهروان را می‌باید: ۱۶۳۴
سیب‌نامه، تفاحیه: ۸۰۴
شرح‌عرض‌نامه: ۸۱۲
شرح‌قصهٔ حی‌بن‌یقظان : ۸۱۳
عرض‌نامه: ۸۱۸
عرض‌وجوهر: ۸۲۰
عقل جوهر نیست: ۸۲۰
علم واجب‌تعالی: ۸۲۲
فنا: ۸۲۶
کوشش برای‌رهیدن، بقای‌عقلانی: ۸۳۲
کیمیای‌سعادت = چهارعنوان ۸۸۰
گفتارها: ۸۳۳
مبادی موجودات‌نفسانی: ۸۳۸
مدارج‌کمال: ۸۴۰
مردم برپایهٔ، عقل‌بردوگونه‌اند: ۸۴۰
المفیدللمستفید: ۱۶۸۹
منطق: ۱۵۰۹
منهاج‌المبین: ۱۵۱۱
نامه: ۱۶۹۸-۱۷۰۱
نصایح‌بطالبان حکمت : ۱۷۰۳
نصیحت‌اخوان = وصیت به‌حکما .
وجود وآگاهی ازعلم وفایدهٔ‌آن ۸۶۲
وجود ومجاهدت وتجرد: ۸۶۲
وجود وماهیت، چیز وهست: ۸۶۲
وحدت عالم ومعلوم ، توحید کثیر: ۸۶۳
وصیت به‌حکما: ۱۷۱۳
هستی‌جزئی به‌حقیقت‌کلی‌بود : ۸۶۵
هستی‌کلی‌دگرگون نمی‌شود: ۸۶۵
ینبوع‌الحیاة، زجرالنفس: ۱۷۱۸

بابا برهان

وصیت نامه: ۱۶۸۴

بابا ذهبی شیرازی

اجوبة الاسئله : ۱۰۱۹
اسرارالتوحید والنبوة: ۱۰۲۸
اقطاب سلسلهٔ ذهبیة : ۱۰۴۷
انوارالشموس الطالعه : ۱۰۵۴
بطلان تناهی ابعاد: ۱۰۶۴
تباشیر الحکمة : ۱۰۷۲
تحفة العالم : ۱۵۶۱
تنبیه المرید : ۱۱۰۰
جوابات سئوالات : ۱۰۱۹
سیر وسلوك : ۱۲۰۶
شرایط الطریقه، قوائم الانوار : ۱۲۱۳
شرح خطبه البیان، معالم‌التأویل: ۱۲۳۱
شرح مناميه : ۱۲۵۹
قوائم‌الانوار : ۱۳۱۲
کرسی‌نامه : ۱۳۱۵
گنج اسرار : ۱۳۳۹
مراتب سبعهٔ قلب : ۱۳۷۶
مرآت العارفین : ۱۳۷۲
مرصاد العباد : ۱۳۸۲

معالم التأویل = شرح خطبة البیان ۱۲۳۱
معراج : ۱۳۹۵
منامیه : ۱۴۲۳
مناهج انوارالمعرفه : ۱۴۲۴
نور علی نور : ۱۴۷۱

باباشوریده :
درویشی و پیری وقلندری : ۱۱۴۴

باباطاهرعریان :
شرح کلمات قصار : ۱۲۴۷

سید باباقادری حیدر آبادی :
شرح شمایل ترمذی : ۱۲۲۹

حاجی بابا قزوینی فرزند اسماعیل
رد بریهود : ۹۴۷
محضر الشهود فی رد الیهود: ۹۸۶

باخرزی = سیف الدین

محمد باقر
روضة الانوار وزبدة الافکار : ۹۵۱

باقر فرزند ابراهیم :
منتخب تحفه : ۱۲۹۲

محمد باقر فرزند محمدحسین :
شرح گلشن راز : ۱۲۴۸

محمد باقر پشندی
زردشت نامه : ۹۵۳

آقا محمد باقر بهبهانی:
اصول دین : ۸۸۰

محمد باقر تبریزی واعظ :
مسالك الاطوار : ۱۳۸۴
معارف الیقین : ۱۳۹۶
هشت بهشت : ۱۷۱۶

محمد باقر جابری انصاری
مفتاح الحقایق : ۹۹۲

محمد باقر جازرانی قاینی بیرجندی
نورالمعرفه : ۱۰۰۳

سیدمحمد باقر جندقی
صفائیه : ۱۲۶۹

محمد باقر خاتون آبادی
ترجمهٔ مکارم الاخلاق : ۱۵۷۶
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۲

میرزا محمد باقر خوانساری اصفهانی :
ادب اللسان : ۱۵۳۹

میرمحمد باقر داماد
اربعة ایام : ۱۵۳۹
تجلی خدا بر کوه طور جذوات: ۱۱۱۳،۷۷۶
رسالهٔ کلامی : ۹۴۹
نامه‌های میرداماد : ۱۴۴۹

محمد باقر دزفولی = کاشف

محمدباقر سبزواری خراسانی
اخلاق : ۱۵۲۲
روضة الانوار : ۱۶۱۶

محمد باقر سلماسی فرزند عبد الکریم
مباحثه : ۹۸۶

محمد باقر شریف قمی سپاهانی :
منتخب نورالعیون : ۹۹۶

سید محمدباقر شفتی.
اصول دین : ۸۸۰
پرسش وپاسخ : ۹۰۱

محمد باقر طبیب فرزند محمدحسین:
راه راست: ۷۸۷

محمد باقر عراقی
ایجاز الحکمه : ۷۴۲

محمدباقر فشارکی اصفهانی
ذخیرة المعاد : ۱۶۰۹

محمد باقر گزی اصفهانی
کنزالفقرا : ۱۳۳۵

محمد باقر شرف الدین لاهوری
کنز الهدایة فی کشف البدایه : ۱۳۳۶
مبدأ ومعاد : ۸۳۹

محمد باقر لاهیجی فرزند محمدتقی نواب

صراط النجات : ۸۱۵
عقل وجهل : ۹۷۵
محمد باقر مجلسی = مجلسی
محمدباقر ملا باشی طبیب شیرازی
بحرالجواهر الخاقانی : ۸۹۶
محمد باقر نایینی انصاری = باقرجابری
محمد باقر نجمی ثانی :
موعظهٔ جهانگیری : ۱۶۹۶
محمدباقر نواب = باقرلاهیجی
محمدباقر همدانی شیخی(دوتن):
پرسش وپاسخ : ۹۰۲
توضیح = حل اشکالات هدایه وارشاد: ۹۲۶
جبروتفویض : ۷۷۵
جواب شبهات : ۷۷۸
درهٔ نجفیه : ۹۴۲
معراج : ۱۳۹۶
میزان شیخیه = اعتقادات : ۹۹۹
نصیحت نامه : ۱۷۰۶
محمد باقر یزدی فرزند مرتضی :
فیروزجات طوسیه : ۱۳۰۵
باقی‌الله نقشبند دهلوی :
پرده برانداخت : ۱۰۷۰
نامه‌های باقی‌الله : ۱۴۳۷
وحدت وتوحید : ۱۴۸۲
بایزید بسطامی، طیفور :
پند و اندرز : ۱۵۵۳
رشد الهی : ۱۱۷۶
مقالات : ۱۴۰۷
بحرالعلوم بروجردی ، سید مهدی
سیر وسلوک : ۱۲۰۵
بختیار کاکی اوشی ، محمد :
دلیل العارفین : ۱۱۴۷
مناجات : ۱۴۱۹

بدایعی بلخی
پندنامهٔ انوشیروان : ۱۵۵۲
بدرجاجرمی، محمد
ترجمهٔ قصیدهٔ نونیه : ۱۰۸۷
بدرغزنی = زین‌بدر
بدایع نگار تهرانی = ابراهیم
بدخشانی
وصیت نامه : ۱۷۱۴
بدخشی = حیدر
بدلیسی = ادریس
بدیع الملک = عمادالدوله
برزش آبادی = عبدالله برزش آبادی
میرزا برخوردار فراهی، ممتاز :
رعنا وزیبا : ۱۱۷۸
محبوب القلوب، شمس وقهقهه: ۱۳۶۵
بردعی = ابراهیم گلشنی
برغانوی
فائده : ۱۲۹۲
برهان الدین
ارشادالطالبین : ۱۰۲۲
سیدبرهان الدین :
محامد حمادیه : ۱۳۶۳
برهان فرزند عبدالصمد
نفس : ۱۴۶۱
برهان الدین بغدادی
نفس : ۱۴۶۱
برهان الدین ترمذی
معارف : ۱۳۹۳
برهان الدین ساغری
سخنی ازبرهان الدین: ۱۱۸۹
مناجات : ۱۴۱۸
شاه برهان الدین
معرفة المحبوب : ۱۳۹۹
بزرگمهر

ظفر نامه : ۱۶۴۵
بستی=ابوالفتح بستی .
بکتاش ولی خراسانی
فواید نامه : ۱۳۰۳
مقالات غیبیه و کمالات عینیه : ۱۴۰۸
بلیانی=امین‌الدین
بنده نواز=محمدگیسودراز
بندگی مخدوم :
ترجمهٔ مشارق الانوار: ۱۰۸۸
بنوالی داس، ولی‌رام :
گلزارحال : ۱۳۳۸
بوزجانی=درویش‌علی
بهاءالله=حسینعلی
بهاءالدین
شرح رباعی : ۱۲۳۵
بهاءالدین انصاری فرزند ابراهیم
شطاریه : ۱۲۶۱
بهاء الدین سمرقندی ترمذی
تنبیه الغافلین : ۱۵۸۵
بهاءالدین ناگوری فرزند محمود
اسرارمشایخ : ۱۰۳۰
بهاءالدین نقشبند بخاری
پاسخ خواجهٔ نقشبند،
نقشبندیه=وجه تسمیه ... ۱۴۶۶
بهاءالدین نوربخش
سیروسلوک : ۱۲۰۷
بهاءالدین ولد=سلطان ولد
بهایی
ترجمهٔ اعتقادیهٔ بهایی : ۹۱۵
ملل ونحل : ۱۷۳۱
نامه‌های بهایی : ۱۴۳۷
بهرام فرزند بهرام خلج‌خرقانی :
اصول دین وعبادات: ۸۸۶

بهمنیار
تحفهٔ‌کمالیه ، جام جهان‌نما : ۷۵۴
بی‌بی‌خانم دختر باقرخان :
معایب الرجال: ۱۶۸۷
بیدل دهلوی ، عبدالقادر
نکات : ۱۴۶۸
پالاندوز فرزند حیدرمحمد
نامهٔ پالاندوز : ۱۴۳۷
پرویز سلماسی
جواهرالکلام : ۱۱۱۹
نوریه : ۱۴۷۳
وجیزه: ۱۴۸۲
پریشان نهاوندی، حیدرقلی
مفتاح‌المفاتیح : ۱۴۰۶
پشندی=محمد باقر
پطر کبیر
وصیت نامه : ۱۷۱۴
پندت کشمیری
جوك باشست : ۷۷۸
پیرجمال اردستانی
تنبیه العارفین : ۱۰۹۹
عقل : ۱۲۸۷
قدرت نامه : ۱۳۰۸
کشف‌الارواح : ۱۳۱۶،۵۵
محبوب الصدیقین : ۱۳۶۵
مرآت الافراد : ۱۳۶۹
مرآت‌الحبیب : ۱۳۷۱
المسطور فی‌رق‌المنشور : ۱۳۸۵
مشکاة المحبین : ۱۳۸۷
معلومات : ۱۴۰۰
مفتاح الفقر : ۱۴۰۵
مهرافروز : ۱۴۲۲
نورعلی نور : ۱۴۷۱

پیرزاده محمد رفیع
تحفۀ سلیمانی : ۱۰۷۵
پیرکیا علاءالدین
نوریه : ۱۴۷۳
پیشنیاین
هربنس‌الهند : ۱۴۸۸
تاج اسنوی = اسنوی
تاج‌الدین مفتی
مفرح القلوب : ۱۶۸۹
تاج‌الدین همدانی
جام خوب فرجام : ۱۱۰۹
تجلی = علیرضا
سفینة النجاة : ۹۵۸
حاشیۀ تهذیب‌المنطق : ۱۴۹۵
ترجمۀ عهدنامۀ اشتر : ۱۵۷۳
ترمذی = برهان‌الدین
ترمذی = بها الدین
ترمذی
شرح شمایل : ۱۲۳۹
تفتازانی
ترجمۀ حاشیۀ تهذیب‌المنطق : ۱۴۹۴
حاشیۀ تهذیب المنطق : ۱۴۹۵
شرح تهذیب‌المنطق : ۱۴۹۸–۱۵۰۱
شرح عقاید نسفی : ۹۶۴
محمد تقی فرزند محمد قلی
تسخیرارواح : ۷۶۱
محمدتقی استرآبادی فرزندعبدالوهاب
شرح فصوص الحکم : ۸۱۲
محمدتقی اسفراینی مشهدی فرزند قاسم
مقامات العارفین : ۱۴۱۱
محمدتقی تبریزی فرزند عبدالکریم
مشکاة الحقیقه : ۱۲۸۶
محمدتقی دارابی فرزند محمد
دلیل العوام : ۹۴۳
محمدتقی دهخوارقانی توپچی
بزم‌آرا : ۸۹۸
محمدتقی دیلمی فرزند داود
گلشن امان : ۹۸۳
تقی ساوجبلاغی عنوان نگار
شکرالعباد : ۱۶۳۹
محمدتقی قزوینی فرزندمؤمن
شرح خطبۀ شقشقیه : ۹۶۴
مشارق حق الیقین : ۹۸۸
محمدتقی کاشانی فرزند حسین
جامع‌المواعظ : ۱۵۸۸
هدایة‌الجاهدین : ۱۰۰۶
هدایة‌الطالبین : ۱۰۰۶
تقی کرمانی = مظفرعلیشاه
تقی‌الملة والدین
رسالۀ عرفانی : ۱۱۵۹
میرزا محمد تقی ممقانی = نیر
تمکین شیروانی = زین‌العابدین
تورپشتی = ابن‌یوسف
توکلی فرزند اسماعیل اردبیلی
صفوة‌الصفا، مواهب‌السنیه : ۱۲۷۰
تیکچند فرزند همت چند
مذهب هنود : ۱۷۳۰
ثناءالله پانی پتی
معرفت شیخ‌کامل : ۱۳۹۸
جاحظ
صدکلمۀ منظوم : ۱۶۴۳
جامی، عبدالرحمان
اثبات واجب: ۷۲۸
اسرارتصوف : ۱۰۲۷
اشعة اللمعات : ۱۰۳۲
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۵

پاس انفاس : ۱۰۶۸
پرسش و پاسخ : ۱۰۷۰
چهل حدیث منظوم : ۱۵۹۴
حواشی مؤلفات پارسا: ۱۱۳۶
دوازده امام : ۹۴۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
رسالهٔ نوربخش : ۱۱۷۵
رشحات القدس، شرح نفحات : ۱۱۷۶
شرح بیتی ازدهلوی : ۱۲۱۹
شرح حدیث عما : ۱۲۲۸
شرح رباعیات، وجودیه: ۸۰۸،۸۶۴
شرح رباعیات پارسا : ۱۳۲۶
شرح عقاید جامی : ۹۶۵
شرح فصوص الحکم : ۱۲۴۱
شرح قصیدهٔ ابن‌فارض : ۱۲۴۳،۱۲۴۴
شرح لوایح : ۱۲۵۴
شواهد النبوة : ۱۲۶۴
صفات العشق : ۱۲۶۹
عشق : ۱۲۸۰
القدسیةالظاهریه، شرح‌الدرة: ۱۳۰۹
قطبیه : ۱۳۱۱
لوامع انوارالکشف والشهود: ۱۳۴۸
لوایح : ۱۳۵۰
مفاتیح الاسرار: ۱۴۰۳
منشآت : ۱۴۲۶
نامه‌ها : ۱۴۳۸
نقدالنصوص : ۱۴۶۵
نقشبندیه = بیان طریقهٔ ... ۱۴۶۶
نوریه = طریق خواجگان : ۱۴۷۳
نی‌نامه : ۱۴۷۵
وحدت وجود = شرح‌رباعیات
وحی ومعرفت : ۱۴۸۳

ملاجان
شرح بیتی ازحافظ : ۱۲۱۸

میرزا جانی کاشانی
نقطةالکاف : ۱۷۶۰

جان استوارت میل
گفتاری دربارهٔ آزادی: ۱۶۷۱

میرزاجانی بابی
تاریخ جدید : ۱۷۳۶

جدلی ، محمدعلی
رسالهٔ مؤیدیه : ۷۹۳

جدی = ابراهیم گلپایگانی

جراشی = علی‌رشتی

جعفر ، نورالدین
نورالهدایة : ۱۴۷۲

ملاجعفر آخوند اصفهانی
کشکول : ۱۳۲۱

محمد جعفر استرآبادی شریعتمدار
آب حیاة: ۸۶۸
اصل الاصول : ۸۷۸
اصول دین منظوم : ۸۸۵
شاخ نبات : ۹۶۱
فلك مشحون : ۹۷۷
وصل الفصول : ۱۰۰۵

جعفر اصفهانی قاضی
اصول دین : ۷۳۶

جعفر بدخشانی نورالدین
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۴
خلاصةالمناقب : ۱۱۳۹

محمد جعفر بهبهانی کرمانشاهی
انیس العوام : ۸۹۴
تحفة الابرار : ۱۵۵۸
جواهرالبهیه: ۹۲۹
رد طریقةالنجاة : ۷۹۰
منهج السداد : ۹۹۸

محمد جعفر بیدگلی کاشانی :

اصول دین : ۸۸۰
محمدجعفرجوشقانی فرزندمحمدعلی
نجات المجاهدین : ۸۵۱
جعفرشوشتری فرزند ملاحسین
فواید المشاهده : ۱۶۵۵
محمد جعفرشیرازی
اندیشه وگفتار : ۷۴۱
محمد جعفرعقدایی یزدی
تذکرةالعارفین : ۱۵۶۷
محمد جعفرقزوینی، رفیع‌الدین
عقاید الوضیع : ۱۶۴۹
ملامحمد جعفرکاشانی نعمت‌اللهی:
نیازنامه : ۱۴۷۵
میرزا جعفرکافی قاینی درخجی
شرح‌ابیات سبعهٔ خواجه: ۸۰۶
محمد جعفرکرباسی خراسانی
گوهرمراد : ۱۶۷۱
سید جعفرکشفی دارابی :
اجابةالمظطرین : ۸۷۳، ۱۰۱۹
تحفة الملوک فی‌السلوک : ۱۵۶۴
رق منشور : ۱۱۷۸
معراجیه : ۱۳۹۶
میزان الملوک : ۱۶۹۶
محمد جعفرمروزی وقایع‌نگار
تحفهٔ ناصری : ۱۵۶۶
درویش محمد جعفرمفرد
کسوت نامه : ۱۳۱۶
محمد جعفر نراقی
ارشاد العباد : ۸۷۴
ملامحمد جعفر نراقی بابی
تذکرة الغافلین: ۱۷۳۷
محمد جعفرهمدانی = مجذوب علیشاه
جعفرقلیخان سردار :
مالیات ومداخل دولت: ۱۶۷۶
جعفری سیاه دهنی ، میرمحمد
جعفریه: ۱۱۱۳
سید جلال‌الدین
نکتهٔ عجیب : ۱۴۷۰
جلال حمصی=احمد
جلال‌خادم طبسی
عروة الوثقی : ۱۲۷۹
جلال‌الدین‌رئیس‌العلما بن‌طاهر
انوارالهدایة : ۱۰۵۴
غمریه : ۱۲۹۲
منیر القلوب والابصار : ۱۴۲۸
جلال قاینی فرزند محمد
شعب ایمان: ۱۷۲۸
مفتاح الفرایض : ۹۹۲
جلیلی
روضة الخیال : ۱۱۸۲
جمال الدین محدث
مشکاة المصابیح : ۱۲۵۷
جمال‌الدین نطنزی
سرگذشت فیض: ۱۱۹۳
جنید شیرازی
ذیل‌المعارف فی‌ترجمةالعوارف: ۱۱۵۴
محمد جواد دارابی اصفهانی= قاهره
سید جواد کربلایی، بابی
فلسفهٔ بیان : ۱۷۴۶
هشت بهشت ۱۷۶۱
میرزا جواد ملکی تبریزی
لقاءالله : ۱۳۴۴
جوانرودی= محمد جوانرودی
جوشقانی=محمد جعفر
جوهر افندی
مفتاح القلوب : ۱۴۰۵

جهانیان جهانگیر = محمد بخاری
جهترمل هندی
ابواب معرفت : ۱۰۱۸
چاچی، خواجهٔ احرار، عبیدالله
حورائیه : ۱۱۳۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۸
فقرات : ۱۳۰۱
معرفت، والدیه : ۱۳۹۷
ملفوظات خواجهٔ احرار . ۱۴۱۶
چارلس هانسون امریکایی:
اصول فن مناظره : ۱۴۹۳
چرخی = یعقوب
چشتی = حسن اجمیری
چندرسین داس کایته
مهاپران، شری بهاگوت : ۱۴۳۱
چنگیز فرزند ولی میرزا قاجار
حقایق البرهان، تحفة السلطان : ۱۱۲۷
لمعات ناصری : ۱۶۷۲
چو براهی = حمیدافغان
چهار پیرجوده
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
حاتمی = ضیاءالدین
حافظی
تحفهٔ تهماسبیه : ۹۰۸
منظومهٔ کلامی فقهی : ۹۹۷
حالی، میرزا محسن عمادالفقرا
بصایر الدرجات : ۱۰۶۴
ترجمهٔ انوارالولایه : ۱۰۸۲
ترجمهٔ عشقیه : ۱۰۸۳
ترجمهٔ فصل الخطاب : ۱۰۸۶
تمیز المشرب : ۱۰۹۹
سخنان کوتاه حضرت علی: ۱۶۲۵
حاشیه برگلشن راز : ۱۱۲۲

حایری قزوینی
عقاید وسخنان بابیه ۱۷۴۵
حامد اکمل البرهان
ارشادات حامدی : ۱۰۲۲
حامد سرخسی فرزند فضل الله
اعجوبه و محبوبه : ۵۴۱
حبیب الدین جرفادقانی ، محمد
میرزا حبیب الله رشتی
امامت : ۸۹۱
حبیب الله زیوانی مهدوی
بدایع الانظار: ۷۴۶
حبیب الله لشکرنویس
مرآت البلها، مصطلحات : ۱۶۸۱
حجت زنجانی، ملامحمدعلی بابی
ریحانة الصدور : ۱۷۴۲
حداد = احمد
حرق فرزند نظام = محمود طاهر غزالی
حزین شیروانی = عبدالرحیم
حزین لاهیجی = محمد علی
حسام الدین لاهیجی = اسیری
ملاحسن
تحفة الکمال : ۷۵۴
سرالاسرار فی التصوف : ۱۱۹۲
محمدحسن (گویا اعتمادالسلطنه) :
پولتیک ایران درعراق: ۱۵۵۵
تحقیق درمذهب علی اللهی : ۱۷۲۴
حسن فرزند ابوطالب
مناهج السلوک : ۱۶۹۳
حسن فرزند محمدتقی
ترجمهٔ اسرارالعباده : ۱۰۸۲
محمد حسن فرزند محمدجعفر
عادة الملوک: ۱۶۴۷
حسن فرزند سهل

جاویدان خرد : ۵۸۸
محمدحسن فرزند علی
مطالع الانوار : ۹۸۹
حسن فرزند محمد
اصول دین و نماز : ۸۸۶
اعتقادات: ۸۸۹
جام جهان‌نما : ۱۱۰۷
معاد : ۹۹۰
محمدحسن فرزند مسعود
عدل: ۱۶۴۷
حسن اجمیری سجزی، معین‌الدین
آداب دم زدن : ۱۰۱۰
دلیل العارفین : ۱۱۴۶
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶
نامهٔ معین‌الدین: ۱۲۴۸
وصول‌المعراج: ۱۴۸۳
محمد حسن بارفروشی
مسایل علوم رسمیه : ۷۹۳
محمد حسن بروجردی طباطبایی
حجة البالغه : ۹۳۲
حسن بصری
گفتگوی حسن بصری: ۹۸۳
حسن بیهقی سبزواری شیعی
مصابیح‌القلوب : ۱۶۸۳
حسن جابری انصاری اصفهانی
عشق : ۱۲۸۰
حسن خوانساری فرزند محمدتقی
اسرار العباده : ۸۷۷
حسن دهلوی فرزند امان‌الله
تجهیزالجیش لکسرصنم قریش : ۹۰۶
حسن رشتی، شیخ‌الاسلام کاظمی
ابراد، نبوت : ۸۶۹، ۱۰۰۱
پرسش وپاسخ : ۹۰۲، ۹۰۳

سدرة المنتی : ۹۵۵
سیدحسن رسول‌نما
فیوضات، فوایح العرفان : ۱۳۰۶
محمدحسن رودسری سبزواری
اسرار الرضویة : ۸۷۷
حسن سلار سبزواری فرزند محمد
منهاج النجات : ۹۹۷
حسن سبزواری واعظ :
داستان خوارزم رفتن رازی : ۹۴۰
ملاحسن سبزواری قاری :
ابواب البیان : ۱۵۱۸
حسن سبزواری=حسن‌بیهقی
میرزا حسن‌خان سرتیپ
رساله دراوضاع اجتماعی ایران: ۱۶۱۲
حسن سلماسی فرزندابراهیم
السیاسة الخاصةوالعامه: ۱۶۳۵
حسن شاه‌بقال = شاه‌بقال
ملاحسن شیرازی فرزندروزبهان
اخلاق شمسی: ۱۵۳۱
حسن طبرسی، رضی‌الدین فرزندفضل
ترجمهٔ مکارم‌الاخلاق: ۱۵۷۶
مکارم‌الکرائم: ۱۶۹۱
حسن طبری، عمادالدین استرآبادی
تحفه‌الابرار: ۹۰۶
کامل‌بهایی: ۹۸۰
معتقدالامامیه: ۹۹۱
حسن‌طبیب، حکیم‌خفایی:
شرح‌قصیدهٔ فخرالقضاة: ۱۲۴۵
حسن‌ظریفی چلبی:
کاشف‌الاسرار : ۱۳۱۳
حسن عثمانی فرزنداحمد
ترجمهٔ رسالهٔقشیری: ۱۰۸۳
محمدحسن عسکری سمنانی
آداب سفر: ۵۱۴

تحفة السلطان: ۹۰۹
منیرالقلوب وکاشف الکروب: ۹۹۸
خواجه‌حسن عطار :
سلوك منظوم: ۱۲۰۰
میرزاحسن عظام آبادی
ترجمهٔ حیاةالنفس: ۹۱۷
محمد حسن علیاری فرزند علی
مواهب سنیه: ۱۶۶۹
حسن کاشانی واعظ
اخلاق: ۱۵۲۲
امیرحسن کرمانی واعظ
تحفة الخلایق: ۱۵۵۹
حسن گیلانی
ترجمهٔ غوثیه: ۱۰۸۶
جامع الکلم: ۱۱۱۰
سلامان وابسال: ۱۱۹۵
عشق وعاشق ومعشوق : ۱۲۸۳
میرزاحسن لاهیجی قمی
آینهٔ حکمت : ۷۲۵
اصول دین، خوف ورجا ۸۸۰
تقیه: ۹۲۵
جمال الصالحین: ۱۵۸۹
درمکنون: ۹۴۲
ردأهل سنت: ۹۴۵
سرمخزون: ۹۵۶
شمع یقین: ۹۶۷
قدم وحدوث: ۸۲۷
میرزامحمدحسن مراغی فرزند حاجب الدوله
طبیب اجباری: ۱۶۴۴
غذاء العارفین: ۸۲۵
حسن نوربخشی، بهاءالدوله
هدایت الخیر: ۱۴۸۷
محمد حسن نوربخشی :
اصول دین: ۷۳۶
امیرحسن واسطی حسینی
المداخل والمخارج: ۱۳۶۸
حسن هروی فرزند یوسف
چهل کلمهٔ منظوم: ۱۵۹۷
حسنعلی اشرف منشی کاشانی
اخلاق حکیمی: ۱۵۲۹
حسنعلی گروسی = میرنظام
محمد حسین (چندتن)
اصناف موحدین : ۱۰۴۲
شرح ابیاتی ازمثنوی: ۱۲۱۶
شرح عقاید: ۹۶۴
شواهدالاصول سلطانی: ۹۶۸
مجاجزالمعاد: ۱۶۷۸
محمدحسین فرزند آقاباقر:
منهاج الملوك ۱۴۲۸
حسین فرزند عبدالمؤمن
مائدةالعارفین: ۱۶۷۶
محمدحسین فرزند محمدعلی:
صرح ممرد: ۱۲۶۹
حسین فرزند علی
تحفة الزائرین: ۱۵۵۹
محمدحسین فرزند فتحعلی
مجمع العزایب: ۱۶۷۹
محمدحسین فرزند شاه محمد
سهوونسیان درپیامبران: ۹۵۹
محمدحسین فرزند محمد
آداب صوفیان: ۱۰۱۱
حسین فرزند محمود
ملت متمدن وتشکیلات آن: ۱۶۹۲
حسین فرزند نعمت الله
عشق: ۱۲۸۰
حسین آل عصفور بحرانی فرزند محمد

ترجمهٔ آداب‌المتعلمین: ۹۱۳
حسین آملی اصفهانی، خلیفهٔ سلطان
توضیح‌الاخلاق: ۱۵۸۶
محمدحسین اردبیلی
منطق: ۱۵۰۹
سیدحسین اردبیلی کرکی:
حلبة‌العوارف: ۹۳۸
حسین‌استرآبادی حسینی
یزدان‌شناسی: ۱۰۰۸
سلطان‌حسین استرآبادی واعظ
دستورالوزراء: ۱۶۰۷
محمدحسین اصفهانی فرزندعبدالله
شرح‌حدیث‌رأس الجالوت: ۱۲۲۷
میرمحمدحسین‌اصفهانی فرزندکاظم
سبیل‌الرشاد: ۹۵۳
حسین‌الهی اردبیلی فرزندعبدالحق
حاشیه‌بر شرح‌گلشن‌راز: ۱۱۲۲
شرح‌گلشن راز: ۱۲۴۹
کشف‌الاسرار: ۱۳۱۷
حسین‌الهی اردبیلی فرزندعلی:
امامت: ۸۹۱
محمدحسین بروجردی تهرانی:
اسراریقین: ۸۷۷
حسین بسطامی
اصول‌دین: ۸۸۱
مصابیح‌الاسرار: ۱۳۸۹
حسین‌بوعلی قلندر، شمس‌الدین
نثارالعاشقین: ۱۴۵۱
حسین بهبهانی، امیرنصیرالدین:
ایضاح احقاق‌الحق: ۸۹۵
ملاحسین‌بیهقی سبزواری کاشفی
اخلاق‌المحسنین: ۱۵۳۳
جوامع‌الکلیه: ۱۵۹۰
جواهرالاسرار، اخلاق‌محسنی: ۱۵۹۱
الرسالة‌العلیه: ۱۶۱۳
طبقات خواجگان: ۱۲۷۴
فتوت‌نامه: ۱۲۹۵
مجالس‌وعظ ازهرباب: ۱۶۷۸
معارف‌الیقین: ۱۳۹۴
مناقب‌اولیا: ۱۴۲۳
حسین تبریزی‌فتی فرزنداحمد
رشف‌الالحاظ...: ۱۱۷۶
محمدحسین‌تبریزی فرزند علی اکبر
کشف‌المراد من‌المشروطة: ۱۶۶۲
حسین‌توانگر
دیوان: ۱۷۴۰
حسین حسینی فرزندعبدالرزاق
تحفة‌الاخوان: ۹۰۷
محمدحسین حکیم فرزندحاجی‌شمس
انتخاب شایسته: ۱۵۴۳
حسین فرزند نوح = **حلاج**
گلبانگ: ۱۳۳۸
سلطان‌حسین خاموشیان = خاموشیان
حسین خسروشاهی تبریزی
ترجمهٔ سیروسلوك: ۱۰۸۵
حسین خوارزمی، کمال‌الدین
آداب‌المریدین: ۱۰۱۳
ارشادالمریدین: ۱۰۲۳
جوازالسائرین: ۱۱۱۴
جواهرالاسرار: ۱۱۱۶
رسالهٔ عرفانی: ۱۱۵۹
نصیحت‌نامه: ۱۷۰۸
ینبوع‌الاسرار: ۱۷۱۷
سلطان‌حسین خوارزمی
چهل‌مجلس: ۱۱۲۱
حسین درودآبادی همدانی

تنبیه‌الرقدین: ۱۵۸۴
حسین زاهدی
بیان‌الاسرار: ۱۰۶۶
محمدحسین سبزواری فرزند هادی
رسالهٔ نوریهٔ یوسفیه: ۱۴۷۱
محمدحسین سرابی فرزند محمدجعفر
غررالالی: ۱۲۹۱
حسین شاهجهان‌آبادی، سراج‌الدین
چراغ دین: ۱۱۱۹
محمدحسین شریف فرزند احمد
حیاة‌الارواح: ۹۳۹
محمد حسین شریف کرمانی:
ریاض‌الفضایل: ۱۶۱۹
میرزا محمدحسین شمس‌المعالی مشهدی
تحفهٔ ناصری: ۷۵۴
میرزا محمدحسین شهرستانی
آیات البینات: ۸۶۹
تریاق فاروق: ۹۲۳
تنبیه الانام: ۹۲۵
سبیل‌النجات: ۹۵۴
محمد حسین صدر
اسرارالمواعظ: ۱۵۴۰
مناجات سبعه: ۱۴۱۹
حسین صوفی
اصطلاحات‌صوفیان: ۱۰۳۵
محمدحسین طباطبایی فرزند مرتضی
حجج الاسلام: ۹۳۱
حسین طبسی، صدرجهان
توبه نامه: ۹۲۶
حسین طبیب فرزند نعمت‌الله
معدن الغرایب: ۸۴۶
حسین قاجار فرزند جهانگیر میرزا
صدکلمه: ۱۶۴۳

میرمحمد حسین قزوینی فرزند ابراهیم
سئوال وجواب: ۱۲۰۱
حسین کاشفی = حسین بیهقی
حسین کربلایی فرزند علی‌اکبر
سرورالمؤمنین: ۹۵۷
حسین کربلایی فرزند محمد
اصول دین: ۸۸۱
محمد حسین کرمانی = رونق‌علیشاه
حسین کشمیری
منازل المسافرین: ۱۴۲۰
حسین کوثری = کوثری
محمدحسین گیلانی شیرازی فرزند ابراهیم
مبکی العیون: ۱۶۷۷
حسین گیلانی فرزند عزیز
عین‌الاعیان فی‌معرفة النفس و...: ۸۲۳
حسین لاری، کمال الدین
تحقیق التفرید لارباب التوحید: ۷۵۴
میرزا حسین لاهیجی
شیروشکر، شرح تهذیب‌المنطق: ۱۵۰۳
حسین مراغی = اشرف
خواجه حسین معز
نامه‌های معز: ۱۴۳۸
حسین ممقانی، شریف
اثبات سلسلهٔ طولیه: ۷۲۷
علم المحجة واتمام الحجة: ۹۷۶
ملاحسین مؤمن فرزند علی‌حسن
زاد المسافرین: ۱۶۲۰
مقامع فی‌ذم الشیطان الخادع: ۱۶۹۰
میرحسین میبدی، قاضی
جام‌گیتی‌نما: ۷۶۷
حورائیه: ۱۱۳۳
فواتح سبعه: ۱۳۰۳
نامهٔ میبدی: ۸۵۱

خواجه حسین میری
شرح مثنوی معنوی : ۱۲۵۵
میرزا محمدحسین نایینی
تنبیه‌الامة وتنزیة الملة : ۱۵۸۴
محمد حسین نجفی
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۰
میرزا حسین نوری فرزند محمد تقی
لؤلؤ ومرجان : ۱۶۷۵
حسین هروی ، امیرحسینی
شرح نزهةالارواح: ۱۲۵۹
صراط مستقیم، نجات الطالبین: ۱۲۶۸
طرب المجالس : ۱۲۷۵
نزهة الارواح : ۱۴۵۲
میرزا حسین همدانی ، بابی
تاریخ جدید : ۱۷۳۶
محمد حسین همدانی، میرنگاهی
کمند وحدت : ۱۳۳۱
محمد حسین همدانی
مصباح النجاة ۱۳۹۰
محمد حسین‌همدانی، فرزند علینقی
هدایات‌الحکام : ۱۷۱۵
محمدحسین یزدیفرزنداحمد
تحفة الولی : ۱۵۶۶
ملاحسین‌یزدی‌کرمانی فرزند مؤمن
مائدهٔ سماویه : ۱۶۷۶
ملا حسینعلی
الجنة العالیه، منتخب الاحادیث: ۱۱۱۴
حسینعلی بهاءالله
ازلیه : ۱۷۳۳
اقدس : ۱۷۳۴
ایقان : ۱۷۳۴
ترجمهٔ‌کلمات علیه : ۱۷۳۷
چهاروادی : ۱۷۳۸
حج شیراز وعکا: ۱۷۳۹
خطابه‌ها : ۱۷۳۹
رجعت : ۱۷۴۱
روح : ۱۷۴۲
شرح حدیث قدسی: ۱۷۴۳
کلمات مکنونه : ۱۷۴۸
لوح آغاز گفتار : ۱۷۴۹
لوح ابن الذئب : ۱۷۴۹
لوح اکسیر: ۱۷۵۰
لوح امواج : ۱۷۵۰
لوح‌البرهان : ۱۷۵۰
لوح توحید : ۱۷۵۰
لوح روشنی‌هر نامه: ۱۷۵۰
لوح سرهر داستان: ۱۷۵۱
الواح سلاطین : ۱۷۵۱
لوح طلب: ۱۷۵۱
لوح عهدی : ۱۷۵۱
لوح قناع : ۱۷۵۲
لوح من‌صعدالی‌الله: ۱۷۵۲
لوح نصایح: ۱۷۵۲
لوح (۲) : ۱۷۵۳
نامه : ۱۷۵۶
هفت وادی : ۱۷۶۱
حسینعلی تویسرکانی فرزند نوروزعلی
اصول عقاید : ۸۸۸
رد برکن رابع : ۹۴۶
حسینعلی‌خان هندی
معتمد الشیعه : ۹۹۲
حسینقلی جدیدالاسلام
لسان الصدق : ۱۶۷۲
حسینقلی نوری پسرصدراعظم
قانون مدنی : ۱۶۵۷
حسینقلی همدانی

کلمات : ۱۳۲۱
سید حسینی
نامه‌های حسینی : ۱۴۳۸
امیر حسینی
نزهة المجالس: ۱۴۵۶
امیر حسینی هروی = حسین
حکیم = محمدحسین
سید حکیم
سیرة‌الملوك : ۱۶۳۷
حکیم خفایی = حسن طبیب
حلاج = حسین
شرح سخنان حلاج : ۱۲۳۸
گلبانگ : ۱۳۳۸
مناجات : ۱۴۱۹
حلی = حسن بن یوسف
ترجمهٔ باب حادیعشر : ۹۱۵
ترجمهٔ کشف‌الیقین : ۹۲۲
شرح باب حادیعشر : ۹۶۳
شرح مدخل البشر : ۹۶۵
حقیقی حروفی
محبت نامه : ۱۳۶۴
حمید افغان چوبراهی
تصوف : ۱۰۹۱
حمیدالدین
مرآت‌المحققین : ۱۳۷۵
حمیدالدین الهامی جهانگیری
اخلاق جهانگیری : ۱۵۲۹
حمیدالدین ناکوری
اصطلاحات : ۱۰۳۵
خیالات العشاق = عشقیه: ۱۱۴۲، ۱۲۸۴
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
عشقیه = خیالات‌العشاق = مفتاح‌المطلب =
خیالات العشاق — لوایح، سوانح: ۱۳۵۵
حمیدالله شاه‌آبادی
پندنامهٔ شاه‌آبادی : ۱۵۵۳
حمید غریب
چهل فصل : ۹۳۰
حنین بن اسحاق
ترجمهٔ رسالهٔ نفس : ۷۶۰
محمد حیات دهلوی
سماع : ۱۲۰۱
حیاتی ، حسن
اخلاق : ۱۵۲۲
حیدرعلی فیض‌آبادی
منتهی الکلام : ۹۹۶
حیدرعلی لنجانی، ندیم‌الملك
شرح حاشیهٔ تهذیب‌المنطق : ۱۵۰۱
حیدرقلی قاجار = پریشان نهاوندی
حیدر بدخشی
منقبة الجواهر: ۱۴۲۸
حیدر تبریزی
سیروسلوك : ۱۲۰۷
حیدر خوانساری فرزند محمد
استخراج نام امامان : ۸۷۶
زبدة التصانیف : ۹۵۲
مضیئی‌الاعیان : ۹۸۹
حیرت ، ابوالحسن میرزا قاجار
اتحاد اسلام : ۱۵۲۲
خاتوآبادی = اسماعیل
خاتون‌آبادی = محمد صالح
خاتون‌آبادی = محمد باقر
خادم
کمال السالکین : ۱۳۳۰
خادم‌الله کاتب وحی
نامه : ۱۷۵۷
خازنی، عبدالرحمان

ترجمهٔ میزان‌الحکمه : ۸۵۱
خالص طالبانی کرکوکی، عبدالرحمان
شرح مثنوی : ۱۲۵۵
خاموش نوربخش، محمد
شرح ابیاتی ازمثنوی : ۱۲۱۶
مرآت الایمان : ۱۳۷۰
خاموش=محمد افضل
خاموشیان ، سلطان حسین
معارج الملکوت : ۱۶۸۷
خان خانان
رساله درسیاست : ۱۶۱۳
خانقاهی=طاهرفرزند محمد
گزیده، اخلاق و تصوف : ۱۶۷۰
خانم بزرگ (عمه)
تنبیه‌النائمین : ۱۷۳۸
خبیصی=محمد قاسم
خبوشانی=سیف‌الدین باخرزی
خسروشاهی= حسین
خطیب فارسی
قلندرنامه : ۱۳۱۲
خواجه خضر
سقانامه : ۱۱۹۴
خلج خرقانی= بهرام
خالدکرد، ضیاءالدین شهرزوری :
رسالهٔ خالد : ۱۱۵۶
سلسلهٔ مشایخ نقشبند : ۱۱۹۸
عقیدهٔ خالده : ۹۷۵
خرگوشی نیشابوری=عبدالملك
خلوتی تبریزی ، عبدالرحیم‌اقطابی
دقاین درمعرفت حقایق : ۱۱۴۶
شرح ابیاتی از گلشن راز : ۱۲۱۶
خلیفهٔ سلطان=حسین‌آملی
ملاخلیل فرزند محمد زمان
شرح العبودیة جوهرة ... ۱۲۳۹
خلیل فرزند میرمحمود
شرح مثنوی جواهرالاسلام : ۹۶۵
خلیل‌خان ثقفی، اعلم‌الدوله
زمان ومکان : ۸۰۰
محمدخلیل قاینی فرزند محمد اشرف
رد برنصارا : ۹۴۷
ملاخلیل قزوینی فرزند غازی
رسالهٔ قمیه، جوابات المسائل : ۷۹۲
مناظرهٔ قزوینی وقمی : ۹۹۵
خنجی=سلامی
خواجهٔ احرار=چاچی
خواجه‌کلاه
گفتار : ۱۳۳۷
خواجکی درویش
مقصودالصالحین : ۱۴۱۴
خواجکی‌شیرازی=محمد...
خوارزمی = حسین
خوافی :
کنزالحکمه : ۱۳۳۳
خواندمیر، محمد فرزندهمام
مآثر الملوك : ۱۶۷۵
همایون نامه، قانون همایون : ۱۷۱۶
خوب الله‌آبادی=یحیی شاه
خویشکی=عبیدالله
خیام نیشابوری، عمر
سلسلة الترتیب : ۸۰۲
شرح خطبةالتوحید : ۸۰۷
کلیات وجود : ۸۳۱
داراشکوه، محمد
اوپنشاد=سراکبر : ۱۷۲۱
جواب و سئوال : ۱۱۱۴
حسنات العارفین : ۱۱۲۵

حق‌نما : ۱۱۲۷
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
سراکبر : ۱۱۹۲ ، ۱۷۲۱
سکینة‌الاولیا : ۱۱۹۵
شاه ودرویش : ۱۲۱۳
مجمع‌البحرین: ۱۳۶۲،۱۷۲۹

داعی شیرازی=شاه داعی

داماد=فریدالدین

داماد=میرداماد

داناگنج=علی غزنوی

داود رومی قیصری ، شرف‌الدین
آیات الفردانیه : ۸۶۹

داود سبزپوش فرزند صدیق
مقصود العاشقین : ۱۴۱۴

داود شیرازی فرزندحسین
هدایة القلوب : ۱۴۸۷

دبیران کاتبی‌قزوینی
ترجمهٔ عین‌القواعد: ۱۴۹۵
شرح شمسیه : ۱۵۰۱

دختر آزادخان
انوارالتحقیق : ۱۰۵۳

درخجی=جعفرکافی قاینی

خواجه میردرد دهلوی
شرح صحیفهٔ واردات : ۱۲۳۹

درویش پالاندوز= پالاندوز

درویش علی
صفوة الصفا: ۱۲۷۰

درویش‌علی بوزجانی جامی
رشحات القدس : ۱۱۷۶
روضة الریاحین : ۱۱۸۲
سیرت فرزندان ژنده پیل : ۱۲۰۴

درویش‌علی کوکدی(کرکدی)
زبدة الطرایق الی‌الله : ۱۱۸۶

شرح لمعات : ۱۲۵۳
محکی العاشقین : ۱۳۶۷

درویش محمد طبسی فرزندعلیشاه
آداب تصوف : ۱۰۰۹
اصطلاحات : ۱۰۳۸
انوارالحقایق : ۱۰۵۳
جام جهان نمای شاهی : ۱۱۰۸
جواهرالاسرار : ۱۱۱۸
خلافت : ۱۱۳۹

درویش محمد فرزند درویش‌کمال
اعجوبه ومحجوبه : ۱۰۴۶

دست غیب=ابوالحسن شیرازی

دستگیرعلی
سراج العشق : ۱۱۹۰

دشت بیاضی= محمد معصوم

دشتکی ، نظام‌الدین احمد
الامالی الفلسفیه : ۷۴۱

دشتکی ، صدرالدین محمد
اعتقادات : ۷۳۸
تحقیقات : ۱۰۷۷
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳

دشتکی ، غیاث‌الدین منصور :
اخلاق منصوری : ۱۵۳۴
جام جهان نما : ۷۶۵
روحیه : ۷۹۷
صفات حق‌تعالی : ۸۱۶

دعانی‌ریزی=ام‌سلمه

دلدار علی نقوی فرزند محمد
مکاتیب : ۹۹۳

دوانی
اثبات واجب : ۷۳۰
اخلاق : ۵۲۳
پاسخ دوانی : ۱۰۶۹

ترجمهٔ زوراء : ۱۰۸۴
ترجمهٔ هیاکل النور : ۱۰۸۹
جبرواختیار : ۷۷۱
حروف درمنطق : ۱۴۹۷
شرح بیتی ازحافظ(۲): ۱۲۱۸
شرح بیتی ازگلشن‌راز: ۱۲۲۳،۱۲۲۲
شرح رباعی (۲): ۸۰۸
شرح رباعیات : ۸۱۰
شرح الزوراء : ۱۲۳۷
شرح غزلی ازحافظ : ۱۲۴۰
شرح نورالهدایه : ۸۱۵
صیحه‌وصدا، صیت وصدا: ۱۲۷۲
عدالت : ۱۶۴۷
لوامع‌الاشراق، اخلاق جلالی : ۱۶۷۲
نامه‌های دوانی : ۱۴۳۸
نورالهدایه : ۸۵۸

دهبیدی = مقصود

دهدار

اشراق النیرین : ۱۰۳۱
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۸
الف انسانیت : ۳ و ۲۸ و ۱۰۴۷
ایجاز مفاتیح الاعجاز : ۱۰۶۰
تحقیق ذکرالله : ۱۰۸۰
ترجمهٔ الاصول العشرة : ۱۰۸۲
توحید، توحیداستدلالی : ۱۱۰۲
توحید برهانی : ۱۱۰۳
جبرواختیار : ۷۷۲
حقیقت ادراك، نسبت افراد : ۷۸۲
خلاصة الترجمان : ۱۱۳۸
دریتیم : ۱۱۴۵
ذوقیات عقلی، ذوقیه : ۱۱۵۴
رسالهٔ عرفانی (۴): ۱۱۶۱
رسالهٔ نظام شاه : ۱۱۷۴
رقایق‌الحقایق : ۷۹۳
سیرو سلوك : ۱۲۰۷
شرح بیتی ازشاه‌داعی: ۱۲۲۱
شرح مناقب، شرح صلوات : ۱۲۵۸
کمیلیه : ۱۳۳۱
کواکب الثواقب : ۸۳۱ ، ۱۳۳۶
مرآت الحقایق : ۱۳۷۲
معرفة الامام : ۱۳۹۸
ملکات انسانی، عشرهٔ کامله : ۱۶۹۲
نامه‌های دهدار : ۱۴۳۸
نبوت : ۸۵۱
نسبت افراد : ۱۴۵۶
نفایس الارقام : ۸۵۲
وجودیه : ۸۶۳
وجدانیات وذوقیات : ۱۴۷۸

دیندار علی رادیانی

فواید دینیه : ۹۷۸

ذوالفقارعلی = هوشیار

ملاذوالفقار کشمیری

بهارستان : ۱۷۲۱

راجو قتال

تحفة النصایح : ۱۵۶۶

رایض‌الدین زنجانی ذهبی، عبدالکریم

عین‌الحقایق : ۱۲۸۸
کنزالاسرار : ۱۳۳۶

ملارجبعلی تبریزی

اشتراك لفظی‌دروجود، اثبات‌واجب: ۷۳۳
تلخیص رسالهٔ اشتراك دروجود: ۷۶۴
رسالهٔ وجودیه : ۷۸۸

رجبعلی قهیر

کتاب قهیر : ۱۷۴۷

رحیم قاجار کرمانی

باقیات الصالحات : ۱۰۶۰
بدیعیه : ۸۹۷

گلشن : ۱۶۷۰
رستم الحکما
شمس‌الانوار : ۱۶۳۹
رستمداری = محمد مشکاك
رسوخی انکاره‌ای = اسماعیل
رشیدا، قطب‌المحققین
ارشادنامه : ۱۰۲۴
رشید = محمد بیدوازی
محمدرضا فرزند محمد
سفینة النجاة : ۱۵۳۳
محمد رضا فرزند مهدی
آداب پدروفرزند : ۱۵۱۳
ملا رضا استرآبادی واعظ
مرشدالواعظین : ۱۶۸۲
محمد رضا تهرانی
ترغیب المسلمین علی دفاع : ۱۵۷۹
شفاعت ختمیه ... ۹۶۶
میرزا محمدرضا جدیدالاسلام
منقول‌الرضا : ۹۹۷
رضا ذهبی، نجیب‌الدین محمد
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۸
مقالات وافیه : ۱۴۰۹
نورالهدایه : ۱۴۷۳
ملا محمد رضا زفره‌ای
انیس الواعظین: ۱۵۳۷
محمدرضا صدرالسلامی
نفحات‌النور : ۱۴۶۱
محمدرضا قمشهی
وجود : ۸۵۹
میرمحمد رضا لاهوری
مکاشفات رضوی : ۱۴۱۵
رضا مترجم السلطنه
تربیت اطفال : ۱۵۶۸
محمدرضا همدانی = کوثر همدانی

رضا قلی ادیب الشعرا
رسالهٔ اخلاقیه : ۱۶۱۲
رضا قلی‌خان هدایت
اصول الفصول : ۱۰۴۳
لطایف المعارف : ۱۳۴۳
رضوان‌علی فرزند صبح ازل
نامه : ۱۷۵۷
میرزا رضی سرخانی مستوفی تبریزی
عشق وروح، حسن و دل : ۱۲۸۳
محمد رضی قزوینی فرزند نبی
ردصوفیان، ابطال تصوف : ۷۸۸
آقارضی مجلسی فرزند محمد نصیر :
صحیفة المتقین : ۹۶۸
محمد رفیع
تحفهٔ سلیمانی : ۱۰۷۵
منشأالعرفان : ۱۴۲۶
محمدرفیع‌الدین فرزند شمس‌الدین
ثمرات مکیه : ۱۱۰۶
رسالهٔ چشتیه : ۱۱۵۶
رفیعا نقاش اصفهانی
اوصاف الاوباش : ۱۵۴۸
محمد رفیع‌الدین فرزند شمس الدین
ثمرات مکیه : ۱۱۰۶
رسالهٔ نقشبندیه : ۱۱۷۴
محمدرفیع انصاری مستوفی الممالك
دستورالملوك، تذکرةالملوك : ۱۶۰۶
میرزا محمد رفیع نظام العلماء تبریزی
حقیقةالامر : ۷۸۲
لؤلؤ البحار : ۹۸۵
میرزا رفیع قزوینی = محمد
محمدرفیع‌الدین‌قندهاری = غلام رفاعی
محمد رفیع فرزند علیرضا نوری
نورالهدایه: ۱۰۰۴

رفیع الدین همدانی، علیشاه
ایجاز الحکمه : ۷۴۲
رکن الدین شیرازی
کشف الصرفی نظم الدر : ۱۳۱۹
نصوص الخصوص : ۱۴۵۷
روح الامین نایینی فرزند محمد
تحفهٔ سلیمانی : ۹۱۰
روح بخشان بدخشی
شرح گلشن راز : ۱۲۴۹
روحی کرمانی عطاءالله
اخلاق روحی : ۱۵۳۰
روزبهان شیرازی
سرعرفا: ۱۱۹۳
عبهرالعاشقین : ۱۲۷۸
قدس : ۱۳۰۸
منازل القلوب، شرح قدسیه : ۱۴۲۰
روشنی رومی، عمرضیاءالدین
شرح مثنوی گلشنی: ۱۲۵۴
رونق علیشاه کرمانی، محمدحسین
مرآت المحققین : ۱۳۷۳
ریشارخان، رضا
قواعد حکمرانی درفرانسه : ۱۶۵۸
زاهدشاه کرمانی فرزند سابق شاه
مرشدالطالبین : ۱۳۷۹
زاهدی = حسین
زهدی = ضیاءالدین
زین فرزند بدرغزنی
معدن المعانی: ۱۳۹۵
زین الدین (چندتن)
ذیل زبدة التواریخ : ۹۴۴
سخنان خواجه زین الدین : ۱۱۸۸
منظومهٔ کلامی : ۹۹۷
زین الدین جبل عاملی
شوقیه وذوقیه : ۱۲۶۵
زین الدین شیروانی، مستعلی شاه
بستان العارفین وگلستان العابدین: ۱۰۶۳
کشف المعارف : ۹۸۱ ، ۱۳۲۰
زین الدین گیلانی
رواق الاخلاق : ۱۱۷۹
زین الدین نسوی
پرسش وپاسخ : ۷۵۰
زین العابدین
ترجمهٔ غررالحکم ودررالکلم: ۱۵۷۵
زین العابدین حسینی
تحفهٔ صفویه : ۹۱۰
زین العابدین خان
تعلیم الصبیان : ۹۲۴
زین العابدین شیروانی، مستعلی شاه
کشف المعانی : ۹۸۱
زین العابدین مازندرانی
ضیاءالهدی : ۹۷۱
زین العابدین نجف آبادی
نامه : ۱۷۵۷
زیوانی = حبیب الله
ژنده پیل، احمدجام
انیس التائبین : ۱۰۵۴
بحارالحقیقه : ۱۰۶۱
ذکر : ۵۱۵۱
رسالهٔ سمرقندیه : ۱۱۵۷
روضة المذنبین : ۱۱۸۳
سراج السائرین : ۱۱۹۰
کنوزالحکمه : ۱۱۳۶
مفتاح النجات : ۱۴۰۶
مقامات ژنده پیل : ۱۴۰۹
نامه‌های احمد جام : ۱۴۳۵
ساری شیرازی، علی اکبر

اندرزنامه، اندرز قابوس : ۱۵۴۳
حدیقه‌العرفان : ۱۱۲۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۱
زادالسالکین : ۱۱۸۵
نورالهدایه : ۱۰۰۴
ساغری = برهان‌الدین
سالك‌الدین‌حموی = محمد
سالك العارفین
آینهٔ گیتی‌نما : ۱۰۱۷
سر المکنون : ۱۱۹۴
سامانی = محمدعلی
ساوی، عمرفرزند عبدالجبار
ترجمهٔ منهاج‌العابدین : ۱۰۸۸
ساوی، عمرفرزند سهلان
تبصره=دانشنامه : ۱۴۹۴
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸
شرح رسالة الطیر : ۸۱۱ ، ۱۲۳۷
سایل همدانی دماوندی
صفات العشق : ۱۲۶۹
عشق : ۱۲۸۰
سبزپوش، داود
سبزواری=ملاهادی فرزند مهدی
اسرارالحکم : ۷۳۲
اصول دین : ۸۸۳
پرسش وپاسخ : ۷۵۲
شرح مثنوی : ۱۲۵۵
هادی المضلین : ۱۰۰۵
هدایة الطالبین : ۱۰۰۷
سپهر، ملك‌المؤرخین
قانون مظفری : ۱۶۵۷
میرسبحان علی
فیوضات سبحانی : ۱۶۵۵
سبحانی استرآبادی
عروةالوثقی : ۱۲۷۹
قاضی سراج‌الدین=محمود آذربایجانی
سرخسی= حامد
سرمست روحی ، عبدالکریم
سکزی (سجزی)=حسن اجمیری
سرمدی=ابراهیم فرزند محمد
سروری ترك، مصطفی
شرح دیوان حافظ : ۱۲۳۴
شرح مثنوی : ۱۲۵۵
سعدالدین: سلطان العارفین
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲
سعدالدین انصاری، احمد
مجمع الجواهر : ۱۳۶۲
سعدالدین حافظ محمد
اخلاق : ۱۵۲۳
سعدالدین حموی، محمد
کلمات: ۱۳۲۲
لطایف التوحید : ۱۳۴۲
المصباح فی‌التصوف : ۱۳۹۰
نامه : ۱۴۳۱
سعدالدین فرغانی ، سعید فرزند محمد
مشارق الدراری : ۱۳۸۶
سعدالدین‌کاشغری نقشبندی
ذکروتوجه : ۱۱۵۲
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲
فواید : ۱۳۰۴
سعدالدین نطنزی
پرسش وپاسخ : ۱۰۷۰
عقل و عشق: ۱۲۸۷
ملاسعدالله تنجوری
تنبیه‌الرفضا، تحفهٔ سکندری: ۹۲۵
سعدی شیرازی
عقل و عشق: ۱۲۸۷

نصایح الملوك : ۱۰۷۴
نصیحة الملوك : ۱۷۰۶
سعیدخبوشانی = سیف‌الدین باخرزی
محمدسعیدخلخالی فرزند محمد صالح
قضا وقدر : ۸۲۸
نتیجة الافکار : ۱۰۰۱
سعید راوندی فرزند هبةالله
ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۸
سعید فرغانی = سعدالدین
مشارق‌الدراری ۱۳۸۶
مناهج‌العباد الی‌المعاد: ۱۴۲۵
قاضی سعیدقمی، حکیم‌کوچك
اسرار الصنایع : ۶۴۶، ۱۴۹۳
کلید بهشت : ۹۸۲
سفیدونی = فاضل...
سلامی خنجی
انوارالقلوب : ۱۰۵۴
نورالحدیقه ، قرةالعیون : ۱۴۷۱
سلطان‌علی شاه نعمت‌اللهی ، محمد
ارشادنامه : ۱۰۲۳
سلطان علی صفوی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲
سلطان قاجار ، محمد میرزا
زین‌الرسایل : ۱۶۲۱
شرح نورالهدایه : ۸۱۵
سلطان‌المتکلمین کجوری = محمد
سلطان‌محمد فرزند قطب‌الدین اصفهانی
معارف‌قطبیه : ۹۹۱
سلطان‌محمدگونابادی، سلطانعلی
سعادت نامه : ۱۱۹۴
شرح‌کلمات قصار : ۱۲۴۷
ولایت نامه : ۱۴۸۴
سلطان محمود طبسی شیرازی
اثبات رجعت ، رجعت : ۸۷۱، ۹۴۵

سلطان ولد ، محمد فرزند محمد
انتهانامه : ۱۰۴۹
معارف : ۱۳۹۳
سلطان ولد، احمد فرزند محمد
ابتدا نامه : ۱۰۱۷
فیه مافیه : ۱۳۰۷
سلماسی = محمدباقر
سلماسی = پرویز
سلماسی = حسن
سلماسی = عبدالمناف
سلیمان بلخی قندوزی
ترجمهٔ ینابیع المودة : ۱۵۷۹
سلیمان میرزاقاجار
تذکرةالاخوان : ۱۷۲۴
ملاسلیم‌علی مازندرانی
مشکاةالنجاة : ۱۶۸۳
سمعانی = عبدالله
سمنانی = حسن عسکری
سمیونی = علی...
سنائی غزنوی
شرح‌حدیقةالحقیقه: ۱۲۳۱
شرح سیرالعباد : ۱۲۳۸
سهروردی، عمرفرزند محمد
ترجمهٔ رشف النصایح : ۱۰۸۴
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸
ترجمهٔ عوارف المعارف: ۱۰۸۵
ذیل‌المعارف فی‌ترجمةالعوارف: ۱۱۵۴
فردوس العارفین : ۱۲۹۷
سهروردی ، یحیی فرزند حبش
آوازپرجبرائیل : ۱۰۱۵
پرتونامه : ۱۰۶۹
ترجمهٔهیاکل‌النور: ۱۰۸۹
دعوات الاسماء : ۱۱۴۶

رسالة فی‌حالة الطفولیه : ۱۱۷۴
روزی باجماعت درویشان : ۱۱۸۲
شرح مرموزالحکمه: ۸۱۴
شرح مونس‌العشاق: ۱۲۵۹
صفیرسیمرغ ، صفیرعنقا: ۱۲۷۱
عقل سرخ : ۱۲۸۷
کنزالعباد فی‌شرح‌الاوراد : ۱۳۳۵
لغت موران : ۱۳۴۴
مونس‌العشاق، حقیقةالعشق : ۱۴۳۰
سهروردی، شهاب‌الدین
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۵
ترجمهٔ رسالهٔ شوقیه : ۱۰۸۳
خلوت وریاضت : ۱۱۴۱
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
شرح رسالهٔ شوقیه: ۱۲۳۷
کلمات عشرة : ۸۳۰
ورد شهاب‌الدین : ۱۴۸۳
سهروردی=عبدالقادر
سهروردی=شاه‌عیسی
سهل فرزند بشی
احوال المفاتیح : ۱۰۲۰
سیاوش
پاسخ عزیزالدین به‌سیاوش : ۱۰۶۹
سیاه دهنی قزوینی= جعفری
سیبك نیشابوری ، یحیی
شبستان نکات : ۱۶۳۷
سیدبن طاوس، علی
سیروسلوك : ۱۲۰۵
سیف‌الدین باخرزی ، سعیدخبوشانی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۲
عشق : ۱۲۸۱
نامه‌های سیف‌الدین : ۱۴۳۹
سیف ظفر بخاری
درمجالس : ۱۱۴۳
سیف‌الله
مرآة الوحده : ۱۳۷۵
سیف‌الله ملتانی فرزند اسدالله
تنبیه‌السفیه : ۹۲۵
سیماوی=عبدالله
سیوستانی=فضل
شاپور کاشانی
شرح خطبةالبیان : ۱۲۳۲
شاکر افندی
سب صحابه : ۹۵۳
شیخ شاه
ارشادنامه(۲) : ۱۰۲۴
شاه **اسرارالله**= اسرارالله
اسم‌ذات: ۱۰۳۱
شاه **برهان‌الدین**=برهان‌الدین
شاه‌**بقال**، حسن (حسین) :
آداب البحث : ۱۴۹۰
شاه **حبیب‌الله**
ملفوظات شاه صبغةالله: ۱۴۱۶
شاه‌**حضرت**، سیدشاه محمد
مرادالمرید : ۱۳۷۸
شاه **حضورالله**
تصوف : ۱۰۹۱
شاه **خوب** محمدگجراتی
شرح خوب ترتك : ۱۲۳۳
شاه **داعی** شیرازی‌محمود
خیرالزاد : ۱۱۴۲
نسایم‌گلشن : ۱۴۵۶
شاه **زین‌الدین**=داود شیرازی
شاه **صبغة‌الله**
ملفوظات شاه صبغةالله . ۱۴۱۶
شاه **عالم**=قطب عالم

شاه عظمت‌الله قادری
مظهرالاسرار : ۱۳۹۱
نزهةالایمان و نضرةالایقاق : ۱۰۰۲
شاه قاضی، محمد
اصول دین : ۸۸۲
شاه قاضی فرزند حسین
صوامع ملکوت : ۱۲۷۲
شاه کوثر=کوثر
شاه‌محمد لکهنوی
منازل اربعه : ۱۴۲۰
شاه محمد
اخلاق شاه‌محمدی: ۱۵۳۰
شاهمیر، هبةالله
آداب سلطنت : ۱۵۱۴
شاه میرانجی، برهان آفتاب
ارشادالطالبین : ۱۰۲۳
معرفة القلوب : ۱۳۹۹
شاه میرزا، محمدهادی
مرآت المستهلین : ۱۶۸۲
شاه‌ولی=احمد دهلوی
شبانکاره‌ای=ابواسحاق
شجاع حسینی
شرح زوداء : ۱۲۳۷
شجاع‌الدین کربالی شیرازی
حدیقة‌المعارف: ۱۱۲۳
میرشجاع‌الدین محمود
ترجمهٔ الزوراء : ۱۰۸۴
شربتدار=ابراهیم
شرف فرزند محمد
کبری منظوم : ۱۵۰۷
شرف‌الدین آملی
معرفةالعناصر : ۱۳۹۹
شرف‌الدین بخاری
مقدمة الصلاة، نام حق: ۱۴۱۲
شرف بغدادی، مجدالدین
کلمات : ۱۳۲۶
شرف‌الدین بوعلی قلندر پانی‌پتی
حکمنامه : ۱۱۳۱
سید شریف
قوت، تعریف قوت : ۱۳۱۳
محمدشریف فرزند شهاب‌الدین
حدیقة الاحباب : ۹۳۳
شریعتمدار تبریزی
مرآت البلهاء : ۱۶۸۱
شریف=محمد حسین
شریف بابویه‌ای=عبدالعظیم
میرسیدشریف شیرازی
پرسش، سئوالات : ۷۴۹
میرسید شریف گرگانی
آفریدهٔ اول : ۷۲۵
اسکندریه : ۷۳۲
اسلام وایمان: ۸۷۸
اصول دین : ۷۳۶
جبرواختیار : ۷۷۱
رد شبهات معتزله : ۷۸۸
سیروسلوک، شوقیه : ۱۲۰۸
شرح خطبة البیان : ۱۲۳۱
شرح کبری : ۱۵۰۳، ۱۵۰۱
شریفیه : ۹۶۶
صغری : ۱۵۰۳
صنع وصانع : ۸۱۶
عقاید اهل سنت وجماعت: ۹۶۶، ۹۷۳
کبری : ۱۵۰۴
مبدأ ومعاد : ۸۳۹
نصیحت نامه : ۱۷۰۶
وجود: وحدت وجود، مراتب‌وجود۸۵۹

سیرشریف نقطوی
شرح خطبة‌البیان : ۱۲۳۱
شریفی = ابوالفتح میرمخدوم
شریفی حایری، علی
مرادالمسافر : ۱۶۸۲
محمد شفیع فرزند محمد صالح
مفتاح‌الجنان : ۱۶۸۹
محمد شفیع استرآبادی فرزند محمدعلی
اصول دین : ۸۸۱
محمد شفیع اصفهانی قاری بحار
جبرو تفویض: ۷۷۵
محمد شفیع قزوینی
کتابچهٔ قانون : ۱۶۶۰
محمد شفیع قزوینی فرزند میرزا رفیع
عین‌الحیاة : ۱۶۵۱
محمد شفیع کزازی فرزندمحمد حسین
وادی السلام : ۱۰۰۴
محمدشفیع گیلانی فرزندفرج
بدا : ۷۴۵
شفیق بلخی
سراج‌المعرفة : ۱۱۹۱
شکیب شیرازی، محمدعلی
مبدأ ومعاد : ۸۳۹
شمس‌الدین
تحفة‌الملوک : ۱۵۶۲
شمس تبریزی
اسرار : ۱۰۲۶
شرح مرغوب القلوب : ۱۲۵۷
مقالات : ۱۴۰۸
شمس‌الدین سنندجی فرزندابوالقاسم
ترجمهٔ کاشف‌الفرق: ۱۷۲۴
شمس گیلانی، شمسا
اظهارالکمال علی‌اصحاب الحقیقة ۷۳۷
تحقیقات دربیان احوال موجودات ۷۵۴

شمعی پزرینی
سعادتنامه، شرح شمعی : ۱۶۳۲
شوق اکبرآبادی، الهی بخش
قوانین سلطنت : ۱۶۵۹
شوقی تبریزی، عبدالحسین
شرح دیوان حافظ: ۱۲۳۴
شهاب‌الدین
خلاصهٔ قادریه : ۱۱۳۹
شرح رباعی : ۱۲۳۶
شهاب‌الدین احمد
توضیح‌الدلایل : ۹۲۷
شهاب‌الدین تبریزی
مفتاح‌السعاده فی‌قواعد السیادة : ۱۶۸۹
شهاب‌الدین جانپوری
هدایة السعداء : ۱۷۱۵
شهاب الدین قریمی = احمد
شهاب‌الدین نسفی
نفثة‌المصدور : ۱۴۶۰
شیرخواستی = اسدالله
شهرستانی، محمد فرزندعبدالکریم
ترجمهٔ ملل ونحل : ۱۷۲۵
تنقیح‌الادله : ۱۷۲۵
توضیح‌الملل : ۱۷۲۵
مجالس : ۱۳۶۰
شهرد، علیرضا قاجار
رسالة‌العشاق : ۱۱۷۴
شهسوار علی‌شاهصفوی دکنی
اخلاق منصوری : ۱۵۳۳
شیخ‌الاسلام :
مجالس وعظ : ۱۶۷۸
شیخ الهی
مسلك الطالبین : ۱۳۸۵
شیخ المشایخ

ارشادنامه : ۱۰۲۴
شیرخان بخاری، مسعود بیك
مرآت‌العارفین: ۱۳۷۳
شیرکان=عمر فرزند محمد
شیروانی=فانی، محمدعلی
شیروانی=میرزا محمد فرزند حسن
شیرین مغربی، محمد
جام جهان‌نما : ۱۱۰۷
حاشیهٔ جام جهان‌نما: ۱۱۲۱
حل جام جهان‌نما: ۱۱۳۱
شرح جام جهان‌نما : ۱۲۲۴
نصیحت نامه : ۱۷۰۶
شیشه‌گر = غلامرضا زجاجی
شیفکی، علی فرزند عبدالله
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۴
صابرعلی فرزند محمدپناه
اصول نتمات آصفی : ۷۳۷
حضرت صادق :
پرسش وپاسخ : ۹۰۳
ترجمهٔ الرسالةالاهوازیه : ۱۵۷۱
ترجمهٔ مصباح الشریعه : ۱۰۸۸
ترجمهٔ مصباح الشریعه، سراج: ۱۱۹۱
ضیاءالمصباح : ۱۲۷۴
منهاج انوارالمعرفه، شرح مصباح: ۱۴۲۵
صاحب هندی
رشته : ۱۶۱۵
ملامحمد صادق اردستانی
جعل : ۷۷۶
محمدصادق ارومیه‌ای فخرالاسلام
تعجیز المسیحیین: ۹۲۴
محمدصادق اصفهانی فرزند صالح مینو
اثبات واجب: ۷۲۸
محمد صادق جرفادقانی=مدهوش
صادق حسینی فرزند علی
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۳
محمد صادق خویی فرزند علی‌یار
تذکرة الذاکرین : ۱۵۶۷
محمدصادق سرکانی فرزند علی
ترجمهٔ رسالهٔ معاد جسمانی : ۹۱۹
سید صادق صراف فرزند حسین
مرآت القلوب: ۱۶۸۱
محمدصادق علی رضوی لکهنوی
شرح دیوان حافظ : ۱۲۳۴
محمد صادق قادری
مناقب غوثیه : ۱۴۲۳
میرزا محمدصادق مروزی=همای ...
صافی بابی
دیوان : ۱۷۴۰
صافی قاینی=محمدباقر
محمدصالح فرزند شاهرخ
شرح قصیدهٔ عینیه : ۸۱۴
محمدصالح خاتون‌آبادی
آداب سنیه: ۱۵۱۵
انوار مشرقه : ۸۹۴
حدایق المقربین: ۹۳۳
روادع النفوس : ۱۶۱۶
محمدصالح خلخالی فرزند محمدسعید
شرح عالم علوی : ۱۲۳۹
شرح قصیدهٔ میرفندرسکی : ۱۲۴۵
شرح مناقب، شرح صلوات : ۱۲۵۸
محمدصالح روغنی فرزند محمدباقر
ترجمهٔ توحید مفضل: ۹۱۶
ترجمه وشرح عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۳
سراج المعرفه : ۱۱۹۱
محمدصالح قاری فرزند رضاقلی
عقاید المؤمنین : ۹۷۵
محمدصالح قزوینی ایواغلی فرزند صادق

برهان الصادقین : ۱۵۵۰
محمدصالح کرکوکی
سرغیب : ۹۵۵
محمدصالح مازندرانی ، آخوند
شرح حدیث اناا صغرمن ربی : ۱۲۲۵
صاین‌الدین ترکه
اسرارالصلاة : ۱۰۲۹
اطوار ثلاثه : ۱۰۴۴
اعتراف، اعتقاد ، معتقده : ۱۰۴۵
جامع اطوار علم حروف : ۱۱۱۰
حروف : ۱۱۲۴
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۰
ره انجام : ۱۱۸۳
سلم دارالسلام : ۱۱۹۹
سئوال الملوك : ۱۲۰۱
شرح ابیاتی از ابن عربی: ۱۲۱۴
شرح حدیث عما : ۱۲۲۸
شرح‌فصوص الحکم: ۱۲۴۱
شرح قصیدهٔ ابن فارض : ۱۲۴۳
شرح‌گلشن راز : ۱۲۴۹
شق‌القمر : ۱۲۶۱
ضوء اللمعات : ۱۲۷۳
قابلیت : ۱۳۰۷
مبدأ ومعاد : ۱۳۵۷
مدارج الافهام : ۱۳۶۸
مناظرات خمس، گلشن : ۱۴۲۱
مناظرهٔ بزم ورزم : ۱۴۲۲
مهیج الاشواق، معجون الهی: ۱۴۳۲
نامه‌های صاین الدین : ۱۴۳۹
نقطه : ۱۴۶۷
نفثة المصدور(۲) : ۱۴۶۱،۱۴۶۰
صبح ازل، میرزا یحیی
آثار ازلیه : ۱۷۳۲
احکام بیان : ۱۷۳۳
ترجمهٔ انجیل یوحنا : ۱۷۳۷
جودوالثمر: ۱۷۳۸
دعا : ۱۷۳۹
دیوان : ۱۷۴۰
ذیل بیان : ۱۷۴۱
طوبی : ۱۷۴۵
کتاب علیین : ۱۷۴۸
کوه والقمر: ۱۷۴۹
الواح : ۱۷۵۳
متمم بیان : ۱۷۵۵
نامه : ۱۷۵۷
یادداشتها : ۱۷۶۲
شاه صبغةالله=شاه ...
صدر=حسین
صدرجهان=حسین‌طبسی
صدرالدین دزفولی=کاشف
صدرالدین دشتکی=دشتکی
ملاصدرای شیرازی
سه اصل : ۸۰۴
شرح مبدأ ومعاد ۸۱۴
مسایل قدسیه، صراط‌الکونین: ۱۳۸۴
نامه‌های صدرا : ۱۴۳۹
صدر ذهبی
نظم‌المعالی، نظم‌اللالی : ۱۷۱۰
صدرالدین قونوی=قونوی
صدرالدین محمد تبریزی
ترجمهٔ الفخریة فی‌النیه : ۹۲۱
شیخ صدوق ، ابن بابویه
ترجمهٔ عیون الاخبار : ۹۱۲
ترجمهٔ اعتقادات : ۹۱۴ ، ۹۱۳
حاصل‌الترجمان، ترجمهٔ‌اعتقادات: ۹۳۰
شرح اعتقادات : ۹۶۳

الصغار=ابو بکر
صفایی=قاسم
سید صفی الله
وصیت السالکین : ۱۴۸۴
شیخ صفی الدین اردبیلی
تحقیقات : ۱۰۷۷
شرح ابیاتی ازمثنوی : ۱۲۱۶
صلة الصلاة : ۱۲۷۲
فنا : ۱۳۰۳
صفی الدین بیهقی=علی
صفی طارمی=محمد
صفی علیشاه
تصوف : ۱۰۹۱
عرفان الحق : ۱۲۷۹
صفی ولی قزوینی
شرح اعتقادات صدوق : ۹۶۳
مرآت الاخلاق : ۱۶۸۱
صوفی شریف
نوادرالسلوك : ۱۴۷۰
امیر ضیاءالدین
حسنیه : ۹۳۶
ضیاءالدین ابو بکر حاتمی
مناقب : ۱۴۲۳
ضیاء الدین بدیوانی دهلوی نخشبی
سلك السلوك : ۱۱۹۹
میرضیاءالدین زهدی فرزند اسماعیل
ارشاد نامه : ۱۰۲۴
ضیاءالدین گرگانی علی فرزند سدیدالدین
اصول خمسة : ۸۷۸
اصول و فروع : ۸۸۸
خزاین الایمان : ۹۳۹
عقاید دینیه، بیان واجبات : ۹۷۳
محمدطاها طباطبایی
تحفهٔ سامی : ۱۵۶۰
محمدطاهر دزفولی فرزند محمدباقر
مناهج السلوك : ۱۴۲۵
میر محمد طاهر علوی
اخلاق قاسمی : ۱۵۳۲
محمد طاهر غزالی
معرفةالمذاهب : ۱۷۳۰
محمدطاهر شیرازی قمی
اثنی‌عشریه : ۸۷۳
تحفةالاخیار : ۹۰۷
تحفهٔ عباسی : ۹۱۰
ترجمهٔ تنبیه الراقدین : ۱۵۶۹
جامع صفوی : ۹۲۸
رد صوفیان : ۷۸۹
شرح خطبهٔ شقشقیه : ۹۶۴
شرح قصهٔ دیك الجن : ۹۶۵
عطیهٔ سلیمانی : ۹۷۲
مباحثة النفس : ۱۶۷۶
معالجة النفس : ۱۶۸۷
محمدطاهر گسکری فرزند محمدابراهیم
موعظة السالکین : ۱۴۲۹
طبرسی=ابوعلی فضل
ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۸
طبرسی=حسن طبرسی
طبری=حسن طبری، عمادالدین
طرطوسی، محمد فرزند ولید
ترجمهٔ سراج‌الملوك : ۱۵۷۱
ملاطرازی
معدن الجواهر : ۱۶۸۸
طرماخ
سخنان طرماخ: ۱۶۲۳
طسوجی= عبدالنبی
طوسی = خواجه نصیر

طوطی
زینة المجالس : ۱۶۲۱
طهماسبقلی
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۱
وحدت وجود: ۸۶۴
ظافر
کنزالودیعه : ۱۶۶۶
ظریفی = حسن
ظفر کرمانی، مظفرعلیشاه ، کاظم
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
ظهورعلیشاه = مشتاقعلی شاه
ظهیرالدین تفرشی فرزند مراد
رد بر نصارا : ۹۴۷
ظهیر فاریابی
دقایق‌الاسرار : ۱۱۴۶
محمدظهیرالدین میرزا اظفری
سانحات اظفری : ۱۶۲۳
عابدلاچین گرجی اصفهانی
زبدةالمعارف : ۹۵۳
عادل قاری خراسانی
چهل حدیث منظوم: ۱۵۹۴
صدکلمهٔ منظوم : ۱۶۴۳
نظم‌اللالی : ۱۷۱۰
عارف = محمد
عارف ایلابادی ، عبدالحمید
دیوان : ۱۷۴۰
محمدعالم صدیقی
اللمحات من نفحات القدس : ۱۳۴۵
عامی = سیدآقا ارومیه‌ای
عامی، شروی یزدی
مصابیح‌القلوب : ۱۳۸۹
عبادی مروزی، مظفر
تصوف : ۱۰۹۲
عبادی واعظ، منصور فرزند ابوالحسین
التصفیه فی‌احوال المتصوفه: ۱۰۹۱
عباس افندی
اسرارالغیبة لاسباب المدنیه : ۱۷۳۳
تنبیه‌النائمین : ۱۷۳۸
شرح حدیث کنت‌کنزاً مخفیاً : ۱۷۴۳
لوح ایروان : ۱۷۵۰
الواح وصایا : ۱۷۵۳
مدنیت : ۱۷۵۶
نامه (۲): ۱۷۵۷
عباس ایروانی = آقاسی
عباس شریف دارابی
تحفهٔ مراد : ۱۰۷۵
عباس قمی فرزند محمدرضا
حکمت بالغه : ۱۵۹۸
مقامات العلیه : ۱۶۹۰
ملا عباس مولوی
انوار سلیمانی : ۸۹۴
مناظرت : ۹۹۳
عباسعلی منصور علیشاه‌کیوان قزوینی
ثمرةالحیاة، میوهٔ زندگانی : ۱۱۰۶
عباسقلی سپهری کاشانی
اثبات خلافت : ۸۷۱
سلوك الملوك : ۱۶۳۳
عباسقلی سیف‌الملك نوری
تحفهٔ مسعودیه : ۱۵۶۱
عباسی گجرانی = عبداللطیف
عبرت دماوندی
شرح غزلیات مغربی : ۱۲۴۰
کوه وکتل : ۸۳۳
عبرت عظیم‌آبادی
مصباح الاخلاق : ۱۶۸۵
عبدالبهاء = عباس افندی

عبدالباقی
ریاض السائرین : ۷۹۹
نامهٔ عبدالباقی : ۱۴۳۹
عبدالباقی تبریزی، دانشمند
منهاج الولایه من کتاب نهج البلاغه: ۱۶۹۵
عبدالبهاء = عباس افندی
عبدالجبار همدانی
سخنان محمد قلیا : ۱۱۸۸
عبدالجلیل
رموزات : ۱۱۷۹
نامه‌های عبدالجلیل : ۱۴۴۰
عبدالجلیل الله‌آبادی چشتی
تصوف : ۱۰۹۲
عبدالجلیل قزوینی رازی
النقض : ۱۰۰۳
عبدالجواد اصفهانی فرزند عبدالرحیم
تذکرة السلاطین : ۱۵۶۷
عبدالحسیب فاطمی علوی
تقدیس الانبیاء : ۹۲۴
سدرةالمنتهی : ۱۱۸۹
مناهج الشارعین : ۹۹۵
عبدالحسین تبریزی خداویردی ، شوقی
عبدالحسین کازرونی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
عبدالحسین لسان السلطنه:
برهان الامه : ۸۹۸
ملاعبدالحسین یزدی ، آصف
انیس الابرار : ۱۵۴۶
عبدالحق محدث دهلوی
آداب الصالحین : ۱۵۱۵
آداب لباس : ۱۱۵۶
تکمیل الایمان : ۹۲۵
زاد المتقین : ۱۱۸۶
صراط مستقیم، شرح سفرالسعاده: ۱۲۶۸

عمدة الواعظین : ۱۶۴۹
مرج البحرین وجامع الطریقین: ۱۳۷۹
مفتاح الفتوح، شرح فتوح الغیب: ۱۴۰۵
عبدالحمید ساوه‌ای = عارف ایلابادی
عبدالحمید تفرشی فرزند محمد رضا
مرشد العباد : ۹۸۷
عبدالخالق عجدوانی
آداب طریقت : ۱۰۱۲
عبدالخالق کرهرودی = قاضی‌زاده
عبدالخالق یزدی فرزند عبدالرحیم
مناجات : ۱۴۱۸
سید عبدالرحمان
ترجمهٔ انوار النعمانیه : ۷۵۶
سلطان عبدالرحمان
روح : ۱۱۸۰
عبدالرحمان اسفراینی
نامه‌های عبدالرحمان : ۱۴۴۰
عبدالرحمان ایجی = ایجی
عبدالرحمان بسطامی
شمس المعارف : ۱۲۶۳
عبدالرحمان چشتی
اوراد چشتیه : ۱۰۵۶
عبدالرحمان حسینی قادری
نامه‌ها : ۱۴۱۰
نفس رحمانی : ۱۴۶۴
عبدالرحمان خازنی = خازنی
عبدالرحمان کرکوکی = خالص
عبدالرحیم فرزند محمد
ترجمهٔ شرف الفقر : ۱۰۸۵
عبدالرحیم ابراهیم
شرح نزهة الارواح : ۱۲۵۹
عبدالرحیم (محمدرحیم) **اصفهانی**
تقریرات : ۹۲۴

عبدالرحیم پتم
فیوضات قادریه : ۱۳۰۷
عبدالرحیم اقطابی تبریزی=خلوتی
عبدالرحیم تبریزی فرزند محمد ولی
پاسخ بهفت پرسش : ۹۰۰
عبدالرحیم دماوندی فرزند یونس
حل رموز رضویه : ۱۱۳۲
شرح حدیث عالم علوی : ۱۲۲۸
عبدالرحیم رضوی علوی
علم خداوند : ۸۲۲
قدم و حدوث : ۸۲۷
عبدالرحیم شیروانی، حزین
سراج الیقین : ۹۵۵
عبدالرحیم صفی‌پور
شمایل النبی : ۱۲۶۳
عبدالرحیم نوربخشی فرزند یونس
تفضیل انسان‌کامل برقرآن : ۱۰۹۶
مفتاح اسرارحسینی : ۱۴۰۴
عبدالرحیم هروی فرزند حسینعلی
طرائف الحکمه : ۸۱۷
عبدالرزاق جهانشاهی
اثبات وجود صاحب‌الزمان : ۸۷۲
عبدالرزاق رازی فرزنداحمد
صحایف معرفت : ۱۲۶۶
عبدالرزاق کاشانی
آغاز وانجام، مبدأ و معاد : ۷۲۲
اسرارالصلاة : ۱۰۲۸
اشرفیت جانب یمین : ۱۰۳۲
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۵
تحفة الاخوان‌فی‌خصایص‌الفتیان: ۱۰۷۴
تشریقات : ۱۰۹۰
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
شرح حدیث مهلکات ومنجیات : ۱۲۳۱
شرح کتابی عرفانی : ۱۲۴۷
شرح منازل السائرین : ۱۲۵۸
قضا وقدر : ۸۲۸
کمیلیه : ۱۳۳۱
مشکاة العارفین: ۱۳۸۷
نامه‌ها : ۱۴۴۰
عبدالرزاق گیلانی دانگوبی
شرح مصباح الشریعه : ۱۲۵۷
عبدالرزاق لاهیجی
سرمایهٔ ایمان : ۸۰۱
شرح تهذیب المنطق : ۱۴۹۸
گوهرمراد : ۸۳۴
عبدالرسول
مناقب قادریه : ۱۴۲۳
عبدالرشید
وحدت وجود : ۸۶۴
عبدالرشید شوشتری بن نورالدین
درهٔ فاخره : ۱۱۴۵
عبدالصاحب خشتی دارابی
رسالهٔ‌کلامی : ۹۴۹
عبدالصمد مازندرانی حسینی
تریاق فاروق : ۹۲۳
عبدالصمد همدانی
بحرالمعارف : ۱۵۴۹
خصایص المحبه : ۱۶۰۲
عبدالعزیزجونپوری فرزند حسن
شرح مخزن‌الاسرار: ۱۲۵۶
عبدالعزیز کاشی
روضة الناظر: ۱۶۱۸
عبدالعظیم اردبیلی فرزند علیمحمد
تحفةالواعظین : ۱۵۶۶
عبدالعظیم شریف ثانی
اصول دین و فروع‌آن : ۸۸۶

شرح مدخل البشر : ۹۶۵
عبدالعلی احمدی کرمانی
منتخب الحکمه : ۱۶۹۳
عبدالعلی انصاری فرزندنظام‌الدین احمد
وحدت وجود : ۸۶۴
عبدالعلی بزرگی
شرح مناجات خمسة عشرة : ۱۲۵۸
عبدالعلیم احمدی خورجی حیدرآبادی
تصوف : ۱۰۹۲
عبدالغفار فرزند خیرالدین محمد
رد برشیعه . ۹۴۷
عبدالغفار تبریزی فرزند عبدالشکور
رعد وبرق : ۱۱۷۷
عبدالغفار تویسرکانی(۲تن)
احیاء القلوب : ۱۰۲۱
جواهرالمعارف : ۱۵۹۳
عبدالغفار شریحی
هدیه دبستان آداب : ۱۷۱۶
عبدالغفار نجم‌الملك
اصول حکمت فلسفه : ۷۳۵
ملاعبدالغفور لاری، رضی‌الدین
ترجمهٔ الاصول العشره: ۱۰۸۲
عبدالغنی حافظ شیرازی
انوارالرسل : ۱۰۵۴
عبدالفتاح حبیب‌اللهی صبغة اللهی
ملفوظات شاه صبغةالله : ۱۴۱۶
عبدالفتاح عسکری احمدآبادی
درمکنون : ۱۱۴۳
سید عبدالفتاح گجراتی
مفتاح المعانی : ۱۴۰۶
محمد عبدالقادر
تذکرة المذاهب : ۹۱۳
ملاعبدالقادر بدیوانی
نجات الرشید : ۱۴۵۱
عبدالقادرحکیم، نورالدین
نورالدین : ۱۴۷۱
میرعبدالقادر سمرقندیدهلوی
تأدیب الزندیق : ۹۰۵
عبدالقادر فخری مدراسی
بضاعت فخریه : ۱۰۶۴
سبحات : ۱۱۸۸
مرآت الشهود: ۱۳۷۲
سید عبدالقادر کنتوری
کحل‌الجواهر : ۱۳۱۵
عبدالقادرگیلانی ، غوث اعظم
ترجمهٔ غنیةالطالبین : ۱۲۹۲
شرح قصیدهٔ عبدالقادر : ۱۲۴۵
عبدالقاهر(قادر) سهروردی
آداب مریدین : ۱۰۱۳
عبدالقدوس خفی چشتی :
مجمع البحرین : ۱۳۶۲
عبدالکاظم محمد اردبیلی :
صفوةالاثار : ۱۲۶۹
عبدالکریم فرزند شمس‌الدین
توحید : ۱۱۰۱
عبدالکریم انصاری فرزند فرید :
محرم اسرار : ۱۳۶۶
عبدالکریم اهری فرزند محمدصادق
آداب عباسی : ۱۵۱۵
عبدالکریم سرمست روحی
حدیقة الانصاف : ۱۱۲۳
عبدالکریم قزوینی فرزند محمد یحیی
نظم‌الغرر ونضدالدرر : ۱۷۰۹
عبدالکریم قشیری فرزند هوزان
ترجمهٔ رسالهٔ قشیری : ۱۰۸۳
عبدالکریم قمی فرزند محمد طاهر

صور منطبعه : ۹۷۰

عبدالکریم قمی = کوثر

عبدالکریم لنکرانی فرزند محمد

نزهة العاشقین : ۱۴۵۵

عبدالکریم منشی تهرانی

امامت : ۸۹۱

عبدالکریم نجفی حسینی فرزندعلی

ضیاء العیون : ۹۷۰

عبدالله

نشاط العشق : ۱۴۵۷

عبدالله بن سلام

رسالهٔ عبدالله ... ۱۱۵۸

مسایل عبدالله ... ۹۸۸

عبدالله فرزند محمداکمل

ترجمهٔ آداب المتعلمین : ۹۱۳

عبدالله بن مقفع

ترجمهٔ ادب الوجیز : ۱۵۶۸

ملاعبدالله افندی

آزادی خواجه‌سرایان : ۱۰۱۴

خواجه عبدالله انصاری

اسرارالقلوب : ۱۰۳۰

الهی‌نامه : ۱۰۴۸

پردهٔ حجاب حقیقت ایمان : ۱۰۶۹

دل وجان، سئوال وجواب : ۱۱۴۶

رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳

رسالهٔ مفصله : ۱۱۷۴

زادالعارفین : ۱۱۸۵

سخنان‌کوتاه حضرت علی : ۱۶۲۴

شرح منازل السایرین : ۱۲۵۸

شکروسکر : ۱۲۶۲

صد میدان : ۱۲۶۸

طبقات الصوفیه : ۱۲۷۴

قلندرنامه : ۱۳۱۲

الکشف عن منازل‌السائرین : ۱۳۱۹

کلمات، مناجات : ۱۳۲۲

کنزالسالکین : ۱۳۳۴

گنجنامه : ۱۳۴۰

محبت نامه : ۱۳۶۴

معارف : ۱۳۹۳

مقالات : ۱۴۰۸

مقولات : ۱۴۱۴

میمونه : ۱۴۳۴

نصایح، وصایا : ۱۴۵۷

نصیحت نامه : ۱۷۰۶

واردات : ۱۴۷۷

هفت حصار : ۱۴۸۸

امیرعبدالله برزش‌آبادی

کمالیه : ۱۲۳۰

عبدالله بهبهانی فرزند محمد

احقاق الحق: ۸۷۴

جامع التوحید : ۱۱۱۰

عبدالله تابع اوحدی فرزند مهدی

مشاهدیه : ۱۳۸۶

عبدالله تهرانی

ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۷

عبدالله حسینی فرزندعبدالحسین

ارشاد نامه : ۱۰۲۴

عبدالله دزفولی فرزند محمدباقر

درمکنون : ۷۸۶

عبدالله دهلوی

سلوك راقیهٔ نقشبندیه : ۱۲۰۰

عبدالله زنوزی فرزند خان‌بابا

انوار جلیه : ۱۰۵۳

رسالهٔ علیه : ۹۴۸

لمعات الهیه درمعارف ربوبیه: ۸۳۷

معارف : ۱۳۹۳

منتخب الخاقان : ۸۵۰
عبدالله سلامی
شرح رباعی : ۱۲۳۶
خواجه عبدالله سمرقندی
عقاید صوفیه : ۱۲۸۶
عبدالله سمعانی فرزند مظفر :
روح الارواح : ۱۱۸۰
عبدالله سیماوی الهی
مسلك الطالبین : ۱۳۸۵
ملاعبدالله شهابادی یزدی
حاشیهٔ حاشیه تهذیب : ۱۴۹۵
شرح تهذیب المنطق : ۱۴۹۸، ۱۴۹۹
شرح حاشیهٔ تهذیب : ۱۵۰۱
عبدالله عجلانی مکی فرزندحسین
نشأة العشق غوثیه : ۱۴۵۷
عبدالله فاضل قندهاری مشهدی
البرهان فی قطع شبهة الشیطان : ۷۴۷
عبدالله فریدنی تهرانی
سوقان نامه: ۱۶۳۴
عبدالله قطب محیی = قطب محیی
عبدالله کاشغری، ندایی
اسرار التمهید : ۱۰۲۷
رسالهٔ حقیقت : ۱۱۵۶
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۳
فقرات : ۱۳۰۱
عبدالله کوشکناری جهرمی انصاری
ابواب الخیر : ۱۰۱۸
عبدالله لاهیجی فرزنداسماعیل حکیم باشی
منبع الفیوض : ۹۶۶
عبدالله هاتفی = هاتفی
ملاعبدالله هرندی فرزند محمد هادی
دلایل الدین : ۹۴۲
مجمع اسرارالقرآن : ۱۳۶۱

عبدالله یافعی فرزند اسعد
ترجمهٔ اسنی المفاخر : ۱۰۸۸
عبدالله یزدی وصاف الحضره
ترجمهٔ النصایح : ۱۵۷۹
عبداللطیف، غلام محیی الدین
لطایف لطیفی : ۱۳۴۳
عبداللطیف فرزند فرشته
مزامیر : ۱۳۸۳
عبداللطیف عباسی یزدی گجراتی
مرآت الحدایق، لطایف الحدایق: ۱۳۷۱
عبدالملك انصاری امان
اشعة اللوایح : ۱۰۳۳
عبدالملك نیشابوری خرگوشی
شرف النبی ومعجزاته : ۹۶۵
عبدالملك ورکانی
سوانح العشاق : ۱۲۰۳
لوایح=سوانح : ۱۳۵۵
عبدالمناف سلماسی فرزند محمود
منتخب المناهج : ۶۹۶
عبدالنبی شیرازی فرزند محمد مفید
التحفة المحمدیه : ۹۱۲
عبدالنبی طسوجی فرزند محمد
تحفه السالکین : ۹۰۹
عبدالواحد
ارشاد العوام : ۸۷۴
عبدالواحد آمدی فرزند محمد
ترجمه و شرح غررالحکم : ۱۵۷۵
عبدالواسع تونی
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۳
عبدالوحید واعظ گیلانی
ذم الدنیا : ۱۶۱۱
سلوك الملوك : ۱۶۳۳
عبدالوهاب دزفولی

معارج السالکین : ۱۳۹۲
عبدالوهاب دیبلی شیرازی
ابصارالمستبصرین : ۸۷۰
مناظره بافرق : ۹۹۴
عبدالوهاب شعرانی :
کشف‌الحجاب : ۱۳۱۸
عبدالوهاب صدیقی=ابوالبرکات
عبدالوهاب قزوینی
سلوك ابناء الملوك: ۱۶۳۳
مرآت المحققین : ۱۳۷۴
عبدالوهاب کاشانی فرزندمحمدحسین
مصابیح الطریق : ۹۸۸
عبدالوهاب نصیری فرزند عبدالله
کفروایمان : ۱۳۲۱
عبدالوهاب همدانی رود راوری
نقاوةالملل وطراوة النحل : ۱۷۳۱
عبدالهادی شاه
هدایت ربانی : ۱۴۸۷
عبیدالله خویشکی چشتی
بحرالفراسه : ۱۰۶۱
خواجه عبیدالله احرار= چاچی
خواجه عبیدالله حورا مغربی
نور وحدت : ۱۴۷۲
عبید زاکان
اخلاق الاشراف : ۱۵۲۷
پندنامهٔ زاکان : ۱۵۵۳
تأدیب النسوان : ۱۵۵۶
تعریفات، ده فصل : ۱۵۸۳
ریش نامه : ۱۶۱۹
صد پند : ۱۶۴۱
عبرت دماوندی، محمد
شرح مخزن‌الاسرار : ۱۲۵۶
عثمان اوزجندی فرزند محمد
مرتع الصالحین و زادالسالکین: ۱۳۷۹
عثمان تبریزی فرزند حاج بله
نزهة العاشقین، عشق : ۱۴۵۵
عثمان مغربی
حاشیه برجام جهان‌نما : ۱۱۲۱
حکیم عثمان نجم‌الدین فرزند عباس
ترجمهٔ عقاید سنیه : ۹۲۱
خواجه عثمان هارونی
تصوف : ۱۰۹۲
عثمانی=حسن عثمانی
عجلانی=عبدالله
عرفان=محمد باقر تبریزی
عرفی شیرازی
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۰
نفسیه : ۱۴۶۴
سید عزت نعمت‌اللهی
سؤالات ناصرخسرو : ۱۲۰۳
عزلتی= ادهم واعظ خلخالی
غزالدین آملی فرزند جعفر
الحسینیه فی‌اصول الدین : ۹۳۵
عزیزالدین مقدسی فرزند عبدالسلام
کشف الاسرار : ۱۳۱۷
عزیزالدین
پاسخ عزیزالدین : ۱۰۶۹
عزیزالله مجلسی فرزند تقی
هدایةالعالمین : ۸۶۵
عزیز نسفی، محمد
آداب اهل تصوف : ۱۰۰۹
آداب الخلوة : ۱۰۱۰
آغاز وانجام : ۱۰۱۴
آفرینش ارواح و اجساد : ۱۰۱۵
اتحاد و وحدت، کفروتوحید : ۱۰۱۸
احادیث‌اوایل، احادیث عقل‌وقلم: ۱۰۲۰

اسرار تصوف وخواص حروف : ۱۰۲۷
اسرارالتوحید : ۱۰۲۷
اسرارالقابلیه : ۱۰۳۰
اسرار الوحی : ۱۰۳۰
افلاك وانجم‌کتاب خدایند: ۱۰۴۶
انسان‌کامل : ۱۰۵۰
بلوغ وحریت : ۱۰۶۴
بهشت ودوزخ، خوشی وناخوشی: ۱۰۶۶
بیان التنزیل : ۱۰۶۷
تناسخ : ۱۰۹۹
تنزیل : ۱۱۰۰
توحید : ۱۱۰۱
جبرواختیار : ۱۱۱۲
جهان علوی وسفلی : ۱۱۱۹
خداشناسی : ۱۱۳۷
خواص حروف : ۱۱۴۱
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۰
روح‌انسانی وحیوانی : ۱۱۸۰
زبدة الحقایق : ۱۱۸۶
سخن اهل وحدت : ۱۱۸۸
سلوك، آداب سلوك : ۱۱۹۹
سلوك مقامات : ۱۲۰۰
شرح ابیاتی از ابن‌فارض ۱۲۱۴
عالم صغیر وعالم‌کبیر : ۱۲۷۷
عشق : ۱۲۸۱
فاتحةالکتاب من‌کشف الحقایق: ۱۷۲۹
کشف الحقایق : ۱۳۱۸
گفتارصوفیان دربارهٔ: ذات ، وجه نفس ،
صفت، اسم فعل : ۱۳۳۷
لوح محفوظ، عالم صغیر(۲) : ۱۳۵۶
لوح محفوظ وجبرواختیار : ۱۳۵۷
مبدأ و معاد: ۱۳۵۸
مبدأ ومعاد برقاعدهٔ اهل حکمت: ۱۳۵۹
مدارج البطون : ۱۳۶۹
مذهب التصوف واهله : ۱۳۶۹
مراتب سبعهٔ باطن: ۱۳۷۶
مراتب ارواح : ۱۴۵۱
معاد : ۱۳۹۲
معرفت انسان کامل : ۱۳۹۸
مقصد اقصی : ۱۴۱۲
مقصد السائرین : ۱۴۱۴
ملك وملکوت وجبروت : ۱۴۱۶
منازل السایرین : ۱۴۲۰
نبوت وولایت پیامبری: ۱۴۵۰
نزول وعروج : ۱۴۵۱
نفس انسانی : ۱۴۶۲
نور : ۱۴۷۰
وجود (۲) : ۱۴۷۹
وحدت وجود : ۱۴۸۲

عزیزی
منطق منظوم : ۱۵۱۱

عزیزی مروی
فتوت نامه : ۱۲۹۴

عسکری=عبدالفتاح

عسکری خوافی=علی

عسکری رازی=علی

عسکری سمنانی=حسن عسکری

عصار لواسانی، محمد
پرسش و پاسخ : ۹۰۵
ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۷
حجج الرضویه : ۹۳۲
خیر الرسایل : ۱۱۴۲
رد بر قادیانی : ۹۴۷
مواهب الرضویه : ۹۹۹

عصام‌الدین ابراهیم=اسفراینی

قاضی عضدالدین=ایجی

عطاءالله
روضة الاحباب : ۱۱۸۲
عطاءالله کرمانی=روحی
عطار=حسن عطار
عطار تونی
فتوت نامه : ۱۲۹۶
عطار نیشابوری
عشق : ۱۲۸۲
فتوت نامهٔ منظوم : ۱۲۹۶
مشهد الوجود : ۱۳۸۸
وجودیه : ۱۴۷۹
عظمت‌الله قادری= شاه ...
میرعظمت‌الله بیخبر
غبارخاطر ۱۲۹۱
عفیف عبدالله طوسی ،
نشر الاسرار : ۱۴۵۷
عقدایی=محمد جعفر
علاءالدولهٔ سمنانی، احمد فرزند محمد
آداب السفره : ۱۰۱۱
اخلاق : ۱۵۲۳
ارشاد المؤمنین: ۱۰۲۴
ارشادنامه : ۱۰۲۴
اقبالیه : ۱۰۴۶
بیان الاحسان لاهل العرفان : ۱۰۶۶
چهل مجلس : ۱۱۲۱
ختام المسك : ۱۱۳۷
خلوت : ۱۱۴۰
سربال لذوی الحال : ۱۱۹۲
سرسماع : ۱۱۹۳
سکوت العاشقین : ۱۱۹۴
شرح حدیث ارواح المؤمنین : ۱۲۲۵
شرح فصوص الحکم : ۱۲۴۲
عروة الوثقی : ۱۲۸۰
فتح المبین لاهل الیقین: ۱۲۹۳
فرحة العالمین وفرجة الکاملین : ۱۲۹۶
فوائد : ۱۳۰۴
لمعات : ۱۳۴۷
مجالس : ۱۳۶۰
نامه‌ها . ۱۴۴۱
نقطه : ۱۴۶۷
وصیت : ۱۴۸۴
علاء قرشی=ابوالفتح علاء
علاء قزوینی هلالی ، علی.
مناهج الطالبین : ۱۴۲۵
میرعلایی سنجری، حسن
فواید الفؤاد : ۱۳۰۵
علم‌الهدی کاشانی فرزند فیض
آگهی‌گستر : ۱۰۱۵
اصول دین : ۸۸۱
تحفه‌الابرار=منحة‌الابرار: ۹۹۶،۱۵۵۹
درایت نثار : ۹۴۱
علیم‌الله حسینی
نزعة‌السالکین : ۱۴۵۵
علیا
تاج‌العیاله : ۱۰۷۱
علیاری تبریزی=حسن
حضرت علی
شرح خطبة البیان : ۱۲۳۱
شرح خطبهٔ شقشقیه : ۹۶۴
مولوی محمد علی
آثار قیامت : ۸۶۹
علی فرزند احمد
روان‌نامهٔ شعبانی : ۱۱۷۹
علی فرزند میرزا احمد
بیعة الافاخم : ۱۵۵۱
علی فرزند محمدتقی

بهجة القلوب: ۸۹۹
علی فرزند حسین
سراج المؤمنین : ۱۶۳۲
علی فرزند علی‌اصغر
اسرار ولایت : ۱۰۳۱
علی فرزند محمود
زبدة العاشقین : ۱۱۸۷
نزهة العاشقین : ۱۴۵۵
میرعلی احمدآبادی
رجوم الشیاطین : ۹۴۵
محمدعلی اردکانی فرزند محمدحسن
تحفة الاولیا : ۹۰۸
طلع النضید : ۹۷۱
علی استرآبادی فرزند محمدحسین
عرشیهٔ محمدیه : ۹۷۲
علی استرآبادی شریعتمدار
فصل الفصول : ۹۷۷
محکمهٔ شورای محمدی : ۹۸۷
علی اصفهانی امامی فرزند ابوحفص
تحفة الملوك ونصیحة العجایب: ۱۵۶۵
ترجمهٔ الهیات : ۷۵۵
علی الاعلی حروفی
اسکندر نامه : ۱۰۳۱
عرش نامه : ۱۲۷۹
محبت نامه : ۱۳۶۴
محشر نامه : ۱۳۶۶
علی الهی فرزند محمد
امامت : ۸۹۲
علی بدخشی فرزند عبدالله
تحفهٔ شاهی وعطیهٔ الهی: ۷۵۳
محمدعلی برغانی فرزندمحمد
ریاض الکونین : ۹۵۱
لسان العارفین : ۱۳۴۱
مصباح السالکین‌ومرقات المتقین: ۱۳۸۹
معراج العارفین : ۱۳۹۶
علی بستی=ابوالفتح
علی بسطامی = ابوالحسن خرقانی
علی بسطامی فرزند طیفور
اخلاق حسنی، اخلاق قطبشاهی: ۱۵۲۹
انوار التحقیق : ۱۵۴۴
تحفهٔ قطبشاهی : ۱۵۶۱
تحفهٔ ملکی : ۹۱۲
معصومیه : ۱۶۸۸
علی بغدادی
منتخب الجواهر العلیه : ۱۶۹۳
آقامحمدعلی بهبهانی فرزند اسماعیل
ترجمهٔ جبرو تفویض: ۷۵۷
ترجمهٔ قضاوقدر : ۷۵۹
محمدعلی بهبهانیفرزند محمد باقر
افضلیت حسنین : ۸۹۰
خیراتیه : ۹۴۰
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۴
سنة الهدایه : ۹۵۹
علی بیهقیکاشفی فرزند حسین
انیس‌العارفین : ۱۰۵۵
رشحات عین‌الحیاة : ۱۱۷۵
میرزا محمدعلی پیشخدمت
شنیده شد : ۱۵۵۱
مجموعه : ۱۶۷۹
علی تبریزی منشی
پاسخ بفراموشخانه : ۱۵۵۱
محمدعلی تویسرکانی فرزند یوسف
سراج‌النفوس : ۱۶۳۲
علی جراشی رشتی
میزان الملوك : ۹۹۹
محمد علی جدلی=جدلی

علی جدیدالاسلام فرزند محمد
رد بریهود : ۹۴۸
علی جزایری فرزند نعمت‌الله
اخلاق سلطانی : ۱۵۳۰
سیدعلی جعفری حکیم
تسخیر ارواح: ۷۶۲
محمدعلی حزین لاهیجی :
تعلیقه بررسالهٔ‌کرمانی: ۱۰۹۴
المذاکرات فی‌المحاظرات : ۱۵۰۸
ودیعه البدایع : ۱۷۱۲
محمد علی حسنی فرزند محمد
ترجمهٔ اعتقادات: ۹۱۴
علی حسینی فرزند مهدی
مفتاح الکنوز : ۱۴۰۵
علی حموی صوفی فرزند حسین
کشف الاثار: ۱۳۱۶
محمد علی خراسانی مؤذن
مصباح القلوب: ۱۳۹۰
محمد علی خلخالی
وحی : ۱۰۰۵
محمدعلی خلخالی فرزند محمدحسین
عیون الاسرارالمکنونه: ۱۲۸۹
محمدعلی خوزستانی فرزند علینقی
توسل الائمة : ۹۲۶
محمدعلی خوشنویس
نظام القلوب : ۱۴۶۰
محمدعلی حکیم ذوالفنون طباطبایی
سیاست مدن : ۱۶۳۶
محمدعلی رفسنجانی فرزند زین العابدین
تذکرة الاخوان : ۹۱۲
محمدعلی رفعت
می‌باید شنید : ۱۶۹۶
نصایح الملوك : ۱۷۰۵

علی زاهدی=علی‌گیلانی[1] فومنی
ملامحمدعلی زنجانی=حجت
علی زنوزی خویی فرزندحسن
دین : ۹۴۳
طراوة اللطایف : ۱۷۲۸
لمعهٔ نورانیه وبرقهٔ رحمانیه : ۸۳۷
لوامع الانوار : ۹۸۴
آقاعلی زنوزی فرزند عبدالله
بدایع الحکم : ۷۴۶
محمد علی سامانی
سیرمحمدی : ۱۲۰۵
محمد سبزواری ذهبی مؤذن
تحفهٔ عباسی : ۱۰۷۵
ملامحمدعلی سمنانی فرزندحاج‌بابا
اصول دین : ۸۸۱
ضیاءالفؤاد : ۹۷۰
علی سمهونی مصری، نورالدین
ترجمهٔ ینابیع المودهٔ : ۱۵۷۹
علی‌السیدی فرزند حسین
مرآت الکائنات : ۱۳۷۳
علی شاهرودی=مصنفك
محمد علی شریف
مخزن الاسماء : ۱۳۶۸
محمدعلی شریفکرمانشاهی
احکام المدن : ۱۵۲۲
تحفهٔ الوزداء و مرآت العرفا : ۱۰۷۶
علی شریفیحایری=شریفی
سیدمحمدعلی‌شهرستانیفرزندمحمدحسین
نصرة الشریعه : ۱۰۰۳
محمد علی شیرازی=شکیب
علی شیرازی رومی فرزندمحمد
شرح گلشن راز : ۱۲۴۹
علی شیرازی حسینی فرزند محمد

جامع الکلیات : ۱۱۱۰
علی شیرازی، شرف الدین
لذت نامه : ۱۶۷۱
محمدعلی شیروانی = فانی
علی شیفکی شافعی = شیفکی
سیدعلی طباطبایی (صاحب ریاض)
پرسش و پاسخ : ۹۰۳
محمدعلی طبری ملك الواعظین
مطابقت قواعد سیاسیه وشرعیه : ۱۶۸۵
علی طبیب = فهمی
محمدعلی تونی طبسی = نور علیشاه
علی عسکری خوافی فرزند محمد
ثمرات الحیاة : ۱۱۰۶
علی عسکری رازی
عشق نامه : ۱۲۸۳
میرزا محمدعلی غصن اکبر فرزند بهاءالله
الواح : ۱۷۵۳
علی غوری فرزند احمد
شرح اوراد سهروردی : ۱۲۱۷
کنزالعباد فی‌شرح الاوراد: ۱۳۳۵
علی غزنوی هجویری ، داناگنج
کشف المحجوب : ۸۳۰
علی فتوحاتی = فتوحاتی
شیخ علی قاجار
جواهرالعقیده : ۹۲۹
علی قضاتی فرزنداحمد
ترك الاطناب فی‌شرح ...: ۱۵۸۰
سید علی قاضی عسکر
دم و وهم، علم انفاس : ۷۸۶
علی قرچه داغی جرجانی
سیروسلوك : ۱۲۰۸
محمدعلی قزوینی
رفیق توفیق، آداب علیه : ۱۶۱۵
علی قزوینی = علاء ...
علی قزوینی فرزند غلامعلی
محمودیه : ۱۳۶۷
سید علی قزوینی مجتهد
اصول دین و فروع آن : ۸۸۶
محمدعلی کاشانی، آقاجانی
منقول الرضا : ۹۹۷
علی کربلایی فرزند حسین
سراج السالکین : ۱۱۹۰
علی کرکی فرزند عبدالعالی
ترجمهٔ ترویج اللعن : ۹۱۵
محمدعلی کرمانشاهی (بهبهانی)
مشکاة العارفین : ۹۸۸
حاج ملاعلی کنی
مواعظ حسنه : ۱۶۹۶
علی کوکدی = درویش علی
علی گرگانی = ضیاءالدین
علی گنابادی فرزند یوسف
عنوان البراهین : ۹۷۶
علی گیلانی فومنی زاهدی فرزند فضل‌الله
ارادةالله : ۸۷۴
شرح بیتی ازمثنوی : ۱۲۲۳
معنی اولوالعزم : ۸۹۵
علی گیلانی فرزند حسین
اصول دین : ۸۸۱
سیدعلی لکهنوی فرزند دلدارعلی
نصرةالحسینیه : ۱۰۰۲
علی لواسانی فرزند محمد
نصایح الامین : ۱۷۰۳
علی متقی فرزند حسام
جرالثقیل فی‌سلوك المعیل : ۱۵۸۹
جواهرثمینه : ۱۱۱۸
معرفة الدنیا : ۱۳۹۸

آقاعلی مدرس
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۱
محمدعلی مصدق‌الدوله غفاری
وصیت نامه : ۱۷۱۴
علی منت فرزند سناءالله
شجرهٔ طیبه : ۱۲۱۳
محمدعلی‌مودود لاری
اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۷
محمدعلی مهاجر
وحدت وجود : ۱۴۸۲
علی نامه نگار فرزند رضا
ترجمهٔ سواره دوکنستان : ۹۱۹
آخوند ملاعلی نوری فرزند جمشید
امامت : ۸۹۱
پرسش و پاسخ : ۷۵۱
حجة الاسلام ، برهان الملة: ۹۳۱
حقیقت قرآن : ۹۳۷
رقیمة النور : ۷۹۴
روح : ۷۷۵
شرح مثنوی معنوی ؟ ۱۲۵۵
محمدعلی نیشابوری فرزند محمدصادق
نجات المؤمنین : ۱۰۰۲
میرسید علی همدانی
آداب وسیر اهل‌کمال : ۱۰۱۴
اعتقادیه: ۱۰۴۶
انسانیه : ۱۰۵۰
اورادیه : ۱۰۵۶
بهرامشاهیه: صلاتیه : ۱۰۶۵
تحفة الملوك : ۱۵۶۲
تصورنهایت وانحصار موجودات: ۱۰۹۱
تلقینیه : ۱۰۹۶
چهل حدیث : ۱۱۲۰
چهل مقام صوفیان : ۱۱۲۱
حقیقت ایمان : ۱۱۲۸
حقیقت محبت، محبت : ۱۱۲۸
حق الیقین : ۱۱۲۹
خلافت بیان ... ۱۱۳۹
داودیه : ۱۱۴۳
درویش نامه : ۱۱۴۴
ده قاعده : ۱۱۴۸
ذخیرة الملوك : ۱۶۱۰
ذکریه : ۱۱۵۲
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۱
سیرالطالبین : ۱۲۰۵
شرح فصوص : ۱۰۳۸
عبقات : ۱۲۷۸
عقل، عقلیه : ۱۲۸۷
فتوت نامه : ۱۲۹۴
فقریه : ۱۳۰۱
قیافه شناسی : ۱۳۱۳
مرآت التائبین : ۱۳۷۰
کلمات : ۱۳۲۱
کلمات عشره : ۸۳۰
لب الحقایق : ۱۳۴۱
مشارب الاذواق : ۱۳۸۵
مشکل حل، مراتب معرفت: ۱۳۸۷
مشیت ، منبه : ۱۳۸۸
مکارم الاخلاق : ۱۶۹۰
مقالات همدانی : ۱۴۰۹
منامیه، خیالیه ، مثالیة : ۱۴۲۶
موچلکه ، مچلکه : ۱۴۲۹
نامه‌های همدانی : ۱۴۵۰
نسبت خرقهٔ درویشان : ۱۴۵۶
نقطه : ۱۴۶۸
نوریه : ۱۴۷۴
وجودیه، وجود مطلق : ۱۴۷۹

همدانیه: ۱۴۸۸

محمدعلی همدانی، ناظم‌الشریعه
الحدیده الحماة : ۹۲۳

محمدعلی یزدی محرر
اخلاق محمدی : ۱۵۲۳

علی یزدی، معلم فرزند محمد
ترجمهٔ رشف النصایح : ۱۰۸۴

علی یزدی فرزند محمود محفوظ نظام
فواید رشیدیه : ۱۳۰۴

علی اصغر بروجردی = نیر

علی‌اصغر چشتی بهدافوری فرزند مودود
جواهر فریدی : ۱۱۱۸

علی اصغر حکمت
اصول فن مناظره : ۱۴۹۳

علی اکبر اصفهانی
اصول دین : ۸۸۲

علی اکبر ایجه‌ای اصفهانی فرزند باقر
پاسخ به‌پادری : ۹۰۰
زبدة المعارف : ۹۵۳

علی‌اکبر سیف‌العلما فرزند محمد
اصول عقاید : ۸۸۸

میرزا علی اکبرخان شیرازی
ترجمهٔ سرالاسرار : ۱۵۷۱

علی اکبر شیرازی = ساری

علی اکبر شیروانی فرزند مصطفی
تحفة الاحباب : ۱۵۵۹

علی اکبر گونابادی مشهدی
البراهین الاثنی عشریه : ۸۹۷

علی اکبر لاری
التحفة الحرمیه‌فی‌مسایل الشرعیه: ۹۰۹
التحفة المعتمدیه : ۹۱۲

علی‌بخش قاجار
رساله دراوضاع‌اجتماعی‌ایران : ۱۶۱۲

شاه علیرضا
کلمات : ۱۳۲۶

علیرضا تجلی = تجلی

علیرضا شهره = شهره

علیشاه فرزند زکریا
عین جمال : ۱۲۸۸

علیقلی فرزند قراچنای
ایمان وکفر : ۸۹۶
تعلیقات برشرح اشارات : ۷۶۳
شوقنامهٔ عباسی: ۱۲۶۵
علم، رساله در... ۸۲۱
مرآت الوجود : ۸۴۴
منطق : ۱۵۰۹

علیقلی جدید الاسلام
رد صوفیان : ۷۸۹
سیف‌المؤمنین : ۹۶۱
هدایة الضالین : ۱۰۰۶

علیقلی چله‌جانی قربانی
منهج الرشاد: ۹۹۸

علیمحمد اصفهانی‌همدانی
مرآت الصلاة فی‌اسرارالصلاة: ۱۳۷۲

سید علیمحمد باب
اثبات دعوت : ۱۷۳۲
بیان : ۱۷۳۵
پنج شأن : ۱۷۳۶
تفسیر سورهٔ بقرة : ۱۷۳۷
تفسیرسورهٔ العصر : ۱۷۳۷
تفسیر سورهٔ الکوثر : ۱۷۳۷
چهار شأن : ۱۷۳۸
دعا : ۱۷۳۹
دلایل سبعه : ۱۷۴۰
صحیفهٔ عدلیه ، پنج باب: ۱۷۴۴
قیوم الاسماء، تفسیرسورهٔ یوسف: ۱۷۴۸

علینقی فرزند احمد
خلاصة الاعتقاد : ۹۴۰
علیلقی طغایی کمره‌یی
امامت : ۸۹۲
جامع صفوی : ۹۲۸
همم‌الثواقب: ۱۷۱۶
میرزا علینقی قطب بابی
نامه(۴) : ۱۷۵۷، ۱۷۵۸
علینقی کوثر علیشاه = کوثر
علینقی همدانی فرزند محمد نعیم
مرآت الهداة : ۱۳۷۵
عمادالدوله دولتشاه، بدیع الملك
عمادالحکمه : ۹۷۶
عمادالدین مازندرانی پنجهزاری
اصول‌من‌عرف‌لیطمئن‌قلب‌من‌عرف: ۱۰۴۳
عماد عبدالله
پنجهٔ آفتاب : ۷۵۲
تحفهٔ دردانه، تحفة‌الاصول : ۱۰۷۴
چشمهٔ خضر : ۱۱۱۹
حل احادیث : ۱۱۳۲
عین الحیاة : ۱۲۸۹
قبهٔ بیضا: ۱۳۰۸
عمر
محیط الواعظین : ۱۶۸۱
عمر فرزند ابوالحسن = ابن فارس
عمر فرزند سهلان = ساوی
عمر فرزندعبدالجبار = ساوی
عمر فرزند محمد = سهروردی
عمر فرزند محمد شیرکان
آداب المریدین : ۱۰۱۴
عمر ، ابوحفص = نسفی
عمر ضیاءالدین صوفی = روشنی رومی
عنایت‌الله هندی
شرح تهذیب المنطق : ۱۴۹۹

امیر نصر المعالی، کیکاوس فرزند اسکندر
قابوس نامه ، نصیحت نامه : ۱۶۵۵
عنوان نگار = تقی ساوجبلاغی
عوض شوشتری فرزند حیدر
گوهر یکدانه : ۸۳۶
عوض مسلمی، ابوالمعالی محمد
تحفهٔ قادری : ۱۰۷۵، ۱۵۶۱
عیاض فرزند موسی یحصبی ، ابوالفضل
ترجمهٔ الشفاء فی‌تعریف حقوق..: ۹۱۹
شاه عیسی سهروردی ، جندالله
حواس خمسه : ۱۱۳۲
میرزا عیسی فراهانی = قائم مقام
عین‌علی قوللوی
قوانین‌آل عثمان : ۱۶۵۹
عین‌القضاة همدانی
اسرارالتمهید : ۱۰۲۷
پرده‌برانداخت وبردگی‌شناخت: ۱۰۷۰
تمهیدات، زبدةالحقایق : ۱۰۹۷
رسالهٔ جمالی : ۱۱۱۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۴
زبدة المعانی : ۱۱۸۷
غایة الامکان فی‌درایة المکان : ۸۲۴
لوایح ، سوانح: ۱۳۵۵
نامه‌ها : ۱۴۴۲
وحدت وجود : ۸۶۴
یزدان شناخت : ۸۶۶
غباری
اخلاق شاهی : ۱۵۳۱
غزالی ، احمد
بحرالحقیقه : ۱۰۶۱
پندنامه : ۱۵۵۳
داستان مرغان : ۱۱۴۳
رسالة الطیر : ۱۱۵۷

سوانح العشاق : ۱۲۰۳
شرح سوانح : ۱۲۳۸
عینیه: ۱۲۸۹
گفتار : ۱۳۳۷
میمونه : ۱۴۳۴
نامه‌ها : ۱۴۴۳

غزالی، محمد حجة الاسلام
آداب مسلمانی : ۱۵۱۶
الاباحیه : ۷۲۶
اعتراضات : ۱۰۴۵
اعتقادات اهل سنت : ۷۳۸
انتخاب بدایة الهدایه: ۱۵۴۲
پاسخ غزالی به‌پیروان اهل سنت : ۷۴۸
ترجمهٔ احیاءالعلوم: ۱۰۸۱، ۱۰۸۲
ترجمهٔ منهاج العابدین: ۱۰۸۸، ۱۰۸۹
جذبیه (جنبیه) : ۱۱۱۳
حلاوة الایمان : ۱۱۳۱
خلاصة التصانیف : ۱۱۳۹
خلاصهٔ کیمیای سعادت : ۱۶۰۳
رسالهٔ کثیرالفواید : ۹۴۹
زادآخرت : ۱۱۸۴
سرالعالمین: سرمکنون : ۱۱۹۳
سیروسلوك : ۱۲۰۹
شرح حدیث ستفرق امتی : ۱۲۲۷
فرزند نامه، نصیحت نامه : ۱۲۹۷
فضایل‌الانام‌من‌رسایل‌حجة‌الاسلام: ۱۲۹۹
کیمیای سعادت : ۱۶۶۷
نامه‌ها : ۱۴۴۳، ۱۴۴۴
نصیحت‌نامه: ۱۷۰۵

غزالی=امیراسلام
غزالی=محمد طاهر
غزالی=محیی‌الدین
غفاری=محمدعلی مصدق السلطنه

غلامحسین چشتی
سلوك هاشمی : ۱۲۰۰

غلامرضا آدانی‌کاشانی
قلائد اللالی : ۱۶۵۸

غلامرضا زجاجی : شیشه‌گر
فیضیه : ۱۳۰۶

غلامرضا کهنبائی فرزند محمد اسماعیل
کنز الواعظین : ۱۶۶۶

غلامرضا قاضی
عتاب الغافلین: ۱۲۷۸

غلام رفاعی، محمد رفیع‌الدین قندهاری
طرایق رفاعیه : ۱۲۷۴

غلامعلی باطنی
آداب و اذکار : ۱۰۱۴

غلامعلی تهرانی=فائقی

غلام محمد جنید
گلدستهٔ موجودات : ۱۳۳۸

غلام محمد چشتی
الاستواء علی الاستیلاء : ۸۷۷

غلام محیی‌الدین=عبداللطیف

میرغیاث‌الدین
آداب بحث منظوم : ۱۴۹۱

غیاث‌الدین حموی=هبة‌الله

فارابی، ابونصر، محمد
شرح فصوص الحکم : ۸۱۲

محمد **فاضل** فرزند شاه ابوالمعالی
مرآت السعداء : ۱۳۷۲

محمد **فاضل سفیدونی** دهلوی
مزرع الحسنات : ۱۳۸۳

فاضل قزوینی
شرح حدیث انسب لناربك : ۱۲۲۶

فاضل هندی، بهاءالدین محمد
چهارآینه: ۹۲۹

فانی شیروانی، محمد علی
البرهان فی‌شرافت الانسان : ۷۴۶
حقیقة البیان : ۱۱۲۸
فانی کشمیری ، محسن
دبستان مذاهب : ۱۷۲۶
شیخ فتح‌الله
احوال عزیزان : ۱۰۲۰
فتح‌الله‌الایادی فرزند عزیزالله
فتوح المؤمنین : ۱۶۵۱
ملافتح‌الله شوشتری فرزند حسن
جبرواختیار : ۷۷۱
فتح‌الله شهرستانی (شیرازی) سبزواری
تحفة الائمة العلیة : ۱۵۵۸
فتحعلی
شغل ادهمی : ۱۲۶۱
فتحعلی فرزند حسنعلی
الشهاب الثاقب : ۱۷۲۸
فتحعلی حسینی
ارشاد نامه : ۱۰۲۵
فتحعلی گردیزی
ابطال الباطل : ۱۰۱۸
ارشادات گردیزی : ۱۰۲۲
کشف الاستار : ۱۳۱۶
نورهدایت : ۱۴۷۲
فتحعلی لاهیجی، شمس‌العلماگیلانی
شمس التذکره لاهل التبصرة : ۹۶۶
فتوحاتی، شرف‌الدین علی
ترجمهٔ رسالة الوصول : ۷۵۹
فخرالاسلام ارومیه‌ای=محمد صادق
فخرالدین ترکستانی
ترجمهٔ توحید مفضل: ۹۱۷
فخر رازی، امام
اسئله و اجوبه : ۷۳۲
اصول عقاید : ۷۳۶
براهین البهائیه : ۷۴۶
توحید : ۷۶۴
روحیه، مرگ واحوال روح : ۷۹۶
زاد معاد : ۱۱۸۶
الکمالیه : ۸۳۱
المشکله : ۱۰۷۲
نفی حیزوجهت : ۸۵۷
فخرالدین عراقی
اصطلاحات صوفیان(۲) : ۱۰۳۷
التنبیهات فی‌شرح اللمعات : ۱۰۹۹
ذوقیات : ۱۱۵۲
شرح لمعات : ۱۲۵۳
فردوس العارفین : ۱۲۹۷
لمحات در شرح لمعات : ۱۳۴۴
لمعات : ۱۳۴۵
فخرالدین علی
مرآت العاشقین : ۱۳۷۳
فخرالدین گیلانی
مناجات : ۱۴۱۸
فخرالدین محب‌اللهی ، فخرالطالبین
ملفوظات فخر : ۱۴۱۶
فخرالمحققین حلی، محمد فرزند حسن
ترجمهٔ الفخریه : ۹۲۱
فخرمدبر ، محمد فرزند منصور
آداب الحرب والشجاعه : ۱۵۱۳
فخری، نورالدین حسینی
ملفوظات فخر : ۱۴۱۶
فرج‌الله منشی ، خازن الاشعار
نیاز السلاطین : ۱۷۱۱
فرشته=عبداللطیف
فریدالدین داماد
اثبات امامت : ۷۲۸

فریدالدین شکرگنج، مسعود اجودهنی
سراج الوجود : ۱۱۹۲
فوائد السالکین : ۱۳۰۴
گفتار : ۱۳۳۷
فضل الله، عمادالدین
ارشاد نامه : ۱۰۲۵
فضل فرزند ابوالخیر=ابوسعید
فضل فرزند احمد فرزند طاهر
کنز الحکمه : ۱۶۶۵
فضل فرزند احمد فرزند خلف
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۱
فضل احمد فرزند نیاز احمد
سلسلهٔ مشایخ صوفیان : ۱۱۹۷
فضل الله فرزند تاج‌الدین حسن
المعتمد فی‌المعتقد : ۹۹۲
فضل فرزند روزبهان
سلوك الملوك : ۱۶۳۴
فضل الله حروفی نعیمی
الالهیة الافضلیه : ۱۰۴۹
جاویدان‌نامه، شش ابتدا : ۱۱۱۱
فضل سیوستانی
کشف مبهم المشکلات : ۱۳۱۹
فضل طبرسی=طبرسی
فضل الله قزوینی فرزند ولی
شرح اعتقادات صدوق : ۹۶۳
فضل الله قزوینی
تحفه : ۱۵۵۷
فضلعلی مرندیفرزند مصطفی
نصرة الطریقه : ۱۴۵۷
فضولی بغدادی، محمد
توحیدیه : ۱۱۰۱
روح وبدن، سفرنامهٔ روح، صحت ومرض
حسن وعشق : ۷۹۵، ۱۲۶۶
عشق وروح: ۱۲۸۳
نفس : ۸۵۵
فقیر، محمد فرزند محمد جعفر
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
فقیرعثمان
نامه‌ها : ۱۴۴۴
فلیکس ویچرسکی
مدخلیت ایران درمسئلهٔ شرقی : ۱۶۸۱
فندرسکی=میر فندرسکی
فنلون
ترجمهٔ تلماك : ۱۵۶۹
فهمی طبیب، علی
مجمل الاخلاق : ۱۶۷۹
فیروزآبادی=محمد
فیض‌الله خراسانی فرزند بهبود علی
نجات السالکین : ۱۴۵۱
فیض کاشانی
آداب السالکین : ۱۰۱۱
آینهٔ شاهی : ۱۵۱۷
اتل توتتل : ۱۰۱۸
اثبات حرکت جوهری : ۷۲۷
اشتراك معنوی یالفظی دروجود: ۷۳۵
الفت نامه : ۱۵۴۲
امکان ووجود : ۷۴۱
الانصاف فی‌الحق والاعتساف : ۱۰۵۰
پاسخ فیض به‌قمی : ۱۰۶۹
ترجمهٔ الحقایق : ۱۵۷۰
تجدد طبایع : ۷۵۳
ترجمهٔ الشریعة، فضیلة الشریعة: ۱۰۸۵
ترجمهٔ العقاید الدینیه : ۹۲۰
راه صواب : ۹۴۴
رفع الفتنه=دفع‌الغاویة : ۱۱۷۸
زادالسالك=سلوکیه : ۱۱۸۵

شرایط الایمان : ۹۶۳
قرة العیون فی‌اعزالفنون : ۱۳۱۰
کلمات مخزونه = لالی‌مستخرجه: ۱۳۲۷
کلمات مکنونه : ۱۳۲۸
گلزار قدس : ۱۳۳۸
المحاکمة بین‌الطائفتین : ۸۴۰
محبت : ۱۶۸۰
مرآت الاخره : ۱۳۶۹
مشواق : ۱۳۸۷
منهاج العلم=شرح طلب العلم: ۱۶۹۴
نامهٔ فیض : ۱۴۴۴
فیضی، ابوالفیض فرزند مبارك
ترجمهٔ پوتهی بهگوت گیتا: ۱۵۶۹
مهاپران=شری بهاگوت: ۱۴۳۱
قائم مقام فراهانی، میرزا عیسی
اثبات نبوت : ۸۷۲
امیرقاسم
رسالهٔ انیس : ۱۰۵۴
محمدقاسم فرزند محمد رضا
منطق= فواید ضروریه : ۱۵۱۰
قاسم انوار، علی فرزند نصر
امامت : ۱۰۴۹
پرسش و پاسخ : ۱۰۷۰
حورائیه : ۱۱۳۳
رسالهٔ عرفانی(۳) : ۱۱۶۴
سند خرقه : ۱۲۰۱
سئوال و جواب : ۱۲۰۱
علم : ۱۲۸۸
شاه قاسم حسینی رضوی
مظهرذات : ۱۳۹۲
محمد قاسم خبیصی فرزند تاج‌الدین
لام الف: ۱۳۴۰
قاسم صفاییکاتب فرزند محمد
انیس الطالبین : ۱۰۵۵
قاسم قره‌حصاری فرزند محمود
ارشاد المریدین : ۱۰۲۴
محمدقاسم مشهدی فرزند محمد
هدایة الطریق : ۱۷۱۵
قاضی‌خانی= محمد فرزند معین
قاضی‌زادهکرهرودی، عبدالخالق
امامت : ۸۹۲
تحفهٔ شاهی : ۹۱۰
قاضی وابکنوی=محمد
قاهراصفهانی دارابی ، محمد
مخبرالیقین : ۱۳۶۷
قتال=راجو
قشیری=عبدالکریم
قصاب
فتوت نامه : ۱۲۹۵
قضاعی=علی
قطب ابهری
مقالات العارفین : ۱۴۱۱
قطب رازی، محمد بویهی
حاشیه برلوامع‌الاسرار : ۱۴۹۶
قطب شیرازی
عشق نامه : ۱۲۸۳
قطب عالم،شاه عالم
جمعات شاهی : ۱۱۱۴
قطب‌الدین محمد لاهیجی
شرح بیتی ازمثنوی : ۱۲۲۴
مثالیهٔ نوریه : ۱۲۹۳
محبوب القلوب : ۱۷۲۹
قطب محیی، عبدالله
نامه‌های قطب محیی : ۱۴۴۵
قطب‌الدین نی‌ریزی ذهبی، محمد
ترجمهٔ انوار الولایه : ۱۰۸۲

ترجمهٔ عشقیه : ۱۰۸۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
نامه‌ها : ۱۴۴۴
وجودیه : ۸۶۳

محمد قلیا
سخنان محمد قلیا : ۱۱۸۸

سید قمرالدین اورنگ‌آبادی
سئوال و جواب (۲): ۹۵۴

قواس بیدی، محمود
ارشاد الطالبین : ۱۰۲۲

قوازانی محمد (محمود) زنجانی
دلایل الشیعه : ۹۴۳

قوام الدین
شرك و توحید : ۹۶۶

میرقوام‌الدین محمد
بقای صور نوعیه وفنای‌آن : ۸۴۷

میرقوام الدین خوافی
آداب تصوف : ۱۰۰۹

میرقوام‌الدین رازی، محمد
تعلیقات : ۷۶۲
مبادی قیاسات : ۱۵۰۸
عین‌الحکمه : ۸۲۳

قونوی محمد فرزند اسحاق
اجوبة المسائل : ۸۴۸
تبصرةالمبتدی وتذکرةالمنتهی : ۱۰۷۲
پرسش و پاسخ : ۷۵۱
ترجمهٔ رسالة الوصول : ۷۵۹
المفاوضات، اجوبة المسائل : ۸۴۸
نامه‌ها : ۱۴۴۷

قهری=علی‌قهری

قهستانی= جعفرکافی قاینی

کاتبی قزوینی، نجم‌الدین عمر
شرح شمسیه : ۱۵۰۱

کاشانی= باباافضل و= عبدالرزاق

کاشف دزفولی، صدرالدین محمد
ارشاد المریدین : ۱۰۲۳
شرح من عرف نفسه : ۱۲۳۰
صراط الحق : ۱۲۶۸
قاسم الجبارین : ۸۲۷
کاشف الاسرار : ۱۳۱۳
مصباح العارفین : ۱۳۸۹
معراج المؤمنین : ۱۳۹۷
مفتاح النجاة : ۹۹۳، ۱۴۰۷
منهج السالکین: ۱۴۲۸
هدایت : ۱۴۸۷

کاشف شیرازی، محمد شریف فرزند محمد
خزان و بهار : ۱۶۰۱
سراج منیر : ۱۶۲۸

کاشفی
امامت وفضایل علی : ۸۹۳
نصیحت نامهٔ شاهی : ۱۷۰۹

کاشفی=حسین بیهقی

کاظم فرزند محمد=اسرار علی

محمدکاظم‌مدرس خادم مشهدی
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۵۷۴

سیدکاظم رشتی فرزند قاسم
اصول دین : ۸۸۲
اعتقادات : ۸۸۹
پرسش وپاسخ(۲) : ۹۰۳
تذکرة الفتن: ۹۱۲
ترجمهٔ اثبات نبوت : ۹۱۳
ترجمهٔ دلیل المتحیرین : ۹۱۹
ترجمهٔ اسرار العباده : ۱۰۸۲
ترجمهٔ سیروسلوك : ۱۰۸۵
توحید : ۹۲۶
حجةالبالغه : ۹۳۲

رسالهٔ بهبهانیه : ۹۴۸
سیروسلوک : ۱۲۰۸
مقامات العارفین : ۱۴۱۱

محمدکاظم شیرازی کازرونی = گلبن

کاظم کرمانی = مظفرعلیشاه

کاظم نبیل ، بابی
نامه : ۱۷۵۸

محمدکاظم هزارجریبی
اقناعیه : ۸۹۰
برهانیه : ۸۹۸
تحفةالاخیار : ۹۰۸
تنبیه الغافلین : ۱۵۸۶
توحیدیه : ۷۶۵
جبرواختیار : ۷۷۱
دررالاخبار و جواهرالاثار : ۱۶۰۵
روحیه : ۷۹۶
کاشف العدل : ۸۲۹
محك الایمان : ۱۶۸۰
معارف الانوار : ۹۹۱
هدایة الغافلین : ۱۷۱۵

کاکه = احمد

کرباسی = ابراهیم

کربالی = شجاع الدین

کریمخان قاجار
ارشاد العوام : ۸۷۵
برهان قاطع : ۸۹۸
پرسش وپاسخ(۳) : ۹۰۳-۹۰۵
تقریرات : ۹۲۵
تیرشهاب : ۹۲۷
چهارفصل : ۱۵۹۴
ردشبهات : ۹۴۶
رکن رابع : ۹۵۱
سی‌وصل، جوابات : ۹۵۹
طریق النجاة : ۱۲۷۶
کنزالفواید وباب المراد : ۱۳۳۶
مناظره با کریمخان: ۹۹۴
نصرةالدین: ۱۰۰۲
هدایة الصبیان : ۱۰۰۶
هدایة الطالبین : ۱۰۰۷

محمدکریم شریف قمی
تحفة العشاق : ۱۰۷۵

کشن‌چند کهتری سیالکوتی
شیویران : ۱۲۶۶

کلاباذی = محمد بخاری

کلان، مولانا...
ریاض المذکرین : ۱۱۸۴

کلیم‌الله جهان آبادی
کشکول: ۱۳۲۰

کمال الدین
شرح‌کبریت اعظم : ۹۶۵

کمال زاده
ترجمهٔ عوارف المعارف : ۱۰۸۶

شاه کوثر
نامه‌های شاه‌کوثر ۱۴۳۹

کوشکناری جهرمی = عبدالله

کوثرعلیشاه همدانی، محمدرضا
اثبات نبوت خاصه : ۸۷۲
ارشاد المضلین : ۸۷۵
پاسخ به پادری : ۸۹۹، ۹۰۰
السیف المسلول، تربیع الشیخین: ۹۶۱
شرح بیتی ازسنایی : ۱۲۲۱
عقاید مظفری، زرجعفری : ۹۷۵
مفتاح النبوة : ۹۹۳

کوثرهمدانی ، علینقی
آیات الائمه : ۸۶۸
اوصاف القری : ۱۰۶۰

روضة الواعظين ، ۱۶۱۸
نصيحت نامه : ۱۷۰۸
كوثرقمي، عبدالكريم
ترجمهٔ مصباح الشريعه : ۱۰۸۸
كوثري، حسين
بيانات : ۱۰۶۷
كوكبي
مقامات العشاق : ۱۴۱۲
كيا = پيركيا
كيكاووس = عنصرالمعالي
كيشي = شمس‌الدين محمد
كيشي = ميراحمد
كيوان‌قزويني = عباسعلي
گسائين آنند كش‌خوش
بحرالنجات : ۱۰۶۲
گسكري = محمد طاهر
گلبن، محمد كاظم كازروني
گلشن اسرار : ۱۲۳۸
گلستانه = محمد ...
گلشني ادرنوي، محمد فرزند فتح‌الله
حق اليقين : ۱۱۳۰
مآب : ۱۳۵۷
گنجور فرزند اسفنديار
جاويدان خرد : ۱۵۸۸
لاري = حسين
لال بيراك هندي
شاه و درويش : ۱۲۱۳
لسان السلطنه
اثبات الحق : ۱۷۲۰
لطفعلي دانش فرزند محمدكاظم
آداب المحادثه . غفاريه : ۱۵۱۶
شرح آداب مكالمه : ۱۴۹۸
نيروزيه : ۱۷۱۱

شاه‌لطف‌الله جالند هري
ثمرات الفوائد : ۱۱۰۶
لطف‌الله فارسي فرزند محمد رفيع
حياة النفوس: ۹۳۹
لطف‌الله كوكسي
شرح منازل السائرين: ۱۲۵۸
لطف‌الله مهندس لاهوري
سحرحلال : ۱۶۲۳
لقمان حكيم
صدپند، نصايح : ۱۶۴۱
صد پند منظوم : ۱۶۴۲
لنجاني = حيدرعلي
سيد ماجد
ترجمهٔ رسالهٔ معاد : ۹۱۹
سيد ماجد بحراني فرزند محمد
اخلاق تهماسبي : ۱۵۳۲
تحفهٔ سليمانيه : ۱۵۶۰
ماركوس اوليوس
پند نامه : ۱۵۵۴
محمد ماه رضوي
تكميل العرفان : ۱۰۹۶
ماشاءالله حكيم بصري
احوال المفاتيح، مفاتيح‌القضا : ۱۰۲۰
مبارك فيض شاهي
راحت القلوب : ۱۱۵۵
مجدالاشراف محمد ذهبي
تحفة الوجود : ۱۰۷۶
خلاصة الذهب : ۱۱۳۹
درةالمصطفى : ۱۱۴۳
دستخط : ۱۱۴۵
سيمرغ وكوه قاف : ۱۲۱۳
شرح منامية : ۱۲۵۹
شمسيهٔ ظهوريه : ۱۲۶۳

مرآت الکاملین : ۱۳۷۳
مجدالدین بغدادی، ابوسعید فرزندمؤید
آداب السفر : ۱۰۱۱
اسئله و اجوبه : ۷۳۲،۱۰۲۶
پرسش و پاسخ : ۱۰۷۰
السیر والطیر : ۱۲۱۳
المسافریه : ۱۳۸۴
نامه‌ها : ۱۴۴۷
مجدالملک لواسانی، میرزا محمد
کشف الغرایب : ۱۶۶۱
مجذوب علیشاه همدانی ، جعفر
اثبات نبوت : ۸۷۲
اعتقادات ، عقاید مجذوبیه : ۱۰۴۵
جامع الاسرار : ۱۵۸۷
حق : ۱۱۲۶
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۴ ، ۱۱۶۵
رسالهٔ کلامی : ۹۴۹
شرح حدیث انااصغرمن‌ربی : ۱۲۲۶
شرح دعای اللهم نور ظاهری: ۱۲۳۳
کبریت احمر : ۱۳۱۴
مرآت الحق : ۱۳۷۱
مراحل السالکین : ۱۳۷۷
موعظه : ۱۴۲۹
مجلسی ، محمد باقر
آداب الولاة، سلوک ولاة العدل: ۱۵۱۶
اثبات رجعت، ترجمهٔ ۱۴ حدیث : ۸۷۱
ادیان و امم : ۱۷۲۰
بداء : ۷۴۴
پرسش وپاسخ: ۹۰۱،۹۰۵
ترجمهٔ اعتقادات : ۹۱۴
ترجمهٔ توحید مفضل: ۹۱۶
ترجمهٔ حدیث معرفت : ۹۱۷
ترجمهٔ حدیث مفضل : ۹۱۷
ترجمهٔ خطبة التوحید : ۹۱۸
جبرواختیار : ۷۷۱
جنت ونار: ۹۲۹
جواهرالعقول، پند اهل دانش : ۱۷۲۶
حق الیقین : ۹۳۷
سرور الشیعه : ۹۵۶
سیر و سلوک : ۱۲۰۶ ، ۱۲۰۷
شرح حدیث ستةاشیاء: ۱۲۲۷
شرح خطبه التوحید، ترجمهٔخطبه‌الرضا: ۸۰۷
صراط النجات : ۸۱۵
صفات ذات وصفات فعل: ۸۱۶
مال ناصبی : ۹۸۶
مناجات: ۱۴۱۸
مجلسی، محمدتقی
تشویق السالکین : ۱۰۹۱
مجاهدیه : ۱۳۶۱
محبعلی
حقوق ملل : ۱۵۹۸
محبعلی مجرد
عیار العرفان : ۱۲۸۸
محب‌الله، فخرالدین
شرح عین‌العلم : ۱۲۳۹
محب‌الله بهادری قاضی
شرح فصوص الحکم : ۱۲۴۱
محب‌الله مبارز ، پیرالله‌آبادی
هفت احکام : ۱۴۸۸
محرر یزدی = محمدعلی
ملامحسن فرزند محمد سمیع
اصول وفروع دین : ۸۸۷
ملامحسن سبزواری
ترجمهٔ ملل و نحل: ۱۰۸۸
محسن شیرازی

مجلس آرا : ۱۶۷۸

محسن عمادالفقرا = حالی

محسن کشمیری = فانی

محسن گیلانی فرزند محمد

شرح قصیدهٔ میرفندرسکی : ۱۲۴۶

میرمحسن نواب قراباغی نقیب

ضیاء الانوار : ۹۷۰

مزامیر : ۱۳۸۳

محسن هروی

سخنان کوتاه حضرت علی : ۱۶۲۵

سید محمد

خصائص اعظم : ۱۱۳۷

محمد = خواجه معین الدین

گنج سعادت : ۱۳۳۹

محمد فرزند پیرعلی

وصیت نامه ، ۱۷۱۴

قاضی محمد فرزند برهان الدین

سلسلة العارفین : ۱۱۹۶

محمد فرزند محمد جمشید

عقول عشره. ۸۲۱

محمد فرزند صدرالدین

ترجمهٔ سراج الملوك : ۱۵۷۱

محمد فرزند عبدالغفور

نصایح الشیعه : ۱۷۰۴

محمد فرزند علی

سرالخلافه : ۱۱۹۲

محمد فرزند علی، قطب الدین

اعتقادیه : ۸۸۹

میرزا محمد فرزند عنایت احمد

النزهة الاثنی عشریه : ۱۰۰۲

محمد فرزند فضل الله

تحفهٔ مرسله : ۱۵۶۱

محمد فرزند قاسم

ملفوظات مغربی : ۱۴۱۶

محمد فرزند محمود

لباب الاخبار : ۱۳۴۱

محمد فرزند مقصود علی

ذخیره : ۹۴۴

محمد ابهری، فاضل الدین فرزند اسحاق

منهج الفاضلین : ۹۹۸

محمد احمدی

لوایح عشره : ۱۳۵۶

محمد اخباری کاشانی فرزند مرتضی

ترجمة الحقایق : ۱۵۷۰

تنویرالقلوب : ۱۱۰۰

کلمات نوریه ، کلمات تامات : ۸۳۱

میرزا محمد اخباری نیشابوری

آینهٔ عباسی : ۸۶۹

اصول دین : ۸۸۷

تحفهٔ جهانبانی : ۹۰۸

حجر ملقم : ۹۳۳

درالثمین، تحفهٔ امین : ۹۴۱

رد وحدت وجود : ۷۹۰

میزان التمیزفی علم التمیز : ۱۴۳۳

ومضة النور : ۱۴۸۵

محمد ارجانی شوشتری فرزند محمد

جاویدان خرد : ۱۵۸۸

محمد اردستانی ، معزالدین

کاشف الحق، هدیة العالمین، فوزالنجاح، ۹۷۸

محمد استرآبادی موسوی فرزند ابوطالب

حدایق الریاحین : ۱۵۹۸

محمد استرآبادی بدلیسی حروفی

استوانامه : ۱۰۲۶

محمد استرآبادی فرزند حسین

شرح تهذیب المنطق : ۱۴۹۹

محمد اسفراینی، مجدالدین
کلمات عشره : ۱۳۲۷
سلطان محمد اصفهانی فرزند قطب‌الدین
تجلی خدا برکوه طور : ۱۰۷۳
معارف طبیه : ۹۹۱
محمد اصفهانی واعظ
جامع المعجزات : ۹۲۸
محمد اصفهانی فرزند حسین‌شریف
دریای نور : ۹۴۲
میرزا محمد افشار
بحرالعرفان : ۱۷۳۵
محمد الله‌آبادی ، خیرالدین
اندرز دلپسند : ۱۵۴۳
محمد امامی فرزند علی
منقبت نامه : ۱۶۹۴
محمد امین دفتر
خواب مغناطیسی : ۷۸۴
محمد انصاری استرآبادی‌فرزند عبدالکریم
محاسن الادب : ۱۶۸۰
محمد انصاری فرزند محمد
ترجمهٔ غررالحکم : ۱۵۷۵
محمد انصاری فرزند عبدالله
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
محمد اورنك آبادی حسینی
تنبیه الانام : ۹۲۵
محمد بحرانی فرزند عبدالنبی‌کرمانی
وسیلة النجاة : ۱۰۰۵
محمد بخاری ، جهانیان جهانگیر
نامه‌های جهانیان جهانگیر : ۱۴۳۸
محمد بخاری فرزند ابراهیم‌کلابادی
شرح التعرف لمذهب التصوف: ۱۲۲۴
محمد بخاری فرزند احمد بداوانی چشتی
راحت القلوب : ۱۱۵۵
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۷
فوائد الفواید : ۱۳۰۵
سخنان نظام‌الدین : ۱۱۸۸
نامهٔ نظام الدین : ۱۴۵۰
محمد بخاری فرزند اسعد نقشبند
مسلك العارفین : ۱۳۸۵
محمد بخاری فرزند محمد = بهاءالدین
محمد بخاری برهان الدین فرزند محمود
بستان العقول : ۱۰۶۳
تصوف : ۱۰۹۲
نزهة العاشقین : ۱۴۵۵
محمد برغانی فرزند محمد صالح
نجات المؤمنین : ۱۰۰۲
محمدبرهانپوری فرزند فضل‌الله
العجیبه اللامه : ۱۲۷۹
محمد بسطامی بایزیدی فرزند عنایت
روضة العارفین : ۱۱۸۲
محمد بلخی بکری فرزند قوام
شرح مخزن الاسرار : ۱۲۵۷
محمد بلخی = مولوی
محمد بلیانی = محمدکازرونی
میرزا محمد بوشهری ، خان بهادر
قهوه‌خانهٔ شهر سورت : ۱۷۴۷
محمد بهبهانی، معین‌الاسلام
مفتاح المدن : ۱۶۸۹
محمد بهشتی فرزند مهدی
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۴
آقا محمد بیدآبادی فرزند رفیع گیلانی
پندنامه : ۱۵۵۳
توحید : ۱۱۰۱
سیروسلوك : ۱۲۰۸
نامه (۲) : ۱۲۰۹
محمد بیدوازی فرزند شیخعلی

عشق ومحبت : ۱۲۸۴

محمد بیهقی فرزند محسن
المختصرالکافی : ۹۸۷

خواجه محمد پارسا
انیس الطالبین : ۱۰۵۵
تحقیقات(۲) : ۱۰۷۷
رمز الاقطاب : ۱۱۷۸
زمان و مکان : ۸۰۰
سخن راست : ۱۱۸۹
شرح رباعیات : ۱۲۳۶
شرح فصوص الحکم : ۱۲۴۱
عقاید : ۹۷۵، ۱۲۸۶
فصل الخطاب لوصل الاحباب: ۱۲۹۹
قدسیه، کلمات خواجه : ۱۳۰۹
کشفیه : ۱۳۲۰
کلمات : ۱۳۲۱
محبوبیه : ۱۳۶۶

محمد تبریزی ممقانی فرزند حسین
مناظره باباب : ۹۹۴

محمد ترکهٔ اصفهانی ، افضل الدین
تنقیح الادله : ۱۷۲۵

محمد تمامی شیرازی فرزند محمد صادق
تحفة السلطان : ۹۱۰

میرزا محمد تنکابنی پزشك فرزندسلیمان
حقیقة العرفان : ۱۱۲۸
شرح تجرید : ۸۰۶
ضیاء الابصار : ۱۲۷۳

ملامحمد تنکابنی فرزندعبدالفتاح
ضیاء القلوب: ۹۷۱

محمد تهرانی حایری
مفتاح الاسرار : ۱۴۰۴

محمد تهرانی مدرس
دافع البغض والعداوة : ۹۴۴

محمد جامی فرزند محمد
ریاض الناصحین : ۹۵۱

محمد جوانرودی
ترجمهٔ حیاة النفس : ۹۱۸

محمد چشتی
آداب الطالبین : ۱۰۱۲
الجمع بین‌الدنیا والاخره : ۱۵۹۰
چهار برادران : ۱۵۹۳
صبر درشدت : ۱۶۴۱
طلب حلال : ۱۶۴۵
فضل‌کسب : ۱۶۵۴
مجالس : ۱۳۶۰
مساهله در معامله : ۱۶۸۳
مسجدکعبه واقصی : ۱۳۸۳
المفلس فی‌امان‌الله : ۱۴۰۷
الناس بالناس : ۱۴۳۴
نکات الاخوان : ۱۴۷۰
هدایات المشیخه : ۱۴۸۷

محمد حسینی فرزند قاسم
صراط المسترشدین : ۹۶۹

محمد حسینی
بیان سلوك : ۱۰۶۷
ترجمهٔ الندامه فی‌زادالاخره : ۷۶۱
رؤیت : ۱۱۸۳

محمد حکیم فرزند عبدالله
گوهر یکدانه : ۸۳۶

محمد حلی = فخرالمحققین

محمد حمویه جوینی، معین‌الدین
مقامات صوفیان : ۱۴۱۰

محمد خاموش = خاموش

محمد خراسانی = بدر جاجرمی

محمد خلیفهٔ‌خفری
مراتب الوجود : ۱۲۷۷

محمد خواجگی فرزند احمد
ترجمهٔ الباب الحادیعشر : ۹۱۵

تمهیدات : ۷۶۴
شرح فصول نصیریه : ۸۱۳
نظامیه فی‌مذهب الامامیه : ۱۰۰۳
محمد **خواجگی** فرزند عبدالسلام
آقالیم اسلام ومعموره : ۱۵۴۱
محمد **خوارزمی**، مؤیدالدین
ترجمهٔ احیاء العلوم : ۱۰۸۲
محمد **خوافی** فرزند علی
وردیه : ۱۴۸۳
محمد **خویی** فرزند احمد
مناهج سیفیه : ۱۴۲۵
محمد **داراشکوه** = داراشکوه
محمد **دارابی**
شرح دیوان حافظ : ۱۲۳۵
لطایف غیبی : ۱۳۴۲
محمد **دزفولی** = کاشف
محمد **دماوندی** = عبرت
محمد **دهدار** = دهدار
محمد **دیلمی** = اشنهی
محمدخان **رازقی**
ملفوظات رازقیه : ۱۴۱۶
محمد **رازی** بویهی = قطب‌الدین
محمد **رازی** = قوام‌الدین
محمد **رازی** فرزند حسن(حسین)
تبصرة‌العوام‌فی‌معرفة‌مقالات‌الانام: ۱۷۲۲
نزهة‌الکرام وبستان العوام : ۸۵۲
محمد **رستمداری** مشکک فرزند علی
نامهٔ اوزبکان وپاسخ رستمداری: ۱۰۰۰
محمد **رضوی** فرزند احمد
الحبل المتین : ۹۳۰
محمد **رضوی** قمی ، صدرالدین
شرح رسالهٔ علم باری : ۸۱۲
محمد **فرزند زبردست‌خان**
ارشاد الوزراء : ۱۵۴۰
انیس الوزراء : ۵۴۸
محمد **ساوجی** فرزند حسین
السلوك وعیوب النفس: ۱۲۰۰
محمد **سبزواری** فرزند محمدعلی
سلسلهٔ مشایخ صوفیان : ۱۱۹۷
محمد **سبحانی** هندی
شرح بیتی از مولوی : ۱۲۲۴
محمد **سمرقندی**، ابوعبدالله
مختصرالولایه : ۱۳۶۷
محمد **شاه** فرزند محمد عطاءالله
خیرالکلام : ۱۱۴۳
محمد **شاه عالم** فرزند عبدالله
لطایف شاهی : ۱۳۴۲
محمد **شیخ حسن**
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
محمد **شریعتمدار**
شبهات واهیه : ۹۶۲
محمد **شوشتری** مرعشی فرزند ابوالفتح
یأس ورجا : ۱۴۸۹
محمد **شوشتری** فرزند محمد
ترجمهٔ تمام الشریعه: ۹۱۶
محمد **شهرستانی** فرزند تقی افضل‌الدین
ترجمهٔ الباب الحادیعشر : ۹۱۵
محمد**شهرستانی**فرزندعبدالکریم=شهرستانی
محمد **شهرستانی** فرزند محمود
شرح تهذیب المنطق : ۱۴۹۹
محمد **شیرازی** مرو دشتی فرزند ابوتراب
لمعات النور : ۹۸۳
محمد **شیرازی** فرزند خفیف اسنفکشاد
ترجمهٔ شرف الفقر : ۱۰۸۵
محمد **شیرازی** فرزند محمد سلیم
رد العیب عن لسان الغیب : ۱۱۵۶
محمد **شیرازی** = کاشف
میرزا محمد شیروانی فرزند حسن

اثبات صانع : ۷۲۷
اثبات واجب : ۷۲۹
بدا : ۷۴۵
رسالهٔ کلامی : ۹۴۹
شرح حدیث ستة اشیاء : ۱۲۲۷
صدق کلام الهی : ۹۶۸
عصمت : ۹۷۲

محمد شیروانی حافظ فرزند صفر
شرح گلشن راز : ۱۲۵۰

محمد مکی صقلی اندلسی
فرید الاصقاع : ۱۶۵۳

محمد طارمی، صفی‌الدین
انیس العارفین : ۱۰۵۵

محمد طبسی = درویش محمد

محمد طبیب فرزند روح‌الله
تهذیب العقاید فی بیان المعارف : ۷۶۵

محمد ظهیری سمرقندی فرزند علی
اغراض السیاسه : ۱۵۴۱

محمد عارف فرزند فضل‌الله
ارشاد السالکین : ۱۰۲۲
عقاید صوفیه : ۱۲۸۶

محمد عاملی = ابن خاتون

محمد عاملی فرزند زین
شوقیه وذوقیه : ۱۲۶۵

محمد عدوی فرزند طلحه
خاصیت دایره : ۱۱۳۶
شرح رسالهٔ خاصیت دایره : ۱۲۳۷

محمد عربشاه ورامینی فرزند ابویزید
احسن الکبائر : ۸۷۳

محمد فرغانی فرزند احمد، سعید
مناهج العباد الی المعاد : ۱۴۲۵

محمد فقیر = فقیر

محمد فیروزآبادی فرزند یعقوب
صراط المستقیم : ۱۲۶۸

محمد قاجار فرزند عبدالله
صراط مستقیم : ۹۶۹

محمد قادری بیجاپوری
جامع الاسرار : ۱۱۱۵

میر محمد شاه قادری فرزند شاه زاهد
خزانهٔ دارابشاهی : ۱۳۷

محمد قاضی‌خانی فرزند معین
اخلاق جهانگیری : ۱۵۲۹

محمد شاه قاضی = شاه قاضی

محمدخان قراگزلو
ذکر خفی : ۱۱۵۱

محمد قرشی = طرطوسی

محمد قریشی، شمس‌الدین
زاد الصراط : ۱۶۲۰

محمد قضاعی، قاضی ابوعبدالله
ترک الاطناب فی شرح الشهاب : ۱۵۸۰

محمد قزوینی فرزند حسین
سلسله نامه خواجگان : ۱۱۹۹

محمد قزوینی فرزند فتح‌الله
ابواب الجنان : ۱۵۱۸

محمد قلیا = قلیا

محمد قندهاری رضوی هروی
شمس الهدایه وقالع الضلاله : ۹۶۷

محمد کاتب ابوجعفر فرزند عبدالرحمان
شرایط مریدی : ۱۲۱۴

محمد کازرونی تاج‌الدین فرزند محمد
بحر السعاده : ۱۵۴۹

محمد کازرونی بلیانی فرزند علی
بدایة الذاکرین : ۱۰۶۲

محمد کاشانی جلال‌الدین فرزند محمد
ترجمهٔ مناظرهٔ احسایی : ۹۲۳

محمد کاشانی = محمد اخباری

محمد کبری علوی فرزند محمد
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵

محمد کجوری، سلطان الواعظین
بشارة الامة : ۸۹۸
ذریعه العاصین : ۱۶۱۱
فرحة الانام : ۱۶۵۳
محمد کرمانی = محمد بحرانی
محمد کرمانی فرزند کریم قاجار
پرسش و پاسخ : ۹۰۵
معاد : ۹۹۰
محمد کلابادی = محمد بخاری
محمد کلباسی شیخی
لب اللباب : ۹۸۳
مصباح العارفین : ۹۸۹
محمد کولیاری قتال
جواهر خمس : ۱۱۱۸
محمد کیشی، شمس‌الدین
رسالهٔ فلسفی : ۷۹۱
نامه : ۸۵۱
محمد گرگانی فرزند احمد
منازل ومراحل : ۱۴۲۰
محمد گرگانی فرزند محمود
مرآت النفوس : ۸۴۴
محمد گلپایگانی، حبیب‌الدین
الملهمة بالصواب : ۴۵۰
محمد گلستانه فرزند ابوتراب
منهج الیقین : ۱۶۹۵
محمد گلشنی = گلشنی
محمد گیسودراز فرزند یوسف دهلوی
آداب سلوک : ۱۰۱۱
آینه: ۱۰۱۷
استقامت شریعت بطریق حقیقت: ۱۰۲۶
اسماء الاسرار : ۱۰۳۱
تصوف : ۱۰۹۲
جوامع الکلم : ۱۰۱۵
حدائق الانس : ۱۱۲۲
خاتمه : ۱۱۳۶
راز : ۱۱۵۵
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۵۹
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵
شرح اسماء الاسرار : ۱۲۱۷
شرح جام جهان نما؟ : ۱۲۲۵
شکارنامه : ۱۲۶۲
ملفوظات : ۱۴۱۶
نامه‌ها : ۱۴۴۷
وجود العاشقین، عشقیه : ۱۴۸۱
محمد گیلانی فرزند علی
شرح گلشن راز: ۱۲۵۰
محمد گیلانی فرزند محمدنصیر
ظهور الحق : ۹۷۲
محمد گیلکی فرزند احمد
اثبات واجب : ۷۲۸
میرزا محمد لاری
لاریه: تحفهٔ لاریه : ۹۱۱
محمد لاهیجی = اسیری
محمد لاهیجی = قطب‌الدین
محمد لاهیجی = محمد نواب لاهیجی
میرزا محمد لواسانی = مجد الملك
سید محمد مجاهد
سراج المؤمنین : ۱۶۳۲
محمد محتسب الممالك : تقی‌الدین
تحفة المتقین : ۹۱۱
محمد مشکاة الملك فرزند علی
بحر الاوصاف : ۱۵۴۸
میرزا محمد مشهدی
معاد وحشر اجساد : ۹۹۰
وجودیه : ۸۶۳
میر محمد مشهدی معزالدین فرزند ابوالحسن
واجبات علیه : ۱۰۰۴
میرزا محمد مشهدی قمی فرزند محمدرضا

ستهٔ ضروریه : ۹۵۴
محمد مفتی الملک، تاج الدین
مفرح القلوب : ۱۴۰۷
محمد مکی حسینی فرزند جعفر
بحرالمعانی : ۱۰۶۱
محمد ملیطلوی فرزند غازی
برید السعاده : ۱۵۵۰
روضة العقول : ۱۶۱۷
محمد ممقانی = محمد تبریزی
محمد موسوی
فیض اعظم : ۱۳۰۵
محمد منیف
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۷
محمد میرزا قاجار = سلطان
محمد میهنی فرزند منور
اسرار التوحید : ۱۰۲۸
محمد نامقی فرزند مطهر
حدیقة الحقیقه: ۱۱۲۳
محمد نایینی، رفیع‌الدین فرزند حیدر
شجرهٔ الهیه : ۹۶۲
میرزا محمد نایینی
اثبات الحق : ۸۷۰
وجوب سلطنت : ۱۷۱۲
محمد نعمت‌اللهی = سلطانعلی‌شاه
محمد نواب لاهیجی فرزند باقر
الحکمة الیمانی : ۱۱۳۱
شرح الفصل فی‌حقیقة الوصل : ۱۲۴۰
شرح کلمات مرموزه : ۱۲۴۷
سید محمد نوربخش
ارشادنامه : ۱۰۲۵
انسان نامه : ۷۴۲
انوار، نوریه : ۱۰۵۲
اوراد فتحیه : ۱۰۵۶
تلویحات : ۱۰۹۷

رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶
سلسلة الذهب: کشف الحقایق: ۱۱۹۵ ، ۱۳۱۹
شرح حدیث عما : ۱۲۲۹
قدم وحدوث : ۸۲۷
کشف وریاضت : ۱۳۲۰
معراجیه : ۱۳۹۶
مکارم الاخلاق : ۱۶۹۱
نامه‌ها : ۱۴۴۸
نفس ناطقه : ۸۵۷
وجود مطلق : ۸۶۲
محمد نیشابوری ، رضی‌الدین
مکارم الاخلاق : ۱۶۹۰
سیدمحمد نیشابوری مدنی = میرمخدوم
محمد وابکنوی فرزند محمد
زاد المقوین : ۱۶۲۰
سید محمد والهٔ موسوی = واله
محمد یزدی حسینی فرزند محمود
بهجة الطالبین : ۱۴۹۳
محمد یزدی ، قوام‌الدین
اخلاق و سیاست : ۱۵۳۹
شیخ محمود
اسرار الحق : ۱۰۲۸
اسرارالوحی : ۱۰۳۱
پندنامه : ۱۰۵۴
محمود، جلال‌الدین
شرح گلشن راز : ۱۲۵۰
محمود، نجم الدین
الاداب والسلوک : ۱۰۱۴
محمود فرزند عثمان
فردوس المرشدیه : ۱۲۹۷
محمود فرزند علی
سلامان وابسال : ۱۱۹۵
محمودآذربایجانی، قاضی سراج الدین

لطایف الحکمه : ۱۶۷۲
محمود اشنهی=اشنهی
میرزا محمود افشار کنگاوری
مفتاح الفنون : ۱۵۰۸
محمود بحری، بحرالدین
عروس عرفان : ۱۲۸۰
آقا محمود بهبهانی
تحفة السلاطین : ۹۰۹
سبیل الرشاد : ۹۵۴
سبیل النجات : ۹۵۴
محمود پسیخانی گیلانی، محمود عجم
پرسش وپاسخ : ۱۰۷۰
رسخ البیان وفتح البیان : ۱۱۷۵
مفاتیح غیوب : ۱۴۰۱
میزان : ۱۴۳۳
محمود فرزند محمد تبریزی
ترجمهٔ حیاة النفس : ۹۱۸
شفاء القلوب : ۹۶۶
محمود تهانیسری چشتی
ارشاد الطالبین: ۱۰۲۲
محمودجو، نصیرالدین
مناجات : ۱۴۱۹
محمود چراغ دهلوی، نصیرالدین
تصوف : ۱۰۹۳
محمود چشتی
معرفة السلوك : ۱۳۹۸
محمود خویی فرزند ابوالقاسم
خلاصهٔ امانیه : ۱۱۳۸
محمود (محمد) **عارف**
جلوات وجود : ۱۱۱۳
محمود علوی فاطمی فرزند علینقی
مسلی المصابین: ۱۶۸۳
محمود قواس=قواس یهدی
محمود راوندی، شمس الاسلام

شرف النبی ومعجزاته : ۹۶۵
محمود شبستری
حاشیه برگلشن‌راز: ۱۱۱۲
حق‌الیقین : ۱۱۲۹
زمان و مکان : ۸۰۰
شرح‌گلشن راز : ۱۲۴۸-۱۲۵۳
مرآت المحققین : ۸۴۲ و ۱۳۷۴
معراجیه : ۱۳۹۶
محمود شریف فرزند محمد مهدی
اصول دین : ۸۸۳
محمود شیرازی=شاه داعی
محمود شیرازی نی‌ریزی
قدم وحدوث اجسام : ۸۲۷
محمود کاشانی فرزند ابوالقاسم
حقایق الازلیة وسطی : ۱۱۲۶
محمود کاشانی بلخی فرزندعلی
کمیلیه : ۱۳۳۲
مصباح الهدایه ومفتاح‌الکفایه : ۱۳۹۰
محمود کرمانی= افضل الملك
سید محمود مفتی بغدادی
ترجمهٔ‌کتاب سید احمد شاکر : ۹۲۱
محمود منشی رموز فرزند یوسف
تأدیب اطفال : ۱۵۵۶
محمود میر بزرگی=میربزرگی
محوی = مغیث‌الدین ...
محیی‌الدین
مرآت المحققین : ۱۳۷۵
محیی‌الدین اعرابی
ترجمهٔ حلیة الابدال : ۱۰۸۳
ترجمهٔ غوثیه : ۱۰۸۶
رسالهٔ عرفانی(۲) : ۱۱۶۶
سیروسلوك، خلوت: ۱۲۰۹
شرح ابیاتی از ابن‌العربی : ۱۲۱۴
شرح ابیاتی ازفصوص : ۱۲۱۵

شرح فصوص (۱۰): ۱۲۴۱، ۱۲۴۲
شرح مناقب، شرح صلوات : ۱۲۵۸
عالم‌کبیر وصغیر : ۱۲۷۸
کلمات : ۱۳۲۷
نصوص الخصوص : ۱۴۵۷
نقد النصوص : ۱۴۶۵
محیی‌الدین طوسی غزالی
کنزالعاشقین : ۱۳۳۵
محیی‌الدین‌قادری
نصایح : ۱۷۰۳
محیی‌الدین گلشنی = گلشنی ادرنوی
مختار زوزنی، محمد
نامهٔ اسکندر : ۱۶۹۷
مدهوش جرفادقانی، محمدصادق
سرالعزیز : ۱۶۳۲
سید مراد آل‌محمد
نکات الاسرار : ۱۴۷۰
مرادالدین فرزند جلال
مقصود المراد، ملفوظات : ۱۴۱۴
مرتضی بهبهانی نجفی فرزند تقی
سعادةالملوك : ۱۶۳۲
مرتضی داعی حسینی فرزند قاسم
تبصرة العوام : ۱۷۲۲
مرتضی رازی، ابوعبدالله محمد
نزهة الكرام و بستان العوام: ۸۵۲
مرتضی رشتی شیخ‌الاسلام
حیاة الایمان : ۹۲۹
مرتضی زین‌العباد
بحارالمعانی، شرح مثنوی : ۱۰۶۱
مرتضی لاهیجی فرزند عبدالوهاب
هدایة المؤمنین : ۱۰۰۸
مرتضی قلیخان متولی
ظفریه : ۸۱۸
مرحمت علی‌شاه شیرازی
وجود مطلق : ۸۶۲
شیخ مرشد
فردوس المرشدیه : ۱۲۹۷
مریخ قاجار
زادالروح : ۱۱۸۴
مزید فرزند بهادر حاجی
اسرارالنکات : ۱۰۳۰
مستشار الدوله = یوسف
مستعلیشاه = زین‌العابدین شیروانی
مستملی = اسماعیل
مسعود اجودهنی = فرید شکرگنج
مسعود استرآبادی
نصوص الخصوص : ۱۴۵۷
مسعود بیك
ام‌الصحائف فی‌عین‌المعارف : ۱۰۴۹
مسعود نیشابوری فرزند عبدالخالق
مرآت : ۱۳۶۹
مسکین، محمد جلال‌الدین
انصاف نامه، مصالح‌المسلمین : ۱۵۴۴
مسیح فسوی، محمد فرزند اسماعیل
اثبات واجب : ۷۲۸
شرح اثبات واجب : ۸۰۶
مشتاقعلی قمی مهدی فرزند اسماعیل
جنتهٔ فقر : ۱۱۲۰
مشتاقعلی‌شاه دکنی فرزند محمد
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۶
مشتری خراسانی، ابراهیم
نصیحت نامهٔ شیخ المقامرین : ۱۷۰۹
مصطفی هاشمیعباسی فرزند خالق داد
توضیح الملل : ۱۷۲۵
مصطفی علوی فرزند اسماعیل
لوامع محمدیه : ۹۸۵
مصنفك شاهرودی بسطامی، علی
شرح شمسیه : ۱۵۰۱

مظفرعلیشاه، محمد تقی
ارشاد نامه : ۱۰۲۵
بحرالمعارف : ۱۰۶۱
کبریت احمر، اوراد مؤظفه : ۱۳۱۴
کرسی نامه : ۱۳۱۶
کمیلیهٔ منظوم : ۱۳۳۳
مجمع البحار : ۵۸ و ۱۳۶۲
نامه‌ها : ۱۴۴۸
مظفرشفایی پزشك :
اخلاق شفایی : ۱۵۳۱
مظفرالدین کاشانی حسینی
جمع میان گفتار افلاطون ومعلم اول: ۷۷۷
مظفره روزی = عبادی
محمد معصوم دشت بیاضی
انیس العاشقین : ۱۰۵۶
محمد معصوم دماوندی فرزند محمد
ذخیرة العارفین : ۹۴۴
معصوم علیشاه
کلمات : ۱۳۲۷
معصوم علی خمسه‌ای زنجانی
اخلاق : ۱۵۲۳
معلم یزدی = علی یزدی
معین الدین
علامات الساعة : ۱۲۸۸
معین الدین چشتی = حسن اجمیری
معین الدین کرمانی
معارف مرادشاهی : ۱۳۹۴
معین الدین مسکین فراهی
ارشادالطالبین : ۱۰۲۲
روضة الواعظین : ۱۶۱۸
معینی
عشق و محبت : ۱۲۸۴
مغیث الدین، محوی
مقامات مغیث الدین : ۱۴۰۹
مفضل کوفی
ترجمهٔ توحید مفضل(۳): ۹۱۶، ۹۱۷
مقصود فرزند شاه ولی سلیمان
سخنان کوتاه شافعی : ۱۶۲۸
ملامقصود دهبیدی
مرآت السالکین : ۱۳۷۲
مقامات دهبیدی : ۱۴۰۹
محمد مقیم استرآبادی فرزند حسین
معاد وحشر اجساد : ۹۹۰
مقیم کاشانی
کمیلیه : ۱۳۳۲
محمد مقیم نصیری
نکتة الاسرار : ۱۴۷۰
مکتبی شیرازی
کلمات علیه غراء : ۱۶۶۳
شیخ مکی خاکی، محمد
الجانب الغربی : ۱۱۱۱
سلطان ملکشاه
تعزیت نامه : ۱۵۸۴
میرزا ملکم‌خان
اصول تمدن : ۵۴۰
امتیازکمپانی فواید عامه : ۱۵۴۲
پولتیك‌روس وانگلیس: ۱۵۵۵
پولتیکهای دولتی : ۱۵۵۶
تنظیم‌لشکر، انتظام‌لشکر ومجلس‌تنظیمات:
۱۵۸۳
توفیق امانت : ۱۵۸۳
چهارچشمان : ۱۵۹۳
حرف غریب : ۱۵۹۸
خزانهٔ مالیهٔ دولت عثمانی : ۱۶۰۲
دستگاه دیوان : ۱۶۰۵
دفترقانون : ۱۶۰۸
رسالهٔ حجت : ۱۶۱۲

رسالهٔ غیبی : ۱۶۱۴
رسالهٔ غیبیه: ۱۶۱۴
رفیق و وزیر : ۱۶۱۵
سیاحی گوید، کج بینان: ۱۶۳۵
شیخ ووزیر: ۱۶۴۰
فراموشخانه، اسرارفراموشخانه: ۱۶۵۲
کتابچهٔ غیبی، دفتر تنظیمات: ۱۶۵۹
کلیات ملکم : ۱۶۶۴
مبدأ ترقی : ۱۶۷۷
مرو وترکستان : ۱۶۸۲
مفتاح : ۱۶۸۹
نتیجهٔ نگارش : ۱۷۰۲
ندای عدالت بمجلس وزراء : ۱۷۰۳
نوم و یقظه : ۱۷۱۱

ملکی تبریزی=میرزا جواد

ممتاز فراهی=برخوردار

ممجهٔ هندی

هربنس الهند : ۱۴۸۸

منصور دشتکی=دشتکی

منصور عبادی=عبادی واعظ

منصورعلی

شرح کلام شاه نعمت‌الله: ۱۲۴۷

منکجی فرزند لیمجی

تاریخ جدید باب : ۱۷۳۶

من‌الله حسینی فرزند علی‌الله‌محمد

تبصرة الخوارق : ۱۰۱۲

مؤبدشاه مهتدی

دبستان مذاهب : ۱۷۲۶

مؤتمن الملك

رساله دراوضاع اجتماعی ایران: ۱۶۱۲

مؤذن خراسانی=محمد علی

میرزا موسی

شرح کنت کنزاً مخفیا : ۱۲۲۹

موسی فرزند داود

نفس رحمانی : ۱۴۶۴

موسی ساوجی فرزند علیرضا

سیاست مدن : ۱۶۳۷

موسی فراهانی فرزند علی

مفتاح المحبه : ۱۴۰۵

موسی همدانی فرزند فضل‌الله

مبدأ و معاد : ۸۳۹

مولوی بلخی، محمد

شرح مثنوی : ۱۲۵۶-۱۲۵۵

فیه مافیه : ۱۳۰۷

منشآت : ۱۴۲۷

میرمؤمن

شکرستان : ۱۲۶۲

محمد مؤمن فرزند عبدالغفور

اصول دین : ۸۸۲

محمد مؤمن تنکابنی پزشك

تبصرةالمؤمنین : ۹۰۵

شرح رباعی : ۱۲۳۶،۱۲۳۶

محمد مؤمن دهکردی اصفهانی

ایقاظ الغافلین : ۱۵۴۸

محمد مؤمن میاموی بسطامی فرزند محمد

اخلاق : ۱۵۲۳

مؤید فرزند محمود حاتمی صوفی

قضا و قدر: ۸۲۸

نفحةالروح وتحفة الفتوح : ۱۴۶۱

مهاجر=محمد علی

محمدمهدی فرزند علی اصغر

فرح الحزین : ۱۶۵۳

میرزا مهدی اصفهانی بابی

نامه : ۱۷۵۸

میرزامهدی خان‌بدیع‌نگار

کفایة العرفان : ۱۳۲۱

معاد، متمم‌کفایةالعرفان: ۹۹۰

سید مهدی بروجردی = بحرالعلوم

مهدی خراسانی فرزند یوسف
کشکول العارفین : ۱۳۲۰
محمد مهدی خوانساری فرزند کاظم
ترجمهٔ بحارالانوار : ۱۵۶۹
مهدی رشتی فرزند علی
حدیقة العارفین : ۹۳۵
محمد مهدی سبزواری
جواهر سلیمانی : ۱۵۹۳
ملامهدی سلطان آبادی
پرسش وپاسخ(۲) : ۷۵۲
محمد مهدی شیرازی فرزند محسن
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۷
ملامهدی کاشانی قمی
افعال اختیاری : ۷۳۹
مهدی لاهیجانی فرزند احمد
البیان‌فی‌الروح‌والابدان: ۷۴۷
جبر واختیار : ۷۷۲
ملا مهدی نراقی
انیس الموحدین : ۸۹۵
ترجمهٔ جامع السعادات : ۱۵۷۰
میرابو
گفتاری دربارهٔ آزادی : ۱۶۷۱
میر بزرگی، سلطان محمود
سیر وسلوك : ۱۲۰۹
میرداماد = باقر
میرفندرسکی، ابوالقاسم
پرسش وپاسخ، تشکیك درذاتی: ۷۴۹
شرح‌قصیدهٔ میرفندرسکی: ۱۲۴۵-۱۲۴۶
میر قاری گیلانی
انیس‌العاقلین : ۸۹۴، ۱۵۴۷
میر مخدوم، محمد نیشابوری مدنی
شرح گلشن راز: ۱۲۵۰
میر نگاهی =محمد حسین همدانی
میسمر
ترجمهٔ سواره دوکنستان : ۹۱۹
نادر شهرخواستی = اسدالله
ناصرانقره‌ای
رساله درحکمت : ۷۹۰
ناصرخسرو علوی
آفاق و انفس : ۱۰۱۵
ترجمهٔ الندامه فی‌زادالاخره : ۷۶۱
جامع الحکمتین: ۷۶۶
زاد المسافرین : ۷۹۹، ۱۱۸۶
عالم صغیروکبیر : ۱۲۷۸
گشایش ورهایش : ۸۳۳
وجه دین : ۱۰۰۵
نجم‌الدین رازی دایه، عبدالله
اطوار سبعه : ۱۰۴۴
مرموزات اسدی : ۱۳۸۳
مرصادالعباد : ۱۲۷۹
معیار الصدق، عشق وعقل : ۱۴۰۰
نجم‌الدین رازی کبری خیوقی، احمد
آداب‌صوفیه،اصطلاحات: ۱۰۱۲، ۱۰۳۸
ترجمهٔ اصول العشره : ۱۰۸۲
حورائیه : ۱۱۳۴
رسالة الطیر: ۱۱۵۷
السائر الحائر : ۱۱۸۷
شرح‌کنت‌کنزاً مخفیاً : ۱۲۲۹
شفاء الصدور : ۱۲۶۱
شمسةالعشاق : ۱۲۶۳
فقر : ۱۳۰۰
فوایح الجمال : ۱۳۰۳
نامه‌ها : ۱۴۴۹
نجم خلیل
وصیت صاحب دیوان : ۱۷۱۴
نجم الملة والدین
شرح مرموزالحکمه: ۸۱۴
نجم‌الدین نسفی

فرق متصوفه : ۱۲۹۸
نجیب‌الدین رضا = رضا تبریزی
ندایی کاشغری، عبدالله
اسرار التمهید : ۱۰۲۷
ندیم‌الملک = حیدر علی
ندیمی
ترجمهٔ نثر اللالی : ۱۵۷۷
نسفی، ابوحفص عمر
اعتقادات اهل‌سنت وجماعت: ۸۸۸،۷۳۸
شرح عقاید نسفی : ۹۶۴
شعب ایمان : ۱۷۲۸
نسفی = زین‌الدین
نسفی = شهاب‌الدین
نشاط، عبدالوهاب
عشق و محبت : ۱۲۸۴
نصر سمرقندی فرزند محمد
ترجمهٔ تنبیه‌الغافلین : ۱۵۷۰
نصرالله دماوندی فرزند محمد حسین
تحفهٔ ناصریه : ۱۵۶۶
نخبة الوزراء : ۱۷۰۲
نصرالله شیبانی ، ابوالفتح
مکارم اخلاق‌قدسی(۲): ۱۶۹۱
نصیرالدین
مقتل نامه : ۱۴۱۲
خواجه نصیرالدین طوسی
آداب تعلم وتعلیم : ۱۴۹۱
آغاز وانجام، تذکره : ۷۲۲
اثبات واجب : ۷۲۹
اخلاق محتشمی : ۱۵۳۲
اخلاق ناصری : ۱۵۳۴
اساس الاقتباس: ۱۴۹۲
اصول دین : ۷۳۶
اوصاف الاشراف : ۱۰۵۷
پرسش وپاسخ، پاسخ به‌گیشی : ۷۵۱
تجلی الاشراق : ۱۵۵۷
تحفه : ۷۵۳
ترجمهٔ ادب الوجیز : ۱۵۶۸
تعلیقات برشرح‌اشارات: ۷۶۳
تقسیم موجودات، اندرقسمت موجودات : ۷۶۳
تبصرة‌العوام‌فی‌معرفة‌مقالات‌الانام: ۱۷۲۲
تولاوتبرا: ۹۲۷
جبرو اختیار، جبرو قدر : ۷۷۲
خلافت نامهٔ الهی : ۱۶۰۳
خیرواقسام آن : ۷۸۴
رسم‌وآیین‌پادشاهان‌پادشاه‌مادهٔامن: ۱۶۱۴
روحیه : ۸۹۷
سعادت واقسام‌آن : ۸۰۲
سیروسلوك، اعتقادیه : ۱۲۰۹
شرح تجرید : ۸۰۶
شرح رسالهٔ عرفانی : ۱۲۳۷
شرح فصول نصیریه : ۸۱۳
شرح مرموز الحکمه : ۸۱۴
فرق میان وحدت وتوحید واتحاد: ۸۲۵
فصول نصیریه : ۸۲۵
قضا و قدر: ۸۲۸
گشایش‌نامه : ۱۶۷۰
گفتار (۲) : ۱۳۳۷
مطلوب المؤمنین : ۸۴۶
مقولات عشر : ۱۵۰۹
مناجات: ۱۴۱۹
منهاج الطالبین : ۱۶۹۴
نفی و اثبات : ۸۵۸
وجودیهٔ منظوم : ۸۶۳
میرزا نصیرمراغه‌ای : نصیرا
مجموعهٔ نصیحت : ۱۶۸۰
نصیرالدین همدانی ، نصیرا
اثبات عقل : ۷۲۷

شرح بیتی ازگلشن راز : ۱۲۲۳

نصیری=عبدالوهاب

نظام‌الدین

شرح شمایل ترمذی : ۱۲۳۹

نظام‌الدین اورنگ‌آبادی

ملفوظات : ۱۴۱۶

نظام‌الدین اولیا=احمد بخاری دهلوی

نظام الدین پانی‌پتی

جوک باشست : ۷۷۸

میر نظام حسنعلی‌گروسی فرزندصادق

اندرزنامه، پندنامهٔ یحیوی: ۱۵۴۳

نظام العلماء تبریزی

حقیقة الامر: ۱۱۲۷

نظام‌الدین احمدگیلانی

ادب الصبیان : ۷۳۱

اصول علوم : ۷۳۷

حدوث دهری : ۷۸۲

قضا وقدر : ۸۲۸

نظام‌الدین علی موسوی

جامع سلیمانی : ۹۲۷

خواجه نظام‌الملك طوسی

پند نامه، وصیت نامه : ۱۵۵۴

دستورالوزاره، وصایای خواجه: ۱۶۰۸

سیاست نامه : ۱۶۳۶

سیروسلوك : ۱۲۱۰

قانون الملك : ۱۶۵۸

نظام یزدی= علی یزدی

نظامی گنجوی

شرح مخزن الاسرار : ۱۲۵۶

ملانظرعلی گیلانی

شرح ان‌الله خلق‌آدم علی‌صورته: ۱۲۲۶

نعمت‌الله جزایری شوشتری

ترجمهٔ انوار النعمانیه : ۷۵۶

نعمت‌الله رضوی مشهدی

منهاج الکرامه : ۹۹۷

نعمت‌الله نخجوانی فرزند محمود

شرح‌گلشن راز : ۱۲۵۰

شاه نعمت‌الله ولی

آداب درویشی : ۱۰۱۰

آفاق وانفس : ۱۰۱۵

ابجد طریقت : ۱۰۱۸

احدیت : ۱۰۲۰

اختیار : ۱۰۲۱

اخیار وابرار وانظار : ۱۰۲۱

ادب : ۱۰۲۱

ارشاد الطالبین : ۱۰۲۳

اسرارالصلاة : ۱۰۲۹

اسرار العباده : ۱۰۲۹

اصطلاحات‌صوفیان: ۱۰۳۸

اصول، وصول : ۱۰۴۲

اصول خمسه : ۱۰۴۳

اصول دین : ۱۰۴۳

الهامات : ۱۰۴۷

امامت : ۱۰۴۹

امانت : ۱۰۴۹

انعام : ۱۰۵۱

انعامات : ۱۰۵۱

انوار حقایق : ۱۰۵۳

ایجاد : ۱۰۶۰

برازخ : ۱۰۶۲،۱۰۶۳

بقای وجه : ۱۰۶۴

بیان خودش : ۱۰۶۷

بیعت نامه : ۱۰۶۸

پرسش وپاسخ(۲) : ۱۰۷۱،۱۰۷۰

پیرنامه : ۱۰۷۱

تاج نامه : ۱۰۷۱

تجرید و تفرید : ۱۰۷۳

تحقیقات : ۱۰۷۷، ۱۰۷۸

تحقیق الاسلام : ۱۰۷۸
تحقیق ایمانی: ۱۰۷۹، ۱۰۷۹
تحقیق درجنات : ۱۰۷۹
تحقیق القیامه : ۱۰۷۹
تحقیق درولایت، حقیقت‌محمدیه: ۱۰۸۰
ترسل نامه : ۱۰۹۰
تسبیح، تحقیق درتسبیح : ۱۰۹۰
تعریفات : ۱۰۹۴
تفسیر آیت‌کل شیئی‌هالك: ۱۰۹۵
تفسیر آیت وکلمة القاها: ۱۰۹۵
تفسیرسورهٔ توحید : ۱۰۹۵
تفسیرسورهٔ فاتحه وفضایل آن : ۱۰۹۵
تکثیر اسماء : ۱۰۹۶
تنظیمات : ۱۱۰۰
توحیدیه ، جاروبیه : ۱۱۰۳
توحید قوسین، معراج :۱۱۰۴، ۱۳۹۷
توکل : ۱۱۰۵
جامع‌الانوارومجمع‌الانوار، نوریه: ۱۱۱۰
جامع‌اللطایف : ۱۱۱۱
جبر و قدر : ۱۱۱۲
جمع‌الاستار : ۱۱۱۴
جواهر : ۱۱۱۵
چهارپیرچهار تکبیر: ۱۱۲۰
چهار نفس : ۱۱۲۰
حج وصوم، مناسك: ۱۱۲۲
حروف، نقطه : ۱۱۲۴
حسن وعشق، عشق: ۱۱۲۵
حضور قلب : ۱۱۲۶
حقایق : ۱۱۲۶
حکمت خلق مخلوقات: ۱۱۳۱
حواس، نکات : ۱۱۳۲
حورائیه : ۱۱۳۴، ۱۱۳۵
خلت خلیل‌الله : ۱۱۴۰
خلقت انسان : ۱۱۴۰
خلق وخالق : ۱۱۴۰
خلوت : ۱۱۴۰
خلیفه، خلیقه : ۱۱۴۱
خواب دیدن : ۱۱۴۱
خیالیه : ۱۳۵۹
ده‌اصل، سلوکیه : ۱۱۴۷
ذوقیات : ۱۱۵۳ ، ۱۱۵۳
راه اهل سنت : ۱۱۵۵
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۷
رموز : ۱۱۷۸
روحیه(۳): ۱۱۸۱ ، ۱۱۸۱
سلسلهٔ خرقه، نسبت خرقه: ۱۱۹۵
سلسلهٔ مشایخ، نسبت خرقه : ۱۱۹۶
سئوال وجواب(۴) : ۱۲۰۲
شرح ابیاتی ازفصوص : ۱۲۱۵
شرح اسماء الهی : ۱۲۱۷
شرح بیتی از ابوسعید: ۱۲۱۷
شرح حدیث : ۱۲۲۵
شرح فصوص(۴): ۱۲۴۱
شرح‌کلام شاه نعمت‌الله: ۱۲۴۷
شرح لمعات : ۱۲۵۳
شریعت وطریقت و حقیقت : ۱۲۶۰
شناخت خود : ۱۲۶۳
شهودیه : ۱۲۶۵
الصمت : ۱۲۷۲
طریقت صوفیه : ۱۲۷۷
عجایبات، علائم ظهور: ۱۲۷۸
عین(۳): ۱۲۹۰
غیبیه : ۱۲۹۱
فقریه : ۱۳۰۱
فیوضات: ۱۳۰۶
قطبیه، بیان اقطاب : ۱۳۱۱
قلندریه : ۱۳۱۲
کشف الاسرار : ۱۳۱۷

کلیات : ۱۳۲۹

کمال بلوغ وبلوغ کمال : ۱۳۳۰

کمیلیه : ۱۳۳۲

کنزالعارفین : ۱۳۳۵

گنج طلسم : ۱۳۳۹

گنج‌العارفین : ۱۳۳۹

لوایح : ۱۳۵۶

ماهیت ووجود مطلق : ۱۳۵۷

مثال وخیال مطلق ومقید : ۱۳۵۹

مجمع الاسرار : ۱۳۶۱

مجموع‌اللطایف : ۱۳۶۳

محبت نامه : ۱۳۶۴

مخزن‌الاسرار : ۱۳۶۸

مراتب(۲) : ۱۳۷۵

مراتب الهیه : ۱۳۷۶

مظهریه : ۱۳۹۲

معارف : ۱۳۹۴

معراج نامه : ۱۳۹۷

معرفت : ۱۳۹۷

معرفت صغری، معرفت نفس: ۱۳۹۹

معرفت نامه : ۱۳۹۹

مقامات سالکان: ۱۴۱۰

مقامیه، مقامات‌القلوب : ۱۴۱۲

مکاشفات : ۱۴۱۵

منبع‌الانوار ومجمع الاسرار : ۱۴۲۶

منهاج‌المسلمین : ۱۴۲۸

مهدیه : ۱۴۳۱

نامه‌ها : ۱۴۴۷

نبوت و ولایت : ۱۴۵۱

نسبت (۲) : ۱۴۵۶

نصیحت (۳) : ۱۴۵۹

نفسیه : ۸۵۷

نفس، نفس ناطقه(۲) : ۱۴۶۲

نفس لوامه، نفس اماره : ۱۴۶۳

نقطه : ۱۴۶۸

نکات : ۱۴۶۸

نکات ، حواس : ۱۴۶۸

نکات، سرالتوحید: ۱۴۶۸

نور : ۱۴۷۰

نورالعرفان : ۱۴۷۱

نوریه : ۱۴۷۴

وجود (۳) : ۱۴۸۰

وحی والهام وخواب دیدن : ۱۴۸۳

وصیت نامه : ۱۴۸۴

ولایت و نبوت : ۱۴۸۵

ها : ۱۴۸۵

هویت : ۱۴۸۹

یونسیه : ۱۴۸۹

میرزا نعیم سدهی

مسمط : ۱۷۵۶

نعیمی گلپایگانی

تحفة‌الذهب: ۱۰۷۴

نقیب شیرازی، میرزااحمد

ده باب ، آداب : ۱۶۰۹

نواز علی بلگرامی

کلمات التصوف : ۱۳۲۷

نورالاصفیا اورنگ‌آبادی

نور الاسرار : ۱۴۷۱

نورالقلوب : ۱۴۷۲

نورالدین اخباری=محمداخباری

نورالدین حسینی=فخری

نورعلی قدرت جنگ

معجزات پیامبر : ۹۹۲

نورعلیشاه

اواردیه : ۱۰۵۶

نفسیه : ۸۵۷

نورعلیشاه طبسی سپاهانی، محمد علی

آیة النور، اصول وفروع : ۱۰۱۶

پندنامه، هدایت نامه : ۱۵۵۴
جامع‌الاسرار کنزالاسرار ۱۱۰۹، ۱۳۳۳
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۸
سیر و سلوک : ۱۲۱۰
شرح خطبة البیان: ۱۲۳۲
کبرای منظوم : ۱۵۰۷
کبریت احمر : ۱۳۱۴
نوریه : ۱۴۷۴

نورعلیشاه نعمت‌اللهی
ارشاد نامه : ۱۰۲۵
هدایت و پند : ۱۴۸۸

نورالله بخاری
شر گلشن راز : ۱۲۵۱

قاضی نورالله شوشتری
الاسئلة الیوسفیه : ۸۷۶
ترجمهٔ مصائب النواصب: ۹۲۳
جواب شبهات ابلیس: ۷۷۸
حورائیه : ۱۱۳۵
علم الهی : ۸۲۲
مناظره : ۹۹۴

محمد نورالله غفوری فرزند مقیم‌الدین
ازالة القناع عن وجوه السماع، نغمة العشاق
۱۰۲۵

نوروزعلی بسطامی فرزند محمد باقر
صراط الجنه : ۱۶۴۴

نوروزعلی قزوینی تبریزی
اکسیر : ۱۵۴۱

نوری‌جهان دختر عبدالغفار
نجات المسلمات : ۱۷۰۲

نیایشی = ابراهیم همدانی

نیر بروجردی، علی‌اصغر فرزند علی‌اکبر
عقایدالشیعه و فواید الشریعه: ۹۷۴

نیر ممقانی، محمدتقی
مناجات: ۱۴۱۲

محمد وارث علیخان
مقالات حکمیه : ۸۴۹

واله، محمد
کشف‌الرموز : ۱۳۱۹

وجیه‌الدین کوپاموی سهروردی
سجدهٔ تحیه : ۱۱۸۸
نفایس وجیهتی : ۱۴۶۰

وجیه‌الدین ثانی کوپاموی سهروردی
عقاید وجیهتی : ۱۲۸۶

وجیه‌الملة والدین
ترجمهٔ رسالة الطیر : ۷۵۸

وحید تبریزی
عشقیه : ۱۲۸۵

ورکانی = عبدالملک

وزیردفتر = هدایةالله

وصاف الحضره = عبدالله یزدی شیرازی

وطواط، رشیدالدین
انس اللهفان من کلام عثمان : ۱۵۴۴
تحفة الصدیق الی الصدیق : ۱۵۶۰
فصل الخطاب من کلام...: ۱۶۵۴
کلمات چهاریار گزین : ۱۶۶۳
مطلوب کل طالب من کلام ..: ۱۶۸۵

وفایی
نامه: ۱۴۵۰

وقار شیرازی، احمد
مرغزار : ۸۴۵

وقایع‌نگار = جعفر مروزی

وکیل احمد اسکندرپوری
انوار احمدیه : ۱۰۵۲

ولتر
عقیدهٔ ولتر دربارهٔ ایران : ۱۶۴۹

ولی‌رام = بنوالی داس

ولی صدیقی قادری فرزند ملوکشاه
شرح کلمات غوثیه : ۱۲۴۷

ولی گرجی فرزند سهراب
بهشت ودوزخ این‌عالم‌است: ۱۵۵۱
ولی‌الله دهلوی نقشبندی عمری
همعات : ۱۴۸۹
هاتفی، عبدالله
فتوت نامه : ۱۲۹۶
محمدهادی خراسانی فرزند احمد
منازل السائرین : ۱۴۲۰
ملاهادی سبزواری= سبزواری
محمدهادی سبزواری میراوحی
غنا : ۱۲۹۲
محمدهاشم شیرازی ذهبی
مناهل‌التحقیق : ۱۴۲۶
میرزامحمدهادی علویشاه‌میرزا
مرآت‌المستهلین : ۱۶۸۲
محمدهادی نقوی نصیرآبادی
کشف‌الاستار : ۹۸۰
هارونی= عثمان
خواجه هاشم فاروقی
نامه‌ها : ۱۴۴۷
هاشم
اخلاق : ۱۵۲۳
مقصودالمراد ، ملفوظات : ۱۴۱۴
محمدهاشم سندی سیوستانی
عقاید السنیه : ۹۷۴
محمد هاشم درویش شیرازی
شرح حدیث بساط : ۱۲۲۶
هاشم لاهیجانی حسینی فرزند مرتضی
چهارفصل : ۹۳۰
حجة البالغه : ۹۳۲
هاشمی
صراط مستقیم : ۹۶۹
سید هبةالدین‌شهرستانی محمدعلی
ابیات فاخره : ۱۴۹۲
نتیجةالمنطق : ۱۵۱۲
سید هبةالله، شاه‌میر
آداب سلطنت، آداب سلطانی: ۱۵۱۴
هبةالله حموی، غیاث الدین ابوالفتح
مراد المریدین : ۱۳۷۸
هجویری غزنوی= علی غزنوی
هدایت
مجمع‌الاسرار : ۱۳۶۲
هدایت‌الله سپهر کاشانی
اخلاق : ۱۵۲۳
هدایت طبرستانی= رضاقلیخان
هدایت‌الله وزیردفتر فرزند محمدحسین
اصول دین : ۸۸۳
در مخزون : ۹۴۲
کشف واشراق : ۹۸۲
هرمس یونانی
ینبوع الحیات، زجرالنفس : ۱۷۱۸
هلالی=علاء قزوینی
همای مروزی، محمدصادق
تحفهٔ عباسی : ۱۵۶۱
ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر : ۱۵۷۳
شیمی عباسی : ۱۶۴۱
هوشیار ، ذوالفقارعلی
دبستان مذاهب: ۱۷۲۶
هیت رام
بهکت ساکر . ۱۰۶۶
یارعلی تبریزی علاء نوری
ترجمهٔ نثراللالی : ۱۵۷۸
لمحات : ۱۳۴۴
یارمحمد حدید بدخشی
نامه‌ها : ۱۴۴۷
یحیی فرزند صاعد ، نظام‌الدین

حدائق‌السیرفی‌آداب‌الملوک : ۱۵۹۸
یحیی اندلسی فرزند محمد
ترجمهٔ المدخل المفید : ۱۰۸۸
یحیی سهروردی = سهروردی
یحیی سیبک نیشابوری = سیبک
محمد یحیی‌شاه، خوب الله آبادی
الکلمات المؤتلفه : ۱۳۲۹
یحیی خلوتی شیروانی
شرح گلشن راز : ۱۲۵۱
یحیی منیری، شرف‌الدین
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۸
یعقوب صرفی
مسالک الاخیار : ۱۳۸۵
یعقوب چرخی غزنوی
انسیه : ۱۰۵۰
یعقوب متطبب فرزند موسی
اقاویل‌قدمای‌فلاسفه، توحید: ۱۱۷۴،۷۳۹
یوحنا اسرائیلی
امامت : ۸۹۱ ، ۸۹۰
رسالهٔ یوحنا : ۹۵۰
منهاج‌المناهج : ۹۹۷
خواجه یوسف بخاری، حسام‌الدین
انیس الطالبین : ۱۰۵۵
یوسف بدههٔ خوارزمی ایرجی
ترجمهٔ منهاج العابدین : ۱۰۸۹
قاضی محمدیوسف تهرانی قزوینی
تحفة الاحباب : ۱۵۵۹
محمدیوسف حسینی
سبل المحققین : ۱۱۸۸
یوسف دهخوارقانی فرزند آقابیگ
کشف الغموض وبیان الرموز : ۹۸۱
ملک یوسف شاه نظر شاپوریان
اخلاق : ۱۵۲۳
محمدیوسف طالقانی
عشق : ۱۲۸۲
یوسف قراباغی محمدشاهی
هشت بهشت : ۸۶۶
یوسف قوام‌الدین فرزند حسن
نصایح‌الملوک : ۱۷۰۴
یوسف کشمیری فرزند علی
عقاید : ۹۷۳
یوسف مهاد مهینی، مستشارالدوله
یک‌کلمه : ۱۷۱۷
یوسف مستوفی فرزند علی
خردنمای جان افروز: ۱۶۰۱
یوسف همدانی فرزند ایوب
رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۹
امیر یوسفعلی حسینی‌اخباری
الاسئلة الیوسفیه : ۸۷۶
یوسفعلی قاضی
مناظره : ۹۹۴
یوسفی هروی پزشک
انوارحکمت، نصایح یوسفی: ۱۵۴۵
مناجات: ۱۴۱۹

10041500091719
کتابخانه دانشکده ادبیات

صوابنامه

جلد اول و جلد دوم کتاب نسخه های خطی فارسی

صفحه	ستون	سطر	نادرست	درست
			جلد اول *	
۱۷	۱	۱۲	قتغلشاه	قتلغشاه
۱۷	۲	۱	ترکیه ، آصفیه	هند ، آصفیه
۱۷	۲	۸	فیلها : ۸۷۵	فیلمها : ۱۷۵
۵۱	۲	۱۳	رضوی ۴ :	رضوی :۶
۱۳۸	۱	۱	جامی	حاجی
۶۶۳	۱	۱۴-۱۵	از مظفرعلیشاه طریقتی . . . تا همو۶)	ازمیرزا محمدکرمانی منشی کریمخان زند درگذشتهٔ ـ ۱۱۹۳
			جلد دوم	
۷۷۹	۲	۱۶	دانشگاه ۸:۹۸	دانشگاه ۸ : ۸۹
۷۷۹	۲	۲۹	حقوق ۲/۳۴ب	حقوق ۲/۴۴ب
۸۷۲	۱	۳۰	درگذشتهٔ ۱۳۳۹	درگذشتهٔ ۱۲۳۹
۹۰۳	۱	۲	پرش وپاسخ	جواب به. . .
۱۰۲۹	۱	۹	یا عبدالکریم جبلی. . ،	زاید است
۱۰۴۹	۱	۲۲	امامت	امانت
۱۰۸۸	۱	۱۲-۱۶	محیی‌الدین اندلسی ، محمد فرزند علی ۵۶۰ ۶۳۸	محیی‌الدین اندلسی ابوالفتح یحیی م۶۸۲ وکتاب ریاضی است نه عرفانی
۱۱۸۹	۱	۶	**۷۸۰**	**۷۰۸**
۱۱۸۸	۱	۱۸	آصفیه ۱۲۶۰	آصفیه ۱۵۶۹
۱۱۹۸	۲	۱۸	ذریعه۹ : ۱۲۸۳	ذریعه ۹ : ۲۸۳
۱۴۸۰	۱	۱۰	نمونهٔ ۱	نمونهٔ ۲
۱۶۵۱	۲	۶	اوست	پدر اوست

* اشتباههای چاپی دیگر در پایان جلد اول قید شده است .

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL . 2

Part II

10041500091719
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 22

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

به یاد بود

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد سوم

نگارنده

احمد منزوی

نشریهٔ شماره ۳۳

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

بها	}	در ایران ۲۵۰ ریال در پاکستان ۱۵ روپیه در ترکیه ۶۰ لیرهٔ ترک

شماره ثبت ۹۸۲۷۳
شماره برگه
کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

به یاد بود

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد سوم

نگارنده

احمد مُنزوی

نشریه شماره ۳۳

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (R.C.D.)

شماره ۵ ـ خیابان وصال شیرازی ، شمال بولوار الیزابت ـ تهران

این کتاب که به‌شمارهٔ ۶۹۲ مورخ ۱۳۴۹/۷/۲ کتابخانهٔ ملی به‌ثبت رسیده است در
دو هزار نسخه به‌سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در چاپخانهٔ تهران مصور چاپ شده

تهران - مهر ۱۳۵۰

پیشگفتار

کتاب حاضر که مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در ردیف سی و سومین نشریهٔ خود افتخار انتشار آن را دارد جلد سوم فهرست نسخه‌های خطی فارسی‌ست .

این‌کتاب‌که پیشبینی میشود رویهم درشش جلد نشر گردد به‌کوشش آقای احمد منزوی ازمیان بالغ بر ۱۰۵ جلد فهرست نسخه‌های خطی فارسی موجود در ایران و دیگر کشورها جمع‌آوری شده است . تا پایان جلد سوم آقای منزوی آنچنانکه از آخرین شمارهٔ ردیف در پایان هر بخش بر می‌آید ، جمعاً ۲۷۱۵۴ نسخهٔ خطی فارسی را در بیست و پنج بخش بطور مجزا و مشخص معرفی کرده است . فهرست عنوانهای بیست‌و پنج بخش که شانزده بخش آن مربوط به جلد های اول و دوم و نه بخش مربوط به جلد سوم است یکجا در آغاز همین جلد نیز به‌نظر خوانندگان گرامی میرسد . ضمن این فهرست شمار نسخه‌های خطی مربوط به هربخش نیز قید شده است .

تعیین شمار کتابها به‌سبب آنکه گاهی یك کتاب معین به نامهای مختلف در فهرستها ضبط شده و گاهی چندکتاب در یك مجلد به‌صورت یك مجموعه و به‌نام خاصی معرفی‌گردیده است نیازمند بررسی دقیقی‌ست و (مؤلف این فهرست درنظر دارد که در پایان آخرین جلد آمار مورد نظر را استخراج نماید) .

چاپ فهرست نسخه‌های خطی بوسیلهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در اردیبهشت ۱۳۴۷ آغاز شد جلد اول در مهر ۱۳۴۸ و جلد دوم در دوقسمت در مهر ۱۳۴۹ انتشار یافت و اینك جلد سوم در مهر ۱۳۵۰ منتشر میگردد .

تنظیم و غلط‌گیری و نظارت برچاپ را خود آقای منزوی برعهده دارد و بدینوسیله لازم میداند به نام مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی از مراقبت و زحمات شبانه روزی آقای منزوی در این باب سپاسگزاری نماید . امید است که نتیجهٔ کوششهای آقای منزوی و سهم کوچك مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در تهیهٔ موجبات انتشار آن مورد قبول و استفادهٔ دانشمندان و محققان قرار گیرد .

سلیم نیساری

اول مهر ۱۳۵۰

فهرست

عنوان بخش	تعداد نسخه	صفحه
جلد یکم		
بخش یکم : تفسیر	۷۰۵	۱
بخش دوم : قرائت	۳۰۲	۶۹
بخش سوم : درباره قرآن	۱۴۴	۱۰۵
فهرست مؤلفان علوم قرآنی		۱۲۲
بخش چهارم : ریاضی	۵۸۷	۱۳۲
بخش پنجم : ستاره‌شناسی ، اختربینی	۱۹۱۷	۲۰۳
فهرست مؤلفان علوم ریاضی و ستاره شناسی		۳۷۶
بخش ششم : طبیعیات	۵۶۹	۳۹۲
بخش هفتم : پزشکی	۱۴۷۱	۴۶۰
بخش هشتم : کیمیا	۳۲۰	۶۱۲
بخش نهم : دائرةالمعارف ، چند دانشی	۴۵۲	۶۴۶
فهرست مؤلفان علوم تجربی		۶۹۶
جمع نسخه های درج شده در جلد اول	۶۴۶۷	
جلد دوم (۱)		
بخش دهم : فلسفه	۱۶۲۷	۷۲۱
بخش یازدهم : کلام، عقاید	۱۱۶۹	۸۶۸
بخش دوازدهم : عرفان	۵۲۱۹	۱۰۰۹
جلد دوم (۲)		
بخش سیزدهم : منطق	۲۶۹	۱۴۹۰
بخش چهاردهم: فلسفه علمی	۲۳۱۳	۱۵۱۳
بخش پانزدهم : ملل و نحل	۹۷	۱۷۲۰

عنوان بخش	تعداد نسخه	صفحه
بخش شانزدهم : بابی، ازلی ، بهایی	۲۷۷	۱۷۳۲
فهرست مؤلفان جلد دوم:		۱۷۶۳
جمع نسخه های درج شده درجلد دوم	۱۰۹۷۱	
جمع نسخه های درج شده در جلد اول ودوم	۱۷۴۳۸	
جلد سوم		
بخش هفدهم : کلیات ادبی	۶۰۴	۱۸۴۵
بخش هیجدهم : خط	۱۴۵	۱۹۰۱
بخش نوزدهم : فرهنگنامه	۱۵۲۰	۱۹۱۹
بخش بیستم : دستور زبان	۳۱۷	۲۰۴۷
بخش بیست‌ویکم : دستور نامه نگاری	۳۵۰	۲۰۸۳
بخش بیست ودوم : بلاغت	۳۰۷	۲۱۲۴
بخش بیست‌وسوم : عروض وقافیه	۲۸۷	۲۱۵۳
بخش بیست‌وچهارم: معما	۲۸۷	۲۱۷۹
بخش بیست‌وپنجم : دیوان	۵۸۹۹	۲۲۰۶
جمع نسخه های درج شده در جلد سوم	۹۷۱۶	
جمع نسخه های درج شده در جلد اول تا سوم	۲۷۱۵۴	

یادداشت

جلد سوم فهرست نسخه‌های خطی فارسی‌که اکنون درپیشگاه شماست ، شامل نه بخش از علوم ادبی است‌که عبارت باشد ازکلیات ادبی ، خط ، فرهنگنامه ، دستور زبان ، دستور نامه نگاری ، بلاغت ، عروض و قافیه ، معما و یك بخش هم ویژهٔ دیوانهاست .

جلد اول هنگامی شروع به‌چاپ شدکه گذشته از آنچه خود در کتابخانه‌های تهران دیده وفهرست کرده بودم ، هشتاد وپنج جلد فهرست کتابهای خطی چاپ ایران و بیرون از ایران را بررسی کرده و نسخه‌های شناسانده شده در آنها را برحسب موضوع و ترتیب این دستك در آورده بودم ، ولی چنانکه در پیشگفتار جلد اول وعده داده بودم برای ایجاد یك فهرست مشترك و عام از نسخه‌های فارسی موجود در ایران و جهان به‌کار خود ادامه دادم . در جریان چاپ جلد دوم ده جلد دیگر را بررسی کردم ، و اکنون‌که جلد سوم را به پایان میرسانم شمارهٔ فهرستهای مورد استفاده به‌صد وپنج جلد رسیده‌است . طبعاً این روش درمیان جلدها عدم تعادلی به‌وجود می‌آورد . برای رفع این نقص ذیل بخشهای چاپ شده را آماده کرده‌ام‌که پس از اتمام چاپ دورهٔ این فهرست ، آن ذیلها نیز یکجا چاپ شود .

بخشهای علوم ادبی در جلد پنجم به پایان میرسد ، و همانجا فهرست منابع خود را می‌آورم. جلد ششم اختصاص به‌بخشهای تاریخ و جغرافیا خواهد داشت. و درپایان فهرستها نام‌کتابها و نگارندگان و نسخه‌های‌کهن آورده میشود .

احمد منزوی

بخش هفدهم

کلیات ادبی

الف ـ ی

کلیات ابن‌همام

ابن‌همام شیرازی شیعی، که «روضة‌القلوب: ۴۹» را بسال ۹۰۴ سروده ودر ۹۴۹ نوربخش را در لاهیجان دیده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۲۸

17439 ـ **دانشگاه ۲۶۵۴** : نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز و انجام افتاده . دارای : ۱ ـ دیباجه ۲ـ کمیلیه ۳ـحکایتهای عرفانی ودینی ۴ ـ روضة القلوب ۵ ـ هداية العارفين ۶ ـ اسرار دل ۷ـ شهادتنامه ۸ـ تحفة الملوك ۹ـ مصابیح الهدی ۱۰ فتحنامه ۱۱ـ ترجمهٔ اربعین سیدعلی، ۲۸۷ گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۴] .

کلیات ابن یمین

امیر فخرالدین محمود فرزند یمین‌الدین فریومدی طغرائی ، کـه « کنزالحكمة » را بسال ۷۵۳ سروده است . رشید یاسمی کتابی درسرگذشت او نگاشته ، رباعیات و قطعه‌هایی از سروده‌های اورا سعید نفیسی بچاپ رسانده، دیوانش در ۱۸۶۵م دربمبئی ، وترجمهٔ آلمانی آن دروین ۱۸۵۲م چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۴ ـــ فرهنگ سخنوران : ۱۵ ـــ تاریخ ادبیات براون ۳ : ۲۵۶ ـ ۲۴۹ ـ ف. مجلس ۳: ۲۰۴ .

17440 ـ **اونیورسیته ۴۹۲ ف** : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، و از آنهاست کنزـ الحکمة به‌نظم (۴۲۳ ـ ۴۶۸)، ۴۶۸ گ ۱۰ س. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۳۹ هست [فیلمها: ۱۶۰] .

کلیات ابواسحاق اطعمه = کلیات بسحاق

کلیات ادیب گرمرودی

میرزا محمد حسین آذربایجانی، زنده بهـ روزگار محمد شاه و ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳) .

بنگرید : دانشمندان آذربایجان: ۲۳۰

17441 ـ **دانشگاه ۴۰۹۹** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، گردآوری علی محمد فرزند محمدحسن گرمرودی، با سرگذشت او دردیباجه‌ای بعربی. نظم ونثر اوست بعربی وفارسی ازقصیده‌ها درستایش و مرثیهٔ امامان و بزرگان

روزگار، نکوهش نجیب‌پاشا درکشتار و چپاول بغداد، شرح‌دیباجهٔ نهج‌البلاغهٔ ابن ابی‌الحدید ۳۴ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۷۷].

کلیات ارشد

میرزا غلام علی ارشد ارجینی (اورنگ ـ آبادی)، درگذشتهٔ پس‌از ۱۱۷۵.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۶.

17442ـ **آصفیه**۱۱۵۴ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۸۷** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶].

کلیات ارشد

محمد ارشد.

17443ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۸۳ : تاریخ یاد نشده ، ۵۰۸ ص [مخطوطات، فرازعلی رضوی: ۶۶].

کلیات اسیری اصفهانی

قاسم نافنجی اصفهانی. گویا همان اسیری ورامینی درگذشتهٔ ۱۰۰۹ یا ۱۰۱۰ است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۱ .

17444ـ **همدان،** کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۲۳۹: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زدین، دارای لوامع الانظار ، تحفة الشوق، غزلها ، بایك دیباجه به نثر [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳] .

کلیات اسیری لاهیجی

شمس الدین محمد نوربخشی ، که یاد او در «شرح بیتی از دهلوی :۱۲۱۹» گذشت .

17445ـ **سپهسالار** ۲۴۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، دارای : مثنوی اسرار الشهود، شرح رباعی(ازپنجهٔ‌پنج)، شرح بیت (زدریای‌شهادت) دو نامهٔ دوستانه [ف. سپهسالار ۴ : ۴۷۱].

کلیات اشراق اصفهانی

میرداماد، که یاداودر«امانت‌الهی:۴»گذشت.

17446ـ**رضوی**۳۴۷ادبیات: نستعلیق محرم **۱۲۵۲**.دیوان او همراه «مشرق‌الانوار» اوست [ف. رضوی ۷ : ۳۶۲] .

کلیات اشرف مازندرانی

ملامحمد سعید فرزند ملامحمدصالح، نوهٔ مجلسی یکم، زاده دراصفهان ودرگذشتهٔ۱۱۱۶

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۳ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۸۱

17447 ـ **رضـوی** ۳۴۸ ادبیـات (۴۵۸۹) : نستعلیق شش‌دانگ خوش با سیزده سرلوح ، نسخهٔ اصل با افزودگیهایی از خود سراینده. شعرهاییکه تا**۱۰۸۳** سروده رادارد: ساقینامه، شهرآشوب، نصیحت به‌فرزند خود ، مثنوی سوز وگداز نسبت به‌همسرش ، قضا وقدر وجزآنها، ۳۱۳ گ۱۲س[ف.رضوی۷:۳۶۳].

17448ـ **تهران،** ملی ۲۰۰۶ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۰۹۶** ، از نسخهٔ ۳۴۸ رضوی کامل‌تر است از آن میان ساقینامه‌اش در برابر ۴۱۴ (نسخهٔ رضوی) ۵۷۶ بیت دارد [ف . رضوی ۷ : ۳۶۶] .

کلیات اسیر حسینی هروی

حسین فرزند عالم، که یاد او در «صراط مستقیم : ۱۲۶۸» گذشت .

17449ـ**مجلس**۱۱۶۴ : نستعلیق**۸۳۴** زرین ، دارای : سی‌نامه ، پنج‌گنج ، نزهت ـ الارواح ، کنزالرموز، زاد المسافرین، رویهم ۳۵۲۲ بیت‌دارد، ۱۱۵ گ ۱۷ بیت [ف.مجلس ۳ : ۶۲۰] .

17450ـ **تهران،**ادبیات۲۲۰حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، دارای: نزهة‌الارواح، طرب المجالس ، زاد المسافرین ، کنزالرموز، سی نامه ، دیوان (قصیده ، غزل) ، صراط مستقیم

[ف. ادبیات ۲ : ۵۲] .

کلیات ابوخسرو ـ کلیات خسرو

کلیات انوری

اوحدالدین علی فرزند اسحاق ابیوردی، («محمد فرزند محمد» ، بگفتهٔ عوفی) حکیم و سرایندهٔ نیمهٔ سدهٔ ششم. که پیش ازانوری بهـ خاوری تخلص می‌کرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۹ ـ بیست مقاله ۲۹۰ ـ ف. مشار : ۷۱۷ ـ فرهنگ سخنوران ۶۷ .

17451ـ ملك ۵۲۶۷ : نسخ کهن سدهٔ **۷**، درنمای نسخه «کلیات انوری» خوانده شده بحورو وزن سروده‌ها درهامش یاد شده، ۲۱۱ گ ۲۰س [رؤیت].

17452ـ آصفیه ۱۱۵۴ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۱۵۰** خوش خط [ف . آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

17453 ـ بنگال ، آسیایی ۱ کلیات (۱۵۰): نستعلیق، تاریخ یادنشده .

17454 ـ بنگال، آسیایی ۲ کلیات (۱۵۷۸) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۲۰] .

17455ـ قاهره، دارالکتب ۷۰م ادب فارسی : نوشتهٔ ابراهیم دهلوی ، بی‌تاریخ ، ۳۹۵ گ ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۶].

کلیات اوحدی

رکن‌الدین اصفهانی مراغه‌ای ، ازخلفای ابوحامد اوحدالدین کرمانی(م۶۳۴)، (۶۷۲ـ ۷۳۷ یا ۷۳۸) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۹ ـ دانشمندان آذربایجان : ۵۵ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۷۰۳ .

17456ـ مشهد ، فرخ ۱۶۱ : نبشتهٔ **۸۳۷** ، در پیرامن پانزده هزار بیت [نسخه‌ها ۳ : ۸۹] .

17457ـ ملك ۵۲۶۳ : نسخ سدهٔ **۱۳**، دارای : غزل ، قطعه ، رباعی ،ده نامه، ۳۵۶ گ ۱۵س [رؤیت] .

17458ـ قاهره، دارالکتب ۱۵ ادب فارسی : تعلیق ، تاریخ یادنشده، دیوان‌است و «حقیقة العشق : ۱۱۲۸» از همو [مخطوطات ۱ : ۱۵۱] .

کلیات اوحدی عراقی

میرزاموسی وزیر لشکر، متخلص باوحدی

17460ـ رضوی ۱۰۲۸ (۴۹۹۷) : نسخ و نستعلیق شوال **۱۳۰۰** دارای منشآت و مراسلات سپس دیوان (ترجیع ، قصیده) انجام افتاده، ۶۴ گ ۱۵س [ف. رضوی ۷: ۸۵۹].

کلیات اهلی شیرازی

محمد فرزند یوسف ، درگذشته در هشتاد سالگی ۹۴۲ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۹ ـ تذکرهٔ نصر آبادی : ۵۱۲ مؤلفین مشار ۵ : ۳۳۳ ـ ریحانة الادب ۱ : ۱۲۸ ـ طرایق الحقایق ۳ : ۵۶ .

17461ـ مجلس ۱۱۳۱ : نستعلیق پس از **۹۳۰** وپیش ازمرگ سراینده در **۹۴۲**، گویا بنظرسراینده رسیده‌باشد، آرایش وتذهیب پس از مرگ سراینده است ، دارای : سحر حلال (ص۱ـ۲۴) شمع‌وپروانه (ص۲۵ـ۳۰) قصیده، ترکیب بند ، غزل ، مخمس، قطعه (ص ۳۱ ـ ۵۲۵) گنجفه (ص ۵۲۵ـ۵۳۷) ساقینامه (ص ۵۳۷ ـ ۵۵۰) قصیدهٔ مصنوعه (۵۶۵ـ۶۵۶) همه پیرامن دوازده هزار بیت ، ۳۲۸ گ

ومتن وهامش۲۵ بیت [ف.مجلس۳ : ۵۳۷] .

17462ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق **۹۹۷**، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۸۰] .

17463ـ **ملك** ۵۹۷۶: نستعلیق خوش محمدباقر کاتب شیرازی، **۱۰۱۵**، زرین، بامهر شاه عباس (بندهٔ شاه‌ولایت‌عباس)، دارای: سحر حلال، شمع وپروانه ، قصیده ، غزل ، رباعی، گنجفه، رباعی، سه‌قصیدهٔ مصنوعهٔ او، ۳۹۱ گ ۱۹س [رؤیت] .

17464 ـ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك**۱۰۵۵** با:سحر حلال، شمع و پروانه ، قصاید ، غزلها درپیرامن ۱۸۰۰ بیت دریك سفینه [ف. رضوی ۷ : ۵۸۸].

17465ـ **ملك** ۵۶۰۸: نستعلیق‌خوش محمد مؤمن مشهوربخاکی شیرازی ، ۲۱رجب **۱۰۶۹** بدینگونه : سحر حلال ، شمع وپروانه قصیده، تواریخ مقطعات، غزلیات‌بترتیب تهجی رباعیات، ساقینامه بایك دیباجه بنثر، گنجفه با دیباجهٔ نثری ، معمیات ، زرین ، صفحهٔ یکم افتاده، ۳۲۳ گ، ۱۸س [رؤیت].

17466ـ **ملك** ۵۹۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، بامهر (عافیت‌مسعودآبادی۱۰۵۷) دارای : سحرحلال ، شمع وپروانه ، دیوان ، رباعیات، ساقینامه ، گنجفه ، ۳۲۸ گ ۱۵ س [رؤیت] .

17467ـ **ملك** ۵۲۴۸: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۱**، زرین، دارای : سحر حلال ، شمع و پروانه، قصیده، سه قصیدهٔ مصنوع ، غزل وقطعه و رباعی ، ساقینامه ، گنجفه ، ۳۰۴ گ ۱۸س [رؤیت].

17468ـ **دانشگاه** ۱۰۰۵ : نستعلیق‌زیبای سدهٔ **۱۱**، زرین ، دارای: سحر حلال، شمع و پروانه، قصیده، غزل، ساقینامه، گنجفه، رباعی قصیده‌های‌مصنوعه، ۳۵۰ گ۱۹س [ف.دانشگاه ۲ : ۱۸۳].

17469ـ **تهران**، ادبیات۳۲ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: سه‌قصیدهٔ مصنوع، سحرحلال شمع و پروانه از او، و بدایع الاسحار قوامی مطرزی ، ۱۱۰ گ ۱۸س [ف . ادبیات ۱ : ۲۴۷] .

17470ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۴۵ : نستعلیق **۱۱۲۶** . دارای : سحرحلال، شمع و وپروانه ، دیوان قصاید ، مقطعات و غزلیات و رباعیات و ساقینامه ، گنجفه ، معما، دوقصیدهٔ مصنوع [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

17471 ـ **مجلس** ۲۵۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: سحر حلال، شمع و پروانه ، دیباجهٔ نثری و قصیدهٔ مصنوع در ستایش شاه اسماعیل، دیباجهٔ‌نثری وقصیدهٔ مصنوع‌درستایش سلطان‌یعقوب، دیباجه وقصیدهٔ مصنوع درستایش امیرعلیشیر، قصیده وماه تاریخ ، غزل و مستزاد قطعه، رباعی، دیباجهٔ نثر ورباعیات ساقینامه ، رباعیهای زبدة الاخلاق، رباعیات فوایدالعقاید گنجفه، نسخهٔ زرین ، ۱۰۶۴ ص ۱۸س [ف . مجلس ۸ : ۲۳۷] .

17472ـ **مجلس** ۳۵۶ : نستعلیق ریز تاریخ یادنشده، دارای : سحر حلال ، شمع و پروانه ، مخمسها، ساقینامه ، رباعیها . ناتمام ۳۲ گ ۲۴س [ف. مجلس ۲ : ۲۱۱].

17473ـ **آصفیه** ۸۱۷ دیوان: تاریخ ونشانی بیشتریادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۰] .

17474ـ**آصفیه** ۱۳۱۳دیوان : خوش خط، زرین، ممتاز، تاریخ‌یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶].

کلیات بانل

میرزا محمدرفیع [ن. طرازی].

17475ـ قاهره، دارالکتب۹۲م ادب فارسی : نستعلیق محمد امین بك فرزند مراد بیك، ۲۲ج۱/۱۱۲۳ ، زرین ، دیوان فارسی اوست، ۳۳۵گ۱۷س[ف. مخطوطات ۲ :۷۲].

کلیات بدر لاهیجانی

سید احمد ، سرایندهٔ آزاد و نقاد، زنده در ۱۳۱۰ .

17476ـ دانشگاه۳۱۴۳: نستعلیق سدهٔ ۱۴، دارای : مثنوی، ترجیع، قطعه، چند بند نثر ونظم، دل‌افروز نامه، شهرآشوب ، قصیده، بیشتر سروده‌ها انتقادیست . فهرست مطالب آن درفهرست‌کتابخانه آمده است، ۱۲۱گ ۱۶س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۹۶] .

کلیات بدیع شیرازی

میرزا فتح‌الله شیرازی درگذشتهٔ ۱۲۹۸ در تهران .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱ ــ فرهنگ سخنوران : ۸۱ .

17477ـ ملك ۵۰۶۶: نستعلیق خوش سدهٔ۱۳، بادیباجه‌ای به‌نثر . داری : قصیده ، غزل ودرپایان چندحکایت به‌نثرونظم. **آغاز:** حمد وسپاس ومنت ذوالجلال را بی‌همتا، زرین ۱۹۹گ ۱۳س [رؤیت] .

کلیات بسحاق اطعمه

جمال الدین ابو اسحاق احمد شیرازی ، معروف به‌حلاج، بسحاق اطعمه، درگذشتهٔ ۸۱۴ یا۸۱۸ یا۸۱۹ یا۸۲۷ یا۸۳۰. ازسرایندگان درگاه اسکندر فرزندعمرشیخ تیموری (۸۱۲ـ ۸۱۷)کلیات اودارای:کنزالاشتها، آفاقوانفس مزعفر وبغرا ، خوابنامه ، دیوان اطعمه ، فرهنگنامه، در۱۲۹۹ وپس ازآن چندبارچاپ شده است .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۳۵ ــ مؤلفین‌مشار ۱ : ۱۱۰ ــ فرهنگ سخنوران :۸۵ .

17478ـ ملك۶/۴۹۲۵: نستعلیق‌احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی ، باتاریخ ۸۴۲ در دفتر. دارای : دیوان غزلها بادیباجه‌ای که درآن ازعبدالله عراقی یاد شده ، همراه کنز ــ الاشتها (۷۷پ ــ ۸۵ر)، زرین [رؤیت] .

17479 ــ مدینه، عارف حکمة ۱۳۲: نوشتهٔ ۸۵۶ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۸] .

17480 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۱۲۳۱ Or : نوشتهٔ ۱۲۱۸ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱] .

17481ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری ۲مج : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۶:۵۹۵] .

17482ـ تهران،ادبیات ۸۱ جوادی: نسخ سدهٔ ۱۳ ، دارای : خوابنامه ، کجروی نامه، جنگنامه ، مزعفر وبغرا [ف. ادبیات۳: ۱۶] .

17483ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۰۷: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۵۴] .

17484ـ آصفیه۶۱۷دیوان: نستعلیق تاریخ یادنشده، مصور. درفهرست‌آمده «کلیات اسحاق حلاج‌موسوم به‌کنزالاشتها» پس‌ازدیوان چند برگ نثراست در همان باره ، ۶۴گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱ : ۵۹۳] .

کلیات پیرجمالی

جمال الدین اردستانی ، که یاد او در «تنبیه‌العارفین: ۱۰۹۹» گذشت. نوشته‌های او برخی به‌نثرونظم وبرخی نظم است، ولی همین دستهٔ دوم نیز بندهایی به‌نثر دارد . نوشته‌های اورا باید بادقت بیشتر باهم سنجید چه برخی ازآنها بدونام یادشده ولی یکی هستند.

17485ـ مجلس ۴۲۷۶: نستعلیق‌سدهٔ ۹، زرین، دارای: کتاب‌المسطورفی‌رق‌المنشور (نثر) شرح الکنوز (نظم)، کنزالدقایق(نظم)، الکنوز وبحرالرموز (نظم)، روح‌القدس، تنبیه العارفین، قصایدی‌نیزدارد، برگ‌پایان نونویس ۳۰۷گ ۲۵س [رؤیت].

17486ـ ملك ۵۹۳۵: نستعلیق خوش اواخر سدهٔ ۹، زرین. دارای: مرآت الافراد شرح الکنوز، روح القدس، تنبیه العارفین، محبوب الصدیقین، قصیده، غزل، قطعه، مثنوی دوبیتی، ۵۰۳گ ۲۳ س [رؤیت].

17487ـمجلس۱۱۳۵: نستعلیق‌خوب ازاواخر سدهٔ ۹، گزیده‌ایست از: فتح‌الابواب ورباعیات او ویك قصیده و چند غزل، پیرامن ۶۵۰ بیت، ۳۷گ ۱۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۴۵].

17488ـ ملك ۵۴۰۱: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زرین، دارای: بدایةالمحبة، فتح‌ـ الابواب، احکام‌المحبین، نهایةالحکمة، هدایت المحبة [رؤیت].

17489ـ مجلس ۱۱۳۲: نستعلیق‌علی اشرف فرزندعلی ۱۲۳۵، دارای فتح الابواب (ص ۳ـ۱۳۴) مهرافروز (ص ۱۳۵ ـ ۱۴۵) کنزالدقایق(ص۱۴۹ـ۱۸۸) تنبیه‌العارفین (ص ۱۹۱ـ۲۵۳)محبوب‌الصدیقین(ص۲۵۵ـ۳۶۰) مفتاح الفقر (۳۶۱ ـ ۳۷۰) مشکاة المحبین (۳۷۱ـ۳۷۴) معلومات‌مثنویها (۳۷۵ـ۳۹۱) استقامت نامه (۳۹۳ ـ ۴۱۷) نورعلی نور (۴۱۷ـ۴۳۹) ناظر ومنظور (۴۳۹ ـ ۴۴۹) مرآت‌الافراد (۴۵۱ـ۵۵۰) قصیده، ترجیع، مستزاد، غزل‌وچندبیت‌مثنوی، رباعی، مفردات (۵۵۳ـ۶۲۷) درپیرامن ۳۵هزار بیت، ۳۱۴ گ و ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۴۱].

17490ـ ملك ۵۱۱۰: شکسته‌نستعلیق محمدکریم فرزندمحمد زمان، ۱۲۳۹ـ۱۲۴۱ دارای: مثنوی... احکام‌المحبین، نهایةالحکمه بدایةالمحبه، هدایة المعرفه، فتح الابواب، شرح الواصلین، ۳۶۰گ ۲۱س [رؤیت].

17491ـ شیراز، صدرالدین محلاتی نسخ سید محمد حمزوی ۱۲ شعبان ۱۲۳۸، دارای: مصباح‌الارواح، احکام المحبین، نهایة الحکمه، بدایة المحبه، بدایة المعرفه، فتح الابواب، مهرافروز، کنزالدقایق، شرح‌الکنوز روح القدس، تنبیه‌العارفین، محبوب الصدیقین کشف الارواح، مفتاح الفقر، مشکات المحبین، معلومات، مثنویها، شرح الواصلین، استقامت نامه، نورعلی‌نور، ناظرومنظور، مرآت‌الافراد قصاید وترجیع وترکیب، مستزاد و غزلیات، رباعیات ومفردات [نسخه‌ها۵ : ۲۷۳].

17492ـ مجلس ۱۱۳۳ : نستعلیق شکسته۱۲۵۳ دارای: کشف الارواح، فتح ـ الابواب، رباعیات، سپس «گلشن‌راز» شبستری است، ۱۹۱گ ۱۷ بیت[ف. مجلس۳ : ۵۴۲].

17493ـ تبریز، ادبیات: تاریخ یاد نشده، از کتابهای آقای محقق است. دارای: کنزالدقایق، سرالواصلین، مهرافروز، فیه ما فیه مولوی، و درهامش بندهایی از باباافضل و عراقی [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۱].

کلیات تأثیر تبریزی

میرزامحسن(۱۰۶۰ـ۱۱۲۸)، ازنوادگان ابوالخازن تبریزیست، او ازتبریزیانی است‌که بدستور شاه عباس (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) به‌اصفهان آورده شده‌اند.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۶۴ ــ فرهنگ سخنوران: ۱۰۸ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۱۹ دانشمندان آذربایجان: ۷۷.

17494ـ سپهسالار ۲۸۳ : نستعلیق روزگار نگارنده، گویامقابله شدهٔخود سراینده باشد، دارای : دیوان، مثنوی منهاج المعارج، جهان نما ، دعوت العاشقین ، گلزار سعادت ، ثمرة الحجاب ، مثنوی برای مقدمهٔ رسالهای درمعما،حسن اتفاق، میمنت‌نامه، غزلها، تك‌ـ بیتها، رباعیها ، قصیده‌ها، همه رویهم ۱۶۴۳۵ بیت ، ۴۵۵ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار ۲: ۵۷۳].

17495ـ مجلس۹۵۷:شکسته نستعلیق روزگار سراینده، میان۱۱۲۴ـ۱۱۲۹ بایادـ داشتی ازسراینده. بدینگونه: قصاید، مقطعات، منهاج المعراج ، جهان‌نما ، دعوت العاشقین ، گلزارسعادت، ثمرة الحجاب ، مثنوی درمقدمهٔ معما ، حسن اتفاق ، میمنت نامه ، غزلیات ، ورباعیات،همه‌ده‌هزاروسیصدبیت‌است، ۴۳۰ گ و۱۲ س [ف. مجلس ۳:۲۳۸].

17496ـ دانشگاه ۳۶۲۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲ آغاز وانجام افتاده . دارای : دیوانی از غزل و رباعی و قصیده و وترکیب (بنام رموز العاشقین) و قطعه و ماده تاریخ،جهان‌نما، منهاج‌المعراج، دعوةالعاشقین گلزار سعادت ، ثمرة الحجاب معمای جهان ، حسن اتفاق ، میمنت نامه، ۴۳۲ گ ۲۱س [ف دانشگاه ۱۲ : ۲۶۶۲] .

کلیات تاج ماه

بانو تاج‌ماه‌همسر سردار امجد فتح‌الله‌خان ازنیمهٔ یکم سدهٔ چهاردهم. درآن‌نامه‌ایست‌نوشتهٔ ج ۱۳۴۸/۱ .

17497ـ دانشگاه ۳۵۵۳ : شکسته نستعلیق‌خود سراینده، نیمهٔ یکم سدهٔ۱۴، شعر است و نامه هـایی از او ، ۹۶گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۳] .

کلیات ثاقب

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۳ ـ فـرهنگ سخنوران : ۱۲۱ .

17498ـ ملك۶۲۴۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ . دارای : دیوان غزل ، سراپا ، فراقنامه، محمود وایاز ، دوازده بند، قطعه‌ها، سیاه وسفید، شمع وپروانه. قضاوقدر، ساقینامه قصیده، هفت بند ، دوازده امام ، عشق افروز ، افسوس (افسون) نگاه، گلشن راز [رؤیت] .

کلیات ثاقب آشتیانی

میرزا اسماعیل‌خان بنان السلطنه آشتیانی تبریزی ، مستوفی در بار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۲۱(ثاقب اصفهانی) .

17499ـ دانشگاه ۲۴۳۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ نزدیك به‌پنجهزار بیت: هزل مطایبه، سفرنامهٔ‌کرمان، تاریخ‌ایران‌ازکیومرث تاغوریان وقراختائیان که در پایان این تاریخ بسرگذشت معاصران‌گریز زده است ، ۲۳۰ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۰۹] .

کلیات ثنایی فراهانی

میرزا ابوالقاسم‌قائم‌مقام فرزندمیرزابزرگ (عیسی) (۱۱۹۳ ـ کشته ۱۲۵۱) «دیوان» او همراه «جلایر نامه» بکوشش وحید دستگردی در۱۳۰۸خ وپس ازآن، و «منشآت» او همراه دیوان او درتهران در ۱۲۸۰ وپس‌ازآن‌چندبار چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۵۸ ـ ف. مشار : ۷۵۰ و ۱۵۱۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۲۳ مجمع الفصحا ۲ : ۸۷ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۷۴ .

17500 ـ **ملك** ۳۷۸۵/۲ : نستعلیق **۱۲۷۷**. دارای : قصیده ، رساله در عروض ، منشآت (گ۲۶پ ـ ۴۹پ) [رؤیت].

17501 ـ **مجلس** ۱۰۴۲ : نستعلیق خوب**۱۲۷۷** دراصفهان. دارای،قصیده، رباعی جلایر نامه ، رویهم ۲۶۷۰ بیت، ۱۰۰ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳ : ۳۷۷] .

17502 ـ **رضوی** ۱۰۳۱ ادبیات (۸۴۳۷) : شکسته نستعلیق محمد حسین ، ۴ رجب **۱۲۹۳**. دارای : دیوان، منشآت ، با دیباجهٔ محمودخان ملك الشعراء [ف . رضوی ۷ : ۸۶۱] .

17503 ـ **رضوی** ۱۰۳۰ ادبیات (۴۹۹۵) : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**. دارای : دیوان، منشآت [ف. رضوی ۷: ۸۶۰] .

17504ـ **مجلس** ۲۴۷۶: شکستهٔ سدهٔ **۱۴** ، بایادداشت ادیب الممالك دربارهٔ امتیاز نسخه ، دارای: قصیده و قطعه و رباعی ومثنوی جلایرنامه [ف. مجلس ۸ : ۱۷۲] .

کلیات ثنایی مشهدی

خواجه حسین فرزند غیاث‌الدین محمد ، متخلص به‌ثنایی، درمشهد پرورش یافته و به ـ روزگار اکبر شاه (۹۶۳-۱۰۱۴) بهند رفته ، ودر۹۹۶ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۵ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۲۳ .

17505ـ**مجلس**۲۳۹۰: نستعلیق‌خوش میرعلی **۱۰۰۶**، برای محمد سعیدخان، زرین دارای: قصیده وغزل وقطعه ورباعی وساقینامه، همه رویهم۳۳۰۰ بیت [ف. مجلس۸:۱۰۰].

17506ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۳م‌ادب فارسی : نوشتهٔ احمد کاتب ۲۷صفر **۱۱۲۴** در لاهور، دارای : قصیده و رباعی و اسکندرنامه و ساقینامه با دیباجه‌ای به‌نثر ، در فهرست نام سراینده درست نیامده است ، ۱۶۵ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۷] .

کلیات جامی

عبدالرحمان، که یاد اودر «تهلیلیه:۳۶» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۹ ــ جامی ، حکمت : ۲۱۰ .

17507ـ **تبریز**، ملی۳۶۲۳ : نوشتهٔ **۸۵۶** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

17508ـ **ایاصوفیه** ۴۲۰۹: نسخ۲۲ شعبان **۸۷۷** دربغداد، دارای : شواهد النبوة، نفحات الانس، نقدالنصوص، شرح رباعیات در وجود،لوایح،لوامع، شرح قصیدهٔ(نظم‌الدرر)، شرح بیت مثنوی، شرح بیت امیرخسرودهلوی، اشعة اللمعات ، مناسك حج، با فهرست رساله‌ها در آغاز که نشان میدهد رساله‌های‌دیگری نیز دردفتر بوده‌است ، ۳۷۳گ ۳۰ س .فیلم آن در دانشگاه ش ۹۶ هست [فیلمها : ۱۶۰] .

17509ـ **تهران**، ملی : نسخ عبد ـ الرحمان فرزنداحمدجامی، در**۸۷۷**، جلدیکم دارای : ۱ـ اشعةاللمعات ۲ـ حواشی مؤلفات خواجه محمد پارسا ۳ـ مناسك حج ۴ـترجمهٔ اربعین حدیث ۵ـ سلسلة الذهب ۶ ـ تحفة ـ الاحرار ۷ ـ سبحة الابرار۸ـ یوسف و زلیخا ۹ ـ لیلی و مجنون ۱۰ ـ خردنامهٔ اسکندری ۱۱ ـ دیوان ۱۲ ـ حلیة الحلل ۱۳ ـ معما ۱۴ـ عروض ۱۵ـ قوافی ۱۶ـ مکاتیب، ۵۶۳ ص ۲۷س [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴] .

17510ـ **تهران**،ملی: نسخ‌نام‌نویسنده وتاریخ نوشتن ندارد ولی مانند جلددوم نسخهٔ عبدالرحمان جامی مؤرخ **۸۷۷** است بدینگونه ۱ـ شواهد النبوة ۲ ـ نفحات الانس ۳ ـ نقد

النصوص ۴ـ شرح رباعیات ۵ـ لوایح ، ۶۹۴ س [نسخه‌ها ۶ : ۲۷۷] .

17511 ـ **لنینگراد** ، آکادمی علوم شوروی ۲۰۴ D (۱۶۰۵) : نسخ ۲۱ ذیحجهٔ **۸۹۰**، که‌گویا بخامهٔ جامی است، ۳۵۷ گ ۳۱ س. دارای : ۱ ـ سلسلة الذهب ۲ ـ سلامان و ابسال ۳ـ تحفة الاحرار ۴ـسبحة الابرار ۵ـ یوسف وزلیخا ۶ـ لیلی ومجنون ۷ـ خردنامه ۸ـ دیوان اول ۹ ـ دیوان ثانی ۱۰ ـ دیوان ثالث . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

17512ـ **ملك** ۴۷۹۵: نستعلیق رجب **۸۹۵**، باحاشیه‌هایی بانشانهٔ(منه سلمه‌الله) ۲۴ رساله بدینگونه : شواهد النبوة (۱رـ۶۹پ) نفحات الانس(۷۰پـ۲۲۷) شرح نقدالفصوص (۲۲۷پ ـ ۲۷۳ر) اشعة اللمعات (۲۷۴پ ـ ۳۰۶پ) شرح خمریه (۳۰۷پـ۳۲۱ر)شرح نظم الدرر (۳۲۱ر ـ ۳۲۷ر) نی‌نامه (۳۲۷ر ۳۲۹پ) شرح بیت (۳۲۹پ ـ ۳۳۰ر) شرح حدیث عماء(۳۳۰پ) شرح‌رباعیات (۳۳۱پـ ۳۴۰پ)لوایح(۳۴۰پـ۳۴۶ر) شرح‌رباعیات خواجه پارسا چهل کلمهٔ منظوم (۳۴۷رـ۳۴۷ پ) رساله در تحقیق مذهب الصوفیة (عربی) آداب حج (۳۵۳پ ـ ۳۶۲ پ) حلیةالحلل، دستور معما (۳۷۵ـ۳۸۱ر) دستورمعمای‌دیگر دستور معمای سوم (۳۸۶ ـــ ۳۸۷ر) قافیه ، عروض (۳۸۹ پ ـ ۳۹۴ ر) موسیقی منشآت (۴۰۲ پ ـ ۳۱۸ پ) بهارستان (۴۱۹ پ ـ ۴۳۹پ). [رؤیت].

17513ـ**پاریس**S.P.۸۲۲: نستعلیق درویش محمد فرزند امیر سرخ فرزند میر شیخ محمد، **۸۹۶ـ۸۹۵** . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۰۸۰ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

17514ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۶۸ : نستعلیق سدهٔ**۹ـ۱۰** باعرض‌کتابخانهٔ شاهجهان در۱۰۳۰. دارای : نقد النصوص فی‌شرح نقش الفصوص، شرح رباعیات خوداو، لوامع، لوایح شرح قصیدهٔ تائیه ابن فارض، نی‌نامه [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

17515ـ **ایاصوفیا**۴۲۰۹: نسخ‌گویا سدهٔ **۹ـ۱۰**، دارای: شواهد النبوة، نفحات ـ الانس، نقد النصوص، مناسك حج، شرح‌لمعات لوامع، شرح قصیدهٔ تائیه (نظم‌الدرر)، نی‌نامه شرح بیت دهلوی،شرح حدیث‌عما،رسالة غریبة فی‌تحقیق مذهب الصوفیة والمتکلمین فی‌وجود ـ الواجب، شرح‌رباعیات دروجود، لوایح، تحفة الاحرار، سبحةالابرار ، یوسف و زلیخا، لیلی ومجنون، خردنامهٔ اسکندری، سلسلة الذهب ، غزل ورباعی، قصیده، سه‌رساله‌درمعمیات، قافیه عروض، مکاتیب، ۸۰۷ گ ۲۷س. **فیلم**آن در دانشگاه ش۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۱] .

17516ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۹ : نوشتهٔ **۹۱۷** ، دارای : تحفة الاحرار ، قلندر نامه، ۱۱۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴].

17517ـ**تهران**، ادبیات ۱۲۴حکمت: نستعلیق ج‌۲/**۹۳۵** ، آشفتگی دارد. دارای : سه‌دیوان درمتن واین‌سه دیوان‌رویهم چهارمین دیوان اوست‌که در۸۹۶ گردآورده است، تحفة الاحرار، سبحةالابرار،یوسف وزلیخا، لیلی و مجنون، خردنامهٔ اسکندری‌که درهامش هستند [ف. ادبیات ۲ : ۳۱] .

17518ـ **آصفیه**۱۱۲۴ دیوان: نوشتهٔ **۹۴۴** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

17519ـ **مجلس**۲۵۴۳: نستعلیق‌کهن **۹۴۵**، زرین، دارای: سلسلة الذهب (سه‌دفتر) لیلی ومجنون، سبحةالابرار ، تحفة الاحرار ،

یوسف و زلیخا، سلامان وابسال، خردنامهٔ اسکندری، ۶۵۰ص ۱۹ س [ف. مجلس ۸ : ۲۴۲].

17520ـ **دانشگاه** ۱۰۲ : نستعلیق زیبای محمد باقر فرزند محمد شریفی، در ۳ رجب **۹۶۶** (گ ۵۰۲) و در شهرهرات **۹۶۶** (گ۹۴۸). متن و هامش: متن : دیوان یکم و دوم و سوم (اینجا افتادگی هست)، بهارستان معمای‌کوچك. درهامش: سلسلة‌الذهب، سلامان وابسال، تحفة‌الاحرار، سبحة‌الابرار، یوسف و زلیخا، لیلی ومجنون، خردنامه. ازپایان‌نسخه نیز چند برگی افتاده، ۸۵۷ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۲ : ۱۸۸].

17521ـ **دهلی نو** ۵۰۴ (۱۸۱): سدهٔ **۱۰**، باتاریخ **۹۷۰** (ش۴). دارای : ۱ـ صرف فارسی ۲ـ فوائدضیائیه ۳ـطریق‌خواجگان ۴ـ رسالة الوجود بعربی‌مؤرخ ۹۷۰. ۵ـ ازانفاس خواجه پارسا (الحاشیة القدسیه) ۶ ـ رسالهٔ لااله‌الاالله ۷ ـ شرح حدیث عماء ۸ ـ شرح بیت امیرخسرو ۹ـ نی‌نامه ۱۰ـ لوایح ۱۱ ـ شرح‌رباعیات ۱۲ـ شرح‌تائیه ۱۳ـ شرح‌قصیدهٔ تائیه ۱۴ ـ لوامع ۱۵ ـ اشعة اللمعات ۱۶ ـ نفحات الانس ۱۷ـ شواهد النبوة ۱۸ـ مناسك ۱۹ـ چهل حدیث ۲۰ـ تفسیر فاتحة الکتاب. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۳].

17522ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق احمد فرزند محمد، دارای : سبحة‌الابرار، ۲۹ شعبان **۹۸۰**، یوسف و زلیخا ۲۳ رمضان ۹۸۰، خردنامه انجام افتاده [رؤیت].

17523ـ **مجلس** ۲۵۴۴ نستعلیق‌کهن عبدالعزیز **۹۸۰**، زرین، دارای : دیوان غزل وقطعه ورباعی، غزلهای دیوان دوم و ترجیع و قصیده وترکیب ومرثیه و رباعی، سبحة الابرار تحفة الاحرار، یوسف وزلیخا، لیلی ومجنون، خردنامه، لوایح، لوامع، ۴۵۹ص ۱۴س [ف. مجلس ۸ : ۲۴۵].

17524ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵ ادب فارسی : نوشتهٔ **۹۸۳**، دارای پنج دیوان از او ۱۹۲ گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۷].

17525ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۶ : نوشتهٔ **۹۹۴** بدینگونه: تحفة‌الاحرار، سبحة‌ـ الابرار، سلسلة‌الذهب، ۲۲۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴].

17526ـ **ملك** ۵۹۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، بدینگونه : نقش فصوص، اشعة اللمعات، بهارستان، معما (۴ شماره) عروض قافیه، موسیقی، منشآت، سلسلة الذهب، تحفة الاحرار، سبحة‌الابرار، یوسف وزلیخا، لیلی ومجنون. ۳۹۱ گ ۲۷س [رؤیت].

17527ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، هفت اورنگ و دیوان اوست [نسخه‌ها ۲ : ۹۰].

17528ـ **ملك** ۵۰۵۹: نستعلیق محمد رضا جرفادقانی **۱۰۰۶ ـ ۱۰۰۷** بدینگونه : اعتقاد نامه، دیوان (بادیباجهٔ‌تقی‌الدین محمد) سلسلة الذهب، معدلت نامه، تحفة الاحرار، سلامان وابسال، سبحة‌الابرار، یوسف و زلیخا، لیلی ومجنون، خردنامهٔ اسکندری، سه دیوان (این سه با دیباجه‌ای ازخود جامی) نی‌نامه. [رؤیت]

17529ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۸۷۱: سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹].

17530 ـ **رضوی** ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) : نستعلیق شکرالله اردلانی سنندجی **۱۲۳۱**. بدینگونه : دیوان ۱و۲ و ۳، اشعةـ

اللمعات، بهارستان، سلسلة الذهب، سلامان و ابسال، تحفة الاحرار، سبحة‌الابرار، یوسف و زلیخا، لیلی و مجنون، خردنامهٔ اسکندری، شرح رباعیات [ف. رضوی ۷ : ۶۷۰].

17531ـ تهران، ملی ۳ و۴ و۵ و ۷/ ۲۴۶ـ۲۶۶ : به‌ترتیب: تحفة‌الاحرار، سبحة الابرار، یوسف وزلیخا، دیوان(غزلها) همراه مثنویهای دیگر. فیلم آن دردانشگاه‌ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها ۱ : ۶۳۲].

17532ـ مشهد، فرخ ۳۱۸ : تاریخ یادنشده، چند مثنوی اوست [نسخه‌ها ۳:۹۵].

17533ـ قاهره، دارالکتب ۶۷م‌ادب فارسی : بی‌تاریخ، زرین، ۲۵۶ گ۱۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۷].

17534ـ بنگال، آسیایی ۴ کلیات(۶۰): نستعلیق تاریخ یادنشده، درفهرست آمده: داخل کتب بیش بهاست [ف. بنگال : ۱۲۱].

کلیات جعفر زتلی

17535 ـ بنگال، آسیایی ۵ کلیات (۵۱۹): شکستهٔ ۱۲۰۶، باقصیدهٔ شاه زمزمه [ف. بنگال : ۱۲۱].

کلیات جلال اردستانی

سید جلال‌الدین محمد، جلالای طباطبائی زواره‌ای اردستانی، ازسرایندگان دربارشاهجهان پادشاه دوم، درآن ازشاه‌صفی(۱۰۳۸–۱۰۵۲) وسال ۱۰۳۹ یادشده است. درآن آمده که پدرش مظهر نامیده میشده وخود اودر۱۰۴۵ ازلاهور به‌اکبرآباد رفته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۹۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۳۳.

17536ـ دانشگاه۲۹۴۳ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، فهرست ۱۴۹ بندآن درفهرست کتابخانه آورده شده است. دیوان ومنشآت است وتذکرهٔ جلالا، نامه‌هایی ازدیگران به او، منشآتی از دیگران بدیگران، ۲۳۸ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۹].

کلیات جمالی = کلیات پیرجمالی

کلیات جنید شیرازی

گویا معین‌الدین ابوالقاسم جنید فرزند بهرام شیرازی ازسدهٔ هشتم باشد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۰۷ ــ پیشگفتار چاپ دیوان جنید شیرازی از نفیسی.

17537ـ آصفیه ۹۰۴ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۹۸].

کلیات حزین لاهیجی

محمدعلی، که یاداو در «فرسنامه:۴۴۱» گذشت. کلیات او در لکنهو ۱۲۹۳ و کانپور ۱۳۱۱ چاپ شده است.

بنگرید : ف. مشار : ۷۲۷.

17538ـ مجلس ۹۷۱: نستعلیق ۱۲۲۸ درشهر مرادآباد هندبدستوربندت امید بیکیان نسخه غلطهایی دارد و بدینگونه است: قصاید، مثنوی‌دروصف پیامبر، مقطعات، صفیردل، حدیقهٔ ثانی، خرابات، چمن‌و انجمن، مطرح‌الانظار، فرهنگ‌نامه، تذکارات‌العاشقین، همه درپیرامن ششهزار و پانصد بیت، نسخه موریانه خورده است، ۱۳۴ گ ۲۵ س [ف. مجلس۳ :۲۵۹].

کلیات حشمت قاجار

همایون میرزا فرزند فتحعلیشاه، متخلص به‌حشمت، درگذشتهٔ ۱۲۷۳

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۵۶ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۳۳ ــ مجمع الفصحا ۱ : ۲۲ ــ دانشمندان آذربایجان : ۱۷۵.

17539ـ مجلس۲۵۵۹: نستعلیق سدهٔ ۱۴، دارای: مثنوی‌گلشن فردوس، یوسف و زلیخا، دیوان، زرین،۱۸۷س متن و هامش [ف. مجلس ۸ : ۲۶۲].

کلیات حکیم

شیخ غلامعلی شیرازی متخلص به‌حکیم. درگذشتهٔ پیرامن ۱۳۳۰.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۶۲ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۷۰.

17540 ـ مجلس ۲۵۶۰: نسخ خوش نگارنده باخط خوردگیها، دارای: فائده در علم قافیه‌بعربی، دیوان‌ازغزل ومخمس وترجیع وقطعه ومسمط وساقی نامه، مثنوی محبت‌نامه، ۵۲۲ص ۱۵س [ف. مجلس ۸ : ۲۶۵].

کلیات امیرخسرو دهلوی

ابوالحسن خسرو فرزند امیر سیف‌الدین محمود، پدرانش ازامیران هزاره و بلخ وکشن بوده پس از یورش مغول به هند گریخته‌اند (اکره ۶۵۱–۷۲۵ یا ۷۲۸)، ازاستادش نظام الدین اولیا لقب ترك‌الله وکاسه‌لیس داشته‌است. کلیات او و بیشتر مثنویهای او و هریك چند بار چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۹۳ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۹۰ ـ مجمع الفصحا ۱ : ۲۱۳ ادبیات براون ۳ : ۱۳۰ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۶۷۰.

17541ـ یوگسلاوی، بایکانی‌دولتی زاکروب A ۱۵۲: نوشتهٔ۸۷۲. دارای:مطلع الانوار، خسرو وشیرین، لیلی و مجنون، آینهٔ اسکندری، هشت بهشت [نسخه‌ها ۲ : ۲۶].

17542ـ ملك ۶۰۳۴ : نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، زرین بایك‌مجلس، ۲۱۴گ [رؤیت].

17543ـ دانشگاه ۱۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین. دارای: پنج گنج درهامش و سه دیوان او درمتن، قران سعدین درهامش، دول رانی درمتن، افتادگی دارد [ف. دانشگاه ۲: ۱۷۵].

17544ـ آصفیه ۸۴۰دیوان: تاریخ ونشانی بیشتر یادنشد [ف. آصفیه ۳: ۳۰۰].

کلیات حیدری تبریزی

که یاداودر «سیروسلوك: ۱۲۰۷»، گذشت.

17545ـمجلس۵۱۸۱: نستعلیق‌خوش سدهٔ۱۱، دارای: قصیده‌ها، غزلها، دوبیتیها، مثنویها، مثنوی «جنگنامهٔ گجرات»، مثنوی «سیر و سلوك» مثنوی «لسان الغیب»، ۵۰۵ص ۲۰س [رؤیت].

کلیات خاقانی

حکیم افضل الدین ابو بدیل ابراهیم یا عثمان یاعلی نجار شیروانی، زاده در آغاز سدهٔ ششم در مژدان گویا ۵۲۵، درگذشتهٔ ۵۸۲ یا ۵۹۰ یا ۵۹۵، درآغاز متخلص به‌حقایقی‌بوده سپس خاقانی تخلص‌کرده است. گویا سراینده دیگری باتخلص‌خاقانی بوده‌که برخی‌ازسروده های او بنام این شیروانی درآمده است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۸۰ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۸۱ ـ ف. مشار:۷۲۸ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۴۹ ـ مجمع الفصحاء ۱ : ۲۰۰ ـ نفحات الانس چ نولکشور : ۵۴۶.

17546ـ رضوی۴۰۷ادبیات(۴۶۴۴): نستعلیق حاجی‌علی سمرقندی، ۲ع۱/ ۸۴۷، زرین. دارادای: دیوان، تحفة العراقین [ف. رضوی ۷ : ۴۰۱].

17547ـ رضوی۴۰۶ادبیات(۴۶۴۳): نستعلیق ۹۵۰ دارای: دیوان، تحفةالعراقین

زرین [ف. رضوی ۷ : ۴۰۰] .

17548ـ ملك ۵۲۴۵: نستعلیق خوش سدهٔ۱۰، زرین. دیوان او و تحفة‌العراقین است [رؤیت] .

17549ـ تهران، ملی۱۳۵ف: نستعلیق سدهٔ۱۰، زرین، دارای : قصیده، غزل، مثنوی قطعه، رباعی، سپس تحفة‌العراقین، بادیباجه‌ای درسرگذشت او. ۴۶۰گ ۲۰س [ف. ملی ۱ : ۱۳۲] .

17550ـ تهران، ملی۶۵فهرست‌نشده: نستعلیق‌خوش سدهٔ۱۰ ، نسخه ازآن شیخ‌بهایی بوده. دارای : دیوان (قصیده، ترکیب بند، دو بیتی)، تحفة العراقین، سپس‌مقطعات، ۴۸۵ص ۲۹ بیت [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۴] .

17551ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۰۴۲: سدهٔ ۱۰ ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵] .

17552ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۸۷۲: نوشتهٔ ۱۰۰۶ [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹] .

17553 ـ سپهسالار ۴۱۰: نستعلیق ۱۰۱۳، دارای : دیوان (قصیده وغزل وقطعه، ۱۳۷۵۰بیت)، سپس تحفة العراقین، زرین ، ۲۸۴ گ ۲۰ س [ف . سپهسالار ۲ : ۵۹۰ و ۴ : ۴۸۸].

17554ـ رضوی۴۱۲ادبیات(۴۶۴۹): نستعلیق محمد رضا ۷ ج ۲/۱۰۱۶ «دیوان» همراه «تحفة العراقین» [ف.رضوی۷: ۳۰۴].

17555ـ مجلس ۲۵۶۱: نستعلیق شاه بیك فرزند محمود شیرازی‌مازندرانی، ۱۰۴۶ بـرای امیر شاهمیر حسینی کتمیری مین‌باشی کوتوال قلعه تفلیس ، زرین . دارای : دیوان قصیده وترکیب وترجیع ومرثیه وقطعه وغزل و رباعی، نامه ، مثنوی تحفة العراقین ، دیباچهٔ نثری به‌عربی. ۶۷۸ص ۲۱س [ف. مجلس ۸: ۲۶۹] .

17556 ـ همدان ، آرامگاه بوعلی ۱۷۷۳: نستعلیق خضرفرزندکمال مشهور به‌ـ قرمسی، ۲۴ذیقعدهٔ۱۰۶۵ ، دارای: ۱ـ دیوان ۲ـ تحفة‌العراقین، زرین، ۳۹۲گ۱۷ـ۲۰س [نسخه‌ها ۵ : ۳۳۵] .

17557ـ مجلس۲۵۶۴: نستعلیق‌یکی از دوستاخ‌های دیوان بیگی دراصفهان۱۰۹۹، دارای: تحفة العراقین ، ناتمام دیوان قصیده وترکیب وترجیع ومرثیه وقطعه وغزل و رباعی [ف. مجلس ۸ : ۲۷۳] .

17558ـ مجلس۲۵۶۵: نستعلیق۱۴۰ (۱۱۴۰) برای میرزا قاسم فرزند عبدالقادر ، دارای: دیوان قصیده وترجیع وترکیب ومرثیه و قطعه وغزل و رباعی۱۰۵۰۰ بیت، وتحفة ـ العراقین ۳۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۷۵] .

17559ـ تهران، ملی۶۴فهرست‌نشده: سدهٔ۱۱، بامهرولیعهد مظفرالدین میرزا قاجار زرین. دارای: تحفة العراقین، دیوان (قصیده قطعه، غزل، رباعی) [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۴] .

17560ـ مجلس۳۶۶: نستعلیق تاریخ یادنشده. دارای: قصیده، قطعه ، غزل، تحفة ـ العراقین ، زرین ، پایان نونویس ، ۳۳۵ گ ۲۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۱۶] .

17561ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۸۴ : تاریـخ یاد نشده ، ۴۸۴ ص [مخطوطات، فرازعلی : ۶۶] .

کلیات خواجو

ابوالعطا کمال‌الدین محمود فرزند علی ، خواجوی‌کرمانی (۶۸۹ـ۷۵۳).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۰۴ ـــ فرهنگ سخنوران : ۱۹۷ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۱ ـ

رجال حبیب السیر : ۴۷ ـ احوال و منتخب اشعار خواجو، نفیسی.

17562ـ ملك ۵۹۸۰: نستعلیق محمد فرزند عمران کرمانی، بروزگار سراینده ، ۹ صفر ۷۵۰، زرین. دارای : دیوان، کمال نامه، روضة الانوار ، گل و نوروز ، هما و همایون ، گوهر نامه، ۳۵۲ گ ۲۵ س [رؤیت] .

17563ـ موزهٔ بریتانیا :
نوشتهٔ ۷۹۸، مثنویهای اوست، برای کتابخانهٔ ابوالفتح بهرام، زرین، مصور، ممتاز [راهنمای کتاب ۵ : ۸۶۴] .

17564ـ سنا ۲۵۲: تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله، ۸۲۰ ، زرین ، دارای : دیباجهٔ منثور ، دیوان ، کمال نامه ، روضةالابرار، هما وهمایون، تحفهٔ بهایی ، گل ونوروز، شمع وپروانه ، نمد و بوریا، الرایقه فی‌مناظرة الشمس والسحاب، سراجیه، مصابیح القلوب ، محبت نامه ابن نصوح [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۳] .

17565ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۲۰۱: نوشتهٔ ۹۷۰ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

17566ـ ملك ۵۹۶۳: نستعلیق محمد فرزند مطهر نیشابوری، غرهٔ ج ۲/ ۸۲۹ درهرات دارای : دیوان (قصیده، غزل، رباعی، مثنوی) روضة الانوار ، هما و همایون ، گوهر نامه ، مفاتیح القلوب، لبادیه، تیغ‌وقلم، شمس‌وسحاب زرین، چهارستونی ، ۶۲۹ گ ۲۳ س [رؤیت].

17567ـ رضوی ۴۲۴ ادبیات (۴۶۵۱): نستعلیق هند ، محمد صادق ۱۷ ع ۱/ ۱۰۴۵ دارای : مثنوی گل و نوروز ، روضة الانوار ، دیوان [ف. رضوی ۷ : ۴۱۲] .

کلیات رشیدای عباسی

گویا همان زرگر تبریزی است که به‌عباس آباد اصفهان آمده ، وبه‌هند رفته وبرگشته ودر ۱۰۸۱ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۶۰ (رشیدی‌تبریزی) و ۹: ۳۶۲ (رشیدی‌عباسی) ـ فرهنگ‌سخنوران ۲۲۸ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۵۹ .

17568ـ ملك ۵۲۶۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، دارای : مثنوی ، حسن گلوسوز ، نقش ارژنگ، سبعهٔ سیاره ، قضا و قدر ، ساقینامه ، جواهر الاسرار ، دیوان ، ۲۵۱ گ ۱۵ س [رؤیت] .

کلیات رونق علیشاه

میرزا محمد حسین‌کرمانی، که یاد او در «مرآت المحققین :۱۳۷۳» گذشت .

17569 ـ دانشگاه ۴۰۶۳ : شکسته‌ـ نستعلیق محمد حسین انور علی پسر نورالدین پسر محیی‌الدین نگارنده در پنجشنبه ۱۲۹۳ دارای : دیباجه به‌نثر، ترجمهٔ منظوم مناجات خمسة عشر سجاد ، مرآت المحققین ، غرایب درسرگذشت مشتاقعلی‌شاه، قصیده،غزل، ترکیب وترجیع، رباعی وقطعه و ماده تاریخ . **آغاز:** تحایف شرایف جواهر وسپاس، ۲۱۷ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۵].

کلیات رهایی

درذریعه ازچهارتن به‌این تخلص یاد شده است: رهایی خوافی، رهایی سبزواری، رهایی تورانی ، رهایی ماوراءالنهری .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۴ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۳۹ .

17570ـ بادلیان ۲۱۸ الیوت: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۲۹۳ گ ۲۳ س. فیلم آن در

دانشگاه ش۹۰۸ هست [فیلمها : ۱۶۴].

کلیات زاهد تبریزی

میرزا قاسم فرزند میرزا محسن که درعباس آباد اصفهان میزیسته است. زنده در ۱۱۰۰.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۹۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۴۶.

17571 ـ **دانشگاه ۴۶۲۳** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای : قصیده، قطعه، ماده تاریخ از ۱۰۷۷ تا ۱۱۰۰، غزل به‌ترتیب‌تهجی، رباعی مثنوی‌سفینة النجاة، منشآت، زرین، ۱۹۷ گ ۱۴ س [ف دانشگاه ۱۴: ۳۵۵۶].

کلیات زلالی

حکیم محمدحسن خوانساری، متخلص به زلالی، درگذشتهٔ ۱۰۳۱ یا ۱۰۲۴ یا ۱۰۱۶ کلیات او را شیخ عبدالحسین گرد آورده و طغرای مشهدی برای هریك از مثنویهای او دیباجه‌ای نگاشته است دیوان ومثنوی‌نیرنگ‌او چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۰۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۴۸ ـ ادبیات براون ۴ : ۱۶۷ مؤلفین مشار ۲ : ۵۶۴ ـ ف. مشار : ۷۳۴.

17572 ـ **دانشگاه ۴۲۷۲** : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۵۲**، دارای : محمود و ایاز، حسن گلوسوز، میخانه ، شعلهٔ دیدار ، ذره وخورشید وسلیمان نامه، آغازافتاده، ۱۴۱ گ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۰].

17573 ـ **مجلس ۵۷۱۷/۲** فهرست نشده: نسخ زیبای محمود ایاز، در**۱۰۸۰** (گ ۷۸ ـ ۱۰۱) قصائدیست در منقبت و توحید. متن وهامش.همراه «محمود وایاز» او۱۷۰س.

17574 ـ **مدینه، عارف حکمة ۱۷۱**: نوشتهٔ **۱۰۹۷**، هفت‌مثنویست، ۱۹۸ گ [نسخه ها ۵ : ۴۹۵].

17575 ـ **دانشگاه ۳۶۸۴** : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: آذر و سمندر ، شعلهٔ دیدار ، محمود وایاز، حسن گلوسوز ، میخانه ، ذره و خورشید، سلیمان نامه، ۲۹۷ گ ۱۱س [ف . دانشگاه۱۴: ۳۶۳۳]. فیلم‌آن‌درهمان دانشگاه ش ۲۷۲۵ هست [فیلمها : ۹۱].

17576 ـ **رضوی ۴۳۱** (۴۶۶۱): نستعلیق سدهٔ**۱۱**، دارای: حسن گلوسوز، شعلهٔ دیدار، ذره وخورشید، آذر وسمندر، میخانه ، سلیمان نامه، دیوان [ف رضوی ۷ : ۴۱۷].

17577 ـ **موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۳۹** Or: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۸].

17578 ـ **دانشگاه۲/۵۰۴۰**: نستعلیق هندی سدهٔ**۱۲ـ۱۳** دارای مثنویهای : محمود وایاز ، حسن‌گلوسوز، شعلهٔ‌دیدار، سلیمان‌نامه آذر و سمندر ، میخانه ، ذره و خورشید [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴].

کلیات ساری

ازعلی‌اکبرشیرازی، متخلص به‌ساری.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۱۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۵۴.

17579 ـ **ملك ۶۳۱۸** : نستعلیق سدهٔ **۱۳** بایادداشتی از نگارنده. بدینگونه : زاد ـ السالکین، مثنوی،قصیده، ترجیع‌بند، رساله‌ای عرفانی، دیوان غزل، عشق‌نامه، حدیقة‌القلوب باز یك مثنوی‌عرفانی، ۲۶۲ گ ۱۷س[رؤیت]

کلیات ساقی خراسانی

حاج‌محمدزمان‌خراسانی‌فرزندکلبعلی‌خان جلایرکلاتی، که نیاکانش درکلات‌فرمانروایی داشته‌اند ، درگذشتهٔ ۲۱ رجب ۱۲۸۶.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۱۶ ـ فرهنگ

سخنوران : ۲۵۵ ــ مجمع‌الفصحاء ۲: ۱۹۵ .

17580ــ **مجلس** ۹۹۰: نستعلیق میرزا رحیم ، بادیباجه‌ای از هدایت مؤرخ **۱۲۸۶** قصاید وغزلیات و رباعیات وترجیع بند وساقی نامه و الهی‌نامه و مثنوی مشایخ طریقت اوست همه پیرامن ۴۲۰۰ بیت، بایادداشت هدایت در بارهٔ اینکه این دیوان بدستور او نبشته شده ، ۱۴۵ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۲۹۴].

کلیات سالك قزوینی

محمد ابراهیم (ابراهیم) زاده در۱۰۲۱ ، از تبریز بعتبات و سپس به قزوین و اصفهان رفته، چندی‌دراصفهان می‌زیسته واز آنجا دوبار بهندوستان رفته است ودر شهرقزوین درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۱۹ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۵۶ .

17581ــ **مجلس** ۹۹۱: نستعلیق **۱۰۸۴** برای‌محمدصادق درقزوین. دارای: قصیده‌هایی بخامهٔ سراینده و برخی اصلاحات نیز بخامهٔ همان سراینده، مثنوی محیط‌کونین ، ساقینامه غزل، رباعی و نیز قصیده‌ها . پیرامن ۱۰۶۰۰ بیت، ۳۸۹ گ ۲۰س [ف. مجلس ۳: ۲۹۶] .

کلیات سالك کاشانی

میرزا حبیب‌الله فرزند علی مدد ، متخلص بسالك و حبیب ، زاده پیرامن ۱۲۶۲ و زنده در ۱۲۸۶ .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۹۶ ، ۲۷۱ و ۹ : ۴۱۹ و ۱۸ : ۲۱۵ .

17582ــ **دانشگاه** ۴۲۹۷: نسخ‌محمد اسماعیل فرزنــد محمد رضای قاری کاشانی ، **۱۲۹۹ ــ ۱۳۰۳** دارای ترکیب بند وساقینامه درهشت‌شعله، ساقینامهٔ‌دیگر که در۱۲۸۶سروده تنبیهات الغافلین،گلزار اسرار [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۷] .

کلیات سالك یزدی

ملاسالك، روزگاری‌درشیراز وسپس‌اصفهان می‌زیسته ، به‌هند نزد عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ـ۱۰۸۳) رفته ، و درآن سرزمین بسال ۱۰۸۳ یا ۱۰۶۶ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۲۰ ــ فرهنگ سخنوران: ۲۵۶ ــ تذکرهٔ نصرآبادی : ۳۲۹.

17583ــ **دانشگاه** ۳۲۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، دارای : غزل به ترتیب تهجی آغاز افتاده، ساقینامه، قصیده، خسرو و شیرین، نیز قصیده، تواریخ از۱۰۵۲ و ۱۰۶۰ و ۱۰۶۳، رباعی. رویهم ۱۱۰۰۰ بیت ، ۳۰۱ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۲] .

کلیات سپهر کاشانی

میرزا محمد تقی‌خان لسان‌الملك (۶ ۱۲۱ ۱۲۹۷) فرزند ملامحمدعلی، بنام‌ترین‌نگارش او «ناسخ التواریخ» است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۲۹ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۶۰ ــ مؤلفین مشار ۲ : ۲۴۹ مجمع الفصحاء ۲: ۱۵۶ .

17584ــ **مجلس** ۱۱۹۱: گویا بخامهٔ سراینده وسال گردآوری ، **۱۲۴۱**. دارای : دیباجه، قصیده، ترکیب، قطعه ، غزل ، مثنوی شك وسهودرنماز، مثنوی دربحرمخزن‌الاسرار رباعی ، سپس گزارش واژه‌های دشوار بکار رفته دراین دفتر (ص ۳۷۴ ــ ۴۴۷) ازخود سراینده. نسخه بنام «محمود القصاید» است و رویهم ۵۵۰۰ بیت دارد، ۲۲۴ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۶۸۰] .

کلیات سحابی استرآبادی

از سرایندگان سدهٔ دهم و آغاز یازدهم، که یاداو «درعروة الوثقی: ۱۲۷۹» گذشت.

17585ـ دانشگاه۲/۲۵۰۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین. دارای: ۱ـ رسالهٔ عروةالوثقی ۲ـ رباعیها ۳ـ مثنوی، ۱۱۵ گ [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۱۱].

17586ـ مجلس۱۰۸۷: نستعلیق گویا سدهٔ ۱۱، دارای: ۱ـ عروةالوثقی ۲ـ رباعیات ۳ـ مثنوی، رویهم ۶۲۵۰ رباعی، ۱۳۳ گ ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۴۵۲].

17587ـ رضوی۶۱۲ادبیات(۴۷۹۸): نستعلیق سدهٔ ۱۱، دارای: ۱ ـ رسالهٔ عروة ـ الوثقی ۲ـ رباعی ۳ـ مثنوی‌عرفانی، ۳۴۸ گ ۱۲س [ف. رضوی ۷: ۵۵۲].

کلیات سرخوش

ملامحمد افضل‌فرزندمحمد (محمدمعصوم) زاهد، سرخوش لاهوری (۱۰۵۰ ـ دهلی ۱۱۲۶). غزلیات، کلمات الشعراء، دیوان او چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۳۹ ـــ فرهنگ سخنوران: ۲۶۵ ـ مؤلفین مشار ۱: ۶۳۶ تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۵۰.

17588ـ آصفیه۹۷۴ دیوان: نوشتهٔ ۱۱۵۰ گزیدهٔ کلیات اوست. [ف. آصفیه ۴: ۳۰۰].

کلیات سرشار قفقازی

نجفعلی (نجفقلی) قراداغی‌نابینای‌قفقازی زنده در۱۱۹۰ ودرگذشتهٔ ۱۲۳۴.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۴۰ ـــ فرهنگ سخنوران: ۲۶۵.

17589ـ دانشگاه ۴۰۵۳: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، با مجلس و تصویر، دارای: غزل (خردنامه) رباعی و مفردات و ساقینامه ومثنوی ندبة الاسرار و ستایش امامان وترجیع‌بند ومطایبه وغزل ترکی‌وترکیب‌بند و ماده تاریخ، ۱۶۸ گ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۳۸].

کلیات سعدی

مشرف فرزند مصلح‌شیرازی، زاده درآغاز سدهٔ هفتم ودرگذشتهٔ ۱۷ذیحجهٔ ۶۹۱ یا۶۹۴. برخی‌گردآوری «کلیات» را ازخود اومیدانند آنچه میدانیم علی فرزند احمد فرزند ابوبکر بیستون یکبار بسال ۷۲۶ و یکبار بسال ۷۳۴ فهرستی برای پنج کتاب غزل سعدی ساخته و دیباجه‌ای برکلیات‌اونگاشته است. سپس کسانی «کلیات» سعدی‌را درهم‌ریخته وبه‌ترتیب فهرست دوم (الفبائی غزلها) بیستون درآورده‌اند.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۴۷ ـــ فرهنگ سخنوران: ۲۶۹ ـ مؤلفین مشار ۳: ۳۱۰ـ ف، مشار: ۷۳۴

17590ـ کابل، سلطنتی: نوشتهٔ ۷۱۰ [راهنمای‌کتاب: ۳۱۷].

17591ـ کابل، سلطنتی: نوشتهٔ ۷۱۶ [راهنمای‌کتاب ۱۰: ۳۱۷].

17592ـ مجلس ۲۵۶۹: نسخ خوش عبدالصمد فرزند محمد فرزند محمود، ۷۳۱، زرین، مصور، دارای: طیبات، بدایع، قصاید فارسی ومثنوی وقطعه، خواتیم، قصاید عربی، نصیحة الملوك، رسالة النظریه، الصاحبیه، مفردات، ۴۴۹ص۲۲س [ف مجلس۸: ۲۷۸].

17593 ـ چستربیتی ۱۰۹: نوشتهٔ حسین فرزند حسن فرزند محمد فرزند محمد واعظ‌حسینی، ۲۴ع۲/۷۳۴. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۱۸۶۷ هست [فیلمها: ۱۶۴].

17594ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۵۳ : نستعلیق بادیباجه وتاریخ**۷۳۵**، زرین[رؤیت].

17595ـ **مجلس**۸۵۵۵ فهرست نشده: با تاریخ ع۱/**۷۵۳** (اگرساختگی نباشد) با بافهرست : ۱ــ رسائل ششگانه: تقریردیباجه، مجالس پنجگانه ، سئوال صاحب دیوان ، عقل وعشق، نصیحة الملوك، سه حکایت. ۲ــ رسائل دهگانه : گلستان، سعدی نامه ، قصاید عربی ، قصاید فارسی ، مراثی ، ملمعات ، ترجیعات ، طیبات، بدایع، خواتیم، غزل قدیم ، صاحبیه، مقطعات،خبیثات، رباعیات،مفردات، [رؤیت].

17596 ــ **پاریس** S. P. ۱۷۷۸ : نوشتهٔ اواخرج۱/**۷۶۷**. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۳۱۲ وادبیات ش۱۴هست [فیلمها :۱۶۴؛ ف. ادبیات ۱ : ۵۳۴] .

17597ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : باتاریخ **۷۷۳** دردفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۵] .

17598ـ **مجلس**۵۶۵۸ فهرست نشده: نسخ خوانای آغاز سدهٔ**۸**، آغاز درمجلس یکم وپایان درترجیعات افتاده. دارای : مجالس ، نصیحة الملوك (گلستان)، قصاید فارسی، کتاب المراثی ، قصاید عربی ، صاحبیه ، و مثنوی و جمشیدوخسرودرهامش، ۹۰گ۱۹س [رؤیت].

17599ـ **مجلس** ۲۵۷۰ : نسخ تعلیق مانند، آغاز سدهٔ**۸**، زرین. دارای : گلستان ، سعدی‌نامه، قصاید عربی، قصاید فارسی، مراثی ملمعات، ترجیعات، طیبات، بدایع، خواتیم ، غزل قدیم ، ۶۵۹ص ۲۷س [ف . مجلس ۸ : ۲۸۴] .

17600ـ **مجلس** ۲۵۷۱ : نسخ تعلیق مانند،سدهٔ**۸**، زرین.دارای : دیباجه ، فهرست رسالات ، تقریر دیباجه ، مجالس پنجگانه ، گلستان، سعدی‌نامه، قصاید عربی وسپس فارسی مرثیه، ملمعات ومثلثات وترجیعات وطیبات ، بدایع‌خواتیم،غزلیات، صاحبیه، قطعه وخبیثات ومجلس الهزل والمضحکات، رباعیات، ۹۸۰ص ۲۱س [ف. مجلس ۸ : ۲۸۵] .

17601ـ **تهران**، مهدی بیانی ۲مج : نسخ و تعلیق مانند پیرامن **۸۰۰** ، همراه پنج گنج نظامی و ده نامهٔ ابن عماد [نسخه‌ها ۱ : ۱۵] .

17602ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۳۵: تعلیق قطب الدین ادهم فرزند خسرو ، پایان رمضان **۸۰۲**، رسایل است تامفردات [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

17603 ــ **مجلس** ۵۱۷۷ (۲۵۷۲) : نسخ پاکیزهٔ ذیقعدهٔ **۸۰۵** ، زرین ، دارای : غزلیات قدیم ، صاحبیه، مقطعات ، مطایبه ، خبیثات، هزلیات، بوستان(سعدی‌نامه)، قصاید عربی، قصایدفارسی، مرثیه‌ها، ملمعات،مثلثات ترجیعها، طیبات ، بدایع، خواتیم ، هزل و مضحکات، رباعیات،مفردات، پندنامه، مجالس پنجگانه، سئوال صاحب‌دیوان، نصیحت الملوك (گلستان)، ۵۶۳گ ۱۹س [رؤیت] .

17604-609ـ **هندوستان، رامپور** کتب‌خانهٔ رضا: شش نسخه یکی ازآنها مصور، کهن‌ترین آنها مؤرخ **۸۲۸** ، و یکی **۹۳۸** و دیگری بخامهٔ زین‌العابدین یزدی مؤرخ**۹۸۹** [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۴۸] .

17610ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۸۹۰: نسخ **۸۳۶**، ضمن یك جنگ ، دارای: بوستان قصاید، مراثی ، ترجیعات، طیبات ، بدایع ، خواتیم، مقطعات، گویاصاحبیه، مثنویهای‌هزل خبیثات ومنظوماتی ازسرایندگان دیگر [نسخه ها ۲ : ۷۲] .

17611 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۰۸

Or: نوشتهٔ ۸۵۹ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه ها ۴ : ۶۷۹].

17612ـ لندن، انجمن پادشاهی آسیائی ا۲۶۰: نستعلیق ۸۸۶ [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۰].

17613ـ مجلس ۲۵۷۳ : تعلیق سدهٔ ۹، آغاز و انجام افتاده، دارای، طیبات، مقطعات مطایبات، هزلیات، رباعیات و مفردات، صاحبیه خواتیم، غزلیات قدیم، فهرست بدایع، ۳۲۰ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۸ : ۲۹۵].

17614 ـ تهران، ادبیات ۱۶۰ ج : نستعلیق سدهٔ ۹، زرین، آغاز نونویس، شش رساله و منظومه‌ها را دارد و میرسد تا بهزلیات افتاده، ۳۶۱ گ ۲۱ س [ف. ادبیات ۱: ۳۹۵].

17615ـ تهران، دکتر مهدی بیانی : نیمهٔ سدهٔ ۹، در هامش «پنج گنج نظامی» [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۵].

17616ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق اواخر سدهٔ ۹، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۳].

17617 ـ عبدالحسین بیات ۲مج : پیرامن ربع یکم سدهٔ ۹، زرین، درهامش کلیات نظامی [نسخه‌ها ۶ : ۷۵].

17618 ـ دانشگاه ۱۴۷۸ : نستعلیق سدهٔ ۹، زرین، آغاز نونویس و انجام افتاده. دارای: مجالس، گلستان، سعدی نامه (بوستان) قصاید عربی و فارسی، مراثی، ملمعات، مثلثات ترجیع، طیبات، بدایع، خواتیم، غزلهای قدیم صاحبیه، خبیثات، ۲۰۲ گ ۲۵ س [ف دانشگاه ۸ : ۸۷۲].

17619 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۵۶۷ : سدهٔ ۹. [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸].

17620ـ هاروارد، هوتن۴ MSP: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، زرین. دارای: دیباجهٔ بیستون، رساله‌های ششگانه، گلستان، بوستان قصیده‌ها، طیبات، خواتیم، صاحبیه، مقطعات، هزلیات، مضحکات، رباعیات، فردیات [نسخه‌ها ۴ : ۶].

17621ـ تهران، موزه ۳۷۱۶: نستعلیق ع۱۴/۹۰۸، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۲].

17622ـ قاهره، دارالکتب ۷۹ ادب فارسی: نوشتهٔ خوش‌مرشدالدین محمد، اواخر شعبان ۹۱۰، زرین، ۴۰۶ گ ۱۸ س [ف. مخطوطات ۲ : ۶۸].

17623ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق ۹۲۲، زرین، ۴۵۴ گ ۱۸ بیت [نسخه‌ها ۶ : ۹۴].

17624ـ ملك ۵۹۵۴: نستعلیق ۹۲۳ درص ع فهرستی بدینگونه دارد: گلستان، بوستان قصاید عربی، قصاید فارسی، مراثی، ملحقات، ترجیعات، طیبات، بدایع، خواتیم، غزلیات قدیم، صاحبیه، مقطعات، هزلیات، خبیثات، رباعیات، فردیات. زرین، گویا کامل، ۳۶۲ گ ۱۷ س [رؤیت].

17625ـ مجلس ۲۵۷۴: نستعلیق کهن خوش ۹۲۸، نوشتهٔ محمدعلی بدستور محمد هاشم صحاف دارای: دیباجه و تقریر دیباجه، مجالس پنجگانه سئوال و جواب، عقل و عشق، نصیحت الملوك، رسالهٔ ثلاثهٔ اول، حکایت انکیانو، حکایت ملك شمس الدین تازگوی، قصاید عربی و سپس فارسی مرثیه و ملمعات و مثلثات و ترجیعات، طیبات، بدایع، خواتیم، مقطعات و رباعیات و مفردات، ۶۳۷ ص [ف. مجلس ۸ : ۲۹۸].

17626ـ ملك ۵۹۹۱: نستعلیق میر ـ حسین فرزند میرحسن کاتب شیرازی، رجب ۹۳۲ برای شیخ‌علی جهرمی، دورویهٔ آغاز تمام زرین

باچهار پیشانی زرین ، دارای : شش رساله ، گلستان، سعدی‌نامه (بوستان) ، قصاید عربی ، قصاید فارسی، مراثی، ملمعات، طیبات، بدایع خواتیم، غزلیات قدیم، صاحبیه ، مقطعات ، مضحکات، مطایبات (سه مجلس) ، رباعیات ، مفردات، ۴۰۷ گ ، ۱۹س [رؤیت] .

17627ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۵ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبای شمس‌الدین‌محمد فرزندآقامراد، **۹۳۴**، ۴۴۴ گ ، زرین [ف . مخطوطات ۲ : ۶۹] .

17628ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی: نستعلیق زیبای **۹۴۹**، زرین ، دارای: دیباجه، شش رساله، گلستان، بوستان و دیوان او. ۴۱۰ گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲:۶۷] .

17629ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۸۶۴ : نستعلیق زیبای محمد رضا امامی ، آدینهٔ ۱۶ رمضان **۹۵۳**. زرین، ۲۸۴ گ ۱۸س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۸] .

17630ـ **سنا**۲۶۱: نستعلیق‌شاه‌محمود کاتب ۱ذیقعدهٔ **۹۶۳**، زرین [نسخه‌ها ۱ : ۱۰ و ۶ : ۵۰۵] .

17631ـ **مجلس**۱۱۳۶: نستعلیق‌خوب کتاب‌الله کمره‌ای فرزند گیوشاه**۹۸۳**، زرین ، ممتاز، با: دیباجهٔ بیستون ، رساله‌های ششگانه که‌بعنوان‌سیزده رساله‌یادشده، گلستان، بوستان قصیده‌ها، مرثیه‌ها، ملمع‌ها، ترجیع، طیبات ، بدایع، خواتیم، غزلهای قدیم،صاحبیه، مثنوی ها، قطعه‌ها، رباعیها، تك‌بیتها. وهزلهاومطایبه هارا ندارد، ۳۹۶ گ ۳۲ بیت، همه ۱۸ هزار بیت [ف. مجلس ۳ : ۵۴۸] .

17632ـ **مجلس**۴۱۳۹: نسخ ریزسدهٔ **۱۰**، زرین، دارای : قصیده ، مرثیه ، ملمع ، ترجیع، طیبات، بدایع، خواتیم، باغزلهای‌قدیم صاحبیه، مقطعات، رباعیها ، خبیثات، مجلسها (۳مجلس) ، ۲۲۶ گ ۲۳س [رؤیت] .

17633ـ **مجلس** ۴۱۸۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، زرین، بادگلستان، آغاز میشود، درآغاز ودرپایان مطلب تاریخی ازروزگار قاجار دارد ۱۵۰ گ ۲۵س [رؤیت].

17634ـ **دانشگاه** ۵۱۵۳ : گویا از سدهٔ**۱۰** باتاریخ **۸۵۲**که گویا ساختگی است ، زرین، دارای: دیباجهٔ تقریر، مجالس خمسه، سؤال وجواب صاحب‌دیوان، گلستان، بوستان قصاید، طیبات، بدایع، غزلیات قدیم، رباعیات فردیات ، ۳۱۶ گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۸] .

17635ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش‌مسعود فرزند اهلی شیرازی، سدهٔ **۱۰**، [نسخه‌ها ۴ : ۱۱] .

17636ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۸۶۸۰: سدهٔ **۱۰**.

17637ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۵۸۷۰ نوشتهٔ **۱۶۰۰**م [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹].

17638ـ **ملك** ۵۹۸۳: نستعلیق خوش شاه محمدکاتب، **۱۰۰۰** ، با : دیباجهٔ بیستون مجالس پنجگانه ، نصیحة الملوك ، گلستان ، بوستان، ملمعها، بدایع، مرثیه‌ها، قصیده های عربی‌خواتیم، قطعه‌ها، تك‌بیتها،طیبات،غزلهای قدیم، صاحبیه ، زرین، مصور، ۳۹۸ گ ۱۹س [رؤیت].

17639ـ **دانشگاه** ۳۳۲۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**-**۱۱**، پنج رسالهٔ اووگلستان وبوستان وغزلهای اوست، ۳۲۳ گ۱۷س[ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۴] .

17640ـ **تهران**،موزه۳۷۱۳: نستعلیق

سدهٔ **۱۰-۱۱**، بادومجلس تصویر، انجام‌افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۱] .

17641ـ **مجلس** ۱۱۳۸: نستعلیق‌خوب **۱۰۱۰** ، زرین ، بادیباچهٔ بیستون ، دیباحه ، مجلسهای پنجگانه ، سئوال و جواب با صاحب دیوان، عشق و عقل، رساله‌ای در سه حکایت ، گلستان، بوستان ، قصیده‌های فارسی ، مرثیه ، ملمع، ترجیع، طیبات، بدایع، خواتیم ، غزل های قدیم، صاحبیه، قطعه، رباعی ، تك بیتها ، هزلیها، مطایبات‌درسه مجلس به‌نثر، همه‌پیرامن ۱۸۵۰۰ بیت، ۳۷۴ گ [ف. مجلس۳:۵۵۳].

17641 ـ **مجلس** ۱۱۳۹ : نستعلیق **۱۰۱۷** زرین ، با:گلستان، بوستان،قصیده‌های فارسی، ملمع‌ها، ترجیع‌ها، طیبات ، بدایع ، خواتیم ، غزلهای قدیم ، صاحبیه ، مثنویها ، قطعه‌ها، رباعیها پیرامن ۱۶۵۰۰ بیت ، ۳۶۱ گ ۲۳ بیت [ف. مجلس ۳:۵۵۴] .

17643 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۶۸ Or : نوشتهٔ **۱۰۲۰** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱] .

17644ـ **آصفیه**۱۰۶۵دیوان: نوشتهٔ **۱۰۲۱** [ف: آصفیه ۴ : ۲۹۸] .

17645ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۱۴۰۷: نستعلیق زیبای مهدی‌فرزند جابرقمی، **۱۰۳۷** زرین، [ف.خطی، سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

17646ـ **مجلس**۴۹۰۴فهرست نشده: نستعلیق زیبای ۲۵ ذیحجهٔ **۱۰۴۸** ، زرین ، مصور، ۸۲۵ص ۱۹س [رؤیت] .

17647ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۸ ادب فارسی : نوشتهٔ **۱۰۲۵**، زرین ، مصور ، ۲۹۶ گ [ف. مخطوطات ۲ : ۶۸] .

17648ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۱۴۰۷: نستعلیق زیبای مهدی فرزند جابرقمی ، ج۲/ **۱۰۳۷**، زرین، ۱۴۴ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبائی] .

17649ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۲۱۷ : نستعلیق باتاریخ۱۹ ع۱/**۱۰۸۵**،انجام افتاده [رؤیت] .

17650ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۴۴۳: نستعلیق عبدالنبی ، شعبان **۱۰۸۸** ، [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

17651ـ **شیراز،** دکتر وصال: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۲] .

17652ـ **دانشگاه** ۴۷۴۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زرین، مصور، دارای:مجالس، رساله ها، گلستان، بوستان، ، ۱۸۱ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۷۰۲] .

17653ـ**تهران،**ادبیات۵۷ج: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، با: یك‌صفحه ازمجلس۳ ومجلس ۴و۵ گلستان ، قصیده‌های فارسی ، طیبات ، غزل ، خواتیم، بدایع، رباعی، صاحبیه،هزلیها، ۲۷۱ گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱:۳۹۵].

17654 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۱ج : نسخ سدهٔ**۱۱**، آغاز وانجام افتاده. با: بوستان قصیده‌های عربی وفارسی ، ترجیع ، طیبات ، غزل، ۲۲۲ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱:۳۹۵].

17655ـ **موزهٔ بریتانیا**Or ۸۷۵۳: سدهٔ**۱۱ - ۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۷].

17656ـ **الهیات** ۲۰۶ج : نستعلیق عبدالرحیم، ۲ذیقعدهٔ **۱۱۱۲**، زرین، ۳۳۱گ ۱۸س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۲] .

17657ـ **آصفیه**۱۲۱۱دیوان: نوشتهٔ **۱۱۲۱** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

17658ـ **تهران،**موزهٔهنرهای‌تزیینی: ۷۶۷۶ : نستعلیق **۱۱۵۶**، زرین[نسخه‌ها ۳: ۱۳۰] .

17659ـ دانشگاه ۲۹۱۱ : ستعلیق میرزا عبدالله فرزند حاجی آقاخان خوشنویس سپاهانی، ج۲/**۱۱۵۹**، متن وهامش ، زرین، ۲۹۹گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۶۸].

17660ـ مجلس۲۵۷۷: نستعلیق‌خوش ۱۷۵(**۱۱۷۵**) دارای: گلستان،دیوان، سعدی نامه، زرین [ف. مجلس ۸ : ۳۰۵].

17661ـ تهران، ملی۹۵فهرست‌نشده : نستعلیق خوش‌شوال **۱۱۸۳** ، زرین . دارای : بوستان ، دیوان ، ۵۶۸ ص ۲۲ بیت [نسخه‌ها ۲۳۳:۴].

17662ـ شیراز، دکتر وصال : نوشتهٔ محمد ابراهیم فرزندعبدالله، سه‌شنبهٔ ۱۳ شعبان **۱۱۸۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۲].

17663ـ رضوی ۷۶۰ادبیات(۴۹۱۳): شکسته نستعلیق میرزا کوچك اصفهانی **۱۱۹۷** بایازده سرلوح : گلستان، بوستان، قصیده‌های عربی، فارسی، مرثیه، طیبات، بدایع، خواتیم غزلیات قدیم، صاحبیه، خبیثات، مجالس سه‌ـ گانه‌درهزل، مضحکات،رباعیات، فردیات [ف. رضوی ۷ : ۶۷۷].

17664ـ دانشگاه ۲۱۸۳ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**،زرین، دارای:رسائل، گلستان بوستان، قصیده‌های عربی و فارسی ، ترجیع ، طیبات،غزلهای قدیم،خواتیم، بدایع، مطایبات مضحکات، خبیثات، رباعیها. تك‌بیتها،۲۷۹گ ۱۷س[ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۲] .

17665ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۲۸ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، متن وهامش [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۴].

17666ـ رضوی۷۶۱ادبیات(۷۰۴۰): شکسته نستعلیق اواخرسدهٔ**۱۳**، زرین. دارای: بوستان، قصیده‌های فارسی، مرثیه ، غزلها، با افتادگیها درآغازومیان وانجام [ف. رضوی ۷: ۶۷۸] .

17667ـ مجلس ۴۹۲۵ فهرست نشده: سدهٔ**۱۲-۱۳** نستعلیق شکسته‌بسیارزیبا، بی‌نام و بی‌تاریخ. بادوسرلوح وچهارصفحه تمام زرین [ف . مجلس ۱۴ : ۱۵۰] .

17668ـ نجف ، امیرالمؤمنین۱۴۳۷: نستعلیق **۱۲۰۸**، نسخهٔ کامل ، ۳۳۶گ [ف . خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

17669ـ مجلس ۲۵۷۸ : نستعلیق **۱۲۱۴** ، دارای : دیوان ومجالس و رسائل و سئوال وجواب وگلستان وبوستان [ف. مجلس ۸ : ۳۰۶].

17670ـ مجلس ۱/ ۲۶۷۰ : ثلث و نستعلیق خوش وشکستهٔ خوش علی‌اکبرفرزنـد محمدرفیع، **۱۲۲۳** (ص۱ـ۴۱۰) [ف. مجلس ۸ : ۴۳۱].

17671ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق متن وهامش ج۱/**۱۲۲۶**، انجام در هجویات افتاده [رؤیت] .

17672ـ تهران، دکترمفتاح ۳۴۷ : نستعلیق محمد هادی فرزنـد آقاحسین فرزند علینقی ، **۱۲۲۷** در اصفهان ، دیباجه افتاده ، زرین [رؤیت] .

17673ـ قاهره، دارالکتب ۱۴۵ادب فارسی طلعت : نستعلیق خوب پنجشنبهٔ رمضان **۱۲۲۷**، ۲۹۴گ ۱۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۶۹] .

17674ـ تهران، اصغرمهدوی۵۳۷ : شکسته نستعلیق محمد علاقه‌بند خراسانی ، ۱ شوال**۱۲۳۰** دریزد، زرین[نسخه‌ها ۲ :۹۱].

17675ـ مجلس۲۵۸۰ : شکسته نستعلیق اسماعیل، **۱۲۳۲**، دارای : گلستان، بوستان،

دیوان، زرین، [ف. مجلس ۸ : ۳۰۸] .

17676ـ **مجلس** ۲۵۷۹: نستعلیق خوش ابن نعیم‌الدین حسینی، **۱۲۳۲**، دارای: گلستان بوستان، دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۰۷] .

17677ـ **مجلس** ۱۱۴۰: شکسته‌نستعلیق خوب محمدیوسف همدانی **۱۲۳۵**، زرین، در ۱۲۹۹ به کتابخانهٔ عزالدوله عبدالصمد میرزا واردشده دارای: مقدمهٔ بیستون، شش رساله، گلستان، بوستان، قصیده‌های عربی‌سپس فارسی مرثیه‌ها، ملمع‌ها، ترجیع‌ها، طیبات، بدایع، خواتیم، غزلیات قدیم، صاحبیه، مثنویها، قطعه ها، مطایبات به‌نظم، هزلیات درسه مجلس به‌نثر، رباعیها، مفردات. پیرامن ۱۶۰۰۰ بیت ۳۲۳ گ و ۲۵ بیت [ف. مجلس ۳ : ۵۵۶].

17678ـ **همدان،** آقای حاجی‌ایزدی شکسته نستعلیق محمد هاشم فرزند محمدمهدی خوشنویس ۹ رجب **۱۲۳۵** درمدرسهٔ کوچك همدان [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۷] .

17679ـ **مجلس** ۱۱۴۲: نستعلیق بسیار خوب لطف‌الله حسینی در **۱۲۳۷** . گلستان و مجلس دوم است. وچون کاغذکم‌آمده بخشی از کتاب را میان سطرهای نسخه از آخر به‌عکس (پائین به‌بالا) نبشته است . زرین، ۳۵ گ ۲۳ س [ف. مجلس ۳ : ۵۵۸].

17680ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۳۹ : نستعلیق لطف‌الله حسنی لاریجانی، در **۱۲۳۸** دارای: طیبات، بدایع، خواتیم، غزلیات، رباعیات [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

17681ـ **هاروارد،** فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش محمدعلی‌شیرازی **۱۲۴۰**، زرین ممتاز [نسخه‌ها ۴ : ۱۱].

17682ـ **رضوی** ۹۷ ادبیات: نستعلیق خوش اسماعیل حسینی، **۱۲۴۲**، بادیباجهٔ بیستون زرین، ۲۲۲ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۳ : ۱۹۰].

17683ـ **تهران،** ادبیات ۳۲ حکمت: شکسته نستعلیق خوب، **۱۲۴۲**، زرین، [ف. ادبیات ۲ :   ].

17684ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۴۰۵: نستعلیق زیبای محمدهاشم همدانی، **۱۲۴۲**، ۳۱۳ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

17685ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۴۱ : شکسته نستعلیق ونسخ ملا عبدالغفار شیرازی، **۱۲۴۳**، از روی نسخهٔ نوشتهٔ محمد کاظم والهٔ سپاهانی [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

17686ـ **مجلس** ۲۲۰۰ : نستعلیق ممتاز **۱۲۴۳**، زرین. دارای: گلستان، بوستان بدایع، طیبات، خواتیم، دیباجهٔ کلیات، تقریر دیباجه، مجلسهای ۱ تا ۴، رسالهٔ صاحب دیوان رسالهٔ عقل‌وعشق، نصیحةالملوك، رسالهٔ انکیانو غزلهای قدیم، رباعیها، تك بیتها، خبیثات، غزلها، مضحکات، ۵۸۵ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۶ : ۱۶۰].

17687ـ **تهران،** ملی ۹۴ : نستعلیق محمد هادی آشتیانی فرزند عبدالله ۲۵ صفر **۱۲۴۴** بدینگونه : دیباجهٔ بیستون، رساله در تقریر دیباجه، مجالس پنجگانه، سئوالهای صاحبدیوان، عقل وعشق، نصیحت الملوك، سه رساله، گلستان، بوستان، دیوان، زرین، ۶۶۰ س ۱۴ س [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۰] .

17688ـ **مجلس** ۱۱۳۷: نستعلیق خوب محمدشفیع وصال شیرازی ذیقعدهٔ **۱۲۴۵** زرین دیباجهٔ بیستون، رساله‌های ششگانه، گلستان، بوستان، طیبات، بدایع، خواتیم، قصیده‌های عربی، ملمعها، قصیدهای فارسی، مرثیه‌ها، ترجیع، لغز ومعما، صاحبیه، مثنویها، قطعه‌ها رباعیها، مفردات، هزلیات، مطایبات. غزلیات قدیم‌را ندارد. ۲۰۰ گ ۵۴ بیت [ف. مجلس ۳:

۵۵۱] .

17689ـ مجلس ۲۵۸۲ : نستعلیق خوش **۱۲۴۸**، زرین، دارای: گلستان، بوستان دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۱۰] .

17690ـ دانشگاه ۱۴۸۴ : نستعلیق ۱۷رجب **۱۲۴۸ ـ ۱۲۵۰**، دارای : مجالس پنجگانه ،گلستان، بوستان ، قصیده‌ها، قطعه‌ها صاحبیه، ترجیعها ، طیبات، خواتیم ، غزلهای قدیم، خبیثات، رباعیها، زرین ، ۳۳۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۳۳].

17691 ـ تهران، ادبیات ۱۲۹ ب : نستعلیق **۱۲۴۸ـ۱۲۴۹** با یادداشتهای محمد قزوینی ، ۳۲۳ گ ۱۴س [ف . ادبیات ۱ : ۳۹۵] .

17692 ـ تهران ، ادبیات ۲۲۳ج : نستعلیق محمدرضی فرزند میرزاامامقلی، ۱۲ ج۲/**۱۲۵۰**، مصور، دیباجه ومجالس را دارد ومیرسدتامفردات، بایادداشتهای‌قزوینی، ۲۶۸ گ ۱۸س [ف. ادبیات ۱ : ۳۹۵] .

17693ـ ملك ۵۲۶۵ : شکسته ج۲/ **۱۲۵۲** جدولبندی شده بزر ، میان سطرهای دوصفحهٔ آغاز زربکاررفته ازگلستان آغاز می‌ـ گردد، ۲۴۹ گ ۱۵ س [رؤیت].

17694ـ تهران،ملی۹۱فهرست نشده: شکسته نستعلیق سیداحمدانجوی۱۵رجب**۱۲۵۲** بدستور محمد جعفر جنابا، بادیباجهٔ بیستون ، رساله درتقریر دیباجه،مجالس پنجگانه، رساله درسئوال صاحب دیوان، عقل وعشق، نصیحت ـ الملوك، سه‌رساله ، گلستان ، بوستان ، دیوان ۴۸۶ص ۲۱س،زرین [نسخه‌ها ۴:۲۱۸] .

17695ـ تهران ، ادبیات ۱۱۷ ب : نستعلیق **۱۲۵۴**، بایادداشتهای محمد قزوینی، ۳۶۰ گ ۱۲س [ف. ادبیات۱ : ۳۹۵].

17696ـ یزد ، جامع کبیر : نستعلیق درمتن وهامش **۱۲۵۶** [نسخه‌ها۴ : ۲۹۴].

17697 ـ مجلس ۲۵۸۳ : نستعلیق **۱۲۵۷**، زرین ، دارای : گلستان ، بوستان ، دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۱۱] .

17698ـ تهران ، دکترمفتاح ۲۲۴ : نوشتهٔ ۱۲ج۲/**۱۲۵۶** (گلستان) و۱۲ ذیحجهٔ ۱۲۵۷ (رباعیات) [رؤیت] .

17699ـ تهران، ملی۹۶فهرست‌نشده: نستعلیق صفر **۱۲۵۹** بخواهش آقا محمد هادی چاوش، زرین، درمتن وهامش ۲۹ بیت. بدین‌ـ گونه : رساله درتقریر دیباجه، مجالس‌پنجگانه گلستان، بوستان،دیوان ، مجالس هزل، ۶۲۹ ص ۱۴س [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۵].

17700ـ تهران،ملی۱۹۸ف: نستعلیق خوش‌کرمعلی فرزند مولانا محمد در **۱۲۶۱**، گلستان، بوستان، قصائد عربی، قصائد فارسی، مراثی، ترجیع‌بند، طیبات، بدایع، خواتیم ، قطعات، مطایبات ، مجالس سعدی، رباعیات . ۲۴۰ گ۱۸س [ف. ملی۱:۱۹۷]

17701ـ الهیات۶۸ب: نستعلیق۲۴ج ۱/**۱۲۶۸** درمیانه فهرست‌کلیات هست از علی فرزند احمد بطونی، در رجب ۷۳۴، ۳۳۵گ ۱۴س [ف . الهیات ۱ : ۱۱۲] .

17702ـ نجف،امیرالمؤمنین ۱۴۰۶: میرزا محمدرضا، ع۱۰/**۱۲۶۴**، ۱۹۵ گ [ف. خطی. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

17703ـ ملك ۶۲۴۶: نستعلیق ، نام نویسنده پاك‌شده ونام محمدحسین فرزندمیرزا عبدالعظیم ملایری درمشهد **۱۲۸۰**آمده. زرین [رؤیت] .

17704ـ تهران،آقای ثامنی : مؤرخ **۱۲۸۳** [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۱].

17705ـ مجلس۲۵۸۴: شکستهٔخوش ۱۲۸۸ برای‌سلطان‌اویس‌میرزا. دارای: دیباجه مجالس پنجگانه ، رسایل سه‌گانه ، گلستان ، بوستان، دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۱۲].

17706ـ ملك۵۲۸۶: شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، دارای: دیباجه ، دیباجهٔ بیستون ، مجالس پنجگانه ، سئوال و جواب صاحب دیوان، عقل وعشق، نصیحت‌الملوك، رساله‌های سه‌گانه، گلستان، بوستان ، دیوان ، ۴۱۱ گ ۱۹س [رؤیت].

17707ـ ملك۵۹۶۷: شکسته نستعلیق خوش‌سدهٔ۱۳، زدین، ۳۰۲گ [رؤیت].

17708 ـ دانشگاه ۵۰۴۶ : نستعلیق سدهٔ۱۳، دارای: بوستان ، قصیده‌های عربی و فارسی ومرثیه‌ها و ملمعها وترجیعها وقطعه‌ها و ولغز ومعما وطیبات وهزلیات ومطایبات منظوم وهزلیات منثور، ۲۵۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۶].

17709ـ الهیات۱۹۲ج: نستعلیق سدهٔ ۱۳، انجام‌افتاده، ۳۰۶گ۱۴س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۲].

17710ـ تهران، اصغر مهدوی ۷۷: نستعلیق سدهٔ۱۳ [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

17711ـ تهران، ملی۳ ۱۰ف: نستعلیق سدهٔ۱۳ ، بادیباجهٔ بیستون که میگوید آنرا در ۷۲۷ ساخته‌است، زدین، ۳۰۸گ ۱۵س [ف. ملی ۱ : ۱۰۱] .

17712ـ مجلس۱۱۴۱: نستعلیق‌خوش مغلوط نیمهٔ یکم سدهٔ۱۳ آغاز افتاده. دارای : مقدمهٔ بیستون، شش‌رساله، گلستان ، بوستان ، قصاید فارسی ، مرثیه‌ها ، ترجیعها ، طیبات ، بدایع، خواتیم، صاحبیه، مثنویها ، قطعه‌ها ، مطایبات، هزلیات به‌نثر درسه مجلس‌رباعیها ، مفردات ، ملمعات . قصاید عربی و غزلیات قدیم‌را ندارد. پیرامن ۱۹۰۰۰بیت ، ۲۳۷گ ۴۰بیت [ف. مجلس ۳:۵۵۷] .

17713ـ تهران، ملی۹۲فهرست‌نشده: نستعلیق سعیدحسینی‌همدانی. بدینگونه:دیباجهٔ بیستون ، تقریر دیباجه ، مجالس پنجگانه ، رسالهٔ صاحب‌دیوان، عقل‌وعشق، نصیحت‌الملوك سه رساله ، گلستان، بوستان ، دیوان ۶۱۶ ص ۱۵س [نسخه‌ها ۴:۲۲۳].

17714ـ ـ تهران،استادمینوی ۱۲۷: نستعلیق سدهٔ۱۳ [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۶] .

17715ـ مجلس۲۵۸۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زدین ، دارای: دیباجه و تقریر دیباجه، مجالس سئوال وجواب، عقل وعشق، نصیحت‌ـ الملوك، رسائل، گلستان، بوستان،دیوان [ف. مجلس ۸ : ۳۰۹].

17716ـ مجلس۲۵۸۵ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، زدین ، مقابله کردهٔ سعید نفیسی بانسخهٔ کهن.دارای:گلستان، بوستان، دیوان، مجالس پنجگانه، نصیحت الملوك، رسایل سه‌گانه [ف. مجلس ۸ : ۳۱۲].

17717 ـ رضوی ۷۶۲ ادبیات (۷۲۸۲): نستعلیق بدسدهٔ۱۳ [ف. رضوی ۷: ۶۷۸] .

17718ـ مجلس۳۰۹۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱ـ۱۰۸)، دارای : رسایل یازده‌گانه بادیباجهٔ بیستون ،دیباجه، پنج مجلس ، رسالهٔ صاحب‌دیوان،سئوالات‌سعدالدین‌نطنزی، نصیحت الملوك، گلستان [ف. مجلس ۱۰ : ۶۴۹].

17719ـ الهیات ۶۹ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغازدرگلستان وانجام درهزلیات افتاده، زدین، ۳۰۴گ۹س [ف. الهیات ۱:۱۱۲].

17720ـ قاهره، دارالکتب ۴۵ ادب

فارسی طلعت : نوشتهٔ علی نقی شیرازی فرزند میرزا یوسف مذهب **۱۳۰۳**، برای‌فتحعلی‌خان فرمانروای فارس، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۶۸] .

17721 ـ **فرهادمعتمد**۱۸۹ : نستعلیق محمدحسن وآقاکوچك‌آشتیانی درشب پنجشنبهٔ ۳شعبان **۱۳۱۹** [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۳] .

17722 ـ **تهران**،موزه۳۵۹۱ : نستعلیق شاه‌محمدکاتب، تاریخ یادنشده، زرین ، وقف شاه‌عباس برآستانهٔ‌شیخ‌صفی در۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۱].

17723 ـ **اصفهان**، فرهنگ۱۱۵۰۶ : تاریخ یادنشده، [نسخه‌ها۵ : ۳۱۷].

17724 ـ **دانشگاه** ۱۷۳ : نسخ، تاریخ یادنشده، دارای: دیباجهٔ‌بیستون، دیباجهٔ‌سعدی پنج مجلس، پاسخ به‌صاحبدیوان، عشق وعقل، نصیحت‌الملوك، سه رساله، گلستان ، بوستان ، قصیده‌های تازی ، قصیده‌های فارسی، مرثیه‌ها، ملمعها، ترجیعها ، طیبات ، بدایع، خواتیم ، غزلهای قدیم ، صاحبیه ، دوبیتیها ، تك‌بیتها ، خبیثات، مجلسهای شوخی، زرین ، ۳۹۲گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۲:۱۹۴] .

17725 ـ **تهران**،دهخدا۲۷۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۸].

17726 ـ **مجلس**۴۲۲ : شکسته‌نستعلیق زرین، ۲۱۰گ ۲۳س [ف. مجلس ۲:۲۴۵].

17727 ـ **مجلس**۴۱۶ : شکسته‌نستعلیق خوب میرزا حبیب‌الله، تنها طیبات ، بدایع ، خواتیم‌را دارد، ۱۵۱گ ۲۰س [ف . مجلس ۲ : ۲۴۲].

17728 ـ **مجلس** ۸۹۶۸فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

17729 ـ **آصفیه** ۷۵۶ دیوان: تاریخ یادنشده، خوش‌خط [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۰].

17730 ـ **بنگال** ، آسیایی ۶ کلیات (۱۲۹۶): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۲۱] .

17731 ـ **قاهره** ، دارالکتب۱۲۳ادب فارسی طلعت: نستعلیق خوب، بی‌تاریخ، زرین

17732 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۷ ادب فارسی طلعت: نستعلیق شکسته ، بی‌تاریخ زرین .

17733 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۶زکیه: نستعلیق خوب زرین [ف. مخطوطات۲:۶۹].

کلیات سعید

محمدسعید قرشی‌ملتانی، به‌شاه جهان‌آباد نزد داراشکوه رفته،سپس عالمگیرپادشاه،و در رمضان۱۰۸۷ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۵۱ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۷۰ .

17734 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷ کلیات (۳۵۱): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۱] .

کلیات سعید

ملاسعیداشرف محمدصالح استاد زیب‌النسا دخترعالمگیرپادشاه. [میرعثمان‌علی] بایدهمان اشرف مازندرانی ، محمد سعید فرزند محمد صالح نوهٔ مجلسی‌یکم، درگذشتهٔ ۱۱۱۶ باشد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۳ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۸۱ .

17735 ـ **آصفیه**۱۲۰۵دیوان: نوشتهٔ خوش**۱۱۲۹** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۸] .

17736 ـ **آصفیه**۱۲۴۷دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴:۲۹۸] .

کلیات سلمان ساوجی

جمال‌الدین سلمان فرزند علاءالدین محمد (پیرامن ۷۰۹-۱۲ صفر ۷۷۸). ستایشگر شیخ حسن ایلکانی و پسرش سلطان اویس و دلشاد خاتون مادر اویس. دیوان او چندبار چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۶۲ — فرهنگ سخنوران: ۲۷۴ — مؤلفین مشار ۳: ۳۵۴ ازسعدی تاجامی: ۲۸۹ — احوال‌وآثارسلمان ساوجی، رشید یاسمی.

17737ـ **مجلس** ۲۵۸۷: نستعلیق‌خوش **۷۹۴**، انجام افتاده، زرین. دارای: دیوان از قصیده وترجیع وقطعه و غزل ورباعی، مثنوی فراقنامه، جمشیدوخورشید، ۸۶۹ص۱۹س[ف. مجلس۸: ۳۱۴].

17738ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۷: نسخ سدهٔ**۸-۹**، آغاز افتاده، دارای دیوان: قصاید، مراثی، مقطعات، ترجیعات، غزلیات، رباعیات، مثنوی جمشید خورشید ومثنوی‌فراق نامه [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

17739 ـ **رضوی** ۷۶۵ ادبیات (۴۶۶۷): نسخ‌خوش نزدیك بروزگارسراینده باپنج سرلوح زیبا. دارای: دیوان (مرثیه و وقطعه وغزل ورباعی) و مثنوی فراقنامه [ف. رضوی ۷: ۶۸۲].

17740ـ **رضوی** ۷۶۲ ادبیات (۴۶۶۶): نسخ تحریری پاکیزهٔ محمد فرزند ابراهیم فرزند اسماعیل المشتهر بـه‌جوانمرد شیرازی ۲۳ع۲**۸۲۶/**‌ باهفت سرلوح زیبا. دارای: قصیده‌ها، مرثیه‌ها، قطعه‌ها، غزلها، رباعیها، خورشیدوجمشید، فراقنامه [ف. رضوی ۷: ۶۸۱].

17741ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۶ م ادب فارسی: نستعلیق خوب عمادخبازابرقوهی آدینهٔ ۲۵رمضان **۸۴۱**، دارای: جمشید و خورشید، فراقنامه ونگاشته‌هایی از دیگران. زرین، مصور [مخطوطات ۱: ۱۶۸].

17742ـ **تهران**، آقای‌سلطان‌القرایی: نوشتهٔ **۸۵۶**. دارای: فراقنامه، خورشید و جمشید، دیوان (قصیده، قطعه، ترجیع، غزل، رباعی).

17743ـ **دانشگاه** ۵۲۷۴: نستعلیق سالارگیل محمودآبادی، **۸۷۴**، زرین. دارای: قصیده وغزل ورباعی، جمشیدوخورشید (نزدیك بپایان شبان ۸۷۴)، فراقنامه (رمضان ۸۷۴) ۴۵۹گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۰].

17744ـ **پاریس** S.P. ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ‌بیك**۸۹۲**. دارای: قصیده، جمشید وخورشید، فراقنامه، مدیحه وقطعه وترجیع و غزل ورباعی. **فیلم**‌آن دردانشگاه ش۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها ۱: ۵۹۳].

17745 ـ **رضوی** ۷۶۴ ادبیات (۴۶۷۱): نستعلیق سدهٔ**۹** باسرلوح، آغاز و انجام افتاده، دارای قصیده و مرثیه و قطعه و ترجیع درمتن ومثنوی‌خورشید وجمشید وفراق نامه وغزلها درهامش [ف. رضوی ۷: ۶۸۱].

17746ـ **مجلس** ۲۵۸۸: نستعلیق‌کهن محمد فرزندعلی رامهرمزی درشیراز، آغاز سدهٔ**۹**، زرین. به‌ترتیب: قصیده و ترجیع و قطعه، ترجیع، مرثیه، غزل‌ورباعی، قصیده‌های مصنوع، مثنوی‌جمشید و خورشید، فراقنامه، ۷۹۱ص [ف. مجلس ۸: ۳۱۷].

17747ـ **مجلس** ۲۵۸۹: نستعلیق‌سدهٔ **۹**، زرین، به‌ترتیب: قصیده وترکیب وترجیع وقطعه، غزل ورباعی، قصیدهٔ عروضیه با دیباجهٔ جمشید وخورشید، فراقنامه، ۷۱۶ص ۱۵س [ف. مجلس ۸: ۳۱۹].

17748ـ مشهد، فرخ ۲۵: از سدهٔ ۹ـ۱۰ [نسخه‌ها ۳ : ۹۰] .

17749ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۱۶: از سدهٔ ۱۰ـ۱۱ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸].

17750 ـ رضوی ۷۶۶ ادبیات (۴۹۱۴): نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۰۰۳ باچهارسرـ لوح، دیوان ومثنوی فراقنامهٔ اوست که مثنوی «عاشق ومعشوق» یادشده است [ف. رضوی ۷ : ۶۸۳] .

17751ـ بنگال ، آسیایی ۸ کلیات (۱۵۹۰): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۱۲۱] .

کلیات سنایی

ابوالمجدمجدود(علی)فرزندآدم غزنوی، متخلص به‌سنایی، زاده پیرامن ۴۶۴ درگذشتهٔ ۵۲۵ .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۷۱ ـ نفحات‌الانس چ نولکشور: ۵۳۷ ـ مجمع‌الفصحاء ۱: ۲۵۴ پیشگفتار چاپ مجموعهٔ مثنویهای او از مدرس رضوی ـ مؤلفین مشاد ۵: ۱۸۸ .

17752ـ تهران ، ملی ۲۳۵۳ : نسخ نیمهٔ یکم سدهٔ ۶ بروزگار سراینده، برای‌خزانه اسفهسالار پهلوان جهان شهریار ایـران ملك توران... قیراندلغ امکتاش البقتلغ جیوغـا الغ اتابك ابوسعه... سلان ابه‌بن اقسنقر ، با نشانی ادام‌الله تأییداته برای سراینده و او را درآن ابوالحسن علی‌بن‌آدم یادکرده، ۴۴۶ص درده‌باب: ۱ـ اندر توحید وحکمت و آن ۳۶ قصیده است ۲ـ مدایح، ۷۹ قصیده ۳ـ مثنوی سیرالعباد الی‌المعاد ۴ـ مراثی، ۱۷قصیده ... ۱۰ ـ حدیقة فی‌الحقیقه [راهنمای کتاب ۵ : ۵۸۶] .

17753ـ سلیمانیه بغدادلی وهبی ۱۶۷۲: سدهٔ ۶ ، دارای: ۱ـ فخری نامه یـا حدیقه یاالهی‌نامه ۲ـ سیرالعباد ۳ـ کارنامهٔ بلخ نوشتهٔ بوسعید مودود فرزند قلج اصفهانی کاتب ۷شوال ۵۵۲ ، برای بدرالدین ابوعلی حسن فرزند غازی صائغ هروی ، ۲۱۹گ. فیلم آن دردانشگاه ش۵۰۱ هست[فیلمها : ۱۶۴].

17754ـ بایزیدولی‌الدین ۲۶۲۷: نسخ ۶۸۴، دارای: کارنامهٔ بلخ، تحریمة‌القلم دیوان، ۲۹۶گ ۲۵س. فیلم آن در دانشگاه ش۱۳۴ هست [فیلمها : ۱۶۴].

17755ـ بایزیدولی‌الدین ۲۶۲۷: نسخ ۱۰ع۱/۶۸۴، دارای: الهی‌نامه، حدیقه ۲۹۷گ ۲۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۴۵ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

17756ـ دیوان‌هند ۳۷۲۴: نوشتهٔ گلشنی ۸۸۴. دارای: ۱ـ فخری‌نامه ۲ـ عقل نامه ۳ـ سیرالعباد ۴ـ کارنامهٔ بلخ ، ۲۹۷گ ۱۰س. فیلم آن در دانشگاه ش۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] .

17757ـ الهیات ۱۴۲ج: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ ، حدیقه درمتن‌ودیوان درهامش آن، زرین ۳۵۶گ ۱۷س [ف. الهیات ۱ : ۴۷۱].

17758ـ کپنهاك، سلطنتی Add۲۰: نستعلیق ۱۰۱۴ [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۲] .

17759ـ ملك ۵۲۵۲: نستعلیق‌عبدالعلی صفر ۱۰۲۰ ، دارای: قصیده، غزل، رباعی ، حدیقة الحقیقه [رؤیت] .

17760ـ همدان ، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۸۸: نوشتهٔ محمدزمان مخلص‌بدخشانی ۱۴ع۲/۱۰۳۰ درمشهد درخدمت‌درویش‌مشتاق دارای: ۱ـ حدیقة الحقیقه ۲ـ رموز الاولیا و اسرارالاصفیا (سیرالعباد) [نسخه‌ها ۵: ۳۴۴].

17761ـ دیوان‌هند ۱۹۹۱ : نوشتهٔ اواخرمحرم **۱۰۶۱**. دارای: ۱ـ حدیقه ۲ ـ عشق نامه ۳ ـ عقل‌نامه ۴ ـ باغ‌ارم یابهرام و بهروز کمال‌الدین بنائی حالی. **فیلم** آن در دانشگاه ش‌۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵].

17762 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۳: نستعلیق‌تقی‌منشی تویسرگانی، در**۱۳۱۷** دارای حدیقة الحقیقه ، طریق التحقیق [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

17763ـ **بنگال**، آسیایی ۹ کلیات (۹۵۶): نستعلیق، انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۲۱] .

کلیات سنجر کاشانی

محمدهاشم فرزند رفیع‌الدین‌حیدرمعمایی طباطبایی (کاشان ۹۹۹ ـ اصفهان ۱۰۲۱) در بیست‌سالگی به‌هند رفته ونزدجلال‌الدین اکبر شاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) وعادلشاه جای یافته، به‌خواهش شاه‌عباس (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) به‌اصفهان برگشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۷۲ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۷۷ .

17764ـ **ملك**۵۱۵۸ : نستعلیق خوش سدهٔ**۱۱**، دارای : دیوان ، ساقینامه ، خسرو و شیرین، ۱۵۱ گ ۱۹س [رؤیت] .

کلیات سها شیرازی

محمدتقی‌مشهوربه‌خان‌سها، ازسرایندگان نیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم وبخشی از نیمهٔ دوم، به‌بوشهر وعراق‌عرب سفرکرده‌است واوجزسهای شیرازی فرزندهما (۱۲۶۲ـ۱۳۳۸) است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۷۷ و ۴۷۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۷۸ .

17765ـ **مجلس**۱۰۰۰ : نستعلیق‌گویا خود سراینده ازسدهٔ**۱۳**، بایادداشت ۱۲۶۷ . دارای: قصیده، مرثیه، ترجمهٔ عوامل منظوم ، غزل، رباعی، مثنوی‌عاشق ومعشوق،قطعه رویهم نزدیك ۲۸۰۰بیت، ۱۲۴ گ‌۱۴س [ف. مجلس ۳ : ۳۱۱].

کلیات سیبك = کلیات فتاحی

کلیات سیف اسفرانگی

سیف‌الدین اعرج اسفرانگی،فارسی‌سرای خوارذم (۵۸۱ ـ ۶۶۶) اسفره از توابع سغد سمرقند است [معجم‌البلدان]

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۸۴ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۸۳ ـ مجمع الفصحاء۱ : ۲۵۲ ادبیات دکتر صفا ۲:۷۹۴ .

17766ـ **آصفیه** ۶۱۸ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۲].

کلیات شاپور تهرانی

شرف‌الدین ارجاسب فرزند خواجگی از خاندان بزرگ تهران ، خواهر زادهٔ امیدی تهرانی ، نخست فریبی تخلص میکرده سپس شاپور ، زاده در تهران و درگذشتهٔ ۱۰۲۷ یا ۱۰۳۰ یا۱۰۴۸. درفهرست بنگال ایوانف از ازمثنویهای او: داستان‌باغ، داستان‌کوه کوفتن فرهاد، درمدح پادشاه زمان یادشده است . ودر نسخهٔکلیات او دربادلیان از : مخزن الغرایب، تعریف شبدیز ، در تعریف خسرو و شیرین در ملاقات اول نیزافزوده شده است. در «کلیات» او نسخهٔ۲۲۵ملی مثنویهای اوبدنبال یکدیگر نوشته‌شده وهیچ عنوانی ندارد ، ولی مفاد این عنوانهارا داراست‌وهمهٔ ابیات‌آن ۲۰۹ بیت‌است باید این مثنویهاکوتاه و یاگزیدهٔ آنها در این نسخه باشد [دکترمهدی بیانی].

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۹۰ ــ فرهنگ

سخنوران : ۲۸۵ .

17767ـ دانشگاه ۲۸۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، زرین، قصایدی‌که نباید از او باشد وغزلهای او ومثنوی خسرو وشیرین و رباعی و ترجیع بند اوست بـا تخلص شاپـور وفریبی، ۱۸۰گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۷۰۴] .

17768ـ تهران ، ملی ۱۲۴ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، زرین . نسخه آشفتگی دارد، دارای: غزل، ترجیع، قصیده، مثنویها (۲۰۹ بیت‌که شناخته نشده) ، رباعی ، ۲۳۵ص ۱۴س [نسخه‌ها ۴:۲۷۱] .

17769ـ آصفیه ۱۰۸۰ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۸] .

کلیات شادان

راجه‌چند دلال بهادر، پیشکار دولت‌آصفیه، درگذشتهٔ ۱۲۶۱.

17770ـ آصفیه ۸۲۳ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۰] .

کلیات شاه نعمت‌الله کرمانی

در ص۱۳۲۹ گذشت .

کلیات شرف قزوینی

میرشرف جهان فرزند قاضی نورالهدی ، درگذشتهٔ ۹۶۱ یا۹۶۳ یا۹۶۸ . پدرش قاضی قزوین بوده واز شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) لقب قاضی‌جهان گرفته‌است. واوجزشرف‌قزوینی فضل‌الله درگذشتهٔ ۷۴۰ است.

بنگرید: ذریعه ۵۱۵:۹ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۲۳ ـ شعرالعجم‌شبلی ۱۶:۳ـ تحفهٔ‌سامی ۲ : ۲۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۹۷.

17771ـ موزهٔ‌بریتانیا Or۹۸۱۴: ازسدهٔ **۱۰-۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸].

کلیات شفائی قاجار

محمدحسین فرزندحاج عیسی‌خان بیگلر- بیگی دولو شیرازی ، شعاع الملك ، درگذشتهٔ ۱۳۶۳ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲۶ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۹۹ .

17772ـ تهران، ملی۹۷۰ف: نستعلیق محمدعلی قاینی، سدهٔ **۱۳** ، زرین ، دارای : مرثیه، مختارنامه، رباعی، غزل، ترجیع، قطعه ماده تاریخ [ف . ملی ۵۱۹:۲ ـــ ف. معارف ۲ : ۳].

کلیات شوری کاشانی

ازشاگردان محتشم‌کاشی(م۹۹۶)، که حاتم بیگ اعتماد الدوله وزیر شاه عباس (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) را ستایش‌کرده است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۵۲۸ ـــ فرهنگ سخنوران : ۳۰۰ ـ تذکرهٔ نصرآبادی:۲۹۵.

17773 ـ دانشگاه ۳۲۸۰ : نستعلیق نجفعلی فرزند محمدکاظم **۱۲۳۹**، همراه بـا «مونس احبار» و «مهر ووفا» ۷۹گ ۹س [ف. دانشگاه ۲۲۴۱:۱۱].

کلیات شعیب جوشقانی

خواجه شعیب ، ازبزرگان کاشان و وزیر شاه‌عباس (۹۹۵-۱۰۳۷) و شاه صفی (۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲۹ ـــ فرهنگ سخنوران : ۳۰۰ .

17774ـ ملك ۵۵۷۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای : مثنوی وامق و عذرا ، قصیده در ستایش پیامبر و امامان و شاه صفی و وزیران روزگار، ترجیع، ترکیب، غزل، رباعی. **آغاز:** ادیب عشق کامدخلوت‌وحدت دبستانش [رؤیت.]

دیوان شفایی اصفهانی

حکیم ملاشرف‌الدین‌حسن(حسین) فرزند حکیم ملا، پزشك شاه‌عباس (۹۹۵-۱۰۳۷) و اوجز شفایی‌نگارندهٔ آبستنی : ۴۶۰، است

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲۹ — فرهنگ سخنوران : ۳۰۱ .

17775ـ **دانشگاه** ۳۲۹۴/۸: سدهٔ **۱۱** درجنگ مؤرخ **۱۰۴۵-۱۰۴۶** (ص۷۵-۸۹) هجویات حکیم شفایی است از معاصران خود [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۵].

17776ـ **ملك** ۵۱۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: غزل تامیانهٔ دال ، قصیده، ۱۵۰ گ۱۵س. **آغاز:** باعشق رفته روزازل برزبان ما [رؤیت] .

17777ـ **بنگاله** ، آسیایی ۷۸ دیوان (۷۴۴): نستعلیق،تاریخ یادنشده، انجام‌افتاده [ف. بنگال : ۱۱۱] .

17778ـ **بنگال**، آسیایی ۱۰ کلیات (۱۱۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۲۱] .

کلیات شوقی تبریزی

عبدالحسین فرزند خداویردی، که یاد او در «شرح دیوان حافظ: ۱۲۳۴» گذشت.

17779ـ **دانشگاه** ۲۹۸۸ : نستعلیق خود سراینده، رمضان **۱۲۳۸**، دارای : شرح غزل حافظ مؤرخ۱۲۴۸ ومثنوی وغزل‌ورباعی ومضحکات به‌نثر ومنشآت به نظم ونثر، حکایات وعبرة العاشقین، ۱۸۸گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۱۳].

کلیات شوکت بخارایی

محمداسحاق متخلص‌به‌شوکت، در ۱۰۸۸ به‌هرات نزد صفی‌قلیخان شاملو آمده‌وسپس به‌ اصفهان گریخته ودر۱۱۰۷ یا۱۱۱۱ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۵۰ — فرهنگ سخنوران : ۳۱۶ ـ تاریخ ادبیات براون ۴ : ۱۶۷ .

17780ـ **رضوی** ۴۵۱ (۸۷۹۳): شکستهٔ بی‌نقطه سدهٔ **۱۲**، دارای: دیباجهٔ‌بیاض، مثنوی ، غزل ، رباعی ، یادداشتهایی به‌نثر . **آغاز:** خدایا رنگ تأثیری‌کرامت‌کن فغانم‌را ۲۰۶گ [ف. رضوی ۷: ۴۳۴] .

17781ـ **آصفیه** ۸۵۱ دیوان: تاریخ یادنشده، درفهرست‌آمده: مجموعه‌کلیات شوکت بخاری وغیره [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۲] .

کلیات شهاب ترشیزی

میرزا عبدالله‌خان فرزند حبیب‌الله خان ، از بزرگان ترشیز ، ریاضی‌دان و خوشنویس و نقاش، درهرات در دربار تیمور شاه درانی (۱۱۸۷-۱۲۰۷) و پسرش محمود (۱۲۲۴ - ۱۲۴۵) بروزگار ولیعهدیش بوده ، دیر زیسته ودر۱۲۱۵ یا ۱۲۱۶درگذشته است. دردیباجهٔ دیوان خودبرای‌خویش: خسروشیرین، یوسف و زلیخا ، بهرامنامه، عقدگهر، تذکرهٔ شعرا ، مرادنامه یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۵۳ — فرهنگ سخنوران : ۳۰۹ ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۲۵۳ .

17782ـ**رضوی**۴۵۳ادبیات(۴۶۸۱): نستعلیق سدهٔ**۱۳**، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی بادومثنوی ملحدنامه وقصهٔ حاجی رحیم همدرویهم ۴۵۰۰ بیت [ف. رضوی ۷: ۴۳۶].

17783ـ **مجلس** ۲۴۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتصحیح ملك‌الشعراء بهار، دارای‌مثنوی ملحدنامه (ص۱-۹۴)، قطعه‌وماده تاریخ‌مثنوی قصهٔ حاجی‌رحیم (۱۷۷-۲۰۴) ، قصیده، غزل

قطعه،رباعی، هزل، هجو،رویهم پیرامن ۴۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۱۴۶].

کلیات شیبانی

ابونصر فتح‌الله فرزند محمد کاظم فرزند حسین‌خان‌کاشانی ، درگذشتهٔ ۱۳۰۸ مجموعه‌ای ازمنظومه‌های اودراستانبول ۱۳۰۸ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۶۲ ــ فرهنگ سخنوران : ۳۱۷ ــ مؤلفین مشار ۴ : ۷۷۵ ــ مجمع‌الفصحاء ۲ :۲۲۴ .

17784ــ فرهادمعتمد۱۹۶: شکسته نستعلیق اسدالله، درشنبهٔ ۱۹شوال **۱۲۷۸** به‌ــ دستور رضاقلیخان، [نسخه‌ها ۳ :۲۱۰] .

17785 ــ رضوی ۹۴۹/۳ ادبیات (۴۹۷۱): نستعلیق سدهٔ **۱۳** قصیده‌است‌و مقالات او در یك مجموعه (ص ۱۰۳ ــ ۳۵۴) [ف . رضوی ۷ :۷۷۸] .

کلیات صاحب الزمانی

سیدحسن .

17786ــ مشهد، فرهنگ وهنر، ب۳: نستعلیق حسن تقدیسی تفرشی فراهانی ۱/۵/ **۱۳۳۱** خ، بادیباجه‌ای در سرگذشت نگارنده از نورالدین خواهرزادهٔ او . دارای سگ و گربه، رباعی، جنایات الانسان، سگ و خر ، نثرها، ۲۱۵ص ۱۲س [ف. کتب‌خطی: ۹۵].

کلیات صاحب علی‌آبادی

میرزا محمدتقی (محمدتقی) فرزند محمد زکی مازندرانی، معروف‌به‌آقا، ملقب به‌صاحب دیوان، متخلص‌به‌ملالی‌وسپس صاحب، درگذشتهٔ ۱۲۵۶. **آغاز:** پاکامنزها پاکرا چگونه‌تنزیه کنند. **آغاز:۲)** لك‌الحمد و یاذاالجودوالمجد والعلی... تحسین و درود مرنخستین صدور .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۷۵ ــ فرهنگ سخنوران : ۳۲۲ ــ مجمع‌الفصحاء ۲ :۲۹۸ ، ۳۶۱ .

17787ــ دانشگاه ۲۴۴۳ : نستعلیق رمضان **۱۲۷۰**. دارای: رسائل به‌نثر، دیوان، آغازبرابر نمونهٔ۲، ۴۰۲ص۱۷س [ف.دانشگاه ۹ :۱۱۲۳].

17788 ــ رضوی ۴۶۳ ادبیات (۴۶۹۰) : نستعلیق تحریری عبدالحمید صفا **۱۲۷۱**. دارای: حکایتهایی بشیوهٔ مقامه وسبك گلستان، قصیده،غزل، رباعی ، حکایتهای‌منظوم مثنوی به‌پیروی ازمولوی ، ترکیب بند [ف . رضوی ۷ : ۴۴۴].

17789ــ مجلس ۲۴۴۹ : نستعلیق غلامحسین اشرفی،**۱۲۷۴** ، دارای : منشآت ، قطعات نثری بدون‌عنوان، قصیده، قطعه، غزل، رباعی، مثنوی، ترکیب بند ، سروده‌های آن ۵۷۰۰ بیت است، ۴۴۶ص ۱۵س [ف. مجلس ۸ : ۱۵۰].

17790ــ دانشگاه ۲۱۹۹ : نستعلیق علینقی‌علی‌آبادی، صفر**۱۳۰۰**، دارای: دیوان به‌نثرونظم وحکایتها وستایش فتحعلی‌شاه، آغاز برابر نمونهٔ۱، ۲۳۴گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۹ : ۸۸۲].

17791ــ مجلس۱۰۰۸: نستعلیق‌خوب مهدی‌فرزندرضا فرزندمهدی‌علی‌آبادی،**۱۳۰۲** دارای: سه‌بخش نثری ۱ــتاریخ قاجاریان ۲ــ حکایتها بروش‌گلستان ۳ــ مکاتیب. سپس دیوان قصیده، غزل، رباعی ، مثنوی ، رویهم پیرامن ۵۳۰۰ بیت، ۲۴۵گ ۱۴س [ف. مجلس ۳ : ۳۲۷] .

17792ــ سپهسالار ۲۵۹: نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۳**، دارای: تاریخ، حکایتها، نامه‌هاو قباله‌ها، سپس دیوان، ۱۹۱ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۲: ۶۲۴ و ۴: ۵۰۶].

17793ــ سپهسالار ۲۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: سرگذشت فتحعلیشاه، دیوان، نثرها، برخی از نثرهای شمارهٔ پیش‌را ندارد، در ۱۲۶۱ از آن اعتضادالسلطنه بوده، ۱۹۱ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۲: ۶۶۴ و ۴: ۵۰۶].

17794ــ مجلس ۸۷۷۵ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۳**، [آقای رحیمی گنجورکتابخانه].

17795ــ مجلس ۲۴۵۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: دیباچه درتاریخ قاجاریه (ص۱ـ۸) وقصیده وترکیب بند وقطعه وغزل ورباعی و مثنوی وحکایتهایی به‌نثر [ف.مجلس۸: ۱۵۱].

کلیات صادقی افشار

صادق بیگ از ایل خدابنده لو، کتابدار کتابخانهٔ شاه‌عباس، زاده درتبریز ۹۴۰ زنده‌در ۱۰۱۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۸۱ ـ پیشگفتارچاپ مجمع‌الخواص، خیام‌پور، ـ فرهنگ‌سخنوران ۳۲۴.

17796ــ ملک ۶۳۲۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** دارای: چندمثنوی‌بی‌عنوان، غزلیات،هجویات قانون الصور، دیوان، منشآت ترکی [رؤیت].

کلیات صائب

محمد علی فرزند عبدالرحیم اصفهانی تبریزی (اصفهان ۱۰۱۶ ـ اصفهان ۱۰۸۱ یا ۱۰۷۷). در۱۰۳۴ ۱۰۳۹ به‌هرات و به کابل وازآنجا به‌دکن وبرهان‌پور رفته و در ۱۰۵۰ درتبریز بوده، ولقب ملک‌الشعرایی ازشاه عباس (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) گرفته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۶۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۸ ـ دانشمندان آذربایجان: ۲۱۷ ـ مؤلفین مشار ۴: ۳۰۹ ـ ریحانة‌الادب ۲: ۴۰۸ ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۲۴.

17797ــ مجلس ۱۰۰۷: شکسته‌نستعلیق خوب بخامهٔ سراینده. دارای: قصیده، قندهار، نامه،غزل، واجب‌الحفظ، آرایش‌نگار، منتخب اشعار، رویهم ۲۶۹۰۰ بیت، زرین، ۴۴۰ گ ۲۴ـ۳۱ بیت [ف. مجلس۳: ۳۲۵].

17798ــ آصفیه ۷۵۷ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۴۳** [ف. آصفیه ۳: ۳۰۰].

17799ــ عبدالحسین بیات ۲مج: نوشتهٔ گلچین معانی، سدهٔ**۱۴**، دارای قصیده و مثنوی «فتح قندهار» رویهم ۱۱۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۷۶].

17800-802ــ مدینه، عارف حکمة ۱۴۵ و۱۴۶ و ۱۴۷: سه‌نسخه [نسخه‌ها ۵: ۴۹۰].

17803ــ بنگال، آسیایی ۱۱ کلیات (۵۴): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۱].

کلیات صاینی = کلیات‌قوام‌الدین

کلیات صبا

فتحعلی‌خان، زاده درکاشان، درگذشتهٔ ۱۲۳۸، ملک‌الشعراء، ستایشگر خاندان زند، سپس قاجار.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۹۲ـ فرهنگ‌سخنوران ۳۲۹ ـ مؤلفین مشار ۴: ۷۶۳ ـ مجمع‌الفصحا ۲: ۲۶۷.

17804ــ تهران، ملی ۲۶۰، ۲۶۷: نستعلیق محمدکاظم‌حلال‌خور، در**۱۲۴۰**، زرین دارای‌دیوان، مثنوی شکارگاه، مقالات‌شاهنشاهی

معارضةشعرا، خلاصةالاحکام، گلشن‌صبا، عبرت نامه، تحفة العراقین ، در فهرست بنام «کلیات صائب» یادشده است. ۷۶۱ص ۲۱س [نسخه‌ها ۶ : ۱۴۵].

17805ـ مجلس ۱۰۱۲ : نستعلیق **۱۲۴۶**، دارای: قصیده، ترکیب، غزل، رباعی خلاصةالاحکام، عبرت‌نامه،قطعه،رویهم، پیرامن ۴۰۰۰ بیت ، ۳۲۰گ ۳۱ س. **آغاز:** تعالی الله خداوند جهاندار جهان‌دارا [ف. مجلس۳: ۳۳۳] .

17806 رضوی ۴۶۶ادبیات(۴۶۹۲): نسخ محمدتقی‌فرزند محمدکاظم‌همدانی **۱۲۶۷** زرین، دارای: قصیده، ترکیب، مثنوی «گلشن صبا» و «شکیات=خلاصةالاحکام» [ف. رضوی ۷ : ۴۴۶].

17807 ـ رضوی ۴۶۸ (۴۸۷۷) : نستعلیق سدهٔ**۱۳**. دارای: عبرت‌نامه ، تحفة ـ العراقین، گلشن‌صبا،ترجیع‌بند، خلاصةالاحکام [ف. رضوی ۷:۴۴۸].

17808ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۶۹: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، انجام افتاده. دارای: دیوان، مقالات‌شاهنشاهی، عبرت‌نامه [نسخه‌ها ۲:۹۱].

17809ـ تهران ،ملی ۲۶۸-۲۷۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**. دارای: دیوان، مثنوی‌گلشن صبا، مثنوی خلاصةالاحکام، مثنوی عبرت نامه، مثنوی تحفة العراقین ، زرین، ۷۷۱ ص ۱۷س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۰] .

17810ـ الهیات ۷۹۹د : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، دارای: نصیحت به‌فرزند،هجو، عزت مال‌دنیا، خلاصة الاحکام، تحفةالعراقین، عبرت نامه، غزل. آغاز افتاده ، ۸۶گ ۱۰س [ف . الهیات ۱:۳۹۶] .

17811ـسپهسالار۴۰۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، بروزگارسراینده. دارای:دیوان، پندنامه خلاصة الاحکام، عبرت نامه ، ۳۹۱ گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۲:۶۲۶ ـ ۴:۵۰۷].

17812ـمجلس۲۴۵۳:نستعلیق‌شکسته سدهٔ **۱۳**، درمیان افتادگی‌دارد. دارای:دیوان ومثنوی مقالات شاهنشاهی و عبرت‌نامه وگلشن صبا [ف. مجلس ۸ : ۱۵۴] .

17813ـ مجلس۲۴۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای: قصیده ومثنوی‌عبرت‌نامه ومثنوی هجو یکی ازبزرگان [ف. مجلس ۸ : ۱۵۶].

کلیات صدرالدین

صدرالدین محمدفرزند زبردست‌خان‌فائز که بفارسی واردو می‌سروده است.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۲۹ .

17814ـ بادلیان۱۱۷۷(اوزلی۱۲۸) Add : نستعلیق تاریخ یادنشده ، ۱۹۶ گ۱۲ س . دارای : دیباچه وقطعه و رباعی و مثنوی عرفانی ومثنوی شهرآشوب وبحرطویل وغزلها به‌اردو. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۱۲ هست [فیلمها : ۱۶۸].

کلیات صهبای قمی شهرستانی

جمشیدفرزندعبدالحمید.درذریعه‌وفرهنگ سخنوران واژهٔ صهبا ازاویادنشده‌است. **آغاز:** بحمدالله خیر ازآنکه دانی ـ مرا اعطا شداندر جوانی .

17815ـ ملك۵۳۱۳: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** دارای: چشمهٔ نوش به‌نثر ، آوازخاموش به‌نثر دیوان (غزل، قصیده، رباعی، مرثیه) [رؤیت].

کلیات صهبایی

ناشناخته.«کلیات»مولوی‌امام‌بخش‌صهبایی دهلوی‌که درهنگامهٔ برگشت نیروهای انگلیسی

به‌دهلی شهیدشده، درکانپوربسال ۱۹۲۵م چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۲۳ ــ ف. مشار : ۷۴۲ــ مؤلفین مشار: ۱ : ۶۵۴ .

17816 ــ **آقای حسنعلی غفاری** (معاون الدوله) : نوشتهٔ **۱۰۰۰** [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۲] .

کلیات طالب آملی

محمدطالب، زاده درآمل کـه به‌کاشان و سپس به‌قندهار وهند رفته وبدربار جهانگیر راه یافته‌است. ودرجوانی ۱۰۳۵ یا۱۰۳۶ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۳۶ــفرهنگ‌سخنوران ۳۵۰ ــ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۲۳.

17817ــ **قاهره، دارالکتب**۱۷۳م‌ادب فارسی: تعلیق زیبای۱۵شوال**۱۱۴۳** درشوشتر زرین ، ۲۴۹گ ۱۸س [مخطوطات ۲ : ۷۰].

17818ــ **آصفیه** ۶۱۶ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۰].

کلیات طغرا

ملاطغرای مشهدی یا تبریزی، سراینده و نویسندهٔ سدهٔ یازدهم، کـه بهند رفته و به‌دربار شاهزاده مرادبخش پسرشاهجهان راه‌یافته ودر کشمیر ۱۱۰۰ درگذشته است. نوشته‌های او نثر ویژه‌ایست‌آمیخته بانظم، ودر«الهامیه» ازدیوان خودودومنظومهٔ دیگرخود: کشف‌الرموزوعرض الحقایق یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۴۹ ــ فرهنگ سخنوران : ۳۵۷ ــ فهرست دانشگاه ۲ :۱۹۵.

17819ــ **مجلس**۲۳۹۷ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲**، ۲۵ گفتار استِ از او [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۰] .

17820ــ**دانشگاه**۱۱۰۰: نستعلیق‌شکستهٔ سدهٔ**۱۲**، دارای۲۵گفتار: پریخانه،تاج‌المدایح مرتفعات، خمسهٔضروریه، تذکرةالاحباء، ثمرهٔ طبی، مجمع‌الغرایب، مشابهات ربیعی، مرآت الفتوح، کنزالمعانی، جوش بلبل ، تجلیات ، تحقیقات، آشوب‌نامه (هفت آشوب) ، ضیافت معنوی، انوار المشارق ، جلوسیه ، فردوسیه ، چشمهٔ فیض، الهامیه،عبرت‌نامه، وجدیه، تعداد النوادر، معراج‌الفصاحه، نمونهٔ انشاء، موسیقی [ف. دانشگاه ۲ :۲۰۴] .

17821ــ**دانشگاه**۵۰۴۰: نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۲ــ۱۳**. دارای: تاج المدایح، فردوسیه الهامیه، مرآت الفتوح ، تجلیات ، مشابهات ربیعی، تحقیقات ، مرتفعات ، تعداد النوادر ، کنزالمعانی، تذکرة الاحباء، مجمع‌البحرین، دیباجهٔ معیار الادراك ، انوار المشارق ، نمونهٔ انشاء، پریخانه، وجدیه، کلمةالحق، آشوب ــ نامه یاهفت‌آشوب، ثمرهٔ طبی، جلوسیه، چشمهٔ فیض، خمسهٔ ناقصه ، کاشف الغیوب ، اشاریه ، عبرت‌نامه(رقعات) [ف. دانشگاه۱۵: ۴۰۹۴].

17822ــ**دانشگاه**۲۷۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲ــ۱۳**، دارای: مرآت‌الفتوح (ص۱ــ۱۹)، کنزالمعانی (ص۲۰ــ۲۸)، تعداد النوادر (ص ۳۱ــ۳۷)، مرتفعات (ص۳۹ــ۴۸) ، تحقیقات (ص۴۹ــ۵۴)، مشابهات ربیعی (ص ۵۵ــ۶۲) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰].

17823ــ **مجلس** ۲۳۹۶فهرست‌نشده: نوشتهٔ**۱۲۹۹**، دارای:۱ــنورس۲ــتاج‌المدایح ۳ــ تذکرهٔ احباء ۴ ــ مشابهات ۵ ــ مرتفعات ۶ــ کنزالمعانی ۷ــ تجلیات ۸ــ تعدادالنوادر ۹ــ مجمع‌الغرایب ۱۰ــ تحقیقات ۱۱ــ انوار المشارق ۱۲ــجوش بلبل ۱۳ــ معراج‌الفصاحه ۲۸۲ص [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۰] .

کلیات طوبی نایینی

میرزا سید محمدخان، فرزند میرزا حسین خان حسرت، (۱۲۳۸– اصفهان۱۲۸۴). پس ازمرگ‌اومیرزا حسنعلیخان‌طایر نایینی‌نگارندهٔ «تذکرهٔ نایین» دیوانی ازاو گردآوری کرده و دیباجه‌ای درسرگذشت او برآن افزود. او جز میرزا عبدالوهاب طوبی نایینی یادشده درذریعه ۹ : ۶۵۱ است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۵۹ .

17824– **رضوی** ۱۰۲۹ ادبیات (۵۰۰۱): شکسته نستعلیق **۱۳۰۵**، با دیباجهٔ طایر نایینی درسرگذشت او، همراه با«منشآت» سراینده [ف. رضوی ۷ : ۸۵۹].

کلیات ظهوری ترشیزی

نورالدین‌محمد زاده‌درخجند ترشیز، بهند رفته و درشورش دکن همراه ملك قمی پدرزنش بسال ۱۰۲۵ یا ۱۰۲۶ کشته شده است. کلیات او نظم و نثراست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۵۶ — فرهنگ سخنوران : ۳۶۲ – مؤلفین مشار ۵: ۵۵۰ .

17825– **آصفیه**۱۲۴۶ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۰۹** دیوان و مثنویهای اوست [ف . آصفیه ۴ : ۲۹۰].

17826–**رضوی**۴۷۷ادبیات(۴۷۰۰): نستعلیق هندی‌عبدالرحیم ، رجب**۱۰۷۷** با پنج سرلوح. دارای: سه نثر، ساقی‌نامه ، قصیده ، ترکیب وترجیع، غزل، رباعی [ف. رضوی ۷: ۴۵۵] .

17827– **دانشگاه** ۱۴۲۷ : نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، **۱۰۷۸** ، دارای: دیوان سه‌نثر، ساقینامه، دریك جنگ۴۵۵برگی [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۰] .

17828–**دانشگاه**۴۴۸۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، دیباجهٔ خوان خلیل وغزل است نه‌بترتیب ، ۱۵۵ گ ۲۲س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۲] .

17829– **تهران**، ملی ۱/۴۱۰ ف : شکسته نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۱** (ص۱–۴۲۴). دارای:مثنوی، غزل،رباعی،ساقینامه، نامه‌های او به‌مولاناطغرا [ف. ملی ۱: ۳۹۴].

17830– **دانشگاه** ۴۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، دارای: ساقینامه‌ها و قصیده‌ها، ۱۶۷ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۱].

17831– **سپهسالار** ۳۸۲ : شکسته ـ نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، بروزگار سراینده و بخامهٔ او تصحیح شده‌است. دارای: دیوان، سه نثر، ساقینامه، ۲۹۲ گ۲۸بیت [ف. سپهسالار ۲ : ۶۳۰ و ۵۰۹:۴] .

17832–**مجلس**۴۲۳: نستعلیق، تاریخ یادنشده، زرین. دارای: سه‌نثر، قصیده، غزل، مثنوی، ۴۱۷ گ ۱۹س[ف. مجلس ۲:۲۴۵].

17833– **دیوان‌هند**، ۳۲۷ : تاریخ یادنشده. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۷۷۷ هست [فیلمیا : ۲۶۶] .

17834– **آصفیه**۱۱۶۵دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰**(؟) [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۸] .

17835– **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۱۸۵ : تاریخ یاد نشده ، ۲۱۶ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۶۷].

کلیات عالی

میرزا محمدشیرازی‌متخلص به‌عالی ، ملقب ازجانب‌اورنگ‌زیب‌عالمگیر (۱۰۶۹–۱۱۱۸) به‌نعمتخان وپس‌ازمرگ اوازمحمد بهادرپادشاه به‌دانشمندخان، درگذشتهٔ ۱۱۲۰ یا۱۱۲۱ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۶۷۶ — فرهنگ

سخنوران: ۶۱۲ ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۲۴ .

17836ـ **دیوان هند** ۱۶۵۹: تاریخ یادنشده، ۳۱۳ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۹] .

17837ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۲ کلیات (۵۸۳): نستعلیق، انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۲۱] .

کلیات عبید زاکان

نظام‌الدین، که یادآو دره‌اخلاق الاشراف :۱۵۲۷» گذشت.چاپ‌شده است .

17838ـ **قاهره** ، دارالکتب المصریه ۹۳/۱ ادب فارسی طلعت : نسخ محمد فرزند محمد ابهری، دیوان و عشاق‌نامهٔ اوست مؤرخ ۱۵رجب**۷۳۶**. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۶۹۵ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۰] .

17839ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۱۱۲۳۰: نوشتهٔ **۸۱۷** [راهنمای‌کتاب۵ : ۸۶۶ ـ نسخه ها ۴ : ۶۸۱] .

17840ـ **حمیدیه** ۱۱۸۱ : نستعلیق محمدفرزند رسول‌ترابی، پنجشنبهٔ اواخرمحرم **۸۹۸**، ۲۲۷ گ ۱۳س. دارای: ۱ـدیوان ۲ـ عشاق‌نامه ۳ـ دلگشا ۴ ـ اخلاق الاشراف ۵ـ صدپندنامه ۶ـ ریش‌نامه ۷ـ تعریفات . **فیلم** آن دردانشگاه ش۵۶۵ هست [فیلمها:۱۶۶] .

17841 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۷۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، زرین، دارای: قصیده، غزل، رباعی، ترجیع، هجو، عشاق نامه ، ده فصل ، اخلاق‌الاشراف،ریش‌نامه،دلگشا،صدپند،فالنامهٔ بروج،فالنامهٔطیور،فالنامهٔ وحوش،موش وگربه انجام افتاده [نسخه‌ها ۲:۹۱] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۴۷ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

17842ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، دیوان‌ونثرهای اوست [نسخه ها ۶ : ۶۵۷] .

17843ـ **موزهٔ بریتانیا**Or ۵۷۳۸: سدهٔ **۱۱**، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

17844ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۳۰۳: نوشتهٔ **۱۳۳۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

17845ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۵ ج : نستعلیق ونسخ **۱۲۸۲**، نسخهٔ آشفته، دارای : قصیده وغزل‌وتضمینات،عشاق‌نامه، نوادرالامثال بعربی، بخش عربی دلگشا،ده‌فصل، بخش‌فارسی دلگشا،مکتوبات‌قلندران،ریش‌نامه،۱۶۸ گ[ف. ادبیات ۱:۳۹۶] .

17846ـ **مجلس** ۲۸۰۷ (۲۸۱۲) : نستعلیق ۲۵خرداد**۱۳۱۷**. دارای: ۱ـاخلاق الاشراف ۲ـ ریش‌نامه ۳ـ صدپند ۴ـتعریفات ۵ـ ترجیعات ۶ـ دلگشا ۷ـمنشآت ۸ـجواب انشاء ۹ـتعریفات ۱۰ـتأدیب النسوان، ۲۸۴ ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۰:۹۶] .

17847ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۲۹۴۷: تاریخ یادنشده، ۱۵۲ گ. **فیلم**آن دردانشگاه ۱۴۸۲ هست [فیلمها:۱۶۶] .

کلیات عرفی شیرازی

جمال‌الدین محمد، که یاد اودر «نفسیه : ۱۴۶۴»، گذشت . چاپ شده است.

17848ـ **ملك** ۵۵۸۱: نستعلیق **۹۱۵** زرین، دارای : نفسیه، ساقینامه،دیوان، ۲۶۳ گ۱۴س [رؤیت] .

17849ـ **سپهسالار** ۴۶۲: نستعلیق نور الدین محمدلاهیجی، **۱۰۱۴**. دارای : مجمع الابکار، شیرین وخسرو، زرین، باچهار مجلس تصویر ، ۱۴۲ گ ۱۴س [ف . سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و۵۱۳] .

17850ـ **ملك** ۵۵۸۱: نستعلیق ۹۱۵

(مخدوش) گویا **۱۰۱۵**، زرین. دارای: نفسیه ساقینامه، دیوان. **آغاز:** ای‌متاع درد در بازار جان انداخته‌ای، ۲۶۳ گ ۱۴س [رؤیت] .

17851 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۳ م ادب فارسی: نستعلیق خوب جمال‌الدین‌فرزند شاه محمود عجمی‌کرمانی، شنبهٔ۲۵صفر**۱۰۱۸** ۱۱۴ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۰] .

17852 ـ **دانشگاه**۴۴۸۸: نستعلیق‌امیر فرزند ابراهیم خوانساری ، ۱۰صفر **۱۰۳۰**، دارای: نفسیه ، دیوان . زرین [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۵].

17853 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۹۸۷۳: نوشتهٔ **۱۰۳۹** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹].

17854 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : نستعلیق **۱۰۴۰** ، دارای: ۱ ـ شیرین و فرهاد ۲ـ ساقینامه ۳ـ غزلها ۴ـ رباعیها ۵ـ رسالهٔ نفسیه [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۶].

17855 ـ**مجلس**۲۵۹۵: نستعلیق‌هندی **۱۰۵۰**، زرین، دارای: رسالهٔنفسیه آغازافتاده نامه،قصیده ، قطعه و غزل ورباعی ، ساقینامه ، خسرو وشیرین (انجام افتاد) مجمع‌الابکار ۳۴۶ص ۱۸س [ف. مجلس ۸:۳۲۹] .

17856 ـ **مشهد**، فرخ ۱۸۶ : نبشتهٔ **۱۰۵۵** دارای: مجمع‌الابکار، خسرو و شیرین، خط خوش باآرایش [نسخه‌ها ۳:۹۱] .

17857 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۷۰۵۵: نوشتهٔ **۱۰۵۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵] .

17858 ـ **سپهسالار** ۲۹۸: نستعلیق محمدسعید، **۱۰۵۹**. دارای: نفسیه ، مجمع ـ الابکار، شیرین و خسرو، دیوان ازقصیده وقطعه وغزل ورباعی . زرین ، پیرامن ۶۳۵۰ بیت ، ۲۱۱ گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و ۴: ۵۱۳] .

17859 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔغرهٔ ذیحجهٔ**۱۰۶۵**، زرین دیوان‌اوست بادورساله، ۲۷۹ گ[ف.مخطوطات ۲ : ۷۱].

17860 ـ**همدان**، کتابخانهٔاعتمادالدوله ۸۴: نوشتهٔ **۱۰۷۰**، با۵سرلوح، دارای:دیوان نفسیه [نسخه‌ها ۵:۳۴۴].

17861 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۵۶: نوشتهٔ **۱۰۷۵** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵].

17862 ـ **تیران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نسخ سدهٔ **۱۱** ، دیوان اوست و خسرو و شیرین [یادداشتهای‌آقای ابراهیم دیباجی] .

17863 ـ **رضوی** ۴۹۳ (۴۹۴۴) : نستعلیق خوش اواخرسدهٔ **۱۱**. دارای : مجمع الابکار، خسرو و شیرین، قصیده ، قطعه، غزل، رباعی. چندبرگی افتاده‌گی‌دارد [ف.رضوی۷: ۴۶۷] .

17864 ـ**رضوی**۴۹۴ادبیات(۴۷۱۵): نستعلیق هندی ازهمان‌سدهٔ**۱۱** نسخه‌ایست نفیس ونسبتاً کامل، زرین‌بامجلس تصویرآغاز،و انجام افتاده وساقینامه‌را نیز ندارد [ف . رضوی ۷ : ۴۶۸] .

17865 ـ **سپهسالار** ۲۹۷ : نستعلیق هندی سدهٔ**۱۱**. دارای : نفسیه، مجمع الابکار، شیرین وخسرو. بجز نفسیه دارای ۶۵۰۰ بیت، زرین [ف. سپهسالار ۲:۶۳۷ و ۴:۵۱۳] .

17866 ـ**مجلس**۱۰۲۶: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۱**، زرین . دارای : دیباجهٔ عبدالباقی نهاوندی، قصیده، غزل، قطعه ، لغز، ترکیب ، مثنوی، مجمع الابکار، خسرو وشیرین، رباعی، رویهم پیرامن۱۲۲۵۴ولی‌دردیباحه شمارهٔ بیتها

۱۴ هزار یادشده. آغاز: حمدی که نخستین پایه‌اش معراج، ۴۱۰گ۱۷س [ف. مجلس ۳: ۳۵۰].

17867ـ مجلس۲۵۹۴: نستعلیق‌خوش آغازسدهٔ۱۱، زرین. دارای: دیباجهٔ عبدالباقی نهاوندی. آغاز افتاده، مثنوی مجمع الابکار، خسرو وشیرین، قصیده و ترکیب وقطعه، غزل، رباعی، ۵۵۳ص ۱۸س [ف. مجلس ۸: ۳۲۶].

17868ـ مجلس۲۵۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین. دارای: قصیده، قطعه، غزل،رباعی مجمع‌الابکار آغاز افتاده، خسرو وشیرین پایان افتاده، رویهم ۶۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۳۳۲].

17869ـ قاهره، دارالکتب ۶ ادب فارسی: نوشتهٔ صالح فرزند عثمان اسکداری، اواخر ذیحجهٔ ۱۱۳۳، دارای: نفسیه، رسالهٔ عرفانی دیگر، قصیده‌ها، مجمع‌الابکار، غزلها، رباعیها، ۲۳۴گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲: ۷۰].

17870ـ قاهره، دارالکتب ۸۶ ادب فارسی طلعت: نسخ خوب مصطفی افندی فرزند میرزا، آدینه ۱۸ذیحجهٔ ۱۱۵۷، زرین، ۲۸۸گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲: ۷۱].

17871ـ مجلس۲۵۹۸: نستعلیق‌هندی سدهٔ۱۲، آغاز نونویس، حاشیه‌ها ازملک‌الشعرا بهار، دارای: قصیده، غزل، مجمع‌الابکار(آغاز افتاده) ساقینامه، خسرو و شیرین، باز غزل، رباعی، ۱۹۳ص ۱۵س [ف. مجلس۸: ۳۳۳].

17872ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۱۸۶: نوشتهٔ برادر نورجهان، ۲۲۴س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۷].

17873ـ قاهره، دارالکتب ۱۱۳ادب فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ، باتملك ۱۱۷۵، ۱۷۸گ [ف. مخطوطات ۲: ۷۱].

75 ـ 17874ـ مدینه، عارف حکمة ۱۴۱و۱۴۲ : دو نسخه است ۳۴۰ و ۲۱۸ گ [نسخه‌ها۵: ۴۹۰].

کلیات عطار نیشابوری

فریدالدین محمد فرزندابراهیم کـوکنی نیشابوری، زاده در۵۱۲ کشته در یورش مغول پیرامن۶۲۷. درمیان مثنویهای او چند مثنوی از عطارتونی و محمود پهلوان خوارزمی هست که ازاو دانسته شده استکـه در جای خود یاد خواهدشد، ولی‌درزیرهمهٔ‌مثنویهاکه درمجموعه ای بنام‌او بوده‌آورده شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۹ ـ هدیة‌العارفین ۲: ۱۱۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۶ ـ مجالس النفایس: ۲۰۷ ـ نفحات‌الانس چ‌نولکشور: ۵۴۰ ـ ف. مجلس ۳: ۵۶۷ ـ ۵۹۸ـ مؤلفین مشار ۵: ۲۵۱ ـ ف. مشار: ۷۴۵.

17876ـ موزهٔ قونیه ۱۷۳۴: نسخ ابراهیم‌بن عوض مراغی، دارای: ۱ـ مقامات الطیور، نوشتهٔ ۱۳ رجب ۶۹۵ ۲ـ اسرارنامه ۱۹رجب ۶۹۵، ۳ـ مصیبت‌نامه. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۱۲ هست ۳۳۰گ ۲۵س [فیلمها ۱۶۷].

17877ـ موزهٔ قونیه۱۷۴۱: نسخ ابراهیم فرزندعوض مراغی، ۳۰۸گ ۲۴س. دارای: ۱ـ مقامات‌الطیور یامنطق‌الطیر، نوشته ۲۸شوال۶۹۸، ۲ـ اسرارنامه، ۵ذیحجهٔ۶۹۸ ۳ـ مصیبت‌نامه، ۲۶محرم۶۹۹. فیلم آن در دانشگاه ش۳۱۳هست [فیلمها: ۱۶۷].

17878ـ تهران، ملی۴۴۳: نسخ ابوبکرفرزندعلی فرزندمحمداسفراینی معروف به‌باکان، شعبان۷۳۱، ۱۰۲گ ۲۸س. دارای: ۱ـ قصیده وغزل (ص۱ـ۱۱۶) ۲ـ مصیبت‌نامه (در۵۰باب). فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۸۰

هست [فیلمها : ۱۶۷] .

17879 ـ دارالمثنوی ۲/۲۳۴ : نستعلیق مؤرخ ۸۱۱. فیلم آن دردانشگاه ش ۹۶۳هست [فیلمها ۱:۵۵۱] .

17880ـ ملك۱/۵۹۵۵: نسخ۸۱۹، دارای: اسرارنامه ، منطق‌الطیر ، الهی نامه ، مصیبت‌نامه، چهارصفحه‌آغازهر بخش تمام‌زرین ۲۳۱ گ [رؤیت] .

17881 ـ همدان، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۶۰: نوشتهٔ درویش صوفی ۸۳۰-۸۳۱ دارای: الهی‌نامه، منطق الطیر، مصیبت‌نامه (۲ ذیقعدهٔ ۸۳۰) اسرارنامه، بلبل‌نامه، وصلت‌نامه خسرونامه (۲۸ شوال ۸۳۱)، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵].

17882ـ مجلس۱۱۴۷: نسخ و تعلیق حسین فرزندمحمود فرزند فضل‌الله مشهور به ـ خاصه در۸۳۷-۸۴۰ شش مثنوی باشش‌پیشانی زرین: الهی‌نامه، مصیبت‌نامه،منطق‌الطیر،اسرار نامه، خسرونامه ، مختار نامه ، با فهرستی از نگارشهای عطار دربرگ یکم، ۳۹۰ گ۴۶بیت [ف. مجلس ۳:۵۶۸].

17883ـ تهران، اصغر مهدوی ۸۸۴: نستعلیق‌خوش۸۸۳-۸۸۴، زرین، بامجلسهایی دارای: منطق‌الطیر، مصیبت‌نامه (رمضان ۸۳۴) الهی‌نامه، اسرارنامه، گل وخسرو سپس «لب‌ـ لباب» کاشفی [نسخه‌ها ۳:۴۸۳].

17884ـ مدینه، عارف حکمت۱۴۳: نستعلیق خوش پنجشنبهٔ ج۸۴۴/۲ ، زرین . دارای: قصیده، غزل، مختارنامه، منطق‌الطیر ، اسرارنامه، الهی‌نامه،هیلاج‌نامه، جواهر الذات اشترنامه . برسم خزانهٔ امیراعظم شمس الدین محمدشاه، ۶۷۳ گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۱] .

17885ـ شیراز ، دکتروصال : نوشتهٔ ۸۴۷ [نسخه‌ها ۵:۲۹۳].

17886ـ قاهره ، دارالکتب ، تصوف فارسی ۲۳/۶،۴،۳: باتاریخ ۸۵۱ در دفتر ، زرین. دارای: ۳ـ الهی‌نامه (گ ۱۳۳ـ۳۱۸ هامش)۴ـ مفرح نامه (؟) (۳۱۸ هامش) ۶ـ اسرارنامه (۵۶۹ ـ ۶۵۵) و منظومه‌هایی از دیگران‌درمیانه. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۲۷۰۷ هست [فیلمها ۱ : ۷۲۱] .

17887ـ قاهره، دارالکتب۱۳۹ادب فارسی: نستعلیق خوب، ۲۰محرم۸۵۸، دارای الهی‌نامه، منطق‌الطیر، مصیبت‌نامه، اسرارنامه، وصلت نامه، مختارنامه، زرین، ۴۱۴ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲:۷۱] .

17888ـ مدینه ، عارف حکمة ۳۰ : نوشتهٔ ۸۵۹، دارای: منطق‌الطیر، وصلت نامه ، خسرو وشیرین، ۳۴۰ گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۴] .

17889ـ تبریز، ملی۳۶۳۴ : نوشتهٔ ۱صفر۸۸۵ (ص۷۸) دارای:اسرار نامه، منطق الطیر، جواهرالذات، الهی نامـه، لسان الغیب مصیبت‌نامه [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۹] .

17890ـ شیراز ، دکتروصال : نوشتهٔ ۸۹۲، دارای: مصیبت‌نامه ، اسرارنامه، مظهر العجایب [نسخه‌ها ۵:۲۹۳] .

17891ـرضوی۷۷۰ادبیات(۴۶۸۳): نستعلیق علی فرزند حیدر قاسمی محرم ۸۹۷ تارجب ۹۱۱درمهرآباد نیشابور، باسه سرلوح دارای: اسرارنامه وغزلها ومصیبت‌نامه و منطق الطیر، چهارستونی [ف. رضوی ۷:۶۸۷] .

17892ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، مصور ، گزیده‌ایست [نسخه‌ها ۶ : ۸۰].

17893ـ ملك ۵۰۶۲: نستعلیق ۹۵۶ نسخه باآرایشهای‌هنری، بادیباجه‌به‌نثر ازکاتب واینکه در۱۰۰۶ بااین مرادرسیده و سرگذشتی

ازعطار واینکه در ۶۱۳ درگذشته‌است. بدینگونه تذکرة الاولیا، دیوان، مختارنامه، جواهر الذات اسرارنامه، لسان الغیب، هفت‌وادی، الهی‌نامه، مصیبت‌نامه، مظهر العجایب، قصاید، یك مثنوی ناشناس، کنز الحقایق، بلبل نامـه، ۷۲۰ گ و ۲۹ س[رؤیت].

17894ـ تهران، اصغرمهدوی ۳۵ : نستعلیق ۱۱ع۲/۱۰۴۶(پایان‌مظهرالعجایب) کاغذ بخارایی. دارای: اسرارنامه، لسان الغیب مظهرالعجایب، مفتاح الفتوح، نصیحت نامـه [نسخه‌ها ۲:۹۱].

17895ـ همدان، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله۲۲۹ : نوشتهٔ ضیاءالدین محمد جنابذی شوال۱۰۳۷، دارای: اسرارنامه، منطق‌الطیر، مصیبت‌نامه، الهی‌نامه، مختارنامه [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵].

17896ـ مجلس ۱۱۴۸: نسخ بابا ـ سلطان فرزنـد بابارضی، در۱۰۹۱، دارای: رموز اهل‌راز، هیلاج‌نامه، بلبل‌نـامه، رموز ـ العاشقین، ۴۲۵ گ ۱۷ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۶۸].

17897ـ تهران، ملی۷۲: نسخ‌متوسط سدهٔ۱۱، بایادداشت ۱۰۵۴ دردفتر. دارای: دیوان (قصیده، ترکیب بند)، اسرارنامه، منطق الطیر، ۳۱۱ص ۲۱س [نسخه‌ها ۴:۱۹۱].

17898 ـ رضوی ۷۶۹ ادبیات (۸۳۴۷) : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۱، تملك ۱۰۵۲ ومهرشاه جهان تیموری، دارای: تذکرة الاولیاء، جواهرالذات، منطق‌الطیر، محبت‌نامه اسرارنامه، اشترنامه [ف. رضوی ۷:۶۸۵].

17899ـ مجلس۲۵۹۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین. دارای: الهی‌نامه، لسان‌الغیب، جوهرذات، مظهرالعجایب، دیوان،اسرارنامه، پندنامه، منطق‌الطیر، ۸۵۳ص۲۵س [ف.مجلس ۸ : ۳۳۴].

17900ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۶ : نسخ‌عبدالنبی فرزند محمد مشیدی در پنجشنبهٔ ۲۴رجب ۱۱۲۵ (پایان لسان‌الغیب) کاغذهندی دارای : الهی‌نامه ، اسرارنامه ، منطق الطیر ، مصیبت‌نامه، خسرو وگل، مختارنامه، جواهر ـ الذات، مفتاح‌الفتوح [نسخه‌ها ۲:۹۱].

17901ـ مجلس۱۱۴۹: نستعلیق‌خوب گویا۱۱۲۶ باشش سرلوح، دارای: مختارنامه اشترنامه، کنزالاسرار، کنزالحقایق، پندنامه، دیوان‌عطار. همه پیرامن ۶۴۰۰ بیت. ۲۱۵ گ ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳:۵۶۹].

17902ـ مجلس ۱۱۵۰ : نستعلیق نویسندهٔ نسخهٔ پیشین، بی‌تاریخ. دارای : جوهر الذات، لسان الغیب، ۱۷۱ گ ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳:۵۷۱].

17903ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق ۱۲۶۶ دارای : جوهر الذات ، هیلاج نامه ، معراج‌نامهٔ تونی [رؤیت].

17904ـ مجلس ۱۱۵۴ : بخامهٔ چند نویسنده برای میرزا محمدیوسف فرزنـد میرزا محمدعلی‌در۱۲۸۰. دارای: اسرارنامه، منطق الطیر، الهی‌نامه، مصیبت‌نامه، مختارنامه.۲۹۶ گ، ۵۰بیت [ف. مجلس ۳:۵۷۴].

17905ـ مجلس۱۱۵۱:شکسته‌نستعلیق سدهٔ۱۳، دارای: مظهرالاسرار، ومظهرالعجایب جوهرالذات ، ازعطارگلشن، ۲۸۲ گ ۲۵ بیت [ف. مجلس ۳ : ۵۷۲].

17906ـ مجلس۱۱۵۵: نسخ‌سدهٔ ۱۳ دارای: هیلاج‌نامه، بخشی‌ازهفت‌وادی، ۲۱۵ گ ۱۷ بیت [ف: مجلس ۳ : ۵۷۵].

17907ـ دانشگاه۲۲۳۸: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳،دارای: پندنامه، نزهت‌الاحباب، بی‌سرنامه

مفتاح‌فتوح، جوهرالذات، ۱۳۵ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۰۰] .

17908ـ **مجلس** ۲۶۰۷ : نستعلیق‌محسن فرزند ملا حسنعلی خوشنویس ، **۱۳۳۵** برای محمدتقی‌خان مصباح. دارای: سی‌فصل، پندنامه [ف. مجلس ۸ : ۳۴۳].

17909ـ **مجلس** ۲۶۰۸ : نستعلیق‌خوش محسن‌حالی، **۱۳۳۵** . دارای : اسرار نامه ، رباعیات [ف . مجلس ۸:۳۴۵] .

17910ـ **همدان ،** آقای قاسم برنا : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ؛ دارای: بی‌سرنامه۲ـ الهی‌نامه [نسخه‌ها ۵:۳۷۶] .

17911ـ **مجلس** ۴۴۳ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین . دارای: الهی نامه، مظهرـ العجایب، وصلت نامه، بلبل‌نامه ، هفت وادی ، بی‌سرنامــه ، ۱۶۹ گ ۵۰ س [ف. مجلس ۲ : ۲۶۰] .

کلیات عماد فقیه

خواجه عماد الدین علی فقیه کرمانــی ، درگذشته درکرمان ۷۷۲ یا ۷۷۳.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۶۶ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۰۶ـ رجال حبیب‌السیر: ۸۳ .

17912ـ **تهران،** استادمینوی ۱۲۲ : باتاریخ **۷۳۱ـ۷۵۶** دردفتر. دارای : دیوان ، صفانامه،صحبت‌نامه، محبت‌نامه، ده‌نامه، کتاب المعارف، طریقت‌نامه، همراه‌گلشن‌رازشبستری [نسخه‌ها ۶ : ۶۸۳] .

17913ـ **مجلس ۱۱۲۲** : نستعلیق عبدالحی‌بن محمدبن‌خلیل مشهوربرضی‌قزوینی **۷۹۴** این‌نسخه شامل‌کلیات عمادبدینگونه‌بوده: طریقت‌نامه، ده‌نامه، صحبت نامه، محنت‌نامه ، صفانامه، فائدةالاخلاص ، غزلیات ، رباعیات ، قصایـد، مقطعات، لغزومعما، موعظه وتضمین ، ولی جزطریقت نامه (ص۱ـ۱۴۸) ورباعیات و لغز ومعما و یکقطعه درموعظه وهمایون‌نامه در این‌نسخه باقی‌نمانده‌است. زرین۲۱ بیت ۹۵ گ [ف. مجلس۳:۵۰۹] .

17914ـ **ایاصوفیا** ۴۱۳۱ : نستعلیق احمد شیخ‌زاده مفتش اوقاف‌الحرمین ، ذیحجهٔ **۸۴۱**. دارای: نصیحت نامه درده مقاله، محبت نامه درهشت مقاله، ترسل‌منظوم ده‌باب، قصاید قطعه‌ها، غزلها، مخمس، رباعی . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۶ هست [فیلمها ۱ :۹۶] .

17915ـ **پاریس** S. P. ۸۲۵ : نسخ علی فرزند اسماعیل فرزندعربشاه‌حسینی، ۹ج **۸۷۴/۱**، ۲۲۸ گ ۲۲س عکس‌آن دردانشگاه ش‌ع۷۸۶ هست [فیلمها : ۱۶۸].

17916ـ **آکادمی علوم شوروی :** CDVI : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، وقف شاه‌عباس برآستانهٔ شاه‌صفی ۱۰۱۷ . دارای : ۱ـ صحبت‌نامه‌سرودهٔ ۷۳۱، ۲ـده‌نامه، سرودهٔ ۷۶۶، ۳ـ محبت‌نامه، ۴ـ فاتحةالاخلاص ۶ـ طریقت نامه ۷ـ قصاید (نیست) ۸ـ غزلیات . ۳۸۲ گ ۲۱س **فیلم**آن درملی ش‌ع۴ـ۱۷۵۱ هست [فیلمها : ۱۶۸].

17917ـ **بنگال ،** آسیایی ۱۴ کلیات (۳۳۶): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۱] .

کلیات عیشی

طالبعلی‌خان عیشی‌لکهنوی، فرزندعلی‌ـ بخش، شاگردمحمدحسن‌قتیل، درگذشتهٔ ۱۲۴۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸۰ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۱۳ .

17918ـ **آصفیه** ۸۱۹ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۰] .

17919ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی اردو

۳قف۱۹۶: تاریخ یادنشده، ۱۳۳ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی : ۶۷] .

کلیات غالب دهلوی

میرزا اسدالله فرزند میرزا عبدالله بیگ از ترکمانان دهلی (۱۲۱۲ - ۱۲۸۶) آنچه در ذریعه۹ از نوشته‌وسروده‌هایش نامبرده‌شده است: عودهندی، اردوی معلی (منشآت اوست) ، تیغ تیز ، قاطع برهـان، نامهٔغالب (مناظراتست) ، پنج آهنگ (منشآتست)، کلیات نظم، کلیات نثر دیوان‌اردو، مهر نیمروز،دستنبو (درتاریخ) سبد چمن (گزیدهٔ سروده‌های فارسی‌او) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸۴ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۱۵ ــ لغت‌نامه، مادهٔغالب۶۱.

17920ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۸۷: نوشتهٔ محمد عالم، **۱۲۵۳** [ف. سرفرازعلی‌رضوی : ۶۷].

17921ـ آصفیه ۳۴۰ انشاء : نوشتهٔ **۱۸۷۵**م کلیات نثراوست [ف. آصفیه ۳:۵۸].

17922ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱،۹۶پنج: سیدحسن مشهور بهمیرحسن ، ۲ج۷ **۱۲۷۸**/ تا۲۸ محرم **۱۲۸۰** در دهلی ، دارای: پنج‌آهنگ،مهرنیمروز، دستنبو، ۲۷۰ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی۲: ۱۱۹] .

17923ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۹۵: تاریخ یاد نشده ، ۳۸۴ص [ف. سرفرازعلی رضوی:۶۷] .

کلیات غنی کشمیری

محمدطاهر، متخلص بـه غنی ، درگذشتهٔ ۱۰۷۹ (= وفات غنی‌کشمیری) نه۹۵۹.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۹۳ ــ فرهنگ سخنوران : ۴۲۱.

17924ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۱۸۸ : تاریخ یـاد نشده ، ۳۲۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۶۷].

کلیات فایز ← کلیات صدرالدین

کلیات فایض‌دهلوی

نـواب صدرالدین خان بهادر ، بروزگار اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸). که بفارسی و اردویی‌سروده‌است وبگفته‌ای فایض نخستین‌کسی بوده‌که دیوانی بزبان اردو گردآورده است .

17925ـ پاکستان، موزهٔ ملی: تاریخ یاد نشده ، سروده‌های فارسی و اردوی اوست [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۲۸۰].

کلیات فتاحی

یحیی سیبك نیشابوری ، کـه یاد او در «شبستان نکات : ۱۶۳۷» گذشت.

17926ـ قاهره، دارالکتب ۱۶۳ م ادب فارسی : نستعلیق خوب **۸۷۹** . دارای : شبستان نکات و گلستان لغات معروف به‌شبستان خیال، روضهٔ بستان،دیوان،رسالهٔ منظوم البسه، زرین [ف. مخطوطات ۲:۷۲].

کلیات فروغ

سیدرضا، درنسخهٔ ۲۸۴۴ آمده: ده هزار بیت قصیده سروده‌ام . و دراین نسخه ازوست : منظومهٔ فضل، ساقینامه، مثنوی هفت بزم . در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔفروغ‌نام اویـاد نشده است .

17927ـ دانشگاه ۲۸۴۴ : نستعلیق سراینده ۱۴ع۱/**۱۲۹۶** نسخه پیرامن سه‌هزار بیت‌است: منظومهٔفضل، ساقینامه، هفت‌بزم ۱۲۰ گ۱۲س[ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۸۷] .

کلیات فضولی بغدادی

ازفضولی، که یاداو دره توحیدیه: ۱۱۰۱ گذشت. جزدیوان ترکی اوکه چند غزل فارسی دارد، مثنوی «رندوزاهد» او نیزبفارسی است.

17928ـ موزهٔ بریتانیا Or۴۹۱۱: نستعلیق محمد فرزند خضرجودی ترحالوی، ۶دههٔ دوم ذیقعدهٔ ۱۰۳۶ درقسطنطنیه، بادیباجهٔ منثور وآثارمنثورودیوان شعر، ۲۶۱ گ. فیلم آن دردانشگاه ش۲۶۶۱هست [فیلمها: ۱۶۸].

17929ـ تهران، ادبیات۲۲۸ج: نسخ سدهٔ ۱۱، ذرین. دیوان ترکی او وچندغزل فارسی ورسالهٔ منثوراو، آغازاین رساله: مالک ملک آرای عالم وحاکم حکمت فزای اقالیم، ۱۷۱ گ [ف. ادبیات ۱: ۲۶۷].

کلیات فوقی یزدی

ملافوق الدین احمد، سراینده ونقاد هزلی سدهٔ یازدهم؟.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۶۲ و۹: ۸۵۱ — فرهنگ سخنوران: ۴۵۷ ـ تاریخ یزد: ۳۷۶

17930ـ مجلس ۱۰۴۱: نستعلیق ۱۲۴۲ بدینگونه: دیباچه (ص۱ـ ۱۰) نغمات (ص۱۰ـ ۶۱) فرهاد وشیرین (ص۶۵ـ ۱۵۲) ساقینامه (۱۵۳ـ ۱۵۷) قصیده وترجیع بند (ص ۱۵۷) مناجات نامه (ص۱۹۷ـ ۲۰۲) غزلیات بترتیب تهجی (۲۰۲ـ ۳۱۷) همه پیرامن ۳۹۰۰ بیت، ۲۰۱ گ ۱۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۲۷۵].

17931ـ دانشگاه ۳۸۶۲: شکسته ـ نستعلیق سدهٔ ۱۴. دارای: غزل ورباعی (ص۱ـ ۴۴) ۲ـ اطوزگنج (ص۴۷ـ ۹۴) ۳ـ فرهاد و شیرین (ص ۹۵ ـ ۱۷۹) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۳۹].

17932ـ الهیات ۵۴۴ د: نستعلیق محمد علی سدهٔ ۱۴، دیوان و «اطوزگنج» اوست [ف. الهیات ۱: ۳۲۲].

کلیات فیضی دکنی

ابوالفیض فرزندمبارک فرزندخضر، یمنی الاصل، ملک الشعراء دربار اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) که نخست فیضی و سپس فیاضی تخلص کرده است (اکره ۹۵۴ ـ لاهور ۱۰۰۴).

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵۵ — فرهنگ سخنوران: ۴۵۹ ـ مؤلفین مشار ۱: ۲۱۹ ـ ف. مشار: ۷۵۰.

17933ـ آصفیه ۱۰۹۳ دیوان: نوشتهٔ پیش از ۱۰۳۰ درفهرست بنام «کلیات فیاض» یاد شده است [ف. آصفیه ۴: ۲۹۸].

17934ـ آصفیه ۶۲۶ دیوان: نستعلیق ۱۰۳۴، ۵۷۰ ص ۱۷ س [ف. آصفیه ۱: ۵۹۷ و۳: ۳۰۲].

17935ـ قاهره، دارالکتب ۷۴م ادب فارسی: تعلیق میانهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۴۲، زرین. مرکز ادوار و دیوان اوست، ۲۲۶ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۸۳].

17936ـ تبریز، ملی ۲۸۶۷: نوشتهٔ ۱۰۵۰، دیوان اوست ومرکز ادوار [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

17937ـ تبریز، ملی ۲۷۶۷: تاریخ یادنشده، دیوان ونل ودمن اوست [نسخه‌ها ۴: ۳۱۵].

کلیات قاآنی

میرزا حبیب‌الله فرزند محمدعلی گلشن، مجتهدالشعراء (شیراز ۱۲۲۲ـ ۱۲۷۰ یا ۱۲۷۲ یا ۱۲۷۳).

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵۷ — فرهنگ سخنوران: ۴۶۰ ـ مؤلفین مشار ۲: ۴۹۰ ـ تاریخ ادبیات براون: ۲۱۱.

17938ـ مجلس ۴۷۰۴.۴: نستعلیق محمد فرزند محمدکاظم، ۱۲۶۲. دارای: پریشان،

دیوان (قصیده، غزل، قطعه، ترکیب)، ۲۶۹ گ ۱۴س [رؤیت] .

17939ـ مجلس ۲۶۱۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: پریشان، قصیده، ترکیب، غزل ، قطعه، رباعی، ۵۱۶ ص ۱۴س .

17940ـ مجلس ۲۶۰۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل ، پریشان ۴۷۸ص ۲۰س [ف. مجلس۸:۳۴۶].

17941ـ مجلس ۴۲۴: نستعلیق تاریخ یادنشده. دارای: پریشان، دیوان ازقصیده وغزل وقطعه وترکیب‌بند، ۲۴۷ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲ : ۲۴۶].

کلیات قاسم انوار

معین‌الدین‌علی، که یاداودر « امانت : ۱۰۴۹» گذشت. درتهران چاپ‌شده‌است.

17942ـ سپهسالار ۲۶۶ : نستعلیق علی دامغانی، ۸۲۱ق، درحاشیهٔ دیوان کمال خجندی، غزل وقطعه ورباعی‌ها را دارد . سپس مقامات العارفین وانیس‌العارفین از همو [ف . سپهسالار ۴:۵۲۲] .

17943ـ مجلس ۲۶۱۳: نستعلیق حسین شاهی درقزوین ۸۵۲(ص۳۴۵). دارای: غزلها واقعهٔ امیرتیمور، عددمقامات، انیس العارفین ، ۳۸۰ص ۱۹س [ف. مجلس۸ : ۳۵۲] .

71944ـ مجلس ۲۶۱۲ : نسخ تعلیق مانند صدرقلندر ۸۵۴، زرین، دارای: غزل ، مرثیه، شعرها به‌گیلکی وترکی، ترجیع، قطعه ورباعی، رساله عددمقامات، بیان‌واقعهٔ امیرتیمور در۵۳بیت، انیس العارفین، رساله دربیان علم ، سئوال وجـواب به‌نثر ، ۵۱۲ص ۱۶س [ف. مجلس۸ : ۳۴۹] .

17945ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۳۶۳: نوشتهٔ ۸۶۱محمود، دیوان‌وانیس‌العارفین وانیس العاشقین اوست [نسخه‌ها۴:۶۸۷] .

17946ـ مجلس ۸۹۲۹ فهرست‌نشده: سدهٔ ۹ [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

17947ـ تهران ، اصغر مهدوی ۳۸: نستعلیق نورالدین (نورا) محمدلاهیجانی ، در ۱۰۳۳ . دارای: دیوان ، مثنوی عرفانی با دیباجه‌ای به‌نثر ، رساله‌ای در عرفان به‌نثر [نسخه ها ۲:۹۵] .

17948ـ مجلس ۲۶۱۴: نستعلیق‌خوش درمشهد۱۱۲۸. دارای: دیوان ، عدد مقامات، زرین، ۲۳۴ص ۱۲س [ف. مجلس۸:۳۵۴] .

17949ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۸۸۷۴: تاریخ یادنشده، دارای: دیوان، انیس العارفین رسالهٔ امانت. فیلم آن در دانشگاه ش۱۲۹۱ هست [فیلمها : ۵۹۱].

کلیات قاسمی گنابادی

میرمحمدقاسم فرزند میرسید جنابذی، به‌روزگارشاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴) متخلص به‌قاسمی، شاهنامه‌را بسال ۹۴۰ وخسروو‌شیرین‌را بسال ۹۵۰سروده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۶۶ ـــ فرهنگ سخنوران : ۴۶۴ ـ مؤلفین مشار ۴:۹۰۱ .

17950ـ پاریس S. P. ۱۷۷۷/۱: نسخ۸۵۲ درمتن. فیلم آن دردانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها ۱:۵۳۹]. تاریخ۸۵۲ درفهرست فیلمها دوبارآمده است، شایدازقاسم‌انوارباشد.

کلیات قائم مقام

میرزا ابوالقاسم فرزندمیرزابزرگ(عیسی) فراهانی متخلص به ثنایی (۱۱۹۳ـ۱۲۵۱) . جلایرنامه، جهادیه ، دیوان ، منشآت او چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹:۸۵۸ ـ پیشگفتار چاپ دیوان‌او ازعبدالوهاب حسینی ـ مجمع‌الفصحا

۲ : ۸۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۲۳ ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۷۴ .

17951 ـ **دانشگاه** ۳۸۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، زرین، دارای: منشآت (ص ۱ـ ۵۱۱ و ۶۳۸ ـ ۶۵۱) دیوان (ص ۵۱۱ـ۵۳۷) با دیباجهٔ محمودخان ملک‌الشعرا پسر محمدحسین خان‌که گردآورندهٔ آنست [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۸۵] .

17952 ـ **دانشگاه** ۵۲۷۷ : نستعلیق پنجشنبهٔ ۱ع ۱/**۱۲۹۷**، دیوان اوست و منشآت منثور ، ۱۳۶ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۱] .

کلیات قوام‌الدین محمد صاینی

17953 ـ **پاریس** S. P.۷۲۷: بلوشه ۱۶۴۳: نستعلیق تاریخ یادنشده، دیوان شعر است و نامه‌ها ، ۱۶۸ گ ۱۹ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۳۵۹ هست [فیلمها : ۱۶۸] .

کلیات قوام‌الدین محمد یزدی

قوام‌الدین‌محمد فرزندضیاءالدین ابوبکر حسین فرزند شریف‌الدین‌علی یزدی، درگذشتهٔ ۸۳۰، که بایستی نگارندهٔ «اخلاق وسیاست : ۱۵۳۹» باشد. اودریزد زاده‌شده وبـه‌شیروان‌و آذربایجان ودیاربکروشام ومصر و مازندران و لاهیجان وری‌رفته وباشاهرخ تیموری (۸۰۷ ـ ۸۵۰) وابراهیم‌سلطان وبایسنقروابوالفتح‌خلیل آمیزش داشته‌است. «کلیات» اوشعر ونثراست: دیوان‌است ونامه‌هایی به‌کسان ودیباجه‌هایی که دوستش‌عبدالرحمان شیرازی‌صفیرگردآورده است فهرست این‌کلیات را آقای دانش‌پژوه‌درفهرست کتابخانهٔ دانشگاه (۹ : ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۷) آورده‌اند. **آغاز**، (دیوان): حمد بیحد زازل تابه‌ابد... متکلمی‌واجب‌که دیباجهٔ‌دیوان‌عجیب‌ـ الشأن بدیع‌الافتنان .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۰ ـــ فرهنگ سخنوران : ۴۷۶ .

17954 ـ **دانشگاه** ۲۵۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، نخست دیوان‌است. سپس‌منشآت، ۲۰۱ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۷۱]. **فیلم** آن در همان‌کتابخانه ش۲۴۹۴ هست [فیلمها: ۱۶۸].

کلیات کاتبی ترشیزی

محمدفرزندعبدالله، زاده‌درطرقازبخشهای ترشیز، زیسته‌درنیشابور، درگذشته دراسترآباد ۸۳۹ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۶ ـــ فرهنگ سخنوران : ۴۷۸ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۲۸

17955 ـ **آصفیه** ۱۲۴۸ دیوان: نوشتهٔ **۸۷۲** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۸] .

15956 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۰۹۲۱: نوشتهٔ **۸۸۰**، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

17957 ـ **بادلیان** ۸۶۷ الیوت ۱۷۷ : نستعلیق‌پایان‌رمضان **۸۸۹**. دارای: قصیده، غزل تجنیسها، دلربا. **فیلم** آن در دانشگاه ش۸۹۹ هست [فیلمها : ۱۶۹].

17958 ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق متوسط **۸۹۰** دارای: دیوان، گلشن‌ابرار، ناظر ومنظور (مجمع‌البحرین) ، ده‌باب، سی‌نامه (محب ومحبوب)، دلربا [نسخه‌ها ۱: ۱۳] .

17959 ـ **مشهد**، فرخ ۲۴: سدهٔ **۹** دارای ۱۰۸۵۲ بیت [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

17960 ـ **مجلس** ۲۶۱۵: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، زرین، دارای: ده‌باب، مجمع‌البحرین (ناظرومنظور)، محب‌ومحبوب (سی‌نامه)، دیوان ۴۳۷ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۸: ۳۵۵].

17961 ـ **تهران**، ملی ۱۰۹۱ فهرست‌نشده: تحریری سدهٔ **۱۰**، دارای: دیوان (قصیده، غزل

قطعه، رباعی)، مجمع‌البحرین، ۲۷۰ص۱۷س [نسخه‌ها ۴:۲۵۳] .

17962ـ دانشگاه۳۶۸۳: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ـ۱۱. دارای: مجمع‌البحرین، ده‌باب، دلگشا(سی‌نامه)، دلربا، ۱۲۹گ ۱۵س [ف. دانشگاه۱۲ : ۲۶۸۷].

17963ـ مدینه، عارف‌حکمة ۱۳۵: در۲۸۲گ [نسخه‌ها ۵:۴۹۰] .

کلیات کاشف اصفهانی

اسماعیل فرزندحیدرعلی فرزند محمدعلی معمار، که بروزگارشاه‌عباس (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) می‌زیسته‌واز ربودن‌این‌شاه معشوقه‌اش‌رایادکرده است. داستانهای عشقی‌خودرا بی‌پرده آورده و ازمحفل سرایندگان وقهوه‌خانه‌هایادکرده‌است. اوبسال ۱۰۴۵درسفری بوده ودر۱۰۷۰ «تحفة الاقالیم» خودرا بهانجام رسانده‌ودر۱۰۸۰هشتاد ویک‌ساله بوده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۷ ـ فرهنگ سخنوران:۴۷۹ .

17964ـ دانشگاه۲۹۳۴: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، گویاتصحیح‌ازخودسراینده‌باشد، افتادگی هایی‌درمیان‌دارد،دارای: قصیده ومثنوی‌ساقینامه ودیباجهٔ تحفةالاقالیم‌وخود تحفه‌ونامه‌ها، غزلها ورباعیها وماده تاریخ، ۲۰۲گ ۱۹س. ودرص ۴۸نام نواها وآهنگهاآمد. باسرگذشت سراینده بهخامهٔ او (ص۳۷۳ـ۳۷۶) [ف.دانشگاه۱۰: ۱۷۹۶] .

کلیات کلیم

ابـوطالب‌کلیم، زاده درهمدان ، زیسته در کاشان، درگذشتهٔ درکشمیر ۱۰۶۱ـ۱۰۶۲ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۵۱ ـــ فرهنگ سخنوران: ۴۸۷ ـــ مؤلفین مشار ۱:۱۸۳ ـ ف. مشار:۷۵۲ ـ تاریخ ادبیات برون:۱۷۳ .

17965ـ آصفیه۱۲۲۵دیوان: نوشتهٔ خوش۱۰۸۲، زرین [ف.آصفیه ۴:۲۹۸] .

17966ـ ملك۵۲۴۳: نستعلیق‌سدهٔ۱۱ آغاز چندبیت نونویس، انجام افتاده. دارای: قصیده، ماده‌تاریخ، مثنوی‌تعریف‌کشمیر، تعریف اکبرآباد و مثنویهای دیگر، ۱۷۲گ ۱۸س [رؤیت].

کلیات کمال‌الدین اصفهانی

دربخش دیوانها خواهدآمد.

کلیات گنجو

ازحاج‌محمدحسن‌آقافرزندعلینقی‌گنجوی تبریزی،مؤیدالتجار، باتخلص‌گنجوکه‌بروزگار مظفرالدینشاه میزیسته‌است. درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ گنجو ازاویادنشده‌است.

17967ـ دانشگاه ۳۲۰۴ : نستعلیق محمدتقی شکویی، ۱۳۲۳. بامهر:مؤید التجار ۱۳۰۰. دارای: ۱ـ اخوان الصفا به‌نثر ۲ـ ستایش وغزل‌وپندواندرز ۳ـ آداب‌انشای‌دیوان ۴ـ موسیقی ومراثی ۵ـ شعر بفارسی وعربی‌از چند سراینده ۶ـ زیبانامهٔ گنجه‌ای ۷ـ جنگ پراکنده‌ها دراصول‌دین وفقه . بادیباجـه‌ای با ستایش مظفرالدینشاه و پرنس میرزا رضاخـان ارفع‌الدوله، ۱۲۴گ ۱۲س [ف.دانشگاه۱۱: ۲۱۵۹] .

کلیات لسانی شیرازی

عبدالعزیز، درگذشته‌درشیراز۹۴۰یا۹۴۱ یا ۹۴۲ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۴۲ ـــ فرهنگ سخنوران : ۵۰۱ ـ تذکرهٔ نصرآبادی:۴۶۹.

17968ـ آصفیه۷۷۵دیوان: تاریخ‌یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۳۰۲] .

کلیات مجذوب تبریزی

شرف‌الدین محمد، که یاداو در «اتمام ـ الحجة : ۸۷۰» گذشت. او «شاعراه‌نجات» را بسال ۱۰۶۸ و«تأییدات» را بسال ۱۰۸۸ بهـ انجام رسانده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۶۳ ـ تذکرۀ نصرـ آبادی : ۱۹۲ ـ دانشمندان آذربیجان:۳۲۶ صبح گلشن : ۳۶۳.

17969ـ دانشگاه۳۰۰۶ : نسخ نیمۀ شوال**۱۱۰۸**، دارای: خزائن الفوائد، شاهراه نجات، قصاید، مسلك‌النجاة، منهاج الحقایق ، ترجیع ورباعی، ۲۷۷ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۹۳۵:۱۰] .

کلیات مجمر اصفهانی

سید حسین طباطبائی اردکانـی زواره‌ای، مجتهدالشعراء (۱۱۹۰-۱۲۲۵) .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۶۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۱۲ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۸۵۷ ـ مجمع‌الفصحاء ۲:۴۶۵ .

17970ـ دانشگاه۱۰۹ : نستعلیق‌زیبا ازروز کارسراینده، وشاید برای کتابخانۀفتحعلی شاه. بدینگونه: داستانهای نثرونظم ، مثنویها، حکامه‌ها، قطعه‌ها ، شوخیها ، ماده تاریخها ، متفرقه، غزلها، دوبیتیها، تك‌شعرهـا، زرین . درآغازداستانها چنین‌آمده: این‌داستانها پس‌از مرگ مجمر گردآوری‌شده ودرآغازدیوان‌نهاده شد. ۲۲۱ گ۱۱س [ف. دانشگاه۲:۲۰۷] .

17971ـ مجلس۱۰۵۶ : نستعلیق‌محمد رضا فرزندعلینقی،**۱۲۴۵**. ترتیب‌بمانند۱۰۵۵ مجلس، ۱۸۸ گ ۱۲س [ف. مجلس۳:۳۹۸].

17972ـ مجلس۱۰۵۵ : شکسته‌نستعلیق خوب آغازسدۀ**۱۳** برای‌فتحعلی شاه ، زرین ، دارای: حکایتهـا به‌نظم ونثر ، قصیده، ترکیب، ترجیع، قطعه، غزل بنام «تحفة الملوك» بازهم غزل باعنوان غزلیات‌قدیـم، رباعی، تك بیت ، همه‌پیرامن چهارهزاربیت، ۱۹۳ گ۱۱س [ف. مجلس ۳:۳۹۷].

کلیات محتشم کاشانی

درگذشتۀ ۹۹۹ یا ۱۰۰۰ ، گردآوری‌تقی‌الدین محمدکاشی حسینی متخلص‌بذکری (ذریعه ۹: ۳۳۹) بخواهش‌خودسراینده دربسترمرگ، در نه‌بخش [نسخۀ ۱۱۸ملی] . «جلالیه»ی او بنام علی فرزنداحمدمحتشم چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹:۹۷۲ ـ تذکرۀ نصرـ آبادی :۴۷۲ـ ریحانةالادب۳:۴۷۸ـ مؤلفین مشار :۴: ۱۱۲ ـ فرهنگ سخنوران:۵۱۵ .

17973ـ تهران ، ملی۴۵۸ف : نسخ محمدبدیع فرزند محمدرضی‌کاشانی، **۱۰۸۸** . دارای: مقدمۀ تقی‌الدین‌کاشی، دیوان شبیبیه ، دیوان شابیه، دیوان صبائیه، جلالیه، نقل‌عشاق، ضروریات، دیوان‌هفتم، ۴۸۷ گ۱۷س. **آغاز:** ای‌نام تودرهرلغتی ذکرانام [ف. ملی ۱ :۴۴۳ نسخه‌ها ۴ :۲۶۳] .

17974ـ رضوی۵۲۸ادبیات(۴۷۴۹): نستعلیق‌هندی ۱۴شعبان **۱۱۹۳**، زرین. گردـ آوری تقی‌الدین‌محمد بادیباجۀاو، دارای هفت بخش: دیوان‌اول قصاید، بنام (تشبیبیه)، دیوان دوم‌غزل (شبابیه)، دیوان‌سوم غـزل (صبائیه)، دیوان چهارم نثرونظم (جلالیه)، دیـوان پنجم نثرونظم (نقل عشاق) . دیـوان ششم تواریخ (ضروریات) ، دیوان هفتم معماهـا (معمیات). **آغاز:** ای‌نام تودرهرلغتی ذکرانام [ف. رضوی ۷ : ۵۰۲].

17975ـ مجلس۴۲۵۰ : نستعلیق**۱۳۱۲** آغازافتاده، دارای: قصاید، مقطعات، مرثیه‌ها، شبابیه، صبائیه ، جلالیه ، معمیات و جزآنها .

۳۲۹گ ۲۵س [ف.مجلس ۲:۲۴۶].

17976ـ **تهران**، ملی ۱۶۱/۱ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: غزلیات، جلالیه، نقل عشاق، قصاید و مراثی وقطعات (ص۱ ـ ۴۴۹) [نسخه‌ها ۴ : ۲۶۷ ـ ف.ملی ۱ :۱۶۶].

کلیات محمود میرزا قاجار

مجمع محمود
درص ۶۸۲ گذشت.

کلیات مخلص

مخلص، درذریعه ۹: ۱۰۲۰ـ۱۰۲۱ ازده تن بااین تخلص یادشده است.

17977ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف۱۸۹: تاریخ یادنشده، ۳۸۸ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۶۷].

کلیات مدهوش گلپایگانی

محمدصادق، ملاباشی حیدرقلی میرزا پسر فتحعلی‌شاه، که یاد او در «سر العزیز: ۱۶۳۲» گذشت.

17978ـ **مجلس** شماره وفهرست نشده: نستعلیق روزگارنگارنده. دارای: ۱ـ منشآت و نامه‌ها (۱پ ـ۵۱پ) ۲ـ مثنوی درچهار فصل ۳ـ سرالعزیز (۷۴پ ـ ۹۱پ) ۴ـ دیوان.
آغاز: بسمله آغاز همه کارها ـ بلکه کلید همه اسرارها، اندازه رحلی [رؤیت].

17979ـ **تبریز**، ملی ۲۵۴۶: نوشتهٔ خود سراینده، **۱۲۴۷** دیوان و منشآت اوست [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸ و ۳۱۴].

17980ـ **ملک** ۵۰۵۶: شکسته نستعلیق رمضان **۱۲۴۸** با پنج سرلوح اکلیلی، بیشتر دفتر متن وهامش نبشته. بدینگونه: دیباجهٔ میزان‌ـ الصنایع، دیباجهٔ رسالهٔ نوحه‌جات، دیباجهٔ دیوان، دیباجهٔ کتاب دعا، قبالهٔ مهر نامچه، نامه‌ها، سر العزیز، منشآت، دیوان، مثنوی درچهار فصل ۲۳۷گ ۱۶س [رؤیت].

کلیات مشتری خراسانی

ابوسعید حسام‌الشعراء میرزا محمدابراهیم (۱۲۶۴ـ۱۳۰۵)، بسال ۱۲۷۰ به تهران آمده ودر دربار ناصرالدین‌شاه بـه دستور او بهجو حضوری کسان می‌پرداخته است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۴۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۲.

17981ـ **مجلس** ۲۴۹۰: شکسته نستعلیق خودسراینده، **۱۲۹۳**. دارای: ۱ـ دیباجه در سرگذشت خود ۲ـ قصیده ۳ـ سفرنامه ۴ـ دیباجهٔ قمارخانه ۵ـ نصاب در قواعد ترم‌تو ۶ـ رباعی و ترجیع ۷ـ حکایت نظم و نثر درمذمت قمار، ۳۷۷ص ۱۱س [ف. مجلس۸:۱۸۵].

17982ـ **دانشگاه** ۳۳۱۵: نستعلیق حاج محمدقلی عاشوری قزوینی، ۲۷ذیقعدهٔ **۱۲۹۹** با دیباجهٔ شمس‌الدین فرزند حکیم‌الهی، بیشترهجو است نثرنیزدارد، پیرامن ۲۵۰۰ بیت ۱۳۶گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۰].

17983ـ **رضوی** ۵۵۲ ادبیات (۴۷۵۷): نستعلیق روزگارسراینده دارای: سفرنامه، غزل هجو، داستان منظوم [ف. رضوی ۷: ۵۱۱].

17984ـ **مجلس** ۱۰۶۷: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**. دارای: منشآت نظم ونثر در تذکرهٔ چهارتن ازسرایندگان معاصرش، سفرنامهٔ مکه، مثنوی، رباعی، رویهم پیرامن ۲۰۰۰ بیت، ۱۲۴گ ۱۱بیت [ف. مجلس ۳ : ۴۱۵].

کلیات مشرقی شیرازی

کـه گویا نامش حسن بوده است، بروزگار مشرقی مشهدی می‌زیسته و «شمس‌المشرقین» را بسال ۱۰۱۰ سروده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۴۸ ــ فرهنگ سخنوران: ۵۴۳ ـ ف. مجلس ۳ : ۶۰۰

17985ـ مجلس۱۱۵۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ازروزگارخود سراینده . دارای : دیباجه (ص۱ـ۷) آغازافتاده، شمس‌المشرقین (ص ۸ـ ۵۱) شبستان انس (ص ۵۲ـ۱۲۹) دیوان (ص ۱۳۰ـ۷۴۷) درمیان افتادگی دارد ، دارای ۲۲۴۰۰ بیت، ۳۷۱گ۲۷بیت [ف. مجلس۳: ۵۹۸] .

17986ـ دانشگاه۳۰۶۹: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، درنه‌کتاب: ۱ـ شمس‌المشرقین (ص۱۰ـ ۶۶) ۲ـ شبستان انس (ص۶۷ ـ ۱۳۱) ۳ـ مثنوی‌متفرقه (ص۱۳۱ـ۱۷۰) ۴ـ قصاید (ص ۱۷۱ـ۴۸۲) ۵ـ هفت‌بند ومراثی و ترجیعات ۶ـ مقطعات (ص۵۱۵ـ۵۳۴) ۷ـغزلیات (ص ۵۳۵ـ۷۵۷) ۸ ـ رباعیات (ص ۷۵۷ـ۷۹۶) ۹ـ ساقینامه (ص۷۹۶ـ۸۰۶) ۴۰۴گ ۲۳س [ف. دانشگاه۱۱:۲۰۰۸] .

17987ـمجلس۲۶۱۸: نستعلیق‌هندی سدهٔ۱۱، باافزوده‌هایی‌درهامش، دارای: مثنوی شبستان انس، شمس‌المشرقین، دیوان، ۵۵۵ص ۲۳س [ف. مجلس ۸:۳۶۱].

کلیات مشرقی طوسی

میرزا ملک، زنده در۱۰۵۰، در قزوین یا اصفهان‌زاده‌شده ومنشی‌شاه‌عباس(۹۹۵ـ۱۰۳۸) بوده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۴۹ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۴۴ .

17988ـرضوی۵۵۳ادبیات(۴۷۵۸): نستعلیق اواخرسدهٔ۱۱. دارای : قصیده، قطعه، ساقینامه، خسرو وشیرین، رباعی. انجام افتاده [ف. رضوی ۷ : ۵۱۲].

17989ـ دانشگاه۲۳۱۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، بادیباجه‌ای ازمیرزا محمدمتخلص به‌فارس شاگردش وگردآورندهٔ دیوان اوبدستورشاه‌صفی فرزندصفی فرزندعباس‌صفوی درسرگذشت استاد خود.دارای: قصیده وغزل‌ورباعی‌ومثنوی‌خسرو وشیرین، ۱۰۸گ ۱۷س آغاز دردیباجه افتاده [ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۰۰].

17990ـ عبدالحسین‌بیات: نستعلیق اواخرسدهٔ۱۱، زرین، انجام‌افتاده ولی نسخهٔ کاملی ازکلیات اوست، پیرامن ۴۰۰۰بیت دارد، ۲۰۴گ [نسخه‌ها ۶ : ۹۳] .

کلیات ملک قمی

ملک‌محمد، زاده درقم ، درجوانی به‌هند رفته نزد ابراهیم‌عادلشاه جای یافته ودر۱۰۲۴ یا۱۰۲۵ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۹۹ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۶۳ .

17991ـ ملک۶۱۵۷: نستعلیق‌سدهٔ۱۱ برخی ازبرگها نونویس‌است، بدینگونه: قافیه دیوان، ساقینامه ، ۲۹۴گ ۱۶س [رؤیت] .

17992ـ آصفیه ۸۵۲ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۳۰۲] .

17993ـ دیوان‌هند ۱۶۵۹ : تاریخ یادنشده. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۷۷۶ هست [فیلمها : ۱۶۹].

کلیات منصف

ناشناخته. در ذریعه ۹:۱۱۰۷ ـ ۱۱۰۸ ازشش‌تن بااین تخلص یادشده است.

17991ـ بنگال ، آسیایی ۱۵ کلیات (۹۲۳): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۲۲] .

کلیات موجد

سراج‌الدین علی‌خان، متخلص به‌موجد ،

قاضی درکلکته، درگذشتهٔ ۱۲۳۸ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۱۷ ـــ فرهنگ سخنوران : ۵۷۵ .

17995ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۹۰: نوشتهٔ ۱۲۴۲، ۱۷۴س[مخطوطات سرفرازعلی : ۶۷] .

کلیات میرتقی

میرتقی، درگذشتهٔ ۱۲۲۵ .

17996ـ آصفیه ۱۱۲۴دیوان: نوشتهٔ ۱۲۱۴ [ف. آصفیه ۴: ۲۹۸] .

کلیات ندیم

ازمیرزاعبدالرحیم ندیم صابر خلخالی ، منشی‌باشی مستوفی‌دربارناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ ۱۳۱۳) منشآت ودیوان اوست. **آغاز**:شکر و حمد لایحاط ولایحد بتوانا خداوند واحد احد

17997ـ دانشگاه ۲۳۰۶ : نستعلیق خوش نصرالله فرزندسراینده، ذیقعدهٔ ۱۳۰۴ ، ازروی نسخهٔ‌اصل، ۶۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۹۲] .

کلیات نزاری قهستانی

حکیم سعدالـدین بیرجندی اسماعیلـی ، درگـذشتهٔ ۷۲۰ یا ۷۲۱ . مرتضی مجتهدزاده کتابی‌بنام «نسیم‌بهاری‌دراحوال‌نزاری» نگاشته ودر۱۴۰ص در۱۳۴۴ بچاپ‌رسانده‌است. ونیز «زندگی وآثارنزاری» ازچنگیز غلامعلی بای‌ـ بوردی بروسی چاپ مسکو هست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۸۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۹ ـ فرهنگ ایران زمین ۶ : ۱۷۸ .

17998ـ تیران ، فخرالدین نصیری ۳۶۳: نوشتهٔ محمدفرزندضیاءالدین، ۴ذیقعدهٔ ۷۱۴. دارای: قصیده، مثنوی روز وشب، غزل که‌تاریخ۶۹۳ داشت، زرین، گرانبها[رؤیت].

17999ـ لنین‌گراد ،دولتی سالتیکوف شچدرین A: نوشتهٔ‌عبدالرشیدفرزند شیخ‌عبدالله الحلوی، آغازرمضان ۸۳۷، برای شاهزاده‌ای. دارای: مثنوی بروزن حدیقهٔ سنائی ، دیوان ، ادب‌نامه بوزن شاهنامه، چندنامهٔ‌منظوم، سفرـ نامهٔ منظوم، دستورنامه ، مثنوی ازهرومـزهر [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۸] .

18000ـ مدینه،مکتبةالعامة۴: نستعلیق ۹۶۲ و۸۶۵ (؟)، غزلهای اوست و دستورنامهٔ او، ۱۷۸گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۷].

18001ـ تاجیکستان،فرهنگستان‌علوم جمهوری‌شوروی B۱۰۰: نوشتهٔ ۹۷۲، درچهار ستون ۲۵س، ۴۱۰گ. دارای:ادب‌نامه، قطعه ها، مناجات وجزآن [نسخه‌ها۵ : ۵۰۸].

کلیات نشاط اصفهانی

معتمدالدوله میرزا عبدالوهاب ، درگذشتهٔ ۱۲۴۴، ازبزرگان جنبش‌ادبی دربازگشت بهـ شیوهٔ‌خراسانی،کلیاتی ازاو «بنام‌گنجینهٔ نشاط» دوباردرتهران چاپ شده است و دراین فهرست نسخه‌های‌آن‌جداگانه‌یاد خواهد شد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۸۹ ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۰۱ ـــ مؤلفین مشار ۴ : ۳۱ ـ مجمع‌الفصحا ۲ : ۵۰۹ ـــ هدیةالعارفین ۱ : ۶۴۳ .

18002ـ فرهادمعتمد۶۱ : شکسته نستعلیق‌خودنشاط . با آرایشهای زرین ،برای یکی از دربـاریان ساخته است‌که‌نام او را پاك کرده‌اند، دیوان ومنشآت اوست [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۰] .

18003ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۸۰۴: نستعلیق ۱۲۳۲، زرین [نسخه‌ها ۵: ۵۴] .

18004ـ آصفیه ۱۰۶۳ دیوان: بیشتر نوشتهٔ ۱۲۴۰ [ف. آصفیه ۴: ۲۹۸] .

18005ـ تهران، ملی ۲۵۲ : شکستهٔ خوش ۱۲۴۳، زرین، دارای منشآت ودیوان ، ۴۲۸ص ۱۰س [نسخه‌ها ۶ : ۱۳۵].

18006ـ آصفیه ۷۵۳ دیوان : نوشتهٔ ۱۲۸۲، نظم ونثر [ف. آصفیه ۳: ۳۰۲].

18007ـ تهران، ملی ۲۵۴: فهرست‌نشده سدهٔ ۱۳ دارای منشآت ودیوان، زرین، ۲۲۱ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶: ۱۳۸] .

18008ـ تهران، ملی ۲۵۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، گزیدهٔ غزلهای اوست ، ۷۳ص ۱۱س [نسخه‌ها ۶ : ۱۳۹] .

18009ـ تهران، ملی ۲۶۵: سدهٔ ۱۳ گزیدهٔ مثنویهای اوست، ۲۳ص ۱۳س [نسخه‌ها ۶ : ۱۳۹].

18010ـ تهران، ملی ۲۵۹ : نستعلیق متوسط سدهٔ ۱۳، اکلیلی، دارای : گنجینهٔ نشاط دیوان، ۵۷۳ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶: ۱۴۲] .

18011ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۴۴۲: سدهٔ ۱۳، دیــوان ومنشآت اوست [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۷] .

کلیات نشاتی دهلوی

علی‌احمد مهرکن خــوشنویس و سرایندهٔ روزگار اکبرشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) وجهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) فرزند حسین نقشی، درگذشتهٔ ۱۰۱۸ یا ۱۰۲۰ یا ۱۰۲۵ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۱ ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۰۲ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۵۰ .

18012ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق تاریخ یادنشده، دارای: دیوان ومنشآت فارسی وعربی [نسخه‌ها ۶ : ۸۵].

کلیات نصیر همدانی

آغاز: یگانه‌یی‌که هزار ویك‌نام مبارکش هزار ویك‌چراغ برافروخت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۷ و ۱۲۰۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۴ و ۶۰۶ .

18013ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، دارای ، دیوان و منشآت او [نسخه ها ۶: ۸۴].

کلیات نظامی گنجوی

ابومحمدویس فرزنــد یوسف ، درگذشتهٔ میان ۶۰۷ـ۶۱۵ اوجز «پنج‌گنج» دیوانی نیز دارد. پنج‌گنج یکجا وجدا بجدا ودیوان اوچاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۷ ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۱۰ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۹۹ ـ ف. مشار : ۶۱۸ـ۷۶۱.

18014ـ عبدالحسین بیات : ۱مج: پیرامن ربع یکم سدهٔ ۹، زرین، درمتن، [نسخه‌ها ۶ : ۷۵].

کلیات نظیری

گــویا ملامحمد حسین‌زاده درنیشابــور ، درگذشته درگجرات احمدآباد ۱۰۲۳ـ۱۰۲۱

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۱۱ .

18015ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۱۹۱: نوشتهٔ ۱۰۳۰، ۳۷۸س [مخطوطات سرفرازعلی : ۶۷] .

کلیات شاه نعمت‌الله

درص ۱۳۲۹ گذشت .

کلیات نورعلیشاه

محمدعلی تونی طبسی، که یاداو در «آیة النور : ۱۰۱۶» گذشت.

18016ـ مجلس ۱۱۵۸: نسخ محمد-

علی فرزند سیدعرب، **۱۲۳۱**، دارای: غزلها، ترجمهٔ خطبة‌البیان به‌نظم، سئوال‌وجواب منظوم جامع‌الاسرار نوریه، اصول‌وفروع، سیروسلوک، پند وموعظه، نظم‌کبری، ۱۸۹گ ۱۶بیت [ف. مجلس ۳ : ۶۰۴].

18017ـ **ملک** ۵۵۳۶: نستعلیق حسن فرزند اسدالله تهرانی، ۲۲شوال**۱۲۹۷** دارای: آیة‌النور، دیوان [رؤیت].

18018ـ **مجلس** ۲۶۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: جامع‌الاسرار، سرعلم‌حمدعلی‌عظیم تفسیرسورهٔ بقره، جنات‌الوصال جلد ۱ و ۲ و بخشی از ۳ وجلد۵ آن از نظام علیشاه، ۴۴۲س ۱۵س [ف. مجلس ۸ : ۳۶۲].

18019ـ **مجلس** ۸۶۴۳ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۳**. دارای: ۱ـ دیوان ۲ـ جامع‌ـ الاسرار [رؤیت].

کلیات نویدی شیرازی

ملاعبدی بیگ زین‌العابدین فرزند علی فرزند عبدالمؤمن، ملقب به‌مجاهد و مفرده نویس، درگذشتهٔ ۹۸۸. دیوان اودرلکهنو ۱۲۶۷چاپ شده‌است. از نسخهٔ ادبیات ۴۲۸ ودانشگاه ۲۴۲۵ برمی‌آیدکه اوسه‌خمسه (پنج‌گنج) و یک هفت خزانه‌دارد. بدینگونه: پنج‌گنج‌یکم: مظهرالاسرار جام جمشیدی، هفت اختر یا بهرامنامه، مجنون ولیلی، آئینهٔ اسکندری. دوم: جوهرفرد، دفتر درد، طرب نامه، تجلی انوار، سلسله. سوم: روضة‌الصفات، دوحة‌الازهار، حنة الاثمار، زینة الاوراق، صحیفة الاخلاص. ویک هفت گنج: صحیفةلاریب، لوح‌مسطور، بحرمسجور، منشور شاهی، مروج‌الاسواق، مهیج الاشواق، نهایة ـ الایجاز.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۳۶ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۲۱ ـ فارسنامه ۲:۱۵۲ ـ ف. مشار : ۷۶۲.

18020ـ **تهران**، ادبیات۳۶۲: نستعلیق ۱رمضان **۹۷۷**، نسخهٔ آشفته‌ای ازسه پنج‌گنج ویک هفت مثنوی اوست. آغاز وانجام‌افتاده [ف. ادبیات ۳ : ۱۶].

18021ـ **دانشگاه** ۲۴۲۵: نسخ‌سدهٔ **۱۱** دارای دوخمسه ویک هفت خزانه، خمسهٔ یکم: مظهر الاسرار، جام جمشید، هفت‌اختر (بهرامنامه)، مجنون ولیلی، آینهٔ اسکندری هفت‌خزانه: صحیفهٔ لاریب، لوح مسطور، بحر مسجور، منشورشاهی، مروج الاسواق، مهیج ـ الاشواق، نهایة‌الاعجاز. خمسهٔ‌دوم: روضة‌الصفات دوحة‌الازهار، جنة‌الاثمار، زینة‌الاوراق، صحیفة الاخلاص روی‌هم ۲۷۶۰۰ بیت. درآغاز «کلیات» بندی است درگزارش سروده‌های دشوار خسرو دهلوی، جامی، حافظ، شاهی، دهکی، کمال، ظهیرفاریابی، سلمان، کاتب‌نیشابوری.

کلیات واضح ساوجی

میرزا مبارک‌الله فرزنداسحاق فرزند محمد باقر، ملقب به‌ارادت‌خان، وزیرشاهجهان، درگذشتهٔ ۱۱۲۸.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۵۱ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۳۹.

18022ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳قف۱۹۲: تاریخ‌یادنشده، ۹۷۰ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۶۷].

کلیات واعظ

محمدرفیع قزوینی، که یاداودر «ابواب‌ـ الجنان :۱۵۱۸» گذشت.

18023: **مشهد**: فرخ ۲۳۸: نبشتهٔ **۱۱۲۶** دیوان اوست با دو مثنوی دربارهٔ «جنگهای شاه‌اسماعیل‌صفوی» با ازبکان [نسخه‌ها ۳: ۹۲].

18024ـ مجلس ۲۵۱۹: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲، آغاز افتاده، زرین. دارای: غزل، قطعه، رباعی، تك بیت، قصیده، ترکیب مسمط، ماده تاریخ، مثنوی جنگ شاه عباس باشیبك، مثنوی وصف باب الجنهٔ قزوین، مثنوی قصد سفر مازندران و وصف دریاکنار و باغ میدان، همه بیش از ۱۹۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۰۹].

18025ـ ملك ۵۵۷۵: نستعلیق پنجشنبهٔ ۶ع‌۱/۱۴۶/۱۲۹۰. دارای: غزل، رباعی، تك بیت قصیده، نیز رباعی، معما، قطعه، ماده تاریخ، مثنوی جنگ شاه اسماعیل. **آغاز:** ای نام دلگشای تو عنوان کارها، ۲۶۷گ ۱۶س [رؤیت].

کلیات وحشی

کمال الدین بافقی یزدی، نام پدرش شناخته نیست، در آغاز پادشاهی اکبر شاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) به هند رفته است پس از مرگ او در ۹۹۱ شاگردش تقی الدین اوحدی دیوانش را گردآورده است. در دیوان او ماده تاریخی از سال ۹۹۰ هست.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۴ ـــ فرهنگ سخنوران: ۶۴۶ ـ ف. مشار: ۷۶۳.

18026ـ رضوی ۶۰۴ ادبیات (۴۷۹۵): نستعلیق همان سدهٔ ۱۱ دیوان اوست همراه: خلد برین، فرهاد و شیرین با یادداشت ۱۰۷۶ [ف. رضوی ۷: ۵۴۵].

18027ـ سپهسالار ۲۶۸۰: نستعلیق هندی نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۱، زرین. دارای: دیوان، فرهاد و شیرین. زرین، ۹۹گ ۱۵ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۹۷].

18028 مجلس ۱۱۵۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ با پنج سرلوح و ده صفحه تمام زرین، پیرامن هشت هزار بیت: ۱ـ ناظر و منظور (پیرامن ۱۵۰۰ بیت) ۲ـ مثنوی ستایش غیاث الدین (۲۴۰ بیت) ۳ـ خلد برین (پیرامن ۵۳۰ بیت) ۴ـ فرهاد و شیرین (پیرامن ۱۰۰۰ بیت) ۵ـ قصاید و مقطعات و ترکیب بند (پیرامن ۲۲۰۰ بیت) ۶ ـ غزلیات (پیرامن ۲۲۵۰ بیت) ۷ـ رباعیات (۲۰۸ بیت) ۸ـ ترجیع بند و مسمط (پیرامن ۱۰۰ بیت)، ۲۵۶ص ۱۷س، [ف. مجلس ۳: ۶۰۷].

18029ـ دانشگاه ۳۴۰۸: نستعلیق سدهٔ سدهٔ ۱۲، دارای: ناظر و منظور، خلد برین، فرهاد و شیرین، غزل و قطعه و قصیده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۵].

کلیات وحید قزوینی

محمد طاهر فرزند محمد حسین خان، واقعه نویس، مجلس نویس، درگذشته در ۱۱۱۲. به فارسی و ترکی و عربی میسروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۶ ـــ فرهنگ سخنوران: ۶۴۷ ـ مؤلفین مشار ۳: ۵۹۱ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۷ ـ دانشمندان آذربایجان ۸۰.

18030ـ مجلس ۱۱۶۳: شکسته نستعلیق روزگار سراینده، شاید این نسخه همان انتخاب کردهٔ صائب و نویسنده از خویشان نزدیك صائب باشد، دیوان اوست. دارای غزل و رباعی و فردیات و چند نامه پیرامن ۱۳ هزار بیت، ۱۲۰ گ ۵۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۱۷].

18031 ـ مجلس ۱۱۶۱: نستعلیق ۱۰۸۱، شاید خامهٔ میرزا رضی پسر شفیعای خراسانی باشد، و گویا دستخوردگی‌ها از سراینده باشد. پیرامن چهل هزار بیت دارد: نازو نیاز، مثنوی آغاز و انجام افتاده، خلوت راز، عاشق و معشوق، فتح قندهار، آلات جنگ، وصف نرد، وصف طنبور وصف عمارت شاهی، وصف همایون تپه، گلزار عباسی، دیوان دارای قصیده و قطعه و غزل و رباعی ۳۴۲گ ۵۸ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۱۱].

18032 ـ مجلس ۱۱۶۲: نستعلیق

اوایل سدهٔ **۱۲**، پیرامن ۱۳۱۰۰ بیت دارد : خلوت راز، نـازونیاز، ساغر سرشار، عاشق و معشوق، فتح‌قندهار، آلات‌جنگ، دیوان‌دارای قصیده ورباعی، ۲۶۴گ و ۱۸ بیت [ف. مجلس ۶۱۵:۳] .

18033ــ **تبریز**، حـاج آقـا حسین نخجوانی : نسخهٔ‌کهن تاریـخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۰] .

کلیات ولد

18034ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳ق‌ف۱۹۴: نوشتهٔ**۷۹۷**، ۵۳۸ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۶۷] .

کلیات ولی‌دشت بیاضی

مولانا ولی‌دشت‌بیاضی ازسپید روستای‌قاین کشته بدست غنیم‌بیگ ازبك ۱۰۰۱ [سنگ قبر او] یا۹۹۹ یا۱۰۱۵ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۸۰ ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۵۳ ـ مجمع الفصحا ۲ : ۵۰ .

18035ــ **آصفیه**۹۲۷ دیوان : نوشته پیرامن**۱۱۰۰**، یك صفحه‌ازآغاز وچندبرگ از پایان‌افتاده [ف. آصفیه۴ : ۳۰۰] .

کلیات محمد هاشم

محمدهاشم درویش‌شیرازی فرزند اسماعیل که‌یاد او در«شرح‌حدیث‌بساط: ۱۲۲۶»گذشت.
آغاز: نفایس‌جواهر حمدی‌که جوهریان اهل عرفان ...

18036ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۰۱۴: سدهٔ **۱۳**، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۶] .

18037ــ **ملك** ۵۶۹۰: نستعلیق محمد باقرپسیان **۱۳۰۴** دارای: دیباجه‌ازگردآوردهٔ کلیات ابوالقاسم محمد فرزند میرزا عبدالنبی حسینی، از نوادگان‌درویش، باسر گذشت‌درویش درسه مسلك : ۱ـ حالات او ۲ ـ ذکر کرامات او درهیجده حکایت ۳ ـ ذکر سلسلهٔ آنجناب . سپس مثنوی ولایت نامه ، دیوان، شرح حدیث بساط، آغازبرابر نمونه، ۱۹۳گ[رؤیت] .

کلیات هجری تفرشی

آقا محمد صادق فرزنـد سید فضل‌الله پدر ابوالقاسم هجری‌تفرشی، شاگرد ملامحمدصادق اردستانی (بنگرید:جعل۷۷۶)درگذشتهٔ‌پیرامن ۱۱۸۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۷۸ (صادق) ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۲۹ (هجری).

18038ــ**دانشگاه**۵۱۷۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، دارای: شاهنامه، مثنوی بعربی وفارسی، فخریه، ۴۱ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۱۱۳۵].

کلیات هدایت

رضاقلی‌خان ، کـه یاداودر «اصول الفصول : ۱۰۴۳» گذشت .

18039ــ **تهران**، ملی۱۳ف : نستعلیق ع۱/**۱۲۶۰**. دارای: لطایف‌المعارف ، دیوان (قصیده،غزل، قطعه، ترجیع) ساقینامه، زرین، ۲۰۳گ ۲۲س [ف. ملی ۹:۱ و نسخه‌ها ۶ : ۱۶۵]. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۸۴۳ هست [فیلمها : ۶۲۹] .

کلیات همای مروزی

محمدصادق، که یاداو در «تحفهٔ عباسی : ۱۵۶۱» گذشت .

18040ــ **مجلس**۱۷۳۸فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، دارای: شیم عباسی ، دیباجـهٔ دیوان فتحعلیشاه، رخصت شرب مدام به‌خاص وعام در عروسی‌عباس میرزا. دیباجهٔ‌تذکره زینةالمدایح

تحفهٔ عباسی، مناظرهٔ عقل وبخت ، دیوان خود او، روایات [نسخه‌ها ۵:۱۵۳] .

کلیات یغمای جندقی

میرزاابوالحسن رحیم فرزند ابراهیم‌قلی، (خور جندق پیرامن ۱۱۹۶ - خور ۱۶ ع ۱۲۷۶/۲) نخست مجنون و سپس یغما تخلص کرده‌است. کلیات‌اورا اسماعیل تهرانی‌دریازده بخش گردآوری‌کرده بدستور اعتضادالسلطنه در در۱۲۸۳چاپ شده‌است : ۱- نثرها ۱۴۵ص ۲- غزلها ۳- سردار یه ۴- قصابیه ۵- احمدا ۶- خلاصةالافتضاحات ۷- صکوك الدلیل ۸- مرثیه‌ها ۹ ـــ ترجیع‌ها ۱۰- قطعه‌ها ۱۱ - رباعیها.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۳۱۳ ـــ فرهنگ سخنوران : ۶۵۸ ـ ف. مشار:۷۶۶.

18041- **سپهسالار** ۷۱۴۰ : نستعلیق جعفر جندقی، دربارفروش، ۱۱ رمضان **۱۲۶۳** دارای: سرداریه، دیوان [ف. سپهسالار ۴ : ۵۴۵] .

18042- **دانشگاه** ۴۶۰۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** بایادداشت**۱۲۷۳**. دارای:دیوان،سرداریه (۷۹پ - ۸۹پ) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۶].

بخش هیجدهم

خط

الف

آداب خط = خط ـ صراط السطور

از سلطانعلی مشهدی (۸۴۱ ـ ۹۲۶)، که سر پیری در ۸۴ سالگی برای خواهرزادهٔ خود محمد هاشم حسینی متخلص به هاشمی بسال ۹۲۰ در پیرامن ۱۵۰ بیت سروده است . با این عنوانها : در اسناد خط به امیرالمؤمنین ، حسن خط وابسته بتعلیم استاداست، بیان کلمهٔ الخط مایقرا، ادوات کاتب وساختن قلم وغیره ، سبب سیاهی ساختن، ساختن کاغذ نیك وبد ، آهار، مهره کشیدن ، واضع نستعلیق، جمع کردن خطوط، بیان مشق ونوع تعلیم، نقل کردن خط، قواعد حروف ، اصلاح خط، تعیین اوقات سلوك وجز آن. در پایان آن آمده: سال تاریخ نظم این نامه ـ نهصدو بیست زدرقم خامه ـ شرح «آداب خط» زبیش وزکم ـ کردم آنرا دراین رساله رقم . در لنین گراد «مجموعة الشرقیه ج۲» در ۱۹۵۷م چاپ عکسی شده‌است (بنگرید : صراط السطور ، درهمین بخش). **آغاز:** بعداز ادای حمد خالق لوح و قلم... نموده میشود: ای‌قلم تیزکن زبان‌بیان ـ بهرحمد خدای هردو جهان.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۵۸ (سلطانعلی) و ۱۵: ۳۳ (صراط السطور) و ۱۹: ۱۰۴ (آداب ـ الخط منظوم) ـ خوشنویسان، بیانی : ۲۵۳ ـ هنرومردم، دانش‌پژوه ۸۶: ۳۵ ـ مجلهٔ یادگار س۲ش ۷ص ۷ .

18043ـ **اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی: باتاریخ **۹۳۱** دردفتر (۱۹۶پ ـ ۲۰۷ر). **آغاز:** ای‌قلم تیزکن [نسخه‌ها ۵ : ۱۴۰] .

18044ـ **تهران**، یحیی ذکاء ۱۳ : نستعلیق خوش جمال‌الدین مشهدی خطاط، **۹۸۴**، زرین **آغاز:** ای‌قلم تیزکن. درفهرست بنام «خط = رساله در» یادشده [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۷].

18045ـ **دانشگاه** ۵۹/ ۴۷۳۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص۳۰۱ ـ ۳۱۰)، آغاز و فهرست عنوانها بمانند نمونه [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۷].

18046ـ **ملك** ۴۷۶۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، ۱۶گ [رؤیت] .

18047ـ **ملك** ۹/۵۷۶۵ : نستعلیق هندی باتاریخ **۱۱۵۱** دردفتر (۱۵۸ر ـ ۱۵۷پ)

آغاز برابر نمونه [رؤیت].

18048ـ دانشگاه۲/۶۰۸۶: نستعلیق سدهٔ ۱۲، دیباجه‌را ندارد درفهرست‌بنام«منظومهٔ خط»یاد شده‌است.[هنرومردم ۸۶ : ۳۸] .

18049ـ تهران،دکترمفتاح، درجنگ نوشتهٔ ۱۲۲۰ ـ ۱۲۲۱ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

18050ـ اصفهان، شهرداری: نستعلیق محمودخان قاجار، شنبهٔ ع۱/۱۲۶۴ درمدرسهٔ میرزاصالح، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۸] .

18051ـ تهران،دانشسرایعالی، قریب ۲/۸۹: نستعلیق باتاریخ۱۲۸۶ بهمین‌خامه در دفتر درفهرست‌بنام «منظومهٔ سلطانعلی» یادشده است [نسخه‌ها ۵:۶۳۹] .

18052ـ مجلس ۲۳۷۸/۵ فهرست نشده: نوشتهٔ۱۳۱۱(ص۷۱۹ـ۷۳۰) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲].

18022ـ قاهره ، دارالکتب ۲۹/۳ مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق‌زیبای حسین‌رضا فرزند عصمت‌الوزیر۱۳۱۵ (گ۶۳پ‌ـ۷۶) .

آغاز: بااین‌همه بیحاصلی وبوالهوسی... ای قلم تیزکن زبان بیان ، درفهرست بنام «صراط السطور» یادشده است [مخطوطات ۲:۷] .

18053ـمجلس۳۰۷۹: نستعلیق‌زیبای شمس‌الکتاب(محمدحسینی) بدستورمیرزا محمد حسین‌خان مستوفی، تاریخ‌یادنشده، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام «صراط‌السطور = قلمیه» یاد شده است ۳۰ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۰ : ۶۲۳] .

18054ـ مجلس۵۹۲۸/۱: نستعلیق‌و شکستهٔ علی‌اصغر تهرانی، ۱۴۲۰(؟)زدین، در فهرست بنام «صراط السطور = قلمیه» یاد شده که برای‌خواهرزاده‌اش سروده‌است(ص۲ـ۳۳) [ف. مجلس ۱۷:۳۱۸] .

18055ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم شوروی CDLIV: نستعلیق، وقف‌شاه‌عباس بر آستانهٔ شاه‌صفی. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۳۸۲۸ هست [فیلمها : ۱۲۸].

18056ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم شوروی C۱۶۵۵: نستعلیق [ف. آکادمی ص : ۲۶۰]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۰۵ و ع ۴۶۳۶هست. این دونسخه‌گذشته از دیباجه که در نخستین نیست باهم جداییها دارند [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۲ ـ فیلمها : ۱۲۸].

آداب خط = قواعد خط

ازمجنون فرزند محمود (محمد) رفیقی مشهدی‌چپ‌نویس، توأمان‌نویس، بنام‌شاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴). ودرتذکرهٔسامی‌آمده‌که«قواعد خط» خودرا بنام‌من دربحرلیلی‌ومجنون سروده است. نخست ستایشی ازعلی وشاه‌اسماعیل‌حیدر وشاه‌تهماسب، نصیحت‌به‌فرزنددارد، سپس ساختن مرکب وحل‌کردن طلا، تعریف خوشنویسان گذشته، ساختن شنگرف و رنگ کاغذ، ساختن رنگ‌کاهی وماوی، وصف‌قلم واسطی و تراشیدن قلم‌وقلم‌تراش، قواعدنوشتن‌وتعلیم حروف **آغاز:** تو روزنوی وین‌جماعت‌ـ نوروزترابجای‌ساعت.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۶۷ و۱۹۹ : ۱۰۵ گفتارآقای دانش پژوه، هنرومردم ۸۶:۳۶.

18057ـدانشگاه۲۴/۴۷۳۶: نستعلیق ونسخ محمدقاسم‌کرمانی، باتاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (ص ۱۴۴ـــ۱۴۹). آغاز برابرنمونه . پایان افتاده : لام است الفی به‌نون مرکب ـ کردند بدین صفت مرتب [ف . دانشگاه۱۴ : ۳۶۹۴].

18058ـدانشگاه۴۲/۳۰۱۰: شکسته

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۴۲ بیت از آن است و در فهرست از نگارنده یادنشده است. در آن آمده: شین را چو کشش دهی بقانون ـ تشبیه دیگر شنو ز **مجنون** (ص۱۸۲). **آغاز:** از واضع خط نسق و تعلیق ـ بشنو سخنی ز روی تحقیق [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۴۵] .

18059 ـ **ملك ۵/۴۲۱۱**: در پنج باب و پس از شاه اسماعیل نگاشته شده است [مجلهٔ هنر و مردم ش۹۳ ص۳۰] .

18060 ـ 061 ـ **موزهٔ بریتانیا** : دو نسخه هست (ریوص۵۳۲): یکی بنام «رسالهٔ وضع نسخ و نستعلیق» [ف. کرافت ص۵] که به ـ **میرعلی** نسبت داده شده و درست نیست، آغاز آن برابر (دانشگاه ۳۰۱۰/۴۲) است. دومی از خوشنویسی بنام **راقم** دانسته شده. **آغاز:** آن: بالای الف سه نقطه باید. این سرآغاز نیز در آداب خط مجنون همان نسخهٔ دانشگاه هست پس هر دو از مجنون است [دانش پژوه، همان گفتار].

آداب خط

ناشناخته .

18062 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۰ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبای محمد نظیف، **۱۱۷۷** (۱پ ـ ۲ر) در فهرست آمده: نثر سپس به نظم و از نگارنده نام برده نشده است. **آغاز:** در تراشیدن قلم و آداب خط نسخ تعلیق. اما تراشیدن قلم [مخطوطات ۱ : ۲۰۰] .

آداب المشق

از باباشاه حالی اصفهانی، درگذشتهٔ ۱۰۱۲ یا ۹۹۶، خوشنویس و شاگرد میرعلی هروی. در یک مقدمه و دو باب. این گفتار با دیباجهٔ دیگری به میرعماد نیز نسبت داده شده است. و شاید پیش از ۹۴۰ نگاشته شده باشد چه در «رسم الخط» مجنون رفیقی از آن یادشده است و از روی نسخهٔ مؤرخ ۱ج ۱۱۱۶/۱ چاپ شده است [دانش پژوه].

بنگرید : ذریعه۹ : ۲۲۶ ـ خوشنویسان بیانی : ۸۵ .

18063 ـ **تهران**، شاهنشاهی ۱۷۹۵: تاریخ یادنشده .

18064 ـ **تهران**، شاهنشاهی ۱۷۹۶ : تاریخ یادنشده [مجلهٔ هنر و مردم ۸۶: ۳۶] .

آداب مشق = قلمیه

خواجه عبدالله صیرفی تبریزی فرزند محمود درگذشتهٔ ۷۴۲، پس او جز سرایندهٔ «گلزار صفا :۱۹۱۵» در نقاشی و رنگ آمیزی است که در ۹۵۰ سروده شده است. دریك مقدمه در سه فصل سپس دو باب و یك خاتمه: فصل۱ ـ فضیلت و شرف این علم ۲ ـ مداد ساختن ۳ ـ قلم تراشیدن . باب یکم وضع خط، باب دوم اصول خط از الف تا یاء **آغاز۱):** شکر و سپاس فراوان وثنا و ستایش بی پایان کاملی را که از نقطهٔ نیستی دایرهٔ هستی نهاد. **آغاز۲):** اما بعد حمدالله تعالی... چنین گوید مؤلف این رساله که چون جمعی از بزرگزادگان بر این صنعت .

بنگرید : ذریعه۹ : ۶۲۴ (صیرفی کور) و ۱۷ : ۱۶۸ (قلمیه) ـ گفتار دانش پژوه در هنر و مردم ۸۶ : ۳۳ .

18065 ـ **مجلس ۲۳۶۶/۱**: باتاریخ **۹۶۲** در دفتر (ص۱ـ۷) . آغاز برابر نمونهٔ **۲** در فهرست بنام «قلمیه» یادشده است. [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۰۲].

18066 ـ **رضوی ۹۳۷/۲** ادبیات (۴۸۰۶): نسخ ابوطالب فرزند جعفر نوروزی، ۸ رمضان **۱۰۱۰** (ص۲۲ـ۴۰) آغاز بمانند نمونهٔ **۱** [ف. رضوی ۷ : ۷۵۴] .

18067 ـ **مجلس ۱۲۲۰/۱۲**: باتاریخ

۱۰۱۸ دردفتر، (ص۱۹۷-۲۱۶) آغاز بمانند نمونهٔ۱، پایان‌افتاده [ف. مجلس ۴ : ۱۱ و ۵: ۴۹۹] .

18068- مجلس۲/۱۸خویی: نستعلیق (ص۷۶-۸۵) نوشتهٔ۱۰۸۱آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. مجلس۷ : ۱۵] .

18069- تهران، ادبیات ۱/۱۲۷د : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲پ - ۹پ)، آغاز برابر نمونهٔ۱ [ف. ادبیات ۱ : ۲۸۹] .

18070- تهران ، کریمزاده : (مجلهٔ وحید ۴۷ : ۱۰۵۶) [هنرومردم ۸۶:۳۴].

18071- مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۵۱۱: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵:۷۵].

آداب مشق

ازمولانا مجنون‌هروی [نمای‌نسخهٔ۴۲۱۱ ملك بخامه‌ای تازه‌تر]. پس‌از نعت‌پیامبر ودوازده امام وتاریخ‌مرگ شاه‌اسماعیل فهرست پنج باب راآورده است: ۱- در ذکر مخترعان وداستان ایشان ۲-دربیان‌دولت‌کتابت ۳- درمعرفت‌نقطه وبیان‌حروف ۴- درشکل‌حروف‌ونام‌هریك ۵- دراتصالات وانفصالات. این‌نسخه پیرامن ۵۸۰ بیت‌است (بنگرید: آداب خط، مجنون‌رفیقی : ۱۹۰۲). آغاز: ای کاتب هرصحیفه ورازـلوح قلم‌توخامه پرداز .

18072-ملك‌د۴۲۱۱: نسخ‌عبدالوهاب ۱۲۶۹ (۹۰ر-۱۰۹پ) [رؤیت].

آداب مشق

ازمیرعمادحسینی قزوینی‌سیفی، خوشنویس بنام (۹۶۱-۱۰۲۴)، شاه‌عباس یکم اورا باتهام تسنن‌کشته‌است. درشش فصل: ۱- کاتب باید از صفات‌ذمیمه دوری جوید ۲- بیان‌اجـزای خط ۳- تعریف مشق و آداب آن ۴- جگونگی قلم وتراشیدن‌آن ۵-مرکب‌ساختن ۶-تربیت‌کردن کاغذ واقسام‌آن وشیوهٔ رنگ‌آمیزی وآهارمهره کـردن. درتهران ۱۳۰۸ وپس‌ازآن در پایان «امتحان‌الفضلاء» چاپ‌شده است . آغاز: صبا بعطرآمیزی رقم‌مشکین بسم‌الله‌که سردفتر ارقام مشکفام دیوان حمد .

بنگرید : ذریعه ۱:۲۹ و ۹:۷۶۷ - ف. مشار : ۱۹ - امتحان الفضلاء ۱:۴۳۲ .

18073- تهران، دکترمفتاح: نستعلیق ۷صفر۱۲۰۷، پاچند انشاء [رؤیت] .

18074- نجف، امیرالمؤمنین۱۴۱۵ : نستعلیق‌زیبای‌ذوالفقارخان‌فرزندمؤتمن‌السلطان میرزا آقاخان نوری فرزند میرزا اسدالله لشکر نویس، بدستورپدرش دررمضان۱۲۵۷ [یادداشت های سیدعبدالعزیز طباطبائی].

18075- سپهسالار۲۷۶۷ : نستعلیق خوب۱۲۶۱، عنوانها سفید مانده، ۱۱گ ۱۲س [ف . سپهسالار ۲:۲] .

18076- دانشکاه۴۹۲۳: نستعلیق ج ۱/۱۲۶۱، ۲۰گ [ف.دانشگاه۱۴:۴۰۴۳].

18077- تبریز،ملی ۳۵۷۴ : نوشتهٔ ۱۲۶۴، درفهرست بعنوان «رسالـه‌ای درخط» یادشده‌است [نسخه‌ها ۴:۲۹۴] .

18078- ملك۶/۵۲۶ : نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به‌ثریا، باتاریخ ۱۲۷۱ درشمارهٔ پیشین به‌همین خامه (ص۱۶۸-۱۸۲) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

18079-ملك۲۲۸۴: نستعلیق‌ابوالفتح فرزند حسام‌السلطنه ، شعبان ۱۲۸۴ ، ۱۹گ ۱۹س [ف. ملك ،فارسی: ۳].

18080- تهران،دانشسرایعالی، قریب ۱/۸۹: نستعلیق، باتاریخ۱۲۸۶ بهمین‌خامه در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۹] .

18081_ تهران، ملی۱/۴۶۴ف: شکسته نستعلیق ونسخ، ۹شوال **۱۲۹۱** (ص۱_۲۷) آغاز برابر نمونه، درفهرست نگاشتهٔ ۱۲۹۱ یادشده است درست نیست، ۱۴س [ف. ملی۱: ۴۴۹].

18082_ **رضوی ۱۳۰** ادبیات(۶۶۶۷): نستعلیق خوش محمودخان نعیم السلطنه، ذیقعدهٔ **۱۲۹۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۹ گ [ف. رضوی ۷: ۱۸۷].

18083_ **دانشگاه** ۳۵۸۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳_۱۴**، زرین، ۱۷۰ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۹].

18084_ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۱۰: نوشتهٔ خوش کریم فرزند فضل‌الله مستوفی، ۱۴ شوال **۱۳۰۵**، ۱۰ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

18085_ **شیراز**، دکتر وصال: نوشتهٔ علی یزدانی **۱۳۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۹۰].

18086_ **سپهسالار** ۶۴۸: نستعلیق تاریخ یادنشده، که در ۱۲۹۶ به کتابخانهٔ اعتضادیه داخل شده‌است، در نمای نسخه بنام «قواعد خط» خوانده‌شده، ۲۵ گ ۹س [ف. سپهسالار ۲: ۲].

آداب نگارش = رسالهٔ منظوم در...

استاد جواهررقم خوشنویس، در ۹۲۰. و این تاریخ در «آداب خط: ۱۹۰۱» سلطانعلی دیده‌میشود.

18087_ **کابل**، موزه ۵/۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲_۱۳**، (گ ۱۳۹) (ف. افغانستان ص ۱۹۱) [هنرومردم ۸۶ : ۳۴].

اصلاح خط اسلام = رساله در خط

ازمیرزا فتحعلی آخوندزاده فرزند محمد تقی (۱۲۲۷_ تفلیس ۱۲۹۵) بسال ۱۲۷۴ = ۱۸۶۸م در تفلیس، درپاسخ گفتار ساوی افندی درمورد اصلاح خط اسلام نوشته است. پیش از این ساوی گفتار خودرا بترکی در روزنامه «المخبر» درلندن بسال ۱۲۸۴ نوشته بود. او در این باره چندمقاله بفارسی و ترکی دارد. آخوندزاده

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۳۰ _ دانشمندان آذربایجان:

10088_ **سپهسالار** ۲۷۷۸: نستعلیق خودنگارنده باتاریخ **۱۲۸۵** همراه نامه‌ایکه بوزارت علوم دربارهٔ کتاب نوشته‌است. **آغاز:** وزارت علوم اعلیحضرت... ازمترجم السنهٔ شرقیه درخدمت حضرت افخم جانشین قافقاز میرزا فتحعلی... بنابرقصورات الفباء اسلام بسیاقیکه در دیباجهٔ کتاب اول خود تصریح کردم، ۲۰ گ

18089_ **سپهسالار** ۲۷۷۹: نستعلیق همان نویسنده که شاید نگارنده باشد، در ۱۲۹۲ بکتابخانهٔ اعتضادیه آمده، دارای مقدمهٔ شمارهٔ پیش نیست. شکل حروف پیشهادی را دارد، ۱۲س ۷ گ

18090_ **سپهسالار** ۲۷۷۷: و نیز بهمان خامه، همراه فرمان سلطان عبدالعزیز عثمانی دربارهٔ همین گفتار وجواز شرعی بودن خط از جانب جمعیت علمیهٔ عثمانیه و نامه‌های دیگر، ۱۲ گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۵].

18091_ **قاهره**، دارالکتب ۸۲ زکیه: نستعلیق، همراه بامقالهٔ ساوی افندی و ترجمهٔ فارسی آن. **آغاز:** سوادقرتیکا درمقابل عقیدهٔ ساوی افندی بخدمت نواب... اعتضاد السلطنه وزیرعلوم [ف. مخطوطات ۲: ۴۱].

اصول خط = مختصری در...

ناشناخته. دریك مقدمه در سه فصل، سپس دوباب: ۱_ معرفت وضع خطوط ۲_ اصول و بیان حدهرحرفی ازحروف مفرده (برطریق ملك الکتاب علی بن مقله وجمال الدین یاقوت). شاید «آداب مشق: ۱۹۰۳» صیرفی باشد

18092_ **تهران**، دهخدا ۳/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰_۱۱**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۳۲].

اصول خطوط سته

ازصیرفی تبریزی، که یاداودر «آداب‌مشق ۱۹۰۳» گذشت .

18093ـ ملك۴/۲۰۹۷: [هنرومردم، دانش‌پژوه ۹۳: ۳۰].

اصول وقواعد سته = رساله‌در...

از فتح‌الله سبزواری نگارندهٔ «تحفة‌الائمه ۱۵۵۸» ازسدهٔ دهم،در۹۵۵یااندکی پیش‌ازآن دریك فاتحه وسه‌باب ویك‌خاتمه نگاشته است : فاتحه درسه‌فصل: ۱ـ فضیلت خط و زمان ظهور آن ۲ـ اسباب‌کتابت ۳ـ قلم‌تراشیدن ودرانگشت گرفتن وبردرج نهادن وگردش قلم . باب یکم مفردات‌حروف، دوم‌مرکبات، سوم‌شرح‌قواعدی که بی‌رعایت‌آن خط تمام نشود. فصل (خاتمه) درخواص توقیع ورقاع. درفرهنگ ایران‌زمین ج۱۱چاپ‌شده‌است. آغاز: الحمدلله‌الذی‌انشاء من‌النقطة‌الوحدانية خطوط العقول... امابعد، چنین‌گوید... فتح‌الله‌بن ... بنابراشارت بعضی مخادیم .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۶۸ ـــ راهنمای کتاب س۴ش۲ص ۴۲ .

18094ـ دانشگاه۵۸۱۹(۳۲۰نفیسی): نوشتهٔ ۹ع/۱۴۹/۹۳۰ [مجلهٔ هنر و مردم، ۹۳ : ۳۱] .

18095ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B551: مؤرخ۹۵۵ (فص۲۵۳) [هنرومردم ۸۶: ۳۷] .

18096ـ حقوق۸۷د: نسخ‌کلبعلی‌فرزند کرمعلی، ۱۱۲۸ ، آغاز برابرنمونه ، ۴۱ گ [ف. حقوق : ۱۱۹] .

18097ـ دانشگاه۱۲/۴۳۸۹: نستعلیق باتاریخ۱۲۹۷ـ۱۳۰۰ درمجموعه (ص۲۰۷ـ ۲۲۵) میرسد به‌باب‌سیم (پنجم : اذیال جیم و عین) ومی‌انجامد [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۴] .

18098 ـ نجف، سیدمحسن حکیم ۷/۱۳۸۴ :تاریخ یادنشده، ۱۸ گ[یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

الفبای عبری

گفتاریست کوتاه ، در دستورخط عبری . آغاز: بدانکه درتوریه الف در همه‌جای باین صورت نویسند ( ) وبارا باین‌صورت...

18099ـ ملك۸/۵۸۲۴ : باتاریخ ۱۱۲۲ دردفتر (۱۰۶رـ۱۰۷پ) [رؤیت] .

امتحان‌الفضلاء = تذکرة الخطاطین

ب

برقلمون = رساله ...

ترجمه‌ایست‌ازناشناس‌ازعربی، بنام‌محمود شاه فرزند محمدشاه فرزند همایون شاه فرزند احمدشاه‌دوم ازفرمانروایان بهمنی‌هند (۸۸۷ـ ۹۲۴)، دردشت ویك‌صنعت ازرنگهایامرکبهای رنگارنگ .

18100ـ دیوان هند ۲۹۷۷: نوشتهٔ ۱۰۱۰ [مجلهٔ هنرومردم ۸۶ : ۳۴] .

ت

تاریخ خط و نقاشی = خط و خطاطان و نقاشان

تحفة المحبین

ابو الداعی یعقوب فرزند حسن فرزند شیخ ملقب به سراج حسنی شیرازی، شاگرد صدرالدین روزبهان، از روی نگاشته های شیخ جمال الدین قبلة الکتاب یاقوت مستعصمی، و خواجه عبدالله صیرفی، و مبارك شاه شاگرد یاقوت مستعصمی، بسال ۸۵۸ طرح این رساله را ریخته، و در محمدآباد بیدر بنام امیرزاده محب الدین فرزند امیرزاده محب الله فرزند برهان الدین امیرزاده خلیل الله فرزند نورالدین شاه نعمت الله کرمانی، دریك مقدمه در بیان وضع خط و دو مقاله و یك خاتمه بروش عرفانی نگاشته است: مقالهٔ ۱ـ احوال قلم و اوصاف آن و باز نمودن تراشیدن قلم و ذکر ترکیب مداد و آلات واسباب کتابت و آداب کاتب ۲ـ اصول ترکیبی که زیادت از دو حرف باشد. خاتمه صورتی چند از الفاظ که برسم الخط می باید نوشت [دانش پژوه].

18101ـ **آنکتیل ۳۸**: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۷**م (ف. بلوشه ۱:۳ش ۱۱۱۳) [مجلهٔ هنر و مردم ۸۶:۳۴].

تذکرة الخطاطین

از میرزا محمدشریف صدر، متخلص به ضیاء

18102ـ **تاشکند**: (ف. تاشکند ۶: ۵۸) [دانش پژوه، هنر و مردم ۸۶:۴۲].

تذکرة الخطاطین = تاریخ کلام الملوك

از محمد یوسف فرزند حسن لاهیجی، بخشی از «تاریخ کلام الملوك» است در تاریخ خط و سرگذشت خوشنویسان، که نسخه های جداگانه دارد. **آغاز**: این یك جزوی است از اجزای تاریخ کلام الملوك تألیف. . . بدانکه اصل خط نقطه است چنانچه هرگاه نقطه دو یا سه بهم پیوستی خط باشد.

بنگرید: ذریعه ۱۸:۱۱۱ ـ استوری ۱: ۱۰۷۸ ـ مجلهٔ یادگار س ۲ ش ۷ ص ۶۵.

18103ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۰م تاریخ: تعلیق زیبای ع۲/**۱۲۷۵**، زرین. **آغاز**: بدانکه اصل خط (بمانند نمونه)، درفهرست بنام «تاریخ کلام الملوك» درخط و خطاطان یاد شده است، ۳۶ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱:۵۲].

18104ـ **ملك ۸۹۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** زرین، نسخه تنها بخش خطاطان را دارد، ۶۸ گ ۱۱ س [رؤیت].

18105ـ **ملك ۳۰۳۳**: نستعلیق سدهٔ **۱۳** تنها بخش خطاطان از آغاز تا مولانا نعمت الله را دارد [رؤیت].

18106ـ**مجلس ۵۸۷۸**: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** تنها بخش تاریخ خط و خطاطان کلام ـ الملوك است، آغاز برابر نمونه، ۹۴ ص ۱۱ س [ف. مجلس ۱۷:۲۷۵].

18107ـ **حقوق ۳۴۸** ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، تنها بخش خط و خطان تاریخ ملوك الکلام است، آغاز برنمونه، ۴۲ گ ۱۲ س [ف. حقوق ۳۱].

18108ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۷ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از دو سطر پیش از سرگذشت ابن مقله تا سرگذشت علیرضا تبریزی را دارد ۷۱ گ ۸ س [ف. ادبیات ۱:۷۷].

18109ـ توبینگن qu۱۹۱۷: ازسدهٔ **۱۳**، نیز تنها بخش خط وخطان آن تاریخ است. عکس نسخه درتهران ملی هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۰].

18110 ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۹ج : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، تاسرگذشت علیرضا تبریزی را دارد، ۳۴گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱: ۷۷].

18111ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۲/۵۴۱: تاریخ یاد نشده، بخش احوال خطاطین از اجزاء «تاریخ کلام الملوك» است [نسخه‌ها ۵ : ۸۲].

تذکرة الخطاطین = تذکرة خوشنویسان

تذکرة خوشنویسان

ازمیرزا هدایت‌الله لسان‌الملك ثانی، سپهر کاشانی مستوفی‌دیوان، بنام‌میرزا یوسف مستوفی الممالك، بسال ۱۳۲۰ نگاشته‌است. بادیباچه‌ای دربارهٔ انواع خط ومبتکران انواع خط، سپس خوشنویسان از پس از اسلام تاسدهٔ چهاردهم.

آغاز: حمدله. والصلاةعلی اشرف الانبیاء والمرسلین وافضل‌الخلفاء‌المهتدین محمد.

بنگرید : دانش پژوه، هنرومردم ۸۶ : ۴۲ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۷۷۴ .

18112ـ **تهران**،ملی۶۰۳ف: نستعلیق خوش**۱۳۲۰** گویا از نگارنده، برای مستوفی‌ـ الممالك، ۹۳گ۱۵س. آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۲: ۱۱۱]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۷۹۸ هست [فیلمها: ۴۶].

حالات هنروران = خط دوست محمد.

خ

خط = رساله در . . . = حالات هنروران

ازدوست‌محمدفرزندسلیمان، کاتب‌کوشانی هروی، زنده در۹۷۲، کتابدار بهرام میرزای صفوی. مقدمه‌ایست‌بر«حالات‌هنروران» نگاشتهٔ خوداو این‌مقدمه دیباجهٔ مرقع بهرام میرزای صفوی شده و همین مقدمه بکوشش محمد عبدالله جغتائی بسال ۱۹۳۶م درلاهور ودوباره گزیدهٔ آن ازمهدی بیانی دراحوال وآثارخوش نویسان (ص۱۹۱ـ۲۰۳) چاپ‌شده است.

بنگرید : گفتار دانش‌پژوه، هنر ومردم ۸۶: ۳۷.

18113ـ **ترکیه**،خزینه،طوپقپوسرای ۳/۲۱۵۴: باتاریخ صفر**۸۹۷** درهرات. **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۳۸۰ هست [فیلمها۱: ۶۷۸] همین‌نسخه پایهٔ چاپها قرارگرفته است.

خط = رساله در ..

ازظهیرالدین میرعلی سلطانی فرزند حسن علوی تبریزی، که واضع نستعلیق خوانده می‌ـ شود، درگذشتهٔ ۸۵۰. درآن باعنوان نقل از (واضع‌الاصل میرعلی تبریزی) از تعلیم نسخ و تعلیق وطرز پیدایش حروف ونوشتن هر یك و اندازهٔ آنها گفتگوشده‌است [دانش‌پژوه].

18111ـ **موزهٔ بریتانیا**، براون : تعلیق رضاقلی‌ادیب، ۱۲گ ۶س (ف. نیکلسون: ۲۰۵ـ خوشنویسان بیانی : ۴۴۱) [مجلهٔ هنر ومردم ۸۶ : ۳۴].

خط = رساله در . . .

ناشناخته. دريك فصل و دوباب. **آغاز:** حمدله. امابعد، اين رساله‌مشتمل‌است درعلم‌خط و آن عبارتست ازمعرفت تصويـر الفاظ بحروف هجا وكيفيت تركيب آن .

18115ـ **تهران،** دهخدا ۲و۴/۱۶ : نستعليق سدهٔ **۱۱**. درش۱ تنها ديباجه است ودر پايان‌آن‌آمده: وماآنچه خلاصهٔ اين‌فن باشددر فصلى ودوباب‌ايرادكنيم. انشاءالله، سپس‌درش۴ دفتردوباب هست‌كه‌گويا دنبالهٔ همان‌گفتار يكم است: بـاب در معرفت تراشيدن قلم ،باب دوم حروف مقصورومكسور [نسخه‌ها ۳:۳۳] .

خط = رساله در . . .

ناشناخته. (رساله‌ايست‌مختصر درقواعدخط تعليق‌كه ازاستادان استفاده رفته). **آغاز:** حمد وافر قادريراكه خطوط‌شعاعى بصرانسان‌را سبب كتابت‌كلام بانتظام‌خودگردانيد... امابعد، اين رساله‌ايست مختصردر ...

18116ـ **ملك۲**/۴۲۲۶: نستعليق بد **۱۰۸۰** (۲ر-۳ر) همراه گفتارى ديگر درخط [رؤيت].

خط = رساله در . . .

درآموزش حرفهاى مفردومركب. **آغاز:** بدانكه هرحرفى‌را از حـروف تهجى استادان قاعده و ترتيبى داده‌اند كه هرحرفى بچه قاعده مى‌بايد نوشت .

18117ـ **نجف** اميرالمؤمنين ۶۱۹ : نوشتهٔ سيدمحمد معصوم فرزند عليرضا حسينى ، باتملك **۱۰۸۸**، [يادداشتهـاى سيد عبدالعزيز طباطبائى] .

خط = رساله در . . .

جندگفتار ناشناخته .

18118ـ **تركيه،** خزينه،طوپقپوسراى ۲۱۵۴/۱: باتاريخ صفر **۸۹۷** درهرات‌همراه «خط، دوست محمد: 18113»وجزآن. **فيلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۸۰ هست [فيلمهـا ۱ : ۶۷۸] .

18119ـ**مجلس۳**/۲۴۵۹فهرست‌نشده: ازسدهٔ **۹**باعنوان فصل«دربيان خط‌تركى و سياق واوصل ومشجر»(ص ۸۵ ـ ۹۲) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۵] .

18120ـ**الهيات۲**/۵۳۴د: نسخ‌درشت سدهٔ**۱۰-۱۱** (۲۶ر-۴۳ر). گفتاريست دررسم الخط نسخ‌آغازافتاده. انجام:چنانكه درتعريف الف مذكورگشت‌كه اول‌وآخرحروف يكى است خالق وراحم ورؤف يكيست [ف . الهيات ۱ : ۳۲۰] .

18121ـ **ملك۱**/۴۲۲۶: نستعليق بد **۱۰۸۰** (۱پ ـ ۲ر). **آغاز:** نكته‌اى چند در بيان خطوكتابت وآنچه بدان تعلق دارد. بدان وفقك‌الله فى‌الدارين‌كه نويسنده‌بايد [رؤيت].

18122ـ **ملك**۵۰۸۵: نستعليق‌مهجور خويى، سدهٔ **۱۲-۱۳** ضمن يك‌جنگ (۴۳ر ـ ۴۴پ عامش) بنديست‌درصنايع‌خط، خطشجرى خططلسم وهندسه [رؤيت].

18123ـ **تهران،** آقاى‌مسعودمحتشمى ۴/ مج : نستعليق با تاريخ **۱۲۶۵** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۳] .

18124ـ **ملك**۴۲۱۱: نسخ‌عبدالوهاب اصفهانى**۱۲۶۹** دستور ساختن مركب‌ها برنگ هاى‌گوناگون ، ساختن مايهٔطلايى و نقره‌اى ، انتخاب‌كاغذها (۸۱پ-۸۶پ) . **آغاز:** منشى بايدكه فوايض ومحاسن ومعايب‌قلم‌داند، آنگاه ترتيب وتركيب مركب ومدادسياه‌روان...

18125ـ تهران، ادبیات ۲۰۷/۶ جوادی: نستعلیق ۱۲۸۱ گفتاریست در دستور خوشنویسی [ف. ادبیات ۳: ۳۴].

18126ـ الهیات ۵۹۰د: نستعلیق محمد حسین عمادالکتاب، ۱۳۱۶، نمونه‌هایی از خط خوش است، ۲۱ گ [ف. الهیات ۱: ۵۱].

18127ـ ملک ۱۵۶۵/۱: آغاز و انجام افتاده.

18128ـ ملک ۷۷۷/۱۱: [مجلهٔ هنر و مردم ۹۳: ۳۰].

18129ـ قاهره، دارالکتب ۴م مجامیع ترکی: تعلیق زیبا، تاریخ یادنشده، در فهرست آمده «رسالة فی المشق، فی مفردات الحروف الفارسیه». آغاز: ا، ب، ج.

18130ـ قاهره، دارالکتب ۴م مجامیع ترکی: تعلیق زیبا، زرین، در فهرست آمده: «رسالة فی المشق، فی مرکبات الحروف الفارسیه» آغاز: سروچمن آرای کلام قدیم [مخطوطات ۱: ۲۵۴].

18131ـ بادلیان ۲۹۵ الیوت ۱۲۳۸: نستعلیق، در جنگ. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها: ۵۴۶].

18132ـ آنقوره ۲۹۷/۲۵: فیلم آن در دانشگاه ش ۶۷۲ هست [فیلمها: ۵۲۳].

خط = رساله‌ای در خط بنظم ناشناخته.

28133ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۹۶: نوشتهٔ ۱۰۸۷، ۱۲ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۴].

خط آدمیت

از میرزا ملکم خان، که یاد او در «اصول تمدن: ۱۵۴۰» گذشت. در این گفتار که بروش پرسش و پاسخ آغاز میگردد پس از مقدمه‌ای دربارهٔ اصلاح خط گفتگو میکند. او در «شیخ و وزیر» نیز در همین باره سخن گفته است. آغاز: وقتی که انسان بدقت تمام به تحقیق قوام ارکان ملت اسلام ملاحظه مینماید بلااختیار.

بنگرید: پیشگفتار چاپ مجموعه آثار ملکم، از استاد محیط طباطبایی: مد.

18134ـ ملک ۵۸۳/۲: نستعلیق محمد ابراهیم منشی آشتیانی، در ذیقعدهٔ ۱۲۹۶ [ف. ملک، مجموعه‌ها: ۹۰].

18135ـ مجلس ۵۱۵۴/۷: شکسته نستعلیق ۱۴ شوال ۱۳۰۴ (۷۶پ-۸۲پ). آغاز برابر نمونه [رؤیت].

خط اوراق = کاغذ ورنگها

خط جدید

18136ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۲/۸: با تاریخهایی از ۱۲۹۸-۱۲۹۹، گفتاریست در ابداع خط جدید [نسخه‌ها ۵: ۸۴].

خط و اصطلاحات آن = رساله در...

در تعلیم علم خط و اصطلاحات آن. آغاز: اصل اقلام که در زمان هر پیغمبری پدید گشت شش است. اول آدم سریانی داشت...

18137ـ الهیات ۱۱۶/۷ب: نستعلیق با تاریخ ۱۲۴۸ در دفتر (۹۱ر - ۹۵پ) همراه نگارشهایی از وحیدی تبریزی «اعمال قوافی» [ف. الهیات ۱: ۱۳۳].

خط سریانی = جدول...

از محمد طاهر انصاری، که در رمضان ۱۲۸۱ ساخته است.

18138ـ دانشگاه ۳۴۱۹/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۸۳ر-۹۱پ) پنج گونه قلم سریانی است

درجدولهایی [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۴۲۴].

خط و خطاطان و نقاشان = تاریخ خط و نقاشی

ازقطب‌الدین محمد قصه‌خوان، بنام شاه تهماسب یکم (۹۳۰ — ۹۸۴)، بسال ۹۶۴ (= فرخندگی) نگاشته است، نخست خطهای ششگانه: ثلث، نسخ، ریحان، توقیع، رقاع، محقق راشرح‌داده سپس خوشنویسان بنام‌را نشان‌میدهد. درمجلهٔ سخن سال ۱۳۴۶ خ ش ۶ و۷ چاپ شده است، **آغاز:** حمدوسپاس بااخلاص‌مقرون‌صانع بیچون رازیبد.

بنگرید :دانش‌پژوه، هنرومردم۸۶: ۳۸.

18139ـ **تهران**، ملی ۶۹۱/۶ ف : نستعلیق محمدرضا فرزندحاج طهماسبقلی‌بیگ ۸محرم**۱۰۵۷** (ص ۳۹۳ـ۴۰۶)، آغازبرابر نمونه [ف . ملی ۲ : ۱۹۶] در مجلهٔ سخن از روی این‌نسخه چاپ‌شده‌است [هنرو مردم ۸۶: ۳۸].

18140ـ **تهران**، مهدی بیانی: نوشتهٔ **۱۰۹۶** [نمونهٔ خطوط خوش : ۳۵۵] .

18141ـ**دانشگاه** ۶۰۸۶/۱: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ازکتابهای نفیسی بوده، چند بیتی در این‌نسخه هست‌که درنسخهٔ ملی نیامده وجدایی هایی دیگر [هنرومردم ۸۶: ۳۸].

خط و سواد = سواد الخط

ازمجنون رفیقی [دیباجه] که یاد او در «آداب خط : ۱۹۰۲» گذشت. در ۹۴۰ـ۹۴۵ به‌نثر درشش باب (بیان) نگاشته است: ۱ ـ خطوط وسطح ودر وجه‌تسمیهٔ هریك ۲ـ استادان و مخترعات ومرتبهٔ ایشان ۳ـ ادوات کتابت ، عفت فصل ۴ـ قواعد خط ۵ـ شکل هریك از حروف ۶ـ حسن خط و اصناف حرفها. فصل دوم‌آن درش۴ ج۱۰ اوت ۱۹۳۴م وهمهٔ آن در ش۲ ج۱۱ سال ۱۹۳۵ م مجلهٔ مدرسهٔ خاوری بکوشش‌یاسین‌خان‌نیازی چاپ‌شده‌است. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس استاد راکه کاتب لوح وقلم بیچون وحافظ‌نون والقلم وما یسطرون است.

بنگرید: گفتاردانش‌پژوه، مجلهٔ هنرومردم ۸۶ : ۳۶ ـ خوشنویسان، بیانی : ۶۱۲ .

18142ـ **دانشگاه**۱۵/ ۳۵۲۲: نستعلیق اسماعیل‌کاشی، در **۱۰۵۶** (۲پ‌ـ۱۶ر) همراه «رسم‌الخط» ازهموبنظم. آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۲ : ۲۵۳۸].

18143ـ **ملك** ۵۲۶/۷ : سید حسن حسینی متخلص به‌ثریا، باتاریخ **۱۲۷۱** بهمین خامه‌دردفتر، آغازبرابر نمونه (ص۱۸۴ـ۲۱۵) [رؤیت].

18144 ـ **تهران**، دهخدا ۲۸۸/۵ : [هنرومردم ۸۶ : ۱۵] .

خطوط مرموزه = رساله دراقسام خطوط مرموزه

18145ـ **مجلس**۱۸۲۲/۳۷: بی‌تاریخ باتاریخ، **۱۲۳۶** درهامش مجموعه (ص۳۱۵ـ۳۲۸) **آغاز:** دربیان خطوط مرموزه و اقسام مشهورهٔ آن قلم‌هندی [ف. مجلس ۹: ۴۳۶] .

د

دیباجهٔ مرقع

ازشیخ‌میرابوالفضل، برمرقع شاهزاده‌سلیم **آغاز:** برآگاه دلان خبرت پذیر روشنست که این اعجوبهٔ آفرینش‌که اورا خط‌گویند .

18146_ مجلس ۱۴/۴۷۴۹ : نبشتهٔ طهماسبقلی‌درسورت هندوستان پیرامن ۱۰۴۹، (۱۴۳پ_۱۴۴ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده برمرقع‌پادشاهی [ف.مجلس۱۳: ۱۳۴].

18147_ ملك ۴۶۷۱/۲۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ش۲۵ گنج معانی(۱۸۹ر _ ۱۹۳ر)، آغاز برابر نمونه، نام شاهزاده دردیباجه آمده است [رؤیت] .

دیباجهٔ مرقع گلشن و چمن

مرقع از نوشته‌های خوشنویسان نیمهٔ‌یکم سدهٔ‌یازدهم است‌که‌بروزگارجهانگیرپادشاه‌گرد آمده‌است. درگفتاری‌که استاد محیط طباطبایی در «هنرومردم ۶۱ : ۴۰» نگاشته ونشانیهایی ازآن‌داده احتمال داده‌اندکه ۱۱۲ قطعهٔ موجود درکتابخانهٔ‌سلطنتی‌تهران‌همان مرقع‌ارزنده‌است ودیباجه‌ییکه‌درمجموعه‌ای‌نزدایشان‌است دیباجهٔ این مرقع باشد.

18148 _ تهران، محیط طباطبایی : شکسته درمجموعه‌ای‌که بیشتر بخامهٔ عاشق‌محمد فرزند محمدمنعم قادری‌هندی وباتاریخ ۱۱۱۲ است. عنوان نسخه: دیباجهٔ مرقع پادشاه‌جهان صاحبقران ثانی. **آغاز** : زیباترین نگارخانه وکارخانهٔ‌مقصود، آرایش‌صفحهٔ‌حمد... این‌نسخه بروش‌عکسی وحروفی درمجلهٔ هنرومردم ۶۱: ۴۰ _ ۴۷چاپ شده‌است .

ر

رسم خط = رسم الخط

ازمجنون رفیقی، که یادآوردر «آداب‌خط: ۱۹۰۲» گذشت، بنام سلطان‌مظفرفرزندسلطان میرزای بایقرا، در۹۴۰ (= رسم الخط) سروده است [دیباجه]. **آغاز**: بیا ای‌خامه انشای رقم کن _ بنام‌کاتب لوح وقلم‌کن .

بنگرید : گفتار دانش پژوه، مجلهٔ هنر و مردم ۸۶ : ۳۶ .

18149_ دانشگاه ۳۵۲۲/۲ : نستعلیق اسماعیل‌کاشی، ۱۰۵۶ (۱۷پ_۲۶ر) شمارهٔ ۱ «سواد الخط» از همو است [ف . دانشگاه ۲ : ۲۵۳۸] .

18150_ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو دق‌ف۹۷: نوشتهٔ ۱۸۲۷م، ۳۶ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۶۴] .

18151_ دیوان‌هند ۲۹۳۱ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳: ۴۰۹ _ هنرومردم ۸۶ : ۳۶] .

18152 _ دیوان هند ۱۶۲۳/۱ : (نسخه‌ها ۳ : ۴۰۹) (ف. ایوانف ۱ : ۷۵۱) [هنرومردم ۸۶: ۳۶] .

رسم خط = رساله در . . .

بروزگار فرهادمیرزا قاجار، دریك مقدمه ودوباب. **آغاز**: الحمدلله‌الذی جری‌بامره‌القلم

18153_ مشهد، فرهنگ‌وهنر، الف۵: نستعلیق‌فتح‌الله فاوجی (گویا) ۱۲۸۹ درفهرست آمده این‌فاوجی‌شاید نگارنده‌باشد، آغاز برابر نمونه [ف. کتب‌خطی: ۸۶] .

رسم الخط قرآن

ازحسین فرزند حاج‌بدرالدین .

18154_ قم، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

رسم الخط قرآن

گویا از ابوالمکارم محمد زوزندی بخاری نگارندهٔ «وقف و وصل : ۱۰۳». **آغاز:** حمد بیحد مر خالقی راکه‌کتاب‌کریم وقرآن‌عظیم بر ما نازل فرمود .

18155_**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۱۴۲، ۲۹۷زنر: نسخ، تاریخ‌یادنشده، ۵۶ گ [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن‌عباسی :۵۸].

رسم الخط قرآن

درص ۱۱۵ گذشت.

رسم المصحف

درص ۱۱۵ گذشت.

رشدیه در خصوص اصلاح الفبای اسلامیه

ازپرنس ارفع ، میرزا رضا دانش تبریزی (۱۲۶۷ یا۱۲۷۰ - ۱۳۵۶) فرزند حاج‌شیخ حسن ایروانی، که یاداو در «طول عمر طبیعی انسان : ۴۳۲» گذشت . در فهرست مشار بنام «رسالهٔ رشدیه درخط‌فارسی» چاپ‌شدهٔ‌استانبول ۱۲۷۹م یادشده است. **آغاز :** مدتی بود کـه این جانثارملت وطالب‌ترقی دولت .

بنگرید : ذریعه۹ : ۳۱۵ (دانش) و۱۱: ۲۳۷ (رشدیه)_مؤلفین مشار۳: ۱۳۱_ ادبیات معاصر : ۹۹ _ ف. مشار : ۸۲۰ .

18156 _ **حقوق ۴/۹۹ج** : نستعلیق سدهٔ**۱۳**(۱۴۲پ _ ۱۴۶ر)، آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۱۲۱] .

رنگ سازی

در ص۴۲۴ گذشت.

سراج الکاتبین

ازحسن‌عشقی مؤیدنظام، لشکرنویس‌فرزند محمدتقی لشکرنویس‌بـاشی تفرشی تبریزی ، بنام مظفرالدین‌شاه در۱۳۱۸ ، به‌نظم، ودرآن مثنویهای‌سلطانعلی مشهدی‌ومجنون‌رفیقی‌هروی را نیز آورده‌است. بادیباجه‌ای به‌نثر.

18157_**دانشگاه۶۱۸۱**(۶۸۳ نفیسی): نوشتهٔ نگارنده، ۸ج۲ **۱۳۱۸** برای همان‌شاه [مجلهٔ هنرومردم ۹۳ : ۳۰].

صراط السطور = قلمیه = آداب خط

ازسلطان‌علی مشهدی، که یاداو در«آداب خط :۱۹۰۱» گذشت.در ۲۷۰ بیت سروده است. با این عنوانها : بیان نستعلیق _ جمع کردن لوحهای مردان _ ملاحظهٔ خط ودانستن قواعد بیـان مفردات _ قواعد حروف _ قلم‌تراش بیـان خوشنویسی _ منقبت مرتضی علی _ قواعد نستعلیق.هرچند برخی ازاین عنوانها با ترتیب دیگر در «آداب خط» اوآمده ولی‌تنها پس‌از تطبیق نسخه‌ها میتوان دانست‌که این دو چه جدایی ازیکدیگردارند .

18158 _ **ملك** ۴۲۲۶/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

18159 _ **ملك** ۴۷۶۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** .

18160 _ **ملك** ۵۷۶۵/۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** [مجلهٔ هنرومردم ش۹۳ : ۳۰].

18161_**بادلیان**۲۸/۲والکر: همراه «قواعدخطوط»محمدبن‌محمد(گ۴۷_۵۶)(ف. اته : ۱۳۷۶) [گفتار دانش پژوه، هنر ومردم ۸۶ : ۳۵].

فوائد الخطوط

ازدرویش‌محمد فرزند دوست‌محمد بخاری که دربیست سالگی بسال ۹۹۵ ، در ده فصل و یك خاتمه نگاشته است .

18162ـ تاشکند، کتابخانهٔ خلق بخارا (۳۳۱) ۴۶۰ (۲۶۱۷): نستعلیق رحمة فرزند میرزا ولی فرزندمیرزا غزالی، ۲رمضان **۱۲۲۲** درمدرسهٔ جعفرخواجه، ۷۳گ ۱۹س. بهاهفت تنکه. **عکس** آن دردانشگاه‌ش۳۷هست [فیلمها ۱۵۰] .

18163ـ **تاشکند** ۷۳۲ : نوشتهٔ صفر **۱۳۲۳** .

18164ـ **تاشکند** ۷۳۳: ازسدهٔ **۱۹**، (ف. تاشکند۱: ۳۲۰) [هنرومردم۸۶:۳۹] .

18165-66ـ **تاشکند**۷۳۲، ۷۳۳: دو نسخه .

ق

قاعدة الشياء

ناشناخته .

18167ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف۱۷۸: نوشتهٔ **۱۲۵۷**، ۱۴س [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۳] .

قانون الصور

ازصادقی‌بیك افشارکتابدار ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. دردستورنقاشی به‌نظم باعنوان‌های: سبب نظم‌این رساله، درصفت‌نقاشی وبستن قلم‌مو، درگرفتن قلم، در رنگ آمیزی درصفت شستمان ، درحل طلا و نقره ، تعریف صورتگری، درصفت جانورسازی، دربیان‌رنگ وروغن، طریق‌رنگ‌جسمی، آداب‌نقره‌پوش، قاعدهٔ رنگ‌زنگار، روش‌رنگهای سریشمی، درساختن لعلی، درپختن روغن‌کمان. درپیرامن۲۲۵بیت [نسخه۶۳۲۵ملك]. **آغاز:** سلاطین‌را درآغاز جوانی ــ بخدمت صرف کردم زندگانی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۶۰ .

18168ـ **ملك** ۶۳۲۵/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۶پ ــ ۳۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

قلمیه

عبدالعزیزکاشی، دربخش ادبیات، منشآت خواهد آمد.

قواعد خطوط

ازمحمود فرزندمحمد، سدهٔدهم، مثنویست وآخرین تاریخی‌که درآن آمده‌سال۹۶۹است، درپنج‌مقاله ویك خاتمه: ۱ـ تراشیدن قلم ۲ ـ شناختن قلم ۳ـ گرفتن قلم و راندن و حرکت انگشت ۴ـ مرکبات ۵ـ قواعد خط برطریق نقطه ودائره. خاتمه سرگذشت استادان خط از ابن مقبله تاسلطانعلی مشهدی [دانش پژوه] . **آغاز:** شکروسپاس مرصانعی راکه چمن‌قرآن را به گلدستهٔ ریاض نون والقلم از نی مزین گردانید .

بنگرید : خوشنویسان، بیانی: ۱۴ .

18169 ـ **بادلیان** ، اکسفورد ۲۸ Walker : مؤرخ پیرامن **۹۶۹** (ف. اته ش ۱۳۷۶) عکس‌آن درتهران ملی‌ش۷۶ (۱۱۵) هست [مجلهٔ هنرومردم ۸۶:۳۸ ــ نسخه‌ها ۲: ۲۷۷] .

قواعدخطوط‌ستة = اصول وقواعد

ك

کاغذ و رنگها

ناشناخته. دربارهٔ کاغذها ورنگها وترکیب مرکب وقلم. سپس خط اوهل وخط مشجر. این گفتاریکبار بکوشش آقای گلچین معانی درمجلهٔ ادبیات تبریز ۱۴ : ۳ و یکبار باتحشیهٔ آقای پرویز اذکایی درمجلهٔ هنر ومردم: ۸۵ : ۵۱– ۵۷ چاپ شده‌است. آقای اذکایی بقرینهٔ گفتار های دیگر همراه این نسخه آنرا ازآقا رضی قزوینی که یاداو در«عیاریه:۱۸۴» گذشت‌دانسته است (بنگرید : گلزارصفا ،صیرفی) . **آغاز:** کاغذهای جمیع بلادرا تجربه کرده‌اند ، آنچه پسندیده‌تر وباینده‌تر است کاغذبغداد و دمشق و وآمل وسمرقند است .

18170 ـ **مجلس** ۴:۵/۳۱۲۱: نستعلیق سدهٔ ۹، باتاریخ ۹۰۸ در دفتر، نخست گفتاری باعنوان «خط ترکی و سیاقی واوهل و مشجر» (ص۸۵–۹۲). **آغاز:** بایدکه ازانواع خطوط ورسوم و آداب، سپس «کاغذ ورنگهای الوان» (ص۹۳–۱۰۳). **آغاز:** این‌یکی برابر نمونه: کاغذهای جمیع بلاد [ف. مجلس ۱۰: ۶۹۰] .

18171 ـ **مجلس** ۱۱ و ۱۲/۴۷۶۷: نستعلیق محمدصالح فرزند محمدرضا، باتاریخ رمضان ۱۱۰۰ بهمین‌خامه دردفتر. همراه ۱ـ وقتیه ۲ـ قبلهٔ آفاق ۳ـ نوروزیه ۴ ـ مولودیه ۷ـ عیاریه ۸ ـ فراست ۹ـ نجوم ۱۰ ـ جمع مختصر۱۱ و۱۲ این‌گفتار که میتوان آنرا دو گفتارجدا نیز بحساب‌آورد. این‌نسخه پایه‌چاپ قرارگرفته است [رؤیت] .

کشف الصنایع

علی‌حسینی، درص۴۴۹ گذشت .

گ

گلزار صفا

ازصیرفی، ازپیروان اهل تشیع، نه‌خواجه عبدالله صیرفی نگارندهٔ «آداب مشق: ۱۹۰۳». بسال ۹۵۰ (=صیرفی ساکن‌گلزارصفا) سروده شده. درآن‌آمده: نام‌آن نسخهٔ خوب و رعنا ـ کنی‌ازخوبی‌گلزارصفا. این‌منظومه‌ازنظرترتیب ونیزمضمون نزدیك به‌گفتاریست‌که دراین‌بخش بنام«کاغذ ورنگها»یادشده. بااین عنوانها:سبب نظم. ترغیب نمودن به‌حسن خط ، صفت کاغذ مجموع، صفت رنگ زرد، صفت رنگ سرخ ، صفت رنگ‌آل، صفت رنگ کبود ، صفت رنگ ژنگاری، صفت رنگ حنایی، صفت رنگ‌کاهی صفت عودرنگ، صفت رنگ سبز ، صفت رنگ گلگون، صفت‌رنگ فریسه، صفت رنگ‌نارنجی صفت‌الوان‌مختلف، صفت‌آهارنشاسه، صفت‌آهار سریشم ماهی، صفت‌آهارمختلفه، صفت زر وسیم حل‌کردن، صفت‌حل لاجورد ، صفت حل کردن شنجرف، صفت حل‌ساختن ژنگار، حل‌کردن طلق ، صفت حل کردن زرنیخ، حل کردن گل هرمز، مثونی، صفت حل‌کردن سفیدآب، صفت رنگ‌عروسك، خاتمهٔ نسخهٔ‌گلزارصفا. **آغاز:** ای‌مذهب زتوعنوان‌سخن ـ حمدتولوحهٔ دیوان سخن .

18172 ـ **پاریس**۳/۱۰۵۰: از روی این نسخه که دارای ۴۱۰ بیت است و غلطهایی نیزدارد، بکوشش‌آقای دانش‌پژوه در

مجلهٔ هنرومردم ۹۳: ۲۰ چاپ‌شده‌است [بلوشه ۲ : ۲۵۹].

گلستان هنر

ازقاضی احمد فرزند شرف‌الـدین حسین ابراهیمی حسینی‌قمی(زادهٔ۹۵۳ـزندهٔ۱۰۱۵) دوتحریر ازآن دردست هست: آخرین رویداد که در تحریر یکم یادشده از۱۰۰۳ است و در دومی از۱۰۰۷ و ۱۰۱۵ نیزیـاد شده است. دارای : دیباجه ، مقدمه دربارهٔ آفرینش و پیدایش‌کتابت، سپس سه فصل: ۱ـ ثلث نویسان ۲ـ تعلیق نویسان ۳ـ نستعلیق نویسان. خاتمه درنقاشان ونگارگران واستادان طلاکاری و زر افشانی ورنگ‌آمیزی وجلد سازی وعکس‌سازی وقطع. بنام ابوالمنصورفرهادخان قرمانلووزیر شاه‌عباس‌کشته‌در۱۰۰۷ ، ترجمهٔروسی‌وانگلیسی آن‌چاپ‌شده‌ومتن‌فارسی‌آن بکوشش‌آکیموشکین خاورشناس روس دردست چاپ است.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۲۲ ـــ نسخه‌ها ۶ : ۵۴۳ ـ پیام‌نو ج۴ ص۴۴ ـ استوری ۱: ۱۰۷۴ .

18173ـ **مسکو**، موزهٔ خاور شناسی: نستعلیق‌گویامتن مؤرخ ۱۰۰۵ است.وآخرین رویداد یاد شده درآن ازسال۱۰۰۳است‌باهشت تصویر، ۱۵۰ص ۱۴س .

18174ـ **بریتانیا**، خانم‌کلارا سیسیل ادواردزClara Cecil Edwards: نستعلیق باهشت تصویرگویا تحریریکم است .

18175ـ **حیدرآباد** ، نـواب سالار جنگ بهادر۵۶۴: نستعلیق، تحریـردوم است واز۱۰۰۷ و۱۰۱۵ درآن یادشده، ولی‌دیباجه را ندارد .

18176ـ **تبریز**، حسین‌آقانخجوانی: تحریردوم است‌باسرگذشت ۱۶۵تن خوشنویس و ۴۱ تن نقاش و مذهب صحاف ، این نسخه درمجلهٔ ادبیات ش ۹ص ۱ـ۱۶ نشان‌داده است.

18177ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: ازروی نسخهٔ تبریزنخجوانی نوشته شده است.

18178ـ **تهران**، عباس اقبال : نسخهٔ ماشن شده وبانسخهٔ حیدرآباد یکی بوده آنهم باختصارهایی [نسخه‌ها ۶ : ۵۴۲ ـــ ۵۴۸ ، گفتارآقای دانش‌پژوه] .

م

مجموعة الصنایع

چهل‌بابی، درص۴۵۲ گذشت .

مرآت الخیال

ازناشناس. بنام‌شهاب‌الدین‌محمدشاه‌جهان [نسخهٔمشهد]گفتاریست دربارهٔخط، بادیباجه‌ای بلند به‌نثرونظم، باعنوانهای: مقدمه ، دربیان خط واقسام‌آن، دربیان حروف ونقاط واعراب. درآن‌آمده: وازمتأخران خواجه‌عبدالله صیرفی وملایحیی شیرازی وعبدالله هروی وحافظ قوطه هروی وخواجه عبدالله مروارید، هرهفت قلم‌را بپایه اعلی‌رسانیده‌اند، سپس‌ازشاگردان میرعلی تبریزی که مخترع نستعلیق است یاد میکند : ملاجعفرتبریـزی ، ملااظهر ، علی مشهدی .

آغاز: ای‌ذتو بندبرزبان سخن‌سرای، فکرتو باعث جنون‌عقل‌گره‌گشای... امابعد، برضمایر قافله سالاران شاهراه دانشوری، وصیرفان‌طلای

18179ـ **ملک**۹/۴۳۴۱: نستعلیق مر

علی‌اکبر فرزند میرمحمدمحسن زکی حسینی با تاریخ **۱۱۹۳** دراحمدآباد بیدر (۹۱پ ـ ۹۶ پ متن وهامش) نام در عنوان‌نامه بخامهٔ نویسنده آمده‌است [رؤیت].

18180ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۱/ ۵۵۰: شکسته نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده درفهرست‌آمده: نگارنده‌ازمردم هنداست کـه بنام شهاب‌الدین محمد شاهجهان نگاشته [نسخه‌ها ۵ : ۸۴].

مرکب سازی

ناشناخته.

18181ـ **دانشگاه** ۳/ ۳۵۲۲: نستعلیق اسماعیل‌کاشی، **۱۰۵۶** (۲۶پ ـ ۲۷پ) ش ۱ و۲ دفترخط وسواد ورسم‌الخط ازمجنون‌رفیقی است‌گویا باین‌قرینه این یکی نیز باحتمال از همو دانسته شده است. **آغاز**: باب مفرد در مرکب‌ساختن. بایدکه دراول قدری روغن‌کتان خالص بستانند [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۸].

18182ـ **ملك** ۳/ ۴۲۱۱ : تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [مجلهٔ هنر ومردم ۹۳ : ۳۰].

مرکب و رنگ سازی

گویا از ابوالحسن محمد علی فرزند سید محمد مقیم حسنی لاریجانی نیاکی، متخلص به مرکب، که در۱۲۳۵ ساخته باشد، گفتاریست به‌نثر ونظم. باعنوانهای: شرایط خط خوب، صفات قلم خوب، ساختن مرکب، شناخت کاغذ آهارزدن، مهره‌زدن، قلمتراش، تراشیدن قلم، قطزدن، قلم در دست گـرفتن، خاتمهٔ‌کتاب در حدول و تذهیب ورنگها و مرکب و سایرلوازم کتابخانه وشستن لاژورد، خط ومهره، خطاریز ودرشت، حل‌ساختن لاژورد، شناختن و شستن سنگ لاژورد، حل‌طلا، ساختن انواع رنگها، شستن شنگرف، زردکردن زرنیخ، سرخ کردن زرنیخ، ساختن سفیدآب، ساختن چندین نوع مرکب، مرکب نشاستجی،صمغی، قلع وسیماب، زایل‌کردن نوشته از کاغذ وجزاینها. **آغاز**: خط که مایقرء است شهرت او ـ آن اشارت بود خط نیکو.

18183ـ **دانشگاه** ۲/ ۴۲۸۳: نستعلیق ابوالحسن محمدعلی مرکب‌کـه گویا نگارنده باشد، **۱۲۲۹** (ص ۴۶ ـ ۵۵) همراه «نسخه مرکب» و«صحیفة‌الانام» نیزازهمو [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۲].

مفتاح الخطوط

ازرضا علی‌خان فرزند حـاجی شاه محمد حسین فرزند شاه‌عبدالرسول فرزند شاه ملاعلی قادری چشتی، بسال ۱۲۴۹، برای‌نواب عظیم خان بهادر، بادیباجه‌ای ازمیرنوازش علی‌حسین صاحب شاگرد خود ساخته است.

18184ـ **کلمات هوارت**: تاریخ‌یاد نشده، باندازهٔ ۱۶ × ۲۴، ۹۳گ [دانش‌پژوه، هنرومردم ۸۶ : ۴۲].

منشی گری و خطاطی = رساله درفن و فواید...

ازسامی نیشابوری، کـه گویا در ۱۱۲۲ نگاشته‌است. درذریعه۹: ۴۲۴ ازسامی‌نیشابوری سدهٔدهم یادشده است.

18185ـ **بادلیان،** ۶۹/۳۲ Add :
باتاریخ **۱۳۰۰** در دفتر. درپایان مناظرهٔ ملا هلالی وملانرکس درمجلس سلطان حسین وداستان ماهی فروش نیز آمده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۴] .

وصلیات

18186ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو
قف ۹۹: تاریخ یادنشده، ۱۷ص.

18187ـ **پاکستان،** انجمن ترقی وارد
۴ق ۱۰۰: تاریخ یادنشده، ۲۳ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۶۴] .

بخش نوزدهم
فرهنگنامه

الف : فرهنگنامه‌های فارسی بفارسی
ب : فرهنگنامه‌های دو زبانه یا بیشتر

الف :
فرهنگنامه‌های فارسی بفارسی

الف

آتشکده
فرهنگنامهٔ داروهاست، درص۲۴۶۲ گذشت.

اداة الفضلاء
ازدهاروال، قاضی‌خان بدرمحمد دهلوی، نگارندهٔ «دستور الاخوان». بنام قدرخـان در ۸۱۲ یا۸۲۲ دردوبخش، دردیباجه از «تذکرهٔ شاعران» خود یادکرده است (دهار از مضافات دهلی، دهاروال بمعنی‌رئیس بخش دهار است).
آغاز: حمدوثنابه‌اقصی‌الحدوالغایات وماوراء الوصف والعبارات مصوری راکه بلابل السنه را درقفس دهان .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۶۹، ۱۷۱ ـ فرهنگ نویسی درهند: ۲۸۲ ـ پیشگفتارمدار الافاضل چاپ‌لاهور ۱۳۳۷خ .

18188ـ **لاهور،** پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۷۳قاض: نستعلیق‌پنجشنبهٔ ۲۱ذیحجهٔ **۱۰۳۵** آغاز برابر‌نمونه ، ۹۴گ [مخطوطات فارسیة منظور احسن عباسی ۲ : ۷۲] .

18189ـ **مدینه،** عارف‌حکمت۱۲۸ف: ۷۵گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۱] .

18190ـ **موزهٔ بریتانیا** (ریو ج ۲: ۴۹۱): [فرهنگنامه‌ها : ۱۷۱] .

اصطلاحات
چندگفتار ناشناخته .

18191ـ**مجلس**۱/۲۴۱۸فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۱** (ص۱ ـــ ۱۷) درفهرست آمده «اصطلاحات اهل تحریر» [نسخه‌ها ۱۷۷:۵].

18192ـ **آصفیه**۴۱۴لغت: تاریخ یاد نشده. «مصطلاحات برهان ومنتخب بهار عجم» است [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸].

18193ـ ـ آصفیه ۳۷۷لغت: خـوش خط، بی‌تاریخ [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

18194ـ آصفیه ۴۳۸لغت: تاریخ‌یاد نشده « مصطلاحات بزبان قدیـم ایران» است [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

اصطلاحات صوفیان

در بخش عرفان ، س ۱۰۳۴ ـــ ۱۰۴۲ گذشت .

الفاظ پهلوی

18195ـ ملك۴۰۲/۲ : نوشتهٔ محمد زمان فرزند محمد کثیر دستجردی، نیمهٔ ج۱/ ۱۰۷۷، ۷ گ [ف. ملك،مجموعه‌ها : ۲۱].

الفاظ مفرد

18196ـ سپهسالار ۱۰۷ : نستعلیق محمدامین، ۱۱۰۹ . به‌ترتیب تهجی وشاید با اندکی جدایـی همان «لغات یوسفی» بـاشد . آغاز: باب‌الالف. ابتدا وافتتاح ، آغازکردن انتهاء، بپایان بردن‌کار. انشاء، از خـود پیدا کردن، در ۵۰۰ بیت نـوشته [فرهنگنامه‌ها : ۲۵۹ ـ ف. سپهسالار۲ : ۱۸۶].

18197ـ ملك ۴۱۵: نسخ درشت ۱۲ ذیحجهٔ۱۲۲۴، آغاز برابر نمونهٔپیشین‌درفهرست بنام «لغات مفرده ومرکبه»یادشده است، ۶۰ گ ۷س [ف. ملك فارسی : ۳۴].

انتخابیه

فرهنگ برخی ازواژه‌هاکه در محاوره و مکاتبه بکارمیرودوبرخی ازاصطلاحات‌اهل‌اصول وکلام، بدستور امان‌خان مخاطب به‌خطاب‌خان زمان‌بن مهابت‌خان، درچند باب ویك خاتمـه [دیباجه]. آغاز: امابعد ثنای‌واجب‌بی‌همتا.. بعضی لغاتی‌که درمحاورات ومکالمات ومکاتبات

18198ـ ملك۳۶۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ۱۷۱ گ ۱۵س [ف. ملك: ۳۸] .

انیس المتحیرین

ازیوسف مروی، برای داودپاشا . فرهنگی است بترتیب‌حروف‌تهجی. آغاز: پاکایگانه‌ای که‌گرد اشتراك ثنویت‌درا گردسراپردهٔ احدیتش راه نیست.

18199 ـ قاهره، دارالکتب ۱م لغة فارسی: بخامهٔ نگارنده، در۹۶گ۱۵س، آغاز برای نمونه [مخطوطات ۱: ۳۴].

ب

بحر الاسماء

18200ـ بادلیان۱۹ Or ۲۲۴/ : با تاریخ‌ع۲/۸۸۶ دردفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳] .

بحر الجواهر فی‌لغات السایر

هروی، درپزشکی ص۴۸۱ گذشت .

بحر الغرایب

ازحلیمی ، قاضی لطف‌الله فرزند یوسف ، درگذشتهٔ ۹۲۲ یاکشتهٔ ۹۰۰ . اصل او ایرانی بوده ودراستانبول بـه آموزگاری شاهزادگان عثمانی میپرداخته است.فرهنگ‌فارسی بفارسی است به‌نثرونظم وچون دشوار بود «قائمـه» را چون‌کلیدی برای آن ساخت .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۰۲ ـ کشف‌ـ الظنون ۱ : ۲۲۵ ـ هدیة العارفین ۱ : ۸۴۰ فرهنگ نویسی درهند: ۲۷۴ ـ فرهنگ نظام ۵ : یب.

18201ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۹۵۰: نوشتهٔ **۹۲۷** بخش یکم آنست. در فهرست از نگارنده یادنشده‌است و آمده: فرهنگ فارسی باشرح ترکی [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰].

18202ـ موصل، مدرسهٔ جامع پاشا ۲۷۱: نوشتهٔ **۱۱۶۶** [ف. مخطوطات موصل، ۶۶].

18203ـ سنا ۱۷۴: نستعلیق تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۶ : ۴۶۵].

بحر الفضایل فی منافع الافاضل

از محمد فرزند قوام فرزند رستم بلخی کره‌ای، که «مخزن الاسرار» نظامی را در ۷۹۵ گزارش کرده و گزارشی بر «اسکندرنامه»ی او نیز دارد. فرهنگ فارسی بفارسی است در دو بخش ۱ـ در ۲۸ باب برای هر حرف آغاز واژه‌ها یك باب ۲ـ در ۴ باب وسی‌وشش فصل در اصطلاحات [دیباجه]. **آغاز:** حمدوسپاس مرخدایرا که ملایك وآناس درنعت وسپاس باالسنهٔ مختلفه.

بنگرید: فرهنگ تتام ۵ط ــ فرهنگ نویسی درهند: ۵۸ ــ مقدمهٔ لغت نامه: ۱۸۱

18204ـ تهران، ادبیات ۱۱۷د: نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، زرین، پایان افتاده، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴ گ ۱۳ س [ف. ادبیات ۱ :۴۴].

18205ـ تهران، موزه ۴۳۲۲: نستعلیق محمدسعیدقلیچ لیق اتانی در **۱۰۳۸** برای سیف‌الدین ندرمیرزای ولغایی. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۷۰ هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰].

18206ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۳۲۷: نوشتهٔ مرتضی‌خان در **۱۰۸۴**، ۲۵۸ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۵].

18207ـ مجلس ۵۲۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (رجب ۴۱ جلوس) از عبدالقادر عرف بملامیران فرزند ملاعبدالرحمه ساکن قصبهٔ دابکر برای بهیهٔ کوبندرای، تنها بخش یکم است، آغاز بمانند نمونه [رؤیت].

18208ـ تهران، دهخدا ۶۱: نستعلیق ریزودرشت احمدعلی علی‌آبادی، صفر **۱۲۰۳** در کرمانشاه برای حاج میرزا آقای قزوینی [نسخه‌ها ۳ : ۶].

18209ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۳، بکر: نستعلیق **۱۲۳۵** زرین، ۹۵ گ آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی: ۲۵۱].

18210ـ دانشگاه ۳۲۶۹: نستعلیق ۲۸ صفر **۱۲۴۴** در کرمانشاه، نسخه خطبه ندارد. **آغاز:** الله اسم خدا، ۲۰۶ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۲۲۹].

18211ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۳۲۸: تاریخ یاد نشده، ۲۵۲ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۵].

برهان جامع = فرهنگ محمدشاهی

ازمحمدکریم فرزندمهدیقلی سرابی تبریزی معلم بهمن‌میرزا وبخواهش همو، بنام‌محمدمیرزا ولیعهد (محمد شاه) بسال ۱۲۵۱، دریك مقدمه درده طراز و۲۹ باب بشمارهٔ حرفها نگاشته است. وبنام«برهان جامع اللسان» بنام فتحعلی شاه در ۱۲۶۰ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الوری... منت خدایرا که وجودهمایون قطب امکان.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۹۴ ــ ف. فارسی مشار: ۲۱۹.

18212ـ مجلس ۸۴۵: نسخ و نستعلیق خوب، گویا همان‌سال نگارش **۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۱ گ ۲۴ س [ف. مجلس ۳ : ۸۰].

18213ـ قاهره، دارالکتب ۳۷ معاجم

فارسیة تیمور: نستعلیق زیبای ع۲/۱۲۵۹، با مهرتملك بهمن میرزا پسر عباس میرزا ۱۲۶۰ آغاز برابر نمونـه، در فهرست بنام «فرهنگ محمد شاهی» آمده ، ۴۸۳ص ۲۴س [ف . مخطوطات ۲ : ۳۰] :

18214ـ دانشگاه ۳۷۴۸: نسخ عبدـ الحمید حسینی، ۱۲۸۱ (۵۹ر ـ ۱۰۴پ) در فهرست آمده: بنام فتحعلیشاه ساخته شده [ف. دانشگاه۱۲ : ۲۷۴۲].

برهان قاطع

از محمد حسین فرزنـد خلف تبریزی ، متخلص به‌برهان، بسال ۱۰۶۲ ، بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۲۳ ـ ۱۰۸۳)، در نه‌فایده وسپس ۲۹ باب به‌شمارهٔ حرفهادر آغازواژه‌ها نگاشته‌است اسدالله غالب‌دهلوی انتقادی بنام «قاطع‌برهان» براین‌کتاب نگاشته‌که رحیم‌هندی آنرا باه«ساطع برهان» پاسخگویی کرده، ونجفقلی‌خان حجری این‌یکی‌را باه«دافع‌هذیان» ردکرده‌است وکسان دیگری نیزدررد ودفاع‌ازآن کتابی نگاشته‌اند. «برهان‌قاطع» نخستین‌بار در۱۸۱۸م در کلکته چاپ شده‌است. **آغاز:** ای راه‌نما بهرزبان در افواه ـ یزدان وکرسطوس چوتکری واله ... بهترین‌لغتی‌که متکلمان بدیع البیان .

بنگرید : ذریعه ۳ : ۹۸ و ۹ : ۱۳۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۸۳ ـ مقدمهٔ لغت‌نـامه ، گفتارحکمت ۱۹۹ ـ ۲۱۷ ـ ف. مشار: ۲۲۰ دیباجهٔ فرهنگ نظام ۵ ـ کو .

18215ـ مدرسهٔ نواب۱۱: نسخ‌گویا نسخهٔ اصل، تاریخ یاد نشده، «ملحقات برهان قاطع» است ودرآغازآن نه فایده است . **فیلم** آن درداناشگاه ش۲۱۸۵هست [فیلمها:۲۰۴].

18216ـ تهران، ملی : نوشتهٔ عبدالحسین(بن) عبدالله ، ۱۰۶۳ (یکسال پس ازنگارش) ، درحیدرآباد، زرین ، ۱۰۸۲ ص ۲۵س، آغاز برابر نمونه [پیشگفتار چـاپ : ۱۱۷] .

18217ـ کلکته : نوشتهٔ محمد هـاشم کشمیری، در ۱۰۷۱ (نه‌سال پس‌از نگارش) ، که پایه چاپ لرد هستنگی انگلیسی ونیزچاپ ۱۸۱۸م باپیشگفتارچاپ سیدکرم حسین حسنی بلگرامی بوده‌است [پیشگفتارچاپ : ۱۲۴] .

18218 ـ تهران ، ادبیات ۳۵ب : نستعلیق محمدمحسن، ۱ع۱/۱۰۸۲، زرین، ۵۲۵گ ۳۳س[ف. ادبیات ۱:۴۷].

18219ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نسخ محمدصالح قمی، ج۲/۱۰۸۹ در اصفهان [نسخه‌ها ۵ : ۱۲] .

18220ـ ملك ۳۶۶: نستعلیق مرتضی قلی‌افشار فرزند محمدیوسف، ۱ع۱۵/۱۰۹۶ ۵۰۱گ ۲۵س [رؤیت] .

18221ـ تهران،دهخدا۱۷۲: نستعلیق سدهٔ۱۱ [نسخه‌ها ۳ : ۶].

18222ـ تهران ، ملی : نسخ ۱۱۲۶، آغاز برابر نمونه [پیشگفتار چاپ : ۱۱۹] .

18223ـموزهٔ بریتانیاAdd۵۵۵۵: نستعلیق‌هندی شکسته ، درج۱/۱۱۲۹، ۳۰۳ ص ۲۱س [پیشگفتار چاپ : ۱۲۴] .

18224ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶/۱۳۰ Add : نستعلیق رمضان۱۱۳۵،۷۳۵ص ۱۹س [پیشگفتار چاپ : ۱۲۴].

18225ـ قاهره ، دارالکتب ۱۸ لغت فارسی: نوشتهٔ۱۱۴۱، آغاز برابر نمونه ، در دوجزء [مخطوطات ۱ : ۳۸] ،

18226ـ قاهره ، دارالکتب ۱۴ لغت طلعت: نوشتهٔ محمدمشهور بقاسمزاده ۱۱۵۶

آغاز برابر نمونه .

18227ـ قاهره، دارالکتب ۱ لغت فارسی نوشتهٔ **۱۱۵۷** ، آغاز برابر نمونه ، زرین [مخطوطات ۱ : ۳۸].

18228ـ **مجلس** ۸۴۶: نستعلیق محمد سعدالله مشهور به لطف‌الله افندی‌زاده مدرس یکی ازمدارس عثمانی ، در **۱۱۷۹**، زرین ، ۵۲۹ گ ۳۱ س [ف. مجلس ۳ : ۸۲].

18229ـ **ملك** ۳۵۷: نستعلیق ملاحاجی آقا، دوشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۱۹۵** در مازندران، بخواهش میرزا علی اکبر ، ۴۵۳ گ ۱۵ س [رؤیت] .

18230ـ **هاروارد** ، هوتن ۲۸۲ M ۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، ۵۶۶ گ ۱۳ س [نسخه‌ها ۴ : ۲] .

18231 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶/۷۵۱ Add: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۷**م، ۸۶۶ ص ۲۱ س (ریو ۲ : ۵۰۰) [پیشگفتارچاپ : ۱۲۳] .

18232ـ **تهران**، دهخدا ۲۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۳۸۹] .

18233ـ **الهیات** ۱۸۲ ب : نسخ سدهٔ **۱۲ - ۱۳** ، ۵۰۲ گ ۲۴ س [ف. الهیات ۱ : ۱۶] .

18234ـ **مجلس** ۱۴۲۲ طباطبائی : نسخ خوب رجب **۱۲۰۳** ، ۱۰۰۰ ص ۲۵ س [پیشگفتارچاپ : ۱۲۱] .

18235ـ **سپهسالار** ۷۶: نسخ سید محمود فرزند یوسف، **۱۲۰۵**، زرین، ۳۲۶ ص ۴۱ س [پیشگفتارچاپ : ۱۲۰ ـ ف. سپهسالار ۲ : ۱۶۱ و ۳ : ۲۵۰] .

18236ـ **رضوی** ۳ لغت: نسخ **۱۲۱۰**، ۵۵۵ گ ۲۳ س [پیشگفتارچاپ : ۱۲۳ ـ ف . رضوی ۲ : ۳۶۶].

18237ـ **دانشگاه** ۲۱۷۴ : نستعلیق عبدالمجید اشایی کشمیری، ۱ صفر **۱۲۱۱**، تا حرف سین را دارد، ۳۸۴ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۶۸] .

18238ـ **تهران**، علامهٔ قزوینی: محمد مهدی فرزند محمدعلی نویسندهٔ نسخهٔ تهران، ملی 18240 ، در ۵ ذیقعدهٔ **۱۲۲۴** [پیشگفتارچاپ: ۱۲۰] .

18239ـ **مجلس** ۸۴۸: نوشتهٔ **۱۲۲۶** مقدمه تا بخشی از گفتار چهارم افتاده و پس از جمله‌ای ازحروف سین آغاز میشود ، ۳۶۴ گ ۲۰ س [ف. مجلس ۳ : ۸۲] .

18240ـ **تهران**، ملی : نستعلیق محمد مهدی فرزند محمدعلی حسینی، سه شنبهٔ ۲۶ع **۱۲۲۷/۲**، آغاز برابر نمونه، بایادداشت علامهٔ قزوینی [پیشگفتارچاپ : ۱۱۹] .

18241ـ **سپهسالار** ۶۸ : نستعلیق عبدالحسین اصفهانی، **۱۲۲۷**، ۴۷۳ گ ۲۵ س [پیشگفتار چاپ : ۱۲۰ ـ ف . سپهسالار ۲ : ۱۶۱ و ۳ : ۲۵۰] .

18242 ـ **سپهسالار** ۶۶ : نستعلیق **۱۲۳۴**، ۵۱۷ گ ۲۵ س [پیشگفتارچاپ: ۱۲۰ ف. سپهسالار ۳ : ۲۵۰] .

18243ـ **رضوی** ۴ لغت: نستعلیق محمد نبی فرزند آقا محسن، **۱۲۳۷** ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۷۶ گ ۲۶ س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۶] .

18244ـ **مجلس** ۸۴۷: نستعلیق خوب خوب محمدعلی فرزند اسماعیل ، **۱۲۳۸**، در ایلچی درکوی احمدآباد اصفهان ، زرین ، ۳۳۸ گ ۲۷ س [ف. مجلس ۳ : ۸۲] .

18245ـ **تهران**، آقای یغمای جندقی: نسخ ابوالحسن یغمای جندقی ، آغاز بنوشتن

۱۲۴۰ درکاشان ، نزد فرزندش حبیب یغمائی است ، باچاپی جدایی دارد [پیشگفتار چاپ : ۱۲۲] .

18246ـ سپهسالار ۶۷: نستعلیق محمد مهدی فرزند محمدعلی، ۱۲۴۲، زرین، ۳۵۷ گ ۲۶ س [پیشگفتار چاپ : ۱۲۰ ـــ ف . سپهسالار ۳ : ۲۵۰] .

18247 ـ دانشگاه ۱۴۵۳: نسخ ۱۵ ع ۱۲۴۳/۱، ۴۱۴ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۸: ۱۱۳] .

18218ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق میرزا بابای نوری، سه‌شنبهٔ ۲۷ رمضان ۱۲۴۵ درسمنان، متن وهامش [رؤیت].

18249ـ تهران، موزه ۶ : خامه ابوطالب، در ۱۲۴۷ [نسخه‌ها ۳ : ۱۱۹].

18250ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : نستعلیق ۱۲۴۸، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۱۲] .

18251ـ سپهسالار ۷۴: نستعلیق میرزا بابایی فرزند محمد ، ۱۲۵۲ ، ۳۷۲ گ ۲۶ س [پیشگفتار چاپ: ۱۲۰ ـ ف. سپهسالار ۳ : ۲۵۰].

18252ـ مجلس ۴۶۰: نستعلیق ۱۲۵۵ زرین ، ۵۰۰ گ [ف . مجلس ۲ : ۲۷۱ ـ پیشگفتار ۱۲۱] .

18253ـ دانشگاه ۵۲۵۹ : نسخ فیض الله، درچهارشنبهٔ ۲۰ ج ۲/۱۲۵۵، زرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۵].

18251ـ الهیات ۴۳۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳، وانجام نونویس محبعلی یکانلو ، ۹ ج ۲/ ۱۲۶۹ [ف. الهیات ۱ : ۱۶].

18255ـ سپهسالار ۶۹: نسخ مرادعلی قمشه‌یی، در ۱۲۸۴، بدرخواست میرزاعلی اکبر از روی نسخهٔ چاپ ۱۸۱۸م کلکته ، ۳۷۷ گ ۳۱ س [پیشگفتار: ۱۲۱ـ ف. سپهسالار ۳: ۲۵۰

18256ـ مجلس ۵۵۸۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ج ۱/ ۶۱۶ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۷: ۴۷].

18257ـ مجلس ۵۵۸۸: همان نستعلیق، ج ۲/ ... ۶۰۶ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۷: ۴۷].
. [۲۵۰

18258ـ مجلس ۵۸۰۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، ۶۶۰ص ۳۰س [ف. مجلس ۱۷: ۲۳۳].

18259ـ دانشگاه ۲۷۴۶ : نسخ سدهٔ ۱۳، [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۱۴] .

18260ـ تهران، دهخدا ۱۹۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴، اندازه رحلی [نسخه‌ها ۳: ۶] .

18261 ـ رضوی : نستعلیق ۱۲۳۷، وقف مرتضی قلیخان ۱۲۳۷، ۳۷۶ گ ۲۶س [پیشگفتار : ۱۲۳] .

67 ـ 18262ـ هندوستان، رامپور کتاب‌خانهٔ رضا: شش نسخه [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵،۴۹] .

18268ـ موزهٔ بریتانیا Add۷۰۰۰: تاریخ یادنشده، ۸۴۳ص ۱۴س [پیشگفتار چاپ: ۱۲۴] .

ت

تاج الرؤس و عز النفوس

از احمد فرزند اسحاق بقال قیصری .

فرهنگ فارسی است درپنج باب ، باب نخستین دراسماء ذوات. درآن آورده: چون دیدم که کسی

قواعدی برای زبانها جزعربی ننهاده است من اين‌کتابرانوشتم وقواعدی‌بهترو خوبتراز آنچه که برای عربی نهاده‌شده‌است درآن‌آوردم.

18269ـ یوگسلاوی: فیلم‌آغازآن دردانشگاه ش۲۰۱۶ هست [فیلمها : ۶۳۶] .

تتمة اللغات

گزارش واژه‌های دشوار « تاریخ وصاف » است بکمك وازروی « قامـوس » و « کنز » و «منتخب اللغة» و «شمس اللغة» و «برهـان» و «فرهنگ ترکی و مغولی» و درآن گوید : که معنی چندکلمهٔ ترکی و عربی و مغولـی بدست نیامده است. **آغاز** : فرهنگ لغات غریبهٔ غیر شایعهٔ وصاف‌الحضرة. حرف‌الالف. آبی: انکار کننده است. . .

18270ـسپهسالار۲/۱۶۷۶: همراه تجزیة الامصار ازسدهٔ **۱۳** (۴۵۷-۴۸۴) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۱۴] .

تحفة الابرار

از مقصود دانکوتی [بآنچنانکه در نسخه آمده‌است] یا منصوردانکوتی [بآنچنانکه آقای دانش‌پژوه درنشریه‌دانشگاه‌نوشته‌اند]. **آغاز**: حمدوسپاس بیحد وستایش‌بیعد وبیقیاس‌مبدعی‌را که ممکنات.

18271ـ تبریز، ملی۱۵۶ مج: نستعلیق ملاابراهیم خویی فرزندآقاعلی، **۱۲۶۵** ۳۹ گ ۱۵س، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۱ ـ ف. ملی تبریز ۱ : ۲۱۰] .

تحفة الاحباب

ازحافظاوبهی، سلطانعلی‌هروی‌خوشنویس برای میرزا سعدالدین مشهدی وزیر خراسان ، بسال ۹۳۶ (= اتمام الکتاب) نگاشته است . **آغاز**: فضلای فصیح‌زبان وفصحای‌بلیغ، افضل کلمات وافصح لغات حمدوثنایی‌را دانندکه رتبهٔ فصاحت.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۱۰ و۹ : ۲۲۰ ـ فرهنگ‌نویسی درهند : ۱۰، ۲۶۵ ـ لغت‌نامه ۱۱۰ (واژهٔ حافظ) ـ ترجمهٔ مجالس‌النفایس: ۱۴۴ .

18272ـ تهران، دهخدا۲۴: نستعلیق سیدی‌احمد فرزندمیراحمد خلخالی، چهارشنبهٔ ۲۸ذیحجهٔ **۹۸۹** دراردبیل ، درفهرست آمده: برای میرزا سعدالـدین مشهدی وزیر خراسان در۹۳۶ نگاشته شده‌است [نسخه‌ها ۳ : ۷] .

18273ـ تاشکند۱۴۳۶: ازسدهٔ **۱۵** م (ف . سمنوف ۱ : ۱۹۸ش ۴۴۵) [راهنمای کتاب ۱۱ : ۶۶۰] .

18274 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۷۵ Add : نوشتهٔع۲/ **۱۰۲۰** [راهنمای‌کتاب۱۱: ۶۶۰] .

18275ـ مجلس۶۵۵۲ فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۱۰۲ گ [رؤیت] .

18276ـ ملك۴۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** همراه «مصادر» زوزنی [فرهنگنامه‌ها:۱۶] .

18277ـ ملك ۴۳۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، ۸۰ گ ۱۷س [رؤیت].

18278 ـ موزهٔ بریتانیا ۸۹۹۰ Add :سدهٔ**۱۶**م (ریوص۴۹۴) [راهنمای‌کتاب ۱۱ : ۶۶۰].

18279ـ لنین‌گراد، انستیتو آسیایی B۵۵۹/۱: نوشتهٔ**۱۱۱۳** درایران [راهنمای کتاب ۱۱ : ۶۶۰] .

18280ـ لنین‌گراد ، انستیتو آسیایی C۱۸۱۸/۲: نوشتهٔ**۱۲۳۳** [ف. بایوسکی ص ۲۲ ش ۱۱] .

18281ـ لنین‌گراد، انستیتو آسیایی

C۳۱۵: نوشتهٔ **۱۲۷۱** درتبریز [ف. بایوسکی س۲۲ و ف. عمومی همین کتابخانه س ۱۰۰] [راهنمای‌کتاب ۱۱ : ۶۶۰].

18282 **ــ ملک** ۲/ ۴۲۰: نوشتهٔ ملاالله‌قلی در **۱۲۷۵**، برای میرزا علینقی‌عطار متخلص به طالب فرزندکربلائی محمد صادق [رؤیت].

18283 **ــ تهران**، ادبیات ۲/ ۹۷ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۲پ ــ ۲۱۱ر)، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌آمده بنام ملک خراسان گویا سایمان‌نام در ۹۳۴ (!) نگاشته شده است [ف . ادبیات ۱ : ۸۲] .

18284 **ــ مجلس** ۴۱۶۳ : نستعلیق ، تاریخ یادنشده، **آغاز:** حمدله. عاقبة ... اما بعد، بدانکه‌این‌کتابیست‌درغایت لطافت، انجام درحرف هاء افتاده است ، ۵۷ گ ۱۴س [ف. مجلس ۱۱ : ۱۶۶] (مشکوک).

18285 **ــ ملک** ۲/ ۴۱۷: تاریخ یادنشده آغاز برابر نمونه [ف. ملک، مجموعه‌ها: ۲۵].

18286 **ــ مدینه**، عارف‌حکمت ۱۱۹: منسوب به‌محمدحسین تبریزی‌که گویا نویسندهٔ نسخه باشد ، ۶۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۰] .

تحفة السادة = تحفة السعادات =

فرهنگ اسکندری

از مولانا محمود فرزند شیخ ضیاء الدین محمد، فرهنگی‌است دربیست و نه‌باب، وهر باب دردو فصل : مفردات ومرکبات و اصطلاحات . برای سعدالدین محمد طوسی و بدرخواست دوستان، درروزگارسلطان اسکندرفرزند بهلول لودهی پادشاه دهلی (۸۹۴ــ۹۲۳) در ۱۰ صفر ۹۱۶ ازروی فرهنگهای فارسی وعربی‌که نام آنهارا برده نگاشته است. **آغاز:** اما بعد، حمدالله ذی المن و الجود ونعت صاحب لواء ــ الحمد والمقام المحمود... چنین‌گوید ...

بنگرید : فرهنگ نویسی فارسی : ۹۵ــ فهرست فرهنگهای آکادمی علوم شوروی چاپ مسکو ۱۹۶۲ س ۱۷ ش ۶ ــ پیام‌نو س۶ ش ۱۱ و۱۲ س ۱۱۴ ــ مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۱ .

18287 **ــ دانشگاه** ۲/ ۵۳۵۲: نستعلیق عبدالقادر فرزند ملامحیی ۷ج ۲/ **۱۱۰۱** (۵۵ پ ــ ۱۳۹ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۳].

تحفة اللغات

فرهنگ فارسی به‌فارسی‌است واین نام از آقای باستانی‌راداست، ودرواژهٔ‌درختک داناشعر خودنگارنده گـواه‌آمده است [دانش پژوه] . **آغاز :** فصل الالف مع الالف . اا ب سه معنی دارد اول معروف است.

18288 **ــ دانشگاه** ۲۷۰۸: نستعلیق‌سدهٔ دوازدهم، حواشی داردکه باید ازخود نگارنده باشد، درهامش فرهنگی‌است درواژه‌های‌مرکب گویانیزازخودنگارنده‌باشد[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۶] .

تحقیق الاصطلاحات

از امیرحیدر حسینی واسطـی بلگرامـی متخلص به امیر حسینی (۱۹ ج ۱/ ۱۱۶۵ ــ ۱۲۱۷) فرزند نورحسین فرزند غلامعلی آزاد بلگرامی . گزارش اصطلاحات مفرد و مرکب درزبان فارسی‌است به‌ترتیب حروف تهجی‌آغاز آنها،که در ۱۱۸۹ نگاشته‌است. **آغاز:** سپاس منعمی‌که مشت خاکرا دولت ناطقه بخشید .

بنگرید : فرهنگ نویسی در هند : ۱۶۳ ــ ذریعه ۹ : ۱۰۰ــ فرهنگ سخنوران: ۵۹.

18289 **ــ مجلس** ۳۵۸۵: نستعلیق‌هندی مبارزخان ۲۷ محرم **۱۲۶۳** ، ۱۲۷ س ۱۹س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۵۴].

تسهیل اللغات

ازشیخ احمد متخلص به حسرت . از این نگارنده در ذریعه وفرهنگ سخنوران در واژهٔ حسرت یادنشده است .

18290ـ آصفیه ۵۸۸ لغت : نوشتهٔ ۱۲۷۳ [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰] .

تعریفات = ده فصل

زاکانی، درص۱۵۸۳ اخلاق گذشت.

جامع اللغة

از نعمت فرزند احمد . در فهرست موزهٔ بریتانیا، بدون نشانی بیشتر، دربخش فرهنگ ودستور یادشده است، وشاید همان «لغت‌نعمت» باشد .

18291ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۲۱۷: سدهٔ ۱۲ .

18292ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۲۶۲: سدهٔ ۱۲ ، [ترجمهٔ ایرج افشار : نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

جواهر الکلم

طبری، درص ۱۵۹ گذشت.

جواهر الحروف

ازلاله‌تیک چندبهادر، نگارندهٔ «بهارعجم» در (تحقیق الفاظ قدیم فارسی) پس از ۱۱۵۲ نگاشته است .

18293ـ آصفیه۵۵۴لغت: نسخه‌گویا ازروزگار نگارنده‌است [ف.آصفیه ۴:۵۷۰]،

خاتمهٔ فرهنگ جهانگیری

که متن‌آن درجای خود خواهدآمد. این خاتمه در نسخهٔ چاپی و بیشتر نسخه‌های خطی آن نیست. این‌گفتار درپنج در و هریك دارای درها وجلوه‌ها: در۱ـ کنایات و استعارات ۲ـ لغات مرکبه از فارسی و عربی ۳ـ واژه‌هاییکه یکی از حرفهای هشتگانه رادارد ۴ـ واژه‌های زند وپازند و اوستا ۵ـ لغات غریبه .

18294ـ مجلس۲۹۵۹/۸: بی‌تاریخ باتاریخ ۹۷۸ دردفتر (ص ۱۶۳ـ۱۸۳) [ف. مجلس ۱۰ : ۳۹۵].

خلاصة اللغات

ازمحمد مؤمن(محمد) فرزند ابوالمحسن منشی گـونابادی حسینی ، بنام وزیرشاه عباس (خلف صدق محمد)، دردوفصل: ۱ـ عربی به‌ـ فارسی ۲ـ فارسی‌بفارسی‌ویك‌خاتمه‌درمستعارات فرس ، به‌ترتیب تهجی باسروده‌هایـی از خود نگارنده. **آغاز:** . . . حمد وسپاس بیقیاس مر احدی راکه منشیان سخن‌آفرین معجز بیان.

18295 ـ تهران ، ملك الشعراء بهار (مجلس؟): نستعلیق حسین گونابادی، بامقابله نگارنده ع۲/۹۹۸بانسخهٔ‌اصل. درع۱/۱۹۹ (۱۰۹۹) درکرمان بوده [نسخه‌ها ۵: ۶۶۱].

18296ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۳۹ : نستعلیق نیمه‌های ع۱/۱۰۵۰ ، نسخه فصل نخستین است، سپس لغات فارسی ازحرف [ز] تا [یاء] [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۴].

خلاصة المجمع

ازسروری‌کاشانی، محمدقاسم فرزند حاج محمد، گزیدهٔ «مجمع‌الفرس» خوداوست، کـه در۱۰۱۸ بنام حاتم بیگ وزیر شاه عباس یکم ساخته‌است، دردیباجه نام شانزده کتابی‌کـه از آنها دراین فرهنگ بهره‌برده یادکرده است . **آغاز:** ابتدای‌کلام هردانشمندسخنور وانتهای سخن هر خردمند .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۴۴۳ و ۱۶ : ۲۰۱ فرهنگ سخنوران : ۲۶۷ ـ مؤلفین مشار۴ : ۹۰۴ ـ مقدمهٔ لغتنامه : ۱۹۸ .

18297ـ مجلس ۲۸۱۷: نستعلیق محمد حسن مشهور بوکیل، در ۱۲۲۱، آغاز برابر نمونه، ناتمام، ۶۶۰ص ۱۲س [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۱].

د

دستور الفصحاء

ازمحمد فرزندسعد فرزندکمال[دیباجه]. شامل (انواع لغات پارسی وتازی واصناف معانی الفاظ ترکی واصطلاحات و مرکبات و سخنان پهلوی ودری ویونانی ورومی و ماوراء النهری که درزبان فارسی) بکاررفته است.

18298ـ تهران، ادبیات ۷ج: نستعلیق شوال ۱۰۴۲. آغاز: افتاده: دیباجهٔ فصیح اضعف عبادالله محمدبن ... که مدتی است کـه سودای اجتماع لغات درسویدای دل متمکن بود ۳۶۱گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱ : ۲۳۵].

دیباج الاسماء

18299ـ مجلس ۸۶۱۵ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

ر

رشف الالحاظ فی کشف الالفاظ

ازخالدی، درس ۱۱۷۶ گذشت.

رد آورد

احمد رسمی افندی.

18300ـ مدینه، عارف حکمة ۱۰۷ت: نسخ ۱۱۶۳ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۴].

ز

زبدة الفوائد

ازشیرخان عندی، بسال ۹۵۵ نگاشته ودر دیباجه سرگذشت خودرا آورده است. آغاز: حمد بیغایت وثنای بینهایت مرخالقی را.

18301ـ فاضلیه ۲ فرهنگ: نستعلیق ۷۵۸ (گویا غلط چاپی باشد) آغازبرابرنمونه ۵۲۲گ ۹،۱۰س [ف. فاضلیه ۱ : ۱۷۴].

زواهر اللغة

ازابوالنجیب محمدجوانرودی، شاگردقاضی رستم کاشانی [دیباجه]. در گزارش واژه‌های دشوار گلستان و بوستان ویوسف وزلیخا، به‌ترتیب حروف تهجی درفصلهایی، پس‌از نیمهٔ دوم سدهٔ دهم یادرآغازسدهٔ یازدهم نگاشته‌است[ابن‌یوسف]. دربرخی جایها واژهٔ کردی برابر واژه‌هـا را آورده است. آغاز: حمد و سپاس بیقیاس مر خدایراست که نگارندهٔ سماست.

18302ـ مجلس ۵۸۷: نستعلیق یاسین فرزندعمر فرزندمحمد در ۱۲۰۱. ودرهامش آن فرهنگی پارسی است، آغاز برابر نمونه، ۶۴گ ۱۰س [ف. مجلس ۳ : ۹۴].

س

سراج اللغة = سراج اللغات

از سراج‌الدین علی‌خان‌آرزو اکبرآبادی فرزند شیخ‌حسام الدین ، مشهور بهخـان‌آرزو (کوالیـار ۱۱۰۱ ـ لکهنو ۱۱۶۹/۲۳ع) بسال ۱۱۴۷ نگاشته است ودرهندچاپ‌شده‌است و فرهنگی بنام «چراغ هدایت» از او بکوشش آقای دبیر سیاقی با «غیاث اللغات» چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵ و ۱۲ : ۱۶۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۳ ـــ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۲ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۹۲ .

18303ـ **نجف،** شوشتریها : تاریخ یاد نشده، دفتردوم آنست ویژهٔ لغات عروضی کـه برای‌مردم هندنگاشته‌است [ذریعه ۱۲: ۱۶۰].

18304ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳قف۳۳۰: تاریخ‌یادنشده، ۷۲۸ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۱۶] .

سرمهٔ سلیمانی

از تقی‌الدین محمد اوحدی بلیانی فرزند سعدالدین محمد واعظ حسینی دقاق کازرونـی اصفهانی، (۳ محرم ۹۷۳ ـ ۱۰۳۰) نگارندهٔ «عرفات العاشقین» و از نوادگـان اوحدالدین بلیانی . درآن واژه های دشوار علمی که کمتر بکارمیرفته راگردآورده‌است [دیباجه] .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۷۳ و۱۲ : ۱۷۳ فرهنگ سخنوران : ۷۰ .

18305 ـ **دانشگاه** ۱۲۲ : نستعلیق ، گویاازروزگارنگارنده،سدهٔ **۱۱**، آغازدردیباجه و انجام افتاده ، تصحیح شده ، ۱۵۸ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۲ : ۳۹۷].

ش

شامل = مؤید الفضلاء

محمدلاد .

شرح لغات دیوان انوری

ازمحمدفرزند محمدصالح نصرالله دماوندی که «نوتقویم شرعی: ۳۶۴» خودرابسال ۱۱۹۲ بانجام رسانده است .

18306ـ **دانشگاه**۴/۳۳۹۶: نستعلیق خود نگارنده درجنگی ازاو (۸۸پ ـ ۱۲۶) چند قصیده است باتفسیر واژه‌ها، همراه «نو ـ تقویم‌شرعی» ازهمو [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۳۹۸]

شرح مشکلات گلستان = فرهنگ

از مولوی جنید فرزند عبدالله مولوی، در سه‌قسم: ۱ـ دراشعارعربی وبعضی فارسی مشکل ۲ـ مرکبات معانی واحادیث‌واقوال اکابر ۳ ـ لغات مفردات بر ترتیب حـروف تهجی [دیباجه]. **آغاز:** حمدله. علی نعمائه. قال ـ المفتقرالی‌الله القوی جنیدبن... چون دیدم‌که طبایع بعضی مردم .

18307ـ **دانشگاه**۵۲۵۰/۲: نستعلیق ۱۴شوال ۱۹جلوس‌همایون (۷۸پ ـ ۱۰۷ر) زدرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۷۹] .

18308ـ **بادلیان،** Add ۶۹/۵۴ : باتاریخ **۱۲۰۰ـ۱۲۰۴** دردفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۷] .

شمس اللغات

ناشناخته. فرهنگ فارسی به‌فارسی . دو کتاب بدین‌نام چاپ شده است : ۱ ـ فرهنگ فارسی، ترکی ، عربی ازقاضی ابراهیم فرزند نورمحمد [مشار : ۱۰۴۳] ۲ـ فارسی وعربی بفارسی‌که بسرپرستی‌مستر‌جوزف انکلیسی‌گویا در هندوستان ، بسال ۱۲۲۰ نگاشته شده است [مقدمهٔ لغتنامه : ۱۸۲] .

18309ـ **دانشگاه۲/۳۵۹۲**: نستعلیق محمدعلی، **۱۲۳۳**، درمیانهٔ نسخه آمده : جلد ثانی شمس اللغات. **آغاز:** الف، حرف اول حروف تهجی و بحساب جمل ابجدیك (۵۶ر ۱۰۰پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۰۳] .

صحاح الفرس = صحاح العجم

از شمس‌الدین محمد فرزند فخرالدین هندوشاه فرزند سنجر صاحبی‌کیرانی نخجوانی زاده‌در نخجوان۶۸۷. بروش «صحاح»جوهری در۷۲۸،دربیست وپنج باب و رویهم ۴۳۰ فصل ودارای ۲۳۰۰ واژه نگاشته است . و بکوشش دکترعبدالعلی طاعتی رشتی چاپ‌شده است. چلبی ازدوکتاب بنام «صحاح العجم» یاد کرده یکی دیرینه‌که باید همین‌باشد ویکی تازه‌که از ترکان‌است. **آغاز:**۱)الحمدلله‌الذی‌الهمنااللغات والعبارات. **آغاز:**۲)...وبعدازآنکه‌درتصحیح لغات وجمع‌کتبی‌که دراین‌فن ساخته‌اند ونسخه های درست ومعتمد علیها حاصل‌کرد . . . این جمله‌را به‌کتاب صحاح الفرس موسوم‌کرد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۴۴و۱۵ : ۱۱ و ۱۶ : ۲۲۰ ـ فرهنگ نویسی در هند : ۲۶۵ مقدمهٔ لغتنامه : ۲۸۷ .

17310ـ **بادلیان**۱۶۸۱: نبشتهٔ **۹۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۴۲] .

18311ـ **تهران** ، عبدالعلی طاعتی : نوشتهٔ **۸۲۰**یا**۹۲۰** حداکثر **۱۰۲۰** ، بادیباجهٔ باارزش ، بهترین سه نسخه‌ایست که پایهٔ چاپ قرارگرفته است [مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۷].

18312ـ **تهران،** دهخدا: تصحیح‌شدهٔ خود استاد، [مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۷] .

18313ـ **تهران،**دکترصادق‌کیا: نسخه روزگاری ازآن داعی‌الاسلام بوده (مقدمهٔ جلد پنجم فرهنگ ایشان ص د۵) این سه‌نسخه پایه چاپ‌آقای‌طاعتی‌قرارگرفته‌است[مقدمهٔ‌لغت‌نامه: ۱۸۷] .

18314ـ**بادلیان**۱۶۸۲: نبشتهٔ**۱۰۳۷** [نسخه‌ها ۳ : ۴۲].

18315ـ **بادلیان** ، Or ۲۲۴/۲۰ : باتاریخ‌ع۲/**۸۸۶**دردفتر. **فیلم**آن‌دردانشگاه به‌ش۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳] .

ع

عجایب اللغة

ازادیبی، گویا ازادیبان سدهٔ دهم‌عثمانی، بنام (حضرت افندی) ، به‌ترتیب حروف پایان واژه‌ها،درآن‌ازسرایندگان‌پیشین‌گواه‌آورده،از کتابهای فرهنگ وازآن میان «فرهنگ‌اسدی» بهره‌برده‌است [سعیدنفیسی].درآن‌آمده: ندارد ازجهان جزبی نصیبی ـ غریب دردکش مسکین ادیبی. **آغاز** : بعد ازتیمن به صحیح ترلغاتی که‌بلغای‌میادین فرس قدیم .

18316 ـ **مجلس** ۲۱۹۲: نستعلیق متوسط، سدهٔ **۱۰**، زرین، کاغذها مهرهٔ عثمانی دارد، ۱۶۱ص ۱۳س [ف. مجلس ۶:۱۵۳] .

غ

غرایب اللغات

از عبدالواسع هانسوی (بنگرید : قواعد زبان فارسی درهمین فهرست).

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۳۲.

18317ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۳۳۲ : نوشتهٔ عشرت علی‌خان، تاریخ یادنشده، ۱۸۰س [مخطوطات ، سرفراز علی : ۱۶] .

18318ـ راجهٔفیض‌آبادی۶: بدون یادی ازنگارنده وتاریخ‌نوشتن، وشاید دیگری باشد [ذریعه ۱۶ : ۳۲] .

غرایب اللغة

از سراج‌الدین عروضی.

18319ـ موزهٔ‌بریتانیا Or۱۲۰۱۵: نوشتهٔ ۱۲۲۴ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۹۲] .

غیاث اللغات = غیاث اللغة

از محمد غیاث‌الدین فرزند جلال‌الدین فرزند شرف‌الدین مصطفی آبادی رامپوری که در۱۲۴۲ بانجام رسیده وبارها چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۷۳ ـ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۲ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۵۸ .

18320ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۰۱۴: نستعلیق خلیفه شاه محمد، ۲۵ ذیقعدهٔ ۱۲۵۶ زرین [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

18321ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۳ق ف۳۳۳: تاریخ یادنشده ، ۱۱۴۰ س [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۶].

ف

فرهنگ آداب

ازسیدشاه عبدالرزاق، سیدصاحب‌حسینی.

18322 ـ آصفیه ۵۹۴ لغت: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰].

فرهنگ اسدی = لغت الفرس

فرهنگ اسکندری = تحفة‌السعاده

فرهنگ بدیع اللغات = تاریخ جهانگیرشاهی

خواجه‌زاده ولی سرهندی، دریك مقدمه‌و فهرست ویك‌مقاله، بنام‌نورالدین‌محمدجهانگیر درچهل سالگی، بسال۱۰۱۳ نگاشته است .

18323ـ بادلیان SeldSup23 ۲۳۱ نستعلیق نگارنده‌درپایان نسخه‌آمده: بدیع‌اللغات جهانگیری، ۴۵گ‌۱۷س. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۱۴۳هست [فیلمها : ۱۴۷] .

فرهنگ بشیرخانی

ازبشیرخان [دیباچه] ، هندی یا افغانی یا درآنجاها میزیسته است، از سدهٔ یازدهم. به ـ ترتیب حروف تهجی آغاز واژه‌ها در بابها و پایان واژه‌ها درفصلها. **آغاز:** حمد بیغایت و ثنای بینهایت خالقی را که طبیعت انسان‌را .

بنگرید : مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۲ .

18324ـ سپهسالار ۱۳ : نسخ خوب سدهٔ۱۳، استنساخ معتمدالدوله حکمران شیراز

برای اعتضاد السلطنه و در۱۲۹۷ بکتابخانهٔ اعتضاد السلطنه آمده ، ۱۴۲ گ ۱۵س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۰۹ و ۵ : ۳۶۹] .

فرهنگ بیرجندی بفارسی

ازملاعلی اشرف بیرجندی ، متخلص به ـ صبوحی، ازسرایندگان نقادوهزلی‌سدهٔدوازدهم نصاب زبان بیرجندیست‌که بسال ۱۱۹۶ سروده است. **آغاز:** ای‌لب ودندان تو بهتر زیاقوت و گهر ـ رشك دارد ازدهان تنگ،تو تنگ شکر.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۹۵ و۱۶ : ۱۹۳ فرهنگنامه‌ها : ۱۱۷ ـــ فرهنگ سخنوران : ۳۳۱ ـ تاریخ قهستان ، آیتی : ۲۸۶ .

18325ـ **تهران،** دهخدا۱۹۹ : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۲ج۲/**۱۲۷۳** دریك جنگ [نسخه‌ها ۳ : ۹].

18326ـ **تهران،** استادمحیططباطبایی : تایپ شدهٔ سدهٔ **۱۴** ، ازروی نسخهٔ شیخ هادی بیرجندی که بروزگار سراینده نوشته شده بود [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۷] .

18327ـ **تهران،** دکترمحمد اسماعیل رضوانی: نسخهٔکهن و بی‌تاریخ در۲۰۰ بیت ، ۱۰گ [مجلهٔ ادبیات، دکترجمال رضائی : س ۱۳ ش۳ : ۱۱] .

فرهنگ جعفری

ازنواب جعفرعلیخان فرزند نواب معین‌ـ الدوله فرزند شجاع الدوله، بسال ۱۲۵۸ .

18328 ـ **آصفیه ۵۷۳** لغت : نوشتهٔ **۱۲۵۸** [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰] .

فرهنگ جعفری

محمدمقیم تویسرکانی بنام جعفرخان، در هشت ماه ، بسال۱۰۴۰(=ختم) نگاشته‌است. درآغاز دستورهایی‌چند ازنربان فارسی‌راآورده سپس نزدیك به ۷۰۰۰ واژه به ترتیب حروف آغاز واژه‌ها. شاید این جعفرخان همان جعفر بیگ فرزند بهزادبیگ وزیرلاهیجان‌بروزگار شاه عباس وشاه صفی باشد [ابن یوسف] و شاید یکی ازفرمانروایان هند [دانش‌پژوه] درپایان آمده: زبیدکـه از ذخایر فرهنگ جعفری ـ ختم‌اللغه بکویمش ارنیك بنگری ـ چون‌کردم ابتدا وتمامش بهشت ماه ـ درسال ختم هجرت ختم پیامبری .

بنگرید : ذریعه۱۶ : ۱۹۶ ـ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۳ .

18329ـ **آصفیه** ۲۳۰لغت: نسخ‌خوش عبدالمؤمن **۱۰۴۱** درفهرست آمده: آغازافتاده نام نگارنده شناخته نشده، فرهنگ واژه‌هـای فارسی وترکی است، سپس همان سرودهٔ پایـان کتاب‌را یاد کـرده است: ،۳۶۷ص ۲۱س[ف. آصفیه ۲ : ۲۹۳].

18330ـ **مجلس**۸۶۲: نستعلیق بسیار خوب **۱۰۴۹**، زرین، آغازیك صفحه افتاده ، ۲۳۸گ ۱۴ـ۱۶ س [ف. مجلس۳ : ۱۰۴] .

18331ـ **دانشگاه**۲۴۰۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغاز چند سطری افتاده : درخسند اختر اوج‌آسمان سعادت ویگانه گوهر دریای امامت امابعد... محمدمقیم تویسرکانی معروض‌ارباب دانش،۱۷۷گ۲۱س[ف. دانشگاه۹:۱۰۲۵].

فرهنگ جغرافیایی ایران

از فرهاد میرزا معتمدالدوله، که یاداو در «کنزالحساب : ۱۸۹» گذشت . که در ۱۲۷۶ بدان‌آغاز کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۹۷ .

18332ـ **فرهادمعتمد**۱۱۲ : شکسته نستعلیق خود نگارنده و تصحیح خوداو [نسخه ۳ : ۲۰۲].

فرهنگ جهانگشا = فرهنگ فارسی

بفارسی

میرزا ابراهیم .

فرهنگ جهانگیری

از عضدالدوله جمال الدین حسین فرزند حسن انجـوی شیرازی . بدستور اکبر پادشاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) در ۱۰۰۵ بدان آغاز وبنام جهانگیرپادشاه (۱۰۱۴ ـ ۱۰۳۷) در ۱۰۱۷ بانجام رساند. دریك مقدمه با۱۲آیین‌دردستور زبان و۲۴باب به‌ترتیب حروف آغاز درباب و دوم درفصل ، ویك خاتمه (که در چاپ ۱۲۹۳ لکهنو نیامده)درپنج در،درکنایات‌واصطلاحات واستعارات نیز به‌ترتیب تهجی آغاز آنها . در دردیباچه نام۴۴ فرهنگ منبع‌کارخودراآورده است (بنگرید: خاتمهٔفرهنگ:۱۹۲۷) **آغاز:** آنکه برلوح زبانها حرف اول‌نام اوست . . . حمد بیحد وسپاس بیقیاس مرصانعی‌را سزاست.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۷ ـ ف. مشار :۱۱۷۳ـمؤلفین مشار۲ : ۷۲۲.

18333ـ38 ـ **هندوستان** ، رامپور کتب‌خانهٔرضا: شش‌نسخه، کهن‌ترین‌آنها نوشتهٔ **۱۰۰۵**(!)[یادداشتهای‌مهدی غروی،مجلهٔوحید ۷ : ۴۵ ، ۴۹] .

18339ـ **پاریس**، ملی۲۰۹۴: شعبان **۱۰۱۹** [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۷].

18340ـ **تهران**،ادبیات ۱۵۵حکمت: نستعلیق محمد اشرف فرزند نـورالدین محمد حسنی حسینی اینجوی ، ۱۹ رمضان **۱۰۲۴** ، ۹۸۲ص [ف. ادبیات ۲ : ۲۷] .

18341 ـ **سنا** ۹۰۰ : نستعلیق هندی دوست محمد در**۱۰۳۱** درپتنه، بدستور رکن‌ـ الدوله آقاکریما [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۳].

18342ـ**مجلس**۴۶۸۹: نستعلیق‌محمد مؤمن، ذیحجهٔ **۱۰۳۲** ، . آغاز بمانند نمونه ، ۵۹۶گ ۱۹س [رؤیت] .

18243ـ **تهران** ، گلستان ۱۱۱۴۷ : نستعلیق محمد مؤمن ، ع۱۴/**۱۰۳۲** ، زدین [نسخه‌ها

18344ـ **تهران**، استادمینوی ۱۳۷ : نستعلیق محمدداجی، **۱۰۳۵**، زدین [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۶].

18345ـ **دانشگاه** ۱۳۶۷ : نستعلیق محمد رستگار، ۱ج۲/**۱۰۳۵** آغاز دردیباچه افتاده. ۵۶۲گ [ف. دانشگاه ۸ :۶۱].

18346ـ **رضوی**۲۵ لغت : نستعلیق خسرو فرزندحسن، **۱۰۳۷**، آغازبمانندنمونه پایان افتاده ۵۹۵ گ ۱۹س [ف. رضوی ۲ : ۲۷۲] .

18347ـ **تهران**،دهخدا ۱۶۰: نستعلیق ۴ج۱/**۱۰۴۱** [نسخه‌ها ۳ : ۲۴] .

18348ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۱۵: نستعلیق محمدرضا بوره بوسه‌ای ، در **۱۰۵۷** تاریخ نگارش ۲۰ج۱/۱۰۱۴ دارد [نسخه‌ها ۲ : ۸۹] .

18349 ـ **تهران** ، ادبیات ۶۸ ب : نستعلیق ۶صفر **۱۰۶۸**، زدین، ۴۳۹گ۲۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۸] .

18350ـ **آصفیه** ۲۷۶ لغت : نوشتهٔ **۱۰۷۱** [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

18351ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰م‌لغت فارسی : تعلیق ۲۱ صفر **۱۰۸۳**، آغاز برابر نمونه ، ۵۰۹ گ ۱۹س [ف . مخطوطات ۲ : ۳۰] .

18352ـ **مجلس** طباطبایی ، فهرست نشده: محمدرضی فرزندگداعلی جابلقی،۱۹ع

۲/**۱۰۸۵** گزیدهٔ آنست از **عباس کردستانی** با انداختن سرودهها و گواهها [رؤیت] .

18353ـ **دانشگاه** ۲۰۴۱ : نستعلیق محمدصادق فرزندحسن خیام‌دامغانی، ۱۷صفر **۱۰۸۸** در قلعهٔ استرآباد و خاتمه در ۲۷ع۲/ ۱۰۸۸ ، ۳۷۸گ ۲۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۸] .

18354ـ **الهیات** ۱۳۵ ب: نستعلیق و نسخ **۱۰۹۶**، خاتمه که در چاپ نیست را نیز دارد، ۴۱۵گ ۲۴س [ف. الهیات ۱:۹۹].

18355ـ **گلستان**۱۲۴۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، درهامش «کنز اللغه» است، انجام افتاده [نسخه‌ها ۱:۱۹۲] .

18356ـ **حقوق**۱/۶۲ب: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** ، (۲ب ـ ۱۷پ) [ف. حقوق : ۱۶۵] .

18357ـ **تهران**،دهخدا۱۰۰: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، بخشی ازمیانهٔ کتاب است.

18358ـ **تهران**، دهخدا۱۶۲: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳:۲۴].

18359ـ **فرهاد معتمد**۸۷: نستعلیق سدهٔ**۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۲۰۲].

18360ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۸ ب : نستعلیق سدهٔ**۱۱-۱۲**، باحاشیه‌هایی ازقزوینی ۴۰۶گ ۲۴س [ف. ادبیات ۱:۳۶۸] .

18361ـ **قم**،سید شهاب‌الدین‌تبریزی: نوشتهٔ صفر**۱۱۳۶**، **آغاز**:حمدله. . .والصلاة علی جمیع عباده الصالحین ... اما بعد، بدانکه این **ملخص** است ازکتاب فرهنگ جهانگیری محذف الاشعار و الشواهد [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

18362ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ م لغت فارسی: تعلیق محمود، شنبهٔ ۱۵ج۲/**۱۱۴۱**، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۵گ ۲۵س [ف . مخطوطات ۲ : ۳۰] .

18363ـ **تهران**، استادمینوی ۱۳۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، رحلی [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۶].

18364ـ **مجلس** ۴۹۹۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، آغاز بمانند نمونه ، ۳۰۸ گ ۲۷ س [رؤیت].

18365ـ **تهران** ، آقای ثامنی : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۱].

18366ـ **تهران**،ادبیات۶۷ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۴۱۸گ ۲۵س [ف . ادبیات ۱ : ۳۶۸] .

18367ـ **سپهسالار** ۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، خاتمه‌را نیزدارد، ۳۰۱ گ ۲۷س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۱۹] .

18368 ـ **دانشگاه** ۵۲۶۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۲۹۵گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۷] .

18369ـ **پاریس**،عمومی۴۶۹۶.S.P: سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۷].

18370ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۴۷۳جما: نستعلیق ازمیانهٔ سدهٔ **۱۲**، ۳۶۲گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۶۷] .

18371ـ **تهران** ،دکترمفتاح: نستعلیق **۱۲۰۵** رحلی [رؤیت] .

18372ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۸۷ : نستعلیق عبدالکریم ساروی ، ۱۶ع۲/ **۱۲۲۲**، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۳] .

18373ـ **تهران**، ملی۹۷ف: نستعلیق ۷ذیقعدهٔ **۱۲۲۵**، آغاز بمانند نمونه، ۴۳۷گ ۲۱س [ف. ملی ۱ : ۸۲] .

18374ـ **تهران**، دهخدا۱۶۸: نستعلیق

محمد، چهارشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۲۲۶** [نسخه‌ها ۳ : ۲۴].

18375ـ **دانشگاه** ۳۳۴۶/۲ : نوشتهٔ محمد نزدیك **۱۲۳۸**، تنهـا مقدمهٔ آنست (ص ۱۸-۳۵) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۰] .

18376ـ **تهران،** دهخدا۱۸۶: نستعلیق ۷ شعبان **۱۲۳۹** ، در تهران [نسخه ها ۳ : ۲۴] .

18377ـ **سپهسالار** ۸: نستعلیق میرزا کاظم فرزندمیرزا صادق، **۱۲۳۹**،خاتمه رادارد ۲۹۰ گ ۲۷-۲۶س [ف. سپهسالار ۲:۲۱۹].

18378 ـ **تهران** ، دهخدا ۶۶/۱ : شکسته نستعلیق علینقی ، ۲۰ ذیحجهٔ **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۳ : ۴۰] .

18379ـ **تهران**،دانشسرایعالی، قریب ۸۰: نستعلیق ع۱/**۱۲۴۱** ، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۳].

18380ـ **تهران،** ملی۹۵۹ف: نستعلیق سفر**۱۲۴۱**، آغاز برابرنمونه، ۲۸۱ گ۲۱س [ف. ملی ۲ : ۴۹۷] .

18381ـ **دانشگاه** ۵۱۸۰: نستعلیق ، آدینهٔ ۸ شعبان **۱۲۴۴**، ۳۳۳ گ ۲۳س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۳۹].

18382 ـ **سپهسالار** ۲۵ : نستعلیق **۱۲۴۴** ، جمعی برای میرزا فضل‌الله مستوفی ، ۴۹۴ گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۱۹] .

18383ـ **تهران**،دکترمفتاح: نستعلیق محمد فرزند محمدصادق، ع۲۶/**۱۲۵۵**، زرین گزیده‌ایست ازآن [رؤیت] .

18384ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۱۲۳: نستعلیق سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۸۹] .

18385ـ **مجلس**۳۰۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴**، تنها خاتمهٔ کتاب است در پنج [در] وچهارم درلغات زند وپازند واوستا، ۵۸ص۱۱ س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۸۸].

18386ـ **رضوی** ۲۶ لغت: نستعلیق ، تاریخ یادنشده، بخشی ازآنست، ۹۸گ ۲۹س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۲].

18387ـ **فرهاد معتمد** ۸۶: شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها۳ : ۲۰۲].

18388 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۱۲ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴] .

18389 ـ **گلستان** ۱۲۴۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده، انجام‌افتاده، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها :]

18390ـ **مجلس**۴۶۹: نستعلیق خوب **آغاز:** حمد بیحد و سپاس، زرین ، ۴۲۰ گ ۲۰س .

18391ـ **مجلس** ۴۷۰: نسخ، زرین، آغاز برابرنمونه، ۲۵۱ گ۲۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۷۶].

18392ـ **ملی**۱۲۴۵: تاریخ یادنشده، ۸۷۲ گ. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۹۷۴ هست [فیلمها : ۱۴۷].

18393 ـ **تهران** ، دکتر حافظ فرمانفرمائیان: تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۲۰۶هست [فیلمها : ۱۴۷] .

18394ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۳۳۴ : تاریخ یاد نشده ، ۱۱۹۳ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۱۶] .

18395ـ **آصفیه**۴۱۴لغت: تاریخ یاد نشده، تنهـا مقدمهٔ آن است [ف . آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

فرهنگ حسینی

ازحسین فرزند احمد . بروزگار عالمگیر (۱۰۶۹-۱۱۱۸) .

بنگرید : مقدمهٔ لغتنامه : ۱۸۳ .

18396ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۳۳۵ : تاریخ یاد نشده ، ۱۰۰۲ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۱۶] .

فرهنگ دفترداری

در ص ۱۸۶ گذشت .

فرهنگ رشیدی

از عبدالرشید فرزند عبدالغفور حسینی تتوی‌مدنی، درگذشتهٔ ۱۰۷۷. گویا بسال ۱۰۶۴ (= بادفرهنگ رشیدی مقبول) بروزگاری که شاه جهان (۱۰۳۷ ــ ۱۰۶۸) در زندان پسرش عالمگیر (۱۰۶۹ ــ ۱۱۱۸) بوده ، به‌ترتیب [illegible] نخست و دوم واژه ها در یك مقدمه و ۲۴ باب وفصلهایی ، از روی فرهنگ جهانگیری و مجمع‌الفرس سروری نگاشته‌است. ولی درهشت نسخه‌که پایهٔ چاپ ۱۲۹۲ قرارداشته‌است خاتمهٔ آن نبوده است. **آغاز:** ستایشی‌که آرایش سر نامهٔ هرسخن و پیرایش دیباجهٔ هرنووکهن .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۰۰ ـ ف. مشار ۱۱۷۵ ــ مؤلفین مشار ۳ : ۸۵۲ ــ مقدمهٔ لغت‌نامه : ۲۱۸ .

18397ـ **مجلس** ۴۷۱: نستعلیق **۱۰۶۷** (بتاریخ هزار وهفت و ستین ـ مطرا گشت این گنج نوآیین) ۳۰۹ گ ۲۲ س [مجلس ۲ : ۲۷۶] .

18398ـ **دانشگاه** ۲۹۷۳: نستعلیق ، چهارشنبهٔ ۲۵ ع ۲/ سدهٔ **۱۱** ، ۴۲۷ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۱].

18399ـ **مجلس** ۵۸۷۶: نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۱-۱۲**، ۱۱۹۰ ص ۱۵ س [ف . مجلس ۱۷ : ۲۷۴].

18400ـ **تهران**، دهخدا ۱۳۸: نستعلیق هندی، ۱۰ ج ۲ سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۲: ۲۴] .

18401ـ **دانشگاه** ۳/۳۲۸۹: سدهٔ **۱۱** ، بخشی از آنست (۳۳پ ـ ۴۲پ) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۴].

18402ـ **سپهسالار** ۵: نستعلیق حاجی امامقلی، درلاهور، **۱۱۳۳** . در ۱۲۵۶ از آن رضاقلیخان هدایت بوده و یادداشتهایی سودمند ازاو دارد. ۲۱ س ۲۸۶ گ [ف . سپهسالار ۲ : ۲۱۷] .

18403ـ **تهران** ، ادبیات ۹۹ب : نستعلیق عبدالرحمان فرزند ملا محمد یوسف خواجه‌گوهری، ۲۹ ج ۱/ **۱۱۳۹**، ۳۴۵ گ ۲۱ س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۸] .

18404ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۳ رشید : نستعلیق ازآغاز سدهٔ **۱۲** ، آغاز افتاده ۹۱۰ ص [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲ : ۶۹] .

18405ـ **مجلس** ۲۱۹۳ : نسخ تاریخ یاد نشده ، ۶۵۶ ص ۲۵ س [ف . مجلس ۶ : ۱۵۴] .

فرهنگ رضوی

از محمدرضا فرزند میرمحمدقاسم حسینی ساکن قزوین، درهشت جلوه، بشیوهٔ «فرهنگ جهانگیری: ۱۹۳۲» ساخته است [دیباچه] . **آغاز:** حمد وثنای حضرت صانعی وقادری را رواست وکریمی ورحیمی‌را بجاست .

18406ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۴ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵ گ ۱۴ س [ف . ادبیات ۱ : ۳۶۹ ـ ذریعه ۱۶ : ۲۰۰] .

فرهنگ روایات دینی

شاید فرهنگ دساتیری باشد .

18407 ـ **بادلیان** ۱۲۵/۳ اوزلی : نستعلیق هیربد منوچهر فرزند دستور برزوفرزند

قوام‌الدین فرزند کیقباد فرزند هرموزیار سنجانا ۱۰۲۳ یزدگردی. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۲ هست [فیلمها : ۵۵۹].

فرهنگ سروری = مجمع‌الفرس

فرهنگ شاهنامه = فرهنگ واژه‌های شاهنامه

فرهنگ شمسی

ازشمس‌الدین [ذریعه] شایدکشمیری.

18408ــ موزهٔ بریتانیا Or ۵۷۴۲: سدهٔ ۱۱ــ۱۲، درفهرست از نگارنده نام برده نشده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰].

18409ــ راجه فیض‌آباد ۶: تاریخ یادنشده، نام نگارنده شمس‌الدین یادشده است [ذریعه ۱۶ : ۲۰۲].

فرهنگ عباسی

ازنایب‌الصدر محمد فرزند محمدرضا شفا تبریزی. بنام عباس‌میرزا ولیعهد، دریك مقدمه وچند باب ویك خاتمه : مقدمه در کلیات، شش نمایش: ۱ــ برتری زبان فارسی ۲ــ چگونگی زبان فارسی و شمارهٔ حروف آن ۳ــ ضمایر ۴ــ حروف زائد ۵ــ حروف‌زینت ۶ــ تبدیل‌حروف بیکدیگر. سپس بابهای فرهنگ بشمارهٔ حروف. خاتمه در استعارات و کنایات و واژه‌هایی که دارای هشت حرف (بیگانه) هستند (ث، خ، ص، ط، ظ، ع، ق). **آغاز**: آرایش گفتار دانشوران وپیرایش‌کردار سخن‌گستران ستایش خدا.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۰۲ ــ مقدمهٔ برهان قاطع، معین : ۷۴ ــ مقدمهٔ لغتنامه، گفتار نفیسی : ۱۸۳.

18410ــ سپهسالار ۶: نستعلیق ۱۱۳۰ در ۱۲۶۰ بسه‌تومان خریده‌شده، آغاز برابر نمونه، ۳۲۱ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۲: ۲۲۴ و۵ : ۳۷۱].

18411ــ تهران، ادبیات ۶۴ ب : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابرنمونه، ۳۱۰ گ ۲۳س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۹].

فرهنگ فارسی بفارسی = فرهنگ جهانگشا = فرهنگ مختصر

ازمیرزا ابراهیم فرزند شاه‌حسین اصفهانی وزیر شاه اسماعیل (۹۰۷ ــ ۹۳۰). فرهنگ فارسی وعربی و ترکی است بفارسی به ترتیب حرف آغاز واژه‌ها درباب وانجام آنها درفصل و در آغاز آن چند فصل در دستور زبان است، دردنبال واژهٔ غنجار مینویسد: این روزگار که سال ۹۸۹ [ذریعه] یا ۹۸۶ [لغت نامه] است. **آغاز**: بدانکه عرب بچیم(چ) وپاوکاف وژا مثل چه وپا وگردن وکژ تنطق ننمایند.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۱۱، ۲۱۶ ــ مقدمهٔ لغت‌نامه: ۱۸۴ ــ فرهنگ نظام ۵: یه فرهنگ نویسی درهند: ۲۶۵.

18412ــ تهران، دهخدا ۲۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰ــ۱۱ [نسخه‌ها ۳ : ۲۶].

18413ــ مدینه، عارف حکمت ۱۲۴ لغت: نستعلیق ۱۰۰۹، آغاز برابر نمونه، ۱۶۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۰].

18414ــ تهران، ادبیات ۴۰د: نستعلیق دوشنبهٔ ۵شعبان ۱۰۴۳، آغاز برابرنمونه، در فهرست ازنگارنده نام برده‌نشده است: درآغاز یازده فصل دستور زبان است و در دیباچه نامی بکتاب داده‌نشده، ۱۷۶ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۷].

18415ـ **مجلس**۴۶۷۱، نستعلیق ۳ع ۱۷۷/۲ (**۱۰۷۷**)، آغاز دربخش‌دستورافتاده درفهرست شناخته نشده ، گویا همین فرهنگ باشد .

18416ـ **مجلس** ۶۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، برگ یکم‌نونویس ، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۷گ ۲۰س [ف. مجلس ۳ : ۱۰۹].

18417ـ **تهران، دهخدا**۲۷: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، ازواژهٔ‌آستین تانشد را دارد [نسخه‌ها ۳ : ۲۷] .

18418ـ**سپهسالار**۱۷: نستعلیق‌خوب **۱۲۷۷**،۱۰۵گ ۱۹س [ف.سپهسالار ۵]

18419ـ**سپهسالار**۸۷:شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳**، که در۱۲۷۲درتهران‌داخل‌دارالکتب شده، ۱۲۲گ ۱۸س.درفهرست ازنگارنده نام برده نشده‌است [ف . سپهسالار ۵ : ۳۷۳] .

فرهنگ فارسی بفارسی وعربی بفارسی

ازابراهیم خادم (بنگرید: نوروز:۳۶۴) دررمضان ۱۰۸۷ق‌آغازبنگارش‌آن‌کرده ودر۷ محرم ۱۰۸۸ بپایان رسانده است. آنرا برای خزانهٔ‌کتب دستوراعظم احمدپاشابن محمد پاشا ساخته است. ودرآن واژه‌های عربی و فارسی‌را بترتیب حرف‌آخرگزارش‌کرده است. **آغاز :** الاکلمه‌ایست‌ازتنبیه واسب‌الاگویند وازلفظ اولو صیغهٔ امر است .

18420ـ **الهیات**۱۹۳ج: نستعلیق‌سید احمد فرزند عبدالجلیل **۱۱۳۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۰گ ۲۲س [ذریعه ۱۶ : ۲۰۸ ـ ف. الهیات ۱ : ۹۹].

فرهنگ فارسی بفارسی

از برادرزادهٔ سید نعمةالله جزائری ، که بهندرفته و انکلیسی نیز میدانسته است، ایـن فرهنگ ویژهٔ واژه‌های لهجهٔ شوشتریست وپس از روزگار نادرشاه نگاشته شده است. و درآن از « شرح النخبهٔ » عموی خود یاد کرده است (بنگرید : فروق‌اللغات : درهمین‌فهرست) .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۲۱۰.

18421ـ **تهران، دهخدا**۲۱: نستعلیق سدهٔ**۱۲** آغاز وانجام افتاده وازثوراست تاکافج [نسخه‌ها ۳ : ۲۵] .

فرهنگ فارسی بفارسی = فرهنگ بشیرخانی

بشیرخانی، درص۱۹۳۱ گذشت .

فرهنگ فارسی بفارسی = فرهنگ وفایی

از حسین وفایی که بروزگار شاه تهماسب صفوی۹۳۳ دربیست‌وپنج‌باب وچهارصد وپنجاه ویك فصل به‌ترتیب حروف آخر واژه‌ها ساخته است، واز«صحاح‌الفرس» محمد فرزندهندوشاه و«معیارجمالی» شمس فخری و «فرهنگ» شیخ شمس‌الدین‌محمدکشمیری، بهره‌برده وشعرهایی ازخود درآن‌آورده است [دیباجه] . **آغاز :** حمد وثنا وشکر و سپاس بی‌پایان مرآفریدگار بیچون .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۲۰ ـ دیباجهٔ برهان قاطع ، معین : ۷۴ ـــ دیباجهٔ جلد ۵ فرهنگ نظام : ید.

18422ـ **مدینه،** عارف حکمة ۱۲۹ : مؤرخ**۱۰۲۹**، ۲۲۱گ [نسخه‌ها ۵:۴۶۱] .

18423ـ**ملك**۴۲۸/۱ : شکسته‌نستعلیق محمدیوسف عقیلی، ۶ع۱/**۱۰۷۰** [رؤیت].

18424ـ **دانشگاه**۱۵/۴۱۹۰: نستعلیق محمدنصیرفرزندهمایون وانشانی، ع۱/**۱۰۷۱**

(ص ۱–۲۱۸) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۵۸].

18425ـ **ملك۱/۴۰۲**: نستعلیق محمد زمان فرزند محمدکثیر، در**۱۰۷۷**، آغازافتاده [ف. ملك، مجموعهها : ۲۱].

18426ـ **آصفیه** ۴۹۲ لغت : نوشتهٔ **۱۱۱۰** [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸].

18427ـ**دانشگاه۲۸۲۱**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، انجام نانویس مانده، ۱۰۰ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۶۱].

فرهنگ فارسی بفارسی

از محمد شریف فرزند صفی قلی جویمی مشهوربلاری [دیباجه] نگارندهٔ «گنج معانی» در دیباجه مینویسد : اگرچه این فرهنگ در برابرفرهنگهای بزرگ‌مانند «فرهنگ‌سروری» قطره‌ای دردریاست ولی‌ازجهت اختصار سودمند است. فرهنگی‌است‌بترتیب آغازواژه‌هاهرحرف دریك باب، بیشتر واژه‌های فارسیست و برخی عربی. **آغاز**: ای درتك وپوی تو زآغاز. . . جواهرزواهرحمد وسپاس نثاربارگاه صمدیست قدیمی.

بنگرید : ذریعه ۱۸ :۲۴۳ (گنج‌معانی).

18428ـ **ملك** ۴۶۷۱/۳۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، در «گنج معانی» که کلیات نظم و نثر اوست (۲۲۲ر – ۲۲۴پ) [رؤیت].

فرهنگ فارسی بفارسی

شاید از مولانا شمس‌الدین محمد کشمیری [دانش پژوه].

18429ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۳/۴ج: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۶۷ر – ۷۱ر هامش) همراه سه فرهنگ دیگر. **آغاز**: ناورد بمعنی نبرد و در شرفنامه بمعنی رفتار نیز آمده [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۱].

فرهنگ فارسی بفارسی =

انموذجی ازلغات فرس

از صدرالافاضل لطفعلی دانش (۱۲۶۸ – ۱۳۵۰)، که‌یاداو در «آداب المحادثه:۱۵۱۶» گذشت.

18430ـ **دانشگاه۴۷۳۴/۲۲**: نوشتهٔ **۱۳۱۸** (ص۶۲۷–۶۳۶) ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۱].

فرهنگ فارسی بفارسی

گویا ازعبدالمطلب‌کاشانی مشهور به‌ادیب، پزشك و ادیب روزگار ناصرالدین شاه [ابن – یوسف]. نگارنده‌نگارش خودرانزد حکیمباشی فرستاده‌تادرآب بشوید. دردوبخش: نخست‌واژه های‌فارسی‌وعربی رابترتیب‌آغاز وانجام بدنبال یکدیگریادکرده‌است. دربخش‌دوم همان‌واژه‌ها راگزارش‌کرده وسروده‌هایی گواه‌آورده است. وازآن میان‌ازقائم‌مقام (م۱۲۵۱) ومیرزا محمد تقی علی‌آبادی (م۱۲۵۶). **آغاز**: قسمت اول آلا ، آسا، اوا ، آشنا ... قسمت دوم : آسا : بکسرالف بمعنی خمیازه وبمعنی‌شبیه و نظیر هم آمده .

18431ـ **سپهسالار۱۶**: نسخ، نگارش بانجام نرسیده، شاید نسخهٔ اصل، ۱۴۹ گ۱۷ [ف. سپهسالار ۲ : ۲۶۱].

فرهنگ فارسی بفارسی

ازعلی فرزند طیفور بسطامی، درواژه‌های ضروری‌فارسی، این‌فرهنگ‌را پس‌از«گنجنامه» که در۱۰۶۹ نگاشته بود ساخته است. **آغاز**: چون زبان پویندگان درحمدحضرت منان‌الکن است.

18432 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۱/۲

حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲؛ همراه «گنجنامه» از همو [ف. ادبیات ۲ : ۴۷ — ذریعه ۱۶ : ۲۱۱] .

فرهنگ فارسی بپارسی - تفاسیر

منسوب به قطران تبریزی، ابومنصور فرزند منصور جیلی دیلمی ارموی درگذشتهٔ ۴۶۵ (= هست). ناصر خسرو در «سفرنامه»ی خود از فرهنگ او یاد کرده و بایستی درسیصد واژه باشد و «تفاسیر» خوانده است. دکتر عسکری حقوقی بسال ۱۳۳۸خ دو نسخهٔ دهخدا و سپهسالار را به عنوان «فرهنگ قطران» چاپ کرده ولی در انتساب این دو به قطران تردیداست. در این دو نسخه حرف آغاز واژه‌ها در باب و پایان آنها فصل قرار گرفته است. **آغاز:** اللهم خلد به لطفك العميم وبفضلك العميم .. مقدمه . بدانکه حروف لغت عرب هشت و بیست است و هشت حرف از آن جمله درلغت فرس نیامده .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۸۵ (قطران) و ۱۶ : ۲۱۳ (فرهنگ قطران) ــ دانشمندان آذربایجان : ۳۰۸ ــ فرهنگ نویسی درهند : ۵، ۸، ۳۶۵ ــ مقدمهٔ لغت‌نامه: ۱۸۱ (تفاسیر) کشف‌الظنون ۱ : ۴۲۶ (تفاسیر) .

18433ــ **سپهسالار ۱۲/۲** : نستعلیق نزدیك به‌هندی سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۳گ ۱۷س [رؤیت]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۰۱ هست [فیلمها : ۶۴۹].

18434ــ **تهران، دهخدا ۱۰۰** : نستعلیق اسماعیل فرزند مرتضی برازجانی ، ۶/۲ تا ۱۳۱۷/۷/۴خ، ازروی نسخهٔ ۱۲/۲ سپهسالار ۲۸۸ص [نسخه‌ها ۳ : ۲۶] .

فرهنگ فارسی بپارسی

ازقواس ، فخرالدین مبارکشاه غزنوی ، ازسدهٔ هفتم.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۱۳ ــ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۳ .

18435ــ **موزهٔ بریتانیا Or۸۳۶۰**: نوشتهٔ ۱۲۴۰ [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18436ــ **حمیدبهوپال**: دارای ۲۰ هزار واژه .

18437ــ **بنگال**: در ذریعه آمده: گویا این دو نسخه ازقواس نباشد [ذریعه ۱۶: ۲۱۲].

فرهنگ فارسی بپارسی

بترتیب تهجی درحروف نخستین، نزدیك ششصد واژه دارد ، و یك باب در استعارات . **آغاز :** الحمدلله الواحد القدیم . . . اما بعد بباید دانست که این زبان را بپارسی دری و فهلوی خوانند. . .

18438ــ **دانشگاه ۴۷۳۶/۱** : نستعلیق و نسخ محمدقاسم کرمانی، سدهٔ ۱۱ (ص۱-۲۳) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۲] .

فرهنگ فارسی بپارسی

باعنوان‌های: جلوه، جلوه، و در آن واژه‌های مرکب گزارش میشود. **آغاز :** جلوهٔ الف . آب آتش رنگ رنگ آتش زای .

18439ــ **تهران، ادبیات ۲۱۵/۳ج**: نسخ سدهٔ ۱۳ (۳۷پ — ۵۲پ) زرین [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۲] .

فرهنگ فارسی بپارسی

چندگفتار وکتاب ناشناخته.

18440 ــ **ملك ۴۹۲/۳۵** : نستعلیق پاکیزهٔ سدهٔ ۱۰، زرین (ص۴۳۴-۴۷۴ هامش) **آغاز:** حمدله... اما بعد، بدانکه هرچند در السنه واختلاف درلغات بیش از آنست که ذهن هیچ آدمی محیط آن تواند شد...درفهرست بنام

«لغت فرس» یادشده است [ف. ملك مجموعه‌ها ۴۳] .

18441ـ **دانشگاه ۳۲۳۳** : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، درچندباب به‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها هریکی در چند فصل بـه ترتیب تهجی پایان آن، بمانند «مجمع الفرس»، بخامهٔ تازه‌تری آمده: دستوراللغه. گویا همان فرهنگ یا نسخهٔ میرزا ابراهیم باشد. **آغاز:** حمدله. . . وبعد فاقول هذاکتاب فی بیان معانی. . . باب الالف فصل. آرا، امر آرائیدن و آراینده بمعنی ثانی استعمالش مرکب آید چون سخن‌آرا وعروس‌آرا [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۸۹].

18442ـ **تهران** ، دهخدا ۱۲۲/۴ : نستعلیق و نسخ محرم **۱۰۶۲** ، پیش از آن «فرهنگ عربی بفارسی» است. **آغاز :** ایلیا سه‌معنی دارد [نسخه‌ها ۳ : ۴۵].

18443ـ **تبریز**، ملی ۲۸۷۸: نوشتهٔ فتحی فرزند کاظم در **۱۰۹۰** در فهرست بعنوان «فرهنگ یالغتنامه» یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

18444ـ **تهران**، دهخدا ۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درآن از: لسان الشعراء، تحفه، تاج الاسامی، نسخهٔ میرزا، شرفنامه، جامع اللغات، سامی ، ادات الفضلا ، صیدنه یاد شده است [نسخه‌ها ۳ : ۲۵] .

18445ـ **دانشگاه** ۲/۲۱۸۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱پ ـ ۸۱پ هامش). **آغاز:** الحمدلله المعبود والشکر للموجود... امابعد، باید دانست این زبان پارسی خوانند و دری و پهلوی [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۱].

18446 ـ **دانشگاه** ۴۷۹۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده ، بترتیب تهجی درحروف آغاز وانجام واژه‌ها ، باگواه آوردن ازسرایندگان، درآن ازنسخهٔ وفایی وتحفه یاد شده‌است. ۹۷گ ۱۰س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۸] .

18447ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۹ حکمت: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، باعنوان فصل، اندازه وزیری [ف. ادبیات ۲ : ۲۷] .

18448ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۲ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۱۵۶** (گ ۶۷ ـ ۱۷۴) **آغاز:** الف: استواء، خط استوا، آن‌سرا، آن جهان [ف. مخطوطات ۲ : ۳۷].

18449ـ **مجلس** ۸۵۸: یاسین فرزند عمر، **۱۳۰۱**. بافصلهایی بشمارهٔ حروف تهجی که واژه‌هارا بترتیب حرف یکم ودوم آغاز آنها درآنها جای‌داده است. برخی واژه‌های عربی هندی وگیلکی نیزگزارش شده است. **آغاز :** ار: سه‌معنی دارد، اول اکثر، دوم‌راهرا گویند سیم سفل دانه‌را گویند که روغن از آن کشیده باشند. اران: نام بلوکیست ازآذربایجان [ف. مجلس ۳ : ۱۰۴].

18450 ـ **سپهسالار** ۶۸۰۷/۱ : نستعلیق **۱۲۱۰**، **آغاز:** خوبها وهم‌بیم. اوهام وهمها (۱ر ـ ۲۶ر) [ف. سپهسالار ۵: ۳۷۴] .

18451ـ **دانشگاه** ۲/۲۹۱۵: نستعلیق **۱۲۳۱** (۹ر ـ ۲۲پ) فرهنگی است که برای سنگلاخ میرزا مهدی‌خان استرآبادی ساخته شده‌است. **آغاز:** دربیان لغات فارسی و عربی وکنایات سنگلاخ . الالف : آب آتش رنگ ، کنایه است ازشراب [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۰].

18452ـ **تهران**، ادبیات ۳/۸۵ جوادی: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۲۴۴** در دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۲۷] .

18453ـ **تهران**، دهخدا ۶۰: نسخ و

نستعلیق محمدصادق فرزند سید صابرموسوی ، ۱۵ج۱/۱۲۶۷، آغاز افتاده ، [نسخه‌ها ۳: ۲۶] .

18454ـ تهران ، دهخدا ۹۹/۱ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۴. آغاز: حرف‌الف: ابتدا آغازو فلخ، ۸۹ص [نسخه‌ها ۳ : ۴۴] .

18455ـ تهران، دهخدا ۱۹۰: نستعلیق سدهٔ ۱۴، کتاب تازه و نوین‌است [نسخه‌ها ۳ : ۲۶] .

18456ـ موصل ، مدرسة جامع پاشا ۲۷۳: [ف. مخطوطات موصل: ۶۷].

فرهنگ فاروقی

علامهٔ فاروقی [دانش پژوه] گـویا همان «شرفنامه :ازفرهنگنامه‌های دوزبانه» باشد .

18457ـ مدینه، عارف حکمة ۱۲۱: ۱۵۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۲] .

فرهنگ قطران = فرهنگ‌فارسی بفارسی ص۱۹۴۰

فرهنگ مظفری

از میرزا حسن‌خـان مستوفی ملقب بمعین دفتر، فرزند میرزا ابوالقاسم مستوفی‌آشتیانی، درسه‌جلد باید باشد: ۱ـ واژه‌ها بترتیب‌تهجی باشواهد ۲ـ واژها بترتیب تهجی بدون‌شواهد ۳ـ کنایات. جلدیکم را درتبریز بسال۱۲۸۸ تا۱۳۰۳ بنام حسنعلی‌خان سالار لشکر نگاشته است [دیباجه] .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۱۶ .

18458ـ سنا ۷۵۶۱: نستعلیق ۱۲ ع ۱/۱۳۰۳، گویا نسخهٔ‌اصل، جلدیکم، تاریخ نگارش ۱۲۸۸ تا ۱۳۰۳ درتبریز [دیباجه]. [نسخه‌ها ۲ : ۲۲۳] .

فرهنگ میرزا ابراهیم = فرهنگ فارسی بفارسی ص ۱۹۳۷

فرهنگنامه = فرهنگ پنج‌بخشی

بخش ۱ـ درسخنان عربی پارسی وددی و پهلوی‌که جداگانه باشد، در۲۰ گونه و هریك درچندبهر. ۲ـ اصطلاحات ، دد۲۰گونه، ۳ـ سخنان پهلوی وددی‌که ازآن گردانهایی‌بیرون آید یعنی برهنجار مصادرند ، در۲۰ گونه. ۴ـ سخنان تازی ، ۵گونه ۵ـ سخنان آمیخته از تازی و نبطی و عجمی و جزآن از پیوندها آمیخته، درچندگونه. باید درهند فراهم آمده باشد. آغاز : بخش نخست در سخنان عربی پارسی وددی وپهلوی‌که جداگانه باشد...گونهٔ نخست‌که درسخنانی که آغاز آن الف است بر بیست و دوبحر، بحر نخست که پایان آن الف است .

18459ـ قم، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: نسخ سدهٔ۱۰ ـ ۱۱، درپایان نسخه فرهنگنامه نامیده شده ، بهادو روپیه ، ۱۲۷ گ ۱۸ س [نسخه‌ها ۶ : ۳۷۹] .

فرهنگ‌واژه‌های اخلاق‌ناصری = مفتاح الاخلاق

ازعبدالرحمان فرزند عبدالکریم‌برهان‌پوری، بسال ۱۰۸۵ نگاشته است. او درهنگام نگارش نسخه‌ای از « اخلاق ناصری » را کـه مزین بخامهٔ خواجه‌نصیربوده دردست‌داشته‌است **آغاز:** برضمایرارباب بصایر پوشیده نماندکه بندهٔ‌خادم درویشان.

18460ـ آصفیه ۱۹۲اخلاق : نستعلیق عبدالکریم فرزند عبدالرزاق ، ۱۱۲۸ بدنبال «اخلاق ناصری» ۱۳۵ ص ۱۳س [ف . آصفیه ۱ : ۵].

18461ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف ۳۴۰ : نوشتهٔ خود نگارنده در فهرست بنام «مفتاح الاخلاق» آمده، ۱۲۲ص [مخطوطات. سرفرازعلی : ۱۷] .

فرهنگ واژه‌های اخلاق ناصری

18462ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳/۲۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ **۱۰۱۳** دردفتر [نسخه ها ۲ : ۱۰۱] .

فرهنگ واژه‌های اسکندرنامه و مخزن الاسرار

ازعبدالعزیز حسرتی .

18463ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف ۳۳۶: تاریخ یادنشده، ۳۸ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۱۶] .

فرهنگ واژه‌های بوستان

ازقرشی. **آغاز** : حمد مرخالقی را که بقطرات مطرات وانزلنا من المطرات مـاء ثجاجاً لنخرج به .

18464ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۵۳، ۸۷۱ بو، قر: شکستهٔ آغاز سدهٔ **۱۳**، ۳۶ گ ۲۱س [مخطوطـات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۲۸].

فرهنگ واژه‌های پزشکی

چند گفتار در ص ۵۷۱ـ۵۷۳ گذشت .

فرهنگ واژه‌های پهلوی

ناشناخته . بەترتیب تهجی حرف آخر واژه‌ها. بنام امیر اسفهسالار کبیر بهاءالدولة و الدین سیدالامراء زین الحاج محمدبن روزبهان **آغاز**: فصل. درمعانی الفاظ پهلوی . بدانکه این فصلی لطیف است و درهمهٔ دفترهای پارسی این لفظها بیاید وبدین حاجت ماباد کنیم آنرا

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۵ .

18465ـ **دانشگاه** ۲۵/ ۴۱۹۰: نستعلیق محمد نصیر فرزند همایون وانشانی، ع ۱۶/**۱۰۷۱** (ص ۲۱۹ـ۲۳۰) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۵۹]

فرهنگ واژه‌های پهلوی

ناشناخته. گرفته از فرهنگ جمال الدین محمد اینجو بنام « خلاصة اللغات ». بەترتیب تهجی .

18466ـ **سنا** ۲۶/۸۸ : نوشتهٔ میرزا قاسم تونی درغفچ ، بەترتیب تهجی گرفته شده از فرهنگ «خلاصةاللغات» اینجو [نسخه‌ها ۶: ۴۳۶] .

فرهنگ واژه‌های پهلوی

ناشناخته. واژه‌های زند وپازند.

18467ـ **بادلیان** ۲/۱۳۲ اوزلی: با تاریخ **۱۱۴۵** دردفتر. درفهرست بنام «فرهنگ زند وپهلوی» یادشده‌است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۳۳ هست [فیلمها : ۵۵۹] .

18468ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/ ۲۴۴۱۳ Or: باتاریخ **۱۱۷۶**خ دردفتر. درفهرست بنام «فرهنگ زند و پازند» یاد شده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ (۱۲۹۰؟) هست [فیلمها : ۵۹۰] .

18469ـ **سپهسالار** ۹۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، پس‌از «فرهنگ دساتیری» است گویا بخشی ازیك کتاب باشد ، **آغاز** : «در» چهارم مشتمل برلغات زند و پازنـد و اوستا . جلوهٔ الف از «در» الف. آبهی: بابای مکسور نام رودآمو است. زراتشت بهرام‌گوید. شعر : درآن وقت نـزدیك دریا رسید ، ۴۲گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۵۹] .

18470ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۲۱۰:

نوشتهٔ ۱۸۴۱م درفهرست بنام «لغت‌پهلوی‌پازند بامعادل فارسی» یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

18471ـ موزهٔ بریتانیا ۲۲۳۷۸/۳ Add : نستعلیق، همراه: بندهش، شکندگمانی گذار، درفهرست‌بنام «فرهنگ‌زندوسانسکریت وفارسی» یادشده‌است، ۵۳گ ۱۶س (ریو ۵۱) . فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۲۷۹ هست [فیلمها : ۵۸۹] .

18472 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۲۳۷۹ Add : نستعلیق و پهلوی ، در فهرست بنام «فرهنگ پهلوی زند پارسی» بدون توضیحی یادشده، ۴۳گ ۱۵س. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۳۰۰ هست [فیلمها :۱۴۷] .

فرهنگ واژه‌های حدیقة‌الحقیقه

متن از سنایی . نگارندهٔ فرهنگ ناشناخته .

18473ـ بنگال، آسیایی ۳۵/۳ O (۱۱۶۷): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف.بنگال ۱۲۹] .

فرهنگ واژه‌های خراسانی

ناشناخته .

18474ـ یزد، سریزدی ۷ : با تاریخ ۱۰۸۲ دردفتر، بدنبال: مهذب الاسما، تاج ـ المصادر. درفهرست‌آمده، فرهنگ‌خراسانی یا شرح الفاظی که مؤلف در این کتاب بزبان خراسان‌آورده است [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۵] .

فرهنگ واژه‌های دساتیری

دساتیرنامه‌هاییست‌آسمانی دینی ساختکی، وبتقلیدازاوستادارای متن‌وتفسیراست، روزگاری واژه‌های‌آن پارسی‌کهن شناخته میشد، وبرخی از آن واژه‌ها حتی از سال ۱۰۶۲ که «برهان قاطع» نگاشته‌شده وپس‌ازآن به‌فرهنگنامه‌های فارسی درآمده است. «دساتیر» را ملا کاوس از پارسیان هند بسال ۱۱۹۲ دراصفهان یافت وبا خود به‌هند برد، واو سپس پسرش ملا فیروز بر آن‌کارکرده وپسرش آن‌را دربمبئی ۱۲۳۴چاپ کرده‌است. وهمین ملا فیروز بدستیاری ویلیام‌ـ ارسکین William Erskin آن‌را به‌ـ انکلیسی ترجمه‌کرده دردوجلد چاپ‌کرده‌است جلدیکم متن وتفسیرودوم ترجمهٔ آن بانکلیسی است. این‌کتاب‌ساختگی‌ساختهٔ‌ملافیروز نیست‌وباید ساختهٔ روزگار اکبرشاه‌هندی (۹۶۳ـ۱۰۱۴) باشد .

بنگرید : مقدمهٔ لغت‌نامه، گفتار پورداود دربارهٔ دساتیر : ۴۴ .

18475ـ سپهسالار ۹۰: نستعلیق‌خوب سدهٔ ۱۲ـ۱۳، در۱۲۷۵ به‌کتابخانهٔ اعتضادیه آورده‌شده است، ۷۹۳واژه‌را گزارش‌کرده‌است. آغاز: باب الف ممدود . اا ب، بسکون بای ابجد نام یکی ازعناصر اربعه و بمعنی آبرو و عزت ودولت وقدرت [ف. سپهسالار ۲ :۲۵۶].

18476ـ دانشگاه۲/۵۱۹۰: نستعلیق سدهٔ۱۴، همراه‌دساتیروچندگفتاردیگرزردشتیان [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۲].

18477ـ مجلس۳/۳۳ خویی: تاریخ یادنشده (ص ۹۶ـ۱۰۹) جزفرهنگی است که دنبالهٔ دساتیرچاپ شده وازآن کوتاهتر است . آغاز: باب‌الالف. آفتاب، ف، مشهورآدیرب اول‌کتاب مهارت بها. آسن، جلسه راگویند . آتمان دل ونفس... پایان : هزن پناجهه نام راهزن‌گشت نام‌راجهی هرینان‌تی [ف. مجلس ۷ : ۲۰۱] .

فرهنگ واژه‌های دساتیری =

= فرهنگ واژه‌های فیض نامه

فرهنگ واژه‌های دیوان حافظ

18478ـ ملك ۱/ ۳۷۶: شکسته نستعلیق باتاریخ رجب **۱۱۵۳** دردفتر، بندیست به ترتیب تهجی [رؤیت].

18479ـ **مجلس** ۱/ ۲۴۰۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ۹۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

18480ـ **بادلیان** ۶۹/۵۳ .Add : نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۳۰۲** در هند . به‌ترتیب آغاز واژه‌ها. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۷] .

18481ـ **تهران**، دانشسر ایعالی، قریب ۸/ ۱۰۹: باتاریخ **۱۲۲۴** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۴۲] .

فرهنگ واژه‌های رامند قزوین

از ناشناس، بدستور اعتضاد السلطنه وزیر علوم (۱۲۳۴ ـ ۱۲۹۸)، درشش مبحث: ۱ـ واژه‌ها دربارهٔ انسان واندامهای او ۲ـ ساختمان ها، ابزارخانه، پوشاك، جغرافیا ۳ـ خوراکها ۴ـ جانوران ۵ـ روزها وماهها وسالها وپیشه‌ها وابزارها ۶ـ واژه‌ها وفعلهای مفرد و مرکب . این فرهنگ در «فرهنگ ایران زمین» چاپ شده است. **آغاز**: حمدله . و صلاة. اما بعد ، این شطری است از لغات و اصطلاحات فرس معمولی اهالی رامند .

بنگرید ، ذریعه ۱۶ : ۲۰۰ .

18482ـ **سپهسالار** ۹۶: نوشتهٔ **۱۲۸۶** درپایان صورت افعال بزبان فرس قدیم با برابر آنها درفارسی کنونی درهفت برگ بخامهٔ دیگر افزوده شده، ۱۴ گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۱۹ و ۵ : ۳۷۱] .

فرهنگ واژه‌های شاهنامه

ناشناخته. یکباردرپایان «شاهنامهٔ» فردوسی چاپ آقا محمد مهدی ارباب اصفهانی بسال ۱۲۶۲ فرهنگی بنام «فرهنگ الفاظ نادره و اصطلاحات غریبهٔ شاهنامه» چاپ شده‌است.

بنگرید : مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۳ .

18483ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳/ ۲۴۴۱۳ Or : نوشتهٔ روز شهریور از ماه‌تیر **۱۱۷۶** خ درفهرست بنام «فرهنگ شاهنامه» یادشده است **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۹۱ (۱۲۹۰؟) هست [فیلمها : ۵۹۰] .

18484ـ **دانشگاه** ۲/ ۲۹۵۷: نستعلیق باتاریخ ۱ شوال **۱۲۹۳** در شمارهٔ پیش از آن بهمین‌خامه (ص۱۳۴ـ۱۷۸). **آغاز**: فرهنگ الفاظ نادره واصطلاحات غریبه. باب الالف: آب‌آبرو، روشن [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۵۵].

18485ـ **الهیات** ۲/ ۱۲۵ب: سدهٔ **۱۳** بدنبال «شاهنامه» (۳۳۵ پ ـ ۳۵۰ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۳۴] .

18486ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲/ ۴۲ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۱۵۶** (گ۵۳ ـ ۶۶) درفهرست‌بنام «لغت‌شاهنامه» یادشده‌است. ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۴] .

فرهنگ واژه‌های عامیانه

ازرضا حکیم خراسانی الاصل [دیباجه] . نامبوب وبدون ترتیب تهجی. **آغاز**: نیکوـ ترین ماخلق‌بحکم خلق‌الاخر، فتبارك‌الله‌احسن الخالقین... لهذادرمقام تعریض بعضی‌ازهنجار های سخیفه ورفتارهای رکیکه .

18487ـ **مجلس** ۱۱/ ۵۱۵۶: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۷** دردفتر (۶۳پـ۷۸) ۱۴س [رؤیت].

فرهنگ واژه‌های علمی

ناشناخته .

18488ـ سنا ۸۸/۲۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۰۸۴و۱۲۰۰دردفتر، فرهنگ واژه‌های یونانی‌ورومی وعربی نجومی‌وهندسی بفارسی است [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۶] .

فرهنگ واژه‌های فیض‌نامه

ناشناخته . به‌ترتیب تهجی ، واژه‌های دساتیری وبرساختهٔ آذرکیوان و پیروانش مانند سمراد وستاد و جز آنها در آن دیده میشود [عبدالحسین حایری] .

18489ـ مجلس۲۷۸۹/۲ : نستعلیق تحریری سدهٔ۱۳ (ص۹۰ ـ ۹۴) [ف. مجلس ۱۰ : ۴۰].

فرهنگ واژه‌های گرگانی

ناشناخته .

18490ـ سنا۲۵۳/۲:باتاریخ۱۱۰۷ بهمین‌خامه دردفتر (ص۲۸۳ـ۲۹۸) [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳].

فرهنگ واژه‌های گلستان = شرح مشکلات. . .

ازجنید درص۱۹۲۹گذشت .

فرهنگ واژه‌های گلستان

ناشناخته .

18491ـ بادلیان، Or۲۲۴/۱۷: با تاریخ‌ع۸۸۶/۲ دردفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳].

18492 ـ موزهٔ بریتانیا۹۳۴۶/۴ Or: نوشتهٔ۹۸۲وبعدازآن،همراه:فرهنگ‌مثنوی لغات مشترکه نثارالملوك [نسخه‌ها ۶۹۲:۴].

فرهنگ گلستان ، بوستان ، یوسف وزلیخا

ناشناخته .

18493ـ بنگال، آسیایی aO۶۳/۳ (۱۴۰۷): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۴۱] .

فرهنگ واژه‌های مثنوی = لطایف اللغات

عبداللطیف درص ۱۹۵۰ خواهدآمد.

فرهنگ واژه‌های مثنوی

ازناشناس. واین‌جز «لطایف‌اللغات» است [ذریعه] . آغاز: رب انعمت فزدانت حبیبی ، اللهم اجعلنی فی‌الحقایق موجوداً... مکاشفة : درلغت‌آشکارکردن چیزی پوشیده است.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۲۱۵ .

18494ـ مجلس۴۷۲: تاریخ یادنشده زرین، آغاز برابرنمونه، ۴۶گ متن و هامش [ف. مجلس ۲ : ۲۷۷].

18495ـ دانشگاه ۳۱۳۰ : نسخ سدهٔ ۱۲ـ۱۳، نخست‌واژه‌های‌دیباجه‌وسپس‌فرهنگی به‌ترتیب تهجی ازالف‌تایاء برای همهٔ‌آن. آغاز برابرنمونه، انجام: یسارفراخ دستی‌وتوانگری از همه چیز. . . ،۷۴گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۰].

فرهنگ واژه‌های مثنوی

چندنسخهٔ ناشناخته .

18496ـ مدینه،عارف‌حکمت۱۲۳ف: نستعلیق۹۰۳، ۳۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۱].

18497 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۳۴۶/۳ Or: دردفتر نوشتهٔ ۹۸۲ وپس ازآن [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

18498ـ مجلس۱و۷۰/۲نجم: نوشتهٔ ۱۰۹۹ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۳].

18499ـ دانشگاه۵۳۵۲/۴: نستعلیق

باتاریخ ۱۱۰۱ درمجموعه (۱۵۴ر - ۱۶۷پ) به‌ترتیب تهجی . آغاز : لغات مثنوی معنوی مولوی. باب‌الالف. استعیذ، بازداشت میخواهم . انجام درحرف میم افتاده [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۴] .

18500ـ تهران، دهخدا ۱۰: نسخ ج ۱۲۶۶/۱ برای امان‌الله‌خان‌اردلان، به‌ترتیب حروف است، آغاز درالف وانجام در واوافتاده [نسخه‌ها ۳ : ۲۷] .

18501ـ قاهره، دارالکتب ۲۱م تصوف فارسی: تعلیق ، بی‌تاریخ ، در فهرست آمده : مشکلات مثنوی ، آغاز : رب یسرولاتعسر . بدانکه این کلمه چند است از لغتهای مثنوی ، ۲۹۲گ ۲۵س [ف. مخطوطات۲ : ۱۵۰].

فرهنگ واژه‌های مذهبی

18502ـ سنا۲۷/۸۸: باتاریخ۱۰۸۳ ۱۲۰۰ ، واژه‌های مخصوص شرع و مذهب و اوصاف واصناف واعضا [نسخه‌ها ۶ : ۳۳۶].

فرهنگ واژه‌های وصاف=لغت وصاف

فرهنگ هوش‌افزا

از سید عبدالله شاهجهان آبادی ، مشهور به‌مسکین، مرثیه سرای سدهٔ ۱۲ درآن آمده : سال‌هجرت بسی‌ویك‌وصد والف ـ بودکاین‌رشته شدگهرپیرا. به‌نظم. آغاز: الحمدلله علم‌آدم ـ الاسماء‌کلها ثم‌عرضهم علی الملائکة. . . ای‌تو برشاخ‌گل معنی غزل‌خوان عندلیب .

18503ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۷۰ مسك: نستعلیق ع۱۲۰۲/۱، آغازبرابر نمونه، ۶۸س [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱ : ۷۷۸].

الفرائد الحصاریه فی‌شرح مفاتیح الدریه

متن ازمصطفی فرزند ابـوبکر سیواسی ، متخلص به حیرت ، درگذشتهٔ ۱۲۴۰ [هدیة ـ العارفین] گزارش از سید محمد فرزند ابوبکر حلیمی قیصری حصاری. آغاز: الحمدلله‌الذی احسن السنتنا بالالفاظ والعبارات.

بنگرید : هدیةالعارفین۲:۲۵۵ (مصطفی حیرت) .

18504 ـ قاهره ، دارالکتب ۵۲۷ مجامیع طلعت: بخامهٔ‌نگارنده، ۱۱۵۷، زرین (گ۴۲ـ۸۰) [ف . مخطوطات ۲ : ۳۴].

18505ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰۴/۱ لغات تیموریه: نسخ زیبای بی‌تاریخ ، زرین ، ۴۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۳۵] .

فراید العلماء

ازعبدالجمال، ازروستای ننگل‌لال ازشهر پر سبزوار، معلم پسران شادمان‌خان ککهر در قصبه سینهاله، بدستورخان، ازروی‌چندفرهنگ فارسی بفارسی‌ساخته، حرف‌آغازرا باب‌وحرف آخررا فصل قرارداده است [دیباجه]. آغاز: الحمدلله الذی شرف نوع‌الانسان بالعلم والعمل ...امابعد، فیقول‌العبد .

18506ـ تهران، علی‌اکبرشکور: نستعلیق ۲۱ رمضان ۱۱۴۹ ۹۵س [نسخه‌ها۶:۶۰۷].

ك

کشف اللغات والاصطلاحات

ازشیخ عبدالرحیم فرزند احمدسوربهاری هندی، سدهٔ‌دهم، برای پسرخود شیخ شهاب در

هنگامی که دیوان شاه‌قاسم انوار را میخوانده، به‌ترتیب حروف‌تهجی نگاشته است. در «فرهنگ جهانگیری» نگاشتهٔ ۱۰۱۷ و «لطایف اللغات» نگاشتهٔ ۱۰۴۸ ازآن یادشده است. وچاپ نیز شده. **آغاز:** امابعد، حمدوصلاة . میگویداضعف عباد وخادم‌الفقرا بندهٔ.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۵۷ ــ ذیل کشف‌الظنون ۲ : ۳۶۶ ــ ف. مشار : ۱۲۶۵ ــ مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۴ ــ فرهنگ نظام ۵ : یج ــ فرهنگ نویسی درهند : ۱۴۶.

18507ــ **مجلس** ۴۷۵ : نسخ **۱۰۵۱** زرین، آغاز برابر نمونه، ۴۷۶گ ۲۲س [ف. مجلس ۲ : ۲۷۹].

18508ــ **قاهره،** دارالکتب ۳۸ معاجم فارسی‌تیموریه: شکستهٔ محمدمقیم فرزندحاجی عبدالنبی، غرهٔ‌رمضان **۱۰۸۲** بدستور حسن‌خان آغازبرابر نمونه، ۶۴۰ص ۲۷س [ف.مخطوطات ۲ : ۶۰].

18509 ــ **تهران،** ادبیات ۵۲ ج : نستعلیق کاظم فرزند محمدکاظم کرمرودی، ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۰۸۶**، **آغاز:** انتخاب فرهنگ مولانا عبدالرحیم‌بن‌احمد ثور(!) بترتیب حروف. فصل الف مع‌الف. ارنا، پروردگار [ف. ادبیات ۱: ۳۹۳].

18510ــ**موزهٔ بریتانیا** Add۵۶۱۱: نستعلیق سیدمحمدالاکرم، چهارشنبهٔ ۲۹ذیحجهٔ **۱۱۰۶** برای میان‌محمداعظم جیو، ۶۸۹گ ۱۶س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۷۴ هست [فیلمها : ۱۵۹].

18511ــ **مجلس** ۲۷۶: نستعلیق **۱۱۸۲** از آغاز حرف‌الف افتادگی‌دارد (جلدیکم‌است) ۳۶۶گ [ف. مجلس ۲ :۲۷۹].

18512ــ **الهیات** ۱۶۴ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۴۷۳گ ۲۲س [ف. الهیات ۱ : ۱۰۶].

18513ــ **دانشگاه** ۵۰۷۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، آغاز بمانند نمونه، انجام افتاده، ۲۰۸گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۴].

18514ــ **تهران،** دهخدا ۱۷۱: نستعلیق محمدطاهر وابوالقاسم پسران میرزاکاظم ویری دوشنبهٔ ۲۹صفر **۱۲۳۸**، ۵۰۰گ [نسخه‌ها ۳: ۲۸].

18515ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۹۵۷: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲].

18516ــ **رضوی** ۳۸ لغت: تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده، ۴۸۱گ ۲۱س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۶].

گلید گنج = دستوراللغات گلستان

ازاویس فرزند علاء معروف به‌آدم، که برای محمودشاه بهمنی نگاشته‌است.

18517 ــ **کپنهاك**، سلطنتی ۳/۷ C. Mi .t : نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۱].

گ

گلدستهٔ گفتار

ناشناخته .

18518ــ **آصفیه** ۴۱۷ لغت : نوشتهٔ **۱۲۶۸** [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸].

گلستان لغات

18519ــ **تبریز،** ملی ۲۹۷۸: تاریخ ونشانی دیگریادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۵].

گنجنامه

ازعلی فرزندطیفور بسطامی، که یاداو در «انوارالتحقیق: ۱۵۴۴» گذشت. گنجنامه در حل لغات شاهنامه، برای رضاقلی بیگ‌نیک‌نام در۴ج۲/۱۰۶۹ بانجام رسانده است. **آغاز:** بنام خداوند... گنجدارنقود ـ گنجنامهٔ سپاس بیقیاس جناب کبریای الهی زیاده برآنست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۴ ـ فرهنگ نظام ۵ : کط ـ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۴ .

18520ـ **تهران**، ادبیات ۱۶۱/۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، زدین، سپس «فرهنگ‌فارسی بفارسی:18435»ازهمو [ف. ادبیات ۲ : ۴۶] .

گنجینهٔ لغات

18521ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۱/۲۰۰: نستعلیق محمدحسین‌گرگانی**۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۸] .

گنجینهٔ مصادر

از سید ابوالحسن فرزند سید منصور علی نقوی شکارپوری (بنگرید : مصدر نامه ، ازهمو) .

18522ـ **آصفیه** ۵۳۱ لغت : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲].

ل

لب اللغة

ازمحمود فرزند محمد امین‌لاهیجی ، بنام (سلیمان‌پادشاه‌که‌پس‌ازعباس‌شه‌آمده) در۱۰۷۷ (= لب‌اللغة) مقارن‌جلوس‌شاه‌سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵) نگاشته است. درآغاز چندفصل دستور زبان فارسی است. سپس‌فرهنگ به‌ترتیب‌تهجی ازآغاز واژه‌ها. **آغاز:** امابعد،معروض‌رأی منیر سخن‌گستران نکته شناس وهوشمندان

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۹۰ .

18523ـ **دانشگاه** ۲۴۴۲ : نسخ ابوالحسن فرزند کلبعلی، ۲۴ج۱/**۱۱۰۷** ، آغاز افتاده ، دستور زبان در چند فصل وسپس فرهنگ است، درفهرست‌آمده: باید از محمود فرزند محمد امین‌لاهیجی باشد،۱۲۷گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۲۱].

18524ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۳جوادی: نسخ اسماعیل فرزند حاجی کرم‌الله ، ۱رمضان **۱۱۳۰** [ف . ادبیات ۳ : ۲۴]. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۷۳۶ هست [فیلمها : ۱۷۳].

18525ـ **قاهره**، دارالکتب۳۶مجامیع فارسی تیمور : نوشتهٔ ابن کربلائی عبدالحمید عبدالعظیم، رجب **۱۱۴۴**، آغاز افتاده ، ۲۸۸ ص ۱۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۰].

18526ـ **مجلس**۴۷۸: نستعلیق**۱۲۵۱** آغازبرای‌نمونه‌ازاین نسخه یاد شده، ۱۷۵گ ۱۶ س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۰] .

اللسان فی اسماء اعضاء الانسان

ازنادرمیرزا پسربدیع‌الزمان میرزا صاحب اختیار فرزند محمدقلی میرزا ملك‌آرا فرزند فتحعلیشاه قاجار.(۱۲۴۲-۱۳۰۵) . نگارندهٔ «تاریخ وجغرافیای دارالسلطنهٔ تبریز».که به‌سال ۱۳۳۳ بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۳۱۰ ـ مؤلفین‌مشار ۶ : ۴۹۱ .

18527ـ **تبریز**، ملی ۳۰۴۹: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۹].

لطایف اللغات

ازعبداللطیف کبیرعباسی یزدی گجراتی ، که یاداو در «مرآت الحدایق:۱۳۷۱» گذشت فرهنگ واژه‌های «مثنوی معنوی» است بترتیب حرف‌آغاز واژه‌ها درباب وحرف انجام‌آنها در فصل،که‌بکمك شاگردش مولانا ابراهیم دهلوی، دردوازده سال نگاشته‌است [دیباچه] ازدیباچه‌ایکه بر«مثنوی»مرتب‌کردهٔ خویش‌بسال۱۰۳۲ نگاشته پیداست که این فرهنگ را پیش ازآن ساخته است، و شاید در ۱۰۳۱ بانجـام رسیده باشد. درهند۱۸۷۷م ودرتهران‌چاپ شده واین جز «لطایف معنوی» اوست در گزارش بیتهای دشوار «مثنوی» ونیز جز «لطایف‌اللغه»ی احمد فرزند مصطفی‌دمشقی‌است. **آغاز:** این‌فرهنگی است مشتمل برحل لغات غریبهٔ عربیه و الفاظ عجمیهٔ مثنوی .

بنگرید : ذریعه۱۸ : ۳۲۱ ـ مقدمهٔ لغت نامه : ۱۸۴ ـ فرهنگ نویسی درهند : ۱۸۲ فرهنگ نظام ۵ : کد .

18528ـ **سپهسالار**۴: نستعلیق هندی **۱۰۴۵**، صفحهٔ آغاز افتاده ، ۳۰۶ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۲۸] .

18529ـ**مجلس**۴۷۹: نستعلیق**۱۰۵۶** آغاز برابر نمونه، ۲۱۲ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۰].

18530ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۴/۱ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف . ادبیات ۳ : ۳۰] .

18531ـ **مجلس** ۲۳۸۳/۳۰ فهرست نشده: سدهٔ**۱۲** باتاریخ **۱۱۰۷ـ۱۱۱۹** دردفتر (س ۴۱۷ ـ ۴۲۰) ناقص [نسخه‌ها۵:۱۶۵].

18532ـ **مجلس**۸۶۳ : نسخ علی‌اکبر فرزند خلیل‌الله حسینی ، بسال **۱۱۱۲** برای عبدالحی فرزند عبدالرزاق‌رضوی ومهراو۱۹۴ گ ۱۷س [ف. مجلس ۳ : ۱۰۶] .

18533ـ **تهران**،دهخدا۱۲۶ : نستعلیق ۲۸صفر **۱۱۳۰** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰] .

18534ـ **ملك**۳/۳۷۶:شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳**، باتاریخ**۱۱۵۳** در دفتر ، آغاز خطبه را ندارد [رؤیت] .

18535ـ**دانشگاه**۴۷۰۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، ۲۸۴ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۵] .

18536ـ **آصفیه** ۲۴۶ مثنوی: نوشتهٔ سال ۵۰جلوس عالمگیری، سدهٔ**۱۲** [ف.آصفیه ۱۳ : ۶۳۰].

18537ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۲، ۸۷۱ مث، لط (۲) : از میانهٔ سدهٔ **۱۲** ، ۲۸۵ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۹۷].

18538ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۲، ۸۷۱مث، لط: نستعلیق بختاورخان، ۱۱ رجب **۱۲۱۴**، ۲۱۸ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۲۰].

18539ـ**نجف**، خوانساری:محمدحسین فرزند محمد یوسف طالقانی، **۱۲۲۷** درتهران [ذریعه ۱۸ : ۳۲۱] .

18540ـ **مجلس** ۸۶۴: نسخ**۱۲۳۱** ، ۱۸۲گ ۲۰س [ف. مجلس ۳ : ۱۰۷].

18541ـ**سپهسالار**۸۹:شکسته‌نستعلیق **۱۲۳۲**، ۱۴۴گ۲۲س [ف. سپهسالار۲:۲۲۹ و ۵ : ۴۷۸] .

18542ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۸۵۱۱: نوشتهٔ**۱۲۶۰** در فهرست بنام لغات‌مثنوی آمده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۱].

18543ـ **آصفیه** ۵۶۸ لغت : نوشتهٔ

۱۲۹۴ [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲] .

18544ـ تهران، ادبیات۹۰۲جوادی: نستعلیق سدۀ۱۳ [ف. ادبیات ۳ : ۲۴].

18545ـمجلس۳۲۴۵: نستعلیق‌شکستۀ حاج محمدابراهیم فرزند حاج‌رحمة‌الله‌تهرانی تاریخ یاد نشده. آغاز اندکی افتاده، ۴۱۴ ص ۱۷س [ف. مجلس ۱۰ : ۸۲۲].

18546ـ آصفیه۵۹۳(۵۹۲؟): تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲] .

18247ـقاهره، دارالکتب۳لغت‌فارسی طلعت: نسخ، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۱۴۴ گ ۲۵س [ف. مخطوطات۲ : ۹۳].

لغات شمسیه

ازخواجه احمدعلی لکهنوی ، از اواخر سدۀ سیزدهم. در۱۶ع۱/۱۲۸۱درشهرالله‌آباد بانجام رسانده است. آغاز : بعد حمد و ثنای خالق عالم و درود برسرور بنی‌آدم ص. بررأی ارباب فطنت .

18548ـلاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۷۳ احمد : نستعلیق خـود نگارنده ۱۲۸۱ ۶۰۷ص ۱۲س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۵۰] .

لغات فرس

از ابوالثناء محمود اصفهانـی ، زاده در ۶۷۴ ودرگذشتۀ۷۴۹. برای‌شاه شیخ‌ابواسحاق

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۲۹ .

18549ـرضوی۴۲لغت: نستعلیق‌وقف آقازین‌العابدین در۱۱۶۶ دیباجه را ندارد : بدان اصلحك‌الله کـه هرچند تفاوت درالسنة . پایان افتاده: وبعضی گفته‌اند عرش‌است، ۷۲گ ۱۵س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۷] .

لغات مشترکه

18550ـ موزۀ بریتانیا ۲/۹۳۴۶ Or: نوشتۀ۹۸۳ [ترجمۀ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲].

لغت

طغری‌نویس مشهدی [تقی‌بینش] .

18551ـ مشهد ، فرخ۲۵۸ : بخامـۀ نگارنده، تاریخ ونشانی بیشتریانشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۵] .

لغت شاهجهانی

ناشناخته. در «ذریعه۱۸: ۳۳۲» از «لغت شاهجهانی» نگاشتۀمحمد احسن‌منشی بلگرامی صفی‌پوری زاده در۱۲۴۴ و «مصطلحات شاه ـ جهانی» اویادشده است، واین‌نسخه‌ها نمیتواند ازاو باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۵ .

18552ـ موزۀبریتانیا۸۱۶۵ Or: سدۀ۱۱ ـ ۱۲، درفهرست آمده «منتخب لغت شاهجهانی» [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18553ـموزۀبریتانیا۱۱۹۴۰Or: نوشتۀ ۱۲۰۹ [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

لغت الفرس = فرهنگ اسدی

ابومنصور (ابونصر) علی‌فرزنداحمداسدی طوسی، درگذشتۀ۴۶۵ [هدایت]. (دراین‌تاریخ تردید هست) بـرای‌شاگردش اردشیر فرزنـد دیلمیار نجمی ، پس ازاو در این‌فرهنگ دست برده‌شده و واژه‌هایی افزوده شده است. نخست در۱۸۹۷م بکوشش پاول‌هورن‌آلمانی، ویکبار در۱۳۱۹خ بکوشش‌اقبال‌آشتیانی‌ویکبار۱۳۳۶ خ بکوشش دبیرسیاقی چاپ‌شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۱ و۱۶ : ۱۹۱ ـ ف. مشار : ۱۳۴۰ ـ مقدمۀ لغت‌نامه : ۱۸۵ فرهنگ سخنوران : ۳۸ .

18554ـ ملك ۵۸۳۹/۵ : نسخ باتاریخ ۷۲۲ دردفتر (۴۴ر - ۶۲پ) گویا فرهنگ اسدی است. **آغاز :** باب الزای : ناژ ، نوژ ، نشك. این هرسه یکی است و آن درختی باشد مانند سرو[رؤیت]. **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۷ هست [فیلمها : ۱۷۶].

18555ـ **تبریز،** ملی ۳۶۳۹: نوشتهٔ سبط حسام‌الدین حافظ ملقب به‌نظام ، سه شنبهٔ ۱۰ج۲/**۷۶۶** برای فخرالدین حلبی عیسی - بیك‌محمدفرزندایدین. همراه‌با «قانون‌الادب» [نسخه‌ها۴: ۳۱۰].

18556ـ **دانشگاه** ۴۲۹۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، آغاز افتاده ۸۱گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۸].

18557 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۱ج : نستعلیق‌حسین موسوی‌فراهانی، ۲ج۱/**۱۳۰۳** ازآن اقبال بوده، ۸۸گ ۱۶س [ف . ادبیات ۱ :۴۰۵] .

18558ـ **تهران ،** دهخدا ۹۹/۱ : محمد باقر قاجار متخلص به‌خسروی ، رجب **۱۳۳۶** برای فرزند خود غلامرضاخان رشید سلطان، ازروی نوشتهٔ حسین فراهانی ۱۳۰۳ (نسخهٔ ادبیات تهران) [نسخه‌ها ۳ : ۴۵].

18559ـ **مجلس** ۵۵۷۰ : نسخ محمد علی عبرت نایینی ، دوشنبهٔ نیمهٔ شعبان **۱۳۵۲** ازروی نسخهٔ حسام‌الدین حافظ معروف به‌نظام مؤرخ۷۶۶(نسخهٔ‌تبریز)[ف. مجلس۱۷: ۳۳].

18560ـ **ایاصوفیا** ۴۷۴۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، ۱۱۶گ ۱۳س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۳۵هست [فیلمها : ۱۷۶] .

لغت وصاف = شرح المشکلات

از نظمی‌زاده، سید حسین مرتضی فرزند علی بغدادی، زاده در۱۱۳۶، گزارش‌واژه‌های دشوارفارسی وعربی‌وجغتائی و مغولی‌آن است، که بسال ۱۱۱۸ بروزگار سلطان احمد فرزند محمدخان‌عثمانی نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق‌الانسان، علمه‌البیان .

18561ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۰م لغت ترکی : نوشتهٔ **۱۱۶۴** ، ۳۸۸گ ۲۵س.

18562ـ**قاهره**،دارالکتب‌م۹لغت‌ترکی: نسخ زیبای فیض‌الله فرزندمحمد مشهور به‌قاضی زاده، ۱۸شعبان **۱۱۶۴**، زرین ۳۲۹گ۲۷س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۶] .

18563ـ **قاهره،** دارالکتب ۱۱م لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۲۶۶گ۲۵س[ف.مخطوطات ۲ : ۹۷].

لوازم الانشاء

علامیرقاری، در بخش نامه نگاری خواهد آمد.

م

مترادف الالفاظ

از عبدالکریم فرزند شیخ‌راجن غزنوی ، بسال ۹۹۸ درشهر نورکالبی در همپرپور ، در واژه‌های مترادف ومشترك عربی وفارسی اشعار سرایندگان ، در ۲۶۰ نام باگواه آوردن از سرایندگان به‌ترتیب تهجی‌گزارش‌کرده است. **آغاز :** سپاس بیقیاس مر متکلمی را که طوطی زبان‌را درشکرستان دهان شکرریزی ازاوست.

18564ـ **همدان،** آقای قاسم برنا : نستعلیق دوشنبهٔ ۶ج۲/**۱۲۶۴**، ۱۳۴گ۱۹س

[نسخه‌ها ۵ : ۳۷۶] .

18565ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۳۳۸:تاریخ‌یادنشده،۲۵۴س[مخطوطات سرفرازعلی : ۱۶] .

مجمع الالفاظ = فوائدالعلم

از اچهیادام. **آغاز:** گوناگون ستایش و نیایش ایزدکریم را سزاوار است که ازیک نقطه.

18566ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۷۳ ا چه ـ ۹، ۸۷۶ خلیفه(۳): نوشتهٔ ۵ ع ۱۱۹۸/۲،ش۲دفتر، ۲۴گ۱۵س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۱ : ۶۰۲].

مجمع الفرس = فرهنگ سروری

از سروری‌کاشانی، محمدقاسم فرزند حاج محمد،درسپاهان برای‌شاه‌عباس(۹۹۵ـ۱۰۳۸) بسال ۱۰۰۸، به‌ترتیب حروف تهجی : حرف آغاز واژه‌هارا درباب و حرف پایان را درفصل جای داده، ودرپایان اصطلاحات‌را درفصلی‌بنام استعارات‌آورده است. اوسه‌بار در نگارش خود دست برده است: یکبار در ۱۰۱۸آنرا گزیده «خلاصةالمجمع :۱۹۲۷» نامیده. باردیگرپس ازآمدن «فرهنگ‌جهانگیری» بایران‌در۱۰۲۸ وبارسوم درلاهور بسال۱۰۳۶ درآن دست‌برده است. سروری درآغازکتاب از شانزده فرهنگ بعنوان مدارك کارخودنام برده است. درتهران ۱۳۳۸خ درسه جلد بکوشش دبیر سیاقی چاپ شده است . **آغاز :** ابتدای کلام هر دانشمند سخنور وانتهای سخن هرخردمند هنرپرور .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۴۳ (سروری) و ۱۶ : ۲۰۱ (فرهنگ سروری) و ۲۰ : ۳۷ (مجمع‌الفرس) ـ فرهنگ سخنوران : ۲۶۷ـ مؤلفین مشار ۴ : ۹۰۴ ـ مقدمهٔ لغتنامه:۱۹۸

18567ـ **تهران**،ملی۶۹۹ف: نستعلیق سهیل فرزند علی شهاب سنجابی ، دوشنبهٔ ۲۶ رمضان**۱۰۱۱**، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۴۰۰گ ۱۵س [ف. ملی ۲:۲۰۵ ـ نسخه‌ها۱:۵۸].

18568ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or۷۲۵۵: نوشتهٔ **۱۰۱۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18569ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ ۱۶ذیقعدهٔ **۱۰۱۹** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۰].

18570ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴م لغت فارسی: تعلیق ابوالقاسم فرزند عزیز حسینی، شعبان **۱۰۲۲**، ۲۸۲گ۲۲س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۵].

18571 ـ **دانشگاه** ۲۰۶ : نستعلیق زیبای محمدصالح فرزندابوالقاسم بیوانی،۲۶ شوال **۱۰۲۳**درگلپایگان (پیش‌از سفر نگارنده بهند)، زرین، آغازبمانند نمونه، ۳۲۲گ۲۳ س [ف. دانشگاه ۲ : ۴۴۳] .

18572ـ **پاریس**، ملی۲۰۹۵: نوشتهٔ سفر**۱۰۲۷** [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۷].

18573ـ **دانشگاه** ۲۳۹۰: نستعلیق ۵ شوال **۱۰۲۸** ، و تحریر همین سال اوست با افزودگیهایی از نگارنده ۳۳۳ گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۹۸۹].

18574ـ **سنا** ۷۵۸۴: نستعلیق‌چهارـ شنبهٔ ۲۳ج۲/**۱۰۳۱** [نسخه‌ها ۲:۲۳۵] .

18575ـ **تهران**،دهخدا۱۴۱: نستعلیق محمود فرزندعلی فرزند یحیی خطیب لواسانی رمضان**۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱] .

18576ـ **تهران** ، استاد مینوی ۸۲ : نستعلیق**۱۰۳۴** [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۹] .

18577ـ **سپهسالار**۳: نستعلیق محمد صالح فرزند عبدالوهاب جوشقانی ، **۱۰۴۷** ۱۷۵گ ۲۳س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۱۹] .

18578ـ **دانشگاه** ۵۰۵۵: نستعلیق محمدعلی فرزند محمدرضای استرآبادی‌در۱۱

ج۲/۱۰۵۲ ، ۳۰۰ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۸].

18579ـ تهران، ادبیات ۶۸حکمت : نستعلیق محمد شریف فرزند حاج سلطانحسین گیلانی، ۲۵ ج ۲/۱۰۵۵ [ف . ادبیات ۲ : ۳۴] .

18580ـ همدان، کتابخانهٔاعتمادالدوله ۷۶ : نوشتهٔ ابراهیم فرزند رستم ، ۱۰۶۱ ، ساختهٔ ۱۰۰۸ است [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

18581ـهاروارد،هوتن۲۷۷M۵۲: نستعلیق نظام‌الدین فرزندزین‌الدین منجم‌لاری ۱۱صفر۱۰۶۱ [نسخه‌ها ۴ : ۶] .

18582ـموزهٔ بریتانیا۱۱۹۶۴Or: نوشتهٔ۱۰۶۸ [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

18583ـ قاهره ، دارالکتب ۵ م لغت فارسی: تعلیق ابراهیم فرزنداحمد بك،۱۰۷۲ ۲۸۸گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۵] .

18584ـ مدینه، عارف‌حکمة۱۲۲ف: نستعلیق۱۰۷۶، ۱۸۰گ [نسخه‌ها ۵:۴۶۴].

18585ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۹۱: نسخ وتعلیق‌محمد جعفر فرزند محمد اردوبادی گنجه‌ای، در ۴صفر ۱۰۸۳ [نسخه‌ها۲:۹۴].

18586ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۳۷ : نستعلیق، باحك‌واصلاح‌ودیباچه وخاتمهٔسروری وباحواشی، نبشتهٔرافع فرزندخلیفه غازی‌رشتی که در۱۰۸۴ این‌نسخه رابدست‌آورده (ص ع) ودر۱۰۹۳ این اصلاحات و اضافات را از روی نسخهٔمیرمنصورکه«آخوندی‌حمزهٔکاتب هرندی» در۱۰۰۹ برای «آخوندی‌خواجه محمدسروقد خواجگی‌کیلانی» نوشته بـود، و آن نسخه در ۱۰۱۳ بنظرخود سروری رسیده و آنرا مقابله واصلاح‌کرده وچیزهایی برآن افزوده بود نقل کرده است [نسخه‌ها ۲ : ۹۴] .

18587ـ هاروارد، هوتن ۲۷۸ M ۸۵: نستعلیق حاجی‌قلی‌حکاك فرزند استادملك دلاك مراغی، ذیحجهٔ ۱۰۹۸ [نسخه‌ها ۴:۶].

18588ـ مجلس۴۸۲: نستعلیق۱۰۹۹ ۲۵۳گ ۱۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۱].

18589ـ مجلس ۴۲۶۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ، کامل وپاکیزه، درپایان توصیهٔ سروری را دارد، ۱۸۲گ ۲۰س[رؤیت].

18590ـ دانشگاه ۴۸۶۳ : نستعلیق سدهٔ۱۱، ۲۸۱گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۳] .

18591ـ تهران، دهخدا۶۷: نستعلیق سدهٔ۱۱ آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳:۳۱].

18592ـ دانشگاه ۲۱۸۰/۱ : نسخ سدهٔ۱۱ [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۱] .

18593ـ مشهد،عبدالحمیدمولوی‌ش‌ف ۳۵۴: نستعلیق ۱۱۰۱ ، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۴۶] .

18594ـتهران،ادبیات۲۶ج: نستعلیق نستعلیق حبیب‌الله فرزند عبدالله ، ۶ ذیحجهٔ ۱۱۰۷ ، ۲۴۹گ ۱۸س [ف . ادبیات ۱ : ۴۱۵] .

18595ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۹۴] .

18596ـ همدان ، آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ۱۲ آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۷].

18597ـ یزد، جامع‌کبیر ۱ – ۲۹۵ : نستعلیق سدهٔ۱۲، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۴ : ۳۹۴].

18598ـ سنا ۲۸۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲ انجام افتاده [نسخه‌ها۶ : ۵۲۱].

18599ـ **تهران**، ملی۹۹۷ف: نستعلیق گویا سدهٔ**۱۲**. آغاز برابر نمونه وانجام نونویس ۳۳۱گ ۲۲س [ف. ملی۲ : ۵۵۳].

18600ـ **هاروارد**، هوتن M ۲۷۴ ۵۲: نستعلیق سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶].

18601ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۵۱۰: سدهٔ**۱۲**. [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱].

18602ـ **تهران**، دهخدا۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، آغاز وانجام‌افتاده [نسخه‌ها۳: ۳۱].

18603ـ **اصفهان**، ادبیات : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** آغاز افتاده [نسخه‌ها ۴:۴۷۸].

18604ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق احمد فرزند ملک‌جان تنبوئی کوهکیلویه‌ای زکریایی‌شبانکاره‌ای‌دشتستانی، آدینهٔسلخ ذیحجهٔ **۱۲۱۷** بدستوراسماعیل‌خان‌فرزندقاید امیررستم شبانکاره‌ای برای فرزندش محمدامین [رؤیت].

18605ـ **تهران**، دهخدا۱۶۹: نستعلیق پنجشنبهٔ ۳ج۱/**۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱].

18606ـ **هاروارد**، هوتن : نستعلیق بد**۱۲۴۵** [نسخه‌ها ۴ : ۶].

18607ـ **مجلس** ۲۱۹۴ : تحریری متوسط**۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۷۰۴س ۱۵ س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۵].

18608ـ **ری**، عبدالعظیم۱۴۵: محمد حسن فرزند ملا مهدی محرر ع ۲/**۱۲۶۲** بدستور میرزا محمدتقی‌شیخ‌الاسلام [نسخه‌ها۳: ۴۴۰].

18609 **حقوق**۴۰ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** بخش پایان استعارات را ندارد، ۵۸گ ۱۷س [ف. حقوق : ۱۶۵].

18610ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری: نوشتهٔحسن‌انصاری، **۱۳۰۹** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۷].

18611ـ**مجلس**۱/۲۳۷۸فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۱۱** (ص۱ ــ ۶۴۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲].

18612ـ **الهیات** ۱/۱۹ب : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد۱ ازالف‌تاپایان راء.

18613ـ **الهیات** ۲/۱۹ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد۲ اززاء است تاچند واژه از هاء [ف. الهیات ۱ : ۱۲۴].

18614ـ**سپهسالار** ۱: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده ، ۴۰۷ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۱۹].

18615ـ **مجلس**۴۸۰: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۴۷۱گ ۲۰س .

18616ـ **مجلس**۴۸۱: نستعلیق بسیار خوب، زرین، پایان درخاتمه افتاده، ۳۶۴گ ۱۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۱].

18617ـ **مجلس**۹۰۷۰ فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه].

18618ـ **مشهد**، فرخ۱۱۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴].

18619ـ**همدان**، کتابخانهٔاعتمادالدوله ۹۹: [نسخه‌ها۵ : ۳۴۵].

18620ـ **قاهره**، دارالکتب۴۲۶۰س: نستعلیق زیبا، ۲۶۴گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۵].

مجموعة الفرس

ازابوالعلاءعبدالمؤمن‌فرزندنفیس‌الجاروتی المصری‌المشتهر بصفی‌الکحال[دیباجه]فرهنگ فارسی‌بفارسی‌است. در«کشف‌الظنون ۲: ۱۶۰۷» کتابی‌ناشناس بنام «مجموعةالانس‌فی‌لغةالفرس» یاد شده است .

18621ـ رضوی ۵۲ لغت: نسخ تاریخ یادنشده سپس قصیدهٔ طغرایی در ستایش مؤیدالدین اسماعیل م ۵۱۴ ، ۳۴ گ ، ۱۷ س . **آغاز:** حمدله. **پایان:** یادی چون دو برادر دو زن بخواهند آن هردوزن را یادی یکدیگر خواستند [ف. رضوی ۲ : ۳۸۰].

مجموعه لغات فارسی

18622ـ آصفیه ۵۲۵ لغت : نوشتهٔ **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴:۵۷۲] .

محاورات و اصطلاحات

از محمداحسن.

18623ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۳۹ : تاریخ یاد نشده ، ۱۴۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۷].

مختصر فرهنگ جهانگیری

گزیده ایست بدستور مولانا عباس اردلان سنندجی، درسال ۱۰۷۲، ودرپایان کتاب بهمین عنوان نامیده شده است. **آغاز:** حمدله... مقدمه در بیان چیز های (سودمند) بر آیین بسیار . آیین اول در بیاق اسم پارس .

18624ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۵ ب : نستعلیق عبدالله فرزند حاجی مهدیقلی چاپلقی ۱۸ع۱/**۱۰۸۵**، ۱۷۸ گ ۱۸ س [ف. ادبیات ۱ : ۴۱۷].

مرآت الاصلاح

ازآنندرام مخلص لاهوری، درگذشتهٔ ۱۱۶۴ که یاد او در « هنگامهٔ عشق » خواهد آمد . بسال ۱۱۵۸ (= تحقیق اصطلاحات) به ترتیب تهجی نگاشته است. **آغاز:** ربنا در مقامی که کروبیان ملاء اعلا باوجود سرودن زمزمهٔ حمد بگوناگون لغت اعتراف بقصور نمایند.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۲۰ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۳۰ .

18625ـ **لاهور،** پنجاب پبلک لائبریری ۱، ۴۷۳ آنند: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۵۹۶ ص [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۷۴] .

معیار جمالی = معیاراللغه = مفتاح بواسحاقی

ازشمس فخری سپاهانی، شمس الدین محمد فرزند فخرالدین سعید، بنام سلطان جمال الدین شیخ ابواسحاق اینجو ، در ۷۴۵ ــ ۷۴۴، در چهارفن: عروض،قافیه، بدایع الصنایع،فرهنگ فارسی نگاشته است. نگارنده درجوانی بسال ۷۱۳ درلرستان «معیار نصرتی» را درعروض و قافیه، ودر ۷۳۲ «قصیدهٔ مصنوعهٔ مخزن البحور و مجمع الصنایع» ساخته است . کارل زالمن خاورشناس روس بخش چهارم «معیارجمالی» را که در فرهنگ است در ۱۸۸۷ م = ۱۳۰۳ و سپس همین بخش بکوشش دکتر صادق کیا در تهران ۱۳۳۷ خ چاپ شده است. ولی پیش ازاین دوچاپ یکبار درایران ۱۲۷۳ بدون دیباجه و باحذف سروده هایی که گواه آورده شده چاپ شده بودکه کسی براین چاپ آگهی نداشته است [س. ای. بایفسکی]. **آغاز:۱)** حمدوسپاس مقدوری که خیمهٔ کبود افلاك. **آغاز:۲)** باب اول درتعریف حقیقت شعر و بیان آنکه کلام موزون را چرا شعر گفتند. بدان ایدك الله . **آغاز:** فن ۴ : بدان اسعدك الله واصلحك که هرچند تفاوت درالسنه .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۴۳ ــ راهنمای کتاب ۱۲ : ۶۸۹ نخستین نشر فرهنگ معیار جمالی ازبایفسکی ــ ف. مشار : ۱۴۶۳ ــ فرهنگ نویسی درهند : ۹ ــ مقدمهٔ لغت نامه:

۱۸۹ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۴۶۸ .

18626ـ مجلس ۲/۳۵۵۵: نستعلیق کهن درویش محمدسدهٔ ۸ـ۹ (ص۳۹۲ـ۴۳۶) تنها بخش‌بدیع آن‌را دارد. دردیباچه این‌بخش در۶۷ فصل یاد شده ولی نسخه ۶۳ فصل دارد. [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۱۶].

18627ـ تهران، دهخدا۱۱: نستعلیق ۸۶۱ در ادرنه ، واژه‌ها شنگرف ، تنها بخش فرهنگ آن است که درسال ۷۴۴ـ۷۴۵ ساخته شده [نسخه‌ها ۳ : ۴۸].

18628ـ مجلس۸۷۱: نستعلیق خوب سدهٔ۹، بخش فرهنگ آنست آغاز برابرنمونه، ۹۳گ ۱۳س [ف. مجلس ۳ : ۱۱۷] .

18629ـ تبریز، آقاحسین نخجوانی: سدهٔ۹ [نسخه‌ها ۴ : ۳۴۱].

18630ـ قم، سیدشهاب الدین تبریزی ۱مج : نستعلیق سیدعلی فرزند سیدکمال‌الدین حسینی سمرقندی، سدهٔ۱۰ [نسخه‌ها۶:۳۹۴].

18631ـ ری، عبدالعظیم۸۹: نستعلیق شنبهٔ ۱۰شعبان ۹۷۷ وقف شاه عباس برآستانهٔ شاه عبدالعظیم ۱۰۳۷ . تنها فن چهارم آنست [نسخه‌ها ۳ : ۷۱] .

18632ـدانشگاه۴۴۴۳: نستعلیق‌محمد زمان فرزند رضوان، شعبان۱۰۳۵، باشعرخود او درپایان نسخه، ۶۵گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۴].

18633 ملك ۶۰۳۹ : سدهٔ ۱۱ انجام افتاده ، ۱۴۶گ ۱۹س [رؤیت] .

18634ـ ملك ۴۱۳۷/۸ : باتاریخ ۱۰۴۱ـ۱۱۶۱ دردفتر، (۵۷د ـ ۵۸د) تنها باب درحد وحقیقة شعررا دارد [رؤیت] .

18635ـ دانشگاه ۲۵۶۱ : نستعلیق ، تنها بخش‌فرهنگ‌رادارد، واز حرف یاء اندکی افتاده،۹۲گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۵۲].

18636ـ مجلس ۲۸۵۶ : نستعلیق ۱۱۱۰، زرین، نسخه‌باید هرچهارفن‌را داشته باشد، آغاز برابر نمونه ، ۳۷س ۱۵س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۸۲].

18637ـ تهران ، ادبیات ۱۳۶ ج : نستعلیق سدهٔ۱۳، هرچهارفن‌را دارد، ۱۲۹گ ۱۹س [ف. ادبیات۱ : ۴۳۲] .

18638ـ مجلس ۱/۳۴۸۶ : نوشتهٔ عبدالوهاب‌رشتی، ۱۲۳۲(ص۱ـ۱۳۵) گزیدهٔ بخش عروض و قافیهٔ آنست [ف. مجلس ۱۰ : ۱۴۴۵] .

18639ـ دانشگاه ۶/۳۳۴۶ : نوشتهٔ احمد، نزدیك۱۲۳۸(ص۹۰ـ۱۲۹) فن‌نخستین وسپس فن‌سوم را دارد (ص۱۳۰ـ۱۴۹) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۲].

18640ـ دانشگاه۱۶۳: نستعلیق‌آدینهٔ ۹ ع ۱/۱۲۴۴ ، ۷۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۲ : ۴۵۳] .

18641ـ تهران،ادبیات۳۵۱جوادی: نسخ‌عبدالحسین‌بن ملاعلی اکبرقاینی، درمدرسهٔ معصومیهٔ‌کرمان، در ۱۲۶۹ تنها سه‌فن نخستین را دارد [ف. ادبیات ۳ : ۵۶] .

18642ـ مجلس۱و۳/۲۲۵۶: نوشتهٔ غلامرضا متخلص به‌حیران، ۱۲۷۸(ص۱ـ۶۷) بخش یکم و(ص۱۱۳ـ۱۲۵)گزیده‌ای ازبخش سوم آن [ف. مجلس ۱۰ : ۸۴۵] .

18643ـرضوی۹۸۷ادبیات(۴۸۰۴): نستعلیق تحریری، سدهٔ ۱۳. تنهافن دوم است [ف. رضوی ۷ : ۸۳۶].

18644 ـ مجلس ۸/۲۳۷۸ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۳۱۱، بخش چهارم آنست (ص ۷۴۸ ـ ۸۵۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۲] .

18645ـ **مجلس** ۴۸۳: نسخ ریز **۱۳۴۲** تنهافن چهارم را دارد ، آغـاز برابر نمونه ، دیباچه باچاپ ۱۸۸۷ کمی جدایی دارد ، ۸۰ گ ۱۹س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۲] .

18646ـ **سپهسالار** ۲۹۴۳/۳ : نسخ تاریخ یادنشده (۵۲پ ـ ۹۰پ) فن۲ است در قافیه‌در۵باب‌وسپس‌عروض‌درده‌باب[ف. سپهسالار ۵ : ۶۱۲].

18647ـ **مجلس** ۴۸۴: نستعلیق‌کهن، تاریخ یادنشده، باید تنهابخش فرهنگ‌را داشته باشد، ۷۱گ ۱۵س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۳] .

18648ـ **حراجچی اوغلو** ۱۰۱۸: نستعلیق تاریخ یادنشده، ۲۱۸گ‌۲۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش۶۷ هست [فیلمها : ۲۰۰] .

18649ـ **قاهره**، دارالکتب۱م عروض فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه. ۲۲۴گ ۱۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۶۶] .

18650ـ **مدینه** ، عارف حکمت۲۴۷ مج : [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۵] .

مفتاح الاخلاق = فرهنگ‌واژه‌های اخلاق ناصری

مفتاح الفضلاء

از ناشناس . فرهنگ فارسی بفارسی است به‌ترتیب حرف آغاز واژه‌هـا، هرحرف دریك باب،سپس‌اصطلاحات وآن‌به‌ترتیب حرف انجام واژه‌ها .

18651ـ **مجلس** ۴۶۷۸: نستعلیق سید عالم، سدهٔ**۱۱**. **آغاز** : باب الالف مع‌الالف . استا: بکسره ستایش وفتح کـه آنرا تفسیر زند خوانند. الواحیر: که‌آنرا هندوی‌کنوار گویند ۱۲۲گ ۱۷س [ف. مجلس ۱۳ : ۶۰].

منتخب اللغة

ازعبدالله‌خاکسار، که از«فرهنگ‌سروری» آنچه دبیران ونویسندگان‌رامی‌باید، گزین‌کرده **آغاز**: حمدله. اما بعد ، غرض اصلی و مطلب کلی ازترتیب وتحریراین‌نسخه .

18652ـ **دانشگاه**۲/۱۹۲۰: نستعلیق سدهٔ**۱۲** (۶۰پ ـ ۷۳ر) ۱۳س [ف . دانشگاه ۸ : ۵۳۳].

مؤید الفضلاء = شامل

از محمد لاد (محمد فرزند لاد) دهلوی . فرهنگی است به‌ترتیب تهجی، هرحرف در یك باب و هرباب درسه فصل . فصل یکـم گزارش واژه‌های عربی بفارسی ، دوم واژه‌های فارسی بفارسی، سوم ترکی بفارسی . برخی بابها دو فصل دارد. خاتمه دراعداد وحساب. نگارش‌آن پیش ازسدهٔ‌نهم وپس‌ازسدهٔ‌دهم نیست، وبگفته‌ای در۹۲۵ انجام‌گرفته است. در۱۳۰۲ درکانپور ویکباردیگر چاپ‌شده است . **آغاز** : محامد متواتر ومدایح متکاثره عردادار وتوانا را کـه بتألیف .

بنگرید : مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۵ ـ ف . مشار : ۱۵۲۶ ـ فرهنگ نظام ۵ : یب.

18653ـ **مجلس** ۸۷۳ : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ**۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۴۳۱گ ۱۹ س [ف. مجلس ۳ : ۱۲۰] .

18654ـ **آصفیه**۹۱لغت: نوشتهٔ**۱۰۰۱** آغاز برابرنمونه، ۸۳۰ص ۲۱س [ف. آصفیه میرعثمان‌علی۲:۳۹۷].

18655 ـ **دانشگاه** ۳۷۸۹ : نستعلیق حاجی محمد فرزند مولانا جعفر مازندرانی ، پنجشنبهٔ ۱۴ع‌۱/**۱۰۳۱** درآکره، آغازبرابر نمونه، خاتمه‌را ندارد ، ۳۲۳گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۶] .

18656ـ **فرهادمعتمد** ۲۹: نستعلیق

الله‌بخش فرزند سیدی مرجان مکی روبانسی ، مرید ملك نصیرالدین شاهی ، چاشت سه‌شنبهٔ ۴ صفر **۱۰۴۹** دربندرسورت [نسخه‌ها ۳:۲۴۷].

18657ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۳۴۲: نوشتهٔ **۱۱۰۱**، ۶۵۰س[مخطوطات سرفرازعلی : ۱۷] .

18658ـ **آصفیه** ۲۴۰ لغت: نوشتهٔ **۱۱۱۱**، باافزودگیهایی درهامش، ۴۴۴س۱۷ س[ف. آصفیه، میرعثمان‌علی:۳۹۷۲] .

18659ـ **آصفیه** ۵۹۵ لغت : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲] .

18660ـ **آصفیه**۲۳۴ لغت : نستعلیق خوش اوایل سدهٔ **۱۲** ، ۲۹۷گ ۱۹س [ف . عثمان‌علی ۲ : ۳۹۸].

18661ـ **رضوی** ۴۰ لغت : نستعلیق ، آغازبرابرنمونه‌وانجام‌افتاده، وقف‌نادر**۱۱۴۵** ۱۹۱گ ۲۱س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۶].

18662ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

ن

نصاب طبری

از امیرتیمور قاجارطبری، متخلص به‌امیر بدستور اردشیر میرزا ، بنام محمد شاه قاجار (۱۱۶۳ـ۱۲۱۲)، پیرامن‌هشتصد واژهٔطبری را بفارسی ترجمه و بنظم درآورده است. بکوشش آقای‌دکترصادق‌کیادرجزوهٔ۹ ایران‌کوده‌تهران ۱۳۱۶خ‌چاپ شده است. **آغاز:** حمدی افزون ازنصاب، که‌کلمات‌سخن سرایان... میارعزیز ای‌خجیرریکا ــ ترا جان عشاق بادا فدا .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۰۰ ــ ریاض ــ العارفین : ۶۸ ــ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی ۱۱۷ .

18663ـ **تهران**، ملی۵۴۸ف: نسخ و نستعلیق نگارنده، شنبهٔ ۷ذیقعدهٔ**۱۲۶۴**، آغاز برابرنمونه، ۳۶گ ۱۷س [ف. ملی ۲:۳۹].

18664ـ **دانشگاه** ۳۷۹۱ : نستعلیق عبدالحسین‌کاتبی فرزند محمد تقی ، چهارشنبهٔ ۲۹اردیبهشت **۱۳۱۶** خ، آغاز برابر نمونه ، ۳۴گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۹] .

18665 ـ **تهران**، دکترصادق کیا : [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۷] .

نصاب فارسی بفارسی

ناشناخته . **آغاز:** آذرنگ آمد هلاك و معنی دیگردمار ــ دان تو افسان رامسن انجام را آخرزکار .

18666ـ **تهران** ، دهخدا ۲ /۴۲ : نسخ‌سدهٔ**۱۳**ـ**۱۴**همراه «مفتاح اللغه» [نسخه‌ها ۳ : ۳۵] .

نصاب مولوی

از اسماعیل رسوخی انقره‌ای ، نگارندهٔ «شرح ابیاتی ازمثنوی:۱۲۱۵» . گزیده‌ایست ازهمان «مثنوی» مولوی، بخواهش شیخ‌الاسلام یحیی افندی، در ۱۰۴۱ (= خاتم) بانجام رسانده است (اگرفرهنگ‌باشد). **آغاز:** حمد بیشمار و شکر و ثنای بی‌هنجار آن مبدع و آفریدگاری .

18667ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۸تصوف فارسی طلعت: بی‌تاریخ، زدین ، ۵۷گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۴] .

نصاب مولوی جامی

ناشناخته .

18668ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی ۳مج: نستعلیق یارمحمد لکن‌خیل، **۱۲۱۴** در هند، ضمن مجموعه نصابها [نسخه‌ها۵:۱۰۶۰].

نوادر المصادر

ازلاله‌تیك چند بهادر ، نگارندهٔ «جواهر الحروف : ۱۹۲۷» و جز آن . (لغات و مصطلاحات) است .

18669ـ آصفیه ۵۵۳ لغت : نوشتهٔ **۱۲۴۰** ازروی‌نوشتهٔ نگارنده . [ف. آصفیه۴: ۵۷۲] .

ب : فرهنگنامه های دوزبانه یا بیشتر

الف

اِبانَه

از یکی از دانشمندان پایان سدهٔ ششم ویا آغـاز سدهٔ هفتم ، برخی از واژههـای دشوار «السامی فی‌الاسامی» میدانی‌را گزارش کرده ، نسخه‌ای ازآن نزد صاحب «روضات» بوده واو نیز گوید نام‌آن «ابانه» است. **آغاز:** الحمدلله کاشف‌کل خطب ودافع‌کل‌کرب ... وبعد، فانی توسمت فی‌کتاب السامی فی‌الاسامی.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۳۱، ۳۴۱ .

18670 ـ **ملك** ۳/۳۱۲ : همراه «المصادر» زوزنی‌مؤرخ‌ذیقعدهٔ **۶۴۹** و«السامی» مؤرخ **۶۵۰**، نسخه آشفتگی‌دارد [فرهنگنامه‌ها ۳۱ ـ ف. مجموعه‌ها : ۱۶].

18671 ـ **دانشگاه** ۱۳۳۸ : نستعلیق محمد فرزند طالویه فرزند محمد ، ۲۱ع۱/ **۶۸۲**، همراه«السامی» و«الهادی» [فرهنگنامه ها : ۳۱] .

ابواب العلوم

از درویش جامی، که پس از عبدالرحمان جامی (۸۱۷ ـــ ۸۹۸) بوده است . فرهنگ عربی بفارسی است در دو باب: ۱ ـ لغت ۲ ـ فواید دراصطلاحات علوم شرعی ، به‌نظم سست ساخته‌است. **آغاز:** علی‌الله التوکل فی‌البدایة ـ علیه الاعتمادفی‌النهایة... گرفتارگنه **درویش جامی** ـ خدا اورا دهد عزمناعت .

18672 ـ **سپهسالار** ۲/۷۰۴۰: نسخ دوشنبهٔ ۱۱ شعبان **۱۲۴۴** (۴۲ ر ـــ ۵۵ پ) آغاز برابر نمونه [فرهنگنامه‌ها : ۲۲۹ ـ ف. سپهسالار ۳ : ۳۱] .

اثر شوکت

از محمد شوکت استانبولـی ، درگذشتهٔ ۱۲۸۴ . فرهنگ واژه‌های تازی و فارسی و ترکی‌است‌که میان‌آنها جناس‌لفظی وخطی‌باشد واز الفاظ مشترك بشمارآید. **آغاز:** الحمدلله الذی فضل‌الانسان علی‌سایرالاشیاء بالنطق و ـ البیان .

18673 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۵ لغت ترکی طلعت: نسخ بی‌تاریخ، ۳۸۵گ ۲۵ س، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۵].

اجمال حسینی

از رضی‌الدین ابوعلی حسین فرزند عمر ـ الحسن(؟) الکروری، برای فرزندش،فرهنگ واژه‌های دشوار عربی بفارسی است ، به‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها. نام کتاب و نگارنـده در دیباجه‌آمده است. **آغاز:** حمدله . عاقبة. قال الشیخ‌الامام... واعلم یاعزیز یاولدی. . . هذا

زمان قد قصرت‌الهمم ... باب‌الالف مع التاء الاتب پیراهن وبی‌بادوان. الاتان: ماده خر

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۵۸.

18674ـ **مجلس**۵۷۷۸: نسخ‌کمال‌ـ الدین فرزند محمد**۹۶۷**، آغاز برابر نمونه ، ۳۲۲س ۲۵س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۱۱].

18675ـ **ملك**۳۶۷: نسخ‌سدهٔ**۱۰-۱۱** آغاز برابر نمونه وتا حرف (م‌ر) مرق را دارد ۲۲۸گ ۲۱س [فرهنگنامه‌ها : ۲۵۹] .

ارگچه

از اسماعیل. نصاب مانند است .

18676ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴قف۱۸۶: نوشتهٔ**۱۲۶۸**، ۱۵س [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۳] .

اساس العلوم شیخ ملکی

فرهنگ عربی به‌فارسی است.

18677ـ**ملك**۲۲۸۰: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱** آغاز دردیباجه افتاده: ... و نام کردیم آن را اساس‌العلوم شیخ ملکی از بهر تبرك باسم ملك عادل... باب‌الالف: اء وعاء طلب فهم و انکار و سرزنش... انجام درحرف ظ افتاده: کظم‌خشم فروخوردن‌کظیم [ف. ملك : ۲۲] .

الاسمی فی‌الاسماء

از ابوسعد سعید فرزند احمد فرزندمحمد فرزند ابراهیم میدانی‌نحوی ، درگذشتهٔ ۵۳۹. یاقوت‌نام اورا درپایان سرگذشت‌پدرش‌نگارندهٔ «السامی فی‌الاسامی» یادکرده است . گزیده‌ای است باافزودگیهایی ازهمان «السامی» پدرش.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۳۷ ـ معجم‌ـ الادباء ۵ : ۵۱ ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۳۹۱ .

18678ـ **دانشگاه**۱۹۰۰: سدهٔ**۹-۱۰** تنها هفت برگ ازآغاز آنست ، درنمای نسخه آمده: کفایة‌الاسماء. **آغاز:** حمدله. صلاة... امابعد، چون محققست‌که طالب علم را ازلغت عرب چاره نیست، و طبایع برمختصرات مایل [ف. دانشگاه ۸: ۵۱۰] .

18679ـ **قاهره**، دارالکتب ۵ معاجم فارسیه تیمور: نسخهٔ کهن تاریخ یاد نشده . **آغاز:** الحمدلله تعالی ، ۱۶۲گ [مخطوطات ۱ : ۱۷] .

18680ـ **قاهره**، دارالکتب۲۷معاجم فارسیه تیمور: تاریخ یادنشده. **آغاز:** الله‌واله خدای سزاوار پرستش، ۵۹گ [مخطوطات۱: ۱۷] .

اصلاح الالفاظ

ازشیخ‌مفید فرزند میرزا محمدنبی شیرازی متخلص به داور زادهٔ ۱۲۵۱ درگذشتهٔ ۱۳۲۵ (نه۱۳۰۷). **آغاز:** حمد خدایی راکه زبانها عاجزند ازوصف جمال او،وشکر ایزدیرا...اما بعد، چون تصحیح لغات عربیه برهر.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۱۹ ـــ فرهنگ سخنوران : ۲۰۵ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۲۷۰ .

18681ـ **الهیات** ۳۰۷ د : نسخ میرزا زین‌العابدین نی‌ریزی، ۷رجب **۱۳۱۱**، ۱۶۷ گ ۱۰س [ف. الهیات ۱ : ۱۱ و ۲:۱۴۹] .

اقنوم عجم = اقنوم اللغة

فرهنگی است فارسی به‌ترکی ، به‌ترتیب تهجی. چلبی از «اقنوم‌اللغه» یادکرده‌که گویا همین باشد .

بنگرید : ذریعه ۲۷۶:۲ ـ مقدمهٔ لغتنامه ۱۸۰ ـــ فرهنگ نویسی در هند : ۲۶۵ ـــ کشف‌الظنون۱ : ۱۴۰ (اقنوم‌اللغه) .

18682ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۹۱ : نوشتهٔ **۷۱۶**، ۱۱۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۱] .

18683ـ **تهران**، دهخدا۲/۸۵: سدهٔ **۱۱**، در نمای نسخه بنام «اقنوم اللغه» است و ترتیب «صحاح‌العجم» را دارد، به‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها دربابها وهرباب درسه فصل برای فتح وکسر وضم. **آغاز**: الحمدلله الذی الهمنا اللغات‌والعبارات ویسرجریانها... باب‌الالف. ازآن سزك آن‌شما مثله، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۳] .

18684ـ **بادلیان** ۱۶۸۶ : نبشتهٔ علی فرزند عبدالکریم درع۱/**۸۹۸** درادرنه. آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۳ : ۴۳].

18685ـ **پاریس** ۲۴۲۲ : سدهٔ **۱۰** ، [نسخه‌ها ۳ : ۴۳] .

18686ـ **رضوی**۲ لغت: نسخ، تاریخ یادنشده، درفهرست بنام «اقنوم عجم» یاد شده، آغاز برابرنمونه، وقف ۱۲۶۲، ۲۳۳گ ۱۷ س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۵] .

الیسنهٔ ثلاثه = ترجمهٔ قانون ادب

از ابوالمواهب سعدالدین، سلیمان فرزند امن‌الله عبدالرحیم فرزند محمد حنفی صوفی ، مشهور به‌مستقیم‌زاده (۱۱۳۱ـ۱۲۰۲). بسال ۱۱۸۳تا۱۱۹۰ درکنارترجمهٔ فارسی واژه‌های عربی «قانون ادب» حبیش معنی ترکی آن را افزوده وفرهنگ سه‌زبانه ساخته است. اسماعیل پاشاآنرا بنام «ترجمهٔ قانون ادب» یاد کرده است .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۴۰۵ — فرهنگنامه‌ها : ۶۵ (قانون ادب).

18687ـ**سپهسالار**۱۱: تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده [فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۷۴] .

الفاظ مختصره

فرهنگ عربی بفارسی‌است، بسیارشیوا.

18688ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۶۸/۳ Or: باتاریخ رمضان **۵۹۹** دردفتر، در ملطیه. **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۰۷ هست [فیلمها : ۵۲۵] .

ب

بحرالدرر

از طاهر . برای خلف خان اعظم و سید مسعودخان دستور ملك. نصاب بزبان فارسی و تازی وهندیست، درآن آمده: ازبعد اسم خالق ونام رسول‌گفت‌این(طاهر)شکسته دل‌ومنکسر لسان .

18689ـ **دانشگاه**۴۰۶۵: نستعلق‌سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، آغازافتاده، ۵۲گ۱۲س[ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۰۴۸].

بدایع اللغة

ازایمانی متخلص به‌طالع‌هروی ازروزگار سلطان حسین بایقرا (۸۴۲ـ۹۱۱) ، واژه‌های جغتائی ومغولی دیوان امیر علیشیر نوائی را بترتیب تهجی در۳۵۰۰ بیت‌گزارش‌کرده است میرزا مهدیخان منشی‌نادر دردیباجهٔ «سنگلاخ» که درهمین باره است طالع هروی را یاد کرده است. **آغاز**: طوطی شیرین مقال سخن که از آشیان نیشکرقلم بال‌گشاگردد...

18690ـ**سپهسالار**۱۴: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، در۱۲۷۳ بکتابخانهٔ اعتضاد السلطنه آمده، آغاز برابرنمونه، ۱۴۲گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۳ : ۲۴۵ و ۲ : ۱۶۱] .

بدایع اللغة

از علی‌اکبر فرزند میرزاعبدالله منشی‌باشی کردستانی، متخلص به‌افسر ، نگارندهٔ «حدیقهٔ ناصریه» بـه‌خواهش فرهاد میرزا معتمدالدوله هنگام فرمانروایی‌او درکردستان، بسال۱۲۸۶ درفرهنگ کردی و اصطلاحات آن زبان ، در پنج مبدأ ویك مقصد وبیست وپنج‌باب‌ویك‌خاتمه بابها هریك درچند فصل. پنج مبدأ آن : ۱ ـ نسب‌کردان۲ـ مرکز کردستان ۳ـ ایلهای کرد ۴ـ لام مخفف ولام مفخم ویای‌معروف ومجهول واو معروف ومجهول و معدوله ۵ـ حروفی که درزبان‌کردی بکار نرود . **آغاز :** حمداً لمن کل لسان‌الکل‌فی‌بیانه... وبعد، فاتح‌این‌ابواب ونگارندهٔ این‌فصول .

18691ـ **مجلس۸۴۴:** نستعلیق‌نصرالله کردستانی، در **۱۲۸۷** بخواهش همان فرهـاد میرزا، باحاشیه‌هایی‌ازفرهاد میرزا وبرخی‌شاید ازنگارنده، آغاز برابرنمونه، ۱۴۰گ ۱۴س [ف. مجلس ۳ : ۷۸].

البلبلة القریرة من الالسن الشهیرة

از محمدسعید عصمتی ، مشهور به کاتب ـ الزعماء از نیمهٔ یکـم سدهٔ سیزدهـم [نصرالله طرازی]. **آغاز :** الحمدلله المعبود بکل لسان من‌الامم.

18692 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۹ لغت تیموریه: بخامهٔ نگارنده، غرهٔ شعبان **۱۲۱۹**، آغاز برابرنمونه، ۵۱ص ۲۱س [مخطوطات۱: ۳۹] .

البلغة المترجم فی اللغة

فرهنگ تازی بفارسی است در چهل باب به‌ترتیب موضوع ، که در ۴۳۸ بانجام رسیده است: ۱ـاعضاءالانسان ۲ـمراتب خلق‌الانسان ۳ـ القرابات و المصاهرات ۴ ـ ذکرالعالم و اصناف الخلق ۵ ـ الادیان والملل ۶ ـ النساء ۷ـ الجماعات والقطع وغیره ۸ـ الصناع واهل الحرف (به‌ترتیب تهجی) ۹ ـ ادوات الصناع والمحترفین ۱۰ـالاطعمه... ۱۵ـ الخیل۲۰ـ الابل ۲۵ـ السباع ۳۰ـ فی‌الکنی ۳۵ـ فی ـ السماءومایتصل بهامن‌النجوم‌والریاح‌والسحاب والمطر ۴۰ ـ فیمـا اتفق لفظه و افترق معناه [نسخهٔ مصطفی عاطف] چلبی از این فرهنگ بدون ذکرنام نگارنده یادکرده‌است، وردرهمان ستون از«البلغة فی‌اللغة» ازابـو یوسف یعقوب فرزند احمد کردی ادیب نیشابوری یاد کرده است واین یکی مجدول در چهار زبان تازی و فارسی وترکی و مغولی است . در سدهٔ هفتم در دست حبیش تفلیسی بوده وازآن یاد کرده است وبکوشش فیروزحریرچی زیرنظر استاد مینوی چاپ‌شده‌است. **آغاز :** الحمدلله‌الذی... وعلت کلمته وتوالت ... امابعد، فانی . . . اسماءالله تعالی، هوالذی اوست خدای‌آنکه. لااله الاهو نیست خدای مکراو .

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۲۵۳ ـــ فرهنگنامه‌ها : ۴ .

18693ـ **اماسیه بایزید ۹۵۴:** نسخ محمد فرزندحسن فرزند حاجی رازی ، در ج ۲/**۶۵۴**، ۱۱۰گ۱۷س. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۸۷ هست‌و**عکس** آن درالهیات‌ش۱۰ع هست [فرهنگنامه‌ها :۴ ـ فیلمها:۲۳ ـ ف. الهیات ۲ : ۹۴].

18694ـ **گوتا۱/۵۳۱ (۴۰۲):** نسخ سه‌شنبه ۱۹ع۱/ **۸۲۴**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۷۹۲ هست [فیلمها : ۲۳].

18695ـ **دانشگاه۲/۴۹۶۱:** سدهٔ**۱۱**، فرهنگ عربی‌بفارسی درسی‌ویك‌باب‌است، (۳۶ر ـ۵۴پ) گویاربطی‌به«البلغه»دار[فیلمها:۲۳].

بیان‌القافیه ← ترجمان القوافی

ت

تاج الأسامي = تهذیب الاسماء
تاج المصادر

از احمد فرزند علی فرزند ابوجعفر ، بوجعفرك بیهقی مقری لغوی ، درگذشتهٔ پایان رمضان ۵۴۴. بر «مصادر» زوزنی بدون اینکه ازآن نام‌برد بسیارافزوده است، و مانند همان نخست مصدرهای ثلاثی‌مجرد (شش‌باب) وسپس ثلاثی مزید ورباعی مجرد ومزیدرا یکی پس‌از دیگری آورده‌است.وهریك‌ازاین‌بابهارا به‌ترتیب تهجی ولی با حرف آخرواژه‌ها ساخته است . در ۱۳۰۱ دربمبئی دردوجزء: ۱ـ مصدرهای ثلاثی مجرد ۲ـ مصدرهای دیگر دریك‌جلد چاپ‌شده است. **آغاز :** حمدله. حمداً یفوق حمد ـ الشاکرین، نحمده علی‌السراء والضراء... اما بعد، فهذه مصادر هذبت فارسیتها.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۴۸ ــ مجمل فصیحی ۲ : ۲۴۲.

18696ـ **لالا اسماعیل** ۶۴۳ : نسخ دوشنبهٔ شوال **۵۳۶**، ۲۷۲گ، نام نگارنده در نسخه سید ابوعلی حسین (حسن) فرزند احمد نوشته‌اند. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۳۴۴ هست [فیلمها : ۲۸].

18697ـ **تهران**، سلطانی: نسخ محمد پسرعلی‌کاشغری ملقب بهشمس،صفر**۶۰۳**، آغاز افتاده، ازواژهٔ قبس‌آغاز میشود و پیش از آن نونویس است [فرهنگنامه‌ها : ۵۴] .

18698ـ **تهران**، دهخدا ۱۴۶ : نسخ سدهٔ**۷**، هردوبخش را دارد ، پایان نونویس ، ۵۸۰ص ۱۹س [فرهنگنامه‌ها : ۵۴] .

18699ـ **مراد ملا**۱۷۲۴: نسخ صالح فرزند یعقوب‌ترکمان، پنجشنبهٔ ۱۸ ذیحجهٔ**۷۰۷** درجامع مطربی، ۱۴۵ گ ۲۷س. **فیلم**آن در دردانشگاه ش۴۸۲ هست [فرهنگنامه‌ها:۵۴].

18700ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ معاجم تیمور : حسن فرزند حسن**۷۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۳۸۷ص ۲۳س [مخطوطات ۱ : ۵۱].

18701ـ **ایکی جامع** ۱۱۲۳ : نسخ نجیب فرزند حسین فرزند نجیب **۷۸۲** در قوهستان، ۲۵۱ گ، آغاز افتاده [فرهنگنامه‌ها ۵۴] .

18702ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۹۸۴۶: نوشتهٔ **۸۲۸** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

18703ـ **دانشگاه** ۱۷۷ : نسخ محمد فرزندعمر فرزند محمد حافظ، آدینهٔ ۱ شعبان **۸۴۷**، وتصحیح‌شدهٔ رمضان همان سال ، ۱۷۲ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۲:۳۳۵] .

18704ـ **مجلس** ۸۴۹ : نسخ محمد فرزند صیرفی،**۸۴۸**، محشی، آغازبرابرنمونه ۲۱۲گ ۲۰س [ف. مجلس ۲ : ۸۵] .

18705ـ **یزد**،علومی: نسخ عبدالرحیم فرزند خلیفه فرزند یونس، در ذیقعدهٔ **۸۴۹** ، ۱۷۰ گ. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۴۶۶ هست [فیلمها : ۲۸ ـ نسخه‌ها ۴ : ۴۳۷].

18706ـ **یزد** ، سریزدی مج : نسخ با تاریخ ذیقعدهٔ **۸۵۵** (در ش۱ بهمین خـامه) و یادداشت آدینهٔ ۸۵۴ ازاحمد موسوی که دویا نویسندهٔ نسخه‌هم باشد،همراه بامهذب الاسماء، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها۴ : ۴۳۱].

18707ـ **ایاصوفیه** ۴۶۴۸ : تعلیق **۸۷۷** برای سلطان بایزید فرزند محمدخان ، ۱۹۰ گ . **فیلم** آن نزد استاد مینوی هست

[فرهنگنامه‌ها : ۵۵] .

18708ـ تهران ، ملك‌الشعراء بهار (مجلس) ۲۷۵ : نسخ محرم نـوراالله فرزند نعمت‌الله حسینی، ۲۴ع۹۱۱/۲ درهرات ، از آن ملك خواجه ممتاز [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۹] .

18709ـ یزد، علی‌علومی : نسخ میانهٔ ع۹۵۷/۱ [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۷] .

18710ـ تهران، سلطانی: سدهٔ ۱۰، خریـداری از سردار کابلی کـرمـانشاهـی [فرهنگنامه‌ها: ۵۴] .

18711ـ ملك ۳۱۳/۱ : نستعلیق غیاث‌الدین‌محمددرزه‌ای، ۱شعبان ۱۰۷۲ نسخهٔ کامل [رؤیت] .

18712ـ یزد،سریزدی۷/۲: نستعلیق محمد هادی فرزند محمد اکبر فرزند قنبرعلی نجدی حسینی‌قاینی۱۰۸۵ [نسخه‌ها۴:۴۲۵].

18713ـ تبریز، آقای‌نخجوانی۲۱۳ مؤرخ۱۱۲۰ درفهرست فرهنگ عربی به‌ترکی یادشده، شاید همین باشد [نسخه‌ها ۴:۳۳۸] .

18714ـ رضوی ۶ لغت : نسخ کهن، آغاز برابرنمونه، ۳۳۲ گ ۱۹س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۶].

18715ـ یوسف‌آغا، قونیه ۴۴۴۴ : نزدیك بروزگار نگارنده، فیلم‌آن دردانشگاه ش۳۲۷ هست [فرهنگنامه‌ها : ۵۴] .

18716ـ ملك۱/۴۱۷: نستعلیق [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۲۵].

18717ـ نجف ، مدرسهٔ بروجردی [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

تألیف شریف

از محمدشریف‌خان، درص۴۸۶ گذشت . واینك دونسخهٔ دیگر :

18718ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۴قف۱۰۵: نوشتهٔ حکیم احمدالله در ۱۳۳۰ ، ۱۲۰س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۱] .

18719ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۳ق ف ۳۲۹ : تاریخ یاد نشده ، ۲۵۲ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۶۱] .

تبصرة‌الصبیان

از فضل‌الله شریف فرزند محمدالشریف ، برای فرزندش عبدالرحمان دردوبخش نگاشته است، و بهریك نام جداگانـه نیز داده است : حدیقه وبوستان. حدیقه بترتیب الفبا در بیست وشش باب، ودرآن‌واژه‌هایی راکه‌درگفتگوهای ادبی بکاررود ، بترتیب حرف آغاز گردآورده وبفارسی گزارش کرده است. بوستان در دستور از صرف ونحو عربی است. [علینقی منزوی] . **آغاز:** الحمدلله جل وعلی، حمداً لاینتهی ، و اصلی .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۶۰.

18720 ـ دانشگاه ۱۸۰ : نستعلیق محمد فرزند ابوالحسن مازندرانی، سدهٔ ۱۳، باتاریخ ۱۲۶۰ دردفتر [ف . دانشگاه ۲ : ۲۴۰] .

تجرید اللغات = کالنصاب

ازآخوند علی بادکوبه‌ای فرزند مصطفی، فرهنگ ترکی بفارسی وبشیوهٔ «نصاب»فراهی، درقزوین بسال ۱۲۶۵ ، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) سروده، وپس از مرگ او در۱۲۸۶ و ۱۳۱۴ چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعلنالاظهار قدرته ... امابعد ، چنن‌گوید علی بادکوبی ـ کتاب من بخوان تا خصم‌کوبی .

بنگرید : ذریعه ۳ :۳۵۵ ـــ ف.مشار : ۳۵۷ ـ فرهنگنامه‌ها:۱۱۴ ـ مؤلفین مشار۴:

۱۳۶ .

18721ـ **مجلس** ۴۶۱: نسخ **۱۲۸۵**، زرین، آغاز برابر نمونه، امثال ترکی دربالای صفحه‌ها، ۶۴گ ۱۰س [ف، مجلس۲: ۲۷۲].

18722ـ **ملک** ۲۳۰۷ : شکسته محمد علی **۱۳۱۵**، ۴۷ص ۱۳ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۵] .

18723ـ **تهران** ، مهندس شاه علایـی شهشهانی: ناقص ، درمجموعه ، ۲۵ گ ۱۴س [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۵] .

تحفه

فرهنگ‌فارسی،ترکی است [ایرج‌افشار].

18724 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۴۳ Or: سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

تحفة الأسامی

ازعلی اسامی‌ترک. منظومه‌ایست دراوزان گوناگون عروضی ، درگزارش واژه‌های فارسی به‌ترکی. **آغاز**: چو بسم‌الله ، پس بحمدالله ، دیالم هم توکلنا علی‌الله.

18725ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ عروض ترکی: نسخ زیبای **۱۱۳۶** (گ ۵۷ ــ ۷۸) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۵۷] .

تحفهٔ اکبری

ازعلی فرزند علی‌اکبر دازی ، مدعو به‌ـ زین‌العابدین. فرهنگ عربی بفارسی است .

18726ـ **مجلس** ۲۳۸۳/۲۹ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۱۰۹** (ص۳۹۸-۴۱۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۵].

تحفة الالفاظ

ناشناخته . فرهنگ عربی بفـارسی است درسی ودو مطلب : مطلب ۱و ۲ پراکنده‌ها۳ تا ۳۰ به‌ترتیب حروف تهجی درهرمطلب یکی‌از حرفها ، مطلب ۳۱ الفاظ متفرقهٔ بسیط، مطلب ۳۲ مرکبها واصطلاحات. **آغاز**: سپاس ومنت پروردگاری‌راکه از. . . الفاظی چند است که هرچند بزبانهای جمله ادنـی واقصی متداول است.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۶۰.

18727ـ **ملک** ۱۷۶۶: نستعلیق‌دوشنبهٔ ۹رجب **۱۰۵۵**، آغاز برابرنمونه، ۹۲گ۱۲ س [رؤیت].

18728ـ **ملک** ۴۳۷: نسخ درشت سدهٔ **۱۱**، ۹۰گ ۱۱س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶۰].

18729ـ **تهران**،دهخدا۲/۲:نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۳۱ ـــ فرهنگنامه‌ها : ۲۶۰] .

18730ـ **تهران**، ادبیات ۳/۱۳۳ج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۴۳ر ـ ۶۴ هامش) گویا بخشی از «تحفه» باشد [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۰] .

18731ـ **دانشگاه**۳۵۷۳/۲: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، درفهرست آمده گویا «تحفة الالفاظ» همانکه در (ف. ادبیات : ۳۷۰) یادشده است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۹].

18732ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

تحفهٔ حسام

ازحسام خویی، حسام‌الدین حسن فرزند عبدالمؤمن، ملقب به‌مظفری و متخلص به‌حسام از سرایندگان سدهٔ هفتم در ماردین عراق ، و وسرایندهٔ «نصیب‌الفتیان» .که«قواعد الرسایل» را در نامه نگاری بسال ۶۸۴ نگـاشته است . فرهنگ فارسی‌به‌ترکی است به‌نظم .

بنگرید : ذریعه ۹:۲۳۶ ـ فرهنگنامه‌ها ۱۱۵ ـ فرهنگ‌سخنوران:۱۵۷ ـ دانشمندان

آذربایجان : ۱۱۳ .

18733ـ موصل ، حجیات ۲/۲۳۴: منظومه‌ایست در ۲۰ بند درفهرست آمده کـه از حسام فرزند حسن قونوی است ، گویـا همین «تحفه» باشد [ف. موصل: ۱۱۵ ـ فرهنگنامه‌ها ۱۱۵] .

التحفة السنية الى حضرت الحسنية

از محمد فرزند مصطفی فرزنـد لطف‌الله دشیشی، درگذشتهٔ ۹۸۸. فرهنگ فارسی به‌ترکی است‌که بنام حسن‌پاشا امیرالامرا، درمصر ساخته است. این‌فرهنگ «لغت دشیشه» نیز خـوانده میشود. درآن‌ازفرهنگنامه‌های: البحر، الوسیله لغت نعمت‌الله، دقایق‌الحقایق بهره‌برده ومطالب تاریخی نیزدارد [چلبی]. **آغاز:** سپاس شناس اساس و ستایش بیقیاس و حمد بینهایت و شکر بینهایت‌آفریدگاری‌را .

بنگریـد : کشف الظنون ۱ : ۳۶۷ ـ هدیة‌العارفین ۲ : ۲۵۵.

18734 ـ قاهره ، دارالکتب ۶ م لغة ترکی : نوشتهٔ درویش محمود گلشنی ، دوشنبهٔ صفر **۹۹۱**، آغاز برای نمونه، زرین ، ۳۹۱ گ ۲۷س [مخطوطات ۱ : ۵۹] .

18735ـ قاهره، دارالکتب۱۵معاجم فارسیه‌تیمور: نوشتهٔ فیض‌الله‌فرزند محمدمشهور بآخوند **۱۰۷۴** ، آغاز برابر نمونه، زرین ، ۷۱۵ص ۲۹س.

18736ـ قاهره ، دارالکتب ۷ م لغة ترکی : نوشتهٔ ۱۵ ذیحجهٔ **۱۰۷۶** ، زرین ، آغاز برابرنمونه، ۳۵۰ گ ۲۹س [مخطوطات ۱ : ۵۹] .

18737 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۴ لغة ترکی طلعت: نوشتهٔ زیبای محمدفرزند مصطفی کاتب **۱۱۴۱**، زرین، آغازبرابرنمونه، ۴۱۲ گ ۳۱س [مخطوطات ۱ : ۵۹].

18738ـ قاهره، دارالکتب۷لغة ترکی طلعت: بدون تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه ۲۹۴ گ ۲۹س [مخطوطات ۱ : ۵۹].

تحفهٔ شاهدی = تحفهٔ شاهدیه

از ابراهیم فرزند صالح مغلوی ، متخلص به‌شاهدی (زادهٔ ۸۷۵ درگذشتهٔ ۹۵۷ (یا۹۲۷) سرایندهٔ «گلشن توحید». فرهنگ فارسی است به‌ترکی، به‌نظم، دروزنهای‌گوناگون، که بسال ۹۲۱ بانجام رسیده است . ترکان فارسی زبان چندین‌گزارش به‌فارسی و ترکی و عربی برآن نوشته‌اند. **آغاز:** بنام خالق‌وحی‌توانا ـ قدیم وقادر وبینا و دانا .

بنگرید : ذریعه ۴۹۸:۹ ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۲۷ .

18739 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۴ لغة ترکی : نسخ کاتب زاده **۱۰۸۹** . آغاز برابر نمونه ، ۲۰ گ ۱۷س .

18740ـ قاهره، دارالکتب ۱ عروض ترکی: نسخ زیبای**۱۱۳۶**. زرین، آغازبرابر نمونه (گ۱ـ۲۶) ۱۵س.

18741ـ قاهره، دارالکتب ۱۳۶لغت ترکی: نسخ زیبای محمدفرزند رئیس بستانیان **۱۱۵۰**، زرین، ۲۵ گ ۱۳س .

18742ـ قاهره ، دارالکتب ۴۷ لغت ترکی قولـه : نسخ سلیمان الوان یکن زاده، شوال **۱۱۶۷** (گ ۱ـ۴۷) ۱۱س [مخطوطات ۱ : ۶۰ ـ ۶۱].

18743ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۰۰۳: سدهٔ **۱۲** .

18744ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۳۲۹: سدهٔ **۱۲** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18745ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۳۲۸: نوشتهٔ **۱۲۰۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18746ـ قاهره ، دارالکتب ۲۲ لغت تیموریه : نوشتهٔ **۱۲۲۴** آغاز وانجام افتاده .

18747ـ قاهره ، دارالکتب ۱۳۲ مجامیع طلعت : نسخ شاید **۱۲۲۷** (گ۱۲۲ـ۱۴۶) باحواشی.

18748ـ قاهره، دارالکتب۵۰۵۶س: نسخ عثمان بقلجی**۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه ، زرین .

18749ـ قاهره ، دارالکتب ۷۹ لغت ترکی : بی‌تاریخ.

18750ـ قاهره، دارالکتب۳مجامیع ترکی : بی‌تاریخ .

18751ـ قاهره، دارالکتب۱۳مجامیع ترکی : بی‌تاریخ .

18752ـ قاهره، دارالکتب۱۴۴۲۱س: بی‌تاریخ .

18753ـ قاهره، دارالکتب ۵۰۵۵س: بی‌تاریخ .

18754ـ قاهره ، دارالکتب ۲۶ لغت ترکی طلعت : بی‌تاریخ .

18755ـ قاهره ، دارالکتب ۳۱ لغت ترکی طلعت : بی‌تاریخ [مخطوطات ۱ : ۶۰ـ۶۱] .

18756ـ یوگسلاوی : فیلم آن در دانشگاه ش۲۰۱۶هست [فیلمها : ۶۳۹] .

تحفهٔ رازی

از محمد مشهور به‌ابن البواب . فرهنگ عربی به فارسی است به شیوهٔ «نصاب الصبیان» فراهی ، بنام علاء الدوله والدین علی فرزند سلطان ، در ۲۹۳ بیت در ۳۷ بند . **آغاز :** افتتاح مقال بحمد نعمای بیحد وشکر آلای بیعد ...امابعد، چنین‌گوید ...

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۳۷۰ ــ فرهنگنامه‌ها : ۱۸۷ .

18757ـ لالااسماعیل۶۴۴/۲:نسخ تاریخ یاد نشده (۴۷پ ـ ۶۴) . فیلم آن در دانشگاه ش۲۰۲ هست [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۷ـ فیلمها : ۴۳۳] .

18758ـ قاهره،دارالکتب۳۰مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ حسین رضا فرزند عصمت پاشای وزیر، گویا **۱۳۱۴**(گ ۵۷ـ۷۹) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱:۶۴].

18759ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۶۵۲: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده ، در فهرست آمده : نصاب عربی بفارسی ابن‌نواب است زیرنویس شدهٔ باترجمهٔ ترکی [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۳] .

18760ـ مجلس ۸۶۱۰فهرست نشده : [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

تحفة الفقیر

شاید از صداقی نامی باشد که در سدهٔ نهم میزیسته. فرهنگ عربی بفارسی است به‌پیروی از «نصاب الصبیان» فراهی ، بادیباجه‌ای و آن نیز به‌نظم‌که نام‌کتاب در آن‌آمده، سپس ۳۵ بند به بحرهای گوناگون ، همه (۴۸۲ بیت) در «فرهنگنامه‌های عربی به فارسی» آمده: شاید سراینده‌درسدهٔ نهم‌میزیسته،ون.طرازی مینویسد که نام ناظم‌صداقی است . در « کشف‌الظنون » بدون نام سراینده آمده و میافزاید لغت فارسی است،ولی این‌کتاب‌فرهنگ عربی به‌فارسیست. **آغاز:** ابتدای سخن بنام خدا ـ آنکه صنعش بذات اوست‌گوا ... چون زپیشینیان‌حقیر آمدـ نام‌آن «تحفةالفقیر» آمد.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۸۹ ــ کشف الظنون : ۳۷۲ .

18761ــ قاهره، دارالکتب ۲۹ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ حسین رضا فرزند عصمت الوزیر **۱۳۱۵** (گ ۳۳ــ۶۳ مجموعه) آغاز برابر نمونه درفهرست آمده که از صداقی است [مخطوطات ۱ : ۶۴].

18762ــ **ترکیه**، لالااسماعیل: ۶۴۴: نسخ، همراه با مرقات الادب و تحفهٔ علائی و زهرةالادب و نصیب الفتیان. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۰۲ هست [فرهنگنامه‌ها :۱۹۲ ــ فیلمها ۴۳۳] .

تحفهٔ کسکین

ازکسکین از سرایندگان عثمانی ، نصرالله طرازی اورا ابن‌عثمان‌بن کسکین یاد کرده که در ۱۱۶۴ بانجام رسانده‌است. فرهنگ واژه‌های عربی وفارسی است به‌ترکی و بروش «نصاب» فراهی گزارش‌کرده است. **آغاز** : بنام ایزد ویزدان ورحمان ــ رحیم وآفریننده وسبحان.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۱۶.

18763ــ **قاهره** ، دارالکتب ۲۲ لغت تیموریة : نسخ **۱۲۲۴** (ص ۸۰ــ۱۲۲ مجموعه) آغاز برابر نمونه، ۱۶ س [مخطوطات ۱ : ۶۵].

18764ــ **تبریز**، سلطان‌القرائی: نسخ سید خلیل رجائی **۱۲۴۸**، زدین [فرهنگنامه‌ها: ۱۱۶] .

18765ــ **قاهره**، دارالکتب ۳۰ مجامیع فارسی طلعت: حسین‌رضا فرزند عصمت پاشاالوزیر **۱۳۱۴** (گ ۷۹ ــ ۹۴) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۶].

تحفهٔ لامعی

ازلامعي بروسوی ، محمود فرزند عثمان فرزندعلی، درگذشتهٔ ۹۳۸، به‌پیروی از «نصاب الصبیان» فراهی واژه‌های فارسی را بترکی گزارش کرده‌است. چلبی واسماعیل پاشا و بـرادرم در «فرهنگنامه‌ها» ازاین گفتاراو یاد نکرده‌اند . **آغاز:** ایدالم اول اول حق آدنی یاد.

بنگرید : هدیةالعارفین ۲ : ۴۱۲.

18766ــ **قاهره**، دارالکتب ۱ عروض ترکی: نسخ زیبای **۱۱۳۶**، زدین (گ ۴۷ــ۵۷) ۱۵ س، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۵].

تحفة الملوك

از عبدالرحمان قدوسی فرزنـد عبدالله ، درگذشتهٔ ۱۰۶۵ . گزارشی است به‌نثر ترکی بر «تحفه شاهدی :۱۹۶۸» ابراهیم دده ، در ج ۱/ ۱۰۶۳ بانجام رسیده است . **آغاز:** ... سپاس بیقیاس وشکر بیقیاس اول خدای جن و ناس .

بنگرید : ذیل کشف الظنون ۱ : ۲۵۹ .

18767ــ **دانشگاه** ۴۹۶۸: نسخ سعدالله فرزند علی فرزند احمد فرزند محمود ، پایان ج ۱/ **۱۱۹۳** دراررزوم، ۱۳۶ گ ۲۱ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۴۰۷۰].

تحفهٔ وهبی

ازمحمدوهبی سنبل‌زاده فرزند رشیدمرعشی درگذشتهٔ ۱۲۲۴ ، از سرایندگان روزگار سلطان سلیم سوم عثمانی (۱۲۰۳ــ۱۲۲۲) اوسفری به ایران آمده‌واین منظومه رابشیوهٔ «نصاب الصبیان» فراهی درفرهنگ عربی بفارسی، بسال ۱۱۹۷ سروده و به‌عثمانی برگشته «نخبهٔ وهبی» را در فرهنگ عربی به‌ترکی ساخته است . بند های «تحفه» به‌ترتیب حروف درقافیه منظم شده‌است ودر در استانبول بچاپ رسیده است . **آغاز :** حمد بیحد اوکرم فرمایه ــ که اتك نعمتیدربی غایه .

بنگرید : هدیة العارفین ۲ : ۳۵۶ ــ فرهنگنامه‌ها : ۲۵۲ .

18768ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۲ لغت ترکی طلعت : تعلیق زیبای حسین فرزند علی، صفر **۱۲۰۳**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱: ۶۹] .

18769 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۲ مجامیع ترکی طلعت: نسخ **۱۲۲۷** (گ ۷۲ ـ ۱۲۱) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۶۹] .

18770ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۶ لغت ترکی طلعت : نسخ زیبای محمد جلال‌الدین خطیب ابی‌ایوب انصاری **۱۲۸۶** [مخطوطات ۱ : ۶۹].

18771 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ مجامیع ترکی طلعت : نستعلیق بی‌دون تاریخ (گ ۲۰۹ـ۲۳۷) آغازبرابر نمونه[مخطوطات ۱ : ۶۹].

تراجم الاعاجم

از زین المشایخ محمد فرزند ابوالقاسم بقال خوارزمی ، درگذشتهٔ ۵۶۲ [چلبی] . یا ابوالمعالی‌احمد فرزندمحمد غزنوی [بآنچنان که درنمای نسخهٔ ملك‌آمده] فرهنگ واژه‌های قرآن است . چلبی آن را به‌ترتیب سوره‌های قرآن‌گفته ولی‌نسخه‌های موجود بعکس‌سوره‌ها از(ناس) آغازوبه(بقره) پایان می‌یابد [علینقی منزوی]. **آغاز:** الحمدلله مانح‌الاعلاق و فاتح الاغلاق... وبعد،فهذه مختصرفی‌التفسیرالناجم سمی‌به‌تراجم الاعاجم .

بنگریـد : کشف الظنون ۱ : ۳۹۴ ــ فرهنگنامه‌ها: ۶۱ ـ طبقات‌المفسرین،سیوطی ۴۰ .

18772ـ **ملك** ۵۷۱/۱ : نوشتهٔ قاسم فرزند احمد فرزند قاسم فرزنـد احمد فرزند محمد الهی، باتاریخ ۱۰ رمضان **۶۶۸**، آغاز برابر نمونه، در نمای نسخه بخامهٔ کهن نـام نگارنده ابوالمعالی احمد فرزندمحمد غزنوی یاد شده است ، ۵۹گ ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۶۱ ـ ف. ملك، مجموعه‌ها : ۸۷] .

18773ـ **ایاصوفیه** ۴۶۶۵: نسخ‌دهٔ یکم ج۲/**۷۱۳**، ۶۵گ. **فیلم‌**آن دردانشگاه ش۴۳۰ هست [فرهنگنامه‌ها : ۶۱ ـ فیلمها : ۴۷] .

18774 ـ **رضوی** ۱۴۵۶ عمومی : نوشتهٔ شکرالله فرزند حبیب‌الله شریف بهابادی شعبان **۹۶۴**، درفهرست ازآن بقالی یاد شده. **فیلم‌**آن دردانشگاه ش۲۰۳۴ هست [فیلمها : ۴۷] .

18775 ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۲۹].

تراجم الالفاظ واللغات القرآنیه

فرهنگ واژه‌های قـرآن است بفارسی ، به‌ترتیب تهجی، در۲۸ باب ، هرحرفی دریك باب، وهربابی درچند فصل : ثلاثی و رباعی و خماسی وسداسی وسباعی این‌کتاب بنام‌کمال ـ الدین محمودنگاشته‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله فاتح‌الابواب ورافع الحجاب عن بصائر اولـی الالباب... اما بعد ، فان هذا الکتاب و ان‌کان کتاب صغیرالجثة والحجم لکنه ... مشتمل علی تراجم الالفاظ‌آلقرانیة .

18776ـ **دانشگاه**۲/۳۹۱۵: نستعلیق **۱۰۶۴** (ص۱۶ـ ۱۰۴) ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۰۲].

ترتیب الاسمی فی الاسماء

ازناشناس. دردیباجه آمده : کتاب‌الاسمی

فی‌الاسمای احمدفرزند محمدمیدانی‌را به‌ترتیب حروف هجادر آوردم، ومامیدانیم «الاسمی فی‌ الاسماء : ۱۹۶۲» از سید فرزند احمد است ، گویا نادرستی از نسخه نگار باشد، بایدگفت یا نگارنده « السامی فی‌الاسامی » پدر را مرتب ساخته ویا «الاسمی‌فی‌الاسماء»ی پسررا. **آغاز:** الحمدلله الذی‌کرم بنی‌آدم‌علی‌الوری ... وذوی الفنون صنفوا افنانا.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۳۹.

18777ـ **دانشگاه** ۱۷۰ : نسخ**۱۰۷۷** محشی، تصحیح‌شده، ۹۵ گ ۱۸ س [فرهنگنامه‌ها ۳۹ – ف. دانشگاه ۲ : ۴۴۱].

18778ـ**قم**، سید شهاب‌الدین تبریزی: کهن ، آغاز برابر نمونه [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

ترجمان القرآن

از ابـو عبدالله حسین فرزند احمد زوزنی (نگارنـدهٔ المصادر) فرهنگ واژه‌های قرآنی است به‌ترتیب نوع واژه‌ها از : اسم، فعل...

18779ـ **المان**، کوته ۴۰۱ :(بروکلمان ۲۸۸:۱ ـ آداب اللغة العربیة، جرجی‌زیدان ۳ : ۴۴) [فرهنگنامه‌ها : ۱۸] .

18780ـ **استانبول**، انیوریسته ۱۱۶۴ : تنها یك فصل آنست بدنبال السامی فی‌الاسامی مؤرخ ۲۲ شوال **۶۷۶**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۵۱ هست [فرهنگنامه‌ها : ۱۶، ۱۸] .

ترجمان القرآن

از میرسید شریف گرگانی ، که یاد او در «اسکندریه : ۷۳۲» گذشت. گزارش واژه های قرآن است بفارسی ساده وبه‌ترتیب‌سوره‌ها. در پایان سدهٔ نهم عادل فرزند علی (که یاد او در چهل کلمه : ۱۵۹۴ گذشت) . این فرهنگ را درهم ریخت وبه‌ترتیب حروف تهجی درآورد . اکنون نسخه‌ای دردست نیست‌که نام‌گرگانی بر آن باشد مگرآنچـه عادل از نو ساخته است . عادل پس‌ازدیباجهٔ خوددیباجهٔ‌گرگانی راآورده وتنها بسمله و حمدلهٔ اورا انداخته است. و در متن‌نیز تنهاترتیب را دگرگون ساخته است. و من‌درزیر آنچه‌درفهرستها بنام‌گرگانی‌یادشده‌ویا ترتیب‌اولین‌را داشته وگمان می‌رود از گرگانی باشد، می‌آورم. **آغاز:** بدان‌ایدك‌الله تعالی‌که ترجمان‌تعریب ترزفان است ودروی سه لغت.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها : ۱۷۱ .

18781ـ **تهران** ، محمد امین‌خنجی : نستعلیق حسین فرزندعلی حسینی ، ۲۳ رمضان **۹۳۰** (گ ۱۸۸–۲۳۱) [فرهنگنامه‌ها:۱۷۳].

18782ـ **ملك** ۱/۴۱۶ : نستعلیق ۲۰ محرم **۹۸۲** در دامغان ، ۱۰۰ گ ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۴۱۶ ـ ف. ملك ، مجموعه‌ها ۲۴] .

18783ـ **دانشگاه** ۱۰۶۸ : نسخ سدهٔ **۱۰**، تاسورهٔ النجم‌را دارد وافتاده. ۳۹ گ ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۷۴] .

18784ـ **یزد**، جامع‌کبیر ۳۱۲ : نستعلیق نورالله، **۱۰۴۴**، آغاز برابر نمونه ، **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۴۶۹ هست [نسخه‌ها ۴ : ۳۷۷ فیلمها : ۴۸] .

18785ـ **مجلس** ۲/۴۶۷۱ : نستعلیق **۱۰۷۷** (۸۸پ ـ ۱۲۷پ) به‌ترتیب تهجی در درآغاز واژه‌ها هریك حرف در یك فصل، آغاز برابرنمونه، نامی از هیچیك در نسخـه نیست [رؤیت] .

18786ـ **سپهسالار** ۵۲۳۵ : نسخ ۲۴ رمضان سدهٔ **۱۱** (۶پ ـ ۸۱)، معرب ، ۱۷س

[فرهنگنامه‌ها : ۱۷۴] .

18787ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۸۹/۱ Or. سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده: لغت قرآن از گرگانی [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18788ـ تهران ، معارف (علی) ۸/ ۱۳۱۷: نستعلیق **۱۲۷۱**، ۳۲گ ۱۵س [ف . معارف ۲ : ۱۰۰] .

18789ـ رضوی ۹ لغت : تاریخ یاد نشده، وقف **۱۰۳۷**، به‌ترتیب سوره‌هاست وپس ازحمد بعکس ازناس تابقره است ، ۶۱گ ۱۵ س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۷] .

18790ـ رضوی ۱۴۵۹، نسخ،تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۰۷۳ هست ۴۲گ [فیلمها : ۴۸].

ترجمان القرآن

متن ازگرگانی بآنچنانکه دربالا یاد شد. ترتیب نو والفبایی‌آن از عادل فرزند علی، که یاداو در «چهل‌کلمه :۱۵۹۴»گذشت. عادل در در متن دست نبرده تنها آنرا به‌ترتیب تهجی درآورده ودیباجه‌ای بردیباجهٔ گرگانی افزوده است. درتبریز۱۳۱۳ وایران ۱۳۳۰وپس از آن چاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلولیه والصلاة علی نبیه... امابعد، این‌کتاب ترجمان‌علامهٔ.. جرجانی است‌که. . . بدان ایدك‌الله تعالی که ترجمان تعریب ترزفان است .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۷۴ ـــ ف . مشار : ۳۹۱ ـــ پیشگفتار دبیر سیاقی برچاپ ۱۳۳۳خ .

18791ـ تهران ، دهخدا ۱۹۸: نسخ قطب‌الدین حافظ یزدی، محرم **۹۰۰** ، چاپ سال۱۳۱۳ تبریزازروی این‌نسخه انجام‌گرفته همچنین درچاپ ۱۳۳۳ خ از این نسخه و سه نسخهٔ دیگر بهره برده‌شده‌است [پیشگفتار دبیر سیاقی ـ نسخه‌ها ۳ : ۴۱۳].

18792ـ حقوق ۳۴د : نستعلیق ۲۳ ذیحجهٔ **۱۰۱۳** ، بمانند چاپ ۱۳۳۳ است ، ۶۴گ ۱۰س [ف. حقوق : ۴۹].

18793ـ مجلس۲/۴۶۷۱ : نستعلیق ۳ع۲ **۱۰۷۷/** (۸۸پ-۱۱۱پ)، آغازدیباجهٔ عادل را ندارد (بدان ایدك‌الله‌تعالی‌که ترجمان تعریب) ۱۵س [رؤیت] .

18794ـ ملك ۲۰۳۶: نسخ سدهٔ **۱۱** ۸۵گ ۱۲س [رؤیت].

18795ـ تهران ، دهخدا(۲)یا۱۲۷: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، ۱۰۴ص ۱۶س [فرهنگنامه‌ها ۱۷۶] .

18796ـ تهران ، دهخدا (۶)۱۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (گ۳۵ ـــ ۷۰) ۱۷ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۷۶] .

18797ـ دانشگاه۳/۵۳۵۲: نستعلیق عبدالقادر فرزند ملایحیی **۱۱۰۱** (۲۱۹پ - ۲۵۳ پ) . **آغاز :** الحمدلله علی نعمائه و ـ الصلاة . . . بدانکه این رساله انتخابیست بر ترتیب حروف‌تهجی ازترجمه قرآنی‌که محقق [ف. دانشگاه ۱۵:۴۲۱۴] شاید نسخه گزیده وساختهٔ دیگر باشد.

18798 ـ آصفیه ۵۷۲لغت : نوشته پیرامن**۱۲۰۰**، درفهرست‌آمده«فرهنگ‌قرآن» عادل [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰].

18799ـسپهسالار۱/۷۵۳۴:نستعلیق محمدعلی‌کرمانشاهی، سدهٔ **۱۳** (۲پ-۱۲۶ر) [ف. سپهسالار ۳ : ۳۹۶] .

الترجمان = ترجمان اللغة

نسخهٔ رضوی شناخته نیست ، درآن اسم و فعل وحرف را درهم آمیخته و به‌ترتیب آغاز واژه‌ها در۲۸باب و هرباب درسه بخش مفتوح

و مضموم و مکسور گـرد آورده است . شاید «ترجمان‌اللغه»ی شیخ علی‌فرزند نصرة فرزند داود باشد.

بنگرید : کشف‌الظنون: ترجمان‌اللغه۱: ۳۹۸ـ هدیة العارفین۲: ۲۱۳ـفرهنگنامه‌ها : ۲۶۱ .

18800ـ **ملك**۳۸۲ (یا۳۹۳) : نسخ سدهٔ**۱۳**، آغازافتاده در فهرست آمده : ترجمة اللغه ترجمه و شرح قـاموس محمد یحیی‌بن محمد شفیع قزوینی. ونباید درست‌باشد، ۳۳۲ گ ۳۰س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶۲ ـ ف. فارسی ملك : ۱۲۵] .

18801ـ **رضوی** ۵لغت: نسخ، تاریخ یادنشده، آغاز افتاده، ۱۰۹۷ گ ۱۷س [ف . رضوی ۲ : ۳۶۶ ـ فرهنگنامه‌ها : ۲۶۲] ،

ترجمان القرآن = لغات قرآن

چندگفتار ناشناخته . فرهنگ واژه‌های قرآنی هستندکه درفهرستها به‌نامهای‌گوناگون یاد شده‌اند .

18802ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۴۷۴/۱ Or : نسخ محمد فرزند ابوبکر فرزند محمد شرف الخطاط البخاری ، چاشت دوشنبهٔ ۱۳ رمضان **۶۵۵**،واژه‌هایی ترتیب‌گر: آمده. **فیلم** آن در دانشگاه ش . ۲۵۴هست[فیلمها ۷۱۵ـ نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18803ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف۴۱۶: نوشتهٔ ۱۰ج۲/**۸۹۱**، آغازچندصفحه افتاده، درفهرست بنام «لغات القرآن» یاد شده است [نسخه‌ها ۵ : ۵۵] .

18804ـ**مجلس**۱/۶۰۷: نسخ‌باتاریخ های **۹۰۵ و ۹۵۱** دردفتر. **آغاز:** و بعدفانی ترجمت القرآن علی ابواب مفصلة بـالحروف المعجمة. درفهرست بنام«رسالهٔ لغات القرآن» یادشده [ف. مجلس ۲ : ۳۶۲] .

18805ـ **سپهسالار**۲۰۱۵: سدهٔ**۱۰**، فرهنگ واژه‌های قرآنـی است بعکس ترتیب سوره‌ها به‌ترتیب «تراجم الاعاجم» ازناس آغاز میشود ، واژه‌های مکرر را نیاورده و چون در سورهٔ فاتحه واژهٔ تازه‌ای نبود ، آنرا نیاورده است. **آغاز:**القول‌گفتن، العوذ و العیاذ: پناه گرفتن‌بکسی‌ویا بجایی، ۴۱گ [ف. سپهسالار ۱ : ۱۸۵ و ۳ : ۴۲۵ ـ فرهنگنامه‌ها:۶۳].

18806ـ **تهران** ، نجم آبادی : سدهٔ **۱۱-۱۲** فرهنگ واژه‌ها به‌ترتیب تهجی‌انجام واژه‌هاوسپس آغاز آنها .**فیلم**آن در دانشگاه ش۲۸۹۸ هست [فیلمها : ۴۸].

18807ـ **تهران**، دهخدا۲۳: نسخ‌سدهٔ **۱۱-۱۲**، بشیوهٔ زیر سطور . **آغاز:** الحمدلله حق حمده‌علی‌کل‌نعم‌مسبوغة للعباد ، درفهرست بنام «لغات القرآن» آمده است [نسخه‌ها ۳ : ۳۰].

18808ـ **رضوی** ۱۴۷۵ : نستعلیق کمال‌الدین حسین فرزند محمدشاه ابوعلی، با یادداشت **۱۱۰۷** . آغاز افتاده ، درنمای نسخه ازبقالی (بنگرید: تراجم الاعاجم) دانسته شده، وترتیب آن به‌ترتیب سوره‌هاست ولی از فاتحه‌تاناس. دردیباجه ازنظام دولت علاءالملك یادشده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۳۵ هست [فیلمها : ۴۷] .

18809ـ **دانشگاه**۲/۳۹۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴**، فرهنگ واژه‌های دشوار قرآن است به‌ترتیب‌تهجی (ص۱۲۹-۱۸۲). **آغاز:** باب‌الالف. آنیة ، آبی بغایت گرم . آمنوا ، بگرویدند [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۱۶].

18810ـ**رضوی** ۹لغت: به‌همان‌ترتیب ش۲۰۱۵ سپهسالار... ولیکن فاتحه را پیش‌از

ناس بمانند «تراجم الاعاجم» آورده‌است، ۶۱گ ۱۵س [ف . رضوی ۲ : ۳۶۷ ـ فرهنگنامه‌ها ۶۳] .

18811ـ **دانشگاه** ۱۰۳۲ (یا۱۰۳۳): نستعلیق‌ونسخ، **آغاز:** استفتاح، طلب‌فتح‌کردن انجاح، برآوردن حاجت . ارتضا، رضا دادن. درفهرست بنام «لغات قرآن» یادشده‌است [ف. دانشگاه ۲ : ۴۴۰ ـ فرهنگنامه‌ها : ۲۸۹] .

18812ـ **دانشگاه** ۱/۱۱۶۴: نسخ ، تاریخ یادنشده، ترجمان القرآن است به‌ترتیب تهجی ولـی نه نگاشتهٔ عادل تنهـا حرف آغاز واژه‌هاپایه قرارگرفته‌است، (۳پ‌ـ۳۷پ)[ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۵۹].

18813ـ **مجلس**۵۴: نسخ، تاریخ یاد نشده، **آغاز :** الحمدلله الذی ارسل الرسل و اوضح‌السبل واکمل‌لنا النعمة . . . بدینگونه : سورةالبقرةالم ای‌اناالله اعلم، منم خدای سزای پرستش. ذلك لاریب فیه، یعنی هیچ‌شکی نیست دروی. هدی ای‌هادیا، راه نماینده است. للمتقین مرپرهیزکاران را. الاتقاء حذرکردن. مجموعاً ۱۰۷گ ۱۵س [ف. مجلس ۲ : ۲۴].

18814ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۴۷۴: تاریخ یادنشده، **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۵۷۴ هست [فیلمها : ۱۷۶] .

ترجمان القوافی = قوافی = لغات القوافی

ازحبیش‌تفلیسی، که یاداودر «اصول‌ملاحم ۲۳۸» گذشت . فرهنگ عربی بفارسی است . درگزارش واژه‌هایی‌که درقافیه سازی‌بکار میرود در آغاز دیباجه نام عزالدین ابوشجاع قلیج ـ ارسلان دوم فرزند مسعود سلجوقـی (۵۵۹ ـ ۵۸۸) راآورده ودر پایان دیباجه گوید : پس باسم قطب‌الدین زاده الله‌عزه تمام‌کرد. پس‌باید کتاب‌را بنام پدرآغازوبنام پسرپایان داده باشد سپس‌کسی این فرهنگ‌را بنام «لغات‌القوافی»و بنام میر علیشیر (۸۴۴ ـ ۹۰۶) درآورده است [نسخهٔ دهخدا]. **آغاز:** سپاس و شکر خدایرا که ازعلم ودانش مادرا بهره‌داد . . . چنین‌گوید بنگرید: ذریعه ۱۷:۱۹۶ـ فرهنگنامه‌ها ۷۹ .

18815 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ لغت فارسی : نوشتهٔ **۶۲۹**، درفهرست بعنوان «بیان القافیه» آمده باید همین کتاب باشد ، ۷۹گ ۹س [مخطوطات ۱ : ۴۶].

18816ـ **سپهسالار** ۱۱۰:متن‌نسخ و ترجمه‌نستعلیق محمدفرزندعبدالکریم‌بیکسماتی **۹۳۹** در شهر بروسه ، ۱۰۰ گ ۲۵س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۵۰ ـ فرهنگنامه‌ها : ۸۱].

18817ـ **تهران**،دهخدا ۷۰یا(۱۴۰): سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، همان نسخهٔ دزدیده شده‌که بنام **میرعلیشیر** وبنام «لغات قوافی» درآمده است [فرهنگنامه‌ها : ۸۱] .

18818ـ **مجلس** ۲۵۲۵ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۲**،همراه «شرح‌نصاب» دشت‌بیاضی، ۵۲ گ ۳۰س[فرهنگنامه‌ها: ۸۱].

17819ـ **تبریز**، نخجوانی : تاریـخ یادنشده، همراه«قانون‌ادب» ازهمو[فرهنگنامه ها : ۸۱] .

ترجمان اللغه

ازمحمد یحیی فرزند محمدشفیع‌قزوینی، ترجمه و گزارش «قاموس» فیروز آبادی (م ـ ۸۱۷) است، بدستورشاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵)، درسی ویکماه وده روز از ۱۰ شعبان ۱۱۱۴ تا۲۰ع۱۱۱۷/۲ نگاشته، ودر۱۲۷۳ وپس ازآن چندبار چاپ شده است . **آغاز :**

سپاس بلند اساس.
بنگرید : ذریعه ۴ : ۷۲ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۳۸ ـ ف. مشار : ۳۹۱ .

18820ـ مجلس۵۳۰۸ فهرست‌نشده : گویا نسخهٔ اصل وخامهٔ نگارنده، نسخه‌دیباجه را ندارد . آغاز : باب العین، فصل الهمزه . اتبع : بروزن... زبیرشاعریست ازقبیله همدان درپایان تاریخ انجام را دارد، ۴۶۰گ۲۴س.

18821ـ دانشگاه ۱۸۷ : نسخ زیبای ۱۳ج۱/۱۱۱۹، ۵۸۹گ۳۱س [ف. دانشگاه ۲ : ۳۴۴].

18822ـمجلس۸۵۰: نسخ‌محمدمؤمن کرمانی، در۱۱۹۳ نیمهٔ یکم‌کتاب از همزه تا پایان حرف ظاء است، ۵۵۶گ، ۲۵س [ف . مجلس ۳ : ۸۷] .

18823ـ ملك ۳۹۳: نسخ سدهٔ ۱۳ ، [ف . ملك ، فارسی ۱۲۵] .

18824ـ ملك ۳۹۴ : نسخ سدهٔ ۱۲، ج۲، ۳۹۶گ ۳۰س [ف. ملك : ۱۲۶] .

18825ـ دانشگاه۲۴۹۰: نسخ جعفر فرزند محمد، محرم ۱۲۰۱ برای میرزا محمد کاظم والئسپاهانی [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۷].

18826ـقم، سید شهاب‌الدین تبریزی: نسخ محمدعلی فرزند احمد کرمانی ، دههٔ دوم ماه ششم ۱۲۳۷ ، زرین، مقابله شده [نسخه‌ها ۶ : ۳۶۱].

18827ـ دانشگاه ۵۰۰۸: نسخ‌محمد فرزند محمدمحسن، درشنبهٔ ۱۵رمضان ۱۲۴۷ از (فصل الطاء، طبل بفتح اول) تاپایان‌کتاب، ۳۱۸گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۴].

18828ـ تهران، اصغرمهدوی۱۳۱ : نسخ ع۱۶/۱۲۶۲ نیمهٔ دوم کتابست. از حرف طاء تاپایان [نسخه‌ها ۲ : ۶۷] .

18829ـ تهران،دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ۱۳، ازحرف عین تالام‌را دارد [رؤیت] .

18830ـ مجلس۸۵۱: نسخ‌سدهٔ ۱۳، درمیان افتادگی دارد، ۲۲۸گ ۲۷س .

18831ـ مجلس ۸۵۲ : نسخ همان نویسنده و دنبالهٔ آنست ونیز درمیان افتادگی دارد، ۲۲۲گ .

18832 ـ مجلس ۸۵۳ : نسخ همان نویسنده، این سه‌جلدپیرامن سه‌چهارم‌همهٔ‌کتاب است،۲۲۹گ [ف . مجلس ۳ : ۸۸] .

18833ـ مجلس۵۷۷۷: نسخ سدهٔ۱۳ آغاز افتاده . ۳۰ص ۲۹س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۱۰] .

18834ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۲۱۲ : نستعلیق خوب تاریخ‌یادنشده، ج۱/، ۲۸۷گ [ف. خطی. سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

ترجمان اللغة

18835ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۹۹۹: سدهٔ ۹ ـ ۱۰ نام نگارنده در فهرست نیامده ، [نسخه ۴ : ۶۹۱] .

ترجمان المعارف = لغات ثلاثه

ازحاج حسن کـه مقام مترجمی سه زبان فارسی، عربی، ترکی را دربغداد داشته است . بسال ۱۰۸۵ فرهنگی درسه جلد وهریك درده باب ساخته‌است.درهرجلد یکی‌ازسه‌زبان‌فارسی عربی وترکی‌را پایه قرارداده وبه‌ترتیب تهجی واژه‌هارا آورده وبدوزبان دیگر گزارش کرده است [دیباجه] بدینگونه: باب ۱ ـ مصدر ۲ ـ فعل ماضی ۳ـ مضارع ۴ـ امر ۵ـ نهی ۶ ـ اعضای انسان وخویشان وابزار جنگ و اسمها ۷ـ جانوران ۸ـ درختان ۹ـ پیشه‌ها وابزارها ۱۰ـ افلاك وستارگان. آغاز : حمد بیقیاس و

سپاس لایقاس اول‌خالق ملکوت و آسمان.

18836ــ سپهسالار ۳۴: نسخ ۱۲۴۴ و۱۲۴۵. تنها دوجلد: عربی به‌ترکی‌وفارسی، وترکی بعربی وفارسی‌آن است. ۱۷۸ گ‌۳۰س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۵۴ و ۳ : ۲۹۷] .

ترجمهٔ اضداد

ازسید نورالدین جزایری شوشتری ، که یاد او در «اخلاق سلطانی : ۱۵۳۰» گذشت . واژه‌های اضدادرا به‌ترتیب حروف برای مهر- علی‌خان گزارش کــرده است (برای دستیابی به‌کسانیکه دراین‌رشته کارکرده‌اند «فرهنگنامه های عربی بفارسی» برادرم دیـده شود). و از هموست «فروق اللغات». آغاز: حمدله. بعد، چنین‌گوید راقم این‌حروف نورالدین‌بن . . . باب‌الالف. ازر : قوت وبمعنی ضعف نیزآمده.

18837ـ سپهسالار ۸/۷۵۴۲: نستعلیق محمد فرزند حاج میرعلی، ۱۱۳۲ (۱۴۷پ - ۱۴۹پ) ۱۶س [فرهنگنامه‌ها : ۲۴۱ - ف . سپهسالار ۳ : ۳۹۹] .

ترجمهٔ اقیانوس فی‌شرح‌قاموس

ازمحمد فرزند حسن شیروانی، که یاد او در «آثار علوی: ۳۹۳» گذشت، بآنچنانکه در «فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۲۲۰» آمده است، ویا محمد فرزندصالح قزوینی [دانش - پژوه]. بهرحال این‌کتاب ترجمهٔ «الاقیانوس- البسیط فی ترجمة القاموس المحیط» ترکی ، نگاشتهٔ احمد عاصم افندی درگذشتهٔ ۱۲۲۵ که چندباردراسلامبول‌چاپ‌شده‌است [فرهنگنامه‌ها ۲۱۹] نیست . اسماعیل‌پاشا نوشتهٔ شیروانی را ترجمهٔ«حاشیهٔ شرح حلبی» بر«قاموس‌المحیط» نگاشتهٔ بدرالدین‌محمدفرزنداحمد مدنی‌میداند. بهرحال مترجم شیعی است واز «برهان قاطع» نگاشتهٔ پس از۱۰۶۲ نقل‌کرده است.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۱۹ و ۲۲۰- ذیل کشف الظنون ۲ : ۲۱۸ - دانشمندان آذربایجان: ۳۲۲ .

18838ـ تهران ، دکتر صادق‌کیا : نستعلیق سده۱۲(؟)، از حرف قاف (صادق) تا میم(کشم)را دارد، پیرامن ۲۲۰گ[فرهنگنامه‌ها ۲۲۰] .

18839-40 ـ تهران ، وزارت امور خارجه (۱۸) ۵۷۳۲ : نستعلیق و واژه‌هانسخ ۱۲۶۰،جلدیکم‌وجلددوم‌آنست‌دردوجلددیباچه ندارد [رؤیت] .

ترجمهٔ فروق‌اللغات = فروق‌اللغات

18841ـ محمد علی تربیت: تاریخ یادنشده، ازحرف الف تا حاء واژهٔ (فراح) را دارد، گویا بخامهٔ نگارنده‌است [ف. سپهسالار ۲ : ۲۴۱ - فرهنگنامه‌ها : ۲۲۲] .

ترشیح الفضائل

ناشناسی در سدهٔ هشتم « مقدمة الادب » زمخشری را گزیده و بدین نام خوانده است . درپایان‌کتاب تاریخ نگارش خمس و عشرین و سبعمائة۷۲۵یادشده‌است. آغاز: الحمدلله الذی وضع تاج الشرف علی قمة ... فقد اختصر من «مقدمةالادب» بایجاز واطناب .

18842ـ اورخان‌جامع، بورسه۱۶۰۶: نسخ وتعلیق فتح‌الله فرزند حبیب‌الدین ۷۸۸ ، ۱۳۱گ، خشتی [فرهنگنامه‌ها : ۱۵۴] .

تشبیب البیان = نصیب الفتیان

تهذیب الاسماء = تاج‌الاسامی

ناشناخته . فرهنگ عربی بفارسی ویژهٔ نامهاست ومصدرها وحرفها را ندارد، به‌ترتیب آغاز واژه‌ها در ۲۸ باب و هر باب به ترتیب

حرف پایان آنها در ۲۸ فصل، برادرم در «فرهنگنامه‌ها: ۱۳۶» چنان گمان برده که «مهذب‌الاسماء» بدینگونه تهذیب و تبویب شده باشد. **آغاز:** الحمدلله المحمود بجمیع الاوصاف والاسماء، الممدوح بانواع‌الکرم.

18843 ــ **طرخان والده** ۳۱۲: نسخ مسعود فرزند محمد فرزند عمر ملقب به برهان اندکانی درخجند در ۲۷ شوال **۶۶۳**، درنمای نسخه بخامهٔ تازه‌تر «تاج الاسامی» نامیده شده است ۱۹۹ گ ۲۸س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۲۷ هست [فیلمها: ۲۶ ــ فرهنگنامه‌ها: ۱۳۸].

18844ــ **مجلس** ۴۶۲: نسخ نزدیك به تعلیق سدهٔ **۷** (چ‌راج نوشته)، مقابله‌شده. درنمای نسخه بخامهٔ کهنه «تهذیب الاسماء» نامیده شده است، ۳۰۸ گ ۱۹س [فرهنگنامه‌ها: ۱۳۸ ــ ف. مجلس ۲: ۲۷۲].

18845ــ **تهران**، آقای سلطانی: نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰**، آغازدو برگ افتاده، درنمای نسخه «لغت یمینی» نامیده شده است [فرهنگنامه‌ها: ۱۳۸].

تهذیب المهذب

از ملا محمد یحیی قزوینی، نگارندهٔ «ترجمان اللغة: ۱۹۷۵». دردیباچه مینویسد: چون واژه‌های فارسی در «مهذب الاسماء» دور ازفهم بود، ازبرهان‌قاطع، فرهنگ‌جهانگیری، مجمع‌الفرس و... بهره‌برده واین فرهنگ را بنام «تهذیب‌المهذب» ساختم وترتیب «تهذیب» راکه بترتیب تهجی آغاز واژه‌هادرباب وانجام آنها درفصل بود نگاه داشتم. **آغاز:** الحمدلله خالق البرایا والصلاةعلی... وبعد، چون‌کتاب مهذب‌لغة مصنف...

18846 ــ **تهران**، ادبیات ۱/۵۴د: نسخ سدهٔ **۱۱** (بآنچنانکه درفهرست‌آمده) آغاز و انجام افتاده (۳ر ــ ۷۳پ) در فهرست از نگارنده نام برده نشده است [ف. ادبیات ۱: ۱۴۱].

18847 ــ **دانشگاه** ۴۸۶۶/۲: نسخ محمدرضا فرزنددرویش‌محمدحاجی‌شهمیرزادی سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه (۳۳۱پ-۳۸۷پ) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۱].

ج

الجامع الفارسی

ناشناخته، بنام محمدپاشا وپسرش محمود بیگ [دیباجه] فرهنگ ترکی به‌فارسی است، درپنج بخش: ۱ــ اسماء ۲ــ افعال ۳ــ حروف ۴ــ اسماءشهور ۵ــ قواعدشعریه. وهریك‌به‌ترتیب حرف پایان واژه ها، بمانند صحاح جوهری وقاموس. چلبی از «جامع‌الفرس» مصطفی‌فرزند محمد آینه‌کوب درسه بخش یاد کرده است. **آغاز:** حمد وسپاس وثنای‌بیقیاس مرآن‌خدای فرمانده را.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۵۶۶.

18848ــ **دانشگاه** ۳۸۶۶: نسخ **۸۷۶**، آغاز برابرنمونه، انجام دربخش افعال است، ۶۰ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۴۵].

18849ــ **قاهره**، دارالکتب ۱۴معاجم فارسیه تیمور: بی‌تاریخ، انجام افتاده، آغاز برابرنمونه، ۳۵۶ص ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۰۹].

جامع اللغات

ازمحمد اسعد فرزند ابواسحاق اسماعیل، شیخ‌الاسلام عثمانی، که یاد او در «تفسیر آیة ــ الکرسی: ۲۴» گذشت. فرهنگ ترکی، عربی فارسی است‌که بسال ۱۱۳۸ بنام سلطان‌محمود دوم فرزند مصطفی عثمانی‌آغاز ودر۱۱۴۴ بهـ انجام رسانده است. **آغاز**: سبحان من انطق مسحل لسن اللسن المسلاق.

18850ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳ لغت ترکی قوله : نسخ خوش محمد حلمی معروف بکتخدازاده‌پنجشنبهٔ ۱۶شعبان**۱۱۸۶** (ج۱) و ۲۷ج۱/۱۱۸۷ (ج۲).

18851ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰ لغت ترکی‌طلعت: سدهٔ**۱۲** باتقریظهایی‌ازدانشمندان روزگار نگارنده که نشان میدهد نسخهٔ اوست جلدیکم است از الف تا راء، ۳۳۹گ ۲۹ س [مخطوطات ۱ : ۱۰۹].

جامع اللغات

ازنیازی حجازی، شیعی مذهب. فرهنگ عربی بفارسی است بنظم دربحرهای گوناگون. ازمصادرکاردرفرهنگ سروری بوده‌که در۱۰۰۸ نگاشته شده است (بنگرید : جوهر فرد، بخش معما). **آغاز**: همی‌گوید نیازی... الهی‌نتایج طبع موی شکافش درتزاید باد... **آغاز**: نظم : کردکار و کر و دیگر کرو گردون خدای.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۶۹ و ۹ : ۱۲۴۰ و۱۸ ، ۳۵ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۱۷.

18852 ـ **سپهسالار** ۳۱۱۳/۶ : نستعلیق باتاریخ۱۲۸(**۱۲۰۸**) دردفتر،(۱۲۲ پ ـ ۱۸۲پ) ۱۲س [ف. سپهسالار۴:۱۷].

جامع اللغات

18853ـ **آصفیه** ۵۲۷ لغت : نوشتهٔ پیرامن **۱۱۰۰** [ف. آصفیه ۴:۵۷۰].

الجموع والمصادر

ازمحمدیحیی قزوینی، نگارندهٔ «ترجمان اللغه :۱۹۷۵» جمع‌ها و مصدرهاییکه در «قاموس» فیروزآبادی‌نیامده را دردومقصد وهر یك درچند باب‌آورده است. ودرآن‌خرده‌گیری هایی برقاموس هست. **آغاز**: الحمدلله الذی جعل المجموع رباطالبلابل جموع‌المفردات.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۴۶.

18854ـ**سپهسالار** ۳۱۱۰: نسخ‌تاریخ یادنشده، در۱۲۷۰ به‌کتابخانهٔ اعتضاد السلطنه آمده، ۶۵گ ۱۲س [فرهنگنامه‌ها : ۲۳۹].

18855-56ـ **نجف**، شوشتریها : دو نسخه تاریخ یادنشده، آغاز برابرنمونه [ذریعه ۵ : ۱۴۶].

جوامع‌البیان درترجمان قرآن

ازحبیش تفلیسی، که یاد او در «اصول ملاحم : ۲۳۸» گذشت. فرهنگ واژه‌های قرآن‌است به‌ترتیب‌تهجی‌درآغاز واژه‌ها در۲۸ باب وهرباب درسه بخش: اسم، فعل، حرف. که پس‌از «کامل التعبیر» خود نگاشته است. پیش از۲۸ باب، یك فصل در نامهای خدا و یك فصل درالفاظی که در قرآن معانی مختلفی دارندآورده است. **آغاز**: کتاب جوامع‌البیان سپاس خدایی داکه حی و حلیم است، قدیم و بزرگوار وحکیم است.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۶۵، ۷۶.

18857ـ **دانشگاه**۸۳۹۵: نسخ، تصحیح شدهٔ **۹۳۶**، آغاز نونویس، افتادگی دارد، آغازبرابرنمونه، ۱۳۳گ ۱۳س [ف.دانشگاه ۱ : ۹۲].

18858 ـ **یوگسلاوی** : **فیلم** آغاز

آن در دانشگاه ش ۲۱۷۳ هست [فیلمها : ۶۴۸] .

جوامع اللغات و لوامع - المصطلاحات

از ناشناس، که بسال ۶۴۱ بنام ابـوبکر فرزند ابونصر که‌گویا از خاندان مرزبانان‌است ساخته، دردیباجه‌گوید تنهاواژه‌هایی‌را ازعربی بفارسی‌گزارش میکنم‌که دبیران فارسی زبان را در منشآت خود بکار آید ، ولی در عمل به‌این اکتفا نکرده است. به‌ترتیب حرف آغاز و دوم واژه‌ها، در هرواژه گذشته از ترجمه به‌مطالب گوناگون دیگرمربوط به‌آن‌واژه نیز پرداخته است. **آغاز:** الحمدلله‌الفایض علینا فیض‌انعامه واحسانه ... وبعد، فقدالتمس منی بعض خلص

18859ـ **تهران**، احمد افشارشیرازی: سدۀ**۷** بروزگار نگارنده ، تاواژۀ جهل‌را دارد ۲۶۷ گ ۲۵س [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۹] .

جواهر الالسنه

از ابراهیم ودیدترك، بسال۱۱۸۲، هزار ودویست واژۀ ترکی‌را به‌ترتیب حرف‌آغازآنها آورده وسپس برابرآنرا بعربی وآنگاه فارسی نوشته است. **آغاز:** حمد وستایش وآفرین‌اول آفریدگارجهان‌آفرین... باب‌الهمزة‌المفتوحه فصل‌الهمزة مع‌الباء. ابه، قابله، پیشکار .

18860ـ**مجلس**۸۵۴: نستعلیق**۱۱۸۲** شاید بخامۀ نگارنده، آغاز برابرنمونه، ۱۶۷ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۹۰].

ح

حمد وثنا

از رشیدالدین وطواط، که یاداودر «انس اللفهان : ۱۵۴۴» گذشت. فرهنگ عربی به‌ـ فارسی‌است درسه‌فصل: ۱ـمفردات ۲ـمرکبات ۳ـ اضداد . ودر برخی از نسخه‌ها پنج فصل . احمد داعی کرمیانی ترك‌آن را به‌نظم درآورد و بنام میرزا چلبی فرزند سلطان محمد و بنام «عقود الجواهر» ساخت ، دربرخی از نسخه‌ها همین منظومه بنام سلطان مـراد فرزند سلطان محمد (۸۰۵ - ۸۲۴) ونام سراینده به محمد منیف برگردانده شده است . اکنون نسخه‌ای ازحمد وثنای بنام وطواط دردست‌نیست وآنچه درزیرمی‌آید به‌قرینه‌است [علینقی منزوی] .
آغاز: حمدوثنا مبدع‌بی‌آلت ومخترع بیغرض وعلت‌را، ودرود بر. . . امابعد، این لفظ چند است ازمفردات ومرکبات.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۹۰ و۱۶ : ۱۷۹ـ کشف الظنون ۱:۶۹۳(حمدوثنا)ـ فرهنگنامه ها : ۵۶ ـ راهنمای‌کتاب س۳:۱۳۸ .

18861ـ **ملك** ۴۷۴ : نسخ سدۀ**۷ـ۸** باتاریخ ۶۵۲درپایان دفترکه‌گویا درست نیست همراه «نصاب‌فراهی» ودربرگهایی از«فرهنگ ابوالفضل‌بیهقی» صحافی‌شده‌است [فرهنگنامه‌ها ۵۹]درف. مجموعه‌های ملك‌س۳۲ بنام«تحفه» یادشده است .

18862ـ **قاهره**، دارالکتب ۱/۶لغت فارسی: نوشتۀ حسن فرزنـد عبدالله، میانه‌های صفر**۹۰۱**، بازیرنویس‌ترکی، آغاز برابرنمونه در فهرست درست شناسانـده نشده است [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۱] .

18863ـ **تهران** ، دکتر صادق کیا :

نستعلیق ۳ع۲۶۳/۹۴۴، شمارهٔ پایان دفتر، ۱۵ گ ۱۴س [فرهنگنامه‌ها : ۶۰] .

18864ـ تهران، استاد محیط‌طباطبایی ۷۳: سدهٔ ۱۰، همراه «نصاب» فراهی و فرهنگ عربی بفارسی دیگر [فرهنگنامه‌ها : ۵۹] .

18865ـ ملك ۴۱۵۵: باتاریخ ۱۲ ذیحجهٔ ۱۰۱۴، نسخهٔ سه‌فصلی است واز الفصل الثانی فی المرکبات، تنها سه برگ مانده ، و اندکی کلمات بر شمارهٔ ۴۷۴ ملك فزونی دارد [فرهنگنامه‌ها].

18866ـ دانشگاه ۱۱/۳۲۹۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱، در جنگ مؤرخ ۱۰۴۵ـ۱۰۴۸ (ص ۱۶۴ ـ ۱۶۸) در فهرست حمد وثنا یانقود ـ الزواهر وعقود الجواهر یادشده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۶۵] .

18867 ـ تهران ، دکتر صادق کیا : نستعلیق محمد رشید فرزند علا احمدکا، رشتی صفر ۱۰۵۵، سپس «مرآت المحققین» است ، ۲۲ گ ۱۴س [فرهنگنامه‌ها].

18868 ـ تهران ، سید محمد باقر سبزواری: نسخ پنجشنبهٔ ۱ع۱/۱۰۹۵، نسخه سه‌فصلی کامل است، ۱۹ گ ۱۴س [فرهنگنامه‌ها].

18869 ـ تهران ، دهخدا ۳/۵۹ : نستعلیق باتاریخ شوال ۱۰۹۱ دردفتر [نسخه‌ها ۳ : ۳۸].

18870ـ ملك ۲/۴۳۷: سدهٔ ۱۱ـ۱۲ [فرهنگنامه‌ها : ۶۰] در ف. ملك ، مجموعه‌ها ص ۳۰ بنام «تحفه» یادشده است .

18871ـ تهران ، ادبیات ۱مج : سدهٔ ۱۲، دیباجه‌را ندارد، از کتابهای اقبال بوده، ۱۳ گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۶۰] .

18872ـ سپهسالار ۱۰۷ : نستعلیق محمدامین کاتب، ۱۱۰۹. نویسنده دوباب ۱و۲ را هریك به‌دوفصل درآورده ونسخه‌را پنج‌فصلی ساخته است [فرهنگنامه‌ها : ۵۹]. در فهرست ابن‌یوسف بنام «رساله درالفاظ مفرده» یاد شده است [ف. سپهسالار ۲ : ۱۸۶] .

18873ـ دانشگاه ۱/۲۹۱۵: نستعلیق ۱۲۳۱ (۱ر ـ ۸پ) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «فرهنگ عربی به‌فارسی» بدون نام نگارنده یادشده‌است [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۰] .

18874ـ تهران، ادبیات ۱/۲۲۴ج: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱پـ۱۴پ)، دیباجه‌را ندارد ونسخه‌کوتاهتر است.

18875ـ تهران ، ادبیات ۳/۹۷ د : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۲۱۱ پ ـ ۲۴۹ ر) [ف . ادبیات ۱ : ۲۱۴] .

8876ـ [قاهره، دارالکتب ۱ تعلیم فارسی: نسخ، بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه، در فهرست ازکتاب ونگارنده نام برده نشده است .

18877ـ قاهره، دارالکتب ۱ معاجم ترکی تیمور: نسخ، بی‌تاریخ (گ۳۱۱ـ۳۶۶) درفهرست ازنگارنده ونام‌کتاب یادنشده، آغاز نزدیك به‌نمونه [مخطوطات ۲:۲۵۸] .

18878ـ قاهره، دارالکتب ۱/۹لغت فارسی: نسخ، بی‌تاریخ،زدین، آغازبرابرنمونه درفهرست بنام «مفردات و مرکبات» یادشده و ازنگارنده نام برده نشده است [ف.مخطوطات ۲ : ۱۷۱].

خ

خزینة اللغات ـ فوائد الترجمه

خزینة اللغات فی بیان مصطلحات المفردات والمرکبات

ازناشناس. فرهنگ عربی به‌فارسی است، در چند باب وفصل به‌ترتیب تهجی. **آغاز:** حمد وثنای فراوان و شکر و سپاس بی‌پایان، مر آفریدگار بیچون ومبدأکن‌فیکون... هذاکتاب خزینة اللغات فی بیان المصطلحات المفرد و المرکبات. باب اول. فصل‌الف. استقصا نهایت مبالغت وآخرت.

18879ـ **دانشگاه** ۲/۳۸۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۱ ـ ۱۴۹) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۱۶].

الخلاص ـ دستور اللغة

نطنزی. در۱۹۸۳ خواهد آمد.

خلاصهٔ عباسی

ازمحمد فرزندعبدالصبورخویی، نگارندهٔ «تعلیم‌نامه: ۵۱۰» وجزآن. فرهنگ ترکی بفارسی‌گزیده از فرهنگ «سنگلاخ» منشی استرآبادی است‌که در ۱۲۴۰ بنام عباس میرزا نایب‌السلطنه (م۱۲۴۹) ساخته است. **آغاز:** الحمدلله الذی‌جعل‌الناس شعوبأوقبایل... امابعد برخاطرملکوت ناظر بندگان سکندرشأن.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۲۹ و ۹: ۸۷۵ دانشمندان آذربایجان: ۱۲۲.

18880ـ **دانشگاه**۲۷۸۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده، باملحقاتی از لغت امیرعلیشیر دربارهٔ واژه‌های‌فارسی [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۶۳۵].

18881ـ **سپهسالار** ۹۱: نستعلیق محمدصادق سبزواری، **۱۲۴۰**، بدستور محمد ابراهیم‌سبزواری، ۱۰۹گ۱۶س [ف.سپهسالار ۴: ۳۸۵].

18882ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۰ ج: نسخ یکشنبه ۱۹رجب **۱۲۵۲**، ۱۱۸گ ۱۸س [ف. ادبیات ۱: ۲۲۶].

18883ـ **مجلس** ۸۵۵: نستعلیق‌خوب **۱۲۶۵** بدستور محمد قلیخان قشقایی ایلبکی فارس، در آغاز بنام سنگلاخ شناسانده شده. آغاز برابرنمونه، زدین، ۶۵گ ۲۳س [ف. مجلس ۳: ۹۱].

18884ـ **تهران**، ادبیات۲/۲۱۵ ج: نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۳۵پ ـ ۴۳پ) باید بخشی ازآن باشد [ف. ادبیات ۱: ۳۶۷].

خلاصة اللغات ـ تفسیرالمشکلات

ازاسماعیل‌فرزندلطف‌الله‌باخرزی[دیباجه] (بنگرید: ضرب و مضروب: ۱۶۸). فرهنگ عربی بفارسی‌واژه‌های دشواراست، در۸۴بخش به‌ترتیب حروف آغاز واژه‌ها، هرحرف در سه بخش مفتوح ومکسور ومضموم (۲۸حرف×۳ حرکت=۸۴). **آغاز:** الحمدلله الذی‌انزل القرآن العربی باوضح الحجج... اما بعد، همی‌گوید محرراین ترکیب ومقرر این‌ترتیب.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها: ۲۶۵.

18885ـ **تهران**،محیط‌طباطبایی۱۸۸: نوشتهٔ **۱۰۴۹**، یك‌برگ ازآغاز افتاده، ۶۰گ ۲۰س [فرهنگنامه‌ها: ۲۶۶].

18886ـ **اصفهان**، سید محمد علی روضاتی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۶۳ گ ۱۹ س، پیرامن ۲۵۰۰ بیت‌نوشته(فرهنگنامه‌ها: ۲۶۵).

18887 ـ دانشگاه ۳۹۹۸ : نسخ‌شاه نظرکارگر پسرمحمدعلی، ج۱/۱۱۲۰ بدستور معصوم عطایی یوزباشی، ۱۱۵گ ۱۳س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۹].

18888ـ تهران ، سیدجعفر شهیدی : نستعلیق یعقوب فرزند ابراهیم ، ۴شنبهٔ ۲۸ ع ۱۲۴۲/۲ ، ۹۵گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶۶] .

18889ـ همدان، آقای قاسم برنـا : نستعلیق ۱۷شعبان ۱۳۲۲، ۲۸کتاب‌هریك در سه‌باب [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۴] .

18890ـ تهران ، محیط طباطبائی : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده [فرهنگنامه‌ها : ۲۶۶] .

د

درر اللغات

ازنظرعلی فرزند علی‌قلی‌زنجانی، شاگرد شیخ انصاری (م۱۲۹۰)، فرهنگ منظوم‌عربی بفارسی‌است بنام‌محمدشاه قاجار، که در۱۲۵۹ در۲۵ بند به‌تقلید نصاب با یك مقدمهٔ منظوم و یك مقدمهٔ منثور، نگاشته‌است. **آغاز:** نخستین سخن حمد پروردگار ـ کزو هست نظم سخن برقرار. **آغاز:** دیباجه : چنین گوید محتاج مغفرت... نظرعلی‌بن... مسمی‌بدرراللغات‌نمود

بنگرید: ذریعه ۱۳۴:۸ ـ فرهنگنامه‌ها ۱۱۶ .

18891ـ سپهسالار۸۱۸/۲: نستعلیق نزدیك ۱۲۵۹ که تاریخ نگارش است، آغـاز برابرنمونه [ف. سپهسالار ۴۱۳:۴].

درر منثوره

ازنصیرالدین محمدشریف‌فرزند محمدمقیم قمی، که درقم میزیسته‌است، فرهنگ واژه‌های قرآن است به‌ترتیب حرف آغاز واژه‌ها برای هرحرف یك‌باب، که در ۱۰۷۹ بدستور میرزا محمدابراهیم فرزند میرزا محمد حسین شریف طبیب ساخته‌است [دیباجه]. **آغاز:** الحمدلله‌ـ الذی علم‌آدم الاسماء وانطق بقدرته. . . و بعد همی‌گوید داقم این نمیقه .

18892 ـ مجلس۵۲۷۹/۸: نستعلیق ازهمان سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲، باتاریخ ۲۹ صفرالف و تسعین ۱۰۰۹ (؟) ومقابله ۹ ع ۱۰۹۰/۱ (۱۱۰پ ـ ۱۱۱د) [رؤیت] .

دستور الاخوان

ازقاضی‌خان بدرمحمد دهلوی ، که یاد او در «اداة الفضلا :۱۹۱۹» گذشت . فـرهنگ عربی بفارسی‌است به‌ترتیب آغاز واژه‌ها در۲۸ باب وهرباب بخشهایی‌کوچك به‌ترتیب حروف دوم‌واژه‌ها. **آغاز:** حمدبیحد مبدع‌ذوالکمالی راکه نوع‌انسان‌را از اجناس مخلوقات بفضیلت

18893ـ تهران، دهخدا۱۲۱یا۱۲۹: نسخ‌موسی فرزند نصیرالدین فرزند شمس‌الدین آدینهٔ ۲۹ع۸۲۷/۱، پیرامن۷۸۰۰بیت نوشته [فرهنگنامه‌ها ۱۶۹ ـ نسخه‌ها ۱۸:۳].

18894ـ موزهٔ‌بریتانیا۱۲۷: تاریخ یادنشده،۳۴۴گ (ریو۴: ۱۲۰) [فرهنگنامه‌ها ۱۷۱] .

دستور اللغة = الخلاص

از ابوعبدالله حسین فرزند ابراهیم نطنزی درگذشتهٔ ۴۹۷ یا۴۹۹. که سه‌فرهنگ‌الخلاص

دستوراللغه، المرقاة را به‌او نسبت داده‌اند ولی دونام‌نخست ازیك‌کتابست. دریك مقدمه‌وخاتمه دردستورزبان عربی وبعربی و۲۸کتاب وهر ــ کتاب درچند بـاب واژه‌های عربی را بفارسی گزارش‌کرده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی ابدع العالم بقدرته‌وخص بنی‌آدم...وبعد، فهذدستور اللغه .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۹ ــ ذریعه۸: ۱۶۵ (دستور) ــ بغیة، سیوطی:۱: ۲۳۱ ــ کشف الظنون ۱ : ۷۵۴ (دستور) ــ هدیةالعارفین۱: ۳۱۱ (حسین) .

18895ـ **تهران،** فخرالدین نصیری : نبشتهٔ رجب**۴۷۵** بروزگارنگارنده . این نسخه متأسفانه ازایران بیرون‌رفته‌است [فرهنگنامه‌ها ۱۹ــذریعه ۸ : ۲۰۸] .

18896ـ **سنا۱**/۲۸۰۳: نسخ چهار ــ شنبهٔدهٔ سوم ج۲/**۵۴۹** [نسخه‌ها۲: ۲۴۲].

18897 ـ **تهران** ، موزه ۵۵۷: نسخ رجب**۵۵۷** درمدرسهٔ سعدیه، آغازافتاده [نسخه ها ۲ : ۲۰۵] .

18898ـ **تهران،** دهخدا۱۳۲یا۱۸۰: نسخ‌حسین فرزندیوسف فرزند علی خوارزمی قراداشی، ۲۴ شعبان **۵۹۲** ، ۱۸۳ گ ۲۰ س [فرهنگنامه‌ها : ۲۵] .

18899ـ **مجلس**۴۶۴: نسخ سدهٔ **۶** ، درباب مراتب الحروف ناقص مانده ، دیباجه نیز ناتمام است، ۱۳۵ گ۲۱س [ف. مجلس۲: ۲۷۳] .

18900ـ **ملك** ۴۰۱: نسخ عبدالمجید فرزندعبدالرشید، ۲۲رجب**۶۴۳**[فرهنگنامه‌ها ۲۵] .

18901 ـ **دانشگاه** ۱/۱۳۴۳: نسخ یکشنبهٔ ۵ ع ۲/**۶۸۹** (۲پ ــ ۱۵۱) [ف . دانشگاه ۸ : ۲۹].

18902ـ **دانشگاه**۲۴۲۲: نسخ سدهٔ **۷** باتاریخ مرگ شیخزاهد ابراهیم **۷۰۰** و اندی و ویران ساختن هلاکوشماخی‌را در ۶۶۰ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۶۵].

18903ـ **موزهٔبریتانیا** Or۸۳۲۲: نسخ محمد فرزند ابی‌بکر فرزند احمد فرزند عثمان فرزندمحمد معروف به‌خدکس سمنانی ، دوشنبهٔ ذیحجهٔ**۷۱۵**، درصومعهٔ صفا وزاویه وفا **فیلم**آن در دانشگاه ش ۷۲۲ هست [فیلمها : ۸۵] .

18904ـ **پاریس،** ملی ۲۳۰: نسخ۱ شعبان **۷۵۰** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۹] .

18905ـ **تهران،** دکترصادق‌کیا: نسخ **۸۴۵**، بی‌نام [فرهنگنامه‌ها].

18906ـ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری۷۱۶: محمد فرزنـد یـار احمد فرزند جمال‌الدین، ذیحجهٔ**۸۶۱**، تاریخ‌نگارش۴۶۸ درنسخه‌هست، باگواهیهای‌پرارزش[ف.دانشگاه ۸ : ۲۹-۳۲].

18907ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۹۶۰۱: نوشتهٔ **۸۷۱** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

18908ـ **استانبول،** مرادخان: نسخ ابراهیم فرزند الیاس،رجب **۸۸۷**،**فیلم**آن‌نزد آقای مینوی‌درتهران‌هست[فرهنگنامه‌ها: ۲۵].

18909**تهران،** دهخدا ۴ یا ۱۱۷ : نستعلیق‌سدهٔ **۹**، آغازوانجام افتاده[فرهنگنامه ها : ۲۵] .

18910ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۱۰: نبشتهٔ **۹۴۹** [فرهنگنامه‌ها : ۲۵] .

18911ـ **رضوی**۱۰لغت: نسخ‌سلام‌الله فرزند میر شیخ حسینی **۹۶۰** ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ۲۷۴ گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها: ۲۵].

18912ـ نجف، خوانساری: نوشتهٔ ۹۶۵ (ذریعه ۸ : ۱۶۵) اکنون درداراك [فرهنگنامه ها : ۲۵] .

18913 ـ مجلس ۴۶۳ : نسخ زیبای سدهٔ ۱۰، زرین، دیباجه ناقص مانده، ۱۶۳گ ۱۸س [ف. مجلس ۲ : ۲۷۲ ـ فرهنگنامه‌ها: ۲۵] .

18914ـ تهران، دهخدا ۹۰: سدهٔ ۱۰ پایان افتاده، ۱۸س [فرهنگنامه‌ها : ۲۵].

18915ـ دانشگاه ۱۴۰ : نسخ شیخم فرزند ملاخواجه خواص، ۲۳ شعبان ۱۰۰۲ ، ۲۲۶گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۲ : ۳۸۹ ــ فرهنگنامه‌ها : ۲۶].

18916ـ مجلس ۵۷۷۰ : نسخ محمد رفیع فرزند محمدسلیم واعظ در۱۰۹۵، زرین آغاز پس از عبارتهایی بمانند نمونه ، ۳۹۶ص ۱۵س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۰۷].

18917ـ تهران، ادبیات ۳۹ج: نسخ سدهٔ ۱۱ ، در۱۲۷۳ درنجف بوده، ۲۳۷گ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶ ــ ف . ادبیات ۱ : ۲۳۵] .

18918ـ مجلس ۳۰۷۷: نوشتهٔ رفیع بن‌سلیم نسخهٔسلطنتی وطلاکاری‌شدهٔ سال ۱۱۹۰

18919ـ سپهسالار ۴۴۵۶ : نوشتهٔ ۱۲۶۲ باتاریخ ۱۲۷۱ درپایان، ۱۶۸گ۱۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۲۶ ــ ف. سپهسالار ۴ : ۴۲۹] .

18920ـ نجف ، مدرسهٔ بروجردی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

18921ـ مدینه، عارف حکمة ۱۲۶: ۱۲۰گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۱] .

18922ـ قاهره ، دارالکتب۲معاجم فارسیه تیمور: نسخ‌کهن تاریخ یادنشده، ۳۴۵ ص ۱۵س [مخطوطات ۱۴۲:۱ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۶] .

18923ـ پاریس، ملی ۹۴۴: (بلوشه ۲ : ۱۷۲) [فرهنگنامه‌ها : ۲۶] .

دقایق الحقایق

از ابن‌کمال پاشا، احمد فرزند سلیمان ، که یاداو در «وجود:۸۵۹» گذشت . بنام وزیر ابراهیم پاشا. فرهنگی است درمرکبات فارسی و گزارش آنها به‌ترکی ، واژه‌های مترادف و متشابه ومتقارب‌را نیزآورده، ودرکارخود هیچ ترتیبی نه ازجهت‌آغازحروف ونه پایان آنها و نه ازجهت معنی‌مراعات‌نکرده است،سپس‌احمد فرزندخضراسکوبی علوی آنرا به‌ترتیب تهجی ساخت . نام نگارنده در دیباجه نیامده است . **آغاز:** سپاس بیقیاس‌خدای‌را بی‌همتاکه گلزار بدیع‌الاثار بیانندهٔ ازهار .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۷۵۸ .

18924ـ قاهره ، دارالکتب ۱۳ لغت ترکی طلعت : نوشتهٔ سعدالدین فرزند حسن ، شنبهٔ ۹ذیحجهٔ ۹۵۳، آغازبرابرنمونه (گ۱ـ ۹۰) [مخطوطات۱ : ۱۴۳].

18925ـ قاهره، دارالکتب ۹مجامیع فارسی: مصطفی جوردلوی، ۹۷۰، آغاز برابر نمونه .

18926ـ قاهره ، دارالکتب ۶۴ لغت ترکی طلعت: نوشتهٔ ۹۷۰، زرین، آغازبرابر نمونه [مخطوطات ۱ . ۱۴۳] .

18927ـ سپهسالار ۱۰۱ : نستعلیق ۹۷۱، زرین، آغاز برابرنمونه، ۱۰۶گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۵۹ و۴:۴۵۵].

18928ـ مجلس ۸۵۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، باسرگذشت نکارنده، آغاز برابر نمونه. ۹۴گ ۱۹س [ف. مجلس۳ : ۹۳] .

18929ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴ ـــ م لغت ترکی: نوشتهٔ **۱۰۰۵**، آغاز برابر نمونه، ۳۰۹ گ ۱۴ [مخطوطات ۱ : ۱۴۳] .

18930ـ **دانشگاه** ۲۵۴۳: نستعلیق و نسخهٔ اصل نه‌مرتب‌شدهٔ آن‌از اسکوپی (چلبی) بافهرست واژه‌ها درآغاز، آغاز برابر نمونه ، تملک‌حسین‌فرزند محمدقونوی درع۱ /**۱۰۳۸** ۱۵۷ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۳۹].

18931ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق متوسط خواجه سیف‌الدین سمرقندی ، **۱۱۲۷** [نسخه‌ها ۱ : ۱۳] .

18932ـ **دانشگاه** ۲/۲۴۵۱ : نسخ ترکی سدهٔ**۱۳**، آغاز وانجام برابر نمونه (ص ۴۳ ـ ۲۵۸) همراه با رسالهٔ یائیه از همو در گزارش انواع یاءها در فارسی بترکی [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۸۲].

18933ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵م لغت ترکی : تاریخ یادنشده .

18934ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶م لغت ترکی: تاریخ یاد نشده .

18935ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷م لغت ترکی: تاریخ یادنشده.

18936ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰م لغت ترکی: تاریخ یادنشده.

18937ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۴ لغت ترکی طلعت: [مخطوطات ۱ : ۱۴۳].

ر

رافع النصاب ودافع الحجاب

ازاحمد فرزند فقیه‌محمد فرزند ابوبکر گزارش عربی «نصاب الصبیان» فراهی است ، که درذیقعدهٔ۸۱۸ نگاشته‌است. **آغاز:** حمدلله حمداً یوافی نعمه... اما بعد، فیقول.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها: ۱۹۳ .

18938ـ **تبریز**، نخجوانی: نسخ‌ترکی سیدی فرزند یوسف‌فرزندفاضل، ۹ذیقعدهٔ**۸۵۵** در انقره . آغاز برابر نمونه ، ۵۱ گ ۱۹ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۹۳] .

الرسالة الرضویة فی‌شرح اللغات العربیة

آغاز: الله‌علم اسم ذاتی است که مستجمع جمیع صفات است .

18939ـ **تهران**، دهخدا۷۸: نستعلیق تقی فرزند زین‌العابدین، چهارشنبهٔ۱۴ذیحجهٔ **۱۲۴۴** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱].

ریاض الفتیان

ازابن‌حسام، نظام‌الدین‌فرزندکمال‌الدین فرزند حسام‌الدین هروی، ازسدهٔ هشتم. پدر و نیای او نیز به‌ابن‌حسام شهرت‌داشته‌اند (برای شناسایی این‌خانواده «فرهنگنامه‌ها : ۱۵۶ ـ ۱۵۸» دیده شود). گزارش «نصاب الصبیان» فراهی است‌که در۷۳۷ [ذریعه] یا۷۹۰ [نسخهٔ آقای محیط] نگاشته‌است. **آغاز:** سپاس‌بیقیاس مرقادری‌را که اساس حیاة اناس‌برعلم ومعرفت نهاد.

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۳۳۳ ـ فرهنگنامه های عربی بفارسی : ۱۵۶ ـ کشف‌الظنون ۲: ۱۹۵۴ (نصاب‌الصبیان) .

18940ـ **مشهد**، شیخ‌عباس‌قمی: نوشتهٔ محمود الاسنکی، در**۷۸۵** درمدرسهٔمیرزا محمد سلطان بهادر در سمرقند [ذریعهٔ خطی ـــ

فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰].

18941ـ ملك ۵۵۰۱ : نستعلیق ۱۴ رمضان **۸۹۴**، برگهای آغاز وصالی‌شده، نسخه سالم مانده، ۱۵۴ گ، ۱۵س [رؤیت] .

18942ـ تهران، ادبیات ۴۲د : سدهٔ **۱۰**، از کتابهای اقبال آشتیانی بوده ، انجام افتاده، ۹۳گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰ ـ ف. ادبیات ۱ : ۳۰۲] .

18943ـ دانشگاه ۴۴۰۱ : نسخ سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱**، برگ نخست وبازپسین پاره‌شده در آن‌آمده: فراهی درروستای رج‌شهر فراه‌بخاك سپرده شده است (ص ۳) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۶۳] .

18944ـ مجلس ۵۹۶/۲: نستعلیق و نسخ **۱۰۵۷** [ف. مجلس ۲ : ۳۵۳] .

18945 ـ نجف ، خوانساری : نسخ **۱۰۸۹** [ذریعهٔ خطی ـ فرهنگنامه‌ها: ۱۶۰].

18946ـ تهران، استادمحیط طباطبایی ۱۶۸: ازسدهٔ**۱۱**، آغاز افتاده، انجام نونویس [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰] .

18947ـ سپهسالار ۷۴۸۷/۱: نسخ‌و نستعلیق سدهٔ**۱۲-۱۱** (۳ر ـ ۹۱پ) ، آغاز و انجام افتاده [ف . سپهسالار ۵ : ۷۷ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰].

18948ـ مجلس ۳۱۷۲/۳: نسخ‌محمد جعفرفرزند معین‌الدین علی‌نیستاذای، پنجشنبه ۱۴صفر**۱۱۱۳** (ص ۹۸ ـ ۳۱۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۷۵۷] .

18949ـ مجلس ۲۴۰۵/۱ فهرست‌نشده: سدهٔ**۱۲** (ص ۱ ـ ۳۱). در فهرست بنام «شرح نصاب» نظام‌الدین‌هروی یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲].

18950ـ اراك، ابراهیم دهگان: نسخ محمدحسین فرزندملاحاج‌محمدگیلانی، **۱۲۰۰** ۱۷۶ص ۱۹س [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰] .

18951ـ تهران، استادمحیط‌طباطبایی: نسخ محمد محمدجعفر فرزند ابوالقاسم ، ۱۸ محرم **۱۲۶۸** ، در پایان نسخه خاتمه‌ای دارد که‌درآن‌کتاب بنام «النسخة‌الالهیه»یاد شده، ۸۰ گ ۲۳س [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰] .

ز

زبدة الادوات

ناشناخته. فرهنگ عربی‌بفارسی است در شانزده باب : ۱ـ ضمایر ۲ ـ اشارات ۳ ـ موصولات ۴ ـ ظروف ۵ ـ متفرقه ۶ ـ اسماء افعال ۷ ـ مصادر ۸ ـ افعال ناقصه ۹ ـ افعال مقاربه ۱۰ـ مدح وذم ۱۱ـ افعال تعجب ۱۲ـ حروف مشبهه۱۳ـحروف‌جر۱۴ـ ناصبات‌فعل ۱۵ـ جازمه‌ها ۱۶ ـ حروف عطف و تخصیص **آغاز:** الحمدلله الذی تعالی‌عن‌الوصف بیانه و توالی علی ... وبعد، فهذا مختصر فی‌الادوات

18952ـ مجلس ۴۹۰۰/۷۲: نسخ۱۶ ع ۱/**۱۰۸۱** (۱۸۸ر ـ ۱۸۸پ)، درهامش نسخه آمده : شاید از میدانی باشد ، ۲۵ س [رؤیت].

زبدة اللغات

از محمد طاهر فرزند حسین سبزواری [دیباجه]، گویا ازسدهٔ سیزدهم[فرهنگنامه‌ها]. فرهنگ عربی بفارسی است به‌نثر ، به‌ترتیب حروف تهجی درآغاز وانجام واژه‌ها (بنگرید روضة الطاهرین ، دربخش تاریخ) . **آغاز :**

حمد وثنای بی‌انتها که منشیان بلاغت نشان از بیان‌آن عاجز.

بنگرید: ذریعه ۱۲ :۳۱ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۴۷.

18953ـ تهران، ادبیات ۱/۱۵۹ج: شکسته نستعلیق، ج ۲/**۱۲۴۰**، از کتابهای اقبال‌آشتیانی‌بوده، ۱۵۸ گ۱۶س [فرهنگنامه ها: ۲۴۷ ـ ف. ادبیات ۱: ۳۰۶].

زهرة الأدب

از شکرالله فرزند شمس الدین (شهاب ـ الاسلام) احمد قاضی جمشکزاك فرزند سیف ـ الدین زکریا قاضی اصفهان. فرهنگ عربی بفارسی، به‌نظم وبه‌ترتیب حروف تهجی، برای هرحرف يك‌بند وهر بند در ۱۰ ـ ۱۵ بیت، بند ۴۸آن خاتمه است، درباختر ایران بسال ۶۴۰ سروده است. چلبی درنام نگارنده دچار لغزش شده‌است. **آغاز:** الحمد لواهب وجودالعالمین ومنورقلوب... امابعد، چنین‌گوید.. .شکرالله بن... الال والکوراب است سراب.

بنگرید: کشف الظنون ۲: ۹۶۱ ـ فرهنگنامه‌ها: ۱۲۲.

18954ـ استانبول، لالا اسماعیل ۶۴۴: نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰**، **فیلم‌**آن دردانشگاه ش۲۰۲ هست [فرهنگنامه‌ها: ۱۲۵].

18955ـ قاهره، دارالکتب۲۹مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ حسین رضا فرزند عصمت الوزیر **۱۳۱۵** (گ ۱ـ۳۲) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱: ۲۸۹].

س

السامی فی‌الأسامی

از میدانی، احمد فرزند محمد فرزند احمدفرزندابراهیم میدانی نیشابوری، درگذشتهٔ رمضان۵۱۸. فرهنگ‌عربی بفارسی‌است‌بترتیب موضوع درچهار بخش: ۱ـ واژه‌های مذهبی، پنج‌باب ۲ـ جانوران وجانوریها، بیست وهفت باب، ۳ـ آسمانیها و ستاره شناسی، پنج باب ۴ـ زمینیها مانند جغرافیا، شش‌باب. وهرباب فصلهایی، در۱۴ رمضان ۴۹۷ نگاشته، و چاپ شده‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی لایتم امردون حمده ولایدرک‌هوصف‌کنه... وبعد، فان‌الله‌تعالی

بنگرید: کشف‌الظنون ۲: ۹۷۴ ـ فرهنگنامه‌ها: ۳۱، ۳۴۱ ـ ف. مشار: ۹۳۱ هدیة‌العارفین ۱: ۸۲.

18956ـ لنین‌گراد، انستیتوآسیایی: مؤرخ**۵۳۷** [فیلمها: ۷۸۵].

18957ـ ترکیه، خراجچی اوغلو، بورسه ۱۴۰۳: نسخ عبدالرحمان فرزند محمد فرزند ابوالقاسم خطیب، رمضان **۵۶۵**، ۱۳۷ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۶۲ هست [فرهنگنامه‌ها: ۳۴].

18958ـ قم،سیدشهاب‌الدین تبریزی: نسخ معرب عبدالجلیل فرزند یعقوب فرزند یوسف، آدینهٔ پایان ج ۲/**۵۹۱** [نسخه‌ها ۶: ۳۷۳].

18959ـ موزهٔ بریتانیا ۱/۳۲۶۸ Or: نسخ مسعود فرزند یوسف فرزند قاضی محمد مروزی، چاشت ۴رمضان**۵۹۹** درملطیه. **فیلم‌**آن دردانشگاه ش۲ ۷۰ هست [فیلمها ۱: ۵۲۵].

18960ـ استانبول، سلیم‌آغا۱۲۳۷: نسخ سدهٔ**۶**، بانونویس‌سدهٔ ۱۰، ۱۳۶ گ۱۵س.

فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۶۳۹هست [فرهنگنامه‌ها ۳۴] .

18961ـ دانشگاه۱۴۷۹: نسخ‌یعقوب فرزند الیاس فرزند امیرالدوله، محرم ۶۰۰ و اندی که خوانده نشده ، ۱۱۴ گ ۱۹ س [فرهنگنامه‌ها : ۳۵].

18962 ـ استانبول ، ابراهیم پاشا ۱۱۱۹: نوشتهٔ محرم۶۰۱، ازروی این نسخه بکوشش دکترشهیدی درتهران چاپ عکسی‌شده است .

18963ـ ایاصوفیه ۴۶۸۱ : نسخ عبدالعزیز فرزند مشیدالخبری، سدهٔ ۶ ـ ۷ ، ۱۰۶ گ . فیلم آن در دانشگاه ش۴۳۲ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۵] .

18964ـ استانبول ، تورخان والده ۳۱۳/۱ : نوشتهٔ احمد فرزند محمد فرزند بکتاش همدانی، آدینهٔ دو شب مانده از ع ۲/ ۶۲۵ (۱پ ـ ۱۸۱ر). فیلم آن در دانشگاه ش۶۲۸ هست [فیلمها : ۵۱۷ ـ فرهنگنامه‌ها: ۳۵] .

18965ـ استانبول ، ملت ۲۰۱۵ : نسخ حسین فرزند محمد فرزند حسن مقری ، ۶۲۷، ۱۶۴ گ. فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۷۵ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۵].

18966 ـ ایاصوفیه ۴۶۸۰ : نسخ عبدالجامع فرزند عبدالرحمان خویی ، ۶۳۸ تصحیح شدهٔ ۷۱۳ ، ۱۵۳ گ . فیلم آن در دانشگاه ش۴۳۱ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۵] .

18967 ـ استانبول ، کوپرلو پاشا ۱۵۴۴ : نسخ زکریا فرزند حسین قیرشهری ، ۶۴۵، ۱۸۶ گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۳۵] .

18968ـ مدینه، عارف حکمة ۶۲ : نسخ۹۵۰ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۴] .

18969 ـ ملك ۳۱۲/۲ : نسخ علی فرزند حسن فرزند محمد الحافظ، ع۲/ ۶۵۰ زرین برخی ازبرگها نونویس است [رؤیت] .

18970 ـ دانشگاه ۱۹۰۰/۲ : نسخ ۶۵۱ ، آغاز چند برگ افتاده بجای آن چند برگ از «الاسمی‌فی‌الاسما» دیده میشود (۷ر ـ ۱۴۳پ)کتاب‌بشمارهٔ ۱۳۸ در کتابخانهٔ آقای نصیری بوده است [فرهنگنامه‌ها : ۳۵ ـ ف. دانشگاه ۸ :۵۱۰].

18971ـ رضوی ۱۲لغت: نسخ ۶۵۱ ۹۰ گ وقف نادرشاه ۱۱۴۵ [فرهنگنامه‌ها : ۳۵ ـ ف. رضوی ۲ :۳۶۸] .

18972 ـ استانبول ، ابراهیم پاشا ۱۱۲۰: نوشتهٔ۶۵۱، ۱۷۰ گ . فیلم آن در دانشگاه ش۵۲۰هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۵].

18973ـ رضوی۱۳لغت: نسخ محمد فرزند احمد فرزند محمودعمیدی‌الکاتی، ۶۵۳ ۱۹۹ گ ۱۴س [فرهنگنامه‌ها : ۳۵ ـ ف . رضوی ۲ : ۳۶۹].

18974ـ قاهره ، دارالکتب : نوشتهٔ ۶۵۹ از روی نسخه‌ای که برنگارنده خوانده شده‌است، عکس‌آن نزدآقای دبیرسیاقی هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۶].

18975ـ استانبول،اونیورسیته۱۱۶۴: نسخ داود فرزند ابراهیم فرزندحسن، ۶۷۶ ، ۲۷۹ گ ۱۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۵۱ هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۶].

18976 ـ استانبول ، کوپرلو پاشا ۱۵۴۵ : نسخ محمد فرزند عبدالله الولدی ، ذیقعدهٔ ۶۷۸ ، ۱۳۸ گ ۱۷س . فیلم آن نزد استادمینوی هست [فرهنگنامه‌ها:۳۶] .

18977ـ تهران،سعیدنفیسی(دانشگاه): نسخ۲۱ رجب ۶۸۱ دنبال « مصادر » زوزنی

[فرهنگنامه‌ها : ۳۶] .

18978ـ دانشگاه ۱۲۳۸/۳ : نسخ محمدطاهر فرزند طالویه ، ۱۰۲۱ع/**۶۸۲** ، (۴۸پ ـــ ۱۴۵پ) ، ۱۴۶ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۸ : ۲۵].

18979ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۲۴۱: نوشتهٔ **۶۸۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18980ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۳۰۷: سدهٔ **۷** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

18981ـ استانبول ، ملت ۲۰۱۴ : نسخ‌سدهٔ**۷**، ۱۳۰ گ. فیلم‌آن نزداستادمینوی هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۶] .

18982ـ مجلس ۲۱۹۱: نسخ‌ومعرب علیمحمد فرزند ابوبکرمحمد ، **۷۲۲**یا**۷۴۲** ، آغاز برابرنمونه، ۴۱۲س ۱۵س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۳].

18983ـ استانبول، بشیرآغا،سلیمانیه ۶۷۹: نسخ عبدالجبار فرزند ابوبکرخالدی ، **۷۴۶** ، واژه‌های فارسی آن نیز معرب است ، ۱۰۲گ . فیلم آن نزد استاد مینوی هست [فرهنگنامه‌ها : ۳۶] .

18984 ـ مجلس ۱۸۵۷: نسخ محمد فرزنـد محمد فرزند عبدالقادر مشهور بجمال کمال اصفهانی ، سدهٔ **۸** ، ۲۱۲ ص ۱۶ س [فرهنگنامه‌ها : ۳۶] .

18985ـ یزد، سریزدی ۷۷: نستعلیق سدهٔ**۹ـ۱۰**، انجام افتاده ، ۱۳۳ گ [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۲].

18986ـ نجف، امیرالمؤمنین : نسخ معرب سیدکمال حسینی نیشابوری، ۱۵ ج ۲/ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۳ ـ یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

18987ـ تهران، ادبیات ۱۵۱/۲ج: نسخ مرتضی حسنی فراهانی ، **۱۰۶۱** (۵۸پ ـ ۱۸۷پ) ۱۶س [فرهنگنامه‌ها : ۳۶ ـــ ف . ادبیات ۱ :۳۰۹] .

18988ـ مجلس۵۲۸۳/۵ یا ۴۹۰۰: نسخ سدهٔ**۱۱**، باتاریخ **۱۰۷۲-۱۰۸۲** دردفتر گزیده ایست از آن (۱۶پ ـــ ۱۸ر) فهرست کتاب درآغاز پس‌ازخطبه آمده‌است [رؤیت].

18989ـ مجلس ۸۵۹: نسخ سدهٔ**۱۱**، باتاریخ **۱۱** (۱۰۰۱یا۱۰۱۰یا۱۱۰۰)ده‌سطر ازآغاز افتاده، ۲۲۹ گ ۱۵س [ف. مجلس۳: ۹۶] .

18990 ـ قاهره ، دارالکتب ۸ لغت فارسی طلعت: نسخ**۱۱۲۱**، آغاز برابرنمونه، ۸۸گ ۲۳س [مخطوطات ۱ : ۲۹۵].

18991ـ دانشگاه ۳۲۷۶: نستعلیق و نسخ سدهٔ**۱۲**، در۱۳۰۲ ازآن جعفرقلی‌فرزند امین‌الوزاره بوده است،۱۵۴گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۲۳۶].

18992ـ تهران، دهخدا ۸۹ : نسخ محرم **۱۲۲۸** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱] .

18993ـ دانشگاه۲۹۶۶/۱: نستعلیق سیدهاشم فرزند محمدعلی موسوی یزدی، صفر **۱۲۵۵** (۲پ ـ ۹۵پ) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۶۷] .

18994 ـ دانشگاه ۴۷۳۴/۲ : سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، تنها ده‌فصل‌آن به نقل از «مجمع ـ الفنون» (ص۲۴۹ـ۲۵۴) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۸] .

18995ـموصل،مدرسهٔحجیات ۲۳۰: تاریخ یادنشده [ف. موصل ۱ : ۱۱۵] .

18996 ـ استانبول ، فیض‌الله ، ملت ۲۰۶۹: نسخهٔکهن (گ۱ـ۱۵۷) [فرهنگنامه ها : ۳۶].

18997ـ مجلس ۱۸۰۵/۴ : نسخ پاکیزهٔ نونویس (ص ۳۲ ـــ ۳۴) [ف. مجلس ۵ : ۲۰۷].

18998ـ مجلس ۳۰نجم‌الدوله: تاریخ یادنشده [یادداشتهای آقای حائری].

18999ـ قاهره، دارالکتب ۴ معاجم فارسی تیمور : بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه.

19000ـ قاهره، دارالکتب ۲۴معاجم فارسی تیمور : تاریخ یاد نشده . آغاز برابر نمونه .

19001ـ قاهره، دارالکتب ۲۵معاجم فارسی تیمور: تاریخ یادنشده [مخطوطات ۱ : ۲۹۵] .

سلک جواهر

از عبدالحمید (حمید) فرزندعبدالرحمان انگوری متخلص به‌حمید ، به‌پیروی از «نصاب الصبیان» فراهی و «نصیب الفتیان» خویی، با دیباجه‌ای به‌نثر، وسی و پنج بند رویهم پانصد بیت، سپس پنجاه بیت برآن افزوده و درج۲/ ۷۵۷ به‌انجام رسانده است. اسماعیل پاشا اورا انقودی خوانده است. **آغاز :** الحمدلله الذی زین‌الانسان بالرأس والرأس بالانسان .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۶۲ ـ کشف‌الظنون ۲ :۹۹۷ ـ هدیة‌العارفین ۲ : ۵۰۶ .

19002ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۲/ ۲۳۳: باتاریخ**۱۰۳۵** دردفتر [ف. مخطوطات موصل : ۱۱۵ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۶۲].

19003ـ سیدحسین‌شهشهانی: نسخ ولی‌بیك پسرحاجی درگاه‌قلی در**۱۰۷۱** همراه همراه «نصیب‌الفتیان» وچند نصاب‌دیگر. آغاز چندسطر افتاده [نسخه‌ها۴ :۳۰۷ـ‌فرهنگنامه‌ها ۱۶۴] .

19004ـ تبریز ، ملی ۲۶۷۶: نسخ لطف‌الله فرزند عزیز بیك درشهر زوارق**۱۱۱۰** همراه با «نصیب الفتیان» درکتابخانهٔ سلطان ـ القرائی بوده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷ ـــ فرهنگنامه‌ها : ۱۶۴].

19005ـ یوگسلاوی : فیلم آن در دانشگاه ش۲۰۱۶ هست [فیلمها : ۶۳۸] .

سنگلاخ

از میرزا محمد مهدی‌خـان استرآبـادی فرزند محمد نصیرمنشی‌دربار نادرشاه ونگارندهٔ «جهانگشای نادری». فرهنگ واژه‌های ترکی نوشته‌های امیرعلیشیر نوایی است‌که در ۱۱۷۲ـ ۱۱۷۳ درسه بخش نگاشته است: ۱ـ مبانی ـ اللغه در یك ترصیف وشش مبنا ، باچند باب و فصل ورسم وتمهید ۲ ـ فرهنگ ترکی بفارسی که بیشترکتابست ، به ترتیب تهجی ۳ ـ ذیلی است ازواژه‌های فارسی و عربـی از نوشته‌های نوایی. که بکوشش ژرادکلاوسن ـ Gerard Ciauson بادیباجه‌ای‌به‌انگلیسی در۱۹۶۰م چاپ شده‌است. **آغاز:** ... امابعد، چون بندهٔ حقیر محمد مهدی غفرذ نوبه ، از مبادی حال بخواندن اشعارامیر...ذوق‌تمام‌داشت.

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۲۳۶

19006ـ رضوی۲/۳۶لغت: نستعلیق بدنبال «قائمـه» کـه مؤرخ **۹۸۱** است و وقف نادرشاه ۱۱۴۵ است. درفهرست‌آمده:مفردات استرآبادی. **آغاز:** باب الالف. اوی : آنست [ف. رضوی ۲:۳۷۵]. شاید این‌مفردات مادهٔ اصلی‌نگارش اوباشدکه بعدها تدوین‌کرده‌است.

19007ـبادلیان۱۷۶۰(الیوت۳۴۱): نوشتهٔ **۱۱۸۶** برای حاجی لطفعلی آذر [ف . دانشگاه ۱۴ : ۴۰۳۲].

19008ـ انگلستان: نسخ‌زیبای شعبان

۱۱۸۸ بدستور میرزا محمدنصیر، مقابله‌شده با نسخهٔ اصل. این نسخه چاپ عکس‌شده است.

19009ـ **مجلس** ۸۶۰: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، بدستور یکی از اشراف که مهرش را پاک‌کرده‌اند، ۵۳۱ گ ۲۱ س [ف. مجلس ۳ : ۹۸].

19010ـ **دانشگاه** ۴۹۱۹: نسخ‌درشت سدهٔ **۱۴**، ۵۳۳ گ ۲۹ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۳۱].

19011ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۸۹۲شرقی: از سدهٔ **۱۹**م (ف. ترکی ریو ص۲۶۴) ۳۹۶ گ [ف. دانشگاه ۱۴ : ۴۰۳۲].

19012ـ **تهران**، ملی ۱۱۴۱ فهرست نشده: تاریخ یادنشده، ۱۴۶۰ س [نسخه‌ها ۱ : ۵۷].

ش

شاه‌نامه

از محمد فرزند یحیی قونوی، بپیروی از «نصاب الصبیان» فراهی، فرهنگ واژه‌های فارسی را به‌ترکی، در ۸۸۹ سروده است.

19013ـ **موصل**، حجیات ۲/۲۳۴ : تاریخ یادنشده [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۵].

شامل اللغة

از حسن فرزند حسین فرزند عماد قره‌حصاری رومی، فرهنگی‌است فارسی بترکی، بنام سلطان بایزید فرزند محمد (۸۸۶–۹۱۸) آغاز و در ۹۴۷ بپایان‌رسیده‌است. در دو بخش: ۱ـ نامهای دری ۲ـ مصدرها، و در پایان دستور زبان را آورده است. در این فرهنگ از لجهٔ حمیدالدین سیواسی و معیار جمالی و کتاب ابومنصور فاخری و صحاح الفرس محمد هندوشاه نخجوانی و منتخب حکیم قطران ارموی و شواهد حسین طوسی و مفتاح ـ الادب مظهر لاذیقی و مقدمة الادب جارالله و تنسوق علاءالدین بلخی و رسالهٔ قاضی سیواس لطف‌الله حلیمی و بحرالغرائب سرودهٔ همو نام‌برده شده است. **آغاز** : حمد بیحد و ثنای بیعد مر آن عالمی‌را که آدم صفی‌را برسایر عالمیان.

بنگرید : فرهنگ نظام ۵ : نب ـ ذیل کشف الظنون ۲ : ۳۹ ـ فرهنگ نویسی درهند ۲۴۷ ـ هدیة العارفین ۱ : ۲۹۰.

19014ـ **قاهره**، دارالکتب ۸ـم لغت فارسی: نسخ حاج بالی فرزند قاسم، رمضان **۹۴۷** آغاز برابر نمونه، ۱۹۳ گ ۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۰۷].

19015ـ **تهران**، دهخدا ۱/۶۲: نسخ محمد درقسطنطنیه در پایان رجب **۹۶۳**، سپس «نثار الملوک» لطف‌الله قاضی سیواس [نسخه‌ها ۳ : ۳۹].

شرح بحر الغرایب = قائمه

شرح تحفهٔ شاهدی

متن از ابراهیم شاهدی کـه در س۱۹۲۸ گذشت، گزارش از احمد فرزند عثمان مشهور به‌آق‌اووه‌لی‌زاده، متخلص به‌خاتم، درگذشتهٔ ۱۱۶۸ فرهنگ فارسی به‌ترکی است. **آغاز** : سپاس هزار موزون.

19016ـ **قاهره** : دارالکتب ۳۷ لغت ترکی: نوشتهٔ مصطفی نهاد فرزند عبدالرحمان **۱۳۱۲**، ۱۶۳ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۳۱۹].

شرح تحفهٔ شاهدی

متن ازابراهیم شاهدی، گزارش ازملاعلی گرجی بکتاشی، فرهنگ فارسی به‌ترکی‌است. **آغاز:** هرکه نه‌گویا بتوخاموش به .

19017ـ **قاهره**، دارالکتب۴۴۳۳س: نوشتهٔ محمد فرزند شیخ خلیل **۱۱۱۴** ، آغاز برابرنمونه، زرین، ۹۹گ ۲۷س [مخطوطات ۱ : ۳۱۹].

19018ـ**قاهره**، دارالکتب۲۰مجامیع فارسی: نوشتهٔ سلیمان الاسماعیلی**۱۱۸۲**، آغاز برابرنمونه(گ۱۲۰ـ۱۹۹)۲۳س[مخطوطات ۱ : ۳۱۹].

شرح تحفهٔ‌شاهدی = تحفة‌الملوك

شاهدی، قدوسی. درس۱۹۷۰ گذشت .

شرح تحفهٔ شاهدی

سید محمد پیرپاشا .

19019ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۰۹: نستعلیق **۱۲۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۴] .

شرح تحفهٔ شاهدی

متن از ابراهیم شاهدی که در ص۱۹۶۸ گذشت، گزارش از ناشناس. فرهنگ فارسی به ترکی است .

19020 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ لغت تیموریه: بی‌تاریخ ، ۲۷۰س ۱۹س . **آغاز :** حمد نامحدود وسپاس نامعدود [مخطوطات ۱ : ۳۲۰] .

19021ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۹لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۱۱۲گ۱۵س. **آغاز:** بنام خالق حی‌توانا [مخطوطات ۱:۳۲۰].

شرح تحفهٔ شاهدی

متن از ابراهیم شاهدی دده ، گزارش از مصطفی فرزندیوسف فرزندمرادیوبی مستاری.

19022ـ **یوگسلاوی** ، فرهنگستان علوم : مؤرخ ۱۱۳۸ .

19023 ـ **یوگسلاوی** ، مؤسسه شرقشناسی Sarajeva ۶۰ : مؤرخ ۱۱۳۸ [ایرج افشار، نسخه‌ها ۲ : ۲۸].

شرح السامی فی‌الاسامی = الابانه

شرح نصاب الصبیان

متن ازابونصر فراهی، گزارش ازابن‌امیر الحاج، عبدالصمد فرزندکمال فرزندامیرالحاج سدهٔدهم، برای پسراستادخود ضیاءالدین محمد فرزند سلطان محمد کمال الدین استرآبادی . درکارخود تغزلهارا نیاورده است. **آغاز:**حمد بینایت وثنای بینهایت سخن‌آوری‌راست .

بنگرید: ذریعه۱۴:۱۰۵ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۰۵ .

19024ـ **تهران**، دهخدا ۱۲۲/۲ یا ۵: سدهٔ**۱۰** [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۵] .

19025ـ **دانشگاه** ۳۶۲۳ : نستعلیق بدیع فرزند محب، آدینهٔ ۱۹ محرم **۱۰۵۰** ، آغاز افتاده، ۵۴گ۲۰س، درفهرست نگارنده درست شناسانده نشده‌است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۲۸] .

19026ـ**ری**، عبدالعظیم۲۳۲: نستعلیق محمد امین فرزند حسین زرگر ، پایان ع ۲/ **۱۰۸۸** باحاشیه‌هایی [نسخه‌ها ۳:۴۳۳] .

19027ـ **مجلس** ۲۹۳۰/۱۰: نوشتهٔ ع۲/**۱۲۶۲** (ص۳۶۶ ـــ ۴۵۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۳۳۹] .

19028ـ **دانشگاه** ۲۷۱۳ : نستعلیق اسدالله ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۲۵۰** بدستور محمد کاظم خان [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۹۱] .

19029ـ **ملك** ۶۱۵۷/۱ : سدهٔ **۱۳**

(۱ر ـ ۶پ) [رؤیت] .

19030ـ قم، سید شهاب‌الدین تبریزی: [ذریعه ۱۴ : ۱۰۵] .

شرح نصاب = ریاض الفتیان

ابن‌حسام ، درص۱۹۸۶ گذشت .

شرح نصاب الصبیان

متن از ابونصر فراهی، گزارش از جعفر فرزند محمدباقر فرزند حاجی علی‌رضا ، زنده در ۱۲۷۰ .

19031ـ **یزد** ، سریزدی : نسخ نگارنده، دوشنبه ۱۰ ذیحجه **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۳].

شرح نصاب الصبیان

گویا ازمحمدجعفرقاینی، نگارندهٔ «تحفة اللبیب» باشدکه درگزارش شواهد «شرح‌القطر» است .

بنگرید : ذریعه ۳:۴۶۳ (تحفة‌اللالی) .

19032ـ **تهران**، ادبیات۲/۶۱ جوادی: نسخ**۱۲۴۴**، همراه «تحفة‌اللبیب» ازهمو [ف. ادبیات ۳ : ۲۵] .

شرح نصاب الصبیان

از محمد جمال (محمد فرزند جمال) اصفهانی. **آغاز:** حمدله. عاقبة. امابعد، چنین گوید ابونصرفراهی... بدانکه حسد اول بمعنی نیکخواهی است .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۰۶ (نصاب محمد جمال).

19033ـ **دانشگاه**۲/۲۴۵۹: نستعلیق گل احمد فرزند محمد ، ذیحجهٔ **۱۰۷۵** (ص ۴۱ ـ ۷۵). درفهرست‌نام نگارنده‌محمدجمال اصفهانی‌یادشده‌است [ف. دانشگاه ۹:۱۱۹۸].

19034ـ **تهران** ، ملی ۱/۷۴۶ ف : نسخ‌گویا سدهٔ**۱۲**، (ص۱ـ۲۳۶)، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌نام‌نگارنده محمدفرزندجمال اصفهانی‌یادشده است [ف . ملی ۲ : ۲۶۸].

شرح نصاب الصبیان

ازمحمد حسین فرزند محمد رضای شریف طالقانی [دیباجه]. پس‌از دیباجه دوازده فائده درعلم عروض‌آورده است سپس بگزارش بندها میپردازد، باعنوان:اصل، شرح، وبسال۱۳۰۲ وپس‌ازآن چندبار بچاپ رسیده است. **آغاز :** حمدله. امابعد، اقل‌عباد ... صورت این مدعا رابرسراپای ضمایرخورشیدنظایر.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۹۰ ، ۱۰۰ ، ۱۱۸ ، ۲۵۳ ـ ف. مشار : ۱۰۲۹ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۷۴۵ .

19035ـ **مجلس**۳۳۷۹: نستعلیق شیخ احمد فرزندحاجی اسماعیل‌قزوینی، در**۱۲۹۲** بخواهش‌آقا میرزا ابراهیم فرزند نجفقلی‌آغاز اندکی از دیباجه افتاده، ۲۳۹ص [ف. مجلس ۱۰ : ۱۲۲۸].

شرح نصاب الصبیان

متن ازفراهی، گزارش ازعلی فرزندعمر فرزند علی نجار.

19036ـ **بادلیان** ۶/۶۸۳ . M : با تاریخ محرم**۶۸۲**دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۰۶ هست [فیلمها : ۵۵۴].

شرح نصاب الصبیان

متن ازفراهی ، گزارش از دشت بیاضی ، محمدکریم فرزندفصیح فرزندمحمد. دردیباجه گوید : پدرم بندهایی برنصاب افزوده و من سروده‌های اورا نیزگزارش می‌کنم. متنی کـه گزارش‌کرده ازنصابهای کهن است و هیچگونه تنزل وتقطیع ندارد. دور نیست پدراو فصیح ـ

الدین هروی که میرعلیشیر او را در «مجالس ـ النفایس ص۱۰۶ و ۲۸۱» یادکرده باشد که در آغاز سدهٔ دهم سی ساله بوده است [فرهنگنامه‌ها: ۲۰۳] این گزارش در ۱۲۷۵ در لکهنو و بار دیگر چاپ شده است. **آغاز:** حمد و ثنای نامحدود ... اما بعد، چنین گوید... محمد بن .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۱۳۱ و ۱۴: ۱۰۶ ف. مشار : ۱۰۲۹ .

19037 ـ **دانشگاه** ۳۹۶۸ : نستعلیق محمد حسین کاتب ، چهارشنبهٔ سال **۱۰۱۰** در روستای کاریز باخرز [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۶۵].

19038ـ **حقوق** ۳۷د: نستعلیق محمد مقیم ۲۲ رجب **۱۰۲۳**، از دیباجه اندکی افتاده ۱۴۳ گ ۱۳س [ف. حقوق: ۱۵۴] .

19039ـ **دانشگاه** ۵۰۴۴ : نستعلیق **۱۰۴۹**، ۱۰۲ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۶] .

19040ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲، ۴۷۸ فرا ـــ دشت : نستعلیق ۲۸ ذیحجهٔ **۱۱۰۹**، ۲۰۹ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۲۵۵] .

19041ـ **اصفهان**، ادبیات: نسخ سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۷].

19042ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۹۹: نستعلیق صفر **۱۲۴۵**، دبعی [نسخه‌ها ۵: ۶۳۲] .

19043ـ **ملك** ۴۸۰۹: نبشتهٔ ۱۴ ج ۱/ **۱۲۴۸** نام پدر نویسنده مخدوش است، و گواهی کدخدا شریف پهلوان که کاتب جعفر شیرازی نیست، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

19044ـ **دانشگاه** ۵۰۸۵/۲ : نوشته بهرام فرزند محمدتقی خانا، در ۱۴ ع۲/ **۱۲۵۵** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۹].

19045 ـ **سنا** ۱۱۸/۱۰ : نوشتهٔ ۱۴ شوال **۱۲۵۹** (ص ۱۷۳–۲۸۵) [نسخه‌ها ۶ : ۴۴۴] .

19046ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی** : نستعلیق **۱۲۷۲**، دبعی [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۷].

19047ـ **سنا** ۱۳۵ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۰] .

19048ـ **ری** ، عبدالعظیم ۳۱۶/۲ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳ : ۴۴۸].

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی، گزارش ازمرشد فرزند علی شیفکی (سیفکی) شیرازی . (بنگرید : رسالهٔ عرفانی شرف الدین علی شیفکی ص۱۱۶۴ نسخهٔ 10863) . **آغاز:** حمد نامحدود خداوندی را که منصب شرح نصاب علم وادب بی‌ـ شوائب .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۷۰.

19049ـ **دانشگاه** ۳۳۷۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده ۱۳۷ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۶].

19050 ـ **تهران** ، سلطان القرائی : نستعلیق هندی محمدزمان فرزند محمد مؤذن، **۱۱۸۷** [فرهنگنامه‌ها : ۲۷۰].

19051ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۸،۲ فرا ـ مر: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** ، ۱۳۳ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۵۵] .

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی، گزارش از محمدمقیم جعفری بخواهش دوستی آغاز بدان کرده و چون در میانهٔ کار آن دوست درگذشته آنرا برای فرزند وی بسال ۱۰۴۹ بپایان رسانیده است. و در آن

ازگزارش خود برخطبهٔ تهذیب‌المنطق یادکرده است. آغاز: الحمدلله علی براعة‌الافتتاح‌وحسن الاختتام والصلاة علی‌سید .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۲۲۰ (شرح خطبه)

19052ـ نجف ، شیخ محمد سماوی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۴ : ۱۰۶ ــ فرهنگنامه ها : ۲۳۳] .

شرح نصاب‌الصبیان

متن‌ازفراهی، گزارش‌ازملامیرقاری‌کوکبی که یاداو در «اسرارالقرآن : ۱۰۶» گذشت . بسال ۱۰۱۶ درگیلان نگاشته و درآن از چهل ودو نگارش خود یاد می‌کند، و همان اسرار ــ القرآن ونیز رساله‌ای در «علم تنجیم و معرفت تقویم : ۳۲۹» خودرا دراین‌گزارش جای‌داده است.

19053 ـ دانشگاه ۴۱۴۸ : نستعلیق دست‌خوردهٔ خود نگارنده، ۱۶ ج ۱/ ۱۰۱۶، آغاز افتاده ، ۲۸۶ گ [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۶] .

شرح نصاب‌الصبیان

از میرزا هادی طبیب ، بگواهی پسرش در نسخهٔ ۷۰۴۲ سپهسالار .

19054ـ سپهسالار ۷۰۴۲ : نستعلیق رمضان ۱۲۳۹، ۹۲ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار۵: ۲۴۱] .

شرح‌نصاب = لغات‌مشکل‌نصاب

ازیعقوب فرزند محمدچرخی، که درسدهٔ دهم‌یاپیش‌ازآن میزیسته‌است. گزارش واژه‌های دشوار نصاب است بهمان ترتیب سروده‌ها ولی خود شعرها را نیاورده است. آغاز : الحمدلله الذی علمنا‌الاسماء ورفع اقدارنا... و بعد ... یعقوب‌بن .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۲۰۶ .

19055ـ سپهسالار ۴/ ۷۵۴۹: باتاریخ ۹۴۵ در پایان ، آغاز برابر نمونه (۶۲پ ــ ۷۵ر) ۱۶س [فرهنگنامه‌ها: ۲۰۶ ــ سپهسالار ۵ : ۲۴۲] .

شرح نصاب‌الصبیان

ناشناخته، بشیوهٔ پرسش‌وپاسخ، ودرپایان دیباجه سه‌باب درمعنی‌حرفهادارد: ۱ــمفردات ۲ــ مرکبات ۳ ــ حروف عوامل ، و هریك در چندین فصل. سپس‌آغازبگزارش «نصاب» می‌ــ کند. ودرگزارش نخستین بیت کــه نام خداست ۱۰۲ بیت درمعنی اسماءحسنی ازصدرالممالك نامی ودرگزارش‌بیت‌دوم پنجاه‌بیت ازپدرخویش راجع بمعنی‌آسمان وزمین وخلقت‌آنها می‌آورد

19056ـ سپهسالار ۹۲: نستعلیق‌کاغذ دولت‌آبادی. در۱۲۶۱داخل‌کتابخانهٔ اعتضادیه شده‌است. آغازیك‌صفحه افتاده، ۲۱س ۱۱۹ گ [ف . سپهسالار ۲ : ۱۸۷ ـــ فرهنگنامه‌ها : ۲۶۹] .

شرح نصاب‌الصبیان

چندگفتار ناشناخته .

19057 ــ مجلس ۲۹۵۹/۵: یوسف فرزند محمد ۱۱شعبان ۹۷۸، آغاز افتاده (ص ۱۳۵ ــ ۱۵۷) انجام : ازبیست دینار زر نیم‌ــ دینار زرزکاة بیش‌واجب‌نیست، بیست اودرمقابل دینار زرگرفته بودیم، دیگرآنکه ابیات اوطاق باشد [ف. مجلس ۱۰ : ۳۹۲].

19058 ــ ملك ۶۳۶۲/۱ : نستعلیق ع۱/ ۱۰۹۸، آغاز افتاده،انجام: مخلاةگویند وخلاگیاه نررا گویند، علیقه بفتح عین مهملة و کسرلام وباء تحتانیه وقاف توبره. تمت هذه ــ

الکتاب... (۱ر-۱۱۰پ) ۱۵س [رؤیت].

19059- حقوق ۷۲/۵ د: در جنگی ازسدهٔ **۱۱** (۲۰۱پ-۲۳۵ر) **آغاز:** حمدله. صلاة... چنین‌گوید ابونصر فراهی: کتاب من بخوان گرعلم‌خواهی. حسدحافدوحقدحاسد... وچون‌که مجموع ابیات این کتاب صد وبیست بیت‌آمد لهذا آنرا نصاب‌نام کردند [ف. حقوق: ۱۵۴].

19060 - مجلس ۳۵۵۵/۱ : نسخ عبدالجلیل فرزند ملاعبدالجمیل شافعی‌رفاعی، **۱۱۳۰** (ص۱-۳۹۱)، آغاز دردیباچه افتاده، درآن‌آمده: اکنون شهر بزرگ اوشیراز است و سنهٔ **۸۱۹** است از اختلاف فرزندان امیرتیمور خرابی تمام بدوست داده... نخست یك‌بیت‌را آورده‌باعنوان شرح‌به‌ترجمه می‌پردازد، آنگاه تجزیه وترکیب واشتقاق وسپس زیرعنوان بسط به‌گزارش ادبی مناسب می‌پردازد [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۱۵].

19061- سنا۲۸۹: نسخ سدهٔ**۱۲-۱۳** ۷۳گ گزارشی است بعربی، در ۳۹ بند بایك بندکه شارح آنرا از فراهی نمی‌داند [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۲].

19062- تهران، استاد مینوی ۳۲ : نستعلیق قربانعلی فرزند کربلایی لطفعلی‌نودی ع۲/**۱۲۱۱**. **آغاز:** چون‌مطلب‌مصنف تصریح لغات است به‌نظم پس‌انسب‌آنستکه در اول‌کتاب خود شروع نماید بمصرعی تاموافق اول کتاب [نسخه‌ها۶:۶۵۳].

19063 - دانشگاه ۲۹۸۵/۲ : نسخ درشت سدهٔ**۱۳** (ص۲-۸۳هامش) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۷].

19064-سپهسالار۶۶۳۰/۱: تاریخ یادنشده، (۱پ - ۸پ)، متن فارسی وگزارش بعربی است مانند شرح ابن‌الفقیه لیکن جز آنست. **آغاز:** من‌البدایة والنهایة... ونعم - الوکیل ونجوم و حساب و نحو و ادوات قول المقرره [ف. سپهسالار ۵ : ۲۴۲].

19065- همدان، مدرسهٔ غرب همدان ۱۵۲/۳: [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۹].

19066- فاضلیه۳ فرهنگ: نستعلیق، آغاز وانجام افتاده، ۷۵گ ۱۵س [ف. فاضلیه ۱ : ۱۷۴].

19067- بنگال، آسیایی bO۱۱/۱ (۱۳۲): تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۶۰].

شرفنامهٔ منیری = فرهنگ‌ابراهیمی

ازابراهیم قوام‌فاروقی، بنام‌مریدش‌شرف - الدین احمدفرزند یحیی منیری از صوفیان هند (م۸۸۲)، برای‌ابوالمظفر بابك (باربك) پادشاه بنگال(۸۶۴-۸۷۹)فرزندمحمودشاه، درسالهای ۸۶۲-۸۷۹ نگاشته‌است. پس‌ازدیباچهٔ‌منظوم‌مقدمه (باب) به‌نثر دربیان‌معنی‌حروف مفرده ومرکبهٔ فارسی وترکی، سپس فرهنگ واژه‌های ترکی بفارسی‌است بترتیب حروف‌تهجی، که‌حرف‌آغاز واژه‌هارا باب وانجام‌را فصل قرار داده است. **آغاز:** بنام خداوندگیتی (هستی) بـه است - سرآغاز هرنامه راکه است.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۰۱(فاروقی) - مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۲ — فرهنگ نظام ۵ : ی — فرهنگ‌نویسی درهند: ۶۲ - پیشگفتار برهان قاطع، معین : ۷۳.

19068 - آصفیه ۴۹۳ لغت : نوشتهٔ **۸۷۹** [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۶].

19069- تهران، دهخدا۱۲۵: نستعلیق شنبهٔ ۲۴ شوال **۱۰۲۷**، آغـاز برابر نمونـه [نسخه ها ۳ : ۲۲] .

19070- قاهره، دارالکتب ۶-م لغت

فارسی: تعلیق فرید فرزند چاوان فرزند کمال **۱۰۰۵**، آغاز برابر نمونه، ۵۹۴ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۳۵۶] درفهرست ازآن احمد منیری ونگاشتهٔ ۱۰۰۵ یادشده است .

19071ـ **دانشگاه** ۲۹۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه، ۳۲۷گ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۵۲].

19072 ـ **سپهسالار** ۸۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در نمای نسخه «منتخب شرفنامه» یاد شده، ۳۸۱گ ۱۱س[ف.سپهسالار۵ :

19073ـ **آصفیه** ۴۹۳ لغت : نستعلیق اواخرسدهٔ**۱۱**، آغازبرابرنمونه، ۲۵۸گ ۲۳ [ف. آصفیه،میرعثمان‌علی۲ : ۳۸۷].

19074ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷معاجم فارسی تیموریه : نوشتهٔ احمد واثق ؛ شوال **۱۱۱۵** درمکه، آغازوانجام‌افتاده [مخطوطات ۱ : ۳۵۶].

19075ـ **تبریز**، ملی ۲۶۱۵: نوشتهٔ **۱۳۰۹** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۶] .

19076ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۳۳۱ : تاریخ یاد نشده [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۱۶] درفهرست نگارنده سراج‌الدین‌آرزو یاد شده؟ (بنگرید: سراج‌اللغات، نوادرالالفاظ) .

19077ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ م لغت فارسی : بی‌تاریخ ، زرین ، [مخطوطات ۱ : ۳۵۶] .

19078ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷معاجم فارسی تیمور: بی‌تاریخ [مخطوطات۱:۳۵۷].

شمس البیان

ازمیرزاخان متخلص‌به‌طیش، بدستورنواب امیرالملك شمس‌الدوله سید احمد علیخان ذوالفقار جنگ بهادر والی مرشدآباد ، بسال ۱۲۰۷، در مرشدآباد.فرهنگ هندی به‌فارسی است در دونوع: ۱ـ محاورات عوام ۲ـ روزمرهٔ خواص ، به ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها و اصطلاحات. **آغاز** : بعد تحمید حضرت سخن آفرین‌که زبان انسان انسانرا بانواع.

19079ـ **آصفیه** ۶۶۶ لغت : نوشتهٔ محمد نصیرالدین حیدرآبادی ، در **۱۲۸۰** در حیدرآباد دکن، ۷۶ص ۱۱س [ف. آصفیه ، میرعثمان‌علی ۲ :۳۸۹] .

ص

صحائف = مرقات

درهمین‌بخش‌خواهد آمد .

صحاح العجم = صحاح العجمیه

ازتقی‌الدین محمدفرزندبیرکلی [چلبی]. یا پیرعلی [اسماعیل پاشا] برکوی صوفی حنفی (بالیکسر۹۲۶ـ۹۸۱) . فرهنگ فارسی به ـ ترکی است بروش « صحاح » جوهری و حز «صحاح الفرس» است. نفیسی در «مقدمهٔ لغت‌نامه : ۱۸۲» بدون ذکرمنبعی از صحاح‌العجم شیخ یحیی آمری رومی قرشی یادکرده است . **آغاز**: الحمدلله الذی الهمنااللغات والعبارات ویسرجریانها علی‌الالسنة .

بنگرید ذریعه ۱۵ : ۱۱ ـ کشف الظنون ۱۰۷۴:۲ ـ هدیةالعارفین ۲ :۲۵۲ .

19080ـ **رضوی** ۲۱لغت : نسخ داود

فرزند دده چقور در۹۱۸، وقف نادرشاه، ۶۳ گ ۱۹س. آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۲ : ۳۷۱] .

19081ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۱/ ۲۳۳: نوشتهٔ ۱۰۳۵ [ف. مخطوطات موصل : ۱۱۵] .

19082 ـ ملك ۱/۴۳۳ : نستعلیق و نسخ‌سدهٔ۱۱، آغازبرابر نمونه، به‌ترتیب‌حروف پایان واژه‌ها در بابها و در پایان بخشی به‌قواعد وامثلهٔ فارسی‌اختصاص‌داده، ولی‌فرهنگ فارسی بعربی است زیرنویس ترکی دارد [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۲۷] .

19083ـ تهران، دهخدا۲/۸۵: نسخ ترکی سدهٔ۱۱، آغاز برابر نمونه، انجام‌افتاده درنمای مجموعه به‌نام «اقنوم‌اللغه» یادشده‌است فرهنگی است فارسی به‌ترکی به‌ترتیب تهجی پایان واژه‌ها درباب وهرباب درچند فصل به‌ترتیب حرف‌آغازواژه‌ها و این شیوه با«اقنوم» جورنیست [نسخه‌ها ۳ : ۴۲] .

19084ـ قاهره، دارالکتب۴۴۹۱س: نوشتهٔ ۱۱۲۱ (گ ۱۸-۷۵) [ف. مخطوطات ۲ : ۲].

19085 ـ بادلیان ۱۶۸۳ : فرهنگ فارسی‌است بعربی‌باترجمه‌های ترکی ودوبخش دارد: اسماء وافعال . باتتمه‌ای در دستور زبان فارسی بنام «القواعد و الامثله» [نسخه‌ها ۳ : ۴۲] .

19086ـقاهره، دارالکتب۲۳مجامیع فارسی طلعت: نسخ (۱۳۸پ ـ ۲۴۳ر) [ف . مخطوطات ۲ : ۲] .

19087ـ قاهره، دارالکتب۲۹ معاجم فارسیه تیمور: ۷۱گ ۱۹س [ف . مخطوطات ۲ : ۲].

19088ـ قاهره،دارالکتب۴۴۱۵س : (گ ۱-۶۰) [ف. مخطوطات ۲ : ۲] .

الصراح من الصحاح = صراح اللغه

ازجمال‌الدین ابوالفضل محمد فرزندعمر فرزند خالدقرشی ورارودی . درگذشتهٔ پس از ۶۸۱ وگویا۶۹۶تا۷۰۰. ترجمه‌وگزیده‌ایست از «صحاح» جوهری‌که درسه‌شنبهٔ ۶ صفر۶۸۱ درکاشغر بانجام رسانده است . سروده‌ها بجز چند مورد ومثالها و حدیث و آیتها را نیاورده وترتیب آنرا (ترتیب حروف تهجی درانجـام واژه‌ها بزرگ بخش وآغازواژه‌هاکوچك‌بخش) نگاه داشته‌است. وبارهاچاپ‌شده است. **آغاز:** قال‌الفقیرالی مولاه‌الغنی‌عمن‌سواه... ابوالفضل محمدبن... احمدلله و هوالمحمود بکل‌اللغات

بنگرید : فرهنگنامه‌هـا : ۱۴۷ ـــ ف. مشار : ۱۰۶۷ ـ مؤلفین مشار ۵:۶۴۵.

19089ـ تهران، دهخدا۹۱: نسخ‌سدهٔ ۹، انجام افتاده، ۲۸۷ گ۲۳س [فرهنگنامه‌ها ۱۴۹] .

19090ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۷۹۵: سدهٔ۹، آغاز افتاده، ۳۴۳گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

19091ـ مجلس۴۳۶۹: نسخ دیزسدهٔ ۱۰، آغازبرابرنمونه، ۴۱۶گ۲۷س[رؤیت].

19092ـ تهران، دهخدا ۱۳۴: نسخ سدهٔ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۲۲:۳] .

19093ـ سپهسالار۱۱۱: نسخ صدرالدین محمد فرزند ملاحسین سالك، ۱۰۶۰ ، ۳۴۲گ ۲۵ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴۹ ـ ف . سپهسالار ۲ : ۲۰۲] .

19094 ـ دانشگاه ۲۲۶۴ : نسخ عبدالرشید فرزند عبدالواحد شوشتری ، استاد قاضی‌نورالله شوشتری، دوشنبهٔ ۱۲شوال۱۰۶۲

۳۷۶گ ۲۵س [ف. دانشگاه ۹:۹۱۶].

19095ـ سپهسالار ۱۳۰: نسخ احمد فرزند ملاحامد، **۱۰۷۳**، تصحیح‌شدهٔ ۵۰۳گ ۲۵س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴۹ ـ ف . سپهسالار ۲ : ۲۰۲].

19096ـ سپهسالار ۱۲۸: نسخ محمد هاشم فرزندمحمدقاسم، **۱۰۹۲** درلاهور، زرین ۴۳۵گ ۲۴س [ف. سپهسالار ۲:۲۰۲] .

19097ـ تهران، ادبیات ۱۳۲ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۲۰۰گ ۲۸س.

19098ـ تهران، ادبیات ۱۰ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، فرهنگ فارسی بفارسی که در پایان چاپی دیده میشود اینجا نیست، ۳۳۵گ ۲۵س [ف. ادبیات ۱ : ۳۴۸] .

19099ـ سپهسالار ۱۱۲: نسخ خوب سدهٔ **۱۲**، زرین، ۳۴۳گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۰۲].

19100ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۴۱: نستعلیق عبدالعلی فرزندصالح‌فرزندمحمدفصیح ۳ذیقعدهٔ **۱۲۴۳**، ۲۲۵گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

19101ـ رضوی ۲۲ لغت: نستعلیق ، تاریخ یادنشده، وقف ۱۲۷۳، آغاز برابر نمونه ۴۱۹گ ۲۳س.

19102ـ رضوی ۲۳ لغت: نسخ، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، پایان افتاده، ۳۴۸گ ۲۴س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۱].

19103 ـ مجلس ۴۶۸ : نسخ ریز ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۶۶گ ۲۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۷۵].

19104ـ قاهره ، دارالکتب ۳ م لغت فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، ۲۸۱گ ۲۱س [ف . مخطوطات ۲ :۷] .

19105ـ موصل، مدرسهٔ احمدیة ۲۲۲: تاریخ یادنشده [ف. مخطوطات : ۳۸] .

الصحیفة العذراء = الصحیفة السدیدیه

ازسدیدالدین ابوالفضایل محمد فرزندعمر فرزندابوبکر نسفی، فرهنگ عربی بفارسی است به‌ترتیب حرف آغاز ودوم واژه‌ها، دردو مجلد، درشعبان ۶۴۹ بانجام رسانده است . **آغاز :** الحمدلله الذی تظاهرت علینا آلائه... اما بعد، قال محمدبن... انی لمارآیت حاجة الطلاب .

19106ـ استانبول، احمدثالث ۲۷۰۷: نسخ درشت روزگار نگارش ازسدهٔ **۷**، عکس آن در دانشگاه هست دو جلد ۱۴۳+۲۹۶ گ [فرهنگنامه‌ها : ۱۴۰] .

ع

عقود الجواهر

ازاحمد فرزند عبدالله کرمیانی (قرمانی ، کریمه‌ای) متخلص به‌داعی ، درگذشتهٔ ۸۱۰ یا ۸۲۰، میان سالهای ۸۰۵ تا مرگش «حمد و ثنا : ۱۹۸۰» وطواط را به‌نظم درآورده وبنام میرزا چلبی فرزند سلطان محمد فرزند بایزید عثمانی ساخته و «عقود جواهر» نامیده است . همین‌منظومه‌را بعدها کسی نام محمد منیف‌را بجای احمد داعی دردیباچه نهاده ومنظومه‌را به‌سلطان مراد فرزند سلطان‌محمد (۸۰۵ ـــ ۸۲۴) پیشکش کرده‌است. شمارهٔ ابیات «جواهر العقود» دردیباچه ۶۵۰ است ودرنسخه‌ها کمتر. **آغاز:** الحمدلله مبدع البدایع و منشی‌الصنایع والصلاة

...امابعد، چنین‌گوید مؤلف ساعی احمدداعی.
بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۷۷ ــ هدیة‌ــ العارفین ۱۱۹:۱ (داعی رومی) .

19107ــ تبریز، ملی ۳۹۲۴ : نسخ ع۸۵۶/۲ (۱۹۳ب ــ ۲۶۸ر) از کتابهای نخجوانی بوده، و نسخه بنام **داعی** است، ۱۱ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۲ ــ نسخه‌ها۴:۳۰۷].

19108ــ تهران، استادمحیط طباطبایی ۱۶۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پنجاه بند وپیرامن ۵۳۰ بیت‌است وبنام‌**محمدمنیف**[فرهنگنامه‌ها ۱۸۲] .

19109ــمجلس۳۱۷۲/۲: نسخ محمد جعفرفرزندمعین‌الدین علی‌نیستانه‌ای، **۱۱۱۲** با یادداشت ملك‌الشعراء بهار، آغازافتاده (ص۴۱ ۹۷) [ف. مجلس ۱۰ : ۷۵۵] .

19110ــ تبریز ، سلطان‌القرائی : نوشتهٔ حاج میرزا علـی سلطان القرائـی برای کتابخانهٔ شخصی خـود نوشته ، از روی نسخهٔ عبدالعلی صدرالاشرافی تبریزی ، نسخه بنام **داعی**است [فرهنگنامه‌ها :۱۸۲] .

19111ــ رضوی ۵۹ لغت: تاریخ یاد نشده، وقف ۱۲۷۳ ، درفهرست بنام «نقود ــ الزواهر» واز **محمدمنیف** دانسته شده است، آغاز برابر نمونه ، ۴۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۳۸۳:۲ ــ فرهنگنامه‌ها : ۱۸۲] .

19112ــ موزهٔ‌بریتانیا : نستعلیق ، تاریخ یادنشده، دارای ۵۸۷ بیت، ۴۰گ ۱۳ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۲] .

19113 ــ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۳۸ Add: تاریخ یادنشده، ۶۴گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۶۴ هست [فیلمها:۱۴۲:۱]. شاید همان نسخهٔ پیشین‌باشد.

غ

غنیة الشبان وتحفة الفتیان

نصاب است [گلچین معانی] .

19114ــ مجلس۲۴۰۵/۲: تاریخ‌یاد نشده، سدهٔ **۱۳** ، همراه شرح نصاب (ریاض ــ الفتیان)، نصاب مستطاب، (ص ۳۲ ــ ۵۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

ف

فتح الفتاح

ازصنع‌الله افندی‌بدلی‌واعظ‌دلاطوی. نصاب ترکی وفارسی است‌که بسال ۱۰۰۸سروده‌است نگاشته است .

19115ــ موصل ، مدرسة النبی شیث ۱۶۸: نوشتهٔ **۱۱۳۱** [ف. موصل : ۲۲۲] .

فتح الکتاب

ازابوالخیرفرزند سعدانصاری، بسال۹۹۱

19116ــ آصفیه ۵۸۱لغت : نوشتهٔ پیرامن **۱۰۵۰** [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۰] .

فتح المثانی

از عثمان السمنانی [دیباجه] . فرهنگ واژه‌های قرآن است به‌ترتیب حـروف‌تهجی .
آغاز : حمد وثنا سزار خالقیست که برصحفهٔ پاك خداوندی ... وبعد هذا، میگوید .

بنگرید : ذریعه ۱۶ :۱۰۸ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۷۴ .

19117ـ الهیات ۷۸۷ د : نستعلیق **۱۰۷۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۷ گ ۱۳ س [ف. الهیات ۱ :۹۷] .

19118ـ اراك، ابراهیم دهکان ۲ مج: صفر **۱۲۲۴**، همراه اصول عقاید میرزای قمی، آغاز برابر نمونه [فرهنگنامه‌ها : ۲۷۵] .

فرائد اللغة

ناشناخته. فرهنگ عربی بفارسی به‌ترتیب تهجی هرحرف دریك باب. **آغاز:** و به‌نستعین. ... امابعد، این رساله‌دربیان الفاظ که کثیرة الوقوع ومأنوسة الاستعمال .. وعدد ابواب بعدد حروف آن .

19119ـ دانشگاه ۳/۱۹۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، باتاریخ **۱۱۱۵** ، **۱۱۸۶** در دفتر (۳۱پ ـ ۳۳پ) ۲۴س [ف . دانشگاه ۸ : ۵۴۴] .

فروح تحفهٔ وهبی

ناشناخته . (بنگرید : تحفهٔ وهبی در س ۱۹۷۰) .

19120 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۰۴۴ Or: نوشتهٔ **۱۱۹۶** ، [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

فروق اللغات = ترجمهٔ . . .

ازنصرالله فرزند محمدباقرشیرازی .

بنگرید: ذریعه ۱۶ :۱۸۷ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۴۰ .

19121ـ فرهادمعتمد ۱۲۲: نستعلیق آدینه ۲۷ ج ۲/**۱۲۷۴** [نسخه‌ها ۳ :۲۰۱] .

فروق اللغات = ترجمهٔ . . .

متن ازسید نورالدین‌علی جزایری‌که یاد او در «اخلاق سلطانی: ۱۵۳۰» گذشت. دربارهٔ واژه‌هایی‌که به‌نظر اول مترادف می‌آید ودرواقع اختلاف دارند . این‌کتاب بدنبال «السامی فی الاسامی» ۱۲۶۵ بچاپ رسیده است . ناشناسی درهمان روزگار نگارنده آن‌را بفارسی‌درآورده است و شاید مترجم از نوادگان سید باشد . [علینقی منزوی] وازجزایریست «ترجمهٔ اضداد ۱۹۷۷». **آغاز :** ابتدا میکنم بنام خدای جل جلاله که این‌صفت ...

بنگرید: ذریعه ۱۶ :۱۸۶ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۴۰ .

19122ـ تهران، ملی ۱۱۷۰ فهرست نشده : تاریخ یاد نشده ، ۵۱ گ ۲۶ س [فرهنگنامه‌ها: ۲۴۰] .

فرهنگ انگلیسی، فرانسوی، نمسوی، فارسی

ازکنیاز طهماسب‌گرجی، نگاشته ۲۱ ج ۱/ ۱۳۱۲ ، بدستور نایب السلطنه . نگارنده از شاگردان دارالفنون بوده و در پیرامن دوازده سال در ادارهٔ اطریشیها علم جنگ آموخته و بدستور نایب السلطنه فرهنگی درچهار زبان نگاشته‌است. **آغاز:** حمدوشکروسپاس‌خداوندی را سزاست‌که ازبین‌کافه .

19123ـ تهران، ملی ۴۵۲ف : نسخ ولاتین خوش ۲۱ ج ۱/**۱۳۱۲**، ۲۰۵ گ ۱۳ س [ف. ملی ۱ : ۴۳۸] .

فرهنگ بیهقی

منسوب به‌ابوالفضل بیهقی ، محمد فرزند حسین (۳۸۵ ـ ۴۷۰)، تاریخ نگار ودبیر ، نگارندهٔ «تاریخ مسعودی» معروف به «تاریخ بیهقی». فرهنگی‌است‌در نسخهٔ‌ملك بدون‌هیچگونه ترتیبی، دربرابر واژهٔ فارسی، عربی آنرا که

میتوان در منشآت فارسی بکار رود میآورد. و بکوشش علی اصغر حکمت در «پارسی نغز ص ۳۸۴ - ۳۹۸» بسال۱۳۲۹خ چاپ‌شده است. **آغاز:** این‌فصلی‌است ازرسائل‌ابوالفضل شاگرد ...مشتمل برچند سخن که دبیران درقلم آرند. بدانکه بجای بستاخی انبساط نویسند.

19124- **ملك** ۴۷۴: درمیان برگیای «حمد وثنای»وطواط که درشوال**۶۵۲** نوشته‌شده واین‌گفتار ازآن نوتراست [فرهنگنامه‌ها:۷].

19125- **موصل**، حجیات ۲۳۴/۱ ادبیات: ش۱ مجموعه گفتاریست‌که بگمان‌همین گفتارباشد [فرهنگنامه‌ها : ۷].

فرهنگ پنجابی بفارسی

ناشناخته.

19126- **بنگال**، آسیایی۳۴۸M.۴۳: نستعلیق، نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال : ۸۱].

فرهنگ ترکی بفارسی = خلاصهٔ عباسی

حکیم قبلی، درس۱۹۸۲ گذشت.

فرهنگ ترکی بفارسی

ازصوفی‌الله‌یارطهماس‌بیگ‌خان، ازمنشیان اواخرسدهٔ دوازدهم‌درهند. بادیباجه‌ای‌به‌ترکی **آغاز:** اوراق سیزموستوتینگر.

19127- **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۳۰۲، ۴۹۴الله-۴۹۴،۳۵ حیات: ش۳دفتری ازاواخرسدهٔ**۱۲**. ۱۹گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۲۵۹].

فرهنگ ترکی بفارسی

از فضل‌الله‌خان عموزادهٔ سیف‌الله‌خان، بنام یك‌پادشاهزاده، بامقدمه‌ای دردستورزبان‌ترکی **آغاز:** سبحان‌الله، هرگاه افصح عرب و عجم گل لاحصی ثناء علیك‌بشکفته وآفریدگار عالم.

19128- **ملك** ۳۷۹/۱ : نستعلیق عثمانی سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۱۹].

فرهنگ ترکی جغتایی بفارسی

ازندرعلی، بدستور شاه صفی (۱۰۳۸ - ۱۰۵۲)، دریك مقدمه در بیان املای ترکی و سه‌فصل واژه‌های دیوان میرعلیشیر نوایی (۸۴۴ - ۹۰۶)راگردآورده‌است: ۱- الفاظ مشترك ۲- الفاظی‌که برای‌آشنایی به‌لغات اولوس جغتایی باید دانست ۳- واژه‌ها به‌ترتیب تهجی، هر حرف دریك باب، ویك خاتمه درتوره وآیین جغتایی[دیباجه]. **آغاز:** قادرومتکلمی درخور ستایش ونیایش‌تواند بودکه لغات‌مختلف والسنهٔ متعدده.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۶.

19129- **دانشگاه**۴۳۵۴/۳: باتاریخ **۱۲۰۰-۱۲۳۶** درمجموعه، واین نیز ازهمان تاریخها (ص۱۱۰ - ۱۴۲) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۰۹].

19130- **مجلس**۸۹۸۳ فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه].

فرهنگ ترکی جغتایی بفارسی

از امیر نظام‌الدین میرعلیشیر نوایی [ف. رضوی]، شاید «سنگلاخ :۱۹۹۱» میرزا مهدی باشد [ذریعه]. **آغاز:** نورحمداً نکاکیم وصفی دادت ایل‌سی‌لال.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۵.

19131- **رضوی** ۸ لغت : نستعلیق **۱۰۰۸**، آغاز برابرنمونه، ۱۳۲گ ۱۸-۱۹

س [ف. رضوی ۲ : ۳۶۷] .

فرهنگ ترکی جغتایی بفارسی

ناشناخته. فرهنگ واژه‌های بکار رفته در دیوان میرعلیشیر نوایی است.

19132ـ تهران، ملی ۵۱۹ف‌ـ۲۰۶۸: نوشتهٔ سلطان خواجه ، ۱۸۴ گ. فیلم آن در دانشگاه ش۱۸۰۳ هست [فیلمها : ۱۴۷].

فرهنگ ترکی بفارسی

ناشناخته .

19133ـ قاهره، دارالکتب ۲۱ مجامیع فارسی: نوشتهٔ محرم ۶۳۶، در شهر تفلیس ، فرهنگ مغولی است باترجمهٔ فارسی هر واژه بزیر آن (گ ۱۶۶ـ۱۷۸) ۸ـ۹س. آغاز : بنکن، یکی. قور، دو [مخطوطات ۱:۲۵۲].

19134ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۰۴۲: سدهٔ ۱۱ـ۱۲، درفهرست آمده: لغت ترکی ، عربی و فارسی [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

فرهنگ جغتایی = فرهنگ ترکی

فرهنگ جمال‌الدین

الفاضل جمال‌الدین (بنگرید: شرح نصاب ۱۹۹۴ وصراح اللغة :۱۹۹۹) .

19135ـ مدینه، عارف حکمة ۱۵۸ مج: ۱۰۶ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۱] .

فرهنگ چوك باشست = کشف اللغات

فرهنگ ظفرنامهٔ اقبال نادری

فرهنگ فارسی و ترکی است .

19136 ـ آصفیه ۶۶۶ لغت : نوشتهٔ محمد نصیرالدین حیدرآبادی، در ۱۲۸۰، ۱۱ س [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۲ :۳۹۰] .

فرهنگ عبری = فرهنگ واژه‌های سیف الامة

از محمد فرزند احمد فرزند مهدی نراقی (۱۲۰۵ ـ ۱۲۹۷) فرهنگ واژه‌های «سیف‌ـ الامة: ۹۶۰» نگاشتهٔ پدر نگارنده است، وبیشتر نسخه‌ها بدنبال همان کتاب است. آغاز: حمدله صلاة. وبعد، چون عبارات عبریهٔ کتاب... سیف الامة منقول ومأخوذ ازکتب اسفار انبیاء سلف.

بنگرید : ذریعه ۱۶ :۲۰۳ ـ مؤلفین مشار ۵ :۳۰۵ ـ ف. مشار : ۹۹۳ .

19137ـ مجلس ۲/ ۵۰۱۵: نسخ رمضان ۱۲۳۱ (۲۰۱پ ـ ۲۲۹ر) بدنبال «سیف الامه» [رؤیت].

19138 ـ تهران ، ملی ۱/ ۸۲ ف : نستعلیق شوال ۱۲۶۱، آغاز برابر نمونه (ص ۱ـ۴۳) [ف. ملی ۱ : ۷۰].

19139ـ مجلس ۱/ ۴۹۸۲: نستعلیق غلامحسین فرزند حـاج عبدالرحیم کاشانـی ، ۱۲۶۴، سپس «سیف الامه». آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19140 ـ دانشگاه ۱/ ۹۳۰ : نسخ غلامعلی فرزند محمد کاشانی، در ۱۶ صفر ۱۲۶۶ (۱رـ۲۲ر) سپس «سیف الامه» [ف . دانشگاه ۳ : ۵۸۴].

فرهنگ عبری

19141 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۵۵۶ Or: سدهٔ ۱۱ ـ ۱۲ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۶۶] .

19142ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۸۰۴ : نوشتهٔ ۱۸۳۷م. درفهرست بنام «لغت نامهٔ عبری» یادشده است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶] .

فرهنگ عربی بفارسی

از جارالله محمود. شاید زمخشری [ایرج افشار] . بترتیب حروف تهجی و درپایان فصل فی‌الاعداد، فصل فی‌مقیاسات دارد.

19143ـ هاروارد، هوتن M۲۸۰/۱/ ۶۰: نستعلیق سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۴: ۸].

فرهنگ عربی بفارسی

محمد حسین فرزند محمد جعفر بـرزی نطنزی، به‌ترتیب حروف تهجی، مؤرخ ۹ج۱/ ۱۲۴۷. آغاز: نحمدك اللهم ونسبحك علی ما اکرمتنا... حمدوسپاس بیقیاس خالقی‌را سزاست که موجد مصنوعات است .

19144ـ دانشگاه ۲/۴۹۸۳ : نسخ نگارنده، یکشنبهٔ ۹ج۱/۱۳۴۷ (۳۰پ‌ـ۷۱ر) همراه «جامع الفوائد الصرفیه» در هشت فصل و«زبدة البیان» درسه باب هردو بعربی وازهمو [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۶].

فرهنگ عربی بفارسی

گویا ازشمس‌الدین محمد کشمیری .

19145ـ تهران، ادبیات ۲/۱۳۳ج: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۱۴پ‌ـ۴۲پ هامش) آغاز : اخشیج بمدالف و سکون خای معجمه ضد و مخالف باشد [ف . ادبیات ۱: ۳۷۰ ـ ذریعه ۱۶ : ۲۰۸] .

فرهنگ عربی بفارسی وترکی = ترجمهٔ مرقات

درمتن فرهنگ عربی بفارسی‌است وددزیر سطرها بترکی ترجمه‌شده است. دردوازده باب ۱ـ فی‌ذکر المبادی و الاعضاء ۲ـ اصناف الناس وذکر الحرف ۳ـ الادواء والامراض ۴ـ الاطعمه والاشربه ۵ ـ الامتعه و الاسلحه والاقمشه ۶ ـ مایلبس ومایفرش ۷ـ الحیوان من السباع والبهائم ۸ـ السماء ومایتعلق بها ۹ـ الارض و مایتصل بها ۱۰ـ النبات والشجر ۱۱ـ الابنیه والامکنه ۱۲ ـ فی‌ذکر الفصول المفردة و المتفرق . آغاز: الحمدلله مبدع‌الاشیاء بقدرته و مصورها ببدایع حکمته، والصلاة‌علی... وبعدهذه‌صحایف تتضمن اسماء مترجمة لابدللمبتدی .

19146ـ فاتح۵۱۷۸ : نسخهٔ‌کهن با یادداشت ۸۰۳، دردوازده باب و جز «البلغة ـ المترجم» است. آغاز: الحمدلله مبدع الاشیاء بقدرته و مصورها ببدایع حکمته. با زیرنویس ترکی. فیلم آن در دانشگاه ش۲۲۸۶ هست [فیلمها : ۱۷۶] .

19147ـ ملك۶۲۸۶: متن‌نسخ‌ترجمهٔ ترکی آن نستعلیق وزیرنویس سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابرنمونه، ۱۰۴گ ۷س [رؤیت] .

فرهنگ عربی بفارسی

ناشناخته. دربیست‌ونه‌باب، به‌ترتیب‌حروف تهجی و هر باب به‌مفتوح و مکسور و مضموم . آغاز : ستایش و سپاس بیحد و قیاس خدایرا سزاکه دراحاطیت... امابعد، این مختصریست مشتمل برالفاظ فارسی واین قسم برترتیب .

79148ـ دانشگاه۱/۲۵۷۳: نستعلیق سدهٔ۱۲، (ص۱ـ۸۶) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۹] .

19149 ـ مجلس ۵/۲۶۶۸: شکستهٔ سدهٔ۱۲ (ص۲۵۷ ـ ۳۰۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۴۲۹].

فرهنگ عربی بفارسی

چندگفتار ناشناخته .

19150ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۱۵۹۹: نوشتهٔ **۸۰۷** بترتیب موضوع والفبا [نسخه‌ها۴: ۶۹۲].

19151ـ مجلس ۱۲/۲۹۵۹ : محمد مداح، **۹۷۸**. به‌ترتیب‌الفبایی نیست، واژه‌های نزدیك بهم ازنظر معنارا درفصلهایی جای داده است: اوزان و مقادیروآلات، حوادث جوی ، روزرستاخیز ، زمان و مقادیر زمانی، تقسیمات اقلیمی ، اصطلاحات زمینی ، واژه‌های آب ، گیاهان، بناها... صفات ظاهری وباطنی‌انسان این‌جزء«السامی» است. آغازافتاده (ص ۳۰۱ـ ۳۰۹) [ف. مجلس ۱۰ : ۴۰۲].

19152ـ موصل، مدرسهٔ‌حجیات۵/۲۱: باتاریخ **۸۹۳** دردفتر [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۰].

19153ـ مجلس ۱۲/۲۹۵۹: نوشتهٔ محمد مداح**۹۷۸** (ص ۳۰۱ـ۹۰۹). به‌ترتیب موضوع وجز «السامی فی‌الاسامی» است. آغاز افتاده . بدینگونه: فصل اوزان ومقادیر وآلات تقدیر . فصل اعداد . فصل حوادث‌جوی، فصل واژه‌های مربوط به‌روز رستاخیز . فصل‌واژه‌ها مربوط بزمان . فصل تقسیمات اقلیمی . فصل اصطلاحات زمینی . فصل واژه های آب . فصل گیاهان. فصل بناها. فصل‌جایها و نیزجایها... فصل صفات ظاهری وباطنی انسان (چهار فصل بدینگونه است) [ف.مجلس۱۰:۴۰۲].

19154ـ سپهسالار ۱/۷۴۶۶: نسخ و نستعلیق احمد فرزند حسن ، رجب **۹۸۳** ، (۱۴ر ـ ۷۷پ) [ف. سپهسالار ۵:۳۷۲].

19155ـ قاهره ، دارالکتب ۹ صرف ترکی طلعت: نوشتهٔ‌محمدفرزند اویس‌نکساری، محرم **۹۹۷** (گ۱ـ۸مجموعه) ۲۱س. **آغاز:** اعلم ان‌علامة المصدر فی‌الفارسیة کـون آخره نوناً ساکنة، بایادداشت: رسالهٔ فارسی محیی ـ الدین خلیفهٔ مرحوم. [مخطوطات ۱:۲۵۲] .

19156ـ دانشگاه ۱۹۶ : نسخ سدهٔ**۱۰** آغازوانجام‌افتاده، فرهنگی‌است بترتیب «مهذب الاسماء» ولی مصدرها وفعلهارا نیزآورده‌است، در۲۸ بخش‌بزرگ وهریك درسه بخش‌کوچك: مفتوح ومضموم ومکسور وهریك ازاین‌بخشهای کوچك‌به‌ترتیب‌حروف‌دوم‌واژه‌ها [ف. دانشگاه ۲ : ۴۴۱].

19157 ـ تهران ، دهخدا ۱/۵۸ : نستعلیق سدهٔ**۱۰ـ۱۱**،مانند ترجمان‌اللغه است در۸۴باب ولی‌کوتاه [نسخه‌ها۳ : ۳۷].

19158ـ تهران، دهخدا۷۳: نسخ‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، به‌ترتیب‌حروف‌تهجی: حرف‌نخستین کتاب ودومین باب، آغاز وانجام افتاده .

19159ـ تهران، دهخدا۱۴۰: نسخ‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱**فرهنگ عربی‌وترجمه شده‌بفارسی‌است مصدرها وریشه‌هاازفعلهاومشتقات‌را دارد، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۲۵] .

19160ـ دانشگاه۲۵/۴۹۶۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، باتاریخ **۱۰۱۱** در شمارهٔ پیشین آن (۳۶ر ـ ۵۴پ) درسی ویك باب‌که برخی از آنها درچندفصل‌است، به‌ترتیب‌حروف. **آغاز:** حمدله... باب‌الاول فی‌اسماءالله تعالی . الله و الاله: خدای سزاوار پرستش [ف. دانشگاه۱۵ ۴۰۶۸] .

19161ـ ملك ۳۸/۴۱۳۷: باتاریخ **۱۰۴۱ ـ۱۰۷۰** دردفتر (۲۸۸پ ـ ۳۳۸) . به‌ترتیب حرف‌آخرواژه‌ها هریك دریك باب و هرباب به‌ترتیب حرف آغاز واژه‌ها در فصلها [رؤیت] .

19162ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۲۲: نوشتهٔ ۱ رمضان **۱۰۵۹**، در سی باب، باب سی‌ام درذکر کواکب و بروج وماه‌ها

[نسخه‌ها ۵:۷۸] .

19163ـ **تهران** ، دهخدا ۱۲۲/۳ : نسخ و نستعلیق ۲۰ شوال **۱۰۶۲**، به‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها [فرهنگنامه‌ها : ۲۸۱].

19164ـ **دانشگاه** ۲۴۵۹/۳ : گل‌احمد فرزند محمد ذیحجهٔ **۱۰۷۵** (ص۷۵ - ۱۰۷) بترتیب تهجی هر حرف درسه قسمت ، گویا با نسخهٔ(ادبیات:۲۲۴ج) یکی باشد [ف.دانشگاه ۹ : ۱۱۹۸] .

19165ـ **تهران** ، دهخدا ۵۹/۱۰ : سدهٔ **۱۱** ، آغازوانجام افتاده [نسخه‌ها ۳:۳۸].

19166ـ**سپهسالار** ۲۸۵۶/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، **آغاز** : باب الالف . آراء فکرها . اللتیا، سختی وحادثهٔ بزرگ. ابناء ، پسران. استقصاء (۱۲۸پ-۱۵۴پ)۱۴س[ف.سپهسالار ۵ : ۳۷۱].

19167ـ **دانشگاه** ۴۰۱۹/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۳۴-۷۸) به‌ترتیب تهجی ، سپس دوباب وپنج فصل ویك باب است دراسماء . **آغاز:** باب حروف الف. افتتاح: آغاز کردن کار، اختتام: بپایان بردن کار [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۱] .

19168ـ**سپهسالار** ۷۴۸۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، نسخهٔ دیگر آن در دهخدا ۱۲۲/۳ (19163) هست [ف . سپهسالار ۵ : ۳۷۲ - فرهنگنامه‌ها : ۲۸۱].

19169ـ**ملك** ۲۹۴۰ : نوشتهٔ دهخوارقانی در **۱۱۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

19170ـ **دانشگاه** ۲۴۴۷/۲ : نستعلیق باتاریخ ۲۹ شعبان **۱۱۳۰** درهند [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۵۱] .

19171ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۳/۳ ج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۴۳ر - ۶۴پ) در فهرست آمده: شاید بخشی از «تحفة الالفاظ» باشد **آغاز:** بدایت وفاتحت وابتدا وافتتاح ومفاتحت آغازکردن کار [ف. ادبیات ۱ : ۳۷۰] .

19172ـ**مجلس** ۲۴۰۴/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲**(ص۱۰۱-۱۲۵) [نسخه‌ها ۵:۱۷۲].

19173ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۳/۱ ج : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۴ر - ۱۴پ) [ف . ادبیات ۱ : ۳۷۰] .

19174-75ـ **تهران**، دهخدا ۱ و ۲/ ۴۸: دو گفتاراست: یکی در ۲۹ باب به‌ترتیب تهجی نوشتهٔ **۱۲۰۷** ، دوم نیز به‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها هرحرف دریك باب [نسخه‌ها ۳:۳۶].

19175ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۴/۳ ج: نستعلیق ۱۲ صفر **۱۲۲۸** دراصفهان، گویا نگاشتهٔ سدهٔ یازدهم است. برخی از حرفها و واژه‌های فارسی‌را نیز آورده است. **آغاز:** الفمعب.ابد همیشه . آباد، جمع (۴۴ر - ۱۳۲پ) [ف. ادبیات ۱: ۳۷۱].

19176ـ **دانشگاه** ۲۹۱۵/۴ : نستعلیق **۱۲۳۱** (۶۹پ - ۱۱۹پ). **آغاز:** انی‌وانی دریافتن وهنگام شدت وبنهایت رسیدن گرما . [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۷۱].

19177ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۵۹۷: نوشتهٔ **۱۲۵۵** [نسخه‌ها ۴:۶۹۱] .

19178 ـ **مجلس** ۲۳۱۳۵ - ۱۹۵۰ فهرست نشده : نوشتهٔ ابراهیم فرزند محمد طباطبایی، رجب **۱۲۶۳**، **آغاز:** شکروسپاس مرخدایراکه آفرینندهٔ جهان و دارندهٔ زمین و آسمان... باب‌الالف اله واله، هردو بمعنی‌خدا است [فرهنگنامه‌ها : ۲۷۹] .

19179ـ **تهران** ، ملی ۱۳۱۷/۶ : نستعلیق **۱۲۷۱**، ۲۱۰گ ۱۵س گفتاریست بمانند «فقه‌اللغه»ی ثعالبی. **آغاز:** حمدله ... القسم

الاول فی‌الشرعیات. باب‌فی‌اسماءالله‌تع. خدای سزای پرستش ، الرحمان بخشاینده ، الرحیم مهربان، الملك پادشاه ، القدوس [ف . معارف ۲ : ۹۸] .

19180ـ ملك ۲/ ۵۱۱۹: محمدشفیع حسینی ۱۷ج۲/ **۱۲۸۷** دردفتر، به‌ترتیب‌تهجی (۱۱ر ـ ۱۹ر) [رؤیت] .

19181 ـ ملك ۲/ ۴۴۱۲: سدهٔ **۱۳** ، به‌ترتیب تهجی از آغاز واژه‌ها هریك‌حرف در یك‌باب. **آغاز:** حمدله . صلاة. امابعد ، این رساله‌ایست در الفاظ مختصره و چاره نیست مر نویسنده وخواننده‌را ازدانستن‌این‌قدر[رؤیت].

19182ـ تهران، ادبیات ۲/ ۲۲۴ ج: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، درنمای نسخه «بحرالالفاظ» نامیده‌شده (۱۵ر ـ۴۳پ) گویا نگاشتهٔ سدهٔ ۱۰ باشد. **آغاز:** باب‌الالف المفتوحه . الله ، خدای سزای پرستش [ف. ادبیات۱: ۲۷۱].

19183ـ تهران، دهخدا۴۷: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، اندازه‌خشتی [نسخه‌ها ۳: ۲۴].

19184ـ رضوی۴۸لغت : نسخ‌آغاز و انجام افتاده، بی‌تاریخ،وقف **۱۳۳۱**،۶۱گ۱۹ س. **آغاز:** الاجام‌والاجم والاجاج [ف.رضوی ۲: ۳۷۹] .

19185ـ شیراز،خاندان‌سید نورالدین: تاریخ یاد نشده، به ترتیب حروف در بابها، و و هریك به‌مفتوح و منزل و ... [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۶] .

19186ـ مشهد، فرهنگ وهنر ۴۰، و: تاریخ یاد نشده، بخامهٔ نویسنده بنام «لغت‌نامهٔ مختارالصحاح» نامیده شده‌است. **آغاز:** الم ، بدانکه حروف هجاکه دراوایل‌بعضی سوره‌های قرآن است، ۸ص [ف. کتب خطی : ۹۳] .

19187ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۱/ ۲۳۴: [ف. مخطوطات : ۱۱۵].

19188ـ موصل، مدرسةالنبی شیث۱/ ۱۷۰: [ف. موصل : ۲۲۲] .

فرهنگ عربی بفارسی و ترکی

از محمدصالح .

19189ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۵۶۷: سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱].

فرهنگ عربی بفارسی و ترکی

چندگفتار ناشناخته .

19190ـ قاهره، دارالکتب ۳مجامیع ترکی: نوشتهٔ **۱۳۰۲** (گ۲۰ ـ ۴۲) فرهنگ عربی، فارسی، ترکی است [ف. مخطوطات۲: ۹۳] .

19191ـ قاهره ، دارالکتب ۲ معاجم فارسیه تیمور : نسخ بی‌تاریخ ، ۱۲۰ص ۱۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۱] .

19192 ـ قاهره ، دارالکتب ۲/ ۲۴ مجامیع ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ (۲۳پ ـ۹۱پ) **آغاز:** باب‌الالف : اجل، احل ، اوان ، اونة [ف. مخطوطات ۲: ۳۷] .

19193ـ قاهره ، دارالکتب ۲/ ۹۹ مجامیع ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ (گ۳۹ـ۵۷). **آغاز :** اباء جمع اب ، آتشدان و آتشکده اوجاق [ف. مخطوطات۲ : ۳۷].

فرهنگ عربی بفارسی و هندی

ناشناخته .

19194ـ پاریس S. P. ۱۲۵/۲۵ : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۵۲** دردفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۴۰هست [فیلمها۱: ۵۳۳].

فرهنگ عربی، فارسی ، هندی

نصاب منظوم بسه زبان .

19195ـ بادلیان ۸/ ۱۲۰ اوزلی : با

تاریخ **۱۰۰۹** دردفتر. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۰۳۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۵۹] .

فرهنگ فارسی بپشتو و اردو

ناشناخته .

19196ـ **بنگاله** ، آسیایی CO ۲/۴ (۷۲۳): تاریخ یادنشده [ف. بنگال:۱۷۳] .

فرهنگ فارسی بترکی = تحفهٔ شاهدی

ابراهیم شاهدی، درص۱۹۶۸گذشت .

فرهنگ فارسی بترکی = دقایق الحقایق

ابن‌کمال پاشا، درص۱۹۸۵گذشت.

فرهنگ فارسی بترکی

از شمس‌الدین سیواسی ، شمس‌الدین ابوالثناءاحمدفرزندمحمد صوفی‌حنفی درگذشتهٔ ۱۰۰۶. نگارشهای بسیار دارد و از آن میان ترجمهٔ منظوم الهی‌نامه ، منطق الطیر هردو از عطار. **آغاز :** حمد و سپاس اول ایزد بیزوال را سزاوار که .

بنگرید : هدیة العارفین ۱ : ۱۵۰.

19197ـ**قاهره**، دارالکتب ۴۳۶۵س: نوشتهٔ **۱۲۰۹**، آغاز برابربرنمونه (گ ۲۷ـ ۳۰) [مخطوطات ۱ : ۲۵۸] .

19198ـ **قاهره**، دارالکتب۳۴۵تفسیر تیمور : بی‌تاریخ (گ۱۳۷ ـ ۱۴۳) ۲۵س. [مخطوطات ۱:۲۵۲] .

فرهنگ فارسی بترکی منظوم

ازحسام شاهدی زاده ، در۹۵۷ دردوازده سالگی سرودن آنرا بانجام رسانده است ، و شاید سراینده فرزندشاهدی‌دده سرایندهٔ «تحفهٔ شاهدی : » باشد. **آغاز:** کلمهٔ منقسم در اوج قسمه.

19199ـ**قاهره**، دارالکتب ۳۴۵تفسیر تیموری: نوشتهٔ سرور **۹۹۲** (گ۱۱۰ـ۱۲۷) در فهرست «منظومة فی‌اللغة الفارسیة الترکیة» یادشده، آغاز برابر نمونهٔ یاد شده [مخطوطات ۱ : ۲۷۱].

فرهنگ فارسی بترکی

سرودهٔ شهیدی [ایرج افشار] (بنگرید : تحفهٔ شاهدی :۱۹۶۸) .

19200 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی Arras (۱۱۳۸) ۱۳۱۲ : نبشتهٔ **۱۲۰۷** [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۶] .

فرهنگ فارسی بترکی

ازرستم مولوی که «وسیلة المقاصد» را در ۹۰۳ نگاشته است، درپنج بخش : ۱ ـ نامها دارای شش‌هزارواژه ۲ـ مصدرها نهصد وهشتاد واژه ۳ ـ ادات‌پیرامن سیصد واژه ۴ـ فصلها ، ماهها، شماره‌ها پیرامن دویست واژه ۵ ـ امثلهٔ گوناگون فعلهاسیصد واژه. باترجمهٔ ترکی‌آنها ابن‌یوسف مینویسد بنابراین این فرهنگ نباید « وسیلة المقاصد » رستم مولوی باشد که درسه باب ویك خاتمه یادشده است . **آغاز :** الحمدلله رب الارباب ... چون مولوی‌زادگان بعون وعنایت یزدان .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۶۳۴.

19201ـ **مجلس**۸۶۹: نسخ ونستعلیق محمد فرزندمصطفی، **۹۸۸**، آغاز برابرنمونه ۱۰۷گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۱۱۴].

فرهنگ فارسی بترکی

از یوسف فرزند عبدالله ادرنوی ، مشهور بشوقی. **آغاز:** حمد ودعا اصناف اول پادشاه

ارض وسماء. اوزنه اولسو.

19202ـ قاهره، دارالکتب ۸ لغت ترکی قوله: بی‌تاریخ (گ ۳۳ـ۳۶ مجموعه) ۲۱س [مخطوطات ۱ : ۲۵۱].

فرهنگ فارسی به‌ترکی

جندگفتار ناشناخته.

19203ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۵۴۱: نوشتهٔ **۱۰۱۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱].

19204ـ ملک ۴۳۳/۷: نسخ معرب سدهٔ **۱۱**. مصدرها وفعلهای ماضی فارسی است با ترجمهٔ زیر نویس ترکی آن [ف. ملک، مجموعه‌ها: ۲۹].

19205ـ ملک ۵۱۴۷/۲: نستعلیق ترکی سدهٔ **۱۳**، (۱۵۵پـ۲۱۰ر) گویا ناتمام **آغاز**: درت مقصد اوره مرتبه در مقصد اول ادوات فارسیه حقنده، درمقصد ثانی مضمرات و موصولات حقنده، درمقصد ثالث قواعد واشتقاق حقنده، درمقصدرابع برازفوائد [رؤیت].

19206ـ قاهره، دارالکتب ۴۹ مجامیع ترکی طلعت: بی‌تاریخ (گ۵۶پـ۶۰ر مجموعه) فرهنگ است وگزارش برخی از امثال واشعار **آغاز**: بنآمیز دلفظ بسیط دریعنی مفرددرمرکب دکلدر. الله یاوزکوزدن صقلسون [مخطوطات ۱: ۲۵۲].

19207ـ دانشگاه ۲۰۸۰: نسخ درفارسی ونستعلیق درترکی، تاریخ یادنشده، دستورزبان وفرهنگ فارسی به‌ترکی است، درپایان برخی از واژه‌هامعادل لاتینی آن نیز آمده‌است. باب دوم درامثلهٔ مختلفه مشتمل به‌نه‌قسم وپنجاه ودونوع باب سوم درترتیب اسماء موجودات من‌الاصول والمخترعات در بیست فصل و هرفصل به‌ترتیب حروف بهسه حرکت. آغاز وانجام افتاده، ۱۱۲ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۰].

19208ـ قاهره، دارالکتب ۴۰ لغة ترکی طلعت: انجام‌افتاده، **آغاز**: آ، جاوزننده آمدن لفظندن صیغه امردر، ۲۲۲گ [ف. مخطوطات ۲ : ۳۷].

19209ـ قاهره، دارالکتب ۳۵/۲ لغت ترکی طلعت: بی‌تاریخ (۲۹پ ـ ۵۳پ)، **آغاز**: حمدله... آب، صو، آب‌گاه، صولق [ف. مخطوطات ۲ : ۳۸].

19210ـ قاهره، دارالکتب ۳۹م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ (گ ۱۵۷ ـ ۱۵۹) [ف. مخطوطات ۲ : ۹۳].

فرهنگ فرانسوی به‌فارسی

ناشناخته.

19211ـ تهران، ملی ۳۰۴ف: شکسته نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳**، واژه‌ها واصطلاحات فرانسوی رابفارسی‌گزارش‌کرده، معنای واژه‌با جوهرسرخ با اضافاتی شاید از ناصرالدین شاه ۵۶گ ۱۲س [ف. ملی ۱: ۲۹۷].

19212ـ تهران، ملی ۳۸۱ف: نستعلیق ولاتین، فرهنگ لغات واصطلاحات است بدون ترتیب. شاید برای ناصرالدین شاه نبشته شده باشد، ۳۰گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۳۶۹].

19213ـ تهران، ملی ۷۰۶ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در فهرست آمده: لغات و اصطلاحات فرانسه‌گویا نگاشتهٔ ناصرالدین‌شاه وبخشی ازآن‌بخامهٔ خوداو، ۴۷گ ۱۵س [ف. ملی ۲ : ۲۱۴].

19214ـ مجلس ۲۳۹۴/۳ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۱۲** (ص ۲۴ ـ ۲۶) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۹].

19215ـ دانشگاه ۳۸۶۵/۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، درجنگ‌همراه «نصاب‌فرانسوی» است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۴۵].

19216ـ تهران ، دهخدا ۱۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، باحروف ایتالیایی [نسخه‌ها ۳ : ۲۷].

19217ـ حقوق ۳۵۱ج : نستعلیق و عبارتهای فرانسوی باحروف نوشتنی‌است، باید از یکی از شاگردان مدرسه‌های جدید روزگار قاجار باشد، ۱۱۸۰ص. هدیهٔ آقای ایرج‌افشار است [ف. حقوق : ۱۶۶] .

فرهنگ فرهنگ

از ابوالقاسم فرهنگ فرزند میرزا کوچك وصال شیرازی(۱۲۴۲ـ۱۳۰۹). که در۱۲۷۶ نگاشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۲۹(فرهنگ‌شیرازی) و ۱۶ : ۲۱۳ (فرهنگ فـارسی) ـ گلشن وصال : ۴۰۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۴۴.

19218ـ تهران،ملی۹۷ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۲۵**، ۸۷۳ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۸].

فرهنگ لاتینی به‌فارسی

19219ـ لندن، آکادمی ۲۲۲: تاریخ یادنشده، فرهنگ‌لاتینی بفارسی، ترکی، عربی وسریانی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش۹۴۱ هست [فیلمها : ۱۴۸] .

19220ـ بادلیان۲۷۷۲Mill: تاریخ یادنشده، فرهنگ لاتینی بعربی وفارسی است ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۵۸ هست [فیلمها : ۱۴۷] .

فرهنگ محمدشاهی = برهان‌جامع

درص۱۹۲۱ گذشت .

فرهنگ مظفری

از مؤلف‌الدولة میرزا عبدالحسین‌خان زند فرهنگ فارسی بفرانسوی است ، بنام مظفر ـ الدین‌شاه، و شاید سرایندهٔ «نصاب فرانسوی ، فارسی» نیزهمو باشد. بهرحال از این زند در ۱۳۲۱ « لسان الصبیان معیری » بنام دوست محمدخـان معیرالممالك که فرهنگ فرانسوی بفارسی است درتهران چاپ شده‌است. **آغاز:** مهین داور یکتارا دراین عاریت سرا بتوانایی خرد محدود چگونه توان ستود .

بنگرید : مؤلفین مشار ۳: ۷۳۳ .

19221ـ تهران، ملی۲۴۹ف: نستعلیق و لاتین خوش عبدالحسین فرزند محمود زند ، سدهٔ **۱۴** ، برای مظفرالدین شاه، آغاز برابر نمونه، ۴۵۶ گ ۲۴س.دارای بیش‌از ۲۲۰۰۰ واژه [ف. ملی ۱ : ۲۵۰] .

فرهنگ بیرجندی

درص۱۹۳۲ گذشت.

فرهنگ واژه‌های جوك باشست =

کشف اللغات درص۲۰۱۵

فرهنگ وفایی = فرهنگ‌فارسی

در ص۱۹۳۸ گذشت .

فرهنگ هندی بفارسی

ناشناخته .

19222ـ موزهٔ‌بریتانیا۷۰۰۴Or: سدهٔ **۱۳** ، نگاشتهٔ ۱۱۷۶ است [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

19223ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی : Arras ۱۱۵۱ (۱۳۱۶) : نبشتهٔ **۱۲۱۱** ق درفهرست‌آمده: لغت هندوستانی باشرح فارسی [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۷].

19224ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی ـ Versailles (۸۱) ۹۳۷: درفهرست‌بعنوان «فرهنگ‌زبان هندوستانی‌بفارسی» آمده۴۹گ [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

19225ـ فرانسه، همان کتابخانه: (۸۲) ۹۳۸: با همان عنوان، ۱۱۹ گ [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۱۳۲].

فرهنگ یوسفی

در ص ۵۷۲ گذشت.

ق

قائمه

ازحلیمی، لطف‌الله، که یاداو در «بحر ـ الغرایب: ۱۹۲۰» گذشت. واین گزارش همان «بحرالغرایب» اوست. در دودفتر: ۱ـ گزارش واژه‌های فارسی به ترکی ۲ـ عروض و قافیه و بدیع و فوائد متفرقه [چلبی] نسخهٔ رضوی و مجلس تنهابخش یکم فرهنگ فارسی بـه‌ترکی است، نسخهٔ کامل آن درموزهٔ بریتانیا و قاهره هست. **آغاز:** حمدبلیغ وثنای بیدریغ مرخدایرا جل‌جلاله وعم نواله‌که شرح‌کنندهٔ صدور است.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۲۰۱.

19226ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲معاجم فارسیه تیمور: نوشتهٔ رجب **۹۵۳**، زرین، آغاز برابرنمونه، ۴۰۸ص۱۷س [ف. مخطوطات۲: ۴۰].

19227ـ **قاهره**، دارالکتب۴لغت‌ترکی طلعت: نسخ ۳رجب **۹۶۰**، دفتریکم است، ۱۷۸ گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲: ۳۹].

19228ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱م‌لغت ترکی: نسخ مصطفی‌دده فرزند ابراهیم السنایی پایان ذیحجهٔ **۹۶۴**، آغاز برابر، هردو دفتر را دارد، ۳۸۹ گ ۲۱س، زرین [ف. مخطوطات ۲: ۳۹].

19229ـ **رضوی** ۳۶لغت: داودفرزند ده دهچغور سعدی، **۹۸۱**، آغاز برابر نمونه، تنهابخش یکم را دارد، [ف. رضوی۲: ۳۷۵].

19230ـ **مجلس**۸۶۱: نستعلیق ترکی سدهٔ**۱۰**، آغاز برابر نمونه، تنهابخش یکم را دارد، ۱۸۶ گ ۱۷س [ف. مجلس۳: ۱۰۱].

19231ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۴ لغت ترکی طلعت: نزدیك **۱۱۰۴**، دفتریکم است، ۹۶ گ ۲۰س [ف. مخطوطات ۲: ۳۹].

19232ـ **تهران**، دهخدا ۱/ ۸۵: نسخ ترکی سدهٔ**۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۳: ۴۲].

19233ـ **قاهره**، دارالکتب ۸ لغت ترکی طلعت: نسخ پیش از **۱۱۸۱**، ۴۰۳ گ ۱۹س [ف. مخطوطات ۲: ۳۹].

19234ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۶ لغت ترکی: بی‌تاریخ، انجام افتاده.

19235ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۸ لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۱۳۹ گ ۲۱س.

19236ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۳ لغت ترکی طلعت: تعلیق‌زیبا، ۲۳۷ گ ۲۱س. تنها دفتر یکم است.

19237ـ **قاهره**، دارالکتب۳۵ معاجم فارسیه تیموریه: نسخ محمد فرزندمیرزا، بی‌ـ تاریخ، ۴۴۸ص ۱۷س [ف. مخطوطات۲: ۳۹ـ۴۰].

قابوس

ازحبیب‌الله ازدانشمندان نیمهٔ سدهٔدوازدهم، بنام محمد شاه هندی (م ۱۱۶۱) و بروزگار نادرشاه، بسال ۱۱۴۹ یا۱۱۴۷ نگاشته است. درنمای‌نسخهٔ۸۶۶ مجلس‌وی‌را اصفهانی‌مشهور

بەدهلوی شناسانده‌اند. ترجمه و گزارشی است بافزودگیهایی از «قاموس اللغه»ی فیروزآبادی ومانند قاموس حرف پایان ریشهٔ واژه‌را دربخش بزرگ وحرف آغاز واژه‌ها را دربخش کوچك تقسیمات خود قرار داده‌است، واین جزترجمهٔ عبدالرحمان فرزند حسین است‌که بسال ۱۰۲۷ نگاشته است. **آغاز:** حمد ونیایش گوناگون معروض حضرت علیم وعلامی‌که تعلیم.

بنگرید : ذریعه ۱۷:۲ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۲۳۹.

19238 ـ **مجلس** ۸۶۶: نستعلیق هندی میانهٔ سدهٔ **۱۲**، آغازبرابرنمونه، ۸۳۰ گ ۲۷ س [ف. مجلس ۳ : ۱۱۰].

19239 ـ **آصفیه** ۳۷۳ لغت : نوشتهٔ **۱۲۲۲**، از الف تاطا را دارد [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

19240 ـ **آصفیه** ۳۷۴ لغت : نوشتهٔ **۱۲۲۳**، ج۲، ازس تای‌را دارد [ف. آصفیه۳: ۶۱۸] .

قاموسچهٔ منظوم

بساخت مثلث‌لغوی [دانش‌پژوه]. بنگرید مثلثات منظوم ، درهمین بخش .

19241 ـ **تهران**، ادبیات۳/ ۶۱جوادی: نسخ غلامرضا فرزند محمدهاشم‌یزدی، باتاریخ **۱۲۴۴** دردفتر [ف. ادبیات ۳ :۲۵] .

قانون ادب

از ابوالفضل حبیش تفلیسی، که یاد او در «اصول ملاحم : ۲۳۸» گذشت. فرهنگ عربی بفارسی است در۲۹کتاب به‌ترتیب حرف‌پایان، واژه‌هارا برنه وزن تقسیم‌کرده هریك را دریك بخش‌جای‌داده‌است. درپایان‌سه‌فصل‌افزوده‌است: ۱ـ نام سرایندگان وبزرگان عرب ۲ـ وزنهای قیاسی و سماعی مصدرها ۳ ـ اوزان جمعها در زبان عربی . **آغاز** : سپاس خدای را که قادر برکمال است... ودرود برمحمدع‌گزیدهٔ ... چنین‌گوید شیخ‌ادیب ابوالفضل حبیش‌بن.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸ـ فرهنگنامه‌ها ۶۵ .

19242 ـ **حفیدافندی** ۴۳۴: نسخ ، شنبهٔ ۱۱ج۱/**۵۴۸** ، آغاز اندکی نونویس ، ترجمهٔ فارسی زیرنویس ، ۳۹۸ گ ۳۰س، با نوشتهٔ ۸۷۲ درپایان . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۵۶۷ و۱۱۹۷ و ۲۳۵۰هست[فیلمها : ۱۵۳].

19243 ـ **ایاصوفیه** ۴۷۳۰ : نسخ احمد فرزند محمد بغدادی **۶۷۷**، درقریهٔ ادی حصارازاعمال صندوقلوبرای‌خزانه شرف‌الدین محمد، ۳۰۶گ. **فیلم**آن در دانشگاه ش۴۳۴ هست[فرهنگنامه‌ها : ۷۵ـفیلمها: ۱۵۲].

19244 ـ **استانبول** ، اسعد افندی ۲۳۵۲: نسخ الیاس فرزند خالد الابکری، ع ۱/**۷۳۰** تنها جلد ۲، ۱۵۶گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۵۴۷ هست [فرهنگنامه‌ها : ۷۵ ـ فیلمها : ۱۵۳] .

19245 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۳۹ : نسخ بی‌تاریخ سدهٔ**۷**، همراه با «لغت الفرس» مؤرخ ۱۰ج**۷۶۶/۲** ، تاریخ‌نگارش را شوال ۵۹۴ نوشته است دوجزء کتاب در یك جلد،منتقل از کتابخانهٔ سلطان القرائی است [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

19246 ـ **استانبول** ، ترخان والده ۴۱۵: نسخ، برای‌سلطان مراد (۸۴۷ـ۸۸۶) نسخهٔ‌کامل. **فیلم**آن در دانشگاه ش۶۲۹هست [فرهنگنامه‌ها : ۷۵ ـ فیلمها : ۱۵۳] .

19247 ـ **استانبول** ، بغداد لی وهبی ۱۹۶۸ : نسخ مصطفی فرزند شمس‌الدین ،

شعبان ۸۶۱، ۲۷۸ گ [فرهنگنامه‌ها: ۷۵].

19248 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۹۴۸ یا Or(۴۲۵): نسخ محمد فرزند ادریس، نخستین پنجشنبهٔ ماه محرم ۸۹۳، کامل، ۲۴۸ گ ۳۱ س فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۸۲ و ۲۵۷۹ هست [فیلمها: ۱۵۳ ـ فرهنگنامه‌ها: ۷۵].

19249 ـ استانبول، حمیدیه ۱۴۱۶: نستعلیق علی فرزند مصطفی ایصالوی، ۹۱۸ در قسطنطنیه، کامل، ۴۳۳ ص [فرهنگنامه‌ها: ۷۵].

19250 ـ قاهره، دارالکتب ۱ معاجم فارسی تیمور: نوشتهٔ معمایی فرزند عثمان، ۹۵۶، ۶۵۰ ص ۳۱ س [ف. مخطوطات ۲: ۳۱].

19251 ـ استانبول، طوپقپوسرای E.H ۲۰۴۸: نوشتهٔ ۹۶۲ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۱۱].

19252 ـ سپهسالار ۱۱: نستعلیق عهدی فرزند شمسی بغدادی سرایندهٔ بنام، ۹۶۸، درپایان آن مستقیم‌زاده نوشته که من این کتاب را ترجمه کرده‌ام (بنگرید: ص) زرین ۲۳۴ گ ۲۷ س [فرهنگنامه‌ها: ۷۵].

19253 ـ رضوی ۳۵ لغت: نستعلیق مصطفی فرزند سعدالانام ۹۶۹، وقف تاج‌ماه بیگم ۱۲۶۲ آغاز بمانند نمونه، ۳۰۴ گ ۲۱ س [ف. رضوی ۲: ۳۷۵ ـ فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19254 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۵۲ Or: نوشتهٔ ۹۸۴ [نسخه‌ها ۴: ۶۹۲].

19255 ـ تهران، دکتر صادق کیا: نسخ سدهٔ ۱۰، نسخهٔ کامل [فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19256 ـ سپهسالار ۱۰: نسخ سدهٔ ۱۰ کوتاه شده‌است و بخشی از فصل سوم را ندارد، ۲۹۶ گ ۱۵ س.

19257 ـ ملك ۳۵۸: نسخ سدهٔ ۱۰، نویسنده مقدمه‌را کوتاه‌کرده‌است [فرهنگنامه‌ها ۷۶].

19258 ـ مجلس ۸۵۸۷ فهرست نشده: سدهٔ ۱۱ [دفتر ثبت کتابخانه].

19259 ـ قم، سید شهاب‌الدین تبریزی: نسخ حاج‌علیار، ۱۱۳۶ [فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19260 ـ ملك ۴۴۶: نسخ سدهٔ ۱۲، نیمی از دیباجه و انجام افتاده، ۲۳۱ گ ۲۲ ـ ۲۳ س [فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19261 ـ تهران، سعید نفیسی (دانشگاه): سدهٔ ۱۲، نسخهٔ کامل [فرهنگنامه‌ها: ۷۶].

19262 ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۴۴۵: سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۴: ۶۹۱].

19263 ـ تهران، دانشسرای عالی ۱۱۷: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۶ محرم ۱۲۴۷، رحلی [نسخه‌ها ۵: ۶۳۳].

19264 ـ مجلس ۵۶۰۸: نسخ کهن، تاریخ یادنشده آغاز و انجام نونویس، ۵۹۶ ص ۲۸ س [ف. مجلس ۱۷: ۶۳].

19265 ـ مجلس ۸۸۴۹ فهرست نشده، [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

19266 ـ قاهره، دارالکتب ۴ لغت فارسی طلعت: نسخهٔ کهن و بی‌تاریخ، ۳۴۴ گ ۲۱ س.

19267 ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ لغت فارسی: بی‌تاریخ، **آغاز:** سپاس خدارا که قادر برکمالست، ۱۰۴ گ [ف. مخطوطات ۲: ۳۸].

قسطاس مستقیم و مفتاح لغات قرآن کریم

ازمحمدعلی فرزند شاهقلی رازی، بنام نواب ابراهیم‌خان [دیباجه] درهندوستان بسال ۱۰۸۲، در ۲۸ باب به‌ترتیب حرف انجام و هر

باب در ۲۸ فصل به‌ترتیب حرف آغاز، هفده‌هزار واژهٔ قرآنی‌را گردآورده است. **آغاز:** فصیح‌ترین‌لغتی‌که زبان‌دانان کشورمعنی خطبهٔ‌کتاب دانش سازند.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۸۰ ـ فرهنگنامه‌ها ۲۲۵.

19268ـ **تهران**،دیوشلی: محمدمؤمن درشهرپتنهٔ هند، نسخهٔ کهن گویا از روزگار نگارنده، تاریخ پاك‌شده، آغاز یکبرگ افتاده درپایان تاریخ‌نگارش ۱۰۸۲ دارد، پیرامن ۴۰۰ ص [فرهنگنامه‌ها: ۲۲۵].

19269 ـ **تهران**، دهخدا ۷۲ (یا ۱۵۹): نسخ علینقی فرزند محمد کاظم کومنی جاجرمی، درمدرسهٔ بالاسر مشهد، دوشنبهٔ ۱۷ محرم **۱۲۷۴**، ۴۴۹ص [نسخه‌ها ۳: ۲۸ ـ فرهنگنامه‌ها: ۲۲۵].

قواعد احمدی

ازمحمدمهدی تبریزی، بنام سیدعلیخان بهادر وسید محمدخان بهادرحشمت‌جنگ وسید احمدعلیخان بهادر، بسال ۱۱۹۸-۱۱۹۹، در یك‌مقدمه وچند فصل و خاتمه، دردستورزبان و فرهنگ ترکی بفارسی، به‌ترتیب‌تهجی نگاشته است. **آغاز:** حمدوسپاس بیحد وقیاس متکلمی را سزدکه بقدرت‌کامله.

19270ـ **ملك**۲/۲۷۹: سدهٔ **۱۲** [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۱۹].

ك

کانصاب = تجرید اللغات

در ص۱۸۶۶ گذشت.

کشف اللغات جوك باشست

ترجمهٔ فارسی «جوك باشست» که در ص ۷۷۸ گذشت واژه‌های‌هندی داشته، میرابوالقاسم فندرسکی ۴۶۰ واژهٔ هندی آن را بـه‌ترتیب تهجی بفارسی‌گزارش کرده است. **آغاز:** باب الالف. آتمان، هستی مطلق واصل آفـرینش و آنچه همه‌راآفریده.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۵۷.

19271 ـ **مجلس** ۲/۴۷۵۷: حسن بنایی، **۱۰۹۸** (۳۰۹پ ـــ ۳۱۹ر)، همراه «جوك باشصت: 7072» [رؤیت].

19272ـ **دانشگاه**۱/۱۴۱۵: نستعلیق درویش‌علی **۱۲۳۹**، همراه «جوك باشست: 7083» (۲پ ـ ۷پ) [ف. دانشگاه ۸: ۸۹].

19273ـ**رضوی** ۴۰۰حکمت: نستعلیق ۲۳صفر**۱۲۴۲** همراه «جوك باشست: 7084» [ف. رضوی ۴: ۴۵].

19274ـ **حقوق**۱/۴۴د: نسخ**۱۲۵۸** همراه «جوك باشست: 7087» [ف. حقوق: ۱۷۳].

19275ـ**سپهسالار**۱۷: نستعلیق‌خوب **۱۲۷۷**، پس‌از «فرهنگ میرزا ابراهیم» [ف. سپهسالار ۲: ۲۵۵].

19276 ـ **دانشگاه** ۱/۲۴۶: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۱ر ـ ۹پ) همراه «جوك با شست: 7096» [ف. دانشگاه ۳: ۴۷۸].

کلید زبان تلنگی

دستورزبان‌وفرهنگ واژه‌هاست.

19277ـ **بنگال**، آسیایی ۱۳۰ .M، ۱۳۸۹: نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۸۸].

کنز اللغات = کنز اللغة

از محمد فرزند عبدالخالق فرزند معروف سدهٔ نهم . بنام کارکیا سلطان محمد (زیدی جارودی م۸۸۳) فرزند کارکیا ناصر کیا پادشاه گیلان وپسرش شاهـزاده سلطان میرزا ولیعهد [دیباچه]. پیرامن‌سال ۸۷۰،واژه‌های قرآنی و احادیث داه به‌ترتیب حرف‌پایان در ۲۸ کتاب (باب) ودرهر کتاب به‌ترتیب حرف‌آغاز واژه‌ها نخست مصدرهای ثلاثی‌مجرد وسپس‌ثلاثی مزید ورباعی‌آنگاه اسمهای نامشتق دا آورده است . وپیش ازآغازبکار هفده‌قاعده را یادکرده است. بنام«کنز اللغة»در۱۲۷۵ و پس‌ازآن‌چندبارچاپ شده است. **آغاز:** ابتدای هرسخن‌آن خوبتردر هرمقام ـ کوبود با حمد معبود خدای لاینام . جواهرکنوزلغات‌حمدوسپاس نثاربارگاه‌حضرت متکلمی‌که زبان.

بنگرید: ذریعه۱۸: ۱۶۴ ـ فرهنگنامه‌ها ۱۶۸ ـ ف. مشار : ۱۲۸۶ـ هدیةالعارفین۲: ۲۰۴ .

19278ـ **تهران**،ملی۹۴۱ف: نستعلیق ابن‌محمد... ، سدهٔ**۹**، آغاز برابر نمونه، ۴۱۹ گ ۲۰س [ف. ملی ۲ : ۴۸۱].

19279 ـ **دانشگاه** ۲۶۹۲ : نستعلیق ترکی مصطفی فرزند داود، ۲۱ رجب **۹۴۴** ، زرین، نسخهٔ‌پاکیزه‌ایست[دانشگاه ۱۰: ۱۵۷۶].

19280ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۹۶۰: نوشته **۹۶۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۹۲] .

19281ـ **مجلس** ۵۷۹۸ : نسخ حسین فرزند عبدالرحیم،**۹۷۸**، ۶۷۲ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۷ : ۲۹۱].

19282ـ **الهیات**۸۶ج: نستعلیق‌احمد فرزند شاهقلی‌فرزند امیر**۹۸۳** [ف. الهیات۱: ۱۱۳] .

19283ـ **دانشگاه** ۱۳۹ : نسخ‌سدهٔ**۱۰** تصحیح شده، سال‌دیده ، ۲۹۱ گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۲ : ۴۳۹].

19284ـ **تهران**، موزه۳۰: نسخ‌خوش سدهٔ **۱۰**، پایان تا یاء مـع‌النون دارد و افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۱۲۳] .

19285ـ **سنا**۷۵۸۳: نستعلیق سدهٔ**۱۰ ۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۵].

19286ـ**تهران**، دهخدا۱۳۷: نستعلیق **۱۰۰۹** [نسخه‌ها ۳: ۲۹].

19287ـ **تهران**، استادمینوی ۱۱۱: نستعلیق‌فریدفرزند بایزید،سه‌شنبهٔ پایان شعبان **۱۰۱۴**، آغازافتاده [نسخه‌ها ۶: ۶۵۷] .

19288ـ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۲۴۲: نوشتهٔ **۱۰۳۴** [نسخه‌ها ۵ : ۲۴۵] .

19289ـ**آمل**، میرزا ابوالحسن‌پیشنماز آملی: نسخ ونستعلیق حسین فرزند حاجی شاه قباد وندامی، پنجشنبهٔ ۵شوال**۱۰۳۷** [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۱].

19290 ـ **دانشگاه** ۱۴۳۰ : نستعلیق محمدحسن عینی، ذیحجهٔ**۱۰۴۱**، ۲۷۲ گ۲۳ س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۰۲].

19291ـ**تهران**، ادبیات۴۶۶ جوادی: نستعلیق محمدعلی فرزند مهرعلی‌گزی، چاشت دوشنبهٔ ۲۲شعبان **۱۰۴۴** [ف. ادبیات۳: ۲۳].

19292ـ **مجلس**۸۶۷: ثلث‌ونسخ‌خوب محمدصادق فرزندحاجی محمد حافظ، **۱۰۴۴** بدستور منوچهرحاکم مشهد ، ۳۲۹ گ ۲۳س [ف. مجلس ۳ : ۱۱۲].

19293ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۴ لغت فارسی: تعلیق میرضی فریکنادی ، ۲۲ شوال **۱۰۴۸**، آغازبرابرنمونه، ۲۹۰ گ۲۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۷۶] .

19293 ـ **الهیات** ۱۵۵ج : نستعلیق اسکندرفرزندقاسم شهمیرزادی، ۱۳صفر**۱۰۵۷** ۳۲۱گ ۱۸س [ف. الهیات۱ : ۱۱۳].

19294ـ**مجلس** ۵۵۷۰: نسخ‌ونستعلیق **۱۰۶۵**، ۶۷۴ ص ۲۲س [ف . مجلس ۱۷ : ۲۳] .

19295ـ **نجف**،سیدمحسن‌حکیم۱۶۸: علیقلی فرزندحاجی‌بهبودی، **۱۰۶۵**، ۳۴۶گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

19296ـ **مجلس** ۴۶۹۱ : نستعلیق اسماعیل فرزند علیخان تبریزی ، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۰۶۶**، ۳۱۷گ ۲۲س [رؤیت] .

19297ـ **یزد**، سریزدی۱۴۵: نستعلیق قاسم دیوانهٔ جربادقانی‌در ذیقعدهٔ **۱۰۶۹** برای آقامیرزا فرزند حاجی‌رضا [نسخه‌ها۴:۴۲۴].

19298 ـ **سنا** ۲۸۸: نسخ زین‌الدین فرزند فتح‌الله ، شوال **۱۰۷۱** ، [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۲] .

19299ـ **الهیات** ۱۹۵ ب : نستعلیق محمدرضا فرزند میرعابدین حسینی ، رمضان **۱۰۷۲** ، ۳۰۸گ ۲۱ س [ف . الهیات ۱ : ۱۱۳] .

19300 ـ **دانشگاه** ۲۶۷۱ : نستعلیق سید زین‌العابدین فرزند سیدحیدر، ۱۰ذیحجهٔ **۱۰۷۲** ، ۵۴گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۵] .

19301ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱ لغت فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد مهدی فرزند محمد حسین فرزند تیمور حسن فرزند سلطان حسن **۱۰۷۵**، ۲۲۶گ [ف. مخطوطات ۲:۷۶] .

19302ـ **مشهد**،فاضلیه۱۷۶ فرهنگ : نستعلیق میرمحمد قاسم **۱۰۷۴** ، آغاز برابر نمونه، ۱۷۶گ ۲۲س [ف. فاضلیه ۱:۱۷۶].

19303ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۰۱: نستعلیق ونسخ محمد ابراهیم فرزند علیرضای ناصری ، در ذیحجهٔ **۱۰۷۸** [نسخه ها ۲ : ۹۲].

19304 ـ **سپهسالار** ۱۰۸ : نستعلیق محمدسلطان فرزند عبدالباقی، **۱۰۷۹** بدستور محمداکبر بیگ، ۲۱۴گ۲۶س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۵۱].

19305ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی ۲مج : نوشتهٔ محمد قاسم فرزند حسن تبریزی **۱۰۸۴** [نسخه‌ها ۶ : ۳۹۷].

19306ـ **الهیات** ۱۴۷ج: نسخ محمد امین فرزند محمدعلی در**۱۰۸۷** مقابلهٔ مجلسی دوم بـا نسخهٔ مؤرخ ۱۰۹۰را دارد ، ۳۱۸گ ۲۴س [ف. الهیات ۱:۱۱۳].

19307ـ **فرهاد معتمد** ۱۸: واژه‌ها نسخ درشت، ۲۰ذیحجهٔ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۳ : ۲۱۰] .

19308 ـ **موصل** ، مدرسهٔ جامع پاشا ۲۷۶: نوشتهٔ **۱۰۹۱** [ف. مخطوطات موصل : ۶۷] .

19309ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۴معاجم فارسیه تیمور: نوشتهٔ محمدرضابن حاجی‌حیدر قاری‌حافظ، ع۲/**۱۰۹۴**، ۴۶۱ص۱۵س [ف. مخطوطات ۲:۷۶] .

19310ـ **تهران**، موزه۷۰: نوشتهٔمحمد مهدی فرزند جلال‌الدین محمد حسینی، ۱۵ع **۱/۱۰۹۶** [نسخه‌ها ۳ : ۱۲۲].

19311ـ **سپهسالار** ۵۷۹ : نستعلیق خوب‌محمداشرف،**۱۰۹۷**، زرین[ف.سپهسالار ۲ : ۲۵۱].

19312 ـ **تهران** ، گلستان ۱۲۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، درمتن وهامش « فرهنگ

جهانگیری» است، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها : ۰۰۰] .

19313ـ رشت، مدرسهٔ مهدویه: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۳].

19314ـ **الهیات** ۱۷۳ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۳۴۴گ ۱۹س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۳] .

19315ـ **دانشگاه** ۱۷۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در ۳ج ۲/**۱۱۹۱**، کامل‌شده، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۸ : ۲۵۵] .

19316ـ **تهران**، دهخدا ۱۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده .

19317ـ **تهران**، دهخدا ۱۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۲۹] .

19318ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A۲۷۲۴: سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۱۱] .

19319ـ **تهران**، دهخدا ۱۱۱ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۲۹].

19320ـ **الهیات** ۲۴۷ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز وانجام افتاده، ۲۴۷گ ۱۷-۱۹س [ف. الهیات ۲ : ۱۷].

19321ـ **سپهسالار** ۱۰۷ : نستعلیق متوسط میرمحمد امین، **۱۱۰۸** [ف . سپهسالار ۲ : ۲۵۱].

19322ـ **تهران**، دهخدا ۱۷۰ : نسخ زین‌العابدین فرزند مرتضی‌قلی، شنبهٔ ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۱۷** [نسخه‌ها ۳ : ۲۹].

19323ـ **مجلس** ۴۳۹۶ : نسخ جعفر حسین فرزند ملا محمد علی طرزه، **۱۱۲۷**، ۳۱۸گ [رؤیت] .

19324ـ **موصل**، مدرسهٔ جامع پاشا ۲۷۵ : تعلیق بسیار خوش، **۱۱۲۲** [ف . مخطوطات موصل : ۶۷] .

19325ـ **قاهره**، دارالکتب ۵ لغت فارسی طلعت : نستعلیق ابن‌عاشور مکی رشید بوناتی، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۱۳۳**، جلد ۲، ۷۰گ ۲۶س [ف . مخطوطات ۲ : ۷۶] .

19326ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۹۲].

19327ـ **الهیات** ۸۷ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازافتاده، ۲۶۲گ ۲۳س [ف. الهیات ۱ : ۱۱۳].

19328ـ **حقوق** ۷د: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ازمیان وانجام افتاده، ۴۱۸گ ۱۷س [ف . حقوق : ۱۷۵] .

19329ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۰۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۱۳۷پ - ۱۷۸پ)، ناقص [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۰] .

19330ـ **مجلس** ۸۶۸: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز ویک برگ ازانجام افتاده، ۳۵۹گ ۱۹س [ف مجلس ۳ : ۱۱۳].

19331ـ **مجلس** ۵۶۴۵: نسخ سدهٔ **۱۲** آغاز در دیباجه وانجام افتاده، ۴۹۰س ۲۷س [ف. مجلس ۱۷ : ۱۰۱].

19332ـ **دانشگاه** ۵۱۱۷ : نستعلیق خوش عبدالعزیز فرزندحسن نیوانی‌گلپایگانی نیمهٔ شوال **۱۲۰۳** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۷].

19333ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۹۳ : نسخ پنجشنبهٔ ۱۹ شعبان **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] .

19334ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۹۵۹: نوشتهٔ **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

19335ـ **تهران**، دهخدا ۱۷۳: نستعلیق محمد علی فرزند ملا اسماعیل قراچه داغی حکمابادی، یکشنبهٔ ۱۷ع۱/**۱۲۳۶** [نسخه‌ها ۳ : ۲۹].

19336ـ **سپهسالار** ۱۰۹ : نستعلیق عبدالرزاق‌الویری فرزند محمد هاشم، **۱۲۴۵** ۳۵۹گ ۱۷س [ف. سپهسالار۲:۲۵۱].

19337ـ **تهران**، دهخدا ۱۸۲/۱ : نسخ سیدرضا فرزند میرمعین حسینی، شنبهٔ ۲۴ رمضان **۱۲۴۶** [نسخه‌ها ۳:۴۷].

19338ـ **مجلس** ۳۱۴۳ : نسخ میرزا حسینعلی، **۱۲۶۸**، آغاز برابر نمونه، ۶۵۹ص ۱۷س [ف. مجلس ۱۰:۷۱۵].

19339ـ **دانشگاه** ۲۹۸۵/۳: نسخ‌سدهٔ **۱۳** (ص۲ـ۸۳هامش و۸۴ـ۱۲۶متن وهامش) [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۹۷].

19340ـ **دانشگاه**۵۰۸۳: نسخ‌سدهٔ**۱۳** دیباجه راندارد، انجام افتاده، ۱۴۱گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۷].

19341ـ **سنا** ۹۰۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲ : ۲۳۵].

19342ـ **مشهد**، فرخ ۲۵۹: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۳ :۹۵].

19343ـ **رضوی**۳۷لغت: نسخ، تاریخ یاد نشده، وقف **۱۲۶۱**، ۳۷۱گ ۲۳س [ف . رضوی ۲:۳۷۵].

19344ـ **مجلس**۴۷۷: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۳۲۱ گ ۳۲س [ف. مجلس ۲ : ۲۷۹] .

19345ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ لغت : نسخ، بی‌تاریخ، ۳۶۸گ ۲۰س [ف.مخطوطات ۲:۷۶].

کنز اللغة

محمدعلی‌فرزندمحمدرضا، فرهنگ‌فارسی بعربی‌وترکی‌است، که درهفتادسالگی‌در ۱۱۵۰ ساخته‌است. **آغاز:** بسم‌الله‌العلی‌الاعلی.سبحان الذی جعل لسان‌الانسان آیة علی ایجاده ... امابعد، چون معلوم است که هرصنفی از.

بنگرید : ذریعه ۱۸:۱۶۴ .

19346ـ **دانشگاه** ۱۹۲۰/۱ : نسخ خود نگارنده ، **۱۱۵۰** (۲پ ـ ۵۹پ) ۱۴س [ف . دانشگاه ۸:۵۳۲]

19347ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف۳۳۷: نوشتهٔ**۱۳۱۰**، ۶۶۲ص درفهرست نام نگارنده نیامده است [مخطوطات، سرفراز علی : ۱۶].

ل

لسان التنزیل

در نسخه اورخان نگارنـده جمال‌الدین احمدفرزند اسحاق یاد شده .فرهنگ واژه‌های قرآنیست بترتیب‌سوره‌ها ازفاتحه وبقره تاناس گویاگزیده‌ای از «المستخلص» باشدکه درآغاز سدهٔ هشتم نگاشته شده است با حذف دستورهای نحو وصرف و آوردن دیباجه کتاب «تراجم ـ الاعاجم:۱۹۷۱»، درآغاز آن‌جزآنکه‌نام«تراجم الاعاجم» برداشته و بجای آن «لسان التنزیل» گزارده‌اند. و شاید همان «تراجم الاعاجم» را که‌بترتیب عکس سوره‌های‌قرآنیست‌باین‌ترتیب درآورده وبدین‌نام‌خوانده‌است[فرهنگنامه‌ها].

آغاز: الحمدلله مانع‌الاعلاق والصلاةعلی‌صادق الوعدوالمیثاق... وبعد، فهذه‌مختصر فی‌التفسیر والتأویل سمی «لسان‌التنزیل» .

بنگرید:ذریعه۱۸:۳۰۱ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۵۳، ۲۸۸.

19348ـ **اورخان**، بورسه۱۹۴: نوشتهٔ

۸۵۰، درفهرست کتابخانه نگارنده جمال الدین احمدبن اسحاق یاد شده است [سید عبدالعزیز طباطبائی].

19349 تهران، استاد محیط طباطبایی: نستعلیق ج۲/۱۰۶۳، ۲۰۰س [فرهنگنامه‌ها: ۲۸۸].

19350ـ ملك ۳۹۷۵ : نسخ عبدالباقی فرزند حاجی قنبرعلی المولودی قاینی، شنبه ۲۴ ج۲/۱۰۷۵ دراعمال قاین، نسخه ازسورهٔ مزمل است تابقره [رؤیت].

19251ـ تهران، ملی ۷۷۵ فهرست نشده: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۱: ۵۹].

لغات قرآن

از محمد صادق فرزندعلی یارخویی. باید نگارندهٔ «تذکرة الذاکرین: ۱۵۶۷» باشد.

19352ـ مشهد، عبدالمجید مولوی ش ف۴۱۵ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۵۵].

لغات قرآن

کاظم مدیر شانه‌چی، گزیده‌ایست ازتفسیرها.

19353ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی: نستعلیق نگارنده [نسخه‌ها ۵: ۵۸۸].

لغات قرآن = ترجمان القرآن

لغات قرآن منظوم

ازسراینده‌ای درسدهٔ سیزدهم، که فرهنگ واژه‌های قرآن را به‌ترتیب سوره‌ها از حمد و بقره تاناس، دربندهایی نصاب مانند، بنام شاهزاده حسنعلی میرزا درتهران سروده است. (بنگرید: دررالّلغات: ۹۸۳).

19354ـ ملك ۲۳۰۷: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده، ۱۰ گ ۱۳ س [فرهنگنامه‌ها: ۲۵۲].

لغات قوافی = ترجمان القوافی

نسخهٔ دهخدا 18817.

لغات مثلث = مثلثات منظوم

لغت جوهری

نصاب عربی به‌فارسی و ترکی‌است. **آغاز:** ابتدا وافتتاح وفاتحت آغاز کار.

19355ـ قاهره، دارالکتب ۴۵ لغت ترکی طلعت: بی‌تاریخ (گ۱ـ۷۵) ۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۳].

لغت حسام

نصاب فارسی ـ ترکی‌است. شاید سرایندهٔ آن حسام خویی‌باشد (بنگرید: تحفهٔ حسام: ۱۹۶۷). **آغاز:** القطعة الاولی، خداتکری، توانکر مغیسی بای.

19356ـ قاهره، دارالکتب ۴/۱ تعلیم فارسی: نسخ بی‌تاریخ [ف. مخطوطات ۲: ۹۳].

لغت شزانشاه

فرهنگ عربی، فارسی و ترکی است به‌ترتیب تهجی. **آغاز:** الله جل شأنه وعم نواله. ابتدا هرنسنه‌نك اولی. ابقاء پایدار، اولمق.

19357ـ قاهره، دارالکتب ۴۴ لغت ترکی قوله: نوشتهٔ محمد صادق، ۱۲۲۶، ۴۴ گ ۶س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۴].

لغت نعمت‌الله رومی

ازنعمت‌الله فرزند احمدفرزند مبارك روشنی زادهٔ رومی حنفی، درگذشتهٔ ۹۶۹، فرهنگ فارسی بترکی‌است ودستورزبان درسه‌بخش: ۱ـ مصدرها ۲ـ دستورزبان فارسی دری ۳ـ نامهای جامد ومشتق وهرواژه نیز درآن بمانند «اقنوم عجم» به‌مفتوح ومکسور ومضموم مرتب‌شده‌است ودر ۹۸۸. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس و شکر

باسپاس آن مالك بی‌همتا را که ملکش بینیاز است.

بنگرید ذریعه ۱۶: ۲۰۹ ـ هدیة‌العارفین ۲ : ۴۹۷ ـ فرهنگ نظام ۵ : نب ـ فرهنگ نویسی درهند : ۲۷۵.

19358ـ **قاهره**، دارالکتب۵/ ۹صرف ونحوترکی‌طلعت: نسخ، **۹۶۰** (گ۲۵ـ۳۱۶) [ف. مخطوطات ۲ : ۹۶] .

19359ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۱م لغت ترکی: نسخ مصطفی‌دده فرزند ابراهیم السنائی پنجشنبهٔ پایان ذیحجهٔ **۹۶۴**، زدین ، ۲۱۲ گ ۲۱س .

19360ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱م لغت فارسی: نسخ آدینهٔ ذیحجهٔ **۹۶۴**، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۴گ ۲۳س [ف . مخطوطات ۲ : ۹۴] .

19361ـ **موصل** ، مدرسة شیث النبی ۱۷۱ : نوشتهٔ **۹۶۴** [ف. موصل : ۲۲۲] .

19362ـ **قاهره**، دارالکتب، ۶۳ لغت ترکی طلعت: نوشتهٔ درویش ذوالنون ، رمضان **۹۶۹** ، ۲۲۷ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۶] .

19363ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸ لغت ترکی طلعت: نوشتهٔ حامد فرزند محمد فرزند ولی‌الدین فرزند اوحد ، چهارشنبهٔ ۲۹ صفر **۹۷۰** درقسطنطنیه، زدین، ۲۱۸ گ۲۳س [ف. مخطوطات ۲ :۹۵] .

19364ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۷ لغت ترکی‌قوله: نسخ، **۹۷۰** درشهرکوتاهیة، ۱۷۸ گ ۱۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۹۶].

19365ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۹۱۲۱: نوشتهٔ **۹۷۳** [نسخه‌ها ۴ :۶۹۲] .

19366ـ **تهران**، دهخدا ۶۴: نستعلیق پیری‌فرزندحمزه، پنجشنبهٔج۱/ **۹۷۸** [نسخه‌ها ۳ : ۳۰] .

19367ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۰ لغت ترکی طلعت: نوشتهٔ درویش‌رجب **۹۸۰**، زدین ۳۵۹گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲ :۹۵] .

19368ـ **حقوق** ۱۵۴ ج : نسخ **۹۸۸** زدین، ۲۷۹ گ ۲۱س [ف. حقوق: ۱۸۰].

19369ـ **آصفیه** ۱۰۸ لغت : نستعلیق عثمان فرزند محمد، در**۹۹۳** ، ۳۵۱ص ۲۵س [ف. آصفیه‌میرعثمان‌علی۲ :۳۹۶].

19370ـ **تهران**، دهخدا۶۹: نسخ‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زدین [نسخه‌ها ۳ :۳۰] .

19371ـ **همدان** ، آرامگاه بوعلی ۱۷۹۹ : نسخ محمد فرزند محمود اخوی (؟) طرابوزانی، آدینهٔ ۱۳ج۲/ **۱۰۰۰** ، ۲۴۲ گ ۱۹س [نسخه‌ها ۵ : ۳۳۴].

19372ـ **سپهسالار** ۲۵۳ : نستعلیق فضل‌الله، **۱۰۵۸**، ۲۵۳ گ۱۷س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۶۵].

19373ـ **تهران** ، ادبیات ۲۱۴ ج : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، ۲۸۷ گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱ : ۴۰۵].

19374ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۷۳۳۱: نوشتهٔ **۱۱۶۱** [نسخه‌ها۴ :۶۹۱].

19375ـ **دانشگاه**۵۳۰۱: نسخ‌سدهٔ**۱۲** ۴۶۶ص ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۹۷].

19376ـ **پاریس** S. b۴۷۱۸ : سدهٔ **۱۲**، درفهرست بنام «لغت فارسی به‌ترکی» یاد شده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ :۱۳۸].

19377ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۳ لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۱۹۰ گ ۲۳س.

19378ـ **قاهره**، دارالکتب، ۵۴ لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۲۵۴ گ ۲۱س.

19379ــ قاهره، دارالکتب، ۵۲ لغت ترکی: نوشتهٔ نبی‌فرزندمحمد، بی‌تاریخ، ۲۳۰ گ ۱۷س [ف. مخطوطات ۲:۹۵] .

19380 ــ قاهره، دارالکتب ، ۱ لغت فارسی طلعت: بی‌تاریخ، ۱۷۲ گ ۱۹س.

14381ــ قاهره، دارالکتب، ۵۶ لغت ترکی طلعت: زرین، ۳۲۲ گ ۱۷س.

19382ــ قاهره، دارالکتب۱۳ معاجم فارسی تیمور : زرین ، ۴۸۴س ۱۷س [ف . مخطوطات ۲ : ۹۶] .

19383ــ موصل ، المدرسة الحسینیه ۲۳۸: [ف. موصل :۲۳۶].

لهجة اللغات = جامع اللغات

محمد اسعد درص ۱۹۷۹ گذشت.

مثلثات قطرب = ترجمهٔ ...

متن ازقطرب،ابوعلی‌محمد فرزندالمستنیر فرزند احمد بصری ، درگذشتهٔ ۲۰۶ شاگرد سیبویه، نخستین‌کسی‌است‌که‌مثلثات‌راگردآورده است.واژه‌های عربیست‌که ازحیث لفظ‌یکی واز لحاظ حرکات آغازآنها بسه معنی درمی‌آیند. درکشف‌الظنون ومعجم‌المطبوعات مثلثات‌قطرب را منظوم یادکرده‌اند ولی‌نخستین‌بار ابن‌یوسف ازمنثور آن به‌ترتیب تهجی همراه بـا ترجمهٔ فارسی‌آن‌یادکرده‌است، که‌درآغاز نسخه‌به‌قطر بن احمد بصری نسبت داده شده ، کـه گویا همان قطرب است [فرهنگنامه‌ها]. **آغاز:** قال‌الشیخ قطر بن احمدالبصری... هذاکتاب المثلث‌الفته علی‌وجوه الثلاث من‌الفتح والکسر والضم. . . الاثر ... روایت کردن، رفتن از بعد چیزی ، نشان .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۰۸ ــ ذریعه ۱۹ : ۸۰ ــ کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۸۶(المثلث فی‌اللغة) .

19384ــسپهسالار ۱۱۰: محمدفرزند عبدالکریم ، در **۹۲۸** ترجمهٔ هرواژه در زیر همان واژه است . نام مترجم یادنشده ، ۲۵ س ۲۰۶ گ [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۸].

19385ــ مجلس۶۲/ ۴۹۰۰: نسخ با تاریخ**۱۰۷۲** دردفتر (۱۶۵ر-۱۶۶ر) **آغاز:** هذا کتاب‌المثلث‌الفته...[رؤیت].

19386ــ مجلس۱۸۰۵: نسخ باتاریخ **۱۰۷۹** دردفتر (ص۳۱۹-۳۲۱) بسیاربه‌نسخهٔ ۱۱۰ سپهسالارنزدیک‌است‌نسخه‌تازه‌ترولی‌انشای کهن‌تری دارد [ف. مجلس ۹ : ۳۶۵] .

مثلثات منظوم = نصاب مثلث

از بدیعی، یکی از سرایندگان سدهٔ دهم . گویا بدیعی تبریزی. منظومه‌ایست نونی‌دربحر رمل، که از۱۲۶۵ تا۱۳۲۴چهاربار چاپ‌شده است . **آغاز :** از پس حمد خداوند زمین و آسمان ــ در لغت نظمی کنم چون لالی عمان ــ ازیکی لفظ ارسه معنی‌خواهی‌ای صاحب‌کمال ــ اولش‌را فتح‌وکسر وضم بدین‌ترتیب‌دان.

بنگرید:ذریعه ۹: ۱۳۱ ــ فرهنگنامه‌های عربی‌بفارسی : ۲۰۸ ــ دانشمندان آذربایجان ۶۵ ــ ف. مشار : ۱۵۸۱ (نصاب مثلث) .

19387ــ تهران ، دهخدا ۲/ ۱۲۲ : نسخ ونستعلیق حسین فرزند یعقوب‌شاه بیرونی، ۲۰شوال **۱۰۶۲**، (دـش پسین بهمین خامه) [نسخه‌ها ۳ : ۴۵ ــ فرهنگنامه‌ها : ۲۱۰].

19388ــ ملک۱/ ۴۲۸: شکسته‌نستعلیق محمد یوسف عقیلی، ۶ع۱/ **۱۰۷۰** ، **آغاز:** رب پروردگار [رؤیت] .

19389ــ دانشگاه۵/ ۲۴۵۹: نستعلیق گل‌احمدفرزندمحمد **۱۰۷۵**(۹۸-۱۰۳هامش) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۹۸].

19390ــ سپهسالار ۱/ ۲۹۱۱: نوشتهٔ

۱۰۹۲ دراجمیر (ص۱۱۰–۱۱۱) [ف. سپهسالار ۵ : ۵۰۰].

19391– **تهران**، دهخدا ۱۲۹ : نستعلیق سدۀ **۱۱**، پس‌از «حمد وثنا» [ف. سپهسالار ۲ : ۲۷۱].

19392– **سپهسالار** ۱۰۷ : نستعلیق محمدامین، **۱۱۰۹** ، در هامش «کنز اللغات» [ف . سپهسالار ۲ : ۲۷۱ — فرهنگنامه‌ها : ۲۱۰].

19393– **ملك** ۵۷۶۵/۶ : نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۱۵۱** دردفتر (۹۲ر–۹۵پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

19394– **دانشگاه** ۲۸۹۶/۶: نستعلیق احمدفرزندمحمدطاهر، یکشنبه ۲۰ج۲/**۱۲۱۸** (۱۹۹ – ۲۰۲ متن وهامش) نویسنده دررجب ۱۲۱۳ درشهرخوی زندانـی بوده است [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۵].

19395 – **رضوی** ۹۳۶/۲ ادبیات (۴۸۰۵): نستعلیق **۱۲۳۵**، آغاز برابرنمونه (ص۹–۱۴) [ف. رضوی ۷ : ۷۵۱].

19396– **همدان** ، آقای قاسم برنـا : شکسته نستعلیق سید محمد حسینی ، ۲۷ج۱/**۱۲۶۵**، آغازبرابرنمونه [نسخه‌ها ۵ :۳۷۸].

19397– **تبریز** ، سلطان القرائی : نسخ **۱۲۶۷** [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۸].

19398– **دانشگاه** ۴۴۱۸/۲: نستعلیق سیدمصطفی فرزندمحمد موسوی نوربخشی‌قاینی **۱۲۶۷** (۵–۱۰ هامش‌جنگ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۸۰].

19399– **ملك** ۴۲۱۱/۴: نسخ عبد– الوهاب اصفهانی **۱۲۶۹**، (۸۶ پ – ۸۹ پ) آغاز برابرنمونه، نسخه۹۲بیت دارد [رؤیت].

19400– **دانشگاه** ۳۹۷۹/۲: نستعلیق محمدحسن‌فرزند محمدعلی‌لسان‌الاطباءتهرانی **۱۲۷۰** (۴۹ر – ۵۳پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۴] .

19401 – **ملك** ۵۱۱۹/۱ : نستعلیق محمدشفیع حسینی ۱۴ج۲/**۱۲۸۷** ، (۱پ – ۱۰پ) آغاز در معنی بمانند نمونه ، از میان افتادگی دارد، ۱۰س [رؤیت] .

19402– **دانشگاه** ۳۴۱۹/۵: نستعلیق سدۀ **۱۳** (۹۶پ – ۱۰۳ر) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۵] .

19403– **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۰۰۳ بدیع: نستعلیق سدۀ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «نصاب مثلثۀ لغات» یاد شده است ، ۵گ ۱۰ س [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱ : ۳۵۴] .

19404– **اصفهان**، محمدحسن‌زفره‌ای: نوشتۀ محمدعلی زفره‌ای درگذشتۀ **۱۳۶۱**، ش ۷دفتر [تذکرةالاحباب دراسامی کتب تاریخ و انساب ۱ : ۸].

مثلث زاده

ازعثمان معروف به‌شاکر فرزند مصطفی – البوزاوقی، نصاب فارسی، ترکی وعربی است، که بسال ۱۲۱۰ بانجام رسانده‌است. **آغاز :** بنام‌آن خدابخشندۀ هوش .

19405– **قاهره**، دارالکتب ۲/ ۱۰ لغت فارسی طلعت: بخامۀ سراینده، زرین ، با تقریظی ازسیداحمد مدعوبه‌حیاتی‌مؤرخ **۱۲۱۴** (۵۲پ – ۱۰۷) ۱۰س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۰۵] .

مجمع اللغة

ناشناخته. فرهنگ عربی بفارسی است.

19406– **موزۀ بریتانیا** ۶۴۷۸/۳ Or: سدۀ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

19407ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۲۹۹: نسخ محمد فرزند احمد ، تاریخ یاد نشده ، ۴۸۰ گ ۱۶س. فیلم آن دردانشگاه ش ۷۳۰ هست [فیلمها : ۱۸۴].

محمدیه

منظومه‌ایست در لغت عربی بفارسی ، از بهاء الدین عبدالرحمان المنلقره‌وی که آنرا برای محمدبن حاج‌بخشی کتاهیه‌وی، درمحرم ۸۰۵ق بپایان رسانیده است. [کشف الظنون ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۹۲].

المحیط بلغات القرآن

ازبوجعفرك بیهقی ، احمد فرزند علی ، نگارندهٔ «تاج المصادر :۱۹۶۵» و جزآن . فرهنگ واژه‌های قرآنی است .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۱۹ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۴۸ .

19408ـ قم، سید شهاب‌الدین تبریزی: نسخ سدهٔ ۱۲، انجام افتاده [نسخه‌ها۶:۴۱۲].

مختصر اللغات

گزیده‌ایست ازچند فرهنگ : قاموس ، کنزاللغات و جزآنها ، بدستور ابراهیم بیك عباسی، گویا ازسدهٔ سیزدهم ، به‌ترتیب تهجی درآغاز واژه‌ها. آغاز: حمداحق والیق وثنای اوفق و اطبق ستایش ذات جمیل الصفات آن واحد .

19409ـ تهران ، ملی ۴۹۴ ف: نسخ خوش سدهٔ ۱۲، ۳۲۹ گ ۱۳س [ف. ملی ۱ : ۴۷۳] .

مدار الافاضل

از فیض فرزند اسد العلماء دکنی، که هر واژه‌ای‌را بعربی، فارسی، ترکی به‌نشانهٔ ع ف تاء ترجمه کرده است . آغاز : ای‌نام تو ورد

هرزبان دگراست .

19410ـ رضوی ۴۴لغت : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۲۸۱ گ ۲۴ـ۲۵س [ف. رضوی ۲ : ۳۷۸] .

مرقات = صحائف

منسوب به ابوعبدالله حسین نطنزی ، که یاداودر«دستوراللغة۱۹۸۳»گذشت. چلبی آن‌را بدون اینکه از نگارنده‌اش نام برد یاد کرده، نخستین‌کسی‌که آن را از نطنزی دانست بلوشه فهرست‌نگارکتابخانهٔ ملی پاریس بود . بمانند «دستور اللغه» در دوازده باب و برای مبتدیان نگاشته است . وبکوشش دکترشهیدی درتهران چاپ شده‌است: باب ۱ـ المبادی و الاعضا ۲ـ اصناف‌مردم ۳ـداروها وبیماریها ۴ـخوراکیها و آشامیدنیها ۵ ـسلاحها و متاعها... آغاز : الحمدلله مبدع‌الاشیاء بقدرته ومصورها... وبعد فهذه «صحائف» تتضمن .

بنگرید : فرهنگنامه های عربی بفارسی: ۱۹، ۲۶ ـ ذریعه ۲۰ : ۳۱۱ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۶۵۶ ـ راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۱۰ .

19411ـ استانبول ، فاتح ۵۱۷۸ : نسخهٔ‌کهن بایادداشت ۸۰۳ ، با ترجمهٔ ترکی زیرنویس، آغازبرابرنمونه، درفهرست‌شناخته نیست . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۸۶ هست [فیلمها : ۱۷۶].

19412ـ پاریس ، ملی ۹۴۵ : نسخ خوب ذیحجهٔ ۸۴۷، ۵۷ گ (بلوشه ۲:۱۷۳) [فرهنگنامه‌ها : ۲۷] .

19413ـ الوجامع ، بورسه ۳۳۸۵ : نسخ ترکی سدهٔ ۹ ـ ۱۰، تنها ده‌باب آغاز را دارد [فرهنگنامه‌ها : ۲۷] .

19414ـ قاهره ، دارالکتب ۵۴ لغت ترکی طلعت: نسخ یعقوب فرزند طراق فرزند

مراد، پایان ع۲/۱۰۷۳، آغاز برابر نمونه درفهرست‌نگارنده شناخته‌نیست، ۱۵۵،۱۵۴گ ۶س [ف. مخطوطات ۲ : ۳].

19415ـ **ملك** ۶۲۸۶ : نسخ سدهٔ **۱۱** و ترجمهٔ زیرنویس ترکی آن به نستعلیق آغاز برابرنمونه، ۱۰۴گ ۸س [رؤیت] .

19416ـ **دانشگاه**۸/۱۹۲۹: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، باتاریخهایی از ۱۱۱۵ و ۱۱۸۵ در دفتر (۱۱۳پ ـ ۱۱۸پ)، آغاز برابرنمونه، درفهرست نام نگارنده یادنشده و آمده است : جز «مرقاة» احمدکرمیانی است [ف. دانشگاه ۸ : ۵۴۶].

19417ـ **تهران**، فخرالدین نصیری ۱۶۷: نوشتهٔ **۱۱۸۶** تنها پنج‌باب اول‌را دارد ۵گ . این نسخه به‌دانشگاه منتقل شده است [فرهنگنامه‌ها : ۲۷] .

19418ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۸معاجم فارسیه تیمور : بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌نگارنده شناخته‌نیست، ۱۰۹گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۴] .

مرقات الادب

سرودهٔ ملا احمدی‌کرمیانی (کریمه‌ای) ، درگذشتهٔ ۸۱۵ . چهل و دوبند فرهنگ عربی بفارسی وسپس‌بیست وهشت‌قاعده‌دربارهٔ دانشهای آن روزه ازادب وفقه و نجوم و جز آن . (بنگرید : دیوان ادب) . که برای پادشاهی محمودنام سروده است. اسماعیل‌پاشا ازمرقات الادب» احمدبن عبدالله‌کرمانی درگذشتهٔ ۸۱۵ یادکرده‌است. نصرالله‌طرازی‌سراینده‌را باحتمال ابراهیم‌بن خضر درگذشتهٔ ۸۱۵ دانسته است (بنگرید : عقود الجواهر: ۲۰۰۰) . **آغاز:** ذکر بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ شد کلید مخزن دارحکیم ـ بعدحمد پادشاه لایزال .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۱۸۳ ـ هدیة‌ـ العارفین ۱ : ۱۲۱ .

19419ـ **موزهٔ قونیه** ۲۵۴۰/۲ : با تاریخ ۱۵ ذیقعدهٔ **۸۳۵** در پایان «بدایع ـ السحر» دربدیع‌که به‌احتمال ازهمودانسته شده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش۳۲۰ هست . [فیلمها : ۴۵۲] .

19420ـ **تبریز**، نخجوانی (ملی؟) : نسخ**۸۵۵** تنها چندبیت ازآن درپایان «رافع النصاب» نوشته مانده است [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۷] .

19421ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۲۷۳۲/۴: باتاریخ **۸۶۷** در دفتر ، همراه چند «نصاب» [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۱۶] .

19422ـ **ملك** ۴۳۳/۵ : نستعلیق و معرب سدهٔ**۱۱**، آغاز برابر نمونه [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۲۹] .

19423 ـ **استانبول**، ۷۷ اسماعیل ۶۴۴: همراه تحفهٔ علایی، تحفةالفقیر، زهرة الادب، نصیب الفتیان (گ ۱ـ۴۷) . **فیلم**آن دردانشگاه ش۲۰۲هست [فرهنگنامه‌ها : ۱۸۷ فیلمها : ۴۳۳] .

19424 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۹/۲ مجامیع ترکی طلعت : تعلیق خوش حسین رضا فرزند عصمت‌الوزیر، **۱۳۱۴** (۱۷ر ـ ۶۹) ، آغازبرابرنمونه، درفهرست‌آمده: نظم احمدی لعله تاج‌الدین ابراهیم ابن خضرالمتوفی۸۱۵ [ف. مخطوطات، ن. طرازی ۲ : ۱۴۴].

المستخلص = جواهر القرآن

از حافظ‌الدین محمد فرزند محمد فرزند نصربخاری ، زنده در۷۱۱. فرهنگ واژه‌های قرآن است بترتیب سوره‌ها از فاتحه ، بقرة تا ناس بادستورهای نحوی وصرفی‌به مناسبتهایی

درمیانه‌ها، نام‌کتاب ونگارنده تنها دراجازه‌ای که بر نسخهٔ ۴۶۶۴ ایاصوفیه نوشته شده آمده است. **آغاز:** الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی‌علی‌الخصوص علی‌محمد... العوذوالعیاذ پناه‌گرفتن بکسی یابجایی یا بچیزی، اقسام و فعل ثلاثی شش است .

19425ــ **استانبول**، ایاصوفیه۴۶۶۴ مکرر: تعلیق**۷۵۷**. درپایان اجازه‌ایست‌که در آن‌آمده: که این «مستخلص» را سال۷۱۱نزد نگارنده‌اش حافظ... خوانده‌ام [فرهنگنامه‌ها ۱۵۲] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۵۶ هست [فیلمها : ۵۵۰] .

19426ــ **قم**،سید شهاب‌الدین تبریزی: نوشتهٔ احمد فرزند عبدالرحمان، ع۲/**۹۲۶**، آغاز برابرنمونه، درنسخه ازنگارنده نام برده نشده [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

19427ــ **مشهد**،عبدالله‌کشاورزی: نسخ سدهٔ**۱۰-۱۱**، باتملك ۱۱۲۳، ۲۱۸س ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۱۵۴]. **فیلم** گویا از آن در دانشگاه ش ۷۹۹ هست [فیلمها: ۱۹۴].

مشکلات البلغه

گویا گزارش « البلغة المترجم :۱۹۶۴» باشد [علینقی منزوی].

19428ــ **ملك** ۵۸۳۹: نوشتهٔ **۷۲۲** ، چند برگی از آنست مغلوط، **آغاز :** العریش جفته ازجوبهابود، که راست بازکنند، استران را برآن نهند تاشاخها برآن بروید . الحصله تکثردانۀانگوربود، الفرسك، شفترنگ چیزی بود چون شفتالو [فرهنگنامه‌ها:۵] .

مصادر

از ابوعبدالله حسین فرزند احمد زوزنی قاضی درگذشتهٔ ۴۸۶ . فرهنگ عربی بفارسی است در دوبخش: ۱ــ مصدرهای ثلاثی مجرد ، شش باب ۲ــ مصدرهای ثلاثی مزید. درهرباب نخست مصدرهای صحیح وسالم را بترتیب حرف پایان آورده است و سپس مصدرهای مضاعف ، اجوف، ناقص، مثال، مهموز ونیز هریکی بهــ ترتیب تهجی. **آغاز:** الحمدلله‌علی‌سوابغ‌آلائه المتسابقةافواجاً. وسوابغ نعمه‌المتلائمةازواجاً هذاه مصادر ترجمتها .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۹ ــ هدیةالعارفین ۱ : ۳۱۰ ــ تاریخ‌آداب ــ اللغةالعربیة ، جرجی‌زیدان ۳ : ۴۴ .

19429ــ **ترخان والده**۳۱۳: نوشتهٔ محمدفرزندحاجی شاهرخ اشنهی، ع۲/**۶۲۵** (۱۸۳-۲۳۹). **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۲۸ هست [فرهنگنامه‌ها : ۹ ــ فیلمها : ۵۱۷].

19430ــ **حسین‌چلبی** ۱۱۵۱ : نسخ محمد فرزند عمرالکاتب ارزنجانی ، ۱۲ صفر **۶۳۲** درشهر بورسه، ۱۳۷گ ۲۱س. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۳۵۶ هست [فرهنگنامه‌ها: ۹ــ فیلمها : ۱۹۵] .

19431 ــ **ملك** ۱/۳۱۲ : نسخ علی فرزندحسن فرزند محمدالحافظ، ذیقعدهٔ**۶۴۹** برای زین‌الدین محمد فرزنـد ملك الـرؤسا نجیب‌الدین ابوبکر فرزند حسین‌شاه تنهابخش یکم است [رؤیت] .

19432ــ **فاضلخان** ۱۱فرهنگ: نسخ احمد فرزند محمد فرزندمزید ارجیلی، **۶۷۰** آغاز برابر نمونـه ، وقف فاضلخان ۱۰۶۴ ، ۱۴۰ گ ۱۹ س [ف . فاضلیه ۱ : ۱۷۷ ــ

فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19433ـ **تهران**،سعیدنفیسی(دانشگاه): باتاریخ **۶۸۱** دردفتر، نام نگارنده در دیباجه آمده است [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19434ـ **ملك**۴۳۵: نوشتهٔ علی‌فرزند ابوالقاسم شهریاری مطلبی، سدهٔ **۷ـ۸**، کامل، ۱۸۵ گ ۱۷س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19435ـ **ملك**۳۸۷: سدهٔ**۷**، تنهابخش یکم آن است ، ۹۰گ ۱۵س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19436ـ **دانشگاه** ۱۳۲۸: ثلث، سدهٔ **۷**، سه برگ پایان نونویس ، ۲۲۲گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۸ : ۵].

19437 ـ **تهران**،دکترصادق‌کیا:محمد فرزندعلی فرزند محمد فرزندعلی **۷۰۹** برای امیرعلی‌فرزندالمولی السعیدرکن‌الدین‌الطوسی گویـا تاریخ ساختگی و نسخه از سدهٔ ۹ باشد [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19438ـ **تهران**، احمد افشارشیرازی: نسخ ابوصادق محمد فرزند وامق‌نهامی ادموی شوال **۷۳۲**، کامل [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19439 ـ **مجلس** ۱۱۳ طباطبائی : رمضان **۷۳۲**، تنهابخش یکم‌آن است ، ۷۲گ ۲۳س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19440ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۷/۱ معاجم فادسیه تیمور: نوشتهٔ ناصر فرزند احمد آملی، **۷۳۲** (ص۱ـ۱۷۷) آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۰] .

19441ـ **دانشگاه** ۱۰۶۹ : نسخ سدهٔ **۸** ، تصحیح شده ، ۹۸ گ [ف . دانشگاه ۲ : ۴۵۲] .

19442ـ **تهران**، ادبیات ۲۲/۲ ج : نسخ صالح فرزندسلیمان، پنجشنبهٔ شوال **۸۰۴** (۴۸پ ـ ۸۶پ) ۱۷س [ف.ادبیات۱:۴۲۶ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۵] .

19443ـ **اصفهان**،مدرسهٔ صدر ۱۵۵: نسخ‌معرب علی‌فرزندمحمد شیخ‌مجاور،شنبهٔ۱۸ شوال **۸۰۵** در مشهد [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۴] .

19444 ـ **استانبول** ، ایوب انصاری ۱۸۷: احمدبن‌الحاجی ، **۸۰۸** ، نیمهٔ نخست (ثلاثـی مجرد) را دارد ، ۸۱ گ ۱۴ س [فرهنگنامه‌ها : ۱۴] .

19445ـ **ملك** ۳۸۶ : نسخ اسماعیل فرزندحسن فرزند احمد، شوال **۸۶۸**، ۸۸گ ۱۳س [فرهنگنامه‌ها : ۱۵] .

19446ـ **یوگسلاوی**: نوشتهٔاسماعیل فرزند محمود فرزند احمد فرزندمحمود، نیمهٔ آدینهٔ ۱۰رمضان **۸۷۸** [فیلمها : ۶۳۶] .

19447ـ **دانشگاه** ۱۷۵۶ : نستعلیق حاجی‌علی‌فرزنداحمد، **۸۸۲** درولایت قراقوش قریهٔ تقی، ۲۰۲گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۸ : ۲۸۱] .

19448ـ **تهران**، ملی ۶۱۵ ف: نسخ سدهٔ**۹**، آغاز برابروانجام افتاده، ۱۵۴گ۱۳ س [ف. ملی ۲ : ۱۲۵] .

19449ـ **یزد**، سید ابوالفضل سعیدی ، ریحان یزدی: نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۲] .

19450ـ **مجلس**۴۰۱۶: نسخ سدهٔ **۹**، چندبرگ نونویس دارد [رؤیت] .

19451ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۸۳۰۶: سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۱] .

19452ـ **رضوی** ۴۷ لغت: نسخ**۹۵۹** آغاز افتاده و درفهرست ۲ : ۳۷۹ از نگارنده نام‌برده نشده، ۱۷۲گ ۲۱س [فرهنگنامه‌ها : ۱۵] .

19453ـ تهران، دهخدا۳۶(یا۱۰۳): نسخ خیرالدین، ۱ ذیقعدهٔ **۹۶۳**، ۸۸ گ ۱۵س [نسخه‌ها ۳ : ۴۸ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۵].

19454ـ **پاریس**، ملی۴۸۴: نستعلیق ۱۷ شوال **۹۸۱** [نسخه‌ها ۵ : ۲۵۵].

19455ـ **نجف**، امیرالمؤمنین : نوشتهٔ **۱۰۵۴** [نسخه‌ها ۵ : ۴۱۶].

19456ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۱/۱ ج: نسخ مرتضی فرزند حسن فراهانی ، ذیقعدهٔ **۱۰۶۰** ، تنها بخش یکم است (۲پ ـ ۵۸ر) ۱۶س [ف. ادبیات ۱ : ۴۲۶ـ فرهنگنامه‌ها: ۱۵].

19457ـ **سپهسالار** ۸۸: نسخ نظام‌الدین افضل فرزفد قاضی‌محمد، **۱۰۷۰**، ۲۲۲ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۲: ۲۸۲].

19458ـ **مجلس** ۵۵۳۳/۱: نستعلیق محمد رضا فرزند علیرضا سر چاهی ، **۱۰۸۷** (۱پ ـ ۷۹پ) [رؤیت] .

19459ـ **تهران**، دهخدا۱۸(یا۱۱۲): نسخ ذیقعدهٔ **۱۰۸۸**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۳: ۴۸ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۶] .

19360ـ **سپهسالار** ۹۹ : نسخ محمد کاظم فرزند عبدالغفور، **۱۰۹۹**، ۱۲۲گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۲ : ۲۸۲] .

19461 ـ **ملك** ۴۵۲ : نستعلیق ج۱/ **۱۰۹۸** [رؤیت] .

19462ـ **تهران**، ملی۶۸۶ف: نسخ‌گویا سدهٔ**۱۱**، **آغاز:** باب‌الفعل بفتح‌العین ، انجام افتاده ، ۲۰۵گ ۱۴س [ف. ملی ۲ : ۱۸۸].

19463 ـ **دانشگاه** ۱۷۰۹/۱ : نسخ محمدطاهر فرزند شرف‌الدین شریف کوسوی، ۲۵صفر**۱۱۱۱** (۱ر ـ ۱۵۶ر) [ف . دانشگاه ۸ : ۲۵۵].

19464ـ **دانشگاه**۴۰۷۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**(۱پـ۴۲پ) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۵۶].

مصادر

چندگفتار ناشناخته .

19465ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹ صرف ترکی‌طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند اویس‌نکساری محرم **۹۹۷**، درفهرست‌آمده «رسالة فی‌المصادر الفارسیه». **آغاز:** الحمدلله الذی زین بنی‌آدم بالنطق والکلام. (گ ۹ـ۱۴) ۸س[مخطوطات ۱ : ۲۵۴].

19466ـ **رضوی** ۵۱ لغت : نستعلیق **۱۰۰۳**، آغازافتاده: برنشاندن و بزمین آمدن ستور. درپایان برخی جایها سفید گذاشته شده است، ۱۰۴ گ ۱۶س [ف. رضوی ۲: ۳۸۰] .

19467ـ**ملك**۴۳۹/۲: نستعلیق محمد سعید یکشنبهٔ **۱۰۵۶** ، در دیباجه آمده است : من این‌کتاب‌را ازمصادر بیهقی ومصادر زوزنی گزیدم وبسیاری از الفاظ غریبه را حذف‌کردم دردوبخش: ۱ـ ثلاثی مجرد ۲ـ ثلاثی مزید ، دیباجه وپایان آن بانسخهٔ ۱۵۹ مصادر زوزنی دردانشگاه جدایی دارد . **آغاز:** الحمدلله حق حمده‌والصلاة علی‌خیر خلقه محمدوآله‌الطاهرین من‌بعد هذه مصادراستخرجتها من‌کتاب‌المصادر [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۱].

19468ـ **رضوی** ۴۶لغت: نسخ تاریخ یادنشده، خطبه ندارد. **آغاز :** باب الافعال و هو ممازیدة الهمزة، ۸۲ گ ۲۳س.

19469ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ معاجم فارسیة تیمور: بی‌تاریخ (ص ۱۴۸ ـ ۱۵۱) ، مصادرعربیست باگزارش فارسی. **آغاز:**حمدله بدانکه مصدر اصل کلام است [مخطوطات ۱ : ۲۵۴] .

مصادر السنة اربعه

از محیی‌الدین گلشنی ادرنوی، که یاد او

در «تفسیر سورهٔ قدر : ۳۰» گذشت. گفتاریست کوتاه دربارهٔ مصدرهای فارسی، ترکی ، عربی و بالیپلن. **آغاز :** الحمدلله الذی صدر مصدر الاشیاء بلااشتقاق .

19470 ـ **قاهره ،** دارالکتب ۲۴ م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ ، زرین (گ ۴۰۲ ـ ۴۰۷) ۲۴س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۵۰] .

مصادر خلاف قیاس

مصادر سماعی را ابوعلی طبری در نه‌بیت عربی‌گردآورده، و ناشناسی وشاید کاتب نسخهٔ سپهسالار، ترجمهٔ فارسی مصادر و تعیین بابهای آنهارا نوشته است.

19471 ـ **سپهسالار** ۳/۳۱۳ صدر : نسخ خوب محمد فرزند یوسف ابی‌عقیل بیهقی وحیدی، در**۷۳۸** (ص۷۰ـ۷۱) [ف.سپهسالار ۲ : ۴۴۶].

مصدر نامه

از سید ابوالحسن فرزند سید منصور علی شکارپوری هندوستانی . باترجمهٔ اردوی آن و شاید از «گنجینهٔ مصادر :۱۹۴۹» اوگرفته‌شده باشد .

19472 ـ **آصفیه** ۴۹۹ لغت : نوشتهٔ **۱۳۳۶** [ف. آصفیه ۳ : ۶۱۸] .

مصرحة الاسماء

ازحلیمی لطف‌الله ، که یاد او در «بحر ـ الغرایب : ۱۹۲۰ » گذشت . فرهنگ عربی بفارسی‌است وتنها نامهارا دارد، وگویا «مهذب الاسماء»را درهم ریخته وبدینگونه وبنام سلطان بایزید دوم عثمانی (۸۸۶ـ۹۱۸) پسر سلطان محمد ساخته است. نام شاه و کتاب در دیباجه هست ونام خودرا بابراعت استهلال لطف‌الله یاد کرده است. **آغاز:** ان من لطف‌الله بالثبات ، حمدالمنطق باللغات... وبعد، فهذامجلةالادب و حدیقةالادب .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۲۰۱ .

19473 ـ **تهران ،** فخرالدین نصیری ۷۴۴: نوشتهٔج۸۸۶/۲. تاریخ‌نگارش ۸۷۲(؟) را دارد، ۱۵۸ گ [فرهنگنامه‌ها : ۳۴۲].

19474 ـ **بادلیان** ۱۸/۲۲۴ Or : باتاریخ‌ع۸۸۶/۲دردفتر. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳].

19475 ـ **تهران،** سعید نفیسی : تعلیق بی‌نام**۹۰۷** شاید این تاریخ نگارش باشد، ولی بهرحال خط ازسدهٔ دهم است، پیرامن ۲۰۰ گ ۱۸س [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۲] .

19476 ـ **قاهره**،دارالکتب: نسخ**۹۱۶** (ف. ۲ : ۳۸) [فرهنگنامه‌ها : ۳۴۲]. به‌این نسخه در فهرست طرازی برنخوردم .

19477 ـ **دانشگاه** ۳۹۸۹ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، ۱۴۱ گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۸۳] .

19478 ـ **دانشگاه** ۳۸۴۳ : متن نسخ وترجمهٔ نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، ۳۳۵ص ۹ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۵].

مطلع مقاصد اللغة

از ناشناس ، گویا ترك زبان از سدهٔ هفتم [ابن یوسف] برادرم می‌افزاید دلیلی بر ترك زبان بودن نگارنده دردست نیست وشاید همان «زبدةاللغه»ی علاءالدین علی فرزند مرادکاشی درگذشتهٔ ۶۲۴ باشد [فرهنگنامه‌ها]. فرهنگ عربی‌بفارسی‌استدردوبخش: ۱ـ نامهابه‌ترتیب تهجی آغاز واژه‌ها و درهریك مفتوح و مضموم و مکسور ۲ ـ فعلها درشش باب ثلاثی مجرد ، سپس بابهای ثلاثی مزید ورباعیها . **آغاز :**

(پس‌از دیباجه): کتاب الالفاظ. باب المفتوحة الابد، کارشگفت وکارپای دار، تقول لافعل‌ذلك الامر ابدالابدین.

بنگرید : فرهنگ نامه‌ها : ۲۹۱ ـ هدیة العارفین ۱ : ۷۰۶ ـ کشف الظنون ۲ :۹۵۳ (زبدة اللغه) .

19479ـ **مجلس** ۸۷۰ : نستعلیق سدهٔ ۸، آغاز ازدیباجه واز میان افتاده ، ۱۲۹گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۱۱۵] .

مظهر الاشکال

از شعبان‌زاده، درگزارش واژه‌های مثنوی معنوی است به‌ترکی .اسماعیل‌پاشا او را محمد رومی معروف به‌ابن‌شعبان یادکرده است.

بنگرید : ذیل‌کشف‌الظنون ۲ : ۵۰۲ .

19480ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۱۲: بخامهٔ نگارنده، **۱۱۱۱** [نسخه‌ها ۵:۴۶۱] .

معارف اللغة

فرهنگ‌عربی‌بفارسی‌است به‌ترتیب‌حروف تهجی. **آغاز**: سپاس ومنت پروردگاری را.

19481ـ **قم**، فیضیه ۱۴۲۸/۲(۲۲): نوشتهٔ شنبهٔ **۱۱۱۴** ، سپس منظومه‌ای بروش نصاب [ف. فیضیه ۲ : ۱۲].

مفتاح لغات قرآن

ازمحمد فرزند حسام الدین معروف به ـ خواجه بهیکه .

19482ـ **آصفیه** ۵۶۵ لغت : نوشتهٔ **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴ : ۵۷۲] .

مفتاح اللغة

از محمد جعفر پسر میرزا محمد لنجانی اصفهانی مبارکه‌ای. فرهنگ عربی بفارسی است به‌پیروی«نصاب»فراهی، که در۲۷ع۱۲۴۷/۲ آنرا بپایان رسانده وبیست وپنج سال پس‌ازآن در۱۹شوال ۱۲۷۲ نسخهٔ دیگری ازآن بپایان رسانیده‌که بزرگتر و باآن یکی بکلی جداست که دردیباجهٔ نثری‌آن نام کتاب و نام خود و زادگاه خود ومدارك‌کارخویش رایادکرده‌است: قاموس، مصباح المنیر، مقامات حریری ، کنز اللغة، حکایت‌ازمهذب‌وصحاح. **آغاز:** الحمدلله الذی ارسل کل رسول علی قومه بلسان الذی یتکلمون به .. ایکه از گردگذرگاه توای سرو خرام ـ خارگل دامان‌آن پرعطر شد هرصبح و شام .

19483ـ **تهران**، دهخدا ۱۲۰ (یا۱/ ۴۲) : بخامهٔ سراینده محمد جعفر مبارکه‌ای در۲۸ع۱۲۴۷/۱، با خطخوردگیهای بسیار، پیرامن یکهزار ویکصدبیت‌است، سپس فرهنگ منظوم فارسی بفارسی ویکی ترکی بفارسی‌است گویا ازهمو، [فرهنگنامه‌ها : ۲۵۱ ـ نسخه‌ها ۳:۳۵].

19484ـ **مجلس** ۸۷۲: نسخ سراینده در۱۹ شوال **۱۲۷۲** بکلی‌باشمارهٔ ۱۲۰ دهخدا جداست ، با دیباچه‌ای به‌نثر و پیرامن سه‌هزار و صد بیت ، ۱۴۲ گ ۲۰ س [فرهنگنامه‌ها : ۲۵۱ـف.مجلس۳:۱۱۹] .

منتخب المفاتیح

ازمحمد رفیع فرزند محمد شفیع زبیبی قزوینی، فرهنگ عربی بفارسی است، درشوال ۱۱۲۸ ،ازروی:قاموس‌المحیط،مجمع‌البحرین مجمع البیان، کنزاللغات،مهذب، نهایه و جز آنها نگاشته است . **آغاز** : دیباجهٔ کلام لغت خوانی .

19485ـ **مجلس** ۲۱۹۵ : تحریری خوانا ، ومقابله شدهٔ ۱۸ رجب **۱۱۲۹** ، گویا

اصلاحات بخامهٔ نگارنده باشد ، ۵۰۷ص ۲۵ س [ف. مجلس ۶ : ۱۵۵] .

مفردات فارسی به‌ترکی - فرهنگ فارسی به‌ترکی

مقاصد اللغات

از ناشناس، وشاید ازعلی‌اکبریزدی فرزند آخوند ملاحسین‌کاتب‌نسخهٔ ۱۹۳دانشگاه باشد که در ورامین و سدهٔ سیزدهم میزیسته است . فرهنگ عربی بفارسی است ، بترتیب حرف نخست ودوم، نزدیك ده هزارواژه. این کتاب دردیباجه‌بدین‌نام ودرپایان«لغة‌الاعراب»نامیده شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی بعث بالحق نبیاً، وانزل قرآناًعربیاً... اما بعد، قال‌الفقیر لما رأیت القرآن ...

19486ـ **دانشگاه**۱۹۳: نسخ‌علی‌اکبر فرزند ملاحسین یزی ساکن ورامین، ۲۷ع۱/ **۱۲۸۸** (گویا نگارنده) ۹۷گ [ف. دانشگاه ۲ : ۴۵۸ ـ فرهنگنامه‌ها:۲۹۲] .

مقالید ترکیه

از فتحعلی فرزندکلبعلی‌خان فرزند مرشد قلی‌خان‌فرزندفتحعلی‌خان قاجارقزوینی سپانلو زاده در ۱۲۱۰. فرهنگ ترکی بفارسی است بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) بسبب میل عباس میرزا ولیعهد بـه‌خواندن نوشته‌های میرعلیشیرنوایی. نگارنده‌هفده‌سال باعباس‌میرزا بوده ودرجنگهای وی‌شرکت‌داشته‌است. **آغاز:** خدایا مسلم خدالیق ستکا ــ بیراوشه که دائی کدالیق ستکا .

19487ـ **ملك** ۳۹۶/۱ : نستعلیق **۱۲۸۰** درمشهد، آغاز برابرنمونه، [ف. ملك مجموعه‌ها : ۲۰] .

مقدمة الادب

از زمخشری خوارزمی ، محمود فرزند عمر فرزند محمدمروی، مفسر، محدث، فقیه، ادیب حنفی (زمخشر۴۶۷ ـ جرجانیه خوارزم ۵۳۸). فرهنگ عربی بفارسی‌است درپنج‌بخش بنام اتسزپسرخوارزمشاه (۵۲۲ـ۵۵۱) درپنج بخش: ۱ ـ الاسماء ۲ـ الافعال ۳ ـ الحروف ۴ـ صرف‌الاسماء ۵ـصرف‌الافعال، بیشترکتاب راهمان‌بخش‌فرهنگ‌گرفته‌است. ازاین‌فرهنگ دوترجمه:یکی به‌خوارزمی‌دردست هست‌که‌کمان میرود ازخودزمخشری‌باشد، ویکی‌ترجمهٔ‌ترکی ونسخه‌هایی‌هست‌که عربی، فارسی وترکی‌آنست وتزستاین آلمانی **J. G. Wetzstein** سه‌بخش نخست‌آنرا در۱۸۴۳م چاپ‌کرده‌است **آغاز:** الحمدلله الذی فضل علی جمیع الالسنة لسان العرب... سپاس مرخدایرا آن‌خدای را که افزون‌کرد برهمه .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۴۰ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۷۹۸ .

19488 ـ **مجلس** ۲۱۹۶: نسخ معرب سدهٔ**۶**، از:القسم‌الثانی فی‌الافعال تا پایان باب الافعال الغیرالمتصرفة را دارد، ۲۰۰ص ۱۸ س [ف: مجلس ۶ : ۱۵۶] . گویا همان نسخهٔ بعدی‌باشد19490.

19489ـ **تهران**،سلطان‌القرائی:عربی ثلث وفارسی نسخ درزیر، سدهٔ**۷** [فرهنگنامه‌ها ۴۵] .

19490ـ **مجلس** ۲۱۴۳ : ثلث و نسخ سدهٔ**۷**، ۳۰۰ص ۱۸س [فرهنگنامه‌ها : ۴۵ ـ ف. مجلس ۶ : ۱۵۶] .

19491ـ **استانبول**،ایاصوفیه ۴۷۷۸: سدهٔ **۷** [فرهنگنامه‌ها : ۴۵] .

19492ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۰ :

نسخ**۷۵۷** (فج۲) [فرهنگنامه‌ها: ۴۵].

19493 ـ **استانبول**، ترخان‌والده ۳۲۲: نسخ عبدالواحدفرزندعبدالحمیدسیواسی درمصر، غرهٔ ع۲/**۷۶۹** ترجمهٔ ترکی‌را نیز دارد، ۱۳۱گ [فرهنگنامه‌ها : ۴۵].

19494ـ **استانبول**،ایاصوفیه۴۷۷۷: نسخ مسعود فرزند یکی، ۱۲ ذیقعدهٔ **۷۸۰** [فرهنگنامه‌ها : ۴۵].

19495 ـ **مجلس** ۳۵۰، ۳۰۹۵۷ : نسخ**۷۸۳**، آغاز افتاده، ۵۳۲ص [فرهنگنامه‌ها ۴۵].

19496ـ **استانبول**، اورخان جامع ایاصوفیه۱۶۰۶: نسخ فتح‌الله فرزند لالا فرزند امجد، ۴ذیقعدهٔ**۷۸۸**، ۱۳۱گ [فرهنگنامه‌ها ۴۵].

19497ـ **مجلس**۴۸۷ : نسخ اسرائیل فرزندخلیل، صفر**۷۹۰**، بخشهای ۲ و۳ و۴و۵ را دارد، ۱۸۵گ [فرهنگنامه‌ها : ۴۶ ـ ف. مجلس ۲ : ۲۸۴].

19498ـ **ملك**۳۰۵۶ : نسخ نزدیك به ثلث ناصرالدین یونس، **۷۹۵**، نسخهٔ کامل [فرهنگنامه‌ها :۴۶].

19499ـ **تهران**، دکترکیا : نسخ سدهٔ **۸**، تنها بخش افعال را دارد [فرهنگنامه‌ها : ۴۶].

19500ـ **تهران**، ادبیات ۲۲ج: نسخ ۱۹ج۲/**۸۰۴**همراه«مصادرزوزنی» ازکتابهای اقبال بوده [فرهنگنامه‌ها : ۴۶ ـ ف. ادبیات ۱ : ۴۳۷].

19501ـ **استانبول**،ایاصوفیه۴۷۴۷: نسخ صفر**۸۲۷** [نسخه‌ها : ۴۶].

19502ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۳۴۷: نوشتهٔ **۸۴۴** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۹۲].

19503ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب همدان ۷۱: نوشتهٔ‌اسحاق فرزندمولانا میکائیل‌ابوذینی نراقی، شنبهٔ ۴ شعبان **۸۶۷** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۴].

19504ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۳معاجم فارسی تیموری: نوشتهٔ **۸۶۸**، تنها بخش فعلها را دارد، ۳۲۲گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۴].

19505 ـ **مجلس** ۴۸۵ : نسخ و ثلث عبدالرحمان فرزند عیسی فرزندخلیل ادرنی، **۸۷۳** ترجمهٔ ترکی نیز دارد [فرهنگنامه‌ها : ۴۶].

19506 ـ **قاهره**، دارالکتب۷ معاجم الفارسیه التیموریه: نسخ‌رجب **۸۹۱**، **آغاز**: باب حرف الالف بالفتح‌اوابدآجله، بخش‌نامها وفعلهارا بدون‌خطبه دارد، ۳۲۳ص ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۷۴].

19507ـ **تهران**، دکترکیا: سدهٔ **۹**، تنها دوبخش‌اسماء وافعال‌را دارد، آغاز وانجام افتاده [فرهنگنامه‌ها : ۴۶].

19508ـ **ملك** ۳۸۵/۱ : نسخ نورالله فرزندنعمت‌الله فرزندعبدالله حسینی، آدینهٔ ۱۹ رجب و دوشنبهٔ ۱۵ رجب **۹۱۵**. نسخهٔ کامل [فرهنگنامه‌ها : ۴۶ ـ ف. ملك، مجموعه‌ها : ۲۰].

19509ـ **تهران**، دهخدا ۱۰۸ : نسخ حسین فرزند یعقوب‌شاه‌بیرونی خوافی، **۱۰۶۳** وآنرا «لب‌الکنز» نامیده است [فرهنگنامه‌ها : ۴۶].

19510ـ**مجلس**۴۸۶: نسخ‌عبرت‌نایینی محمد علی، رجب **۱۳۴۳** ازروی نوشتهٔ صالح فرزند سلیمان برای محمد فرزند مورکه آنرا بابلغه در۸۰۴تصحیح‌کرده‌بوده‌اند [فرهنگنامه ها : ۴۶].

19511ـ قاهره ، دارالکتب ۹ معاجم فارسی تیموری: بی‌تاریخ، زرین، ۱۱۶ص۱۳ س. زرین. تنها بخش نامها را دارد .

19512ـ قاهره، دارالکتب ۱۰معاجم فارسی تیموری: تنها بخش نامهارادارد، ۱۲۵ص ۸س.

19513ـ قاهره، دارالکتب۱۱ معاجم فارسی تیموری: تنها بخش فعلهارادارد، ۱۶۲ ص ۱۳س .

19514ـ قاهره ، دارالکتب ۱۲ لغت فارسی طلعت : نسخ خوش ، ۹۴گ ۷س [ف . مخطوطات۲ : ۱۷۵].

منتخب اللغات شاهجهانی

از عبدالرشید مدنی تتوی، که یاد او در «فرهنگ رشیدی :۱۹۳۶» گذشت . فرهنگ عربی بفارسی است، بسال۱۰۴۶ بنام‌شاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۸)، به‌ترتیب تهجی حرف‌آغاز واژه‌ها دربابوحرف انجام درفصل نگاشته‌است وهمهٔ مصدرهای میمی، اسم‌مکان وزمان و آلت، اسم فاعل ومفعول‌های ثلاثی مزید و رباعیها را درباب میم‌آورده‌است. نخستین‌باردر۱۸۰۸م= ۱۲۲۳ با پیشگفتار لوسدن انگلیسی در هند و پس ازآن‌چندبارچاپ‌شده است. **آغاز**:ستایش وسپاس مالك‌الملکی راکه تذکار آلای بی‌احصا و نعمتهای بی‌انتها .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها ۲۲۳ ـ ف. مشار ۱۵۰۹: ذیل‌کشف‌الظنون ۲:۵۶۹(که‌نگارنده را نادرست غیاث‌الدین هندی خوانده است) .

19515ـ قاهره ، دارالکتب ۱۲ لغت فارسی : تعلیق **۱۰۹۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۱۹گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۸].

19516ـ تهران،دهخدا۱۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، مقدمه را ندارد [نسخه‌ها ۳ :۴۸] .

19517ـ تهران،دهخدا۱۸۳: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۴۸].

19518 ـ دانشگاه ۴۵۴۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۱ـ۱۲**، آغاز دردیباچه و انجام افتاده و میرسد به(هدن)، ۲۵۳گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۹۲].

19519 ـ حقوق ۱۶ج: نسخ مرتضی فرزند میرمحمدمهدی حسینی طبیب، ۲۰ رجب **۱۱۴۱** ۳۰۶گ۲۲س [ف. حقوق : ۲۰۶] .

19520ـ مجلس۴۸۸: نستعلیق**۱۱۵۰** زرین، آغاز برابرنمونه، ۴۹۴گ ۱۹س [ف. مجلس ۲:۲۸۵].

19521 ـ نجف ، سید محسن حکیم ۱۶۳۴: نوشتهٔ **۱۱۵۰**، آغاز ازدیباچه‌افتاده، ۲۴۰گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

19522ـ تهران،دهخدا۱۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳ : ۴۸] .

19523 ـ مجلس ۳۴۳۹ : نستعلیق **۱۲۰۸**، آغازبرابرنمونه، ۶۴۲ص۱۹س [ف. مجلس۱۰:۱۲۹۸] .

19524ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف۶۲۹: نسخ محمدباقر فرزندحسنعلی حسینی طبیب‌اصفهانی، رجب**۱۲۲۴** درمشهد [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۰].

19525ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۳قف۱۳۴۱: نوشتهٔ**۱۲۳۲**،۵۰۵ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۱۷] .

19526 ـ سپهسالار ۳۱ : نستعلیق **۱۲۳۴**، ۱۶۵گ [ف. سپهسالار ۲ : ۲۹۴ ـ فرهنگنامه‌ها : ۲۲۵].

19527ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۳۰: نستعلیق هندی ، **۱۲۳۹** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۱].

19528ـ سپهسالار ۲۲: نسخ ابوالقاسم فرزند حسنقلی، ۱۲۴۹ ، نسخه از پس « اما بعد» آغاز میشود، ۱۹۱گ ۲۶س [ف. سپهسالار ۲ : ۲۹۴ ـ فرهنگنامه‌ها: ۲۲۵] .

19529 ـ دانشگاه ۲۴۸۴ : نستعلیق ذیحجهٔ ۱۲۶۱ [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۵].

19530ـ تهران، دهخدا ۱۸۰: نستعلیق عبدالرزاق فرزند محمد فرزندحسینی لواسانی آدینهٔ ۲۲دی ۱۳۶۲ [نسخه‌ها ۳ : ۴۸] .

19531ـ یزد، سریزدی ۲۰: نستعلیق محمد مقداد علی فرزند فیاض علیخان بهادر سکندرجنگ، شنبه ۱۶رجب ۱۲۶۹ [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۲].

19532ـ ملك۶۱۵۳ : نستعلیق عباس کابلی، ۱۲۹۷، ۲۲۵گ ۲۰س [رؤیت] .

منتخب اللغة = شهد اللغة

ازمحمدتقی، برای دوفرزندش محمدوعلی، از روی «کنزاللغات» و «کشف اللغات» که بر دومین آنها خرده‌گیریها دارد ، واژه‌های عربی را بفارسی‌گزارش‌کرده و به‌ترتیب تهجی حرف پایان، واژه‌هارادربابهاجای‌داده است. آغاز: حمدله. صلاة. باعث بر تحریر اینست که احقر عباد محمدتقی خاطی .

19533ـ تهران، دهخدا ۶۳ یا ۱۲۴: نسخ‌سدهٔ ۱۱ـ۱۲ گویابخامهٔ‌نگارنده، نام‌کتاب نخست «شهداللغه» بوده آنرا خطزده ودرهامش «منتخب‌اللغة» نوشته‌اند، ۲۶گ ۲۸س [نسخه‌ها ۳ : ۴۸ ـــ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۲۴۳] .

منتخب اللغة ناصری

فرهنگ فرانسه‌بفارسی‌است، شاید نگارش ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) باشد

19534ـ تهران، ملی۴۹۱ف: نستعلیق ولاتین بسیارخوش سدهٔ ۱۳، بااصلاحاتی بخامهٔ شاه، ویادداشت او که: صنیع‌الدوله تصحیح کرده است. آغاز: منتخب‌اللغهٔ ناصری: برنج‌نارنجی Nacarat. زرین، ۴۶گ ۱۲س [ف . ملی ۱ : ۴۷۱].

المنتخب من الادوات

ناشناخته. فرهنگ عربی‌بفارسی‌است، درسه باب اسماء ، افعال، حروف، و هریك در چند فصل. آغاز: حمدله. اما بعد. حمدالله القدیر علی عطاء الغزیر .

19535ـ ملك۱/۳۸۵: همراه«مقدمة الادب» زمخشری مؤرخ ۱۵ رجب ۹۱۵ [ف. ملك. مجموعه‌ها : ۲۰].

منتخب المصادر

مصادر افعال عربی‌برحسب اوزان‌آنهاست بفارسی .

19536ـ قاهره، دارالکتب۳/۴معاجم فارسی تیمور : نستعلیق ، بی‌تاریخ (گ ۱۵۲ ـ ۱۶۶) ۲۵س [ف. مخطوطات ۲ : ۱۸۸] .

مزید الفضلا

محمدلاد. درص ۱۹۵۸ گذشت.

مهذب الاسماء

ازمحمود فرزند عمر فرزندمحمود فرزند منصورقاضی زنجی (ربنجی) سجزی (سنجیری) [دیباجه]. فرهنگ عربی بفارسی است در ۲۸ باب، هرباب درسه‌بخش: مفتوح الاول، مضموم الاول، مکسور الاول. و هریك ازاین بخشهای کوچك‌نیز به‌ترتیب‌تهجی. بایك‌فصل‌درآغاز برای نامهای‌خدا، ویك خاتمه درپایان دراصطلاحات متفرقه، درچند فصل . آغاز : الحمدلله الذی خلق‌الخلایق بقدرته وبنی‌آدم بعزته .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی

۱۳۱ ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۹۱۲ .

19537ـ **دانشگاه** ۱۳۰ : نسخ سدهٔ **۸**، باتاریخ ۸۴۱ دردفتر [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۵].

19538ـ **رشت**، مدرسهٔ مهدویه : نسخ جلال اسلام فرزند امیرجلال فرزند امام‌کبیر ـ الدین فرزند جمال‌الدین فرزند محمد کلان ، چهارشنبهٔ رجب **۸۲۴** ، برای مولانا [نسخه‌ها ۵ : ۳۹۳].

19539ـ **یزد**، سریزدی ۱ مج: نسخ بامداد ۱۰ ذیقعدهٔ **۸۵۵** بایادداشت آدینهٔ ج ۸۵۴ از احمد موسوی که شاید نویسندهٔ نسخه هم باشد، شمارهٔ ۱ دفتر، سپس تاج‌المصادر [نسخه‌ها ۴ : ۴۳۱] .

19540 ـ **تهران** ، دهخدا ۶۸ : نسخ معرب حسین فرزند خواجه محمد ابراهیم کوبنانی، باتاریخ ساختگی **۷۷۹** درپایان نسخه باید از سدهٔ **۹ـ۱۰** باشد، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۸] .

19541ـ **دانشگاه** ۴۱۰۶ : نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰**. انجام وآغاز افتاده ، ۲۵۱ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۸۵].

19542ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۴۰ : نسخ فخرالدین فرزند غیاث‌الدین بحرآبادی، **۹۲۰** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۲].

19543 ـ **مجلس** ۵۵۳۳/۲ : نسخ چهارشنبهٔ ۱۱ ع۲/**۹۶۷** (۸۰ پ ـ ۲۳۶ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19544ـ **مجلس** ۲۵۸۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، درفهرست کتابخانه به‌نام «لغت» ناشناس یاد شده [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۵] .

19545ـ **مجلس** ۳۰۹۶: نسخ سدهٔ **۱۰** آغاز افتاده، درفهرست بنام «لغت» ناشناس یاد شده [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۵] .

19546ـ **تهران**، دکتر صادق‌کیا: سدهٔ **۱۰** ، انجام افتاده [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۵] .

19547ـ **تهران**، دهخدا ۱۷۸ : نسخ ترکی سدهٔ **۱۰**، انجام یك برگ افتاده، تصحیح شدهٔ خود دهخدا در ۱۳۱۲ [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۹] .

19548 ـ **استانبول** ، شهیدعلی پاشا ۲۶۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (گ ۱ ـ ۱۷۵) [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۵] .

19549ـ **تهران**، دهخدا ۱۱۴ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۹].

19550ـ **یزد**، علومی: نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۴۵۰].

19551ـ**سنا** ۹۳: نسخ معرب سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۸].

19552ـ **تهران**، استادمحیط‌طباطبائی ۹۳ : نسخ و نستعلیق رجب **۱۰۰۹** ، کامل [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۶] .

19553ـ **تهران** ، دکتر صادق‌کیا : نستعلیق محمدرضا فرزند قطب‌الدین اشکذری ۲۹ شوال **۱۰۶۵**، ۲۵۱ گ ۱۸ س [فرهنگنامه‌ها ۱۳۶] .

19554ـ **الهیات** ۱۰۰ ج: نستعلیق یکم صفر **۱۰۶۰** (باب الف تاصادرا دارد) ۱۱۱ گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱ : ۴۲۷] .

19555 ـ **ملك** ۳۱۳/۲ : نستعلیق ۹ شوال **۱۰۷۱** بدنبال «تاج‌المصادر» [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۶ ـ ف. ملك، مجموعه‌ها: ۱۷] .

19556 ـ **تهران** ، ادبیات : نستعلیق اصغر، ۲۰ ع ۲/**۱۰۷۲** کامل [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۶ ـ ف. ادبیات ۱ : ۵۰۶] .

19557ـ **یزد**، سریزدی ۱/۷: نستعلیق محمد هادی فرزند محمد اکبر فرزند قنبرعلی

نجدی حسینی‌قاینی پایان‌شوال **۱۰۸۲** [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۵].

19558ـ **سپهسالار** ۳۳: نسخ‌و نستعلیق محمدباقر **۱۰۸۷** [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۶] .

19559ـ **دانشگاه** ۱۴۰۱ : نسخ‌محمد نجیب فرزند محمد رفیع، ع۲۶/**۱۰۸۷**، ۱۹۲ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۸ :۷۸] .

19560ـ **ملك**۱/۴۵۲ : نستعلیق، ج ۱/**۱۰۹۸** [رؤیت] .

19561 ـ **دانشگاه** ۱۳۴۹ : نستعلیق عبدالواسع‌فرزند ابوطالب حسینی ، سدهٔ **۱۱**، ۳۳۳گ ۷س [ف. دانشگاه۸ :۳۷]

19562ـ **تهران.** دهخدا۱۳۶یا۱۷۷: نسخ سدهٔ **۱۱** ، کامل [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۶ ـ نسخه‌ها ۳ : ۴۹] .

19563ـ **دانشگاه** ۱۷۰۹: نسخ‌محمد طاهر فرزندشرف‌الدین شریف‌کوسوی، ۲۵صفر **۱۱۱۱** آغاز وانجام افتاده (۱۵۷ ر ـ ۲۵۷ د) [ف . دانشگاه ۸ :۲۵۶].

19564ـ **مجلس** ۲۴۳۶: نسخ**۱۱۱۸** خاتمه را ندارد ، ۲۰۴گ ۱۷س [فرهنگنامه‌ها ۱۳۶] .

19565ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۱ لغت فارسی: نسخ **۱۱۲۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۳۲ گ ۱۳س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۲] .

12566ـ **دانشگاه** ۴۸۶۶: نسخ‌محمد رضا فرزند درویش محمد حاجی شهمیرزادی ، سدهٔ **۱۲**، ۲۸۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۹۱] .

19567ـ **یزد**، وزیری۸۱(۱۱۱۶۷): نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، ۱۱۷گ ۲۷س [ف. شیروانی ۱ : ۱۰۵].

19568ـ **فرهادمعتمد** ۸۲: نستعلیق محمد صادق فرزند میرزا محمد علی شریف در کرمان **۱۲۲۲** بفرمودهٔ خانلرخان . مالك : فرهاد میرزا در۱۲۶۲ [نسخه‌ها ۳:۲۴۷].

19569 ـ **تهران** ، سلطان القرائی : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند مراد، **۱۲۴۸** ، کامل [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۶] .

19570ـ **مجلس** ۸۷۶۵فهرست نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

19571 ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۰] .

ن

ناسخ التفاسیر

صدر الاسلام . درس۶۶ گذشت .

نثار الملوك

از حلیمی، لطف‌الله ، که یاد او در «بحر الغرایب : ۱۹۲۰» گذشت . فرهنگ فارسی به ترکی است بنام سلطان بایزید فرزند محمد (۸۸۶ ـ ۹۱۸) ومحمود فرزند یمین ، بسال ۸۷۲ نگاشته است. **آغاز:** حمد وسپاس بیحد وقیاس مرعالم‌السر والخفیات ومالك الملك را

19572ـ**تهران**، دهخدا۲/۶۲: نسخ با تاریخ رجب **۹۶۳** در پایان شمارهٔ ۱ [نسخه‌ها ۳: ۴۰].

19573ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۹۳۴۶ Or: نوشتهٔ **۹۸۲** درفهرست‌بنام‌نثارالملك‌آمده [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲] .

نخبة اللغة

ازمحمد وهبی سنبل‌زاده ، نگارندهٔ «تحفهٔ وهبی : ۱۹۷۰» فرهنگ منظوم فارسی به‌ترکی است که بشیوهٔ « نصاب الصبیان » فراهی برای سلطان سلیم سوم عثمانی (۱۲۰۳ – ۱۲۲۲) سروده است.

بنگرید : ایضاح المکنون : ۶۳۲ — فرهنگنامه‌های عربی به‌فارسی : ۱۱۶.

النسخة الالهیه = ریاض‌الفتیان

نسخهٔ آقای محیط 18950

نصاب اظفری

از میرزا علی‌بخش اظفری، نصاب‌واژه‌های ترکی است .

19574ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی اردو ۳قف ۳۴۳ : نوشتهٔ خود نگارنده در **۱۲۰۸** ۵۶ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۱۷] .

نصاب انگلیسی بفارسی

ازفرهاد میرزا ولیعهد، که یاداو در «کنز الحساب : ۱۸۹» گذشت. در۲۶شعبان ۱۲۶۹ سروده، ودرتهران۱۲۶۹ و۱۲۸۳ در۱۵۲ ص چاپ شده است.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۱۴ – مؤلفین مشار ۴ : ۸۲۱ – ف . مشار : ۱۵۸۰ .

19575ـ **ملك** ۶۱۴۵: نستعلیق محمد اسماعیل علی‌آبادی، غرهٔ شوال**۱۲۶۹** بدستور فرهادمیرزا درفشندك [رؤیت].

19576ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۷ (ریو ۴ : ۱۲۱) [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۴] .

نصاب بدیع

ناشناخته. (بنگرید: نصاب‌تجنیس‌الالفاظ) .

19577ـ **آقای کاظم مدیرشانه‌چی** ۱مج : نستعلیق یارمحمد لکن خیل**۱۲۱۴** در هند[نسخه‌ها ۵ : ۶۰۱] .

نصاب تجنیس الالفاظ = نصاب بدیع = نصاب امیرخسرو

باید ازامیرخسرو دهلوی باشد، که یاد او در «کلیات :۱۸۵۶» گذشت . فرهنگ عربی بفارسی‌است به‌نظم بابکاربردن‌تجنیس درکارخود در۱۲۶۵همراه «مثلثات» بدیعی چاپ‌شده‌است **آغاز**:مصر:شهروشهرماه‌وماءآب‌وخوف:سهم- سهم : تیر واجنحه: چه بال باشد ، بال: جان.

بنگرید فرهنگنامه‌ها : ۱۶۰.

19578 ـ **ملك** ۵۰۱۳/۳ : نستعلیق منصور، ج۱/**۱۰۵۴**، آغازبرابرنمونه (۳۲پ ۴۱پ)، درپایان‌آمده: تمت هذه‌الرسالة نصاب امیرخسرو علیه الرحمة... [رؤیت] .

19579 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱ : نسخ **۱۰۹۲** درشهراجمیرهند (ص۵۲–۵۴) **آغاز**: بعد توحید صفات خالق شام و سحر. . . مصر شهر و شهر ماه [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۲ و ف . سپهسالار ۵ : ۷۱۳] .

19580ـ**تهران،**ادبیات۴/۶۱جوادی: نسخ‌غلامرضا فرزند محمدهاشم‌یزدی، ۲۶رجب **۱۲۴۴**، درفهرست‌آمده: نصاب‌امیرخسرو [ف. ادبیات ۳ : ۲۵] .

19581ـ**مجلس**۶۱۳: نستعلیق**۱۲۴۷** آغاز برابر نمونه ، در فهرست از سراینده نام برده نشده‌است [ف. مجلس ۲ : ۳۶۶] .

19582ـ **تهران،**دکترصادق‌کیا: نوشتهٔ **۱۲۵۴** ، همراه چند نصاب دیگر ، نسخه بنام «نصاب بدیع» امیر خسرو است [فرهنگنامه‌ها: ۱۶۲] .

19583 ـ **مجلس** ۲۴۲۱/۸ فهرست

نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۲۷۱–۲۷۸) چندقطعه‌است در فهرست بنام «نصاب امیرخسرو دهلوی» یادشده است [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۸].

19584– **الهیات** ۳۷۳ د: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، باتاریخ **۱۳۴۴** در دفتر، در فهرست بنام «فرهنگ عربی بفارسی» نام‌برده شده و سراینده یاد نشده است. آغاز پس از افزوده‌هایی برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۲۸۹].

19585– **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴قف ۱۸۵ : تاریخ و نام نگارنده یاد نشده، ۸ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۳].

نصاب ترکی، فارسی

ازجانی‌فرزندملکشاه‌خراسانی، المعروف بتجرید وقلندری، المشهور بتقلید شاه بندری، بنام محمدمیرزا عیسی بهادرخان پرخانی. در بیست و یك بند، با دیباجه‌ای به‌نثر. درپایان آمده: درنهصد و شصت و پنج کردم بنیاد – در نهصد وهفتاد باتمام رسید. **آغاز:** بعد از حمد وسپاس ایزد ودرود خواجهٔ‌کونین...: چورودر تقارب نهد روزگار — برآرد ز تقطیع وزنش دمار.

19586– **سپهسالار** ۲۹۱۱: نسخ **۱۰۹۲** در اجمیر هند (ص ۵۸ – ۶۲) [فرهنگنامه‌ها ۱۱۳ – ف. سپهسالار ۵ : ۷۱۴].

نصاب ترکی، فارسی

ازعبدالله ترکستانی، درسی‌بند وهریك از آنها تقطیع دارد. **آغاز:** مفاعیلن...اوغان و تنکری وایزدی بترکی نام‌حق میدان — دگر یواج وتنکری ایلچی‌کویی پیامبرخوان.

19587– **سپهسالار** ۲۹۱۱/۳: نسخ باتاریخ **۱۰۹۲** دراجمیر دردفتر (ص۵۴–۵۸) [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۴ – ف. سپهسالار ۵ : ۷۱۴].

نصاب ترکی، فارسی

چند نسخهٔ ناشناخته.

19588– **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱ نصاب ۳۵، ۴۹۴ حیات: شمارهٔ ۲دفتری ازاواخرسدهٔ **۱۲**. **آغاز:** ایزدی اوغان است تینگری‌خدای، ۸ گ [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی : ۲۵۹].

19589 – **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی Versailles (۷۹) ۹۳۵ : منظوم نبشتهٔ **۱۳۰۸**، ۲۶گ [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲].

19590– **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷حمد – ۸۹۴،۳۱ یوسف: باتاریخ **۱۲۴۸** دردفتر، ش۴دفتر (گ۶۹ – ۱۳۶). **آغاز:** حمد باریتعالی ونعت حبیب او در زبان فارسی وترکی گفته شد، ابتدا کردم بنام ذوالجلال– خالـق حی‌قدیم لایزال [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱ : ۶۴۴].

19591 – **مجلس** ۴۰۶۱/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۳** (ص۱–۷۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۹].

19592– **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱ کتاب – ۳، ۸۹۴ یوسف : نوشتهٔ ملك سیف‌الدین، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۲۶۸**، ش۳ دفتر (گ ۲۲–۶۴). ازاواخرسدهٔ۱۲، در۳۹بند. **آغاز:** سالیسرحمدوکوبدین‌کوب‌ثناشکری [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۶۴۳].

19593 – **شیراز**، خانقاه‌احمدیه ۱۹۷: نوشتهٔ عبدالغفار زنجـانی، ۲۴رجب **۱۲۸۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۸].

19594– **تهران**، مهندس شاه علایی شهشهانی: تاریخ‌یادنشده، همراه نصاب فراهی مثلثات بدیعی، چهل‌حدیث. در دوازده بند در

آغاز هر بند تقطیع بحر آن یادشده . **آغاز :** بو درقطعه ابتدای نصاب ــ بخوان تا زترکی شوی سرحساب [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۳] .

نصاب ترکی، فارسی، عربی

ناشناخته .

19595ـ **موزهٔ بریتانیا Or۷۳۵۲:** مؤرخ **۱۲۱**(!) [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

نصاب خالق باری

از امیرخسرو دهلوی دانسته شده و«نصاب تجنیس :۲۰۳۷» اونیست. چه دراین واژه‌های فارسی و عربی به هندی گـزارش شده است ، مثنویست ودروزنهای گوناگون وتقطیع نشده . نسخهٔ سپهسالار ۱۶۰ بیت دارد. **آغاز :** خالق باری سرجن‌هار ــ واحد یك‌یداکوتاه .

19596ـ **سپهسالار ۲۹۱۱/۷ :** نسخ اجمیرهند، **۱۰۹۲** (ص۴۰ـ۴۶)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۷۱۳ ـ فرهنگنامه‌ها ۱۱۶] .

نصاب شش زبان

ازیوسفی. نصاب: ترکی، عربی ، فارسی افغانی، هندی (کشمیری)است. **آغاز :** بوخته کونکل‌جان وتن قربان نام ذوالمنن.

19597ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۳۱، ۸۹۴ یوسف: نستعلیق ۲۰ شوال **۱۲۴۸** ش ۱ دفتر (گ۱ ــ ۱۱) آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۶۴۱] .

نصاب شیدا

ازشیدای‌یزدی، میرزاابوالحسن درگذشتهٔ ۱۲۲۹. به‌پیروی از«نصاب»فراهی‌ولی‌واژه‌هایی راآورده‌که درآن‌یکی نیامده‌است.

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۲۵۰ ـ ذریعه ۹ : ۵۶۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۱۸ .

19598ـ **تهران**،ادبیات۵/۶۱جوادی: نسخ غلامرضا فرزند محمد هاشم یزدی **۱۲۴۴** ۱۹ بند است [ف. ادبیات ۳ : ۲۵] .

نصاب‌الصبیان

ازابونصرفراهی‌فرزندابوبکرفرزندحسین سجزی ادیبی،ازفره سیستان، گویندکور ازمادر بزاد ، درگذشتهٔ ۶۴۰. فرهنگ عربی‌به‌فارسی است که ازآغاز سدهٔ هفتم تا آغاز چهاردهم در ایران وهند و ترکیه برای آموزش زبان عربی بکارمیرفت. ودرگذشت روزگار شمارهٔ بیتهای‌آن از ۲۰۰ به۵۴۲ افزوده شده و بارها چاپ شده است. برای شناسایی بیشترآن «فرهنگنامه‌های عربی بفارسی» برادرم دیده‌شود .

بنگرید : فرهنگنامه‌ها : ۸۴ ـ ۱۲۱ ـ ف. مشار : ۲۱۹ .

19599ـ **ملك ۴۷۴ :** نوشتهٔ شوال **۶۵۲** (اگرساختگی نباشد، وگرنه صدسال پس ازآن) در دیباجه شمارهٔ بیتها ۲۰۰ یاد شده ، درپایان ۵۵بیت افزوده‌هایی از سدهٔ ۸ دارد ، نسخه تعزلهادا ندارد [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۹].

19600 ـ **اسماعیل‌صائب ۳۷۷۵ :** نوشتهٔ‌آدینه۲۷ج۲/**۶۸۱**. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش۲۷۵هست [فیلمها : ۴۴۹] .

19601ـ **ایاصوفیا ۴۷۹۵/۳۱ :** با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۲۵۳ـ۲۶۷). **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۲۹هست [فیلمها:۴۱۳].

19602ـ **تبریز** ، نخجوانی : نسخ با تاریخ ع۱۶/**۸۵۶** دردفتر بهمان‌خامه (ص۱۵۷ ۱۸۵)، تعزل و تقطیع ندارد [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۹] .

19603ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای

A.۲۷۳۲/۶: باتاریخ **۸۶۷** دردفتر، همراه «نصیب الفتیان» و جز آن [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۱۶].

19604ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۲۳۴: باتاریخ **۸۸۹** در دفتر [ف. موصل : ۱۱۵ ـ فرهنگنامه‌ها : ۱۲۰].

19605ـ **قاهره**، دارالکتب ۳/۶ لغت فارسی: نوشتهٔ حسن فرزند عبدالله، **۹۰۱** [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۳].

19606ـ **دانشگاه** ۲/۳۱۴۲: نستعلیق محمدبن الحسینی مداح، نزدیك **۹۵۰** (۷ر ـ ۲۶پ هامش) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۹۵].

19607ـ **تهران**، موزهٔ هنرهای تزینی ۷۶۷۱: نستعلیق باباشاه اصفهانی، ذیقعدهٔ **۹۷۹** زرین، ۳۰ گ [نسخه‌ها ۳ : ۱۳۱].

19608ـ **تهران**، دهخدا ۱۲۵ : سدهٔ **۱۰**، ۵۸ بند دارد برخی باتغزل وبرخی بی‌تغزل، برخی از تغزلها در هامش افزوده شده است [فرهنگنامه‌ها : ۱۲۱].

19609ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۲۲۱۹: نستعلیق زیبای ملانورالاهیجی، سدهٔ **۱۰**، زرین [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

19610ـ **ملك** ۱/۴۷۴: سدهٔ **۱۰-۱۱** [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۲].

19611ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲/۲۰: نستعلیق ۷ج۲/ **۱۰۰۵** [نسخه‌ها ۵: ۶۳۸].

19612ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۳/ ۲۳۳: باتاریخ **۱۰۳۵** دردفتر [ف. موصل : ۱۱۵].

19613ـ **قاهره**، دارالکتب ۳/۷ لغت فارسی طلعت: ثلث، ۳شوال **۱۰۴۱**، ۴۰ گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۴].

19614ـ **تهران**، سیدحسین شهشهانی: نسخ ولی بیگ فرزند حاجی درگاه قلی، محرم **۱۰۶۷** (گ۲ـ۵۶) [فرهنگنامه‌ها: ۱۲۰].

19615ـ **مجلس** ۳/۲۷۹۴: نسخ نزدیك **۱۰۷۰** (ص۲۴ـ۴۶) انجام افتاده [ف. مجلس ۱۰ : ۵۲].

19616ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱/۲۹۷: نسخ باتاریخ **۱۰۹۶-۱۰۷۳** دردفتر [رؤیت].

19617ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱ : نسخ **۱۰۹۲** دراجمیرهند (ص۴۳ـ۴۹) [فرهنگنامه‌ها : ۱۲۰].

19618ـ **ملك** ۶/۴۳۳ : نسخ معرب ونستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۲۹].

19619ـ **تهران**، ادبیات: سدهٔ **۱۱**، ازکتابهای اقبال بوده، ۵۲ بنددارد [فرهنگنامه‌ها : ۱۲۰].

19620ـ **تبریز**، نخجوانی: نوشتهٔ **۱۱۱۱** [مجلهٔ یغمامرداد ۱۳۳۶ـفرهنگنامه‌ها: ۱۲۰].

19621ـ **دانشگاه** ۱۰/۳۶۲۱ : نسخ عبدالرحیم فرزند حاجی محمدشریف نهاوندی باتاریخ **۱۱۳۱** درمجموعه (ص ۳۷۶ ـ ۳۷۹) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۲۳].

19622ـ **ملك** ۵۴۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** ۴۷ گ [رؤیت].

19623ـ **دانشگاه** ۲۱۸۹ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲**، آغازوانجام افتاده [ف. دانشگاه ۹ : ۸۷۴].

19624ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۷۵ Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۲].

19625ـ **مجلس** ۴۹۱۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲-۱۳**، زرین، ۴۳ گ ۸س [رؤیت].

19626ـ **الهیات** ۶/ ۶۰د: نسخ پنجشنبهٔ **۱۲۲۴** (۹۱پ ـ ۱۲۵پ) [ف. الهیات ۱ : ۲۲۴].

19627ـ ملك ۶۲۶۰/۴ : با تاریخ **۱۲۲۷** دردفتر [رؤیت].

19628ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۳۴: نسخ خوب علی‌اصغر فرزند ملامیرزاخان**۱۲۳۷** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

19629 ـ **حقوق** ۱۶۱/۱ج : نسخ اسماعیل فرزند جمشید بیگ ارمنی ، **۱۲۴۰** (۱پ ـ ۴۶پ) [ف. حقوق : ۲۱۹] .

19630ـ **دانشگاه**۱/۴۳۰۲: نستعلیق ۲۲ع۲/**۱۲۴۲**باحواشی (۱پ ـ ۱۵۱ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۹].

19631ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲، ۴۷۸ فرا: نستعلیق نتهو فرزند غیخ محمد **۱۲۴۳**، ۵۸گ [مخطوطات فارسیه ، منظور ، احسن عباسی:۲۵۳] .

19632 ـ **تهران** ، یحیی ذکاء ۲۳ : نستعلیق **۱۲۴۹**، ۳۷گ ۱۶س [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۰] .

19633ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف ۱۸۴ : نوشتهٔ مظهرعلی **۱۲۴۹**، ۵۸س [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۳].

19634ـ **دانشگاه** ۵۰۸۵/۱ : نوشتهٔ زین‌العابدین فرزندکربلائی مراد زنجانی ۷ع۱/**۱۲۵۳** برای استادخود شیخ‌علینقی (۲ر ـ ۶۳ر) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۹].

19635 ـ **مجلس** ۲۳۸۶/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۳** (ص۳۰ ـ ۶۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۶].

19636ـ **اصفهان**، محمدحسن‌زفره‌ای: نوشتهٔ علی‌اکبر فرزند محمدعلی‌خانعلی زفره‌ای **۱۲۵۵** ، با حاشیه‌هایی از همو ، وحاشیه‌هایی از محمد علی رجاء زفره‌ای با تاریخ ۱۳۱۱ [تذکرةالاحباب درکتب تاریخ وانساب].

19637ـ **الهیات** ۲۹۲ج : نستعلیق و نسخ **۱۲۵۷** (۴۷پ ـ ۷۱ر) [ف. الهیات ۱: ۱۹۸] .

19638ـ **دانشگاه** ۳۹۷۰: نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۵۸** درمجموعه (ص۲۰۵ ـ ۲۵۱) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۸].

19639ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۷ لغت ترکی قوله : نسخ سلیمان فرزند عثمان یکن‌ـ زاده ، ذیحجهٔ **۱۲۶۸** ، [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۴] .

19640ـ **دانشگاه**۱/۳۹۷۹: نستعلیق محمدحسن‌فرزند محمدعلی‌لسان‌الاطباء تهرانی پنجشنبهٔ ج ۱/**۱۲۷۰** (۱پ ـ ۴۸پ) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۷۴].

19641ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۲۴: نسخ‌خوب باتاریخ**۱۲۷۱** دردفتر [یادداشتهای سید عبدالعزیزطباطبایی] .

19642ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴قف۱۸۳: نوشتهٔ**۱۲۷۱**، ۴۴س [مخطوطات سرفرازعلی: ۵۳].

19643ـ **دانشگاه** ۵۱۵۵: نستعلیق ، سه‌شنبه صفر **۱۲۷۷**، زدین [ف. دانشگاه ۱۵ ۴۱۲۹] .

19644ـ **مجلس**۴۸۹: میرزا علیمحمد صفای‌لواسانی، **۱۲۷۷**،زدین، ۴۹گ۷س [ف. مجلس ۲ : ۲۸۶].

19645ـ **تهران**، ادبیات ۱۸۳/۱ج: نسخ رجبعلی فرزند کربلایی‌کاظم کوسهٔ لاری سفیدادی، ۲۵ج۲/**۱۲۹۹** (۱ر‌ـ۱۸پ) [ف. ادبیات ۱ : ۵۰۹] .

19646 ـ **مجلس** ۴۹۰ : نستعلیق **۱۳۰۰**، ۴۲گ ۸س [ف. مجلس ۲:۲۸۶] .

19647ـ **ملك** ۶۳۴۳ : نستعلیق سدهٔ

۱۳، ۳۲گ ۱۲س [رؤیت] .

19648ـ تهران، ملی۵۳۹ف: نستعلیق بسیارخوش سدهٔ۱۳، زرین ، ۴۲گ ۸س [ف. ملی۲ : ۳۳] .

19649ـ تهران، ملی ۴۱۲ ف: نسخ و نستعلیق سدهٔ۱۳، ۶۲گ ۸س [ف . ملی ۱ : ۳۹۷] .

19650 ـ فرهاد معتمد ۱۲۶/۱ : نستعلیق و نسخ سدهٔ۱۳ [نسخه‌ها ۲۲۹:۳] .

19651 ـ ری ، عبدالعظیم ۳۱۶/۱ : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴۴۸:۳] .

19652 ـ مجلس ۲۴۲۱/۷ فهرست نشده: سدهٔ۱۳ (ص ۲۱۸ـ۲۷۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۸] .

19653 ـ دانشگاه ۲۹۸۵/۱ : نسخ سدهٔ ۱۳ (ص ۱ ـ ۸۳) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۹۷] .

19654ـ تهران، ادبیات ۲۱۵/۱ج: نسخ سدهٔ ۱۳ (۵ پ ـ ۳۵ پ) ، زرین [ف . ادبیات ۱ : ۵۰۹] .

19655ـ سپهسالار ۷۰۴۰/۱: نسخ سدهٔ ۱۳ (۲ پ ـ ۴۱ ر) [ف . سپهسالار ۵ : ۷۱۵] .

19656ـ سپهسالار ۷۰۳۹: نستعلیق محمد طاهر رازی، سدهٔ ۱۳ ، آغاز و انجام کم دارد، ۶۲گ [ف. سپهسالار ۵ : ۷۱۴].

19657ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۴۷۸، ۲ فرا (۲) : نستعلیق میانهٔ سدهٔ ۱۳ ، ۵۷گ [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲۵۴] .

19658ـ دانشگاه ۳۲۵۱/۳ : نوشتهٔ ۲۹ شعبان ۱۳۰۵ (ص ۱۵۱ ـ ۱۷۳) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۸].

19659ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۹۸: نستعلیق ۱۳ـ۱۴ [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰].

19660ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۲۵ : نسخ عبدالفتاح یکشنبهٔ۳ع۱/ ۱۳۴۲ [رؤیت].

19661ـ سپهسالار۲۹۱۱/۱۱: نسخ (ص۴۳ـ۵۲) [ف. سپهسالار ۷۱۴:۵] .

19662ـ رضوی ۶۰لغت: نسخ، تاریخ یاد نشده [ف. رضوی].

19663 ـ مجلس ۲۸۳۹ : نستعلیق محمدحسینی شمس‌کاتب خوشنویس ، تاریخ یاد نشده، از روی خط استاد آقامیرزا علی محمد، زرین [ف. مجلس ۱۰ : ۱۶۵] .

19664ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۳۷/۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۸۱] .

19665ـ قاهره، دارالکتب۱/۲تعلیم فارسی: نسخ ، بی‌تاریخ [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۳] .

19666ـ قاهره،دارالکتب۵م مجامیع فارسی : (گ۱۳۷ـ۱۷۱) ۹س .

19667 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۷/۱ مجامیع فارسی : نسخ (گ۱ـ۶۰) .

19668ـ قاهره ، دارالکتب ۱۳ لغت فارسی طلعت : انجام افتاده ، زرین ، ۴۸گ ۱۱س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۱۴] .

19669ـ موصل، مدرسةالنعمانیه۵۳: [ف. موصل : ۲۲۷] .

نصاب عبدالرحمان

ناشناخته .

19670ـ آقای کاظم مدیر شانه‌چی ۲مج: نستعلیق یارمحمد لکن‌خیل، ۱۲۱۴ در هند ، ضمن مجموعه نصابها [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۱] .

نصاب عربی ، فارسی

ناشناخته. باقافیهٔالف. **آغاز:** مه موزون آفتاب لقا ــ وزن بحرخفیف جست‌ازما... من علی از، الی وحتی تا ــ این کو، کیف چون، ام او یا.

19671ــ دانشگاه ۴۹۰۳/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۴**، (۶۱پ ــ ۷۶پ) ۱۲س[ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۸۱].

نصاب فرانسوی ، فارسی

از بهجت قاجار ، سرایندهٔ نابینا درآغاز مشروطیت .

19672ــ تهران ، آقای خسروانی : تاریخ ونشانی بیشتریاد نشده [فرهنگنامه‌ها : ۱۱۴] .

نصاب فرانسوی ، فارسی

ازمیرزاعبدالحسین، ازشاگردان‌دارالفنون قدیم، بسال ۱۳۰۳ به‌پیروی از«نصاب» فراهی دربحرهای گوناگون، سه‌هزار وچهارصد واژهٔ فرانسوی‌را به‌نظم‌درآورده‌وپیش‌ازآغازواژه‌های فارسی آنرا به ترتیب تهجی با برابر آنها را بفرانسوی‌آورده،سپس دستورهای لازم، آنگاه به‌نصاب‌آغازکرده است. ودرتهران‌بسال ۱۳۲۰ چاپ‌شده است. درهمین سال «منظومهٔ اعتصامیه = فرهنگ‌منظوم فارسی بفرانسوی» ازمؤلف الدوله عبدالحسین زندبنام اعتصام‌السلطنه چاپ شده و گویا همین «نصاب» بـاشد . (بنگرید : فرهنگ‌مظفری:۲۰۱۱»). **آغاز:** پس‌ازستایش حضرت دادار ودرود براحمد مختار .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۱۴ ــ مؤلفین مشار ۳ : ۷۳۳ .

19673ــ مجلس۸۷۴: نسخ ونستعلیق خود نگارنده، در**۱۳۰۳**، نسخهٔ دومی‌است که سراینده بدست خود نبشته است ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۰گ ۱۴س [ف. مجلس ۳ :۱۲۲].

نصاب فرانسوی ، فارسی

ناشناخته .

19674ــ سنا ۱۵۹ : باتاریخ **۱۳۱۱** در دفتر نصاب مانندیست با فرهنگ فرانسوی بفارسی [نسخه‌ها ۶ : ۴۶۱].

نصاب قزلباش

از بابا علی ملا خرمـی . دستور لهجـهٔ قزلباشیان درزبان ترکی است . **آغاز :** قطعهٔ اول دربیان بعضی ازروابط حروف وحرکات‌که چون درآخرکلمهٔ ترکی بود ازاومعنی مطلوب ظاهرگردد .

19675ــ قاهره،دارالکتب۵م مجامیع فارسی: بی‌تاریخ (گ۱۱۱–۱۱۷)۱۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۱۳] .

نصاب المتعلم

گزارشی‌است بر«نصاب‌الصبیان: ۲۰۳۹» فراهی، ازمردی که گویا در سدهٔ دهم میزیسته در گزارش او تغزلها که در آغاز بندهای نیمهٔ یکم «نصاب‌الصبیان» هست‌گنجانده نشده است. ودرآن ازشرح قاینی و نظام‌بن کمال‌بن حسام بهره‌مند شده ودر دیباجه ازآنهانام برده است **آغاز:** سپاس بیقاس مرخدایی راست‌که اساس شریعت‌غرا... بدانکه شرف نصاب برشیوخ.

بنگرید : ذریعه ۱۴: ۱۰۴ ــ فرهنگنامه ها : ۲۰۵ .

19676ــ تهران ، دهخدا ۵۸/۳ (یا ۱۲۵) : سدهٔ **۱۱ــ۱۰** [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۶ نسخه‌ها ۳ : ۳۷] .

19677ــ تهران،آقای‌محدث ارموی: نوشتهٔ **۱۰۶۳** ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۴

۱۰۴ ـ فرهنگنامه‌ها : ۲۰۶] .

19678ـ **سپهسالار** ۸۱۹۰/۸: نسخ غلامرضای سبزواری **۱۰۹۹ـ۱۱۱۰** (گ ۸۰ پ ـ ۸۲ ر) تنها بخش آغاز «نصاب» را دارد [فرهنگنامه‌ها : ۲۰۶ ـــ ف . سپهسالار ۵ : ۷۱۵] .

19679 ـ **دانشگاه ۳۳۳۳** : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، ۱۳۶گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۸].

نصاب مثلث

ناشناخته. گویا همان «مثلثات منظوم : ۲۰۲۲» باشد .

19680 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۷۱/۲ جوادی: سدهٔ **۱۳** باتاریخ**۱۳۴۹** دردفتر [ف. ادبیات ۳ : ۳۱] .

نصاب مستطاب

نجیب ادیب [گلچین معانی] .

19681 ـ **مجلس** ۲۴۰۵/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص ۴۱ ـ ۵۴) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

نصاب میرزا نظام‌الدین

ناشناخته .

19682ـ**مجلس**۲۴۸۲/۵فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۵** (ص۲۵۸ـ۲۶۸) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸] .

نصیب اخوان

گویا ازمطهر، بسال ۷۷۶ (سال‌شش‌بوده وهفتصد وهفتاد ـکزمطهر شد این‌نوشته عیان) فرهنگ عربی بفارسی در بحررمل‌که به‌پیروی فراهی‌سروده‌است (نام‌آن‌گر نصاب صبیان بود ـ نام این «نصیب اخـوان» دان). **آغاز** : نامه برکردگار جهان ـ کوست الله وراحم ورحمان

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۶۵ .

19683ـ **آقای کاظم مدیر شانه‌چی** ۴مج: نستعلیق یار محمد لکن خیل ، **۱۲۱۴** درهند ، ضمن مجموعه نصابها [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۱] .

19684ـ **تهران**، دکترصادق‌کیا: نسخ **۱۲۵۴**، آغاز برابرنمونه ، همراه چند نصاب دیگر [فرهنگنامه‌ها : ۱۶۵].

نصیب الفتیان

ازحسام خویی ملقب به‌مظفری ، نگارندهٔ «تحفهٔ حسام : ۱۹۶۷» و جزآن . به‌پیروی از فراهی ، فرهنگ عربی بفارسی درپنجاه بند و ودورباعی رویهم ۳۵۵بیت سروده است. چلبی آنرابنام «نصیب‌الفتیان ونشیب‌الفتیان» خوانده ولی‌نیمهٔ دوم‌نام درنسخه‌ها گوناگون آمده‌است. **آغاز**: الله واله ورب و رحمان ـ فرد و واحد حکیم وسبحان.

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۲۶ .

19685 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۲۷۳۲/۷ : با تاریخ **۸۶۷** در دفتر [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۱۶] .

19686ـ **استانبول**، لالااسماعیل ۵/ ۶۴۴: نسخ سدهٔ **۹** ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۲ هست [فرهنگنامه‌ها ۱۳۰ ـــ فیلمها : ۴۳۴] .

19687ـ **تهران**، سید حسین‌شهشهانی: نسخ ولی‌بیگ فرزند حاج درگاه قلی، دردفتر نوشتهٔ **۱۰۶۸ـ۱۰۷۱**، هرصفحه در ۳/۵بیت [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۰ ـ نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷].

19688ـ **دانشگاه**۴۰۱۹/۱: نستعلیق

سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱-۲۵) آغازافتاده و ۳۳۰ بیت در نسخه مانده است [دانشگاه ۱۳: ۳۰۱۱] .

19689ـ **تبریز**، ملی ۲۹۴۰ : نسخ لطف‌الله فرزند عزیز بیك درشهرزوارق **۱۱۱۰** همراه چند نصاب ، منتقل از کتابخانهٔ سلطان القرائی [فرهنگنامه‌ها : ۱۳۰ ـ نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

19690ـ **تبریز**، ملی ۲۶۷۶: نوشتهٔ **۱۲۲۴** [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۵].

19691ـ **تهران**، دکترصادق‌کیا: همراه چندنصاب‌دیگر، ۱۲ذیحجهٔ**۱۲۵۴**[فرهنگنامه ها : ۱۳۰] .

نقود الزواهر

منسوب به رشیدالدین وطواط . اقبال در دیباجهٔ چاپ «حدایق السحر» شش نگارش برای اونام برده‌که یکی‌ازآنها«نقودالجواهر» است . لیکن برادرم در «فرهنگنامه‌ها : ۵۶» باین نتیجه رسیده است که این کتاب همان «جواهرالعقود» سرودهٔ سدهٔ نهم است‌که آن نیز خودبنظم درآمده‌ی «حمد وثنا»ی وطواط است (بنگرید : حمد و ثنا : ۱۹۸۰) .

19692ـ **رضوی** ۵۹ لغت : نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف**۱۲۷۳**، آغاز برابرنمونه ۴۱گ ۱۵س [ف. رضوی ۲ : ۳۸۳] .

نوادر الالفاظ

از سراج‌الدین علیخان آرزو . که یاد او در«سراج‌اللغه : ۱۹۲۹» گذشت. فرهنگ‌هندی بفارسی‌است در(تصحیح غرایب اللغات هندی). **آغاز:** سبحانك لاعلم لناالاما علمتنا انك‌العلیم الحکیم. بعد حمدوسپاس معلم الاسماء وصلوات

19693ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق۳۴۴: نوشتهٔ**۱۱۹۳**، ۳۴۸ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۱۷] .

19694ـ **دانشگاه**۲/۲۴۲۶: نستعلیق نورالهدی خوشنویس ۷ شوال **۱۲۳۷** (۱۹پ ۱۲۹پ) آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۹] .

19695ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۳۴۵ : تاریخ یاد نشده ، ۲۳۴ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۷].

نوال الفضلاء

ازحسن‌حلبی،معروف به‌شعوری، درگذشتهٔ ۱۱۰۵، فرهنگ فارسی به‌ترکی است که بنام مصطفی پاشا صدر الاعظم عثمانی ساخته است . **آغاز:** (پس از فهرست) الحمدلله الذی علم ـ الانسان ما لم یعلم . امابعد، بوفقیر کثیرالتقصیر قلیل البضاعه .

19696ـ **قاهره**،دارالکتب ۱۸م‌ترکی لغت: تعلیق، بی‌تاریخ، زدین، ۷۷۸گ ۲۹س

19697ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۱ لغت ترکی: نستعلیق، ۲۴۳گ ۲۸س، انجام افتاده [ف. مخطوطات ۲ : ۲۲۵] .

و

وجوه القرآن

ازحبیش تفلیسی، که یاد او در «اصول ـ الملاحم : ۲۳۸» گذشت . فرهنگ واژه‌های قرآنی است‌که دارای‌چندمعنا باشند، به‌ترتیب تهجی در آغازواژه‌ها . بکوشش دکتر مهدی محقق‌چاپ‌شده‌است. **آغاز:** بنام‌ایزدبخشایندهٔ بخشایشگر سپاس و شکرخدای را که خالق دو جهانست .

19698ـ استانبول ، عاطف افندی ۳۲۴۶ : نسخ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۲ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۶۰ هست [فرهنگنامه‌هــای عربی بفارسی : ۷۸ ـ فیلمها ۱ : ۲۷۰].

رسالة المقاصد الی احسن ـ المقاصد

ازخطیب رستم مولوی، ازصوفیان سدهٔ دهم. فرهنگ فارسی به‌ترکی است و دستورزبان، در سه باب ویك خاتمه، بسال ۹۰۳ (برات منیر) با نجام رسانده‌است. اسماعیل پاشا نام پدر اورا عبدالله وتاریخ نگارش‌را ۱۱۶۳ یادکرده است
آغاز: الحمدلله رب الارباب میسر العسر و ـ الصعاب... امابعد، چنین میگوید ضعیف.
بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۲۰۱۰ ـ هدیة العارفین۱ : ۳۶۷ .

19699 ـ مجلس ۳۱۶۸ : نسخ سدهٔ ۹ [بآ نچنانکه درفهرست آمده] بایادداشتی از ۱۰۳۳، آغاز برابرنمونه، حواشی به‌ترکی ، ۳۰۰ص [ف، مجلس ۱۰ : ۷۵۲].

19700ـ قاهره، دارالکتب ۲صرف و نحوفارسی طلعت: نستعلیق‌مصطفی فرزندمحمد فرزند طاهراللارندوی، ۱۱ج ۲/ ۹۵۲، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۰ گ [ف . مخطوطات ۲ : ۲۳۵] .

19701ـ موصل، مدرسهٔ حجیات ۴/ ۲۳۳: باتاریخ ۱۰۳۵ در دفتر [ف. موصل : ۱۱۵] .

19702ـ موزهٔ بریتانیاOr۵۰۹۷: نوشتهٔ ۱۱۶۳ [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰].

19703ـ موصل ، المدرسة الحسینیه ۲۳۹ : نوشتهٔ ۱۱۷۵ درفهرست‌آمده: فرهنگ فارسی، ترکی وعربی‌است [ف. موصل:۱۳۶].

19704ـ تهران ، ملك الشعراء بهار ۳۳۴ (مجلس؟): نسخ‌سدهٔ ۱۲، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۱].

19705ـ قاهره، دارالکتب ۱۷م لغت ترکی: تعلیق، بی‌تاریخ ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۱گ ۱۹س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۳۵] .

19706ـ یوگسلاوی: فیلم‌آغازآن دردانشگاه ش۲۱۷۳ هست [فیلمها ۱:۶۴۷].

19707ـ قاهره، دارالکتب۱۲۵لغات تیموریه: نسخ، آغاز افتاده، ۲۰۴ص۹س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۵].

سدارة الاتراك

حیات‌علی، دربخش‌دستورزبان‌خواهدآمد.

بخش بیستم

دستور زبان

صرف ـ نحو

الف

آمدنامه

ازحیات‌علی صاحب دهلوی از دانشمندان فارسی‌زبان هندوستان. دردستورصرف‌زبان‌فارسی وازهموست «آمدنامه = تحفه‌الطالبین». **آغاز:** باب‌الالف. آمدن، بحث‌اثبات فعل‌ماضی‌معروف

19708ـ قاهره، دارالکتب ۵م مجامیع فارسی : بدون تاریخ (گ ۱ ـ ۵۱) ۱۳ س [مخطوطات ۱ : ۳]. **فیلم**آن در دانشگاه ش ۲۶۹۲هست [فیلمها : ۳] .

آمدنامه = تحفة الطالبین

ازهمان حیات‌علی هندی، که یاداوگذشت . دردستور صرف زبان ترکی است در فصلهایی و خاتمهٔ آن فرهنگ واژه‌های ترکی‌است به‌فارسی **آغاز :** جهان جهان سپاس خالقی را که بدو حرف جمیع مکنوناترا از پردهٔ بطون .

19709ـ لاهور، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۳۵، ۴۹۴حیات: نستعلیق شکستهٔ محمداکرام الدین معروف به میرزا مغل فرزنـد میرزا بابا اوزبك تیموری‌گورگانی ، ش۱ ، در دفتری از اواخرسدهٔ ۱۲ ، درفهرست بنام «تحفه‌الطالبین = هدایة الاتراك آمده» ۱۰۱گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی : ۲۵۸] .

19710ـ قاهره، دارالکتب ۵م مجامیع فارسی: تعلیق (گ ۸۳ـ۱۱۱) درفهرست بنام «آمدنامه» یادشده است [مخطوطات ۱ : ۳] . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۶۹۲ هست [فیلمها : ۳] .

آمدنامه

ازخرم (خورم، نسخه) شاه‌عاشق‌الله‌فرزند شیخ محمد فاضل که در روستای بیجاور سرکار لکهنو میزیسته است، بسال ۱۱۳۷ [دیباجه]. **آغاز:** بعداز نیایش استادی‌که اطفال‌کتاب را علامهٔ روزگار سازد .

19711ـ مجلس ۶۱۲۵/۴: سدهٔ**۱۳** (ص۲۲۲ـ۲۳۶) آغاز برابرنمونه [یادداشتهای آقای حایری] .

آمدنامه

از محمد مصطفی‌خان .

19712ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۱۲۳ : تاریخ یادنشده [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۵۴] .

آمد نامه

ناشناخته .

19713ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۴قف۱۷۵: نوشتهٔ ۱۲۵۰، ۷۶س [مخطوطات سرفرازعلی: ۵۴].

آیین نگارش

دربخش بلاغت خواهد آمد .

ارجاح المتعلمین

از محمدامین هروی، بنام امیرعلیشیر نوایی (۸۴۴ ـ ۹۰۶) درگزارش «کافیه» و نام‌کتاب تاریخ نگارش‌آنست. **آغاز:** ای ازکلمهٔ اسمت آرایش هرکلام، فعل جمیلت مسندالیه خاص و عام .

19714ـ ملك ۳۵۵۹ : نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۰، ۱۲۵گ ۱۷س [ف. ملك : ۲۰] .

اعلال صرف زاهد

ازناشناس. حاشیه‌ایست‌باعنوانهای: قوله، بررسالهٔ صرف زاهد. **آغاز:** حمدله. امابعد، این رساله‌ایست دربیان اعلال صرف زاهد ، تا برمبتدیان آسان‌گردد .

19715ـ دانشگاه ۱۴۵۶: نسخ‌محمد کریم‌فرزند علی‌اکبرفرزند محمدرضا اشکوری ۱۰۹۹/۱٤۲۲، ۴۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸ : ۱۱۵].

اکسیر فارسی

دستور زبان‌فارسی‌است‌باگزارش به‌ترکی. **آغاز:** بعدحمدخدا ونعت‌رسول، اوله معروض پیشگاه قبول .

19716ـ قاهره، دارالکتب۷ مجامیع فارسی: نوشتهٔرستم‌آغا (ص۲۸ـ۳۱) بدون‌تاریخ آغاز برابر نمونه .

19717ـ قاهره ، دارالکتب ۲۲ لغت فارسی : نسخ بدون تاریخ (گ ۴۸پ ـ ۵۱) آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱ : ۲۶].

امثله

منسوب به‌میرسید شریف جرجانی، که یاد او در «اسکندریه: ۷۳۲» گذشت . سپس خود آنراگزارش کرده، متن و گزارش از کتابهای درسی مبتدیان ادبیات عـرب بوده و بارها در «جامع المقدمات» چاپ شده است .

19718 ـ رضوی ۹ صرف : نستعلیق تاریخ یادنشده، وقف ملامحمدتقی در۱۰۶۲ ، همراه شرح امثله [ف. رضوی ۳ : ۴] .

19719ـ مجلس۲/۴۵۹۱ : نستعلیق پیرامن ۱۲۳۱ [ف. مجلس ۱۲:۲۸۹] .

امثله

ازمصطفی فرزند ابی‌بکرسیواسی، مشهور به‌حیرت درگذشتهٔ ۱۲۴۰، گفتاریست در صرف زبان فارسی باشرح به‌ترکی (بنگرید: مفاتیح الدرایه، ازهمو درهمین‌بخش) . **آغاز :** امثلهٔ مختلفهٔ فارسیه بروفق سودی. کشید . مصدردن مشتق‌نون نی‌اسقاط . . .

بنگرید : هدیةالعارفین ۲ : ۴۵۵.

19720 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۷۶ مجامیع تیمور: نستعلیق بدون تاریخ (ص۱۸ـ ۳۵) [مخطوطات ۱ : ۲۸] .

اوراق الصرف

ازحاجی مولوی اسلم علی‌مدرسی، دستور زبان عربیست .

19721ـ آصفیه ۱۷۸ صرف : نوشتهٔ ۱۲۳۰ [ف. آصفیه ۴ : ۳۹۶] .

ایضاح ابیات‌شرح عوامل

آغاز: حمدله . . . امابعد، این کلمات چندیست‌که نوشته میشود درایضاح ابیات شرح عوامل .

19722ـ مجلس ۵۴۱۷/۱: نستعلیق پنجشنبهٔ رجب **۱۲۳۹**، در مدرسهٔ مادر شاه در تهران (۱ر ـ ۴پ) [رؤیت].

ب ـ پ

بدیع الصرف

ازسید محمدحسین‌تمنا، بسال ۱۲۶۶.

19723ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۳ ق ف ۱۲۳ : تاریخ یاد نشده ، ۱۱۴ س [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۴] .

پاپریه درس جزئی ازاقوال‌نحویه بزبان پارسیه

از علی فرزند محمد تقی طوسی ، دریک مقدمه و پنج باب، بنام مظفرالدین‌میرزا ولیعهد بروش پرسش وپاسخ، فارسی عرب منش است.
آغاز: حمد منزه ازادراك وقیاس ملیك غربی مثالی‌را سزاست .

19724ـ دانشگاه ۳۲۴۶: نسخ‌ذیحجهٔ **۱۲۹۲**، بامهریحیی‌خان مشیرالدوله وزیرامور خارجه‌که به‌فرزندش میرزا حسین‌خان معتمد ـ الملك بخشیده است، ۴۰گ۱۲ س[ف.دانشگاه ۱۱ : ۲۲۰۵].

ت

تاج القواعد

ازمحمد تاج‌الدین بهجت.

19725ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۳قف۱۲۴: نوشتهٔ**۱۲۹۹**، ۵۳س [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۴] .

تبصرة الصبیان

درص ۱۹۶۶ بخش‌فرهنگنامه‌هاگذشت.

تحفة النجم

از حسین‌شاه حقیقت .

19726ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۲۵: تاریخ‌یادنشده، ۱۵۷س[مخطوطات سرفرازعلی : ۵۴] .

التحفة القدسیة فی ضوابط القواعد الفرسیه (الفارسیه)

از ابوالفیض محمد فرزند محمد فرزند محمد فرزند عبدالرزاق زبیدی یمنی مصری ، مشهور به‌مرتضی ، درگذشتهٔ ۱۲۰۵ . **آغاز:** الحمدلله ذی‌الاحسان.

19727 ـ قاهره ، دارالکتب ۸ لغت تیموریه : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۲ شعبان **۱۱۷۲** بخامهٔ عبدالمولی فرزند سیدعلی طرابلسی، ۱۴، ص۲۳س [مخطوطات ۱ : ۶۵] .

تحفة اللآلی = تحفة اللبید

ازملامحمدجعفرقائینی، ازسدهٔ سیزدهم . درگزارش‌شواهد «شرح‌القطر» ابومحمد عبدالله معروف به‌ابن‌هشام نحوی (۷۰۸ـ۷۶۱) است (بنگرید : شرح نصاب : ۱۹۹۴) . **آغاز :**

الحمدلله الذی لایصفه وصف ، والصلاة علی من لایتحمل فی نبوته.

بنگرید : ذریعه ۳:۴۶۳(تحفة اللئالی) ــ طبقات اعلام الشیعه ــ کرام : ۲۳۸ (جعفر قائینی) .

19728 ــ **تبریز** ، ملی ۳۰۰۳: نسخ خود نگارنده ، **۱۲۴۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۸۱ گ ۱۸ س [ف. ملی تبریز ۱ : ۲۲۰] .

19729 ــ **نجف**، نوشتهٔ **۱۲۴۶**، نسخه بنام«تحفة اللبید»است[طبقات اعلام الشیعة، کرام: ۲۳۸] .

19730 ــ **سامره**، میرزا محمدتهرانی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۴ : ۴۶۳] .

تحقیق القوانین

ازسلطان قاجار، سیف الدوله سلطان محمد میرزافرزندفتحعلی شاه که یاداودر«حساب: ۱۶۳» گذشت.سومین رساله ازمجموعهٔ «ملوك الکلام» اوست دردستورزبان فارسی،دردوتقریر: ۱ــصرف ۲ــ نحو، از روی «بحرقلزم» و «تحفة العجم» و «چراغ» و «بحرالفصاحه» و «برهان قاطع» و «رسالهٔ عبدالواسع» .

19731 ــ **دانشگاه** ۲۷۳۹/۳ : نسخ میرزا محمد باقر فرزند زین العابدین یــزدی حائری، گویا **۱۲۸۲** (ص۲۸۳-۲۳۱) ضمن «ملوك الکلام» اوو ناتمام [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۰۷] .

ترجمهٔ الفیه = شرح الفیه

ترجمهٔ التصریف = شرح ...

متن ازعزالدین ابراهیم فرزند عبدالوهاب (عبدالوهاب فرزند ابراهیم فرزندعبدالوهاب) زنجانی شافعی نحوی، در گذشته پس از۶۵۵، بنام «العزی فی التصریف» که بارها در «جامع المقدمات» چاپ شده است. ترجمه از احمد فرزند غنی اردبیلی [دیباجه] که در برخی جایها متن را گزارش نیز کرده است.

آغاز : رب اعنی. حمد آن خداوندی که ارباب سعادت را توفیق تحصیل بخشید.

بنگرید: هدیة العارفین ۱ : ۱۲ــ ف. عربی مشار : ۱۸۷ ــ کشف الظنون ۲: ۱۱۳۸(العزی فی التصریف) .

19732 ــ **سپهسالار** ۶۷۶۶ : نسخ محمد ابراهیم فرزند شیخ محمد سهندی کبجی، **۱۰۷۷**، آغاز برابر نمونــه، ۹۲ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار۳: ۴۰۳] .

ترجمهٔ التصریف

متن از همان زنجانی که پیش ازاین یاد اوگذشت. ترجمه از محمد صادق فرزند محمد علی سرکانی، برای فرزند عزیز ارجمند میرــ محمد علی و برخی از دوستان [دیباجه] بنگرید به«ترجمهٔ مسایل فقهی و کلامی :۶۵۵». آغاز: بعد از حمد خدا عزوجلا... چنین گوید

19733 ــ **ملك** ۲۵۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده ، ۱۰۲ گ ۱۴ س [رؤیت]

ترجمهٔ التصریف

متن ازهمان زنجانی که پیش از این یادشده ترجمه از سید عبدالله فرزند سید نورالدین فرزند سیدنعمت الله شوشتری، درگذشتهٔ ۱۱۷۳

آغاز: حمدلله.

19734 ــ **رضوی** ۱۸صرف: نسخ احمد فرزند ملا غلامعلی در **۱۲۶۷**، ۱۱۹ گ [ف . رضوی ۳: ۶] .

ترجمهٔ تعلیم المبتدی و ارشاد المقتدی

متن‌ازجارالله زمخشری، ابوالقاسم‌محمود فرزند عمر(۴۱۷ ـ جرجانیهٔ‌خوارزم ۵۳۸). در «کشف‌الظنون» و«هدیة‌العارفین»‌ازاین‌کتاب یاد نشد **آغاز** : حمدلله. صلاة. قال مؤلف‌هذا الکتاب المنطق المستعمل‌الذی ینطلق به‌السن المبتدین .

بنگرید : هدیة‌العارفین ۲ : ۴۰۲.

19735 ـ **قاهره**، دارالکتب : ۴۲۵۴
س : متن است همراه با ترجمهٔ فارسی آن ، بی تاریخ (گ ۴۲ پ ـ ۶۳) [مخطوطات ۱: ۹۹].

ترجمهٔ شواهد بهجة المرضیه =
شرح شواهد ...

ترجمهٔ صمدیه = شرح...
متن ازشیخ‌بهایی، که در«جامع‌المقدمات» بارهاچاپ شده، ترجمه‌وگزارش‌گویا از نویسندهٔ نسخه ، عبدالحسین طالقانی .

19736 ـ **الهیات**۱/۱۶۵د : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، (۱پ ـ ۱۸پ) ازآغازتا پایان‌بحث استثناء ، همراه «ترجمهٔ عوامل» گویا از همو [ف . الهیات ۱: ۲۴۹].

ترجمهٔ عوامل مایه = شرح ...
متن ازملامحسن‌قزوینی، ترجمه‌وگزارش گویا از نویسندهٔ نسخه، عبدالحسین طالقانی .

19737 ـ **الهیات**۲/۱۶۵ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۱۹ ر ـ ۳۶ پ) همراه « ترجمهٔ صمدیه» [ف.الهیات ۱: ۱۴۹] .

ترجمهٔ عوامل مایه = عوامل مائة ...

ترجمهٔ عوامل به نظم
از سهای شیرازی ، که یاد او در « کلیات :۱۸۷۳» گذشت.

19738 ـ **مجلس** ۱۰۰۰ : نستعلیق گویا خود سراینده در « کلیات » اوازسدهٔ **۱۳** (ص ۲۵ـ۲۹) [ف . مجلس ۳ : ۳۱۲].

ترجمهٔ فوائد الصمدیة
متن از شیخ بهائی . ترجمه ازناشناس .

19739 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۹۳/۳
جوادی : نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ **۱۲۷۰** در دفتر [ف . ادبیات ۳: ۴۴] .

ترجمهٔ فواید ضیائیه
متن «کافیه» است از ابن حاجب، گزارش آن‌بنام «فواید الضیائیه» از عبدالرحمان‌جامی (که یاد او در «تهلیله : ۳۶» گذشت) ترجمه از عباسقلی خان سپهر (که یاد او در « اثبات خلافت : ۸۷۱»گذشت). بسال ۱۲۸۲هنگامی که «فواید ضیائیه » را نزد سید حسن نظری میخوانده است.

19740 ـ **مجلس** ۳۰۲۲ : نستعلیق خود عباسقلی سپهر **۱۲۸۴** و یاد داشت او در ۱۳۳۹ دربارهٔ این‌ترجمه، آغاز وانجام‌افتاده، ۳۸۱ ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰: ۴۶۹]

19741 ـ **مجلس** ۱/۳۱۴۲ : نسخ میرزا هاشم فرزند عبدالباقی کاشانی، سدهٔ**۱۳**، با یادداشت نگارنده در ۱۲۹۶ (ص۱ ـ ۶۱) [ف. مجلس ۱۰: ۷۱۳].

ج

جامع الفوائد
از نوازش علیخان‌هندی، متخلص به‌شیدا، بسال ۱۱۸۵، در دستور زبان فارسی ، در یک

مقدمه و پنج‌فائده وسپس‌سه قانون و یك‌خاتمه. کتابی بدین نام در صرف با «فصول اکبری» و «میزان الصرف» در ۱۲۶۲ در هند چاپ شده است **آغاز** : ابداری لالی سخن سنجان رنگ افروز جواهر معنی پروران.

بنگرید : ف. مشار : ۴۷۱.

19742ـ **تهران** دهخدا ۲۹۲ : نستعلیق محمد حسن کاشانی، پنجشنبهٔ ۲۳ صفر **۱۲۲۸** در حیدرآباد دکن . اندازه ربعی. [نسخه‌ها ۳۹۱:۳] .

19743ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۲۷ : نوشتهٔ میرحسام‌الله در **۱۲۷۰** ، ۹۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۴].

19744ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۲۸ : تاریخ یاد نشده، ۹۰ص.

19745ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۲۶ : نوشتهٔ ابن‌صاحب، تاریخ یادنشده، ۱۰۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۱۵۴].

جامع المقدمات

مجموعه کتابهای درسی برای مبدیان‌پیش از مشروطیت است، و شامل‌کتابهای جداگانهٔ: امثله، شرح امثله، صرف‌میر، تصریف ، عوامل جرجانی ، عوامل ملا محسن، شرح عوامل ، شرح‌انموذج، شرح‌تصریف، صیغ‌مشکله، عداية، آداب المتعلمین، کبری ، فواید صمدیه و جز آن . که از روزگار صفوی یکجا گرد میآمده است.

بنگرید: ذریعه ۷۴:۵ـ ف . مشار: ۴۷۳

19746ـ **سپهسالار** ۶۷۷۵ : نستعلیق **۱۲۶۱**، شامل : امثله ، صرف میر ، تصریف ، عوامل جرجانی، عوامل ملامحسن ، ۱۲۱گ [ف. سپهسالار ۲۱:۴] .

19747ـ **سپهسالار** ۶۷۷۷ : نسخ و نستعلیق **۱۲۷۲**، از ولی‌الله‌فرزندمحمداسماعیل در روستای بیل : صرف میر، تصریف ، عوامل ملامحسن، اجرومیه، فوائد صمدیة، ۱۳۳ گ [ف. سپهسالار ۴ : ۲۱] .

چ

چارچمن قانون

از غلام محی‌الدین نحیف.

19748ـ **پاکستان**، نجمن ترقی اردو ۳ق ف۱۲۹ : نوشتهٔ محمد یوسف **۱۲۶۵**، ۸۶ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۴].

19749ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۴۳ : تاریخ‌یادنشده، ۱۳ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۵۵] .

چهار گلزار

از مولوی نثار علی، محمد عبدالرحمان فرزندمحمد روشن. برای مستر کورنر اوزلی صاحب ، در هزارودویست‌و اندی، در چهار ـ گلزار نگاشته، و در بمبئی ۱۲۷۰ وپس از آن در هندچندبارچاپ شده‌است. گلزار۱ـ دستور زبان فارسی، پنج‌گل ۲ـ صنایع لفظی‌ومعنوی، دوگل ۳ـ نظم و عروض ، دو گل ۴ـ تشبیه و استعاره وقافیه، سه‌گل. **آغاز** : بعد حمدبیحد ایزد صمد لم یلد و لم یولد ... چنین‌گوید که روزی بنده.

بنگرید : ذریعه ۳۱۴:۵ و ۱۱۶۰:۹ ـ ف. مشار: ۵۳۸ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۵۴۰.

19750ـ **دانشگاه**، ۳۳۰۵ : نستعلیق

هندی غلام‌محی‌الدین ، یکشنبهٔ پایان ذیقعدهٔ **۱۳۳۲**، آغاز برابر نمونه ، ۶۳گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱:۲۲۹۱] نگارنده‌درفهرست نثاری یادشده است .

19751ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۳۰ : نوشتهٔسیدپیرن‌صاحب در **۱۲۷۱**، نام‌نگارنده‌نثاری‌یاد شده ۱۷۵س[مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۵] .

19752ـ **حقوق** ۱۱۹ ج : نستعلیق مسیح‌کاتب در روز دوشنبه ۱۶ ذیحجهٔ **۱۲۹۹**، آغاز برابر نمونه [حقوق : ۹۳]

ح

حاشیه بر بهجة المرضیه

متن ازجلال‌الدین‌عبدالرحمان سیوطی‌در گذشتهٔ ۹۱۱ که‌گزارشی است از «الفیه»ی‌ابن مالك، مشهور به «سیوطی» ازکتابهای درسی‌در نحو. گزارش از علی اکبر فرزند عبدالکریم یزدی. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول... علی اکبربن‌عبدالکریم‌الیزدی، که چون شرح الفیه مشهور به «سیوطی» کتابی است مطلوب

بنگرید : کشف الظنون ۱:۱۵۱ (الفیه) و ۱:۲۵۹ (بهجة المرضیة).

19753 ـ **دانشگاه** ۹۳۵ : نسخ عبدالحسین فرزند محمدمهدی ربانی‌اردستانی، که‌نسب خود را به‌پیرجمال رسانده، در **۱۲۷۵** آغاز برابرنمونه،۱۷۶گ ۲۱س[ف. دانشگاه ۲ : ۳۷۴].

19754 ـ **دانشگاه** ۱۲۵۰ : نسخ ، تاریخ یاد نشده، کاغذ فرنگی، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۹گ ۲۴س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۶۹۳].

حاشیه بر بهجة المرضیه

متن از سیوطی که پیش از این یاد شد ، گزارش از قاسم سامنی ملایری متخلص به‌قاسم و قاسما. حاشیه‌مانند است و گزارش شواهد آن. **آغاز :** بسمله . یعنی ابتدا میکنم بنام خداوندی که این صفت دارد : رحمان است.

19755ـ **دانشگاه**۱/۴۵۶۵: نستعلیق ونسخ‌نگارنده، **۱۳۲۵** (۲پ ـ ۱۵۲ر) انجام نانویس مانده همراه « حاشیه بر مغنی » و «حاشیه برالفوائدالضیائیه»ازهمو[ف. دانشگاه ۱۳:۳۵۰۴] .

حاشیه بر بهجة المرضیه

متن ازهمان سیوطی که پیش از این یاد شد، حاشیه‌ازمیرزامحمد فرزند سلیمان‌تنکابنی، که یاد او در «کشکول : ۶۷۹» گذشت. در نوزده‌سالگی در آدینهٔ ۲۴ع ۱۲۵۳/۲ بانجام رسانده و در«قصص‌العلماء»ی خود ازآن‌یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۶ : ۲۹.

19756ـ **ری**، عبدالعظیم ۳۳۱ : نسخ ونستعلیق نگارنده در قزوین ، در مدرسهٔ حاج ملامحمد صالحانی، آدینهٔ ۲۴ ع **۱۲۵۳/۲** . در سن ۱۹ سالگی [نسخه‌ها ۳:۴۳۱].

حاشیه بر تصریف

متن از زنجانی، که یاد او در « ترجمهٔ تصریف : ۲۰۵۰» گذشت. گزارش از ناشناس.

19757ـ **سپهسالار** ۶/۶۷۴۸: نسخ سدهٔ **۱۳**(۱۳۶پ ـ۱۴۲ر)۱۱س. حاشیه‌ایست بروش پرسش و پاسخ. **آغاز :** پوشیده نماند

که بسم در اصل باسم بوده، وهمزه‌را انداختند [ف. سپهسالار ۴:۱۶۲].

حاشیه بر جامی = حاشیه برفواید ضیائیه

حاشیه بر دستور المبتدی

از عبدالنبی فرزند قاضی عبدالرسول فرزند شاه عطا فرزند شاه تقی بخاری.

19758ـ **آصفیه** ۱۷۳ صرف : نوشتهٔ **۱۱۶۱** [ف. آصفیه ۴:۳۹۶] .

حاشیه بر سیوطی = حاشیه بر بهجة المرضیه.

حاشیه بر الفواید الضیائیه

متن از جامی ، که یاد آن در « ترجمهٔ فوایدضیائیه:۲۰۵۱» گذشت. حاشیه‌ازقاسم‌سامنی ملایری ، متخلص به قاسم و قاسما . **آغاز** : الحمدلولیه . . . یعنی گفته است صاحب‌جامی: ابتدا میکنم بنام خداوندی که این صفت دارد: رحمان است.

19759ـ **دانشگاه**۲/۴۵۶۵: نستعلیق و نسخ نگارنده ، **۱۳۲۵** (۲۲۷ر – ۵۲۱) همراه «حاشیه بر مغنی» و « حاشیه بر بهجة المرضیه:19755»ازهمو[ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۵۰۴] .

حاشیه بر الفواید الضیائیه

متن از جامی، که یاد آن در « ترجمهٔ فوایدضیائیه:۲۰۵۱»گذشت. گزارش‌ازناشناس.

19760ـ **ملك**۶۲۷۳: شکسته‌نستعلیق بی نقطه سدهٔ **۱۱**، [ف. ملك، فارسی:۲۰۴].

حاشیه بر مغنی اللبیب عن کتب الاعاریب

متن از ابن هشام در گذشتهٔ ۷۶۲ که در ۷۵۶ ساخته است حاشیه‌ازقاسم سامنی‌ملایری، متخلص به قاسم و قاسما ، که هنگام خواندن این کتاب ساخته و شواهد و مشکلات آنرا گزارش کرده است . **آغاز**:الحمدلله استتماماً لنعمته.

بنگرید :کشف‌الظنون ۲:۱۷۵۱ (مغنی) ـف . مشار، عربی : ۸۷۷ (مغنی) .

19761ـ**دانشگاه** ۲/۴۵۶۵:نستعلیق و نسخ نگارنده، **۱۳۲۵** (۱۵۳پ – ۲۲۴) ناتمام در مبحث اذا،همراه «حاشیه بر بهجة ـ المرضیه19755»از همو [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۵۰۴] .

حل ابیات شرح کافیة

از محمد فرزند محمد اتابکی ، گزارش شعرهاییست‌که در شرح‌خبیصی بر «کافیه»هست. نسخه رضوی بخط نگارنده است که در مجلس استاد خود خبیصی‌نگاشته است. **آغاز** : سپاس بیغایت و ستایش بینهایت سخن‌آفرینی را سزاست . . .

بنگرید : کشف‌الظنون : کافیه ، ترجمة کافیه .

19762ـ **رضوی** ۳۲ صرف و نحو : نستعلیق خامهٔ‌نگارنده، در **۹۸۰**. وقف‌نادرشاه ۱۱۴۵ . ۵۹گ ۱۵س [ف. رضوی ۳:۱۰].

حل المشاکل

از میرزا محمد طبیب تنکابنی ، که یاد او او در«کشکول :۶۷۹» گذشت ، برای‌فرزندش میرزا سلیمان ، که «شرح العوامل المائة» و «شرح الفوائدالصمدیه»را نیز برای اوساخته، در رجب ۱۲۶۶، در سه باب نگاشته است : ۱ـ صیغ دشوار صرفی. ۲ـ الغاز نحوی ۳ـ مغالطات منطقی . **آغاز** : پس از حمد خلاق

عالم... چنین گوید... که این مقاله‌ایست در لغز نحو و صیغ مشکلهٔ صرف‌که در قرآن وارد است و غیرآن و مغالطات.

19763ـ دانشگاه ۳۱۸۷/۳: نستعلیق و نسخ خود نگارنده، **۱۲۶۶**، همراه چهار رسالهٔ دیگر از همو (ص۲۴۱ ـ ۲۶۴) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۵۶].

حلیل الصیغ

در بیست و نه باب. در حل صیغه‌های‌مشکله **آغاز**: حمدله. فصل. این رساله‌ایست که ترتیب‌کرده شد.

19764ـ تهران، دکترقاسمزاده ۲مج: شکستهٔ ابوتراب **۱۲۷۹** در تهران [رؤیت].

د

دستور زبان ترکی

از عبدالعلی فرزند میرزا فضلعلی خلخالی که بروزگار ولیعهدی مظفرالدین شاه درتبریز میزیسته و از نزدیکان او بوده، به خواهش میرزارضا پیشکاروزیر (درخانهٔ مبارك ولیعهد)، در دستور زبان ترکی، با دو دیباجه، با روش کوتاه و باشتاب‌نگاشته است. [دیباجه‌وخاتمه]. **آغاز** دیباجهٔ ۱: شکـر وستایشی تحفهٔ درگاه کریمی است. **آغاز** دیباجهٔ ۲: بعد از حمد احد و مدح احمد.

19765 ـ مجلس ۵۶۹۴: نستعلیق محمدعلی منشی، **۱۲۸۹**، ۱۶۲ص ۱۱س [ف. مجلس ۱۷: ۱۵۰].

دستور زبان عربی = نحو

دستور زبان فارسی = قواعد فارسیه

از ابن‌کمال پاشا، که یاد او در «وجود: ۸۵۹» گذشت. در صرف زبان فارسی‌باگزارش بعربی وترکی، و جزاین «قواعدالفرس» دارد که نیز به‌ترکی وعربی است.

19766ـ قاهره، دارالـکتب ۲۲/۱ لغت فارسی: بی تاریخ (گ۱ ـ ۱۷) [ف. مخطوطات۲: ۴۹]شمارهٔ ۳ دفتر«قواعدالفرس» اوست(۲۷پ ـ۴۸ر)[ف.مخطوطات۲: ۵۰].

دستور زبان فارسی = ترجمهٔ لغت فارسی

از عبدالکریم فرزند ابوالقاسم ایروانی ملاباشی بنام محمدشاه غازی وبرادرش‌شاهزاده بهمن‌میرزا فرمانروای آذربایجان، در دوازده باب[دیباجه] نام‌دوم‌کتاب‌بخامهٔ‌نویسنده درنمای نسخهٔ ملك آمده‌است. **آغاز**: سپاس وستایش خداوندی را سزاست که نوع انسان را پایـهٔ سخندانی بخشود.

بنگرید: ذریعه۱۸: ۳۳۳ ۲۰: ۲۰۰ (مختصر ـالعروض).

19767ـ ملك ۶۳۵۶: نستعلیق علی اکبر فرزند حاجی محمد صادق تاجر اردبیلی الاصل وتبریزی‌المسکن در ۱۱ج۲ **۱۲۹۸/۲**، آغاز برابر نمونه، نسخه بنام «ترجمهٔ لغت فارسی» است ۶۲گ ۱۴س [رؤیت].

دستور زبان فارسی

از محمود طسوجی.

19768ـ تهران، ملی ۴۰۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۸۷**، ۸۶ص [نسخه‌ها۱: ۵۸].

دستور زبان فارسی

ناشناخته. از برنامهٔ آموزشی دارالفنون است. **آغاز:** فصل اول در اسم، اسم کلمه‌ایست که بیان میکند وجودیرا یا شیئی‌را خواه وجود خارجی باشد مثل خانه.

19769ـ **مجلس** ۵۶۷۱/۱ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۴** (ص۲ – ۱۱)، برخی‌جمله‌ها زیرنویس‌فرانسوی‌دارد.[ف.مجلس۱۷: ۱۲۲].

دستور زبان فارسی = قواعدفارسی

چندگفتار ناشناخته.

19770ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۳۲ : نوشتهٔ **۱۲۴۹**، ۷ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۵۶].

19771ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف۱۴۲ : نوشتهٔ محمدصالح در **۱۲۵۷** ، ۱۲ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۵].

19772ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۲ق ۳۰: تاریخ‌یاد نشده، ۱۰۴ص [مخطوطات سرفراز علی : ۵۶].

19773ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف۱۴۱ :تاریخ‌یادنشده، ۱۶ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۵۶].

19774ـ **بنگال،** آسیایی O۱۶/۱ (۹۹۷) : شکسته، تاریخ یاد نشده ، صرف و نحو است [ف. بنگال : ۱۲۵].

سلم النحو

از غلام حیدر،شاگرد مولوی میر محمدتقی صاحب فیاضی، استاد او بفرزند خود میرمعصوم درس «شرح عوامل مائهٔ منظوم جامی» که با یزید نوشته بود میداد و حواشی برکنار آن مینوشت، شاگرد او غلام حیدر آن حواشی را بروزگارنگارنده بسال۱۲۶۵گرد آورده و بدین نام خوانده است «شرح بایزید» نگاشتهٔ ۱۲۱۵ است. **آغاز :** حمدله . امابعد ، خادم طلبه مسمی بغلام حیدر که.

19775ـ **آصفیه** ۶۱ نحو: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۶۸گ ۱۱ س [ف . آصفیه ، میرعثمان علی۲: ۵۸۷].

شرح ارشاد

متن ازشهاب الدین احمد فرزند شمس ـ الدین عمر زاولی هندی دولت‌آبادی درگذشتهٔ ۸۴۸ در نحو. گزارش از ناشناس . چلبی از شرح آمیختهٔ آن از ابوالفضل خطیب‌کازرونی یادکرده ولی نگفته که‌آن گزارش بفارسی ویا بعربی است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعـل الکلمةعلم الاعراب، عادت برآن رفته‌مصنفان‌را که افتتاح‌تصنیف خود به بسمله و حمدله‌کنند.

بنگرید :کشف الظنون ۱: ۶۸ (ارشاد)ـ هدیة العارفین ۱: ۱۲۷.

19776ـ **سپهسالار** ۶۸۳۵: نستعلیق، ۸۶۰ (**۱۰۸۶**)۱۴۱ گ ۱۹س.[ف. سپهسالار ۵: ۱۴۳] .

شرح الفیه = شرح خلاصة الفیه

متن ازابن‌مالك، ترجمه است وتجزیه و ترکیب، از محمدصادق بروجردی‌برای پسرش محمدحسن . **آغاز :** الحمدلله علی الائه ... اما بعد، چنین گوید محمدصادق بروجردی... بعضی‌طلبه ... سیمامحمد حسن.

19777 ـ **سپهسالار** ۶۷۵۳/۱ : نستعلیق **۱۲۳۸** (۱پ – ۱۳۵پ) [ف . سپهسالار ۵: ۱۸۱].

19778ـ **سپهسالار** ۶۷۱۷: نسخ‌سید جعفر فرزند سید حسین، صفر **۱۲۴۳**، ازروی نسخهٔ مغلوط، ۲۱۳گ ۱۸س [ف . سپهسالار ۵ : ۱۸۰].

شرح الفیه = شرح خلاصة الالفیه

متن از ابن مالك‌که پس از این یاد شده، گزارش از عبدالله فرزند شاه منصور (بنگرید: ترجمهٔ خلاصة الحساب : ۱۴۸) . **آغاز** : خوبترین کلمه‌ای‌که ارباب کلام نحو آن‌صرف اوقات نموده جمل و مفردات را به آن مفتوح سازند.

19779ـ **شیراز**، شاهچراغ : نوشتهٔ میرزا علی فرزند استاد حسین قاضی ، ۹ شوال **۱۰۹۵**، [نسخه‌ها ۵: ۲۴۰].

شرح الفیه = شرح خلاصهٔ الفیه

متن ازابن‌مالك، جمال الدین ابوعبدالله محمد فرزند عبدالله ، در گذشتهٔ ۶۷۲ . هزار بیت در نحو است و ازکتابهای درسی قرنها . گزارش از علی فرزند نصرالله ملقب به‌آقاخان معتمدالسلطان وزیر عسکر خاقان . [دیباجه] گزارش‌نیزبعربی است‌باترجمهٔ هربندبفارسی. **آغاز** : الحمدلله‌الذی علم‌آدم الاسماء کلها... فیقول... علی‌بن...

بنگرید : کشف‌الظنون ۱: ۱۵۱ (الفیه)

19780ـ **دانشگاه** ۳۷۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، نسخه میرسد به گزارش بیت : فتی و انفك وهذه‌الاربعه، ۳۰ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۲].

شرح الفیه

متن از ابن مالك‌که پیش از این یادشد. گزارش ازمحمد علی‌فرزند ملابابا تویسرکانی [دیباجه] که بایستی از دانشمندان شیعی سدهٔ یازدهم باشد [ابن‌یوسف] . **آغاز** : حمدله. و العاقبة. امابعد، برضمایر اصحاب سخن‌وابصار ثاقبهٔ ارباب حکم پوشیده نیست که اساس علوم دینیه علم صرف و نحو است.

19781ـ **سپهسالار** ۳۱۷۸ : نسخ محمد زمان فرزند حاجی عبداللطیف تبریزی، **۱۱۲۳**، نزدیك به ۲۸ هزار بیت نوشته، ۸۰ گ ۲۵س [ف. سپهسالار ۲: ۲۴۱].

شرح الفیه

متن از ابن مالك که پیش از این‌یادشد. گزارش گویا از محمد فرزند سلیم گیلانی، که در ۱۱۸۵ به انجام رسیده است [ابن‌یوسف]. **آغاز** : قال محمد هوبن‌مالك . . . گفتهٔ پسر مالك است، حمد میگویم پروردگار خود راکه این صفت داردکه بهترین مالکان است.

19782ـ **سپهسالار** ۳۱۸۰ : نستعلیق گویا نگارنده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۸گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۲: ۳۴۲].

شرح الفیه = شرح خلاصة الالفیه

متن ازابن‌مالك‌که پیش از این یاد شد . گزارش از سلطان محمد فرزند علی کاشانی [دیباجه] . **آغاز**: سپاس وستایش مرواضعی را که مفردات الفاظ را مبانی مرکبات.

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۱۰۶ .

19783 ـ **الهیات** ۳۱۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پایان افتاده، ۲۰۵گ ۱۵ ـ ۱۸س [ف. الهیات ۱: ۸۲].

19784 ـ **رضوی** ۶۵ صرف و نحو : نستعلیق تاریخ یاد نشد ، انجام افتاده ، آغاز برابر نمونه ، ۲۱۳گ ۱۶س [ف . رضوی ۳: ۱۹] .

شرح الفیه

متن از ابن مالك‌که پیش از این یادشد. گزارش ازمحمد مقیم فرزند حاج‌صفی‌قزوینی، برای فرزندش‌که همنام امام ششم (جعفر)است [دیباجه] نخست چندبیت از «الفیه» را آورده

سپس با نشانی‌ك آنرا تركيب وآنگاه بانشانی ش آنرا بفارسی گزارش‌کرده است . **آغاز :** الحمدلله الذی جعلنی من المستقرين ولم‌يجعلنی من المستودعين... فيقول...

بنگريد : ذريعه ۱۳ : ۱۰۶.

19785ـ **مجلس** ۸۸۰ : نسخ محمد قاسم فرزند محمد مؤمن، **۱۱۱۵** دراصفهان ، آغاز برابر نمونه، در فهرست نام نگارنـده **محمد مقيم**است، ۱۹۲گ۱۹س [ف. مجلس ۱۲۷:۳]

19786ـ **تهران،** دكتر قاسمزاده۲۴: نسخ محمد صالح حسينی رازی دوشنبه دهمٔسوم شوال **۱۱۳۳،** آغاز برابر نمونه، درنسخه نام نگارنده **محمد مقيم** است [رؤيت].

19787ـ **دانشگاه** ۱۲۱۱: نسخ‌تاريخ ياد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۲۵۳گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۶:۲۲۸۲].

19788 ـ **نجف**، مدرسهٔ بروجردی : تاريخ يادنشده در ذريعه نام نگارنده **محمد** ياد شده است [ذريعه ۱۳:۱۰۶].

شرح الفيه = شرح خلاصة‌الالفيه

متن ازابن‌مالك كه ياد او درپيش ازاين گذشت. چندگزارش ناشناخته .

19789ـ**الهيات**۲۶۷د : نسخ‌ونستعليق سدهٔ **۱۲ـ۱۳،** آغاز و انجام افتاده ، ۱۷۲گ ۱۵س [ف. الهيات ۱:۸۲].

19790ـ **تهران،**دكتر قاسمزاده ۴۱: نستعليق شكسته سدهٔ **۱۳،** قطور . آغاز : قال محمد هو ابن‌مالك... گفت محمد در حاليكه اويعنی محمدپسر مالك است [رؤيت].

19791ـ**سپهسالار** ۳۱۸۰ : نستعليق بی‌تاريخ، شايد از شارح، **آغاز :** قال‌محمدـ بن مالك... گفتهٔ پسرمالك است: حمد ميگويم پروردگار خود راكه اين صفت داردكه‌بهترين مالكان است . در فهرست آمده : اين گزارش مسلماً شرح قزوينی و شرح كاشانی و شرح تويسركانی‌نيست، شايد شرح محمد فرزندسليم گيلانی يا از ديگری‌باشد،۱۱۸گ ۱۶س [ف. سپهسالار ۲:۳۴۲].

شرح الالفية المنظومه

گزارش الفيه‌ايست‌جزءالفيه‌ی ابن‌مالك. در نسخهٔ دانشگاه كه از سدهٔ سيزدهم است از نگارنده به (ادام الله‌تعالی ظله) ياد شده است. **آغاز :** و الصرف تنوين تمكن صرف ـ عن مفرد مجرد لاينصرف. صرف تنوين تمكن‌است منع شده است ازاسم مفرد مجردی‌كه غيرامكن است.

19792ـ **دانشگاه** ۱۸۲۶ : شكستهٔ نستعليق‌سدهٔ سيزدهم، در ص عنوان‌آمده(خطـ السيدالفاضل صاحب المتوسط و شارح الافق و الالفية) ۶۸گ۱۸س [ف. دانشگاه ۸:۴۲۳].

شرح امثله

از سيد محمد حسين فرزند رضا حسينی ، در آن از نه وجهی‌كه از مصدر باز ميشود بـا دلايل عقلی گفتگو ميكند، و ميخواهد از راه استدلال علت‌دگرگونی درصيغه‌ها را نشان‌دهد. گويا همانست كه همراه «منقح الصرف» او در تهران ۱۳۰۱ چاپ شده است. **آغاز :** قـال رسول الله (ص) اول‌العلم معرفةالجبار و آخر العلم... بدانكه هرآوازی كه باشد عرب‌آنرا صوت گويد.

بنگريد : ف . مشار : ۱۰۱۱ ـ مؤلفين مشار ۲:۷۴۳.

19793ـ **تهران،** ملی ۳۶۳/۱ ف : نسخ ۱۴ج ۲ **۱۲۳۳/۲** (ص۱ ـ ۴۴) [ف. ملی ۱:۳۵۲].

شرح امثله

از میرسید شریف جرجانی، متن‌وگزارش ازکتابهایستکه مبتدیان درآموزش ادبیات‌عرب آغاز بدانها میکرده‌اند. وبارها پیوستهٔ«جامع المقدمات» بچاپ رسیده است . **آغاز :** قال رسول‌الله (ص) اول‌العلم معرفةالجبار.

بنگرید : ف. مشار: ۴۷۳.

19794 ـ **رضوی** ۹ صرف : نستعلیق تاریخ یاد نشده وقف ملامحمد تقی در ۱۰۶۲ همراه باامثله. [ف. رضوی ۴:۳].

شرح امثله

چند نسخهٔ ناشناخته .

19795 ـ **الهیات** ۴۰۳د : نسخ با تاریخ **۱۲۳۶** در دفتر [ف. الهیات ۱:۲۹۴]

19796 ـ **ری**، عبدالعظیم ۳۲۰/۵ : نسخ خلیفه آقابابا، پسر خلیفه دده خان مصر قانی خراقانـی ساوجی در **۱۲۳۷** [نسخه ها ۴۴۹:۳].

19797 ـ **حقوق** ۱۶۱/۳ج : نسخ اسماعیل فرزند جمشید بیك ارمنی، **۱۲۴۰**در تهران. این‌گزارش جزشرحی است‌که درآغاز «جامع المقدمات» جایداده شده وگویا ازامام عمر دانی باشد، و از آن آسانتر است و شاید از روی همان نگاشته شده باشد. **آغاز :** بسم الله یعنی ابتدا میکنم بنام ذات پاك خدایی که این صفت داردکه مستجمع صفات وکمالات‌است (۴۸پ ـ ۸۱ر) [ف. حقوق : ۱۴۴].

19798 ـ **دانشگاه** ۱۶۶۹/۲ : نسخ **۱۲۶۱** (۲۲پ-۴۶ پ) . آغاز:الحمدلله علی الائه ...امابعد، بدانکه‌لغت بمعنی‌لهجه وزبان است [ف.دانشگاه۸ : ۲۳۵] .

19799 ـ **تهران**، استادمینوی ۹۶/۳: نستعلیق علی فرزند حسین موسوی جاسیری ، **۱۲۸۷** [نسخه‌ها۶: ۶۸۰].

19800ـ **سپهسالار** ۸۱۹۰/۴: تاریخ یادشده (۱۷پ ـ ۲۴پ) گزارشی است بعربی برشرح امثلهٔفارسی،که برای‌شمس‌الدین حیدر فرزند بهمن الکافی نگـاشته شده است**آغاز:** الحمدلله‌الذی لایعزب‌عن علمه‌مثقال ذرة [ف . سپهسالار ۵: ۱۵۰] .

شرح تصریف

متن از زنجانی ،که یاد آن در « ترجمهٔ تصریف : ۲۰۵۰» گذشت. گزارش‌ازمحمدفرزند قاسم فرزندیوسف‌حسینی (یاحسنی)[دیباچه] . ازمعاصران‌ویانزدکان‌روزگارجامی‌وازسدهٔدهم، [عبدالحسین حایری] **آغاز :** بك یاذوالجلال والاکرام ... حمداً لمن‌صرف قلوبنانحو شکر نعمائه ونطق لسانها ...امابعد، این‌رساله‌ایست در ترجمهٔ صرف مشهور زنجانی .

19801ـ**مجلس**۳۳۴۲: نستعلیق‌محمود فرزند حسن‌الخطیب‌الطهرانی‌الزادی، یکشنبهٔ ۱۴ رمضان**۹۷۲**، ۶۴ص۱۵س[ف. مجلس.۱۰: ۱۱۴۰] .

شرح تصریف

متن ازهمان زنجانی،گزارش‌ناشناخته.

19802 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۱۷۲/۱ Or : نوشتهٔ**۱۲۰۷** [نسخه‌ها۴: ۶۹۱] .

شرح شافیه

متن ازابن‌حاجب ، ابوعمروعثمان فرزند عمر نحوی مالکی (۵۷۰ـ ۶۴۶) در صرف . گزارش ازمحمدعلی‌کربلایی ، که‌گویاسید علی صاحب «ریاض» باشدکه‌درآغازآموزش‌خودآنرا نگاشته است . **آغاز :** حمد وسپاس برخدایی که ملهم‌گردانید جمیع مخلوقاترا .

بنگرید :کشف‌الظنون ۲: ۱۰۲۰ (شافیه)

هدیه‌العارفین ۱: ۶۵۴ (ابن‌حاجب).

19803 ـ **رضوی** ۵۸ صرف و نحو: نسخ بی‌تاریخ، وقفی ابن‌خاتون سدهٔ ۱۱، ۳۶۵ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۳: ۱۷].

شرح شافیه

متن از ابن‌حاجب که پیش از این از آن یاد شد، گزارش از بهاءالدین محمد اصفهانی.

19804 ـ **نجف**. سیدمحسن حکیم ۱۰۲۲: نوشتهٔ سید حسین میرمغل، **۱۲۳۳**، ۲۲۷ گ [یادداشتهای سید احمداشکوری].

شرح شافیه

متن از ابن‌حاجب که پیش از این یادشده. گزارش از آقامحمدهادی فرزند ملاصالح ساروی مازندرانی، که یاد او در «ترجمة‌القرآن: ۱۶» گذشت، برای نواب حسین علی‌خان نگاشته و در ۱۲۶۸ در تهران چاپ‌شده است.

آغاز: حمدله. صلاة. امابعد، چنین گوید ذرهٔ بیمقدار تراب اقدام شیعیان ائمهٔ اطهار.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۳۱۴ ـ ف. مشار: ۱۰۲۲ ف. دانشگاه ۲: ۴۰۷.

19805 ـ **دانشگاه** ۱۴۲۵: نستعلیق شرف‌الدین فرزند زین‌الدین نائینی، ذیقعدهٔ **۱۰۹۶**، با حاشیه (منه‌دام‌ظله) بهای نسخه را در ۱۰۹۶ یادداشت کرده‌اند، آغاز برابر نمونه، ۲۲۳ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۲: ۴۰۷].

19806 ـ **ری** عبدالعظیم ۱۶۵: نستعلیق شنبهٔ ۱۰ع۲/**۱۱۳۳**، باحاشیه به‌نشانی (منه مدظله) (!) (تاریخ‌مرگ نگارند برسنگ قبر ۱۱۲۱ است) [نسخه‌ها ۳: ۴۳۰].

19807 ـ **سپهسالار** ۳۱۱۸: نسخ محمد ظهیر فرزند حاجی محمدزمان، **۱۱۳۳**، ۱۱۸ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۲: ۳۵۲].

19808 ـ **الهیات** ۱۱۰ آل آقا: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده با حاشیه‌ها به نشانی (منه‌مدظله) [ف. الهیات ۱: ۷۰۸].

19809 ـ **دانشگاه** ۳۲۰۹: نسخ ذیحجهٔ **۱۲۳۸** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۶۶]

19810 ـ **یزد**، سریزدی: ۱۱۹: نویسندهٔ محمدعلی فرزند ابراهیم یزدی، رجب **۱۲۴۳**. [نسخه‌ها ۴: ۴۲۲]

شرح شرح تصریف

متن از زنجانی، که یاد آن در «ترجمهٔ تصریف: ۲۰۵۰» گذشت. گزارش آن از تفتازانی درگذشتهٔ ۷۹۱ یا ۷۹۳ هردو بعربی، گزارش دوم از سیدمحمد فرزند هادی میرانی.

آغاز: بعد از حمد و ثنای حضرت حق تعالی و درود وصلوات... داب مصنفین وشارحین.

19811 ـ **مجلس** ۵۱۹۷/۴ فهرست نشده، نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۶پ ـ ۷۰ ر) گزارش تنها دیباجهٔ آنست [رؤیت].

شرح شرح تصریف

متن از زنجانی، که یاد آن در «ترجمهٔ تصریف» گذشت. گزارش آن از تفتازانی در گذشتهٔ ۷۹۱ یا ۷۹۳، گزارش دوم بفارسی و ناشناخته.

19812 ـ **مجلس** ۱۸۲۰/۳: باتاریخ **۱۰۸۹** در دفتر (ص ۵۳ ـ ۵۹) تنها گزارش دیباچهٔ آنست. **آغاز**: قوله ان اروی زهر تخرج فی الریاض... مقصود شارح با ایراد این جمله اثبات آنست که حمدالله احسن حمدهاست وافضل کلامهای فصیح [ف. مجلس ۹: ۴۱۲].

شرح شرح عوامل المائة

متن «عوامل» از ملامحسن فرزند محمد طاهر طالقانی قزوینی که از ملامحسن فیض نیز دانسته شده و یاد ها در «جامع المقدمات» چاپ شده

است. «شرح عوامل» ازملانظرعلی فرزند محسن گیلانی، که مردوبعربی ودر «جامع المقدمات» بارهاچاپ شده‌اند، گزارش فارسی ازاسحاق فرزند میرزا مهدی .

19813 ـ **الهیات** ۳۵۵ د : سدهٔ **۱۴** ۹۳ گ [ف . الهیات ۱ : ۸۴] .

شرح شواهد بهجة المرضیة

متن از سیوطی که یاد او در «حاشیهٔ بهجة المرضیه: ۲۰۵۳» گذشت. گزارش شواهد شعری آنست از نظام الدین فرزند ملااحمد اردبیلی. در ۱۲۶۷ چاپ شده است. واز هموست: شرح شواهد تصریف، شرح شواهد شرح قطر الندا، شرح شواهد عوامل المائة .

آغاز : چنین گوید اقترعباد نظام الدین بن ملااحمد اردبیلی که این کلمات چندکه نوشته میشود در توضیح ابیاتی که درشرح سیوطی .

بنگرید: ذریعه۳: ۳۳۸ ـ ف مشار: ۱۰۲۳ مؤلفین مشار ۶ : ۶۱۵ .

19814 ـ **رضوی** ۱۰۵ صرف ونحو: نستعلیق محمد فرزند ملادوست محمد گیلانی، در **۱۲۱۵** ، ۱۸ گ ۲۷ س [ف . رضوی ۳ : ۳۰] .

19815 ـ **دانشگاه** ۴۴۶۴/۱ : نسخ محمد علی فرزند حاجی لطفعلی تاجر نوری ، ۷ذیقعده **۱۲۳۴** (۲ر ـ ۴۹پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۱۸]

19816 ـ **سپهسالار** ۲۸۶۴/۹ : نوشتهٔ مسیح نوری ، رجب **۱۲۴۹** (۹۹ ر ـ ۱۴۸ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۲۶۱] .

19817 ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۷۷۴/۷: نوشتهٔ محمد تقی فرزند هادی نوری، **۱۲۸۰**، ۳۲ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

شرح شواهد بهجة المرضیه = شواهد ضیائیه

شرح شواهد بهجة المرضیه = حاشیه بر بهجة المرضیه

شرح شواهد سیوطی = شرح شواهد بهجة المرضیه

شرح شواهد شرح تصریف

متن از زنجانی که یاد او در «ترجمهٔ تصریف: ۲۰۵۰» گذشت . گزارش از تفتازانی سعدالدین مسعود فرزند عمر درگذشتهٔ ۷۹۱ یا ۷۹۳ . گزارش دوم از نظام الدین فرزند ملااحمد اردبیلی . در دیباچهٔ آن آمده که چون در گزارش تفتازانی اشتباهاتی دیده بدین نگارش دست زده است . در ایران ۱۲۶۷ چاپ شده است.

آغاز : چنین گوید اضعف عباد نظام الدین ابن ملا احمد اردبیلی، که چون فاضل کامل سعدالله تفتازانی .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۳۹ ـ ف. مشار: ۱۰۲۳ ـ مؤلفین مشار۶: ۶۱۵ ـ کشف الظنون ۲: ۱۱۳۸ (العزی فی التصریف) .

19818 ـ **الهیات** ۳۵۹/۳ د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (۴۴پ ـ ۵۵ پ) ۱۱ س [ف. الهیات ۱: ۲۸۶] .

19819 ـ **نجف**، سیدمحسن حکیم ۷۵۲/۳ : نوشتهٔ **۱۲۲۷**، ۷ گ [یادداشتهای سیدشکوری] .

19820 ـ **دانشگاه** ۴۴۶۴/۲ : نسخ محمد علی فرزند حاجی لطفعلی تاجر نوری ، ۷ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** (۵۰ پ ـ ۶۱ر) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۱۹] .

19821 ـ سپهسالار ۶۷۵۹/۱ : نستعلیق۵محرم**۱۲۵۷**(۲ر–۷پ)[ف.سپهسالار ۵ : ۲۶۳].

19822ـ مجلس ۴۷۶۹/۶: نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۸** در دفتر (۱۷۳ر – ۱۸۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19823 ـ مجلس ۳۳۸۰/۱ : نوشتهٔ محسن فرزند ملامحمد قراچه داغی تبریزی ، **۱۳۰۰** (ص۱–۳۵) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس . ۱۰: ۱۲۲۹] .

19824ـ دانشگاه ۴۱۳۵/۲:نستعلیق سدهٔ **۱۳**(۴۹ پ–۶۱ر)آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۰] .

19825ـ سپهسالار ۶۳۴/۴:نستعلیق سدهٔ **۱۳**(۱۰۲ر – ۱۱۱ر) [ف. سپهسالار۵ : ۲۶۳] .

شرح شواهد شرح قطر الندا وبل الصدی

متن وگزارش از همان ابن‌هشام . گزارش از نظام‌الدین فرزند ملااحمد اردبیلی.

آغاز: چنین گوید اقل طلبه نظام‌الدین بن ملا احمداردبیلی که مختصریست نوشته میشوددر ایضاح ابیات .

بنگرید : ذریعه۱۳: ۳۳۹.

19826 ـ مجلس ۴۶۱۵/۱ : نسخ میرزا محمد فرزند کربلایی علی‌اکبرکزازی ، **۱۲۱۶**(۵۶ب۲ ۷۲پ)آغاز برابر نمونه[رؤیت].

19827 ـ ملك ۵۷۰۰/۲ : شکسته نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمد علی مازندرانی‌الاصل**۱۲۵۳** آغاز برابر نمونه[رؤیت].

شرح شواهد شرح قطر الندا وبل الصدی

متن وگزارش هردواز ابن‌هشام انصاری، جمال‌الدین ابومحمد عبدالله فرزند یوسف، در گذشتهٔ ۷۶۲ ، در نحو و بعربی. گزارش شواهد آن از ملامحمد جعفر فرزند محمدکاظم قاینی.

آغاز: الحمدلله الملك الغفار.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۳۹ ــ ف .عربی مشار:۷۱۱(قطر الندا) و۵۵۹(شرح قطر الندا) کشف‌الظنون۲: ۱۳۵۲(قطر الندا)هدیة العارفین ۲ : ۴۶۵ .

19828 ـ دانشگاه ۴۱۷۱ : نسخ و نستعلیق محمدصادق فرزند اسدالله ، ۱۲ محرم **۱۲۲۱** ، آغاز افتاده در آن آمده: لمصنفه: ستمهایی که شد بر(جعفر) از تو ـ اگر برطفل میشد پیر میشد ، ۸۸ گ ۱۴ س[ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۳۷] .

19829ـ قم ، سیدشهاب‌الدین تبریزی: تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۳: ۳۳۹] .

شرح شواهد شرح قطر الندا وبل الصدی

متن وگزارش از همان ابن هشام. گزارش شواهد آن ناشناخته .

آغاز: این چند کلمه‌ایست نوشته‌شده بزبان فارسی از جهت بیان اشعار شرح قطر ابن هشام انصاری تا همه مبتدی معانی او را به آسانی دریابد تا ثواب ... اذاقالت حذام .

19830ـ مجلس۱۹۴۱/۳ : بی‌تاریخ، باتاریخ **۱۲۰۲** در دفتر (ص۸۷–۲۳۳) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹: ۶۵۸] .

19831ـ دانشگاه ۴۵۲۴. نستعلیق و نسخ محمدزمان فرزند حاجی‌ملك (اردکانی) ۱ذیحجهٔ **۱۲۱۹** ، آغاز افتاده ، گزارشی است از یك

دانشمندشیعی [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۷۴ وف. مجلس ۹ : ۶۵۸].

19832ـ سپهسالار۶/۶۳۴:سدهٔ ۱۳ (۱۱۶ر ـ ۱۵۱ پ) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار۵:۲۶۴].

شرح شواهد عوامل المائة

متن ملامحسن قزوینی که یاد آن در «شرح شرح عوامل المائة: ۲۰۶۰ » گذشت. گزارش شواهد آن از نظام‌الدین فرزند احمد اردبیلی که‌یاد اودر «شرح شواهد بهجة المرضیة: ۲۰۶۱» گذشت. در نحو ، بسال ۱۲۶۷ در ایران چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۳۹ـ ف. مشار: ۱۰۲۳ .

شرح شواهد فوایدضیائیه

متن از جامی که یاد آن در «ترجمهٔ فواید الضیائیه: ۲۰۵۱» گذشت. گزارش شواهد آن از محمدکریم فرزند علی‌اکبر کرمانشاهی، زنده در ۱۳۳۰ . وازهموست: «شرح عوامل المائة ۲۰۶۴».

19833 ـ الهیات ۲۰۷/۱ آل‌آقا : به‌خامهٔ نگارنده، باتاریخ رجب ۱۳۳۰ (درش۲) (۱پ-۱۲پ) ۹ س [ف . الهیات : ۷۳۴] .

شرح شواهد مفصل

متن از جارالله زمخشری، محمود فرزند ابوالقاسم خوارزمی درگذشتهٔ ۵۳۸ در نحو ، بسال ۵۱۳ بانجام رسانده . گزارش از ناشناس، چلبی نیز بدون یادنام نگارنده آغاز آنرا آورده است .

آغاز: الحمدلله الذی فضل الانسان بفضیلة البیان .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲ ۱۷۷۴ (مفصل).

19834 ـ رضوی ۷۱۳۶/۱۴ : با تاریخ ۸۷۲-۸۷۷ دردفتر (۱۵۲پ -۱۹۲پ) [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی، چاپ نشده] .

شرح صرف میر

متن از میر سید شریف گرگانی، که یاد او در «اسکندریه: ۷۳۲» گذشت . بفارسی وبارها در «جامع المقدمات» چاپ شده‌است . گزارش گویا از احمدفرزند محمدنویسندهٔ جنگ ۲۸۹۶ دانشگاه که روزگاری درخوی زندانی بوده‌است

آغاز : بسم . یعنی ابتدامیکنم بنام خدا.

19835ـ دانشگاه ۲۸۹۶/۷: نستعلیق احمدفرزند محمدطاهرکه گویا نگارنده است ۱۲۱۳ (ص ۱۰۹ ـ ۱۳۲ متن‌وهامش) [ف . دانشگاه ۱۰:۱۷۴۳] .

شرح صرف میر

متن ازهمان میرسیدشریف گرگانی، گزارش از تقی فرزند محمود فرزند مؤمن .

آغاز: حمدلله. صلاة . امابعد، بندهٔ کمترین تقی بن المحمودبن المؤمن... اراده‌کرده‌ام... بنویسم کتابی راکه مشتمل باشد جمیع صرف را.

19836 ـ ملك ۵۶۸۳/۱ : نستعلیق بد سدهٔ ۱۳-۱۴ (۱ پ ـ ۹پ) [رؤیت].

شرح عوامل المائه = ترجمهٔ عوامل

ازساره خاتون طلعة السلطنه دخترعباسقلی خان سپهر کاشانی، هنگامیکه «عوامل» ملامحسن را نزدپدرمیخوانده، درپنجشنبهٔ ۲۳ج۱ ۱۳۲۸ بدان آغاز و دریکشنبهٔ ۲۰ ذیحجه ۱۳۲۸ در منزل خود درچاله میدان تهران آنرا بپایان رسانیده است .

آغاز : احمدك یامن یرفع الیه العمل ... حمد یعنی سپاس میکنم تورا ای‌کسیکه .

19837 ـ مجلس ۲۹۰۳/۱ : نسخ نگارنده در **۱۳۳۱** (ص ۱ـ۱۳۶) سپس «شرح و ترجمهٔ عوامل» جرجانی از همو [ف . مجلس ۱۰:۲۹۲].

شرح عوامل المائة = ترجمه و شرح . . .

ازهمان ساره‌خاتون‌سپهر. گزارش‌وترجمهٔ «عوامل»جرجانی‌است، که‌در ۲۶ محرم۱۳۳۱ بانجام‌رسانیده‌است.

آغاز : حمدله . یعنی حمد بر خدای عالمیان والصلاة والسلام علی‌خیرخلقه ... وسلام و درود به‌بهترین خلق اومحمد .

19838 ـ مجلس ۲۹۰۳/۲ : نسخ نگارنده‌در۲۶محرم **۱۳۳۱** (ص۱۴۰ـ۱۹۶) بدنبال « شرح عوامل مایه» ملا محسن از همو [ف . مجلس۱۰:۲۹۳].

شرح عوامل المائة

متن از عبدالقاهر فرزند عبدالرحمان جرجانی‌درگذشتهٔ۴۷۱[چلبی]یا۴۷۴[اسماعیل پاشا]درنحوبعربی،که‌بارهادر«جامع‌المقدمات» چاپ شده است . گزارش از عباسقلی‌خان‌سپهر کاشانی،و این جز«شرح عوامل مایهٔ‌جرجانی» اوست .

آغاز:قال‌المصنف ،حمدله . صلاة.سپاس بیحد وقیاس .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۱۷۹ ـ (عوامل) ـ هدیةالعارفین ۱ : ۶۰۶ ـفمشار: ۴۷۳ (جامع‌المقدمات) .

19839 ـ مجلس۳۱۴۲/۲ : بخامهٔ نگارنده ، دوشنبهٔ ۲۳ رجب **۱۲۸۵** (ص۶۲ـ۲۲۴)[ف.مجلس ۱۰ : ۷۱۴] .

19840 ـ مجلس ۳۱۳۲ : نستعلیق عباسقلی سپهر کاشانی ، سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۷۰ ص۱۶س[ف . مجلس۱۰:۷۰۵] .

شرح عوامل المائة = ترجمهٔ . . .

متن ازملامحسن‌قزوینی‌که یادآن‌در«شرح شرح‌عوامل۲۰۶۰» گذشت. گزارش‌ترجمه مانند ازعباسقلی خان سپهر کاشانی، که‌یاد اودر«اثبات خلافت: ۸۷۱»گذشت. بروزگاری‌که آنرانزد پدرخود لسان‌الملك میخوانده است [دیباجه].

آغاز :هذاکتاب‌فارسی عوامل...احمدك یامن یرفع‌الیه ...یعنی حمد میکنم تورا.

19841 ـ مجلس۲۹۶۹: نسخ ابوتراب محلاتی، **۱۲۸۲**، آغاز برابرنمونه، بایادداشتی دربارهٔ کتاب و اهدای آن به‌ناصرالدین‌شاه از نگارنده ، ۱۵۲ ص ۱۷ س [ف . مجلس ۱۰: ۴۱۵].

19842 ـ مجلس ۲۸۳۰/۱ : نستعلیق میرزا علی‌فرزند میرزا احمد نواب **۱۲۸۳** و یادداشت خودسپهر(ص۱۰۳ ـ ۱۰۶)واین‌جز ترجمهٔ‌اوست‌که یاد شد[ف.مجلس۱۰:۲۲۴].

شرح العوامل المائة

متن از همان ملامحسن قزوینی، درنحو، گزارش‌ازمحمدکریم‌فرزندعلی‌اکبرکرمانشاهی. و این جزگزارش اوست‌بر «عوامل»جرجانی.

19843 ـ الهیات ۲۰۷/۲ آل آقا : خامهٔ نگارنده ، چهارشنبهٔ ۹ رجب ۱۳۳۰ (۲۱ـ۱۳۷ د) ۹ س [ف . الهیات۱:۷۳۴].

شرح العوامل المائة

متن از عبدالقاهر جرجانی. در نحو ، گزارش‌ازمحمدکریم‌فرزندعلی‌اکبرکرمانشاهی. و این جز «شرح عوامل» ملامحسن‌اوست.

19844ـ الهیات ۲۰۷/۳ آل‌آقا : خامهٔ نگارنده وناتمام.پیرامن**۱۳۳۰**. (۱۳۷

پ ـ ۲۲۷ پ) ۹ س [ف. الهیات۱: ۷۳۴].

شرح عوامل المائة

متن از ملا محسن‌قزوینی، گزارش‌ازمیرزا محمد طبیب‌تنکابنی، که‌یاداودر«کشکول: ۶۷۹» گذشت‌که در مدت نه‌روز آنرا نگاشته است.

آغاز: بعدازسپاس بیقیاس‌حضرت‌یزدان... چنین گوید.

بنگرید: ذریعه۱۳: ۳۷۲.

19845 ـ **دانشگاه** ۴۱۸۷/۱: نستعلیق و نسخ‌نگارنده **۱۲۶۶**(س ۱ـ۸۷)همراه‌چهار رسالهٔ دیگر از همو: شرح الفوائدالصمدیه، حل‌المشاکـل، زادالمسافرین، شرح القصیدة المیمیة [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۵۶].

19846 ـ **تهران**، دکترقاسمزاده۳۳: نستعلیق خوش زین‌العابدین فرزند اسماعیل کجوری،ازندرانی‌سدهٔ**۱۳ـ۱۴**. **آغاز:** احمدك یامن‌دفع صالح‌العمل یعنی‌ستایش میکنم[رؤیت]

شرح عوامل المائة

متن از جرجانی، گزارش ازهادی‌نوری، در هامش نسخهٔ ۵۷۶۴ ملك بخط نویسنده که گویا همان‌نگارنده‌باشد آمده: این‌دوازدهمین شرح است‌که باستعانت دوازده معصوم نوشته‌ام.

آغاز: الحمدلله‌الذی سیرطلب‌العلم عبادة للعالمین... و بعدچون‌تراب‌انعال‌طالبین‌عازم بودکه جهت تسهیل اخذ تعلیم مبتدین.

19847 ـ **تهران**، دکترقاسمزاده۱مج: شکستهٔ پنجشنبهٔ رمضان **۱۲۷۹** نوشتهٔ ابوتراب درتهران، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

19848 ـ **ملك** ۵۷۶۴/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، شاید ازنگارنده (۴۶ر ـ۱۰۳ پ) ۱۵ س [رؤیت].

شرح عوامل المائة

متن از ملامحسن قزوینی.

19849 ـ **تهران**، دهخدا ۲۹۶/۱۰: باتاریخ **۱۲۴۵** در دفتر [نسخه‌ها ۴۱۳:۳].

19850 ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۷ ج: نستعلیق نورالله فرزند حبیب‌الله‌مافی، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۳۰۳**، ۷۵ گ ۱۶ س **آغاز:** بسم‌الله رابرسه وجه میخوانند [ف.ادبیات ۱: ۳۳۷].

شرح عوامل المائة

متن از عبد قاهرجرجانی.

19851 ـ **تهران**، ملی ۵۸۲/۱ ف: نسخ **۱۰۵۹** (س ۱ـ۱۹) همانکه در «جامع المقدمات» چاپ شده [ف. ملی۲: ۷۹].

19852 ـ **تهران**، دهخدا ۲۹۶/۱۱: نسخ**۱۲۴۵** همان‌شرح‌کوچك‌معروف. [نسخه‌ها ۴۱۳:۳].

شرح الفوائد الصمدیه = شرح الصمدیه

از میرزا محمد طبیب تنکابنی که یاد اودر «کشکول: ۶۷۹» گذشت. برای فرزندش‌میرزا سلیمان در ۳ رجب ۱۲۶۶ ساخته است. در پایان مینویسد: در مدت‌چهارده روزآنراساخته و در مدت سی سال شصت و پنج‌کتاب نگاشته‌ام آنگاه فهرست آنها را میاورد.

آغاز: پس از ستودن ذات احدیت... چنین‌گوید... محمدبن‌سلیمان‌الطبیب‌التنکابنی.

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۳۶۳.

19853 ـ **دانشگاه** ۴۱۸۷/۲: نستعلیق ونسخ نگارنده، **۱۲۶۶** (س ۸۹ـ۲۳۸)همراه «شرح‌العوامل المائة» وسه‌رسالهٔ دیگر ازهمو. [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۵۶].

شرح فواید ضیائیه = شرح‌شرح جامی

متن از عبدالرحمان جامی که یاد آن در «ترجمهٔفواید ضیائیه: ۲۰۵۱» گذشت.

19854 ـ سپهسالار ۲۱۸ قـنبـر : نستعلیق **۱۰۵۵** شاید ازنگاننده، آغازیك برگ افتاده ، ۷۹ گ ۱۹ س [ف . سپـهسالار ۲ : ۳۵۳] .

شرح کافیه

متن‌از ابن حاجب، جمال‌الدین ابوعمرو عثمان فرزند عمر مالکی نحوی ، در گذشتهٔ ۶۴۶ ، در نحو . گزارش از مـیر سید شریف گرگانی‌که یادآودر «اسکندریه: ۷۳۲» گذشت. هنگامیکه درمدرسه‌درس‌میخواندوبسیارتهیدست بود ، دربرابر خوراكروزانهٔ خود این‌گزارش را برای پسر کیپاپزی نگاشت از این‌رو «شرح کیپائی» نیز شناخته میشود . در ۱۲۷۹ درهند وپس‌ازآن‌چاپ شده‌است. **آغاز** : الکلمة لفظ وضع لمعنی‌مفرد . معنی کلمه در اصل‌لغت یك سخنی است و معنی وی دراصطلاح نحوی‌لفظی است‌که نهاده‌شده‌باشد .

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۳۷۰ (کافیه) ف . مشار : ۱۰۲۵ .

19855 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ف ۳۰۳ : نسخ‌زکریافرزندمحمدفرزندعلی‌بیرجندی **۸۹۱** در مدرسهٔ قریهٔ نورکن ، بگفتهٔ نویسنده گزارش از میر سید شریف است [نسخه‌ها ۵ : ۴۰] .

19856 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۳۰۲ ف : نستعلیق سدهٔ **۹** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست ازگرگانی یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۰] .

19857 ـ تهران ، ادبیـات ۶۱ د : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، برگ‌پایان‌نونویس ۲۰ذیحجهٔ **۹۴۶** ، ۱۳۹گ۲۱س [ف.ادبیات۱:۳۴۱] .

19858 ـ مجلس ۲۸۵۴ : نسخ‌ونستعلیق **۱۰۰۲** در دارالسلطنهٔلاهور، آغاز برابر نمونه، ۲۵۰ص۲۳س[ف . مجلس ۱۰ : ۱۸۰].

19859 ـ قاهره، دارالکتب ۴۷۵۹س : بیرام‌علی‌فرزندهمایونشاه‌طالقانی‌ملقب‌به‌بسجاعی **۱۰۱۹**[مخطوطات ۱ :۳۴۲].

19860 ـ سپهسالار ۳۱۶۳ : نستعلیق **۱۰۲۰**، ۸۲گ۱۵س [ف.سپهسالار۲ :۳۶۶] .

19861 ـ مجلس ۲۲۱۲ : تحریری **۱۰۸۴** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده، نگارنده درسدهٔ یازدهم میزیسته است؛ ۴۶۶گ ۱۶ـ۱۷ س[ف ـ مجلس۶: ۱۷۱ و۷: ۶۳۹].

19862 ـ آصفیه ۱۳ نـحـو : نسخ نورالدین علی‌فرزند معین‌الدین حسنی‌حسینی، **۱۰۸۶** ، ۳۶۸ ص۱۴س[ف. آصفیه، میرعثمان علی ۲ :۵۸۸] .

19863 ـ حقوق ۶ د ، نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، نسخه بمانند چاپی است ، ۱۴۱گ ۲۰ س [ف . حقوق : ۱۵۳] .

19864 ـ مجلس ۳۱۱۴ : نستعلیـق موسی فرزند عیسی سمرقندی، سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده ، ۴۳۳ ص ۱۵ س [ف . مجلس ۱۰ : ۶۷۸] .

19865 ـ الهیات۲/ ۲۳۵ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۲۷پ ـ ۱۹۵ پ) با حاشیه‌هایی بنشانی (میرابوالفتح‌نوری ره)[ف . الهیات۱: ۸۵] .

19866 ـ دانشگاه۱۲۱۸ : نسخ‌شعیب خان فرزند محمد، ۲۸ رجب **۱۱۰۸** باجدایی در املا از نسخهٔ ۱۱۶۲ دانشگاه ، ۱۸۸ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۰۲] .

19867 ـ مجلس ۱/ ۴۳۶۶: نستعلیق ۲۷شعبان‌گویا **۱۱۱۷**(۱ـ۲۰۲) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

19868 ـ سپهسالار ۶۷۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲** . مانند نسخهٔ ۱۲۱۸ دانشگاه است نه چاپی ، ۱۴۴ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۲۶] .

19869 ـ **دانشگاه** ۱۶۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، برگ نخستین نونویس ، ۱۵۶ گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۸:۱۹۸] .

19870 ـ **سپهسالار** ۶۹۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده ، ۱۹۷ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۲۶] .

19871 ـ **سپهسالار** ۳۱۶۳/۲ : تاریخ یاد نشده (۸۳ پ ـ ۲۵۸ پ) برابر نسخهٔ چاپی [ف . سپهسالار ۵: ۲۲۶].

19872 ـ **دانشگاه** ۱۱۶۲ : نسخهٔ تازه‌ایست و درست مانند چاپی است ، ۱۶۰ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۶:۲۳۰۲].

19873 ـ **رضوی** ۵۰ صرف و نحو : نستعلیق وقف ۱۰۹۱ ، ۱۵۷ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۳ : ۱۵] .

19874 ـ **آصفیه** ۲۳۸ نحو: تاریخ یاد نشده در فهرست نگارنده میرسیف یاد شده‌است [ف . آصفیه۳: ۷۰۲].

شرح کافیه

متن ازهمان ابن‌حاجب (م ۶۴۶) ، گزارش از برهان‌الدین عبدالله فرزند شهاب الدین جامی [دیباجه] .

آغاز: حمدله ... چنین‌گوید محرر این مقاله ... برهان الدین ... چون‌کتاب کافیه.

19875 ـ **سپهسالار** ۶۹۱۹ : نسخ سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** ، آغاز و انجام نونویس سدهٔ ۱۳ ، ۲۷۸ گ ۱۴ س [ف . سپهسالار ۵ : ۲۲۵] .

شرح کافیه

متن از همان ابن حاجب . گزارش از شمس‌الدین .

19876 ـ **هند**، راجه‌فیض آبادی ۶: تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [ذریعه ۱۳ : ۲۹] .

شرح کافیه

متن ازهمان ابن‌حاجب . گزارش از ملا صادق . **آغاز**: بدانکه دربعضی نسخ کافیه هم تسمیه واقع است وهم‌حمدوصلوات .

19877 ـ **دانشگاه** ۱۲۲۶ : نستعلیق تاریخ‌یاد نشده ، ازآغاز تامبحث تمیز رادارد، ۱۹۷ گ [ف . دانشگاه ۶:۲۴۵۵].

شرح کافیه

متن ازهمان‌ابن‌حاجب. چندنسخه‌گزارش ناشناخته .

19878 ـ **مجلس** ۵۳۳۷: نستعلیق ۲۰ شعبان **۱۰۸۶** . آغازافتاده : الثانی‌الاسم،الاول الفعل . یعنی زیراکه‌کلمه دلالت میکند برمعنی که میباشد در نفس خود بی‌آنکه‌محتاج‌باشددر دلالت، ۱۴۱ گ [ف. مجلس۱۶: ۲۴۹].

19879 ـ **اصفهان** ، ادبیات: نسخ ملا محمد فرزند محمدکاظم‌اصفهانی، درمدرسهٔ جده چهارشنبه ۲۵ ع ۲/**۱۰۹۲**، زدین . **آغاز**: الکلمه . الف ولام‌الکلمه الف و لام‌جنس وتاء اوتاء وحدة است [نسخه‌ها۴:۴۷۷] .

19880 ـ **الهیات** ۱۲۰ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده، ۳۱۸ گ ۱۷ س [ف . الهیات ۱: ۸۵] .

شرح مختصر زنجانی

شاید متن «تصریف» زنجانی باشد(بنگرید: ترجمهٔ‌تصریف: ۲۰۵۰) .

19881 ـ **آصفیه** ۱۷۰ صرف : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۴: ۳۹۶] .

شرح مفاتیح الدرایه فی اثبات (بیان) القوانین الدریه

متن از مصطفی متخلص به‌حیرت که یاداو در «امثله : ۲۰۴۸» گذشت. گزارش از عبدالله (النجیب) فرزند محمدفرزند شعبان. «مفاتیح» در دستور زبان فارسی است ، وجزاین گزارش مصطفی عصام‌الدین نقشبدی نیز آنرا به ترکی گزارش کرده‌است [ن . طرازی] **آغاز** :سبحان من‌اسری بعبده لیلامن‌المسجد الحرام .

19882 ـ **قاهره**، دارالکتب : ۱۱۷ لغت تیموریه : بی‌تاریخ، نسخ ، ۱۳۳ص۲۱س [مخطوطات ۱ : ۳۵۴] .

شرح الهروتی

ازجائسی .

19883 ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۳۱۰ : تاریخ یاد نشده ، ۳۹۶ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی :۸۴].

شواهد ضیائیه = شرح شواهد بهجةالمرضیه

از محمد باقر فرزند محمد حسین یزدی بغرویی زنده در۱۲۵۱ درگزارش‌شواهدمنظوم «البهجة المرضیة» سیوطی ، در ۱۲۳۲ بانجام رسانده و چاپ شده است . **آغاز** : حمدله . اما بعد ، میگوید بندهٔ فقیر عاصی محتاج‌بسوی رحمت پروردگار .

بنگرید:ذریعه ۱۴ :۲۴۳ ـ طبقات اعلام الشیعه ،کرام : ۱۷۸ـ ف . مشار : ۲۴۵۳.

19884 ـ **الهیات**۱۶۰ د: نستعلیق‌شیخ یوسف آقامحمد نبی ،۲۰ ذیحجهٔ **۱۲۸۱**، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۸گ ۱۷س [ف. الهیات۱: ۸۹ و۲۹ :۱۷۹] .

19885ـ**دانشگاه** ۴۱۳۵/۱ :نستعلیق سدهٔ**۱۳**،(۱پ۴۸ر)[ف.دانشگاه۱۳ : ۳۱۱۰].

19886 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۴۶۶/۲ : نسخ ، تاریخ یاد نشده[نسخه‌ها۵: ۶۶] .

ص

صرف = صرف‌اللسان

از عبدالرحمان جامی،که یاداو«تهلیلیه: ۳۶»گذشت .

19887 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۸۸۷/۱۷ : در «کلیات» او از سدهٔ**۱۰** .در فهرست بنام «رساله درصرف»یادشده است.

19888 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۱۵۸۵/۲۲: در«کلیات» اواز سدهٔ**۱۰** ، در فهرست پس از «فوائدضیائیه» بنام«رساله‌در صرف» یاد شده است [ف . فهمی ادهم۱ :۲۳۶ و ۲۳۷] .

19889 ـ **بنگال** ، آسیایی ۴۱/۳ (۵۴۲) : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، درفهرست بنام «صرف‌اللسان» یادشده است [ف. بنگال : ۱۳۱] .

صرف زبان عربی

از میرزا مهدی اشتهاردی،کـه در مدرسهٔ علوم سیاسی‌تهران تدریس میشده است. **آغاز:** هرعلمی‌که‌گفتگو میکنداز مادهٔ کلمه... آن‌علم را لغت‌گویند .

19890 ـ **حقوق**۸۱د: نستعلیق‌امرالله

فرزندحسینعلی‌خان‌ازندریانی،۱۹۰ع۱۳۳۱/۲. در پایان در ۱ ج ۱۳۳۶/۲ نوشته است‌که این کتاب‌ازاشتهاردی‌است‌که در مدرسه‌درس‌میداده، ۱۳۶ گ ۱۵ س [ف. حقوق : ۱۶۰] .

صرف زبان عربی

از نظیری اصفهانی [ن . طرازی] **آغاز:** حمدله . والعاقبة ... قالت‌الحکماء :التصریف ام‌العربیة و النحو ابوها ، حکما گفته‌اند که تصریف مادر عربیت .

19891 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۰۳ مجامیع طلعت :نوشتهٔ **۶۶۰** ، زدین(گ۱ـ ۸ مجموعه) همراه با «صرف» دیگری (گ۹۵ـ ۱۱۰مجموعه)آغاز این یکی : چون نحو ... تما شد التماس کردند که تصریفی [مخطوطات ۲۴۳:۱] .

صرف زبان عربی

چندگفتار ناشناخته .

19892 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۰۳ مجامیع‌طلعت: نوشتهٔ‌عبدالحکیم‌فرزندابوشجاع، **۶۵۷** ، **آغاز:** سپاس ایزد راکه‌ما را بتوحید (گ ۶۱ ـ ۹۵) [ف . مخطوطوطات۲:۵۶].

19893 ـ **ملك** ۵۷۱/۲ : با تاریخ **۶۶۸** در دفتر ، عنوانهای‌فصل دارد. **آغاز:** به نستعین . لالولامتناع‌الشیئی لامتناع غیره : لولا امتناع شیء لوجودغیره: انجام‌افتاده[ف. ملك، مجموعه‌ها : ۸۷] .

19894 ـ **دانشگاه** : ۳۱۰۶/۱۱ : با تاریخ **۱۰۷۷** دردفتر(۱۶۳ پـ۱۷۷ر)صرف میر داماند **آغاز** : حمدله ... اول‌العلم‌معرفة الجبار و آخرالعلم تفویض‌الامرالیه . اما بعد بدانکه‌هرآوزی‌که‌باشدعرب آنرا صوت‌گویند. [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۱] .

19895 ـ **یزد**،سریزدی۱مج: باتاریخ رمضان **۱۰۸۳** در شمارهٔ ۴ دفتر [نسخه‌ها۴ : ۴۲۴] .

19896ـ**دانشگاه** ۵۳۶۳: نستعلیق‌میرزا زین‌العابدین فرزند محمد هاشم حسینی استرـ آبادی،در**۱۰۸۷**درمدرسهٔعباسیه‌مشهدخراسان. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌عدانا‌سبیل‌الخیرات وجعل رسوله ...امابعد، فلمارایت‌الصرف ... بدانکه لفظ بردوقسم است: مهمل‌ومستعمل[ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۹] .

19897ـ **سپهسالار** ۸۱۹۰/۲: نوشتهٔ غلامرضا ، باتاریخ **۱۰۹۹** بهمین خامه در دفتر (۷پ ـ۱۷ پ). نگارنده برای پسرش نگاشته است . **آغاز** : الحمدلله‌الذی جعل الصرف امـ العلوم والنحوابوها... چون فرزند اعزاشرف [ف . سپهسالار ۵ : ۲۸۴] .

19898 ـ**رضوی**۱۳۷ صرف: نستعلیق با تاریخ **۱۰۹۹** در دفتر ، گفتاریست درصرف صیغه‌هاییکه باعتبار حرف اول آنها صیغه‌سازی میشود . خطبه افتاد . مقدمه : بدانکه صیغه‌در لغت زر در بوته گداختن است ، ۵ گ ۱۵ س [ف . رضوی۳: ۳۹] .

19899 ـ **سپهسالار**۸۰۷۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، جز صرف‌میرگرگانی است، **آغاز:** حمدله... بدان علمك‌الله‌تعالی‌کلمات عرب‌برسه قسم‌بود:فعل، اسم،حرف . فعل کلمه‌ایست مرید افهام معنی بایکی از ازمنه ، ۶۱ گ ۹س [ف. سپهسالار ۵ : ۲۸۵] .

19900 ـ**ملك**۵۳۵۴: نسخ‌خوش‌محمد قاسم‌کاتب السلطانی ، **۱۱۲۲** ، زدین، **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، بدانکه‌افعال بردوگونه است : ثلاثی و رباعی ، ۴۴ گ ۹ س [رؤیت].

19901 ـ **بادلیان** ۳۸۸/۵ اوزلی :

نسخ و نستعلیق‌احمدشیخ نورالله نزدیک **۱۱۸۷**. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۲۹ هست [فیلمها : ۵۸۲] .

19902 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۳/ ۲۰۰: نوشتهٔمحمد حسین‌گرگانی، **۱۲۲۵**، مقدمات صرف‌میر است بـروش پرسش و پاسخ [نسخه‌ها ۵: ۶۴۹] .

19903 ـ **تهران**، ملی ۴۰۲ف: شعبان **۱۲۸۷** . دورهٔ کامل صرف و نحواست‌در۳ بخش: ۱ـ اسم، ده باب۲ـ فعل، چهارباب۳ـ حرف، ده باب . **آغاز** : الحمدلله الذی استاثر البقاء و تفرد بالعلاء وتوحد بالعظمة والکبریا والصلاة علی ... اما بعد [ف . ملی ۱: ۲۸۹].

19904 ـ **سپهسالار ۶۹۲۸/۱** : نسخ محمد علی فرزند ابوالقاسم، **۱۲۸۸**، شایدخود نیز نگارنده باشد، ۱۰۱گ۱۶س. **آغاز**: حمدله. و بعدچون در علم صرف‌کتابی بر طریقهٔ حق و صواب ننوشته‌بود مگر کتاب مستطاب‌تبصره... دوست داشتم‌که‌مختصری‌بنویسم بروش‌آن‌کتاب، و مرتب ساختن آن آنرا بمقدمه و دوبات [ف سپهسالار ۵ : ۲۸۴] .

19905 ـ **الهیات** : ۶۵۱د : نستعلیق محمد فرزند غلامحسین‌آشتیانی، رمضان **۱۳۳۳** جزوهٔ درسی‌مدرسهٔ سیاسی‌است‌گویا تقریرفاضل تونی [ف . الهیات ۱: ۹۱].

19906 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۲ ق ف۲۴: تاریخ ونشانی یادنشده(ص۲۹۹ـ ۳۶۹) [مخطوطات سر فراز علی : ۵۵] .

19907 ـ **بنگاله** ، آسیایی O۱۸/۱ (۱۲۰۰) : تاریخ یاد نشده [ف . بنـگال : ۱۲۵] .

19908 ـ **بنگال**، آسیایی ۳۹۱/O۴۱ (۵۴۲): شکسته، دوگفتاراست، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال : ۱۳۱] .

19909 ـ **سنا** ۱۹۸ : نسخ علاء بیگ تبریزی بآنچنانکه در نمای نسخه‌آمده است، زرین ، ازکتابهای بیانی بوده، باعنوان: باب، وکتاب بسیار خوبی‌وشایستهٔ‌چاپ است، ۱۳۹ص ۹ س [نسخه‌ها ۶: ۴۷۳] .

صرف پارسی = صرف زبان فارسی

از محمد مخدوم (بنگرید: مخزن‌قانون، درهمین بخش‌ص۲۰۷۷) .

19910 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ۳۴: نوشتهٔ میرحبیب‌الله‌بخاری، تاریخ‌یاد نشده، ۱۷۰ص[مخطوطات ، سر فراز علـی : ۵۵] .

صرف زبان فارسی

ناشناخته. گویاازابن‌کمال‌پاشا که‌یاداو در «وجود: ۸۵۹» گذشت **آغاز**: الحمدلله‌الذی‌صورنا بصورةالانسان و شرفنابنورالایمان ... و بعد فاعلم‌کماان الطرفین جعلوالفعل و ما اشتق منه میزاناً وزنو غیره ، کذلك جعلنا مایرادفیه فی الفارسی اعنی (کردن) وما یخرج‌منه‌میزاناً.

19911 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ لغت فارسی : نسخ بی‌تاریخ ، (۱۷ پـ ـ ۲۷ ر) [مخطوطات ۱ : ۲۴۴] .

صرف زبان فارسی

ناشناخته .

19912 ـ **بنگال** ، آسیایی۲/ ۳۹ O (۱۴۶۴): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۰] .

19913 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۳۵۷ : تاریخ ونشانی دیگر یادنشده، ۷ س [مخطوطات ، سرفراز علی: ۵۵].

صرف زبان فرانسه

از رضا ریشار خان فرانسوی معروف به رضا صرف فعلهای با قاعده و بی‌قاعده است با فهرست الفبایی که در برابر آنها واژه‌های فارسی را گذارده‌است. **آغاز:** فعل‌داشتن Verbedroir

19914 ـ تهران، ملی ۲۶۷ف: شکسته نستعلیق و لاتین، ع ۱/**۱۳۰۲**، بخامهٔ رضا ریشار (نگارنده) ۸۶ گ ۱۸ س [ف ـ ملی ۲۶۲:۱].

صرف میر

از میرسید شریف گرگانی، که یاد او در «اسکندریه: ۷۳۲» گذشت. دستورصرف برای مبتدیان زبان عربیست، که بارها در «جامع ـ المقدمات: ۲۰۵۲» چاپ‌شده‌است. **آغاز:** بدان ایدك‌الله تعالی فی‌الدارین که‌کلمات عرب برسه گونه است: اسم است وفعل است وحرف.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۴۰ ـ ف. مشار: ۱۰۷۳.

19915 ـ تهران، ملی ۶۹۵ ف: نستعلیق بسیار خوش میرزا علیحمد، گویا سدهٔ **۱۳**، زرین، ۲۹ گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۲۰۱].

19916 ـ دانشگاه ۲۸۹۶/۱۲: نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر، نزدیك **۱۲۱۳** درشهر خوی، همراه‌گزارشی که‌گویا از نویسنده‌باشد(ص۱۷۹ـ ۱۸۶ متن وهامش) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۴].

19917 ـ تهران، ادبیات ۳۵۱/۱ جوادی: نسخ باتاریخ **۱۲۲۹** در دفتر [ف. ادبیات ۳۲:۳].

19918 ـ تهران، ملی ۳۶۳/۲ ف: نسخ **۱۲۳۳** (ص ۴۷ـ۱۴۶) [ف. ملی ۱: ۳۵۳].

19919 ـ تهران، ادبیات ۱۸۸/۱ جوادی: نسخ محمد حسین، **۱۲۴۱**.

19920 ـ تهران، ادبیات۳۳۲جوادی، نسخ محمدرضا، ۲ع ۱ /**۱۲۴۱** [ف. ادبیات ۳ : ۳۲].

19921 ـ تهران، ملی ۴۰۱/۲ ف: نبشتهٔمهدی‌فرزند ابوطالب در**۱۲۴۶** درمدرسهٔ امالسلطان تهران، (ص۳۳ـ۱۴۳) [ف. ملی ۱ : ۳۸۸].

19922 ـ سپهسالار ۶۹۶۸/۱: نسخ، ۲۱ع۲/ **۱۲۴۸**، ۱۶۷ گ۱۲س[ف.سپهسالار ۵:۲۸۵].

19923 ـ سپهسالار ۶۷۷۵: نستعلیق **۱۲۶۱** در «جامع‌المقدمات» [ف.سپهسالار۴: ۲۱ و ۵:۲۸۵].

19924 ـ ری، عبدالعظیم ۲۸۹: نسخ و نستعلیق‌عبدالحمیدفرزندخلیفه‌آقابابامصرقانی، پنجشنبه ۱۵ ع **۱۲۶۵/۲**، [نسخه‌ها ۳: ۴۳۳].

19925 ـ سپهسالار ۶۷۷۷: در«جامع المقدمات» مؤرخ **۱۲۷۲** [ف. سپهسالار ۴: ۲۱].

19926 ـ تبریز، ملی ۲۶۱۷: در «جامع‌المقدمات»نوشتهٔ**۱۲۷۷** [ف. ملی‌تبریز ۱ : ۳۳۰].

19927 ـ الهیات ۴۰۲/۲د: نسخ‌سدهٔ **۱۳** (۱۲دـ ۴۷د) [ف. الهیات۱: ۲۹۴].

19928 ـ مجلس ۳۳۹۱/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۸۳) [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۴۷].

19929 ـ ری، عبدالعظیم ۱۸۴/۴: نستعلیق سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها۳: ۴۴۳].

19930 ـ رضوی ۱۱۴ صرف: نسخ

تاریخ یاد نشده، وقف ملامحمدتقی در ۱۰۶۲ ، ۴۵گ ۱۱س [ف . رضوی۳:۳۲].

صرف و نحو

محمد حیات .

19931 ـ آصفیه: ۱۶۴ صرف: بخامهٔ نگارنده ، تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۳۹۶] .

صیغ مشکله

از ملا محمد صالح مازندرانی . [ایرج افشار] .

19932 ـ تهران ، موزه۱/۳۳: نسخ خوش ملامحمد صالح که نگارنده را نیای خود میخواند ، باتاریخ **۱۲۴۸** در دفتر [نسخه‌ها۳: ۱۲۴] .

صیغ مشکله

چندگفتار ناشناخته ، در صرف صیغه‌های دشوار زبان عربی .

19933 ـ حقوق ۱۱۱/۳ ج: نوشتهٔ **۱۲۱۷** در مدرسهٔخان در شهرخوی (۳۳۰پ ۳۴۴پ) آغاز: حمدله. بدانکه این‌مختصریست در بیان صیغه‌های مشکله ، چنانکه‌کسی این‌را خوب ضبط‌کنددرهیچ‌قسم ازصیغهٔ مشکله‌درنماند [ف . حقوق : ۱۶۱].

19934 ـ دانشگاه ۳۷۳۴/۱: نستعلیق **۱۲۴۲** . ازروی نسخهٔ نوشته شدهٔ ازروی اصل (۲۶پ ـ ۳۰پ).

آغاز : حمدله ... امابعد، بدانکه این رساله‌ایست دربیان‌بعضی صیغه‌های(دشوار)است دور بذهن میآید . تخ‌صیغهٔامرست ازباب‌رباعی مزید فیه . [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۸۱۹].

19935 ـ ری ، عبدالعظیم ۳۸۴/۲ : با تاریخ **۱۲۶۱** ـ **۱۲۶۴** دردفتر [نسخه‌ها۳: ۴۵۲] .

عجالة الصرف

از مولوی احمد علی عباسی جریاکوتی ، نگاشتهٔ ۱۲۴۸ .

19936 ـ آصفیه ، ۴۷/۶ مجامیع: با تاریخ **۱۳۳۳** در دفتر [ف . آصفیه ۳ : ۷۳۴] .

عدة المتعلمین

از اسد فرزند عمر فرزند اسدفرزند علی ساوی ، بدستور ابوالفوارس مهذب‌الدین‌حیدر فرزند محمد فرزند احمد قزوینی ، درنحو.

19937 ـ استانبول ، یوسف آغا ۶۸۰۲/۱ : نسخ‌حیدر فرزندعمراخلاطی(گ ۱ـ۱۲۵) و در (گ ۱۱۷ـ۱۲۵) آن‌باعنوان تتمه‌الکتاب فی‌اصول‌النحو بعربی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۳۶هست [فیلمها:۴۵۵].

عدة المتادبین

از اسد فرزند عمر ساوی، که پس از «عدة المتعلمین » به دستور همان ابوالفوارس در تصریف نگاشته است .

19938 ـ استانبول ، یوسف آغا ۶۸۰۲/۲: نسخ‌وبدنبال همان «عدةالمتعلمین» (گ ۱۲۶ـ۱۷۵)سپس فی اصول‌التصریف‌لتتمة الکتاب (گ۶۶ـ۱۷۵) بعربی‌هست. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۳۳۶هست [فیلمها: ۴۵۶] .

عوامل منظوم = المائة العاملة

از ابن حسام ، کمال‌الدین‌فرزند جمال‌الدین فرزند حسام بنام خسروغازی معزالدین حسین پسر ملك غیاث‌الدین فرزند فخرالدین کرت، فرمانروای‌هرات وسیستان وغور(۷۳۲ـ۷۷۱). فرزنداو نظام‌الدین درریاض‌الفتیان ۱۹۸۶

خود از این نگارش پدر یادکرده‌است. **آغاز:** بعد تحمید خداوند ودرود مصطفی‌ـ نعت آل پاك پیغمبر رسول مجتبی ـ هست مدح خسروغازی معزالدین حسین .

بنگرید: فرهنگنامه‌ها: ۱۵۶ .

19939 ـ **تهران** ، دهخدا ۵۹/۱۲ : نستعلیق ۲۲ شوال **۱۰۹۱** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «عوامل‌منظوم» بدون‌نام سراینده یاد شده‌است [نسخه‌ها ۳ : ۳۹] .

19940 ـ **ملك** ۵۷۸۰/۲ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲** . آغازبرابر نمونه[رؤیت] .

19941ـ **دانشگاه** ۴۳۰۲/۳: نستعلیق نزدیك **۱۳۴۲**(ص ۱۰۸ ـ ۱۱۰ هامش) انجام افتاده، آغاز برابر نمونه ، در فهرست‌بدون‌یاد نام نگارنده آمده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۷۰] .

19942 ـ**سپهسالار** ۳۱۱۳/۴: تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه (۸۴پ ـ۸۷پ) [ف . سپهسالار ۵: ۳۳۸].

عوامل منظوم

از سهای شیرازی محمدتقی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۳» گذشت. **آغاز:** پس‌ازحمد خدا و نعمت احمد ـعلی‌مرتضی‌وآل‌امجدـ بنام‌ایزد دانای یکتا ـ عوامل رابنظم آریم‌انشا .

19943 ـ **مجلس** ۱۰۰۰ : نستعلیق ، همراه «دیوان» او ، با یادداشت **۱۲۶۷** [ف . مجلس ۳ : ۳۱۱] .

عوامل منظوم

ناشناخته . و جز «عوامل» ابن‌حسام‌است. **آغاز:** ابتداکردم‌بنام خالق‌ارض وسماـ کاذکرم لطفی نمود از علم‌الاسماء بما .

19944 ـ **سپهسالار** ۲۹۲۷/۲ : تاریخ یاد نشده (۵۳ پ ـ ۵۴ر) [ف. سپهسالار ۵: ۳۳۸] .

عوامل منظوم

ناشناخته .

19945 ـ**سپهسالار**۲۶۷/۲: باتاریخ **۱۰۳۳** در دفتر، از نویسندهٔ دیگر[ف. سپهسالار ۳ : ۳۷۰ و ۵: ۳۳۸] .

19946 ـ**مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۵۲۲/۴: با تاریخهای **۱۰۵۹ـ۱۲۱۲** در دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۷۸] .

19947 ـ **نجف** ، سیدمحسن حکیم ۱۰۱۲/۳: نوشتهٔ‌عبدالله‌فرزند ابوالحر، تاریخ یادنشده، ۲ گ[یادداشتهای‌سیداحمداشکوری].

فرائد الامینیه فی شرح الفوائد الصمدیه

متن از بهایی‌که یاد او در«تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۰» گذشت. گزارش ازاحمدفرزند محمدرضا شریف‌رضوی‌گروسی‌کبودوندی، بنام برادرزادهٔ خود محمد امین‌فرزنداللهیارخان بسال۱۳۰۸ تا۱۳۱۱ بانجام‌رسانده است. [دیباچه] **آغاز:** بعدالحمد والصلاة ، چنین گوید ذرهٔ بیمقدار ابن محمدرضا .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۳۳، ۳۴۵.

19948 ـ **دانشگاه** ۲۶۷۳: نستعلیق درشت، نسخهٔ اصل‌گویاازنگارنده‌که برای‌چاپ آماده میشده‌است، ۱۹۲ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۶] .

فوائد عزیزیه

از محمد لطیف‌فرزندمحمود صبرانی، بنام سلطان ابوالغازی‌عبیدالله ، در شرح‌صرف‌هوائی [دانش پژه] . **آغاز :** سپاس بیغایت و ستایش

بی‌نهایت مرخداوندی راکه‌ذات‌او سالم است‌از علت ومثال .

19949 ـ آقای کاظم مدیرشانه‌چی
۱/۲: نستعلیق ناصرالدین‌مولانادوست محمد، ۹۵۹ ، تصحیح عصام‌الدین عربشاه اسفراینی [نسخه‌ها ۵ : ۶۰۲] .

فیوض الصرف

از ابوتواب .

19950 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو
۳ ق‌ف۱۴۴ : نوشتهٔ ۱۲۰۱ ، ۷۰ س[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۵] .

ق

قانون جدولی

دستور زبان در جدول .

19951 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو
۳ق ف۱۴۵ : تاریخ‌یادنشده، ۷۱س[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۶] .

قواعد احمدی

در س ۲۰۱۵ گذشت.

قواعد دریه

از احمد دده ادرنوی متخلص به‌نشاطی.

19952 ـ قاهره ، دارالکتب ۲/۶۷
مجامیع ترکی‌طلعت: نوشتهٔ‌حسین‌رضافرزندعصمت الوزیر ، ۱ محرم ۱۳۱۴ (گ۱ـ۱۷) [ف. مخطوطات ۲ : ۴۹] .

19953 ـ قاهره ، دارالکتب ۳/۷۴
مجامیع ترکی‌طلعت: تعلیق، بی‌تاریخ (گ ۱۱۰ـ ۱۲۲) .

19954 ـ قاهره ، دارالکتب ۸صرف و نحو ترکی طلعت : تعلیق زیبا،زدین، ۱۰ گ ۲۳س [ف.مخطوطات۲:۴۹].

قواعد زبان ترکی

از طرب نایینی ، محمد جعفراصفهانی ، نگارندهٔ «قواعدالسیاقة : ۱۸۷» وجزآن .

19955 ـ تبریز، ملی ۳۳۹۹: تاریخ یاد نشده ، همراه « قواعد السیاقة : 1613» [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

قواعد زبان فارسی

ترجمه از ترکی نگارش خطیب رستم ، با شواهد . [ایرج افشار] .

19956 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی
۱۴۸۴ (Or ۱۰) : تاریخ یاد نشده ازانجام افتاده، ۸۲ گ. [نسخه‌ها ۴: ۱۲۹].

قواعدزبان فارسی

از روشن‌علی‌انصاری ،که یاداو در«ترجمهٔ خلاصة‌الحساب : ۱۴۸ » گذشت . در ۱۲۴۹ درکلکته وپس از آن چندبار چاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۷ ـف . مشار: ۱۲۲۹ ـ مؤلفین مشار ۳ : ۲۳۵.

19957 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو
۳ق ف۱۳۷ : نوشتهٔ ۱۲۶۳ ، ۴۴س[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۶] .

قواعد زبان فارسی

ازعبدالواسع هانسوی، که یاداودر«غرایب اللغات : ۱۹۳۱»گذشت .

19958 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۲۵۵
س : تعلیق ۱۲۵۶ (۶۵-۴-۱۰۴) ۱۷س [ف. مخطوطات ۲: ۴۹] .

قواعد زبان فارسی = ترجمهٔ المفاتیح الدریه

از سید حافظ محمد مراد .

19959ـ قاهره، دارالکتب ۱ لغت فارسی قوله : بی‌تاریخ ، و سپس ترجمهٔ قواعد فارسی به ترکی نیز از نگارنده [ف . مخطوطات ۲ : ۴۹] .

قواعد زبان فارسی

ناشناخته .

19960 ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی ۱۵۱۷ (Or ۳۴) : سدهٔ **۱۳** (ص ۱-۱۲۴) دفتر . [نسخه‌ها ۴ : ۱۲۹] .

قواعدالفرس

ابن‌کمال‌پاشا، که یاد اودر «وجود: ۸۵۹» گذشت . دستور زبان فارسی است درچهارباب که بدو زبان عربی وترکی گزارش شده است.

آغاز: الحمدلله الذی منحنی من تواتر نـعمائه تدوین «قواعدالفرس» .

19961 ـ قاهره ، دارالکتب، مجامیع طلعت ۷۶۶: نوشتهٔ **۱۰۴۳** (گ ۸۱-۹۳).

19962ـ قاهره، دارالکتب۷مجامیع فارسی: نوشتهٔ سید رحمت‌الله فرزند محمدفرزند بلال‌قریمی ، شوال **۱۰۸۸** (گ۱-۱۲).

19963 ـ قاهره ، دارالکتب مجامیع تیمور ۱۲۶ : نوشتهٔ محمود فرزند علی فرزند مصلح‌الدین **۱۱۲۳** (ص ۶۴-۹۲) .

19964 ـ قاهره ، دارالکتب ۷۲/۳ مجامیع ترکی‌طلعت، تعلیق زیبابا تاریخ **۱۱۵۰** در دفتر (گ۱۱۴-۱۳۰) .

19965ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ مجامیع فارسی : سلیمان فرزند عبدالله اسماعیـلی ، دوشنبه ۳ ذیحجهٔ **۱۲۸۲** (گ ۸۷-۱۰۴) .

19966ـ قاهره، دارالکتب۳/ ۲۲ لغت فارسی : نسخ تاریخ یادنشده (۲۷پ-۴۸ر).

19967ـ قاهره ، دارالکتـب ۱/ ۷ مجامیع‌فارسی‌طلعت: (گ۱-۱۹) تاریخ یادنشده.

19968 ـ قاهره، دارالکتب ۱/ ۸ لغت ترکی قوله : تاریخ یاد نشده (گ ۱ ـ ۲۴) [مخطوطات۲ : ۵۰-۵۱] .

قواعدالفرس

ناشناخته‌در دستورزبان‌فارسی، ولی‌بزبان عربی ، در چهارباب : ۱ ـدر بیان اسماء ۲ـ بیان افعال ۳ ـ حروف ۴ ـ تعدادی اسمـاء و ترجمهٔ آنها به‌عربی (بنگرید : قواعدالفرس، ابن‌کمال پاشا) .

آغاز: الحمدلله الـذی منحنی من تواتر نعمائه ... وبعد، فهذارسالة مشتملة علی‌القواعد الفارسیه .

19969 ـ تبریز ، ملی ۳۵۷۲ : در فهرست آمده :گویا نگارنده محمدحاکم رومی درگذشتهٔ ۱۱۸۵ باشد اگرچه‌تاریخ **۹۳۸** هم‌در پایان‌آن دیده میشود فصول‌وآغاز آن‌درفهرست یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

19970 ـ آصفیه ۱۹۷ لغت : نستعلیق، در **۹۶۱** نام‌نگارنده درفهرست‌یادنشده، فهرست بابها وسرآغاز از این نسخه است، ۱۷ گ ۱۵س [ف . آصفیه ، میرعثمان علی۲ : ۳۹۴] .

ك

كشف دقایق التصریف

ازمحمدخبیرحسین‌فرزند شمس‌الدین‌محمد نسابه، بدرخواست‌پسرخودابوتراب شمس‌الدین

محمد، درگزارش «صرف میر: ۲۰۷۱»گرگانی [دیباجه]. **آغاز:** بسم‌الله صرفت‌البنان بحمدالله شرفت‌البیان ...چون‌کتاب تصریف سید.

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۳۴ .

19971 ـ دانشگاه، ۲/ ۴۱۳۱: نستعلیق احمدفرزند حسین‌رضوی **۱۲۷۴** (۳پ ـ ۹۶ر) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۰۸] .

کفایة المبتدی

ناشناخته . شایدگرفته از«کفایةالمبتدی» در صرف از ملامحمد فرزندپیر علی‌که‌یاد اودر « صحاح‌العجم : ۱۹۹۸ » گذشت باشد.

بنگرید ،کشف‌الظنون ۲ : ۱۵۰۰ ـهدیة العارفین ۲ : ۲۵۲ .

19972 ـ بنگال ، آسیایی ۲/ ۱۸ O (۲۰۰) : تاریخ یاد نشده . در فهرست آمده «خلاصهٔ» کفایةالمبتدی [ف . بنگال: ۱۲۵].

کلمات اشارات - رساله در ...

گویااز عبدالله‌طبری منشی. زنده در۱۲۷۲

آغاز: بدان‌ارشدك‌الله‌تعالی ، که‌کلمات‌اشارات برسه قسم است ، قسمتی در اسماء و قسمتی در افعال وقسمتی در حروف..

19973 ـ دانشگاه ۷/ ۵۲۱۴: سدهٔ ۱۳ ، همراه با منشآت عبدالله طبری منشی و «تاریخچهٔ فتح هرات»مؤرخ **۱۲۷۲** (ص۱۷۲ـ ۱۷۶) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۵۵] .

ل

لسان‌العجم

از حسن‌فرزند محمد تقی طالقانی ، بنام ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ ـ۱۳۱۳)ومخبرالدوله وزیر علوم‌علیقلی‌خان، در دستور زبان فارسی، در یك مقدمه‌وچهار (دو) باب وخاتمه ، در۲۲ ذیقعدهٔ۱۳۰۱ بانجام‌رسانده ودر ۱۳۰۵ تهران و ۱۳۱۷ دربمبئی‌چاپ‌شده است. درپایان‌نسخهٔ حقوق‌آمده‌که آنرا ازنگاشتهٔ دیگر خودگزین کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۰۷ـ ف. مشار: ۱۳۳۷ .

19974ـ حقوق ۱۶۶ ج : نستعلیق محمدعلی طبیب تهرانی ، ۳ صفر **۱۳۰۲**، از محل هدیهٔ دکترمصدق خریداری شده ، ۷۳ گ ۱۱ س [ف . حقوق : ۱۸۰] .

م

مائة عامل = ترجمهٔ عوامل

مائة عامل = عوامل منظوم

مبادی فارسی

از اسماعیل فرزند خلیل مناستری، در دو قسمت ویك خاتمه: ۱ ـ دستورزبان فارسی۲ـ دستور شعر . خاتمه در صنایع‌شعری. **آغاز :** سپاس ومنت بیغایت آن خدای‌صاحب عنایت‌را.

19975 ـ قاهره، دارالکتب۱/ ۶لغت فارسی طلعت : بی‌تاریخ (۱ك ـ ۳۹) زرین ، ۲۳ س[ف . مخطوطات ۲: ۱۰۴] ،

مبانی اللغه - مقدمهٔ سنگلاخ

از میرزامهدیخان‌منشی، دستورزبان‌ترکی بفارسی‌است ومانند دیباجه‌ای‌درآغاز«سنگلاخ:

۱۹۹۱» خودگذارده است، وجداگانه‌در کلکته ۱۹۱۰ م و تبریز چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله الذی لایستقصی حمده بلغات مختلفه ... و صعوبت‌لغات آن را سنگلاخ موسوم ساختم و... مقدمه‌ای اگرچه نظر بقاعدهٔ لغت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۴۶ــ ف . مشار: ۱۳۶۶ .

19976 ــ سپهسالار ۳۸ : شکسته نستعلیق خوب سدهٔ ۱۲ــ۱۳ ، که در ۱۲۸۳ بکتابخانهٔ اعتضادیه آورده شده‌است، ۲۴س ۲۰ گ [ف . سپهسالار۲:۲۶۸].

مجمع القواعد و منبع الفوائد

از سید احمد فرزند مصطفی صاروخانی حنفی‌مشهور بهلا‌لی، درگذشتهٔ ۹۷۰ یا پیش‌از ۹۷۱. دستور زبان فارسی ودرپایان برخی از دستورهایی از زبان ترکی است. اسماعیل پاشا جز این‌کتاب «قوانین الصرف‌فارسی» نیز ازاو یادکرده است . **آغاز :** الحمدلله القادربالعفو و الغفران .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۴۱ــ هدیه‌العارفین ۱ : ۱۴۵ .

19977 ــ قاهره ، دارالکتب ۷۲/۱ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق‌زیبا، ۲۰ع۱/**۱۱۵۰** (گ ۱ ــ ۹۵) ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۱۵] .

مخزن الفواید

از محمد فایق [سرفراز علی] گویا محمد فرزند غلامحسین لکهنوی ، متخلص بهفایق‌در گذشتهٔ ۲۹ رجب ۱۲۴۱ ازمروجان‌زبان‌فارسی درهندوستان که«مخزن الفرایدء»ودستورانشاءی او چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۸۰۷ و ۲۰ : ۲۲۸ــ ف . مشار : ۱۴۱۴ ــ مؤلفین مشار ۵:۶۵۳.

19978 ــ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۳۹ : نوشتهٔ **۱۲۴۲**، ۲۲۱ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۶] .

مخزن قانون

از سید مخدوم .

(بنگرید صرف‌پارسی: ۲۰۷۰).

19979ــ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف۱۴: تاریخ‌یادنشده، ۱۰۴ص[مخطوطات سرفراز علی : ۵۶] .

مخزن قانون

دستور زبان فارسی است .

19980ــ آصفیه ۳۸۷:تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [ف. آصفیه۳ : ۷۴] .

المسالك الدریه فی قواعد الفارسیة

از عثمان بوزاوقی ، معروف به شاکر ، نگارندهٔ «مثلث‌نامه :۲۰۲۳» . دردستور زبان فارسی ، برای محمدسعید آغاخازن‌سلطان‌سلیم سوم پسر سلطان مصطفی عثمانی ، درسه‌مسلك، در ع۱۶/۱۲۱۴ بانجام رسانده است. **آغاز :** الحمدلله‌الذی‌کرمنا بالعلوم والنهی .

19981 ــ قاهره ، دارالکتب ۱۰/۱ لغت‌فارسی: نسخ‌خوش‌بخامهٔ نگارنده ، باتقریظ محمدکوتاهی **۱۲۱۴** و احمد نقشبندی بخاری در همان سال ، زرین (۴ پ ــ ۵۰د) [ف . مخطوطات ۲: ۱۴۶].

مشکلات شاه

از ناشناس. در دستور زبان فارسی.

91982 ــملك۲/۴۳۳: نستعلیق‌ونسخ سدهٔ**۱۱** ؛ بخشی از آنست. **آغاز:** من‌مشکلات

شاه ـ الباب الثانی ، فی قواعد الامثلة الفارسیه . بدان که ایدك الله که مصادر پارسی متصرف میشود چنانکه مصادر عربی [ف . ملك ، مجموعه‌ها . ۲۸] .

ازمحمد رحیم علیخان فرزند بهرامندخان اکبرآبادی.

مصباح المبتدی

19983 ـ آصفیه : ۱۶۸ صرف: نوشتهٔ **۱۲۴۸** [ف . آصفیه ۴ : ۳۹۶] .

مطلوب الطالب

در قواعد فارسی .

19984 ـ آصفیه ۱۷۵ صرف: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف . آصفیه ۴ : ۳۹۶] .

معراج الفیض

ازفیض الله خان، ازپایان سدهٔ سیزدهم. بنام پیرخواجه محمد میرمتخلص به درد دهلوی فرزند شاه محمد ناصر در گذشتهٔ (گویا) ۱۱۹۹ در دستور صرف ونحو وعروض در چندباب وفصل
آغاز : بعد حمد خدا ونعمت رسول محمد(ص) واستعانت ازایده الله عارف بالله حضرت پیردستگیر خواجه محمد میر متخلص به درد (ره) خواسته می‌گوید .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۲۰۷(درد دهلوی) .

19985 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۰ فیض: نستعلیق باتاریخ ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** در پایان دفتر ، ۶۶ گ . [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۶۲] .

معیار الادب

از احمدی کرمیانی ، که یاد اودر «مرقات الادب: ۲۰۲۵» گذشت. قصیده‌ایست در نحو، گویا دنبالهٔ همان « مرقات » و « میزان الادب » او باشد .

19986 ـ موزهٔ قونیه ۵/ ۲۵۴۰ : با تاریخ **۸۳۵** در پایان بدایع السحر و دیوان ادب ازهمو. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۳۲۰ هست [فیلمها : ۴۵۳] .

معیار جمالی و مفتاح بو اسحاقی

فخری ، در ص ۱۹۵۶ گذشت .

مفاتیح الدرایة فی اثبات قوانین الدریة

از حیرت رومی ، مصطفی فرزند ابوبکر سیواسی حنفی که یاد او در «امثله: ۲۰۴۸» گذشت.
آغاز : سبحان الذی اخص الانسان بالنطق من عالم الجماد .

بنگرید : هدیة العارفین ۲ : ۴۵۵ .

19987 ـ قاهره ، دارالکتب ۶ لغت فارسی طلعت : نوشتهٔ **۱۱۶۸** ، زرین ، [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۷] .

19988 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰ لغات تیمور: نوشتهٔ **۱۲۰۶** ، زرین، ۳۲ ص ۱۵ س.

19989 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۱ لغات تیمور: نسخ ، **۱۲۲۶** ، ۲۵ ص ۱۵ س .

19990 ـ قاهره، دارالکتب ۱۲ لغات تیمور : تعلیق خوش **۱۲۳۶**، ۱۹ ص ۱۸ س.

19991 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۳ لغت فارسی : نوشتهٔ ابوبکر اغریبودی، **۱۲۴۵**، ۱۷ گ ۱۳ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۷].

19992 ـ قاهره، دارالکتب ۲/ ۱۰۴ لغات تیمور : نسخ زیبای حافظ علی صوفی . بی‌تاریخ (ص ۵۴ ـ ۷۹) .

19993ـ قاهره، دارالکتب ۲۷۶ مجامیع تیمور: نستعلیق، بی‌تاریخ (ص۲ – ۱۵) ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲:۱۶۸].

19994ـ قاهره، دارالکتب ۷ مجامیع فارسی: نسخ رستم‌آغا، بی‌تاریخ (گ۲۰-۲۳) ۲۳ س.

19995 ـ قاهره، دارالکتب ۱ صرف و نحوفارسی طلعت: تعلیق زیبا، ۱۰گ ۲۵س.

19996ـ قاهره، دارالکتب ۲۸۰ مجامیع طلعت: نیز بی‌تاریخ (گ ۹۵-۱۰۲) ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲:۱۶۷].

مفراح در شرح مراح الارواح

متن از احمد فرزند علی فرزند مسعود، در صرف زبان عربی، گزارش از ناشناس، چلبی درضمن شرحهای این کتاب از «مفراح» یاد نکرده است.

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۶۵۱ (مراح الارواح).

19997 ـ آصفیه ۱۵۴ صرف ونحو: نوشتهٔ ۱۲۸۰ [ف. آصفیه۳: ۳۹۶].

منشعبه

درصرف.

19998 ـ بنگال، آسیایی bO۱۱/۸ (۱۳۲): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۶۱].

میزان = میزان الصرف

ناشناخته.

19999ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۴۸: تاریخ ونشانی دیگر یادنشده، ۳۰ س [مخطوطات، سرفراز علی: ۵۶].

20000ـ بنگال، آسیایی bO۱۱/۵ (۱۳۲): تاریخ ونام نگارنده یاد نشده [ف. بنگال: ۱۶۱].

20001ـ بنگال، O۳۹/۳ (۱۴۶۴): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۰].

میزان‌الادب

از احمدکرمیانی، که یاد او در «مرقات الادب: ۲۰۲۵» گذشت. قصیده‌ایست درصرف.

20002 ـ موزهٔ قونیه ۲۵۴۰/۴: با تاریخ ۸۳۵ درپایان «دیوان ادب» و «معیار الادب: 19986» ازهمو. فیلم آنهادر دانشگاه ش ۳۲۰ هست [فیلمها: ۴۵۳].

میزان‌الادب

از عصام‌الدین اسفراینی، ابراهیم فرزند محمد فرزند عربشاه که یاد او در «شرح کبری: ۱۵۰۲» گذشت. یکدوره صرف است باعنوانهای فایده آغازآن را چلبی چنین یاد کرده است: الحمدلله المنان... **آغاز**: الفاظ عرب که حفظ ورعایت آن برهر ادیب... لازم است. ومشتمل بردومبحث است: اول مشترکات الفاظ عرب و برخی قواعد، مبحث دوم درشرح شواهد.

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۹۱۶.

20003ـ دانشگاه ۳۲۵۱/۱: نستعلیق آدینهٔ ۱ صفر ۱۳۰۴ (ص ۱-۱۳۹) ۱۷ س آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۷].

20004ـ نجف، سید محسن حکیم ۸۱۴/۱: تاریخ یاد نشده [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

ن

نافع برهان قاطع

از محمدحسین برهان تبریزی، دیباجهٔ «برهان‌قاطع: ۱۹۲۲» اوست در نه‌فایده دردستور زبان‌فارسی. **آغاز**: ای‌راهنما بهرزبانی (همان سرآغاز برهان قاطع).

20005 ـ دانشگاه ۱/۱۶۶۹ : نسخ ۱۲۶۱ (۲پ ـ ۱۷پ) ۱۷ س [ف .دانشگاه ۸ : ۲۳۵] .

نبذة الادواة

در بیان ادوات (حروف) معموله درنحو، در چهارده فصل بعربی و ترجمهٔ فارسی برخی از مفردات ، ومثالهایی نیز بفارسی .درهامش نسخه‌ای در مجلس آمده : شایدازمیدانی باشد. **آغاز:** الحمدلله الذی تعالی عن‌الوصف بیانه و و توالی‌علی‌البریة... وبعد ، فهذه مختصرة‌فی الادواة المتداولة .

20006ـ مجلس ۱۸۰۵/۷۸ :باتاریخ ۱۱۸۹ دردفتر، آغازبرابر نمونه ،(ص۳۶۲ـ ۳۶۴) از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰۸۱ [ف.مجلس ۳۷۲:۹] .

20007ـ مجلس ۶۲۸۶ فهرست‌نشده: تاریخ یاد نشده ، درهامش آن آمده: شاید از میدانی باشد [ف . مجلس ۹: ۹۴۵] .

نحو = رساله در . . .

نجمی‌بن‌علی‌کرمانی [دیباجه] نجم‌الدین علی‌کرمانی [نمای‌نسخه] . در مقدمه‌وسه‌باب: مقدمه در تعریف کلمه ومرکب وعامل‌و...باب ۱ ـ در اسناد،چند فصل۲ـدرافعال، شش فصل ۳ ـ حروف، درچندفصل **آغاز:** الحمدلله‌الذی نصب‌لواء العلم ورفع‌مناره... وبعد، چنین‌گوید کاتب این حروف.

20008 ـ تهران، دکتر قاسمزاده : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، سپس عوامل جرجـانی [رؤیت].

20009 ـ رضوی ۳۶ صرف و نحو: نستعلیق تاریخ‌یادنشده،وقف‌امیرجبرئیل۱۰۳۷، درفهرست‌نام‌نگارنده نجم‌الدین‌کرمانی‌یاد شده است۱۳گ ۲۰ س [ف .رضوی ۳: ۱۱].

نحو = رساله در...

گویا از آقا محمد هادی مترجم‌فرزندملا صالح ساروی،که یاد او در «ترجمة القرآن : ۱۶»گذشت . بسیار روان ودانشمندانه‌نگاشته، و درآغازآن‌از نواب‌وحیدالزمانی‌یادشده‌است. (بنگرید :شرح شافیه: ۲۰۶۰ ازهمو). **آغاز :** بعد ازحمد جناب‌کبریا و نعت سیدانبیا و مدح أئمهٔ هدی... برمرآت خاطراقدس اعلی‌منطبع میسازد .

20010 ـ دانشگاه ۳۳۳۲: نستعلیق، انجام‌افتاده، با حاشیه‌هایی‌با‌نشانهٔ (منه‌سلمه‌الله) و مهر:هادی ۱۱۵۵که ازخودنگارنده‌نیست ، ۲۱۰گ ۱۸ س [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۳۱۷].

نحو

گفتارهاییست ناشناخته درنحو .

20011ـقاهره،دارالکتب۶۰۳مجامیع طلعت: نوشتهٔ عبدالحکیم‌فرزند ابوشجاع‌محمد فرزند ابوالمعالی‌عربشاه‌فرزندابوشجاع، ۶۶۰ (گ ۳۸ ـ ۶۱) ، **آغاز :** حمدله . والعاقبة للمتقین... این‌کتابی است‌که‌جمع‌کرده‌اند[ف. مخطوطات ۲ : ۵۸] .

20012 ـ دانشگاه ۲۲۰: نسخ موسی فرزند(پاك شده‌است) در۲۵محرم ۷۲۶ . آغاز افتاده . فهرست‌آنچه بجامانده: باب‌ششم‌اسماء افعال، باب ۷ اسماء صوت۸ـمصدرهای تثنیه و مضاعف۹ـ آنچه‌بفعل‌مقدرمنصوب‌شود۱۰ـاسماء تأکید ۱۱ ـ اسمهائی‌که باجز اسم ترکیب‌شود ۱۲ ـ اسمهای مفرد. قسمت‌دوم‌فعل‌درچهارباب ۱ـفعل‌متصرف۲ غیرمتصرف۳ فعل امر۴متفرقه قسمت سوم‌حروف‌درهفت‌باب، ۷۰گ۱۶ س کاغذ سمرقندی .

20013ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ۱۳۷: نوشتهٔ ظهیرالدین۱۲۶۱ درصرف و نحو است [مخطوطات، سرفرازعلی: ۵۵].

20014 ـ الهیات ۶۵ د: نسخ‌اسدالله بروجردی، **۱۲۶۷**، بافهرست درآغاز، یك دوره نحو است‌از تعریف‌کلمه واسم وفعل‌وحرف تا مبحث نون تأکید،عربی روش،ترجمه‌مانند. **آغاز:** بدان ایدك‌الله‌تعالی‌که‌کلمه در اصطلاح لفظی است‌که وضع‌کرده شده است و معین‌کرده شده است از برای معنی‌یگانه، یعنی‌یك معنی، ۳۰۰ گ‌۱۵ س [ف. الهیات ۱: ۴۳۳].

20015ـفرهادمعتمد ۱۲۶/۲ :سدهٔ **۱۳** گفتاریست درنحو [نسخه‌ها ۳: ۲۲۹].

20016ـدانشگاه ۴۰۷۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۴۳ر ـ ۵۱ر) گفتاریست در چند فصل. **آغاز:** حمدله... بدان ارشدك‌الله‌تعالی که این مختصریست‌مضبوط در نحوکه مبتدی‌را بعد حفظ مفردات لغت ومعرفت اشتقاق و ضبط مهمات [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۵۶].

20017 ـ دانشگاه ۳۶۸۶: نسخ‌سدهٔ **۱۴**، باید از متاخران باشد. **آغاز:** الحمد لاهله علی‌محال معرفته والعزةلهم... اما بعد، پس از خیالات‌متباینه‌مرا رغبت افتادکه‌ملخصی در علم نحو نوشته شود [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۹۲].

نحو منظوم

از درویش مصطفی.

20018 ـ نجف، سید محسن حکیم ۱۰۱۲/۵: نوشتهٔ عبدالله‌فرزندابوالحر، ۳گ [یادداشتهای سید احمداشکوری].

نخبة التصریف

از حسین حسینی [نمای کتاب]، برخی از بخشهای‌کتاب‌ترجمه‌ایست ازعربی. **آغاز:** بدان بدرستیکه کلمات عرب از سه قسم بیرون نیست.

20019 ـ مجلس۳۴۳۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، ۴۶ ص، ۱۱ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۹۸].

نظام‌الصرف

از ابوالجلال مولوی محمد اعظم عباسی چریاکوتی، نگاشته در ۱۳۱۸.

20020ـ آصفیه ۴۷/۲ مجموعه‌ها: نوشتهٔ **۱۳۳۳** همراه۱ـ باده‌افراه (منظوم)۲ـ این‌گفتار۳ـ نظام‌النحو ۴ـلاله‌زار۵ ـالمثقال ۶ ـ . . . . ۷ ـ مطرز، هرشش از همو [ف. آصفیه۳: ۷۳۴].

نظام النحو

از همان ابوالجلال مولوی محمد اعظم عباسی، که پیش از این یاد شده‌است.

20021ـ آصفیه ۴۷/۳ مجموعه‌ها: باتاریخ **۱۳۳۳** دردفتر، بدنبال «نظام الصرف» از همو [ف. آصفیه ۳: ۷۳۴].

الهادی الشادی فی‌الادوات

از احمدپسر محمد میدانی، که پس از «السامی فی‌الاسلامی: ۱۹۸۸» نحو فارسی است درسه بخش و بخش یکم آن را در دوازده باب‌نگاشته است. یکباربخشی‌ازآن‌بکوشش‌کاتر میر فرانسوی‌وسپس‌آقای شفیعی‌درتهران۱۳۷۳ چاپ شده است. **آغاز:** قال‌الشیخ... اما بعد حمدالله‌الذی استأثر بالبقاءوتفردبالعلاء وتوحد بالعظمة.

بنگرید: فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۳۱.

20022 ـ قاهره، دارالکتب ۱م نحو

فارسی : نسخ سلیمان فرزند داود عبدالعزیز انقره‌یی **۷۹۳**. ۷۰گ ۱۳ک، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۲ : ۲۲۶] .

20022ـ **دانشگاه** ۱۳۳۸/۱۵ : نسخ‌سدهٔ **۷** (۱پ ـ ۳۷پ) چند برگی نونویس دارد ، ۱۴۶گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۸: ۲۳] .

ی

رسالهٔ یائیه

از ابن‌کمال پاشا، که یاد او در « وجود : ۸۵۹» گذشت. گفتاریست در دستور زبان‌فارسی

آغاز : بوصحائف پر لطائفك تسویدنه‌داعی .

20024ـ **قاهره** ، دارالکتب : ۷۶۶ مجامیع‌طلعت : نوشتهٔ **۱۰۴۷** (گ۹۳ـ۱۰۶) ۲۰ س [مخطوطات ۱ : ۲۷۷] .

بخش بیست و یکم

دستور نامه نگاری

الف

آداب الصبیان

ازیکی‌که در اکبرآبادهند میزیسته است، در ۲۱محرم یازدهمین سال جلوس محمد اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) شاید در ۹۷۴ ؛ برای برادرش ، درنامه‌نگاری نگاشته است . **آغاز:** زبان را انطق از نام تو‌پیدا .

20025 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵ م مجامیع‌فارسی : شاید بخامهٔ نگارنده و ازسدهٔ **۱۱** باشد (گ ۶۱ ـ۸۲) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ :۳].

آداب عالمگیری

ازمنشی‌الممالك شیخ‌ابوالفتح،قابل خان، درگذشتهٔ ۱۰۷۲یا۱۰۷۳ . نامه‌هاست **آغاز:** خداوند علیم حکیم خرد بخش سخن‌آفرین را بکدام مرتبهٔ سخنوری ستایش‌کنم.

20026 ـ**آصفیه**۶۸انشا: نوشتهٔخلیفه غلام احمد ، در **۱۱۱۶** ، ۴۷۳ گ ۲۱ س [ف . آصفیه ۱ :۶۶] .

20027ـ **بنگاله**، ایشیاتك ۶۴۵F۲: شکستهٔ **۱۱۴۶** [ف. بنگاله :۶۳] .

20028 ـ**آصفیه** ۲۹۴ انشا: نوشتهٔمیر حیات علی **۱۱۸۸**،۱۹۷ گ ۲۱س[ف. آصفیه، میر عثمان‌علی ۱ :۶۶ و۳ :۵۶] .

20029ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹ ، ۸۷۶ فتح : نستعلیق منگل‌سین ۲۸ ع ۲/۳۸جلوس شاه عالم پادشاه غازی(**۱۲۱۱**)، آغاز برابر نمونه،۳۸۱گ ۲۳س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی۱ :۶۱۹] .

20030ـ **بنگاله**،ایشیاتیك ۱۲۶F۱: شکسته ، تاریخ یاد نشده[ف . بنگاله:۶۳].

آداب‌المرسلین

عبدالجلیل فرزند عبدالرحمان .

20031 ـ **پاکستان** ، لاهـور،شیرانی ۳۵۸۲/۵۵۹ : نوشتهٔ **۱۰۹۸** (۱۶۸۷ م) [مخطوطات، دکتر محمدبشیر حسین۲ :۳۴۰].

ابکار الافکارفی‌الرسائل والاشعار

وطواط ، در بخش ادبیات خواهدآمد.

ارشادالطالبین = منشآت هرکرن در بخش‌نامه‌ها خواهد آمد.

الارشاد فی‌الانشاء

از شمس منشی نخجوانی ، محمد فرزند هندوشاه ،که‌یاد او در «صحاح‌العجم : ۱۹۳۰» گذشت. ونگارندهٔ «دستورالکاتب بلسان‌العجم » در پنج باب . و «الارشاد» را پس از « دستور الکاتب فی‌تعین المراتب» که در ۷۶۱ ـ ۷۶۷ نگاشته بود نگاشته است .

20032 ـ **استانبول** ، اسعد افـندی ۳۳۴۶ : نستعلیق سنقر در **۷۷۱** ، ۹۰گ۱۵ س . **فیلم** آن‌در (دانشگاه : ۱۹۴)هست[فیلم: ۹] .

القاب= رسالهٔ القاب

انشا (نظم و نثر)

از ساجد علی‌فنایی ، بسال ۱۲۶۲.

20033 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۳۱ /۵۶۵۲ : نوشتهٔ صاحبدیال ، **۱۸۲۲** م [ف . دکتر مـحمد بشیر حسین ۲ : ۳۶۷] .

انشا = کتاب ...

از عنبرشاه خان .

پاکستان ، لاهـور ، پرفسور شیرانی . ۳۴۷۵/۴۵۰ : نـوشتهٔ ۱۶ شـوال **۱۲۰۹** (۱۷۹۴م)آغازافتاده[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۲ : ۳۶۸] .

انشای خادمی

از نظام‌الدین خادم ، ازمنشیان میانهٔسدهٔ سیزدهم ، بسال ۱۲۲۶ ،درپنج‌باب نگاشته‌است ۱ ـ بطرف کلانتران ۲ ـ بطرف دوستان ۳ ـ بطرف خردان۴ـ ازحکام به رعایا۵ـ درقبالات وصکوك وسجلات **آغاز**: بعد ازستایش‌آفرینندهٔ زمین وزمان وفرازندهٔ خیام آسمان .

20034 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۸۷۶،۹خاد: نستعلیق وشکستهٔ۶ع۲/**۱۲۲۶**، آغاز برابر نمونه ، ۵۰ گ ۱۴ س[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ :۷۹۳] .

20035 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۴۶۴/۴۴۰ : نوشتهٔ لاله امیرچند،**۱۸۳۳** م [مخطوطات ، دکتر محـمد بشیر حسین ۲ : ۳۴۲] .

20036 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۹۹۵/۹۴۳/۱ : نوشتهٔکریم بخشی ۸ صفر **۱۲۷۲**در لاهور [مخطوطات ، دکترمحمدبشیر حسین ۲ :۳۴۲] .

20037 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۰۴/۲۱۹۳/۲ : تاریخ یاد نشده.

انشای خلیفه = جامع‌القوانین

انشای دین دیال سرهندی

نمونه‌هایی‌از نامه‌هاست برای‌نامه‌نگاری.

20038 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵۶۶۹/۲۳۴۸ : انجام افتاده [مخطوطات ، دکتر محمدبشیرحسین ۲ :۳۴۲] .

انشای صبیان

از مهدی .

20039ـ**بنگاله**،ایشیاتك۳ F ۱۳۸۷ : شکسته ، تاریخ ونشانی‌دیگریادنشده است [ف. بنگال : ۶۳] .

انشای ظهوری‌ترشیزی

در بخش ادبیات خواهد آمد .

انشاء عالم آرا

ازمحمدفرزندناصرالحق‌حسینی‌نوربخشی، متخلص‌به سید. بنام‌شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۵) و وزیر او میرزافضل‌الله میرمیران ، بسال۹۵۶، دریك‌فاتحه وسه‌لمعه ویك خاتمه، باسروده هایی

از خود او نگاشته است : فاتحه درمعنی انشاو صنایع این فن . لمعهٔ ۱ ـ در مکاتبات ارباب مراتب ۲ـ بعضی آیات وفقرات که درطی رقعات مندرج توان یافت، دردوضوع۳ـ رقعات ومکاتبات و پروانجات و دیباجه‌ها . خاتمه در امثله و ظرایف و هزلیات [نسخهٔ ۴۴۸۷ دانشگاه] .

آغاز۱): حمد بیحدوقیاس وسپاس عبادت اساس هدیهٔ درگاه وتحفهٔ بارگاه منشی اوراق **آغاز**: ۲) : برأی جهان آرای طوطیان شیرین زبان.

20040 ـ **رضوی** ۱۶۴ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، انجام افتاده، آغاز برای نمونهٔ ۱ ، ۱۰۹ گ ۱۵س [ف . رضوی۷ : ۲۰۹].

20041 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۶۳: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۱۰ صفر **۱۰۶۲** ، آغازبرابر نمونهٔ ۲، ۷۳گ[ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی].

20042 ـ **دانشگاه** ۳۴۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیباجه افتاده ، فهرست در س ۳۶ آن آمده‌ولی در نسخه ترتیب دیگریست درفهرست کتابخانه پدرنگارنده ناصرالحسن یاد شده، ۱۴۴گ ۱۶س[ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۳۳].

20043ـ **تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق ابن‌عبدالصمدعمادالدنیالی، دوشنبهٔ۲۶ شوال **۱۱۲۶** ، آغاز یك برگ افتاده نام پدر درنسخه ناصرالحق‌است، ۲۴ برگ پیش‌ازفاتحه مقدماتی است [رؤیت].

انشای عجیب

محمد جعفر فرزند محمد فاضل .

20044 ـ **بنگال**، آسیایی۱/aO۵۹ (۵۳۸) : نستعلیق **۱۲۲۵** = ۱۸۱۰م[ف . بنگال : ۱۳۹] .

انشای فیض‌بخش

از شیرعلی‌معروف به شیرحمله، که درقصور هندوستان میزیسته‌است ، برای‌تعلیم به‌فرزندان خود، بسال ۱۱۱۸ ، نامه‌هاواحکام‌منشیان‌دربار عالمگیری راگرد آورده است. در نامه‌هاتاریخ ۱۱۰۵ ، ۱۱۱۴ ، ۱۱۱۵ دیده شده‌است.

20045 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۲/۷۳۵/۳۷۶۸ : نوشتهٔ‌کریم بخش ، رجب **۱۲۴۹** (۱۸۳۳ م) .

20046 ـ **پاکستان**، لاهور ، شیرانی ۲/۷۶۲/۳۷۹۵ : حسین شاه فرزندسیدمحب شاه ، ۲۶ ج۱/**۱۲۶۰** در موضع‌کهنوه .

20047 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳/۵۴۷/۳۵۷۱: تاریخ‌یادنشده [مخطوطات، دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۴۳ و۳۴۴] .

انشای فیض رسان

حفظ‌الله‌رامپوری . بارهادر هند چاپ‌شده است .

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران:۱۶۸(حفظی) مؤلفین مشار ۲ : ۹۵۲

20048 ـ **بنگال**، ایشیاتك۷F۲۰۱: چاپ سنگ **۱۲۶۱** [ف. بنگال :۶۳] .

20049 ـ **بنگال**، ایشیاتك۸F۳۳۵: چاپ **۱۲۶۲** [ف . بنگال : ۶۳] .

انشای لچهمی نرائن

از لچهمی نرائن فرزندرای‌منشی‌رام‌فرزند رای‌جسونت‌کهتری، سالهای۱۱۸۳ـ۱۱۹۵ گرد آمده است ، با دیباجهٔ محمد فیض بخش فرزند غلام سرورکه سرگذشت نگارنده را نیز دارد .

آغاز: حکم‌اندازمعرکهٔ‌کرم‌سلاعت‌بحمدبیاروت مداد آغشته.

20050ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱/۲۱۹۳/۵۲۰۴: نوشتهٔ الهی‌بخش، **۱۲۵۱** (۱۸۲۵م)[مخطوطات، دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۴۴] .

انشای ناصری

از اسماعیل منشی‌شیرازی ، برادر میرزا زین‌العابدین ملك‌الکتاب شیرازی ، درانشای دولتی و فرمانها و نوشتجات کشوری. **آغاز:** شکرف‌نامه حمدی‌که از خامه براید.

20051 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح‌۱۰۶: شکسته نستعلیق محمدرضا ج ۱/**۱۳۰۸** برای میرزا ابراهیم [رؤیت] .

اوائل المکاتیب

ناشناخته . در چند سفر وهر سفردرچند کلمه وهر کلمه درچند حرف. ودرآنها مطالب و سروده‌هایی‌که درنگارش‌نامه‌ها بکار آید آورده است .

20052 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۸۴: نسخ، تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده : حرف سیم در وصف کاتب‌در رسایل طبقهٔ اوسط. مشتمل‌بربیان محبت و دعا وشوق . انجام نیزافتاده: حرف چهارم در دعوات‌مناسب‌اخوانیات ...ترابرغم عدو بادعمرچندانی‌ـکه‌روزگار نماندتوهمچنان مانی ، ۸۸ گ [ف. ملی تبریز ۱:۱۲۱] .

ب

بحرالجواهر فی‌علم‌الدفاتر

شاهنشاهانی ، درص ۱۴۱ گذشت .

بحرالازلی

در بخش منشآت خواهد آمد .

بدایع‌الانشا

از یوسفی هروی،که یاد او در « جامع الفواید : ۵۱۳»گذشت . برای‌پسرخودرفیع‌ـ الدین حسین، دردستور نامه‌نگاری، بسال۹۴۰ نگاشته است: این نامه‌کزوست بدعت‌فن نظام‌ـ کردیم‌وراه«بدایع‌الانشاء» نام ـتکرارکنی‌چونام او را یکبار ـ شك‌نیست‌که ره بری‌بسال‌اتمام. **آغاز:** زینت‌عنوان‌هرنامهٔ نامی وزیور دیباجهٔ هرصحیفهٔ‌گرامی .

بنگرید : ذریعه ۳:۶۳ .

20053ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۶۰۹ یو : شکستهٔ محمد یوسف ، ۲۹ صفر **۱۰۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۹۴ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۶۳۹] .

20054 ـ **دانشگاه** ۵۳۸۱ : نستعلیق محمد تقی، درچهار شنبهٔ‌۱۶صفر **۱۰۶۹** برای میرزا ابوتراب ، آغازبرابر نمونه ، ۱۳۰ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵:۴۲۲۸].

20055 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۸۱۵/۲ /۳۸۴۸: نوشتهٔ ۱۲ رمضان **۱۰۹۸** [مخطوطات . دکترمحمدبشیرحسین ۲:۳۴۹].

20056ـ**موزهٔ‌بریتانیا**Or۱۲۰۸۸: سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ‌ایرج افشار، نسخه‌ها۴ :۶۶۰ و ۶۸۹] .

20057 ـ **پاکستان** ، لاهور، شیرانی ۹۰۲/۳۹۵۴: نورمحمد ، ۵ ذیقعدهٔ ۴۰جلوس (عالمگیری) (۱۰۶۹ ـ۱۱۷۳) آغاز سدهٔ **۱۲** [مخطوطات، دکترمحمد بشیر حسین۲:۳۴۹].

20058ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۶۳ : نوشتهٔ **۱۲۰۲** ، ۱۱۵ ص [ف. سرفرازعلی رضوی: ۹۱].

20059ـ**رضوی**۱۷۴ ادبیات: نستعلیق نقی‌رازی**۱۲۳۲**،آغازبرای نمونه، ۸۷گ ۱۸ س [ف ـ رضوی ۷:۲۱۵].

20060ـ **تبریز** ، ملی ۲۸۶۳ : نبشته **۱۲۴۵**[نسخه‌ها۴:۲۸۶] .

20061 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۲۶: نوشتهٔ **۱۲۴۵** ، ۴۵گ [نسخه‌ها۵ :۵۰۰].

20062 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱/۶۶۱/۳۶۸۲ : محمدعبدالباری ،۳ذیقعدهٔ **۱۲۵۶** (۱۸۴۰ م) [مخطوطات ، دکترمحمد بشیر حسین ۲:۳۴۹] .

20063ـ **تبریز** ، ملی ۳۵۵۶ : نسخ نستعلیق شکسته،تاریخ یاد نشده ،۹۰گ۱۴ س [ف. ملی‌تبریز ۱:۱۲۹].

20064ـ**بنگال**،ایشیاتك ۳۰۷F۱۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف . بنگال:۶۳].

20065 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف ۶۴: تاریخ یادنشده [ف. سرفرازعلی: ۹۱] .

20066ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۲۴۲۵/۵۷۴۴: تاریخ‌یادنشده ، آغازوانجام افتاده [مخطوطات،محمدبشیر حسین۲:۳۴۹].

بهارسخن

از محمد صالح‌کمبوه لاهوری ، درگذشته پس از ۱۰۸۲ وشاید درآغاز سدهٔ دوازدهم.در ۱۶ شوال۲۹ جلوس شاهجهانی=۱۰۶۵،در چهار بخش نگاشته است. واز هموست :گلشن سخن درهمین باره،عمل‌صالح درتاریخ. **آغاز:** ایزد سخن‌آفرین راسپاس‌که چراغ‌گفتار را از تاب خرد روشن‌گردانید .

20067 ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۲۱۶۲/۵۱۷۳ : سدهٔ **۱۱** ، انجام افتاده [مخطوطات ، دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۰] .

20068ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹ ، ۸۷۶ ص : نستعلیق شکسته کمبیر سنکه (گمبهیر سنگه) ۳ ذیحجهٔ **۱۱۱۴**، آغازبرابر نمونه ، ۲۲۹گ ۲۰ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۶۱۰].

20069ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱۱۳۲/۴۱۸۵ : سیدمحمد شاه فرزند سید زین‌الاسلام، **۱۲۰۵** (۱۷۹۰ م) ، آغازبرابر نمونه [مخطوطات ، دکتر محمد بشیرحسین۲: ۳۵۰] .

20070 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱۹۸۰/۴۹۹۰ : نسخهٔ‌کهن ، آغاز و انجام افتاده [مخطوطات، دکتر محمد بشیر حسین۲: ۳۵۰] .

بهار عجم

امانت‌علی، دربخش منشآت خواهدآمد .

بهار گلشن

ازنورالله . مجموعه نامه‌ها ومنشآت‌است.

20071 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱/۷۶۲/۳۷۹۵ : نوشتهٔ فضل‌اللهی‌فرزندشیر محمد، تاریخ‌یاد نشده [مخطوطات،دکترمحمد بشیر حسین ۲ :۳۵۰] .

پ

پروزنگارش پارسی

از رضا افشار بکشلوقزوینی، نایب سفارت ایران‌دراستانبول،دستورنامه‌نگاری بفارسی‌سره است، در استانبول ۱۳۰۰وتبریز ۱۳۱۸چاپ شده‌است. واز هموست‌الفبای بهروزکه‌نیزچاپ شده است .

بنگرید: ف . مشار : ۲۶۷ـ مؤلفین مشار ۱۳۵:۳ .

20072 ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۵۴: نستعلیق خوش ، ودرپایان فرهنگ واژه‌هاست، ۱۲۴ گ [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی] .

پنج آهنگ

مایه ازغالب دهلوی ، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۸۷» گذشت، گردآوری میرزاعلی بخش خان رنجور فرزند الهی بخش خان، درپنج آهنگ: آهنگ۱ ــ القاب وآداب ومراتب متعلق به آن ۲ ــ مصادر و مصطلاحات و صفات فارسی ۳ ــ سروده‌های غالب که‌در مکاتبات بکار آید۴ـ خطب وتقاریض کتب وعبارات متفرقه ۵ ــ مکاتبات . **آغاز:** بعد تقدیم نیایش دادار جهان‌آفرین و تمهید ستایش حضرت سید مرسلین.

20073ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۲۲: نوشتهٔ احمد حسین میکش از شاگردان غالب ، **۱۲۵۱** در دهلی [مخطوطات، دکتر محمدبشیرحسین ۳۵۱:۲] .

20074ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۹۶ پنج: نوشتهٔ ج۲/**۱۲۷۸** در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۹ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن‌عباسی ۱۲۴:۲] .

پیام الفت

عروج دکنی .

20075ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۳F۶۴۴: شکسته ، انجام‌افتاده [ف . بنگال :۶۴].

ت

تاریخ مکاتبات فارسی

در بخش منشآت خواهد آمد .

تحفة الاخلاص

از محمد اسلم .

ترسلات و ادبیات است . **آغاز** : اشهب فصاحت ریز زبان صاحبدلان در عرصهٔ جمـله پردازی .

20076 ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۵۹: نستعلیق خوب ۶ ذیحجهٔ **۱۲۱۷** آغاز برابر نمونه، ۲۸ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

تحفهٔ بهایی

از غیاث‌الملک اسماعیل فرزند نظام‌الملک ابرقوهی ، که «تعبیر سلطانـی» را بسال ۷۶۳ نگاشته است. در بیست باب وهر باب درچندفصل به‌نظم ونثر، بسال ۷۴۶ درکرمان، بنام خواجه بهاءالـدین ابـوالفتح محـمود نظام الملکی (از نوادگان خواجه نظام‌الملك طوسی) نگاشته است. درنامه‌نگاریست ولی درضمن آن چندرساله را نیز آورده است: ۱ــ رسالهٔ قانون الملك ۲ـ دستورالوزاره هردواز خواجهٔ یادشده ۳ـ فصلی درنصیحت ازابوحامد محمدغزالی. **آغاز**: افضل جز ایل‌نعما واجزل فواضل آلاکه حضرت جلت [نسخهٔ رضوی] .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۴۱۷ (تعبیر سلطانی)ـ هدیة‌العارفین ۲۱۴:۲ .

20077 ــ **تهران** ، مهدی‌بیانی: تعلیق کهن‌ومتوسط ، مسعودفرزندحجاج فرزندابو بکر در **۷۶۳** . در روزگار نویسنده [نسخه‌ها ۲: ۴۳] .

20078ـ **رضوی** ، ۱۰۱۴ ادبـیات (۳۹۹۶): نسخ سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه، تنها نه‌باب ازآغاز را دارد درفهرست بنام «منشآت»

آمده وافزوده شده است : این‌کتاب نام خاصی ندارد ، ۱۳۴ گ[ف ـ رضوی۷:۸۵۱] .

تحفهٔ جلالیه

ازمحمدفرزند علی‌ناموس‌خواری، ازنیمهٔ یکم سدهٔ هشتم،دردوقسمت : ۱ـ مباحث‌علمی‌در چهار باب ۲ ـ رسایل عملی در سه باب .. (بنگرید: جلالیه درعلم‌مکاتبه: ۲۰۹۷ ازهموکه گویاهردو یکی است) .

20079ـ **توبینگن Or ۳۵۱۲/۱**: نوشتهٔ ۱ع۱ج**۷۳۱** ومقابله‌شده‌در سلطانیه‌شوال ۷۴۲ با نسخهٔ منقول که درست هم نبوده است همراه « حدائق‌الوثاق » از همو **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۹۱هست [فیلمها :۵۷۸] .

تحفهٔ شاهی

در بخش منشآت خواهدآمد .

تحفة الکتاب

از محمدحسین‌فرزند محمد حسن‌تبریزی منشی ، بروزگار ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) در آداب نامه‌نگاری، در یك‌مقدمه و ده‌باب نگاشته است [دیباجه] باب ۱ـفرامین‌و عرایض ۲ ـ عریضه جات شاهزادگـان ووزرا بیکدیگر ۳ ـ نوشته‌جات‌رعیت۴ـ عریضه‌جات دوستانه ۵ ـ تعزیت ۶ ـ تهنیت۷ـ رقعه جات دوستانه۸ـ حججوتمسکات ۹ـواقعات‌وحادثات ۱۰ ـ محاسبات **آغاز** : حمد وسپاس‌وظرایف ستایش بیقیاس نثار محفل قدس و ایثار مجلس تقدس جناب .

20080 ـ **دانشگاه ۳۹۰۴** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابرنمونه،انجام در نامه‌های دوستانه افتاده ، ۱۴۱گ ۱۶ س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۳] .

تحفهٔ مفید

در بخش‌نامه‌ها خواهدآمد .

تحفة الملوك

در بخش نامه‌ها خواهد آمد .

تحفهٔ نصرتی = تحفهٔ ناصری

از ابوبکر فرزندعلی اسکندری، منشآتی است بنام شاهزاده یحیی ، در روزگارتیموری ساخته است‌بایدپدرشرف‌الدین علی یزدی باشد **آغاز** : ارتقاعی غواراب صهوات رغـایب بذریعهٔ حمدی عدد صانعی متاتی شودکه مقالید خزاین .

بنگرید : راهنمای‌کتاب ش ۳ س ۴.

20081ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق خفی متوسط، بی‌نام، در**۹۰۵** . ضمن «منشآت» قوام [نسخه‌ها ۲:۴۵] . در فهرست‌بنام «تحفهٔ ناصری» و از ابوالکریم فرزند عـلی‌اشکندری ازمنشیان سدهٔ ۸ـ۹ یاد شده است .

20082ـ**دانشگاه ۲/۲۵۷۶**: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۲۱۸ـ۴۰۱) انجام افتاده [ف، دانشگاه۹ :۱۳۷۷] .

تذکرة‌الشباب

در بخش منشآت خواهد آمد .

ترسل

از میرزا احمدخان [ایرج افشار] .

20083 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی **Versailles** : ۹۲۹ (۷۳) : نبشته**۱۲۳۴** ۷۲گ [نسخه‌ها ۴ :۱۳۲] .

الترسل‌الی‌التوسل

از بدرالدین بدخشی رومی،

20084ـ **پاریس S.P.۱۳۵۳/۲**: همراه التوسل الی‌الترسل» دانشگاه ش۱۳۱۰ هست [فیلمها : ۵۹۳].

ترسل

از دارا فرزند درویش، که بدرخواست میرزا احمد در ۱۲۸۲ نگاشته‌است. **آغاز:** آغاز هر کار سپاس .

20085ـ **مجلس** ۲۲۵۲: شکستهٔ خوب یکشنبهٔ ۱۲ شعبان **۱۲۸۲** . آغاز برابر نمونه، ۸۹ ص [ف . مجلس۶:۲۰۸] .

ترسل

از میرزا صادق منشی اردوبادی، دردستور نامه نگاری. **آغاز** : منشآت میرزاصادق‌منشی اردوبادی سلمه‌الله تعالی . دیباجهٔ دفتر املاء و عنوان نامه‌انشاء که بوساطت قلم‌سمت تحریر پذیرد رقم اسمی از اسمای حسنی است .

20086 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۶۳ج: نستعلیق ۲۷ شوال **۹۸۵** دراحمدنگر(۱۴۶ر ـ ۱۵۵ پ) ۱۷س [ف . ادبیات۱:۴۶۹].

ترسل = دستور نامه نگاری

گویاازعباس‌عطارد، برای‌کودکان نوآموز، در پنج باب : باب۱ـ نامجات وفرامین وارقام و عرایض و احکام۲ ـ مراسلات ورقعه‌جات۳ـ حجج وتمسکات وسایراحکام‌شرعی۴استیفاوسیاق نویسی ۵ ـ فرمان نویسی . در فهرستها به‌چند تن دیگر نیز نسبت داده شده‌است‌که درهریك‌از نسخه‌هااز آنان‌یادخواهد شد **آغاز:** شکروسپاس فزون از وهم‌وقیاس خالقی راجل شأنه‌سزاست.

20087 ـ **دانشگاه** ۴۴۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، آغازبمانند نمونه واز **عطارد** دانسته‌شده‌است‌درفهرست بعنوان«جنگ» آمده، باب۴ و۵ در نسخه نیست ، ۶۳گ ۱۶س[ف ـ دانشگاه ۱۳: ۳۴۰۱] .

20088 ـ **رضوی** ۹۵۵/۷ ادبیات (۸۱۴۰): شکسته‌نستعلیق علیمحمدعرب‌کرمانی، ۲۴ج ۱/**۱۲۷۰**، آغازبرابرنمونه، درفهرست باحتمال از **محمود** فرزندیوسف نگارندهٔ «تادیب الاطفال : ۱۵۵۶» یاد شده است ۱۹ ص [ف. رضوی ۷ : ۷۸۷].

20089ـ **دانشگاه** ۳۶۷۴/۳ :شکسته نستعلیق علیرضافرزندمهدی‌شریف شهر بابکی، **۱۲۹۴**(۱۳۵ پ ـ ۱۴۷ر) آغازبرابرنمونه‌در فهرست از **عطارد** دانسته شده است [ف . دانشگاه ۱۲:۲۶۸۲] .

20090ـ **تهران**، ملی ۴۰۵ ف:شکسته نستعلیق شمس‌الدوله ۱۵ رجب **۱۲۹۵**، دوباب چهارم وپنجم باسرعنوان باب بنظر نیامده و فهرست نگار از مفاد مطالب آنهااین عناوین‌را یافته است در فهرست نگاشتهٔ یکی‌از **شاهزاده خانمهای** دربارقاجار دانسته شده‌است، ۴۱گ ۸ س [ف . ملی ۱ : ۳۹۰] .

ترسل

از عبدالغفار همدانی ، برای نو آموزان در پنج‌باب. گفتاری‌دراین‌باره‌ازاوبسال ۱۳۱۰ در تهران‌چاپ شده است .

بنگرید : ف . فارسی مشار : ۴۱۹ .

20091 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۴/۱ حکمت : نوشتهٔ ۲۴ع ۲/**۱۳۰۲** [ف. ادبیات ۴۲:۲].

ترسل

از عبدالواسع نظامی هروی منشی . نمونه هایی برای نامه نگاریست، در آن مردم را از نظر کارشان به دسته‌هابخش‌کرده آنگاه هردسته رابه سه‌گروه :اعلی و اوسط وادنی تقسیم کرده است . مثلا : برای طبقهٔ اعلای مشایخ ، برای طبقهٔ اوسط مشایخ ، برای طبقهٔ ادنای مشایخ. وپس ازنگارش‌هرنامه پاسخ‌آنرا بعنوان‌جواب

آورده است . باید دید با « منشأالانشاء » او گردآوری شاگردش چه جدایی‌دارد.

20092ـ **دانشگاه** ، ۲۲۹/۷ : نسخ باختری ، محمد فرزند یوسف ، سلخ محرم **۸۹۲**، ازنامه برای‌طبقهٔ اوسطعلما آغازمیشود (گ ۲۸۸ـ۲۷۲) [ف. دانشگاه ۲ :۲۸۰].

20093ـ **ملك** ۶۳۲۳/۹۸: ضمن‌یك مجموعه نامه‌هامؤرخ**۱۰۰۵ـ۱۰۱۰** (۱۲۰پ ۱۲۱پ)وپراکنده دردفتر، نامه‌هاییست‌ازکسانی بکسانی‌دیگر بانشانی‌عبدالواسع منشی[رؤیت].

20094 ـ **سنا** ۴۷۲۴/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، بایاداشت ۱۲۵۴ [نسخه‌ها۲: ۲۴۷] .

20095 ـ **دانشگاه** ۸۶۲ : نستعلیق زیبا ،تاریخ یادنشده، آغاز افتاده وازمیانهٔ‌نامه برای مشایخ طبقهٔ اعلا آغاز میشود(گ۱ـ۱۸) [ف . دانشگاه ۲ :۱۹] .

ترسل = دستور مکتوبات

ازمنشی فتح چند . نود وچهار نامه است که برای راهنمایی منشیان نوشته‌شده است .

20096ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۳۱۸/۳۱۴/۳ : نوشتهٔ نصیرالدین، **۱۲۶۵** (۱۸۴۹ م) [مخطوطات ، دکترمحمد بشیرحسین۲ : ۳۵۷] .

20097 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۷۶۰/ ۳۷۹۳ : تاریخ یاد نشده [مخطوطات، دکتر بشیر حسین۲:۳۵۷].

ترسل = قوانین‌وقواعد و آداب

ترسل و انشا

از معین‌فرزند عباسهٔ‌شهرستانی،دردوباب، سپس ترسلات . او باید همان معین‌الدین علی فرزند جلال‌الدین محمد یزدی درگذشتهٔ۷۸۹ باشد[دانش‌پژوه](بنگرید:شمارهٔ پسین).

20098 ـ **سنا** ۲۳۶/۴ : نستعلیق‌سدهٔ **۹ ـ ۱۰** ، همراه «عروض»ازهمو.[نسخه‌ها۶: ۴۹۵] .

ترسل = آداب ...

ازمعین فرزند محمد عباسهٔ شهرستانی،در بیان قوانین‌وقواعد وآداب ترسل درچهارباب: ۱ ـ مقدمات۲ـنامه‌های ارباب مناصب۳ـشوق و آرزومندی ۴ـ نامه‌هااز هر جنس ورقعه‌های پراکنده . (بنگرید به‌شمارهٔ پیشین).

20099 ـ **پرفسور مکرمین خلیل البستانی** ۲/ ؟ : نسخ (گ ۷۶ ـ۱۴۲) . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۶۷هست [فیلمها : ۴۴۶] .

ترسل

از معین‌الدین محمد فرزند عبدالله زمجی اسفزاری ، متخلص به‌نامی ، نگارندهٔ«روضات الجنات فی‌اوصاف مدینهٔ هرات» . بسال۸۷۳ بنام سلطان‌حسین میرزا بایقر (۸۴۲ـ۹۱۱) . در یك مقدمه وچهارمنشأ وهرمنشأ درچندفصل و سپس یك خاتمه ، فرمانها و نامه‌های دیوانی ودوستانه راگرد آورده است . در نسخهٔ رضوی آمده: در ۸۷۳ به‌هرات‌آمده وازخواجه مجد الدین محمد فرزند غیاث‌الدین احمد خوافی وزیر سلطان‌حسین بایقرا رعایت و تربیت یافته و این اوراق را بسبیل « ترسل » توسل جسته است .

بنگرید: ذریعه۹:۱۰۷۶(معین‌اسفراینی) و ۹: ۱۱۶۵ (نامی اسفزاری) ـ ف . مشار : ۲۳۱۵ .

20101ـ **سنا**۳۱۸: نستعلیق‌شایدبخامهٔ نگارنده سدهٔ**۱۰**، **۹** انجام‌افتاده ، ازکتابهای

بیانی بود ، [نسخه‌ها ۲ : ۴۴ و۶ :۵۳۲] .

20102ـ رضوی ۲۱۶ ادبیات : نستعلیق ورادرود ، سدهٔ **۱۰** منشاء چهارم وخاتمه وبخشی ازدیباچه افتاده است ودر فهرست ازنگارنده نام برده نشده است، ۱۶۹ گ ۱۵ س [ف رضوی ۷: ۲۴۹] .

20102ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۲۳۶/۲۳۱ : سدهٔ **۱۰-۱۱** ، انجام افتاده، در فهرست بنام «انشای معین‌زمجی» یادشده‌است [مخطوطات دکتر بشیرحسین ۲: ۳۴۶] .

ترسل

از منصور فرزند محمد فرزندعلی شیرازی سدهٔ نهم ،که برای انشای طالبان نگاشته‌است، و درآن منشآت روزگار و اشعار وتهنیت‌ولادت و تعهدنامه و درپایان سیاقرا آورده است .

(بنگرید : شمس‌السیاقه : ۱۸۲ ازهمو).

آغاز: حمد وسپاس بیقیاس مالك الملك را كه انشای مودات لمعه‌ای از لمعهٔ انوار .

20104 ـ **بغداد،** موزه ۱۱۴۷ :تعلیق همام‌الدین شیرزاد ،۱۰ صفر **۸۹۰** (درش۱) ، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، [نسخه‌ها۵: ۵۷۷] .

20105ـ**ملك** ۱/۳۶۷۲: نوشتهٔ**۸۹۵** [نسخه‌ها ۵:۵۷۷] .

20106 ـ **ملك** ۳۸۳۱ : نوشتهٔ **۹۰۸** و **۹۰۹** [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۷] .

20107 ـ **همدان** ، آرامگاه بوعلی ۳۲۷۲ : شکسته نستعلیق ۱ع ۱/**۱۰۲۴**، ۳۹ گ ۲۰س، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۳۲۶] .

ترسل

ناشناخته . درآن تاریخهایی از ۹۳۸ ـ ۹۴۱ آمده است باعنوانهای: باب، رساله،سطر قاعده، آغاز باب‌یکم را ندارد. رسالهٔ۲ـ خطابات به‌حکام ذوی‌الاحترام و ملوك ۳ ـ خطابات به وزراء و ارکان دولت ۴ ـ خطابات به‌سادات و قضات‌عالی‌شان‌ومشایخ‌وگوشه‌نشینان۵ـ مخاطبات اخوانیه،درپنج‌سطر.سطر یکم‌مفتتحات سادات، دوم ارباب اعمال دیوان ، سوم اطبا و عطاران وخطبا،چهارم‌تجار وصناع ودهقانان ۶ ـ افتاده ۷ در مناسبات‌ایام‌ولیالی ۸ـ تهنیت مناصب۹ـ تهنیت ولادت وزفاف ۱۰ ـ تهنیت قدوم ۱۱ ـ تهنیت عمارت ۱۲ـ تهنیت‌عید ۱۳ـ تهنیت‌صحت از بیماری ۱۴ ـ تهنیت‌فتح ... باب‌دوم‌کیفیت صکوك‌وقبالات،درسه قاعده . باب سوم‌دراسامی صناع و بیان آنکه‌هر جنسی به‌چه طریق‌نویسند و تعاریف سجلات، چهارفصل. آنگاه‌رسالهٔ۲۱ تا۲۸ که آخری درمخاطبات خواتین‌است‌دردو قسم .

20108 ـ **ملك** ۳۸۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده ، ۹۴ گ ۲۱س.

20109ـ **ملك**۳۶۷۴: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام‌افتاده، ۱۰۹ گ۱۶س [ف. ملك : ۱۴۵] .

ترسل

نامه‌های‌گوناگون دیوانی و دوستانه‌است.

آغاز: حمدوسپاس لایعد ولایحصی‌مر خداوندی را سزاست‌که آفرینندهٔ جهان و دارندهٔ زمین و آسمان وروزی‌دهنده .

20110ـ **تبریز،** ملی۳۰۲۹: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده ، ۹۱ گ[ف. ملی‌تبریز ۱: ۲۶۵] .

ترسل

نمونه نامه‌ها،اسناد بیع‌شرط، کالت‌نامه و، شرکت نامه ، مصالحه‌نامه . **آغاز :** الحمدلله

الذی‌احل‌البیع والشری وحرم النصب والربا.

20111 ـ **تبریز** ، ملی ۲/۲۶۱۲ : نستعلیق شکستهٔ‌زین‌العابدین خسروشاهی‌فرزند مشهدی حیدر، شوال **۱۲۰۹**، ۳۲+۲گ۱۲ س [ف . ملی‌تبریز ۱:۲۶۴] .

ترسل = منشآت .

از ناشناسی که‌درهرات‌وبروزگار امیرعلیشیر نوایی میزیسته ، وتولیت موقوفاتی راداشته، و تا۹۲۷ زنده‌بوده‌است. دردولفظ ونه سطروتتمیم وهر سطر را به‌چندلفظ .

20112 ـ **تهران** ، دکترمهدی بیانی: نستعلیق **۱۲۰۷** [نسخه‌ها ۲:۴۶] .

ترسل

ناشناخته. **آغاز** : ای‌قادر مجموعهٔ انشای سخن ... حمد وسپاس فزون‌از قیاس و ستایش بی‌اندازه حکیم وحاکمی راسزاوار است.

20113ـ **ملك** ۳۶۷۸: شکستهٔ‌رمضان **۱۲۵۵**، آغاز برابرنمونه، ۹۲گ۹ س.

20114ـ **ملك** ۳۶۹۴:شکسته‌نستعلیق ع ۲/**۱۲۵۵** ، ۹۴گ ۸س[ف . ملك‌فارسی: ۱۴۷] .

ترسل

ناشناخته . بنام فتحعلی‌شاه، دربیست‌باب وصدنامه ، هرباب‌پنج‌نامه‌دارد . **آغاز:** ای‌نام توبهترین سرآغاز ... حمد بیحد و ثنای بیعد واجب الوجودی را . .

20115ـ**ملك** ۳۶۹۰: نستعلیق، **۱۲۴۴**، ۶۵ گ ۱۳ س [ف.ملك : ۱۴۸] .

ترسل = دستور نامه‌نگاری

چندگفتار ناشناخته .

20116 ـ**موزهٔ بریتانیا**۴۱/۵۳۲۱ Or : با تاریخ **۸۰۱ ـ ۷۱۸** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۱۰هست[فیلمها :۵۲۸].

20117ـ **مجلس** ۲۲۵۳ : نسخ تعلیق بسیار خوب سدهٔ **۹** ، آغاز افتاده، ترسلی‌است از سدهٔ نهم، ۲۸۶ ص[ف . مجلس ۶:۲۰۸].

20118 ـ **تهران**،مهدی‌بیانی: نستعلیق در دفتری ازمنشآت‌که بسال ۸۷۸ بدست **قوام** نامی‌گردآمده‌ودر**۹۰۵**نوشته‌شده‌است[راهنمای کتاب س ۴ ش ۳ ـ نسخه‌ها۲:۴۵].

20119ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۷۴۶۰: سدهٔ **۱۰** انشا وترسل است [ترجمهٔ‌ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴:۶۶۰] .

20120ـ **ملك** ۳۶۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام‌افتاده ، باعنوان صحیفه و سطر . آغاز میشود به:.. قسم‌هفتم ازطبقهٔ‌اعلی دیوانیان‌ومباشران(بنگرید:ترسل عبدالواسع) ۱۱۴گ ۱۸ س [ف. ملك . فارسی:۱۴۸].

10121 ـ**ملك** ۶۱۸۵: نستعلیق‌بدسدهٔ **۱۲** ، نامه‌ها وپاسخهایی‌است‌به‌نثر ونظم‌باموارد گوناگون از تهنیت وتعزیت وجزآن ، آغاز و انجام افتاده،۷۹گ ۱۵س[ف . ملك: ۱۴۹].

20122 ـ **رضوی** ۲۱۷ (۴۹۹۹) : تعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده ، ۳۳گ ۷س [ف . رضوی۷: ۲۵۰] .

20123ـ**موزهٔ‌بریتانیا**Or۷۰۰۵: سدهٔ **۱۳** ، ترسل است درشش بخش [نسخه‌ها ۴:۶۸۸] .

20124 ـ **تهران**،ادبیات ۱۷د:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** . نمونه نامه‌هاییست‌خطاب‌به وزیران وپاسخ وزیران ، جواب حرم پادشاه، خطاب به‌امرای‌اجل ، خطاب به‌سادات،جواب سادات ، خطاب وزرای اجل،خطاب‌اهل‌فتوی، خطاب علمای فروتر ، جواب علمای فروتر ،

جواب علما، خطاب مشایخ، جواب مشایخ، خطاب بزهاد وعبادوجواب آنها، خطاب بحکما و اطبا و جواب آنها، خطاب بمنجمان وجواب آنها، همچنین خطاب وجواب: حفاظ، حاجیان، مودبان، مؤذنان، شاعران، محتسبان، خواجگان... [ف. ادبیات ۱:۴۹۳].

20125 ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۲۵۸: نوشتهٔ **۱۲۲۸**. نمونه‌ای از ترسل. [نسخه‌ها ۴:۶۸۸].

20126 ـ لنین گراد B ۱۱۳۸۵: نبشتهٔ صفر **۱۲۵۱**، گفتاریست در ترسل ودبیری میان ۱۲۴۰ـ۱۲۵۰ نگاشته‌شده است. فیلم ـ ملی [نسخه‌ها ۳:۱۰۲].

20127 ـ ملك ۴۳۱۹/۳: سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** نامه‌هاییست برای نمونه، ازپسر بمادر، تعزیت نامه، وسپس دعوت بصرف قهوه وغلیان وشرکت در مجلس مصیبت، سفارش نامهٔ کمك ودستگیری، نامه‌های دوستانه، تشکر نامه، عریضه‌جات، عتق رقاب، [رؤیت].

20128 ـ ملك ۳۷۳۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، صورت ودستور نامه نگاریست. **آغاز:** بسم‌الله تعالی شانه، الله المثل الاعلی... نوروجود به مثابهٔ فیض بهار است، ۲۶ گ [ف. ملك: ۱۴۸].

20129 ـ تهران، ادبیات ۲۳۸ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۳**، در بیست باب، نخست فهرست بابها آورده، باب یکم درمطلع مکتوبات، تافصل یکم از باب نهم در عذرخواهی را دارد [ف. ادبیات ۲:۸].

20130 ـ سپهسالار ۷۵۵۲/۶: (۱۰۴پ ـ ۱۲۱پ) [ف. سپهسالار ۵:۶۶۸].

ترسل بهایی = التوسل الی الترسل

تعلیم مبتدین

از ابوالبقا، صدیقی سلطان پوری نورمحلی، مجموعه نمونه منشآت و نامه‌هاییست برای تعلیم منشیان.

20131 ـ پاکستان، لاهور، شیرانی ۳۵۷۱/۵۴۷/۱: نوشتهٔ غلام نبی، پیرامن **۱۸۴۱** م [دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۵۲].

20132 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۰۲۰/۴۰۷۲: نوشتهٔ میر نیازعلی، آغازافتاده [مخطوطات، دکترمحمدبشیرحسین ۲:۳۵۲].

تفسیر اکبری

در انشا وخطبه و ادب.

آغاز: یا فاتح ابواب علوم و حکم... بحمدك یامن ارسل الی الخلق رسولا امینا... و بعدفهذه تحفة وهدیةاقباله بمنزلةالدعامن.. ابوالفضل بن شیخ مبارك. آن چشم دارم از نظر بنده پرورت.

20133 ـ ملك ۳۸۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ۱۱۶ گ ۱۵ س، زرین [ف. ملك: ۱۵۷].

تمثیل

منشآتی است دریك دیباچه و پنج بخش: ۱ ـ درباب فتح ونصر ۲ ـ دراتحاد و اخلاص ۳ ـ نامه بیکی ازیاران ۴ ـ مناسب الحال قضات ۵ ـ فی الجواب. در دیباچه نام محمدالموسوی، و درنامه بیکی ازیاران نامی بدینگونه: الداعی حسین الخوارزمی آمده است.

20134 ـ مجلس ۵۱۱۹: تعلیق اختیار المنشی فرزند علی الجنابذی، بی‌تاریخ [ف. مجلس ۱۵:۷۶].

التوسل الی الترسل = ترسل بهایی

از بهاءالدین محمدفرزندمؤیدمنشی بغدادی، منشی علاءالدین تکش خوارزمشاه (۵۶۸ ـ

۵۹۶) ، زنده در ۵۸۸ . در سه بخش : ۱ ـ مناشیر دیوانی وفتوح وعهود ۲ـ امثله ومکاتبات که از حضرت اجلها به ملوك واصحاب واطراف نافذ شده ۳ ـ در اخوانیات ومخاطبات که به بزرگان و مخدومان نوشته‌است. بکوشش حسن بهمنیار در ۱۳۱۵ خ چاپ شده است.

بنگرید :کشف‌الظنون ۱ : ۵۰۷ ـ هدیة العارفین ۲:۹۱ ـ ذیل‌کشف‌الظنون ۱ : ۲۸۱ (الترسل الی‌الرسل؟) ـ استواری ۱:۲۶ـ ف. مشار : ۴۵۶ ـ مؤلفین مشار ۵: ۷۰۵.

20135ـ **استانبول** ، نور عثمانیه ۴۳۰۰ : نسخ ابوالمجد رمضان فرزند محمود کاتب خرتپرتی ، ۱۰ شعبان **۶۶۲**، ۱۳۸ گ ۲۱ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۹۵ هست [فیلمها: ۶۱].

20136 ـ **لیدن** ۵۸۶ : نوشتهٔ ۳ ع ۲/**۶۶۸**، ۱۳۵ گ. عکس آن درادبیات تهران به شمارهٔ ۱۳ با یادداشتهای قزوینی هست [ف. ادبیات ۱:۵۳۱] ونیز تهران ملی ش ۳۸۶۳ و ۷۶۳ هست [ف معارف،جواهرالکلام ۲:۱۸۳].

20137ـ **پاریس**، ملی S.p.۱۳۵۳: نوشتهٔ **۶۸۴**، جلدیکم است ودوم چهار پنج برگ از نسخهٔ لیدن کم دارد، وازس ۱۲۸ ببعد منشآت روزگار سلجوقی ومکاتبات منکبرنی از انشاء نورالدین محمد منشی نسوی آورده شده، ۹۵ گ ۱۸ س **فیلم** آن درملی ش ۳۸۲۱ و ۴۴۴۲ و ۳۸۶۲ هست [ف . معارف ۲: ۱۸۲] و فیلم آن نیز در دانشگاه ش ۱۳۱۰ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

20138ـ **مجلس** ۵۳۲۰ : نسخ خوش سدهٔ **۹** ، آغاز در دیباجه وپایان در فصل فی‌ـ آخر الکتاب،التشبیهات افتاده‌است، بایادداشت هدایت ، ۲۴۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

20139ـ **ملك** ۶۳۲۳/۵۴ : صادقای تبریزی ، محرم **۱۰۰۹** (۶۰رـ ۶۶پ) نامه‌ها ومنشورهاییست باعنوان انتخاب از «ترسل بهائی» [رؤیت] .

20140 ـ **تهران** ، ادبیات ۴۴ ج : نستعلیق محمدعلی فرزند میرعلی جزی نسین خواری ، **۱۰۸۷**. بخشی از آن نست دریك جنگ منشآت روزگار صفویه که فهرست آنها درفهرست کتابخانه آمده‌است [ف.ادبیات ۱:۴۶۳] **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۴۳۵ هست [فیلمها: ۲۰۹].

20141ـ **پاریس**، ملی S.p.۱۳۵۳/۱: همراه «الترسل الی التوسل» . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۰ هست [فیلمها : ۵۹۳].

تهنیت نامه

ازولی محمدکه درحیدر آباددکن میزیسته است . منشآت خوداوست، دردوباب: ۱ ـ تهنیت نامه ۲ ـ عرایض ومراسلات .

آغاز : حمدی که منشیان کامل و کاتبان صاحبدل در حیطهٔ تقدیر .

20142 ـ **آصفیه** ۱۹۴ انشا : نوشتهٔ احمد علی ، **۱۲۷۰** درحیدر آباد ، ۱۴۱ك ۷ س [ف . آصفیه ۱:۶۹] .

ثمرة‌الفؤاد = نوباوه

منیرلاهوری، دربخش منشآت خواهدآمد .

ج

جامع‌الفنون

محمد رشید، دربخش نامه‌ها خواهدآمد .

جامع‌القوانین

پرتاب رای راجه .

20144 ـ **آصفیه** ۳۸۹ انشا : تاریخ و نشانی بیشتریاد نشده [ف: آصفیه ۴ :۴۸].

جامع القوانین = انشای خلیفه

خلیفه شاه‌محمد که‌در قنوج میزیسته‌است. بسال ۱۰۸۵ (= انشای خلیفه)، درچهارفصل نامه‌هاست ویك خاتمه دردستور وآداب والقاب در نامه‌نگاری باآوردن نامه‌های واقعی : فصل ۱ـدر مکتوبات ۲ـ رقعات۳ـتهنیت وتعزیت، دوقسم۴ـ درآداب والقاب . **آغاز** : ستایش‌و نیایش مراحدی را که‌کاتب‌فصاحت‌بیان‌خرد.

20145ـ **کپنهاك**، پادشاهی: نستعلیق **۱۱۴۵** [ترجمهٔایرج افشار، نسخه‌ها۵:۶۹۷].

20146 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ خلیفه (۳) : نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۷** در دفتر، ش ۱دفتر، ۷۲ گ۱۵ س[مخطوطات فارسیه،منظور احسن عباسی ۱: ۶۰۱] .

20147ـ **کپنهاك**، پادشاهی،مجموعهٔ کریستن‌سن۱۳۱: نستعلیق نجم‌الدین، سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها ۵:۷۰۷] .

20148 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۲۴۴۸/۵۷۶۷:محمدقاسم ساکن‌پرگنه سیالکوت ، ۲۹ محرم**۱۲۲۷** (۱۸۱۲م)آغاز افتاده ،کرم خورده [مخطوطات ، دکتر محمد بشیرحسین۲:۳۵۲] .

20149ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۱۹۲/ ۳۱۹۷ : شـوال **۱۲۴۰** (۱۸۲۴م) [مخطوطات ، دکترمحمدبشیرحسین ۲ : ۳۰۲].

20150ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹ ، ۷۸۶ خلیفه (۱) : نستعلیق فضل محمد فرزند قاضی پیر بخش **۱۲۵۳** ، آغاز برابـر نمونه ، ۱۴۱ گ ۱۱ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۹۷].

20151 ـ **اسرائیل** ،ملی ودانشگاهی اورشلیم ۷۸ـ۸ Ap : نوشتهٔ **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵:۱۰۹] .

20152ـ **مجلس**۳۵۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، برای راجه‌پسر چراغعلی ، آغازبرابر نمونه،فهرست نامه‌ها در فهرست‌کتابخانه آمده است ۳۱۲ص۱۲ س [ف. مجلس ۱۰:۱۴۹۹]

20153ـ **کپنهاك**، پادشاهی : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ناقص [نسخه‌ها ۵ :۶۹۶] .

20154ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ خلیفه (۲): نستعلیق‌میانهٔ سدهٔ**۱۳**، ۴۳ گ۱۴س[مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱:۵۹۹] .

20155ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ خلیفه (۵): نستعلیق‌میانهٔ سدهٔ **۱۳**، ۷۷ گ ۱۰ س [مخطوطات فارسیه،منظوراحسن عباسی ۱: ۶۰۵] .

20156ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۶/۲۱/۳۰۲۱: شهاب‌الدین فرزندمحمد عظیم ، سدهٔ : **۱۳** .

20157ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵۳۱/۳۵۵۵:سدهٔ **۱۳**.

20158 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۳۱۹/۳۱۵ : نوشتهٔ ۱۸ پادشاهی شاه عالم (۱۱۷۳ ـ ۱۲۰۲) سدهٔ **۱۲** [مخطوطات ، دکتر محمدبشیر حسین ۲:۳۵۲].

20159 ـ **لاهور** ، پـنجاب بهـلك لائبریری۹، ۸۷۶خلیفه(۶): نستعلیق **۱۸۲۵**م، آغاز برابرنمونه، ۵۵۴ گ ۱۷س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۶۰۶].

20160 ـ **لاهور** ، پنجاب لائبریری ۹، ۸۷۶ خلیفه (۳) : شکستهٔ رام‌چندزرگر ،

چهارشنبه **۱۸۴۸**م ، ۷۷ گ ۱۲ س[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۶۰۴].

20161ـ **بنگال**، آسیایی۴O(۳۸۹): شکسته ، تاریخ یادنشده [ف . بنگال: ۱۲۳].

20162 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۹۵ : تاریخ یادنشده .

20163ـ**پاکستان**،لاهور،شیرانی۶۳۴۶، کرم خورده.

20164ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۷۹۵/۷۶۳/۴ : دراین نسخه تاریخ‌نگارش ۱۰۸۷ یاد شده است .

10165 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۶۱۹۸/۱ : انجام‌افتاده .

20166 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۷۶۸/۷۳۵/۱ : نیز تاریخ‌یاد نشده.

20167ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۳۵۸/۳۵۴/۱ : نیز تاریخ‌یاد نشده .

20168 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵۶۳۴/۲۳۱۱ : بایادداشت ۲۷شوال۱۲۵۸ [مخطوطات. دکتر محمدبشیرحسین ۲:۳۵۴].

جلالیه درعلم مکاتبه

از محمد فرزند علی‌ناموس خواری، بنام جلال‌الدین‌ابویزیدزنگی‌فرزندطاهرفریومدی، در دوقسمت: ۱ـ مباحث علمی ۲ـ رسایل‌عملی ساخته و در پایان از سال۷۰۸یادکرده است . و از اوست «تحفهٔ جلالیه»که‌درآن تاریخ۷۴۱ دیده میشود [دانش پژوه] .

بنگرید : مجلهٔ ادبیات س ۷ ش ۳:۶۷.

20169 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۹۴/۲ حکمت : سدهٔ **۷ـ۸** نوشتهٔ زکریا فرزند عوض کاتب ، در **۶۵۶** (!) در انقره درفهرست بنام «مجموعهٔجلالیه درعلم‌مکاتبه» یادشده است[ف. ادبیات ۲: ۵۱] .

20170ـ **پاریس**p.۲۱۸ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۱۶۱ گ. فیلم آن‌در دانشگاه ش ۱۳۳۰ هست [فیلمها : ۶۹].

جنون‌بهاریه = رسالهٔ...

از بیدل‌دهلوی لاهوری ، عبدالقادرفرزند عبدالخالق(۱۰۵۴ـ۱۱۳۰یا۱۱۳۳) مجموعه نمونه‌هایی از نامه‌هاست. ونیز «منشآت» اودر بخش منشآت ونامه‌هاخواهدآمد .

بنگرید:ذریعه۹:۱۵۲ـفرهنگ‌سخنوران ۹۷ .

20171ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵۲۶۹/۲۲۵۹ : تاریخ یادنشده[مخطوطات، دکتر محمدبشیر حسین ۲:۳۵۴].

جوامع‌الانشا

از حسین‌هروی .

20172ـ**استانبول**، نورعثمانیه۴۳۰۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۲۵۱ گ ۱۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش۱۸۰ هست [فیلمها : ۷۰] .

جوامع‌اللغات ولوامع المصطلحات

در ص ۱۹۸۰ گذشت.

جواهر ریزه

از بیدل ، عبدالقادرکه یاد اودر « جنون بهاریه : دربالا »گذشت. منشآت اوست درعشق وعرفان.

20173ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۳۲۹/۳۲۵ : نوشتهٔ ۲۲ رجب **۱۲۵۲** (۱۸۳۶ م) [مخطوطات دکتر محمدبشیرحسین ۲:۳۵۵] .

ازسیمی نیشابوری، معلم کودکان در خراسان، سراینده ، معماساز، خوشنویس، نقاش، طلاکار، منشی . از نیمهٔ یکم سدهٔ نهم و بروزگار کاتبی (م ۸۳۹)، «شاهد صادق» مرگ او را ۸۳۰ یاد کرده درست نیست ، چه این گفتار را درسی روز ازسال ۸۳۷ درچهار باب به انجام رسانده است: ۱ ـ تعلیم وتعلم ضوابط وروابط در طور معتبر ۲ ـ انواع مخاطبات... ومجاوبات ۳ ـ عرض عرایض مصنوعه که بمشاهیر نوشته شده ۴ ـ حجج وقبالات شرعیه و تمسکات. **آغاز :** حمد بیحد و وقیاس و سپاس بیعد و احساس بوجه سر ادقات بارقات کمال .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۸۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۸۴ .

20174 ـ **مجلس** ۸/۲۳۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص۱۱۲-۱۲۸) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۱۹۸].

20175 ـ **ملك** ۸/۵۲۶ : نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به ثریا، دوشنبهٔ **۱۲۷۱**، (ص ۲۱۶ ـ ۲۳۸) آغاز نزدیک به نمونه [رؤیت] .

چهنستان

از منشی بنده علی عطاردقلم خان بهادرفرزند شمشیرعلی ، بسال ۱۲۴۴ (= باغ ارم) در نامه نگاری ، درچهارفصل: ۱ درعجایب علم جفر ۲ ـ در عبارات و انشا ومکتوبات ومعلومات و مراسلات ۳ ـ دستورالعمل مقدمات ملکی ۴ ـ ضوابط دربار وادب وآداب ومدارج القاب . و در پایان نام امیران و سران دولت آصفیه را در آن روزگاران به ترتیب تهجی آورده است. **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد مرخالق صمد واحد را می سزد .

20176 ـ **آصفیه** ، ۱۲۹ انشا: [ف . آصفیه ۱ : ۷۰] .

چهار باغ

ابوالفتح گیلانی ، دربخش منشآت خواهد آمد .

چهار چمن

چندربهان برهمن، دربخش منشآت خواهد آمد .

چهار چمن

محمد منیر، دربخش منشآت خواهد آمد.

چهار گلشن

ازابواحمدصدیق، ازمنشیان میانهٔ سدهٔ یازدهم هندوستان ، درمراسلات و عرایض وحکایات و ظرایف درچهارگلشن در ۱۰۵۳ نگاشته است: ۱ ـ طراوت چمن یگانگی ۲ ـ گلشن فرزانگی ۳ ـ گلستان لطافت ۴ ـ بوستان ظرافت. **آغاز :** سپاس بیعد وحمد بیقیاس سزد بمبدعی که درانسان نهاده نورخرد .

20177 ـ **لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ گدا: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۸۰ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۱۷۷] .

ح

حدائق الوثاق

از محمد فرزندعلی ناموس خواری، دردو قسمت : ۱ ـ کیفیت ترکیب قبالات ، دردهرکن ۲ـ معرفت حالات و صورت دقایق، درسه صنف (بنگرید: جلالیه درعلم مکاتبه :۲۰۹۷ ازهمو).

20178ـ توبینکن ۳/۳۵۱۲. Or: نسخ محمد فرزند محمود فرزند ضیف نجیب فرزند ابوالمبانی نهاوندی ، ۲۴ ع ۷۳۷/۱ همراه بـا «تحفهٔ جلالیه» ازهمو. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۹۱ هست [فیلمها : ۵۷۷] .

خ

خاص الانشاء

ازملاجامعی‌ازسرایندگان‌پایان‌سدهٔ یازدهم. مجموعه‌نمونه‌نامه‌هاست‌ومنشآت‌که بسال۱۰۷۴ (= خاص الانشاء) نگاشته‌است. **آغاز** : این نامه‌که عنوان وی‌از حمد خداست ـ چون‌نامیه مخصوص بصدنشوونماست .

20179ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹ ، ۸۷۶ جام: شکسته ۱۷پادشاهی‌محمد شاه غازی (**۱۱۴۸**)، آغاز برابر نمونه، ۱۱۱گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۱۶۴] .

20180 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۱۱/۱۰۶/۲ : تاریخ یـاد نشده [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۲ :۳۵۶] .

خجسته بیاض = سفینه

از میرزا رفیع واعظقزوینی،که دردیباجه آنرا به‌دونام بالا خوانده است ، باماده منظوم تاریخ نگارش ۱۰۳۹ . وازهموست « ابـواب الجنان : ۱۵۱۸».وباید دید بـا «دستور نامه نگاری» اوچه جدایی دارد. **آغاز**:منشی‌ناطقه رادوات دل وقلم زبان از جهت تحریر حمد و ثنای متکلم‌نطق آفرینی است.

20181ـ **دانشگاه** ۴۶۰۲/۲:نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۴ـ۲۴۵) آغاز برابرنمونه[ف. دانشگاه ۳۵۳۱:۱۴].

20182 ـ **تهران**،ادبیات۸۷د :نستعلیق یکشنبهٔ شعبان **۱۱۰۰** ، آغاز برابر نمونه،در فهرست بنام«منشآت»یادشده‌که درعطف جلدنام نگارندهٔ آن آمده است ، ۱۳۵گ ۱۱س [ف. ادبیات ۱ : ۴۹۹] .

20183ـ **تهران**،ادبیات ۴۰۵جوادی: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** «منشآت‌نادری»،است‌و منشآت واعظقزوینی‌نیزدرآن‌هست [ف.ادبیات ۶۳:۳] .

خلاصة‌الانشا = انشای‌فراست

از اقل‌العباد ضعیف‌الحافظ ، دردیباجه به نام نخست ودرپایان به‌نام دوم‌خوانده‌شده‌است. دردیباجه‌ازرزم‌نامه،مرقع‌جهانگیری، بهارسخن محمد صالح (ص۲۰۸۷ همین‌فهرست)،خلاصة التواریخ، بهار دانش،کارنامهٔ منشی ، صلح‌کل ابوالفضل وجزآنهایادشده‌است. باب‌دوم‌درالقاب ونقوش ، سوم در تعریف درویشان صاحب حال **آغاز** : منت ایزدکه ازراه‌کرم ... ازآنجاکه مقیدان سلاسل تعلقات و محبوسان غلایل دنیای بی‌ثبات را آیتی‌است مستمر .

20184ـ **دانشگاه**۵۰۲۸:نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، ۲۳۲گ ۱۳ س [ف. دانشگاه۱۵: ۴۰۹۰] .

خلاصة المکاتیب

در بخش منشآت خواهد آمد .

د

دانش بهار

ازدیانت رای فرزندگنش رای.

20185ـ **آصفیه** ۳۴۵ انشاء : نوشتهٔ **۱۲۲۶**[ف . آصفیه۳ : ۵۶] .

دبیری و ترسل = رساله‌ای در...

میان سالهای ۱۲۴۰ ـ ۱۲۵۰ نگاشته‌شده است . **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس مرخدای راکه آفرینندهٔ جهان ودارندهٔ زمین و آسمان و وروزی دهندهٔ انس وجان است .

20186ـ**شوروی**، آکادمی‌علوم۱۱۳۸ Or.B: نستعلیق۱۲صفر**۱۲۵۱** ،برای حسن بیگ فرزندامامقلی بیگ، ۳۱گ . فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش ۲۹۶۸ هست [فیلمها:۸۳].

دستورالانشاء

ظهیری فاریابی، ظهیرالدین محمدفرزند محمود فرزند حمزه، که درشهرایرج میزیسته، در گذشتهٔ ۷۹۸ ، دستورنامه نگاریست‌که‌بسال ۷۶۱ بنام شمس‌الدین حسین فرزندسعید وزیر نگاشته است . **آغاز:** حمد وشکر بیعدخدایرا تبارك وتعالی‌که اعلام استفهام راموهبت‌فرمود.

بنگرید :هدیةالعارفین ۱۶۱:۲ ـ ایضاح المکنون ۴۷۲:۱ .

20187ـ **قاهره** ،دارالکتب ۱۵ ادب فارسی طلعت : نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه، ۲۵۶گ ۱۵ س [مخطوطات۱۳۹:۱].

دستورالانشاء

از ملا عبدالرزاق سمرقندی.

20188ـ**دانشگاه**۴۴۵/۲۴۶۴ : نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص ۵۷۰ ـ ۶۰۰) **آغاز :** وهرگاه‌که مکتوب را بقاصدی دهد بایدکه‌پیش برزمین غلطاند [ف. دانشگاه ۹:۱۲۰۸] .

دستور انشاء

از محمد فرزند ناصرالحق نوربخشی، که یاد او در «انشاء عالم آرا : ۲۰۸۴» گذشت ، ونیز بنام شاه تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۵) ، دریك فاتحه وسه بخش‌نگاشته است: فاتحه‌درمعانی و بیان وصنایع شعری ۱ ـ اقسام انشا۲ـاختصار در انشا ۳ ـ کیفیت مکاتیب و داد ستد نامه‌ها. و هریك برانواع ولمعه‌ها. باید دید با «انشاء عالم آرا »ی او چه جدایی دارد .

20189 ـ **سپهسالار** ۲ /۷۰۹۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**(۵۲پ‐۷۹ر) آغاز دردیباچه افتاده است[ف . سپهسالار ۴۲۷:۴].

دستورالانشاء

ازنندلال‌منشی ملتانی .

20190 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۷۸۸/۴۸۰۸ :آغازوانجام‌افتاده، درفهرست‌آمده:این‌رساله‌جز آنست‌که درف.ریو ۱۰۳۱: یاد شده است[مخطوطات، دکترمحمد بشیرحسین ۳۵۶:۲] .

دستور انشا

از ناشناس . در یك مقدمه‌که درچند فصل است،سپس‌مقاله‌ها، مقدمه درشرف‌کتاب است ، درچند فصل . فصل ۱ ـ آلت و زمان ومکان۲ـ علوم مفید دراین‌صنعت۳ـشرایط‌سخن. **آغاز:** حمد وثنای‌بی‌انتهاوشکروسپاس‌بیقیاس، حضرت مبدعی را .

20191 ـ **سپهسالار** ۵۵۳۵/۷ : در جنگی از سدهٔ**۱۳**(۲۱۵پ ـ ۲۲۹ر)پایان در مقالهٔ یکم‌مکتوب‌الیه‌افتاده‌است، آغازبرابر نمونه[ف . سپهسالار ۱۹۹:۳] .

دستور دبیری

ازمعز الدین محمد فرزند عبدالخالق میهنی. و او جز نگارندهٔ «رئیس الشعرا : در عروض» است .

20192ـ استانبول، فاتح۲ / ۴۰۷۴: نوشتهٔ آدینهٔ ذیقعدهٔ ۵۸۵ ، ۱۰۸ گ. فیلم آن در دانشگاه ش۱۴۱ و ۳۵۰۶ هست [فیلمها ۸۴ و ۴۱۷] .

دستور شگرف

از لاله بهوپت رای .

20193 ـ بنگال، آسیایی ۴۹۲F۲۰: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۶۴] .

دستور الکاتب فی تعیین المراتب

از شمس منشی، محمد فرزند هندوشاه که یاد او در «الارشاد فی الانشاء : ۲۰۸۳» گذشت. بنام شیخ اویس بهادرخان (۷۵۷ ـ ۷۷۶) که منشی‌گری او را داشته، در ۷۳ سالگی، در ۲ رجب ۷۶۱ تسوید و در ۷۶۷ به بیاض در آورده‌است. دریك مقدمه و دو قسم و یك خاتمه: مقدمه در کیفیت این کتاب و شرط شروع در آن. قسم ۱ ـ نامه‌نگاری پادشاهان و امراء و وزیران و مشایخ و استادان و اشراف و منجمان ... و جد و پدر و عم ... در دو ضرب و مراتب و فصول . ۲ ـ در احکام دیوانی و تفویض اعمال و فقاهت و شیخی و خانقاه و قبالات و عامل زکات و متصرفی جزیه، در دو باب یکم در سه ضرب و پنجاه و شش فصل، دوم در دو ضرب و بیست و دو فصل . در ۱۹۶۰ م در مسکو چاپ شده است . آغاز: تحمیدی که سیار فهم دوربین بمراحل و منازل آن راه نیابد .

بنگرید : ذریعه ۸: ۱۶۵ .

20194ـ کوپرولو ۱۲۴۱ : نوشتهٔ دوشنبهٔ ۲۲ ج ۱/ ۸۹۸، از روی نسخهٔ نوشته‌شده از روی اصل ، ۲۳۴ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۷۱ هست [فیلم : ۸۵] .

20195ـ سپهسالار ۲۷۷۳: نستعلیق سدهٔ ۸ـ۹، انجام دو صفحه افتاده، نسخه در صحافی آشفته شده ، آغاز برابر نمونه، ۲۲۸ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۲: ۲۳ و ۴: ۴۲۹].

20196 ـ استانبول ، فاتح ۳۶۲ : نستعلیق ، شنبهٔ ۱۷ ع ۱/ ۸۰۱، برای شیخ اویس بهادر خان ، ۱۷۴ گ ۲۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۶۰ هست [فیلمها: ۸۵].

20197ـ پاریس S.P.۴۶۳ : نسخ و نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۲۲۸ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۲ هست [فیلمها :۸۵].

دستور همردی

در انشا و مراسلات .

20198 ـ تبریز ، ثقةالاسلام : تاریخ یادنشده [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبائی]

دستور نامه

از غلامحسین محمدپوری .

20199ـ بنگال، آسیایی ۶۴۳F۲۱: نستعلیق ۱۳۰۳ [ف. بنگال : ۶۴] .

دستور نامه‌نگاری = ترسل

گویا از حضوری ، میرزا عزیز الله قمی ، درگذشتهٔ ۱۰۰۰.

آغاز: عجز مراتب حمد و ثنا تسلیم بارگاه صمدی که خامه را در معرکهٔ آغاز ثنایش از

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۵۷ـ فرهنگ سخنوران ۱۶۸ .

20200 ـ همدان ، آرامگاه بوعلی ۲/ مج : با تاریخ ۱۲۹۹ در دفتر ، همراه «محیط اعظم» از حضوری [نسخه‌ها ۵: ۳۳۵].

دستور نامه نگاری

از حیدر فرزند نعمت‌الله‌طبسی، درسه‌مقاله: ۱ ـ مخاطبات وعرض دعوات ۲ ـ مکتوبات و اعلام مدعیات ۳ـ تمسکات و تحریز . **آغاز:** حمدی‌که اقلام منشیان دیوان فصاحت وشکری که السنهٔ مترسلان خطهٔ بلاغت .

20201 ـ **الهیات**۱/ ۲۸۷ د: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** (۲پ ـ ۳۱ ر) ۱۵ ـ ۱۷س[ف. الهیات ۱ : ۲۷۴] .

دستور نامه نگاری = منشآت

از میرزا رفیع واعظ قزوینی، که یاد اودر «خجسته بیاض :۲۰۹۹» گذشت. نامه‌هایی‌است از او به‌نثر و نظم و دستور نامه‌های دوستانه و دیوانی . واز «ابواب الجنان : ۱۵۱۸ »خود نیز درآن‌یادکرده است. **آغاز:** حمدبیحدمنعمی را شایسته و ثنای بی‌منتهاملك‌الملکی رازیبنده است ... که‌دست‌قدرت‌کامله‌اش اوراق افرادنوع انسان .

20202ـ **دانشگاه**۲/ ۲۴۰۲: نستعلیق یکشنبهٔ۲۵ع۲/**۱۲۷۴** (ص۲۷۳ـ۳۶۰)آغاز برابر نمونه، نامه‌هاییست به‌نثر ونظم ودستور نامه‌نگاری [ف . دانشگاه ۱۱:۲۴۰۹].

دستور نامه نگاری= ترسل

ازشرف‌الدین‌علی‌یزدی‌فرزند شیخ‌حاجی، که یاد او در «انگشت شماری :۱۳۷» گذشت . در دوباب : الباب‌الاول فیمایتعلق بالمکاتیب ، در دومقصد وفصلهایی. **آغاز :** بعد از سپاس و ستایش دانایی توانا تبارك و تعالی‌که فرستادن رسولان باکتابها .

20203ـ **ملك** ۳۶۸۵ : نسخ، سدهٔ **۹** تنها شش فصل را دارد(گ۱پ‌ـ۵۵پ) ۲۳ س [رؤیت] .

دستورنامه نگاری = منشآت

ازمنشی گنیش‌داس‌بهدرا. نمونه‌نامه‌هاییست برای : تهنیت ، تعزیت ، وازکسانی به‌اقوام و دوستان.ودرپایان دستور نامه‌نگاری وواژه‌ها و اصطلاحاتی‌است‌که در نامه نگاری‌بکار میرود.

20204ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۳۲۳/ ۳۳۳۷: نوشتهٔ محبوب‌عالم، ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹ م) .

20205ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/ ۹۲۱/ ۳۹۷۳: تاریخ یادنشده[ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲:۳۷۷].

دستور نامه نگاری= ترسل

از غیاثا محمد ، فراقی اصفهانی .دستور نامه‌نگاریست‌باعنوان رقعه‌به‌اعاظم واکابرسادات ونقبا ، بمشایخ‌کبار و زهاد، به‌امرای بزرگ ، بارباب هدایت، بجانب فقها، بجانب‌علمای‌کبار ، بجانب قضات‌بزرگ، بوزرای‌عظام، بمستوفیان، به‌حکمای‌حاذق، بارباب‌احتساب، بخوشنویسان، بقوشچیان، باهل‌ساز، بخوانندگان‌واهل‌موسیقی، بقصه خوانان ، بمعماران مهندس، چند رقعه و نامهٔ خزانی ، تابستانی، زمستانی، بارندگی، نوروزی ، عیدی، تهنیت ، تعزیت ، عذرووداع و جزآنها وچند نامهٔ دوستانه.درذریعه۹: ۸۱۶ واژهٔ فراقی از اویاد نشده است. **آغاز:** انشاء حضرت... فراقی، رقعه‌به اعاظم و اکابرسادات و نقبا . ای باد بگویمت‌سلامش‌برسان ... بندهٔ راسخ العبودیت‌والاخلاص جبین عبودیت.

20206ـ **دانشگاه**۱/ ۲۵۴۷: نستعلیق ع۱/ **۱۰۵۰** در جنـگ ، در فهرست بعنوان «**منشآت**» آمده ، آغاز برابر نمونه . [ف . دانشگاه ۹:۱۳۴۲] .

20207ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۸۷۳: نستعلیق **۱۰۶۰**. آغاز برابر نمونه،درفهرست

بنام «انشا» یاد شده است [نسخه‌ها ۲: ۱۷۵]

دستور نامه نگاری

از محمد مسیح بغدادی، بنام ابوالمظفر شاه عباس الحسینی الصفوی بهادرخان، در دههٔ هفتم سدهٔ یکم پس از هزار نگاشته است. و در آن نمونه‌هایی از نامه‌ها را آورده‌است. **آغاز:** حمد وسپاس بدیع‌الاساس که‌منشیان... و بیان آن‌عاجز آمده.

20208 ـ **ملك** ۴۶۵۷/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۶ر-۱۹پ) [رؤیت].

دستور نامه نگاری

از ملامیرقاری کوکی گیلانی کاشانی، نگارندهٔ «اسرالقرآن ۱۰۷ وعلم‌التنجیم : ۳۲۹» وجز آن. بنام سلطان معزالدین (؟) در ده باب ویك خاتمه: ۱ ـ در اظهار محبت واعلان مودت ۲ ـ فراقیات و شوقیات و تملق ورفع حاجات نزد شاهان ۳ ـ درقرب معنوی وانفصال‌جسمانی ۴ـ تفویض‌احوال یعنی وانمودن‌این معنی‌که‌صورت اخلاص برضمیر مکتوب الیه واضح است ۵ ـ در شکایت ازدونان ۶ـ ارسال تحف‌والتماس‌نمودن به‌وفای وعد ۷ـ استدعا والتفات ۸ـ مناشیر وامثله ۹ ـ متفرقات : تهنیت ، تعریف نامه ، فتحنامه ، طلب حضور، سفارش‌نامه، عتق‌عبید، وثیقه وجز آن ۱۰ـ مکاتیب جوابیه‌نزدطوایف انام . خاتمه . اظهارتأسف بواسطهٔ فوت شدن اوقات [دیباچه باختصار].

20209 ـ **دانشگاه** ۵۲۵۸/۱ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۴۶** دردفتر. آغاز دردیباچه‌وانجام‌در باب دوم‌افتاده (۲ر-۴۸پ) [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۳].

دستور نامه نگاری = منشآت

از میرزا یوسف هروی، دستور نامه‌نگاریست به نظم ونثر ، واینکه درهرمطلبی‌چه شعرهایی شایسته‌است، ودرآن ازعالمگیردوم‌که در ۱۱۶۷ پادشاه شده یادکرده است.

20210 ـ **دانشگاه** ۲۶۱۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، نسخهٔ اصل چه‌بسیاری‌ازجاهاسفید گذارده شده **آغاز:** من‌کلام میرزا یوسف هروی. سایر طبقهٔ اعلی‌ازامرا نویسند: عتبهٔ‌خدام ذوی‌الاحترام امرا وجهان پناه، ۱۴۶ گ [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۷۵].

دستور نامه نگاری

ناشناخته . درشانزده باب: ۱ ـ ندارد ۲ـ دستورالعمل شجره واحکام وپروانجات وامثال آن‌که از دیوان اعلی نوشته میشود. دراین‌باب در دستورالعمل طغرانویسی‌آمده: من‌سلیمان بن عباس بن‌صفی جده عباس بن سلطان محمد بن طهماسب اسماعیل ۳ ـ درمهر مبارك که هریك بکدام نوشتجات است ۴ـ دستور مکاتیب اشرف بمخدرات‌اقوام ۵ـ کتابت متعارفه‌که‌ارباب دولت بیکدیگر نویسند ۶ ـ مکاتیب اواسط‌الناس ۷ ـ مکاتیب سایرالناس‌که عارف به‌آداب نوشتجات هستند ... ۱۶ـ در املاوقواعد سخنوری وخط مشتمل برمقدمه ومقالات وابواب.

20211 ـ **ملك** ۶۲۹۳ : نستعلیق‌محمدباقر ۲۹ع ۲/ **۱۲۶۹** . آغاز در باب یکم افتاده . ۱۵۰ گ ۱۰ س [رؤیت].

دستور نامه نگاری

دوباب : تصدیرات ، مکتوبات.

20212 ـ **دانشگاه** ۳۹۰۸/۴ : نستعلیق **۹۸۷** در سمرقند (۵۳پ-۵۶ر) دوباب است: تصدیرات ، مکتوبات . **آغاز** : باب اول در تصدیرات در این‌باب سیزده‌سر نامه است. اول ابتدای سرنامهٔ پادشاه آغازکنیم اولی‌تراست ،

و حاجت بدان بیشتر باشد [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۶] .

دستور نامه نگاری

در نه فصل، در دیباچهٔ نسخهٔ ۶۲۷۶ ملك فهرست فصلها چنین آمده : ۱ ــ فصل در بیان سلطنت و خلافت و مملکت و عدالت ۲ ــ فصل در امارات و وزارت وعظمت وخلافت ۳ ــ فصل درشریعت و حکومت وفطانت و بلاغت ۴ ــ فصل در فقاهت و دیانت وعفت ۵ ــ فصل درصدرات وایالت وسعادت ۶ ــ فصل درابوت وعطوفت و شفقت ومرحمت ۷ ــ فصل درحرفت وصناعت و حصافت وخدانت ۸ ــ فصل درسیادت وشوکت وصولت ۹ ــ فصل دربیان مدار ومصاف ومکتوب الیه.

آغاز: بدان ای عاقل اغراکرم الله فی الدارین که خانهای مکتوب علی الاختصار نه میباشد، نسبت

20213 ــ **ملك** ۶۲۷۶/۹ : نستعلیق رکن‌الدین فرزند سیدعلی مشهدیـان حسینی دادارزی ۱ ع ۹۷۴/۱۶ . آغاز برابر نمونه (۶۶پ ــ ۷۱ر) [رؤیت].

دستور نامه نگاری

از ناشناس . با دیباچه که در آن سی قانون برای منشیان یادشده. سپس سه مقاله: ۱ ــ نامه‌های وجیه‌الدین بدوستان ۲ ــ نامه‌هایی از منشیان ۳ ــ نامه‌های فیض‌الله بدوستان وخویشاوندان، باید بروزگارفرخ‌سیر (۱۱۲۴ــ۱۱۳۱) نگاشته شده باشد .

20214 ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسود شیرانی ۴۲۲۵/۱۱۷۲/۱ : تاریخ یادشده در فهرست بنام «کتاب انشا» یاد شده‌است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲:۳۶۷] .

دستور نامه‌نگاری

جندگفتار ناشناخته .

20215 ــ **سنا** ۳۴۸ : نستعلیق درویش عبدالله منشی بلخی، ذیقعدهٔ **۹۱۷**، زرین ، ازکتابهای دکتر بیانی بوده، ترسل است که ذیل آن عنوانهای به طبقهٔ اولی، به‌طبقهٔ اعلی ، به طبقهٔ اوسط، به... دارد واین عنوانها در «نامهٔ نامی» خواند میرو «صحیفهٔ شاهی» کاشفی دیده میشود ونیز «ترسل» عبدالواسع [نسخه‌ها ۶:۵۵۲] .

20216 ــ **دانشگاه** ۳۵۵۶ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۰ــ۱۱** دستور نامه‌نگاری است که باید از همان سدهٔ ۱۰ــ۱۱ باشد با عنوانهای: درالقاب قضات عالی جاه ومشایخ ولایت پناه ، در ادعیهٔ قضات وعلما ، درذکر کاتب ، درعرض خدمت ، در اقامت وظایف دعا ، درعرض اشتیاق، تمنای ملازمت، طلب غرامت ، در اختتام ، درالقاب، در ادعیه ، امیدعنایت ، طلب عنایت ... ۱۵۶ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۷۷].

20217 ــ **مشهد**، فرهنگ وهنر، الف ۴: رقاع شکسته بخامهٔ شیخ بهایی، ذیحجهٔ **۱۰۲۳**، آغاز افتاده ، ۵۶ س [ف. کتب خطی ۱۰۴:].

20218 ــ **الهیات** ۲۱۹ د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، دستور نامه و قباله نویسی است ، ۷۵ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱: ۵۴] .

20219 ــ **تهران**، ادبیات ۲۲۰ حکمت: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، [ف . ادبیات ۲:۶۹].

20220 ــ **مجلس** ۵۹۹۶/۳۱ : بـا تاریخ **۱۱۰۰** درجنگ (ص ۶۸ــ۸۳) سپس چند رقعه و فرمان [ف. مجلس ۱۸:۲۷۲] .

20221 ــ **مجلس** ، فهرست نشده : از کتابهای آقای سید محمدعلی روضاتی بوده، سدهٔ **۱۱ــ۱۲** نمونهٔ خوبیست از دفترقانون (مانند صریح الملك برای اسناد) و نامه های دولتی

روزگار صفویه که فهرست آنها و نمونه‌ای از اصطلاحات بکار رفتهٔ در آن در فهرست فیلمها آمده است . و در بسیاری از موارد آمده که چگونه نامه‌ها را می‌نوشته‌اند و حاشیه‌های کاغذچه اندازه میبایستی باشد و آرایش آن چگونه ولفافه‌وبندآن‌چه‌باید باشد. گردآورندهٔ آن‌گویا برادرزادهٔ میر محمد کاظم بوده و‌نامش مانامحمدمحسن‌خان است[دانش‌پژوه، فیلمها ۷۵۴] .

20222ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۵۹ج: شکسته نستعلیق ج ۲/ **۱۲۴۰** ، زرین.دستور نامه نگاری است باچندنامهٔ دیوانی، به‌دوستان بزرگ ، بزرگان بیکدیگر، به‌پدر وجزآنها. آغاز دیباجهٔ بیاضی‌که‌میرزا مهدیخان برای‌رضا قلی‌ساخته هست (۱۰۵پ-۱۵۲ر) [ف.ادبیات ۱: ۴۷۷] .

20223ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۳۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، دستورنامه‌نگاری و درباری ودیوانی‌است‌گویاازروزگارصفویان، ونامه‌هایی [نسخه‌ها ۲: ۱۳۱] .

20224 ـ **دانشگاه** ۴۴۱۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۳** ،دستورنامه‌نگاری‌وچندنامه‌وفرمان[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۷۷].

20225ـ**دانشگاه**۳/۳۲۰۴:دره‌کلیات» او مورخ **۱۳۲۳** (ص۱۳۲-۱۶۳)آداب‌انشای دیوانی است . [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۶۰].

20226ـ **مجلس**۲۲۶۲:تاریخ‌یادنشده نامه‌هایی است که عاشق و معشوق بیکدیگر می‌نویسند،گویا ساختهٔ سدهٔ ۱۲-۱۳ .درپایان آمده:این ارادت پیشه خلوصیت اندیشه بتمنای برخی از دوستان ... تجمیع این کتاب . . . برآمده ... تاآنکه‌عشاق باغم ساخته وشیدایان دلباخته ...ازمضامین‌شیرین... آن ضبط‌رقیمه.. نموده ، ۱۸۷ ص ۲۰ س [نفیسی، ف . مجلس ۶: ۲۱۸]. بنگرید: دلیل‌العشاق.ص۲۱۰۶ .

20227 ـ **مجلس** ۳/۵۶۴۸ : تاریخ یاد نشده (ص۳۲۱- ۳۶۹) آغاز : در طریق قواعد انشاءکه موافق‌زعم‌وقواعد ...انجام‌افتاده [ف. مجلس ۱۷ :۱۰۴] .

دستور نوشت نثر = ترسل

از محمدحسین قتیل‌لاهوری دهلوی،که‌یاد او در «چهار شربت، دربخش عروض » خواهد آمد . مجموعه منشآت‌است بطور نمونه . ونیز «منشآت» او دربخش‌نامه‌ها خواهد آمد.

20228ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۲۲۱/۳۷۵۴ : نوشتهٔ ۴ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** (۱۸۱۹ م) [مخطوطات ، دکتر محمد بشیر حسین۲:۳۵۷] .

دفترداری

درص ۱۷۲ گذشت .

دقایق‌الانشاء (الانشاد)

از رنجهوداس فرزند رنجیت رای‌کایته جونپوری ، درگذشته پس از۱۱۴۶.دردستورو روش‌انشاونامه‌هایی برای نمونه . بسال۱۱۴۵ بدان آغاز و در۱۱۴۶درالله‌آباد بپایان‌رسانده است .

20229ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۲۰۱۲/۵۰۲۲ : تاریخ‌یاد نشده .

20230ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۶۹۵/۳۷۲۸ : تاریخ یاد نشده [مخطوطات،دکترمحمد بشیر حسین۲:۳۵۷].

20231ـ**آصفیه** ۲۷۶ انشا: تاریخ‌یاد

نشده [ف . میرعثمان‌علی۴: ۴۸].

دلیل العشاق

از فرج‌الله‌منشی ملقب بخازن‌الاشعار، بنام ناصرالدین‌شاه‌قاجار(۱۲۶۴-۱۳۱۳)دریکصد وسه فصل ، دردستور نامه‌نگاری برای‌دلدادگان در ج ۱/۱۲۷۲ بانجام رسانده‌است .درذریعه ۶۴۸:۹ از فرج‌الله‌متخلص به طرفهٔ محلاتی‌یاد شده‌که‌مأمور گردآوری‌دیوان‌همان‌شاه‌بوده‌است.
آغاز : واجب الوجودی را جل جلاله ستایش رواست‌که قوام عالم امکان ازوست .

20232- ملك ۵۲۸۰ : نستعلیق خوش نگارنده ، در ج ۱/**۱۲۷۲** زرین ، آغاز برابرنمونه ، ۱۳۳گ و۸س [رؤیت] .

دوازده آیین

از همایون بروجردی ، میرزاعباس‌اصلح‌الشعراء در املا وانشاء .

بنگرید : ذریعه ۱۲۹۸:۹ .

20233- تبریز ، ملی ۸۸۹ : نوشتهٔ **۱۲۹۰** [نسخه‌ها ۲۹۴:۴].

ذ

ذخیره

در سیاق ، درص ۱۸۸ گذشت .

ذخیرة الاخری

ازکریم فرزنددرویش محمدزمان‌قازی(؟) خطیب مسجد جامع اعظم‌سلطانی، بنام‌محمدشاه قاجار (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴) وآقا میرمهدی امام جمعه [دیباجه]خطبه‌های‌رسمی مذهبی‌ودرباری است .

20234- دانشگاه ۲۲۶۰فیلم : نسخ و نستعلیق گویانسخهٔ اصل،انجام‌افتاده، ۶۰ص۶س [فیلمها : ۱۰۱] .

ر

رسایل اعجاز

از امیر خسرو دهلوی ،که‌یادآوده‌کلیات: ۱۸۵۶» گذشت‌دردیباجه ازابوالمظفرمبارکشاه ستایش‌کرده است. درپنج رساله وهریك درچند خط : رسالهٔ ۱- درمفردات ومرکبات، ده‌خط ۲- مرتبات ، نه‌خط ۳-لطایف،دوخط۴-بدایع معنوی ، پنج‌خط ۵ - سوابق منشآت ، هفت خط .

20235-ملك۶۱۸۰/۲: نستعلیق‌هندی رجب ۹ محمدشاهی (سدهٔ**۱۲**) (۷۲ر-۱۴۸ر) آغاز در دیباجه افتاده: دارم اکنون‌چون ضمیر دلاور براین‌مهم‌بزرگ‌پیوسته، اینك‌لطیفه برد، ورق‌کشیدم‌که مشتری [رؤیت] .

20236- پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۸۴۴/۹/۴۸۶۴ : تاریخ‌یاد نشده‌در فهرست بنام «منشآت» یاد شده است‌گویا همین «رسایل» باشد [ف. دکتر محمدبشیر حسین۲: ۲۷۵] .

20237- پاکستان ، لاهور ، شیرانی ۶۳۶۰/۵ : تاریخ یادنشده سرودهایی به‌اردو در میانه دارد[ف . دکترمحمدبشیر حسین ۲ : ۳۴۰] .

رسالهٔ القاب - ذیل . .

ازمحمد رضا نصیری طوسی، نگارندهٔ «تفسیر الائمه ۲۶» و جز آن . در آن آمده: چون والد ماجد در رسالهٔ القاب که مشحون بقواعد و آداب احکام و مکاتیب است ، دستور مکاتیب اشرف به مخدرات اقوام و اولادعالیمقام را درج نکرده بودند ، در این وقت که ۱۸ صفر ج ۱/ ۱۰۸۰ است مناسب دیدم ذیل آن رساله را مرقوم دارم. سپس نمونه‌هایی از نامه‌های پادشاه را به زنان (با نسبتهای مختلف) وسپس در ۱۰۹۴ نمونه‌هایی از نامه‌های گوناگون نزدیکان شاه را به زن و مرد آورده است. ودر آن از «منشآت سلیمانی» یادکرده .

20238ـ **مجلس** ۳۴۵۵/۲۵۰ : در جنگ مؤرخ **۱۱۴۱** (ص۳۵۶) [ف . مجلس ۱۳۶۷:۱۰] .

20239ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۹: تاریخ و نام نگارنده درفهرست یاد نشده. شاید ازهمین طوسی یا پدرش باشد [ف. سرفرازعلی رضوی : ۸۹] .

رسالهٔ فقهی

ازعبدالحی حسینی ، درشیوهٔ قباله نویسی وقواعد محضرداری ، در آن چندجا ازخودبنام عبدالحی الحسینی وهمچنین از سالهای ۹۰۴ ، ۹۰۵ ، ۹۲۴ ، ۹۴۲ ، ۹۷۲ ، ۹۹۲ وشهرهای دارالسلطنه هرات ودارالقضای مشهد ونیز ازمحلهٔ بهشتیان درهرات ومحلهٔ کاسه گران دارالامامه مشهد یاد میکند. ماقطب الدین عبدالحی حسینی لاری را میشناسیم که «حل وعقد: ۲۸۹» رابسال ۱۰۱۷ و «حل المسایل : ۲۸۷» را در ۱۰۳۸ نگاشته است . نام این لاری نیز در دونسخه از «حل ـ المسائل» که در مجلس هست یاد شده است، ودر نسخهٔ مصحح از سدهٔ ۱۱ که در مجلس (تنکابنی) هست قطب الدین عبدالحی الحسینی آمده است ، این نسخه را ذیلی است از نگارنده که در آن استخراج طالع سالهای ۱۰۳۸ تا ۱۰۴۱ هست وعمر او درآنها ۵۰ تا ۵۳ بوده است پس باید در ۹۸۸ زاییده شده باشد [عبدالحسین حایری].

و نیز امیر نظام الدین عبدالحی فرزنـد عبدالوهاب فرزند علی حسینی اشرف گرگانی را میشناسیم که «الفیهٔ» شهید را ترجمه کرده ورسالهٔ «المعضلات» را بسال ۹۵۹ نگاشته ودوبار آن «الفیه» را گزارش کرده است . این یکی از ۹۰۳ در هرات میزیسته و بروزگار شاه تهماسب (۹۳۰ـ ۹۸۴) تا سال مرگ شاه اسماعیل و پس از ۹۵۹ در آن شهرقاضی بوده است [ذریعه] .

بنگرید: ذریعه ۴: ۸۱ (ترجمهٔ الفیهٔ شهید) و ۱۳ : ۱۱۱ (شرح الفیهٔ شهید) ـ ف . مجلس ۱۹ : ۹۳ (حل المسائل) .

20240ـ **حقوق** ۳۳ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده (۳۳رـ۶۲پ) همراه گفتاری در «احکام نجوم» که همین قرینه فهرست نگار را وا داشته است که احتمال دهد این عـبدالحی با عبدالحی لاری یکی باشد. [ف. حقوق :۱۲۳].

رقایم کرایم

در بخش منشآت خواهد آمد .

روایح الانشاء

ازعلینقی ترشیزی ، بدستور فتحعلی خان امیر شکارباشی دیوان اعلابیگلربیگی مشهد که در دژسرخس و زورآباد خدمت میکرده است. دستور نامه‌نگاریست در یک مقدمه ومقاله وخاتمه. مقاله درصورت ارقام طبقهٔ ملازمان . وعنوانها فرقه، فرقه دارد . فرقهٔ ۱ ـ ارباب منصب که امور مملکتی به‌کفایت ایشان بسته . ۲ـ اصحاب قلم

که بنای دخل وخرج دیوان بکلك ایشان‌منتظم است . این‌رساله درسدهٔ ۱۱ نوشته‌شده وبسیاری ازعناوین واصطلاحات‌آن روزگار را دارد . نام کتاب وشمارهٔ بخشها دردیباچه‌آمده‌است **آغاز:** حمد وسپاس شدیدالاساس‌که عروج‌مرغ‌نشان‌بر شرفات‌ایوان‌بیانش ... امابعدمقصوداز‌تحریك مشاطهٔ‌کلك غالیه‌فام...

20241 ـ **دانشگاه** ۴۱/ ۳۰۱۰:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**(ص ۱۱۶ـ۱۸۱) درمجموعه «منشآت» روزگار صفویه ، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۰:۱۹۴۵].

روضهٔ ریاضی

ازعلی ریاضی ، در دستورنامه‌نگاری. در آن آمده : این نسخه چوسایر اراضی باشد ـ مرسوم به«روضهٔ ریاضی»باشد.

20242 ـ **رضوی ۶۲۵** ادبیات (۸۲۶۴) : شکسته نستعلیق‌ع **۱۲۲۵/۱**، رقم سیاق ، آغاز در دیباچه افتاده ، ۳۰ گ [ف . رضوی ۷:۵۶۶] .

ریاض الانشا

گاوان ، دربخش منشآت خواهد آمد .

ریاض الوداد

از میرزا ایزد بخش رسا اکبرآبادی ، در گذشتهٔ ۱۱۱۹. وشاگردعبدالعزیزعزت. نامه‌ها ومنشآت و جزآنست .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۵۸ ـ فرهنگ سخنوران :۲۲۷.

20243 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۵۱۵۷/۲۱۴۵ : نوشته پیرامن **۱۱۳۳** (۱۷۲۱ م)[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲:۳۶۳] .

ریاض الوفاق = انشای ...

از سنکت چند (ناخوانا) از منشیان‌میانهٔ سدهٔ سیزدهم . در ده‌چمن: ۱ـ... ۲ ـاصدار شقه‌جات بنام امیران عظیم الشأن ۳ ـ آداب ارسال نامه ۴ ـدرارسال مکاتیب‌امیران ازطرف نواب محمد عطاخان ۵ ـ در تهنیت‌روزکلان‌به اهالی سرکار دولتمدار انگریز بهادر۶ـ آداب عرضه‌داشت مبارکبادجشنها ۷ـتهنیت به‌راجه‌ها ۸ ـ تهنیت نامجات عیدین نوروز و لیلةالقدر و ... ۹ ـ تعزیت‌نامجات ۱۰ـ دررسید خلاع فاخره وغیره . **آغاز** :انتخاب صحائف ابداع‌و اختراع بدستیاری محمدت خالقیست‌که اوراق مختلفه .

20244 ـ **لاهور**،پنجاب‌پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ چند: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**،آغاز برابر نمونه،۶۴گ [مخطوطات‌فارسیه،منظور احسن عباسی ۲:۱۷۱] .

ز

زادالمعاش

از منشی‌هیراچند . منشآت است .

20245 ـ **لاهور**،پنجاب‌پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۶ هیرا : شکسته ، ۹۲گ ۱۳ـ۱۱س آغاز افتاده [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱ : ۶۳۷] .

س

سفینه = خجسته بیاض

واعظ قزوینی ، در ص۲۰۹۹ گذشت .

سفینة الانشا

در بخش منشآت‌خواهدآمد.

سلك الجواهر

حکیم احمد .

20246ـ بنگال، آسیایی۹۱۸F۳۳: شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال:۶۵].

سوانح‌الافکار رشیدی

ابرقوهی ، در بخش نامه‌ها‌خواهدآمد.

سیاق = دستور نامه نگاری

درص ۱۷۸ ـ ۱۷۹ گذشت .

سیدالانشای نوظهور

از درویش علیمحمدفرزند محمودشیرازی، (۱۲۶۹-۱۳۴۶) . از تهران به‌هندرفته سپس به شیراز برگشته‌مدرسهٔ شفاعیه راگشوده‌است ، خطوط هفتگانه‌را خوش مینوشت.دردستورانشا ونامه نگاریست و در۱۳۳۱ ق و ۱۳۳۴ خ در ۱۸۸ ص‌چاپ شده است، ودرچاپ دوم‌نادرست از میرزامهدیخان استرآبادی دانسته شده‌است.

آغاز: ای‌کرده زکلك صنع‌ترکیب بشر . . . ونامهٔ‌حمدی‌که مترسلان صحایف .

بنگرید : ذریعه ۲:۳۹۳(انشاء نوظهور) ۱۲: ۲۷۵ (سیدالانشاء) ـ ف. مشار: ۹۸۹ـ مؤلفین مشار ۴:۵۹۷ـدانشمندان آذربایجان: ۴۳۱ .

20247ـ تهران،اصغرمهدوی ۲/۲۲۵: نستعلیق حاج‌محمدحسین‌فرزندحاج‌محمدحسن امین‌الضرب‌سپاهانی،در**۱۳۰۲**درسن۱۳سالگی [نسخه‌ها ۲ : ۹۷] .

20248ـ تهران،ادبیات۷۲ب: نستعلیق نصرالله فرزند حبیب‌الله عافی ، ع **۱۳۰۲/۲** ، در قزوین ، ۴۸ گ ۱۶ س .

20249 ـ تهران ، ادبیات ۲۰۰ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ۱۴** ، ۲۸ گ ۱۱ س [ف . ادبیات ۱:۳۲۱] .

ش

شرفنامه = منشآت

ازروح‌الله منشی‌شیرازی متخلص به‌فتوحی، زنده در ۱۰۲۷ . منشآت‌است برای‌پسرش‌علی ملقب به شرف درچند مقاله گرد آورده است : مقالهٔ یکم . . . درآن چندقاعده‌است: قاعدهٔ ۱ـ مرتبهٔ مکتوب‌الیه‌اعلی از مرتبهٔ‌کاتب باشد۲ ـ مرتبهٔ مکتوب‌الیه اسفل از مرتبهٔ‌کاتب باشد۳ـ منشی بایدصاحب طبع سلیم باشد۴ـاظهارشوق وآرزومندی ۵ ـ سطرهای مکتوب . . . باید طاق باشد ..قاعدهٔ ۱۰ ـبخدمت نواب‌عالیجاه نظامشان از جانب میرزا حسن‌کلیم. آنگاه‌مقالهٔ دوم‌که حکام بحکام واعالی باعالی ... نویسند، مقالهٔ سوم مکاتبات اعیان بخدمت‌حکام‌عالیشان. و عنوانهای فصل [نسخهٔ شهشهانی] . نامه‌های تاریخی و نمونه‌نامه‌برای‌آموزش واحکام‌واقعی ونمونه سازیهاست ونسخه‌ها با یکدیگرجدایی دارد ، و درآنها تاریخها وماده تاریخهایی از ۹۴۹ ، ۹۶۱ ، ۱۰۰۹ ، ۱۰۲۳ ، ۱۰۲۷ که

این یکی بامرگ نگارنده جور نیست و باید پس از مرگ او در آن دست برده باشند.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۰۸ .

20250 ـ **ملك** ۸۸/۶۳۲۳ : در یك مجموعه منشآت باتاریخهایی از **۱۰۰۶ـ۱۰۱۰** (۱۱۱ پ ـ ۱۱۵ ر) و پراکندهٔ دیگر درهمین دفتر، نامه‌هاییست از کسانی به‌کسان دیگر به‌انشای روح‌الله شیرازی [رؤیت] .

20251ـ **تهران**، ادبیات ۱۹۵ حکمت: نستعلیق غلامعلی فرزندحسین جهرمی، ۲۴ شعبان **۱۰۳۴** . آغاز: ... حمدی که فتوح آن موجب روح و رواح و سبب فیض بدن و جـان [ف . ادبیات ۲ : ۲۶] .

20252 ـ **دانشگاه** ۳۲۱۳ : شکستـه نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۱۰۲ نامه است ، ۱۵۲ ص ۱۰ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۷۰].

20253ـ **تهران**، ادبیات ۲۱ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، باید بندهایی از این کتاب باشد [ف. دانشگاه ۸ : ۶۶۹] درفهرست نام‌نگارنده نیامده و تاریخ نگارش ۱۰۰۹ یاد شده است . فهرست مجموعه درفهرست‌کتابخانه آورده شده [ف . ادبیات ۱ : ۴۴۳] .

20254ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۵۷۲/۱۵۲۲: سدهٔ **۱۱** ، درفهرست بنام«رسائل روح‌الله ـ کتاب انشا دارای اطلاعات تاریخی» یادشده است گویا همین «شرفنامه» باشد [مخطوطات ، دکتر محـمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۸] .

20255ـ **دانشگاه** ۲۰۴۲ : تعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، زرین ، صفحهٔ آغاز آن درفهرست کتابخانه کلیشه شده است، ۱۴ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۸ : ۶۶۰] .

20256 ـ **تهران** ، آقای شهشهانی : تاریخهایی از ۹۶۱ـ۹۶۰ دارد. فهرست تفصیلی آن در۹ صفحه درفهرست دانشگاه ۸ : ۶۶۰ ـ ۶۶۸ آمده است [ذریعه ۹ : ۸۰۸].

شرفنامه = منشآت = ترسل

از خواجه عبدالله مروارید بیانی کرمانی فرزند خواجه شمس‌الدین‌محمد، منشی وماهر در موسیقی وخط ، درگذشته در۹۲۲ یا۹۳۲ یا ۹۴۸ . دریك مقدمه وچند مقاله ویك خاتمه ، منشآت ازاحکام وفرامین سلطان حسین‌میرزا بایقر (۸۴۲ـ۹۱۱) راگردآورده‌ودرمانیس ۱۹۵۱م باترجمهٔ المانی ازهانس روبرت رومرچاپ‌شده است . نسخه‌ها بایکدیگر جدایی دارد .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۵۰ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۹۵ ـ ف. مشار : ۱۰۳۲ ـ خـوشنویسان : ۳۵۰ .

20257ـ**مجلس** ۲۲۵۴: سدهٔ **۹**(؟) آغاز افتاده و ازقسم سوم ازباب چهارم آغازمیشود، وبگمان«ترسل» اوست، ۲۳۴ ص ۱۱ س[نفیسی، ف . مجلس ۶ : ۲۰۹].

20258 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H ۸۲۸ : نوشتهٔ **۹۶۳** محمدمحسنی درمصر، ۱۴۳ گ. **آغاز**: ای کرده بکلك صنع ترکیب بشر در فهرست بنام «منشآت» یادشده است[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۴] .

20259ـ**تهران** ، مهدی‌بیانی: شکسته تعلیق سدهٔ **۱۰** منشآتی ازوست [نسخه‌ها ۲ : ۴۵].

20260 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۳۶۷۲/۱۶۲۲: میانه یاپایان سدهٔ **۱۰** درفهرست بنام «انشای مروارید » یادشده [مخطوطات ، دکترمحمدبشیرحسین ۲ : ۳۴۶] .

20261ـ**رضوی** ۱۶۴۱ ادبیات(۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** دریك جنگ (ص۷۴۸ ـ ۷۵۰) فرمان سلطان حسین میرزا درمنع‌ریش‌تراشیدن

به‌مردم خراسان [ف . رضوی ۷: ۵۹۳] .

20262ـ ملك ۸/۳۸۴۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، بخشهایی است: تعریف کشمیر ، تعریف عمارت ، تعریف پشه ، تعریف سرما ، صفت بیابان ، تعریف دریا (۶۰پ ــ۶۲) فتحنامهٔ هندکه در ۱۸۹۲ انجام گرفته (۶۲پ ــ۶۳پ) و نامه‌هایی دیگر از همو [رؤیت] .

20263ـ رضوی ۳۰۴ ادبیات: نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۱ دومنشور سلطان حسین بایقراست دربارهٔ سفر حج امیرعلیشیر نوایی [ف. رضوی ۷: ۳۳۶] .

20264ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷۴ م ادب فارسی: تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ ، منشآتی است در یك مجموعه ، زرین [ف . مخطوطات ۲: ۱۹۴] .

شمس السیاقه

درص ۱۸۲ گذشت .

ص

صحایف الوداد

ادهم ، دربخش منشآت خواهد آمد .

صحیفهٔ شاهی

ازملاحسین کاشفی بیهقی ، که یاد او در «جواهر التفسیر: ۴۲» گذشت . بنام شاهزاده ابوالمحسن میرزا وسلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲ــ۹۱۱) از «مخزن الانشاء» خودکه بسال ۹۰۷ نگاشته بودگزین کرده است . دستورنامه نگاریست بشیوهٔ جدولبندی دریك عنوان وسه صحیفه ویك خاتمه: عنوان در آنچه دبیران را شاید ، صحیفهٔ ۱ ــ خطابیات ۲ــجوابیات ۳ــدرآنچه درنامه نویسند خاتمه ستایش و نیایش [نسخهٔ ۱۱۴ دانشگاه] برای طبقهٔ اعلاء طبقهٔ اشراف ، طبقه اوسط . درکاونپور ۱۲۹۵ در ۲۵۸ ص چاپ شده است **آغاز : ۱)** : ای بنامت صحیفهٔ شاهی . . . اما بعد ، چون بتوفیق حضرت متمم الامورعمت . [نسخهٔ چاپی] **آغا : ۲)** : عنوان نامهٔ فصاحت نام خجسته فرجام .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۱ ــ ف . مشار : ۱۰۶۴ .

20265ـ تهران، ادبیات ۲۷۰ حکمت: نسخ دههٔ نخستین ذیقعدهٔ **۹۳۳** این [ف. ادبیات].

20266ـ قاهره ، دارالکتب ۱۱ ادب فارسی طلعت : نستعلیق صفر **۹۷۷**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۲۷ گ [ف. مخطوطات ۲: ۴].

20267ـ مجلس ۵۹۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، صفحهٔ یکم را دارد ، ۲۱۶ ص ۲۰ــ۲۵ س.

20268ـ مجلس ۵۹۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، از نسخهٔ پیشین کاملتر است، ۲۰۶ ص [ف. مجلس ۱۷: ۳۰۱] .

20269ـ تهران ، دکترقاسمزاده ۱۷: نستعلیق نزدیك بروزگار نگارنده ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

20270 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A. ۲۳۶۵: پیرامن سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ۱۱۶ گ [ف، فهمی ادهم ۱: ۱۲۴].

20271ـ رضوی ۷۱۸ ادبیات (۴۹۹۱): نستعلیق سدهٔ **۱۰** ــ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده ۲۲۹ گ ۲۱ س [ف .رضوی ۷: ۶۴۴] .

20272ـ دانشگاه ۵۲۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**-**۱۱** ، زرین ، ۱۱۸ گ [ف .دانشگاه

۱۵: ۴۱۶۴] .

20273ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲ ۴۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها۲: ۸۷].

20274 ـ **حقوق** ۵۰ ج: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغاز در دیباچه افتاده، ۹۵گ ۲۲س [ف. حقوق: ۱۵۷] .

20275ـ**نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۶۱: نستعلیق زیبای‌سدهٔ **۱۱** يك برگ از آغازافتاده، ۱۱۷گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

20276 ـ **دانشگاه** ۲۴۸۱: نسخ ونستعلیق احمد فرزند رجبعلی‌بیك سلمانی ۱۰ ع۲/**۱۱۳۸** آغاز برابر نمونهٔ**۲**، فهرست‌عنوانهای نسخه‌درفهرست‌کتابخانه آمده است[ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۱].

20277 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۶۶ جوادی: نستعلیق‌با تاریخ**۱۲۵۴** دردفتر بهمین خامه [ف. ادبیات ۳: ۳۱] .

20278ـ**دانشگاه**۱۱۴: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، زدین، ۳۰۴گ [ف. دانشگاه ۲: ۱۵۵] .

20279-80ـ**مدینه**، عارف حکمة ۳۲ و۳۳: دونسخه [نسخه‌ها۵: ۵۰۰] .

صریح الملك

دربخش منشآت خواهد آمد .

صکوك وسجلات تیموری

در بخش منشآت خواهد آمد .

الصکوك والقبالات = رسالة فی تحریر...

ازکاکی فرزند محمودکاکی، درچند فصل بعربی وفارسی .

20281ـ **قم**، سیدشهاب الدین‌تبریزی: نسخ سدهٔ **۱۱**، سپس منشآتی گویا از میبدی [نسخه‌ها ۶: ۳۸۷] .

ط

طراز انشا

از اندر جیت حقیر (دهر)، که در لاهور منشیگری‌محمدعالم خان‌داداشته. دريك‌مقدمه وپنج طراز ويك خاتمه، بسال ۱۱۳۰ نگاشته است. وازهموست: بهارمعنی‌که منشآت اوست.

20282ـ **بادلیان** Add۴/۵: **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۱ هست [فیلمها: ۵۸۲] .

عتبة الکتبه

از مؤیدالدوله منتجب الدین بدیع کاتب اتابك جوینی، علی فرزنداحمد. منشی‌سلطان سنجر سلجوقی(۵۱۱-۵۴۹)، مجموعه‌مکاتبات دیوانی‌اوست‌که‌بدستورابوالفتح‌ناصرالدین‌طاهر فرزندفخرالملك‌المظفرفرزندنظام‌الملك‌طوسی، میان سالهای ۵۲۸ - ۵۴۸ گرد آورده، و با پیشگفتار وکوشش محمدقزوینی‌واقبال آشتیانی در ۱۳۲۹خ در ۱۷۰ص‌چاپ شده‌است. **آغاز:** دولت مقصده ومقصود خلایق‌است حصول مقاصد بی‌مدد هدایت ومعونت دولت میسر نگردند .

بنگرید: بیست‌مقاله ۲: ۱۳۸، ۱۵۸ - ف. مشار: ۱۱۰۶ - سبك شناسی ۲: ۳۷۷.

20283ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹ ادب فارسی: نسخ **۶۷۱** آغاز برابر نمونه، ۱۵۴

گ ۱۷ س[ف . مخطوطات ۲ : ۱۶] عکس آن درملی ش۴۳۷۴ و ۴۳۷۵ و ۱۵۱۳ هست [ف . معارف ۲:۱۸۹] وعکس دیگر درادبیات ش ۴هست [ف . ادبیات ۱:۵۳۳] .

ع-غ

عمدة المکاتیب

شیخ رحمت‌الله، بسال ۱۲۲۷.وازهموست «غواص البحر» نیزدرنامه‌نگاری.

20284 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۰۲۰/۱ /۴۰۷۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۲:۳۶۵] .

عمدة‌المنشآت

از ابن ناصرالحق‌محمدحسینی‌نوربخشی.

20285ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۸۶۶/۸۳۳ : گویا نوشتهٔ۱۷ شوال ۱۱۰۸ [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲:۲۶۵].

عنایت نامه

راسخ اکبرآبادی ،دربخش نامه‌هاخواهد آمد .

غواص‌البحر

از سیدسعدالله‌گردآوری شیخ‌رحمت‌الله.که یاد اودر «عمدة المکاتیب»گذشت .

20286ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۲۷۶: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها۴: ۶۸۹] .

ف

فراید غیاثی

یوسف جامی، دربخش نامه‌هاخواهدآمد.

فروغستان

فروغ ، درص ۱۸۵گذشت .

فوائد المعانی

امان‌الله‌حسینی،دربخش‌نامه‌هاخواهدآمد.

فرهنگ دفترداری

درص ۱۸۶گذشت .

فلکیه = سعادت نامه

فلك علاء تبریزی . درص ۱۷۷گذشت.

فن انشا

ازهرکرن فرزند منیراداس (متهراداس) ملتانی زنده در۱۲۱۳. در دیباجه‌آمده:روزی در دارالخلافه با یـاران نشسته بودم ، از من خواستند در فن‌انشا چیزی بنویس ومن‌ازآنچه روزمره بکارآید درهفت باب نگاشتم : باب۱ـ سلاطین به‌سلاطین ۲ ـ در اصدار فرامین۳ـدر شرح پروانجات۴ ـ عرایض ۵ـ مکتوبات۶ـ خط قبالهٔ شرعی ۷ ـ نـوشتن دستك و سرنامه **آغاز:** بعد از حمد وثنای مرحضرت‌ایزدمتعال قادر...آنکه‌پس‌از ادای وظایف درود وتحیت.

20287ـ**دانشگاه**۲۰۵۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابرنمونه ، ۳۴گ [ف دانشگاه ۸: ۶۸۶] .

20288 ـ **رضوی** ۹۵۷/۲ ادبـیات (۸۷۹۷): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، آغازبمانندنمونه (ص۹۴ـ ۱۷۲)درفهرست‌بنام«فن انشاء»یادشده است [ف. رضوی۷ : ۷۹۰] .

فیض بخش

در بخش‌نامه‌ها خواهد آمد.

ق

قائد المحبین

آقاکلب علی، سدهٔ دوازدهم.

20289ـ **آصفیه** ۲۷۷ انشا : نوشتهٔ **۱۱۵۱** بخامهٔ نگارنده که درهو گلی بانجام رسانده [ف . آصفیه ۱۳ : ۵۸] .

قانونچه = رسالهٔ ...

از سیدمحمدوالهٔ عجمی موسوی که «دستور نظم» را بسال ۱۱۴۰ نگاشته است. گفتاریست در نامه‌نگاری .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۱۶۹ (دستورنظم) و ۹: ۱۲۵۶ (والهٔ عجمی) ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۲ (واله) .

20290ـ **آصفیه** ۱۴/۲ مجموعه : با تاریخ **۱۱۵۰** دردفتر [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۲ : ۴۶۷] .

قانونچهٔ انشا

در چهارفصل، نگاشتهٔ ۱۲۵۹ [دکترمحمد بشیر حسین] ولی گویا همان گفتارپیشین باشد.

20291ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۴۶/۹۹۴/۴ : وشاید آنچه در بالا یاد شد تاریخ نوشتن نسخه باشد [ف. محمدبشیر حسین ۲: ۳۶۶] .

قواعد انشا = مخزن الانشا

محمودگاوان .

قواعدالرسائل و فرائد الفضائل

حسن فرزندعبدالمؤمن خویی، حسام‌الدین، که یاد او در «تحفهٔ حسام : ۱۹۶۷» گذشت . در انشاء ویك بخش آن بفارسی سره است، در رجب ۶۸۴ نگاشته است .

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۸۳ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۱۲۷ .

20292ـ **فاتح** ۵۴۰۶/۳ : با تاریخ **۷۰۹** در دفتر (۵۹ پ‌ـ۷۱پ) . فیلم آن در دانشگاه ش ۵۹ هست [فیلمها ۱: ۴۰۵] .

قواعد و آداب ترسل = ترسل

عباسه ، در ص ۲۰۹۱ گذشت.

ك ـ گ

کتاب الصبیان

از حفظ‌الله عباسی . برای آموزش انشا به کودکان، همراه چندنامه برای نمونه. (بنگرید: انشای فیض رسان : ۲۰۸۵).

20293ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۳۱۸/۳۱۴/۴ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۶۷] .

کلید زبان تلنگی

در ص ۲۰۱۵ گذشت .

گلدستهٔ اندیشه

از وقاری یزدی طبسی، محمد امین فرزند عبدالفتاح در اصفهان ۲۲ شعبان ۱۰۸۲ (یا ۱۰۸۳) در ۱۲ برگ و عنوانهای رنگ و غنچه بانجام رسانده است . برگ ۱ـ در دیباجچات ۲ـ نکاح

نامجات۳ـ مستشهدات ومحضرها ۴ـ نوشته‌ها نسبت به‌پادشاهان ۵ـ مکاتبات ۶ـجواب‌نامه‌ها ۷ ـتهنیت ۸ ـ تعزیت، دوغنچه ۹ـ نامه‌ها که از زبان دیگران‌نوشته‌شود ۱۰ـ رقعات‌بهرکس ۱۱ـنامه‌به‌معشوق ۱۲ ـ رقعات ظرافت‌آمیز. و در میان آنها نامه‌هایی بکسانی سرشناس‌دیده میشود. **آغاز:** نخستین غنچه‌ای‌که ازگلبن‌خامهٔ دبیران سخن‌پردازگلشن‌راز ... چنین گوید..

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۸و۱۲۷۷ :۲۱۱ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ ـ تاریخ‌یزد، آیتی (آتشکدهٔ یزدان) : ۳۴۳.

20294 ـ **ملک**۴۶۷۱: نستعلیق‌شکسته محمدصادق‌فرزند لطفعلی‌بیک،۶ رجب**۱۰۸۵**، آغاز چند سطر افتاده(۲رـ۹۶پ) [رؤیت] .

20295ـ**نجف**،سید آقاشوشتری: نوشتهٔ محمدافضل فرزند احمدخان فراهانی،**۱۰۸۷** با افزوده‌هایی بخامهٔ نگارنده درهامش [ذریعه ۱۸ : ۲۱۱] .

20296ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۱۵۰ : نستعلیق آقا محمد صادق خاله زاده ، آدینهٔ ۸ ذیحجهٔ **۱۲۴۹** ، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۴] .

20297ـ **دانشگاه** ۲۰۵۸ : شکستـه نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۷۲ گ ۱۸س[ف. دانشگاه ۸ : ۶۸۷] .

20298ـ **دانشگاه** ۳۴۰۲ : نستعلیق، یکشنبهٔ ۲۲ع‌۲/ **۱۳۱۶**، فهرست‌دوازده‌برگ ونامه‌های نسخه در فهرست دانشگاه آمده.(ص ۱ـ۲۷۱)آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۰۴] .

گلدستهٔ منیر

منیرلاهوری ،در بخش‌نامه‌ها خواهدآمد.

گلشن انشا

متن ازمحمودبن‌ادهم، ترجمه‌ازهاشمی(؟)

20299ـ**موزهٔ بریتانیا**، Or۷۹۷۴ : سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۰ و ۶۸۸] .

گلشن سخن

از محمدصالح‌کمبوه (کنبوه) که یاد اودر «بهار سخن: ۲۰۸۷»گذشت. مجموعه‌نامه‌های اوست بدوستان . **آغاز:**حمدی‌که میزان ذهن محققان‌دقایق‌نطق زسنجیدن آن‌بعجز.

20300 ـ **پاکستان** ، لاهور شیرانی ۳۱۸۱/۱۷۶:تاریخ یادنشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۲: ۳۶۹] .

گلشن سعادت

محمدامین .

20301ـ**بنگال**، آسیایی۲۹F ۱۰۸۰: شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۶۶].

گلشن عنایت

از عنایت‌الله ، نگارندهٔ «بهار دانش» ودر گذشتهٔ ۱۰۸۲، مجموعه‌نامه‌ها ومنشآت‌اوست، که بسال ۱۰۶۸ ساخته است .

20302ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۶۹/۵۴۵: نوشتهٔ فتحعلی،**۱۲۶۹** (۱۸۵۲ م)[ف.دکترمحمد بشیرحسین۲: ۲۶۹ ۳۶۹] .

گل گلزار سخنوری =

منشآت

ازمیان‌قاسم علی‌فرزند قاضی‌طالع‌مندکلا- نوری‌که‌دربنگاله‌میزیسته‌است،مجموعه‌نامه‌های (تاجرانه) است‌که‌بسال ۱۲۳۴ (= گل‌گلزار سخنوری) ساخته است .

20303ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۵۶/۹۰۴: نوشتهٔ گوبندسهایی کایته، ۵ رمضان **۱۲۵۵** (۱۸۳۹ م).

20304ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۸۲/۴۵۷: از پایان سدهٔ **۱۳**، [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۷۱].

گنجینه نشاط

نشاط، در بخش منشآت و نامه‌ها خواهد آمد.

ل

لطایف الانشاء

از نصرالله فرزند علاء البناء نسفی، مدعو بناصر بن علاء، در یك مقدمه و دو مقصد، مقدمه در چهار فصل، مقصد یکم در دو قسم و هر قسم در چند مقاله. مقصد دوم نیز در دو قسم و هر قسم در چند باب. دستورنامه نگاریست با نامه‌های تاریخی نام‌کتاب و نگارنده در دیباجه آمده است. **آغاز:** حمد و ثنای بی‌انتها وشکر وسپاس بی‌قیاس حضرت مبدعی را... آن صانع لطیف که برفرش کائنات ــ چندین هزار صورت الوان نگار کرد.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۱۳.

20305ـ **مجلس**، ۴۷۱۹: نستعلیق سدهٔ **۸ــ۹** با فهرست مطالب بهمان خامه در آغاز. آغاز برابر نمونه و انجام در باب ۲ از مقصد ۲ یعنی در آخرین بخش کتاب افتاده است: ۱۵۶ گ ۱۵ س [رؤیت].

لطیفهٔ فیاضی

از فیضی، در بخش منشآت و نامه‌ها خواهد آمد

لوازم الانشاء

از ملا میرقاری گیلانی، در دو فصل در ۷ ذیقعدهٔ ۱۰۰۳ بنام میرزا محمدشفیع وزیر گیلان بانجام رسیده است: فصل یکم در معنی انشا و آداب و طریق این فن. فصل دوم درحل معانی برخی از لغات و کلمات غریبه که دانستن آن برمنشی واجب است. بترتیب تهجی این کتاب جز دستورنامه‌نگاری خود یك فرهنگ عربی ــ بفارسی نیز هست و این جزء «دستور نامه نگاری» اوست. **آغاز:** (۱) گرامی کاین گلشن رعیت‌پروری و شمس چمن عدالت‌گستری دوحهٔ روضهٔ. **آغاز:** (۲) صحایف شرایف سپاس و تحایف لطایف محامد معالی اساس از آنکه اندیشهٔ.

بنگرید. ذریعه ۱۸ . ۳۵۶.

20306ـ **تهران**، ملی ۲۰۱ ف: نستعلیق شنبهٔ ۷ ذیقعدهٔ **۱۰۰۳** بخامهٔ نگارنده در لاهیجان، با مهر ناصرالدین‌شاه، آغاز برابر نمونه، ۴۹۰ گ ۱۲ س. [ف. ملی ۱: ۱۹۹]

20307 ــ **دانشگاه**، ۲۷۲۲/۱: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، انجام درحرف هاء افتاده، آغاز برابر نمونهٔ ۲، (ص ۲ــ۳۵) [ف. ۱۰: ۱۵۹۷].

م

مجمع الانشاء

حیدر ایواغلی، در بخش منشآت خواهد آمد.

مجمع الانشاء

محمد امین (منیر؟)

20308ـ **آصفیه**، ۳۸۳ انشاء: نوشتهٔ ۱۱۸۳. [ف. آصفیه ۴ : ۵۰]

مجمع الانشاء

از قربانعلی ابواب وردی از طایفهٔ سعدیه، در پنج باب و هریك چند فصل:

۱ـ نامجات، فرمانها . ۲ـ مراسلات . ۳ـ احکام شرعی. ۴ـ خطوط دفترداری. ۵ـ دیگر خطوط ازهندسه و رقوم و سنوات ترکی، دینارات و فلوس وکواکب و بروج. **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعدد سزاوار پادشاهی است.

20309ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۵۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده[رؤیت]

مجمع الانشاء قاسمی

از محمد قاسم فرزند محمد نصیر رشتی ، در هفت باب و یك خاتمه، وهر باب درچندفصل و هر فصلی چندبابت وقسم وکتابت ورقعه وعریضه و رقیمه، بنام حاتم بیك فرزند نظام الملك نگاشته است.

20310ـ **تهران**، سعید نفیسی ۶۹۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، **فیلم** آن در دانشگاه ش. ۲۶۴۶ و ۲۸۱۵ هست. [فیلمها: ۱۸۳].

مجمع الرسائل ومنبع الفضائل =

قواعد انشاء

از صفی موقانی [نصرالله طرازی] دستور نامه‌نگاری است. در ذریعه ۱۷: ۱۸۰ به نقل از فهرست خدیویه این کتاب بنام «قواعدانشاء» و از مولی وفایی افندی یاد شده است. **آغاز:** حمد وسپاس بیحد وقیاس حضرت عـزت مبدع ماهیات.

20311ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۴ م ادب فارسی: نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ ، زرین ، ۴۲۸ گ ۱۹س. [ف. مخطوطات ۲: ۱۱۴].

مجمع المنشآت

منشاتی است از میرزا مهدیخان منشی نادرشاه و فتحعلی‌خان ملك‌الشعراء وقائم مقام فراهانی. **آغاز :** ابواب مخزن وجود بحکم کنت‌کنز مخفیا.

20312ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۸ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، ۸شعبان **۱۲۶۲**، ۱۲۲ گ ۱۵س. [ف. مخطوطات ۲:۱۱۶]

المحاسن والمنشآت

نگاشتهٔ ۸۱۹ در ص ۱۶۸۰ گذشت.

مختارالاخیار علی مذهب المختار

از قاضی اختیار فرزند غیاث الدین حسینی،قاضی‌هراة بروزگار سلطان‌حسین بایقرا در ۸۹۸. در آداب قضا و دستور نامه‌نگاری و اسناد شرعی وجز آن. وازهموست: اخلاق‌ـ همایونی: ۱۵۳۹ و دستور الوزراء : ۱۶۰۶.

20313ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۵۲۳ : از سدهٔ **۱۰** ، انجام افتاده ، آشفتگـی دارد. [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

مخزن الانشاء

از ملاحسین کاشفی بیهقی ، که یاد او در «صحیفهٔ شاهی : ۲۱۱۱» گذشت . بنام سلطان حسین‌میرزا بایقرادر۴ ج۲/۹۰۷ درنامه‌نگاری ونمونه انشاهای گوناگون ، درسه صحیفه و یك خاتمه نگاشته است. در «صحیفهٔ شاهی» خـود از آن یاد کرده است. **آغاز :** حمد خداوند سرایم نخست ـ تا شود این نامه بنامش‌درست.

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۲۲۳.

20314ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ، روان‌کوشکو ۱۰۴۹: نستعلیق نگارنده، چهار

ـشنبه ۴ ج ۹۰۷/۲، ۲۱۱ گ ۲۱س [ف . فهمی‌ادهم ۱۲۳:۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۶۰ و ۲۳۸۵ هست [فیلمها :۱۸۹].

20315ـ **مجلس** ۲۲۵۸ : نسخ تعلیق خوب ابوالقاسم فرزند شاه محمدکاشی، **۹۴۸**، آغاز برابر نمونه، ۴۰۹ ص [ف. مجلس ۶ : ۲۱۵].

20316 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۲۶: نوشتهٔ ابراهیم فرزنـد مصطفی ، ع۱۶/**۹۶۹** ، ۱۴۰ گ [ف . فهمی ادهـم ۱ : ۱۲۳].

20317ـ **کاشان،** کتابخانهٔ آثار ملی ۶ـ۵۰۴: سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳۵۷:۴].

مفتاح الانشاء = منشآت خواجه جهان=قواعد انشاء

از محمود فرزند محمد گیلانی ، معروف به خواجهٔ جهان [نصرالله طرازی] واز هموست «مناظرالانشاء».در ذریعه ۱۷: ۱۸۰ به نقل از فهرست خدیوی این دو کتاب یکی دانسته‌شده است ولی‌گویا دوکتاب باشد. **آغاز:** هوالاول والاخر والظاهر والباطن وهوبکل‌شیء علیم . حمد خداوند سرایم نخست . بنگرید بهسرآغاز مخزن الانشاءکاشفی .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۸۰ (قواعدانشاء)

20318ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی۶۸۲/۳۷۰۴:نوشتهٔ۲۸ محرم **۱۱۱۲** در فهرست بنام « قواعد انشانویسی» یاد شده است و به‌احتمال از«مناظرالانشاء» جدادانسته شده است، [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۶۶].

20319ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۵ م ادب فارسی: نوشتهٔ ضیاءالدین محمد مشهوربه محمدیوسف فرزندشمس‌الدین محمد، بی‌تاریخ، ۱۶۷ گ ۱۵س. [ف. مخطوطات ۲: ۱۳۹].

مرآت الانشاء

منشی درباری مل‌کنبو.

20320ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۱۱/۱۰۲/۳: نوشتهٔ فقیرالله، ۲۱ع ۱۱۷۸/۲ (۱۷۶۴م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۷۰].

مرآت سلیمانی

در ص۱۹۲ گذشت.

مسودهٔ منشآت

نجیب‌الله، دارای: منشآت، ذکر مصطلاحات صنایع و بدایع و عروض وقافیه.

20321ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۲۲۰۲/۵۱۱۲: تاریخ‌یاد نشده [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۷۲].

مصباح الرسائل ومفتاح الفضائل

از موفق‌فرزندمحمد مجدی، بنام‌مربی‌خود قاسم فرزند منصور مستوفی، در دوباب نگاشته است . باب یکم در شرایط ایـن صفت چون صدرنامه ها وعنوانات‌ومانند آن ، پنج فصل : فصل ۱ـ در صدرنامها والقاب برحسب مراتب مردمان. ۲ـ ادب دبیر وعنوانات‌برحسب منازل ۳ـ دعوات‌برحسب مدارج‌همگنان. ۴ـمحاسن کتابت چون ترصیع و استعارات و تجنیس و امثال آن. ۵ـ مقاطع مکاتبات و تعریف‌توابع آن. باب دوم در نبشته‌ها به‌معانی پـراکنده چون اخوانیات و قصه‌هاوتباشیر و امثلهٔدیوانی وشرعی ومحاضروعهدنامه و مفاخرت، در پنج فصل. ۱ـاخوانیات درنامه‌های‌مختلف وجواب آنها. ۲ـ رقعه‌ها به معانی مختلف و جواب

آنها. ۳ـ قصه‌ها ومناشیر و امثلهٔ دیوانی. ۴ـ امثلهٔ شرعی از دواوین صدور. ۵ ـ محاضر و عهدنامه و مفاخرت. **آغاز:** رب عونی. شکر وسپاس مر خداوندی را که آفتاب در طشت‌فلك حکمت.

20322 ـ **سنا** ۳۲۸: نستعلیق سلیمان فرزند یوسف فرزند سنان فرزندیاقوت‌انقره‌ای مولوی سلیمانی، ۱ج۱/**۷۴۳**،ازکتابهای‌بیانی بوده [نسخه‌ها ۶:۵۳۸].

مفتاح الانشاء

از محمد فرزند حاجی‌در ۷۱۷یا۷۱۴در دوقسم: خطاب‌وجواب‌هریك‌درچهارمرتبه‌نگاشته است: ملوك،وزراء،واعظان،مفتیان،خطبا،ادبا، اطبا، منجمین، داعیان ، دوستان، اواسطمردم. هر قسم در ۱۳ بیت است [نسخهٔ مدینه].

20323ـ **توبینگن**۲/۳۵۱۲: Or: مقابله شدهٔ ۲۰ ج ۲/**۷۵۱** . در دوقسم است: نخست در خطاب دوم در جواب ، **فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۱۹۱ هست [فیلمها : ۵۷۸] .

20324ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۱۹۴ حکمت : نسخ سدهٔ **۷ـ۸** . در فهرست آمده : درچهار مرتبه که در ۷۱۷ ساخته است [ف . ادبیات ۲ : ۵۱] .

20325 ـ **مدینه** ، عارف‌حکمت ۳۴: نستعلیق ۱۵ ع ۱/**۸۴۸** ، زرین، بسیار زیبا. در فهرست‌آمده: در دوقسم در ۷۱۴بانچنانکه یاد شد [نسخه‌ها ۵:].

مکاتیب‌طیبه

از غلام محی‌الدین . شایـد مولانـا غلام محی‌الدین‌قصوری درگذشتهٔ ۱۲۷۰باشد.

20326 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۷۵۱/۳۷۸۴: غلامحسین (گویاغالب) در **۱۲۹۳** (۱۸۷۶ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۷۴] .

مفیدالانشاء

از لچهمی‌رام دهلوی، نگارندهٔ «وجیز ـ الانشاء :۲۱۲۳» . نامه‌ها و منشآت‌است‌که در ۱۲۲۴ نگاشته است. **آغاز:** مفاد انشای دلگشا بفیض افادهٔ حمد منشی مستفیدان معنی .

20327 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۱۹۳۶/۴۹۳۸ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۷۲] .

المقالات‌التبیانیه

تبیان‌الملك ، در ص ۱۹۸ گذشت .

مکتوبات شاهی

از جامنی بهان رای ، در نامه‌نگاری،در سی وچهار فصل ، برای هر موضوع مثلاتهنیت ویا تعزیت یك فصل، در ۱۰۹۴ بانجام‌رسانده است. **آغاز:** بعد ازادای حمد وثنای‌کارسازدو جهان و حاجت‌روای‌عالمیان .

20328ـ **آصفیه** ۳۰۱ انشا: نستعلیق خوش ،گویا سدهٔ **۱۳** ، ۳۹۴ ص ۲۵ س [ف. آصفیه ۱ : ۷۸ و۳: ۶۰] .

مکتوبات شریف

ازشیخ‌غلام‌محی قصوری درگذشتهٔ ۱۲۷۰. گردآوری غلام نبی .

20329ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۷۴۷/۳۷۸۰ : نوشتهٔ غلامحسین ، **۱۲۹۳** (۱۸۷۶ م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۲ : ۳۷۵] .

مناظر الانشاء

از خواجهٔ جهان‌عمادالدین محمودفرزند شیخ محمدگاوان(قاوان،غوان) گیلانی،معروف بخواجه محمود جوان و خواجهٔ جهـان ، در

گذشتهٔ ۸۸۷ [اسماعیل پاشا] یا کشته در ۵ صفر ۸۸۶، وزیر سلطان محمد شاه بهمنی . در یك مقدمه درماهیت وموضوع وغایت انشا. درهشت فصل ، و دومقاله : مقالهٔ ۱ ـ فی تقسیم الکلام علی طریق اهل‌الانشاء ، چهار منظر ۲ ـ بیان الاقسام والارکان در انشا ، پنج منظر . خاتمه در ماهیت خطوط وقواعدنگارش کلمات، درهفت قاعده . در دیباجهٔ «ریاض الانشاء» خود نوید نگاشتن این‌کتاب را داده بود (بنگرید: ریاض الانشاء، دربخش‌منشآت) **آغاز:** یامبداءالانشاء بیسط نورالوجود ویامجری‌الکلم‌والقلم... چنین گوید فقیرمحمودبن .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۲۰ ـ ف.مشار: ۸۶۶ (ریاض‌الانشا) ـ کشف‌الظنون۲: ۱۸۳۳ (مناظر)ـ هدیة العارفین۲: ۴۱۱.

20330 ـ **دانشگاه** ۱۳۷۵ : نستعلیق **۹۸۰** ، زرین ، ۱۵۰ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸: ۶۶] .

20331 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۶۶: نوشتهٔ محمد در **۹۹۸** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۳] .

20332ـ **تهران** ، اصغر مهدوی۲۳۳: نستعلیق ترکی سدهٔ **۱۰** ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱] .

20333 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۷: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰** ، ۱۳۳ گ ۱۲ـ۱۳س [ف . سپهسالار ۲ : ۹۹ و۵: ۶۵۲] .

20334 ـ **آصفیه** ۳۱/۱۰ مجموعه‌ها: با تاریخ ۱۷ ج ۲/ **۱۰۵۳** درش پیش ازآن ، ۴۶ گ [ف . آصفیه ، عثمان‌علی ۲: ۴۷۱].

20335ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق ترکی ولی‌قره حصاری ، سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۶:]

20336 ـ عبدالحسین بیات : نستعلیق زیبای نیمهٔ‌یکم‌سدهٔ **۱۱** ، آغاز: کتاب و افواه و افاضل‌بلیغ خطاب‌بر بعضی‌مناقب، ۱۲۴ گ ۱۵س [نسخه‌ها ۶ : ۹۲] .

20337ـ **مجلس** ۳۵۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۵۲ ص ۱۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۵۴۳] .

20338 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۷۳۱ : نوشتهٔ احمد قرشی ۲۷ شعبان **۱۱۲۴** ، ۳۰ گ [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۱۲۲].

20339 ـ **دانشگاه** ۳۱۰۲ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۱۹۸** ، ۹۹ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۵۴].

20340 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۱۵۴ : پیرامن سدهٔ **۱۲** ، ۶۹ گ [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۲] .

20341 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y. ۴۰۱۷ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۶۴ گ [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۲] .

20342ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳قف۱۵۵: نوشتهٔ **۱۲۶۹**، ۱۳۱س [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۸] .

20343ـ **تهران**، ادبیات۵۶ج: نستعلیق محمد همدانی ، **۱۲۷۹** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست‌بنام«رساله درعلم انشاء» آمده است. ۹۲ گ ۱۸ س [ف . ادبیات ۱: ۳۴] .

20344ـ **ملك**۳/۵۶۲: باتاریخ۱۲۸۹ در دفتر ، تنها دوبرگ از آن نوشته‌شده [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۸۴] .

20345 ـ **نجف** ، مدرسهٔ بروجردی : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۴۳۰].

20346 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷۴ م ادب‌فارسی : تعلیق زیبا ، زرین ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲ : ۱۸۲] .

20347ـ **قاهره** ، دارالکتب۱ بلاغت: نستعلیق ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۴ گ ۱۹س

[ف . مخطوطات ۲: ۱۸۳] .

20348ـ بنگال ، آسیای۲۷F۴۶۷۴۷: شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۶۶].

سبع النهرین

ازعلی‌فرزندمحمد فرزندعلی‌فرزندمحمود خوارزمی ، سدهٔ نهم . در (قبالات و محاضر و دقایق شرعیه) .

20349ـ آصفیه ۸۳۰فقه‌حنفی: نوشتهٔ پیرامن ۱۰۰۰ [ف . آصفیه ۴: ۴۴۸] .

منشأ الانشاء

منشآت مولانا عبدالواسع نظامی سراینده ومنشی دربار سلطان‌ابوسعیدگورکانی ودرپایان صاحب دیوان رسائل سلطان حسین‌میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱) بوده، گردآوری‌شاگردداوابوالقاسم شهاب‌الدین احمد خوافی متخلص به‌منشی ،که نوشته‌های استاد خود را در فصلها و بابها گرد آورد. باید دید باه‌ترسل: ۲۰۹۰» اوچه‌جدایی دارد .

20350ـ قاهره ، دارالکتب ۱۲۹ م ادب فارسی : تعلیق ۹۱۰ ، در فهرست آمده: منشآت ... ترتیب و جمع‌ملك احمد المتخلص بفغانی‌الشهیر بالکشفی . **اوله** : منشأ انشاء الکلام‌حمدالله‌الواسع‌العلام. جمعهافی‌عهدالسلطان حسین میرزا بایقرا،۱۴۷گ ۱۹س[مخطوطات ۲:۱۹۴] .

20351ـ تهران ، رکن‌الدین‌همایون فرخ : نوشتهٔ همان نگارنده شهاب‌الدین احمد خوافی ، در ۹۳۸ ، بدستور خواجه امیر بیك فرمانروای عراق [راهنمای‌کتاب ۱۱ :۶۵۶].

مواهب الانشاء فی المکاتیب الابداعیه

ناشناخته .

20352 ـ بنگال ، آسیایی ۵۳ F ۱۴۵۹ : نستعلیق ۱۱۷۰[ف. بنگال:۶۷].

ن

نامهٔ نامی

از خواندمیر ، غیاث الدین محمد فرزند همام‌الدین ، نگارندهٔ «حبیب‌السیر» وجزآن، درگذشتهٔ ۹۳۷ یا ۹۴۱ یا ۹۴۲ . بسال۹۲۵ (= منشآت لطیفه) تا اندکی پس از۹۲۹ در يك مقدمه ويك عنوان ونه سطر ، و هر يك از عنوان وسطرها در چند لفظ ، در نامه نگاری نگاشته ، ومقداری ازنامه‌های تاریخی‌را دربر دارد : لفظ یکم از عنوان دربیان بدایت ظهور صنعت‌کتابت ورسوم‌کتابت واملا وانشا. لفظ دوم از عنوان در بیان ترتیب تقسیم سطور وتتمیم. سطر یکم در نامه‌هاییکه بطبقهٔ اعلی از طبقات مردم نویسند، درهفت لفظ . سطردوم‌درمکاتیب اشراف درچهارده لفظ. سطرسوم در مکاتیبی‌که باواسط‌الناس‌نویسند، درهشت‌لفظ. سطرچهارم. به صاحبان حرف، درده‌لفظ:(صرافان،قنادان، عطاران،خبازان،آشپزان ، قصابان،رنگرزان، سراجان ، درودگران ، آهنگران) سطرپنجم: تهنیت، درسه لفظ . سطر ششم: تعزیت،سه‌لفظ، سطر هفتم : رقعه‌های متفرقه ، دو لفظ . سطر هشتم : مناشیر ، چهار لفظ . سطر نهم وتتمیم: دولفظ، ایرادرباعیات و قطعات، ایرادمعمیات وتواریخ وقایع. **آغاز**:ای‌حمدتو دیباجهٔ‌منشور کمال .

بنگرید : ذریعه۹:۲۰۷استوادی۱:۱۰۲

(انشای غیاث‌الدین) ـ مؤلفین مشار۴: ۷۴۰.

20353 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: باتاریخ **۹۳۲** درمیانه‌ها، آغاز در پیش از لفظ هفتم از سطر اول در مخاطبه ومحاورهٔ مستوفیان‌وانجام در پس از لفظ دوم‌ازسطر اول درایرادمر اسلات امراء جلالت نهاد افتاده است [رؤیت].

20354 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۱۲ Or: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۹ـ ف.اونس: ۸۸].

20355 ـ **تهران**، دانشسرا یعالی، قریب ۶/۲۰: نستعلیق **۱۰۰۵** درفهرست‌بنام «منشآت» آمده و باید همین کتاب بـاشد [نسخه‌ها ۵: ۶۳۸].

20356 ـ **رضوی** ۱۰۴۵ ادبیات (۷۰۷۵): نستعلیق احمدفرزندحسنعلی اسفادی، ۲۴ شوال **۱۰۲۴**، آغاز در دیباچه افتاده‌است، ۹۷گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۸۷۳].

20357ـ **تهران**، استاد مینوی۱/۷۹: نستعلیق ابوالمکارم، شعبـان **۱۰۹۳**، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۸۰].

20358 ـ **آصفیه**۱۷۶۹ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۶].

20359ـ **سنا** ۳۱۷: نستعلیق**۱۲۰۷**، خطبه را ندارد. **آغاز**: لفظ اول ازعنوان این نامه بر ذکر خاتم مناسب نموده [نسخه‌ها ۶: ۵۴۱].

نامهٔ نگارین و صحیفهٔ رنگین

گردآوری مل‌وارسته سیالکوتی‌لاهوری. نگارندهٔ «مصطلحات‌الشعراء»، در گذشته‌پیرامن ۱۱۸۰. مجموعه نگارشات و منشآت اساتذه است. اونیای محمدحسن قتیل‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۴۸ ـفرهنگ سخنوران: ۶۳۸.

20360 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۹۴۲/۳۹۹۴: نوشتهٔ**۱۲۳۶**(۱۸۲۰م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین۲: ۳۷۸].

نزهة‌الکتاب وتحفة‌الاحباب

از حسام خویی مظـفری، حسن فرزند عبدالمؤمن، که یاداودر «تحفهٔ حسام: ۱۹۶۷» گذشت. در چهار قسم: ۱ ـ صدآیهٔ قرآن‌که میشود آنها را درنامه‌ها گنجاند ۲ـصد حدیث پیامبر۳ـ صدسخن‌کوتاه از بزرگان مذهب۴ـ صدبیت‌تازی وفارسی شدهٔ هریك‌از خوداو. در دیباجه‌نام‌کتاب‌وخودوشمارهٔ بخشها وابوالحرب یولق‌ارسلان (م۷۰۴)فرزندحسام‌الدین‌الپیورك فرزند امیر چوپان‌راکه‌بنام‌اوساخته‌آورده‌است. و آنرا پیش از ۶۸۴که سال‌نگارش «قواعد الرسایل۲۱۱۴»است‌نگاشته **آغاز**: الحمدلله‌الذی تفضل‌علی‌عباده بمواهب‌الانعام... امابعد، چنین گویدناظم این‌قلائد.

بنگرید: فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۱۲۶ ـ ف. دانشگاه ۲: ۲۹۲ـکشف الظنون ۲: ۱۹۴۵.

20361 ـ **فاتح** ۵۴۰۶/۲: نسخ بـا تاریخ **۷۰۹** در دفتر (۵۹پ ـ ۷۱پ). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۹ هست [فیلمها ۵: ۴۰].

20362ـ **قاهره**، دارالکتب۱/۳۳۵ ادب تیمور: نوشتهٔ میانه‌های ذیقعدهٔ **۹۲۵** (ص ۱ـ۵۴)۱۷س، آغازبرابر نمونه[ف. مخطوطات ۲: ۲۱۲].

20363ـ **ملك**۱۲۲/۶۳۲۳: نستعلیق، با تاریخ **۱۰۰۵** ـ**۱۰۱۰** در مجموعه منشآت (۱۴۹ ر ـ ۱۵۴پ)، آغاز برابرنمونه انجام در قسم سیم‌کلمهٔ۵۳نانویس مانده است[رؤیت].

20364 ـ **سپهسالار** ۲۹۲۹/۱: نسخ محمدعلی جوشقانی(جشوقانی)، شنبه‌پایان‌صفر

۱۰۵۵ (ص ۲ـ ۳۴)[ف. سپهسالار۵:۷۱۱].

20365ـ **دانشگاه ۱۲۴/۵** : نسخ۱۳ع/۱۶ **۱۱۹۵** (گ۸ـ۷۳) درپایان تاریخ آغاز به‌نگارش نادرست۷۸۴ یادشده است[ف.دانشگاه ۲ : ۲۹۲].

20366ـ **سنا ۴۷۲۴/۷** : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۲:۲۴۷] .

20367ـ **سنا۱۷۸** : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، انجام افتاده، نامه‌ها درنسخه‌برخی‌تاریخ ۸۱۱ و۸۳۴ و ۸۴۰ رادارد(۱)[نسخه‌ها۶: ۴۶۶] .

20368ـ**دانشگاه ۸۹۰**:تاریخ‌یادنشده، تنها سه‌بخش رادارد(گ۵۵ـ ۷۰)[ف .دانشگاه ۲ : ۲۹۲] .

20369ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۲۴ادب تیمور: نسخ ، بی‌تاریخ،۷۴ س[ف.مخطوطات ۲: ۲۱۲] .

نگارخانهٔ منشی

از مولچند منشی، درگذشتهٔ۱۲۳۸.

20370ـ **آصفیه**۳۸۷ انشاء:تاریخ‌یاد نشده [ف. آصفیه ۴:۵۲].

نگارستان منیر

منیرلاهوری، دربخش منشآت‌خواهدآمد.

نوباوهٔ منیر

منیر لاهوری،دربخش‌منشآت خواهدآمد.

نورس چمن

از ناشناس . نامه‌ها و منشآتی است برای آموختن نامه‌نگاری به‌نوآموزان ،که‌بروزگار شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) نگاشته شده است **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ نورس بستان خدای‌کریم .

20371ـ**مجلس**۳۰۹: نستعلیق**۱۰۷۲**، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۴۴ گ ۱۵ س [ف . مجلس۲ : ۱۸۱] .

وجیزالانشا = رقعات لچهمی رام

از منشی لچهمی‌رام ، ازروزگار اکبرشاه دوم (م ۱۲۵۳) ، درگذشتهٔ ۱۲۳۰یا ۱۲۳۳، که پیش از بانجام رساندن آن درگذشته‌ویکی از مریدانش بنام دیان دهان در ۱۲۳۳ آنرا (= یافت‌ازلطف حق‌وجیزاتمام) بانجام رسانده **آغاز:** دست مالی یکه تازان معرکهٔ سخندانی وتیغ بازان عرصهٔ نکته‌دانی .

20372ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۷۳۲/۳۷۷۹: نوشتهٔ**۱۸۴۹**م[مخطوطات، دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۷۹] .

20373ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹ ، ۷۷۶ لچه : نستعلیق سدهٔ **۱۳**،آغازبرابر نمونه، ۱۹ گ[مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲ :۱۸۴] .

ه

هشت خلد = مجموعهٔ آصفی

از ابوالحسن حکمت مشهور به‌حافظ پیر محمدطبیب،دردستور نامه‌نگاری‌وشعروعروض، بنام نواب آصف الدوله صفدر جنگ،گویا در میانهٔ سدهٔ دوازدهم .

20374ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۶۱۷/۴۶۶۷ :گویا بخامهٔ نگارنده [مخطوطات ، دکتر محمدبشیرحسین۲:۳۸۰].

بخش بیست و دوم

بلاغت

معانی ، بیان، بدیع، نقد شعر

الف

آتش پارسی

ازعلی اصغر آبرو، که‌در دربار والیان تونك بوده و تا ۱۹۲۹م زنده بوده‌است .وازهموست «تاریخ تونك» بزبان‌اردو . در دوبخش : یکم مجموعه سی‌نامه‌است که‌در آن اصطلاحات فارسی در جمله‌ها بکار رفته، بخش دوم‌آن‌درشعراست .

20375 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۷۴ :تاریخ‌یاد نشده[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲:۳۱۰] .

آداب المحادثه

صدرالافاضل ، درص ۱۵۱۶ گذشت.

اساس الفضل

از ناشناس . درمعانی بیان دردوباب:۱ـ محاسن سخن۲ـ معایب سخن. **آغاز:** جمارای حمد جزیل وقصار ای ثنای جمیل .

20376 ـ **رضوی** ۲ /۹۳۵ ادبیات (۴۸۰۱) : نسخ سدهٔ **۱۳** (ص۲۴ـ۴۴) آغاز برابر نمونه [ف. رضوی۷: ۷۴۹] .

20377 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱ بلاغت (۵۹۷): نستعلیق، تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [ف . بنگال : ۷۳] .

استعاره = حقیقت ومجاز = رساله‌در

از عصام‌الدین اسفراینی، ابراهیم عربشاه که یاد او در «شرح‌کبری : ۱۵۰۲» گذشت . بروزگار سلطان محمودخان‌فرزندغازی‌عبیدالله خان ، در نیمهٔ یکم سدهٔ دهم ، دریك مقدمه و جندی وساقه نگاشته است : مقدمه‌در سه‌طایفه: طایفهٔ ۱ ـ حق تعلی‌گنجی مخفی‌بود ۲ـامتیاز آدمی از دیگر جانوران ۳ ـ لفظ نه‌حقیقت‌و نه مجاز . وقلب دارای‌سه تقسیم وچهار سریه ، و میسره دارای دوتقسیم ، و ساقه دارای مقدمه و مقصد وخاتمه. درآن‌بیست‌وپنج‌نوع علاقه‌برای مجاز برشمرده است. ترجمهٔعربی‌آن‌در (مدینة عارف حکمت : ۱۱۴)هست. **آغاز:** حمدبیحد او را رسدکه حقیقت مالکیت وملکیت را مدار است .

20378ـ **مجلس** ۷/۵۲۸۴ : نستعلیق سلطان محمد فرزند علیشاه اصفهانی ، ۲۹ ج **۹۶۲/۱** در حوالی شمکور از توابع گنجه [رؤیت].

20379ـ **مشهد**، فاضلیه ۱/۱۷معانی بیان: نستعلیق محمود فرزند محمد، **۹۷۵**، سپس گفتاری از محمود فرزند نعمت‌الله بخاری سدهٔ دهم، گویا بهمین قرینه درفهرست این گفتار نیز باحتمال از همان بخاری دانسته شده است [ف. فاضلیه۱: ۲۰۳].

20380ـ **مجلس** ۳۴۸۳/۴: نستعلیق امان‌الله از سدهٔ **۱۰** (ص ۲۱۰ـ۲۴۸)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۴۲].

20381ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۲۵: نوشتهٔ **۱۰۴۵**. درفهرست بنام «انواع مجاز» یادشده، باید همین گفتار باشد، ۱۵ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۶۸].

20382ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۰۸ بلاغت طلعت: رمضان **۱۱۶۰** (گ ۴۱ـ۵۷) آغاز برابر نمونه، ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۲۲۰].

20383ـ **دانشگاه** ۳۲۴۵/۳: نوشتهٔ ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۲۷۷** (ص ۱۰۹ـ۱۶۰) آغاز برابر نمونه، ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۴].

استعارات و کنایات

ناشناخته.

20384ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۶ لغت فارسی: نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱۷ع۱/**۱۳۴۰**، **آغاز:** مقدمه: کتاب مشتمل است بر پنج در، اول مشتمل است، ۸۸ گ [ف. مخطوطات ۲: ۵۷].

اقتباس دستور قدسی

20385ـ **آصفیه** ۲۸۹ بلاغت: تاریخ یادنشده، باب سوم آنست [ف. آصفیه۳: ۷۲].

اکمال الادب

از ناشناس. در بدیع، با گواه آوردن مثالهای عربی، نخست چند کلمه است سپس مطلب آغاز میشود. **آغاز:** تعالی عن بلوغ بلاغة المتکلم ببدیع نعمائه و تقدس عن وصول فصاحة البیان بلطف آلائه.

20386ـ **ملك** ۵۱۳/۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۲].

انوار البلاغه

از آقا محمدهادی مترجم فرزند محمدصالح ساروی، که یاد او در «ترجمة القرآن: ۱۶» گذشت. در بلاغت، درمقدمه وسه فن: فن۱ـ علم معانی، هفت باب ۲ ـ علم بیان، سه باب ۳ ـ علم بدیع، پنج باب [نسخه ۴۲۷۶ دانشگاه] بنام حسینعلی خان [دیباجه]. **آغاز:** الحمدلمبین المعانی والبیان، و الصلاة علی مبلغ مثانی و تبیان ... امابعد، چون همگی همت بندگان.

بنگرید: ذریعه ۲: ۴۲۰ و ۴ : ۱۲۹ و ۱۳ : ۱۵۲.

20387ـ **تبریز**، ملی ۴۰: نوشتهٔ **۱۰۹۶**، نسخه از آن نخجوانی بوده و **فیلم** آن در (دانشگاه ۲۳۹۴) هست [فیلمها: ۱۷] درفهرست آقای میر یونسی بنام «ترجمهٔ مطول» یاد شده است.

20388 ـ **دانشگاه** ۴۲۷۶: نستعلیق عبدالحسین مازندرانی، ذیحجهٔ **۱۱۰۱**، آغاز افتاده، ۲۲۲ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۴۲].

20389ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۵ـ۸۰۲: نسخ ۵ ذیقعدهٔ **۱۱۷۸** [نسخه‌ها ۴: ۳۷۴].

ب

بحر الصنایع

از حسن متکلم نیشابوری سامانی، در گذشتهٔ ۷۷۱، منظومه‌ایست در صنایع شعری از روی

«حدائق‌السحر»وطواط ، بنام ملك غیاث‌الدین کرت و در دیباچه ازابراهیم ومحمدشاه‌سلطان روم‌ووطواط‌یادکرده‌است. **آغاز:** ثناکویم‌خدای انس وجان را ــ که صنعش‌کرد پیداجسم وجان را .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۳۴(حسن)و۱۹۰: ۱۲۵ (بحرالصنایع) ــ فرهنگ سخنوران : ۱۶۱ .

20390 ــ **تهران** ، ادبیات ۸۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغازبرابر نمونه ، ۴۶گ ۱۲ س [ف. ادبیات ۱: ۴۴] .

20391 ــ **الهیات** ۲/۳۷۲د: نستعلیق با تاریخ **۱۲۴۶** در دفتر (۷پ ــ ۵۷پ)، آغاز برابر نمونه در فهرست‌شناخته نشده است [ف. الهیات ۱ :۲۸۸] .

بدایع‌الاسحار فی‌صنایع الاشعار

یاصنایع‌الاسحارفی بدایع‌الاشعار. ازقوامی گنجوی‌مطرزی، قوام‌الدین‌احمدفرزندابوبکر، عموی نظامی‌گنجوی‌درگذشتهٔ۵۷۶. قصیده‌ایست درصد بیت و در آن هشتاد و سه‌صنعت از صنایع بدیعی‌آورده شده، ازقزل‌ارسلان (۵۷۱ــ۵۸۷) در آن‌ستایش شده‌است. در«خرابات»چاپ شده است. گزارشهایی‌دارد: ۱ــ ازعمرنجاتی‌نیشابوری که برای وزیرغیاث‌الدین نگاشته‌است ۲ــ بدایع نگار ، بنام «صنایع‌الاسحار فی‌بدایع الاشعار» ۳ــ شرح صنایع‌الاسحار، ازعماد باغنوی. **آغاز:** این قصیده را بدایع الاسحار فی . . . خوانند برمنوال «حدائق السحر» . . . ای‌فلك راهوای قدرتوبار ــ وی‌ملك را ثنای‌صدر توکار .

بنگرید :ذریعه ۹: ۸۹۱ (قوامی) و۱۵۰: ۸۹ (صنایع‌الاسحار) ــ کشف‌الظنون۱: ۱۸۸ــ دیباچهٔ اقبال برحدائق‌السحر : سو .

20392 ــ **سپهسالار** ۱۰/۳۱۳صدر: نسخ‌خوب عبدالله‌فرزندحسن فرزندعبدالجبار، ۱۰ع ۲/**۷۴۰** (ص ۱۱۶) آغاز افتاده [ف . سپهسالار ۲ : ۴۴۸و۳ : ۲۴۴] .

20393 ــ **استانبول** ، لالا اسماعیل ۴۸۷/۴ : با تاریخ **۷۴۱** درمصر (۲۱ پ ــ ۱۷پ هامش). فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۵۷۳هست [فیلمها : ۵۰۰] .

20394 ــ **ملك** ۱۰۹۳ : سدهٔ **۹** [ذریعه ۱۵ : ۸۹] .

20395 ــ **تهران** ، ادبیات ۳۲ ج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۶۷پ ــ ۷۰پ) ۱۸س [ف. ادبیات ۱ : ۲۵۰] .

20396 ــ **مجلس** ۱۱۳۰: نستعلیق خیلی خوب نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱** (گ۷۵ ــ ۸۲)زرین، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۳ :۵۳۵] .

20397 ــ **سپهسالار** ۹۵۷/۳ : نسخ **۱۲۲۱** (۹۱ــ۹۴) آغازنزدیك‌به‌نمونه، سراینده در فهرست شناسانده نشده است [ف .مجلس۳: ۲۴۶] .

20398 ــ **ملك**، ۵۰۸۵/۱۱:سدهٔ **۱۲ــ۱۳** (۴۴پ ــ ۴۶ر متن‌وهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20399 ــ **دانشگاه** ۲۳۴۶/۵ : نوشتهٔ احمد نزدیك **۱۲۳۸** (ص۸۶ــ۸۹) نام‌قوام‌الدین رانویسنده‌درآغازوانجام‌آورده‌است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۱] .

20400 ــ **دانشگاه** ۳۸۰۶/۲ : نوشتهٔ نزدیك **۱۳۰۰** (ص۱۷۳ ــ ۱۷۸) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۷] .

بدایع‌الافکار فی‌صنایع الاشعار

ازکمال‌الدین‌حسین‌کاشفی‌سبزواری‌بیهقی،

که یاد او در «آیینهٔ اسکندری: ۲۰۴» گذشت. دریك مقدمه‌ودوباب‌ویك خاتمه: مقدمه‌درچهار فصل ۱ ـ تعریف شعر۲ ـ انواع‌شعر ۳ـاقسام شعر ۴ ـ اصطلاحات سرایندگان . باب‌یکم : صنایع شعر ، باب دوم : عیوب شعر .خاتمه‌در قافیه ، هفت فصل: فصل۱ـ معنی‌قافیه وحرکات آن ۲ـ انواع قافیه ۳ ـ اوصاف قافیه ۴ـقافیه اصلی ومعمول ۵ـقافیهٔ شایگان ۶ـ عیوب‌قافیه ۷ ـ ... [نسخهٔ روضاتی] برای امیرسیدحسین (حسن) نگاشته است . **آغاز** : الحمد لمبدع البدایع‌والشکر لمنشی الصنایع ، ثم‌الصلاة ... چون جناب معلی .

بنگرید : ذریعه ۳:۶۳ .

20401 ـ **اصفهان** ، آقای روضاتی : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، فصل هفتم از خاتمه‌نانویس‌مانده، ۷۴ گ ۱۵س[ف. روضاتی۱ :۲۳]**فیلم**آن‌در دانشگاه ش ۱۰۷۰ هست [فیلمها : ۲۰] .

20402 ـ **مدینه** ، عارف حکمه ۴ : نسخ **۱۱۳۵** ، ۴۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۳].

20403 ـ**دانشگاه**۲۲۵۹: شکستهٔ‌خوش میرزا محمدعلی شیرازی‌آدینهٔ ۱۴ج۱/ **۱۲۳۷** ۱۰۷ گ ۱۲ س.[ف. دانشگاه۹: ۹۱۱]**فیلم** آن دردانشگاه ش۲۵۶۰ هست [فیلمها: ۲۰].

بدایع‌السحر المشتمل علی‌صنایع الشعر

گویا از احمدی‌کرمیانی . درمعانی بیان وبدیع، به‌نظم ومانندکار وطواط، سروده برای عیسی بك [دانش‌پژوه] . باید دیدکه‌میان این نسخه‌که به‌نظم شناسانده شده‌است‌بانسخهٔ‌ملی‌که پس از این‌یادمیشودچه ارتباطی‌هست.

20404 ـ **موزهٔ قونیه** ۲۵۴۰/۱ : نسخ احمدفرزند حاجی‌محمود اقسرایی ، ۱۵ ذیقعدهٔ **۸۳۵** ، سپس : ۲ ـ مرقات الادب۳ ـ دیوان ادب ۴ـ میزان‌الادب ۵ـمعیارالادب‌که همه ازهمودانسته شده‌است. فیلم آن دردانشگاه ش ۳۲۰هست [فیلمها :۴۵۲] .

بدایع‌السحر فی‌صنایع‌الشعر

ازناشناس دربدیع ودرمواردبسیاری‌ازشعر فارسی وعربی‌گواه‌آورده است . وشایدگزیده‌از «حدایق السحر فی‌دقایق الشعر» وطواط باشد [عبدالله‌انوار]**آغاز**: ... الحمدلله‌الذی‌اشرقت بنور .

20405ـ **تهران**،ملی۱۷۳ ف: نستعلیق فخرالکاتب ، **۸۱۱** ، درشهر بورصا(عثمانی)، آغاز برابرنمونه ، ۷۶گ ۱۲ س[ف. ملی۱: ۱۷۸] .

بدایع‌الصنایع = تحفة الفقیر

ازشرف‌رامی، حسن‌فرزندمحمد تبریزی، درگذشتهٔ ۷۹۵. درشهر تبریز، درشانزده‌صفت نگاشته است : ۱ـ ترجیع ۲ـ تجنیس۳ـسجع ۴ ـ اشتقاق ۵ـ ذوالقافیتین۶ـاستفهام۷ـایهام ۸ـمتضاد۹ـمترادف ۱۰ـ ردالعجز علی‌الصدر ۱۱ ـ مراعات‌النظیر ۱۲ ـکنایه ۱۳ـاستعاره ۱۴ ـ مقلوب ۱۵ ـ مطرف۱۶ـلزوم‌مالایلزم نام نگارنده وفهرست در دیباجه آمده‌است. در نسخهٔ روضاتی بنام «تحفة الفقیر» یادشده است.

آغاز: شکروسپاس‌بیقیاس پادشاهی راکه‌بدست مشاطهٔ قدرت ... وبعد غرض از این مقدمات.

بنگرید:ذریعه۹: ۵۱۱ـفرهنگ سخنوران: ۲۹۵ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۶۳۱ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۸۹ .

20406ـ**اصفهان**، آقای‌روضاتی۱۸ ج: نوشتهٔ ابوالقاسم‌کمال آزادی ، باتاریخهایی از

۹۰۰ تا ۹۶۶ دردفتر ، آغاز برابر نمونه ودر دیباجه بنام « تحفة الفقیر » نامیده شده است [نسخه‌ها۵:۱۳۹].

20407 ـ **الهیات ۷۴۹/۲۳** د : سدهٔ **۱۱** (۲۱۷ ـ ۲۲۲ر) در فهرست بنام «بدایع الصنایع» نامیده شده است [ف . الهیات ۱ : ۳۸۱] .

20408ـ **دانشگاه ۴۲۱۳/۶**: نسخ‌ملا محمود فرزند ملااحمد نزدیك **۱۳۲۶**، برای استاد فتح الله (۱۴۹ر ـ ۱۵۳پ) آغاز برابر نمونه،دردیباجه بنام «بدایع‌الصنایع» است[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۸۸] .

بدایع‌الصنایع

از عطایی‌نیشابوری، امیرسید برهان‌الدین عطاءالله‌فرزند محمود حسینی مشهدی،درگذشتهٔ شوال ۹۱۹ درطوس . بنام امیر علیشیرنوایی‌در (ده جمادی‌الاخر) ۸۹۹، بایك مقدمه‌درعروض سپس سه صنعت ویك خاتمه نگاشته است:صنعت ۱ ـ محسنات لفظی ۲ ـ محسنات معنوی ۳ ـ محسنات لفظی ومعنوی هردو . خاتمه‌درعیوب شعر . درآغاز وانجام‌آن‌آرزومیکندکه«تکمیل الصناعه» را به بیاض‌آرد . **آغاز:** صنایع‌مدایح بیقیاس وبدایع لوایح شکر وسپاس‌آن‌صانع.

بنگرید : ذریعه ۴:۴۱۹(تکمیل‌الصناعه) و۹:۷۲۷(عطاءالله‌مشهدی) و۱۱:۱۲۸ (رسالة فی‌البدیع)و۱۴:۱۷(قافیه)ـفرهنگ‌سخنوران: ۳۹۶ .

20409ـ **لنین‌گراد ۱×۱×CCC**: نوشتهٔ ۱ج ۲/ **۸۹۸** ازکتابهای اردبیل‌ووقف شاه‌عباس ۱۰۱۷ بوده . فیلم آن در ملی هست [نسخه‌ها ۳:۱۰۰] .

20410 ـ **دانشگاه ۴۹۹۵/۱** : نسخ جمال‌الدین‌فرزندقطب‌الدین‌دردوشنبهٔ۱۲ رجب **۹۲۲**(۱ر ـ ۲۸۴ر)[ف. دانشگاه۱۵: ۴۰۸۰].

20411ـ **نجف**، امیرالمؤمنین: نستعلیق بهلول فرزند تاج‌الدین ، **۹۶۷** ، آغاز افتاده ۱۴۰گ [ف.سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

20412ـ **رضوی**۱۷۵ادبیات: نستعلیق آغازسدهٔ**۱۰** آغازبمانندنمونه، انجام افتاده، ۹۷گ ۱۹ س [ف. رضوی ۷: ۲۱۶] .

20413ـ **تهران** ، ادبیات ۵۴/۲ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۷۶ر ـ ۱۲۳پ) با حواشی (منه‌دام ظله) آغاز وانجام افتاده [ف .ادبیات ۱ : ۴۶] .

20414 ـ **مجلس ۳۱۰۱/۲**: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۳۴ـ۱۴۴) آغازبرابر نمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۶۵۴ ونسخه‌ها۵ :۱۷۲].

20415ـ **مجلس۲۲۰۵**: خط‌تحریری محمد طاهر فرزند عبدالجواد ، در **۱۲۳۶** ، کتابدار سرکارفیض شیخ‌صفی، آغاز بمانندنمونه ۳۲۸ ص ۱۴ س . [ف.مجلس ۶:۱۶۷] .

20416ـ **تهران**،دکترمفتاح۳۰۶/۱: باتاریخ صفر**۱۲۵۵** در دفتر، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

20417ـ **دانشگاه ۲۵۶۸/۱**: نستعلیق سه شنبه۱۹ رمضان **۱۳۷۱** در بروجرد(ص۱ـ ۲۴۰) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۵۷] .

20418ـ **تهران**،ملی۱۸۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بخشی‌ازآنست‌دریك جنگ(ص۷۰۵ـ ۷۱۸) [ف.ملی۱:۱۸۹].

بدایع‌الصنایع

از فصیح هروی‌دشت بیاضی ، محمدفرزند علی . دریك مقدمه درهفت لطیفه‌سپس‌سه‌قسمت: قسمت ۱ ـ صنایع‌بدیعی‌که نخست بمعانی تعلق

دارد وسپس بالفاظ، سه‌صحیفه ۲ـ صنایع‌بدیعی که نخست بالفاظ تعلق دارد وسپس معنی، سی ویك مبحث ۳ ـ صنایع بدیعی لفظی، شانزده مطلب. خاتمه در سرقات، پنج فصل. **آغاز:** الحمدلله بدیع‌الالهام علی‌الهام البدیع ... وبعد فیقول محمدبن ...

بنگرید: فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۲۰۳ (شرح نصاب) ـ ذریعه ۹: ۸۳۴(فصیح هروی).

20419ـ **سنا** ۷۵۶۲: نستعلیق خادم الفقراءابن علی در ۱۵ ذیقعدهٔ **۹۶۴**. اندازه ربعی. **فیلم** آن در (دانشگاه ۱۷۶۷) هست [نسخه‌ها۲:۲۲۱ـ فیلمها: ۲۰].

بدایع الصنایع

ازوحیدتبریزی، که‌یاداودر«عشقیه:۱۲۸۵» گذشت. برای برادر زاده‌اش که «جمع مختصر» را نیز برای اوساخته بود، **آغاز:** سپاس‌بیقیاس مالك الملکی را.

بنگرید: ذریعه ۳: ۶۴ و۵: ۱۳۹.

20420ـ **رضوی** ۷ ادبیات: نستعلیق بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، وقف‌اشرف‌السلطنه ۱۳۳۴، ۴۰گ ۱۴ [ف. رضوی ۳:۱۵۹].

بدایع‌الصنایع

فن‌سوم«معیارجمالی»است‌که درص۱۹۵۶ گذشت.

بدیع = رساله در ...

ناشناخته. نخست‌سخن رابه‌مطبوع‌ومصنوع ومطبوع را به جزیل ورقیق بخش‌کرده، سپس اقسام مصنوع‌راگفته، آنگاه تاپایان‌گفتاراقسام صنایع بدیعی‌داروبهم‌چهارده‌نوع‌برشمرده‌است. **آغاز:** شکر وسپاس خدایی را ... اما بعد، این مختصریست درعلم بیان وچگونگی‌ترکیب سخن و انواع محاسن الفاظ.

20421ـ **مجلس** ۵۹۹۶/۵۷: باتاریخ **۱۱۰۰** درجنگ (ص۱۷۶ـ۱۸۸)[ف.مجلس ۱۷: ۳۷۶].

بدیع = رساله در ...

ناشناخته. از«المعجم فی‌معایراشعارالعجم» گرفته شده است. **آغاز:** حمدله. والعاقبة.اما بعد، بدانکه این وجیزه‌ایست در بیان ادوات اجزاء شعر و ترکیب آن ادوات.

20422 ـ **الهیات** ۷۷۳/۲ د: نسخ دوشنبهٔ ۲۳ شوال **۱۲۴۷** (۶۷پ-۸۱پ)[ف. الهیات ۱: ۳۹۱].

بدیع = رساله در ...

چندگفتار ناشناخته.

20423 ـ **مجلس** ۲۴۰۱/۳ فهرست نشده: نوشتهٔ **۹۶۴** (ص۳۹ ـ۱۰۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۲].

20424 ـ**رضوی** ۹۳۵/۱(۴۸۰۱): نسخ سدهٔ **۱۱** (ص۲ ـ۲۴)گویا بخشی‌ازکتابی باشد [ف. رضوی ۷:۷۴۹].

20425ـ**تهران**،ادبیات۹/۷۶جوادی: نستعلیق‌صدیق‌فرزند ایوب،سدهٔ **۱۱**،درفهرست آمده: گویا ازرسالهٔوطواط گرفته‌شده است [ف. ادبیات ۳: ۲۷].

بلاغت = رساله در ...

از ابراهیم شربتدار اصفهانی،که‌یاد اودر «طیب‌اغذیه:۴۳۲»گذشت. در۱۴ج۱/۱۱۳۳، در سه مطلب‌نگاشته است: ۱ـ معانی، پنج‌فصل ۲ ـ بیان، سه باب۳ ـ بدیع، دوفصل.

آغاز: حمدی‌که سزاوار درگاه خداوند جهان ... تواند بود.

20426ـ **دانشگاه** ۳۹۸۶/۷: نستعلیق

خود نگاره **۱۱۳۳** (ص۲۲۲ – ۲۴۵) همراه «تذکرةالشعراء» و«نفس» وجز آنهاازهمو[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۱].

بلاغت = رساله در ...

از سیدمحمدرضاموسوی شیرازی، که‌پس‌از «زبدةالعلوم» خود، درمعانی بیان و بدیع[دیباجه] بفارسی‌وعربی‌وانشای‌سخت‌نگاشته‌است . **آغاز:** الحمدلله‌رب‌ماثری ومالاثری من‌تحت‌الثری‌الی فوق الثریا .

20427ـ **سپهسالار ۳/ ۷۳۷۸**: نستعلیق (۷۸ پ – ۱۷۴پ) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۳: ۲۵۹] .

بلاغت = رساله در...

ناشناخته .

20428ـ **ملك ۵۶۹۱**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، بشکل تقریراتی‌است درعلوم‌ادبی، آغازنانویس مانده، ۷۳ گ ۱۳س[ف. ملك ،فارسی:۵۸].

بیان = رساله در . . .

از جواد تهرانی ، محصل‌کلاس سوم علوم سیاسی، که درمدت پنج روز این‌گفتار را درعلم بیان نگاشته ودر۵محرم۱۳۴۳ بانجام رسانده است .

20429ـ **الهیات** ۷۷۵ د : نسخ خود نگارنده، ۵محرم **۱۳۴۳** ، ۶۵ گ[ف. الهیات ۱ : ۱۸] .

بیان بدیع

از میرزاابوطالب‌فرزند میرزا بیك‌موسوی، نوهٔ میرفندرسکی وشاگرد محمدباقر مجلسی (م ۱۰۱۰) در علم بیان و بدیع ، بنام شاه‌سلیمان صفوی (۱۰۷۷– ۱۱۰۵)دریك مقدمه‌ودومقاله ویك‌خاتمه‌نگاشته‌است[دیباجه]:مقدمه‌درتعریف علم‌بیان‌وعلم‌بدیع .مقالهٔ۱ـ تشبیه‌واستعاره‌وکنایه درچند فصل۲ـ محسنات‌کلام (فن بدیع) خاتمه در سرقات شعری وجزآن . **آغاز:** افتتاح‌بیان بدیع روشان...چراغ‌دودمان امانت...سلطان سلیمان .

بنگرید : ذریعه ۳: ۱۷۷ ـ ریحانةالادب ۳: ۲۳۱ (فندرسکی) .

20430ـ **ملك** ۱۶۸۵ :شکسته‌نستعلیق **۱۰۹۹**، زرین، آغازبرابر نمونه، ۱۷۰ گ۱۱س [رؤیت] .

20431ـ **مجلس** ۱/ ۵۹۸۰: نستعلیق خوش‌ابوطالب‌فرزندملك‌جابرانصاری‌غوریانی، **۱۱۱۳** ، آغازبرابر نمونه (ص۲–۱۴۵)[ف. مجلس ۱۷: ۳۵۶].

ت

تأديب الزنديق في تكذيب الصديق

از میرعبدالقادرسمرقندی دهلوی است، در پاسخ اعتراضات محمدصدیق سنجود (بنگرید: تحقیق‌السداد ، در همین بخش) است ودر دفاع از میرغلام‌آزاد، که این‌نیزدردکن مرقوم داشته است .

20432ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف ۲۴: نوشتهٔ **۱۲۴۱** (ص۱۴۲ –۲۵۶) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۳].

20433ـ **بنگال** ، آسیایی ۴/ ۴۵ O (۹۰۵) : شکستهٔ تاریخ یاد نشده ، همراه:داد سخن ، تحقیق السداد [ف. بنگال : ۱۳۳] .

تحفة السفر لنور البصر

از علی اکبر نواب شیرازی، بسمل، که یاد اودر «شرح سی فصل: ۳۲۰» گذشت. درمعانی بیان و بدیع، برای فرزند خودابوطالب در بندربوشهر، هنگامیکه در رکاب حسینعلی میرزای قاجار فرمانروای فارس بوده ، در ۷ رجب ۱۲۴۴ ، در یك مقدمه در آنچه پیش از شروع دانستنی است وسه باب: ۱ ــ استعارات ۲ــ کنایات ۳ ــ صنایع بدیعی ویك خاتمه در تشبیهات، نگاشته است **آغاز:** مسافران دیار بندگی رادر درگاه حضرت الله چه راه آوردی خوشتر از حمد وثنا .

بنگرید : ذریعه ۳: ۴۴۱ .

20434ــ **سنا** ۱۳۸: نستعلیق نگارنده، ازکتابهای بیانی بوده است [نسخه‌ها ۶: ۴۵۱].

20435ــ **شیراز** ، شاهچراغ : نوشتهٔ نگارنده [نسخه‌ها ۵ : ۲۳۹] .

20436ــ **ملك** ۵۶۶ : نسخ علی اکبر فرزندعلی فرزند محمداسماعیل دربندربوشهر ، ۷ رجب **۱۲۴۴** ، برای حسینعلی میرزاقاجار ، ۵۹ گ ۱۲ س [رؤیت].

20437ــ **تهران**، ملی ۷۶۳ف: نستعلیق ۷ رجب **۱۲۴۴** در بندربوشهر ، گویا بخامهٔ نگارنده، آغاز برابر نمونه ، ۵۹ گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۲۹۲] .

20438ــ **دانشگاه** ۲۹۹۹/۶: نسخ علی میرزافرزندعلی جان فتح آبادی **۱۲۴۸** بافهرست رساله‌های مجموعه بخامهٔ نگارنده (ص۵۲۴ــ ۵۵۹) ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۲۹] .

تحفة العجم

ازحسین شاه حقیقت. درمعانی و بیان.

20439 ــ **بنگاله** ، ایشیاتك ۲ بلاغت (۱۰۲۳) : نستعلیق **۱۲۲۳** [ف . بنگال : ۷۸] .

20440ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۵۱ : نوشتهٔ **۱۲۲۶** ، ۱۹۹ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۵۷] .

تحفة الفقیر = بدایع الصنایع

رامی . درص ۲۱۲۷ گذشت

ترجمهٔ مطول

متن «تلخیص المفتاح فی المعانی والبیان» ازجلال الدین محمدشافعی خطیب دمشق درگذشته ۷۳۹ در سه فن : معانی ، بیان ، بدیع . شرح آن مشهور به «مطول» از سعدالدین تفتازانی در گذشتهٔ ۷۹۲ ، ترجمهٔ مطول از میر احمد علی فرزند حکیم اکبرعلیخان .

بنگرید : کشف الظنون ۱: ۴۷۳ (تلخیص المفتاح) و ۲: ۱۷۲۲ (مطول) .

20441ــ **آصفیه** ۳۵۲ بلاغت : نوشتهٔ **۱۳۰۴** درفهرست آمده «ترجمهٔ رسالهٔ مطول» (ا) [ف. آصفیه ۴: ۶۴].

تهذیب و تأدیب کلام

از قمرالدین فرزند سناءالله فرزند مولوی حامد حسینی ناصری مشهدی سونی پتی دهلوی، متخلص به منت ، زاده در شاهجهان آباد و در گذشتهٔ ۱۲۰۸ در بلاغت وبیان ، در: مقدمه، دو تهذیب، تأدیب .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۰۴ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۶۵ .

20442ــ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴ ، ۴۷۴ قمر : نستعلیق ازمیانهٔ سدهٔ **۱۲**، ۱۸۶ ص [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۷۸] .

ج - چ

جامع الصنایع والاوزان

بنام همایون فتح‌خان. درچهار قسم وهر- یك دردوباب: قسم‌یکم اصول وفروع‌قواعدنظم، قسم دوم محاسن‌اشعار، قسم‌سوم معایب اشعار. قسم‌چهارم‌طرزهای‌نظم‌وشرح‌کلمات‌دشوارپارسی وعربی. نگارنده در همه جاجز در معایب از سروده‌های خودگواه‌آورده است. **آغاز:** حمدی که اوهام فضلای‌کامل و بلغای شامل درحصر و احصای آن ... مرآن مبدع‌ومخترع صنایع‌را

20443ـ **دانشگاه** ۳۷۲۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، ۹۷گ‌۱۵س[ف. دانشگاه۱۲: ۲۷۲۴].

جامع الصنایع‌وحاوی البدایع

20444ـ**مجلس**۲۴۰۸/۳فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۶۲** (ص ۵۲-۱۲۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۷۲] .

چهار گلزار

درص۲۰۵۲ دستورگذشت.

چهل کلمه

ازمحمدحسین منشی‌نوری،درآداب مکالمه بفارسی‌دساتیری، که‌در۱۳۰۴ بانجام‌رسیده‌است. **آغاز:** فسام شالش یارلیم‌مزدا . پس‌ازستایش کیهان خدیو پاك خدای ...

20445 ـ **مجلس** ۲۲۳۰ : نسخ‌تعلیق ونسخ خوب، گویانسخهٔ‌اصل، در **۱۳۰۴**، برای آقامیرزا محسن خان‌منشی (محسن‌امینی‌مجدی امین‌الدوله) معانی برخی‌ازواژه‌ها را درهامش نوشته‌اند ، زرین، ۲۰ص ۶س [ف. مجلس ۶: ۱۸۷] .

ح

حدائق بلاغت = حدیقةالبلاغة

از شمس‌الدین فقیردهلوی‌شاهجهان‌آبادی عباسی (۱۱۴۱-۱۱۸۳).سرایندهٔ«درمکنون» و«واله وسلطان». **آغاز:** سبحان الله من ناقص را که .

بنگرید:ذریعه۸: ۴۰ (داستان‌واله سلطان) و ۹: ۸۴۲ ـ فرهنگ‌سخنوران : ۴۵۲: هدیة العارفین ۱: ۲۸۵ .

20446ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۱۵۲: نوشتهٔ‌محمدسیف‌الدین‌در**۱۲۵۹**، ۲۷۴ ص [مخطوطات ، سرفراز علی:۵۷].

20447ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۵۲: نوشتهٔ ۸ ج ۲ /**۱۲۷۲** (۲۷پ - ۴۳پ) آغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سیـد عبدالعزیز طباطبایی] .

20448 ـ **نجف** ، سیـد محسن حکیم ۱۴۹۸/۳: نوشتهٔ**۱۲۷۴**، ۲۰۴گ[یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

20449ـ **آصفیه** ۳۵۶ بلاغت: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه عثمان علی۴ : ۶۵] .

20450 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۴ بلاغت (۱۱۱۰) : نستعلیق تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال ۷۸] .

حدایق‌الحقایق = حقایق‌الحدایق

ازشرف‌الدین رامی ، حسن فرزند محمد تبریزی، حنفی‌درگذشتهٔ۷۹۵. بنام‌سلطان اویس فرزندحسن‌ایلکانی (۷۵۷ ـ ۷۷۶)،دردوبخش نگاشته است :۱ ـ درپنجاه‌باب در اصطلاحات متقدمان‌که‌گزارش مانندیست‌بر«حدایق‌السحر» وطواط ۲ ـ در ده‌باب در اصطلاحات عروضی سرایندگان متاخر.وازهموست «انیس‌العشاق». اسماعیل‌پاشا از «شقایق‌الحقایق» او درگزارش «حدایق‌السحر» وطواط یادکرده است. **آغاز:** بعد ازحمد بیحدوصلوات بیعدد، چنین‌گوید. . . رامی . . . که مدتی مدید و عهدی بعید سخن گستری .

بنگرید:ذریعه۶: ۲۸۴ (حدایق‌الحقایق) کشف‌الظنون ۱: ۶۷۲ (حقایق الحدایق) ـ هدیةالعارفین ۱ :۲۸۶ـ مؤلفین مشار۲: ۶۳۱.

20451ـ **مجلس** ۳/۳۵۵۵: نستعلیق کهن درویش‌محمدسدهٔ**۸ـ۹** (ص۴۳۷ـ۴۶۰)، آغاز افتاده [ف . مجلس ۱۰ :۱۵۱۸] .

20452ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۱۰۷د: نستعلیق زین حسینی ، ۱ج۱/**۸۱۷** (۱ پ ـ ۵۷ر) ۱۲س [ف. ادبیات ۱ :۲۰۴].

20453 ـ **تبریز** ، ملی ۳/۲۸۸۵ : نستعلیق‌اسماعیل‌فرزندیوسف‌فومنی،**۸۵۰**،آغاز برابرنمونه، ۸۴گ ۱۷ س [ف. ملی تبریز ، میریونسی ۱ :۴۲۲] .

20454ـ **تهران**،اصغرمهدوی۲/۴۹۸: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** [نسخه‌ها۲ : ۱۲۰].

20455ـ **تبریز**، ملی۳۵۷۲: نستعلیق مصطفی فرزندیعقوب،**۹۳۹**،آغاز برابرنمونه، ۳۱گ ۱۷س [ف. ملی‌تبریز ۱ :۴۳۲]،

20456ـ **ملک**۲/۵۸۲۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، آغاز تامیانهٔ باب ۵ازبخش یکم افتاده، بدنبال «انیس‌العشاق» اوست[رؤیت].

20457ـ**سپهسالار**۲۶۸صدر: نسخ‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، برگ‌یکم‌افتاده،۶۷گ ۱۵س[ف . سپهسالار ۲ :۴۳۷ و۴ :۲۹۰] .

20458ـ**قاهره،دارالکتب**:۲م‌عروض فارسی : نستعلیق خوب**۱۰۰۰ـ ۱۰۰۳**،آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام «حدائق‌السحر» یاد شده [مخطوطات ۱ :۱۲۲] .

20459ـ **مجلس** ۲/۵۹۷۳: نستعلیق رضاعلی معلم فرزند شاه فرخ، باتاریخ**۱۰۹۴** (ص ۱۰۹ـ۲۲۱) [ف . مجلس ۱۷ : ۳۵۳ و نسخه‌ها ۵ :۱۹۷] .

20460ـ **سپهسالار**۱/۲۶۸: نسخ‌سدهٔ **۱۱** (۲ـ۷۶) آغازافتاده[ف .سپهسالار۲ :۴۳۷ و ۴ : ۲۹۰] ،

20461ـ **سپهسالار**۲/۵۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (۴۶ پ ـ ۸۵پ) ۱۴ س [ف . سپهسالار ۲: ۴۳۷ و۴ :۲۹۰] .

20462ـ**دانشگاه**۲۵۹۱:ضمن‌مجموعهٔ آقامحمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۳۳۷ـ۳۹۹) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۲] .

20463ـ **الهیات** ۲/۱۷۳د :نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۸پ ـ ۱۷ر)۲۷س[ف. الهیات۱].

20464ـ **دانشگاه** ۴۲۸۵ : نسخ سدهٔ **۱۲**، ۸۷گ۱۲س [ف.دانشگاه۱۳ :۳۲۵۶].

20465ـ**رضوی**۲۷۵ادبیات: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابرنمونه[ف .رضوی ۷ :۳۰۲] .

20466ـ **مجلس** ۱/۲۸۸۶: نستعلیق شفیع **۱۲۰۹**(ص۲ـ۶۴)آغاز برابرنمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۲۷۳] .

20467ـ **تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۲/۱۰۳ : نوشتهٔ شب یکشنبهٔ۱۳شعبان**۱۲۱۹**

در تهران [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۰].

20468 ــ **مجلس** ۸۷۵ : نستعلیق عبدالکریم ساروی در **۱۲۲۴** ، آغاز برابر نمونه درمیان نانویس مانده، ۲۶ گ [ف. مجلس ۳: ۱۲۳] .

20469ــ **دانشگاه**۴/۱۷۵۲ : نستعلیق یکشنبهٔ **۱۲۳۰** (۹۸ پ ــ ۱۴۱ ر) ۱۲ س [ف. دانشگاه ۸ : ۲۷۹]

20470ــ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۲۳ مج : نستعلیق زیبای **۱۲۴۴** [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

20471 ــ **مجلس** ۴/۶۱۳ : نستعلیق **۱۲۴۷** ، آغازبرابر نمونه . [ف. مجلس ۲: ۳۶۷] .

20472ــ **الهیات** ۶/۱۱۶ب: نستعلیق **۱۲۴۸** (۷۲ پ ــ ۹۰ پ) ۱۷ س [ف. الهیات ۱.]

20473ــ **سنا**۲/۷۵۷۵: نستعلیق و نسخ **۱۲۶۳** در زنجان ، باسرآغازی دیگر : بعداز حمد خالق جهان وپس ازنعت. دردیباچه آمده که این شرح قصیدهٔ مرصع وطواطاست [نسخه‌ها].

20474 ــ **الهیات** ۴/۲۷۳ د : نسخ سدهٔ **۱۳** (۶۵ ر ــ ۱۰۲ پ) [ف. الهیات ۱: ۲۸۹].

20475ــ **سپهسالار** ۷۱۱۲/۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲ پ ــ ۳۲ پ) ۲۰ س [ف. سپهسالار ۲ : ۴۳۷ و ۴: ۲۹۰] .

20476ــ **دانشگاه**۱/۴۶۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ــ ۴۴) ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۵] .

20477ــ **رضوی** ۱۷۰ ادبیات: نستعلیق ۲ صفر **۱۳۲۱** [ف . رضوی ۷ : ۲۱۳] .

20478ــ **مدینه**، عارف حکمة ۹۰: زرین [نسخه‌ها ۵ : ۴۶۸] .

حدائق السحر

از رشیدالدین وطواط که یاد اودر دانش اللهفان : ۱۵۴۴ » گذشت . در آن هشتاد نوع از صنایع بدیعی را باگواه ازسروده‌هایی بفارسی و عربی آورده است . بارها چاپ شده ویکبار با پیشگفتار عباس اقبال وحواشی او بسال ۱۳۰۸ خ

آغاز: الحمدلله علی ما افاض علینا من نعمه المترعة الحیاض ... چنین گوید مؤلف .

بنگرید : ذریعه ۶: ۲۸۶ ــ کشف الظنون ۲ : ۴۵۹ ــ ف. مشار : ۵۵۳ ــ پیشگفتار چاپ اقبال .

20479ــ **تهران** ، ادبیات ۲/۱۳۸ د: نستعلیق ماه هفتم سال **۷۱۶** (۲۴ ر ــ ۶۸ ر) زرین [ف . ادبیات ۱: ۲۰۵] .

20480 ــ **ملك** ۵۴۲ : نسخ علی فرزند حسن معروف بفارسی، اواخر ع ۲/**۷۳۸**، زرین، ۴۶ گ ۱۹ س [رؤیت] .

20481ــ **مجلس** ۳۴۳۲ : نسخ ابوحامد محمد فرزند ابی‌حامد ، در **۷۴۰**، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۲۶ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۹۴] .

20482ــ **حمیدیه** ۱۲/۱۴۴۷ : نوشتهٔ محمد فرزند جلال‌الدین اصیل ، پایان محرم **۷۵۵** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۳] .

20483 ــ **مجلس** ۴/۲۹۵۹ : نوشتهٔ محمود فرزند احمد، پنجشنبهٔ **۸۷۴**، آغاز برابر نمونه (ص ۷۲ ــ ۱۳۳) [ف. مجلس ۱۰: ۳۹۲].

20484ــ **الهیات** ۱/۷۴۴ د: نسخ سدهٔ **۷ ــ ۸** ، آغاز وانجام افتاده ، باچاپ‌شده یکی نیست (۱ پ ــ ۴۳ پ) ۱۳ س [ف. الهیات ۱: ۴۷ و ۳۷۸] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۱۶ هست [فیلمها : ۷۴].

20485 ــ **اصفهان** ، سید محمد علی

روضاتی : باتاریخ **۹۳۱** در دفتر (۱۸۲ پ – ۱۹۳ ر). آغاز: این‌مختصریست‌که بحکم‌اشارت. ... شمس‌فلك‌السعادة والدین محمدیحیی... از حدائق‌السحر [نسخه‌ها ۵: ۱۳۹].

20486 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۴۸۳/۲ Or : نوشتهٔ **۹۶۵** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۹].

20487 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۵ م ادب فارسی : تعلیق حسن‌فرزند علی، **۹۶۵** ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۲۲].

20488 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۳۷۰ Or: نوشتهٔ **۹۶۶** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۹].

20489 ـ **رضوی** ۲۷۶ ادبیات : نستعلیق **۹۸۳**، آغاز برابر نمونه [ف.رضوی ۷: ۳۰۳].

20490 ـ **مدینه**،عارف‌حکمة ۶: نوشتهٔ **۹۹۵** ، ۸۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴].

20491 ـ **الهیات** ۲۳۸ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغازوانجام نونویس ، ۶۹ گ ۱۵ س [ف . الهیات ۱: ۴۷].

20492 ـ **آصفیه** ۳۱/۱۱ مجموعه‌ها: نوشتهٔ محمد رفیع فرزندعصام الدین‌محمد، در ذیقعدهٔ **۱۰۵۰**، ۱۷ گ [ف. آصفیه، میرعثمان‌علی ۲: ۴۷۱].

20493 ـ **ملك** ۶۲۵۴: نستعلیق حسین اردلانی، در ۱ ج ۱۱۹۶/۲ برای‌استادش هاشمی کاثی ازروی نسخهٔ نگارنده، ۷۶ گ ۱۰ س [ف. ملك ، فارسی: ۲۰۹].

20494 ـ **ملك** ۲۶۷۰/۳ : نسخ سدهٔ **۱۲** (۵۵ پ – ۷۰ پ) انجام افتاده [رؤیت].

20495 ـ **تهران**،ملی ۳۳۵ ف: نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳** ،آغازبرابرنمونه ، ۵۷ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱: ۳۲۸].

20496 ـ **سپهسالار** ۶۸۱۴ : نسخ **۱۲۳۷** [ف. سپهسالار ۴: ۲۹۴].

20497 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۶۲ : تعلیق زیبای میرزاعبدالله منشی، رمضان **۱۲۳۸** برای‌کتابخانهٔ ایرج‌میرزا ، زدین [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

20498 ـ **شیراز**،خانقاه‌احمدیه ۱/مج: نوشتهٔ زین‌العابدین‌همدانی، ج ۱۲۵۸/۲ برای میرزا صادق [نسخه‌ها ۵ :۲۲۵].

20499 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱۸۳۴/۲: نوشتهٔ **۱۲۶۰**، ۴۷ گ، آغازافتاده [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

20500 ـ **مجلس** ۳۶۳۴/۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۱۹۳].

20501 ـ **دانشگاه** ۱۶۶۹/۳ : نسخ ۱۵ شوال **۱۲۶۱** (۴۸ ب–۷۸ پ) ۱۷ س [ف.دانشگاه ۸: ۲۳۵].

20502 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخ **۱۲۶۶** [نسخه‌ها ۵: ۲۴].

20503 ـ **سپهسالار** ۱۵۰۲/۲ :محمد حسین، **۱۲۶۷**، برای اعتضادالسلطنه نوشته‌شده است [ف. سپهسالار ۲: ۴۳۹].

20504 ـ **دانشگاه** ۴۷۳۹ : نستعلیق خوش میرزا محمدحسین‌کاتب‌السلطان، **۱۲۷۳**، زرین، ۸۹ گ ۱۱ س [ف.دانشگاه ۱۴: ۳۷۰۰].

20505 ـ **مجلس** ۸۷۶ : نستعلیق و شکستهٔ حسن‌پسر احمدحسینی در **۱۲۷۶**، آغاز برابر نمونه ، ۶۳ گ ۱۰ س [ف . مجلس ۳: ۱۲۴].

20506 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۲مج: نسخ دوشنبهٔ ۲۰ ع **۱۲۷۹/۱** [رؤیت].

20507 ـ **تبریز** ، ملی ۲۸۲۱/۲ : نسخ محمد مهدی فرزند علی ، **۱۲۸۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۵۹ گ ۱۷ س [ف . ملی تبریز

یونسی ۱: ۴۲۰] .

20508 ـ **تبریز** ، ملی ۲۸۸۹/۴ : نستعلیق عباس بروجردی متخلص به همایون ، **۱۲۹۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۰گ ۱۲س [ف. ملی تبریز ۱ : ۴۲۱] .

20509ـ **ملك** ۶۴۳۶ ، نستعلیق خوش محمد ابراهیم گوهری ، چهارشنبهٔ ۱۸ شوال **۱۲۹۵** ازروی نسخهٔ چاپی، زدین، ۶۹ گ ۱۲ س [ف. ملك، فارسی: ۲۰۹].

20510ـ **تهران** ، ادبیات ۹۴/۱ د : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** بایادداشت ۱۲۸۲ ، (۲پ ۴۴ پ) ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۵].

20511ـ **مجلس** ۵۷۴۱/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ – ۱۱۱) [ف . مجلس ۱۷ : ۱۸۱] .

20512ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۵۸: نسخ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲: ۷۳].

20513ـ **حقوق** ۲۴۵ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده ، ۳۱گ ۱۸ س [ف. حقوق : ۹۴] .

20514ـ **رضوی** ۲۷۷ ادبیات: نسخ و نستعلیق وشکستهٔ خوش محمدعلی وجدی شیرازی درگذشتهٔ ۱۲۹۱ ، سپس قصیده‌ای از نویسنده [ف. رضوی ۷: ۳۰۳] .

20515ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج: سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶: ۷۹].

20516ـ **مجلس** ۳۰۰۶/۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱–۱۰۲) ، زدین ، با یادداشتهای ملك‌الشعرا بهار [ف. مجلس ۱۰ : ۴۵۶] .

20517ـ **مجلس** ۳۰۴۵/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۴** ، برای شاهزاده اردشیر میرزا (ص ۱–۹۶) [ف. مجلس ۱۰: ۴۸۹].

20518ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۱ : نستعلیق خوب محمد اسماعیل فرزند علی اکبر فرزند محمد جعفر قاضی استرآبادی، پنجشنبهٔ ۷ ذیحجهٔ **۱۳۰۲** [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

20519 ـ **مجلس** ۳۵۱۳/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۳۰۳** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۱] .

20520 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۳ ج : نسخ شعبان **۱۳۰۴** ، زدین ، بایادداشت اقبال وفهرست از او، ۵۱ گ ۱۷ س [ف . ادبیات ۱: ۲۰۵] .

20521 ـ **الهیات** ۴۱۹ د : نستعلیق ابوالحسن بیگ ، در ۱۲ رجب **۱۳۱۲**، ۹۵ گ، ۱۲ س [ف . الهیات ۱: ۴۷] .

20522 ـ **رضوی** ۹۴۷/۱ ادبیات (۴۵۲۶) : نزدیك **۱۳۴۱** (ص ۱–۳۴) گزیدهٔ آن‌است [ف رضوی ۷ : ۷۶۹].

20523 ـ **مجلس** ۲۶۵/۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ناتمام [ف. مجلس ۲ : ۱۵۰].

20524ـ **مجلس** ۲۸۱۱/۲: نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (ص ۱۹۰–۲۲۱) [ف. مجلس ۱۰: ۹۴] .

20525 ـ **عزت بیك قویون** ۷ : نستعلیق، تاریخ یادنشده ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۴۱ ع‌ست [فیلمها : ۷۴] .

حدیقة البدایع

از محمد رفیع فرزند حاجی عبدالواحد طبسی خراسانی، بدستور میرزا زین‌العابدین از دودمان حسین خان، برای میرزا محمدباقر پسر او ، بسال ۱۲۲۶ ، دریك مقدمه ویك فاتحه و سه خیابان و یك خاتمه، بدین نام ساخته است [دیباچه] : مقدمه در سبب تألیف ، فاتحه در

تعریف انشا و فصاحت درچهار نهال . خیابان نخستین، در دوشجره و نخستین آن دردوشکوفه، اطناب ، ایجاز، تشبیهات را دارد. خیابان‌دوم درچهار شجره نخستین آن درمجاز دردوغنچه ، مجازلغوی وعقلی. خیابان سوم‌در بدیع، دردو گلبن : محسنات معنوی در۵۲ غنچه، محسنات لفظی در۱۸ شکوفه. خاتمه درسرقت . **آغاز :** حدیقهٔ‌بدایع سخنوری‌وگلشن‌صنایع‌زبان‌آوری، شاداب مشرب حمد وثنا .

20526 ـ **دانشگاه** ۴۰۵۲: نسخ **۱۲۲۶**، ۱۷۹ ص ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۰۳۶]

حدیقة البدایع

در دیباچه نامی به‌کتاب داده نشده ، این نام از باستانی راد است ، در«ذریعه ۶: ۳۷۹» از«حدیقه»ای‌دراین‌موضوع‌ازمحمدنجف‌کرمانی مشهدی درگذشتهٔ۱۲۹۲ یادشده‌است . گفتاریست درپنج حدیقه : ۱ ـ ماهیت شعر۲ ـ معنی‌لفظ شاعر و نخستین‌کسی که شعر گفته ۳ـ فصاحت و بلاغت ومحسنات بدیعی، در دوقسم۴ـ عروض‌و قافیه ۵ ـ اصطلاحات شعری . در این‌رساله از معتمدالدوله وسیدالوزراء (قائم‌مقام)یاد شده ، شعرهایی‌ازنگارنده‌ودیگران دارد**آغاز:**حدیقهٔ اولی درماهیت‌شعر است،مخفی‌نماندکه مایتکلم به‌الانسان یا منثور است یامنظوم .

20527 ـ **دانشگاه** ۲/۳۰۹۹ : نسخ ۱۸ شعبان **۱۲۴۸** (ص۳۲ـ۱۱۲)۱۶ س[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۵۱].

حدیقة‌البلاغه = حدایق بلاغت

در ص گذشت. ۲۱۳۲

حقیقت ومجاز = استعاره .

عصام‌الدین، درص۲۱۲۴ گذشت.

د

دادسخن

از سراج‌الدین علیخان آرزو، که‌یاداودر «سراج‌اللغة : ۱۹۲۹»گذشت. شرح‌قصیدهٔ‌ابو‌ـ البرکات‌منیر است‌واعتراضات او برحاجی‌محمد خان قدسی .

20528 ـ **بنگاله** ، آسیایی O ۴۵/۲ (۹۰۵) : شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۳] .

دبستان سخن

از محمدقاسم فرزند احمد جناب، که‌جلد سوم آنرا در ۱۲۸۹ بانجام رسانده است.این جلد درشش فن است : ۱ـ علم‌بیان : در مقدمه و چهار اصل۲ ـ علم بدیع، درمقدمه ودو باب ۳ ـ سرقات شعری ، در مقدمه و دو اصل وخاتمه ۴ ـ عروض، درمقدمه‌وشش‌باب وخاتمه ۵ ـ قافیه ، درمقدمه وپنج فصل ۶ ـ علم‌معما، درمقدمه وچهاراصل وخاتمه.سپس‌خاتمه‌درلغز. **آغاز:** (دیباجه) بهترین‌بیانی که آموزگاران دبستان سخن بدان زبان‌گشایند**آغاز:**ج۳: پس ازستایش یزدان ودرودبرپیغمبر آخرالزمان. . . چنین‌گوید .

20529 ـ **ملك**۲۵۷۳: نستعلیق یعقوب فراهانی ، صفر **۱۲۹۴** ، ۱۵۱ گ ۱۶س [ف. ملك ، فارسی : ۲۴۱] ،

20530 ـ **حقوق**۱۳۶ج: نستعلیق‌محمد کاظم‌الفت ۱۶ع۱/**۱۲۹۹** بدستورمهدیقلی‌خان جلدسوم‌است‌بادودیباجه نخستین‌ساخته حسینقلی

فرزند مصطفی دیوان بیگی‌کلهر کرمانشاهی، ۴۵۰ ص ۱۴س[ف. حقوق:۱۰۳] .

20531ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۳۷۱: نوشتهٔ **۱۳۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۶۰] .

دبستان شعرا

ازحاج‌سیدمحمدفرزندحسن‌حسینی‌خراسانی، که در ۱۲۹۳ درعروض وبدیع نگاشته است. **آغاز**: حمدله . صلاة . امابعد ، پس میگوید بندهٔ ذلیل خاطی جانی .

20532ـ **رضوی** ۳۰۶ ادبیات: نسخهٔ اصل‌وخامهٔ‌نگارنده، پایان‌رجب**۱۲۹۳**درکرمان باقلم خوردگیها، آغازبرابر نمونه،۱۶ گ [ف. رضوی ۷: ۳۳۷] .

دستور شعرا

ازمحمدامانی‌مازندرانی، درگذشتهٔ۱۰۶۱، برای‌شمس‌الملةوالدین‌محمدتقی‌وزیر، گویابسال ۱۰۴۸، دریك مقدمه‌وسه‌مقاله‌ویك‌خاتمه‌نگاشته است:مقدمه‌درتعریف‌شعر،مقالهٔ۱ـعروض۲ـقافیه ۳ـ بدیع، خاتمه سرقات شعری **آغاز**:ستایش وافر کاملی داسزدکه بارگاه سپهرنیلی چهردا.

بنگرید : ذریعه ۸: ۱۶۰ و۹: ۹۵ـتاریخ ادبیات بـرون ۴ : ۱۶۷ ، ۱۷۲ ـ فرهنگ سخنوران :۵۷ .

20533 ـ **رضوی** ۴۷ ادبیات : نسخ **۱۰۴۸**وشایدنسخهٔ‌اصل باشد، آغازبرابرنمونه، زدین،وقف نادرشاه ۱۱۴۵ ، ۱۶۶ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۳: ۱۷۲].

20534 ـ**دانشگاه**۱۳۷۵: نستعلیق‌زیبای سدهٔ**۱۱** بدستورنگارنده‌برای‌محمدتقی‌همانکس که‌نگارش‌بنام‌اوست، آغازدردیباچه‌افتاده، ۱۵۵ گ ۱۴ س[ف . دانشگاه۲: ۳۸۸] .

20535ـ **ملك**۵۱۴: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، ۱۴ س،زدین [ف. ملك، فارسی:۲۴۷].

20536ـ **ملك** ۵۴۵ : نسخ غلامحسین طبیب خراسانی ، در **۱۲۷۴** ، ۱۰۴ گ۱۷ س [رؤیت] .

20537ـ **رضوی** ۳۱۵ ادبیات: نسخ‌و نستعلیق‌محمدحسن خوسفی، سلخ ج۲ **۱۲۹۷/۲** برای‌میرزا علینقی‌مجتهد، ویادداشتهایی‌ازهمین میرزا علینقی، ۱۱۴ گ ۱۶ س [ف . رضوی۷ : ۳۴۱] .

20538 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۴/۱ جوادی : نسخ سدهٔ **۱۳**[ف. ادبیات۳: ۲۸].

20539ـ **مجلس** ۸۷۷: سدهٔ **۱۳**، ۸۶ گ [ف. مجلس ۳: ۱۲۶] .

20540ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۷۲: نستعلیق‌حاجی محمد تقی متطبب‌اصفهانی گل‌سرخی، ع ۱/ **۱۳۰۹** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۵].

20541ـ **ملك** ۸۲۰: شکسته نستعلیق محمد تقی جلال الاطبا . ج ۲/ **۱۳۱۶** برای معتمدالسلطان‌میرزا مهدیخان ، ۱۰۱ گ۱۵ س [رؤیت] .

دقایق الشعر

از علی فرزند محمد تاج‌الحلاوی، ازسدهٔ هشتم ، در بدیع‌وصنایع شعری، در دیباجهٔ آن از «حدایق» وطواط یادشده است. بکوشش سید محمدکاظم‌امام در۱۳۴۱خ‌چاپ‌شده‌است **آغاز**: شکرجمیل رب جلیل‌که جمال‌وجلال‌صفات‌ذات اوست ... امابعد... علی‌بن‌محمدالمشتهر بتاج الحلاوی .

بنگرید : فهرست موضوعی انتشارات دانشگاه : ۱۷۴ ـ پیشگفتار چاپ دانشگاه .

20543ـ **ملك** ۵۱۱/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰**،زدین، آغازبرابرنمونه، نام‌کتاب‌ونگارنده

در دیباچه آمده [ف. ملك ، مجموعه‌ها: ۵۱].

20544ـ **دانشگاه۳/۱۷۵۲**: باتاریخ **۱۲۳۰** در دفتر (۴۹پ ـ ۹۸پ) آغاز برابر نمونه[ف . دانشگاه ۸:۲۷۹] .

دوحة الصنایع

از امام‌الدین فرزندشیخ‌ابوالمکارم‌نعمانی البیدولوی ، (بدوی) امامی، درعروض‌وصنایع بدیعی ، بنام‌شاه‌اورنگ زیب‌بهادرعالم‌گیر بسال ۱۰۸۴ درالله آباد ، درعروض و صنایع بدیعی بفارسی وعربی نگاشته است. باعنوانهای‌شعبه، ثمره ، لون: شعبهٔ۱ـدر۳۱ ثمره‌وهریك دولون ۲ ـ درشصت ویك‌ثمره۳ ـ درچهل‌وهشت‌ثمره.

آغاز : الحمدلله‌الواحد الاحدالملك‌الصمد .. عالم‌اسرار هرکدام،سهم ده مردم وعام داور.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۳ ـ صبح گلشن :

۳۵ ـ فرهنگ‌سخنوران : ۵۷.

20545 ـ **سپهسالار** ۲۹۱۱/۳۷ : نستعلیق‌دراجمیر(ص۱۴۶ـ۱۵۹) نسبت‌نگارنده (بیدولوی) یاد شده است [ف . سپهسالار ۴ : ۴۶۱] .

20546ـ**دانشگاه**۵۳۲۶: نستعلیق‌هندی زین‌الدین پیشاوری ، درپایان ع۲/**۱۱۸۴** ، بدستور محمد فرزند جیو ، آغاز برابرنمونه، ۶۴گ۱۵س. نسبت‌نگارنده (بدوی)یادشده[ف، دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۵] .

20547 ـ **دانشگاه** ۲۴۴۴/۱۸ : درمجموعهٔ عبدالکریم‌نجارباشی‌که درقندهار و کابل **۱۱۸۹ـ۱۱۹۵** نوشته‌شده است(ص۱۲۲ـ ۱۴۵) نسبت نگارنده (بیدلوی) یاد شده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۲۵] .

ر

رسالهٔ‌عبدالواسع

ازعبدالواسع .

20548ـ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۵۳ : نوشتهٔ عبدالمجیدخان، تاریخ‌یاد نشده ، ۹۶ص [مخطوطات ، سر فراز علی : ۵۷] .

رسالهٔ میر سیدشریف

ازمیر سیدشریف جرجانی ، که یاد او در «اسکندریه۷۳۲» گذشت .

20549ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف ۲۴: نوشتهٔ **۱۳۲۱** (ص۲۶۶ـ۲۹۳) [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۵۷] .

الرسائل المصنوعة

20550ـ53ـ**موزهٔ‌بریتانیا**۲۴و۲۵و۲۶/Or۵۳۲۱: باتاریخ**۸۰۱ـ۸۱۸** دردفتر، سه رساله است : ۱ ـ الرسالةالغیرمنقوطه‌به‌نظم ونثر ۲ـ نامهٔ مثورکه بنظم می‌توان‌خواند ۳ـ منظومه‌ایست . **فیلم** آنها در دانشگاه‌ش۷۱۰ هست [فیلمها: ۵۲۷].

روضة الازهار

درعلم بدیع، یك‌باب ویك‌چمن ویك‌منظر دارد،وهریك‌چندگلشن وگلبن، مثالها بعربی‌و فارسی هردو است . نام کتاب در دیباچه آمده است . **آغاز :** فصیح‌تر بیانی‌که زبان فصاحت نمای فاضل برآن ساری .

20554ـ **سپهسالار** ۲۹۱۳/۳۹ : با تاریخ **۱۲۶۰** در دفتر (ص۵۶۹ـ۵۷۹) [ف. سپهسالار ۵ : ۶۲] .

رياض الصنايع قطبشاهي

از الفتی ساوجی ، فرزند حسین، درگذشته پس از ۱۰۸۳ ، بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۲۳- ۱۰۸۳) . بسال ۱۰۴۸، درعروض وقافیه وبدیع با عنوانهای : دربیان ارکان شعر ، بیان حروف قافیه ، تعریف صنایع و بدایع شعر ، بخواهش دوستان نگاشته است . **آغاز:** حمد وافر وثنای کامل مبدعی وصانعی راشایان است که از امتزاج ارکان عناصر .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۱ (الفتی) و ۱۱: ۳۲۸ (رياض الصنايع) .

20555- **دانشگاه** ۲۵۷۲/۱۵: نستعلیق محمدصادق فرزند محمدتقی تفرشی ظهیر بیانی نزدیك رمضان **۱۰۸۷** (۲پ -۴۸پ) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۶۷].

20556- **تهران** ، ادبیات۳/۴۷ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۵۰پ-۷۰پ)، آغاز افتاده [ف . ادبیات ۱: ۳۰۰].

20557- **آصفیه** ۳۱۰ بلاغت: نوشتهٔ محمداسماعیل مشهدی، **۱۲۲۷** درحیدرآباد دکن، ۳۰ ص ۱۵س [ف . آصفیه ۱ : ۱۰۷ و ۳ : ۷۲] .

20558- **حقوق** ۲/۲۵۴ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۴۶پ - ۶۶ر) آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۱۳۰] .

س

سرقت

از محمد قاسم قندهاری ، نگارندهٔ «مشکوة الطالبین» و «ترجمهٔ ابیات عربی حافظ» ، در سرقات شعریه . وآغاز میشود به: اخذ وسرقت در شعر بر دونوع میباشد : ظاهر وغیر ظاهر، وهریك ازاین دو برچندقسم میتواند بود. **آغاز:** خوشترین ستایشی کـه رخسار جانفزای شاهد بیان .

20559 - **الهیات** ۱/۷۵۶: نستعلیق فتح‌الله فرزندملك‌حسین ساروی، ۸ع۱/ **۱۲۷۳** (۱پ - ۱۲ر) همراه دوگفتار نام‌برده از همو [ف.الهیات ۱: ۳۸۵] .

ش

شجرة الامانی

از میرزا محمد حسن قتیل فرزند درگاهی کایته‌ای ، از هندوان مسلمان شده ، در گذشتهٔ ۱۲۳۳ یا ۱۲۴۰ . در استعمال کلمات درنظم و نثر ، بسال ۱۲۰۶ نگاشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۷۶ و ۱۳ : ۲۹- فرهنگ سخنوران : ۴۶۸ .

20560- **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۷۲/۲۳۴۵ : نوشتهٔ علی اشرف ، ۲۰ ع ۱/ **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م) .

20561- **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۲/۱۴۱۷/۴۴۶۷ : نوشتهٔ ۲۲ ج ۱/ **۱۲۴۵** (۱۸۲۹م)[ف . دکتر محمدبشیرحسین ۲ : ۳۶۴] .

20562- **نجف**، محمدعلی‌خوانساری: تاریخ یاد نشده [ذریعه۱۳: ۲۹].

20563 ـ راجه فیض آباد : نیز تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳:۲۹] .

20564 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۶۴۰/۳۶۶۱ : نیز تاریخ یادنشده.

20565 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۸/۲۳۳۲/۵۶۵۳ : [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲: ۳۶۵- ۳۶۴] .

شرح حدایق السحر

متن ازوطواط، که یاد آن در ص ۲۱۳۴ گذشت. گزارش از فرهنگ فرزند وصال که یاد او در «فرهنگ فرهنگ : ۲۰۱۱» گذشت .

20566 ـ شیراز، دکتر وصال . بخامهٔ نگارند [نسخه‌ها ۵: ۲۹۲] .

شرح صنایع الاسحار فی بدایع الاشعار

متن از قوامی گنجه‌ای (بنگرید . بدایع الاسحار :۲۱۲۶) گزارش از عماد باغنوی .

20567 ـ ازبکستان ، مجمع علمی : نوشتهٔ ۱۰۲۹ (فج ۵۵.۲)[ذریعه ۹ :۹۸۱].

شرح صنایع الاسحار فی بدایع الاشعار

متن ازقوامی گنجه‌ای (بنگریـد : بدایع الاسحار :۲۱۲۶) گزارش گویا ازمحمودنجاتی نیشابوری سدهٔ هشتم [عبدالحسین حایری] . و ازهموست «الکافیه فی العروض و الصنعه و القافیه».

آغاز: ای فلک راهوای قدرتو بار ... دراین بیت رعایت حسن مطلع .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۹۱ (قوامی گنجه‌ای).

20568 ـ مجلس ۲/۶۱۰۲: نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ (ص ۴۰-۷۵)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۹: ۸۶].

شرح قصیدهٔ بدیعیه - شرح صنایع الاسحار

شرح مختصر تلخیص

تلخیص المفتاح ازجلال الدین محمد خطیب دمشق که یاد او در « ترجمهٔ مطول :۲۱۳۱» گذشت . گزارش ازناشناس .

20569 ـ مشهد، فاضله ۲۸ معانی بیان: نستعلیق ، تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده، سطرها گوناگون ، ۲۳۰ گ [ف . فاضلیه ۱ : ۲۰۸] .

شرح معیار الاشعار - عروض

بنام شاه عباس دوم ، گزارشی است بر «معیار الاشعار» خواجه نصیرالدین طوسی، شاید بنام «عروض» باشد آغاز : الحمدلله المنعم المتعال المنعام المفضل والصلاة الکاملة .

20570 ـ تبریز ، ثقةالاسلام : تاریخ یادنشده [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبائی].

ص

صنایع الاسحار فی بدایع الاشعار - بدایع الاسحار

ازقوامی، در ص ۲۱۲۶ گذشت .

صنایع بدایع

گزیدهٔ «حدائق السحر :۲۱۳۴» است .

20571ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۲۰: تاریخ یادنشده، ۶۴ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۸] .

صنایع بدیعه

از ناشناس . درصنایع‌شعری، دربیست ودو اصل ، شانزده اصل‌آن درصنایع وبدایع وشش اصل دیگر درحقایق آن. **آغاز :** روزی‌درشهر تبریزفقیری ازصاحب‌کمالی‌استفسار نمودکه‌سخن چگونه لعبتی است .

20572ـ مجلس ۴۹۴۸/۸: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۹۶** (۸۳ر–۸۴پ) [ف . مجلس ۱۴ : ۲۰۶] .

صنایع شعری = رساله درفن ...

گویاازفیض‌الله‌خان، نگارنده «معراج‌الفیض :۲۰۷۸». **آغاز:** مدح‌حمد ... اگر نیایش و توصیف واهب بی‌همال‌و تعریف وتوصیف واجب متعال .

20573ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۱ ، ۴۷۸ فیض: نستعلیق با تاریخ**۱۲۳۴** در پایان دفتر،ش۲دفتر،همراه «معراج‌فیض»وجز آن [مخطوطات فارسیه،منظور احسن‌عباسی،۲: ۶۳] .

صنایع‌وبدایع - رساله در...

از شمس‌الدین فقیر ، نگارندهٔ « حدائق بلاغت :۲۱۳۲» و جز آن .

20574ـ آصفیه ۳۰۰ بلاغت: تاریخ یادنشده [ف . آصفیه ۳: ۷۲] .

صنعت‌شعر و شعرا = صفت ...

گویا از شرف‌الدین حسن رامی، که یادا‌و در «حدایق الحقایق :۲۱۳۳»گذشت. **آغاز:** در صنعت شعر وشعرا . قال‌النبی‌ص‌ان‌من‌الشعر لحکمة وان‌من‌البیان لسحر .

20575ـ الهیات ۳۷۳/۳د: سدهٔ**۱۳** [ف . الهیات ۱:۲۸۹] .

ع

عروض و بدیع

گویا ازفیض‌الله خان، ازپایان‌سدهٔ‌سیزدهم، نگارندهٔ «معراج‌الفیض: ۲۰۷۸». درسه‌صدف: ۱ ـبیان‌علم‌قوافی۲ـاقسام‌نظم ۳ـصنایع‌شعری. **آغاز :** صدف ، دربیان علم قوافی ، وقافیه را عجمان پساوند و ترکان سراوده و هندیان تك گویند .

20576ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۷۶ فیض : باتاریخ**۱۲۳۴** درپایان‌دفتر،ش۴ دفتر ، ۲۲گ همراه«معراج‌الفیض» یاد شده و جز آن[مخطوطات فارسیه،منظور احسن‌عباسی ۲ : ۶۴] .

عطیهٔ کبری

از آرزو ، سراج‌الدین‌اکبرآبادی، که‌یاد او در «سراج‌اللغه: ۱۹۲۹»گذشت . درمؤلفین مشار۴: ۹۲ ازچاپ « عطیهٔ سیدی» او یاد شده است.

20577 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۵ بلاغت (۹۶۷) : نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۷۳] .

عقد ثریا

از مولوی احسان‌الله ممتاز ، گزیده‌ایست از سروده‌های سرایندگان، ودرآغاز هریك‌نقد آن،که در ۱۲۰۹ = ثرایای ممتاز، نگاشته و در ۱۲۶۱ (۱۸۴۵ م) درلکهنو چاپ‌شده‌است وازهموست«بحرمواج» .

بنگرید ، مؤلفین مشار ۱ : ۳۱۵ .

20578 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۷۹۳/۱/۷۶۰ : ازروی نسخهٔ چاپ ۱۲۶۱ [ف .دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۷۷].

غ

غزلان الهند

از آزاد بلگرامی فرزند سید محمد نوح حنفی چشتی (۱۱۱۶ـ۱۲۰۰).وی نخست بسال ۱۱۷۷ «سبحة المرجان» را درچهار مقصد، در تاریخ هندوصنایع بدیعی هند نگاشته سپس بخواهش میر عبدالقادر اورنگ آبادی متخلص به مهربان وصدیق لاله لچهمی متخلص بهشفیق بسال ۱۱۷۸ دومقصد آخر آن‌را بفارسی درآورده وبدین نام خوانده است .این ترجمه دریك مقدمه ودومقالت است : ۱ ـ صنایع بدیعی در چهار فصل ۲ ـ نایکاهید ، درچهار فصل : معشوقات مستخرجهٔ هندیان ، اقسام معشوقات مستخرجهٔ نگارنده ، اقسام عشاق بر آوردهٔ هندیان ، عشاق بر آوردهٔ نگارنده . **آغاز:** سرآمد محسنات کلام ستایش صانعی که خلوت کدهٔ تنزیه را وجود اونواخت، ونگارخانهٔ تشبیه را نزول .

بنگرید : ذریعه۹:۵ـ فرهنگ سخنوران: ۴ ـ مؤلفین مشار ۴ :۷۱۴ .

20579ـ **آصفیه** ۳۵۵ بلاغت : نوشتهٔ **۱۱۹۰** [ف . آصفیه۴ :۶۴] .

20580ـ **مجلس** ۳۱۱۱: نستعلیق سید عبداللطیف، **۱۲۵۷**، درفهرست نادرست ازحسین واسطی آزاد بلگرامی دانسته‌شده است، ۱۶ ص ۱۳ س [ف . مجلس ۱۰ :۶۷۰].

غفاریه

صدرالافاضل ، در ص ۱۵۱۶ گذشت.

ف ـ ق

فانوس خیال

از اشرف (ارشد) متخلص به خیال ، در ۱۱۸۸ در یك مقدمه وپنج تمثال ویك خاتمه ، و هرتمثال در پنج طراز نگاشته است : مقدمه درتعریف انشا درسه پرتو. تمثال ۱ـ انشاولوازم انشا ۲ـ دستور صرف عربی وفارسی ۳ـ دستور نحو ۴ـ معانی بیان ۵ ـ بدیع. خاتمه درحروف معجم. **آغاز:** بعد حمدنامحدودکس بیکسان و درود نامعدود .

20581ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۰ خیال: نستعلیق شکسته ۲۷ اکتوبر **۱۸۶۱**م، ۲۷۰ گ ۱۱ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۴۷].

فذلكة السحر فی بدایع الشعر

از فتح الله ناصری چهل حصاری [عبدالله انوار]درسال ۱۲ پادشاهی محمدشاه قاجار، برای ناصرالدین میرزاکه درعین تصدی ولایت عهدی علاقه بصنایع شعری ازخود نشان میداده ،ازروی «حدایق السحر» وطواط، برای او بسال ۱۲۶۲ نگاشته است. نگارنده باید ابونصر فتح الله شیبانی باشدکه یاد او در«کلیات: ۱۸۷۶» گذشت[ذریعه ۱۶ :۳۶۵]. **آغاز:**..چون هر کلامی که مطلعش از تلمیع با شکر وسپاس صانعی که بخامهٔ ابداع و اختراع .

20582ـ **تهران**، ملی ۲۱۴ف: نستعلیق گویا **۱۲۶۳**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۵۷ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۲۰۹ ـ ذریعه ۱۶: ۲۶۵].

قصیدهٔ مصنوع

از ابراهیم شربتدار اصفهانی، که یاد او در «طیب اغذیه: ۴۳۲» گذشت. در پاسخ «حدایق السحر» وطواط و «تمام الصنایع» اشعری. **آغاز:** ای ز عدلت ستم کشیده عنان ـ وی ز بذلت درم خریده مکان.

20583ـ **دانشگاه** ۲/ ۳۴۰۴: با تاریخ **۱۲۶۳**، گفتاری در «عروض» از همو و بهمین خامه در دفتر (ص ۷۰ـ۷۸) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۱].

قصیدهٔ مصنوع

شیروانی از اهلی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. از او سه قصیده باسه دیباجه به پیروی از قصیده‌های مصنوع سلمان ساوجی و سید ذوالفقار شیروانی در دست هست: ۱ـ در ستایش امیر علیشیر نوایی (۸۴۴ ـ ۹۰۶) ۲ ـ در ستایش سلطان یعقوب ۳ ـ ستایش شاه اسماعیل (۹۰۵ـ ۹۳۰). از هریك از این قصیده‌ها گذشته از خود آن ابیات ابیات دیگری استخراج میگردد. **آغاز** ۱ (ستایش میرعلیشیر) حمدی از حد افزون و سپاسی از قیاس بیرون، سزاوار صانع بیچون **آغاز:** ۲ (ستایش سلطان یعقوب) ... هوای جنت کویت نسیم عنبر بار ـ فدای نکهت مویت شمیم مشك تتار **آغاز:** ۳ (ستایش شاه اسماعیل) حمد و سپاس بیقیاس صانعی را که فهرست قصیدهٔ.. هوای گلشن کویت نسیم بادبهار ـ گدای خرمن مویت شمیم مشك تتار.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۳۱.

86 ـ 20584 **مجلس** ۱۱۳۱: در «کلیات» او که میان **۹۳۰ـ۹۴۲** نوشته شده است هرسه قصیده است [ف. مجلس ۳: ۵۳۷].

89ـ20587ـ**ملك** ۵۹۷۶: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۵** او، زدین، هر سه قصیده است [رؤیت].

92ـ2_0590 ۴۱۸ ۲: نستعلیق **۱۰۴۷**، آغاز برابر نمونه، هرسه قصیده است، جدولبندی شده، ۴۷ گ ۱۱ س [ف. مجلس ۲: ۲۴۳].

95ـ20593ـ**ملك** ۵۲۴۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، زدین (۶۸پ ـ ۱۰۸ر) هرسه قصیده است [رؤیت].

98 ـ 20596ـ**دانشگاه** ۱۰۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، زدین، هرسه قصیدهٔ اوست [ف. دانشگاه ۲: ۱۸۳].

601ـ 20599 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۵ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمدمؤمن شیرازی مشهور به خاکی، گویا سدهٔ **۱۱**، هر سه قصیده است، زدین، ۴۷ گ [ف. مخطوطات ۲: ۴۲]

603ـ20602 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۶** او دو قصیده از آن سه است [نسخه‌ها ۲: ۹۰].

606ـ20604 ـ **مجلس** ۲۵۴۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳**، هرسه قصیده است [ف. مجلس ۸: ۲۳۷].

609ـ20607ـ**تهران**، ادبیات ۲/ ۱۷۱ حکمت: نستعلیق **۱۳۱۸**، هرسه قصیده است [ف. ادبیات ۲: ۴۹].

قصیدهٔ مصنوع

از تیمور حسینی، درصنایع بدیعی، در آن از شاه صفی (۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) ستایش شده، با دیباجه‌ای به نثر سپس ۱۶۲ بیت که ۱۳۰ بیت دیگر از آن مشتق میشود، در اصول بحور و منشعبات آن ومزاحفات ودوایر شش گانه و زنهای نوزده گانه، تفکیك بحور، اقسام قافیه و جز آنها از صنایع بدیعی، که در هنگام جنگ بارومیان

بدان آغاز کرده و درهنگام فتح قلعهٔ ایروان به انجام رسانده است.

آغاز : سیراب‌ترین شکوفهٔ گلشن سخن دانی‌که زیب دیباجهٔ... عزارگلشن‌رویت‌بدهر حسن‌نما ـ غباربرزن‌کویت بمهرداده‌صفا.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۳۱ .

20610ـ مجلس ۸/۱۱۳۰ : نستعلیق خیلی خوب نیمهٔدوم سدهٔ **۱۱** (گ۸۳ ـ۱۰۴)، زرین، نویسنده آنرا ازاهلی شیرازی میدانسته است [ف . مجلس ۳ : ۵۳۱] .

قصیدهٔ مصنوع

از حاذق طبیب تبریزی ، قصیده‌ایست در صنایع بدیعی .

20611ـ تبریز ، ادبیات ۶مج : باتاریخ **۱۲۳۶** و**۱۲۸۳** در دفتر ازکتابهای محقق‌است [نسخه‌ها ۴ : ۳۳۲] .

قصیدهٔ مصنوع

از حسن فرزند عبدالله فرزند عبدالمؤمن خوئی . درصنایع شعری ، ودرپایان از سلطان رکن‌الدین‌قزل‌ارسلان پسر کیخسروستایش‌کرده است. **آغاز:** الحمدلله واهب الغفار... والصلاة علی‌نبیه‌المختار . . . الترصیع . ای جهان را بدولت تو قرار ـ ای‌زمانرا بخدمت‌تومدار.

20612ـ ملك ۵۰۸۵/۱۲ : عبدالعظیم متخلص‌به‌خویی. سدهٔ **۱۲-۱۳** (۴۶ر-۴۷پ) متن وهامش [رؤیت] .

قصیدهٔ مصنوع

از سلمان ساوجی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۰» گذشت. بخواست غیاث‌الدین‌محمد ، با دیباجه‌ای به نثر ، سپس قصیده‌ای در۱۵۲ بیت در ۶۵ بحر و۱۲۰ صنعت ازصنایع شعری، که تعدادی ابیات دیگرازآن استخراج میگردد، و هنرهای شعری را ازاصول بحرها، مزاحفات، دائره‌های ششگانه، تفکیك بحرها وجزآنهارا دربردارد . این قصیده همراه رباعیات خیام و باباطاهروابوسعیدوخواجهٔانصاری بسال۱۳۰۸ چاپ شده است . و سپس اهلی و عیشی و دیگران درسرودن چنین قصیده‌هایی ازاوپیروی کرده‌اند . **آغاز :** بعد ازحمد وسپاس بیقیاس مرخدایراکه بوحدانیتش جمیع‌کائنات..صفای صفوت رویت بریخت‌آب‌بهار ـ هوای‌جنت‌کویت به‌بیخت مشك تتار .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۳۱.

20613ـ نورعثمانیه ۴۱۹۰/۵ : با تاریخ **۸۴۴** دردفتر(گ۱۰۸ ـ ۱۱۶هامش). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۸ هست [فیلمها : ۴۲۲] .

20614 ـ مجلس ۲۵۸۸ : در«کلیات» اواز سدهٔ**۹** ، زرین [ف . مجلس ۸ : ۳۱۷].

20615ـ مجلس ۲۵۸۹ : در«کلیات» او از سدهٔ **۹** ، زرین[ف . مجلس۸ :۳۱۹] .

20616 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۹/۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبای **۹۶۴** (۹۳پ-۱۰۳پ)، درستایش‌غیاث‌الدین‌محمد، **آغاز :** بعدازحمدوسپاس بیقیاس مرخدای را [ف . مخطوطات ۲: ۴۷] .

20617ـ دانشگاه ۲۶۸۵/۳ : نستعلیق نظام دهلوی ، محرم **۹۸۵** ، زرین (ص۷۹۵ـ۸۱۶) [دانشگاه ۱۰ : ۱۵۷۲] .

20618ـ سنا ۲۹۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۶: ۵۲۳] .

20619ـ دانشگاه۲/۲۱۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱۴پ ـ ۲۳ر) ، آغاز برابر نمونه

ب[ف. دانشگاه ۹: ۸۴۴] .

20620 ـ ملك ۵۰۱۳/۱ : نستعلیق منصور، ج۱/۱۰۵۴ (۱پ-۱۷ر) ، آغاز برابر نمونه ، با دوایر عروضی [رؤیت].

20621 ـ مجلس ۵۱۸۸/۳: با تاریخ ۱۰۹۵ در دفتر (۳۴پ - ۳۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20622 ـ مجلس ۱۱۳۰/۵ : نستعلیق خیلی خوب نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ (گ۵۱-۶۲) زرین [ف . مجلس ۳: ۵۳۱] .

20623 ـ دانشگاه ۲۵۹۱: ضمن مجموعهٔ آقا محمد معینا مؤرخ ۱۱۰۹ (ص۴۷۱-۴۹۸) در فهرست بنام قصیدهٔ مجموعة الصنایع یاد شده است [ف . دانشگاه ۹: ۱۴۰۳] .

20624 ـ مجلس ۱۱۳۰ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۲ (گ ۵۱-۶۲) ۱۵س [ف . مجلس ۳: ۵۳۱] .

20625 ـ مجلس ۶۴۳/۲ : نستعلیق ۱۲۷۰ ، آغاز: صفای صفوت ... [ف. مجلس ۲: ۴۱۰] .

10626 ـ ملك ۶۱۹۳/۱۵ : نستعلیق با تاریخ ۱۲۷۹ در دفتر (۲۵۶پ - ۲۶۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

10627 ـ مجلس ۲۱/۲ نجم: سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ : ۲۰۱] .

20628 ـ مجلس ۳۶۶۶/۲ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۲۵۹ [نسخه‌ها ۵: ۱۹۵].

20629 ـ قاهره ، دارالکتب ۱/۴ م مجامیع فارسی : نستعلیق بی‌تاریخ، در ستایش غیاث الدین محمد است، آغاز: بعد از حمد سپاس [ف. مخطوطات ۲: ۴۷] .

قصیدهٔ مصنوع

از عضدالدین محمود خوارزمی در صنایع علم بدیع . **آغاز :** تجنیس تام: اکنون که شد زسنبل و گل باغ چون نگار ـ وقت صباح جام صبوحی ده‌ای نگار .

20630 ـ ملك ۴۲۳/۳ : نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۱ ، [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۲۸].

قصیدهٔ مصنوع

از عیشی هروی ، حافظ علی فرزند نور. چندین قصیدهٔ مصنوع دارد : ۱ و ۲ـ درستایش سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۷۸ - ۹۱۱) هریك با دیباجه‌ای به نثر ، برای ساختن یکی از آنها یکسال کار کرده ودر ۹۰۸ به انجام رسانده‌است. **آغاز ۱:** ترصیع جواهر محامدی که مطلع قصیدهٔ مصنوعات بدان.. حریم حرمت کوی توجنت ابرار ـ شمیم نکهت موی توراحت احرار . **آغاز ۲ :** بهترین صنعتی که موشح به ترصیع جواهر ابداع.. ای زدادت نموده جور فرار ـ بی‌مرادت نبوده دور بکار .

۳ـ درستایش شاه اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) و نیز بادیباجه‌ای به نثر، این یکی را پس ازورود شاه به خراسان پیشکش اوکرده و دردیباجهٔ آن از ولینعمت سابق خود سلطان حسین میرزا نیز سپاسگزاری کرده است . **آغاز ۳ :**) نظم لالی قصاید حمد وسپاس وعقد جواهر ... شراب شربت ذوقت شفاست ای دلدار ـ عذاب محنت شوقت بلاست بی‌مقدار .

۴ ـ قصیدهٔ چهارم در ستایش حضرت علی است که در ۹۳۳ سروده است . **آغاز ۴) :** ابداع بدایع حمد و ثنا ساحت عزت صانعی را سزاست.

۵ ـ پنجمین قصیده‌ایست که بنام سامی نواب درگاه سپهر اقتداری سروده است. **آغاز ۵) :**

اشعار صنعت آثار نغمه سرایان گلزار سخنوری. .

۶ ـ ششمین قصیدهٔ او نام جداگانهٔ «ممتاز البدایع» دارد که جداگانه یاد خواهد شد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸۰ (عیشی) و ۱۷ : ۱۳۱ (قصیده) .

20631-633 ـ دانشگاه ۱ و ۲۱۴۷/۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، ش ۱ (۱پ ـ ۱۴پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱ و ش ۶ (۴۴ر ـ ۵۴ر) آغاز برابر نمونهٔ ۵ [ف . دانشگاه ۹ : ۸۴۳ و ۸۴۵] .

20634 ـ 638 ـ مجلس ۱۱۳۰ : نستعلیق خوب نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ (گ ۱ ـ ۵۰) هر چهار قصیدهٔ مصنوع است دومی آن ممتاز البدایع نامیده شده است که جداگانه یاد میشود [ف. مجلس ۳ : ۵۳۱] .

20639 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۳۷۱ : تاریخ یادنشده ، شمارهٔ ۴ از قصیده‌های اوست درستایش حضرت علی ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۴۸] .

قصیدهٔ مصنوع

از شمس فخری اصفهانی، که یاد او در «معیار جمالی : ۱۹۵۶» گذشت . درستایش همان شیخ ابواسحاق اینجو که « معیار جمالی » را بنام او ساخته است . ذریعه از « مخزن البحور و مجمع الصنایع » او نام میبرد و شاید این همان «مخزن البحور» او باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۴۳ (شمس فخری) .

20640 ـ دانشگاه ۲۵۹۱/۱ : ضمن مجموعهٔ آقا محمد مینا مؤرخ ۱۱۰۹ (ص ۴۹۸ ـ ۵۰۰) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۳] .

قصیدهٔ مصنوع

از فصیح الدین رویی [نمای نسخه] گویا فصیح الدین خوافی باشد [ابن یوسف] .

20641 ـ مجلس ۱۱۳۰/۶ : نستعلیق خوب نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ (گ ۶۳ ـ ۷۴) زرین [ف . مجلس ۳ : ۵۳۱] .

قصیدهٔ مصنوع

از قوام الدین احمد مطرزی . سدهٔ ششم. قصیده‌ایست رایی که برای هر صنعتی یك بیت شعر آورده است، گویا همان «بدایع الاشعار : ۲۱۲۶» او باشد ، که در «خرابات» بچاپ رسیده است.

آغاز : بسم الله الرحمان الرحیم ـ هست کلید درگنج حکیم .

29642 ـ مجلس ۲۳۲۳/۱۲ : نسخ کهن سدهٔ ۹ در جنگ (ص ۱۴۷ ـ ۱۵۵) ۲۵س [ف. مجلس ۸ : ۸] .

قصیدهٔ مصنوع

از واصلی . قصیده‌ایست نونی با دیباچه‌ای به نظم و قافیهٔ راء : درپایان آن آمده : تا رقم شد سکهٔ مهرت بنام **واصلی** ـ میتوان آفرین گویان دم ازحیدر زدن. **آغاز:** سپهر منزلتا سرورا خداوندا ـ بحق ذات شریف سی و هشت و چهار .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۳۲ .

20643 ـ ملك ۵۰۱۳/۲ : نستعلیق منصور، ج ۱۰۵۴/۱، آغاز برابر نمونه (۱۹پ ـ ۳۱ر) ۱۳س [رؤیت] .

قصیدهٔ مصنوع

دو سرودهٔ ناشناخته .

20644 ـ دانشگاه ۲۱۴۷/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (۲۴پ ـ ۳۴پ) آغاز افتاده، سرودهٔ ۹۱۶ . **انجام :** پی اتمام تاریخش خردگفت ـ مزین شد زنام نامی شاه [ف. دانشگاه ۹ : ۸۴۴] .

20645 ـ دانشگاه ۲۱۴۷/۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ (۳۵پ ـ ۳۹پ) . **آغاز:** بعد از ادای حمد وثنای الله الذی خلق اللوح والقمر . . . اما بعد ، نموده میشود که این درجی است در وی

لالی منظوم [ف. دانشگاه ۹ : ۸۴۵] .

قواعد محسنات کلام = رساله در ضبط . . .

آغاز : سپاس بیحد صانعی راجل جلاله که انواع صنایع در صنیعهٔ نوع انسان ابداع فرمود .

20646ـ قاهره ، دارالکتب : ۲ ـ م عروض فارسی: نستعلیق‌زیبا،۱۰۰۳(گ۲۶پ‍ـ ۳۲) ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۲۴۵].

ک ـ گ

کنایات و استعارات = استعارات گلبن اکبر

از محمد عثمان قیس فرزندحافظ غلام‌شاه خان‌خان نبیرهٔ محمدشرف‌الدین‌خان‌رامپوری.

20647ـ آصفیه ۲۸۶ بلاغت: نوشتهٔ ۱۳۲۶ [ف . آصفیه ۳: ۷۴] .

ل

لسان‌القلم در شرح الفاظ‌عجم

از عبدالقهار فرزند اسحاق ، ملقب به شریف ، نگارندهٔ «میزان‌الاوزان». گزیده‌ایست از «المعجم فی‌معایر اشعار العجم » شمس قیس رازی، که دریك مطلع ومقصود ورونق‌دردویست و پنجاه سال پس از نگارش متن ساخته است .

آغاز: مطلع جریدهٔ ثنا موشح باسم‌علم‌الاسماء عمت‌الاؤه اولی .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۳۱۰.

20648 ـ دانشگاه ۵۲۵۷ : نستعلیق علیشاه (علیا) فرزند محمد (مهدی) سیخانی ، پایان شوال ۸۶۳ [ف.ادبیات : ۵۰۷ ودانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۳] .

م

مبادی فارسی

اسماعیل ، درس ۲۰۷۶ گذشت .

مجمع الصنایع

از مولانا نظام الدین احمد فرزند محمد صالح جبوی حسینی صدیقی، دربدیع،درچهار فصل : ۱ ـ تقسیم کلام۲ـبدایع لفظی۳ـصنایع معنوی ۴ ـ سرقات‌شعری ، بسال ۱۰۶۰(غنی) نگاشته‌است[دیباچه]درآن‌از۱۰۵۶که اوباپدرش در اردوی شاهزاده مرادبخش در بلخ‌بوده (ص ۱۷۷) یاد شده وشعرهایی از خود او وپدرش‌و برادرش شیخ عبداللطیف ودیگران درآن‌آمده [دانش پژوه] آغاز: الحمدلله‌الذی انعم‌علینا و هدانا‌الی‌الاسلام‌ومیزناعن‌طبقات‌الانام..شکری زیاده ازآنچه‌که درتحریر وتقریر گنجد.

بنگرید : ذریعه ۲۰: ۳۲ .

20649ـ مجلس ۶/۱ نجم : سدهٔ۱۳ باتاریخ ۱۲۹۱ در دفتر [نسخه۵ : ۲۰۱].

20650ـ دانشگاه۳۵۷۵: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ، ازصفای‌تفرشی، بامهر : فضل‌الله‌بن‌محمد حسن مؤرخ ۱۲۹۹ ، آغاز برای‌نمونه، ۸۵گ ۱۴ س [ف .دانشگاه ۱۲: ۲۵۹۰].

20651ـ **نجف**، امیرالمؤمنین: تاریخ یادنشده، در پایان‌تاریخ نگارش‌آن آمده:این نسخه‌که درصنایع آمد نادرـچون‌گشت تمام‌کرد او داظاهر [ذریعه ۲۰:۳۲].

20652ـ **حیدر آباد**، راجه‌فیض‌آباد ۶: درتاریخ‌نگارش‌آن دارد: پرسید زعا میان یکی‌تاریخش‌ـباوی‌گفتم ده‌جمادی الاخر[ذریعه ۲۰: ۳۲].

20653ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۱۵۴: نوشتهٔ **۱۸۳۲**، ۲۱۰ص[مخطوطات، سرفراز علی: ۵۸].

مختصر بدایع الصنایع

متن‌ازعطاءالله نیشابوری‌که درص ۲۱۲۸ گذشت. گزیده ازمحمد نصیرفرزند حاجی خلف قزوینی. واز هموست «شرح معمیات». **آغاز:** حمدله ... چنین گوید ... محمد نصیر بن حاجی‌خلف‌القزوینی.

20654ـ **دانشگاه** ۶/۴۳۸۷: نوشتهٔ ۱۴ محرم **۱۱۳۰** در اصفهان که درفهرست بخامهٔ محمد نصیر و تاریخ نگارش ۸۹۸ دانسته شده است. (ص ۱۰۴ ـ ۱۳۶) همراه «مختصر حلل‌مطرز» از همو [ف.دانشگاه۱۳: ۳۳۵۰].

مختصر صنایع شعری

متن از شرف‌الدین رامی، که گویا همان «بدایع‌الصنایع ۲۱۲۷» اوباشد. گزیده‌ازمیرزا محمدکاظم فرزند میرزا محمد جاجرمی‌است‌که بسال ۱۱۷۷ با انداختن گواه‌های زیادی آن نگاشته است. [پایان نسخه].

20655ـ **نجف**، سیدابوالقاسم‌ریاضی: بخامهٔ نگارنده در **۱۱۷۷** [ذریعه۲۰:۱۹۶].

مخزن‌البحور ومجمع الصنایع

از غیاث‌الدین امیرمحمد، قصیده‌ایست در پنجاه وپنج بحر و هربحری متضمن صنعتی از هنرهای شعری، درستایش‌وزیرابوسعید. **آغاز:** بعهد سلطنت‌خان ابوسعیدکه هست ـ بسال‌کنیت اوفال دین وملك سعید ... بمدح بندگی آصف سلیمان جاه ـغیاث دین‌محمد، محمدبن‌رشید.

20656 ـ **ملك** ۵۳۷۴/۳: نستعلیق جعفر قلی قلیچی، برای‌اردشیر میرزادر**۱۲۵۸**. ویادداشت اردشیر میرزا دربارهٔ اینکه این دفتر را در سفرگرگان در ۱۲۵۸ استکتاب کرده، (۹۱ ر ـ ۱۰۰پ) ۱۹ س [رؤیت].

20657ـ **دانشگاه**۳۷۳۶/۲: نستعلیق **۱۲۹۷** (ص۱۱ ـ ۶۱هامش)، نسخه از(بحر طویل سالم و تجنیس‌ناقص) آغازمیگردد در۵۵ بیت در فهرست نام سراینده وممدوح یاد نشده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۱].

20658 ـ **مجلس** ۴۸۳: نسخ ریز، پیرامن **۱۳۴۲**، بدانبال «معیار جمالی»هر۵۵ بیت را دارد در فهرست نام سراینده و ممدوح یاد نشده [ف. مجلس۲:۲۸۳].

سطایع

از رضی‌الدین محمد فرزند محمد شفیع خراسانی، نگارندهٔ «ربیع‌المنجمین:۲۹۳»و جز آن. بسال ۱۰۶۳ بنام خلیفهٔ‌سلطان (سید علاءالدین حسین مازندرانی درگذشتهٔ ۱۰۶۴) وزیر شاه عباس (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷)، در دومصرع و هریك‌درچهار رکن: مصرع یکم‌درعروض‌وقافیه درچهار رکن، و هر رکن درسه حرف مصرع دوم درصنایع وبدایع‌درچهاررکن. **آغاز:** طلای کامل عیار فصاحت سمات که در معادن خواطر خورشید.

بنگرید: ذریعه۹:۳۷۲ـتذکرهٔ نصرآبادی ۸۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۳۴.

20659 ـ **سپهسالار** ۲۸۸ : شکسته نستعلیق محمدشفیع طباطبایی خواهرزادهٔ نگارنده **۱۱۰۶** ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۲: ۴۵۰] .

20660 ـ **رضوی** ۹۸۳ ادبیات (۴۹۶۸): نستعلیق برخوردار فرزند ولایت‌الله جرفادقانی، از سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه، ۲۶۸ گ ۱۲ س [ف . رضوی ۷: ۸۳۳] .

معانی بیان و بدیع

گفتاریست در معانی بیان و بدیع در یك مقدمه و سه فن، که در آن از شعرهای عربی وقرآن گواه آورده است. خاتمه در امور لازم الرعایة درمعانی بیان. **آغاز:** ستایش بیحد خالقیرا سزاست که خلقت انسانی نمود واو را نعمت بیان ارزانی فرمود.

20661 ـ **مجلس** ۴۸۶۶ : نستعلیق از سدهٔ **۱۳** ، ۱۶۷ گ ۱۷ س. عنوان وآیه‌ها شنگرف . [ف. مجلس ۱۳: ۳۰۳] .

المعجم فی معایر اشعار العجم

ازشمس‌الدین محمدفرزند قیس رازی، در میانهٔ سالهای ۶۱۴ـ۶۳۰، دردو بخش: عروض وقافیه ونقد شعر نگاشته است. بخش ۱ـ عروض، چهار باب ، باب یکم آن معنی عروض و شرح ارکان آن و اصطلاحات ... ۲ـ قافیه ونقدشعر، درشش باب، باب یکم آن درمعنی شعر وقافیت وحد و حقیقت آن...خاتمه در ادوات شعر ومقدمات شاعری و وظایف ممدوحین نسبت بشعرا ، ورسوم آن. نخستین بار بکوشش آقای قزوینی دربیروت ۱۳۱۴خ چاپ شده . **آغاز:** الحمدلله المنعوت بنعوت الجلال...سپاس وستایش مرخدایرا جل جلاله وعم نواله که ارواح مارا .

بنگرید: ۹ : ۵۴۳ ـ ف: مشار. ۱۴۵۷ـ مؤلفین مشار ۵ : ۶۸۶ .

20662 ـ **تهران** ، ذکاءالملك فروغی: نسخ نوشتهٔ عمادالدین عبدالرحمان فرزند فقیر، با تاریخ ج ۱/ **۷۷۵** در پایان بخش یکم آن و آدینهٔ ۵ رمضان **۷۸۱** دربغداد، آقای مدرس رضوی درچاپ از این نسخه بهره‌مند شده‌اند [پیشگفتار چاپ : کب] .

20663 ـ **آیاصوفیا** ۴۲۸۲ (۴۲۷۲؟) نستعلیق **۸۸۱** ، این نسخه نیز در چاپ آقای مدرس رضوی بکار آمده، ۲۵۶ گ ۱۵ س [پیشگفتار چاپ :کز] . فیلم آن در دانشگاه ش ۸ هست [فیلمها : ۱۹۹] .

20664 ـ **تهران**، مدرس رضوی: نستعلیق **۸۹۱** ، این نسخه نیز درچاپ آقای مدرس رضوی مورد استفاده قرارگرفته [پیشگفتار چاپ: که] .

20665 ـ **دانشگاه** ۲/۳۳۴۶: نوشتهٔ محمد **۱۲۳۸** ، تنها باب ششم قسم دوم آنست (ص ۳۲۸ ـ ۴۷۸ چاپی) (ص ۳۶ـ۸۰ نسخه) [ف دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۰] .

20666 ـ **مجلس** ۸۸۴: نستعلیق خوب میرزا علینقی شیرازی، **۱۲۹۵** درشیراز، بدستور فرهاد میرزا ، زرین، از باب دوم بخش دوم است تاپایان کتاب . [ف . مجلس ۳: ۱۳۳] .

20667 ـ **آقای مولوی** فرزند فضلعلی مجتهد تبریزی : تاریخ یاد نشده، با یادداشتی ازعبدالرحمان جامی درص ع، آقای مدرس رضوی در چاپ خود از آن بهره‌مند شده [پیشگفتار چاپ : کو] .

20668 ـ **رضوی** ۱۱۱ ادبیات: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، بخشی از آن بخامهٔ کهن و بخشی تازه‌تر ، وقف ۱۰۶۷ [ف . رضوی ۳: ۱۹۵].

معماگشا

ناشناخته . درفهرست سرفرازعلی در بخش معانی بیان و نه معما آورده شده است .

20669ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲قف۱۵۵: تاریخ یادنشده، ۳۲س[مخطوطات، سرفراز علی : ۵۸] .

ممتاز البدایع

از عیشی هروی، حافظ علی فرزند نور غوری، که یاد او در «قصیدهٔ مصنوع :۲۱۴۶» گذشت. واین نیز قصیده ایست مصنوع با دیباجه ای. به نثر.

20670ـ **مجلس** ۲/۱۱۳۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، همراه چند « قصیدهٔ مصنوع» از همو ودیگران (گ ۱ـ۱۸)[ف . مجلس۳: ۵۳۱] .

موهبت عظمی

از سراج الدین علی خان آرزو، که یاد او در «سراج اللغه: ۱۹۲۹» گذشت. درمعانی بیان، در لکهنو۱۸۹۸م چاپ شده است. **آغاز**: فصاحت مایهٔ معانی پردازان ستایش کلیمی است کلام آفرین.

20671ـ **آصفیه** ۳۴۹ بلاغت: نوشتهٔ **۱۲۹۴** [ف . آصفیه ۴: ۶۴] .

20672ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۲ ، ۴۷۸ آر : نستعلیق ۷ رجب .. . آغاز برابر نمونه ، ۹۶ص ۱۷س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۷۸۱] .

ن

نخبة البیان

از ملامهدی نراقی، که یاد او در «توضیح الاشکال : ۱۵۳» گذشت. در وجوه تشبیه واستعاره ومحسنات بدیعیه ، دریك مقدمه وچهار فصل و یك خاتمه ، بخواهش شاگردان خودنگاشته، و در ۱۳۳۵خ بکوشش آقای حسن نراقی در۲۷۰ ص چاپ شده است. **آغاز**: سپاس بیقیاس سزاوار آفریدگاریست جل شأنه که السنهٔ بلغای عالم.

بنگرید: ف.مشار :۱۵۷۲.

20673ـ **مجلس** ۱۸۰۴/۳ : یکشنبهٔ ۲۰ محرم**۱۲۲۸** (ص۸۴ـ ۱۱۵) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹:۳۱۷].

20674ـ **دانشگاه** ۸۹۲/۳: نستعلیق ع ۱/**۱۲۲۹** (۴۰پ ـ ۵۹پ) [ف. دانشگاه ۷ : ۲۸۰۱] .

20675ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۴۷/۳: با تاریخ **۱۲۳۱ـ۱۲۶۲** دردفتر درفهرست بنام«تحفة البیان» یادشده است. [نسخه‌ها ۵ : ۶۲] .

20676ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۳۰: محمدباقر فرزند علی اکبر دامغانی، شوال**۱۲۶۷** درکرمانشاه ،[ف . سیدعبدالعزیز طباطبایی].

20677ـ**دانشگاه**۴۴۰۷/۲۵: نسخ محمد حسین فرزند علی رضا، شعبان **۱۲۳۷** (۲۱پ ـ ۲۸ پ) [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۳۶۸] .

20678 ـ **مجلس** ۱۸۰۴/۳ : نبشتهٔ **۱۲۳۸** ، (ص۸۴ ـ ۱۱۵) [ف . مجلس ۵ : ۲۰۵] .

20679ـ **دانشگاه**۲۶۱۱/۷: نستعلیق حسن فرزند ابی طالب حسنی حسینی**۱۲۸۸**(ص ۱۸۰ ـ ۲۰۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۷۰].

20680ـ**قاهره** ،دارالکتب۴۴۴۴س: تعلیق **۱۳۳۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۹گ۱۲ س[ف . مخطوطات ۲:۲۱۱] .

ه

هشت خلد

پیر محمد ، دربخش نامه‌نگاری ص ۲۱۲۳ گذشت .

هنجار گفتار

از سید نصرالله تقوی ، فرزند محمد رضا ، (۱۲۸۸ق – ۱۳۲۶خ) دریك مقدمه و سه سخن و یك خاتمه . درمعانی وبیان وبدیع ، در ۱۳۱۷ خ چاپ شده است. **آغاز:** بسمله . ستایش بیحد خالقی را سزاست که خلقت انسانی نمود ...

بنگرید : ف . مشار: ۱۶۶۰ـ مؤلفین مشار ۶ : ۵۷۶ .

20681ـ **مجلس** ۵۹۹۹ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۱۱۳ گ ۱۵ س [رؤیت].

بخش بیست و سوم

عروض و قافیه

الف

أشربهٔ محمدیه = چهار شربت

اعمال القوافی

از وحید تبریزی، که یاد او در «عشقیه: ۱۲۸۵» گذشت. دریك فاتحه و چهارده اسلوب و يك خاتمه، درقافیه شناسی نگاشته است. **آغاز:** حمد فراوان و ثنای بیپایان مرمتکلمی راکه کلام شریف مجید او شامل هرعلمی است.

20682ـ **الهیات** ۲/۱۶۶ب: نستعلیق **۱۲۴۸** (۲۷پ ـ ۴۲د) همراه «مختصر وحیدی» از همو، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۱۳۲].

القاب العروض

از یوسف عروضی نیشابوری، شانزده بحر را درپنج دایره جای داده و پیش از آن دیباجه‌ای در يك صفحه نهاده است. نسخهٔ سپهسالار چهل و پنج اصطلاح عروضی را دارد.

20683 ـ **سپهسالار** ۹/۳۱۳ صدر: سدهٔ **۸** (۱۳۰ـ۱۳۷) [ف. سپهسالار ۳: ۱۸۶ و ۵: ۴۲۰].

انیس الشعراء

از حکیم افسر قزوینی، ازسرایندگان نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم، بنام میرزا مقیم که از پسر نگارنده میرزا علی اصغر صهبا میخواسته و او بدین کار نمیرسیده، دريك مقدمه و سه باب و خاتمه در ۱۲۹۰ نگاشته است. باب ۱ ـ عروض، سه مقاله ۲ ـ قوافی سه مقاله ۳ ـ محسنات شعری. درآن ازعموی ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) و سلطان مراد میرزا حسام السلطنه ستایش شده، سروده‌هایی از نگارنده نیز دارد. **آغاز:** نخستین حمدی که پیرایه بخش بیان.

20684ـ **مجلس** ۲۲۰۴: نوشتهٔ نگارنده، **۱۲۹۰**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۶: ۱۶۶].

20685 ـ **دانشگاه** ۳۵۴۰: نستعلیق گویا صهبا پسر نگارنده، آغاز دردیباچه افتاده، ۱۳۷گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۵۹].

اوزان رباعی

ناشناخته.

20686ـ **دانشگاه** ۵/۴۵۱۵: نستعلیق غیاث الدین، نزديك **۹۸۱** (ص ۱۰۳ـ۱۰۶) **آغاز:** دو بیتی راکه رباعی و ترانه نیز گویند از وزن اخرب و اخرم هزج بیرون آورده‌اند [ف.

دانشگاه ۱۳ : ۳۴۶۷] .

اوزان العروض

ناشناخته .

20687 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۱۶۰: تاریخ یاد نشده، ۲۱ س [مخطوطات، سرفراز علی : ۵۷] .

ب

بدایع الافکار

کاشفی ، درص ۲۱۲۶ گذشت .

براهین العجم فی قوانین المعجم

از میرزا محمد تقی سپهر کاشانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. به دستور اعتماد الدوله میرزا آقاخان صدر اعظم نوری، بسال ۱۲۶۸، در عروض و قافیه در یک مقدمه و بیست و چهار باب و یک خاتمه نگاشته و در ۱۲۷۲ چاپ شده است **آغاز:** زهی معلم اسماخهی مصور اشیاء .

بنگرید : ذریعه ۳: ۸۱ ـ فهرستمشار: ۲۱۴.

20688 ـ **تهران**، آقای مسعود محتشمی ۶ مج : نستعلیق **۱۲۶۵** [نسخه ها ۵ :۶۷۳] .

20689 ـ **ملك** ۲۸۶۹: شکسته نستعلیق **۱۲۶۸** ، ۲۰۴ گ ۱۴ س [رؤیت] .

20690 ـ **مجلس** ۵۶۸۶ : نستعلیق **۱۲۶۸** ، **آغاز:** من سخن سنج وسخن یکسر بود، ۳۱۴ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۴۰] .

20691 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۷۶ تقی: نستعلیق احمد کاشانی، صفر **۱۲۷۲**، ۴۷۸ ص [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۷۶] .

20692 ـ **ملك** ۱۵۹۱: نستعلیق ع ۱/ **۱۲۸۷** ، ۲۰۲ گ ۱۵ س [ف. ملك : ۵۵] .

20693 ـ **مجلس** ۷۵۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ناتمام، ۱۰۵ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲: ۴۷۴] .

ت

تأسیس القوافی

از محمدرضا منشی .

20694 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۲۹۶** [رؤیت] .

تبصرة الشعراء

ازملامحمدسعید[دیباجه] درقافیه. **آغاز:** بعد از تحمید حضرت الهی که فاتحهٔ کلام قافیهٔ سنجان .

بنگرید : ذریعه ۳: ۳۱۸ .

20695 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳ مجامیع النحل: نوشتهٔ سید عبدالحی فرزند سید عبدالغفور، **۱۲۳۸**، آغاز برای نمونه (گ ۴۹ ـ ۷۲) [مخطوطات ۱: ۵۳] .

20696 ـ **مجلس** ۲/۳۲۵۶: نوشتهٔ غلامرضا متخلص به حیران ، **۱۲۷۸** (ص ۶۷ ـ ۱۲۲). آغاز برابر نمونه، نام نگارنده در نسخه محمد سعد است [ف . مجلس ۱۰: ۸۴۶] .

20697 ـ **کاظمین** ، سید محمد علی سبزواری : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳: ۱۳۸].

تحفة الشعراء

از حاج محمدحسن ، درسه بخش : ۱ ـ حرکتهای قافیه ، شش فصل ۲ ـ حدود قافیه ، پنج‌فصل ۳ ـ عیبهای قافیه ، چهارفصل .

20698ـ **تهران** ، ادبیات ۱/۹۶ د : نسخ خودنگارنده درکربلا، **۱۲۵۱** (۱ر-۴۴ر) سپس فصلی درهفت‌گونه تجنیس (۴۴پ-۴۹ر) وفصلی در استخراج معما (۴۹پ ۶۳ ر) گویا هردو ازهمو [ف. ادبیات۱:۸۷].

تحفة الشعراء

ازصفی‌الدین علاء فرزند صفی‌الدین علی بسطامی، که‌گویاسنی‌ودرنیمهٔ‌دوم‌سدهٔ‌نهم‌میزیسته است . گزارشی است برمنظومه‌ای درعروض‌از سراینده‌ای با تخلص جوهری . این جوهری گویا همان سمرقندی‌است‌که‌ازروزگارامیرعلیشیر (۸۴۴- ۹۰۶) بوده ودرذریعه ۹:۲۱۱ یادشده است. گزارش‌بنام‌شمس‌الدین علی‌زمامداربسطام ساخته شده است .

20699ـ **سپهسالار۲/۲۸۶**: نستعلیق **۱۲۴۱** (ص۳۳-۴۵) [ف . سپهسالار۲:۴۴۹ و۳:۳۶۷] .

تحفة الفقیر

ازشرف‌الدین رامی، که یاد او دردبدایع الصنایع:۲۱۲۷» گذشت. **آغاز:** شکر وثنا .

20700ـ**اصفهان**، سیدمحمدعلی‌روضاتی: ابوالقاسم کمـال آزادی مشهدی، نزدیک **۹۳۱** (۱۷۶پ-۱۸۱پ)، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۵:۱۳۹] .

تذکرهٔ خاوری

ازفضل‌الله حسینی‌شیرازی درعروض‌وقافیه.

20701 ـ **ملک**۳۸۷۵:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۸۴ گ ۱۷س [ف.ملک : ۱۱۹] .

ترجمان القوافی

حبیش ، درس ۱۹۷۵ گذشت .

تکمیل الصناعه = مقطع تکمیل الصناعة

تلخیص العروض

از میرزا غلامعلی فرزند محـمد فرزنـد عبدالکریم هروی ، متخلص به صفای حائری، در عروض فارسی بعربی وشعرهایی بفارسی،در یك مقدمه وچند فصل و خاتمه در قافیه و سپس عروض نگاشته است [دیباچه] **آغاز:** لك‌الحمد یامن لافرار الاالیك ولاملجأ الاالیك ، والشکر لك .

20702 ـ **دانشگاه** ۳۳۸۴ : نسخ ۲۲ رمضان **۱۲۷۳** ، ۱۱۷ گ ۱۱س [ف.دانشگاه ۱۱:۲۳۸۳] .

ج

جامع الاوزان

از ناشناس. وشاید ازنویسندهٔ نسخهٔ‌قاهره: محمد اصیلی مشهدی [نصرالله طرازی] باشد . درعروض‌و مااز آن روزگاران محمدعلی‌اصیلی مشهدی‌سراینده‌وخوشنویس‌نستعلیق‌رامیشناسیم.

آغاز: حمدبیحد وشکر بیعد خدای راعزشأنه و عم‌احسانه .

بنگرید:ذریعه۹: ۸۰ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۵ ـ ترجمهٔ مجالس‌النفایس ، حکیم:۲۴۲ .

20703ـ**قاهره** ، دارالکتب :۱عروض فارسی طلعت : نستعلیق زیبای مـحمد اصیلی

مشهدی، ۱۲ ع ۱/**۹۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۶ گ ۱۲ س [مخطوطات ۱: ۱۰۸] .

جام سطلی

احمد صافی، در شرح عروض جامی به ترکی .

20704 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۳۰ : چاپ ۱۲۶۷ استانبول [نسخه‌ها ۵: ۴۶۷] .

جمع مختصر = مختصر وحیدی

از وحید تبریزی، که یاد او در «عشقیه: ۱۲۸۵» گذشت . برای برادر زاده‌اش که «بدایع‌الصنایع»را نیز بنام اوساخته است . در عروض وقافیه نگاشته است، وبسال ۱۹۵۹م در مسکو چاپ شده است . **آغاز**: سپاس بیقیاس واجب‌التعظیمی‌راکه‌بتشریف‌نطق‌انسان‌را‌مشرف. ...اما بعد، بدانکه این مختصریست ازمنشآت وحید .

بنگرید: ذریعه ۳: ۶۴ (بدایع)و۵: ۱۳۹ (جمع مختصر) و ۹: ۱۲۶۵ (وحید) .

20705 ـ **تبریز**، ملی۲۸۸۵: نستعلیق اسماعیل فرزند یوسف‌قومنی، **۸۵۰**، آغاز برابر نمونه، ۶۰ گ ۱۵ س [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۳۴] .

20706 ـ **ایاصوفیه** ۴۷۹۵/۴۳ : با تاریخ **۸۵۵** در دفتر (گ۳۵۳ـ۳۷۲) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹هست [فیلمها: ۴۱۴] .

20707 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۱۶۳۰ : نوشتهٔ **۸۷۱**، ۴۶ گ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۲۲] .

20708 ـ **مجلس ۳**/۲۹۵۹: باتاریخ **۸۷۴** در شمارهٔ‌پسین دفتر (ص ۴۲ـ۷۲) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۳۹۱] .

20709 ـ **لنین گراد** A ۴۸۸ : نبشتهٔ **۹۲۲**، **فیلم**‌آن‌درملی‌هست[نسخه‌ها۳: ۱۰۱] .

20710 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹/۲ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، **۹۶۴** (۶۳پ‌ـ۸۷پ)، آغازبرابرنمونه[ف.مخطوطات ۲: ۱۳۵] .

20711 ـ **مجلس ۳**/۳۱۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۴۳ـ۸۴)، آغاز برابرنمونه[ف. مجلس ۱۰ : ۶۹۰] .

20712 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲/۶ م عروض‌فارسی : نستعلیق‌خوش ، **۱۰۰۳**،زرین (۳۵پ‌ـ۵۸)، آغازبرابر نمونه[ف.مخطوطات ۲ : ۱۳۵] .

20713 ـ **بادلیان**Sa۱۴۱/۸: باتاریخ **۱۰۱۲** در دفتر. **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۱۱۵۷ هست [فیلمها : ۵۷۳] .

20714 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶مجامیع فارسی : نوشتهٔ اوائل رمضان**۱۰۱۳**(گ ۷۵ـ ۱۰۸) ۱۷ س ، آغازبرابر نمونه، درفهرست «المختصر فی‌العروض»یاد شده [ف.مخطوطات ۲: ۱۳۵] .

20715 ـ **یزد**، سریزدی ۱۰۳/۲ : نستعلیق **۱۰۵۷** درش ۱ بهمین خامه در دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۴۲۸] .

20716 ـ **دانشگاه** ۴۷۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده ، ۶۴گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۲۹] .

20717 ـ **سپهسالار** ۲۶۸/۲ : نسخ سدهٔ **۱۱**،افتادگی دارد ، آغازبرابرنمونه [ف. سپهسالار ۲: ۴۴۱] .

20718 ـ **حقوق** ۸۰د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، ۷۹گ ۹ س [ف.حقوق: ۷۲] .

20719 ـ **مجلس** ۴۷۶۷/۱۰: باتاریخ **۱۱۰۰** در دفتر (۸۱ پ ـ۹۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20720 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۲۶/۱

مجامیع تیمور: نوشتهٔ محمود فرزندعلی فرزند مصلح‌الدین، **۱۱۱۳** (ص۲–۶۲) [ف. مخطوطات ۲ : ۱۳۶] .

20721 ـ **ملك** ۳۲۴۱/۶ : نستعلیق عثمان فرزند علی فرزندعثمان **۱۱۲۰** ، آغاز برابر نمونه (۴۸ پ ـ ۷۴پ) [رؤیت] .

20722 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۷۳۱ : نوشتهٔ مصطفی فرزند احمد قریشی ، **۱۱۲۴** (۱۷۱۲م) ۳۰ گ ۱۹س.

20723 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۴۰۱۷/۱ : سدهٔ **۱۲**، ۶۴گ ۱۳س[ف.فهمی ادهم ۱: ۱۲۲]

20724 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۴/۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، **۱۱۵۴** (۸۰ پ–۱۰۶پ) [ف. مخطوطات ۲:۱۳۶].

20725ـ **مشهد،** فرهنگ وهنرب۲۴: نسخ مصطفی ، **۱۱۸۳** ، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام «عروض وحید» یادشده، ۲۶ص۱۷ س [ف . خطی : ۸۷] .

20726ـ **سپهسالار** ۶۸۰۷/۱: نسخ ملا محمد جعفر ، ۵محرم **۱۲۱۰**درخوی(۲۶ پ ـ ۵۰ر) [ف . سپهسالار۴:۴۰] .

20727 ـ **دانشگاه** ۴۲۱۳/۱ : نسخ ملا محمودفرزند ملااحمد **۱۲۲۶**، برای استاد فتح‌الله (۲ر ـ ۳۰ر)[ف.دانشگاه۱۳:۳۱۸۷].

20728ـ **الهیات** ۱۶۶/۱ب: نستعلیق **۱۲۴۸** (۳–۲۷) [ف. الهیات۱:۱۳۱] .

20729 ـ **مجلس** ۶۴۳/۱: نستعلیق، **۱۲۷۰** ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲ : ۴۱۰] .

20730ـ **ملك** ۵۲۰/۲: نستعلیق سید محمد علی‌فرزند میرزا شیب‌الحمد تفرشی، شب آدینهٔ ۳رمضان **۱۲۷۷** در تهران (ص ۱۱۰– ۱۷۰) [رؤیت] .

20731ـ **دانشگاه** ۴۲۶۱/۱: نستعلیق هدایةالله فرزند محمدرضای‌گلپایگانی باتاریخ **۱۲۷۷** در دفتر (۲پ ـ ۳۰پ) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۳۲] .

20732ـ **ملك** ۶۱۹۳/۱۴: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۲۳۲پ –۲۵۵ پ) [رؤیت].

20733 ـ **ملك** ۲۵۰۴/۳ : نستعلیق احمد **۱۲۸۸** (۲۷پ–۷۶ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20734ـ **دانشگاه**۳۷۳۶: نستعلیق۱ج **۱۲۹۷/۱** ، آغاز افتاده ،گویا همان « جمع مختصر» باشد(ص۳ ـ ۵۳)[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۰] .

20735ـ **مجلس** ۶۰۴/۲ : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف. مجلس۲:۳۶۱] .

20736 ـ**سپهسالار**۸۲۴۵/۴:تاریخ یاد نشده (۳۵ر ـ ۴۳پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۲۰] .

20737ـ **رضوی** ۱۶ ادبیات: نستعلیق تاریخ یادنشده ، وقف ۱۱۶۶ ، ۴۲گ ۱۵ س [ف . رضوی ۳:۱۶] .

20738ـ **تبریز**،ملی۲۷۷۹: نستعلیق کهن وگرانبها ، بی‌تاریخ ، آغازبرابرنمونه. ۱۳گ ۳۱–۲۳س[ف. ملی تبریز ۱:۳۳۵].

20739ـ **نجف،** شوشتریها:ازموقوفات حاج علیمحمد [ذریعه ۵: ۱۳۹] .

20740ـقاهره،دارالکتب۱/۲عروض فارسی‌طلعت: نسخهٔ‌کهن، بی‌تاریخ(گ ۱–۴۶)، آغاز : بعد از حمد وثناحضرت‌کبریا ودرودبر سرورانبیاء.

20741 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۰/۱ مجامیع فارسی : نسخ بی‌تاریخ (گ۱ –۲۹)، آغاز برابرنمونه ، درفهرست بعنوان«المختصر

فی‌العروض» یادشده [ف. مخطوطات۲:۱۳۵].

چهار شربت = اشربهٔ محمدیه

از میرزا قتیل لاهوری‌دهلوی، میرزامحمد حسن(محمدحسین)فرزنددرگاهی‌مل،ازهندیان کاتیه‌که در فیض‌آباد میزیسته ودرهیجده‌سالگی مسلمان‌شده ودر ۱۲۴۰ درگذشته‌است.درعروض وقافیه‌بنام‌سیدمحمدفرزندمیرامان‌علی‌در۱۲۱۷ در چهار شربت وهرشربت درچند چاناق وهر چاناق درچند ایاغ نگاشته است : ایاغ‌یکم از چاناق یکم ازشربت‌یکم دراسماء بحورنه‌گانه. و در۱۸۸۷م‌درلکهنودر۱۱۲ص‌چاپ‌شده‌است.

آغاز: نخوت‌فروشی زبان فصیح‌بیان...

بنگرید : ذریعه۵ : ۳۱۳ (چهار شربت) و ۹ : ۸۷۶ (قتیل‌لاهوری)ـ ف. مشار :۱۰۳ (اشربهٔ محمدیه) ـ فرهنگ سخنوران : ۴۶۸ (قتیل دهلوی) .

20742 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**. Or۷۳۰۰: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۹] .

حدیقةالبدایع

درص ۲۱۳۷ گذشت.

حقایق الحدایق = حدایق‌الحقایق

در ص ۲۱۳۳ گذشت.

حقیقة القوافی = قافیه

منسوب به‌فخررازی .

دبستان سخن

در ص۲۱۳۷ گذشت.

دبستان شعرا

از محمد علی رجاء زفره‌ای که یاد او در «تجوید : ۷۴» گذشت. **آغاز:** سپاس! الحمدلله رب‌العالمین... لهذااین‌بندهٔ مجرم عاصی‌وغریق بحر معاصی‌اقل‌الشعرامحمدعلی متخلص به‌رجاء ساکن قریه زفره ازبلوك قهپایه .

20743ـ**اصفهان**،محمدحسن زفره‌ای: تاریخ یاد نشده [تذکرةالاطباء در اسامی‌کتب تاریخ وانساب ۱ : ۳] .

دستور نظم

از سیدمحمد والهٔ عجمی موسوی،که‌یاداو در «قانونچه : ۲۱۱۴»گذشت .

20744ـ **آصفیه** ۱/۱۴مجموعه : با تاریخ **۱۱۵۰** دردفتر[ف. آصفیه میرعثمان‌علی ۲:۴۶۷] .

20745ـ**بنگال**،آسیایی M۸۰ ۱۲۰۹: شکستهٔ **۱۱۹۱** درفهرست‌نگارنده محمدواله‌یاد شده است [ف. بنگال : ۸۴] .

20746 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق محمد ابراهیم ، **۱۲۶۷** درحیدر آباد در فهرست نگارنده محمد باقر موسوی‌واله‌یاد شده است [نسخه‌ها ۵ :۲۷] .

ر

رئیس الشعرا

از محمد فرزند عبدالخالق . درعروض ، در یك مقدمه‌ویك مقصد ویك خاتمه. دردیباجه از «مختصر» وحیددرعروض‌یادکرده پس اوجز نگارندهٔ «دستور دبیری ۲۱۰۱»است.ومینویسد سروده‌هایی‌که در این‌گفتارآورده‌ام ازخود من میباشد .

آغاز: خلاصهٔ‌کلام ونقاوهٔ ابتدااز اقوال اناس سپاس‌کریمی است ... چنین‌گوید.

20747 ـ **دانشگاه** ۲۱۶۶/۱ : سدهٔ

۱۲، با تاریخ **۱۱۴۳** دردفتر (۲۸پ- ۳۸پ)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه۹: ۸۶۲] .

رساله درشعر

گویا ازحیدر .

20748 **- دانشگاه** ۲۷/۳۹۶۶: نستعلیق ۱۲۸۸ - ۱۳۰۱ (ص۱۹۵-۱۹۸) . **آغاز:** مقدمه دربیان تعریف‌شعروچگونگی بهمرسیدن شعر [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۹۶۴] .

رسالهٔشاهی = عروض

از شربتدار .

ش

شامل

گویا از درویش محیی ، در انواع شعر و اوزان عروضی . **آغاز:** حمد بیحد وثنای‌بیعد.

20749 **- قاهره،** دارالکتب : ۲۴-م مجامیع‌ترکی: نسخ، بی‌تاریخ(گ ۶۹-۱۱۲) ۲۵ س [مخطوطات ۱ : ۳۰۷] .

شرح نسخهٔ منظوم

متن‌ازوطواط(بنگرید:عروض‌منظوم۲۱۶۷ از همو) .گزارش از ناشناس . آغازمتن:هزج سالم . هزج راگر تمام ارکان همیخواهی ازو مگذر - بگیر این قطعه را یاد و ، ویاکن این قطعه را ازبر. **آغاز:** حمدله . وبعد ، بدانکه چنانچه هرشیئی‌از اشیاء در وقت‌ترتیب‌وترکیب محتاج است به‌آلات و ادوات ، شعر نیز .

20750 **- دانشگاه** ۲/۴۳۰۲: نستعلیق چهارشنبه ۶ ج۱/ **۱۲۴۲** (۵۱پ-۵۶ر) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۹] .

عارف اللطائف

در عروض و شعر . این سر آغاز برابر «عروض وقافیهٔ» جامی است وشاید همان گفتار باشد. **آغاز:** سپاس‌وافرقادری‌راکه‌حرکت‌سریع دوائر افلاك را .

20751 **- استانبول ،** طوپقپوسرای H ۶۶۹ : ۳۲گ [ف. فهمی ادهم۱: ۱۲۱].

عراضة العروضیین

ازابوالفضل‌محمدقرشی‌ورارودی، نگارندهٔ «الصراح‌من‌الصحاح :۱۹۹۹» . درعروض، نام کتاب ونگارنده در دیباجه‌آمده است. درپایان شانزده بحر را در پنج دایره به نقل از یوسف عروضی نیشابوری آورده است. **آغاز:** الحمدلله ناظم‌منثورالکلام‌بلااسباب واوتاد.. چنین‌گوید، ابوالفضل محمدبن خالدالقرشی ... بدان... کی عروض نقد میزان شعر است .

20752 **- سپهسالار** ۳۱۳/۲ : نسخ، انجام : تم‌الکتاب ۱ رمضان **۷۳۹** علی ید ... محمدبن یوسف ابی‌عقیل (۲۸ - ۶۹) [ف . سپهسالار ۵ : ۳۱۶و۲ : ۴۴۵].

عروض = رسالهٔ شاهی

از ابراهیم شربتدار اصفهانی، که یاد اودر «طیب اغذیه : ۴۳۲» گذشت . مرتب‌به : مطلع و حسن‌مطلع‌وفاتحه‌وحسن‌مقطع‌ومقطع‌وخاتمه. مطلع نیز درچهارکن است رکن یکم‌بیان‌شعر **آغاز:** حمدی‌که مشعر برتمهید تحمیدکردگار ولایق بارگاه‌آفریدگار حضرت باری‌تواندبود، از این بندهٔ بیمقدار .

20753 **- دانشگاه** ۱/۳۴۰۴: شکسته نستعلیق خلیل فرزند اسماعیل حسینی تفرشی، آدینه ۳ رجب **۱۲۶۳** (ص۱-۶۹)آغازبرابر نمونه همراه‌با «قصیدهٔ مصنوع» ازهمو درپایان

نویسنده آنرا «رسالهٔ شاهی» خوانده‌است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۱۱] .

عروض وقافیه

ازابوالعلاء . نخست پنج‌دوبیتی درتقطیع‌و بیان اوزان وبحور وزحفات‌آورده است، وگاه پس از رباعیها تحقیق درفن عروض و تقسیمات وتعلیم‌شیوهٔ تقطیع دارد. رویهم۳۴رباعی درآن هست پس ازآن فن قافیه است به نثرباگواه از سروده‌های‌خودکه‌نام‌ابوالعلادارد . ودر رباعیها بخود تفاخر میکند . ازکمال اسماعیل(کشته‌در ۶۲۶ یا ۶۳۵ یا۶۳۹) نیزگواه آورده است. پس نباید ابوالعلاءگنجوی از سدهٔ ششم باشد . **آغاز:** بخش عروض: بدانکه عروض میزان‌شعر است‌که بدان صحیح ازمکسور توان دانست.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۴– فرهنگ‌سخنوران: ۲۰ ـ لغت‌نامه : ۶۳۵ (ابوالعلاء گنجوی).

20754 ـ **مجلس** ۳۵۵۵/۴: نستعلیق کهن درویش محمد ، سدهٔ **۸–۹** (ص ۴۶۲ – ۴۷۴) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۵۱۸].

عروض

از ابوالقاسم فراهانی متخلص به‌ثنایی که یاد او در«کلیات: ۱۸۵۱» گذشت. دریك‌مقدمه درچندفصل، سپس‌چندباب، دربرابرخرده‌گیری کسانی شبانه‌بنام‌ولیعهد نگاشته‌است،ودر«منشآت قائم‌مقام ص ۲۲۷–۲۴۲»چاپ‌سنگی آمده‌است **آغاز۱)** : ابتدای هرسخن‌وافتتاح‌هرکلام‌بنام پروردگار شایسته**آغاز۲)**:این‌عریضهٔ عاجزانه و ذریعهٔ چاکرانه ، ازعبد ضعیف .

بنگرید : ف . مشار : ۱۱۱۲ .

20755ـ **ملك** ۱۴۶۳: باتاریخ**۱۲۴۰** در دفتر ، همراه منشآتی ازو (۶۵ پ – ۷۰) آغاز برابر نمونه **۲** [رؤیت] .

20756 ـ **ملك** ۳۶۹۳/۴ : نستعلیق **۱۲۷۷** (گ۲۲۳پ–۲۲۶ر) آغازبرابرنمونهٔ **۲** [رؤیت] .

20757ـ**ملك**۳۷۸۵/۳: شکسته نستعلیق **۱۲۷۷** (گ ۵۰پ – ۵۱ر) درکلیات او آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

20758 ـ **دانشگاه** ۳۲۰۷ : نوشتهٔ **۱۲۸۰–۱۲۸۵** در«مجموعةالجواهر» (ص۳۱–۴۰) [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۶۵]

20759 ـ **مجلس** ۴۹۴۸/۱: نستعلیق با تاریخ **۱۲۹۶** در دفتر(۱پ –۱۱ر) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

20760 ـ **تهران**،ادبیات ۳/ ۱۲۰ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۵۵پ – ۶۱پ) آغازبرابر نمونهٔ **۱**، ناقص [ف . ادبیات۱: ۳۵۸] .

20761ـ**ملك**۴۳۱۰/۶: نستعلیق‌شکستهٔ محمود فرزندعلی اکبرتفرشی **۱۳۰۸** تا **۱۳۱۱** (۱۱۵پ۱۲۱ر)آغاز برابر نمونهٔ**۱**[رؤیت] .

عروض وقافیه = رساله در ...

از امیر زاده اردشیر میرزا قاجار ، گویا فرزند عباس میرزا ومتخلص‌به‌آگاه.دردوبخش: ۱ ـ عروض ، باخاتمه‌ای دربیان بحورواوزان ده دیوان: شاهنامه ، یوسف وزلیخا ، اسکندر نامه... ۲ ـ قافیه. **آغاز:** بعدالحمدوالصلاة، چنین‌گوید بندهٔ خدای بی‌شبهه و نظیر امیرزاده اردشیر ...که علم عروض‌که ازعلوم‌اثنی عشریهٔ ادب است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱–فرهنگ سخنوران: ۱۰ ـ مؤلفین مشار ۱: ۵۲۳ .

20762ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : سدهٔ **۱۳** ، نام نگارنده راتراشیده ونوشته‌اند: طالب‌الرشاد امیرزاده فرهاد [نسخه‌ها۶: ۷۹].

20763ـ **مجلس** ۳۰۴۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۴** ، در میانهٔ بخش دوم ناتمام‌مانده (ص ۹۹ – ۱۱۲) [ف . مجلس ۱۰: ۴۸۹] .

عروض وقافیه

از عبدالرحمان جامی، که یاداودر «تهلیله: ۳۶» گذشت ، درچند فصل، دراستانبول ۱۸۵۷م و پاریس ۱۸۷۲ م همراه «عروض» سیفی و پس از آن چندبار چاپ‌شده‌است. **آغاز:** سپاس‌وافر قادریراکه حرکت سریع‌دوایر.. وبعد، بدانکه ارباب صناعت عروض بناء اصول اوزان شعررا برسه رکن نهاده .

بنگرید : ذریعه ۱۵ : ۲۵۴- ف .مشار: ۱۱۱۱ .

20764**ـ تهران ،** ملی فهرست نشده: نسخ‌عبدالرحمان‌فرزنداحمدجامی، در«کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او، آغاز برابر نمونه‌وبدنبال‌گفتار دیگر در عروض ناقص از همو [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴] .

20765 **ـ استانبول ،** طوپقپوسرای H . ۶۷۲/۱۹ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف . فهمی ادهم : ۲۳۵].

20766 **ـ ملك** ۴۷۹۵/۲۱: نستعلیق رجب **۸۹۵** ، شمارهٔ ۲۱ «کلیات» او(۳۸۹پ- ۳۹۴ ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

20767**ـ ایاصوفیا** ۴۲۰۹/۲۴: در «کلیات» اوگویا از سدهٔ **۹-۱۰** . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۱] .

20768 **ـ اصفهان ،** سید محمد علی روضاتی : باتاریخ ۳ج **۹۳۱/۲** درشمارهٔ‌پیش از آن (۱۵۲ پ - ۱۷۲پ) آغازبرابرنمونه، درفهرست‌ازنگارنده‌نام‌برده نشده‌است [نسخه‌ها ۵ : ۱۳۸] .

20769 **ـ استانبول ،** طوپقپوسرای R . ۸۸۶/۱۲ :در«کلیات»اونوشتهٔ **۹۳۱**[ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۵] .

20770 **ـ ملك** ۵۹۹۷/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** در « کلیات » او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20771 **ـ استانبول ،** طوپقپوسرای R. ۸۸۷/۲۲ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** .

20772 **ـ استانبول ،** طوپقپوسرای A . ۱۵۸۵/۳۴ : در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۶- ۲۳۷] .

20773 **ـ قاهره ،** دارالکتب ۲ -م عروض فارسی: نستعلیق زیبا، **۱۰۰۳**، نگارنده در فهرست یاد نشده، آغاز برابرنمونه (گ۱- ۱۴) زرین [مخطوطات ۱ : ۲۴۶]

20774**ـ نجف ،** عبدالله کتبی : نوشتهٔ **۱۰۲۳** ، آغازبرابرنمونه، نام‌نگارنده یادنشده [ذریعه ۱۵: ۲۵۴] .

20775 **ـ یزد ،** سریزدی ۱۰۳/۳ : نوشتهٔ پایان ع **۱۰۵۷/۲** ، آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۴:۴۲۸] .

20776**ـ دانشگاه** ۱۹۸۲/۱: نستعلیق ترکی، باتاریخ**۱۱۸۹** درش۲دفتر(۱پ-۱۴ر)، آغاز برابر نمونه[ف . دانشگاه ۸:۵۹۱] .

20777**ـ تهران،** اصغرمهدوی۳۲۲/۴: ۱۵ ذیقعدة**۱۲۶۳**، درفهرست‌آمده‌عروض‌گویا از جامی ، سپس «قافیه» ازهمو [نسخه‌ها ۲ : ۱۱۱] .

20778 **ـ استانبول ،** طوپقپوسرای Y ۴۰۱۷ : پیرامن سدهٔ **۱۲** ، همراه « جمع مختصر» وحید [ف . فهمی ادهم ۱ :۱۲۲].

20779 **ـ نجف ،** امیرالمؤمنین۱۵۹۶: محمدحسین فرزندمحمدمهدی ، باتاریخ‌رمضان **۱۲۸۴** دردفتر، آغازبرابرنمونه، همراه«عروض جهانگیر» و جزآن [ف . خطی،سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

20780 **ـ دانشگاه** ۴۲۷۷/۵ : نسخ **۱۳۱۴** ، آغازبرابرنمونه، درفهرست‌ازنگارنده

نام‌برده نشده (ص۴۴۶ – ۴۷۹) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۵] .

20781 – رضوی ۷۸ ادبیات: نسخ، انجام افتاده ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست نام نگارنده یادنشده ، ۸ گ ۱۸س [ف. رضوی ۳: ۱۸۳] .

20782 – مجلس ۱/۲۹۰۶: نستعلیق کهن ، بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (ص۲۶–۶۲) بایادداشتهای ملك‌الشعرا بهار [ف. مجلس ۱۰: ۳۰۳] .

20783 – قاهره ، ۴۳۶۵س: تاریخ‌و نام نگارنده در فهرست یادنشده ، آغاز برابر نمونه .

20784 – قاهره، ۲۵م مجامیع ترکی: تاریخ ونام نگارنده یادنشده [مخطوطات ۱ : ۲۴۶] .

عروض وقافیه

از امیر زاده جهانگیر فرزند عباس میرزا ولیعهد ، درگذشتهٔ ۱۲۶۹ دریك مقدمه و شش فصل ویك خاتمه . گفتاری دراین‌باره ازاوبسال ۱۲۶۶ در تبریز چاپ شده است . **آغاز:** سپاس وافر یزدان راکه آفرینندهٔ انسان کامل است از بسیط خاك وبرآرندهٔ جدیدان از حرکت‌سریع افلاك .

بنگرید :مؤلفین‌مشار ۲: ۴۴۴.

20785 – مجلس ۳/۴۱۰: نستعلیق، **۱۲۷۰** ، آغاز برابر نمونه . [ف. مجلس۲: ۴۱۰] .

20786 – مشهد ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق **۱۱۷۱** (؟) ، ۲۳ گ ۱۲س [نسخه‌ها ۵: ۳۰] .

20787 – ملك ۱۶/۶۱۹۳: نستعلیق‌با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۲۶۷ پ – ۲۸۰ پ) آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

20788 – نجف، امیرالمؤمنین ۱۵۹۶: محمد حسین فرزند محمد مهدی ، ۱۵ رمضان **۱۲۸۴** در اصفهان‌دردفتری‌همه بخامهٔ‌همو[ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

20789 – الهیات ۲/۳۵۹: نستعلیق، از سدهٔ**۱۳** .(۲۲پ–۶۶ر) ۱۲ س آغاز بمانند نمونه ، ودرفهرست بنام «رساله‌ای درقوافی» یاد شده . [ف. الهیات۱: ۲۸۶] .

عروض = مختصر فی . . .

ازرستم‌فرزند علی‌طارمی معروف‌به‌بخاری **آغاز:** حمد وسپاس غیر مقطوع‌وشکر وستایش مسبغ‌باصول‌ومذیل‌بفروع ، سزاوارپروردگاریست.

20790 – قاهره ، دارالکتب ۲/۳ م عروض فارسی : نستعلیق خوش ، **۱۰۰۳** (گ ۱۹ –۲۵) ۱۷س [ف . مخطوطات۲: ۱۳۶].

عروض = عروض سیفی = میزان الاشعار

از سیفی بخارایی عروضی. ازسرایندگان روزگار میرعلیشیر (۸۴۴–۹۰۶) به هرات‌آمده سپس برگشته‌به‌بخارا ودرآنجا درگذشته است. در ۸۹۶ (= فیضها) بانجام رسانده و بارها چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی جعل علم العروض «میزان الاشعار» .. امابعد ، بدانکه باعث براین تألیف‌آنکه .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۸۶(سیفی) و۱۵: ۲۵۴ و ۲۵۸ (عروض) –فرهنگ سخنوران: ۲۸۴ – ف . مشار : ۱۱۱۲–مؤلفین مشار۳: ۳۸۵ .

20791 – بادلیان Or۲۲۴/۱۳ : با تاریخ ع ۲/**۸۸۶** دردفتر. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳] .

20792ـ دانشگاه۱/۴۵۱۵: نستعلیق غیاث‌الدین ، ۲۷ع۲/۹۸۱ (ص۱ـ۶۵) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۶۶].

20793ـ دانشگاه۴۴۷۱: نسخ سدۀ ۱۰ـ ۱۱ [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۲۴] .

20794ـ تهران، ادبیات۱/۹۲/۲د: نستعلیق طالب فرزند جعفر نوروزی پایان ذیحجۀ ۱۰۰۹ در بقعۀ میر حیدر ، (۲پ ـ ۳۹ر) آغاز برابر نمونه [ف . ادبیات ۱: ۳۵۶] .

20795ـ آصفیه۱۳/۳۱ مجموعه‌ها: با تاریخ ۱۰۵۰ـ۱۰۵۳ دردفتر، انجام افتاده ۱۵۰ گ [ف. آصفیه، میرعثمان علی۲: ۴۷۱].

20796ـ دانشگاه ۳/۲۵۷۲ : نوشتۀ محمد صادق فرزند محمد تقی تفرشی ظهیری بیانی، آدینه رمضان ۱۰۷۸ (۷۱رـ۱۲۴)[ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۸] .

20797ـ اصفهان ، ابوالحسن کتابی: در دفتری همه بخامۀ محمدامین وقاری، ۱۰۹۵، ۴۶ گ [ذریعه۹ : ۴۸۷] .

20798 ـ ملك ۱/۲۶۷۰: سدۀ ۱۲، آغاز برابر نمونه (۱پ ـ ۳۸ر)[رؤیت] .

20799ـ مجلس ۱/۳۱۰۱ : نستعلیق سدۀ ۱۲ (ص۱ـ۳۳)[ف .مجلس ۱۰: ۶۵۳].

20800 ـ دانشگاه۱/۳۷۳۵: نستعلیق محمد امین فرزند محمد ابراهیم لاژی خوافی ۱۲۲۸ در خواف (ص۱ـ۱۱۹) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۹].

20801 ـ آصفیه۳۰۱ بلاغت : نوشتۀ ۱۲۳۵[ف . آصفیه ۳: ۷۴] .

20802 ـ مجلس ۱/۳۶۶۶ فهرست نشده : نوشتۀ ۱۲۵۹ [نسخه‌ها ۵ :۱۹۵] .

20803ـ تهران، دکترمفتاح ۱/۲۸۱: نستعلیق با تاریخ ـ۱۲۶۱ ـ ۱۲۷۹ در دفتر [رؤیت].

20804 ـ دانشگاه ۱۲۰۸ : نسخ با تاریخ ۱۲۶۵ دردفتر(۳پـ۴۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۱۴] .

20805 ـ ملك ۱/۶۰۷۲ : نستعلیق ۵ ج ۲/۱۲۶۶ (۱پ ـ ۴۰پ) [رؤیت].

20806 ـ ملك ۳/۵۲۰: نستعلیق سید محمدعلی فرزند میرزاشیب الحمد تفرشی، ۳شعبان ۱۲۷۷ ، (ص۱۷۴ـ۱۶۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

20807 ـ تهران ، دکتر مفتاح ۱مج: نستعلیق سدۀ ۱۲ با تاریخ ۱۲۷۹ در دفتر [رؤیت] .

20808ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/۵۱۴ : نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین محلاتی ، ع ۲/۱۲۸۴، درمدرسۀ میرزاحسین در اصفهان [نسخه‌ها ۵: ۷۶] .

20809ـ دانشگاه۹/۴۰۸۵ : نستعلیق ۱۲۹۷ـ۱۳۱۲(ص۴۷ـ ۷۵)درفهرست آمده: گویا ازسیفی. آغاز: فصل درحروفی که ملفوظند ومکتوب نه [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۴].

20810ـ حقوق ۱/۲۵۴ ج: نستعلیق محمد علی، سدۀ ۱۳ (۱پـ۴۶ر) [ف.حقوق: ۱۶۳] .

20811ـ موزۀ بریتانیا۲/۱۱۹۴۵ Or : سدۀ ۱۳ [ترجمۀ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۹۰] .

20812ـ نجف ، امیرالمؤمنین۱۷۳۳: محمد فرزند محمدجعفر ، ۲۶ذیحجۀ۱۳۰۲، در استرآباد، ۴۳ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

20813ـ رضوی۷۲۳ادبیات (۴۸۷۸): نستعلیق محمد فرزند عبدالله نوری طبری ذیقعدۀ ۱۳۱۰ آغاز برابر نمونه[ف. رضوی ۷: ۶۴۷].

20814 ـ مجلس ۲/۲۴۸۰ فهرست

نشده : نوشتهٔ عبرت نائینی ، سدهٔ **۱۴** (ص ۱ـ ۹۹) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۷] .

20815ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۱۶۸۰۸ Add : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۸۵ هست [فیلمها : ۵۹۸] .

عروض = مختصر العروض

عبدالکریم ایروانی .

عروض وقافیه

از عبدالله فرزند معروف .

20816ـ **بنگال** ، آسیایی ۱/۲۲ O (۱۲۶۳) : تاریخ یادنشده ، آغاز افتاده [ف. بنگال : ۱۲۶] .

عروض

شاید از علی نقی فرزند ملامحمد نعیم همدانی ، نگارندهٔ «مرآة الهداة فی کشف اسرار الصلاة : ۱۳۷۵» باشد.

20817ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/۲۶۴ : شکسته علی نقی فرزند ملامحمد نعیم، که گویا نگارنده نیز هست ، همراه « مرآت الهداة 13124» مؤرخ **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰]

عروض = تجنیسات

از کمال الدین یحیی سیبك فتاحی، که یاد او در «شبستان نکات : ۱۶۳۷» گذشت . **آغاز :** صنایع بدایع حمدی که ترصیع تجنیس آن مستجمع قواعد فصاحت .

20818ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۷۶۵ : نوشتهٔ **۹۷۳** ، در فهرست بنام «تجنیسات» یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۹] .

20819ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۳۵۷۴ : آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام « رسالهٔ کمال الدین فتاحی» یاد شده است، ۲۰ گ [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۱] .

عروض وقافیه

از شمس الدین فقیر ، نگارندهٔ « حدایق بلاغت : ۲۱۳۲» . در دو رکن: ۱ـ عروض ۲ـ قافیه . **آغاز:** بعد از تقدیم حمد مبدعی که بیت دنیا و آخرت کمال تقطیع وموزونیست که ساخته.

20820ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۳/۱۸۵۲ : نستعلیق خوب محمد حیدر علی فرزند داروغه دلاور علیخان صاحب غوری مرشدآبادی، با تاریخ ج ۲/**۱۲۷۲** بهمین خامه در دفتر (۴۴ پ ـ ۶۵ر) آغاز برابر نمونه [ف . سید عبدالعزیز طباطبایی] .

20821 ـ **آصفیه** ۳۱۲ بلاغت: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۷۲] .

عروض

از قیام الدین .

20822 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲/۱۶ O (۹۹۷) : شکسته ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۲۵] .

عروض

از مدرس رضوی ، سید محمد تقی ، استاد دانشگاه در پایان آن آمده: در رمضان ۱۳۳۵ق هنگام تحصیل علم عروض، این کتاب را از روی کتابهای عروض وقافیهٔ عربی وفارسی ودیوانهای شاعران نگاشته‌ام. **آغاز:** در تعریف علم ادب. الادب علم یحترز به عن الخطاء فی کلام العرب لفظاً وکتابة . این تعریف شامل جمیع علوم عربیت میشود .

بنگرید : مؤلفین مشار ۲ : ۲۵۴ .

20823ـ **رضوی** ۷۲۶ ادبیات (۶۶۰۷) : نسخ و نستعلیق نگارنده **۱۳۳۵** ، ۱۲۵ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۷ : ۶۴۹] .

عروض

از معین فرزند محمد عباسهٔ شهرستانی ، درچهار فصل باشعرهایی‌ازخوداو. اوبایدهمان معین‌الدین علی‌فرزند جلال‌الدین محمد یزدی درگذشتهٔ ۷۸۹ باشد (بنگرید : ترجمهٔ رشف‌النصایح : ۱۰۸۴ ازهمو) وشهرستان نام‌کویی است درون باروی یزد [دانش پژوه].

بنگرید : تاریخ یزد:۲۷۹.

20824ـ سنا۶/ ۲۳۶: نستعلیق‌سدهٔ ۹ـ ۱۰ ، همراه «ترسل ، قواعد وآداب ترسل»از همو [نسخه‌ها ۶:۴۹۶] .

عروض

از محمدمؤمن حسینی ، نگارندهٔ «اوزان ومقادیر : ۱۳۹» ، و نیز بنام همان محمد علی قطبشاه (۹۸۹ـ۱۰۲۰) . در یك مقدمه و دو فصل ویك‌خاتمه،در ۱۰۰۷ بانجام‌رسانده‌است: مقدمه در شناسایی این فن در دوازده‌فن. فصل ۱ ـ دربحرهایی‌که بطبایع سلیمه نزدیك‌استو اشعار شاعران بزرگ مقصور برهمانست ۲ ـ بحرهایی‌که نه برآن منهاج است . خاتمه در اصطلاحات، ومقررات‌آن‌نزداهل‌این‌فن، نصیرا براین‌گفتار حاشیه‌ای نگاشته است. **آغاز**: بعد حمد و سپاس بیقیاس وصلاة و درود نامحدود ، چنین‌گوید راقم این‌سطور.

بنگرید : ذریعه ۱۵:۲۵۷ و ۲۰:۱۱۸.

20825ـ سپهسالار۲۸۷: نستعلیق‌خوب سدهٔ **۱۱**. بنام«عیون‌الشرف» ثبت‌شده‌است. سپس «لعل قطبی»که حاشیه‌ایست‌براین رساله، ۱۴۰س ۱۵۵ گ[ف . سپهسالار ۲ : ۴۴۲] .

عروض‌وقافیه = رساله در...

از وحید تبریزی، که یاد اودر « عشقیه : ۱۲۸۵»گذشت. (بنگرید: جمع مختصر: ۲۱۵۶ ازهمو) . **آغاز** : حمدله . صلاة . اما بعد ، برضمایر ارباب‌فصاحت‌وبلاغت وعندلیبان‌گلشن سخنوری .

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۲۵۸ .

20826ـ سپهسالار۲/ ۲۸۶: نستعلیق **۱۲۴۱** (ص۷ ـ ۵۱) ، آغازبرابر نمونه[ف. سپهسالار۲ : ۴۴۹] .

20827ـ **تهران** ، دکترکیا: تاریخ‌یاد نشده .

20828 ـ **تهران**،الفت: تاریخ‌یادنشده [ذریعه ۹:۱۲۶۵].

20829ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی : Versailles :(۶۲)۹۱۸: تاریخ‌یاد نشده ۲۹ گ عنوان در فهرست: رسالهٔ عروض وحید تبریزیست[ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها۴: ۱۳۱].

عروض

ازوحیدی‌بیهقی، محمدفرزندیوسف‌فرزند محمد فرزندیوسف ابی‌عقیل قارزی(نوقادزی)، که در ۷۳۵ بانجام‌رسانده‌است. **آغاز**: حمدله. والسلام علی‌سیدالمرسلین محمد وآله الطیبین الطاهرین . چنین‌گوید مقرراین مقاله ومحرر این رساله محمدبن .

بنگرید : ذریعه ۱۵ :۲۵۶.

20830 ـ سپهسالار ۴/ ۳۱۳ صدر : نسخ خوب نگارنده ، **۷۳۵** (ص۷۲ ـ ۹۶) ، نسبت‌نگارنده رابن‌یوسف‌نوقادزی ودانش‌پژوه نوقادزی یادکرده‌اند [ف. سپهسالار ۲: ۴۴۶و ۵: ۳۱۹] .

عروض سلطانی

از وقارالملك ، دریك مقدمه وسه مشرق.

20831ـ32 ـ **تهران** ، آقای مسعود محتشمی: دونسخه، یکی‌ازآندونستعلیق فتح‌الله شیرازی، **۱۳۱۴**رحلی،دیگری ربعی[نسخه‌ها ۵ :۶۷۲] .

عروض = رساله در ...

از یعقوب فرزند احمد نیشابوری [دانش پژوه] .

20833 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۸۵: نوشتهٔ گویا **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۷].

عروض

گزیده از عروض یوسف عروضی [نصرالله طرازی]. شایدگزیدهٔ«القاب العروض:۲۱۵۳» عروضی نیشابوری‌باشد. **آغاز:** حمدله.صلاة. وآله‌الطاهرین .

20834 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶/۱ م مجامیع‌فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ، [ف.مخطوطات ۲: ۱۸۷] .

عروض = رساله در ...

دریك مقدمه وسه‌مقصد ویك‌خاتمه. **آغاز:** حمدله . و صلی‌الله علی محمد و آلـه الطیبین الطاهرین . اما بعد این‌رساله‌ایست درعروض.

20835 ـ **تهران**، ملی ۶/۲۹۹ ف : بی‌تاریخ از سدهٔ **۱۳** (ص۷۵ ـ۸۲) [ف.ملی۱: ۳۸۵] .

عروض = رساله در ...

ناشناخته . **آغاز:** شکر وسپاس خالقی‌را که بجزقدرتش درر مخلوقات را بعلت ظهوراز صدف عدم .

20836 ـ **قاهره** ، دارالکتب : ۲ـ م عروض فارسی: نستعلیق‌زیبا،غرهٔ‌رمضان**۱۰۰۰**، زدین (گ ۵۹ پ ـ ۶۳پ) [مخطوطات ۱ : ۲۴۶] .

عروض و قافیه

چندگفتار ناشناخته .

20837 ـ **سپهسالار** ۷/۱۱۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۸ـ۹**، (۷۵ر۹۵ر)، آغاز وانجام افتاده [ف . سپهسالار ۵: ۳۱۹] .

20838 ـ**موزهٔ‌بریتانیا** Or۸۰۲۰: ش۱ دفتر، نوشتهٔ **۸۶۴**. [نسخه‌ها ۴: ۶۸۹] .

20839ـ**سپهسالار**۱/۸۲۴۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰ با تاریخ **۹۹۴** دردفتر (۱ پ ـ ۵ر) گفتاریست در کیفیة روی، **آغاز:** قاعدهٔ‌اول‌در مصراع بدانکه سخن اول‌نیم‌بیت بودونیم‌بیت‌را مصراع خوانند [ف. سپهسالار ۵: ۳۱۸] .

20840 ـ **ملك** ۶۱۹۲/۲۱: نستعلیق محمد فرزند حسین عقیلی استرآبادی، **۱۰۵۸** (ص ۲۴۹ـ۲۵۱) **آغاز :** بدانکه اجزایی‌که شعر از آن مرکب میشود هفت است[رؤیت] .

20841ـ**موزهٔ‌بریتانیا**Or۶۹۶۱/۱: نوشتهٔ **۱۱۰۵** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۸۹] .

20842 ـ **ملك** ۵۰۸۵/۱۳ : نوشتهٔ مهجور سدهٔ **۱۲ـ۱۳** که‌گویا فرزند عبدالعظیم شوریده است (۴۵پـ۵۶ر)، نامبوب . **آغاز:** تعریف‌الصنایع‌الشعری فی‌بیان‌الترصیع: ترصیع در لغت جواهـر نشان دادن است ودر اصطلاح [رؤیت] .

20843ـ**تهران**،مسعودمحتشمی۱/مج: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۵** در دفتر[نسخه‌ها ۵: ۶۷۳] .

20844 ـ **ملك** ۵۶۴/۵ : نوشتـهٔ ۵ شوال**۱۲۷۹** (ص۱۰۸ـ۱۱۱)، **آغاز:** حمدله. وبعد ، بدانکه میزان بیت مرکب استاز ارکان وارکان مرکبست [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۸۵].

20845ـ**مجلس**۳۲۵۶/۵: نوشتهٔ‌غلامرضا متخلص به حیران ، با تاریخ **۱۲۷۸** در شمارهٔ پیشین آن. ترجمه‌ایست‌ازیك‌گفتارعربی. **آغاز:** عروض علمی‌است‌که شناخته میشوداز آن احوال

وزنهای معتبر از برای شعر [ف. مجلس ۱۰: ۸۴۷].

20846 ـ سپهسالار ۸۲۴۵/۷: تاریخ یاد نشده، (۵۸ر ـ ۶۰پ)، آغاز: بدان اعزك الله فی الدارین که خلیل بن احمد چون عروض تألیف میکرد برادرش گفت که دیوانه شدی؟ این چیست که می کنی [ف. سپهسالار ۵: ۳۱۸].

20847 ـ تبریز، ملی ۲۹۶۶: نستعلیق در جنگ [ف. ملی تبریز ۱: ۳۶۸].

20848 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۰۸/۳ Add: آغاز: فصل در بیان آنکه ارکانی که بحور عربی از آن مرکب است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۸۵ هست [فیلمها: ۵۹۸].

20849 ـ قاهره، دارالکتب ۱۳ مجامیع ترکی: آغاز: حمدله [مخطوطات ۱: ۲۴۶].

[5 ـ 20850 ـ آصفیه ۳۳۶ و ۳۳۷ بلاغت: دو نسخه تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۷۲].

20852 ـ بنگال، آسیایی ۲۲/۲ O (۱۲۶۳): «رساله در تقریض و عروض» است انجام افتاده [ف. بنگال: ۱۲۶].

20853 ـ بغداد، اوقاف ۱۷۲۸/۱: [ف. اوقاف: ۳۰۷].

عروض منظوم

منسوب به رشیدالدین و طواط، که یاد او در «انس اللهفان: ۱۵۴۴» گذشت. درسی و هفت بحر که نخستین آن هزج مثمن سالم است، و هر بحری در بیتی آورده: مفاعیلن، مفاعیلن، مفاعیلن، مفاعیلن ـ زهی بافر یزدانی، زهی فرزند پیغمبر [گلچین معانی] آغاز: حمدله. فهذه رسالة فی فن العروض من تصانیف مولانا. ... بحر هزج مثمن سالم.

20854 ـ ایاصوفیا ۲۶۲۰/۴: با تاریخ ۸۷۴ در دفتر (گ ۵۴ـ۶۳). درفهرست آمده «نظم الوطواط فی العروض» با یك دیباجه و خاتمه‌ای از دیگری. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲ هست [فیلمها: ۴۱۱].

20855 ـ اصفهان، سید محمد علی روضاتی: با تاریخ ۳ ج ۹۳۱/۲ در دفتر (۱۷۳ر ـ ۱۷۶ر). آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵: ۱۳۹].

20856 ـ مجلس ۳۲۵۶/۴: نوشتهٔ غلامرضا متخلص به حیران یزدی، ۱۲۷۸ (ص ۱۲۶ ـ ۱۳۲)، آغاز برابر نمونه. درفهرست آمده: «عروض نظمی» بخشی از «حدائق السحر» است که غلامرضا حیران جدا کرده است (؟!) [ف. مجلس ۱۰: ۸۴۷].

20857 ـ رضوی ۲۷۷/۲ ادبیات: نسخ و نستعلیق خوش محمدعلی وجدی شیرازی در گذشتهٔ ۱۲۹۱ بدنبال «حدائق السحر» از همو [ف. رضوی ۷: ۳۰۳].

عروض منظوم ۲

ناشناخته.

20858 ـ یوگسلاوی ۳/مج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲، در چند باب، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۵۴ هست [فیلمها: ۶۷۵].

20859 ـ موزه بریتانیا ۱۶۸۰۸/۲ Add: بنام «رسالهٔ منتخب». فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۸۵ هست [فیلمها: ۵۹۸].

ق

قافیه = قافیه شناسی = القافیه من اشعار العجم

از اسدالله فرزند احمد حسینی، از سدهٔ چهاردهم.

20860 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: شکسته نستعلیق نگارنده، ۲۲ ذیقعدهٔ ۱۳۱۴

[نسخه‌ها ۵: ۳۱] .

قافیه = مختصر وافی در علم قوافی

جامی . درص: ۲۱۷۳ .

قافیه = رساله‌در...

از میرزارفیع دستور [نمای‌نسخه] درذریعه ۳۷۸:۹ ازمیرزا رفیع دستور سدهٔ‌یازدهم‌یادشده که به‌هند مهاجرت‌کرده است . **آغاز:** مهمتر حمدی‌که قافیه‌سرایان‌نظم‌هدایت وتقوی‌راردیف استغفا... وبعد،این رساله‌ایست مشتمل برمعرفت بعضی ازاحوال قافیه ، درضمن دوقصیده وغزل منتخب از رساله حروف... میر عطاءالله حسینی با بعضی تصرفات که‌بروجه اختصار بیان نموده می‌آید .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۷۸و۱۷: ۱۴- تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۷۰ .

20861 **ـ دانشگاه۲۱/۴۷۲۷**: نستعلیق همراه «انشا»ی اوکه مؤرخ ۱ ج ۱/**۱۰۷۲** و بخامهٔ‌خود اوست(ص۳۸۴ـ۳۸۶)[ف. دانشگاه ۳۶۷۸:۱۴] .

قافیه = منظومه‌ای در ...

از عزیزی ، منظومه‌ایست در۱۳۷ بیت‌از سراینده‌ای شیعی، واز هموست منظومه‌هایی در رمل ، منطق ،مساحت(بنگریدص۱۹۳) **آغاز:** سپاس وشکر بیحد قادریرا ـکزوشد جملهٔ اشیا هویدا .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۹۴ .

20862 **ـ مشهد** ، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۱/۴۴۶ : نسخ اغوزبیگ جغتائی ، ع۱/ **۱۰۸۳** ،سپس‌منظومه‌ای‌درمنطق‌ودیگری‌دررمل، و مساحت ، علم اعداد از همو [نسخه‌ها ۵ : ۶۱].

قافیه = رساله‌در... = منتخب‌مقطع تکمیل الصناعد .

از عطاءالله‌نیشابوری، که یاد اودر «بدایع الصنایع : ۲۱۲۸» گذشت . درغرهٔ‌رمضان ۸۹۲ [نسخهٔ ملك] بدستور میرعلیشیر (۸۴۴ـ۹۰۶) از «مقطع تکمیل‌الصناعه» درنه‌حرف گزیده‌است: حرف ۱ ـ تعریف قافیه۲ ـ مقدارحروف‌قافیه و بیان‌روی و حروف پیش ازروی۳ـحروف‌پس ازروی ۴ ـ حرکات‌قافیه ۵ ـ انواع روی۶ ـ انواع‌قافیه ۷ـعیوب‌غیرملقبه۹ـحاجب وردیف. **آغاز:** سپاس بیقیاس صانعی‌راکه تأسیس‌بدایع مصنوعات ونظم‌سلسلهٔ موجودات .

بنگرید: ذریعه ۴: ۴۱۹و۱۷: ۱۴ـکشف الظنون ۱ : ۸۸۱ .

20863 **ـ اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: نوشتهٔ ابوالقاسم‌کمال آزادی مشهدی مرادی،۳ج۲/**۹۳۱** ،تاریخ‌نگارش‌در نسخه‌غرهٔ رمضان ۸۲۲یاد شده است (۱۲۸پ-۱۴۹پ)، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۵: ۱۳۸]

20864 **ـ قاهره**،دارالکتب۳ـم‌مجامیع فارسی : نوشتهٔ علایی فرزند محیی شیرازی، **۹۴۷** در قسطنطیه (۲۸۸ پ- ۳۰۳ر) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۱۴] .

20865 **ـ ملك۳/۴۸۳**: نستعلیق‌خضر شاه فرزند شیخ یوسف شاه نیمردانی ، همراه «حقایق‌الحقایق» که در **۹۴۹** نوشته‌است، ودر سدهٔ ۱۱کامل شده است[ف. ملك ، مجموعه‌ها: ۳۶] .

20866 **ـ الهیات ۳/۴۷۱**د: نستعلیق شعبان **۹۶۰** (۴۵پ- ۵۹ر) [ف. الهیات ۱ : ۳۰۷] .

20867 **ـ مشهد** ، عبدالحمیدمولوی : نستعلیق میر علی‌فرزند حاج محمدجامی ، ۱۱

ع ۹۶۳/۱ [نسخه‌ها ۵ :۳۱] .

20868ـ **دانشگاه۴/۴۵۱۵**: نستعلیق غیاث‌الدین، در۲۷ع۲ **۹۸۱/۲** (درش۱) (۷۱ـ ۱۰۲) درفهرست بعنوان «قافیه‌یا منتخب‌مقطع تکمیل‌الصناعه» آمده است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۶۷] .

20869ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۳۱: نوشتهٔ خواجه‌بن‌حسن‌گیلانی‌در**۹۹۷**،همراه رساله‌ای در عروض، درفهرست بعنوان «القوافی»یادشده است [نسخه‌ها۴: ۳۰۸] .

20870 ـ **آصفیه** ۳۱/۱۲مجموعه‌ها: نوشتهٔ حاجی طغرل ، در **۱۰۵۲**[ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۲ :۴۷۱] .

20871 ـ **دانشگاه** ۲/ ۲۵۷۰: نوشتهٔ رمضان **۱۰۷۸**درپایان نسخه‌تاریخ‌نگارش۹۶۹ آمده است ،آغاز برابر نمونه(۴۹ پـ۷۰ـپ) [ف . دانشگاه ۹:۱۳۶۸] .

20872 ـ **تهران** ، ادبیات۲/۱۳۱د: نوشتهٔج **۱۰۸۳/۱**(۸۸پـ۹۹ـر) [ف.ادبیات ۱: ۴۴۱] .

20873 ـ **مجلس** ۶۱۰۲/۱:نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص۲ـ۳۹) ، آغاز برابر نمونه با حاشیه‌ای ازنگارنده برآن . [یادداشتهای‌آقای حایری] .

20874 ـ **تهران** ، ادبیات ۴۷/۱د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، پایان درحرف نهم حرکت قافیه افتاده (۳پ ـ ۳۰پ) [ف . ادبیات ۱ : ۴۴۱] .

20875 ـ**حقوق** ۴۶/۱۸ج:سدهٔ **۱۱**، آشفته (۳۰۴ر ـ ۳۰۶ر)در فهرست‌آمده:قافیه بمانند «منتخب تکمیل‌الصناعة» [ف . حقوق : ۱۶۹] .

20876 ـ**نجف**، امیرالمؤمنین۱/ ۳۴۷: نستعلیق زیبای سدهٔ**۱۱** ،آغازبرابر نمونه[ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

20877ـ **لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۷۶ برها ـ ۶ ، ۳۹۷ حسین‌رکنا : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ش ۳ دفتر، آغازبرابر نمونه،۸گ [مخطوطات‌فارسیه،منظوراحسن‌عباسی:۲۴۵].

20878ـ **ملك**۲/ ۲۶۷۰: نسخ سدهٔ**۱۲** (۳۹پـ ۵۴ر) آغازبرابر نمونه، دردیباجه‌از عضدالدوله‌یاد شده ودرپایان تاریخ‌نگارش غره رمضان ۸۹۲یاد شده [رؤیت] .

20879ـ **نجف**،سیدآقاشوشتری: نوشتهٔ **۱۲۲۳** ، درحرف‌سوم‌آن از « تکمیل‌الصناعة» خود یادکرده است [ذریعه ۱۴:۱۷].

20880ـ **مجلس** ۸۴ طباطبائی: نوشتهٔ **۱۲۴۳** . [رؤیت].

20881ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۲/ ۳۰۶ : نستعلیق علیمحمدشیرازی ، آدینهٔ صفر **۱۲۵۵** [رؤیت] .

20882ـ **سپهسالار**۷۱۵۸: نسخ‌محمد حسن فرزندمحمدباقرحسنی‌حسینی‌جهانشاهی، ذیقعدهٔ **۱۲۶۷**، آغازبرابر نمونه،۱۴گ [ف. سپهسالار ۵:۶۵۹] .

20883 ـ**تهران**،ادبیات۲۴۷حکمت: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۰ صفر **۱۲۶۹** [ف. ادبیات ۲ : ۶۴] .

20884 ـ **دانشگاه**۲/۲۵۶۸: نستعلیق با تاریخ‌رمضان**۱۲۷۱**دردفتر(ص۲۴۳ـ۲۶۸) در پایان تاریخ نگارش غرهٔ رمضان ۸۹۲ یاد شده است [ف.دانشگاه ۹:۱۳۵۹] .

20885ـ **تهران**،دکترمفتاح۳/۲۸۱: نسخ **۱۲۷۹** تاریخ‌نگارش ۸۹۲ دارد[رؤیت].

20886ـ **تبریز**،ملی ۲۸۲۱/۳: نسخ محمد مهدی فرزند علی ، چهارشنبه ۶ ذیقعدهٔ

۱۲۸۳، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام تکمیل الصناعه یاد شده است، ۲۷ گ ۱۶ س [ف . ملی تبریز ۱: ۲۹۷] .

20887 **ـ تهران**، ادبیات ۱/۱۱۵ د، نستعلیق آدینهٔ **۱۲۸۳** (۱پ ـ ۱۹ ر) ۱۷ س [ف . ادبیات ۱: ۴۴۱] .

20888 **ـ مجلس** ۱/۲۶۰۰ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۱ ـ ۴۳) [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸] .

20889 **ـ مجلس** ۱/۶۰۴ : شکسته تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام منتخب کامل الصناعه یادشده [ف . مجلس ۲: ۳۶۰] .

20890 **ـ بادلیان** Add ۳/۴: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۱ هست [فیلمها : ۵۸۲] .

20891 **ـ قاهره**، دارالکتب ۳ عروض فارسی طلعت: نسخ حسن فرزند عبدالله، چهارشنبه ذیحجهٔ بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، زرین [مخطوطات ۱ : ۲۱۴] .

20892 **ـ آصفیه** ۲۶۱ بلاغت: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۷۲] .

قافیه = حقیقة‌القوافی

از فخرالدین رازی (۵۴۶ـ۶۰۶) که یاد او در «جامع‌العلوم : ۶۵۶» گذشت . **آغاز**: امابعد ، خلیل بن احمدالبصری ره گوید که: قافیه آخر حروف بیت باشد .

20893 **ـ آیاصوفیا** ۴۷۹۵/۴۵ : با تاریخ **۸۵۵** دردفتر (گ ۳۷۴ـ ۳۷۵) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها: ۴۱۴] .

20894 **ـ قاهره**، دارالکتب، ۲۵۷ مجامیع طلعت : تعلیق زیبا ، حسین رضا فرزند عصمت وزیر **۱۳۱۴** (گ ۹۰ ـ ۹۳) آغاز برابر نمونه، ۱۲ س [مخطوطات ۱: ۲۳۷] .

قافیه = رساله در . . .

گویا از فضل‌الله فرزند آخوند ملازین‌العابدین بروجردی ملقب به شمس‌العلماء، زنده در ۱۳۱۵
آغاز: وبعدالحمدعلی‌الله والصلاة علی رسول‌الله وعلی وصیه. هذه فقرة وجیزه . . . در تعداد حروف وحرکات قافیه .

20895 **ـ ملک** ۱۱/۶۱۹۶: همان فضل‌الله بروجردی که گویا نگارنده نیز باشد **۱۳۱۵** [رؤیت] .

قافیه = رساله در . . .

از نورالدین فرزند احمد فرزند عبدالجلیل زیارتگاهی ، گزیده‌ایست از بخش دوم «المعجم» رازی ، بنام امیرعلیشیر (۸۴۴ـ ۹۰۶) پیش از ۸۹۲ در مدرسهٔ شریفیه اخلاصیه ، در پنج مطلع [دیباجه] : ۱ ـ بیان اشیائی که موجب بصیرت شود ۲ـ قافیه وحروف وحرکات ۳ـ زواید واواخر الفاظ ومدار قافیه ۴ ـ القاب واصناف عیوب قافیه ۵ ـ حاجب وردیف وهنر وعیب شعر. وهریك از مطلعها درسه رکن . خاتمه در وصایای شاعر .
آغاز: نورانی اختری که مطلع انوار بیان را شاید، وروحانی جوهری که مخزن اسرار جنانرا بیاراید ، ذکر صانعی است.

20896 **ـ تهران**، مدرس رضوی : نستعلیق **۸۹۲** درهامش «المعجم فی معایر اشعارالعجم» [پیشگفتار چاپ المعجم : که] .

20897 **ـ دانشگاه** ۲/۳۷۳۵ : نستعلیق محمدامین فرزند محمدابراهیم لاژی خوافی ، **۱۲۲۸** درخواف (ص ۱۲۰ ـ ۲۶۹) در ص ۲۴۲ آمده: دراین بیت جد این فقیر... ودرهامش آن آمده: یعنی عبدالقهار [ذریعه ۹: ۶۹۲ـ فهرست دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۹] .

قافیه = رساله در...

ناشناخته، نگاشتهٔ ۹۱۸ ، **آغاز:** پیش از آن دم‌که بگیرم خامه .

20898 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ث‌ف ۵۵۷/۴: تاریخ یاد نشده . [نسخه‌ها ۵: ۸۶] .

قافیه = رساله در . . .

در ده مرصد ویك‌خاتمه .

20899ـ **تهران**،دانشسرای‌عالی۸۹/۷ قریب : باتاریخ **۱۲۸۶** دردفتر، ۴ گ[نسخه‌ها ۵ : ۶۴۰].

قافیه = رساله در . . .

چندگفتار ناشناخته .

20900ـ **ملك** ۱ / ۴۹۰: نستعلیق‌محمد فرزندحسین فرزند سلام‌الله ابرقوهی ، دوشنبهٔ محرم **۸۵۱** (ص۴ ـ ۱۰) **آغاز:** حمدله.اما بعد،این مختصریست درمعرفت‌قافیه.وبدان‌قافیه را قافیه از آن خوانندکه از قفای [ف ملك ، مجموعه‌ها : ۳۷] .

20901ـ **تهران**،دانشسرای‌عالی۸۹/۸ قریب : باتاریخ **۱۲۸۶** دردفتر، ۳ گ[نسخه‌ها ۵:۶۴۰] .

20902ـ**دانشگاه**۴۰۸۵/۵: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۹۷-۱۳۱۱** در جنگ (ص ۳۱ـ ۳۶) گردآوری لسان‌الاطباء حسن فرزندمیرزا علی طبیب خفایی حکیم ، **آغاز:** بدانکه‌قافیه عبارتست از مجموع آنچه‌تکرارمیکننددرالفاظ متشابهة الاواخر[ذریعه۱۷:۱۴ ـف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۶۴] .

20903ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۴۵/۱ Or : سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج‌افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰].

20904 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی: Versailles : (۷۶)۹۳۲:۳۷ گ.[ترجمهٔ ایرج‌افشار ، نسخه‌ها ۴:۱۳۲].

قسطاس الشعراء

از فریدون میرزافرزند فتحعلی‌شاه‌قاجار، روزگاری‌که‌والی‌شیرازبوده، بنام‌برادرش‌منوچهر میرزا ، دریك مقدمه درهفت فصل،سپس‌شش‌باب نگاشته‌است : بیان تحقیق شعر ، وجه‌تسمیهٔ‌بیت و اجزای‌آن، دربیان شاعر،درجوازشعر گفتن، در حاجت به‌علم عروض ، وجه تسمیهٔ عروض ، بنای عروض ، خلل ... درنمای نسخهٔ ۳۶۶۰ ملك نگارنده میرزا مهدی‌اصفهانی منشی‌یادشده است . **آغاز:**سپاس وافر وثنای‌کامل‌حکیمی‌را سزاست‌که خیمهٔ بیستون‌گردون .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۷۹ .

20905 ـ **ملك**۳۶۶۰/۲: نوشتهٔ‌جلال نزدیك **۱۳۳۳** آغازبرابر نمونه(۳پ‌ـ۲۱پ) درنمای نسخه نگارندمیرزا مهدی‌منشی‌اصفهانی یاد شده است [رؤیت] .

20906ـ **ملك** ۵۹۶۶: نستعلیق‌فتحعلی حجاب . سدهٔ **۱۴**، زرین ، درپایان‌شرحی از قاآنی دربارهٔ کتاب هست[رؤیت].

20907 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۵۰: شکستهٔ خوش تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۴] .

قوافی

حبیش دربخش‌فرهنگنامه‌ها۱۹۷۵ گذشت.

قوافی = رساله در . . .

ازهاتفی.**آغاز:**...مقدمه: دربیان قافیه. بدانکه درعرف شعرای عجم عبارت استازتمام آنچه تکرار آن در آخر جمیع ابیات واجب شد .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۹۷.

20908ـ دانشگاه۱۷۵۲/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ باتاریخ **۱۲۳۰** دردفتر (۸رـ۱۰ر)، آغاز برابر نمونه. انجام: دل عاشق برانگیزد نگارا ـ ستاند صبروآرام‌وقررا [ف. دانشگاه ۸: ۲۷۸].

قوام العروض

ازبیدل‌مازندرانی‌کرمانشاهی، محمدفرزند علیمحمد درگذشتهٔ ۱۲۸۹. وازهموست: تحفة الذاکرین، دستورماتم. ازروی‌نوشته‌های‌وطواط و رشید تبریزی، درسه قائمه بسال۱۲۵۴(= قوام‌العروض) ساخته است، ودرآن‌قواعدعروضی را ازشکل ودایره بیرون آورده. **آغاز**: امابعد، چون در دانستن‌علم‌عروض‌ازدوایر واشکال‌جهت مبتدیان‌کمال اشکال بود.

بنگرید: ذریعه ۱۵۳:۹، ۱۷ : ۱۹۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۹۷.

20909 ـ **تهران**، ادبیات۱۲۱/۱د: شکسته نستعلیق دوشنبهٔ۱۵شعبان **۱۲۶۹** درباغ تجریش (۱پ ـ ۴۵د) آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۳۸۵].

20910ـ**مجلس** ۴۲۱: شکسته نستعلیق **۱۲۹۶**، ۴۶گ۱۵س [ف.مجلس ۲: ۲۴۵].

الکافیة فی العروض والصنعة و القافیه

از نجاتی نیشابوری‌حمیدالدین ابوعبدالله محمود فرزند عمر، ازسدهٔ‌هشتم، بخواهش‌محمد فرزند علی‌مشهدی معروف‌به سیبك. دردیباچهٔ آن آمده : برای شناسایی صنایع‌شعریه‌آنراز «حدائق‌السحر» انتخابی کرده‌است. وازهموست: بساتین‌الفضلا درشرح‌تاریخ‌عتبی‌که‌آنرادر۷۰۹ درتبریز ساخته است، ونیزشرح بدایع‌الاسحار [ذریعه]. **آغاز**: ... الحمدلله‌کماهواهله، و الصلاة والسلام علی‌نبیه محمدوآله. چنین‌گوید محرر این اوراق نجاتی.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۷۲و۱۸: ۲۵۰.

20911 ـ **سپهسالار** ۲۱۳/۱ صدر: نسخ‌خوب محمد فرزند یوسف ابی عقیل بیهقی وحیدی، **۷۳۸** بروزگار نگارنده، (ص ۱ ـ ۲۸) ۱۵س [ف. سپهسالار ۲ : ۴۴۴ و ۵ : ۴۲۱].

گوهرنامه

از شیخ محمد تقی ادیب هروی اسکندری نیشابوری، درعروض وقافیه، که بسال **۱۳۵۰** (؟) بانجام‌رسیده، وچاپ نیزشده است[گلچین معانی]. **آغاز**: بنام‌آنکه جانرا جلاداد... پس از ستایش یزدان‌پاك‌ونیایش‌شت‌مهین‌خواجهٔ لولاك.

20912ـ**رضوی**۷۸۲ادبیات (۶۸۹۲): نستعلیق تحریری محمد صادق معروف‌به فاضل علوی محولاتی، غرهٔ ع۱۲۵۴/۲(؟)، ۷۴گ ۱۳ س [ف. رضوی ۷: ۶۹۵].

ل

لعل قطبی = حاشیه بررسالهٔ عروض

متن «عروض :۲۱۶۵» از محمد مؤمن، حاشیه‌که صرفاً‌یك حاشیه‌نیست‌واستادی‌نگارنده را در این هنر میرساند از نصیرای همدانی، که به‌هندنزد اکبرشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) رفته وپس ازبرگشت به‌همدان در ۱۰۳۰درگذشته است، نگارندهٔ «شرح بیتی ازگلشن راز : ۱۲۲۳» و جزآن. بسال۱۰۲۱ بانجام‌رسانده‌است. **آغاز**:

گوهرغریب‌بدیع‌که بدستیاری غواص فکرسریع از بحرضمیر .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۳۲۷ .

20913 ـ سپهسالار ۲۸۷ : نستعلیق بسیار خوب‌سدهٔ **۱۱**، پس‌از«عروض‌محمد مؤمن» ۱۴ س [ف. سپهسالار ۲:۴۴۳] .

م

مجلس اسجدی

از نواب‌افتخارالدین‌علی، متخلص به‌شهرت لکهنوی سدهٔ سیزدهم، شاگرد حسن قتیـل (م ۱۲۴۰) .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۵۸ (شهرت)ـ فرهنگ سخنوران : ۳۱۲ .

20914 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۱۵۸ : نوشتهٔ‌میرزا واحدعلی‌در**۱۲۵۰**، ۱۶۰ س [مخطوطات . سرفرازعلی: ۵۷].

مختصر العروض

ازعبدالکریم فرزند ابوالقاسم ایروانی‌که یاد او در «دستورزبان فارسی:۲۰۵۵» گذشت. برای فرزند خود میرزا محمدعلی، وبنام‌محمد شاه قاجار(۱۱۹۳ـ۱۲۱۱)وبهمن‌میرزا، دریك مقدمه و دوفایده ویك‌خاتمه نگاشته است . ودر ۱۲۶۲ چاپ شده است. **آغاز** : صدر وعروض سپاس وافر ومتدارك که ابتدا وضرب‌آن.

بنگرید : ذریعه ۲۰: ۲۰۰ ـ ف .مشار: ۱۴۱۰ .

20915ـ **تهران**، دکترمفتاح۴/۲۸۱: نستعلیق شوال **۱۲۶۱** [رؤیت] .

20916ـ **نجف**، ملامحمدعلی‌خوانساری: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ذریعه۲۰: ۲۰۰] .

مختصر وافی درعلم قوافی =

الرسالة الوافیه فی علم القافیه

ازعبدالرحمان‌جامی‌که یاد اودر«تهلیلیه: ۳۶» گذشت او دوگفتار دراین‌باره دارد، یکی کوچك ویکی‌بزرگتر. یکی‌ازآنهادریك مقدمه پنج‌فصل‌ویك خاتمه است. همراه«عروض» سیفی چاپ شده است .

آغاز : بعد ازتیمن بموزون‌ترین‌کلامی که‌قافیه سازان انجمن‌فصاحت...اما بعد، نموده میشودکه این مختصریست وافی درعلم‌قوافی.

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۴(قافیه) ـجامی، حکمت: ۱۶۲، ۱۶۸ .

20917 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H. ۶۷۲/۲۰ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۷۷ـ ۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۵].

20918ـ **تهران**، مدرس‌رضوی: درهامش «المعجم فی معایر اشعار العجم » مؤرخ **۸۹۱** [پیشگفتار چاپ المعجم: که].

20919ـ **ملك** ۴۷۹۵/۲۰ : نستعلیق با تاریخ**۸۹۵** در«کلیات»او(۳۸۷پ‌ـ۳۸۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

20920 ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای R:۸۸۶/۱۶ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۳۱**[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۳۵] .

20921ـ**قاهره**، دارالکتب ۱۹مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، محیی‌الدین**۹۶۴**، آغاز برابر نمونه (گ۸۷پ ـ ۹۲ر) زدین [مخطوطات۱:۲۶۲] .

20922ـ **مجلس** ۵۶۱۶/۲: نستعلیق رجب **۹۸۲** در خراسان (ص۱۴ ـ ۲۴) آغاز

برابر نمونه[ف.مجلس ۱۷: ۶۸] .

20923ـ ملك ۵۹۹۷/۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** در «کلیات»او، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

20924 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۱۵۸۵/۳۸ : در«کلیات»او ازسدهٔ **۱۰**[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷] .

20925 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۸۷/۲۱ : در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** ، [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۴۶] .

20926 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲/۲ م عروض فارسی : نستعلیق خوش، **۱۰۰۳**،زرین (۱۵ – ۱۹پ)، آغاز برابر نمونه ، درفهرست باحتمال‌ازعطاءالله محمود دانسته شده‌است[ف. مخطوطات ۲: ۱۳۷] .

20927ـ**ملك**۴۱۳۷/۲۹: باتاریخهایی از**۱۰۴۱**تا**۱۰۵۰** دردفتر (۱۶۶پ–۱۶۸پ) آغاز برابرنمونه، در نسخه ازنگارنده‌نام‌برده نشده است [رؤیت] .

20928 ـ**سنا** ۳۶۶/۸: نستعلیق‌حکیم فرزندسید علی‌حسینی‌اردکانی، چهارشنبهٔ۶رجب **۱۰۴۲** [نسخه‌ها ۶: ۵۷۳] .

20929 ـ **تهران** ، ملی۲/ ۶۹۳ ف : نستعلیق شنبهٔ ۱۱ ع۱/**۱۰۸۹**، (ص ۱۴۱ – ۲۵۲)، آغاز برابرنمونه،درفهرست‌ازنگارنده نام برده نشده است [ف. ملی۲: ۲۰۰] .

20930ـ **ملك**۵۱۵۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، نسخه‌آشفتگی دارد [رؤیت] .

20931ـ **حقوق** ۴۶/۱۰ج: سدهٔ **۱۱** (۲۰۹پ–۲۱۰پ) آغازبرابرنمونه، درمقدمه وپنج فصل وخاتمه است[ف،حقوق: ۱۶۹] .

20932ـ**مجلس**۳۴۵۷/۶۴:درجنگی ازسدهٔ **۱۱** آغاز برابرنمونه(ص ۱۰۷–۱۱۳) در فهرست ازآن‌میرزا حبیب‌الله **قاآنی**شیروانی یاد شده و افزوده در نسخه از آن **وقار** دانسته شده است [ف . مجلس ۱۰: ۱۴۰۳].

20933ـ **تهران** ، ادبیات ۲/ ۴۷ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳۱ر–۴۹ر) دریك مقدمه و پنج فصل وخاتمه ، آغاز افتاده . [ف .ادبیات ۱: ۳۷۵] .

20934ـ**سپهسالار** ۲۸۶/۱: نستعلیق **۱۲۴۱**(ص۱–۷) آغازبرابرنمونه[ف.سپهسالار ۲: ۴۴۹] .

20935ـ**مجلس**۳۱۱۵/۲۴:درجنگ گردآوری وبخامهٔ حبیب‌الله قاآنی **۱۲۵۲** (ص ۱۸۴ – ۱۹۰) ، آغازبرنمونه،درفهرست‌از همان‌حبیب‌الله**قاآنی** دانسته‌شده‌است[ف.مجلس ۱۰: ۶۸۱] .

20936ـ**تهران**،اصغرمهدوی۵/ ۳۲۲: نوشتهٔ ۱ ذیقعدهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها۲: ۱۱۱].

20937 ـ **دانشگاه** ۲۵۲۳/۷ : نسخ مذنب شاعر،نزدیك **۱۲۷۱** (۷۶ – ۸۵) آغاز برابر نمونه [ف.دانشگاه ۹: ۱۳۲۰] .

20938 ـ **ملك** ۲۵۰۴/۲ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۸** ، (۲۱ پ –۲۶ر)آغاز برابر نمونه ، درنسخه نامی از نگارنده نیامده است [رؤیت] .

20939 ـ **دانشگاه** ۴۲۷۷/۷ : نسخ **۱۳۱۴** (ص۵۰۹ – ۵۱۸) [ف .دانشگاه۱۳: ۳۲۴۶] .

20940 ـ**سپهسالار** ۸۲۴۵/۹:تاریخ یاد نشده (۶۷پ – ۱۲۹پ)،آغازبرابرنمونه گفتارکوچکتر است[ف . سپهسالار ۵: ۷۴۴].

20941 ـ **سپهسالار**۸۲۴۵/۸:تاریخ یاد نشده(۶۱پ–۶۶پ) آغازبرابرنمونه‌گفتار بزرگتر است [ف. سپهسالار ۵: ۷۴۳] .

20941ـ مجلس ۶۰۴/۳ : شکسته تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، درفهرست نگارنده ناشناس مانده است [ف. مجلس ۲ : ۳۶۱] .

20942ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۰۸/۵ Add : فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۸۵ هست [فیلمها : ۵۹۸] .

20943ـ قاهره، دارالکتب ۴۳۶۵ س: بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ ۱۲ـ۱۵) این نسخه و پسین آن درفهرست باحتمال از عطاءالله محمود دانسته شده است.

20944ـ قاهره، دارالکتب ۲/ ۳ عروض فارسی طلعت: نسخ حسن فرزند عبدالله، چهارشنبهٔ ذیقعده... زرین (گ ۳۷ـ۴۸) درفهرست باحتمال از عطاءالله محمود دانسته شده است [مخطوطات ۲ : ۱۳۷] .

مختصر وحیدی = جمع مختصر در ص ۲۱۵۶ گذشت.

مشکاة الطالبین

از محمدقاسم قندهاری [دیباجه]، نگارندهٔ «سرقه : ۲۱۴۰» ، در یك شراره و هفت شمعدان، در علم قافیه و ردیف وسجع. **آغاز:** شکر و سپاس ومنت ونعت خدایرا، پروردگار خلق و خداوند کبریا، ودرود بیحد ... امابعد چنین گوید در نجود بیکاری ،

20945ـ الهیات ۷۵۶/۳ د: نستعلیق فتح‌الله فرزند ملك حسین ساروی، ۸ع ۱۲۷۳/۱ (۲۰پ ـ ۳۲ر) همراه «سرقه: 20559» وترجمهٔ ابیات عربی حافظ از همو [ف . الهیات ۱ : ۳۸۵] .

سراج الفیض

فیض‌الله خان ، در ص ۲۰۷۸ گذشت.

معیار الاشعار

ازعبدالعلی فرزند عبدالرحیم، بنام سلطان محمد ، درعروض وقافیه وبلاغت ومعما، درچهار باب ویك خاتمه نگاشته است .

20946ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۶۱/۱ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۶۳۹] .

معیار الاشعار

از خواجه نصیرالدین طوسی، که یاد او در «بیست باب: ۲۴۳» گذشت . دریك مقدمه ودوفن وهرفن درچند فصل نگاشته ودر ۱۳۲۰ بکوشش عبدالغفار نجم‌الدوله چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله حمدالشاکرین والصلاة ... وبعد، این مختصریست درعلم عروض وقوافی شعر.

بنگرید : ف . فارسی مشار: ۱۴۶۳ـ آثار و احوال خواجه ، مدرس رضوی: ۲۹۲ ـ ۲۹۴ دیباجهٔ استاد مدرس برچاپ «المعجم».

20947ـ استانبول، احمدثالث ۱۶۴۶: نسخ ابن متویه یوسف ، ج ۷۰۲/۲ ومقابله در رجب ۷۰۲ با نسخهٔ مقابله شده و خوانده شده برخود خواجه ، آغاز: این مختصریست (بمانند نمونه) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۸۵ هست [فیلمها : ۲۰۰] .

20948ـ تهران ، ادبیات ۱۳۸/۱ د : نستعلیق باتاریخ **۷۱۶** در دفتر (۱پ ـ ۲۳پ) زرین [ف . ادبیات ۱: ۴۳۲] .

20949ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۱۶۴۶ . A : نوشتهٔ **۷۲۰** ، آغاز برابر نمونه. [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۲۰] .

20950ـ مجلس ۵۱۳۸: نستعلیق با تاریخ **۱۰۵۷** درجنگ ابن خاتون (گ ۲۲۸ـ ۲۴۲) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

20951 ـ **تهران،** ادبیات-۵۰ج: نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین، ۴۱گ [ف. ادبیات ۱: ۴۳۲].

20952 ـ **سپهسالار** ۱/۲۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱ر-۲۶ر) [ف. سپهسالار ۵: ۶۱۲].

معیار جمالی

بنگرید: ص ۱۹۵۶. **آغاز:** بعد تحمید و ثناو شکر و تمجید کردگار مور و ماهی، نور بخش مهر و ماه.

20953 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A ۱۷۰۶: سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۲۰].

مفتاح البدایع فی صنایع الشعر

از وحید تبریزی، که یاد او در «عشقیه: ۱۲۸۵» گذشت که برای برادرزاده‌اش صفی‌الدین ساخته و در ۸۲۰ بانجام رسانده است **آغاز:** شکر وسپاس خداوند متکلم را که انسان را تشریف نطق بخشید تا از دیگران ممتاز گشت.

20954 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵/۳۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق زیبای **۱۱۵۴** (۱۱۰پ - ۱۲۶پ) ۱۳س [ف. مخطوطات ۲: ۱۷۰].

20955 ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۵/۲۷۷: **۱۲۸۳** [رؤیت]؟

مفتاح الصنایع

از وحید تبریزی، نگارندهٔ: اعمال قوافی، جمع مختصر، بدایع الصنایع، مفتاح البدایع و جز آنها. در بیست و سه فصل. **آغاز:** سپاس وثنای بیحد مر صانعی را جل جلاله وعم نواله که فصحا و بلغای عالم.

20956 ـ **الهیات** ۳/۱۱۶ب: نستعلیق همراه: جمع مختصر، اعمال قوافی، قواعد معما از همو و چند گفتار دیگر از دیگران (۴۲پ- ۶۴پ) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۱۳۲].

ملخص معیار جمالی

متن از فخری در بخش فرهنگنامه‌ها ص ۱۹۵۶ گذشت. نگارنده که از محرران دارالانشای شاه سلطان حسین بوده بخش عروض و قافیهٔ آنرا با واژه‌های آسانتر تحریر کرده است. **آغاز:** موزونی سخن ثنای حضرت حق عز شأنه و مطبوعی بیان ... و بعد، چون در این ایام خجسته آغاز.

20957 ـ **مجلس** ۱/۳۴۸۶: نوشتهٔ عبدالوهاب رشتی، در **۱۲۳۳**، زرین (ص ۱ - ۱۳۵) [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۴۵].

منتخب مقطع تکمیل الصناعه = قافیه

ازعطایی، در ص ۲۱۶۸ گذشت.

میزان الاشعار

از میرزا محمد سعید (بنگرید: تبصرة الشعراء: ۲۱۵۴). در یك مقدمه و نوزده باب و یك خاتمه، در عروض. **آغاز:** جواهر زواهر محمدت سزاوار حضرت داوری است که علم عروض را موجب معرفت اوزان.

20958 ـ **آصفیه** ۳۱۱ بلاغت: نوشتهٔ محمد اسماعیل مشهدی، **۱۲۲۶** در حیدرآباد، ۲۶گ ۱۴س [ف. آصفیه ۱: ۱۰۸ و ۳: ۷۴].

میزان الاشعار = عروض

از سیفی، در ص ۲۱۶۲ گذشت.

میزان الاوزان = لسان القلم

گزیده‌ایست از «المعجم فی معاییر اشعار العجم» از عبدالقهار فرزند اسحاق ملقب به شریف، بنام بهادرشاه بابر، در دو بخش: ۱- عروض و قافیه

که بنام«میزان‌الاوزان» خوانده‌با عنوانهای: مطلع ومقصد ومقطع ۲ــ بدیع، که لسان‌القلم درشرح الفاظ‌عجم نامیده‌است. با «میزان‌العروض»درتهران چاپ‌شده‌است. **آغاز:** غرض حمدو ثنا بر پادشاهی که خیمهٔ مرصع افلاك دایی واسطهٔ عروض.

بنگرید : ف . مشار۲:۲۵۰۴، ۲۸۵۷۰.

20959 ــ**دانشگاه۵۲۵۷**: نوشتهٔ علیشاه فرزند مهدی‌السنجانی، سلخ‌شوال **۸۶۲**، نسخهٔ کامل ودرست [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۳] این نسخه بیش‌از این‌نزد دانش بزرگ نیابوده‌است [پیشگفتارچاپ المعجم‌فی‌معایراشعارالعجم: کز].

20960ــ **تهران**، اقبال‌آشتیانی، عباس: نسخ‌کهن ، بخش بزرگی از آن افتاده وازحیث قدمت وخوبی‌خط‌از ۲ نسخهٔ‌دیگر بهتر [پیشگفتار چاپ‌المعجم فی‌معایراشعارالعجم: کز].

20961ــ **تهران** . حسن ادیب هروی: نویسانندهٔ‌خود ایشان، برای‌چاپ«عروض» عمان [پیشگفتارچاپ‌المعجم‌فی‌معاییراشعارالعجم: کز].

میزان الاوزان

از عمر فرزند شجاع فرزند عمرالخضر. گفتاریست درعروض [دانش پژوه] .

20962 ــ **تبریز**، ملی ۲۹۳۵: نوشتهٔ سیدحفیظ‌الله‌خان در**۱۱۳۵** [نسخه‌ها۴: ۳۱۴].

میزان البحار

ناشناخته درعروض .

20963ــ **تهران**، آقای مسعودمحتشمی ۲/۰۰ : با تاریخ **۱۲۶۵** در دفتر [نسخه‌ها۵: ۶۷۳] .

میزان‌قویم وقسطاس مستقیم

ناشناخته .

20964ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۱۵۹ : تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده، ۴۰ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۵۷] .

ن

نزهة‌الابصار

از شرف‌الدین‌فضل‌الله‌قزوینی، قصیده‌ایست مصنوع در عروض درستایش شمس‌الدین حسین، درنسخهٔ ۴۱۳۷ ملك آمده : از افتخار شعراء المتاخرین شرف‌الدین فضل‌الله . بایستی‌ازسدهٔ ۱۱ وپیش ازآن باشد . **آغاز:** از اعتدال‌نسیم صبای عنبربــاد ــ عروس گل بخرامید سوی صفهٔ بار.

20965 ــ **ملك ۴۱۳۷/۳۷**: در دفتر مؤرخ **۱۰۷۰** (۱۶۷ پ ــ ۱۶۸ پ) نویسنده مینویسد : چون منظوم بحور اشعار بودتمام قصیده را ننوشتم [رؤیت] .

و

الوافی فی‌تعداد القوافی

از محمدعصار، دربیان‌انواع‌قافیه‌به‌ترتیب تهجی . **آغاز:** افتتاح‌هرکـتاب و اختتام هر خطاب و آغازوانجام هر فصل و باب بایدکه‌موشح بحمدرب‌الاربابی‌ومفتح بشکرمسبب‌الاسبابی‌باشد.

20966ــ **قاهره** ، دارالکتب۱۴م لغت فارسی : بی‌تاریخ، ۱۲۶ گ۱۳[ف.مخطوطات ۲: ۲۳۳] .

وافیه

از شمس‌الدین فقیر دهلوی ، که یاد او در «حدایق بلاغت : ۲۱۳۲» گذشت. که در ۱۱۶۱ در عروض نگاشته است .

20967ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۲ق ف۳۴: نوشتهٔ فضل احمد یارهروی در **۱۳۲۱** (ص ۱ـ۹۹) [مخطوطات، سرفراز علی:۵۷].

الوافیه فی علم القافیه = مختصر

وافی در علم قوافی جامی، در ص ۲۱۷۳ گذشت.

الوافية فی علم القافیه

از رستم فرزندعلی طارمی بخارایی، که یاد او در «عروض :۲۱۶۲» گذشت. **آغاز** : حمد فراوان خالقی را عم نعمائه که بخشندهٔ طبع موزنست.

20968 ـ قاهره ، دارالکتب ۲/۵ م عروض فارسی : نستعلیق زیبا ، **۱۰۰۳**، زرین (۳۲پ-۳۴) ۱۷ س [ف.مخطوطات۲ :۲۳۳].

بخش بیست و چهارم

معما

چیستان، ماده تاریخ‌سازی

الف

الفیهٔ شریف

از شریف معمایی، نه میرسید شریف گرگانی که اسماعیل پاشا گفته و نه شرف‌الدین علی معمایی. نخست یك بیت در معما سروده است: ازقدوابرو بدیدن آن ماه چهره ... سپس این کتاب را بسال ۹۰۸ دریك مقدمه و بیست و هشت مقاله و یك خاتمه درگزارش آن یك بیت نگاشته است واز آن بیت هزار نام خدا استخراج کرده است. **آغاز:** الاف حمد وسپاس واصناف شکر بیقیاس احدیرا که هزار ویك نام.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۹۵ـ ایضاح المکنون ۱: ۱۲۱.

20969ـ **سپهسالار** ۸۲۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** اصلاحاتی دارد شاید بدست نگارنده انجام گرفته، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار ۳: ۱۸۶].

ایهام الشریف

از شریفی، درمعما، بسال ۹۰۶ (= خوش) در (یك مجمر وچهار غالیه ویك عودسوز ولوازم آنها) ساخته است:

دروبسیار ایهام شریف است
مسمی زان بایهام الشریف است

(بنگرید: الفیهٔ شریف) **آغاز:** ای درحجب ازچشم وعقول وافهام ـ ذاتت پس پردهٔ هزار ویك نام.

20970ـ **دانشگاه** ۴۶۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۷۱ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۱۸].

ب ـ ت

بحر الالفاظ

از محمدصادق ناطق اصفهانی، درگذشتهٔ ۱۲۲۸، بنام فتحعلی شاه قاجار، در دستور ماده تاریخ‌سرایی، در ۱۲۲۲ آغاز و در ۱۲۲۷ به انجام رسانده است. ودر آن میگوید پیش از این دربارهٔ ماده تاریخ‌سازی کسی ننگاشته است، ومن دراین

گفتار واژه‌های لازم و آنچه مورد استفادهٔ ماده تاریخ سازی است می‌آورم. و آنگاه واژه‌ها را بترتیب حروف تهجی آورده است. در این کتاب بسیاری از پیشامدهای تاریخ باین گونه ثبت شده است و از این رهگذر سودمند است.

آغاز: ای نام تو بر سر زبانها... شریف ترین الفاظ و لغات و لطیف ترین کلمات.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۵۸.

20972 ـ **تهران**، ملی ۲۳۸ ف: نسخ خوش گویا **۱۲۲۷**، آغاز برابر نمونه، ۶۵ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۲۴۲].

20973 ـ **سپهسالار** ۶۳۹۵/۲: نسخ پیرامن **۱۲۷۳**، آغاز: نام تو در جملهٔ الفاظ عیان... شریف ترین الفاظ [ف. سپهسالار ۳: ۲۴۲].

20974 ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۴/۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نسخهٔ سپهسالار (۲۳۴ پ ـ ۳۰۰ ر) [ف. ادبیات ۱: ۴۱].

تألیفیه = رساله در تناسب تألیفی

از شیخ زاده ابواسحاق کوبنانی، گزارشی است بر دو بیت از شرف الدین علی یزدی در «حلل مطرز»: چون در تناسب تألیفیات بودنه و پنج ـ بجوی ثالث ایشان **شرف** بفکر صحیح ـ کمال دوری اوسط بدیل اصغر ساز ـ که هست زهرهٔ زهرا عدیل ام مسیح.

نسخه‌ای از آن در ص ۱۴۳ یادشده و اینک نسخه‌ای دیگر.

20975 ـ **مجلس** ۶۳۲۱/۱۴: سدهٔ **۹ـ۱۰** باتاریخ **۹۰۳** در دفتر (ص ۲۴۲ـ۲۴۸) [یادداشتهای آقای حایری].

تحفة البحرین

از شیخ کرمیانی، که بروزگار سلطان مراد دوم میزیسته و از خراسان به حجاز رفته و آنجا سکونت کرده است. در معما بنام سلطان محمد فرزند سلطان مراد نگاشته است.

20976 ـ **ملك** ۱۷۹۴: نستعلیق اوایل ذیحجهٔ **۹۱۷** در شهر مکه، آغاز در دیباچه افتاده است [رؤیت].

تحفة الدستور

از لطف الله فرزند عبدالکریم کاشانی، بنام شاه عباس دوم در ۱۰۷۰ نگاشته است. در دستور ماده تاریخ سازی، در سه مقصد و یك خاتمه: مقصد ۱ ـ در بیان آحاد ۲ ـ کشف و توضیح عشرات، ۳ ـ تبیین مآت. خاتمه در بیان الفاظی که موافقت دارند بعدد عزار. **آغاز:** اشرف الفاظ و لغات جوهر حمد متکلمی است که فهم معشر بشر از احصای

20977 ـ **ملك** ۵۴۳: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۶ گ ۱۴ س [رؤیت].

20978 ـ **مجلس** ۷۵۳: نسخ بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۳ گ ۱۴ س. [ف. مجلس ۲: ۴۷۵].

ج

جوهر فرد

از نیازی حجازی بخارایی فرزند سیدعلی فرزند محمد، نگارندهٔ «کشف الرموز» در گزارش شعرهای دشوار. و این یکی گفتاریست در حل معما و لغز، و در آن از میر حسین نیشابوری و «نادره» مولانا کوکبی یادشده است نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است. و نباید همان نیازی باشد که «جامع اللغات: ۱۹۷۹» را بسال ۱۰۰۸ نگاشته است بلکه باید با نگارندهٔ «شهابیه» در معما

یکی باشد. **آغاز:** بنام خداوند تحصیل سلسلهٔ کاینات و باسم فاعل صنع تسهیل تکمیل صنیع موجودات ...اما بعد ، عرضه میدارد ... نیازی بن ... بخاری، که داعی رادعی .

20979_ **دانشگاه** ۲/۳۱۵۸: نستعلیق قابلی، **۹۷۸**(ص۴۹_۶۷) همراه «کشف الرموز» او [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۲۰] .

ح

حدایق الدقایق

در ص ۱۶۱ گذشت .

حل التعمیه = شرح دستور معمای نیشابوری

از محمد نونداکی (در ص ۲۱۹۳) .

حلل مطرز در فن معما و لغز

از شرف الدین علی یزدی معمایی فرزند حاجی، که یاد او در «انگشت شماری : ۱۳۷» گذشت. بدستور سلطان ابراهیم پسر شاهرخ در ۸۲۸ یا ۸۳۲، درچند مجلد و هر مجلد چندین حله و هر حله درچندمطرز نگاشته است: جلد۱_در شرح ماهیت معمی و لغز ۲_ درنمایش و آرایش وجوهی که تعلق به تکمیل صورت اسم داشته باشد ۳_در بیان تحصیل مادهٔ حرفی بحسب صورت کلامی که اشهر واظهر صور حرفی است ۴ _ درهمان مقصد بحسب صورت کتابی ۵ _ تبیین قواعدی که مبتنی است بر صورت معنوی عددی حروف. **آغاز۱):** بعداز تیمن و اعتصام بذکر خجسته فرجام **آغاز۲):** بعد از حمدوثنای دانای (بگفته کشف الظنون) واین یکی سر آغاز «منتخب حلل مطرز» است.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۷۷ .

20980_ **مدینه**، عارف حکمه ۷: نوشتهٔ **۸۱۰** [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴] .

20981 _ **یزد**، علوی: نسخ سدهٔ **۸_۹**. درفهرست بنام «حلیة الحلل» یادشده است [نسخه‌ها ۴: ۴۳۹] .

20982 _ **ساری**، طاهری شهاب ۲مج: بخامهٔ نگارنده، سدهٔ **۹** همراه «کنه المراد» او. ودر هامش آن «حلیة الحلل» جامی است به خامهٔ جامی [نسخه‌ها ۶ :۶۲۷] .

20983_ **تهران**، ادبیات ۲۰ج: نستعلیق نزدیك به پایان **۹۸۲** ، آغاز برابر نمونهٔ**۱** ، ۱۵۶ گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱: ۲۱۳] .

20984_ **سپهسالار** ۲۸۷۷ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۰ باتاریخ **۹۸۷** بهمین خامه در دفتر آغاز برابر نمونه ، درفهرست از نگارنده نام برده نشده است [ف. سپهسالار ۵: ۶۰۷] .

20985 _ **دانشگاه** ۴۷۲۹ : نستعلیق رمضان **۹۸۸** ، آغاز افتاده، ۱۶۴گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۰] .

20986 _**رضوی** ۲۸۵ ادبیات: نستعلیق علی بیگ **۱۰۵۴** آغاز افتاده [ف. رضوی ۷ : ۳۰۶] .

20987_ **سنا** ۲۲۵۰ : نستعلیق نزدیك به پایان ذیقعدهٔ **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۲: ۲۲۷] .

20988_**مجلس** ۲۲۰۹: نوشتهٔ **۱۰۷۳**، ۱۶۴گ [ف .مجلس ۶: ۱۶۹] .

20989_ **رضوی** ۲۸۴ ادبیات: نستعلیق محمدتقی ۳ ج۲/ **۱۰۹۰**، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف . رضوی ۷ : ۳۰۶] .

20990_**رضوی** ۲۸۶ ادبیات: نستعلیق

اواخر سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام‌افتاده[ف. رضوی ۷ : ۳۰۷].

20991 ـ **سپهسالار** ۲۷۹۹/۲۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، خریداری ۱۲۲۶ درقزوین، بخشی ازآن نست(۱۶۷ـ۱۶۹) [ف. سپهسالار ۴: ۳۳۶] .

20992 ـ **حقوق** ۶۴ د: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام‌افتاده، ۲۲۵گ ۱۷س[ف. حقوق: ۹۸] .

20993 ـ **رضوی** ۹۲۴/۳ ادبیات (۴۵۳۵): نستعلیق نزدیك **۱۲۷۱** گزیده‌ایست ازآن (ص۶۰ـ۷۴) سپس گفتاری کوتاه دیگر در معما [ف . رضوی ۷: ۷۳۲] .

20994 ـ **سنا** ۲۹۶ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۷۱** [نسخه‌ها ۶: ۵۲۳] .

20995 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۸۲/۳۴ : نسخ محمد طاهر فرزند ولی‌محمد طبیب مشدی، **۱۳۰۹** (ص۳۰۷ـ۳۲۱) [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷] .

20996 ـ **مجلس** ۲۲۰۸ : نسخ‌تعلیق و تحریری ابوالحسن فرزندگنجعلی بواناتی، در **۱۳۷۰** . آغازبمانند نمونهٔ **۱** [ف .مجلس ۶ : ۱۶۹] .

20997ـ **مجلس** ۷۷۸: نستعلیق‌خوب تاریخ یاد نشده، پایان‌یك برگ افتاده، ۲۴۵گ ۱۴ س [ف.مجلس ۲: ۴۸۸] .

20998ـ **تبریز**، ملی ۳۰۰۹: نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغازبرابر نمونهٔ **۱**، [ف .ملی تبریز ،سیدیونسی ۱ : ۴۳۵] .

حل معما = شرح معما

حل معما = رساله در ..

از مولاناضیاءالدین اردوبادی، که‌در ۹۱۲ بنام (حضرت‌میر) نگاشته‌است ، وگویا نگارنده همان‌ستایشگر سلطان‌حسین‌بایقرا (۸۴۲ـ۹۱۱) باشدکه در ۸۹۲ قصیده‌ای در ستایش او سروده (مجلس۳: ۶۵۸) وهمان ضیائی‌اردوبادی(ذریعه ۹: ۶۳۲) باشدکه بروزگارمیر علیشیر نوائی میزیسته و مرگ اورا ۹۲۷ نوشته‌اند [ذریعه] دردیباجه ازاستادخودجامی یادکرده . تاریخ نگارش آن: تاریخ گشودنش چوخواهی ـ بشمارفوایدضیارا
بنگرید: ذریعه۹: ۶۳۲. تحفهٔ‌سامی: ۱۱۹. فرهنگ سخنوران: ۳۴۹ دانشمندان آذربایجان: ۲۴۱ ـ حبیب‌السیر : ۲۵۱ .

20999ـ**دانشگاه** ۳۳۷۲: نستعلیق‌عیسی نامراد، **۱۰۳۹** درشهرك‌مدرسهٔ ملك محمد، آغاز افتاده، ۶۲گ ۱۴س [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۲].

21000ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۷۶ جوادی: نستعلیق‌صدیق‌فرزند ایوب، سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده «رساله‌درحل معما» [ف.ادبیات۳: ۲۷].

21001 ـ **شیراز**، دانشکدهٔ ادبیات ۲۹۱۸ : نوشتهٔ ابوالقاسم تفرشی ، حل‌معمای میرحسین است ازاو [نسخه‌ها ۵: ۲۳۰] .

حل معمیات

از ابراهیم شربتدار اصفهانی، که‌یاد اودر «طیب اغذیه ۴۳۲» گذشت . در گزارش معمای شرف‌الدین‌علی‌یزدی : چون‌تناسب‌تألیفی‌اوفتد نه وپنج ... ومعمای نصیرای همدانی: درنسبت مؤلفه‌چون‌سی‌ودوفتاد ...ومعمای‌خودنگارنده: چون دوبمؤلفه‌بشش‌بارشود. **آغاز:** بسم‌الله تیمنا بشکره‌العلی‌الاعلی ، بدانکه این‌رساله‌ایست در دانستن‌کمال ظهوری ودوری ومناسبت تألیفی‌و حل وتوضیح معمای .

21002 ـ **دانشگاه** ۳/ ۳۴۰۴:شکسته نستعلیق‌خلیل فرزند اسماعیل حسینی تفرشی ،

نزدیك **۱۲۶۳** (ص۷۸–۸۹) همراه «عروض» از همو [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۱].

حلیة الحلل

ازعبدالرحمان جامی، که یادآوردر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. بنام میرزا ابوالقاسم بابر بهادر، پادشاه هرات و خراسان، درسی و نه سالگی در ۸۵۶، دربرابر «حلل مطرز» شرف‌الدین علی یزدی وبهره‌برده ازآن، دریك افسر وسه عقدو چند سمط نگاشته است. واین کهنترین نگارش اودراین باره است و پیش ازسه «دستور معما»ی دیگر خودساخته است. **آغاز:** بعدازگشایش مقال بستایش خجسته مآل دانایی که معمای حقیقت.

بنگرید: ذریعه ۷: ۸۱ – جامی، حکمت: ۱۶۶–۱۶۹ – ف. دانشگاه ۲: ۳۸۱.

21003 – **ساری**، طاهری شهاب ۳مج. بخامهٔ نگارنده، درهامش «کنه المراد» و «حلل مطرز» شرف‌الدین معمایی یزدی [نسخه‌ها ۶: ۶۲۷].

21004 – **تهران**، علی: نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶: ۲۶۴].

21005 – **ملك** ۴۷۹۵/۱۶: نستعلیق نزدیك **۸۹۵**، شمارهٔ ۱۶ «کلیات» او (۳۶۲ پ – ۳۷۵ ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21006 – **ایاصوفیا** ۴۲۰۹: در «کلیات» اوگویا ازسدهٔ **۹–۱۰** همراه با دودستور معمای اوست. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۲].

21007 – **دانشگاه** ۱۰۲: محمدباقر فرزند محمدشریفی، **۹۶۲–۹۶۶** در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه (ص ۱۴۹۱ –۱۶۱۷) [ف. دانشگاه ۲: ۳۸۱].

21008 – **ملك** ۵۹۹۷/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰** در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21009 – **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۱۵۸۵/۳۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۳۷].

21010 – **استانبول**، طوپقپوسرای R۸۸۷/۱۹: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۳۶].

21011 – **مجلس** ۵۹۲۳/۱: نستعلیق یوسف، **۱۱۰۶** (ص۲–۹۷)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۷: ۳۰۸].

21012 – **قاهره**، دارالکتب ۱/۱ مجامیع فارسی طلعت: همراه «شرح» آن از عبدالله کردی مؤرخ **۱۱۵۹** [مخطوطات ۲: ۱۶۲].

21013 – **مجلس** ۵۴۲۹: نستعلیق **۱۲۳۴**، ۲۹گ ۲۱ س [رؤیت].

د

دستور معما

گویا از ابراهیم، در آن ازمعمای جامی ومیرحسین نیشابوری وامیرعلیشیر وشیخ بخاری یادشده. **آغاز:** بنام پادشاه هردوعالم الهٔ آسمان وعرش وآدم... حمد بیحد خداوندی راکه معمای ذاتش معرا ازترکیب.

21014 – **دانشگاه** ۳۹۰۸/۹۵: نستعلیق **۹۸۷** درسمرقند (۹۸پ – ۱۱۳پ) ویکجا در آن آمده: کاتب نسخه میرزا ابراهیم [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۸].

دستور معما (۱) = حلیة الحلل
از جامی ، درص ۲۱۸۳ گذشت .

دستور معما (۲)

از عبدالرحمان جامی ، چهار گفتار ازو دراین باره‌دردست هست : ۱ ــ حلیة‌الحلل‌که درص۲۱۸۳ گذشت۲ـ دستور معمای دوم‌یامیانه (متوسط) جای‌گفتگو۳ـ گفتاری‌که ازدوکتابچهٔ پیشین‌کوچکتر وازچهارمی‌بزرگتراست(معمای صغیر) ۴ ــ دستور معمای‌منظوم · دستور معمای دوم‌مانند حلیة‌الحلل‌اودستوریست‌که‌درسه‌بخش: تسهیلی ، تحصیلی ، تکمیلی‌آمده است.دیباجه ندارد وبه‌کسی‌پیشکش‌نشده استونام او درآغاز نیامده است، **آغاز:** ای‌اسم‌توگنج‌هرطلسمی... معماکلامیست موزون که دلالت کند براسمی از اسماء بطریق رمز وایماء ، دلالتی‌که‌پسندیده.

بنگرید: ذریعه ۸:۱۶۷ـ ف.دانشگاه۲: ۳۹۱ـ۳۹۷ـ کشف‌الظنون۲:۱۷۴۲ (معمیات) جامی ، حکمت : ۱۶۸ .

21015ـ **ملك** ۴۷۹۵/۱۸ : نستعلیق نزدیك **۸۹۵** ، شمارهٔ۱۸«کلیات»او(۳۸۱پ‍ـ۳۸۶پ) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

21016 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۶۷۲/۱۲ · H : در«کلیات» اونوشتهٔ**۸۷۷ـ۸۹۵** [ف . فهمی‌ادهم ۱:۲۳۴].

21017ـ **ایا صوفیا** ۴۲۰۹/۲۲:در «کلیات» او ازسدهٔ**۹ـ۱۰**.فیلم‌آن دردانشگاه ش ۹۷۰ هست[فیلمها : ۱۶۲] .

21018 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۸۸۶ · R :در«کلیات»اونوشتهٔ **۹۳۱**[ف.فهمی ادهم ۱ : ۲۳۵] .

21019 ــ **دانشگاه** ۱۰۲ :نستعلیق‌زیبا محمد باقرفرزند حاجی‌محمد شریفی،در**۹۶۲** تا **۹۶۶** در«کلیات» او [ف.دانشگاه۲: ۳۹۱]

21020ـ **دانشگاه** ۳۹۰۸/۱: نستعلیق رجب **۹۸۷** درمدرسهٔشاه بیگ‌درسمرقند(۱پ‍ـ۱۲ر) آغازبرابر نمونه، درفهرست‌از نگارنده نام‌برده‌نشده[ف . دانشگاه۱۲:۲۸۹۶].

21021ـ **ملك**۵/۵۹۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، شمارهٔ ۵«کلیات» او ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

21022ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۵۸۵/۳۶ · A:در «کلیات»اوازسدهٔ**۱۰**[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۳۷] .

21023₁ـ**الهیات**۱۰ ۱۴۴/ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۱۴ر‌ـ۲۲۶ر)همراه«دستورمعما» از همو [ف. الهیات ۱:۱۶۲] .

21023₂ ــ **قاهره** ، دارالکتب : ۱ـم مجامیع فارسی : بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه ، درفهرست‌ازنگارنده‌نام برده نشده [مخطوطات ۱:۲۵۷].

دستور معما (۳)

از همان جامی. سومین‌گفتار اوست‌دراین باره،ازدوکتابچهٔ اوکوچکتر وازچهارمین‌آنها بزرگتر است وبنام‌شاه سلطان‌حسین نگاشته‌است و در آغازآن آمده است: رسالهٔصغیرهٔمعما.ودر این یکی‌بخلاف آن‌سهٔ دیگرپایهٔمعماابرچهار بخش‌نهاده است : تسهیلی ، تحصیلی،تکمیلی، تذییلی. **آغاز:** بنام‌آنکه‌ذات‌اوزاسما..امابعد، این مختصریست دربیان قواعد معما، باعث‌بر‌ـ تحریرش آنکه دراین فرصت .

21024ـ **تهران**، ملی۱۳/مج فهرست نشده : نسخ‌عبدالرحمان فرزند احمدجامی،در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها۶:۲۶۴].

21025 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۶۷۲/۱۰ · H : در«کلیات» اونوشته **۸۷۷ـ۸۹۵** [ف . فهمی ادهم۱:۲۳۴].

21026ـ **ملك** ۴۷۹۵/۱۷ : نستعلیق

۸۹۵، شمارهٔ ۱۷ «کلیات»او(۳۷۵پ-۳۸۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21027 - **ایاصوفیا** ۲۲/۴۲۰۹ :در «کلیات»او ازسدهٔ **۹-۱۰** .فیلم آن دردانشگاه ش۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۲] .

21028 - **تبریز** ، سلطان القرائی : نوشتهٔ **۹۰۸** ، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۸ : ۱۶۷] .

21029- **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۸۶ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۳۱** [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۵] .

21030- **دانشگاه** ۱۰۲۰ : نستعلیق محمد باقر در **۹۶۳** تا **۹۶۶** در «کلیات» او ، همراه «دستورمعما»ی دوم او . آغازبرابرنمونه.[ف. دانشگاه ۲: ۳۹۵].

21031 - **رضوی** ۹۵۶/۵ ادبیات (۸۷۱۵) : نستعلیق **۹۸۵** درفهرست معمای صغیر یادشده ، آغازبرابر نمونه(ص۸۸-۱۷۵)[ف. رضوی ۷:۷۸۹] .

21032 - **ملك** ۵۹۹۷/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، شمارهٔ ۶ «کلیات»او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

21033- **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۱۵۸۵/۳۷ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۰** [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۳۷].

21034-**سنا** ۱۱/۳۶۶ : نستعلیق **۱۰۰۰** [نسخه‌ها ۶: ۵۷۵] .

21035- **الهیات** ۷/۱۴۴ج: سدهٔ **۱۱** همراه یازده رسالهٔ دیگردرمعما که ش ۴ و ۷ آن ازجامی است (۱۲۰ر-۱۴۱پ) [ف.الهیات ۱: ۱۶۱] .

دستور معما (٤)= معمای منظوم از همان جامی، به نظم، که درآن پایهٔ معما را مانند «دستور معمای۲» برسه پایه‌قرار داده است: تسهیلی، تحصیلی، تکمیلی ، بسال ۸۹۰ (= فیض) نگاشته است : چوفیض قدسی آمد جای توبیخ - نباشد گر نباشد **فیض** تاریخ .

آغاز:چو ازحمد وتحیت یافتی کام- بدان‌ای‌در معما طالب نام .

21036- **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۶۷۲/۷ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف. فهمی‌ادهم ۱:۲۳۴] .

21037-**ملك** ۱۹/۴۷۹۵ :در«کلیات» او **۸۹۵**(۳۸۶ پ-۳۸۷ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21038- **استانبول** ، طوپقپوسرای R .۸۸۶ : در«کلیات»اونوشتهٔ **۹۳۱**[ف.فهمی ۱:۲۳۵] .

21039- **ملك** ۵۹۹۷/۷ :در«کلیات» 17526»اوازسدهٔ **۱۰** ،زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21040 - **مجلس** ۸۸۳/۳ : نستعلیق خوب صالح فرزندعمر، **۱۰۳۶**، آغازبرابر ، در ۶۷بیت ، درفهرست‌ازنگارنده‌نام برده‌نشده است (ص۳۷-۴۲) [ف. مجلس ۳:۱۳۲] .

21041-**تهران**،ادبیات۳/۷۶جوادی: صدیق بن‌ایوب،سدهٔ **۱۱**[ف. ادبیات ۳ :۲۷].

21042- **سنا**۲/۷۵۷ : نستعلیق‌ترکی **۱۱۲۹**،آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۲ :۲۵۳].

21043- **دانشگاه** ۳/۴۳۸۷ : نستعلیق **۱۱۲۹-۱۱۴۷** درمجموعه (ص۴۴-۴۶)آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۴۹].

21044-**الهیات** ۴/۱۴۴ج :سدهٔ **۱۲**، باده‌گفتار دیگر درمعما (۵۹پ - ۶۲ر) [ف. الهیات ۱:۱۶۰] .

21045-**لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری

۶ ، ۳۹۸-۴۷۰ فیض: نوشتهٔ ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴**، ۴ گ ، ش ۵ دفتر ، [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲:۶۵].

21046- **دانشگاه** ۴/۳۸۶۴: باتاریخ **۱۲۴۶ - ۱۲۵۳** درجنگ (ص ۱۰۵ - ۱۰۹) آغاز برابرنمونه [ف . دانشگاه ۱۲:۲۸۴۲].

21047 - **اصفهان**، روضاتی: تاریخ یاد نشده (۵۹پ-۶۲). آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۰] .

21048- **دانشگاه** ۱۷۲: نسخ ، تاریخ یادنشده (گ ۸۸-۸۹) آغاز برابر نمونه، تنها ۵۷ بیت دارد وازانجام افتاده [ف. دانشگاه ۲:۳۹۶] .

21049 - **قاهره** ، دارالکتب: ۴۳۶۵ س : بی‌تاریخ ، آغاز برابرنمونه ، در فهرست بعنوان «صغری» یادشده است [مخطوطات ۱ : ۲۱۸] .

21050- **بنگاله** ، ایشیاتك ۵۲ منظوم (۱۲۱۰): شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۳] .

دستور معما

ازهمان جامی، ولی شناخته نشد که کدامین یك ازچهار گفتار اوست .

21051- **تهران**، ادبیات ۲/۷۶ جوادی: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۳:۲۷].

21052- **موزهٔ بریتانیا** Or۵۹۶۸: سدهٔ **۱۲** معمیات اوست با تفسیر ترکی از سید عبدالرحمان اشرف [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها

21053-54 - **مشهد** ، **عبدالحمید مولوی**، ش ف ۲و۳/۵۱۴: نستعلیق عبدالصمد فرزند حسین محلاتی در اصفهان، ع ۲/**۱۲۸۴** ، دوگفتار ازگفتارهای اوست درمعما [نسخه‌ها ۵: ۷۶] .

21055-56- **قاهره** ، دارالکتب: ۱ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، (گ ۴۵-۴۶) و (۴۶-۴۸) دوگفتار ازاوست [مخطوطات ن. طرازی ۱:۲۵۷] .

دستور معما

ازمیرحسین فرزند محمدحسینی نیشابوری، درگذشتهٔ ۹۰۴، بنام میرعلیشیر (م ۹۰۶) درچهار بخش : تسهیلی ، تحصیلی ، تکمیلی، تذییلی. **آغاز**: بنام آنکه ازتألیف وترکیب معمای جهان را دادترتیب ... اما بعد، معروض آنکه این حقیر فقیر حسین فرزند محمدالحسینی راچندمعمایی بود که ذره مثال ازپرتو.

بنگرید : ذریعه ۸:۱۶۸- کشف الظنون ۲: ۱۷۴۲ (معمیات) .

21057- **مجلس** ۸۷۹: از اواخرسدهٔ **۹**، پیش ازآن منظومه‌ایست در ۹۹ بیت درمعما است، ۸۳ گ ۱۲ س [ف . مجلس ۳:۱۳۶] .

21058-**اصفهان**، سیدمحمدعلی روضاتی: باتاریخ ۱۵ ج ۱/**۹۳۲** درشمارهٔ پیش از آن: «نودونه نام» ازهمودرمجموعه (۷۳ر-۱۲۶ر)، آغازبرابرنمونه [نسخه‌ها ۵:۱۳۷].

21059-**تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق باتاریخ **۹۴۷** دردفتر ، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

21060- **دانشگاه** ۱/۴۴۹۵: نستعلیق جمشید معمایی کاتب، **۹۴۷** (ص ۱-۱۱۸) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۴۰].

21061-**ملك** ۱/۴۸۳: نستعلیق **۹۵۰**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

21062 - **قاهره** ، دارالکتب ۱۱۶ م ادب فارسی : تعلیق زیبای **۹۶۴**، ۴۹ گ ۱۹ س. **آغاز**: باسمك الابتداء یافتاح ز حرفی که آن برزبان میرود [ف. مخطوطات ۲: ۱۶۴] .

21063 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۹/۱ مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔمحیی‌الدین ، ج ۹۶۴/۲ (۱-۶۱پ) ، زرین‌آغاز برابر نمونه [ف.مخطوطات ۱:۱۶۴].

21064ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۸۳۶: نوشتهٔ ۹۷۷ [نسخه‌ها ۴:۶۸۳] .

21065 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۷۳۷ : نوشتهٔ ۹۸۰ ، آغاز برابر نمونه، ۶۵گ ۱۵ س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۹۹].

21066ـ سپهسالار ۲۸۷۸/۳: بخامهٔ نویسندهٔ ش۱ روز۴ رجب ۹۸۶ (۹پ-۵۶ر)، آغاز برابر نمونه،درفهرست‌بعنوان«شرح‌دستور معما»یاد شده‌است[ف. سپهسالار ۵:۱۸۲] .

21067ـ دانشگاه۳۹۰۸/۳: نستعلیق تصحیح شدهٔ ۹۸۹ در مدرسهٔ شاه‌بیگ‌غازی در سمرقند (۱۶پ - ۵۳ر) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۹۶] .

21068ـ الهیات ۴۷۱/۲ د : سدهٔ ۱۰ (۸ پ - ۴۴ر) [ف. الهیات ۱:۳۰۷].

21069ـشیراز، خاندان سیدنورالدین ۱/مج : سدهٔ ۱۰-۱۲ [نسخه‌ها ۵:۲۸۹] .

21070ـ مجلس ۲۲۱۴ : نسخ تعلیق خوش‌محمدحسین، ۱۰۳۳ ، آغاز‌برابر نمونه، ۱۳۶ گ ۹س [ف . مجلس۶:۱۷۲] .

21071 ـ مجلس ۸۸۳/۶ : نستعلیق خوب‌صالح‌فرزندعمر، در۱۰۳۶،(ص۸۱-۲۲۶) [ف. مجلس۳ : ۱۳۲] .

21072ـ تهران،دانشسرای‌عالی،قریب ۱۲/۱ : نوشتهٔ شعبان ۱۰۷۹،با خاتمه‌ای از محمد یوسف [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷] .

21073ـ سپهسالار ۲۸۷۹ : نستعلیق زیبای احمد فرزند خلیل، ۱۰۸۶،درمحروسهٔ بروسه، زرین، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بعنوان «شرح‌دستور معما» یادشده [ف.سپهسالار ۵ : ۱۸۲] .

21074ـ تهران ، ملی ۶۹۳/۱ ف : نستعلیق‌شنبهٔ۸ع۱ /۱۰۸۹،(ص ۱۲۴-۱۴۰)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی۲ : ۱۹۹].

21075ـملک۵۱۵۷/۲:سدهٔ۱۱(۷پ- ۷۵ پ) آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

21076ـسپهسالار۷۱۱۲/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز افتاده (۳۳ر - ۵۹ر) [ف . سپهسالار ۴ : ۴۳۰] .

21077ـ سپهسالار ۲۸۸۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۵۷ گ ۱۵س،درفهرست‌بعنوان«شرح دستورمعما» آمده [ف . سپهسالار۵ : ۱۸۲] .

21078 ـ قاهره ، دارالکتب : ۲۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبا،۱۱۵۴، آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱:۲۵۸].

21079 ـ مجلس ۵۹۲۳/۴: نستعلیق با تاریخ ۱۱۰۶ دردفتر، آغازافتاده، دو نسخه است [ف. مجلس ۱۷:۳۱۲] .

21080 ـ قاهره ، دارالکتب ۱/۱۱ مجامیع‌فارسی‌طلعت: نستعلیق ۱۱۶۰ (گ۹۱- ۱۲۶) . آغاز برابر نمونه[ف. مخطوطات۲: ۱۶۴] .

21081ـسپهسالار۷۴۵۴/۱: نستعلیق ۱۲ج ۱۲۸/۲ (۱۲۰۸) ازروی نسخهٔ‌نصرالله کدخدا (۱پ -۶۰ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۴:۴۳۰].

21082ـ دانشگاه۳۸۶۴/۳ : باتاریخ ۱۲۴۶ در دفتر (ص۱۰۶-۱۰۹)[ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۸۴۲] .

21083ـ رضوی۳۱۶ادبیات: نستعلیق ۱۱ع۱۲۷۸/۱،آغاز برابر نمونه[ف.رضوی ۷:۳۴۴] .

21084ـ رضوی ۸۰ریاضی: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸ گ

۲۶ س[ف . رضوی ۳:۳۲۴] .

21085ـ مجلس ۳/۶۰۴۰: تاریخ‌یاد نشده (ص۱۶۰ ـ ۲۸۶) ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای حایری] .

21086ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۷۳۸ : ۵۰ گ۱۷س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۹۹] .

دستور معمای منظوم(۱)

از شهاب‌الدین احمدحقیری هروی فرزند نظام‌الدین ، درگذشتهٔ ۹۲۳ ، شاگردمیرحسین معمایی (م۹۰۴) . وازوست: شرح‌دستورمعما، مخزن‌الجواهر درهمین باره . واین یکی رادر ۹۱۸ در ۱۴۶ بیت‌سروده‌است . درپایان‌نسخهٔ سپهسالار ۲۸۷۸/۲ آمده : پی‌تاریخ اوازعالم غیب ـ رسیده نسخهٔموزون بی‌عیب. **آغاز:** بنام آنکه ذات جمله اشیا ـ بودچون اسم‌ذات‌اومعما ـبود آسایش‌دلها زنامش ـ گشاده‌جمله مشکلها زنامش .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۵۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۶۹ ـ نصرآبادی : ۵۰۹ .

21087ـ کابل ، وزارت اطلاعات ۲۱۷/۸۲: نستعلیق‌خوش، درکجکول(کشکول) مؤرخ **۹۴۹**، زدین، آغاز برابر نمونه[راهنمای کتاب ۱۰ : ۶۳۷] .

21088ـ مجلس ۲۴۰۱/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۶۴** (ص۱ـ۱۵ متن و هامش) [نسخه‌ها۵: ۱۷۲] .

21089ـسپهسالار ۲۸۷۸/۲: نستعلیق احمدفرزند حاجی‌علی‌انطاکیوی‌وجهی‌در **۹۸۷** آغاز برابر نمونه، درفهرست‌ازسراینده نام‌برده نشده (۵پ ـ ۹پ) [ف.سپهسالار ۵: ۶۰۸] .

21090ـ سنا ۳۶۶/۱۰: باتاریخ **۹۸۸** تاریخ سرودن ۹۱۸ است [نسخه‌ها ۶: ۵۷۵].

21091ـ مجلس ۸۸۳/۴ : نستعلیق خوب صالح پسرعمر، در **۱۰۳۶** (ص۴۲ـ۵۴). آغاز برابر نمونه. [ف.مجلس ۳: ۱۳۲] .

21092ـ سپهسالار ۲۷۹۹/۴۸ : نستعلیق ۶ رمضان **۱۰۷۴** (ص ۵۶۱ ـ ۵۶۴) آغاز برابر نمونه [ف . سپهسالار ۵: ۶۰۹].

21093ـسنا ۷۵۷۶/۳: نستعلیق ترکی **۱۱۲۹** ، آغاز برابر نمونه ، [نسخه ها۲ : ۲۵۳] .

21094ـ قاهره ، دارالکتب : ۲۲ـم مجامیع ترکی: نسخ‌بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه (گ ۱۶۲ ـ ۱۶۵) ۳۱ س [مخطوطات نصرالله طرازی، ۱: ۲۶۹] .

دستور معما (۲)=مفردات

ازهمان‌حقیری هروی‌که پیش‌ازاین‌یادشده به‌نام‌شاه جمشید نگاشته است . **آغاز:** بسم‌الله‌ـ الرحمان‌الرحیم ـ نامهٔفتح استزحی‌قدیم . . . و بعد، چنین معروض‌میداردکه دراین‌زمان‌لطیف واوان شریف.

21095ـ الهیات ۱۴۴/۹ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**(۱۸۶ر ـ۱۹۶ پ) درفهرست‌بنام «مفردات» یادشده، آغازبرابرنمونه[ف.الهیات ۱: ۱۶۱] .

دستور معما (۳)

از همان‌حقیری‌هروی که‌پیش‌ازاین‌یادشده. **آغاز:** بعدازتنصیص وتحمید وتسمیه وتخصیص محامد واثنیه...عرضه میدارد...شهاب‌بن‌نظام الحقیری .

21096ـ مجلس ۵۶۱۶/۱: نستعلیق، باتاریخ **۹۸۲** دردفتر، آغازافتاده، انجام: بخوبی در همه‌عالم‌سمرباد [ف. مجلس۱۷: ۶۸].

21097ـ رضوی ۹۵۶/۱ ادبیات

(۸۷۱۵) : باتاریخ **۹۸۵** دردفتر، آغاز افتاده، انجام، بخوبی درهمه عالم سمر باد. سپس «کامرانیه» از همو [ف. رضوی ۷:۷۸۸].

21098 ـ **سپهسالار** ۲۸۷۸/۵: باتاریخ **۹۸۷** در دفتر (۵۹پ ـ ۷۸ر)، آغاز برابر نمونه، [ف . سپهسالار ۵ : ۶۰۸] .

21099 ـ **الهیات** ۱۴۴/۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست از نگارنده یادنشده است [ف. الهیات ۱ : ۱۶۰ و ۲ : ۱۹۶].

21100 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۶/۱ ادب فارسی طلعت : بی تاریخ (گ۱ ـ ۳۶)، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۱۶۳].

دستور معما

ازهمان حقیری، که پیش از این یاد شد. تا اینجا از اوسه گفتار باعنوان «دستورمعما» و یکی «شرح دستورمعما» و گفتاری بنام «مخزن الجواهر» شناخته ایم . نسخه های زیر را با آنها باید سنجید و دید که آیا گفتاری جداگانه و یا یکی از آنهاست.

21101 ـ **رضوی** ۹۳۸/۱ ادبیات (۴۸۱۰) : نستعلیق **۹۳۹** (ص۱ ـ ۶۹) آغاز افتاده، انجام: تصنیف (شهاب) و بنزد عقلا ـ تاریخ وی آمدست (تصنیف شهاب) . [ف. رضوی ۷ : ۷۵۷] .

21102 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۴۸۳/۱: نوشتهٔ **۹۶۵** گفتاریست مختصر [نسخه ها ۴ : ۶۸۸] .

21103 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۷۱: نوشتهٔ **۹۸۷**. درفهرست آمده: رسالة فی المعمیات [نسخه ها ۴: ۶۸۹] .

21104 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۷م مجامیع ترکی : بی تاریخ (گ۳۴ ـ ۴۸)، **آغاز**: حبذا شاهی که از جاه و جلال بیکران، ۴۶۸ معماست که بسال ۹۳۸ سروده است [ف. مخطوطات، طرازی ۲: ۱۶۳] .

دستور معما

از ذوالنون حکیم . دردیباجه ازمیرحسین نیشابوری یادکرده . **آغاز**: ای ز تو وجود جمله اشیا ـ جز توهمه اسم بی مسمی ... وبعد برضمیر منیر واقفان دقایق رموزمعما ومتفطنان حقایق .

21105 ـ **الهیات** ۱۴۴/۱۱ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۱۴ر ـ ۲۲۶ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۶۲] .

دستور معما

ازحکیم رکنی، صادق نیشابوری شاگرد میر حسین نیشابوری (م ۹۰۴)که ماده تاریخ مرگ استاد خودرا سروده و «دستورمعما»ی او را نیز گزارش کرده است. **آغاز**: بسم الله الرحمان الرحیم ـ مطلع منشور کلام کریم. رمزمسما تو.. . امابعد، معروض میدارد حقیر صادق رکنی عاشق، که زمان بسی لطیف شده وجوانان بغایت ظریف.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۸۴(رکنی نیشابوری) ـ فرهنگ سخنوران: ۲۳۸ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۲۱ .

21106 ـ **الهیات** ۱۴۴/۲ج: نستعلیق شنبهٔ شعبان **۱۰۴۷** (۴۰پ ـ ۵۳پ) آغاز برابر نمونه [ف . الهات۱: ۱۶۱ و۲: ۱۹۴].

دستور معما

از سیفی بخارایی عروضی ، که یاد او در «عروض :۲۱۶۲»گذشت . دریك مقدمه وچهار (چهل) قاعده و تنبیهی چند وخاتمه، وازمعمای جامی وشرف الدین یزدی وحاجی ابوالحسن اندجانی ودیگران درآن آورده است. **آغاز**: بنام ایزددانای بینا ـ که اسم اوست حل هرمعما... مقصود ازنوشتن این نسخه آنست که هرکرا بفن معما میل افتد .

21107ـ **رضوی** ۶۱۶ادبیات (۶۸۹۹): نسخ خوش **۹۶۹** آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده : درچهل‌قاعده، ۵۰ گ ۱۷س [ف.رضوی ۷ : ۵۶۰].

21108 ـ **الهیات** ۱۱/۱۴۴ج : سدهٔ ۱۱ – ۱۲ با تاریخ : **۱۰۴۷ – ۱۲۰۴** در دفتر ، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۱۶۱] .

دستور معما

گویا ازسیفی‌بخارایی. دریک‌مقدمه وچند قاعده وخاتمه . **آغاز:** این‌مختصریست‌مشتمل برمقدمه و قواعدی چند. .مقدمه دربیان حقیقت معما وتقسیم او وتعریف اقسامش .

21109 ـ**ملک**۲/ ۴۹۰: نستعلیق‌محمد فرزند حسین‌فرزند سلام‌الله‌ابرقوهی،دوشنبهٔ۲۸ صفر **۸۵۱** (ص۱۲ – ۵۶) آغاز بمانند نسخهٔ قاهره،درفهرست ازنگارنده‌نام‌برده‌نشده است. [ف .ملک ، مجموعه‌ها : ۳۸] .

21110ـ **قاهره** ، دارالکتب۶/۳۳۵ ادب تیمور : نوشتهٔ میانه‌های ذیقعدهٔ**۹۲۵**(گ ۱۴۰–۱۷۸) ۱۷س . آغاز : این مختصریست مشتمل برمقدمه وقواعدچندکه‌معتبر است‌درمعما در فهرست از نگارنده نام‌برده نشده‌است [ف. مخطوطات۲:۱۳۴] .

21111ـ **ملک** ۳/ ۵۳۷ :نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، زرین،درفهرست باحتمال ازسیفی دانسته شده است [ف. ملک ، مجموعه‌ها :۶۴] .

دستور معما

ازشرف.دریک‌مقدمه‌و۲۴اصل ویک‌خاتمه، مقدمه دربیان معنی معما، اصل‌یکم دربیان‌ارقام هندسه ، خاتمه درمحسنات آن و پس از دیدن «حلل مطرز» شرف‌الدین‌علی یزدی ساخته‌شده است . درنسخهٔ ۸۳۳ مجلس‌آمده : از «گفتار شرف». ابن‌یوسف مینویسدنباید ازشرف‌الدین علی‌یزدی باشد .فهرست‌کتاب درآغاز آن‌آمده است. **آغاز:** بدانکه ترتیب‌کرده‌شد این رساله بریک‌مقدمه وبیست وچهار اصل وخاتمه،مقدمه در .

21112 ـ **مجلس** ۸۸۳/۵ : نستعلیق خوب صالح پسرعمر، در **۱۰۳۶**(ص۵۴–۸۱) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۳:۱۳۲].

21113 ـ **ملک** ۲/ ۵۸۰۰ : سدهٔ **۱۲** (۱۵ ر– ۲۳ر) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

21114ـ **الهیات** ۹/ ۱۱۶ب: نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۸** دردفتر(۱۳۸پ–۱۴۴پ) آغاز برابر نمونه[ف . الهیات ۱:۱۳۳].

دستور معما = معما

از شرف‌الدین‌علی یزدی معمایی ،که یاد اودر«انگشت‌شماری:۱۳۷»گذشت. بایدنسخه‌های زیر بایکدیگر و نیزبا « حلل‌مطرز: ۲۱۸۱» او سنجیده شود تا جدایی و ارتباط میان آنها دانسته شود.

21115 ـ **ملک**۵۱۳۷: نستعلیق خوش رجب **۸۳۸** ، زرین ، **آغاز:** حسن مطلع جز بحمد ذوالجلال—نیست‌ممکن‌وان‌بسعی‌ماست‌محال، ۱۳۳ گ ۱۵س [رؤیت] .

21116ـ **قاهره**، دارالکتب۷/۱۵۶م ادب فارسی: نستعلیق عمادخبازابرقویی**۸۴۳**، **آغاز:** درفراق آب چشمم شد مثل،زرین[ف. مخطوطات ۲:۱۶۳] .

21117 ـ **قاهره**، دارالکتب۲۵م‌ادب فارسی : تعلیق‌زیبای عبدالله‌فرزندشعبان‌حیدر، **۸۵۹**، زرین، **آغاز:** حسن.ماهی‌که‌قدش‌سرو سخن‌گو باشد [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۴].

21118ـ **آصفیه**۳۶۵ بلاغت : نوشتهٔ **۱۰۷۷** [ف. آصفیه ۴:۶۴] .

21119ـ قاهره ، دارالکتب: ۱ ـ م مجامیع فارسی: بی‌تاریخ آغاز: منتهای بی‌منتها حضرت منانی را [مخطوطات ۱: ۲۵۷].

دستور معما

از نظام‌الدین فرزند حسین فرزند مجدالدین استرآبادی، هریك از اعمال چهارگانه را بچمن واقسام را بگلبن وانواع را بیرگ و ملحقات را بغنچه تعبیر کرده است ، و در استرآباد بانجام رسانده است [دیباجه] بایدنگارنده همان نظام معمایی استرآبادی درگذشتهٔ ۹۲۱ باشد. آغاز: بنام‌قدیمی‌که ازنام او ـ معمای‌عالم‌بودبانظام. اما بعد ، چنین گوید گمنام زاویهٔ نامرادی‌نظام‌بن حسین .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۷ .

21120ـ الهیات ۱/۵۵۵د :سدهٔ ۱۱ـ ۱۲ (۶۴پ ـ ۴۴ر) آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۳۲۶] .

21121ـ الهیات ۱/۱۴۴ج : نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۳پ ـ ۴۱ر) آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱: ۱۶۰] .

دستور معما = رساله در معما

از محمدهادی .

21122ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۱/۲۸۱: نبشتهٔ ۱۰۵۷ درداراب‌شبانکارهٔ فارس [نسخه‌ها ۲: ۱۰۵] .

دستور معما

ناشناخته. دریك‌مقدمه و بیست‌وچهارفصل. آغاز: بدان‌که معما بحسب لغت‌چیزیرا گویندکه پنهان شده باشد .

21123 ـ مجلس ۸/۶۲۱ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ناتمام [ف .مجلس ۲: ۳۷۶].

دستور معما

ناشناخته. دریك‌مقدمه وشانزده اصل ویك خاتمه. آغاز: بدانکه‌ترتیب‌کرده شداین رساله رابریك مقدمه وشانزده اصل وخاتمه. امامقدمه در بیان معنی معما . بدانکه معما مشتق است‌از تعمیه. (بنگرید: مفتاح‌الاسامی: ۲۲۰۴).

21124 ـ ملك ۴۷۱۹/۷ : نزدیك ۱۱۹۳ ، (۱۸پ ـ ۱۹پ) آغاز برابر نمونه [رویت] .

دستور معما = رساله در...

بنام ابوالغازی‌سلطان محمود نگاشته شده است. ودرآغاز آن‌غزلی‌است‌درستایش‌او. آغاز: سراین‌نامه‌نام‌نامداری ـ گشاده کارهر بربسته‌کاری

21125ـ سپهسالار ۲۸۷۸/۶: نستعلیق احمدفرزند حاجی‌علی‌انطاکوی‌سپهر به وجهی در ۹۸۷ (۸۰ ر ـ ۹۴ر). آغازبرابرنمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۶۰۶] .

21126ـ دانشگاه ۳۹۰۸/۸: نستعلیق ج۱/۹۸۷ در سمرقند (۸۲پ ـ ۹۶ر) آغاز برابر نمونه [ف .دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۷] .

دستور معما

چندگفتار ناشناخته .

21127ـ رضوی ۴۵۲۵/۲: باتاریخ ۹۶۷ در دفتر .گفتاریست دریك‌مقدمه و بیست وچهار اصل ویك‌خاتمه . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۰۸ هست [فیلمها ۱: ۶۴۴] بنگرید : دستور معما ازشرف : ۲۱۹۰.

21128ـ سنا ۳۶۶/۹: نستعلیق ۹۸۷ از روی‌نسخهٔ نوشتهٔ ۸۵۸ . آغازآن‌برابراست با«منتخب‌حلل‌مطرز»ولی‌نه‌آنستونه«حلل‌مطرز» [نسخه‌ها ۶: ۵۷۳] .

21129ـ دانشگاه ۳۹۰۸/۵: نستعلیق

۹۸۷ (۵۶پ- ۷۲پ) گفتاریست درمبحث نظری آن باشواهد . انجام درعمل قلب افتاده. **آغاز:** اعمال معمائی بر چهارقسم باشد، تسهیلی وتحصیلی وتکمیلی وتذییلی[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۶].

21130 ـ **مجلس** ۲/۸۸۳ : نستعلیق خوب صالح فرزندعمر ، در**۱۰۳۶**، (ص۳۱- ۳۷) وآنرا بسه‌عمل تقسیم نموده است. **آغاز :** نموده میشودکه این مقدمه از برای تسهیل و ترغیب مبتدیان و بیان اعداد معما . [ف . مجلس ۳ : ۱۳۲] .

21131 ـ**دانشگاه۵**/۴۴۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** گفتاریست بروش علمی وعملی(ص۲۰۸-۲۸۷) آغاز افتاده ، ودرآن از«فتحنامهٔشاه دین»خود که نام آن تاریخ نگارش آن است یادکرده [ف. دانشگاه ۱۳ :۳۴۳۵] .

21132 ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۱۱۳۹۹: سدهٔ **۱۱** ، مجموعه‌ای در معما و رباعیات است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۹] .

21133-34 ـ **موزهٔ بریتانیا**۷۸۵۹ (Or): مجموعه‌ای درمعماست که‌دوتای آنها نوشته **۱۱۳۶** و **۱۱۴۴** است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۸] .

21135 ـ **قاهره** ، دارالکتب : ۱ - م مجامیع فارسی: بی تاریخ **آغاز:** این مختصریست مشتمل بر مقدمه و قواعد چند کـه معتبر است [مخطوطات ۱ :۲۵۸] .

21136 ـ **قاهره**، دارالکتب۱ م‌مجامیع فارسی :تاریخ یاد نشده **آغاز :** حمد وسپاس فاتحی راکه‌معمای‌دهان‌شیرین‌لبان‌را[مخطوطات ۱: ۲۵۱] .

دستور معما

ناشناخته . گزیده از «حلیة‌الحلل» جامی ومعمای شرف‌الدین‌علی‌یزدی، در: قواعد ومقاصد وفوائد و زوائد است. **آغاز:** بعد از گشایش‌مقال (مانند حلیة‌الحلل) .

21137 ـ **الهیات** ۸/۱۱۶ب: نستعلیق **۱۲۴۸** (۹۶پ - ۱۳۷ر) ، آغاز برابر نمونه، [ف . الهیات ۱: ۱۳۳] .

دستور معما

به نثر ، درسه‌فصل : ۱ ـ اعمال تحصیلی ۲ ـ اعمال تکمیلی ۳ ـ اعمال تسهیلی، خاتمه در الغازکه‌منظوم است . **آغاز:** بعداز حمد و ثنای دانایی مرپوشیده ، پوشیده از هر دانا ، تبارك وتعالی‌که قدرت شاملش . .

21138 ـ **ملك** ۴۲۱۶/۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخهایی از۸۶۴تا۸۷۴ درآن (۱۶۱ پ - ۱۷۳پ) . [رؤیت].

دستور معمای منظوم

ناشناخته ، برسه‌پایه : باشداعمال معما بر سه‌قسم. . **آغاز:** بعد حمد خالق و نعت رسول ـمیکنم مداحی‌زوج بتول.

21139 ـ **تهران** ، ادبیات ۴/۱۲۷د: نستعلیق سدهٔ **۱۲**(۱۰۷ر-۱۰۸پ)[ف. ادبیات ۱ : ۲۹۰] .

ش

شجرهٔ مبارکه

ازمحمدنصیر امامی، درسه‌شجره، وهرشجره درچندشعبه، بدستورشاه‌عباس‌یکم(۹۹۵-۱۰۳۸) در جواب پرسشها ومعماهایی‌که ازهندفرستاده بودند. صاحب‌ذریعه‌مینویسد: گویانگارنده همان ملانصیر تنکابنی مشهور به آخوند نصیرا باشد .

(بنگرید : شرح‌معمیات. ازمحمد نصیر قزوینی که‌گویادیگریست) **آغاز:** ارض مقدس‌حمدالهی که مهبط انوار تجلیات نامتناهی است.

بنگرید : ذریعه ۱۳ : ۳۶ .

21140 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۰۷ : نستعلیق ۲۱ع ۲/**۱۰۳۷**، درجنگ‌ابن‌خاتون عاملی ، ۷ گ [رؤیت].

شرح حلیة الحلل

متن‌ازجامی که‌درص۲۱۸۳ گذشت. گزارش ازعبدالله‌فرزند حیدرفرزند احمدکردی **آغاز:** بعد از ستایش کردگار و درود رسول فرخنده آثار .

21141 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۱ مجامیع فارسی طلعت: تعلیق،ع۱/**۱۱۵۹**(گ ۱ـ۳۶) در فهرست بنام «معمیات» یادشده‌است ۲۱س[ف. مخطوطات ۲:۱۶۲].

شرح دستور معمای حقیری

ازشهاب‌الدین احمدحقیری ، که یاد او در «دستورمعما: ۲۱۸۸» گذشت. متن‌وگزارش‌هردو ازهموست . **آغاز:** ای وجود تواصل‌ذات‌همه‌ـ نام توحل‌مشکلات همه . .. امابعد ، برسرای عقدگشای ... شهاب‌بن‌نظام معمایی .

21142 ـ **سپهسالار** ۲۸۷۸/۹: نستعلیق احمد فرزندحاجی‌علی انطاکوی، **۹۸۷**(۱۹۴پ ـ ۲۰۰پ) آغاز برابر نمونه[ف.سپهسالار ۶۰۹:۵] .

شرح دستور معمای نیشابوری

متن‌ازمیرحسین‌نیشابوری، که درص۲۱۸۶ گذشت . گزارش ازشاگرداو صادق‌رکنی‌عاشق. [دیباجه] (بنگرید دستور معما: ۲۱۸۹) . در دیباجه آمده‌است‌میرحسین نود ونه‌نام‌راگفته‌اند ولی‌در رسالهٔ‌خودنیاورده‌اندوکم‌یابست‌وازبرای تیمن در اول این‌رساله‌آوردم [نسخهٔ روضاتی] الله: نیست درحد خامه ازنام اله (بنگرید: شرح معما = نودونه‌نام خدا ۲۱۹۵) **آغاز:** بنام آنکه از تألیف وترکیب ... اما بعد، معروض آنکه حقیر صادق رکنی عاشق میگوید درزمان جوانی و ایام کامرانی بعشق.

21143 ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۵ جوادی: نستعلیق اسکندر فرزند سید یعلی لاریجانی ، ۱۲ رجب **۱۰۷۵** [ف. ادبیات ۳:۲۱].

21144 ـ **مجلس** ۵۹۳۲/۱ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۹۱** در دفتر (ص۲ ـ ۱۳) ناتمام. آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۷ : ۳۲۰] .

21145 ـ **مجلس** ۲۳۸۴/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** با تاریخ ۱۰۷۷ در دفتر (ص ۴۷ ـ ۱۷۱) [نسخه‌ها ۵ : ۱۶۵] .

21146 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۶ ، ۳۹۸ حسین ـ رکنی : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱**، ۶۱ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۲۴۳] .

21147 ـ **مجلس** ۳۴/۱ نجم : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵:۲۰۱] .

21148 ـ **اصفهان** ، آقای سید محمد علی روضانی : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه، درفهرست باحتمال نگارنده عبدالوهاب نیشابوری یاد شده است [نسخه‌ها ۵:۱۴۹] . [ذریعه۱۳: ۲۹۰] .

21149 ـ **حقوق** ۴۶/۱۷ج: نستعلیق شکسته تاریخ یادنشده (۲۸۹ر ـ ۲۹۷) آغاز برابر نمونه [ف. حقوق : ۱۵۰] .

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از میرحسین معمایی نیشابوری ، که در ص۲۱۸۶ گذشت. گزارش از محمد فرزند علی نونداکی ، که باید از نیمهٔ دوم سدهٔ دهم

باشد ، بنام ابوالغازی عبدالعزیز بهادرخان . در آن از : حلل‌مطرز ، منتخب آن ، حلیة ـ الحلل ، افکار شریفی ، رسالهٔ کمال بدخشی و جز آنها یاد میکند **آغاز:** بعد از تنصیص تسمیه و تخصیص اثنیه بمالك‌الملك که ذات بی‌مثالش از شوایب.

بنگرید : کشف‌الظنون ۲:۱۷۴۲ .

21150ـ **مجلس** ۸۸۱: نوشتهٔ **۹۷۴**. با حاشیه‌هایی به‌نشانی (منه‌مدظله) آغاز برابر نمونه ، ۱۱۷ گ۲۱س [ف. مجلس ۳:۱۲۸].

21151ـ **دانشگاه** ۱۷۲/۳: نستعلیق نزدیك به ترکی ، **۹۸۶**، یازده صفحه‌افتادگی دارد. (گ ۹۰ ـ ۱۸۱) [ف . دانشگاه ۲ : ۴۰۱] .

21152ـ **دانشگاه** ۴۳۱۷ : نسخ سدهٔ **۱۰-۱۱**، در فهرست : حل‌التعمیه خوانده‌شده است،۱۲۲گ۲۱س[ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۸۰]

21153 ـ **حقوق** ۲۸۱ ج : نستعلیق احمد معمایی در قسطنطنیه ، ۱۰۰۸/۶/۱۳، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۰ گ ۱۷ س [ف . حقوق : ۱۴۷] .

21154ـ **قاهره** ، دارالکتب: ۱۸۳ م ادب فارسی: بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام شرح معمیات نیشابوری یاد شده ۱۲۰ گ ۲۱ س [مخطوطات ۱:۳۵۳] .

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از همان‌میرحسین نیشابوری. گزارش از خواجگی بلخی متخلص به نامی [دیباچه] **آغاز:** حمدنامحدودکاملی راکه معمای‌حقیقت ذاتش مبرا از تشبیه ومعرا

21155ـ**دانشگاه** ۳۸۲۹/۱ :نستعلیق عزیزالله فرزند ناصرالدین رازی،۱صفر**۹۷۲**، در آکره (ص ۱ ـ ۴۶) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۰۹] .

21156ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۳۹۸،۶ حسین ، نامی ـ ۶ ، ۳۹۸ حسین : نستعلیق اوخر سدهٔ **۱۱**، ش ۲ دفتر ، ۶۲ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی : ۲۴۳] .

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از میر حسین معمایی نیشابوری که‌در س۲۱۸۶ گذشت. گزارش از ناشناس. گزارشی است حاشیه‌مانند و کوتاهتر از گزارش محمد نونداکی . چلبی از چندین‌گزارش بر آن متن یاد کرده است . **آغاز :** (تا دو صفحه بمانند متن) .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۷۴۲ ـ ذریعه ۱۳ : ۲۹۰ (شرح معما از عبدالوهاب نیشابوری) .

21157ـ **دانشگاه** ۱۷۲/۱ : نسخ ، همراه «شرح دستور معمای» محمد نونداکی مؤرخ **۹۸۶** ، (گ ۱ـ۸۷) [ف . دانشگاه ۲ :۴۰۴] .

شرح دستور معما

متن از میرحسین ، گزارش ناشناخته

21158ـ**رضوی**۶۷۱ادبیات(۴۸۰۹): نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز و انجام افتاد [ف . رضوی ۷:۶۱۴] .

21159ـ**رضوی**۶۷۰ادبیات(۶۶۲۸): نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده ، شاید ازصادق رکنی باشد [ف . رضوی ۷:۶۱۳] .

شرح رسالهٔ معما

متن از برهان‌الدین محمد کر ، گزارش از عبدالغنی فرزند داود ، بخواهش شاگردان که آن رساله را نزد او میخواندند ، بنام ابوالمظفر خان شیرانشاه ، در یك مقدمه و بیست‌وشش قاعده [دیباچه] وبروزگار میرعلیشیر

(۸۴۴-۹۰۶) نگاشته شده است . **آغاز** : . . . سپاس بیحد و ستایش بیعدد قادری را که مصور اشیاء و معلم اسماست.

21160ـ دانشگاه ۱/ ۳۸۳۰: نستعلیق **۱۰**، انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۱۶]

شرح عوالم جامی

از محمد نقی بروجردی، [دیباجه] گزارش گفتاریست درمعما. جلد دوم آن عنوان مقالهٔسیم در بیان اسامی که اوایل آنها حرف تاء باشد، مقالهٔ ششم در بیان اسامی‌که اعالی آنها محلی است بحرف حاء . **آغاز** : (ج۲) حمدلهٔ . صلاة . بعد ، چنین گوید احقر عباد محمد نقی (ن) در جلد ثانی شرح عوالم.

21161 ـ تهران ، دکتر قاسمزاده : نستعلیق سدهٔ، **۱۲-۱۳** یك برگ آغاز که نام نگارنده را دارد و یك برگ انجام که مؤرخ شنبهٔ ۱۲ صفر **۱۲۵۹** است نو نویس است [رؤیت].

شرح لغز

از احمد فرزند خیرالدین کوز لحصاری رومی ، مشهور به خواجه اسحاق ، در گذشتهٔ ۱۱۲۰. **آغاز** : این همایون عددکه مراد سد است.

بنگرید : هدیة العارفین ۱: ۱۶۸ــایضاح المکنون ۲: ۷۱.

21162ـ قاهره، دارالکتب ۱۳ مجامیع ترکی طلعت : تعلیق سیدحسیب حسینی، **۱۱۷۹** (۱۱۷ پ ـ ۱۲۰پ) ۲۷س [مخطوطات ۱: ۳۴۹] .

شرح لغز بهایی

بغدادی ، درص ۱۸۱ گذشت.

شرح معما

گزارش چند معمای منظوم است گویا از خواجگی بلخی که یاد اودر «شرح دستورمعمای نیشابوری : ۲۱۹۴» گذشت باشد.

21163ـ تهران، دانشسرایعالی ۶/ ۱۰۹ قریب : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۲۴** در دفتر . [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۲] .

شرح معما

از قوام‌الدین سحابی، که‌پس‌ازتوبه‌معمایی راکه ازهندوستان به‌خراسان برای آزمایش آورده بودندگزارش‌کرده است .

21164ـ تهران، دانشسرایعالی ۳/ ۱۰۹ قریب: نستعلیق باتاریخ **۱۲۲۴** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۲].

شرح معما = نود و نه‌نام

گزارش نود و نه بیت‌معماست دراسماءخدا از الله‌تاصبور، وشایدهمان‌گزارشی‌باشدکه‌چلبی از آن محمودفرزندعثمان‌برسوی‌لامعی‌درگذشتهٔ ۹۳۸ دانسته‌است [ابن‌یوسف] . بایدمتن ازمیر حسین معمایی نیشابوری باشد (بنگرید : شرح دستورمعما : ۲۱۹۳) . **آغاز** : نیست‌حدخامه از نام‌اله... ازحامدکه مسمای الف است‌لفظ‌الله اسم خواسته هرگاه بیحد .

21165ـ مجلس ۳/ ۵۶۱۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ باتاریخ **۹۸۳** دردفتر، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌گزارش‌کننده‌محمودلامعی دانسته شده است [ف.مجلس ۱۷: ۶۹] .

21166 ـ مجلس ۱/ ۸۸۳ : نستعلیق خوب صالح‌پسرعمر ، در **۱۰۳۶** ، پیرامن ۳۰۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳: ۱۳۲] .

شرح‌معمیات

ازمحمدنصیرای‌قزوینی، که‌یاداودر«مختصر بدایع‌الصنایع: ۲۱۴۹» گذشت . گزارشی‌است‌بر

رسالهٔ ملاعلی اکبر و بشمارهٔ حروف تهجی باب دارد. وگویا او جز نگارندهٔ «شجرهٔ مبارکه: ۲۱۹۲» باشد. **آغاز:** این مختصریست از رسالهٔ معمای ملاعلی اکبر که ... محمدنصر اختیار... و بعد از ذکر کلام مصنف وختم آن بکلمهٔ انتهی آنچه در توضیح مطلب بخاطر رسید ثبت افتاد.

21167 ــ **دانشگاه ۴۳۸۷/۴**: باتاریخ **۱۱۲۹ـ۱۱۴۷** در دفتر (ص ۴۶ــ۷۰) همراه «مختصر بدایع الصنایع» گویا ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۰].

شهابیه

از نیازی، حسین فرزندعلی بخاری، که باید با نگارندهٔ «جوهرفرد: ۲۱۸۰» وجز آن یکی باشد. گزارشی است ازمعمای مولانا نجم الدین شهاب، که در ۲۰ صفر ۸۹۳ (= بگوشرح معمای شهاب است) بانجام رسانده است. **آغاز:** بنام پادشاه ملك هستی ــ وزومیل فلك را فلك مستی... اما بعد، عرضه میدارد گوشه نشین حرم پاکبازی نیازی بن.

21168 ــ **تهران، ادبیات ۲۲۲/۲** حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ باتاریخ محرم **۱۰۵۱** دردفتر [ف. ادبیات۲: ۵۲].

ص ــ ض

صندوقة المعارف

از اسحاق خواجه‌سی، احمدفرزندخیرالدین کوز حصاری که یاد او در «شرح لغز: ۲۱۹۵» گذشت. درمعماست. **آغاز:** مصرع سنجیده زنظم کریم.

21169 ــ **تبریز، ملی۲۶۸۶**: نوشتهٔ رشید چشمی زاده در **۱۱۵۵** [نسخه ها ۴: ۳۰۶].

21170 ــ **قاهره، دارالکتب ۳۶ مجامیع** ترکی: تعلیق بی‌تاریخ (گ ۶۷ ــ۱۰۳) آغاز برابر نمونه. [ف. مخطوطات ۲: ۹].

ضابطهٔ حل معما

از بدخشی، کمال‌الدین محمد، شاگرد میرحسین معمایی (م ۹۰۴). درحبیب‌السیر آمده: چندرساله درعلم معما نگاشته. خوددرآغازاین گفتارنوشته که آنرا ازدیدجامی (م۸۹۸) گذرانده وپسندخاطر امیرعلیشیر (م۹۰۶) گشته است. در سه بخش: تسهیلی، تحصیلی، تکمیلی، وهر بخش درچندضابطه وتتمه‌ای نگاشته‌است. **آغاز:** ای واسطهٔ جوهر اشیا نامت ــ وی رابطهٔ گوهر انشانامت.. معما کلامیست، مشعر بحروف مرتبه کنایی اسمی ازاسماء بطریق اشارت.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۷ــ تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۰۸.

21171 ــ **مجلس ۸۸۲**: نستعلیق بسیار خوب اواخرسدهٔ ۹، زرین، آغاز برابر نمونه، ۶۹ گ ۱۲س [ف. مجلس ۳: ۱۳۰].

ق ــ ل

قواعد المعما

ازمحمدفرزندعلی حسینی، که بروزگارشرف لدین علی یزدی (م ۸۳۰ یا ۸۵۰ یا ۸۶۸) میزیسته، دریك مقدمه وپنج کلمه ویك خاتمه، در گشودن معمائی که شرف الدین یاد شده بنام فاطمه آورده بود. **آغاز:** شکر وسپاس زیاده ازحد وحساب.

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۸۶ .

21172 ـ رضوی ۱۰ ریاضی : نسخ تاریخ یاد نشده ، وقف ۱۱۶۶ ، آغاز برابر نمونه . [ف . رضوی۳ :۳۰۲] .

کامرانیه = مخزن الجواهر

لغز بهایی

ازشیخ بهایی درریاضی: عجب‌عددی درلغت فارسی‌دیدم . گزارش‌این‌لغز ازعبدالقادر بغدادی درص ۱۸۱ گذشت .

21173ـ تهران ، ادبیات۴/۱۳۱ د: در جنگ‌مؤرخ**۱۰۸۳** (۱۱۲پ)همراه‌گزارش بغدادی [ف. ادبیات۱:۴۰۶] .

م

ماده تاریخ‌سازی = رساله در...

21174 ـ دانشگاه ۴۲۴۸ : نستعلیق سدهٔ**۱۰ـ۱۱** ، آغاز وانجام‌افتاده، آقای‌باستانی راد آنرا «رسالهٔ میرحسین معمائی » در گذشتهٔ ۹۰۴ دانسته‌اند،واژه‌هایی‌که بحساب‌جمل‌یکی هستند درآن‌گرد آمد ، واز (۱۰ ابجد ،جز، اوج) تا (۱۰۵۰ : خرمهره ، مریض)درنسخه هست . وبرای هررقمی یك تابیست‌کلمه یابیش از آن آورده است،۶۳گ۱۵ س [ف .دانشگاه ۱۳:۳۲۱۹] .

مجمع‌الاسماء

ازعباسقلی‌خان‌فرزندحسنخان‌فرزندحسینخان شاملو،فرمانروای هرات،که پس‌ازمرگ‌پدرش ۱۰۴۹ بیگلربیگی‌خراسان رابه‌فرمان‌شاه‌صفی (۱۰۵۲ ـ۱۰۸۳)گرفته ودرتمام‌دورهٔ‌پادشاهی عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) وبخشی‌ازروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵) درآن سمت‌بود. گفتاریست با دیباجه‌ای‌به‌نثر وسپس‌معماهایی‌به نظم به‌نام خدا وشاه‌عباس و شاه‌صفی . **آغاز:** ای‌خیالت‌جسم‌جانهاداروان‌ـ وی‌جلالت‌لامکان، دلها مکان. بعد ازگشایش معمای مجمع الاسمای توحیدباری.

21175ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زدین، آغازبرابرنمونه ، ۲۸ گ[ف. رضوی ۷:۱۸۹ـ نسخه‌ها ۶:۸۶] .

21176ـ دانشگاه ۴۰۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،آغاز برابر نمونه، درفهرست‌بعنوان «معما»یاد شده ، ۳۵گ۱۱س[ف.دانشگاه۱۳: ۳۰۱۲] .

21177 ـ مجلس ۶۲۱/۹ : نستعلیق تاریخ یادنشده. آغاز: بعدازگشایش‌معمای‌مجمع الاسماء . [ف.مجلس۲:۳۷۶] .

21178 ـ اکادمی علوم شوروی G ۱۵۵۵: نستعلیق**۱۲۵۴** .**فیلم**آن‌دردانشگاه ش ۲۹۶۶ هست [فیلمها : ۲۰۰] .

مخازن الجواهر

ازملاجمشیدکاتب معمایی،که بروزگارامیر علیشیرجوان بوده، ودر ۹۴۷شصت وهشت ساله بوده است ، درآن معمایی بعنوان (مثال دراسم طهماسب) ۹۴۴هست . ودرپایان تاریخ‌وتسمیه آمده: نامش‌چون«مخازن‌الجواهر»کردم‌ـ تاریخ وی ازنام هویدا آمد**آغاز:** ای‌نام‌ترابهرزبانی شأنی‌ـ صدفتح وگشاد ازآن‌عیان هرآنی.

بنگرید:ذریعه۹:۲۰۵ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۲۲ ـ مجالس‌النفایس : ۶۹ .

21179ـ دانشگاه۴۴۹۵: نستعلیق خود نگارنده ، همراه با معماهایی دیگر از همو و «دستور معما»ی میرحسین(ص۱۲۲ـ۱۹۵)[ف.

دانشگاه ۱۳: ۳۴۴۳] .

مختصر حل مطرز

متن از شرف الدین علی، که در ص ۲۱۸۱ یاد شده . گزارش از محمد نصیر فرزند حاجی خلف قزوینی، نگارندهٔ «شرح معمیات ۲۱۹۵» و جز آن که در ۴ محرم ۱۱۳۰ در دارالسلطنه اصفهان بانجام رسانده . **آغاز:** حمدله... مقدمه. چون معمای متعارف ومدلول خاص او که اسم است از هر قبیل .

21180 ـ **دانشگاه** ۵/۴۳۸۷: نستعلیق خود محمد نصیر ۱۴ محرم **۱۱۳۰**، در دارالسلطنه اصفهان (س ۷۱ ـ ۱۰۳) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۰] .

مخزن الجواهر = کامرانیه

از حقیری هــروی، که یاد او در « دستور معما: ۲۱۸۸» گذشت. در قندهار بنام میرزا کامران فرزند ظهیرالدین بابر پادشاه ، بسال ۹۱۴ در چهار بخش : تحصیلی ، تکمیلی ، تسهیلی ، تذییلی نگاشته است. در پایان آن آمده: ز آنرو شده «مخزن الجواهر» نامش ـ تاریخش (مخزن گوهـا ۹۱۴) : **آغاز:** ای زنام تو کامران دلهاـ نام توحل جمله مشکلها .

21181 ـ **رضوی** ۹۵۶/۲ ادبیــات (۸۷۱۵) : نستعلیق نزدیك **۹۸۵** (س ۳ ـ ۱۴) آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۷۸۸].

21182 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۷ Spi/VI ۳۳۷۸: شکسته آمیز سدهٔ **۱۱**، قصیده‌هاییست. **آغاز:** ای زنام توکامران دلها. در فهرست بنام «قصاید شهاب معمایی» یاد شده است [ف . عبدالله ۲: ۵۰۶] .

21183 ـ **مجلس** ۵۹۲۳/۲ : نستعلیق **۱۱۰۶** (س ۹۷ـ۱۱۷) ، آغاز افتاده ، [ف . مجلس ۱۷: ۳۱۰].

مرآت الخیال

از ابراهیم شربتدار اصفهانی ، نگارندهٔ «طیب اغذیه : ۴۳۲» وجز آن . در گزارش «نسخهٔ مولاناکوکبی» و (حل جواهر قواعد آن) ودر پایان چندین لغز ومعما به نظم از خود او . و در این باره «حل معمیات ۲۱۸۲» گذشت. **آغاز:** حمد وسپاس سزاوار معبودیست که سر پنجهٔ آفتاب جلال ذاتش .

21184 ـ **دانشگاه** ۴/۳۴۰۴ ۴: باتاریخ **۱۲۶۳** بهمین خامه «درعروض: 20753» از همو (س ۸۹ ـ ۱۳۶) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۲].

مرآت الصنایع

گویا از فیض الله خان، از پایان سدهٔ سیزدهم، نگارندهٔ «معراج الفیض: ۲۰۷۸» . در مادهٔ تاریخ سازی ، بنام محمد نصیر محمدی. **آغاز:** چون حضرت محمد نصیر محمدی مدظله فرمودند که ایجاز سخن کن وبده تاریخ ، لهذا بنیاد کلام بر ایجاز نهاد .

21185 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۰۲ ، ۴۷۰ فیض : باتاریخ **۱۲۳۴** در دفتر، همراه «معراج الفیض» یاد شده، ۱۲ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۶۳].

مطلع الدقایق

از حسین فرزند معین میبدی، نگارندهٔ «جام گیتی نما : ۷۶۷» . درمعما ، دریك فاتحه وسه اصل وخاتمه [دیباجه] . **آغاز:** سپاس یکی را که جمیع اسماء متقابلهٔ خود را درمعمای حقیقهٔ انسان .

21186 ـ **تهران**، عبدالمجید عبداللهی: نسخ ۱۵ رمضان **۸۸۶** ، بغلی [رؤیت] .

مطلوب الاحباب

از رفیع منوچهری تاجری، معروف به بدیع

تبریزی ، درپنج باب درمعما، درشهریزدنگاشته است.

آغاز: چنین‌گوید مؤلف این‌کتاب... که در جملهٔ اشعارعراق عجم بعضی ازعزیزان ... التماس نمودند نسخه‌ای درعلم‌معما . .

21187ــ ملك۳/۴۹۰: نستعلیق‌محمد فرزندحسین‌فرزند سلام‌الله‌ابرقوهی،در۸۵۱(ص ۵۸ ـ ۷۴) [ف. ملك ، مجموعه‌ها :۳۸].

معما = رساله در تعریف‌معما

از احمداحمدی،مشهوربه‌خواجه،المنشی مولداً و البروسی اقامة . آغاز: بعد از ادای وظایف‌سپاس خداوند واجب‌الوجود .

21188ــ قاهره، دارالکتب۹ مجامیع فارسی: بی‌تاریخ(گ۶۱ـ۸۳)۳۱س[مخطوطات ۱ : ۲۳۳].

معما = معمیات

سرودهٔ اختیارخان‌کجراتی. آغاز : وی عارض‌خویش راز من زود .

21189ــ قاهره، دارالکتب۲۷م‌مجامیع ترکی : بی‌تاریخ (گ ۳۰ ـ ۳۲) [ف . مخطوطات۲ :۱۶۱] .

معمیات منظوم

سرودهٔ جمشید . منظومه‌ایست‌در۷۲مصرع که‌هریك تاریخ جلوس‌امیری ازخراسان‌رانشان میدهد [ن.طرازی]شایدسراینده‌ملاجمشیدکاتب معمایی‌باشد (بنگرید: مخازن جواهر۲۱۹۷)

آغاز : ای‌کرده درون اهل‌دل در توجا.

21190 ــ قاهره ، دارالکتب ۱۰۷ ادب فارسی : بی‌تاریخ (گ۱۶ ـ ۲۰) ۱۵س [مخطوطات ۱ :۲۶۹].

معما = چندبنددر ...

ازملا جمشیدکاتب‌معمایی، نگارندهٔ«مخازن الجواهر۲۱۹۷» درمعما. بندها ورباعیهایی‌در معما دارد ، از آن میان قصیده‌ای بنام شهزاده سلطان‌محمد فرزند تهماسب در۳۶بیت هریکی معمای‌کلمه‌ای .

21191ــ دانشگاه ۲/۴۴۹۵: نستعلیق جمشید معمائی‌کاتب، ۹۴۷،چندبنداست‌ازکاتب (ص۱۱۹ـ۱۲۱) [ف . دانشگاه۱۳:۳۴۴۳].

21192ــ دانشگاه ۷/۴۵۱۵: نستعلیق غیاث‌الدین ، نزدیك ۹۸۱ (ص۱۴۴ ـ۱۴۶) قصیده‌ایست بنام‌شهزاده محمد در۷۲مصرع[ف. دانشگاه ۱۳ :۳۴۶۷].

معمیات منظوم

جوهری‌کرمانی. بنگریدبه«تحفة‌الشعراء: ۲۱۵۵».

21193ــ دانشگاه۲/۴۵۱۵: نستعلیق غیاث‌الدین، نزدیك۹۸۱ (ص۶۶)۱۲بیت‌است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۶۶] .

معما

سرودهٔمولاناجنوبی(ب). درذریعه۹: ۲۰۷ ازجنونی(ن)بخارایی (بدخشی) سدهٔ یازدهم‌که گفتاری درمعماداشته‌یاد شده‌است. آغاز : دوری اززلفت‌نمی‌خواهد دلم‌ای‌سروناز .

21194ــ قاهره، دارالکتب۲۷م‌مجامیع ترکی : بی‌تاریخ (گ۲۳ـ۲۶)[ف.مخطوطات ۲ :۱۶۴] .

معما

ازمیرحسین نیشابوری ، که ازاو « دستور معما:۲۱۸۶»و«نودونه‌نام‌خدا:۲۲۰۵» دراین بخش‌یادشده.وشایدنسخه‌های‌زیریکی‌ازآندو باشد.

21195ــ یزد، سریزدی۲۳۱: شکسته نستعلیق سدهٔ۱۰ـ۱۱ [نسخه‌ها ۴ :۴۳۲] .

21196 ــ تهران ، ادبیات ۲ /۷۶

جوادی: نستعلیق صدیق‌فرزندایوب، سدهٔ ۱۱.

21197ـ تهران، ادبیات۳۹۸جوادی: نستعلیق سه‌شنبه ۲۲ذیحجهٔ۱۱۰۴ [ف. ادبیات ۲۷:۳ ، ۶۳] .

21198ـ تهران، اصغرمهدوی۳۵/۱۸۲: در دفترمؤرخ۱۳۰۹(ص۳۲۷-۳۵۲)[نسخه‌ها ۱۰۷:۲] .

معما

از میرحیدرکاشی .

21199ـ قاهره، دارالکتب۲۷م‌مجامیع ترکی: بی‌تاریخ (گ۳۲-۳۳) [ف.مخطوطات ۱۶۵:۲] .

معما = منظومه در ...

سرودهٔ سلطان‌جلال‌مرغینانی. آغاز: فصل بهار ولاله وگل باده‌درمیان .

21200ـ قاهره، دارالکتب۲۷م‌مجامیع ترکی: بی‌تاریخ (گ۲۶-۲۷)[ف.مخطوطات ۲ : ۱۶۲] .

معما

متن ازسلطان‌حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱)گزیدهٔ آن ازعبدالغفارفرزندحسن‌فرزند محمود قریمی، که از «شرح» سروری برجامی گزیده‌است[ن.طرازی] .

21201 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۳۹ مجامیع‌طلعت : بی‌تاریخ (گ۲۱ ـ ۲۳) [ف. مخطوطات ۲:۱۶۵] .

معما

از صادق رکنی ، که یـاد اودر « دستور معما :۲۱۸۹»گذشت . به‌نظم .

21202ـ مجلس ۵۹۲۳/۷: نستعلیق یوسف ۱۱۰۶.معمای‌نام‌آدم‌تاقائم‌است آغاز: ...چندده چون‌سوی مهروماه‌دیدم.[ف.مجلس ۳۱۳:۱۷] .

21203ـ قاهره، دارالکتب۲۷م‌مجامیع ترکی: بی‌تاریخ(گ۲۷-۳۰) آغاز: می‌شماری یارصد اغیارهم [ف. مخطوطات ۲:۱۶۲].

معما = منظومه در ...

سرودهٔ عبدالکریم‌چلبی‌ورداری، به‌فارسی‌و ترکی . آغاز : ویردك آرام جانمز باده .

21204ـ قاهره، دارالکتب۲۷م‌مجامیع ترکی: بی‌تاریخ(گ۱۴-۱۵) [ف.مخطوطات ۱۶۳:۲] .

معمیات

ازملاعلی شغال ، ازسدهٔ یازدهم.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۲۹ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۵۰۴ .

21205ـ تهران، دانشسرایعالی۴/۱۲: نوشتهٔ ۱۰۷۹[نسخه‌ها ۵: ۶۳۷].

معما = رساله در ...

ازعلی‌اکبر تفرشی، که‌بروزگارشاه‌سلیمان (م۱۱۰۵)وشاه سلطان‌حسین(م۱۱۳۵)میزیسته است، درمعما به‌ترتیب حروف تهجی از ایاز تا یادگار وهرحرفی بعنوان‌بابی، بنام‌عالیجاه‌میرزا محمد باقرحکیمباشی بسال۱۱۰۵ بپایان‌رسانده است. آغاز: نتوان‌گفتن‌صفات‌حق‌تسهیلی‌است‌ـ کی‌حمدخداوندجهان‌تذییلی‌است‌ـ دردامن‌عجز دست‌میبایدزد‌ـ تکمیل‌سخن‌این‌عمل‌تکمیلی‌است.

21206ـ رضوی۶۱۷ادبیات (۴۸۰۷): نستعلیق‌محمد فصیح ۹ع۲/۱۱۱۴، آغازبرابر نمونه، ۸۵گ ۱۰ س [ف. رضوی ۷: ۵۶۰].

21207ـ شیراز، خانقاه‌احمدیه ۲۹۰: نوشتهٔ آخوند مسیحا، ۷ذیحجهٔ۱۱۱۲[نسخه‌ها ۵ : ۲۲۷] .

21208 ـ دانشگاه ۳۸۹۵ : نستعلیق آغازسدهٔ ۱۲، آغازافتاده، درفهرست بنام «یادگار» ونگارنده باحتمال اکبریادشده‌است، ۸۸گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۱۲:۲۸۸۲] .

معمائیه= رسالهٔ . . .

از سیدعلی اکبر فرزند عبدالحسین فرزند حجة الاسلام محمد صادق طباطبایی ، که در ۱۳۱۱سروده است .

21209ـ الهیات ۵/۱۲۴ج: نستعلیق سراینده (۲۳پ ـ ۳۱ ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۵۸] .

معما

علی‌محمد معمایی .

21210 ـ بنگال ، آسیایی ۱۰۳ M ۳۳۷ : شکسته ، انجام افتاده [ف . بنگال : ۸۵] .

معما= شرح معما

متن از علینقی کمره‌ای فرزند محمد هاشم فراهانی سپاهانی، متخلص به نقی درگذشتهٔ ۱۰۳۱. معمایی است به‌نظم و سپس گزارش آن به‌نثر از شاگردش با یك دیباجه ، که پیشکش سلطـان المحققین... ملاذالعارفین کرده است. بایددوتن بنام علینقی کمره‌ای درسدهٔ یازدهم باشد. یکی فقیه ونگارندهٔ «امامت: ۸۹۲» ویکی این یکی که همان سراینده است. آغاز: ابتدای کلام هرسخنوری خردمندشایسته وسزاوارآن است که بنام نامی.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۱۲۲ ـ ریحانةالادب ۴:۲۳۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۱۴.

21211ـ ملك ۴/۵۳۸۹: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱، زرین(۹۰ر ـ ۱۳۲ر متن) آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

21212ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۹۹/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغازبرابر نمونه، در فهرست از نگارنده نام برده نشده‌است[نسخه‌ها ۵ : ۶۴۸] .

معما

از ملاعنایت‌الله مستوفی . به‌نظم . آغاز: معمیات ملاعنایت مستوفی. علی. حدچشم نیست تا منزل شودآن ماه‌را.

21213ـ تهران، ادبیات ۲/۱۲۷ د: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۸۶پ ـ ۱۰۳) . نامهایی است وسپس معمایی دربارهٔ آن نام[ف. ادبیات ۱ : ۴۳۱].

معما

ملاغیاث مستوفی.

21214ـ مجلس ۲۳/۶۳۲۴: باتاریخ ۱۰۹۷ـ۱۰۹۸ در دفتر (ص۱۵۰ ـ ۱۵۴) و (۳۱۰ـ۳۲۵) معماهاییست بنام : علی، علاء، کاشفی ، بشیر ، الغ وجزآنها[ف. مجلس۱۹: ۳۳۵] .

معما

از ملا فخری ، بنام خواجه حبیب‌الله ساوجی. آغاز: بنام آنکه کرد از خاك پیدا ـ معمای وجود آدمی را.

21215ـ الهیات ۳/۱۴۴ج: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۵۳پ ـ ۹۵پ)[ف. الهیات۱: ۱۶۰و۲: ۱۹۵] .

معمیات

از ملاعنایت فکری هروی مشهدی، درگذشته پیرامن ۹۷۳ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۴۵۳.

21216ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۲/۲ : باتاریخ ۱۰۷۹ دردفتر[نسخه‌ها ۵: ۶۳۷] .

معما

گویا از همان فکری مشهدی که پیش از این یاد شد . بنام خان احمد ، به نثر و نظم . در پایان آن تاریخ ۹۴۶ آمده است: پی سال آن بادو صورت نمای ـ چهاری و قلب دو بر ندرقم (۹۴۶).

21217 ـ دانشگاه ۴۵۱۵/۸: نستعلیق غیاث الدین، ۲۷ ع ۲/ ۹۸۱ (ص ۱۴۶ـ۱۴۹) آغاز: قصیده‌ای که هر مصرعش از راه عدد حروف مطابق تاریخ سال است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۶۷].

معما

از قاسم کاهی اکبر آبادی ماوراالنهری کابلی، ابوالقاسم نجم الدین محمد معروف به ملاقاسم. جامی را درهیجده سالگی دیده ودرصدوده سالگی دراکبر آباد ۹۸۸ درگذشته است. شطحیاتی از اویادکرده واورا حکیم و زندیق خوانده‌اند . گفتاری درمعما از او درمجلهٔ «اریانتال» چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۰۷ ـ فرهنگ سخنوران ۴۸۳ .

21218 ـ تهران ، ادبیات ۴/ ۷۶ جوادی : نستعلیق صدیق فرزند ایوب، سدهٔ ۱۱ ، [ف . ادبیات ۳: ۲۷] .

معما

ازکمال بدخشی ، که یاد او در «ضابطهٔ حل معما: ۲۱۹۶» گذشت .

21219 ـ رضوی ۹۳۷/۱ ادبیات (۴۸۰۶) : نسخ طالب فرزند جعفر نوروزی، ۱۹ شوال ۱۰۱۰ (ص ۱ـ۲۲) آغاز افتاده. انجام که نعم المؤلف ونعم المؤلف. نسخه بعنوان «منتخب معما» کمال بدخشی است [ف. رضوی ۷: ۷۵۳].

معمیات

ملامحتشم . شاید میرزامقیم محتشم قاینی از سدهٔ یازدهم باشد .

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۷۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۱۵ .

21220 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۲/۵ : باتاریخ ۱۰۷۹ در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۳۷] .

معمیات

ازملامحمد فرزند نصرالله ، رضایی شیرازی.

21221 ـ تهران، دانشسرایعالی ۱۲/۳: با تاریخ ۱۰۷۹ دردفتر ، دربارهٔ نام خداوجز آنها دارد [نسخه‌ها ۵ :۶۳۷] .

معما

شیخ محمد قندهاری .

21222 ـ مجلس ۲۴۲۱/۱۰ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳ (ص ۲۸۴ ـ ۳۱۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۸] .

معما

سرودهٔ نادری سمرقندی . گویا همانکه بروزگار همایون به هندرفته ودر ۹۶۶ درگذشته است. آغاز: عاشق نیافت کام وشد رسوا نیز .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۴۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۸۵ .

21223 ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ مجامیع ترکی : بی تاریخ (گ ۳۲ ـ ۳۳) [ف. مخطوطات ۲: ۱۶۵] .

معما

از نصرالله شیرازی شاید ملاحمیدالدین نصرالله فرزند عبدالحمید ازسدهٔ ۶ـ۷ [ن. طرازی] که از وزیران خسرو ملکشاه بوده. آغاز: تامنورشد دل ازنام اله .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۹۴ (نصرشیرازی)

مجمع‌الفصحاء ۱:۶۵۵ .

21224₁ـ قاهره، دارالکتب ۹۶ادب‌فارسی طلعت : نستعلیق ، بی‌تاریخ (۶۹پ- ۸۱) .

21224₂ـ قاهره، دارالکتب ۲۲م‌مجامیع ترکی: بی‌تاریخ، زرین (گ ۱۶۰-۱۶۲) [ف . مخطوطات ۲:۱۶۱] .

معما

از نصیرای همدانی، که یاد او در «شرح بیتی از گلشن راز : ۱۲۲۳» گذشت . (بنگرید: حل معمیات : ۲۱۸۲ شربتدار) .

21225ـ مجلس ۵۹۲۳/۸ : نستعلیق با تاریخ ۱۱۰۶ در دفتر (ص ۲۳۲-۲۳۳) معمایی‌ست بنام ولی آغاز: در نسبت مؤلفه چون سی و دو فتاد [ف . مجلس ۱۷:۳۱۴] .

معما = رساله...

نعمت الله طبیب. آغاز : فاتحهٔ هر سخن دلگشای ـ برکه شود فتح بنام خدای.

21226 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۶۶۶ . H : ۱۸ گ ۱۱س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۳۰۰].

معما

از وقاری. گویا محمد امین طبسی یزدی زنده در ۱۰۹۸ ، همان وقاری نگارندهٔ « گلدستهٔ اندیشه : ۲۱۱۴» .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ .

21227 ـ عبدالحسین بیات ۱۵۸ : جنگ گردآوری رفیع‌الدین رافع، با تاریخهای ۱۰۷۸-۱۰۸۴ (ص ۳۶۰) در این جنگ غزلها و نامه‌ای از محمدامین وقاری طبسی به صائب نیز هست [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۷] .

معما

چند گفتار ناشناخته .

29ـ21228ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۰۹ Or: دو گفتار در معماست یکی نوشتهٔ ۹۰۷ [نسخه‌ها ۴ : ۶۹۰] .

31230ـ ملك ۵۷۸۳: نستعلیق ۹۱۸، آغاز افتاده ، ۸۴ گ ۱۵س [رؤیت].

21231 ـ رضوی ۹۳۸/۲ ادبیات (۴۸۱۰): نسخ ۹۳۹ (ص ۷۱-۹۰) آغاز افتاده، انجام: هردم فکند برسر آن زلف چو شست ـ بهر دل ما آن مه سرفتنه شکست [ف. رضوی ۷:۷۵۷] .

21232 ـ رضوی ۹۵۶/۴ ادبیات (۸۷۱۵): نستعلیق نزدیك ۹۸۵ (ص ۱۷-۸۵) همراه چند گفتار دیگر درمعما، آغاز افتاده انجام: خال مشکینت قرار چشم و نصب العین ماست [ف . رضوی ۷ : ۷۸۹] .

21233ـ تهران ،دانشسرای عالی ۱۲/۷ قریب : با تاریخ ۱۰۷۹ در دفتر ، زرین . معماهایی‌ست منظوم بنام سلطان محمد صفوی، میرزا سلیمان ، میرزا نظام ، ابونصر ابراهیم قطبشاه ، سلطان حیدر، بدنبال هر نام سروده‌ها بزر نوشته شده [نسخه‌ها ۵ : ۶۳۷] .

21234ـ سنا ۳۶۹/۳: با تاریخ ۱۰۸۳-۱۰۸۵ بهمین خامه در دفتر. معماهایی‌ست به نظم، پیش از هر بیتی معماله را به شنگرف یاد کرده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۷۶] .

21235ـ الهیات ۱۹۰/۴د: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۴۶پ-۱۵۳ر) . در آن از جامی و «منتخب حلل» نیشابوری یاد شده است [ف. الهیات ۱:۲۵۷] .

21236ـ دانشگاه ۳۸۶۴/۶: با تاریخ ۱۲۴۶-۱۲۵۳ در کشکول (ص ۱۱۸-۱۲۲) به نظم ، بنام کسان و حل آنها. آغاز: باسم صادق: خبر کن ما را از این اسم که چون او در آخر اسم

بیندازی اول و آخر اومساوی شود[ف. دانشگاه ۲۸۴۲:۱۲] .

معمانامه

ازسیدالفلاسفه رستم‌الحکما... محمد هاشم اصفهانی، آصف، که بگفتهٔ خودش هفت‌سال‌پیش از ظهور مهدی موعود درمحرم۱۲۵۴ نگاشته، و درآن ازسی نگارش‌خودنام‌می‌برد. نیمهٔ نخست آن معماهای خوداوست سپس ازدیگران. «رستم التواریخ»او بکوشش‌وپیشگفتار آقای‌محمدمشیری در۱۳۴۸خ‌چاپ‌شده‌است(بنگرید: شمس‌الانوار: ۱۶۳۹) **آغاز**: قال‌رستم‌الحکماء الالمعی‌النحریر المحقق‌الطالب‌للحق‌المقبل‌الی‌الانصاف والمدبر عن الاجحاف .

21240ـ **دانشگاه**۴۶۴۱۵: نستعلیق‌خود نگارنده ، محرم **۱۲۵۴** ، ۸۵گ ۸س [ف . دانشگاه ۳۵۷۶:۱۴] .

مفتاح‌الاسامی

دریک‌مقدمه وشانزده اصل ویک‌خاتمه، در معما . **آغاز** : حمدبیحد و ثنای بیعدپادشاهی راکه دیدهٔ روز دیده .

21241ـ **قاهره**، دارالکتب۴۳۶۵س: بی‌تاریخ (گ۳۲-۳۵) [ف . مخطوطات ۲ : ۱۶۹] .

مفردات=دستور معما

منتخب‌حلل مطرز

متن وگزیده‌هردو ازشرف‌الدین‌علی‌یزدی (بنگرید: حلل مطرز: ۲۱۸۱). واین‌گزیده را نیز بدستور همان سلطان ابراهیم‌نگاشته است. در دیباجهٔ‌آن‌آمده: تغییری درطرز تدوین‌ووضع ابواب آن داده ، وآنرا درجیبی وچهارحله و ذیلی ساخته است . **آغاز**: بعد از حمد وثنای دانایی‌که‌هرچه بنظم‌سلاسل وجود درآمده نـام هستی .

21242ـ **مجلس**۸۸۵: نستعلیق**۸۷۷**، بایادداشتی‌از ۹۲۵، آغازبرابر نمونه، ۱۸۱ گ ۱۴س . [ف مجلس۳: ۱۳۶].

21243ـ **بادلیان**۲/M.۰۶۸۳: باتاریخ محرم **۶۸۲** (؟)در دفتر . **فیلم**آن‌دردانشگاه ش ۱۰۰۶هست [فیلمها : ۵۵۳]

21244 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۶۳ : پیرامن‌سدهٔ **۹** ، آغازبرابر نمونه، ۱۴۱ گ۱۴س [ف . فهمی‌ادهم ۱: ۲۹۸].

منتخب شریف

ازشریف. **آغاز** :ای منشأ هراسم و معما نامت ــ سررشتهٔ حل‌هرمعمانامت.

(بنگرید : الفیهٔ شریف وایهام‌الشریف : ۲۱۷۹).

21245 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۷۲۴ : پیرامن‌سدهٔ **۱۰** ، ۹۳گ ۱۳س [ف . فهمی‌ادهم۱: ۲۹۹].

ن

نادره= تعریف معما

ازملاکوکبی بخارایی . بنام‌عبیدالله خان، بسال ۹۱۵، درمعما: اعمال تحصیلی، تکمیلی، تسهیلی باشواهد . **آغاز** : الهی‌سر نامه‌هانام تست‌ــ نعیم دوعالم‌زانعام‌تست.. زرحمت‌به‌بخشای کوکبی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۲۶ ـ صبح‌گلشن : ۳۴۵ـ روزروشن: ۵۸۲ـ تذکرهٔ حسینی: ۲۸۲.

21246ـ دانشگاه ۳۹۰۸/۶: نستعلیق ۹۸۷ درسمرقند (۷۴ پ ـ ۸۱ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۶].

21247ـ قاهره، دارالکتب: ۱۰۷ ادب فارسی: بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بعنوان «تعریف‌معما» یادشده‌است (گ ۶ـ ۱۶) [مخطوطات، نصرالله طرازی ۱: ۲۰۵].

نود و نه‌نام خدا

از میرحسین نیشابوری (بنگرید: شرح‌دستور معمای‌نیشابوری، رکنی: ۲۱۹۳ و نیز شرح معما لامعی: ۲۱۹۵). **آغاز**: (الله) نیست‌حدخامه ازنام‌اله ـ دم زدن‌باید زبان دارد نگاه.

21248ـ مجلس ۸۷۸: نوشتهٔ اواخر سدهٔ ۹، نودونه بیت‌معماست‌درگزارش نودونه نام‌خدا، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳: ۱۲۶].

21249ـ اصفهان، سید محمد علی روضاتی: نوشتهٔ ابوالقاسم ۱۵ج ۹۳۲/۱ در بلدهٔ طیبهٔ‌کاشان (۷۱ر ـ۷۳ر) آغازبرابر نمونه. [نسخه‌ها ۵: ۱۳۷].

21250ـ مجلس ۵۶۱۶/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰ باتاریخ ۹۸۲ دردفتر (ص۳۸) آغازافتاده [ف. مجلس ۱۷: ۶۹].

21251ـ مجلس ۵۹۲۳/۳: نستعلیق با تاریخ ۱۱۰۶ دردفتر، آغاز وانجام افتاده، تنها ۹۱ بیت رادارد [ف. مجلس ۱۷: ۳۱۲].

21252ـ تهران، ادبیات ۱۲۷/۳ د: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۱۰۵ر ـ۱۰۶پ) آغازبرابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۴۳۰].

21253ـ سپهسالار ۲۸۷۸/۷: تاریخ یادنشده (۹۷پ ـ ۱۰۶پ)، آغازبرابر نمونه، سپس معماهای دیگران [ف. سپهسالار ۵: ۶۰۹]

21254ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ م مجامیع ترکی: بدون‌تاریخ (گ ۱۰ ـ ۱۳) معماهاییست در نام خدا. آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۶].

نود و نه‌نام خدا

از صدردیوانه، زنده در ۹۲۸. نودونه بیت ودرهر بیتی‌یکی ازنامهای‌خدا. **آغاز**: تا متورشد دل‌ازنام‌اله ـ بی‌گمان دل‌دا بود سیمای ماه.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۱۵.

21255ـ سپهسالار ۲۸۷۸/۱: نستعلیق احمد فرزند حاجی‌علی وجهی انطاکی، ۹۸۷، (۲پ ـ۵ر) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۶۱۰].

بخش بیست و پنجم

دیوان

الف

دیوان آبرو

سیدمحمد اصغر علی‌آبرو .

21256ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۶۶ : تاریخ‌یادنشده، نظم‌ونثراوست [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۸۸] منتقل شده به دانشکاه پنجاب .

دیوان آتشی = جنگنامه

که‌به‌آتشی، عبدی،سلمی، سلیمی‌نیز تخلص میکرده است.دربخش منظومه‌ها خواهدآمد.

دیوان آتشی

سیدطاهر خباز شیرازی مشهدی، زنده در ۹۱۰ درگذشته گویا ۹۲۸ .

بنگرید: ذریعه ۹:۱ـ فرهنگ‌سخنوران: ۱ .

21257ـ **آصفیه** ۱۱۴۹ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۳۹** ، درفهرست بنام : حکیم آتشی‌یادشده است .

21258 ـ **دانشگاه** ۲۴۱۲ : نستعلیق چلیپا ازسدهٔ **۱۲** . دارای ۳۵۰۰۰بیت، غزل، رباعی،مطایبات،قصاید، خسرووشیرین‌درفهرست آمده : سیدطاهرشیرازی و از نسخه برمیآیدکه تهی دست بوده و بهند رفته در بیجاپور نزد مصطفی‌خان وزیری‌بدست‌آورده،وازشبعده بازی یاد میکندکه‌نزد شاه‌عباس بازیکرده و جاسوس عثمانیان‌بوده است،همچنین ازاتهام او بهٔزندقه و ازقهوه‌خانه‌های اصفهان [ف . دانشکاه ۹ : ۲۱۵۳] .

21259ـ **دانشگاه**۱۵/۲۱۹۵: نستعلیق مرادعلی ، ۱ محرم **۱۲۸۶** (۲پـ ۱۳۰پ)، ۲۵ قصیده است نخستین‌آن «قصیدهٔ ابن ملجم» از ابن حسام‌که تاریخ سرودن ۸۸۴ دارد است [ف.دانشکاه ۱:۲۱۵۳] .

21260ـ**مجلس**۲۳۶۷:شکسته‌نستعلیق محمد باقر ، **۱۳۰۶** ، بایادداشت ملك‌الشعراء بهار ، دارای : قصیده ، تاریخ‌گردآوری‌بنابر بیت‌پایان ۸۸۰ وشمارهٔ بیتها ۲۶۰۰است [ف. مجلس ۸۰:۸] .

دیوان آتشی

21261ـ **تبریز** ، ملی۲۹۶۸: تاریخ ونشانی‌بیشتریاد نشده [نسخه‌ها۴ : ۲۹۴] .

دیوان آذر بیگدلی

حاج‌لطفعلی‌بیگ‌فرزندآقاخان (۱۱۲۴ـ

۹۳ یا ۱۱۹۵) . نگارندهٔ «آتشکدهٔ آذر».
بنگرید : ذریعه ۹:۳ـفرهنگ‌سخنوران:
۲ ـ مؤلفین‌مشار ۵ : ۱۲۷ـتاریخ تذکره‌های فارسی ، گلچین معانی:۳.

21262ـ **دانشگاه۵/۳۴۸۹** : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱۳۱ ـ ۱۸۹) زرین با دو تصویر ،دارای:غزل‌است‌ورباعی‌ومثنوی وترجیع بند[ف. دانشگاه ۱۱:۲۴۹۴] .

21263ـ **مجلس** ۱/۲۶۶۹ : نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۲-۱۳**(ص۱ـ۲۲۸) ، ۴۵۰۰ بیت قصیده‌است [ف. مجلس۸ : ۴۳۰] .

21264ـ **دانشگاه**۱/۳۶۱۹ : نستعلیق میرزا محمد افشار ، **۱۲۱۸**(ص۱ـ۱۴۳ متن‌و هامش) دارای:قصیده‌وغزل [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۱] .

21265ـ **ملك** ۴۸۸۷ : نستعلیق‌محمد باقرفرزند حاجی علی‌اصغر متخلص به‌رشحه ، پنجشنبهٔ ۸ ج ۲/**۱۲۲۲** ،زرین.دارای:غزل، رباعی ، ساقینامه ، مغنی‌نامه،مثنوی‌بازرباعی، ۱۸۰گ ۱۷س[رؤیت] .

21266 ـ **ملك** ۵۱۱۲/۴ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ،گزیده‌ایست‌از غزلهای‌او(۳۸ پ ـ ۵۲د) [رؤیت] .

21267ـ **ملك** ۴۸۶۴:شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۲۷۰گ ۱۷س[رؤیت].

21268ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۸۵۰۷: سدهٔ **۱۳** [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ :۶۷۷] .

21269ـ**مجلس**۲۲۶۸:شکسته‌نستعلیق زین‌العابدین **۱۳۲۵** ، برای طاهر شیرازی ، دارای : قصیده وغزل‌ومثنوی‌ورباعی‌همه۷۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۸۲].

دیوان آذری اسفراینی

نورالدین شیخ‌آذری، که‌یاد او در«جواهر الاسرار: ۱۱۱۵»گذشت .

21270ـ **کپنهاك**، سلطنتی: نستعلیق درویش شیرازی ، **۸۶۳** [نسخه‌ها ۵:۶۹۹].

21271ـ**پاریس**P۳۴۹:سروده‌هاییست از او در جنگ نوشتهٔ **۹۰۲**.فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۳۱۳ هست[فیلمها : ۵۹۳].

21272 ـ **ملك** ۵۹۳۸: نستعلیق‌خوش **۱۰۷۳** . قصاید، غزلیات، رباعی ، ترجیع‌بند است زرین باچهارمجلس‌تصویر، ۱۶۰گ۱۵س [رؤیت] .

21273ـ **ملك** ۵۳۰۷/۱۶ . نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۴۵۰ـ ۵۰۱ درهامش) همراه ۲۹ دیوان دیگر وچهارده‌سرلوح، ۳۱س. آغاز افتاده : نبی‌کجا شود وکی‌رسد الف‌برسول .

21274ـ **بادلیان** ۴۷ الیوت: نستعلیق ۲۵ رمضان **۱۰۲۰** ، ۱۹۵گ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۷۸هست[فیلمها : ۸۸].

21275 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۱ دیوان (۷۰۱) : نستعلیق **۱۰۲۶**[ف.بنگال:۱۰۳].

21276 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۲۱ Add : نستعلیق ، **۱۲۰۱** در بنگاله، ۷۱گ ۱۹ س . فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۱۲۸۹ هست [فیلمها : ۸۷] .

21277ـ **بادلیان**۶/۳۲۹ الیوت:(گ ۱۰۲ ـ ۱۲۴)همراه دیوانهای : کاتبی ، امیر شاهی ، خیالی ، امیرمسعود، امیرسیفی،سعدی. فیلم آنها دردانشگاه ش ۸۷۴ هست [فیلمها: ۵۴۵] .

دیوان آرزو

سراج‌الدین‌علیخان ،که‌یاد او در «سراج اللغة: ۱۹۲۹»گذشت .

21278 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب SPI/VI۱۱۲ ۳۸۸۷ (۸۷۳):شکستهٔ ۲۱

ج ۲/۱۱۷۹ : **آغاز:** برملائك گشت واجب سجدهٔ این آستان[ف.عبدالله۲:۵۵۹]ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۰۶] .

دیوان آزاد

ناشناخته . درذریعه ازهشت‌سراینده بااین تخلص‌یاد شده است .

21279**ــ موزهٔ بریتانیا**Or۹۸۱۵: نوشتهٔ **۱۲۳۱** [ایــرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸] .

21280 **ــ شیراز** ، دکترخاوری۲مج: سدهٔ **۱۳**، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۲۶۷] .

دیوان آزاد

سید محمد متخلص‌به‌آزاد،زاده‌در۱۸۴۷م در داکا، شاگرد آقااحمدعلی‌اصفهانی. به‌فارسی وارد ومیسروده است .

21281**ــ پاکستان**،دانشگاه‌داکا(۱۵۲ ف) DU ۱۳۹: نستعلیق‌سدهٔ**۲۰**م[ف.حبیب‌الله ۱۳۹] .

دیوان آزاد بلگرامی

میرغلامعلی‌فرزندسید محمدنوح‌که‌یاد اودر «غزلان هند : ۲۱۴۳» گذشت. بعربی وفارسی میسروده است .

21282**ــ آصفیه** ۸۳۰ دیوان: تاریخ یادنشده [ف .آصفیه ۳:۲۸۸] .

دیوان آسوده

محمدمهدی فرزندحاج حیدر علی‌شیرازی ادیب حکیم ، درگذشتهٔ ۱۳۲۰.

بنگرید:ذریعه۹:۶ـفرهنگ سخنوران۵.

21283**ــ تهران**،ادبیات ۳۳۹حکمت: نستعلیق خود سراینده . غزلهای اوست [ف . ادبیات۲:۱۶] .

21284**ــشیراز**، آقای‌فروردین: نوشتهٔ تاج‌العلما پسر آسوده، ۹شعبان **۱۳۳۶**،دارای: مثنوی ، قطعه ورباعی [نسخه‌ها ۵:۲۷۷].

دیوان آشفته

حاج محمدکاظم فرزندمحمدجعفرشیرازی درگذشتهٔ ۱۲۷۸ یا ۱۲۸۸ یا۱۲۸۷ .

بنگرید :ذریعه۹:۷ـ فرهنگ‌سخنوران : ۶ .

21285**ــ تهران** ، اصغرمهدوی۱۸۳: نستعلیق،گویا نسخهٔ اصل، سدهٔ **۱۳** ازآغازیك صفحه افتاده . [نسخه‌ها۲ :۷۵] .

دیوان آشفته = دیوان عصار

دیوان آصف

ناشناخته . درفرهنگ سخنوران هشت‌تن بااین تخلص‌یاد شده است.

21286**ــ پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۹۷: نوشتهٔ بهیك‌خان**۱۱۴۹**، ۳۱ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۶۸].

دیوان آصف‌الدوله

میرمحمدیحیی‌علی‌خان فرزندنواب شجاع الدوله هندوستانی ، درگذشتهٔ۱۲۱۲.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۷ .

21287**ــموزهٔ‌بریتانیا**Or۱۱۶۶۳: نوشته**۱۳۰۴**. [ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴:۶۸۱].

دیوان آصفی

ناشناخته . شایدهمان قهستانی‌باشد.

89ــ21288**ــمدینه**،عارف حکمة ۴۰و ۴۱ : تاریخ یاد نشده ، دونسخه است، ۳۸گ و۳۶گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴] .

21290 **ــ مدینه**، عارف حکمة ۳۵ : همراه دیوان‌اهلی، ۲۰۰گ[نسخه‌ها۵:۴۸۴].

دیوان آصفی رامپوری

مولوی عبدالجبارخان ، آصفی، درگذشتهٔ ۱۳۳۷ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران:۷.

21291ـ آصفیه ۲۱۴ قصاید : نوشتهٔ **۱۳۱۱** قصیده‌ایست درستایش نواب عمادالملك بهادر [ف. آصفیه ۴:۵۱۶] .

21292ـ آصفیه ۱۲۱۲دیوان: کهن، تاریخ‌یادنشده [ف. آصفیه ۴:۲۸۶].

دیوان آصفی قهستانی

خواجه آصفی‌فرزندخواجه نعمت‌الله‌هروی، ازشاگردان‌میرعلیشیروبدیع‌الزمان‌میرزا، درگذشتهٔ ۹۲۰ یا ۹۲۳ یا ۹۲۶ . بکوشش هادی ارفع در۱۳۴۲ خ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۸ـ فرهنگ‌سخنوران: ۷ .

21293ـ مشهد، فرخ ۲۸۵ : نبشتهٔ سلطان محمد نور. سدهٔ **۹ـ۱۰** ناقص . [نسخه‌ها ۳:۸۸] .

21294ـ قاهره، دارالکتب۰ ۹زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸** گزیده‌ایست از آن (گ۴۶پ‌ـ۹۲) [مخطوطات ۱ : ۱۴۸] .

21295ـ موزهٔ بریتانیا ۵۹۶۶/۲ Or: نوشتهٔ **۹۷۷** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

21296ـ تهران ، ملی ۸/ ۲۹۰ ف : نستعلیق حسین‌فرزندمحمدخدابنده، **۹۷۹** (در ش۴) (ص۵۴۷ـ۶۱۰). غزلهای اوست به‌ترتیب تهجی ، زدین[ف. ملی۱: ۲۸۴] .

21297ـ ملك ۵۹۷۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، زدین ، ۷۸ گ ۱۴س[رؤیت].

21298ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۲۶۹: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴:۶۷۷] .

21299 ـ مجلس ۸۴۳۲/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، همراه ۷دیوان‌دیگر، زدین [رؤیت] .

21300ـ مشهد، فرخ۳۲۱: خوش‌خط، دریك مجموعه از سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

21301ـ ملك ۵۲۲۱ : نستعلیق‌شوال **۱۰۰۵** ، زدین . دارای غزلهابه‌ترتیب‌تهجی، رباعیها ، ۹۵گ ۹س [رؤیت] .

21302 ـ دانشگاه ۴۲۷۹ : نستعلیق عبدالعظیم فرزند خواجم قلی ، رمضان ۱۲۸ (**۱۰۲۸**) ، آغاز افتاده ، دارای: غزل وچهار رباعی ومستزاد ، رویهم نزدیك به ۲۰۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۷] .

21303 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۹ Spi/VI ۴۲۵۷ : نوشتهٔ عبدالرحمان فرزند تاج محمد ، ۶ع۱ **۱۰۶۷**/ [ف .عبدالله ۲:۴۹۸] ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۱۰۷] .

21304 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ppi/VI۵۷ ۱۵۷۱(۴۳۹ف): نستعلیق۱۴ع ۲/**۱۰۹۹** [ف.عبدالله ۲: ۳۱۳] .

21305ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، پیرامن ۱۳۰۰ بیت[نسخه‌ها۶: ۹۰].

21306ـ استکهلم ، دانشگاه۷: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵:۷۱۴] .

21307ـ پاکستان، دانشگاه‌داکا (۱۰۶ ف) ۱۳۴ DU : نستعلیق‌سدهٔ**۱۷**م[ف .حبیب‌الله ۱:۹۰] .

21308ـ آصفیه ۹۷۲ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۶۹** [ف. آصفیه۴:۲۸۶] .

21309ـ پاکستان، دانشگاه‌داکا(۱۰۴ ف) ۳۶۹ DU : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م [ف. حبیب‌الله ۱: ۹۰] .

21310ـ پاکستان، دانشگاه داکا (۱۰۵ ف) DU ۴۲۲: نستعلیق شیخ فخرالدین که در مجاهدپور میزیسته ، در ۱۲۳۷ فصلی [ف . حبیب‌الله ۱ : ۹۰] .

21311ـ دانشگاه ۵۱۴۸: نستعلیق میرزا حسین‌خان آبدارباشی، شعبان ۱۳۰۴ در سپاهان، ۴۵ گ ۶ س [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۲۵].

21312ـ مجلس ۲۶۸۶/۲ : شکسته نستعلیق غلامعلی تبریزی متخلص به عالی، ۱۳۱۳، (ص ۲۲۹ ـ ۲۹۶) ، پیرامن ۱۲۰۰ بیت غزل و رباعی دارد [ف. مجلس ۸: ۴۵۶] .

21313ـ مجلس ۳۹۵: نستعلیق تاریخ یادنشده . دارای : غزل ، ناتمام[ف.مجلس۲: ۲۳۱] .

21314 ـ مجلس ۴۳۷/۴ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، زرین ، باچهار دیوان دیگر، ۱۹۷ گ ۱۵ س[ف . مجلس۲ :۲۵۵] .

21315ـ تبریز ، ملی ۲۹۰۸ :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ :۲۹۴].

21316ـ قاهره، دارالکتب ۱۵ مجامیع: تعلیق، تاریخ یادنشده (گ ۵۷ ـ ۹۰) هامش [مخطوطات ۱ :۱۴۸] .

21317ـ آصفیه، ۵۶(؟) دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ :۲۸۸] .

21318ـ آصفیه ۶۴۳ دیوان: انجام در رباعیها افتاده، درفهرست پدر سراینده خواجه مقیم یادشده وسال مرگش ۹۲۸، ۹۳ گ ۱۳ س[ف. آصفیه ۱ :۵۴۸ و ۳ :۲۸۸] .

21319 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۲ دیوان (۱۳۶۰) : شکسته، تاریخ یاد نشده[ف. بنگاله: ۱۰۳] .

21320ـ پاکستان، دانشگاه داکا (۱۰۷ ف) DU ۱۰۸ : شکسته آمیز نستعلیق [ف. حبیب‌الله ۱ :۹۱] .

دیوان آفرین

آفرین، «درفرهنگ سخنوران: ۹» از پنج تن بااین تخلص یادشده است.

21321ـ تبریز ، ملی ۳۶۷۴: نوشتهٔ یکشنبهٔ ۲۷ جوزای ۷۵۹ (؟) [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۴] .

دیوان آقابابا = دیوان گرامی

دیوان آگاه قاجار

رکن‌الدوله اردشیر میرزا فرزند عباس میرزا فرزند فتحعلی‌شاه، که یاداودر «عروض: ۲۱۶۰» گذشت .

21322ـ ملك ۴۸۸۰: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، بادیباجه‌ای به‌نثر ونظم . آغاز : و عوشبل ابن الغمام، ۱۰۰ گ ۱۰ س[رؤیت].

21323ـ دانشگاه ۴۴۸۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، باسرگذشت سراینده مؤرخ ۱۲۷۱ که یکی ازدوستان اونوشته ، سپس غزل و قصیده و ماده تاریخ ، رویهم نزدیك ۱۷۰۰ بیت ، ۱۰۱ گ ۱۰ س [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۴۲۹] .

دیوان آگه

عبدالصاحب ، مرید خواجه عبدالرحیم . دارای : غزل ورباعی .

21324 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۷۷ ۴۰۱۷(۸۱۷ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲ . آغاز: لب ازگفتن فروبستن عجب کیفیتی دارد [ف. عبدالله ۲ : ۵۳۰]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۷] .

دیوان آملی = دیوان طالب

دیوان آهی

در ذریعه(۹ :۱۲ـ۱۳) ازچهارتن سراینده

با این تخلص یاد شده است .

21325ـ موزهٔ بریتانیا، Or ۷۶۰۰: سدهٔ **۱۱** [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

دیوان ابجدی هندی

ملك الشعراء میرمحمداسماعیل‌خان. کلیات اودرسه جلد ۱۹۴۴ـ۱۹۵۱م چاپ شده است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۱۲ ـف. مشار : ۷۱۴ .

21326 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۳ دیوان (۷۰۶) : نستعلیق، تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۰۳] .

دیوان ابن ادریس = دیوان احمد

دیوان ابن حسام قهستانی

محمدفرزند حسام، درگذشتهٔ ۸۷۵ یا ۸۹۳ در جوسف قهستان. سرایندهٔ «خاورنامه» نه ابن حسام خوافی سرخسی درگذشتهٔ ۷۳۷.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۰ـ فرهنگ‌سخنوران: ۱۴ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۱۵۶ .

21327ـ **ملك** ۵۱۵۵: نسخ ابوالمحجن محمدعلی، ذیقعدهٔ **۸۹۷**، دارای: قصیده، مثنوی، ترجیع بند [رؤیت] .

21328 ـ **دانشگاه** ۴۱۱۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** دارای: قصیده و ترجیع، ۹۶ گ ۱۶ س[ف . دانشگاه ۱۳: ۳۰۹۲] .

21329ـ **ملك** ۵۳۱۵ : نستعلیق، شعبان **۱۲۷۰**. نسخه بنام «مناقب الائمة» است، ۳۲۳ گ ۲۰ س [رؤیت] .

دیوان ابن خاتون

محمدفرزند علی عاملی، که یاداو در «توضیح الاخلاق قطبشاهی : ۱۵۸۷» گذشت .

21330ـ **مجلس** ۵۱۳۸ : در «جنگ» گردآوری خود او پیرامن **۱۰۵۷** (گ ۶۲۸ـ ۶۳۷)، غزل و رباعی است، سروده‌های پراکندهٔ دیگر نیز دراین جنگ هست که گویا ازخود اوست [رویت] .

دیوان ابن عاقل

آغاز: حمد بی اندازه ذات پاك را ـ شکر بیحد خالق افلاك را ـ حمد وافر مر خداوند کریم ـ کو سمیع است وبصیر است وعلیم .

21331ـ **الهیات** ۲/ ۴۷۴د : نستعلیق عزیزفرزند یوسف ختلانی (درش۹) در**۱۲۰۵** (درش۴)(۵۷پ ـ۱۱۰ر) [ف: الهیات۱: ۵۵، ۳۰۸] .

دیوان ابن عماد خراسانی

از روزگار حافظ و سلمان ساوجی، درشیراز میزیسته و «روضة المحبین» را بسال ۸۰۴ سروده است و بگفته‌ای در ۸۰۰ درگذشته است. و ازهموست: ده نامه .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۱۴ـ همین دستك: ۹۸.

21332ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ ـم ادب فارسی : نستعلیق فرصت غریب **۸۲۳** ، در یك مجموعه ، زرین [مخطوطات ۱: ۱۴۸].

دیوان ابن یمین

فخرالدین محمود، که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۵» گذشت . در دیباجه‌ای که خود نگاشته مینویسد : دیوان من درجنگ شیخ الاسلام حسن (نه حسین) جوری و وجیه الدین مسعود درخواف در ۱۳ صفر ۷۴۳ بجنگ غارتگران افتاده سپس دوباره بسال ۷۵۳ دیوان خود را گردآورده‌ام. دیوان او چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۴ـ ف. مشار: ۷۱۴ـ نسخه‌ها ۴: ۲۴۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۵ .

21333 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۱ م

ادب فارسی : تعلیق ابوسعید فرزند علی فرزند محمد محمود جرموکنی، ۲۰ صفر **۸۳۶**، مقطعات اوست دریك مجموعه [ف. مخطوطات ۲: ۱۷۶].

21334ـ **ملك** ۱۳/۴۹۲۵ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی ، نزدیك **۸۴۲** (۱۳۶پ ـ ۱۹۰ر هامش) زرین، غزل و قطعه و رباعی است نامرتب [رؤیت] .

21335ـ **قونیه** ۲۵۴۶/۸ : نستعلیق بهاءالدین فرزند سعید تاج‌الدین حاجی حسن فرزند بهاءالدین ... قمی درخطیب، دوشنبهٔ ۱ رمضان **۸۴۷** (ص۹۸ ـ ۲۱۱) قطعه‌های اوست. و پیش از آن «دخمهٔ انوشیروان» بنظم ازهمو **فیلم** آنها در دانشگاه‌ش ۳۲۱ هست [فیلمها: ۴۵۳].

21336ـ **تهران** ، مهدی بیانی : نبشتهٔ نزدیك **۸۵۰** با دیباچه‌ای از خود ابن یمین و اینکه دیوان او درجنگ شیخ‌حسن (نه‌حسین) و وجیه‌الدین در ۷۴۳ ازدست‌رفته [نسخه‌ها ۴: ۲۴۶ هامش].

21337ـ **مجلس**۵/۲۶۵۷ : نستعلیق کهن دروی‌شعلی دربخارا برمزار ناصر بخارایی در **۸۳۶** (۵۶۵–۶۴۸) ، ۱۴۰۰ بیت قطعه و رباعی و یك مثنویست [ف. مجلس ۸: ۴۰۳].

21338ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۴۶۴: نوشتهٔ **۸۹۹**، مقطعات اوست [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۷] .

21339ـ **مجلس** ۹۳۵ : نیمهٔ یکم سدهٔ **۹** ، پیرامن ۱۵ هزار بیت دارد: ترکیب و ترجیع بند ، قطعه ، غزل ، رباعی ، مثنوی ، بخشهای پنجگانه هیچ یك به ترتیب تهجی نیست ، ۴۳۴ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳: ۲۰۴].

21340ـ **مجلس**۲۳۶۹: نستعلیق کهن، سدهٔ **۹** ، انجام‌افتاده: دارای: غزل و رباعی همه پیرامن ۸۰۰ بیت ، زرین، ۲۷۳ص ۱۷س [ف. مجلس ۸ : ۸۳] .

21341ـ **ملك**۴۸۷۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ ۱۱** ، زرین ، ۳۴ گ ۱۳س [رؤیت].

21342 ـ **مجلس** ۸۵۴۶/۵ فهرست نشده : **۱۰ـ۱۱**. دردفتر: سبحة‌الابرار، رباعیات خیام ، دیوان شاهی ، دیوان سیفی، این‌دیوان که‌غزلهای اورا دربردارد میباشد [رؤیت].

21343ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۷۴۵/۲: سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، همراه دیوان شریف [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

21344 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۴ دیوان (۱۱۳۴) : نسخ **۱۰۵۵** [ف . بنگال: ۱۰۴].

21345ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۰۰۵Spi/VI۲۷ (۴ ۷۰۴ف): نستعلیق عبدالله، ۵ ذیعقدهٔ **۱۰۸۴**، آغازافتاده، ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۰۷ و ف . عبدالله ۲: ۴۷۸] .

21346ـ **ملك**۴۸۳۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۵۲ گ ۱۵ س [رؤیت] .

21347ـ **مجلس** ۲۳۷۰: نستعلیق عبدالله اشترخانی، سدهٔ **۱۱** بامهر مؤرخ ۱۱۱۹ (ابنعلی)، دارای: قطعه و غزل رویهم ۱۳۰۰ بیت، زرین [ف. مجلس ۸: ۸۴] .

21348ـ **دانشگاه** ۳۵۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، آغاز و انجام افتاده ، ۵۲ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۵۲۷] .

21349ـ **عبدالحسین بیات** : نستعلیق باباقرزند محمدحسین نسفی ، در **۱۱۳۹** دربلدهٔ شبرغان ، ۱۱۰ گ ۱۱س [نسخه‌ها ۶: ۸۶].

21350ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۲۶Api/VI۳۳ (۳۶۴ف): نستعلین ۷۹ (**۱۱۷۹**) [ف . عبدالله ۲: ۲۵۸].

21351ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۱ ، ۷۷۱ غـزل ـ ۹۹ ، ۸۷۱ حبیب : میانهٔ سدهٔ **۱۲** ، ش ۳دفتر ، ۷ گ [مخطوطات

فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۴۹۶].

21352ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۳۳A ۲۲۷(۳۶۵): نستعلیق سدهٔ ۱۲ [ف. عبدالله ۲: ۲۶۰] .

12353 ـ تهران ، ادبیات ۲/۱۴۶ حکمت : نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ ، آغاز وانجام افتاده [ف. ادبیات ۲:۴۴] .

21354ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۲۱۴: سدهٔ ۱۲-۱۳ [نسخه‌ها ۴:۶۷۷] .

21355ـ تهران، ادبیات ۳/۲۴۹ حکمت : نستعلیق ابوتراب فرزند ابوالقاسم حسینی الماسی، رمضان ۱۲۰۰ ، دارای مقطعات [ف. ادبیات ۲: ۴۴ ، ۵۴].

21356ـ مجلس ۲۳۷۱ : نستعلیق خوش ۱۲۳۵ برای حسینقلی خان بکلربیکی ایل افشار نوشته شده ، دارای : قطعه بدون ترتیب همه ۱۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۸۵] .

21357ـ دانشگاه ۴۵۱۲ : نستعلیق آقا جانی آشتیانی پسر میرزا محمدقمی، ۱۲ ذیحجهٔ ۱۲۵۹ بدستور میرزا فضل‌الله وزیر خوی ، قطعه‌های اوست [ف. دانشگاه ۱۳ :۳۴۶۲].

21358ـ مجلس ۲/ ۲۶۸۰ : شکستهٔ غلامرضا ، ۱۲۷۵، (ص۸۱-۱۵۷)، ۷۵۰۰بیت [ف . مجلس ۸: ۴۴۷] . تنها غزلیات اوست [نسخه‌ها ۵:۱۵۳] .

21359ـ مجلس ۳/ ۲۶۰۰ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۱۲۷-۱۴۷) مقطعات اوست [نسخه‌ها ۵ : ۱۸۸] .

21360ـ رضوی ۳۲۸ ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۳ از دو نویسنده [ف. رضوی ۷:۳۵۲] .

21361ـ رضوی ۳۲۹ ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۳ مقطعات اوست [ف . رضوی ۷ : ۳۵۳] .

21362ـ ملك ۵۶۶۹ :شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، دارای : غزل ، رباعی، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۶ ج ۱/ ۱۱۱۹ [رؤیت] .

21363 ـ تهران ، ملی ۱۰۳ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۴ دارای: دیباجهٔ خوداو، قصیده ، قطعه ، غزل، همه نامرتب [نسخه‌ها ۴: ۲۴۵] .

21364ـ مجلس ۳۳۹: نسخ تاریخ یاد نشده، با دیباچهٔ سراینده که در ۷۵۳ ساخته است، ۳۸۲ گ ۱۸س [ف . مجلس ۲:۲۰۱].

21365ـ مجلس ۳۴۴: نستعلیق کهن تاریخ یاد نشده، دیباچه ناقص، سپس قطعه ورباعی، زرین ، ۹۹ گ ۱۵س [ف . مجلس ۲:۲۰۱].

21366ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۰۰ : تاریخ یاد نشده ، ۲۰۶ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۶۸] .

21367ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۵۱ pi/VI ۸۳۳ (۳۶۶ف) : بی‌تاریخ ، تازه [ف . عبدالله ۲: ۲۶۱] .

21368ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۶ ppi/VI ۱۵۸۲(۳۶۷ف): نیز بی‌تاریخ تنها مقطعات اوست [ف . عبدالله ۲ :۲۶۲] .

21369ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A ۲۷ Spi/VI ۴۳۱۶(۷۰۵): نستعلیق بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲:۴۷۹] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۰۷].

21370 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷۲ م ادب فارسی : بی‌تاریخ ، مقطعات اوست (گ ۹۰ ـ ۱۱۵ دفتر) ۱۷س [ف . مخطوطات ۲: ۱۷۶] .

21371 ـ استانبول ، طوپقپوسرای

۱۰۹۳/۵ . H : قطعه‌هایی ازوست[ف.فهمی ادهم ۱:۳۱۲] .

21372ـ راشد افندی ۱۲۸۱/۱ : نستعلیق ، همراه «پندنامهٔ» امان‌الله.فیلم آنها در دانشگاه ش ۲۸۸هست [فیلمها : ۴۵۰].

دیوان ابو اسحاق = دیوان بسحاق

دیوان ابو تراب بیك

شاید همان فرقتی کاشانی باشد .

21373ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۸۰۰: سدهٔ **۱۱** ، [ایرج افشار ، نسخه‌ها۴: ۶۷۶].

دیوان ابو سعید ابو الخیر = رباعیات ...

دیوان ابو طالب

میرزا ابوطالب‌خان .

21374ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۹۴۵: نوشتهٔ **۱۸۰۴** م درفهرست آمده : اشعار اوست مخصوصاً مربوط به‌سفر اروپائی او [نسخه‌ها۴: ۶۷۵] .

دیوان ابو الفرج رونی

ابوالفرج فرزند مسعود از مردم رون از دیهای سیستان، درگذشتهٔ ۴۹۲ یا ۵۱۰. چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه۹: ۴۷ـ ف. مشار:۷۱۵ـ مؤلفین مشار ۱: ۲۰۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۱ .

21375 ـ چستر بیتی ۱۰۳/۴ : در دفتری‌گویا نوشتهٔ **۶۹۹** [ف. چستر بیتی۱ :۴] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۶۳۰] .

21376ـ مجلس ۴۸۴۱/۱: نستعلیق هدایت‌الله‌قمی، ع۲/**۹۹۶**(۱ر-۲۴ر) [رؤیت].

21377 ـ تهران ، ادبیات ۱۵۶/۷ حکمت : شکسته نستعلیق هندی، ۸ ع ۲ گویا **۱۰۰۷** دراحمدآبادهند ، مقابله شدهٔ ابوحیان فرزندعلی [ف . ادبیات ۲: ۱۱] .

21378ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۰/۳ : گویا **۱۰۱۷**(ص۳۱۴- ۳۶۸هامش) [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵] .

21379ـ بادلیان۲۸۲۷/۲۱ ۰درجنگ مؤرخ **۱۰۲۱-۱۰۲۳** . فیلم آن‌در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها :۵۷۱].

21380ـ ملك۴۹۶۳/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰۷ پ-۱۴۶ر) ، پیرامن ۲۵۶۰ بیت قصیده وغزل و رباعی دارد [رؤیت] .

21381ـ تهران ، ملی ۵۶۹/۱ ف : نستعلیق، گویاسدهٔ**۱۱**(ص۱- ۱۳۰)، باسرگذشت سراینده درآغاز ، دارای قصیده وغزل[ف.ملی ۲: ۶۵] .

21382ـ تهران، ملی۳۸فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین. دارای:قصیده،قطعه، رباعی هریك‌نامرتب، ۱۲۷ص۱۴س[نسخه‌ها۴: ۱۵۷] .

21383ـ تهران، ادبیات ۲۴۰/۲ج: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۳۸ر-۶۳ر) [ف. ادبیات۱: ۲۳۹] .

21384ـ مجلس۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ**۱۱**، ۳۸۷ بیت‌درجنگ [ف.مجلس ۱۷: ۳۵۵] .

21385ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب۴ Sip/VI ۴۶۶۰(۶۱۵ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله۲: ۴۲۹]قصیده ورباعی‌است، انجام افتاده‌ازکتابهای‌پرفسورشیرانی بوده[دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۰۷] .

21386 ـ پاکستان ، لاهور ، شیرانی ۶۲۹۷:عبدالغفورفرزندسلیمان، بامهر**۱۱۱۵**.

دارای: قصید،غزل، قطعه وجز آن[مخطوطات، دکترمحمدبشیر حسین۱:۱۰۷] .

21387ـموزهٔ بریتانیا۱۱۹۵۸Or: نوشتهٔ **۱۱۵۴** [نسخه‌ها ۴:۶۸۲] .

21388ـ **تهران** ، ادبیات ۱۹۷ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۲** دارای : قصیده،قطعه،رباعی، ۷۹گ ۱۵س [ف.ادبیات ۱:۲۳۹] .

21389ـ**دانشگاه** ۱۴۵۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳** ، ۸۸ گ‌۱۴ س [ف . دانشگاه ۸ : ۱۱۵] .

21390ـ**تهران**،اصغرمهدوی۴/۴۶۴: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۲۵**(۱۱۲-۱۶۶)[نسخه‌ها ۲: ۱۱۹] .

21391ـ **دانشگاه** ، ۴۱۳۷: نستعلیق صفر **۱۲۲۵** در تهران.دارای:قصیده ورباعی، نزدیك به ۱۶۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۱] .

21392ـ**مجلس**۳۴۴:شکستهٔ**۱۲۳۱**، ۳۲قصیده وقطعه است ، ۳۰گ‌۱۴س [ف.مجلس ۲ : ۲۰۴] .

21393ـ**مجلس** ۳۴۳: نستعلیق**۱۲۵۰**، ۱۲۸گ ۱۹س[ف.مجلس ۲:۲۰۴].

21394ـ **مجلس**۹۳۶: شکسته‌نستعلیق بسیار خوب سیداحمدحسینی انجوی،**۱۲۵۵**، بخواهش‌میرزامحمدرضامیرزابابا،پیرامن۱۶۰۰ بیت ، زرین [ف . مجلس۳:۲۰۸] .

21395ـ**ملك**۵۲۳۸/۴: نستعلیق محمد هاشم همدانی ، **۱۲۵۹** بدستورشاهزاده ایلدرم میرزا (۲۱۳پ-۳۰۲د) ، زرین [رؤیت] .

21396ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۸۱: نستعلیق احمد فرزندمحمدفرزند صبور، ع۱۴ **۱۲۶۴/۱** [رؤیت] .

21397ـ **مجلس** ۲۶۷۶/۳: نستعلیق محمدصادق سرخوش ، **۱۲۶۴** ، (ص۱۱۱ - ۲۴۶) ، قصیده وغزل وقطعه ورباعی است [ف. مجلس۸ : ۴۴۲] .

21398ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری ۱ مج : نستعلیق **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۸] .

21399ـ **مجلس** ۲۶۷۸/۲ : شکسته نستعلیق‌مشتری‌طوسی ، **۱۲۷۱** ، (ص ۱۶۹ - ۳۱۳) ، دارای۲۶۰۰ بیت قصیده وغزل وقطعه و رباعی [ف. مجلس۸:۴۴۴] .

21400ـ **فرهاد معتمد** ۱۶۳:شکسته نستعلیق‌محمد ابراهیم فرزند محمدعلی مشتری خراسانی ۲۵شوال**۱۲۷۲**درتهران[نسخه‌ها۲: ۱۷۸] .

21401 ـ **حقوق** ۲۶۲ج: نستعلیق۲۹ رمضان **۱۲۷۵** ، ازروی‌نسخهٔ‌نوشتهٔ‌میرزاکوچك وصال ، زرین ، ۶۴گ ۱۵ س [ف . حقوق : ۱۰۹] .

21402ـ **رضوی**۳۲۸ادبیات: نستعلیق عبدالعلی حسینی دوشنبه ۹رمضان **۱۲۷۸** [ف. رضوی ۷:۳۵۷] .

21403 ـ **مجلس** ۳۶۱۴/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ میرزامشتری‌طوسی**۱۲۹۴**[نسخه‌ها ۵:۱۹۳] .

21404ـ **تهران**، ادبیات۱۶۳/۲ ج: نستعلیق شکستهٔ محمدحسن فرزندجهانگیرخان سال بیگی قشقایی ، ۱۱محرم **۱۲۸۱**،زرین، (۷۱ر-۱۱۲ر) [ف . ادبیات۱:۲۳۹] .

21405ـ **مجلس** ۵۷۱۸فهرست‌نشده: نستعلیق زیبای ۲۲ج ۱ **۱۲۸۴/۱** در«کلیات»او [رؤیت] .

21406ـ **رضوی** ۳۳۷ ادبیات : نسخ سدهٔ **۱۳** بایادداشتی‌که این‌دیوان‌بخامهٔ‌ملاحیران یزدی است[ف رضوی ۷:۳۵۶] .

21407ـ **دانشگاه** ۳۷۲۷/۱: شکسته

نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، نزدیك ۲۶۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۴] .

21408ــ **مجلس** ۳۶۹۸/۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص۱۱۱–۲۵۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۵].

21409ــ **پاکستان** ، دانشگاه داکا (۶۸ ف) DU۲۷۵ : نستعلیق ۱ ج۱/ **۱۳۰۷** (۱۸۸۹ م) [ف . حبیب‌الله ۱ : ۵۷] .

21410 ــ **مجلس** ۲۶۸۶/۱ : نستعلیق ملك‌الشعراء بهار و سید علی شیرازی ، با تاریخ **۱۳۱۳** در دفتر (ص۱–۱۴۴) [ف . مجلس ۸ : ۴۵۵] .

21411ــ **تهران** ، دانشسرای عالی ، قریب ۱۹۵ : نستعلیق شنبهٔ ۱۱ ع۱/ **۱۳۵۵** [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۵].

21412ــ **ملك** ۵۵۵۴ : شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، قصیده‌های اوست ، ۶۲ گ ۱۴ س [رؤیت].

21413 ــ **مشهد** ، فرخ ۱۳۲ : تاریخ یاد نشده ، باسرگذشت سراینده [نسخه‌ها ۳ : ۸۹].

21414ــ **آصفیه** ۹۶۸ دیوان : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۲۸۶] .

21415 ــ **بنگاله** ، ایشیاتك ۵ دیوان (۱۱۵۸) : شکسته ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۰۴] .

21416 ــ **پاریس** S . P . ۷۶۰/۲ نستعلیق [بلوشه ۱۵۵۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۰۹ هست [فیلمها : ۵۹۲].

21417ــ **استانبول** ، حکیم اوغلوعلی پاشا ۶۶۹/۱۲ : تاریخ یادنشده همراه ۱ ــ دیوان عبدالواسع جبلی ۳ــ شمس طبسی ۴ــ مجیر بیلقانی ۵ ــ ظهیر فاریابی ۶ ــ مسعود سعد ۷ــ ازرقی ۸ ــ امیرمعزی ۹ــ نجیب جرفادقانی ۱۰ــ رفیع لنبانی ۱۱ــ اثیراخسیکتی ۱۲ــ ابوالفرج رونی. فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها : ۴۲۱] .

دیوان ابوالمعالی

میرزا ابوالمعالی .

21418ــ **مدینه** ، عارف حکمة ۲ : نوشتهٔ **۱۰۰۴** [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۹] .

دیوان ابوالوفاء خوارزمی

پیرقرشته ، درگذشتهٔ ۸۳۵ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۲ــ فرهنگ سخنوران : ۲۵ ــ نفحات‌الانس چ نولکشور : ۳۸۸.

21419 ــ **ملك** ۵۳۰۶ : نستعلیق از اواخر سدهٔ **۱۰** ، ترجیع بند و رباعیات است درپیرامن ۲۵۰ بیت ضمن یك جنگ [رؤیت].

دیوان ابوهاشم شیرازی

شیخ ابوهاشم فرزند مفید شیرازی ، امام مسجد نوشیراز ، نگارندهٔ طب‌البله وذخرالسفه (مانند یخچالیه میرزا محمد علی مذهب).

21420ــ **دانشگاه** ۴۱۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، نزدیك به ۱۴۰۰ بیت سراسر هزل وشوخی ، [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۲] .

دیوان اتابکی

سید امیراحمدخان اتابکی ، از دوستاران مشروطیت .

21421ــ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۸۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ .

دیوان اثر

21422ــ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱۷۲ : نستعلیق علینقی فرزند عیسای ممسنی ، پنجشنبهٔ ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۱۷** [رؤیت] .

دیوان اثر دهلوی

محمدمیرمحمدی ، برادر کوچکتر خواجه

میردرد ، درگذشتهٔ ۱۱۹۵ یا ۱۱۹۶ یا ۱۱۹۹ یا ۱۲۰۲ . درذریعه و فرهنگ سخنوران درواژه اثر از او یاد نشده است .

21423ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ اثر : نستعلیق آغازسدهٔ **۱۳** ، ۵۴ گ، سپس دیوان اردوی او ۳۶ گ [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن‌عباسی ۲ :۱۲۹].

21424ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۱۸/۱۱۶۵/۱ : تاریخ یادنشده . تنها قصیده‌های اوست[ف . دکترمحمدبشیرحسین ۱۵۱:۱] .

دیوان اثرلاری

آخوندشفیعا ،که درنه‌سالگی به‌آبله‌نابینا شده ودرلاهور۱۱۱۳ویا ۱۱۲۰درگذشته‌است. وشیرازی‌بودن‌اوازسرودهایش‌بدست می‌آید[ابن یوسف] .

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۳ ، ۵۳۱۰ـ فرهنگ سخنوران : ۲۵ـفارسنامه ۲ :۱۴۸ .

21425 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۶ دیوان (۵۱۲) : نستعلیق **۱۰۴۵**[ف. بنگال:۱۰۴].

21426ـ **لنین گراد** B۱۱۶۶ :نبشتهٔ **۱۰۵۵** ، همراه دیوان مدهوش ، **فیلم** آن در ملی هست [نسخه‌ها ۴ :۱۰۲] .

21427ـ **مجلس**، ۱۱۸۶/۱ : نستعلیق **۱۱۳۴** ، (ص۱ـ۱۷۴) آغاز و میان افتاده ، برگها مشوش دارای : مثنوی، قصیده ، قطعه ، غزل، رباعی، فرد است و پیرامن ۳۲۰۰ بیت . [ف . مجلس ۳ : ۶۶۷] .

21428ـ **ملك** ۶۳۶۷ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** آغاز و انجام افتاده ، جدول زر، پیرامن ۵۶۰ بیت غزل ، مثنوی ، قصیده درستایش امامان ، ماده تاریخ جلوس‌شاه سلطان‌حسین، تاریخ‌تالار شاه یادشده رادارد ، ۲۱ گ۱۴س[رؤیت].

21429ـ **تبریز**، ملی۲۹۹۵ :درجنگ مؤرخ**۱۲۸۱ـ۱۳۱۴** ، سروده‌هاییست‌بفارسی‌و آذری ، ۸ گ [ف. ملی تبریز ۱ :۷۴] .

21430ـ **رضوی** ۸۹۳۹ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۱۰۱ گ ، اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵ :۳] .

دیوان اثیرالدین اخسیکتی

اثیرالدین، ازمردم‌سدهٔ ششم اخسیکت از از فرغانهٔ ترکستان، درگذشتهٔ ۵۶۲یا ۵۷۰ یا ۵۷۷ یا ۵۸۰ . بکوشش رکن‌الدین همایون فرخ در تهران ۱۳۳۷خ چاپ شده است .

بنگرید:ذریعه۹ :۵۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۶ ـ مؤلفین مشار: ۳۰۹ـ پیشگفتارچاپ از همایون فرخ .

21431ـ **تهران**، ادبیات۲/ ۲۰ :عکس نسخهٔ مؤرخ **۷۱۳** دیوان‌هند ش۱۳۲ (گ۱۹ـ ۴۷) ۶۶۰۰ بیت [ف . ادبیات ۱ :۵۳۲] .

21432ـ**ایاصوفیا**۱۳/۲۰۵۱(۲۰۹): با تاریخ شوال**۷۳۰**درپایان«لمعات: 12741» همراه دیوانهای : عراقی، جلال‌الدین عتیقی، نظامی ، شرف‌الدین شفروه ، عبدالـرزاق ، اثیرالدین ، کمال اسماعیل ، خاقانی،فاریابی، سعدی ، ناصرالدین‌بچه و گفتارها و سرودهای دیگر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰] .

21433ـ **مجلس** ۴۸۴۱/۷ : نستعلیق زیبای هدایت‌الله قمی، ۱۴ ماه ؟ سال**۹۹۶**(گ ۲۳۹ـ۳۶۲) [رؤیت] .

21434ـ **مجلس** ۱۱۸۳/۱ : نستعلیق زیبای غلامحسین جولاق در **۱۰۰۳**، (ص۱ ـ ۸۲) قصیده است وقطعه‌پیرامن ۲۶۰۰ بیت ،با چهار سرلوح‌درآغاز چهار دیوان.[ف. مجلس ۳ :۶۵۸] .

21435ـ ملك ۴۷۳۳ : نستعليق ۲۶ شعبان **۱۰۰۵**، زرين،۱۵۳ گ ۲۱س[رؤيت].

21436ـ دانشگاه۴۶۷۶: نستعليق‌صفر **۱۰۱۲** (۱ ـ ۱۰۹) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۷] .

21437ـ تهران، ملی ۱/۲۰۲ فهرست نشده: نستعليق ... ابن‌شيخ احمد، در **۱۰۲۰**، زرين (ص۱ـ۲۹۰) [نسخه‌ها ۶:۱۹۸] .

21438 ـ رضوی ۹۶۵/۱ ادبيات (۴۹۵۵): نوشتهٔ‌صدرالدين محمد فرزند جعفر علی‌معمار اصفهانی**۱۰۳۹**-**۱۰۴۱** پنجهزار بيت در ۲۲۶ص ضمن يك مجموعه [ف . رضوی۷: ۸۱۲] .

21439ـ مجلس ۲۳۷۲: نستعليق‌سدهٔ **۱۱** باتاريخ‌بخامهٔ‌ديگر **۱۰۸۱**، زرين، دارای: قصيده و غزل و رباعی رويهم ۵۷۰۰ بيت [ف. مجلس ۸ : ۸۵] .

21440ـ ملك ۵۳۰۷/۱۵ : نستعليق سدهٔ **۱۱** (ص۴۱۲ـ۴۴۹) با ديباچه‌ای‌درسر‌گذشت سراينده ، زرين[رؤيت] .

21441ـ مجلس ۲۳۲۶: نستعليق سدهٔ **۱۱** (ص۲۲۷ ـ ۲۳۱ جنگ)، ۱۳۴ بيت[ف. مجلس ۸:۱۳] .

21442ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ **۱۱** در جنگ ۵۹۱ بيت[ف. مجلس۱۷:۳۵۵].

21443ـ رضوی۳۴۲ ادبيات: نستعليق سدهٔ **۱۱** ، زرين . دارای:قصيده، قطعه، غزل، رباعی پيرامن ۲۷۰۰ بيت [ف . رضوی ۷ : ۳۵۸] .

21444 ـ موزهٔ بريتانيا ۱۰۹۱۲ Or : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹].

21445 ـ تهران ، ملی ۲۰۵/۱ فهرست‌نشده : نستعليق سدهٔ **۱۳**(ص۱ـ۶۰۷)، زرين [نسخه‌ها ۶ : ۲۰۵] .

21446ـ بادليان۳۸ اليوت: نستعليق، تاريخ ياد نشده ، ۸۱ گ ۱۶ س. فيلم‌آن در دانشگاه ش ۸۰۰هست [فيلمها : ۸۸] .

21447ـ موزهٔ بريتانيا Or.۲۶۸: نستعليق ، تاريخ يادنشده ، ۲۰۸ گ.فيلم‌آن در دانشگاه ش۱۵۰۲هست [فيلمها: ۸۸]

21448 ـ حكيم اوغلو علی پاشا ۶۶۹/۱۱:همراه «ديوان‌ابوالفرج: 21418» و جزآن . فيلم آنها دردانشگاه‌ش ۱۷۰هست [فيلمها : ۴۲۱] .

ديوان‌اثيرالدين اومانی

عبدالله همدانی، ستايشگر سليمان‌شاه ايوه كه ازطرف مستعصم‌عباسی فرمانروايی كردستان را داشته . و درگذشتهٔ ۶۵۶ .

بنگريد: ذريعه۹:۵۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۶ .

21449ـ دانشگاه۱۸۸۳/۲۵: نستعليق سدهٔ **۱۰**، زرين(۱پـ۵۷رهامش)[ف. دانشگاه ۸:۴۸۹] .

21450ـ مجلس۱۱۸۳/۴ : نستعليق زيبای غلامحسين جولاق در**۱۰۰۳**، (ص۲۳۱ـ۲۸۱) ديوان : قصيده،قطعه، غزل، رباعی‌است پيرامن ۱۶۵۰ بيت. باچهارسر لوح‌درآغازچهار ديوان [ف. مجلس ۳:۶۵۸] .

21451ـ تهران، اصغرمهدوی۱۱۳/۴: نستعليق‌امامقلی، باتاريخ**۱۰۰۶** دردفتر[نسخه‌ها ۲:۹۵] .

21452ـ تهران ، ادبيات ۱۵۶/۱۱ حكمت :شكسته نستعليق‌هندی، باتاريخ**۱۰۰۷** در دفتر [ف. ادبيات ۲: ۱۱] .

21453ـ موزهٔ بريتانيا ۴۸۴۶/۱ Or : نستعليق **۱۰۱۹** . فيلم آن‌دردانشگاه‌ش ۱۵۰۱هست [فيلمها : ۶۰۷] .

21454ـ تهران،ملی۲/۲۰۲ فهرست نشده : نستعلیق ابن شیخ احمد بنی اسرائیل **۱۰۲۰** ، زرین (ص۲۹۳ـ۴۷۷) [نسخه‌ها۶: ۲۰۰] .

21455ـ ملك ۵۳۰۷/۱۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص۵۲۲ـ۵۶۳ متن)، بادیباجه‌ای درسرگذشت او ، زرین[رؤیت].

21456ـ مجلس ۲۳۲۶ :نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۲۹ ـ ۱۳۵ جنگ) ۳۰۰ بیت است [ف . مجلس ۸:۱۳] .

21457ـ مجلس ۵۹۷۶ : جنگ سدهٔ **۱۱** ، ۲۸۲ بیت [ف. مجلس۱۷:۳۵۵].

21458ـمجلس۲۳۷۳:شکسته‌نستعلیق خوش **۱۲۵۸** ،دارای: سرگذشت‌سراینده،قصیده وقطعه وغزل و ترجیع‌بند ورباعی، ۱۷۲۰ بیت [ف . مجلس ۸:۸۶] .

21459ـ تهران،اصغرمهدوی۱/۳۳: نستعلیق عبدالله‌فرزند رئیس‌محمدجعفر ، سه‌شنبه ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها۲:۹۵].

21460ـتهران، ملی۴/۲۰۸ فهرست نشده : تحریری سدهٔ **۱۳** (ص ۲۶۴ ـ ۳۰۲) [نسخه‌ها ۶ : ۲۱۱] .

21461ـ تهران، ملی ۱۵/۱۳۱ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۳۰۴ـ۳۲۰)گزیده‌ایست ازقصیده‌ها و غزل او[ف . ملی۱: ۱۲۹].

21462ـ تبریز ، ملی ۲۷۷۰ :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۲۹۴] .

دیوان احسن

بلاغت احسن مستحسن .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۲۷ .

21463ـمدینه،عارف‌حکمة۴۶: نسخهٔ گرانبها ، ۱۷۶ گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۵] .

دیوان احسن کشمیری

میرزا احسن‌الله ملقب به ظفر خان فرزند خواجه‌ابوالحسن ، ازروزگار اکبرپادشاه،سدهٔ یازدهم .

بنگرید:ذریعه۹:۵۵ـفرهنگ سخنوران: ۲۷ .

21464 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۷ دیوان (۱۴۴۱) : نستعلیق‌تاریخ یادنشده . درفهرست آمده : دیوان احسن عنایت خان‌بن نواب ظفر خان‌کشمیری[ف . بنگاله : ۱۰۴].

دیوان احمد

باتخلص احمد ، شایدچندتن باشند .

بنگرید : ذریعه۹ : ۵۶، ۵۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۸،۲۹.

21465ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۷۵ psi/VI ۴۲۹۲ (۸۱۵): نستعلیق سدهٔ **۱۱** . **آغاز:** به‌بسم‌الله کنم‌آغازتوحیدات بیحد را [ف . عبدالله ۲:۵۲۸].

21466ـ ملك ۵۲۲۶/۳: نستعلیق بی تاریخ ، ضمن یك‌جنگ شعر ، (۱۱پ‌ـ۱۲پ) چند غزلست باتخلص‌احمد. **آغاز:** دلی‌کومحرم سرالهست ـ یقین در هر دو عالم پادوشا هست [رؤیت] .

21467 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۸ دیوان (۷۵۷) : نستعلیق ، تاریخ‌یادنشده ، باتخلص احمد [ف.بنگاله : ۱۰۴] .

دیوان احمد جام = دیوان جامی

دیوان احمد جلایر

سلطان احمدفرزند شیخ اویس جلایر، با تخلص احمد و ابن اویس ، کشته در ۸۰۸ یا ۸۱۳ .

بنگرید:ذریعه۹:۵۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۹ .

21468 ـ عبدالحسین بیات ۵ مج: باتاریخ ۸۳۴ دردفتر (ص۶۷ ـ۱۴۳)، آغاز افتاده ، زرین [نسخه‌ها ۶: ۷۱].

دیوان احمدخان

احمد خان بخاری .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۸ (میراحمد بخاری که بروزگار عالمگیر سدهٔ یازدهم میزیسته).

21469-70 ـ مدینه، عارف حکمة ۳۲ و ۳۴ : دونسخه ۷۵ گ و ۵۴ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

دیوان احمدیار

زنده در ۱۱۰۴ .

21471 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۴۲۷ Spi/VI۹۸ (۸۵۳ف): شکسته‌آمیز بی‌تاریخ . آغاز : الایایها الساقی بیا شوشمع محفلها [ف. عبدالله ۲ : ۵۴۷] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۸] .

دیوان احول = دیوان فرید اصفهانی

دیوان اختر گرجی

احمدبیگ فرزند فرامرز بیگ، بروزگار فتحعلی‌شاه ، درگذشتهٔ ۱۲۳۲ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۱ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲ .

21472ـ ملک ۴۹۲۸: شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، دارای : قصیده ، رباعی ، ترکیب ، ساقینامه ، هزلیات ، ۱۵۵ گ ۱۱س [رؤیت].

دیوان اختیار تربتی

قاضی‌اختیار، که بگفتهٔ سام‌میرزا قاضی‌القضاة هرات بروزگار میرزا حسین بایقرا (۸۴۲ ـ ۹۱۱) بوده است ، وبگفتهٔ میرعلیشیر در دادگاه مولانا نظام‌الدین دفترداری میکرده‌است ومادهٔ تاریخ (ساقی‌کوثر = ۸۹۷) ازو یادکرده‌است (بنگرید: شرح‌قصیدهٔ معجزات: ۱۲۴۵).

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲ ـ تحفهٔ سامی چ تهران: ۳۰ و ۳۳ـ مجالس النفایس : ۹۵ و ۳۷۱.

21473 ـ دانشگاه ۲۲۵/۷: نستعلیق نیمهٔ‌سدهٔ ۱۰ (گ ۱۱۷ـ۱۲۸)، ۴۰ غزل‌رویهم ۲۷۰ بیت دارد [ف . دانشگاه ۲: ۲۴۵].

دیوان اخضر = فدایی کزازی

دیوان اخگر = ترانه های اخگر

از سرهنگ احمدفرزندحاج‌ابراهیم‌آملی فرسیولاریجانی ، زاده‌در ۱۳۰۸ق، مدیر مجلهٔ اخگر .

بنگرید: مؤلفین مشار ۱: ۳۴۹.

21474ـ رضوی ۲۱۳ ادبیات : نسخ محمدعلی مصاحبی نایینی‌عبرت، وافزوده هایی ازسراینده، ازسدهٔ ۱۴ درفهرست‌بنام«ترانه‌های اخگر» آمده است [ف.رضوی ۷: ۲۴۷].

دیوان اخگر

ناشناخته. درفرهنگ سخنوران از دوازده تن بااین‌تخلص‌یادشده‌است.

21475ـ الهیات ۲۰۴ ج : نسخ سدهٔ ۱۴ ، ۱۰۲ گ ۱۹ ـ۲۶ س[ف . الهیات ۱ : ۵۶] .

دیوان ادهم = دیوان عزلتی

دیوان ادهم صفوی

میرزاابراهیم، که‌بروزگار شاهجهان‌پادشاه (۱۰۳۷ـ۱۰۶۸) بهندرفته است، گویابامیرزا ابراهیم فرزندمیرزارضی ادهم تویسرکانی یکی باشد .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۴ـ فرهنگ سخنوران: ۳۴ .

21476 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۱۵۷ pi/VI ۹۲۳ (۵۱۸ف) : نستعلیق **۱۲۹۰** ، همراه دیوان علیرضا تجلی [ف.عبدالله ۲: ۳۶۶] .

21477 ـ **بنگاله** ، ایشیاتك ۹ دیوان (۶۷۲): نستعلیق تاریخ یادیادنشده . در فهرست آمده : دیوان میرزا ابراهیم صفوی، ادهم [ف. بنگاله : ۱۰۴] .

دیوان ادیب پیشاوری

سیداحمدفرزندشهاب الدین رضوی (۱۲۵۵ــ ۳ صفر ۱۳۴۹). یکبارگزیدهٔ دیوانش درهامش «دیوان ناصرخسرو» وباردیگر جداگانه بکوشش علی قویم در ۱۳۳۴ خ در ۳۲۲ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۶۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۴ـ ف. مشار : ۷۱۵ .

21478 ـ **مجلس** ۸۳۶۰ فهرست نشده: بخشی از آن بخامهٔ سراینده است [رؤیت].

21479 ـ **مشهد**، فرخ ۱۶۰: نسخ عبرت نایینی ، سدهٔ **۱۴**، دارای :قصیده‌ها ، قیصرنامه [نسخه‌ها ۳: ۸۹] .

دیوان ادیب صابر = دیوان صابر

دیوان ادیب کاشانی

سیدفرج‌الله فرزندسیدهاشم حسینی ، ناشر «منتهی‌الارب» در ۱۲۹۸ [دانش‌پژوه] . گویا همان جمرهٔ کاشانی ازدانشمندان روزگار ناصر- الدین‌شاه (۱۲۶۴ــ ۱۳۱۳) باشد. و بنگرید «صدرالحساب: ۱۸۳» درهمین دستك.

بنگرید :مؤلفین مشار۴: ۸۰۶ (سیدفرج‌الله جمرهٔ کاشانی هاشمی علوی فاطمی) ـ فرهنگ سخنوران : ۱۳۶ (جمرهٔ کاشانی).

21480 ـ **تهران**، ادبیات ۱۲ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بایاداشت ۱۳۲۴ خ ، آغاز: بیای ساقی مهوش بده جامی وناولها ـ که‌از یك جام می‌آسان تواندگشت مشکلها، ۳۴ گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱: ۲۴۰].

دیوان ادیب گرمرودی

میرزامحمدحسین آذربایجانی، زنده بروزگار محمدشاه وناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳) .

بنگرید : دانشمندان آذربایجان: ۳۳۰.

21481 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، کلیات اوست گردآوری علی محمدفرزندمحمدحسن گرمرودی، بادیباچهٔ او درسرگذشت سراینده، شعرهابعربی وفارسی است ۳۴ گ ۱۵ س [ف.دانشگاه ۱۳ :۳۰۷۷].

دیوان ادیب نیشابوری

عبدالجواد فرزند ملاعباس طوسی .که در مشهدخراسان میزیسته (۱۲۸۱-۱۳۴۴) ازاو مجموعه شعری بنام «لآلی مکنون» بچاپ رسیده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۶ ـ ادبیات معاصر یاسمی : ۱۴ـ ف . مشار : ۲۸۶۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶.

21482 ـ **دانشگاه** ۳۸۷۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۶۷ گ ۱۹ س [ف.دانشگاه ۱۲: ۲۸۶۶] .

دیوان ارسلان طوسی

قاسم مشهدی ، درگذشتهٔ ۹۹۵، خودرا از نوادگان ارسلان جاذی ازامیران محمود سبکتکین میدانسته وبنام او تخلص کرده است، درورارود میزیسته وبهندنزد اکبرشاه (۹۶۳ ــ ۱۰۱۴) رفته، درنستعلیق وماده تاریخ سازی استاد بوده

است و لقب میرعلی ثانی گرفته است .
بنگرید : ذریعه ۹: ۶۷ ـ ۸۶۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶.

21483ـ مجلس ۹۴۲: نستعلیق بسیار خوب اواخر سدهٔ ۱۰، زرین ، ۳۳ گ ۱۲ س [ف . مجلس ۳: ۲۱۵] .

دیوان‌ازرقی = دیوان‌شمس‌ازرقی

دیوان‌ازرقی هروی

حکیم افضل‌الدین (زین الدین) ابوبکر فرزند اسماعیل وراق ، درگذشته‌پیش‌از ۴۶۵. طغانشاه فرزند ارسلان فرمانروای هـرات و میرانشاه فرزند قاورد سلجوقی را ستایش کرده است. بخشی‌ازآن چاپ شده است.
بنگرید:ذریعه۹: ۶۸ـ فرهنگ سخنوران: ۳۷ ـ ف.مشار : ۷۱۵ـ تاریخ‌ادبیات،صفا۲: ۴۳۲ .

21484ـ دانشگاه کمبریج ۴/ ۱۷۲۴ Or : با تاریخ رجب ۶۰۴ در دفتر (گ ۹۳ ۱۱۷).فیلم آن در دانشگـاه ش ۸۳۳ هست [فیلمها : ۵۴۱] .

21485 ـ مجلس ۳/ ۶۲۲۸ فهرست نشده : نستعلیق هدایت‌الله قمی ، ع ۲/ ۹۹۶ (گ ۹۰ـ۱۱۹) [رؤیت] .

21486ـ ملک ۴۸۲۹: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین ، ۵۹ گ ۱۷س [رؤیت] .

21487 ـ موزهٔ بریتانیا ۳/ ۳۳۷۶ Or : نوشتهٔ زکی‌همدانی ، باتاریخ ۱۰۰۲ در دفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۸۳ هست [فیلمها : ۵۸۹] .

21488ـ مجلس ۲/ ۱۱۸۳: نستعلیق زیبای غلامحسین جولاق ، ۱۰۰۳ (ص۸۵ ـ ۱۵۷) دارای : قصیده ، غزل ، رباعی پیرامن ۲۳۰۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۵۸] .

21489 ـ تهران ، ادبیـات ۸/ ۱۵۶ حکمت : نستعلیق هندی ۱۰۰۷ [ف . ادبیات ۲ : ۱۱] .

21490ـ مجلس ۱۰۵۸ـ۱۰۵۹: نوشتهٔ یحیی ۱۰۱۰ درشهر آکره (ص۱ـ۱۰۲)، پیرامن ۱۸۵۰ بیت [ف.مجلس ۳: ۳۹۹] .

21491ـ رضوی ۳۴۶ ادبیات: نستعلیق محمد حسین جنابذی ۲۰ محرم ۱۰۱۱ همراه چنددیوان دیگر جزو خلاصه‌الاشعار بوده که‌جدا کرده شده است، باسر گذشت ازرقی وابوالفرج رونی [ف. رضوی ۷: ۳۶۱] .

21492 ـ بادلیان ۱۱/ ۵۴ وینفیلد ۲۶۶۲: همراه «دیوان انوری 21692» نوشتهٔ ۱۰۱۲ وجز آن. فیلم آنهادردانشگاه ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها: ۵۶۷] .

21493ـ تهران، ادبیات ۶۸د: نستعلیق محمد مؤمن ۲۰ رمضان ۱۰۱۳ ، ۲۲۱۱ بیت دارد ، ۷۷ گ ۱۷ س [ف . ادبیات ۱: ۲۴۴].

21494ـ دانشگاه ۲/ ۱۴۰۸: نستعلیق شوال ۱۰۱۵، بادوسر لوح زیبا (۴۵پ ـ ۱۰۷ر) با سرگذشت سراینده در دیباچـه و سرگذشت غلامعلی آزاد بلگرامی ، ۱۰۷ گ ۱۵ س[ف . دانشگاه ۸: ۸۵] .

21495ـ تهران، ملی ۱/ ۱۸۹: تحریری ۱۰۴۵ (ص۱ـ۷۴) ۱۹ س سپس دیوان جمال الدین اصفهانی [نسخه‌ها ۶: ۱۹۳]. این نسخه در فهرست ملی ج۱ ص۱۹۰ بقلم نیامده است.

21496 ـ ملک ۱/ ۴۹۵۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱پ ـ ۴۹ر)، دارای ۱۷۳۰ بیت قصیده [رؤیت] .

21497ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ ۱۱، ۳۲۱ بیت در جنگ [ف . مجلس ۱۷: ۳۵۵].

21498ـ مجلس ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۶۴ ـ ۹۱ جنگ) ۱۴۳۸ بیت است[ف.

مجلس ۸ : ۱۳] .

21499ـ تهران ، ملی ۲/۵۶۹ ف : نستعلیق، گویاسدهٔ **۱۱**(س۱۹۵ـ ۳۱۰)، دارای قصیده ورباعی [ف . ملی۲:۶۶]

21500ـ تهران، ادبیات ۱۶۰حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، دارای، قصیده، رباعی پیرامن ۲۴۰۰ بیت [ف. ادبیات ۲:۱۶].

21501ـ تهران، ملی۳۹فهرست نشده: تحریری متوسط سدهٔ **۱۲** ، با مهر ناصرالدین شاه ، تنها قصیده‌ها را دارد ، ۱۲۵ ص ۲۱ س [نسخه‌ها ۴:۱۵۸] .

21502ـ مجلس۲۴۹: نستعلیق **۱۲۰۶**، دارای : رباعی ، قصیده ، ۶۱ گ ۱۷س [ف . مجلس ۲:۲۰۷] .

21503ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۰۳/۲ : نستعلیق **۱۲۱۹**، بادیباچه‌ای‌به‌نثر [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۰] .

21504ـ مجلس ۴۶۸۴/۱ : نستعلیق محمد... (پاك شده) ، محرم **۱۲۵۶** (ص۱ـ ۷۳) [رؤیت] .

21505ـ رضوی ۳۴۴ادبیات: نستعلیق سرخوش‌هروی‌که‌درمشهدمیزیسته ع۲/**۱۲۶۱**، ۸۰ گ [ف . رضوی ۷ : ۳۶۰].

21506ـ مجلس۳۴۸: نستعلیق **۱۲۶۱**، با فهرست درآغاز ، ۷۷ گ۱۵س [ف . مجلس ۲ : ۲۰۷] .

21507 ـ سپهسالار ۳۷۶ : نستعلیق **۱۲۶۱** ، تنها قصیده‌ها را دارد، ۱۷۹۵ بیت، ۵۵ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار۲ :۵۵۶].

21508 ـ موزهٔ بریتانیا ۱/۲۹۹۵ Or: با تاریخ ۱۰رمضان**۱۲۶۴** دردفتر .فیلم آن دردانشگاه ش۱۴۷۱و۲۰۲ ۷هست [فیلمها : ۵۲۵ و۶۰۶] .

21509 ـ مجلس ۶۲۴۳/۲ فهرست نشده : نستعلیق محمد علی طباطبائی بید گلی کاشانی، **۱۲۷۳** (۱۰۳ر ـ ۱۷۷ر) [رؤیت] .

21510 ـ دانشگاه ۴۰۹۲ : نستعلیق مصطفی‌قلی‌بروجردی‌متخلص‌به‌گوهری، چهارشنبه ۴ ع ۱/ **۱۲۷۵**، دارای : ۲۲۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۷۰].

21511ـ آصفیه ۹۴۳ دیوان : نوشتهٔ ایرانی ، **۱۲۷۹**، ۶۲ گ ۱۷ س [ف . آصفیه ۱:۵۴۹] .

21512ـ مجلس ۹۴۰ـ۹۴ـ۹۴۱: نستعلیق میرزا راقم ، **۱۲۸۷** بدستورحاج محمدابراهیم مشتری ، بایادداشتی ازمشتری دربارهٔ نویسنده در۱۲۹۹، دارای: قصیده، قطعه، رباعی، پیرامن ۱۸۵۰ بیت [ف. مجلس ۳:۲۱۴] .

21513ـ رضوی ۳۴۳ ادبیات: نسخ ملاحیران یزدی ، **۱۲۸۸**، ۴۰ گ[ف . رضوی ۷ :۳۵۹] .

21514ـ رضوی ۳۴۵ادبیات:شکسته نستعلیق محمودکرمانشاهی، شعبان**۱۲۹۴**، ۴۰ گ [ف . رضوی ۷:۳۶۰] .

21515ـ ملك ۵۰۲۳ : شکستهٔ خوش عبدالحسین قاجار، ۲۶صفر **۱۲۹۵**، ۵۵گ۱۳ س [رؤیت] .

21516ـ تهران،ادبیات۲۲۲ج:شکسته نستعلیق **۱۲۹۶**، ۶۲ گ ۱۵ س [ف . ادبیات ۱ : ۲۴۴].

21517ـ ملك ۵۱۷۴: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۸۸ گ۱۲ س [رؤیت] .

21518ـ سنا۹۲/۲: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۴۳۷].

21519ـ تهران، ملی۲/۲۰۱ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۰–۲۴۶) ۱۵ س [نسخه‌ها ۶ : ۱۹۷].

21520ـ تهران، ملی۲۲۳ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، قصاید است بدون ترتیب، ۶۳گ ۲۱س [ف. ملی۲:۱۳۲].

21521ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۹۲: نستعلیق ج ۲/**۱۳۰۵** [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۶].

21512 ـ مجلس ۹۳۹: نسخ خوب عبرت نایینی، **۱۳۳۶** برای سردار اعظم خراسانی، دارای: قصیده، قطعه، رباعی، پیرامن ۲۴۰۶ بیت، ۹۹گ ۱۳ س [ف. مجلس ۳:۲۱۳].

21513 ـ مجلس ۴۱۵۸: نسخ همان عبرت نایینی، **۱۳۴۲** برای سید نصرالله تقوی، دارای: قصیده، قطعه، رباعی، ۲۳۵گ ۱۱س [رؤیت].

21514ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری ۱ مج: نستعلیق میرزا عبدالحسین اعتمادـ الملك [نسخه‌ها ۶:۵۹۶].

21515ـ مشهد، فرخ ۱۷: تاریخ یاد نشده، ازروی چند نسخه تکمیل شده [نسخه‌ها ۳ : ۸۹].

21516 ـ آصفیه ۹۴۳ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۲۸۸].

21517 ـ حکیم اغلوعلی پاشا ۶۶۹/۷: تاریخ یاد نشده. همراه «دیوان ابوالفرج: 21418» وجز آن. فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها : ۴۲۱].

21528ـ مدینه، عارف حکمة ۳۹: ۳۵گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۴].

دیوان اسد

21529ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۴۲۷: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴].

دیوان اسرار سبزواری

حاج ملاهادی، که یاد او در «اسرارالحکم: ۷۳۲» گذشت. در ۱۲۹۹ و پس از آن چند بار چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۱۵.

21530ـ حقوق ۲۵۹ج: شکسته نستعلیق عبدالعلی آهی، در روستای آرام کلای هزارپی آمل مازندران، پایان محرم **۱۲۱۸**، ۹۵گ ۱۱س [ف. حقوق: ۱۱۵].

21531ـ مجلس ۱/۲۶۷۷: نستعلیق عبدالوهاب، **۱۲۶۵**، (ص۱–۵۰)، غزل و ترجیع و رباعی و ساقینامه و مثنوی و مناجات است [ف. مجلس ۸:۴۴۳].

21532ـ ملك۲/۴۹۳۰: نسخ آقا بزرگ خراسانی، غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۷۸**. (۷۰پ–۱۳۳ر) غزلها بترتیب تهجی سپس ترجیعها، رباعیها، ساقینامه و مثنوی دیگر در حکایت، پیرامن ۱۷۳۰ بیت [رؤیت].

21533ـ مجلس ۲۲۷۵: شکسته نستعلیق بد، محمدحسین، **۱۲۷۹**، دارای: غزل و رباعی و یك ترجیع بند و مثنوی، [ف. مجلس ۸:۸۸].

21534ـ سبزوار، سید محمد حسن فرزند سید مهدی علوی: خامهٔ میرزا رجبعلی فرصت پسر رخصت سبزواری در **۱۲۸۷**. [ذریعه ۹: ۷۲].

21535ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۹۷: میرزا حسین وقایع نگار همدانی، عاصی، بروزگار سراینده ع ۱/**۱۲۹۱**، ۱۰۴گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

21536 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۷۸ Or: نوشتهٔ **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۴:۶۸۲].

21537ـ همدان، قاسم‌برنا : سدهٔ **۱۳** انجام افتاد [نسخه‌ها ۵: ۳۷۴] .

21538ـ مجلس ۲۳۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بایادداشت دکتر غنی ، دارای : غزل و رباعی‌وترجیع‌وساقی‌نامه ومثنوی رویهم ۱۴۵۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۸۸] .

21539ـ حقوق، ۲۶۰ج: نستعلیق‌عبدالله، **۱۳۱۸** ، سپس سروده‌هایی ازدیگران، ۸۳ گ ۱۴ س [ف . حقوق : ۱۱۵] .

21540ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، غزل و رباعی و ساقینامه است [رؤیت].

21541 ـ مجلس ۳۵۰: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، یك مصرع ازآغاز افتاده، ۵۷گ۱۷ س [ف. مجلس ۲:۲۰۷] .

دیوان اسعد افندی

شیخ‌الاسلام .

21542ـ آصفیه ۶۲۵ دیوان: تاریخ یاد نشده ، خوش ، زدین[ف. آصفیه۳:۲۸۸].

دیوان اسفرانگ = دیوان سیف

دیوان اسیر

21543ـ مشهد ، فرخ ۲۷۷: تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده ، دارای‌غزل [نسخه‌ها۳: ۸۹] .

دیوان اسیر اصفهانی

میرزا جلال‌فرزند میرزامؤمن شهرستانی، داماد شاه‌عباس یکم ،درگذشتهٔ ۱۰۴۹.دوباردر هند ۱۸۹۷م و۱۲۹۶ق‌چاپ شده است .

بنگرید:ذریعه۹:۷۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۱ ـ ف . مشار: ۷۱۶ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۹۵ ، ۹۶ .

21544ـ مجلس ۳۵۱: نستعلیق **۱۰۶۲**، دارای : غزل ، قطعه ، ۳۲۵ گ ۲۰ س [ف . مجلس ۲:۲۰۸] .

21545 ـ ساری ، طاهری شهاب : نستعلیق‌نزدیك‌بروزگارسراینده،زدین، دارای: قصیده وغزل و رباعی ومثنوی ، ۴۶۹ص۱۵س [نسخه‌ها ۶ : ۶۱۸] .

21546ـ ملك ۱/۵۴۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱پ ـ ۶۱پ) . غزلها وقطعه‌ها ورباعیها درهم و به‌ترتیب حروف قافیه‌است [رؤیت] .

21547ـ آصفیه ۱۱۹۲دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۱۰۰** [ف. آصفیه۴:۲۸۶].

21548 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۷۸/۳۷۴ : نوشتهٔ خوش‌سدهٔ **۱۱**: قصیده‌های اوست [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۵۱] .

21549 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۸۱Spi/VI ۳۶۴۱(۸۲۱): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**. **آغاز:** ای‌گلشن از بهار خیال توسینه‌ها [ف. عبدالله۲ : ۵۳۲]ازکتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۰۸].

21550 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۸۱ Spi/VI ۳۱۵۳(۸۲۲) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** . دارای‌غزلها .

21551 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب B ۸۱ Spi/VI ۴۰۹۶ (۸۲۳) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** انجام افتاده [ف. عبدالله۲ : ۵۳۲ ـ ۵۳۳] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱:۱۰۸] .

21552 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۶۰ Api/VI ۲۵۵(۴۹۵) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** . **آغاز:** گرپسندند بتان دیدهٔ حیرانی را [ف . عبدالله۲:۳۵۱] .

21553ـ تهران ، ملی ۱/۲۰۳ ف :

نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ ۲۲۰). دارای: غزل، رباعی [ف. ملی۱ : ۲۰۱] .

21554ـ **پاکستان**، دانشگاه‌داکا (۱۲۳ ف) DU ۲۸ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۸**م[ف. حبیب‌الله ۱ : ۱۰۵] .

21555 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۲ pi/VI ۹۰۶ (۴۴۸): نستعلیق ۱۸ ج **۱۲۸۷/۲** غزلهای اوست [ف . عبدالله ۲ : ۳۱۹] .

21556ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱،۲۹ اسیر: شکستهٔ شیخ عطاءالله از آغاز سدهٔ **۱۳** ، **آغاز** : ای‌گلشن از بهار خیال تو سینه‌ها ، ۷۶گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن‌عباسی ۲ : ۸۶] .

21557ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۳۶ : تاریخ ونشانی‌بیشتریاد نشده ، ۵۲گ[نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

21558ـ **بنگال**، ایشیاتك b۱۰دیوان (۶۸۳) : نستعلیق تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۱۰۴] .

21559ـ **بنگال** ، آسیایی b۱۱دیوان (۷۳۷) : شکسته ، تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۰۴] .

21560 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲ قصاید (۱۳۷۴) : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، قصایداو و سروری است [ف. بنگال: ۱۱۸].

21561ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب۲۹ pi/VI۵۷۲(۴۹۶): نستعلیق بی‌تاریخ، تازه.

21562 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B.C ۲۹pi/VI ۱۶۹۷/۱۶۷۵ (۴۹۷): نستعلیق ، بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲: ۳۵۲].

دیوان اسیر (وراميني)

میرمحمدقاسم، درگذشتهٔ ۱۰۰۹ یا ۱۰۱۰.

(بنگرید : حساب : ۱۶۴) .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۱.

21563ـ **همدان**، اعتمادالدوله۲۳۹: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**، درفهرست‌آمده قاسم اسیری اصفهانی نافجی [نسخه‌ها۵: ۳۴۳].

21564ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۹ ادب فارسي: نستعلیق محمدامیر**۱۲۰۵**، درمجموعه، **آغاز**: ای‌نام تو نقش‌لوح‌جانها_درمانده‌بوصف توزبانها . در فهرست آمده : محمد قاسم اسیر درگذشتهٔ ۱۰۱۰ [مخطوطات ۱ : ۱۴۸] .

دیوان اسیری

21565ـ **دانشگاه**۲/۴۶۹۵: نستعلیق، باتاریخ **۱۰۸۷** دردفتر (ص۱۸۲ـ۱۸۸) غزل است [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۲] .

21566ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۸: سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [ایرج‌افشار، نسخه‌ها۴: ۶۷۷].

21567ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۷۷۶۷. Add : نستعلیق . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۹۹ هست [فیلمها : ۵۹۱] .

دیوان اسیری لاهیجی

شمس‌الدین محمدنوربخشی ،که یاد اودر «شرح بیتی ازدهلوی : ۱۲۱۹» گذشت .

21568ـ **سپهسالار** ۲۴۶: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. سپهسالار ۴: ۴۷۱].

21569ـ **مجلس**۲/۱۱۸۷: نسخ‌محمد فرزند فاضل سبزواری، در **۱۲۱۸**. (ص۲۰۹ـ ۳۱۵) ۴۱بیت [ف.مجلس ۳: ۶۷۰].

21570ـ **دانشگاه**۱/۵۲۷۳: نستعلیق عباس فرزند محمد علی دزفولی ، در ۶ ذیقعدهٔ **۱۲۳۲** (۲پ ـ ۱۸۷ر) دارای : غزل‌وترکیب بند ورباعی‌ومثنوی[ف.دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۹].

21571ـ **دانشگاه** ۱/۳۰۸۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۷۸) نزدیك‌به ۱۳۰۰

بیت [ف. دانشگاه ۱۱:۲۰۲۶] .

21572 ـ پاکستان ، لاهور ، شیرانی ۶۲۱۰: بی‌تاریخ [مخطوطات، دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۸] .

دیوان اشتها (سرگشته)

میرزا عبدالله فرزند فریدون گرجی اصفهانی (اصفهان ۱۲۴۵ـ ۱۲۸۹) . که نخست سرگشته وسپس اشتها تخلص کرده است . بروش بسحاق اطعمه دربارهٔ خوراکیها میسروده است. دیوان او را میرزا نصرالله فرزند محمدشفیع خوشنویس اصفهانی گرد آورده ، ودیباجهٔ آن را علیمحمد منشی فرزند محمدعلی منشی نگاشته است. دیوان او در ۱۲۸۲ و پس از آن چند بار چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۴۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲ ـ مؤلفین مشار ۳: ۹۸۱ .

21573ـ مجلس ۹۴۳ شکسته نستعلیق میرزا فتح‌الله پسر میرزا نصرالله (نوهٔ شیخ قاسم نجفی) آغاز ۱۲۹۲ پایان ۱۲۹۴ ، با دیباچهٔ نثری میرزا نصرالله ، ۵۴ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳: ۲۱۷] .

21574 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۶۱ Or : سدهٔ ۱۳ [ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱] .

21575 ـ مجلس ۳۴۶۴/۱ فهرست نشده : ۱۳۵۸(ص۲ـ۷۰)[نسخه‌ها ۵: ۱۸۵].

دیوان اشراق اصفهانی

میرداماد، که یاداو در «امانت الهی: ۴» گذشت. گردآوری احمد علوی با دیباجه‌ای از او [نسخهٔ ملك] دیوان او در اصفهان ۱۳۱۰ خ در ۷۷ ص چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۶ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲ ـ ف . مشار : ۷۵۹ .

21576ـ ملك ۴۹۸۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با دیباجهٔ احمدعلوی ، زرین ، باچهار مجلس تصویر تازه ، ۷۵ گ ۱۱ س[رؤیت].

21577 ـ رضوی ۳۴۷ ادبیات : در «کلیات» او مؤرخ ۱۳۵۲ [ف . رضوی ۷ : ۳۶۲] .

21578ـ سنا ۱۴۵ : نستعلیق عبدالرحیم فرزند حاجی میرزا محمدحسن حسینی خوزانی نوادهٔ میرداماد ، ع ۱/ ۱۲۹۸، گردآوری یکی از فرزندان او بدستور شاه‌صفی . دارای قصیده، غزل ، مثنوی، رباعی، ماده تاریخ وشعرهایی از میرزا محمد اشرف حسینی نوادهٔ میر داماد در استقبال شعر نیای خود [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۳] .

دیوان اشراق مراغه‌ای

میرعبدالفتاح شیخ‌الاسلام موسوی، درگذشتهٔ ۱۱۷۵ . در سروده‌های ترکی خود به فتاح و درفارسی اشراق تخلص می‌کرده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۷و۸۰ـ فرهنگ سخنوران : ۴۳ .

21579ـ رضوی ۵۰۱ ادبیات(۴۹۰۲): نستعلیق تیمور فرزند نجفقلی خان قاجار مراغه‌ای، عاجز، شعبان ۱۳۱۲ دارای: قیامت‌نامه، سروده‌های ترکی، ساقینامه، ریاض‌الفتوح، غزل[ف. رضوی ۴۷۶:۷] .

21580ـ تبریز ، ملی ۲۸۳۰ : نسخ تعلیق ، تاریخ یادنشده ، سروده‌هاییست بفارسی و آذری ، مصیبت، ۶۱ گ ۱۴ س[ف. ملی تبریز ۱: ۷۳] .

دیوان اشرف مازندرانی

ملامحمدسعید، که یاداو در «کلیات: ۱۸۴۶» گذشت .

21581ـ رضوی ۳۴۸ (۴۵۸۹) : در

«کلیات» مؤرخ **۱۰۸۳** او [ف. رضوی ۷ : ۳۶۳].

21582ـ تهران، ملی۶-۲۰۰ فهرست نشده : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۶** او [ف. رضوی ۷ : ۳۶۶].

21583ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۵۳: نوشتهٔ **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸].

دیوان اشعری

ستایشگر فتحعلی‌شاه و نایب‌السلطنه و محمد شاه و ناصرالدین‌شاه، زنده در ۱۳۰۵. سرایندهٔ «شاهنامه» وجز آن.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۷۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴.

21584ـ مجلس ۹۴۴ : نستعلیق خوب بی‌نام و بی‌تاریخ، گویا به‌خامهٔ سراینده، پیرامن دهزار و پانصد بیت درقصیده و غزل و رباعی و مثنوی‌ست، ۳۰۷ گ ۱۸س [ف. مجلس ۳: ۲۱۹].

21585ـ تبریز، ملی ۲۶۶۶ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۴].

21586 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۲ دیوان (۱۱۵۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۴].

دیوان اصغر نهاوندی

علی اصغر، از سدهٔ سیزدهم، متخلص به اصغر.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۵۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۵.

21587ـ مجلس ۱۰۲۹ : نستعلیق محمد حسن فرزند علی اصغر نهاوندی (شاید پسر سراینده) در **۱۳۲۴**. دارای : غزل (بترتیب حروف) مخمس، قصیده، رباعی، مثنوی دو یهم پیرامن ۲۴۰۰ بیت، ۸۳ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳ : ۳۵۸].

دیوان اطهری

اطهرخان فرزند امیرنظام‌الدین. درذریعه و فرهنگ سخنوران مادهٔ اطهر از او یاد نشده است.

21588 ـ مدینه، عارف حکمت ۳۴: تاریخ یادنشده. درفهرست آمده : دیوان اطهر [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۶].

21589ـ بنگال، ایشیاتك ۱۳ دیوان (۷۳۳) : نستعلیق، تاریخ یادنشده، درفهرست آمد : دیوان اطهری ... [ف. بنگال: ۱۰۵].

دیوان اطهری شیرازی

بوداق شیرازی اصفهانی (۹۹۱ـ زنده ۱۰۶۱). دارای قصیده‌هایی درستایش پیامبر و امامان و شاهان صفوی، که هریك را نامی جداگانه‌داده‌است: وردالابرار، ضیاء القلوب، منتخب النفایس، تحفة‌الخیال، امواج‌العباد، فخر السالکین، افتخارالملوك، تحفة‌الاغنیا، انوارالعیون، سویداءالبصر.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۸۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶.

21590 ـ سپهسالار ۳۷۷ : نستعلیق خوب خودسراینده و منشی او، نزدیك به ۱۵ هزار بیت، نثر نیز دارد، ۳۴۳ گ ۵۵س [ف. سپهسالار ۵۶۱ و ۴ : ۵۷۲].

دیوان اعجاز

ناشناخته. در فرهنگ سخنوران و ذریعه واژهٔ اعجاز از پنج تن با این تخلص یاد شده است.

21591ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۳/۶۳۷۹ : تاریخ یادنشده، تنها غزلهای اوست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۰].

دیوان اعجوبه

رایض‌الدین عبدالکریم، که‌یاد اودره‌کنوز الاسرار : ۱۳۳۶)، گذشت .

21592 ـ ملك ۵۶۲۷/۶ : نستعلیق ابوالفتح افشار ، ۱۹رمضان۱۳۰۵(ص۳۵۸ـ ۴۵۴). دارای: قصیده،غزل(باتخلص‌اعجوبه)، رباعی . آغاز : ایکه‌گفتی‌مگو خداست علی ـ ازخداهم مگوجداست علی [رؤیت].

دیوان اعظم

ناشناخته. درفرهنگ سخنوران: ۴۶ ازشش تن‌با این‌تخلص یادشده است .

21593ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف۱ ۲۰۱: نوشتهٔ۱۲۹۸، ۶۲ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۶۸] .

دیوان افتخار

در فرهنگ سخنوران ص ۴۷ ازدوتن با این تخلص‌یادشده است:عبدالوهاب‌دولت‌آبادی (م۱۱۶۶). وخواجه‌افتخارشیرازی، که‌درذریعه نیز به نقل از تذکرهٔ روز روشن یاد شده است .
بنگرید:ذریعه۹: ۸۳ـفرهنگ‌سخنوران: ۴۷.

21594ـ تهران،ملی۷/۱۳۱ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱۷۸ـ۱۸۴) . به ترتیب‌تهجی . آغاز: بخداگرهوس افسرکسراست‌مرا ـ دشمن دینم اگرمیل‌بدنیی‌است‌مرا[ف.ملی۱: ۱۲۴].

دیوان افجنگ

افجنگ وافجنگی .

21595 ـ ملك ۴۹۹۱/۲: نستعلیق، سدهٔ۱۰ ،دارای‌قصیده‌درستایش امامان‌ومعجزات آنان. درآن‌آمده: افجنگ‌راچه‌زهره که‌مدح‌علی کند.لیکن‌دراین‌قصیده‌سخن‌گفت‌مختصر[رؤیت].

دیوان افسر اصفهانی

عبدالرحیم ، ازسدهٔ سیزدهم.

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران : ۴۷.

21596ـ تهران ، دکترمهدی بیانی : نستعلیق عالی، بخامهٔ خود افسر ، در ۱۲۸۸ . [نسخه‌ها ۱ : ۱۳] .

دیوان افسر طیاری قزوینی

ازسدهٔ سیزدهم .

21597ـ ملك ۴۶۹۵: نستعلیق‌اواخر سدهٔ ۱۳، دارای‌ستایشهایی ازآقاخان‌صدراعظم بادیباجه‌ای به‌نثر وقصیده وغزل وهزل آغاز: حمدکسی‌راسزدبصورت‌معنی‌ـ کوست‌قدیم‌وحکیم ومنعم و دانا، ۲۵۹گ ۱۵س [رؤیت].

دیوان افسر قاجار

محمدرضامیرزافرزند فتحعلیشاه، درگذشتهٔ ۱۲۷۷ .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران : ۴۸.

21598ـ سنا ۹۹ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۴، دارای غزل و رباعی [نسخه‌ها ۶: ۴۳۹].

21599 ـ سپهسالار ۸۸۱۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، غزلهاورباعیهای اوست‌کمتر از ۵۰۰ بیت[ف. سپهسالار ۴: ۴۷۲] .

دیوان افسر قاجار

محمد هاشم شیخ‌الرئیس‌فرزندنورالله‌میرزا جناب‌نوادهٔ فتحعلیشاه، درگذشتهٔ ۱۳۱۹خ. در ۱۳۲۱خ‌درتهران با پیشگفتارآقای عبدالرحیم پارسای‌تویسرکانی‌چاپ شده است.

21600ـ تهران، آقای‌تویسرکانی: نسخ عبرت‌نایینی،ازروزگار سراینده [آقای پارسای تویسرکانی].

دیوان افسر کردستانی

میرزاعلی‌اکبرصادق‌الملك، سدهٔ سیزدهم، که به افسروصادق‌الملك تخلص میکرده است . در فرهنگ‌سخنوران ازمیرزاعلی‌اکبرفرزند رونق

سنندجی از سدهٔ سیزدهم یاد شده است.
بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۸.

21600 ₂- **تهران**، ملی ۸۵۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای مظفرالدین میرزا ولیعهد، زرین، گزیده‌ای از غزل‌های اوست با دو تخلص افسر و صادق‌الملك. **آغاز**: دایم از طرهٔ طرار تو بیم است مرا - بیم آن مار سیه رسم قدیم است مرا، ۱۶ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۳۹۰].

دیوان افضل‌الدین کرمانی

شاید خواجه افضل‌الدین محمود فرزند خواجه ضیاءالدین محمد از سدهٔ نهم باشد.
بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵ - فرهنگ سخنوران: ۵۰.

21601- **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۵۰ - ۱۵۲ جنگ) ۹۵ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳].

دیوان اقبال حیدرآبادی

سیدمحمد مهدی علی یاورخان، از روزگار قطب‌شاهیان هند، در مرثیهٔ امامان.
بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۱.

21602 - **مجلس** ۸۲۹۷ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

21603- **آصفیه** ۱۹۹ قصاید: نستعلیق تاریخ یاد نشده، قصیده‌هایی در مرثیه امامان است، ۱۵۲ گ [ف. آصفیه ۲: ۲۹۳].

دیوان اکبر فراقی اصفهانی

شاه عباس (۹۹۶-۱۰۳۷) و شاه سلیم را ستایش کرده، از سروده‌هایش برمی‌آید که اصفهانی است و بهند و توران و بلخ رفته و نزد محمدخان پادشاه توران (م ۱۰۵۶) را ستایش کرده است. و او جز اکبر قزوینی است که نصرآبادی او را از سرایندگان سدهٔ یازدهم یاد کرده است. شاید نام او محمد و یا محمد اکبر بوده است [ابن یوسف].

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷.

21604- **مجلس** ۹۴۵: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** دارای ۷۲۰۰ بیت، با ترکیب‌بند آغاز و به قطعه‌ها پایان می‌یابد، ۲۲۹ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳: ۲۲۰].

دیوان اکسیر اصفهانی

محمد عظیم، میرزا عظیما، در گذشته در بنگال، ۱۱۶۹.
بنگرید: ذریعه ۹: ۸۸ - فرهنگ سخنوران: ۵۳.

21605- **مجلس** ۸۷۸۷ فهرست نشده: نوشتهٔ گویا خود سراینده **۱۱۵۰** در کالبی هند، دارای ۹۳۲۶ بیت، از کتابهای سلطان القرائی بوده است [رؤیت].

دیوان الفت

میرزا محمدعلی، گویا مرشدآبادی.
بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۴.

21606 - **بنگاله**، ایشیاتك ۱۴ دیوان (۸۱۵): نستعلیق **۱۸۰۵** م [ف. بنگال: ۱۰۵].

دیوان الفت اصفهانی

محمدکاظم فرزند زین‌العابدین بیگ نوری اصفهانی (۱۲۵۳ - میان ۱۲۹۹ تا ۱۳۰۶).
بنگرید: ذریعه ۹: ۹۰ - فرهنگ سخنوران: ۵۳.

21607- **مجلس** ۹۴۶: شکسته نستعلیق خود سراینده در **۱۲۹۹** برای مهدیقلیخان گویا حاج مخبرالسلطنه هدایت، دیوان غزلیات و قصاید و مسمطات و قطعات و رباعیات اوست، وچون هدایت هزلیات را نخواسته بود، این بخش را از نسخهٔ اصل نیاورده است، ۱۶۶ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳: ۲۲۳].

21608 - **ملك** ۵۱۵۲/۲: نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۹ ج ۱/ **۱۳۱۳** (۳۵ ر - ۱۶۵ ر). دارای: غزل، قطعه، تاریخ، رباعی، قصیده،

ترکیب بند، مخمس،۱۴س [رؤیت] .

دیوان الفت کاشانی

میرزا محمدقلی‌افشار، مستوفی و نامه‌نگار شجاع‌السلطنه حسینعلی میرزافرمانروای‌فارس، درگذشتهٔ ۱۲۴۵ یاپس ازآن.

بنگرید:ذریعه ۹: ۹۰ـفرهنگ‌سخنوران: ۵۴ .

21609ـ مجلس۹۴۷: نبشتهٔ‌خوب‌گویا از سراینده در ۱۲۴۰ ، نسخه‌ایست‌که درسفر وحضر همراه داشته و قلمزدگی‌هایی دارد ، از یادداشتها بدست می‌آیدکه‌تا ۱۲۴۵ زنده بوده است ، بایادداشت رضاقلیخان هدایت در۱۲۶۴، ۱۳۳ گ ۱۳س[ف.مجلس ۳: ۲۲۴].

دیوان الفتی

غلامحسین ادیب‌زندی شیرازی،که‌یاد اودر «افضل‌التفاسیر :۳» گذشت .

21610ـملك۶۲۳: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ . با دیباجه‌ای‌که درآن ازنگارشهای او نام برده شده ، ۸۴ گ ۱۲[رؤیت] .

دیوان الهام اصفهانی

حسین‌فرزند اکبر،که بروزگار کریمخان زند میزیسته است،در«ذریعه۹: ۹۲» و«فرهنگ سخنوران : ۵۵» سراینده‌ای بدین نام نیامده است .

21611ـ دانشگاه۳۱۹۷: نستعلیق۱۸ محرم ۱۲۰۵، غزل است‌به‌ترتیب تهجی‌وساقی نامه و قطعه وماده تاریخ از ۱۱۷۷ تا ۱۲۰۳ رویهم‌نزدیك ۲۴۰۰بیت، آغاز : بجست وجویت منم‌که باشم همیشه یادا ، ۱۴۶ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۵۵] .

دیوان الهامی کرمانشاهی

ملااحمد ازسرایندگان‌سدهٔ۱۳ـ۱۴،حسام السلطنه ومیرزا حسینخان‌راستایش‌کرده‌است.

بنگرید : فرهنگ‌سخنورای : ۵۵.

21612ـمجلس۲۶۹۱ :شکسته‌نستعلیق خود سراینده در۱۳۰۴که برای سپهرفرستاده تا در «تذکرهٔ ناصری» درج شود، بادیباجه‌ای ازحسینقلی‌خان سلطانی خوشنویس درسرگذشت الهامی . دارای : باغ فردوس،غزل، قصیده ، مثنوی حسن منظوم، بستان‌ماتم ، رویهم‌پیرامن ۲۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۶۱] .

دیوان الهی

میرعمادالدین‌محمد (محمود) همدانی ، بروزگارشاه‌عباس‌یکم(۹۹۵ـ۱۰۳۷)،بهندرفته ودرکشمیر درگذشته است ۱۰۶۳ .

بنگرید:ذریعه۹: ۹۳ـفرهنگ‌سخنوران: ۵۶ .

21613ـ آصفیه۱۰۹۵ دیوان: نوشتهٔ ۱۱۵۶ . درفهرست اصفهانی خوانده‌شده‌گویا همین است [ف . آصفیه۴: ۲۸۶].

دیوان امامی

گویا همان امامی هروی .

21614ـ موزهٔ بریتانیا ۲/۲۹۹۵ Or: باتاریخ ۱۰ رمضان۱۲۶۴در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۷۱ هست [فیلمها : ۶۰۶] .

دیوان امامی هروی

ابوعبدالله محمد(عبدالله‌فرزندمحمد)فرزند ابوبکر فرزند عثمان ، درگذشتهٔ ۶۷۶یا۶۸۰ یا ۶۸۶ .

بنگرید: ذریعه۹: ۹۴ـفرهنگ‌سخنوران: ۵۷ـ ریحانة‌الادب۱: ۱۰۴ ـ ف . مجلس۳ : ۲۲۷ .

21615 ـ چستربیتی ۱۰۳/۹ : در

دفتری نوشتهٔ **۶۹۹** [ف ۱۰: ۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۵۳۰].

21616ــ **لالااسماعیل** ۴۸۷/۱۳ : درجنگ مؤرخ **۷۴۱** در مصر، بخشی‌ازآنست (۱۱۷پ-۱۲۶پ) . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۷۳ هست[فیلمها : ۵۰] .

21617ــ**دانشگاه**۴۷۴۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، آغازافتاده، ۱۸۳ص ۱۵س[ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۵] .

21618 ــ **مجلس** ۳/۱۱۸۳: نستعلیق زیبای‌غلامحسین جولاق ، **۱۰۰۳** (ص ۱۵۹ - ۲۲۸) . دارای : غزل ، ترکیب بند ، پیرامن ۲۲۵۰ بیت ، زرین [ف.مجلس ۳:۶۵۸] .

21619ــ **مجلس** ۱/ ۲۶۶۰ :نستعلیق محمدحسن ، **۱۰۴۹** ، (ص۱- ۸۲) ، ۱۷۵۰ بیت قصیده وترکیب‌بند وقطعه ورباعی است[ف. مجلس ۸ : ۴۰۷] .

21620 ــ **ملك** ۴۹۶۳/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۴۷ پ - ۱۸۲ر) زرین ، پیرامن ۲۱۵۰ بیت قصیده وغزل ورباعی‌دارد[رؤیت].

21621ــ**دانشگاه** ۱/۳۹۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱-۱۴۱ افتاده)قصیده‌است‌ورباعی [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۳۳] .

21622ــ **رضوی**۳۴۹ادبیات: نستعلیق سرخوش‌هروی‌که‌درمشهدمیزیسته ع۲/**۱۲۶۱** [ف . رضوی ۷: ۳۶۷] .

21623 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۲۹۹۵ Or : نستعلیق **۱۲۶۳** (گ۸۸ - ۱۴۸) ودر پایان مجموعه . **فیلم** آن در دانشگاه‌ش۷۰۲ هست [فیلمها : ۵۲۵] .

21624ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱/ ۲۸۴۷ Or : نوشتهٔ میرزاعلی‌خان بدیهی مازندرانی، ۱رمضان **۱۲۷۹**.**فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش ۱۴۹۸ هست [فیلمها : ۶۰۷] .

21625ــ**مجلس**۳۴۸: نسخ‌خوب عبرت نایینی، برای سردارمعظم‌خراسانی،در**۱۳۳۷**، پیرامن دوهزاربیت، وابیات هریك از بخشهای آن بترتیب تهجی است ، ۸۲ گ ۱۳س، [ف. مجلس ۳ : ۲۲۶] .

21626 ــ **ملك** ۵۴۶۷/۲ : شکسته نستعلیق درویش قربان(۴۶ر - ۸۹پ) در متن وهامش [رؤیت] .

21627ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۵ دیوان (۴۱۳) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۵] .

21628ــ **پاکستان** ، پرفسورشیرانی ۱۵۳/۳۱۵۸ : تنها ۲۵غزل ویك‌رباعی ازاو سپس‌سروده‌هایی ازرکن‌الدین‌ساکن‌نورپور[ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱:۸۷] .

دیوان امانی کابلی

میرامان‌الله هراتی، که‌در۹۸۱ بهندرفته‌ودر ۱۰۴۷یا۱۰۴۶درجونپور درگذشته‌است.

بنگرید:ذریعه۹: ۹۴ـ‌فرهنگ‌سخنوران: ۵۷ .

21629ــ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ، ۷۸۹، ۸۷۱ امانی: نستعلیق‌میانهٔ‌سدهٔ**۱۲**، ۸۸ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۱۱۱] .

21630ــ **آصفیه** ۱۱۰۰دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶].

دیوان اسد

ناشناخته .

21631 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۶۹pi/VI ۵۹۸(۵۶۶ف): نیم‌نستعلیق بی‌تاریخ،دریك‌مجموعه شعر. **آغاز:** با خود زبس بیادتو باشد سخن‌مرا [ف . عبدالله۲: ۳۹۷].

21632ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۲ حکمت: نستعلیق شمس‌الدین، در ۱۴ شوال ۱۱۵۱. با حواشی نویسنده. بترتیب حروف تهجی. [ف. ادبیات ۲: ۱۶].

دیوان امید طوسی

حسن فرزند محمد حسینی نعمت‌اللهی، ستایشگر میرزا علی‌اصغرخان اتابک امین‌السلطان. در «فرهنگ سخنوران: ۵۸ و ۵۹» از او یاد نشده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۶.

21633ـ **رضوی** ۷۴۰ ادبیات (۴۸۸۸): تحریر خوش ۲۹ شعبان **۱۳۰۴**، از روی خامهٔ سراینده، با چهار سرلوح و ترنج، با دیباچه‌ای از سراینده که سرگذشت او را دارد، دارای: قصیده و غزل و رباعی در ستایش همان اتابک، ۷۴ گ [ف. رضوی ۷: ۶۵۷].

دیوان امید نهاوندی

میرزا ابوالحسن، از سرایندگان روزگار فتحعلیشاه (۱۲۱۱ ـ ۱۲۵۰) ندیم و کتابدار محمودمیرزا پسر فتحعلیشاه در روزگار فرمانروایی نهاوند او، و از مریدان مجذوبعلیشاه (درگذشتهٔ ۱۲۳۹)، محمد شاه را ستوده ولی ستایشی از ناصرالدین‌شاه ندارد و شاید به پادشاهی او (۱۲۶۴) نرسیده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹.

21634ـ **مجلس** ۹۴۹: شکسته نستعلیق خدادادی در **۱۲۹۷**، بدستور میرزا ابراهیم‌خان، در برگ نخستین شعرهایی از نصرالله نهاوندی متخلص به طالب هست، دارای ۲۵۰۰ بیت، ۱۰۰ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۳: ۲۲۹].

21635ـ **دانشگاه** ۲۳۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، در پایان آمار سلسلهٔ خانها و واعظان و سرایندگان نهاوند و طلاب علوم دینی و مستوفیان و تجار و کسبه و مقابر و مساجد و محلات و گرمابه‌های نهاوند و شاهزادگان نهاوند و کاریز و آبها آمده است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۴].

دیوان امید همدانی

محمدرضا قزلباش‌خان امید، از اصفهان به هند رفته و نزد آصفجاه جای یافته و در ۱۱۵۹ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹.

21636ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۶ دیوان (۱۳۹۶): نستعلیق **۱۱۹۱** [ف. بنگال: ۱۰۵].

21637ـ **آصفیه** ۸۷۹ دیوان: نوشتهٔ **۱۳۰۳** [ف. آصفیه ۳: ۲۸۸].

21638ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۱۱ Spi/VI ۴۸۰۳ (۸۷۲): نستعلیق بی‌تاریخ دارای: غزل و تك بیت و رباعی **آغاز**: کردی چو نور دیده زچشمم سفر چرا [ف. عبدالله ۲: ۵۵۸] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲۷].

دیوان امیدی تهرانی

خواجه ارجاسب (مسعود فرزند خواجه علی) از شاگردان جلال‌الدین اسعد دوانی (م ۹۰۷). زاده در تهران و کشته در همان تهران ۹۲۵ (= آه از خون ناحق من آه).

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹.

21639ـ **مجلس** ۲۶۵۸/۳: نستعلیق خوش ابن علی الکاتب ایزدی، در **۹۵۹**، با دیباچه‌ای در سرگذشت او (ص ۱۱۷ ـ ۱۸۱)، ۹۰۰ بیت قصیده و غزل و قطعه و رباعی است [ف. مجلس ۸: ۴۰۵].

21640 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای

R . ۱۰۰۲ : ابوسعیدحسینی، سدهٔ ۱۰، ۱۷۷ گ ۱۳س [ف.فهمی ادهم ۱: ۲۶۱].

21641ـ مجلس ۱/۱۱۸۴: بی‌تاریخ وپس از ۱۰۰۸ (ص۱ ـ ۲۰) سیزده قصیده در پیرامن ۶۰۰ بیت‌است . [ف.مجلس ۳: ۶۶۰].

21642ـ لنین گراد، آکادمی‌علوم۲۱۳ B : گویا نوشتهٔ ۱۰۰۸، بادیباجهٔ‌مسعودحسینی، دارای : قصیده، غزل ، رباعی، قطعه [ف.لنین گراد ۱۹۸ـ مجله هنر ومردم ۹۳: ۳۱] .

21643ـ موزهٔ بریتانیا VII ۴۲۲: نوشتهٔ ۱۰۷۳ بادیباجهٔ‌مسعودحسینی، [مجلهٔ‌هنر ومردم ۹۳: ۳۱] .

21644ـ دانشگاه۱۴۲۷/۱۳: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام ، درجنگ‌یك خطی‌مؤرخ ۱۰۷۴-۱۰۷۹ (۳۴۶ر ـ ۳۵۳ پ) قصیده‌های اوست [ف. دانشگاه ۸ : ۱۰۰] .

21645 ـ ملك ۵۳۰۷/۲۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، همراه ۲۹دیوان دیگر (ص۵۶۹ ـ ۶۲۲ هامش) ، زرین [رؤیت] .

21646ـ تهران، ملی۸۴۵ف: نستعلیق گویاسدهٔ ۱۲، درآمیخته بادیوان‌ظهیرفاریابی، ۱۵۵ گ ۱۲ س[ف . ملی۲: ۳۸۱] .

21647ـ دانشگاه ۲۴۷۳/۶: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص ۱۰۹ هامش) قصاید اوست [ف . دانشگاه ۹ :۱۲۴۳] .

21648ـ قاهره، دارالکتب:۱۳۳ادب فارسی طلعت: نستعلیق‌زیبای‌بی‌تاریخ، جدول‌زر، آغاز افتاده ، آغازغزلها: نمیدانم‌چه‌خواهم‌کرد با خود در دلشبها ، در فهرست آمده شاید از ارجاسب‌امیدی‌باشد، ۱۰۱ گ۱۶س [مخطوطات ۱: ۱۴۹] .

دیوان امیر حسینی هروی

حسین‌فرزندعالم، که‌یاداودرد«صراط‌مستقیم:

۱۲۶۸»گذشت .

21649ـ تهران، ادبیات ۲۲۰حکمت: در«کلیات» او ازسدهٔ ۱۳[ف. ادبیات۲: ۵۲].

دیوان امیرشاهی = دیوان شاهی

دیوان امیر مازندرانی

امیرپازواری مازندرانی‌معروف‌به‌شیخ‌العجم، که بلهجهٔ طبری میسروده‌است. دیوانی از اودر پترزبورگ ۱۲۸۳ بکوشش‌برنهاردن‌در ۵۸۰ص و درتهران بکوشش‌اردشیر بزرگمهردر۱۳۳۴خ در۳۲ص چاپ شده‌است .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۰۰ـ ریاض‌العارفین: ۶۸ ـ فرهنگ‌سخنوران : ۶۰ .

21650 ـ سپهسالار ۲۹۱۳/۳۶ : تاریخ یاد نشده ، در جنگ (ص ۵۵۴) [ف . سپهسالار ۴: ۴۷۳] .

دیوان امیر معزی = دیوان معزی

دیوان‌امیرهمایون = دیوان‌همایون

دیوان امیری

امیری . در «فرهنگ‌سخنوران: ۶۰ـ۶۱» نه‌تن با این‌تخلص‌یاد شده است.

21651ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۸۲۶: نوشتهٔ ۹۹۵ [ترجمه ایرج افشار ، نسخه‌ها۴: ۶۷۹] .

دیوان امین بخاری

محمد امین .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۰۴(امین بلخی) ـ فرهنگ‌سخنوران : ۶۱ .

21652 ـ مدینه ، عارف حکمة ۳۴: [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۶] .

دیوان امین دهلوی

ازمیانهٔ سدهٔ سیزدهم.

21653ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۶۱ : ۸۷۱ امین : نستعلیق معراج الدین احمد قادری ساذلی حنفی حقی سونی‌پتی ، ۲۷ محرم **۱۳۰۰** . درفهرست بنام«قصیدهٔ عظمی» آمده، ۱۱۴ گ [مخطوطات ۱ : ۳۶۹] .

دیوان انسی

یکی ازشاهزادگان قاجار .

21654ـ **مشهد** ، فرخ ۲۴۱ :سدهٔ **۱۳**، چهارهزار بیت‌است [نسخه‌ها ۳ :۸۹] .

دیوان انصاف قاجار

ایرج میرزا فرزند فتحعلی شاه، زاده در ۱۲۲۲ .

بنگرید:ذریعه ۹ : ۱۰۸ـ فرهنگ سخنوران: ۶۶ ـ مجمع‌الفصحا ۱ :۱۲.

21655ـ **تهران**،ادبیات۳ /۱۴۴ حکمت: میرزا محمدرضا حمزوی فرزند حاج میرزاعلی اکبر ، سه‌شنبه ۲۷ ع۲ /**۱۳۰۳**[ف. ادبیات۲: ۴۳] .

دیوان انوار = دیوان‌قاسم انوار

دیوان انوری

که‌یاد اودر «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. بارها چاپ شده است .

بنگرید ف. مشار : ۷۱۷.

21656ـ **چستربیتی** ۱۰ /۱۰۳:در دفتری نوشتهٔ **۶۹۹** [ف ۱۰ :۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست[فیلمها: ۵۳۰] .

21657ـ **سپهسالار** ۲۰۹: نسخ آغاز سدهٔ **۷** ، آغاز وانجام‌افتاده، دارای:هجوقاضی بلخ ۱۶۲ بیت ، رباعی ۳۰۵ بیت،قصیده،غزل رویهم۱۳ هزار بیت، ۳۵۹ گ۱۹س[ف. سپهسالار ۲ : ۵۶۴] .

21658ـ **ملك** ۵۲۶۷ : نسخ‌کهن‌سدهٔ **۷**،در«کلیات» اودرهامش‌آن‌بحورواوزان‌آن‌یاد شده است [رؤیت] .

21659ـ **فاتح** ۳۷۸۶: ازسدهٔ **۷ـ۸**، ۲۵۵ گ ۲۰س . **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۵۰ هست [فیلمها : ۸۸] .

21660ـ **فاتح** ۳۷۸۴:نسخ‌محمدفرزند عبدالله‌فرزند محمد حافظ، اواخرشوال **۷۰۸** . **فیلم**آن دردانشگاه ش۵۱ هست[فیلمها :۸۸].

21661ـ **لالااسماعیل** ۷ /۴۸۷: در جنگ مؤرخ **۷۴۱** در مصر (۳۱پ ـ ۳۶) و پراکنده هایی در دفتر . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها : ۵۰۰] .

21662 ـ**اونیورسیته**۲ /۴۹۶: نسخ حسین فرزند محمد فرزند محمد فرزند محمد ابوالقاسم‌مدینی ، ۹ج۱/ **۷۵۹** . **فیلم**آن در دانشگاه‌ش ۲۴۰ هست [فیلمها :۴۴۱]

21663ـ **تهران** ، مهدی بیانی: تعلیق خوش **۷۶۸**،ش ۲مج [نسخه‌ها ۱ :۱۵] .

21664ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ـم ادب‌فارسی: نوشتهٔ فرصت‌غریب**۸۲۳**گزیده‌ایست در مجموعه [مخطوطات ۱: ۱۵۰] .

21665 ـ **حراجچی اوغلو** ۹۲۵ : نستعلیق ۱محرم **۸۳۸**، ۳۲۰ گ۱۸س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۶۶۷ هست [فیلمها:۸۸] .

21666ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۵۵ /۴۶۰۵ :سدهٔ**۹**[ف.دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۵۹] .

21667ـ**تهران**، ملی۴۹۸ف: نستعلیق سدهٔ **۹** ، آغاز وانجام افتاده ، دارای:قصیده ، غزل ، رباعی ، ۲۳۲ گ۱۷س [ف . ملی ۱ : ۴۷۶] .

21668 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی :

نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰** ، با دومجلس تصویر رنگی، انجام چندصفحه افتاده ، ۶۶۷ص [نسخه‌ها ۵ : ۲۸] .

21669ـ **هاروارد** ، هوتن ۵-۸ P : نستعلیق سدهٔ **۹ - ۱۰** ، زرین با چند میناتور [نسخه‌ها ۴:۴] .

21670ـ **دانشگاه** ۳۹۸۳: نستعلیق‌سدهٔ **۹-۱۰**، باگزارش واژه‌ها درهامش، پنج برگ انجام نونویس ، ۲۳۰گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۲۹۷۹:۱۲] .

21671ـ **پاریس** ۸۲۳ S.p : نوشتهٔ **۹۳۴** [بلوشه ۳ : ۴۳۳ش۱۹۶۸] **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۱۳۹۴هست [فیلمها:۵۹۹].

21672ـ **تهران** ، ادبیات۲۷حکمت: نسخ حسین علی‌حسینی ، **۹۷۷**، ۵۲۲ص[ف . ادبیات ۱۶:۲] .

21673ـ **دانشگاه** ۲۶۸۵/۱: نستعلیق نظام دهلوی ، محرم **۹۸۵**، زدین(گ۱ـ۷۵۳ متن) [ف. دانشگاه ۱۵۷۲:۱۰].

21674ـ **مجلس** ۸۸۹۰فهرست نشده: نوشتهٔ حسن‌فرزند علی سوزی ساوجی ، **۹۸۸** [رؤیت].

21675 ـ **مدینه** ، عارف‌حکمة ۳۸ : نوشتهٔ **۹۹۳** ، ۲۷۰ گ [نسخه‌ها۵:۴۸۴].

21676ـ **تهران** ، مهدی‌بیانی ۲مج : نستعلیق مجدالدین علی‌قوسی شوشتـری **۹۹۵** [نسخه‌ها ۱۵:۱] .

21677ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۷۶:۲] .

21678ـ**سپهسالار** ۲۰۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، دوبرگ آغاز نونویس. دارای : قصیده، قطعه‌به‌ترتیب‌قافیه، ۱۹۴گ ۲۱س[ف .سپهسالار ۵۶۴:۲] .

21679ـ **تهران**،ملی۵۸۵ف: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، دارای قصیده وقطعه ورباعی وغزل‌و نیز رباعی ، ۳۴۲گ ۱۵س[ف. ملی۸۶:۲].

21680 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۸ د : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین، آغاز در دیباچه افتاده ، ۱۴۲گ ۱۴س[ف. ادبیات۲۴۵:۱].

21681ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۷۹ pi/VI ۲۵۱۷ (۲۱۳): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** بایادداشت ۱۰۸۸ .

21682 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۷۹ pi/VI ۷۹۵ (۲۱۴): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**.

21683 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۵ppi/VI ۱۵۸۱(۲۱۱): نستعلیق‌سدهٔ**۱۰** [ف. عبدالله ۱۴۳:۲].

21684 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۹pi/VI ۶۷۴ (۲۱۲): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**.

21685 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب A۱۰pi/VI A۲۰۲(۲۱۵): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** [ف . عبدالله۲:۱۴۶].

21686ـ **دانشگاه**۲/۲۴۸۷. نستعلیق ۱ع ۱/**۱۰۰۱** (ص۱ـ ۴۱۲هامش)زرین[ف. دانشگاه ۱۲۵۶:۹] .

21687 ـ **سپهسالار** ۲۱۲ : نستعلیق علیخان فرزند حیدر علی ، **۱۰۰۵** ، زرین ، پیرامن ۱۴هزاربیت دارد، ۳۴۲گ۲۱س [ف. سپهسالار ۵۶۴:۲] .

21688 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۱۹۸: نستعلیق هداد اسماعیل قریشی ، ۲۰محرم‌گویا **۱۰۰۷** ، زرین [رؤیت] .

21689ـ**مجلس**۲۳۷۷: نستعلیق‌خوش حسن‌فرزندمحمد**۱۰۰۷**برای‌آقاملك، درهامش واژه‌هاگزارش‌شده، زرین . دارای: قصیده‌وقطعه وهزل و غزل‌ورباعی، [ف. مجلس ۸ :۸۹] .

21690 ـ رضوی ۳۶۲ ادبیات ۸۳۶۵: نستعلیق جلی صدر جونپوری هندی ۲۵ رمضان ۱۰۰۸ درمقام حاجی‌پور ، نسخهٔ کامل، صفحه یکم نونویس [ف. رضوی ۷: ۲۷۵].

21691 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۰۳۱/۴۰۸۳: نوشتهٔ ملامعروف که‌در کولوکیلاس‌میزیسته، ۲۱رمضان ۱۰۱۱ (۱۶۰۲ م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۵۹] .

21692 ـ بادلیان ۱/۵۴ وینفیلد ۱۶۶۲: نستعلیق ابوالمعالی حسین ، رجب ۱۰۱۲ . گزیده‌ایست از دیوانهای: ۱ ـ انوری ۲ ـ ظهیر فاریابی ۳ ـ خاقانی ۴ ـ عثمان مختاری ۵ ـ مسعودسعد ۶ ـ سیدحسن غزنوی ۷ ـ سیدحسن اشرفی ۸ ـ جلال عضد یزدی ۹ ـ عبد الواسع جبلی ۱۰ ـ ابوالفرج رونی ۱۱ ـ ازرقی‌هروی ۱۲ ـ مجیر بیلقانی ۱۳ ـ ادیب‌صابر . فیلم آنها دردانشگاه ش ۱۴۱ ۱هست [فیلمها: ۵۶۷] .

21693 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۶۶ : نستعلیق ۱۰۱۵، آغاز ۲۶ برگ نونویس [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶] .

21694 ـ ملك ۴۹۰۳: نستعلیق‌پایان‌رجب ۱۰۱۶ دراصفهان، زرین، ۳۴۰گ ۲۱س [رؤیت].

21695 ـ تهرای ، دکتر مفتاح ۳۵۵: نستعلیق زین‌العابدین یزدی ، ج ۱۰۱۶/۱ ، سه‌ستونی [رؤیت] .

21696 ـ همدان، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۸۰/۲ : گویا ۱۰۱۷ (س ۱ ـ ۳۱۴ هامش) [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

21697 ـ دانشگاه ۴۰۶۷ : نستعلیق ۲۰ ذیحجهٔ ۱۰۱۹ ، زرین ، به‌ترتیب تهجی، ۲۹۶گ ۱۷س [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۰۵۰] .

21698 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۱۰۷: نستعلیق‌سه شنبهٔ ۱۰ع ۱۰۲۲/۱. [نسخه‌ها ۲: ۷۶] .

21699 ـ رضوی ۳۵۷ ادبیات: نستعلیق محمد صالح فرزند عبدالوهاب جوشقانی ع ۱۰۲۳/۱ نسخهٔ‌کامل بترتیب قافیه[ف .رضوی ۷ : ۲۷۱].

21700 ـ مجلس ۹۵۰: نستعلیق‌بسیار خوب محمدصالح حسینی ، ۱۰۲۵ . دارای : قصیده ، قطعه ، غزل ، رباعی. پیرامن ۱۲ هزار بیت، ۴۲۳ گ ۱۵س [ف . مجلس ۳: ۲۳۰].

21701 ـ تهران ، ملی ۱۱۹۰ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۰۲۹، ۵۴۳ص [نسخه‌ها].

21702 ـ مجلس ۹۵۱: نستعلیق علیشیر ۱۰۳۳ در برهان‌پور . دارای: قصیده، قطعه ، غزل ، رباعی . پیرامن ۱۷۵۰۰ بیت، ۲۲۱گ ۲۱ س [ف. مجلس ۳: ۲۳۲] .

21703 ـ تهران، ملی ۵۷ فهرست‌نشده: خواجه‌محب‌الله ، شوال ۱۰۳۹ (۱۳۰۹ هردو در فهرست آمده) .دارای: قصیده، قطعه، مثنوی، غزل ، رباعی [نسخه‌ها ۴: ۱۷۵].

21704 ـ رضوی ۱۶۴۱ ادبیات(۴۴۹۳): نزدیك ۱۰۵۵ پیرامن دوهزار بیت است [ف. رضوی ۷ : ۵۸۷] .

21705 ـ رضوی ۳۵۸ ادبیات: نستعلیق ۲۳ ذیقعدهٔ ۱۰۵۸ سه‌بخش باسه‌سرلوح: قصیده‌ها، قطعه‌ها ، غزلها و رباعیها [ف . رضوی ۷ : ۲۷۲] .

21706 ـ هاروارد، هوتن P۱۰: نستعلیق محمد سلیم سلیمانی در ۱۰۵۹ [نسخه‌ها ۴ : ۴].

21707 ـ همدان، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۷۷ : نوشتهٔ قاسم دیوانه ، ۱۰۶۲ [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳] .

21708 ـ تهران، ادبیات ۱۹۶ج: نستعلیق محمود فرزندعبدالله سمرقندی ، رجب ۱۰۶۵،

آغاز افتاده ، ۱۷۷ گ ۱۴س[ف . ادبیات۱ : ۲۴۵] .

21709ـ دانشگاه ۱۴۳۳: نستعلیق۱۱ ع ۲ /۱۰۶۷ ، زدین ، ۲۱۰ گ۱۵ س[ف . دانشگاه ۸ : ۱۰۴] .

21710ـ تهران ، آقای افشار شیرازی: با تاریخ محرم۱۰۸۶ درپایان ویادداشت‌زلزلهٔ محرم ۱۲۲۱ . فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۶۱۵ هست [فیلمها : ۸۸] .

21711ـ ملك۵۲۳۵: نستعلیق‌سدهٔ۱۱، باسرگذشت او از «تذکرهٔ دولتشاهی» ۲۴۲گ ۱۷ س [رؤیت] .

21712ـ ملك۵۱۵۰: نستعلیق‌سدهٔ۱۱. دارای : قصیده ، غزل . آغاز وانجام افتاده ، ۳۸گ۱۷ س [رؤیت].

21713ـ ملك۴۹۴۴: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، ونونویس‌حسن‌فرزندجعفر۱۲۵۷،زدین،۴۰۳ گ ۱۷س[رؤیت] .

21714ـ ملك۵۳۰۷/۱۷: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ،گزیده‌ایست (ص ۴۵۰ ـ ۵۲۲) ، زدین [رؤیت].

21715ـ ملك۵۳۰۴: نستعلیق سدهٔ۱۱، آغاز چند سطری افتاده ، زدین،۳۴۱گ ۱۷ س [رؤیت].

21716 ـ ملك۴۹۵۶/۲:نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، (۴۹ر ـ ۱۳۲پ) [رؤیت] .

21717 ـ تهران ، ادبیات ۲۴۰ ج : نستعلیق سدهٔ۱۱ ، دارای:غزل،رباعی، قصیده، قطعه . بانشانهٔ قزوینی ، ۲۳۸ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱: ۲۴۵] .

21718 ـ رضوی ۳۶۰ (۴۶۰۷) : نستعلیق سدهٔ ۱۱همراه‌دودیوان‌دیگر، باسرلوح و آرایشها[ف.رضوی ۷: ۳۷۳] .

21719ـ رضوی۳۶۲ادبیات(۷۶۵۷): نستعلیق ، سدهٔ۱۱ کامل ولی نامرتباست [ف. رضوی ۷ : ۳۷۴].

21720ـرضوی ۳۵۶ ادبیات: نستعلیق سدهٔ۱۱ ، نسخهٔ‌کامل [ف. رضوی ۷: ۳۷۱].

21721ـ تهران ، ادبیات ۲۱۹حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زدین [ف . ادبیات ۲ : ۱۶] .

21722ـ تهران،ادبیات۵۱ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، انجام درحرف‌یاء افتاده . ۲۵۵ گ ۲۱س [ف . ادبیات۱ : ۲۴۵] .

21723ـ تهران ، استاد مینوی ۱۱۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، بادیباچه‌ای به‌نثر[رؤیت].

21724ـ سپهسالار۲۱۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ، زدین،۲۲۷گ[ف. سپهسالار ۵: ۴۷۵]

21725ـ سپهسالار ۲۱۰: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ، دارای : قصیده : رباعی، غزل . رویهم ۸۲۰۰ بیت ، ۲۳۲ گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۵: ۴۷۵] .

21726ـ مجلس ۲۳۷۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، گزارش واژه‌ها درهامش . دارای:قصیده وقطعه وغزل، رویهم ۴۵۰۰ بیت [ف . مجلس ۸: ۹۱] .

21727ـ مجلس ۲۳۷۸: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱ ، دارای‌قصیده وقطعه ورباعی و غزل، ۱۲۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۹۰] .

21728ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ ۱۱، ۲۶۶۹ بیت درجنگ[ف. مجلس۱۷: ۳۵۴].

21729ـ دانشگاه ۳۲۵۶: نستعلیق،سدهٔ ۱۱ ، انجام افتاده ، مهرمنتصردیوان و تملیك او بنام‌محمودمیرزا فرزندحسین‌خان۱۳۱۵[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۳] .

21730ـ نجف،امیرالمؤمنین۱۳۷۳:سدهٔ ۱۱ ، زدین، ۳۵۴ گ[ف.خطی‌سیدعبدالعزیز

طباطبایی] .

21731 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI8A (۶۲۲): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، تنها قصیده‌های اوست [ف. عبدالله ۲: ۴۳۷]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۲] .

21732 ـ **تهران**، ملی ۵۹ فهرست نشده: شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۱** ، بامهر ناصرالدین‌شاه. دارای : قصیده ، قطعه ، مثنوی ، غزل ، رباعی (نامرتب) ۶۶۳ ص ۱۹ س [نسخه‌ها ۴: ۱۷۷].

21733 ـ **بنگال**، آسیایی ۳ قصاید (۵۱۷): شکسته ۱۴ جلوس عالمگیری (سدهٔ **۱۱**). [ف. بنگال : ۱۱۸] .

21734 ـ **دانشگاه** ۴۵۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، متن وهامش ، بترتیب تهجی، ۹۷ گ ۱۷ [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۹۴] .

21735 ـ **دانشگاه** ۵۰۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، ۴۱۳ گ ۱۶ س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۳] .

21736 ـ **تهران**، دهخدا ۲۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، زرین [نسخه‌ها ۳: ۳۹۵].

21737 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۳ ـ م ادب فارسی : نوشتهٔ محمد یوسف صدیقی ، ۱۳ صفر **۱۱۰۳** ، ۲۵۶ گ ۲۰ س [مخطوطات ۱: ۱۵۰].

21738 ـ **دانشگاه** ۳۱۹۱: نستعلیق صفائی، چهارشنبهٔ ع ۱/ **۱۱۳۶** ، ۱۷۵ گ ۱۵ [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۹].

21739 ـ **مجلس** ۲۳۸۰: نستعلیق ترکستانی سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام ومیانه افتاده ، دارای: قصیده وغزل وقطعه وهزل ورباعی ، همه ۵۵۰۰ بیت [ف مجلس ۸: ۹۱] .

21740 ـ **تهران**، استاد مینوی ۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، [نسخه‌ها ۶: ۶۴۴] .

21741 ـ **تهران** ، ملی ۲۹/ ۱۰۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۳۴۵ـ۳۶۵ چهارستونی). دارای : قصیده ، غزل [ف. ملی ۱: ۱۰۰] .

21742 ـ **تهران**، ملی ۶۳ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، بامهر ناصرالدین‌شاه، زرین، ۸۷۶ ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۴: ۱۸۱].

21743 ـ **تهران**، ملی ۵۸ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، بامهر ناصرالدین‌شاه. دارای: قصیده ، قطعه ، مثنوی، غزل ، رباعی (هر یك نامرتب) ۶۸۳ ص ۱۵ [نسخه‌ها ۴: ۱۷۶].

21744 ـ **دانشگاه** ۵۱۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده، دارای: قطعه وقصیده ورباعی ومرثیه است، ۱۸۵ گ ۱۵ ف [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۳] .

21745 ـ **تهران**، ادبیات ۲۵ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۳۶۶ گ ۱۷ س [ف . ادبیات ۱ : ۲۴۵] .

21746 ـ **رضوی** ۳۵۴ ادبیات : نستعلیق هندسدهٔ **۱۲** ، آغاز نونویس، رویه روغنی [ف. رضوی ۷ : ۳۷۰] .

21747 ـ **رضوی** ۳۵۹ ادبیات: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۲** ، نامرتب ، یکبرگ از آغاز افتاده [ف . رضوی ۷: ۳۷۲] .

21748 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۱۹۵۶: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

21749 ـ **مجلس** ۲۳۸۱: شکسته نستعلیق محمد هاشم همدانی ، **۱۲۰۶** . دارای: قصیده ، قطعه، مطایبات، هزلیات، رویهم ۹۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۹۲] .

21750 ـ **ملك** ۵۳۲۳ : نستعلیق شب ع ۱/ **۱۲۲۷** برای فتحعلی‌شاه ، زرین، ۳۲۲ گ ۱۷ س [رؤیت] .

21751 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۰ : نستعلیق ع ۲/ **۱۲۲۹** در تهران [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۴] .

21752 ـ **سپهسالار** ۲۰۸ : نستعلیق محمد رضی‌فرزند محمد رحیم آشتیانی قمی ، **۱۲۳۰** . دارای: قصیده، مثنوی ، هجوقاضی، غزل ، رباعی ، رویهم ۱۲هزاربیت ، ۲۳۸گ ۱۸ س[ف. سپهسالار۵ :۴۷۴].

21753 ـ **دانشگاه** ۱۳۹۳ : نستعلیق فضل‌الله‌حسینی، ۱۴شعبان **۱۲۳۰**،زرین،۲۴۵ گ [ف. دانشگاه۸: ۷۴].

21754ـ**مجلس**۲۳۸۲:شکسته‌نستعلیق خوش‌زین‌العابدین همدانی ، **۱۲۳۰** ، زرین، دارای:قصیده وقطعه‌وساقینامه،رویهم ۸۷۰۰بیت [ف.مجلس ۸:۹۳] .

21755ـ**رضوی**ادبیات: نستعلیق**۱۲۳۶** زرین . دارای:قصیده ، قطعه،غزل،رباعی[ف. رضوی ۷:۳۷۱] .

21756 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۴ب : نستعلیق **۱۲۴۰** ، ۱۳۴گ ۲۴س [ف.ادبیات ۱:۲۴۵] .

21757ـ **تهران**، ادبیات۲۶۹حکمت: شکسته نستعلیق‌محمداسماعیل‌شیرازی، **۱۲۴۶** ، زرین [ف . ادبیات۲:۱۶].

21758ـ**مجلس**۲۳۸۳: نستعلیق‌خوش علی‌حسین، **۱۲۴۶** برای‌میرزامحمدعلی‌مستوفی، زرین . دارای: قصیده و قطعه ورباعی ، رویهم ۱۰۵۰۰بیت [ف. مجلس۸:۹۴].

21759ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۶۵ : نستعلیق ۱۱ ج ۲/**۱۲۴۷** [نسخه‌ها ۲:۷۶] .

21760ـ **عبدالحسین‌بیات**: نستعلیق محمدهادی‌کاتب آشتیانی، در **۱۲۴۸**، زرین، پیرامن ۱۰۰۰۰ بیت‌دارد ، ۲۳۱ گ ۲۸ س [نسخه‌ها ۶:۱۰۳] .

21761 ـ **ملك** ۴۷۰۳ : نستعلیق ج ۲/**۱۲۴۹**،۳۴۰گ ۱۷س [رؤیت] .

21762ـ **اصفهان** ، شیخ‌حسن جابری انصاری : نستعلیق‌محمود مشهور به‌میرزا آقاسی فرزند میرزا محمد انصاری،**۱۲۵۲** ، [نسخه‌ها ۶:۵۹۴] .

21763ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۷۲: نستعلیق زیبای محمدهاشم‌فرزند محمد مهدی، **۱۲۵۱** ، ۲۹۴گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

21764ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۱۱: نستعلیق ۲۸ذیحجهٔ **۱۲۵۴**[نسخه‌ها۲:۷۶].

21765ـ **مجلس** ۴۹۶۲: نستعلیق‌محمد تقی‌فرزندشیخ‌محمدبحرینی،**۱۲۵۷** برای‌نصرالله خان، زرین ، ۲۷۳گ۲۵س[رؤیت].

21766ـ**یزد** ، وزیری۳۵(۱۵۱۴۵): نستعلیق‌متن‌وحاشیه، پنجشنبهٔ ۲۷شوال**۱۲۶۰**، آغاز: بازاین‌چه‌جوانی‌وجمالست جهانرا،۲۲۵ گ۱۵ س[ف. شیروانی۱ : ۴۵].

21767ـ **ملك** ۵۴۵۲: نستعلیق‌دوشنبهٔ ۲۰ صفر**۱۲۶۰** ، ازروی‌نسخهٔ مؤرخ ۱۰۳۳. دارای : قصیده،قطعه ، غزل ، رباعی [رؤیت].

21768ـ **ملك** ۵۲۵۳ : نستعلیق بد ۶ ذیحجهٔ **۱۲۶۲** . دارای: قصیده ، قطعه، هجا، مرثیه ، موعظه ، غزل ، ۳۸۰ گ ۱۵ س [رؤیت] .

21769ـ **تهران**، ملی۶۲فهرست‌نشده: شکستهٔ میرزا حسن ۲۱ شعبان **۱۲۶۴** بدستور میرزاده‌سیف‌الله میرزا . دارای : قصیده،قطعه، مثنوی ، غزل،رباعی،۷۱۹ ص۱۹س [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۰].

21770ـ **سنا** ۱۷۹/۱ فهرست نشده : نستعلیق‌محمدنصیر،صفر**۱۲۶۴**،قصیده‌ها است، ۵۰۱ص۱۵ بیت [نسخه‌ها۶ : ۴۶۷] .

21771ـ**مجلس**۲۳۸۶: نستعلیق**۱۲۶۶** برای قادرپاشا ، دارای : قصیده وغزل وهزل

و رباعی، رویهم ۸۴۵۰ بیت ، [ف. مجلس ۸ : ۹۶] .

21772ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۵۸ : نستعلیق خاور ایران،غریب‌شاه، **۱۲۷۳**، برای سیدامیر نصرالله‌محمد بهادر سلطان [رؤیت].

21773ـ**مجلس**۳۵۵: نستعلیق‌عبدالوهاب فرزند وصال، **۱۲۷۵** ، زرین، ۲۳۶ گ۲۲ س [ف . مجلس ۲: ۲۱۰] .

21774 ـ **الهیات** ۱۷۶ ب : نستعلیق یحیی فرزند آقاجان‌نوری، ۲۴ع‌۱/**۱۲۸۰**، برای میرزا محمدباقر لشکرنویس ، ۲۱۰ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱:۵۶] .

21775 ـ **مجلس** ۲۶۷۱/۱: نستعلیق ۱۲۳۲و۱۲۴۱و**۱۲۸۱** دردفتر(ص۲ـ۱۱۱)، ۹۰۰۰بیت‌قصیده وقطعه‌وغزل‌ورباعی‌وهزل دارد [ف . مجلس ۸:۴۳۲] .

21776ـ **حقوق** ، ۵۲ب : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، ۲۸گ ۲۳س [ف.حقوق : ۱۱۰] .

21777ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ناتمام[نسخه‌ها ۲:۷۶].

21778ـ **تهران**،ملی ف۸۹: نستعلیق خوش‌سدهٔ**۱۳**،زرین،۴۴گ ۱۵س [ف ملی۱: ۷۶] .

21779ـ **تهران** ، ملی۹۳ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بامهرناصرالدین‌شاه ، ۳۹۴گ۱۸ س[ف . ملی۱:۷۹] .

21780ـ **مشهد**، فرخ ۲۷۵ :سدهٔ **۱۳**، زرین [نسخه‌ها ۳:۸۹].

21781ـ**رضوی**۳۶۱(۶۹۱۹) :نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، قصیده‌ها را از الف‌تالام دارد [ف. رضوی ۷:۳۷۴] .

21782ـ **مجلس**۲۳۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای،قصیده وغزل‌وقطعه، رویهم ۵۵۰۰ بیت ، آغاز و انجام ومیانه افتاده [ف . مجلس ۸ : ۹۶] .

21783 ـ **مجلس** ۲۳۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: قصیده وقطعه‌همه ۶۲۰۰بیت [ف. مجلس ۸ :۹۵] .

21784 ـ **مجلس** ۲۶۸۳/۱ : نستعلیق خوش میرزا شفیع‌بنا ، سدهٔ**۱۳** (ص۱ـ۴۹۲)، ۹۵۰۰بیت قصیده وقطعه وهزل‌دارد[ف.مجلس ۸ : ۴۵۱] .

21785ـ **مجلس**۲۳۸۴ :شکسته‌نستعلیق خوش‌سرخوش، ۲۲ذیحجهٔ‌سدهٔ**۱۳**، آغازافتاده، بایادداشت‌های ملک‌الشعراءبهار. دارای:قصیده وغزل ورباعی، همه۸۰۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۹۴] .

21786ـ **سپهسالار**۲۱۳ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، زرین ، پیرامن ۹۸۵۰بیت دارد،۳۱۴ گ۱۶ س [ف . سپهسالار ۵:۴۷۴]

21787ـ **سپهسالار**۲۰۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، پیرامن ۱۲۴۰۰ بیت‌دارد ، باسرگذشت سراینده بنقل از آذر، ۲۵۷ گ ۲۳ س [ف . سپهسالار ۵:۴۷۴] .

21788ـ**مجلس**۵۸۴۵: نسخ‌محمدعلی عبرت نایینی ، **۱۳۴۲** ، زرین،۴۵۴ص۲۷ س [ف . مجلس ۱۷:۲۵۳] .

21789 ـ **همدان** ، قاسم‌برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، قصایداوست باگزارش درزیرسطرها [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۴] .

21790ـ **مشهد**، فرخ۲۶۱:سدهٔ **۱۴**، قصاید اوست ناتمام [نسخه‌ها۳ :۸۹].

21791ـ92ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ و ۱۲۳ ادب فارسی : دونسخه هردو بی تاریخ [مخطوطات ۱:۱۵۰].

21793ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰۳ادب فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ، [مخطوطات ۱:۱۵۱].

21794_ بنگاله ، ایشیاتك ۱۷ دیوان (۵۴۷) : شکسته ، تاریخ یادنشده .

21795_ بنگاله ، ایشیاتك ۱۸ دیوان (۱۲۴۶) : نستعلیق ، آغازوانجام افتاده[ف. بنگال : ۱۰۵] .

21796 _ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۲۶/۱۰۷۴:قصیده‌های اوست[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۵۱].

21797_ استانبول، حکیم اوغلوعلی پاشا ۱/۶۶۹ : همراه دیوان‌ابوالفرج رونی: 21417».فیلم‌آنها دردانشگاه ش۱۷۰هست [فیلمها : ۴۲۱] .

دیوان اوجی

ازاوجی‌نطنزی،ازسرایندگان‌نیمۀ یکم‌سدۀ یازدهم‌هرات، ندیمی‌حسن بیك‌شاملو بیگلربیگی خراسان‌راداشته،همین‌شاملوو‌شاه‌صفی(۱۰۳۸_ ۱۰۵۲) داستایش‌کرده است .

بنگرید:ذریعه۹:۱۱۱_فرهنگ سخنوران: ۶۹ .

21798 _ مجلس ۹۵۲: نستعلیق‌خوب عبدالرشید خطاط ، **۱۰۴۳_۱۰۴۴**. دارای: قصیده ، غزل ، قطعه ، رباعی، پیرامن‌دوهزار بیت ، ۷۵گ ۱۵س[ف . مجلس ۳:۲۳۳].

دیوان اوحدی

علی نقی (؟) . شاید تقی الدین بلیانی باشد .

21799_ تهران، مهدی‌بیانی: نستعلیق سدۀ **۱۱** ، گزیده‌ایست ، سپس دیوان عرفی [نسخه‌ها ۱ : ۱۶] .

دیوان‌اوحدی اصفهانی = اوحدی مراغه‌ای

دیوان اوحدی عراقی

میرزا موسی‌وزیرلشکر، درگذشته۱۲۹۸.

21800 _ رضوی ۱۰۲۸ ادبیات (۴۹۹۷) : نسخ و نستعلیق ، شوال **۱۳۰۰** ، ترجیع وقصیده، انجام افتاده، بدنبال«منشآت» او ، بادیباچه‌ای درسر گذشت سراینده‌است [ف. رضوی ۷ : ۸۵۹].

دیوان اوحدی کرمانی = دیوان حامد

دیوان اوحدی مراغه‌ای

رکن‌الدین اوحدی اصفهانی،که یاد اودر «کلیات : ۱۸۴۷» گذشت . دیوان او درمدراس ۱۹۵۱ م چاپ شده است .

بنگرید : ف . مشار: ۷۱۸.

21801 _ آصفیه۱۰۴۳دیوان: نوشتۀ **۷۴۲**درفهرست اوحدی‌کرمانی‌یادشده‌شایدهمین مراغه‌ای و یا حامد کرمانی باشد [ف . آصفیه ۴ : ۲۸۶] .

21802 _ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۰ pi/VI ۲۰۳۰(۳۴۱): نوشتۀ صفر**۸۲۲** در شهریزد ، همراه دیوان خسرودهلوی [ف. عبدالله ۲:۲۴۲] .

21803_ قاهره ، دارالکتب ۱۵۳_م ادب‌فارسی: نوشتۀفرست‌غریب**۸۲۳**، گزیده‌ایست در مجموعه ، زدین [مخطوطات۱:۱۵۲].

21804_ مجلس ۲۶۵۶/۳: نستعلیق کهن ، باتاریخ**۸۳۴**دردفتر (ص۱۶۵_۳۸۷)، ۱۵۰۰ بیت غزل دارد ، زدین[ف . مجلس۸: ۳۹۹] .

21805 _ مشهد ، فرخ ۱۶۱ : در «کلیات» او مؤرخ **۸۳۷** [نسخه‌ها ۳ : ۸۹].

21806 _ قاهره ، دارالکتب ۲۵ _م ادب فارسی : تعلیق زیبای‌عبدالله فرزندشعبان،

۸۵۹، زرین ، درهامش دیوان امیر خسرودهلو [مخطوطات ۱:۱۵۱] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۰۰ هست[فیلمها : ۷۲۱] .

21807ـ رضوی ۱/۹۲۷(۴۶۰۸): نستعلیق اواخر سدهٔ ۹ (ص۱ ـ۴۲۷) ، زرین [ف . رضوی۷ : ۷۳۵] .

21808 ـ استانبول ، طوپقپـوسرای R ۱۰۰۴: پیرامن سدهٔ ۹، ۳۴۴ گ۱۵ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۰۹] .

21809ـ الهیات ۴۸۷د: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین. درپایان شمارهٔ غزلها ومثنویها و دیگر مشخصات یادداشتشده ، ۲۰۱ گ۱۹س [ف . الهیات ۱: ۵۶] .

21810ـ دانشگاه۱۱/۲۲۵: نستعلیق نیمهٔیکم سدهٔ ۱۰(گ۱۶۰ـ۱۶۴)، آغازوانجام افتاده ، ۱۵غزل پیرامن صدبیت است[ف.دانشگاه ۲:۲۴۸] .

21811ـ مجلس۹۵۵ـ۹۵۴: نستعلیق بسیار خوب سدهٔ ۱۰، زرین ،درکتابخانهٔ یکی ازپادشاهان هندبوده ،۱۰۹ گ۱۲ [ف.مجلس ۳ : ۲۳۵] .

21812ـ تهران اصغرمهدوی ۴/۳۸: نستعلیق نورالدین (نورا) محمد لاهیجانی با تاریخ ۱۰۳۳ در دفتر، در هامش . [نسخهها ۲ : ۹۵] .

21813 ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ۱۸۹۵ بیت در جنگ است [ف . مجلس ۱۷ : ۳۵۵] .

21814ـ مجلس ۹۵۳: نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۱، باتملك ۱۱۰۰ . دارای: ترجیع بند، ترکیب بند ، قصیده،غزل،رباعی. رویهمپیرامن هشتهزار بیت ،آغاز افتاده،۲۳۴ گ۱۸س[ف. مجلس ۳: ۲۳۵] .

21815ـ ملك ۵۲۶۳: نسخ سدهٔ۱۳، در «کلیات» او . دارای : قصیده، غزل، قطعه، رباعی ، دهنامه ، بازغزل و رباعی ، ۳۵۶ گ [رؤیت].

21816 ـ تبریز ، ملی ۳۱۹۸/۶ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، تنها ترجیع بنداوست در ۲۱ بند ونزدیك به ۲۰۰ بیت ونزدیك بهصد بیت بر نسخهٔ چاپی فزونیدارد، [ف.ملیتبریز ۱: ۲۶۲] .

21817 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب pi/VI ۳۰۹ ۲۵۰۴(۳۶۲): بیتاریخ[ف. عبدالله ۲:۲۵۷] .

21818ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵ ادب فارسی: تعلیق تاریخ یادنشده، همراه «حقیقةالعشق: ۱۱۲۸» از همو [مخطوطات ۱:۱۵۱] .

21819 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۴۷ . Add : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، ۳۱۶گ ۱۶ س . فیلمآن دردانشگاه ش ۱۲۶۴ هست [فیلمها : ۸۸] .

دیوان اوکتایی قاجار

حاج اوکتایقـا آن فرزند شجاعالسلطنه حسنعلی میرزا ، درگذشته ۱۳۰۹ .

بنگرید: ذریعه۹:۱۱۲ـ فرهنگسخنوران: ۷۱ .

21820ـ تهران ، ملكالشعراء بهار: نوشتهٔ ۱۲۶۴. غزل ومثنوی ورباعی است.[ف. رضوی۷ :۳۷۶] .

21821ـ رضوی۳۶۴ادبیات۷۰۸۷: نوشتهٔ ۲۹ تیر ماه ۱۳۲۲ خ از روی نسخهٔ نوشته ۱۲۶۴ ملكالشعرا بهار [ف . رضوی۷: ۳۷۵] .

دیوان اهلی ترشیزی

اهلیترشیزی خراسانی، که بروزگاراهلی شیرازی در تبریز میزیسته و در ۹۳۴ یا ۹۳۶

درگذشته است .
بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۲ـ فرهنگ سخنوران: ۶۸ ـ تحفهٔ سامی : ۱۰۷ ، ۱۰۹ .

21822 ـ **تهران** ، ملی۹/ ۲۹۰ ف : نستعلیق حسین‌فرزندمحمد خدابنده، **۹۷۹**(ص ۶۱۱ ـ ۶۷۶) ، زرین . دارای : مناجات ، غزل [ف . ملی۱: ۲۸۵] .

21823 ـ **سپهسالار** ۲۷۹ : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۰** ، زرین (ص۲۶۱ـ۴۰۰) [ف . سپهسالار۲ : ۵۶۹ و۶: ۴۷۶] .

21824ـ **رضوی** ۹۲۸/۱(۴۶۱۰): نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۰** ، زرین. تنها غزلهاست (ص۱ـ۴۵) [ف. رضوی ۷: ۷۳۷] .

21825ـ**رضوی**۳۶۵ادبیات (۴۶۰۹): نستعلیق**۱۰۴۶** کلیات‌اوست، باسرلوح‌وآرایشها، آشفتگی واقتادگی‌دارد، ۲۲۸ گ ۲۲ بیت [ف. رضوی ۷ : ۳۷۶] .

دیوان اشلی شیرازی

محمد، که یادآوردر«کلیات: ۱۸۴۷» گذشت.

21826ـ31 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: شش‌نسخه، یکی ازآنها مصور، ویکی نوشتهٔ ۹۲۴ [یادداشتهای‌مهدی غروی ، مجلهٔ وحید۷ : ۴۵، ۴۹] .

21832ـ **مجلس** ۱۱۳۱ : در«کلیات» اوکه‌پس از**۹۳۰** وپیش از **۹۴۲** نوشته‌شده[ف. مجلس ۳: ۵۳۷] .

21833ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۵۵۱/۴۶۰۱ : خواجه صالح فرزند میرك ، آغاز سدهٔ **۱۰** [مخطوطات، دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۰۹] .

21834 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۵ ۶۰۲۲(۷۶۵): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله۲: ۵۰۳] .

21835 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۱۰۱۴/۲ :سدهٔ **۱۰. آغاز**: خدایاتویی آگه ازحال‌من [ف. فهمی‌ادهم۱: ۳۱۶].

21836ـ **مجلس** ۲/۵۹۹۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** (ص۱۳۸ـ۲۰۶)غزلهای‌اوست، آغاز افتاده [ف. مجلس ۱۷: ۳۶۴].

21837 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ ۲۳ صفر **۱۰۰۱**، ۹۹ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱ : ۱۵۱] .

21838ـ **دانشگاه**۲/۵۱۰۹: نستعلیق لادمحمدقرشی هاشمی‌خطیب نورساری، نزديك **۱۰۰۹** (۱۲۴ر ـ ۱۴۴ر) گزیده‌ایست از آن [ف . دانشگاه۱۵ : ۴۱۱۵] .

21839 ـ **ملك** ۵۹۷۶ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۵** او ، زرین[رؤیت].

21840ـ**رضوی**۶۴۱ادبیات (۴۴۹۳): درسفینهٔ مؤرخ **۱۰۵۵** [ف . رضوی۷: ۵۸۸].

21841 ـ **ملك** ۵۶۰۸ : در « کلیات» مؤرخ **۱۰۶۹** او ، زرین [رؤیت] .

21842 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۴/۴ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، انجام‌افتاده [ف. ادبیات۲: ۴۲] .

21843 ـ **ملك** ۵۹۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او [رؤیت] .

21844ـ **ملك** ۵۲۴۸: نستعلیق خوش در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

21845ـ **تهران**،ادبیات۳۲ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در « کلیات » او [ف. ادبیات ۱ : ۲۴۷] .

21846ـ **دانشگاه** ۱۰۵ : در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** ، زرین[ف. دانشگاه ۲: ۱۸۳].

21847 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۲۳۲ ۱۲۷۲(۵۴۰): نستعلیق سدهٔ**۱۱**

[ف. عبدالله۲:۳۲۱] .

21848ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۴۰۳/۵۷۲۲ : سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او [ف . دکتر محمدبشیر حسین۱:۱۵۹] .

21849 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۴۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۶** او [نسخه‌ها۲:۹۰].

21850ـ تهران ، ادبیات۸۶حکمت: نستعلیق ۲۶ شعبان **۱۱۴۷** ، زرین[ف.ادبیات ۲: ۱۷] .

21851ـ تبریز ، ملی ۳۶۴۶ : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴:۲۹۴] .

21852ـموزهٔ بریتانیا Or۹۷۴۲: نوشتهٔ **۱۲۴۷**[ایرج‌افشار ، نسخه‌ها۴:۶۷۸].

21853ـ مجلس ۲۵۴۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف.مجلس ۸: ۲۳۷] .

21854 ـ مجلس ۳۵۶ : در «کلیات» نامؤرخ او [ف. مجلس۲:۲۱۱].

21855ـ مشهد ، فرهنگ وهنر ج ۷: نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده. زرین،۵۹۲ص ۱۷ س[ف.کتب خطی:۸۴] .

21856ـ آصفیه ۸۱۷ دیوانها: نوشتهٔ تازه ، ۵۴۸گ ۱۵ س[ف . آصفیه۱:۵۵۲].

21857ـ مدینه ، عارف حکمة ۳۵ : همراه دیوان آصفی ، ۲۰۰ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

دیوان ایجاد همدانی

میرزاعلینقی‌فرزنداحمدعلیخان برهانپوری مخاطب به نقدعلی‌خان ، درگذشتهٔ ۱۱۸۹.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۷۱ .

21858ـ آصفیه۱۲۴۲ دیوان: نوشتهٔ مهدی حسینی متخلص به ثاقب **۱۲۶۸** بدستور نواب والاجاه غلام غوث خان‌بهادر [ف.آصفیه ۴ : ۲۸۶] .

21859 ـ آصفیه۱۲۴۳دیوان: نوشتهٔ **۱۲۶۳** ، قصیده‌های اوست [ف . آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

دیوان ایما اصفهانی

میرزا اسماعیل‌علاقه‌بند، درگذشتهٔ۱۱۳۲.

بنگرید:ذریعه۹:۱۱۴ـفرهنگ سخنوران: ۷۲ .

22860ـ دانشگاه ۲۶۱۸/۸:نستعلیق نزدیك **۱۱۴۰** (س۴۶۹ـ۴۷۲)منظومه‌ایست. **آغاز:** ممکنم نیست که‌ترتیب دهم دیوان راـ نتوان‌کردیك جلد پریزدان را [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۸۹] .

دیوان

ناشناخته .

21861 ـ الهیات ۵۶۵ د : نستعلیق سدهٔ۱۱، باتاریخ **۱۰۱۸** دردفتر(۲۸۱ـ۶۱پ)، درآن‌ازشاه‌عباس‌ومرشدقلی‌وحاتم‌بیگ‌وابوالفیض ومیرزا صالح ستایش‌شده است . دارای: ترجیع و رباعی. آغاز: السلام ای سایهٔ خورشید ر بـ العالمین ـ آسمان عزوتمکین آفتاب داد ودین [ف. الهیات ۱:۳۳۰] .

ب

دیوان باباافضل

افضل‌الدین‌محمدکاشانی، که‌یاداودره‌جاودان نامه :۷۶۸»گذشت .

21862ـ یزد ، جامع‌کبیر ۲۹۲/۷: نسخ‌گویاحسن‌فرزندمحمدالحسن‌الامینی‌باتاریخ **۸۱۳** در بغداد (درش ۴دفتر) ، اشعاریست‌ازاو

با تعیین بحور عروضی آن [نسخه‌ها ۴:۶۰۶].

21863 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۴ م تصوف فارسی : تعلیق زیبای مرشدالدین محمد ۹۱۸ درشیراز . رباعیات اوست (گ ۱۴۷ ـ ۱۵۳) ۱۴س [مخطوطات ۱:۱۹۷] .

21864 ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۰۹۲۲: سدهٔ ۱۱ ، اشعاریست از او [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹] .

21865 ـ موزهٔ قوینه ۲/۲۶۱۵ : نستعلیق، تاریخ یادنشده(ص۳۶ـ۶۱)، رباعیات اوست. فیلم آن دردانشگاه ش۳۲۳ هست[فیلمها: ۴۵۴] .

دیوان بابا فغانی = دیوان فغانی

دیوان باباگرامی = دیوان گرامی

دیوان بابا کوهی

ابوعبدالله محمد فرزند عبدالله شیرازی (م ۴۲۰ یا ۴۴۲) بآنچنانکه در نسخهٔ چاپی آمده است و نباید چنین باشد بلکه ازدرویشان متاخراست.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۳ ـ ف.مشار : ۷۱۹ ـ یادداشتهای قزوینی ۲: ۳ .

21866 ـ تهران ، ادبیات ۲/۲۴۹ حکمت : نستعلیق ابوتراب فرزند ابوالقاسم حسینی حسنی الماسی ، رمضان ۱۲۰۰ در فهرست نام سراینده علی یاد شده است [ف . ادبیات ۲: ۵۴] .

21867 ـ تهران ، ملی ۱۲۴۴ فهرست نشده : نوشتهٔ محمدحسن، ۱۲۲۶ [نسخه‌ها ۱: ۵۴] .

دیوان باسط

گویا بنده علی خان فرزند میر حبیب‌الله دعلوی لکهنوی ، درگذشتهٔ ۱۱۹۹ مرید عبدالباسط، که پیش از آن شیر افکن تخلص میکرده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۷۴ .

21868 ـ مدینه ، عارف حکمة ۵۲ : ۲۲۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴] .

دیوان باقر

ناشناخته . بنگرید :فرهنگ سخنوران : ۷۵ ـ ۷۷ .

21869 ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۵۹۹: سدهٔ ۱۱ درفهرست آمده: اشعار باقر [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

دیوان باقر طباطبایی

سیدمحمد باقر .زنده در ۱۳۰۷ .

21870 ـ پاکستان ، دانشگاه داکا DU ۱۲۱ (۱۵۱ ف) : نوشتهٔ خودسراینده، اواخر رمضان ۱۳۰۹ برای نواب احسن‌الله خان بهادر. آغاز: مه سیام‌رو نهفت وجلوه‌کرد بارها ـ هلال عیدفطر وی بر یدروزه‌دارها [ف. حبیب‌الله : ۱۳۸] .

دیوان باقر کاشانی خرده‌ای

ملا باقر ازمردمان خردهٔ کاشان، ازمریدان محمود نقطوی حروفی ، درگذشتهٔ ۱۰۳۸ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۷۶ ـ تذکرةالشعراء ، غنی: ۲۴.

21871 ـ رضوی ۳۶۶ ادبیات ۶۵۵۵: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ . دارای: غزل، رباعی، قصیده است [ف. رضوی ۷: ۳۷۷].

21872 ـ آصفیه ۹۷۱ دیوان : نوشته پیرامن ۱۲۰۰، انجام افتاده، درفهرست تاریخ مرگ سراینده پیرامن ۹۸۰ یادشده است[ف. آصفیه ۴: ۲۸۶] .

21873 ـ بنگال ، ایشیاتك ۱۹ دیوان (۱۲۸۳) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف.

بنگال : ۱۰۵] .

دیوان باقی

محمود ، درگذشتهٔ ۱۰۰۸ ،ستایشگر شاه سلیمان وسلطان مرادعثمانی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۴ ـ کشف‌الظنون: دیوان ۱: ۷۷۸ .

21874ـ دانشگاه ۱/ ۳۳۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱ ـ ۹۷) قصیده‌استوغزل،انجام افتاده [ف.دانشگاه۱۱ :۲۳۳۹].

دیوان بایسنقر گورکان

بایسنقرمیرزا فرزند شاهرخ فرزند تیمور (۸۳۲ـ۸۶۵) ،که‌بفارسی‌وترکی‌میسروده‌است.

بنگرید : ذریـعه ۹ : ۱۲۵ ـ فـرهنگ سخنوران : ۷۸ .

21875ـ تبریز ، ملی۲۹۶۷ : نوشتهٔ **۸۲۷ـ۸۳۶** (؟) [نسخه‌ها۴: ۲۹۴].

دیوان بحری میانجی

از واعظان اوایل‌روزگارقاجار در تفلیس‌و باکو میزیسته است.

بنگرید:ذریعه۹: ۱۲۷ـفرهنگ‌سخنوران: ۷۹ ـ دانشمندان آذربایجان : ۶۳ .

21876ـ تبریز ، ملی۲۵۶۱: تاریخ یاد نشده [نسخه۴: ۲۹۴ـ ذریعه۹: ۱۲۷] .

دیوان بخاری

ناشناخته .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۲۷ ـفرهنگ‌سخنوران: ۷۹ .

21877ـ ملک۵۳۰۶: نستعلیق‌سدهٔ**۱۰** در یك جنگ ، سروده‌هاییست پیرامن ۴۲۰ بیت باتخلص بخاری [رؤیت] .

دیوان بخشی

ناشناخته .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۷۹ .

21878ـموزهٔبریتانیا۱۱۵۶۳ Or: سدهٔ **۹** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۸۱]

دیوان بدر چاچی(شاشی)

بدرالدین، ازسرایندگان روزگارتغلق‌شاه عندی (۷۲۵ ـ ۷۳۰) ،که دیوان خودرا بسال ۷۴۵ گردآورده است : سال تاریخ‌عرب(دولت شه)بودبعقد ـ کاسمان‌عقد سخنهای مراداد نظام. با دوتخلص‌بدر وچاچی .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۲۸ـ فرهنگ‌سخنوران: ۸۰ .

21879 ـ پاکستان ، لاهور ، شیرانی ۴۲۱۲/۱۱۵۰/۵ : محمدعظیم فرزندمخدوم عبدالکریم، ۶ذیحجهٔ**۱۰۳۱** ، قصیده‌های‌اوست [مخطوطات ، دکترمحمدبشیر حسین۱: ۱۰۹].

21880ـ ملك ۵۶۱۳: نستعلیق‌خوش محمدحافظ،ذیقعدهٔ**۱۰۸۸** درکتابخانهٔرحمانقلی سلطان فرزند رستم‌محمدخان ، زرین. دارای: قصیده، غزل . بادوتخلص‌بدر وچاچی[رؤیت].

21881 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۱۲۰ Spi/VI ۲۸: نوشتهٔمانك‌داس‌فرزند فتح‌چنددرسیالکوت،۴شعبان**۱۰۹۵** (۱۶۸۴م) قصیده‌های اوست [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱: ۱۵۲ـف. عبدالله۲ : ۴۷۹] .

21882ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۰۹۵Spi/VI۲۸A:غلام‌سرورمرید‌خواجه بهاءالدین ع۲/ **۱۱۳۹** (۱۷۲۷م) [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۲ ـ ف . عبدالله ۲ : ۴۷۹] .

21883 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۷۵۳pi/VI۳۲۱A(۳۸۸): نستعلیق(= **۱۱۵۴**) [ف. عبدالله ۲: ۲۶۲] .

21884 ـ آصفیه ۳۷۰: همراه‌مثنوی

« قرةالعین» نوشتهٔ **۱۱۶۸** [ف. آصفیه میرعثمان علی۴ :۵۸۲] .

21885ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۹۶/۲/۳۵۲۰: سدهٔ **۱۲** بامهرمؤرخ ۱۲۰۰ [ف . دکترمحمدبشیرحسین۱ :۱۵۲].

21886ـ **ملك** ۵۵۵۵: نستعلیق ۲۴۱ (**۱۲۴۱**) ، عنوانها سفید مانده . قصیده‌های اوست‌درستایش‌سلطان‌محمدتغلق‌باتخلص‌چاچی، ۷۳ گ ۱۴س [رؤیت] .

21887ـ **مجلس** ۹۵۶: نستعلیق میرزا علی‌اکبر تفرشی ، **۱۲۴۹** ، ۸۰ گ۱۴س [ف. مجلس ۳:۲۳۷] .

21888ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳۳۳/۹ : نوشتهٔ رجب **۱۲۶۶** (۱۸۵۰ م) قصیده‌های اوست [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۵۲] .

21889ـ **دانشگاه** ۲۵۵۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، نسخه عنوان «کلیات اشعار چاچی» دارد ، ۶۹ گ۱۴س[ف . دانشگاه۹:۱۳۴۴].

21890ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱، بدر: نستعلیق آغازسدهٔ**۱۳**،آغاز: حمدآن سلطان‌عالم‌راکه عالم‌پروراست ، قصاید اوست، ۶۳ گ۱۲ س[مخطوطات‌فارسیه،منظور احسن‌عباسی ۱:۴۹۰] .

21891ـ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری: نسخهٔ مصحح [ذریعه ۹:۱۲۸].

21892ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۰ دیوان (۷۶۳) : نستعلیق ، تاریخ‌یادنشد [ف. بنگال: ۱۰۵] .

21893ـ **پاریس** S. P. ۷۶۰/۱ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده[بلوشه۱۵۵۶]فیلم آن در دانشگاه‌ش۱۳۰۹هست [فیلمها:۵۹۲].

دیوان بدر خبوشانی

بنگرید : ذریعه۹ : ۲۸۹ (خبوشانی).

21894ـ **سپهسالار**۲۱۲صدر: باتاریخ **۷۳۸** در دفتر(ص۱۱۲ ـ۱۱۵) دوقصیده است رویهم ۵۸ بیت . آغاز یکم : بحمد صدرجهان خاك وباد و آتش و آب ـ آغازدوم: برخیزجام می‌ازکف دلستان‌ستان[ف. سپهسالار۲ :۴۴۷].

دیوان بدر شیروانی

ملك‌الشعراءدربارشروان،درگذشتهٔ ۸۵۴.

بنگرید : ذریعه۹:۱۲۹ ـ ترجمهٔ‌ادبیات براون : ۵۴۸ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۸۰.

21895ـ **ملك**۵۳۰۷/۱۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (ص۲۸۵ـ ۳۰۰هامش) با دیباجه‌ای‌به‌نثر درسرگذشت او ، همراه۲۹ دیوان دیگر،زرین [رؤیت] .

دیوان بدر لاهیجانی

سید احمد، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت .

21896ـ **دانشگاه** ۳۱۴۳ :در«کلیات» او از سدهٔ**۱۴**. دارای: مثنوی، ترجیع، قطعه، هجو ، شهرآشوب ، رباعی[ف . دانشگاه۱۱: ۲۰۹۶].

دیوان بدیع‌الدین ترکو

باید بدیع‌الدین‌ترکو سیستانی‌ازسدهٔ ششم باشد، که بدیع‌الدین‌تونی‌فرزندقاضی سلطان‌نیز خوانده شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۸۱ (بدیع سیستانی).

21897ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۴۹ ـ ۲۵۰جنگ) ۷۰بیت است[ف. [ف. مجلس ۸: ۱۳] .

دیوان بدیع‌شیرازی

میرزافتح‌الله، که‌یاداودر «کلیات ۱۸۴۹» گذشت.

21898ـ **ملك** ۵۰۶۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [رؤیت].

دیوان برج

21899ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۰۲: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۸]

دیوان برقی

گویا عبدالله خویی، زنده‌در۱۲۴۱.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۸۳.

21900ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست‌تنها تخلص او «برقی» یاد شده است. [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶].

دیوان برکت

محمدبرکت‌الله‌خان‌دهلوی‌زنده در۱۲۱۵.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۳۳ـ فرهنگ سخنوران: ۸۳.

21901ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۲۱ ۳۸۶۹(۸۸۳): نستعلیق بخامهٔ سراینده رجب **۱۲۱۵**. **آغاز**: ای‌تاکشوده‌پرده عذار جمیل‌را [ف. عبدالله۲: ۵۶۷]. ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۰۹].

دیوان برهمن اکبرآبادی

منشی چندر بهان، در گذشتهٔ ۱۰۷۳ یا ۱۰۷۷.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۸۴.

21902ـ **بنگال**، آسیایی ۲۱ دیوان (۸۶۲): باتاریخ **۱۱۷۲ـ۱۱۶۷** در دفتر، همراه دیوان عبدالعزیز [ف. بنگال: ۱۰۵ و ۱۲۵].

21903ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق‌ف۲۰۴: نوشتهٔ **۱۱۸۱**، ۱۲۸ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۶۸].

21904ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۰۳: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [مخطوطات، سرفرازعلی: ۶۸].

21905ـ **بنگال**، آسیایی ۳/ao/۵۹ (۵۳۸). نستعلیق، با تاریخ **۱۲۲۵** در دفتر [ف. بنگال: ۱۳۹].

21906ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹۹۱، ۸۷۱برهمن۸۷۱۰۸لا: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل ورباعی، ۵۸گ۱۵س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۷۱].

دیوان بساطی

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۳۵ دوتن بدین تخلص یاد شده است.

21907ـ **ملك**۵۱۲۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، دارای: قصیده، غزل، نیز قصیده، رباعی. آغاز وانجام افتاده. درآن آمده: محمدبن علی‌آنکه درمیان‌کرام ـ چوشهرکعبه‌معظم‌بوده میان‌بلاد [رؤیت].

دیوان بساطی سمرقندی

از شاگردان عصمت بخارایی، در گذشتهٔ ۸۱۵، که‌حصیرباف‌بوده ونخست‌حصیری‌تخلص میکرده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۳۵ـ فرهنگ‌سخنوران: ۸۵.

21908ـ **سنا** ۳/۳۳۹: نستعلیق‌حسین فرزند علی‌تونی، باتاریخ **۸۲۱** دردفتر، ذدین، تنها غزل را دارد [نسخه‌ها۶: ۵۴۹]ازکتابهای

دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱:۱۴].

21909ـ عبدالحسین بیات ۳ مج : باتاریخ **۸۳۴** دردفتر (ص۲ـ۲۰هامش)زرین، [نسخه‌ها ۶:۷۰] .

21910ـ مجلس ۱۰/۲۶۵۶: نستعلیق باتاریخ**۸۳۴** دردفتر(ص۳۸۹ـ۵۲۴)، ۲۱۰۰ بیت قصیده وترجیع وغزل وقطعات وتك بیت ، دارد زرین [ف. مجلس ۸ : ۴۰۱] .

21911ـ تهران ، اصغرمهدوی ۵۹۰: نسخ ، ضمن جنگ باتاریخ **۸۳۶**. غزلیاتیست از او (گ ۱۷۲متن) . [نسخه‌ها۲:۷۲] .

12912ـ بادلیان ۱۲۱الیوت: همراه «دیوان امیر خسرو» مؤرخ **۸۳۹** وجز آن . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها : ۵۴۷] .

21913ـ دانشگاه ۳۰۷۵/۳ : نسخ گویا محمدفرزند حاجی‌طالب، با تاریخ **۸۴۷** دردفتر(ص۸۴ـ۱۳۱)۱۷س،غزل‌است‌نه‌بترتیب تهجی [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۲] .

21914ـ پاریس S.P.۷۸۱ : برسم کتابخانهٔالغ بیك **۸۹۳** . درهامش‌دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش۱۳۱۸و۱۳۱۹هست[فیلمها: ۵۹۳] .

21915 ـ دانشگاه ۲۲۵/۴: نستعلیق نیمهٔیکم سدهٔ **۱۰** (گ۷۸ـ۸۵)،۲۸۰غزل ویك قطعه رویهم ۱۷۰ بیت است [ف . دانشگاه ۲: ۲۴۲] .

21916ـ قاهره ، دارالکتب۱۸ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، زرین، تاریخ‌یاد نشده ، ۱۷۵ گ ۱۷س [مخطوطات۱:۱۵۲].

21917ـآصفیه ۳۸۶دیوانها: نستعلیق خوش محمودکنکسری‌تبریزی، تاریخ‌یادنشده، درهامش دیوان‌کمال[ف . آصفیه ۱ :۵۵۳].

دیوان بسحاق اطعمه

جمال‌الدین‌ابواسحاق، که‌یاداودر «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت . دیوان او در۱۳۰۳وپس‌ازآن بارها چاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار : ۷۱۶.

21918ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب ۴۰ pi/VI ۲۰۳۰ : نستعلیق باتاریخ **۸۲۱ـ۸۲۲** در دفتر ، کنزالاشتهای‌اوست وجز آن. **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد [ف. عبدالله۲:۲۳۴].

21919ـ تهران ، اصغرمهدوی۵۹۰: نسخ ، ضمن‌جنگ مؤرخ **۸۳۶** (گ۲۱۲متن) [نسخه‌ها ۲:۷۲] .

21920ـ ملك ۴۹۲۵/۶: در«کلیات» اومؤرخ **۸۴۲** ، غزلهای اوست‌سپس‌کنزالاشتها [رؤیت].

21921 ـ استانبول ، طوپـقپوسرای H. ۹۸۱ : عبدالله سمرقندی ، **۸۴۸**، ۳۹ گ ۱۵س [ف . فهمی ادهم۱:۲۲۵].

21922ـ ملك ۴۸۴۲ : نسخ و تعلیق آغاز سدهٔ **۹**، آغاز افتاده ، ۱۲۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

21923ـ دانشگاه ۲۹۰۵: نستعلیق**۹ـ۱۰** ، نسخه در ۱۸ محرم **۱۰۹۴** در سلطانیه خریداری شده ، ۴۰ گ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۰:۱۷۵۱] .

21924 ـ هاروارد . هوتن ۲۰ P : نستعلیق ترکی‌سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۴:۴] .

21925 ـ استانبول ، طوپقپوسرای E.H . ۱۵۴۳ : نوشتهٔ **۱۲۱۷** ، ۱۳۹ گ . ۱۷ س [ف . فهمی ادهم۱:۲۲۵] .

21926 ـ دانشگاه ۳۸۵۵ : نستعلیق حبیب‌الله‌فرزندمصطفی‌زنوزی، ۱۲ذیقعدهٔ**۱۲۹۸** دارای : دیباچه به‌نثر وکنزالاشتها وترجیع‌بند

وغزل [ف. دانشگاه۱۲:۲۸۳۳].

21927ـ تهران، ملی۷۶۹ف: نستعلیق خوش‌گویـا سدهٔ **۱۳** ، دارای غزل و قصیده و رباعی و تك بیتی ، ۸۱گ۱۲ س[ف. ملی۲ : ۲۹۶] .

21928ـ تهران ، ادبیات۸۱جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف. ادبیات۳: ۱۶] .

21929ـ تهران، ملی ۱۱۶۶ فهرست نشده : نوشتهٔ محمد یحیی ، تاریخ یاد نشده ، ۳۰۲ س[نسخه‌ها ۱:۵۴] .

21930ـ مجلس ۹۰۳۸فهرست‌نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

دیوان بسمل شیرازی

علی‌اکبر نواب شیرازی، که‌یاد اودر«شرح سی‌فصل: ۳۲۰»گذشت. در دیباجهٔ نسخهٔ۵۲۸۴ ملك آمده :آنرا برای حسام‌السلطنه گردآورده بنام « حسامیه » ساختم . و در دیباجهٔ ۵۵۴۴ ملك‌آمده‌که آنرا برای حسینقلی‌خان بروزگار فرمانروایی او دریزدگردآورده است ودر این یکی آمده سراینده‌مدتی در خراسان در رکاب حسام‌السلطنه بوده وگذشته‌ازاین دیوان‌دیوانی دیگر در ده‌هزار بیت داشته است.

21931ـ ملك ۵۲۸۴ : شکستهٔ خوش دوشنبه ۱۵ شعبان **۱۲۸۱** درصحن جدیدمشهد، برای‌کتابخانهٔ مبارکه‌ای‌نوشته‌شده، بادیباچه‌ای ازسراینده‌که‌دیوان رابرای‌سلطانمرادامیر تومان حسام‌السلطنه‌ساخته‌و«حسامیه» نامیده‌است،قصاید و غزلیات اوست بترتیب‌تهجی، ۲۱۶گ ۱۱س [رویت] .

21932ـ ملك ۵۵۴۴: شکسته‌نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۹ شوال **۱۲۹۱** بادیباجه به نثر در پایان آمده تمت کتاب مسمی بورزیه دارالعباد یزد ، ازمیان افتاده ، ۹۴گ ۱۰س[رؤیت].

دیوان بسمل کرمانی

بسمل‌کرمانی . نگارندهٔ «تذکره »که بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)نگاشته است.

21933ـ دانشگاه ۳۶۷۴/۲: شکسته نستعلیق علیرضا فرزند مهدی‌شریف‌شهربابکی، **۱۲۹۴** بدنبال «تذکره» ازهمو ، دارای‌غزل‌از الف تادال [ف. دانشگاه۱۲:۲۶۸۲].

دیوان بقای اصفهانی

سیدمحمدخوشنویس‌ملقب‌به‌اشرف‌الکتاب، که در۱۳۰۶ در تهران میزیسته است .

بنگرید:ذریعه۹:۱۳۸ـفرهنگ سخنوران: ۸۷ ـ المآثروالاثار : ۲۰۲ .

21934ـ ملك ۵۶۲۶:شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۴ـ۱۳** ، دارای: قصیده درستایش‌پیامبرو امامان‌واتابك‌اعظم‌دربرگشت‌ازفرنگ،شاهنامه، ذم علمای بیعمل، قصیدهٔ سروده‌شده در۱۲۹۰، برگشت شاه ازفرنگ ، جلوس محـمد علی‌شاه ۱۳۲۴ ، ۳۰گ [رؤیت].

دیوان بلیغ

ناشناخته . درذریعه از دوتن بدین‌تخلص یاد شده است : ۱ ـ بلیغ شاهجهانپوری،قطب علی‌خان سدهٔ ۱۳، ۲ـ بلیغ فرخ‌آبادی،امانت علی‌خان‌فرزند محمدی خان.

21935 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۱۳ Spi/VI ۳۰۷۴: نستعلیق‌بی‌تاریخ، با دومهر : ۱۱۴۵ و۱۱۶۷.دارای:قصیده،غزل، قطعه وجزآن. **آغاز**: صفحهٔ اول بودروی تو در دیوان ما [ف. عبدالله۲:۵۵۹ ـ ف.دکترمحمد بشیرحسین۱:۱۰۹].

دیوان بنایی هروی (حالی)

کمال‌الدین‌فرزنداستادمحمدسبز ،درگذشتهٔ

۹۱۸ ، که به بنائی واواخر به حالی تخلص میکرده است. درخط وموسیقی مهارت داشته‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۴۱ــ فرهنگ سخنوران: ۸۹ ــ ادبیات براون۴: ۷۶،۶۵.

21936ــ تهران، آقای یحیی ذکاء ۱۰: از سدهٔ **۱۰**، زرین، باپنج تصویر سبك هرات، ۱۴۰ گ [نسخه‌ها ۳: ۱۳۷].

21937ــ بادلیان، ۹۸۷ الیوت ۲۵۳: تاریخ یاد نشده ، نسخه بنام «باغ ارم» است ، ۳۷۲ گ ۱۵ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۳ هست [فیلمها : ۸۹].

21938 ــ مدینه ، عارف حکمة ۲۰۷: ۸۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان بوعلی قلندر = دیوان شرف

دیوان بها

از سراینده‌ای باتخلص بها، گویاازروزگار قاجار.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۴۳ ــ فرهنگ سخنوران : ۸۹.

21939ــ دانشگاه ۳۰۹۶: سدهٔ **۱۴**، نزدیك هزار بیت پنج بند ودوازده بند وچهار بند وترکیب بند ونوحه وقصیده درسوگواری، ۴۷ گ ۱۱ س. **آغاز:** شست قضا چوتیرقدردرکمان گرفت [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۳].

دیوان بهای سارجی

بهاءالدین مستوفی ، درگذشتهٔ ۸۱۶.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۴۳ــ فرهنگ سخنوران: ۹۰.

21940 ــ سپهسالار ، ۳۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، به گواهی چند تن این دیوان از اوست [ف. سپهسالار۴ : ۴۷۷].

دیوان بهار خراسانی

محمدتقی ملك الشعراء (۱۳۰۴ ــ تهران ۱۳۷۲) فرزندمیرزامحمدکاظم صبوری کاشانی. در ۱۳۳۰ خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۴۵ــ فرهنگ سخنوران: ۹۰ ــ ف . مشار : ۸۱۹.

21941 ــ مشهد ، فرخ ۱۰ : نوشتهٔ فرخ، از **۱۳۳۸** آغاز بتدوین آن شده وبر نسخهٔ چاپی برتری دارد [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

دیوان بهار کرمانی

حاجی سهراب خان قاجار، بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳) ، بخواهش حاج آصف الدوله حکمران گرد آوری شده‌است [دیباچه].

21942 ــ مجلس ۸۶۵۶ فهرست نشده: بخامهٔ فرزندش غلامرضا خان قاجار کرمانی ، **۱۳۱۶**، بادیباچه‌ای کوتاه‌ازگردآورنده که پسر اوست ، ۳۰ س [رؤیت].

دیوان بهجت

21943 ــ دانشگاه ۴۹۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، باقصیده‌ای درستایش ناصرالدین شاه، پایان افتاده ، ۶۸ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۴۰۵۲].

دیوان بهجت بلگرامی

مکهن لال ، ازقوم کایته ، سدهٔ دوازدهم.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۹۲.

21944ــ بنگال ، ایشیاتك ۲۲ دیوان (۶۹۹) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۵].

دیوان بهجت قاجار

صدرالشعرا غلامحسین میرزا فرزندملك ایرج میرزا سدهٔ چهاردهم ، کــه نـاصرالدین شاه و مظفرالدین شاه و عین السلطان ومجدالاشرافرا

ستایش کرده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۹۲.

21945 ـ **مجلس** ۵۹۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** دارای : قصیده، مسمط، غزل، ترجیع، خزانیه ، بهاریه ، ۵۲۰ص ۱۲س [ف . مجلس ۱۷ : ۳۳۶] .

21946ـ **تهران** ، ملی ۸۶۰ف: شکسته نستعلیق خوش گویا بخامهٔ سراینده در سدهٔ **۱۴** با قصیدهٔ ای در ستایش مظفرالدین شاه، زرین، ۱۰۰گ ۱۲ س [ف . ملی ۲: ۳۹۵] .

21947ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۸۹: نستعلیق ، تاریخ یاد نشد، قصایدیست در ستایش اتابك صدراعظم قاجار ، ۱۴گ [ف. خطی سید عبدالعزیز طباطبایی] .

دیوان بهرام شاه

بهرامشاه فرزند فرخ شاه .

21948ـ **موصل** ، مدرسهٔ اسلامیه ۶ : نوشتهٔ **۹۰۰** [ف. مخطوطات : ۴۱] .

دیوان بهلول

شیخ بهلول .

21949 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۳ دیوان (۷۵۹) : شکسته ، آغاز وانجام افتاده [ف . بنگال : ۱۰۵] .

دیوان بیانی کرمانی

خواجه شهاب الدین عبدالله مروارید کرمانی، متخلص به بیانی، منشی وماهر درموسیقی وخط، درگذشتهٔ ۹۴۸ یا ۹۳۲ یا ۹۲۲ .که یاد او در «شرفنامه : ۲۱۱۰» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۵۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۹۵ .

21950ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۹۷۹ . H : نوشتهٔ **۹۱۹** ، ۴۳گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۶۲] .

21951ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۸۹ : تاریخ یادنشده ، دارای قصیده و مخمس ، ۱۸۸ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۸۰] .

دیوان بیخود

سدهٔ سیزدهم .

21952 ـ **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۵۰۱۶/۲۰۰۶ : بخامهٔ سراینده ، **۱۲۸۰** [مخطوطات، دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۱۰].

دیوان بیدل

21953ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۵۹۴: نوشتهٔ **۱۸۰۰** م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

21954ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۱۵۱: نوشتهٔ **۱۲۴۴** [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۸] .

21955ـ **تهران** ، استاد مینوی ۷۴ : نستعلیق هندی یا افغانی تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۵].

21956ـ **بادلیان** ۱۲۲/۱۱ الیوت : نستعلیق روزگار رضاقلیخان. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها : ۵۴۵] .

دیوان بیدل بخاری

21957 ـ **دانشگاه** ۴۲۷۰ : نستعلیق محمدضیاءالدین نقشبندی مجددی خالدی، سدهٔ **۱۲-۱۳** . دارای: غزل ویك ترجیع بند، همه نزدیك ۳۲۰۰ بیت **آغاز:** باوج کبریاکز پهلوی عجز است راه آنجا ـ سرمویی گر اینجا خم شوی بشکن کلاه آنجا [ف.دانشگاه ۱۳: ۳۲۳۹] .

دیوان بیدل شیرازی

حاج میرزا رحیم فرزند محمدطبیب اصفهانی، پدرش بدستور کریم خان زند به شیراز رفته، و بیدل در آن شهر زاده شده ودر ۱۲۵۸ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵۳ـ فرهنگ سخنوران: ۹۶ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۱۸۲.

21958ـ **مجلس**۲۳۸۸: نستعلیق خوش محمد زکی نوری ، **۱۳۰۳** ، زرین ، دارای : قصیده ، مرثیه ، رویهم ۸۳۳ بیت [ف. مجلس ۸ : ۹۷] .

دیوان بیدل لاهوری

عبدالقادر فرزند عبدالخالق (۱۰۵۴ـ۱۱۳۰ یا ۱۱۳۳) . کلیات او بسال ۱۲۸۷ و پس از آن در هند چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵۲ـ فرهنگ سخنوران: ۹۷ ـ ف . مشار : ۷۲۰ .

21959ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۲۵ppi/VI ۴۶ A (۵۵۵) : نستعلیق **۱۱۰۹** . تنها قصیده‌های اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۸۹] .

21960 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۶۷ pi/VI ۳۷(۵۵۴): نیم شکستهٔ محمد فیض‌الله محمدهاشم ، ۲۱ محرم **۱۱۳۲** [ف . عبدالله ۲ : ۳۸۸].

21961ـ65 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا : پنج نسخه که کهن‌ترین آن نسخهٔ خود سراینده مؤرخ **۱۱۳۱** است [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید۷: ۴۵، ۴۸].

21966ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۶۷۱ Spi/VI۱۰۳C : نوشتهٔ ۱۱ محرم **۱۱۳۵** (۱۷۲۲م) از روی نوشتهٔ سراینده، تنها رباعیات اوست [ف . دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۳۷ ـ و ـ ف. عبدالله ۲: ۲۵۵].

21967ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳قف۲۰۵: نوشتهٔ **۱۱۶۵**، ۲۱۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۶۸].

21968ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ن ۹۵ ، ۸۷۱ دیو ـ ۷۹ ، ۸۷۱شو :شکستهٔ گویا **۱۱۷۹** ، غزلهای اوست ، ۳۷ص [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن‌عباسی۱: ۴۸۶، ۴۶۷]

21969 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۰۳A ۳۷۰۰ (۸۶۰): نستعلیق محمداشرف تتدای ۱۸ج۲/**۱۱۸۲** [ف.عبدالله ۲: ۵۵۲] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۱۰] .

21970ـ **سپهسالار** ۴۰۳: سدهٔ **۱۲**، گویا برای سراینده‌اش نوشته‌شده، باحاشیه‌هایی به‌خامهٔ او ، درپایان پراکنده‌هایی به‌خامهٔ بیدل، مقابله شده، ۴۰۷گ۱۷ [ف. سپهسالار۲: ۵۷۱ و۴: ۴۷۷] .

21971 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۹۳۹/۱ : سدهٔ **۱۲** [ف . فهمی ادهم ۱ : ۳۱۰] .

21972 ـ **استانبول**، طوپـقپوسرای R ۲۰۰۵/۱ : سدهٔ **۱۲**[ف. فهمی ادهم۱: ۳۱۶] .

21973ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰۳ ۴۷۱۰(۸۵۹) : نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ **۱۲** . [ف. عبدالله ۲ :۵۵۱] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۱۰] .

21974ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۴ دیوان (۴۳۶):شکستهٔ ۱۸ پادشاهی شاه‌عالم پادشاه(سدهٔ **۱۲**) [ف . بنگال : ۱۰۶] .

21975 ـ **استانبول** ، استـانبـول ، طوپقپوسرای H ۹۴۰: نوشتهٔ **۱۲۱۴**، ۱۸۱گ۱۹ س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۹۴].

21976ـ**سنا** ۷۵۶۷: نستعلیق عبدالقادر فرزند میرزامحمدناصر ، محرم **۱۲۲۶**، زرین [نسخه‌ها ۲: ۲۲۸] .

21977 ـ **پاکستان** ، دانشگـاه داکا

(۱۳۳ ف) DU۳۹۳: نوشتهٔ **۱۲۲۸** (۱۸۱۳م) [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۱۸] .

21978ـ **ملك** ۴۶۶۹: نستعلیق **۱۲۳۶**، زرین ، ۴۸۰ گ ۱۹ س [رؤیت] .

21979ـ **رضوی** ۳۶۹ ادبیات ۴۶۱۳: شکسته نستعلیق ملافیض فرزند ملاافضیل در بخارا آغاز و در سمرقند **۱۲۳۹** بانجام رسانده [ف . رضوی ۷: ۳۷۹] .

21980ـ **ملك** ۵۴۴۹: شکسته نستعلیق شوال **۱۲۷۷** ، نسخهٔ کامل ولی از رباعیها تنها حرف الف وباء وتاء رادارد ، ۱۷۶ گ ۱۴ س [رؤیت] .

21981ـ **ملك** ۵۴۵۳: نستعلیق ملامحمد رجب فرزند نادربوته باشی ، ۱۷۶ گ ۱۳ س [رؤیت] .

21982ـ **ملك** ۵۱۶۹ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، تنها رباعیات اوست [رؤیت] .

21983ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۸ ادب فارسی طلعت : تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱ : ۱۵۲] .

21984ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۰۶: نوشتهٔ پربت‌رای، تاریخ یاد نشده، گزیدهٔ آنست ، ۱۲۰ س [مخطوطات، سرفراز علی : ۶۹] .

21985 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۵ـ م ادب فارسی : تاریخ یاد نشده [مخطوطات ۱ : ۱۵۲] .

87ـ21986ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۳ و ۴۷: دو نسخه است، ۵۵۳ گ و ۳۰۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵] .

21988 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲۵ دیوان (۵۱۸) : شکسته .

21989ـ **بنگال** ، آسیایی ۲۶ دیوان (۶۷۱): شکسته .

21990 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲۷ دیوان (۷۶۶) . شکسته هر سه نسخه تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۰۶] .

21991ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۹ رباعیات (۷۳۱) : شکسته ، تاریخ یاد نشده ، رباعیات اوست [ف. بنگال : ۱۱۹] .

21992ـ **بنگال** ، آسیایی ۱/۲۴ O (۱۴۵۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۲۶] .

21993ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۰ pi/VI ۲۶۵ (۵۵۳): نستعلیق بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲: ۳۸۷].

21994 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۶ C ppi/VI ۱۵۲۷ (۵۵۶) : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۳۸۹] .

دیوان بیدل مازندرانی

حاجی میرزا محمد فرزند میرزا علی محمد نوری کرمانشاهی ، درگذشتهٔ ۱۲۸۹ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۹۷ ـ المآثر والاثار : ۲۰۴ .

21995ـ **ملك** ۴۸۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، انجام افتاده ، ۱۵۲ گ ۱۵ س [رؤیت].

دیوان بیرم

بیرم خانخانان فرزند سیفعلی بیگ ، از امیران همایون‌شاه (۹۳۷ ـ ۹۶۳) و اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) درگذشتهٔ ۹۶۸ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۹۸.

21996ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۳۲۷: نوشتهٔ **۱۰۱۴** شعر های فارسی و ترکی اوست [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

21997 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۵۱۰ Or : مصور، سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

دیوان بیرنگ

ناشناخته. شاید میرزا محمد امین نیشابوری، ازسدهٔ یازدهم باشد.

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۹۸ .

21998ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۸۸/۵۲۹۴ الف : نوشتهٔ **۱۱۳۹** (۱۷۲۶م) [مخطوطات، دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۱۰] .

21999 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۰۷ : تاریخ یاد نشده ، ۲۱۴ س [مخطوطات ، سرفرازعلی:۶۹] .

دیوان بیکتاش قلی

در دیباجه خود رابیکتاش‌قلی ابدال‌رومی یادکرده ، وگویا دیوان‌خودرا «بوستان» نامیده است . درآن غزلهای حافظ استقبال‌شده‌است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران:۸۸(بکتاش اصفهانی ، بروزگارعباس‌یکم ۹۹۵–۱۰۳۷).

22000ـ **حقوق** ۳۱۲ج : نستعلیق‌میر هادی همدانی ، **۱۲۵۸** ، ۹۳گ ۱۳ س [ف. حقوق : ۱۱۰] .

دیوان بینشان

از بانوئی با تخلص بی‌نشان، گویا از سدهٔ نهم .

22001ـ **پاریس** ، ملی۱۱۰۲ .P : تاریخ‌یاد نشده، همراه‌دیوان‌جهان‌ملك، نزدیك به ۱۳۰۰ بیت غزلهاست [راهنمای‌کتاب، سعید نفیسی، س ۱۱ش ۷ : ۳۷۰] .

دیوان بینش ذهبی

محمد علیخان، ملقب به‌کشاف‌الاسرار، که شعرهایی عرفانی به‌فارسی وترکی میسروده، و دو جلد دیوان از او در رضوی هست‌که‌آنها را بنامهای شرفنامه وخسرونامه خوانده است.

22002ـ **رضوی** ۳۷۰ادبیات۹۳۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴**. جلدیکم‌آنست بنام«شرفنامه» **آغاز**: زفضل حضرت‌یزدان «شرفنامه» شداین دفتر [ف. رضوی ۷ :۳۷۹] .

22003ـ **رضوی** ۳۷۱ادبیات۹۳۴۲: نستعلیق همان‌سده، جلد دوم آنست بنام«خسرو نامه». **آغاز**:ازبهرهمین دفترخوش‌چون خامه [ف . رضوی ۷ : ۳۸۰] .

دیوان بینوا

حاجی مرتضی‌قلی تاجر بینوا، که در ج ۱۳۱۴/۱ درسرای‌حاجب‌الدولهٔ‌تهران میزیسته است،وبیشتر ستایش خاندان پیامبر است .

22004 ـ **آقای کاظم‌مدیرشانه‌چی**: شکسته نستعلیق **۱۳۱۴**،سرلوح‌اکلیلی[نسخه‌ها ۵ : ۵۸۶] .

پ

دیوان پرتو لنبجانی

میرزاآقاجان ، علیرضا فرزند محمد علی اصفهانی خوشنویس، زنده در۱۳۰۶. دیوان‌او با پیشگفتار محمدحسین‌فروغی درتهران۱۳۰۵ چاپ سنگ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵۷– المآثروالآثار: ۲۰۵–فهرست خطوط خوش : ۲۸–ف.مشار: ۷۲۱ – فرهنگ‌سخنوران : ۱۰۱.

22005ـ **دانشگاه**۳۴۹۴: نستعلیق‌خود سراینده، **۱۲۸۹**، ۱۲۶گ۱۲س [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۵۰۱] .

22006 ـ دانشگاه ۴۶۱۶: در جنگ گردآوری خود سراینده، ۱۳۰۰ در تهران، سروده‌هاییست از خود او و دیگران، و استقبال از سروده‌های دیگران، [ف دانشگاه ۱۴: ۳۵۴۹].

دیوان پروانه

میرزا صادق، از نوادگان میرزا صادق تفرشی سراینده مثنوی شاهنامه. از ستایشگران دربار محمدشاه (۱۱۹۳ ـ ۱۲۱۱) قاجار.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۸ (پروانهٔ تفرشی) فرهنگ سخنوران: ۱۰۳.

22007 ـ تهران، ملی ۳۰۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، دارای دیباجه و مثنوی و قصیده و قطعه و غزل و رباعی، ۱۹۸ص ۱۵ س، بنام «نخبة المدایح السلطانیة» خوانده شده است [نسخه‌ها ۶: ۱۷۷].

دیوان پریشان = پریشان نامه

شعرهای مهملی است.

22008 ـ تهران، ادبیات ۸۲ج: نستعلیق یحیی، ۲۳ صفر ۱۳۱۶، ۲۱گ ۱۶س [ف. ادبیات ۱: ۵۲].

دیوان پریشان قرگزلو

مرتضی قلی بیگ، از سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۰۴.

22009 ـ دانشگاه ۲۷۹۷: نستعلیق ۱۲۵۵، آغاز: دیوان غزلیات، رباعیات، مطایبات مرتضی قلی بیك پریشان: اول نامه بنام حی و توانا، ۳۸گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۲].

22010 ـ دانشگاه ۳۹۰۷/۲: شکسته نستعلیق گویا بخامهٔ سراینده، ۱۲۵۵، آغاز بمانند شمارهٔ پیش، دارای قصیده و غزل و رباعی و هجو (ص ۱۶ ـ ۱۰۵ هامش) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۵].

دیوان پریشان لر بختیاری

به لهجهٔ بومی.

22011 ـ دانشگاه ۴۳۳۷/۱: نستعلیق محمدتقی، ۸ شوال ۱۲۸۹ (۴ر ـ ۲۸ر) در فهرست آمده: دیوان ملا پریشان لر بختیاری و بلهجهٔ بومی [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۹۶].

دیوان پور بهای جامی

تاج الدین فرزند قاضی بهاءالدین، سدهٔ هفتم، که از هرات برخاسته و بتبریز نزد شمس الدین صاحب دیوان (کشتهٔ ۶۸۳) رفته و باهما (م ۷۱۳) مشاعره داشته و بروزگار ابوسعید گورکانی درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۰۵ ـ ادبیات براون ۳: ۱۳۵.

22012 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۲۱۳ Or.: نستعلیق نظام الدین احمد فرزند عبدالله شیرازی، ۱ رجب ۱۰۲۹، درحیدرآباد برای خزانهٔ سلطان محمدقطبشاه، ۱۰۵گ ۱۳س. فیلم آن دردانشگاه ش ۸۵۸ هست [فیلمها: ۸۸ ـ نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

دیوان پیام

میرشرف الدین علی خان اکبر آبادی، در گذشتهٔ ۱۱۶۶.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۰۶.

22013 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۰۹ Spi/VI ۴۶۶۸: نستعلیق اسماعیل ۱۵ ذیحجهٔ ۱۲۰۸ (۱۷۹۴م). دارای: قصیده، مثنوی، غزل وجز آن. آغاز: ای کرد روان فضل تو دریای کرم را [ف. عبدالله ۲: ۵۵۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد

بشیرحسین ۱ : ۱۱۱].

دیوان پیر

میرم‌سیاه قزوینی ، درذریعه۹: ۱۶۱-۱۶۲ وفرهنگ سخنوران : ۱۰۶ یادنشده‌است. شاید بامیرم‌هروی زنده در۹۲۸یکی‌باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۴۲ - فرهنگ سخنوران : ۵۸۲ .

22014 - **بادلیان** ۱/۷۰ فرازر : با تاریخ**۱۱۰۸**دردفترفیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۱۰۱۸ هست [فیلمها :۵۵۴] .

دیوان پیرجمال اردستانی

جمال‌الدین‌محمد، که‌یاداودر«تنبیه‌العارفین: ۱۰۹۹»گذشت .

22015- **تبریز** ، ملی۳۶۵۶ : نوشتهٔ **۸۷۳** (ص۳۵۹) [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۵]

22016- **ملك**۵۹۳۵ : نستعلیق خوش اواخر سدهٔ **۹** ، زرین، در «کلیات»او[رؤیت].

22017- **مجلس** ۴۲۷۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۹** ، در«کلیات» او [رؤیت] .

22018- **مجلس**۱۱۳۵: ازاواخرسدهٔ **۹** ، در «کلیات» او[ف . مجلس۳ :۵۴۵] .

22019- **شیراز** ، صدرالدین‌محلاتی: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۳۸** او [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳] .

22020- **مجلس** ۱۱۳۳: در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۵۲** ، رباعیات اوست[ف. مجلس ۳: ۵۴۲] .

22021 -**دانشگاه**۴۳۷۵/۱: نستعلیق سدهٔ**۱۳-۱۴**، نزدیك‌به۱۴۰ غزل و۹۰ رباعی (ص۱-...) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۴۰] .

ت

دیوان تأثیر تبریزی

میرزامحسن، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۰» گذشت .

22022- **مجلس** ۸۵۳۶فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱-۱۲** [رؤیت].

22023- **مجلس** ۹۵۷:شکسته‌نستعلیق روزگار سراینده ، میان **۱۱۲۴-۱۱۲۹** ، در «کلیات» او [ف .مجلس۳:۲۳۸] .

22024- **سپهسالار** ۲۸۳ : نستعلیق روزگارسراینده، گویاتصحیح‌شدهٔ‌خوداو، زرین، در«کلیات» او [ف. سپهسالار ۲ : ۵۷۳ و ۴ : ۴۷۸] .

22025 - **دانشگاه** ۳۶۲۸/۱:شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز افتاده، در«کلیات» او [ف. دانشگاه۱۲: ۲۶۳۲] .

22026 - **شیراز**، صدرالدین‌محلاتی: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۲] .

22027 - **پاکستان** ،لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۱۸/۱۱۶۵/۲ : تاریخ‌یاد نشده ، غزل ورباعی وقطعه[ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۸۸] .

دیوان تاج ماه

همسر سردار امجدفتح‌الله‌خان، که یاداودر «کلیات : ۱۸۵۱»گذشت .

22028- **دانشگاه** ۳۵۵۳: در«کلیات» او بخامهٔ خود تاج‌ماه ازسدهٔ **۱۴** [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۵۷۳].

دیوان تارك شیرازی

بروزگار شاه اسماعیل (۹۰۷ ـ ۹۳۰) میزیسته ، او راستایش‌کرده وفرود آمدن اورا بشیراز ۹۰۸ یادکرده‌است. ازمریدان سیدمحمد نوربخش (م۹۱۲) بوده وماده‌تاریخ‌این‌مرگ را ساخته است.

بنگرید:ذریعه۹:۱۶۶ـ‌فرهنگ‌سخنوران ۱۰۹ .

22029ـ مجلس ۹۵۸: نسخ‌آغاز سدهٔ ۱۰ ، آغاز ومیانه وانجام‌افتاده، نسخه‌آشفتگی دارد ، ۱۰۲ گ[ف . مجلس۳:۲۴۲] .

دیوان تجلی شیرازی

علیرضا ،که یاداودرسفینة‌النجاة :۹۵۸، گذشت . مثنویهای اوجداگانه خواهدآمد.

22030 ـ عبدالحسین بیات ۴ مج : همراه «معراج‌الخیال» او، مؤرخ ۹۹۳،زرین [نسخه‌ها ۶:۶۵] .

22031 ـ ملك۵۴۰۴/۲۸ : نستعلیق ریز وچهارستونی سراینده‌ای‌باتخلص جنونی، باتاریخ ۱۱۰۰ دردفتر (۱۰۹پ ـ ۱۲۰پ). دارای : تعریف کشمیر، قصیده ، غزل ، رباعی [رؤیت] .

22032 ـ مجلس ۱۱۸۵/۴:نستعلیق درویش مولامحبت، سدهٔ۱۱(ص۱ـ۳۰)دارای: غزل ، رباعی رویهم‌پیرامن ۵۰۰ بیت[ف مجلس ۳:۶۶۳] .

22033ـ ملك۵۶۰۴:نستعلیق۱۱۱۷، درهامش مجموعه اشعار، غزلهایی است‌باتخلص تجلی [رؤیت] .

22034 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۱۵۷ pi/VI ۹۲۳ (۵۱۸) : نستعلیق ۱۲۹۰ ، همراه دیوان ادهم [ف . عبدالله۲ : ۳۶۶] .

دیوان تسلی قاجار

ابوالسلوك ، زنده۱۲۹۲بادوتخلص تسلی وقضا ،که درمازندران وتبریز وتهران‌میزیسته ومنشی ومستوفی بوده است .

22035 ـ دانشگاه ۴۳۸۱ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ ۱۴ :دارای‌ستایشهایی ازدرباریان، حاجی‌میرزاصفا ، ماده تاریخهایی از ۱۲۹۱ـ ۱۲۹۲،وغزل وسوگواری،۵۱ گ[ف . دانشگاه ۱۳:۳۳۴۴] .

دیوان تسلیم شیرازی

محمدهاشم، بروزگارشاه‌عالم‌گیر (۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸) بهند رفته ودر۱۱۰۹ درگذشته‌است.

بنگرید:ذریعه۹:۱۷۱ـ‌فرهنگ سخنوران: ۱۱۴ .

22036ـ بنگال ، ایشیاتك ۲۸ دیوان (۱۴۶۳) : شکسته،تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۱۰۶] .

دیوان تشنهٔ تهرانی

محمدتقی‌پسر خواهرمهدی بیگ شقاقی ، زاده‌در مراغه ۱۲۱۰ ، کلاه دوزبوده ، پدرش بدستور آغامحمد خان‌از مراغه به کاشان تبعید میشود،اونیزکه‌برخی ازسران‌دابدگفته‌به‌تهران و ازآنجا به‌کرمان‌میگریزد ، ودرکربلا دریك آشوب مجروح‌میگردد.وپس‌از۱۲۶۴درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹:۱۷۱ـ‌فرهنگ سخنوران: ۱۱۴ .

22037ـ مجلس۹۵۹:شکسته نستعلیق عمونام ۱۲۹۵ ، آغاز ومیانه و انجام افتاده ، دارای : مثنوی ، قصیده، غزل، قطعه، رباعی، ترجیع(هجووزیرهمدان)،رویهم پیرامن ۲۴۵۰ بیت ، ۹۳ گ ۱۳س [ف. مجلس۳: ۲۴۳].

دیوان تفته

منشی میرزا هرگوپال فرزند موتی‌لال، در گذشتهٔ ۱۵ رمضان ۱۲۹۶، شاگرد غالب.

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۱۱۵ ـ ذریعه۹ : ۱۷۲ .

22038 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۴۹/۵۰۶۱ : بخامهٔ سراینده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۱۱۱].

دیوان تقوی

حاج میرزاسیدعلی، درگذشتهٔ ۱۳۳۵، بانی حسینیهٔ سادات اخوی درخیابان عین‌الدوله، در مآثر والاثار نگاشتهٔ ۱۳۰۶ ازو بعنوان سرایندهٔ بنام یاد شده است .

بنگرید :طرایق‌الحقایق۳ : ۲۲۰ـ المآثر والاثار : ۱ ۲۰۱.

22039 ـ **مجلس** ۲۳۸۹ : نسخ عبرت نایینی ، **۱۳۳۹** ، برای میرسیدحسین‌پسرمیر سیدعلی تقوی ، جلددوم‌آنست ، دارای ۸۶۰۰ بیت‌قصیده ، ۳۹۱ س۲۲ س [ف.مجلس۸ :۹۹].

دیوان تقی

عنوان‌نگار، منشی دربار مظفرالدین شاه، زنده در ۱۳۲۰ـ۱۳۳۲، متخلص به‌تقی .

22040 ـ **دانشگاه** ۴۳۲۲ : نستعلیق‌متن وهامش خود سراینده **۱۳۲۰ـ۱۳۳۲** ، بیشتر شعرهاتاریخ دارد واشاره بوقایع تاریخی‌کرده است. دارای‌ترجمهٔ‌سورهٔ‌فاطر ،سورهٔ‌حمد، فرمان ایالت‌مصر، ورودسفیرانگلیس، توصیف‌شاهزاده، دقایق تاریخیه ، پند واندرزهای‌عرفانی، ۱۶۱ گ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۲۸۳] .

دیوان تقی افندی

22041 ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۶۱ :تاریخ و نشانی‌دیگر یادنشده ۵۵ گ [نسخه‌ها ۵ :۴۸۵].

دیوان تقی کاشانی

میرتقی‌الدین محمد، نگارندهٔ « خلاصة‌ـ الاشعار وزبدةالافکار » درگذشته پس از ۱۰۱۵ و زنده در ۱۰۱۶ .

بنگرید: ذریعه۷ :۲۱۲و۹ :۱۷۴ـ فرهنگ سخنوران : ۱۱۶ ـ مجمع‌الفصحا ۱ :۱۰۷ـ تاریخ‌تذکره‌های فارسی، گلچین معانی :۵۲۴.

22042 ـ **آصفیه** ۱۰۹۹ دیوان: نوشته پیرامن **۱۱۰۰** [ف. آصفیه۴ : ۲۸۶].

دیوان تمکین

در ذریعه وفرهنگ سخنوران ازهفت‌تن با این‌تخلص یادشده است.

22043 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۳۰ دیوان (۱۱۳۳) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۰۶] .

دیوان تنها = دیوان سعید

دیوان تنهای پنجابی

میرزا عبداللطیف‌خان، خواهرزادهٔ میرزا جلال‌اسیراصفهانی، که‌دیوانی‌صوبهٔ‌پنجاب‌رادارا بود ، ودر۱۱۱۶ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۷۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۱۸.

22044 ـ **مجلس** ۱۱۸۵/۵ : نستعلیق دویش مولامحبت، پایان سدهٔ **۱۱** (س۱ ـ ۸۱). دارای: غزل ، رباعی، تك‌بیت ، رویهم پیرامن ۱۲۰۰ بیت [ف . مجلس ۳ : ۶۶۳] .

دیوان تربیجی

باید محمد علی سلطان هریسی ، از سرایندگان آغاز سدهٔ چهاردهم باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۷۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۱۹.

22045ـ **ملك** ۵۴۵۶:شکسته‌نستعلیق خودسراینده، با تاریخهایی از **۱۳۱۵**،دارای: غزل ، مخمس . همراه «دیوان مطلع» ، ۹۸گ ۱۵گ ۱۵ س [رؤیت].

دیوان توحید شیرازی

میرزااسماعیل‌فرزندمیرزامحمدشفیع‌وصال (پنجمین فرزند میرزا کوچك وصال شیرازی) (۱۲۳۶ ـ ۱۲۸۶). دیوان اورا پس‌ازمرگش که فرزندی نداشت برادرش‌متخلص به‌یزدانی گردآوری کرده است .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۷۹ـفرهنگ سخنوران: ۱۱۹ .

22046ـ **تهران** ، ادبیات۸۰حکمت: شکسته نستعلیق منصور وصال ، ۳ آبان **۱۳۱۷** خ برای علی‌اصغر حکمت،۴۸ص[ف . ادبیات ۱۷:۲].

دیوان تیمور

تیمورفرزندصدرالشعرا ، که درترکیب بند خود مظفرالدین میرزا ولیعهد را ستایش کرده است .

22047ـ**تهران**، ملی۷۴۷ف : نستعلیق تیمورفرزندصدرالشعرا ، رمضان **۱۲۹۲**، تنها ترکیب‌بندی است در ستایش مظفرالدین‌میرزا ولیعهد ، ۶گ۹س [ف. ملی۲: ۲۶۹].

ث

دیوان ثابت بدخشانی

افضل‌الدین ، میر محمد افضل‌الله‌آبادی ، درگذشته درشاهجهان‌آباد ۱۱۵۱(رحیل‌ثابت) دو دیوان یکی دیوان مراثی ویکی‌غزلیات‌ازاو یاد کرده‌اند . او فرزند میرعیسی همت خان درگذشتهٔ ۱۰۹۲ است .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۸۱ـفرهنگ سخنوران: ۱۲۰ .

22048 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۱۰۵Spi/VI۴۶۵۲: نوشتهٔ۲۶ع۲/ **۱۱۵۱** (یکماه پس ازمرگ‌او) ، گردآوردهٔ نواب بنده علی‌خان است‌برای‌نثارعلی‌خان ، بایادداشتی‌از گردآورنده. **آغاز:** ایکه وابستهٔ حرف توبود نظم‌بیان. ازکتابهای پرفسورشیرانی‌بوده [دکتر بشیر حسین ۱: ۱۱۱] .

22049ـ**موزهٔ‌بریتانیا**Or.۹۷۴۹: سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸] .

دیوان ثابت تبریزی

حاج محمد علی‌صحاف، که‌بفارسی وترکی میسروده و در۱۳۱۳ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۸۲ـفرهنگ سخنوران: ۱۲۰ ـ دانشمندان آذربایجان: ۸۹.

22050 ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۹۰ و یا ۲۶۹۷: نوشتهٔ **۱۳۰۸**[نسخه‌ها۴: ۲۹۵].

دیوان ثاقب

سرایندهٔ : افسون‌نگاه، عشق‌افروز، گلشن راز . (بنگرید : کلیات ثاقب۱۸۵۱).

22051 ـ **ملك** ۶۲۴۰/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، در«کلیات»او[رؤیت].

دیوان ثاقب آشتیانی

میرزااسماعیل‌خان‌بنان‌السلطنه، که‌یاد اودر «کلیات : ۱۸۵۱» گذشت .

22052 ـ **دانشگاه** ۲۴۳۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، در«کلیات» او.هزل و

جدل وفکاهی و نمایندهٔ وضع وچگونگی روزگار سراینده است. **آغاز:** شد عنایات خدایار بـنان السلطنه ـ حب اهل‌البیت منجار بنان السلطنه [ف . دانشگاه ۹:۱۱۰۹] .

دیوان ثاقب افشار

سرایندهٔ روزگار قاجار .

29053ـ **دانشگاه** ۲۵۵۹: نستعلیق، نسخهٔ اصل ازسدهٔ **۱۳**. دارای: غزل، قصیده ، ترکیب بند ، مثنوی ، هزل، مطایبه نزدیك به‌هفت‌هزار بیت، ۲۷۵ گ. **آغاز:** برسدکاش بدست‌ثاقبـ که ازوگشته نعوظش غالب [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۵۰] .

دیوان ثریای تهرانی

ملاحیدرعلی‌مجدالادباء، معلم‌فرح‌السلطنه دختر ناصرالدین شاه ، دارای‌ماده‌تاریخهایی‌از ۱۲۹۵ تا ۱۳۰۶ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۴ ـ فـرهنـگ سخنوران : ۱۲۲ ـ المآثر و الاثار:۲۲۵.

22054ـ **دانشگاه** ۳۸۴۹/۱: شکسته نستعلیق محمد رضا قزوینی **۱۲۸۹** در جنگ (ص۱ـ۱۰۸ پراکنده) همراه «منشآت» او بخامهٔ خودش [ف . دانشگاه۱۲ : ۲۸۲۸] .

22055ـ **اهواز** ، سید محمد موسوی جزائری: به‌خامهٔ ملاحسنعلی‌مداح ، باغدیریه، پیرامن ۴۰۰بیت ، [ذریعه۹ : ۱۸۴] .

دیوان ثنایی فراهانی

میرزاابوالقاسم‌قائم‌مقام، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۵۱»گذشت .

22056ـ **سنا** ۲۵۴/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، باتاریخ **۱۲۵۷** در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۵۰۳] .

22057ـ **مجلس** ۲۶۷۶/۴ : نستعلیق محمدصادق سرخوش ، **۱۲۶۴** ، (ص ۲۵۶ ـ ۳۲۷) ، قصیده وقطعه است [ف . مجلس ۸ : ۴۴۳] .

22058 ـ **ملك** ۳۷۸۵/۲ : نستعلیق **۱۲۷۷** در «کلیات» او[رؤیت] .

22059 ـ **مجلس** ۱۰۴۲ : نستعلـیق خوب **۱۲۷۷** در اصفهان ، در « کلیات » او [ف . مجلس ۳ : ۳۷۷] .

22060 ـ **ملك** ۵۶۴/۱۳ : با تاریخ **۱۲۷۹** بهمین خامه در دفتر ، شعرهاییست ازو (ص ۲۵۳ ـ ۲۶۹) [ف. ملك ، مجموعه‌ها : ۸۶] .

22091 ـ **سپهسالار** ۵۲۲۸: نستعلیق محمدحسینی گرگانی **۱۲۷۹** بدستورمیرزامهدی درخرم‌آباد فیلی (۱۱۴ پ ـ ۱۵۷ر) [ف . سپهسالار۴:۴۷۹].

22062 ـ **ملك**۵۱۲۴:شکسته نستعلیق سیاوش میرزا قاجار ، **۱۲۸۰** ، ۶۰ گ ۱۴س [رؤیت] .

22063 ـ **رضوی** ۱۳۰۱ ادبـیـات (۸۴۳۷) : شکسته نستعلیق **۱۲۹۳**در«کلیات» او[ف . رضوی۷ : ۸۶۱].

22064ـ **دانشگاه** ۵۲۷۷:در«کلیات» اومؤرخ **۱۲۹۷** [ف. دانشگاه۱۲ : ۴۱۹۱].

22065ـ **تهران**،ادبیات۸۸ج :شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، ۷۸گ۱۵س [ف.ادبیات۱ : ۲۵۱] .

22066ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۶ ج : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** ، درپایان‌شعرهایی‌ازپسرقاآنی دارد ، ۹۰گ [ف. ادبیات۱ : ۲۵۱] .

22067 ـ **رضوی** ، ۱۰۳۰ ادبـیات (۴۹۹۵): شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**ازدونویسنده همراه «منشآت» او [ف . رضوی ۷ : ۸۶۰].

22068 ـ **تبریز** ، ملی ۲۶۲۴/۶ :

در جنگ نامؤرخ (گ۱۴۵ ـ ۱۷۰) [ف. ملی تبریز ۱: ۳۵۳] .

22069ـ مجلس ۳۶۹۸/۴ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص ۲۵۶ ـ ۳۲۷) [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۵] .

22070ـ دانشگاه ۳۸۹۷: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۴ [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۸۵] .

[2207ـ سنا، ۷۵۸۰: نسخ سدهٔ ۱۴ با دیباچهٔ محمودخان ملک الشعراء، دوجلد [نسخه‌ها ۲: ۲۲۹] .

22072ـ مجلس ۲۴۷۶: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۴ [ف. مجلس ۸: ۱۷۲] .

دیوان ثنایی مشهدی

خواجه حسین، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۲» گذشت .

22073ـ مجلس ۲۲۹۰: نستعلیق خوش میرعلی ۱۰۰۶ در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۱۰۰] .

22074ـ سپهسالار ۲۸۴/۱: نستعلیق محمدحسین، ۱۰۱۴ درمشهد (۱ر ـ ۱۱۰ ر) سپس دیوان ولی دشت بیاضی، آغاز قطعه‌ها سفید مانده، ۲۳۳ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۷۵ و ۴: ۵۸۰] .

22075ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب pi/VI ۲۳۴A ۲۰۵۱ (۴۵۴): نستعلیق ۹ شوال ۱۰۱۵ [ف. عبدالله ۲: ۳۲۴] .

22076ـ بادلیان ۲۲ اوزلی: شکسته نستعلیق احمد فرزند فضلی اصفهانی، ۲۵ رجب ۱۰۴۲، در آگره، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۲۸ هست [فیلمها: ۸۹] .

22077ـ تهران، ملی ۷۵۴ف: نستعلیق ۲۲ شعبان ۱۰۴۴، دارای قصیده و غزل و قطعه و رباعی، ۱۷۴ گ ۱۳ س [ف. ملی ۲: ۲۷۶] .

22078ـ سپهسالار ۳۷۵/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱ر ـ ۱۰۵ر) با یک دیباچهٔ پنج صفحه‌ای همراه دیوان نظام استرآبادی، [ف. سپهسالار ۲: ۵۷۵ و ۴: ۵۸۰] .

22079ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۰۹۳۲: سدهٔ ۱۱ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۰] .

22080ـ قاهره، دارالکتب ۸۳م ادب فارسی: در «کلیات» مؤرخ ۱۱۲۴ او [مخطوطات ۲: ۶۷] .

22081ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵۷ ۳۱۴۳ : شکسته آمیز ۶۹ ۱۰۶۹ یا ۱۱۶۹. آغاز : درروش حسن وناز هست بسی خوش نما [ف. عبدالله ۲ : ۵۱۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۵] .

22082 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب pi/VI ۲۳۴ ۱۲۴۶ (۴۵۵): نستعلیق سدهٔ ۱۲ [ف. عبدالله ۲: ۳۲۵] .

22083ـ آصفیه ۷۸۸ دیوان : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۰] .

22084ـ پاریس S.P.۷۹۱: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۲ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

دیوان جامی

شیخ الاسلام ابونصر احمد، که یاد او در «انیس التأبین : ۱۰۵۴» گذشت .

22085ـ موزهٔ بریتانیا ۵۵۹۹/۲ Or : شمارهٔ ۲ دفتر مؤرخ ۱۰۳۱ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

22086ـ ملک ۶۰۵۲/۱۵ : سدهٔ ۱۱ (۱۶۳ر) ، غزلهای اوست [رؤیت] .

22087 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب

۶۴ ppi/VI ۱۵۷۴(۲۰۸): نستعلیق**۱۱۰۹** [ف . عبدالله۲:۱۴۲].

22088_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۰ ppi/VI ۸۰۹(۲۰۷) نستعلیق**۱۹۱۷**[ف. عبدالله۲:۱۴۱] .

22089 _ **پاکستان** ، لاهور پرفسور شیرانی۱۲۳۹/۴۲۹۲: انجام‌افتاده[مخطوطات، دکترمحمدبشیر حسین۱ :۱۰۸] .

دیوان جامی

عبدالرحمان ،که‌یاد او دره‌تهلیلیه: ۳۶، گذشت . درجامی حکمت‌آمده : اوسه‌باردیوان خود راگردآورد : باریکم در۸۸۴ بادیباجه‌ای و سر **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم_هست‌صلای سرخوان‌کریم. باردوم در۸۸۵ بادیباجه‌ای‌وسر **آغاز :** بسم‌الله الرحمان الرحیم _ املی حمد المنان‌الکریم . بارسوم در ۸۹۷ باسر **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم _ طرفه‌خطابیست زسفر کریم . این‌سومی‌رادرسه‌بخش : فاتحة‌الشباب، وسطالعقد ، خاتمة‌الحیاة ساخته است. ولی در نسخه‌ها شکلها و تاریخهایی دیگر نیزدیده‌شده است‌که هریك درجای خودیاد میشود.

بنگرید:ذریعه۹:۱۸۸_فرهنگ سخنوران: ۱۲۴_ف. مشار:۷۲۲_ جامی،حکمت:۲۰۷، ۱۶۵ .

22090_**مجلس** ۴۶۶۹: نستعلیق‌خوش درویشعلی ، محرم **۸۶۹**، دارای:غزل به‌ترتیب حروف تهجی ، قطعه ، رباعی،تك‌بیت. زرین، ۲۰۵گ۱۷س[رؤیت] .

22091_**تهران**،ملی: نسخ‌عبدالرحمان فرزند احمدجامی ، دره‌کلیات‌»مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴] .

22092 _**لندن**،انجمن‌پادشاهی‌آسیائی a ۲۷۷: نوشتهٔ **۸۷۶** [نسخه‌ها۵: ۶۸۰]

22093_ **سنا** ۷۵۷۷: نستعلیق پنجشنبهٔ ۷ع/**۸۷۷** نوشتهٔ‌نصرالله‌فرزندکمال‌الدین‌فرزند عبدالله فرزند عبدالرزاق حسنی ، باید نخستین دیوان اوباشدکه در ۸۷۱ گردآوری‌شده است [نسخه‌ها ۲:۲۲۸] .

22094 _ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۵۶ : هاتفشیروانی، **۸۷۷**، ۱۵س[ف. فهمی‌ادهم ۱:۲۳۸] .

22095_ **تهران** ، اصغرمهدوی۴۲۰: نستعلیق پایان ۱۶ع/**۸۸۰** ، درفهرست آمده : ساختهٔ ۸۸۴[نسخه‌ها ۲ :۷۶] .

22096 _ **استانبول**، طوپقپوسرای H . ۹۸۸ : نوشتهٔ **۸۸۳**،۲۷۷گ۱۴س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۳۸] .

22097 _ **استانبول**، طوپقپوسرای A . ۲۵۴۳ : همراه «تحفة‌الاحرار» اونوشتهٔ **۸۸۶** ، [ف.فهمی ادهم۱:۲۴۲].

22098 _ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۲۵۴۴ : نوشتهٔ **۸۸۷** ، ۲۵۴ گ۱۵س[ف. فهمی ادهم۱:۲۳۹] .

104_22099_ **هندوستان**،رامپور، کتبخانهٔ رضا : شش نسخه‌که کهن‌ترین آنها نوشتهٔ **۸۸۸**است[یادداشتهای‌مهدی‌غروی،مجلهٔ وحید۷ : ۴۵،۴۸] .

22105_ **سنا** ۲۶۳: نستعلیق نورالدین هروی ۲ع/**۸۸۹**،آغاز دردیباجه افتاده است، زرین[نسخه‌ها۱ : ۱۱و۶: ۵۰۶]. ازکتابهای مهدی‌بیانی بوده[نسخه‌ها۱:۱۱].

22106_ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی D۲۰۴ (۱۶۰۵):دره‌کلیات» اومؤرخ **۸۹۰** که‌گویابخامهٔ سراینده‌است . دیوان۱و۲ و۳ اوست.فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۰۶۲هست [فیلمها : ۱۶۳] .

22107_ **دانشگاه** ۱۴۱۳ : نستعلیق

شعبان **۸۹۲**، زرین ، درفهرست آمده: درپنجاه سالگی بسال ۸۷۱ بنام شاه ابوسعید (۸۶۳ ـ ۸۷۳) گردآوری کرده است. شاید نخستین دیوان اوباشد [ف . دانشگاه ۸:۸۷] .

22108ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۴ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبای محمدعلی سمرقندی، شوال **۸۹۳** ، زرین ، درفهرست آمده: دیوان جامی الصغیر [مخطوطات ۱: ۱۵۳] .

22109ـ **ملك** ۵۲۲۷: نستعلیق خوش نورالدین هروی ، ع ۱/**۸۹۴**،زرین، بادیباجهٔ نثری ، ۲۸۳ گ ۱۳ س [رؤیت] .

22110 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۰۲ Or : نوشتهٔ **۸۹۵** [نسخه‌ها ۴:۶۷۹] .

22111 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۶۷۲ . H :سه دیوان اوست در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷ـ۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۵].

22112ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۷۱: نوشتهٔ **۸۹۶** همراه دیوانهای : خسرودهلوی،شاهی، صادقی، قطبی[نسخه‌ها ۴:۳۱۲].

22113ـ **تهران** ، ادبیات ۳۰حکمت: نستعلیق پیرعلی جامی ، گویا **۸۹۸** در هرات ، زرین ، دومین دیوان اوست که تاریخ سرودن ۸۸۴ دارد [ف. ادبیات ۲:۱۷] .

22114ـ **هاروارد** ، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش حسن فرزندهادی **۸۹۸** [نسخه‌ها ۴:۱۰] .

22115ـ **ملك** ۵۵۰۸ : نستعلیق خوش اواخرسدهٔ **۹** ، آغاز و انجام چندبرگی افتاده ، ۱۹۵ گ ۱۵س [رؤیت].

22116ـ **سپسالار** ۳۳۴: نستعلیق سدهٔ **۹** ، شایدبرای سلطان حسین بایقرا (۸۴۲ ـ ۹۱۱) نوشته شده است ، زرین ، با دو مجلس بزم ، ۲۵۶ گ ۱۷ س[ف.سپهسالار ۴:۴۸۱].

22117ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق زیبای روزگار سراینده ، اواخرسدهٔ **۹**،آغازو انجام افتاده ، ۱۲۵ گ ۱۱ بیت [نسخه‌ها ۶: ۹۵] .

22118ـ **تهران**،ادبیات۱۸۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین [ف. ادبیات ۲:۸۷] .

22119ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۷۸ : سدهٔ **۹** [نسخه‌ها۴:۲۹۵] .

22120 ـ**دانشگاه**۱/۳۹۴۹: نستعلیق سدهٔ **۹** (ص۱ـ۲۴۲) زرین، غزل است ازمیانهٔ حرف باء تا حرف یاءسپس ترجیع وقطعه ورباعی [ف. دانشگاه ۱۲:۲۹۳۷].

22121 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۹۵۴ . R : نعیم‌الدین الکاتب ، سدهٔ **۹**، ۳۱۸ گ۱۵ س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۳۸] .

22122ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۴۲ . B : مجنون رفیقی ، سدهٔ **۹**،۳۵۲ گ ۱۵ س[ف . فهمی ادهم۱:۲۴۳].

22123 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۰۶ . Y : پیرامن سدهٔ **۹** ، ۲۳۹ گ ۲۲ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۴۴] .

22124 ـ**استانبول**،طوپقپوسرای۹۸۷ H: پیرامن سدهٔ **۹**،۲۰۱ گ۲۱ س

22125 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۲۵۴۵ . A : نوشتهٔ شاه جان تبریزی، سدهٔ **۹**، ۲۰۳ گ ۱۳س [ف . فهمی ادهم۱: ۲۳۹ـ ۲۴۰] .

22126ـ **دانشگاه**۴/۳۴۶۸: نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین ، درهامش چندرساله ازو،دیوان دوم وسوم اوست [ف. دانشگاه۱۱:۲۴۷۴].

22127ـ**ایاصوفیا**۴۲۰۹:در«کلیات» اوگویا از سدهٔ **۹ـ۱۰** . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۷۰هست [فیلمها : ۱۶۱].

22128 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای

R . ۹۵۵ : نوشتهٔ **۹۰۵**، ۲۸۳ گ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۴۰] .

22129ـ مشهد، فرخ۴۳: نوشتهٔخوش **۹۰۶** ، زرین[نسخه‌ها ۳: ۸۹].

22130 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R . ۹۵۳ : نوشتهٔامامی، **۹۱۲**، ۲۹۶ گ۱۶س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۴۱].

22131ـ **مجلس** ۸۹۰۱فهرست نشده: شیخ‌محمدکاتب‌سلطانی، **۹۱۴** ، سه‌دیوان‌اوست [رؤیت].

22132ـ **استانبول**، طوپقپوسرای۲۸ و۲۹و۳۰ و۸۸۶/۳۱ . R : در « کلیات » او نوشتهٔ **۹۳۱** سه‌دیوان اوست [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۲۶] .

22133ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ، H . ۹۹۰ :کاظم، **۹۳۳**، ۲۶۹ گ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱ : ۲۴۱].

22134ـ **تهران**،ادبیات۹۳۵حکمت: در«کلیات»مؤرخ **۹۳۵**او، سه دیوان اوست[ف. ادبیات ۲: ۳۱] .

22135ـ**سپهسالار**۲۷۸۴یا(۲۷۴۸) نستعلیق ... علی‌دربخارا **۹۳۵**، بایادداشت:که نسخه‌بخطامۀاستاد میرعلی هرویست،روزگاری نسخه‌درهندبوده،زرین[ف.سپهسالار۲: ۵۷۷و۴: ۴۸۱] .

22136ـ **یوگسلاوی** ، فرهنگستان علوم زاکروب ۱۲۸۱: نوشتهٔ غیاث‌الدین‌علی جامی‌نوشتهٔ **۹۳۷** [نسخه‌ها ۲: ۲۷].

22137ـ **ملک** ۵۹۸۵: نستعلیق خوش سلطان‌محمدنور ، **۹۳۸** دردارالسلطنه هرات، زرین ، با دیباجهٔ نثری ، ۳۴۶ گ ۱۵ س [رؤیت] .

22138ـ **رضوی**۳۷۵ ادبیات ۴۶۱۷: نستعلیق دودانگ رمضان **۹۴۲** ، زرین [ف . رضوی ۷: ۳۸۲] .

22139ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۲۶ : نستعلیق شاه محمود کاتب ، ۲۰ ج ۹۵۵/۲ ، [نسخه‌ها ۲: ۷۶] .

22140ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۴ادب فارسی طلعت : تعلیق‌زیبای‌محمد امین هروی‌و کمک‌قنبرعابد فرزندحیدر حسینی قمی، غرهٔ ع ۹۵۸/۲ ، زرین . در فهرست آمده : دیوان جامی الکبیر [مخطوطات ۱: ۱۵۳].

22141 ـ **سپهسالار** ۳۳۳ : نستعلیق مقصود تربتی ، **۹۵۹**، زرین[ف سپهسالار۴: ۴۸۱] .

22142ـ **ملک** ۴۹۶۰: نستعلیق محرم **۹۶۲** ، زرین ، بادیباجهٔنثری، ۲۸۲ گ۱۹س [رؤیت] .

22143ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۲۵۴۷ : نوشتهٔ **۹۶۳**، غزلهای اوست، ۷۶گ۱۲س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۴۳].

22144ـ **دانشگاه** ۱۰۲: در«کلیات» مؤرخ **۹۶۶** او [ف . دانشگاه۲ : ۱۸۸].

22145ـ **مجلس** ۳۵۷: نستعلیق خوب **۹۷۴**، زرین،ودرهامش‌آن‌دیوان‌کمال خجندی است ، ۳۴۲ گ۱۵ س[ف.مجلس۲: ۲۱۲].

22146ـ**مجلس** ۲۵۴۴ : در«کلیات» مؤرخ **۹۸۰** او[ف. مجلس۸: ۲۴۵] .

22147ـ **قاهره**،دارالکتب۱۵۴ادب فارسی : تعلیق زیبای‌کمال‌الدین حسین فرزند میر احمدجامی،۱۸صفر**۹۸۳**درمکه،سه‌دیوان: فاتحةالشباب ، واسطةالعقد، خاتمةالحیاةاست، زرین [مخطوطات ۱: ۱۴۷] .

22148ـ**رضوی**۳۷۳ادبیات(۴۶۱۵): نستعلیق غرهٔ شعبان **۹۸۹** ، زرین [ف .رضوی ۷: ۳۸۱] .

22149ـ ملك ۴۸۱۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰، ۵۷۶ گ ۲۵ س [رؤیت].

22150ـ مجلس ۴۱۰۶: نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز نونویس، زرین، ۳۰۵ گ ۱۷ س [رؤیت].

22151ـ مجلس ۸۴۳۲/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۰ همرا ۷ دیوان دیگر، زرین [رؤیت].

22152ـ مجلس ۲۵۴۸: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، دیوان دوم اوست: دیباچه، قصیده، غزل، مسجع وقطعه ورباعی، زرین، ۳۴۶ س ۱۵ س.

22153ـ مجلس ۲۵۴۷: نستعلیق کهن سدهٔ ۱۰، دیوان یکم اوست که در ۸۸۴ گردآمده: دیباچه، قصیده، ترجیع، ترکیب وساقینامه، غزل، مثنوی وقطعه، نسخه زرین، ۵۰۶ ص ۲۱ س [ف. مجلس ۸: ۲۵۱].

22154ـ تهران، استاد مینوی ۹۰: نستعلیق شیخ محمد، سدهٔ ۱۰، زرین، گردآوری ۸۸۴ [نسخه‌ها ۶: ۶۴۵].

22155ـ الهیات ۲۳ ۶ د: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، انجام افتاده، ۱۷۷ گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱: ۵۶].

22156ـ رضوی ۳۷۷ ادبیات (۴۶۱۹): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زرین [ف. رضوی ۷: ۳۸۳].

22157ـ رضوی ۳۷۸ ادبیات (۴۶۲۰): نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۰، زرین.

22158ـ رضوی ۳۷۹ ادبیات (۴۶۲۱): نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین.

22159ـ رضوی ۳۸۰ ادبیات (۴۶۲۲): نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، دیوان سوم اوست ناقص [ف. رضوی ۷: ۳۸۵].

22160ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی S.P. ۴۶۹۷: سدهٔ ۱۰، فاتحة الشباب اوست [نسخه‌ها ۴: ۱۳۷].

22161ـ استانبول، طوپقپوسرای H. ۹۸۹: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۳۱۳ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۲].

22162ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۵۱: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۲۷۴ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۸].

22163ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۵۰: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۳۱۳ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۱].

22164ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۵۲: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۳۶۵ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۱].

22165ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۴۹: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۱۹ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۲].

22166ـ استانبول، طوپقپوسرای H. ۹۸۵: میرسلطانعلی، سدهٔ ۱۰، ۱۳۴ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۳].

22167ـ استانبول، طوپقپوسرای A. ۱۵۸۵: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷].

22168ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۱۶A pi/VI ۹۹۸ (۴۰۳): نستعلیق سدهٔ ۱۰، دیوان یکم اوست.

22169ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۸ A pi/VI ۲۳۴A (۴۰۴): نستعلیق سدهٔ ۱۰، دیوان یکم اوست.

22170ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۰ ppi/VI ۱۵۳۹ (۴۰۶): نستعلیق سدهٔ ۱۰، واسطة العقد اوست.

22171 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۳۲Api/VI۳۸(۴۰۷): نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، واسطة العقد اوست .

22172 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۵۶۰ pi/VI ۱۱۶ c (۴۰۸) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، واسطة العقد اوست [ف. عبدالله ۲ : ۲۹۶-۲۹۷] .

22173 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۳۳Api/VI۳۸(۴۰۹): نستعلیق سدهٔ ۱۰ خاتمة الحیاة اوست . [ف. عبدالله۲: ۲۹۷].

22174ـ تهران ، اصغر مهدوی۴۳۱: در «کلیات» اواز سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۲ : ۹۰] .

22175ـ تهران،ادبیات۲۲۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، درفهرست آمده: نخستین دیوان اوست که در ۵۵ سالگی در ۸۸۱ ساخته است [ف . ادبیات ۲:۱۷] .

22176 ـ مشهد ، فرخ ۳۳۱ : سدهٔ ۱۰-۱۱ ،گزیده‌ای ازغزلهای اوست [نسخه‌ها ۳:۸۹] .

22177 ـ دانشگاه ۳۵۶۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، انجام افتاده ، دارای: غزل و رباعی ، وماناد ومین دیوان اوست، ۱۹۵ گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۸۴] .

22178ـدانشگاه ۴۷۹۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، آغاز افتاده ، ۸۵ گ ۱۵ س[ف . دانشگاه۱۴ :۳۸۳۶] .

22179 ـ دانشگاه ۳۵۹۹ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰-۱۱ ، دیوان دوم اوست آغاز و انجام افتاده، ۲۶۳ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۹] .

22180 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۶۹۴Spi/VI۳۸: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ناقص، ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. عبدالله ۲: ۴۹۰-وف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۲] .

22181ـ آصفیه ۱۱۹۹دیوان: نوشته پیرامن ۱۰۰۰ [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶] .

22182ـ ملك ۵۰۵۹ : نستعلیق محمد رضا جرفادقانی ، در «کلیات» مؤرخ ۱۰۰۶ او، بادیباجهٔ تقی‌الدین محمد حسینی و اینکه دیوان او را باشارهٔ خودش درهفت دیوان گرد آوردم و نام آنها... ، سپس سه دیوان اوست و هریك بادیباجهٔ خود جامی[رؤیت].

22183ـ فرهادمعتمد۱۷۰: نستعلیق محمدفرزند شیخ محمدصالح بداینی، ۱۴ ذیقعدهٔ ۱۰۴۶ ، دیوانی درمتن وواسطة العقداودرهامش [نسخه‌ها ۳:۱۷۸] .

22184 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۲۰۶ pi/VI ۱۱۶ B (۴۰۵) : نستعلیق ۱۰۸۹ واسطة العقد اوست [ف . عبدالله ۲ : ۲۹۵] .

22185 ـ ملك ۵۱۴۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آبدیده ووصالی شده ، ۱۹۱ گ ۱۵ س [رؤیت] .

22186ـ ملك ۵۵۸۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغازافتاده ، ۳۱۱ گ ۱۵ س [رؤیت].

22187ـ مجلس ۲۵۵۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده ، دارای: غزل، قطعه، ترجیع ، رباعی، رویهم ۱۴۵۰ بیت .

22188ـ مجلس ۲۵۵۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، دیوان یکم ودوم اوست، دارای: دیباچه ، قصیده، ترجیع وترکیب ومرثیه، غزل، برگزیدهٔ مقطعات و رباعیات ، زرین [ف . مجلس ۸ : ۲۵۵] .

22189ـرضوی۳۷۴ادبیات (۴۶۱۶): نستعلیق هند سدهٔ ۱۱ ، بخشی از آن نونویس سدهٔ ۱۳ است [ف . رضوی ۷:۳۸۲] .

22190ـ **تهران** ، ادبیات ۱۵۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۱۹۲ گ [ف . ادبیات ۱ : ۲۵۱] .

22191ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۳۳: سدهٔ **۱۱**، دومین دیوان او «واسطة العقد» است ، زرین [نسخه‌ها ۲:۷۶] .

22192ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۳۵۹ : سدهٔ **۱۱** ، ۷۳ غزل در ۲۶ گ در مجموعه [ف . خطی سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22193ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۷۵ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** ، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی، ۲۳۷ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22194ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۷۱۸/۲۷۵۱: سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۱۱] .

22195ـ **دانشگاه** ۶/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۲۰۹ - ۲۵۱) غزل است ، زرین با دوتصویر [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۵].

22196 ـ **دانشگاه** ۵۰۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، زرین ، نخستین دیوان اوست: قصیده وغزل ورباعی با یك دیباچه که آغاز آن افتاده ، ۲۸۸ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۱] .

22197ـ **تهران**، ادبیات ۳۱۹ حکمت: نستعلیق هند، محرم **۱۱۰۲**، زرین، بایددومین دیوان او باشد [ف. ادبیات ۲:۱۷] .

22198ـ **سپهسالار** ۷۰۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با دیباجه‌ای بنام میرعلیشیر، وسه بخش: فاتحة الشباب: واسطة العقد، خاتمة الحیاة، ۳۶۵ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۴: ۴۸۱] .

22199ـ **رضوی** ۳۷۶ ادبیات ـ ۴۶۱۸: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده [ف. رضوی ۷:۳۸۳] .

22200ـ **دانشگاه** ۴۷۵۸/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۵۱-۸۳) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۰۶].

22201ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۱۱ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، چهارستونی (ص ۹۷-۱۰۶)، غزلهایی ازوست [ف. ملی ۱: ۹۱] .

22202ـ **مجلس** ۲۵۵۴ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده . دارای قصیده، ترجیع وترکیب ، مثنوی، ۷۲۳ ص ۲۰ س [ف. مجلس ۸ : ۲۵۸] .

22203ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی S . ۴۶۹۸ : سدهٔ **۱۲** ، دارای: واسطة العقد، تحفة الاحرار [نسخه‌ها ۴: ۱۳۷] .

22204ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱ دیو: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، ۲۰۶ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱: ۴۴۱] .

22205ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ppi/VI۵۰ - ۱۵۳۹ (۴۱۰): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، خاتمة الحیاة اوست [ف عبدالله ۲: ۲۹۸].

22206ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۸A ۳۷۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۴۹۱] .

22207ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۵۶: نستعلیق زیبا سدهٔ **۱۲** . دارای: دیوان یکم ودوم و بخش سوم ازدیوان سوم: زرین، ۶۰۰ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22208ـ **رضوی** ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴): در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۱** او . دیوان ۱ و ۲ و ۳ اوست [ف. رضوی ۷: ۶۷۰] .

22209ـ **تهران**، دهخدا ۱۳۳: نستعلیق میرزا عبیدپسر حاج میرزا عبدالقادر، **۱۲۷۵**، آغاز درحرف الف افتاده . [نسخه‌ها ۳: ۱۹].

22210ـ **ملك** ۵۴۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت ۱۲۳۸، ۲۵۴ گ ۱۷ س [رؤیت].

22211ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق سدۀ **۱۳**، [نسخه‌ها ۶:۱۰۵] .

22212 ـ **تهران،** ادبیات ۸د: نستعلیق سدۀ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۱۱۴گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱:۲۵۱] .

22213ـ **دانشگاه** ۳۹۳۱۵: نستعلیق سدۀ **۱۳**، دارای ترجیع وغزل، آغاز وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۱۸] .

22214ـ **مجلس** ۲۵۵۵: نستعلیق سدۀ **۱۳**، زرین، دیوان دوم اوست: قصیده، ترجیع وترکیب وغزل، رویهم ۷۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۵۹] .

22215ـ **بنگال**، ایشیاتك ۳۱ دیوان (۲۳۳) : نستعلیق، تاریخ یادنشده .

22216ـ **بنگال**، ایشیاتك ۳۲ دیوان (۳۶۳) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده .

22217 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۳۳ دیوان (۱۳۹۴): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۶] .

22218ـ **مجلس** ۳۵۸ : نستعلیق ریز تاریخ یادنشده، زرین، ۲۴۲گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲:۲۱۱] .

22219 ـ **مجلس** ۳۵۹ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز نونویس، ۲۵۷گ ۱۵س [ف. مجلس ۲:۲۱۲].

22220 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۶۶ : و ۹۶ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

25-22221ـ**قاهره**، دارالکتب ۶۸ـم، و ۶۹ـم ادب فارسی، و ۳۱، و ۴۴ ادب فارسی طلعت، و ۸۷ زکیه : پنج نسخه تاریخ هیچیك یادنشده [ف. مخطوطات ۱: ۱۵۳-۱۵۴].

22226 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۸۸۲/۳۹۳۴: تنها چند جزء آن است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۱۲] .

دیوان جانی

ملاحسن [دانش پژوه]. بدین نام در تذکره‌هایی که در دسترس من بود بر نخوردم، شاید میرزا محمد حسین جانی فسایی (م۱۲۱۲) باشد.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۲۶.

22227 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۴۰: نستعلیق سدۀ **۱۳** [نسخه‌ها ۲:۷۸] .

دیوان جرس تهرانی

میرزا محمد مهدی پسر میرزا جامی، از نوادگان حکیم هاشم طبیب روزگار صفویه، زنده در ۱۳۰۶، کار سررشته‌داری را در تهران داشته‌است، وصدر اعظم میرزا آقاخان نوری راستایش کرده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۹۳ـ فرهنگ سخنوران: ۱۲۸ .

22228ـ**مجلس** ۹۶۰: نستعلیق زیبای سدۀ **۱۳**، زرین، برای ناصرالدین شاه نوشته شده . دارای ۳۳ غزل در ۳۱۷ بیت، ۱۹گ ۱۰س [ف. مجلس ۳: ۲۴۵] .

دیوان جرعۀ تبریزی

میرزا شمس‌الدین ابوالفتح خوشنویس، زنده در ۱۲۷۳ که دیوان قاآنی بخامۀ او در آن تاریخ بچاپ رسیده است .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۹۳ـ فرهنگ سخنوران: ۱۲۸ .

22229ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق تحریری خودسراینده، زرین، پیرامن ۵۰۰۰ بیت، ۲۶۹گ ۱۰ س [نسخه‌ها ۶: ۱۰۲] .

22230ـ **مجلس** ۹۶۱: شکسته نستعلیق سدۀ **۱۴**، غزلهای اوست از الف تا بخشی از تاء، پیرامن ۷۲۰ بیت، ۲۶گ ۱۴س [ف. مجلس ۳: ۲۴۷] .

22231ـ مجلس ۸۸۴۳فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

دیوان جرمی

در ذریعه ازجرمی بخاری‌زنده در۹۲۸ و جرمی تبریزی از اوایل سدۀ چهاردهم‌یاد شده است .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۹۳ .

22232 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۳۶۲

س: نوشتۀ محمد هادی‌فرزندخواجه عالم ، بی‌تاریخ ، **آغاز:** ای‌رخت‌نورداده بیضاراـ‌کرده سرسبز باغ وصحرا را [مخطوطات ۱ : ۱۵۴].

دیوان جعفری

میرمحمد نصیر خـان سندی ، در گذشتۀ ۱۸۴۶م .

22233 ـ پاکستان ، دانشکاه پنجاب ۲۸۳pi/VI/ ۱۹۲۷ (۶۰۸ ف): نستعلیق حسن کربالی ، بی تاریخ [ف . عبـدالله ۲ : ۴۲۵] .

دیوان جزوی

ازسرایندگان اراك در دربارآق‌قویونلو.

بنگرید:ذریعه۹: ۱۹۳ـفرهنگ سخنوران: ۱۲۸ .

22234ـ ملك۱/ ۵۱۶۲: نستعلیق سدۀ **۱۱**، دارای: غزل به‌ترتیب‌تهجی، سپس رباعی (۱پـ۴۰پ). **آغاز:** هرچندشد زترس‌گنه‌تیره حال‌ماـ‌روشن‌دلیم وعفوبود درخیال‌ما [رؤیت]

دیوان جلال

طاهر با تخلص جلال [دانش پژوه] . در ذریعه۹: ۱۹۸ـ۲۰۱وفرهنگ‌سخنوران: ۱۳۰ـ۱۳۴ به‌سراینده‌ای بدین‌نام‌بر نخوردم.

22235ـ لالااسماعیل ۴۳۰: نوشتۀ دوشنبۀ ۲۰ شوال **۸۳۹** ، ۱۰۶گ . فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۳۳۴هست [فیلمها:۸۹].

دیوان جلال

از سراینده‌ای باتخلص جلال .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۹۸ـ ۲۰۰ .

22236 ـ ملك ۴۸۳۳/۳ : شکستـه نستعلیق‌سدۀ **۱۳** (۱۲۸بـ۱۳۴ر) [رؤیت] .

دیوان جلال اردستانی

سیدجلال‌الدین‌محمد، که‌یاد اودرد کلیات: ۱۸۵۵، گذشت .

22237ـ دانشگاه۲۹۴۳: نستعلیق‌سدۀ **۱۱** ، در « کلیات » او [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۱۹] .

دیوان جلال بلخی = دیوان مولوی

دیوان جلال طبیب

پزشك خاندان مظفر وشاه‌شجاع،سرایندۀ مثنوی «گل و نوروز» بسال ۷۳۴ .

بنگرید : ذریـعه ۹ : ۱۹۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۳۱ .

22238ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۳ـم ادب فارسی : نستعلیق فرصت غریب **۸۲۳** در مجموعۀزرین [مخطوطات ۱ :۱۵۵].

دیوان جلال عتیقی = دیوان عتیقی

دیوان جلال عضد = دیوان عضد

دیوان جلال قاجار

جلال‌الدین میرزا فرزندفتحعلی‌شاه، سدۀ سیزدهم .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران:۱۳۲.

22239 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۶۵۷

مج: محمدتقی فرزند محمدباقر، با تاریخ **۱۳۴۹** در دفتر، ۱۰ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

دیوان جلالی

ناشناخته.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۱ - فرهنگ سخنوران: ۱۳۳ و ۱۳۴.

22240 - **دانشگاه** ۳/۴۹۹۶: سدهٔ **۱۳** با تاریخ ۱۲۱۸ در شمارهٔ پیشین (۴ ۱۰پ - ۱۲۳ پ متن و هامش) به‌ترتیب تهجی از تاء تا یا [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۱].

دیوان جلالی

احمد (گجراتی) مرید میر سید جلال فرزند احمد.

22241 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۲۸۵ ۱۹۱۹ (۵۳۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**. **آغاز**: الای مست ناز از حد مبر بی‌اعتدالی را [ف. عبدالله ۲: ۲۷۷].

دیوان جلالی (جلال)

ناشناخته. با تخلص جلالی و جلال.

22242 - **رضوی** ۳۸۱ ادبیات ۸۷۷۱: نستعلیق بد ملامحمد ایوب از سدهٔ **۱۴**. غزلهای سستی است، آغاز: الایا ایها الساقی ندارم تاب هجرانرا - بده جام می‌نابم کند روشن دل و جانرا [ف. رضوی ۷: ۳۸۵].

22243 - **مجلس** ۸۵۶۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۴** نسخه بنام «تنبیه الاشرار» است. [دفتر ثبت کتابخانه].

دیوان جلالی احمد آبادی

جلال الدین.

22244 - **بنگال**، ایشیاتك ۳۴ دیوان (۵۳۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۶].

دیوان جلالی خوافی

جلال الدین محمد فرزند علی خوافی، متخلص به جلالی، زنده در ۷۱۹ [ن. طرازی] **آغاز**: شر گیری چشم آن اهو - دیدهٔ لا اله الا الله.

22245 - **قاهره**، دار الکتب ۱۵۳ م ادب فارسی: نوشتهٔ فرصت غریب **۸۲۳**، در یك مجموعهٔ زرین [مخطوطات ۱: ۱۵۴].

دیوان جم

شاید محمد شریف مشهدی، که بهند رفته و در جنگهای شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۸) کشته شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۲ - فرهنگ سخنوران: ۱۳۴.

22246 - **مدینه**، عارف حکمة ۶۴: ۵۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان جمال الدین اصفهانی

محمد فرزند عبدالرزاق، پدر کمال الدین اصفهانی، درگذشتهٔ ۵۸۸. او گذشته از سرایندگی مقام دبیری نیز داشته و از راه انشاء و خط روزگار می‌گذرانیده است، ۱۳۱۰ خ دیوان او بکوشش عبدالجواد ادیب نیشابوری و سپس وحید دستگردی ۱۳۲۰ خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۲ - فرهنگ سخنوران: ۱۳۴ - ف. مشار: ۷۲۳.

22247 - **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۱: ۹].

22248 - **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۱۲ (۲۰۹): با تاریخ **۷۳۰** در دفتر، همراه «دیوان اثیر الدین» و جز آن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها: ۴۱۰].

22249ـ تهران، اصغر مهدوی ۳/۱۱۳: نستعلیق امامقلی کرمانی با تاریخ **۱۰۰۶** دردفتر [نسخه‌ها ۲:۹۵].

22250ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۵۶ حکمت: شکسته‌نستعلیق هندی، ذیقعدهٔ **۱۰۰۷** در روستای‌ربوری، مقابله شدهٔ ابوحیان‌بن‌علی درجنگ [ف. ادبیات ۲: ۱۱].

22251ـ **تهران**، ملی ۷۵ فهرست‌نشده: نستعلیق خوش محمد فرزند ملامیر کاتب حسینی، ذیحجهٔ **۱۰۱۰**، زرین. دارای: قصیده، قطعه، مثنوی، مرثیه، ترکیب، غزل، رباعی، ۵۵۶ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۴:۱۹۶].

22252ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج: نوشتهٔ **۱۰۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۶۶].

22253ـ **تهران**، ملی ۹۲۱ف: نستعلیق محمدرضا فرزند میرزا علی‌خاتون‌آبادی، درع ۲/**۱۰۲۴**، آغازافتاده، دارای قصیده و ترکیب بند و قطعه و غزل و رباعی، ۲۰۷ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۴۵۵ـ نسخه‌ها ۴:۱۹۳].

22254ـ **مجلس** ۲۳۹۱: شکسته‌نستعلیق مهدی جرپادقانی، **۱۰۳۳**، با یادداشتهای ملك‌الشعراء بهار، دارای، قصیده و ترکیب‌بند و قطعه و غزل، رویهم ۵۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۱]

22255ـ **تهران**، ملی ۱۸۹ف: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۷ع ۱۰۴۵/۲. دارای: قصیده، غزل، رباعی، ۱۷۱ گ ۲۲ س [ف. ملی ۱: ۱۹۰ـ نسخه‌ها ۶: ۱۹۵].

22256ـ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵**، ۷۵۰ بیت در یك سفینه [ف. رضوی ۷: ۵۸۶].

22257ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۵۶۳ـ۶۰۴) با ۲۹ دیوان دیگر، زرین [رؤیت].

22258ـ **ملك** ۵۴۴۷/۱: نسخ سدهٔ **۱۱** (۱پ ـ ۱۰۴ر)، سپس دیوان پسرش کمال‌الدین. دارای: قصیده، ترکیب، رباعی. زرین [رؤیت].

22259ـ **اصفهان**، شیخ‌حسن جابری انصاری ۱ مج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باافتادگیهای نو نویس‌شده [نسخه‌ها ۶:۵۹۵].

22260ـ **رضوی** ۳۸۲ ادبیات ۶۰۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باسرلوح زرین، گزیده‌ایست در پیرامن ۲۳۵۰ بیت ازقصیده و ترکیب بند و قطعه و غزل و رباعی [ف. رضوی ۷: ۳۸۶].

22261ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۴ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲:۴۲].

22262ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۱۸۲۹ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

22263ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۹۶ـ ۲۲۷ جنگ) ۱۵۳۲ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳].

22264ـ **تهران**، ملی ۷۴ فهرست‌نشده: تحریری سدهٔ **۱۲**، بامهر ناصرالدین‌شاه، آغاز وانجام افتاده. دارای: ترکیب بند، قصیده، ترکیبات دیگر، قطعه، غزل، رباعی هریك مرتب به‌تهجی، ۲۷۹ ص ۲۵ س [نسخه‌ها ۴: ۱۹۵].

22265ـ **ملك** ۵۱۱۴/۹: نستعلیق شکسته، باتاریخ **۱۲۵۰** دردفتر (۱۳۰ پ ـ ۱۸۳ پ) دارای: قصیده، رباعی، بدون ترتیب تهجی [رؤیت].

22266ـ **آصفیه**، ۱۲۳۷ دیوان: نوشته پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۸۸].

22267ـ **ملك** ۵۳۶۸: شکسته‌نستعلیق مشتری طوسی، **۱۲۹۳**، بایادداشتی از او دربارهٔ

اینکه‌چگونه‌وچه‌اندازه‌از این دیوان بخامهٔ اوست، ۶۵گ ۱۵س [رؤیت].

22268ـ مجلس۹۶۲: بنابر یادداشت عبدالحسین‌سردارمعظم‌خراسانی در۱۳۳۵ این نسخه برای‌کتابخانهٔ او نوشته‌شده است. دارای: قصیده، ترکیب ، غزل، رباعی. زرین[ف. مجلس ۲۴۸:۳] .

دیوان جمالی

22269ـموزهٔ بریتانیا Or۷۰۶۴: سدهٔ ۱۰، درفهرست‌آمده: اشعارجمالی [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴:۶۷۶] .

دیوان جمالی تبریزی

شیخ‌محمد تبریزی ، شیخ‌الاسلام‌شیراز، از سدهٔ نهم .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۰۴ـ فرهنگ‌سخنوران : ۱۳۶ .

22270ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۵۴: ازهمان روزگار سراینده ، زرین، ۲۲۲گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

دیوان جمالی

ازشیخ جمالی ، ازسرایندگان‌فارسی‌زبان هند، درگذشتهٔ ۹۴۲[نصرالله طرازی].

22271 ـ قاهره ، دارالکتب ۶۴ـم ادب فارسی : تعلیق‌زیبای ملامحمد. ۲۷ رجب ۱۳۰۹ ، ۱۴۹گ۱۹س . آغاز: ای‌طلبکاردیار مسکینان [مخطوطات ۱:۱۵۶] .

دیوان جنت = جنتیه

جنت‌حائری ، درویش‌علی‌مقرب علی‌شاه، از سدهٔ سیزدهم ، درهشت باب‌بنام جنتیه‌ساخته است .

22272ـ آقای کاظم‌مدیرشانه چی: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، گویا پاکنویس خود سراینده [نسخه‌ها ۵:۲۸۶] .

دیوان جنونی اردبیلی

در ۱۱۰۷ در اردبیل میزیسته‌است.

22273ـ تبریز، سلطان‌القرائی: دارای غزل ، ترجیع ، قصیده ، رباعی‌در۳۲۵۴ بیت، **آغاز:** چواز خلوت به‌صحراجلوه‌گرشدحسن بی‌پروا، همراه «جنگنامه» که‌بترکی‌است [ذریعه ۹ : ۲۰۶].

دیوان جوزا نطنزی = دلگشا

ابوتراب‌فرزندحسن‌حسینی، سدهٔ‌سیزدهم، که در دیه چشمهٔ‌نطنزکاشان‌میزیسته ومیخواسته دیوان اوچون دیوان‌حافظ موردتفاؤل‌قرارگیرد و آنرا «دلگشا»خوانده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۰۹ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۴۰ .

22274 ـ مجلس ۹۶۳ : در ۸ رجب ۱۲۸۸ بانجام رسیده است‌وشایدبخامهٔ‌سراینده باشد ، دارای: ترکیب‌بندوقصیده‌وغزل وترجیع بند و رباعی ومفردات اوست ، پیرامن۳۵۰۰ بیت، انجام افتاده، ۱۵۰گ ۱۲س [ف. مجلس ۳: ۲۵۰] .

22275ـ ملك ۵۰۹۴ : نسخ۱۷ صفر ۱۳۱۱ درشاهرود، نسخه درهفت‌مخزن وسپس «مرموزالحکم» درشرح حال سراینده ومعشوق او ، بافهرست‌مطالب درآغاز ، ۳۵۲گ۱۹ س [رؤیت].

دیوان جویای تبریزی

میرزاداراب‌بیگ‌درگذشتهٔ۱۱۱۸(= سخن پرور) برادرفتحعلی تسکین و کامران‌گویا، از تبریزیان زاده در کشمیر . بیشتر سرایندگان آغاز سدهٔ دوازدهم هند ازشاگردان اوبوده‌اند.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۱۲ـ فرهنگ سخنوران: ۱۴۲ ــ دانشمندان آذربایجان : ۱۰۱.

22276ـ دانشگاه ۴۶۲۸/۲: شکسته نستعلیق زرین‌قلم، **۱۱۱۲**، در یك جنگ (ص ۶ـ ۴۶) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۶۴].

22277ـ تبریز، ملی ۲۹۹۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ :۲۹۵].

دیوان جهان خاتون

شاهزاده جهان ملك خاتون دختر مسعود شاه، که بروزگار حافظ (م ۷۹۱ـ۷۹۲) در شیراز میزیسته، متخلص به جهان. پدرش مسعود شاه فرزند محمود اینجو در ۷۳۶ کشته شده، تاریخ مرگ سراینده ۷۵۸ یاد شده است.

بنگرید: راهنمای کتاب گفتار سعید نفیسی س ۱۱ ش ۷: ۳۶۹ـ فرهنگ سخنوران: ۱۳۹.

22278ـ پاریس، ملی S.P. ۷۲۳: از سدهٔ **۸** و بروزگار سراینده، زرین، انجام افتاده، با دیباچه‌ای به نثر: شکر وسپاس وحمد بیقیاس حضرت خالقی را جل جلاله، نزدیك چهارده هزار بیت [راهنمای کتاب، مهرماه ۴۷: ۳۷۰].

22279ـ استانبول، طوپقپوسرای ۸۶۷. H: مرشد فرزند محمد همدانی، **۸۴۰**، ۲۷۵ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۱۵].

22280ـ لندن، کمبریج V.۳۲(۶): با تاریخ **۱۰۲۸**، دارای ۵۰۰ بیت، از کتابهای براون بوده [ف. رینولد نیکلسون: ۲۳۷ ـ راهنمای کتاب س ۱۱ ش ۷ : ۳۷۰]

22281ـ پاریس، ملی P. ۱۱۰۲: تاریخ یاد نشده، نزدیك به ۱۳۰۰ بیت، همراه دیوان زنی با تخلص (بی‌نشان). راهنمای کتاب مهر ۴۷: ۳۷۰].

22282ـ پاریس S.P. ۷۶۳: تاریخ یادنشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۱ و ۱۰۶۴ هست [فیلمها: ۸۹] بنگرید 22278.

دیوان جهان قاجار

شاهزاده خانم زبیده دختر فتحعلی شاه، همسر نصرت‌الملك علیخان قره‌گزلو و مادر حسین خان حسام‌الملك، درگذشتهٔ ۱۳۰۴.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۱۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۳۹ ـ ریحانة‌الادب ۲ :۱۱۲.

22283ـ ملك ۵۴۹۵/۴ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۴۶ر ـ ۱۸۱پ). دارای: مثنوی، غزل [رؤیت].

دیوان جیحون یزدی

تاج الشعرا محمد، در گذشتهٔ ۱۳۰۲ نه ۱۳۱۸. نگارندهٔ «نمکدان» در برابر «گلستان». دیوان او بسال ۱۳۱۶ در بمبئی چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۱۲ ـ ف. مشار: ۷۲۳ ـ ریحانة‌الادب ۱ :۲۹۲.

22284ـ رضوی ۳۸۳ ادبیات ۴۶۲۳: شکسته نستعلیق خوش **۱۳۰۸** میرزا هاشم یزدی همراه «نمکدان» و قصیده‌هاست و ترجیع و ترکیب و مقطعات و غزلها و رباعیها و مثنویهای او [ف. رضوی ۷ : ۳۸۳].

22285ـ سنا ۱۰۳ : شکسته نستعلیق میرزا هاشم یزدی نیشابوری، از ذیقعدهٔ **۱۳۱۵** تا **۱۳۱۶** بدستور آقا میرزا محمد شفیع تاجر شیرازی همراه «نمکدان» ۴۷۰ ص [نسخه‌ها ۶: ۴۴۰].

22286ـ مجلس ۵۸۶۹: نستعلیق حسین فرزند عبدالحسین ماهانی، سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، با دیباجه‌ای از حسین ماهانی، سپس قصیده، غزل، مخمس. [ف. مجلس ۱۷ :۲۷۰].

چ

دیوان چاپچی ← دیوان بدر چاچی

دیوان چنالی

سرودهٔ چنالی [نصرالله طرازی]. درذریعه ۹ : ۲۱۵ و فرهنگ سخنوران : ۱۴۳ ودرهر تذکره‌ای که‌در دسترس بود به‌این تخلص بر نخوردم.

22287ـ قاهره، دارالکتب ۱۰۳ ادب فارسی : بی‌تاریخ ، ۱۲۰ص. **آغاز:** درهنگام که نسایم تجلیات جمالش [مخطوطات ۱ : ۱۵۶] .

ح

دیوان حاجب اصفهانی

آقای جواد، به‌هند رفت ونزد فرمانروای ایالت اودیمین‌الدوله سعادتعلی‌خان بهادرجای یافت ، درپایان بعرفان روی‌آورد وترک منصب کرد و جهانگردی گزید .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۱۶ـ فرهنگ سخنوران: ۱۴۴ـ لغت‌نامه ، مادهٔ حاجب: ۱۶.

22288ـ **دانشگاه** ۴۷۰۵: نستعلیق ۲۴ صفر **۱۲۸۹** ، **آغاز:** ای‌کرده محوماه رخت آفتاب‌را ـ درخون نشانده رشك لبت لعل ناب را ـ در پرده سوخت شعلهٔ حسن توعالمی ـ درحیرتم که ازچه‌نسوزد نقاب را ، ۱۱۲ گ ۱۵ س[ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۰] .

دیوان حاجی ابرقوهی

حاجی آقا از نوادگان اتابکان لرستان ، به‌هند رفته ومحمدقلی‌قطبشاه راستوده وازشصت سالگی گذشته وتا۹۷۲ زنده‌بوده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۱۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۴۵ .

22289ـ **مجلس** ۹۶۴ : نستعلیق‌خوب هندی پس **۹۷۲** ، بایادداشتی دربارهٔ اینکه‌خط میرعلیشیراست‌ودیگری براینکه‌خط باباشاه‌عراقی است ، قصایدیست درستایش امامان و پادشاهان هند، شاه تهماسب ، ناظر ومنظور، غزلیات ، رباعیات، پیرامن ۲۵۰۰ بیت، ۲۱۰ گ ۱۱ س[ف مجلس۳: ۲۵۱] .

دیوان حاجی بچه‌بستی

امام شمس‌الدین ازسدهٔ هفتم [خانم‌فخری راستکار] .

22290ـ **مجلس** ۱۰/۲۳۲۳ : نسخ کهن سدهٔ۹(ص۴۴ـ۱۴۷ جنگ) ترجیع بندیست [ف. مجلس ۸:۸]

دیوان حاجی تقی قزوینی

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۱۹ .

22291ـ **مجلس**۱ ـ۶/۲۹۳۹: تاریخ یادنشده ، با تاریخ **۱۱۵۰** تا **۱۲۰۶** در دفتر (ص۲ـ۶۲).دارای : ملمع ، قصیده، تضمین‌که از محتشم‌کاشی وعرفی‌کرده [ف . مجلس ۱۰: ۳۶۸] .

دیوان حافظ شیرازی

خواجه‌شمس‌الدین محمد (شیراز پیرامن ۷۲۹ـ۷۹۱ یا ۷۹۲) . در دیباجهٔ محمد گل اندام بر دیوان او آمده : خواجه بگردآوری سروده‌های خودنپرداخته است وپس ازمرگ‌او

دیگران آنرا گردآوری کرده‌اند . کهن‌ترین چاپ آن بر کهاوس درلایبزیك ۱۸۵۴م است.
بنگرید: ذریعه ۹: ۲۲۲ـ فرهنگ سخنوران: ۱۴۷ ـ ف . مشار: ۷۲۴.

22292 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳/ ۳۰۲۴ (۷۲۶ف): نستعلیق کهن سدهٔ **۸**، یا میان سالهای **۷۹۰ـ۸۳۰**، گزیده‌ایست آغاز و انجام افتاده، ۲۲ غزل است مرتب، ۱۷۳ بیت، این نسخه بروش عکسی همراه با پیشگفتار خانم بدری آتابای در ۱۳۴۴ خ چاپ شده است.

22293ـ321 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا : بیست و نه نسخه ازدیوان حافظ در این کتابخانه هست ، که شش نسخهٔ آن مصور است ، کهن‌ترین آنها مؤرخ **۷۹۶، ۹۲۶، ۹۳۱، ۹۷۱، ۱۰۱۴** است [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۴۷] .

22322 ـ **فرهاد معتمد** ۳۳ : نستعلیق خوش گویا سدهٔ **۸ـ۹** و گویا از میر علی، آغاز و انجام چند برگی نو نویس ، جدول زر [نسخه‌ها ۳ : ۱۷۸] .

22323 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۸۹: نستعلیق ۱ رجب **۸۲۱** ، همراه دیوان سلمان در متن ، هامش آن جنگ شعر است، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۷۱] .

22324 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۹۴۷ : نستعلیق جعفر حافظ، **۸۲۳**، ۱۴۲ گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۳۵۹ هست [فیلمها : ۸۹ـ ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۶].

22325ـ **مجلس** ۵/ ۲۶۵۶: نستعلیق کهن، باتاریخ **۸۳۴** دردفتر (ص ۵۲۹ـ۶۵۳)، ۱۴۸۰ بیت غزل و رباعی، زرین ، [ف. مجلس ۸: ۳۹۹] .

22326ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۹۰: نسخ **۸۳۶** درجنگ، با دیباجه‌ای به نثر که آغاز آن اندکی افتاده ، (۹۰ هامش) [نسخه‌ها ۲ : ۷۲] .

22327ـ **بادلیان** ، ۱۲۱ الیوت: همراه « دیوان امیرخسرو » مؤرخ **۸۳۹** و جز آن. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷] .

22328ـ **مجلس** ۲۳۹۲ : نستعلیق خوش یعقوب ، **۸۵۴** ، زرین ، دارای: غزل و قطعه و ساقینامه و مثنوی و رباعی، رویهم ۲۷۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۲] .

22229ـ **مجلس** ۹۶۵ـ۹۶۸: نستعلیق **۸۵۸** نویسنده خودسراینده بوده ودرص ۴۳۱ یك تك بیت ازخود آورده است، نسخه عنری ممتاز ، ۲۱۷ گ ۱۰ س [ف. مجلس ۳: ۲۵۵].

22330 ـ **موزهٔ قونیه** ۷/ ۱۳۷: در هامش «کلیات» میرسیدعلی نوشتهٔ **۸۵۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها: ۴۵۲].

22331ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق خوش عبدالراحیم (انیسی یعقوبی خوارزمی) ج **۸۶۴/۲** (یا **۸۶۳**) بغلی [نسخه‌ها ۱: ۱۱ و ۶۹۱] .

22332 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۱۰۱۵ : شاه محمود ، **۸۷۰** ، ۱۶۴ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۶] .

22333ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۰۹۱۱: نوشتهٔ **۸۷۲** . [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

22334 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y ۹۳ : نوشتهٔ **۸۷۳**، ۱۷۵ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۱۶] .

22635 ـ **دانشگاه** ۴۴۷۷: نستعلیق، پنجشنبهٔ **۸۷۴** ، زرین ، آغاز در حرف الف افتاده ، ۱۹۵ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۲۷] .

22336 ـ **پاریس**، ملی۲۱۰۱: نوشتهٔ میرعلی **۸۸۷** ، گزیدهٔ غزلهای اوست[نسخه‌ها ۶۷۸:۵] .

22337ـ **مجلس**۲۳۹۴: نستعلیق‌خوش ابراهیم شیروانی ، **۸۸۰** (مشکوك) برای‌محمد شریف دربغداد، زرین،دارای: بخشی‌ازدیباچه، قصیده وغزل ومخمس وترکیب‌بند وترجیع بند ومثنوی وساقینامه وقطعه ورباعی‌رویهم، ۵۴۰۰ بیت [ف.مجلس۸:۱۰۳].

22338ـ **قاهره**، دارالکتب۳۵ـم‌ادب فارسی : نستعلیق‌خوب بخامهٔ الکاتب‌الشیرازی ۹۱ (گویا**۹۸۱**) زرین، تصویرهاکارعلی‌فرزند نظام‌الدین علی‌فرزند سلطان عبدالله جوهری ، ۱۳۷ گ ۱۴ س [مخطوطات ۱:۱۵۷].

22339ـ**لنین‌گراد**oct۲۷۳۲: ضمن يك جنگ مؤرخ **۸۹۲** (فیلمـ ملی) [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۱].

22340 ـ **پاریس** SP. ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیك**۸۹۲**. درهامش‌دفتر**فیلم**آن‌در دانشگاه‌ش۱۳۱۸و۱۳۱۹هست[فیلمها:۵۹۳].

22341ـ **مجلس**۲۳۹۳: نستعلیق‌خوش عربی علی‌اکبر ، **۸۹۳** ، آغازافتاده، دارای: بخشی از دیباچه، غزل‌وقطعه وقصیده وساقینامه و رباعی، رویهم ۴۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۰۳] .

22342 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۴۵۸۹ Spi/VI۳۰: نستعلیق محمود فرزند حسن نیشابوری، دامادوشاگردسلطانعلی‌مشهدی، **۸۹۴** (۱۴۸۹ م) [ف . عبدالله ۲ : ۴۸۰] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۱۲].

22343ـ**مجلس**۹۶۹: نستعلیق سلطانعلی مشهدی خوشنویس، **۸۹۵**، دارای: ۲۱۱غزل و ساقینامه وقطعه ورباعی ، زرین، ۲۰۱ گ۸ـ ۱۲س[ف . مجلس۳:۲۵۶] .

22344ـ **ملك** ۵۹۳۳: نستعلیق خوش درویش محمودنیشابوری‌خوشنویس،**۸۹۸**نسخهٔ کامل ، زرین، ۱۶۷گ۱۹س[رؤیت].

22345 ـ **تهران**،سلطنتی۲۶۸ (۴۷۱ ف) : نستعلیق‌خوش‌کهن ، ازسدهٔ ۹ ، زرین ، دارای‌غزل مرتب، ساقینامه‌ها ، ۳۰۶ص۱۳ س [ف . دکتربیانی : ۲۲۲] .

22346ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۶۸۶ Spi/VI ۳۰A : نستعلیق سدهٔ۹ ، [ف . عبدالله۲ : ۴۸۱] . از کتابهای پرفسود شیرانی بوده و دکترمحمدبشیرحسین در فهرست خود ۱ : ۱۱۳این نسخه راازسدهٔ ۱۱یادکرده است .

22347ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**،انجام در رباعیات‌افتاده،۲۰۷ گ ۱۳س [نسخه‌ها ۶:۶۹۱].

22348ـ **ملك** ۵۵۱۲: نستعلیق‌سدهٔ۹، دارای : غزل بدون‌ترتیب ، رباعی، زرین ،با شش‌مجلس ، ۱۵۴ گ۱۲ س[رؤیت].

22349ـ **ملك** ۴۶۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، زرین ، ۱۸۴ گ۱۲س [رؤیت].

22350ـ**ملك** ۵۲۲۶/۶: نستعلیق‌سدهٔ **۹** درجنگ (۸۰پ ـ ۱۰۴پ)، غزلهای‌اوست [رؤیت] .

22351 ـ **عبدالحسین بیات**نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۹**، باتاریخ‌جعلی**۸۴۲**،زرین، پیرامن ۴۵۰۰بیت دارد ، ۱۷۱ گ۱۳س [نسخه‌ها ۶ : ۹۶] .

22352 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۴۳: پیرامن‌سدهٔ**۹** ، ۱۵۳ گ۱۵س [ف. فهمی ادهم۱ : ۲۱۷].

22353ـ**هاروارد**،هوتن P۸: نستعلیق خوش سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین باچند میناتور، ۳۵۶

س ۱۳ [ترجمهٔ ایرج‌افشار ، نسخه‌ها۴:۴].

22354ـ مجلس۳۶۱: نوشتهٔ‌سلطانعلی مشهدی خوشنویس، **۹۰۱** ، نسخهٔ‌ممتاز، زرین، ۱۹۹ گ۱۲ س[ف . مجلس۲:۲۱۳] .

22355 ـ تبریز ، حـاج آقا حسین نخجوانی : نوشتهٔ‌پرحسین‌کاتب‌شیرازی، دههٔ نخستین ذیـقعدهٔ **۹۰۴** . [نسخه‌ها ۴ ـ ۳۳۹] .

22356ـ مجلس۵۰۹۱: نستعلیق‌زیبای سلطانعلی‌کاتب،رجب**۹۰۵**،زرین، ممتاز،۱۶۴ گ۱۴ س [رؤیت].

22357 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۴۲ :شاەمرشدالدین ، **۹۰۶**، ۱۹۱ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۱۷] .

22358ـ کپنهاك ، سلطنتی، اهدائی دانشگاه ۹: نستعلیق‌محرم‌فرزندحسین‌السیروزی (؟)، **۹۰۶** . همراه اصطلاحات صوفیه‌که آغاز آن افتاده [نسخه‌ها۵: ۷۱۰] .

22359ـ مکه، مکةالمکرمه۲۰: نوشتهٔ درویش محمدطاقانی ، ۱۰ذیحجهٔ **۹۰۹**،زرین [نسخه‌ها ۵ : ۵۴۰] .

22360 ـ سپهسالار ۱۹۹ : نستعلیق نجم‌الدین اوحدی‌شیرازی ، **۹۱۷**، زرین، پنج مجلس میناکاری ، میان غزلها وقصیده‌ها ۲۷۰ رباعی‌خیام راکه‌قابل‌سنجش باسروده‌های حافظ میدانسته آورده است ، ۲۲۷ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار۲:۵۷۹ و۴ :۴۸۳] .

22361ـ آصفیه ، ۱۸۸ اخلاق : در هامش‌کلیله ودمنهٔ زرین‌مؤرخ **۹۱۸**[ف. آصفیه ۱:۶] .

22362 ـ آکادمی علوم شوروی DopH ۴۰۸ : نستعلیق‌شاەمحمودنیشابوری شاهی ، ۲۰شوال **۹۲۸** ، ۲۲۳ گ[نسخه‌ها۳: ۱۰۱] فیلم آن در ملی ع ۸ ـ۳۸۰۷ هست [فیلمها : ۸۹] .

22363 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰۰۲ شعرتیمور : نستعلیق‌زیبای**۹۳۳** ، ۴۲۷ص۱۶ س [مخطوطات ۱:۱۵۹].

22364ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی CDXI: نستعلیق‌پیرحسین‌فرزندحسن کاتب‌شیرازی،ج/**۹۳۸**[نسخه‌ها۳:۱۰۱]فیلم آن درملی ع۸۰ـ۴۳۷۹ هست [فیلمها:۸۹].

22365 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم شوروی ۱۲۰۰ Or .B : نستعلیق قوام‌الدین محمدشیرازی ، **۹۳۹** (یا ۹۳۸)، ۱۹۹ گ۱۳ س.عکس‌آن‌درملی‌ش‌ع۲ـ۱۸۰۱هست[فیلمها: ۸۹ـ نسخه‌ها ۳ :۱۰۱] .

22366ـ قاهره، دارالکتب۹۰ زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸** ، (گ۱۳۷ ـ ۱۹۰)[مخطوطات ۱:۱۶۰] .

22367 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۴۵ : حسن‌فرزند علی‌الکاتب ادرنوی ، **۹۴۰** ، ۱۹۸ گ ۱۵س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۱۷] .

22368ـ استکهلم،دانشگاه۴: نستعلیق غیاث فرزند محمدالحسینی ، **۹۴۳** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۴] .

22369ـ هاروارد ، فرانسیس‌هوفر: نستعلیق محمودفرزندسلطانعلی،**۹۵۵**[نسخه‌ها ۴:۱۰].

22370ـ تبریز ، ملی۳۶۲۵: نوشتهٔ قاسمعلی فرزند حیدر در **۹۶۳** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۵] .

22371 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۳۴ (۴۷۳ف): نستعلیق‌حسن‌کاتب، **۹۶۳** ، زرین، دارای : دیباجهٔ‌گلندام ، قصیده ، غزل نامرتب ساقینامه‌ها ، قطعه ، رباعی ، ۴۳۲ ص ۱۲ س

[ف . دکتر بیانی : ۲۲۵] .

22372 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۶ ـم ادب فارسی : تعلیق زیبای حیدرحسینی، رمضان ۹۷۳ ، زرین با تصویرها ، [مخطوطات ۱ : ۱۵۷] .

22373 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۲ـم ادب فارسی: تعلیق خوب محمدفرزند علاءالدین رزه ، محرم ۹۷۶ درباخرزه قریه‌رزه ، نسخه زرین مصور ، ۱۹۳ گ[مخطوطات ۱:۱۵۶].

22374ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۷۰ Spi/VI۳۰B : نوشتهٔ سیدی‌مرادفرزند سلطان محمود طبسی، ج ۱/۹۷۸ (۱۵۷۰م) با دیباجه‌ای به‌نثر [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۱۲ـ و، ف. عبدالله ۲ : ۴۸۱] .

22375ـ لندن، انجمن آسیائی پادشاهی ۲۶۵a : نوشتهٔ ۹۷۹[نسخه‌ها۵: ۶۸۰].

22376ـ کپنهاك، سلطنتی: محمدباقر فرزندحاجی محمد شریف خراسانی ، رمضان ۹۸۰ [نسخه‌ها ۵: ۶۹۸] .

22377 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۲۷ Or : نوشتهٔ ۹۸۲ [نسخه‌ها۴ : ۶۸۱].

22378 ـ ملك ۵۹۶۱/۱ : نستعلیق محمدفرزندعلاءالدین زره باخرزی، ع ۹۸۴/۱ با دیباچهٔ نثری، غزلها به‌ترتیب تهجی[رؤیت].

22379ـ مجلس ۲۳۹۵ : نستعلیق ، ۹۸۴ زرین ، دارای: دیباچه ، غزل وقصیده‌و مثنوی وساقینامه وترجیع بند ومخمس وقطعه‌و رباعی‌رویهم ۴۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۰۴] .

22380 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۱۰۱۴ : نوشتهٔ ۹۸۹ ، ۲۰۸ گ ۱۲ س [ف . فهمی ادهم۱ : ۲۱۷] .

22381 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۹۸۶ : سلطان‌حسین فرزند قاسم تونی ، ۹۸۹ ، ۲۱۰ گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۱۸] .

22382ـ آصفیه۲۷۴ دیوانها: نستعلیق خوش پیر محمد کاتب ، ۹۹۴ ، زرین ، ۱۸۰ گ ۱۱ س [ف. آصفیه : ۵۵۴].

22383ـ ملك ۶۰۳۳ : اواخر سدهٔ ۱۰ ، زرین ، با یك‌مجلس تصویر [رؤیت].

22384ـ ملك۵۰۲۰: نستعلیق هدایت الله کاتب ، سدهٔ ۱۰ ، زرین، ۲۱۱ گ ۱۲ س [رؤیت] .

22385ـ مجلس ۵۰۰۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین،۱۷۴ گ۱۴ س[رؤیت].

22386ـ تهران، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش نیمهٔ‌یکم سدهٔ ۱۰[نسخه‌ها ۱: ۱۱].

22387ـ تهران ، استاد مینوی ۳۶ : نستعلیق سدهٔ۱۰ ، [نسخه‌ها۶ :۶۴۵] .

22388ـ دانشگاه۲۲۵۵: نستعلیق محمد فرزندزین‌الدین‌عراقی‌سراینده(۹۶۳ـ۹۹۹)، زرین ، ۲۱۹ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۹ : ۹۰۹] .

22389ـ دانشگاه۲۸۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، انجام درر باعیها افتاده ، ۸۶ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۶۸۴].

22390ـ مجلس۲۳۹۶: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ ، آغاز وانجام‌افتاده، دارای : بخشی از دیباچه، قصیده وغزل وترکیب بندوساقینامه و رباعی، رویهم ۴۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۰۵] .

22391ـ مجلس۳۶۲: سلطانمحمدنور خوشنویس، سدهٔ ۱۰ ، ازآغازتاانجام‌درهرات بزر نوشته‌شده است، ۱۹۷ گ۶ بیت[ف.مجلس ۲:۲۱۴] .

22392ـ مجلس۲۳۹۷: نستعلیق خوش

سدهٔ ۱۰ ، زرین، دارای:غزل وساقینامه‌وقطعه و رباعی ، رویهم۴۳۵۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۰۵] .

22393ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۵۸۸: نستعلیق اظهر کاتب تبریزی استاد سلطانعلی مشهدی در هرات ، سدهٔ ۱۰ ، زرین [نسخه‌ها ۲:۷۶] .

22394 ـ **مشهد** ، فرخ ۲ : میر عماد خوشنویس ، سدهٔ ۱۰ ، زرین [نسخه‌ها ۳ : ۸۹] .

22395 ـ **سپهسالار** ۴۱۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، بادیباجهٔ‌گل اندام،زرین، ۷۱۵۰بیت دارد ۱۵س [ف. سپهسالار۴: ۴۸۳].

22396ـ**رضوی**۳۸۷ادبیات (۴۶۲۷): نستعلیق‌خوش اواخرسدهٔ ۱۰،زرین[ف.رضوی ۷: ۳۸۸] .

22397ـ**رضوی**۳۹۸ ادبیات(۸۳۱۹): نستعلیق‌آغاز سدهٔ ۱۰ [ف.رضوی ۷ :۳۹۵].

22398ـ **تهران**، سلطنتی ۲۶۶(۴۷۲ ف) : نستعلیق خوش‌کهن ، سدهٔ ۱۰ ، زرین، دارای : غزل ، مثنوی ، رباعی، ۲۳۴ ص. از کتابهای‌شاهان هندبوده[ف.دکتر بیانی:۲۲۴].

22399 ـ **تهران**،سلطنتی۲۶۷ (۴۷۴ ف) : نستعلیق‌گویاسلطان‌محمدخندان‌سدهٔ۱۰، زرین . دارای: غزل نامرتب ، مخمس،قطعه، ساقینامه‌ها ، مثنوی، رباعی،۳۹۵ص۱۴س[ف. دکتر بیانی : ۲۲۷] .

22400ـ **هاروارد** ، فرانسیس‌هوفر: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۰ ، مصور [نسخه‌ها ۴ : ۱۰] .

22401ـ**دانشگاه‌اوترخت**I.C.۲۳: نستعلیق عندی عبدالرحیم فرزند احمد ، سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها۵ : ۶۸۳] .

22402ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۷۵۷۳: اواخر سدهٔ ۱۰، مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

22403 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۱۰ Or : سدهٔ۱۰، همراه رباعیات خیام[نسخه‌ها ۴ : ۶۷۹ ـ ترجمهٔ ایرج افشار] .

22404 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۰۰۹: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۲۳۰گ۱۲س.

22405ـ**استانبول**،طوپقپوسرای۹۴. Y : پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۱۷۹ گ۱۲ س.

22406ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۹۴۶ : پیرامن‌سدهٔ ۱۰ ، ۱۴۷ گ۱۴س.

22407 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۱۰۱۲ : پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۱۷۴ گ ۱۲ س .

22408 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۰۱۳: هدایت‌الله‌الکاتب، پیرامن‌سدهٔ ۱۰ ۲۲۷گ۱۲ س .

22409 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۴۸ : پیرامن سدهٔ ۱۰، ۲۱۵گ ۱۲س.

22410 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۲۵۳۱: پیرامن‌سدهٔ ۱۰، ۱۹۲ گ۱۲س.

22411 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۶۵۰: پیرامن‌سدهٔ ۱۰ ، ۲۳۴ گ۱۲ س . [ف. فهمی ادهم۱: ۲۱۸ـ ۲۲۰] .

22412ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۹۵۷Spi/VI۳۰C: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰[ف. عبدالله۲ : ۴۸۲] .

22413ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۲۶۷ Spi/VI ۳۰ D : نستعلیق‌سدهٔ ۹ـ ۱۰ [ف . عبدالله۲: ۴۸۲].ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۱۲] .

22414 ـ **پاکستان** ، دانشگاه داکا

KS ۴۳۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۶م [ف. حبیب‌الله: ۸۰] .

22415ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۶۷۲: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ ، زرین، ممتاز، ازحرف دال را دارد [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

22416ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۹۴۴: پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۱۸۸ گ ۱۲س.

22417ـ تهران، سلطنتی ۲۷۰(۴۷۵): نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰-۱۱. دارای: غزل نامرتب قطعه ، رباعی ، زرین ، ۳۷۰ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی : ۲۲۸] .

22418 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۰۷ (۴۸۰ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱، دارای: دیباجهٔ گلندام، قصیده، غزل، مخمس، ساقینامه‌ها ترجیع، مثنوی، قطعه ، رباعی، ۴۴۲ ص ۱۵س [ف . دکتر بیانی: ۲۳۴].

22419ـ مجلس ۲۴۰۵: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱، زرین، دارای: غزل ومثنوی وساقینامه وقطعه ورباعی، رویهم ۳۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۱۱] .

22420ـ مجلس ۵۸۰۰ فهرست نشده : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰-۱۱ ، زرین، ۱۹۸ گ ۱۵ س [رؤیت].

22421ـ دانشگاه ۴۷۷۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، آغاز وانجام افتاده ، ۵۸ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۲۲]

22422ـ دانشگاه ۱۴۱۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، زرین، نسخه درر باعیها افتاده، ۱۱۵ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۸: ۸۶].

22423ـ پاکستان، دانشگاه داکا ۲۷ DU : نستعلیق سدهٔ ۱۶-۱۷ م [ف . حبیب‌الله : ۷۸] .

22424 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۶۳۴ Spi/VI ۳۰F: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۱۰، [ف. عبدالله ۲: ۴۸۳. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۳] .

22425 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۵۶۷ Spi/VI ۳۰ H: نستعلیق سدهٔ ۱۱، [ف . عبدالله ۲: ۴۸۴] .

22426ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۲ : نستعلیق ۲۶ ج ۲/ ۱۰۰۰ [نسخه‌ها ۲: ۷۶].

22427 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۰۶۴ (۴۷۶ف): نستعلیق زیبای عمادالحسنی. ۱۰۰۳، زرین ، مصور، دارای : غزل مرتب ، مخمس ، قطعه ، ساقینامه‌ها ، مثنوی ، رباعی، ۳۳۸ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی : ۲۲۹] .

22428 ـ تهران، سلطنتی ۲۶۱(۴۷۷ ف) : نستعلیق زیبای شاه‌قاسم، ۱۰۰۳، زرین، دارای :غزل مرتب، ساقینامه‌ها ، رباعی، ۲۶۹ ص ۱۴س [ف . دکتر بیانی: ۲۳۱] .

22429ـ مجلس ۲۳۹۸: نستعلیق خوش ۱۰۰۴ ، زرین، دارای : دیباچه، غزل وقصیده وساقینامه وقطعه ورباعی، رویهم ۵۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۶] .

22430 ـ سپهسالار ۲۰۲ : بدستور علی فرزند نظام در ۱۰۰۵ درشهر لارفارس نوشته شده، همراه غزلهای قاسم انوار که برابر سروده‌های حافظ نوشته است. زرین، ۵۰۰۰ بیت، ۳۱۰ گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۴: ۴۸۳] .

22431 ـ تهران، سلطنتی ۱۶۵(۴۷۸ ف): نستعلیق زیبای شاه‌قاسم ، ۱۰۱۰، زرین، دارای: غزل مرتب، مثنوی، ساقینامه‌ها، ترجیع وترکیب وقطعه، رباعی، ۳۹۰ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی : ۲۳۲].

22432ـ بنگال، ایشیاتك ۴۱ دیوان

(۱۵۰۰) : نستعلیق **۱۰۱۳** [ف . بنگال : ۱۰۷] .

22433ـ **آصفیه** ۳۸۵ دیوان: نستعلیق خوش ۱۷(گویا **۱۰۱۷**) ، زرین، ۳۹۳گ۱۲ س [ف . آصفیه۱:۵۵۵].

22434 ـ **موصل**، المدرسة الحسینیة ۲۰۸: نوشتهٔ **۱۰۲۳** [ف. موصل : ۱۳۳].

22435ـ **تهران**، موزه ۹۲۱۰: نستعلیق شاه‌قاسم، شوال **۱۰۲۶**،زرین، بامجلس وآرایش [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۵] .

22436ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب E ۳۰ Spi/VI ۴۶۳۳ : نستعلیق **۱۰۲۶** (۱۶۱۷م) [ف . عبدالله۲: ۴۸۲] .ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱۱۲:۱] .

22437 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۵۹۹/۳ Or : باتاریخ **۱۰۳۱** در دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

22438ـ **آصفیه** ۴۷۰ دیوان: نستعلیق خوش **۱۰۳۲** ، ۳۰۰گ۱۰ س [ف.آصفیه۱: ۵۵۴] .

22439ـ **تهران**،اصغرمهدوی۲/۳۸: نستعلیق نورالدین (نورا) محمد لاهیجانی ، **۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۲:۹۵].

22440 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق محمدقاسم سبزواری، **۱۰۳۳**[نسخه‌ها ۴: ۱۰] .

22441ـ **تهران**،سلطنتی۴۷۵۳(۴۷۹ ف) : نستعلیق‌حکیم‌رکن‌الدین‌مسعود، **۱۰۳۹**، دارای: غزل‌مرتب، قصیده ، قطعه،ساقینامه‌ها، مثنوی ، رباعی، ۳۷۶ص۱۴س[ف.دکتربیانی: ۲۳۳] .

22442ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۳۲: نوشتهٔ **۱۰۴۰** [نسخه‌ها۴:۶۷۵].

22443 ـ **دانشگاه** ۴۰۵۴ : نستعلیق **۱۰۵۷** ، باچهارمجلس‌تصویر،۵۸گ۱۲س[ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۳۹].

22444ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۵۹ : نستعلیق ج ۲/ **۱۰۵۹**، زرین ازدیباجه‌افتاده [رؤیت] .

22445ـ **مشهد**،فرخ۳: نوشتهٔ**۱۰۶۱**، زرین[نسخه‌ها ۳: ۸۹].

22446ـ**موزهٔ بریتانیا** Or ۷۰۲۳: نوشتهٔ **۱۰۶۳**[نسخه‌ها۴:۶۷۵].

22447ـ **مجلس**۲۳۹۹: نستعلیق‌خوش محمدمسیح شیرازی ابن‌نویدی،**۱۰۷۳** زرین، دارای : قصیده وغزل و قطعه وترجیع‌وترکیب بند ومثنوی‌وساقینامه‌ورباعی،همه‌نزدیك ۵۶۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۱۰۷].

22448 ـ **سپهسالار** ۴۱۴ : نستعلیق عربشاه فرزند محمدحسین‌الاسنادی، **۱۰۷۴** ، زرین . دارای : دیباجه، قصیده،غزل، ۴۱۵۰ بیت ، ۱۷۳گ۱۴ س [ف . سپهسالار۲:۵۷۹ و ۴ : ۴۸۳].

22449 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۳۰ Spi/VI ۴۴۰۳ : نستعلیق ۹ شوال **۱۰۹۴** (۱۶۸۳م) [ف. عبدالله۲: ۴۸۳] . از کتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده[ف.دکتر محمدبشیر حسین ۱۱۲:۱] .

22450 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۸۵ : نستعلیق هندی ، ۲۴ ج ۱/**۱۱۰۰** ، زریـن [رؤیت].

22451ـ **تهران** ، ادبیات ۲۲۷ ج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات۱: ۲۵۲].

22452ـ **دانشگاه** ۴۸۶۴/۲: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۸ـ۸۶۶ هامش) [ف . دانشگاه ۱۴: ۲۸۹] .

22453ج ـ رضوی ۳۹۳ ادبیات (۴۶۳۳): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ ، زرین .

22454ـ رضوی ۳۹۴ ادبیات (۴۶۳۴): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ ، زرین [ف. رضوی ۷ : ۳۹۲] .

22455 ـ رضوی ۹۶۲/۱ ادبیات (۴۹۵۱) : نستعلیق خوش شکرالله یموری، نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ ، زرین [ف . رضوی ۷: ۷۹۶].

22456ـ مجلس ۲۴۰۰ : نستعلیق خوش ، سدهٔ ۱۱ ، زرین، دارای: غزل وقطعه وسه رباعی، ۳۰۶ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۸: ۱۰۸].

22457ـ مجلس ۲۶۶۴/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۱–۲۰۸) زرین [ف. مجلس ۸: ۴۱۶] .

22458ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ ۱۱، ۱۲۹۰ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵].

22459ـ مجلس ۲۴۰۱: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ ، زرین ، دارای : غزل وقطعه. رویهم ۳۵۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۸] .

22460ـ مجلس ۲۴۰۲ : شکسته نستعلیق خوش ، سدهٔ ۱۱ ، زرین ، دارای : دیباچه و قصیده وغزل وساقینامه وقطعه ورباعی، رویهم ۵۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۰۹].

22461ـ مجلس ۲۴۰۳: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱، زرین، دارای : دیباچه، غزل وقصیده ومثنوی وساقینامه وقطعه ورباعی [ف. مجلس ۸: ۱۱۰] .

22462ـ مجلس ۲۴۰۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام ومیانه افتاده، دارای: غزل ورباعی. رویهم ۲۳۰۰ بیت [ف مجلس ۸: ۱۱۱].

22463ـ مجلس ۲۴۰۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ آغاز وانجام افتاده ، دارای: قصیده وغزل ومثنوی وساقینامه ومخمس وقطعه ، همه ۵۲۵۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۱۱۲] .

22464 ـ دانشگاه ۴۱۳۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، انجام افتاده ، ۱۳۸ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۶] .

22465ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۷۹/۵۵۶/۱ : سدهٔ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده.

22466 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۱۰۴Spi/VI۳۰ I: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۴۸۴] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۱۴] .

22467 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۶۷۱ Spi/VI ۳۰۰O: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۴۸۶] .

22468ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۱۰۱۱ : پیرامن سدهٔ ۱۱ ، ۲۲۲ گ ۱۴ س .

22469ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۱۰۱۰ : پیرامن سدهٔ ۱۱، ۵۷۸ گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۲۱].

22470ـ دانشگاه ۱۷۶۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱–۱۲ ، ۱۰۰ گ ۱۳ س بانه مجلس تصویر [ف . دانشگاه ۸: ۲۸۹].

22471ـ دانشگاه ۴۷۲۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱–۱۲ ، انجام افتاده ، ۲۱۱ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۶].

22472ـ دانشگاه ۵۱۴۰ : نستعلیق عبدالحسین اصفهانی ، سدهٔ ۱۱–۱۲ ، زرین ، ۲۳۰ گ ۱۴ س [ف ، دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۳].

22473ـ دانشگاه ۴۶۷۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱–۱۲ ، زرین ، انجام افتاده ، ۲۳۰ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۵] .

22474ـ تهران، سلطنتی ۲۷۱ (۴۸۱ ف): شکسته نستعلیق خوش ، ۱۱۲۲، بادیباچهٔ

گلندام ، ۳۵۵ ص ۱۶س [ف . دکتر بیانی : ۲۳۶] .

22475ـ مجلس ۵۰۵۲ : شکسته نستعلیق سیدعلی ، ۱ع۱۶۷/ (۱۱۲۶) ، با چهار مجلس تصویر ، زرین ، ۱۴س [رؤیت].

22576ـ بنگال ، ایشیاتك ۳۶ دیوان (۶۴۹) : نستعلیق ۱۱۳۱ ، باشرح اصطلاحات دیوان حافظ [ف . بنگال : ۱۰۷] .

22477ـ استانبول ، طوپقپوسرای M.R. ۴۲۳ : نوشتهٔ ۱۱۳۳ ، ۱۸۹ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۲۱] .

22478ـ اورشلیم، ملی و دانشگاهی Ar ۰۸ ـ ۱۱ : مؤرخ ۱۱۴۱ [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸] .

22479ـ تهران ، دکتر مفتاح ۳۰ : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۱۴۹ [رؤیت].

22480 ـ مجلس ۲۴۰۷ : نستعلیق شکسته ، ۱۱۵۱ ، زرین ، دارای: غزل وساقی نامه و ترجیع بند و مخمس و مثنوی و قطعه و رباعی ، رویهم ۳۸۵۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۱۳] .

22481ـ قاهره، دارالکتب ۲۸ ادب ترکی طلعت : نوشتهٔ بکتاش فرزند محرم ، ع ۱۱۵۹/۱ ، دیوان حافظ است وترجمهٔ ترکی آن از ناشناس ، ۲۷۰ گ ۲۲ س [مخطوطات۱: ۱۶۰] .

22482ـ تهران، ادبیات ۴۵ حکمت: نستعلیق رجب ۱۱۶۳ برای یحیی خان ایلخانی، زرین [ف. ادبیات۲: ۱۸] .

22483ـ تهران، دکتر مفتاح ۱ مج : نستعلیق با تاریخ ۱۱۷۷ در دفتر بهمین خامه [رؤیت] .

22484ـ آصفیه ۳۳۴ دیوان: نستعلیق گل محمد وزیر آبادی ۱۱۸۹ ، بدستور چود مصری محمد ، ۲۹۳ گ ۱۰ س [ف. آصفیه۱: ۵۵۴] .

22485ـ الهیات ۵۸۵ د: شکسته نستعلیق محمدکاظم، ۱۵ ذیحجهٔ ۱۱۹۳ ، انجام نو نویس، ۲۰۵ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱: ۵۶، ۱۸۷] .

22486ـ تهران، سلطنتی ۲۶۴ (۴۸۲ ف): شکسته نستعلیق خوش محمدعیسی، ۱۱۹۹، زرین ، بادیباجهٔ نثری، ۴۷۰ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی : ۲۳۷] .

22487ـ ملك ۴۹۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، انجام افتاده ، زرین، ۲۳۷ گ ۱۳ س [رؤیت] .

22488ـ تهران ، استاد مینوی ۲۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، زرین [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۵].

22489ـ مجلس ۱۱۸ خویی: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، انجام اندکی افتاده [ف. مجلس ۷: ۱۲۴] .

22490ـ مجلس ۲۴۰۸ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲ ، برای حسینعلی میرزا قاجار، زرین ، دارای : دیباچه ، قصیده وترکیب وترجیع بند وغزل وقطعه وساقینامه ورباعی، ۴۴۴ ص ۱۹ س.

22491ـ مجلس ، ۲۴۰۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، دارای: دیباچه، قصیده وغزل وساقی نامه و ترجیع بندوقطعه‌ورباعی، رویهم ۵۷۰۰ بیت .

22492ـ مجلس ۲۴۱۰ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۲ ، زرین ، دارای: غزل ورباعی، رویهم ۳۸۰۰ بیت .

22493ـ مجلس ۲۴۱۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، زرین ، دارای: غزل وساقینامه و قطعه و رباعی، رویهم ۴۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۱۳ـ ۱۱۶] .

22494ـ مجلس ۲۴۱۲ : شکسته نستعلیق

خوش ، سدهٔ **۱۲** ، دارای: دیباچه،قصیده‌وغزل و ترجیع بند ومخمس ومثنوی وساقینامه‌وقطعه و رباعی ، رویهم ۵۲۰۰ بیت .

22495ـ **مجلس** ۲۴۱۳ :شکستهٔ‌خوش سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده، دارای: مثنوی وغزل ، رویهم ۳۷۸۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۱۶] .

22496ـ **دانشگاه**۵۱۷۳:نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، زرین ، آغاز وانجام افتاده، ۶۲گ۱۱ س [ف . دانشگاه۱۵ :۴۱۳۷] .

22497ـ**رضوی**۳۸۸ادبیات (۴۶۲۸): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین ، انجام افتاده [ف . رضوی ۷:۳۸۹] .

22498 ـ **تهران**، ملی ۱۰۱/۹ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۲** (ص۷۸–۹۱) در چهار ستون [ف. ملی۱:۹۰] .

22499ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۹۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۶] .

22500ـ**موزهٔ‌بریتانیا**Or ۷۰۳۴: نوشتهٔ **۱۷۴۷**م.

22501ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۷۰۳۵: سدهٔ **۱۲** .

22502ـ **موزهٔ‌بریتانیا**Or۸۱۰۶: سدهٔ **۱۲** ، تنها غزلهای اوست .

22503ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۸۱۷۱: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۶] .

22504 ـ **پاکستان** ، دانشگاه داکا DU ۲۴۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۸**م . گزیده‌ای از کلیات اوست [ف.حبیب‌الله: ۸۱].

22505 ـ **پاکستان** ، پنجاب پرفسور شیرانی ۳۱۸۵/۱۸۰: سدهٔ **۱۲**، با دیباجه‌ای سودمند [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱: ۱۱۴].

22506ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب SpiV/I۳۰J ۴۶۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین[ف . عبدالله۲:۴۸۴] .

22507 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ K ۵۷۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف . عبدالله۲: ۴۸۵] .

22508ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ L ۴۰۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۴۸۵] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۴] .

22509 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ M ۲۳۸۱:نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف . عبدالله ۲ :۴۸۵] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۴] .

22510 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۳۰ N ۳۵۶۷ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** [ف . عبدالله۲:۴۸۶].

22511ـ**دانشگاه** ۴۵۴۴/۲:نسخ‌سدهٔ **۱۲–۱۳** ، بادیباچهٔ محمدگلندام سپس‌قصیده و ترجیع بند وغزل و ساقینامه و قصیده (۶۵ر ـ ۲۶۴ر) [ف . دانشگاه۱۳: ۳۴۸۹] .

22512 ـ **دانشگاه** ۴۷۰۱ : شکستـه نستعلیق‌خوش سدهٔ**۱۲–۱۳**،زرین،۲۰۵گ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۴۶] .

22513ـ **تهران**،موزه۴۳۲۳: نستعلیق سدهٔ**۱۲–۱۳** ،زرین،بادومجلس‌تصویر[نسخه‌ها ۲ :۲۰۵] .

22514ـ**رضوی**۳۹۶ادبیات (۸۳۶۷): شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۲–۱۳**، زرین[ف.رضوی ۳۹۳:۷] .

22515ـ مجلس ۲۴۱۴: شکستهٔ‌خوش ۱۲۰۴، زرین، بادیباچه‌ای که‌در دیگر نسخه‌ها نیست: در ۹۰۷ سلطان ابوالفتح‌فریدون‌حسین بهادرخان دانشمندان را دستور داد دیوان‌حافظ را از میان ۵۰۰ نسخه‌که بیشتر نزدیك بروزگار او بوده‌این نسخه‌را گرد آورند... ودردنبالهٔ دیباچه واژه‌ها و اصطلاحات دیوان گزارش شده است. دارای: ۶۲۵۰ بیت [مجلس۸: ۱۱۷].

22516ـ رضوی ۳۹۱ ادبیات(۴۶۳۱): شکسته نستعلیق خوش‌محمدرحیم ۹ ج۲/۱۲۱۱ زرین [ف. رضوی۷: ۳۹۰].

22517ـ قاهره، دارالکتب ۴۳۱۸ س: محمد مشهوربه آب‌زرمشکی(؟) شیرازی، ۱۵ع ۱۲۱۱/۲، ۱۹۳ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۵۸].

22518 ـ مجلس ۲۴۱۵: نستعلیق خوش‌محمدصادق‌کودانی ۱۲۱۲، برای‌محمد علی، آغاز افتاده، دارای: غزل‌ومخمس وترجیع بند ومثنوی و ساقینامه وقطعه و رباعی، رویهم ۵۶۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۱۸].

22519 ـ تهران، سلطنتی ۴۷۹۳ (۴۸۹ف): نستعلیق احمدفرزندکاظم تهرانی، ۲۱ ذیحجهٔ ۱۲۲۰، زرین، ۵۹۰ص ۱۱س [ف. دکتربیانی: ۲۴۴].

22520ـ رضوی ۳۹۰ ادبیات(۴۶۳۰): نستعلیق ۱۲۲۲، زرین [ف. رضوی۷: ۳۹۰].

22521 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۸۲۳ Or: نوشتهٔ ۱۲۲۵ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۱].

22522 ـ دانشگاه ۴۷۱۸: نستعلیق ۱۲۳۱، زرین و ده مجلس تصویر، ۲۲۰ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۵].

22523ـ مجلس ۹۷۰: شکسته نستعلیق خوب محمد اسماعیل موسوی‌عریضی، ۱۲۳۳، با دیباجه‌ای‌نزدیك‌بنگاشتهٔ‌گل‌اندام و گفتاری‌در در تحقیق عبارات والفاظ حافظ (ص۱۱-۲۲) زرین [ف. مجلس ۳: ۲۵۷].

22524ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق ۱۲۳۴ درقزوین، زرین [رؤیت].

22525ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۲۶۷: نوشتهٔ ۱۲۳۴ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

22526ـ تهران، سلطنتی ۲۶۲ (۴۸۳ ف): نستعلیق خوش‌محمد مهدی کاتب‌السلطان فراهانی، ۱۲۳۶، زرین، ۲۹۵ص ۱۸س [ف. دکتربیانی: ۲۳۸].

22527ـ آصفیه ۱۱۸۲ دیوان: نوشتهٔ ۱۲۳۷ همراه «پندنامهٔ» عطار [ف. آصفیه ۴: ۲۸۸].

22528ـ ملك ۵۵۴۸: شکسته‌نستعلیق چهارشنبهٔ ع۲/۱۲۴۱، آغازچندبرگ افتاده، ۱۶۰ گ [رؤیت].

22529ـ استکهلم، دانشگاه۵: نوشتهٔ ۱۲۴۱ [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

22530 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی: Strasbourg: ۴۷۰۰: نبشتهٔ ۱۲۴۸ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

22531 ـ تهران، دکترمفتاح ۲۸: شکسته نستعلیق ۱۲۵۰، ربعی [رؤیت].

22532 ـ همدان، آرامگاه بوعلی ۱۲۶۷: نستعلیق ۱۲۵۰، با دیباچهٔ گلندام ۲۱۷ گ ۱۷ س [نسخه‌ها ۵: ۳۲۸].

22533ـ مجلس ۲۴۱۶: شکسته‌نستعلیق زین‌العابدین‌مراغه‌ای ۱۲۵۱، برای‌عبدالاحد، زرین، دارای: دیباچه، قصیده وغزل وقطعه و ترجیع بند ومخمس وساقینامه ورباعی، رویهم ۵۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۱۹].

22534ـ مجلس ۲۴۱۷: شکسته‌نستعلیق خوش وصال‌شیرازی، ۱۲۵۳، طلاکاری‌محمد

اسماعیل ۱۲۵۳، دارای: دیباچه، وقصیده وغزل وساقینامه وترجیع وترکیب بند ورباعی، رویهم ۴۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۲۰] .

22535 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق حاج‌میرزا حمزهٔ مازندرانی، **۱۲۵۵** برای چاپ نوشته شده [نسخه‌ها ۵: ۲۸] .

22536 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۶۳ (۴۸۴ ف) : نستعلیق زیبای سیدعلی‌شیرازی، **۱۲۵۹**، ۳۹۸ ص ۱۵ س [ف. دکتربیانی: ۲۳۹] .

22537 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۸۵ (۴۸۵ ف) : نستعلیق زیبای علی‌محمدشیرازی، **۱۲۶۵**، با دیباچهٔ نثری، زرین، ۲۷۹ ص ۲۲ س [ف. دکتربیانی: ۲۴۰] .

22538 ـ **تهران**، موزه ۳۷۰۴: نستعلیق ع ۱/**۱۲۶۵**، زرین [نسخه‌ها ۲: ۲۰۵] .

22539 ـ **رضوی** ۳۹۷ ادبیات (۴۶۳۵): شکسته نستعلیق متوسط بارقم مزور عبدالمجید درویش **۱۲۷۰** بادوسرلوح وشش‌تصویر [ف. رضوی ۷: ۳۹۴] .

22540 ـ **رضوی** ۳۸۹ ادبیات (۴۶۲۹): شکسته‌نستعلیق **۱۲۷۱** بادوسرلوح [ف. رضوی ۷: ۳۹۰] .

22541 ـ **رضوی** ۳۹۲ ادبیات (۴۶۳۲): شکسته‌نستعلیق خوش میرزامحمدعلی‌شکسته‌نگار شیرازی ۱۰ رجب **۱۲۷۶** بدستورسلطان مراد حسام‌السلطنه، زرین [ف. رضوی ۷: ۳۹۱] .

22542 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۷۳ (۴۸۶ ف) : نستعلیق زیبای احمدفروندعبدالحسین‌صدر اصفهانی، ع ۱/**۱۲۷۷** بدستورناصرالدین‌شاه، زرین، ۴۷۰ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۱] .

22543 ـ **مجلس** ۲۴۱۸: شکستهٔ خوش عنقا **۱۲۸۰**، دارای: غزل وترکیب بندوساقینامه وترجیع بند وقطعه ورباعی [ف. مجلس ۸: ۱۲۰]

22544 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۱: نستعلیق محمدحسن‌شیرازی، درذیحجهٔ **۱۲۸۳**، برای مستوفی‌الممالک، [نسخه‌ها ۲: ۷۶] .

22545 ـ **اصفهان** عمومی ۱۱۵۰۳: نستعلیق بسیار خوب عبدالله‌فرزند مطلب، ذیحجهٔ **۱۲۸۳**، زرین، ۳۸۶ ص ۱۷ س [ف. دکترمقصود ۱: ۹۶] .

22546 ـ **تهران**، ملی ۵۶۷/۵ ف: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۸۷** دردفتر (ص ۴۲۳ ـ ۴۶۹)، غزلهایی ازوست [ف. ملی ۲: ۶۰] .

22547 ـ **اصفهان**، شهرداری ۳/۳۱۰: نستعلیق **۱۲۹۲** [نسخه‌ها ۵: ۳۰۹] .

22548 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۹: نستعلیق بخارائی چهارشنبه **۱۲۹۴** [رؤیت] .

22549 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۹ (۴۸۸ ف) : شکستهٔ خوب میرزامحمد علی شیرازی، **۱۲۹۵**، بدستورظل‌السلطان‌پسر ناصرالدین‌شاه، زرین، ۳۷۴ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۲] .

22550 ـ **رضوی** ۸۹۴۰: نستعلیق احمد علی، ۱۱ شوال **۱۲۹۹**، ۱۷۸ گ ۱۵ س [نسخه‌ها ۵: ۳] .

22551 ـ **همدان**، آرامگاه بوعلی ۱۷۸۹: نستعلیق میرزا نورالدین، دوشنبهٔ ع ۱/**۱۲۹۹** برای فرزندانش، ۲۳۸ گ ۱۵ س [نسخه‌ها ۵: ۳۲۹] .

22552 ـ **تهران**، موزهٔ هنرهای تزیینی: ۷۶۶۹: نستعلیق **۱۳۰۰**، زرین [نسخه‌ها ۳: ۱۲۹] .

22553 ـ **ملك** ۵۹۴۱: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، باترنج نام مظفرالدین شاه، ۱۷۹ گ ۱۲ س [رؤیت] .

22554 ـ **مجلس** ۴۶۷۴: نستعلیق زیبای محمدکاظم والهٔ اصفهانی، آغازسدهٔ **۱۳**، زرین، ممتاز، [رؤیت] .

22555ـ همدان، دکتر جلالی: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، برای امیرزاده جلال الدین میرزا نیای دارندهٔ نسخه ، زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۸۲] .

22556 ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۴۰: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۲ :۷۶].

22557ـ تهران، ملی ۳۸۹ف: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳ ، گزیدهٔ غزلهای سعدی وحافظ است [ف. ملی ۱: ۳۷۵] .

22558ـ اصفهان، شهرداری ۳/۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵: ۳۰۹].

22559ـ مشهد، فرخ ۱ : نوشتهٔ وصال شیرازی، سدهٔ ۱۳، زرین [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

22560ـ رضوی ۳۹۵ ادبیات (۷۰۲۱): شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، زرین [ف. رضوی ۷: ۳۹۳] .

22561ـ مجلس ۲۴۱۹: شکستهٔ خوش، سدهٔ ۱۳، زرین، دارای: غزل و ترکیب و ترجیع بند وساقینامه ومثنوی وقطعه ومخمس ورباعی، رویهم ... ۶ بیت [رؤیت].

22562 ـ الهیات ، ۶۹ د : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ۱۹۲ گ ۱۶ س.

22563ـ الهیات، ۶۲۵ د: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ۳۲۵ گ ۱۵ س [ف. الهیات ۱: ۵۷] .

22564ـ سپهسالار ۱۹۸: نیمهٔ نخست سدهٔ ۱۳، ۴۷۰۰ بیت ،زرین، ۱۹۸ گ ۱۴ س.

22565ـ سپهسالار ۶۹۶۸/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۲۰ر ـ ۱۶۶پ) [ف. سپهسالار ۴ : ۴۸۳] .

22566ـ تهران، سلطنتی ۲۷۲ (۴۸۷ ف) : نستعلیق خوش عبدالوهاب ادیب، سدهٔ ۱۳، زرین، برای میرزا یوسف مذهب ، [ف . دکتر بیانی : ۲۴۲] .

22567ـ مجلس ۱۴/ ۳۰۲۱/۲۱: سدهٔ ۱۳ (ص ۱۲۵ ـ ۲۰۴)، بخشی از آن نست [ف. مجلس ۱۰ : ۷۸۴] .

22568ـ مجلس ۸۷۸۲ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

22569 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۱۳/۱۵۶۳: سدهٔ ۱۳ ، مصور [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۱۳] .

22570ـ لاهور، پنجاب بهلك لائبریری ۶۵ ، ۸۷۱ دیو(۳): نستعلیق ازآغاز سدهٔ ۱۳، زرین، ۱۷۹ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲: ۹۹] .

22571ـ لاهور، پنجاب بهلك لائبریری ۸۷۱،۶۵ دیوان(۲) : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۲۵۹ گ ۱۱ س .

22572ـ لاهور، پنجاب بهلك لائبریری ۶۵ ، ۸۷۱ دیو : نستعلیق شکسته سدهٔ ۱۳ ، ۱۸۷ گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱: ۴۳۲] .

22573ـ لاهور، پنجاب بهلك لائبریری ن ۶۵ ، ۸۷۱ دیو : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، گزیدهٔ آن نست با ترجمهٔ پنجابی، ۴۱ گ ۱۰ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۳۸] .

22574ـ مجلس ۲۴۲۰: شکسته نستعلیق خوش جلال الدین توپچی ۱۳۰۶ برای حسینقلی خان سرهنگ درکردستان ، دارای : دیباچه ، غزل و ترکیب و ترجیع بند وساقینامه ومثنوی و قطعه و رباعی، رویهم ۵۸۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۲۲] .

22575ـ مجلس ۵۶۳۸ فهرست نشده: نستعلیق خوش محمود داورنگ فرزند فرهنگ وصال شیرازی ، ۲۵ ع ۱/ ۱۳۰۸ برای معتمدالسلطان حبیب الله خان ، زرین [رؤیت] .

22576ـ رضوی ۳۸۶ ادبیات ۴۶۲۶:

نستعلیق اسماعیل‌فرزندحسینقلی شریف شیرازی ذیحجهٔ **۱۳۱۱** [ف . رضوی ۷:۳۸۸] .

22577ـ **ملك** ۵۹۶۹: نستعلیق خوش علینقی شیرازی‌فرزندمیرزا یوسف‌مذهب، **۱۳۱۷** برای میرزا ابوالقاسم‌خان نصیرالملك، زرین، تذهیب محمود مذهب باشی ، ۲۲۰ گ ۱۵ س [رؤیت] .

22578ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۵۱۷ : نستعلیق‌خوش‌محمد علـی ، ۲۹ ج ۲/**۱۳۲۳** بدستورظل‌السلطان ، ۴۳۶ص۱۵س [ف.دکتر مقصود۱:۹۶] .

22579 ـ **مجلس** ۲۴۲۱ : نستعلیـق **۱۳۲۰** خ تصحیح‌شدهٔقزوینی ودکتراقبال‌برای چاپ [ف. مجلس ۸:۱۲۲] .

22580ـ **تهران** ، استاد مینوی ۸۵ : نستعلیق خود استاد در لندن **۱۹۳۷**م، گزیدهٔ غزلهای‌اوست [نسخه‌ها ۶:۶۴۵].

22581ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۵ ب : سدهٔ **۱۴** ، بادیباجه‌وخاتمه‌ای‌درسرگذشت‌حافظ، ۲۷۳ گ [ف . ادبیات۱:۲۲۵] .

22582 ـ **الهیات** ۲۲/۵ ج : سدهٔ **۱۴** (۹۵پ-۱۱۶ر)[ف .الهیات۱:۵۶].

22583ـ **مشهد**، فرخ:گزیده‌ایست از آن بخامهٔ‌خودآقای فرخ [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

22584ـ**مجلس**۵۰۳۹: نستعلیق‌کهن، تاریخ یادنشده ، زرین ، ۱۶۴گ ۱۲ س [ف. مجلس ۱۵:۴].

22585ـ **مجلس** ۳۶۰: نستعلیق کهن تاریخ یاد نشده. دارای: غزل، قطعه ، رباعی، ۱۹۵ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲: ۲۱۳] .

22586ـ **تهران**، موزهٔ‌هنرهای‌تزیینی ۷۶۷۰: شکسته نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، زرین، نسخه در رشت به‌امان‌الله‌خان پادشاه افغانستان بخشیده شده‌بوده‌است [نسخه‌ها۳:۱۲۹].

22587ـ **مشهد** ، فرهنگ وهنرج ۷: نستعلیق تاریخ‌یاد نشده ، ۴۲۰ص ۱۶س [ف. کتب خطی: ۸۵] .

22588ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۲۳۷: تاریخ یادنشده، ۵۲۳ص .

22589ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۲۰۹ ، تاریخ‌یاد نشده ، ۲۸۸ص.

22590ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۲۰۸: تاریخ‌یادنشده، ۴۶۸ص[مخطوطات، سرفراز علی:۶۹].

22591ـ **مجلس** ۹۱۱۱فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

22592 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y . ۵۸۵۲ : ۸۵گ ۱۰س[ف.فهمی‌ادهم۱: ۲۲۱] .

22593ـ **قاهره** ، دارالکتب۳۳م‌ادب فارسی : بی‌تاریخ .

22594ـ **قاهره** ، دارالکتب۳۴م ادب فارسی : نوشتهٔ‌محمدهاشم اصفهانی، بی‌تاریخ .

22595 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ ادب فارسی خلیل‌آغا: نستعلیق‌خوب ، زرین، ۱۹۸ گ۱۲ س .

22596ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۴ادب فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، زرین،مصور ، ۲۱۱ گ۱۳ س

22597ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۹ادب فارسی طلعت : نستعلیق‌زیبا ، بی‌تاریخ.زرین، مصور ، ۲۷۲گ۱۳ س .

22598ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۰ ادب فارسی طلعت : بدستورنواب‌موسوی‌خان،زرین ۱۳۷گ ۱۵ س .

22599ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۰ ادب فارسی طلعت : نوشتهٔ‌محمدکاتب‌الدیوان، ۲۷۳ گ۱۳ س .

22600ـ قاهره ، دارالکتب ۲۸ ادب فارسی قوله : بی‌تاریخ ، ۱۲۳گ ۱۵ س.

22601ـ قاهره ، دارالکتب ۲۹ ادب فارسی قوله : بی‌تاریخ ، ۱۶۹گ۱۵س.

22602ـقاهره ، دارالکتب ۳۱۰ادب ترکی : گویا از حافظ است ، ۱۸۹ گ ۱۳ س .

22603ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰ ادب فارسی طلعت: دیوان‌حافظ است وگزارش‌ترکی آن ازناشناس، بی‌تاریخ، ۲۲۶گ[مخطوطات ن ، طرازی ۱:۱۵۶ ـ ۱۶۰] .

607ـ22604ـ مدینه ، عارف‌حکمة ۶۹ و۱۰۹و۶۷و۷۰:چهارنسخه‌تاریخ هیچیك درفهرست یادنشده [نسخه‌ها۵: ۴۸۵].

22608ـ فرانسه ، کتابخانهٔعمومیV (۷۸) ۹۳۴ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

22609ـ آصفیه۲۷۵دیوانها: نستعلیق، زرین،درکتابخانهٔشاهجهان‌واورنگ‌زیب‌عالمگیر پادشاه بوده ، ۱۹۲گ ۱۴س .

22610ـ آصفیه۲۷۹دیوانها: نستعلیق خوش‌کهن، زرین، ۳۶۰گ۱۴س.

22611ـ آصفیه۵۰۸دیوانها: نستعلیق «درهامش‌کلیله ودمنه‌ش۱۸۸این‌کتابخانه»[ف. آصفیه ۱: ۵۵۴-۵۵۶] .

22612ـ موصل ، مدرسهٔ جامع پاشا ۱۹: [ف . مخطوطات‌موصل : ۴۸].

22613ـ موصل ، مدرسهٔ جامع پاشا ۴۱ : [ف . مخطوطات‌موصل :۴۹].

22614ـ موصل، مدرسهٔیحیی‌پاشا۷: [ف.مخطوطات موصل : ۲۲۸] .

22615ـ موصل، مدرسهٔ عبدالرحمان الصائغ : [ف . موصل:۱۵۲] .

22616ـ بنگال ، ایشیاتك۳۵دیوان (۶۵) : شکسته ، تاریخ‌یادنشده .

22617ـ بنگال ، ایشیاتك ۴۰ دیوان (۱۲۷۱) : نستعلیق ، آغاز و انجام افتاده.

22618ـ بنگال، ایشیاتك ۴۲ دیوان (۱۵۹۵) : شکسته [ف . بنگال : ۱۰۷] .

22619ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۲۳/۲۴۰۴ : با دیباجه‌ای به‌نثر.

22620ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۵۶۷/۱۵۱۷ : آغاز وانجام‌افتاده.

22621ـ پاکستان ، لاهور ، شیرانی ۴۹۵۷/۱۹۴۵ : آغاز وانجام افتاده .

22622ـ پاکستان، لاهور، شیرانی ۲۴۰۴ : با دیباجه‌ای به‌نثر .

22623ـ پاکستان ، لاهور ، شیرانی ۵۶۸۶/۲۳۶۷ : آغاز و انجام افتاد .

22624ـپاکستان،لاهور،پرفسورشیرانی ۴۰۲۶/۹۷۴:نوشتهٔ همت‌رای‌که درمنصورپور میزیسته است[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۳-۱۱۴].

دیوان حافظ سعد

سرایندهٔ‌گمنام: حافظ سعد.

22625ـموزهٔ‌بریتانیا،فهرست‌نشده: نوشتهٔ ۸۶۴ [راهنمای‌کتاب س۵:۸۶۷] .

دیوان حافظ مرتضی = گلریز

حافظ مرتضی فرزند محمدخان خویشکی قصوری ،آغازسدهٔ سیزدهم.

22626ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۰۹ : نوشتهٔ خودسراینده۲۵محرم ۱۲۰۶ (۱۷۹۱م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۱۴] .

دیوان حالتی

درذریعه۹ : ۲۲۶ و فرهنگ سخنوران : ۱۴۹ـ۱۵۰ ازچهارتن بااین تخلص یادشده است ، کههرچهار تن پیش از تاریخ نوشتن این نسخه میزیسته‌اند .

22627ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۶۸: نوشتهٔ **۱۱۶۵** ، ۵۰ گ[نسخه‌ها ۵:۴۸۵] .

دیوان حالی

درذریعه۹: ۲۲۶ـ۲۲۷ وفرهنگ سخنوران: ۱۵۰ از دوازده‌تن بااین تخلص یادشده است . وازآن‌میان بنائی‌هروی‌که ازحافظ‌پیروی‌کرده و درپایان‌زندگی به‌حالی تخلص میکرده، ودر ۹۱۸ کشته شده است . نسخهٔ قاهره بایستی از همین هروی باشد .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۴۱ .

22628ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۱۸ Or : نوشتهٔ **۱۰۹۹** . [نسخه‌ها۴: ۶۷۸] .

22629ـ **قاهره** ، دارالکتب۳۶م‌ادب فارسی: بی‌تاریخ (۱۹۴ پ ـ ۳۰۰) غزلها و قصیده‌هاییست به پیروی حافظ شیرازی و سپس دیوان حافظ. **آغاز**: سقاك‌الله‌یا ساقی اقض‌راحاً وناولها[ف. مخطوطات۲: ۲۱۸].

دیوان حالی = دیوان‌بنایی

دیوان حالی اصفهانی

سیدعبدالله فرزند یحیی، کلیددار آستانهٔ کربلا ، سدهٔ یازدهم .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۲۶ـ فرهنگ سخنوران: ۱۵۰ .

22630ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۴۳ دیوان (۷۰۴) : نستعلیق، تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۰۷] .

دیوان حامد کرمانی

اوحدالدین حامدفرزندابوالفخر، که یاد او در «مناقب : ۱۴۲۲» گذشت .

22631ـ **آصفیه**۱۰۴۳ دیوان: نوشتهٔ **۷۴۲** درفهرست اوحدی‌کرمانی یاد شده گویا همین سراینده است [ف. آصفیه ۴: ۲۸۶] .

22632ـ **تهران**، ملی۱۳۱/۱۲ ف : نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**(ص۳۵۳ـ۳۶۲)، تنهارباعیات اوست [ف. ملی۱: ۱۲۸].

22633ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۰۱۳ Or : نوشتهٔ **۱۸۸۷** م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

دیوان حامد هندی

مولوی حامدالله ساکن موضع موتی عمله پرگنه‌کابر .

22634ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۱۵/۱۱۰ : نوشتهٔ عباسعلی‌خان ، دارای : غزل ومنظومه‌ها ومکتوبات‌به‌نظم[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۱۴].

دیوان حبیب‌اللهی

میرزامحمد .

22635ـ**مشهد** ، فرخ۷/۷ : تاریخ و نشانی بیشتریاد نشده[نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

دیوان حبیب کاشانی = دیوان‌سالك کاشانی

دیوان حبیب کرخی تبریزی

شیخ‌حبیب‌الله‌که نسبش به‌چهارپنج پشت به صوفی‌الاسلام‌شهیدکرخی‌میرسد؛شعربد میسروده و درمیانهٔ سدهٔ چهاردهم درگذشته است [احمد گلچین معانی] . درذریعه وفرهنگ‌سخنوران‌از اویاد نشده است .

22636ـ رضوی ۴۰۰ ادبیات (۸۷۸۸): نستعلیق روزگار سراینده ، وبنا بیادداشتی نسخهٔ اصل است. غزل ومثنویست، ۱۵۴ گ [ف. رضوی ۳۹۶:۷] .

دیوان حبیب مشهدی

حاج میرزا حبیب‌الله مجتهد خراسانی فرزند حاج میرزا هاشم، ازشاگردان میرزا حسن شیرازی، درگذشتهٔ ۱۳۲۷ . دیوان اودر ۱۳۳۵ خ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۳۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۵۳ ـ ف. مشار: ۷۲۷.

22637ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۴۷۳: نستعلیق محمدعلی فرزند محمد مهدی تبریزی، در **۱۳۰۴** . [نسخه‌ها ۲: ۷۶] .

22638ـ **دانشگاه** ۴۱۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، دارای: غزل وقصیده وترکیب‌بند و رباعی ، ۱۷۱ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۲۲] .

22639ـ **رضوی** ۹۹ ادبیات (۸۸۶۷): نستعلیق سید محمد طباطبائی بروجردی، سدهٔ **۱۴** باافزودگیها درهامش، **آغاز**: ای تو مسما و هردوگیتی اسما [ف. رضوی ۷: ۳۹۵].

دیوان حزین شیروانی

میرزا عبدالرحیم، ازپایان سدهٔ دوازدهم (بنگرید : سراج‌الیقین : ۹۵۵ که گویا ازهمین شیروانی است) و «ذبیح‌نامه» به‌نظم».

22640ـ **تبریز** ، علی ۳۰۰۶: نوشتهٔ پسرش اسدالله در **۱۳۰۱** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵].

دیوان حزین لاهیجی

محمدعلی فرزند ابوطالب زاهدی اصفهانی، که یاد او در «فرسنامه : ۴۴۱» گذشت .

22641ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۵A ۲۹۲۹ (۳۷۶ف): نستعلیق ج **۹۸۵/۲** [ف. عبدالله ۲: ۲۷۰] .

22642ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۵M ۲۳۶۴ (۳۷۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲: ۲۷۲] .

22643ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵ pi/VI ۵۶۱ (۳۷۸): نستعلیق ۲۶ ج/**۱۰۹۶** [ف . عبدالله ۲: ۲۷۲].

22644ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A Ppi/VI۶ ۱۵۶۶ (۳۷۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱** با دیباجه‌ای به نثر [ف. عبدالله ۲: ۲۷۳].

22645ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۵ C ۲۷۴۶ (۳۸۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۳: ۲۷۵].

22646ـ **پاکستان** پنجاب VI۶B/ PPi ۱۷۱۰ (۳۸۰): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۲۷۵] .

22647ـ **آصفیه** ۹۶۵ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۴۹** گزیدهٔ آنست [ف . آصفیه ۴: ۲۸۲].

22648ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۱۴ ۵۲۲۰: شکستهٔ محمدالسمیع الحسینی المشهدی مشهور به‌نیازی ، ۱۸ رجب **۱۱۶۱**، کلیات اوست [ف . عبدالله ۲: ۵۶۰].

22649ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۷۳ ۲۶۸ (۵۶۷ف): نستعلیق ۱۹ ذیحجهٔ **۱۱۶۲** . کلیات اوست [ف . عبدالله ۲: ۳۹۷] .

22650ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A Spi/VI۱۱۴ ۴۳۴۹ : شکسته آمیز محمد عابد ، ۱۹ ج ۱/**۱۱۶۵** (۱۷۵۲ م) ، کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۵۶۲]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۴] .

22651 ـ **مجلس** ۴/ ۶۲۰ : نستعلیق **۱۱۶۷ ـ ۱۱۷۰** در دفتر ، شعرها وغزلهای اوست [ف. مجلس ۲:۳۷۳] .

22652ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳۱۷ : نوشتهٔ پس‌از **۱۱۷۰** ، کلیات اوست [ف . دکترمحمدبشیر حسین۱: ۱۶۰].

22653ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب B ۱۵۵pi/VI ۱۱۸۴(۵۶۹ف): نستعلیق۲۲ شوال **۱۱۸۸** . کلیات اوست [ف . عبدالله ۲: ۴۰۰] .

22654 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۱ Kpi/VI ۲۱۷۸ (۳۸۲ف) : نستعلیق ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۹۶** درشاهجهان‌آباد [ف.عبدالله ۲:۲۷۵] .

22655ـ **ملك** ۲/ ۵۱۴۸ :نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** (۱پ ـ۴۲ر) ، بادیباجه‌ای بنثر از خود سراینده **آغاز** : ستایش وسپاس بیحدوقیاس‌نثار [رؤیت].

22656ـ**ملك** ۵۱۶۵ :شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲**. دارای‌غزل‌بترتیب‌تهجی، آغاز بمانند چاپی، ۸۰گ ۲۰ س [رؤیت] .

22657ـ**مجلس**۹۷۱:دره‌«کلیات»مؤرخ **۱۲۲۸** او [ف. مجلس۳:۲۵۹].

22658 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۵ pi/VI ۹۴۱ (۵۶۸ ف) : نستعلیق **۱۲۹۴** . کلیات‌اوست[ف . عبدالله: ۳۹۹] .

22659 ـ **دانشگاه** ۳۸۵۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۲-۱۳**. دارای:گله ونکوهش‌از هندیان ، پاسخ دربارهٔ شعرجمال‌الدین وکمال اسماعیل‌سرودهٔ۱۱۳۲ ،قصیددرهجو مردم‌کشمیر، ریاض‌السحر ، ستایش پیامبر[ف.دانشگاه۱۲: ۲۸۲۹] .

22660ـ **پاکستان** ، دانشگاه داکا۲۳ DU : نستعلیق‌سدهٔ **۱۹** م .کلیات اوست[ف . حبیب‌الله : ۱۲۳] .

22661ـ **بنگال** ، آسیایی ۴۴ دیوان (۴۱۱) : نستعلیق،تاریخ یادنشده [ف.بنگال: ۱۰۷] .

22662ـ **بنگال،** آسیایی ۸/ ۶۸ ao (۱۰۳۴) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، تنها قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۴۵].

22663 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵k pi/VI(۳۸۳): نوشتهٔ۱۸ع۲/ بی‌تاریخ سال[ف . عبدالله ۲: ۲۷۶] .

دیوان حسابی

حسن‌قاری [دانش‌پژوه].درذریعه۹: ۲۳۶ وفرهنگ سخنوران: ۱۵۶ بدین‌نام‌بر نخوردم.

22664ـ **دانشگاه** ۱۳۲۹فیلم S P . ۷۶ بلوشه(۳:۳۱۳) : نستعلیق ترکی، تاریخ یادنشده ، [فیلمها : ۹۰].

دیوان حسامی قراگولی

حسامی خوارزمی(قراگول ازتوابع‌بخارا است) درگذشتهٔ ۹۲۳ .

بنگرید:ذریعه۹: ۲۳۷ـفرهنگ سخنوران: ۱۵۷ .

22665ـ **آصفیه** ۱۲۱۰ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۵۰** ، زرین[ف. آصفیه۴: ۲۸۸] .

دیوان حسرت

بنگرید:ذریعه۹: ۲۳۸ـفرهنگ‌سخنوران: ۱۵۷ ـ ۱۵۸ .

22666ـ**ملك**۵۶۱۹: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، آغاز وانجام‌افتاده،دارای:قصیده،غزل،رباعی، باتخلص حسرت، ۹۰گ۱۵ س [رؤیت] .

22667ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۷۲ : نوشتهٔ **۱۲۶۵**، ۳۲گ[نسخه‌ها ۵:۴۸۵] .

22668ـ مدینه، عارف‌حکمة ۷۱: ۷۰ گ [نسخه‌ها۵: ۴۸۵].

دیوان حسرت مشهدی

سیدمحمدفرزندمیرزاصدرا، از خدمهٔ آستان حضرت‌رضا درخراسان، سدهٔ ۱۱ـ۱۲.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۳۸ـ فرهنگ سخنوران: ۱۵۸.

22669ـ دانشگاه ۲۶۶۷: نستعلیق شوال **۱۱۴۴**، دارای نه‌هزار بیت: غزل و تخمیس و رباعی و مثنوی سراپا و ماده تاریخ و مرثیه و قصیده و ستایش شاه‌تهماسب مثنوی سفر بهند **آغاز:** زهی ازشمع اوصاف فروزان بزم دیوانها (گویا از هموست) [ف. دانشگاه۱۰: ۱۵۶۲].

دیوان حسرت همدانی

آقا براهیم (یامحمدتقی) که بروزگارهدایت درسدهٔ سیزدهم میزیسته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۳۸ـ فرهنگ سخنوران: ۱۵۸.

22670ـ دانشگاه۴۲۳۱: شکسته‌نستعلیق ۲۹ج۱/ **۱۲۴۲**. دارای: غزل و رباعی، نزدیك به ۲۰۰۰ بیت [ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۰۵].

22671ـ مشهد، فرخ۵ ۳۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳: ۸۹].

دیوان حسن

22672ـ پاکستان، دانشگاه داکا ۲۷۶ DU: نستعلیق ۳ رجب **۱۳۰۷** (۱۸۸۹م) [ف. حبیب‌الله: ۱۲۸].

دیوان سیدحسن اشرفی

گویا همان حسن غزنوی ملقب به اشرف‌الدین و اشرف از نیمهٔ سدهٔ ششم باشد (بنگرید: دیوان حسن غزنوی).

22673ـ بادلیان ۷/۵۴ و ینفیلد ۲۶۶۲: همراه «دیوان انوری: 21692»، نوشتهٔ **۱۰۱۲** وجز آن. فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها: ۵۶۷].

22674ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۵۷۳ بیت دریك جنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵].

دیوان حسن تبریزی

22675ـ مدینه، عارف حکمة ۶۰: [نسخه‌ها۵: ۴۸۶].

22676ـ مدینه، عارف حکمة شماره یاد نشده: ۲۸۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان حسن دهلوی

نجم‌الدین حسن فرزند علا سنجری، متخلص به‌حسن، درگذشته دردیوگر در ۷۲۷ یا ۷۳۱. از مریدان شیخ نظام‌الدین اولیا، عارف و خوشنویس. دوبار چاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۴۲ـ فرهنگ سخنوران: ۱۵۹ ـ ف. مشار: ۷۳۴ـ مؤلفین مشار۲: ۵۹۲ نفحات ج نولکشور: ۵۴۹.

22677ـ قاهره، دارالکتب: ۱۵۳ـ م ادب فارسی: نوشتهٔ فرصت غریب **۸۲۳** درمجموعهٔ زرین، درهامش دیوان خسرو دهلوی [مخطوطات ۱: ۱۶۰].

22678ـ مجلس ۴۰۱۷: نستعلیق جعفر بایسنقری، **۸۲۵**، زرین، ۱۶۲ گ ۱۳ س [رؤیت].

22679ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۹۰: درجنگ مؤرخ **۸۳۶**، غزلهایی است در متن و هامش گویا از او [نسخه‌ها۲: ۷۲].

22680ـ فرهاد معتمد ۱۵۵/۲: نستعلیق ۲ ذیحجهٔ **۸۵۱** [نسخه‌ها۳: ۲۳۱].

22681ـ قاهره، دارالکتب۲۵م‌ادب فارسی : تعلیق زیبای‌عبدالله‌فرزند شعبان حیدر ۸۵۹ ، زرین،۳۱۱گ[مخطوطات ۱ : ۱۴۹] فیلم آن دردانشگاه ش۲۷۰۰ هست [فیلمها: ۷۲۱] .

22682ـ مجلس ۴۹۴۰ فهرست‌نشده: نستعلیق‌خوش‌جهانشاه‌فرزندایازسدهٔ ۹،درهامش دیوان سلمان ساوجی [رؤیت] .

22683ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۹۶۰ : سدهٔ ۹ ، آغاز: ای‌حاکم‌جهان و جهان داورحکیم[ف . فهمی‌ادهم۱ : ۲۰۸].

22684ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۶۱ : پیرامن‌سدهٔ ۹ ، ۲۹۹گ ۱۵س.

22685ـ استانبول، طـوپقپوسرای A. ۲۴۸۴ : سدهٔ۹، ۲۶۳گ۱۵س[ف.فهمی ادهم ۱: ۲۰۹] .

22686ـ ملك۹/۵۲۲۶: نستعلیق‌سدهٔ ۹ (۱۷۰پ‌ـ۱۸۶ر)،غزلهاست به‌ترتیب‌تهجی [رؤیت] .

22687ـ آصفیه ۲۱ دیوان: نستعلیق زیبای سلطان‌محمدکاتب، سدهٔ ۹، زرین،۴۵۴ ص۱۵ س[ف . آصفیه۱:۵۵۷] .

22688ـ تبریز، ملی۳۶۵۱:سدهٔ۹ـ۱۰ [نسخه‌ها۴ : ۲۹۵] .

22689ـدانشگاه ۱۰۱: نستعلیق‌زیبای سدهٔ ۹ـ۱۰ ، شش هزار بیت دارد ، ۱۵۱گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۲ :۵۲] .

22690ـ رضوی ۵۱ادبیات: نستعلیق سلطان‌محمد نور،۹۰۶،زرین، وقف‌عبدالخالق ۱۲۶۱ ، غزل ورباعی است ، ۱۶۸گ ۱۴ س [ف . رضوی۳:۱۷۳].

22691ـ آصفیه،۳۹۰دیوان : نوشتهٔ منعم‌الدین اوحدی ، ۹۰۹، ناقص،[ف . آصفیه ۱:۵۵۷] .

22692ـمجلس۲۴۲۲: نستعلیق‌خوش، علی‌میزانی طباخ ، ۹۱۹، زرین،دارای: غزل ورباعی ، رویهم ۳۲۸۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۲۳] .

22693ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۱۸ Or : نوشتهٔ۹۱۹ . [نسخه‌ها ۴:۶۷۹].

22694ـ تهران ، سلطـنتی ۴۷۵۷ (۴۶۲ف): نستعلیق‌شجاع‌فارسی،۹۳۹،دارای: قصیده، قطعه، غزل(مرتب) بازهم‌قطعه ومثنوی، رباعی ، مصور،زرین ، آغاز: ای‌حاکم‌جهان و جهان داورحکیم [ف. دکتر بیانی:۹:۲۰۹].

22695ـملك۵۲۶۸: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ ، آغاز و انجام افتاده ، زرین ، ۳۱گ ۱۳ س [رؤیت] .

22696ـ ملك ۵۵۶۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، غزلهاست به‌ترتیب تهجی وتخلص‌حسن، آغاز درحرف تا وانجام درباء افتاده،۱۲۶گ ۱۴س [رؤیت] .

22697ـ سپهسالار۱۹۰: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰، بایادداشت ۱۰۰۵(۱۰۰۵) ، زرین،۲۶۸ ۱۴ س[ف . سپهسالار۲:۵۸۶ و۴:۴۸۷] .

22698ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۲۵ Spi/VI (۷۰۰ ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله۲:۴۷۶].

22699ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۵ Spi/VI ۵۰۱۴ (۶۹۹ ف) : نستعلیق ۱۰۰۴ آغاز:ای‌حاکم‌جهان وجهان‌داورحکیم [ف.عبدالله۲:۴۷۵]. ازکتابهای‌پرفسورشیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۱۵].

22700ـ بنگال ، ایشیاتك ۴۵ دیوان (۴۱۲): نستعلیق ۱۰۹۹ [ف.بنگال:۷:۱۰۷].

22701ـ ملك ۵۳۰۷/۱۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۵۰۲ ـ ۵۲۲هامش)همراه‌با ۲۹

دیوان دیگر ، زرین ، گزیدهٔ دیوان اوست با دیباجه‌ای درسرگذشت او [رؤیت] .

22702ـ **دانشگاه** ۲۴۰۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف. دانشگاه۹ :۱۰۱۲] .

22703ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸۰ pi/VI ۱۷۰۴ (۳۶۱ف): نوشتهٔ ۱۳ سپتمر **۱۹۰۵** م**آغاز**:این نامه‌رابنام خدا باز میکنم[ف.عبدالله۲:۲۵۶].

22704ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳ق‌ف۲۱۰:تاریخ‌یادنشده، ۲۶۰ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۶۹] .

22705ـ **پاکستان**،لاهور پرفسورشیرانی ۴۸۳۲/۱۸۱۲ : دارای‌غزل ومثنوی ، انجام افتاده [ف . دکترمحمدبشیر حسین۱:۱۱۵] .

22706ـ **آصفیه** ۳۸۷دیوان : خوش خط، درهامش دیوان‌امیرخسرو[ف . آصفیه ۱: ۵۵۷] .

22707ـ **بنگال**، ایشیاتک ۴۶ دیوان (۶۳۴) : شکسته[ف . بنگال : ۱۰۸] .

22708ـ **بنگال**، ایشیاتک ۴۷ دیوان (۶۶۳) : نستعلیق [ف. بنگال: ۱۰۸].

دیوان حسن شاملو

حسن‌خان فرزندحسین‌خان، سدهٔ‌یازدهم، که‌بروزگار شاه‌عباس یکم(۹۹۵ـ۱۰۳۷)حاکم هرات وخوشنویس بوده‌است. درگذشتهٔ ۱۰۵۲ [نمونهٔ خطوط خوش ۱۰۵۲] .

بنگرید:ذریعه۹:۲۴۳ـفرهنگ سخنوران: ۱۵۹ .

22709ـ **دانشگاه** ۴۴۰۴: نستعلیق ، شعرهاییست درجنگی باعنوانهای‌لمحرره‌حسن شاملو ص۲۸ و۳۳ و۳۴و۳۶[ف.دانشگاه۱۳: ۳۳۶۵] .

22710ـ **مجلس** ۴۳۶/۱ : نستعلیق **۱۰۵۶** ، بادیباجه‌ای به‌نثر. **آغاز**:یارب‌این مخمور غفلت رامی‌اسرارده [ف. مجلس ۲ : ۲۵۴] .

22711ـ **عبدالحسین بیات** ، نوشتهٔ **۱۰۶۷** ، زرین، ۶۰۰ بیت[نسخه‌ها۶:۸۵].

دیوان حسن علی‌آبادی

میرزاحسن، برادرنصیرالملك،که‌گویاپیش ازپادشاهی ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) میزیسته ، درستایش امامان و با تخلص حسن. [ابن‌یوسف] ،درذریعه۹:۲۳۹ـ۲۴۳وفرهنگ سخنوران : ۱۵۸ـ۱۶۰ به این سراینده برنخوردم .

22712ـ **مجلس** ۱۱۹۰: شکستهٔ‌خوب مهدی‌علی‌آبادی**۱۳۰۳**، مخمسهاومسمطهاییست پیرامن ۱۷۰۰ بیت [ف.مجلس۳:۶۷۷] .

دیوان حسن غزنوی

سیداشرف‌الدین حسن‌فرزند محمد ، سدهٔ ششم ، مرگ او۵۵۲ و۵۵۷ ودرستر۵۴۸ یاد شده است . در تذکره‌ها سرگذشت اوباسرایندهٔ دیگری‌بنام سید جمال‌الدین حسن فرزندناصر علوی درآمیخته شده است .

بنگرید:ذریعه۹:۲۴۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۱۶۰ ـ پیشگفتارچاپ دیوان او ازاستادمدرس رضوی .

22713ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق مجدالدین‌علی‌قوسی‌شوشتری، **۹۹۵**، گزیده‌ایست ازآن [نسخه‌ها ۱ :۱۶] .

22714ـ**رضوی**۲ ۴۰۲ادبیات(۴۶۷۳): نستعلیق تحریری محمدحسین جنابذی محرم **۱۰۱۲**، چهارهزار وپانصدبیت‌قصیده و غزل و رباعی‌وترجیع‌بنداست‌ودیباچه‌ازتقی‌الدین‌کاشی [ف.رضوی ۷: ۳۹۷].

22715ـ**رضوی**۱۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳):

شکسته نستعلیق محمدجعفر شیرازی **۱۰۵۵**، ۲۶۰۰ بیت در یك سفینه است [ف. رضوی ۷: ۵۸۴].

22716_ **ملك** ۵۳۰۷/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۵۸پ-۸۹ر) همراه ۲۹ دیوان دیگر با دیباجه‌ای در سرگذشت او، زرین [رؤیت].

22717_ **ملك** ۴۹۶۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱پ-۲۲ر) پیرامن ۷۰۰ بیت، زرین [رؤیت].

22718_ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۱۵۵۴ بیت است در جنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

22719_ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۴۸-۱۸۴) ۱۷۰۰ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳].

22720_ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/۴۶۴: نستعلیق پیرامن **۱۲۲۵**. (۲۰-۴۸) [نسخه‌ها ۲: ۱۱۹].

22721 _ **تهران**، سلطنتی ۲/۵۲۶ (۷۰۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، دارای: قصیده، غزل، ترجیع. **آغاز:** داند جهان که قرة‌العین پیامبرم [ف. دکتر بیانی: ۴۹۵].

22722_ **مجلس** ۲۶۷۶/۱: نستعلیق محمدصادق سرخوش، **۱۲۶۴**، (ص ۱-۴۲). قصیده و ترکیب بند است [ف. مجلس ۸: ۴۴۲].

22723_ **سپهسالار** ۱/۱۸۵: نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۱۳** (گ ۱۰-۳۷)، ۱۲۸۰ بیت قصیده و غزل و ترجیع بند است [ف. سپهسالار ۴: ۴۸۷].

22724_ **تهران**، ملی ۱مج۲۰۴ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱-۷۲) [نسخه‌ها ۶: ۲۰۴].

دیوان حسن کاشی آملی

ملاحسن، از سرایندگان اولجایتو خدابنده سدهٔ هشتم، زاده در آمل و در گذشته در سلطان آباد اراك و مدفون در کاظمین.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۹۹_ فرهنگ سخنوران: ۱۶۱.

22725_ **مجلس** ۵۹۹۶/۱۱و۸: نستعلیق **۱۱۰۰** در او چرام پر کرم در جنگ، هفت بند (ص ۲۸-۳۳) و قصیده (ص ۴۴-۴۵) است. [ف. مجلس ۱۷: ۳۶۸، ۳۷۱].

22726 _ **تهران**، سلطنتی ۲۹۴۳ (۵۷۱ف) نستعلیق زیبای عبدالجبار اصفهانی، سدهٔ **۱۱**، هفت بند اوست در ستایش حضرت علی. **آغاز:** السلام ای سایهٔ خورشید رب‌العالمین _ آسمان عزو تمکین آفتاب داد و دین، زرین، ۲۰ص ۱۰س.

22727 _ **تهران**، سلطنتی ۲۹۴۴ (۵۷۰ف): نستعلیق زیبا، گویا میرعماد حسنی، سدهٔ **۱۱**، هفت بند اوست بروش مرقع، زرین، ۸ص [ف. دکتر بیانی: ۳۴۱ نمونه خطوط خوش: ۱۴۸].

دیوان حسن کشمیری

حسن که شیفتهٔ کشمیر بوده و شاه قانی سلطان هندوستان را ستایش کرده و در دیوانش ماده تاریخ ۱۱۱۳ هست. قافیه‌های سخت مانند ثا و واژه‌های دشوار بکار میبرده و یك قصیدهٔ رائیهٔ او نام «گنج مضامین» دارد [دانش پژوه].

22728_ **دانشگاه** ۲۷۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، و تاریخ **۱۱۱۳** دارد، با افزودگیهایی گویا از خود سراینده رویهم ۸۰۰۰ بیت قصیده و غزل و رباعی دارد. **آغاز:** دل ولای تو دین منست و امانت_ بعشق تو نکنم کف زدامن تو رها [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۹۴].

دیوان حسن نراقی

از سدهٔ دوازدهم [دانش پژوه] در ذریعه ۹: ۲۴۵ و فرهنگ سخنوران: ۱۶۱ از این کس یاد نشده است.

22729ـ دانشگاه۳۴۹۳: نستعلیق گویا ازخود سراینده: درتوی جلدشعری ازمیرزاهاشم نراقی طبیب وحسرت نراقی با عنوان لمحرره هست ، دیوان غزل است وترجیع بند در مرثیه، روی‌هم۶۹۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۵۰۰].

دیوان حسن نهاوندی

ملاحسن فرزند محمد، معلم شاهزاده محمود میرزای قاجار درگذشتهٔ ۱۸ع۲ /۱۲۴۴. دیباچهٔ دیوان او ازهمین محمود میرزا است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۴۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۶۱ ـ مجمع الفصحا ۲: ۹۳ .

22730ـ مجلس ۳۶۳: نستعلیق **۱۲۴۴**، غزلهای اوست، ۱۴۴گ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۲۱۵] .

22731ـ دانشگاه۳۰۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بادیباچه‌ای ازمحمودمیرزا (ص۱ـ۵) ، دارای غزل ورباعی وقطعه و ماده تاریخ نزدیك به ۶۲۰۰ بیت، باتخلص حسن، ۲۱۲گ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۰].

دیوان حسن هروی = دیوان حسن شاملو

دیوان حسین خوارزمی

کمال‌الدین حسین ، که یاد او در « آداب المریدین : ۱۰۱۳» گذشت . دیوان او مسائل عرفانی وستایش از امامان شیعی و غزلهایی با تخلص منصور دارد. دیوانی از اودربمبئی چاپ شده که به حسین حلاج نسبت داه شده‌است .

بنگرید : ذریعه۹: ۲۵۱و۹۱۸ـ فرهنگ سخنوران : ۴۸۹ـ ف. مشار: ۷۲۸.

22732ـ دانشگاه۲۸۵۸: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** آغاز وانجام افتاده، نزدیك به ۳۴۵۰ بیت غزل وقصیده است وتخلص حسین در آن آمده، ودر آن آمده : سال هشتصد وبیست وهشت ازتاریخ، ماده تاریخ ۸۳۵ رانیزدارد، ۱۲۰گ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۰: ۲۸۵۸].

22733ـ تهران، ادبیات۲۰۸ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** غزلهاست ازالف تایاء باتخلص منصور ، ودرفهرست ازآن منصورحلاج یاد شده است ، آغاز وانجام افتاده.

دیوان حسینقلی آذربایجانی

ازحسینقلی خان آذربایجانی ، سرایندهٔ دربارقاجار ازفتحعلی شاه تاناصرالدین شاه، که بفارسی وترکی میسروده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۱۶۵ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۰۳ .

22734ـ دانشگاه ۲۵۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ترکی وفارسی در ۵۵۰ بیت. **آغاز**: صبح از افق چوساقی سیمین برآفتاب ـ آمد برون گرفته بکف ساغر آفتاب، ۱۹گ۱۵س. [ف دانشگاه۹: ۱۳۴۳] .

دیوان محمد حسین گرمرودی

ازمحمد حسین گرمرودی آذربایجانی تبریزی که بروزگارمحمد شاه قاجار (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) درتهران وسپاهان میزیسته وبروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) به تبریز برگشته است.

22735 ـ دانشگاه ۳۰۲۰ : شکسته نستعلیق علیمحمدفرزند محمد حسن گرمرودی گردآورندهٔ دیوان بادیباچه‌ای ازاودرسرگذشت سراینده، سدهٔ **۱۳**، بیشترشعرها عربی است، گویا برای چاپ آماده میشده‌است، ۳۵گ۱۲س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۴] .

دیوان میرزا حسین یزدی

(قصیده)

22736ـ الهیات ۶/۱۷۲ب: سدهٔ **۱۳**ـ

۱۴ ، قصیده‌ایست درداستان‌وزیری‌که‌بدست‌یکی ازخاصان‌سلطان‌عاشق شد (۱۴۵پ-۱۴۸پ). **آغاز:** دگرشدبلبل‌دل‌نغمه‌پرداز-زعشق‌توگلی برداشت آواز [ف.الهیات ۱:۱۳۶].

دیوان حسینی

22737 - **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۳۹۲ : نوشتهٔ **۸۸۳** ، ۲۰ گ ۹س . **آغاز:** نوبهار آمد وما درغم‌یاریم‌هنوز-عالمی‌درگل و مابرسرخاریم هنوز[ف. فهمی‌ادهم۱ : ۲۰۰].

22738 - **ملك** ۶۲۵۲/۳ :اوآخرسدهٔ ۹،همراه«پنج‌گنج»نظامی.مجموعه‌سروده‌هاییست باتخلص حسینی‌بدینگونه: نصیحت‌خود گوید ، حکایت ، صفت‌عشق وعقل ، حقیقت‌کلمهٔ‌شهادت، بیان‌اسلام، بیان‌نماز، زکاة، روزه،حج، بیان‌علم. **آغاز:** ای حسینی اینهمه سوداچراست- در سربازارت این‌غوغا چراست[رؤیت].

دیوان حسینی خوارزمی

بآنچنانکه درفهرست‌نصرالله طرازی آمده است . شایدهمان‌حسین خوارزمی باشد .

22739 - **قاهره**،دارالکتب۱۷۲م‌ادب فارسی:ضمن‌مجموعه‌ای‌بی‌تاریخ(گ۴۹-۵۹)، گزیده‌ای ازسروده‌های اوست باعنوان «کلمات مولانا‌الشیخ‌الحسینی الخوزمی» **آغاز:** طلع العشق‌ایها‌العشاق[ف.مخطوطات۲ : ۶۵].

دیوان حشم

حسن ، از سرایندگان سدهٔ دوازدهم در هندوستان: اولا نام‌حسن بودی‌کنون‌زشت آمدم- نام‌خودکردم حشم‌بادا مبارك‌نام من .

بنگرید:ذریعه۹: ۲۵۶-فرهنگ سخنوران: ۱۶۷ .

22740 - **مجلس** ۹۷۲ : نستعلیق بدو مغلوط،سدهٔ **۱۳** با یادداشتهایی بفارسی وترکی در برگ یکم، شایدنسخهٔ اصل وازآغازاین‌سده باشد، درآغاز غزلیاتی‌نامرتب درنعت وستایش سپس غزلیات بترتیب‌قافیه ، پیرامن‌هزاربیت ، ۴۷گ ۱۱-۱۲ س . **آغاز:** ای سحاب لطف توگوهر زبالاریخته- دزدکان هر صدف در لالا ریخته [ف. مجلس۳: ۲۶۴] .

دیوان حشمت قاجار

همایون‌میرزا، که یاد اودر«کلیات ۱۸۵۵» گذشت .

22741 - **مجلس** ۲۵۵۹/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، در«کلیات» او(س۱۹۳-۲۲۲) ۱۷ قصیده است [ف.مجلس ۸ : ۲۶۴].

دیوان حضوری قمی

میرزا عزیزالله، که بروزگار شاه تهماسب بوده، وچندی‌در نجف‌زیسته‌ودر ۱۰۰۰ درگذشته است.

بنگرید:ذریعه۹: ۲۵۷-فرهنگ سخنوران: ۱۶۸ .

22742 - **تهران** ، ادبیات ۶۵/۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱ر- ۳۱ر) در آن غزلهای شهیدی‌قمی (م ۹۳۵) را تتبع‌کرده وپس ازهر غزل ازشهیدی ازخودغزلی در برابرآن‌آورده است، نسخه تاپایان‌حرف‌راءرادارد[ف. ادبیات ۱: ۲۶۲] .

دیوان حفظی

قاسم‌فرزنداحمد، که‌ترکیب‌بندی‌درفتوحات شاه عباس (۹۹۵-۱۰۳۷) سروده‌است،ودرآن ازشهرهای بغداد، کرخ، قندهار، گنجه‌وشیروان یاد شده‌است، وقصیدهٔ«آسمان‌خیال»یا«عروضیه» را بسال ۱۰۳۰سروده‌است.در(ذریعه۹: ۲۵۷) از اویاد نشده است[دانش‌پژوه].

22743 - **دانشگاه**۲۳۸۸ : نستعلیق‌سدهٔ

۱۲ ، نزدیك به ۵۹۰۰ بیت غزل بترتیب تهجی ، ترجیع وترکیب‌بند درفتوحات شاه‌عباس وقصیده درستایش امامان است [ف. دانشگاه ۹:۹۷۹].

دیوان حقیقت

محمدصادق‌فرزند محمد رضا دارابی پرو- بالی .

22744ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۸۴ Api/VI ۲۷۴(۵۹۱ف): نستعلیق‌رجب ۱۲۷۷ . آغاز: بیاساقی‌ده‌مئی‌آتشین‌ـ بیادلب دلبرنازنین [ف. عبدالله۲:۴۱۴].

دیوان حقیقی

سلطان‌ابوالمظفرمیرزا جهانشاه‌فرزند قرا یوسف‌خان ،که سی وپنج‌سال درتبریزپادشاهی کرده و بسال ۸۷۲ کشته ودرگوشهٔ مسجدکبود به‌خاك سپرده‌شده است.اودیوان خود را به نزد جامی فرستاده و جامی شعری به تقریظ برآن نوشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۵۹ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۲۰ ـ ادبیات برون ۳: ۴۴۱ فرهنگ‌سخنوران: ۱۶۹ .

22745ـموزهٔ بریتانیا Or۹۴۹۳: نوشتهٔ ۸۹۳ [ترجمهٔ‌ایرج افشار ، نسخه‌ها۴ : ۶۷۸] .

دیوان‌حکیم، خفایی

حسن‌فرزند میرزاعلی‌طبیب، لسان‌الاطباء، بادوتخلص حکیم وخفایی، زنده در۱۳۱۲ .

22746ـدانشگاه۴۰۸۵: نستعلیق‌خود سراینده ، درجنگ‌گردآوری‌خوداو، ۱۲۹۷ـ ۱۳۱۲ ، همراه منشآت او ودیگران، قصیده‌و تك بیت‌وشرح‌قصیدهٔ‌منسوب‌به(فخرالقضاه رازی) وغزل‌است [ف.دانشگاه۱۳:۳۰۶۴].

دیوان حکمت شیرازی

علینقی ، از سدهٔ دوازدهم . جز پیامبر و امامان‌کسی راستایش‌نکرده است.درستایش‌امام علینقی‌گفته : **حکمت** سمی آن‌شه‌عالی‌تبارشد‌ـ مرغ اثرزشوق دعا خواستگار شد ـ پیوسته در حمایت‌حفظ‌اله‌باد ـ هرکس‌که‌بر**علینقی**جان نثارشد.درذریعه وفرهنگ‌سخنوران‌واژهٔ‌حکمت از اویادنشده است .

22747ـ تهران،سلطنتی۱۱۶۱(۶۴۹ ف) : نستعلیق‌خوش‌سدهٔ ۱۲.جلدیکم. دارای: قصیده ، ترکیب،ترجیع،رباعی،مرثیه. زرین، ۲۴۷ص۱۱ س . آغاز:ای‌آنکه‌تویی‌قادر وقیوم توانا ـ سبحان‌تبارك وتقدس وتعالی .

22748ـ تهران، سلطنتی ، شماره یاد نشده(۶۵۰ف): به‌همان‌خامه، جلددوم. دارای: غزل(مرتب) . آغاز: چوباشدربطها باتیغ‌قاتل عضو وعضوم را، نسخه برگهای‌سفید دارد،۲۶۲ ص ۱۱س [ف . دکتربیانی:۶۳۱ـ۶۳۳].

دیوان حکیم رکنا = مسیحای کاشانی

دیوان حکیم شفایی = دیوان شفایی

دیوان حکیم شیرازی

غلامعلی،درشیراز میزیسته وبه تهران‌آمده به‌تربیت فرزندان‌آقای‌محمدکاظم ملك‌التجار پرداخته ودرخانهٔ شاگردخودحاج‌حسین‌آقاملك واقف‌کتابخانهٔ ملی‌ملك پیرامن۱۳۳۰درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۶۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۷۰ .

22749ـمجلس ۱۰۳۴ : نسخ وگویا نسخهٔ‌اصل‌وبه‌خامهٔ‌سراینده‌باشد، دیوان‌غزلهای اوست‌بترتیب‌تهجی(ازالف‌تاهاء) پیرامن ۵۵۰۰

بیت . **آغاز:** الایامعشرالزهادایا کم وایانا ، ۷۱ گ ۳۰ بیت [ف- مجلس۳:۳۶۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۵۷۸ هست [فیلمها: ۹۰] .

22750 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۴:۳۳۹] .

دیوان حلاج = دیوان حسین خوارزمی

دیوان حلوائی شیرازی

غیاثا، که درسدهٔ یازدهم بروزگار نصرآبادی میزیسته و ازآبله دچارنابینایی بوده است . در سرتاسر دیوانش تخلصی دیده نشده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۶۵ـ فرهنگ سخنوران ۴۲۳ ـ تذکرهٔ نصرآبادی ۱: ۲۳۸.

22751 ـ **رضوی** ۹۳۲/۲ ادبیات (۴۷۷۲) : نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۱**، زرین ، پیرامن ۲۳۰۰ بیت قصیده وغزل و رباعی ویك ساقینامه دربحرمتقارب دارد **آغاز:** باز برخواست نسیم ازشکن زلف بهار ـ نوعروسان چمن راشده برگ آینه‌دار [ف. رضوی ۷:۷۴۵].

22752 ـ **دانشگاه** ۲۴۷۳/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۰۹ و۱۶۷) دارای رباعی وغزل [ف . دانشگاه۹ : ۱۲۴۳] .

دیوان حمید

22753 ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۵۵: [نسخه‌ها ۵:۴۸۵] .

دیوان حمید همدانی

محمد تقی، ازسرایندگان روزگارصفوی، شیعی ، عاشق‌پیشه ، ازحافظ پیروی کرده است . ابن یوسف می‌افزاید: شاید همان محمدتقی باشدکه بروزگار نصرآبادی در سدهٔ یازدهم میزیسته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۶۷ـ فرهنگ سخنوران ۱۷۳ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۱۹۲.

22754 ـ **مجلس** ۹۷۳: شکسته نستعلیق خوب **۱۱۲۸** ، باقصیده‌ای درستایش علی که در آن ازخود به‌محمدتقی نامبرده است، وچند شعراز سراینده‌ای باتخلص صالحی بترکی وشایدهمین شخص نویسندهٔ نسخه باشد، وغزلی ازمینا ، برگهایی جابجا وبرگهایی افتاده دارد، وپیرامن ۱۵۷۰ بیت ، ۹۵ گ ۱۰س [ف.مجلس۳: ۲۶۵] .

دیوان حیا

درذریعه۹ : ۲۶۸ و فرهنگ سخنوران : ۱۷۴ ازدوتن بااین تخلص یادشده است .

22755 ـ **بادلیان** ۱۱۷۱ اوزلی۱۳۸ Add : نستعلیق ذوالفقارعلی ، تاریخ یادنشده. ۱۲۴ گ۱۴س . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۱۱ هست [فیلمها : ۹۰] .

دیوان حیاتی

22756 ـ **مجلس**۹/۵۳۹۳ فهرست نشده: نستعلیق محمد تقی طبیب بن علیرضا در ۳ ع ۱۲۴۷/۲ شمارهٔ۹ دفتر(۲۱۱-۲۴۳) ۱۷س **آغاز:** افتتاح دیوان سخن ذکرعظمت پادشاهی.

22757 ـ **ملك** ۶۲۵۷: مرادعلی بیگ اردبیلی **۱۲۶۳** ، پس ازیك ستایش غزلهاست به ترتیب تهجی وتخلص حیاتی سپس ترجیع بند، مثنوی ، دوبیتی . بایك دیباجه به‌نثر. **آغاز:** از رشتهٔ امیدوانگر دیدگره ـ تاحل نگشت بستهٔ آن زلف باکره [رؤیت] .

22758 ـ **دانشگاه**۳۷۸۶: نسخ سیدمهدی فرزندسیدمحمد رضا متولی امامزاده پنجه شاه کاشان ۱۲ بهمن **۱۳۲۰** ، دارای: غزل وترکیب بند ورباعی و ساقینامه ، رویهم نزدیك ۱۲۰۰ بیت. **آغاز:** ای درهوای کوی‌تو رازها ـ طیار

جانگشودبهرگوشه بالها [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۷۴] .

دیوان حیاتی کرمانی

بی‌بی جان خواهر رونقعلی شاه و همسر نورعلیشاه، درگذشتهٔ ۱۲۱۳ (یك سال پس‌ازمرگ همسرش) .

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران:۱۷۵ــ مجلهٔ ارمغان۶ : ۲۵۵(بزرگترین زن‌شاعرهٔ‌درقرون اخیر) ــ طرایق‌الحقایق۳:۱۹۱.

22759ــ **تبریز** ، ملی۲۷۴۲: نوشتهٔ **۱۲۵۶** همراه با دیوان شوهرش نورعلیشاه ، [نسخه‌ها۴:۲۹۵].

دیوان حیاتی گیلانی

ملاحیاتی ، بروزگار اکبر شاه (۹۶۳ – ۱۰۱۴) به هند رفته و در ۱۰۱۵ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹:۲۶۹ــفرهنگ سخنوران: ۱۷۵ .

22760 ــ**ملك** ۵۵۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ــ۱۱**.دارای:قصیده وازآن میان ستایش‌میر ابوالفتح، غزل به‌ترتیب‌تهجی باتخلص حیاتی درحرف‌یاء افتاده ، باافزودگیهایی درهامش‌از خودنویسنده [رؤیت] .

دیوان حیدر

ازحیدر .

22761ــ **تبریز**، ملی۲۷۶۵ : نوشتهٔ **۹۸۰** . [نسخه‌ها ۴:۲۹۵].

22762 ــ **تبریز، ملی**۳۶۶۰:نوشتهٔ **۹۸۱**همراه‌بادیوان‌امیرشاهی‌مؤرخ۹۷۹ودیوان شریف‌مؤرخ ۹۸۲[نسخه‌ها۴:۳۱۲].

22763 ــ **مجلس** ۸۴۳۲/۵ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰** زرین، همراه ۷ دیوان دیگر [رؤیت] .

حیدر تربتی

قطب‌الدین. گویا قطب‌الدین حیدر تربتی قطب‌روزگار خودکه‌گروه حیدریان‌بدومنسوبند ودر۶۱۸ ناپدیدشده‌است. نسخهٔ22765سپهسالار دیده شود .

دیوان حیدرهروی

ملاحیدرکلیچه‌پز، که‌گویابیسوادبوده‌است، درگذشتهٔ ۹۵۸.

بنگرید:ذریعه۹: ۲۷۰ــفرهنگ سخنوران: ۱۷۶ــتذکرهٔ نصرآبادی:۴۹۶.

22764ــ **تهران**، ملی۱۲/ ۲۹۰ ف : نستعلیق حسین‌فرزند محمدخدابنده، **۹۷۹**(ص ۸۹۹ــ ۹۱۵) ، زرین . دارای‌غزل به ترتیب تهجی . **آغاز** : یارب یاربم تاروزبی‌ماه‌رخت شبها ــ شب وروزازخدا وصل‌تومیخواهم‌بیاربها [ف. ملی۱: ۲۸۶] .

22765 ــ **سپهسالار** ۲۴۸ : نستعلیق خوب آغازسدهٔ**۱۰**،زرین،دارای‌غزلهای‌خوب، انجام افتاده ، آغازبرابر نسخهٔ‌ملی،درفهرست ابن‌یوسف باحتمال ازقطب‌الدین‌حیدر تربتی‌که گروه حیدریان بدومنسوبند و در ۶۱۸ ناپدید شده دانسته‌شده است ودر«جلد۴ : ۴۸۸» کلمهٔ احتمال نیزیاد نشده است، ولی درپایان نسخهٔ ملی ۱۲/ ۲۹۰ نام‌سراینده حیدرکلیچه‌یادشده است[ف.سپهسالار۲:۶۵۶و۴:۴۸۸].

22766ــ**رضوی**۴۰۳ادبیات(۴۶۴۰): نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۰** باسرلوح . هشتصدبیت غزلهای‌اوست **آغاز:** زمانه دردی غم‌ریخت در پیالهٔ ما ــ نصیب‌کس‌نشودآنچه‌شدحوالهٔ ما [ف. رضوی۷: ۳۹۸].

22767ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۹ Spi/VI ۴۶۰۰ : نستعلیق خواند (؟) صالح فرزند میرک، آغازسدهٔ ۱۰ . آغاز : ای هر بدو نیک از توشده نامزدما [ف. عبدالله ۲ : ۵۰۷]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۱۶] .

22768ـ بنگال، آسیایی ۴/۵۶ aO (۱۴۰۸) : شکسته ، باتاریخ ۱۱۷۹ در دفتر [ف. بنگال : ۱۳۷] .

22769ـ بادلیان ۱۰۳۰ الیوت ۵۸: نوشتهٔ شعبان ۹۶(!) ۹۰ گ ۱۴ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۵ هست [فیلمها: ۹۰] .

22770ـ بنگال ، آسیایی ۴۸ دیوان (۱۱۹۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۸] .

دیوان حیدری تبریزی

که یاد او در «سیروسلوک: ۱۲۰۷» گذشت .

22771ـ مجلس ۵۱۸۱: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱، دارای: قصیده‌ها درستایش حضرت علی وپیامبر وجلال‌الدین محمد اکبر پادشاه ، دوبیتها ، مثنوی [رؤیت] .

دیوان حیران

22772ـ دانشگاه ۲۹۸۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، غزلهاست به‌ترتیب تهجی باتخلص حیران. آغاز: حال ما راکه کندعرض به‌جانانهٔ ما ـ شود آگاه زحال دل دیوانهٔ ما. انجام: مدعی دربزم وصلت تکیه‌زن ـ بینواحیران شده‌رسوای تو. ۲۹۰ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۷۵].

22773ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۳۱ Kpi/VI / ۲۰۸۶ (۶۰۰ ف): نستعلیق بی‌تاریخ در فهرست آمده: حیران شاگرد حسینقلی خان ایشک آغاز: حمدی کنم آن مالک ملک دوجهان را [ف. عبدالله ۲ : ۴۲۰] .

دیوان حیران دنبلی

حیران خانم، ازدختران خانان دنبلی، زنده در ۱۲۴۷ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۷۲ ـ فرهنگ سخنوران ۱۷۷ ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۲۶ .

22774ـ تبریز ، ملی ۲۶۷۹: تاریخ یاد نشده. فارسی وترکی دارد [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۵] .

دیوان حیران همدانی

ملاجعفر [دانش‌پژوه] درذریعه ۹: ۲۷۱ـ ۲۷۴ وفرهنگ سخنوران: ۱۷۷ـ ۱۷۸ سراینده‌ای باتخلص حیران با این نام یادنشده است.

22775 ـ همدان، آقای قاسم برنا : نستعلیق محمد تقی عاشق، ۲۸ ج ۱/ ۱۳۶۴ [نسخه‌ها ۵: ۳۷۴].

دیوان حیران یزدی

غلامرضا ، معلم کودکان در مصلای صفدر خان یزد، خوشنویس وسراینده، زنده در ۱۲۷۹ اوجز محمدعلی حیران یزدیست.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۷۲ ـ فرهنگ سخنوران ۱۷۷ .

22776ـ دانشگاه ۲۸۳۷: نسخ درشت ونستعلیق خود سراینده درسدهٔ ۱۳، غزل است و ترکیب‌بند وقصیده ورباعی ومثنوی نزدیک به ۳۱۹۰ بیت، ودرآن تاریخ تولد پسرش ۱۲۵۸ آمد. ۲۱۴ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۸۰].

22777ـ مجلس ۹۷۴: نسخ ۱۲۷۹، بخواست وزیر لشکر میرزا دود خان پسر میرزا آقا خان صدراعظم نوری، دیوان غزل بترتیب تهجی، غزل برای مشاعره ، ترجیع‌بند ، ترکیب بند، مسدس، رباعی، مثنوی، قصیده، رویهم ۲۷۰۰ بیت،

۱۳۹ گ ۱۲س [ف.مجلس۳:۲۶۸].

22778ـ **یزد** ، جامع‌کبیر ۲/ ۹۶۰ : باتاریخ **۱۳۴۶ـ۱۳۴۹** دردفتر . **فیلم** آن‌در دانشگاه‌ش ۲۴۲۱هست [فیلمها :۶۸۲] .

22779ـ **یزد**،جامع‌کبیر۲۴۷۶ (۱۴۵): تاریخ‌یاد نشده[نسخه‌ها ۴: ۳۸۲] . **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۲۴۰۹هست[فیلمها: ۹۰].

دیوان حیرانی قزوینی

درویش‌حیرانی.

بنگرید:ذریعه۹: ۲۷۴ـفرهنگ سخنوران: ۱۷۷ـ تحفهٔسامی : ۱۷۲ .

22780ـ **پاریس** ، ملی P.۳۴۹ : در جنگ‌مؤرخ **۹۰۲**،فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۱۳۱۳ هست [فیلمها: ۵۹۳].

22781ـ **تبریز** ، محمد نخجوانی : تاریخ یادنشده [ذریعه ۹:۲۷۴] .

دیوان حیرت

ناشناخته.درذریعه۹: ۲۷۴ـ۲۷۵ وفرهنگ سخنوران : ۱۷۸ـ۱۷۹ بیش ازبیست‌تن‌بااین تخلص یاد شده است .

22782ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۹ : نوشتهٔ **۱۲۲۴** [نسخه‌ها۵:۴۸۸].

22783ـ **قاهره**،دارالکتب ۱۲۶ ادب فارسی طـلعت : شکستهٔ عبدالله ایروانـی ، ج **۱/۱۲۵۴** برای‌کمال افندی،۶۷ گ ۱۲س. درفهرست‌آمده:شایدقیام‌الدین‌اصفهانی‌درگذشته ۱۱۷۴؟ باشد.**آغاز** ای نام نیکوی توآرایش دیوانها ـ ای زنده به بوی توگلها و گلستانها [مخطوطات۱: ۱۶۱].

خ

دیوان خاتم

احمدافندی، درگذشتهٔ۱۱۶۸،که یاداودر «شرح تحفهٔشاهدی : ۱۹۹۲»گذشت .درذریعه وفرهنگ‌سخنوران در واژهٔخاتم از اویاد نشده است .

22784 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۱۰۹۵ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۲۳گ۱۹س [ف. فهمی‌ادهم۱:۲۹۴] .

22785ـ **موزهٔبریتانیا**Or۷۱۱۹: سدهٔ**۱۳** ، شعرهایی به‌عربی،فارسی،ترکی‌دارد [ترجمهٔایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۶۷۵].

دیوان خاتمی

ناشناخته . در ذریعه۹ : ۲۷۶ وفرهنگ سخنوران : ۱۷۹ـ۱۸۰از شش‌تن‌بااین‌تخلص یاد شده است .

22786ـ **قاهره**،دارالکتب۱۸۶م‌ادب فارسی : نسخ‌بی‌تـاریخ (گ۱۳۲ ـ ۱۵۳) ، گزیده‌ایست . **آغاز** : بدان‌رخساره‌ات امیـد چشم‌دلفکارانرا[مخطوطات۱ :۱۶۱].

دیوان خادم اصفهانی

بابامحمدقاسم، خواهرزادهٔمیر نجاتی،در گذشتهٔ ۱۱۵۶(= خادم‌بجنت‌آمد باز)که‌به‌هند رفته ودرپایان‌کارنادرشاه بایران‌بر‌گشته‌است‌در تذکرهٔروزروش‌نام اوبه‌باباعلی‌قاسم‌یادشده‌است.

بنگرید: ذریعـه ۹ : ۲۷۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۸۰ـ تذکرهٔ روز روشن: ۱۹۳.

22787ـ**دانشگاه** ۳۳۳۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، باشعرهایی باعنوان‌لمحرره محمدعلی‌بن محمدقاسم‌الخادم. دارای:قصیده‌وغزل و رباعی

وماده تاریخ(بسیارسودمند)از۱۱۳۳تا۱۱۴۹، ۲۲۴گ۱۵ س [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۱۵].

دیوان خازن

ازسراینده‌ای باتخلص خازن‌ازگروه بهائیان درآن‌آمد: **بیاخازن**مطیع امراوشو-چه‌خواهی بگذرد نامت زفرقد. ودرآن مخمسی‌است‌که در سال ۷۸ درعید سعید رضوان‌نظم شده است‌آغاز این‌یکی: فرودین‌آمدگرای شوخ‌ایرانی‌نژاد- بزمرا پدرامکن هرشب همی‌تابامداد.ودرجایی دیگر : دربحث عقل‌وروح راجع به‌تبریك عید جلوس نقطهٔاولی و ولادت حضرت عبدالبهاء و ورود جمال‌مبارکش ببغداد . ونیز دارد : صلح اعظم‌بجهان خاص آیین‌بهاست ـ جنگ ممنوع ومصرح زقوانین‌بهاست ... جنگ درابهانهی‌و حرام است وقبیح ـ صلح‌کل‌واجب و برجمله حلالست و صریح .

22788 **ـ تهران ،** آقای عبدالمجید عبداللهی : نستعلیق‌خوش آغازسدهٔ**۱۴** . دردو جلدکه دریك مجلدصحافی شده دارای ترکیب، قصیده و غزل بدون ترتیب تهجی **آغاز:** زیب سردفترتوحید بودنام‌خدا ـ آنکه ذاتش‌بود از فکرت واوهام جدا ، ۱۳۶ص [رؤیت] .

دیوان خاقان قاجار

فتحعلی‌شاه فرزندجهانسوزشاه (۱۲۱۲- ۱۲۵۰) . دیوان او درتهران ۱۲۷۵ و بمبئی ۱۳۰۴چاپ شده است.

بنگرید:ذریعه۹: ۲۸۰-فرهنگ سخنوران: ۱۸۱ ـ ف . مشار:۷۲۸.

22789 **ـ دانشگاه** ۲۷۶۴ : نستعلیق باتاریخ ۲۳صفر ۱۲۶(**۱۲۰۶**)زرین،دارای: غزل ورباعی، ۱۳۹ گ۱۲س[ف. دانشگاه۱۲: ۲۷۵۴] .

22790 **ـ ملك** ۵۶۰۹ : نستعلیق ۱۲ شوال **۱۲۱۲** بخامهٔ عبدالله‌شیرازی دارای‌قصیده، رباعی بایك دیباچه به‌نثر است. **آغاز:** امابعد، دراین‌نسخه‌که‌یکی ازجواهرات‌باقیمت‌وبی‌نظیر دنیا [رؤیت] .

22791**ـفرانسه**،عمومی Strasbourg ۴۷۱۹ : نوشتهٔ **۱۲۲۲** [نسخه‌ها۴: ۱۳۸].

22792**ـ قاهره ،** دارالکتب ۶۲ ادب فارسی‌طلعت: شکسته‌نستعلیق عبدالواسع‌موسوی **۱۲۲۲** ، زرین،۱۱۱گ ۱۲ س [مخطوطات ۱: ۱۶۲] .

22793**ـ تهران ،** سلطنتی، شماره یاد نشده (۶۶۸ ف) : نستعلیق خوش اندکی پیش از **۱۲۳۲** . زرین. دارای:دیباجهٔ محمدصادق مروزی وقایع‌نگار ، قصیده،غزل (مرتب)، تك بیت، قطعه ، رباعی،مثنوی، ساقینامه، ترکیب، مرثیه ، ۴۳۰ ص ۱۱ س [ف . دکتر بیانی : ۴۴۶] .

22794**ـ ملك** ۵۶۱۷ : نستعلیق خوش محمد مهدی‌حسینی فراهانی، پنجشنبه**۱۲۳۸**، زرین . دارای:غزل به‌ترتیب تهجی‌سپس ذیلی برآن نامرتب، سپس‌ترکیب وباز غزل،رباعی، مرثیه ، قطعه. بادیباجه‌ای‌به‌نثر[رؤیت].

22795**ـ تهران،**سلطنتی ۲۸۵ (۶۶۹ ف) : نستعلیق‌خوش‌محمد مهدی کاتب السلطان فراهانی ، رجب **۱۲۳۹** ، زرین،۲۰۵ص ۱۲ س[ف. دکتربیانی: ۴۴۷] .

22796**ـ موزهٔبریتانیا** Or۵۹۰۸: نوشتهٔ **۱۲۴۰** [نسخه‌ها۴: ۶۷۴].

22797**ـ تهران،** ملی ۳۸۲ف:شکسته نستعلیق خوش محمد مهدی حسنی فراهانی ، **۱۲۴۳** ، زرین. دارای:قصیده،غزل ، ترکیب بند،تك بیت، رباعی، مرثیه،مثنوی،۸۸گ۱۴ س[ف. ملی۱: ۳۶۹] . بادیباجه وخاتمه‌ای‌از

نشاط[نسخه‌ها ۶:۱۲۴] .

22798ـ **تهران،** ملی۲۸۹ف: نستعلیق محرم **۱۲۴۹** درتهران، زرین.دارای:قصیده، غزل ، ترکیب بند، رباعی ، مرثیه ،قطعه ، با دیباجه‌ای‌به‌نثر در آغازهر بخش . آغاز: ناظم العوالم بدیع‌المناظم، ۱۱۶ گ [ف . ملی ۱: ۲۸۰] .

22799ـ **مجلس**۹۷۵:شایدبخامهٔخود سراینده وپیش از**۱۲۵۰** باشد، با دستبردگیها و اصلاحاتی،دارای:غزل،ساقینامه،مثنوی،۲۲ گ ۱۴ س[ف. مجلس۳:۲۶۹] .

22800ـ **تهران،**ادبیات۲۸۴حکمت: نستعلیق۱۲ شوال**۱۲۶۵**.دارای:غزل،رباعی، بادیباجه‌ای‌به‌نثر [ف. ادبیات ۲: ۱۸] .

22801ـ **مجلس**۲۴۲۳:نستعلیق‌خوش حسین ، **۱۲۹۵** ،دارای : غزل وترکیب بند و قطعه ورباعی ، رویهم۱۳۰۰بیت[ف. مجلس۸: ۱۲۴] .

22802ـ**رضوی**۴۰۴ادبیات (۴۶۴۱): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**،زرین ، بادیباجهٔ محمد صادق همای مروزی[ف . رضوی۷:۳۹۹] .

22803ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۴۱۱: شکسته نستعلیق‌روزگار خوداو ، زرین،ممتاز، نسخه بنام«مخزن الخیال» است [نسخه‌ها ۲ : ۱۲۹] .

22804ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۱۹۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** با دیباجه‌ای به نثر [نسخه‌ها ۲: ۷۷] .

22805ـ**فرهاد معتمد** ۱۶۹:شکسته نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳**، بادیباجهٔمؤرخ۱۲۳۰، زرین. [نسخه‌ها۳:۱۷۹].

22806ـ **تهران،**ملی۷۲۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**،دارای‌غزل وقصیده ، ۱۱۵ گ ۱۱س [ف. ملی۲:۳۵۲].

22807ـ **تهران،**ملی۱۱۳ف: نستعلیق خوش‌میرزارضی، سدهٔ**۱۳** .دارای:غزل،مثنوی، تك‌بیت ، ترکیب‌بند ، دوباره غزل ، مثنوی ، ساقینامه،مرثیه،قطعه،رباعی‌بادوررباعی‌به‌ترکی، ۱۰۵ گ۱۷س[ف.ملی۱:۱۰۸].

22808ـ**تهران،**ادبیات۱۸۲ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با حاشیه‌هایی [ف . ادبیات ۳:۱۶].

22809ـ **تهران،**سلطنتی۲۸۰ (۶۷۰ ف): نستعلیق‌خوش نیمهٔ‌نخست سدهٔ**۱۳** ازمحمد مهدی تهرانی ، زرین.دارای: دیباجهٔ نثری ، قصیده ، غزل (مرتب)، ترکیب، تك‌بیت،قطعه، رباعی، مرثیه، مثنوی،ساقینامه،خاتمه،درآغاز هربخش دیباجه‌ای ازمعتمدالدوله نشاط،۲۵۲ ص۱۱ س [ف. دکتربیانی:۴۴۹] .

22810ـ**تهران،**سلطنتی۲۰۰۴(۶۷۱ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، زرین، به‌گواهی میرزا ابوالفضل ساوجی نسخه‌بخامهٔمیرزارضی‌تبریزی است ، ۱۸۴ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۴۵۰] .

22811ـ**تهران،** دانشسرایعالی،قریب ۳۴ : نستعلیق ج ۲/**۱۳۰۱** [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۶] .

22812ـ **همدان،** آقای‌قاسم‌برنا:سدهٔ **۱۴** ، آغاز و انجام‌افتاده [نسخه‌ها۵: ۳۷۴].

22813ـ **مجلس** ۹۱۳۷فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

22814ـ**مجلس** ۳۶۵: نستعلیق‌تاریخ یاد نشده ، دارای:غزل ، رباعی، با دیباجه‌ای بلند ، ۷۶گ۱۷س[ف . مجلس۲: ۲۱۵] .

22815ـ **تبریز،** ملی۳۶۴۸ : نوشتهٔ

محمد مهدی آراستهٔ تهرانی [نسخـه‌ها ۴ : ۲۹۵] .

دیوان خاقانی شیروانی

ابو بدیل افضل الدین، که یاد او دره کلیات : ۱۸۵۶» گذشت. در ۱۲۹۳ در بمبئی و پس از آن چندبار چاپ شده است [ف. مشار: ۷۲۸].

22816ـ **مجلس** ۹۷۶: از اواخر سدهٔ ۶، افتادگیهای آن در سدهٔ ۱۲ درست شده، دارای ۱۶۰۰۰ بیت ، ۳۶۵ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۳: ۲۷۱] .

22817ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۹۴۲: نوشتهٔ احمد فرزند محمد فرزند حسین سامانی، ۸ شوال **۶۶۴** ، در شهر خجنده ، و در **۵۹۴** (ساختگی) در خزانهٔ امیر یحیی فرزند حامد خوارزمی بوده، دوجلد. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۷۱ هست [فیلمها: ۹۰] در چاپ مورد استفاده آقای ضیاءالدین سجادی قرار گرفته است [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۶، ۱۰۸۴].

22818ـ **تهران،** ادبیات ۴۳ ج: نسخ کهن سدهٔ **۷ـ۸** ، در سه ستون، پنج برگ آغاز نو نویس ، در پایان رباعیها نیمه کاره مانده، ۳۰۹ گ ۲۰ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۵۲] .

22819ـ **ایاصوفیا** ۱۵/ ۲۰۵۱ (۲۰۹ ف.) با تاریخ ۷۳۰ در دفتر همراه «دیوان اثیر الدین: 21432» و جز آن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰] .

22820 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ م ادب فارسی: نوشتهٔ فرصت غریب **۸۲۳**، در مجموعهٔ زرین [مخطوطات ۱: ۱۶۲].

22821ـ **رضوی** ۴۰۷ (۴۶۴۴) : در «کلیات» مؤرخ **۸۴۷** او [ف. رضوی ۷: ۴۰۱].

22822ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۵ـم ادب فارسی: تعلیق زیبا ،ج ۱/ **۸۵۸**، زرین، ۳۲۲ گ ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۱۶۲] .

22823 ـ **رضوی** ۴۱۳ (۸۳۸۶) : نستعلیق منعم الدین اوحدی ، **۸۹۸** ، زرین، با نسخه بدلها درهامش، ۲۵۴ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۴۰۴] .

22824ـ **الهیات** ۶۷۶د: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین ، ۳۵۱ گ [ف . الهیات ۱ : ۱۸] .

22825ـ **تهران،** ادبیات ۳۳ حکمت: نستعلیق خوش سدهٔ **۹ـ۱۰**، زرین [ف. ادبیات ۲: ۱۸].

22826ـ **اصفهان** ، عمومی ۳۲۰۶ : نستعلیق ۲۲ محرم **۹۰۱** یا **۱۰۰۱** ، ۸۵۶ ص ۱۹ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۹۶] .

22827ـ **تهران،** دکتر مفتاح: نستعلیق **۹۴۲** همراه تحفة العراقین او [رؤیت].

22828ـ **تهران،** سلطنتی ۲۹۵ (۳۴۵ ف): نستعلیق ۱۶ صفر **۹۵۰**، صفحهٔ پایان نو نویس. دارای :قصیده ، مرثیه ، ترکیب ، قطعه، غزل (رباعی ندارد) ، زرین، **آغاز:** دل من پیر تعلیم، ۵۷۴ ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی: ۶۳].

22829ـ **تهران**، مهدی بیانی : نستعلیق مجدالدین علی قوسی شوشتری ، **۹۹۵**، شمارهٔ ۷ دفتر، گزیده‌ایست از آن [نسخه‌ها ۱: ۱۶].

22830ـ **تهران**، موزه ۹۲۱۴: نستعلیق شمس الدین فرزند میرزا جان قزوینی، **۹۹۸**، زرین وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ، ۱۰۱۷ ، [نسخه‌ها ۲: ۲۰۵] .

22831ـ **مجلس** ۹۷۷: شکسته نستعلیق مجدالدین علی، **۹۹۹** برای خود در کربلا، دارای: قصیده، ترکیب ، مرثیه، قطعه، غزل، رباعی ، پیرامن پانزده هزار بیت ، ۱۵۶ گ ۴۸ س [ف . مجلس ۳: ۲۷۲] .

22832ـ **ملك** ۵۲۴۵: نستعلیق خوش

سدهٔ ۱۰ ، در«کلیات» او[رؤیت].

22833ـ تهران،سلطنتی۱۲۱۵۰(۳۴۴ ف): نستعلیق سدهٔ۱۰ . دارای:قصیده، مرثیه، ترکیب ، غزل،قطعه ، رباعی، آغاز : مرادل پیر تعلیم است ومن‌طفل‌زبان‌دانش، زرین، ۷۳۷ ص ۱۷س[ف . دکتر بیانی:۶۲] .

22834ـ مجلس۵۸۴۶ فهرست‌نشده: نستعلیق‌زیبای سدهٔ ۱۰،زرین، ۲۰س[رؤیت] .

22835ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : سدهٔ ۱۰[نسخه‌ها ۵ :۲۸].

22836ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۷ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ ، رویه زرپوش [نسخه‌ها ۲ : ۷۶] .

22837ـ تهران،ملی۱۳۵ف: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین . در«کلیات» او [ف. ملی۱ : ۱۳۲] .

22838ـ تهران، ملی۶۵فهرست‌نشده: در «کلیات» اواز سدهٔ۱۰ [نسخه‌ها ۴ :۱۸۴].

22839ـ نجف ، امیرالمؤمنین۱۳۸۴: ازسدهٔ۱۰، ۳۳۳گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22840ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ۱۰-۱۱،رویهٔ یکم‌نونویس [رؤیت].

22841ـ تهران،ادبیات۷۶ج: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، ۴۶۰گ۱۷س[ف . ادبیات۱: ۲۵۲] .

22842ـ دانشگاه ۴۰۷۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰-۱۱ ، زرین، ۳۱۱گ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۵۳] .

22843ـ دانشگاه۱/۲۴۸۷: نستعلیق باتاریخ۱۰۰۱دردفتر(ص۱-۶۳۷متن)، زرین [ف . دانشگاه۹:۱۲۵۶].

22844ـ سپهسالار ۲۹۳ : نستعلیق ۱۰۰۲ ، آغاز وانجام افتاده، با ۱۴۲۰۰ بیت قصیده وغزل‌وقطعه، ۳۵۹گ۲۱س[ف.سپهسالار ۲ : ۴و۵۹۰ : ۴۸۸] .

22845ـ همدان، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۱۰۴ : نوشتهٔ ۱۰۰۵ ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳] .

22846ـ تهران، سلطنتی۲۹۹(۳۴۰ ف) : نستعلیق ۱۰۰۶، و در هامش آن تحفة العراقین است، زرین، ۵۸۰ص ۱۴ س + ۲۰ مصرع درهامش [ف. دکتر بیانی:۵۴].

22847ـ رضوی۵ ۴۰۵ادبیات(۴۶۳۲): نستعلیق‌هند ، رمضان ۱۰۰۷ [ف . رضوی ۷: ۴۰۰] .

22848ـ تهران، سلطنتی۲۹۸ (۳۴۱ ف) : نستعلیق‌خوش‌ابن‌شمس‌الدین‌محمد معجز یزدی ، رجب ۱۰۰۹، همراه«تحفة العراقین» او ، ۷۰۷ص۱۲ س[ف.دکتر بیانی:۵۶].

22849ـ قاهره ، دارالکتب ۸۶ ـ م ادب فارسی: تعلیق زیبای امتی‌تربتی ۱۰۰۹، ۳۳۵ گ ۲۰ س ، زرین [مخطوطات ۱ : ۱۶۲] .

22850ـ قاهره، دارالکتب۱۴۴ادب فارسی : تعلیق‌زیبا ، شعبان ۱۰۱۲، ۶۹گ۱۷ س [مخطوطات ۱ :۱۶۱].

22851ـ بادلیان۳/ ۵۴وینفیلد۲۶۶: بادیوان انوری:21692،مؤرخ۱۰۱۲ و جز آن . فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها : ۵۶۷] .

22852 ـ فرهاد معتمد ۱۶۶ : نستعلیق ، بادیباچهٔ‌نوشته شدهٔ ۱ ع۲/ ۱۰۱۳ بترتیب تهجی، زرین[نسخه‌ها۳:۱۷۹].

22853 ـ سپهسالار ۴۱۰ : نستعلیق ۱۰۱۳ ، دارای ۱۳۷۵۰ بیت در«کلیات» او. زرین [ف.سپهسالار۴:۴۸۸].

22854ـ تهران،مهدی‌بیانی۲مج: نستعلیق

قطب‌الدین فرزند حسن تونی، **۱۰۱۳** [نسخه‌ها ۱: ۱۴] .

22855 ـ **رضوی** ۴۰۹ ادبیات (۴۶۴۶): نستعلیق، **۱۰۱۴**، زدین [ف. رضوی ۷: ۴۰۲] .

22856 ـ **رضوی** ۴۱۲ (۴۶۴۹): در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۶** او [ف. رضوی ۷: ۳۰۴] .

22857 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سلخ ع ۱/ **۱۰۱۷**، زدین [رؤیت] .

22858 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱/ ۸۰: نوشتهٔ گویا **۱۰۱۷** درمتن [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵] .

22859 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۰ (۳۴۲ ف): همراه «تحفة العراقین» او نوشتهٔ شوخی بخاری، میانهٔ رجب **۱۰۱۷** [ف. دکتر بیانی: ۵۷] .

22860 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۲ (۳۴۶ ف): نستعلیق معزالدین حسین الذکری القاسمیه، صفر **۱۰۱۹**، **آغاز**: دلا ازجان چه برخیزد یکی جویای جانان شو، ۸۵۸ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۶۴] .

22861 ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق محمد فرزند مصرعی کربلائی، ۱۰ ج ۲/ **۱۰۲۷** در بغداد، ۲۱۸ گ ۳۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۹۳] .

22862 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۰ Spi/VI/ ۳۴۷۹: نستعلیق ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۰۳۳** و ۲۵ ذیحجهٔ **۱۰۳۳** و ۹ رمضان **۱۰۳۳** (۱۶۲۴ م)، کلیات اوست [ف: عبدالله ۲: ۴۳۸] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۱] .

22863 ـ **مجلس** ۹۷۸: نستعلیق خوب محمد صادق فرزند حسین خاتون آبادی، **۱۰۳۸** برای کتابخانهٔ حاجی حسین بیگ با حاشیه‌هایی محمدصادق ملک‌الشعراء و محمدکاظم واله‌ٔ اسپاهانی دارای: دیباچهٔ نثری، تحفة العراقین، قصیده، ترجیع، مرثیه، ترکیب، قطعه، رباعی، زرین، ۵۱۳ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۳: ۲۷۳] .

22864 ـ **مجلس** ۲۵۶۲: نستعلیق هندی کرمعلی غوری، **۱۰۴۳**، بایادداشت ملک‌الشعراء بهار، دارای: قصیده، ترجیع، مرثیه، قطعه، غزل، رباعی، رویهم ۱۳۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۷۲] .

22865 ـ **میشکان**، دانشگاه ۲۸۶ MS: نستعلیق **۱۰۴۴** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۶] .

22866 ـ **سنا** ۷۵۶۸: نستعلیق منصور فرزند نجم‌الدین محمود خطیب ابرقوهی، دوشنبه اردیبهشت‌ماه جلالی بسال **۱۰۴۵**، بادیباچه‌ای به نثر [نسخه‌های ۲: ۲۲۹] .

22867 ـ **مجلس** ۲۵۶۱: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۴۶** او [ف. مجلس ۸: ۲۶۹] .

22868 ـ **همدان**، آرامگاه بوعلی ۱۷۷۳: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۶۵** او [نسخه‌ها ۵: ۳۳۵] .

22869 ـ **دانشگاه** ۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، درجنگ مؤرخ **۱۰۷۴**ـ**۱۰۷۹** (۳۷۰ ر ـ ۳۷۷ پ) گزیدهٔ قصیده‌های اوست [ف. دانشگاه] .

22870 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ppi/VI ۲۵A ۱۵۲۲ (۲۱۹ ف): نستعلیق **۱۰۹۶** [ف. عبدالله ۲: ۱۴۹] .

22871 ـ **مجلس** ۲۵۶۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۹** او [ف. مجلس ۸: ۲۷۳] .

22872 ـ **ملك** ۵۳۰۷/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۱۶ـ۲۱۱ متن) میان افتاده، با دیباچه‌ای به نثر در سرگذشت سراینده، زدین، ۳۱ س [رؤیت] .

22873ـ ملك ۵۶۲۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام افتاده ، فرسوده [رؤیت].

22874ـ مجلس ۵۸۴۷ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۱،زدین، از آن بهاءالدین محمد عاملی ۱۰۵۵ بوده، ۳۶۷گ ۱۹س[رؤیت].

22875ـ مجلس ۹۷۹: نستعلیق خوب سدهٔ ۱۱ ، میان وپایان افتاده ، دارای: قصیده، ترکیب وترجیع بند ، غزل، قطعه، رباعی. رویهم ۴۰۰۰ بیت ، ۳۶۰گ۲۰ س [ف . مجلس۳ : ۳۷۴] .

22876ـ تهران، اصغر مهدوی ۲۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، انجام افتاده .

22877ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۷۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۷۶:۲].

22878ـ مجلس ۵۹۷۶: درجنگ سدهٔ ۱۱، دارای ۲۰۱۳ بیت [ف.مجلس ۱۷: ۳۵۴] .

22879ـ تهران، موزه ۴۳۲۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زدین، وقف شاه عباس برآستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲: ۲۰۵] .

22880 ـ دانشگاه ۳۲۱۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با یادداشت ۱۰۲۳، آغاز نونویس، با ۱۸۲۰۰ بیت وحواشی میرعبدالوهاب معموری [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۷۴].

22881ـ تهران، ملی ۶۴ فهرست نشده: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۴].

22882ـ الهیات ۹۵ب: نسخ سدهٔ ۱۱، ۳۲۰گ۲۱س[ف. الهیات ۱ :۵۷] .

22883ـ تهران، سلطنتی ۲۹۶ (۳۴۳ ف) : نستعلیق خوش فخرالدین علی بخاری فرزند حاجی محمد، سدهٔ ۱۱، در اکبر، همراه «تحفة العراقین» او ، زدین ، تذهیبات گویا از خواجه یاقوت مذهب باشد ، ۳۸۵ص ۲۵س [ف. دکتر بیانی : ۵۹] .

22884ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۴۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، میرزا نعمت‌الله در ۱۳۲۴ آنرا برای میرزا محمدحسین خان مشیرخلوت کامل کرده است [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶] .

22885ـ تهران، ادبیات ۹۲ب: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، ۲۲۷ گ ۱۴ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۵۲] .

22886ـ تهران، ادبیات ۵۸ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز نونویس وانجام افتاده، ۳۵۸گ ۱۷س[ف. ادبیات ۱: ۲۵۲] .

22887ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Api/VI۹A ۲۰۰ (۲۲۰ف): نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۱۵۰] .

22888ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب pi/VI۸۱B ۲۶۰۱ (۲۲۳ف): نستعلیق سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۱۵۲] .

22889ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۰B/۳۵۵۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱، کلیات اوست [ف.عبدالله ۲: ۴۳۹]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۶۰].

22890ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ppi/VI۲۵B ۱۷۱۱ (۲۲۶ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲ [ف. عبدالله ۲: ۱۵۵] .

22891ـ نجف ، امیرالمؤمنین ۱۳۲۹: ج۱/ ۱۱۱۰، ۴۲۲گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

22892ـ مجلس ۲۵۶۵: در «کلیات» مؤرخ ۱۴۰ (۱۱۴۰) او [ف . مجلس ۸ : ۲۷۵] .

22893ـ تهران ، ملی ۲۸/ ۱۰۱ف : نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص ۳۰۰ـ۳۱۶) درچهارستون ۲۴س [ف. ملی ۱: ۹۹] .

22894 ـ رضوی ، ۴۱۰ ادبیات

(۴۶۴۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده [ف . رضوی ۷: ۴۰۳] .

22895 **ـ رضوی** ۴۱۱ ادبیات (۴۶۴۸): نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده [ف . رضوی ۷ : ۴۰۳] .

22896 **ـ تهران،** دانشسرای عالی، قریب ۱۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ :۶۲۶].

22897 **ـ مجلس** ۲۵۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین ، موش‌خوردگی دارد ، دارای : قصیده ، قطعه ، ترکیب.رویهم ۷۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۷۶] .

22898 **ـ مجلس** ۲۵۶۷: نستعلیق ۲۳ ذیحجهٔ سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، قطعه، ترجیع، ترکیب، غزل، رباعی، رویهم ۱۱۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۷۷] .

22899 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰ C ۳۹۳۹. نستعلیق سدهٔ **۱۳**، کلیات اوست، آغاز افتاده [ف.عبدالله ۲: ۴۴۰] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۰] .

22900 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Kpi/VI ۲۲ A ۲۰۹۵ (۲۲۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف.عبدالله ۲ :۱۵۱].

22901 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۸۱ ۵۷۸ (۲۲۴): نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲ :۱۵۲] .

22902 **ـ موزهٔ بریتانیا** Or ۷۹۱۰: سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۴ :۶۷۶] .

22903 **ـ مجلس** ۲۶۷۱/۵ : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۳۲ ـ ۱۲۸۱** در دفتر (ص ۱۵۳- ۲۲۵)، ۵۸۰۰ بیت [ف.مجلس ۸: ۴۳۳].

22904 **ـ تهران،** ملی ۹۳۸ ف: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۳ ذیحجهٔ **۱۲۳۳** در کلکته ، تنها قصاید اوست ، ۳۱۱ گ ۱۳ س [ف.ملی ۲: ۴۷۷ و ف. معارف ۲ :۲] .

22905 **ـ شیراز،** دکتر وصال: نوشتهٔ علی رضا فرزند محمود جان بهبهانی ، ۲۰ ع **۱۲۳۸/۱** [نسخه‌ها ۵ :۲۹۱] .

22906 **ـ رضوی** ۴۰۸ ادبیات (۴۶۴۵): نستعلیق نقی فرزند لطف‌الله انصاری ۱۰ رمضان **۱۲۳۸** تنها قصیده است بترتیب تهجی [ف.رضوی ۷ :۴۰۱] .

22907 **ـ اصفهان،** شیخ حسن جابری انصاری ۱ مج : نستعلیق یکی از انصاریهای اصفهان ، **۱۲۷۰** ، [نسخه‌ها ۶ :۵۹۵] .

22908 **ـ تهران،** ملی ۴۴۳ ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل ، رباعی ، ۳۵ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱ :۴۳۱] .

22909 **ـ مجلس** ۵۰۰۶ فهرست: نوشتهٔ عبرت نایینی مصاحبی ، سدهٔ **۱۴**، زرین، دارای قصیده، غزل، ۳۵۹ گ [رؤیت] .

22910 **ـ فرهاد معتمد** ۱۵۷: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، از آن محمد کاظم واله در گذشته ۱۲۲۹ یا ۱۲۲۶ بوده [نسخه‌ها ۳ :۱۷۹].

22911 **ـ مجلس** ۳۶۶ : در « کلیات» نامؤرخ او ، زرین [ف.مجلس ۲: ۲۱۶].

22912 **ـ تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی: نسخهٔ کهن [نسخه‌ها ۴: ۴۳۹].

22913 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰ A ۴۹۳۳: نستعلیق بی‌تاریخ ، در کلیات اوست [ف.عبدالله ۲ :۴۳۹] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۶۰] .

22914 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰ E ۵۶۴۰: نستعلیق ۲۱ رمضان **۱۳۲۱** برکت علی ومحمد نصیر ، کلیات اوست [ف. عبدالله ۲ : ۴۴۰] .

22915ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۳۸/۲۱۲۶: آغاز وانجام افتاده، قصیده‌های اوست باگزارش آن درهامش [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۵۳].

22916ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۹ pi/VI ۲۰۱/۸ (۲۲۵): شکسته، بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲:۱۵۳].

22917ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۸۱ pi/VI ۱۲۱۰(۲۲۲): نستعلیق، تازه [ف. عبدالله ۲:۱۵۱].

22918ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۲ Kpi/IV ۲۱۷۷(۲۲۷): نستعلیق، بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲:۱۵۴].

22919ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا DU ۲۵۷: نستعلیق بی‌تاریخ، قصیده‌های اوست ۱۵۹گ ۱۵س [ف. حبیب‌الله: ۵۸].

22920ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۲۵۸ DU: نستعلیق بی‌تاریخ، قصیده‌های اوست.

22921ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا DU ۴۴۲: نستعلیق، قصیده‌های اوست [ف. حبیب‌الله: ۵۹].

22922ـ **بنگال**، آسیایی ۴۹ دیوان (۵۷۸): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۸].

22923ـ **بنگال**، آسیایی ۵ قصاید (۷۵): نستعلیق، تاریخ یادنشده.

22924ـ **بنگال**، آسیایی ۶ قصاید (۳۸۶): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۸].

دیوان خاکی

عبدالکریم فرزند عبدالعظیم، بنگالی، از پایان سدهٔ سیزدهم.

22925ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۱۲۹ AR: نستعلیق ۳ جانویه **۱۸۶۹**م. **آغاز**: الایا ایها الصاحی مشو همدرد بسمل‌ها [ف. حبیب‌الله: ۱۳۵].

دیوان خاکی

زنده در ۱۲۵۴ـ۱۲۶۰. از این روزگار در فرهنگ سخنوران دوتن آقامحمد مهدی زرگر شیرازی وملامحمد ابراهیم قاری شیرازی با این تخلص یاد شده است.

22926ـ **دانشگاه** ۳۵۱۳: نستعلیق خود سراینده، پایان ج **۱۲۵۴/۱**، بخواهش جعفر بیک پسر خاص بیك، سوگواری است از ترجیع بند و رباعیات وحدیث منظوم ومخمس در خلافت علی ونامه‌ای به نظم در پاسخ سیدمحمد دربندی وقصیده وتخمیس ۱۲ بند محتشم. **آغاز**: باز این چه فتنه بود که از سر گرفت جنگ ـ شد آشنا بشیشهٔ، دلها دوباره سنگ [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۲۰].

دیوان خاکی

ناشناخته.

22927ـ **بادلیان** S.S.۳۸/۳: باتاریخ **۱۰۱۲ـ۱۰۲۶** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۴۹ هست [فیلمها: ۵۷۰].

22928ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ق ۱۲: تاریخ یادنشده، در فهرست دربخش منظومه‌ها بنام «کلام» خاکی یاد شده است [مخطوطات، سرفرازعلی.].

دیوان خالد

ملاخالد بابان.

22929ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۵۱/۳: نستعلیق محمد ابراهیم صبوحی نقشبندی اردلانی، باتاریخ **۱۳۳۷** بهمین خامه در دفتر، غزلهایست از او ودیگران [رؤیت].

دیوان خالد

22930ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۷۳۲: سدهٔ ۱۱-۱۲ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

دیوان خالد کرد

ضیاءالدین خالد، که یاداو در «سلسلهٔ مشایخ: ۱۱۹۸» گذشت. نقشبندی ازمردم سلیمانیه.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۸۳ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۳ ـ معجم المطبوعات: ۸۱۳.

22931ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ **۱۲۳۵** (۱۲۷-۱۳۹پ)، هفت بند و قصیده است [ف. مخطوطات ۲: ۲۲۹].

22932ـ قاهره، دارالکتب ۲۲ مجامیع فارسی طلعت: نوشتهٔ عبدالله فنائی مولوی **۱۲۶۰** برای محمد نجیب پاشا والی بغداد (گ ۳۷ر ـ ۹۴) زرین [مخطوطات ۱: ۱۶۳].

22933 ـ دانشگاه ۴۲۴۳: نستعلیق **۱۲۶۹**، چندمثنوی پراکنده است در جنگ، همراه «سلسلهٔ نقشبندیه 11244» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۱۲-۳۲۱۷].

22934ـ مجلس ۸۵۸۹ فهرست نشده: [دفتر ثبت کتابها].

22935ـ قاهره، دارالکتب ۲ مجامیع فارسی: نسخ احمد فرزند محمد نقشبندی، بی‌تاریخ (گ ۱-۲۵) ۲۵س.

22936ـ قاهره، دارالکتب: ۱۳۶ ادب فارسی طلعت: نسخ بی‌تاریخ، ۳۲ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۶۳].

22937-38 ـ مدینه، عارف حکمة ۱۵۲ و ۲۱۰: دو نسخه [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

دیوان خالص

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۲۸۴ و فرهنگ سخنوران: ۱۸۳-۱۸۴ از هشت تن سراینده با این تخلص یادشده است.

22939ـ موزهٔ بریتانیا Or ۱۰۹۴۳: سدهٔ ۱۲ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

22940ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۱۱: نوشتهٔ **۱۲۷۸**، ۲۳ س [مخطوطات. سرفرازعلی: ۶۹].

دیوان خالص طالبانی

خالص قادری طالبانی کرکوکی فهارانی، که «شرح مثنوی: ۱۲۵۵» را بسال ۱۲۵۰ نگاشته است. در ذریعه ۹: ۲۸۴ و فرهنگ سخنوران ۱۸۳-۱۸۴ ازاین سراینده یاد نشده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۹۲.

22941ـ دانشگاه ۳۰۹۵/۲: نستعلیق عبدالله زهابی، ع ۱۶/ **۱۲۹۰** (ص ۳۲-۷۴) ترجیع ومخمس ورباعی است، همراه «شرح مثنوی» ازهمو. **آغاز:** ای که درهرذره‌ای تابان بودسیمای تو ـ دردل هرقطره‌ای پنهان بوددریای تو [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۲].

دیوان خاموش

گویا خاموش هندی که دردهلی زاده شده ودر بنگال میزیسته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۸۵، ۱۸۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۴.

22942ـ ملك ۵۲۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**: دارای: قصیده، هجواغنیا، مثنوی (باعنوانهای حکایت). **آغاز:** ای برتر از آن که گوید ادراك ـ وصف توزعلم و عقل ما پاك، ۱۱۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

دیوان خاموش دهلوی

رای صاحب رام.

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران : ۱۸۴.

22943ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۵۰ دیوان (۵۵۳) : شکسته ، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۸] .

دیوان خاموش یزدی

میرزا علیخان، کارمندقونسولگری ایران درنجف ، درنیمهٔ سدهٔ چهاردهم.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۸۶ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۴ .

22944ـ **دانشگاه۲**/ ۳۹۱۰: نستعلیق **۱۳۳۱** (ص ۱ـ۳۴) ، دارای: حدیث منظوم، ستایش امام‌زمان، ستایش کریم‌خان‌کرمانی[ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۹۹] .

22945ـ **دانشگاه۲**/ ۳۳۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، غزل است وترجمهٔ‌منظوم‌حدیث‌کساو ترجیع بند(ص۶۳ـ ۱۲۴) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۵] .

دیوان‌خاموش= دیوان خموش

دیوان خاور قاجار

شاهزاده‌حیدرقلی میرزا پسر فتحعلی‌شاه ، زاده‌در۱۲۱۴، بروزگارپدرفرمانروای‌گلپایگان واراك بوده، وپس‌از۱۲۵۰ به‌تهران برگشته‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۲۸۷ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۵ـ مجمع الفصحاء ۱: ۲۵.

22946ـ **تهران**، سلطنتی۳۰۸ (۶۷۳ ف) : نستعلیق‌خوش وشکسته‌نستعلیق‌خوش‌محمد صادق‌گلپایگانی متخلص‌به‌مدهوش ، **۱۲۳۵** ـ **۱۲۳۷** . زرین، آشفتگی‌دارد. دارای: دیباچه، مرثیه ، قصیده، رباعی، مربعات، مخمس، مثنوی. **آغاز** متن: دلم ازسوزعشق‌پرشرد است۔ وین عجب‌دانم ندیده‌که تر است، ۲۹۹ص۱۵س[ف. دکتر بیانی: ۴۵۴] .

22947ـ **مجلس** ۹۸۰: شکسته نستعلیق، با دیباچه‌ای ازدانشمندی‌که‌ازخودنام‌نبرده‌است در **۱۲۳۸** ، تاریخ‌نوشتن‌نیز از همان روزگار است، زرین، پیرامن ۴۰۰۰ بیت، **آغاز**: ترصیع هرسخن ، سخن ازسپاس‌خدا ، ۱۴۰گ۱۴س [ف. مجلس۳: ۲۷۶] .

22948ـ **رضوی**۴۱۴ادبیات(۴۶۵۲): شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، آغازبرابر نسخهٔ مجلس، زرین ، ۱۱۱ گ ۱۱ س [ف . رضوی ۷ : ۴۰۵] .

22949ـ **موزهٔ بریتانیا**۳۵۹: تاریخ یادنشده [ذریعه۹ : ۲۸۷] .

دیوان خاوری شیرازی

میرزا فضل‌الله فرزند عبدالنبی حسینی (۱۱۹۰ـ ۱۲۶۷) .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۸۸ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۶ـ مجمع‌الفصحا ۲: ۱۲۶.

22950ـ **تبریز** ، ملی۲۵۶۸: نوشتهٔ محمدصالح فرزندمحمدقلی‌لاریجانی در**۱۲۴۲** [نسخه‌ها۴: ۲۹۵].

22951ـ **مجلس** ۴۸۹۳: نستعلیق‌رجب **۱۲۴۷** ، بادیباچه‌ای در سرگذشت سراینده ، دارای :غزل ،قطعه ، ماده تاریخ، ۲۰۹گ۱۴ س [رؤیت].

22952ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۴۴: نستعلیق‌خودسراینده ، دردوشنبهٔ صفر**۱۲۵۴**در تهران ، بادیباچه در سرگذشت سراینده، نیمهٔ نخستین دیوان بخامهٔ نگارندهٔ دیباچه است . [نسخه‌ها ۲: ۷۶] .

22953ـ **تبریز**، ملی۲۶۶۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۳** بخامهٔ‌خود سراینده[نسخه‌ها۴: ۲۹۵].

22954 ـ **ملك** ۵۳۷۵/۱ : شکسته نستعلیق شنبه۲۸ ج ۲/ **۱۲۸۴** (۱پ ـ ۵۰پ)

دارای: قصیـده ، ترکیب ، غـزل ، رباعی ، [رؤیت].

22955ـ **دانشگاه** ۳۶۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با دیباچه‌ای در سرگذشت سراینده از محمود فرزند محمد دنبلی خاور که در **۱۲۳۹** این دیوان را گرد آورده است. نام سراینده فضل‌الله یاد شده. دارای: قصیده، غزل، مثنوی، رباعی و ماده تاریخ، ۱۶۳ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۴۷].

22956ـ **تبریز**، ملی ۲۹۹۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵] .

22957ـ **تبریز**، ملی ۳۰۳۹: هجویات اوست [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵].

22958ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۷۶ : تاریخ یاد نشده، ۴۵ گ. در فهرست « دیوان » خاوری میرزا فضل‌الله بخارایی (!) یاد شده است [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان خبوشانی = دیوان بدر .

دیوان خدری اصطهباناتی

از آن پیداست کـه پس از ۱۲۱۰ میزیسته است .

22959ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۶۷ : نستعلیق **۱۲۷۷** ، قصیده‌هاییست [رؤیت].

دیوان خرده کاشانی = دیوان باقر . . .

دیوان خرم

ناشناخته . در ذریعه ۹: ۲۹۱ ـ ۲۹۲ و فرهنگ سخنوران : ۱۸۸ـ۱۸۹ از بیست تن با این تخلص یاد شده است.

22960 ـ **دانشگاه** ۴۱۹۳ : نستعلیق **۱۲۳۵** ، دارای: غزل و یك مثنوی پیرامن ۲۰۰۰ بیت با تخلص خرم، سپس دیوان دیگریست گویا از همین خرم که از پایان افتاده. **آغاز**، بسم اللهم کو نام بردر اول دفتر مرا ـ دفتر شود آخر اگر باشی تو نام آور مرا. در آن آمده: ای تو مکرر بجهان آمده ـ رفته دگر بار نهان آمده، ۶۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۶۲].

دیوان امیر خسرو دهلوی

ابوالحسن خسرو، که یاد او در « کلیات : ۱۸۵۶» گذشت . او برای خود پنج دیوان گرد آورده است : تحفة‌الصغر ، وسط الحیاة ، غرة الکمال ، بقیهٔ نقیه ، نهایة‌الکمال.

22961ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۴۰ pi/VI ۲۰۳۷(۳۳۵ف) : سدهٔ **۸**، غرة الکمال اوست [ف . عبدالله ۲: ۲۲۷] .

22962ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۰۷۹۶/۹: با تاریخ **۸۱۰** در دفتر [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۹] .

22963 ـ **سنا** ۲ /۳۳۹: نستعلیق حسین فرزند علی تونی ، با تاریخ **۸۲۱** در دفتر، زرین تنها غزلها را دارد، از کتابهای مهدی بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۴ و ۶: ۵۴۹] .

22964ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۴۰ ۲۰۳۰(۳۴۱ف) : نستعلیق ۱۵ محرم **۸۲۱** و صفر **۸۲۲** اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند محمد الفروردانی [ف. عبدالله ۲: ۲۳۸] .

22965 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ م ادب فارسی: نستعلیق فرصت غریب، **۸۲۳**، زرین [مخطوطات ۱: ۱۶۴] .

22966ـ **بادلیان** ۱۲۱ الیوت: نستعلیق خوش کمال کافی، **۸۳۹**، همراه دیوانهای حافظ، کمال خجندی، بساطی ، عماد ،همام، خواجو، عصمت ، سلمان ، نصیر ، جلال عضد ، طبیب ، عبدالمجید، رویهم ۴۹۰ گ. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها : ۵۴۷] .

22967 ـ **فرهاد معتمد** ۱/۱۵۵ : نستعلیق ۲ ذیحجهٔ **۸۵۱**، زرین سپس دیوان حسن دهلوی [نسخه‌ها ۳: ۲۳۱].

22968 ـ **قاهره،** دارالکتب المصریه ۲/۲۵ ادب فارسی: نستعلیق عبدالله فرزند شعبان، با تاریخ **۸۵۹** در دفتر. **فیلم آن** در دانشگاه ش ۲۷۰۰ هست [فیلمها ۱: ۷۲۱ و مخطوطات ۱ : ۱۶۴].

22969 ـ **تهران،** اصغر مهدوی ۲۴ : نستعلیق سلطانعلی، دوشنبهٔ ۱۵ ج ۲/**۸۶۱**، زرین [نسخه‌ها ۲: ۷۵].

22970 ـ **تهران،** سلطنتی ۱/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ ف): در دفتری به خامهٔ عبدالله کاتب اصفهانی نوشتهٔ **۸۶۲**. دیوان بقیهٔ نقیهٔ اوست از دیباچه، قصیده، ترکیب، ترجیع، غزل (مرتب)، قطعه، رباعی [ف. دکتر بیانی: ۵۵۱].

22971 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۸ Or : نوشتهٔ سلطانعلی کاتب مشهدی، رمضان **۸۷۶** در مشهد. **فیلم آن** در دانشگاه ش ۲۷۶۹ هست [فیلمها: ۹۰ـ ونسخه‌ها ۴: ۶۸۱].

22972 ـ **قاهره،** دارالکتب ۲۴م ادب فارسی: تعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، شوال **۸۷۷** ۳۶۱ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۱۶۴].

22973 ـ **تهران،** سلطنتی ۱/۱۸۲ (۷۰۸ ف) : نستعلیق سلطانعلی شیرازی، رمضان **۸۸۴**، زرین. دارای: نعت، غزل (مرتب)، قطعه، رباعی، تك‌بیت، [ف. دکتر بیانی: ۵۱۰].

22974 ـ **سپهسالار** ۴۶۱: نستعلیق سدهٔ **۹**، در نمای آن آمده: باشارة السلطان... سلطان حسین بهادر خلدالله ملکه‌فی **۸۸۶**، زرین «تحفة الصغر» اوست، ۴۴۲ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۹۱ و ۳: ۳۶۸].

22975 ـ **استانبول،** طوپ‌قپوسرای H. ۱۰۰۶ : نوشتهٔ عبدالملك عباسی، **۸۹۰**، غزلهای اوست، ۷۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۰۲].

22976 ـ **پاریس** S.p. ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲** در هامش دفتر. **فیلم آن** در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳].

22977 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۷۷۰ Or نوشتهٔ **۸۹۳**، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

22978-79 ـ **مدینه،** عارف حکمت ۷۴ و ۷۵: دو نسخه، یکی مؤرخ **۸۹۵** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

22980 ـ **رضوی** ۴۱۸ ادبیات (۴۵۹۳): نستعلیق درویشعلی فرزند سعدالدین شیرازی حافظ، پنجشنبه ۲ ج ۱/**۸۹۷**. دارای: غزل، قطعه، رباعی، قصیده است [ف. رضوی ۷: ۴۰۸].

22981 ـ **مجلس** ۴۹۴۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش جهانشاه فرزند ایاز، سدهٔ **۹**، در هامش دیوان سلمان ساوجی [رؤیت].

22982 ـ **ملك** ۸/۵۲۲۶: نستعلیق سدهٔ **۹** (۱۴۴پ ـ ۱۷۰ر)، غزلهای اوست به ترتیب تهجی [رؤیت].

22983 ـ **رضوی** ۴۱۷ ادبیات (۴۵۹۲): سدهٔ **۹**، دیوان چهارم او «بقیهٔ نقیه» است. دارای: غزل، قطعه، رباعی، تك‌بیت، يك قصیده، زرین، ۲۵۹ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۴۰۷].

22984 ـ **مجلس** ۹۸۱: نستعلیق خوب سدهٔ **۹**، زرین، ص یکم افتاده «تحفة الصغر» اوست، دارای: قصیده، غزل قطعه، رباعی، ۴۴۵ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳: ۲۷۷].

22985 ـ **سپهسالار** ۱۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۹**، از تاریخ آن رقم **۸۹** مانده است، برگ آغاز نونویس، با دیباجهٔ نثری، «تحفة الصغر»

اوست . ۳۶گ۱۴ س[ف. سپهسالار۲:۵۹۱ و ۳ : ۳۶۸] .

22986ـ **تهران،** سلطنتی۱ / مج،شماره یادنشده (۷۲۵ف) : نستعلیق نیمهٔدوم سدهٔ **۹** ، زدین ، مصور ،گزیده‌ای ازغزلهای‌اوست[ف. دکتر بیانی:۵۵۸].

22987ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۹۷۰ :سدهٔ ۹ ، بقیهٔنقیهٔ اوست ، ۳۸۸گ ۲۱س .

22988 ـ **استانبول،** طوپقپوسرای R۹۶۰: سدهٔ ۹ ، ۲۵۵گ۱۵س [ف .فهمی ادهم۱:۲۰۸] .

22989ـ **رضوی**۴۱۶ادبیات (۴۵۹۱): سدهٔ**۹ـ۱۰** ، زدین . دارای:غزل،رباعی،قطعه پیرامن ۵۰۰۰بیت [ف.رضوی۷: ۴۰۶].

22990ـ **دانشگاه**۱۵/۳۶۵۳: نستعلیق خوش سدهٔ**۹ـ۱۰**، دارای:غزل،قصیده، نزدیك ۱۷۸۰۰بیت[ف . دانشگاه ۱۲ :۲۶۵۹].

22991ـ **قاهره،** دارالکتب ۲۳م‌ادب فارسی: نستعلیق‌خوب‌منعم‌الدین اوحدی‌حسینی، ذیحجهٔ**۹۲۱**،زدین، ممتاز ، ۴۵۳ گ ۱۴ س [مخطوطات ۱:۱۶۴] .

22992 ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای R۹۷۱: نوشتهٔ یارمحمد هروی، **۹۳۴**،۲۶۷ گ۱۵ س [ف.فهمی‌ادهم۱: ۲۰۱] .

22993ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۴ ppI/VI (۳۳۶ف): نستعلیق۲۹ذیحجهٔ **۹۸۲** غرةالکمال اوست[ف. عبدالله ۲ :۲۳۰].

22994ـ **تهران،** مهدی‌بیانی ۱۰مج: نستعلیق‌مجدالدین‌علی‌قوسی شوشتری، **۹۹۵** ، گزیده‌ایست ازآن [نسخه‌ها۱:۱۶] .

22995ـ **تبریز** ، ملی۳۶۷۱: نوشتهٔ قطب‌الدین‌فرزندمحمد،**۹۹۶**،همراه‌دیوانهای: جامی ، شاهی ، صادقی ، قطبی [نسخه ها ۴ ۳۱۲] .

22996ـ**قاهره** ، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی قوله: تعلیق‌زیبا ، **۹۹۶** ، ۱۷۱گ۱۷ س ، زدین[مخطوطات۱:۱۶۴] .

22997ـ **ملك** ۴۸۶۹:سدهٔ**۱۰**،همراه دیوان شریف‌تبریزی[ذریعه ۹: ۵۲۰].

22998ـ **سپهسالار**۱۶۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، زدین«تحفةالصغر»اوست[ف.سپهسالار۲: ۵۹۱و۳:۳۶۸] .

22999ـ**ملك**۵۴۴۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۰**، زدین ، باشانزده‌مجلس تصویر،۳۵۳گ۲۱س [رؤیت].

23000ـ **ملك** ۵۵۲۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، دارای غزل،قطعه، ۱۷۴ گ ۱۴ س [رؤیت] .

23001 ـ **سپهسالار** ۱۶۹ : سدهٔ **۱۰** بسیارعالی، مثنویست[ف. سپهسالار۴: ۴۹۰].

23002ـ**رضوی**۴۱۵ادبیات(۴۵۹۰): نستعلیق اوایل‌سدهٔ **۱۰**.دارای : غزل ، قطعه ، رباعی،مفردات پیرامن ۸۰۰۰بیت، صفحهٔ‌آخر افتاده،۲۷۶گ ۱۷س[ف. رضوی ۷:۴۰۶] .

23003ـ**رضوی**۷۵۸ادبیات(۴۹۱۰): نستعلیق مغلوط اواخرسدهٔ **۱۰** .دارای هرپنج دیوان[ف. رضوی۷:۶۷۶].

23004 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۶۱/۵ (۷۲۳ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**،زدین، تنهاغزلهای اوست به‌ترتیب[ف. دکتر‌بیانی:۵۴۹].

23005ـ**مجلس**۲۴۲۴: نستعلیق‌خوش، سدهٔ **۱۰**، زدین، تحفةالصغر اوست ، دارای : قصیده وغزل‌وقطعه ورباعی، نزدیك‌به۸۰۰۰بیت [ف. مجلس۸:۱۲۴] .

23006ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق نیمهٔیکم سدهٔ**۱۰** ، آغاز وانجام‌افتاده،غزلهای

اوست پیرامن ۳۰۰۰ بیت ، ۱۲۵ گ ۱۲ س [نسخه‌ها ۶:۹۶] .

23007ـ **تهران**، ملی ۱۰۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، با مهر ناصرالدین شاه قاجار، صفحهٔ یکم نونویس ، دارای: غزل، رباعی، پایان افتاده ، ۵۶۹ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۴: ۲۴۳].

23008ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۹۶۹ R : سدهٔ **۱۰**، غزلهای اوست، ۲۵۰ گ ۱۶ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۲].

23009 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۷۲ : سدهٔ **۱۰**، ۴۷۴ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۱] .

23010ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۹۷ Spi/VI ۲ A : نستعلیق، پیرامن سدهٔ **۱۰** [ف.عبدالله ۲: ۴۷۰] .

23011ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۲۳ Api/VI ۳۱ (۳۳۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲: ۲۳۶].

23012ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A Api/VI ۳۱ (۳۲۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲: ۲۳۷].

23013ـ **مشهد**، فرخ ۳۲۱: نوشتهٔ خوش سدهٔ **۱۰-۱۱**، گزیده‌ایست از غزلهای او [نسخه‌ها ۳: ۸۹] .

23014 ـ **رضوی** ۹۴۸/۲ ادبیات (۴۹۵۳) : امام ویردی، **۱۰۳۷** در سپاهان ، گزیده‌ایست در ۸۰۰ بیت (ص ۳۴-۹۱) [ف. رضوی ۷ : ۷۷۱] .

23015ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B Api/VI ۳۱ ۲۲۵ (۳۳۷ف) : نستعلیق خان‌محمد فرزند محمدطاهر قریشی، ۱۴ صفر **۱۰۴۳** نهایة الکمال اوست [ف . عبدالله ۲ : ۲۲۳] .

23016ـ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵**. غزل است در پیرامن ۷۰۰ بیت در یك جنگ (ص ۵۵۱-۵۷۹) .

23017ـ **تهران**، ملی ۶۵۹ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱** ، دارای غزل و رباعی، ۲۸۵ گ ۱۷ س [ف.ملی ۲: ۱۶۲].

23018ـ **رضوی** ۴۱۹ ادبیات (۴۵۹۴): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، پیرامن ۲۵۰۰ بیت غزل دارد [ف. رضوی ۷: ۴۰۹].

23019ـ **رضوی** ۴۲۰ ادبیات (۴۵۹۵): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای تنها غزل است [ف.رضوی ۷: ۴۰۹] .

23020ـ **رضوی** ۴۲۱ ادبیات (۸۶۵۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، باقی‌ماندهٔ یك دیوان اوست، دارای غزل وقطعه ، ۴۱ گ [ف. رضوی ۷: ۴۱۰].

23021ـ **دانشگاه** ۱۰۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۲: ۱۷۵] .

23022ـ **مجلس** ۲۲۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، دارای: غزل وقطعه و رباعی ، ۴۲۰ ص ۱۴ س [ف.مجلس ۸: ۱۲۵].

23023ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۱۶۱۳ بیت در جنگ [ف .مجلس ۱۷: ۳۵۴].

23024ـ **رضوی** ۳۲۹/۶ (۴۵۴۴): همراه «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱**. دارای: غزل، قطعه، رباعی [ف.رضوی ۷: ۳۲۹].

23025ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۰۱۰ pi/VI۴۰ (۳۳۸ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بقیهٔ نقیهٔ اوست [ف. عبدالله ۲: ۲۳۵] .

23026ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیروانی ۴۰۹۱/۱۰۳۹/۲: نوشتهٔ سورج مل، سدهٔ **۱۱**، گزیده‌ایست از دیوان او [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۸۸] .

23027ـ **مجلس** ۳۵۲: نستعلیق ریز،

با تاریخ ۱۲۱۰، زرین، دارای غزل و معما و جز آن [ف. مجلس ۲: ۲۰۸].

23028ـ مجلس ۵۸۴۴: نستعلیق هندی سدهٔ ۱۳، زرین، ۵۶۷ص ۱۵س [ف. مجلس ۱۷: ۲۵۳].

23029ـ آصفیه ۶۱۹ دیوان: خوش خط بی‌تاریخ [ف. آصفیه ۳: ۲۹۰].

23030 ـ آصفیه ۸۳۸ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۰].

23031ـ بنگال، ایشیاتك ۵۱ دیوان (۶۲۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۸].

23032 ـ بنگال، ایشیاتك ۵۲ دیوان (۱۱۲۹): شکسته تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۸].

23033 ـ پاکستان، لاهور، شیرانی ۴۵۹۷/۱۵۴۷: قصیده و غزل و رباعی است، آغاز و انجام افتاده [مخطوطات، دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۸].

دیوان خسروخان والی

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۹۴.

23034 ـ تهران، ادبیات ۲/۱۱۰ حکمت: شکسته نستعلیق ع ۲/۱۲۸۹. دارای غزل و رباعی با تخلص خسرو. **آغاز:** چرخ افکند بروز سیه مهر و ماه را ـ گر بیند آن سیه دل چادر سیاه را. انجام: صد بار بگفتمت دگر شعر مگوی ـ گفتی و بکس مادرت خندیدی [ف. ادبیات ۲: ۳۹].

دیوان خفایی = دیوان حکیم...

دیوان خلج

خلج، میرزا عبدالله روزنامه نویس، زنده ۱۲۸۹.

23035ـ تبریز، ملی ۲۹۵۹: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

دیوان خلوتی تبریزی = دیوان شریف خلوتی

دیوان خلوتی محلاتی

میرزا محمد ابراهیم فرزند میرزا احمد، بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳).

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۰۱ـ فرهنگ سخنوران: ۱۹۴.

23036 ـ تبریز، ملی ۲۶۸۰: نوشتهٔ ۱۳۰۰ از کتابهای نخجوانی بوده است [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵].

دیوان خلیق لاهوری

23037ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۱۷ Spi/VI ۴۵۱۶: نستعلیق کانهه سناکه کپور، ۱۷ ذیحجهٔ ۱۱۹۹ [ف. عبدالله ۲: ۵۶۴]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۶].

دیوان خلیل کاشانی

باقرا، از سدهٔ یازدهم، بروزگار شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷–۱۱۰۵) درمشهد میزیسته و در همان شهر نزدیك ۱۰۸۱ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۰۳ـ فرهنگ سخنوران: ۱۹۶ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۳۲.

23038ـ مجلس ۸۴۶۶ فهرست نشده: سدهٔ ۱۰–۱۱ [رؤیت].

23039 ـ مجلس ۲/۴۳۶: نستعلیق ۱۰۵۶، بعنوان خلیل یا خلیلا در فهرست آمده است ۱۸۱گ [ف. مجلس ۲: ۲۵۴].

23040 ـ دانشگاه ۳۶۲۶: نستعلیق رمضان ۱۱۳۲، دارای: قصیده و ترجیع و ترکیب بند درستایش پیشوایان، ساقینامه و قطعه و غزل

و رباعی نزدیك به ۱۶۰۰۰ بیت آغاز: اول بنام قادریکتا–اکبرواعظم‌کریم اعلم‌اعلا[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۳۰] .

دیوان خمسه

ازمیرمحمد مقیم سلمی شیرازی [میر عثمان علی] .

بنگرید : ذریعه۹:۱۰۹۲ (مقیم شیرازی تهرانی) – فرهنگ‌سخنوران: ۵۶۰.

23041– آصفیه ۹۶۳ دیوان: نوشتهٔ خود سراینده[ف. آصفیه۴: ۲۸۸] .

دیوان خموش طالقانی

درویش عبدالمجید،زاده‌درطالقان‌قزوین، خوشنویس‌بنام،درگذشته درجوانی۱۱۸۵(جعل الجنةمثواه) . بادوتخلص خموش ومجید.

بنگرید : ذریعه۹: ۳۰۴ و۹۶۹–فرهنگ سخنوران : ۱۹۶ .

23042– دانشگاه۳/۳۶۱۹: نستعلیق میرزا محمدافشار ، **۱۲۱۸** (ص۲۰۴ –۲۴۳) دارای:غزل‌ورباعی‌وماده‌تاریخ۱۱۷۵–۱۱۸۴، آغاز وانجام افتاده[ف.دانشگاه۱۲:۲۶۲۱].

23043– سپهسالار ۲ /۴۰۱: نستعلیق محمدرفیع شیرازی، در**۱۲۲۱** (۸۹ر–۱۲۰ر) بادیوان صبا وهاتف[ف. سپهسالار۲: ۶۳۵و۴: ۵۲۹] .

23044– دانشگاه۲/۳۵۴۹: نستعلیق سدهٔ**۱۳–۱۴** (ص۱۳۳–۱۸۱) ، غزل است به ترتیب تهجی، انجام افتاده [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۷۰] .

23045– مجلس ۹۰۹۲فهرست‌نشده: [آقای‌رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

دیوان خموش = دیوان خاموش

دیوان خنجر بیگ

باید(سید) خنجرجغتائی‌ازامیران‌همایون پادشاه‌هندی (۹۶۳–۹۳۷) باشد.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۰۴–۳ـفرهنگ‌سخنوران ۱۹۶ .

23046–بادلیان،۱۰۳۲ SUP.231 Seld: تاریخ یاد نشده ، ۱۶۹ گ ۱۵ س . فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۴۳ هست [فیلمها: ۹۱] .

دیوان خواجگی سمرقندی[1]

در نسخهٔ ۲۵۰۳ دانشگاه از میهن خود سمرقند (گ۷۰) وصائب وطالب(گ۳۴۷) یاد میکند، سنی‌است وخلفادامیستاید.

23047– دانشگاه۲۵۰۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، زرین، ۵۵۰۰ بیت ازقصیده‌ومثنوی وغزل ورباعی. **آغاز:** الهی برقشوقم درجگرریز – بناسوردل الماس شرر ریز ، ۲۴۰ گ ۱۱ س [ف.دانشگاه۹: ۱۲۷۲] .

دیوان خواجوی کرمانی

کمال‌الدین‌محمود، که‌یاد او در «کلیات : ۱۸۵۷»گذشت .

23048 – ملك ۵۹۸۰ : تعلیق محمد فرزندعمران‌کرمانی، در«کلیات»اومؤرخ **۷۵۰**. دارای سه‌بخش : قصاید، کتاب من صنایع‌کمال الحضریات فی‌الغزلیات ، الشوقیات من بدایع الجمال [رؤیت] .

20349 – سنا ۱/۳۵۲: تعلیق خوش اسماعیل‌فرزند ابراهیم‌فرزند عبدالله ، **۸۲۰** ، در«کلیات» او[نسخه‌ها ۶ : ۵۵۴] از کتابهای دکترمهدی‌بیانی بوده است [نسخه‌ها۱:۱۳].

23050 قاهره، دارالکتب۱۵۳م ادب فارسی : نوشتهٔ فرصت غریب ، **۸۲۳** ، زریـن [مخطوطات۱: ۱۶۴] .

23051 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف): تعلیق خوش کهن، غرۀ ع ۱/ ۸۲۴ زرین، کلیات اوست با دیباجه‌ای از گردآورنده: محمدفرزند ابراهیم الصحاف، بافهرست مطالب: ۱ ـ دیوان (قصیده، قطعه، هجو، غزل، ترجیع، مخمس) ۲ ـ مفاتیح القلوب با دیباجۀ نثری ۳ ـ روضة الانوار ۴ ـ گل و نوروز ۵ ـ همای وهمایون ۶ـ کمال نامه ۷ـ گوهر نامۀ بهایی ۸ـ رسالۀ شمع وشمسیه ۹ـ مناظرۀ شمس وسحاب ۱۰ ـ مناظرۀ اللبد والبادی ۱۱ـ سراج وهاج، سپس رباعیات ومعمیات، ۸۲۹ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۲۱۰] .

23052 ـ ملك ۵۹۶۳: نستعلیق محمد فرزند مطهر فرزند یوسف عاصی نیشابوری در هرات، در ۸۲۹. در «کلیات» او: قصیده، غزل، رباعی، مثنوی است. [رؤیت] .

23053 ـ بادلیان ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو: 22966» مؤرخ ۸۳۹ و جزآن. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷] .

23054 ـ مجلس ۱۱۸۲: نوشتۀ ۸۵۵، دارای: بدایع الجمال (غزل پیرامن ۱۶۵۰ بیت) وقصیده وترکیب ومخمس وهجویات، وبازغزل برابر صنایع الکمال پیرامن ۵۰۰۰ بیت، زرین [ف. مجلس ۳: ۶۵۱] .

23055 ـ قاهره، دارالکتب ۱۳۲ ادب فارسی طلعت: نوشتۀ درویش حافظ شیرازی ۸۵۸، زرین، ۱۱۶ گ ۱۷ـ۱۸ س [مخطوطات ۱: ۱۶۵] .

23056 ـ ملك ۵۲۲۶: نستعلیق سدۀ ۹، دریك جنگ (۲۰۳پ ـ ۲۲۲ر) . غزلهای اوست [رؤیت] .

23057 ـ تهران، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف): نستعلیق خوش خلیفه صفرشاه. رجب ۹۲۷ زرین. کلیات اوست درمتن: ۱ـ قصاید ۲ـ مفاتیح القلوب ۳ـ کمال نامه ۴ـ غزل ۵ـ شمع وشمسیه ۶ـ الرسالة الراجیه فی مقالة الوهاجیه ۷ـ مناظرۀ شمس وسحاب ۸ـ سبع المثانی (همان رسالۀ سراج وهاج) ۹ ـ رسالۀ ثالث (همان مناظره اللبد و البادی) ۱۰ـ نوروز وگل. درهامش: ۱۱ـ روضة الانوار ۱۲ ـ قصاید ۱۳ـ گوهر نامه ۱۴ـ هما و همایون ـ امادرمتن وهامش: ۱۵ ـ نیزغزل، ترجیع، قطعه، رباعی، معمیات ۱۶ـ ساقینامه، نیزقصیده ۱۳۷۴ص [ف. دکتر بیانی: ۲۱۲] .

23058 ـ موزۀ بریتانیا Or۹۴۶۰: نوشتۀ ۹۶۱. [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷] .

23059 ـ ملك ۴۷۵۱/۳ : نستعلیق سدۀ ۱۰ـ۱۱، پیرامن ۳۸۵۰ بیت به‌ترتیب تهجی [رؤیت] .

23060 ـ رضوی ۴۲۴ (۴۶۵۱): در «کلیات» مؤرخ ۱۰۴۵ او [ف. رضوی ۷: ۴۱۲] .

23061 ـ موزۀ بریتانیا Or۱۱۵۱۹: از آغاز سدۀ ۱۲، گزیده‌ایست [نسخه‌ها ۴: ۶۸۱] .

23062 ـ ملك ۵۲۷۳: شکسته نستعلیق سدۀ ۱۳، غزلهای اوست بنام «شوقیات»، ۱۲۸ گ ۱۲ س [رؤیت] .

23063 ـ رضوی ۴۲۳ (۴۶۵۰) : نستعلیق محمدفرزندعمران کرمانی، سدۀ ۱۳، غزلهای اوست بنام «حضریات» ازدیوان «صنایع الکمال» [ف. رضوی ۷: ۴۱۱] .

23064 ـ سپهسالار ۷۱۳۲: نسخ سدۀ ۱۳، گزیده‌ایست ازقصیده‌ها و رباعیهای او، ۸۴ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۴: ۴۹۱] .

دیوان خواجه محمد کرمانی

محمد فرزند علی کرمانی.

23065ـ مدینه، عارف‌حکمة ۱۳۳ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۵] .

دیوان خورم

23066ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۰۰ I/۳۶۲۳: سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۱۶].

دیوان خیالی بخارایی

شاگرد خواجه عصمت ، در گذشته پیرامن ۸۵۰ .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۰۹ـ فرهنگ سخنوران: ۱۹۹ ـ ادبیات براون ۳: ۳۷۲ .

23067ـ تبریز ، ملی۳۶۷۷ :دریك مجموعهٔ مؤرخ رجب **۸۵۴** . [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .

23068ـ رضوی۴۲۵ادبیات(۴۶۵۵): نستعلیق دو دانگ و خوش عبدالوهاب فرزند ابوالمکارم حجازی۲۲ع۱/**۹۸۴** زدین، ۱۶۱ غزل پیرامن هزار بیت است [ف . رضوی ۷ : ۴۱۳] .

23069ـ دانشگاه ۳/۲۲۵: نستعلیق نیمهٔیکم سدهٔ **۱۰** (گ۵۴ـ۷۷)، دویم ۵۷۰ بیت غزل وقطعه‌دارد [ف . دانشگاه۲:۲۴۲].

23070 ـ رضوی ۹۴۸/۴ ادبیات (۴۹۵۳): نستعلیق‌امام‌ویردی ساکن اصفهان، **۱۰۲۷**(ص۱۶۲ـ۲۳۳)پیرامن ۲۶۰۰ بیت‌غزل وقصیده است[ف.رضوی۷:۷۷۴].

23071ـ ملك ۵۳۰۷/۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**(ص۶۴۵ـ۷۰۵ هامش) با ۲۹ دیوان ازدیگران، زرین، بادیباجه‌ای درسرگذشت او [رؤیت] .

23072ـ سنا ۱۱۹/۵ :سدهٔ**۱۲ـ۱۳**، تنها حرف دال‌است وآغاز افتاده [نسخه‌ها۶: ۴۴۵] .

23073ـ دانشگاه ۳۳۷۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، غزل‌است‌به‌ترتیب تهجی (ص۱ـ۵۹) [ف.دانشگاه۱۱: ۲۳۷۵] .

23074ـ قاهره ، دارالکتب ۶۵ ادب فارسی طلعت: تعلیق‌زیبا، بی‌تاریخ،زدین، ۸۷ گ۱۰س[مخطوطات ۱:۱۶۵] .

دیوان خیالی

23075ـ تبریز، ملی ۲۸۵۹: نوشتهٔ **۱۰۰۷** [نسخه‌ها ۴:۲۹۵] .

23076ـ تبریز،ملی۳۶۹۱: تاریخ‌یاد نشده. همراه‌بادیوانهای: کاتبی وعارفی،ارزنده وگرانبهااست [نسخه‌ها ۴:۳۱۲].

23077ـ بادلیان ۳۲۹/۳ الیوت : (گ۴۵ـ۶۶).همراه‌دیوان‌آذری:21277. فیلم آن‌در دانشگاه ش ۸۷۴ هست [فیلمها : ۵۴۵] .

د

دیوان دارا

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۲ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۰۱ .

23078 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۴۹۲ Or: نوشتهٔ **۱۲۳۶** [نسخه‌ها۴ : ۶۷۸].

دیوان داراشکوه

محمدداراشکوه، که یاد اودر « حسنات ـ العارفین: ۱۱۲۵» گذشت.

23079ـ **پاکستان**، موزهٔملی : تاریخ یاد نشده. دارای۱۳۳غزل ۲۸رباعی، ناقص.

23080ـ **پاکستان**، کتابخانهٔ عمومی: تاریخ یادنشده ، نسخهٔکامل، این دونسخه پایهٔ چاپ‌آن بکوشش‌احمدنبی خان‌قرارگرفته‌است [راهنمای‌کتاب: ۲۸۰] .

دیوان دارای قاجار

عبداللهمیرزا فرزند فتحعلی‌شاه، (۱۲۱۱ـ ۱۲۷۰)که‌روزگاری درازپیش ازمرگ‌وپس از مرگ‌پدرش فرمانروای‌خمسه‌وزنجان‌بوده‌است. از اودودیوان‌در دست‌هست: یکی‌دارای: قصیده، غزل، مثنوی ، قطعه، تك‌بیت، رباعی. دیگری دیوان مرثیه‌که‌بچاپ رسیده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۲ـفرهنگ سخنوران: ۲۰۱ـ مجمع‌الفصحا ۱: ۲۷ .

23081ـ **تهران**، ملی۳۰۵ـ ۳۰۶ : تحریری متوسط، **۱۲۳۱** باافزوده‌هایی‌گویادر ۱۲۵۹، دارای‌قصیده ومثنوی ورباعی و گلنامه وتك‌بیت، ۳۳۵ص۱۹س [نسخه‌ها ۶: ۱۷۳].

23082ـ **مجلس**۲۴۲۶: نستعلیق‌محمد رضا **۱۲۸۳** از روی‌نسخه‌ایکه‌برای فتحعلیشاه نوشته‌بود ، دارای: قصیده وغزل‌ومخمس‌ومثنوی وقطعه ورباعی وتك‌بیت‌رویهم‌نزدیك ۴۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۲۶].

23083ـ **تهران**، ملی۲۵۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** دارای: قصیده وغزل وترجیع‌ومثنوی و رباعی وگلنامه وتك‌بیت[ف.ملی۱: ۲۵۱]

23084ـ **تهران**، سلطنتی ۳۱۴(۶۷۵ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** . دارای: قصیده، غزل، یك مخمس، قطعه، رباعی، تك‌بیت، مرثیه، چند نوحه‌به ترکی ، زرین ، ۲۵۴ص۱۹س**آغاز:** ای‌نام‌توبخشنده بخشندهٔ جانها[ف دکتربیانی: ۴۵۷] .

دیوان داعی انجدانی تفرشی

میرمحمدمؤمن‌فرزندجمال‌الدین، درگذشتهٔ ۱۱۵۵ .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۳ـفرهنگ‌سخنوران ۲۰۲ ـ مجمع‌الفصحا ۲: ۱۲۸ .

23085ـ **دانشگاه**۲۵۹۹/۳: نستعلیق باتاریخ **۱۱۶۲** (ص۱۰ دفتر) منظومه‌ای در جنگ‌نادرشاه بااشرف افغان و شکست افغانان درنیشابورو‌ماده‌تاریخ‌مرگ‌اشرف۱۱۴۲رادارد (ص ۲۶ـ۱۴۲) این دیوان شاید ازداعی‌دیگر باشد [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۴۹].

دیوان داعی شیرازی

نظام‌الدین‌محمودفرزندحسن‌حسینی، واعظ شاه نعمت‌اللهی، ملقب‌به داعی‌الی‌الله، درگذشتهٔ در ۸۶۵ تا ۸۷۰ یاپس‌ازآن . نسخهٔ ۲۵۱۸ دانشگاه راپسرش بروزگارپدر ودرپنجاه وپنج سالگی اوبسال۸۶۵درسه‌بخش‌گردآورده (۱۲ کتاب)است: قدسیات، واردات، صادرات.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۱۴ـفرهنگ سخنوران: ۲۰۲ـ طرایق‌الحقایق۳: ۲۲ .

23086ـ **دانشگاه** ۲۵۱۸ :نسخ گویا روزگار سراینده ، باهفت سرلوح، نزدیك‌به‌نه هزار بیت‌دارد در۱۲کتاب : ۱ـدیباچهٔ منثور ۲ ـ واردات۳ـمقطعات۴ـ رباعیات۵ـعرایس (فتح‌الباب)۶ـسبعهٔ سیاره (قصاید)۷ـشعرهای عربی ومثنویها وذیل شاهنامه درستایش سلطان ابی‌العزعبدالله ۸ـ غزلها۹ـکان‌ملاحت به‌لهجهٔ شیرازی۱۰ ـ سه‌گفتارمثنوی‌بزبان‌شیرازی۱۱ـ سخن تازه(غزلها) ۱۲ ـ فیض‌مجدد (غزلها). این دیوان‌را پسرش در **۸۶۵** تدوین‌کرده‌است [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۱۰] .

23087ـ **تهران**، سلطنتی۳۱۱(۵۰۲

ف) : نسخ خوش، شوال **۸۷۲**، زرین. کلیات اوست با عنوانهای : واردات ، ملاحت ، فیض مجدد ، وغزل وقطعه و رباعی و تك بیت ، سه گفتار، مثنوی در توحید ونعت بەلهجهٔشیرازی، ترجیع ، قصیده (بنام سبعهٔسیاره) باز غزل... ۴۶۰ص ۱۹س[ف . دکتر بیانی : ۲۵۸] .

23088ـ **تهران،** سلطنتی۲۲۲(۵۰۳ ف): نستعلیق‌سلطانعلی(شیرازی)که‌جزسلطانعلی مشهدی است ، در **۸۷۶**، زرین، کلیات اوست: ۱ ـ دیباجهٔ نثری۲ـ دیوان قدسیات (غزل ، مناجات، نعوت) ۳ـ واردات (غزل ، قطعه ، رباعی، تك‌بیت) ، ترجیعها (بنام‌عرایس‌الترصیع) قصاید (بنام سبعهٔ سیاره) ، قصیده‌ها وقطعه‌های عربی ، ملمعها ، مثنویها ۴ـصادرات (غزل ، قطعه، رباعی، تك‌بیت)۵ـکان‌ملاحت(فهلویات، غزل ، ترجیع، ترکیب، قطعه) رسالهٔ راه‌روشن، رساله کلمات باقیه ۶ـ ستهٔ داعی ، ۶۱۴ ص ۱۵س [ف.دکتر بیانی : ۲۶۰] .

23089ـ **بادلیان** ۴۸الیوت: نستعلیق سلطان علی، ۱۶رجب **۸۷۹** ، ۳۹۱ گ ۱۰س. **فیلم** . آن در دانشگاه‌ش ۹۰۱ هست[فیلمها: ۹۱] .

23090ـ **مجلس** ۲/۱۰۹۶: سدهٔ **۹**، (ص۲۵۲ـ۳۰۹)همراه «ستهٔ»او، زرین، دیوان بنام«قدسیات» است[ف.مجلس۳:۳۱۴] .

دیوان دانش

ملجاءالفقراء و ملاذالادباء دانش [پایان نسخه] . درذریعه ۹: ۳۱۵ـ ۳۱۷ و فرهنگ سخنوران: ۲۰۳ـ۲۰۵ از۲۶تن بااین‌تخلص نام برده شده است.

23091ـ **تهران،** ادبیات ۴/۱۲۰ج: شکسته‌نستعلیق میرزا ابراهیم ، شوال**۱۲۹۵**. غزلهاست‌به ترتیب تهجی . **آغاز:** ای‌سرمردم کشی‌مژگان خونریز تورا ــ هرطرفصدفتنه‌چشم فتنه‌انگیز تورا (۶۳پ‌ـ۱۱۳پ) [ف. ادبیات ۱: ۲۵۳] .

دیوان داود اصفهانی

میرزا داودفرزندعبدالله‌فرزند محمد شفیع مستوفی، متخلص به‌عشق(اصفهان۱۰۶۵ـ مشهد ۱۱۳۳) .که در ۱۱۰۹ به مقام تولیت آستانهٔ خراسان رسیده است .

بنگرید:ذریعه۹:۳۱۸ ـفرهنگ‌سخنوران: ۲۰۵ .

23092ـ **سپهسالار** ۲۵۶: نسخه‌گویا پاکنویس اصل‌است برخی جایهارا‌سفیدگذارده که‌تکمیل‌کند. دارای: دیباچه، قصیده، غزل ، سفرنامه، زبورالعاشقین، نمکدان دین، ترکیب بندی‌بترکی. زرین، ۳۱۹گ۱۵س[ف.سپهسالار ۲: ۵۹۷و۴: ۴۹۱] .

دیوان داوری شیرازی

محمدفرزندمیرزاکوچك وصال، (۱۲۳۸ـ ۱۲۸۴). باپیشگفتارسعیدنفیسی درشیراز ۱۳۳۰ خ چاپ‌شده است .

بنگرید:ذریعه۹:۳۱۹ـفرهنگ سخنوران: ۲۰۵ـف . مشار: ۷۳۰ .

23093ـ **شیراز** ، دکتر وصال : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۲۹۱] .

23094ـ **مجلس**۲۴۲۷: نستعلیق‌خوش علی‌روحانی**۱۳۱۱**، غزلهای‌اوست، ۱۱۰۰بیت [ف. مجلس۸: ۱۲۷].

23095 ـ **سنا** ۱۶۲: شکسته نستعلیق تاریخ‌یادنشده، انجام‌افتاده، قصیده‌هاست[نسخه‌ها ۶: ۴۶۲] .

23096ـ **تهران،** ملی ۱۲۱۰ فهرست نشده : تاریخ‌یادنشده، ۷۶۱ ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۴] .

دیوان دبیر

23097ـ تبریز، ملی۲۶۸۸ : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۵].

دیوان درد دهلوی

خواجه‌میر درد فرزند شاه محمد ناصر در گذشتهٔ ۱۱۹۵ یا ۱۱۹۹ یا ۱۲۰۲ که رباعیات خود را بخواهش برادرخود میرمحمدی متخلص به اثر گردآورده است. (بنگرید : دیوان اثر : ۲۲۱۶).

23098ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶۴ pi/VI ۵۶۸(۵۷۷ ف): نستعلیق ۲۰ مای ۱۸۶۰ م درلاهور. آغاز: زبس فیض سخن روشن کندهرجا بیانم را [ف. عبدالله۲: ۴۰۶].

23099ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۷۹ Api/VI ۲۷۳(۵۷۹ف) : نستعلیق ۷ جولای ۱۸۶۰م. آغاز: زبس فیض [ف.عبدالله ۲: ۴۰۷].

23100ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ دردد: نستعلیق فقیرحسین ایمن آبادی، ۱۸ بساکه ۱۹۱۷ب، ۱۳۲ گ ۱۰س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی۱: ۴۹۷].

23101ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶۳ ppi/VI ۱۷۰۸ (۵۷۸ف) : نستعلیق بی‌تاریخ . آغاز: شد اوج آستانهٔ تو آسمان ما [ف. عبدالله۲: ۴۰۶].

23102ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴/۸۷۶: تاریخ یادنشده. تنها رباعیات اوست [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱: ۱۳۸].

دیوان درکی قمی

ملادرکی، نصرآبادی(سدهٔ ۱۱) او را به‌سن پیری دیده ومرگ او را درقم یادکرده است.

بنگرید: ذریعهٔ۹: ۳۲۱ـ فرهنگ سخنوران ۲۰۷ـ نصرآبادی: ۲۶۷.

23103ـ ملك ۵۱۴۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز، وانجام افتاده. دارای: قصیده، ماده تاریخ، غزل، روبهم پیرامن ۶۵۰۰ بیت، ۲۴۸ گ ۱۴س [رؤیت].

دیوان درویش صابر

23104ـ مجلس ۱/۳۶۶۰ فهرست نشده: سدهٔ ۱۱ باتاریخ ۹۱۶ دردفتر(ص۱ـ۱۸) دو قصید ویك ترکیب‌بند است [نسخه‌ها۵: ۱۹۳].

دیوان درویش صفایی ← صفایی

دیوان درویش هاشم ← دیوان هاشم شیرازی

دیوان نظام دست غیب

میرزا نظام‌الملك فرزندامین‌الدین حسین، ازسادات شیراز، درگذشتهٔ ۱۰۲۹. پس‌ازمرگش سرایندگان آن‌روزه گردآمده وازابوحیان‌طبیب شیرازی متخلص به‌مالی‌خواستندکه دیوان اورا گردآورد، واودر ۱۰۳۰ آغاز بدان کرد و دیباجه‌ای ازخود برای‌آن‌ساخت.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۸ـ تذکرهٔ نصر آبادی: ۲۷۱.

23105 ـ تهران، سلطنتی ۱/۶۵۰ (۷۳۴ف): نستعلیق‌خوش‌عبدالرشید، سدهٔ ۱۱، زدین. گزیدهٔ دیوان اوست. آغاز: بی‌تاب دلم گویدپندی‌ـ افتاده چوتاب درکمندی [ف.دکتر بیانی: ۵۷۴].

23106 ـ رضوی ۱/۹۳۲ ادبیات (۴۷۷۲) : نستعلیق‌خوش ولی‌مغلوط، نیمهٔ سدهٔ ۱۱، بادیباچه‌ای ازابوحیان، زدین، دارای‌قصیده وغزل ورباعی ، افتادگیهایی‌دارد، ۱۳۵ص[ف. رضوی ۷: ۷۴۳].

23107ـ **دانشگاه** ۴۶۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** باآرایشها ورویه روغنی، غزل است به ترتیب تهجی، ۸۲ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۶] .

23108ـ **مجلس** ۳۰۳۳/۲ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱**، ضمن‌مجموعه ۵ دیوان [نسخه‌ها ۵: ۱۸۸] .

23109ـ **مجلس** ۳۴۲۸/۳ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۱** ، قصایدی‌از اوست [نسخه‌ها ۵: ۱۹۰].

23100ـ **تهران**، ملی۶۶۲ف: نستعلیق گویاسدهٔ **۱۲** ، آغازوانجام‌افتاده، دارای‌قصیده وغزل ، ۷۸ گ۱۲س [ف. ملی۲: ۲۶۴].

23111ـ **ملك** ۵۱۴۸/۲: نستعلیق‌بد **۱۲۳۴** ، آغاز افتاده (۴۳ر ـ ۹۲ پ) ۱۲ س [رؤیت] .

23112ـ **مشهد**، فرخ۳۱۴: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳: ۹۲].

دیوان دست غیب

سیدمحمدصادق‌حسینی، قاضی القضاة شیراز ازسدهٔ یازدهم وپسرعموی نظام‌الدین‌دست‌غیب.

دیوان دشت بیاضی = دیوان ولی دشت . . .

دیوان دشتی

محمدخان‌فرزندحاج‌خان(۱۲۴۶ ـ ۱۲۹۸ یا ۱۲۹۹) . دیوان او یکبار بکوشش خادم همدانی وباردیگر آیت‌قزوینی گردآوری شده، وباپیشگفتارآیت دربمبئی بسال۱۳۱۹ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۲۶ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۰۹ ـ ف.مشار : ۷۳۱

23113ـ **مجلس** ۹۸۲: شکسته‌نستعلیق بسیار خوب **۱۲۷۰**، بادیباجهٔ‌نثری‌ازعبدالرحیم همدانی‌متخلص به‌خادم ، زرین، دارای: قصیده، غزل ، ترجیع، مرثیه ، مطایبات، سپس‌ملحقات که سرودهایی است ازشانزده تن سرایندگان روزگارسرایندهٔ دیوان، ۱۰۸ گ ۱۱ س [ف . مجلس۳: ۲۷۹] .

23114ـ **مجلس** ۹۸۳: نستعلیق خوب **۱۲۸۷**، بادیباجهٔ نثری‌ازسراینده و دیباجه‌ای ازمحمدحسین قزوینی‌متخلص به آیت، زرین . دارای: قصیده ، مرثیه، غزل ، قطعه، رباعی . رویهم پیرامن ۲۶۰۰ بیت ، ۱۶۲ گ۱۹ س [ف. مجلس ۳: ۲۸۰] .

23115ـ **دانشگاه** ۲۵۶۴ : نستعلیق علی‌اکبرفرزندفتحعلی‌نازك‌كارشیرازی‌خرموجی ۲۶محرم **۱۳۰۲** برای خان‌محمدحسن خان ، زرین ، دارای: قصیده، دوازده‌بند، غزل، قطعه ۱۹۴ گ [ف. دانشگاه۹: ۱۳۵۵] .

23116ـ **مجلس** ۲۴۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای: قصیده، دوازده بند، مرثیه، غزل، رباعی . رویهم ۲۶۰۰ بیت ، ۲۰۰ س ۱۵ س [ف. مجلس۸: ۱۲۸] .

23117ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۵ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۵] .

دیوان دعوی قمی

رکن‌الدین‌محمد فرزند سعد فرزند هبةالله فرزند دعویدار، ازسرایندگان‌نیمهٔ‌دوم سدهٔ‌ششم وآغاز سدهٔ‌هفتم .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۲۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۱۰ .

23118 ـ **رضوی** ۹۶۵/۳ ادبیات (۴۹۵۵): صدرالدین محمد فرزند جعفر علی معمارسپاهانی ، **۱۰۳۹-۱۰۴۱**، ۳۵۰۰ بیت باسرگذشت سراینده [ف.رضوی۷: ۸۱۳].

دیوان دلبر بروجردی

افراسیاب ، دلبرعلی، زنده در ۱۲۸۰ ، و شاگرد حاج‌ملاعلی، که‌بفارسی‌وعربی وترکی ولری‌می‌سروده است. درذریعه۹: ۳۲۸وفرهنگ سخنوران : ۲۱۱ ازاو یادنشده است.

23119_ دانشگاه۴۱۵۲: نستعلیق‌خود سراینده‌پیش از **۱۲۸۰** ، باچهارمجلس‌تصویر وهفت‌سرلوح زرین، دارای: چندساقینامه‌وغزل وترجیع مخمس ازالف‌تایاء ورباعی و بندی در ۲۹حرف بترکی ولری وعربی وفارسی، ودرص ۳۲ آمده: هذاکتاب‌تنبیه‌الغافلین‌وواجب‌السالکین گفته فقیر افراسیاب بمظهر حقیقت دلبرعلی ، ۳۶۷ص ۹س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۱۲۱] .

دیوان دلشاد پسروری

دل‌محمد، سدهٔ دوازدهم(پسرورشهری است درپاکستان) .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۲۱۰.

23120_ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۵۱۴Spi/Vl۱۱۹ : نستعلیق بی‌تاریخ . **آغاز** : ازحال دل بیاد نویسم مقاله را [ف. عبدالله۲: ۵۶۵] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمدبشیرحسین۱: ۱۱۶].

دیوان دوست

از سراینده‌ای‌باتخلص دوست، پیرو گروه شیخی وازدوستاران‌حاجی‌محمدکریم خان، سدهٔ ۱۳-۱۴ .

23121_ دانشگاه۳/۳۲۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۳۲۳-۳۴۶) نزدیک‌به ۳۵۰بیت غزل است‌به ترتیب‌تهجی، وسپس ترجیع بند ، همراه «دیوان»رحیم‌کرمانی[ف. دانشگاه۱۱: ۲۱۹۳] .

دیوان دولت‌قاجار

محمدعلی‌میرزافرزندفتحعلی‌شاه ، دولتشاه (۱۲۰۳ - ۱۲۳۷) . دیوان اورا یکبار میرزا صادق متخلص‌به‌ناطق‌در۱۲۲۸گرد آورده‌است. در تهران۱۳۲۰چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۳۱ـ فرهنگ سخنوران: ۲۱۳ـ ف . مشار: ۷۳۱ .

23122 _ مشهد ، فرخ ۲۲ : نوشتهٔ **۱۲۳۶** (روزگار سراینده) ، زرین [نسخه‌ها ۳: ۸۹] .

23123_ تهران، دکتر مفتاح ۱۶۳ : نستعلیق‌حمزهٔ فرزندرستم‌خان، ذیقعدهٔ**۱۲۴۹**، جنگ شعرهای او و عبدالرحمان پاشا است [رؤیت] .

23124_مجلس ۱۱۸۸: نستعلیق‌خوب نصیرالخطاطین، نیمهٔ‌یکم‌سدهٔ**۱۳** بروزگارسراینده، بادیباجهٔ میرزاصادق متخلص‌به‌ناطق . دارای : مثنوی‌گلچهر واورنگ،قصیده، ترجیع، پیرامن ۹۰۰ بیت. از میان افتاده [ف. مجلس ۳ : ۶۷۳] .

23125_ تهران، اصغر مهدوی ۵۰ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، پایان‌افتاده[نسخه‌ها ۳: ۷۶].

23126_ دانشگاه۳۴۰۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، سرلوح‌بزر ، انجام‌افتاده ، دارای: غزل وقصیده ورباعی‌نزدیک‌به ۴۰۰۰بیت واندی ، با دیباچهٔ نثری [ف.دانشگاه۱۱: ۲۴۱۴].

23127_ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۶۷: نستعلیق‌زیبای سدهٔ**۱۳**، آغاز و انجام افتاده ، ۱۴۹گ [ف.خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

23128_ مجلس ۸۶۷۴فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، **آغاز**: چوریزی ازلب‌لعل شکر فشان گوهر[رؤیت].

دیوان دهخدا

23129_ تهران، دکتر مفتاح ۳۳۸ : گویا بخامهٔ سراینده [رؤیت] .

دیوان دیارام

23130ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۷۲ pi/VI ۳۳۴۱ (۵۸۳ ف): نستعلیق بی‌تاریخ. آغاز: اولا سجده میکنم بخدا ـ که بحکمش ظهور ارض وسما [ف. عبدالله۲: ۴۰۹].

دیوان دیدهٔ ترکمان

نواب اعز خان بهادر خان ترك جنگ، مغول، درگذشته پیرامن ۱۱۶۰. یادداشتهایی از او با تاریخ ۱۱۴۴ـ۱۱۵۱ بر نسخهٔ سلطنتی هست.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۱۳.

23131ـ تهران، سلطنتی ۳۱۳ (۶۴۳ ف): نستعلیق وشکسته نستعلیق، برخی سروده‌ها به‌خامهٔ سراینده نیمه‌یکم سدهٔ **۱۲**، کلیات اوست: ۱ ـ دیوان (غزل، مخمس، رباعی، تك بیت، مثنوی) ۲ـ رسالهٔ محفل شوق به‌نثر ۳ ـ سفینهٔ نظم و نثر ۴ـ رساله در کیفیت دستگاه راك، زرین، ۱۰۶۲ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۴۱۸].

دیوان دیوانهٔ مشهدی

محمدقاسم، درگذشته پس از ۱۱۳۶ [میر عثمان‌علی] شاگرد صایب (م۱۰۷۷).

بنگرید: ذریعه۹: ۳۳۵ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۴.

23132ـ آصفیه ۹۶۹ دیوان: نوشته پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه۴: ۲۹۰].

ذ

دیوان ذاتی

ناشناخته. درذریعه۹: ۳۳۷ و فرهنگ سخنوران: ۲۱۵ ازسه‌تن بااین‌تخلص یادشده است.

23133ـ مدینه، عارف حکمت ۷۸: ۱۲۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان ذره

محمدفرزندمحمدشفیع‌حسینی، ضمن‌جنگی از او [دانش‌پژوه] شایدمیرزا محمدسمیع‌فرزند حکیم محمد شفیع، ذرهٔ اکبر آبادی از سدهٔ سیزدهم باشد.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۱۶.

23134 ـ دانشگاه ۲۸۷۰: نستعلیق سراینده سدهٔ **۱۳** درجنگی از او (ص۵، ۱۳،۶، ۱۶، ۴۳، ۵۰، ۲۶، ۱۵۰، ۱۹۳) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۵].

دیوان ذره

عابدسلطان، ازسرایندگان سدهٔ ۱۲ـ۱۳.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۳۸.

23135 ـ ملك ۴/۴۸۳۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** (۱۳۴ر ـ ۱۵۶پ)، غزلهاییست به ترتیب تهجی، قصیده، رباعی [رؤیت].

23136ـ ملك ۵۵۶۲: بخامهٔ سراینده بگواهی اسماعیل‌خان باشی، **۱۳۰۳**، ۲۰۲گ ۱۵س [رؤیت].

دیوان ذره

23137 ـ تبریز، ملی ۲۷۵۱: تاریخ و نشانی دیگریادنشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۶].

دیوان ذکایی شعبانی

درذریعه وفرهنگ سخنوران بنام این سراینده برنخوردم.

23138ـ مدینه، عارف حکمة ۲۲۶: نوشتهٔ **۱۲۲۷**، ۳۸گ، دیوان فارسی اوست، گویا

به‌ترکی نیزدیوانی‌دارد. [نسخه‌ها۵: ۴۸۹]

دیوان ذوالفقار شیروانی

سیدقوام‌الدین‌حسین‌فرزندصدرالدین‌علی، استادالشعراء، که‌درسروده‌های‌خودبه‌قوام‌شیروانی وذوالفقار تخلص‌می‌کرده‌است، درگذشتهٔ ۶۷۹. دیوان اوبکوشش‌ادوارد.م‌درلندن‌بسال ۱۹۳۴م چاپ افست شده است .

بنگرید : ذریعه۹: ۳۳۹ــ مجمع‌الفصحاء ۱: ۲۱۹ــ ف. مشار: ۷۳۲.

23139ــ **موزهٔ بریتانیا Or۹۷۷۷**: نوشتهٔ **۷۵۴** . همین نسخه‌چاپ افست‌شده است [ذریعه۹ : ۳۴۰ ــ نسخه‌۴: ۶۷۸] .

23140ــ **ملك۵۲۸۳**: نستعلیق بدآدینهٔ ۲۵ ع ۱۴/**۱۲۲۶** در تبریز . دارای : قصیده، ترکیب ، قطعه، رباعی، ۲۳۲گ۱۶س[رؤیت].

دیوان‌ذوالقدر ــ دیوان‌سلیم

دیوان ذوقی بلگرامی

ناشناخته.ماواحد بلگرامی‌تتوی‌درگذشتهٔ ۱۱۳۴ را میشناسیم‌که تخلص‌دیگرش‌ذوقی‌و نام اوعبدالواحد است .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۲۴۶(واحد)ــفرهنگ سخنوران : ۲۱۷ (ذوقی).

23141ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۶۸۲/۲۳۶۳ : نوشتهٔ ۱۸ محرم **۱۲۶۲** (۱۸۴۶م) نسخه‌بنام«شکرستان‌خیال» است [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۴۸].

ر

دیوان راجاقتال حسینی

سید یوسف‌فرزندعلی‌فرزند محمد حسینی دهلوی‌دولت‌آبادی، معروف‌به‌سیدراجاوراجوی قتال، پدرسیدگیسو دراز(نگارندهٔ‌آداب سلوك: ۱۰۱۱)،درگذشتهٔ ۵ شوال۷۳۱. تحفة‌النصایح اوبسال۱۲۸۳درهند چاپ شده است.

بنگرید : مؤلفین مشار ۶ : ۸۸۷ .

23142ــ **آصفیه** ۳۲۹دیوان : نوشتهٔ ۱۱۵۰ فصلی (= **۱۱۵۷**) ، ۳۸ص۱۵ س ، باتخلص‌راجا [ف. آصفیه۱: ۵۶۳] .

23143 ــ**پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱/۱۲۵۱/۴۳۰۴ : شیخ‌محمد جعفر، ۱۰ رجب ۱۱(؟)انجام دوغزل افتاده[ف.دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۱۸].

23144ــ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق‌ف۲۳۶: نوشتهٔ قمرالدین، تاریخ یاد نشده، ۳۰ص [مخطوطات، سرفرازعلی :۶۹] .

23145ــ **پاکستان** ، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف ۱۲: تاریخ‌یادنشده ، ۵۰۶ ص.

32146ــ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ۱۷: تاریخ‌یادنشده، ۱۰۰ص[مخطوطات، سرفرازعلی:۶۹] .

دیوان راجه

23147ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۵۳ دیوان (۱۲۲۷) : شکستهٔ**۱۱۵۱**[ف. بنگال: ۱۰۸].

دیوان راجی

بنگرید:ذریعه۹: ۳۴۵ــفرهنگ سخنوران: ۲۱۹ .

23148ــ**دانشگاه**۳۴۸۹/۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**(ص۷۵۳-۷۶۱) ذدین‌غزل‌است.

آغاز: بیادزلف زنجیرت دلی‌دیوانه میخواهم‌ــ

بدورشمع قدت خویشرا پروانه میخواهم [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۴۹۶] .

دیوان راز شیرازی

میرزا ابوالقاسم ذهبی ، نگارندهٔ «تباشیر الحکمه : ۱۰۷۲» وجزآن .

23149ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۵۷/۲ Or : نوشتهٔ **۱۲۷۷** درفهرست‌آمده:منتخبات دیوان راز شیرازی. [نسخه‌ها۴:۶۷۹] .

23150ـ**رضوی** ۴۲۶ ادبیات(۴۹۸۲): نسخ اواخر سدهٔ**۱۳**، ۱۰۸ گ۱۷س[ف.رضوی ۴۱۴:۷] .

دیوان راضی کشمیری

احسن‌الله‌خان‌ملقب‌به‌فصاحت خان،زنده‌در ۱۱۱۲ .

بنگرید:ذریعه۹: ۳۴۸ـفرهنگ سخنوران: ۲۲۰ .

23151 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۵۴ دیوان (۸۵۲) : نستعلیق **۱۱۸۴** [ف . بنگال : ۱۰۸] .

دیوان راغب پاشا

که بفارسی وترکی میسروده است.

23152ـ**موزهٔبریتانیا** Or۷۱۸۲: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۵] .

دیوان رافع

رفیع‌الدین.زنده در۱۰۷۸ـ۱۰۹۰.

23153ـ**عبدالحسین بیات**:درجنگ گردآوری خود سراینده **۱۰۷۸ - ۱۰۹۰** ، قصیدهاییست(ص۱۷۳) و(ص۱۹۳) و(ص۲۲۱) [نسخه‌ها ۶ :۱۱۲].

دیوان رافعی = دیوان محیی

دیوان راقم

23154ـ **مدینه**، عارف حکمت ۸۷ : ۲۴۵گ[نسخه‌ها ۵: ۴۸۵] .

دیوان راقم مشهدی

میرزاسعدالدین‌محمد فرزندخواجه غیاث الدین ، به‌هندنزد اسلام‌خان‌مشهدی‌شاهجهانی رفته، سپس بر گشته وزیرشاه سلیمان(۱۰۷۷ـ ۱۱۰۵)برای هرات وآنگاه‌همهٔ خراسان شده، و در ۱۱۰۰ درگذشته است . منتخب قصاید او چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۵۱ـفرهنگ سخنوران: ۲۲۲ـ ف. مشار:۷۳۲.

23155ـ **تهران**،ادبیات۸۵د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، آغاز وانجام‌افتاده، غزل‌است ودرپایان بندی‌به‌نثردرستایش‌شاه‌سلیمان‌صفوی، بادیباجه‌ای درسرگذشت سراینده، ۳۴۰گ۱۴ س[ف. ادبیات ۱:۲۵۴].

23156 ـ **دانشگاه** ۴۵۳۱ : نستعلیق محمدسعیدفرزندمحمد قلی جلالی منشی دیوان اعلی،۱۵ع **۱۱۰۳/۱**،زرین ، با دیباچه بنام شاه سلیمان صفوی وغزل به‌ترتیب‌تهجی، نزدیك به۴۵۰۰ بیت، ۱۶۸ گ۱۴س[ف.دانشگاه۱۳: ۳۴۸۰] .

23157 ـ **ملك** ۵۲۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز دردیباچه افتاده، غزل‌است‌به‌ترتیب تهجی[رؤیت] .

23158ـ**تهران**،ادبیات۸۰ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲**،آغازافتاده،۲۴۳ گ۱۵س[ف.ادبیات ۱:۲۵۴] .

23159 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۶۵ : پیرامن‌سدهٔ**۱۲**، آغاز: یامن‌بداجماله مابدا، ۳۷۹ گ۱۵س[ف.فهمی‌ادهم۱: ۲۹۱].

23160 ـ **مجلس** ۲۴۸۰/۳ فهرست

نشده : نوشتهٔ **۱۳۱۹** (ص۱–۲۷) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۷].

23161ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۶م ادب فارسی: تعلیق زیبا، بی‌تاریخ، زرین، [مخطوطات ۱:۱۶۵].

23162 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۵۵دیوان (۴۷۸): شکسته ، تاریخ یاده نشده ، ناقص [ف. بنگال : ۱۰۸] .

23163ـ **مجلس** ۸۳۷۱ فهرست نشده: [رؤیت] .

دیوان رایج سیالکوتی

میرمحمدعلی فرزند میردوست محمد، متخلص به صانع، درگذشتهٔ ۱۱۵۰/۲۴ع۱ (=رفت رایج بعالم باقی) .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۵۳ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۳ .

23164ـ **پاکستان** ، دانشکاه پنجاب ۲۳۹pi/VI ۱۸۱۰ (۵۷۰ف): نستعلیق تاریخ یادنشده . **آغاز:** یارب از لطف سخن مقبول سرمدکن مرا ــ یك قلم حمد خود و نعت محمد کن مرا [ف. عبدالله۲: ۴۰۰] .

دیوان رایض ساوجی

23165ـ **دانشگاه** ۳۱۱۷: در جنگ از سدهٔ **۱۴**. دارای: قصیده، مثنوی، محبت نامه، قصیده ، ترجمهٔ خطبهٔ شقشقیه به نظم . آغاز : این بهار است و یا شمشعهٔ طلعت یار ــ مشك تاتار و یا نکهت گیسوی نگار [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۷۲] .

دیوان ربیع گرگانی

بروزگار مظفرالدین میرزا ولیعهد، زنده در ۱۳۰۳ .

بنگرید : ذریعه۹: ۳۵۵ .

23166 ـ**ملك**۵۴۱۲ (۶۴۱۲): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۴** ، دارای: قصیده درستایش سران روزگار ، غزل، سروده‌هایی به لهجهٔ مردم گرگان ، هجو پیرامن سه هزار بیت بدون ترتیب، ۱۷۴گ ۱۵س [رؤیت] .

دیوان رحمت

از رحمت فرزند صوفی عظیم سفدرانی ! که گویا بخارایی و از متاخرانست، شعرهایی سست و عامیانه گفته است [گلچین معانی].

23167ـ**رضوی** ۴۲۷ ادبیات (۸۸۰۶): نستعلیق بد سدهٔ **۱۴**، ۴۲گ [ف. رضوی ۷ : ۳۱۵] .

دیوان رحمت‌الله

رحمت‌الله حروفی

23168ـ**استانبول**، طوپقپوسرای ۳۱۹. H : به‌ترتیب تهجی، **آغاز:** باء بسم آمه سخن گویم درمبدا ــ که ب هر دوجهان بود بود همجو الف یکتا ، ۹۸ گ ۱۴ س [ف ، فهمی ادهم۱: ۲۸۰] .

دیوان رحمت شیرازی

حاج میرسیدعلی مجتهد فرزند عباس کازرونی متخلص به رحمت (۱۲۷۷–۱۳۴۳) که در حافظیهٔ شیراز بخاك سپرده شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۵۶ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۵ .

23169 ـ **دانشگاه** ۴۵۹۵ : شکسته نستعلیق **۱۳۳۲** ، درستایش امامان است و چند غزل بفارسی و عربی، ۱۶گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۲۵] .

دیوان رحیم کرمانی

رحیم فرزند کریم خان قاجار ، که یاد اودر

«بدیعیه : ۸۹۷» گذشت.

23170ـ ملك۲/۵۶۸۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ـ۱۴ ، همراه با « باقیات الصالحات » او [رؤیت] .

23171ـ دانشگاه۲/۳۲۳۷: نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص ۱۲۸ ـ ۳۲۲) بدنبال «باقیات‌الصالحات» او ، ۴۸۳۰ بیت دارد[ف. دانشگاه۱۱:۲۱۹۳] .

دیوان رزمی

گورگین بیک‌فرزند سیاوش‌سلطان ازسدهٔ یازدهم[ذریعه] . درنسخهٔ‌ملك‌محمدیوسف‌رزمی و بادوتخلص رزمی ورزمی‌رومی است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۵۷ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۶ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۳ .

23172ـ ملك۵۰۷۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ غزلیات‌اوست‌بترتیب‌تهجی‌ورباعیات‌پیرامن ۸۰۰ بیت‌سپس‌قصایدی‌پراکنده‌ازاو‌بنامهای سرالحق، غرایب النوائب ، حقایق‌الاحوال‌است، ومثنوی معالی ومظاهر [رؤیت] .

23173ـ بنگال ، ایشیاتك ۵۷ دیوان (۶۰۳) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، درفهرست تنهاتخلص‌رزمی‌یادشده‌است [ف. بنگال: ۱۰۹].

دیوان رستم الحکما

سیدمحمد هاشم موسوی صفوی ، زنده در ۱۲۴۹ . که‌سرگذشت‌او‌و‌نیاکانش درپایان‌نسخهٔ ۴۹۷ ملی‌دیوانش آمده ، که گویا از نوادگان صفویه بوده وخاندانش ازبزرگان‌کشور باشند.

(بنگرید: شمس‌الانوار : ۱۶۳۹)

23174ـ تهران، ملی۴۹۷: نبشتهٔ ۱۲۴۹ شاید از خود سراینده ، برای محمد میرزا حاکم اصفهان ، عنوان سرخ ، دیوان دارای : قصیده وغزل‌بادیباچه وخاتمه‌ای‌به‌نثر، ۳۸۴گ ۱۱ س[ف. ملی۱: ۴۷۵].

دیوان رشیدای عباسی

که‌یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۸» گذشت.

23175ـ ملك۸/۵۲۶۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ در«کلیات» او (۲۲۵ر ـ ۲۵۱پ) با ماده تاریخهایی از ۱۰۳۸ـ ۱۰۴۲ ، تاریخ آمدن ندرمحمدخان ۱۰۵۶ ، تاریخ چهلستون‌ونقش جهان ۱۰۵۷ ، مذمت اسب، ترجیع، ترکیب، مسدس، رباعی [رؤیت] .

دیوان رشیدالدین = دیوان وطواط

دیوان رضا سبزواری

سیدشرف‌الدین رضای سبزواری عریضی ، ازوزیران خواجه علی مؤید سربدار بروزگار شاهرخ (۸۰۷ـ ۸۵۰)، کشته بدست‌موکلان‌امیر باباحسن قوچین در۸۵۶. به‌رضا تخلص میکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۶۵ (رضا) و ۵۱۲ (شرف‌الدین) ـ فرهنگ سخنوران : ۲۳۱ ـ نسخه‌ها ۶: ۷۰ .

23176ـ عبدالحسین بیات ۴ مج : باتاریخ ۸۳۴ دردفتر (ص۶۱ـ۱۷۱)، دارای قصیده ورباعی ، آغاز افتاده : ما وعشق و باده و امید لطفش عاقبت [نسخه‌ها ۶: ۷۰] .

دیوان رضوان

23177ـ دانشگاه۲/۴۴۰۶: نستعلیق خودسراینده (ص۹ـ۲۴) دارای : قصیده‌وغزل وپاسخ‌نامه‌میرزاحسین‌خان‌سرهنگ[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۶۷] .

23178ـ دانشگاه ۳۱۸۵ :نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ـ۱۴ ، غزل است به‌ترتیب تهجی نزدیك به ۱۴۰۰ بیت، آغاز درحرف‌الف افتاده: رضوان

توخمش باش که بروحدت ذاتش. در آن ازسبزواری ومرید خودشهاب‌الدین یادکرده [ف. دانشگاه ۱۱:۲۱۴۴] .

دیوان رضوان نائینی

میرزامحمدرضاطباطبایی‌قاضی‌نور (۱۲۹۰–۱۳۵۰) ازآزادیخواهان صدر مشروطیت و ونمایندهٔ انجمن ایالتی اصفهان وناشر روزنامهٔ تیاتر که باتعطیل مجلس اول‌از میان رفت .

بنگرید : ذریعه۹: ۳۷۰– پیشگفتارجلد۴ فهرست رضوی: یب .

23179ـ **رضوی** ۴۲۹ادبیات(۴۶۵۹): نستعلیق‌خودسراینده **۱۳۰۷** قصیده وغزل‌اوست، ۳۵گ [ف. رضوی۷: ۴۱۶] .

23180ـ **رضوی** ۲۵۲(۴۵۱۴): شکسته نستعلیق‌خود سراینده ازسدهٔ **۱۴**. دریك جنگ همراه شعرهایی ازدیگران، ۸۰ گ[ف. رضوی ۲۸۶:۷] .

دیوان رضوی

محمدرفیع حسینی طباطبایی تبریزی ، مدعو به نظام‌العلماء .

23181ـ **تهران**، ملی۱/۴۸۸ف: نسخ خوش **۱۳۰۲** ، این دیوان را در عرض راه از تهران‌به‌خراسان‌در۱۳۰۱سروده‌است، (ص۱–۵۳) دارای: دیباجه‌به‌نثر، غزل، قطعه[نسخه‌ها۶: ۲۱۴– ف. ملی۱: ۴۶۸].

23182ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۵۲ج: نسخ‌پایان‌صفر **۱۳۰۳** (۱۸پ–۵۵ر)[ف. ادبیات ۲۵۵:۱] .

23183ـ **دانشگاه** ۴۲۴۶: نسخ‌سدهٔ **۱۴** ۷۲گ۱۲س[ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۱۸].

دیوان رضی

23184ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳۱ م ادب‌فارسی: تعلیق‌میرزامحمدفرزندمحمدمحسن تبریزی ، محرم **۱۰۷۱**، **آغاز:** آلهی سوختم بیغم آلهی، ۲۷۰گ ۱۶ س[مخطوطات ۱ : ۱۶۶] .

23185ـ **بنگال**، آسیایی۱۴/a۵۷۳ (۱۰) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۵۰] .

23186ـ **مدینه**، عارف حکمة ۷۹ : [نسخه‌ها۵: ۴۸۶] .

دیوان رضی ارتیمانی

میرزا رضی از مردمان ارتیمان از توابع همدان ، ازروزگار شاه‌عباس‌یکم(۹۸۵–۹۹۶) پدرمیرزا ابراهیم ادهم.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۷۱–فرهنگ‌سخنوران: ۲۳۳ .

23187ـ **سنا** ۱۰/۳۰۴: نستعلیق باتاریخ ۴ شوال، سدهٔ **۱۲–۱۱**، ازآن دکتربیانی بوده است[نسخه‌ها ۱۶:۱ و۶: ۵۲۶] .

23188ـ **دانشگاه** ۲۴۶۵/۴۸ : در جنگ نوشتهٔ **۱۱۰۴**، ساقینامه است و جز آن (گ۱۳۵ – ۱۵۷) [ف. دانشگاه۹: ۱۲۱۷].

23189ـ **دانشگاه** ۲۴۷۳/۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ساقینامه‌وچندقصیده‌است(ص۱۲۶)[ف. دانشگاه۹: ۱۲۴۲] .

23190ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۰۵۰: نوشتهٔ **۱۲۴۱**. [نسخه‌ها۴ : ۶۷۷] .

23191ـ **ملك** ۴۵۸۶: سدهٔ **۱۳** [ذریعه ۳۷۱:۹] .

دیوان رضی نیشابوری

رضی‌الدین‌خشاب، ستایشگرارسلان‌فرزند طغرل سلجوقی، درگذشتهٔ ۵۹۸ .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۷۳–فرهنگ سخنوران: ۲۳۴ .

23192 ـ تهران ، سلطنتی ۵۵۳/۴ (۶۹۹ف) : همراه«دیوان سیف اسفرانگی» و جزآن ازسدهٔ ۱۰ [ف. دکتربیانی: ۴۹۱].

23193ـ تهران، ادبیات۱۵۶حکمت: شکسته‌نستعلیق‌هندی، باتاریخ ۱۰۰۷ در دفتر [ف. ادبیات ۲:۱۱] .

23194ـ دانشگاه۲۵۸۹: نستعلیق‌محمد صالح‌کاشی،۶شعبان ۱۰۱۵ (ص۱ـ۱۱۵متن و هامش) آغاز: لفظم‌گهرفشان‌شد طبعم لطیفه‌یاب [ف.دانشگاه۹:۱۳۹۳] .

23195ـ مجلس۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ۱۱، ۴۳۰ بیت درجنگ[ف.مجلس۱۷: ۳۵۵].

23196ـ تهران ، فخرالدین نصیری: نستعلیق، تاریخ‌یادنشده ، ۹۹گ۱۹س. فیلم آن‌در دانشگاه ش۱۱۷۳هست [فیلمها:۹۱].

23197ـ پاریس S.P.۷۹۱ : فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۲۲و۲۶۲۸هست [فیلمها: ۵۹۴ و ۹۱] .

دیوان رفیع‌الدین

23198ـ تهران ، ملی ۱۳۱/۶ ف : نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ (ص۱۶۴ـ۱۷۸) آغاز: نظام حال‌بدیدست دین ودینی‌راـ هزارشکرکنم‌لطف حق تعالی‌را [ف. ملی۱:۱۲۳] .

دیوان رفیع‌الدین لنبانی

از سرایندگان‌سدهٔششم اصفهان، برخی‌نام او را مسعود و برخی عبدالعزیز فرزند مسعود و مرگ او را۶۳۹ یادکرده‌اند . رکن‌الدین مسعودفرزند صاعدقاضی اصفهان‌کشته‌در۶۱۹را ستایش‌کرده است .

بنگرید:ذریعه۹: ۳۷۹ـفرهنگ‌سخنوران ۲۳۶ .

23199 ـ چستربیتی ۱۰۳/۸ : در دفتری‌نوشتهٔ ۶۹۹ [ف.چستربیتی ۱ :۴]فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها : ۶۳۰] .

23200ـمجلس۹۸۶: نستعلیق سدهٔ۱۱ دارای : قصیده،غزل ، رباعی، پیرامن ۱۳۰۰ بیت، زرین،۴۸گ ۱۵ بیت [ف . مجلس ۳ : ۲۸۵] .

23201ـ مجلس ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۳۰۴ـ۳۳۵ جنگ) ۱۱۳۶ بیت است [ف.مجلس۸ : ۱۳] .

23202ـحکیم‌اوغلوعلی‌پاشا۱۰/ ۶۶۹:همراه «دیوان‌ابوالفرج:21417»وجز آن . فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها : ۴۲۱].

دیوان رفیعی

ونباید میرزا رفیع الدین حیدر معمایی طباطبایی‌کاشانی‌باشدکه‌در۹۹۹ به‌هندرفته ونزد اکبرشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) جای‌یافته‌ودر۱۰۳۲ یا ۱۰۲۵ درگذشته‌است[دانش‌پژوه].

بنگرید:ذریعه۹: ۳۸۰ـفرهنگ سخنوران: ۲۲۶ .

23203ـ تهران، پزشکی۱۸/۲۳۸: سدهٔ۹ (۳۶۱ـ۳۶۸). دارای:قصیده در ستایش پیرجمال عراقی(م۸۷۹) وخواجه‌عمادنورکمال و خواجه‌ناصرالدین‌عبداه شیرازی [نسخه‌ها۳: ۳۳۲] .

دیوان رفیق

23204 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۹۲ Or : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها۴: ۶۸۰] .

دیوان رفیق اصفهانی

ملاحسین سبزی فروش، درگذشتهٔ ۱۲۱۲ دراصفهان، بخاك سپرده درنجف.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۸۱ـ فرهنگ سخنوران: ۲۳۷ .

23205ـ دانشگاه۲/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، بادو تصویر، غزل است(ص۶۱ـ ۸۸) سپس مثنوی او (ص ۱۹۰ ـ ۲۰۹) [ف . دانشگاه۱۱: ۲۴۹۳] .

23206ـ دانشگاه۳۴۹۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** . دارای غزل ومثنوی ورباعی، نزدیك به ۲۵۰۰ بیت [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۰۸].

23207ـ مجلس ۲/۲۶۶۹: نستعلیق وشکستهٔ سدهٔ**۱۲ـ۱۳**(ص۲۳۰ـ۳۲۵)، ۱۳۰۰ بیت غزل ، آغاز و انجام افتاده [ف. مجلس۸: ۴۳۰] .

23208ـ تهران، دانشسرا یعالی، قریب ۷۶: نستعلیق امان‌الله فرزند محمدتقی زنگنه، ع **۱۳۰۳/۱** ، برای آقا ابوالقاسم [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶] .

23209ـ مجلس ۹۸۷: شکسته نستعلیق علی عسکر نقاش، **۱۳۲۹**. دارای: غزل ورباعی پیرامن ۱۳۰۰ بیت ، ۵۵ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۳: ۲۸۸] .

23210 ـ دانشگاه ۴۶۷۹ : نستعلیق میرزا عبدالله همدانی، **۱۳۳۸** برای ابراهیم خان. ۹۳ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۸].

23211 ـ ملك ۴/۵۵۶۱ : شکسته نستعلیق فضلعلی فرزند اسماعیل خان قاجار قوانلو چهارشنبهٔ ۶ شوال **۱۲۴۰** درتهران، آغاز و انجام افتاده ، تنها غزل است [رؤیت] .

23212 ـ رضوی ، ۷۲۹ ادبیات (۴۸۸۰): نستعلیق ۲۳ ع **۱/۱۲۷۷**. غزلهای اوست وسه قصیده [ف. رضوی۷: ۶۵۰] .

23213 ـ ملك ۱/۵۱۱۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱ر ـ ۱۶ر). دارای: غزل ویك قصیده ویك مثنوی [رؤیت].

23214ـ الهیات ۵/۱۷۲ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ۱۴** (۱۴۰ ر ـ ۱۴۵ر) . دارای : قصیده ، قطعه، غزل ، رباعی [ف . الهیات ۱ : ۱۳۵] .

23215ـ مشهد، فرخ ۶۶: تاریخ یاد نشده ، پیرامن ۳۰۰۰ بیت [نسخه‌ها۳: ۸۹].

17ـ 23216ـ تبریز، ملی ۲۸۶۲ و ۲۸۷۴: دو نسخه است [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶].

دیوان رکن کرمانی

رکن‌الدین فرزند رفیع، متخلص به رکن، ستایشگر خاندان مظفر از مبارزالدین محمد (۷۱۸ـ ۷۵۹) وپسرش جلال‌الدین‌شاه شجاع (۷۵۹ـ۷۸۶) و پسر دیگرش قطب الدین‌شاه محمود (۷۵۹ـ۷۷۶) .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۸۳ـ فرهنگ سخنوران: ۲۳۸ .

23218ـ مجلس ۴۶۶۵: نستعلیق، در ص ۷۹ و۹۷ و ۹۴ آن از مبارزالدین ستایش کرده است. آغاز: زتواگر اندك اگر بسیاراست ـ با تو این این‌اندك و بسیار نباید بسیار [رؤیت] .

دیوان روح‌الامین

میرزا محمد روح‌الامین ملقب از جهانگیر پادشاه به میر جمله (۹۸۱-۱۰۴۷) .

بنگرید : ذریعه۷: ۲۶۰ و ۹ : ۳۸۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۴۰ .

23219ـ مجلس ۹۸۸: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، به‌ترتیب تهجی، میان‌افتاده، پیرامن ۵۰۰۰ بیت، زرین، ۱۴۴ گ ۱۳ س [ف .مجلس ۳: ۲۸۹] .

23220ـ مشهد، فرخ۰۳۱۰: تاریخ‌یاد نشده ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۸۹] .

دیوان روح الامین بلگرامی

شیخ‌روح‌الامین خان فرزند قاضی محمد سعید .

بنگرید : ذریعه۹ : ۳۸۶ .

23221 ـ بنگال ، ایشیاتك۵۶ دیوان (۱۵۸۴): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۰۸] .

دیوان روح عطار شیرازی

روح‌الله ، از سرایندگان سدهٔ هشتم ، که قوام‌الدین‌محمد فرزندعلی‌معروف به‌صاحب‌عیار کشتهٔ ۷۶۴راستایش‌کرده، و به‌روح وروح‌عطار تخلص می‌کرده است .

بنگرید:ذریعه۹:۳۸۷ـفرهنگ سخنوران: ۲۴۰ .

23222 ـ مجلس ۱۱۸۲/۲ : نبشتهٔ ۸۵۵ ، (ص۱ـ۶۵) با دیباچه‌ای بوزن مثنوی سپس قصیده ، غزل، قطعه،رباعی‌پیرامن ۱۲۰۰ بیت [ف.مجلس۳:۶۵۱].

دیوان روحی همدانی

که بروزگارشاه‌عباس یکم(۹۹۵ـ۱۰۳۷) میزیسته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۸۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۴۱ .

23223 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۹۷ Or : سدهٔ ۱۲[نسخه‌ها ۴:۶۸۲] .

دیوان رودکی سمرقندی

ابوالحسن‌محمد یاابوعبدالله جعفر فرزند محمد، ازمردم‌رودك نسف،ازسدهٔ سوم‌وچهارم، بروزگارنصربن احمد سامانی(۳۰۱ ـ ۳۳۱). سروده‌های اوباسروده‌های قطران تبریزی درـ آمیخته ، چندبار دیوانی‌بنام او چاپ شده ، و یکبار در سه‌جلد بکوشش سعیدنفیسی‌دره‌احوال و اشعار رودکی»بچاپ رسیده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۸۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۴۱ـ ف . مشار:۷۳۳.

23224ـ دانشگاه ۲۴۸۷/۴ : نزدیك ۱۰۰۱ ، زدین، گزیده‌ایست‌همراه‌چندگزیده از دیوانهای دیگران [ف. دانشگاه ۹:۱۲۵۶] .

23225ـ تهران،اصغرمهدوی ۴۶۴/۱: نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۲۲۵ (ص۲ـ ۲۰) [نسخه‌ها ۲:۱۱۹] .

23226 ـ رضوی ۹۵۴/۲ ادبیات (۶۵۷۷): نستعلیق‌تقی‌فیاض،۱۲۲۵همراه‌دیوان مختاری [ف.رضوی ۷:۷۸۵] .

23227ـ تهران، ملی۱۷۱ف: نستعلیق شکستهٔ ۱۲۴۵درتبریز(ص۱ـ۵۰)،سروده‌های رودکی وقطران درهم‌آمیخته[ف. ملی۱:۱۷۶ نسخه‌ها ۶: ۲۰۲] .

23228 ـ مجلس ۲۴۲۹ : نستعلیق ، ۱۲۵۸ ، باسرگذشت رودکی‌در۲۰ سطربخامهٔ محسن امینی‌مالك نسخه ، داری شعرهایی از رودکی وقطران : قصیده وغزل وقطعه ورباعی، رویهم ۴۰۰۰بیت [ف. مجلس۸:۱۲۹].

23229ـ حقوق ۱۵۸/۲ ج : نوشتهٔ ۱۲۵۶/۲ بدستور احمداشرف مریخ شاه ، با سروده‌های قطران در آمیخته (۴۹ پ ـ۷۳ر) [ف. حقوق:۱۲۰] .

23230 ـ ملك ۵۲۳۸/۱ : نستعلیق محمدهاشم همدانی ، ۱۲۵۹ بدستور شاهزاده ایلدرم‌میرزا (۱پ‌ـ۳۲ر) ، زدین [رؤیت].

23231ـ مجلس۲۳۳۳: نستعلیق‌محمد کاظم ۱۲۶۰ (ص۱۲۹ـ۱۵۵جنگ) ۴۴۰ بیت [ف . مجلس۸:۴۱] .

23232ـ ملك ۵۱۸۴/۲ : شکسته نستعلیق ع۱/۱۲۶۳ . بادیباچه‌ای درسرگذشت او از «مجمع الفصحا» [رؤیت] .

23233ـ ملك ۵۶۲۲:شکسته نستعلیق مصطفی قلی آشتیانی، ۱۲۷۷ بدستور شاهزاده عزالدوله عبدالصمد میرزا،مقابله شده در صفر ۱۲۸۹. [رؤیت] .

23234ـ مجلس۵۰۸۸: نستعلیق‌زیبای محمدرضا شیرازی ، ۱۲۸۲ بدستور محمد باقر خان‌قاجار سرهنگ‌گردآوری شده، آمیخته با سروده‌هایی ازقطران، ۳۰گ۱۵س[رؤیت].

23235ـ سپهسالار ۳۸۶ : نستعلیق ۳ رمضان ۱۲۸۳ ، ۸۰۴ بیت و به‌ترتیب‌چاپی‌و آمیخته باسروده‌های‌قطران،۲۹گ۱۵ س [ف. سپهسالار۲: ۶۰۲ و۴:۴۹۳] .

23236ـ تهران ، سلطنتی ۴۷۳۶/۳ (۷۴۴ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ، دردفتری زرین، دارای: قصیده ، قطعه[ف. دکتربیانی:۵۹۴].

23237ـ مجلس ۲۶۸۳/۲: نستعلیق خوش میرزا شفیع‌بنا ، سدهٔ ۱۳ ، (ص۴۹۹ – ۵۴۲) ، ۴۳۵۰ بیت قصیده وقطعه دارد [ف . مجلس ۸:۴۵۱] .

23238ـحقوق۱۶۸ج: نستعلیق محرم ۱۳۳۷ برای‌حاج مخبر السلطنه ، آمیخته با سروده‌های قطران، ۳۰گ ۱۵ س [ف.حقوق: ۱۲] .

23239ـرضوی۴۳۰ادبیات(۴۶۶۰): نستعلیق سدهٔ۱۴ ، آمیخته‌باسروده‌هایی‌ازقطران تبریزی[ف . رضوی۷ : ۴۱۷] .

23240ـ تهران، ادبیات ۱۵ عکس : ازروی‌نسخهٔ سردینزن‌رس‌در۲۳گ‌برای‌قزوینی ویادداشتهای او رادارد [ف.ادبیات ۱:۵۳۲].

دیوان روشن اصفهانی

میرزا محمدصادق فرزندمحمدطاهرفرزند ملا محمد صادق اردستانی ، بروزگار هدایت میزیسته واورا درتصحیح «روضة‌الصفا»و«مجمع الفصحا»یاری‌کرده ودر۱۳۰۵ درگذشته است. دیوانی از اوبنام«بستان‌السعاده»در۱۳۱۷چاپ شده است .

بنگرید:ذریعه۹: ۳۹۰ـفرهنگ سخنوران: ۲۴۲ـ ف. مشار:۲۲۴.

23241ـ مجلس ۳۶۷: نستعلیق تاریخ یادنشده، غزل‌است‌به‌ترتیب تهجی،۱۱۹گ۱۸ س [ف.مجلس۲:۲۱۶] .

دیوان رهی

ناشناخته.درذریعه۹: ۳۹۴ـ۳۹۵ وفرهنگ سخنوران : ۲۳۹ـ۲۴۰هفت‌تن‌بااین‌تخلص‌یاد شده است .

23242ـ بادلیان D. ۸۶: نستعلیق ، تاریخ‌یادنشده ، ۱۴۰گ۱۴س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۰۵هست [فیلمها : ۹۱].

دیوان رهین

ازسراینده‌ای باتخلص‌رهین . درذریعه ۹: ۳۹۵ازبرهان‌علیخان‌فرزند معزالدین‌لکهنوی متخلص به‌رهین یادشده‌که‌پیش ازآن‌متخلص به عاشق وازسدهٔ۱۲ـ۱۳ بوده است.

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۲۶۰.

23243ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۲۳ ۴۲۴۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ . **آغاز:** دل‌بجان آمد ازغم‌دلدار[ف .عبدالله۲: ۵۶۸].ازکتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده[ف.دکتر محمدبشیر حسین۱:۱۱۶].

دیوان ریاض همدانی

میرزامحمد جعفر، ازسرایندگان ومنشیان روزگار میرزاتقی خان امیرکبیر ، در گذشتهٔ ۱۲۶۸ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۹۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۴۴ .

23244ـ مجلس ۶۲۶۷ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ ضمن منشآت او، مثنویهایی است که برای دوستان سروده است، ۷۵ گ سطرها گوناگون [رؤیت] .

دیوان ریاضی

23245ـ پاریس S.P ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیک **۸۹۲**، درهامش دفتر. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

23246ـ قاهره، دارالکتب ۹۰ زکیه فارسی : نوشتهٔ **۹۳۸** (گ ۴پ ـ ۱۸) [مخطوطات ۱: ۱۶۷] .

23247ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۵۸۶: سدهٔ **۱۱**، همراه دیوان سهیلی و دیگران [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

23248ـ قاهره، دارالکتب ۳۴ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبا (۱۵۱پ ـ ۱۷۰) **آغاز:** سوی نگار من که بردنامهٔ مراد.

23249ـ قاهره، دارالکتب ۴۳۶۱ س: تعلیق ، بی‌تاریخ، ۵۶ گ ۸ س. **آغاز** : ازآن رومیزند آیینه خورشید راصیقل [مخطوطات ۱: ۱۶۶] .

23250 ـ بنگال ، آسیایی O ۸/۲ (۶۷۷) : نستعلیق بادیوان شاهی [ف ۰ بنگال: ۱۲۴] .

23251ـ مدینه، عارف حکمة ۷۹ : ۲۶ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان ریاضی سمرقندی

بروزگار میرعلیشیر (۸۴۴ ـ ۹۰۶) میزیسته، وهمو از تکبر و خودپسندی او یادکرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۹۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۴۴ .

23252 ـ تهران، سلطنتی ۶۵۳/۷ (۷۱۰ ف) : همراه « دیوان شاهی » نوشتهٔ **۹۶۷** . دارای: غزل، ویك قطعه. **آغاز:** صنع او آن دم که نقش گنبد افلاك بست [ف. دکتر بیانی: ۵۱۹] .

23253ـ مجلس ۸۹۶۹ فهرست نشده: نوشتهٔ خوش محمدحسین فرزند سلطان حسین ، **۹۷۰** [رؤیت] .

23254ـ تبریز، ملی ۲۶۷۰ : نوشتهٔ سیدداود پسرحسن **۹۸۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶].

23255ـ دانشگاه ۲۲۵/۵ : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰** ، (۸۵ ـ ۱۰۶) ۵۲۸ بیت غزل دارد . **آغاز:** صنع او اندم که نقش گنبد افلاك بست ـ مایهٔ حیرت ببال طایر ادراك بست. [ف. دانشگاه ۲: ۲۴۳] .

23256ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۴۶۷: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

23257ـ تبریز، آقای سلطان القرائی: تاریخ یادنشده ، ۴۸۶ بیت غزل ، زرین [ذریعه ۹: ۳۹۶] .

23258ـ قاهره، دارالکتب ۱۵ مجامیع فارسی طلعت: تعلیق بی تاریخ. آغاز: قامتش گرکند هلاك مرا ـ زیرسروی کنید خاك مرا (گ ۹۰ ـ ۱۰۲) [مخطوطات ۱: ۱۶۶] .

23259ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۰۰۵/۳: آغاز: صنع اواندم که نقش گنبد افلاك بست [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۱۱] .

ز

دیوان زاهد

از سدهٔ یازدهم .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۹۸-۳۹۹ - فرهنگ سخنوران : ۳۴۶ .

23260 ـ دانشگاه ۵۱۹۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، دارای: قصیده وغزل و قطعات بوزن رباعی وقطعه، مرثیه و ترجیع ورباعی، بامادهٔ تاریخهایی از۱۰۷۷ تا ۱۱۱۰، ۲۹۳گ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۴۴] .

دیوان زاهد

میرزامحمد ابراهیم‌مشهور به خلوت‌نشین، سدهٔ یازدهم . درديوان اواز سلیمان‌شاه (گـویا صفوی۱۰۷۷-۱۱۰۵) یاد شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۹۹ (زاهد گیلانی در گذشتهٔ ۱۱۱۹) .

23261ـ ملك ۴۷۴۶: شکسته‌نستعلیق **۱۱۶۱-۱۱۶۴** درجنگ غزلهایی‌است و ماده تاریخهایی از ۱۰۸۷ تا ۱۰۸۵ **آغاز:** گریه حرف تورا شست ازکتاب‌چشم من-تیرگی‌آورد آخر ماهتاب‌چشم‌من[رؤیت] .

دیوان زاهدی تبریزی

میرزا قاسم، زنده در ۱۱۰۰ که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت .

23262ـ دانشگاه۴۶۲۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، در «کلیـات» او [ف . دانشگـاه ۱۴ : ۳۵۵۶] .

دیوان زتلی

میر جعفر، م ۱۷۱۰م.

23263ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۲۴ pi/VI ۱۱۵۶ (۵۸۱ ف) : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۴۰۸] .

دیوان زخمی هندی

مهاراجه‌رتن سنگه‌بهادر، از برهمنان که در ۱۲۶۴ به آیین اسلام گرویده و به‌فارسی و ترکی وعربی وانگلیسی وسانسکریتی واردویی میسروده ودر۱۲۶۷ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۰۱-فرهنگ سخنوران: ۲۴۷-ریحانه‌الادب ۲: ۱۱۹ - تاریخ تذکره نویسی‌فارسی، گلچین معانی: ۷۸

23264ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۲۱ pi/VI ۱۰۲۲(۵۹۴ف): شکستهٔ سدهٔ **۱۳. آغاز:** ای‌غازه زنام‌توبرخ شاهدفن‌را - پیرایه زوصف‌تو (عروسان چمن) را [ف. عبدالله ۲ : ۴۱۶] .

23265ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۳۱ Spi/VI ۳۱۵۲: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز:** زخمی‌مگرت چشم‌سفید است‌که‌دارای- [ف. عبدالله ۲ : ۵۷۲] و [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۱۶] .

دیوان زرگر

ناشناخته . درذریعه ۹ : ۴۰۲ و فرهنگ سخنوران: ۲۴۷ ازپنج تن بااین‌تخلص‌یادشده است .

23266ـ یزد ، وزیری، جامع۷۵۱۷: نستعلیق۱۲محرم**۱۳۱۶** باشعرهایی ازدیگران، ۱۲۲گ . **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۲۵۳۴ هست [فیلمها: ۹۱-نسخه‌ها ۴: ۳۸۳] .

دیوان زرگر اصفهانی

محمدحسن (محمدحسین) متخلص به زرگر، ستایشگر معتمدالدوله منوچهرخان، درگذشتهٔ ۱۲۷۰. دیوان او چندبار چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۰۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۴۷ ـ ف. مشار: ۷۳۴.

23267 ـ دانشگاه ۳۸۱۴/۳: نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۰** دردفتر (ص ۶۳-۱۰۳) **آغاز:** خواهم ار بوسه زنم لعل لب جانان را ـ تا لبش را بلب آرم بلب آرد جان را [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۴].

23268 ـ **ملک** ۵۶۸۹/۴ : شکسته نستعلیق ۴ ع۱/**۱۳۰۸** (۹۰پ-۱۱۴پ) آغاز برابر نمونهٔ دانشگاه [رؤیت].

23269 ـ **مشهد**، فرخ ۲۷۳ : نوشتهٔ **۱۲۶۵** در مجموعه [نسخه‌ها ۳: ۸۹].

23270 ـ **رضوی** ۹۲۲ ادبیات (۴۴۹۷): نزدیک **۱۲۹۶** (ص ۲۲۷-۲۵۱)، غزلهای اوست [ف. رضوی ۷ : ۷۲۹].

23271 ـ **مجلس** ۴۱۶۵: نستعلیق شکستهٔ یحیی فرزند علی حسینی، سدهٔ **۱۳**، ۷۷۰ غزل است، آغاز برابر نسخهٔ دانشگاه، ۳۵ گ ۹ س [رؤیت].

23272 ـ **مجلس** ۴۳۵/۲ : نستعلیق ریز، تاریخ یاد نشده، غزلهای اوست، آغاز برابر نمونهٔ دانشگاه [ف. مجلس ۲: ۲۵۴].

دیوان زکی همدانی

گویا نامش نیز زکی بوده که به زکی (ذکی) نیز تخلص می‌کرده، درگذشتهٔ ۱۰۲۵ یا ۱۰۲۶ یا ۱۰۳۰ یا ۱۰۳۵ [ذریعه].

بنگرید: ذریعه ۹ : ۴۰۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۴۸.

23273 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۶۷۸: نوشتهٔ **۱۰۳۶** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

23274 ـ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): ج ۱/**۱۰۵۵**، پیرامن ۲۷۰ بیت قصیده، غزل، رباعی، مثنوی است. **آغاز:** آب می پاچد بر آتش اشک آتش زای من ـ شعله در زنجیر دارد موجهٔ دریای من [ف. رضوی ۷: ۵۸۷].

دیوان زلالی خوانساری

محمدحسن، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت. در ۱۳۱۲ چاپ شده است.

23275 ـ **مجلس** ۵۷۱۷/۲ فهرست نشده: نسخ زیبای **۱۰۸۰** در «کلیات 17573» او [رؤیت].

23276 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۱۷ (۶۳۰ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**. کلیات اوست : قصیده، سبعهٔ سیاه (حسن گلوسوز، میخانه، آذروسمندر، ذره وخورشید، سلیمان نامه، محمود وایاز)، زرین، ۹۳۹ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی: ۴۰۴].

23277 ـ **رضوی** ۴۳۱ (۴۶۶۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او. دارای: قصیده در توحید ومناقب امامان وستایش شاه‌عباس یکم ومیرداماد، ترکیب بند درمرثیه [ف. رضوی ۷ : ۴۱۷].

23278 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۰۹۲۹: سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸].

دیوان ژنوزی = دیوان فانی

دیوان ژولیدهٔ شیرازی

عبدالله.

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۱۳.

73279 ـ **ملک** ۵۴۵۹: نستعلیق محمد ابراهیم شیرازی برای برادرش کربلائی باشی قنادی، سدهٔ **۱۳**. دارای: مخمس وچند غزل با تخلص ژولیده وعبدالله، قصیده وبازمخمس، ۲۵۴ گ، ۱۲ س. **آغاز:** افتاده : مرا بغیرغم دل

مراد حاصل نیست ـ بحال آنکه بغیر ازتوهیچ در دل نیست. پایان: توژولیده بزن یاهو کصیر ـ وصلی الله ز پی گل خیر ـ توعزلت راگزین عن کل غیر ـ درادرووادی ایمن بسیر .

س

دیوان سابق

ناشناخته . درذریعه۹ : ۴۱۴ و فرهنگ سخنوران : ۲۵۳ ازدوتن بااین تخلص در سدهٔ

ستایشهایی از پیامبر و امامانست [ف. بنگال: ۱۷۶] .

دیوان ساجدی

23288ـ تهران ، همایون فرخ: بخامهٔ سراینده، نسخهٔ ممتاز [یاداشتهای آقای همایون فرخ] .

دیوان ساغر شیرازی

شیخ‌محمد خزاعی فرزند شیخ مؤمن ، از مردمان‌شیراز ، درگذشتهٔ ۱۲۴۵ یا ۱۲۴۱.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۱۵ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۵۴ .

23289ـ ملك ۵۴۰۸: شکسته‌سدهٔ ۱۳، غزلهاست به‌ترتیب تهجی باتخلص ساغر از الف تا دال، پیرامن ۷۰۰ بیت، ۴۰ گ ۹ س [رؤیت].

23290ـ دانشگاه ۲۶۹۲/۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۴ (ص۱ـ۵۲) قصاید است درستایش امامان و حاج‌کریم‌خان‌کرمانی شیخی، درفهرست آمده: میرزا محمد علی شیرازی [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۰۰] .

ساغر کنگاوری

میرزا جعفرقصر شیرینی، از سرایندگان سدهٔ سیزدهم .

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۲۵۴ .

23291 ـ دانشگاه ۲۹۱۲ : شکسته نستعلیق، نزدیك به ۲۹۰۰ بیت غزل و رباعی است . **آغاز:** ای‌نام‌توزیب داستانهاـ رونق‌ده دفتربیانها . ۷۹ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۶۹] .

23292ـ تهران ، آقای جعفر سلطان القرائی: تاریخ یادنشده، ۷۱۹۴ بیت: غزل‌و رباعی‌است **آغاز:** بنام‌آنکه‌نام او بود سر دفتر دلها ـ زنام‌نامیش‌کردیده آسان جمله مشکلها دیوان سراینده‌ایست باتخلص ساغروگویا همین کنکاوری باشد ، ۱۴۰ س [ذریعه ۹: ۴۱۵].

دیوان ساغر همدانی

محمدمهدی(محمد) رضوی قمی همدانی، سدهٔ سیزدهم .

23293ـ مجلس ۳۵۱۲ : نوشتهٔ خود سراینده در جنگ‌گرد آوری خود او با تاریخ ۱۲۶۴ و۱۲۸۱، چندغزل وقطعه ورباعی است (ص۳۴ـ۳۵) در فهرست یکجانام اومحمدمهدی وجای دیگرمحمدیادشده است[ف.مجلس ۱۰: ۱۴۶۴] .

دیوان ساقی خراسانی

محمدزمان، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت .

23294ـ مجلس ۹۹۰: در«کلیات» او مؤرخ **۱۲۸۶** [ف.مجلس۳: ۲۹۴] .

دیوان سالك

ناشناخته .

23295ـ دانشگاه ۴۸۳۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳** گویابخامهٔسراینده. دارای: غزل به‌ترتیب تهجی ، ترجیع بند، دوساقینامه، رباعی، مثنوی، باتخلص سالك **آغاز :** الا یاایهاالساقی بیاور ساغرصهباـ دراساغر نشانم‌ده جهان‌وکل‌مافیها، ۳۳ گ ۱۵ س[ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۵۴].

23296ـ موزهٔ بریتانیا ۹۷۵۲/۳ rO: سدهٔ **۱۲-۱۳**[ترجمهٔ‌ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

23297ـ ملك ۶۰۷۷/۶: نسخ **۱۲۳۴** (۹۵رـ۱۳۱پ) . دارای قصیده و چند غزل و مکتوبات ومخمسی درهفتادبندورباعی‌ومناجات. سراینده دراین تاریخ‌بایدزنده باشد و ملقب به سالك‌العارفین‌باشد . **آغاز:** مخمس: السلام‌ای خاکپایت اشرف ازعرش برین ـ السلام‌ای‌پرده دارخلوتت روح‌الامین [رؤیت] .

23298ـ تهران، دکترمفتاح ۱۱۴ : شکسته نستعلیق‌خوش عبدالکریم حسینی ، ۱۴

رمضان ۱۲۵۰ در اصفهان[رؤیت].

23299 ـ دانشگاه ۳۹۶۱ : شکسته نستعلیق‌چهارشنبهٔ ۴ذیحجهٔ ۱۲۹۱ . دارای : غزل به‌ترتیب تهجی باتخلص سالك و رباعی . آغاز: کی‌دهم باماه‌گردون‌نسبت روی‌تورا، ۸۰ گ۱۴ س[ف. دانشگاه۱۲: ۲۹۵۷].

دیوان سالك تبریزی

از سرایندگان‌سدهٔ‌سیزدهم آذربایجان، که مثنوی‌ای دربارهٔ وبای ۱۲۳۸سروده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۱۸ـ فرهنگ سخنوران: ۲۵۶ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۷۲.

23300ـ تبریز ، ملی : پیرامن هزار بیت و ازآن‌میان‌مثنوی در وصف وبای ۱۲۳۸ [ذریعه۹: ۴۱۸] .

دیوان سالك خوبی

ملامحمدحسین ، زنده‌در۱۲۴۶.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۱۹ـ فرهنگ سخنوران. ۲۵۶ـ دانشمندان آذربایجان: ۱۷۲.

23301ـ تبریز ، ملی۲۶۷۴: نوشتهٔ ۱۲۵۷ . وقفی‌آقای نخجوانی . [نسخه‌ها۴ : ۴۱۹] . گویا بانسخهٔ‌پیشین یکی‌باشد.

دیوان سالك قزوینی

ابراهیم(محمدابراهیم)که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۶۰»گذشت . ازسدهٔ یازدهم.

23302ـ مجلس ۹۹۱:در «کلیات»او مؤرخ ۱۰۸۴ که برخی نوشته‌های آن بخامهٔ سراینده است[ف. مجلس۳: ۲۹۶].

23303ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۸۲/۳۰۸۷:سدهٔ ۱۱، دارای : غزل و رباعی[ف . دکترمحمدبشیر حسین۱: ۱۱۶].

دیوان سالك كاشانی

میرزا حبیب‌الله ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۶۰»گذشت. زنده‌در۱۲۸۶.

23304ـ دانشگاه ۴۲۹۷:در«کلیات» مؤرخ ۱۲۹۹ او . آغاز: ای یار زجز تومن بریدم ـ ازانس چه‌وحشیان رمیدم[ف.دانشگاه ۱۳: ۳۲۶۷] .

دیوان سالك یزدی

ملاسالك ، که‌یاد او در «کلیات : ۱۸۶۰» گذشت . ازستایشگران‌عبدالله‌قطبشاه (۱۰۲۰ـ ۱۰۸۳) .

23305ـ دانشگاه۳۲۸۷: نستعلیق‌سدهٔ ۱۲ ، در « کلیات » او [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۲] .

دیوان سالم کشمیری

محمد اسلم، که‌برهمن بوده‌وبه‌اسلام‌گرویده ودر۱۱۱۹ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۲۱ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۵۷ .

23306 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۶۶ ۱۶۶ (۵۵۰ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲. آغاز : روشن است چو سحر زنده سر عنوانها ـ شفقی‌رنگ ثنایت افق‌دیوانها [ف . عبدالله ۲: ۳۸۴] .

سایلی رومی

23307 ـ مدینه ، عارف حکمة ۹۹: [نسخه‌ها۵: ۴۸۶].

دیوان سایلی شیرازی

محمدسعید معروف‌به آقاجانی، که پدر و نیاکانش ازعمال‌بلوك‌قیر وکارذین ازتوابع‌فیروز آباد فارس‌بوده‌اند ، و خود درشیراز میزیسته و پیش ازرفتن‌هدایت‌بدان‌شهر در۱۲۲۵درگذشته بوده‌است .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۲۶ـ فرهنگ سخنوران:

۲۵۹ (سایلی‌قیری) ـ مجمع‌الفصحاء۲: ۱۸۲.

23208ـ **دانشگاه** ۲۸۶۸/۱: نستعلیق نزدیك **۱۲۸۱** (ص۲ـ۱۹) آغاز وانجام‌افتاده ۱۵ س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۳].

23209ـ **مجلس** ۹۸۹: نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۱۳**، زرین پیرامن. ۸۰۰ بیت. **آغاز:** روزها بسیار وشبها بیشمار ـ بگذرد ازبعد ما و روزگار [ف. مجلس ۳: ۴۲۶].

دیوان سپهر کاشانی

میرزا محمد تقی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت.

23310ـ **مجلس** ۱۱۹۱: در «کلیات» اوکه‌گویا بخامهٔ‌سراینده‌است، **۱۲۴۱** [ف. مجلس ۳: ۶۸۰].

23311ـ **الهیات** ۱۳۷ب: نستعلیق ۲۱ شعبان **۱۲۴۷**، دیوان‌اوست‌بنام«محمودالقصاید» سپس‌گزارش‌واژه‌ها درسی‌باب به‌ترتیب تهجی، ۲۳۰ گ ۱۶س[ف. الهیات ۱: ۳۹۹].

23312ـ **مجلس** ۹۹۳: نستعلیق **۱۲۶۲** درون از دیهای کاشان، باخط‌خوردگیهایی که که‌گویا بخامهٔ سراینده است. دارای: قصیده، غزل، قطعه، مثنوی. رویهم‌پیرامن ۵۵۰۰ بیت، ۱۷۵ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲: ۲۹۹].

23313ـ **دانشگاه** ۲۳۹۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، زرین ۱۲۸۰۰ بیت دارد، ۳۴۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۹: ۹۹۵].

دیوان سحاب

گویا همان سحاب اصفهانی.

23314ـ **دانشگاه** ۳۴۸۹/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۲۶۹ـ۲۹۱)، زرین، مصور، دارای‌غزل باتخلص سحاب، قصیده، ترکیب. **آغاز:** خطا نکرده بودم روزم از تویار عبث ـ مراست شکوه خود از جور روزگار عبث [ف. دانشگاه ۳۱: ۲۴۹۵].

23315 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۵۹۸ rO: سدهٔ **۱۲ ـ۱۳**. [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

23316ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۴: سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

23317ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۳۴۷: سدهٔ **۱۳**، درفهرست‌آمده: اشعار سحاب[ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

23318ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۰: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۴۹۶].

دیوان سحاب اصفهانی

محمدفرزنداحمد(هاتف)حسینی‌اردوبادی، مجتهدالشعرای دربار فتحعلی شاه. در گذشتهٔ ۱۲۲۲.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۳۲ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۶۱ ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۲۰۷ ـ تاریخ‌تذکره‌های فارسی، گلچین معانی: ۶۳۶.

23319 ـ **سپهسالار** ۲۶۱: نستعلیق **۱۲۳۰**، ۲۰۵ گ ۱۵س[ف. سپهسالار ۲: ۶۰۴ و ۴: ۴۹۴].

23320ـ **دانشگاه** ۳۵۹۷: نستعلیق‌منصور تویسرکانی **۱۲۳۹**، دارای: غزل‌وقصیده‌ورباعی نزدیك‌به ۴۳۶۰ بیت[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۷].

23321 ـ **سپهسالار** ۳۹۲: نستعلیق **۱۲۴۷**، ۱۸۳ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۴: ۴۹۴].

23322ـ **ملك** ۵۲۶۱: شکسته نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** درساری مازندران، دارای: غزل، رباعی، قصیده، باز رباعی، ۸۴ گ ۱۵ س [رؤیت].

23323ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق **۱۲۶۷** در قم، بدستور آقایی میرزا فضل‌الله، ۲۵۰۰ بیت غزل وقصیده وقطعه ورباعی دارد،

۱۲۵ گ [نسخه‌ها ۶: ۹۵].

23324ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، غزل و رباعی است در آن از فتحعلیشاه نام برده است [رؤیت].

23325ـ تهران، اصغر مهدوی ۲۱۰: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، [نسخه‌ها ۲: ۷۷].

23326ـ دانشگاه، ۱۱۱: نستعلیق روزگار سراینده، سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل، قصیده، قطعه، مثنوی، رباعی. زرین، ۱۸۱ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۲: ۵۴].

23327ـ تهران، ملی ۲۵۰ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گزیده‌ای از غزلیات اوست و نام «تحفهٔ شاهنشاهی» دارد، ۸۰ ص ۷ س [نسخه‌ها ۶: ۱۳۳].

23328ـ تهران، ملی ۲۷ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل، مخمس، رباعی، ۱۷۴ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۲۰ و نسخه‌ها ۶: ۱۳۱].

23329ـ تهران، سلطنتی، شمارهٔ آن در فهرست یادنشده (۶۵۵ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، قطعه، غزل، مخمس، رباعی، مثنوی کوتاه. **آغاز**: زهی طغرای نام نامیت عنوان دیوانها، ۲۴۱ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۴۳۴].

23330ـ رضوی ۴۳۴ ادبیات (۳۶۶۳): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، اکلیلی [ف. رضوی ۷: ۴۲۱].

23331ـ دانشگاه ۲۵۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۹۱ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۹۱].

23332ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۹۴ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

23333ـ ملک ۲/۵۵۶۶: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۴** (۶۱ ر ـ ۲۰۹ پ) [رؤیت].

23334ـ مجلس ۲۴۳۰: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، زرین، دارای: غزل و قطعه و رباعی، رویهم ۷۱۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۳۰].

دیوان سحابی استرآبادی

مولانا سحابی، که یاد او در «عروة الوثقی: ۱۲۷۹» گذشت.

23335ـ مشهد، فرخ: بخامهٔ سراینده سدهٔ **۱۰-۱۱** بگواهی صائب، تا ص ۲۸۱ غزل است و بقیه رباعی ۲۹۷ ص ۱۰ س [ف. رضوی ۷: ۵۵۶ ـ نسخه‌ها ۳: ۸۹].

23336ـ ملک ۴۹۹۵: نبشتهٔ **۱۰۹۱** دارای ۴۴۵۲ رباعی او. [ذریعه ۹: ۴۳۳].

23337ـ مجلس ۱۰۸۷: از آغاز سدهٔ **۱۱**، ۶۲۵۰ رباعی است و عروة الوثقی و مثنوی دیگر از همو [ف. مجلس ۳: ۴۵۲].

23338ـ رضوی ۶۱۲ (۴۷۹۸): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۳۹۳۸ رباعی، عروة الوثقی، و مثنوی دیگر از همو [ف. رضوی ۷: ۵۵۲].

23339ـ مجلس ۲۴۳۱: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، با یادداشت ۱۲۸۸ مبنی بر اینکه دیوان بخامهٔ میرزا مهدی ملک الکتاب است، زرین، دارای: غزل ۴۶۴ و رباعی ۶۴، رویهم نزدیک به ۳۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۳۱].

دیوان سحبانی زنجانی

ضیاءالدین زنجانی، که در پانزده سالگی بتهران آمده ودر بیست و دو سالگی بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) درگذشته است. او نخست پروین وسپس سحبانی تخلص میکرده است. در ذریعه و فرهنگ سخنوران در این دو واژه از او نام برده نشده است.

23340ـ دانشگاه ۳۴۰۳: نستعلیق

علی اکبر فرزند محمد تبریزی، ۱۶ محرم **۱۳۰۹**، دارای غزل ومسمط وستایش‌ازامامان وناصرالدین‌شاه، نزدیك ۷۵۰ بیت، بایادداشتهای آقای‌باستانی دربارۀ سراینده، ۲۶ گ ۱۶س [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۰] .

دیوان سخایی

ناشناخته .

23341 ـ **موزۀ بریتانیا** ۱۰۹۳۱ Or : سدۀ **۱۲** [نسخه‌ها۴: ۶۸۰].

دیوان سرابی جهرمی

امیرالشعرا، محمد تقی فرزند محمد علی (۱۲۸۵ـ نیشابور ۱۳۴۴) ازسرایندگان‌هزال معاصر .

23342 ـ **ساری،** طاهری شهاب : گرد آوری‌خودآقای طاهری‌شهاب، پیرامن ۴۰۰ بیت ازقصیده وغزل وقطعه وهزل‌و رباعی و مثنوی، باسرگذشت سراینده [نسخه‌ها۶: ۶۱۸].

دیوان سرابی خراسانی

سید مصطفی، ازمعاصران. دیوان‌اودر۷۶ص بسال ۱۳۳۲خ در تهران‌چاپ‌شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۳۵ ـ ف. مشار : ۷۳۴ .

23343 ـ **ملك** ۶۰۶۰: سدۀ**۱۴**، ترکیب بندیست‌در نه بنددرهجومیرزامحمدعلی‌صدرتولیت آستان رضوی‌بایك دیباجه به‌نثر، سپس‌قصید در بدگویی ازسرشناسان مشهدوشیراز، بحرطویل، هجومعدل‌الملك‌شیرازی [رؤیت] .

دیوان سراج قمری = دیوان‌قمری قزوینی

سراج‌الدین‌قزوینی‌آملی، از سرایندگان سدۀهشتم‌تاروزگار سلطان ابوسعیدخان(۸۵۵ـ ۸۷۲) ، که به سراجی وقمری تخلص میکرده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۳۷ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۴ .

23344 ـ **چستربیتی** ۱۰۷: نوشتۀعمر فرزند محمد لالای مروزی، ج۱/**۷۱۲**. فیلم آن دردانشگاه ش۱۸۶۶هست[فیلمها: ۹۱] .

23345 ـ **مجلس** ۴۸۴۱/۸: نستعلیق زیبای هدایت‌الله قمی، ع۲/**۹۹۶** (گ۳۶۳ ـ ۴۰۵). **آغاز:** نزدیك‌شد كه‌زلزلۀ صدمت‌فناـ اجزای‌کوه راکند ازیکدیگر جدا[رؤیت].

23346 ـ **تهران،** ملی۱۰/۱۳۱ ف : نستعلیق‌سدۀ **۱۳** (ص۲۰۱ ـ ۲۰۵) . **آغاز:** می‌کزویم‌گزیر نیست بیار ـ دل و جان را ازو عذیست ؟ بیار[ف. ملی ۱: ۱۲۵] .

23347 ـ **ساری، طاهری شهاب :** گردآوری خودطاهری شهاب، پیرامن ۶۰۰ بیت قصیده وغزل و رباعی، باسرگذشت سراینده از سعید نفیسی ، ۵۱۲ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۰] .

دیوان سراج اورنگ آبادی

سیدسراج‌الدین‌حسین دکنی‌اورنگ‌آبادی، درگذشتۀ ۱۱۷۷ .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۳۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۶۳ .

23348 ـ **آصفیه** ، ۱۱۲۶ دیـوان : نوشتۀ پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه۴: ۲۸۸].

دیوان سراج‌الدین سگزی

از ستایشگران نصرةالدین سیستانی ، وتا روزگار ناصرالدین‌میزیسته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۳۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۶۴.

23349 ـ **تهران،** سعیدنفیسی۵۳۳ :از

سدهٔ **۱۰** ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۰۷ هست [فیلمها : ۹۲] .

دیوان سراج

سراج الدین .

23350ـ **پاکستان،** دانشگاه داکا ۲۵ HR: نستعلیق ۱۴ ج ۲/**۱۲۹۶**(۱۸۷۸م) با دیباجه‌ای بنثر ، سپس غزلها: ای از رخ خود جلوه دهی ماه رخان را [ف. حبیب الله: ۱۲۹] .

دیوان سرباز بروجردی

میرزا اسماعیل خان، متخلص به سرباز، زنده در ۱۲۶۰ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۳۸ـ فرهنگ سخنوران: ۲۶۴ .

23351 ـ **کاظمین** ، سید محمد علی سبزواری : نوشتهٔ **۱۲۶۰** در بروجرد و بروزگار سراینده [ذریعه ۹: ۴۳۸] .

23352 ـ **دانشگاه** ۴۶۵۸ : نستعلیق عبدالمجید فرزند محمد خان، چهارشنبهٔ ۲ رمضان **۱۲۷۷** دارای. غزل با تخلص سرباز، ساقینامه، رویهم نزدیک به ۲۰۰ بیت، **آغاز**: تنت گشتم ز جان شاید که گاهی ـ بسوی خود کنی آواز ما را ، ۷۲ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۰۲] .

دیوان سرخوش مشهدی

شاید سرخوش هراتی باشد که در سدهٔ ۱۳ در مشهد میزیسته است.

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۲۶۵ .

23353ـ **مشهد** ، فرخ ۵: همراه دیوان فرخی مؤرخ **۱۲۱۰** [نسخه‌ها ۳: ۹۰] .

دیوان سردار

ناشناخته .

23354ـ **تهران**، ادبیات ۲۶۷/۲ ج حکمت: شکسته نستعلیق علیمحمد فرزند حاجی محمدعلی، رجب **۱۲۸۹** ، غزل است [ف. ادبیات ۲: ۵۳] .

دیوان سردار احمدخان

سردار احمدخان محمد زایی فرزند امیر دوست محمد خان .

23355ـ **کابل،** موزه ۲۴۹: نستعلیق میر احمد فرزند میرزا عبدالعلی علوی ۲۷ شعبان **۱۲۸۳** ، بدستور ناظم [راهنمای کتاب ۱۰ : ۵۲۲] .

دیوان سرشار قفقازی

نجفعلی (نجفقلی) ، که یاد او در «کلیات ۱۸۶۱» گذشت .

23356ـ **تبریز،** ملی ۲۷۸۳ : نوشتهٔ علی فرزند میرزا محمد زمان خویی در **۱۲۴۸** وقفی آقای محمد نخجوانی [ذریعه ۱: ۴۴۰ ـ نسخه‌ها ۴: ۴۴۰] .

23357ـ **دانشگاه** ۴۰۵۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۱۲: ۳۰۳۸] .

دیوان سروری

23358 ـ **بنگال،** آسیایی ۲ قصاید (۱۳۷۴) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، قصاید اوست واسیری [ف. بنگال: ۱۱۸] .

دیوان سروش اصفهانی

شمس الشعرا میرزا محمدعلی فرزند قنبر علی از مردم سدهٔ اصفهان، بروزگار ولیعهدی ناصر الدین شاه در تبریز بوده سپس به تهران آمده است (۱۲۲۸ـ ۱۲۸۵). دیوان او بکوشش دکتر جعفر محجوب و پیشگفتار جلال الدین همایی چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۴۳ـ فرهنگ سخنوران: ۲۶۷ .

23359ـ **تهران،** ملی: نستعلیق ابراهیم طوسی متخلص به عشرتی، در **۱۲۷۴**، ۴۶۰ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۶: ۲۲۹] .

23360ـ دانشگاه ۳۸۰۶/۱ : نوشتهٔ پیرامن ۱۳۰۰ (ص۱ـ۱۷۲) بادیباچه‌درسر گذشت سراینده بخامهٔ حسینقلی‌خان سلطانی ، سپس قصیده‌هاوغزلها ، دیوان بنام شمس المناقب است[ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۸۷] .

23361ـ تهران، استاد مینوی ۱۵۹: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ، قصیده‌هاییست درستایش بهمن میرزا که در تبریز سروده است [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۵] .

23362ـ مجلس ۲۴۳۲ : نسخ خوش عبرت نایینی، ۱۳۲۷ برای سردار تیمورتاش دارای: قصیده ، مسمط، رویهم ۹۰۰۰ بیت[ف. مجلس ۸:۱۳۲] .

23363ـ تهران،سلطنتی۴۶۲۷(۶۸۷ ف) : نستعلیق‌خوش‌حسین فرزندسراینده، سدهٔ ۱۴ ، زرین، تنهاقصیده‌ایست‌درستایش ناصرالدین شاه بادیباچهٔ نثری: زحوت درحمل آمد تذدو زرین بال ، ۷ ص ۱۱ س. درفهرست سراینده بنام حسن بن‌شمس‌الشعراء سروش‌یاد شده گویا درست نیست[ف. دکتر بیانی: ۴۸۵].

دیوان سعد

23364ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ ادب فارسی: نستعلیق، بی‌تاریخ (گ۱۲۳ ـ ۱۷۰) ۱۷ س. **آغاز:** دلبرابی‌موجبی‌تاچند رنجانی مرا [مخطوطات۱:۱۶۷].

دیوان سعد بخاری

سعد حافظ، ازسرایندگان‌سدهٔ نهم ومریدان میرقاسم انوار(م۸۳۷).

بنگرید: ذریعه۹: ۴۴۶ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۶۸ .

23365ـ دانشگاه۲۲۵/۲ : نستعلیق نیمهٔ سدهٔ ۱۰ (گ۳۹ـ۴۵) ، دارای ۶۱غزل‌رویهم ۳۶۰ بیت. **آغاز:** بغیرنالدزکس‌همدمی نمی‌بینم‌ـ بغیر غم‌زکس محرمی‌نمی‌بینم[ف . دانشگاه ۲ : ۲۴۱] .

دیوان سعدی شیرازی

که‌یاد اودر «کلیات۱۸۶۱» گذشت.

23366ـ مجلس ۲۵۶۹: در « کلیات 17592» مؤرخ ۷۲۱ او، زرین،مصور [ف . مجلس ۸ :۲۷۸] .

23367ـ مجلس ۸۵۵۵ فهرست‌نشده: نسخهٔ‌کهن‌در«کلیات17595»اومؤرخ۷۵۳اگر ساختگی نباشد [رؤیت] .

23368ـ مجلسی۵۶۵۸ فهرست‌نشده: در «کلیات» اوازسدهٔ ۸ [رؤیت] .

23369ـ مجلس ۲۵۷۰: در «کلیات» او ازسدهٔ۸ [ف.مجلس ۸:۲۸۴].

23370ـ مجلس ۲۵۷۱: در «کلیات» او ازسدهٔ ۸ [ف. مجلس۸:۲۸۵] .

23371ـ تبریز،حاج‌آقاحسین نخجوانی ۱۹۲۹ : سدهٔ ۸ ، تنهاغزلهای‌اوست [نسخه‌ها ۴:۳۳۹] .

23372ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۷۴۰ Spi/VI۱۸ A: سدهٔ ۸ ، غزلهای قدیم اوست وخواتیم [ف . عبدالله۲ : ۴۶۲] . ازکتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده [ف .دکتر محمد بشیرحسین۱ : ۱۵۰] .

23373 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۵۸۵ Spi/VI ۱۸: سدهٔ۸ ،کلیات اوست [ف.عبدالله۲:۴۵۹]. نسخه داری: قصیده،غزل، مراثیه،ملمع،ترجیع ، رباعی وتک‌بیت [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۱ :۱۱۷] .

23374ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۳۵: در«کلیات»اومؤرخ رمضان ۸۰۲ [نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

23375ـ مجلس ۵۱۷۷یا ۲۵۷۲:در

«کلیات» مؤرخ **۸۰۵** او[رؤیت] .

23376ـ **مجلس** ۴۸۵۰: نستعلیق حسن کاتب، **۸۱۲**، دارای : قصیده ،غزل .باسرلوح الصاقی،۱۸۵ گ [رؤیت] .

23377ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۳۸D ۱۸۶۶(۳۱۸): نستعلیق مظفر فرزندعبدالله **۸۲۹** ، در«کلیات»او.[ف.عبدالله ۲۱۳:۲] .

23378ـ **مجلس** ۲۶۵۶/۶: نستعلیق کهن، باتاریخ **۸۳۴** دردفتر (س۶۵۵-۷۹۹)، ۱۶۰۰ بیت‌غزل وترجیع‌ورباعی‌وتك‌بیت دارد، زرین[ف. مجلس ۸: ۴۰۰].

23379ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۷ (۴۰۸ ف) : نستعلیق خوش عبدالله فرزند شیخ مرشد شیرازی‌کاتب ، سدهٔ **۹** ، زرین . کلیات اوست، دارای : دیباجهٔ بیستون، مجالس‌خمسه، رسالهٔ صاحب دیوان ، سئوال وجواب‌نطنزی‌وسعدی، نصیحة الملوك ، رسالهٔ سلطان آباقا ، حکایت ملك انکیانو ، حکایت ملك شمس‌الدین تازی‌گوی، گلستان، بستان،قصاید عربی ، قصاید فارسی، مراثی، ملمعات، ترجیعات، طیبات ، خبیثیات،هزلیات،مضاحکات،رباعیات،مفردات ۸۷۲ گ ۱۷س[ف. دکتر بیانی :۱۴۳].

23380ـ **تهران**، ادبیات ۱۶۰ ج:در «کلیات» او ازسدهٔ**۹** [ف . ادبیات۱ :۳۹۵].

23381ـ **دانشگاه**۱۴۷۸:نستعلیق‌سدهٔ **۹** در«کلیات» او[ف. دانشگاه ۸ :۸۷۲].

23382ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۸C/۴۷۴۱: سدهٔ **۹**کلیات اوست [ف.عبدالله ۲ : ۴۶۴] . از کتابهای پرفسور شیرانی‌بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۶۱] .

23383ـ **هاروارد،** هوتن۴MSP:

در«کلیات» او ازسدهٔ **۹ - ۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۶] .

23384ـ **تهران**،سلطنتی ۳۳۱ (۴۰۹ ف) : نستعلیق‌خوش‌منعم‌الدین اوحدی‌شیرازی، ع ۲ **۹۱۷/۲** . زرین ، کلیات اوست بمانند نسخهٔ(۳۲۷سلطنتی23379) باذکر«سعدی‌نامه» بجای«بستان»، ۸۲۸ص۱۹س[ف. دکتربیانی: ۱۴۵] .

23385ـ **تهران**، سلطنتی۳۳۰(۴۱۰ ف) : نستعلیق‌خوش‌نزدیك به‌یقین بخامهٔ‌منعم‌الدین‌اوحدی‌شیرازی**۹۱۷**نویسندهٔ نسخهٔ(تهران، سلطنتی ۳۳۱). کلیات اوست با تقسیمات همان نسخه با۱۵ مجلس‌بسیارخوب وزرکاری نیز از همان‌زرکار، آغاز وانجام افتاده، ۹۲۰ص۱۷س [ف.دکتربیانی:۱۴۶].

23386ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۹۵ : نوشتهٔ **۹۲۶** [نسخه‌ها۵: ۴۸۶] .

23387ـ **مجلس** ۲۵۷۴: در «کلیات» اومؤرخ **۹۲۸** [ف.مجلس ۸ :۲۹۸].

23388ـ **ملك** ۵۹۹۱: در«کلیات» او مؤرخ رجب**۹۳۲**، زرین[رؤیت].

23389ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی: در«کلیات»مؤرخ **۹۴۹** او[مخطوطات ۲: ۶۷] .

23390ـ **سپهسالار** ۷۸۰۲ : نستعلیق زیبا ، ذیقعدهٔ **۹۷۶** ، تنها خواتیم ورباعیها را دارد، زرین،۴۷ گ [ف. سپهسالار ۴ :۴۹۶].

23391ـ **مجلس** ۱۱۳۶:در «کلیات» **۹۸۲** او[ف. مجلس۳ :۵۴۸] .

23392ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۰ دیوان (۶۰۸): نستعلیق **۹۸۳** ، قصیده‌های‌اوست[ف. بنگال: ۱۰۹] .

23393ـ **مجلس** ۴۱۳۹: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [رؤیت].

23394ـ دانشگاه۵۱۵۳: در«کلیات» او گویاازسدهٔ۱۰ [ف. دانشگاه۱۵:۴۱۲۸].

23395ـ تهران،سلطنتی۴۷۵۹(۴۱۱ ف) : نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ ،کلیات اوست، زرین ، مصور،۸۹۶ص۱۰ س .

23396ـ تهران، سلطنتی۳۲۸ (۴۱۲ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ ،کلیات اوست ، ۷۷۸ص ۲۱ س [ف . دکتر بیانی : ۱۴۸ – ۱۴۹] .

23397 ـ تهران ، سلطنتی ۶۶۱/۴ (۷۲۳ف) : نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ ، تنها غزلهاست به ترتیب[ف. دکتر بیانی : ۵۴۹] .

23398ـ مجلس۲۵۷۵: نستعلیق‌آغاز سدهٔ ۱۰، آغاز وانجام افتاده و درهم ریخته ، ۲۰۷ ص۱۶ س[ف. مجلس۸:۳۰۳] .

23399ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجابB ۱۸ Spi/VI/۴۶۲۶:سدهٔ۱۰ کلیات‌اوست [ف. عبدالله ۲ :۴۶۳] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۱] .

23400ـ دانشگاه ۳۳۲۸:در«کلیات» او از سدهٔ ۱۱ – ۱۰ [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۴] .

23401ـ ملك ۵۹۸۳ : در « کلیات» مؤرخ ۱۰۰۰ او [رؤیت] .

23402ـ مجلس ۱۱۳۸: در «کلیات» مؤرخ ۱۰۱۰ او[ف. مجلس۳:۵۵۳].

23403ـ مجلس ۱۱۳۹: در«کلیات» مؤرخ ۱۰۱۷او[ف. مجلس ۳:۵۵۴].

23404 ـ آصفیه ۸۱ دیوان : خوش خط، گویا ۱۰۳۴ ، زرین ، ۲۴۰ گ [ف . میرعثمان علی۱:۵۵۹] .

23405ـدانشگاه ۴۰۲۷: نستعلیق‌پایان ج ۱/ ۱۰۴۷ ، زرین. دارای: قصیده و غزل و ورباعی،۱۵۹گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۷] .

23406ـ تهران، سلطنتی۳۲۴ (۴۱۳ ف) : نستعلیق‌خوش مقصود علی شیرازی ، غرهٔ ذیحجهٔ ۱۰۷۰ ،کلیات اوست، زرین، ۷۵۶ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی : ۱۵۰].

23407ـ اصفهان ، عمومی ۱۱۵۱۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱،زرین ، کلیات‌اوست ۷۴۰ص ۱۷س [ف.دکترمقصود ۱: ۹۸] .

23408ـ تهران، ادبیات ۵۷ ج : در «کلیات»او ازسدهٔ۱۱[ف . ادبیات ۱:۳۹۵].

23409ـ تهران ، ادبیات۲۴۱ ج:در «کلیات» او ازسدهٔ۱۱ [ف. ادبیات ۱:۳۹۵].

23410 ـ آصفیه ، شماره یاد نشده : نستعلیق خوش‌ایرانی،زرین،پیرامن سدهٔ ۱۱، ۶۴۰ص .

23411ـ آصفیه ۳۷۲دیوان: نستعلیق خوش‌پیرامن سدهٔ۱۱ ، ۳۴۰ص [ف.آصفیه ۱: ۵۵۹] .

23412 ـ دانشگاه۳۴۸۹/۹۵: نستعلیق سدهٔ ۱۲–۱۱ (ص ۲۹۵ – ۴۵۵) زرین با دو تصویر [ف. دانشگاه۱۱: ۲۴۹۵].

23413 ـ مجلس ۲۵۷۷:در«کلیات» مؤرخ ۱۷۵ (۱۱۷۵) او [ف . مجلس ۸ : ۳۰۵] .

23414ـتهران، سلطنتی ، در فهرست شمارهٔ قفسه‌یاد نشده(۴۱۴ ف):شکسته‌نستعلیق زیبای درویش‌عبدالمجید،شوال ۱۱۸۲،کلیات اوست ، زرین،۷۱۲ص۲۳ س[ف. دکتر بیانی: ۱۵۱] .

23415ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۰۶: شکسته نستعلیق بسیار خوب ، گویا ازدرویش عبدالمجید ویا ازیکی از شاگردانش ، کلیات

اوست زرین، ۴۷۲ ص ۱۹ س [ف. دکتر مقصود ۹۷:۱].

23416ـ **تهران**، ملی ۹۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۸۲** [نسخه‌ها ۴: ۲۳۳].

23417ـ **رضوی** ۷۶۰ ادبیات (۴۹۱۳): در «کلیات» مؤرخ **۱۱۹۷**، زرین [ف. رضوی ۶۷۷:۷].

23418 ـ **ملك** ۴۹۳۷/۸ : نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۳** . دارای گزیده‌ای از قصیده و غزل او [رؤیت].

23419ـ **تهران**، ملی ۲۷/۱۰۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای : قصیده و غزل (ص ۲۸۶–۲۹۹ و ۳۱۷–۳۴۴) [ف. ملی ۹۹:۱].

23420ـ **دانشگاه** ۲۱۸۳ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۸۷۲:۹] .

23421ـ **دانشگاه** ۴۷۲۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در سه بخش به‌ترتیب تهجی، زرین، ۱۷۱ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۳۶۷۹:۱۴].

23422ـ **رضوی** ۷۶۱ ادبیات (۷۰۴۰): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف . رضوی ۷ : ۶۷۸] .

23423 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۵۲ (۴۱۶ف) : نستعلیق ، شکستهٔ خوش علی‌اصغر همدانی **۱۲۰۲** ـ**۱۲۰۳**، بدستور آقای محمد خان‌قاجار ، کلیات اوست، زرین، ۵۷۲ ص ۱۱ [ف . دکتر بیانی:۱۵۴] .

23424ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۶ (۴۱۵ ف) : شکسته نستعلیق خوش رضا (میرزا رضا اصفهانی) ع ۲/۲/۱۱۸۲ (دستخورده) و باید **۱۲۰۳** باشد ، کلیات‌اوست ، زرین، ۷۱۲ ص [ف. دکتر بیانی :۱۵۲] .

23425ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۹ (۴۱۷ ف) : شکسته نستعلیق خوش محمدهادی اصفهانی فرزند محمد رضا، **۱۲۰۴** ـ **۱۲۰۷** . کلیات اوست، زرین، ۹۶۰ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۱۵۶] .

23426ـ **مجلس** ۲۵۷۸ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۱۴** او [ف. مجلس ۸: ۳۰۶].

23427ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۱۸ (۴۱۸ ف) : نستعلیق **۱۲۲۲**-**۱۲۳۳** ، کلیات اوست، زرین ، ۴۱۲ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۱۵۷].

23428ـ **مجلس** ۲۵۸۰ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۲** او [ف. مجلس ۸: ۳۰۸] .

23429 ـ **مجلس** ۲۵۷۹ : در «کلیات» مورخ **۱۲۳۲** او [ف. مجلس ۸: ۳۰۷].

23430 ـ **مجلس** ۱۱۴۰ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۵** او [ف. مجلس ۳: ۵۵۶].

23431ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۹: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۸** او [نسخه‌ها ۲ : ۹۰].

23432ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۰ (۴۱۹ ف) : نستعلیق خوش زین‌العابدین شیرازی فرزند حاج محمد جعفر، چهارشنبهٔ ۵ ع ۲/**۱۲۴۱**، کلیات اوست ، زرین، ۳۹۴ ص ۲۵ س [ف. دکتر بیانی: ۱۵۸] .

23433ـ **مجلس** ۲۲۰۰ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۳** او [ف. مجلس ۶: ۱۶۰].

23434ـ **تهران**، ملی ۹۴ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۴** او [نسخه‌ها ۴: ۲۳۰] .

23435ـ **مجلس** ۱۱۳۷ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۵** او [ف. مجلس ۳: ۵۵۱] .

23436ـ **مجلس** ۲۵۸۲ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** او [ف. مجلس ۸: ۳۱۰].

23437ـ **دانشگاه** ۱۴۸۴ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸**-**۱۱۵۰** او [ف . دانشگاه ۸ : ۱۳۳] .

23438ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۳ ج : در

«کلیات» مؤرخ **۱۲۵۰** او [ف . ادبیات ۱ : ۳۹۵] .

23439ـ **ملك** ۵۲۶۵ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۲** او [رؤیت].

23440ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۳۲۴ : نوشتهٔ ۱۲ ذیحجهٔ **۱۲۵۷** (پایان رباعیات)در «کلیات» او [رؤیت] .

23441ـ **مجلس** ۲۵۸۳: در«کلیات» مؤرخ**۱۲۵۷** او [ف.مجلس ۸:۳۱۱] .

23442ـ**تهران،** ملی۹۶فهرست نشده: در«کلیات»مؤرخ**۱۲۵۹**او[نسخه‌ها۴ :۲۳۵].

23443 ـ **تهران** ، ملی ۱۹۸ ف : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۱** او [فملی ۱:۱۹۷].

23444 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۶۵ (۴۲۱ ف) : شکسته نستعلیق زیبای سید علی شیرازی، ۲۵ج۲/**۱۲۶۱**،زرین،کلیات‌اوست، ۴۹۴ص ۲۱س[ف. دکتر بیانی:۱۶۰].

23445ـ **تهران،** سلطنتی ۳۲۱(۴۲۲ ف) : شکسته نستعلیق خوش میر محمـد حسین اصفهانی فرزند میرمحمد محسن ، در اصفهان، یکشنبهٔ ۲۲ذیقعدهٔ **۱۲۶۶** (پایان گلستان) و شعبان **۱۲۶۸** (پایان‌کلیات) زرین ، ۵۷۸ ص ۱۸ س [ف. دکتر بیانی :۱۶۲].

23446ـ **تهران،** سلطنتی۳۲۲ (۴۲۳ ف) : نستعلیق‌خوش **۱۲۶۷ ـ ۱۲۶۸** ،کلیات اوست ، زرین،۴۹۹ص۲۱س[ف. دکتر بیانی: ۱۶۳] .

23447ـ**مجلس**۵۰۷۹: نستعلیق‌محسن فرزندحبیب‌حسینی ساکن جردفادقان اصفهان، **۱۲۶۹** ، گزیده‌ایست، ۹۵گ۸ بیت[رؤیت].

23448ـ **تهران،** سلطنتی۳۱۸ (۴۲۴ ف) : شکسته‌نستعلیق‌خوش‌عبدالله‌فرزندحاج آقا جانی اصفهانی ، **۱۲۷۱**،زرین ،کلیات‌اوست، ۵۸۲ص۱۸ س [ف. دکتر بیانی: ۱۶۴].

23449ـ**لاهور،**پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۳، ۸۷۱غز: شکستهٔ منشی اودهورام‌تهاپره، **۱۲۷۸** ، غزلهاست،۱۴۱گ۱۵س[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۳۰].

23450ـ **ملك** ۶۲۲۶: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۸۰** او [رؤیت].

23451ـ **مجلس** ۲۵۸۴: در«کلیات» مؤرخ **۱۲۸۸** او[ف.مجلس۸: ۳۱۲].

23452ـ **ملك** ۵۲۸۶: در «کلیات»او از سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

23453ـ **ملك** ۵۹۶۷ : در«کلیات»او ازسدهٔ **۱۳**[رؤیت].

23454ـ **مجلس** ۲۵۸۱:در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸:۳۰۹] .

23455ـ **مجلس** ۲۵۸۵:در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس۸:۳۱۲].

23456 ـ **مجلس** ۱۱۴۱: در«کلیات» او ازسدهٔ**۱۳** [ف. مجلس۳:۵۵۷] .

23457ـ **تهران،**ملی۹۲فهرست نشده: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها۴: ۲۲۳].

23458ـ **دانشگاه**۵۰۴۶: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف.دانشگاه ۱۵:۴۰۹۶].

23459ـ **تهران،** سلطنتی۳۳۲ (۴۲۰ ف) : نستعلیق‌خوش محمدمهدی شیرازی، نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳** ، بدستورمیرزا رضاقلی ، زرین ، کلیات اوست، ۵۸۴ص۱۶س[ف. دکتر بیانی: ۱۵۹] .

23460 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۴۵۵ (۴۲۵ف) :شکسته‌نستعلیق‌خوش‌سدهٔ**۱۳**، زرین، کلیات اوست‌ولی فردیات‌را ندارد، ۴۳۸ص۲۰ س[ف . دکتر بیانی:۱۶۴] .

23461 ـ **تهران** ، ملی ۳/۷۷۹ف : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**(ص۲۰۹-۲۴۷)غزلهایی

ازاوست ، زرین[ف. ملی۲:۳۰۴] .

23462ـ **تهران،** ملی۳۸۹ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ،گزیده‌ایست ازغزلهای‌سعدی و حافظ ، ۶۵گ۱۱س [ف.ملی۱:۳۷۵].

23463ـ **اصفهان،** فرهنگ۱۱۵۱۱: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها۵:۳۱۶].

23464ـ **دانشگاه** ۱۷۳: در «کلیات» او ، زرین[ف.دانشگاه۲:۱۹۴].

23465ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۷۷/۱۰۲۵/۲ :گزیده‌ایست [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۱۷].

23466ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳قف۲۱۲:تاریخ‌یادنشده،۱۰۶ص[مخطوطات، سرفرازعلی:۶۹] .

23467ـ **بنگال،** ایشیاتك ۶۱ دیوان (۱۱۵۶) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده .

23468ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۶۲ دیوان (۱۱۶۸) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال ۱۰۹] .

23469ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۲۹۰ الف/۵۲۹۶ : تاریخ یاد نشده کلیات اوست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۶۱] .

23470ـ**ایاصوفیا**۲۰۵۱/۱۷ (۲۰۹) باتاریخ ۷۳۰ در دفتر . همراه « دیـوان أثیر الدین:21432»وجز آن **فیلم** آنهادردانشگاه ش۱۰۸هست [فیلمها: ۴۱۰].

دیوان سعید قمی

محمدسعیدفرزند حکیم محمدباقر ،ازسدهٔ یازدهم، متخلص به‌سعید وتنها، پزشك‌شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷)، واوجز قاضی‌محمدسعید قمی (حکیم‌کوچك) نگارندهٔ «اسرارالصنایع : ۶۴۶» ونیزجز آقاسعید قمی برادر میر محمد باقر تابع است.

بنگرید : ذریعه۹:۱۷۹ و۴۵۱ـفرهنگ سخنوران: ۱۷۱ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۶۷.

23471ـ **دانشگاه** ۳۴۴۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**،زرین باپنج‌مجلس تصویر، نزدیك‌به۳۰۰۰ بیت بادوتخلص سعید وتنها، دارای : رباعی و قصیده وغزل ویك‌مثنوی، ۱۰۵گ ۱۵ س[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۵۶] .

دیوان سعید نقشبندی یزدی

سعیدا ، نقاش‌که درسدهٔ‌یازدهم در اصفهان میزیسته است،صایب تبریزی(۱۰۱۶ـ۱۰۸۱) از اوبه‌نیکی یادکرده، وپس از سعیدبه مجنون تخلص‌کرده است.

بنگرید:ذریعه۹:۴۵۲ـفرهنگ سخنوران: ۲۷۱ـتاریخ‌یزد ، آیتی:۳۲۹.

23472ـ **ملك**۵۲۸۹: شکسته‌نستعلیق آغازسدهٔ **۱۲** ، دارای: رباعی، قطعه. **آغاز:** اشعارسعیدا به‌نظامی‌نرسید ـ تاقطرهٔ‌می‌زجام‌جامی نرسید، ۸۱گ۱۵س [رؤیت] .

23473ـ**مجلس**۲۴۳۳:شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای غزل ، رباعی، تك‌بیت، قطعه. رویهم ۴۶۰۰ بیت . **آغاز :** نقاش قضا نسخهٔ ابروی بتان را ـ گویا که بتصویر کشیده است کمانرا. درنسخه‌تخلص‌تنهاسعید است، ۳۰۹ ص ۱۷س[ف. مجلس۸:۱۳۳].

دیوان سقا

حاج بهرام‌بخارایی، سدهٔدهم. ازبخارابه هندنزد اکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴)رفته،سپس ازدنیا روی‌گردان شده مشك‌آب بردوش بمردم آب می‌داده وبه‌ترکی وفارسی میسروده‌است.

بنگرید:ذریعه۹:۴۵۴ـفرهنگ‌سخنوران ۲۷۱ .

23474ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۴۳/۵۱۹: ازپایان سدهٔ **۱۰**، انجام افتاده، پوسیده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۷] .

23475ـ **بادلیان**، ۳۹ وینفیلد: نستعلیق **۱۰۲۸** ، ۲۰۰ گ ۱۵س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۱۳۹ هست [فیلمها :۹۲] .

23476ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۸۸۹ سقا: شکسته و نستعلیق **۱۱۱۷**، آغاز: بازسر کرده براه طلبش حیرانم ، ۲۰۹ گ ۱۷س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۷۴] .

23477ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۱۳: تاریخ یادنشده، ۲۰ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۷۰].

23478ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۵۱۲: تاریخ یادنشده، ۵۱۲ص [مخطوطات، سرفرازعلی رضوی : ۷۰] .

23479ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۹۷ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶] .

23480 ـ **بنگال**، آسیایی ۶۳ دیوان (۲۵۱) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۹] .

23481ـ **بنگال**، آسیایی aO۵۷/۱ (۳۶۵) : شکسته ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۸] .

دیوان سلطان احمد

عمادالدوله سلطان احمد مظفری از پادشاهان خاندان مظفری (۷۸۴-۸۱۴) .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۲۷۳.

23482 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۹۰۹ ، نوشتهٔ **۸۰۹** ، **آغاز:** ای ذات تو ابتدای بیحد ـ حمد تو چگونه گوید احمد ، ۸۰ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۳] .

دیوان سلطان افشار

محمد جعفرمیرزا فرزند ظهیرالسلطنه کاظم میرزا فرزند ظهیرالدوله ابراهیم خان برادر نادر شاه افشار ، که در ۱۲۲۲ ازمشهد خراسان به هند رفته ودرحیدرآباددکن میزیسته، و آصفجاه میر فرخند علیخان بهادرفرزند سکندرجاه فرمان‌روای ودیگر بزرگان آنجا راستایش کرده، واز انگلیسها آزرده شده بودجز شاعری بعلوم نیز میپرداخته است ، وبااینکه بافتحعلیشاه وعباس میرزا نامه‌نگاری داشته ازقاجاریان بدگفته‌است. و بااینکه درآیین شیعی غلوداشته سنیان بیش‌از شیعیان باوارادات میورزیدند [دیباچه] درذریعه وفرهنگ سخنوران مادهٔ سلطان وافشار ازاو یاد نشده است .

23483ـ **دانشگاه** ۴۲۶۰: نستعلیق گویا **۱۲۵۲** ، دارای: قصیده با تخلص سلطان وقطعه ومطایبه و اعتراض ومناجات ورباعی، همراه با دیباچه‌ای در سرگذشت سراینده با یادداشتهای سودمند باستانی راد. ۷۰ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۹] .

دیوان سلطان حسین میرزا = دیوان حسینی گورکانی

دیوان سلطان دکنی = دیوان ظل الله

دیوان سلطان قاجار

سلطان محمد میرزا سیف الدوله چهل وچهارمین فرزند فتحعلی شاه، زاده در ۱۲۲۷ از مادری گرجی بنام تاج الدوله ، زنده در ۱۲۹۲.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۵۹ ـ فرهنگ سخنوران:

۲۷۲- مجمع‌الفصحاء ۱: ۳۱ .

23484- **رضوی** ۴۳۵ ادبیات (۴۶۶۴): نستعلیق خوش علیمحمد فرزند احمد طباطبایی اردستانی، **۱۲۹۲**. دارای ۵۰۰۰ بیت: غزل، ترجیع، ترکیب، قطعه، رباعی، مثنوی سیف‌الرسایل، مرثیه. با دیباچه‌ای که در آن آمده: بخشی از سروده‌های سلطان قاجار نادرست به دیوان یغما رفته، و در این باره گواه آورده است [ف. رضوی ۷: ۴۲۳] .

23485- **تهران**، سلطنتی ۲۸۸ (۶۸۳ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای: غزل، رباعی، ترجیع. **آغاز**: گر بسنجد بحشر اجر شب هجرانرا ـ ظاهر آنست که شاهین شکند میزانرا، ۱۲۹ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۴۶۶].

23486 - **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۵۷ (۶۸۴ ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زرین. دارای غزل، رباعی، ترجیع، ۱۳۹ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۴۶۶].

23487- **مشهد**، فرخ ۲۴۵: خوش‌خط از سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۹۰] .

23488- **دانشگاه** ۲۶۴۸: نسخ سدهٔ **۱۳**. دارای: غزل، ترجیع و ترکیب و قطعه، رباعی، مثنوی سیف‌الرسایل، مرثیه، ۶۱ گ ۲۹ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۲۱].

23489- **تهران**، ملی ۸۳۹ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل، رباعی، تک بیت. در فهرست سراینده باحتمال از سدهٔ ۱۳ یاد شده است. **آغاز**: گر بسنجند بحشر اجر شب هجران را ـ ظاهر اینست که شاهین شکند میزان را، ۶۱ گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۳۷۵].

23490- **دانشگاه** ۳۷۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای: غزل و قطعه و رباعی ۵۰ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۲].

23491 - **مجلس** ۹۱۵۷ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

دیوان سلطان ولد = دیوان ولد

دیوان سلطانی بختیاری

حسینقلی خان فرزند مصطفی قلیخان فرزند حاج شهباز خان کلهر کرمانشاهی (۱۲۴۷ - ۱۳۰۳). «قصایدالسلطانیه» او در کرمانشاه ۱۳۴۰ خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۹۱ - فرهنگ سخنوران: ۲۷۴ - مؤلفین مشار ۲: ۹۴۹ .

23492- **رضوی** ۱۰۰۸ ادبیات (۷۱۹۳): شکسته نستعلیق خود سراینده، سلخ شعبان **۱۲۹۴** برای میرزا محمود منشی صاحب، گزیده‌ایست، ۲۴۴ گ [ف. رضوی ۷: ۸۴۷] .

23493- **مجلس** ۵۹۰۱ فهرست نشده: نستعلیق محمد علی تفرشی ۳ ذیقعدهٔ **۱۳۳۳**. بدستور حاج علیقلیخان سردار اسعد بختیاری. با سرگذشت سراینده از سید نصرالله تقوی. ۴۸۵ گ ۱۴ س .

دیوان سلمان ساوجی

جمال‌الدین سلمان، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۰» گذشت .

23494- **تبریز**، ملی ۲۶۳۷: نوشتهٔ آدینهٔ رمضان **۷۷۴** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

23495- **قاهره**، دارالکتب ۱۳ ادب فارسی: تعلیق حسن فرزند ابی‌بکر اصفهانی **۷۸۶**، ۲۳۵ گ ۲۳ س.

23496 - **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۳۹۸: نوشتهٔ **۷۹۶**، مصور [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۶ - نسخه‌ها ۴: ۶۸۱].

23497 - **تهران**، اصغر مهدوی ۴۷: نسخ سدهٔ **۸-۹**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

23498ـ رضوی ۷۶۵ ادبیات (۴۶۶۷): نسخ نزدیك بروزگار سراینده، در «کلیات» او [ف. رضوی ۷: ۶۸۲].

23499ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۸۹: نستعلیق ۱ رجب **۸۲۱**. جدول بندی شده بزر، آغاز و انجام مجموعه افتاده. دیوان حافظ و سلمان درمتن و جنگ شعر درهامش. [نسخه‌ها ۷۱:۲].

23500ـ رضوی ۷۶۳ ادبیات (۴۶۶۶): نسخ پاکیزهٔ محمد فرزند ابراهیم مشتهر بجوانمرد **۸۲۶** در «کلیات» او، زرین [ف. رضوی ۷: ۶۷۹].

23501ـ مجلس ۲/۲۶۵۶: نستعلیق کهن، در **۸۳۴**، زرین (ص ۱۳۹–۱۶۳)، ۱۵۰۰ بیت، غزل، [ف. مجلس ۸: ۳۹۹].

23502ـ بادلیان ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو 22966» مؤرخ **۸۳۹** وجز آن. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۹ هست [فیلمها: ۵۴۷].

23503ـ قاهره، دارالکتب ۳۸ م ادب فارسی: تعلیق قاسم فرزند منصور فرزند جنید جنانی، ۱۱ ذیقعدهٔ **۸۴۱**، ۱۶۰ گ ۲۰–۲۱ س.

23504ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۶ م ادب فارسی: نستعلیق خوب در «کلیات» مؤرخ **۸۴۱** او، زرین، مصور [مخطوطات ۱: ۱۶۸].

23505ـ نور عثمانیه ۱/۴۱۹۰: باتاریخ **۸۴۴** دردفتر (گ ۱–۲۸۸). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۸ هست [فیلمها: ۴۲۱].

23506ـ تهران، آقای سلطان القرائی: در «کلیات» مؤرخ **۸۵۶** او [ذریعه ۹: ۴۶۲].

23507ـ الهیات ۲۱۳ ج: نستعلیق **۸۵۹**، زرین، ۳۵۰ گ ۲۱ س [ف. الهیات ۱: ۵۷].

23508ـ تهران، سلطنتی ۴/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ ف): نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، **۸۶۲**، گزیده‌ایست از: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل [ف. دکتربیانی: ۵۵۳].

23509ـ دانشگاه ۵۲۷۴: در «کلیات» مؤرخ **۸۷۴** او [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۰].

23510ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۵ م ادب فارسی: نوشتهٔ ۱۰ ع ۸۷۵/۲، زرین، ۲۴۰ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۶۸].

23511ـ دانشگاه ۳۸۷۶: نستعلیق حسین فرزند علی شیروانی، درآغاز ع ۸۸۱/۱، دارای: قصیده وغزل، رویهم نزدیك به ۳۴۴۰ بیت، ۱۳۳ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۶۴].

23512ـ مجلس ۴۹۴۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش جهانشاه فرزند ایاد، و درهامش آن چند دیوان و سعادتنامهٔ ناصرخسرو مؤرخ ۱۰ رمضان **۸۷۲**، رویهم ۴۵۰ گ [رؤیت].

23513ـ مجلس ۹۹۴: نسخ نیمهٔ سدهٔ **۹**، دارای ۱۰۵۰۰ بیت: قصیده، ترجیع، قطعه، غزل، رباعی، ۲۵۲ گ ۲۲ س [ف. مجلس ۳: ۳۰۰].

23514ـ تهران، سلطنتی ۳۷۰ (۴۶۸ ف): نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین، کلیات اوست دارای: ۱ـ دیوان (قصیده، غزل، رباعی، قصاید مصنوع) ۲ـ جمشید وخورشید ۳ـ فراقنامه ۴ـ قطعه، ترجیع، مرثیه، دنبالهٔ غزلها، ۴۶۱ ص ۱۹ س [ف. دکتربیانی: ۲۱۹].

23515ـ پاریس S. P. ۷۸۱: در «کلیات» مؤرخ **۸۹۲** او. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳].

23516ـ مشهد، فرخ ۲۵: در «کلیات» او ازسدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

23517ـ سپهسالار ۲۷۸: نستعلیق سدهٔ

۹ . دارای ۱۱۰۰۰ بیت: قصیده ، غزل،قطعه، آغاز و انجام افتاده ، ۲۹۵ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار۲:۶۰۶ و۴:۲۹۷] .

23518ـ تهران،ملی۲ ۱۰۲فهرست نشده: تحریری کهن سدهٔ ۹ ، زرین. دارای: قصیده ، مرثیه ، قطعه، ترجیع،غزل ، ۱۹۲ س ۲۹س چهارستونی[نسخه‌ها ۴:۲۴۴].

23519ـ مجلس ۲۵۸۸ :در «کلیات» او ازسدهٔ ۹، زرین[ف. مجلس۸:۳۱۷].

23520ـ مجلس ۲۵۸۹ : در«کلیات» او ازسدهٔ ۹، زرین [ف.مجلس۸:۳۱۹] .

23521 ـ مجلس ۲۵۹۰ : تعلیق سدهٔ ۹ ، زرین ، دارای : قصیده ، غزل ،ترجیع ، قطعه،رباعی،رویهم ۴۲۰۰ بیت[ف . مجلس۸: ۳۲۲].

23522ـسنا۱۸۸: نستعلیق‌سدهٔ ۹گویا در بغداد ، زرین ، انجام در رباعیات افتاده ، ازکتابهای‌بیانی‌بوده [نسخه‌ها۶:۴۷۰] .

23523 ـ رضوی ۷۶۴ ادبیات (۴۶۷۱): در«کلیات» اوازسدهٔ ۹ ، زرین[ف. رضوی ۷:۶۸۱] .

23524ـرضوی۴۳۸ادبیات(۴۶۶۹): نستعلیق سدهٔ ۹، آغاز و انجام افتاده ، دارای: قصیده ، مرثیه، ترجیع،مقطع،غزل‌است،۲۳۱ گ ۲۱ س [ف. رضوی۷:۴۲۶].

23525ـرضوی۴۳۹ادبیات(۴۶۷۰): نستعلیق‌ونسخ‌سدهٔ ۹، آغاز و انجام افتاده.دارای: ترکیب ، قصیده،غزل ، رباعی، مرثیه، مقطع، ترجیع است، ۱۳۱ گ‌هرصفحه ۳۸ـ ۴۰ بیت [ف. رضوی ۷:۴۲۶] .

23526ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۰۱۷ : پیرامن‌سدهٔ ۹ ، ۲۸۷ گ ۲۱س [ف. فهمی‌ادهم۱:۲۱۲] .

23527ـ دانشگاه ۲ /۲۶۸۵: نستعلیق نظام دهلوی، محرم ۹۸۵، زرین (ص۱ـ۷۵۴ هامش، و متن‌وهامش‌تاص۷۹۵) [ف.دانشگاه: ۱۰ :۱۵۷۲] .

23528 ـ ملك ۷۴۷۰: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، آغازوانجام‌افتاده ، دارای:قصیده،غزل، قطعه، رباعی، تك‌بیت، نیزقصیده، قطعه، نسخه در۱۲۴۸ به‌چهار ریال و نیم‌خریده شده، ۳۷۸ گ۱۵ س [رؤیت] .

23529ـسپهسالار ۳۰۳: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ ، دارای: ۶۹۰۰بیت. ۲۴۰ گ۱۵س [ف. سپهسالار۲:۶۰۶ و۴:۴۹۷] .

23530ـ مجلس ۲۵۹۱: نستعلیق‌کهن سدهٔ ۱۰، زرین، برخی‌ازبرگهانونویس،دارای: قصیده ، ترجیع، ترکیب،قطعه،غزل ، رباعی. رویهم: ۹۰۰۰ بیت[ف.مجلس۸: ۳۲۳].

23531ـ مجلس ۲۵۹۲: تعلیق‌اواخر سدهٔ ۱۰، زرین، انجام‌افتاده . دارای:قصیده، قطعه ، ترجیع،غزل ، رباعی، رویهم ۱۰۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۳۲۴] .

23532ـرضوی۴۳۶ادبیات(۴۶۶۵): نستعلیق خوش‌سدهٔ ۱۰ ، زرین،دارای:قصیده، ترجیع،ترکیب،قطعه‌وغزلها،انجام‌افتاده،۲۲۳ گ ۱۵س [ف. رضوی۷:۴۲۴] .

23533 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۵۲۲ Or : سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۴:۶۸۱] .

23534ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۸۲VI/pi۶۳۹(۳۷۴ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله۲:۲۶۸] .

23535ـ ملك۲/۴۷۵۱: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ـ۱۱ (۶۱پ‌ـ۱۲۹ر) ، پیرامن۵۶۰۰بیت [رؤیت] .

23536ـ تهران،ادبیات ۱۴۰حکمت:

نسخ‌سدهٔ **۱۰–۱۱** ، عنوان زرین، آغاز و انجام [illegible] جلسات ۲:۱۸] .

23537ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۸۴: نستعلیق قطب‌الدین یزدی ، در رمضان **۱۰۰۱** (پایان رباعیات) ، انجام افتاده ، [نسخه‌ها ۲:۷۷] .

23538ـ**رضوی**۷۶۶ادبیات (۴۹۱۴): در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۰۳**، زرین[ف. رضوی ۷:۶۸۳] .

23539 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۳۰: نستعلیق سلطان‌محمد تایبادی، ۱ رجب**۱۰۶۵**، زرافشان [نسخه‌ها ۲:۷۷].

23540ـ **تهران**، سلطنتی ۳۶۹(۴۶۹ف) : نستعلیق سلطان محمد تایبادی، **۱۰۶۷**، زرین. کلیات اوست. دارای: ۱ـ دیوان (قصیده، غزل، قطعه، بازقصیده، ترکیب، ترجیع رباعی) ۲ـ جمشید وخورشید۳ـ فراق نامه، ۸۴۲ ص ۱۵س [ف . دکتر بیانی: ۲۲۰].

23541ـ **ملک**۴/۵۳۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۳ ـ ۳۸) همراه ۲۹ دیوان دیگر [رؤیت] .

23542ـ **دانشگاه** ۴۱۵۰ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، انجام افتاده، باسرگذشت سراینده، ۹۳ گ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۲۰].

23543ـ **مجلس** ۲۵۹۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین. دارای: ترکیب، قصیده، قطعه، غزل، رویهم۷۶۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۳۲۵].

23544ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۵ دیوان (۱۸۸) : نستعلیق **۱۲۰۳** [ف . بنگـال : ۱۰۹] .

23545ـ**فرهادمعتمد**۲/۱۶۵: نستعلیق ۱۴ رجب **۱۲۳۷** درشمارهٔ پیشین، [نسخه‌ها۳: ۲۳۱] .

23546ـ**ملک**۲/۵۵۱۰: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای قصیده (۱۱۲ پ ـ ۱۲۷ ر) [رؤیت] .

23547ـ **تهران**، دهخدا۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین[نسخه‌ها ۳: ۱۹].

23548ـ**رضوی**۴۳۷ادبیات (۴۶۶۸): نستعلیق تحریری سدهٔ**۱۳**. دارای: مرثیه، قصیده، قطعه ، غزل[ف رضوی ۷: ۴۲۵].

23549ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۳۴A ۲۲۸ (۳۷۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله۲: ۲۷۰] .

23550 ـ **سپهسالار** ۳۰۰ : نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده، ۲۹۵ گ ۲۲ س [ف.سپهسالار۴: ۴۹۷].

23551ـ **آصفیه** ۱۱۹۸دیوان: نسخهٔ کهن ، زرین، تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ : ۲۸۸] .

23552 ـ **موصل**، مدرسة جامع پاشا ۲۲: [ف. مخطوطات: ۴۸].

23553 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۷۳۱۴: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۴۸۵ هست[فیلمها : ۹۲] .

دیوان سلیم

بروزگارشاه‌عباس، که‌اوراستایش‌کرده‌است [دانش‌پژوه] .

23554ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام‌افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۴] .

دیوان سلیم بیگ

سلیم‌بیگ ذوالقدر، یوزباشی افنان، کرمرودی آذربایجانی، زنده در ۱۰۳۷ که‌ساختمانی کرده است با این‌ماده تاریخ . [داش‌پژوه].

23555ـ **دانشگاه** ۱/۲۴۵۹: نستعلیق

گل‌احمدفرزند محمد ذیحجهٔ **۱۰۷۵** (ص ۱- ۳۷) غزل وقصیده ورباعی است نزدیك به‌هزار بیت[ف. دانشگاه۹ : ۱۱۹۷] .

دیوان سلیم تهرانی

میرزامحمدقلی‌طرشتی ، متخلص به‌سلیم ، درگذشته‌درکشمیر ۱۰۵۷ . در۱۳۴۹خ چاپ‌شده. بنگرید: ذریعه۹: ۴۶۴-فرهنگ‌سخنوران: ۲۷۵- تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۲۷.

23556- **مجلس** ۹۹۵: نستعلیق‌خوب محمدحسین‌فرزندمحمدصالح‌مازندرانی، **۱۰۷۵** زرین ، دارای: دیوان ازقصیده، قطعه، غزل ، مثنوی قضا وقدر، تعریف‌کشمیر ،مذمت‌اهل‌تذویر وحیله، رباعی. رویهم پیرامن ۸۵۰۰ بیت، ۲۶۹ گ ۱۷ س[ف. مجلس۳: ۳۰۲] .

23557- **ملك** ۵۴۰۳/۲۵ : نستعلیق سراینده‌ای با تخلص جنونی با تاریخ ع۲/ **۱۱۰۰** دردفتر(۹۱ر-۹۳پ) سپس «قضاوقدر» از همو[رؤیت] .

23558 - **مجلس** ۲۰۳۳/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** ، ضمن‌مجموعه‌۵دیوان[نسخه‌ها ۵: ۱۸۸] .

23559- **مدینه**، عارف‌حکمت ۲/۱۵۵ : باتاریخ ع۱/**۱۱۰۴**و۱۵ذیقعدهٔ ۱۱۳۱دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۵۷۸] .

23560- **دانشگاه** ۳۸۶۱ : نستعلیق علینقی فرزندعیسی ممسنی، چهارشنبه ۱۵ج۲/**۱۱۱۴** زرین، دارای: مثنوی‌وغزل‌وقطعه وماده تاریخ و رباعی، رویهم‌نزدیك ۶۰۰۰ بیت[ف‌دانشگاه ۱۲: ۲۸۳۸] .

23561 - **مجلس** ۱۱۸۶/۴ : نستعلیق **۱۱۳۵** . (ص۴۹۸-۸۵۲) درسه بخش جدا : قصیده ، غزل، مثنوی رویهم‌پیرامن ۷۵۰۰ بیت، درمیان افتاده ، [ف.مجلس۳: ۶۶۸] .

23562- **مجلس** ۲۳۳۱ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، قطعه وغزل و رباعی نزدیك‌به ۱۲۰۰ بیت (ص ۲۶۳ -۳۶۹ جنگ) [ف . مجلس ۸ : ۳۸] .

23563- **ملك** ۵۵۳۹ : نستعلیق‌شکستهٔ سدهٔ **۱۳** . دیوان قصاید اوست ، ۴۴گ ۱۷س [رؤیت] .

23564- **مجلس** ۵۰۸۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای: قضا وقدر، چند مثنوی‌قطعه ، ۶۹گ ۱۴س [رؤیت] .

23565- **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۷۷/۱۰۲۵/۱ : دارای قصیده و غزل وقطعه [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۶۱] .

23566- **تهران**، ملی ۱۱۷ فهرست‌نشده: نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۴**. دارای: قطعه ، غزل ، ۵۸ ص۱۳ س [نسخه‌ها ۴: ۲۶۲].

23567- **دیوان هند** ۳۷۱ اته ۱۵۵۸ : تاریخ یادنشده . **فیلم**‌آن‌دردانشگاه‌ش ۲۷۲۹ هست . [فیلمها : ۹۲] .

23568- **آصفیه** ۸۱۸ دیوان : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۳۰۰] .

23569 - **بنگال**، ایشیاتك ۶۶ دیوان (۲۵۲): شکسته، تاریخ یادنشده :

23570- **بنگال** ، ایشیاتك ۶۷ دیوان (۵۷۶) : نستعلیق، تاریخ یادنشده .

23571- **بنگال** ، ایشیاتك ۶۸ دیوان (۸۷۵) : شکسته، تاریخ‌یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۹-۱۱۰] .

دیوان سلیمانی

سلیمان سلیمانی همدانی.

23572- **مدینه** ، عارف حکمة ۴۲ : [نسخه‌ها۵ : ۴۸۶] .

دیوان سلیمی = سلیم

سلطان سلیم‌فرزند بایزید (۹۱۸ - ۹۲۶) متخلص به‌سلیم وسلیمی. دیوان‌فارسی اورادکتر پل‌هرن درالمان بسال۱۹۰۴م چاپ‌کرده‌است. او خودراازفرزندان فریدون‌شاه‌ایران‌میدانست و به‌فارسی میسروده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۶۸- فرهنگ‌سخنوران ۲۷۵ (سلیم‌رومی).

23573- **تهران**، سلطنتی۲/ ۱۱۰۸۰ (۷۱۱ف) : نستعلیق‌محمد عزمی(یا قربی) در دفتری نوشتهٔ **۸۹۶**تا**۹۶۳** . دارای : قصیده ، قطعه، غزل (مرتب) . **آغاز:** خدایاترا زیبد این‌پادشاهی- که هرپادشه را تو پشت و پناهی [ف. دکتربیانی : ۵۲۱].

23574- **قاهره**،دارالکتب ۱۴۱ ادب فارسی طلعت: تعلیق زیبا ، رحیمی **۹۶۷** (گ ۱-۵۴)زرین . **آغاز:** ای‌ترا پردهٔ عزت علم یکتایی ... [مخطوطات۱:۱۶۹] .

23575 - **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۷۳۷ : عبدالوحیدمشهدی، سدهٔ**۱۰**،۴۲ گ۱۳ س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۶۲] .

23576-**استانبول**،طوپقپوسرای۷۳۸ R : عبدالوحیدمشهدی، سدهٔ **۱۰** ، ۳۲گ۱۲ س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۶۳].

23577- **تهران**،سلطنتی۹۳۷۴(۵۸۱ ف) : نستعلیق عبدالواحد ، سدهٔ **۱۱** ، زرین دارای : قصیده،غزل (مرتب) ، **آغاز:** ای‌ترا پردهٔ عزت علم یکتایی- کسی نه همتای تو در ملکت بی‌همتایی،۵۸ص۱۳س[ف. دکتربیانی: ۳۵۲] .

23578 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۱۲۷ Or : سدهٔ **۱۱-۱۲**. درفهرست آمده: دیوان سلیم یا سلیمی [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۰].

23579-**قاهره**،دارالکتب۸۲ادب‌ترکی طلعت: تعلیق زیبای سیدعبدی، ۲۵ج۲/**۱۲۵۹** زرین ، **آغاز :** خدایا ترا زیبد این پادشاهی [مخطوطات۱:۱۶۹] .

23580- **دانشگاه**۱/۳۹۹۶: نستعلیق یحیی، ۱ع۱/**۱۳۱۷** (ص۱-۶۴)، غزل است به هر دو تخلص ، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۹۸۶] .

23581 - **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۵۰۷ : ۲۳گ۱۵ س[ف . فهمی ادهم۱ : ۲۶۳] .

23582 -**قاهره**، دارالکتب ۱۴۲ادب فارسی‌طلعت : تعلیق، بی‌تاریخ، آغاز افتاده ، ۱۹ گ [مخطوطات۱:۱۶۹] .

دیوان سمر

از سرایندگان روزگار محمد شاه قاجار (۱۱۹۳-۱۲۱۲)که اورا ستایش‌میکرده‌است. در برگ یکم نسخهٔ ملك آمده : که سمر از نواده‌های قائم‌مقام‌است.

بنگرید : ذریعه۹: ۴۷۰.

23583- **ملك** ۵۴۰۴:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، بایادداشتی‌که سراینده را از نوادگان‌قائم‌مقام دانسته‌مؤرخ۱۳۱۲، ۲۶۲ گ ۹س [رؤیت] .

دیوان سنایی

ابوالمجدمجدود ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۲ » گذشت . نسخهٔ چاپ شدهٔ دیوان او بکوشش استاد مدرس‌رضوی درتهران ۱۳۲۰خ دارای ۱۳۳۴۶ بیت است.

23584 - **تهران** ، ملی ۲۳۵۳ : در «کلیات» او از سدهٔ **۶** [راهنمای کتــاب ۵ : ۵۸۶] .

23585ـ **دانشگاه کمبریج** ۱/۱۷۲۴ Or: نسخ غیاث‌الدین‌محمد فرزندیوسف‌فرزند علی ، رجب **۶۰۴** (گ۱ـ۱۷) . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۸۳۳هست [فیلمها: ۵۴۱].

23586ـ **ملك** ۵۴۶۸: نسخ اوایل‌سدهٔ **۷** ، بایادداشت لطفعلی‌آذر دربارهٔ نسخه‌که‌گویا بروزگار سراینده نوشته شده است . دارای : دیباجه ، فهرست، قصاید (زهدیات) ، مدایح ، قلندریات، غزلیات، هجا، مراثی. برابرفهرست افتادگیهایی در غزلهاست ، ۱۹۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

23587ـ **استانبول**، حالت‌افندی‌ملحی ۳/۱۳۵: باتاریخ **۷۱۷** دردفتر بخشی‌ازشعرهای اوست(گ۱۰۷ـ۱۱۱) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۵۸ هست [فیلمها : ۴۹۸] .

23588ـ **تهران**، مهدی‌بیانی ۶ مج : نستعلیق مجدالدین‌علی‌قوسی شوشتری، **۹۹۵**، گزیده‌ایست [نسخه‌ها۱ : ۱۶] .

23589ـ **الهیات** ۱۴۲ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، درهامش «حدیقه» نوشته‌شده، زرین [ف. الهیات۱: ۱۱۲] .

23590ـ **دانشگاه** ۲۳۲: نستعلیق‌زیبای ۱ ج۱/**۱۰۰۳** ، باسرگذشت سراینده، قصیده، غزل ، رباعی، کارنامهٔ‌بلخ، زرین. درچاپ‌مدرس رضوی ازنسخه به‌نشانی پ یادشده‌است، ۳۶۲ گ[ف. دانشگاه ۲: ۵۵] .

23591ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۱۱۳: نستعلیق امامقلی‌کرمانی ، **۱۰۰۶** [نسخه‌ها۲: ۹۵] .

23592 ـ **تهران** ، ادبیات ۵/۱۵۶ حکمت: نستعلیق‌هندی، ۱ع/**۱۰۰۸** دراحمد آباد ، مقابله شدهٔ ابوحیان فرزند علی [ف . ادبیات ۲: ۱۱] .

23593ـ **ملك** ۵۲۵۲: نستعلیق**۱۰۲۰** در«کلیات» او[رؤیت] .

23594ـ **رضوی** ۴۴۰ ادبیات(۴۶۷۲): نستعلیق حسن مطیعی کاتب جر فادقانی ، ع ۱/**۱۰۲۲**، باتصحیحات وافزودگیها، ۱۸۷ گ ۲۷ـ۳۰ س[ف. رضوی۷: ۴۲۷].

23595 ـ **ملك** ۶/۵۰۴۴ : نستعلیق خوش، باتاریخ **۱۰۲۵** بهمین‌خامه در مجموعه (۳۲پ ۱۲۶ پ) يك مثنوی و يك قصیده است [رؤیت] .

23596ـ **تهران**، دهخدا ۲۲۴: نستعلیق ۱۲۵ (**۱۰۲۵**) [نسخه‌ها ۳: ۳۹۵] .

23597 ـ **ملك** ۵۲۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغازوانجام‌افتاده، دارای: قصیده، ترجیع، رباعی ، قطعه ، غزل ، بازرباعی، ۲۷۷ گ ۲۰ س [رؤیت] .

23598 ـ **مجلس** ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، ۲۰۰ بیت در جنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵] .

23599ـ **مجلس** ۹۹۶: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، زرین . دارای: قصیده، قطعه ، غزل ، رباعی، پیرامن ۱۰۰۰۰ بیت، ۲۴۴ گ۱۵س[ف. مجلس ۳: ۳۰۳] .

23600ـ **تهران**، سلطنتی۲ ۳۶۲ (۲۲۰ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**. دارای: قصیده، قطعه، **آغاز:** بس‌که‌شنیدی‌صفت روم وچین ، ۴۹۳ص ۱۵س[ف . دکتربیانی: ۳۴].

23601 ـ **تهران** ، دهخدا ۲۳۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، با دیباجهٔ تقی‌الدین حسینی [نسخه‌ها ۳: ۳۹۵].

23602ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۵۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶].

23603ـ **سپهسالار** ۳۴۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، بدوخامه ، آغاز وانجام‌افتاده، ۲۵۶ گ ۱۴س[ف. سپهسالار ۲: ۴۰۸و۴: ۴۹۷].

23604 ـ مجلس ۲۴۳۴ : شکسته نستعلیق هدایت ملا باشی ، **۱۲۵۱** در شیراز ، دارای:قصیده‌وغزل‌وقطعه‌ورباعی، رویهم ۲۶۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۳۶] .

23605ـ فرهادمعتمد۱۳۲:نستعلیق حاجی سیدعلی ، ذیحجهٔ **۱۲۵۸** درتهران. با یادداشت‌فرهاد میرزا[نسخه‌ها۳:۱۷۹].

23606ـ تهران، ملی ۳۷ف: شکسته نستعلیق خوش‌موسی حسینی ، شوال **۱۲۸۶** یا **۱۲۹۶**یا**۱۲۶۸** . تنهاقصیده‌ها رادارد،۹۱گ ۱۴س[نسخه‌ها ۴:۱۶۷ و ف ملی۱: ۱۲۴].

23607ـ نجف، امیرالمؤمنین: نستعلیق محمدشفیع فرزند میرزا محمدجعفر آشتیانی ، ۲۷ شعبان **۱۲۷۲** ، ۲۲۴گ[ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

23608ـ مجلس ۹۹۷: نستعلیق میرزا ابوالقاسم جویای اصفهانی، **۱۲۷۴**دراصفهان. دارای‌پیرامن ۶۵۰۰ بیت از : قصیـده، غزل ، قطعه ، رباعی. ۲۳۳گ۱۵س [ف. مجلس ۳: ۳۰۴] .

23609ـ ملك ۵۳۸۶ : نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳**، بایادداشت ۴میزان۱۲۷۵دردارالعلم شیراز نماز خانـهٔ مشرقی ، ۱۷۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

23610ـ ملك ۵۵۴۹: نستعلیق تاریخ یادنشده ، دارای:قصیده ، غزل وداستانی‌به‌نثر دربارهٔ قوام‌صدرالدین ناصربن‌حسن که‌هر بار به بلخ می‌آمدموفق‌بدیدن سنایی نمیگشت درمیانهٔ نسخه [رؤیت] .

23611ـمجلس ۳۶۸: نستعلیق شکسته آمیز، تاریخ‌یادنشده،۱۷۵گ۲۱س[ف.مجلس ۲:۲۱۷] .

23612ـ قاهره ، دارالکتب۵۹م‌ادب فارسی : تعلیق زیبای تاریخ یاد نشده ، زرین [مخطوطات ۱:۱۶۱].

23613ـ بنگال ، آسیایی ۶۹ دیوان (۴۶۰) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۰] .

23614ـ بنگال ، آسیایی ۷ قصایـد (۴۵۵) : شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۸] .

دیوان سنجر کاشانی

محمد هاشم، که یاداو در«کلیات:۱۸۷۳» گذشت .

23615ـدانشگاه۱۸/۲۴۶۶: نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (ص۶۲۸ ـ ۶۴۱) گزیده‌ایست [ف. دانشگاه۹: ۱۲۳۵].

23616ـرضوی۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳): نزدیك**۱۰۵۵**. قصیده وغزلست درپیرامن هزار بیت دریك جنگ[ف رضوی۷:۵۹۵] .

23617 ـ ملك ۵۱۵۸/۱ . نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**(۱پ-۱۲۶پ)، دارای:قصیده، غزل باتخلص سنجر، رباعی [رؤیت].

23618ـ دانشگاه ۳۷۴۰/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین،سرگذشت‌سراینده بخامهٔ‌پرتو بیضاوی درآغاز هست (ص۱۱۲-۲۱۳)دارای: قصیده و غزل ودو رباعی،از میان افتاده [ف . دانشگاه ۱۲:۲۷۳۴] .

23619ـتبریز،ملی۲۷۱۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۲۹۶] .

23620ـ بنگال ، ایشیاتك ۷۰ دیوان (۵۱۳) : نسخ ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۱۱۰] .

دیوان سوخته

شایدسوختهٔ کرمانی .

بنگرید: تذکرهٔروزروشن:۳۰۵-فرهنگ سخنوران : ۲۷۹ .

23621 ـ قاهره، دارالکتب ۴۲ ادب فارسی : تعلیق، بی‌تاریخ، زرین، ۴۷ گ ۱۱ س. آغاز : بیاساقی دوران بیار آن حل مشکلها... [مخطوطات ۱: ۱۶۹] .

دیوان سوزنی سمرقندی

حکیم شمس‌الدین محمد (مسعود) فرزند علی درگذشته در ۵۶۲ یا ۵۶۹ [ذریعه] . در جوانی هجوهایی رکیک گفته و گویا در پیری توبه کرده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۷۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۷۹ .

23622 ـ دانشگاه کمبریج ۲/ ۱۷۲۴ Or : باتاریخ رجب **۶۰۴** در دفتر (گ ۱۹ ـ ۴۸). فیلم آن در دانشگاه ش ۸۳۳ هست [فیلمها: ۵۴۱] .

23623 ـ تهران ، سلطنتی ۴/ ۳۰۳۴ (۷۲۶ ف) : نستعلیق کهن خوش، میان **۷۹۰ ـ ۸۳۰** ، هفت قصیده است و در میان افتادگیها دارد [ف. دکتر بیانی : ۵۶۳] .

23624 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۵۲۱ Or : سدهٔ **۱۱ ـ ۱۰** ، مصور [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱] .

23625 ـ بنگال، ایشیاتك ۷۱ دیوان (۱۲۵۴) : نستعلیق **۱۰۱۱** [ف . بنگال : ۱۱۰] .

23626 ـ سپهسالار ۴۱۸ : نستعلیق **۱۰۳۳**، زرین، مصور، دارای سه بخش: ستایش هجو، رباعی، نسخهٔ شاهانه، ۲۸۵ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۰۹ و ۴: ۴۹۸].

23627 ـ رضوی ۴۴۱ ادبیات (۴۶۷۵): نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمدعلی شیرازی رستم الکاتبین ۴ محرم **۱۲۰۴** در قصبهٔ نایین بدستور میرزا محمدحسنخان طباطبایی [ف. رضوی ۷: ۴۲۸] .

23628 ـ دانشگاه ۳۲۴۹ : نستعلیق رحمان علی بواسحاق، **۱۲۰۶**، نزدیك به ۳۲۰۰ بیت دارد [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۷].

23629 ـ مجلس ۲/ ۴۰۹۹: نستعلیق عبدالوهاب فرزند محمد حسین اصفهانی ، ۵ شعبان **۱۲۵۷** (۸۱ پ ـ ۱۳۹ پ) . دارای : قصیده ، غزل، رباعی [رؤیت] .

23630 ـ تهران، سلطنتی ۳۷۸ (۳۳۲ ف): نستعلیق رضا قلی ، شوال **۱۲۵۸**، بدستور شاه ، **آغاز:** درهر گناه سخرهٔ دیوم بخیر خیر، زرین ، ۱۹۰ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۴۶] .

23631 ـ مجلس ۲۱۹۹ : تحریری متوسط هادی در **۱۲۶۱** . دارای ۲۵۵۰ بیت، ۱۲ س . [ف. مجلس ۶: ۱۶۱] .

23632 ـ تهران، ملی ۵۵ فهرست نشده: نستعلیق خوش محمدکاظم فرزند محمد متخلص به ناظم، **۱۲۹۵** یا **۱۲۶۵** (هردو تاریخ درفهرست آمده) . زرین، دارای: قصیده ، غزل ، قطعه ، هزل، طیبات، رباعی [نسخه‌ها ۴: ۱۷۲].

23633 ـ اصفهان ، شیخ حسن جابری انصاری ۲ مج : نستعلیق میرزا علی انصاری ، **۱۲۷۴** [نسخه‌ها ۶ :۵۹۷] .

23634 ـ تهران، استاد مینوی ۹۹ : نستعلیق عبدالله محبوب فسایی، یکشنبهٔ ۱۰ صفر **۱۲۸۷** در شیراز ، [نسخه‌ها ۶: ۶۴۵].

23635 ـ مجلس ۹۴۱: شکسته نستعلیق میرزا راقم ، در **۱۲۸۷** برای محمد ابراهیم مشتری، همراه دیوان ازرقی، ۲۶۰۰ بیت دارد. [ف. مجلس ۳: ۲۱۴] ،

23636 ـ تهران، ادبیات ۱۵۱ حکمت: نستعلیق **۱۲۹۰** [ف. ادبیات ۲ :۱۹].

23637 ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب

۱: نستعلیق‌میرزامشتری،ج۲/**۱۲۹۳**[نسخه‌ها ۵ : ۶۲۶] .

23638_ **ملك** ۵۶۱۵/۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۱۰۰ر_۲۶۶ر) . دارای: قصیده، قطعه، ترکیب ، رباعی [رؤیت]فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۸۱ هست [فیلمها: ۹۲] .

23639_**رضوی**۴۴۲ادبیات (۴۶۷۶): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** [ف. رضوی ۷: ۴۲۸].

23640_**تهران**، دهخدا ۹۲: نسخ سدهٔ **۱۳_۱۴** باتصحیح دهخدا [نسخه‌ها۳: ۱۹].

23641 _ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۶۳ (۶۹۷ف) : نستعلیق خوش حاج صفا سلطان الکتاب، ج ۲/**۱۳۲۳**،زرین.دارای:دیباجه، غزل ، قطعه ، رباعی، مسمط،۳۸ص۱۲س[ف. دکتر بیانی: ۴۸۶] .

23642_ **تهران**،ملی۵۶فهرست‌نشده: شکسته نستعلیق موسی مرآت الممالك مستوفی آشتیانی عراقی ، دههٔ پایان ذیقعدهٔ **۱۳۳۸** . دارای: قصیده ، غزل،قطعه ، هزل، رباعی،یك مقالهٔ اجتماعی، ۱۶۵ ص ۱۷ س [نسخه‌ها۴ : ۱۷۴] .

23643 _ **مجلس** ۹۹۸ : نسخ خوب محمدعلی‌عبرت نائینی، در **۱۳۴۳** از روی سه نسخه نبشته وباقریحهٔشاعرانهٔخود بتصحیح آنها پرداخته، برای سردارمعظم خراسانی، دارای: قصیده ، غزل ، رباعی‌بیش‌از۹۰۰۰ بیت،۱۹۱ گ۲۵ س [ف.مجلس۳: ۳۰۴] .

23644_**مجلس**۹۹۹: نسخ‌خوب بازهم عبرت‌نایینی، در **۱۳۴۶** برای سیدعبدالرحیم خلخالی ازروی سه‌نسخه،درپیرامن‌نه‌هزاربیت، باکمی جدائیها ازنسخهٔ ۹۹۸،مجلس،۲۵۹گ ۱۸س [ف.مجلس ۳: ۳۰۶].

23645_ **مجلس**۲۴۳۵: نستعلیق‌حسن مصاحبی ، **۱۳۵۴** ، دارای : قصیده و مسمط و قطعه وغزل ورباعی و خردنامه و هزل ، رویهم ۸۶۵۸ بیت[ف . مجلس۸: ۱۳۷] .

23646_ **مشهد**، فرخ ۲۸: تاریخ یاد نشده،گزیده‌ایست [نسخه‌ها۳: ۹۰].

23647 _ **بادلیان** ، ۱۱۰ الیوت ۳۰۷۷ اته : نستعلیق، ۱۵۲ گ ۲۱س. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش۹۰۶ هست .

23648_ **پاریس** ۷۹۹/۲ S.p:نسخ تاریخ‌یادنشده، باسر گذشت‌اوازتقی‌الدین‌محمد حسینی (بلوشه: ۱۲۴۲). **فیلم**آن دردانشگاه ش ۶۵۶هست [فیلمها : ۵۲۰] .

23649_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۹۹Api VI۷: نستعلیق بی‌تاریخ[ف.عبدالله ۲: ۱۴۳].

دیوان سهای شیرازی

محمد تقی‌مشهوربه‌خان‌سها ، که‌یاد او در «کلیات : ۱۸۷۳»گذشت .

23650_ **مجلس**۱۰۰۰: نستعلیق‌گویا خود سراینده، در«کلیات» او . دارای:قصیده، مرثیه ، غزل ، رباعی،مثنوی،قطعه [ف.مجلس ۳: ۳۱۱] .

دیوان سهیلی جغتایی

امیرنظام‌الدین احمد، ازمردم الوس ، به فارسی و ترکی میسروده و در ۹۱۸ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۴۷۹_فرهنگ سخنوران: ۲۷۹ .

23651_ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸۲ م ادب فارسی : تعلیق عبدالکریم خوارزمی ، ۳ ذیحجهٔ **۸۸۶**،همراه دیوانچهٔسیفی، درفهرست آمده : دیوانچه سهیلی‌لعله‌امیرنظام‌الدین‌احمد السهیلی م ۹۱۸ ، زرین ،**آغاز** : خوان‌نوال

تست‌عیش و نوش جان‌ما [مخطوطات ۱: ۱۹۵].

23652ـ **بنگال**، ایشیاتك ۷۲ دیوان (۶۶۵): نستعلیق **۹۹۹** [ف. بنگال: ۱۱۰].

23653ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۷۵۸۶: سدهٔ **۱۱**. همراه با دیوان ریاضی و دیگران [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

23654ـ **بادلیان** ۱۰۲ الیوت: نستعلیق سلطان‌محمد خندان، تاریخ‌یادنشده، ۱۰۰ گ ۱۳ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۸۳ هست [فیلمها: ۹۲].

دیوان سید

محمد سیدخواجه، متخلص به‌سید.

23655ـ **رضوی** ۴۴۳ ادبیات (۸۷۷۲): نستعلیق بد و مغلوط سدهٔ چهاردهم، ۵۳ گ: **آغاز**: شهنشاه جنون تاخیمه‌زد بر کشوردلها ـ شد ازهر یك‌شرار دلفروزش حل مشکلها [ف. رضوی ۷: ۴۲۸].

دیوان سید

با تخلص‌سید وسیدا.

23656 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۱۳۲ Spi/VI ۵۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲** آغازغزلها: خداوندبشو ازگردبدنامی‌جبینم‌را [ف. عبدالله ۲: ۵۱۰]. از کتابهای پرفسود شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۷].

دیوان سید کابلی

سیدرضا مداح پسرحاج‌سید حسین تهرانی عطار مشهدی، که درکابل میزیسته و سید تخلص میکرده است، ودرپاسخ‌ملامقبل(م۱۱۵۷)غزلی سروده است، وامامان ونجف وکربلا وطوس را ستوده است. درذریعه و فرهنگ سخنوران‌مادهٔ سید از اونام‌برده نشده است.

23657ـ **دانشگاه** ۴۲۶۴: نستعلیق‌خود سراینده، گویا **۱۲۱۹**، دارای:غزل و قصیده ومخمس ومثنوی درستایش امامان‌و نجف‌وکربلا وطوس ومعجزنامهٔپیامبر وعلی، ۸۶ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۳۶].

دیوان سیدلاهیجی

سیدلاهیجی‌گیلانی، گویا نسخه‌گوهرمراد نامیده‌شده‌است، دردیباچهٔمنثور آن‌ازمیرزاعلی‌خان لاهیجانی‌یاد شده است[دانش‌پژوه]در ذریعه۹: ۴۸۱ـ ۴۸۳ و فرهنگ سخنوران: ۲۸۱ ـ ۲۸۲ درمادهٔسیدبه‌این‌سراینده‌بر نخوردم.

23658ـ **دانشگاه** ۲۸۴۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، دارای قصیده‌هایی بنام: ملح‌العرفان، نکات العرفان، مشکاة، مصباح **آغاز**: درعهد دولت قمر برج‌عزوجاه ـ ان‌حامی‌شریعت‌و آن‌جان‌دین پناه، ۹۲ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۹۳].

دیوان‌سید لاهیجانی یزدی

اسماعیل فرزند رئیس الواعظین ابوتراب فرزند جعفر، واعظ، متخلص‌به سید، زنده در ۱۳۱۵. درذریعه وفرهنگ سخنوران در مادهٔ سیدازاین سراینده‌نام برده نشده‌است.

23659ـ **دانشگاه** ۲/۴۱۷۲: نستعلیق سراینده، **۱۳۱۵**، درجنگی ازسروده‌های‌خود او ودیگران (۲۰۷پ ـ ۲۸۰پ)[ف.دانشگاه ۱۳: ۳۱۳۹].

دیوان سید مطهر

در مادهٔ «سید» و«مطهر»ازذریعه‌وفرهنگ سخنوران از اویادنشده است.

23660ـ **مجلس** ۵۹۷۶:در جنگی از سدهٔ **۱۱**، ۱۰۹۵ بیت است[ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

دیوان سیدی

ناشناخته .

بنگرید: فرهنگ سخنوران:۲۸۲(سیدی کابلی = سیدشاهی زنده در۱۰۰۴).

23661ـ **دانشگاه** ۲۶و۱۴۲۷/۲۷: باتاریخ **۱۰۷۴ ـ ۱۰۷۹** درجنگ، هفت‌بندی است درپاسخ‌کاشی وغزلهایی (۴۴۶ر ـ ۴۵۱) [ف.دانشگاه۸: ۱۰۱].

دیوان سیرتی قزوینی

محمدحسین‌غفاری خوشنویس،سدهٔ‌یازدهم، به‌هندرفته و دردربار جهانگیرپادشاه (۱۰۱۴ـ ۱۰۳۷) جای یافت ، وپس ازمرگ شاه به‌حج رفته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۴۸۳ـفرهنگ‌سخنوران: ۲۸۲ .

23662 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۷:تاریخ یادنشده، ازکتابهای آقای نخجوانی بوده است [ذریعه۹: ۴۸۳ ـ نسخه‌ها۴: ۲۹۶].

دیوان سیراب

ژوکال‌کیشور ، سیراب،که به فارسی وارد میسروده است .

23663ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸۷ pi VI ۱۸۵۴ (۶۰۹ ف) : نستعلیـق **۱۳۱۸** نوشتهٔ جاکال‌کیشور : **آغاز:**حمدتونه طاقت‌زبانها۔ وصف‌تو برون زفهم جانها [ف . عبدالله ۲: ۴۲۵].

دیوان سیف اسفرانك

سیف‌الدین اعرج،که یاد او دروکلیات : ۱۸۷۳،گذشت .

23664ـ **استانبول**،اونیورسیته ۱۷۱ ف: تعلیق‌محمدفرزند علی‌کاتب‌آقسرایی، یکشنبهٔ ۳ رجب **۷۴۷**، ۳۶۸ گ. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۳۵ هست [فیلمها : ۹۳] .

23665 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۷۹۶/۷ : باتاریخ **۸۱۰** در دفتر [ف . فهمی‌ادهم ۱: ۳۰۹] .

23666ـ **لنین‌گراد** : نوشتهٔ امیرسید کمال‌الدین بخاری ، سدهٔ **۸**.فیلم‌آن در ملی هست[نسخه‌ها۳: ۱۰۲] .

23667ـ**سپهسالار**۱/۲۹۲۷: نستعلیق نیمهٔ رجب**۸۶۳**(۲پ۔۴۲پ)، نام‌اوسیف‌الدین السیرنگی یاد شده [ف. سپهسالار ۲: ۶۱۲و۴: ۴۹۹] .

23668 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۷۶/۱ (۷۰۴ف): نستعلیق‌خوش‌کمال‌ثانی**۸۶۶**دارای: قصیده ، قطعه،رباعی سپس دیوان‌ظهیرفاریابی. **آغاز:** شب‌چو بردارد حجاب ازهودج اسرار من. رویهم ۳۲۴ ص ۳۹س [ف. دکتر بیانی: ۵۰۲] .

23669 ـ **دانشگاه** ۲۷۵۰ : نستعلیق سدهٔ**۹ـ۱۰**،زرین، نسخهٔ‌کامل، نزدیك‌به۱۰۰۰۰ بیت دارد[ف . دانشگاه ۹: ۱۲۴۱] .

23670 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۳/۳ (۶۹۹ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰**. بدینگونه: ۱ ـ دیوان مسعودسعد ۲ـنجیب جرفادقانی ۳ـاین دیوان۴ ـ رضی نیشابوری ۵ـ ازرقی . زرین، رویهم ۷۰۴ص [ف. دکتربیانی: ۴۹۰].

23671 ـ **سپهسالار** ۲۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز وانجام افتاده، با اصلاحاتی از هدایت، ۳۷۸گ۱۵ س[ف. سپهسالار ۲: ۶۱۲ و ۴ : ۴۹۹].

23672ـ **مشهد** ، فرخ۲۶: سدهٔ **۱۰**، نسخهٔ‌کامل، زرین [نسخه‌ها ۳: ۹۰] .

23673ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۳۰/۱۵۸۰ : نوشتهٔ الله دتا ، سدهٔ

۱۲ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۱۷].

23674 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۹۰ . Add : نستعلیق **۱۰۰۳** ، ۲۸۹ گ ۱۷ س (زبدة القصاید ـ رباعیات) **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۷۱ هست [فیلمها : ۹۳].

23675 ـ **مجلس** ۱۰۰۱ : نستعلیق **۱۰۲۶** زرین ، پیرامن ۱۰۵۰۰ بیت ، ۲۸۲ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۳ : ۳۱۳] .

23676 ـ **مجلس** ۲۴۳۶ : نستعلیق محمد قاسم انصاری ، **۱۰۳۵** ، زرین ، دارای: قصیده و ترجیع بند وقطعه ، رویهم ۴۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۱۳۷] .

23677 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۸۷۵ . H : ابوبکر فرزند رستم فرزند محمد فرزند احمد شیروانی ، **۱۰۷۶** ، ۲۴۴ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۸۴] .

23678 ـ **سپهسالار** ۲۸۱ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، زرین ، ۲۵۵ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲ : ۶۱۲ و ۴ : ۴۹۹] .

23679 ـ **مجلس** ۵۰۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۲۶۳ گ ۲۲ س [رؤیت] .

23680 ـ **رضوی** ۴۴۴ (۴۶۷۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، پیرامن ۷۶۰۰ بیت [ف. رضوی ۷ : ۴۲۹] .

23681 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۸ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده ، ۲۷۱ گ ۱۵ س [ف . ادبیات ۱ : ۲۵۶] .

23682 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۰ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده ، ۲۴۳ گ ۱۶ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۵۶] .

23683 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱ / مج بدون شماره (۷۰۵ ف) : نستعلیق شمس الدین سیستانی ، در بلدهٔ یمن درمز ارشیخ شاولی ، سدهٔ **۱۱** ، زرین. سپس : ۲ ـ دیوان کمال اسماعیل اصفهانی ۳ ـ شیخ فیضی دکنی ، رویهم ۳۸۵ ص ۳۰ س چهارستونی [ف. دکتر بیانی : ۳ : ۵۰۳].

23684 ـ **دانشگاه** ۲۰۹۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، برگ نخستین وبازپسین نو نویس است ، ۱۶۵ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۸ : ۷۲۱].

23685 ـ **مجلس** ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۳۴ ـ ۲۳۸ جنگ) ۲۰۹ بیت است [ف. مجلس ۸ : ۱۳] .

23686 ـ **دانشگاه** ۲ / ۲۴۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، تنها چند قصیده است (ص ۱۵) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۴۱].

23687 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۹۴۶۲ : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۷] .

23688 ـ **تهران** ، ملی ۵ / ۱۳۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۶۸ ـ ۱۷۴) ۲۰ س [ف. ملی ۱ : ۱۲۳] .

23689 ـ **آصفیه** ۷۲۷ دیوان : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۹۰].

23690 ـ **آصفیه** ۶۱۸ دیوان : نستعلیق خوش ، زرین ، ۲۶۶ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱ : ۵۶۰ و ۳ : ۳۰۲] .

23691 ـ **شوروی** کتابخانه دولتی سالتی کف شچدرین cccL ۱۱۱ : نستعلیق افتخار الدین فرزند امیر عباد فرزند امیر سید کمال الدین بخاری ، وقف شاه عباس ۱۰۱۷ برای آستانهٔ شاه صفی ، ۳۴۲ گ ۱۷ س . **فیلم** آن در ملی ع ۸ ـ ۱۸۳۵ و ۷ ـ ۲۰۱۵ هست [فیلمها : ۹۲] .

دیوان سیف فرغانی

ابوالمحامد سیف الدین سیفی .

23692 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۹۸۴ . R : نوشتهٔ محمد حسینی ، **۹۰۴** ، آغاز : آن خداوندی که عالم آن اوست ، ۳۶۲ گ ۱۵ س

[ف. فهمی ادهم۱:۱۹۸].

دیوان سیفی

ناشناخته.

23693ـ دانشگاه ۳۷۳۰: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳. غزلهاییست باتخلص سیفی. آغاز: الایاایها الساقی بده زان جام صهبا ـ که در عالم نمی باشد بجزوی حاصل جانها [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۲۶].

23694 ـ بادلیان ۳۲۹/۵ الیوت : (گ۸۴-۱۰۱)همراه«دیوان آذری: 21277» و جزآن. فیلم آن دردانشگاه‌ش ۸۷۴ هست [فیلمها : ۵۴۵].

دیوان سیفی بخارایی

سیفی عروضی، از سرایندگان روزگار میرعلیشیر(م۹۰۶). که یاداودر «عروض:۲۱۶۲» گذشت.

23695 ـ قاهره، دارالکتب ۱۸۲ـ م ادب فارسی: تعلیق عبدالکریم خوارزمی، ۲۰ رجب **۸۸۶**، درفهرست بعنوان: دیوانچه آمده است، **آغاز:** تاعیان کردم باو عشق نهان خویش را [مخطوطات ۱:۱۹۵].

23696ـ دانشگاه ۲۲۵/۶ : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰** (گ۱۰۶-۱۱۷) دارای ۴۹ غزل و ۲ قطعه‌رویهم ۲۶۰ بیت. آغاز برابر نسخهٔ قاهره [ف. دانشگاه۲ :۲۴۴].

23697 ـ مجلس ۸۵۴۶/۴ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰-۱۱**. دردفتری: سبحه‌الابرار، رباعیات خیام، دیوان‌شاهی، این‌دیوان، دیوان ابن‌یمین[رؤیت].

ش

دیوان شاپور تهرانی

شرف‌الدین ارجاسب، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۷۳»گذشت.

23698ـ دانشگاه ۲۸۶۲ : نستعلیق در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰-۱۱**[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۰۴].

23699ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۱۰۰۷ : ابن‌محمد تهرانی، **۱۰۳۱**، ۱۴۵گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم۱:۲۸۶].

23700 ـ دانشگاه ۴۴۸۳ : نستعلیق محمد باقر، شنبه ۲۳ صفر **۱۰۴۶**، زرین، ۴۷۶غزل وچندین‌رباعی است، آغاز و انجام افتاده، ۱۵۰گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۱].

23701ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵:۶۲۶].

23702ـ تهران، ملی ۱۲۴ فهرست نشده : نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، در «کلیات» او، زرین [نسخه‌ها ۴:۲۷۱].

23703ـ دانشگاه ۲۴۷۳/۳: سدهٔ**۱۳** (ص۴هامش) [ف. دانشگاه۹: ۱۲۴۲].

23704ـ تهران، سلطنتی ۱۲۱۵۴ (۶۳۱ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**. دارای: ۱ـ دیوان :قصیده، غزل (مرتب)، ترجیع، رباعی ۲ـ فرهاد وشیرین، ۲۸۳ص [ف. دکتر بیانی : ۴۰۵].

23705ـ بنگال، ایشیاتك ۷۳ دیوان (۸۷۶) : شکسته، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۱۱۰].

دیوان شادان

شادان مهراج، ازفارسی‌سرایان‌هند، گویا نام اومهارجه چندلعل ووزیریکی ازشاهان‌هند در آغازسدهٔ سیزدهم‌بوده است[ابن‌یوسف].

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۸۶.

23706ـ **سپهسالار** ۱۸۹ : نستعلیق روزگار خودسراینده برای‌یکی از راجگان نوشته شده‌است، زرین، باتملک۱۲۸۲ از اعتضاد السلطنه ، ۴۳گ ۳۶بیت. **آغاز:** ناصیهٔ خود زعجز بردرجانان‌بسا ـ شرط‌غلامی‌بود بندگی با وفا[ف. سپهسالار۲: ۶۱۵ و۴: ۵۰۰].

23707ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۲۱۵: تاریخ‌یادنشده، ۷۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۰].

دیوان‌شاعر قره‌باغی

با تخلص‌شاعر (نه ساغر) درذریعه‌وفرهنگ سخنوران مادهٔ‌شاعرسرگذشت او را نیافتم.

23708ـ **آصفیه** ۶۴۵ دیوان: تاریخ یادنشده ، زرین ، **آغاز:** آلهی گلشن آرای سخن‌گردان زبانم را ـ قبول خاطرارباب‌معنی ده بیانم را ، ۱۹۵گ ۱۰س [ف. آصفیه ۱ : ۵۶۱].

دیوان شافی

عبدالله فرزندعلی‌طبیب، متخلص به شافی. در ذریعه وفرهنگ سخنوران مادهٔ‌شافی‌یادنشده است .

23709ـ **آصفیه** ۲۲۹قصیده: نزدیك **۱۲۰۰** ، قصیده‌ای درستایش روح‌الله خان است [ف. آصفیه۴: ۵۱۴] .

دیوان شاکر دزفولی - لمعات البیان

از ملا نصرالله تراب فرزند ملافتحعلی (لطفعلی) ، در گذشتهٔ ۱۳۱۱ ، متخلص به شاکر .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۳ و۱۸: ۳۴۵ـف. دانشگاه ۲: ۲۵۸ .

23710ـ **اهواز ،** شیخ‌مرتضی فرزند محمدجعفر دزفولی: بخامهٔ سراینده، برخی‌از سروده‌های اوست‌کشکول مانند و بنام « لمعات البیان» [ذریعه۱۸: ۳۴۵] .

دیوان شاملو - دیوان حسن شاملو

دیوان شانی

ناشناخته . درذریعه‌وفرهنگ‌سخنوران‌جز شانی‌تکلو از شانی کاشانی وشآنی شبستری یاد شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۵ـفرهنگ‌سخنوران ۲۸۸ .

23711ـ **آصفیه** ۸۷۱ دیوان : نسخهٔ کهن‌بی‌تاریخ، ۳۱۵ص ۱۱ س[ف. آصفیه ۱: ۵۶۲] .

23712 ـ **بنگال،** ایشیاتك ۷۴ دیوان (۳۷۵) : شکسته ،تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۱۱۰] .

دیوان شانی‌تکلو

مولانا نفیس الدین ، ستایشگر شاه عباس یکم(۹۵۵-۱۰۳۷) ، درگذشتهٔ ۱۰۲۳.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۴ـفرهنگ سخنوران: ۲۸۷ ـ هفت‌آسمان: ۱۳۲.

23713ـ **ملك** ۵۴۵۰: نستعلیق‌رمضان **۱۰۴۱** ، زرین، دارای: قصیده،غزل، مثنوی. ۴۳۴گ۱۶ س[رؤیت] .

23714ـ **تهران،** سلطنتی۲۷۰۹(۶۲۳

ف) : نستعلیق‌خوش ۱۴۸ (**۱۰۴۸**) ، زرین ، دارای:قصیده ، ترکیب، ترجیع،غزل(مرتب)، قطعه ، رباعی،مثنوی‌سیصدبیتی. **آغاز:** ای ز سودا سایه‌بر زلف‌ایاز انداخته_گردن محمودرا دردام نازانداخته ، ۷۰۴ص۱۶ س [ف. دکتر بیانی: ۳۹۶] .

23715_**دانشگاه**۱۳/۳۴۶۶: نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (س۳۴۸_۳۵۹) [ف.دانشگاه ۹: ۴۹۴] .

23716 _ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : نزدیك **۱۰۵۵**،پیرامن ۷۵۰ بیت قصیده‌است [ف. رضوی۷:۵۸۷] .

23717_**قاهره**، دارالکتب ۱۲۱ ادب فارسی طلعت: تعلیق‌خوب ، ۱۲ صفر **۱۰۵۶**، زرین ، ۲۳۱گ۱۵ س[مخطوطات ۱:۱۶۹].

23718_ **مشهد** ، فرخ۲۳۵: سدهٔ**۱۱**، و بکوشش جواهری‌برادر آقای‌فرخ درسدهٔ۱۴ کامل شده است [نسخه‌ها۳: ۹۰] .

23719_**تهران**،سلطان‌القرائی: نوشتهٔ عبداللطیف‌فرزند نظام‌الدین، دوشنبهٔ۲۲ شوال **۱۰۷۳** بدستوربدیع‌الزمان‌فیروزآبادی،دارای: قصیده،غزل ، رباعی رویهم۶۲۵۷ بیت [ذریعه ۹: ۴۹۴] .

23720 _ **اراك** ، ابراهیم دهکان : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاد[نسخه‌ها ۶: ۵۸۹] .

23721_سنا۶/۳۰۴: نستعلیق‌باتاریخ۴ شوال‌سدهٔ **۱۱_۱۲**،ازآن دکتربیانی‌بوده‌است و تنها قصیده های اوست [نسخه‌ها۱ : ۱۶ و۶ : ۵۲۶] .

23722_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۱ Spi/VI ۴۱۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** . کلیات اوست **آغاز:** ای زسودایت سرزلف‌ایاز انداخته [ف. عبدالله۲ : ۵۲۷] . از کتابهای پرفسورشیرانی‌بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۶۱] .

دیوان شاه بدخشی

ملاشاه،زاده‌دربدخشان، به‌هندرفته‌درکشمیر زیسته ، عوام او راتکفیرکرده و در ۱۰۷۲ یا ۱۰۷۰ یا۱۰۶۹ درگذشته است.

بنگرید:ذریعه۹: ۴۹۵_فرهنگ سخنوران: ۲۸۸_ تذکرهٔ نصرآبادی:۶۳ .

23723_ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۶۶۷/۴۷۱۹:بگفتهٔ شیرانی‌ازروزگار سراینده است[ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۲] .

دیوان شاه شجاع

شاه‌شجاع(۷۲۳_۷۸۶)فرزندمبارزالدین محمد فرزندامیرمظفرفرزندمنصورفرزندپهلوان حاجی، ازخاندان‌مظفرکه۵۳زیسته و ۱۵ سال پادشاهی‌کرده است. به عربی وفارسی‌میسروده و دیوان او را سعدالدین انسی گرد آورده و دیباجه‌ای‌به‌فارسی‌برای‌آن ساخته‌است.دیوان‌او در بمبئی چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۹ و۵۰۷.

23724_**تهران**، سیدنصرالله تقوی: در سفینهٔ عبدالحی ماردینی‌گردآمدهٔ **۸۲۳**دیباجه و بخشی ازسروده‌هایش است [ذریعه۹: ۴۹۹]. شاید این‌نسخه به مجلس منتقل شده‌باشد.

دیوان‌شاه خاتم

درذریعه ۹: ۴۹۷ و فرهنگ سخنوران : ۲۸۸ سراینده‌ای بدین‌نام یادنشده است.

23725 _ **مجلس**۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ**۱۱**، ۵۷۴ بیت است در جنگ [ف . مجلس ۱۷ : ۳۵۵] .

دیوان شاهد

سراینده‌ایست شیعی. درذریعه ۹:۴۹۸ و فرهنگ سخنوران : ۲۹۰ از پنج تن باتخلص شاهدوشاهدی‌یادشده است. وازآن‌میان‌میرمؤمن فرزند ابوالقاسم‌زاده در ایزد خواست شیراز از سدهٔ سیزدهم که‌گویا همین سراینده باشد.

23726 ـ **دانشگاه** ۴۳۸۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ۱۴** ، دارای غزل با تخلص شاهد، سراینده‌ایست شیعی: **آغاز** : سرودی‌کهن‌ساز مطرب که باید غم از دلها [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۴۶] .

دیوان شاه داعی شیرازی= دیوان داعی

دیوان شاه سنجر

23727ـ **بنگال**، آسیایی ۳/۵۲ ao (۲۲۵) : تاریخ یادنشده ، قصاید اوست [ف. بنگال :۱۳۶].

دیوان‌شاه‌شجاع

شاه‌شجاع‌الملک افغان .

23728 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۳۷۴ . Or : نوشتهٔ **۱۱۴۰** [نسخه‌ها۴:۶۷۴].

دیوان شاه طاهر انجدانی= طاهر

دیوان شاه کبود جامه = کبود جامه

دیوان شاه طبیب خراسانی

23729ـ **پاریس** ، ملی۸۲۳S.p:در دفتری‌نوشتهٔ ۱۵ ج ۲ **۹۳۴/۲** [بلوشه۳:۴۳۳] فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۳۹۴ هست [فیلمها: ۵۹۹] .

دیوان شاه عبداللطیف

23730 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۳/۱۹۴۲/۴۹۵۴: غلامحسین قادری، ۲۶ رجب **۱۱۸۶** (۱۷۷۲ م) [ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۱۷] .

دیوان شاهی

ناشناخته .

23731ـ **بنگال** ، آسیایی ۴/۴۷ O (۹۲۷) : تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال :۱۳۴].

دیوان شاهی سبزواری

امیرشاهی، آقملک‌فرزندملک‌جمال‌الدین فیروز کوهی ، خواهر زادهٔ خواجه علی مؤید سربدار ، زاده‌در سبزوار ودرگذشته‌پس‌ازهفتاد سالگی در۸۵۷ یا۸۵۹.درموسیقی‌وخطونقاشی نیز مهارت داشته است . دیوان اودر ۱۳۲۴ و ۱۳۲۴ و۱۳۲۶چاپ‌شده‌است.

بنگرید:ذریعه۹:۲:۵۰۲ـفرهنگ‌سخنوران ۲۹۱ـ ف. مشار : ۷۱۷

23732 ـ **فرهاد معتمد** ۵/۱۵۵ : نستعلیق۲ ذیحجهٔ **۸۵۱**، ش۱ دیوان‌امیرخسرو 22967است[نسخه‌ها ۳:۲۳۱].

23733ـ **تبریز**، ملی۳۶۷۷ : نوشتهٔ رجب **۸۵۴** ، ضمن‌یک‌مجموعه شعری [نسخه‌ها ۴:۳۱۲] .

23734 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۵۹ Or: نوشتهٔ **۸۷۸**. گزیده‌ایست ازآن.[نسخه‌ها ۴:۶۸۰] .

23735ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۳۸: درهامش دیوان کاتبی ، نوشتهٔ **۸۸۸** ، ۸۰ گ [نسخه‌ها۵:۴۸۸].

23736ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۷۶۰: نوشتهٔ **۸۸۸** . [نسخه‌ها۴:۶۷۷] .

23737 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۹ ـ م ادب فارسی : تعلیق احمد فخرالدین، **۸۸۸**، ۹۰ گ۱۲ س [مخطوطات۱:۱۷۰] .

23738ـ **تبریز**، ملی۳۶۷۱ : نوشتهٔ **۸۹۶**همراه‌بادیوان: امیرخسرو دهلوی،جامی، صادقی [نسخه‌ها ۴:۳۱۲] .

23739ـ **تهران**، سلطنتی۳۸۸(۵۰۵ ف) : نستعلیق‌خوش سدهٔ **۹ـ۱۰**،زرین، دارای غزل (مرتب) ، رباعی. **آغاز**: ای‌نقش بسته‌نام خطت باسرشت ما. بایادداشتهایی ازشاهان‌هند، اکبرپادشاه‌وپس ازاو، ۷۴۰ص۱۳س [ف.دکتر بیانی : ۲۴۴].

23740ـ **بنگال**، ایشیاتك ۷۵ دیوان (۹۲۱) : نستعلیق **۹۰۱** [ف. بنگال : ۱۱۰].

23741ـ **پاریس**P۳۴۹ : سروده‌هاییست از اودرجنگ نوشتهٔ**۹۰۲**. **فیلم**آن‌دردانشگاه ش ۱۳۱۳هست [فیلمها: ۵۹۳] .

23742 ـ **استانبول**، طوپقوسرای H ۱۰۶۱، : سلطان‌علی‌مشهدی، **۹۳۱**،۵۲ گ ۱۹س [ف. فهمی ادهم۱:۲۳۱] .

23743ـ **همدان**، آرامگـاه بوعلـی ۱۸۰۶: نستعلیق**۹۳۰**،زرین، ۹۶گ[نسخه‌ها اذکایی ۵:۳۲۹] .

23744ـ **تهران**، سلطنتی۲۸۴(۵۰۷ ف) : نستعلیق‌خوش‌علیرضاکاتب، **۹۳۲**، زرین، ۷۵ص ۱۴س[ف. دکتر بیانی:۲۶۷].

23745ـ **پاریس**، ملیS.p۸۲۳:در دفترنوشتهٔ ۱۵ج ۲ر **۹۳۴** [بلوشه ۳: ۴۳۳] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۴هست[فیلمها: ۵۹۹] .

23746ـ**استانبول**،طوپقپوسرای ۱۴۰۰ B: نوشتهٔ **۹۳۴** **آغاز**:یارب بسوزسینهٔ رندان پاکباز، ۵۶ گ۱۲ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۳۰] .

23747ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۰ زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸** ،گزیده‌ایست (گ۱۸ پ ـ ۴۶) [مخطوطات ن. طرازی۱:۱۷۱].

23748 ـ **استانبول**، طـوپقپوسرای M.R.۵۱۰ : رفیع‌الدین‌حسن فرزند محمود شاه استرآبادی، **۹۳۹** ، ۳۸ گ۱۲ س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۱] .

23749ـ **تهران**، سلطنتی۳۸۶(۵۰۸ ف) : نستعلیق‌خوش محمود فرزند سلطانعلی ، ۷۴۹ (**۹۴۷**)، زرین. دارای: غزل (مرتب)، قطعه ، رباعی[ف . دکتر بیانی : ۲۶۷].

23750ـ **استانبول**، طوپقپـوسرای R ۹۹۹. : نوشتهٔ شاه‌محمد، **۹۴۹**،۴۷گ۱۴س [ف. فهمی ادهم۱:۲۳۱].

23751ـ **تهران**، سلطنتی۳۸۱(۵۰۹ ف) : نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، **۹۵۱** ، زرین، با چهار مجلس میناتور ونقاشی زیبا . ۱۰۰ ص ۱۲ س [ف. دکتـر بیانی : ۱۶۸] .

23752ـ **تهران**، سلطنتی۱۲۳۰۵/۲(۷۰۹ف) : نستعلیق‌خوش،رمضان**۹۵۴**،زرین، درمجموعه‌باسه‌تصویرزیبا، بدینگونه: ۱ـخورشید و جمشید ، ساوجی ۲ـ این دوان ۳ ـ مهر و مشتری‌عصاد، رویهم ۳۷۲ص [ف. دکتر بیانی: ۵۱۴] .

23753ـ **ملك** ۵۵۱۹: نستعلیق خوش حاجی محمد ، **۹۵۴** ، زرین دارای : غزل ، قطعه . دررجب ۱۳۱۷صدتومان قیمت گذاری شده ، ۸۱ گ۵س [رؤیت].

23754ـ **یوگسلاوی** ،بایکانی دولتی زاکروب A ۱۴۷ : نوشتهٔ **۹۵۵** [نسخه‌ها ۲:۲۶].

23755ـ **تهران**، سلطنتی۳۸۰ (۵۱۰ ف) : نستعلیق‌خوش محمدقاسم‌شادیشاه، **۹۵۵**،

زرین ، دارای: غزل (مرتب)؛ رباعی،۸۲ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی: ۲۶۹] .

23756 ـ تهران ، سلطنتی ۶۵۳/۳ (۷۱۰ف) : نستعلیق ۹۶۷، زرین. بدینگونه: ۱ ـ دیوان اهلی‌شیرازی ۲ـ هلالی جغتایی ۳ـ این‌دیوان۴ـ فغانی۵ـ مانی۶ـ آصفی۷ـ ریاضی ۸ ـ همایون ۹ ـ میر نیازی، رویهم۸۶۸ص ۱۰ س [ف. دکتر بیانی: ۵۱۷] .

23757ـ دانشگاه ۴۰۹۴: نستعلیق و نسخ‌بسیار خوش‌محمد امین حسینی، ع۲/ ۹۷۰ در مدینه،زرین، دارای:غزل‌ورباعی‌است، نسخه ازآن ابوبکر بن‌رستم‌بن‌احمدشیروانی‌بوده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۷۱] .

23758ـ مجلس ۵۰۹۶: نام نویسنده پاک‌کرده شده ونام‌حسین‌نوشته‌اند،رجب۹۷۶، زرین ، ۴۰ گ۱۰ س [ف.مجلس ۱۵: ۶۰].

23759ـ تهران ، ملی ۱/ ۲۹۰ ف : نستعلیق‌حسین فرزند محمد خدابنده ، ۹۷۹ ، زرین ، (ص۳ـ۶۸) [ف.ملی۱: ۲۸۱] .

23760ـ تبریز ، ملی۳۶۶۰: نوشتهٔ ۹۷۹ ، همراه دیوان وحید و دیوان شریف [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲] .

23761ـ ملك ۵۹۷۵: نستعلیق‌دوشنبه ۲۰ شوال ۹۸۰ ، زرین ، مصور ، ۵۸ گ [رؤیت] .

23762ـ مجلس۲۴۴۱: نستعلیق‌خوش محمد قاسم‌قزوینی ، ۹۸۰،زرین، آغاز افتاده، دارای : غزل‌و رباعی، رویهم ۸۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۴۱]

23763ـ تهران،سلطنتی ۱۱۰۷۳/۱ (۷۴۹ف): نستعلیق‌زیباسیداحمدمشهدی حسینی، ۹۸۲ . آغاز: لبالب است‌ز‌خون جگر پیاله‌ما [ف. دکتر بیانی:۶۰۶] .

23764 ـ سپهسالار ۳۸۸ : نستعلیق ۹۸۳ ، زرین،۴۱ گ ۱۰س [ف .سپهسالار۲: ۶۱۶ و ۴: ۵۰۱] .

23765ـ مجلس ۸۸۴۵فهرست‌نشده: نوشتهٔعبدالله‌فرزندمیرعلی‌هروی ، ۹۸۷،زرین، ازکتابهای‌سلطان‌القرائی‌بوده‌است [رؤیت].

23766ـ قاهره،دارالکتب۹۹ـم ادب فارسی: نستعلیق خوب معزالدین محمد حسینی کاتب،۲۴شعبان ۹۸۷، زرین، بامهرفتحعلیشاه قاجار [مخطوطات ۱: ۱۷۰] .

23767ـ آصفیه۷۴۷دیوان: نستعلیق، در ۹۹۹،دارای نزدیك به۵۰۰ بیت ، با عنوان الجزءالاول ، ۲۸ گ۱۵ س [ف . آصفیه ۱ : ۵۶۴] .

23768ـ مشهد ، فرخ۲۹:شیخ عبدالله فرزند شیخ‌مرشد خوشنویس، سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۳: ۹۰] نویسندهٔ نسخهٔ 23788؟.

23769 ـ رضوی ۹۲۸/۲ ادبیات (۴۶۱۰) : نستعلیق‌سدهٔ ۱۰(ص۴۶ـ۶۶)[ف. رضوی۷ :۷۳۸] .

23770 ـ مجلس ۸۴۳۲/۳ فهرست نشده : سدهٔ ۱۰همراه ۷ دیوان دیگر ، زرین [رؤیت] .

23771ـ ملك ۵۲۵۹: نستعلیق خوش سدهٔ۱۰ ، زرین. دارای:غزل ، قطعه[رؤیت].

23772ـملك۵۶۰۳/۲: نستعلیق خوش محمدپولادفرزندموسی،سدهٔ ۱۰،زرین،درصحافی آشفته شده [رؤیت] .

23773 ـ سپهسالار ۴۵۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، صفحهٔ‌یکم‌نوشتهٔ‌میرعلی‌هروی‌خوشنویس است ، زرین، ۵۱ گ۹ س [ف. سپهسالار۲ : ۶۱۶ و۴: ۵۰۱] .

23774ـ سپهسالار۲۷۹: نستعلیق‌سدهٔ

۱۰ ،زرین، باچهاردیوان‌دیگر [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۱] .

23775ـ سپهسالار ۴۲۱: نستعلیق‌میر علی هروی‌خوشنویس درگذشتهٔ۹۷۶،سدهٔ ۱۰، زرین، ۴۳ گ ۱۰ س [ف . سپهسالار۲: ۶۱۶و ۴: ۵۰۱] .

23776ـ تهران، سلطنتی۲/۱۱۷/۱۰۱۰ (۷۱۲ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۰ . دارای : غزل ، قطعه، رباعی. آغاز: ای نقش‌بسته‌نام خطت با سرشت‌ما [ف.دکتر بیانی: ۵۲۴].

23777ـ تهران، سلطنتی،شماره‌ندارد (۵۰۶ف) : نستعلیق‌خوش سدهٔ۱۰ ، زرین، با چهار تصویر، دارای: غزل(مرتب) ، رباعی . آغاز: یارب‌بسوز سینهٔ‌رندان‌پاك باز، ۸۶ ص ۱۱س [ف. دکتربیانی:۲۶۶] .

23778ـ تهران،سلطنتی۳۸۳۰(۵۱۱ ف) : نستعلیق‌خوش سدهٔ۱۰ ، زرین، وبدنبال آن بخامهٔدیگرسرودههاییست‌ازدیگران،۸۶ص ۱۳ س[ف. دکتر بیانی: ۲۷۰].

23779 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۱۱۳ (۵۱۲ف):نستعلیق میرمحمود، ۲۳ رجب۴... (سدهٔ ۱۰) ، زرین، دارای:غزل (مرتب)، دو قطعه ، رباعی، ۸۰ص ۱۲ س [ف.دکتر بیانی: ۲۷۱] .

23780 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۱۲۴ (۵۱۴ف) : نستعلیق‌خوش‌سدهٔ۱۰،گزیده‌ایست ازغزل ورباعی او، زرین، ۵۶ ص۶ س ، [ف . ف. دکتر بیانی:۲۷۳].

23781 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۱۶۱۹ . E.H: یوسفعلی ، پیرامن سدهٔ ۱۰. ۴۷گ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۱].

23782ـ پاکستان،دانشگاه‌پنجاب۵۳ ppi/VI۱۵۷۲(۴۰۱ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۰.

آغاز: ای‌نقش بسته نام خطت‌باسرشت ما[ف. عبدالله ۲: ۲۹۲] .

23783ـ پاکستان ، دانشگـاه‌پنجاب ۳۲۴ pi/VI ۲۶۴۵(۴۰۲ف): نستعلیق سدهٔ ۱۰. آغاز: یارب‌بسوز سینهٔ‌رندان‌پاکباز[ف. عبدالله ۲: ۲۹۳] .

23784 ـ مجلس ۸۵۴۶/۳ فهرست نشده: سدهٔ ۱۰ـ۱۱. بدینگونه سبحة الابرار، رباعیات خیام ، این‌دیوان،دیوان سیفی،دیوان ابن‌یمین [رؤیت] .

23785ـ تهران، سلطنتی۳۸۷(۵۱۳ ف) : نستعلیق۱۰۰۵درسمرقند،زرین. دارای: رباعی، دوقطعه ، بازرباعی، ۸۶ص۱۳س [ف. دکتر بیانی:۲۷۲].

23786ـ ملك ۵۲۵۱: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱،زرین ، مصور، آغاز وانجام افتاده . دارای : غزل ، رباعی،۴۳گ۱۰ س[رؤیت] .

23787ـ مجلس ۵۷۰۰فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ۱۱، آغازوانجام‌افتاده،۲۷گ۱۲س [رؤیت] .

23788 ـ تهران ، ملی ۱۱۰ فهرست نشده: نستعلیق بسیار خوب عبدالله فرزند شیخ مرشدکاتب،سدهٔ ۱۱ ، زرین.دارای:غزل،قطعه، رباعی ، ۱۰۰ص ۱۲س [نسخه‌ها ۴: ۲۵۵].

23789ـ تهران،ملی۱۱۱فهرست‌نشده: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱ ، زرین. دارای: غزل، قطعه، رباعی،تك‌بیت، ۱۰۶ ص۱۱س [نسخه‌ها ۴: ۲۵۶] .

23790ـ استانبول ، طـوپقپوسرای R ۱۰۰۰ : معزالدین حسن جامی، ۱۰۰۰ ، ۳۸گ۱۲ س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۳۲] .

23791ـ رضوی۴۴۵ادبیات (۴۸۸۲): نستعلیق‌خوش‌عبدالرشیددیلمی‌درگذشتهٔ۱۰۸۶،

آغاز ومیان افتاده ، هشتصدبیت‌دارد[ف.رضوی ۷: ۴۳۰] .

23792- پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی (۳۰۷۹) ۲/۷۴: گیان‌چند برهمن ، ۱۸۶۶ م [ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۱۸].

23793ـ تهران، مهدی‌بیانی: نستعلیق عالی، محمد یعقوب ، در ۱۳۰۵ بدستور امیر عبدالرحمان‌خان‌پادشاه افغانستان.

23794ـ تبریز، ملی ۲۶۱۱: نوشتهٔ ۱۳۱۴ [نسخه‌ها۴:۲۹۴] .

23795ـ مجلس ۳۷۰: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز وانجام نونویس [ف. مجلس ۲: ۲۱۷] .

23796ـ آصفیه ۶۲۴دیوان : تاریخ یاد نشده[ف. آصفیه ۳:۲۹۲].

23797 ـ قاهره، دارالکتب ۳۵ ادب فارسی طلعت: تعلیق زیبای عبدالواحد مشهدی خوشنویس،ذریں [مخطوطات ۱:۱۷۱].

23798ـ مدینه ، عارف‌حکمت ۱۰۹: ۶۵گ [نسخه‌ها ۵:۴۸۷] .

23799 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۵ Spi/VI ۴۶۹۰ : نستعلیق ، بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲:۴۸۸]ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیر حسین۱:۱۱۸].

23800 ـ استانبول ، طوپقپوسرای M.۵۳۹: گزیده‌ای از غزلهای اوست،۶ گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم۱:۲۳۲] .

23801ـ بادلیان ، ۲/۳۲۹ الیوت : (گ۲۳-۴۵) همراه : دیوان کاتبی، خیالی ، امیرمسعود، امیرسیفی، آذری، سعدی.فیلم‌آن در دانشگاه ش ۸۷۴هست [فیلمها:۵۴۵].

23802 ـ بنگال ، آسیایی ۱/O۸ (۶۷۷): نستعلیق‌همراه‌دیوان‌ریاضی[ف. بنگال: ۱۲۴] .

23803ـ مدینهٔ ، عارف‌حکمهٔ ۱۷۷: با دیوان مکتبی [نسخه‌ها ۵:۴۸۸].

دیوان شایق

ناشناخته . در ذریعه ۹: ۵۰۴ ـ ۵۰۵ و فرهنگ سخنوران: ۲۹۱ـ ۲۹۲ازنوزده تن با این تخلص‌یاد شده است.

23804ـ شیراز، دکتر عینی:سدهٔ۱۳ [نسخه‌ها ۵:۲۷۵] .

23805ـ الهیات۲/۱۷۲ب:سدهٔ۱۳ـ ۱۴ ، (۱۲۸ پ ـ ۱۳۴ پ) . تنها قطعه‌های اوست. آغاز:شبی دلکش وعشرت‌اندوزبودـ‌که گفتی‌به ازروز نوروز بود [ف . الهیـات ۱ : ۱۳۵] .

23806ـ تبریز ، ملی ۲۹۴۸:تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴ :۲۹۶] .

دیوان شایق لرستانی

هـادی‌بیگ ساکی، درگذشته در اصفهان ۱۲۲۹ .

بنگرید:ذریعه۹:۵۰۴ـفرهنگ‌سخنوران ۲۹۲ .

23807ـملک۵۱۱۷: نستعلیق‌حسینعلی فرزندعلی یاربیك زنگنه مشهور به بختیاری ، پنجشنبه۲۳ع ۱/ ۱۲۲۳، برای رمضانعلی‌خان اصفهانی، سرلوح‌باکلیل. دیوان: قصاید،هفت بند، قطعه، هزل، هجا،مطایبه ، تاریخ ، غزل (بترتیب تهجی) مثنوی ، رباعی ، مناجات ، حکایت . آغاز: سحراز مصرخاور یوسف‌خور گشت‌چون‌پیداـ زلیخای‌فلك‌افشاندبروی‌لؤلؤلالا [رؤیت] .

دیوان شباب

از روزگار ناصرالـدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) .

23808 ـ نجف ، امیرالمؤمنین۱۶۵۷ مج : محمدتقی فرزند محمد بـاقر ، تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

شجاع قاجار

حسنعلی‌میرزا شجاع‌السلطنه‌فرزندفتحعلی شاه ، درگذشتهٔ ۱۲۷۰ .

بنگرید:ذریعه۹: ۵۰۸ـ فرهنگ سخنوران: ۲۹۳ .

23809ـ تهران، ملی ۹۱۱ف:شکسته نستعلیق **۱۲۴۰**، ۸۲ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲ : ۴۴۷] .

دیوان شجاع الملك = دیوان شاه شجاع. درس ۲۳۷۲

دیوان شحنهٔ خراسانی

محمد مهدی‌خان فرزند محمد حسن‌بیگ فرزندحاج محمدخان اوبهی، که درشیراز به‌کار شحنگی می‌پرداخته وازکار خود تخلص گرفته‌و در ۱۲۴۷ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۵۰۸ـ فرهنگ سخنوران: ۲۹۴ .

23810ـ مجلس ۸۹۰۰فهرست‌نشده: [آقای‌رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

دیوان شرر بیگدلی

حسینعلی‌فرزند لطفعلی‌آذر، در گذشته در قم درهفتاد سالگی بسال۱۲۴۸.

بنگرید:ذریعه۹: ۵۰۹ـ فرهنگ سخنوران: ۲۹۵ .

23811 ـ ملك ۵۲۸۲: شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳** ، پایان افتاده، دارای:غزل، رباعی، قصیده ، ۷۰ گ۱۳ س [رؤیت] .

23812 ـ تهران، ملی۱۲۱۳ فهرست نشده : تاریخ‌یاد نشده ، ۲۴۸ ص [نسخه‌ها ۱ : ۵۵] .

دیوان شرف سبزواری = دیوان رضا. درس ۲۳۳۳

دیوان شرف شفروه

شرف‌الدین محمد یا عبدالمؤمن فـرزند هبةالله‌یا فضل‌الله اصفهانی متخلص به شرف، از ستایشگران ارسلان (۵۵۵-۵۷۱)ورکن‌الدین طغرل (۵۷۱ ـ ۵۹۰) و محمد اتابك ایلدگز (۵۶۸ـ ۵۸۲). درگذشتهٔ۵۹۸. وگویاشفروه لقب نیای‌اوست.

بنگرید:ذریعه۹: ۵۱۳ـ فرهنگ‌سخنوران ۲۹۶ .

23813ـ ایاصوفیا۲۰۵۱/۱۱(۲۰۹): باتاریخ **۷۳۰** دردفترهمراه «دیوان اثیرالدین: 21432» وجزآن . فیلم آنها در دانشگاه‌ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰] .

23814ـ دانشگاه۲۵۸۹/۲: نستعلیق محمد صالح‌کاشی ۱۲ج۲/**۱۰۱۵** (ص۱۱۷ ـ ۱۵۶) در ۷۰۰ بیت‌**آغاز**:حمد وثنا خالق‌زمین وزمانرا ـ صانع بی‌آلتی همین وهمان را [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۹۳].

23815ـ موزهٔ بریتانیا ۲۸۴۶/۳ Or : نوشتهٔ روحی رستمداری ، دهـهٔ دوم ع ۱/**۱۰۱۹**.فیلم آن دردانشگاه‌ش۱۵۰۱ هست [فیلمها : ۶۰۷] .

23816ـ بایگانی‌ملی‌هند، ۳۲۰۴: نستعلیق ۲۶ذیقعدهٔ **۱۰۳۷** ، ۲۱۵ گ ۱۹ س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۴۱۵ هست [فیلمها: ۹۳] .

23817ـ مجلس ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ

۱۱ (ص ۱۹۰– ۱۹۶ جنگ) ۳۰۰ بیت است [ف. مجلس ۸:۱۳] .

23818– **تهران** ، ملی ۹/۱۳۱ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص۱۹۰–۲۰۰)، گزیده‌ایست **آغاز:** دلم‌بر بود ناگه دلستانی [ف . ملی ۱: ۱۲۵] .

دیوان‌شرف‌شیرازی=دیوان‌منشی

دیوان‌شرف‌عراقی = دیوان‌شرف قلندر

دیوان شرف قزوینی

میرشرف جهان فرزند قاضی نور الهدی، متخلص به‌شرف،که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۴» گذشت .

بنگرید:ذریعه۹:۵۱۵–فرهنگ سخنوران: ۲۹۶ .

23819– **تهران**، ملی۱۱/۲۹۰ ف : نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده ، ۱۳ ع **۹۷۹/۲** (ص۷۳۳–۸۹۸) ، زرین . دارای : غزل وساقینامه . **آغاز:** ای شوق دیدنت سبب جستجوی ما[ف . ملی۱: ۲۸۶].

23820– **ملک** ۵۲۸۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین،دارای: قصیده، غزل، مثنوی، تك‌بیت ، مطلعیات ، **آغاز:** وقت‌آنست‌که‌جان از پی‌جانان‌گردد،۱۲۸گ۱۲ س [رؤیت] .

23821– **بنگال** ، ایشیاتك ۲۹ دیوان (۹۱۲) : شکستهٔ **۱۱۹۶** در «تذکرةالعاشقین» [ف . بنگال : ۱۰۶] .

23822 – **مجلس** ۱/۴۳۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، زرین، آغاز برابر نسخهٔ‌ملی [ف. مجلس۲ : ۲۵۵] .

23823– **بنگال**، ایشیاتك ۷۶ دیوان (۱۱۶۹) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده[ف . بنگال : ۱۱۰] .

23824 – **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۸ Api/VI۲۱۱(۴۵۳): شکسته‌نستعلیق آغاز برابر نسخهٔ ملی [ف. عبدالله۲:۳۲۳].

دیوان شرف قلندر عراقی

ابوعلی‌شرف‌الدین‌فرزندسالارفخرالدین، عارف چشتی‌که‌گویادرحال‌جذبه نگارشهای‌خود را به‌دریای هندریخته‌است. درگذشتهٔ۱۳رمضان ۷۲۴. دیوان اوبا ترجمهٔ پنجابی آن درلاهور ۱۹۱۵ م‌در۹۶ ص چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه۹: ۵۱۶ و ۹ : ۸۸۶ – فرهنگ سخنوران : ۲۹۶ – مؤلفین مشار ۲ : ۱۱۸–ف . مشار : ۱۳۷۵ .

23825 – **موزهٔ بریتانیا** ۵۸۸۹ Or : نوشتهٔ **۷۲۵** [نسخه‌ها ۴:۶۷۴] .

23826– **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۳ Spi/VI ۵۲۰۷ (۶۸۲):نستعلیق سدهٔ **۱۰** غزل است [ف. عبدالله۲:۴۶۸]ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۱۱۰] .

23827 – **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۷۱/۱/۳۰۷۶ : سدهٔ **۱۳** [مخطوطات،دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۱۰].

23828 – **پاکستان** ، لاهور ، شیرانی ۱۹۴۸/۱/۴۹۶۰: سیل‌سنکه ، ۹ج۱ سال ؟ [مخطوطات ،دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۰۹].

دیوان شرف یزدی

شرف‌الدین علی فرزند شیخ حاجی (نه جامی)که یاد اودر « انگشت شماری : ۱۳۷ » گذشت .

23829 – **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۱۰۱۹ . نوشتهٔ **۸۶۷**، منشآت وسروده‌های

اوست ، ۲۳۷ گ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۳۳] .

23830 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۱۰۱۵ : صدرالدین محمد فرزند احمد حسنی ، **۸۸۸**، ۱۳۶ گ۱۵س [ف .فهمی‌ادهم ۱:۲۳۲] .

23831ـ **مشهد** ، فرخ۲۳۷ : سدهٔ۹ـ **۱۰** ، ناقص [نسخه‌ها ۳:۹۰] .

23832ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۶۹۸ ـ ۶۵۶ هامش)، با۲۹ دیوان دیگر ، با دیباجه‌ای درسرگذشت او[رؤیت].

دیوان شریف

23833 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۹۷۴۵/۱ : سدهٔ **۱۰** ـ **۱۱**، سپس دیوان ابن یمین [نسخه‌ها ۶۷۸:۴] .

دیوان شریف تبریزی

از سرایندگان روزگارشاه تهماسب(۹۳۰ ـ۹۸۴) وازشاگردان‌لسانی شیرازی(م۹۴۲) ، درگذشته دروبای اردبیل ۹۵۶ . داستان«سهو اللسان» او در تذکره‌ها یاد شده‌است.

بنگرید:ذریعه۹: ۵۲۰ـفرهنگ سخنوران: ۲۹۷ .

23834ـ **تهران**، ملی۲۹۰/۱۰ ف : نستعلیق‌حسین‌فرزندمحمدخدابنده، ج۲/**۹۷۹** (ص۶۷۷ ـ ۷۳۲) ، زدین،غزلهاست‌به‌ترتیب تهجی . آغازبرابر نسخهٔ سپهسالار[ف. ملی۱: ۲۸۰] .

23835ـ **تبریز** ، ملی۲۷۶۵. نوشتهٔ سیدحسن ، **۹۸۰** [نسخه‌ها۴:۲۹۶].

23836ـ **تبریز** ، ملی۳۶۶۰: نوشتهٔ **۹۸۲** ، همراه‌دیوان امیر شاهی و دیوان حیدر [نسخه‌ها ۳۱۲:۴] .

23837 ـ **ملك** ۴۸۶۹ : سدهٔ **۱۰** ، همراه دیوان امیرخسرو دهلوی، دارای‌بیش از هزاربیت [ذریعه ۹: ۵۲۰].

23838 ـ **سپهسالار** ۴۰۷ : نستعلیق زینب دخترمقصود علی،سدهٔ **۱۰**،زدین. **آغاز:** ای‌نخل تمنا قدرعنای توما را ـ ازپای‌درآورد تمنای توما را، ۳۴گ۱۰ـ۱۱س[ف.سپهسالار ۶۱۸:۲ و۵۰۲:۴] .

23839ـ **دانشگاه** ۲۵۷۴ : نستعلیق تربیت، سدهٔ **۱۴** ناتمام. دارای: غزل،هجوها، سهواللسان، ترکیب‌بند،رویهم ۱۰۱۰بیت [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۶۹] .

23840 ـ **مجلس** ۴۳۷/۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، همراه۴ دیوان‌دیگر، زدین، آغاز برابرنسخـهٔ سپهسالار [ف . مجلس ۲ : ۲۵۵] .

23841ـ **آصفیه** ۱۰۷۳دیوان:تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۲۸۸:۴] .

دیوان شریف خلوتی

گویاخواجه عبدالرحیم‌فرزند شمس‌الدین‌محمد اقطابی، خوشنویس تبریزی، درگذشتهٔ۸۵۹.

بنگرید : ذریعه۹:۳۰۱(خلوتی)فرهنگ سخنوران : ۱۹۴(خلوتی).

23842 ـ **یوگسلاوی**: نوشتهٔ درویش مصطفی‌فرزندمحمدفرزنداحمدقنوی،رجب **۹۹۵**

فیلم آغاز آن در دانشگـاه ش ۲۱۷۳ هست [فیلمها : ۶۴۷]

دیوان شریف کاشانی

ازکاشان‌به‌سیستان وهرات‌وسپس‌نزد عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ ـ۱۰۸۳) رفته است . شاگرد محتشم‌کاشانی وزنده در۱۰۲۴ .

بنگرید:ذریعه۹:۵۲۲ـفرهنگ‌سخنوران ۲۹۸ .

23843ـ بنگال، آسیایی ۷۷ دیوان (۱۳۸۰) : شکستهٔ **۱۸۴۲** م [ف . بنگال : ۱۱۰] .

23844 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۱ قصاید (۱۴۷۶) : نستعلیق **۱۲۸۷** ، دیوان قصیده‌ها ومثنوی اوست [ف. بنگال : ۱۱۹] .

دیوان شریفی

شریفی فرزند شیخ شرف الدین حسین حسینی.

23845ـ **ملك** ۴۸۷/۶: نستعلیق قاسم داغستانی، محرم **۱۲۷۵**. دارای: غزل ورباعی و تخمیس همراه اشعاری ازپدرش [ف. ملك، مجموعه‌ها : ۳۷] .

دیوان شعاع شیرازی

میرزامحمد حسین فرزند ابوالحسن شعاع الملك (۱۲۹۸–۱۳۶۳ یا ۱۳۶۴). نگارندهٔ: شکرستان فارس، شعاعیه ، اشعهٔ شعاعیه.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۲۶ـ فرهنگ سخنوران: ۲۹۹ـ تاریخ تذکره‌های فارسی، گلچین معانی: ۲۵۵ .

23846ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۰ حکمت: نستعلیق خود سراینده، ۱۹ محرم **۱۳۴۷**

23847ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۳ حکمت: نستعلیق قرابانعلی فرزند ملاحسینعلی قشقایی، ۱۹ رجب **۱۳۴۸** .

23848ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۹ حکمت: نستعلیق ۶ محرم **۱۳۵۵** [ف. ادبیات ۲: ۱۹].

23849ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۲ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، هجـویـات اوست [ف . ادبیات ۲: ۱۹] .

23850ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای رباعیهاست [ف. ادبیات].

23851ـ **تهران**، ادبیات ۲۹۸ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [ف . ادبیات ۲: ۱۹] .

23852ـ **تهران**، ۳۰۱ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای: هزل، هجو، مطایبات [ف. ادبیات ۲: ۱۹] .

دیوان شعاعی قاجار

محمدحسین فرزند حاج عیسی از سدهٔ سیزدهم، که تاریخ مرگش نادرست در «کلیات : ۱۸۷۳» ۱۳۶۳ یادشده است . واین تاریخ مرگ محمد حسین شعاع شیرازی است نه شعاعی قاجار.

23853ـ **دانشگاه** ۲۹۴۲ : نستعلیـق، سه‌شنبه ۲ شوال **۱۲۹۴** ، دارای قصیده و غزل نزدیك ۱۸۹ بیت ، ۹ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۸] .

23854ـ **تهران**، ملی ۹۷۰ ف: نستعلیق در « کلیات » او از سدهٔ **۱۳** [ف . ملی ۲ : ۵۱۹] .

23855ـ **ملك** ۴۷۴۹: بخامهٔ سراینده، ذیحجهٔ **۱۳۰۲**، ۲۱۳ گ [ذریعه ۹: ۵۲۶] .

23856ـ **تهران**، ملی ۱ مج فهرست نشده: نستعلیق **۱۳۰۵** (ص ۱ – ۵۳) [نسخه‌ها ۶ : ۲۲۱] .

دیوان شعبانی = دیوان ذکایی

دیوان شوری کاشانی

از سدهٔ یازدهم، که یاداو در «کلیات: ۱۸۷۴» گذشت .

23857 ـ **دانشگاه** ۳۲۸۰ : نستعلیق نجفعلی فرزند محمدکاظم، **۱۲۳۹** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۴۱] .

دیوان شعیب جوشقانی

خواجه شعیب، که یاداو در «کلیات: ۱۸۷۴» گذشت .

23858ـ **ملك** ۵۵۷۷/۲: نستعلیق در

«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (۱۰۴ ب ـ ۳۰۵پ) [رؤیت] .

دیوان شفایی

حکیم شفایی، ملاشرف‌الدین حسن‌فرزند حکیم‌ملا اصفهانی درگذشتهٔ ۱۰۳۷ پزشك شاه عباس. و اوجز مظفر شفایی است که یاد او در «آبستنی وباه : ۴۶۰»گذشت.

بنگرید : ذریعه۷ : ۲۶۰ (خمسه) و۸ : ۲۹۰ (دیدهٔ بیدار) ـ فرهنگ سخنوران : ۳۰۱ .

23859ـ **استانبول**،طوپقپوسرای ۸۹۹ H : نوشتهٔ **۱۰۸۴** . دارای : قصیده، غزل ، هزل، دیدهٔ بیدار ، ۳۸۶گ ۲۵ س.درفهرست بنام‌خمسه‌یادشده است[ف.فهمی ادهم۱ :۲۸۵].

23860 ـ **ملك** ۵۱۴۴ : [ف . ذریعه ۹ : ۵۳۰] .

23861ـ **پاکستان**،دانشگاه‌پنجاب۷۳ Spi/VI ۴۲۷۳: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز :** دیدم‌بکام خویش سلمی را [ف.عبدالله۲:۵۲۸]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۱۶] .

دیوان شفایی

ناشناخته . درذریعه ۹ : ۵۲۹ ـ ۵۳۰ و فرهنگ سخنوران: ۳۰۱ ازسه تن‌بااین‌تخلص یاد شده است .

23862 ـ **دانشگاه** ۳۸۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، مثنویست‌تخلص‌شفایی نیزدارد. دارد . انجام افتاده ، **آغاز:** ای‌وردتـوتحفة العراقین‌ـ وی زهرتوشکرمذاقین، ۴۱گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۳۶] .

23863 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۱۸۵ Or : سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۱] .

23864ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۹۲: تاریخ یادنشده ، زرین،گویا ازشفایی‌اصفهانی است ، ۲۲۸گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیـز طباطبایی] .

دیوان شفیعا

23865 ـ **دانشگاه** ۱۳۱۳: درجنگ سدهٔ **۱۳** که در ۱۳۰۰ ازآن‌محمد فرزند عباس قاجار در قزوین بوده . چند مثنوی وترکیب، پراکنده (ص۱۳۹ ـ ۱۵۹) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۷۶] .

دیوان شقاقی تبریزی

مهدی‌بیگ ازطایفهٔ اسپرلوی سراب‌تبریز سراینده‌ای هجوگو ،که‌حاجی‌محمدحسین صدر سپاهانی راستایش‌کرده‌است،ودرسپاهان۱۲۱۴ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه۹: ۵۳۴ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۴۸۸ .

23866ـ **دانشگاه** ۴۲۳۹/۲ : سـدهٔ **۱۳**(ص۶ـ۱۹و۵۱ـ۵۲) دارای:هزل وستایش [ف.دانشگاه ۱۳: ۳۲۱۰].

دیوان شکسته

میرزا محمدحسین . در ذریعه ۹: ۵۳۵ و فرهنگ سخنوران: ۳۰۳کسی‌بدین نام‌یادنشده است .

23867ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: نوشتهٔ ۲۰ذیقعدهٔ **۱۲۶۳**[نسخه‌ها۵: ۲۷۲].

دیوان‌شکستهٔ قاجار

حسنعلی‌میرزا شجاع‌السلطنه‌فرزندفتحعلی شاه،که بروزگارپدرخودفرمانروایی خراسان، یزد ،کرمـان را داشت ، و بدستور محمد شاه (۱۲۵۰ـ ۱۲۶۴)کورگشت ، ودر۱۲۷۰ درـ گذشت .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۳۵ـ فرهنگ سخنوران: ۳۰۳ .

23868ـ **تهران**، ملی ۸۰ ۳ فهرست نشده: شکستهٔ خوش **۱۲۴۸**، دارای: غزل و قصیده و رباعی، ۱۶۴ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۶: ۱۷۶] .

23369 ـ **مشهد**، فرخ ۱۶۲ : نوشتهٔ **۱۲۶۵**، پیرامن ۳۳۰۰ بیت دارد [نسخه‌ها ۳ : ۹۰] .

23870ـ **دانشگاه** ۲/۲۸۶۸: نستعلیق شوال **۱۲۸۱** (ص ۲۰ـ۱۵۴) آغاز افتاده، ۱۵ س [ف. دانشگاه . ۱: ۱۷۱۴].

23871ـ **رضوی** ۴۴۹ ادبیات (۴۶۸۰): شکسته نستعلیق حاج میرزا عبدالعلی مصحح و منشی کتابخانه ع ۱/**۱۳۵۱** بادیباچه درسر گذشت سراینده از عبدالعلی اوکتائی رئیس کتابخانه. از روی نسخه ملك الشعرا [ف . رضوی ۷: ۴۴۹].

23872 ـ **دانشگاه** ۲۹۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، باتخلص شکسته گویا همان حسنعلی باشد . **آغاز:** لب آب و می ناب و در نابست امشب، ۴۰ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۳].

23873ـ **ملك** ۴۹۲۲: تاریخ یادنشده [ذریعه ۹: ۵۳۵] .

دیوان شکوه فیروز آبادی

میرزا محمد علـی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران مادهٔ شکوه بـه این سرایـنـده دست نیافتم .

23874ـ **اراك**، ابراهیم دهگان: شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۶: ۵۹۰] .

دیوان شکیبای کرمانی

از سدهٔ دوازدهم، که از میرزا عبدالغفار که در ۱۱۸۴ باغچهٔ حافظ آباد را احیاء کرده و میرزاسیدابوالحسن خان بیگلر بیگی، و امیرزادهٔ اعظم ابوالفتح خان در ۱۱۹۳ ستایش کرده است. و از نابینائی خود یاد کرده است : گر گ قضا شکیبابر بود نورچشمم۔ زان‌رو بمینه گشتم همچو پیر کنعان .

23875 ـ **دانشگاه** ۳۸۹۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، دارای: غزل با تخلص شکیبا و ماده تاریخهایی از ۱۱۸۴ ـ ۱۱۹۳ و ستایش، آغاز افتاده ۳۶ گ [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۷۸].

دیوان شمس الدین ازرقی

23876ـ **چستربیتی** ۱۰۳/۵ : در دفتری گویا نوشتهٔ **۶۹۹** [ف. چستربیتی ۱: ۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۶۳۰] .

دیوان شمس تبریزی

شمس الدین محمد فرزند علی فرزند ملك داد، کشتهٔ ۶۴۵ [نصرالله طرازی] که مولوی رومی دیوان خود را بنام اوسروده است.

بنگرید : ذریعه۹: ۵۳۹ .

23877ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۱ـم ادب فارسی: تعلیق زیبای محمد فرزند علی فرزند هبة‌الله فرزند نعمة‌الله رامهرمزی **۸۶۱** برای امیر علی، زرین ، ۷۱۲ گ ۲۵ س. **آغاز:** ای طائران قدس را عشقت فزوده بالها [مخطوطات ۱: ۱۷۲] .

23878ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۲ـم ادب فارسی: تعلیق زیبا، نوشتهٔ جوربی، ج ۱/**۱۰۳۶**، ۱۲۰ گ ۱۷ س. **آغاز:** قد اشرقت الدنیا من نورحمینا [مخطوطات ۱: ۱۷۱] .

23879ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ ادب فارسی طلعت: بی تاریخ ، ۱۴۳ گ ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۱۷۲] .

23880ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۰ـم ادب فارسی : تعلیق ، **آغاز:** ای شاه مسلمانان وی جان مسلمانی [مخطوطات ۱: ۱۷۲].

دیوان شمس تبریزی =

دیوان مولوی

دیوان شمس طبسی

شمس‌الدین محمد فرزند عبدالکریم‌قاضی شهر هرات ، درگذشتهٔ ۶۲۶ یا۶۲۴.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۴۳-فرهنگ سخنوران: ۳۰۶ .

23881 ـ چستربیتی ۱۰۳/۶ : در دفتری نوشتهٔ ۶۹۹ [ف . چستربیتی ۱ : ۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵هست[فیلمها: ۶۳۰] .

23882 ـ تهران ، ادبیات ۲۰/۵ : عکس نسخهٔ مؤرخ ۷۱۳ نوشتهٔ عبدالمؤمن علوی‌کاشی ازکتابخانهٔ دیوان هندش ۱۳۲ (س ۸۸ ـ ۹۶) دو هزار بیت [ف . ادبیات ۱ : ۵۳۲] .

23883ـ تهران، مهدی‌بیانی ۵ مج : نستعلیق تحریری بد ، مجدالدین علی قوسی شوشتری در۹۹۵ [نسخه‌ها ۱ :۱۵] .

23884 ـ رضوی ۹۶۵/۵ ادبیات (۴۹۵۵) : صدرالدین محمدفرزند جعفر علی معمار اصفهانی ۱۰۳۹-۱۰۴۱ ، ۳۵۰۰ بیت است در۱۴۶ ص در مجموعه [ف . رضوی ۷: ۸۱۴] .

23885ـ ملك ۵۳۰۷/۳۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۷۳۰-۷۶۵) با ۲۹دیوان‌دیگر، زرین. آغاز: هردلکه سوی‌عرصهٔ تحقیق راه یافت [رؤیت] .

23886 ـ ملك ۴۹۶۳/۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۸۳پ ـ ۱۹۷پ) ، زرین، پیرامن ۹۰۰ بیت ، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [رؤیت].

23887ـ تبریز ، ملی۲۹۸۶: نوشتهٔ ۱۲۵۸ . [نسخه‌ها۴: ۲۹۶] .

23888 ـ مجلس ۱۰۰۳ : نستعلیق ۱۳۳۵ برای‌کتابخانهٔ سردارمعظم خراسانی ، باسرگذشت سراینده وفهرست شعرها وددپایان شعرهاییکه بعداً بدست‌سردار افتاده‌آمده، رویهم پیرامن دوهزاربیت ، ۹۵گ ۱۰س [ف.مجلس ۳: ۳۱۷] .

23889 ـ دانشگاه ۲۵۰۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۴. آغاز برابر نسخهٔ(ملك:۵۳۰۷)است [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۷۱].

23890ـ استانبول، حکیم اوغلوعلی پاشا ۶۶۹/۳ : همراه «دیوان‌ابوالفرج رونی 21417» . فیلم‌آنها درددانشگاه‌ش۱۷۰هست [فیلمها : ۴۲۱].

دیوان شمس‌المعالی

ابوالفضایل میرزا ابراهیم سدهٔ ۱۳-۱۴، که امیرنظام ومظفرالدین‌میرزا ولیعهدراستایش کرده است .

23891ـ الهیات ۴۶۲ د: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ، درص۲-۴ یادداشتی ازمحمدصادق‌حسینی امیرالشعراء است دربارهٔ سراینده وگردآورندهٔ دیوان، دارای‌ستایش‌امیرنظام‌وولیعهدوسوگوادی ۸۵گ ۱۲س [ف. الهیات ۱ :۵۸] .

23892ـ تهرانی، ملی: نستعلیق محرم ۱۳۲۳، تنها یك‌مخمس است در مرثیهٔ حسین، ۷ص ۱۵س [نسخه‌ها۶: ۲۲۵].

23893ـ تهران، ملی۶۲۸ف: شکسته نستعلیق خوش، اوایل‌سدهٔ۱۴ ، برای مظفرالدین شاه، قصیده‌هاییست بعربی و فارسی در ستایش همان شاه ، ۵گ۱۰ س [ف. ملی ۲ :۱۳۶] .

23894ـ تهران، ملی فهرست نشده : نستعلیق‌سدهٔ ۱۴ ،مثنویست‌درگزارش‌حدیث‌کسا، ۱۰ ص۱۵س [نسخه‌ها ۶ : ۲۲۵] .

دیوان شمس مغربی —

دیوان مغربی

دیوان شوری بخشایشی

میرزا عبدالحسین‌خان منشی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران مادهٔ شوری این نام یادنشده است .

23895ـ تبریز ، ملی۳۶۶۱/۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۲۹۶] .

دیوان شوریدهٔ خویی

عبدالعظیم‌فرزند علی. در ذریعه وفرهنگ سخنوران مادهٔ شوریده این سراینده یاد نشده است .

23896ـ ملك ۵۰۸۵ : نستعلیق‌خود سراینده وپسرش‌مهجور،سدهٔ**۱۲-۱۳**،رباعیات وشعرهاییست پراکنده درجنگی بخامهٔ آندو . **آغاز:** ای‌آنکه نکرده است ترا درك كمال ـ ذات‌ترا بیرون زحیز و وهم وخیال[رؤیت].

دیوان‌شوریدهٔ شیرازی

فصیح‌الملك حاج محمد تقی فرزند عباس (۱۲۷۴ یا ۱۲۸۰ - ۱۳۴۵) ، در قصیده و درموسیقی‌وبدیهه‌گوئی‌وشوخی‌وهجواستادبوده، بسال ۱۳۱۱ به تهران‌آمده، و«نامهٔروشندلان» درسرگذشت سرایندگان نابینا و«کشف‌المواد» درمادهٔتاریخ‌سازی‌نگاشته‌است.دیوان‌او بکوشش حسن فصیحی‌چاپ شده است .

بنگرید:ذریعه۹:۵۴۷ـفرهنگ سخنوران. ۳۱۴ـ ف . مشار : ۷۳۹ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۲۳ .

23897ـ تهران،ملی ۴۵۳ف، نستعلیق خوش اوایل‌سدهٔ **۱۳-۱۴**.دارای:قصیده،غزل، قطعه ، هزل، هجو ومستزاد. **آغاز:** از بسکه غم‌بسینهٔمن‌بسته ـ دیگر مجال‌آمد وشدنیست‌آه را، ۱۳۰ گ۱۲ س[ف .ملی۱:۴۳۶ ونسخه‌ها ۶: ۲۲۲] .

23898ـ مجلس ۱۰۰۴ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳-۱۴** . دارای: غزل ، مثنوی‌رویهم۵۲۲۵ بیت، تصحیح شدهٔ فرزندش‌حسن احسان،۱۸۳ گ ۱۵س [ف. مجلس۳:۳۱۸].

دیوان شوقی تبریزی

عبدالحسین ،که یاداو در « شرح دیـوان حافظ :۱۲۳۴» گذشت .

23899ـدانشگاه۲۹۸۸: نستعلیق‌خود سراینده **۱۲۳۸ -۱۲۴۸** ضمن «کلیات » او ، دارای: مثنوی و غزل و رباعی [ف . دانشگاه ۱۰:۱۹۱۳] .

دیوان شوقی ساوجی

میرمحمدحسین فرزند میرعزیزالله‌ازسادات ساوه، که‌بهندرفته و بـزندان جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷)افتاده وسپس به‌ایران‌برگشته در بندرعباس همسرگرفته است .

بنگرید:ذریعه۹:۵۴۹ـفرهنگ‌سخنوران ۳۱۵ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۳۳۱ .

23900ـ دانشگاه ۲/ ۳۲۹۴ : ضمن جنگ سدهٔ۱۱ باتاریخ**۱۰۴۵**دردفتر(س۱۰۱- ۱۱۴) نزدیك‌به۶۰۰بیت [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۵] .

دیوان شوقی‌هندی

جوت پر کاش شوقی ، بروزگار عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸)،که ماده‌تاریخ مرگ‌یکی ازدوستان را در۱۱۱۷ گفته‌است.

23901ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱/۲۴۷۶/۵۷۹۳: نوشتهٔ مالك‌چنددر لاهور ۱۰ محرم **۱۱۵۱**. دارای:قصیده وغزل

ومثنوی وقطعه وترجیع. نسخه‌بنام‌گلدستهٔ سخن است [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۶۴].

23902ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۷۶: تاریخ یادنشده، دارای: قصیده وغزل و مثنوی [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۶۴].

دیوان شوکت

ناشناخته.

23903ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۰۵۴: نوشتهٔ **۱۱۰۹**. [نسخه‌ها۴: ۶۷۵].

23904ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۳۳ Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

23905ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۵۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۴۰** [نسخه‌ها۴: ۶۷۵].

23906ـ دانشگاه ۳۶۷۱: نستعلیق خوش میرغلامحسین عجز نژاد، ۱۹ محرم **۱۲۵۴** **آغاز**: بازی‌بدشت غمت عشوه‌خیز مرحله‌هاـ بری به‌شیشه زخار ره‌توآبله‌ها، دارای: غزل و رباعی، ۲۵۳گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۷۸].

23907ـ تبریز، ثقةالاسلام: سدهٔ **۱۳**ـ **۱۴**. [نسخه‌ها ۴: ۳۲۵].

23908ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: تاریخ‌یاد نشده. **آغاز**: جدیدی‌بختیان‌راه‌کمالـ بانگ‌کوس ژلاژل شعر است [نسخه‌ها۵: ۲۸].

دیوان شوکت

محمد اسماعیل[دانش‌پژوه]دروازهٔ شوکت از ذریعه۹: ۵۵۰-۵۵۱ وفرهنگ سخنوران: ۳۱۶ ـ ۳۱۷ سراینده‌ای با این نام یاد نشده است.

23909ـ دانشگاه۴۸۳۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**. دیوان غزل است. **آغاز**: شنیده‌اندبتان یمن‌کلام مراـ نوشته‌اندبه آب‌عقیق نام مراـ

انجام: گشادی‌لب بحـرف و شد خموشی پیشهٔ شوکتـ نهادی پابسحرودست اعجاز مرا بستی ۱۰۴گ ۱۴ س [ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۵۵].

دیوان شوکت بخاری

محمد اسحاق، که‌یاداودرکلیات: ۱۸۷۵، گذشت. دیوان اوبگفتهٔ ذریعه در ایران چاپ شده است.

23910ـ تهران، فخرالدین نصیری ۶۴: سدهٔ **۱۱** [ذریعه ۹: ۵۵۰].

23911ـ استکهلم، دانشگاه۸: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

23912ـ قاهره، دارالکتب ۲۵ـ م ادب فارسی قوله: تعلیق‌نور محمد فرزند شاه محمدبلخی **۱۱۱۲** درمدرسهٔ‌حسین‌پاشاقسطنطنیه، ۲۰۲گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۱۷۳].

23913ـ قاهره، دارالکتب ۲۰ـم‌ادب فارسی: تعلیق‌محمد فرزند سلیمان، **۱۱۱۶**، زرین، ۱۶۷گ ۲۰ س.

23914ـ قاهره، دارالکتب ۲۱ ـ م ادب فارسی: تعلیق، رجب **۱۱۱۷**، زرین، ۱۳۲گ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۱۷۳].

23915ـ بنگال، ایشیاتك ۸۱ دیوان (۳۴۷): نستعلیق **۱۱۲۶** [ف. بنگال: ۱۱۱].

23916ـ استانبول، طوپقپوسرای ۹۶۳ R: نوشتهٔ زین‌الدین، **۱۱۲۷**، **آغاز**: ازبسکه ریخت‌رنگ‌جنون برسرم‌هوا، ۱۷۸گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۱].

23917ـ استانبول، طوپقپوسرای ۹۶۲ R: نوشتهٔ **۱۱۴۲**، ۱۵۷گ ۲۱ س.

23918ـ استانبول، طوپقپوسرای ۹۶۷ R: نوشتهٔ‌حسن **۱۱۴۲**، ۱۳۰گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۲].

23919ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب

۱۶۳piVI۵۸۱(۵۴۰ف): نستعلیق **۱۱۴۷**. **آغاز**: الهی‌رنگ تأثیری کرامت‌کن قفانم را [ف. عبدالله ۲:۳۸۰].

23920ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹ ـ م ادب فارسی: نوشتهٔ عبدالرزاق خاکساری **۱۱۶۳**، ۱۲۰گ ۱۱ [مخطوطات ۱:۱۷۳].

23921ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۱ادب فارسی طلعت: نسخ‌زیبا، ۱۳ ع ۱/**۱۱۶۴**، زرین **آغاز**: شبنم تشنه‌لب‌زتوسیراب‌ـمرحبا آفتاب عالمتاب، ۱۳۲گ۲۵ س[مخطوطات ۱: ۱۷۳].

923ـ 23922ـ **مدینه**، عارف حکمه ۱۰۴و۱۶۲:دو نسخه مؤرخ **۱۱۷۰** و**۱۱۸۳**، ۲۲۱گ و۱۵۰گ [نسخه‌ها۵ : ۴۸۷].

23924 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۷۹، ۸۷۱شو: شکسته سیدامیرالدین علی ۱۷ ع۲/ **۱۱۷۹**، ۳۱ ص [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۱:۴۶۷].

23925ـ**استانبول**،طوپقپوسرای۹۶۵ R: نوشتهٔ لطف‌الله، **۱۱۸۱**، ۱۷۱گ ۱۹س [ف .فهمی ادهم ۱:۲۹۲].

23926ـ **تبریز**، ملی۲۶۹۸: نوشتهٔ **۱۱۹۷** [نسخه‌ها ۴:۲۹۶].

23927ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۶۸ : نستعلیق‌ترکی‌سدهٔ**۱۳**، بایادداشت‌خرید در۲۱ج ۲/۱۲۶۸به دو روپیه [رؤیت].

23928 ـ **تهران**، ملی ۱۳۱ فهرست نشده : ازسدهٔ**۱۲**، زرین،دارای:قصیده،غزل، قطعه ،رباعی، ودرهامش‌سروده‌هایی‌ازدیگران. **آغاز**: زبسکه ریخت‌رنگ جنون‌برسرم‌هواـ سودا بپای بست زمغز سرم‌حنا، ۳۵۲ ص۱۷س [نسخه‌ها ۶:۲۷۸].

23929ـ **رضوی**۴۵۱(۸۷۹۳) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. رضوی ۷ : ۴۳۴].

23930ـ**استانبول**،طوپقپوسرای۹۶۴. R : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۷۸گ۱۹س .

23931 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۸۷۲ . H : پیرامن‌سدهٔ **۱۲**،۲۰۴گ۱۹س .

23932ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۱۶۲۲ . E.H : پیرامن‌سدهٔ **۱۲**، ۱۶۰ گ ۲۱س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۹۳].

23933ـ **پاکستان**،دانشگاه‌پنجاب۹۵ Spi/VI ۳۰۹۷: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**. گزیده‌ای از سروده‌های اوست . **آغاز**: آیینه‌وار شاهد آرام نیستم [ف. عبدالله۲:۵۴۳] از کتابهای پرفسور شیرانی‌بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۱۸].

23934ـ **پاکستان**، دانشگاه‌داکا۴۴۴ DU: نستعلیق **۱۲۰۰** (۱۷۸۵ م) **آغاز**: از بسکه ریخت جنون برسرم هوا [ف. حبیب‌الله: ۱۱۳].

23935ـ**رضوی**۴۵۲ادبیات (۷۱۴۷): نستعلیق‌نیمهٔ یکم‌سدهٔ**۱۳** . آغاز وانجام افتاده، دارای: قصیده ، غزل است [ف . رضوی ۷ : ۴۳۵].

23936ـ**نجف**،کتابخانهٔ‌مدرسهٔ‌قزوینیها: تاریخ یاد نشده [ذریعه] .

23937ـ**تبریز**،ملی۲۶۱۳: [نسخه‌ها ۴:۲۹۶].

23938ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۱۶۳ piVI ۱۴۸۹ (۵۴۱ف) : شکسته آمیز بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲: ۳۸۰] .

23939 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۲ م ادب فارسی: تعلیق زیبا ، تاریخ یاد نشده ،

قصیده‌های اوست، ۴۴گ۲۳س[ف.مخطوطات ۲: ۱۲۶] .

23941 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۹۶۶ . R : ۱۹۰گ ۱۷س .

23940 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H۹۸۰ : ۹۳گ ۲۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۳] .

دیوان شوکت یزدی

حسین فرزندمحمد کفشگر ، ناظم‌الشعراء ، درگذشته پیرامن ۱۲۳۰ .

بنگرید : ذریعه۹: ۵۵۱ـ آتشکدهٔ آیتی: ۳۰۰ .

23942ـ یزد ، جامع وزیری ۷۵۴۱: نستعلیق رجب **۱۳۸۰**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۲۹ هست [فیلمها : ۹۴] .

دیوان شهاب اصفهانی

میرزا نصرالله ، ستایشگر منوچهر خان گرجی در اصفهان سپس حاج میرزا آقاسی (م ۱۲۶۵) و درباریان قاجار، درگذشتهٔ ۱۲۹۱ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۵۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۰۹ـ المآثر والاثار : ۲۰۴ .

23943 ـ سپهسالار ۲۵۷ : نستعلیق **۱۲۷۲**. قصیده‌هادرستایش شاه وصدراعظم اوست ونام‌آندو به‌زر نوشته شده. **آغاز**: ای‌نام‌همایون‌ت دیباچهٔ دیوانها، ۳۳۹ گ۱۲س [ف . سپهسالار ۲: ۶۱۹ و ۴ : ۵۰۴] .

23944ـ ملك ۵۳۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت ۱۲۹۵ ، در چهار ستون . **آغاز**: حق‌راست‌جلوهٔ‌لمن‌الملك‌درلقاـ سبحان من توحد بالملك و البقا ، ۳۹۰ گ ۲۵ س [رؤیت] .

23945ـ تهران، ملی ۶۵۸ف: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، قصیده‌های اوست، ۵۸ گ۱۷ س **آغاز**: فرمان روای‌کشورکون ومکان علیست [ف. ملی۲: ۱۶۱ـ نسخه‌ها۱: ۵۵].

این نسخه درفهرست دکتر بیانی از آن شهاب‌ترشیزی یادشده است[نسخه‌ها۶: ۱۷۰].

دیوان شهاب ترشیزی

میرزاعبدالله‌خان، که‌یاداودره‌کلیات: ۱۸۷۵، گذشت .

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی: گلچین معانی: ۳۰۳ .

23946 ـ تهران ، ملی ۳۰۰ (۱۷۹) فهرست‌نشده: تحریری‌پنجشنبهٔ۱۷ع۱/**۱۲۶۶** دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی، مثنوی. بدون ترتیب. **آغاز**: ای‌بسته‌به‌زنجیر فلك‌پای‌جهان‌راـ وزپردهٔ تقدیر برآورده زمان‌را ، ۳۳۴س ۳۲ س[نسخه۶: ۱۷۹] .

23947ـ مجلس۱۰۰۵ : نستعلیق‌خوب اشرف، **۱۲۳۰** برای‌شاهزاده‌کامران(شایدپسر محمود درانی). دارای : دیباچه، قصیده، قطعه وماده تاریخ، اهاجی وهزل‌ورباعیهاودردیباچهٔ آن ازمثنویهای‌خودیادکرده‌است، رویهم۷۵۰۰ دارد ، ۲۶۹ گ ۱۵س [ف، مجلس ۳: ۳۲۱].

23948ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۳۲۵۰بیت **آغاز**: ای‌بسته بزنجیر فلك‌پای زمانرا، ۱۶۲گ۱۰ س [نسخه‌ها ۶ : ۸۱] .

23949ـ مجلس ۲۴۴۶: دره‌کلیات، او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۱۴۶] .

23950ـ دانشگاه ۲۳۹۷ : نستعلیق

سدهٔ **۱۳** ، **آغاز**: ستایش‌مر آن‌راکه‌چرخ‌بلند- بانجم بیاراست بیچون وچند، ۱۴۲ گ ۲۰ س [ف . دانشگاه ۹:۹۹۸] .

23951ـ **رضوی** ۴۵۳ (۴۶۸۱): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف.رضوی ۷:۴۳۶].

23952ـ **مشهد**، فرخ۶۳: نبشتهٔ **۱۳۰۱** باسرگذشت سراینده از فرخ، پیرامن‌هشت‌هزار بیت است [نسخه‌ها ۳:۹۰].

23953 ـ **دانشگاه** ۲۹۹۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، دارای: قصیده وغزل‌وهجویات و ستایش وماده تاریخ‌نزدیك به ۹۳۰۰ بیت با تخلص‌شهاب **آغاز**: ای بسته بزنجیر فلك پای جهانرا، ۲۲۵گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۱۷] .

23954ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۴۸: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

23955 ـ **ملك** ۵۳۱۸ : تاریخ یـاد نشده .

23956ـ **تهران**، احمدگلچین معانی: تاریخ یـاد نشده [تاریخ تذکره‌های فارسی : ۳۰۳] .

دیوان شهاب‌الدین سمرقندی

احمدفرزند مؤید بخاری، زاده درنسف و زیسته درسمرقند، هدایت‌اورا بنام‌شهابی‌سمرقندی یاد کرده است .

بنگرید: ذریعه۹:۵۵۶-فرهنگ‌سخنوران: ۳۱۰ - مجمع‌الفصحاء ۱: ۳۱۰ .

23957ـ **تهران**، ملی ۱۳۱/۱۱ ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳**(ص۲۰۵-۲۰۸)، گزیده‌ایست ازقصیده وقطعه‌های او . **آغاز**: بناگوش توای ترك‌سمن سیمای سیمن‌بر - سمن‌را خاك زد در چشم وگل راچاك‌پیراهن [ف. ملی۱:۱۲۶].

دیوان شهرت

در ذریعه۹: ۵۵۸ و فرهنگ سخنوران : ۳۱۲ ازهفت تن‌با این تخلص‌یاد شده‌است .

23958ـ **بادلیان**: ۲۸۱اوزلی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۱۸۸ گ۱۳ س . **فیلم**آن‌در دانشگاه ش ۱۲۳۵ هست [فیلمها: ۹۴].

دیوان شهرت شیرازی

شیخ‌حسین از فارس‌بهندرفته‌است، پزشك محمد اعظم وملقب از جانب‌فرخ‌سیر(۱۱۲۴- ۱۱۳۱) به‌حکیم‌الممالك، معروف به‌اعظم‌جاهی، درگذشته شاه درجهان‌آباد درذیحجهٔ۱۱۴۹ .

بنگرید، ذریعه۹:۵۵۸-فرهنگ سخنوران: ۳۱۲ .

23959ـ **آصفیه** ۹۴۷ دیوان : نوشتهٔ **۱۱۵۸** [ف. آصفیه۲ :۲۹۲] .

23960 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۲ دیوان (۵۷۳) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۱] .

دیوان شهرهٔ قاجار

علیرضا، که‌یاداودر«رسالةالعشاق: ۱۱۷۴» گذشت .

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فاسی، گلچین معانی: ۱۰۱، ۱۲۲ .

23961ـ **مجلس** ۱۰۰۶ : سدهٔ **۱۳** ، بایادداشت فریدون میرزاکه نسخه بخامهٔدلدار خان‌لرستانی همسرسراینده‌است، پیرامن ۱۷۰۰ بیت از : قصیده، غزل ، رباعی، مثنوی است . **آغاز**: زلفت شکسته رونق‌مشك تتاررا -خطت خزان نمود بعالم بهار را، ۷۱ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳: ۳۲۳] .

23962ـ**رضوی**۴۵۴ادبیات(۸۳۷۰): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با دیباچه‌ای به نثر ،

دارای: قصیده ، غزل ، قطعه ، رباعی. **آغاز:** پس از دیباجه : ازدست حسن ساغرمی‌نوشم‌باد

23963ـ **رضوی** ۴۵۵۵ادبیات(۴۶۸۲): نستعلیق همان‌سدهٔ **۱۳** بدون‌دیباچه و دومثنوی اضافه دارد. نسخه‌مغلوط. بایادداشتی‌ازبرادرش محمدرضا میرزا افسر، ۱۳۲گ ۱۱ س **آغاز:** دلبر تنگ دهان شاهد باریك میان‌ـ که بردتنك شکر رشك ازآن تنگ دهان [ف . رضوی ۷ : ۴۳۷و۴۳۸] .

دیوان شهید (شهیدا)

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه۹: ۵۶۰، ۵۶۱ـ فرهنگ سخنوران : ۳۱۳، ۳۱۴.

23964ـ **دانشگاه** ۴۰۶۹/۱: نسخ ، با تاریخ **۱۳۳۰** در روستای‌کوشك بهمین‌خامه درشمارهٔ پسین(ص۱ــ۷۱). دارای:مثنوی‌وغزل نزدیك‌به ۱۲۰۰بیت **آغاز:** بنام خداوند اقلیم عشق [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۵۲].

دیوان شهیدی قمی

باباشهیدی ، ملك‌الشعرای سلطان‌یعقوب، به‌هند رفته در گـجرات بسال ۹۳۵ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۵۶۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۱۴ .

23965ـ **آصفیه** ۱۶۳دیوان: نستعلیق، در**۹۶۷**، نزدیك‌به ۹۰۰بیت دارد ، ۷۲ص۱۲ س[ف. آصفیه ۱: ۵۶۶] .

23966ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۱ ـ م ادب فارسی: تعلیق زیبا،**۹۷۷** ، زرین، ۱۵۲ گ۱۴ س. **آغاز:** بطوف‌میکده‌ها روزبی‌نوایی ما [مخطوطات۱: ۱۷۲] .

23967ـ **تهران**، سلطنتی۲۳۱۲(۵۹۵ ف) : نستعلیق‌خوش‌سدهٔ **۱۰** زرین، دارای:غزل (مرتب) ، رباعی ، تك‌بیت، **آغاز:** بیاای‌عشق و آتش زن دل افسردهٔ ما را ـ بنور خویش روشن‌کن چراغ مردهٔ ما را، زرین، ۱۸ص۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۳۶۶].

23968 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۶۱/۱ (۷۲۳ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، زرین. غزلهاست انجام‌افتاده. **آغاز:** بطرف‌میکده‌هاروزبی‌نوایی ما [ف . دکتر بیانی: ۵۴۸] .

23969ـ **قاهره**، دارالکتب۱۲۴ ادب فارسی طلعت : تعلیق زیبای حسین، **۱۰۵۴** ، ۷۵گ۱۳ . **آغاز:** عشق‌را نتوان نهفتن پردهٔ ناموسها [مخطوطات ۱: ۱۷۲] .

23970ـ **تهران**، ادبیات۱/ ۶۵د: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (گ۱رـ۳۱ر) دراین دیوان حضوری غزلهای او را تتبع کرده ، وپس هریك غزل از شهیدی غزلی دربرابر آن ازحضوری‌قمی‌هست **آغاز:** سرهرمو بلایی برتن‌من‌شدداین‌صحرا [ف . ادبیات۱: ۲۶۲] .

23971 ـ **آصفیه** ۳۸۹ دیوان: نستعلیق خوش‌کهن، بی‌تاریخ، زرین، ۳۵۴ص۱۲س[ف. آصفیه ۱: ۵۶۶] .

دیوان شیبانی کاشانی

ابونصر فتح‌الله، که یاد اودر «کلیـات : ۱۸۷۶» گذشت .

23972ـ **مجلس** ۲۴۴۷: نستعلیق‌خوش گویا ازسراینده ، **۱۲۶۲**، این‌نسخه بروزگار ولیعهدی ناصرالدین‌شاه وبدستور اونوشته شده است، با دیباجه‌ای درسرگذشت سراینده، دارای ۴۱ قصیده [ف. مجلس ۸: ۱۴۷] .

23973 ـ **ملك** ۱۲۵۹ : نستعلیـق در دارالنصرة هرات، شوال**۱۲۷۳**. قصیدهای‌اوست ۱۳۴ گ ۱۵س . **آغاز:** آمدبهار خرم وآورد

خزودیبا ـ منقوش کرد بستان مفروش ساخت صحرا [رؤیت] .

23974ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۷۸ : شکسته نستعلیق ناظم ، در **۱۲۹۸**، برای میرزا یوسف مستوفی‌الممالك . [نسخه‌ها۲:۷۵] .

23975ـ **تهران**،ملی۶۴۴ف: خوش‌گویا **۱۳۰۰** . دارای دیباجه سپس غزل و قصیده . سراینده آنرا به‌معتمدالسلطان‌داده‌که نویسانده به‌مظفرمیرزاولیعهدپیشکش‌کند ولی اواستکتاب نکرده تقدیم داشته است، ۱۱۶گ ۱۴س [ف. ملی ۱: ۴۳۴ ـ نسخه‌ها ۶:۱۸۲] .

23976ـ **رضوی**۳/۹۴۹(۴۹۷۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، قصیده‌های اوست(س۱۰۳ـ ۳۵۴) [ف. رضوی۷:۷۷۸] .

23977ـ **تهران**،سلطنتی۱۶۱۸(۶۸۹ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳** . دارای: دیباجه به‌نثر ، قصیده وقطعه ، ترکیب، رباعی، نسخه بنام‌لالی مکنون‌است، ۲۵۹ص ۱۵س[ف.دکتر بیانی : ۴۷۲] .

دیوان شیخ شرف‌الدین

شیخ‌شرف‌الدین حسین‌حسینی.

23978ـ **ملك** ۴۸۷/۲: نستعلیق‌قاسم داغستانی، محرم **۱۲۷۵**، مثنویست همراه‌غزل ورباعی. وتخمیس ازپسرش باتخلص‌شریفی[ف. ملك . مجموعه‌ها : ۳۷] .

دیوان شیدا

بنگرید:ذریعه۹:۵۶۵ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۶۶ .

23979ـ **آصفیه** ۱۱۱۸دیوان: نوشتهٔ **۱۰۷۷** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۰] .

23980 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۹۳۸/۱ : سدهٔ **۱۲** . **آغاز**: بسکه‌افتاده از غمت آشفتگی درکارما ـ برسرما خود بخود وامیشود دستار [ف. فهمی‌ادهم۱ : ۳۱۰] .

دیوان شیدا

از متاخران .

23981ـ**دانشگاه**۴۸۹۰ : نستعلیق‌محمد تقی‌انصاری اردبیلی ۹۰ع۱/**۱۳۵۴** درتهران، دارای‌قصیده وغزل. دربارهٔجشن‌شاهنشاه‌پهلوی، باغ فردوس تهران ، نکـوهش مستوره خانم کردستانی که غزلهایی سروده بوده . **آغاز** : حمد نامحدود صانع‌راکه بی‌همتاستی، ۲۳ گ ۱۶س[ف. دانشگاه۱۴ : ۳۹۵۴] .

دیوان شیدای اصفهانی

آقامحمد علی‌آیینه‌ساز، در شیراز میزیسته و درهمان‌شهربسال ۱۲۱۴درگذشته‌است.

بنگرید:ذریعه۹:۵۶۶ـفرهنگ سخنوران: ۳۱۸ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ :۲۴۹.

23682 ـ **مشهد**، فرخ ۳۰۴ : شکستهٔ خود سراینده ، سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۳:۹۰] .

دیوان‌شیدای‌اکبرآبادی

مولوی‌مهدی‌فرزندمحمد تقی‌کاکوری، نزد جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) وشاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۸) جای‌یافته وبسال۱۰۶۲در- گذشته است.

بنگرید:ذریعه۹:۵۶۶ ـفرهنگ‌سخنوران: ۳۱۸ .

23983ـ **دانشگاه**۲۵۹۱/۱۶۰ : در مجموعهٔ آقامحمد میننااردوبادی‌مؤرخ **۱۱۰۴** (ص ۲۹۸ـ۳۰۳)گزیده‌ایست[ف. دانشگاه۹: ۱۴۰۶] .

دیوان شیرین مغربی = دیوان مغربی

ص

دیوان صائب اصفهانی

محمدعلی تبریزی، که‌یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. دیوانهایی از او در دست هست که به نامهای جداگانه خوانده شده است. و دیوانهایی‌از اودر لکهنووتهران‌چاپ شده‌است. بنگرید: ف. مشار: ۷۴۰.

23984 ـ دانشگاه ۲۴۲۰ : شکسته نستعلیق خود سراینده ، دیوان‌تناسبات‌اوست‌در ۱۵۵۰۰ بیت وگزیده‌ازدیوان‌بزرگ‌او، فهرست این جلدکه یکم از دو مجلد آنست در فهرست کتابخانه‌آمده ، دیوانی است‌بترتیب موضوع و حروف: باب‌الالف. آدم، آدینه ، ابرو، آتش، آغوش ، آسیا ، آبله ... باب‌السین ، سفال و ریحان ، سیماب ، ساغر ، سهیل،سوهان،سبو، سرو، **آغاز:** بچشم‌کم مبین‌قدبلند آدم را [ف . دانشگاه ۹: ۱۰۶۲] .

23985 ـ تبریز ، ملی ۴۶۶۶: بخامهٔ خود سراینده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶].

23986 ـ مجلس ۱۰۰۷: شکسته‌نستعلیق خود سراینده در «کلیات» او [ف . مجلس۳: ۳۲۵] .

23987 ـ تهران ، سلطنتی ، بی‌شماره (۶۳۵ف): بخامهٔ خود سراینده،زرین. دارای: غزل (مرتب) ، مطالع ، متفرقات (تك بیت و قطعه) ، رباعی، ونیزقطعه. **آغاز:** زهی‌به‌غمزهٔ جانسوز برق مذهبها، ۷۸۲ص ۲۳ س[ف. دکتر بیانی : ۴۱۰] .

97ـ23988 ـ هندوستان، رامپور، کتب‌خانهٔ‌رضا: ده‌نسخه‌که‌یکی‌از آنها بخامهٔ خود سراینده است [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۸] .

23998 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : تصحیح شدهٔ خود صائب ، بخش‌قصیده‌هاست .

23999 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی: بخامهٔ خودصائب‌بخش‌غزلهاست ، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۲۸] .

24000 ـ تهران، ملی۱۲۹ فهرست‌نشده: شکسته نستعلیق‌بخشی‌از آن‌بخامهٔ‌خود سراینده. دارای: قصیده ، غزل، تك‌بیت، قطعه ، رباعی، ۱۱۴۸ص ۲۰ـ۲۱ س [نسخه‌ها ۴ :۲۷۵].

24001 ـ پاکستان، موزهٔ‌ملی: شکستهٔ زیبای‌خود سراینده، تاریخ یادنشده ، زرین [راهنمای‌کتاب ۱۰: ۲۸۰] .

24002 ـ هاروارد ، موتن: P۲۳ : نستعلیق‌هندی، **۱۰۵۰** (تاریخ‌خرید) زرین ۴۶۳ گ ۲۱س [نسخه‌ها ۴: ۴] .

24003 ـ دانشگاه ۴۶۶۰: نستعلیق‌صفر **۱۰۵۹** ، دارای: غزل، تك‌بیت،رباعی، قطعه، نزدیك‌به ۴۸۵۰ بیت. درآن ستایش‌ظفرخان‌و آرزوی‌بر گشت به‌ایران هست. گویا سروده‌های جوانی اوست ، باچاپ هندبرابر نیست، ۱۶۳ گ ۱۳ س [دانشگاه ۱۴: ۳۶۰۶].

24004 ـ مجلس ۱۴/۲۶۶۵: باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر(ص ۲۹۲ـ۳۲۳) و (۵۴۸ ـ ۵۵۶) [ف.مجلس۸: ۴۱۹] .

24005 ـ دانشگاه ۲۱/۲۴۶۶ : نستعلیق‌نزدیك **۱۰۶۷** (ص۶۶۲ـ۶۷۳ و ۸۰۵ـ ۸۱۸) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۵] .

24006 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق‌ف ۲۲۰: نوشتهٔ **۱۰۶۷** ، ۵۵۰ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۷۰] .

24007 ـ تهران، سلطنتی ۱۰۱۲۸: نستعلیق

صالح‌خاتون‌آبادی، ع ۱/ ۱۰۷۱. از دید سراینده گذشته و نشان (بلغ) بخامهٔ او دارد، دارای: غزل (مرتب)، مطالع‌مجزی: چشم، مژگان و نگاه.. متفرقات، قطعات، زرین، ۱۰۱۴ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۴۱۱].

24008 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۲۳ (۶۳۷ ف): نستعلیق محمدحسین فرزند حاج الحرمین حاجی پروانه؟، پنجشنبه ۲۹ ذیقعده ۱۰۷۳، دارای: غزل، مطالع، متفرقات، مقطعات، ۹۳۲ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۴۱۲].

24009 **تهران**، اصغر مهدوی ۲۵۷: نستعلیق ع ۲/ ۱۰۷۵ [نسخه‌ها ۲: ۷۷].

24010 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۲۵۸۲: محمدمهدی فرزند میر محمدباقر، ۱۰۷۵، ۳۳۵ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۸].

24011 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۸ ادب ترکی: نستعلیق خوب نظام محمد امینی شریفی، ۲۰ ج ۲/ ۱۰۷۹، زرین، ۲۰۰ گ ۱۴ س [مخطوطات ۱: ۱۷۶].

24012 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۳ دیوان (۳۱۵): نستعلیق ۱۰۸۰ [ف. بنگال: ۱۱۱].

24013 ـ **قاهره**، دارالکتب ۷۹ ـ م ادب فارسی: شکستهٔ نوح، ج ۲/ ۱۰۸۸، زرین [مخطوطات ۱: ۱۷۴].

24014 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۲ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمد فرزند علی، ۱۳۰ رجب ۱۰۹۱، ۲۹۸ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱: ۱۷۵].

24015 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۹۶: درویش صادق فرزند کاظم بیک سامی، ۱۰۹۲، ۳۸۷ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۸].

24016 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI ۱۰۲C ۹۲۷: نستعلیق محمد محسن ۱۲ رجب ۱۰۹۶. مرآت الجمال اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۷۰].

24017 ـ **ملك** ۵۳۶۰: نستعلیق ۱۰۹۸، زرین، دارای غزلها به‌ترتیب تهجی، ۳۰۸ گ ۱۷ س [رؤیت].

24018 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۸۷ س: تعلیق، ۱۰۹۹، زرین، ۳۰۷ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۷۴].

24019 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۱۹/۲۱۴: محمد شریف هروی، ۱۲ ذیحجهٔ ۱۰۹۹ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۹].

24020 ـ **ملك** ۵۳۰۳/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱پ-۲۱۲پ)، زرین [رؤیت].

24021 ـ **ملك** ۵۳۲۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱، با یادداشت وصال شیرازی که کلیهٔ حواشی به خامهٔ خوش سراینده است، ۲۸۵ گ ۲۸ س [رؤیت].

24022 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۸۴/۱۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱، گزیده‌ای از غزلهای او با دیباچه‌ای به‌نثر است [نسخه‌ها ۲: ۱۰۸].

24023 ـ **رضوی** ۹۶۲/۳ (۴۹۵۱): نستعلیق خوش شکرالله ایموری، نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱، (ص ۲۱۴-۵۲۶ و ۵۷۵-۵۹۰)، زرین و نشانی (سلمه‌الله) [ف. رضوی ۷: ۷۹۷].

24024 ـ **رضوی** ۴۵۷ (۴۶۸۵): نستعلیق پایان سدهٔ ۱۱، دارای ۲۵۰۰ بیت غزل [ف. رضوی ۷: ۴۴۱].

24025 ـ **رضوی** ۴۵۹ (۸۴۳۱): نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱، پیرامن ۹۰۰۰ بیت غزل با افزودگیهایی از سراینده [ف. رضوی ۷: ۴۴۲].

24026 ـ **رضوی** ۴۵۶ (۴۶۸۴) : نستعلیق نیمهٔ دوم‌سدهٔ **۱۱**، بانشانی(بلغ‌صایب)، پیرامن ۱۶۰۰۰ بیت با افزودگیهایی بخامهٔ سراینده ، ۴۷۳ گ ۱۹ س [ف . رضوی ۷ : ۴۳۸] .

24027ـ **الهیات** ۱۷۸ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام‌افتاده، درکناره‌نوشتهٔ سراینده هست ، مقابله‌شده ، ۲۲۹ گ۱۷س [ف. الهیات ۱: ۵۸] .

24028 ـ **سپهسالار** ۲۷۷ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۱** ، شاید به خامهٔعارف تبریزی اصفهانی‌که نویسندهٔ مخصوص نسخه‌های دیوان صائب بوده ، ۴۲۵گ۱۷ س[ف. سپهسالار ۲: ۶۲۲ و۴: ۵۰۵].

24029ـ**تهران**،سلطنتی۱۲۱۶۱(۶۳۸ف): نستعلیق روزگارسراینده، سدهٔ **۱۱**زرین، با شش مجلس میناتور خـوش ، دارای : غزل (مرتب) ، مطالع، متفرقات،مقطعات،تك‌بیت، ۸۰۰ص ۱۹ س [ف . دکتربیانی: ۶۳۸].

24030ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۸۵C ۳۱۱۷: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**[ف. عبدالله۲: ۵۳۸] ، از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۹۹].

24031 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۰ Or : سدهٔ **۱۱**[نسخه‌ها۴: ۶۸۰].

24032ـ **عبدالحسین‌بیات**: نستعلیق تحریری ، عارف تبریزی یـکی از شاگردان سراینده ، آغاز و انجام افتاده، ۱۳۵۰۰ بیت دارد ، ۳۹۷گ ۱۷س [نسخه‌ها۶: ۹۴].

24033ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۲۷: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، ۲۰۹گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

24034 ـ **استانبول** ، طوپـقپوسرای R. ۹۹۵ : پیرامن‌سدهٔ **۱۱**، ۵۳۹گ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۸۹] .

24035 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، [نسخه‌ها۵: ۳۷۴].

24036ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۹۸۲۰: سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

24037ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۵۰: سدهٔ**۱۱-۱۲**. [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴: ۶۷۵] .

24038ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۲۴۹/۲ (۷۵۱ف) : شکسته‌نستعلیق‌خوش‌مرتضی‌قلیخان شاملو ، ۱۱۲۰ (**۱۱۰۳**) . تنها گزیدهٔ غزلهای اوست [ف. دکتربیانی : ۶۱۰] .

24039ـ **میشکان** ، دانشگـاه ۳۴۲ MS.: نوشتهٔ مقصود علی شیرازی، در **۱۱۰۴** [نسخه‌ها۵: ۷۱۶] .

24040ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۲۶: حسن ایزونادی، ۳ج۲/**۱۱۰۹**، ۱۸۶گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

24041 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ApiVI۶۴ ۲۶۰(۵۲۲ ف) : نستعلیق ۲۵ محرم **۱۱۱۴**، گزیده‌ایست [ف . عبدالله ۲ : ۳۶۹] .

24042ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب B ۱۰۲ pi/VI ۷۵۰: نستعلیق شیخ لطف‌الله ، ۱۶ شوال **۱۱۱۸** «واجب‌الحفظ» اوست [ف . عبدالله ۲: ۳۷۰] .

24043ـ **استانبول** ، طوپقپـوسرای M. R. ۴۶۲ : نوشتهٔ **۱۱۲۷** ، ۲۹۹گ۲۰س [ف. فهمی ادهم۱ :۲۸۹].

24044ـ **ملك** ۵۶۱۶: نستعلیق خوش محمد نبی، صفر **۱۱۲۹** دردارالسلطنه‌اصفهان، زرین، گزیده‌ایست ، ۱۱۹گ۲۱ س [رؤیت] .

24045ـ **آصفیه** ۱۱۷۴دیوان: نوشتهٔ

۱۱۳۹ [ف. آصفیه۴: ۲۹۰] .

24046ـ **بنگال**، آسیایی ۸۶ دیوان (۸۱۹) : شکستهٔ **۱۱۷۷**[ف. بنگال: ۱۱۱].

24047ـ **بنگال**، آسیایی ۳/۳۱ O (۹۶۳) : باتاریخ**۱۱۸۷** دردفتر، گزیده‌ایست [ف. بنگال: ۱۲۸] .

24048 ـ **ملك** ۵۲۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز ۹ وانجام ۴ بیت نو نویس، غزل‌است، ۲۲۶ گ۱۶س [رؤیت].

24049ـ **دانشگاه**۲۴۸۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، غزلهای‌اوست، اغازدرحرف‌الف‌وانجام درزا افتاده ، ۲۱۱ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۳] .

24050ـ **رضوی** ۴۵۸ (۴۶۸۶) : نستعلیق‌سدهٔ ۱۲ .
آغاز۹ وانجام۴ بیت‌نو نویس. غزل‌است‌به‌ترتیب تهجی، ۲۲۶ گ۱۶س [رؤیت].

24051ـ**سپهسالار**۷۱۴۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، پایان‌افتاده، ۲۴۵ گ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۲۲ و۴: ۵۰۵] .

24052ـ **تهران**، ملی ۳۹ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زدین. دارای: غزل، تك بیت، ۱۹۸ گ۲۱ س [ف. ملی ۱ : ۲۹ ــ نسخه‌ها ۴ : ۲۷۸] .

24053ـ**رضوی**۴۵۸(۴۶۸۶) نستعلیق سدهٔ**۱۲**، پیرامن ۴۵۰۰ بیت‌غزل، انجام‌افتاده[ف. رضوی۷ : ۴۴۱] .

24054ـ **تبریز** ، ملی۳۷۲۹: شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، دردوجلدبه‌یك‌خامه[نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

24055ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۲۸: از سدهٔ **۱۲**، گزیدهٔ‌غزلهای اوست، ۸۵ گ[ف. خطی ، سیدعبدالعزیز‌طباطبایی].

24056ـ**لاهور**، پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۸۷۱،۷۶ دیو : نستعلیق‌پایان سدهٔ**۱۲**، زدین، ۲۰۷ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۱۰۳] .

24057ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۸۵ Spi/VI ۳۷۳۱: نستعلیق و شکسته آمیزسدهٔ**۱۲**، آغازآن مثنوی است: برازنده‌تاج است .[ف. عبدالله۲: ۵۳۵].

24058ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۸۵ ۵۱۴۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله۲: ۵۳۶] ازکتابهای پرفسورشیرانی‌بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱: ۱۱۹] .

24059ـ **هاروارد** ، هوتن ۱۲ P : نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۲**، ۸۳۱ص۲۵س[نسخه‌ها ۴ : ۴].

24060ـ**استانبول**، طوپقپوسرای ۸۶۲ H: پیرامن سدهٔ **۱۲** ، ۶۴ گ۲۵س.

24061 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۸۶۱ H : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۳۹۸ گ۲۵س.

24062 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۹۹۴ R : پیرامن سدهٔ **۱۲** ، ۴۱۰ گ ۹س.

24063ـ**استانبول**، طوپقپوسرای ۹۹۷ R : پیرامن‌سدهٔ **۱۲**، ۲۱۰ گ۱۵س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۸۹- ۲۹۰] .

24064ـ**لاهور**، پنجاب‌بهلك‌لائبریری ن ۷۶ ، ۸۷۱دیو : نستعلیق‌محمد مصطفی خان فرزند حاجی محمد خان ، دوشنبهٔ ۲۵ مارج **۱۸۵۱** ، ۱۸۹ص . [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی۱: ۴۵۴].

24065ـ **سنا**۷۵۵۴: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**ـ**۱۳** . غزلهاست ازالف تادال باسرگذشت اودر پایان [نسخه‌ها۲: ۲۲۹].

23066ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵۲ Or: سدهٔ **۱۲**ـ**۱۳** [نسخه‌ها۴: ۶۷۵].

24067ـ **مجلس** ۲۴۴۸: نستعلیق‌سدهٔ

۱۳ ، انجام افتاده، دارای: قصیده وغزل نزدیك به ۱۵۰۰۰ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۴۹].

24068 ـ **لاهور** ، پنـجاب پبلـك لائبریری ۷۶ ، ۸۷۱ غز : نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۳ ، بامهر مـؤرخ ۱۲۴۵ ، غزلهای اوست ، ۱۶۷ گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۵۵] .

24069 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸ ، ۸۷۱ قمر - ۸۷۶،۵ جا (۲) : آغاز سدهٔ ۱۳ ، گردآوری قمرالدین علی فرزند ثناءالله حسینی ناصری از آغاز سدهٔ ۱۲ که بنام «لب لباب» آنرا خوانده است ، ۶۲ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۵۷۹].

24070 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۹۸/۳۱۳۷ : سدهٔ ۱۳ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۰].

24071 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : نوشتهٔ گلچین معانی ، سدهٔ ۱۴ . دارای : قصیده ، فتحنامهٔ قندهار [نسخه‌ها ۶: ۷۶].

24072 ـ **مجلس** ۹۱۲۹ فهرست نشده :

24073 ـ **مجلس** ۸۸۶۷ فـهرست نشده .

24074 ـ **مجلس** ۸۸۵۶ فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

24075 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۰۴۱ : گزیده‌ای ازغزلهای اوست ، ۴۱ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۰].

24076 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۱۷ : تاریخ یاد نشده ، ۱۵۹ ص

24077 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۱۸ : نوشتهٔ محمد غوث در ۳۳ جلوس ، ۱۳۶ ص .

24078 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۱۹ : تاریخ یاد نشده ، ۲۵۳ ص.

24079 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۳۹ : تاریخ یاد نشده ، ۵۷۶ ص [مخطوطات سرفراز علی : ۷۰] .

24080 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۸۵ Spi/VI ۳۳۳۸ : نستعلیق محـمدشفیع الدین خان ، ۱۳ ؟ بی تاریخ سال [ف. عبدالله ۲ : ۵۳۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۱۹] .

24081 ـ **موصل** ، مدرسهٔ اسلامیه ۱۰ : [ف. مخطوطات موصل : ۴۱].

24082 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۴ دیوان (۳۲۰) : شکسته ، تاریخ یاد نشده .

24083 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۵ دیوان (۶۶۶) : شکسته ، تاریخ یاد نشده .

24084 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۷ دیوان (۹۱۹) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۱۱] .

24085 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۵ مجامیع ترکی طلعت : نوشتهٔ مصطفی الاغریبوزی ، بی تاریخ (۱۰۶ پ - ۱۲۴ ر) گزیده‌ایست ازسروده‌های او [مخطوطات ۲: ۱۳۲] .

24086 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۶/۵۵ مجامیع ترکـی طلعت : نسخ ، گـزیده‌ایست از سروده‌های او [ف. مخطوطات ۲: ۱۳۳].

24087 ـ **کیمبریج** ، برون (۱۱) ۵۱ . V : تاریخ یاد نشده ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۹۰ هست [فیلمها : ۹۴].

دیوان صابر = دیوان درویش صابر

در ص ۲۳۲۶ گذشت .

دیوان صابر ترمذی

شهاب‌الدین ادیب صابر فرزند ادیب اسماعیل بخارایی خراسانی. از ترمذ و بخارا به مرو آمده و با رشیدالدین وطواط معارضتهایی داشته و بدستور اتسز در جیحون در ۵۴۶ غرق شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۷۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۰.

24088ـ **لندن**، دیوان هند: نوشتهٔ **۷۱۴** = ۱۳۱۴م با میناتوریها [راهنمای کتاب ۵: ۶۸۶] عکس آن در تهران ادبیات ش ۳/۲۰ ع هست. نسخه ۶۳۰۰ بیت دارد [ف. ادبیات ۱: ۵۳۲].

24089ـ **بادلیان**، ۱۳/۵۴ وینفیلد ۲۶۶۲: همراه «دیوان انوری: 21692»، نوشتهٔ **۱۰۱۲** وجز آن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها: ۵۶۷].

24090ـ **دانشگاه** ۱۴۰۸/۱: نستعلیق **۱۰۱۵**، زرین، با دیباجه‌ای در سرگذشت او و سرگذشت آزاد بلگرامی (۲پ ـ ۴۴ر) [ف. دانشگاه ۸: ۸۵].

24091ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۸۴۶/۲ Or: نستعلیق **۱۰۱۹. فیلم** آن در دانشگاه ۱۵۰۱ هست [فیلمها: ۶۰۷].

24092ـ **رضوی** ۹۶۵/۴ ادبیات (۴۹۵۵): صدرالدین محمد فرزند جعفرعلی معمار اصفهانی **۱۰۳۹-۱۰۴۱**، ۵۶۰۰ بیت، ۲۳۵ص [ف. رضوی ۷: ۸۱۳].

24093ـ **ملك** ۵۳۰۷/۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۱۸۰ـ۲۱۵ هامش) با ۲۹ دیوان دیگر زرین، و دیباجه‌ای در سرگذشت او [رؤیت].

24094ـ **ملك** ۴۹۶۳/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۹۸پ ـ ۲۰۹ر). زرین، با دیباجه‌ای درسرگذشت او [رؤیت].

24095ـ **تهران**، ملی ۵۶۹/۲ ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱**، (ص ۱۳۱ـ۱۹۳)، دارای قصیده و رباعی [ف. ملی ۲: ۶۵].

24096ـ **مجلس** ۵۹۷۶: درجنگی از سدهٔ **۱۱**، ۵۱۳ بیت [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

24097ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۹۲ـ۹۶ جنگ) ۱۷۷ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳].

24098ـ **آصفیه** ۹۲۶ دیوان: نوشتهٔ روزگار شاهجهان پادشاه، سدهٔ **۱۱** [ف. آصفیه ۳: ۲۸۸].

24099ـ **رضوی** ۴۶۱ (۶۴۸۸): نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲**، زرین [ف. رضوی ۷: ۴۴۳].

24100ـ **رضوی** ۴۶۰ ادبیات (۴۶۸۷): نستعلیق محمد کاظم اصفهانی، ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۲۳** بدرخواست میرزا عبدالباقی متخلص به باقی کلانتر اصفهان [ف. رضوی ۷: ۴۴۳].

24101ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۶۴/۶: نستعلیق پیرامن ذیقعدهٔ **۱۲۲۵** (۲۱۳ـ۲۲۸). [نسخه‌ها ۲: ۱۱۹].

24102ـ **مجلس** ۲۳۷۴: شکسته نستعلیق عادل فرزند صادق حسینی **۱۲۳۳**، دارای: قصیده و ترکیب‌بند وقطعه وغزل ورباعی، همه ۳۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۸۷].

24103ـ **ملك** ۴۸۷۹: شکسته نستعلیق ۶ رجب **۱۲۴۶**، ۱۴۷ گ، ۱۲س [رؤیت].

24104ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۵/۱: نوشتهٔ ۲۷ رمضان **۱۲۴۶** در زنجان [نسخه‌ها ۵: ۶۳۷].

24105ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۱۱ (۳۲۸ ف): شکسته نستعلیق **۱۲۴۶**، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی. **آغاز:** نوبهار بدیع بی‌ـ

همتا ، ۶۱ص ۱۳ بیت [ف.دکتر بیانی:۴۱].

24106 ـ **ملك** ۴۹۳۹ : نستعلیق علی محمـد شیرازی ، **۱۲۵۶** ، ۱۹۴ گ ۱۵ س [رؤیت].

24107ـ **تهران**، ادبیات۲۳۵ج: نستعلیق محمداسماعیل فرزند محمدابراهیم، ج۲/**۱۲۵۸** در تهران ، بایادداشت قزوینی، ۱۴۵ گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱: ۲۴۰] .

24108ـ **ملك** ۵۰۲۲ : شکستهٔ خوش سیدعبدالله تفرشی، سلخ رمضان **۱۲۵۹** در تفرش، با دیباجه‌ای درسر گذشت سراینده[رؤیت].

24109ـ**سپهسالار** ۲۷۸ مکرر: نستعلیق **۱۲۶۰**، باسرگذشت سراینده درآغاز، ۱۸۷ گ ۱۶س[ف. سپهسالار۴: ۵۰۵] .

24110 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۳۹ د : نستعلیق محمدعلی طباطبایی بیدگلی کاشانی، ۲۸ شعبان **۱۲۷۳** درتهران(ص۱ـ۷۱) باسرگذشت سراینده از دارندهٔ نسخه: طلوعی عراقی مؤرخ ۱۳۵۲[ف. ادبیات۱: ۲۴۰] .

24111 ـ **ملك** ۲/۵۴۷۶: نستعلیق ابوالقاسم طبیب گلپایگانی ، ۱۰ رجب **۱۲۷۵** (۶۶پـ۹۲ر) دارای: قصیده، قطعه، رباعی، مخمس [رؤیت] .

24112ـ**مجلس** ۳۴۷: نستعلیق **۱۲۸۴**، ۱۶۰گ ۱۵ س [ف . مجلس۲: ۲۰۶] .

24113ـ **مجلس** ۹۳۷: نستعلیق بسیار خوب محمدعلی حسینی متخلص به‌وجدی، **۱۲۸۴** بدستور بیوك خان افشار سرتیپ فوج مراغه، زرین، پیرامن ۴۹۱۴ بیت دارد، ۱۷۴ گ ۱۵س [ف. مجلس ۳: ۲۱۰] .

24114ـ **مجلس** ۳۴۶: نستعلیق **۱۲۸۸** دارای: قصیده، غزل، هجو ، رباعی، ۱۶۱ گ ۱۵ س [ف.مجلس۲: ۲۰۶] .

24115ـ **مجلس** ۲۶۸۲/۳ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۸**، (ص۱۶۱ـ۳۱۹)، بادیباچه‌ای درسر گذشت سراینده[ف. مجلس۸: ۴۵۰].

24116ـ **ملك** ۵۱۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** زرین، ۱۰۸ گ [رؤیت] .

04117ـ **حقوق** ۲۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۸۰ گ ۱۴س[ف. حقوق: ۱۰۹].

24118ـ **تهران**، سلطنتی ۲۱۴ (۳۲۹ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دارای: دیباچهٔ نثری، قطعه، غزل، رباعی، ۲۲۱ ص ۱۱س [ف.دکتر بیانی : ۴۲] .

24119ـ **تهران** ، سلطنتی۴۷۳۶/۷ (۷۴۴ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دردفتری زرین، دارای: سرگذشت سراینده، قصیده، قطعه [ف. دکتر بیانی: ۵۹۶] .

24120ـ **دانشگاه** ۳۷۲۷/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف.دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۴].

24121ـ**رضوی** ۴۶۲ ادبیات(۴۶۸۹): نستعلیق سدهٔ **۱۳** با سرلوح اکلیلی، آمیخته با شعرهایی ازانوری ورابعه قزداری، بادیباچه‌ای درسرگذشت سراینده [ف . رضوی ۷ : ۴۴۴].

24122ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI۶ ۱۹۸(۲۰۹): نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲: ۱۴۲] .

24123ـ**دانشگاه** ۲۵۸۷: نستعلیق محمد رفیع فرزند میرزا احمد فرزند رضا ادیب تبریزی ع ۱۳۰۸/۱۶ بادیباچه‌ای درسر گذشت سراینده زرین، و ۵۴۰۰ بیت ۱۷۰ گ ۱۶س[ف. دانشگاه ۹: ۱۳۹۲].

24124 ـ **مجلس** ۹۳۸ : نسخ خوب عبرت نایینی، **۱۳۳۶** . دارای: قصیده، غزل ، رباعی، پیرامن ۵۳۳۴ بیت؛ باسرگذشت سراینده درآغاز، ۱۵۲ گ ۱۸س[ف. مجلس۳: ۲۱۱].

24125ـ**ملك** ۵۹۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴**،

با یادداشت خرید ۱۳۲۷ ، ۱۷۴ گ ۱۵ س [رؤیت] .

24126ـ آصفیه ۹۳۶دیوان: نستعلیق شیخ جبارسرهندی، دربرهانپور ، بروزگار شهاب‌الدین‌محمد شاهجهان پادشاه ، ۱۵۷ ص ۱۶س [ف. آصفیه۱: ۵۶۷].

دیوان صابر شیرازی

آقا مهدی فرزند محمد ، خوشنویس سدهٔ سیزدهم ، درگذشتهٔ ۱۲۸۰ واندی.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۷۳ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۱ .

24127ـ ملك ۵۵۷۳: نستعلیق چهارشنبهٔ ۱۸ رمضان**۱۲۶۵** برای آقا محمدحسین، با سفیدآب بروی کاغذهای رنگی نوشته شده ، ۱۶ گ[رؤیت] .

24128 ـ مجلس ۵۲۰۰/۴ فهرست نشده: نستعلیق مهدی فرزندمحمدشیرازی متخلص بصابر محرم **۱۲۸۹**، بامهرشعاع‌الملك‌شیرازی. (۹۰پ‌ـ۹۴ر) .

دیوان صاحب

24129ـ آصفیه ۹۴۶ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۷۸** [ف. آصفیه۳ :۲۹۲] .

24130ـ آصفیه ۳۱۸دیوان: نستعلیق خوش،زرین،درفهرست آمده: با نمونه‌سروده‌های سه‌تن‌ازسرایندگان که نام آنهادر«ریاض الشعراء» آمده برابری شده هیچیك از آن سروده‌ها در این دیوان نیست. آنسه تن :۱ ـ فصیح‌الدین صاحب ۲ ـ مسیحا کاشی متخلص بصاحب ۴ ـ حکیم کاظم‌متخلص به‌صاحب، ۱۵۷ص۱۳س [ف. آصفیه۱: ۵۶۸] .

دیوان صاحب علی آبادی

میرزامحمدتقی، که‌یادادودر«کلیات: ۱۸۷۶» گذشت. نخست ملالی‌وسپس‌صاحب‌تخلص میکرده است .

24131 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۴۱۵: نستعلیق خوب ذوالفقارخان فرزندصدرالسلطنه نوری‌مؤتمن‌السلطان،رمضان**۱۲۵۷** [ف.خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

24132ـ دانشگاه ۲۴۴۳:در«کلیات» مؤرخ **۱۲۷۰** او[ف . دانشگاه ۹: ۱۱۲۳] .

24133ـ رضوی ۴۶۳(۴۶۹۰) :در « کلیات » مؤرخ **۱۲۷۱** او [ف . رضوی ۷ : ۴۴۴] .

24134ـ مجلس ۲۴۴۹ :در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۷۴** [ف. مجلس۸: ۱۵۰] .

24135ـ تهران،دانشسرایعالی،قریب ۶۰: نستعلیق رمضان**۱۲۷۹**، بادودیباچهٔ نثری در آغاز [نسخه‌ها ۵: ۶۲۶] .

24136ـ دانشگاه ۲۱۹۹:در«کلیات» مؤرخ صفر **۱۳۰۰** او[ف. دانشگاه۹: ۸۸۲].

24137ـ تهران، سلطنتی۲۱۵ (۶۷۶ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، زرین. کلیات اوست : ۱ـ کلام‌الملوك۲ ـ نثریات(منشآت،حکایات) ۳ـ دیوان (قصیده . ترکیب ، قطعه ، رباعی ، مثنوی) ، ۳۴۱ص ۱۹س [ف . دکتر بیانی : ۴۵۸] .

24138ـ سپهسالار ۲۵۹:در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار ۲ : ۶۲۴ و ۴ : ۵۰۶] .

24139ـ سپهسالار ۲۶۰ :«کلیات»او ازسدهٔ **۱۳** [ف.سپهسالار۲: ۶۶۴و۴: ۵۰۶].

24140ـ مجلس ۲۴۵۰:در «کلیات» او از سدهٔ**۱۳** [ف. مجلس ۸ :۱۵۱] .

24141ـ مجلس۱۰۷۲ : نستعلیق‌خوب محمد حسین ، سدهٔ **۱۳** پیرامن ۲۲۰۰ بیت : قصیده ، قطعه، ترکیب‌بند ، غزل ، رباعی ویك

مثنوی با دو تخلص ملالی و صاحب ، ۸۴ گ و ۱۵ س. [ف . مجلس ۳ : ۴۲۲] .

24142ـ **مجلس** ۱۰۰۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۳۰۲** او[ف. مجلس ۳:۳۲۷] .

24143ـ **تبریز**، ملی ۲۶۴۸ :تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

دیوان صاحب کاشانی

محمد مسیح متخلص‌به صاحب، معروف‌به مسیحا از سدهٔ دوازدهم، وازشاگردان آقاحسین خوانساری (م۱۰۹۹). نثر نیزدارد .

بنگرید:ذریعه۹: ۵۷۶ــفرهنگ سخنوران: ۳۲۲ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۷۵ .

24144 ـ **مجلس** ۲۴۵۱ : شکسته نستعلیق غلامحسین سدهٔ **۱۳** ، دارای : غزل و رباعی نزدیك به ۷۰۰۰ بیت[ف . مجلس ۸ : ۲۴۵۱] .

دیوان صاحب نراقی

حجةالاسلام‌ملامحمد فرزندملااحمدفرزند مهدی‌نراقی، معروف‌به عبدالصاحب (۱۲۱۵ـ ۱۲۹۷) . نگارندهٔ : مشارق‌الاحکام، مراصد، انوارالتوحید، واز اومثنوی‌بنام«مثنوی‌صاحب» چاپ شده است .

بنگرید : طبقات‌اعلام‌الشیعه ،کرام:۷۳۵ ریحانة الادب ۴ : ۱۸۶ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۳۰۵ .

24145ـ **دانشگاه** ۴۸۴۶ : نستعلیق حاجیه‌ملك خانم دخترعبدالصاحب‌محمدنراقی، سدهٔ **۱۴** . نخست «مثنوی» سپس‌غزل‌وقصیده‌در ستایش‌وسوگواری،۱۲۵ گ ۱۱س[ف.دانشگاه ۱۴ : ۳۸۶۵] .

دیوان صاحبی

حاجی سلیمان ، ازسدهٔ دوازدهم، متخلص به‌صاحبی. درذریعه وفرهنگ‌سخنوران دروازهٔ صاحبی ازاین سراینده یادنشده است.

24146 ـ **ملك** ۵۵۶۱/۳ : نستعلیق فضلعلی فرزند اسماعیل خان قاجار قوانلو، ۷ رمضان **۱۲۴۰** (۶۳پ ـ ۱۳۲ ر) . دارای : قصاید درستایش ازپیامبر وامامان وجعفر خان زند ومرثیه‌ای درمرگ‌هاتف(م۱۱۹۸) وتاریخ مرگ‌حسینقلی‌خان ، سپس‌مثنوی،قطعه،رباعی، غزل. **آغاز:**چون شدبساط آن‌نبی‌درزمانه‌طی‌ـ آمدبهارگلشن دین‌رازمانه‌دی [رؤیت] .

دیوان صادق

شیعی‌مذهب‌ومتخلص به‌صادق،درسروده‌های او نام بلخ وسمرقند زیادآمده است،دریك‌قطعه ازکسی‌که در بلخ ازوی طلبکار بوده واورارنج میداده گله‌کرده‌است.سروده‌های نسخهٔ مجلس‌با سروده‌های پراکنده‌ای‌که ازپانزده‌تن‌متخلص‌به صادق درتذکره‌هاآمده است برابری داده‌شده‌با هیچکدام برابر نبوده است [خانم فخری راستکار] .

24147ـ **مجلس** ۲۴۵۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل، رباعی،هزل،رویهم ۷۷۰۰ بیت. **آغاز:** افتاده:ازنبات‌لب‌شیرین‌توای‌شهد دهن‌ـهرکسی‌غیرمن دلشده تقسیم گرفت، ۵۱۶ ص ۱۷س [ف. مجلس ۸:۱۵۳] .

دیوان صادق اصفهانی

ملارجب ، خوشنویس درنسخ،درگذشته‌در هفتادسالگی۱۳۰۵ به‌لهجهٔ اصفهانی‌نیزمیسروده و دیوان او دراصفهان۱۳۰۹ خ‌وباردیگرچاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۸۰ ـ ف . مشار . ۷۴۰ .

24148 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۶۲

Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۴: ۶۸۱] .

24149 ــ **مجلس ۲۴۸۲/۴** فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۵** (س۱۶۸-۲۵۵)[نسخه‌ها ۵: ۱۸۸] .

24150ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۶۸ : نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۵ج ۱/**۱۳۱۹** در تهران [رؤیت].

24151ــ**تهران**، فخرالدین نصیری۵۴: نوشتهٔ **۱۳۱۹** ، دارای هـزلها [ذریـعه ۹ : ۵۸۰] .

24152ــ**رضوی**۴۶۴ادبیات (۴۶۹۱): شکسته نستعلیق ملاعباس روضه‌خوان اصفهانی، ۷ محرم **۱۳۳۰** شعر هاییست بلهجهٔ اصفهانی از الف تایا [ف. رضوی۷: ۴۴۵] .

24153ــ**رضوی**۴۶۵ادبیات (۶۴۵۸): نستعلیق سیدجوادشهیدی‌باقتی نویسندهٔ کتابخانه ۲۰ محرم **۱۳۶۳** [ف. رضوی۷: ۴۴۶].

24154ــ**الهیات**۶۲۲ج : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، زدین ، ۵۴گ۱۸ س [ف. الهیات ۱ : ۵۸] .

دیوان صادق تفرشی

آقا محمدصادق ، سرایندهٔ آزادهٔ روزگار صفویان، نزد رضاقلی‌خان‌فرزند نادرجای‌یافته، سپس ازاوشکنجه دیده‌ناگزیر باقامت در مشهد شده‌ودربر گشت‌به‌شهرخود۱۱۶۰دررِی‌درگذشته است . اوپدرهجری تفریشی است .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۷۸ .

دیوان صادق‌دست غیب = دیوان دست غیب

دیوان محمد صادق هجری = کلیات هجری

درص ۱۸۹۹ گذشت .

دیوان صادق

24155 ــ **تبریز** ، ملی ۳۶۷۱ : در مجموعه دیوانها، مؤرخ **۸۹۶**[نسخه‌هـا ۴ : ۳۱۲] .

24156ــ **پاریس** S.P. ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیگ**۸۹۳**، درهامش دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۱۳۱۸و۱۳۱۹هست[فیلمها۱ : ۵۹۳] .

دیوان صادقی ابرکوهی

ملاصادقی زنده در۱۰۳۸[دکترمحمدبشیر حسین] .

24157ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۲۴Spi/V۱۶۸ : تعلیق یارمحمدفرزند ملادوست علی،**۱۰۸۸** (۱۶۷۷م)درتوابع بلخ. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. عبدالله ۲: ۵۲۵ ــ ف دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۳۱].

دیوان صادقی افشار

صادقی بیگ‌کتابدار، که یاد او در«کلیات ۱۸۷۷»گذشت.

24158ــ **ملك** ۶۳۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او [رؤیت] .

24159 ــ **تبریز** ، ملی۳۶۱۶ : سدهٔ **۱۱**، ساختهٔ ۱۰۱۰، به‌ترکی‌وفارسی [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

24160ــ**دانشگاه**۷۳۹۵ : نستعلیق آقای باستانی‌راد ، سدهٔ **۱۴**، کلیات اوست‌همراه چند اثر ازدیگری: مثنوی، هجو ثالث، حظیات ، سهواللسان، قانون‌الصور، هجویات از ترجیع ومثنوی وجز آن ، منشآت ملمع فارسی وترکی او [مجلهٔ هنر ومردم ۹۰: ۱۱] .

دیوان صافی

امین‌الدین محمد [عبدالحسین حایری] . درفرهنگ سخنوران : ۳۲۶ ازصافی کرمانی بنام‌آقا احمد ازسدهٔ سیزدهم یادشده‌است.

24161ـ **مجلس** ۵۶۴۹/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۶۶ـ۲۷۴). آغاز موجود:درکنج غم نشسته دل تنگ ـ باطالع‌خویش‌برسرجنگ [ف. مجلس۱۷: ۱۰۵].

دیوان صافی

در ص ۱۷۴۰ گذشت .

دیوان صافی اصفهانی

میرزا جعفرموسوی، خوشنویس،درگذشته در اصفهان ۱۲۱۹ .

بنگرید:ذریعه۹: ۵۸۴ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۲۵ .

24162ـ **دانشگاه**۲۵۰۷: نستعلیق‌گویا خود سراینده،دارای‌قصیده، غزل، رباعی‌است. **آغاز:** چیست دنیا عجوزهٔ پرفن ـ دوستی را نشاید این‌دشمن [ف.دانشگاه ۹: ۱۲۸۹].

24163ـ **مشهد** ، فرخ ۱۴۱: شکستهٔ خوش روزگار سراینده ، پیرامن ۷۰۰۰ بیت [نسخه‌ها ۳: ۹۰] .

24164ـ **تهران**، سلطنتی۴۲۷ (۶۵۴ ف): نستعلیق‌سیدمحمداصفهانی(فرزندسراینده) **۱۲۲۵**. زرین، بادومجلس‌تصویرآبرنگ‌خوش که دریکی ازآنها تصویرصافی وصباحی وعاشق ومشتاق وآذر وسعدی وچندتن‌دیگر نقاشی‌شده دارای : ۱ـ مثنوی‌گلشن خیال ۲ـ هفت بند، مرثیه ، ترجیع ، قصیده، قطعه،غزل (مرتب)، رباعی ، مثنوی، ماده تاریخ. **آغاز:** ای باهمه و ازهمه مبرا ـ ای‌بی‌همه وزهمه هویدا، ۷۱۰ ص ۱۴س [ف. دکتربیانی: ۴۳۰].

24165ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق تحریر متوسط، **۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۱: ۱۳].

24166ـ **سنا** ۲۹۹: نستعلیق ۵ ذیقعدهٔ **۱۲۴۴** ، آغاز افتاده[نسخه‌ها۶: ۵۲۴].

24167ـ**مجلس**۱۰۰۹: نستعلیق‌خوب **۱۲۵۶** ، دارای:غزل، مرثیه، رباعی، پیرامن ۶۵۰۰ بیت ، زرین، **آغاز:**ای‌با همه واز همه مبرا ، ۲۶۱گ۱۳بیت [ف. مجلس۳: ۳۲۸].

24168ـ**مجلس**۲۳۳۶: نستعلیق‌بهمن میرزا قاجار **۱۲۵۶** (ص۶ـ۶۲ جنگ) او[ف. مجلس۸: ۴۵] .

24169ـ **اصفهان**، آقای الفت : نوشتهٔ **۱۲۶۸** ، دارای ۱۲ هزار بیت [ذریعه ۹ : ۵۸۴] .

24170ـ**ملک**۵۵۳۸: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** با یادداشت ۱۲۶۵. دیوان غـزلهای اوست با تخلص‌صافی، آغاز وانجام افتاده، ۲۰۵گ۱۳س [رؤیت] .

24171ـ **الهیات**۱۷۲/۲ب: نستعلیق سدهٔ**۱۳ـ۱۴** (۲۸ر ـ ۱۲۸ ر) ، باسرگذشت سرآینده درآغازآن. **آغاز:** ای‌باهمه وازهمه مبرا [ف. الهیات ۱: ۱۳۵] .

دیوان صالح

24172ـ **تهران**، سلطنتی۱۱۰۸۰/۵ (۷۱۱ف): ۳شوال **۹۴۳**. تنهاغزلهاست‌مرتب. **آغاز:** ای‌بدرگاه تونیاز همه ـ لطف‌عام‌توکار سازهمه[ف. دکتر بیانی: ۵۲۳].

24173ـ **بنگال**، آسیایی aO ۵۶/۲ (۱۴۰۸) : شکسته ، باتاریخ **۱۱۷۹** در دفتر [ف. بنگال : ۱۳۷] .

دیوان صالح استرآبادی

محمد صالح‌فرزندمحمد تقی‌فرزند محمد اسماعیل فرزند خدادادفرزند محمد اسماعیل، به‌آنچنانکه‌دربرگی‌درسرگذشت‌سراینده درون

نسخهٔ الهیات هست [دکتر حجتی].

24174ـ الهیات ۴۷۲د: نستعلیق گویا سراینده، ۵ج۲/۱۳۰۷. بوزن مثنوی است، ۳۲۵ گ ۱۴ـ۱۷س [ف. الهیات ۱: ۶۰].

دیوان صالح تبریزی

میرزا صالح شیخ‌الاسلام تبریز، در نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم. به‌فارسی و ترکی میسروده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۸۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۲۷ـ دانشمندان آذربایجان: ۲۱۵ .

24175 مجلس ۱۰۱۰: نستعلیق خوب آغاز سدهٔ **۱۲**. دارای: غزل، رباعی، سروده‌های ترکی، ترکیب، ترجیع، قطعه، رویهم پیرامن ۹۷۰ بیت، سپس منتخب «رمز الریاحین» با تاریخ **۱۱۴۴**، ۱۰۱ گ [ف. مجلس ۳: ۳۳۱].

دیوان صاحب اصفهانی

حاج محمدصادق فرزند آقامؤمن به‌هندرفته پانزده سال آنجا مانده و به اصفهان برگشته و باردیگر به‌هندرفته ودر ۱۱۰۰ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۵۹۰ـ فرهنگ سخنوران: ۳۲۷ .

24176ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسورشیرانی ۱۸۴۰/۲/۴۸۶۰/: ملامؤمن ۳۱ جلوس محمدشاه **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م) با رباعی بخامهٔ دل محمدشاد مؤرخ ۱۱۶۵ [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۹۹].

دیوان صاین

ازرکن‌الدین صاین (ترکه؟) .

24177ـ **ملك** ۵۳۰۷/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۷ـ۵۵متن) درمیان افتادگی دارد ، همراه ۲۹ دیوان دیگر، زدین [رؤیت].

دیوان صبا

24178ـ **دانشگاه** ۲۷۰۷/۲۵: نستعلیق نزدیك **۱۲۷۰** (ص۴۶ـ۸۷) قصیده‌های اوست [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۹].

24179ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۹۳ Or : سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰] .

دیوان صبای کاشانی

فتحعلی‌خان، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت .

24180ـ **مجلس** ۱۰۱۳: همراه «مشرق الانوار» مؤرخ **۱۲۲۴**. دارای ۲۵۰۰ بیت قصیده ازستایش زندیان ولطفعلی خان. انجام: بچاه باختر چون یوسف خورشید شدپنهان ، ۹۱ ص ۱۴ بیت [ف. مجلس ۳ :۳۳۳] .

24181ـ **تهران**، سلطنتی ۴۰۷ (۶۵۸ ف) : نستعلیق علی‌اکبر تفرشی **۱۲۴۰**، زدین. دارای. ۱ـ دیوان (قصیده ، ترکیب، ترجیع، قطعه، غزل ، رباعی، هزل، مثنوی شکارگاه اوشی) ۲ ـ عبرت‌نامه ۳ـ تحفة العراقین ۴ـ گلشن صبا ۵ـ خلاصة الاحکام ۶ ـ مقالات شاهنشاهی ۷ـ مثنوی معارضهٔ شعرا ، ۸۱۶ص ۲۰ س [ف .دکتر بیانی: ۴۳۷] .

24182ـ **تهران**، ملی ۲۶۰، ۲۶۷ فهرست نشده : نستعلیق محمد کاظم حلال خور ، در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰** او [نسخه‌ها ۶: ۱۴۵].

24183ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۳۵: سیدابوالحسن فرزند سیدمحمدرضا حسینی پشت مشهدی کاشانی، ۲۴ محرم **۱۲۴۰** [ف . خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

24184ـ **تهران** سلطنتی ۴۱۶ (۶۵۹ ف) : نستعلیق کاتب السلطان (علی‌اکبر تفرشی یا محمدرضا) ، آدینهٔ ۱۴ رمضان **۱۲۴۳**. زدین. دارای: ۱ـ دیوان (قصیده، قطعه، غزل ومطایبه،

غزل (مرتب)، رباعی)، مثنوی شکارگاه اوشی ۲ـ مقالات شاهنشاهی ۳ـ گلشن صبا ۴ـ عبرت‌نامه ۷۰۸ ص ۲۱س [ف . دکتر بیانی: ۴۳۸].

24185ـ **تهران**، آقای فخرالدین نصیری ۶۸: نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ذریعه۹: ۵۹۲].

24186ـ **مجلس** ۱۰۱۲: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۶** او [ف. مجلس ۳: ۳۳۲].

24187ـ **رضوی** ۴۶۶ (۴۶۹۲): در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۷** او [ف . رضوی ۷ : ۴۴۶] .

24188ـ **ملك** ۵۵۵۳: شکسته نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳** ، ۱۶۵ گ. **آغاز:** ای صبا ای راحت جان ای صبا [رؤیت].

24189ـ **ملك** ۱ / ۵۳۱۰: نستعلیق، در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** (۱پ ـ ۳۰۷ر) . دارای: قصیده ، ترکیب ، ترجیع ، غزل ، رباعی [رؤیت].

24190ـ **مجلس** ۴۶۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت ۱۲۵۵ و ۱۲۷۳. **آغاز:** تعالی‌الله خداوند جهاندار جهان‌آرا ، ۱۸۶ گ ۱۷س [رؤیت] .

24191ـ **الهیات** ۷۹۹د: نستعلیق، در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۳** [ف . الهیات۱ : ۳۹۶].

24192ـ **دانشگاه** ۲۲۰۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، گزیده‌ایست از آن ، ۱۷ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۸۸۴] .

24193ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۱ ج: نستعلیق بلقیس خانم، سدهٔ **۱۳**، ۱۲۰ گ ۱۷س. **آغاز:** ای صبا ای راحت جان ای صبا [ف. ادبیات۱ : ۲۶۳] .

24194ـ **تهران**، سلطنتی ۴۱۸ (۶۶۰ ف) : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳**. زرین. دارای: ۱ـ دیوان (قصیده، ترکیب، ترجیع، قطعه، غزل (مرتب)، رباعی) ۲ـ گلشن صبا ۳ـ خلاصة الاحکام ۴ ـ عبرت‌نامه ۵ـ تحفة العراقین، ۸۷۳ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۴۳۹] .

24195ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۶۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

24196ـ **تهران**، ملی ۲۶۸ ، ۲۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶: ۱۵۰] .

24197ـ **سپهسالار** ۴۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف. سپهسالار ۲: ۶۲۶ـ ۴: ۵۰۷] .

24198ـ **مجلس** ۲۴۵۳: نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، در « کلیات » او [ف . مجلس ۸: ۱۵۴] .

24199ـ **تهران**، ملی ۵۹۵: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، قصایدی است در ستایش علیشاه فرزند فتحعلی‌شاه ، ۳۴ گ ۱۱س [ف. ملی ۲: ۱۰۴ ـ نسخه‌ها ۶: ۱۶۰] .

24200 ـ **رضوی** ۴۶۷ (۴۶۹۳) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۳**، نزدیك به نسخهٔ چاپی است [ف. رضوی ۷ : ۴۴۷].

24201ـ **رضوی** ۴۶۸ (۴۸۷۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در « کلیات» او [ف . رضوی ۷ : ۴۴۸] .

24202ـ **الهیات** ۱۷۲ ب: سدهٔ **۱۳ـ ۱۴** ، تنها بخشی از دیوان اوست (۴پ ـ ۲۸ر)، دارای: قصیده، غزل [ف. الهیات۱: ۱۲۴].

24203 ـ **مجلس** ۲۴۵۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ ۱۴** ، ۱۴۰۰ بیت از قصیده‌های اوست [ف. مجلس۸ : ۱۵۵] .

24204ـ **مجلس** ۲۴۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۱۵۶].

24205ـ **رضوی** ۴۶۹ ادبیات (۵۷۵۶):

شکسته‌نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۴**، قصیده است از الف تا دال، دوهزار بیت [ف. رضوی ۷: ۴۴۸].

24206ـ **دانشگاه** ۱/ ۳۰۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۲ر–۱۰۹پ) از قصیده‌های اوست [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۱].

24207ـ **مجلس** ۳۷۱۰: نستعلیق تاریخ یادنشده. دارای: قصیده، قطعه، ۴۵۹ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۲: ۲۱۸].

24208ـ **تبریز**، ملی ۲۹۱۰: نستعلیق تاریخ یاد نشده، نامرتب، ۶۵ گ ۹ س [ف. ملی تبریز ۱: ۶۴].

دیوان صباحی کاشانی

حاجی سلیمان، زاده در بیدگل اصفهان و زیسته در کاشان، درگذشته در ۱۲۰۶ یا ۱۲۱۵ یا ۱۲۱۸. چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۱ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۰ـ مجمع الفصحا ۲: ۲۶۳.

24209ـ **تبریز**، ملی ۳۰۵۸: نوشتهٔ **۱۲۱۳**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

24210ـ **تهران**، سلطنتی ۴۲۹ (۶۵۱ ف): شکسته‌نستعلیق زیبای سید ابوالقاسم انجوی، ج ۲/ **۱۲۱۹**، زرین. دارای: دیباجهٔ نثری از محمد ساروئی، قصیده، قطعه، مرثیه، تواریخ، مثنوی، غزل (مرتب)، رباعی. **آغاز** متن: شباهنگام چون بنهفت رخ این لالهٔ حمرا، ۲۸۰ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی: ۴۲۶].

24211ـ**مجلس** ۱۰۱۵: شکسته نستعلیق **۱۲۲۴**. دارای: قصیده، قطعه، مرثیه، غزل، رباعی، مثنوی، رویهم پیرامون ۳۸۰۰ بیت. **آغاز**: شب هنگام چون بنهفت رخ این لالهٔ حمرا، ۱۲۴ گ ۱۶ س [ف. مجلس ۳: ۳۳۵].

24212ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۸: نستعلیق، دوشنبهٔ ۸ ع ۲/ **۱۲۳۰** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷].

24213ـ**رضوی** ۴۷۰ ادبیات (۴۶۹۴): نستعلیق رجب **۱۲۳۴**، **آغاز**: شب هنگام چون بنهفت [ف. رضوی ۷: ۴۴۹].

24214ـ **تهران**، ادبیات ۳۲ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، مثنوی، تواریخ، آغاز: شب هنگام چون، ۱۲۹ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۲۶۴].

24215ـ **تهران**، دهخدا ۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۱۹].

24216ـ **تهران**، ملی ۵۱۵: تحریری سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده وقطعه وغزل ورباعی ومثنوی ماده تاریخ. **آغاز**: شب هنگام چون ۲۶ ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۶: ۱۸۰ ـ ف. ملی ۲: ۱۲].

24217ـ **دانشگاه** ۳۸۴۱: نستعلیق، باستانی‌راد، **۱۳۱۶**، با دیباچه‌ای در سرگذشت سراینده از پرتو بیضاوی، دارای: قصیده وماده تاریخ وغزل است، ۹۹ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۲۳].

24218ـ**تهران**، ادبیات ۱۷۷ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [ف. ادبیات ۲: ۱۹].

24219ـ **رضوی** ۴۷۱ (۴۶۹۵): نستعلیق مهدی اصفهانی، تاریخ یاد نشده [ف. رضوی ۷: ۴۵۰].

دیوان صبور کاشانی

میرزا احمد، برادرزادهٔ فتحعلی خان ملک الشعرای صبای کاشانی (که یاد او در ۱۸۷۷ گذشت)، از نزدیکان عباس میرزا و کشته در جنگهای ایران و تزار در ۱۲۲۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۷ ــ فرهنگ سخنوران: ۳۳۲ ــ مجمع الفصحاء ۲: ۳۲۴.

24220 ــ **ملك** ۵۵۳۵: شکسته نستعلیق دوشنبهٔ ۱۸ شوال **۱۲۴۵** در تبریز. دارای قصیده، غزل به ترتیب تهجی. **آغاز:** چیست آن دریای نورانی که عقلش گوهرست ــ رشحه‌ای ز امواج فیضش صد چو بحر اخضر ست، ۱۹۵ گ [رؤیت].

24221 ــ **ملك** ۵۵۵۱: نسخ مهدی فرزند محمدعلی نیا سری برادرهمسر سراینده. دارای: قصیده، غزل، رباعی. آغاز برابر نسخهٔ ملك ۵۵۳۵، ۱۹۲ گ ۱۵ س [رؤیت].

24222 ــ **دانشگاه** ۴۷۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، **آغاز:** ای دیدهٔ دانش از تو بینا ــ پیش خرد تو عقل شیدا، ۱۹۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۸].

دیوان صبوری

24223 ــ **آصفیه**، ۱۱۶۲ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۲۹۰].

دیوان صبوری تبریزی

محمدحسین فرزند قرا بیگ زرگر، سراینده و خوشنویس و نقاش، از سدهٔ دهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۷ ــ فرهنگ سخنوران: ۳۳۲ ــ دانشمندان آذربایجان: ۲۲۷.

24224 ــ **دانشگاه** ۴۶۶۷: شکسته نستعلیق خود سراینده، **۹۸۵** در تبریز، زرین، گرانبها. **آغاز:** الهی طوطی باغ محبت کن زبانم را ــ بغیر از وصف جانان وامکن درج دهانم را، ۲۵ گ [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۱۴].

دیوان صبوری خراسانی

محمدکاظم، از نوادگان میرزا احمد صبور کاشانی و پدر ملك الشعراء بهار، ملك الشعرای آستانهٔ رضوی از جانب ناصرالدین شاه، زاده در خراسان ۱۲۵۹، درگذشتهٔ ۱۳۲۲.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۸ ــ فرهنگ سخنوران: ۳۳۲.

24225 ــ **مجلس** ۲۴۵۷: شکسته بخامهٔ سراینده از سدهٔ **۱۳**. دارای: قطعه، مسمط، غزل. **آغاز:** ز آنجا که جای امن مقام رضا بود، ۳۶۲ گ [ف. مجلس ۸: ۱۵۷].

24226 ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۱۱: نوشتهٔ **۱۳۰۷** قصیده و ترجیع بند است [رؤیت].

24227 ــ **مجلس** ۲۶۸۶/۴: نستعلیق و تصحیح ملك الشعراء بهار، باتاریخ **۱۳۱۳** در دفتر (ص ۲۲۶ ــ ۴۲۶) **آغاز:** عیدی است همایون فروعیشی است مهنا [ف. مجلس ۸: ۴۵۵].

دیوان صحت لاری

ملامحمد باقر فرزند محمد علی فرزند عبدالصمد فرزند شاه منصور، درگذشته در هشتاد و نه سالگی ۱۲۵۱. در «لارستان کهن: ۲۰۱» آمده که سروده‌های او با سروده‌های همنام او ملا محمدباقر لاری درآمیخته شده است. دیوان او بنام «تاج الدواوین» در ۱۳۱۲ ق و پس از آن چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۹ ــ فرهنگ سخنوران: ۳۳۳ ــ ف. مشار: ۲۹۰.

24228 ــ **تهران**، ادبیات ۱۴۶ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دیوان غزلهای اوست، آغاز افتاده [ف. ادبیات ۲: ۴۳].

دیوان صدر

24229 ــ **الهیات** ۱۵۵ ب: نستعلیق **۱۲۵۸**. **آغاز:** صد حمد اله واحد و سر حکم را ــ کاورده مصور صور ملك عدم را، ۱۵۰ گ ۱۷ س [ف. الهیات ۱: ۵۹ و ۲: ۱۶۴].

دیوان صدرای شیرازی

صدرالدین محمد، که یاد اودر «سه اصل: ۸۰۴» گذشت.

24230 ـ **الهیات** ۱/۳۲۲ د: نسخ تاریخ یادنشده (۲پ ـ ۴۲ر). **آغاز:** می‌ستایم خالقی راکوست هست ـ این دگرها نیستنداواست هست [ف. الهیات ۱: ۵۹ و ۲: ۱۶۴].

دیوان صدرالدین دزفولی = دیوان کاشف

دیوان صدرالدین = دیوان فایز

دیوان صدرالشعراء

غلامحسین میرزا فرزند ایرج میرزا (انصاف) فرزند فتحعلی شاه، پدر ایرج میرزا (جلال الملك) وازوست: شکارنامه به نظم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۰۴.

24231 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق خوش تیمور فرزند صدرالشعرا در **۱۲۹۲**، تنها یك ترکیب بند است. **آغاز:** دلدارمن ای نگارفرخار ۱۱س ۹س [نسخه‌ها ۶: ۲۲۴].

24232 ـ **تهران**، ملی ۵۵۰ف: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۴**، پنج قصیده است، برای مظفرالدین شاه نوشته شده. **آغاز:** وقت آن شد که درآیند غزالان بقطار، نسخه بنام «غزالیه» است ۹گ ۱۳س [ف. ملی ۲: ۴۱].

دیوان صدرالشعرای کاشانی

میرزا محمود، درگذشتهٔ ۱۲۸۹.

24233 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۴۷ (۶۸۸ ف): نسخ سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده بیشتر در ستایش مظفرالدین شاه و ناصرالدین شاه وسران دربار، ترکیب، مخمس، مثنوی، مسمط. **آغاز:** زمین راپایهٔ رفعت شد امروز آسمان فرسا، ۵۳۶ ص ۱۹ س [ف. دکتربیانی: ۴۷۱].

دیوان صدر یزدی

میرزا سیدعلی، صدرالاطباء، که درمشهد میزیسته، زنده در ۱۳۱۷ خ [گلچین معانی].

24234 ـ **رضوی** ۴۷۲ ادبیات (۸۶۹۳): شکستهٔ تحریری خودسراینده، دارای: غزل و مثنوی، ۳۳گ. **آغاز:** تاحریفان سخن ازشراب مدامست اینجا ـ صحبت ازخم ومی وشیشه وجام است اینجا [ف. رضوی ۷: ۴۵۱].

دیوان میر صدری

میرصدری تهرانی، ملقب به ملك الشعراء.

24235 ـ **ملك** ۵۴۰۳/۳۶: نستعلیق ریز وچلیپا وچهارستونی، ازسراینده‌ای باتخلص جنونی، درپیرامن ع۱۱۰۰/۲. (۱۶۱ پ ـ ۱۶۴ر) پیرامن ۱۹۰ بیت [رؤیت].

دیوان صرفی کشمیری

شیخ یعقوب، درگذشتهٔ ۱۰۰۳.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۳۶.

24236 ـ **آصفیه** ۸۶۴ دیوان: نستعلیق خوش ایرانی، **۱۰۰۳**، ۵۵۰ص ۱۳س [ف. آصفیه ۱: ۵۶۹ و ۳: ۲۹۲].

24237 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹، ۷۷۱ س ـ ۹۹، ۸۷۱ حبیب: ازمیانهٔ سدهٔ **۱۲**، **آغاز:** ای لال درکمال جمالت زبان ما، ش ۲ دفتر، ۴۹گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۹۳].

دیوان صفای اصفهانی

میرزا محمدعلی (محمد حسین) میرزا صفا، از سرایندگان روزگار ناصرالدین شاه درمشهد، درپایان زندگی دچارفراموشی ودیوانگی شده در چهل وپنج سالگی در ۱۳۰۹ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۰۸ ـ فرهنگ سخنوران:

۳۳۶ـلغت‌نامه ، مادهٔ صفا: ۲۳۷ .

24238ـ **ملك** ۵۱۷۶ نستعلیق شکستهٔ اشخاص‌گوناگون با تاریخهایی از **۱۳۰۷** تا **۱۳۱۳** ویادداشتهایی‌ازهمان‌نویسندگان، ۱۴۰ گ ۱۲ س. [رؤیت] .

24239 ـ **مشهد** ، فرخ ، ش ندارد : گزیده‌ایست‌بتاریخ**۱۳۱۵**، یکی‌ازمریدان‌سراینده بانتخاب‌او آنرا گردآورده‌و آقای سهیلی‌درچاپ دیوان‌ازآن‌بهره‌مند شده است[مقدمه چاپ:م].

دیوان صفاتی

از سرایندگان روزگار سلطان یعقوب‌خان (م۸۹۶) فرزندحسن‌بیگ‌خان‌آق‌اوینلو.

بنگرید: ذریعه۹: ۶۱۳ـفرهنگ سخنوران: ۳۳۷ـ لغت نامه، صفاتی: ۲۲۰ .

24240ـ **دانشگاه**۱۰/۲۲۵: نستعلیق نیمهٔیکم سدهٔ **۱۰** (گ۱۴۲ـ۱۶۰) ، ۶۳ غزل در ۳۶۰ بیت . **آغاز:** تابکی ازپی‌هر کارجگر خون باشی ـ وقت‌آن شدکه حریف می‌گلگون باشی [ف. دانشگاه۲: ۲۴۸].

دیوان صفایی

درویش صفایی .

24241ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۷۷ : نستعلیق ۲۰شوال**۸۹۶**، زدین،غزل‌است، ۱۴۵ گ[نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

صفایی جندقی

احمدفرزندرحیم (یغما) سمنانی،زنده در ۱۲۷۴ـ۱۲۸۹ .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۱۲ .

24242ـ**دانشگاه** ۳۶۹۲/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای:غزل و قطعه و رباعی و ماده تاریخ‌وهزل ومطایبه‌نزدیك‌به ۱۵۰۰ بیت(ص۱ـ۷۹) درانجام آمده : صفائی از پی تاریخ این قضیه‌رقم‌زد(۱۲۸۹) ـ عجب‌گهی‌بجهنم‌کشیدبار اقامت [ف. دانشگاه۱۲: ۲۶۹۹] .

دیوان صفی

ناشناخته .

24243ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**(ص۵۲۲ـ۵۶۸)هامش،همراه۲۹دیوان دیگر ، زرین. **آغاز:** شمع‌سان‌کزد ولبم آبله کز تاب شود ـ باز ازآتش دل آبله‌ها آب شود [رؤیت] .

24244ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۰ Spi/VI ۳۱۲۵ : نوشتهٔ عبدالعلی‌که درتونك میزیسته است، در **۱۲۸۳**(۱۸۶۶ م) **آغاز:** ای حمد تو تاج داستانها[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۲۰ـف . عبدالله ۲: ۵۴۹] .

دیوان صفی

که‌یاد او درتفسیرسورهٔ فاتحه: ۲۹» گذشت.

24245ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۱۰۴: نستعلیق حاجی محمدعلی‌اشرفی،ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** تفسیر مانندیست از سورهٔ فاتحه [نسخه‌ها۵: ۶۲۷] .

دیوان صلایی

حسن‌بیگ ، بروزگار اکبرشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۴۱ ـ ذریعه ۹: ۶۱۷ .

24246ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۰ Spi/VI ۴۶۲۷: نستعلیق‌عبدالرحیم‌فرزند شیخ‌نجم‌الدین، ۹ ذیحجهٔ **۱۰۱۷**. (۱۶۰۸م) **آغاز:** ای‌منتهی‌بذات‌تو نابودوبودما ـ وی‌مشتق ازسرادق جودت‌وجودما[ف. عبدالله۲: ۵۱۶]. ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۱۵].

دیوان صوفی مازندرانی

ملامحمد (یوسف)صوفی مازندرانی‌فرزند عبدالله ، متخلص به محمد، درگذشتهٔ ۱۰۳۵ . زاده درآمل سپس به‌شیراز وحج‌رفته،جهانگردی کرده و بروزگاراکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) ودر ۱۰۲۴ درگجرات بوده است، عارفی‌است متهم‌به الحاد .

بنگرید:ذریعه۹: ۵۹۹،۶۲۲(محمدصوفی مازندرانی)ـ مجمع‌الفصحا۲ :۳۸ـ فرهنگ:۳۴۴.

24247ـ رضوی ۵۴۱ ادبیات (۴۷۵۱): نستعلیق نصیرمحمد ۱۰ رمضان ۱۰۲۶ پیرامن ۱۲۰۰ بیت قصیده وغزل وفهلویات ورباعی و ساقینامه است . آغاز : آه ازاین‌آسمان‌آتشبارـ داداز این روزگارمردم‌خوار، ۴۵گ ۱۵س[ف.رضوی ۷: ۵۰۴] .

24248ـ رضوی ۶۴۱ ادبیات(۴۴۹۳): باتاریخ ۱۰۵۵ در دفتر، گزیده‌ای ازغزلها و همهٔساقینامهٔاوست در۳۶۳ بیت [ف. رضوی ۷: ۵۸۹] .

24249ـ تهران، سلطنتی۴/ ۱۰۰۱۸ (۷۱۷ف) : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ،زرین، دارای:قصیده آغاز افتاده، غزل مرتب، رباعی، ساقینامه[ف. دکتربیانی:۵۳۵].

24250ـ دکترصادق کیا: نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، ۴۸ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۸۲ هست [فیلمها : ۹۴] .

24251ـ ساری، طاهری‌شهاب: گردـ آوری خودآقای طاهری شهاب از روی نسخهٔ رضوی‌وتذکره‌هاوجنگهای‌متعدد، دارای‌نزدیك به‌دوهزاربیت‌قصیده‌ورباعی‌وساقی‌نامه، ۸۰ص۱۶ س [نسخه‌ها۶ : ۶۱۹] .

24252ـ بانکیپور : در۵۳گ[ذریعه ۹: ۹۹۹] .

دیوان صفی چرکس

صفی‌قلی‌بیگ‌فرزند قراقخان(نه‌قراخان) ازسران چرکس درنیمهٔ دوم سدهٔیازدهم، پدرش بیگلربیگی‌شیروان راداشته سپس به‌فرمانروایی استرآبادگماشته شده‌است،وخودسپاهی‌بودسپس به‌حلقهٔ عارفان درآمده است .

بنگرید:ذریعه۹: ۶۱۴ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۹ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۶ .

24253ـ مجلس ۱۱۸۵/۲ نستعلیق درویش مولانا محبت ، در پایان سدهٔ ۱۱ (ص ۱-۱۰۶)دیوانغزل‌است‌بترتیب‌تهجی‌ورباعی‌در پیرامن ۱۷۰۰ بیت آغاز: آلهی‌غنچهٔ ذکرخفی گردان دهانم‌راـ مکن‌گویابجزحرف‌ثنای خود زبانم‌را [ف. مجلس۳: ۶۶۳].

24254ـ دانشگاه ۲۴۶۰: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، آغازوانجام‌افتاده[ف.دانشگاه۹: ۱۱۹۹].

24255ـ رضوی ۹۲۹/۱ ادبیات (۴۶۹۷) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۲-۲۰) ۲۵۰ بیت غزل و قطعه ورباعی‌به فارسی وترکی است [ف. رضوی ۷: ۷۳۹].

دیوان صوفی شیرازی

محمدصادق ، ازسرایندگان سدهٔ سیزدهم. در ذریعه وفرهنگ‌سخنوران واژهٔصوفی‌ازاونام برده نشده است.

24256ـ دانشگاه ۴۷۱۶/۱۱: نستعلیق خود سراینده، ۲۶ذیحجهٔ ۱۲۸۱ (ص ۲۲۴-۳۳۸)، غزلهای‌اوست یکی‌از آنها بنام‌حسام‌ـ السلطنه ویکی‌جواب‌مطلع‌مطروحی مؤیدالدوله آغاز: تنگ دلم‌ساقیاشراب بیارـ سوختم‌ازآتش غم‌آب بیار [ف.دانشگاه۱۴: ۳۶۶۴].

دیوان صهبای قزوینی

جمشیدفرزند میرعبدالحمید شهرستانی ،

که‌یاد اودر«کلیات:۱۸۷۸»گذشت .

24257ـ **ملك**۵۳۱۳: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** در «کلیات» او . دارای:غزل، قصیده،رباعی ، مرثیه ، ۲۱۲گ۱۹س [رؤیت].

دیوان صهبای قمی

محمدتقی‌فرزند یدالله، از مردم دماوند و زاده درقم ودرگذشته درشیراز۱۱۹۱.

بنگرید: ذریعه۹: ۶۲۳ـفرهنگ سخنوران: ۳۴۲ .

24258ـ **سپهسالار** ۲/۴۰۱/۱: شکسته نستعلیق خوب محمد رفیع فرزند محمد صادق شیرازی ، **۱۲۲۱**(گ۳۹ـ۸۸)،زرین، **آغاز:** نه‌تنها روشن‌است‌ازپرتوروی تومحفلهاـکزین شمع است روشن بزم جانها محفل دلها [ف . سپهسالار ۲: ۶۲۷ و ۴: ۵۰۸] .

24259ـ**ملك**۴/۴۹۹۳: نستعلیق امان‌الله فرزند محمدتقی‌زنگنه ، اصفهان **۱۲۴۰**(۲۴۵پ ـ ۳۰۲)۱۵س،قصایداوست‌درستایش‌امامان، قطعه ، ماده تاریخها از۱۱۷۹ـ ۱۱۸۵ سپس غزل بترتیب‌تهجی ورباعی‌که درحرف‌میم‌افتاده [رؤیت].

دیوان صیدی تهرانی

میرسیدعلی،زاده‌درتهران،زیسته‌دراصفهان، به‌هند نزد محمد شاهجهان رفته ، و مرگ او را در ۱۰۶۵، ۱۰۶۹ ، ۱۰۸۳، ۱۱۰۰ یاد کرده‌اند .

بنگرید:ذریعه۹: ۶۲۳ـفرهنگ‌سخنوران ۳۴۴ ـ ف. رضوی۷ : ۴۵۲.

24260ـ **قاهره**، دارالکتب۱۴۷ ـ م ادب‌فارسی: تعلیق‌زیبای صالح الکاتب‌السلطانی **۱۰۲۹**،زرین ، (گ ۱۱ ـ ۶۰)[مخطوطات ۱: ۱۷۶] .

24261 ـ **بنگال** ، آسیایی ۸۹ دیوان (۱۴۰۶) : شکستهٔ **۱۰۸۹** [ف . بنگال : ۱۱۲] .

24262ـ**بنگال**، آسیاییO۳۸(۱۲۷۲): نوشتهٔ **۱۰۹۴** . دارای: مثنوی وصف کشمیر ، غزلها [ف. بنگال: ۱۳۰].

24263ـ **دانشگاه**۴۶۹۴: نستعلیق‌صفی قلی‌سفره‌چی‌باشی فرزند علی‌قلی‌یساول، در۱۹ صفر**۱۰۹۷**،زرین،۱۰۳گ ۱۲س[ف.دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۰] .

24264ـ**رضوی**۴۷۴ادبیات(۶۶۲۹): شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**.محمدعلی‌فرزند علینقی سرلوح‌زیبا . دارای : قصیده، رباعی، مقطع . مثنوی در تعریف‌کشمیررا ندارد[ف. رضوی۷: ۴۵۲] .

24265ـ**رضوی**۴۷۵ادبیات(۴۶۹۸): شکسته نستعلیق اواخرهمان سدهٔ **۱۱**. غزلهای اوست، آغاز ومیان وانجام افتاده [ف .رضوی ۷: ۴۵۴] .

24266ـ **بنگال**، آسیایی۳/۵۶ aO (۱۴۰۸):شکسته، باتاریخ **۱۱۷۹**در دفتر[ف. بنگال : ۱۳۷] .

24267ـ **تهران**،وزارت امورخارجه: شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**،ش۱،دفتر، **آغاز**:شدم بسکه ازخرام توتغییر حالها ـ ازجا درآمدند بگلشن نهالها [نسخه‌ها۱: ۲] .

24268ـ **آصفیه**۷۹۰دیوان: نستعلیق، آغاز وانجام افتاده،۳۷گ۳۵س[ف. آصفیه۱: ۵۷۰ و۳: ۲۹۲] .

24269 ـ **بنگال** ، آسیایی ۸۸ دیوان (۱۱۸۱): شکسته،تاریخ‌یادنشده، باسروده‌هایی از دیگران [ف. بنگال: ۱۱۲] .

ض

دیوان ضمیری بلگرامی

نظام‌الدین ، بروزگاراکبرپادشاه(۹۶۳-۱۰۱۴) درگذشته در سفیدون دهلی ۱۰۰۳ .

بنگرید:ذریعه۹: ۶۲۷-فرهنگ‌سخنوران ۳۴۶ .

24270- **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۲۲۰ ۱۰۰۰(۴۷۲ف): نیم‌شکسته ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۱۶۲** [ف. عبدالله۲: ۳۳۶].

24271- **بنگال** ، ایشیاتك ۹۰ دیوان (۱۰۲۹) : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، درفهرست آمده : نادرةالوجود [ف. بنگال: ۱۱۲].

دیوان ضیاء

24272- **دانشگاه** ۸/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۱** (ص۲۹۱-۲۹۴) ، **آغاز**: ای‌بت هرزه‌گردهرجایی- وی برآورده سربخود رایی [ف. دانشگاه۱۱: ۲۴۹۵] .

دیوان ضیای اصفهانی

میرزا محمدحسین ، از ستایشگران معتمد الدوله‌منوچهرخان‌فرمانروای اصفهان، درگذشته در اصفهان ۱۲۶۳ .

بنگرید:ذریعه۹: ۶۲۸-فرهنگ سخنوران: ۳۴۶ .

24273- **ملك** ۵۱۷۵: شکستهٔ‌سدهٔ **۱۳**، بادهٔمجلس‌تصویر. دارای: قصیده و غزل. **آغاز**: آغـازهرستایش‌وعنوان‌هرثنا-حمدیکانه‌ایست‌له المزوالعلی ، ۱۴۵ گ۱۴س [رؤیت].

دیوان ضیای اصفهانی

میرزا نورالله رودشتی ، ازبزرگان آبادی کفران از آبادیهای نه‌گانهٔ اصفهان، بروزگار شاه عباس(۹۹۵- ۱۰۳۸) .

بنگرید:ذریعه۹: ۶۲۸-فرهنگ سخنوران: ۳۴۶- مجمع‌الفصحاء ۲: ۲۳۵ .

24274- **مجلس**۱/۴۳۵: نستعلیق‌ریز تاریخ‌یاد نشده. دارای: قصیده ، غزل ، سپس دیوان زرگر سپاهانی. **آغاز** : بری از ماریه اربگذری ای‌بادسحر[ف. مجلس۲: ۲۵۴].

دیوان ضیاءالدین پارسی

ازمردم شیرازکه درخراسان‌زیسته، زاده‌در ۵۷۰: سال‌چون‌پانصد وهفتاد گذشت- نقش‌بند ازلی نقش‌وجودم بنگاشت. زنده‌در ۶۳۷ که در آن تاریخ‌زایش دوفرزند خودرا یادکرده‌است: چون ششصد وسی‌گذشت ویك‌هفت‌دگر. درذریعه از«شرح محصول» فخررازی ازاویادشده است.

بنگرید : ذریعه۹ : ۶۲۹ .

24275- **تهران**، سلطنتی۴۲۸ (۳۸۳ ف): نستعلیق‌کهن‌سدهٔ **۷-۸** شایدبخامهٔسراینده، باتاریخ۷۶۶ بخامهٔدیگری. **آغاز**: رویت‌بحسن عالم جان‌را کمال‌داد - عشقت بلطف حجرهٔدل را جمال‌داد. سروده‌هایی‌ازدیگران‌برآن‌افزوده شده، رویهم ۲۶۱ ص۲۹ تا۳۱س [ف . دکتر بیانی: ۱۱۰] .

دیوان ضیایی خبوشانی

ضیاء ، زاده‌در خبوشان، که دربیست وپنج سالگی‌به شیرازآمده وتا ۱۲۴۶ درشصت وشش سالگی درشیراز میزیسته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۶۳۲- فرهنگ‌سخنوران: ۳۳۹ .

24276- **مجلس** ۱۰۱۶ : نستعلیق و قرائنی‌که نشان میدهد در **۱۲۴۶** نبشته شده و ازنظر سراینده گذشته است، زرین ، **آغاز** :

درروش عاشقی‌هست عجب خوشنما-تیرخدنگش بدل دل‌زخدنگش رضا. دارای: قصاید، غزلیات، مقطعات، مثنویها، رباعیها است، پیرامن‌هفتهزار بیت، ۱۲۴ گ و۱۶س [ف.مجلس۳:۳۳۵] .

ط

دیوان‌طالب

ناشناخته .

24277- **نجف** ، امیرالمؤمنین ۶۷۰ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زدین ، انجام افتاده ، ۱۴۲ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

24278- **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۰۹: از سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام‌افتاده، ۱۲۶ گ[ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

24279-**مدینه**،عارف‌حکمت۱/۱۵۵: باتاریخ ع۱/**۱۱۰۴** - ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۱۳۱** در دفتر[نسخه‌ها ۵:۵۷۸].

دیوان طالب آملی

محمد طالب، که یاداودر «کلیات:۱۸۷۹» گذشت .

24280-**تهران**،موزه ۴۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زدین، وقف‌شاه عباس‌بر آستانهٔ شیخ صفی۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲:۲۰۶].

24281-**مجلس**۲۳/۵۱۳۸:درجنگ ابن‌خاتون مؤرخ **۱۰۳۰** (گ۱۳۷) ۱۱۱ بیت مناجات ونعت وتوحیداست. **آغاز**:الهی‌جبه‌ای ده‌سجده‌پرداز [رؤیت].

24282-**مجلس**۱۰۱۸: نستعلیق**۱۰۴۲** دارای: قصیده، قطعه، غزل ، مثنوی، رباعی ، همه‌پیرامن ۹۰۰۰ بیت، زدین، ۲۵۱ گ ۲۰س **آغاز:** چون‌کج نهم بفرق خرد افسر بیان[ف. مجلس۳:۳۴۰] .

24283- **آصفیه** ۶۱۶دیوان: نستعلیق خوش محمد شریف درویش‌کشمیری ، **۱۰۴۳**، زدین، دارای سه بخش:قصیده، دیوان،رباعی، ۱۹۱ گ۱۳ - ۱۴س [ف. آصفیه ۱: ۵۹۵] .

24284-**دانشگاه** ۲/۲۵۰۱: نستعلیق ۱۲ شعبان **۱۰۴۸** (ص۵۳-۱۹۴)دارای‌غزل، رباعی بترتیب تهجی.[ف.دانشگاه۹:۱۲۷۱].

24285-**تهران**، ادبیات۲۱۷حکمت: شکسته نستعلیق **۱۰۵۲** [ف. ادبیات۲:۲۰] .

24286- **ساری**،طاهری‌شهاب: نستعلیق زیبای حاج‌عبدالعلی ، **۱۰۵۹** برای شمسا آقا محمدزمان حلال خوردر قریهٔ نادبوران‌مند پی مازندران، ۶۷۰س[نسخه‌ها ۶:۶۱۹] .

24287- **تهران**، دهخدا۳۸: نستعلیق ج۲/۱۶۴ (**۱۰۶۴**) . دارای: غزل، قصیده ، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها۳:۱۹].

24288-**دانشگاه** ۱/۳۵۱۸:نستعلیق محمدعلی شیرازی **۱۰۶۵**، زدین، دارای:غزل وقصیده وقطعه ومثنوی و رباعی [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۳۱] .

24289- **ملك** ۵۳۹۳: نستعلیق‌حسین فرزند رستم دریابادی، در**۱۰۶۹**،دیوان‌قصاید درستایش‌میرزاغازی‌ترخان‌وغزلیات‌که‌میخواسته بترتیب تهجی‌باشد ، سپس‌رباعیات اوست. آغاز و انجام افتاده ، ۱۲۹ گ۱۷س [رؤیت].

24290-**قاهره**، دارالکتب۱۳۱م‌ادب فارسی: تعلیق‌محمدفرزندمحمدمحسن‌تبریزی، صفر **۱۰۷۰** ، دریك‌مجموعه [مخطوطات ۱ : ۱۷۷] .

24291-**الهیات** ۱۷۲ ج: نستعلیق‌سدهٔ

۱۱،زرین،۲۵۱گ۱۸س [ف.الهیات۱:۵۹].

24292ـ **نجف**، جامعةالنجف: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵:۴۳۳].

24293ـ **سپهسالار**۱۳۷: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱**، دارای: غزل، قطعه، مثنوی، رباعی. رویهم‌پیرامن ۳۵۰۰ بیت، زرین، ۱۵۲گ ۱۴س [ف. سپهسالار۲:۶۲۸ و۴:۵۰۸].

24294ـ**دانشگاه**۴۷۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**. دارای: غزل، قصیده. **آغاز**: خدایا برسر نازآر با ماکج‌کلاهان را ـ بسرغمزه برما فتنه‌کن جادونگاهان را، ۳۲۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه۱۴:۳۶۵۴].

24295ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۹۷۸: درویش حامدی، **۱۱۰۴**، ۱۱۳گ ۱۹س [ف. فهمی ادهم۱:۲۸۴].

24296ـ **قاهره**، دارالکتب۴۴ ادب فارسی: تعلیق عبدالهادی مشهور به آدم‌الامام، **۱۱۲۵**، ۱۷۲گ ۲۱س [مخطوطات ۱: ۱۷۷].

24297ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۵۶ ۲۵۲ (۴۶۱ف): شکستهٔ ۲۰ رجب**۱۱۶۵** [ف. عبدالله۲:۳۴۷].

24298ـ **ملك** ۵۲۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**. دارای: قصیده، ترکیب، مثنوی، غزل، رباعی. **آغاز**: چون‌کج‌نهم بفرق‌خرد افسر بیان، ۲۹۵گ ۲۰س [رؤیت].

24299ـ**تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵:۶۲۷].

24300ـ **مجلس**۱۰۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، مقابله شده. دارای: قصیده، قطعه، غزل، مثنوی، رباعی، رویهم‌پیرامن ۱۷۰۰۰ بیت، ۴۳۴گ ۲۳بیت [ف. مجلس۳:۳۴۱].

24301ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۱۰۰۸: پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۱۹س[ف.فهمی ادهم ۱:۲۸۴].

24302ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H.۱۶۲۷: پیرامن‌سدهٔ **۱۲**، ۱۸۸گ ۲۱س[ف. فهمی ادهم۱:۲۸۵].

24303ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۴۳. Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها۴:۶۷۸].

24304ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۵ Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها۴: ۶۷۸].

24305ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۲ Spi/VI ۵۱۲۱: نستعلیق نور محمد برای‌حسن محمد، **۱۲۵۰**. گزیده‌ای است. **آغاز**: ای‌خطبهٔ ثنای توزیب‌کتابها [ف.عبدالله ۲: ۵۲۷]. ازکتابهای‌پرفسور شیرانی‌بوده[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۲۰].

24306ـ **تبریز**، ملی۲۵۴۴: نوشتهٔ **۱۲۵۲**[نسخه‌ها ۴:۲۹۷].

24307ـ **ملك** ۵۵۴۳: شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳**. دارای: قصیده، غزل، رباعی. **آغاز**: بایمانکته می‌سنجد نمیدانم زبانش را ـ خدایا فیض‌الهامی‌که دریابم زبانش را [رؤیت].

24308ـ **مشهد**، فرخ: تاریخ‌ونشانی دیگریاد نشده [نسخه‌ها۳ : ۹۰].

24309ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۳۷: همراه با دیوان‌کلیم [نسخه‌ها ۵:۴۸۸].

24310ـ**بنگال**، آسیایی۱قصاید(۴۸۶): نستعلیق، تاریخ یادنشده، قصاید اوست [ف. بنگال: ۱۱۸].

24311ـ **بنگال**، آسیایی Oa۷۳/۱۷ مجموعه‌ها (۱۰): نستعلیق، تاریخ یادنشده، قصاید و مثنوی و غزل اوست [ف. بنگال: ۱۵۰].

24312ـ استانبول، طوپقپوسرای ۱۰۹۳/۶. H : [ف. فهمی ادهم۱: ۳۱۲].

دیوان طالب رازی = دیوان مفتون.

دیوان طاهر اردبیلی

محمدکاظم فرزند آقا میرزا صرافزرگر، درگذشته در اصفهان ۱۰۸۵.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۰ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۲۶.

24313ـ ملک ۵۴۰۳/۳۵: نستعلیق ریز سرایندهای باتخلص جنونی، باتاریخ ۱۱۰۰ در دفتر (۱۵۰پ ـ ۱۶۱پ). دارای: مثنوی، غزل، رباعی، رویهم پیرامن ۷۰۰ بیت. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ جدول‌کوثر بریاض‌نعیم [رؤیت].

دیوان طاهر انجدانی دکنی

شاه‌طاهر دکنی فرزند رضی‌الدین کاشانی حسینی، زاده‌در همدان، روزگاری در کاشان زیسته، و به اتهام پیروی از اسماعیلیه به‌هند گریخته، و در دربار نظام‌شاه وعادلشاه وقطبشاه جای‌یافته، و بسال۹۵۲ یا ۹۵۶ در احمد نگر درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۹ ـ فرهنگ‌سخنوران ۳۵۲.

24314ـ دانشگاه ۲۴۷۳/۱۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱۲۲ هامش) اشعاریست از او [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۳].

دیوان محمد طاهر قزوینی ـ

دیوان وحید

دیوان طاهری

24315ـ تبریز، ملی ۳۰۱۷: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

دیوان طاهری قاهانی قمی

میرسید اسماعیل فرزند آقامجتهد (۱۲۷۳ـ ۱۳۲۰خ).

بنگرید: سخنوران نامی معاصر، برقعی۳.

24316ـ ساری، طاهری شهاب: شکسته نستعلیق سراینده، دارای: قصیده وغزل ورباعی ومثنوی نزدیك به‌هشت‌هزار بیت [نسخه‌ها ۶: ۶۱۹].

دیوان طایر شیرازی

میرزاحسن خان فرزند عبدالرحیم خان (۱۱۹۲ـ طاعون‌کرمانشاه ۱۲۴۷) برادر زادهٔ ابراهیم خان اعتمادالدوله.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۳۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۴.

24317ـ مجلس ۱۰۱۷: شکسته نستعلیق خوب پیش از ۱۲۴۷. بادیباجه‌ای‌در سرگذشت سراینده، یادداشت‌مرگ‌او به‌طاعون در کرمانشاه ۱۲۴۷. دارای: قصیده، غزل، رباعی. **آغاز:** ای‌دلبر ناخشم وکین‌ای شوخ‌بی مهروو‌فا. رویهم پیرامن ۵۷۰۰ بیت دارد، ۲۱۹گ ۱۴س [ف. مجلس۳: ۳۳۸].

24318 ـ تهران، ادبیات ۱۷۷ ج: شکسته نستعلیق‌سدهٔ ۱۳. دارای: قصیده، قطعه، آغاز وانجام افتاده، ۷۸گ ۱۵س [ف.ادبیات ۱: ۲۶۴].

24319 ـ موزهٔ بریتانیا ۸۰۰۹ Or: سدهٔ ۱۳ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

24320ـ تهران، ادبیات ۱۳۶ حکمت: سدهٔ ۱۳ـ۱۴. بادیباجه درسرگذشت اوساختهٔ روزگار تهماسب میرزا. دارای: قصیده، غزل، ترجیع، رباعی، تك بیت. [ف.ادبیات۲: ۱۹]

دیوان طایف گلپایگانی

محمدعلی فرزند حاج محمدحسین اصفهانی، شاگرد آقاحسین خوانساری (م۱۰۹۸ یا ۱۰۹۹) بوده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۳۶ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۴ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۵۱.

24321ـ **دانشگاه** ۱۵/۲۵۹۹: نستعلیق خوش خودسراینده ۱۶۲ (**۱۱۶۳**) (ص۱ـ۲۴) دارای غزل ورباعی [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۴۹].

دیوان طبیب

24322ـ **تبریز**، ملی ۳۰۰۴: نوشتهٔ میرامجد فرزند میر محمد مراد در **۱۰۹۴** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

دیوان طبیب

ناشناخته. و شاید جلال‌الدین طبیب نیشابوری، از سدهٔ هشتم، پزشك روزگار خاندان مظفر باشد.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۵۶.

24323ـ **بادلیان**، ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو 22966» وجز آن مؤرخ **۸۳۹**. فیلم آنها در دانشگاه ش۲ ۹۰ هست [فیلمها: ۵۴۷].

دیوان طبیب اصفهانی

میرزا عبدالباقی فرزند میرزا محمد رحیم. از سادات موسوی اصفهان، پدرش پزشك شاه سلیمان وخود پزشك نادرشاه (۱۱۴۸ـ۱۱۶۰) بود و در ۱۱۶۸ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۴ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۵.

24324ـ **دانشگاه** ۴/۳۶۱۹: نستعلیق میرزا محمد افشار، **۱۲۱۸** (ص۱۴۴ـ۲۵۱)، دارای: غزل ورباعی، آغاز وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۲].

24325ـ **مجلس** ۱۰۲۰: نستعلیق **۱۲۳۵**. دارای: قصیده، قطعه، محمود وایاز، غزل، رباعی، رویهم پیرامن دوهزار بیت، ۹۱ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳: ۳۴۲].

24326ـ **تهران**، سلطنتی ۴۳۱ (۶۴۴ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای: دیباجه، قصیده، قطعه، غزل (مرتب)، تك بیت، رباعی، ۱۸۲ ص ۱۱س [ف. دکتر بیانی: ۴۲۰].

دیوان طراز یزدی

میرزا عبدالوهاب فرزند حاج عبدالکریم بازرگان، سراینده وخوشنویس، چون هجویکی ازمتنفذان راکرد بچوب بسته شده‌است. درگذشته درسی سالگی ۱۲۲۱ یا ۱۲۶۱.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۵ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۶ ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۳۳۹.

24327ـ **رضوی** ۴۷۶ ادبیات (۴۶۹۹): نستعلیق وشکستهٔ خوش گویا خود سراینده، دو هزار بیت دارد وناتمام است، زرین [ف. رضوی ۷: ۴۵۴].

24328ـ **مجلس** ۱۰۲۱: نستعلیق خوب محمد فرزند عبدالرحیم وفایی، **۱۲۵۸**، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی، رویهم پیرامن ۲۳۰۰ بیت. زرین، **آغاز**: ای آفتاب انجم وی ماه انجمن، ۱۰۹ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳: ۳۴۳].

24329ـ **ملك** ۱۰/۵۶۴: نستعلیق محمد مسیح فرزند عبدالحمید موسوی اصفهانی درب امامی، شعبان وشوال **۱۲۷۹**، دارای: قصیده وغزل وقطعه ورباعی (ص ۱۸۴ ـ ۲۲۳) آغاز برابر نسخهٔ مجلس [رؤیت].

24330ـ **تبریز**، ملی ۳۰۱۴: نوشتهٔ محمد اسماعیل فرزند محمد علی در **۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

24331ـ رضوی ۹۲۳ادبیات(۴۴۹۷): سید قزوینی نزدیك **۱۲۹۶** (ص۲۳-۳۸و۶۳ـ۱۰۱ و۱۰۵، ۱۱۹) مجموعه قصیده وغزل است [ف. رضوی۷:۷۲۸].

24332 ـ دانشگاه ۴۱۹۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، دارای: قصیده وغزل وقطعه در ستایش درباریان وهجو ومرثیه، بادیباچه‌ای در سرگذشت سراینده، [ف.دانشگاه۱۳:۳۱۶۳].

24333ـ مشهد، فرخ۷: نبشتهٔ **۱۳۳۹** [نسخه‌ها ۳:۹۰].

28334ـ یزد ، جامع کبیر ۱/ ۹۶۰ : نوشتهٔ غلامعلی فرزندمحمدحسن ، شب۳ محرم **۱۳۴۶** وعلی‌محمد موسوی‌وزیری‌که در**۱۳۴۹** دنبالهٔ شعرهای سراینده را نوشته .**فیلم**آن‌در دانشگاه ش ۲۴۲۱ هست [فیلمها ۱ : ۶۸۲ ـ نسخه‌ها۴ : ۳۸۳].

دیوان طرایفی

جمال‌الدین عبدالکریم درذریعه‌وفرهنگ سخنوران واژهٔ طرایفی از اویاد نشده است.

24335ـ شیراز، خانقاه‌احمدیه۱۳۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۲۱۲] .

دیوان طرزی

ناشناخته. در ذریعه۹: ۶۴۷ازپنج‌تن با این تخلص یاد شده است .

24336 ـ تهران، استاد مینوی ۸۹ : نسخ‌محمدعلی فرزند محمد اسماعیل اصفهانی، ج ۲/ سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۶:۶۴۶] .

دیوان طرزی افشار

از سرایندگان طرشت ری ، زنده در ۱۰۶۰ . مصادر ساختگی بسیار بکار می‌برد و مرگ او را پیش از۱۰۸۳یادکرده‌اند. دیوان او در۱۳۰۹ خ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۴۷ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۶ ـ ف. مشار : ۷۴۲ .

24337ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۳۴۷مج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نسخهٔ ملك [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

24338ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۴ VI/۴۵۷۳: نستعلیق خوب محمدمسعود فرزند ملاشیخ‌حبیب‌الله احمد آبـادی ، ذیقعدهٔ **۱۱۱۵** (۱۷۰۴ م) برای شیخ عبدالرحمان . **آغاز:** ابتدای بسم‌ربی الاعلی[ف. عبدالله ۲ : ۵۴۲]. ازکتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده[ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۲۰] .

24339 ـ **ملك** ۵۸۲۷/۲ : نستعلیق پنجشنبهٔ رمضان **۱۲۴۹** . غزلهاییست . **آغاز:** ابتدا بسم‌ربی الاعلی ـ آنکه هستید هردوعالم‌را [رؤیت].

24340 ـ **ملك** ۵۱۱۴/۸ : نستعلیق شکسته ، باتاریخ **۱۲۵۰** دردفتر (۱۰۶ پ ـ ۱۲۹ر). آغاز برابر نسخهٔ‌بالا، دارای غزلهاست [رؤیت].

24341ـ **مجلس** ۲۶۸۵/۱ : شکسته نستعلیق خوش‌سید ابوالقاسم، **۱۳۱۳**، (ص۱ـ۴۴) ، پیرامن ۵۶۰ بیت غزل‌است، آغازبرابر نسخهٔ‌ملك [ف. مجلس۸:۴۵۳] .

دیوان طرزی درانی

سردارغلام محمدخان. درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ طرزی از اویاد نشده است.

24342ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۱۵۸: نوشتهٔ **۱۳۰۵** مجموعه مفصلی از اشعار و آثار اوست [نسخه‌ها ۴:۶۷۶].

دیوان طریقتی کرمانی = دیوان مشتاقیه

مظفرعلیشاه، میرزامحمدتقی کرمانی، که یاد

اودر «بحرالاسرار : ۶» گذشت . او دو دیوان داردیکی بنام «مشتاقیه» که در بمبئی ۱۳۰۳ و تهران ۱۲۷۴ چاپ شده است، که بنام مراد خود میرزا محمد تربتی ملقب به مشتاقعلی شاه کشته در کرمان ۱۲۰۶ سروده است. ویکی دیگر که تخلص خود او را دارد ومن هردو رایکجا می آورم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۴۸ (طریقتی) و ۱۰۴۵ (مشتاقیه) و ۱۰۶۱ (مظفرعلیشاه) ـ ف. مشار: ۷۵۶ (دیوان مشتاقیه) .

24343 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۰۸ : نستعلیق اواخر رمضان **۱۲۰۶** تا ۱۱ ذیقعدهٔ همان سال [رؤیت] .

24344 ـ **مجلس** ۲۴۸۸ : نستعلیق میرزا ربیع قزوینی **۱۲۴۴** دراصفهان، انجام افتاده، دارای : قصیده وترجیع وترکیب بند و غزل و قطعه ورباعی ومثنوی ۳۵۲ص ۱۸س بنام «دیوان مشتاقیه» است [ف. مجلس ۸: ۱۸۳] .

24345 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۲۲۴: نستعلیق **۱۲۴۹** ، دارای : ترجیع و غزل [رؤیت] .

24346 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۴ ج : نستعلیق سلیمان فرزند میرزا محمدگرگانی آشتیانی قمی، در **۱۲۵۴** ، ۲۰۳گ و ۱۷س . **آغاز** : ای آنکه پرسی از من دلداده حال دل [ف. ادبیات: ۲۷۲] درفهرست بنام دیوان مشتاق اصفهانی میرسید علی است ولی باید از کرمانی باشد .

24347 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۴ : نبشتهٔ **۱۲۵۷** ، ازروی نسخهٔ اصل، درفهرست کتابخانه آمده : مشتاقعلیشاه یا مظفر علیشاه [نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

24348 ـ **سنا** ۱۲۷ : نستعلیق درویش نعمتعلی ، سه‌شنبهٔ ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۵۷**، انجام افتاده ، ۲۵۱س، «مشتاقیهٔ» اوست[نسخه‌ها ۶: ۴۴۷] .

24349 ـ **مجلس** ۳۸۵: نستعلیق **۱۲۶۱** دارای : غزل ، قطعه ، رباعی. **آغاز**: ای آنکه پرسی ازمن دلداده حال دل. . . سپس «بحر الاسرار» اوست [ف. مجلس ۲: ۲۲۶] .

24350 ـ **نجف** ، محمد هادی امینی : محمد تقی فرزند محمدرسول بازرگان تبریزی، ذیحجهٔ **۱۲۷۱** «مشتاقیهٔ» اوست [ذریعه ۹ : ۱۰۴۵] .

24351 ـ **رضوی** ۵۴۸ (۴۷۵۶) : نستعلیق عبدالرحیم طهرانی ، محرم **۱۲۷۳** . **آغاز**: چوارادت شد شه ذوالکرم بظهورداشت تعلقی . دارای: ترجیع، قطعه. «مشتاقیهٔ» اوست ۱۶گ ۱۷س [ف. رضوی ۷: ۵۰۹] .

24352 ـ **رضوی** ۵۴۹ (۴۷۶۰) : همان نستعلیق عبدالرحیم **۱۲۷۳** است وازآن نسخه جدا شده: دارای: غزل ، مثنوی. **آغاز**: ای نام خوشت صیقل مرآت جانها، ۱۴۹گ [ف. رضوی ۷: ۵۰۹] .

24353 ـ **رضوی** ۵۵۰ (۴۸۹۳) : نستعلیق همان عبدالرحیم **۱۲۷۳** است واز آن دونسخه جداشده . دارای: قصیده، غزل، ترکیب **آغاز**: ای آنکه پرسی ازمن دلداده حال دل، ۳۱گ ۱۷س [ف. رضوی ۷: ۵۱۰] .

24354 ـ **رضوی** ۵۵۱ (۴۷۶۱) : نستعلیق همان عبدالرحیم **۱۲۷۳** است ودارای: قصیده ، غزل ، ترجیع ، قطعه، رباعی «مشتاقیهٔ» اوست. **آغاز**: ای آنکه پرسی از من دلداده ، ۱۷۳گ ۱۵س [ف. رضوی ۷ : ۵۱۰] .

24355 ـ **ملك** ۵۴۶۶/۵ : شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند خواجه محمدربیع،

باتاریخ ۱۲۷۴ (۲۸۰ پ - ۳۰۳ پ) همراه «بحر الاسرار»او [رؤیت] .

24356ـ ملك ۵۲۷۸/۱ :شکسته نستعلیق محمدحسین‌فرزند خواجه محمدربیع ، ۱۱ ج ۱۲۷۴/۲. سپس «سبع‌المثانی» او، «مشتاقیهٔ» اوست [رؤیت] .

24357ـ مجلس ۲۴۸۹ :شکسته نستعلیق خوش ابوطالب حسینی ، ۱۲۷۵،دارای:قصیده وغزل وترجیع‌وترکیب‌بندوررباعی‌رویهم ۵۲۰۰ بیت «مشتاقیهٔ» اوست [ف. مجلس ۸: ۱۸۴].

24358ـ دانشگاه ۳۳۹۸ : نستعلیق ۱۲۹۶ درفهرست‌بنام«دیوان‌مشتاق نورعلی‌شاه کرمانی»باتخلص‌مشتاق‌ومشتاقعلی یادەشده‌است. آغاز:ای‌آنکه‌پرسی ۱۲۴۰۰۰ گ ۱۷س[ف. دانشگاه۱۱ : ۲۳۹۹] .

24359ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق عبدالمجید منجم،رجب ۱۳۰۳ درمشهد، درفهرست بنام «دیوان مشتاقعلی»یاد شده و آغاز آن : ای‌که پرسی از من بیچاره حال دل [نسخه‌ها ۵: ۲۹].

دیوان طغرای تفرشی

اسدالله‌فرزند محمد حسینی،مستوفی دربار ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳)که هنگام گردآوری نسخهٔ ۳۰۳۹ دانشگاه‌بسال ۱۲۹۶ پنجاه سالی‌درديوان ودربارگذرانده وبخارج نیزرفته بوده‌است. سرگذشت اودردیباچهٔ‌همان‌نسخه‌آمده است .

24360ـ دانشگاه ۳۰۳۹ : نستعلیق‌خود سراینده ۱۲۹۶. دارای:غزل‌که‌بیشتر ازدیگران دنبال‌کرده وقطعه وهجوومسمط ورباعی‌ومثنوی ومفردات وتاریخ ۱۳۰۹ رانیزدارد. ۹۴ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه۱۰: ۱۹۸۴] .

دیوان طغرل

24361ـ تبریز ، ملی ۲۷۵۲: تاریخ ونشانی‌بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

24362ـ آصفیه ۱۱۲۲ دیوان: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴ : ۲۹۲].

دیوان طفیلی

ناشناخته. درذریعه‌درواژهٔ‌طفیلی‌ازچهارتن بااین تخلص‌یاد شده است.

آغاز : بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ آمده‌سر لوحهٔ امید وبیم ـ نفحه‌گشای نفس مصطفی ـ شقه طراز علم مرتضی .

24363 ـ ملك ۵۵۴/۱۳ : با تاریخ ۱۰۵۳-۱۰۷۹ دردفتر ، بخشی از آنست(ص ۱۸۰-۱۹۴) [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۷۵] .

دیوان طوبای شهرستانی

میرزا محمدحسن‌فرزند میرزا محمدعلی مرعشی‌کربلایی ،درگذشتهٔ ۱۳۰۷. برادرش‌میرزا محمدحسین(نگارندهٔ‌آیات‌البینات: ۸۶۹)دیوان اورا بخامهٔ‌خودنوشته‌به‌چاپ‌سنگ رسانیده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۵۱ .

24364ـ عبدالحسین بیات ۱ مج: باتاریخ ۱۳۰۶ دردفتر[نسخه‌ها ۶: ۶۷].

24365ـ تهران، استادمینوی ۳۵/۱: نستعلیق واثق (مینوی) ، ۱۳۳۷ق تا ۱۳۰۲خ [نسخه‌ها ۶: ۶۷۴] .

دیوان طوبای نایینی

میرزا سیدمحمدخان ،که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۰» گذشت .

24366ـ رضوی ۱۰۲۹ (۵۰۰۱) : در«کلیات»مؤرخ ۱۳۰۵ او . آغاز : طوبی، هوطوبی جنان‌الفضل والکمالی[ف . رضوی ۷: ۸۵۹] .

دیوان طوبی

ناشناخته .

24367ـ **ملك** ۶۲۵۶: شکسته نستعلیق ۱۵ رجب **۱۳۰۷**. دارای: غزل، قصیده، مواعظ، متفرقات . در آن از امین السلطان میرزا علی اصغر خان، ناصر الدین شاه، حاج ملاهادی سبزواری، شهر سامره ستایش شده، تاریخ تعمیر صحن کاظمین و تاریخهایی از ۱۲۸۹-۱۲۹۸ دارد. **آغاز:** الایاذانی فی الخدتلك الشعر ارسلها ــ که از آن عقد گیسو گره افتاده دردلها [رؤیت] .

دیوان طوسی

درذریعه ۹: ۶۵۱ و فرهنگ سخنوران : ۳۵۹ ازطوسی سدهٔ نهم یاده شده که در همدان دقیقی همدانی را دوست بوده و ستایشگری بزرگان را نمی کرده، ودرامثال عامیانه وغزل استاد بوده است . وشاید این دونسخه ازهمو باشد.

24368ـ **دانشگاه** ۳۹۴۹/۳: نستعلیق سدهٔ **۹** (ص ۲۱۸-۲۴۲ هامش) زرین، نزدیك به ۴۰۰ بیت غزل است **آغاز:** ای بچرخ آورده مهرت انجم وافلاك را ــ فیض دست قدرتت جان داده مشتی خاك را [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۳۷] .

24369ـ**قاهره**، دارالکتب ۲۹ مجامیع ترکی طلعت : تعلیق درویش فضل الله حیدری ، **۹۷۵** درقاهره (گ ۳۸-۱۱۱ مجموعه) درفهرست آمده : لعله نصیر الدین الطوسی **آغاز:** ای داده نورشمع رخت مهروماه را [ف. مخطوطات ۱: ۱۷۷] .

دیوان طوسی

ونیز ناشناخته .

24370ـ **دانشگاه** ۳۲۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: غزل به ترتیب تهجی، قصیده، رباعی رویهم نزدیك ۴۰۰۰ بیت. درآن از شیراز، پیر بوداق، سلطان خلیل، میر محمد بیگ ستایش شده است . **آغاز :** افتاده ... از گلیم فقرطوسی سرمپیچ ــ باش دایم پیروآل عبا ، ۳۶۶ ص ۱۱ س [ف دانشگاه ۱۱: ۲۲۲۶] .

24371 ـ **دانشگاه** ۵۳۴۹ : نستعلیق ۲۰ ع ۱/ **۱۳۰۱** . غزل به ترتیب تهجی و یك مثنوی . **آغاز:** برکف نهاده بازچمن جام لاله را ــ ازسرگرفت نرکس رعنا پیاله را، ۵۲ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۲] .

دیوان طوفان هزارجریبی

میرزا طبیب مازندرانی، که دراصفهان سپس نجف زیسته و درنجف ۱۱۹۰ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۵۲ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵۹ـ مجمع الفصحاء ۲: ۳۴۱ .

24372ـ **تهران**، ملی ۲۰/ ۱۰۱ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**. چهارستونی (ص ۱۷۲-۱۷۳) تنها یك مثنویست [ف. ملی ۱: ۹۵].

24373ـ**دانشگاه** ۱۵/ ۳۹۷۰: علی فرزند عبدالعظیم نیشابوری ، شوال **۱۲۵۳** (۱ پ ــ ۱۳۶) **آغاز:** درآغاز حمدتوای ذوالکمال ــ من وکلك ودل هرسه ماندیم لال [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۷] .

24374ـ **سپهسالار** ۲۷۴۳: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**. دارای: دیباجه، قصیده، مثنوی، غزل، رباعی، قطعه، رویهم پیرامن ۲۳۰۰ بیت، ۷۰ گ ۲۶ بیت [ف. سپهسالار ۲ : ۶۳ و ۴ : ۵۸] .

24375ـ **مشهد** ، فرخ ۳۱۲: تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۳: ۹۰].

24376ـ **تبریز** ، ملی ۲۹۹۴ : نسخ تعلیق ، تاریخ یادنشده ، آغاز وانجام افتاده، ۴۳ گ [ف. ملی تبریز ۱: ۷۷] .

ظ

دیوان ظفر قره‌باغی

ناشناخته .

24377ـ دانشگاه۵/۴۲۳۴: نستعلیق گویا حیدرعلی طبیب سیر جانی ۱۲۵۸ (ص ۱۸۹-۲۰۵) دارای: تعریف عشق، تعریف سور، وصف شاهزاده مرادخان معشوق سرکارشجاع السلطنه، وصف حیدرقلی‌خان کاغچی[ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۴] .

دیوان ظل‌الله دکنی (سلطان)

سلطان محمدقلی قطبشاه فرزند ابراهیم قطبشاه ، فرمانروای دکن ، درگذشتهٔ ۱۰۲۱ ، با دوتخلص ظل‌الله وسلطان .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران : ۳۶۲.

24378ـ مجلس۲۴۵۸: نستعلیق‌خوش آغازسدهٔ ۱۱ ، زرین، بامهرسلطان محمدقطب شاه ۱۰۲۰. دارای: قطعه‌درتوحید، ترکیب‌بند درمرثیه ، غزل ،رباعی،قطعه دردذکر چهارده معصوم، بادوتخلص ظل‌الله وسلطان، ۳۷ ص ۸ س **آغاز:** یارب چوبرتری توزوصف‌لسان‌ما [ف. مجلس ۸ :۱۵۸] .

دیوان ظل

24379ـ پاکستان ، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق‌ف۲۲۱: تاریخ‌یادنشده، ۲۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۰].

دیوان ظهوری ترشیزی

نورالدین‌محمد ،که یاد او در « کلیات : ۱۸۸۰» گذشت .

24380ـ آصفیه ۱۲۴۶دیوان: نوشتهٔ ۱۰۰۹ در «کلیات» او [ف. آصفیه ۴ :۲۹۰].

24381ـ تهران، سلطنتی۴۳۴(۶۲۷ ف) : نستعلیق‌رمضان ۱۰۳۳، زرین . دارای: ۱ـ منبع‌الانهار ۲ـ دیوان (ترکیب ، قصیده ، ترجیع، غزل،رباعی)۳ـدیباجهٔ‌گلزارابراهیم؛ ۶۰۴ص ۱۷س [ف. دکتربیانی: ۱ :۴۰۱].

24382ـملك۱۶/۵۵۴: نستعلیق‌تراب خوانساری، شعبان ۱۰۵۳ ، غزلهاییست (ص ۲۷۴ـ۲۸۴) [ف. ملك،مجموعه‌ها:۷۷].

24383ـ پاکستان،دانشگاه‌پنجاب۶۵ Spi/VI ۳۰۲۲ : شکسته آمیز ۱۴ ذیقعدهٔ ۱۰۶۵ (؟) [ف. عبدالله ۲ :۵۲۱] از کتابهای پرفسورشیرانی بوده است [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱ :۱۲۰].

24384ـ تهران، سلطنتی۴۳۲ (۶۲۸ ف) : نستعلیق ج۱/۱۰۷۰،زرین دارای: ۱ـ دیباجهٔ‌کلیات۲ـسه‌نثر۳ـدیوان(قصیده، ترکیب، ترجیع،غزل مرتب ، رباعی) ۴ـ ساقینامه ۵ـ مثنوی‌بدون عنوان(پیرامن‌هزار بیت درمناجات ونعت پیامبر ومعراج وستایش شاهنوازخان) . ۷۹۸ص ۲۲س چهار ستونی [ف. دکتر بیانی: ۴۰۲] .

24385 ـ رضوی ۴۷۷ (۴۷۰۰) : در «کلیات» او مؤرخ ۱۰۷۷ [ف. رضوی ۷: ۴۵۵] .

24386ـ دانشگاه ۱۴۲۷: درجنگ، باتاریخ ۱۰۷۸ ، غزل است وساقینامه ومدح و سه‌نثراو[ف.دانشگاه ۸ :۱۰۰].

24387ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب piVI۷۰D ۱۸۳۳ (۴۸۵) : شکسته‌آمیز رجب ۱۰۹۷ [ف. عبدالله۱ :۳۴۴] .

24388ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۶۷: نستعلیق محمد رضی فرزند ابوالقاسم، ذیحجهٔ **۱۱۰۰**، وزیری [نسخه‌ها ۵:۶۲۷].

24389ـ **مجلس** ۹/۴۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۲۶ر-۱۹۹ر) [رؤیت].

24390ـ**سپهسالار** ۳۸۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، تصحیح‌شدهٔ سراینده [ف. سپهسالار ۲: ۶۳۰و۵۰۹:۴].

24391ـ **تهران**، ملی ۱/۴۱۰ ف: شکسته نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او [ف. ملی۱: ۳۹۴].

24392ـ**رضوی** ۴۷۸ادبیات (۴۷۰۱): نستعلیق هند از سدهٔ **۱۱**. آغاز ومیان و انجام افتاده [ف. رضوی۷:۴۵۷].

24393ـ **دانشگاه** ۴۳۲۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۱].

24394ـ **دانشگاه** ۴۴۸۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او [ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۳۲].

24395ـ **دانشگاه** ۳۶۳۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغازافتاده، دارای: دیباچه، قصیده‌وغزل ورباعی، ۲۹۱گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۳۶۳۴].

24396 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SpiVI۶۵A ۳۰۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله۲: ۵۲۲]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیر حسین۱: ۱۵۳].

24397 ـ **مجلس** ۲/۵۷۴۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۱** (۳۰ر - ۷۸پ) [رؤیت].

24398 ـ **فرهاد معتمد** ۱۵۲/۶: نستعلیق، باتاریخهایی از **۱۱۵۳** و **۱۱۶۱** در دفتر [نسخه‌ها۳: ۲۳۰].

24399ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۱۰۰۳: آقا محمد فرزند اصلان محمد، **۱۱۹۴**، ۳۹۶گ۱۶س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۸۳].

24400ـ **ملك** ۵۲۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**. دارای غزل بترتیب تهجی، آغاز وانجام افتاده، ۹۵گ۱۷ س [رؤیت].

24401ـ **شیراز**، دکتر وصال: سدهٔ **۱۲**، ش۲ دفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۹۴].

24402ـ **تهران**، ملی ۲۴۰ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، دارای: قصیده، غزل، رباعی. **آغاز**: ای‌نام تو بر سرزبانها [ف. ملی۱: ۲۴۳].

24403ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، غزل‌است ومثنوی [نسخه‌ها۵: ۶۲۷].

24404ـ**دانشگاه** ۱۳۵/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۳۲) غزلهای‌اوست [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲].

24405ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI۷۰F ۱۸۱۴ (۴۸۶): نستعلیق۱۰ج **۱۱۹۳**/۲ [ف. عبدالله ۲: ۳۴۵].

24406ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ApiVI۵۵B ۲۵۱ (۴۸۷): شکسته‌ونستعلیق سدهٔ **۱۳**، تنها قصیده‌های اوست [ف. عبدالله۲: ۳۴۵].

24407ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi10c ۸۰۶ (۴۸۲): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**.

24408ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب A ۵۵ ApiVI ۲۵۰ (۴۸۳): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله۲: ۳۴۳].

24409ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۵ ApiVI ۲۴۹ (۴۸۴): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۳۴۴].

24410ـ**تهران**، دهخدا ۱۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاد [نسخه‌ها ۳: ۱۹].

24411ـ **مجلس** ۲۴۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایاداشت ۱۲۲۵، درمیان افتاده، دارای: غزل ورباعی و ترکیب. رویهم ۹۲۰۰ بیت. [ف. مجلس ۸: ۱۵۹].

24412ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ربعی [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷].

24413ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

24414ـ **تبریز**، ملی ۲۶۹۵: نسخ تعلیق تاریخ یاد نشده، دارای: غزل، ساقینامه، ۴۱ گ ۳۰ س [ف. ملی تبریز ۱: ۷۸].

24415ـ **مجلس** ۴۲۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده، در «کلیات» او [ف. مجلس ۲: ۲۴۵].

24416ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۱ دیوان (۶۶۴): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۲].

24417ـ **پاکستان**، لاهور پرفسور شیرانی ۱۵۶۶/۴۶۱۶: در «کلیات» او، غزل وساقینامهٔ اوست [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۲۲].

24418ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۱۹۱: بی‌تاریخ، کلیات اوست [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۶۱].

دیوان ظهیر فاریابی

ظهیرالدین ابوالفضل طاهر فرزند محمد، به‌نیشابور و اصفهان و آذربایجان مسافرت کرده شاهان روزگار خود از اتابکان آذربایجان را ستایش کرده است. دیوان او بارها چاپ شده، از آن‌میان در اصفهان که با سروده‌های شمسی طبسی وظهیر اصفهانی در آمیخته است، و یکبار چاپ افست و بکوشش آقای تقی بینش با ۴۸۴۸ بیت در مشهد.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۵۹ـ فرهنگ سخنوران ۳۶۳ـ ف. مشار: ۷۴۳.

24419ـ **مجلس** ۲۴۶۰: ثلث، سدهٔ **۷** نسخهٔ مقابله شده، آغاز ومیانه افتاده، دارای: دوقصیدهٔ عربی و۵۵ قصیدهٔ فارسی، رویهم ۲۶۰۰ بیت، قصیده‌های مشکوك نسخهٔ چاپی را ندارد ۱۵۹ ص ۱۸ س [ف. مجلس ۸: ۱۶۱].

24420ـ **اسعد افندی** ۲۶۵۵: نسخ محمد فرزند محمد ملقب به‌شرف، ۱۰ع۲/**۷۱۷** ۷۷ گ ۱۹ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۰ هست [فیلمها: ۹۴].

24421ـ **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۱۶ (۲۰۹). باتاریخ **۷۳۰** در دفتر همراه «دیوان اثیرالدین: 21432» و جزآن. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها: ۴۱۰].

24422ـ **استانبول**، اونیورسیته ۱/۴۹۶: نسخ حسین فرزند محمد فرزند محمد فرزند محمد ابوالقاسم مدینی، **۷۵۹**، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۰ هست [فیلمها: ۴۴۱].

24423ـ **تهران**، مهدی بیانی ۱ مج: تعلیق خوش کهن، **۷۶۸** [نسخه‌ها ۱: ۱۵].

24424ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۱۰/۷۹۶. H: باتاریخ **۸۱۰** در دفتر [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۹].

24425ـ **استانبول**، اونیورسیته ۶۶۸ ف: نستعلیق شیخ فرزند حسن فرزند احمد صغیر، سه‌شنبه نیمه‌های صفر **۸۴۰**، ۸۸ گ ۱۹ س **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۸۸ هست [فیلمها: ۹۴].

24426ـ **ملك** ۴۹۲۵/۱۱: نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی، نزدیك **۸۴۲** (۱۱۲ پ ـ ۱۳۵ هامش) زرین، تنها قصاید است [رؤیت].

24427 ، استانبول ، نور عثمانیه ۴۱۹۰/۶ : باتاریخ **۸۴۴** در دفتر (گ۱۱۹-۱۹۷ هامش) . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۱۷۸ هست[فیلمها : ۴۲۲] .

24428- **پاریس**۱/S.P.۰۷۹۵: نوشتهٔ جلال‌الدین فتح‌الله ۸رمضان**۸۴۷** (گ۱-۷۷) زدین ، این‌نسخه بکوشش تقی‌بینش‌درفرهنگ خراسان، اردیبهشت ۱۳۵۵خ‌چاپ‌شده‌است.

24429- **تهران**، سلطنتی۳/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف) : نستعلیق‌عبدالله کاتب‌اصفهانی، **۸۶۲** زدین، گزیده‌ایست از قصیده وترکیب[ف.دکتر بیانی: ۵۵۲] .

24430 - **تهران** ، سلطنتی ۲/۲۷۶ (۷۰۴ ف) : همراه « دیوان سیف اسفرانك » نوشتهٔ **۸۶۶** . دارای: قصیده ، قطعه، رباعی . **آغاز** : زلف سرمستش چودر مجلس پریشانی کند [ف. دکتربیانی:۲: ۵۰] .

24431- **تهران** ، دکترمهدی بیانی : نستعلیق غیاث‌الدین‌قاسمی،**۸۸۳**، با دیباجه‌ای به‌نثر[نسخه‌ها ۱: ۹].

24432- **سپهسالار** ۳۷۸ : نستعلیق **۸۹۵** ، بادیباجهٔگرد آورنده،زدین، ۱۷۳گ ۱۲ س[ف. سپهسالار ۲: ۶۳۳ و۴: ۵۱۰].

24433- **تهران**، اصغر مهدوی ۳۰ : نستعلیق‌سدهٔ **۹**. [نسخه‌ها۲:۷۷].

24434-**استانبول**،حالت‌افندی۱۵۷: نستعلیق سدهٔ **۹**، ۱۳۹گ ۱۵س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۶۱هست [فیلمها:۹۵].

24435 - **پاکستان**، دانشگاه دا۶۱ Dl : نستعلیق‌محرم **۹۰۲** (۱۴۹۶ م) [ف . حبیب‌الله : ۶۴] .

24436 - **دانشگاه** ۱۴۰۵ : نستعلیق درویش حسن‌ادرنوی، **۹۵۱**، زدین، ۱۱۳گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۸: ۸۴].

24437- **تهران**، مهدی‌بیانی ۱ مج : نستعلیق تحریری علی قوسی شوشتری ، **۹۹۵** [نسخه‌ها ۱: ۱۵] .

24438- **آصفیه** ۴۲۶دیوان: نستعلیق محمدخان‌کرمانی، در **۹۹۵** ، به‌ترتیب‌حروف نیست ، ۲۴۸گ۱۶س [ف. آصفیه ۱: ۵۷۱].

24439- **مجلس** ۴۸۴۱/۶: نستعلیق زیبای هدایت‌الله‌قمی، ع۲/**۹۹۶** (گ۲۸۵-۳۳۸) . **آغاز**: چه زهره وقت سبوح از افق بسازد جنگ [رؤیت] .

24440- **دانشگاه**۳/۱۸۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، درپایان نسخه از تثلیث‌زحل درشب ۲ج۲/۸۶۱یادشده(۵۷ر-۱۲۱ر هامش)[ف. دانشگاه ۸: ۴۸۹] .

24441- **تهران**، سلطنتی ۴۳۶(۳۳۸ ف) : نستعلیق خوش،گویا سلطان محمد نور ، سدهٔ **۱۰** دارای: قصیده، قطعه، رباعی. **آغاز:** خدایگان جهان شهریاردوی زمین-تویی که‌قدر تو برچرخ‌پایگه دارد، زدین، ۲۲۸س ۱۴س [ف. دکتربیانی:۵۲].

24442- **پاکستان**، دانشگاه پنجاب۹ Spi VI ۴۶۸۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰-۱۱** [ف. عبدالله۲: ۴۳۸] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیر حسین۱: ۱۲۱].

24443 - **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۱۶ Or : سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها۴: ۶۷۹].

24444- **دانشگاه**۳/۲۴۸۷: نستعلیق نزدیك **۱۰۰۱** (ص ۴۱۳ هامش و پس از آن) زدین [ف. دانشگاه۹: ۱۲۵۶] .

24445 - **تهران** ، ادبیات ۱۴۰ د : نستعلیق‌محمدمیرك۲ج۱/**۱۰۰۸** ، بادیباجه‌ای در سرگذشت او ازیکی‌ازهمروزگاران‌او، ۱۰۲ گ [ف. ادبیات۱: ۲۶۵].

24446ـ مجلس ۲۴۶۱ : نستعلیق ، حمزه فرزند محمد ، **۱۰۱۱** ، زرین، دارای: قصیده وقطعه ورباعی، رویهم ۳۹۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۶۱] .

24447ـ دانشگاه ۳/۲۵۸۹ نستعلیق محمد صالح کاشی ج۱/**۱۰۱۵**(ص۱۶۱ـ۲۹۲) نزدیك ۳۶۰۰ بیت دارد[ف. دانشگاه۹: ۱۳۹۴].

24448 ـ بادلیان ۲۰/۲۸۲۷ : در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱ ـ ۱۰۲۳** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست[فیلمها: ۵۷۱].

24449ـ ملك۷/۵۰۴۴: نستعلیق خوش با تاریخ**۱۰۲۵** بهمین خامه درمجموعه (۱۳۹ر-۱۷۸پ) . دارای : قصیده و غزل و مقطعات و رباعی، پیرامن ۱۶۵۰ بیت [رؤیت] .

24450ـ قاهره، دارالکتب ۵۷ـم ادب فارسی: تعلیق نورالدین محمدعلوی، **۱۰۴۷** ، زرین، ۱۴۰ گ ۱۷ س[مخطوطات۱: ۱۷۷].

24451 ـ مجلس ۲/۲۶۶۰: نستعلیق محمد حسن، **۱۰۴۹** ، (ص۸۵ـ۴۳۶)، دارای: قصیده ، قطعه، مثنوی، غزل ورباعی[ف. مجلس ۸: ۴۰۷] .

24452ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۸۷ (۲۳۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**. دارای : قصیده ، غزل ، رباعی . **آغاز:** سپیده دم که شدم محرم سرای سرود ، زرین ، ۲۰۸ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۵۳].

24453ـ سپهسالار ۸۳۲۵ : نستعلیق حسن گلپایگانی (جرفادقانی)، سدهٔ**۱۱**، ۱۱۰ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار۲: ۶۳۳ و۴: ۵۱۰].

24454ـ رضوی ۴۷۹(۴۷۰۲): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: قطعه، غزل، رباعی با دیباچه‌ای ازگردآورنده شمس‌الدین سجاسی [ف. رضوی۷: ۴۵۷] .

24455ـ رضوی ۴۸۴ (۶۰۹۰) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، همراه چند دیـوان دیگر [ف. رضوی ۷: ۴۶۰] .

24456ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۳۲ : غرهٔ ج۱/**۱۱۲۰** ، ۹۱ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی].

24457ـ پاکستان، دانشگاه داکا ۱۳۸ DU: شکستهٔ سدهٔ **۱۸**م [ف. حبیب الله: ۶۵].

24458ـ سپهسالار ۳۸۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام نونویس، ۱۲۰ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار۲: ۶۳۳و۴: ۵۱۰].

24459ـ تهران، ملی۸۴۵ف: نستعلیق گویا سدهٔ**۱۲**، درآمیخته بادیوان امیدی تهرانی، ۱۵۵گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۳۸۱] .

24460 ـ دانشگاه ۱۴۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۰۴ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۸ : ۹۸] .

24461ـ تهران ، اصغرمهدوی ۵۱ : نستعلیق، چهارشنبهٔ ۲۹ع۱/**۱۲۳۷**. باتصحیح آقا بابا (خالوی نویسنده) [نسخه‌ها۲: ۷۷].

24462ـ مجلس ۵۰۶۹: شکسته نستعلیق اقبال آملی ، رمضان **۱۲۳۸** ، زرین، ۱۱۷ گ ۱۱ س [رؤیت] .

24463ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۴A **ppi VI** ۱۵۸۴(۲۳۵): نستعلیق ۲۵ شوال **۱۲۴۳** ، قصیده‌هاست [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۸] .

24464ـ سنا ۱۲۳: نستعلیق احمدفرزند علی‌ماز ندرانی علی‌آبادی، ۲۵ ج۲/**۱۲۵۴**، ۳۱۲ص [نسخه‌ها۶: ۴۴۶].

24465ـ سپهسالار ۳۷۹: نستعلیق حسین فرزند عیسی تفرشی ، **۱۲۵۷** ، ۳۵۰۰ بیت قصیده است ، ۱۱۷ گ ۱۶ س[ف. سپهسالار۲: ۶۳۳ و۴: ۵۱۰] .

24466 ـ تهران ، ادبیات ۱۳۰ ج : نستعلیق۵ج۲/۱۲۵۸، ۹۴گ۱۸س[ف. ادبیات ۱:۲۶۵] .

24467ـ مجلس ۲/۲۶۸۱: با تاریخ ۱۲۶۰-۱۲۸۶ در دفتر (ص۱۵۵ -۲۳۲) ، ۱۶۰۰ بیت قصیده دارد [ف.مجلس ۸:۴۴۸].

24468ـ رضوی ۴۸۳ (۴۷۰۶) : نستعلیق ۲۰ شعبان ۱۲۶۵ [ف . رضوی ۷ : ۴۶۰] .

24469ـ مجلس ۲۶۷۸/۳ : شکسته نستعلیق مشتری طوسی، ۱۲۷۱ ، (ص ۳۲۵- ۴۲۹) ، دارای ۱۵۰۰بیت قصیده وقطعه [ف. مجلس ۸: ۴۴۵] .

24470ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۰۵ : شکستهٔ چهارشنبهٔ۲۱ ع ۱۲۷۵ . [نسخه‌ها۲: ۷۷] .

24471 ـ دانشگاه ۴۹۸۸ : نستعلیق ذیحجهٔ۱۲۷۶ تاصفر۱۲۹۶ بدستور آقامیرحسین وزیرزاده فرزند وزیر لشکر ، ۱۴۴گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۸] .

24472ـ اصفهان ، شیخ‌حسن جابری اصفهانی: شکستهٔ میرزا ابراهیم شیرازی، خاله زادهٔ حاج میرزاعلی، ۱۲۸۳ [نسخـه‌ها ۶ : ۵۹۷] .

24473ـ شیراز، دکترمیر : نوشتهٔ ج ۱۲۸۳/۲ ، شمارهٔ ۳ دفتر است [نسخه‌ها۵: ۲۸۳] .

24474ـمجلس ۳۷۲: نستعلیق۱۲۸۴ دارای : قصیده ، ترکیب،رباعی، ۱۸۰گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲:۲۱۸].

24475ـ رضوی ۴۸۲ (۴۷۰۵) : نستعلیق‌محمد اسماعیل نایینی‌رستم‌الکاتبین،۵ع ۱۲۸۴/۱ ، بادیباجه‌ای درسرگذشت‌سراینده [ف. رضوی ۷:۴۵۹].

24476ـ سپهسالار ۷۱۵۳: نستعلیق عبدالله زرگر ، ۲ج۱/۱۲۹۰، ۱۱۲گ ۱۸س [ف. سپهسالار۲: ۶۳۳ و۴: ۵۱۰] .

24477ـ رضوی۴۸۱ (۴۷۰۴): نسخ ۱۲۹۰ نامرتب [ف. رضوی۷:۴۵۹].

24478ـ حقوق ۶۷ د : نستعلیـق ع ۱۲۹۱/۲ ، ۷۱ گ ۲۰ س [ف. حقـوق : ۱۱۳] .

24479 ـ مجلس ۳۶۱۴/۳ فهرست نشده: نوشتهٔ میرزا مشتری، ۱۲۹۴ [نسخه‌ها ۵:۱۹۳] .

24480ـ تهران، ملی۷۸۳ف: نستعلیق خوش ابوالحسن،میانهٔ ۱۳۰۰، دارای:دیباجه سپس قصیده و غزل ورباعی،۱۳۸گ۱۵س[ف. ملی۲:۳۰۹ ـنسخه‌ها ۴:۱۸۷].

24481ـمجلس۲۴۶۲:شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳، نوشتهٔ احمد سررشته‌دار فوج‌مخصوص نایب‌السلطنه ، برای نایب‌السلطنه امیرکـبیر ، دارای: قصیده وغزل و رباعی ، رویهم ۳۰۰۰ بیت [ف.مجلس ۸:۱۶۲]

24482ـ مجلس ۲۴۶۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ، پایان افتاده ، دارای : قصیده و ترکیب بند وقطعه ورباعی ، رویهم ۲۸۸۰ بیت [ف . مجلس ۸: ۱۶۳] .

24483ـ تهران، ادبیات۱۸۴ج: نسخ سدهٔ۱۳ ، ۷۵ گ ۱۶ س [ف . ادبـیات ۱ : ۲۶۵] .

24484ـ رضوی ۴۸۰ (۴۷۰۳) : شکسته نستعلیق آغازسدهٔ ۱۳،زرین،دیباجه‌ای ندارد [ف. رضوی۷:۴۵۸] .

24485ـ سپهسالار ۳۸۱: نستعلیـق نیمهٔ نخست سدهٔ ۱۳، با ۲۵۰۰ بیت ، دیباجه ندارد [ف. سپهسالار۴: ۵۱۰] .

24486 ـ دانشگاه ۳۱۲۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۷۱ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۷۸] .

24487ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۱۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۲۰۴ص ۱۶ س [ف. دکترمقصود ۱ :۹۹] .

24488ـ مشهد ، فرخ ۱۲: تاریخ یاد نشده (پیشگفتار چاپ: ۱۵)[نسخه‌ها ۳: ۹۰].

24489ـ سپهسالار ۷۱۶۳: تاریخ یاد نشده ، گزیده‌ایست [ف. سپهسالار۴: ۵۱۰].

24490ـ مجلس ۳۷۳ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۱۴۱ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲ : ۲۱۹] .

24491ـ استانبول ، فاتح ۳۸۴۲ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۱۲۳ گ ۱۵س . فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۳۹ هست .

24492ـ استانبول، اونیورسیته ۱۱۲۰: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۹۸ گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲۰ هست [فیلمها : ۹۴] .

24493 ـ حکیم اوغلوعلی پاشا ۶۶۹/۵: همراه «دیوان ابوالفرج رونی 21417» و جزآن . فیلم آنها در دانشگاه‌ش ۱۷۰ هست [فیلمها : ۴۲۱].

24494ـ مجلس ۹۰۹۸ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجورکتابخانه] .

24495ـ مدینه ، عارف‌حکمة ۱۱۶: زرین، ۲۱۰ گ[نسخه‌ها ۵: ۴۸۷] .

24496ـ بنگال، آسیایی۳/do۱ (۱۱۱۶) : شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۷۶] .

ع

دیوان عاجز

در ذریعه ۹ :۶۶۲ ـ ۶۶۳ و فرهنگ سخنوران : ۳۶۵ از ده تن با این تخلص یاد شده است .

24497 ـ بادلیان، ۱۱۷۲ اوزلی ۱۲ Add : نسخ ۷ج۱/**۱۱۸۲** ، ۶۸ گ ۱۶ س. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۲۹۶۲ هست [فیلمها : ۹۵] .

24498 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۴۲۴/۵۷۴۳: تاریخ یادنشده، دارای: یك مثنوی، دوقصیده ، دوغزل، چندرباعی [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۲۱].

دیوان عادلی هروی

سلطان بایسنقرمیرزا فرزند سلطان‌محمود میرزا فرزند سلطان ابوسعید میرزا گورگانی (۹۰۰ـ۹۰۷) . واوجز بایسنقرفرزندشاهرخ درگذشتهٔ ۸۶۵ است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۶۴ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶۶ .

24499ـ مجلس ۴۹۴۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش جهانشاه فرزندایار ، سدهٔ **۹** ، گزیده‌ایست از دیوان اوهمراه دیوان سلمان ساوجی [رؤیت] .

دیوان عارف

ناشناخته .

24500ـ دانشگاه ۵۱۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، آغاز از الف انجام‌ردیاء افتاده

۸۶ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۴۰].

24501ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۶۵۷ مج : محمد تقی فرزند محمد باقر همدانی ، **۱۳۴۹**، [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

دیوان عارف

با دو تخلص حسن و عارف، و نباید سراج الدین حسن عارف ایجی باشد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۶۶ .

24502 ـ **دانشگاه** ۱۰/۴۷۱۰: نستعلیق گویا از خود سراینده (ص۱ـ۱۳۱) هزار و اند بیت غزل است با دو تخلص حسن و عارف. **آغاز:** نیک دیدم عالم لاهوت را ـ عقل و نفس عالم ناسوت را [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۵].

24503ـ **رضوی** ۴۸۵ (۴۷۰۷) : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، زرین. آغاز برابر نسخهٔ دانشگاه در فهرست آمده: سروده‌های عامیانه است با قافیه‌های نادرست، ۶۱ گ ۱۱ س [ف. رضوی ۷: ۴۶۱] .

دیوان عارف اسفراینی

ملا اسماعیل فرزند آخوند ملاقربانعلی ، درگذشتهٔ ۱۲۸۸ . در دیباجهٔ نسخهٔ ملك آمده که در نجف سروده شده و بنام «تحفهٔ حیدریه» نامیده شده است .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۶۶.

24504ـ **ملك** ۵۵۴۶: شکسته نستعلیق نصیرالدین روئینی متخلص به سالك . در پایان آمده برخی از سروده‌های ملاعبدالمجید برادر ملا اسماعیل عارف در نسخه گنجانده شده است [رؤیت] .

دیوان عارف شیرازی

میرزا ابوالقاسم شیرین قلم ، عارفعلی شاه نعمت‌اللهی، که نواب میر تراب علی خان شجاع ـ الدوله سالار جنگ مختارالملك حیدرآباد (۱۲۷۴ـ۱۳۵۰) را ستایش میکرده است.

24505ـ **آصفیه** ۷۸۷ دیوان: نستعلیق بیشتر بخامهٔ سراینده . **آغاز:** من بیچارهٔ سودا زده سرگردانم ـ که به اوصاف خداوند سخن می‌دانم [ف. آصفیه ۱: ۵۷۳] .

دیوان عارف ایلازبادی

عبدالحمید، در ص ۱۷۴۰ گذشت.

دیوان عارف قزوینی

ابوالقاسم فرزند ملاهادی وکیل (قزوین پیرامن ۱۳۰۰ ـ همدان ۱۳۵۲) دیوان او در برلن ۱۳۴۳ و سپس چند بار چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۶۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶۷ ـ ف . مشار : ۷۴۳ .

24506ـ **ملك** ۵۳۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، در یك جنگ، همراه تصنیفهایی از او [رؤیت].

دیوان عارفی

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۷۰-۶۷۱ و فرهنگ سخنوران : ۳۶۸ـ۳۶۹ .

24507 ـ **دانشگاه** ۱۷۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** مثنویست . **آغاز :** ای مهر سپهر بی‌وفایی ـ برهمزن رسم آشنایی. در نمای نسخه آمده : دیوان عارفی ولی سروده‌هایی از عاشق قصاب ، طوطی و جز آنها نیز دارد، ۹۵ گ [ف. دانشگاه ۸: ۲۸۰] .

24508ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۴۷ : شکسته نستعلیق ، سه‌شنبهٔ ۱۷ ج ۱/ **۱۳۰۵** . با چهار مثنوی، با ستایش ناصرالدین شاه بتاریخ ۲۲ محرم ۱۳۰۵ و ۱۲۶۴/ ۱۳۰۵. [نسخه‌ها ۲: ۷۷].

24509ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۹۱ : تاریخ یاد نشده همراه دیوانهای: کاتبی، خیالی، ارزنده

وگرانبهاست [نسخه‌ها ۴:۳۱۲].

دیوان عاشق

24510ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۳۷/۶: نستعلیق سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵:۶۴۵].

24511ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۱۵۵: سدهٔ ۱۲ ، آغاز افتاده، ۱۳۵ گ [ف . خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

24512 ـ دانشگاه ۵۰۸۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ ، ۱۳۳ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۹] .

24513ـ دانشگاه ۵۲۰۴ : نستعلیق عبدالغفار اصفهانی ، در ۱ رجب ۱۲۱۱، غزل است از الف تا یاء ورباعی، آغاز افتاده، ۱۵۸ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۰] .

24514ـ تهران، دکتر مفتاح ۶۹ : نستعلیق اسماعیل فرزند میرزا نورالله مازندرانی، پنجشنبهٔ ۱۰ ع ۱/ ۱۲۲۶ [یادداشتهای آقای دانش پژوه] .

24515ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۳۵: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵ :۶۲۷].

24516 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۸۷ Or : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰] .

دیوان عاشق اصفهانی

آقامحمدخان خیاط ، درگذشته در هفتاد سالگی در اصفهان ۱۱۸۱. دیوان او بکوشش آقای حسین مکی در تهران ۱۳۱۸ خ چاپ‌شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۲-فرهنگ سخنوران: ۳۶۹- ف. مشار: ۷۴۳ .

24517ـ آصفیه ۸۶۳ دیوان: نوشتهٔ ۱۱۶۹ [ف. آصفیه ۳: ۲۸۸] .

24518ـ تهران ، ملی ۲۴۰ فهرست نشده: شکسته نستعلیق متوسط سدهٔ ۱۲ آغاز افتاده دارای رباعی وغزل ، ۴۵۳ ص آغاز : صلای عیش وصفای محفل ستاده ساقی نشسته خوشدل [نسخه‌ها ۶: ۱۲۰] .

24519 ـ دانشگاه ۲۴۸۹/۱۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۴۵۶- ۵۱۶) ، زرین، مصور ، غزل است [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۴۹۵].

24520ـ دانشگاه ۴۱۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ ، زرین، آغاز و انجام افتاده ، دارای: قصیده وترجیع وغزل ورباعی وترکیب، رویهم نزدیک ۱۰۰۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۰۵] .

24521ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶۲ ـم ادب فارسی: شکستهٔ محمدنصیر فرزند محمد جعفر حسینی متخلص به‌صافی، اصفهانی ۱۲۱۹ آغاز: صدخار بیادآرم وددراه تمنا، ۳۳۴ گ ۱۴ س [مخطوطات ۱ :۱۷۸] .

24522 ـ تهران ، ملی ۲۳۹ فهرست نشده : تحریر متوسط ۳ ج ۱/ ۱۲۲۱ درقزوین، دارای غزل ومخمس ورباعی، ۶۱۴ ص ۱۵ س آغاز: زهی مثالی‌که چون جمالت‌نبسته نقشی زمانه زیبا [نسخه‌ها ۶ :۱۱۹] .

24523ـ تهران، ملی ۲۹۲ ف: نستعلیق شکستهٔ میرزا صادق، ۱۲ محرم ۱۲۲۱ . دارای: قصیده، غزل، مخمس ، قطعه . آغاز: تاجرعشقم بکف مایه‌سودم وفا [ف. ملی ۱ :۳۷۷] .

24524ـ مجلس ۴۵۷۵ :شکسته نستعلیق ۲۳ صفر ۱۲۲۲ ، زرین . آغاز: تاجر عشقم بکف مایهٔ سودم وفا [رؤیت] .

24525ـ رضوی ۱/ ۹۳۰(۴۷۰۹): شکسته نستعلیق خوش شعبان ۱۲۲۲ ،زرین آغاز : دراین خرابهٔ پرغم [ف. رضوی ۷ : ۷۴۱] .

24526 ـ مشهد، فرخ ۱۴۲ : نبشتهٔ

۱۲۲۶ . [نسخه‌ها۳: ۹۰].

24527ـ **ملك** ۵۲۵۵: شکسته نستعلیق خوش ۴ شعبان **۱۲۲۹** ، زرین ، **آغاز**: زهی مثالی که‌چون جمالت [رؤیت] .

24528ـ **میشکان** ، دانشگاه ۲۸۸ . MS: نوشتهٔ **۱۲۳۲** [نسخه‌ها۵: ۷۱۶].

24529ـ **تهران**، سلطنتی ۴۵۱ (۶۴۶ ف) : نستعلیق‌محمد خوانساری فرزند محمد حسن ، شوال **۱۲۳۹**، زرین، دارای: قصیده ، غزل (مرتب) ، مخمس، رباعی. **آغاز**: تاجر عشقم بکف‌مایهٔ سودم وفا، ۵۶۰ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی : ۴۲۳] .

24530ـ **مجلس** ۱۰۲۲ : نستعلیق‌خوب علیمحمد شیرازی ، **۱۲۳۹** . دارای : قصیده ، قطعه، ترکیب، غزل ، رباعی ، رویهم پیرامن ۷۸۰۰ بیت، ۳۰۴ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳ : ۳۴۵] .

24531ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۲۶ـم ادب فارسی: نستعلیق‌زیبا، شنبهٔ ۸ ع‌۲/ **۱۲۴۱** زرین. **آغاز**: تاکه شود مشتری‌تاچه دهد دربها [مخطوطات ۱ : ۱۷۸] .

24532ـ **ملك** ۵۴۵۴: نستعلیق **۱۲۴۲**، زرین ، دارای: قصیده ، غزل، مخمس، مرثیه، رباعی ، تواریخ . **آغاز** : تاجر عشقم بکف [رؤیت] .

24533ـ **رضوی** ۴۸۷ (۴۷۱۰) : شکسته نستعلیق خوش‌میرزا محمد علی جرعهٔ تویسرکانی ، ذیقعدهٔ **۱۲۴۲** ، زرین. دارای : غزل ورباعی [ف. رضوی۷: ۴۶۲].

24534ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۹ (۶۴۷ ف): نستعلیق‌کرمعلی فرزند مولانامحمد(شاید سراینده) ۱۵ صفر **۱۲۴۴**، زرین. دارای : قصیده، غزل (مرتب) ، مرثیه، قطعه، مثنوی ، رباعی، ۶۳۶ ص ۱۸ س [ف. دکتر بیانی : ۴۲۴] .

24535ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۱۲: شکسته نستعلیق محمد حسین فرزند اسماعیل همدانی ، ۳شنبهٔ ۹ ذیحجهٔ **۱۲۴۵** ، ۳۸۴ ص ۲۱ س [ف. دکتر مقصود۱: ۹۹] .

24536ـ **تبریز** ، ملی‌۲۶۴۵: نوشتهٔ **۱۲۴۹** [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

24537ـ **دانشگاه** ۲۸۳۲: نستعلیق‌علی اکبرفرزند محمدبدیع آشتیانی قمی، شنبه ۱۴ محرم **۱۲۵۰**، غزلها بترتیب تهجی با تخلص عاشق. **آغاز**: زهی‌مثالی‌که چون‌جمالت، ۲۹۰ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه۱۰: ۱۶۷۴].

24538ـ **سپهسالار** ۸۸۱۱: نستعلیق شنبهٔ ۱۰ ج /**۱۲۵۹** ، نزدیك هشت هزاربیت دارد ، ۲۴۹ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار۴: ۵۱۲].

24539ـ **مجلس** ۲۶۷۵/۲۵: شکسته نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر ، گزیده‌ای از غزلهای‌اوست (ص۹۲۸ ـ ۹۴۳) [ف. مجلس۸: ۴۴۱] .

24540 ـ **ملك** ۵۱۲۷: شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳** . دارای: قصیده ، غزل، مخمس رباعی، **آغاز** : دراین خرابهٔ پرغم، ۳۱۵ گ [رؤیت].

24541ـ **تهران** ، ادبیات ۱۴۷ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۳۰ گ ۱۲ س [ف. ادبیات ۱: ۲۶۶] .

24542 ـ **مجلس** ۱۱۸۹ : شکسته نستعلیق خوب‌گویا نشاط ، سدهٔ **۱۳** ، پیوستهٔ دیوان همو . دارای‌غزلها [ف . مجلس ۳ : ۶۷۶] .

24543 ـ **رضوی** ۴۸۶ (۴۷۰۸) : نستعلیق تحریری، سدهٔ **۱۳**، دارای: قصیده‌وغزل [ف. رضوی ۷: ۴۶۲] .

24544ـ مجلس ۲۴۶۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین: قصیده وغزل وترکیب بند و قطعه ورباعی، رویهم ۳۳۰۰ بیت.

24545ـ مجلس ۲۴۶۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۶۴۰۰ بیت از غزلهای اوست [ف. مجلس ۸: ۱۶۴].

24546ـ تهران، سلطنتی ۴۴۸ (۶۴۸ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین. دارای: قصیده، غزل (مرتب)، رباعی، قطعه، ۶۴۸ص [ف. دکتر بیانی: ۴۲۵].

24547ـ دانشگاه ۲۹۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای: غزل وقطعه ورباعی وقصیده، انجام افتاده، ۷۶ گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۵۲].

24548ـ رضوی ۴۸۸ ادبیات (۶۸۰۵): نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاد وآشفته است [ف. رضوی ۷: ۴۶۴].

24549ـ دانشگاه ۲/۲۷۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱-۴۶۵ هامش) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۰۱].

24550ـ یزد، جامع کبیر ۱/۱۲-۴۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۴۰۵].

24551ـ تبریز، ملی ۲۶۹۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

24552ـ فرانسه، عمومی ۴۶۸۹. S. P: تاریخ یاد نشده [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۱۳۷].

دیوان عاشق

شیخ علی.

24553ـ موزهٔ بریتانیا ۲/۱۱۱۵۳: سدهٔ **۹**. شعرهاییست از او [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

دیوان عاصی

محمد محسن (نه محمد حسن) فرزند شیخ محمد رفیع رشتی اصفهانی، که وسیلة النجاة را در جبر وتفویض بسال ۱۲۶۹ نگاشته است.

بنگرید: ذریعه ۵: ۷۰ (جامع المصائب) و ۲۶۲ و ۹: ۶۷۳ - ریحانة الادب ۳: ۴۹.

24554ـ مشهد، فرخ ۱۵: به خامهٔ سراینده، پیرامن سه هزار بیت مراثی ومناقب است [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

دیوان عاصی اصفهانی

میرزا احمد نقاش متخلص به عاصی، از پایان سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱۹ (نقاش).

24555ـ همدان، کتابخانهٔ غرب ۴۷۰۲: شکسته نستعلیق خود سراینده، شنبه ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۹۳**. بنام «مصائب الائمه»، دارای دیباجه‌ای به نثر، سپس قصیده در معراج، مرثیه به ترتیب تهجی. [ف. دکتر مقصود].

دیوان عالمی

میرزا سهراب دارا بجردی، که بروزگار شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) در شیراز میزیسته و درهمان شهر درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۶ - فرهنگ سخنوران ۳۷۲.

24556ـ تهران، ملی ۶/۲۹۰ ف: نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده، **۹۷۹** (ص ۳۳۸-۴۵۵)، غزلهاست بترتیب تهجی.
آغاز: خواستم ازدوریت جان بسپادم ولی - آرزوی وصل توکرد پشیمان مرا [ف. ملی ۱: ۲۸۴].

دیوان عالی اجمیری

شیخ‌سعدالله‌فرزندعبدالله، درگذشتهٔ ۱۱۵۳، که‌نخست عالی وسپس‌اختر تخلص‌کرده است.

بنگرید: ذریعه۹ : ۶۱ (اختر)ـ فرهنگ سخنوران : ۳۱ .

24557ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۱۱۴ (۶۴۲ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، زرین ، باشصت مجلس آبرنگ . دارای : ۱ـ مثنوی (گلشن محمود)۲ـ دیوان (قصیده، قطعه) باتخلص‌عالی **آغاز:** حمد وشکر او راکه‌هرچه‌هست‌اوستـ دام‌هستی حلقه‌دار ازهای وهوی، ۳۲۲ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۴۱۷] .

دیوان عالی رومی

مصطفی فرزند احمد فرزند عبدالمولی حنفی ، درگذشتهٔ ۱۰۰۸ .

بنگرید: هدیة‌العارفین۲: ۴۳۸.

24558ـ **مجلس** ۸۴۷۷فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

دیوان عالی شیرازی = دیوان نعمتخان

دیوان عامل‌الدین

محمدطاهر فرزند ابوطالب‌فرزندعبدالله مشهور به‌شاه‌بنده، که ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳)راستایش‌کرده است.

24559ـ **ملک** ۵۲۲۲:شکسته‌نستعلیق خود سراینده، آدینهٔ ۱۰ع۲/ **۱۲۹۰**،غزلهاست بترتیب‌تهجی، ترجیع‌بند، رباعیات،این‌دیوان بنام «حدیقه‌العاشقین» نامیده شده است **آغاز:** حمد واجب احد منتخب دانارا ـ خالق‌کون و مکان عادل بی‌همتا را، ۳۹۵گ ۱۴س[رؤیت].

24560ـ **دانشگاه** ۲۴۸۹: نستعلیق۳ صفر **۱۳۰۰** بخامهٔ‌خودسراینده،قصاید،مخمسات حکایت، مصیبت، رباعیات اوست. **آغاز:** شکر خداوند آسمان وزمین راـ کوبدر آورد زسنگ‌ماء معین را [ف. دانشگاه۹: ۱۲۵۷] .

24561ـ **ملک**۵۳۱۴: نستعلیق‌گویا خود سراینده ، **۱۳۰۵** ، زرین . دارای : قصیده ، مثنوی، غزل ، رباعی. **آغاز:**حمد واجب‌احد [رؤیت] .

24562ـ **ملک** ۶۲۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴**،زرین، **آغاز:**حمد واجب‌احد [رؤیت].

دیوان عبدالباقی تویسرکانی

میرزا عبدالباقی .

24563 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۵۶۲: نوشتهٔ‌غلام‌رضافرزندمحمدمهدی، **۱۲۲۷**، نسخه بنام «انیس‌العاشقین» است ، ۹۲ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

دیوان عبدالرحمان دماوندی

بعربی وفارسی میسروده است.

24564ـ **الهیات** ۶/۲۵۶ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**. **آغاز:** حمدلك‌یااحدی البقاء ـ شکر لك یاصمداللقاء ـ حمدتوسرسبزی نطق وبیانـ شکر وتوشیرینی کام‌وزبان[ف.الهیات۱: ۱۹۲].

دیوان عبدالرزاق لاهیجی

شاید فیاض‌لاهیجی نگارندهٔ«سرمایهٔ ایمان: ۸۰۱» وجز آن باشد.

24565 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۲۵ (ao ۱۰): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده،قصیده‌هاییست در یك مجموعه [ف. بنگال : ۱۵۱] .

دیوان عبدالعزیز

ناشناخته .

24566 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲/ ۱۴ o (۸۶۲): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، همراه‌دیوان برهمن [ف. بنگال : ۱۲۵] .

دیوان عبدالعلی شاه

حاج محمدحسن فرزندمولانااحمدنطنزی کاشانی ، درگذشتهٔ ۱۳۰۲.

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۳۷۷.

24567ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق عبدالحمیدمنجم، ع ۱۳۰۵/۲ [نسخه‌ها ۵ : ۲۸] .

دیوان میرعبدالفتاح

موسوی مراغی‌ازسدهٔ‌سیزدهم[عبدالله‌انوار] که به‌فارسی وترکی میسروده است.

24568ـ **تهران،**ملی۷۴۴ف: نستعلیق میربهاءالدین،درذیقعدهٔ**۱۳۱۳**دارای:سروده‌های ترکی ، مرثیه، مخمس ، ساقینامه ، مسمط ، مثنوی، ۱۲۷گ ۱۲س [ف. ملی ۲ : ۳۸۰].

دیوان عبدالکریم سلطان

حاکم‌بانه ، زنده‌در ۱۲۷۴ ، وازهموست: مثنوی شش اختر.

24569ـ **مجلس**۲۳۲۹/۷۶: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۴-۱۲۷۵** دردفتر، غزلهاییست (ص ۸۷۲-۸۸۷) بدنبال «شش اختر» او[ف. مجلس ۸ :۳۵].

دیوان میرزا عبدالله خلج

روزنامه‌نویس، زنده در۱۲۸۹.

24570ـ **تبریز،** ملی۲۹۵۹: نستعلیق تاریخ یادنشده ، تنها ترجیع بند اوست : آمد چه‌ها بری‌زشیراز ، ۱۵گ ۱۵ س [ف . ملی تبریز ۱ :۲۶۳] .

دیوان عبدالرزاق =

دیوان جمال‌الدین

دیوان عبدالله مروارید = رباعیات

دیوان عبدالمجید = دیوان‌مجید

دیوان عبدالغنی هندی

که به فارسی، عربی ، اردو ، انگلیسی میسروده است .

24571ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۹۷۳۶: نوشتهٔ **۱۹۲۶** م اردو وعربی‌وفارسی وانگلیسی دارد [نسخه‌ها۴ :۶۷۸].

دیوان عبدالواسع جبلی

بدیع‌الزمان‌عبدالواسع‌فرزند عبدالجامع فرزندعمران ،زاده در گرجستان ، بروزگار بهرامشاه فرزند مسعود سبکتکین بهرات‌آمده وبدرگاه اوراه یافته ودر۵۵۵ویا۵۷۵درگذشته است . درسروده‌های خود صنایع‌لفظی ومعنوی را بسیار بکارمیبرده ، کلیات او بکوشش دکتر ذبیح‌الله صفا درتهران چاپ‌شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲ : ۷۰۲ (عبدالواسع) فرهنگ سخنوران : ۱۲۷ (جبلی) —پیشگفتار چاپ، دکترصفا .

24572 ـ **چستربیتی** ۱۰۳/۲ : در دفتر نوشتهٔ گویا **۶۹۹** [ف. چستربیتی ۱ : ۴]فیلم‌آن در دانشگاه‌ش۱۸۶۵هست[فیلمها: ۶۳۰] .

24573ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۰۷۹۶/۸ : با تاریخ **۸۱۰** دردفتر [ف . فهمی ادهم ۱ : ۳۰۹].

24574ـ**استانبول،**لالااسماعیل۴۶۳: نسخ محمدحسین فرزند شرف‌الدین علی ، ع ۹۸۰/۲، ۲۰۵ گ ۱۵س.فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۹۹ هست [فیلمها :۹۵].

24575ـ **تهران،** مهدی‌بیانی: نستعلیق تحریری مجدالدین علی قوسی شوشتری ، **۹۹۵** ، ش ۴ دفتر [نسخه‌ها۱ :۱۵] .

24576ـ مجلس ۴۸۴۱/۵: نستعلیق زیبای هدایت‌الله قمی، ع۲/۹۹۶ (گ ۲۳۵ـ ۲۸۴) . آغاز : از شادی‌بشـارت فتح خـدا یگان را ـ شاهان‌فدا کنند همی‌گنج شایگان‌را [رؤیت] .

24577 ـ سپهسالار ۳۹۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین ، پایان افتاده . آغاز : که دارد چون تومعشوق ونگارچابك ودلبرـ بنفشه زلف ونرکس چشم‌لاله روی ونسرین بر، ۱۵۱ گ ۱۶ س [ف . سپـهسالار ۲ : ۶۳۶ و ۴ : ۵۱۲] .

24578 ـ مجلس ۱۰۲۴ : نستعلیـق جواد فرزند یحیی‌کاتب‌در ۱۰۰۱ دردارالخلافهٔ آکرهٔ هندوستان، بخواست محمد سعید، جدول قرمزوآبی، پیرامن شش‌هزاربیت دارد، آغاز: بطبع خوش بصدق دل بطوع تن بمهرجـان . ۱۷۲ گ ۱۹ س[ف.مجلس ۳:۳۴۷] .

24579 ـ بادلیان ۵۴/۹ ویـنفیلـد ۲۶۶۲:همراه «دیوان انوری:21692»مؤرخ ۱۰۱۲ و جزآنها . فیلم‌آنها در دانشگاه ش ۱۱۴۱هست [فیلمها : ۵۶۷] .

24580 ـ موزهٔ بـریتانیا ۳۳۲۰ Or : نستعلیق‌صالح فرزند میرزا علی خـاتون آبادی ، ۲۳ع ۱۰۱۶/۲ ، ۱۴۷ گ ۲۰ س. فیلم‌آن دردانشگـاه ش ۷۰۵ و۱۲۸۳ هست [فیلمها : ۹۵] .

24581ـ ملك۵۳۰۷/۶: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ (۲۸ب ـ۵۸ ر متن) ، زرین، همراه۲۹ دیوان دیگر ، با دیباجه‌ای در سر گـذشت او [رؤیت] .

24582 ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ۵۸۱ بیت در جنگ [ف. مجلس ۱۷ : ۳۵۴] .

24583ـ مجلس۱۰۲۵ : نستعلیق‌خوب سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده، دارای:قصیده، قطعه ، غزل،رباعی ، رویهم‌پیرامن ۴۵۰۰ بیت، ۱۳۲ گ ۱۷س [ف.مجلس ۳:۳۴۸] .

24584ـ بادلیان، اوزلی۱۹ .Add: باتاریخ ۱۱۵۱ و ۱۱۲۷ در ص ع. فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۱۲۳۳هست [فیلمها:۹۵].

24585ـ بنگال، آسیایی۸قصاید(۷۳): نستعلیق ۱۲۲۴ ، قصاید اوست[ف . بنگـال : ۱۱۹] .

24586ـ تهران،دانشسرایعالی،قریب ۱۰۷ : نستعلیق ۱۲۳۰ [نسخه‌ها ۵ :۶۲۷].

24587ـ رضوی۴۸۹ادبیات(۴۷۱۱): نسخ خوش‌محمد تقی‌فرزند محمدکاظم همدانی ۱۲۶۷. تنها قصیده‌های اوست [ف. رضوی ۷: ۴۶۴]فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۰۱۴هست[فیلمها: ۹۵] .

24588ـ اصفهان، شیخ حسن جابری اصفهانی ۱ مج : نستعلیق میرزا علی انصاری ، ۱۲۷۴ ، [نسخه‌ها ۶:۵۹۷] .

24589ـ رضوی۴۹۱ادبیات(۴۷۱۳): شکسته نستعلیق خوش ۳ رمضان ۱۲۸۲ برای محمدعلیخان‌کلانتر وحکمران قلعهٔ‌جم،زرین، نسخهٔ خوب [ف. رضوی ۷:۴۶۶]فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۰۱۱ هست [فیلمها:۹۵] .

24590ـ مجلس ۲۶۸۲/۱ : شکسته نستعلیق ۱۲۸۸، (ص۱ـ۸۱) ، قصیده ومسمط وقطعه دارد [ف. مجلس۸:۴۴۹].

24591ـ ملك ۵۶۱۵/۱ : نسخ سدهٔ ۱۳ ، (۱پ ـ۹۸ر) . دارای:قصیده ، ترکیب، رباعی [رؤیت].

24592ـ مجلس۲۴۶۶:شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، دارای : قصیده ومسمط وقطعه‌وغزل

وربـاعی، رویهم ۴۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۱۶۵] .

24593ـ رضوی ۴۹۰ ادبیات (۴۷۱۲): نسخ خوش محمدعلی عبرت مصاحبی نایینی ج ۲/۱۳۴۵ نسخهٔ نسبتاً کاملی است [ف. رضوی ۴۶۵:۷] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۳۴ هست [فیلمها : ۹۵].

24594ـ رضوی ۴۹۲ ادبیات (۴۷۱۴): نستعلیق سدهٔ ۱۴ . دارای: قصیده ، قطعه است [ف. رضوی ۷: ۴۶۶] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۳۳ هست [فیلمها: ۹۵] .

24595ـ بادلیان ۵۳۸ اوزلی ۲۳ : تاریخ یاد نشده، ۱۸۹ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۴ هست [فیلمها: ۹۵] .

24596ـ استانبول، حکیم اوغلوعلی پاشا ۶۶۹/۲: همراه «دیوان ابوالفرج رونی: 21417» وجز آن . فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۷ هست [فیلمها: ۴۲۱] .

24597ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۱ SpiVI/۴۸۵۴: نستعلیق بی تاریـخ ، تازه [ف. عبدالله ۲: ۴۳۶] ازکتابهای پـرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمـد بشیر حسین ۱ : ۱۲۱] .

دیوان عبدالوهاب

صوفی عبدالوهاب سیدجیلانی [دکتر محمد بشیرحسین] .

24598ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۴۵۵/۳/۴۳۱: ملا غفارفرزند مـلا اسحاق ، ۱۲۱۴ (۱۷۹۹ـ ۱۸۰۰م) و محمد اکرم ۱۲۱۵ [ف. بشیرحسین ۱: ۱۲۱].

دیوان عبدالوهاب

حاجی عبدالوهاب دزفولی ، نـگارندهٔ «معارج السالکین: ۱۳۹۲». گویا «شتر نـامه» سروده ۱۳۰۲ نیز ازهمین عبدالوهاب باشد.

24599ـ ملك ۴۹۲۷/۴: سدهٔ ۱۴ با تاریخ ۱۳۱۹ درپایان دفتر، (ص ۳۵۳ـ۴۱۵)، قصیده است درستایش علی، غزل، ترجیع، رباعی، ساقینامه، قطعه نزدیك به ۶۱۰ بیت. همراه معارج السالکین ازهمو وشتر نامه که گویا ازهمو باشد [رؤیت].

دیوان عبدی

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۰۳، ۷۰۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۸۲، ۳۸۳ .

24600ـ تبریز ، ملی ۲۶۸۵: سدهٔ ۱۰ [نسخهها ۴: ۲۹۷] .

دیوان عبدی

عبدالمآلی متخلص به عـبدی ، درگذشتهٔ ۱۱۹۸ .

24601ـ بغداد، جامعة الحکمة سرکیس ۲۵۸: تعلیق ، سدهٔ ۱۳ ، قصیدههاییست به ترکی وعربی وفارسی، ۲۴۸ص ۱۱س [ف. مخطوطات. یعقوب سرکیس، گورکیس عواد: ۱۵۷] .

دیوان عبدی قاجار

عبدالعلی میرزا فرزند فرهادمیرزا ، معتمدالدوله ازپیروان شاه نعمت الله ولی کرمانی، که در ۱۲۸۵ـ ۱۳۰۰ میزیسته است. درذریعه به تخلص عبرت یاد شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۰۵ ـ فـرهنگ سخنوران : ۳۸۲ .

24602ـ دانشگاه ۴۰۸۲/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص ۱ـ۸) نزدیك به ۱۲۰ بیت با تخلص عبدی [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۱].

دیوان عبدی رازی

24603ـ ملك ۴۷۵۱/۵: نستعلیق سدهٔ

۱۱، (۱۷۱پ – ۲۳۰پ) پیرامن ۵۷۵۰ بیت است. در آن ازملك علاءالدین وقاضی جلال الدین فرزند جمال الدین وشیخ برهان الدین وعلی پاشا وزیر عثمانی ورکن الدوله ستایش شده، دارای: قصیده، مسمط، قطعه. **آغاز:** ای صانعی که صنع تو خورشید انور است– صحن جهان زپرتو صنعت منور است [رؤیت].

دیوان عبرت قاجار = عبدی قاجار

دیوان عبرت نایینی

میرزا محمدعلی فرزند عبدالخالق فرزند حبیب‌الله، عارفعلی، مصاحبی (اصفهان رمضان ۱۲۸۵– تهران ذیحجهٔ ۱۳۶۱) خوشنویس

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۰۵– فرهنگ سخنوران: ۳۸۳.

24604– **مجلس** ۴۰۸۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دیوان غزل اوست به‌ترتیب تهجی و بنام «بهارستان» **آغاز**: سپاس بیقیاس نیازبارگاه بی‌نیاز، درحرف الف و انجام افتادگی دارد، ۱۱۷گ ۱۹س [رؤیت].

24605– **مجلس** ۲۴۶۷: نسخ خوش، خود سراینده، سدهٔ **۱۴**، دارای: قصیده، وقایع تاریخی آغاز این‌سده، قطعه ومثنوی سفرروح وغزل وترجیع بند، رویهم ۶۳۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۶۶].

دیوان عبهری

عبهری شیرازی، که بروزگار صفویان میزیسته، وگویا بهند رفته است.

24606– **دانشگاه** ۴۳۴۵: نستعلیق گویا از خودسراینده. غزل است تا اندازه‌ای مرتب بحروف تهجی، ۹۴ گ ۶ س **آغاز:** دلی که‌زنده بجانان‌چه میکند جان‌را–مگر نیاز کند خاکپای جانان را [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۰۲].

24607– **دانشگاه** ۴۴۰۳: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**و**۱۴** دارای غزل وقطعه‌ودو رباعی‌است آغاز برابر نسخهٔ پیشین، ۵۷گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۶۴].

دیوان عبید زاکان

نظام‌الدین، که‌یاداو در «اخلاق‌الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت.

24608– **قاهره**، دارالکتب ۹۳ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمدفرزندمحمدابهری، ۱۵ رجب **۷۳۶**، همراه با عشاقنامه، اخلاق الاشراف [مخطوطات ۱: ۱۷۸]. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش۲۶۹۵ هست [فیلمها: ۷۲۰].

24609– **حمیدیه** ۱۱۸۱/۱: در «کلیات» مؤرخ **۸۹۷** او. **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها: ۱۶۶].

24610– **تهران**، اصغر مهدوی ۷۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، در«کلیات» او [نسخه‌ها۲: ۹۱].

24611– **تهران**، استاد مینوی ۱۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او [نسخه‌ها۶: ۶۵۷].

24612– **تهران**، ادبیات۲۰۵ ج: با تاریخ **۱۲۸۲** در «کلیات» او، دارای: قصیده‌و هزل و تضمینات [ف. ادبیات ۱: ۳۹۶].

24613– **مجلس** ۲۸۰۷ (یا۲۸۱۲): در«کلیات» مؤرخ خردادماه **۱۳۱۷** [ف. مجلس ۱۰: ۹۶].

24614-616– **تبریز**، ملی ۲۶۰۴ و ۲۸۰۱ و ۲۹۰۹: سه نسخه تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

دیوان عتیقی سمرقندی

ملك‌الافاضل‌جلال‌الدین‌فرزند قطب الدین تبریزی، درگذشتهٔ ۷۴۱ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۰۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۸۴ ـ دانشمندان آذربایجان : ۲۶۹ .

24617ـ **استانبول** ، لاالاسماعیل ۴۸۷/۲۰:درجنگ مؤرخ**۷۴۱** درمصر، نوشتهٔ محمدفرزند عبدالرزاق (۱۶۷ر-۱۸۶پ): در این جنگ اشعاری از دیگران نیزهست‌از آن میان قطب‌الدین عتیقی**فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها :۵۰۳] .

24618ـ**ایاصوفیا**۹/۲۰۵۱(۲۰۹): با تاریخ **۷۳۰** دردفترهمراه «دیوان اثیرالدین: 21432» وجز آن‌دارای: قصیده وغزل.**فیلم** آن دردانشگاه ش۱۰۸ هست [فیلمها: ۴۱۰].

دیوان عثمان = دیوان مختاری

دیوان عجیب مازندرانی

میرزامحمد خلیل‌فرزند محمدحسین بارفروشی ، بروزگار محمد شاه با پدر به تهران آمده، وتخلص خود را بدستورهمان شاه‌گزیده وازسرایندگان دربارناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) شد است ، و پیش از ۱۳۲۴ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹:۷۰۸ـفرهنگ‌سخنوران ۳۸۵ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ :۳۵۰ .

24619ـ**دانشگاه**۲۹۹۷: نسخ‌و نستعلیق محمدحسن فرزند ملاآقارضا مواج‌بابل‌کناری، که دیوان اوراگردآوری‌کرده وسرگذشت اورا دردیباچه درذیحجهٔ**۱۳۲۴** نگاشته،انجام‌افتاده، دارای:غزل وقصیده و رباعی وترجیع وترکیب و مرثیهٔ امامان نزدیك به ۶۰۰۰ بیت ، نکات تاریخی‌نیز دارد،۱۳۷گ ۱۲س[ف . دانشگاه ۱۰: ۱۹۱۹] .

دیوان عراقی

فخرالدین ابراهیم،که یاد او در«حمدله: ۴۴»گذشت . سه‌بار درهندچاپ شده است .

بنگرید : ف. مشار:۷۴۸ .

24620ـ **جارالله** ۱/۱۶۶۷:نوشتهٔ پنجشنبهٔ ۱۵شوال **۷۰۲**. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۶۷هست [فیلمها :۴۲۰] .

24621ـ **شهیدعلی‌پاشا**۲۷۰۳/۶: باتاریخ **۷۲۱**ـ **۷۸۹** در دفتر،(۲۸پ-۷۶پ) با دیباجه‌ای به نثر . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۶۲۳ هست [فیلمها :۵۱۵].

24622ـ**نافذ پاشا** ۹۱۵: نسخ**۷۲۹**، ۱۱۴گ ۱۵ س . **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۵۹۸ هست [فیلمها : ۹۵] .

24623ـ**ایاصوفیا**۲۰۵۱/۸ (۲۰۹): باتاریخ**۷۳۰**دردفتر(بنگرید:دیوان اثیرالدین: 21432). فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۱۰].

24624ـ **تهران**، ملی ۱/مج: باتاریخ ۲۵ شوال **۷۳۱** در دفتر.**فیلم**آن دردانشگاه ش ۲۷۶۴ هست [فیلمها :۷۲۶].

24625ـ **استانبول**، لالا اسماعیل ۴۸۷/۳۷: نوشتهٔ‌حاجی‌محمدگویندهٔ‌تبریزی، پایان صفر **۷۴۲** درمصر (۲۶۱پ - ۲۸۱پ) قصیده وغزل است.**فیلم**آن‌در دانشگاه‌ش۵۷۳ هست [فیلمها :۵۰۴].

24626ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۸۴/SpiVI ۱۷ : سدهٔ**۸**، **آغاز** :هرکه جان دارد و روان دارد [ف. عبدالله۲:۴۵۸]. ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف.دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۲۲] .

24627ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۷۹۶/۱۱ H . : باتاریخ ۸۱۰ دردفتر [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۹].

24628ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۳ـم ادب فارسی: نستعلیق فرست غریب ۸۲۳ در مجموعه [مخطوطات ۱: ۱۷۶] .

24629ـ استانبول،اونیورسیته۵۳۸/۲۱: نستعلیق‌ریزخوش، باتاریخ۸۲۶در دفتر (۵۹۵ پ ـ ۵۹۹ هامش)، ترجیعات اوست در ۴۸۴ بیت . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۳] .

24630ـ مجلس ۲۶۵۶/۹: نستعلیق ذهن ، باتاریخ۸۳۴دردفتر (ص۲۶۵-۲۷۳)، ۱۴۵۰ بیت، زرین[ف.مجلس۸: ۴۰۰].

24631ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۲۴۱: سدهٔ ۹ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

24632 ـ الهیات ۵۷۱/۷د: با تاریخ ۹۸۶ دردفتر ، ترجیع بندیست(۴۰رـ۴۲پ) [ف. الهیات ۱: ۳۳۳] .

24633ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Api/V۱۴۲ ۲۳۷: همراه «سلسلة الذهب» نوشتهٔ ۱۰۸۰ در لاهور [ف . عبدالله ۲ : ۳۱۰] .

24634 ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ۳۲۹ بیت درجنگ [ف . مجلس ۱۷ : ۳۵۵] .

24635ـ بنگال، ایشیاتك ۹۲ دیوان (۸۲۰) : شکستهٔ ۱۱۳۳[ف. بنگال:۱۱۲].

24636 ـ سپهسالار ۲۷۵/۱ : سدهٔ ۱۲ ، چند ترجیع بنداست وازآن میان از او [ف. سپهسالار۳: ۴۳۰] .

24637ـ ملك ۵۳۷۰/۴ : نستعلیق پیرامن ۱۲۲۵ ، بخشی از اشعار اوست(۱۰۸پ ـ ۱۲۸پ) ۱۹ س[رؤیت] .

24638ـ سپهسالار ۷۵۰۵/۲: نوشتهٔ ۳ ع۱۳۰۱/۲ ، ترجیع بندیست[ف.سپهسالار ۳: ۴۳۱] .

24639ـ مجلس ۹۱۰۵فهرست‌نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

24640ـ حالت افندی ملحقی ۳ و ۱۵۹/۴ : نستعلیق،دیوان او(۱۲۱پـ۲۴۲) با دیباچه ومثنوی از او(۲۴۳ـ۲۶۷ر).فیلم اندو دردانشگاه‌ش۵۶۲هست [فیلمها:۴۹۸] .

24641ـ قاهره ، دارالکتب ۸ ادب فارسی : بی‌تاریخ.[مخطوطات۱:۱۷۹].

24642ـ بنگال، ایشیاتك ۹۳ دیوان (۱۱۳۳): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۲] .

دیوان عرشی

24643ـ بنگال، آسیایی ao ۵۶/۵ (۱۴۰۸) : شکستهٔ ۱۱۷۹ [ف . بنگال : ۱۳۸] .

دیوان عرشی اکبرآبادی

میرمحمد مؤمن‌فرزندمیرعبدالله‌مشکین‌رقم، معلم‌سلیمان‌فرزند داراشکوه در دهلی، درگذشتهٔ ۱۰۹۱ .

بنگرید:ذریعه۹: ۷۱۰ـفرهنگ‌سخنوران: ۳۸۶ .

24644ـ بنگال، ایشیاتك۹۴ دیوان (۱۳۵۴) : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده ، همراه مثنوی [ف. بنگال:۱۱۲] .

دیوان عرشی تبریزی

طهماسبقلی‌بیگ تکلو ، درسدهٔ دهم‌دریزد

میزیسته، وپیش ازعرشی عهدی تخلص میکرده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۱۰ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۸۷ .

24645ـ ملك ۵۵۶۸: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین ، دارای: قصیده‌در ستایش امامان، قطعه، ترجیع (بنشیم وروی زعفرانی). آغاز: ای‌قد موزون توسرو ریاض‌صفا ـ چشم‌سیاهت‌بود نرکس باغ حیا [رؤیت] .

دیوان عرفی شیرازی

جمال‌الدین محمد، که‌یاد او در «نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت. نخستین دیـوان خودرا بسال ۹۹۶ گردآورد، وچون‌دربسترمرگ افتادمسودات سروده های خود را به کتابخانهٔ خانخانان فرستاد ، پس‌ازمرگ او خانخانان محمد قاسم فرزندمحمد علی‌اصفهانی متخلص‌به سراجـا را دستورداد تادیوان‌کاملی از اوفراهم سازد، این دیوان بسال ۱۰۲۶ در۱۴هزار بیت‌گردآمد. بخشی‌از دیوان اوبسال ۱۳۰۸ق‌دربمبئی‌چاپ شده است ، چاپهای پسین‌کاملتر است.

بنگرید : ذریعه۹: ۷۱۲ـ ف.مشار: ۷۴۴

24646ـ654ـ هندوستان، رامپور، کتب خانهٔ رضا: نه‌نسخه‌که یکی‌از آنها بروزگار سراینده‌پیش از۹۹۹ نوشته‌شده‌است[یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید، ۷: ۴۵، ۴۸] .

24655ـ سنا ۳۰۵: نستعلیق راسته و چلیپاگویا ازخودسراینده، آغاز وانجام‌افتاده، ازآن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها۶: ۵۲۶ و۱: ۱۲] .

24656ـ تهران، سلطنتی۴۳۸(۶۱۴ ف) : نستعلیق‌خوش‌سدهٔ ۱۰، زرین، در«کلیات» او دارای: دیباجه، قصیده، غزل ، قطعه ، رباعی [ف. دکتر بیانی: ۳۹۰] .

24657ـ مجلس ۱۰۲۷: نستعلیق‌خوب اواخرسدهٔ ۱۰، نخستین دیوان اوست. آغاز : حمدی‌که‌نخستین پایه‌اش معراج... اقبال کرم میگزد ارباب همم را، پیرامن ۳۷۰۰ بیت، ۱۳۴ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳: ۳۵۱].

24658ـ تهران، اصغرمهدوی۲/۴۲۸: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، زرین. دارای‌قصیده، غزل، مثنوی [نسخه‌ها۲ :۷۷] .

24659ـ ملك ۳/۵۵۸۱: در«کلیات»او که‌گویا مؤرخ ۱۰۱۵ بوده‌است [رؤیت].

24660ـ ملك ۵۲۹۰ : نستعلیق آقـا بیوك پسر نظرعلی، ۱۸صفر ۱۰۲۲. دارای : قصیده، قطعه، غزل، رباعی، آغاز افتاده، ۱۴۷ گ ۱۵ س [رؤیت].

24661ـ استانبول ، طوپـقپوسرای H. ۸۶۴ : در«کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۲۹ [ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۶].

24662ـ دانشگاه ۲/۴۴۸۸: نستعلیق امیرفرزند ابراهیم خوانساری، زرین، ۱۰ صفر ۱۰۳۰ (ص۱۳ـ۳۰۹) دارای: قصیده وغزل‌و رباعی [ف.دانشگاه۱۳: ۳۴۳۵].

24663ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ApiVI ۴۸ A (۴۶۰)۲۴۴: نستعلیق‌رجب ۱۰۳۵ [ف. عبدالله ۲: ۳۲۸] .

24664ـ تهران، سلطنتی۴۵۷(۶۱۷ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ عبدالجباراصفهانی ۱۰۳۸ ، زرین. دارای: قصیده ، قطعه ، غزل (مرتب) ، رباعی ، ترجیع [ف . دکتر بیانی: ۳۸۸] .

24665ـ همدان، آقای‌قاسم برنا :در «کلیات»مؤرخ ۱۰۴۰ او. دارای:غزل‌ورباعی [نسخه‌ها ۵: ۳۷۶] .

24666ـ تهران، اصغر مهدوی ۷۵ : نستعلیق ج۲/**۱۰۴۶** . ازعلیرضافرزندبهاء ـ الدین ، [نسخه‌ها۲:۷۷].

24667ـ**مجلس**۲۵۹۵: نستعلیق‌هندی، در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۰** او [ف . مجلس ۸: ۳۲۹] .

24668ـ**بنگال**، آسیایی۹قصاید(۷۳۲): نستعلیق **۱۰۵۳**.قصیده وغزل است[ف. بنگال: ۱۱۹] .

24669ـ**رضوی**۶۴۱ادبیات (۴۴۹۳): پیرامن**۱۰۵۵**، قصیده وغزل‌است پیرامن ۱۵۰۰ بیت دریك جنگ (ص۵۸۹–۶۴۳) .

24670ـ **تهران** ،اصغرمهدوی ۴۰۵: نستعلیق عبدالقادر،در۱ محرم**۱۰۵۵**، [نسخه‌ها ۲: ۷۷] .

24671ـ**رضوی**۴۹۵ادبیات(۹۱۶۱): نستعلیق **۱۰۵۵** زرین. دارای: قصیده، قطعه، غزل ورباعیهای اوست، دوبرگ‌از آغاز افتاده [ف. رضوی۷:۴۶۹] .

24672ـ **تهران**، ملی۸۴۳ف: نستعلیق میرمحمدشریف فرزندمیرمحمد رضاشیرازی، در ع۱/**۱۰۵۸** درکربلا، زرین ، دارای:قصیده‌و غزل وترجیع بند وقطعه ورباعی است، ۲۲۷گ ۱۵س [ف. ملی۲:۳۷۹ ونسخه‌ها۴:۲۶۸].

24673ـ**سپهسالار**۲۹۸: نستعلیق‌محمد سعید، **۱۰۵۹** در «کلیات»او [ف. سپهسالار۴: ۵۱۳] .

24674ـ**همدان**، کتابخانۀاعتمادالدوله ۱/۸۴: در«کلیات» مؤرخ **۱۰۷۰** او ، زرین [نسخه‌ها۵:۳۴۴].

24675ـ**دانشگاه**۱۵/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳–۱۰۷۳** (ص۷۳۳– ۸۲۸) ناقص [ف . دانشگاه ۹ :۱۲۰۴] .

24676ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۲۷ـم ادب فارسی: نستعلیق‌خوب عبدالنبی، چهارشنبه ۴ ع۱/**۱۰۷۳** ، زرین ، ۲۵۳ گ ۱۸س [مخطوطات۱: ۱۸۰] .

24677ـ**دانشگاه**۱۳/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام،درجنگ**۱۰۷۴ – ۱۰۷۹** (۳۵۴ر–۳۴۹). قصیده‌هاست [ف.دانشگاه۸: ۱۰۰].

24678ـ**قاهره**،دارالکتب۷ادب‌فارسی: نستعلیق‌محمود فرزند محمد سنقری ، **۱۰۸۲** (گ۱–۱۱۰) ۱۳س [مخطوطات ۱ :۱۷۹].

24679ـ**مجلس**۲۵۹۶:شکسته‌نستعلیق **۱۰۸۶** ، زرین،دارای:قصیده ، غزل، قطعه ، رو‌یهم ۸۱۰۰ بیت[ف.مجلس۸ :۳۳۱].

24680ـ **دانشگاه**۴۸۲۴: نستعلیق‌کاظم فرزند امیربیك سپاهانی، در۲۷رمضان **۱۸۰۹** (**۱۰۸۹**)آغازافتاده، غزلها ومثنوی‌ورباعیهای اوست. ۱۴۲گ‌و۱۵س[ف.دانشگاه۱۴:۳۸۵۲].

24681ـ **ملك** ۵۴۰۳/۳۷ : نستعلیق ریز سراینده‌ای‌باتخلص‌جنونی، باتاریخ**۱۱۰۰** دردفتر(۱۶۴ب–۱۷۷ر)، پیرامن ۸۴۰ بیت‌قصید وغزل [رؤیت] .

24682ـ**ملك** ۴۹۴۵: نستعلیق‌خوش سدۀ **۱۱**، زرین.دارای: قصیده، مثنوی،غزل، پیرامن ۱۵۰۰ بیت (۶۶ب –۱۰۶ر) [رؤیت].

24683ـ **مجلس** ۲۵۹۴: در«کلیات» او از سدۀ**۱۱** [ف.مجلس ۸:۳۲۶].

24684ـ **مجلس** ۲۵۹۷: نستعلیق‌سدۀ **۱۱** ، در«کلیات»او[ف.مجلس۸:۳۳۲].

24685ـ **مجلس** ۱۰۲۶ :در «کلیات» او ازسدۀ **۱۱** [ف. مجلس۳: ۳۵۰].

24686ـ **تهران**، سلطنتی۴۴۲ (۶۱۴ ف) : در«کلیات» او ازسدۀ**۱۱**،زرین.دارای: قصیده ، قطعه، ترجیع،غزل(مرتب) ، رباعی.

[ف. دکتربیانی:۳۸۷].

24687ـ **تهران،** سلطنتی۴۴۱(۶۱۶ ف) : در«کلیات او ازسدهٔ**۱۱**، زرین. دارای: قصیده ، قطعه ، ترجیع،غزل (مرتب)،رباعی. [ف. دکتربیانی:۳۸۸].

24688ـ **سپهسالار**۲۹۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ،دارای:غزل،قصیده، قطعه،رباعی،پیرامن ۴۲۰۰ بیت. این‌دیوان‌پس ازگردآوری‌دیوان یکم‌اوگردآورده‌شده‌است [ف.سپهسالار۲:۶۳۷ و۴:۵۱۳].

24689 ـ **سپهسالار** ۲۹۷ : نستعلیق هندی‌آغازسدهٔ**۱۱**، در«کلیات» او[ف.سپهسالار ۲:۶۳۷ و۴:۵۱۳] .

24690ـ **تهران،** مهدی‌بیانی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ش ۱۰ دفتر ، گزیده‌ایست[نسخه‌ها ۱: ۱۶] .

24691ـ **فرهادمعتمد**۱۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، نسخهٔ‌کامل‌با دیباجه[نسخه‌ها ۳: ۱۸۰] .

24692ـ **تهران،** خانقاه نعمت‌اللهی: نسخ سدهٔ **۱۱** در « کلیات » او [یادداشتهای آقای دیباجی].

24693ـ **رضوی** ۴۹۳ (۴۹۴۴) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در«کلیات» او[ف. رضوی۷: ۴۶۷] .

24694ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۹۴۴ : پیرامن سدهٔ **۱۱** ، ۱۷۹ گ ۲۳س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۸۰] .

24695ـ**استانبول،**طوپقپوسرای ۹۷۶. R : در «کلیات» ازسدهٔ **۱۱**. دارای: قصیده ، قطعه، غزل ، رباعی .

24696 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۹۷۴/۱: در«کلیات»اوازسدهٔ **۱۱**.دارای: قصیده، غزل ، رباعی [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۷۷] .

24697ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R .۹۷۵/۱ : در«کلیات»اوازسدهٔ**۱۱**.دارای: قصیده ، غزل ، رباعی [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۷۸].

24698ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵۹B ۴۱۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** قصاید اوست [ف. عبدالله۲:۵۱۵]. ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۵۴] .

24699ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۱۰۳ pi/VI ۱۲۸۹ (۴۶۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** .

24700ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI۲۸۴C۲۵۰(۴۶۲): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**.

24701ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI۲۸۴ ۱۹۴۳(۴۶۳): نستعلیق سدهٔ**۱۱**.

24702ـ **پاکستان،** دانشگاهA ۱۰۳ piVI ۷۱۵(۴۶۴) : نستعلیق سدهٔ**۱۱** [ف. عبدالله ۲:۳۲۹ـ۳۳۱] .

24703ـ **پاکستان،**دانشگاه داکا۴۳۶ KS : نستعلیق **۱۱۴۹** (۱۷۴۳م)،قصیده‌های اوست [ف.حبیب‌الله:۹۵].

24704ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۴۱۴: سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده ، ۱۵۴ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

24705ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۲۸۸: نوشتهٔ‌سیام‌ملی، **۱۱۱۰**،قصیده‌های اوست، ۱۱۲ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۰] .

24706ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۸۱/۲ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۱۲۳**.

دارای: ترکیب وقصیده وغزل‌ورباعی[ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۸] .

24707ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب C ۵۹ Spi/VI ۴۲۴۲ : شکستهٔ ۱۸ ع ۱۱۸۵/۲ (۱۷۷۱م)، قصایداوست[ف. عبدالله ۲: ۵۱۶]. ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۵۳] .

24708ـ سنا ۱۳/۳۰۴: نستعلیق با تاریخ۴شوال‌سدهٔ۱۲، نسخه‌از آن‌دکتر بیانی‌بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و۶: ۵۲۶] .

24709ـ یزد، جامع‌کبیر: نستعلیق‌سدهٔ ۱۲، انجام افتاده[نسخه‌ها۴: ۳۸۳].

24710ـ مجلس ۱/۲۶۶۷ : نستعلیق سدهٔ۱۲ (ص۱–۲۹۳) پیرامن۴۷۰۰ بیت‌قصیده وقطعه وغزل‌ورباعی‌است، آغازافتاده، زرین[ف. مجلس ۸: ۴۲۷].

24711ـ سپهسالار ۷۱۵۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۱۲۴ گ۱۲ س [ف. سپهسالار ۴ : ۵۱۳] .

24712 ـ مجلس ۲۵۹۸ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۲، در«کلیات» او [ف. مجلس۸: ۳۳۳] .

24713 ـ دانشگاه ۴۸۲۲ : نستعلیق سدهٔ۱۲، دارای قصیده‌ها، آغاز وانجام افتاده، ۷۲ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۵۱].

24714ـدانشگاه۱۵/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱۵۲).دارای: غزل، قطعه، رباعی [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲] .

24715ـ اصفهان، شیخ‌حسن‌جابری انصاری: نستعلیق سدهٔ۱۲ [نسخه‌ها ۶: ۵۹۴].

24716ـ تهران، ملی۶۷۸ ف : نستعلیق خوش‌گویا سدهٔ۱۲، زرین، دارای: غزل، مثنوی، قصیده، قطعه، ساقینامه است، انجام‌ومیانه‌افتاده، ۱۰۸ گ ۱۶ س [ف. ملی۲: ۱۷۸].

24717ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۸۰ : پیرامن سدهٔ ۱۲ ، کلیات اوست ، ۲۲۸ گ۲۵ س .

24718ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۹۷۹ : پیرامن‌سدهٔ ۱۲، کلیات‌اوست، ۲۴۲ گ ۱۷ س .

24719ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۷۸ : پیرامن سدهٔ ۱۲ ، کلیات اوست، ۲۹۳ گ ۱۵ س .

24720ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۷۷ : پیرامن‌سدهٔ۱۲، ۳۲۲ گ۱۷س[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۷۹] .

24721 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۲۸۴piVI۱۹۰۱ (۴۶۵): نستعلیق‌سدهٔ ۱۲ . تنها قصیده های اوست [ف . عبدالله ۲ : ۳۳۲] .

24722ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۹ Spi/VI ۴۰۱۸: نستعلیق‌سدهٔ۱۲. تنها قصیده‌های‌اوست[ف. عبدالله۲: ۵۱۴]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۵۳].

24723 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۵۹ Spi/VI ۳۸۷۳: نستعلیق۱۶رمضان سدهٔ۱۲، تنهاقصاید اوست[ف. عبدالله۲ :۵۱۵] ازکتابهای‌پرفسور شیرانی‌بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۵۴] .

24724 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی۴۹۶/۱/۳۵۲۰. سدهٔ ۱۲. تنهاقصیده‌ها است .

24725ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی(۳۰۸۵) ۸۰: سدهٔ ۱۲، قصیده‌های اوست [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۵۴].

24726ـ **ملك** ۵۲۳۷: نستعلیق غلام قادر، یکشنبهٔ۴ع۱۳۰۲/۲دربلدهٔ لکهنو، ۱۳۳ گ ۱۳ س. **آغاز:** ای‌متاع درد دربازار جان انداخته ... [رؤیت].

24727ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۷۸۱قصا: شکستهٔ امیدعلی۱۴ع۱۲۱۴/۲، قصاید اوست، ۸۷گ۱۴س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی۱: ۴۵۶].

24728 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۲۸/۳۱۳۳ : پیرامن **۱۲۳۴** (۱۸۱۹م) قصیده‌هاست [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۵۴].

24729 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵۷ Or : نوشتهٔ **۱۲۴۶**، قصاید اوست [نسخه‌ها۴: ۶۷۵].

24730ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۸ Api/VI ۲۴۳ (۴۶۶) : نستعلیق ۱۷ محرم **۱۲۵۳** [ف. عبدالله۲: ۳۳۳].

24731ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۴۵ : نستعلیق عربشاه نیشابوری، **۱۲۷۲**[رؤیت].

24732ـ **نجف** امیرالمؤمنین ۱۳۸۲ : سیدشکرالله فرزند محمدباقر طباطبایی بیدگلی، ۲۴ شعبان **۱۲۹۷**، ۲۲۱ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

24733ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۴۴ : نستعلیق محمد فرزند میرابوالفتاح تبریزی، سدهٔ **۱۳** برای آقامیرزا ابراهیم صاحب تاجر شیرازی [رؤیت].

24734ـ **ملك** ۵۴۵۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده ، ۴۹ گ ۱۵ س [رؤیت].

24735ـ **تهران**، حسن سادات ناصری: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده ، ربعی [نسخه‌ها ۶: ۶۹۶].

24736ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۸۱ ، ۸۷۱قصا ـ رب: شکستهٔ آغاز سدهٔ**۱۳**، دارای: قصیده ، رباعی ، مثنوی ، ۱۳۳ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۵۸].

24737ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۴۱۷ KS : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م [ف . حبیب‌الله : ۹۶].

24738ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۴۰: نوشتهٔ سه‌شنبهٔ سلخ ذیقعدهٔ **۱۳۳۶** [رؤیت].

24739ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۷ ادب فارسی : نستعلیق زیبای احمد فرزند حسین مشهور بدداق ، تاریخ محو شده ، با آرایشهای زرین [مخطوطات۱: ۱۸۰].

24740ـ **دانشگاه** ۳۰۲۳: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، زرین ، چهارده‌هزار بیت، با دیباچهٔ عبدالباقی نهاوندی‌درسرگذشت سراینده، نسخه‌ازروی خط عرفی که درکتابخانهٔ خان‌خانان بوده نوشته‌شده‌است، ۲۶۷گ۱۹س[ف .دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۳].

24741ـ **مشهد**، فرهنگ‌وهنر، د۱۰۰: نستعلیق، آغاز وانجام‌افتاده، دارای : مثنوی و رباعی، ۱۳۸ س۱۸ ص [ف. کتب خطی: ۹۳].

24742 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۲۶۵۵ : درهٔکلیات» او. دارای : قصیده، غزل ، رباعی[ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۷].

24743ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H . ۹۴۵ : ۱۱۹گ۱۶ س[ف.فهمی ادهم۱: ۲۸۰].

24744 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب II۲۸pi/VI۵۶۹(۴۶۷): نستعلیق بی‌تاریخ، تازه [ف. عبدالله۲: ۳۳۲].

24745ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۱۲۶۰/۴۳۱۳: تاریخ یادنشده.

24746ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف۲۲۳: تاریخ یادنشده، ۱۵۲ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۰].

دیوان عزت

علی‌پاشا فرزند محمدپاشا داماد، متخلص به‌عزت، حنفی درگذشتهٔ ۱۱۴۷، که به‌فارسی و ترکی میسروده‌است. درذریعه‌وفرهنگ‌سخنوران در واژهٔ‌عزت‌ازاویاد‌نشده‌است، ودرکشف‌الظنون تنها ازدیوان ترکی اویاد شده است.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱:۵۱۸.

24747ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۶ ادب فارسی: نوشتهٔ **۱۱۶۳**، زرین، شعرهای فارسی و ترکی اورا دارد. [مخطوطات۱:۱۸۱].

دیوان عزت

عزت سبزواری تهرانی.

24748ـ **دانشگاه** ۴۱۱۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**. آغاز افتاده، غزل است از حرف ب آغاز میشود، زرین، انجام: بس است عزت منال این قدر خاموش ـ که‌ازصبر آیدت‌دلبر درآغوش، ۷۰گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۰۱].

دیوان عزت قاجار

سلیمان‌خان فرزند محمد خان خواجه، ملقب ازفتحعلی‌شاه به‌اعتضادالدوله، درگذشتهٔ ۱۲۵۲.

بنگرید: ذریعه۹:۷۱۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۸۸ـ مجمع الفصحاء ۱:۴۰.

24749ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۸۳ (۶۵۶ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**. زرین، دارای: قصیده، قطعه‌مدیح‌ومرثیه، غزل (مرتب)، ترجیع، مثنوی ساقینامه وجز آن، رباعی، **آغاز**: ای‌روی توسردفتر انوارالهی ـ دارندگدایان درت عار زشاهی، ۲۲۴ص ۱۰س [ف. دکتر بیانی: ۴۳۵].

دیوان عزت

ناشناخته. درذریعه ۹: ۷۱۴ و فرهنگ سخنوران: ۳۸۸ ازهشت تن با این تخلص یاد شده است.

24750ـ **آصفیه** ۹۷۳دیوان: نوشته پیش از **۱۱۴۵** [ف. آصفیه۴: ۲۹۰].

دیوان عزلت

ناشناخته. درذریعه ۹: ۷۱۶ وفرهنگ سخنوران: ۳۸۹ ازچهارتن با این تخلص یاد شده است.

24751ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۱۲۰: نوشتهٔ **۱۱۶۰**، ۸۰گ [نسخه‌ها۵: ۴۸۵].

24752ـ **مدینه**، عارف حکمت ۲۰: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

دیوان عزلت بهکری

میرنجم‌الدین فرزند میرمحمدرفیع رضوی، درگذشتهٔ ۱۱۶۰.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۸۹.

24753ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۸۱ piVl/۱۹۲۲ (۶۰۷ف): نستعلیق ۷ شوال **۱۲۷۶**. **آغاز**: الهی برسر ناز آربما شوخ‌چشمان‌را ـ به‌خوناب‌جگرشاداب‌فرما گلشن جان را [ف. عبدالله۲: ۴۲۴].

دیوان عزلتی

24754ـ **تبریز**، ملی۳۰۳۳: نوشتهٔ **۱۲۲۵**. [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

دیوان عزلتی خلخالی

ملاادهم، که‌یاد اودر «لوازم‌الدین: ۹۸۴»

گذشت. بروش «بوستان» در پند و اندرز با داستانهایی، در ده باب: ۱- شهوات ۲- حرص و طول امل ۳ - شکر ۴- قناعت ۵ - سخا ۶- یقین ۷- علم ۸- علاج صفات بد ۹- اخلاص و صدق ورضا ۱۰- تقوی وخوف ورجا.

آغاز: بنام خدایی که بخشنده اوست - بهر سختیی یاور بنده اوست.

24755- **دانشگاه** ۳۰۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آقای باستانی دارندهٔ نسخه آنرا «بهرستان» (؟) نامیده است. آغاز برابر نمونه، انجام درحکایت یکم از باب دهم افتاده، ۱۲۱ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۴۸].

دیوان عزلتی یزدی

زین‌العابدین، خوشنویس، درگذشته در اواخر روزگار شاه‌صفی (۱۰۳۸ - ۱۰۵۲).

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۱۷- فرهنگ سخنوران: ۳۸۹ - آتشکدهٔ یزدان: ۳۱۱.

24756- **تهران،** فخرالدین نصیری، ۶۵: تاریخ یاد نشده ضمن یك جنگ با ۲۵۰۰ بیت [ذریعه ۹: ۷۱۷].

دیوان عسجدی مروزی

ابونصر عبدالعزیز فرزند منصور، درگذشتهٔ ۴۳۲ یا ۴۳۳. دیوان او بکوشش طاهری شهاب بسال ۱۳۳۴ خ در ۳۸ س چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۰- فرهنگ سخنوران: ۳۹۱- ف. مشار: ۷۴۴.

24757- **دانشگاه** ۲۴۸۷/۴: نزدیك **۱۰۰۱**، زرین، گزیده‌ایست باچند دیوان دیگر [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۶].

دیوان عشق اصفهانی = دیوان داود

دیوان عشقی

24758 - **قاهره**، دارالکتب ۴۹- م ادب فارسی: نستعلیق زیبای سیدمحمد نوری، شوال **۱۰۹۳**، ۵۱ گ ۱۶ س. **آغاز:** کنم‌باتار آهی پخته چندین زخم پنهان را [مخطوطات ۱: ۱۸۱].

دیوان عشقی عظیم آبادی

محمد وجیه‌الدین فرزند شیخ غلامحسین مجرم، از سدهٔ دهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۳- فرهنگ سخنوران: ۳۹۳.

24759- **پاکستان،** دانشگاه داکا ۱۹ DU: نستعلیق ۱۱ رجب **۱۲۴۱** (۱۸۲۵ م) [ف. حبیب‌الله: ۱۲۱].

24760- **پاکستان،** دانشگاه داکا ۶۲ DU: نستعلیق وشکستهٔ محمدعلی [ف. حبیب‌الله: ۱۲۲].

24761- **بنگال،** ایشیاتك ۹۵ دیوان (۷۰۵): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۲].

دیوان عشقی همدانی

میرمحمدرضا فرزند حاج سیدابوالقاسم کردستانی، میرزادهٔ عشقی (همدان ۱۳۱۲ - شهید ۱۳۴۲). دیوان او بارها چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۳- ف. مشار: ۷۴۵- فرهنگ سخنوران: ۳۹۳.

24762- **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۳۹۴: نستعلیق سراینده‌ای با تخلص بیداد، ۲۳ ع ۲/ **۱۳۴۳**، ۲۲ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

دیوان عصار

سید محمد لواسانی تهرانی، که یاد او در «پرسش و پاسخ: ۹۰۵» گذشت. که نخست به آشفته وناظم ودر آخر به عصار تخلص میکرده است.

24763 ـ **رضوی** ۳۲۰ ادبیات: نستعلیق و نسخ خود سراینده، ۱۲۶ گ، انجام افتاده [ف. رضوی ۷ :۳۴۸].

24764 ـ **رضوی** ۳۲۱ ادبیات: نستعلیق خود سراینده، مسوده‌هاییست قلم‌خورده بی‌سر و ته [ف. رضوی ۷ : ۳۴۹].

24765 ـ **رضوی** ۳۱۹ ادبیات: نستعلیق حسن فرزند ابوالحسن حسینی شیرازی، پیرمحمد ۵ ع ۲/**۱۳۵۴** در آن از «لسان الغیب» خود و تخلص ناظم و آشفته یاد کرده است. قصیده، غزل، ومخمس است. ۱۵۴ گ [ف. رضوی ۷ :۳۴۷].

دیوان عصمت بخارایی

خواجه عصمت فرزند خواجه مسعود، درگذشتهٔ ۸۲۹ یا ۸۴۰. نخست نصیری و سپس عصمت تخلص کرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۴.

24766 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی CDVII : نستعلیق یحیی فرزند معین خطاط درهفتاد سالگی، محرم **۸۳۰**، وقف شاه عباس برای آستانهٔ شیخ صفی، **فیلم** آن درملی ع ۷ ـ ۳۷۸۳ هست [فیلمها: ۹۶ ـ نسخه‌ها ۳: ۱۰۲]

24767 ـ **سنا** ۴/۳۳۹ : نستعلیق در هامش دیوان کمال خجندی، **۸۲۱**، زرین، تنها غزل و رباعی است [نسخه‌ها ۶: ۵۵۰] از کتابهای دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱ :۱۴].

24768 ـ **مجلس** ۴/۲۶۵۶: نستعلیق کهن، با تاریخ **۸۳۴** در دفتر (ص ۳۸۹ ـ ۵۲۶)، ۱۷۵۰ بیت قصیده و غزل است، زرین [ف. مجلس ۸: ۳۹۹].

24769 ـ **بادلیان**، ۱۲۱ الیوت: همرا «دیوان امیر خسرو: 22966» وجز آن مؤرخ **۸۳۹**. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷].

24770 ـ **فرهاد معتمد** ۴/۱۵۵ : نستعلیق ۲ ذیحجهٔ **۸۵۱** [نسخه‌ها ۳: ۲۳۱].

24771 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۵۰۰ Or : نستعلیق درویش علی میانه‌ای ج ۱/**۸۶۴**. ۳۲۹ گ ۱۷ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۶ هست [فیلمها : ۹۶].

24772 ـ **پاریس** S.P. ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیک **۸۹۳**، درهامش دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها :۵۹۳].

24773 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۹۴۲ : نعیم الدین، **۸۹۹**، ۱۶۲ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۲۷].

24774 ـ **ملك** ۵۲۲۶: نستعلیق ضمن یك جنگ از سدهٔ **۹** (۲۴۱ پ ـ ۲۵۸ ر) غزلیاتی از اوست [رؤیت].

24775 ـ **مجلس** ۱۰۲۸: نستعلیق خوب جلال غیاث فرج‌الله، از میانهٔ سدهٔ **۹**، زرین، دارای: قصاید، غزلیات، مقطعات، رباعیات و پیرامن ۷۵۰۰ بیت دارد، آغاز: تعالی‌الله زهی قیوم دانا ـ تعالی‌الله زهی حی توانا، ۲۶۴ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳ :۳۵۵].

24776 ـ **رضوی** ۴۹۶ ادبیات (۴۷۱۹): نستعلیق اواخر همان سدهٔ **۹** دارای رسالهٔ نثری، قصیده، غزل، قطعه‌های اوست، ۲۳۱ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷ :۴۷۹].

24777 ـ **تهران**، موزه ۳۷۲۸: نستعلیق، سدهٔ **۱۰** زرین، وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی در ۱۰۱۷. [نسخه‌ها ۲: ۲۰۶].

24778 ـ **سپهسالار** ۲۷۵: نستعلیق سدهٔ

۱۲ ، زرین(۲۸پ- ۱۲۹ر) [ف.سپهسالار۴: ۵۱۵] .

24779- راشدافندی ۱۲۶۷: نستعلیق، تاریخ یادنشده ، ۱۵۵گ۱۷س. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۲۸۹ هست [فیلمها: ۹۶].

24780- مدینه، عارف‌حکمة ۶۹: همراه با دیوان‌حافظ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۵].

دیوان عضد

عضدالدوله مهردار آستانهٔ مشهد.

24781- مشهد ، فرخ: بخامهٔ سراینده [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

دیوان عضد یزدی

جلال‌الدین‌فرزندسیدعضدالدین، ستایشگر شیخ ابواسحاق وخاندان‌مظفر، ازسدهٔ هشتم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۰، ۷۲۶- فرهنگ سخنوران : ۱۳۳ .

24782- قاهره، دارالکتب ۱۵۳-م ادب فارسی : نستعلیق فرصت غـریب ۸۲۳ در مجموعهٔ‌زرین [مخطوطات ۱: ۱۵۵].

24783- مجلس ۱۱/ ۲۶۵۶: نستعلیق کهن، باتاریخ ۸۲۴ دردفتر(ص۵۲۹-۶۵۳)، ۱۸۰۰ بیت غزل ورباعی، زرین[ف.مجلس۸ : ۴۰۱] .

24784- بادلیان، ۱۲۱الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو: 22966» و جز آن مؤرخ ۸۳۹ فیلم آن‌دردانشگاه‌ش۲ ۹۰۲ هست[فیلمها ۵۴۷] .

24785- مجلس ۱/ ۱۱۸۲ : نبشتهٔ ۸۵۵،(ص۱-۱۵۷) دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی، فردها درمعما ولغز، پیرامن ۲۹۰۰ بیت. [ف.مجلس ۳: ۶۵۰] .

24786- دانشگاه ۱/ ۲۲۵: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۰، وعدهٔ ظهور حجت را در ۹۵۱ در برگ ۱۵۳ دیده‌میشود. (۱-۳۹) آغاز افتاده. نزدیك به ۹۵۰ بیت‌غزل نامرتب دارد، ۲۷۰گ ۱۴ س[ف. دانشگاه۲: ۲۴۰] .

24787 ـ بادلیان ، ۸/ ۵۴ وینفیلد ۲۶۶۲ : همراه «دیوان‌انوری 21692»، نوشتهٔ ۱۰۱۲ وجز آن‌فیلم‌آنها دردانشگاه ش۱۱۴۱ هست [فیلمها: ۵۶۷].

24788- مجلس ۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ ۱۱، ۵۲۶ بیت درجنگ[ف . مجلس۱۷: ۳۵۵].

24789- ملك ۵۱۰۶: نستعلیق محمود تفرشی ، یکشنبهٔ ۲۴ رجب ۱۳۱۵ . دارای : قصیده، غزل، قطعه، بادیباجه‌ای درسرگـذشت سراینده ، ۸۶گ۱۶س [رؤیت].

دیوان عطار تونی

صوفی شیعی وگویا اسماعیلی ازسدهٔ نهم، که بدنبال دشنام به‌بزرگان اهل تسنن به‌زندان گیل وشکنجه‌وچپاول دارایی‌دچارشده، درنسخهٔ ۴۳۵۰ دانشگاه‌آمده‌که من جوهرذات وهیلاج (ص۱۲) راسروده‌ام [دانش پژوه]. این‌مثنویها منسوب به‌عطار نیشابوری است (بنگرید: فتوت نامهٔ‌منظوم : ۱۲۹۶).

24790- دانشگاه ۴۳۵۰: نستعلیق‌سدهٔ ۱۰- ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده. درآن آمده: هرکرا باشد سعادت‌رهنمون- جای‌باشش‌باشدش شاپور وتون - اصل‌من از تون ولی‌شاپورجای من - باشدم درمشهدم سلطان‌سرای، ۲۰گ۱۹ [ف.دانشگاه۱۳: ۳۳۰۵].

[2479]- تهران، دهخدا ۲۷۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱. مثنویست ازسراینده‌ای شیعی‌باتخلص عطار، گویاتونی. آغاز افتاده. درآن‌آمده: عشق گفته رازپنهانی‌بما - زونکوعطار آنرا برمـلا [نسخه‌ها۳: ۳۹۵].

دیوان عطار نیشابوری

فریدالدین، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. دیوان اوبسال ۱۳۱۹ خ بکوشش سعید نفیسی چاپ شده است .

24792ـ مجلس ۲۶۰۰: نسخ تعلیق مانند، دارای دو بخش، یکم: نوشتهٔ فضل الله قزوینی، **۶۸۸** غزل ورباعی، ودوم گویا حسن حاج محمد شاه غرهٔ ذیحجه **۷۰۷** ، ۲۸۵ س ۱۵ س [ف. مجلس ۸: ۳۳۷] .

24793ـ تهران، سلطنتی ۴۴۳ (۳۷۱ ف) : نسخ ابوبکر فرزند علی فرزند محمد اسفراینی معروف به پاکان، **۷۳۱**. زرین. همراه: (پس ازدیوان) ۲ـ اسرار نامه ۳ـ منطق الطیر ۴ـ مصیبت نامه ۵ـ الهی نامه ۶ـ مختار نامه، ۶۱۹ ص ۲۷ س [ف. دکتر بیانی: ۹۲] .

24794ـ تهران، ملی ۴۴۳: در «کلیات» مؤرخ **۷۳۱** او، دارای قصیده وغزل (ص ۱-۱۱۶). فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۸۰ هست [فیلمها : ۱۶۷] .

24795ـ تهران، مهدی بیانی: نسخ خوش سدهٔ **۸**، درهامش دفتر یکم مثنوی معنوی [نسخه‌ها ۱ : ۹] .

24796ـ سنا ۳۰۶: نسخ تحریری پیش از **۸۰۰**، آغاز وانجام افتاده ، ازآن بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۵۲۷] .

24797ـ مدینه، عارف حکمت ۱۴۳: در «کلیات» مؤرخ **۸۴۴** او. دارای: قصیده وغزل [نسخه‌ها ۵: ۵۷۱] .

24798ـ استانبول ، طوبقپوسرای A . ۳۰۵۹/۵ : در «سته» او نوشتهٔ **۸۴۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۱] .

24799ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۱۰۳۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی، **۸۵۷**. [ف. عبدالله ۲: ۱۷۷].

24800ـ رضوی ۷۷۰ ادبیات (۴۶۸۳): در «کلیات» مؤرخ **۸۹۷-۹۱۱**، زرین، غزلهای اوست [ف. رضوی ۷: ۶۸۷] .

24801ـ ملک ۵۴۷۲: نستعلیق عبدالعزیز فرزند محمد طبسی ، المشتهر بالناظری، ع ۲/ **۹۰۴** ، زرین، دارای: قصیده ،غزل، رباعی ، ۱۳۴ گ ۱۸ س [رؤیت].

24802ـ ملک ۵۰۶۲/۲ : نستعلیق پیرامن **۹۵۶**، در «کلیات» او ، غزلیات اوست بترتیب تهجی . (۱۴۵ پ - ۲۰۸ پ) زرین [رؤیت].

24803ـ تهران، سلطنتی ۴۴۴ (۳۷۶ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۹۲ ص ۱۲ س، غزلهای اوست [ف. دکتر بیانی: ۱۰۳].

24804ـ سنا ۲۹۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، دارای مثنوی وغزل ورباعی [نسخه‌ها ۶: ۵۲۴].

24805ـ تهران، ادبیات ۱۴۸ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغازوانجام افتاده، [ف. ادبیات ۲: ۱۱].

24806 ـ مجلس ۲۶۰۴ : نستعلیق **۱۰۹۶**، زرین ، دارای ۷۱۰۰ بیت غزل [ف. مجلس ۸: ۳۴۱] .

24807ـ ملک ۵۵۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نسخهٔ پاکیزه‌ایست، دارای غزلها، ۲۴۸ گ ۱۲ س [رؤیت] .

24808ـ تهران، ملی ۷۲: نسخ سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او، بایادداشت ۱۰۵۴ در دفتر، دارای : قصیده و ترکیب بند [نسخه‌ها ۴ : ۱۹۱] .

24809ـ مجلس ۲۵۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او (ص ۵۴۱-۶۶۸)، ۶۳۰۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸: ۳۳۵].

24810ـ مجلس۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ۱۱، ۱۶۳۲ بیت در جنگ [ف. مجلس۱۷: ۳۵۵].

24811ـ تهران، ادبیات۶/۱۵۶حکمت: نستعلیق هندی ع۱/۱۰۰۷ در گجرات، غزل است، مقابله شدهٔ ابوحیان فرزند علی [ف. ادبیات۲: ۱۱].

24812ـ مجلس ۶/۱۱۴۹: نستعلیق خوب‌گویا ۱۱۲۶، زرین، در «کلیات» او[ف. مجلس ۳: ۵۶۹].

24813ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب۱۲ ۳۰۴۷/SpiVI: نستعلیق‌سدهٔ۱۳[ف.عبدالله ۲: ۴۴۸]. ازکتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۲].

24814ـ ملك ۱/۴۶۹۶: نسخ‌خوش نزدیك ذیحجهٔ۱۲۲۰(۱پ–۱۹پ)چهارستون در متن‌سپس‌هامش، پیرامن ۲۴۰۰ بیت[رؤیت].

24815ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۷۵: نستعلیق زیبای‌ذیحجهٔ ۱۲۳۱، ۱۸۸ گ [ف. خطی سیدعبدالعزیز طباطبایی].

24816ـ الهیات۴۴د: نستعلیق۱۲۵۴ برای‌حاج‌شیخ‌حسن‌منجم‌باتاریخ۱۲۵۲درپایان، ۲۰۷گ۲۱ س [ف. الهیات۱: ۵۹].

24817 ـ تهران، ملی ۴/۵۶۷ ف: نستعلیق‌باتاریخ۱۲۸۷دردفتر(س۴۲۲–۳۹۸)، غزلهایی از اوست[ف. ملی۲: ۵۹].

24818 ـ ملك ۴۸۱۸/۵: شکسته نستعلیق سدهٔ۱۳ (۱۹۱پ – ۱۰۳)، غزل‌است از تاء تا یاء [رؤیت].

24819ـ مجلس۲/۴۵۸۰: نسخ‌احمد تبریزی، ۲۲شعبان۱۳۱۲. دارای: قصیده، غزل، مثنوی، سئوال وجواب[رؤیت].

24820ـ افغانستان، کابل، موزه: نستعلیق ۱۳۲۴ [ف. لوژیر: ۱۳۱].

24821ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳قف۲۲۳: تاریخ‌یادنشده، ۳۳۸ص[مخطوطات، سرفراز علی: ۷۰].

24822ـ آصفیه ۸۰۷ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۲۹۲].

24823ـ بنگال، ایشیاتك ۹۶ دیوان (۴۵۹): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۱۱۲].

دیوان عطایی اودی

شیخ شاه‌محمد سانده‌پی اودی، «عطایی نامهٔ» اوچاپ‌شده‌است.

عطایی، به‌فارسی وارد و میسروده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۲۹–فرهنگ‌سخنوران ۳۹۷ـ ف. مشار: ۱۱۲۰.

24824ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۲۳۳۲/۵: نوشتهٔ عبدالرحمان، ۲۷ع ۲/۱۲۵۴ (۱۸۳۸م). تنهاغزلهای‌اوست[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۵۰].

24825ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۷۵/۵۵۱: نوشتهٔ پیربهان، ۱۲۸۵ (۱۸۶۸–۱۸۶۹م)[ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۲].

24826ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱، ۹۹ عطا – ۹۹، ۸۷۱ دستو: نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۳، ش۲ دفتر، ۲۴گ[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۰۰].

دیوان عظیما

ملاعبدالعظیم‌مخمورعلیشاه، آقامیرزاعظیما سالك طریقهٔشاه نعمت‌الله‌ولی‌که درعبدالعظیم‌ری در نیمهٔیکم سدهٔ سیزدهم میزیسته است.

24827ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق

۱۳۲۰، بنام دیوان یکم ومجمع المناقب ومنتخب القصاید ومکشوف البیان است [رؤیت].

24828ـ تهران، دکتر مفتاح: بهمان خامه وبنام دیوان دوم والهام الغیب[رؤیت].

24829ـ تهران، دکتر مفتاح: همان نستعلیق، در ۱ شوال ۱۳۲۶، دیوان سوم وبنام مفید الخلایق وجذب الحقایق [رؤیت].

24830ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق پنجشنبهٔ ۱ محرم ۱۳۳۰، دیوان چهارم بنام انوارالحقایق وکشف الطرایق است [رؤیت].

24831ـ تهران، دکتر مفتاح: همان نستعلیق ۱ شعبان ۱۳۳۲، دیوان پنجم وبنام خزائن المعرفة و بحرالمناقب است[رؤیت].

24832ـ تهران، دکتر مفتاح: همان نستعلیق وبهمان خامه، دیوان ششم وبنام بحر الطریق وجذب المطالب است [رؤیت].

دیوان عظیمای نیشابوری

عظیما فرزند ملاقیدی فرزند نظیری نیشابوری، درگذشتهٔ ۱۱۱۱ یا ۱۱۱۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۳۱ (عظیما) و۸۹۳ (قیدی) و۱۲۱۳ (نظیری)ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۷ (عظیما).

24833ـ دانشگاه ۲۱/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، درجنگ مورخ ۱۰۷۴ـ ۱۰۷۹، سروده‌هایی است از او (۲۳پ).

24834ـ دانشگاه ۴۶۳۷: شکسته نستعلیق خوش شفیعای شکسته نویس، دوشنبهٔ ۴ ع۲/۱۰۹۶، ذرین، ۲۲۴۵ بیت مثنوی است بنام «فوزعظیم»، ۱۵۱ گ ۱۱ س[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۷۲].

24835ـ بنگال، ایشیاتك ۹۷ دیوان (۷۱۴): نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال ۱۱۲].

دیوان علاءالدولهٔ سمنانی

رکن الدین ابوالمکارم احمد، که یاد اودر «آداب السفره: ۱۰۱۱» گذشت. باتخلص علاء وعلایی. آثار واحوال علاءالدولهٔ سمنانی ازمظفر صدر چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۳۳.

24836ـ پاریس S.P.۱۶۳۳: نسخ، تاریخ یاد نشده، بفارسی وعربی، ۴۵۰ گ ۱۷ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۸۹ هست [فیلمها: ۹۶].

دیوان علایی = دیوان علاء الدولهٔ سمنانی

دیوان علایی = دیوان عبدی

دیوان علی خان

24837ـ بنگال، آسیایی ao ۵۷/۵ (۳۶۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۳۸].

دیوان علی آبادی = دیوان صاحب

دیوان محمد علی آشتیانی

از سدهٔ سیزدهم.

24838ـ تهران، ملی ۷۷۰ف: شکسته نستعلیق گویا سدهٔ ۱۳، گویا بخامهٔ نگارنده، دارای قصیده درستایش نواب ولیعهد(عباس میرزا) ودیگر شاهزادگان. آغاز: بنام خداوند بیچون وچندـ که افراشت این لاجوردی پرند، ۴۱۶ گ ۱۹ س[ف. ملی ۲: ۲۹۶].

دیوان علی سهرندی

میان ناصرعلی، متخلص بعلی، زاده در سهرند (سرهند)، درگذشته درشاهجهان آباد ۲۰ رمضان ۱۱۰۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۵۸ ـ و ۱۱۵۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۲: ۴۰۲ .

24839 ـ **دانشگاه** ۳۴۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** زرین، غزل است به ترتیب تهجی و رباعی با تخلص علی، **آغاز**: زهی پیچیده درموج شکر خند تو مشربها [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۲] .

24840 ـ **دانشگاه** ۴۴۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای: غزل و رباعی و تك بیت، آغاز و انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۷۶].

24841 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۲۷/۲۲: نوشتهٔ دمنپت رای، غرهٔ رجب **۱۱۵۱** (۱۸۳۷م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۱] .

24842 ـ **دانشگاه** ۲۴۶۶/۲۴: نوشتهٔ ۱۵ شعبان **۱۱۵۹** با ۱۰۵۶ بیت (ص ۷۳۱ ـ ۷۷۵) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۵].

24843 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۱، ۸۷۱ نا ص: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، ۲۲۰ ص ۱۳ س. بامثنویی با آغاز: الهی ذرهٔ دردی بجان ریز [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۰۷] .

24844 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۹۳۸/۲ : سدهٔ **۱۲** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۱۰] .

24845 ـ **آصفیه** ۱۱۷۱ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۲۹۴].

24846 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۴۴/۱۳۹: نوشتهٔ همت رای و لاله هیرا لال ودهنی پرشاد، **۱۲۰۴** (۱۷۸۹م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۲] .

24847 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۲۸/۳۱۳۳ : نوشتهٔ محرم **۱۲۳۴** (۱۸۱۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۲].

24848 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۲۰/۳/۴۹۶ : سدهٔ **۱۳** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۲] .

24849 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۲۴/۱۸۰۴: تاریخ یاد نشده.

24850 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۰۱۰/۲۰۰۰/۱۱۴: نیز تاریخ یاد نشده .

24851 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۳۷/۱۳۲: نوشتهٔ امام بخش فرزند محمد اشرف.

24852 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۲۰/۳۱۶ : آغاز افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۲].

24853 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۷ Or : سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** در فهرست بنام «دیوان ناصر علی» یاد شده گویا همین سرهندی باشد [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

دیوان میر سید علی همدانی

که یاد او در «آداب و سیر: ۱۰۱۴» گذشت.

24854 ـ **موزهٔ قونیه** ۱۳۷/۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۹** دیوان اوست و مثنوی و رباعیات از او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها : ۴۵۲] .

24855 ـ **مجلس** ۸۹۸۱/۳ فهرست نشده: شیخ الاسلام علی فرزند محمود کاتب، **۸۶۸** بدینگونه : ۱ ـ سعادت نامه ۲ ـ منطق الطیر ۳ ـ این دیوان [رؤیت].

24856 ـ **ملك** ۴۲۵۰/۳۴: نستعلیق ابوذر فرزند عبدالله سبزواری، درمشهد **۹۰۷** همراه ۲۷ گفتار منسوب به همو . پیرامن ۹۲ بیت غزل و قطعه و رباعی است [رؤیت] .

24857ـ موزهٔ بریتانیا ۲/ ۶۹۴۴ Or : سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده: «چهل اسرار» غزلهای علی همدانی [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

دیوان علی اصغر = دیوان اصغر

دیوان علینقی = دیوان نقی

دیوان علی یزدی = دیوان شرف

دیوان عماد

24858 ـ **بادلیان** ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان امیرخسرو: 22966» مؤرخ **۸۳۹** وجز آن . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۰۹ هست [فیلها: ۵۴۷] .

24859 ـ **بادلیان** ۳/ ۴۴: با تاریخ **۸۹۲** دردفتر، غزل ورباعی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۲۹ هست [فیلمها : ۵۶۵].

دیوان عماد فقیه کرمانی

عمادالدین علی. که یاداودر «کلیات: ۱۸۸۶» گذشت . دیوان او بکوشش آقای رکن‌الدین همایون‌فرخ در ۱۳۴۸ خ چاپ شده‌است.

24860ـ **لنین گراد**، فرهنگستان علوم: نوشتهٔ **۷۲۲** . **فیلم** آن در ملی تهران هست [نسخه‌ها ۳: ۱۰۲].

24861ـ **تهران**، استادمینوی ۱/ ۱۲۲: نستعلیق با تاریخ **۷۳۱** ـ **۷۵۶** ، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶: ۶۸۳].

24862ـ **سپهسالار** ۱۸۲: نسخ خوب روزگارسراینده، جنیدفرزند عوض سالار، **۷۶۳**، زرین ، ۱۸۷ گ ۱۴ س [ف . سپهسالار ۲: ۶۴۳] .

24863ـ **مجلس** ۱۱۲۲: در «کلیات» مؤرخ **۷۹۴** او [ف. مجلس ۳: ۵۰۹] .

24864ـ **مجلس** ۱۰۳۰: نسخهٔ کهن، از اواخر سدهٔ **۸** وگویا بخامهٔ سراینده باشد. دارای: غزل، مخمس ، مسدس ، رباعی ، لغز و معما ، و مثنوی اوست ، همه پیرامن ۶۵۰۰ بیت، ۲۱۳ گ ۱۵ س[ف. مجلس ۳ : ۳۵۹]

24865ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۳۰۱ ۲۰۳۶(۳۷۰): سدهٔ **۸**، کلیات اوست[ف. عبدالله ۲: ۲۶۳] .

24866ـ **لنین گراد**، فرهنگستان علوم GDVII : نبشتهٔ **۸۲۰** ، ازکتابهای اردبیل بوده است . **فیلم** آن در ملی ش ع ۴۶ـ۱۷۵۱ هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۲ـ فیلمها : ۱۶۸] .

24867 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۳ م ادب فارسی: فرصت غریب **۸۲۳**، گزیده‌ایست، زرین [مخطوطات ۱: ۱۸۱].

24868ـ**ایاصوفیا** ۴۱۳۱: در «کلیات» اومؤرخ **۸۴۱** ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۶ هست[فیلمها: ۹۶] .

24869ـ **ملك** ۱۰/ ۵۲۲۶ : نستعلیق ضمن جنگ ازسدهٔ **۹**(۱۸۶پـ۲۰۳ر)غزلیات اوست [رؤیت] .

24870 ـ **سپهسالار** ۱۸۱ : نستعلیق بسیار خوب محب‌الله فرزندحسن، **۹۸۱**. دارای: غزلها به‌ترتیب تهجی، زرین، ۱۵۶ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۱۷].

24871 ـ **ملك** ۱/ ۵۴۰۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، آغازچندسطری افتاده، دارای: غزل، قطعه ، رباعی(۱پ ـ ۷۲پ)[رؤیت].

24872ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۲۵۳: سید محمدهاشمی کرمانی، ۱۶ رمضان **۱۳۶۷**، ۳۵۸ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

24873ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب

۲۳۳۸piVI۳۰۱ (۳۸۱): نستعلیق بی‌تاریخ، کلیات اوست [ف.عبدالله۲:۲۶۵].

دیوان عمادی غزنوی

عمادالدین، درگذشتهٔ ۵۷۳. برخی او را فرزند مختاری غزنوی دانسته‌اند.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۶۶ـ فرهنگ‌سخنوران ۴۰۷.

24874ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱** ۲۹۸ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴]،

24875ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۹۸: تاریخ یاد نشده [ف.ریو: ۵۵۷]، **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۱۴۶۳هست[فیلمها:۹۶].

دیوان‌عمعق بخاری

شهاب‌الدین امیرالشعراء، درگذشتهٔ۵۴۲ یا ۵۵۱. دیوان اودر تبریز۱۳۰۷خ در۲۴ص چاپ شده‌است ولی‌در آن‌چاپ‌سروده‌های‌دیگری منسوب به او نیز آمده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۷۰ـ فرهنگ‌سخنوران ۴۰۷ـ ف. مشار: ۷۴۶.

24876ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۸۳ـ۱۸۹)۲۸۹بیت‌است[ف.مجلس ۸: ۱۳].

24877ـ **تهران، ملی** ۳/۱۳۱ف: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (ص۱۵۳ـ۱۶۰)، گزیده‌ایست از سروده‌های او. **آغاز:** خیزای‌بت بهشتی و آن‌جام می‌بیار [ف. ملی۱: ۱۲۲].

24878ـ **تبریز، ملی**۲۷۶۰: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

24879ـ **پاریس** S.P.۷۹۹/۱: نسخ تاریخ یادنشده، باسرگذشت‌او ازتقی‌الدین محمد حسینی [بلوشه: ۱۲۴۲]. **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۶۵۶هست [فیلمها: ۵۲۰].

دیوان عنایت

از سدهٔ سیزدهم، که‌نواب‌وزیر الدوله‌امیرالملک‌نصرت جنگ والی تونک را با قصیده‌ای ستایش‌کرده است.

24880ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۲۳۹/۳۲۴۴: تاریخ یادنشده‌است[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۲].

دیوان عنصری بلخی

ابوالقاسم‌حسن‌فرزنداحمد، درگذشتهٔ۴۳۱. چند بارچاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۷۳ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۰۹ـ ف. مشار: ۷۴۶.

24881ـ **مجلس**۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، ۲۸۲ بیت‌در جنگ [ف. مجلس۱۷: ۳۵۴].

24882ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (ص۴ـ۱۳جنگ) قصیده وقطعه، ۴۱۵ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۲].

24883ـ **دانشگاه** ۲۴۸۷/۴: نزدیک **۱۰۰۱**، زرین، گزیده‌ایست از دیوان او و دیگران [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۵۶].

24884ـ **مجلس**۱۰۳۲: نستعلیق‌گویا **۱۰۱۰**. دارای: قصیده، غزل،رباعی. رویهم پیرامن ۹۰۰ بیت[ف. مجلس۳: ۳۶۴].

24885ـ **ملك** ۴۹۶۳/۳: نستعلیق، (۷۱پـ۱۰۶ر) زرین، بادیباچه‌ای به نثر در سرگذشت سراینده [رؤیت].

24886ـ **مجلس** ۲۴۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، دارای: قصیده‌وقطعه‌وغزل‌ورباعی، رویهم‌پیرامن ۲۰۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۶۷].

24887ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱/۱۸۹: نوشتهٔ‌سه‌شنبهٔ۶شعبان**۱۲۰۷** [نسخه‌ها ۵: ۶۴۸].

24888ـ مجلس ۱۰۳۱: شکستهٔ‌خیلی خوب‌محمداسماعیل‌فرزند عبدالغنی،در ۱۲۱۱، بخواست میرزاعبدالباقی. دارای: قصیده، قطعه، غزل، رباعی، همه‌پیرامن‌پنجهزار بیت، بایادداشتی دربارهٔ نویسنده که شاگرد درویش عبدالمجید است. زرین، ۲۱۴ گ ۱۲س [ف. مجلس ۳: ۳۶۴].

24889ـ تهران، اصغرمهدوی ۵/۴۶۴: نستعلیق باتاریخ ذیقعدهٔ ۱۲۲۵دردفتر. (۱۶۶ـ ۲۱۳) [نسخه‌ها ۲: ۱۱۹].

24890ـ مجلس ۲/۲۶۷۱: نستعلیق با تاریخ ۱۲۳۲ـ ۱۲۸۱ دردفتر (ص ۱۱۴ـ ۱۲۹)، ۱۲۰۰ بیت‌قصیده است [ف. مجلس ۸: ۴۳۲].

24891ـ مجلس ۳۷۵: نستعلیق ۱۲۵۶ دارای: قصیده‌ها، باحاشیه‌هایی بخامهٔ میرزاتقی خان مجدالملك. آغاز: دلمراعجب‌آید همی زکارهوا، ۶۶گ۱۷س [ف.مجلس ۲: ۲۲۰].

24892ـ دانشگاه ۳۱۲۹: شکسته‌نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۵صفر ۱۲۵۶، با ۲۵۰۰ بیت، ۵۹گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۰].

24893ـ ملك ۳/۵۲۳۸: نستعلیق‌محمد هاشم همدانی، ۱۲۵۹ بدستورشاهزاده ایلدرم میرزا (۱۳۶پ ـ ۲۱۳ر)، زرین. آغاز: دل مرا عجب آید ز کار هوا [رؤیت].

24894ـ مجلس ۱/۲۶۷۴: شکسته نستعلیق محمداسماعیل‌کاشانی، ۱۲۶۰ (ص۱ـ ۱۶۷)، ۲۵۰۰بیت قصیده وغزل ورباعی دارد [ف. مجلس ۸: ۴۳۷].

24895ـ رضوی ۴۹۹ادبیات (۵۸۳۵): نستعلیق تحریری‌میرزا احمد زواره‌یی، ذیقعدهٔ ۱۲۶۱. [ف. رضوی ۷: ۴۷۵].

24896ـ مجلس ۳۷۶: نستعلیق ۱۲۶۲، ۸۵گ ۱۴ س. آغاز: دلمرا عجب‌آید همی زکارهوا [ف. مجلس ۲: ۲۲۰].

24897ـ تهران، سلطنتی ۶۳۷ (۳۰۵ ف): نستعلیق عبدالغفار تبریزی، ۱۲۶۳، زرین ۴۸ص۱۴ س [ف. دکتربیانی: ۱۸].

24898ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق تحریری زیبای زین‌العابدین‌شیرازی، پنجشنبهٔ ۲۹ شوال ۱۲۶۴، زرین، ۴۱ گ ۲۸س [نسخه‌ها ۶: ۸۷].

24899ـ تهران، سلطنتی ۴۶۰ (۳۰۶ ف): شکسته نستعلیق خوش ۱۲۶۸، ۱۶۵ص ص ۱۳س [ف. دکتربیانی: ۱۹].

24900ـ مجلس ۴۸۵۶: نستعلیق‌محمد علی طباطبائی، ۱۲۷۳ (۱پ ـ ۱۰۱ر) [ف. مجلس ۱۳: ۲۹۴].

24901ـ رضوی ۴۹۸ادبیات (۴۷۲۱): نستعلیق ۱۲۷۴ [ف.رضوی ۷: ۴۷۵].

24902ـ رضوی ۴۹۷ادبیات (۴۷۲۰): نستعلیق ع ۱/۱۲۷۸. دارای: قصیده ورباعی‌های اوست [ف. رضوی ۷: ۴۷۵].

24903ـ تهران، سلطنتی ۱/۴۵۳ (۶۹۸ ف): نستعلیق‌زیبای محمدحسین کاتب‌السلطان شیرازی، ۱۲۸۴ [ف.دکتربیانی: ۴۸۸].

24904ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۰۹۳۶: نوشتهٔ ۱۲۸۶ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

24905ـ مجلس ۲۴۶۹: نستعلیق‌خوش ۱۲۸۹، دارای: قصیده وقطعه وغزل ورباعی، رویهم ۲۰۰۰ بیت [ف.مجلس ۸: ۱۶۷].

24906ـ تهران، سلطنتی ۴۵۴ (۳۰۷ ف): نستعلیق خوش‌سدهٔ ۱۳، ۱۴۰ ص ۱۱س [ف. دکتربیانی: ۲۰].

24907ـ تهران، سلطنتی ۴۷۳۶/۶ (۷۴۴ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، دردفتری زرین. دارای: قصیده، غزل، رباعی. [ف. دکتر بیانی: ۵۹۶].

24908ـ تهران، ملی۲۴ فهرست نشده: نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۳**. دارای: غزل، رباعی. آغاز: دل را عجب آید [نسخه‌ها ۴: ۱۴۲].

24909 ـ **سپهسالار** ۳۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای: قصیده، قطعه، غزل، رباعی، رویهم ۲۰۰۰ بیت ، بایادداشت ۱۲۸۲، ۱۵۴ گ ۱۵ س[ف. سپهسالار۲: ۶۴۴ و۴: ۵۱۷].

24910 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۷ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۴: ۶۸۰] .

24911ـ**رضوی**۵۰۰ ادبیات(۶۸۷۹): شکسته نستعلیق ۱۵ ذیحجهٔ **۱۳۰۷** دارای: قصیده، ورباعیهای اوست[ف. رضوی۷: ۴۷۶].

24912ـ **دانشگاه** ۳۱۹۲ : نستعلیـق محمودخان ملك الشعرا، ذیحجهٔ **۱۳۱۱** برای یکی ازشاهزادگان، هفت قصیده است در۲۴۲ بیت [ف. دانشگاه۱۱: ۲۱۵۰].

24913ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۹۸ دیوان (۶۱۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف .بنگال: ۱۱۳] .

24914ـ**ملك**۱/۵۴۶۷ :شکسته نستعلیق درویش قربان (۱رـ ۴۵پ) . دارای:قصیده ، ورباعی،۱۴ س[رؤیت].

24915ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب: شماره وتاریخ یادنشده [ف.عبدالله۲: ۱۳۵].

دیوان عنقای طالقانی

جلال الدین ابوالفضل فرزندعلی فرزندهاشم. متخلص به‌عنقا(۱۲۶۶ـ۱۳۳۳).

بنگرید: ذریعه۹: ۷۷۴ـ فرهنگ سخنوران: ۴۱۰ .

24916ـ**دانشگاه** ۴۷۶۱/۳: با تاریخ **۱۲۹۵ـ ۱۳۰۱** در دفتر (ص۱۲۶ـ۱۴۵).
آغاز: چون نیك نظرکردم اندرهمه اشیاـدر جمله تویی پنهان و از جمله تویی پیدا [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۰۸].

24917ـ**تهران**، ملی۲۸۰ف: نستعلیق **۱۳۱۴** ، بادیباچه‌ای به نثراز میرزا حیدرعلی مجدالادباء متخلص به‌ثریا . دیوان قصیده‌هاو غزلهای اوست در ستایش امامان بنام «حقایق المناقب» ، ۱۵۰گ ۱۴س [ف. ملی۱: ۲۷۳ـ نسخه‌ها ۶: ۲۱۸] .

دیوان عنوان تبریزی

میرزا محمد رضا چلبی فرزند حاج صالح چلبی، زاده درقسطنطنیه درگذشته درسی‌واندی سالگی درقندهار، ازسدهٔ یازدهم.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۷۴ـفرهنگ سخنوران: ۴۱۰ .

24918 ـ **شیراز**، دکتر وصال : سدهٔ **۱۲**، ش ۱ دفتر[نسخه‌ها ۵: ۲۹۴] .

24919ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : نوشتهٔ گلچین‌معانی در دیماه **۱۳۳۳**خ، ۲۰۰۰ بیت [نسخه‌ها۶: ۷۶] .

غ

دیوان غافل

24920ـ **ملك**۵۲۴۰: نستعلیق پنجشنبهٔ رمضان **۱۱۰۵**. دربرابرهرغزلی ازاویك غزل از قاسم انواربهمان وزن‌وهمان قافیه آورده‌شده است ، ۱۵۳گ ۲۵ س[رؤیت].

غالب دهلوی

نجم الدوله اسدالله فرزند میرزاعبدالله بیگ ترکمان (۱۲۱۲ـ۱۲۸۵یا ۱۲۸۶). دیوان‌او چندبارچاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۸۴ـفرهنگ سخنوران

۴۱۵ ـ ف . مشار : ۷۴۶ ـ لغت نامه دهخدا واژهٔ غالب: ۶۱ .

24921ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا۲۲۳ DU : نستعلیق **۱۲۷۰** (۱۸۵۳ م) . کلیات اوست [ف.حبیب‌الله : ۱۳۳].

925ـ24922ـ **هندوستان**،رامپور، کتب‌خانهٔرضا:چهار نسخه‌که‌یکی‌از آنها بروزگار سراینده مؤرخ **۱۲۸۵** است[یادداشتهای‌مهدی غروی، مجلهٔ وحید۷: ۴۵، ۴۸].

24926ـ **پاکستان**، لاهور، پـرفسور شیروانی ۵۰۶۵/۲۰۵۳: تاریخ‌یادنشده، غزل ومثنوی وقطعه‌وقصیده[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۵۷] .

24927ـ **پاکستان**، دانشگاه‌داکا۱۰۱ DU : نستعلیق بی‌تاریخ [ف . حبیـب‌الله : ۱۳۴] .

دیوان فرا

حسین توانگر، درص۱۷۴۰ گذشت.

دیوان غریبی هروی

شاه‌غریب‌خیرخواه، محمدرضا فرزندسلطان حسین میرزا بایقرا(م۹۱۱)درگذشته درجوانی [ذریعه]گویا بسال ۹۰۲ .

بنگرید : ذریعه۹: ۷۸۸(غریبی هروی)ـ فرهنگ سخنوران: ۴۱۷ (غریب‌گورکانی).

24928ـ **دانشگاه** ۲۸۳۵/۱ فیلم:در یك مجموعهٔ اسماعیلی[فیلمها : ۷۳۵] .

دیوان غزالی مشهدی

از سرایندگان روزگارشاه‌تهماسب(۹۳۰ـ ۹۸۴) ، که به‌دعلی رفته وملك الشعرای اکبر شاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) شده و در گـجرات ۹۸۰ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۷۸۹ـفرهنگ سخنوران: ۴۱۹ .

24929ـ **تهران**، سلطنتی۴۶۳(۶۰۷ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ،زرین، دارای:دیباچه، قصیده ، غزل(مرتب) ساقینامه ، ترکیب،قطعه، رباعی. **آغاز** : بسم‌الله... هست شهاب‌ازپی‌دیو رجیم، در دیباچه بنام «آثارالشباب » خوانده شده ، ۵۴۹ص [ف. دکتر بیانی: ۳۷۹].

24930ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۹ دیوان (۷۱۵): شکستهٔ تاریخ یاد نشده [ف . بنگال: ۱۱۳] .

دیوان غفور مراغه‌ای

از آغاز سدهٔ چهاردهم .

24930ـ**دانشگاه**۳۰۹۴:شکسته‌نستعلیق خود سراینده،قصیده‌هاییست مذهبی، باماده‌تاریخ **۱۳۰۷**،(ص۱ـ۱۰۸) **آغاز:** دوش آن‌مه‌ناگهم از درآمدبی‌حجاب[ف.دانشگاه۱۱: ۲۰۴۰].

دیوان غمام همدانی

میرزا محمد، یوسف‌زاده‌فرزندسیدیوسف، زاده درنجف ۱۲۹۲ .

بنگرید:ذریعه۹: ۷۹۲ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۲۱ .

24931ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۸۹: نوشتهٔ حسن حریریان همدانی**۱۳۲۳**، ۱۴۱۰ بیت، ۷۴گ[ف. خطی‌سیدعبدالعزیزطباطبایی]

دیوان فنی

24932 ـ **موزهٔ بریتانیـا** ۱۱۳۳۲ Or: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۸۱] .

24933ـ **بنگال**، آسیایـی ۲۴/۲ O (۱۴۵۰) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۲۶] .

دیوان فنی کشمیری

ملامحمد طاهر، درگذشتهٔ ۱۰۷۹. دیوان

او را شاگردش بنام ملامسلم گرد آورده است، و در لکهنو ۱۹۳۱ م دیوانی از او چـاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹۳ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲۱ ـ ف. مشار: ۷۴۷.

24934 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI۷۷E ۲۸۴۷ (۵۰۸ف): نستعلیق جمیل مهره (؟) ۲۵ ج ۲/**۱۰۹۷** [ف . عبدالله ۲ : ۳۹۰].

24935ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۵۵: باتاریخ ع ۱/**۱۱۰۴** و ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۱۳۱** در دفتر [نسخه‌ها ۵:۵۷۸].

24936 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۷۲۸/۱/۲۷۶۱: نوشتهٔ محمد صالح **۱۱۴۱** (۱۷۲۸ـ۱۷۲۹ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱:۱۲۳] .

24937ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PiVI ۷۷ D ۲۱۹۱ (۵۱۲ ف) : نستعلیق **۱۱۵۲** [ف . عبدالله ۲:۳۶۲].

24938ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۶۳ ۲۶۱ (۵۰۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله۲: ۳۶۱] .

24939ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۶۴ HR : شکستهٔ **۱۲۲۳** (۱۸۱۶ م). **آغاز:** جنونی کوکه ازقید خرد بیرون کشم پـادا [ف. حبیب : ۱۰۷] .

24940ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI ۲۲۲ ۱۰۳۵ (۵۱۴ف): نستعلیق ۲۳ رمضان **۱۲۲۵** [ف.عبدالله۲: ۳۶۳].

24941ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۷، ۸۷۱ دیو : نستعلیق نجابت‌الله فرزند قاضی محمد حنیف ، ۱۵ رمضان **۱۲۳۶**، غزلهاست، **آغاز:** جنونی کوکه ازقیدخرد بیرون کشم پارا، ۱۲۸ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۸۸] .

24942ـ **پاکستان**، دانشگـاه پنجاب ۱۰۵۰ pi/VI۷۶A (۵۱۰ف): نستعلیق میرزا محسن علی، ۱۰ ج ۲/**۱۲۴۷** [ف .عبدالله۲: ۳۶۱] .

24943 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI۷۷ B ۹۲۶ (۵۰۸ف): نستعلیق **۱۲۵۴** [ف. عبدالله۲: ۳۶۱].

24944 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب piVI ۷۷ ۵۲۰ (۵۰۶ف): نستعلیق **۱۹۰۴**م درلاهور [ف. عبدالله۲:۳۵۹] .

24945 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI ۶۳A ۲۵۹ (۵۱۱ف): نستعلیق فقیر حفظ‌الله، سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله۲:۳۶۲].

24946ـ **الهیات** ۵۴۲/۱۰د: باتاریخ **۱۳۱۲** دردفتر، رباعیهایی است در بی‌معنی بودن سروده‌های حافظ ازاو ودیگران (۸۲رـ۸۴ر) [ف. الهیات۱:۳۲۲].

24947ـ **بمبئی**، دانشگاه : نستعلیق. غنی کاشمری [ف. عبدالقادر سرفراز].

24948 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۳/۸۲۵/۳۸۵۸: دارای قصیده وغزل.

24949ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۹۰۰/۳/۴۹۱۲: غزل تا ردیف ق را دارد [ف . دکتر محمد بشیر حسین۱ :۱۲۳].

24950ـ **آصفیه** ۱۲۲۶ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۲۹۰] .

24951ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۲۴ : تاریخ یاد نشده، ۸۰ص.

24952ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۲۳۵ : تاریخ یاد نشده، ۱۵۲ص.

24953 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی

اردو۳ ق ف ۲۲۶: تاریخ یاد نشده، ۷۲۷س .

24954ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۲۴۰: تاریخ یاد نشده، ۱۱۶س [مخطوطات سرفراز علی: ۷۱] .

24955ـ سامره ، سید جعفر شیرازی رانکوی: درپایان رباعی درتاریخ مرگ سراینده است که درست نیست [ذریعه۹ :۷۹۳].

24956ـ بنگال، ایشیاتك ۱۰۱ دیوان (۱۰۸۳): شکسته، انجام افتاده [ف . بنگال: ۱۱۳] .

دیوان غنیمت پنجابی

محمداکرم ملتانی، درگذشتهٔ ۱۱۰۰ ، نیرنگ عشق ومثنوی غنیمت از اوچندبارچاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹۳ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲۲ـ مؤلفین مشار ۱: ۶۴۹ .

24957 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۲۹۴ Spi/VI۹۷ A: نستعلیق غلام محی الدین فرزند ابواسلم سنگهانوی، ۹صفر ۱۱۱۳ [ف. عبدالله۲: ۵۴۷].

24958 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۰۹۸ Spi/VI ۹۷: نستعلیق شیخ بخت بلند ۷ ذیقعدهٔ ۱۱۴۲. آغاز: ای سایهٔ سحاب عطای توکشت‌ها [ف. عبدالله۲: ۵۴۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱۲۳:۱].

24959 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۷۶۱/۲/۷۲۸ : سدهٔ ۱۲

24960ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۲/۴۳۲۷/۱۲۷۴ : شمشیری سهایی، ۲۱ ذیقعدهٔ ۱۲۹۳ (۱۸۷۶م)[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۲۳] .

دیوان غیاث بخاری

غیاث الدین .

24961 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۱۱۳ Or : نوشتهٔ ۱۰۷۷ [نسخه‌ها۴: ۶۷۷].

24962 ـ افغانستان، موزهٔ کابل: نوشتهٔ پیش از ۱۲۸۸ [ف. لوثیر: ۱۳۱] .

دیوان غیاث شیرازی = دیوان حلوایی

دیوان غیاث شیرازی = دیوان غیاث نقشبند

دیوان غیاث شیرازی = دیوان کمال شیرازی

دیوان غیاث نقشبند

خواجه غیاث الدین یزدی اصفهانی، زرباف، به‌روزگار شاه‌عباس یکم (۹۹۵ـ۱۰۳۸) .

بنگرید: ذریعه۹: ۷۹۶ـ فرهنگ سخنوران: ۴۲۳ .

24963 ـ دانشگاه ۴۶۵۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زدین. دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی باستایش شاه‌عباس وتخلص غیاث. **آغاز:** ای سینه‌های پرغم وای دیدهای ترـکونامه دا سرایت وکوگریه دا اثر ، ۷۱گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۰۱].

دیوان غیاثی

غیاث الدین .

24964ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۸۲ pi/VI ۱۹۲۱/ (۶۰۳): شکسته‌آمیز ۹ شعبان ۱۲۳۴ . **آغاز:** صدحمد توگویم که تو فیاض عمیمی. در پایان مثنویست ازو با این سرآغاز : این نامه که بخشش اله است شمع ره سالکان راه است [ف. عبدالله۲: ۴۲۲].

24965ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب piVI۲۸۲A ۲۴۹۱(۶۰۴ ف) : نستعلیق تاریخ یاد نشده[ف. عبدالله۲: ۴۲۳].

دیوان غیرت اصفهانی

میرزا محمد جعفر موسوی، در گذشته‌در اصفهان ۱۲۱۵ .

بنگرید:ذریعه۹: ۷۹۷ـفرهنگ‌سخنوران: ۴۲۴ .

24966ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق خود سراینده، ۶۷۰۰ بیت‌ازهمه‌گونه‌شعر، ۲۲۴ گ ۱۵س . آغاز : از کهان در سخا تو برده سبق ـ وزمهان بیشتر تودر افضال [نسخه‌ها۶: ۸۸] .

دیوان غیرت

ملاغیرت ، از سدهٔ یازدهم .

بنگرید:ذریعه۹: ۷۹۷ـفرهنگ‌سخنوران: ۴۲۴ .

24967ـ همدانی، آقای قاسم برنا : شکسته نستعلیق، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۳۷۴] .

ف

دیوان فاتح

با تخلص : فاتح ، فاتحا ، فاتحی.

24968 ـ دانشگاه ۲۵۳۳ : نستعلیق محمدآقا فرزندمشهدی خلیل خامنه‌ای‌تبریزی آدینهٔپایان‌شعبان۱۳۲۴ برای مشهدی‌بابافرزند دین‌محمدخامنه‌ای:غزل،رباعی،مثنوی،مستزاد است . آغاز: جمال‌شاهد معنی تجلی کرد بر دلهاـگره ازکارها بگشودآسان‌گشت مشکلها ۱۵۷ گ[ف.دانشگاه۹: ۱۳۳۱] .

دیوان فاخر

در ذریعه۹ : ۷۹۹ و فرهنگ سخنوران : ۴۶۵ ازسه تن بااین تخلص‌یادشده است.

24969ـ آصفیه ۹۵۷دیوان : نوشته پیرامن ۱۲۵۰ [ف. آصفیه۴: ۲۹۰].

دیوان فارس

ناشناخته .

24970ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۴۵/۱۴۰ : نوشتهٔ ۲۳ ج ۳۳/۱ جلوس‌عالمگیری(سدهٔ ۱۱) .دارای:قصیده‌وغزل‌و قطعه .

24971 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی (۳۱۰۱) ۹۶: سدهٔ ۱۳. دارای:غزل وقطعه [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱ :۱۲۳ـ ۱۲۴] .

دیوان فارس بروجردی

حاج‌ملااسماعیل‌سیف‌الشعراء،زنده نزدیک ۱۲۹۰. قصیده‌ای دربارهٔ سفرناصرالدین‌شاه‌به فرنگ سروده واز تآتری که در لندن دیده به آنچنان یادکرده که‌گویا خود نیزهمراه شاه بوده است .

بنگرید:ذریعه۹: ۷۹۹ـفرهنگ‌سخنوران: ۴۲۶ .

24972 ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۲۶: نستعلیق ۱۲۸۹ [رؤیت] .

24973ـ دانشگاه۴۶۱۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ . دارای: قصیده ، مرثیه، مثنوی،رباعی،

قطعه، غزل ،هزل، **آغاز:** مقام‌قرب‌اگرخواهی وطن کن کوی جانانرا، ۱۵۸ گ ۱۲س [ف. دانشگاه۱۴: ۳۵۴۳] .

24974ـ **تهران،** فخرالدین نصیری : تاریخ یاد نشده [ذریعه۹:۷۹۹] .

دیوان فارغ

24975ـ **تبریز** ، ملی۲۸۱۹: نوشتهٔ **۱۲۷۶** [نسخه‌ها۴ : ۲۹۷] .

24976ـ **تبریز** ، ملی۲۶۷۱: نوشتهٔ **۱۳۰۴** [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

دیوان فارغ گیلانی

دیوانی‌درستایش حضرت علی‌وداستانهایی ازجنگهاوشگفتکاریهای او، که‌بروزگارشاه‌عباس سروده بنام«فارغ نامه»چاپ‌شده‌است. درفرهنگ سخنوران ۴۲۶ ازاویاد نشده است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۹۹ ـ ف . مشار : ۷۴۷ .

24977ـ **دانشگاه** ۵۱۶۵ : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** . داستان‌زندگی‌علی‌ومعجزات اوست، ۱۴۵ گ ۱۴س [ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۳۳].

24978ـ **تهران،** فخرالدین نصیری : نوشتهٔپیش‌از**۱۲۴۸** که‌درآن تاریخ یادداشتهایی برآن شده است [ذریعه ۹ : ۸۰۰].

24979ـ **تبریز،** ملی۲۸۱۹: شکستهٔ علی اکبر شاهسون ، دوشنبهٔ رمضان **۱۲۷۶**. آغاز: ابتدا میکنم‌بنام خداـ زانکه‌یکدم‌زبنده نیست جدا . باذکر معجزات حضرت علی‌آغاز میشود ، ۱۲۰ گ ۱۰+۱۲س[ف. ملی‌تبریز ۱ : ۶۵] .

دیوان فارغی

24980ـ **ملك** ۵۵۲۵:شکسته‌نستعلیق دوشنبهٔ ۵ ذیحجهٔ **۱۳۴۴** . **آغاز** : ای‌حمدتو سردفترداریها(!) ـوی شکرتوسرمنشأ برمبدا بابها ، ۴۸ گ [رؤیت] .

دیوان‌فاریابی = دیوان‌ظهیرفاریابی

دیوان فانی

لطفعلی فانی لطفی، بروزگار رضاقلی‌خان هدایت ، سدهٔ سیزدهم.

24981 ـ **دانشگاه**۱۰و۱۲/۲۹۶۶: نستعلیق **۱۲۸۸** و **۱۲۸۹** . قصیده (ص ۲۶ـ ۲۸) وقصیدهٔ عربی(ص۵۰ـ۵۱) سروده برای رضاقلیخان ورباعی به‌شیوهٔ باباطاهر (ص۳۵ـ ۳۷) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۹۶۲].

دیوان فانی زنوزی

میرزا حسن فرزند میـرزا عبدالرسول ، نگارندهٔ «ریاض‌الجنه : ۶۶۹» وجزآن.

بنگرید : ذریعه۹: ۸۰۳ .

24982 ـ **مجلس** ۹۱۴۶ فـهرست نشده :

24983ـ **مجلس** ۹۱۴۷فهرست‌نشده: [آقای‌رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

دیوان فانی کشمیری

محمد محسن فرزند حسن فرزند محمد، درگذشتهٔ ۱۰۸۲، که یاد اودر «دبستان‌مذاهب: ۱۷۲۶» گذشت .

بنگرید:ذریعه۹:۸۰۳ـفرهنگ سخنوران: ۴۲۹ .

24984ـ **پاکستان،** لاهور، پـرفسور شیرانی ۵۲۲۸/۱/۲۲۱۸ : تاریخ یاد نشده غزلهای اوست سپس رباعیات ملاشاه [ف.دکتر محمد بشیر حسین۱:۱۲۴] .

24985ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۴ pi VI ۶۴۳۳ (۵۱۷ ف) : نستعلیق

بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲:۳۶۵].

24986ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۸۰ piVI ۲۰۵۵ (۵۲۷ ف) : نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله۲:۳۷۲] .

24987 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب E ۲۷ piVI ۱۴۶۳ (۵۲۸ف): نستعلیق ۸ شعبان ... ؟ [ف.عبدالله۲: ۳۷۳].

دیوان فانی هروی

نظام‌الدین میر علیشیر جغتایی (۸۴۴ – ۹۰۶)، وزیر سلطان حسین میرزا بایقرا. سروده‌های ترکی او با تخلص نوایی و فارسی او با تخلص فانی است .

بنگرید : ذریعه۹ :۸۰۴(فانی)ـ فرهنگ سخنوران : ۶۱۶ (نوایی).

24988ـ **دانشگاه**۲۸۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، باقصیده‌های روح‌القدس، عین‌الحیاة، منهاج النجاة ، قوت‌القلوب، غزلها به‌ترتیب تهجی، و درآن از ابوالغازی سلطان حسین یاد شده . **آغاز:** زهی بخامهٔ قدرت مصور اشیاء، ۳۹ گ ۱۴ س[.دانشگاه۱۰ : ۱۷۱۲] .

24989ـ **مجلس**۱۰۳۵ : نبشتهٔ روزگار سراینده در **۹۰۱ـ۹۰۶**، زرین، دیوان : غزل (بترتیب تهجی) ، ازمیان وآخر افتاده، ۱۷۶ گ ۱۳ بیت [ف. مجلس ۳:۳۶۸].

24990ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۲۴۹ Or : نوشتهٔ **۹۱۶** [نسخه‌ها۴:۶۸۱].

24991ـ **ملك** ۵۳۰۰: نستعلیق خوش سلطان حسین هروی، رمضان **۹۶۵**، زرین، ۱۴۶ گ ۱۳ س[رؤیت].

24992 ـ **الهیات**۲۰۲ د: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز وانجام افتاده، ۱۱۳ گ ۱۴ س[ف. الهیات ۱ : ۶۲] .

24993 ـ **الهیات** ۱۹۰ ب : نستعلیق ۱۰ ج۲/**۱۰۴۴** در دارالسلطنهٔ قزوین، ۱۹۵ گ ۱۹ س[ف. الهیات ۱:۶۲].

دیوان فایز

نواب صدرالدین محمد فرزند زبردست‌خان، بروزگار محمد شاه هند (۱۱۳۱–۱۱۶۱)، که یاد او در «کلیات:۱۸۷۸» گذشت.

24994ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۰۹/۲۱۹۸ : احمدخان بدستور سراینده درشاهجهان آباد، **۱۱۴۹** (۱۷۳۶–۱۷۳۷م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین۱:۱۶۲].

24995 ـ **بادلیان**۱۱۷۷(اوزلی ۱۲۸ Add): در «کلیات» او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۱۲ هست [فیلمها : ۱۶۸].

دیوان فایض

24996 ـ **تبریز**، ملی۲۸۶۴: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۷].

دیوان فایض کرمانی

میرزا علیرضا .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۳۰ .

24997ـ **الهیات** ۱۹۸ د: نستعلیق سدهٔ **۱۲** . دارای سه‌بخش: معما نامه، ساقی‌نامه ، غزلیات. **آغاز:** ثنا ایزدرا که هرگز خرد نیارد که درکنه اوپی‌برد [ف. الهیات ۱: ۵۹ و۲: ۱۶۵] .

دیوان فتاح = اشراق مراغه‌ای

دیوان فتاحی نیشابوری

یحیی سیبك متخلص به فتاحی و تفاحی (م۸۵۲)، که یاد اودر «شبستان نکات: ۱۶۳۷» گذشت .

24998ـ **قاهره**، دارالکتب۱۶۳ ادب فارسی طلعت: در«کلیات» مؤرخ **۸۷۹** او. دارای:

قصیده، غزل، ساقینامه(خمریات)، رسالهٔمنظوم «البسه» [مخطوطات ۲: ۷۲].

24999 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۹۴۶. H: پیرامن‌سدهٔ۹ ، دارای:غزل،قطعه، رباعی. **آغاز:** شراب عشق‌صافی‌گشت درخمخانهٔ دلها، ۱۳۲گ ۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۲۸] .

25000 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۴۸/۲: سدهٔ ۹ [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۱۷] .

دیوان فتحعلی‌شاه = دیوان‌خاقان

دیوان فتحی

25001 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸۶ م ادب فارسی : نسخ‌زیبای بی‌تاریخ (گ۱۵۳ـ ۱۷۹). **آغاز:** ای‌داشته درقبضهٔ‌قدرت‌دوجهان‌را [ف. مخطوطات۱: ۱۸۲] .

دیوان فتحی

میرزا عیسی افشار متخلص‌به فتحی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ فتحی‌از اویاد نشده است .

25002ـ **عبدالحسین‌بیات:** بخامهٔ سراینده ، زرین، دارای۷۵۰بیت با یادداشتی دربارهٔسراینده مؤرخ۱۲۴۲.غزل‌است وشوخی **آغاز:** حریمی‌راکه‌ره‌ندهند برهرپادشاه‌آنجا [نسخه‌ها ۶: ۹۰].

دیوان فتوح

25003 ـ **تهران،** آقای‌ارفع: نستعلیق ع‌۱۴/**۱۳۰۰** ، ۱۴۴+۱۲۶گ، **فیلم**‌آن‌در دانشگاه ش۱۴۴۷هست . [فیلمها: ۹۶].

دیوان فتوحای مرافه‌ای =

حاجی فتوحا .

25004 ـ **دانشگاه** ۴۳/۲۴۶۴ : در دفتری نوشتهٔ **۱۰۶۳-۱۰۷۳**،سروده‌هایی‌است (ص۵۶۳ـ ۵۶۹) . **آغاز :** السلام ای مشرق خورشید رب‌العالمین ـ مرتضای‌سابقین‌ومصطفای لاحقین [ف. دانشگاه۹ : ۱۲۰۷].

دیوان فخرالادباء

میرزا محمدعلی تهرانی، ازسدهٔ سیزدهم، که فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰) و محمدشاه (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴)راستایش‌کرده‌است،ویک‌قصیده در جلوس ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) سروده است.

25005 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۱۹۱ (۶۸۰ف) : نستعلیق‌خوش‌شایدنسخهٔ اصل،سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده درستایش‌فتحعلی‌شاه‌ومحمد شاه ودیگردرباریان‌وقصیده‌درجلوس‌ناصرالدین شاه ، قطعه . **آغاز:** شاه‌کهن شد مقیم‌کاخ‌جنان را ، ۱۷۳ص۱۵ س [ف. دکتر بیانی:۴۶۳].

دیوان فخرالدین عراقی = دیوان عراقی

دیوان فخری = جواهر منظوم

از علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه فخری، که یاد او در «رصد خانهٔ مراغه : ۲۹۳» گذشت .

25006 ـ **مجلس** ۱۲۹۳ طباطبائی : نسخ سیدمحمدحسینی برغانی،دوشنبهٔ۲۱ذیحجهٔ **۱۲۹۵** (ص۴۴۵ـ ۴۷۲ مجموعه) [رؤیت].

25007ـ**دانشگاه**۳۵۷۹: نستعلیق‌محمد علی‌میرزا پسر نجفعلی‌همدانی، ج۱/**۱۲۹۷** در تهران، دارای : غزل و رباعی ومعمانزدیک به ۶۰۰ بیت، ۴۸گ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۶] .

دیوان‌فخری هروی

فخرالدین بایقرا خوشنویس.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱۴(فخری)ـ فرهنگ سخنوران: ۴۳۴ (فخر) .

25008ـ دانشگاه ۳۱۰۷ه: نستعلیق سدهٔ ۱۴، غزلهاست با تخلص فخری گویا همو. آغاز: دردا که درد هجران ازحد گذشت مارا ـ زین درد اگر بنالیم معذور دار مارا. انجام: کنون زخیل سگانت شمار فخری را ـ که هست برسرکویت از آن شمار یکی [ف. دانشگاه ۱۱ :۱۰۶۲].

دیوان فدا

25009ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۵۸: نوشتهٔ پربت دای کهتر، ۱۲۲۸، ۱۰۱ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۱].

دیوان فدا (فرهنگ)

که بروزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲ــ۱۲۵۰) میزیسته و منشی ومستوفی و آموزگار دربار بوده، و بیشتر در آذربایجان و بویژه در خوی بسر میبرده، با سنگلاخ دوست بوده، و تخلص فرهنگ ازاو گرفته است [دانش پژوه] .

25010ـ دانشگاه ۲۹۱۶: نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، متن و هامش، با تخلص فدا، تخلص فرهنگ در آن دیده نمی‌شود، قصیده وقطعه‌هایی است در ستایشهای مذهبی ودرباری، ونامه‌های منظوم به درباریان، ماده تـاریخ ۱۲۸۴ دارد، آغاز: بنام خداوند بی مثل وهمتا، ۲۴ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۷۱] .

دیوان فدای اردستانی

میرزا سعید، که در اصفهان میزیسته، و در دربار محمدشاه (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) جای یافته، و در ۱۲۴۳ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱۴ـ فرهنگ سخنوران: ۴۳۶ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۳۸۲.

25011ـ تهران، سلطنتی ۴۷۷۱ (۴۷۱ ف) : نستعلیق زیبا ، گویا میرزا محمدحسین کاتب السلطان شیرازی سدهٔ ۱۳ ، زرین. دارای: قصیده، غزل . آغاز: اول دفتر بنام ایزد دانا ـ صانع و پروردگار وحی وتوانا، ۸۰ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی : ۴۵۱] .

دیوان فدایی

ناشناخته . در ذریعه وفرهنگ سخنوران در واژهٔ فدایی ازسیزده تن با این تخلص یادشده است .

25012ـ بادلیان ، ۳۷۸/۷ اوزلی : با تاریخ ۱۰۶۷ در دفتر. فیلم آن درادانشگاه ش ۱۲۲۸ هست [فیلمها : ۵۸۱] .

25013 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۳۵۸ س : بی تاریخ (گ ۱ـ۲۲۰) سپس «تجوید منظوم» آغاز: چوخدا خواست که ازازل کند آفرینش عالمی [مخطوطات، نصرالله طرازی ۱: ۱۸۲].

دیوان فدایی قندهاری

رستم میرزا صفوی فرزند سلطان حسین میرزا فرزند بهرام میرزا فرزند شاه اسماعیل، از روزگار اکبر پادشاه هند (۹۶۳ـ۱۰۱۴).

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۴۳۶.

25014ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۶۴۳SpiVI۴۱: نستعلیق، ۱ ذیقعدهٔ ۱۰۴۸ آغاز: درآمد دست زهر جانب گلستان آب [ف. عبدالله ۲: ۵۰۰] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲۴].

دیوان فدایی گرازی

صاحب دیوان ابوشجاع محمد اسماعیل فرزند محمدهادی، از دانشمندان شیعی روزگار فتحعلیشاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) .

25015ـ عبدالحسین بیات: نسخ محمد

کاظم فرزند نوروز علی ، در **۱۲۴۶** ، پیرامن ۱۰۰۰۰ بیت دارد . **آغاز:** یامن‌بالعلم‌یشرح الصدر.. ای خالق‌جملهٔ خـلایق [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۱] .

25016ـ **دانشگاه**۱/۲۷۸۶: نستعلیق **۱۲۵۹** (س ۸ـ۸۰). **آغاز:** یارب‌به‌ضیاءچشم بینش [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۳۸] .

دیوان فرات یزدی

عباس فرزند محمدکاظم زاده‌در۱۲۷۳خ. دیوانی از او در تهران ۱۳۲۳ خ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱۶ـ فرهنگ‌سخنوران ۴۳۷ .

25017ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی ، ۲۴گ [ف. خطی، سید عـبدالعزیز طباطبایی] .

دیوان فرحت

فرحت‌الله‌خان، فرحت، درگذشتهٔ۱۱۹۲ ؟ .

25018ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۷۱ pi VI ۶۹۲(۵۷۵ف): نیم‌شکسته‌تاریخ یادنشده . دارای: غزل ، قطعه ، رباعی **آغاز:** دل ندارد طاقت نیرنگ انداز ترا [ف.عبدالله ۲: ۴۰۴] .

دیوان فرخی سیستانی

حکیم ابوالحسن علی فرزند جولوغ ، درگذشتهٔ۴۲۹. کشاورزبوده ازپی‌برگی به‌دربار ابوالمظفر چغانی‌روی‌آورده‌سپس به‌دربارمحمود غزنوی راه یافته است. دیوان اوبارهاچاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۰ ـ ف. مشار: ۷۴۸ .

25019ـ **رضوی**۵۰۸ ادبیات (۴۷۲۸): نستعلیق هند، **۱۱۲۵** از دوسه نویسنده، پیرامن ۱۵۰۰ بیت [ف. رضوی۷ : ۴۸۰] .

25020ـ **تهران،** ادبیات ۱۲۵د: نسخ سدهٔ **۱۲** ، بانسخه بدلهایی از قزوینی، ۲۱۲ گ۲۰ س [ف .ادبیات ۱: ۲۶۶].

25021ـ **لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۲۱۲ ، ۸۷۱ دیو : نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳** ، ۲۷۲گ ، ۱۵س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۳۷۵] .

25022ـ **لاهور،** پنجاب پبلك‌لائبریری ۲۱۲ ، ۸۷۱ قصا : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳** ، قصایداوست، ۲۱۶گ۱۷س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۷۶] .

25023ـ **مشهد،فرخ**۲۸۸: نسخ‌خوش **۱۲۱۰** . نسبت به نسخهٔ چـاپی برتریها دارد [نسخه‌ها ۳: ۹۱]

25024ـ **ملك**۵۳۸۴: نستعلیق**۱۲۴۹**، دارای: قصیده به ترتیب تهجی، ترجیع، قطعه ۲۶۶گ۱۴س[رؤیت] .

25025ـ **رضوی**۵۰۲ ادبیات(۴۷۲۲): نستعلیق ۱ محرم **۱۲۵۳** پیرامـن سه چهارم سروده‌های اوست [ف. رضوی۷: ۴۷۷].

25026ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۱۳۸۷: رمضان **۱۲۵۳** ، ۲۱۷ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

25027ـ **تهران**،ملی۸۸۵ف: تحریری خوش عزیز فرزند میرزا عبدالله‌مشهور به‌میرزا جان تفرشی، چهارشنبه ۱ع۵/**۱۲۶۰**. بامهر ولیعهدی‌مظفرالدین‌شاه، ۳۵۸ص۱۵س. بدینگونه قصاید (مرتب) ترجیعها، غزلها(نامرتب) رباعیها (نامرتب) [نسخه‌ها ۴ : ۱۴۶ ـ ف. ملی ۲ : ۴۱۹] .

25028ـ **رضوی**۵۰۵ ادبیات(۴۷۲۵):

نستعلیق یوسف فرزند محمد علوی خراسانی، رجب **۱۲۶۳** بدستور یحیی‌خان ایلخان. کامل است ونسبتاً کم غلط [ف. رضوی۷: ۴۷۹] .

25029ـ **دانشگاه**۳۱۱۲: شکسته‌نستعلیق هدایت **۱۲۶۵**، با دویادداشت ازاو ویادداشتی ازمحمد ربیع حسینی ۱۲۷۰، نزدیك ۷۸۰۰ بیت دارد [ف. دانشگاه۱۱: ۲۰۶۷].

25030ـ **مجلس** ۵۷۷۰ فهرست‌نشده: نستعلیق‌زیبای حکیم‌پسروصال‌شیرازی، **۱۲۶۹**، زرین[رؤیت] .

25031ـ **مجلس**۱۰۳۶: نستعلیق‌زیبای علیرضاحسینی کاتب شیرازی، **۱۲۶۹**، درشیراز، زرین، پیرامن ۸۲۰۰ بیت دارد، ۲۶۲ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۶۹] .

25032 ـ **دانشگاه** ۴۹۹۳ : نستعلیق ج ۱/ **۱۲۷۸**، ۲۲۵ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۸۰] .

25033ـ **مجلس**۲۴۷۱: شکسته‌نستعلیق عبدالعلی متخلص به مینا ، **۱۲۷۹** ، دارای ۷۴۰۰ بیت قصیده [ف. مجلس۸: ۱۶۹] .

25034ـ **رضوی**۹۰۵۰ادبیات (۶۰۸۸): نسخ ملاحیران یزدی **۱۲۸۸** همراه با دیوان ازرقی وابوالفرج رونی [ف. رضوی۷: ۴۸۱].

25035ـ **تهران،** ملی۲۹ فهرست‌نشده: نستعلیق خوش‌محمدصادق‌شریف شیرازی‌فرزند محمدکاظم‌درسه‌شنبه۲۹شوال**۱۲۸۹**. بدینگونه: قصاید (مرتب) ترجیعها ، مقطعات ، باز قصاید (نامرتب) سه‌رباعی، [نسخه‌ها۴: ۱۴۷].

25036ـ **مجلس** ۵۲۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: برآمدنیلگون‌ابری، ۲۰۹گ ۲۱س [رؤیت] .

25037ـ **مجلس** ۴۸۹۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: برآمدنیلگون‌ابری، پایان‌افتاده، ۱۸۸گ ۱۹ س [رؤیت] .

25038ـ **تهران،** اصغر مهدوی۴۶۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بایادداشت۱۲۸۹ [نسخه‌ها ۲: ۷۷] .

25039 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۳ ج : شکسته نستعلیق سرخوش، آدینهٔ ۹ صفر (سدهٔ **۱۳**) درکرمان برای‌علی‌خان قراگزلو، ۲۸۷ گ۱۴ س [ف . ادبیات ۱: ۲۶۶].

25040ـ **مجلس**۲۴۷۰: شکسته‌نستعلیق صبوری شاعر ، سدهٔ **۱۳** ومقابلهٔصبوری ملك‌ـ الشعرای آستان قدس، دارای: قصیده و غزل و قطعه ورباعی، رویهم ۴۵۰۰ بیت [ف .مجلس ۸ : ۱۶۸].

25041 ـ **رضوی** ۵۰۴ (۴۷۲۴) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، چهاربرگ‌افتادگی‌دارد[ف. رضوی ۷ : ۴۷۸] .

25042 ـ **تهران**،ملی۱/ ۲۱۰فهرست نشده: شکستهٔ خوش‌سدهٔ **۱۳**(ص۱ــ۳۰)، زرین [نسخه‌ها ۶: ۲۱۳] .

25043ـ **تهران**،ملی۱۴۴ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، ترجیع،غزل، رباعی، ۴۴۱ص ۱۸س [نسخه‌ها۴: ۱۴۸ وف. ملی۱ : ۱۳۸].

25044ـ **مجلس**۱۰۳۷: شکسته نستعلیق محمدخان سرهنگ پسرحیدرخان‌سرتیپ‌افشار در **۱۳۰۴** بدستورامیر نظام‌گروسی (حسینعلی خان) . دارای: قصیده ترجیع‌بند،غزل،رباعی همه پیرامن هشتهزاربیت، زرین، ۲۲۴ گ۱۹ بیت [ف. مجلس۳: ۳۷۰].

25045ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۲۹۵ : نستعلیق‌محمد علی‌عبرت نایینی، دوشنبهٔ ۲۹ج **۱۳۳۷/۲** ، بدستورحسنعلی‌خان‌مستشارالملك و تصحیح ومقابله ازهمو [رؤیت].

25046ـ **همدان،** کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۱۰۲ : نوشتهٔ محمد علی مهداوی ، **۱۳۴۲** ،

بدستور بهاءالملك قراگزلو [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

25047ـ مجلس ۲۴۷۲: نسخ عبرت نایینی مصاحبی، **۱۳۴۶**، برای ملك‌الشعراء بهار، دارای: قصیده و ترجیع وغزل ورباعی، رویهم ۸۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۶۹].

25048ـ مجلس ۱۰۳۸: نسخ گویا عبرت نایینی، سدهٔ **۱۴**، ۸۳۰۰ بیت، ۲۲۹ گ ۱۹ بیت [ف. مجلس ۳: ۳۷۰].

25049ـ دانشگاه ۵۰۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۲۲۲ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۱۰۸۳].

25050ـ رضوی ۵۰۶ (۴۷۲۶): نستعلیق سدهٔ **۱۴**، پیرامن ۶۰۰ بیت [ف. رضوی ۷: ۴۷۹].

25051ـ رضوی ۵۰۷ (۴۷۲۷): نسخ ساعی، سدهٔ **۱۴**، پیرامن ۴۱۰۰ بیت [ف. رضوی ۷: ۴۸۰].

25052ـ مجلس ۴۷۵۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۲۰۹ گ ۲۷ س [ف. مجلس ۱۳: ۱۴۵].

25053ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۸۶: نستعلیق زیبای گویا سلطانی کرمانشاهی، تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده، ۷۱ گ [ف. خطی. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

25054ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۹۵ Api/VI ۱ A: نستعلیق، بی تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۱۳۴].

دیوان فردی

که به فارسی و ترکی میسروده است. در ذریعه ۹: ۸۲۳ از فردی اردبیلی سدهٔ دهم و فردی تبریزی و نیز از سدهٔ دهم یاد شده است.

25055ـ موزهٔ بریتانیا ۸۱۱۱ Or: سدهٔ **۱۳**، به فارسی و ترکی [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

دیوان فرشته

محمدقاسم هندوشاه، از سرایندگان دربار عادلشاه دکنی، که یاداو در «دستورالاطباء: ۵۳۴» گذشت.

25056ـ موزهٔ بریتانیا ۵۹۳۲ Or: سدهٔ **۱۱**، غزلهاییست [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

دیوان فرصت شیرازی

میرزا محمد نصیر فرزند جعفر بهجت، نگارندهٔ «آثارالعجم» و جز آن (۱۲۷۱-۱۳۳۹). دیوانی از او بنام «دبستان‌الفرصه» بسال ۱۳۳۳ در بمبئی چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۲۴ ـ ریحانة‌الادب ۳: ۲۱۱ ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۰۱ ـ سخنوران نامی معاصر ۲: ۲۰۴ ـ ف. مشار: ۶۴۷.

25057ـ مجلس ۳۲۳: نستعلیق **۱۳۳۱** گزیدهٔ غزلها وقطعه‌هایی از وست. **آغاز**: تو بدلبری وشوخی ببری دل پری را ـ پری از تو دلبر آموخت طریق دلبری را، ۳۹ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲: ۱۸۸].

دیوان فرقتی کاشانی

میرزا ابوتراب بیگ فرزند خواجه میرزا علی انجدانی یا جوشقانی، پدرش وزیر ولیجان ترکمان موصلو حاکم کاشان از جانب شاه محمد صفوی (۹۸۵ - ۹۹۵) بوده است، درگذشتهٔ ۱۰۲۶ یا ۱۰۲۷. نخست کامی وسپس فرقتی تخلص کرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۲۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۳.

25058ـ دانشگاه ۴۵۰۱/۱: نستعلیق نزدیک **۱۰۴۸** زدین، (ص ۹-۵۲) با دیباچه‌ای

به نثر ازعبدالکریم فرزندمیرزا علی کاشی درسرـ گذشت او(ص۱ـ۹) دارای قصیده، غزل، رباعی بترتیب تهجی[ف. دانشگاه۹ : ۱۲۷۰].

25059 ـ دانشگاه۱/ ۳۷۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱ـ۱۰۷) زدین ، بادیباچه‌ای در سرگذشت سراینده، بامادهٔ تاریخ مرگ او۱۰۲۵ دارای: قصیده و ترجیع بند و ساقینامه و ترکیب بند ومثنوی وحکایت حاتم طائی(ناقص) و غزل و تك بیت وهجو ورباعی [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۳۳] .

25060 ـ مجلس ۳۰۳۳/۵ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** با۴ دیوان دیگر [نسخه‌ها۵: ۱۸۹] .

25061ـ تهران ، سلطنتی ۶۵۰/۲ (۵۳۴ ف) : نستعلیق خوش عبدالرشید ، سدهٔ **۱۱** ، زدین، گزیده‌ایست . **آغاز:** بی‌تاب دلم گویدپندی ـ افتادچوتاب درکمندی [ف.دکتر بیانی : ۵۷۴].

25062 ـ تبریز ، ملی ۲۸۰۲/۳ : نسخ تعلیق ، **۱۲۴۳** یا **۱۲۶۳**، بدون ترتیب، ۳۰گ ۱۶ـ۱۷ س[ف. ملی، تبریز۱:۶۷].

25063ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۶:۵۹۸].

دیوان فروغ

25064ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۸۷/۱ : شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۴**[نسخه‌ها۵: ۶۴۷] .

دیوان فروغ

سیدرضا، که یاد او در «کلیات :۱۸۸۷» گذشت .

25065ـ دانشگاه۲۸۴۴: در«کلیات» او بخامهٔ خودش ، **۱۲۹۶**[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۷] .

دیوان فروغ اصفهانی

میرزا مهدی‌فروغ‌الدین‌فرزند محمدباقر بهجت، زاده درتبریز۱۲۲۳ وچون ملازم فریدون میرزا فرخ بوده است او را فروغ فرخی میخوانده‌اند .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۲۵ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۴ .

25066ـ دانشگاه۲۷۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۴۳۱ـ۴۸۱) **آغاز:** اکنون که شد میسر گلشن ریاض خلد ـ ازکف منه صراحی می‌تا میسراست [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۶۰۰].

دیوان فروغ تبریزی

حاج عبدالله ، بافروغ اصفهانی گفتگوی ادبی داشته وبه‌هندرفته‌دربنارس۱۲۱۰ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۲۶ـ فرهنگ سخنوران ۴۴۴ ـ دانشمندان آذربایجان: ۲۹۶.

25067ـ دانشگاه۱/۳۹۵۷: نستعلیق ۱ شوال **۱۲۹۳** (ص۱ـ۱۳۱) قصیده‌های اوست [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۹۵۵] .

دیوان فروغی

25068 ـ ملك ۴۸۳۳/۲ : شکسته نستعلیق، سدهٔ **۱۳** (۶۶ر ـ ۱۲۸پ) رباعیها و سپس غزلها بترتیب تهجی است [رؤیت].

25069ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**. [نسخه‌ها ۵ :۶۲۷].

دیوان فروغی بسطامی

میرزاعباس فرزند آقاموسی(عراق۱۲۱۳ـ تهران ۱۲۷۴) . دیوان اوبسال ۱۲۷۲ وپس ازآن چندبار چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۲۷ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۵ ـ ف . مشار ۷۴۹ .

25070ـ **تهران**، سلطنتی ۴۷۹(۶۸۱ ف) : نستعلیق زیبای محمدحسین تهرانی، شعبان **۱۲۷۰**، زرین. دارای: قصیده، غزل همه در ستایش ناصرالدین‌شاه. **آغاز**: فرمود خدا بزرگی آئین من است، ۹۰ ص۱۲س [ف. دکتر بیانی. ۴۶۴] .

25071ـ **تهران**، ملی ۷۷۸ف: شکسته نستعلیق خوش محمد ساوجبلاغی ، در **۱۲۷۱** برای ناصرالدین‌شاه، زرین، گزیده ایست **آغاز**: عهدی ازعهد ملك ناصرالدین خوشتر نیست، ۴۶ گ ۷ س [ف. ملی۲: ۳۰۲] .

25072ـ**ملك** ۵۴۰۹: شکسته نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ **۱۲۸۶** درسپاهان. گزیده ایست دارای: غزل، ۵۴ گ. **آغاز**: کی رفته ز دل که تمنا کنم ترا [رؤیت] .

25073ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۱(۶۸۲ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**. تنها قصیده‌هاییست در ستایش ناصرالدین شاه، زرین، **آغاز**: مکن حجاب وجودت لباس دیبا را، ۷۳ص [ف. دکتر بیانی: ۴۶۵] .

25074ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق محسن ظلی، ۸ ذیحجهٔ **۱۳۵۸**، ۲۴ص ۱۳ س [یادداشتهای آقای دیباجی].

25075ـ **دانشگاه** ۳۶۷۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، غزلهای اوست، آغاز در حرف الف وانجام درياء افتاده ، ۸۴ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۸۵] .

25076ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۶۵۷ مج : در دفتر مؤرخ **۱۳۴۹** [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

دیوان فروغی همدانی

فروغی عطار قزوینی ، بروزگار شاه عباس یکم (۹۹۵ ـ ۱۰۳۸).

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۲۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۵.

25077ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۴۳: نستعلیق شنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۲۸۶** در اصفهان [رؤیت].

دیوان فرهنگ شیرازی

میرزا ابوالقاسم فرزند میرزا کوچك وصال، (۱۲۴۲-۱۳۰۹). خوشنویس.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۲۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۴ـ گلشن وصال : ۴۰۰ .

25078ـ **تهران**، ادبیات ۸۱ حکمت: شکسته نستعلیق منصور وصال، سدهٔ **۱۴**، دریك جنگ [ف. ادبیات۲: ۱۰].

دیوان فریبی = دیوان شاپور

دیوان فرید احول

فریدالدین اصفهانی ، بروزگار سعدی میزیسته وسعدبن زندگی ، سدهٔ هفتم، راستایش کرده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۳۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۶ .

25079 ـ **رضوی** ۹۶۵/۸ ادبیات (۴۹۵۵) : صدرالدین محمد فرزند جعفرعلی معمار اصفهانی **۱۰۳۹-۱۰۴۱**، ۳۰۰۰ بیت با سرگذشت کوتاه او در ۱۳۱ ص در مجموعه [ف. رضوی۷ : ۸۱۵] .

25080ـ **ملك**۲/ ۵۳۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . همراه ۲۹ دیوان دیگر، زرین (ص۴-۳۲ هامش) انجام افتاده [رؤیت].

25081ـ**رضوی** ۵۱۰ ادبیات (۹۳۲۸): نستعلیق سرخوش هروی که درمشهد میزیسته ۱۵ ع۲/ **۱۲۶۱** هشتصد بیت است همراه با دیوان

ازرقی وامامی هروی[ف . رضوی۷: ۴۸۱].

25082ـ موزهٔ بریتانیا۳/۲۹۹۵ Or: نوشتهٔ جعفرقلی فرزند محمدتقی جاجرمی. آدینهٔ ۱۰ رمضان **۱۲۶۴** برای ملك الشعراء میرزا سرخوش. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۷۰۲ و۱۴۷۱ هست [فیلمها ۵۲۵ و ۶۰۶].

25083ـ رضوی ۵۱۱ادبیات(۶۳۱۹): نستعلیق مغلوط سدهٔ **۱۳**، تنهاقصیده است وکامل نیست [ف . رضوی ۷: ۴۸۲].

25084ـ مشهد، فرخ۲۷: نبشتهٔ آقای فرخ و آقای جواهری در**۱۳۳۰** [نسخه‌ها ۳ : ۹۱].

دیوان فصیح هروی

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۳۴ (فصیح هروی وفصیح خراسانی) .

25085ـ مدینه، عارف حکمة ۱۷۸: نوشتهٔ **۱۰۵۶** ، باغزلها ، ۳۵۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۷] .

25086-87ـ مدینه، عارف حکمة ۱۷۵ و۱۹۴ : دونسخه تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۴۸۷] .

25088ـ تهران، فخرالدین نصیری : تاریخ یاد نشده [ذریعه۹: ۸۳۵].

25089ـ بنگال ایشیاتك ۱۰۲ دیوان (۱۱۲۶) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۱۱۳] .

دیوان فصیحی خراسانی

میرزا فصیحی هروی انصاری فرزند ابوالمکارم، زنده در۱۰۳۱، ملك الشعرای خراسان، شاه‌عباس (۹۹۵ـ۱۰۳۷) در۱۰۲۷ اورا به‌اصفهان برد، و گویا در۱۰۴۹ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۳۴ـ فرهنگ سخنوران: ۴۴۹ .

25090 ـ بانکی‌پور ، [ذریعه ۹ : ۸۳۵] .

دیوان فضلی

ناشناخته . در ذریعه وفرهنگ سخنوران در واژهٔ فضلی ازپنج تن بااین تخلص یاد شده‌است.

25091ـ پاریس S.P. ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲**، درهامش دفتر، **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۱۳۱۸و۱۳۱۹ هست[فیلمها ۱: ۵۹۳] .

25092ـ دانشگاه۴۵۷۷: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین ، دارای: غزل ورباعی، نزدیك به ۴۰۰۰ واندی ، ودر پایان بندیست به‌نثر در سه صفحه ونیم دربارهٔ سراینده . **آغاز:** چوگل بشگفته درباغ خرد صدگونه مشکلها، ۱۷۶گ ۱۲ س[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۵۱۰] .

25093 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۱۷ Or : نوشتهٔ **۱۰۶۹** [نسخه‌ها۴: ۶۷۹].

دیوان فضولی بغدادی

محمد، که یاد اودر « توحیدیه : ۱۱۰۱» گذشت. دیوان او ترکی است وغزلهایی به‌فارسی نیز دارد .

25094ـ سپهسالار۳۰۷ : نستعلیق روزگار سراینده، سدهٔ **۱۰**، زرین، ۱۵۱گ ۱۲ س [ف. سپهسالار۲: ۶۴۷] .

25095 ـ سپهسالار ۳۰۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، دارای: غزل ورباعی، از دیباجه‌دو برگ افتاده، ۸۵گ ۱۵ س[ف. سپهسالار ۲ : ۶۴۸] .

25096ـ سپهسالار۳۰۵: نستعلیق رجب فرزند محبعلی شاملو در **۱۰۶۹** بدستور زال

بیگ‌یوزباشی، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۶۴۷:۲] .

25097ـ تهران، اصغرمهدوی ۱/۲۸۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، دارای : قصیده‌های ترکی با دیباجه ، غزلهای‌فارسی‌بادیباجه،غزلهای‌ترکی [نسخه‌ها ۱۰۷:۲] .

25098ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۲:۷۷].

25099ـ **سپهسالار**۳۰۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، باچندبرگ نونویس، ۱۱۳ گ۱۵س[ف. سپهسالار۲:۶۴۶].

25100ـ **تهران**، ادبیات۲۲۸ج: نسخ سدهٔ **۱۱**،زرین ، دیوان‌ترکی اوست‌باچندغزل فارسی درپایان، [ف. ادبیات ۱:۲۶۷].

25101ـ **دانشگاه**۴۵/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، غزلهای‌اوست (س۵۰) [ف.دانشگاه ۱۲۴۱:۹].

25102ـ **ملك**۵۰۳۲: نستعلیق‌ملامحمد حسین‌فرزند اسماعیل‌دولت‌آبادیع۱/**۱۲۶۱**، دیوان ترکی اوست باچند شعر فارسی و ملمع [رؤیت].

104ـ25103ـ **موصل**، مدرسهٔیحیی پاشا۱۵و۱۶ : درفهرست آمده فارسی وترکی دارد[ف.موصل : ۲۲۸] .

25105ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۳۵: ۷۲ گ[نسخه‌ها۵: ۴۸۷].

25106ـ**مجلس**۴۹۸۷: نستعلیق،زرین با دیباجه ، ۱۱۸ گ۹ س [ف . مجلس ۱۴ : ۲۷۹] .

25107ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰۶ ادب فارسی: نستعلیق تاریخ یادنشده،بادیباجه ،۹۱ گ ۱۶س [مخطوطات ۱:۱۸۲].

دیوان فطرت

میرزا معزالدین‌محمد فرزند میرزافخرای مشهدی ، پدرانش ازسادات قم بوده و خود از خراسان بروزگاراورنگ‌زیب(۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) به‌هند رفته و تخلص خود راازفطرت به‌موسوی برگردانده است، درگذشتهٔ ۱۱۰۶ .

بنگرید:ذریعه۹: ۸۳۹ـفرهنگ سخنوران: ۴۵۱ .

25108ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۹۹A ۳۷۰۰: نستعلیق**۱۱۹۲**[ف. عبدالله۲: ۵۴۸] .

25109ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۴۲۲/۱/۴۴۷۲: نوشتهٔ۷ع۱/**۱۲۳۲** (۱۸۱۷ م) انجام افتاده[ف. دکتر محمد بشیر حسین۱ :۱۲۴] .

25110ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۹۹ ۳۸۱۷: نستعلیق بی‌تاریخ . **آغاز:** شدبلند ازپستی ماجون‌نگین دان نام‌ما [ف. عبدالله۲:۵۴۸] ازکتابهای‌پرفسورشیرانی بوده [ف . دکتر دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۲۴] .

25111ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۱۵ ۲۸۲(۵۳۸ف) : نستعلیق‌احمد خان پیشاوری[ف. عبدالله۲:۳۷۸] .

25112ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۰۳دیوان (۸۷۳) :شکسته،تاریخ‌یادنشدلقب اودرفهرست معین‌الدین یاد شده است[ف. بنگال:۱۱۳].

دیوان فغانی شیرازی

بابافغانی ، سرایندهٔ دربار سلطان یعقوب (۸۸۴ـ۸۹۶) درتبریز، وشاه‌اسماعیل(۹۰۷ـ۹۳۰) ، درگذشتهٔ ۹۲۵ چاقوسازبوده‌ونخست سکاکی تخلص میکرده است . دیوان‌اودرهند و سپس بکوشش احمدسهیلی خوانساری۱۳۱۶خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۴۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۱ـف . مشار: ۷۱۸ .

25113 ـ ملك ۶۲۵۲: سدهٔ ۹ـ۱۰، آغاز وانجام افتاده ، غزلهاییست نامرتب [رؤیت] .

25114ـ مجلس ۸۴۳۲/۷ فهرست نشده: سدهٔ ۱۰ ، زرین، همراه ۷ دیوان دیگر [رؤیت].

123ـ25115ـ هندوستان، رامپور، کتب خانهٔ رضا: نه نسخه است، کهن ترین آنها نوشتهٔ ۹۲۵ در ایران است [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۹].

25121 ـ تهران ، سلطنتی ۶۵۳/۴ (۷۱۰ف) : همراه « دیوان شاهی سبزواری : 23756»، نوشتهٔ ۹۶۸ [ف. دکتر بیانی: ۵۱۷].

25125ـ تهران ، ملی ۲۹۰/۷ ف : نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده، ۹۷۹ (درش ۴) (ص۴۵۶ـ۵۴۶) دارای: غزل و رباعی، زرین، آغاز افتاده [ف. ملی ۱: ۲۸۴].

25126ـ تهران، مهدی بیانی: نستعلیق مجدالدین علی قوسی شوشتری، ۹۹۵، ش ۳ دفتر [نسخه‌ها ۱: ۱۵]

25127ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۴۷: نوشتهٔ ۱۶۰۰ م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

25128ـ تهران، سلطنتی ۱۰۱۱۷/۶ (۷۱۲ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ . دارای : غزل (مرتب) ، رباعی. آغاز: ای سرنامه نام تو عقل گره گشای را [ف. دکتر بیانی: ۵۲۷].

25129ـ تهران ، سلطنتی ۶۶۱/۶ (۷۲۳ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، دارای : قصیده، غزل، رباعی. آغاز برابر شمارهٔ پیشین [ف. دکتر بیانی : ۵۵۰] .

25130ـ تهران ، ملی ۱۱۳ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین. دارای: غزل، قطعه ، رباعی . آغاز: جای آنست که خون سر زند، ۲۴۵ص ۱۲س [نسخه‌ها ۴: ۲۵۹] .

25131ـ دانشگاه ۲۰۰۰: نستعلیق محمد حسین جلایر، سدهٔ ۱۰، زرین. دارای: قصیده، ترجیع، غزل ، ترکیب، مثنوی، ۱۹۹گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱: ۶۲] .

25132 ـ تهران، دهخدا ۷/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ [نسخه‌ها ۳: ۳۲] .

25133ـ تهران، ملی ۱۱۲ فهرست نشده: نستعلیق حاجی محمد کرمابه‌ای (دست برده کرمانی شده است) ۱۰۲۲، زرین. دارای: غزل، ترکیب ، قطعه. آغاز: ای سرنامهٔ نام تو عقل [نسخه‌ها ۴: ۲۵۷].

25134 ـ رضوی ۹۴۸/۱ ادبیات (۴۹۵۳) : نستعلیق امام ویردی، که درسپاهان میزیسته ۱۰۳۷ (ص۲ـ۳۳) [ف . رضوی ۷ : ۷۷۱] .

25135ـ مجلس ۵۹۹۶/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۱۰۳۴ در جنگ (ص۶ـ۲۴)، غزلهای اوست [ف. مجلس ۱۷: ۳۶۷].

25136ـ رضوی ۹۶۲/۴ (۴۹۵۱): نستعلیق خوش شکرالله ایموری، نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱، زرین (ص۴۱۲ـ۵۲۷) ، غزلهای اوست [ف. رضوی ۷ : ۷۹۷] .

25137ـ عبدالحسین بیات ۱ مج : پیرامن سدهٔ ۱۱ ، پیرامن ۳۳۵۰ بیت دارد ، زرین ، [نسخه‌ها ۶: ۶۷].

25138ـ موزهٔ بریتانیا ۸۰۰۷ Or : سدهٔ ۱۱، همراه دیوان همایون [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

25139 ـ دانشگاه ۳۵۱۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۱۹] .

25140ـ **سپهسالار** ۲۷۴۱: نستعلیق میرحسین صفوی، سدهٔ **۱۱**، دارای ۱۸۰۰ بیت با دیباجه‌ای که در آن تخلص رازی هست و امیرخان را ستوده است. زرین ، ۹۳ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار۲: ۶۴۸ و۴: ۵۱۹].

25141ـ **سپهسالار** ۲۹۱: نستعلیـق عبدالرشید دیلمی (شاید میرزارشید خواهرزادهٔ میرعماد درگذشتهٔ ۱۰۴۸) سدهٔ **۱۱**. دارای : ۲۸۰۰ بیت قطعه ، رباعی، غزل ، زرین، ۱۷۶ گ ۱۲س [ف. سپهسالار ۲:۶۴۸] .

25142ـ **تهران**، ادبیات ۲/۶۵ د : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳۳پ-۹۵ر) ازآغاز است تا حرف راء [ف. ادبیات۱:۲۶۸].

25143 ـ **دانشگاه** ۱۴۶۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین. **آغاز** : خطی که یك رقمش آبروی نه‌چمن است، ۱۶۹ گ۱۵س[ف. دانشگاه ۸: ۱۱۷] .

25144ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۰A ۳۰۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . **آغاز**: زبان خامه ندارد سررقوم رسوم [ف. عبدالله ۲: ۴۹۹]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف.دکترمحمدبشیرحسین۱:۱۵۴].

25145 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۰ ۴۸۹۹ : شکسته **۱۱۰۳** [ف. عبدالله۲: ۴۹۹] از کتابهای پروفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۲۵] .

25146ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱۰۷۲دیو: نوشتهٔ**۱۱۴۳**، ۹۹گ[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲:۱۰۲] .

25147ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۰۴دیوان (۱۳۹۷) : شکستهٔ **۱۱۹۱** [ف . بنگـال : ۱۱۳] .

25148ـ**تهران**،ملی ۶۷۷ف: نستعلیق خوش گویا سدهٔ**۱۲**، زرین، دارای غزل و رباعی، انجام افتاده ، ۱۲۳ گ۱۲ س [ف . ملی ۲ : ۱۷۷] .

25149ـ**مجلس** ۱۰۴۰ : نستعلیق خوب، سدهٔ **۱۳** با یادداشت **۱۲۶۳**. غزلیات اوست از الف تا دال درپیرامن ۱۸۰۰ بیت، زرین. **آغاز**: زهر دری که درآید هـمای دولت عشق، ۶۰ گ ۱۵ بیت [ف.مجلس۳:۳۷۴].

25150ـ**رضوی**۵۱۲ ادبیات(۴۷۲۹): نستعلیق هند اوایل سدهٔ **۱۳**. دارای غزل، قطعه، رباعی، ترجیع، دورباعی، مستزاد، پیرامن ۳۷۰۰ بیت [ف. رضوی ۷:۴۸۳] .

25151ـ **مجلس** ۱۰۳۹: نسخ عبرت نایینی، برای سردارمعظم خراسانی، در**۱۳۴۳** از روی سه نسخه که نسخه بدلهارا درزیر صفحه‌ها آورده .دارای: قصیده ازتاء تا میم، غزل، قطعه، رباعی در۵۰۱۶ بیت. **آغاز**: خطی که یك رقمش آبروی نه‌چمن است، ۱۱۹ گ۲۴ بیت[ف.مجلس ۳: ۳۷۳] .

25152ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۰B ۳۱۲۳: نستعلیق ج۱/**۱۲۵۰**. **آغاز**: ای ازلب تو خطبهٔ کلام قدیم را [ف.عبدالله ۲: ۴۹۹] .

25153 ـ **تبریز**، ملی۲۷۱۹: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۴:۲۹۷] .

25154ـ **مشهد**، فرخ۳۰۴: تاریخ یاد نشده ، گزیده‌ایست بانتخاب خود او [نسخه‌ها ۳:۹۱] .

25155ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۰م ادب فارسی: تعلیق زیبای بی‌تاریخ، زرین، ۱۸۷ گ ۱۲ س [مخطوطات۱: ۱۸۲] .

25156ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۱۵۳A ۱۰۳۲(۴۳۷): نستعلیق ۱۵

ابریل **۱۸۲۴** م [ف. عبدالله۲:۳۱۲].

25157 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب Kpi/VI۷۴ ۲۴۰۷ (۴۳۸): نستعلیق۲۳ صفر **۱۲۸۹** [ف. عبدالله۲:۳۱۳].

25158ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵۳ pi/VI۷۶۹ (۴۳۶): نستعلیق **۱۹۰۹** م. **آغاز:** ای سرنامه نام‌تو...[ف.عبدالله۲: ۳۱۲].

25159ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی (؟): غزلهای اوست تاردیف‌دا، انجام افتاده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۲۵].

25160 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۱۰۰۵/۲ H: تاریخ‌یادنشده[ف.فهمی‌ادهم ۱:۳۱۱].

25161ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۱۰۹۳/۳ H : [ف.فهمی ادهم۱:۳۱۲].

دیوان فقیر دهلوی

شمس‌الدین‌شاهجهان‌آبادی‌عباسی(۱۱۱۵–۱۱۸۳)، که یاد او درحدایق‌بلاغت:۲۱۳۲، گذشت.

بنگرید: ذریعه۹:۸۴۲ـفرهنگ‌سخنوران:۴۵۲.

25162ـ **پاکستان**، دانشگاه داکا ۴۰۱ DU: نوشتهٔ ۱۴پادشاهی شاه‌عالم‌گیر، سدهٔ **۱۱** (۱۷۷۳ م). **آغاز:** ای درطلب نام تو آواره نشانها [ف. حبیب‌الله:۱۲۴].

25163ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۰۵دیوان (۱۲۲۳): شکسته، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۱۱۳].

دیوان فلکی شیروانی

نجم‌الدین‌محمد(یاجلال‌الدین‌محمد مؤمن) از سدهٔ ششم، درستاره شناسی ماهر بوده و در ۵۷۷ درگذشته است. دیوان‌او باپیشگفتارمحمد هادی حسنخان در لندن ۱۹۲۹ م چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹:۸۴۶ـفرهنگ‌سخنوران: ۴۵۴ ـ ف. مشار: ۷۴۹.

25164ـ **تهران**، سلطنتی ۴۶۴(۳۵۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰**، دارای: قصیده،غزل، قطعه، رباعی. **آغاز:** سپهرمجد ومعالی‌محیط نقطهٔ عالم ـ جهان جود ومروت چـراغ دودهٔ آدم، دست‌کم‌یك برگ ازانجام افتاده، زرین، ۸۶ ص ۱۳س [ف.دکتربیانی:۶۹].

25165ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۵۸ ـ ۲۶۴ جنگ) ۲۹۵ بیت [ف. مجلس ۸:۱۳].

25166ـ **پاریس** ۷۹۹/۴: تاریخ‌یاد نشده، باسرگذشت‌اوازتقی‌الدین‌محمدحسینی، [بلوشه: ۱۲۴۲]. **فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۶۵۶** هست [فیلمها : ۵۲۰].

دیوان‌فنای زنوزی خویی

میرزاعبدالرسول‌فرزندمیرزاحسن(نه‌محسن) فانی فرزند عبدالرسول فرزندحسن. خود به فنا وپدرش به‌فانی تخلص‌میکرده‌اند. درگذشتهٔ ۱۲۶۳. اوفرزند میرزاحسن‌فانی است‌که یاداو در «بحرالعلوم: ۶۴۸»گذشت وبدلیل همنامی بانیای خود در ریحانه وجلد۲فهرست دانشگاه نادرست شناسانده شده‌اند.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۴۶ (فنا) و۹:۸۰۳ (فانی)ـطبقات اعلام الشیعه،کرام: ۷۳۰(فنا)و ۳۲۹(فانی) ـ ریحانةالادب۲: ۱۳۳ (زنوزی، حسن).

25167ـ**مجلس** ۵۱۵۸: نستعلیق میرزا عبدالرسول، ۱رمضان **۱۲۶۰**، بادیباجه‌ای‌به نثر سپس: باز این فغان وغلغله‌درزمانه‌چیست، ۱۹۴گ ۱۶–۱۵س [رؤیت].

25168ـ دانشگاه ۱۶۶: نستعلیق شکستهٔ خوب عبدالکریم، **۱۲۶۱** در تبریز. **آغاز:** باز این فغان وغلغله درزمانه چیست، ۱۱۰ گ [ف. دانشگاه ۲: ۶۳].

25169ـ **تبریز**، ملی ۲۹۶۲: نوشتهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

25170ـ **دانشگاه** ۱۵۳۸: نستعلیق علی محمد فرزندحاج امامقلی، ۱۵ شوال **۱۲۸۵**، **آغاز:** باز این فغان وغلغله، ۱۳۵ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۸: ۱۶۴].

25171ـ **تهران**، ملی ۷۲۹ ف: نستعلیق یوسف فرزند فضلعلی تبریزی، ۱۷ رجب **۱۳۱۶** با دیباچه‌ای به نثر و سپس مرثیه، ساقینامه، رباعی، ۲۰۰ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲: ۲۵۲].

25172ـ **تبریز**، ملی ۲۷۷۶: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

25173ـ **مجلس** ۸۵۰۵ فهرست نشده: مرثیه‌های اوست [رؤیت].

25174ـ **مجلس** ۸۸۸۵ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

دیوان فنایی

عبدالله فنایی مولوی، ازسدهٔ سیزدهم [نصرالله طرازی]. در ذریعه و فرهنگ سخنوران درواژهٔ فنایی این نام یاد نشده است.

25175ـ **قاهره**، دارالکتب: ۹۷ م ادب فارسی: تعلیق زیبای عبدالوهاب بغدادی حسینی شاگرد سراینده **۱۲۷۳** در بغداد، ۱۲۰ گ ۱۹ س. **آغاز:** ای ز تو ذات هر یك آیت کبرا [مخطوطات ۱: ۱۸۳].

دیوان فوجی نیشابوری

ملا مقیما فرزند میانهٔ ملاقیدی، زندهٔ ۱۰۶۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۵۰ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۷.

25176ـ **موزهٔ بریتانیا**: [ریو ۲: ۶۹۰ـ ذریعه ۱۲: ۱۱۳].

دیوان فوقی یزدی

فوق‌الدین احمد، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت.

25177ـ **دانشگاه** ۲۹۲۸: نسخ **۱۰۳۲**، گ ۱۰۵ ـ ۱۰۶ پاره‌شده، ۵۳ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۸۷].

25178ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۷۴].

25179ـ **ملك** ۱/۵۰۴: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** (۱ر ـ ۱۶ر) گزیده‌ای از غزلهای اوست و یك مثنوی [رؤیت].

25180ـ **مجلس** ۱۰۴۱: نستعلیق **۱۲۴۲** در «کلیات» او [ف. مجلس ۳: ۳۷۵].

25181ـ **ملك** ۲/۵۱۰۴: شکسته نستعلیق ابراهیم توپچی با تاریخ **۱۲۵۶ـ۱۳۱۶** در دفتر (۳۵ پ ـ ۵۹). دارای: غزل و رباعی [رؤیت].

25182ـ **سنا** ۱۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با یادداشت **۱۲۲۹**، ۳۵۰۰ بیت دارد، ۱۷۰ ص [نسخه‌ها ۶: ۴۴۸].

25183ـ **الهیات** ۱/۵۴۴ د: نستعلیق محمدعلی، سدهٔ **۱۴** (۱ر ـ ۶۴پ). دارای: رباعی وجز آن، آغازافتاده [ف. الهیات ۱: ۳۲۲].

25184ـ **دانشگاه** ۳۸۶۲: در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۴**. دارای: غزل، رباعی (ص۱-۴۴) [ف. دانشگاه۱۴: ۲۸۳۹] .

25185ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۶ Spi/VI ۴۹۶۶: شکسته‌آمیز، بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲: ۵۲۹].

دیوان فهیم ترک

بروزگار سلطان‌مراد وسلطان‌ابراهیم‌خان عثمانی که در۱۰۴۹ به‌پادشاهی رسیده‌است.

25186ـ **دانشگاه** ۲۲۷۳: نستعلیق عثمان فرزند محمد، سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین، مصور، شعرهاترکیست وفارسی‌نیزدارد، ۱۰۰گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۳۳].

دیوان فیاض

25187ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۲صفر **۱۲۳۶** [رؤیت].

25188ـ **آصفیه** ۱۹۶ قصاید: تاریخ یاد نشده، تنها قصاید است [ف. آصفیه ۳: ۵۱۴] .

دیوان فیاض لاهیجانی

عبدالرزاق، که یاد او در «سرمایهٔ ایمان: ۸۰۱» گذشت .

25189ـ **رضوی** ۵۱۳ ادبیات (۴۷۳۰): شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** نزدیک‌بروزگارسراینده زرین. دارای: قصیده، غزل ودیگر انواع شعر در پیرامن هشت هزار بیت [ف. رضوی ۷: ۴۸۳] .

25190ـ **دانشگاه** ۳۴۷۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲** . دارای: قصیده وغزل‌ورباعی، نزدیک ۵۰۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۸۱].

25191ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۶۷: ضمن مجموعهٔ معینای اردوبادی با تاریخ **۱۱۰۴** در دفتر، گزیده‌ایست (ص۷۳۳-۷۴۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۶] .

25192ـ **مشهد**، فرخ ۲۲۴: سدهٔ **۱۲**. دارای: قصیده، قطعه، ترکیب‌بند، دومثنوی، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

25193ـ **دانشگاه** ۲۵۵۴: شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده. دارای: غزل، رباعی، قصیده . درآن‌ازشاه‌عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) ستایش‌شده است، ۱۷۸گ [ف. دانشگاه۹: ۱۳۴۷] .

25194ـ **تبریز**، ملی۲۸۵۱: نوشتهٔ **۱۲۷۳** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷] .

دیوان فیاض همدانی

حاج آقا محمد، ازمعاصران .

بنگرید: بزرگان وسخن‌سرایان‌همدان: ۲: ۲۳۸، ۳۳۸، ۳۴۰ .

25195ـ **رضوی** ۹۳۹/۲ ادبیات (۸۲۳۴): نستعلیق‌خودسراینده‌همراه «نازونیاز» او، (ص۳۳-۵۲) سی‌ودوغزل‌ازوست [ف. رضوی ۷: ۷۵۸].

دیوان فیض

فیض‌الله. با ماده‌تاریخهایی‌ازبزرگان‌لاهور که‌آخرین آنها ۱۲۲۹ (۱۸۷۱م) است.

25196ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۶۶/۴۴۲/۲: تاریخ یاد نشده، غزلهای‌اوست وقطعه وماده‌تاریخ [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۵۰] .

دیوان فیض کاشانی

محمد فرزند مرتضی، ملامحسن، که‌یاداو در «تفسیرآیت امانت: ۵» گذشت، دیوان او در بمبئی ۱۳۰۰ وپس ازآن‌چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۵۰.

25197ـ **تهران**، ملی۹۳۷ ف : نسخ ابن سیدرکن‌الدین‌مسعود عقیل الدین حسینی، اواخر ج۱/**۱۰۸۵**،دارای: غزل ورباعی با دیباجه از خود او، ۳۴۳گ۱۷س [ف.ملی۲: ۴۷۶] .

25198ـ **تهران**، ملی۴/۴۵۸ف : با تاریخ **۱۰۸۸**دردفتر (ص۸۲۵ـ۹۴۷)۱۷س. بخشی از دیوان اوست بنام « ضروریات» ویژه تاریخ مرگ یارانش‌ویاتاریخ برخی‌ازرویدادها ومرثیه‌ها [ف.ملی ۱: ۴۴۴] .

25199ـ **مجلس**۲۴۷۳: نسخ سدهٔ**۱۲**، باهفت‌بیت مثنوی ازهمو بخامهٔ نوادهٔاوبتاریخ ۱۱۱۱، دارای : قصیده وقطعه، رویهم ۳۴۰۰ بیت[ف. مجلس۸: ۱۷۰].

25200ـ**همدان**، آقای‌قاسم‌برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بنام «شوق‌المهدی»است [نسخه‌ها۵: ۳۷۴] .

25201ـ **سپهسالار**۳۲۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، دارای:قصیده،مثنوی‌با۱۳۵۰بیت، ۷۰ گ ۱۰ س [ف. سپهسالار۴: ۵۲۰] .

25202ـ **سپهسالار** ۴۲۲ : شکسته نستعلیق **۱۲۳۲**،زرین . دارای: رباعی،غزل، مثنوی، رویهم پیرامن ۲۷۰۰بیت ، ۹۶گ۱۴ س [ف. سپهسالار۴: ۵۲۰].

25203ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۱۷ Or : نوشتهٔ**۱۲۳۲** در فهرست آمده : محسن فیضی ؟ باید هموباشد [نسخه‌ها۴: ۶۸۱].

25204ـ **مجلس**۴۲۷: نستعلیق**۱۲۷۸** دیوان غزلیات اوست‌که بنام «گلزار» خوانده شده است، ۱۴۵گ ۲۰ س [ف . مجلس ۲ : ۲۴۷] .

25205ـ **تهران** ، ملی ۳/۵۶۷ ف : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۸۷** دردفتر (ص ۳۷۰ـ ۳۹۸) ، غزلهای اوست [ف.ملی۲: ۵۹].

25206ـ **ملک**۵/ ۵۵۴۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (۱۳۹پ‌ـ۱۷۸پ) . دارای:غزل،قصیده، رباعی [رؤیت] .

25207ـ**ملک**۴/۴۸۱۸ :شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای : غزل (۱۷۸ پ ـ ۱۹۰) [رؤیت] .

دیوان فیضی

میرزا علی‌اکبر متولـی خاك فتحعلی شاه قاجار .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۵۳.

25208ـ **ملك** ۵۵۳۴:شکسته‌نستعلیق **۱۲۸۰**تا **۱۳۰۸** بخامهٔ‌خودسراینده. قصایدیست درستایش ناصرالدین‌شاه وشاهزادگان و سران قاجار وامامان، لغز ،مذمت‌دنیا، غزلیات‌نامرتب وباتخلص‌فیض ، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند، مسمط، رباعیات ، هزلیات، هجو اشخاص . برخی از شعرهاخط‌خورده وبرخی‌ازصفحه‌ها سفیدمانده، ۱۸۸گ و۱۷ س. **آغاز:** ای دورتر زفکرت و واندیشه وخیال ـ ادراك ذات پاك تو امری‌بود محال [رؤیت] .

دیوان فیضی دکنی

ابوالفض‌فرزند مبارك(م۱۰۰۴)که‌نخست فیضی وسپس فیاضی تخلص‌کرده ، و یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت . دیوان اودرهندچاپ شده است .

بنگرید : ف . مشار: ۷۵۰.

25209ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۱۱: نستعلیق زیبای‌سدهٔ**۱۰ـ۱۱**، آغازوانجام‌افتاده، ۶۲ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

25210ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱۴ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ شریف ج۲/**۱۰۱۴**، آغاز

بمانند (دارالکتب: ۷۴) گزیده‌ایست، زرین، ۸۹گ۱۴ س [مخطوطات۱:۱۸۳] .

25211ـ مجلس ۲۴۸۴ : نستعلیق ۱۰۱۶، با تصحیح بخامهٔملك‌الکلام‌در۱۳۳۷ دارای: قصیده وغزل ورباعی،رویهم۱۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۱۷۱].

25212ـ قاهره، دارالکتب۷۴م ادب فارسی : تعلیق ذیقعدهٔ ۱۰۴۲ در «کلیات» او [مخطوطات۱:۱۸۳].

25213ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۹۸۲ : درویش‌حسن‌ادرنوی، ۱۰۴۲، ۱۹۴ گ۲۱ س[ف. فهمی‌ادهم۱:۲۸۱].

25214ـ تبریز، ملی۲۸۶۷:در«کلیات» مؤرخ ۱۰۵۰ او [نسخه‌ها ۴: ۲۹۷].

25215ـ الهیات ۶۳۹ د : نستعلیق ۱۰۵۱، ۸۲گ ۹-۱۱ س [ف . الهیات ۱ : ۶۰] .

25216ـ سپهسالار ۳۲۰ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ ، دارای:قطعه، ماده تاریخ ، رباعی، ۲۱۲گ۱۷ س [ف. سپهسالا۲: ۶۵۲ و۴:۵۲۱] .

25217ـ دانشگاه۴۲۲۸:نستعلیق‌سدهٔ ۱۱،زرین ، دارای:غزل‌وقطعه ورباعی وقصیده [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۰۲].

25218ـ موزهٔ بریتانیا ۵۰۰۶ Or : سدهٔ ۱۱ ، سروده‌هاییست از او[نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

25219ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۰۸: تعلیق زیبای سدهٔ ۱۱ ، غزلهای اوست آغاز و انجام افتاده،۵۲گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

25220ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۹۸۳: پیرامن سدهٔ ۱۱، ۲۱۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم۱:۲۸۲].

25221ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب۶۲ Spi/VI ۴۲۰۰: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ . [ف . عبدالله۲:۵۱۷] .

25222ـ سنا ۷۵۷۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ ، زرین، آغاز وانجام‌افتاده[نسخه‌ها ۲:۲۲۹] .

25223ـ تهران، سلطنتی۳/۰۰..۶۰۰(۷۰۵ ف):همراه «دیوان سیف اسفرانگ:23683» ازسدهٔ ۱۱. آغاز:یاازلی‌الظهوریا ابدی‌الخفا [ف. دکتربیانی: ۴: ۵۰] .

25224ـ مجلس۲۴۷۵:شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، دارای: دیباچهٔ اودر سرگذشت‌خود وشرح آثار خود (ص۱-۴۴) وقصیده وترکیب بند وغزل وقطعه‌ورباعی‌وتك‌بیتها،رویهم۷۵۰۰ بیت [ف. مجلس۸:۱۷۲].

25225ـ نجف، امیرالمؤمنین ۳۵۸ : سدهٔ ۱۲،آغاز وانجام‌افتاده،۸۶گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

25226ـ تهران، دکترمفتاح ۲ مج : نستعلیق۴ محرم۱۲۴۰، درهامش «جهانگشای نادری» مؤرخ ۱۲۴۴ [رؤیت].

25227ـ دانشگاه۵۲۸۳:نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ، زرین، بادیباچهٔ مثنور و غزل و رباعی، ۱۹۲گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۲].

25228ـ تبریز، ملی ۲۷۶۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۴:۳۱۵] .

25229ـ بنگال، آسیایی ۱۰۶ دیوان (۹۱۱) : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۱۱۳] .

25230ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۱۴۷/۴۲۰۰: تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمدبشیر حسین۱:۱۲۵].

25231ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب

Api/VI۵۲ ۲۴۷ (۴۷۳) : شکسته آمیز **۱۲۲۵** [ف.عبدالله۲ :۳۳۷].

25232ـ **استانبول** ، طوپقـپوسرای H . ۱۰۹۳/۱: [ف. فهمی‌ادهم۱ :۳۱۲].

25233ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۲۱ : ۱۵۱ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۸].

دیوان فیضی شیروانی

سیدحسن (حسین) واعظ . از سدهٔ دهم.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۵۵ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۵۹ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۰۲ .

25234ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۱۱۸۴۳ Or: نوشتهٔ **۱۰۳۷** ، **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۱۸۸۰ هست [فیلمها : ۹۶].

ق

دیوان قاآنی

میرزا حبیب‌الله، که یاد او در « کلـیات : ۱۸۸۸» گذشت. دیوان اوبارها درایران وهند چاپ شده است .

بنگرید: ف. مشار: ۷۵۰.

25235ـ **مجلس** ۲/ ۴۷۰۴: نستعلیق ابن‌محمدکاظم ، **۱۲۶۳**(۵۷پ‌ـ۲۱۲ر)همراه «پریشان» [رؤیت].

25236ـ **مجلس**۱۱ ۲۶: نستعلیق‌محمد تقی آشتیانی ، **۱۲۶۹**، دارای: قصیده نزدیك به ۵۶۰۰ بیت[ف. مجلس ۸: ۳۴۸].

25237 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۷۶ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

25238ـ **دانشگاه** ۵/ ۴۸۹۱: نستعلیق مسعودحسینی فیروزکوهی ، بـا تـاریخ ۱۴ ج ۲/ **۱۲۸۰** تا **۱۲۹۵** دردفتر (۹ر‌ـ ۱۳۶پ) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۹۵۵].

25239ـ **دانشگاه**۲/ ۴۳۶۰: نستعلیق ابوالحسن سمنانی، **۱۲۹۱**(۶پ‌ـ۵۹ر) برخی ازقصیده‌هاست [ف. دانشگاه۱۳: ۳۳۱۶].

25240ـ**ملك**۱/ ۴۸۳۳: شکسته‌نستعلیق وچلیپای سدهٔ **۱۳**(۱ر‌ـ ۶۵پ) گزیده‌ایست از مرثیه وغزل ورباعی‌های او[رؤیت] .

25241ـ **تهران**،ملی۵۳۸ف: نستعلیق بسیار خوش، سدهٔ**۱۳**،دارای قصیده‌های اوست، ۱۴۲ گ۱۸ س [ف. ملی ۲: ۳۲ـ نسخه‌ها۶ : ۱۷۱] .

25242ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۲۳۱۸: نستعلیق‌خوب سیدمهدی‌امیرجوانبخت، **۱۳۷۸** با دیباجه‌ای ازهمو[ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

25243ـ **دانشگاه** ۴۷۶۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**،غزل‌وستایش‌است، ۷۴ گ۱۴س[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۱۲].

25244ـ**دانشگاه**۲/ ۳۰۸۵نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**(۱۱۰پ‌ـ۱۲۸پ) گزیده‌ایست[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۱] .

25245ـ **مشهد** ، فرخ۲۷۳: تاریخ‌یاد نشده، دریك مجموعه [نسخه‌ها۳: ۹۱].

25246 ـ **مجلس** ۴۲۴ : تـاریخ یاد نشده ، در «کلیات» او[ف . مجلس۲ : ۲۴۶].

25247ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۹۴: تاریخ یاد نشده، دارای‌قصایدی‌ازاو[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

25248ـ **تبریز**، ملی۴/ ۲۶۲۴ : در جنگ نامؤرخ (گ۵۵ـ۱۰۵) [ف.ملی‌تبریز ۳۵۲] .

دیوان قائم مقام = دیوان ثنایی

دیوان قابل شیرازی

ازروزگار فتحعلی‌شاه‌ومظفرالدین‌شاه، که درباریان‌ودانشمندان آن‌روزگارراستایش‌کرده، ماده تاریخهایی دارد، وبرای تاریخ‌آن‌روزگار سودمند است [دانش‌پژوه].

بنگرید: ذریعه۹: ۸۵۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۰.

25249 ـ دانشگاه ۲۹۲۲ : نستعلیق گویا ازخود سراینده ، با فهرست قصیده‌ها در آغاز ، ۱۳۴ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۸۲] .

دیوان قادری

25250ـ لاهور، پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۹۹، ۸۷۱ قادر : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۷۰ گ۱۴ س . **آغاز:** همه موجود در وجود ما ـ گنج مخفی است‌این نمودما[مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی۱: ۵۰۳].

25251ـ بنگال، آسیایی۱۰۷ دیوان (۱۱۲۳) : شکسته، تاریخ‌یادنشده[ف: بنگال: ۱۱۳] .

دیوان قاسم

ناشناخته .

25252ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۵۲۰ Spi/VI۳: نستعلیق، تاریخ یادنشده **آغاز:** بود آبادیم سدده ویرانی‌عالم[ف.عبدالله ۲: ۴۸۹] .

دیوان قاسم انوار

معین‌الدین‌علی، که‌یاداودردامانت: ۱۰۴۹، گذشت . بادو تخلص قاسم وقاسمی.

25253ـ سپهسالار۲۶۶: نستعلیق‌علی دامغانی **۸۲۱** در«کلیات» او[ف. سپهسالار ۲: ۵۸۳ و۴: ۴۸۵، ۵۲۱] .

25254ـ قاهره، دارالکتب ۲۹ـم‌ادب فارسی: نستعلیق زیبا ، غرهٔ‌ذیحجهٔ **۸۲۷**، زرین [مخطوطات ۱: ۱۸۴].

25255ـ پاریس S.P ۷۹۵: همراه دیوان ظهیر فاریابی بهمـین خامه مؤرخ **۸۴۷** [فرهنگ‌خراسان : اردیبهشت ۱۳۴۵].

25256ـ مجلس ۲۶۱۳ : در«کلیات» مؤرخ **۸۵۲** او (ص۱ـ۳۳۹) ۵۵۰۰ بیت‌دارد. [ف.مجلس۸ : ۳۵۲].

25257ـ قاهره ، دارالکتب ۹۰ ادب فارسی طلعت: سیدمحمد فرزند احمدفرزندگل خواجه، ۲۳شعبان **۸۵۶**، زرین.

25258ـ قاهره، دارالکتب۴ادب‌فارسی طلعت : نستعلیق **۸۵۷** [مخطوطات ۱: ۱۸۴].

25259ـ استانبول ، طوپقـپوسرای R . ۹۵۹ : نوشتهٔ **۸۵۹**، ۲۴۰ گ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۶].

25260ـ موزهٔ قونیونیه۳/۱۳۷: کلیات‌اوست‌بخامهٔ‌غیاث‌جوهری، ۱۷ج۲/ **۸۵۹** دارای. ۱ـ انیس‌العارفین۲ـ حورائیه۳ـ دیوان مثنوی ورباعیات اوسپس‌درهامش‌آن ازدیگران فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۳۰۲هست[فیلمها۱: ۴۵۱].

25261ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۳۶۳ Or: در«کلیات» مؤرخ**۸۶۱**او، مصور[نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

25262ـ قاهره، دارالکتب ۳۱ـم‌ادب فارسی: تعلیق‌محمودنیشابوری، **۸۶۹**[مخطوطات ۱: ۱۸۴] .

25263ـ رضوی۵۱۵ادبیات(۴۴۴۸): نستعلیق‌سدهٔ **۹** . دارای: مثنوی، غزل درهـم، ناقص ، ۳۶ گ۱۵ س [ف. رضوی۷: ۴۸۶].

25264ـ رضوی۵۱۴ادبیات (۴۷۳۱):

نستعلیق اواخر سدهٔ ۹ یا اوایل ۱۰، دارای: غزل، قطعه، ملمع، ترجیع با افتادگیهایی از آغاز و میانه و انجام [ف. رضوی ۷: ۴۸۴].

25265ـ دانشگاه ۳۴۹۶: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، دارای: غزل وقطعه و رباعی نزدیک به ۵۵۰۰ بیت، آغاز افتاده، ۲۵۷ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۵۰۲].

25266ـ دانشگاه ۳۹۸۷: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، دارای: غزل ورباعی وقطعه ومثنوی، با شعرهای گیلیات (ص ۲۲۸-۲۳۱) و ترکی، آغاز درحرف الف افتاده، ۱۴۲ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۳].

25267ـ تهران، سلطنتی ۴۸۲ (۴۹۶ ف): نستعلیق خوش کهن، قاسم، غرهٔ ذیحجهٔ ۹۱۶، زرین، دارای: غزل (مرتب)، ترجیع، دوغزل بلهجهٔ ترکی، غزل بلهجهٔ گیلکی، قطعه، مثنوی، رباعی، **آغاز:** من بیمـارهٔ سودازدهٔ سرگردانم، ۱۱۵۸ ص وهر صفحه ۶ مصرع به چلیپا [ف. دکتربیانی: ۲۵۲].

25268ـ قاهره، دارالکتب ۲۶ ادب فارسی: نستعلیق زیبای یارمحمد جامی ۲۱ ع ۱/۹۶۴ [مخطوطات ۱: ۱۸۴].

25269ـ تهران، سلطنتی ۴۸۳ (۴۹۷ ف): نستعلیق عالم‌الدین فرزند احمد اخسیکتی، ذیحجهٔ ۹۷۲، زرین. کلیات اوست. دارای: غزل (مرتب)، مثنویهای متفرق، قطعه، رباعی، ترجیع، مثنوی صدمقام، دومثنوی عرفانی دیگر دیباجهٔ نثری، رسالهٔ اصطلاحات عرفا، درغزلها باقافیه نون غزل بلهجهٔ گیلکی دارد، ۴۱۶ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۴۵۳].

25270ـ تهران، ادبیات ۱۱۴ د: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۰، در آغاز زنجیرهٔ خرقهٔ سراینده آمده است، میانه و پایان نونویس، ۲۴۲ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۲۶۸].

25271ـ کپنهاک، سلطنتی Add.۸: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، کار هرات [نسخه‌ها ۵: ۷۰۱].

25272ـ سپهسالار ۲۰۲: نستعلیق ۱۰۰۵ بدستور علی فرزند نظام درشهر لار فارس، در برابر هرغزل او یك غزل ازحافظ نوشته‌اند، زرین، ۵۳۰۰ بیت دارد ۳۱۰ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۲۱].

25273ـ تهران، اصغرمهدی ۳۸: در «کلیات» او مؤرخ ۱۰۳۳ [نسخه‌ها ۲: ۹۵].

25274 ـ تهران، دکترمفتاح ۱۸۹: نستعلیق محمد جعفر فرزند درویشعلی فـرزند قاسم فرزند درویشعلی خواجه خضری، پنجشنبهٔ ۲۷ صفر ۱۰۳۹ [رؤیت].

25275ـ دانشگاه ۳۸۱۷: نستعلیق، سدهٔ ۱۰-۱۱، زرین. غزلهای اوست باتخلص قاسمی، ۶۳ گ ۱۷ س [ف. دانشگـاه ۱۲: ۲۷۹۷].

25276ـ ملك ۵۵۵۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱. دارای: غزل، قطعه، رباعی، مثنوی. آغاز فرسوده انجام افتـاده، ۱۷۲ گ ۱۸ س [رؤیت].

25277ـ ملك ۵۱۴۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ دارای: غزل، رباعی. آغاز افتاده، در پایان یك گفتار عرفانی دارد، ۹۱ گ ۱۱ س [رؤیت].

25278ـ دانشگاه ۱۳۹۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، ۶۹ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۸: ۷۳].

25279ـ ملك ۵۲۴۰: نستعلیق پنجشنبهٔ رمضان ۱۱۰۵، دربرابر هرغزل او یك غزل بهمان وزن وقافیه ازغافل نوشته‌اند، ۱۵۳ گ ۲۵ س [رؤیت].

25280ـ مجلس ۱/۲۶۱۴:در ه کلیات، مؤرخ ۱۱۲۸ او(ص۱ـ۲۲۷). دارای : غزل و قطعه و رباعی [ف.مجلس ۸:۳۵۳] .

25281ـ ملك ۵۳۰۲: نستعلیق محمد قاسم ، صفر ۱۲۵۶ ، درقریه نوخندان محال درگز ، برحسب خواهش یوسف آقاولد نجفعلی، ۱۵۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

25282 ـ مشهد ، فرخ ۲۳ : نوشتهٔ ۱۲۸۰ [نسخه‌ها ۳:۸۹].

25283ـ تهران، ادبیات ۱۴۱ حکمت: شکسته نستعلیق ۵ ذیقعدهٔ ۱۲۸۸. [ف.ادبیات ۲:۲۰] .

25284ـ تبریز، ملی ۳۶۶۷: نسخهٔ کهن [نسخه‌ها ۴:۲۹۷] .

25285ـ موصل ، مدرسهٔ حجیات ۳: تاریخ یاد نشده [مخطوطات موصل:۹۹].

25286ـ آصفیه ۶۲۰ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف.آصفیه، میرعثمان علی ۳:۲۹۴].

25287ـ بنگال ، آسیایی ۷۳/۱۵ ao(۱۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۵۰] .

25288ـ بنگال ، آسیایی ۱۰۸ دیوان (۱۰۳۹): نستعلیق، باقصیده‌های او [ف.بنگال: ۱۱۳] .

25289ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۸۷۴/۱. Add : فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۹۱ هست [فیلمها: ۵۹۱] .

دیوان قاسم تونی

میرزا قاسم فرزند عبدالقادر تونی ، ازسدهٔ نهم .

25290ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۸ ، ۸۷۱ قا ـ ۲۹۶ مج: با تاریخ ۱۱۰۵ در دفتر ، نخست رساله ایست به نثر مصنوع سپس سه قصیده و یك بحرطویل ، ش ۱۴ دفتر (گ ۹۵ـ ۹۹) . آغاز: بخلوتخانهٔ غم میفرستم جان مفرد را [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲:۱۶].

دیوان قاسم دیوانه

محمد قاسم مشهدی، ازسدهٔ یازدهم، شاگرد صائب (۱۰۱۶ـ ۱۰۸۱ یا ۱۰۷۷) ، متخلص به قاسم. در نولکشور چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۳۵ و ۸۶۳ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶۴ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۳۳.

25291 ـ بنگال ، آسیایی ۱۰ قصاید (۸۵۶) : نستعلیق ۱۱۵۶ [ف . بنگال : ۱۱۹] .

25292ـ پاکستان، دانشگاه داکا ۳۳۲ DU : نستعلیق سدهٔ ۱۸ـ۱۹ م. آغاز: بسکه افتاد از غمت شوریدگی در کار ما ـ برسر ما خود بخود وامیشود دستار ما [ف . حبیب‌الله: ۱۱۹] .

25293 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۹۳۸: سدهٔ ۱۲، آغاز برابر شمارهٔ پیشین ، [ف. فهمی ادهم ۱:۳۱۰].
همان ش 23980 است .

25294ـ دانشگاه ۳۰۸۷: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، غزل است به ترتیب تهجی ، ۱۳۲ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۳۳].

25295ـ بنگال، ایشیاتك (آسیایی) ۱۰۹ دیوان (۳۱۶) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف.بنگال : ۱۱۴] .

25296ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۰۴/۱۷۸۴: تاریخ یاد نشده. غزلهای اوست ، آغاز: بسکه افتاد ازغمت شوریدگی در کارما .

25297ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۴۵۲۰/۱۴۷۰: غزل‌ورباعی، که‌بسیاری ازآنها درچاپ نولکشور نیامده است، آغاز و انجام‌افتاده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۲۵ ـ ۱۲۶] .

دیوان‌قاسم‌طوسی = دیوان ارسلان

دیوان‌قاسم مشهدی = دیوان قاسم دیوانه

دیوان‌قاسم مشهدی = دیوان ارسلان

دیوان قاسمی

25298ـ **دانشگاه**۵۰۸۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، باتخلص قاسم وقاسمی، آغازدرحرف‌الف و انجام دررباعیها افتاده، ۱۶۴گ۱۹س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۷] .

25299ـ **تهران**، دهخدا۲/۳۳: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۰۲** دردفتر، مثنوی و غـزلهاست [نسخه‌ها ۳: ۳۴] .

دیوان قاسمی کازرونی

ابوالقاسم شیرازی‌فرزند ابوحامد، شاگرد میرزاجان باغنوی، ازنیمهٔ یکم‌سدهٔ یازدهم.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۶۵ .

25300ـ **رضوی**۵۱۶ادبیات (۴۸۸۱): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، دارای‌ششصدبیت‌ازانواع‌شعر، درپایان‌ساقینامه‌ایست‌که‌ناتمام‌مانده [ف. رضوی ۷: ۴۸۷].

دیوان قاسمی گنابادی

میرمحمدقاسم، که‌یاد اودرهٔ کلیات: ۱۸۸۹، گذشت .

25301ـ **موزهٔ بریتانیا** Add.۷۰۹۱: نستعلیق نعمت‌الله‌فرزند علی‌حسینی، ۲۰ محرم **۹۶۲**، ۲۲۳گ. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۱۴۸۲ هست [فیلمها : ۹۶] .

25302ـ **دانشگاه**۱۹۰۲فیلم: نستعلیق تاریخ یاد نشده، [فیلمها: ۹۷].

دیوان‌قاصر‌قاینی

میرزا محمد علی‌واعظ کرمانی .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۶۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۶۵ .

25303ـ **دانشگاه**۳۸۱۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، دارای: رباعی‌وغزل وترجیع‌بند ومثنوی و بندهایی‌به‌نثر در میانه، ۱۰۳گ۱۴س[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۶].

دیوان‌قاضی‌اختیار = دیوان اختیار

دیوان قاضی عیسی

گردآوری ادریس بدلیسی کـه یاد او در «شرح گلشن‌راز: ۱۲۴۸» گذشت. دیوان‌قاضی عیسی وشیخ‌نجم‌الدین مسعود ازسدهٔ۹ـ۱۰است که میرعلیشیردر«مجالس‌النفاس» آنهارا‌شناسانده است : چندانکه قاضی متکبر و متجبر بودشیخ نجم‌الدین فقیر ومسکین ودرمند، نجم‌الدین از خوایشان قاضی عیسی بود وپس‌ازاومنشی‌دیوان گشت. نجم‌الدین پروانچی سلطان‌یعقوب بوده است .

بنگرید: مجالس‌النفایس، ترجمهٔ‌قزوینی: ۲۹۵ .

25304 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۰ : سدهٔ **۱۰**، ممتاز[نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

دیوان‌قاضی لاهیجانی

قاضی یحیی، ازسدهٔ دهم ویازدهم، به‌هند رفته وبرگشته درکاشان زیسته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۷۳ــ تحفهٔ سامی: ۷۷ .

25305ــ **تهران،** سلطنتی ۶۱۵ (۶۰۶ف) : نستعلیق ۱۵ محرم **۹۹۱**. دارای : غزل (مرتب)، رباعی. **آغاز:** بناز حسن تو خاص است لطف عام خدا ــ چه نازنین و نکویی هزار نام خدا، ۱۴۱ س ۱۱ س [ف. دکتر بیانی: ۳۷۸] .

دیوان قانع گلپایگانی

گویا محمد. از سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۳ــ فرهنگ سخنوران: ۸۶۶ .

25306ــ **مجلس** ۱۱۹۰: شکستهٔ خوب مهدی علی‌آبادی، **۱۳۰۳** (ص ۲۵۷ ــ ۲۸۶) ۲۹۱ بیت ترجیع بند وقصیده است [ف. مجلس ۳: ۶۷۸] .

دیوان قایمی جاجرمی

نصرالله فرزند ابوالحسن [دانش پژوه] . در ذریعه و فرهنگ سخنوران در واژهٔ قایمی یاد نشده است .

25307ــ **تبریز** ، ملی ۲۶۲۳: نوشتهٔ پسرش محمد در **۱۲۷۴**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸] .

دیوان قبولی

از سدهٔ نهم .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۵ــ فرهنگ سخنوران ۴۶۸ .

25308ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۸۴ : پیرامن سدهٔ **۹** ، **آغاز:** بنام آنکه از دیوان شاهی ــ بود حکمش روان از ماه تا بماهی ۱۰۷ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۴] .

دیوان قپلان بدخشانی

امیر قپلان بیگ یا قفلان بیگ سپاهی ، از ایل چاوشلو ، از قورچیان شاه عباس دوم (۱۰۵۲ــ ۱۰۷۷) ، از ایران به هند رفته مصاحبت صائب را گزیده و درهمانجا درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۶ــ فرهنگ سخنوران: ۴۶۷ .

25309ــ **بنگال** ، ایشیاتك (آسیایی) ۱۱۰ دیوان (۸۹۰) : نستعلیق، آغاز وانجام افتاده [ف. بنگال: ۱۱۴] .

دیوان قتال = دیوان راجا

دیوان قتیل

در ذریعه از دوتن با این تخلص یاد شده است : محمد حسن قتیل دهلوی ، سید مرتضی قتیل جرفادقانی، هر دوتن از سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۶ــ فرهنگ سخنوران: ۴۶۸ .

25310ــ **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۵۴ Or.: نوشتهٔ **۱۲۳۱**. [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

دیوان قتیل لاهوری

محمدحسن، که یاد اودر « چهار شربت: ۲۱۵۸» گذشت .

25311ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲۹ Spi/VI ۳۱۰۲: نستعلیق ۷ شعبان **۱۲۲۹** ، **آغاز:** گه پری‌گه آدمی خوانم ترا [ف. عبدالله ۲: ۵۷۱] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۶] .

25312ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۷۷ pi/VI (۵۸۷ف) : شکسته و نستعلیق ۲۹ شعبان **۱۲۴۰** [ف. عبدالله ۲: ۴۱۱] .

25313ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۳ Kpi/VI ۲۱۷۴ (۵۸۸ف): نستعلیق ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۲۵۰** [ف. عبدالله ۲: ۴۱۲] .

25314ـ پاکستان، لاهور، پرفسورشیرانی ۹۸/۳۱۰۳ : نسخهٔ تازه، غزلها و مرثیه‌ها و رباعیهای اوست [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱ : ۱۲۶] .

دیوان قدرت اردبیلی

محمدهادی قدرت علیشاه فرزند صدر ـ الممالك نصرت‌علیشاه‌در نسخهٔدانشگاه‌چندتخلص از اویادشده است. پدر بسال۱۲۷۱ وفرزند در ۱۳۰۶ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۹۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۳ (هردوجا دردنبال‌سرگذشت پدر) .

25315ـ دانشگاه۳۰۲۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، درنمای‌نسخه‌آمده : ازمحمدهادی قدرت علیشاه پسرصدرالممالك ناصر (نصرت) علیشاه اردبیلی است. غزل (ص۱ـ۶۳) باتخلص‌قدرت علی ، شاه‌نصرت‌الدین، نصرت ، نصرت‌الدین ومثنوی (ص۶۴ـ۷۶). **آغاز:** هربی‌سرپا راه ندارد بیرما ـ بازاست اگرچه‌بهمه خلق‌درما، ۳۹ گ۱۴س [ف. دانشگاه۱۰ : ۱۹۶۷] .

25316ـمشهد، فرخ‌ضمیمهٔ۱۵۴ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳: ۹۲].

دیوان قدسی

ناشناخته. درذریعه‌درواژهٔقدسی‌ازدوازده‌تن با آن تخلص یاد شده است .

25317ـلاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۷۸۵ ، ۸۷۱ دیو: شکسته‌پایان سدهٔ **۱۲**، ۱۵ س ۷۶ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی۱ : ۴۶۲] .

25318ـ موزهٔ بریتانیا ۵۷۵۲/۲ Or : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** . قصیده‌هاییست [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

25319ـ بنگال، آسیایی۵۹/۵ ao (۵۳۸): نستعلیق، باتاریخ**۱۲۲۵** در دفتر[ف. بنگال : ۱۳۹] .

25320ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۷۷ : نستعلیق عبدالکریم فرزند میرزا محمدحسین تفرشی ، ۱ شعبان **۱۲۶۸** در قریهٔ کولیکش [یادداشتهای آقای دانش‌پژوه] .

25321ـ تبریز، ملی ۲۸۱۴ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۸].

25322ـ بنگال، آسیایی ۷۳/۸ ao (۱۰): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، دارای:قصیده وغزل [ف. بنگال: ۱۵۰].

دیوان قدسی

درگذشته پس‌از۹۴۵.

25323ـ آصفیه ۱۲۲۸ ۱دیوان: تاریخ یاد نشده[ف. آصفیه ۴ : ۲۹۰] .

دیوان قدسی باخرزی

ملامحمد قاسم [دانش پژوه] در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ قدسی این نام نیامده است .

25324ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۷ : نستعلیق شوال **۱۰۴۶**، برای محمد میرك فرزند مسعود، قصیده است و غزل [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷] .

دیوان قدسی مشهدی

حاج محمدجان ازمشهدبه‌هندوحجاز رفته و به‌مشهد برگشته ، نقیب‌بقالان شده ، وباز در ۱۰۴۱ به‌هندرفته‌نزدشاهجهان(۱۰۳۷ـ۱۰۶۸) جای یافته وبسال ۱۰۵۶ در لاهور درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹ : ۸۷۹ـ فرهنگ سخنوران: ۴۷۰ .

25325ـ تهران، ادبیات۱۰۷ حکمت:

نستعلیق عبدالغنی‌قاینی لنگری جامی، رجب **۱۰۴۴** درلنگرجام(درپایان‌دیباجهٔ‌منثورآن). دارای:قصیده ، ترجیع،مثنوی،غزل ، رباعی . زدین ، ۱۰۹ گ[ف. ادبیات۲: ۲۰].

25326 **ـ دانشگاه** ۵/۲۴۶۶: نستعلیق باتاریخ **۱۰۴۵-۱۱۰۹** در دفتر (ص۲۱۸ - ۲۳۸) [ف. دانشگاه۹:۱۲۳۴] .

25327 **ـ ملك** ۵۴۰۳/۴۹ : نستعلیق ریز وچلیپا وچهار ستونی از شاعری با تخلص جنونی،درع۲/**۱۱۰۰**.دارای:قصیده، مثنوی، رباعی [رؤیت].

25328 **ـ ملك** ۵۳۰۳/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**. قصیده ، مرثیه،غزل با تخلص قدسی است(۲۱۳پ -۲۵۷پ)،سرلوح‌اکلیلی، انجام افتاده . **آغاز** : برآنسرم‌که‌کنم سرکشی‌زتیغ جفا ـ چوشمع زنده سرخویش دیده‌ام درپا [رؤیت] .

25329 **ـ ملك** ۴۹۴۵/۳ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** (۱۰۶پ - ۲۶۳ر) ، زدین . دارای، قصیده ،غزل. آغاز: نزدیك به‌نسخهٔ‌پیشین [رؤیت].

25330 **ـ مجلس** ۱۰۴۳ : نیمهٔ‌دوم‌سدهٔ **۱۱** . دارای: مثنوی مدح کشمیر،قصیده،غزل، ترجیع ، رباعی ، قطعه . رویهم‌پیرامن ۸۴۰۰ بیت. زدین. **آغاز**: بنام‌پادشاه‌پادشاهان،۳۰۸ گ۱۴ س [ف.مجلس ۳:۳۷۹] .

25331 **ـ دانشگاه** ۴۱۴۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲**، دارای:قصیده وترجیع‌وغزل ورباعی ومثنوی «وصف باغ اکبرآباد» ، ۸۰ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۱۱۴].

25332 **ـ مدینه** ، عارف‌حکمت۱۵۵: باتاریخ **۱۱۰۴-۱۱۳۱** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۵۷۸] .

25333 **ـ پاکستان**، دانشگاه‌داکا۲۱۲ DU : نستعلیق ۱۵ رجب **۱۱۱۱** (۱۶۹۹م) و **۱۱۰۴** (۱۶۹۲م) کلیات اوست [ف .حبیب الله : ۱۰۵] .

25334 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ppi VI ۵۲ ۱۵۶۷ (۴۹۸) : نوشتهٔ ۲۶ ع **۱۱۲۷/۲** (؟) . کلیات اوست[ف. عبدالله ۲: ۳۵۳] .

25335 **ـ مجلس** ۱۰۴۴ :ازاوایل‌سدهٔ **۱۲**.دارای : قصیده، غزل،رباعی، ترجیع‌بند، مثنوی «وصف باغ‌اکبرآباد»،همه‌پیرامن ۳۷۰۰ بیت، آغاز ومیانه افتاده ، ۱۳۶ گ ۱۴س[ف. مجلس ۳:۳۸۰] .

25336 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۸۲ ۴۱۸۹ : نستعلیق نورالدین **۱۲۷۵** . کلیات اوست [ف. عبدالله۲: ۵۳۳]. ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده[ف .دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۶۲] .

25337 **ـ ملك** ۵۵۷۶: نسخ‌آغاز سدهٔ **۱۴** . دارای : قصیده ، غزل،رباعی . **آغاز:** راضیم ازعشق دمی‌زان نگه‌آشنا ـ آن‌بدل‌بلهوس و بربلب پارسا ، ۱۰۴ گ ۲۰ س[رؤیت].

دیوان قرةالعین

طاهره‌دخترملاصالح‌قزوینی، بابی وازلی، شهید در۱۲۶۸. بعربی وفارسی میسروده است دیوان او بمناسبت صدمین سال شهادتش در ۱۳۶۸ چاپ شده‌است.

25338 **ـ تهران**،دکترقاسمزاده: نستعلیق سدهٔ **۱۳** . اندازه جیبی‌کوچك، عربی‌وفارسی دارد نخست نامه هایی است به نثر . **آغاز :** المن‌الله‌الذی قدابرز الجوهریات بالتنزیه ، فقداطرز ، ۹۰ گ [رؤیت].

دیوان قرا باغی

ناشناخته .

25339ـ آصفیه ۶۴۵ دیوان: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده[ف. آصفیه۳: ۲۸۸].

دیوان قرتی (قرطی) همدانی

کربلائی لطف‌الله ، فکاهی سرای سدهٔ سیزدهم .

25340ـ مجلس ۳۵۱۲/۱۴: نوشتهٔ سید محمد ساغر رضوی قمی ، در جنگ مؤرخ ۱۲۶۱-۱۲۸۱(ص۷۳-۷۹)سرگذشت‌سراینده است با دونمونه ازغزل ومثنوی فکاهی او [ف. مجلس ۱۰ :۱۴۶۷] .

دیوان قصاب کاشانی

از سرایندگان سدهٔ۱۱-۱۲. گویا همان سعیدقصاب‌کاشی‌شاگرد صایب باشدکه دیوان او بسال ۱۳۳۸ خ در تهران چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه۹: ۴۵۱ (سعیدقصاب) و ۲۸۲:۹(قصاب‌کاشی)ـفرهنگ سخنوران: ۲۷۰ (سعیدکاشی) .

25341ـ مجلس ۱۱۸۵/۳ : نستعلیق درویش مولا محب ، پایان سدهٔ۱۱(ص۱-۴۷) غزلهای اوست از الف تا بخشی از دال پیرامن هشتصدبیت . آغاز: الهی‌بهرحمت‌قوتی‌بخشا زبانم‌راـ زآب‌این‌گهرلبریزکن درج دهانم را [ف. مجلس۳:۶۶۳] .

25342ـرضوی۵۱۷ادبیات(۴۷۳۲): نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، آغاز وانجام‌افتاده‌دارای:غزل حرف ش تا غ ، ۱۱۳گ ۱۲ س [ف . رضوی ۴۸۹:۷] .

دیوان قصاب مازندرانی

ستایشگر خانان مازندران‌درسدهٔ‌سیزدهم، با ماده تاریخی از ۱۲۵۰ در دیوان او.

بنگرید:ذریعه۹: ۸۸۲ـفرهنگ سخنوران: ۴۷۲ .

25343ـ مجلس ۱۰۴۵ : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳ ، دارای:قصیده،غزل، ترجیع بند، قطعه ، رباعی، همهٔ دیوان پیرامن ۳۵۵۰بیت. آغاز : کنم ثنای‌کسی‌کوبگردش پرکارـعیان نمودچنین ماه وسال ولیل ونهار، ۱۲۹گ۱۴س [ف. مجلس ۳:۳۸۲] .

دیوان قضا = دیوان تـلی‌قاجار

دیوان قضایی یزدی

آقا عبدالرحیم در گذشتهٔ ۱۲۵۳ . آیتی مینویسد : مجمع‌الفصحاء بنادرست اورا محمد صادق خوانده‌است. «همیشه بهار» اوراهمدانی گفته است [ذریعه].

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۸۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۷۲ـ آتشکدهٔ‌آیتی:۳۲۲.

25344ـ دانشگاه۱/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ۱۱ - ۱۲ ، زرین بادوتصویر (ص۱-۵۹) غزل است با سه رباعی [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۳] .

25345 ـ تبریز، ملی ۳۰۵۹: نوشتهٔ ۱۲۶۲ [نسخه‌ها۴:۲۹۸] .

25346ـ ملك ۵۸۶۰/۴: نستعلیق ج ۱۲۹۷/۲. قصیدهٔ توحیدیهٔ اوست در۸۸بیت. [رؤیت] .

25347ـرضوی۵۱۸ادبیات (۴۷۳۳): نستعلیق‌سدهٔ ۱۳ ، باسه‌سرلوح.دارای: قصیده، غزل ، قطعه ، رباعی، يك مثنوی کوتاه، ۱۰۵گ ۱۰ س [ف. رضوی ۴۸۹:۷] .

25348ـ دانشگاه ۴۲۲۷ : نستعلیق همان سدهٔ ۱۳. دارای: غزل ، رباعی ، هزل،

شوخی ، آغاز افتاده باهزار بیت [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۰۱] .

25349ـ تهران، ملی ۳۱۶ فهرست نشده : نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۳**، زرین، دارای: قصیده وغزل وقطعه ورباعی و مثنوی، ۲۲۱ ص ۱۰ س [نسخه‌ها ۶: ۱۸۶] .

دیوان قطبشاه

سلطان قلی قطبشاه فرمانروای گولکنده، درگذشتهٔ ۹۵۰ .

25350ـ آصفیه ۱۱۳۹ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰۰** [ف . آصفیه ۴: ۲۸۲] .

دیوان قطبی

ناشناخته. در ذریعه واژهٔ قطبی ۹: ۸۸۴ ـ ۸۸۵ ازچهار تن با این تخلص یاد شده است.

25351 ـ تبریز، ملی ۲۶۷۱ : نوشتهٔ **۸۹۶** همراه دیوان: خسرودهلوی، جامی، شاهی، صادقی [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲] .

دیوان قطران تبریزی

حکیم ابومنصور امیر شرف‌الدین فرزند منصور جیلی‌دیلمی تبریزی، زاده درشادی‌آباد مهران رودتبریز، درگذشتهٔ ۴۶۵ (هست). دیوان اویکبار درتهران ۱۲۶۳ ویکبار درتبریز ۱۳۳۳ خ چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۸۵ ـ فرهنگ سخنوران ۴۷۳ ـ ف. مشار: ۷۵۱ .

25352 ـ عبدالحسین بیات ۱ مج : نوشتهٔ نعمة‌الله فرزند عناية‌الله خمامی کمره‌یی، در **۱۰۰۷** ، زرین، (ص۱ـ۸۵) پیرامن ۲۵۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۶۸].

25353ـ بنگال، ایشیاتك (آسیایی) ۱۱۱ دیوان (۱۱۳۱) : شکستهٔ **۱۰۱۸** [ف . بنگال : ۱۱۴] .

25354ـ دانشگاه ۲/۲۹۴۴/۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باشعری ازرودکی (ص ۱۴۳ ـ ۱۹۸) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۳۴].

25355ـ مجلس ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۴۷ـ۲۴۹ جنگ) ۱۹۱ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳] .

25356ـ مجلس ۲۴۷۷ : نستعلیق خوش محمود فرزندمحمد تقی، **۱۳۰۶**، و شعرهایی در هامش بخامهٔ ملك‌الشعراء بهار، دارای: قصیده ومسمط وقطعه ورباعی، رویهم ۳۷۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۷۳] .

25357ـ مجلس ۱/۴۰۹۹ : نستعلیق محرم **۱۳۰۷** (۱پ ـ ۷۸پ). دارای: قصیده، غزل [رؤیت] .

25358ـ سپهسالار ۲۵۰ : نستعلیق محمدعلی فرزند حاجی محمدباقر تنکابنی، **۱۲۵۰** بدستور محمدمحسن میرزا درزنجان ، ۱۰۴ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۲۲].

25359ـ مجلس ۴۵۲ : نستعلیق شکسته آمیز رضاقلی‌خان‌هدایت، **۱۲۵۱** ازروی نسخهٔ منوچهرخان‌معتمدالدوله، باسرگذشت سراینده درپایان‌ازهمو ، دارای: قصیده، قطعه ، غزل ، ۷۳ گ ۱۵ س [ف مجلس ۲: ۲۶۷] .

25360ـ تهران ، ملی ۱/۱۷۱ ف : نستعلیق‌شکسته ج ۱/**۱۲۵۴** در تبریز (ص۱ـ۵۰) آمیخته باسروده‌های رودکی [ف .ملی ۱: ۱۷۶] .

25361ـ تهران، دهخدا ۱/۳۹ : نستعلیق ریز جعفرقلی، دوشنبهٔ ۱۳ محرم **۱۲۵۶**، بخشی از دیوان‌اوبرابرص ۲۸۸ـ۱۹۹ چاپی [نسخه‌ها ۳: ۳۵] .

25362ـ تهران، ملی ۳۲ فهرست‌نشده: نستعلیق علیمحمدشیرازی **۱۲۵۶**. دارای: قصیده،

قطعه، [illegible] ۲۱۸ص۱۵ س [نسخه‌ها۴:۱۴۹] .

25363ـ **تهران**، سلطنتی۴۷۶ (۳۰۸ ف): نستعلیق رضاقلی‌سرابی، ۲۸صفر**۱۲۵۸**، بدستور اعلیحضرت شهریاری، ۱۴۵ ص ۱۵ س [ف. دکتربیانی:۲۱].

25364ـ **مجلس**۲۳۳۳: نستعلیق‌محمد کاظم **۱۲۶۰** (ص۱۵۵ـ۱۶۴جنگ) ۱۴۹ بیت [ف. مجلس ۸:۴۱].

25365ـ **دانشگاه**۳۲۸۳: نستعلیق‌کاظم فرزند محمد علی، **۱۲۶۲**، آغازافتاده، نزدیك به ۲۸۰۰ بیت است، شعرهایی‌ازرودکی‌نیزدرآن هست[ف. دانشگاه ۱۱:۲۲۵۰] .

25366ـ**ملك**۲/۵۱۸۴: شکسته‌ نستعلیق ۱۶/**۱۲۶۳** (۱۱پ‌ـ۱۸۳ر) بادیباجه‌ای‌بنثر. دارای: قصیده ، ترکیب‌بند، ترجیع، رباعی. با سرودهایی از رودکی[رؤیت].

25567ـ**دانشگاه**۲۹۷۴: نستعلیق‌محمد خوشنویس خوانساری ، شعبان **۱۲۶۵** بـرای حسینعلی‌خان‌گروسی، ۱۶۲ گ۱۵س[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۱] .

25368ـ**رضوی**۵۱۹ادبیات(۴۷۳۴): نستعلیق‌خوش‌محمد تقی‌فرزندمحمدکاظم‌همدانی **۱۲۶۷** ، زرین، گزیده‌ایست درپیرامن‌دوهزار بیت [ف. رضوی ۷:۴۹۱] .

25369ـ**رضوی**۵۲۱ادبیات (۴۷۳۶): نستعلیق‌حسین فرزندحسن تبریزی، ۱۹ رجب **۱۲۷۷**. نسخهٔ‌کامل‌آمیخته‌با شعرهایی ازرودکی [ف. رضوی ۷: ۴۹۲] .

25370ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۲۸۴۷ Or : نوشتهٔ‌میرزاعلی‌خان بدیهی مازندرانی ، ۲۶رجب**۱۲۷۹**دراصفهان. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۴۹۸هست[فیلمها: ۶۰۷].

25371ـ**رضوی**۵۲۰ ادبیات(۴۷۳۵): نستعلیق اسماعیل ، ۲۴/۳ع**۱۲۸۳** . نسخهٔ‌نسبتاً کامل ، آمیخته باسروده‌های‌رودکی [ف. رضوی ۷ : ۴۹۲] .

25372ـ **مجلس** ۲۷۷: نستعلیق**۱۲۸۴** دارای: قصیده، قطعه، ۱۸۸ گ۱۵س[ف. مجلس ۲ : ۱۲۱] .

25373ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۵۷: نستعلیق، ۷رجب **۱۲۹۵**، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۷].

25374ـ **ملك** ۵۹۵۲: نستعلیق نیمهٔ‌دوم سدهٔ **۱۳** ، **آغاز** : سرخ‌گل بشگفت، ۱۷۱ گ [رؤیت].

25375ـ **تهران** ، ملی ۱۳۱/۲ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص۱۳۸ـ۱۵۳) گزیده‌ایست ازقصیده‌ها [ف. ملی۱:۱۲۲ـ نسخه‌ها۶ : ۲۱۰].

25376ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری ۲ مج: نستعلیق حاج میرزاعلی‌انصاری سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۶].

25377ـ **تهران**،سلطنتی۴۷۷ (۳۰۹ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، بامهر تملکی مـؤرخ ۱۲۵۹، زرین، ۳۰۲ص۱۵س[ف. دکتربیانی: ۲۱] .

25378ـ **تهران**،دانشسرایعالی، قریب ۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۵: ۶۲۷].

25379 ـ **مجلس** ۴۵۳ : نستعـلیـق **۱۳۱۴** . گزیده‌ایست ، زرین، ۳۴گ ۱۴ س [ف. مجلس۲:۲۶۷] .

25380ـ **مجلس** ۱۰۴۶ : نسخ‌عبرت نائینی، بخواست سردار معظم خـراسانی ، در **۱۳۳۴** . دارای:قصیده، ترجیع و ترکیب‌بند، مسمط ، قطعه،مثنوی،رباعی،همه‌پیرامن ۸۸۰۰ بیت . [ف. مجلس۳:۳۸۴] .

25381ـ مجلس ۴۹۵۶ : نسخ خوب محمدعلی عبرت نایینی ، ۴ع۲/۱۳۳۶ برای سید نصرالله تقوی، ۲۳۰گ۲۱س[رؤیت].

25382ـ مجلس ۸۹۶۵فهرست‌نشده: زرین [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

دیوان ثنایی

گویاعلی فرزند ملادرویش فتحپوری، از روزگار اکبرشاه هند(۹۶۳ـ ۱۰۱۴).

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران:۴۷۳.

25383ـمجلس ۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ۱۱، ۴۰۴ بیت درجنگ [ف. مجلس۱۷: ۳۵۵].

دیوان قمرالدین

میرقمرالدین مینات (؟)ازسدهٔ دهم.

25384ـ موزهٔ بریتانیا Or۶۶۳۳: نوشتهٔ ۱۰۳۶ [نسخه‌ها۴: ۶۷۵] .

دیوان قمر (نه قمری) اصفهانی

نظام‌الدین محمود،ازسدهٔهفتم، که‌خاندان صاعدی را در اصفهان و اتابکان فارس راستوده است .

بنگرید:فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۵ـمجمع الفصحا ۱: ۶۳۵ (قمری).

25385ـ تهران، ادبیات۴/ ۲۰:عکس نسخهٔ مؤرخ ۷۱۳ دیوان‌هندش ۱۳۲ (گ۷۶ـ ۸۷) ۲۷۰۰بیت [ف. ادبیات۱: ۵۳۲].

25386 ـ رضوی ۹۶۵/۷ ادبیات (۴۹۵۵) : صدرالدین‌محمد فرزند جعفر علی معمار اصفهانی ۱۰۳۹ـ۱۰۴۱ ، ۲۲۰۰ بیت در ۱۰۰ص‌باسرگذشتی‌کوتاه ازودریك مجموعهٔ شعری[ف. رضوی۷: ۸۱۴].

دیوان قمری = دیوان سراج

دیوان قوام

قوام‌الشرف حسینی .

25387ـ تهران ، ادبیات ۱۳/ ۲۲۲ حکمت: سدهٔ ۱۰ باتاریخ ۹۴۱دردفتر. باعنوان: قوام‌الشرف‌حسینی مدالله تعالی فی‌الجنان‌ظلاله. چند شعر فارسی اوست بابندی‌به نثر و نظم از نویسندهٔ آن «مفلح» وپیش از آن «عشرهٔ‌کامله» یا«ادلهٔ‌عشره‌لاثبات‌الواجب»ازهمان‌قوام‌الشرف حسینی بعربی[ف . ادبیات۲: ۶۰] .

دیوان قوام شیروانی = دیوان ذوالفقار ص ۲۳۳۰ .

دیوان قوام یزدی

قوام‌الدین‌محمد، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۰»گذشت.

25388 ـ دانشگاه ۲۵۷۶/۱ : در «کلیات»او ازسدهٔ۱۲(ص۱ـ۲۱۷) بادیباجه‌ای به‌نثر ازبرادرش در سرگذشت او[ف. دانشگاه ۹: ۱۳۷۱] .

دیوان قوامی خباز رازی

بدرالدین‌امیرقوامی،ملقب به‌اشرف‌الشعرا ازسرایندگان نیمهٔیکم سدهٔ ششم. دیوان او در ۳۳۴۸بیت ازروی‌نسخهٔ‌بریتش‌موزیوم‌درتهران با پیشگفتارآقای جلال‌الدین محدث ارموی در ۱۳۷۴ چاپ شده است .

بنگرید:ذریعه۹: ۸۹۰ـ فرهنك‌سخنوران: ۴۷۹ ـ پیشگفتارچاپ ـ ف . مشار: ۷۵۱.

25389ـ موزهٔ بریتانیاOr۶۴۶۴: نسخ‌وبنوشتهٔ استادمینوی در۷۳۲آغازافتاده، با دیوان نجاشی [پیشگفتار چاپ :که ـ نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

25390ـ تهران، مهدی بیانی۶ مج : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ، گزیده‌ایست ازآن [نسخه‌ها ۱: ۱۶] .

دیوان قوامی گنجوی

قوام‌الدین احمد (محمد) مطرزی، ازسدهٔ ششم ، برادر یا عموزادهٔ نظامی گنجوی.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۹۱ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۶ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۰۹.

25391ـ **ازبکستان**، فرهنگستان‌علوم: نوشتهٔ **۱۰۳۹** (ف ۲ : ۵۵) [ذریعه ۹ : ۸۹۱] .

25392ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (ص ۱۴۶ـ۱۴۸) در جنگ ، ۱۰۰ بیت است [ف. مجلس۸: ۱۳] .

دیوان قوسی تبریزی

شاگردآقاحسین‌خوانساری (م۱۰۹۸) در اصفهان میزیسته و به فارسی و ترکی میسروده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۸۹۲ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۷ .

25393ـ **ملك** ۵۶۰۴: نستعلیق**۱۱۱۷** در متن وسپس بخط تازه‌تری ازعلیمحمدمؤرخ **۱۱۷۳** در هامش . غزلیات وشعرهایی دیگر بفارسی و ترکی است [رؤیت] .

25394ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۶۵ pi VI ۶۹۹ (۵۷۲ف) : نستعلیق ۱۰ دسمبر **۱۸۸۲** م . **آغاز:** ای قطره‌ای زچشمهٔ فیض توجان ما[ف. عبدالله۲: ۴۰۲].

دیوان قوی طالع

طالع فرزند عبدالقوی فرزند حفیظالله ، با تخلص‌قوی طالع .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۴۷۷.

25395ـ **شیراز**، خانقاه‌احمدیه۱۹۹: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۲] .

دیوان کاتبی ترشیزی

محمدنیشابوری (م۸۳۹) ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت .

25396ـ **مجلس** ۸۵۴۶فهرست‌نشده: نستعلیق **۸۵۰** ، زرین [رؤیت].

25397ـ **تهران**، آقای‌فخرالدین نصیری: نوشتهٔ **۸۵۰** [ذریعه ۹ : ۸۹۷] .

25398ـ **ملك** ۵۵۷۴: نستعلیق خوش محمدفرزند صمد(محمد) مشهوربه‌بقال، **۸۷۰**. زرین . دارای: غزل،رباعی، قصیده ، **آغاز:** آفاق‌پرصداست زکوه‌گناهما ـ کوه‌گناه‌چندبود سنگ‌راه ما، ۲۷۶ گ [رؤیت].

25399ـ **ملك** ۴۷۵۱/۷ : نستعلیق اواخر ج۱/**۸۷۶** (درش۶)، پیرامن ۱۱۴۰ بیت شعر است [رؤیت] .

25400 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۸۴۴ Or: نوشتهٔ **۸۷۶** [نسخه‌ها۴: ۶۸۱].

25401ـ **تهران**، سلطنتی۲/۱۸۲(۷۰۸ ف): نستعلیق سلطانعلی شیرازی، **۸۸۴**. زرین. کلیات اوست، دارای: ۱ـ دیوان(قصیده، غزل (مرتب) ، رباعی، مستزاد، معمیات ، تك‌بیت) ۲ـ گلشن‌ابرابر ۳ـ مجمع‌البحرین (ناظر و منظور) ۴ـ ده‌باب ۵ـ سی‌نامه . همراه: ۱ ـ دیوان خسرودهلوی۲ـ کمال‌خجندی۴ـ حافظ، رویهم ۷۴۲ص [ف. دکتربیانی: ۵۱۱].

25402ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۹۹۰ R: در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۷**. [ف.فهمی‌ادهم ۱: ۲۲۶] .

25403ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۳۸: نوشتهٔ **۸۸۸** ، ۸۰ گ[نسخه‌ها ۵ : ۴۸۸].

25404ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق در«کلیات» او مؤرخ **۸۹۰** [نسخه‌ها۱ : ۱۳] .

25405ـ **پاریس** S.P.۷۸۱ : برسم

کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲**، درهامش‌دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش۱۳۱۸و۱۳۱۹ هست[فیلمها : ۵۹۳] .

25406ـ **دانشگاه** ۴۵۸۶ : نستعلیق جعفر فرزند حسن‌فرزند علی، صفر **۸۹۳**، آغاز افتاده، ۶۰گ۱۵س[.ف دانشگاه۱۴: ۳۵۱۷].

25407ـ **تهران**، سلطنتی ۴/ ۰۰۰ ؟ (۷۲۵ف) : نستعلیق نیمهٔدوم سدهٔ **۹**، زرین، با چهار مجلس تصویر دردفتر ، تنها غزلهاست . **آغاز**: آفاق پر صداست زکوه کنا ما ـ کوه گناه چند بود سنگ راه ما [ف. دکتر بیانی: ۵۵۹].

25408ـ **مشهد**، فرخ۲۴: در «کلیات» اوازسدهٔ **۹**[نسخه‌ها۳: ۹۱].

25409 **دانشگاه** ۲/ ۳۹۴۹: نستعلیق سدهٔ **۹** (ص۱ـ۲۱۷هامش)زرین، دارای: غزل وقطعه ورباعی وتك‌بيت، رويهم نزديك ۳۰۰۰ بيت [ف. دانشگاه۱۲: ۲۹۳۷] .

25410ـ **استانبول**، طوپقپوسرای۹۸۹ R: در «کلیات» او از سدهٔ **۹** .

25411ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۹۹۱ . R: در«کلیات» او ازسدهٔ **۹** [ف. فهمی ادهم۱: ۲۲۷ ـ۲۲۶] .

25412ـ **مجلس** ۲۶۱۵: در «کلیات» او ازسدهٔ **۹ـ۱۰** [ف. مجلس۸: ۳۵۵].

25413 ـ **مجلس** ۸۴۳۲/۴ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰** زرین، همراه ۷ دیوان دیگر [رؤیت] .

25414ـ **سپهسالار**۱/ ۲۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰**. دارای: غزل، قطعه، رباعی. پیرامن‌ده هزاربیت (ص۱ـ۹۵)[ف. سپهسالار۲: ۶۵۹ و ۴: ۵۲۲] .

25415ـ **تهران**، دهخدا۱/ ۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** . آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۳۲] .

25416ـ **دانشگاه** ۳۶۸۳: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۷] .

25417ـ **ملك** ۵۳۰۷/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص۳۹ـ۱۱۸هامش)همراه۲۹دیوان دیگر ، زرین [رؤیت].

25418 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۲۵ Or : سدهٔ **۱۱**، گزیده‌ای ازسروده‌های کاتبی‌و دیگران است [نسخه‌ها۴: ۶۸۱].

25419ـ **تهران**، ادبیات۲۱۶حکمت: نستعلیق‌صفر، گویا**۱۲۸۲**، درکربلا، آغازافتاده [ف. ادبیات۲: ۲۰] .

25420 ـ **دانشگاه** ۵۴۸۵ : نستعلیق میرزاعلی‌حسینی، ۲۶شعبان **۱۳۳۷**، با تاریخ مرگ اوکه ۸۲۴ سروده‌اند ، ۱۲۳گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۰].

25421ـ **تبریز**، ملی ۳۶۹۱: تاریخ یادنشده ، در دفتری گرانبها همراه دیوانهای دیگر[نسخه‌ها ۴: ۳۱۲] .

25422ـ **بادلیان** ۳۲۹/۱ الیوت : تاریخ یاد نشده (تاگ۲۲) سپس ، «دیوان‌امیر شاهی 23801». **فیلم**آن دردانشگاه‌ش۸۷۴ هست [فیلمها: ۵۴۵].

دیوان کاشف اصفهانی

اسماعیل، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت .

25423ـ**دانشگاه**۲۹۳۴ :در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** ، قصیده، ماده تاریخ، مرثیه، غزل [ف. دانشگاه۱۲: ۱۷۹۶].

دیوان کاشف دزفولی

صدرالدین محمدباقر، که یاد اودرـقـاصم

الجبارین : ۸۲۷» گذشت. شاگر ملا میرمحمد بیدآبادی ، نزد فتحعلی‌شاه جای یافته ، و در ۱۵شعبان ۱۲۵۸ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه۹: ۶۰۲ (صدرالدین) و ۸۹۷:۹ (کاشف).

25424ــ **تبریز**، ملی۲۷۵۸ : نوشتهٔ **۱۲۴۲** . [نسخه‌ها ۴ :۲۹۸] .

25425 ــ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری ۵۹: نوشتهٔ **۱۲۷۳**، کلیات دیوان‌اوست [ذریعه۹: ۶۰۲] .

25426 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۴۱ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۴** در ۳ جلد [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۲] .

دیوان کاشف یزدی

کاشف‌الدین‌محمدفرزند سالک‌الدین‌محمد فرزند نظام الدین محمد فرزند اسحاق حموی یزدی، شهید ۹۱۰=فضل.

بنگرید : ذریعه ۸: ۱۸۷ و۹: ۸۹۹.

25427ــ **دانشگاه**۲۱۴۳۵ :مجموعه‌ایست که‌بنام«کنز السالکین»و«مشیخه» نامیده‌شده‌است. سدهٔ**۸ــ۹**،سروده‌هایی‌پراکنده‌نیزازاودارد [ف. دانشگاه ۹: ۷۸۰] .

دیوان کاشفی سبزواری

حسین واعظ بیهقی. که‌یاد او در «جواهر التفسیر: ۴۲»گذشت.

25428ــ**دانشگاه**۲۱۴۳۵: پراکنده‌هایی ازوست درمجموعه‌ای ازسدهٔ **۸ ــ ۱۱**که بنام «کنزالسالکین» و «مشیخه» نامیده شده است [ذریعه۹ : ۸۹۹] .

25429ــ **آصفیه** ۱۱۲۵دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه۴: ۲۹۰].

دیوان کاشفی کالپی

میرسید احمد ازسرایندگان‌شهر کالپی‌هند، درگذشتهٔ ۱۰۸۴ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۴۷۹.

25430ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۷۸ Vi ۲۰۵۲ (۵۷۴ف) : نستعلیق‌پیرغلام عبدالقادر ، ۱۷ج ۱/**۷**؛ **آغاز** غزلهایش:از هرطرف بگوش من‌آید چنین‌ندا ــ والله هرچه می‌نگری نیست جز خـدا [ف . عبدالله ۲ : ۴۰۴] .

دیوان کاظم کاشانی

در ذریعه ازدوتن بدین‌نام یادشده است . وسرایندهٔماگویا میرزاکاظم فرزند امینا باشدکه به‌هند رفته وواقعه‌نویس‌اورنگ زیب(۱۰۶۹ــ ۱۱۱۸) شده است .

بنگرید:ذریعه۹: ۹۰۱ــفرهنگ‌سخنوران: ۴۸۰ .

25431ــ **مجلس** ۲۶۶۵/۲۸: بخامهٔ سراینده ازسدهٔ **۱۲**. گزیده‌ایست از : قصیده، غزل ، مثنوی او (ص۷۵۶ــ۷۶۸) [ف.مجلس ۸ : ۴۲۱].

دیوان کامل

ناشناخته.در ذریعه واژهٔ کامل وکاملا ازپنج تن بااین‌تخلص یاد شده است .

25432ــ **آصفیه** ۷۰۴ دیوان : گویا بخامهٔ سراینده، بایادداشتی‌که باید ازاوباشد **آغاز**:خدایا فیض الهامی‌زبان نکته‌پیمارا ــ که ازحمدت بیارایم بطرزتازه انشارا، ۸۰گ۱۳ س[ف. آصفیه ۱: ۵۷۶].

دیوان کاهی اکبرآبادی

ابوالقاسم‌نجم‌الدین‌محمد، معروف به‌ملاقاسم که یاد او در «معما: ۲۲۰۲» گذشت.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۰۶ـ فرهنگ سخنوران ۴۸۳ (کاهی کابلی) .

25433ـ تبریز، ملی ۲۷۶۵ : نوشتهٔ سید داود فرزند سید حسن در **۹۸۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸] .

25434 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۵۱Spi/VI۴۳۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۰**، آغاز و انجام افتاده ، غزلهای اوست [ف. عبدالله ۲: ۵۰۸]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۶] .

25435ـ **استانبول،** عاشر افندی: تاریخ یاد نشده [ذریعه۹ : ۹۰۶] .

دیوان کبود جامه

شاه نصیر الدین (نصرة الدین) حکمران طایفهٔ کبود جامه ، ازسدهٔ ششم .

بنگرید: ذریعه۹: ۹۰۷ـ فرهنگ سخنوران: ۲۸۹ .

25436ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۵۲-۲۵۵ جنگ) ۱۴۲ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳] .

دیوان کتاب

ناشناخته .

25437ـ **تهران،** پزشکی ۲۳/۲۳۸: سدهٔ **۹** ، غزلهایی است با تخلص کتاب [ف. ره‌آورد ۳۳۵ـ نسخه‌ها ۳: ۳۳۳] .

دیوان کحلی

گویا دوتن با این تخلص سروده‌اند: کحلی تبریزی ، کحلی شیرازی. و شاید هر دو یك تن باشند .

بنگرید: ذریعه۹: ۹۰۸ـ فرهنگ سخنوران : ۴۸۴ـ دانشمندان آذربایجان: ۳۱۴.

25438 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۶۳: در مجموعهٔ آقا محمد مینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص ۷۱۲ ـ ۷۲۲ متن و هامش) گزیده‌ایست [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۶].

دیوان کشتهٔ نطنزی

میرزا احمد فرزند میرزا علی اکبر. مادرش رشحه (ذریعه ۹: ۳۵۹) دختر هاتف اصفهانی (ذریعه ۹: ۱۲۸۳) و خواهر سحاب اصفهانی (ذریعه ۹: ۴۳۲) بوده است، و درسرودن شیوهٔ هندی داشته است .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۸۵.

25439 ـ **دانشگاه** ۲۵۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** بایادداشت صفر **۱۲۷۲** سرلوح و آرایشهای زرین. دارای: قصیده، غزل نزدیك به ۱۷۰۰ بیت. **آغاز:** همایون نام میمونت بهر طغرا بود پیدا ـ بلی نام همایون تو باشد زیب هر طغرا، ۱۹۴گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۵۶].

دیوان کشفی (کشفیا) دارابی

سید جعفر (۱۱۸۹ ـ ۱۲۶۷) که یاد او در « اجابة المضطرین : ۸۷۲ ، ۱۰۱۹ » گذشت .

25440ـ **ملك** ۶۲۰۹: نستعلیق **۱۲۵۶** دارای: غزل با تخلص کشفی و کشفیا، با ماده تاریخ مرگ ۱۲۶۲. **آغاز:** گل کند تا سر نوشت عشق ازعنوان ما ـ بیت ابروی بتان شد مطلع دیوان ما [رؤیت] .

دیوان کشوری

گویا کشوری رودباری قزوینی، ازسدهٔ دهم باشد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۱۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۸۵ .

25441ـ **دانشگاه** ۴۲۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، در آن ازملك شمس الدین محمد

فرزند ابراهیم‌خان‌یادشده، دارای:غزل‌ومربع ومخمس و مشاعره (ازهر حرفی پنج‌بیت) آغاز افتاده ، نخستین تخلص اودرنسخه:مرد مسکین کشوری زان لب‌حدیث اکنون‌چه سود—دادجان بیمار غم ضایع مکن جلاب‌را، ۱۰۱ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۲۵۸] .

دیوان کشوری دیلقانی

نعمت‌الله . که به ترکی و فارسی میسروده است .

بنگرید:ذریعه۹:۹۱۲—فرهنگ سخنوران: ۴۸۵- دانشمندان‌آذربایجان: ۳۱۵.

25442 ـ **مجلس**۸۹۵۹فهرست‌نشده: گویا بخامهٔ‌سراینده [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

دیوان کلیم کاشانی

ابوطالب،که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت.دیوانی از او درتهران در۱۳۵۴ چاپ شده‌است.

25443ـ **سپهسالار** ۲۴۷: نستعلیق روزگارسراینده، ودرکناربخش غزلهانوشتهٔ او دیده میشود، دارای‌پیرامن هشتهزاربیت،زرین، آغاز وانجام‌افتاده،۲۵۶گ۱۷س[ف.سپهسالار ۲: ۶۵۹ و۴:۵۲۳] .

25444 ـ**قاهره**، دارالکتب۷۸—م‌ادب فارسی: تعلیق‌زیبای محمدصالح ملقب بکاتب السلطان **۱۰۲۶** ، زرین .

25445ـ **قاهره**، دارالکتب۱۷—م‌ادب فارسی: تعلیق‌زیبای‌میرزا بهرام‌تبریزی**۱۰۲۷**، زرین [مخطوطات ۱ : ۱۸۶].

25446ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۹۷: نستعلیق عبدالرشید ، **۱۰۴۶** [نسخه‌ها ۲ : ۷۷] .

25447ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۹۲ : نستعلیق **۱۰۵۵**، مصور [رؤیت] .

25448ـ**رضوی**۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳): نوشتهٔ رمضان **۱۰۵۵**، ۱۳۰۰ بیت دریك سفینه [ف. رضوی۷ :۵۸۴].

25449ـ **تهران**، سلطنتی۴۸۴ (۶۳۳ ف) : نستعلیق‌محمد تقی خاتون آبادی، ۱۸ رمضان **۱۰۵۷** ، زرین.دارای:قصیده، ترکیب، ترجیع ، قطعه ، مثنوی‌کوتاه ، غزل (مرتب)، رباعی، ۵۰۸ص۱۵س[ف. دکتربیانی:۴۰۸].

25450-455ـ **هندوستان**،رامپور، کتب‌خانهٔرضا: شش‌نسخه، ازآن میان‌نسخهٔخود سراینده‌مؤرخ**۱۰۶۱**[یادداشتهای‌مهدی‌غروی، مجلهٔ وحید ۷:۴۵، ۴۸].

25456ـ **تبریز**، ملی۲۶۷۰ : نوشتهٔ **۱۰۶۲**[نسخه‌ها۴:۲۹۸].

25457ـ **ملك** ۶۴۵۶: شمارهٔ۱۲دفتر مؤرخ**۱۰۷۰** غزلهای اوست‌پیرامن ۸۲۰ بیت‌در چهارستون (۲۱۴پ ـ ۲۲۷ر) [رؤیت] .

25458ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۱—م ادب فارسی: تعلیق میرزا محمد فرزند محمد محسن تبریزی، ج ۲/**۱۰۷۰** [مخطوطات۱: ۱۸۶] .

25459ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۵۲۱ : نوشتهٔ **۱۰۷۲** همراه « ظفرنامهٔ شاهجهان » ۲۵ گ [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۸۶] .

25460ـ **قاهره**، دارالکتب۸۷—م‌ادب فارسی : نستعلیق زیبا، ۲ذیحجهٔ **۱۰۷۹**،زرین [مخطوطات ۱ :۱۸۶] .

25461ـ **مجلس**۳۷۸:نستعلیق**۱۰۸۱** دارای : قصیده ، مثنوی، غزل، ۲۹۰ گ۱۷س [ف. مجلس ۲ :۲۲۱] .

25462ـ **دانشگاه** ۳۳۶۱: نستعلیق

۱۰۸۴، بدستور آقا محمد معصوما، آغاز افتاده، غزل است به‌ترتیب تهجی، ۷۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۱] . **فیلم** آن در همان کتابخانه ش ۲۰۸۲ هست[فیلمها : ۹۷].

25463ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۵ (۶۲۴ ف): نستعلیق ع۲/**۱۰۸۶**، زرین، دارای: ظفر نامهٔ شاهجهانی، قصیده، ترکیب، ترجیع، قطعه، مثنوی کوتاه، غزل (مرتب)، رباعی. [ف. دکتر بیانی: ۴۰۹] .

25464ـ **الهیات** ۵۱۳د: نستعلیق حبیب‌الله فرزند یحیی ، ۲۵ ع ۱/**۱۰۹۱** ، آغاز افتاده، زرین ، ۱۲۰ گ ۱۲ س [ف . الهیات ۱ : ۶۰] .

25465ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۹۳ : نوشتهٔ **۱۰۹۶**، ۲۰۸ گ ۱۷ س [ف فهمی ادهم ۱ :۲۸۷] .

25466ـ**ملك** ۳۹/۵۴۰۳ : نستعلیق ریز چهارستونی ازسراینده‌ای باتخلص جنونی، با تاریخ **۱۱۰۰** دردفتر (۱۸۳ پ ـ ۱۸۸ پ) پیرامن ۳۴۰ بیت غزل ومثنوی قحط او[رؤیت]

25467ـ **ملك** ۵۲۴۳: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**[رؤیت] .

25468ـ **دانشگاه** ۳۶۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، غزل ستورباعی، ۱۵۹ گ ۱۷ س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۷۵] .

25469ـ **مجلس** ۱۰۴۸ : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱** ، وشاید برخی‌ازسروده‌های‌هامش بخامهٔ سراینده باشد ، جزچند بیت مثنوی‌همه غزل است، پیرامن ۴۴۰۰ بیت، ۱۵۴ گ ۱۴ س [ف. مجلس۳: ۳۸۶].

25470ـ**مجلس** ۲۴۷۸: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، دارای: قصیده وغزل ورباعی، رویهم ۸۸۰۰ بیت، باحاشیه‌هایی ازملك الشعراء بهار [ف. مجلس۸ : ۱۷۴] .

25471ـ**مدینه**، عارف حکمت ۲/۱۵۵ : باتاریخ ع۱/**۱۱۰۴** و ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۱۳۱** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۸] .

25472ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۱ Api/VI ۲۵۶(۵۰۰) : شکستهٔ ۲۰ شوال **۱۱۱۴** کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۵۵].

25473ـ **مجلس** ۲/۱۱۸۶ : نستعلیق **۱۱۳۵**، (ص۱۷۶ـ۳۹۲) دارای: غزل، قصیده، قطعه ، رباعی است درپیرامن چهار هزار بیت. **آغاز**: بدل کردم بمستی[ف. مجلس ۳: ۶۶۷].

25474ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۳ Spi/VI ۳۱۳۸ : نستعلیق ۷ ذیحجهٔ ۳۰ پادشاهی محمدشاه ، **۱۱۶۰** [ف. عبدالله ۲ : ۵۳۵] . بادیباجه‌ای درپایان نسخه. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۲۷] .

25475ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۸۴ ، ۸۷۱ دیو: نستعلیق ۱۹۱۱م (**۱۱۹۱**) ۷۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۱۰۸] .

25476ـ **ملك** ۵۱۶۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، غزل است آغاز وانجام افتاده، ۵۸ گ ۱۰ س [رؤیت] .

25477ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۳۷۴].

25478ـ**مجلس** ۲۴۷۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده، دارای: غزل و رباعی وبخشی ازمثنویهای او ، رویهم ۴۱۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۷۵].

25479ـ **مجلس** ۲/۲۶۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲۹۶ ـ ۴۲۲) ، پیرامن ۲۱۰۰ بیت غزل وقصیده وقطعه و مثنوی است ، زرین [ف. مجلس۸: ۴۲۸] .

25480ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ کلیم: میانهٔ سدهٔ **۱۲**، ۱۷۳ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۰۵] .

25481ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۳۰ pi/VI ۹۴۰ (۴۹۹): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۵۴] .

25482ـ **میشگان** ، دانشگاه ۳۳۹ ، ms : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۶] .

25483ـ **کاشان**، سید ابوالرضا : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۴: ۳۵۵] .

25484ـ **الهیات** ۱۸۰ ب: نستعلیق سلطان حقی تبریزی، ۲۲ رمضان **۱۳۱۵** ، ۳۰۳ گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱: ۶۰] .

25485 ـ **مجلس** ۱۰۴۷: نسخ عبرت نایینی در **۱۳۴۰** برای سردار معظم خراسانی دارای: قصیده، ترجیع، قطعه، غزل ، رباعی. پیرامن ۵۷۰۰ بیت ، **آغاز** : روزگارم بسکه دارد ناتوان از درد پا، ۱۳۱ گ ۱۲ س [مجلس ۳: ۳۸۵] .

25486ـ **تهران**، ادبیات ۹۰ ج: نستعلیق محمد امین ، **۱۳۱۲/۱۲/۲۶** خ ، ۲۳۹ گ [ف. ادبیات ۱: ۲۶۹] .

25487ـ **رضوی** ۸۹۶۳: تاریخ یاد نشده، غزلیات اوست، اهدائی علی اصغر حکمت [نسخه‌ها ۵: ۵] .

25488ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۵ : تاریخ یاد نشده .

25489ـ **تبریز**، ملی ۲۸۴۸ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸] .

25490ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۸۴ ، ۸۷۱ دیو: نستعلیق و شکسته ، تاریخ یاد نشده ، انجام افتاده ، ۱۸۰ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۱۱۰] .

25491ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۶۱ Api/VI ۲۵۷ (۵۰۱): نستعلیق بی تاریخ، کلیات اوست .

25492ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰ pi/VI ۵۶۳ (۵۰۲): نستعلیق بی تاریخ وتازه ، کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۵۵] .

25493ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۹۲ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۱۲۹ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۷] .

25494ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۸۵ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۱۲۹ گ ۱۷ س .

25495ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y. ۱۸۴۵ : پیرامن سدهٔ **۱۲**، ۱۹۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۸۸] .

25496ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۲۲۷ : تاریخ یاد نشده ، ۳۰۴ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۷۱] .

25497ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۱۲ دیوان (۶۰۰): شکسته ، تاریخ یاد نشده، انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۱۴] .

25498 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۲ قصاید (۱۴۴۷): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۱۹] .

25499ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۳۷: همراه بادیوان طالب [نسخه‌ها ۵: ۴۸۸] .

دیوان کمال‌الدین اصفهانی

اسماعیل فرزند جمال‌الدین محمد فرزند عبدالرزاق ، کشته در شصت سالگی بدست مغولان در ۶۳۵ یا ۶۲۶ . چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۱۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۸۷ ـ ف. مشار: ۷۵۱ .

25500 ـ **اسماعیل صائب** ۳۷۷۵ :

درجنگ مؤرخ ۲۷ج۲/ **۶۸۱**. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۷۵ هست [فیلمها : ۴۴۹].

25501ـ **عزت بك‌قویون**: نسخ علی فرزند حسین فرزند علی مغربی، ۱۷ ذیقعدهٔ **۶۸۲**، ۲۲۱ گ ۱۷س. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۳۳۹هست [فیلمها : ۹۷].

25502 ـ **چستر بیتی** ۱۰۳/۱: در دفتر نوشتهٔ **۶۹۹**. [ف.چستربیتی۱:۴] **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۶۵هست [فیلمها: ۶۳۰].

25503ـ **ملك** ۵۲۴۶ : نسخ‌سدهٔ **۷**، دالهاکه ریشهٔ ذالی‌دارند بانقطه، آغاز افتاده، دارای : قصیده ، غزل ، قطعه،رباعی،۳۱۱گ ۲۱س[رؤیت] .

25504ـ **سنا** ۳۳۵/۱: نسخ سدهٔ**۷** ، آغاز وانجام‌افتاده . ازکتابهای بیانی بوده‌است [نسخه‌ها ۶:۵۴۱] .

25505ـ **استانبول** ، بغدادلی وهبی ۱۷۵۸ : نسخ اوخر سدهٔ **۷**، ۲۳۸ گ ۳۲س. **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۶۵۴ هست .[فیلمها: ۹۷] .

25506ـ **مجلس** ۴۰۲۹: نسخ‌خوانای ۱۷ شعبان **۷۲۱**. دارای:قصیده،غزل،رباعی، نامه به‌امیری‌به‌نثر، دالهاکه ریشهٔ ذالی‌دارندبا نقطه ، ۲۸۷گ۲۳ س [رؤیت] .

25507ـ **تهران**، سلطنتی ۴۹۹(۳۷۷ ف) : نسخ محمدفرزند خالد اصفهانی، غـرهٔ شوال **۷۲۲** ، دارای:قصیده، ترکیب، مرثیه و تعزیت، هجو، قطعه،غزل ، رباعی. **آغاز**:ای جلال‌تو بیانها را زبان انداخته ، ۸۴۸ص۱۹ س [ف. دکتر بیانی: ۱۰۴] .

25508ـ **مجلس** ۱۰۴۹: نسخ **۷۲۵** (اگر ساختگی‌نباشد بهرحال ازسدهٔ **۹**باین‌سو نیست) . درمیان‌تاریخ‌زایش ۷۲۹دارد.دارای: قصیده ، غزل ، مثنوی ، رباعی، پیرامن سیزده هزاربیت ، ۳۵۲گ۱۹ بیت [ف . مجلس ۳ : ۳۸۷] .

25509ـ **ایاصوفیا**۱۴/۲۰۵۱(۲۰۹): با تاریخ **۷۳۰** در دفتر، قصیده وترجیع است، همراه «دیوان اثیرالدین:21432» و جز آن. **فیلم** آنها دردانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها: ۴۱۰] .

25510ـ **تهران**، سلطنتی ۴۹۴(۳۷۸ ف) : نسخ خوش‌حسین فرزندعلی، سه‌شنبهٔ ۱۴ شوال **۷۳۳** ، دارای:قصیده ، ترجیع ، قطعه، غزل، رباعی‌درصحافی‌آن‌آشفتگی‌هست،زرین، ۵۵۳ص ۲۵ س [ف. دکتربیانی:۱۰۵].

25511ـ **لالااسماعیل** ۴۸۷/۸ :در جنگ مؤرخ **۷۴۱**درمصر(۳۶ر-۵۶پ)بخشی ازآنست . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۵۷۳ هست [فیلمها:۵۰۰] .

25512ـ **استانبول** ، طوپقـپوسرای A. ۲۴۸۸: نوشتهٔ **۸۶۶**،۲۴۰گ۱۷س[ف. فهمی ادهم ۱:۱۷۶] .

25513ـ **تهران**، سلطنتی۴۹۳ (۳۷۹ ف): نستعلیق، برسم‌خزانهٔ... سلطان‌محمدخان بن‌مرادخان، سدهٔ**۹**،زرین، باذکربحورعروضی بزر، دارای: قصیده ، ترکیب، مرثیه، مطایبه، قطعه، غزل،رباعی،بایك نامه‌به نثر، ۳۴۲ ص ۱۲س چهارستونی [ف. دکتربیانی :۱۰۶].

25514ـ **سپهسالار** ۲۶۵ : سدهٔ **۹** ، درپایان نامه‌ای‌ناقص،رویهم۱۲۸۰۰ بیت،۴۱۵ گ۱۷ س [ف. سپهسالار۲:۶۶۱ و ۴:۵۲۴].

25515ـ **دانشگاه**۵۱۲۱: نستعلیق‌شیخ علی درگاهی دوشنبهٔ ۸ع۱/**۹۷۵**،زرین، نسخهٔ پاکیزه‌ایست ،آغاز وانجام افتاده،دارای‌قصیده

وغزل ورباعی، ۱۳۰ گ۱۹س[ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۱۸].

25516ـ آصفیه۲۴۶ دیوان: نستعلیق زیبای نصیرالدین، **۹۹۱**، در فهرست بعنوان «کلیات» آمده، ۳۹۳گ۱۷ س[ف. آصفیه ۱ : ۵۹۸].

25517ـ ملك ۵۴۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، دارای:قصیده ، غزل،رباعی ، نامهٔ نثری دیده‌نشد ، سروده‌هایی بخامهٔ تازه‌تر درهامش، انجام افتاده، ۲۷۸گ۲۳س[رؤیت].

25518ـسپهسالار ۲۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز وانجام افتاده، پیرامن پنجهزاربیت، ۱۵۱گ۱۸ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۶۱ و۴: ۵۲۴].

25519ـ تهران، سلطنتی ۴۹۸(۳۸۰ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰**،زرین . دارای:قصیده، ترکیب ، مرثیه ، قطعه، مثنوی، غزل،رباعی. **آغاز:** تبارك‌الله ازاین جنبش نسیم صبا، ۸۶۵ ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی: ۱۰۷].

25520ـ تهران، سنا۳۰۳ نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ۵۰گ، ازآن دکتر بیانی بوده‌است[نسخه‌ها ۱: ۱۰ و۶: ۵۲۵].

25521ـ تهران، سلطنتی۴۹۱(۳۸۲ ف): نستعلیق خوش عبدالغنی جامی لنگری مشهور به قاسمیه ، نیمهٔ ج ۱/**۱۰۲۱**، ۸۷۶ص۱۸س [ف. دکتر بیانی: ۱۰۹].

25522ـ تهران، مجلس۵۰۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** . دارای: قصیده، مسمط، غزل ، رباعی. آغاز وانجام افتاده ، ۳۸۴ گ ۱۵ س [رؤیت].

25523ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۹ : نستعلیق۷ ذیحجهٔ **۱۰۰۶** [نسخه‌ها ۲: ۷۷].

25524ـ تهران،ملی۷۶فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۰۰۷** . دارای:قصیده، ترکیب،مرثیه، قطعه، غزل، رباعی ، ۴۵۶ ص ۲۱س[نسخه‌ها ۴: ۱۹۷].

25525ـ مجلس ۱۰۵۰: نستعلیق بسیار خوب محمد میرك غازی، **۱۰۱۲**،مقابلهٔ محمد سعید فرزند محمد صالح مازندرانی ۱۰۷۲ با چهار نسخه. دارای:قصیده،قطعه،غزل، ترکیب، ترجیع، با دیباجه وسرلوح الحاقی ، ۱۵۳۰۰ بیت دارد ، ۳۸۸گ [ف. مجلس ۳: ۳۸۸].

25526ـ عبدالحسین بیات ۲ مج: نوشتهٔ **۱۰۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۶۷] .

25527ـ مجلس ۳۸۰: نستعلیق **۱۰۱۵** صفحهٔ یکم نو نویس،دارای:قصیده،غزل،رباعی، ۳۶۵گ ۲۱س [ف. مجلس ۲: ۲۲۳].

25528ـرضوی۵۲۳ادبیات(۴۷۴۱): نستعلیق محمدحسین فرزندحافظ حسن ماز نجان، غرهٔ صفر **۱۰۱۹** . نسخهٔ کامل[ف. رضوی ۷: ۴۹۴] .

25529ـ مجلس ۸۶۰۲فهرست نشده: نوشتهٔ خاتون آبادی شاگرد میرعماد ، **۱۰۲۷** ، زرین [رؤیت] .

25530ـلندن،انجمن پادشاهی آسیائیa ۳۶۶ : نوشتهٔ **۱۰۳۲** [نسخه‌ها ۵ : ۶۸۰].

25531ـمجلس۳۷۹: نستعلیق**۱۰۳۵** - **۱۰۳۶**،زرین.دارای: قصیده،غزل،قطعه، ۳۵۱ گ ۱۶س [ف. مجلس ۲: ۲۲۲].

25532ـ تهران،ملی۷۹فهرست نشده: نستعلیق محمد صالح جوشقانی فرزندخواجه ـ عبدالوهاب، **۱۰۴۰** . دارای:قصیده، ترکیب، قطعه، مرثیه، نامه‌به‌نثر ، قطعه، غزل، رباعی، ۷۸۲ص ۱۹س [نسخه‌ها ۴: ۱۹۹] .

25533ـرضوی۱۶۴۱ادبیات(۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** قصیده‌ورباعی پیرامن ۱۲۰۰ بیت (ص۵۰۵-۵۴۹) [ف رضوی ۷: ۵۹۰].

25534ـ سپهسالار ۲۶۲ : نستعلیق هدایةالدین شکرالله ایموری، **۱۰۷۱**، زرین، ۲۷۸ گ ۲۵ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۶۱ و۴: ۵۲۴] .

25535ـ ملك ۵۴۴۷/۷: نسخ سدۀ **۱۱**، زرین (۱۰۴پ ـ ۳۵۴پ) همراه‌دیوان پدرش، دارای: قصیده‌هاییست در ستایش پیامبر [رؤیت] .

25536ـ ملك ۵۳۰۷/۲۳ : نستعلیق سدۀ **۱۱**، (ص۶۰۴ـ۷۶۳متن) با۲۹دیوان‌دیگر زرین [رؤیت] .

25537ـ ملك ۵۲۹۲ : نستعلیق سدۀ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، دارای : قصیده ، قطعه ، هجا ، مثنوی، غزل ، رباعی، ۲۳۳ گ ۱۵ س [رؤیت] .

25538ـ ملك ۵۵۱۳ : نستعلیق سدۀ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، نامه‌راندارد، دارای: قصیده ، غزل ، ۲۱۲ گ ۱۷س [رؤیت].

25539ـ مجلس۵۹۷۶: نسخ‌سدۀ**۱۱**، ۶۳۶ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

25540ـ تهران ، ادبیـات ۱۳۴/۳ حکمت: نستعلیق سدۀ **۱۱** [ف.ادبیات۲:۴۲].

25541ـ دانشگاه ۸۴۱: نستعلیق سدۀ **۱۱**، نزدیك‌به ۱۳۵۰۰ بیت دارد، همراه نامۀ نثری، ۵۱۷ گ۲۱س[ف. دانشگاه ۲:۲۰۵].

25542ـرضوی۵۲۴ادبیات(۴۷۴۲): نستعلیق‌سدۀ **۱۱**، آغاز ومیانه وانجام‌افتاده[ف. رضوی ۷: ۴۹۴] .

25543ـرضوی۵۲۶ادبیات(۵۰۹۱): نستعلیق،همراه‌دیوان‌انوری‌وظهیرفاریابی‌وکمال اسماعیل،زرین[ف.رضوی۷:۴۹۵] .

25544ـ دانشگاه ۲۸۵۰: نستعلـیق سدۀ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، ۸۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۹۴].

25545ـ دانشگاه ۸۴۱: نستعلیق‌سدۀ **۱۱** . دارای:قصیده،قطعه، نامه‌ای‌به‌نثر،غزل، رباعی، تك‌بیت . زرین، ۱۱۷گ۲۱ س [ف . دانشگاه ۲:۲۰۵].

25546ـ دانشگاه۳۴۶۴: نستعلیق‌ریز سدۀ **۱۱**،انجام افتاده، نزدیك۷۳۰۰ بیت نه‌ـ بترتیب تهجی، ۱۷۳ گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۴۷۱] .

25547ـ تهران، سلطنتی۴۹۶(۳۸۱ ف) : نستعلیق‌سدۀ **۱۱**،زرین ، ۵۳۲ ص۱۶س [ف. دکتربیانی: ۱۰۸] .

25548ـ تهران، سلطنتی۲/۶۰(۷۰۵ ف) . همراه «دیوان سیف اسفرانگ » از سدۀ **۱۱** [ف. دکتربیانی :۵۰۴].

25549ـ تهران،دانشسرایعالی،قریب ۲۳: نستعلیق سدۀ **۱۱**، بغلی،درآن‌آمده:چون سال ششصد درطی انقضا افتاد [نسخـه‌ها ۵ : ۶۲۷] .

25550ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۰۱: نستعلیق سدۀ**۱۱ـ ۱۲** ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۷۸] .

25551ـ تهران، استاد مینوی ۱۱۸: نستعلیق سدۀ **۱۲** ، زرین [نسخه‌ها ۶:۶۴۶].

25552ـ مجلس۲۴۸۰: نستعلیق‌سدۀ **۱۲** ، آغاز وانجام و میانه نونویس، دارای : قصیده و ترکیب وترجیع‌بند،مثنوی،قطعه‌وغزل ورباعی ، رویهم ۹۱۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۷۶] .

25553ـرضوی۵۲۲ ادبیات(۴۷۴۰): نستعلیق سدۀ **۱۲**. نسخه‌کامل ولی مغلوط [ف . رضوی ۷:۴۹۳].

25554ـ مجلس ۲۶۷۱/۴: نستعلیق،

با تاریخ **۱۲۳۲-۱۲۸۱** دردفتر (ص ۱۴۰- ۱۵۱) ، ۶۰۰ بیت قصیده است [ف. مجلس۸: ۴۳۳] .

25555 ـ **فرهاد معتمد** ۱۶۵/۱ : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۴ رجب **۱۲۳۷** [نسخه‌ها۳: ۲۳۱] .

25556ـ **تهران**، ملی۶۳۵ف: نستعلیق محمدصادقسرخوش، ۱۰ع۱/ **۱۲۵۱**،دارای: قصیده ، غزل، قطعه، مثنوی ، و رباعی است ، ۲۲۹ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۱۴۳- نسخه‌ها ۴: ۱۹۹] .

25557ـ **ملك** ۵۵۶۴: محمـد صادق متخلص بەسرخی‌فرزند میرزاجانخان،شنبهٔ۱۷ صفر **۱۲۶۵** ، ۳۲۹گ [رؤیت].

25558ـ **تهران**،ملی۱۴۲ف: نستعلیق **۱۲۶۷ - ۱۲۶۸** . دارای : ترکیب ، قطعه ، مثنوی، غزل، ۲۷۸گ ۱۹ س [ف . ملی ۱ : ۱۳۷] .

25559ـ **اصفهان**، شیخ‌حسن جابری انصاری : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخـه‌هـا ۶ : ۵۹۸] .

25560 ـ **مجلس** ۲۴۸۱ : شکستـه نستعلیق ۱۳۲ (**۱۳۰۳**)،دارای: قصیده وغزل و ترکیب و ترجیع‌بند و قطعه ورباعی ، رویهم ۳۹۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۷۶] .

25561ـ**رضوی**۵۲۵ادبیات (۴۶۵۸): نستعلیق‌سدهٔ**۱۴** گزیده‌ایست‌ازقصیده‌هایش،انجام افتاده [ف رضوی۷: ۴۹۵] .

25562ـ **مجلس** ۸۷۸۹فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

25563ـ **تبریز**، ملی۳۶۷۳ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

دیوان کمال خجندی

کمال‌الدین مسعود، بروزگارحافظ‌شیرازی میزیسته و با اومکاتبه داشته است. ازخجند به حجاز رفته سپس‌درتبریز نزدسلطان‌حسین‌فرزند اویس جلایر جای یافته، مرگ او رادر ۸۰۰و ۸۰۳ و ۸۰۸یادکرده‌اند .

بنگرید:ذریعه۹: ۹۱۷ـفرهنگ سخنوران: ۴۸۸ .

25564ـ**رضوی**۵۲۹ادبیات(۴۷۳۹): نستعلیق پیرامن **۸۰۰** بروزگار سراینده بـا دیباچه‌ای ازگردآورنده‌که در نسخه‌های دیگر نیست، درآن‌آمده: کمال درآشوب‌تبریز۷۸۷ بەسرای پایتخت قبچاق نهضت‌کرد وپس‌ازیازده سال (نه‌چهار سال) در۷۹۸ به‌تبریز برگشت، آغاز دیباچه افتاده [ف. رضوی ۷: ۴۹۷].

25565ـ **تهران**،سنا۱/ ۳۳۹: نستعلیق حسین فرزندعلی‌تونی، باتاریخ **۸۲۱** دردفتر، زرین [نسخه‌ها ۱: ۱۴ و۶: ۵۴۹].

25566ـ**تهران**،سپهسالار۲۶۶: نستعلیق علی دامغانی **۸۲۱** ، با دیباجه‌ایکه بروزگار سراینده‌نوشته‌شده،درهامش‌آن دیوان‌قاسم‌انوار نوشته‌شده ،۱۴۳گ ۱۴ بیت [ف. سپهسالار۲: ۶۶۳ و۴: ۵۲۴] .

25567ـ **تهران** ، سلطنتـی ۱۰۱۳۹ (۴۹۰ ف) : نستعلیق‌کهن **۸۳۵**،زرین، برسم کتابخانهٔ ... (که نام خوانده نشده)، دارای: غزل (مرتب) قطعه، رباعی، معمیات، تك‌بیت، **آغاز**: افتتاح سخن آن‌به‌که‌کند اهل کمال ـ بثنای ملك‌الملك خدای متعال، ۵۳۰ص۱۵س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۶].

25568 ـ **بادلیان**،۱۲۱الیوت:همراه «دیوان‌امیرخسرو:22966» مؤرخ **۸۳۹** وجز آن. **فیلم**آن دردانشگاه ش۲ ۹۰هست[فیلمها: ۵۴۷] .

25569 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۱۹۳ Or : نوشتهٔ **۸۳۹** در هامش [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ :۶۷۶] .

25570ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H. ۱۶۳۷: شیرعلی، **۸۵۶**، ۲۲۱ گ ۱۵س [ف. فهمی‌ادهم ۱:۲۲۲].

25571ـ**سپهسالار**۲۶۴: نستعلیق‌محمد جانی، **۸۵۹**، دارای: غزل، رباعی، قطعه، تك بیت، رویهم‌پیرامن ۳۸۵۰بیت. زرین، درمیان ترنج‌آمده : برسم خزانهٔکتب السلطان الاعظم ابی‌القاسم بابربهادرخان ... بسعی‌العبدشیخ حاجی‌حسن خاندار، ۲۶۸ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار۲:۶۶۳ و۴: ۵۲۴] .

25572ـ **تهران**، سلطنتی۶/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی ، **۸۶۲**،گزیده‌ایست از : ترکیب،غزل(مرتب)، قطعه. **آغاز:** ای‌ذات توباظهور عالم [ف.دکتر بیانی : ۵۵۳] .

25573ـ**رضوی**۵۲۸ادبیات(۴۷۳۸): نستعلیق محمودفرزندمحمدخماری،صفر**۸۶۷**، باترنج و سرلوح ازپایان‌غزلها و آغاز قطعه‌ها افتاده، ۲۳۲گ ۱۵س [ف. رضوی۷:۴۹۶].

25574 ـ **انگلستان**، کمبریج ۷۸۰ Or : تعلیق شعبان **۸۷۶** (۱۴۷۲م) ۲۱۸گ [ف. براون، ذیل: ۹۸] .

25575 ـ **دانشگاه** ۱۳۸۱ : نستعلیق خوش شیخ محمود فرزند خماری، ع۱۶/**۸۸۳**، و قطعه‌هاتاریخ ۸۷۲ رادارد، آغازافتاده،زرین، ۱۵۶گ ۱۵ س [ف . دانشگاه۸:۶۹] .

25576 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۲/۳ (۷۰۸ ف) : همراه «دیوان‌کاتبی :25401» نوشتهٔ **۸۸۴** . [ف. دکتر بیانی: ۵۱۲].

25577 **موزهٔ بریتانیا** Or۲۹۵۹: نستعلیق شاه‌پورفرزند خداداد شاه‌پور سپاهانی ، سه‌شنبه۴ شعبان **۸۸۸**،۲۱۷گ۱۴س.**فیلم**آن در دانشگاه ش ۱۴۵۷ هست [فیلمها: ۹۷].

25578 ـ **ملك** ۵۲۲۶/۷ : نستعلیق سدهٔ ۹ در جنگ (۱۰۴پ ـ ۱۴۴ر)،غزلهای اوست [رؤیت] .

25579 ـ **مجلس** ۸۸۸۴/۱ فهرست نشده : سدهٔ ۹،سپس دیوان ناصرالدین بخاری [رؤیت] .

25580ـ**مجلس**۳۷۰۲/۴فهرست‌نشده: سدهٔ ۹ (ص ۲۰۸ـ ۵۳۴) [نسخه‌ها۵:۱۹۵].

25581ـ **مجلس**۱۰۵۱: نستعلیق‌خوب خوب سدهٔ ۹ ، آغاز و انجام افتاده ، زرین . دارای:غزل،قطعه، رباعی، رویهم‌پیرامن ۳۴۰۰ بیت ، ۲۵۴گ ۱۱ـ۱۳ س [ف. مجلس ۳ : ۳۹۰] .

25582 ـ **تهران**، سلطنتی۴۹۷(۴۹۱ ف) : نسخ‌سدهٔ۹، زرین. دارای:غزل(مرتب)، قطعه، رباعی، ۳۷۹ص ۱۷ س[ف.دکتربیانی: ۲۴۸] .

25583ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/۰۰۰؟ (۷۲۵ ف) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ ۹، زرین، با چهارمجلس تصویر دردفتر ، تنها غزلهای اوست . **آغاز:** افتتاح‌سخن‌آن به‌کنداهل‌کمال [ف. دکتربیانی : ۵۵۸].

25584 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۳B ۲۶۷۳ (۳۹۰): سدهٔ ۹ [ف. عبدالله ۲: ۲۸۱] .

25585 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۹۴۳ : پیرامن‌سدهٔ ۹ ، ۲۰۴گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم۱:۲۲۲].

25586ـ**دانشگاه** ۵۳۴۴: نستعلیق‌سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین ، دارای: دوقصیده و غزلها و

ترجیع و دوبیتی و رباعی، ۲۹۵ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۰].

25587 ـ تهران، سلطنتی ۳۰۲۲ (۴۹۲ف): نستعلیق خوش‌کهن، نعیم‌الدین الکاتب، ۹۰۱، زرین، دارای: غزل (مرتب)، قطعه، رباعی، تك‌بیت، ۴۷۰ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۲۴۹].

25588 ـ تهران، ادبیات ۲۵۰ حکمت: نستعلیق محرم ۹۰۱، زرین [ف. ادبیات۲: ۲۰].

25589 ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۲۹: نستعلیق محمدعلی فرزند یارعلی، در ۹۰۳. زرین [نسخه‌ها ۲: ۷۸].

25590 ـ دانشگاه ۵۲۶۳: نستعلیق ابراهیم فرزند مصطفی فرزند یوسف سرمه‌کش، ۹۰۹، دارای: یك‌قصیده وغزلها و قطعه‌ها ورباعیها ۱۴۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۶].

25591 ـ تبریز، ملی ۳۵۹۷: نوشتهٔ شاه نظرامامی، در ۹۳۴ [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25592 ـ رضوی ۵۲۷ ادبیات (۴۷۳۷): نستعلیق خوش محمد کاتب زرهی، رجب ۹۶۵ زرین ۱۷۹ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۷: ۴۹۶].

25593 ـ مجلس ۳۵۷: نستلیق خوب باتاریخ ۷۹۴ در دفتر، درهامش [ف. مجلس ۲: ۲۱۲].

25594 ـ لندن، چستربیتی ۳۶۱: نستعلیق، نزدیك ۱۵۸۰ م، ۱۵۲ گ [ف. چستربیتی ۳: ۹۰].

25595 ـ مجلس ۳۵۷: در هامش (ص ۹۹۶) دیوان جامی، پایان: در محرم ۹۹۶ درکنار دریای برم‌بوتر در موضع سندد باتمام رسید [ف. مجلس ۲: ۲۱۲].

25596 ـ استانبول، طوپقپوسرای R ۹۸۷: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۲۰۶ گ ۱۵ س.

25597 ـ استانبول، طوپقپوسرای R ۹۸۸: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۹۳ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۳ ـ ۲۲۲].

25598 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۳۲ Spi/VI ۳۸۵۳: نستعلیق سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله ۲: ۴۸۷].

25599 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۳A piVI ۱۰۵۵ (۳۹۱): سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله ۲: ۲۸۲].

25600 ـ ملك ۵۲۹۹: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، پایان افتاده، دارای: قصیده، غزل، قطعه، رباعی، ۲۴۷ گ ۱۶ س [رؤیت].

25601 ـ ملك ۴۷۵۱/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱. پیرامن ۵۸۰۰ بیت غزل [رؤیت].

25602 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۴۹۶. Add: نستعلیق ع ۱۰۰۷/۲. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۹۰ هست [فیلمها: ۹۷].

25603 ـ مجلس ۲۴۸۲: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱، دارای: غزل وقطعه ورباعی، روبهم ۷۳۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۷۷].

25604 ـ مجلس ۲۶۶۴/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۲۰۸ ـ ۵۳۴)، دارای: غزل و قطعه ورباعی، انجام افتاده، زرین [ف. مجلس ۸: ۴۱۶].

25605 ـ پاکستان، دانشگاه داکا DU ۲۷۴: نستعلیق ۳ رجب ۱۲۳۳ (۱۸۱۷ م) [ف. حبیب‌الله: ۸۴].

25606 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg: ۴۷۰۱: نبشتهٔ ۱۲۶۵ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

25607 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب

۳۲۰ piVI ۲۵۷۶ (۳۹۲): بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲:۲۸۲].

25608ـ **بنگال**، آسیایی ۱۳ قصاید (۱۳۷۰): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، قصایداوست [ف. بنگال: ۱۱۹].

25609 ـ **بنگال**، ایشیاتک۱۱۳دیوان (۴۴۸): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۱۴].

25610ـ **تبریز**، ملی۳۶۵۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25611ـ**آصفیه**۳۸۶دیوان: درفهرست بعنوان «کلیات» آمده، ۴۵۲ س۱۷ س.

25612ـ**آصفیه**۵۹۲دیوان: درفهرست بعنوان «کلیات» آمده، ۴۵۲گ۱۷ س [ف. آصفیه ۱: ۶۰۰].

25613ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۸۲۰/۳۸۵۳: تاریخ‌یاد نشده. غزل. ورباعی است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۷].

25614 ـ **انگلستان**، کمبریج(۹)۲۸۲ Or: تعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، ۱۷۴گ [ف. براون، ذیل: ۹۸].

دیوان کمال خوارزمی

کمال‌الدین‌حسین‌فرزندشهاب‌الدین‌حسن، که یاد اودر«آداب‌المریدین: ۱۰۱۳»گذشت. دیوان اوچند بار بنام «دیوان حلاج»چاپ‌شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۲۸.

25615ـ **مجلس** ۴۶۲۴/۱: نستعلیق علی فرزند حسینعلی، با تاریخ **۱۳۰۹** دردفتر (ص ۱ ـ ۲۱۰) سپس سرگذشت منصور حلاج [رؤیت].

25616ـ **تبریز**، ملی ۲۹۲۹: نوشتهٔ **۱۳۱۸**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

دیوان کمال شیرازی

کمال غیاث، کمال‌الدین محمد (حسین) فرزند غیاث‌الدین.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۲۰ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۸۹.

25617ـ **تهران**، فخرالدین نصیری: در جنگ مؤرخ **۸۳۵** [ذریعه۹: ۹۲۰].

25618 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۰۰۷: عبدالرحمان‌فقیه‌فرزندنجم‌الدین، **۸۶۱**. کلیات اوست، ۲۶۴گ ۱۴س[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۴].

25619ـ **ملک** ۹۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، سروده‌هاییست پیرامن ۵۴۰ بیت‌با تخلص‌کمال غیاث در جنگ [رؤیت].

دیوان کمال غیاث = دیوان‌کمال شیرازی

دیوان کمال قاجار

شاهزاده‌الله‌قلی‌میرزاایلخانی، ازسدهٔسیزدهم. در ذریعه وفرهنگ‌سخنوران واژهٔکمال نام‌این سراینده یاد نشده است.

25620 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۶۶۳ (۶۷۸ف): نستعلیق فضل‌الله، **۱۲۵۵**، زرین. دارای: غزل، مثنوی. **آغاز**: یارب ازعشق کسی بیدل وشیدا نشود ـ ورشود چون من‌سودا زده رسوا نشود. درپایان‌آمده: چاکر آستان شاهزادهٔ ایلخانی فضل‌الله...۲۸۰ص۱۱س[ف. دکتر بیانی: ۴۶۱].

25621ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۸(۶۷۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در۱۲۸۲ازعرض‌گذشته زرین، دارای: غزل، مثنوی. **آغاز**: ای‌ماه عارض توسبق برده ازآفتاب ـ وی بوی‌طرهٔ‌تو

نکوتر زمشك ناب، ۲۵س ۱۵ س. [ف.دکتر بیانی : ۴۶۲].

دیوان کمالی اصفهانی

حیدر علی‌فرزندمحمدمهدی(ابرقوه‌شوال ۱۲۸۸ – ۱۳۵۵) ، از بنیاد گذاران حزب سوسیالیست در تهران و«پیکان»ارکان آن حزب، نمایندهٔ مجلس شورای ملی ازنیشابور ، آنچه ازوچاپ‌شده‌است: افسانهٔتاریخی لاریکا،دیوان، مظالم ترکان خاتون.

بنگرید:ذریعه۹: ۹۲۱–فرهنگ‌سخنوران ۴۹۰– مؤلفین مشار ۲: ۹۷۹ –تاریخ جراید ومجلات ۲: ۸۶ .

25622 – نجف، امیرالمؤمنین۱۳۳۶: نستعلیق‌خودسراینده‌ویابروزگاراو، بادیباجه‌ای درسرگذشت‌او، ۵۰ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

دیوان کوثر همدانی

مولامحمدرضا کوثرعلیشاه، که یاد او در «الدرالنظیم : ۴۸» گذشت.

25623– تهران، ملی۱۳۴۱ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** . دارای: شرح‌بیتی ازسنایی‌که به ش 11459 گذشت ، غزل، مثنوی ، قصیده، بازمثنوی ، ۸۸ گ ۱۵ س [ف.ملی ۱:۳۳۳– نسخه‌ها ۶ : ۱۷۱] .

دیوان کمال‌الدین کاشانی

25624– حمیدیه ۱۴۴۷/۱۵۸ : با تاریخ **۷۵۱** تا **۷۵۵** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها: ۴۳۳] .

25625 – کوپرولو ۱۵۸۹ :پنجشنبهٔ ۷ صفر **۸۱۱** ،پراکنده درچند جا از دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۶۲ هست [فیلمها : ۴۸۲] .

دیوان کوکبی

ناشناخته . در ذریعه ۹: ۹۲۶ ازپنج تن با این‌تخلص یاد شده است .

25626 – موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۴۳ Or:سدهٔ **۱۲**، همراه دیوان‌خالص[نسخه‌ها۴: ۶۸۰] .

دیوان کهتر

اسدالله. در ذریعه و فرهنگ سخنوران در واژهٔکهتر از اویاد نشده است.

25627 – بنگال، ایشیاتك ۱۱۴دیوان (۱۴۱۸) : نستعلیق ، **۱۱۰۹** [ف . بنگال : ۱۱۴] .

گ

دیوان گرامی اصفهانی

آقابابا محمد قاسم (ابوالقاسم) فرزند سلیمان بیگ تسلی، از خاندان اسکندر بیك منشی، سرگذشت‌سراینده‌دردیباچهٔنسخهٔ۲۰۲۸ دانشگاه بخامهٔ خود اوهست،او درهفتادسالگی ۱۲۱۰ دیوان خودرا گردآورده است.

بنگرید:ذریعه۹: ۹۲۹–فرهنگ سخنوران: ۴۹۵.

25628– دانشگاه ۲۰۲۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**،دیوان اوست‌ازغزل‌وقصیده‌وماده‌تاریخ و رباعی، وچندنامه به‌نثر، ۱۹۸ گ۱۳س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۸] .

دیوان گرامی خرافی

میرعبدالرحمان‌خان ، از امیران عالمگیر

پادشاه، درگذشتهٔ ۱۱۲۴. دیوان او در لاهور ۱۹۳۲ م در ۲۱۶ ص چاپ شده است.
بنگرید: ذریعه ۹: ۹۲۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۵.

25629 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۱۵ دیوان (۵۹۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۴].

دیوان گلچین

کربلایی محمدصادق معروف به میرزا گلچین درگذشته پیش از ۱۳۲۱. دیوان او بنام «گلچین المدایح» در تهران بسال ۱۳۱۲ در ۱۵۰ ص چاپ شده است.
بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۶ ـ ف. مشار: ۱۳۰۸ ـ مؤلفین مشار ۳: ۵۰۰.

25630 ـ **مجلس** ۶۵۷۶/۳ فهرست نشده: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۹ گ.

دیوان گلشن

ازچند سرایندهٔ ناشناخته باتخلص گلشن.

25631 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۵: شکسته نستعلیق، ۱۰ شعبان **۱۱۲۲**، دارای: غزل با تخلص گلشن ازحرف تاء تاحرف دال، **آغاز:** مژه کی سدده گریهٔ بی زنهار است ـ مانع سیل کجا خار سر دیوار است، ۲۹۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۷۲].

25632 **مجلس** ۲۴۸۳: شکسته نستعلیق سراینده، **۱۲۴۰ ـ ۱۲۸۰**. دارای: قصیده، قطعه، غزل، مثنوی، رباعی، تك بیت بدون ترتیب، ستایش امامان و ناصرالدین شاه، غلطهای املایی دارد. سروده‌های او با سروده‌های سرایندگان متخلص به گلشن درسدهٔ ۱۳ که درتذکرها آمده برابری شده تطبیق نکرده است، ۳۲۲ ص **آغاز:** چه نویسم که دل ازداغ جدایی چو نست ـ بقلم راست نیاید که زحد بیرون است، ۳۰ گ [خانم راستکار ف. مجلس ۸: ۱۷۸].

25633 ـ **دانشگاه** ۴۷۶۱/۲: نستعلیق شکرالله فرزند میرزا محمدباقر طباطبائی بیدگلی، **۱۲۹۶** (ص ۸ ـ ۱۲۵)، دارای: قصیده درستایش درباریان ناصرالدین شاه و ماده تاریخ ۱۲۹۱ و چند غزل باتخلص گلشن. **آغاز:** دلا در راه وحدت پانه ازکثرت مبرا شو [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۰۸].

25634 ـ **دانشگاه** ۴۰۸۲/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱ ـ ۵۷): دارای: قصیده، غزل، ترکیب، رباعی، ماده تاریخ از ۱۲۶۷ ـ ۱۲۹۷ ستایش فرهاد میرزا مرده در ۱۳۰۵، درفهرست از آن میرزا محمدعلی زنگنه دانسته شده است وما میدانیم او نزدیکهای ۱۲۳۰ درگذشته است. نزدیك به ۸۰۰ بیت. **آغاز:** بیار ساقی آن آب آتش آسارا ـ بباد برده خاك غم دل مارا، ۳۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۶۰].

دیوان گلشن اردکانی

عبدالوهاب خان ایرانپور فرزند حاج محمد حسین اردکانی (اردکان یزد رجب ۱۲۹۶ ـ اصفهان ۲۷ رجب ۱۳۵۶).
بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۶.

25635 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۴۸ بخامهٔ سراینده که به مجلهٔ توفیق پیشکش شده است در ۱۳۴۸، بنام «چمنستان» است، ۸۴ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی]

دیوان گلشن جونپوری

علی فرزند عطاءالله (عطار) انصاری (جونپو ۱۱۱۷ ـ ۱۲۰۰).
بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۷.

25636 ـ **آصفیه** ۶۳۱ دیوان: نوشتهٔ بد **۱۲۳۵**، درقصبهٔ بلگرام، ۹۸گ۱۲س[ف. آصفیه ۱:۵۷۷ و۳:۲۹۴] .

دیوان گلشن گلپایگانی

میرزا محمد خوشنویس روزگار قاجار،از نوادگان شیخ بهایی،

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۳ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۷ .

25637 ـ **دانشگاه** ۳۲۱۲ : شکسته نستعلیق یعقوب، ۵ ذیقعدهٔ **۱۲۸۷**، ضمن جنگ منشآت او[ف .دانشگاه ۱۱: ۲۱۶۸].

دیوان گلشنی بردعی

ابراهیم فرزند محمد، که یاد اودر «تفسیر آیهٔ فاخلع نعلیك : ۲۳» گذشت .

25638 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹ ادب فارسی: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز**: ای اول ز اول هویدا ، ۴۴۰گ۷ س.

25639 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۸ـ م ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، آغاز بمانند شمارهٔ پیشین ، ۵۳۷ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱ : ۱۸۷] .

دیوان گنجو

حاج محمدحسن ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت .

25640 ـ **دانشگاه** ۳۲۰۴ : نستعلیق محمد تقی شکویی ، **۱۳۲۳** در «کلیات» او .از غزل و پند و اندرز [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۹] .

دیوان گوهر مدراسی

محمد باقرخان از ایل نایطه ، در اواخر سدهٔ دوازدهم درگذشته ، و به گهر و گوهر تخلص میکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۳۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۹۸ .

25641 ـ **مجلس** ۱۰۵۲ : شایدبسال **۱۲۰۶** وشاید بلغها از سراینده باشد. دارای غزل(بترتیب حروف) یك مثنوی درمرثیهٔ کربلا، ماده تاریخها، دوغزل، همه پیرامن هزار بیت، ۴۴گ۱۳س. **آغاز**: یك دیدهٔ شش جهت چو گهر گشته‌ایم ما ـ یعنی جهان چشم و نظر گشته‌ایم ما [ف. مجلس ۳:۳۹۲].

دیوان گیتی

در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ گیتی از او یاد نشده است.

25642 ـ **تهران**، ادبیات ۱/۴۷ ب: نستعلیق ۲۵ شوال ۱۳۲۴(**۱۳۰۴**) (۱پ‌ـ۲۲ پ) ، غزل است ویك ترجیع بند. **آغاز**: درکوی وفا هر که چوما خانه بگیرد ـ دست ازدل و جان گیرد جانانه بگیرد [ف. ادبیات ۱ : ۲۷۰].

دیوان گیتی

میرزا علی قاجار ، از روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴- ۱۳۱۳) .

25643 ـ **مجلس** ۸۶۵۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳ـ ۱۴** ، دارای: غزل ، قصیده، قطعه، جد وهزل، نزدیك به ۸۰۰ بیت [رؤیت].

دیوان گیسو دراز

سید محمد بنده نواز، که یاد او در «آداب سلوك: ۱۰۱۱» گذشت. دیوانی ازاو واشاگردش بنام سید محمد گرد آورده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۳۷ـ تذکرهٔ روز روشن: ۳۱۰ .

25644ـ آصفیه۳۲۹تصوف : نستعلیق ابن‌یعقوب ، **۱۳۲۵**. نسخه بنام «انیس‌العشاق» است، ۱۹۲ ص ۱۵س [ف. آصفیه ۱: ۳۵۲].

25645ـ آصفیه۴۳۵دیوانها: نستعلیق **۱۰۹۲**، نسخه بنام«انیس‌العشاق» است، ۲۷۰ص ۱۱ س [ف. آصفیه۱: ۳۵۲] .

ل

دیوان لامع همدانی

میرزا نورا فرزند قاضی نصیرا ، از سدهٔ یازدهم، پدرش قاضی بغدادازجانب صفویه‌بود، وپس‌ازگشودن‌بغدادبدست سلطان‌مراد اورازنده سوزانیده‌است. اوبروزگارنصرآبادی‌جوان‌بوده و به‌سپاهان آمده وسپس بکرمانشاه‌رفته‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۳۹ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۹۹

25646ـ دانشگاه۳۵۰۲: نستعلیق ۱۰ ج ۱/ **۱۰۹۹**، دارای : غزل و ترکیب بند و ترجیع بند ورباعی ومثنوی، با دیباچه‌ای‌به‌نثر درسرگذشت او، ۱۱۵گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۱۱] .

دیوان لامعی گرگانی

ابوالحسن فرزند محمد فرزند اسماعیل: (جد من‌هست‌اسماعیل ومحمد پدرم)،ستایشگر خواجه نظام‌الملك و امام محمد غزالی(۴۵۰ـ ۵۰۵) . آغاز زندگی اوبه خوشی ونـوازش و انجام‌آن‌بسختی ورنجش‌گذشته، مرگ اودانسته نیست،گویا در اوایل نیمهٔ دوم سدهٔ‌پنجم است. دیوانی از او یکبار ۱۲۹۵ و یکبار بکوشش سعید نفیسی در ۱۳۱۹خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۴۱ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۹ـ ف . مشار : ۷۵۳ ـ پیشگفتار چـاپ نفیسی .

[illegible] سپهسالار [illegible]
[illegible]
[illegible]

سپهسالار ۴: ۵۲۵] .

25648 ـ تهران، ملی۴۱۳ف:شکسته نستعلیق موسی فرزند جعفر علی، سه‌شنبه ع ـ ۱/ **۱۲۶۹** ، قصیده‌های‌اوست‌بدون‌ترتیب‌قافیه، ۲۲گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۳۹۷] .

25649ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری ۲ مج : نستعلیق **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۶: ۲۹۸] .

25650ـ سپهسالار۱۴۸: نستعلیق‌ثریا کاشانی ، سیدحسن‌فرزنداحمدحسینی،درتهران **۱۲۷۶** . درجنگ شعر (۱۸رـ ۲۱پ) .[ف. سپهسالار ۴: ۵۲۵] .

25651ـ تهران،سلطنتی۲۸۶۴(۳۱۴ ف) :شکسته نستعلیق‌زیبای رجب**۱۲۷۷**،زدین **آغاز:** در جویبارهاکه‌نوشت این‌نگارها، ۵۳ ص۱۲ س [ف. دکتربیانی: ۲۷].

25652 ـ تهران، سلطنتی ۲۹۸۱/۱ (۷۵۲ف): نستعلیق میرزاآقا (میرزا ابراهیم)، **۱۲۷۸** ، زدین [ف. دکتربیانی:۲: ۶۱۲].

25653ـ دانشگاه۵۴۷۹/۲: نستعلیق حسن فرزندحاجی میرزا محمد کاشانی، آدینه ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۲۷۹** [ف. دانشگاه۱۶: ۱۸].

25654 ـ تهران ، سلطنتی ۲۹۸۵ (۳۱۵ف) : نستعلیق عنایت‌الله کاتـب مخصوص کتابخانهٔ مبارکه ، **۱۲۹۷** ، زدین ، **آغاز :** [illegible]روز دلبرسخن‌دلبرآورد، ۷۰ص۱۰س[ف.
[illegible]
[illegible]

با دیباجه‌ای‌درسر گذشت‌سراینده‌مؤرخ **۱۲۹۹**، وپایان نوشتن شنبهٔ ۲۷محرم **۱۳۰۰**. **آغاز:** در جویبارهاکه نوشت ایـن نگـارها، ۴۱ س [یادداشتهای آقای‌ثبوت].

25656 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۲۲۱ (۳۱۶ ف): نستعلیق‌خوش‌سدهٔ **۱۳**، بادیباجه‌ای درسر گذشت او، **آغاز**، متن: در جویبارهاکه نوشت‌آن نگارها ، زرین، ۲۶س ۱۲ س [ف. دکتر بیانی:۲۹].

25657 ـ **تهران**، ملی ۱۳۱/۴ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**(ص۱۶۰ـ۱۶۸)گزیده‌ایست [ف. ملی ۱۲۳:۱] .

25658ـ **تهران**، ملی۹۱۷ ف:شکسته نستعلیق خوش محمدرضا منشی، رجب**۱۳۱۲**، دارای قصیده وقطعه، ۲۹ گ۱۲ س [ف.ملی۲: ۴۵۱ ونسخه‌ها ۴: ۱۵۹].

دیوان لسانی

25659 ـ **تـهران**، سلطنتی ۶۶۱/۲ (۷۲۳ف) : نستعلیق‌سدهٔ**۱۰**،زرین.غزلهاست. آغاز افتاده [ف. دکتر بیانی: ۵۴۸].

25660 ـ **موزهٔ بریتانیـا** ۱۰۹۲۴ Or : سدهٔ **۱۱** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۶۷۹:۴] .

25661ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ۸۲۰۵Or: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، بخشی ازدیوان‌اوست [نسخه‌ها ۶۷۷:۴] .

دیوان لسانی شیرازی

عبدالعزیز، درگذشته درتبریز ۹۴۱. بنگرید:ذریعه۹: ۹۴۲ـفرهنگ‌سخنوران ۹۴۲ .

25662 ـ **آصفیه**۱۰۷۲دیوان: نوشتهٔ **۹۷۰** [ف. آصفیه ۲۹۲:۴] .

25663 ـ **تهران**، ملی ۲۹۰/۵ ف : نستعلیق حسین فرزند محمد خدابنده **۹۷۹**(در ش ۴) (ص۲۸۳ـ ۳۲۷)، زرین.دارای غزلها به ترتیب تهجی [ف. ملی ۲۷۴:۱].

25664ـ **سپهسالار**۲۷۹/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص۴۰۳ـ۵۰۷) ، هزار بیت غزل و قطعه است، زرین[ف. سپهسالار ۲: ۶۶۶ و۴: ۵۲۶] .

25665ـ **دانشگاه**۲۴۷۳/۹۵: نستعلیق سدهٔ**۱۲**(ص۱۲۰)چندشعرازاوست[ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۳] .

25666ـ**مجلس**۳۸۱: نستعلیق، تاریخ یاد نشده . دارای:غزل، ترجیع،رباعی،۱۴۴ گ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۲۲۳].

25667ـ**بنگال**، ایشیاتك ۱۱۶ دیوان (۱۲۳۱): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف . بنگال: ۱۱۴] .

25668 ـ **آصفیه**۷۷۵دیوان: نستعلیق خوش ، ۲۷۰ گ ۱۵ س [ف. آصفیه۱ :۵۷۸].

دیوان لطفی

25669ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك لائبریری ۶۱ ، ۸۷۱ لطف‌ـ ۵۳، ۲۹۷حـق: نستعلیق معراج الدین احمد قادری شاذلی ، **۱۳۰۴** ، قصیده‌هاییست در نعت ومناجات بفارسی وعربی **آغاز:** الهی‌ضاع عمری فی‌المعاصی‌ـ ولاادری من‌الذنب مناصی.

دیوان لطیف

ناشناخته.در ذریعه ۹ : ۹۴۶ ازپنج‌تن‌با این‌تخلص‌یاد شده‌است.

25670 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۴ قصاید (۱۴۲۵) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۱۹] .

م

دیوان مادح

ناشناخته .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۰۵ (مادح لکھنوی) .

25671 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۹۲ Spi/VI ۳۶۳۱ : نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز: حمدلاحدالله‌عالم‌را [ف.عبدالله ۲ : ۵۴۱] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۲۷] .

دیوان مانی

25672 ـ بادلیان ۶/۱۲۵ اوزلی : نستعلیق ج ۱/۹۴۴. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۰۳۲ هست [فیلمها : ۵۵۹] .

25673 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی CDL.XVII: نستعلیق حیدرفرزند ابراهیم‌حسینی ، رجب ۹۶۱ ، وقف شاه عباس برآستانهٔ شاه صفی ۱۰۱۷ ، فیلم‌آن‌درملی ع ۷۶۰ـ ۱۷۵۹ هست [فیلمها: ۹۷ و نسخه‌ها ۳: ۱۰۲] .

25674 ـ مدینه، عارف حکمة ۲۰۸: ۵۵ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۸] .

دیوان مانی شیرازی

در ذریعه ۹ : ۹۵۲ دوتن با این تخلص از مردم شیراز یاد شده است. واز تاریخ نوشته نسخهٔ سلطنتی وملی برمی‌آیدکه باید از مانی‌شیرازی کشاورز سدهٔ دهم باشد که بروزگار شاه اسماعیل (۹۰۷ـ۹۳۰) جزو امیران بوده وامیرنجم‌ثانی اوراکشته‌است .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۹۵۲ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۰۵ .

25675 ـ تهران، سلطنتی ۳/۱۱۰۸۰ (۷۱۱ف) : نوشتهٔ ج ۲/۹۵۳. دارای غزل (مرتب) [ف. دکتر بیانی: ۶۲۲].

25676 ـ تهران ، سلطنتی ۵/۶۵۳ (۷۱۰ف) : همراه « دیوان شاهی 23756 » ۹۶۷. دارای: غزل، قطعه. آغاز: زهی زبود توپروا بودنشان همه [ف. دکتربیانی: ۵۱۸].

25677 ـ تهران، ملی ۴/۲۹۰ ف : نستعلیق‌حسین‌فرزند محمد، ۲۲ع ۱/۹۷۹ (ص ۲۰۹ـ ۲۸۲)، زدین. دارای : غزل ، قطعه ، رباعی . آغاز : زهی زبود تو پیدا شده نشان همه ـ خدایی ازتوبودبندگی ازان‌همه [ف.ملی ۱ : ۲۸۳] .

25678 ـ تهران، سلطنتی ۵/۱۰۱۱۷ (۷۱۲ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ . دارای غزل (مرتب) ، رباعی [ف. دکتر بیانی: ۵۲۶].

25679 ـ مجلس ۳/۴۳۷ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نسخهٔ ملی [ف.مجلس ۲ : ۲۵۵] .

دیوان ماهر

ماهر شیرازی .

25680 ـ آصفیه ۹۴۸ دیوان: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۲۹۴] .

دیوان مایل آشتیانی

میرزا محمدعلی فرزندمیرزاکاظم آشتیانی قمی‌تهرانی، مستوفی الممالك‌ووزیر جنگ‌عباس میرزا ولیعهد، درگذشته پیش از ۱۲۵۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۵۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۰۶ .

25681ـ دانشگاه۳۴۵۸: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، نزدیك به ۱۶۰۰ بیت قصیده وترکیب‌بند است وچند رباعی، درستایش مذهبی ودیوانی، ۶۰ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۱: ۴۶۵].

دیوان مایل اصفهانی

شیخ رحیم، از شاگردان درویش مجید طالقانی، زنده‌بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰).

بنگرید: ذریعه۹: ۹۵۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۰۶.

25682ـ دانشگاه۳۱۷۷: نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، زرین، ستایش‌حاجی محمدحسنخان‌صدر اعظم با ماده تاریخهایی از ۱۲۱۱ تا ۱۲۱۸ دارد، ۳۰ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۳۹].

دیوان مایل‌افشار

شیخ‌الشعراء میرزاحسن، که بروزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)درکاروزارت امورخارجه‌بوده‌وروزگاری‌دربندرلنگه میزیسته ودرهجا دست داشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۵۴.

25683 ـ ملك ۵۲۵۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای: قصیده، رباعی،قطعه، شیرین‌پلو آغاز: مایل افشارکو راکردگار [رؤیت].

25684ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۵۰: نستعلیق، نسخهٔ اصل سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۲: ۷۸].

25685 ـ تهران، ملی ۳۱۹/۱ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳(ص۱ـ۳۴۸).دارای: قصیده، قطعه، رباعی. آغاز: آنچه دربحرو بربود اشجار [ف.ملی: ۳۱۱].

25686ـ تهران، ملی ۷۵۶ف:شکسته نستعلیق‌سدهٔ ۱۳، زرین، دارای‌مسمط وقطعه، ورباعی، ۲۱ گ ۹س [ف. ملی۲: ۲۷۸].

25687ـ تهران، ملی۴۲۲ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، قصاید ومثنوی و رباعیهایی استدر سوگواری وبنام«گلزار». آغاز:اگر بعهدشاه طهماسب رثاگومحتشم، ۱۷۷ گ۱۱س[ف.ملی ۱: ۴۰۴].

25688 ـ تهران، ملی۶۷۵ف:شکسته نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۳، زرین، ۱۶ گ ۹س [ف. ملی ۲: ۱۷۵].

25689 ـ تهران، ملی ۳۱۷ فهرست نشده: تحریری متوسط سدهٔ۱۴، اکلیلی،آغاز افتاد، دارای: شوره‌زار (اهاجی) وترجیع‌بند، شیرین پلو، ترجیع‌بند،شکر پلو، ۶۴۶ص۱۵ س [نسخه‌ها ۶: ۱۸۷].

25690 ـ تهران، ملی ۱۹۷ فهرست نشده:تحریری متوسط سدهٔ ۱۴، زرین، تنها قطعه‌ها را دارد، ۲۴ ص ۷ س [نسخه‌ها ۶: ۱۹۱].

25691ـرضوی۵۳۰ادبیات (۴۵۵۷): نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۳ با تصحیحات و افزودگیهایی‌ازسراینده، هجویات استدرچهار دفتر: گلزار، لاله‌زار، مرغزار، شوره‌زار، اکلیلی، ۳۵۰ گ ۱۵س [ف.رضوی۷: ۴۹۸].

25692ـدانشگاه۳۷۷۳:شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳، مسمط ترجیعیه درستایش‌بزرگان‌دین ودشنام دشمنان، ۸۳ گ۱۱س[ف.دانشگاه۱۲: ۲۷۶۵].

25693 ـ دانشگاه ۳۸۹۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳، دارای ۱۲۰۰ بیت‌در ستایش وهجو درباریان و قصیده وقطعه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۸۷].

25694 ـ مجلس ۲۴۸۴: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴، بدون ترتیب [ف. مجلس۸: ۱۸۰].

دیوان مایلی هروی

25695ـ موزهٔ بریتانیا ۹۲۱۵ Or : نوشتهٔ **۱۱۸۶** [نسخه‌ها۴: ۶۷۷].

دیوان متقی

25696ـ **بنگال** ، ایشیاتك (آسیایی) ۱۱۷ دیوان (۳۲۵) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال : ۱۱۴] .

دیوان مجد الاشراف

جلال‌الدین محمدذهبی، که‌یاد اودره تحفة الوجود: ۱۰۷۶، گذشت .

25697 ـ **تهران**، ملك۲/۵۶۲۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۳۰۴** دردفتر (ص ۱۱۳ – ۱۲۰) ، تنها یك قصیدهٔ یایی‌است در۱۵۱ بیت.
آغاز: ماظاهرو پنهانیم ازعلم‌علی‌اعلی‌ـ ماباطن برهانیم ازعلم علی عالی [رؤیت].

دیوان مجد ساوجی

میرزا ابوالفضل محمدطبیب‌فرزندفضل‌الله از ایل شاملو، که در ۱۲۷۳ بیست‌وسه‌ساله‌بوده است ، و در ۱۳۱۲ درگذشته است . پدرم بـه احتمال‌اورایکی‌ازنگارندگان«نامهٔ دانشوران» یادکرده است .

بنگرید :ذریعه۹: ۹۶۰ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۰۹ .

25698ـ**سپهسالار** ۱۶۶ : بخامهٔ‌سراینده، ج ۲/**۱۲۷۴**، زدین، ۸گ۱۵س[ف.سپهسالار ۲: ۶۷۰ و۴: ۵۲۸].

دیوان مجد همگر

مجدالدین فرزند احمد یزدی شیرازی ، ملك‌الشعرای اتابك‌سعدبن‌زنگی(۶۲۳–۶۵۸) درگذشتهٔ ۶۸۶ یا ۶۹۵.

بنگرید : ذریعه۹ : ۹۶۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۰ .

25699ـ **بادلیان** ، ۲/۵۶۵ السیوت ۸۵ : باتاریخ **۱۰۰۵** در دفتر. **فیلم**آن در دانشگاه ش۱ ۸۰ هست[فیلمها: ۵۴۰].

25700ـ **عبدالحسین بیات** ۳ مج : باتاریخ**۱۰۰۷**دردفتر(ص۲۲۷–۲۶۴)،زدین، ۶۰۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۶۹].

25701 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰/۱۵۶ حکمت : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۰۷** در دفتر [ف. ادبیات ۲: ۴۲] .

25702ـ **مجلس** ۱/۱۰۵۳: نستعلیق **۱۰۰۹** ، پیرامن سه‌هزاربیت دارد [ف.مجلس ۳ : ۳۹۴].

25703 ـ **مجلس** ۱۰۳۳/۲:نستعلیق **۱۰۱۰** ، پیرامن سه‌هزاربیت [ف. مجلس ۳: ۳۹۵] .

25704ـ**ملك**۲/۵۰۴۴: نستعلیق‌خوش **۱۰۲۵**(۵ر–۱۶ر) دارای: قصیده وغزل وقطعه نه بترتیب تهجی ، همه نزدیك ۳۱۰ بیت [رؤیت] .

25705 ـ **مجلس** ۳/ ۲۶۶۰:نستعلیق محمدحسن ، **۱۰۴۹** ، (ص۴۴۰ –۵۴۷) ، ۲۵۰۰ بیت‌قصیده وترکیب‌وقطعه وغزل‌ورباعی است [ف. مجلس ۸: ۴۰۷] .

25706ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۴/۱ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده [ف . ادبیات ۲: ۱۱] .

25707ـ **مجلس** ۲۳۲۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (ص ۱۳۶– ۱۴۵ جنگ)۳۹۱ بیت است [ف. مجلس ۸ :۱۳] .

25708ـ **مجلس**۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ**۱۱**، ۳۲۳ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵].

25709ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/۳۳: نستعلیق عبدالله فرزند رئیس محمدجعفر، سه‌شنبه ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۶۲** بخواهش مشهدی کاظم تبریزی [نسخه‌ها ۲:۹۵].

25710ـ **ملك** ۵۵۱۴: نستعلیق عبدالله، ۲۰ ج ۲/**۱۲۸۳**. دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل، رباعی، ۱۱۰ گ ۱۱ س [رؤیت].

25711ـ **تهران**، ملی ۱۳۱/۱۴ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۲۶۴ـ۳۰۲) گزیده‌ایست از غزل، ترکیب، قطعه، رباعی، ۲۰ س [ف. ملی ۱: ۱۲۸ـ نسخه‌ها ۶: ۲۱۰].

25712ـ **دانشگاه** ۱۶۱: نستعلیق ریز **۱۳۳۵** در تهران، پیرامن ۱۴۵۰ بیت دارد، ۸۶ گ ۹ـ۱۰ س [ف. دانشگاه ۲:۶۵].

25713ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25714ـ **پاریس** ۷۹۱/۱ S.P: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۲ هست [فیلمها ۵۹۴].

25715ـ **بادلیان** ۶۷۸ الـیوت ۵۶: نستعلیق قوام فرزند محمد شیرازی، تاریخ یاد نشده، ۱۹۱ گ ۱۵ س، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۹۴ هست [فیلمها: ۹۷].

دیوان مجذوب

25716ـ **تبریز**، ملی ۲۷۸۹: نوشتهٔ **۱۲۷۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

دیوان مجذوب تبریزی

میرزا محمد فرزند محمد رضا، که یاد اودر «اتمام الحجة: ۸۷۰» گذشت. دیوان او در تهران نادرست به‌نام مجذوب همدانی کبودر آهنگی چاپ شده است. ۱۳۳۱خ.

بنگرید: ف. مشار: ۷۵۴.

25717ـ **دانشگاه** ۳۰۰۶: «دره کلیات» مؤرخ **۱۰۰۸** او [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۴].

25718ـ **دانشگاه** ۳۹۱۹: نستعلیق محمد شفیع تبریزی، **۱۰۷۸**، زرین، دیوان در ۱۰۶۳ گردآورده شده، دارای: غزل و مخمس و ترجیع و وصف عمارت نجف و سلسلة اللئالی ومسلك ـ النجات و قصیده و ساقینامه و حکایت و ماده تاریخ و رباعی، رویهم نزدیك ۵۰۰۰ بیت.

25719ـ **مجلس** ۱۱۸۵/۱: نستعلیق درویش مولانا محبت، پایان سدهٔ **۱۱** (ص ۱ ـ ۱۳۹) پیرامن سه‌هزار بیت: غزل، رباعی، قطعه، ترجیع، ساقینامه دارد. آغاز افتاده [ف. مجلس ۳: ۶۶۲].

25720ـ **پاکستان**، لاهور، پـرفسور شیرانی ۶۲۹۵: غرهٔ ج ۲/**۱۱۶۳** (۱۷۵۰م) کرم خورده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۷].

25721ـ **بنگال**، آسیایی ۱۱۸ دیوان (۱۳۶۶): شکسته، ۱۸ جلوس محمد شاهی سدهٔ **۱۲** [ف. بنگال: ۱۱۴].

25722ـ **دانشگاه** ۱۹۵/۲: نستعلیق ۸ ذیحجهٔ **۱۲۳۳** (گ ۱۰۰ـ۱۱۳) [ف. دانشگاه ۲: ۶۸].

25723ـ **دانشگاه** ۴۳۷۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۴۳ـ۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۴۱].

دیوان مجذوب همدانی

حاج محمد جعفر کبودر آهنگی در گذشتهٔ ۱۲۳۹ (نه ۱۳۳۹) که در «اثبات نبوت: ۸۷۲» گذشت.

25724ـ **ملك** ۵۳۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** آغاز و انجام افتاده، غزلهاییست با تخلص مجذوب، رباعیات و مناجات، ۱۳ برگ آغاز اشعار نامرتب است و سپس دوباره غزلیات بترتیب تهجی، مخمس

ترجیع بند هست. [رؤیت].

دیوان مجرم تفرشی

میرزا سید شفیع خان مدیر لشکر، سرایندهٔ روزگار قاجار و آغاز مشروطیت. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ مجرم از او یاد نشده است.

25725ـ **دانشگاه ۳۱۱۴/۱**: شکسته نستعلیق محمدصادق محرم **۱۳۳۴** در تهران، به‌فرمودهٔ نظام‌الدوله (ص۱ـ۱۸۹) ماده‌تاریخهایی از ۱۳۲۴ تا ۱۳۳۰ ونکاتی دربارهٔ مشروطیت و سفرنامهٔ تهران ـ مشهد اورا دارد. همچنین مخمس و غزل‌ورباعی ومستزاد ومثنوی‌وترکیب بند نزدیك ۳۰۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۸].

دیوان مجرم شاملو

از مرتضی‌قلیخان شاملو، کـه یـاد او در «خرقه : ۵۲۵» گذشت. درذریعه آمده : گویااو جزمرتضی‌شاملواست‌که پس‌از این‌درجای خود یاد خواهد شد.

بنگرید: ذریعه ۱۴۹:۷ (خرقه) و ۹ : ۹۶۴ (مجرم) و۹: ۱۰۲۷ (مرتضی).

25726ـ **مجلس ۵۱۶۳/۲۱**: نستعلیق هندی‌سدهٔ **۱۳**، روضه‌خوانی‌است وعنوان «واقعهٔ حضرت‌علی اکبر» دارد [رؤیت].

دیوان مجمر اصفهانی

سیدحسین‌طباطبایی‌اردکانی، مجتهدالشعراء (۱۱۹۰ ـ ۱۲۲۵). دیوان او با پیشگفتار میرزا ابوالحسن‌جلوهٔ‌اصفهانی درتهران۱۳۱۲ در ۳۰۲ ص‌چاپ‌شده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۶۶ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۱۲ ـ ف. مشار : ۷۵۴.

25727 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۴۶: شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** با یـاد داشت ۱۲۰۵ زرین [رؤیت].

25728 ـ **مجلس**، شماره‌نشده: نوشتهٔ **۱۲۲۴**، زرین ممتاز. ازکتابهای‌سلطان‌القرائی بوده [رؤیت].

25729 ـ **مجلس** ۱۰۵۷ : نستعلیـق **۱۲۲۴**، زرین، پیرامن ۳۵۰۰ بیت، آغاز: که کرد بی‌مدد غیرباژگونه بنا ـ پرازاساس جهان سقف‌گنبد مینا، ۱۷۸ گ ۱۱س [ف. مجلس۳ ۳۹۸].

25730ـ **موزهٔ‌بریتانیا Or۹۴۹۴**: نوشتهٔ **۱۲۲۷** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸].

25731 ـ **تبریز**، ملی۲۷۳۶: نوشتهٔ **۱۲۲۸** [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۸].

25732 ـ **تهران**، ملـی ۱۹۹/۱ فهرست نشده : تحریری **۱۲۲۹** (ص۱ـ۸۱) [نسخه‌ها۶ : ۱۹۳].

25733ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۵۱: نوشتهٔ **۱۲۴۴** درفهرست آمده «دیوان مجمر ایرانی» [نسخه‌ها ۵: ۴۸۸].

25734ـ **مجلس**۱۰۵۶: نستعلیق‌محمد رضا فرزند علینقی‌طباطبایی، **۱۲۴۵**، ۱۸۸ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳: ۳۹۸].

25735ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۶۷۷: حاج علی (فرزند)شیخ‌ربیع، ۲۴ج۲ **۱۲۵۲**/ ۵۴ گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

25736ـ **اصفهان**، شیخ‌حسن‌جـابری انصاری: نستعلیق **۱۲۵۵** درفهرست‌آمده: مجمر زواره‌ای [نسخه‌ها ۶: ۵۹۸].

25737ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۷ : نستعلیق دوشنبه ۲رجب **۱۲۵۶**. [نسخه‌ها۲: ۷۸].

25738 ـ **رضوی** ۵۳۲ ادبیـات

(۴۷۴۳) : نستعلیق ۸صفر **۱۲۵۹**[ف.رضوی ۷: ۴۹۹] .

25739ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۷۸: نستعلیق سیدمحمد علی فرزند محمد اسماعیل حسینی قاینی ، ۲۵صفر **۱۲۷۷** ، ۵۷گ [ف. خطی، سید عبدالعزیزطباطبایی].

25740ـ **مجلس** ۲۶/۲۶۷۵:شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۲۶۴ـ۱۲۹۴** دردفتر، (ص ۹۵۰ ـ ۹۵۷) ، گزیده‌ای ازغزلهای اوست [ف. مجلس ۸ :۴۴۱] .

25741ـ**رضوی**۵۳۵ادبیات (۴۷۴۶): شکسته نستعلیق خوش **۱۲۹۲** . قصیده است و غزل ورباعی [ف. رضوی ۷: ۵۰۱].

25742 ـ **سپهسالار** ۲۷۳ : شکسته نستعلیق روزگار سراینده ، سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام ومیانه افتاده ، دارای۳۹۰۰ بیت، ۱۵۵گ ۱۳ بیت [ف . سپهسالار ۲ : ۶۷۱ و ۴ : ۵۲۸] .

25743 ـ **دانشگاه** ۱۰۹ : نستعلیق زیبای روزگار سراینده، برای فتحعلی‌شاه[ف. دانشگاه۲: ۲۰۷].

25744 ـ **تهران**، سلطنتی ، شماره در فهرست یاد نشده (۶۵۷ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، زرین. گزیده‌ایست از : قصیده و ترکیب ، قطعه‌هایی بنام آیین‌جم ، غزل بنام‌تحفةالملوك تك بیت ، غزلهای قدیم ، قطعه. **آغاز** : چرخ را قدر وزمین را حلم و انجم راضیا ، ۱۶۰ص ۱۰ س [ف. دکتربیانی : ۴۳۶].

25745 ـ **مجلس** ۱۰۵۵: در«کلیات» او از آغاز سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس:۳۹۳].

25746ـ**رضوی**۵۳۳ادبیات (۴۷۴۴): نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۳** [ف . رضوی ۷ : ۵۰۰] .

25747ـ**تهران**، ملی۲۱۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای:قصیده،غزل، رباعی، تك بیت، آغازبرابر نسخهٔ‌مجلس‌ش۱۰۵۷، ۱۱۸گ۱۶س [ف. ملی۱: ۲۱۰] .

25748 ـ **ملك** ۵۵۶۳: نستعلیق شیخ مؤمن ، محرم **۱۳۰۸**. دارای:قصیده، غزل ، مثنوی. آغاز برابر نسخهٔ مجلس ش ۱۰۵۷ ، ۱۴۳ گ۱۵ س [رؤیت] .

25749 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۷۷: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، ۱۳۷ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

25750ـ**رضوی**۵۳۴ادبیات(۴۷۴۵): نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۴** . حکایتهایی‌که‌به‌پیروی از «گلستان»گفته را ندارد [ف . رضوی ۷ : ۵۰۰] .

25751ـ**رضوی**۵۳۶ادبیات(۴۷۴۷): نستعلیق‌سدهٔ**۱۴**. دارای: قصیده ، غزل،رباعی . آغازافتاده [ف.رضوی ۷: ۵۰۱].

25752 ـ **دانشگاه** ۴۰۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، گزیده‌ایست ازآن، ۴۱گ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۹] .

25753ـ **مجلس** ۸۸۱۶ فهرست‌نشده: [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه].

25754ـ **تبریز**، ملی ۲۶۹۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۲۹۸] .

دیوان مجنون اصفهانی

ملاحاجی محمدکریم‌فرزندحسن، که‌بسال ۱۲۸۵ درباب‌الدشت اصفهان میزیسته است. در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ‌مجنون این نام یاد نشده است .

25755 ـ **دانشگاه**۲۶۳۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**. بادیباچه‌ای‌به‌نثر. گویااین دیوان«آشوب» نامیده شده است. **آغاز**: حمدبیحد وثنای‌بیعد

واحدی [ف. دانشگاه ۱۰:۱۵۰۷] .

دیوان مجنون مراغه‌ای

رضا قلی‌میرزا، مجنون‌علیشاه، ازسدهٔ ۱۳ـ ۱۴ ،که بفارسی و ترکی میسروده‌است. مرآت العاشقین وسلسله نامه از اوچاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۶۸ـ فرهنگ سخنوران: ۵۱۳ ـ مؤلفین مشار ۳: ۲۱۲ .

25756ـ **ملك** ۵۴۵۷ : نستعلیق بدسدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، به‌فارسی وترکی، دارای: قصیده‌در ستایش پیامبر وامامان، ترجیع، مرثیه. **آغاز:** ای‌بدیدار دلارای تودارد مشتاق، ۱۰۹ گ ۱۷ س [رؤیت].

دیوان مجنون،وحید

محمد تقی‌فرزندعلی محمد نوری، با دو تخلص وحید ومجنون . در ذریعـه و فرهنگ سخنوران واژهٔ مجنون و وحید از او یاد نشده است .

25757 ـ **دانشگاه** ۳۸۴۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، بادیباچه‌ای‌بنثر، درسوگواری خاندان پیامبر باتخلص‌وحیدومجنون، انجام‌افتاده، ۱۲۵ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۲۸] .

دیوان مجید طالقانی=دیوان خموش

درص ۲۳۲۱ باتخلص خموش گذشت. واینك همان‌نسخهٔ 23045.

00000 ـ**مجلس** ۹۰۹۲ فهرست‌نشده: نستعلیق شکسته سدهٔ **۱۳** ، ماده تاریخ‌هایی از ۱۱۷۵و۱۱۷۸را دارد. **آغاز:** نبودباورت‌ای آنکه زخم‌کاری ماـکنون‌بیابتماشای‌جانسپاری ما . از کتابهـای اهدایی سلطـان القرایـی است [رؤیت] .

25758ـ **بادلیان** ۱۲۱ الیوت: همراه «دیوان‌امیرخسرو: 22966» وجزآن‌مؤرخ **۸۳۹** فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلـمها : ۵۴۷] .

دیوان مجیر بیلقانی

مجیرالدین ابوالمعالی، ملك‌الشعرای‌ایلدگز، کشته در ۵۸۶ یا ۵۸۹یا۵۹۲.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۶۹ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۱۳ .

25759 ـ **استانبول** ، لالا اسماعیـل ۱۴/۴۸۷: درجنگ‌مؤرخ **۷۴۱** درمصر، بخشی از سروده‌های اوست (۱۲۷ر-۱۳۰پ) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها: ۵۰۱].

25760ـ **دانشگاه** ۱/۱۸۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱پـ۱۰۷پ) زرین، ۱۲۱ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۸: ۴۸۹] .

25761ـ **بادلیان** ۱/۵۶۵الیوت ۸۵: نوشتهٔ ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۰۰۵**. **فیلم**آن‌درداانشگاه ش ۸۰۱ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

25762ـ **تهران**، دهخدا ۸ : نستعلیق خوش **۱۰۰۹** [نسخه‌ها ۳: ۱۰].

25763 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۸۹۹۳ Add : نستعلیق میـرك فراهی ، ۱۲ شعبان **۱۰۱۶** ، ۴۵ گ. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۶۹۲ و ۱۲۸ هست [فیلمها : ۹۷] .

25764 ـ **مجلس** ۲۳۲۴ : نستعلیـق سدهٔ **۱۱** (ص ۹۶ـ۱۱۹) نزدیك‌به ۱۱۰۰ بیت [ف. دانشگاه ۸ :۱۳] .

25765ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ **۱۱** ۲۰۵ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۵].

25766 ـ **استانبول**،حکیم اوغلوعلی پاشا ۴/۶۶۹ : همراه «دیوان ابوالفرج‌رونی: 21417 » وجزآن . **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۱۷۰ هست [فیلمها: ۴۲۱] .

دیوان محبی خواندگار

سلطان سلیمان فرزند سلطان‌سلیم عثمانی (۹۰۰-۹۷۴). که به فارسی و ترکی میسروده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۷۰- فرهنگ‌سخنوران: ۵۱۵.

25767- **استانبول**، طوپقپوسرای R.۷۳۸: محمدشریف، **۹۷۳**، **آغاز**: دیده از آتش دل غرقهٔ آبست مرا، ۲۰۶گ۹س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۱].

25768- **قاهره**، دارالکتب ۹۹ ادب طلعت: نستعلیق زیبای حسین‌رضا فرزندعصمت وزیر، صفر **۱۳۲۲**، غزلهای اوست، ۳۴گ [مخطوطات ۱: ۴۶].

دیوان محترم

فرنگیس دختر محمود میرزاقاجار، زنده در۱۲۶۴. در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ محترم از اویاد نشده‌است.

25769- **رضوی** ۵۴۴ادبیات(۴۷۵۲): شب ۱۱ محرم **۱۲۶۴**. بدنبال «دیوان‌محمود قاجار» یك نوحه است و چند غزل با مهر او: نشست ازلطف‌شاهنشه‌چوبلقیس- براورنگ سلیمانی فرنگیس ۱۲۳۸. [ف. رضوی ۷: ۵۰۷].

دیوان محتشم کاشانی

که یاد اودر«کلیات: ۱۸۹۲»گذشت.

25770- **استانبول**، طوپقپوسرای R.۹۸۵: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۱۹۹گ ۶س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۶].

25771- **تهران**، ادبیات ۲۲۴حکمت: شکسته نستعلیق علیخان‌فرزند داشتموزشعبلوی بیات، ع۱۶/**۱۰۱۸** (در پایان معماها) [ف. ادبیات۲: ۲۰].

25772- **تهران**، ملی۱/۴۵۸: نوشتهٔ محمدبدیع فرزند محمدرضی کاشانی، **۱۰۸۸** (ص۱-۶۸۵) با دیباچه‌ای درسرگذشت‌او، سپس قصیده، غزل، مثنوی. آغاز: ای‌نام تودرهر لفتی ذکرانام [ف. ملی۱: ۴۴۳].

25773- **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۸۴۷ Spi/VI۵۸: تعلیق، سدهٔ **۱۰**. **آغاز**: چشم سخن‌گوی‌کردکار زبان چو رقیب [ف. عبدالله۲: ۵۱۳]. ازکتابهای‌پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲۸].

25774- **استانبول**، طوپقپوسرای R.۹۸۶: پیرامن‌سدهٔ **۱۱**، ۷۹گ۱۸س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۶].

25775- **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۷/۵۵۲piVI (۴۵۶): نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله۲: ۳۲۶].

25776- **تهران**، سلطنتی۱/۱۰۰۰۷ (۷۱۵ف): نستعلیق **۱۲۰۳**. تنها غزلهاست. **آغاز**: ای‌گوهر نام تو تاج سردیوانها [ف. دکتربیانی: ۵۳۰].

25777- **رضوی** ۵۳۸ (۴۷۴۹): در«کلیات» او مؤرخ **۱۱۹۳** [ف. رضوی ۷: ۵۰۲].

25778- **تهران**، دکتر مفتاح ۱۹۰: نستعلیق زین‌العابدین فرزند محمد صالح ماسوله‌ای، پنجشنبهٔ ۱۷ صفر **۱۱۷۸** برای حاج‌میرزا مجتبی فومنی، زدین[دؤیت].

25779- **آصفیه** ۷۸۹ دیوان: نوشتهٔ **۱۱۸۶**، درشیراز، دودیوان است دریك‌جلد، یکم آغاز افتاده، دوم شبابیهٔ اوست، ۹۳ + ۱۵۹ ك [ف. آصفیه ۱: ۵۷۹و۳: ۲۹۴]

25780- **رضوی** ۵۴۰ادبیات(۸۳۷۱): نسخ میرعبدالله فرزند میرقاسم تبریزی، محرم

۱۲۰۰ دیباچهٔ گردآورنده را ندارد [ف. رضوی ۷: ۵۰۴].

25781ـ **سپهسالار** ۷۱۹۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، غزلهای اوست، ۸۱ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۳۰].

25782ـ **مجلس** ۲۴۸۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، دارای پیرامن ۳۰۰۰ بیت غزل [ف. مجلس ۸: ۱۸۱].

25783 ـ **تهران**، ادبیات ۵۱ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۷۴ گ [ف. ادبیات ۱: ۱۵۰].

25784ـ **تهران**، ملی ۱۶/۱۰۱ ف: نستعلیق چهارستونی، سدهٔ **۱۲**، دو مرثیه است [ف. ملی ۱: ۹۳].

25785ـ **دانشگاه** ۳۲۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲**. بادیباچهٔ تقی‌الدین محمد، قصاید شبیبه، غزلهای صائبه، ضروریات، معمیات و نسخه بنام «جامع اللطایف» است. ۳۹۶ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۲].

25786 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۵۸ Spi/VI ۳۰۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**.
آغاز: بزم پرفتنه ازآن طرز نگاهت امشب [ف. عبدالله ۲: ۵۱۳]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۸].

25787 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۵۸ Spi/VI ۳۵۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲**
آغاز: رفتن از ره بزبان تو غلط بود غلط [ف. عبدالله ۲: ۵۱۴]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۲۸].

25788ـ **دانشگاه** ۴۶۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** گزیده‌ایست از آن نزدیک به دو هزار بیت، نسخه بسیار پاکیزه (۱ـ۱۶۴ هامش) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۴۱].

25789ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب 17A pi/VI ۱۹۱۸ (۴۵۸): نستعلیق **۱۲۲۱** [ف. عبدالله ۲: ۳۲۷].

25790ـ **تهران**، ادبیات ۴۲۸ جوادی: نستعلیق **۱۲۴۷** [ف. ادبیات ۳: ۱۶].

25791ـ **دانشگاه** ۲۷۶۱: نستعلیق علی حسینی گرگانی، صفر **۱۲۵۲** برای محمدرضا خان، نزدیک به ۱۵۰۰۰ بیت با دیباچهٔ تقی‌الدین محمد کاشی. بنام «جامع اللطایف» نیز خوانده شده ۲۵۲ گ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۲۱].

25792 ـ **تهران**، ملی ۱/۱۶۱ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: غزل، قصیده، قطعه، مرثیه (ص ۱ـ۴۴۹) در «کلیات» او [ف. ملی ۱: ۱۶۶].

25793ـ **تهران**، ملی ۱۲۰ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دیوان شابیهٔ اوست، ۴۱۱ ص ۱۲ س [نسخه‌ها ۴: ۲۶۷].

25794ـ **رضوی** ۵۳۹ ادبیات (۴۷۵۰): نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، ناتمام [ف. رضوی ۷: ۵۰۳].

25795ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب 17B piVI ۲۷۳۶ (۴۵۷): شکستهٔ بی تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۳۲۶].

25796 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25797 ـ **آصفیه** ۸۳۲ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۴].

25798ـ **بنگال**، آسیایی ۱۱۹ دیوان (۱۳۶۱): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۵].

25799ـ **موصل**، مدرسهٔ جامع پاشا ۳۰: [ف. مخطوطات موصل: ۴۸].

دیوان محتشم

25800 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۵ Or : سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها۴ :۶۷۹].

دیوان محرم یزدی

میرزا عبدالوهاب لسان‌الحق، فرزند میرزا محمدعلی، فتحعلی‌شاه و محمدشاه و ناصرالدین‌شاه را ستایش کرده و «فرهنگ خدا پرستی» را در ۱۲۷۷ سروده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۷۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۱۶.

25801ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۴۰۳ : نستعلیق زیبا سدهٔ **۱۳** ، قصیده درج است در ستایش ناصرالدین‌شاه که در ۱۲۷۵ سروده‌است، ۶۸گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

دیوان محرم

از سدهٔ سیزدهم .

25802ـ **تهران**، ملی ۷۹۴ف: نسخ سدهٔ **۱۳** ، برای مهد علیا ، قصیده‌ایست در ستایش همان مهدعلیا: عید صیام آمد با فروشادمانی. در پایان آمد: چومحرم ازخودی بگذر که گفته است ۷گ ۸س [ف. ملی ۲ :۳۲۰] .

دیوان محروم

محمدجعفر بیک‌زنوزی، زنده ۱۳۰۰. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ محروم این نام یاد نشده است.

25803ـ **دانشگاه** ۲/ ۳۸۱۴: نستعلیق خودسراینده درپیری، در **۱۳۰۰**، قصیده و منظومه است (ص۶۲) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۴].

دیوان محزون کازرونی

محمد . در دیباجهٔ نثری نسخهٔ ملک که از سراینده است آمده : پیش ازسفر نادر(۱۱۴۸ـ ۱۱۶۰) به‌هند و نیز درروزگار مسافرت شعرهایی سروده بودم، اکنون که عزلت گزیده‌ام آنها را در دفتری گرد می‌آورم: قلم تاریخ ترتیبش قلم زد ـ بدیوان جمع‌شد اشعار محزون (۱۱۷۳) . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ محزون این سراینده یادنشده‌است .

25804ـ **ملك** ۵۴۱۳ : نستعلیق خود سراینده در **۱۱۷۳** (نسخهٔ اصل) با شعرهایی که درپایان بهمان خامه بتاریخ **۱۱۷۵** افزوده‌شده است . دیوان غزلیات بترتیب تهجی و تخلص محزون ، رباعیات، قطعه‌ها ، تاریخها، قصاید اوست، آغاز دردیباجه افتاده است [رؤیت] .

دیوان محزونه

25805 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۹۰ :تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [نسخه‌ها۴ :۲۹۸].

دیوان محسن

از سراینده‌ای با تخلص محسن ، که در هندوستان میزیسته ودر دربار نادر (۱۱۴۸ ـ ۱۱۶۰) راه داشته ودیوان خودرا بسال ۱۱۵۴ گردآورده است .

25806 ـ **رضوی** ۳۶ ادبیات: نستعلیق محمد اسماعیل **۱۲۰۹**، زدین ، ۲۴۶گ ۱۳س **آغاز:** ای بر تو خارگل اعتبارها [ف. رضوی۳: ۱۶۸] .

دیوان محسن

ناشناخته. شاید دو کس باشند.

25807 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۳ pi VI ۵۶۷(۴۹۲) : نیم‌شکستهٔ **۱۹۳۲** م **آغاز:** زهی‌کمال توزآثار این وآن پیدا. و درآغاز رباعیات اوآمده: محسن بفلك اگر فغان تورسد ـ دست توکجا بدلستان تورسد [ف. عبدالله ۲: ۳۴۸] .

25808 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۹۷۹: نوشتهٔ **۱۲۴۵** [نسخه‌ها۴ :۶۷۵] .

دیوان محمود

25809ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹، ۸۷۱ محمو : باتاریخ **۱۲۲۹** در دفتر، ش۱ دفتر ، ۹گ. **آغاز**: ای داغ بر دل از غم خال تو لاله را [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۱۰] .

25810 ـ **ملك** ۵۳۹۶/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۷پ – ۳۸پ)، ۳۱۰ غزل است به ترتیب تهجی باتخلص محمود. **آغاز**: ای داغ بر دل از غم خال تو لاله را ـ شرمنده ساخت آهوی چشمت غزاله را [رؤیت] .

دیوان محمود اشرفی

باتخلص محمود، که فتحعلی شاه، (۱۲۱۲– ۱۲۵۰) را ستایش کرده است .

25811 ـ **یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۹۲۸۵ع (۱۳۸ق): نستعلیق **۱۲۵۸**، برای محمود میرزا ساخته، آغاز دیوان: لوحش الله زین همایون دفتر بحر آفرین، ۱۵۳گ۱۷س [ف. شیروانی ۱ : ۱۷۷] .

دیوان محمود قاجار

محمود میرزا فرزند فتحعلی شاه . (۱۲۱۴– ۱۲۷۱). دیوانهای او هریك نام ویژه‌ای دارد. و مجموعه غزلهایی از اودر تهران ۱۲۶۴ چاپ سنگ شده است. (بنگرید: مجمع محمود: ۶۸۲ ازهمو) .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۲۵ ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۹ .

25812 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۷۲ (۶۷۴ ف): نستعلیق محمود اشرفی، متخلص به چاکر، **۱۲۳۶** دارای: دیباجهٔ نثری ازهمان چاکر اشرفی قصیده، قطعه ، رباعی ، غزل (مرتب)، مرثیه، مثنوی درشکایت ازگردون . آغاز متن: رسید عید و شهنشه زطالع میمون ـ رساند نوبت شادی بگنبد گردون ، ۳۲۰ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی : ۳۵۶] .

25813 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۲: نوشتهٔ **۱۲۴۱** ، درفهرست بنام «محمود نامه» یادشده است [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .

25814 ـ **دانشگاه** ۳۷۰۹: نستعلیق یوسف نهاوندی، ۲۰ رجب **۱۲۵۶** . گزیده‌ایست از سروده‌های او که یوسف نهاوندی گردآورده و چون آن سروده‌ها بیشتر در ستایش محمد شاه قاجار است «شاه بیت» نامیده شده است، ۹گ متن وهامش. **آغاز**: بشبهای غمت از دیده می باریم کوکبها [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۱۰] .

25815 ـ **ملك** ۵۵۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده ، غزلهاست به ترتیب تاحرف شین ، ۳۶گ۱۵ س [رؤیت] .

25816 ـ **ملك** ۵۱۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بادیباجه‌ای به نثر، قصیده، رباعی، غزل، هزل ، مرثیه ، مثنوی قاصد صبا. **آغاز**: مطلع کلام غزلسرایان دیوان فصاحت [رؤیت] .

25817 ـ **مجلس** ۸۶۶۰ فهرست نشده: شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳** دارای نزدیك به هزار بیت غزل، ۲۱۵گ [رؤیت] .

25818 ـ **تهران**، ملی ۷۱۸ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** ، دارای غزل باتخلص فتحعلی شاه (ص۱–۷۵) وقصیده که نیز بنام او پایان یافته (ص ۷۵–۸۰) **آغاز**: ای ذات تو افتخار دنیا. نسخه بنام «تحفهٔ شاهی» است [ف. ملی ۲ : ۲۲۴] .

25819 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۴۹۹۷: دو نسخه هردو از سدهٔ **۱۳** «مجمع القصاید» اوست با دیباچهٔ محمد تقی سپهر [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۸] .

25820 ـ **رضوی** ۵۴۴ ادبیات (۴۷۵۲): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باچندغزل ازفرنگیس محترم

دختر نواب محمود میرزا بتاریخ ۱۲۶۴. دیوان غزلی است به پیروی حافظ که پس از بر گشت از لرستان ساخته است [ف. رضوی ۷: ۵۰۶].

25821 ــ **تبریز**، ملی ۲۷۴۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25822 ــ **ملك** ۲۶۶: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۹: ۱۰۱۱].

دیوان محمود ملك الشعرا

محمودخان فرزند محمدحسین عندلیب فرزند فتحعلی‌خان صبای کاشانی دنبلی. درگذشتهٔ ۱۳۱۱. دیوان او بسال ۱۳۲۹ خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۳ ــ فرهنگ سخنوران: ۵۲۶.

25823 ــ **رضوی** ۵۴۲ ادبیات (۴۸۹۴): نستعلیق ابوتراب طباطبائی کاشانی ع ۱/ **۱۳۰۶** ۵۷ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۷: ۵۰۵].

25824 ــ **مشهد**، فرخ ۸: بخامهٔ آقای فرخ، سدهٔ **۱۴**، ضمیمهٔ ش ۷ و ۹ [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

25825 ــ **مشهد**، فرخ ۲۷۳: سدهٔ **۱۴** ناقص [نسخه‌ها ۳: ۹۰].

25826 ــ **رضوی** ۵۴۳ ادبیات (۴۸۹۵): نستعلیق محمد اسماعیل فرزند محمدباقر مجدـالادبای خراسانی، سدهٔ **۱۴**، ناتمام، یکچهارم دیوان را دارد. [ف. رضوی ۷: ۵۰۶].

دیوان محنت کردستانی

بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ ــ ۱۲۵۰). درذریعه در واژهٔ محنت از او یاد نشده، وشاید با علینقی محنت بروجردی یکی باشد.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۲۷.

25827 ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۶۳: نستعلیق رمضان **۱۲۳۶**، دارای: قصیده، مثنوی اندرزنامه، باسروده‌ای از محرر آن سید حسین [رؤیت].

25828 ــ **دانشگاه** ۳۹۲۸/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص ۱-۱۲۷) دارای: ستایش، مرثیه، غزل، سراپا است. سپس منشآتی گویا از همو [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۱۶].

دیوان محوی همدانی

میرمغیث‌الدین، از سادات همدان که به هند وسپس مکه رفته و در بر گشت در هند در ۱۰۱۶ یا ۱۰۲۰ درگذشته است. در «تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۵۹» آمده که سروده‌های او تنها دو بیتی است و آنچه از غزل در سفینه‌ها بدو نسبت داده شده از محوی اردبیلی است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۱۴ ــ فرهنگ سخنوران: ۵۲۷.

25829 ــ **تهران**، مهدی‌بیانی ۱۱ مج: نستعلیق مجدالدین‌علی قوسی شوشتری، **۹۹۵** تنها رباعیات اوست [نسخه‌ها ۱: ۱۶].

25830 ــ **ملك** ۵۵۶۹: نستعلیق خوش شکوهی همدانی، **۱۰۱۴**. **آغاز**: از بادهٔ ناب لعل‌شد گوهر ما ــ آمد بفغان زدست ما ساغر ما، ۳۴ گ ۱۲ س [رؤیت].

25831 ــ **دانشگاه** ۱۹۵/۲۴۶۶: نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (ص ۶۴۳ ــ ۶۵۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۵].

25832 ــ **مجلس** ۳۰۳۳/۴ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱**، همراه با ۴ دیوان دیگر [نسخه‌ها ۵: ۱۸۸].

دیوان محیی

ناشناخته.

25833 ــ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۳۹، ۸۷۱ محیی: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، با

مهر مؤرخ ۱۲۲۹، **آغاز:** بی‌حجابانه درااز درکاشانهٔ ما_که‌کسی نیست‌بجز دردتو درخانهٔما، ۱۷۲گ ۱۵س[مخطوطات‌فارسیه،منظوراحسن عباسی ۱: ۳۸۷] .

دیوان محیی رافعی

محب‌الفقراء سلطان العارفین محیی‌الدین سلمه‌الله. در ذریعه وفرهنگ سخنوران در واژهٔ محیی از او یاد نشده است .

25834 ــ **عبدالحسین بیات** : سدهٔ **۹** ، انجام افتاده، **آغاز:** دیوان محب‌الفقراء سلطان‌العارفین شیخ محیی‌الدین رافعی‌سلمه‌الله [نسخه‌ها۶ :۷۹].

دیوان محیی گیلانی

عبدالقادر،غوث اعظم،که یاد او در «شرح قصیدهٔ عبدالقادر:۱۲۴۵»گذشت .

25835 ــ **بنگال،** آسیایی۱۲۰دیوان (۱۴۴۹) : نستعلیق **۱۱۴۹** ، دوبرگ ازآغاز آن افتاده [ف.بنگال:۱۱۵].

25836 ــ **بادلیان،** ۲۵۵۳ (D54): تاریخ یاد نشده ، ۴۰۵گ۱۳ س. **فیلم**آن‌در دانشگاه ش ۱۲۱۴هست [فیلمها: ۹۸] .

25837 ــ **قاهره ،** دارالکتب ۵۱ ــم ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، ۴۶۵گ۱۷ س. **آغاز:** ذات‌پاك خالق ارض وسما [مخطوطات ۱: ۱۸۷] .

دیوان محیط

از آغازسدهٔچهاردهم.

25838ــ **دانشگاه** ۲/۳۰۹۴:شکسته نستعلیق خود سراینده باماده تاریخ**۱۳۰۷**.در آن از افیونی‌بودن سراینده وبا منقل وچای و حقه و ذغال سرکار داشتن او نشانه‌هاست ، و ساقینامهٔ او (ص۱۰۸ ــ۱۶۲) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۱] .

دیوان مختار

ناشناخته . درذریعه ۱۰۱۷:۹ ازهفت‌تن با این‌تخلص‌یاد شده است .

25839ــ **بنگال،** ایشیاتك (آسیایی) ۱۲۱ دیوان (۱۱۴۵):شکسته،فرسوده، تاریخ یاد نشده [ف.بنگال : ۱۱۵] .

مختار غزنوی

سراج‌الدین‌عثمان‌فرزندمحمد،زاده‌پیرامن ۴۷۴. درگذشته میان ۵۴۴ و ۵۵۴ و پیش از ۵۵۵.دیوان اوبکوشش‌وپیشگفتار استاد همایی چاپ شده است . واز هموست: شهریارنامه .

بنگرید:ذریعه۹:۱۰۱۷ــفرهنگ‌سخنوران ۵۲۸ .

25840 ــ **سپهسالار** ۳۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز وانجام افتاده، پیرامن۳۶۰۰ بیت. [ف. سپهسالار۲: ۶۷۲ و۴: ۵۳۰].

25841ــ**سنا** ۳۲۵۴:نستعلیق‌سدهٔ**۱۰ــ ۱۱** ، زرین. دارای: قصیده،رباعی‌بادیباچه‌ای درسرگذشت او درآن‌آمده درغزنین‌در ۵۳۴یا ۵۰۴(گو۵۴۰) درگذشته است[نسخه‌ها ۲ : ۲۲۹] .

25842ــ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب۶ ۴۶۲۹/SpiVI: نستعلیق سدهٔ**۱۰ــ۱۱**[ف. عبدالله۲: ۴۳۵] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمدبشیرحسین۱:۱۵۵].

25843ــ **تهران ،** ادبیات ۱۵۶/۱۲ حکمت : شکستهٔ هندی، باتاریخ **۱۰۰۷** دردفتر [ف. ادبیات ۲:۱۱] .

25844ــ **مجلس** ۱۰۵۸/۱: باتاریخ **۱۰۱۰** درشهر آکره. دارای: قصیده،ترکیب،

رباعی، مثنوی، هنرنامهٔ یمینی رویهم پیرامـن ۵۶۵۰ بیت [ف.مجلس ۳:۳۹۹] .

25845ـ **ملك** ۵۳۰۷/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**. (ص۱۱۹ – ۱۳۵ هامش) همراه ۲۹ دیوان دیگر، زرین [رؤیت] .

25846ـ **ملك**۲/۴۹۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین (۲۳پ–۶۹ر) . **آغاز:** براختیار بندگی مالك الرقاب [رؤیت].

25847ـ **مجلس** ۵۹۷۶ : نسـخ سدهٔ **۱۱** ، ۱۴۰۰ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷ : ۳۵۴] .

25848ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲/۴۶۴: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۲۵**.(۴۸–۱۱۲)[نسخه‌ها ۲ : ۱۱۹] .

25849 ـ **رضوی** ۹۵۴/۱ ادبیـات (۶۵۷۷) : نستعلیق تقی فیاض **۱۲۲۵**، سپس دیوان رودکی [ف. رضوی ۷:۷۸۵] .

25850 ـ **تهران** ، ملی۲/۱۷۱ ف : شکسته نستعلیق ج۱/**۱۲۴۵** درتبریز(ص۵۱-۱۹۹) آغازبرابر نسخهٔ ملك. دارای: قصیده، ترکیب ، رباعی [ف. ملی۱ :۱۷۶-نسخه‌ها۶: ۲۰۳] .

25851 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نوشتهٔ **۱۲۵۶**، باسروده‌هایی‌از رودکی[نسخه‌ها ۵:۲۹] .

25852ـ **حقوق**، ۱۵۸/۱ج: باتاریخ **۱۲۵۶** در دفتر بهمین‌خامه، ۷۳گ۱۸ س[ف. حقوق: ۱۱۳].

25853ـ **ملك** ۵۲۳۸/۲ : نستعلـیق محمد هاشم همدانی، **۱۲۵۹** بدستور شاهزاده ایلدرم میرزا (۳۲پ–۱۳۶ر)، زرین.دارای: قصیده ، رباعی . **آغاز:** براختیاربندگی‌مالك الرقاب [رؤیت] .

25854 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۱ج : نستعلیق درمتن وهامش ، علی‌المرید پسرمیرزا محمدعلی‌گلشن،۶ع۱/**۱۲۶۳**، ۱۰۰گ۱۲س. **آغاز:** روزگاری خوشترست از شکروعنبر ترا [ف. ادبیات۱:۲۷۰].

25855ـ **مجلس** ۲/۲۶۷۶: نستعلیق محمدصادق سرخوش،**۱۲۶۴**،(ص۴۳–۱۰۹)، قصیده ورباعی است [ف.مجلس۸:۴۴۲].

25856 ـ **تهران**،ادبیات۱۷۳حکمت: نستعلیق ۲۲رجب **۱۲۷۸** ازروی‌نسخهٔ‌ملاحسن گلپایگانی مؤرخ۱۰۱۲، ۱۶۵گ[ف.ادبیات ۲: ۲۱] .

25857ـ**مجلس**۲۴۸۶: شکسته‌نستعلیق **۱۲۸۴** ، برای فرهاد میرزا ، دارای:قصیده‌و ترجیع و ترکیب‌بند و رباعی ، رویهم ۳۰۰۰ بیت [ف.مجلس۸:۱۸۱].

25858ـ **دانشگاه** ۲۷۲۸ : نستعلیـق عبدالله مقابی، دوشنبهٔ ۱۲شوال **۱۲۹۱**،ازروی نسخهٔ‌کهن‌تصحیح ومقابله شده، ۵۲۴۰بیت‌دارد [دانشگاه ۱۰:۱۶۰۲] .

25859ـ **مشهد**،فرخ ۱۹: بخامهٔ‌آسوده شیرازی ، استاد همایی درچاپ ازاین نسخـه بهره‌مند شده‌اند [نسخه‌ها۳: ۹۱] .

25860ـ **ملك** ۵۵۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**از دونویسنده. دارای:قصیده‌که درآن میان ستایش ازوزیرابوالحسن‌فرزند محمد وارسلان شاه شده، ۹۰گ۱۶س[رؤیت].

25861ـ**تهران**،ملی۲مج۲۰۴فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**(ص۷۳–۲۳۵)[نسخه‌ها ۶:۲۰۵] .

25862ـ**مجلس**۱۰۶۱: شکسته‌نستعلیق ونستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳** ، دارای:قصیده ، ترکیب، قطعه ، غزل ، مثنوی هنرنامهٔ یمینی،

رباعی ، رویهم‌پیرامن ۵۵۰۰ بیت . **آغاز:** ترا بشارت‌باد ای‌ولایت‌کرمان، ۱۹۶گ ۱۵ س[ف. مجلس ۳: ۴۰۲] .

25863ـ **مجلس**۱۰۶۲: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳**، دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل، رباعی ، مثنوی هنرنامهٔ یمینی، رویهم پیرامن ۵۱۰۰ بیت **آغاز:** روزگاری‌خوشتر است[ف. مجلس ۳: ۴۰۲] .

25864ـ **مجلس** ۳۶۹۸/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** (ص۴۳ ـ۱۰۹) [نسخه‌ها۵: ۱۹۵] .

25865ـ **تهران،** ادبیات۲۲۵ج: نسخ سدهٔ **۱۳**، **آغاز** : دیدم‌بره‌آن ماه داستین را ، ۹۷گ ۲۱س [نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

25866 ـ **تهران** ، سلطنتی۴/۴۷۳۶ (۷۴۴ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، دردفتری زرین، دارای: سرگذشت سراینده، قصیده، قطعه، ترکیب رباعی[ف. دکتر بیانی :۵۹۵] .

25867ـ **سپهسالار**۲/۱۸۵: نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۱۳**، با ۳۰۰۰ بیت[ف. سپهسالار۲: ۶۷۲ و۴: ۵۳۰] .

25868ـ **تهران،** دهخدا ۱۵۵ : سدهٔ **۱۳-۱۴** ، تصحیح‌شده [نسخه‌ها۳: ۱۹] .

25869ـ**مجلس** ۲۷۶: نستعلیق**۱۳۲۱** دارای : قصیده ، مثنوی، رباعی، ۸۹گ ۱۷س [ف. مجلس ۲: ۲۱۹] .

25870 ـ **مجلس** ۱۰۶۰ : شکسته نستعلیق **۱۳۳۵** برای سردار معظم خراسانی، دارای: قصیده، ترکیب، قطعه، غزل، هنرنامه، زرین، پیرامن ۵۵۰۰بیت، ۱۷۴گ۱۷س [ف. مجلس ۳: ۴۰۰] .

25871ـ **مشهد،** فرخ ۲۲۶: تاریخ‌یاد نشده، استادهمایی درچاپ ازاین نسخه‌بهره‌مند شده‌اند [نسخه‌ها۳: ۹۱] .

25872 ـ **دانشگاه** ۳۰۲۳: تاریخ‌یاد نشده [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۶].

25873 ـ **اکادمی علوم شوروی** C ۵۵ : نستعلیق‌تاریخ‌یاد نشده . ۳۳۹گ. فیلم‌آن‌در دانشگاه ش ۱۴۰۹ هست [فیلمها: ۹۸] .

دیوان مخدوم

25874 ـ **تبریز،** ملی۲۷۵۲: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸] .

دیوان مخفی

زیب‌النسا بیگم دخترعالمگیر اورنگ‌زیب پادشاه ، زاده۱۰۴۸ درگذشته۱۱۱۳. مادراو دلرس دختر شاهنوازخان‌صفوی‌بوده، خودشوی نکرده درگذشته است .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۱۹ـفرهنگ‌سخنوران ۵۲۹ .

25875ـ **بنگال،** ایشیاتك (آسیایی) ۱۲۲ دیوان (۲۹۷) : نستعلیق **۱۲۱۳**، مصور [ف. بنگال : ۱۱۵] .

25876 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۵۰ piVI ۲۶۳۵ (۴۹۳): نستعلیق**۱۲۴۹** **آغاز:** ای‌زابر رحمتت خرم گل بوستان ما ـ گفتگوی‌حرف عشقت مطلع دیوان‌ما[ف.عبدالله ۲: ۳۵۰] .

25877ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۹ Spi/VI ۳۴۲۰: نستعلیق شکستهٔ شیخ نبی‌بخش۱۴ج۲/**۱۲۵۵**. **آغاز:** ای‌زابر رحمت خرم‌گل‌بستان‌ما[ف.عبدالله۲: ۵۳۱]. ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۸] .

25878 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب

۱۲۸۸ piVI ۵۰B (۴۹۴): نیم‌شکسته‌سدهٔ ۱۳. آغاز: برابر نسخهٔ پیشین [ف. عبدالله ۲: ۳۵۱].

دیوان مخلص کاشانی

میرزا محمد (محمد تقی) نراقی قمی، از نیمهٔ یکم‌سدهٔ دوازدهم، گویا در گذشتهٔ ۱۱۵۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۲۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۳۰.

25879ـ مجلس ۳/۱۱۸۶: نستعلیق ۱۱۳۵ (ص۳۹۴ـ۴۹۶). دارای: غزل پیرامن ۲۰۰۰ بیت. آغاز: آلهی پرتو نوریقین ده‌شمع جانم را ـ بشوی ازحرف باطل یکقلم لوح‌زبانم‌را [ف. مجلس ۳: ۶۶۸].

25880ـ ملك ۸/۵۷۶۵: نستعلیق‌هندی با تاریخ ۱۱۵۱ دردفتر (۱۲۷رـ۱۵۷ پ)، آغاز برابر نسخهٔ‌پیشین [رؤیت].

25881ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۵۸ piVI۲۳ (۵۶۲ ف): شکستهٔ محمد انصارالله، ۱۱۶۷ [ف. عبدالله ۲: ۵۹۳].

25882ـ ملك ۵۴۷۵: نستعلیق‌سدهٔ ۱۲. دارای. غزل، رباعی، قصیده، بازرباعی، مثنوی. آغاز: ای‌لاله‌زار وداغ توصحرای سینه‌ها ـ وی ساخت چمن زکلکت آبگینه‌ها، ۵۴۸ گ ۱۵ س [رؤیت].

25883ـ دانشگاه ۲/۳۸۰۲: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۱ـ۵۵). غزل است و آغازدرحرف الف افتاده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۸۵].

25884ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۲۶ Or: سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹].

25885ـ مشهد، فرخ ۲۴۶: تاریخ یاد نشده، بکوشش آقای فرخ تکمیل‌شده [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

25886ـ تبریز، ملی ۲۷۸۸: نوشتهٔ ۱۲۷ (؟) [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25887ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۰۴ Spi/VI ۴۵۱۵: شکسته آمیز، سدهٔ ۱۲. آغاز: دیده‌ها بسکه بود در راهت [ف. عبدالله ۲: ۵۵۴] ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۲۹].

دیوان مخلص لاهوری

آنندرام لاهوری، که یاد او در «مرآت الاصلاح: ۱۹۵۶»، گذشت.

25888ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۱۰ SpiVI ۴۶۵۵: شکستهٔ ۲۷صفر ۱۱۵۶ (۱۷۴۳م) بخامهٔ سراینده. تنها رباعیات اوست آغاز: ای درگه‌توقبلهٔ‌جان ودل ما [ف. عبدالله ۲: ۵۵۷] ازکتابهای‌پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۳۶].

دیوان مخمور ملایری

از سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۲۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۳۰.

25889ـ سپهسالار ۱۵۱: نستعلیق روزگارسراینده. تملك‌اعتضادالسلطنه ۲/۱۲۹۳ ۱۰گ ۱۵ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۷۵ و ۴: ۵۳۱].

دیوان مدامی

ناشناخته. درذریعه وفرهنگ‌سخنوران‌در واژهٔ مدامی از شش تن با آن تخلص یاد شده است.

25890ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۸۴A Api/VI ۲۷۵(۵۹۲ف): شکسته غزلیات است [ف.عبدالله ۲: ۴۱۵].

دیوان مدهوش تهرانی

میرزا اسماعیل. بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ، نخست‌علاقه بندوسپس‌بلور فروش‌بوده، روش‌نعمت‌الهی داشت،دیوان‌او‌بنام «ارشادالسالکین» در ۱۲۹۰ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹ : ۱۰۲۴ (مدهوش)-ف. مشار : ۷۱ (ارشادالسالکین) - مؤلفین‌مشار۱ : ۶۱۲ (اسماعیل) .

25891- **تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۳ و۴/۱۰ : با تاریخ**۱۲۹۳**دردفتر،مثنوی‌است وترجیع بند [نسخه‌ها ۵: ۶۳۷] .

25892 - **دانشگاه** ۲۹۴۰: نستعلیق حاجی علی‌عطارتهرانی،سه‌شنبه ۲۸صفر**۱۲۹۷** بخواهش حاجی محمدحسن معمار، در فهرست آمده : مقبل‌مدعوش‌تهرانی، بادیباچه‌ای‌درسر-گذشت سراینده ، نزدیک ۲۲۰۰ بیت،۳۵گ۱۸ س[ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۸۱۶].

دیوان مدهوش گلپایگانی

محمد صادق، ملاباشی حیدر قلی فرزند فتحعلی‌شاه .

بنگرید:ذریعه۹:۱۰۲۴-فرهنگ سخنوران ۵۳۲ .

25893- **تبریز** ، ملی ۲۵۴۶: نوشتهٔ خودسراینده **۱۲۴۷**،همراه‌بامنشات او[نسخه‌ها ۴: ۲۹۸ و۳۱۴].

25894- **ملك** ۵۰۵۶: در«کلیات» او مؤرخ **۱۲۴۸**[رؤیت] .

دیوان مدهوش

ناشناخته.شاید مدهوش‌اصفهانی‌سید مبارك خان ازسدهٔ یازدهم از نوادگان سیدمبارك‌والی عربستان باشد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۲۴ (مدهوش عربستانی) -فرهنگ سخنوران:۵۳۲ (مدهوش اصفهانی) .

25895- **لنین‌گراد**،B۱۱۶۶: نبشتهٔ **۱۰۵۵** ، همراه دیوان آخوند شفیعا(اثر)فیلم آن درملی هست [نسخه‌ها۳: ۱۰۲] .

دیوان مذنب

زنده در ۱۲۸۵ .

25896 - **دانشگاه** ۴۵۴۸ : نستعلیق خود سراینده، باتاریخ **۱۲۸۵** ، شعرهایی از دیگران نیزدارد، ۱۱۵ گ۸س [ف.دانشگاه ۱۳: ۳۴۹۲] .

دیوان مذنب

ناشناخته . جز حافظ علی احمد مذنب بدیوانی وجز فتحعلی مذنب تبریزی است که هردو درسدهٔ سیزدهم‌میزیسته‌اند [ابن یوسف].

بنگرید:ذریعه۹: ۱۰۲۵ (مذنب‌تبریزی، مذنب بدیوانی) .

25897- **مجلس** ۱۰۶۳ نستعلیق سدهٔ **۱۴** این‌نسخه شامل‌سه نسخهٔ مکرر از غزلها و رباعیهای اوست ، دونسخهٔ اول‌نامرتب ونسخهٔ سوم همانست و بترتیب‌حروف تهجی،درپیرامن ۲۲۰۰ بیت . آغاز نسخهٔ سوم:یکشب انیس‌من نشودگر خیال‌تو - پهلوی‌بروی‌خاربود تاسحر مرا، ۲۰۴گ۱۴س [ف.مجلس ۳: ۴۰۶].

دیوان مرتضی شاملو

مرتضی‌قلیخان‌متخلص‌به‌مرتضی، ایشك‌آقاسی دربار شاه‌صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) وگویا اوجز مجرم‌شاملواست که درص.۲۵۱۱یاد اوگذشت.

بنگرید : ذریعه۹:۱۰۲۷ .

25898- **ملك** ۵۱۱۱:شکسته‌نستعلیق خوش‌گویا بخامهٔ سراینده، زدین، بادیباچه‌ای به‌نثر ، ۴۷گ [رؤیت].

25899- **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی ۲۴۱۲: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۳۳۹] .

25900ـ **ملك ۴۵۸۶**: تاریخ‌یادنشده [ذریعه۹:۱۰۲۷] .

دیوان مرشد بروجردی

مرشد با تخلص مرشد، زاده دربروجرد همدان، به‌شیراز نزدمحمدقلیخان برناك آمده و ساقینامه‌ای بنام اوسروده ، سپس به‌قندهار نزد میرزا غازی ترخان وبه اجمیر نزد مهابت‌خان و سپس شاهجهان آبادرفته وبسال ۱۰۳۰ درآن شهردرگذشته است.

بنگرید:ذریعه۹:۱۰۲۹ــفرهنگ‌سخنوران ۵۳۴ .

25901 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۰ Spi/VI ۴۶۸۱: نستعلیق سدۀ **۱۱** . **آغاز:** منم‌آن مبتلای‌یار وچه‌یار[ف.عبدالله۲: ۵۲۶] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۲۹] .

25902ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج: نستعلیق محمد فاضل در **۱۶۰۳** (؟) ، پیرامن ۲۳۰۰ بیت ، آغاز افتاده ، دارای : قصیده و ساقینامه ورباعی [نسخه‌ها۶:۷۷] .

دیوان مروی

خواجه‌حسین‌مروزی ، به‌هندنزد اکبرشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) رفته وبه‌میهن‌خودبرگشته‌ودر ۹۹۹ یا۹۷۹ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ :۱۰۳۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۶۵ (حسین) .

25903ـ **مجلس ۸۵۵۶**فهرست‌نشده: نستعلیق‌سدۀ **۱۰**،زدین، با شش مجلس تصویر [رؤیت] .

25904ـ **بنگال**، آسیایی۱۴۹ دیوان (۸۴۲) : شکسته،تاریخ‌یاد نشده،همراه‌دیوان وفایی [ف.بنگال : ۱۱۷] .

دیوان مریخ

ناشناخته . شایدحسینقلی‌خان قاجار، از سدۀ سیزدهم باشد.

بنگرید: فرهنگ سخنوران:۵۳۵.

25905ـ **موزۀ بریتانیا Or۸۴۴۰**: نوشتۀ **۱۲۵۶**. [نسخه‌ها۴: ۶۷۷] .

دیوان مرید

ناشناخته . درفرهنگ سخنوران:۵۳۵از دوتن بااین‌تخلص‌یادشده‌است:۱ـ مریداصفهانی ۲ ـ مرید سوستانی .

25906 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۲/۱/۴۴۷:نوشتۀ۱ع۱/**۱۲۰۶** (۱۷۹۲ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۲۹] .

دیوان مسافر

ناشناخته . درآن‌آمده : مسافر بیستون‌را عشق‌کنده است‌ـتوفرهادی‌که‌نظمت‌دلسپنداست. نصرآبادی ازقاضی‌مسافریادمیکندکه‌ماده‌تاریخ پادشاهی اسماعیل دوم (۹۸۴ـ ۹۸۵) راساخته است .

بنگرید : ذریعه ۹:۸۷۲ .

25907ـ**ملك**: نوشتۀرجبعلی‌در**۱۲۰۸**، ۲۷۵ گ [ذریعه۹: ۱۰۳۲] .

دیوان مستی

ازسدۀسیزدهم، که‌ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) را ستوده است . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژۀ مستی از اویاد نشده است.

25908ـ **ملك ۶۱۳۶**:نستعلیق‌شکستۀ عنایت‌الله، سدۀ**۱۳ـ۱۴**، با تاریخ‌تملك۱۳۰۵، **آغاز:** ای‌عکس جمال تودرقالب جان پیدا ـ ازبهر توبرخویشم‌هم‌شاهدوشیدا ، ۲۵۶ گ۱۶ س [رؤیت].

دیوان مسرور

25909ـ مجلس ۳۸۳: نستعلیق ۱۳۰۳ غزلهاییست به‌ترتیب تهجی ودر آن نام عبدالعلی شاه زیاد آمده . آغاز: کنم‌من نامه را اول بنام ایزدی انشا ، ۸۷گ۱۶ س [ف. مجلس ۲ : ۲۲۵] .

دیوان مسعود

25910ـ قاهره، دارالکتب ۱۸۶ ـم ادب فارسی : تعلیق‌زیبا ، بی‌تاریخ (گ۵۱ ـ ۱۰۲مجموعه) آغاز: توحاکمی اگرم‌سربری بتیغ جفا [مخطوطات ۱:۱۸۷] .

دیوان مسعود بك چشتی

= نورالیقین

25911 ـ آصفیه۱۱۷۸دیوان: نوشتهٔ ۱۲۲۶ [ف. آصفیه ۴ : ۳۰۲] .

دیوان مسعود دهلوی

مقبول‌الله‌شیرخان ،که یاد او در «مرآت العارفین:۱۳۷۳»گذشت .

25912ـ بنگال، ایشیاتك ۱۲۴دیوان (۱۲۴۵) : شکسته، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۵] .

دیوان‌مسعود سعد

مسعود فرزندسعد فرزندسلمان ، گرگانی یا همدانی (پیرامن۴۳۵ـ۵۱۵). دیوانهایی‌از او در۱۲۹۶ وپس ازآن‌چاپ شده‌است،وازآن میان بکوشش پرفسورچایکین روسی‌در ۱۳۰۴ خ درتهران.

بنگرید:ذریعه۹:۱۰۳۶ـ فرهنگ‌سخنوران ۵۳۸ـف . مشار:۷۵۶.

25913ـ تهران ، سلطنتی ۵۵۳/۱ (۶۹۹ف) : نستعلیق‌سدهٔ ۱۰، همراه « دیوان سیف‌اسفرانگی23668»[ف،دکتربیانی: ۴۹۰].

25914ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۰۵ piVI ۲۱۸۳: نستعلیق سدهٔ ۱۰،[ف. عبدالله۲: ۱۳۵] .

25915ـ آصفیه ۲۱۹ قصاید: نوشتهٔ پیرامن ۱۰۰۰ ، تنهاقصیدها رادارد[ف. آصفیه ۴ : ۵۱۴] .

25916ـ تهران، ابیات۱/۱۵۶حکمت: شکسته نستعلیق هندی سدهٔ۱۱، باتاریخ۱۰۰۷ در دفتر [ف. ادبیات ۲ :۱۱] .

25917ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی: شکسته نستعلیق‌کاتب چلبی حاجی ۱۰۰۹ ، با شعرهایی ازوطواط [نسخه‌ها۵:۲۹].

25918ـ بادلیان۵/۵۴ وینفیلد۲۲۶۲: بادیوان‌انوری:21691،نوشتهٔ ۱۰۱۲ وجز آن . فیلم‌آنها در دانشگاه‌ش ۱۱۴۱ هست [فیلمها : ۵۶۷].

25919ـ تهران، اصغرمهدوی:دوشنبهٔ ۱۲ع۱/۱۰۴۵[نسخه‌ها۲:۷۸].

25920ـ تهران،ملی۳۶فهرست‌نشده: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱ . دارای:قصیده،قطعه ، رباعی،آغاز: زهی وموفق ومنصورشاه‌بیهمتا، ۳۰۸ ص۲۸بیت [نسخه‌ها۴ :۱۵۴].

25921ـ رضوی۵۴۶ادبیات(۴۷۵۴): نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، نسبتاً کامل، آغاز نونویس [ف. رضوی ۷ :۵۰۸] .

25922ـ مجلس ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۲۳۲ـ۲۳۴ جنگ)۱۵۳ بیت‌است[ف. مجلس ۸ :۱۳] .

25923 ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، ۲۳۳۰ بیت‌در جنگ [ف.مجلس ۱۷ : ۳۵۴] .

25924ـ مجلس ۳/۴۶۸۴ : نستعلیق

محرم **۱۲۵۶**. (ص۱۳۳–۲۰۹) گزیده‌ایست [رؤیت].

25925 ـ **رضوی** ۵۴۵ ادبیات (۴۷۵۳) : نستعلیق علیمحمدشیرازی، **۱۲۵۶**، پیرامن دوسوم دیوان چاپی است [ف . رضوی ۷: ۵۰۷] .

25926 ـ **سپهسالار** ۲۹۹: نستعلیق **۱۲۵۷** . درپایان شعری‌هست‌که تاریخ ۱۰۲۱ رامیرساندگویاتاریخ‌نسخه‌ای‌باشدکه از روی‌آن نوشته شده‌است، ۳۸۵گ۲۱س[ف.سپهسالار۲: ۶۷۷ و۴: ۵۳۱] .

25927ـ **تهران**، ادبیات۸۳ج: نستعلیق **۱۲۵۸** ، ۲۷۷گ ۱۸ س [ف . ادبیات ۱ : ۲۷۱] .

25928ـ**مجلس**۲۴۸۷: شکسته‌نستعلیق **۱۲۶۰** ، برای‌محمدتقی سپهر، با یادداشتهای ملك‌الشعرا بهار،دارای:قصیده وغزل ومسمط و ترجیع ومستزاد ومثنوی وقطعه ، وشهرآشوب رویهم ۱۶۰۰۰ بیت [ف: مجلس۸: ۱۸۲].

25929ـ **مجلس**۲۳۳۳: نستعلیق‌محمد کاظم **۱۲۶۰** (ص۲۶۴-۲۹۳ جنگ)۵۰۸ بیت [ف.مجلس۸: ۴۱] .

25930 ـ **مجلس** ۱۰۶۴ : نستعلیق خوب **۱۲۶۶**، بدستور شاهزاده‌محسن میرزا ، زدین ، پیرامن ۱۵۰۰۰بیت **آغاز** : جو نای بینوایم ازاین‌نای ، ۳۸۸گ۲۱ س[ف.مجلس ۳: ۴۰۸] .

25931 ـ **تهران**، سلطنتی۵۵۴(۲۱۹ ف) : نستعلیق خوش‌رضاقلی‌تاریخ‌نویس، آغاز در ج ۱/**۱۲۶۷** وانجام ع۲/**۱۲۶۸**،زدین، ۵۷۰ ص۱۷س. **آغاز**: دوش‌روی گنبد خضرا [ف. دکتربیانی ۲: ۳۲] .

25932ـ **مجلس** ۱۰۶۵: شکستهٔ‌خوب گویا **۱۲۷۶**. گزیده‌ایست‌باپیرامن ۲۷۵۰ بیت. **آغاز**: سپاه ابر نیسانی زدریا رفت‌زی صحرا، ۱۱۷گ ۱۴س [ف. مجلس ۳: ۴۱۰].

25933ـ **تهران**،ملی۳۷فهرست‌نشده: نسخ خوش‌حسین‌فرزندمحمد تبریزی، پنجشنبهٔ ۱۸ رمضان **۱۲۷۸** . دارای: قصیده، ترجیع، قطعه،رباعی . **آغاز**:سپاه ابر نیسانی،۲۱۸ص ۱۵ س[نسخه‌ها ۴: ۱۵۶].

25934ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۷۱ : نوشتهٔ گروهی همگی ازخوشنویسان روزگار ، **۱۲۸۰** ، [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

25935ـ **مجلس** ۲۷۸۹/۴ :سدهٔ**۱۳**، دارای ۱۱۷۱ بیت(ص۲۵۹–۳۵۳)انجام‌افتاده [ف. مجلس ۱۰: ۴۲و نسخه‌ها۵: ۱۵۹].

25936ـ**سپهسالار**۳۰۲: نستعلیق‌آغاز سدهٔ **۱۳** ، با ۱۴۰۰۰بیت، ۲۷۵گ ۲۷ بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۷۷ و۴: ۵۳۱].

25937ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱،۲۲۴دیو: نستعلیق‌اوایل‌سدهٔ **۱۳**، ۲۶۱ گ ۱۹س، زدین [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۳۸۴] .

25938ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۲۳ دیوان (۱۲۴۵): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۵] .

25939ـ **مجلس**۳۸۴: نستعلیق، تاریخ یاد نشده. دارای:قصیده ، قطعه، رباعی، ۱۴۱ گ۳۱ س [ف. مجلس ۲: ۳۸۴].

25940ـ **بادلیان**، ۳۲۹/۴ الیوت : (گ۶۶–۸۴) همراه «دیوان‌آذری:21277» و جزآن . **فیلم** آنها دردانشگاه ش۸۷۴هست [فیلمها : ۵۴۵] .

25941 ـ **حکیم اوغلوعلی‌پاشا**

۶۶۹/۶:همراه «دیوان ابوالفرج:21417» و جزآن . فیلم آنها دردانشگاه ش۱۷۰هست [فیلمها: ۱۷۰] .

دیوان مسعود قمی

خواجه‌مسعود ، ازعراق (قم) به‌هرات‌نزد میر علیشیر (۸۴۴-۹۰۶) وسلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲ - ۹۱۱) رفته وبنام او « تاریخ حسین بایقرا» راسروده ودر همان شهر ۸۹۰ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۳۸ - فرهنگ سخنوران : ۸۳۹ .

25942- **دانشگاه** ۲۲۵/۹: نستعلیق نیمهٔ یکم‌سدهٔ **۱۰** (گ۱۳۵-۱۴۲) ۴۵غزل و یك رباعی ، رویهم ۲۴۰ بیت. **آغاز:** از کوی توکز گریهٔ من‌گشت گل‌آنجا [ف.دانشگاه ۲: ۲۴۷] .

دیوان مسکین

از سدهٔ سیزدهم‌که فتحعلیشاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) راستایش‌کرده‌است.

25943 - **تهران**،ملی۶۵۶ف:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین،دارای:قصیده،غزل، رباعی مرثیه ، ۲۵۶ گ. **آغاز:** زهی زذات توفخری ملك‌تعالی‌را- طفیل هستیت‌ایجادکرد دنیا را [ف.ملی۲ : ۱۶۰ونسخه‌ها۶: ۱۶۲].

دیوان مسکین تتوی

مسکین فرزند ملاعبدالکریم عطایی، سدهٔ دوازدهم.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۳۹ - فرهنگ سخنوران : ۵۴۰ .

25944- **بنگال**، آسیایی ۱۲۵دیوان (۳۸۷) : شکسته، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۱۱۵] .

دیوان مسیح

از محمدمسیح فرزندعبدالحمید موسوی اصفهانی درب‌امامی‌سدهٔ۱۳ . درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ مسیح از او یاد نشده است.

25945-**ملك**۵۶۴/۱۱: بخامهٔ سراینده با تاریخ **۱۲۷۹** بهمین‌خامه‌دردفتر،شعرهاییست بفارسی وعربی(ص۲۲۴-۲۳۴)وپراکنده‌هایی در دفتر [ف.ملك،مجموعه‌ها : ۸۵].

دیوان مسیح تبریزی

محمدکاظم فرزندامین‌پزشك ، بروزگار تهماسب دوم درتبریز،زنده‌در۱۱۴۰.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۴۱ - فرهنگ سخنوران: ۵۴۱ - دانشمندان آذربایجان : ۳۴۳ .

25946- **تبریز**،ملی۳۲۷۸: نسخ‌گویا **۱۱۳۹** ، قصایدیست نامرتب، بفارسی وترکی ، ۱۹گ [ف. ملی، تبریز ۱: ۶۹-نسخه‌ها۴ : ۲۹۸] .

دیوان مسیح کاشانی

حکیم‌رکن‌الدین مسعودفرزندحکیم‌نظام‌الدین‌علی شیرازی، پزشك مشهوربه‌حکیم‌رکنا. زاده درکاشان ، نزدشاه عباس (۹۹۵-۱۰۳۸) جای داشته‌ولی بعلت‌میگساری رانده‌شده به‌هند رفته است ، دراین باره‌خودگفته‌است: گر فلك یك صبحدم بامن‌گران‌باشد سرش-شام بیرون میروم چون‌آفتاب ازکشورش . ویکی‌دربارهٔ او گفته است: گوهری‌بفروخت ایران آخر ازبی جوهری... بادی‌پس‌ازجهانگردی‌به‌میهن‌بازگشته ودرکاشان ۱۰۶۶ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۴۱ - فرهنگ سخنوران : ۵۴۰ .

25947- **ملك** ۵۲۳۰: نسخ‌هندی‌۱۵

رمضان **۱۰۲۳** دراجمیر، زرین **آغاز**: ای ز بهار نفس ساخته قوت صبا ـ فصل جوانیست‌هان این دونفس‌خوش‌دار، ۲۸۹ گ ۱۷ س [رؤیت].

25948 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۵۵: نوشتهٔ شمس‌الدین‌محمد، در **۱۰۲۶** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

25949 ـ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵**، گزیده‌ای ازغزلهای اوست در یك جنگ (ص ۸۵۷ـ۸۶۳) [ف. رضوی ۷: ۵۹۷].

25950 ـ **پاریس**، ملی ۲۰۸۷: نوشتهٔ **۱۰۵۶** [نسخه‌ها ۵: ۶۷۷].

25951 ـ **رضوی** ۹۶۲/۵ ادبیات (۴۹۵۱): نستعلیق‌خوش‌شکرالله‌ایموری، نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱** (ص۵۲۸ـ۵۷۴) همه غزل است [ف. رضوی ۷: ۷۹۸].

25952 ـ **مجلس** ۲۳۲۴/۶: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) چند قطعه مثنویست در جنگ گردآوری محمدحسین (ص۸۷ـ ۱۲۰) ۲۰ س [ف. مجلس ۸: ۹].

دیوان مسیحی

از روزگار سلطان‌محمد خدابندهٔ صفوی (۹۸۵ـ۹۹۶) در آن آمده: افتاده‌ام بخطهٔ کاشان چوخاك‌خوار ـ خواهم برون‌نهم بسفر زین‌دیار پای. سراینده‌ایست شیعی‌درهیچیك ازتذکره‌ها نامی از اوبرده نشده است [گلچین معانی].

25953 ـ **رضوی** ۹۴۸/۳ ادبیات (۴۹۵۳): نستعلیق امام ویردی **۱۰۲۷** که در سپاهان میزیسته، هزار وصدبیت‌غزل وترجیع است (ص۹۱ـ۱۶۱) [ف. رضوی ۷: ۷۷۴].

دیوان مشتاق

25954 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۹۰ Or: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

25955 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۰۰۷/۲ (۷۱۵ف): نستعلیق **۱۲۰۳ـ۱۲۱۳**. دارای: قصیده، غزل (مرتب)، ترجیع، رباعی، قطعه تواریخ. **آغاز**: مخوان زدیرم بکعبه‌زاهدکه برده ازکف دل من‌آنجا [ف. دکتر بیانی: ۵۳۰].

25956 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۵۷/۱ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۷** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹].

25957 ـ **اصفهان**، شیخ‌حسن جابری انصاری: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۵].

25958 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۶: سدهٔ **۱۹** م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

25959 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۹۱ Or: سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

25960 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۳ ـ م ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، زرین، ۱۵۰ گ ۱۵ س **آغاز**: ای زرافشان‌پنجه‌ات‌پیوسته‌همچون آفتاب [مخطوطات ۱: ۱۸۷].

25961 ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۲۲۳: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶].

دیوان مشتاق اصفهانی

میرسیدعلی حسینی از سادات عباس‌آباد اصفهان، درگذشتهٔ ۱۱۷۱ـ۱۱۶۹. درتهران ۱۳۲۰ خ بکوشش حسین‌مکی‌چاپ‌شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۴۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۱ـ ف. مشار: ۷۵۶.

25962 ـ **سپهسالار** ۲۵۴: نستعلیق محمد هادی قزوینی، در **۱۰۲۱** (؟!)، پیرامن سه هزار بیت‌دارد. و در پایان ترجیع بند او هست، ۹۱ گ ۱۷ بیت [ف. سپهسالار ۴: ۵۳۲].

25963ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق صفر **۱۰۸۹** (؟!) [نسخه‌ها ۵: ۲۹].

25964 ـ **تهران**، سلطنتی۵۴۴(۶۴۵ ف): شکسته نستعلیق زیبای درویش عبدالمجید طالقانی ۱۰ع۲/**۱۱۷۳**، زرین. دارای: قصیده، قطعه، غزل (مرتب)، رباعی، ترجیع، ۳۲۸ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی: ۴۲۱].

25965ـ **ملك** ۵۱۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین. دارای: غزل: قصیده، ترجیع، رباعی، قطعه. [رؤیت].

25966ـ **دانشگاه** ۴۶۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**. زرین، ۱۲۸ گ ۱۲ س [رؤیت].

25967ـ **ملك** ۶/۴۹۸۸: شکسته نستعلیق **۱۲۰۲**(۱۳۶ـ۱۴۶ متن‌وهامش)چند قصیده است، **آغاز**: محفل افروز جهان‌بازدر ایوان حمل[رؤیت].

25968ـ **تبریز**، ملی ۲۶۸۲: نوشتهٔ **۱۲۰۴** [نسخه‌ها۴: ۲۹۸].

25969 ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۳ د: شکسته نستعلیق ۸ محرم **۱۲۰۹**. آغاز برابر نسخهٔ ۴۹۸۸ ملك، ۹۸ گ۱۲ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۲].

25970 ـ **رضوی** ۵۴۷ ادبیات (۴۷۵۵): نستعلیق ۶ع ۲/**۱۲۱۰**، دارای: قصیده، قطعه، ترجیع، غزل، رباعی است **آغاز**: ای زرفشان‌پنجه‌ات‌پیوسته همچون‌آفتاب [ف. رضوی ۷: ۵۰۸].

25971 ـ **سپهسالار** ۲۵۵: نستعلیق **۱۲۳۵**. دارای: غزل، قصیده، قطعه، ترجیع، رباعی، پیرامن ۳۳۰۰ بیت، ۱۳۸ گ ۱۳ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۳۲].

25972ـ **ملك** ۱/۴۹۹۳: نستعلیق امان‌الله فرزندمحمدتقی‌زنکنه، **۱۲۴۰** دراصفهان، آغاز افتاده. دارای: قصیده، ماده‌تاریخ (پادشاهی شاه تهماسب ۱۱۴۳، نادر ۱۱۴۸ تا فتح هندوستان ۱۱۵۱)، غزل باتخلص امیرمشتاق (۱ر ـ ۱۴۰پ) ۱۵ س [رؤیت].

25973 ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۴ ج: نستعلیق سلیمان فرزند میرزامحمد گرگانی آشتیانی‌قمی، **۱۲۵۴**. **آغاز**: ای‌آنکه پرسی از من دلداده حال دل، ۲۰۳ گ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۲] درفهرست‌بنام اوست‌ولی‌گویا دیوان مظفرعلیشاه طریقتی است.

25974ـ **الهیات** ۳/۵۰۶ د: نسخ ۱۷ رجب **۱۲۶۹**، (۲۲پـ۲۰۰پ)۱۵ س. [ف. الهیات ۱: ۶۱].

25975ـ**مجلس**۱۰۶۶: شکسته‌نستعلیق بسیار خوب سدهٔ **۱۳**، پیرامن ۱۵۰۰ بیت. **آغاز**: من دور ازآستانت طلبم‌چه زین و آنت [ف. مجلس ۳: ۴۱۴].

25976ـ **تهران**، ملی، فهرست نشده: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، ۷۱ص۱۴ س آغاز برابر ۴۹۷۸ ملك [نسخه‌ها۶: ۲۳۹].

25977 ـ **دانشگاه**۵/۳۰۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. بایادداشت ۱۲۹۷، (ص۱۴۷ـ۲۰۲) با تخلص‌مشتاق. آغازبرابر نسخهٔ ملك [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۲۷].

25978ـ **تبریز**، ملی۲۶۴۶: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۸].

دیوان مشتاق تربتی‌اصفهانی

مشتاقعلی شاه میرزا محمد، کشته درکرمان ۱۲۰۶، همان‌که مرید اومظفر علیشاه «دیوان مشتاقیه»رابه‌نام اوازهمان سال مرگش به‌سرودن آغازکرد.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۴۴ .

25979 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۴۶: نوشتهٔ **۱۲۱۱** [نسخه‌ها ۴ :۲۹۸] .

دیوان مشتاقعلی شاه

25980 ـ **تهران**، دانشسرا یعالی، قریب ۷۷ : نستعلیق ۲۵شوال **۱۱۸۹**، بغلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۸].

25981 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۵: نستعلیق محمد رسول فرزند عبدالباقی، چهارشنبهٔ دههٔ یکم ماه ششم **۱۲۵۵**. [نسخه‌ها۲:۷۸] .

25982 ـ **الهیات** ۲/ ۵۰۶د: نسخ۱۷ رجب **۱۲۶۹** (۲۲پ ـ ۲۰۰پ) همراه «آیة‌النور: ۱۰۱۶» نورعلیشاه . درفهرست بنام «دیوان مشتاقعلی» یادشده‌است [ف. الهیات۱ :۱۰۱۶].

25983 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۲۸: نستعلیق لطفعلی فرزند غلامحسین کرمانی ، در ۱۲ ع ۱/ **۱۳۰۷** بخواهش آقا شیخ غلامحسین [نسخه‌ها ۲:۷۸] .

دیوان مشتاق کشمیری

شاه محمد رضا، خوشنویس ، بروزگار محمد شاه (م۱۱۶۱) و نادرشاه (کشته ۱۱۶۰)، در دهلی میزیسته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۴۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۲ .

25984 ـ **دانشگاه** ۲۹۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، باچهار مجلس تصویر زیبا، دارای غزل و رباعی ومثنوی رویهم نزدیك ۵۳۰۰ بیت، ۱۷۸ گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۰ :۱۸۱۰]. **فیلم** آن درهمان کتابخانه‌ش ۲۸۶۸ هست [فیلمها : ۹۸] .

25985 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ مشتا : شکستهٔ سه‌شنبه ۸ رمضان **۱۱۶۶**، ۱۵۰ گ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ :۴۶۸] .

25986 ـ **دانشگاه** : عکس از نسخهٔ نستعلیق **۱۲۸۱** ازجاموی کشمیر [فیلمها: ۹۸] .

دیوان مشتاقیه = دیوان طریقتی کرمانی ص: ۲۴۱۵ .

دیوان مشتاقی نایینی

ضیاءالسلطنه میرزا علیخان فرزند میرزا محمد مجتهد، ازمترسلان و سرایندگان، کارگزار وزارت امور خارجه ، در گذشتهٔ ۱۳۲۲ یا ۱۳۲۸ . دیوانی ازاو بکوشش عباس فرزند او چاپ شده‌است وازهموست: کنزالمعجزات به‌نظم.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۰۴۵ (دیوان) و ۳ : ۴۳۹ (تحفة‌الزائر) ـ ف. مشار: ۷۵۶ ـ مؤلفین مشار۴: ۳۹۹ .

25987 ـ **رضوی** ۳۱ دعا: نستعلیق خودصفاءالسلطنه ازسدهٔ **۱۳**. دعاهاییست و قصیده‌هایی درستایش امامان وبنام «تحفة‌الزائر» بادیباجه‌ای. زدین [ف. رضوی ۲ : ۲۴۸].

دیوان مشتری خراسانی

میرزا محمد ابراهیم، که یاد اودر «کلیات ۱۸۹۳» گذشت .

25988 ۱۸۹۳ ـ **دانشگاه** ۱/ ۵۴۹۴: شکسته نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۹۱** بدستور سراینده (گ ۱ ـ ۸۰) سپس «قمارخانه» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۶ :۲۱] . فیلم آن درهمان کتابخانه‌ش ۲۹۱۶ هست [فیلمها: ۷۴۱].

25989 ـ **دانشگاه** ۵۲۶۵ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۹۱**، دارای: بندی‌در بازی ترانت به نظم ، هجو، مسمط ، هجو بغداد، تعریف یعقوبیه

وکمانداری، ۳۱ گ ۱۱ س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۶] .

25990ـ مجلس ۲۴۹۰: شکسته‌نستعلیق خود سراینده، دره کلیات»مؤرخ ۱۲۹۲ او[ف مجلس ۸:۱۸۵] .

25991ـ ملك ۵۵۵۹ : نستعلیق ع ۱۲۹۵/۲ ، اکلیلی . آغاز: درطلوع آفتاب جهانتاب این دولت [رؤیت] .

25992ـ موزهٔ بریتانیا Or۹۷۵۰: نوشتهٔ ۱۲۹۶ [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

25993ـ مجلس ۱۰۶۸ : شکسته نستعلیق ۱۲۹۹ . بادیباجه‌ای درسرگذشت‌او، پیرامن ۱۴۰۰۰ بیت‌دارد، ۱۲۴ گ ۱۱ س[ف. مجلس ۳: ۴۱۵] .

25994ـ دانشگاه ۳۳۱۵: دره کلیات» مؤرخ ۱۲۹۹او[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۰].

25995ـ تهران ، دکتر مفتاح ۲۰۲: نستعلیق خودسراینده، ع۲/ ۱۳۰۰ بادیباچه‌ای به‌نثر [رؤیت] .

25996ـ تهران ، دکتر مفتاح ۲۰۳: نستعلیق ۱۳۰۰ برای آقامیرزا جعفر، بادیباچه به‌نثر [رؤیت] .

25997ـ رضوی ۵۵۲(۴۷۵۷) : در «کلیات» او از روزگار سراینده [ف.رضوی۷: ۵۱۱] .

25998ـ ملك ۶۰۵۴ : نستعلیق رضا خان‌معلم سیاوشی،۲۸ج۲/۱۳۴۷. بادیباجه‌ای که‌درآن‌آمده: در۱۲۹۲قصایدمدیحهٔدبیرالملك با برخی از سروده‌هاکه پسند نقادان شده‌بوده راگردآوردم و برای اوفرستادم[رؤیت].

25999ـ سنا ۶۷۶۳: نستعلیق‌سدهٔ۱۴، با دیباجه [نسخه‌ها ۲: ۲۲۹] .

26000ـ دانشگاه۴۳۱۵: نستعلیق‌سدهٔ ۱۴ ، زرین، ترکیب‌بنددرستایش ناصرالدین‌شاه وکامران میرزا، نوحه‌وسوگواری، ۷گ۹س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۷۸] .

26001ـ مشهد، فرخ ۲۸۶: تاریخ یاد نشده ، اهاجی اوست [نسخه‌ها۳ :۸۶].

دیوان مشرقی

26002ـ مجلس ۳۴۰۹/۲ فهرست نشده : سدهٔ ۱۱ قصاید اوست‌همراه «نفحات ـ الانس» [نسخه‌ها۵ : ۱۹۰] .

26003ـ همدان، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۹۸ : نوشتهٔ ۱۳۲۷ [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

دیوان مشرقی شیرازی

که‌گویا نامش‌حسن‌بوده ویاد اودر«کلیات ۱۸۹۳» گذشت .

26004ـ دانشگاه۳۰۶۹: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ ، در «کلیات» او [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۸] .

26005ـ مجلس۲۶۱۸: نستعلیق‌هندی سدهٔ ۱۱ ، در « کلیات » او [ف . مجلس ۸ : ۳۶۱] .

26006ـ مجلس ۱۱۵۷: دره کلیات»او سدهٔ ۱۱ (ص۱۳۰ ـ ۷۴۷) [ف . مجلس ۳: ۵۹۸] .

26007ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۹۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغازدردیباجه وانجام‌افتاده [رؤیت] .

دیوان مشرقی طوسی

میرزا ملك، که یاد او در «کلیات:۱۸۹۴» گذشت .

26008ـ رضوی ۵۵۳ (۴۷۵۸): در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱ [ف. رضوی۷: ۵۱۲].

26009ـ دانشگاه ۳۳۱۶:۳ در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۰].

26010 ـ عبدالحسین بیات : در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۶:۹۳].

26011ـ دانشگاه ۴۷۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲، با یادداشت ۱۲۷۹، ۲۶گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۲۶].

26012 ـ دانشگاه ۵/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص ۶۴) قصاید او ست [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲].

26013ـ تبریز، ملی ۲۸۵۲: بی‌تاریخ، [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان شرقی کاشانی

میرزا محمد حسین خان غفاری محتاج علیشاه فرزند میرزا آقاخان فرزند میرزا احمد، درگذشتهٔ ۱۲۹۹. دیوانی از او بکوشش میرزا عبدالحسین در تهران ۱۳۱۴ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۴۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۳ ـ طرایق الحقایق ۳: ۱۸۷.

26014 ـ دانشگاه ۱۷۵۴ : نستعلیق ۱۳۱۳ ضمن یك جنگ، ۱۵۶گ [ف. دانشگاه ۸: ۲۸۰].

دیوان شرف قاجار

حاج امامقلی آقا، ازسدهٔ سیزدهم، درگذشته پیش از ۱۲۸۸ (سال مرگ هدایت). به فارسی و ترکی می‌سروده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۵۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۴.

26015ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۲۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳، قصیده وغزل وترجیع است به فارسی وترکی، با دیباجه‌ای به نثر. [نسخه‌ها ۵ :۶۲۸].

دیوان مشفقی

26016 ـ بادلیان ۱۰۴۴ اوزلی ۱۳ Add: نستعلیق عبدالله ، ۶۸۵ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۲ هست [فیلمها : ۹۸]

26017ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۴۸: نستعلیق سدهٔ ۱۲، دارای: غزل ویك قطعه وچند رباعی. آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۶۲۸].

دیوان مشفقی بخاری

عبدالرحمان ، ازسرایندگان درگاه عبدالله خان ازبك سپس اکبر پادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴)، به بخارای برگشته ودر ۹۹۵ یا ۹۹۶ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۵۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۴.

26018ـ بنگال، ایشیاتك (آسیایی) ۱۲۶ دیوان (۶۳۱): نستعلیق ۹۸۳ [ف. بنگال: ۱۱۵].

26019ـ آکادمی علوم شوروی G ۱۶۵۵/۱ : نستعلیق ملامحمدی فرزند ملا عشورمحمد، ۳ شعبان ۱۲۵۴ درقوشقند [فیلمها : ۶۰۷].

دیوان مصاحب

26020ـ قاهره، دارالکتب ۵۲ـم ادب فارسی : تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ، زرین، ۲۰ گ ۲۱ س . آغاز: یامن احاط فضلك تقصیر کلنا ـ عدل تو کرده است بفضل تو مرحبا. درفهرست آمده: لعله ملاحسن التبریزی [مخطوطات ۱: ۱۸۸].

دیوان مصاحب گنجوی

کربلایی علی خان زیاد اوغلو (یا: اغورلو خان ایشك آقاسی باشی). از ندیمان شاه عباس (۱۰۵۲ـ ۱۰۷۷) ، به فارسی و ترکی میسروده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۵۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۶ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۴۷ .

26021 ـ رضوی ۵۵۵ ادبیات (۴۷۵۹): نستعلیق محمد المدعو به آقاکشی گنجوی ۱۲۱۲ بدستور جوادخان زیاداغلی قاجار. دارای: غزل، ساقینامه ، یك مسدس، یك مربع ترکیب، رباعی [ف. رضوی ۷ : ۵۱۳] .

دیوان مصحفی همدانی

شیخ غلام فرزند ولی محمد، نگارندهٔ تذکرهٔ «ریاض الفصحاء» و «عقد ثریا» وجز آن، بفارسی واردو میسروده ودر ۱۲۴۰ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۵۴ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی، گلچین‌معانی: ۶۷۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۶ .

26022 ـ پاکستان، دانشگاه داکا ۳۳۱ DU: نستعلیق و شکستهٔ سدهٔ ۱۹ م . آغاز: چوطوفان فراقش برد بالا کشتی ما را [ف . حبیب‌الله: ۱۲۶] .

دیوان مصدق

از سدهٔ چهاردهم.

26023 ـ رضوی ۵۵۶ ادبیات (۷۱۲۴): نستعلیق تحریری سراینده، سدهٔ ۱۴ ستایش امامان و نوحهٔ سینه‌زنی است [ف. رضوی ۷ : ۵۱۵] .

دیوان مصور مشهدی

حاج علیقلی فرزند رضاقلی ، نقاش، زاده درتهران ۱۲۲۷ ، زنده در ۱۲۸۵ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۵۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۶ .

26024 ـ رضوی ۹۴۲/۳ ادبیات (۴۵۴۰) : نستعلیق ۱۲۴۸ (ص ۲۸۳-۳۸۵) دارای : ترجیع ، قصیده ، غزل [ف. رضوی ۷: ۷۶۱] .

دیوان مضطر

26025 ـ یزد ، جامع کبیر ۸۳۳۹ : نستعلیق عباس جراح باشی در ۱۳۲۲ [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۳] .

دیوان مطلع

26026 ـ ملك ۵۴۵۶ : شکسته نستعلیق محمدعلی متخلص به توپچی ، ۱۳۱۵ ، همراه دیوان همین توپچی. غزلهاییست [رؤیت].

26027 ـ بنگال، آسیایی ۱۲۷ دیوان (۶۴۷) : شکسته ، تاریخ یادنشده ، آغاز و انجام افتاده [ف. بنگال : ۱۱۵] .

دیوان مطهر

مطهر کڑه (کره‌ای)، درگذشتهٔ ۷۹۱ [دکتر محمد بشیرحسین].

26028 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۱ 4643Spi/VI (۶۸۰ ف): بی‌تاریخ. آغاز: برافکنده درماه مینای اخضر [ف . عبدالله۲: ۴۶۷] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۲۹] .

دیوان مظفر علیشاه = دیوان

طریقتی ص: ۲۴۱۵ .

دیوان مظهر

سید مظهر.

26029 ـ مجلس ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ ۱۱، ۱۰۹۵ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴] .

26030 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۴۴/۱ Or : سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵] .

26031 ـ آصفیه ۱۱۲۲ دیوان: تاریخ

یاد نشده [ف. آصفیه۴: ۲۹۲] .

دیوان مظهر خویی

میرزا عباسقلی‌خان فرزند زین‌العابدین چاپارچی باشی ، ازسدهٔ سیزدهم، ستایشهایی‌از ناصرالدین‌شاه‌بروزگارولیعهدی‌کرده وددرتهران درگذشته است. دیوان او همراه دیوان خرم کردشتی بسال۱۳۰۷ در تبریزچاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۰۶۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۵۰ـف. مشار: ۷۵۷ .

26033ـ **مشهد**،میرزاعبدالعلی‌تهرانی: نوشتهٔ میرزا فرزندمیرزاابوالحسن‌ادیب‌کاشانی، درتبریز ۱ ذیحجهٔ **۱۲۹۴** . باستایشی‌از ناصرالدین از روزگار ولیعهدش است [ذریعه ۹:۱۰۶۴]

26034 ـ **تبریز**، ملی۲۸۸۳: نوشتهٔ **۱۳۰۵** [نسخه‌ها ۴:۲۹۹].

26035ـ **تبریز**، ملی۲۶۶۹: نوشتهٔ **۱۳۱۹** [نسخه‌ها ۴ :۲۹۹] .

26036 ـ **دانشگاه** ۴۰۷۰ : شکسته نستعلیق یکی ازدوستاران سراینده،۱۴ذیحجهٔ **۱۳۰۵** در تبریز نزد او ، ودرتهران ۱۳۳۱ آنرا کامل‌وتصحیح‌کرده است، ۵۰ گ۱۳ س[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۵۳] .

26037ـ **مجلس** ۹۳۰۷فهرست‌نشده: نستعلیق عیسی معین‌التجارکسایی **۱۳۰۶** گویا کسمایی، ازکتابهای دکتر مفتاح بوده. **آغاز:** بتی‌است داده بکف‌تیرچشم جادورا ـبصیدشیر برد بامداد آهورا ، ۶۷ص۱۴س [رؤیت].

26038 ـ **تهران**، ملی ۱/ ۷۹۷ ف : شکسته نستعلیق، باتاریخ **۱۳۰۶** در دفتر(ص ۱ـ۵۷ و ۸۰ ـ ۸۵) چند غزل است [ف.ملی ۲ :۳۲۸] .

26039ـ **تهران**،دکتر مفتاح : نستعلیق آقاسی بخشایشی ، شنبهٔ ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۳۱۲**، دارای غزل،قصیده ، بهاریه،مثنوی ، رباعی [رؤیت].

26040 ـ **تهران**، فخرالدین نصیری: تاریخ یادنشده [ذریعه۹ :۱۰۶۳] .

دیوان مظهر دهلوی

میرزا جانجانان‌فرزند میرزا جان،حنفی نقشبندی، کشته در۱۱۹۵.

بنگرید : ذریعه ۹ :۱۰۶۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۲۵ و ۵۵۰.

26041ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱۹ ppiV1 ۱۵۹۵ (۵۷۶ف) :نستعلیق خوب ۲۴ ذیحجهٔ **۱۱۶۱** . **آغاز:** مارا به‌آب گریهٔ مادادبختما ـ غم‌بارکردبرسرسیلاب‌رخت ما [ف.عبدالله۲:۴۰۵] .

26042ـ **آصفیه** ۴۶۶دیوان : نوشتهٔ **۱۱۸۹** درقلعهٔ دهارورفتح‌آباد، ۷۳ص ۱۳ س [ف. آصفیه۱: ۵۸۰].

26043ـ **الهیات** ۴۷۴/۶د: با تاریخ **۱۳۰۵** در دفتر (۱۷۹پ‌ـ۲۱۶ر)[ف.الهیات ۱ :۶۱] .

26044ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲۸دیوان (۱۱۶۵) : نستعلیق **۱۲۲۴** [ف . بنگال : ۱۱۵] .

26045ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۷۲/۲/۱۴۲۲ : نوشتهٔ سیل چند برهمن ، ۲۶صفر **۱۲۳۳**(۱۸۷۳م)[ف.دکتر محمدبشیرحسین۱: ۱۳۰] .

26046ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۲۴ : سید بهاءالدین طالب‌العلم ، ۲۸ شعبان **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م) باسر گذشت سراینده درپایان ازنویسنده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۰] .

26047ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو

۳ ق ف ۲۲۸: نوشتهٔ عمردرازخان، **۱۲۷۷**، ۹۸س [مخطوطات، سرفراز علی:۷۱] .

26048ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۲۲۹: تاریخ یادنشده، ۶۰ص.

26049ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۳۵۱ : نوشتهٔ محمدعبدالرحمان،۱۳۴ ص [مخطوطات ، سرفراز علی:۷۱].

26050ـ **آصفیه** ۸۱۰ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۲۹۴] .

دیوان مظهر همدانی

36051 ـ **مجلس** ۲۴۶۴/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۳۵۹** (ص۹۰-۳۱۴) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۵] .

26052ـ **همدان ،** آقای قاسم برنا : شکسته نستعلیق خود سراینده [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵] .

دیوان مظهری

26053 ـ **بنگال ،** آسیایی ۱۵ قصاید (۱۱۷۶) : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده ، قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۱۹].

دیوان معجز

درگذشتهٔ پس از ۱۱۲۰ [میرعثمان‌علی]. در ذریعه ازمعجز کابلی بنام محمدنظام، که در هندزیسته ودر ۱۱۶۰ درگذشته است یاد شده.

بنگرید : ذریعه۹ . ۱۰۶۶ ـ فـرهنگ سخنوران : ۵۵۱ .

26032ـ **آصفیه** ۹۷۰دیوان : نوشتهٔ **۱۳۰۰** [ف. آصفیه ۴:۲۹۲] .

دیوان معروف کرد

عبدالرحیم فرزند ملاسعید تاوگوزی بابا جانی (۱۲۲۱ـ۱۳۰۰)به‌کردی.

26054ـ **دانشگاه**۳/۳۹۹۶: نستعلیق **۱۳۰۴** گویا بخامهٔ شیخ‌عبدالرحمان، دارای: مثنوی وقطعه و رباعی ، رویهم نزدیك ۱۸۰۰ بیت ، ودرآن پاسخهای معدوم است به نظام و داخی وبلبل باشعر خودآنهاوماده‌تاریخ۱۲۶۰ (ص ۱۹۱) **آغاز:** آینهٔ‌کامل ازیزکه فرد[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۷] .

26055ـ **تهران،** دکترکریم سنجابی: نستعلیق طاهرفرزند قیدارهاشمی. بادیباچه‌ای از او درسرگذشت سراینده، مؤرخ‌آدینهٔ ۲۶ج ۱۳۸۵/۲ و . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۲۹۳۰ هست [فیلمها: ۹۸] .

دیوان معزی نیشابوری

ابوعبدالله محمدفرزند عبدالملك‌برهانی، نیشابوری‌یاسمرقندی‌ملك‌الشعرای‌سنجرسلجوقی درگذشتهٔ ۵۱۸ یا ۵۲۰ وبگفتهٔ قزوینی۵۴۲. دیوان‌او بکوشش‌عباس‌اقبال‌در۱۳۱۸خ‌چاپ‌شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۰۹۹ ـ فرهنـگ سخنوران : ۵۵۲ـ ف. مشار:۷۱۷ .

26056ـ **دانشگاه** ۲۱۱۶ : نسخ سدهٔ **۷ـ۸** . با یادداشت ۱۶ذیقعدهٔ ۵۵۳، عنوانها بعربی و ترتیب‌چاپ اقبال را ندارد، ۱۱۳ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۹:۷۶۱] .

26057ـ**دیوان‌هند**۱۳۲: عبدالمؤمن علوی کاشی ، **۷۱۳** (گ۱ـ۱۸) چهار هزار بیت. عکس‌آن در ادبیات ش۱/ ۲۰هست[ف . ادبیات۱: ۵۳۲] .

26058 ـ **دانشگاه** ۲۱۲۲ : نسخ سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، زرین، با تاریخ ساختگی رجب**۶۶۲** [ف، دانشگاه ۹: ۷۶۱] .

26059 ـ **مجلس** ۶۲۲۸/۴ فهرست نشده: نستعلیق‌زیبای هدایت‌قمی،۱۲ع۲/**۹۹۶**

(گ۱۲۱- ۲۳۴) **آغاز:** شدست روز همهٔخلق فرخ ومیمون [رؤیت] .

26060ـ **تهران** ، ادبیات ۳/۱۵۶ حکمت : شکسته‌نستعلیق‌هندی، ۴ذیحجهٔ **۱۰۰۷** در راه‌گجرات، مقابلهٔابوحیان‌فرزند علی[ف. ادبیات۱:۲۷۳] .

26061 ـ **رضوی** ۶/۹۶۵ ادبیات (۴۹۵۵) : صدرالدین محمد فرزند جعفرعلی معمار اصفهانی **۱۰۳۹-۱۰۴۱**، ۳۶۰۰۰ بیت در ۱۵۴ س در مجموعه [ف. رضوی۷:۸۱۴] .

26062ـ **مجلس** ۵۹۷۶ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، ۲۵۵۲ بیت در جنگ [ف. مجلس۱۷: ۳۵۵] .

26063ـ**دانشگاه**۵۲۶۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، زرین، انجام افتاده، ۲۷۷گ۱۸س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۷] .

26064 ـ **ملك** ۵۵۷۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، پایان افتاده، ۲۰۴گ ۱۵س[رؤیت].

26065ـ **تهران**،ملی۵۷۲ف: نستعلیق ریز سدهٔ **۱۲** ،آغاز افتاده، ۲۳۲گ۱۹س[ف. ملی ۲:۶۸] .

26066ـ **نجف**،امیرالمؤمنین ۱۶۶۰: نستعلیق خوب‌سدهٔ **۱۲** ، انجام‌افتاده، ۱۸۶گ [ف. خطی،سیدعبدالعزیزطباطبایی].

26067ـ **تهران** ، سلطنتی ۱/۵۲۶ (۷۰۱ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**. زرین. سپس: ۲ـ دیوان حسن غزنوی ۳ـ امامی هروی، رویهم ۹۴۲س [ف. دکتربیانی:۷۰۱].

26068 ـ **دانشگاه** ۴۹۹۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، انجام‌افتاده، ۳۵۰ س۱۷س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۱] .

26069ـ **تهران**،ملی ۵۹۸ف: شکسته نستعلیق. ع۱/**۱۲۰۹**،قصاید اوست، ۲۰۳گ ۱۴ س[ف. ملی۲: ۱۰۶] .

26070ـ **تهران** ، ادبیات ۱/ ۷۰ب: نستعلیق ۱۲ شوال**۱۲۳۲**، یادیباچه‌ای درسرـ گذشت ا و (۲پ- ۳۰۵) [ف. ادبیات ۱ : ۲۷۳] .

26071ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۶۳ : نستعلیق شنبه۲۵ شوال **۱۲۳۵** [رؤیت].

26072 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۳۰: نستعلیق عبدالرحیم فرزند محمدهاشم‌آشتیانی، ۱۵ع ۲/**۱۲۵۰** [نسخه‌ها ۲:۷۶] .

26073 ـ **مجلس** ۴۷۰۳ : نستعلیق ابن‌حاج‌عبدالله‌محمدهادی‌آشتیانی‌قمی، **۱۲۵۱**، ۲۰۸گ۲۱ س [رؤیت] .

26074ـ**مجلس**۲۴۹۱: نستعلیق‌یعقوب آشتیانی، **۱۲۵۱**، با گزارش شعرهادرهامش، آغاز افتاده ، دارای: قصیده وقطعه وترجیع و ترکیب‌بند ، رویهم ۵۵۰۰بیت [ف. مجلس۸: ۱۸۷].

26075ـ **مجلس** ۴۰۳۸: نسخ زیبای غلامرضا متخلص به‌حیرت ، ذیحجهٔ **۱۲۵۲** ، زرین ، ۳۳۲گ ۱۷ س[رؤیت] .

26076 ـ **دانشگاه** ۵۰۴۲ : نستعلیق ملااحمد مازندرانی منشی، محرم **۱۲۵۲** در تهران ، ۲۷۸گ ۱۸ س[ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۵] .

26077 ـ **سپهسالار** ۱۹۴ : نستعلیق محمدهادی‌فرزندحاجی‌عبدالله آشتیانی، **۱۲۵۳**، پیرامن ۴۸۰۰ بیت ، ۱۸۵ گ ۲۳بیت [ف. سپهسالار۲: ۶۸۰ و۴:۵۳۳] .

26078ـ **تهران**،ملی۴۸فهرست‌نشده: محمد یوسف ، **۱۲۵۵**. **آغاز**:ازفعل‌بادپایان، ۴۱۹ س ۲۰س [نسخه‌ها ۴:۱۶۷] .

26079ـ **تهران**، ملی ۵۹۴ : شکسته نستعلیق خوش اسدالله‌الحسین **۱۲۵۷** ، برای ناصرالدین شاه، قصاید اوست‌در متن وهامش،

۸۹گ ۱۹س [ف. ملی۲: ۳: ۱۰۳] .

26081 ـ **تهران**،ملی۱۷۶(۱۲۲۱): نوشتهٔ۴ع۱/**۱۲۵۹**،درمدرسهٔخواجه‌در**۱۲۵۹**، دارای: قصیده وقطعه ورباعی، ۲۰۰ گ ۱۱س [ف. معارف ۲ ۴:۲ ـ نسخه‌ها ۴:۱۶۹].

26082ـ **مجلس**۲۲۳۳: نستعلیق‌محمد کاظم **۱۲۶۰**(ص۸۹-۱۲۹ جنگ)۶۸۸ بیت[ف. مجلس ۸ : ۴۰] .

26083 ـ **ملك** ۵۳۸۵ : نستعلیق عبدالرحیم فرزند عبدالکریم،دوشنبهٔ۲۲شعبان **۱۲۶۱** در تهران ، برای فرزندش‌محمدحسین ۲۷۰گ ۱۵ س [رؤیت] .

26084 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۳۲۵: نستعلیق یعقوب فرزندابوالحسن، صفر**۱۲۶۱** [رؤیت].

26085 ـ **رضوی** ۵۶۲ (۹۱۶۰) : نستعلیق ۹ ج ۲/**۱۲۶۱** [ف . رضوی ۷ : ۵۱۸] .

26086 ـ **مجلس** ۱۰۷۰ : نستعلیق یعقوب فرزند ابوالحسن ، **۱۲۶۱** ، پیرامن ۸۳۰۰ بیت ، ۱۸۵ گ ۲۳ بیت[ف. مجلس۳: ۴۱۹] .

26087ـ **مجلس** ۲۴۹۲:شکستهٔ‌محمد علی متخلص به دلشاد در مشهد ، **۱۲۶۱** ودر ۱۳۰۰ برآن‌افزوده شده،دارای:قصیده وقطعه‌و ترکیب بند وقطعه ورباعی رویهم ۱۰۸۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۸۸] .

26088ـ **مجلس**۲۴۹۳: نستعلیق‌محمد همدانی ، **۱۲۶۲**، دارای:قصیده‌وقطعه‌ورباعی، رویهم ۸۷۰۰بیت [ف. مجلس۸:۱۸۹].

26089ـ**دانشگاه**۴۹۸۷: نستعلیق کاظم فرزند حاجی‌محمدعلی، شنبه۱۴ذیحجهٔ**۱۲۶۲** درکاشان ، ۹۵گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۰۷۸] .

26090 ـ **الهیات** ۴۵۱ د : نستعلیق آدینهٔ **۱۲۶۳**، ۱۵۲گ۱۵ س[ف. الهیات ۱: ۶۱] .

26091ـ **مجلس** ۲۴۹۴: نستعلیق‌امیر تیمور قاجار، **۱۲۶۴**، درساری،زرین،دارای: دیباچه درسرگذشت سراینده وقصیده و ترجیع وترکیب‌بند ورباعی،رویهم‌نزدیك ۱۰۰۰۰ بیت [ف . مجلس۸: ۱۹۰] .

26092ـ **دانشگاه** ۲۹۱۳: نسخ محمد تقی . یکشنبهٔ ۷ع۱/**۱۲۶۴**، نزدیك‌به۸۵۰۰ بیت، ۱۸۴ گ ۲۳ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۶۹] .

26093 ـ **سپهسالار** ۱۹۵ : نستعلیق اسدالله‌فرزند میرزا خلیل، **۱۲۶۶**، پیرامن ، ۵۰۰۰ بیت، ۱۷۳ گ۱۵س [ف.سپهسالار ۲: ۶۸۰ و۴ :۵۳۳] .

26094 ـ **دانشگاه** ۵۰۲۰ : نستعلیق محمد تقی‌فرزند ملاعبدالعظیم آشتیانی در ۱۵ شوال **۱۲۶۶** درآشتیان، ۱۸۴ گ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۸] .

26095ـ **تهران**،ملی۳۶۸۶ف: نستعلیق خوش محمد تقی‌فرزند ملاعبدالعظیم آشتیانی، ۲۴ ع ۱/**۱۲۶۷** ، ۱۷۸ گ۲۳ س[ف.ملی۱: ۳۵۶ـ نسخه‌ها ۴: ۱۷۰] .

26096ـ**مجلس**۴۸۱۱: نستعلیق‌عبدالله منشی طبری ، **۱۲۷۱**،زرین، ۳۰۹ گ ۱۸ س [رؤیت] .

26097ـ **تهران**، ادبیات۳۹د:شکسته

نستعلیق‌محمد علی طباطبایی بیدگلی کاشانی،۴۰ محرم **۱۲۷۴** در تهران، بادیباجه‌ای‌درسر گذشت او از فخرالدین هاشمی طلوعی عراقی مؤرخ ۱۳۱۲ خ [ف. ادبیات ۱:۲۷۳] .

26098ـ **مجلس**۲۴۹۵: شکستهٔ‌عبدالله گرجستانی، **۱۲۸۸**، دارای: دیباچه‌درسر گذشت سراینده وقصیده وترجیع‌بند وغزل و قطعه و رباعی ، رویهم ۷۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸ : ۱۹۰] .

26099 ـ **ساری،** طاهری‌شهاب: نوشتهٔ مهدی داوری مازندرانی، ۲۷ شعبان **۱۲۹۱**، برچاپی‌فزونی و نیزجدایی دارد، ۵۱۲ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶: ۶۲۰] .

26100ـ **مجلس**۳۵۴: نستعلیق، **۱۲۹۱**، ۲۸۶ گ ۱۹س [ف. مجلس۲: ۲۰۹] .

26101ـ **مجلس**۱۰۶۹: نستعلیق‌خوب **۱۲۹۵** ، برای‌امین‌خلوت بخامهٔ چهارده‌تن‌که نام‌آنهایادشده‌دریکهفته ۱۳۰۰۰ بیت‌نوشته‌اند، ۴۲۰ گ ۱۷س [ف.مجلس ۳:۴۱۸] .

26102ـ **رضوی**۵۵۷ادبیات(۴۵۹۶): نستعلیق عبدالعلی نایینی، ۴ج ۱/**۱۲۹۸**[ف. رضوی ۷:۵۱۶] .

26103ـ **مجلس** ۵۷۳۷فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین قصایداوست درستایش ۱۳۸ گ ۱۸س [رؤیت] .

26104 ـ **تهران،**ملی۹۱۵ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، دارای‌قصیده وترجیع‌بند وغزل ۲۵۷ گ۱۶ س [ف.ملی۲:۴۵۰] .

26105 ـ **تهران،** ملی ۱/۱۳۱ ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ۱۳۶) ، گزیده‌ایست [ف. ملی۱:۱۲۱] .

26106ـ **اصفهان،** شیخ‌حسن جابری انصاری : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۶] .

26107ـ **تهران،**ادبیات۳۹د: نسخ‌سدهٔ **۱۳** ، بادیباجه‌ای درسر گذشت او، ناتمام، ۳۲ گ۱۷س[ف. ادبیات ۱: ۲۷۳] .

26108ـ**رضوی**۵۵۸ادبیات (۴۵۹۷): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف . رضوی ۷ : ۵۱۶] .

76109ـ**رضوی**۵۵۹ ادبیات(۴۵۹۸): نستعلیق همان **۱۳** [ف.رضوی۷:۵۱۷].

26110ـ**حقوق**۱۷۶ج: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بادیباچه‌ای در۳۹ص ازمیرزا محمد حسین شعاع‌شیرازی، ۲۸۸ گ۱۶س[ف.حقوق: ۱۱۴] .

26111ـ **اصفهان،** ادبیات‌نستعلیق‌ریز سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۴۷۶] .

26112ـ**مجلس**۲۴۹۶: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، دارای: قصیده‌وغزل ودوقطعه،رویهم ۳۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸:۱۹۱] .

26113ـ**دانشگاه**۵۴۹۷: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳** ، ۱۷۳گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۱] .

26114ـ **تهران،** ادبیات ۲۲ حکمت: نستعلیق خوش محمدعلی حسینی،سدهٔ **۱۳-۱۴** زرین [ف. ادبیات ۲:۲۱] .

26115ـ**سنا**۷۵۵۷: نستعلیق سدهٔ**۱۳ـ۱۴**[نسخه‌ها۲:۲۲۹].

26116ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۱۰۰ : نستعلیق ۱۷ذیقعدهٔ **۱۳۱۷** [رؤیت] .

26117 ـ **مجلس** ۲۴۹۸ : نستعلیق خوش محمدعلی تهرانی، **۱۳۲۱** برای رکن‌الدوله ، دارای: قصیده ، ترجیع وترکیب‌بند، قطعه ، رباعی، همه ۱۴۱۰۰ بیت [ف . مجلس ۸: ۱۹۳] .

26118ـ **مجلس**۲۴۹۹: نستعلیق‌محمد حسن شیرازی متخلص به‌دبیر، **۱۳۳۳**، بادیباچه

محمدحسین شعاع شیرازی‌درسرگذشت‌سراینده. دارای: قصیده، ترجیع وترکیب، مسمط،غزل، قطعه ، رباعی،رویهم نـزدیك ۱۷۶۰۰ بیت با تصحیحات ملك‌الشعراء بهار [ف. مجلس ۸ : ۱۹۳] .

26119ـ **مجلس** ۳۹۳۸: نسخ عبرت نایینی ، **۱۳۳۵** ، ۲۵۶گ۲۰ س[رؤیت].

26120ـ**رضوی** ۵۶۰ادبیات(۴۵۹۹): نستعلیق‌سدهٔ**۱۴**،زرین [ف.رضوی۷:۵۱۷].

26121ـ**رضوی**۵۶۱ادبیات(۴۶۰۰): نستعلیق ازهمان‌نویسندهٔشماره‌پیشین‌ولی‌شعرهای این یکی‌بیشتراست [ف. رضوی ۷:۵۱۷] .

26122ـ **مجلس** ۲۵۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دارای:قصیده، قطعه ، ۷۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۹۴] .

26123ـ**همدان**،کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۹۰ : [نسخه‌ها ۵:۳۴۳] .

26124 ـ **دانشگـاه** ۵۴۳۷/۶ : در یادداشتهای اقبال آشتیانی سدهٔ**۱۴** (ص۱۱۷ـ۱۳۷) [ف. دانشگاه۱۶ : ۸] .

26125ـ**مجلس**۲۴۹۷: نستعلیق‌شکسته سدهٔ **۱۴**، آغاز افتاده، ۸۵۰۰بیت [ف.مجلس ۸:۱۹۲] .

26126ـ **مشهد** ، فرهنگ و هنر۴ب: نستعلیق‌تاریخ‌یادنشده، بادیباجه‌ای درسرگذشت سراینده ، ۴۸۸ ص ۱۷ س [ف .کتب خطی: ۸۴] .

26127ـ**تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۱۰۶ : نستعلیق، خشتی [نسخه‌ها۵:۶۲۸].

26128ـ**قاهره**، دارالکتب ۸۱م ادب فارسی : تعلیق زیبا، زرین، بی‌تاریخ،۱۱۶گ ۱۵ س [مخطوطات ۱:۱۴۹] .

26129ـ **حکیم اوغلو علی پاشا** ۸/۶۶۹:همراه «دیوان ابوالفرج :21417» و جزآن . **فیلم** آنهادردانشگاهش ۱۷۰هست [فیلمها : ۴۲۱] .

دیوان مطلع = دیوان حسن

نهاوندی‌ص:۲۲۹۹ .

دیوان معنی یاب

گل محمد پنجابی شاهجهانی ، با تخلص شاعر، شاگرد بیدل وفایق ، زنده در۱۱۶۶.

بنگرید: ذریعه۹: ۴۹۲(شاعر)ـفرهنگ سخنوران : ۲۸۶ .

26130ـ **مجلس** ۹۴۸۷فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**درهند، آغاز و انجام افتاده ، موریانه خورده ، دارای انواع شعر از غزل و مثنوی وبسبك هندی [رؤیت] .

دیوان معین

26131 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۵۵۹۹ Or: نوشتهٔ**۱۰۳۱**[ترجمهٔ‌ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴:۶۷۴] .

26132 ـ **مجلس** ۵۴۰۰/۳ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۳۰۶**(ص۴۴ـ۵۴)سروده‌هاییست ازمعین شایدمعین فراهی [نسخه‌ها۵:۱۷۱].

دیوان مغربی

شمس‌الدین‌محمد شیرین ، نگارندهٔ «جام جهان نما: ۱۱۰۷». در تهران ۱۲۸۷وپس‌از آن‌چند بارچاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۷۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۵۶ـف. مشار:۷۵۸ .

26133 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۸۶ Or: نوشتهٔ **۸۲۴**.[ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۱] .

26134ـ **موزهٔ بـریتـانیا** ۹۴۶۵ Or : نوشتهٔ **۸۹۴**. [نسخه‌ها۴:۶۷۸].

26135ـ **ملك** ۵۱۵۴ : نستعلیق سدهٔ

۹ . به‌عربی وفارسی بادیباجه‌ای به‌نثر. **آغاز:** الحمدلله‌الذی انشا عروض‌الکون، ۸۱ گ۱۵س [رؤیت].

26136 **ـ سپهسالار**۲۸۵۲: نستعلیق‌سدهٔ **۹** ، به‌عربی و فارسی ، روی‌هم ۲۸۰۰ بیت‌که ۲۳۴ بیت‌آن عربیست، ۱۰۱ گ ۱۴ بیت [ف. سپهسالار ۴:۵۳۳] .

26137 **ـ تبریز**،ملی۳۰۳۴: نوشتهٔ**۹۲۴** همراه‌کنزالرموز [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۹] .

26138 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۶۰۲Spi/VI ۳۳: نستعلیق‌سدهٔ**۱۰**. آغاز افتاده : آنچه‌دل گفت بدل‌باز نمی‌آرم‌گفت[ف. عبدالله ۲:۴۸۷] ازکتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده [ف : دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۳۰] .

26139 **ـ ملك**۵۳۰۶: نستعلیق‌اواخر سدهٔ **۱۰** ، پیرامن ۴۲۰ بیت در یك جنگ [رؤیت].

26140 **ـمدینه**،عارف‌حکمت۲۰/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص۲۰۴ ــ ۲۱۴) غزلهایی ازوست [نسخه‌ها۵:۵۸۱] .

26141 **ـتهران**،اصغرمهدوی ۳/۳۸: نستعلیق نورالدین (نورا) محمد لاهیجانی ، **۱۰۳۳** [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

26142 **ـ بنگال**، ایشیاتك۱۲۹ دیوان (۷۲۲) : شکسته **۱۰۸۱** [ف. بنگال:۱۱۵].

26143 **ـ دانشگـاه** ۴۸۶۴/۱۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۴۸۲ـ۵۴۸) [ف.دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۰] .

26144 **ـ الهیات** ۲۳۰د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، ۹۲ گ۱۵ـ۱۶س [ف .الهیات۱:۶۱] .

26145 **ـ مجلس**۵۰۳۴ فهرست نشده: شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۱-۱۲**،دارای،غزل،ترجیع. آغاز وانجام افتاده ، ۱۱۰ گ ۱۲س[رؤیت].

26146 **ـ دانشـگـاه** ۱۸/۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۷۶۵ـ۷۷۲)زدرین تنها غزل است[ف. دانشگاه۱۱: ۲۴۹۷].

26147 **ـ تهران** ، دهخدا ۲/۹۸ : نستعلیق ابراهیم‌فرزندملامحمدتهرانی۱۴شوال **۱۱۸۹** [نسخه‌ها۲:۴۴] .

26148 **ـ تهران**،ملی ۱۰/۱۰۱ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۹۱ ــ ۹۷) ، غزلهای اوست از قافیه م تا ی [ف. ملی ۱:۹۱].

26149 **ـ مـوزهٔ بـریتانیا** ۹۷۵۱ Or : سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

26150 **ـ یزد**، جامع‌کبیر: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳** ، اندازه‌ربعی [نسخه‌ها ۴:۳۸۳].

26151 **ـ دانشگاه** ۴۷۳۰: نستعلیـق سه‌شنبهٔ نوروز ۱۲۵ (**۱۲۰۵**) برای‌آقاخداداد ۱۲۶گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۰].

26152 **پاکستان**، دانشگـاه پنـجاب ۳۱۳۹ Spi/VI۳۴A : نستعلیق۰ ۲ذیحجهٔ **۱۲۳۳** (۱۸۱۸م) [ف. عبدالله۲: ۴۸۸] . از کتابهای‌پرفسورشیرانی‌بوده[ف دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۳۱] .

26153 **ـ تهران**، دکتر مفتاح ۱۲۳: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** [رؤیت] .

26154 **ـ همدان**، آقای قاسم برنـا : نستعلیق ذوالفقار فرزندمحمد حسن ترکـمان همدانی، یکشنبهٔ ۲۷ع**۱۲۳۵/۲** [نسخه‌ها ۵: ۳۷۵] .

26155 **ـرضوی**۵۶۵ادبیات (۴۷۶۳): شکسته نستعلیق سیدشجاع **۱۲۴۴** مغلوط ، با دیباچه‌ای‌به نثر وسیزده صفحه اشعارعربی‌اودر آغاز [ف. رضوی ۷:۵۲۰] .

26156 **ـرضوی**۵۶۴ادبیات (۴۷۶۲):

نستعلیق **۱۲۴۷** ، نویسنده ساقینامهٔملا محمد صوفی را نیز بسنام او آورده [ف. رضوی ۷ : ۵۱۹] .

26157 ـ **نجف،** امیرالمؤمنین۱۳۷۹: نوشتهٔ۱۵ ع ۲/**۱۲۵۷**. دارای:غزل، ترجیع، رباعی [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

26158ـ **تهران،** ملی۱۷۷(۱۳۸۲): نوشتهٔ محمدتقی‌درویش، ۲۹محرم**۱۲۶۲**، ۸۹گ۱۵ س [ف. معارف۲:۵] .

26159ـ**رضوی**۵۶۶ ادبیات(۴۷۶۴): نستعلیق ۱۲ ذیحجهٔ **۱۲۷۰** دیباچه به نثر و اشعار عربی را دارد . [ف. رضوی۷: ۵۲۰].

26160ـ**مجلس** ۲۵۰۱ : نستعلیق‌خوش علیرضا حسینی شریفی، **۱۲۷۰**،زرین دارای: غزل، ترجیع، رباعی ، رویهم ۲۲۵۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۹۵] .

26161ـ **ملك** ۵۳۱۷: نسخ‌سدهٔ۱۳و شاید **۱۲۸۰**، عربی وفارسی‌دارد، با دیباجه‌ای به نثر. آغاز: الحمدلله‌الذی انشاءروض‌الکون [رؤیت].

26162ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۵ ادب فارسی‌طلعت: نستعلیق۲۳ج۱/ **۱۲۸۰**[مخطوطات ۱: ۱۸۸] .

26163ـ**رضوی**۵۶۷ادبیات (۸۳۷۲): نستعلیق ۲۲ج۱/ **۱۲۸۱**. دارای:غزل، ترجیع، رباعی [ف. رضوی۷:۵۲۱] .

26164ـ**رضوی**۵۶۸ادبیات (۶۰۹۲): نستعلیق تحریری علی‌لنجانی، ۷صفر**۱۲۸۱**، سروده‌های‌تازی را ندارد [ف.رضوی۷:۵۲۱].

26165ـ **تهران،** استاد مینوی ۱۱۹: نستعلیق اسماعیل حقی جمال‌الدین شاگردسید محمد وصفی ، ذیحجهٔ **۱۲۸۲** [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۶] .

26166 ـ **تهران** ، ملی ۲/۵۶۷ ف: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۸۷** دردفتر(ص ۳۱۳ـ ۳۷۰) . غزلهای اوست [ف. ملی ۱ :۵۸].

26167ـ**مجلس**۲۵۰۲ :شکسته‌نستعلیق گوناگون، پیش از **۱۲۸۷**. دارای: دیباچه به نثر، قصیده، قطعه، رباعی به‌عربی،غزل، ترجیع، رباعی به‌فارسی، همه ۲۵۰۰ بیت [ف.مجلس۸: ۱۹۶] .

26168 **تهران**،سلطنتی ۳۱۲۵(۴۹۳ ف) : شکسته نستعلیق‌خوش میرزا آقا اینالو ، آدینه ۱۶ذیحجهٔ**۱۲۹۷**. **آغاز:** خورشیدرخت چوگشت پیدا ـ ذرات دو کون گشت هویدا ، اکلیلی، ۱۷۴ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۲۵۰] .

26169ـ **تهران،** دکترقاسم‌زاده۲مج: شکستهٔ سدهٔ **۱۳**، **آغاز:** خورشیدرخت‌چوگشت پیدا . بدنبال «گلشن‌راز» شبستری همراه با منشآتی [رؤیت] .

26170 ـ **مجلس** ۵۳۲۶ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**،غزل وترجیع‌بندهاست، ۱۱۰گ۱۲ س [رؤیت] .

26171ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۲۰۶: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، ناتمام [نسخه‌ها ۲:۷۸].

26172ـ **مجلس** ۳۴۹۱/۱ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (ص۲ـ۱۵۰) ، دارای: غزل و ترجیع ورباعی [ف. مجلس۱۰: ۱۴۵۰].

26173ـ**رضوی**۵۶۳ادبیات(۸۸۶۰): نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای : غزل ، ترجیع، رباعی .

26174 ـ **دانشگاه** ۵۴۷۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت ۱۲۷۲، ۹۳گ۱۴س[ف. دانشگاه ۱۶ :۱۸] .

26175ـ **شیراز،** دکتر خاوری۴/مج:

در دفتری از سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۵:۲۶۷].

26176ـ **مجلس**۳ ۲۵۰۲: نستعلیق خوش محمودشیرازی **۱۳۲۰**، برای قوام الملك، زرین. دارای: غزل، ترجیع، رباعی، رویهم ۲۳۵۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۹۶].

26177ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۹، ۸۷۱ مفر: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**، گزیده‌ایست در ۵۱ص۱۶س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱:۴۶۹]. آغاز:

برون ز مشرب هرشارب است مشرب ما

26178ـ **دانشگاه**۵/۴۷۱۰: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، ترجیع بندیست (ص۶۹ـ۱۲۳هامش) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۶].

26179ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ش ۱ دفتر [نسخه‌ها ۵: ۳۷۷].

26180ـ **مجلس**۳۸۶: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، زرین [ف. مجلس ۲: ۲۲۶].

26181ـ**مجلس**۱/۲۵۹۳: بادیباچه‌ای به نثر، شعرهای عربی وسپس فارسی. همراه جام جهان نمای او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۳۰۶ هست [فیلمها: ۶۷۰].

26182 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۴ Spi/VI ۲۷۵۵: شکسته نستعلیق بی‌تاریخ، تازه. **آغاز**: خورشید رخت چوگشت پیدا [ف. عبدالله۲: ۴۸۸]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۱].

26183ـ **قاهره**، دارالکتب۱۷۲م ادب فارسی: ضمن مجموعه‌ای بی‌تاریخ (گ۳۵ـ۴۹)، گزیده‌ای ازسروده‌های اوست [ف. مخطوطات ۲: ۶۵].

26184ـ **قاهره**، دارالکتب۱۳۰م ادب فارسی: تاریخ یاد نشده.

26185ـ **قاهره**، دارالکتب۱۵۹م ادب فارسی: تاریخ یاد نشده [مخطوطات۱: ۱۸۸].

26186ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۷۷۶۷ Add: نستعلیق. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۹ هست [فیلمها: ۵۹۱].

26187 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۶ قصاید (۱۳۶۸): نستعلیق، تاریخ یادنشده، قصاید اوست [ف. بنگال: ۱۱۹].

26188 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۹ Add: تاریخ یاد نشده، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۷۳ هست [فیلمها: ۹۸].

26189ـ **سلك** ۵۱۵۴: تاریخ یادنشده، با دیباچه‌ای بفارسی، دارای: قصیده، رباعی، قطعه، غزل بفارسی وعربی **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۹۷۷ هست [فیلمها: ۹۸]

26190ـ **انجمن اسماعیلی هند**: نستعلیق، تاریخ یاد نشده. ۹۱گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۰۶ هست [فیلمها: ۹۹].

دیوان مفتون

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۱۰۸۳ـ۱۰۸۵ از دوازده‌تن با این تخلص یاد شده است.

26191ـ **دانشگاه** ۱/۳۴۵۷: نستعلیق عبدالکریم، **۱۲۷۶** (ص۱ ـ۶۲) غزلهاست با تخلص مفتون، نزدیك ۶۰۰ بیت. **آغاز**: یاربا ما ازسرکین آمده است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۶۴].

دیوان مفتون رازی

ابوطالب رازی تهرانی، ستایشگر فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) با دو تخلص طالب و مفتون.

26192 ـ **دانشگاه** ۴۵۶۰: نستعلیق ابوالحسن، آدینهٔ۹ صفر **۱۲۹۱**، دارای غزل باتخلص مفتون وطالب و مثنوی. **آغاز**: زآه و

ناله می‌بندم ره‌هر کاروانی‌را ، ۱۰۲ گ ۱۶س [ف . دانشگاه۱۳: ۳۵۰۰] .

دیوان مفتون ساروی

محمد شفیع ، قصیده سرای، در گذشتهٔ ۱۳۱۳.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۰۸۴ ــ مجلهٔ ارمغان ۱۶: ۶۸۴ گفتار آقای طاهری شهاب .

26193ـ ساری، طاهری‌شهاب: محمد حسن‌فرزند محمد اسماعیل ، ذیقعدهٔ **۱۳۱۲** ، درساری، پیرامن ۶۰۰۰ بیت قصیده و غزل و رباعی وقطعه است، ۳۲۷ص ۱۸س[نسخه‌ها۶: ۶۲۱] .

دیوان مفلس همدانی

محمدعلی میرزا فرزند نجفعلی، ازاواخر سدهٔ سیزدهم. در ذریعه۹: ۱۰۸۶واژهٔ مفلس‌از او یاد نشده است .

26194ـ دانشگاه۲/۳۵۷۹: نستعلیق خود سراینده ضمن‌جنگ از سرایندگان‌معاصر خود ، **۱۲۹۷** در رشت، نزدیك ۷۵ بیت [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۹۶] .

دیوان مفلق تهرانی

میرزامحمدعلی‌دنبلی،صدرالشعراء، ستایشگر فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ــ۱۲۵۰) ومیرزا آقاسی‌و شاهزادگان آن‌روزگار .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۰۸۷ ــ فرهنگ سخنوران: ۵۵۸.

26195ـ دانشگاه ۲۸۷۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، قصیده‌هایی‌است‌در ستایش‌از سران‌آن روزه، ۵۷گ ۱۵س[ف.دانشگاه ۱۰: ۱۷۲۲].

دیوان مفید بلخی

ملامفید ، از سرایندگان روزگار امام قلیخان‌حاکم‌بلخ(م ۱۰۶۰) که‌بروزگار عالمگیر پادشاه (۱۰۶۹ــ۱۱۱۸) به‌هندرفته ودرملتان بسال ۱۰۹۰ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۸۷ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۵۸ .

26196ـ بنگال، ایشیاتك ۱۳۰دیوان (۱۱۷۷): شکسته ،تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۵] .

دیوان مقبل تهرانی = دیوان مدهوش ص : ۲۵۲۲

دیوان مقبل اصفهانی

آقا محمدشیخا ، بروزگار سلطان حسین (۱۱۰۵ــ۱۱۳۵)،که در یورش افغان به هند گریخته ودرگجرات ۱۱۵۷درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۰۸۸ــفرهنگ‌سخنوران ۵۵۸ .

26197 ـ دانشگاه ۴۳۵۵/۱ : سدهٔ **۱۱ــ۱۲** ، آغاز افتاده . مرثیهٔ امامان است (ص۲ــ۱۰۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۲۳۱۲] .

26198ـ مجلس ۵۱۶۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** . سوگواریست وگویا «وقایع‌الطف» اوست، ۱۵گ [رؤیت] .

دیوان مکانی

در فرهنگ سخنوران : ۵۶۱ از مکانی اصفهانی یاد شده است.

26199ـ قاهره، دارالکتب۱۱۹ادب فارسی طلعت : تعلیق زیبا ،بی‌تاریخ ، ۱۴۲ گ . **آغاز:** من‌باوصاف‌خدا درسخن میرانم‌ــ آنچه تعلیم‌کند دوست‌بدل میخوانم[مخطوطات ۱: ۱۸۹] .

دیوان مکتبی شیرازی

مولانا مکتبی،که یاد او در «کلمات علیه: ۱۶۶۳» گذشت .

26200ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۸۱: نوشتهٔ **۱۰۵۳** [نسخه‌ها ۵:۴۸۸] .

26201ـ **مدینه** ، عارف‌حکمة ۱۷۷: همراه بادیوان شاهی [نسخه‌ها۵: ۴۸۸].

دیوان مکین دهلوی

محمد فاخر، ازمردم کاشان (۱۱۴۲ ـ ۱۲۴۰) . مرید اومیر ببرعلی متخلص به‌انیس کتابی بنام «انیس‌الاحبا» درسر گذشت‌اوواستادان و شاگردان اونگاشته‌است.

بنگرید : ذریعـه ۹ :۱۰۹۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۶۲ .

26202ـ**مجلس**۱۰۷۱: به‌خامهٔسیدعلی نگارندهٔ انیس الاحبا در **۱۲۰۳**،دیباچهٔ نثری و برخی حاشیه‌ها بخامهٔسراینده است. **آغاز:** بسم‌الله وبالله نحمد ونشکره،شکر میگویم ویراه سخن میپویم‌که زبانی بسخن. پیرامن ۶۲۰۰ . بیـت ، ۲۲۰ گ ۱۴ س [ف . مـجلس ۳ : ۴۲۱] .

دیوان ملالی علی آبادی =

دیوان صاحب ص:۲۳۹۸ .

دیوان ملتجی

26203 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۸۹ Or : سدهٔ **۱۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۰] .

دیوان ملتجی شیرازی

ابراهیم فرزند میرزا عبدالکریم‌خان‌بویر احمدی، منشی ایلخان قشقایی ، از دوستاران محمدعلی شاه و دستگاه پـادشاهی او، زنده تا نزدیکیهای ۱۳۲۶ .

بنگرید : فرهنگ سخنوران:۵۶۳.

26204ـ **دانشگاه** ۲۹۳۷ : نستعلیق ، **۱۳۲۶**، دارای‌غزل‌وترکیب‌بندورباعی، نزدیك ۱۷۰۰ بیت،۷۳گ ۱۲ س [ف. دانشگاه۱۰: ۱۸۱۳] .

دیوان ملك قمی

ملك‌محمد ، پدرزن ظهوری‌ترشیزی، در جوانی ازقم به‌هندنزد عادلشاه‌رفته ودر۱۰۲۴ درگذشته .

بنگرید : ذریعـه ۹: ۱۰۹۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۶۳ .

26205ـ **تهران**، سلطنتی۵۴۳(۶۲۶ ف) : نستعلیق محمدمعین فرزند مـحمد شفیع الکاتب، **۱۰۶۷** .کلیات اوست: ۱ـ دیبـاجه و مقدمهٔ خوان خلیل ، ۲ـدیوان (قصیده،قطعه، ترکیب ، ترجیع ، قصیده‌پنج‌اربعین‌وقصیده‌های دیگر ، بازهم‌ترکیب،رباعی،مثنوی)۳ـ مثنوی صنم وبرهمن ۴ ـ منبع‌الانهار، ۴۹۹ص۱۷س [ف. دکتربیانی : ۳۹۹].

26206ـ **ملك** ۶۱۵۷ : در«کلیات»او از سدهٔ **۱۱**(بنگرید:17991) [رؤیت].

26207ـ **سپهسالار** ۲۶۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۲۱۶گ ۱۷بیت [ف. سپهسالار ۲: ۶۸۳ و۴: ۵۳۴] .

26208ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۶ Spi/VI ۳۰۱۲: نستعلیق‌تاریخ‌یادنشده سدهٔ **۱۱** ، کلیات اوست: گلزارابراهیم،منبع‌ـ الانهار،دیوان[ف. عبدالله۲:۵۲۳] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۳۱] .

26209ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق نیمهٔ سدهٔ **۱۱** ، پیرامن ۱۲۰۰ بیت‌غزل‌وقصیده و ترجیع‌بند است.[نسخه‌ها ۶: ۹۷].

26210ـ **آصفیه** ۱۹۱قصاید: نستعلیق ایرانی ،گویا از روزگار نزدیك‌به سراینده ،

قصایدیست درستایش عـادلشاه ، ۶۷گ ۱۷ س [ف. آصفیه۲:۲۹۲] .

26211ـ بنگال، ایشیاتك۱۳۱ دیوان (۸۴۰) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۶] .

دیوان ملولی

یکی ازبانوان دربارفتحعلیشاه(۱۲۱۲ـ ۱۲۵۰). درآن آمده:اگرچه بانوی شاهم‌ملول لیك بعمرـ زخوف روزقیامت دلم نشد خرم.

26212ـ ملك ۶۲۷۸:شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۳ باستایش‌فتحعلیشاه آغازمیشودسپس‌غزلیات بترتیب تهجی وسپس‌مثنوی و رباعی . **آغاز:** بشهر ابهراینك خسرو صاحبقران‌آمد ـ دگرره سفرشاهنشه‌گیتی ستان‌آمد [رؤیت] .

دیوان ممکن

زنده در۱۲۸۱. در ذریعه ۹: ۱۱۰۳ از ممکن شاهجهان آبادی زنده در۱۱۷۴یادشده است .

26213ـمشهد،فرخ۱۶: بخامهٔ‌سراینده **۱۲۸۱** [نسخه‌ها ۳:۹۱].

دیوان ملول شیرازی

بروزگار فرمانروایـی حسینعـلی میرزا فرمانفرما (م۱۲۵۱)درشیراز میزیسته‌وفتحعلی شاه (۱۲۱۲ــ۱۲۵۰) را ستایش‌کرده است. با دوتخلص ملول‌وملولی.

بنگرید:ذریعه۹:۱۱۰۱ــفرهنگ‌سخنوران: ۵۶۵ .

26214ـمجلس۱۰۷۳ :شکستهٔ خوب سدهٔ ۱۳ . بخشی از غزلهای اوست ، آغاز و میانه وانجام افتاده، ۵۱۲بیت، ۳۲گ ۸بیت [ف . مجلس ۳:۴۲۴] .

دیوان منت دهلوی

میرقمرالدین مشهدی، زاده در شاهجهان آباد ، درگذشتهٔ ۱۲۰۸ . کار گزاران دولت انگلیس درهند راستایش‌کرده است .

بنگریـد :ذریعه ۹ : ۱۱۰۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶۵ .

26215ـلاهور، پنجاب‌پبلك لائبریری ۸۷۱،۹۹منت : نستعلیق وشکسته، ازآغازسدهٔ **۱۳** ، دارای: قصیده، مثنوی‌سراپا،مثنوی‌نشئه حکمت‌که درکیفیت‌شراب است، ترجیع،مرثیه، غزل ۱۹۳گ [مخطوطات‌فارسیه،منظوراحسن عباسی ۲:۱۳۹] .

دیوان منشی

جسونت‌رای متخلص به‌منشی .

26216ـ بنگال، ایشیاتك۱۳۲دیوان (۱۴۱۳): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۶] .

دیوان منشی‌خویی

میرزا مهدی فرزندمحمدنصیر،منشی‌دیوان محمدشاه ، او ومیرزا آقاسی و ناصرالدین شاه را ستوده است .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۰۶.

دیوان‌منشی شیرازی

وصاف‌الحضرةعبدالله‌فرزندفضل‌الله، بروزگار سعدی ، باتخلص منشی، نگارندهٔ «تجزیة الاـ مصار» تخلص‌شرف‌داشته ودرپایان نسخهٔ‌ادبیات نیز آمده: شایدکه دفاتر دیوان‌لطف توـچون احتساب نام **شرف** درحساب نیست .

بنگرید : ذریعه۳:۳۵۸ (تجزیةالامصار) و۹ : ۵۱۴(شرف‌شیرازی)و۹:۱۲۶۸ (وصاف شیرازی) .

26217ـ تهران، ادبیات ۲/ ۲۵ ج : نسخ‌محمدفرزنداحمدکاتب‌تستری،۲ع۳، ۷۵۰/

همراه «تجزیةالامصار» (۱۸۴ر-۱۹۹پ). آغاز: کجایی ای‌دل شوریده حال‌هرجایی [ف. ادبیات ۱: ۲۷۳].

دیوان منصف

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۱۰۷-۱۱۰۸ از شش‌تن با این‌تخلص‌یادشده است.

26218- **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۵۰۹: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۳۱۶].

26219- **بنگال**، آسیایی 46 O (۹۲۳): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده. دارای: قصیده، غزل، رباعی [ف. بنگال: ۱۳۳].

دیوان منصف تهرانی

محمد اسماعیل فرزند شمسا، سدهٔ یازدهم، از مردم شیرازکه در تهران‌زیسته و به‌هند رفته و به میهن خودبر گشته است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۰۸ - فرهنگ سخنوران: ۵۶۷.

26220- **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده: جامی‌درکف مستان بچه ماند دانی- نخل‌تاکی‌که‌بر و برگ کدوبیچانست، ۸۲۸ص۲۱ س[ف. دکترمقصود ۱: ۱۰۳].

دیوان منصف قاجار

محمدزمان خان فرزندفضلعلی‌خان‌قوانلو تهرانی (۱۲۲۷-۱۲۶۴).

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۰۸ - فرهنگ سخنوران: ۵۶۷.

26221- **رضوی** ۵۶۹ادبیات (۴۷۶۵): نستعلیق ۴ ع ۲/**۱۲۶۰** در روزگار سراینده، بادیباچه‌ای‌به‌نثر که‌آغاز آن‌افتاده، باافزودگیهایی بخامهٔ سراینده، ۱۳۰ گ ۱۵س [ف. رضوی ۷: ۵۲۲].

26222- **ملك** ۵۳۸۱/۲: نستعلیق سرخوش شاعر، درمشهد پیرامن **۱۲۶۱** (۹۵پ ۱۵۴ر). قصایداوست وغزلیات بترتیب حروف از الف تاشین، ۱۹س. **آغاز**: ای نوشته‌آیت رحمت خطت برآفتاب [رؤیت].

26223- **دانشگاه** ۵۴۷۶: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درپایان‌آن‌آمده: این‌نسخه بخامهٔسراینده‌که‌دایی‌من‌است‌میباشد. **آغاز**: ای همایوی‌همای‌فرخ‌فال- ازعبیرت‌پروردعنبر بال، ۵۸گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۸].

منصف کوهپایه‌ای

عبدالحق. از دلیر جنگ بهادر ستایش کرده و ازعمارتی درشهرلاهور یادکرده است: بجو سال تاریخ آغاز وانجام - زدارفضایل‌دیار افاضل.

26224- **مجلس** ۲۸۷: نستعلیق **۱۱۲۶-۱۱۲۷**، زرین. دارای: غزل، رباعی، ۱۷۳گ ۱۳ س [ف. مجلس ۲: ۲۲۷].

دیوان منصور

26225- **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۴۸ Or: نوشتهٔ **۱۲۲۹** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸].

دیوان منصور

منصور علیشاه.

26226- **دانشگاه** ۳۱۳۲/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱۴۲-۱۹۳) غزل است، بدنبال دیوان ناصرعلیشاه‌نصرت. **آغاز**: ای‌دل بیا دمی‌توبکن‌حل مشکلم- حل‌مشاکلم‌تو بکش پای ازگلم [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۲].

دیوان منصور

زنده در ۱۳۵۴.

26227 ـ دانشگاه ۳۶۹۶: نستعلیق خود سراینده ، رباعیات است ویك قصیده ، **آغاز:** رباعیات وقطعات این‌جانب‌منصور...۱۹۰رجب **۱۳۵۴** ، فرمان همایون ظفر قرانست [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۱] .

دیوان منصور تبریزی

26228 ـ تبریز ، ملی ۳۰۱۳: نوشتهٔ خود اودر **۱۳۴۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان منصور خارج = دیوان حسین خوارزمی

درص ۲۲۹۹ و ۲۵۰۱ گذشت.

دیوان منظر اصفهانی

میرزا محمدفرزند میرزا عبدالله فرزند عبدالباقی‌کلانتر اصفهانی ، زنده در ۱۲۸۸.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۱۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۶۸ .

26229 ـ دانشگاه ۴۳۶۱ : شکسته نستعلیق خود سراینده ، **۱۲۸۸** ، برخی از سروده‌های دیگران رانیز دربردارد ، ۷۹ گ [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۱۷] .

دیوان منوچهری دامغانی

ابوالنجم احمدفرزند قوص فرزند احمد، ستایشگر منوچهرفرزندقابوس‌وشمگیر، درگذشتهٔ ۴۳۲. بارها چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۱۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۷۰ ـ ف. مشار : ۷۵۸ و ۳۶۱۸ .

26230 ـ دانشگاه ۴۶۶۹ : نستعلیق **۱۰۱۰** ، زرین، با دیباجه‌ای درسرگذشت او . دارای: قصیده، رباعی، ۸۸ گ ۱۶ س[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۱۸] .

26231 ـ مجلس ۲۳۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱۴ـ ۱۹جنگ) ۲۶۷ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۲] .

26232 ـ ساری ، طاهری‌شهاب: نسخ خوب **۱۲۰۹** بایادداشتهای رضاقلیخان‌هدایت، ۱۳۲ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۶: ۶۲۱] .

26233 ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب 3b Api VI ۱۹۶: نستعلیق، **۱۲۴۹** [ف. عبدالله ۲: ۱۳۴] .

26234 ـ ملك ۵۲۷۵ : نستعلیق ع **۱۲۵۸/۲** . بدستور جناب میرزا احمد ، گزیده‌ایست ، ۶۷ گ ۱۵ س [رؤیت] .

26235 ـ مجلس ۴۹۰۶ : نستعلیق **۱۲۶۰** ، بادیباجه‌ای درسرگذشت او، ۱۲۰ گ ۱۳ س[رؤیت].

26236 ـ مجلس ۲۶۷۴/۲ : شکسته نستعلیق محمد اسماعیل‌کاشانی ، **۱۲۶۰** (ص ۱۷۳ـ ۳۶۶) ، ۲۵۰۰ بیت قصیده و مسمط و غزل وقطعه و رباعی دارد [ف . مجلس ۸ : ۴۳۷] .

26237 ـ تهران، ملی۳۵۱ف: نستعلیق آغاز نوشتن: ۲۱ ذیحجهٔ **۱۲۶۰** ، زرین، با دیباجه‌ای از نویسنده، ۱۲۸ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱: ۳۴۲] .

26238 ـ تهران، ادبیات۲۶د: نستعلیق **۱۲۶۰**، زرین ، بادیباجه‌ای درسرگذشت او ، ۸۰ گ ۱۴ س[ف. ادبیات۱: ۲۷۴].

26239 ـ مجلس ۲۵۰۴: نستعلیق‌خوش تقی‌دانش مستشاراعظم، **۱۲۶۰**، دارای: دیباچهٔ هدایت درسرگذشت سراینده، قصیده ، مسمط ، قطعه، رباعی، رویهم ۲۸۰۰ بیت [ف . مجلس۸: ۱۹۷] .

26240 ـ مجلس ۲۶۸۱/۱: با تاریخ

۱۲۶۰ – ۱۲۸۶ دردفتر ، (ص۱ –۱۵) ، با دیباچه‌ای درسرگذشت او [ف. مجلس ۸ : ۴۴۸] .

26241ـ **ملك** ۵۳۷۸: نستعليق نظرعلی‌صدرلاری، پنجشنبهٔ ۵ع۲/**۱۲۶۲**. دارای: قصیده، مسمط، قطعه ، رباعی، ۷۳ گ ۱۷ س [رؤیت].

26242ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳/۳۳: با تاریخ سه‌شنبهٔ ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۶۲** در دفتر [نسخه‌ها۲: ۹۵] .

26243ـ **حقوق** ۱/۳۲۳ج: نستعلیق ج ۲/**۱۲۶۲** بدستور اسکندر میرزا (۳ پ – ۷۵پ) ۱۰۵ گ ۱۶ س [ف . حقوق:۱۱۴].

26244 ـ **مجلس** ۴۹۰۷ : نستعلیق عبدالحمید متخلص به‌صفایی تفرشی ، ذیقعدهٔ **۱۲۶۷** . زرین[رؤیت] .

26245ـ **الهیات** ۲۲۴ج : نستعلیق احمد، **۱۲۷۳**، ۷۴ گ ۱۶ س[ف. الهیات۱: ۶۱] .

26246ـ **تهران**، دهخدا۲۶۵: نستعلیق ۲ذیحجه **۱۲۷۳** [نسخه‌ها۳: ۳۹۶].

26247ـ **مجلس** ۱/۲۶۷۸: شکسته نستعلیق‌مشتری طوسی، **۱۲۷۱**، (ص۱–۱۶۷)، با دیباچه‌ای در سر گذشت او وپیرامن ۳۰۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۴۴۴].

26248ـ **شیراز**، دکترعینی: نوشتهٔ ج۲/**۱۲۷۳** [نسخه‌ها۵: ۲۷۵] .

26249ـ **مجلس** ۲۵۰۵: نستعلیق‌رضا قلیخان، **۱۲۷۴**. دارای: دیباچهٔ نویسنده(هدایت) قطعه ، قصیده ، رباعی، همه ۲۱۸۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۱۹۸] .

26250ـ **ملك** ۱/۵۴۷۶ : نستعلیق ابوالقاسم طبیب‌گلپایگانی ، ۱۰ رجب **۱۲۷۵** (۱پ – ۶۵ر) . گزیده‌ایست از: قصیده، مسمط قطعه، رباعی ۱۶س [رؤیت] .

26251 ـ **رضوی** ۵۷۰ (۴۷۶۶) : نستعلیق‌حسن فرزند عبدالمجیدواعظ اصفهانی، ۱۲ رجب **۱۲۷۶** ، باسرگذشت سراینده [ف. رضوی ۷ : ۵۲۴] .

26252ـ **تهران**، ملی۶۳۸ف: نستعلیق محمدعلی فرزندمهدی، ۳ع۱/**۱۲۷۶**، ۹۷گ ۱۱ س[ف. ملی۲: ۱۴۶ـ نسخه‌ها۴: ۱۴۳].

26253ـ **ملك** ۵۱۸۲ : نستعلیق نصیر فرزندمحمد تقی ، ۲۵ذیحجهٔ **۱۲۷۷**، بدستور شیرخان بیگ، با دیباچه‌ای به‌نثرسپس: قصیده، مسمط، قطعه، رباعی [رؤیت] .

26254ـ **مشهد**، فرخ ۳۲۱ : گرد‌آورنده ومصحح رضا قلیخان هدایت ، **۱۲۷۸** [نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

26255 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۳ ج : شکسته نستعلیق **۱۲۸۱**، زرین ، بادیباچهٔ رضا قلیخان هدایت نگاشتهٔ ۱۲۶۰ ، ۱۲۰ گ۱۴س.

26256 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۱۹ ج : نستعلیق شفیعافرزند نعمت‌الله‌سروستانی، ذیحجهٔ **۱۲۸۱**، زرین، ۱۰۷ گ۱۵ س[ف. ادبیات۱: ۲۷۴] .

26257ـ **تهران**، ملی ۱۹/۴۳۱ف : شکسته نستعلیق‌محمد طسوجی، با تاریخ**۱۲۸۲** دردفتر(ص۴۰۱–۴۲۸) دارای: قصیده‌هاازالف تا واو ، بادیباچهٔ اوکه مینویسداین‌نسخه را از چندديوان اوگردآورده‌ام[ف. ملی۱: ۴۲۳].

26258ـ **مجلس**۲۵۰۶: نستعلیق‌خوش محمدعلی ، **۱۲۸۳**، برای‌اسحاق‌میرزا، زرین. دارای: قصیده، مسمط، قطعه، رباعی، رویهم ۲۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۹۹] .

26259ـ**دانشگاه**۴۱۵۹: نستعلیق‌خوش

آقا لطفی شیرازی، **۱۲۸۳** برای بیگلربیگی، زرین، ۹۵گ۱۶ س [ف. دانشگاه ۹:۸۵۱].

26260ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۷۲ : نستعلیق‌ملا محمد شفیع سروستانی‌صدرالعلمای سروستان، آدینهٔ ۲۰ج۱/**۱۲۸۴** درمدرسهٔ خان شیراز [رؤیت] .

26261 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/۴۵۳ (۶۹۸ف): همراه «دیوان عنصری: 24903 » نوشتهٔ **۱۲۸۴** [ف. دکتر بیانی : ۴۸۸] .

26262ـ**مجلس**۵۲۰۷: شکسته‌نستعلیق محمد حسین ثریا ، **۱۲۸۷** ، دارای : دیباچهٔ هدایت ویکی نیز ازثریا ، قصیده، غزل، قطعه، رباعی ، مسمط، رویهم ۲۷۵۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۲۰۰].

26263ـ **تهران**، ملی۵۱۲ف : شکسته نستعلیق خوش ابراهیم میرزا آقا ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۸۸** در تهران برای‌پسرش میـرزا علیرضا دارای: قصیده، مسمط، رباعی‌است، ۱۱۳ گ۱۴ س [ف. ملی۲ : ۱۰ نسخه‌ها۴ : ۱۴۵] .

26264ـ **تهران**، ملی۲۶فهرست‌نشده: نستعلیق‌میرزا مصطفی فکری، ۲۲محرم**۱۲۸۸** با دیباجهٔ هدایت، دارای:قصیده ، مسمط، غزل قطعه، رباعی [نسخه‌ها ۴ : ۱۴۵].

26265ـ **تهران**، ملی۱۷۸ (۳۰۱۴): نستعلیق‌ممتاز علی‌فرزند محمد حسن قزوینی، رجب **۱۲۸۹**، زرین، ۱۰۷ گ۱۵س [ف. معارف ۲ : ۶] .

26266ـ **تهران**، دهخدا ۷۴: نستعلیق مشتری خراسانی، **۱۲۹۰** در مشهد، با دیباجه درسرگذشت او [نسخه‌ها۲ : ۲۰] .

26267 ـ **مجلس** ۳۶۱۴/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ میرزا مشتری طوسی ، **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳].

26268ـ **تهران**، دکتـر مفتاح ۵۲ : نستعلیق‌بادیباجه‌ای درسرگذشت سراینده مؤرخ رمضان **۱۲۹۰** [رؤیت] .

26269 ـ **رضوی** ۵۷۲ (۴۷۶۸) : نستعلیق طالب شیرازی ، شعبان **۱۲۹۰** [ف . رضوی ۷: ۵۲۳] .

26270ـ**دانشگاه**۱۰۷ : شکسته‌نستعلیق خوب ابراهیم، ۲۳ ع ۲/**۱۲۹۳** بدستورمیرزا حسام‌الدین‌فرزندمیرزامحمدحکیم‌باشی‌شیراز، ۱۱۷ گ ۱۳ س[ف. دانشگاه ۲ : ۷۰].

26271ـ **دانشگاه** ۳۱۳۷: نستعلیـق میرزا محمدکاشانی، شوال**۱۲۹۵**، ۲۰۱ گ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۰۸۷] .

26272 ـ **مجلس** ۱۰۷۵ : شکستـه نستعلیق ملا شفیعای سروستانی مشهور به صدر سروستان‌در**۱۲۹۸** برای‌پیشکش‌به‌یکی‌ازامیران، بادیباجهٔ هدایت: دارای: قصیده، قطعه، مسمط، غزل ، رباعی درپیرامن سه‌هزاربیت، زرین ، ۱۰۴ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس۳ :۴۲۸] .

26273 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۸ ج : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، دارای: قصیده، قطعه، رباعی، ۷۷ گ ۱۳س [ف. ادبیات۱ :۲۷۴].

26274 ـ **مجلس** ۴/ ۲۳۶۶ فهرست نشده : سدهٔ**۱۳** (ص۹۷-۲۵۵) [نسخه‌ها ۵ : ۱۵۹] .

26275ـ **حقوق** ۶۴ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بادیباجه درسرگذشت او، هدیهٔ دکترمحمد مصدق در ۱۳۱۴خ [ف. حقوق :۱۱۴].

26276ـ **تهران** ، ملی ۱۳۱/۸ ف : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (ص۱۸۵- ۱۹۰) گزیده‌ایست [ف. ملی ۱: ۱۱۴] .

26277ـ **دانشگاه**۵۴۸۰/۱: نستعلیق رضا قلی‌هدایت**۱۳** . با دیباجه‌ای‌ازاوکه‌در آن میگوید : در ۱۲۴۷ اندکی ازدیوان او بدستم

رسید و ازچند نسخهٔ دیگروتذکره‌های کهن‌این دیوان راگردآوردم (گ۱ـ۶۷) [ف.دانشگاه ۱۶: ۱۸] .

26278ـ رضوی ۵۷۱ (۴۷۶۷) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، باسرگذشت او [ف. رضوی ۷: ۵۲۳] .

26279ـ سنا۱/۹۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، زرین[نسخه‌ها ۶:۴۳۷] .

26280 ـ حقوق ۳۷۴ ج : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۰۰ گ ۱۵س[ف.حقوق: ۱۱۴] .

26281ـ فرهاد معتمد۱۶۴:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۳:۱۸۰].

26282 ـ تهران ، ملی ۱/۷۷۹ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۲۰۲) ،زرین [ف. ملی۲:۳۰۳] .

26283ـ سپهسالار۲/۳۸۹:نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار۴:۵۳۴].

26284 ـ سپهسالار ۳۹۱ : نستعلیق نیمهٔ دوم‌سدهٔ **۱۳**،۸۵ گ ۱۴ بیت[ف.سپهسالار ۲ : ۶۸۴ و۴: ۵۳۴] .

26285 ـ تهران ، دهخدا ۱/۹۱ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۳ :۴۳] .

26286ـ مجلس ۳/۲۷۸۹ : ازسدهٔ **۱۳** برای اعتضادالدوله مهدیخان‌دارای۱۸۸۳ بیت وبرچاپی فزونی دارد(ص۹۷ـ۲۵۵)[ف. مجلس ۱۰ :۴۱] .

26287 ـ مجلس ۱۰۷۴ : نستعلیق بسیار خوب محمد ابراهیم‌منعم شیرازی ، سدهٔ **۱۳** برای امیرزا حاکم فارس ، زرین ، پیرامن ۲۵۰۰ بیت،۱۳۵ گ ۱۳ بیت [ف. مجلس۳: ۴۲۷] .

26288ـ مجلس۱۰۷۶ : نستعلیق‌خوب محمدصادق قاجار ، **۱۳۱۵**، بدستور حسنعلی خان‌امیرنظام‌گروسی،زرین.دارای ۲۶۵۰ بیت، ۱۲۶ گ ۱۲ بیت [ف. مجلس ۳:۴۲۹].

26289 ـ تهران ، ادبیات ۱۲۶ د : نستعلیق‌شیخ‌محمدعلی‌فرزندحاجی عبدالوهاب، ۱۳ رجب**۱۳۱۵** ، ۲۰۸ گ۱۰ س[ف.ادبیات ۱ : ۲۷۴] .

26290ـ مجلس ۲۵۰۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** ، دارای: دیباچه، قصیده، مسمط، قطعه ، رباعی، تك‌بیت،رویهم ۲۵۶۹ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۰۰] .

26291 ـ مشهد، فرخ ۳۳: تاریخ یاد نشده ، در یك مجموعه[نسخه‌ها ۳:۹۱].

دیوان مؤذن خراسانی

محمدعلی، نگارندهٔ «تحفهٔ‌عباسی:۱۰۷۵» و جزآن .

26292 ـ دانشگاه ۴۲۴۷ : نستعلیق رمضان **۱۱۹۴**، آغاز وانجام افتاده ، دارای: غزل ومثنوی ورباعی وقصیده باتخلص مؤذن و حاتم وحاتمی، ۱۲۱ گ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۲۱۸] .

26293ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۸۸ Or : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها۴ : ۶۸۰] .

26294 ـ مجلس ۱۰۷۷ : نستعلیق عبدالعلی‌فرزند محمدصالح‌مراغی، بسال**۱۲۵۰** دارای : قصیده ، مثنوی، غزل، ترکیب‌وترجیع بند، رباعی رویهم‌پیرامن ۳۷۰۰ بیت. **آغاز:** خداوند ابحق ذات پـاکت . سپس رسالـه‌ای عرفانی .

26295ـ مجلس ۱/۴۰۷۹: نستعلیق محسن ، ع۱۴/**۱۳۱۲** سپس « مصباح‌القلوب » گویا ازهمو . غزلهای‌اوست. **آغاز**: ای ذکرتو زینت زبانها (۱پـ۱۳۱پ) [رؤیت].

26296ـ رضوی ۵۷۴ (۹۲۷۷): نستعلیق احمدصحاف‌تبریزی،۱۲ع۱/۱۳۱۲ دارای: غزل، مثنوی، ترجیع، قصیده،مرثیه، رباعی [ف. رضوی ۷: ۵۲۴].

26297ـ تبریز، ادبیات: نوشتهٔ ۲ع ۱۳۱۴/۲ [نسخه‌ها ۴: ۳۱۷].

26298ـ رضوی ۵۷۵ ادبیات(۸۶۱۳): نستعلیق سدهٔ ۱۴. دارای: غزل، ترجیع، مثنوی، انجام افتاده [ف. رضوی ۷: ۵۳۵].

دیوان منور کرمانی

محمود.

26299ـ استانبول، لالا اسماعیل ۴۸۷/۲۱: درجنگ مؤرخ ۷۴۱ درمصر(۱۸۷ر-۱۹۶پ). فیلم آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها: ۵۰۳].

دیوان موزون

خواجه قلی‌خان قایم‌جنگ، موزون.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۱۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷۶.

26300 ـ آصفیه ۱۱۷۲ دیوان: نوشتهٔ پیرامن ۱۲۴۰ [ف. آصفیه ۴: ۲۹۲].

دیوان مولوی بلخی

جلال‌الدین محمدفرزند محمد (۶۰۴ ـ ۶۷۲). مولوی غزلیات خود را بنام مرشدخود شمس‌الدین تبریزی سروده، و بنام شمس‌الحق تبریزی از خودنشان گذاشته است. دیوان اوبا اضافاتی درایران وهندبنام «کلیات شمس» و«شمس الحقایق» و سپس چندبار و ازهمه بهتر بکوشش بدیع‌الزمان فروزانفر چاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۲۲ ـ ف. مشار: ۱۰۴۲ ـ پیشگفتار چاپ، فروزانفر.

26301ـ تبریز، ملی ۳۶۲۱: ازسدهٔ ۷. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶].

26302ـ نافذپاشا ۱۰۲۷: نسخ‌پایان سدهٔ ۷، ۹۲ گ ۱۱ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۶۰۲ هست [فیلمها: ۹۴].

26303ـ موزهٔ قونیه ۲۱۱۳: نسخ نزدیك پایان‌سدهٔ ۷، ۲۵۲ گ. فیلم آن در دانشگاه ش۴۶ هست [فیلمها: ۹۳].

26304ـ موزهٔ قونیه ۲۱۱۲: نسخ سدهٔ ۷، ۵۱۷ گ. فیلم آن دردانشگاه ش۴۸ هست [فیلمها: ۹۳].

26305 ـ حالت افندی ملحقی ۱۳۵/۱: نسخ، با تاریخ ع۱/۷۱۷ در دفتر، گزیده‌ایست از آن (گ۳ـ۱۰۴)، فیلم آن در دانشگاه ش ۵۵۸ هست [فیلمها: ۴۹۸].

26306ـ استانبول، بلدیه، معلم‌جودت K. ۱۷: نسخ احمدفرزند محمدکاتب مولوی احدی، نیمهٔ رجب (رباعیات) و رمضان ۷۲۳ ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰ج۱/۷۰۵، ۳۵۶ گ ۱۹ س. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۹ هست [فیلمها: ۹۳].

26307ـ موزهٔ بریتانیا ۲۸۶۶ Or: نسخ احمد فرزند ولی شیرازی ۱ ج ۷۷۴/۲. فیلم آن دردانشگاه ش ۸۶۲ هست [فیلمها: ۹۴].

26308ـ مجلس ۱۰۰۲: نسخ وثلث سدهٔ ۸، آغاز ومیان وانجام افتاده، وبه‌ترتیب خاصی نیست، دارای ۳۱۵۰ بیت غزل و چند ترجیع است، ۹۵ گ ۱۸ س [ف. مجلس ۳: ۳۱۶].

26309ـ رضوی ۷۶۸ ادبیات(۴۷۷۰): نسخهٔ خوب وکهنسال وبترتیب بحور گردآمده، از سدهٔ ۸، ودرهامش بخامهٔ اکبر نامی در ع

۱/۱۰۴۸ شعرهایی افزوده شده [ف . رضوی ۷: ۶۸۴] .

26310ـ قاهره ، دارالکتب ۶۳ادب فارسی طلعت: گویا سدۀ **۸** ، ۲۶۹ گ ۲۳ س [مخطوطات ۱: ۱۵۵]

26311 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۸: نسخ، ۲۷ شوال **۸۰۹**دردفتر (۳۰۱ر–۳۱۱ر) غزل ورباعی است [نسخه‌ها۲: ۹۵] .

26312 ـ دارالمثنوی ۱/۲۳۴: نستعلیق مؤرخ **۸۱۱** . غزلهای اوست . **فیلم** آن در دانشگاه ش۹۶۳ هست [فیلمها۱: ۵۵۱].

26313 ـ **مجلس** ۲۴۴۳ : نستعلیـق بی‌تاریخ باتاریخ**۸۱۷** درپایان یك رباعی الحاقی با یاد داشتهایی از بزرگان ، دارای : غزل و ترجیع ورباعی ، و دیباچۀ گرد آورنده که از مریدان مولوی بوده، رویهم نزدیك ۲۵۵۰۰ بیت [ف.مجلس۸: ۱۴۳].

26314ـ **تهران**، سلطنتی۵۰۶(۳۸۴ف) : نستعلیق‌خوب‌ناصرالکاتب، **۸۳۳** ،زرین، همراه «مثنوی معنوی» بازنوشته‌آمده: صاحبه سلطان‌حسین‌میرزا بهادرخان ، دیوان‌شمس‌است ۷۲۴ص ۲۰س [ف، دکتربیانی: ۱۱۲].

26315 ـ **مجلس** ۱/۲۶۵۶: نستعلیق کهن ، در **۸۳۴**، زرین (ص۱–۱۳۶)، پیرامن ۲۰۰۰ بیت غزل و رباعی است [ف.مجلس ۸: ۳۹۸] .

26316ـ ملی،وین M.۵۴۷ ۱۵۷ Mixt : نستعلیق‌شیخ‌اسلام فرزندحسین‌فرزند زین‌الدین، ۴محرم **۸۴۵** ، ۷۷۸ گ ۲۵ س **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۶ هست [فیلمها : ۹۳] .

26317 ـ **تهران**،سلطنتی ۵۰۷(۳۸۵ف) : نستعلیق‌محمد فرزندعبدالرزاق‌زرکوب، ذیحجۀ **۸۶۲**،زرین ، دیوان‌شمس‌است، ۱۲۶۹ ص ۱۶ س ، چهار ستونی [ف . دکتر بیانی : ۱۱۴] .

26318 ـ **مجلس** ۲/۲۶۵۷: نستعلیق کهن، درویش‌علی‌در بخارا بر مزار ناصر بخارایی در **۸۶۳** (ص۱ – ۴۸۰) ، ۸۲۰۰ بیت [ف . مجلس ۸: ۴۰۲] .

26319 ـ **اصفهان**، شیخ‌حسن جابری انصاری: نسخ سدۀ **۹** [نسخه‌ها۶: ۵۹۷].

26320ـ **مجلس** ۲۴۴۲: نسخ‌تعلیق، اوائل سدۀ **۹**، آغازافتاده ، بایادداشتی‌مبنی‌بر اینکه امام‌محمدالغفار در۱۴ شعبان ۸۰۶ این نسخه را بانجام‌رسانده ، دارای: غزل وقطعه‌و رباعی ، ۳۱۶ ص ۱۹ س [ف . مـجلس ۸ : ۱۴۲] .

26321ـ **ملك** ۵۳۱۲ : نستعلیق‌ونسخ سدۀ **۹**، آغاز وانجام افتاده، ۴۵۸ گ ۲۱ س [رؤیت].

26322 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۸ : نستعلیق سدۀ **۹** در ازرآبادالموت، آغاز افتاده [نسخه‌ها۲: ۷۷] .

26323 ـ **مجلس** ۱۲۰۲ : سدۀ **۹** ، رباعیهای اوست درهشت برگ در آغاز وانجام «ولد نامۀ» پسر او[ف. مجلس۳: ۶۹۹].

26324ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۱۳: نستعلیق سدۀ **۹–۱۰** [نسخه‌ها ۲: ۷۷] .

26325ـ **دارالمثنوی** ۷۱: نسخ‌سدۀ **۹** ، ۸۵گ ۲۳ س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۲۱ هست [فیلمها: ۹۴] .

26326ـ **پاریس** ، ملی ۸۲۳ S.P: در دفتر نوشتۀ ۱۵ج۲/**۹۳۴**[بلوشه۳: ۴۳۳] **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۳۹۴ هست [فیلمها: ۵۹۹] .

26327ـ مدینه، عارف‌حکمة۶۵: نوشتهٔ **۹۷۷** [نسخه‌ها۵: ۴۸۷].

26328 ـ مجلس ۴۱۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، راسته وچلیپا درچهارستون، زرین، در۱۱۵۷ درشاهجهان آبادبوده، ۳۴۶ گ ۴۲ س[رؤیت].

26329ـ تهران، استاد مینوی ۳۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، بترتیب تهجی، در نسخه «دیوانچه» نامیده شده است [نسخه‌ها۶: ۶۴۵].

26330 ـ تهران، ادبیات ۱۵۶/۴ حکمت: شکسته نستعلیق‌هندی۱۰ محرم**۱۰۰۷** درشهر جودپورهند، غزلهاست‌بامقابلهٔ ابوحیان بن‌علی [ف. ادبیات۲: ۱۱].

26331 ـ سپهسالار ۲۳۷ : نستعلیق **۱۰۵۵** درلاهور، زرین، دو ستونی با تخلص شمس [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۳].

26332ـ تهران، سلطنتی ۵۲۴/۱ (۷۰۲ف) : نستعلیق محمدرضا رستمداری و نویسندهٔ دیگر، **۱۰۷۳-۱۰۸۳**. زرین. دارای: غزل، رباعی، سپس حدیقهٔ سنایی [ف. دکتر بیانی: ۴۹۷].

26333 ـ تهران، سلطنتی ۲۰۹/۶ (۷۱۹ف): نوشتهٔ ع **۱۰۸۳/۱**. گزیدهٔ غزلهای اوست به‌ترتیب‌تهجی[ف. دکتربیانی: ۵۴۰].

26334ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۱۶ : تاریخ یاد نشده، ۹۶۴ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۰].

26335ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، زرین [نسخه‌ها۲: ۷۷].

26336ـ مجلس۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ**۱۱**، ۱۱۴۴ بیت‌درجنگ‌است[ف. مجلس۱۷: ۳۵۵].

26337 ـ دانشگاه ۴۸۶۴/۱۳۸ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** (۵۴۸-۷۴۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰].

26338ـ بنگال، ایشیاتك ۸۰دیوان (۹۴): نوشتهٔ **۱۱۰۹**[ف. بنگال: ۱۱۱].

26339ـ بنگال، ایشیاتك۱۳۳دیوان (۸۰۹) : نستعلیق**۱۱۶۴** [ف. بنگال: ۱۱۶]

26340 ـ همدان، آقای‌قاسم‌برنا: سدهٔ **۱۲**، ش ۲ دفتر [نسخه‌ها۵: ۳۷۷].

26341ـ تهران، ملی ۱۰۱/۱۲ ف : نستعلیق چهارستونی سدهٔ**۱۳** (ص۱۰۸-۱۱۰) غزلیات است‌بترتیب‌تهجی‌با تخلص‌شمس. ۲۴ س [ف. ملی۱: ۹۲].

26342ـ موزهٔ بریتانیاOr۷۰۹۲: سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها۴ : ۶۷۵].

26343 ـ سپهسالار ۷۱۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۸۸ گ ۱۹ س [ف . سپهسالار ۴ : ۵۰۴].

26344ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق تحریری رضا قلی‌خان هدایت، **۱۲۰۶**، و یادداشت او، نسخه بنام «شمس‌الحقایق» نامیده شده [نسخه‌ها ۶: ۱۰۴].

26345ـ رضوی ۴۵۰ادبیات (۸۳۶۹): نستعلیق **۱۲۴۴** گزیده‌ایست از غزلیات او با تخلص شمس[ف. رضوی ۷ : ۴۳۴].

26346ـ تهران، سلطنتی ۵۲۳(۳۸۶ ف) : نستعلیق رضاقلیخان هدایت، در تهران **۱۲۶۲**. گزیدهٔ دیوان شمس است بنام «شمس‌ـ الحقایق» بادیباجهٔ او، ۴۴۷ص ۲۲ س[ف. دکتر بیانی: ۱۱۶].

26347ـ مشهد، فرخ ۱۸: تحریری متوسط، **۱۲۷۵**، دیوان بزرگ شمس است [نسخه‌ها۳: ۹۰].

26348 ـ دانشگاه ۲۲۶۷ : نستعلیق نزدیك **۱۲۷۷** قصاید و ترجیعات مولویست با تخلص شمس درستایش از علی‌که باید ساختگی

باشد . (۱ پ ـ ۴۴ ر) [ف. دانشگاه ۹ : ۹۱۷] .

26349ـ دانشگاه ۴۷۱۶/۷: باتاریخ **۱۲۸۱** در دفتر، غزلهایی ازوست (ص ۱۷۷ـ ۱۸۳) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۶۳] .

26350ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۱۹: نستعلیق خوب مسیح فرزند محمد باقر فیروز آبادی، **۱۲۸۴** ، ۱۷۱ گ[ف. خطی، سید‌ عبدالعزیز طباطبایی] .

26351 ـ تهران، ملی ۵۶۷/۱ ف : شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۸۷** درفتر(ص۱ـ ۳۱۳) دارای: غزل ، رباعی [ف . ملی ۲ : ۵۸] .

26352ـرضوی۷۶۷ادبیات(۴۷۶۹): نسخ حاجی محمدفرزند صفرعلی کرمانشاهی، ۲۷ج۱/**۱۲۷۸**، آغازافتاده، آمیخته باسرودهای دیگران [ف. رضوی۷: ۶۸۴].

26353ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۲۰: نستعلیق محمدشریف همدانی ، صهبا، ۱۷ ع ۲/**۱۲۸۱** ، ۷۶ گ [ف. خطی،سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

26354ـ آصفیه ۱۱۷۳ دیوان: نوشتهٔ **۱۲۸۲** [ف. آصفیه ۲: ۲۹۲] .

26355 ـ قاهره ، دارالکتب ۸۴۶ مجامیع طلعت: نسخ‌حاج‌احمد انقره‌ای**۱۲۸۹** [مخطوطات ۱: ۱۹] .

26356ـمجلس۲۴۴۴ :شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، باشعرهایی ازملک‌الشعراءبخاماهمو، دارای : غزل ورباعی وترکیب بند [ف.مجلس ۸: ۱۴۵] .

26357ـ تهران،ملی۹۵۰ف: نسخ‌خوش گویا سدهٔ **۱۳** ، ۴۹۶گ۱۷ س [ف. ملی۲ : ۴۸۹] .

26358 ـ همدان ، کتابخانهٔ غرب

۱/۴۶۵۰: بخشی ازآنست . باتاریخ **۱۳۰۳** در دفتر [ف. دکتر مقصود] .

26359ـ مجلس ۲۴۴۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، آغاز وانجام‌افتاده، دارای: غزل‌ورباعی و ترجیع‌بند ، رویهم ۶۵۰۰ بیت [ف .مجلس ۸: ۱۴۵] .

26360ـ دانشگاه۲۱۹۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** [ف. دانشگاه ۹: ۸۷۷] .

26361ـ تهران،ملی۲۶۶/۸ـ ۲۴۶: فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰هست [فیلمها: ۶۳۲] .

26362ـ قاهره، دارالکتب۴۳۵۷س: تاریخ یاد نشده .

26363ـ قاهره ، دارالکتب ۵۰ ادب فارسی: تاریخ یادنشده [مخطوطات۱: ۱۵۴].

26364ـ آصفیه۱۲۵۱ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۲۹۲] .

66365 ـ آصفیه ، ۶۷۰ دیوان : با تخلص‌مولوی، ۱۸۴گ ۱۰ س [ف. آصفیه۱: ۵۸۱] .

26366ـ بنگال ، ایشیاتك ۷۹ دیوان (۳۰): نستعلیق. [ف. بنگال: ۱۱۱].

26367ـ بنگال، ایشیاتك۱۳۴دیوان (۱۳۶۹) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۶] .

26368 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۶ Spi/VI ۴۳۰۶: نستعلیق بی‌تاریخ[ف. عبدالله۲: ۴۵۸] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱ :۱۱۸].

26369ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب piVI8 ۵۱۳ (۳۱۷) : تاریخ ماه و سال ندارد .

26370ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب

V2C8IVpi۷۲۹/۷۰۶(۳۱۵): بی‌تاریخ، تازه.

26371ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب D8IVpi۱۲۶۵ (۳۱۶): نستعلیق بی‌تاریخ.

26372ـ موزهٔ قونیه ۶۶: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۳۰۱ هست [فیلمها: ۹۳].

26373ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۵۶۳ Or: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۱۴۳ گ ۱۶ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۵۳ هست [فیلمها: ۹۴].

26374ـ نور عثمانیه ۹۳۲: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۰۷ هست [فیلمها: ۹۴].

دیوان مؤمن استرآبادی

میرمحمد مؤمن، معلم سلطان حیدر صفوی، زنده در ۱۰۲۵.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۲۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷۷.

26375ـ تهران، سلطنتی ۳۰۲۳ (۶۲۵ ف): نستعلیق خوش معجز یزدی، ج ۱۰۳۲/۲، زرین، دارای: رباعی، غزل، قطعه، آغاز: نتوان بخدا رسید از علم کتاب، ۱۷۲ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۳۹۸].

دیوان مؤمن سندی

زنده در ۱۲۰۶. او مثنوی فرهاد و شیرین نیز در دیوان خود دارد.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۵۸.

26376ـ دانشگاه ۴۰۴۵: نستعلیق سدهٔ ۱۲ـ۱۳، دارای: قصیده و قطعه و ماده تاریخ از ۱۱۶۷ تا ۱۲۰۶ و غزل و رباعی و مثنوی فرهاد و شیرین، رویهم نزدیک ۲۸۰۰ بیت، ۸۲ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۲۱].

دیوان مونس بارفروشی

میرزا محمدرضا فرزند میرزا باباماز ندرانی از سدهٔ سیزدهم، بیشتر درساری بوده و شاهزاده محمدقلی میرزا والی و دیگر درباریان قاجار را ستایش میکرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۲۷ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۴۷۳ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷۹.

26377ـ دانشگاه ۲۹۷۱: نستعلیق، ۱۶ ج ۱۲۳۸/۲، نزدیک ۸۰۰۰ بیت قصیده و مثنوی و قطعه و رباعی و ترکیب و جز آن دارد.

دیوان مؤیدالشعرا

26378ـ تبریز، ملی ۳۶۴۷: سدهٔ ۱۴ [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان مؤید شیرازی

زنده در ۱۳۲۶. بهند رفته و شعرهایی در ستایش از مشروطیت و نیز امامان سروده است.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۷۹.

26379ـ دانشگاه ۲۵۳۵: نستعلیق سدهٔ ۱۴. ۸۲۲ گ. آغاز: زهی ذاتی که او عالم بود بر عالم و اشیاء [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۳۲].

دیوان مهجور

26380 ـ دانشگاه ۳۴۸۹/۱۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲ (ص ۶۷۱ـ۶۷۶ متن و هامش)، زرین، تنها غزل است. آغاز: مژده ای دل که وصل یار رسید ـ غم مخور غم، که غمگسار رسید. انجام: مهجور نه از تو بلکه دارد ـ از گردش روزگار فریاد [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۶].

دیوان مهجور همدانی

در ذریعه۹ : ۱۱۳۱ ازمهجورقمی بنام سید حسین زاده درحیدرآباد هند ودرگذشته دراسد آبادهمدان ازسدهٔ سیزدهم یاد شده است.

26381- همدان، آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده[نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵] .

دیوان مهدی استرآبادی

برادر مولانا نظام معمایی، درگذشته در ۹۲۴ . واوجزمهدی قمی و مهدی طباطبایی سرایندگان سدهٔ یازدهم است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۳۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷۲ .

26382- **دانشگاه ۸/۲۲۵** : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰** (گ۱۱۸– ۱۳۵) . **آغاز:** درچمن میکرد یاد قامتش باد صبا ـ سروبشنید این‌سخن فی‌الحال بگرفت ازهوا[ف.دانشگاه ۲ : ۲۴۶] .

دیوان میرزا مهدی منشی

قصایدی درستایش پیامبر وامامان ومولود نادرشاه و ورود اوبه مشهدسروده است ، وماده تاریخهایی از۱۱۲۴-۱۱۲۵ دارد. باید همان میرزا مهدی استرآبادی منشی نادر باشد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۳۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۷۲ .

26383- **دانشگاه۲۵۷۵** : نستعلیق خود سراینده بگواهی امیرنظام وباستانی راد، زرین. **آغاز:** ای‌جهان راجان‌وجان‌رامایهٔ‌جان‌آمده‌ـ درگل تخمیرآدم‌آب حیوان آمده ۴۶ گ۱۲ س[ف.دانشگاه ۹: ۱۲۷۰].

دیوان مهدی نقیب

از مهدی فرزندنقیب طبیب. بروزگار فرهاد میرزا قاجار.

26384- **دانشگاه۱/۴۴۰۶** : نستعلیق خود سراینده(ص۱ـ۷) دوقصیده‌درستایش‌فرهاد میرزا ومولود نامهٔ پیامبر. **آغاز:** بشری لك‌ای شهیرکه باهمت‌قوی[ف. دانشگاه۱۳: ۳۳۶۷].

دیوان مهرعلی تبریزی

26385- **دانشگاه۱۵/۴۳۹۱** : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، قصیده‌ایست (ص۸۶ـ ۸۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۶].

دیوان مهرعلی چاکر

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۳۶ .

26386- **دانشگاه ۳/۳۶۵۱** : نستعلیق **۱۲۲۹** (ص۷۶– ۹۵هامش‌و ۱۱۸– ۱۳۷متن) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۶].

دیوان مهری

ناشناخته . در ذریعه۹ : ۱۱۳۶–۱۱۳۷ از سه‌تن با این تخلص یاد شده است.

26387- **پاکستان،** انجمن‌ترقی اردو ۳ قف ۲۳۸ : نوشتهٔ ابن‌میرمحمد ، **۱۱۳۵** ، ۱۱۰ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۱].

دیوان مهری عرب

سیدعلی فرزندساعد جبل‌عاملی، دراصفهان میزیسته و بعربی وفارسی میسروده‌وشاه‌سلیمان (۱۰۷۷– ۱۱۰۵) راستایش کرده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۳۶– فرهنگ سخنوران: ۲۸۷– مجمع الفصحاء ۲: ۳۸ .

26388- **دانشگاه ۳۲۱۷** : نستعلیق اسد فرزندحسن بیگ، آدینهٔ۱۲شعبان **۱۱۱۵** برای‌کتابخانهٔ میرزا محمدباقر، دارای: قصیده، ترجیع بند وترکیب بندیکی‌درستایش‌شاه سلیمان و دومثنوی (مجمع‌الشعراء ، آیینهٔ بدن نما) و

غزل ورباعی ومخمس ومسدس به عربی وفارسی وبحرطویل ، همه نزدیك ۵۶۰۰ بیت. **آغاز**: ای سوده سر بچرخ مقرنس رواق را ـ جفت هلال ساخته ابروی‌طاق را ، ۱۸۹ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه۱۱: ۲۱۷۵].

دیوان مهندس

26389ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۲۳۰: تاریخ‌یادنشده، ۸۴ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۷۱] .

دیوان میر

سیدجان شاه رضوی، متخلص به‌میر، که در قصبهٔ لوهتری میزیسته است [دکتر محمد بشیر حسین] .

26390ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب ۹۰ SpiVI ۴۲۸۱: نستعلیق محمد اکـرم ، ۵ ذیحجهٔ **۱۲۱۹** (۱۸۰۵ م) **آغاز**: الهی جوش طوفان بخش چشم اشکبارم را [ف .عبدالله ۲: ۵۴۱] ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده .

26391 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۱ SpiVI ۴۱۱۰: شکسته‌آمیز، ۱۷شعبان **۱۲۶۰**[ف. عبدالله۲: ۵۴۱]ازکتابهای‌پرفسود شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۱] .

دیوان میر جمله=دیوان روح‌الامین

دیوان‌میر حاج

در ذریعه ۹ : ۹۹ و ۱۰۷ از امیر الحاج گونابادی درگذشتهٔ ۹۲۰ یاد شده‌که به الحاج وانسی تخلص‌میکرده‌است.

26392ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ش ۷دفتر، سپس دیوان شانی تکلـو [نسخه‌ها ۱: ۱۶] .

دیوان میرزا

از روزگار جهانگیر پـادشاه (۱۰۱۴ ـ ۱۰۳۷) .

26393 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۵۹/۲۲۴۹: تاریخ یادنشده، تازه [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۲۹].

دیوان میرزا

از روزگار قاجار .

26394ـ **دانشگاه**۱/ ۳۴۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱ـ۵۹) دارای: قصیده ورباعی و غزل، نزدیك ۱۰۰۰ بیت . **آغاز**: شکرلله یافتم از مرشدان اذن دخولـ ارمغان مورچگان‌نزد سلیمان شد قبول. سپس دیوانی است از میرزای نادان قزوینی که‌گویا هردویکی‌باشند (ص۶۰ـ ۷۹) [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۴۸۰].

دیوان میلی‌ترك هروی

میرزا قلی از طایفهٔ تکلو ، درخـراسان زیسته به‌هند رفته، نزد نوربك‌خان‌جای‌یافته و در مالوه هندوستان در۹۸۳ یا ۹۸۰ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۴۳ ـ فـرهنگ سخنوران : ۵۸۲ .

26395ـ **ملك** ۵۱۶۰ : نستعلیق قاسم حسینی ، ج۱/**۹۷۸**، زرین، **آغاز**: بچشم‌مست زمستی دبوده‌مارا_ زیك‌نگاه بعالم‌نموده‌ما را، ۲۶ گ۱۲ س [رؤیت].

26396ـ **تهران**، آقای‌فخرالدین۵ ۳۰: در جنگی [ذریعه۹ : ۱۱۴۳] .

26397ـ **بنگال**، ایشیاتك ۲۹ دیوان (۹۱۲) : شکستهٔ **۱۱۹۶** در «تذکرةالعاشقین» است [ف. بنگال: ۱۰۶] .

26398ـ **بنگال** ، آسیایی aO۵۷/۶

(۳۶۵) : شکسته، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال، آسیایی : ۱۳۸] .

26399ـ آصفیه ۶۴۴ دیوان: بی‌تاریخ، ۴۲ گ ۱۳ س [ف . آصفیه ۱ : ۵۸۲ و ۳ : ۲۹۴] .

دیوان میرم هروی

میرم سیاه ، زنده در ۹۲۸ . سراینده شوخ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۴۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۸۲ .

26400ـ دانشگاه ۵/۲۶۱۹: نستعلیق ۱۱۴۰ (۳۴۵ر ـ ۴۰۰ر) نزدیک به ۱۲۰۰ بیت غزل و رباعی است که در ۹۱۱ بانجـام رسیده آغاز: دلا نهایت دریای کس مپرس ازما ـ که هیچ دیده ندیده است قعر این دریا[ف. دانشگاه ۹: ۱۴۸۸] .

دیوان مینای اصفهانی

26401 ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، با یادداشت خرید نسخه در ۱۲۸۹ [رؤیت] .

دیوان مینای تربتی

26402ـ مشهد، فرخ : از اواخر سدهٔ ۱۳ . قصاید است ناتمام[نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

ن

دیوان نابی رهاوی

یوسف فرزند عبدالله ترک، درگذشتهٔ ۱۱۲۴ که بفارسی و ترکی میسروده است.

بنگرید :هدیة العارفین ۲: ۵۶۸.

26403 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۴۱ مجامیع ترکی طلعت: تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ ، در کلیات او ، سپس شعرهای ترکی او (گ ۳۱۷- ۳۲۴) [مخطوطات ۱: ۱۸۹] .

دیوان ناجی

ناجی قزوینی، زنده در ۱۲۹۷. در ذریعه ۹: ۱۱۴۶ از باقر ناجی قزوینی بازرگان یاد شده که دیـوان او در ۱۳۲۲ چاپ سنگ شده است .

26404ـ دانشگاه ۲۲۴۴: نستعلیق ۶ صفر ۱۲۹۷ بخامهٔ سراینده، در آغاز آن تقلیدیست از لامیه منوچهری که بخواهش محمدحسین خان نواب شیرازی سروده است آغاز: ایا لعبت نیکو شمایل ـ که جز روی ترا دل نیست مایل [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۴] .

26405ـ تهران، فخرالدین نصیری : نوشتهٔ احمد بهمنیار در ۱۳۵۸، همان دیوان باقر ناجی قزوینی است [ذریعه ۹: ۱۱۴۶] .

دیوان میرزای نادان

ازسراینده‌ای باتخلص: میرزا ، میرزای نادان قزوینی، ازروزگار قاجار. در تذکره‌ها اورا نیافتم.

26406ـ دانشگاه ۲/۳۴۷۴: نستعلیق سدهٔ ۱۴ (ص ۶۰-۷۹) غزل است باتخلص نادان ومیرزای نادان ، و پیش از آن دیـوانیست از سراینده‌ای باتخلص میرزا ، گویا هر دو یکی باشند [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۸۰] .

دیوان نادری

محمد تقی، قصیده در ستایش ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) وماده تاریخهایی از ۱۲۵۵ تا ۱۲۸۱ دارد.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۴۸.

26407ـ **دانشگاه** ۴۱۸۲ : نستعلیق، دارای، قصیده درستایش ناصر الدین شاه و در پایان و ماده تاریخهایی از ۱۲۵۵ - ۱۲۸۱، ۱۰۹ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۸۲] .

دیوان نادم انصاری

26408 ـ **دانشگاه** ۴۶۱۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**. دارای: غزل ، بحرطویل ، مثنوی، مخمس، رباعی، وعنوانـهای : نفرین نامه ، تنبیه ، تاریخ، شکایت . **آغاز** : کرده مرا ذلیل بدوران خدا دلم۔ کارم نموده ناله و افغان خدا دلم، انجام افتاده، ۱۰۴ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۵۳] .

دیوان ناصر

26409ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۵: نوشتهٔ **۶۸۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان ناصر بخارایی

درویش ناصر، بروزگار شاه شجاع از خاندان مظفر درگذشتهٔ ۷۷۳ [ذریعه] .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۵۳ ــ فرهنـگ سخنوران : ۵۸۷ .

26410ـ **سنا** ۳۳۹/۵: نستعلیق ، در هامش دیوان کمال خجندی مؤرخ **۸۲۱** ، زدین [نسخه‌ها۶: ۵۵۰]. از کتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۱: ۱۶] .

26411 ـ **ملك** ۵۳۸۳ : نستعلیق ۱۳ ج ۲/ **۸۵۹**، زدین ، **آغاز**: ای نام توتاج سر هر نامه که خوانند ــ نام تو بخوانند و نشان تو ندانند، ۲۶۹ گ [رؤیت] عکس آن در دانشگاه شماره نشد هست [فیلمها: ۹۹].

26412 ـ **استانبول** ، فاتح ۳۸۷۹ (k۳۹۵۶): نستعلیق ۱۳ع۱/ **۸۶۴**. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۶ هست [فیلمها: ۹۹] .

26413 ـ **مجلس** ۸۸۸۴/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۹** همراه دیـوان کمال خجنـدی [رؤیت] .

26414ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۷۱۸-۷۷۴ درمتن وهامش) با ۲۹ دیوان دیگر، با دیباجه‌ای درسر گذشت سراینده، زدین. **آغاز** : درویش راکـه ملك قناعت میسر است [رؤیت] .

26415 ـ **سپهسالار** ۲۷۵/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۲۸پ - ۴۲ پ) زدین. آغاز برابر نسخهٔ ملك ۵۳۸۳ [ف. سپهسالار ۴: ۵۳۵].

26416ـ **دانشگاه** ۲۴۱۸ : نستعـلیق میرزا آقا محمدعلی فرزند حاجی نجفقلی همدانی، ایت ئیل **۱۳۰۴** ، نزدیك به سه هزار و سیصد بیت. **آغاز**: بدین قصیده نداردگواه و داعی را [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۵۶] .

26417ـ18 ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۱۸۷و۱۸۸: دو نسخه است [نسخه‌ها ۵: ۴۸۹].

دیوان ناصر جنك

نواب ناصر جنگ شهید ۱۱۶۴.

26419ـ **آصفیه** ۱۱۹۶ دیوان: نوشته پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه۴: ۲۹۲].

دیوان ناصر خسرو

ناصر فرزند خسرو، که یاد او در «جامع ـ الحکمتین : ۷۶۶» گذشت . دولتشاه شمارهٔ سروده های او را سی هزار بیت یادکرده ، ولی درچاپ تهران ۱۳۰۷ خ ۱۱۰۴۷ و در چاپ تبریز ۷۴۲۵ و در چاپ هند ۴۴۰۰ و در چاپهای دیگر بشماره های دیگر است .

26420 ـ **دیوان هند** ۱۳۲ : مؤرخ **۷۱۳** (گ۸۸-۹۶) دوهزار بیت. عکس آن در تهران ادبیات هست [ف. ادبیات ۱: ۵۳۲].

26421ـ **استانبول**، چلبی‌عبدالله ۲۹۰: نسخ بکتمور فرزند جریك صاحبی، نزدیك به پایان ج ۲/**۷۳۶**، ۲۹۱گ ۱۹س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۵۰۹ هست [فیلمها: ۹۹].

26422ـ **مجلس** ۸۴۲۱/۲ فهرست نشده: در دفتر مؤرخ **۸۶۸**، ترجیع بنداست [رؤیت].

26423 ـ **مجلس** ۳۸۸: نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین، برسم‌مطالعهٔ ... سلطان محمدخان بن‌السلطان مرادملك (گویافاتح)، کامل مصحح ۳۲۹گ [ف. مجلس ۲: ۲۲۷].

26424 ـ **رضوی** ۹۶۵/۲ ادبیات (۴۹۵۵): نوشتهٔ صدرالدین‌محمد فرزندجعفر علی‌معمار اصفهانی**۱۰۳۹**ـ**۱۰۴۱**، ۳۵۰۰ بیت در یك مجموعه در ۱۴۷ ص [ف. رضوی ۷: ۸۱۳].

26425ـ **ملك**۵۵۶۷/۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، (۲۰ر-۳۵۳پ) بدنبال «ترجمهٔ‌الندامهٔ» او [رؤیت].

26426ـ **حقوق** ۸۸ج: سدهٔ**۱۲**، با سرگذشت ساختگی سراینده، ۲۹۱گ ۱۶ س [ف. حقوق:۱۱۵].

26427 ـ **دانشگاه** ۳۲۰۱: نستعلیق یعقوب فرزندابوالحسن آشتیانی‌قمی، چهارشنبه ۲۹ج ۱۲۰۱/۲ با دیباچه‌ای در سرگذشت افسانه‌ای‌اوکه‌بنام‌اوساخته‌اندونزدیك به ۷۵۰۰ بیت ازقصیده‌ها، با۷صفحه یادداشت آقای‌باستانی راد، ۲۰۴گ۲۳س[ف.دانشگاه۱۱: ۲۱۵۷]

26428 ـ **تهران**، ملی ۲ مج ۱۹۹ فهرست نشده: تحریری ۴ شعبان **۱۲۲۹** (ص ۸۲ - ۲۸۴) [نسخه‌ها ۶: ۱۹۴].

26429ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۳۴: محمدیوسف فرزندمحمدابراهیم، **۱۲۵۰**، ۱۷۰ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

26430ـ **مجلس**۴۸۴۹: نستعلیق‌محمد یوسف آشتیانی، **۱۲۵۰** درآشتیان، بادیباچه‌ای درسرگذشت او، ازآن فرهادمیرزا بوده.

26431ـ **رضوی**۵۸۱ادبیات(۴۷۷۷): نستعلیق محمد یوسف، **۱۲۵۱**، دیباچه ندارد [ف. رضوی۷: ۵۲۸]. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۰۱۰ هست [فیلمها: ۹۹].

26432ـ **تهران**، ملی۳۳فهرست‌نشده: نستعلیق متوسط ۱۵ج ۱۲۵۲/۱ (یا۱۲۵۳). با فهرست، رسالةالندامه، قصاید و مقطعات [نسخه‌ها ۴: ۱۵۱].

26433 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۷۰ (۳۱۱ف): نستعلیق‌کاتب‌الحضرت‌السلطانی‌محمد فرزند احسن‌الخطاطین ملاحسین خوانساری، صفر **۱۲۵۳**، با دیباچه، سپس ترجمهٔ‌رسالة الندامة فی‌زادالقیامهٔ او، قصیده‌خارج ازدیوان مدون، دیوان، ۵۳۶ ص۱۶س[ف.دکتربیانی: ۲۳].

26434 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۸۶: نستعلیق، سه‌شنبهٔ ۶ج ۱/**۱۲۵۳** [نسخه‌ها۵: ۶۲۹].

26435ـ **تهران**، ادبیات ۱۷۳ ج: شکسته نستعلیق رضا قلی‌فرزندمهدیقلی‌سرابی، ۱۰ع ۱/**۱۲۵۴** در روستای‌خلج، ۲۲۵گ۱۶ س [ف. ادبیات۱: ۲۷۶].

26436ـ **مجلس**۴۸۵۷: نستعلیق‌محمد هادی، ۱۶ شوال **۱۲۵۵**، با سرگذشت او در آغاز، زرین [رؤیت].

26437ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۵۴: نستعلیق، سه‌شنبهٔ ج ۲/**۱۲۵۵**، ربعی [نسخه‌ها۵: ۶۲۸].

26438ـ **رضوی** ۵۷۸ (۴۷۷۴): نستعلیق **۱۲۵۵** [ف.رضوی ۷: ۵۲۷].

26439ـ **مجلس** ۴۶۸۴/۲: محرم

۱۲۵۶ (ص۷۴ـ۱۳۰) [رؤیت].

26440ـ **تهران**، ملی۳۵فهرست‌نشده: نستعلیق رضاقلی‌خان‌هدایت، ع ۲/**۱۲۵۸** در تهران، گزیده‌ایست باسرگذشت سراینده‌ازهمان هدایت [نسخه‌ها ۴: ۱۵۳].

26441ـ **تهران**، استاد مینوی ۵: نستعلیق‌احمدفرزندمحمدرضا بیگ، ج۱/**۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۶:۶۴۶].

26442ـ **سپهسالار** ۱۹۲: نستعلیق یعقوب فرزندابوالحسن، **۱۲۵۸** درآشتیان، باسرگذشت‌سراینده‌درآغاز، پیرامن ۷۴۰۰ بیت، ۱۷۲گ ۲۳ بیت [ف. سپهسالار۲: ۶۸۶و۴: ۵۳۵].

26443ـ **تبریز**، ملی ۲۵۹۵: نوشتهٔ **۱۲۶۰** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

26444ـ**مجلس** ۲۳۳۳: نستعلیق‌محمد کاظم، **۱۲۶۰** (ص۱ـ۸۹ جنگ) ۱۵۵۵ بیت دارد. [ف. مجلس ۸: ۳۰].

26445ـ **تهران**، سلطنتی۵۷۳ (۳۱۲ ف): نستعلیق عبدالجواد، ذیحجهٔ **۱۲۶۱**، مانندنسخهٔ26433دارای دیباجه وسروده‌هایی خارج از دیوان وگویا هردو ازیك نسخه‌گرفته شده‌اند، سپس‌گزیدهٔ «روشنایی‌نامه»[ف.دکتر بیانی:۲۵].

26446ـ **مجلس** ۴۷۰۱/۱: شکسته نستعلیق عبدالغفار، **۱۲۶۱**، گزیده‌ایست(۱پـ۱۱۳ متن وهامش) [رؤیت].

26447ـ **مجلس** ۳۸۹: نستعلیق‌محمد صادق سرخوش، **۱۲۶۳**. قصیده و قطعه است به‌ترتیب تهجی، ۳۰۷گ۱۵س [ف. مجلس۲: ۲۲۸].

26448ـ **مجلس** ۲۵۰۹: شکسته نستعلیق عبدالغفار، **۱۲۶۲**، برای‌بهمن‌میرزا، زرین. دارای: قصیده، قطعه،رویهم ۵۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۰۱].

26449ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۶: نستعلیق ۱۲ رجب **۱۲۶۳**، با سرگذشت او از «سفرنامهٔ» او [نسخه‌ها ۲: ۷۸].

26450ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱/۱۳۶: نستعلیق **۱۲۶۳**، بادیباجهٔ رضاقلی‌خان‌هدایت ساختهٔ ۱۲۶۱ [نسخه‌ها ۲: ۹۶].

26451ـ **ملك** ۵۲۴۲: نستعلیق خوش محمد فرزند محمدحسن‌خوانساری‌خوشنویس، ع ۱/**۱۲۶۵**، با سرگذشت او گرفته شده از «تذکرهٔ آذر»، سپس‌قصیده وقطعه، ۲۹۲گ۱۶س [رؤیت].

26452ـ **مجلس** ۲۵۱۱: شکستهٔ **۱۲۶۵**، دارای: دیباجه‌درسرگذشت‌سراینده، قصیده، قطعه، رویهم ۵۷۰۰ بیت [ف. مجلس: ۸: ۲۰۳].

26453ـ **رضوی**۵۷۷(۴۷۷۳): نسخ و نستعلیق محمد خوشنویس خوانساری، محرم **۱۲۶۵**، زرین [ف. رضوی ۷: ۵۲۶].

26454ـ**رضوی**۵۸۰ادبیات(۴۷۷۶): نستعلیق‌محمد تقی آشتیانی، ۱۵ع ۲/**۱۲۶۶** با دیباچه درسرگذشت‌او[ف. رضوی۷: ۵۲۸] فیلم آن در دانشگاه‌ش ۲۰۰۸ هست [فیلمها: ۹۹].

26455ـ **دانشگاه** ۱۶۵: نستعلیق زیبای‌حافظ فرزند عبدالکریم کرمانی، ۱۷ع ۱/**۱۲۷۱** برای سردار حسنخان حاکم یزد، باسرگذشت سرآینده منسوب بخوداو درآغاز، زرین [ف. دانشگاه۲: ۷۳].

26456ـ **مجلس** ۲۵۱۲: نستعلیق با تاریخ **۱۲۷۵** دردفتر. دارای: قصیده، قطعه، رویهم ۷۰۰۰ بیت[ف. مجلس۸: ۲۰۳].

26457 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۱۹ Or : نوشتهٔ **۱۲۷۶** . [نسخه‌ها۴ :۶۷۹].

26458ـ مجلس ۲۶۷۱/۱۰ : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۳۲-۱۲۸۱** در دفتر (س۳۷۶-۴۴۵)، ۵۶۰۰ بیت‌قصیده‌وقطعه‌دارد[ف.مجلس ۴۳۳:۸] .

26459ـ رضوی ۵۷۹ (۴۷۷۵) : نوشتهٔ غلامعلی فرزند محمدنایینی، ۲۰ ج۱/ **۱۲۸۳** ، بدستور میرزا محمدحسن خان، فیلم آن در دانشگاه ش۱۸۳۵ هست [فیلمها: ۹۹- ف . رضوی۷ : ۵۲۷] .

26460 ـ ملك ۵۶۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین دارای : قصیده، قطعه ، رباعی ، ۱۶۲ گ [رؤیت] .

26461ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، رحلی [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .

26462 ـ سپهسالار ۱۹۱ : نستعلیق شکستهٔ نیمهٔ دوم **۱۳**، دارای: قصیده ، قطعه ، ۱۸۹ گ [ف. سپهسالار۲ : ۶۸۶ و۴: ۵۳۵].

26463ـمجلس۲۵۱۳:شکسته‌نستعلیق بد سدهٔ **۱۳**، دارای:قصیده، قطعه،رویهم ۷۲۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۰۴] .

26464ـ مجلس ۲۵۱۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، دارای: قصیده، قطعه، رویهم ۴۲۰۰بیت [ف. مجلس ۸:۲۰۴].

26465ـ مجلس ۲۵۱۰ : نستعلیق و سپس شکسته، سدهٔ **۱۳** ، برای‌آخوندملاحسین در تبریز. دارای: قصیده، قطعه،رویهم ۶۴۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۲۰۲] .

26466 ـ تهران ، ادبیات ۳۴۹/۱ حکمت : سدهٔ **۱۳- ۱۴** . [ف . ادبیات ۲ : ۶۲] .

26467ـ مجلس ۴۶۸۷.نسخ **۱۳۳۹** زرین ، ۳۴۰گ۱۸ س [رؤیت] .

26468ـ مجلس ۲۵۱۵ : نسخ خوش عبرت نائینی **۱۳۳۹** ، برای حکیم‌الملك از روی نسخهٔ سیدنصرالله تقوی. زرین . دارای : فهرست ، قصیده ، قطعه ، مثنوی روشنائی نامه [ف. مجلس ۸: ۲۰۵] .

26469ـ مجلس ۴۵۹۳/۲: نستعلیق عمادالکتاب ج ۲/**۱۳۴۳**.(۱۳۱ر-۱۷۲پ) با دیباچهٔ نثری از سید نصرالله تقوی،[رؤیت].

26470ـ مجلس ۵۸۰۹ : نسخ عبرت نایینی، **۱۳۶۰** ، ۹۲گ۱۱س [رؤیت].

26471ـ تبریز، ملی۲۶۲۲ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۹] .

دیوان ناصرالدین بجه‌ای

از سرایندگان سدهٔ‌هفتم‌درشیراز.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۵۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۸۷ .

26472 ـ ایاصوفیا ۲۰۵۱/۱۸ (۲۰۹) : باتاریخ **۷۳۰** دردفتر.همراه‌دیوان اثیرالدین : 21432، وجز آن . فیلم آنها در دانشگاه ش ۱۰۸هست [فیلمها : ۴۱۰].

دیوان ناصرالدین شاه قاجار

احمد فرزند محمدشاه ، نوهٔ فتحعلی شاه (۱۲۴۶-کشته ۱۳۱۳) . یکی‌از دیوانهای او را طرفهٔ محلاتی و دیگری را واله‌گردآوری کرده‌است. دیوانی از او در ۱۳۰۱ق بکوشش محمد باقر اعتضادی در۹۶ س وبخشی‌ازآن در ۴۷ص در «تذکرهٔ ناصری» ۱۳۰۱ق ودیگری در ۱۳۴۲ خ بکوشش علی راه‌جبری چاپ‌شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۵۵- مؤلفین‌مشار ۵۲۹:۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۸۸ .

26473ـ مجلس۵۰۹۸: نستعلیق‌زیبای

محمد حسین شیرازی، ج ۱/**۱۲۷۲**، زرین. درآن آمده : چون میرزا فرج‌الله خازن‌الاشعار متخلص بطرفه شرحی براشعار شاه نوشت و میرزا عباس فروغی نیز در آغاز هر غزل فردی ممتاز بطور نیاز گذاشت، این بنده عبدالعلی متخلص بواله برحسب ارادت اشعاررا بدون تغییر وتبدیل از روی دستخط شاه بدین گونه گرد آوردم. **آغاز** : ستایش پاك یزدنرا سزاست که وجود اقدسش مبرا [رؤیت].

26474 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۸۶۶ (ف۶۹۲ ف) : نستعلیق خوش فرج‌الله منشی، محرم**۱۲۷۲** زرین، دارای: دیباجهٔ نثری، غزل، تك بیت. **آغاز** دیوان : ای روی ماه ترا سد بنده همچو پری، ۴۳ص ۱۰س [ف.دکتر بیانی: ۴۷۸].

26475ـ **دانشگاه** ۵۲۸۵: نستعلیق فرج‌الله خان طرفه خازن‌الاشعار، شوال**۱۲۷۲**. از روی دستخط همایون، زرین. دارای: غزل ورباعی با فردهای میرزا عباس فروغی در آغاز غزلها ودیباچهٔ منثور عبدالعلی بن علیخان حاجب الدوله واله ادیب‌الممالك، ۱۷گ ۱۰ س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۳].

26476 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۱۳۶ (۶۹۳ف): نستعلیق زیبای محمدحسن ساوجبلاغی سدهٔ **۱۳**، زرین، عنوان: کلام الملوك ملوك الکلام دارد، ۵۱ص ۷س [ف. دکتر بیانی: ۴۷۹].

دیوان ناصرعلی سرهندی

که در ص ۲۴۴۸ یادشده واینك چند نسخهٔ دیگر :

00000 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۹۶ Spi/VI ۳۰۲۷: همان نسخهٔ 24841 پرفسور شیروانی مؤرخ **۱۱۵۱** است که باین کتابخانه منتقل شده‌است [ف. عبدالله۲: ۵۴۳].

26477 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۲۱ pi/VI ۱۷۰۲ (۵۴۲ ف) : شکسته آمیز، رمضان **۱۱۹۴**. **آغاز**: محبت‌جاده‌ای دارد نهان درخلوت دلها [ف.عبدالله۲: ۳۸۱].

26478 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف۲۳۳: نوشتهٔ **۱۱۹۹**، ۵۶ص[مخطوطات، سرفرازعلی : ۷۲].

26479ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۹۳۹/۳: سدهٔ **۱۲**. **آغاز**: محبت‌جاده‌ای دارد نهان درخلوت دلها. درفهرست‌شناخته‌نشده است [ف. فهمی ادهم۱: ۳۱۰۰].

26480ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب F ۲۱ pi/VI ۲۷۸۳(۵۴۵ف) : شکسته آمیز۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۰۲** [ف. عبدالله۲: ۳۸۲]

00000 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A۹۶ SpiVI ۳۱۴۴: همان نسخهٔ 24846 پرفسور شیرانی مؤرخ **۱۲۰۴** است که باین کتابخانه منتقل شده [ف. عبدالله۲: ۵۴۴].

26481 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب H ۹۶ Spi/VI ۳۶۸۱: شکستهٔ رام‌بیلاس، ۸ شوال، **۱۲۵۳**، دارای: مثنوی وقصیده، ۳۲ گ[ف. عبدالله ۲: ۵۴۶].

26482ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۳۲: نوشتهٔ سیداشیر، **۱۲۷۵**، ۱۵۶ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۲].

00000 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب E ۹۶ Spi/VI ۵۰۱۰: همان نسخهٔ 24850 پرفسور شیروانی که باین کتابخانه منتقل شده.

00000 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B۹۶ Spi/VI ۳۱۳۷: همان نسخهٔ 24851 پرفسورشیرانی است که باین کتابخانه منتقل شده.

26483 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب F۹۶ Spi/VI ۴۸۲۴: شکسته آمیز بی‌تاریخ، **آغاز**: محبت جاده‌ای دارد[ف. عبدالله۲: ۵۴۶].

26484ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب A ۲۱ piVI ۱۸۵۲ (۵۴۳ ف) : شکسته آمیز، بی‌تاریخ .

26485 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب D ۲۱ piVI ۱۸۱۵ (۵۴۴ ف) : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲: ۳۸۱] .

26486ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۹۶C ۷۵۳۴ : نستعلیق حمایت‌الله فرزند فضل‌الله ، ۸ج۲/۲۸ (۹) [ف.عبدالله۲: ۵۴۵] .

00000 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب Spi/VI۹۶ D ۳۳۲۰:همان نسخهٔ24852 پرفسورشیرانی‌است‌که باین‌کتابخانه منتقل‌شده.

26487ـ **پاکستان،**انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف ۲۳۱: تاریخ‌یادنشده، ۱۶۴ص[مخطوطات سرفراز علی: ۷۱] .

26488ـ **بنگال،** آسیایی ao ۶۳/۱ (۱۴۰۷): شکسته ، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال ۱۴۱] .

دیوان ناصرعلی‌شاه= دیوان نصرت

دیوان ناصری

علیرضا فرزند میرزا مصطفی‌خان‌مؤتمن‌الدوله [دکتر بیانی].

26489ـ **تهران،** سلطنتی۵۷۲(۶۹۰ ف) : نستعلیق خوش و نسخ خوش ، **۱۲۸۹** . دارای : غزل، قطعه، مثنوی، غزل به عربی و چند غزل درستایش ناصرالدین‌شاه ، **آغاز :** قم وشمرفی قتل من‌وافاکا، ۴۳ص ۱۱س [ف . دکتر بیانی :۴۷۴].

دیوان ناصری انصاری

میرزا مصطفی خان مؤتمن‌الدوله فرزند میرزا سعیدخان ، از مستوفیان روزگار قاجار (۱۲۶۳ـ زنده ۱۳۲۴) [دانش پژوه].

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۵۸ (ناصری‌کرمانی).

26490 ـ **دانشگاه** ۳۵۴۵ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** ، دارای: قصیده وغزل ورباعی ومثنوی ومفردات وقطعه نزدیك ۲۰۰۰ بیت. با اشاره به‌حوادث تاریخی روزگارخود وهجو، با سرگذشتی‌از او وپسرش میرزا علیرضا خان در شش برگ الصاقی. **آغاز:** مسیو توزپوره‌من کناره فرما [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۶۵].

دیوان ناطق

گرد آوری شده در۱۰۷۸ .

26491ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۹ piVI ۹۴۵ (۵۱۶ف) : نستعلیق ۱۵ ذیقعدهٔ**۱۲۹۱**. **آغاز:**ززورگرزمشت‌استخوانش آردگردید... بنام‌آنکه نامش بی‌نشان است ـ ثنایش‌حرزبازوی‌زبان‌است[ف.عبدالله۲: ۳۶۴].

دیوان ناطق اصفهانی

میرزا محمدصادق ، درماده سازی مهارت داشته و«بحرالفاظ» را درآن‌باره نگاشته، ودر ۱۲۳۵ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۵۸ ـ فرهنگ سخنوران۵۸۹ .

26492ـ **عبدالحسین بیات:** نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بااصلاحاتی ازخود سراینده، ۳۹۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۸۲].

دیوان ناطق بروجردی

از سرایندگان روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳).

26493 ـ **مجلس**۸۶۶۴: بخامهٔ خود سراینده ، دارای : قصیده در ستایش امامان و

بزرگان روزگارخود، مسمط،مستزاد،ترجیع، ترکیب [رؤیت] .

دیوان ناطق گوشپایه‌ای

ملازمان مکتبدار ، که در اصفهان به سدهٔ یازدهم میزیسته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۶۰ــ تذکرهٔ نصر آبادی: ۴۰۴ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۸۹.

26494ــ **دانشگاه ۱۵/۳۲۹۴**: نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۴۵** درجنگ(س۸ـ۱۳) دارای: قصید، غزل، رباعی است نزدیک به ۲۰۰ بیت در فهرست سراینده محمدزمان نامیده شده است [ف. دانشگاه ۱۱: ۱۲۶۴].

دیوان ناطق مکرانی

میرزا گل‌محمدخان منشی کرمانی، که برای نزدیکی باجواهر سنگه لکهنوی به جوهر نیز تخلص میکرده ، دیوان اوبنام «جـوهر معظم» چاپ شده ، ودر۱۲۶۴ درگذشته است .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۶۰ ــ فـرهنگ سخنوران : ۵۹۰ .

26495ــ **آصفیه ۸۱۳** دیوان: نوشتهٔ **۱۲۹۹** [ف. آصفیه۳: ۲۹۶] .

دیوان ناظر مازندرانی

میرزا طاهر ، ازسدهٔ سیزدهم.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۶۱ ــ فـرهنگ سخنوران : ۵۹۰ .

26496ــ **ملك ۵۴۱۱**: شکسته نستعلیق **۱۲۴۸** . دارای غزلها به‌ترتیب تهجی، ۶۶ گ ۱۶ س[رؤیت] .

دیوان ناظم

26497ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۶۳ Spi/VI ۳۶۲۱: نستعلیق درجنگ نوشتهٔ **۱۰۳۶** همراه دیوان نظیری [ف.عبدالله ۲: ۵۲۰] .

26498ــ **مدینه** ، عارف حکمت ۱۵۵ مج: با تاریخ ع۱۵/۱/**۱۱۰۴**و۱۵ذیقعدهٔ **۱۱۳۱** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۵۷۸] .

26499ــ**موزهٔ بریتانیا** Or۵۴۱۵: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

دیوان ناظم هروی

ملافرخ حسین‌فرزند رضایی سبزواری، که «یوسف وزلیخا» را بسال۱۰۷۲سروده، درگذشتهٔ ۱۰۸۱ ویازنده در ۱۰۸۳ (سال نگارش تذکرهٔ نصرآباد) .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۱۶۳ ــ تذکرهٔ نصرـ آبادی : ۳۳۰ و ۵۴۰ ــ فرهنگ سخنوران ۵۹۱ .

26500ــ **رضوی** ۵۸۲ ابیات(۷۱۴۶): شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲**، متن و هامش، پیرامن ۴۴۰۰ بیت [ف. رضوی ۷: ۵۲۹] .

26501ــ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ ناظم: نستعلیق محمد رمضان فرزند محمد اشرف خوشنویس، ۹ پهاگن **۱۸۸۹** ب ۲۸گ ۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱: ۵۰۹] .

26502ــ **مشهد** ، فرخ ۲۷۴: نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده ، پیرامن ۸۰۰۰ بیت [نسخه‌ها ۳ : ۹۱] .

دیوان نامی اصفهانی

میرزا محمدصادق موسوی، سراینده «نامهٔ نامی» ، در گذشتهٔ ۱۲۰۴ .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۶۵ــ فرهنگ سخنوران : ۵۹۲ .

26503 ــ **تبریز**، ملی۳۵۹۴: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ :۲۹۹].

دیوان ناسی کرمانشاهی

میرزا محمد استرآبادی، از نوادگان‌میرزا مهدی‌خان منشی‌نادر . درگذشتهٔ ۱۲۳۸.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۶۷ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۹۳ .

26504ــ **تبریز**، ملی ۲۶۲۸: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۹] .

دیوان نباتی تبریزی

نباتی نقاش ، از سدهٔ دهم.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۶۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۵۹۳ ــ دانشمندان آذربایجان : ۳۷۰ .

26505ــ **قاهره**،دارالکتب ۹۰ زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸** (گ۹۳ پ ــ ۱۱۹) گزیده‌ایست. **آغاز** : ای ذات تو بنموده رخ از پرده سما [مخطوطات ۱: ۱۸۹] .

دیوان‌نباتی قراچه داغی

سیدابوالقاسم فرزند سید محترم (مجرم) اشبینی،که از زادگاه خود به اهررفته در بقعهٔ شیخ شهاب‌الدین بتحصیل وریاضت مشغول بوده وپس‌از برگشت‌بزادگاه‌خود در۱۲۶۲درگذشته است او به‌مجنون شاه وخان‌چوپانی نیز تخلص میکرده است،وبفارسی‌وترکی میسروده،دیوانی از اوبنام «بوستان خیال» بسال۱۲۷۴درتبریز بچاپ رسیده است .

بنگرید :ذریعه۳:۱۵۶و۹:۹۶۸،۱۱۶۸ ف. فارسی مشار:۲۳۵ــ دانشمندان‌آذربایجان ۳۷۰ ــ فرهنگ سخنوران:۵۹۳.

26506ــ **دانشگاه** ۴۳۳۵/۱ :گویا محمدرضا فراشبندی، **۱۲۰۱** (ص۱ــ۱۱)ترکی [ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۹۴] .

26507ــ **مجلس**۱۰۷۸ : نستعلیق‌خوب اواخر سدهٔ **۱۳**.دارای، غزل، رباعی،مخمس، ترکیب‌بند، فارسی و ترکی، پیرامن ۴۸۰۰ بیت وپیرامن‌هزار بیت ازچاپی بیشتردارد،۲۱۶ گ ۱۲ س. **آغاز:** ازگردش روزگار ودور گردون [ف. مجلس ۳: ۴۳۴] .

26508 ــ **دانشگاه** ۲۵۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، دارای قصیده ، غزل، قطعه، رباعی و شعرهایی‌بترکی است، آغازبرابر نسخهٔ ۱۰۷۸ مجلس [ف. دانشگاه ۹:۲۴۶۸].

26509 ــ **تبریز** ، ملی۲۸۹۱:تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ :۲۹۹] .

دیوان نبی‌شاه

نواب نصیرخان،معشوق‌ناصرعلی‌سرهندی، درگذشتهٔ ۱۱۴۵ .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۵۹۳.

26510ــ **مجلس** ۹۴۸۶ فهرست‌نشده: نستعلیق‌شکسته‌آمیز هندی‌سدهٔ**۱۲**، آغازوانجام افتاده ، دارای: غزل،رباعی ، مثنوی[رؤیت].

دیوان نثار گرمرودی

میرزا مهدی‌بیان‌الملک‌فرزندمیرزاابومحمد انصاری شقاقی‌تبریزی‌درگذشتهٔ ۱۲۸۳ . دیوان او بسال۱۲۷۹ در تبریز بچاپ سنگ‌در ۱۵۹ ص رسیده است.

بنگرید: ذریعه۹ : ۱۱۶۹ــ ف. مشار : ۷۶۰ ــ مجمع‌الفصحا ۲:۵۲۵ ــ دانشمندان آذربایجان : ۳۷۱ ــ مجلهٔ‌یادگار س۲ ش ۸: ۷۲، مقالهٔ کوهی‌کرمانی .

26511ــ**رضوی**۵۸۳ادبیات(۴۷۷۸):

شکسته نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، غزل، آغاز وانجام افتاده، ۵۱ گ ۱۴س [ف. رضوی ۷: ۵۳۰] .

دیوان نثاری تونی

شیعی‌مذهب، در گناباد میزیسته و در ۹۶۸ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۷۰ـ فرهنگ سخنوران : ۵۹۴ .

26512 ـ **دانشگاه** ۳۲۸۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، متن وهامش، نزدیك ۳۰۰۰ بیت قصیده وغزل است [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۲۵۱].

26513ـ **دانشگاه** ۲۴۹۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲** پیرامن پنج هزار بیت، آغاز وانجام افتاده، دارای قصاید ، غزلها. قصیده‌ها در ستایش از امام رضا ، نظام‌الدین شاه قلی‌سلطان استاجلو والی وجلال‌الدین امیربیك وزیر وآصفی و... [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۶۷].

دیوان میر نجات

26514ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی ۸۵۹ Or. C: نستعلیق محمد عسکر فرزند زین‌الدین محمددرحیم، سه‌شنبه ۲۱ شعبان **۱۱۲۸** در اصفهان . **فیلم** آن در ملی ع ۳ ـ ۳۴۹۲ و ۷ـ۳۵۷۶ هست [فیلمها: ۹۹].

دیوان میر نجات اصفهانی

عبدالعالی فرزند میرمحمد مؤمن‌حسینی، بروزگار شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵)، درگذشته پیرامن ۱۱۴۰.

26515ـ **سپهسالار** ۱۴۴: میرزا حسین منشی، تاریخ یادنشده ،تملك **۱۲۸۱** . **آغاز:** درکب عشق هر آن نامه که دلخواه بود، ۱۶ گ ۱۰ س [ف. سپهسالار ۴: ۵۳۶] .

دیوان نجات قمی

سرایندهٔ مثنوی «گلکشتی» .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۷۱ .

26516ـ **لنین‌گراد** ۸۵۹ G : نبشتهٔ **۱۱۲۸** ، **فیلم** آن درتهران‌ملی هست [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۲] .

دیوان نجاتی

26517ـ **تبریز**، ملی ۲۷۰۷ : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان نجاتی رومی

عیسی بیك ادرنه‌ای، سرایندهٔ لیلی ومجنون بترکی ، درگذشتهٔ ۹۱۴ .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷۲ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۸۱۰ .

26518ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۰ زکیه: نوشتهٔ **۹۳۸**، گزیده‌ایست (گ ۱ـ۴) [مخطوطات ۱ : ۱۹۰] .

دیوان نجاشی

عمادالدین ملك‌ملوك‌الوزراء ازسدهٔ هفتم و پیش از آن [ذریعه] .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۷۳ .

26519ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۴۶۴: نوشتهٔ **۷۳۲** ، پس از دیوان قوامی رازی است [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

دیوان نجم چریاکوتی

مولوی ابوالفیض نجم‌الدین عباسی چریاکوتی نجم، فرزند احمدعلی.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۹۵.

26520ـ **آصفیه** ۷۹۶ دیوان : نسخهٔ اصل بخامهٔ سراینده [ف . آصفیه ۳: ۲۹۶].

دیوان نجم‌الدین مسعود

گردآوری ادریس بدلیسی . دیوان قاضی عیسی وشیخ نجم‌الدین مسعود ازسدهٔ ۹ـ۱۰ است.

که یادآندو در « دیوان قاضی عیسی : ۲۴۸۰۰» گذشت .

26521ـ استکهلم، دانشگاه ۱۰: سدهٔ ۱۰ ، ممتاز[نسخه‌ها ۵: ۷۱۴] .

دیوان نجیب الدین تبریزی

نجیب الدین رضا اصفهانی تبریزی، نگارندهٔ «اصطلاحات صوفیان: ۱۰۳۸» وجز آن، که به رضا و جوهری و نجیب الدین تخلص میکرده است .

26522ـ مجلس ۳۹۰: نستعلیق تاریخ یادنشده ، دارای : قصیده،غزل . **آغاز** : چو غافلان مگذراز دلخراب اینجا، ۱۴۰ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲: ۲۲۹].

دیوان نجیب الدین جرفادقانی

از روزگار سلجوقیان فارس ، در گذشتهٔ ۶۵۳ .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۱۷۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹۷ .

26523ـ چستربیتی ۱۰۳/۷: دردفتر نوشتهٔ **۶۹۹** [ف. چستربیتی ۱: ۴] **فیلم** آن‌در دانشگاه ش۱۸۶۵ هست [فیلمها: ۶۳۰].

26524ـ تهران ، سلطنتی ۵۵۳/۲ (۶۹۹ ف) : همراه «دیوان سیف اسفرانکی : 23670» از سدهٔ ، **۱۰** [ف . دکتر بیانی ، ۴۹۰] .

26525 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۳۷۶ Or . : نستعلیق‌زکی همدانی ، پنجشنبهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۰۲** . **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۱۲۸۳و۷۰۶ هست [فیلمها: ۹۹ و ۵۸۹] .

26526ـ رضوی ۶۴۱ ادبیات(۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** ،سیصدبیت دریك سفینه است[ف. رضوی ۷: ۵۸۶] .

26527ـ بادلیان، الیوت۸۷: نستعلیق، با تاریخ **۱۰۰۷** و**۱۰۰۸**،وخرید درکشمیر۱۷ شعبان ۱۰۵۷ . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۹۳ [فیلمها : ۹۹] .

26528ـ ملك ۵۳۰۷/۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۲۶۷ـ۳۱۷هامش) ازمیان‌افتاده، همراه ۲۹ دیوان دیگر، زدین [رؤیت].

26529ـ مجلس ۵۹۷۶: نسخ‌سدهٔ **۱۱** ۵۳۹ بیت درجنگ[ف. مجلس ۱۷: ۳۵۴].

26530ـ مجلس ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۷۲ـ۳۰۲ جنگ) ۱۵۰۸ بیت است [ف. مجلس ۸: ۱۳] .

26531ـ مجلس ۱۰۷۹: نسخ عبرت نایینی در **۱۳۳۷** برای سردارمعظم‌خراسانی، باافزودگیهایی درهامش. دیوان‌قصیده ،ترکیب بند، غزل ، رباعی اوست پیرامن ۱۵۰۰ بیت . **آغاز**: زبس‌که بطرف باغ درمنثور است، ۶۴ گ و۱۳ بیت [ف . مجلس ۳ :۴۳۵] .

26532ـ حکیم اوغلوعلی پاشا ۶۶۹/۹: همراه «دیوان ابوالفرج :21417» و جزآن . **فیلم** آنها دردانشگاه ش۱۷۰ هست [فیلمها: ۴۲۱] .

26533ـ مدینه، عارف حکمة ۵۱ : ۹۰ گ[نسخه‌ها ۵: ۴۸۶] .

دیوان ندایی کاشغری

عبدالله فرزندمحمد، که‌درقسطنطنیه‌میزیسته، درگذشتهٔ۱۱۷۴ نگارندهٔ«اسرارالتمهید۱۰۲۷» و جزآن .

26534ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۹۸۴ : درویش محمدامین، **۱۱۷۵**، ۶۷ گ۱۷ س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۹۵] .

26535ـ قاهره، دارالکتب۴۶ تصوف طلعت: نسخ‌زیبای بی‌تاریخ دریك مجموعه(گ ۴۰) ۴۹ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۲۰] .

26536ـ قاهره، دارالکتب ۳۸ مجامیع ترکی: تعلیق زیبا (گ ۱۴۴ـ ۱۸۰) ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۱۹۰].

دیوان ندیم خلخالی

میرزا عبدالرحیم، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۵» گذشت.

26537ـ دانشگاه ۳۳۰۶: نستعلیق ۱۳۰۴ در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۹۲].

دیوان ندیم مشهدی

میرزا زکی، ازسرایندگان مشهد که درسپاهان میزیسته، ودربارشاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) ونادر رادیده، ودرنجف بسال ۱۱۶۳ درگذشته است، سرایندهٔ «در نجف» و«تسبیح کربلا»

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۸۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹۸.

26538ـ مجلس ۱۰۸۰: نستعلیق اواخر سدهٔ ۱۲، بایادداشت ۱۲۲۶. دارای: قصیده، غزل، مخمس مثنوی فارسی وترکی، بادومثنوی درنجف وتسبیح کربلا رویهم پیرامن ۹۳۳۰ بیت، آغاز ومیان افتاده، ۲۰۷ گ ۱۸ س [ف. مجلس ۳: ۴۳۸].

دیوان نراقی

حاج میرزا مجدالدین، سروده در نجف [دکتر باقرحجتی].

26539 ـ الهیات ۲۰۵ ج: نسخ سدهٔ ۱۴، نام سراینده در تمای نسخه آمده است، ۴۲ گ ۱۴ س [ف. الهیات ۱: ۶۱].

دیوان نرگس

ابوالمکارم قدرت‌الله ابهری معروف به شیخ میرک، زادهٔ ۸۷۸ در گذشته در قندهار ۹۳۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۸۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹۹.

26540ـ دانشگاه ۲/۴۰۶۲: نستعلیق، با تاریخ ۱ ج ۹۷۶/۲ بهمین خامه درشمارهٔ پیشین آن (ص ۷۱ـ۱۲۶) دارای: غزل ورباعی. **آغاز:** بلاست چشم توهر گوشه مبتلایی را [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۴۵].

26541ـ ملك ۵۲۳۳: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زدین، غزل است به ترتیب تهجی و سپس رباعی، **آغاز:** بس مشکل است کاردل ازدلنواز ما، ۴۵ گ ۱۶ س [رؤیت].

26542ـ دانشگاه ۴۱۰۱: نستعلیق حسین باستانی راد ۱۳۳۲، ازروی نسخهٔ ملك ونسخهٔ عبدالکریم امیرفیروزکوهی، دارای: غزل وقطعه ورباعی، آغاز بمانند ملك ۵۲۳۳، ۶۹ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۸۱].

دیوان نزاری قهستانی

حکیم سعدالدین بیرجندی اسماعیلی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۵» گذشت.

26543 ـ تهران، ملی ۱۰۶ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۷، تنها غزلهای اوست، آغاز افتاده، ۶۱۸ ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۴: ۲۴۹].

26544ـ تهران، فخرالدین نصیری ۳۶۳: در «کلیات» او نوشتهٔ ۷۱۴. [رؤیت].

26545ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۳ ـ م ادب فارسی: نستعلیق فرصت غریب ۸۲۳ [مخطوطات ۱: ۱۹۰].

26546ـ تبریز، ملی ۳۶۵۲: نوشتهٔ ۸۲۴ [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

26547ـ لنین گراد، دولتی سالتیکوف شچدرین A: ضمن «کلیات» مؤرخ رمضان ۸۳۷ او [نسخه‌ها ۵: ۵۰۸].

26548 ـ **مدینه**، مکتبة‌العامه ۴ : نستعلیق **۹۶۲** و**۸۶۵**(؟)، غزلهای اوست همراه دستورنامهٔ او، ۱۷۸ گ [نسخه‌ها ۵:۵۰۷].

26549 ـ **تاجیکستان**، فرهنگستان علوم شوروی ۱۰۰ B : در «کلیات» مؤرخ **۹۷۲** او [نسخه‌ها ۵: ۵۰۸].

26550 ـ **مجلس** ۸۵۷۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** [رؤیت].

26551 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۹۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ۲۵۳ گ ۲۰ س، غزلهای اوست. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۱۸ هست [فیلمها : ۱۰۰ ونسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

26552 ـ **ملك** ۵۳۰۵: نستعلیق محمد حسین فرزند الله داد، درج ۲/**۱۰۳۴** بترتیب تهجی با تخلص نزاری وسپس رباعی وقطعه ومرثیه. و درآغاز استدراکی هست ازروی نسخهٔ محمدباقر نخجوانی بخامهٔ سدهٔ ۱۴. [رؤیت].

26553 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی : نستعلیق، باخط محمد طاهر محزون بخارایی **۱۰۳۱** درهامش (۱۰۴پ) ۲۰۰ گ ۱۵ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۴۰۴ هست [فیلمها : ۱۰۰].

26554 ـ **مشهد**، فرخ : سدهٔ **۱۷** (؟) [نسخه‌ها ۵: ۵۰۷].

26555 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۴۵ : نوشتهٔ علی نخجوانی از سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

26556 ـ **لنین گراد**، موزهٔ ملل آسیایی آکادمی علوم شوروی E۱۲ : نوشتهٔ **۱۱۹۹**، ۳۵ غزل است درمجموعه [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸].

26557 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ملل آسیایی ۶۸۳ A : سدهٔ **۱۸**م، غزل است [نسخه‌ها ۵: ۵۰۸].

26558 ـ **لنین گراد**، موزهٔ ملل آسیایی اکادمی علوم شوروی ۹۷۲ A : تاریخ یادنشده، ۱۳۱ گ. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۶۷ هست [فیلمها : ۱۰۰] در هامش آن سروده‌هایی از سرایندگان سدهٔ ۱۳ هست.

دیوان نسبتی

مولانا شاه محمد صالح، درگذشته میان ۱۰۶۲ ـ ۱۰۷۰.

26559 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹، ۸۷۱ نسبت : نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**، ۱۱۴۰ ص ۱۷ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۱۲].

دیوان نسیمی

سید عمادالدین شیرازی بغدادی حروفی، کشته درشیراز ویاحلب پس از کشته شدن استادش فضل‌الله استرآبادی، گویا در ۸۳۷. (بنگرید نسخهٔ 26563) دیوانی ازوادر استانبول ۱۲۹۸ چاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۸۷ ـ ف. مشار : ۷۶۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۱.

26560 ـ **سنا** ۲/۳۶۳: نستعلیق سلطان محمد ۱۰ محرم **۹۱۰** برای امیر محمد تمن، همراه «دیوان» نعیمی حروفی سپس دیوان ترکی او [نسخه‌ها ۶: ۵۷۰].

26561 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۲۹۰ : نوشتهٔ **۹۷۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴].

26562 ـ **دانشگاه** ۲/۵۳۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**. دارای: غزل، رباعی، ترجیع بند [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۳۲].

26563 ـ **دانشگاه** ۱/۴۶۹۵: نستعلیق **۱۰۸۷** (ص ۱ ـ ۱۶۳) ۱۸۳ غزل سپس ترجیع، درآن کشته شدن او در البنجه در ۷۹۶ یادشده است. **آغاز**: صبح ازافق بنمود رخ در گردش آواز جام را [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۱].

26564ـ **تهران**، ادبیات ۱/۲۴۹ حکمت: نستعلیق ابوتراب فرزند ابوالقاسم حسینی الماسی، رمضان **۱۲۰۰** [ف. ادبیات ۲ : ۵۴].

26565ـ **تبریز**، ملی ۳۶۶۲: تاریخ یاد نشده، نسخهٔ گرانبها [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

26566ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۰ ادب طلعت: نستعلیق تاریخ یاد نشده. **آغاز**: بذات پاک خدای بیهمتا (گ ۸۹ب ـ ۱۸۰) [مخطوطات ۱: ۱۹۰].

26567ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۳۲۰ H: تاریخ یاد نشده، ۱۳۸ گ ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۴].

26568ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷۲ م ادب فارسی: ضمن مجموعه شعر، بی تاریخ (گ ۷۱ـ۷۷)، گزیده‌ای از سروده‌های اوست [ف. مخطوطات ۲: ۶۶].

دیوان نشأة مازندرانی

زین العابدین، که همراه نادر به ارمنستان و نجف رفته و او را ستوده است. گویا همان سرایندهٔ خوشنویس مستوفی مازندران باشد که در ۱۱۶۱ زنده بوده است همان که بیانی پدراو را بنام محمد رحیم یاد کرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۸۷ (انشاء تبریزی) نمونهٔ خطوط خوش: ۲۲۸.

26569ـ **ساری**، طاهری شهاب: شکستهٔ زیبای **۱۲۵۰**، پیرامن ۲۵۰۰ بیت غزل و رباعی و مثنوی و چند قصیدهٔ ترکی دارد، ۹۳ص ۱۶س [نسخه‌ها ۶: ۶۲۱].

دیوان نشأة مشهدی

میرزا زین العابدین یا عبدالرزاق از نوادگان جهانشاه ترکمان، درگذشتهٔ ۱۱۸۰. در تذکره‌ها سرگذشت او با نشأة مازندرانی درآمیخته و نیز جدایی میان اندو جای تأمل است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۸۷ (نشأة تبریزی) و ۱۱۸۹ (نشاط مشهدی) ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۱ (نشأة مشهدی) ـ هدیة العارفین ۱: ۵۶۸ (نشاط ترکمان).

26570 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۹۷۷: نوشتهٔ **۱۱۷۶**، آغاز برابر نسخهٔ دانشگاه ۲۹۳۵، ۵۷ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹۵].

26571ـ **قاهره**، دارالکتب: ۸ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ حاج فیض الله بخاری، ۱۰ ع ۱۱۹۵/۱، درفهرست آمده: لملهٔ زین العابدین عبدالرزاق المتوفی ۱۱۸۰، ۶۹ گ ۱۷ س. **آغاز**: الهی جوهر از حسن معانی ده بیانم را [مخطوطات ۱: ۱۹۱].

دیوان نشاط

26572ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۸۰: سدهٔ **۱۳** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

26573ـ **تبریز**، ملی ۲۸۳۵: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان نشاط اصفهانی

میرزا عبدالوهاب، که یاد او در «کلیات ۱۸۹۵» گذشت.

26574ـ **فرهاد معتمد** ۶۱: شکسته نستعلیق خود نشاط در «کلیات» او، زرین [نسخه‌ها ۳: ۲۱۰].

26575ـ **تهران**، ملی ۷۱۱ف: شکسته نستعلیق سراینده، **۱۲۴۳**، با دیباچه‌ای به نثر سپس مثنوی، قصیده، غزل، ملمع، رباعی، ۲۱۴ گ ۱۰ س [ف. ملی ۲: ۲۱۸].

26576ـ **دانشگاه** ۹۳: نستعلیق با تاریخ **۱۲۴۶** در دفتر (ص ۲۱۲)، (گ ۱۲۲ ـ ۱۵۲)

۹۶ غزل و ۱۵۰ بیت قطعه‌ودوبیتی‌دارد. **آغاز:** پیداست سروحدت‌ازعیان،اماتری[ف. دانشگاه ۲ : ۲۳۹] .

26577ـ **تهران**، سلطنتی۵۹۳(۶۶۶ ف): نستعلیق‌محرم **۱۲۵۳** . دارای:پنج‌درج، غزل ، ترکیب، رباعی،زدین، ۴۶۹ ص ۱۷ س [ف . دکتربیانی:۴۴۴] .

26578ـ **ملك** ۵۵۱۸: نستعلیق آدینهٔ ۳ رجب **۱۲۵۵** ، زدین، با دیباجهٔ نثری، ۶۳ گ۱۷ س[رؤیت] .

26579ـ **تهران**،ادبیات۷۴د: نستعلیق جعفرحسینی، **۱۲۵۷**، ۷۷ گ۱۵س[ف:ادبیات ۱: ۲۷۶] .

26580ـ**رضوی**۵۸۴ادبیات(۴۷۷۹): شکسته نستعلیق‌محمد رضا فرزند محمد رفیع جواهری، ۱۲ رمضان **۱۲۵۹**،دارای : غزل ، ترکیب، رباعی[ف. رضوی۷: ۵۳۰].

26581ـ**رضوی**۵۸۵ادبیات(۴۸۸۳): نستعلیق **۱۲۷۸** . دارای : غزل، رباعی ، یك مثنوی عرفانی[ف. رضوی ۷: ۵۳۱].

26582ـ **تهرای**، ملی ۲/۴۶۴ ف : شکسته نستعلیق ونسخ با تاریخ **۱۲۹۱** دردفتر (ص۲۹ـ۱۸۹) دارای: غزل، رباعی، مثنوی، چندنکته‌نثری، قصیده، آغاز پیداست سروحدت ازعیان ماتری[ف. ملی۱: ۴۴۹].

26583ـ **ملك** ۵۱۳۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گزیده‌ایست‌ازآن‌بادیباجهٔ‌نثری، مثنوی، غزل ، ۲۴ گ۱۱ س[رؤیت] .

26584 ـ **سپهسالار** ۷۱۷۳/۲ : در «گنجینهٔ نشاط» سدهٔ **۱۳** (۱۲۱پ ـ ۲۰۸پ) **آغاز:** دگرم‌نیست مرادی وتودا[ف.سپهسالار ۴ : ۵۳۷]

26585 **مجلس** ۱۱۸۹ :شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳** شاید ازسراینده،دارای:قصیده ، غزل، ترکیب ، رباعی، مثنوی (ص۸۵ـ۲۴۲)پیرامن ۲۶۵۰ بیت. **آغاز**: هواباد وهوس باران [ف. مجلس۳:۶۷۶] .

26586ـ **تهران** ، ملی ۲۵۶ فهرست نشده:در «کلیات»اوازسدهٔ**۱۳** ،گزیدهٔ‌مثنویهای اوست [نسخه‌ها ۶: ۱۳۹] .

26587 ـ **مشهد** ، فرخ،ضمیمهٔ ۲۳۲: سدهٔ **۱۳** ، غزلیات وگلستان است[نسخه‌ها ۳: ۹۱] .

26588 ـ **دانشگاه** ۵۴۵۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با تاریخ خرید ۱۲۶۶ در تبریز، ۱۰۷ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۶ : ۱۱] .

26589 ـ **تهران**، سلطنتی۵۹۸(۶۶۵ ف) : شکسته نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳**، اکلیلی. دارای: غزل (مرتب) ، رباعی، ۱۷۲ ص ۱۱ س [ف.دکتربیانی:۴۴۳].

26590 ـ **تهران**، سلطنتی۶۰۰(۶۶۷ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، زدین، ۲۱۴ ص۱۷س [ف . دکتربیانی:۴۴۵] .

26591 ـ**تهران** ، ملی۷۳۸ف:شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ،گزیده‌ای ازقطعه‌ها وغزلهای اوست ، ۱۳ گ۱۸س [ف. ملی۲: ۲۶۰].

26592ـ **تهران**،ملی۷۱۵ف: نستعلیق گویاسدهٔ **۱۳**، تنها غزلهای اوست، ۳۷ گ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۲۲۲]

26593ـ **مجلس**۲۶۲۸: نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳** ، ۲۰۵۰ بیت‌دارد ، ۲۰۵ گ ۱۱ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۲].

26594 ـ **تهران**، ملی۲۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، دارای‌منشآت ودیوان، ۲۰۳ ص ۱۷ س[نسخه‌ها ۶: ۱۳۳] .

26595 ـ **تهران**، ملی۲۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین، دارای منشآت و دیوان، ۲۰۳ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۶ : ۱۳۷] .

26596ـ **تهران**، ملی۲۵۷ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۲۳۱ ص ۱۱ س [نسخه‌ها ۶: ۱۳۹].

26597ـ **تهران**، ادبیات ۳۷ حکمت: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، زرین، با تملك ۱۲۸۶ [ف. ادبیات ۲ : ۲۱] .

26598ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۴۴۲: سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

26599ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۶۳۰ : نستعلیق، زرین، گزیدهٔ آنست، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۱۰۱] .

26600ـ **دانشگاه** ۵۴۷۸ : نستعلیق غلامعلی فرزند موسی شیبانی، ع ۲/ **۱۳۱۱**، ۷۳ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۶: ۱۸] .

دیوان نشاط (نشاة) تبریزی

عبدالرزاق ، نوادهٔ جهانشاه ترکمان درگذشتهٔ ۱۱۲۵ [دانش‌پژوه] باید نسخه‌های «دیوان نشاء ، نسخهٔ قاهره» و «دیوان نشأة مازندرانی، نسخهٔ ساری» و نسخهٔ زیر «ملی ، تبریز» را با یکدیگر سنجید و آنچه در ذریعه ۹: ۱۱۸۷ ماده «نشاء تبریزی» یادشده در نظر گرفت آنگاه در بارهٔ جدایی آنها و یا اتحاد آنها نظر داد.

بنگرید : هدیة‌العارفین ۱: ۵۶۸ (نشاط ترکمان) .

26601 ـ **دانشگاه** ۲۹۳۵ : شکسته نستعلیق عباسقلی ناصرالشعراء فرزند شیر محمد خان معاون حضرت خلخالی اردبیلی، ۲۸ صفر **۱۳۴۶** ، شعرهایی به ترکی نیز دارد، دارای: غزل و رباعی و قطعه و قصیده و ماده تاریخ از ۱۱۵۹ و ۱۱۶۱ و تك بیت . **آغاز**: دم صبح سعادت از ثنایت لوح عنوانها ، ۸۸ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۳۵] .

26602ـ **تبریز**، ملی ۲۶۲۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹] .

دیوان نشاطی

در ذریعه ۹: ۱۱۹۰ و فرهنگ سخنوران: ۶۰۲ از شش تن با این تخلص یاد شده است. و یکی نیز بنام احمد از مردم ادرنه در ص ۲۰۷۴ این دستك گذشت .

26603 ـ **ملك** ۵۱۸۵/۳ : شکسته نستعلیق محمد مهدی شهیر به پیر مراد ، پیرامن **۱۲۲۵**، (۵۸ر ـ ۱۱۵پ) ترکیب بند، قصیده ، غزل با تخلص نشاطی ، مرثیه ، در آن آمده : انور ز تو ای جهان جان حیف ـ رفتی ز جهان تو یکجهان حیف ـ هم نام خلیل، ایکه از مرگ ـ آمد خلیلت براون حیف [رؤیت] .

دیوان نشانی دهلوی

علی احمد مهرکن، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۶» گذشت .

26604 ـ **عبدالحسین بیات** : نستعلیق ، در «کلیات» او دارای: مثنوی، قصیده، غزل، ترکیب بند، قطعه، رباعی . [نسخه‌ها ۶: ۸۵] .

دیوان نصرت

ناصرعلیشاه با تخلص: نصرت.

26605ـ **دانشگاه** ۳۱۳۲/۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۴ـ ۱۴۱). دارای: غزل، مثنوی. **آغاز**: ز روی معرفت هر کس بخواند دفتر ما را ـ هزاران شرح بنویسد ز حکمت زند او ستا را. **آغاز**: مثنوی: آن شنیدستی که شمع انجمن ـ جان روشن، روشنی جان من [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۱] .

دیوان نصرت

26606 ـ تهران ، دکتر قاسمزاده : نستعلیق بد، سدهٔ ۱۳ـ۱۴ ، باتخلص نصرت و نصرت‌الدین . آغاز: ازهمه‌غم در امان مائیم ما ـ درد و عالم شادمان مائیم ما [رؤیت] .

دیوان نصرت اردبیلی

میرزا نصرالله صدرالممالك، نصرت علیشاه نعمت‌اللهی، معلم‌محمدشاه قاجار، که از جانب او بوزارت دعوت شد و نپذیرفت وبعراق کوچ کرد وددهمانجا ۶محرم ۱۲۷۱ درگذشت.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۷۵ .

26607 ـ دانشگاه ۳۰۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، همراه دیوان‌پسرش هادی‌قدرت‌علی شاه [ف. دانشگاه ۱۰:۱۹۶۷] .

26608 ـ مشهد ، فرخ ۱۵۴ : نوشتهٔ ۱۳۱۲ همراه «دیوان هادی» [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

26609ـ دانشگاه۱/۲۸۱۹: نستعلیق عبدالصمد فرزندعلی‌اصغر تبریزی،دوشنبه۱۱ج ۱۳۱۲/۲ (گ۲پ ـ ۶۱پ) ، غزل،رباعی، مثنوی، مرثیه. آغاز: بخاك‌گلشن اززلفت‌مگر افشانده‌ای دلهاـ که شکل دل‌همی روید بگلشن غنچه ازگلها [ف. دانشگاه۱۰:۱۶۵۹].

26610ـ دانشگاه ۱/۵۰۵۶: نستعلیق غلامحسین عباداللهی ۱۳۴۲ (۵ب‌ـ۹۱ پ) کلیات اوست: غزلها، واقعهٔ‌خواب‌بوزن‌مثنوی، نامهٔ‌منظوم، پاسخ به‌جغدالعرفا بوزن مثنوی ، رسالهٔ‌اعتقادیه به‌نثروجز آنها[ف دانشگاه۱۵: ۴۰۹۹] .

26611ـ مشهد، فرخ ۱۵۵: تاریخ‌یاد نشده ، همراه مثنویهای او [نسخه‌ها ۳:۹۲] .

دیوان نصرت اردبیلی

برهان‌الدین‌میرزاهادی‌صدرالممالك قدرت علیشاه باتخلص نصرت . فرزند نصرالله صدرـ الممالك (که‌یادپدرپیش‌ازاین‌گذشت).

26612ـ مشهد،فرخ۱۵۴:همراه‌دیوان پدرش مؤرخ ۱۳۱۲ [نسخه‌ها۳:۹۲].

26613ـ دانشگاه ۳۰۲۶ : نستعلیق، همراه دیوان پدرش ازسدهٔ۱۳ [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۷] .

26614ـ دانشگاه ۲/۵۰۵۶: نستعلیق غلامحسین عباداللهی، ۱۳۴۲ (۹۲پ‌ـ۱۳۱ر) غزلهاست به‌ترتیب تهجی[ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۹] .

دیوان نصرت خراسانی

عبدالحسین منشی‌باشی فرزندمحمد حسن مستوفی فرزند ابوالقاسم‌شمس آبادی اصفهانی (اصفهان ۱۲۸۹ـ خراسان ۱۳۷۴) . واژـ هموست: «فروزنده» بنظم که چاپ شده است و «فرازنده» به‌نثر.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۲ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۳ .

26615 ـ مشهد، فرخ : نوشتهٔ آقای جواهری ازروی‌نوشتهٔ سراینده [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

دیوان نصرت سیالکوتی

میرزامحمدنعیم‌دلاورخان‌فرزند عبدالعزیز لاهوری بیجاپوری،درگذشتهٔ ۱۱۳۹.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۳ .

26616ـ آصفیه،۱۰۹۸ دیوان: نوشتهٔ ۱۲۴۰ [ف. آصفیه۲: ۲۹۴] .

26617ـ بنگال، ایشیاتك۱۳۹دیوان

(۱۴۳۲) : شکسته، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۶] .

دیوان نصیبی

ناشناخته. در ذریعه۹: ۱۱۹۶–۱۱۹۷ از چهارتن با این تخلص یادشده است.

26618 ـ پاریس S.P. ۷۲۶: تاریخ یادنشده ، فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۳۵۸ هست [فیلمها : ۱۰۰].

دیوان نصیبی بلخی

الله‌یارخان متخلص به‌نصیبی.

26619 ـ بنگال ، آسیایی ۱۷ قصاید (۱۵۴۹) : نستعلیق ۱۰۱۰ ، قصاید اوست [ف. بنگال : ۱۱۹] .

دیوان نصیبی کرمانشاهی

محمدخان‌فرزندموسی‌بیگ، فخرالشعرای فتحعلیشاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰) ، سپس به‌لکنهو رفته و آنجا زیسته و پیرامن ۱۲۶۰ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۴ .

26620 ـ مجلس ۹۴۹۰ فهرست‌نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آبخورده ، آغاز و انجام افتاده ، **آغاز:** کندلیلای‌من‌گر بادیگر جلوه ورخ ـ نصیبی‌همچون‌مجنون‌طی‌کندیکسر بیابان را [رؤیت] .

دیوان نصیبی گیلانی

بابا نصیبی‌حلوا فروش، ازسرایندگان‌سدهٔ ۹ـ۱۰ وندیمان سلطان یعقوب، درگذشتهٔ ۹۴۴ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۹۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۴ .

26621 ـ ملك ۵۱۶۲/۲ : نستعلیق، سدهٔ **۱۰** (۴۱ر–۶۸پ) دیوان‌غزل‌اوست‌بترتیب تهجی وسپس رباعی . آغاز افتاده، ۱۵ س . [رؤیت].

26622 ـ رضوی ۹۶۲/۶ ادبیات (۴۹۵۱): نستعلیق‌خوش، شکرالله ایموری، نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱** (ص۱۹۲ ـ ۲۰۰) زرین [ف . رضوی۷ : ۷۹۸] .

دیوان نصیر

26623 ـ بادلیان ۱۲۱ الیوت: همراه « دیوان امیر خسرو : 22966 » مؤرخ **۸۳۹** وجز آن فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها: ۵۴۷] .

دیوان نصیرای همدانی

خواجه‌نصیرالدین درگذشتهٔ ۱۰۳۰ که‌یاد او در « شرح بیتی از گلشن راز : ۱۲۲۳ » گذشت .

26624 ـ آصفیه ۵۷۸ دیوان: نستعلیق خوش، بایادداشت عرض در۱۵ شعبان **۱۰۱۱** و پس ازآن ، زرین،دارای: قصیده،غزل، دیوان ودر فهرست بعنوان «کلیات»آمده [ف. آصفیه ۱: ۶۰۲] .

26625 ـ دانشگاه ۲۴۶۴/۱۴: نستعلیق **۱۰۶۳–۱۰۷۳** (۷۰۱–۷۱۹) با دیباچه‌ای به نثر [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۳] .

26626 ـ دانشگاه ۲۴۶۶/۸: نستعلیق **۱۰۴۵ ـ ۱۱۰۹** (ص۳۱۲– ۳۲۱) ۸۰ بیت [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۳۴] .

26627 ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، دارای: دیباجه به نثر، قصیده، قطعه،غزل، مثنوی، ترجیع‌ومعما، رویهم هشتصد بیت [نسخه‌ها ۶: ۸۴] .

26628 ـ مجلس ۲۳۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲** ، چندقطعه‌وغزل ورباعی نزدیك ۶۰۰

بیت (ص۶۵–۱۱۸ جنگ) [ف. مجلس ۸ : ۳۸– نسخه‌ها ۵ :۱۸۸] .

26629– دانشگاه ۳۴۹۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۴**، دارای: قصیده وساقینامه وغزل ورباعی ومثنوی با دیباچه‌ای به نثر [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۰۸] .

26630– **بنگال**، آسیایی ۷۳/۱۶ ao (۱۰): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۵۰] .

دیوان نصیری = دیوان عصمت

دیوان نطقی اردوبادی

سرایندهٔ «کشف الحقایق» . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ نطقی از او یاد نشده است .

26631– دانشگاه ۲۵۹۱/۱۶۵ : همراه «کشف الحقایق» او مؤرخ **۱۰۹۸** (ص ۷۳۳) گزیده‌ایست از سروده‌های او [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۶] .

دیوان نظام

26632– **نجف**، امیرالمؤمنین ۳۴۷ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده. **آغاز:** ذوق حسینی کوتا سرکنم فنانرا – ویران کنم به‌آهی بنیاد آسمان‌را [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

دیوان نظام استرآبادی

نظام‌الدین معمایی ، بروزگار میرعلیشیر (۸۴۴–۹۰۶) بیشتر به معما ودرروزگار صفوی بیشتر به‌قصاید درستایش ازامامان می‌پرداخته است، ودر ۹۲۱ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۱ – فرهنگ سخنوران : ۶۰۷ .

26633 – **تهران**، دکتر مفتاح ۲۶۶: نستعلیق عبدالله در **۹۶۷** ، باماده تاریخ ۹۲۰، آغاز افتاده [رؤیت] .

26634– **تهران**، دهخدا ۲۶ : نستعلیق فلان‌بن عبدالباقی حسینی، **۱۰۰۲** یا **۱۰۰۳**، قصایداست‌درستایش نوایی وکپک میرزا محمدمحسن بیتکچی وخواجه آقامیرزا . **آغاز:** اگردرعشق بتان رخنه در ایمان باشد [نسخه‌ها ۳: ۲۰] .

26635– **سپهسالار** ۳۷۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، همراه دیوان ثنایی [ف. سپهسالار ۲: ۶۸۸ و ۴: ۵۳۷] .

26636 – **مجلس** ۹۲۶۴ فهرست نشده: نستعلیق ۱۰ شعبان **۱۲۲۱** درهند، آغازافتاده: بحر کیاست گهر نخل فراست ثمر [رؤیت] .

26637 – **ملك** ۵۰۸۳/۶ : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** . ترکیب بندیست، (۳۷پ–۴۱ر) . **آغاز:** السلام‌ای سایهٔ خورشید رب‌العالمین [رؤیت] . (بنگرید : هفت بند حسن کاشی)

دیوان نظام اصفهانی = دیوان

قمری ،ص۲۴۸۷

دیوان نظام افشار

میرزا حبیب‌الله صدرالافاضل اورمی قره – آغاجی ، خوشنویس ، زنده در ۱۳۰۶ که در نگارش «المآثر» شرکت داشته و نیز سرایندهٔ «مصاب» و«مقویم» .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۰۲ – فرهنگ سخنوران : ۶۰۷ – دانشمندان آذربایجان : ۳۷۹ .

26638– **تهران**، ملی ۳۷۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، تنها یك مسمط است درستایش ناصرالدین شاه ، ۳گ ۱۵س [ف. ملی ۱: ۳۶۲] .

دیوان نظام تبریزی

نظام‌العلماء حاج میرزا محمد رفیع، که یاد

اودر «حقیقةالامر : ۷۸۲ » گذشت . که درسفر خود به‌مشهد بسال۱۳۰۱ آنرا سروده و «دیوان رضوی» نامیده است.

26639ـ تهران، ادبیات۲/۱۵۲ ج: نسخ‌پایان سفر ۱۳۰۲ (۱۸پ‌ـ۵۵ر) آغاز: حمدله.. چنین گوید ... محمد رفیع‌الحسینی الطباطبایی خادم‌العلماء المدعو به نظام العلماء [ف.ادبیات۱:۲۵۵] .

دیوان نظام‌الدین دست غیب =

دیوان دست غیب، ص۲۳۲۶ .

دیوان نظام‌علیشاه

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۲۰۴-۱۲۰۵ از نظام‌علیشاه کرمانی احمد فرزندعبدالواحد در گذشتهٔ ۱۲۴۲ یاد شده است .

26640ـ موزهٔ بریتانیا۲/ Or ۱۰۸۸۰ : نوشتهٔ ۱۲۵۲ . [نسخه‌ها ۴ :۶۷۹].

دیوان نظام قاری

محمودفرزند احمدیزدی، ازنیمهٔ سدهٔ نهم. که دیوان البسهٔ او دربرابر دیوان‌اطعمهٔ‌بسحاق در ۱۳۰۳ چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹ ـ ف . مشار : ۷۱۶ .

26641ـ تهران، پزشکی ۷/۲۳۸ : سدهٔ ۹، (۲۳۱-۲۲۴) ، ترکیب بندیست، در دیباجهٔ آن‌آمده: چون دوستان هنگام‌مشاعره‌در قافیه‌آوردن برخی ازحروف ناتوان بودندمن این ترکیب‌بندراساختم، [ف. ره‌آورد۲۲ اشعار ـ نسخه‌ها ۳:۳۳۱] .

دیوان‌نظام هروی

قاضی‌نظام‌الدین ، قاضی‌هرات ازسلطان حسین‌میرزا بایقرا (۸۴۲ ـ ۹۱۱) ، درگذشتهٔ ۹۰۰ .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۰۶ ـ فـرهنگ سخنوران: ۶۰۹ .

26642ـ تهران،سلطنتی۱۲۲۸۹(۵۸۰ ف): نستعلیق خوش زین‌الدین محمودالکاتب ، ۹۰۷ ، دارای:قصیده ، قطعه،رباعی ، آغاز: قلم که نکتهٔ وحدت بیان‌کنداول‌ـ رقم‌زندبه‌ثنای خدای عزوجل.زرین، باچهار مجلس میناتور، ۲۱۱ص ۱۳ س [ف. دکتربیانی:۳۵۱].

دیوان نظامی‌قونوی

از سرایندگان روزگار سلطان‌محمد فاتح در سدهٔ نهم، که‌به‌فارسی وعربی وترکی‌میسروده است .

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ :۸۱۷ .

26643ـ قاهره ، دارالکتب ۱۸۶ـم ادب فارسی: تعلیق‌زیبای‌پیراحمدفرزنداسکندر ۹۳۳ ، (گ۱ـ۵۰) با سروده هایی به فارسی وعربی وترکی [مخطوطات ۱ :۱۹۱] .

دیوان نظامی گنجوی

ابومحمدویس، که‌یاداودر«کلیات:۱۸۹۶» گذشت .

26644 ـ ایاصوفیا ۲۰۵۱/۱۰ (۲۰۹): باتاریخ ۷۳۰ دردفتر،همراه «دیوان اثرالدین 21432 » وجزآن . فیلم آنها در دانشگاه‌ش ۱۰۸هست [فیلمها : ۴۱۰].

26645ـ الهیات ۲۱۰ج : نستعـلیق ۸۹۶ . زدین[ف. الهیات ۱:۶۱] .

26646 ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی. Strasbourg : ۴۷۱۵: درفهرست‌آمده : اشعار نظامی‌نسخهٔ نفیس نبشتهٔ ۸۸۹ . [ایرج افشار ، نسخه ها ۴ : ۱۳۸] .

26647ـ مجلس ۲۳۲۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۲۴۱-۲۴۴ جنگ) ۱۹۸ بیت است [ف. مجلس ۸ : ۱۳] .

دیوان نظمی بهبانی

ملانظمی ، سدهٔ یازدهم . به اصفهان آمده سپس به‌شیراز رفته دریکی از مدارس بتحصیل پرداخته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۱۱ .

26648ـ مجلس ۸۹۰۲ فهرست نشده: نستعلیق علینقی فرزند عبدالقادر ، **۱۰۸۴** . دارای : مثنوی و غزل ، آغاز افتاده : آنکه خورشید فلك را نیراعظم نمود-کرداوراازکرم ناموس اکبر درزمین، ازکتابهای اهدایی‌سلطان القرائی [رؤیت] .

دیوان نظمی تبریزی

نظام‌الدین‌علی جوهـرشناس، بروزگـار اکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) به‌هندرفته است ، ومرگ اشرف‌صحبتی‌درگذشتهٔ ۱۰۸۱ را نیز رثاء گفته است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۱۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۱۱ .

26649ـ تهران، سلطان‌القرایی: تاریخ یادنشده، ۲۶۰۰ بیت ، ۱۰۸ گ [ذریعه ۹ : ۱۲۱۲] .

دیوان نظیری

ناشناخته . در تذکره ها از سه تن با این تخلص یاد شده است: قمی، مشهد، نیشابوری.

26650ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۰۰ : نستعلیق فتح‌الله فرزند محمد قاسما ، سه‌شنبهٔ نزدیك بپایان محرم **۱۰۹۱** ، بدستور گیوبیکایوزباشی‌القانی ، آغاز افتاد، [نسخه‌ها ۶۲۹:۵] .

26651 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۲۸ Or : سدهٔ **۱۱** ، [نسخه‌ها ۶۷۹:۴].

26652ـ آمل، میرزاابوالحسن‌پیشنماز آملی: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۰] .

26653ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۶ : نستعلیـق ، سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجـام افتاده .

26654ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ربعی [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۹] .

26655ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۹۵ : زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳] .

26656ـ تهران، ملی ۹/۲۶۶ـ۲۴۶: فیلم آن دردانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲] .

دیوان نظیری نیشابوری

ملامحمدحسین ،زاده درنیشابور، درگذشته درگجرات احمدآباد ۱۰۲۳ـ۱۰۲۱.

بنگرید : ذریعه ۹ :۱۲۱۳ ـ فـرهنگ سخنوران : ۶۱۱ .

26657ـ آصفیه ۱۱۱۷ دیوان: نوشتهٔ **۱۰۰۷**.[ف. آصفیه ۲۹۴:۴] .

26658 ـ آصفیه ۶۲۳ دیوان: نستعلیق زیبای محمد فرزند ملامیرحسینی الاستاذی، در **۱۰۳۳** ، زرین ، ۱۸۵ گ ۱۳ـ ۱۴س [ف . آصفیه ۵۸۳:۱] .

26659ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب B ۶۳ Spi/VI ۳۶۲۱: نستعلیق‌درجنگ نوشتهٔ **۱۰۳۶** همراه دیوان نـاظم [ف . عبدالله ۲ : ۵۲۰] .

26660ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۰۱۰ : نوشتهٔ **۱۰۳۷** ، ۳۱۱ گ ۱۶س [ف. فهمی ادهم ۲۸۳:۱] .

26661 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۷ـم

ادب فارسی: تعلیق۴ ج۱/۱۰۴۹، ۲۸۸ گ ۱۶ س [مخطوطات۱: ۱۹۱] .

26662ـ دانشگاه ۲۴۲۱: نستعلیق گویا باتصحیح خودسراینده‌در۱۰۵۴،درنسخه تواریخی اززندگی سراینده‌هست، ۲۳۷ گ۲۱ س [ف. دانشگاه ۹ :۱۰۶۴] .

26663 ـ دانشگاه ۴۸۸۷ : نستعلیق محمدقاسم حسینی ناطق ، ۲۳شوال ۱۰۵۴ در حیدرآباد ، زرین. دارای: قصیده ، ترکیب ، ترجیع به‌پیروی سعدی، غزل،رباعی، ۳۰۶ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۳۷] .

26664 ـ دانشگاه ۳۴۶۶/۱۴ : نستعلیق ۱۰۵۴ (ص۴۴۹-۴۹۳) گزیده‌ایست [ف . دانشگاه۹:۱۲۳۴].

26665ـ دانشگاه۱۰۸ : نستعلیق‌محمد قاسم‌کرمانی، ۱ ج۱/۱۰۵۶، دارای: قصیده، غزل،رباعی،رویهم ۵۵۰۰ بیت، ۲۱۴ گ۱۵س [ف. دانشگاه۲:۸۷] .

26666ـ الهیات ۱۴۸ ج : نستعلیق ۱۰۶۶، ۱۴۲ گ ۱۷س [ف. الهیات۱:۶۲].

26667 ـ تهران،سلطنتی۵۹۲ (۶۲۰ ف) : نستعلیق ، رجب ۱۰۶۹،زرین، دارای: قصیده، (مرتب) ، ترکیب، ترجیع،قطعه،غزل (مرتب) ، رباعی، آغاز: چنان‌رسیدن‌وی‌سرد ساخت دنیی را ـ که‌کرد بردل مجنون‌فسرده‌لیلی را، ۷۰۴ ص۱۴ س[ف. دکتربیانی: ۳۹۳].

26668ـ تهران ، سلطنتی ۵۸۶/۱ (۷۱۴ ف) : باتاریخ ۱۰۷۱ در پایان «دیوان آصفی» دارای: غزل (مرتب)، ترجیع،رباعی، قصاید. آغاز: اذاماشئت‌ان‌تحیی‌حیاة‌حلوة‌المحیا ـ برسوایی برآورسرزمستوری برون نه پا[ف. دکتربیانی:۵۲۸].

26669ـ دانشگاه۳۷/۲۴۶۴: نستعلیق ۱۰۶۳-۱۰۷۳(ص۲۲۸-۲۳۵)جدول‌زر [ف. دانشگاه۹:۱۲۰۷] .

26670ـ ملك ۵۲۳۴ : نستعلیق قاسم دیوانه، دررجب ۱۰۷۳ بدستور... غازی‌محمد رضا، زرین. آغاز: ای‌جلالت خلوت از اغیار تنها ساخته، ۲۵۱ گ ۱۸س[رؤیت] .

26671ـ تهران،سلطنتی ۵۹۱ (۶۲۱ ف): نستعلیق عبدالنبی، چهارشنبه۲۳ رمضان ۱۰۷۳، زرین.دارای: ترکیب،قصیده،ترجیع، غزل (مرتب)، رباعی، آغاز:ای‌جلالت‌خلوت از اغیار تنهاساخته، ۶۳۸ص۱۵ س[ف .دکتر بیانی:۳۹۴] .

26672ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۷۳ : نستعلیق ۱۰۷۴، دارای‌قصیده وغزل ، زرین [رؤیت].

26673 ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۷۴: نستعلیق سهراب ادیب فرزندآقاجان آهنگر رستمداری‌کدیری، پنجشنبهٔ ۲۶ ع ۱۰۸۲/۲، داری قصیده وغزل ، آغازافتاده[رؤیت].

26674 ـ سپهسالار ۳۸۴ : نستعلیق ۱۰۸۵ درحیدرآباد . دارای:غزل ، ترجیع ، رویهم پیرامن ۸۴۰۰ بیت،۲۴۸ گ[ف.سپهسالار ۲: ۶۸۹ و ۵۳۸:۴].

26675ـ ملك ۵۱۴۳: نستعلیق‌یوسف بهبهانی، سه‌شنبه ۱۴رمضان ۱۰۹۵ ، زرین ، دارای: غزل ، رباعی. آغاز: اذاما شئت‌أن تحیی‌حیاة‌حلوة المحیا [رؤیت] .

26676ـ مجلس ۱۴۰۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱ . دارای:غزل،رباعی، قصیده. آغاز:اذاما شئت‌ان‌تحیی حیاة‌حلوة‌المحیا. ۱۷۳ گ ۲۰س [رؤیت] .

26677ـ مجلس۲۵۱۶: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام‌افتاده، ازعنوانهاپیداست که از روی نسخهٔسراینده نوشته‌شده‌است.دارای:

قصیده ، ترکیب ، غزل ، رباعی ، [ف. مجلس ۲۰۶:۸] .

26678ـ مجلس ۱۰۸۱ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۱، دارای: قصیده، قطعه، ترکیب و ترجیع، غزل ، رباعی، رویهم پیرامن ۸۵۰۰ بیت، زرین. آغاز: ای جلالت خلوت از اغیار تنها ساخته ۹۳۹ گ ۱۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۴۴۰] .

26679 ـ تهران ، ادبیات ۴۹ ج : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده، ۷۷ گ ۲۰ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۷۶] .

26680 ـ دانشگاه ۵۳۳۴ : نستعلیق هندی، سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده، ۱۹۵ گ ۷ س [ف، دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۷].

26681ـ تهران، ملی ۱۲۷ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ ،آغاز و انجام افتاده ، دارای: قصیده ، ترکیب، ترجیع، مرثیه، غزل، رباعی، ۱۴۴ ص ۱۹ س [نسخه‌ها ۴: ۲۷۴] .

26682ـ تهران، ملی ۷۷۷ف : شکسته نستعلیق خوش گویا سدهٔ ۱۱، آغاز افتاده، دارای: قصیده و غزل و ترجیع بند و رباعی، ۲۲۰ گ ۲۰ س [ف. ملی ۲: ۳۰۲].

26683ـ رضوی ۵۸۶ ادبیات (۴۷۸۰): نستعلیق هند از سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام نونویس [ف . رضوی ۷: ۵۳۲] .

26684ـ رضوی ۵۸۷ ادبیات (۴۷۸۱): نستعلیق هند از پایان سدهٔ ۱۱. دارای: قصیده، ترکیب، ترجیع ، غزل. آغاز و انجام افتاده .

26685ـ رضوی ۵۸۸ ادبیات (۶۵۵۶): نستعلیق هند ، اواخر سدهٔ ۱۱. تنها غزلهای اوست، انجام افتاده [ف. رضوی ۷: ۵۳۳].

26686ـ رضوی ۲/ ۹۶۲ (۴۹۵۱): نستعلیق خوش شکرالله ایموری، نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱. زرین ، (ص ۳ـ ۵۹۰) هامش سپس متن [ف. رضوی ۷ : ۷۹۶] .

26687ـ تهران، سلطنتی، شماره ندارد (۶۲۲ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آشفتگی دارد، زرین، ۲۰۰ ص ۱۶ س [ف . دکتر بیانی : ۳۹۵] .

26688ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۶۳ A ۷۵۲۹ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۱. [ف. عبدالله ۲: ۵۲۰].

26689ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۳۶ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱، زرین، باسرگذشت او در آغاز .

26690ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۸۸ : سدهٔ ۱۱. شاید بیش ازده هزار بیت داشته باشد، ۵۵۰ ص ۱۵ بیت آغاز: اذماشئتان تحیاحیاة حلوةالمحیا [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

26691ـ تهران، ادبیات ۱۰۵ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲، آغاز و انجام افتاده [ف. ادبیات ۲: ۲۱] .

26692 ـ تهران ، ملی ۱۲۷ فهرست نشده : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، گزیده‌ایست آمیخته، ۹۱ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۴: ۲۷۴].

26693ـ تهران، ملی ۷۶۷ف: نستعلیق گویا سدهٔ ۱۲، دارای غزل و مرثیه و ترجیع بند، ۱۸۱ گ ۱۵ س [ف. ملی ۲: ۲۹۵].

26694 ـ مجلس ۲۵۱۷ : نستعلیق ترکستانی سدهٔ ۱۲، آغاز و انجام افتاده. دارای: غزل، قصیده ، ترکیب، قطعه، رباعی [ف. مجلس ۸ : ۲۰۷] .

26695 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۶۳ ۵۶۳۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۵۱۹].

26696ـ تهران، ملی ۷۷۲ف: نستعلیق خوش گویا سدهٔ ۱۳، گزیده‌ای از سروده‌های اوست

پیرامن هزار بیت، ۴۶گ ۱۵ س [ف. ملی۲: ۲۹۸].

26697_ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۷۸۲، ۸۷۱ دیو: نستعلیق و شکستهٔ میانهٔ سدهٔ ۱۳، غزلهای اوست، ۱۹۲ گ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۶۰].

26698_ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۷۸۲، ۸۷۱ دیو (۲): نستعلیق رام سکه رای زاده، پایان سدهٔ ۱۳، ۲۷۰ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۱۰۶].

26699_ رضوی ۴۶ ادبیات: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده، ۵۷گ ۱۴ س [ف. رضوی ۳: ۱۷۲].

26700 _ تبریز، ملی ۳۶۶۴: تاریخ یاد نشده، نسخهٔ گرانبها [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

26701_ بنگال، آسیایی ۱۳۷ دیوان (۴۲۴): نستعلیق، تاریخ یادنشده.

26702_ بنگال، آسیایی ۱۳۸ (۶۰۱): شکسته، تاریخ یاد نشده.

26703_ بنگال، آسیایی ۱۳۹ دیوان (۱۰۶۱): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۱: ۱۱۶].

26704 _ آصفیه ۶۲۳ دیوان: تاریخ یاد نشد [ف. آصفیه ۳: ۲۹۶].

26705 _ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶۳۸/ ۲۳۱۵: تاریخ یاد نشده.

26706_ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶۳۸/۲۳۱۵: تاریخ یاد نشده دارای: غزل و رباعی.

26707_ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۱۶: نیز تاریخ یاد نشده. آغاز و انجام افتاده.

26708_ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۱۰/۵۷۲۹: آغاز و انجام افتاده، دارای ۱۴۵ رباعی که در چاپی نیست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۳].

دیوان شاه نعمت‌الله

نعمت‌الله ولی فرزند میرعبدالله، که یاد او در «تفسیر آیت کل شیء هالك: ۲۵» گذشت. با تخلص نعمت‌الله، سید، در تهران ۱۲۷۶ و پس از آن چند بار چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۱۵ _ فرهنگ سخنوران: ۶۱۲ _ ف. مشار: ۷۳۸.

26709_ ملك ۵۲۹۸/۱: نستعلیق شیخ السلام فرزند حسین فرزند علی کاتب، یکشنبهٔ غرهٔ ذیحجهٔ ۸۶۰. دارای: قصیده، غزل، قطعه، ترجیع، رباعی، ضمن «کلیات 12569» او [رؤیت].

26710_ مدینه، عارف حکمت ۱۸۶: نوشتهٔ ۸۷۸، ۱۱۱ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۷].

26711 _ رضوی ۵۹۰ ادبیات (۴۶۷۹): نستعلیق کهن از سدهٔ ۹، با نشانهٔ: وله مدظله، وصحح بخطه الشریف. آغاز و انجام افتاده، غزلهاست از الف تا یاء [ف. رضوی ۷: ۵۳۴].

26712_ تهران، سلطنتی ۱۲۴۵ (۴۹۴ ف): نستعلیق ۹۵۱، زرین، دارای: دیباجه به نثر وعربی، قصیده، قطعه، ترجیع، مستزاد، غزل (مرتب)، مثنوی، بازقطعه، رباعی، تك بیت. آغاز: الحمدلله الذی عین الاعیان ... خوش بگو ای یاد بسم‌الله بگو _ هرچه میجویی ز بسم‌الله بجو، ۹۰۲ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۲۵۱].

26713 _ دانشگاه ۵۳۴۶: نستعلیق چهارشنبه ۲۹ ذیحجهٔ ۹۹۰، در پایان در ۵ صفحه قصیدهٔ مولانا نظام است، ۴۵۹ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۱].

26714ـ سنا ۶مج فهرست نشده: سدهٔ **۱۰** سروده‌هاییست از او همراه چندگفتار نثری از او. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۴۹۷ هست [یادداشتهای آقای دانش پژوه].

26715ـ **مجلس** ۲۴۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** با یادداشت ۱۰۶۸، آغاز وانجام افتاده، دارای: قطعه ورباعی وغزل وترکیب‌بند، رویهم ۴۵۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۱۳۸].

26716ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۱: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۲].

26717ـ **دانشگاه** ۵۱۰۹/۱: نستعلیق لادمحمد قرشی هاشمی خطیب نوساری، در **۱۰۰۹** (۲ر-۱۲۳ پ) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۵].

26718ـ **دانشگاه** ۴۶۹۵/۲: نستعلیق **۱۰۸۷** (گ ۱۶۳-۱۸۲)، دارای: غزل، ترکیب [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۲].

26719ـ **تهران**، سلطنتی ۳۹۰ (۴۹۵ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین. دارای: غزل (مرتب) قصیده، ترجیع، قطعه، رباعی، تک بیت.
آغاز: جام گیتی نماست سیدما ـ جان وجانان ماست سیدما، ۸۱۲ ص ۱۷ س [ف. دکتر بیانی: ۲۵۲].

26720ـ **ملك** ۵۳۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده. دارای: غزل با دوتخلص نعمت‌الله وسید، ۲۷۷ گ ۱۵ س [رؤیت].

26721ـ **ملك**. ۴۲۶۲/۱۲: نستعلیق محمدجعفر فرزند افتخار خان نعمت اللهی با تاریخ **۱۱۱۱** در «کلیات» او (۶۳۶ پ - ۶۹۳ر). دارای: مثنوی، غزل، رباعی درهم آمیخته. پیرامن ۹۰۰ بیت. [رؤیت].

26722ـ **ملك** ۴۹۳۷/۶: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۲** (۲۰۵ر-۲۱۷ر) ومتن وهامش، گزیده‌ایست ازچند مثنوی وغزلهای او [رؤیت].

26723ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، سه برگ آغاز نونویس [نسخه‌ها ۲: ۷۸].

26724ـ **تبریز**، ملی ۲۹۲۳: درجنگ مؤرخ **۱۲۰۶**، ترجیع‌بند ومناجات اوست [ف. ملی ۱: ۳۶۶].

26725ـ **مجلس** ۲۴۳۸: شکسته نستعلیق درویش نصرالله، **۱۲۳۵**، آغاز وانجام افتاده، دارای: غزل و ترکیب‌بند وقطعه ورباعی، رویهم ۶۳۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۳۹].

26726ـ **مجلس** ۲۴۳۹: نستعلیق، **۱۲۴۰**، دارای ۳۰۰۰ بیت غزل [ف. مجلس ۸: ۱۴۰].

26727ـ **رضوی** ۵۸۹ ادبیات (۴۶۷۸): نسخ خوش ذیقعدهٔ **۱۲۵۲** برای خانلر میرزا حاکم یزد. دیوان کامل است [ف. رضوی ۷: ۵۳۳].

26728ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۹۳: نوشتهٔ **۱۲۷۳** «قصیده» ایست ۳۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۱].

26729ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۷۰: نستعلیق درویش نصرالله، در **۱۲۷۴**، باسرگذشت او [رؤیت].

26730ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۹۴: نوشتهٔ عبدالقادر **۱۲۷۷**، «قصیده» ایست ۴ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۱].

26731ـ **سپهسالار** ۱۵۲ یا ۱۵۱: نستعلیق اسماعیل فرزند حاجی مقیم سمنانی سرخه‌یی، درمدرسهٔ صدرتهران، **۱۲۷۸**. دریك جنگ [ف. سپهسالار ۴: ۵۴۳].

26732ـ **تهران**، ملی ۵۶۷/۱۰ ف: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۸۷** دردفتر (ص ۵۵۱ - ۵۵۶) غزلهایی از اوست [ف. ملی ۲: ۶۲].

26733ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۳۹: نسخ خوب سیدمحمدحسینی برغانی، ۱۳ صفر

۱۲۹۶، گزیدهٔ ایست، ۷۸ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

26734ـ ملك ۴/ ۵۵۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (۱۳۱ر- ۱۳۸ پ متن وهامش)، غزلهاست [رؤیت].

26735ـ ملك ۵۵۵۰ : نسخ سدهٔ ۱۳. دارای: ترجیع، قطعه، غزل بادو تخلص، رباعی ۲۶۴ گ ۱۴ س [رؤیت].

26736 ـ تهران، دهخدا ۱ /۱۷۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، بایادداشت ۱۳۴۵ . غزلهای اوست باتخلص سید [نسخه‌ها ۳ :۴۷].

26737ـ تهران، اصغر مهدوی ۵۴ : نستعلیق علیرضای حسینی کرمانی، سدهٔ ۱۳، [نسخه‌ها ۲: ۷۸].

26738ـ تهران، ادبیات ۱۶۸ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات ۳ : ۱۶].

26739ـ مجلس ۲۴۴۰: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، زرین، دارای: غزل و مثنوی وقطعه و رباعی، رویهم ۸۷۵۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۱۴۰].

26740ـ الهیات ۱۹/ ۱۷۲ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴، ترجیع بندیست (۱۸۱پ-۱۸۲پ) [ف. الهیات ۱: ۱۳۸].

26741ـ سپهسالار ۳/ ۷۵۰۵: نوشتهٔ ۶ع ۲/ ۱۳۰۱، ترجیع بندیست [ف. سپهسالار ۳: ۴۳۱].

26742ـ مجلس ۸۹۹۶ فهرست نشده: همراه چند گفتار عرفانی او [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

26743ـ مجلس ۳۶۹: نستعلیق، تاریخ یادنشده، دارای: غزل، مثنوی. **آغاز**: ابتدا کردم بنام آن یکی [ف. مجلس ۲: ۲۱۷].

26744ـ آصفیه ۱۲۹۵ تصوف: نستعلیق عبدالعلی نعمت‌اللهی، ۴۷۸ گ ۱۷ س [ف. آصفیه ۱ : ۵۸۶].

26745ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۱۳: تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام «قصیده» یادشده، ۲۵۲، ۲ ص [مخطوطات. سرفراز علی: ۸۱].

دیوان نعمتخان عالی

میرزا محمدشیرازی، متخلص به‌عالی، ملقب از اورنگ زیب‌عالمگیر (۱۰۶۹-۱۱۱۸) در ۱۱۰۴ به‌نعمتخان، سپس ازشاه‌عالم‌محمد بهادر شاه پسر اورنگ‌زیب به‌دانشمندخان. درگذشتهٔ ۱۱۲۰ یا ۱۱۲۱. درکانپور ۱۹۲۴م ولکهنو وهند ۱۲۹۸ق چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۶ (عالی) و ۱۲۱۴ (نعمت‌خان)- فرهنگ‌سخنوران: ۳۷۳ (عالی). ف. مشار: ۷۶۱ (دیوان).

26746ـ آصفیه ۱۱۹۱ دیوان: نوشته پیرامن ۱۱۵۰ [ف. آصفیه ۴: ۲۹۴].

26747ـ آصفیه ۸۶۳ دیوان: نوشتهٔ ۱۱۶۹ [ف. آصفیه ۳: ۲۸۸].

26748ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A ۱۸۵ pi VI ۱۲۸۱ (۵۵۱ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲. کلیات اوست [ف. عبدالله ۲: ۳۸۵].

26749ـ آصفیه ۸۲۱ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۹۶].

26750ـ بادلیان ۱۱۵۸ اوزلی ۲۵۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۷۸ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۵۲ هست [فیلمها : ۱۰۰].

دیوان ملانعیم

میرزا نعیم سدهی اصفهانی از گروه بابیان درگذشتهٔ ۱۲۷۲ . که یاد اودرمسمط: ۱۷۵۶،

گذشت .

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۶۱۳-ادبیات براون: ۱۴۳ .

26751ـ دانشگاه ۴۶۷۴: نستعلیق ۱ ع ۱۴/۱۳۴۴ . درسه‌بخش، ترجیع بند درتوحید وملحمه واثبات دین بروش‌بهایی. درآن‌آمده: هر که اوملت‌بهایی یافت ـ ازهمه‌عیبهارهایی‌یافت **آغاز:** نحمدالله‌قائماً بالذات ـ مالك‌الملك محیی الاموات ، ۱۳۵ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۵] .

26752ـ ملك ۶۲۲۸: نستعلیق آغاز سدۀ **۱۴** ، **آغاز:** فرجوانی‌گرفت طفل رضیع بهار ـ لب‌زلبن شست باز شکوفۀ شیرخوار، ۷۶ گ ۱۰ س[رؤیت] .

26753 ـ همـدان، کتابخانۀ غـرب ۴۷۱۳/۱: سروده‌هاییست ازاودردفتری‌همراه «کواکب‌الدریۀ» آیتی [ف. دکترمقصود].

دیوان نعیمی استرآبادی

فضل‌الله‌فرزندابومحمدعبدالرحمان‌جلال‌ـ الدین حروفی (۷۴۱ـ کشته ۷۹۶) که‌یاد اودر «جاودان نامه : ۱۱۱۱» گذشت .

26754 ـ مجلس ۸۴۲۱/۲ فهرست نشده : دردفترمؤرخ **۸۶۸** . یك‌ترجیع‌بنداست [رؤیت] .

26755ـ سنا ۳۶۳/۱: نستعلیق‌سلطان محمد، ۱۰ محرم **۹۱۰** برای‌امیرمحمدتمن‌نویسنده نویسنده شاید سلطان‌محمدخندان‌هروی‌یاسلطان محمدنورهروی باشد[نسخه‌ها ۶: ۵۶۹] .

26756 ـ استانبول، امیرعلی ۹۸۹: نوشتۀ **۱۲۰۹**، ۴۰ص۱۵س. فیلم آن‌درتهران نزد دکترصادق کیاهست[مجلۀ ادبیات س۲ش: ۲: ۵۰ وذریعه ۹: ۱۲۱۷] .

26757ـ قاهره، دارالکتب۱۷۲م‌ادب فارسی: درمجموعه‌ای بی‌تاریخ(گ۶۸ ـ۷۱) ، گزیده‌ای از سروده‌های از او. درفهرست‌آمده کلمات مولانانعیمی‌لعله السید فضل‌الله. **آغاز :** داریم نشان بی نشانی ـ دانیم زبان بی‌زبـانی [مخطوطات۲: ۶۵] .

دیوان نفسی

عمرفرزند عبدالله‌ترك ، کشته‌در۱۰۴۴ .

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۸۱۷ .

26758ـ قاهره، دارالکتب۱۴۴ادب فارسی طلعت: تعلیق، بی‌تاریخ (گ۱ـ۴۳)۱۹ س [مخطوطات۱: ۱۹۲] .

26759ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی(۳۰۸۰) ۲/ ۷۰: سدۀ **۱۱** ، دارای : غزل ورباعی [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۳۳] .

26760ـ مدینه، عارف حکمة ۱۴۰ و ۲۳۸: دونسخه است[نسخه‌ها ۵: ۴۸۶] .

دیوان نقش

حاج محمد ابراهیم. درتذکره‌هایی‌که در دسترس بود از اونشانی نیافتم.

26761ـ دانشگاه ۲۶۰۴/۱: نستعلیق سدۀ **۱۳**(ص۱ـ۲۸) نزدیك ۷۷۰ بیت وبیشترغزل است [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۵۸].

دیوان نقی

ناشناخته .

26762 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۹۹/۱: نستعلیق‌سدۀ **۱۲** ، دارای: قصیده ، غزل ، رباعی[نسخه‌ها۵: ۶۴۸].

دیوان نقی کمره‌ای

زین‌الدین‌علینقی‌فرزندابوالعلا محمدهاشم طغایی‌فراهانی‌شیرازی‌اصفهانی(۹۵۸ـ ۱۰۶۰) قاضی شیرازبروزگارشاه‌صفی(۱۰۳۸ـ۱۰۵۲)

وشیخ‌الاسلام اصفهان بروزگار شاه‌عباس (۱۰۵۲-۱۰۷۷)، که یاد اودر «امانت: ۸۹۲» گذشت.
گویا در این مورد خلطی شده، تقی کمره‌ای سراینده جزفقیه و شیخ الاسلام باشد.

26763ـ **ملك** ۵۵۲۸ : نسخ روزگار سراینده ۱۷ رمضان **۱۰۳۹** در چهار ستون. دارای: قصیده، ترکیب، مرثیه، غزل، رباعی، معما، تواریخ، فتحنامه، پهلویات، ۷۷ گ ۲۹ س. **آغاز:** چو خفتگان احد درصباح روز نشور [رؤیت].

26764ـ **سپهسالار** ۱۸۴ : نستعلیق خوب محمد جعفر فرزند عنایت‌الله شیرازی، **۱۰۴۹**، زرین، ۲۱۷ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۴۱ و ۴: ۵۳۹].

26765ـ **رضوی** ۱۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** گزیده‌ایست درپیرامن ۹۰۰ بیت در یك سفینه [ف. رضوی ۷: ۵۸۵].

26766ـ **ملك** ۱/۵۳۸۹ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، (۱ر-۱۴۶ متن)، بادیباجه‌ای به‌نثر که بنام امامقلی‌خان ساخته‌شده، سپس: قصیده، غزل، قطعه، تواریخ، معما، رباعی [رؤیت].

26767 ـ **عبدالحسین بیات:** پیرامن نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، ۳۴۰۰ بیت [نسخه‌ها ۶: ۷۲].

26768ـ **دانشگاه** ۲۵۹۵ : نستعلیق خود سراینده، سدهٔ **۱۱**، دارای: قصیده و ماده‌تاریخ وغزل ورباعی. نزدیك به ۴۹۵۰ بیت بادیباجه‌ای به‌نثر، آغاز در دیباجه افتاده. **آغاز:** (پس از دیباجه) از پی رؤیت فرخندهٔ تو نودبصر، ۲۰۹ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۳۸].

26769ـ **مجلس** ۸۹۷۸ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز افتاده، دارای: قصیده، غزل، قطعه، زرین، اهدایی سلطان‌القرائی [رؤیت].

26770ـ **دانشگاه** ۱۴/۲۴۷۳ : نستعلیق، سدهٔ **۱۲** (ص ۱۴۲) غزلیات و قصاید است [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲].

26771ـ **مجلس** ۲۵۱۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲**، زرین، دارای: غزل، قصیده، ترکیب، غزل، رویهم ۳۴۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۰۸]

26772 **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۵۴/۱۴۹: آغاز سدهٔ **۱۳**، دارای: غزل ورباعی وترکیب [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۳۴].

26773ـ **مجلس** ۲۶۸۶/۱ : شکسته نستعلیق غلامعلی تبریزی متخلص به عالی، **۱۳۳۶** (ص ۱-۲۲۸) [ف. مجلس ۸: ۴۵۶].

دیوان نقیب شیرازی

حاج‌میرزا احمد، که یاد اودر «ده باب: ۱۶۰۹» گذشت.

26774ـ **مجلس** ۱۰۸۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** گویا از دید سراینده گذشته‌باشد، بادیباجه‌ای در سرگذشت او، سپس: قصیده، غزل، مرثیه، مسمط، بهاریه، هفت‌بند، ده‌باب، ۱۵۴ گ ۲۳ س [ف. مجلس ۳: ۴۴۲].

26775ـ **دانشگاه** ۲۷۰۰ : نستعلیق **۱۲۹۰**، بادیباجه‌ای درسرگذشت او، ۱۰۹ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۱].

26776ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۹ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بادیباجه‌ای درسرگذشت او، دارای: قصیده، مسمط، ترجیع، مثنوی، ده‌باب [ف. ادبیات ۲: ۲۱].

26777ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۲۵: نستعلیق بسیار خوب، ۱۸ ج ۱/**۱۳۱۳**، سروده‌هایی ازوست، ۲۱ س ۱۴ س.

26778ـ **اصفهان،** عمومی۱۱۵۲۴ : نستعلیق خوش‌ج ۱/**۱۳۱۳**، گردآوری‌بدستور ظل‌السلطان، ۱۷۳ص ۱۵س [ف. دکترمقصود ۱:۶و۷].

26779 ـ **دانشگاه** ۳۹۵۴ : شکسته نستعلیق حاج احمدحسینی امام‌جمعهٔ شیروانی طوسی، **۱۳۵۶**، دارای:مثنوی ده‌دفتر وقصیده وغزل بادیباچه‌ای درسرگذشت او[ف.دانشگاه ۱۲: ۲۹۵۳] .

26780 ـ **دانشگاه** ۴۴۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دارای: ترجیع‌بند ومسمط درستایش ناصرالدین‌شاه ، ۱۳گ۶س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۰۷] .

26781ـ **اصفهان،** عمومی ۱۱۵۲۶ : نسخ‌خوب ، تاریخ‌یادنشده، ۲۹۲ص۱۴ س[ف. دکترمقصود ۱:۷].

دیوان نوای شیرازی

حیدرعلی فرزندمحمد مهدی‌آسوده،ملقب به تاج الشعراء ، پایان سدهٔ سیزدهم و آغاز چهاردهم .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۲۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۱۶ .

26782ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۱۵۱ : نستعلیق‌میرزانصرالله‌خان‌حقانی‌مستوفی‌قورخانه، ع۱۶/**۱۲۹۸**،ازروی‌نسخهٔسراینده، گزیده‌ایست [رؤیت] .

26783ـ **شیراز،** آقای‌فروردین: نوشتهٔ آسوده ، سدهٔ**۱۳**-**۱۴**؟ [نسخه‌ها۵ :۲۷۸].

26784ـ**رضوی**۵۹۱ادبیات (۴۷۸۶): نستعلیق روزگار سراینده ذیحجهٔ **۱۳۱۵** . در ستایش وهجو پیرامن دوهزاربیت [ف . رضوی ۵۳۵:۷] .

26785 ـ **شیراز** ، آقای فروردین : نستعلیق ۲۱محرم**۱۳۳۰**[نسخه‌ها۵:۲۷۸].

دیوان نوای کاشانی

درویش‌حسین ، سدهٔ سیزدهم، جهانگردی کرده درتبریز زیسته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۲۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۱۶ـمجمع‌الفصحا۲: ۵۲۷.

26786ـ **مجلس** ۹۳۰۸ فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت خرید نسخه به سه‌هزار دیناردر۱۳۱۷، آغازافتاده،سپس‌دیوان صاحب علی‌آبادی [رؤیت].

دیوان نواب تهرانی

آقا میرزا محمد ابراهیم بدایع‌نگار، سدهٔ سیزدهم.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۶۱۷.

26787ـ **دانشگاه**۳۵۶۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** ، زرین،مثنویست درآغاز وانجام‌نسخه‌نام سراینده آمده است،۱۸گ۱۶ س[ف .دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۶] .

دیوان نوازش

ناشناخته . درذریعه۹:۱۲۲۶ و فرهنگ سخنوران: ۶۱۸ ازنوازش لکهنوی حسین‌خان فرزند حسینعلی فرزند محمد ناصر یاد شده است .

26788ـ **آصفیه**۱۲۳۵ دیوان:تاریخ ونشانی یاد نشده [ف. آصفیه ۴:۲۹۴].

دیوان نوایی = دیوان فانی

دیوان نوربخش خراسانی

سید محمد فرزند محمد (قاین ۷۹۵ ـ ۸۶۹)که یاد او در «تفسیرآیهٔفمن کان‌یرجوا: ۲۳»گذشت. یکبار بکوشش‌دکترجوادنوربخش و باردیگربنام «حقایق‌المحبةفی‌دقایق‌الوحدة»

بسال ۱۳۸۰ق چاپ شده‌است .

26789ـ **ملك** ۴۱۹۰/۱۵و۴ : نستعلیق محمد فرزند غیاث‌الدین نوربخشی ع۲/**۸۷۶** (پایان‌دفتر بهمین‌خامه) (۶۴ب-۶۶ب) و(۱۱۹ر ۱۲۴پ) [رؤیت] .

26790 ـ **پاریس** ۳۶۸/۵ف: باتاریخ **۸۸۹** در دفتر . همراه «اورادفتحیة»او،رباعیات اوست. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها :۵۹۲] .

دیوان نورس

عبدالرزاق . درذریعه ۹: ۱۲۳۰ ازاو یاد نشده و در فرهنگ سخنوران : ۶۱۹ از میرزا عبدالقادر نورس شهرسبزی یاد شده‌است.

26791ـ **مدینه**، عارف حکمة ۲۴۳ : [نسخه‌ها۵:۴۸۶].

دیوان نورس دماوندی

محمدحسین، که درسدهٔ یازدهم در اصفهان میزیسته است.

بنگرید:ذریعه۹: ۱۲۳۰ـفرهنگ‌سخنوران ۶۱۹ .

26792 ـ **دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۶۶ : مجموعهٔ آقا محمد معینا اردوبادی‌مؤرخ **۱۱۰۴** گزیده‌ایست (ص۷۳۰-۷۳۳ متن‌وهامش)[ف. دانشگاه ۹:۱۴۰۶] .

دیوان نورعلیشاه

محمدعلی طبسی اصفهانی(م۱۲۱۲)که‌یاد او در«آیةالنور: ۱۰۱۶»گذشت . بادو تخلص نور در دیوان یکم ونورعلیشاه در دیوان دوم. دیوان اوچندبارچاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳۱ ـ فرهنگ سخنوران :۶۱۸.

26793ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۸۲: نستعلیق عباس فرزند محمدهادی حسینی(میرزا عباس پاقلعه‌ای خاتون آبادی، نعمت اللهی) **۱۲۱۲**، ۲۳۶ ص ۱۴ س [ف. دکتر مقصود۱: ۱۰۴] .

26794ـ **مجلس** ۱۱۵۸/۱: نسخ‌محمد علی‌فرزند سیدعرب ، **۱۲۳۱** در«کلیات»او(ص ۱-۲۰۳) و (ص۳۵۶-۳۵۸) دارای : غزل ، رباعی، قصیده[ف. مجلس۳:۶۰۴] .

26795ـ **دانشگاه** ۱۹۵/۱ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۳۳** (گ۱-۱۰۰). دارای : غزل، رباعی، ترجیع[ف. دانشگاه۲:۸۹].

26796ـ **تبریز**، ملی ۲۷۴۲: نوشتهٔ **۱۲۵۶** همراه دیوان همسرش‌حیاتی[نسخه‌ها۴: ۲۹۵] .

26797 ـ**سپهسالار** ۱۳۸/۱:نستعلیق **۱۲۵۶**، آغاز افتاده [ف. سپهسالار۲ :۶۹۵و ۵۴۰:۴] .

26798ـ **تبریز**، ملی۲۷۴۲ : نوشتهٔ **۱۲۵۶**، همراه دیوان‌همسرش(حیاتی‌کرمانی) [نسخه‌ها۴:۲۹۵].

26799ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱۳۶ : نستعلیق‌محمد علی‌فرزندمحمد صادق تبریزی ، آدینهٔ ۳ محرم **۱۲۵۹** [رؤیت].

26800 ـ **ملك** ۶۲۶۲/۳ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۲۷۳** دردفتر. دارای‌غزلهابا تخلص نورعلی [رؤیت] .

26801ـ **تبریز**، ملی۲۹۰۰ :درجنگ مؤرخ **۱۲۸۰** ،کامل وبیشتر ازنسخهٔ چاپ میر کمالی[ف. ملی تبریز۱:۳۶۴] .

26802ـ**رضوی** ۵۹۶ادبیات(۴۷۸۷): نستعلیق علی‌لنجانی **۱۲۸۱** باسرلوح اکلیلی [ف. رضوی۷ :۵۳۹].

26803 ـ **دانشگاه** ۳۳۵۴/۱ : نسخ

ابوالقاسم فرزند محمدحسین خوانساری خوشنویس ۲۷ شوال **۱۲۸۳**، غزل و ترجیع است (۱پ-۹۰ر) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۷].

26804- **رضوی** ۵۹۸ ادبیات (۴۷۸۹): نستعلیق محمد اسماعیل نایینی ۷ شوال **۱۲۸۴** درپیرامن دوهزار بیت غزل و ترجیع و رباعی است [ف. رضوی ۷: ۵۳۹].

26805- **ملك** ۵۵۳۶: نستعلیق حسن فرزند اسدالله تهرانی، ۲۲ شوال **۱۲۹۷**، همراه «آیت‌النور» او، دارای: غزل با دو تخلص نور و نورعلیشاه. **آغاز**: ای‌نام خوشت جوهر شمشیر زبانها [رؤیت].

26806- **مجلس** ۴۰۶۰: نستعلیق سدۀ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۱۷۶ گ ۱۵ س [رؤیت].

26807- **ملك** ۸/۵۰۰۵: نستعلیق سدۀ **۱۳** (۲۲۰پ-۲۳۹ر). دارای: غزل، ترجیع. **آغاز**: ای نام خوشت جوهر شمشیر زبانها [رؤیت].

26808- **ملك** ۵۸۲۷: نستعلیق سدۀ **۱۳** متن و هامش، غزلهای اوست. آغاز و میانه و انجام افتاده [رؤیت].

26809- **مجلس** ۲۶۲۰: شکسته نستعلیق وهاب شیرازی، اواخر سدۀ **۱۳**، دارای: غزل، رباعی، ترجیع بند. ذدین. **آغاز**: پس از سپاس خدا و ثنای پیغمبر، ۳۰۲ ص ۱۳ س [ف. مجلس ۸: ۳۶۴].

26810- **آقای کاظم مدیر شانه‌چی**: شکسته نستعلیق سدۀ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۵۸۶].

26811- **رضوی** ۵۹۹ (۸۳۷۳): نستعلیق تحریری سدۀ **۱۳**، پیرامن دوهزار بیت غزل و ترجیع است [ف. رضوی ۷: ۵۴۰].

26812- **تهران**، ملی ۱۶۶ف: شکسته نستعلیق شاید سدۀ **۱۳**، غزلهای اوست. **آغاز**: ای‌نام خوشت جوهر شمشیر زبانها، ۸۶ گ ۱۳ س [ف. ملی ۲: ۱۶۷].

26813- **تهران**، ملی ۷۱۶ف: شکسته نستعلیق گویا سدۀ **۱۳**، دیوان غزلهای اوست **آغاز**: ای‌نام خوشت جوهر شمشیر زبانها، ۱۰۴ گ ۹ س [ف. ملی ۲: ۲۲۲].

26814- **تهران**، ملی ۷۴۱ف: نستعلیق خوش گویا سدۀ **۱۳**، دارای: غزل، ترکیب‌بند، رباعی آغاز برابر همان دو نسخۀ ملی، ۱۰۲ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲: ۲۶۲].

26815- **موزۀ بریتانیا** Or ۱۱۹۷۰: سدۀ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

26816 - **مجلس** ۸۶۴۳/۱ فهرست نشده: در «کلیات» او نوشتۀ **۱۳۰۳**. **آغاز**: ای‌نام خوشت شمشیر زبانها [رؤیت].

26817- **دانشگاه** ۲۲۲۱: نستعلیق علیرضا سپاهانی **۱۳۰۷**، ۹۸ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۹: ۸۹۴].

26818 - **سپهسالار** ۷۲۰۲/۱: نستعلیق عیسی نایینی فرزند عبدالله‌خان سرهنگ فرزند محمد تقی شهید درع ۲/ **۱۳۱۰**. (۱۱۲ پ) [ف. سپهسالار ۲: ۶۹۵ و ۴: ۵۴۰].

56819- **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۵۲۸: نوشتۀ عباس فرزند محمدهادی حسینی **۱۳۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۳۱۷].

26820- **رضوی** ۵۹۷ ادبیات (۴۷۸۸): نستعلیق تحریری محمد بروجردی **۱۳۳۵** پیرامن دوهزار بیت [ف. رضوی ۷: ۵۳۹].

26821- **مجلس** ۴۴۵۷: نستعلیق شمس‌الدین فرزند محمد علی حقی تبریزی، ۱۵ اردیبهشت **۱۳۰۹** خ [رؤیت].

26822- **دانشگاه** ۲۷۷۹: نستعلیق سدۀ

۱۴ ، ۱۱۳ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۸] .

26823ـ مجلس ۳۹۱ : نستعلیق‌تاریخ یاد نشده، زرین. دارای:مثنوی، غزل. آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ سرعلم حمدعلی عظیم [ف. مجلس۲:۲۲۹] .

دیوان نوری

26824ـ بنگال، آسیایی ۱/۵۶ ao (۱۴۰۸) : شکسته، باتاریخ۱۱۷۹دردفتر[ف. بنگال : ۱۳۷] .

دیوان نوری اصفهانی

قاضی نورالدین محمد،شاه عباس (۹۹۵ـ۱۰۳۷) را ستایش‌کرده وملقب‌به چهار بوده و در ۱۰۰۰ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹:۱۲۳۳ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۲۰ـکشف‌الظنون ۱: (دیوان) .

26825ـرضوی ۶۰۰ادبیات (۴۷۹۰): نستعلیق نصیر محمد۱۰۲۶پیرامن هشتصد بیت قطعه وغزل‌ورباعی‌است. آغاز: بکام دل بنشینم‌در حریم‌وصال ـ زهی‌سپاس خداوند‌بر‌سلامت حال [ف . رضوی ۷ : ۵۴۰] .

26826ـ ملك۲/۵۳۸۹: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱(۱ر ـ۹۹پ هامش) . دارای:قصیده و ستایش شاه‌عباس، غزل باتخلص نوری،رباعیات [رؤیت] .

26827ـ عبدالحسین‌بیات ۲ مج : پیرامن سدهٔ۱۱ ، دارای:قصیده وغزل تاحرف ش ، زرین آغاز: گهی‌که چشم‌تودرخانهٔ‌کمال آید ـ شکست در... [نسخه‌ها ۶:۶۸] .

26828ـ دانشگاه ۹/۲۴۶۶: نستعلیق عبدالصمد فرزند حاجی ابوطالب ۱۱۰۹ (ص ۳۲۲ـ۳۲۴) شعرهایی است ازو[ف. دانشگاه ۹:۱۲۳۴] .

26829ـ آصفیه۶۲۱دیوان: نستعلیق، ۱۲۴۹ ، ۵۴ گ۱۵ س. آغاز: زتیغ عشق‌بود خون ما بگردن‌ما ـ بروزحشر بود دست مابدامن ما [ف. آصفیه۱: ۵۸۷ و۳:۲۹۶] .

دیوان نوعی

در ذریعه۹: ۱۲۳۵ ـ ۱۲۳۶ از نوعی خبوشانی ، نوعی‌زاده‌گویا ترك، نوعی ساوجی یاد شده است.

26830ـ مدینه، عارف‌حکمة ۱۹۲ : نوشته ۱۱۹۵، ۱۲۰ گ[نسخه‌ها۵:۴۸۹].

26831ـ بنگال، ایشیاتك ۱۳۱منظوم (۷۰۲) : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده درفهرست آمده: مثنوی و دیوان نوعی [ف . بنگال : ۱۰۰] .

26832ـ مدینه، عارف‌حکمة ۲۳۳ : تاریخ یادنشده . درفهرست‌آمده: دیوان‌نوعی، یحیی نصوح [نسخه‌ها۵:۴۸۶].

دیوان نوعی خبوشانی

ملامحمد رضا،زاده درخبوشان،فرزندشیخ محمود نزد دانیال‌فرزند اکبر پادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) جای‌یافته ، ودربرهانپور۱۰۱۹ درـ گذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳۵ ـ فرهنگ سخنوران :۶۲۱ .

26833ـملك۱/۵۵۱۱: نستعلیق‌خوش سدهٔ ۱۱، زرین(۱پـ۱۰۰ر) .دارای:قصیده، ترجیع،مثنوی ، غزل سپس « ساقینامه» ازهمو [رؤیت] .

26834ـ بانکیپور ، [ف ۳ : ۱۱ ـ ذریعه ۹:۱۲۳۵] .

دیوان نویدی شیرازی

ملاعبدی بیگ، که یاداودر«کلیات:۱۸۹۷»

گذشت . دیوان او درلکهنو ۱۲۶۷ چاپ شده است . ن.

دیوان نویدی اصفهانی

درگذشتهٔ ۱۰۵۵ [دکترمحمدبشیرحسین] شناخته نیست، چه‌اگرمحمد حسین خواهر زاده مشتاق باشدکه به‌هندرفته‌ودرکشمیر بسال۱۱۸۷ درگذشته پس تخلص او نوید است نه نویدی و مرگش باآنچه دربالا یاد شده‌وتاریخ تحریر جداست ، واگر نویدی شیرازی باشدپس دوتن با این‌تخلص درتذکره‌ها یادشده‌اند: یکی درگذشتهٔ ۹۸۸ ویکی ازسدهٔ یازدهم .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۳۶ و ۱۲۳۷ – تذکرهٔ نصرآبادی: ۲۸۶–فرهنگ‌سخنوران : ۶۲۲ و۶۲۱ .

26835– **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۳۷/۹۸۵/۴ : نوشتهٔ **۱۳۰۴** (۱۸۸۵م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۴] .

26836– **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۳۳۲/۴: نوشتهٔ عبدالرحمان، ۲۱ ع ۱۲۵۴/۲ (۱۸۳۸ م). تنهاغزلهای‌اوست[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۵۰].

دیوان نهجی

درذریعه وفرهنگ‌سخنوران‌مادهٔ نهجی‌ازاو یاد نشده است .

26837– **مدینه**، عارف حکمت۲۳۴: [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۶] .

دیوان نیاز

ناشناخته . درفرهنگ سخنوران و ذریعه در واژهٔ نیاز ازده تن و درواژه‌نیازی ازسیزده تن بااین تخلص‌هایاد شده است.

26838– **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۱۹۴۷/۳/۴۹۵۹: تاریخ‌ونشانی دیگر یادنشده جز اینکه دارای: غزل و رباعی وجز آنست[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۳۴].

دیوان نیاز جوشقانی

سید حسین (حسن) طباطبایی اصفهانی ، از نوادگان شاه تقی جوشقانی ، که بروزگار فتحعلیشاه میزیسته وگاهی به‌نیازی نیز تخلص میکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۳۹ – فرهنگ سخنوران: ۶۲۲ .

26839–**دانشگاه** ۳۸۱۴/۱: نستعلیق سدهٔ**۱۲–۱۳** (ص۱–۶۱)غزل است بـه ترتیب تهجی. **آغاز** : تاگرم‌کردعشق توبازار خویش را [ف. دانشکاه ۱۲: ۲۷۹۴] .

26840 – **رضوی** ۹۲۳/۲ ادبیات (۴۴۹۷): نزدیك **۱۲۹۶** (ص۱۲۳–۲۲۵) ، مجموعه ازغزل وقصیده ویك‌مثنوی‌کوتاه است **آغاز:** تاگرم‌کردعشق تو [ف . رضوی ۷: ۷۲۹] .

26841– **مجلس** ۱۰۸۳: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳**. دارای: ترجیع ، قصیده ،غزل، رویهم‌پیرامن‌دوهزار بیت. **آغاز:** شدغلام‌توماه کنعانی،۷۸گ۱۴ س[ف. مجلس۳: ۴۴۴] .

26842 – **ملك** ۵۶۸۹/۱ : شکسته نستعلیق **۱۳۰۸** ، نزدیك‌به۷۲۰ بیت‌غزل است (۱پ– ۳۷ر) **آغاز:** تاگرم‌کردعشق توبازار خویش را [رؤیت] .

دیوان نیاز شیرازی

میرزا سیدعلی فرزندحسن علی (۱۱۹۷–۱۲۶۳)، خوشنویس، در۱۲۳۰ به هند رفته و سپس برگشته است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۳۷ – فرهنگ

سخنوران : ۶۲۳ ـ خطوط خوش ، بیانی : ۲۹۳ .

26843 ـ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری ۳۲: بخامهٔ سراینده، همراه «ساقینامهٔ» او [ذریعه۹: ۱۲۳۹] .

دیوان نیاز کشمیری

خواجه‌شاه نیاز فرزند خواجه‌عبدالرحیم نقشبند تاشکندی، درگذشتهٔ ۱۲۴۲ . وازهموست: چای نامه .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۶۲۳.

26844 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۵۹ ppi/VI ۱۵۶۹: نستعلیق‌کشمیر **۱۳۲۵** (گ ۳۰ـ۶۷) . **آغاز:** الهی‌کن‌زمهرخودمنور سینهٔ ماراـ بنور معرفت صیقل نماآیینهٔ ما را همراه «چای‌نامه» ازهمو به‌نثر [ف. عبدالله۲: ۴۱۳] .

دیوان نیازی

ناشناخته .

26845 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۵۳/۹ (۷۱۰ف) : همراه «دیوان شاهی : 23756» نوشتهٔ **۹۶۷**. درفهرست‌آمده : دیوان‌میرنیازی. دارای: غزل ناتمام . **آغاز:** ای‌کارسازبنده و بخشندهٔ گناه ـ دربارگاه عدل‌تویکسان‌گداوشاه [ف . دکتربیانی: ۵۲۰].

26846 ـ **تهران،** استاد مینوی ۷۳ : نستعلیق نزدیك **۱۲۳۷** [نسخه‌ها ۶: ۶۴۶].

26847 ـ **مشهد،** فرخ ۶۵ ضمیمه۶۶: تاریخ یاد نشده[نسخه‌ها ۲: ۹۲]،

26848 ـ**مدینه،** عارف‌حکمت ۱۲۴: تاریخ یادنشده ، درفهرست‌آمده : دیوان‌نیازی بوسنوی [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶] .

دیوان نیازی

محمد سمیع ؟ .

26849 ـ **بنگال،** آسیایی ۱۵۰دیوان (۱۰۶۰) : شکستهٔ **۱۱۹۶** همراه‌دیوان‌ولی‌دشت بیاضی[ف. بنگال : ۱۱۷] .

دیوان نیازی صفوی

سیداحمد اصفهانی فرزند مرتضی صدر ، نوهٔ‌شاه‌سلطان‌حسین‌ودامادتهماسب‌دوم(م۱۱۴۴) و ازنوادگان خلیفهٔ سلطان . درگذشتهٔ ۱۱۸۸ یا ۱۱۸۷.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۲۲ ـ ف. مشار: ۷۶۲.

26850ـ **دانشگاه۴** /۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین‌مصور (ص۱۰۷ ـ۱۳۰) غزل است **آغاز:** بیك‌کرشمه‌زلیخاوش‌دل‌ما را [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۴].

26851ـ **دانشگاه۲** /۳۶۱۹: نستعلیق میرزا احمد افشار ، **۱۲۱۸** (ص۱۴۴ ـ۲۰۳) **آغاز:** بیک‌کرشمه زلیخاوش دل ما را [ف . دانشگاه۱۲: ۲۶۲۱] .

26852ـ **ملك**۴۹۹۳: نستعلیق‌امان‌الله فرزند محمدتقی‌زنگنه، اصفهان**۱۲۴۰**. دارای: غزل، رباعی، ماده تاریخ از ۱۱۸۴ ـ۱۱۸۶. آغاز برابر نسخهٔ‌پیشین [رؤیت] .

26853 ـ **ملك** ۵۵۶۱/۹ : شکسته نستعلیق‌چهارشنبهٔ غرهٔ ع۱/ **۱۲۴۳** درارد‌وگاه کیوان ازولایت غره‌داغ . دارای: غزل، آغاز برابر نسخه‌های‌پیشین [رؤیت].

26854ـ **ملك** ۵۱۱۴/۷: شکستهٔ ۲۰ رجب **۱۲۵۰** (۴۱پ ـ ۱۰۵ر) . دارای غزل ورباعی، آغاز برابر نسخه‌های پیشین[رؤیت].

26855ـ **ملك** ۵۱۱۲/۳ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** (۲۵پ-۳۸ر) . دارای غزل، آغاز برابر نسخه‌های‌پیشین [رؤیت].

26856 ـ دانشگاه ۱/۳۵۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱-۱۳۲) ، دارای: غزل و رباعی، نزدیك ۱۸۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۷۰] .

26857 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۹۳ :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۲۹۹] .

دیوان نیازی عشاقی

مصری [دانش پژوه].

26858ـ **تبریز**، ملی ۲۶۲۰: نوشتهٔ **۱۱۷۷** [نسخه‌ها ۴: ۱۹۹] .

دیوان نیلی

میرزاده .

26859ـ **مدینه**، عارف حکمة ۲۴۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۵ : ۴۸۶].

و

دیوان واثقی

در ذریعهٔ۹ : ۱۲۴۶ سه‌تن بااین‌تخلص: لکهنوی، مشهدی، نیشابوری یاد شده است.

26860ـ **مدینه** ، عارف‌حکمت ۲۵۱: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۴۸۷] .

دیوان واجب الحفظ

شاید ازصائب تبریزی. (بنگرید: مرآت الجمال، دربخش منظومه‌ها) .

26861ـ **آصفیه** ۹۶۶ دیوان :تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۴:۲۹۴] .

دیوان واحد تبریزی

ملارجبعلی‌حکیم، شاگردملاصدراشیرازی، مدرس مدرسهٔ ملالطف‌الله ازجانب‌شاه‌عباس‌دوم، درگذشتهٔ ۱۰۸۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۳۷ .

26862ـ **سنا** ۹۵ : نستعلیق تاریخ‌یاد نشده ، بایادداشت **۱۱۴۲** و ۱۲۹ (**۱۲۰۹**) [نسخه‌ها ۶:۴۳۸] .

دیوان واصف

ناشناخته. درذریعه۹ : ۱۲۴۹ از دوتن: سیدحسین شاه‌کشمیری، ملاابراهیم‌مشهدی‌بااین تخلص یاد شده است.

26863ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۷۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۵: ۴۸۷] .

دیوان واصلی شاهجهان آبادی

میرزا امام ویردی‌بیگ،زاده درشاهجهان آباد ، خوشنویس و موسیقیدان ، درگذشته در پایان سدهٔ دوازدهم.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۹ .

26864ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴۱ دیوان (۴۲۸) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال : ۱۱۶] .

دیوان واضح ساوجی

میرزا مبارک‌الله‌معروف به‌ارادت‌خان‌فرزند اسحاق فرزند محمدباقر، درگذشتهٔ ۱۱۲۸.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۳۹ .

26865ـ **آصفیه** ۸۵۵ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳ :۲۹۶] .

26866ـ **بنگال**، آسیایی۱۴۲ دیوان

(۸۴۵) : شکسته ، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال : ۱۱۷] .

26867ـ **بنگال**، آسیایی ۵۲/۲ ao (۲۲۵) : تاریخ یاد نشده، غزلهای اوست[ف. بنگال : ۱۳۶] .

دیوان واعظ قزوینی

میرزا رفیع‌الدین‌محمد ، نگارندۀ ابواب الجنان : «۱۵۱۸» و جز آن .

26868ـ **بنگال** ، آسیایی۱۴۳ دیوان (۱۵۶۶) : شکستۀ **۱۰۸۸** [ف . بنگـال : ۱۱۷] .

26869 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۳۸ : نوشتۀ **۱۱۲۶** در«کلیات» او [نسخه‌ها ۳ :۹۲] .

26870 ـ **تهران** ، دهـخدا ۱۰۹ : نستعلیق‌سدۀ **۱۱ـ۱۲**،زرین. دارای،غزل،رباعی، قطعه،قصیده،مثنوی. **آغاز:** چون آفرین‌سزاست بجان آفرین ما [نسخه‌ها ۳:]

26871ـ **مجلس** ۲۵۱۹: در «کلیات» او از سدۀ **۱۲** [ف.مجلس۸:۲۰۹] .

26872ـ **دانشگاه**۲۷۱۵۵ :نستعلیق‌سدۀ **۱۲** ، زرین، باافزودگیهایی‌ازسراینده،دارای ۷۲۰۰ بیت غزل ورباعی و تك‌بیت و قصیده و قطعه ومثنوی، ۲۱۳ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۹۲] .

26873ـ**رضوی**۶۰۱ ۶ادبیات(۴۷۹۱): نستعلیق دونویسنده ازسدۀ**۱۲** دارای:غزل،تك بیت، قصیده ، رباعی، معما، مخمس ، مسدس ، ترکیب، قطعه‌های تاریخی‌پیرامن ششهزاربیت، ترکی نیزدارد [ف. رضوی۷:۵۴۲].

26874ـ**رضوی**۶۰۲ ۶ادبیات(۴۷۹۲): نستعلیق‌سدۀ**۱۲**،هشت هزاربیت است،سه‌مثنوی برنسخۀپیش‌فزونی دارد [ف. رضوی۷:۵۴۳].

26875 ـ **ملك** ۵۵۷۵: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۹۰** او[رؤیت] .

26876ـ **مجلس** ۲۵۲۰: نستعلیق‌سدۀ **۱۳** ، آغاز وانجام‌افتاده.دارای: قصیده،قطعه، رباعی، معما،رویهم۱۵۰۰ بیت [ف. مجلس۸: ۲۱۱] .

26877ـ **یزد** ، وزیری‌جامع ۸۷۷۷: نوشتۀ سیدعلی محمد علاقه‌بند، پنجشنبه ۵صفر **۱۳۸۳** [نسخه‌ها۴:۳۸۳]،ازروی‌نسخۀفرسوده فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۲۴۹۱ هست [فیلمها: ۱۰۰] .

دیوان واقف

ناشناخته . درذریعه۹: ۱۲۵۳ ـ ۱۲۵۴ ازپنج تن با این‌تخلص یاد شده‌است: خلخالی (دوتن) دهلوی، لاهوری، لکهنوی .

26878ـ **موزۀ بریتانیا**Or۸۴۴۱: سدۀ **۱۲** [نسخه‌ها۴:۶۷۷].

26879ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف۱۹۳: نوشتۀ **۱۸۹۵** م،۵۴۲ ص [ف. مخطوطات سرفرازعلی: ۶۷] .

26880ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۶۸VI pi۹۵۹(۵۶۴ف): نستعلیق بی‌تاریخ، اوجزنورالعین‌لاهوری است. **آغاز:** طلب‌کردم ازنفس شیطان بسی[ف.عبدالله۲:۳۶۵] .

دیوان واقف لاهوری

نورالعین فرزند امانت‌الله‌قاضی‌درگذشته‌در لاهور ۱۱۹۵ .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۵۴ ـ فرهنـگ سخنوران : ۶۴۱ ـ مجمع الفصحاء ۲ :۵۵۸.

26881ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۸۴۰/ ۱/ ۴۸۶۰:بامهرمؤرخ**۱۱۷۰** گزیدۀ غزلهای اوست[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱ : ۸۸] .

26882ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۸۵/۵۶۲: ازپایان سدهٔ ۱۲، زرین [ف. دکترمحمدبشیر حسین ۱: ۱۳۵].

26883ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۸۵۶ Spi/VI۱۲۸: نستعلیق ۱۲۳۲ ه، ۲۹ اپریل ۱۸۱۷ م. آغاز: ای به‌بزم شوق تو نالان بهرسوسازها [ف. عبدالله ۲: ۵۷۰].

26884 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۹۱۴piVI۱۷۴A(۵۸۶ ف): شعبان ۱۲۳۹ [ف. عبدالله ۲: ۴۱۱].

26885 ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۹۹، ۸۷۱ و ۱: نستعلیق ۱۲۵۱، ۳۰۱ گ ۱۵ س [مخطوطات‌فارسیه. منظوراحسن عباسی ۱: ۵۱۴].

26886ـ آصفیه ۸۹۷ دیوان: نوشتهٔ ۱۲۹۹ [ف. آصفیه ۳: ۲۹۶].

26887 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۷۶۱ piVI ۱۷۴ (۵۸۵ف): نستعلیق‌فیض بخش، بی‌تاریخ. آغاز: ای‌بزم‌شوق‌تو نالان بهرسو سازها [ف. عبدالله ۲: ۴۱۰].

26888 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی: Strasbourg ۴۷۱۰: درفهرست‌بعنوان: اشعار نورالعین‌آمده است [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

26889ـ بنگال، آسیایی ۱۴۴ دیوان (۱۱۲۵): شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۱۱۷].

دیوان والا

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۲۵۴-۱۲۵۵ از پنج تن بااین تخلص‌یاد شده است: ضیاءالدین حسین بدخشی، علینقی قاجار، سیدابوالطیب مدراسی، مرتضی‌قلی بیگ‌هندی، نواب‌عزیز جنگ‌خان بهادر.

26890ـ تبریز، ملی ۳۶۸۰: نوشتهٔ ۲ صفر ۱۳۰۷. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان والاه

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۲۵۵-۱۲۵۶ از دوازده تن با این‌تخلص یاد شده‌است.

26891ـ تهران، استاد مینوی ۱۲: نستعلیق‌سدهٔ ۱۲، انجام افتاده، دارای: قصیده وغزل ورباعی [نسخه‌ها ۶: ۶۴۷].

26892ـ دانشگاه ۴۴۲۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳، شعرهایست از او و دیگران [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۸۹].

دیوان واله

26893ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۴۵۶ SpiVI/ ۱۱۶: بی‌تاریخ، آغاز: ای واله حسن دلکشت جان [ف. عبدالله ۲: ۵۶۳].

دیوان واله

سید محمد. گویا نگارندهٔ دستور قلم: ۲۱۵۸.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۵۶ (واله عجمی).

26894ـ بنگال، ۱۳۶۵ B N ۱۴۵: شکسته تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۱۷].

26895 ـ بنگال، آسیایی ۷۳/۲۰ ao (۱۰): تاریخ یاد نشده، سروده‌هایست ازو [ف. بنگال: ۱۵۱].

دیوان واله اصفهانی

محمدکاظم، درگذشته در سپاهان ۱۲۲۹. دیوان‌اوبکوشش‌آقای جلال همایی باسرگذشت او در سپاهانی ۱۳۳۵ خ در ۹۵ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۵۵ - ف. مشار ۷۶۲ - فرهنگ سخنوران: ۶۴۲.

26896ـ سپهسالار ۴۲۰ : نستعلیق روزکار سراینده وگویاحاشیه‌ها بخامهٔ اوست، زرین، دارای: قصیده،غزل، مثنوی، ۲۷۷ گ ۹ بیت. **آغاز:** مرادست‌فراق دلبری افکنـده است ازپا [ف. سپهسالار۲:۴۶۹۶و۵۴۱:۴].

26897ـ **رضوی** ۶۰۳ (۴۷۹۳): شکسته نستعلیق روزگارسراینده،زرین،۱۳۸۹ بیت برچاپی فزونی دارد. **آغاز:** مراقاف‌فراق دلبری افکنده است ازپا ، ۹۳ گ [ف. رضوی ۷: ۵۴۴].

26898ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۵/۱ حکمت : شکسته نستعلیق **۱۲۸۸** [ف .ادبیات ۲: ۵۳].

26899ـ **دانشگاه** ۳۲۴۱ : شکسته نستعلیق گویا خود سراینده ، از سدهٔ **۱۳** ، گزیده‌ایست از غزل ورباعی ، ۲۸ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۰].

26900ـ **مجلس** ۲۲۰۱ :شکستهٔ‌متوسط سدهٔ **۱۳** ، دارای:قصیده وغزل ، آغاز برابردو نسخهٔ‌پیشین [ف. مجلس ۶:۱۶۲].

26901ـ **مجلس** ۳۹۲ : نستعلیق‌تاریخ یاد نشده ، آغازبرابر همان دونسخه،۲۲۳ گ ۱۵ س[ف.مجلس ۲ : ۲۳۰].

26902ـ **تبریز**، ملی ۲۶۷۵ :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۹].

دیوان والهٔ داغستانی

علیقلی‌خان فرزند محمدعلی خان‌کزی ، زادر در اصفهان ۱۱۲۴ در۱۱۴۶ به هندرفته و در ۱۱۴۷ درلاهور بوده ومرگ او را ۱۱۷۰ یادکرده‌اند ، نگارندهٔ تذکرهٔ «ریاض‌الشعراء»

بنگرید:ذریعه۹:۱۲۵۵ـفرهنگ‌سخنوران: ۶۴۲ ـمجمع‌الفصحا۲: ۵۵۱ـتاریخ‌تذکره‌های فارسی، گلچین معانی: ۶۵۰ .

26903ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۱۵ Spi/VI ۴۸۲۲: نستعلیـق میرزاعلی ثمر، سدهٔ **۱۲** . **آغاز:** عالم برنـدرشك بعیش مدام ما [ف . عبدالله۲ : ۳۶۳]. از کتابهای پرفسور شیرانی‌بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۳۵].

26904ـ **تهران**، ملك:تاریخ یادنشده [ذریعه ۹:۱۲۵۵].

26905ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۰۵/۴/۱۷۸۵ : تاریخ یاد نشده.

دیوان والی

علیقلی‌خان؟ .

26906-907ـ**مدینه**،عارف‌حکمة ۲۰۰ و ۲۰۲:دونسخه، یکی مؤرخ **۱۱۵۹**.[نسخه‌ها ۵: ۴۸۹].

دیوان والهی

میروالهی، در ذریعه۹ : ۱۲۵۶ ـ ۱۲۵۷ از نه‌تن بااین تخلص یادشده است.

26908ـ**دانشگاه** ۲۴۷۳/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۲ و۱۱۷) قصاید وغزلیات است و «نسبنامه» ازهمو . [ف.دانشگاه۹:۱۲۴۲].

دیوان والهی قمی

میرزا یوسف،سراینده‌ای‌که دیرزیسته،شاه عباس (۹۹۶ ـ ۱۰۳۸) را ستایش‌کرده وماده تاریخ ۱۰۳۲ راسروده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۴۲ .

26909ـ **دانشگاه** ۲۵۹۸ : نستعلیق **۱۰۳۲**. زرین، دارای: غزل،ترکیب،ترجیع، ساقینامه‌ها ، هجویات، قطعه،ماده‌تاریخ‌که‌یکی ازآنها مؤرخ ۱۴ رمضان ۱۰۳۲ است ، لغز ،

رباعی. **آغاز:** بازبلبل نغمه سازی میکند[ف . دانشگاه ۹: ۱۴۴۷] .

دیوان والی کردستانی

خسروخان فرزند امان‌الله خان والی کردستان وهمسر والیه قاجار دختر فتحعلی‌شاه قاجار .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵۷ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۴۳ ــ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۵۴۷ .

26910ــ دانشگاه ۱/۳۰۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱ ــ ۲۴) . سپس دیوان همسرش والیه. نزدیك به ۲۸۰ بیت . **آغاز:** درشهررسم دلبری امروز کارتست ــ دلهاعنان بکف اختیارتست در فهرست بگمان برادروخواهر یادشده‌اند [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۶۶] .

دیوان والیه قاجار

حسن جهان خانم دختر فتحعلی‌شاه همسر خسروخان والی کردستانی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۵۷ ــ از رابعه تا پروین : ۲۴۷ــ فرهنگ سخنوران: ۶۴۳ .

26911 ــ رضوی ۲/۹۳۴ ادبیات (۴۷۹۴) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه « بساط نشاط » ازهمو. دارای: غزل مرتب ، ساقینامه،مرثیه. **آغاز:** ای دبدبهٔ نامت پروازده دلها [ف. رضوی ۷ : ۷۴۸] .

26912ــ دانشگاه ۲/۳۰۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۲۶ــ۸۲) نزدیك به ششصد بیت ، همراه دیوان همسرش والی. **آغاز:** ای دبدبهٔ دامت پروازده دلها ــ ولی زمزمهٔ نـامت آواز جلاجلها[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۶۶] .

26913ــ تبریز، آقای حسین نخجوانی: دارای ۸۰ غزل [ذریعه ۹: ۱۲۵۷] .

26914 ــ تهران ، ملی ۸۷۴ فهرست نشده: تاریخ یادنشده [ذریعه ۹ : ۱۲۵۷] .

دیوان وامق یزدی

میرمحمدعلی فرزند محمد باقـر حسینی، نگارندهٔ «تذکرهٔ میکده»(۱۲۰۰ــ۱۲۶۲).

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۵۸ــ تاریخ تذکره‌های فارسی ، گلچین معانی : ۳۸۰ (وامق‌زاده) ــ فرهنگ سخنوران: ۶۴۳ .

26915ــ ملك ۶۱۳۷ : صفر **۱۲۶۱** درقریهٔ فهرج ، با یادداشت اینکه ۴۵۰۰ بیت دارد ، درآن مثنویست خطاب بفرزند خود که تاریخ نظم آن ۱۲۵۸ درآن تولد خودرا ۱۲۰۰ یادکرده است. دارای: قصیده، ترجیع، مثنوی، مرثیهٔ امامان، ۱۴۶گ ۱۷ س [رؤیت] .

26916ــ یزد ، جامع کبیر ، وزیـری ۷۵۴۳ (۱۲۴ف): نستعلیق تحریری علی‌اکبر اخوان کرباسی ، ۲۲ ع ۱/ **۱۳۸۰** ، **آغاز :** ای خاك بدرگه توروها ــ ای خاك درتو آبروها، ۱۶۶گ [ف. شیروانی ۱ : ۱۶۶] .

دیوان وثوق تهرانی

حسن وثوق‌الدوله فرزند ابراهیم معتمدــ السلطنه،زاده در ۱۲۹۲ که پیمان بنام ۱۹۱۹ م را امضا کرده است. بسال ۱۳۷۴ «نمـونه‌های نظم و نثر وثوق‌الدوله » در تهران در ۲۲۸ ص چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۶۰ ــ فرهنگ سخنوران: ۶۴۴ ــ سخنوران نامی: ۱۴۳ .

26917ــ مشهد، فرخ ۸۸ : باهتمام آقای فرخ در **۱۳۷۰** [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

دیوان وحدت

ناشناخته . درذریعه ۹ : ۱۲۶۲ چهـارتن بااین تخلص یاد شده‌اند .

26918ــ تبریز، ملی ۱۸۱۸ : نوشتهٔ **۱۳۰۸** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۰] .

26919ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۹۱: نستعلیق درشت، تاریخ یاد نشده، ۲۴ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

وحدت سهرندی

عبدالاحد یاعبدالواحد معروف بهشاه گل فرزند محمدسعیدفرزنداحمد درگذشتهٔ ۱۱۲۶

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۵.

26920ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴۶ دیوان (۷۲۴): شکسته، تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۱۷].

دیوان وحدت کلهر

طهماسبقلی‌خان فرزند رستم‌خان، از ایل کلهر کرمانشاه، در گذشتهٔ ۱۳۱۰. یکبار در ۱۳۵۰ در۲۷ص ویکبار در۱۳۶۵ در ۳۹ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۵ ـ ف. مشار: ۷۶۲.

26921ـ **دانشگاه**۱/۳۵۴۴: نستعلیق عبدالله محمدی محفلی، ۱۷ صفر **۱۳۴۷** (ص ۱ ـ ۴۳) غزل ونزدیک به ۵۰۰ بیت است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۶۴].

دیوان وحشت

ناشناخته. درذریعه و فرهنگ سخنوران در واژهٔ وحشت‌نه تن‌با این تخلص‌یادشده‌است. وگویا نسخهٔ بنگال از وحشت اردستانی جمال‌الدین محمد فرزند ضیاءالدین طباطبا، ازسدهٔ یازدهم باشدکه دوبار بههند رفته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۶۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۴۵.

26922ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴۷ دیوان (۱۰۸۲): نستعلیق **۱۰۲۶** [ف. بنگال: ۱۱۷].

دیوان وحشی بافقی

که یاد او دردکلیات: ۱۸۹۸، گذشت.

26923ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۳ Spi/VI ۳۱۲۹: نستعلیق شاه محمد سامری ۲۵ج ۱۰۰۹/۲. **آغاز**: ازکاه‌کهربا بگریزد ببخت ما. از کتابهای پرفسور شیرانی بود [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۳۵].

26924ـ **رضوی**۶۴۱ ادبیات(۴۴۹۲): نزدیک **۱۰۵۵** دریك جنگ، ۱۶۵۰ بیت قصیده، ترجیع، ساقی نامه، مربع، مسدس، ترکیب، غزل، مثنوی‌دارد [ف. رضوی ۷: ۵۸۵].

26925ـ **رضوی** ۶۰۴ (۴۷۹۵): درکلیات او با یادداشت **۱۰۷۶**. **آغاز**: راحت اگر بایدت، خلوت عنقا طلب [ف. رضوی۷: ۵۴۵].

26926ـ**سپهسالار** ۲۶۸۰: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. سپهسالار ۲: ۶۹۷ و ۴: ۵۴۱].

26927ـ **مجلس** ۱۱۵۹: در «کلیات» او از سدهٔ**۱۱** [ف. مجلس ۳: ۶۰۷].

26928ـ **تهران**، دهخدا۲/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**[نسخه‌ها۳: ۳۱].

26929 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۸ Or: سدهٔ**۱۱**ـ**۱۲**[ترجمهٔ ایرج‌افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

26930 ـ **شیراز**، دکتر وصال: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۹۱].

26931ـ **دانشگاه** ۲۴۰۸/۳: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**. دارای: غزل، قطعه، قصیده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۵].

26932 ـ **دانشگاه** ۴۸۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**. غزلهاست‌ازحرف باء تامیانهٔ‌یاء، ۴۶ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۵۳].

26933 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۳۶ Or : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۰].

26934 ـ **ملك** ۴۹۸۸/۱ : شکسته نستعلیق ۲۰ ع ۱۶/**۱۲۰۲**، (۱ر-۴۰پ) هامش بدنبال متن، آغاز چند بیت افتاده، غزلهای اوست بترتیب تهجی [رؤیت].

26935 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲/۶۳۷۹ : نوشتهٔ **۱۲۳۳** (۱۸۱۸م) دارای غزلها [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۵].

26936 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۵۷۷ Spi/VI ۵۳ A : شکسته آمیز سدهٔ **۱۳**. **آغاز**: ای ازتوسرخ گشته بخون روی زرد ما [ف. عبدالله ۲ : ۵۰۹] ازکتابهـای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۳۵].

26937 ـ **یزد**، جامع کبیر ۲/۱۲ - ۴۱۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۴ : ۴۰۵].

26938 ـ **آصفیه** ۶۳۰ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۹۶].

26939 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۰۹۳/۲ : [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۱۲].

دیوان وحشی تبریزی

در بمبئی چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۶۵.

26940 ـ **اصفهان**، حاج آقا سیدمحمد باقر : [ذریعه ۹ : ۱۲۶۵].

26941 ـ **استانبول**، لعله‌لی : [ذریعه ۹ : ۱۲۶۵].

دیوان وحشی جوشقانی کاشانی

به‌حیدر آباد نزد محمدقلی قطبشاه رفته‌و در ۱۷ ذیحجهٔ ۱۰۱۳ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۶۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۴۶.

26942 ـ **رضوی** ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : پیرامن **۱۰۵۵** در یك سفینه پیرامن ۲۳۵ بیت **آغاز**: چنان زانس وملك برده زلفت ایمان را [ف. رضوی ۷ : ۵۸۵].

26943 ـ **دانشگاه** ۲۴۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، با دیباجه‌ای ازعلی‌اکبر فرزند غیاث‌الدین منصور اندرآنی سپاهانی مستوفی‌و وزیر نظام‌الدین‌اغورلوبیك یوزباشی‌غلام‌خاصهٔ شریفه سفیر ایران دردربار قطبشاه. سپس غزل و دورباعی، [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۰۷].

دیوان وحشی دولت آبادی

درگذشتهٔ ۱۰۶۳.

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران : ۶۴۷.

26944 ـ **آصفیه** ۶۳۰ دیوان: نستعلیق، بی‌تاریخ، **آغاز**: خیز بناز جلوه‌ده قـامت دلنواز را ـ چون خود بلند کن پایهٔ قدر ناز را، ۷۲ گ ۱۲ س [ف. آصفیه ۱ : ۵۸۸].

دیوان وحید

ناشناخته.

26945 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴۸ دیوان (۱۳۳۳): نستعلیق **۱۱۸۱**، آغاز افتاده [ف. بنگال : ۱۱۷].

دیوان وحید قزوینی

محمدطاهر (م ۱۱۱۲) که یادآوردر «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت.

26946 ـ **مجلس** ۱۱۶۱ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۸۱** او [ف. مجلس ۳ : ۶۱۱].

26947 ـ سپهسالار ۱۶۲ : نستعلیق روزگار سراینده ، زرین، پیرامن ۳۶ هزار بیت ۴۳۷ گ ۴۰ بیت [ف. سپهسالار ۲ : ۶۹۹و۴: ۵۴۲] .

26948 ـ مجلس ۱۱۶۳ : از روزگار سراینده ، دره‌«کلیات» او، پیرامن ۱۳هزار بیت، ۱۲۰ گ ۵۲ بیت[ف. مجلس ۳:۶۱۷].

26949ـ تهران، سلطنتی۴۸۷ (۶۴۱ ف) : نستعلیق شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۱** ، کلیات اوست : ۱ـ فتحنامهٔ قندهار ۲ـ نیاز وناز ۳ـ گلزار عباسی ۴ـ خلوت راز ۵ـ مثنوی دیگر که همگی بنام شاه عباس دوم سروده ۶ ـ مثنوی جانبخش ؟ ۷ ـ (قصیده ، قطعه،غزل)، زرین، ۱۱۸۹ ص ۱۵ س[ف. دکتر بیانی: ۴۱۶].

26950ـ ملك ۵۶۰۴/۲: نستعلیق با تاریخ **۱۱۱۷** در دفتر ، درهامش سپس متن ، غزلهای اوست [رؤیت] .

26951 ـ مجلس ۱۱۶۲: دره‌«کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. مجلس ۳: ۶۱۵].

26952 ـ دانشگاه ۲۸۱۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۲** ، دارای:غزل وچند ترجیع، ۱۲۲ گ ۱۵ س[ف . دانشگاه ۱۰: ۱۶۵۸].

26953ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ وحید : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳** ، ۴۰۶ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۷۰] .

26954ـ سپهسالار ۱۶۳: تاریخ یاد نشده ، دارای: غزل ، قطعه، تك‌بیت، مثنوی، ماده تاریخ ، رباعی ، غزل ، ۲۷۵ گ۸۰ بیت [ف. سپهسالار ۲:۶۹۹ و ۴:۵۴۲] .

26955ـ تبریز، ملی ۲۶۴۷: تاریخ یادنشده ، فارسی و ترکی [نسخه‌ها۴:۳۰۰].

دیوان وراق هروی

حکیم زین‌الدین (افضل‌الدین) ابوبکر فرزند اسماعیل وراق ، پدرش اسماعیل وراق است که فردوسی را از ستم محمود پناه داد.

26956ـ مجلس ۴۸۴۱/۳: نستعلیق زیبای هدایت‌الله قمی، **۹۹۶** . **آغاز:** چه‌موج است‌که هرساعت بروی‌نیلگون دریا ـ زمین‌را سایبان بندد به‌پیش‌گنبد خضرا [ف. مجلس۱۳: ۲۷۲] .

دیوان وصاف الحضرة = دیوان منشی

دیوان وصال شیرازی

میرزا محمد شفیع میرزا کوچك نخست مهجور تخلص میکرده سپس وصال (۱۱۹۷ـ ۱۲۶۲). دیوان‌وهمچنین‌کلیات اوچندبارچاپ شده است . نوادهٔ او آقای روحانی کتابی بنام «گلشن وصال» در سرگذشت اونگاشته است.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۶۸ ـ ف. مشار : ۷۶۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۴۸ .

26957ـ مجلس ۹۲۶۰فهرست‌نشده: نستعلیق در مجموعه گردآوری صابر شیرازی (محمد فرزند محمد) ، **۱۲۵۷**، باسروده‌هایی از همین صابر[رؤیت].

26958 ـ دانشگاه ۱۹۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** . **آغاز:** وصف توجز این‌نیافت‌عارف دانا ـ کز همه وصفی منزهی ومبرا ، ۱۲۴ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۸:۵۹۸] .

26959 ـ تهران ،ادبیات۲۴۲حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۳** ، درمتن وهامش ، زرین[ف. ادبیات۲: ۲۱] .

26960ـ اصفهان، شهرداری۲۴۶/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** باتاریخ تملك ۱۲۷۳، زرین [نسخه‌ها۵ : ۳۰۹] .

26961 ـ مجلس ۳۹۳: نستعلیق خوب تاریخ یادنشده ، زرین. دارای: قصیده، قطعه، غزل ، مرثیه، مثنوی بزم وصال، آغاز: خوش و خجسته وشاد آمدی ونیك بجاـ توای سرای بهشتی سپنج سرا ، ۳۰۸ گ ۲۲ س [ف.مجلس ۲ : ۲۳۰] .

26962 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶۰ م ادب فارسی طلعت: تعلیق زیبا، تاریخ یادنشده. آغاز : بینی چه رقمهای شگرف است دولارا ، ۲۹۴ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱:۱۹۳].

26963ـ مدینه، عارف حکمة ۱۹۷: [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۶] .

دیوان وصالی ساروی

محمدرضا طبری حکیمباشی وعضو سفارت کبری در عثمانی ، کتابدار اردشیر میرزا فرمانروای مازندران ، زنده در ۱۲۸۰ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۶۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۴۸ .

26964ـ دانشگاه ۲۹۳۸ : نستعلیق خود سراینده ، باافزودگیها در هامش ودیباچه‌ای در سرگذشت خود، تاسال ۱۳۰۹ ونکات تاریخی فراوانی دارد ، ۲۴۹ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۱۴] .

دیوان وصالی شیرازی

علاءالدین وصالی شیرازی اودهی. ترجیع بندیست در تصوف .

آغاز: ما مقیمان کوی دلداریم ـ رخ بدنیای دون نمی‌داریم.

26965ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۳۳۲/۳: نوشتهٔ عبدالرحمان ، ۳ ع ۱۲۵۴/۲ (۱۸۳۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۸] .

26966ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۳۵۸/۳/۳۵۴ : نوشتهٔ نذیر احمد ۱۸۵۷ م .

26967ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۸۵/۱۳۳۴/۲ : تاریخ یاد نشده، با سروده‌هایی بفارسی واردو [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۸] .

دیوان وطواط

رشیدالدین محمدفرزند عبدالجلیل بلخی عمری (زاده ۴۸۰ تا ۴۸۷ ـ درگذشتهٔ ۵۷۳ یا ۵۷۸) دیوان او بکوشش سعید نفیسی چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۹ـ پیشگفتارچاپ حدائق السحر، عباس اقبال.

26968 ـ چستربیتی ۱۰۳/۳ : در دفتری نوشتهٔ گویا ۶۹۹ [ف.چستربیتی ۱:۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۶۵ هست[فیلمها: ۶۳۰] .

26969 ـ مجلس ۴۸۴۱/۱: نستعلیق هدایت‌الله قمی، ع ۹۹۶/۲ (گ ۲۵ـ۹۰). دارای: قصیده ورباعی [رؤیت].

26970 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۳۷۶/۲ Or : نوشتهٔ زکی همدانی، پنجشنبهٔ ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۰۰۲ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۸۳ هست [فیلمها : ۵۸۹] .

26971 ـ عبدالحسین بیات ۲ مج: نوشتهٔ ۱۰۰۷ (ص ۸۶ـ۲۲۵) پیرامن ۶۰۰۰ بیت زرین ، [نسخه‌ها ۶: ۶۹].

26972ـ رضوی ۴۲۸ ادبیات (۴۶۵۷): نستعلیق محمد حسین جنابذی ج ۱۰۱۲/۲ با انتخاب میرتقی‌الدین کاشی برای تذکرهٔ خود «خلاصة‌الاشعار» [ف. رضوی ۴۱۵:۷] .

26973 ـ اصفهان، شیخ حسن جابری

انصاری: شکسته نستعلیق **۱۰۱۸** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۶] .

26974 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۹۱ .Add : نستعلیق ۱۶ رمضان **۱۰۶۳** ، ۱۸۶ گ ۱۹ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۹۱ و ۱۳۸۷ هست [فیلمها: ۹۱] .

26975 ـ **مجلس** ۵۹۷۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، ۴۵۷ بیت درجنگ [ف. مجلس ۱۷ : ۳۵۴].

26976 ـ **سپهسالار** ۲۴۲ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲**، پیرامن ۵۳۰۰ بیت ، ۱۶۵ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۶۰۰ و ۴: ۴۹۲].

26977 ـ **ملك** ۵۲۷۰ : نسخ محمد علی عبرت نایینی مصاحبی ، ۸ ع ۲/**۱۳۴۶**، برای حاج آقاحسین ملك‌التجار واقف کتابخانه، ۱۵۵ گ ، ۲۲ س. [رؤیت] .

26978 ـ **تهران**، ملی ۴۵ فهرست‌نشده: نوشتهٔ سرخوش هروی، شب چهارشنبه ۱۵ رمضان **۱۲۶۴** . دارای: دیباجه، قصیده، قطعه، ترکیب و چند قصیده از خود سرخوش، ۳۰۳ ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۴: ۱۷۱].

26979 ـ **مجلس** ۹۸۴: نستعلیق زیبای شمس‌الادبا میرعلی شیرازی، **۱۲۸۱ ـ ۱۲۸۲** برای عزالدوله عبدالصمدمیرزا در همدان، زرین. دارای: قصیده ، مرثیه، ترجیع، قطعه ، غزل، رباعی رویهم پیرامن ۵۲۰۰ بیت، ۱۸۹ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳: ۲۸۳].

26980 ـ **مجلس** ۲۶۷۱/۳ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۲ـ۱۲۸۱** در دفتر (ص ۱۲۹ـ۱۴۰)، ۹۰۰ بیت قصیده است [ف. مجلس ۸: ۴۳۳].

26981 ـ **ملك** ۵۵۷۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۱۰۴ گ [رؤیت].

26982 ـ **مجلس** ۹۸۵ : نسخ عبرت نایینی در **۱۳۳۷** بدستور سردار معظم خراسانی، ۶۴۴۷ بیت قصیده وقطعات اوست، ۱۵۶ گ ۲۲ س [ف. مجلس ۳ : ۲۸۴] .

26983 ـ **پاریس** ۷۹۹/۳ Sp: تاریخ یاد نشده ، با سرگذشت او از تقی‌الدین محمد حسینی، [بلوشه: ۱۲۴۲]. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۶۵۶ هست [فیلمها : ۵۲۰].

دیوان وفا

ناشناخته .

26984 ـ **سنا** ۷۵۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با ماده‌تاریخهایی از ۱۰۴۰ تا ۱۰۴۸. **آغاز:** جهان پناه دهسال بیش میگذرد ـ که همچو بنده شاکر تراپرستارم [نسخه‌ها ۲: ۲۲۹] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۶۴ هست [فیلمها : ۱۰۱] .

26985 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۱۷ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰].

دیوان وفای رامپوری

حاجی گل محمد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۰ ـ صبح گلشن : ۵۹۴.

26986 ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۹۹: نوشتهٔ **۱۲۳۹** ، ۱۳۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۹].

دیوان وفای شیرازی

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۰ .

26987 ـ **تهران**، ادبیات ۷۳د: نستعلیق **۱۲۸۷** . دارای: مثنوی، قصیده، قطعه، مرثیه، رباعی، فرد. **آغاز:** بارلهاای صفاتت عین ذات ـ ای که در ذاتت نمی‌گنجد صفات، ۸۵ گ ۱۱ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۷] .

26988 ـ **سنا** ۱۷۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۶: ۴۶۶] .

دیوان وفای قمی

شرف‌الدین‌علیخان حسینی، که بروزگار نادر بهند رفته ونزدیك بهسی‌سال درآنجازیسته و درپایان‌زندگی به آقاسی بیگ‌لقب یافته ودر پیرامن ۱۲۰۰ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۷۲ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۵۲۷ـ فرهنگ‌سخنوران: ۶۵۰.

26989 ـ **مجلس** ۳۹۴ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده. دارای : قصیده، قطعه، غزل ، مرثیه. **آغاز:** کوس رحیل‌کوفت‌دوال‌کف قضاـ خیز وبسیج راه‌کن ازاین دوسرا، ۲۰۷گ۱۴ س [ف. مجلس ۲ : ۲۳۰] .

26990 ـ **تبریز،** ملی ۲۶۸۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰].

دیوان وفای فراهانی

محمد حسین وزیرصادقخان زند، عم میرزا عیسی‌قائم مقام. درگذشتهٔ ۱۲۰۹.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۲ ـ مجمع الفصحاء ۲: ۵۲۷ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۰.

26991 ـ **تهران،** سلطنتی۶۰۷(۶۵۳ ف) : بهمان‌خامهٔ نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳** ، زدین، جلددوم‌کلیات‌اوست:غزل(مرتب) **آغاز:** ای‌نام همایونت‌سردفتردیوانهاـطغرای دل‌آرایت تاج سرعنوانها، ۳۱۵ص۱۲ س[ف. دکتر بیانی:۴۲۹].

26992ـ **تهران،** سلطنتی ۶۰۶(۶۵۲ ف) نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۳** ، زدین جلد یکم‌کلیات اوست: ۱ـمثنوی فیروز وشوخ ۲ـ هفت مثنوی‌کوتاه ۳ـ قطعه. قصیده . **آغاز:** می‌کند خامهٔ سخن‌گسترـقصهٔ‌تازه‌همچولؤلؤتر، آغاز نونویس، ۲۲۶ص ۱۲س [ف.دکتربیانی: ۴۲۸] .

26993 ـ **دانشگاه** ۵۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده ، ۱۳۳گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۰] .

26994ـ **ملك:** تاریخ ونشانی یادنشده [ذریعه ۹: ۱۲۷۲] .

دیوان وفایی

ناشناخته . با تخلص وفایی .

26995ـ **دانشگاه** ۴۰۶۲: نستعلیق ۱ ج۲/**۹۷۶** . در پایان آمده: وفایی ترك، ودر فهرست‌کتابخانه‌آمده: گویاوفایی‌مداح‌شوشتری میرزا عبدالرسول باشد . دارای: غزل ورباعی نزدیك ۱۱۰۰ بیت (ص۱ـ۷۰) **آغاز:** دگردر بوستان دهر یاری کرده‌ام ـ عجب نازك نهالی گلعذاری‌کرده‌ام [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۳۴].

26996ـ **ملك** ۵۳۹۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** . دارای : قصیده در ستایش پیامبر و امامان ، رباعی نیز درستایش آنان، ۳۴گ۱۴ س [رؤیت] .

26997 ـ **نجف ،** امیرالمؤمنین ۷۸۶ مج : نستعلیق زیبای سدهٔ**۱۳** [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

26998ـ**آصفیه**۱۱۰۷ دیوان : نوشتهٔ **۱۳۰۲** [ف . آصفیه ۴: ۲۹۴] .

26999 ـ **بنگال،** آسیایی ۱۴۹دیوان (۸۴۲) : شکسته ، تاریخ‌یادنشده همراه‌دیوان مروی [ف. بنگال : ۱۱۷] .

دیوان وفایی‌شوشتری

میرزا عبدالرسول مداح. دیوان‌اودرهامش دیوان ملافتح‌الله وفایی شوشتری بسال ۱۳۰۵ چاپ شده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۱ ـ ف. مشار: ۷۶۴.

27000 ـ **دانشگاه** ۳۵۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بایادداشت **۱۲۸۸**. دارای: منقبت،

مرثیه ، قصیده، مثنوی، مخمس، پیرامن ۲۴۰۰ بیت . **آغاز** : روزگار از نکهت زلف نگارم عنبرین شد ـ گیتی ازعکس رخش رشك نگارستان چین شد ، ۱۰۱گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۹۰] .

دیوان وفایی شوشتری

ملافتح‌الله فرزند حسن ، که یاد او در «جبر و اختیار : ۷۷۱» گذشت . او جز عبدالرسول مداح شوشتری است. دیوان او از ۱۲۹۶ ببعد در بمبئی و تهران و اصفهان چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۷۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۱ ـ ف. مشار : ۷۶۴ .

27001 ـ **ملك** ۳/ ۵۸۶۰ : نستعلیق **۱۲۹۸** در جنگ: کسائیه، مرثیه، قصیدهٔ طاعونیه اوست (۴۰ ـ ۵۰پ) [رؤیت].

27002 ـ **مجلس** ۱۱۹۰ شکستهٔ خوب مهدی علی آبادی **۱۳۰۳** ، مخمس و مسمطهایی از اوست که فهرست نگار نادرست آنرا با میرزا عبدالرسول شوشتری درآمیخته، در پیرامن ۶۰۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۷۸] .

دیوان وفایی هروی

از سدهٔ یازدهم ، بروزگار اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) به هند رفته و بادارایی بسیار به اصفهان برگشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۱ .

27003 ـ **مجلس** ۸۶۰۵ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱-۱۲** [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

دیوان وقار شیرازی

میرزا احمد، که یاد او در «محاسن السنة: ۶۸۶» گذشت .

27004 ـ **تهران**، ملی ۲۰۶ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴** ، زرین، سه قصیده است در بارهٔ سفر ناصرالدین‌شاه بفرنگ، ۲۱ ص ۹ س [نسخه‌ها ۶: ۲۰۷].

27005 ـ **تهران**، ادبیات ۸۱ حکمت: شکسته نستعلیق منصور وصال، سدهٔ **۱۴** ، بخشی از قصیده‌های اوست در یك جنگ [ف. ادبیات ۲ : ۱۰] .

دیوان وقار لکهنوی

جواله پرشاد، سرایندهٔ دربار واجدعلیشاه و امجد علیشاه .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ .

27006 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۳۰ SpiVI ۴۴۹۱: نستعلیق بی تاریخ ، **آغاز** : ای یار در حریم تو نزدیك و دور را [ف. عبدالله ۲: ۵۷۲] .

دیوان وقاری طبسی

محمد امین فرزند عبدالفتاح ، که «گلدستهٔ اندیشه : ۲۱۱۴» را در اصفهان بسال ۱۰۸۳ بانجام رسانده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۷۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ .

27007 ـ **ملك** ۵۲۲۳: نستعلیق محمد جعفر فرزند سراینده، دوشنبهٔ ۳ ذیحجهٔ **۱۰۸۴** در اصفهان ، بایاداشت سراینده دربارهٔ اینکه برخی از سروده‌ها بخامهٔ منست و اینکه شرح معمیات از فرزندی محمد ربیعاست مؤرخ نیمهٔ رجب ۱۰۸۵. دارای: قصیده ، غزل، رباعی، ماده تاریخ، معما ، بادیباچه‌ای به‌نثر. **آغاز:** ای حریم حرمتت خیل ملایك را مصاف ـ انبیاء را سدهٔ جاهت مقام اعتکاف [رؤیت] .

27008 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۰۶/ ۱۵۸: در جنگ گردآوری رفیع الدین رافع ، باتاریخهای

۱۰۷۸- ۱۰۸۴ (ص ۲۷۶) غزلهایی ازوست [نسخه‌ها ۶:۱۱۴] .

دیوان وقوعی تبریزی

محمد شریف فرزند مولانا حدادی ، جهانگرد ، درگذشته درعراق ۱۰۱۸.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۷۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۲ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۹۴ .

27009 ـ **دانشگاه** ۳۹۷۳ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**. دارای: قصیده وغزل ورباعی، رویهم نزدیك ۸۰۰ بیت، بادیباچه‌ای‌درسرگذشت او از «خلاصة الاشعار» و «هفت اقلیم» **آغاز:** من وادای سپاس و زبان شکرگزار ــ که هجر دوست بدل شد بدولت دیدار ، ۳۰ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۹۶۹] .

دیوان سلطان ولد

بهاءالدین احمد (۶۲۳-۷۱۲)که یاداو در «ابتدا نامه : ۱۰۱۷ » گذشت . بفارسی و ترکی میسروده است ، ودیوان فارسی او بسال ۱۹۴۳م با پیشگفتار فریدون نافذ در ۱۰۰+ ۶۱۶ ص در ترکیه‌چاپ شده‌است.

27010 ـ **استانبول** ، حالت افندی ملحقی ۱۳۵/۴: نوشتهٔ پایان ع۱/ **۷۱۷**(گ ۱۱۲ - ۲۰۷) . **فیلم**آن در دانشگاه‌ش۵۵۸ هست [فیلمها : ۴۹۸] .

27011ـ **استانبول**،حالت‌افندی۱۳۹ : نسخ حسن فرزند عثمان ولدی،۱۱ رجب**۷۲۲** غزلهاست نه‌به‌ترتیب ورباعیها،۴۱۷گ ۱۷س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۵۶۰ هست [فیلمها : ۹۲] .

27012 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای M.۵۴۰: نوشتهٔ**۷۵۰**،۲۹۸گ۱۹س. **آغاز:** شاه منم‌شاه منم در دوسرا در دوسرا [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۹] .

27013ـ**مدینه**،عارف‌حکمة ۲۲۳مج: نوشتهٔ **۷۵۰** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۳].

27014ـ **استانبول** ، حالت افندی : ۳۲۸: نسخ‌روزگار سراینده، ۳۰۷گ۱۸س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۵۲ هست [فیلمها : ۹۴] .

27015ـ **دانشگاه**۲۵/۴۳۰۸: نستعلیق خوش سدهٔ**۹-۱۰** ، ۴۳غزل است باتخلص ولد (۳۲ب - ۵۲ر) [ف. دانشگاه۱۳:۳۲۷۳].

27016ـ **بنگال**، آسیایی۱۵۰ دیوان (۱۰۶۰): شکستهٔ **۱۱۹۶** همراه دیوان سمیع نیازی [ف. بنگال : ۱۱۷] .

27017ـ **تبریز**، ملی۳۶۳۳ : نسخهٔ کهن [نسخه‌ها ۴: ۲۹۶] .

دیوان ولی

ناشناخته .

27018 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**Or۹۴۶۶: نوشتهٔ **۱۰۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۸] .

27019ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۰۳۶/۴۰۸۸ :تاریخ یادنشده ، آغاز وانجام‌افتاده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱۳۶] .

دیوان ولی دشت بیاضی

که یاد اودر«کلیات : ۱۸۹۹» گذشت.

27020ـ **سپهسالار**۲/۲۸۴ :نستعلیق محمد حسین مشهدی، **۱۰۲۵** . دارای:قصیده، غزل، قطعه، رباعی، رویهم ۳۰۸۴بیت. **آغاز** ای حریمت کعبهٔ حاجت روای جبرئیل ــ نقش نعلین تو محراب دعای جبرئیل [ف. سپهسالار ۲ : ۷۰۲ و ۴ : ۵۴۲] .

27021 ـ رضوی ۶۰۵ (۵۰۹۳) : نستعلیق محمد نصیر، **۱۰۲۶**، پیرامن ۳۰۰۰ بیت، آغاز برابر نسخهٔ پیشین. دارای: قصیده، ترکیب قطعه، غزل، مثنوی، رباعی [ف. رضوی ۷ : ۵۴۶].

27022 ـ قاهره، دارالکتب ۹۴ م ادب فارسی: تعلیق **۱۰۶۰** آغاز برابر (سپهسالار: ۲۸۴) ۱۰۱ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱ : ۱۶۵].

27023 ـ دانشگاه ۲۹۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، دارای غزل و رباعی ومثنوی نزدیک هزار بیت واندی، درفهرست آمده: گویا ازولی دشت بیاضی. درآن آمده: از روستایی بودن زند حسودم طعن ـ مراچه جرم که ازروستا است مولدمن. **آغاز:** گرد سر راه وصالت را بپای شوق ازآن [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۵].

27024ـ دانشگاه ۵/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۶۴ هامش) غزل: وقصاید اوست [ف. دانشگاه ۹ :۱۲۴۲].

27025 ـ ملك ۵۳۸۱/۱ : نستعلیق سرخوش در مشهد، غرهٔ محرم **۱۲۶۱** ازروی دیوانی بخامهٔ سراینده (۱پ ـ ۹۴پ) ۱۵ س [رؤیت].

27026ـ مشهد، آقای فرخ ۲۸۳: تاریخ یاد نشده، زرین [نسخه‌ها ۳ :۹۲].

دیوان ولی کرمانی ـ

دیوان نعمت‌الله

دیوان وهبی

هرسهای وهبی، زنده در ۱۲۲۰، منشی دربار عالمگیر دوم (۱۱۶۷ـ۱۱۷۳).

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۲ (وهبی شاهجهان پوری) ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۴.

27027ـ قاهره، دارالکتب ۹۱ ادب فارسی: بی‌تاریخ، ۲۱۰ گ ۲۵ س. درفهرست آمده: لعله عمرخان شاهجهان پوری. **آغاز:** ای جلال تو بیابانها را زبان انداخته ـ عزت ذاتت یقین را درگمان انداخته [مخطوطات ۱: ۱۹۴].

27028 ـ پاکستان، لاهور، شیروانی ۶۳۷۸ : دارای غزل ورباعی وجزآن، آخرین سرودهٔ او در ۱۲۰۰ گفته شده‌است [مخطوطات دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۳۶].

دیوان وهمی قمی

مولاناحسن.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۸۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۴ .

27029ـ مجلس ۵۱۳۸/۷۳: نستعلیق در جنگ ابن خاتون مؤرخ **۱۰۲۴ ـ۱۰۵۷** ۱۳۲ بیت از سروده‌های اوست (گ ۲۲۶ ـ ۲۲۷). **آغاز:** زهره در برج مشتری آمد ـ [رؤیت].

دیوان ویسی هروی

سراینده و خوشنویس روزگار جامی (م ۸۹۸)، وچیزی در برابر «ویس‌ورامین» سروده است.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۲۸۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۴ .

27030ـ قاهره، دارالکتب ۱۰۷ ادب فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ، زرین (گ ۱ـ۵). **آغاز:** ای التجا بخاك درت کائنات را [مخطوطات ۱ :۱۹۴].

ه

دیوان هاتف اصفهانی

سید احمد حسینی منشی و سراینده، درـ گذشتهٔ ۱۱۹۸. در تهران ۱۳۱۷ق وپس‌ازآن بارها چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۸۳ ـ ف. مشار: ۷۶۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۲۵.

27031 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: نوشتهٔ **۱۱۹۸**، نسخهٔ خودسراینده [یادداشتهای مهدوی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۸].

27032ـ **تهران**، ملی۱۷/۱۰۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ترجیع‌بند است (ص۱۵۲ـ ۱۵۴ چهارستونی) [ف. ملی۱: ۹۴].

27033ـ **دانشگاه** ۳/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، غزل‌است ورباعی وقصیده (ص ۸۹ـ ۱۰۶ و۲۵۱ـ۲۶۹) زدین، بادوتصویر [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۴].

27034 ـ **دانشگاه** ۴۱۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، آغاز وانجام افتاده، دارای: قصیده وغزل وچند رباعی، ۷۱گ ۱۱س [ف. دانشگاه۱۳: ۳۱۱۳].

27035ـ**تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۱۸۹/۲: نوشتهٔ **۱۲۰۷** [نسخه‌ها۵: ۶۴۸].

27036ـ **سپهسالار**۱/۴۰۱: نستعلیق محمدبدیع فرزندمحمدصادق شیرازی، **۱۲۲۱**، زدین [ف. سپهسالار۲: ۷۰۳ و۴: ۵۴۳].

27037ـ **سپهسالار**۲/۲۶۱: نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۰** دردفتر، همراه دیوان‌سحاب [ف. سپهسالار ۴: ۵۴۳].

27038 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۲۵: نستعلیق دوشنبه، ۲ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**، آغازافتاده [رؤیت].

27039 ـ **ملك** ۱/۵۵۶۱: نستعلیق با تاریخ **۱۲۴۰** دردفتر (۱رـ۴۲ر). ترجیع بند است وغزل ورباعی وقطعه. **آغاز:** سحراز کوه خاور تیغ اسکندر چوشد پیدا [رؤیت].

27040 ـ **ملك** ۲/۴۹۹۳: نستعلیـق امان‌الله فرزند محمدتقی زنگـنه، در اصفهان **۱۲۴۰** (۱۴۱پ ـ ۱۸۰ر). دارای: قصیده، ماده تاریخ، ترجیع،غزل، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [رؤیت].

27041 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/۲۹۸۱ (۷۵۲ف): نستعلیق **۱۲۷۸**، ترجیع بنداست. **آغاز:** ای‌فدای توهم دل وهم‌جان [ف. دکتر بیانی: ۶۱۳].

27042ـ **دانشگاه**۹/۴۷۱۶: نستعلیق صادق شیرازی، **۱۲۸۱** (۱۸۵ـ۱۹۶) ترجیع بندیست [ف.دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۴].

27043 ـ **ملك** ۳/۵۱۲۵: سدهٔ **۱۳** (۶۹ پ ـ ۷۳ر) ترجیع بندیست [رؤیت].

27044 ـ **ملك** ۵۴۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. دارای: قصیده، دوازده مرثیه، مثنوی، ترجیع. **آغاز:** سحرچو پنجهٔ موسی خود از مشرق چو پیدا شد. ۷۱گ۱۴س[رؤیت].

27045 ـ **ملك** ۲/۵۱۱۲: شکستـه نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** گزیده‌ایست‌ازغزلهای‌او(۱۶پـ ۲۵ر) **آغاز:** بیزم‌دوش‌آمد یار همراه رقیب اما [رؤیت].

27046 ـ **رضوی** ۶۰۶ (۴۷۹۶): نستعلیق سدهٔ **۱۳**،زدین،غزلهای ردیف واو را دارد [ف. رضوی ۷: ۵۴۸].

27047 ـ مجلس ۹۱۶۵ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۳، گویا هشت بیت از آغاز افتاده، انجام نیز در رباعیها افتاده، از کتابهای اهدایی سلطان القرائی است [رؤیت].

27048 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۲۳: نستعلیق خوش محمدعلی، برای ظل السلطان. سدهٔ ۱۳ـ۱۴، زرین، دارای: ترجیع، غزل، ۶۸ ص ۱۲ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۷۲].

27049 ـ الهیات ۱۸/۱۷۲ ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (۱۸۰ر ـ ۱۸۱ر) ترجیع بندیست [ف. الهیات ۱: ۴۱۸].

27050 ـ سپهسالار ۷۵۰۵/۴: نوشتهٔ ۹ ذیحجهٔ ۱۳۰۱، ترجیع بندیست [ف. سپهسالار ۳: ۴۳۱].

27051 ـ رضوی ۸۹۴۱: نستعلیق علی اصغر حکمت ۲ع ۲/۱۳۳۱، ۲۹ گ، اهدائی خود حکمت [نسخهها ۵: ۳].

27052 ـ ملك ۵۵۶۶/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۴. آغاز: سحر از کوه خاور (۲۱۰ پ ـ ۲۴۷ پ) [رؤیت].

27053 ـ ملك ۵۲۷۷: شکسته نستعلیق بد، آغاز و انجام افتاده، همراه اندکی از شعرهای صباحی، ۴۹ گ ۱۳ س [رؤیت].

27054 ـ مشهد، فرخ ۶۴ ضمیمهٔ ۶۵ و ۶۶: تاریخ یاد نشده [نسخهها ۳: ۹۲].

دیوان هاتفی

27055 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۴۸۴ Or: سدهٔ ۱۲ [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخهها ۴: ۶۷۶].

دیوان هاتفی جامی

عبدالله، خواهرزادهٔ عبدالرحمان جامی، زاده در روستای خرجرد جام، درگذشتهٔ ۹۲۷.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۲۵ ـ مجمع الفصحا ۲: ۵۴.

27056 ـ قاهره، دارالکتب ۱۸۶ ـ م ادب فارسی: تعلیق زیبا، بی تاریخ (گ ۱۰۳ ـ ۱۳۱) آغاز: ای حسن جهانگیرت آرایش دورانها [مخطوطات ۱: ۱۹۲].

دیوان هادی

ناشناخته.

27057 ـ دانشگاه ۵۲۶۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱، از خود در آن به محمدهادی یاد میکند، و نیز از شاه صفی صفوی و مرگ او ۱۰۵۲ و هجرت خود به هند ۱۰۵۷ و عالمگیر را، و دیباچه را که در غرهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۶۷ ساخته است (ص ۱ـ۹) سپس قصیده و غزل و ترکیب و رباعی و مثنوی اخلاقی و ساقینامه دارد آغاز: توقق رفاقت کند ارباب هم را، ۴۰۴ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۷].

27058 ـ قاهره، دارالکتب ۴۳ ـ م: ادب فارسی: تعلیق زیبا، بی تاریخ، ۳۶۲ گ، ۱۵ س، در فهرست آمده: لعله محمدهادی الیزدـ جردی م ۹۵۰. آغاز: هر کس رود بسیر گلستان اعتدال [مخطوطات ۱: ۱۹۲].

دیوان هادی اردبیلی =

دیوان قدرت

دیوان هادی

شاید اصفهانی [ف. عبدالله]. در تذکرهها از دوتن با این تخلص و نسبت اصفهان یادشده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۲۶.

27059 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۲۳ piVI ۱۰۸۲ (ف ۵۳۷): نستعلیق سدهٔ ۱۱. آغاز: در پی آب لب تشنه دویدم همه جا [ف. عبدالله ۲: ۳۷۷].

دیوان هادی سبزواری - دیوان اسرار

دیوان هارون

شایدهارون فرزند خواجه شمس الدین محمد جوینی ، ممدوح سعدی شیرازی باشد .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۸۷ـ مجمع الفصحاء ۱: ۶۵۶ـ فرهنگ سخنوران : ۶۲۷ .

27050 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۶۴۷ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۲۱۷ گ ۱۳ س [ذیل دیوش ش ۲۵۴] . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۲۷۰ هست[فیلمها : ۱۰۱].

دیوان هاشم

ناشناخته .

27061ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۳۴۹ حکمت : عبدالرزاق فرزند ملا محمد حسین جهرمی، ۷ع ۱/**۱۲۷۹** [ف . ادبیات ۲ : ۶۲] .

27062ـ **مجلس** ۸۷۲۱فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، آغاز افتاده [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

27063ـ **بنگال**، آسیایی ۱۵۱ دیوان (۴۰۲) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۷] .

دیوان محمد هاشم شیرازی

درویش محمدهاشم فرزند اسماعیل، که یاد او در «شرح حدیث بساط: ۱۲۲۶» و «کلیات: ۱۸۹۹» گذشت .

27064 ـ **ملك** ۳/ ۵۶۹۰ : نستعلیق محمدباقر پسیان **۱۳۰۴** (۱۰۹ر-) در «کلیات:18037»او، دارای: قصیده، مثنوی، شرح حدیث مشیت، مناجات، منقبت، پاسخ موش و گربه ملا طاهر قمی درردا هل فقه[رؤیت] .

دیوان محمد هاشم شیرازی

محمدهاشم فرزند محمدمفیدانصاری جابری شیرازی، زنده در ۱۰ج ۲/۱۲۷۶.

27065 ـ **دانشگاه** ۳۳۲۷ : نستعلیق سراینده ، با دیباچه‌ای مؤرخ ۱۰ج۲/**۱۲۷۶** قصیده‌هاییست درستایش امامان باگزارش برخی ازآنهاکه برای چاپ آماده کرده بودو نتوانست، بفارسی وعربی در فهرست «جواهر الابیات یا دیوان خادم » یاد شده ، ۱۲۶ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۱۳] .

دیوان هاشمی بخارایی

خواجه هاشمی صدیقی شیخ الاسلام بخارا، نبیرهٔ خواجه محمدپارسا ، درگذشتهٔ ۹۴۵ .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۸۹ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۲۸ .

27066ـ **آصفیه** ۱۲۲۷دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۴ :۲۹۴] .

دیوان هجری

ناشناخته .

27067ـ **بنگال**، آسیایی۱۵۲ دیوان (۳۵۴) : نستعلیق **۱۱۹۲** [ف . بنگال : ۱۱۷] .

دیوان هجری تفرشی

آقا محمد صادق ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۹ » گذشت .

27068 ـ **دانشگاه** ۳۷۴۷ : نستعلیق محمدحسن فرزند محمدرحیم کوهی، چهارشنبه شعبان **۱۲۰۳**. کلیات اوست: ۱ـ شاهنامه ۲ـ مثنوی ۳ـ فخریه ۴ ـ دیوان (مثنوی ، غزل) [ف. دانشگاه] .

27069ـ **دانشگاه** ۵۱۷۰: در «کلیات»

او از سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه۱۵: ۱۱۳۵].

دیوان هجری رازی

محمد یوسف رازی (۹۲۷ ـ ۹۶۳).
با آنچنانکه در فهرست فهمی ادهم آمده است. و گویا همان خواجه محمد شریف تهرانی وزیر محمد خان تکلو حاکم خراسان است که پس از مرگ او نزد تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) آمده حاکم یزد وسپس وزیر اصفهان شده ودر ۹۸۰ درگذشته است.

27070ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۰۱۱: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۱۳۷ گ ۱۷ س[ف. فهمی ادهم۱: ۲۷۳].

دیوان هدایت طبرستانی

رضا قلیخان، که یاد او در «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت.

27071ـ **تهران**، سلطنتی۱۲۲۳۲(۶۸۵ ف): نستعلیق خوش ۹ج۲/**۱۲۴۷** درشیراز. زرین. کلیات اوست: ۱ـ دیباجهٔ نثری ۲ـ لطایف درحقایق ومعارف ۳ـ منشآت ونامه‌ها ۴ـ گلستان ارم (بکتاش نامه) ۵ ـ دیوان (قصیده، غزل، قطعه، ترجیع، رباعی)، ۴۸۶ ص ۲۳ س [ف. دکتر بیانی: ۴۶۸].

27072 ـ **تهران**، ملی ۱۳ ف: در «کلیات»، نوشتهٔ **۱۲۶۰** او[ف. ملی ۱: ۹ و نسخه‌ها ۶: ۱۶۵] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۴۳ هست [فیلمها: ۶۲۹].

27073ـ **مجلس** ۱۰۸۴: نوشتهٔ خود سراینده، در **۱۲۷۵**. دارای: ترجیع، قصیده، رویهم ۱۲۹۰۰ بیت، با یادداشتهای ادبی ازخود او درهامش، ۳۱۸ گ۲۱س[ف. مجلس ۳: ۴۴۵].

27074ـ **مجلس** ۹۲۳۸ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، دارای: غزل، قطعه، ترکیب، ترجیع، انجام افتاده، ۵۴۷ص[رؤیت].

27075ـ **تهران**، ادبیات۱۹ب: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۲۴ گ ۲۵ س [ف. ادبیات ۱: ۲۷۷].

دیوان هلال کاشانی

ابوطالب فرزند سیدمحمد باقر، که نخست مفتون تخلص میکرده، و در ۱۲۵۵ ازکاشان به اصفهان رفته و استاد خود حاجی سیدمحمد باقر رشتی ومحمد شاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) و معتمدالدوله را ستایش کرده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۹۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۱.

27076 ـ **مجلس** ۸۵۶۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پیرامن ۱۳۵۰ بیت بادیباجه‌ای که در آن شگرف‌نامه نامیده شده است، سپس قصیده، غزل، مثنوی. آغاز: دیباجهٔ این شگرف نامه برنام‌کسی نوشت خامه، ۱۲۲ گ[رؤیت].

دیوان هلالی

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۲۹۴-۱۲۹۶ از شش تن با این تخلص یاد شده است.

27077 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۲۴ Or: نوشتهٔ **۹۹۵** در فهرست آمده دیوان هلالی (حالتی) [نسخه‌ها ۴: ۶۸۱].

27078ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۵۹۹/۱ Or: نوشتهٔ **۱۰۳۱**[نسخه‌ها۴:۶۷۴].

27079ـ **یزد**، جامع کبیر: نستعلیق میرزا عیسی، سدهٔ **۱۱**، ربعی [نسخه‌ها ۴: ۳۸۳].

27080 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۳۶ Or: سدهٔ **۱۲ـ۱۳**[نسخه‌ها ۴:۶۷۵].

27081ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۳۴: تاریخ یاد نشده، ۱۶۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۲].

27082ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A ۱۲۶ pi VI ۱۰۵۱ (۴۴۴): آغاز: حمد بیحد صفات یزدان‌را ـ مدح بیقدح ذات سبحان را . وما میدانیم این سرآغاز «الهی نامهٔ» سنایی است . [ف. عبدالله ۲: ۳۱۶] .

دیوان هلالی جغتایی

نورالدین (بدرالدین) زاده در استرآباد سپس به هرات رفته ودر آنجا باتهام شیعیگیری در ۹۳۶ شهید شده است. درکانپور ۱۲۸۱ وپس از آن درهند و ایران چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۹۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۳۱ ـ ف. مشار: ۷۶۵ .

27083ـ مجلس ۲۶۵۸/۱: نستعلیق خوش ابن علی الکاتب ایزدی، در ۹۵۹، با دیباچه‌ای در سرگذشت او (ص۱ـ۶۸) ، ۸۵۰ بیت غزل وقطعه ورباعی است [ف. مجلس ۸ : ۴۰۴].

77084 ـ استانبول، طوپقپوسرای Y ۱۰۰۱ : درویش علی رومی، ۹۵۰، ۳۴ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶۷].

27085ـ تهران، سلطنتی ۶۰۹ (۵۹۳ ف): نستعلیق زیبای محمود فرزند اسحاق شهابی، ۹۶۱ ، زرین، دارای: غزل، رباعی . آغاز: ای نور خدا در نظر ازروی توما را ـ بگذار که در روی تو بینم روی خدا را ، ۵۴ س [ف . دکتر بیانی : ۳۶۴] .

27086ـ استانبول، طوپقپوسرای R ۱۰۱۲ : یارالکاتب ، ۹۶۲ [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۶۶] .

27087 ـ تهران ، سلطنتی ۶۵۳/۲ (۷۱۰ ف): همراه « دیوان شاهی سبزواری » نوشتهٔ ۹۶۷. آغاز: ای نور خدا در نظر ازروی توما را [ف. دکتر بیانی :۵۱۶] .

27088ـ الهیات ۴۶۱ د: نستعلیق عماد حسینی معروف به میر، ع ۹۷۳/۱۰، زرین، ۵۲ گ ۱۲ س [ف. الهیات ۱: ۶۲] .

27089 ـ تهران، ملی ۲۹۰/۲ ف: نستعلیق حسین فرزند محمد، باتاریخ ۹۷۹ در دفتر، آغاز: ای نورخدا در نظر ازروی توما را (ص ۶۹ـ ۱۴۸) . دارای: غزل، رباعی [ف. ملی ۱: ۲۸۲] .

27090 ـ رضوی ۶۰۷ (۵۷۵۸) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین، پیرامن هزار بیت غزل و قطعه ورباعی دارد . آغاز: ای نور خدا در نظر ازروی توما را [ف. رضوی ۷ :۵۴۸].

27091ـ مدینه، عارف حکمة ۲۶۷/۲۱: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص۲۱۴-۲۳۰)[نسخه‌ها ۵: ۵۸۱] .

27092 ـ مجلس ۸۴۳۲/۶ فهرست نشده : سدهٔ ۱۰، زرین، ۹۸۴ بیت غزل اوست ازکتابهای سلطان القرائی بوده است ذریعه[، رؤیت، ۹ :۱۲۹۵].

27093ـ تهران، سلطنتی ۱۰۱۱۷/۳ (۷۱۲ ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ . دارای : غزل (مرتب) یك قطعه، سه رباعی. آغاز: زاشك لاله گونم تابخون آغشته منزلها [ف . دکتر بیانی: ۵۲۵] .

27094ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۰۱۴/۱ : سدهٔ ۱۰ . آغاز: فلك زد نوبت شاهی براین فیروزه گون [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۱۶] .

27095ـ مشهد، فرخ ۳۲۱: خط خوش سدهٔ ۱۰ـ۱۱، گزیده‌ایست ازغزلهای او در و مجموعه [نسخه‌ها ۳ :۹۲] .

27096 ـ رضوی ۹۴۸/۵ ادبیات (۴۹۵۳) : نستعلیق امام ویردی ساکن اصفهان، ۱۰۲۷ (ص۲۳۳- ۲۸۴) پیرامن ۲۷۵۰ بیت [ف . رضوی ۷ : ۷۷۴] .

27097ـ **بادلیان** ۱۱۰۹ والکر۶۲: نستعلیق ۲ع۱/**۱۰۶۴**، ۷۷گ۱۵ س.فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۳۲ هست [فیلمها : ۱۰۱] .

27098ـ **ملك** ۵۳۰۷/۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۶۲۶ ـ ۶۴۵هامش) با۲۹دیوان دیگر ، زرین، گزیده‌ایست [رؤیت] .

27099ـ **تهران**، سلطنتی۶۱۰(۵۹۴ف) : نستعلیق ۱۵ محرم **۱۱۱۴** ، بدستور عبدالعظیم که در احمد شاهی میزیسته ، زرین دارای: غزل ، قطعه، رباعی ، ۱۴۴ ص ۱۴س [ف. دکتربیانی: ۳۶۵] .

27100 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۳ . Add : نستعلیق‌چهارشنبه ۲۲ع ۲/**۱۱۹۳**، ۱۲۳گ ۱۱ س [فیلمها:۱۰۱] .

27101ـ **ملك** ۵۵۲۱ : نستعلیق سید علی‌حسینی، رجب **۱۲۳۴** ، زرین، ۶۳گ۱۴ س [رؤیت] .

27102ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۱۸: آدینه رجب **۱۲۴۰** همراه «یوسف وزلیخا»ی جامی [رؤیت] .

27103 ـ **ملك** ۵۵۶۱/۱ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۳۴۲** در دفتر ، غزلهای اوست **آغاز:** ای نورخدا [رؤیت] .

27104ـ **مجلس**۹۱۰۹ فهرست‌نشده: نستعلیق شکسته آمیز**۱۲۷۸** ، دارای : غزل‌و رباعی، **آغاز:** ز آب چشم من‌گل‌شدبراه عشق منزلها ـ ندانم تا چه‌گلها بشکفد آخر ازین گلها . از کتابهای اهدایی سلطان‌القرایی [رؤیت] .

27105 ـ **دانشگاه** ۴۰۹۸ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، دارای: غزل ورباعی، ۷۵ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۷۶] .

27106ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۷۹، ۸۷۱ هلا : شکستهٔ ۲۱ مارچ **۱۹۵۸** م، ۶۰گ ۱۲س [مخطوطات‌فارسیه،منظوراحسن عباسی ۱: ۴۷۳] .

27107 ـ **بنگال**، آسیایی۱۵۳دیوان (۱۲۵۳):شکسته،تاریخ‌یادنشده، باسروده‌هایی دیگر [ف . بنگال : ۱۱۸] .

27108ـ **بنگال**، آسیایی ۱۵۴ دیوان (۹۵۵): شکسته ، تاریخ‌یاد نشده [ف.بنگال: ۱۱۸] .

27109 ـ **کابل**، وزارت اطلاعات ۱: نستعلیق زیبا ، تاریخ یاد نشده [راهنمای‌کتاب ۱۰: ۵۲۲]

دیوان هما

انورحسین .

27110 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۸۸ ApiVI/۲۷۸(۵۹۹ف):شکسته‌آمیز، ۷ جانودی **۱۲۵۷**. **آغاز:** الا ای ساقی‌مهوش بده صهبای واصلها [ف. عبدالله۲ : ۴۱۹] .

دیوان همام تبریزی

خواجه همام‌الدین محمد (فرزندعلایی). در گذشتهٔ ۷۱۴ یا ۷۱۳ . گزیدهٔ دیوانش در تبریز بکوشش محمد علی تربیت ۱۳۰۹ خ و سپس بکوشش مؤید ثابتی درتهران۱۳۷۳ق و نیز بار دیگر چاپ شده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۹۶ـ ف . مشار، ۷۶۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۳۲ .

27111 ـ **سپهسالار** ۳۱۳/۵ صدد : نسخ خوب محمد فرزند یوسف بیهقی وحیدی نگارندهٔ «عروض وحیدی» در **۷۳۸** (ص ۹۷ـ۹۹)تنهایك‌قصیده در۲۳ بیت‌و۸بیت عربی است [ف. سپهسالار ۲ : ۴۴۶] .

27112ـ **پاریس** ۱۵۳۱ عربی ۹۶۵۵ شعر : نستعلیق جعفرعلی تبریزی حافظ ۲۴ ج **۸۱۶/۲**، ۱۶۲ گ . **فیلم** آن درملی ش ع ۲ـ ۳۵۰۱ هست [فیلمها : ۱۰۱] ونیز **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۱ هست [فیلمها: ۵۹۳].

27113ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳ ـ م ادب فارسی : نستعلیق فرصت غریب **۸۲۳** ، در یك مجموعه. **آغاز:** رسید نوبت آن بازکز نسیم [مخطوطات ۱: ۱۹۳] .

27114ـ **مجلس** ۲۶۵۶/۱۲ : نستعلیق کهن ، با تاریخ **۸۳۴** در دفتر (ص ۶۵۵ ـ ۷۹۰) ، ۲۱۵۰ بیت غزل ورباعی و قطعه وتك بیتهاست، زدین. **آغاز:** ازنور خوش رویت در نقاب [ف. مجلس ۸: ۴۰۱] .

27115ـ **عبدالحسین بیات** ۶ مج : با تاریخ **۸۳۴** در دفتر (ص ۱۳۵ ـ ۱۵۰ هامش) ، غزلهای اوست زدین . [نسخه‌ها ۶: ۷۱] .

27116ـ **بادلیان** ۱۲۱ الیوت :همراه «دیوان امیر خسرو: 22966»، مؤرخ **۸۳۹** و جزآن . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۲ هست [فیلمها : ۵۴۷] .

27117ـ **مجلس** ۱۷۳۸ فهرست‌نشده: در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳].

دیوان همای شیرازی

رضا قلی‌خان (محمد علی، بگفتهٔ هدایت) فرزند بمانعلی بدیع خان (۱۲۱۲ - ۱۲ ع ۱۲۹۰/۱)، پدرسه تن: سها و طرب و عنقا . دیوان او در تهران ۱۳۲۰ با ۱۸۰۰۰ بیت چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۹۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۳۱ ـ ف. مشار : ۷۶۵ .

27118 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۰۲ : نستعلیق خوب عبدالغفار فرزند محمد حسن اصفهانی، ۱۳ رجب **۱۲۹۳** ، ۴۳۴ ص . بنام « معدن الجواهر » است ، زدین [ف . دکتر مقصود ۱: ۱۰۴] .

27119 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۲۷ : نستعلیق ناظم (؟) ، تاریخ یادنشده ، ۴۶۹ ص ۱۴ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۰۶] .

دیوان همای مروزی

محمدصادق، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۹» گذشت .

27120ـ **مجلس** ۱۷۳۸ فهرست‌نشده: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۵: ۱۵۳].

دیوان همایون

ناشناخته . در ذریعه ۹: ۱۲۹۷ ـ ۱۲۹۸ از هشت تن با این تخلص یاد شده است.

27121 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۰۷ Or : همراه با دیوان فغانی . از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۶] .

دیوان امیر همایون اسفراینی

در جوانی از اسفراین به تبریز آمده ، وباولی بیگ دوستی ورزیده و چون ولی بیگ به‌حکومت‌قم‌گماشته شد اسفراینی با اوبقم‌آمده و در آنجا در ۹۰۲ یا ۹۱۰ درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۹۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۳۲ .

27122 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۰۸۰/۴ (۷۱۱ ق) : همراه «دیوان مانی» نوشتهٔ **۹۵۳** و جزآن تنها غزلهاست مرتب. **آغاز** : بی‌تو جائی‌که شود خاك دل چاك آنجا ـ تا ابد لاله برآید زدل‌خاك آنجا . [ف . دکتر بیانی : ۵۲۲] .

27123 ـ مجلس ۲/۲۶۵۸: نستعلیق خوش ابن‌علی الکاتب ایزدی، ۹۵۹، با دیباچه‌ای درسرگذشت او (ص ۷۱ ـ ۱۱۴) ، ۵۵۰ بیت غزل ورباعی است آغاز: بی‌توجایی که شودخاک دل‌خاک آنجا۔ تا ابد ناله برآید [ف. مجلس۸: ۴۰۴] .

27124 ـ تهران ، سلطنتی ۸/۶۵۳ (۷۱۰ف) : همراه «دیوان شاهی : 23756» نوشتهٔ ۹۶۷ . دارای: غزل، تک‌بیت، رباعی. آغاز: ای‌زآتش‌جلال‌تودوزخ‌زبانه‌ای۔وزمزرع جمال تو فردوس دانه‌ای [ف . دکتر بیانی : ۵۱۹] .

27125 ـ تهران، ملی ۲۹۰/۳ ف : نستعلیق حسین فرزند محمد ، ۹۷۹، زرین (ص ۱۴۹ـ ۲۰۸). آغاز برابر نسخهٔ مجلس[ف. ملی ۱: ۲۸۲] .

27126 ـ ملک ۵۹۳۷: نستعلیق‌خوش ۹۸۰ ، زرین . دارای: غزل، رباعی. آغازنیز برابر مجلس [رؤیت] .

27127 ـ تبریز، ملی۲۸۶۵ : نوشتهٔ ۹۸۰ [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰] .

27128ـ سپهسالار۲/۲۷۹: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، (ص۱۷۷ـ ۲۶۰). آغازبرابرنسخهٔ مجلس [ف. سپهسالار۲: ۷۰۴ و ۴: ۵۴۴].

27129 ـ مشهد، آقای‌فرخ۳۲۱: سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، گزیدهٔ غزلهای اوست همرادیوان هلالی جغتائی[نسخه‌ها ۳ : ۹۲].

27130ـموزهٔ بریتانیا Or۵۸۷۸: سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

27131 ـمجلس۷۸۶۶ فهرست‌نشده: شکسته نستعلیق رجب ۱۲۴۷ . آغاز : ای براحدیتت زآغاز، بایادداشتی که دیوان همایون پادشاه است . [رؤیت] .

27132 ـ مجلس۳۹۵: نستعلیق‌تاریخ یاد نشده، غزلهای اوست ناتمام . آغاز: اگر مانع شدی چاک درونم آه سوزان را [ف. مجلس ۲: ۲۳۱] .

27133 ـ مجلس ۴/۴۳۷: نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین. آغاز: ای‌زآتش‌جلال تو دوزخ زبانهٔ ما[ف. مجلس۲: ۲۵۵].

27134ـقاهره، دارالکتب ۱۵مجامیع فارسی طلعت: (گ۵۷ـ ۷۰)، آغاز برابرنسخهٔ پیشین [مخطوطات ۱: ۱۹۳] .

27135ـ مدینه ، عارف‌حکمت ۱۸۳: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴] .

27136ـ مدینه، عارف حکمت۱۵۶: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۶] .

دیوان همایون بروجردی

شاید میرزا عباس اصلح‌الشعراء که یاد او در «دوازده آیین: ۲۱۰۶» گذشت .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۲۹۸.

27137ـ تبریز، ملی ۲۵۵۵: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰].

دیوان هنر جندقی

میرزا اسماعیل فرزند میرزا ابوالحسن یغما، شیخی، که حاج محمدکریمخان قاجاردا ستایش‌کرده ومرگ دو فرزندخودرا در۱۲۸۸ رثا گفته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۰۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۳۵ .

27138ـ مجلس۱۰۸۵: نسخ‌ونستعلیق وشکستهٔ خود سراینده ، با یادداشتهایی از او از۱۲۶۸ تا ۱۲۸۸ . دارای: قصیده، مخمس، غزل ، قطعه، مرثیهٔ امامان ونامه‌ها وشعرهایی از دیگران وچند خطبه ازحضرت علی، شعرها

پیرامن پنجهزار بیت است، ۱۵۳ گ ۱۹ بیت [ف. مجلس ۳ : ۴۴۸] .

دیوان هیدجی زنجانی

ملامحمد فرزند معصومعلی معروف به حاج آخوند (هیدج)، خمسهٔ زنجان ۱۲۷۰ــ تهران ۱۳۴۹) نخست مفتی تخلص میکرده و سپس به هیدجی برگردانیده است. دیوان او در تبریز در ۲۶۴ ص چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۰۴ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۳۶ .

27139ــ **رضوی** ۶۰۸ ادبیات(۸۷۵۵): نسخ و نستعلیق علی اصغر فخیمی ابهری، ذیحجهٔ **۱۳۵۹** [ف. رضوی ۷ :۵۴۹] .

ی

دیوان یار اورنگ آبادی

منورالدوله (شرف الدوله) میراحمدیارخان بهادر ، درگذشتهٔ ۱۱۸۹ . برادر رکن الدوله میرموسی خان بهادر احتشام جنگ.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۰۵ ــ فرهنگ سخنوران : ۲۵۵ .

27140ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۴۲۷/۱/۴۴۷۷ : تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۳۶] .

دیوان یتیم بروجردی

ملامحمود از سدهٔ یازدهم . نصرآبادی او را همدانی یادکرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۰۷ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۵۶ــ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۹۵ .

27141 ــ **دانشگاه** ۳۶۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بامهر اسکندر مؤرخ ۱۱۱۴. دارای: غزل وقصیده ورباعی نزدیك ۱۲۰۰۰ بیت، در آن از بودن خود درهند (ص ۶۰۲) و جنگ ندرخان فرمانروای بلخ بروزگار شاه عباس (۱۰۵۲ ــ ۱۰۷۷) یادکرده است (ص۵۵۲) **آغاز :** روز محشر که روم با دل غمناك آنجا [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۴۱] .

دیوان یحیی

درآن آمده: هرآنکه باتو نباشد بدل‌چو یحیی پاك ــ بریده بادسراو بتیغ تو یحیی.

27142ــ **دانشگاه** ۲/۴۷۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (۱۸۳ــ۲۰۳)، زرین. دارای: قصیده، غزل ، رباعی نزدیك ۳۵۰ بیت. **آغاز:** وطن بسایهٔ گل سازد در چنین ایام ــ که گشت طارم و کاشانه نزد عقل حرام [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۷۰۶] .

دیوان یغما جندقی

میرزا ابوالحسن ، که یاد او دره کلیات: ۱۹۰۰» گذشت .

27143 ــ **سپهسالار** ۷۱۴۰ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۶۳** [سپهسالار ۴ : ۵۴۵] .

27144ــ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۱۳ : شکسته نستعلیق میرزا جعفر ، رمضان **۱۲۶۵** ۳۸۲ ص ۲۱ س [ف. دکترمقصود ۱: ۱۰۶].

27145 ــ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۹۰ : نوشتهٔ **۱۲۸۱** ، ۱۷۱ گ [ف . خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

27146ــ **دانشگاه** ۴۶۰۴ :در«کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [دانشگاه ۱۴ :۳۵۳۶].

دیوان یقین

ناشناخته . درذریعه ۹ :۱۳۱۴ پنج‌تن‌با

تخلص یقین ویقینی یاد شده است.

27147- آصفیه ۱۱۲۲دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴: ۲۹۲] .

دیوان یگانهٔ نیشابوری

میرزا ابوالحسن[دانش‌پژوه]. نصرآبادی ازیکانهٔبلخی درگذشتهٔ ۱۰۶۰ یادکرده‌است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱۶ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۵۹ .

27148 ــ دانشگاه ۲۵۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** انجام افتاده، دارای : غزل ، رباعی نزدیك ۲۰۰۰ بیت، ۶۹گ۱۶س **آغاز:** عالم نمونه‌ای از رخ گلذار ما [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۷۹] .

دیوان یمین فریومدی

امیر یمین‌الدین تهرانی،درگذشتهٔ۷۲۴. پدر ابن یمین.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱۶ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۵۹ .

27149ــ سنا ۱۲۲ : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۲۶**، زرین، نزدیك‌به۱۰۰۰ بیت[نسخه‌ها ۶ : ۴۴۶] .

دیوان یوحنا

از یوحنا داود .

27150 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۲۱۹۱ Or : تازه است . [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶] .

دیوان یوسف

27151ــ ملك ۵۱۳۹: نستعلیق خوش اواخر سدهٔ **۹**، زرین . دارای،غزل ، قصیده، رباعی. **آغاز:** عجزالوصف وصفك یاوا... ما کجاییم وثنای تو و توحیدکجا ، ۷۰گ۱۱س [رؤیت] .

دیوان یوسف گرجی

یوسف بیگ از تربیت یافتگان محمود میرزا قاجار، از سدهٔ سیزدهم .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۲۰ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۶۱ .

27152ــ تهران، وزارت‌امورخارجه: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، شمارهٔ۲ دفتر،همراه‌دیوان سیدی تهرانی ، زرین. (گ ۲۴) . **آغاز :** قطرهٔ طوفان تو درصد بحر طوفان‌کرده‌اند ــ ذکر توحید ترا سرلوح دیوان کرده‌اند.

27153ــ عبدالحسین بیات: نستعلیق آقا صالح صفی، تاریخ‌یاد نشده، زرین، ناقص **آغاز :** قطره طوفان تو درصد بحر طوفان کرده‌اند ــ ذکر توحید تو را سر لوح دیوان کرده‌اند [نسخه‌ها ۶: ۸۲].

دیوان یوسف گیلانی

محمد یوسف. نصرآبادی‌ازیوسف‌لاهیجی معروف به ضیاء نقار از سدهٔ یازدهم یاد کرده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۲۰ــ تذکرهٔ نصر آبادی: ۳۸۰ .

27154ــ موزهٔ بریتانیا ۹۸۱۲/۲ Or : سدهٔ **۱۲** ، غزل است [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۸] .

10041500091703
کتابخانه دانشکده ادبیات

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL. 3

10041500091703
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 33

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد چهارم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۳۸

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

شماره ثبت ۹۸۲۸۳
شماره برگه
کتابخانه دانشکده ... دانشگاه تهران

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد چهارم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۳۸

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به سازمان همکاریهای منطقه‌ئی (RCD)
شماره ۵ - خیابان لوس‌آنجلس شمال بولوار الیزابت
تهران

آمار نسخه‌های معرفی‌شده

جلد اول	علوم قرآنی، علوم ریاضی، علوم تجربی	۶۴۶۷	نسخه
جلد دوم (۱)	فلسفه، کلام و عقاید، عرفان	۸۰۱۵	«
جلد دوم (۲)	منطق، فلسفه‌عملی، ملل و نحل	۲۹۵۶	«
جلد سوم	علوم ادبی، زبان، دیوانها	۹۷۱۶	«
جلد چهارم	منظومه‌ها	۱۰۰۰۴	«
	جمع	۳۷۱۵۸	نسخه

تاریخ انتشار :

جلد اول	مهرماه	۱۳۴۸
جلد دوم (در دوقسمت)	مهرماه	۱۳۴۹
جلد سوم	مهرماه	۱۳۵۰
جلد چهارم	شهریورماه	۱۳۵۱

این کتاب که به شماره ۶۹۶ مورخ ۲ مهر ۱۳۴۹ کتابخانهٔ ملی به ثبت رسیده است درد وهزار نسخه به‌سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در چاپخانهٔ تهران مصور به چاپ رسید. تهران، شهریورماه ۱۳۵۱

پیشگفتار

مجلد حاضر که جلد چهارم فهرست نسخه‌های خطی فارسی میباشد به‌منظومه‌های فارسی در تمام قالبهای شعری (مثنوی، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند ...) اختصاص دارد. در اینجا منظومه به مجموعه‌های شعری اطلاق میشود که بصورت واحدی مستقل شناخته شده باشد وجزو دیوانها که ترکیب خاصی دارند ودرمجلد سوم نشان داده‌شده‌اند محسوب نمیگردند.

این منظومه‌ها گذشته ازاینکه درقالبهای گوناگون هستند ، از نظر محتوی و اغراض شعر (مانند اشعار بزمی، رزمی، عرفانی...) نیزمتنوع میباشند. آقای احمد منزوی مؤلف کتاب ضرورتی ندیده است که‌منظومه‌ها رااز این نظر ازهم تفکیك کند. بدیهی‌ست که‌همین نظم‌وترتیب الفبائی نام‌منظومه‌ها امر مراجعه به‌فهرست آنهارا آسانتر میسازد. البته درهرمورد ضمن‌معرفی منظومه‌ها قالب ومحتوای آن‌نیز ذکرشده است.

توجه واعتقاد به سهولت یادگیری وحفظ مطالب‌در قالب‌منظوم، بسیاری ازنویسندگان پیشین رابرآن داشته است که‌آثارعلمی مانندمباحث‌ریاضی، ستاره‌شناسی، پزشکی‌وجزآنهارا در قالب‌نظم درآورند. مؤلف کتاب حاضرچنین کتابهای منظوم رادر بخش مربوط به‌موضوع خود معرفی کرده‌است، بااینحال به‌منظورتمرکز همهٔ منظومه‌ها دریك مجموعه، برحسب نظم الفبائی‌نام‌آنها درمجلد حاضر نیزآورده شده است وضمناً به‌بخشی که‌نخست‌بار درآن ذکری ازمنظومه رفته است‌اشاره شده است .

درمورد برخی‌ازاینگونه‌منظومه‌ها، که‌بارنخست ازنظرموضوع‌درجای خودذکرشده‌است و اینك‌در این‌بخش‌منظومه‌هابار دیگر ازآنها یادمیشود، مؤلف‌کتاب که‌درفاصلهٔ زمانی‌بین‌چاپ مجلدات‌پیشین‌این‌کتاب تامجلدحاضر به‌نسخه‌های دیگر ازآن‌منظومه‌ها دست‌یافته‌است، پس‌از ذکر اینکه این کتاب درکدام بخش معرفی شده است، ازموقعیت‌استفاده کرده‌نسخه‌های‌تازه دست‌یافته‌را نیزدرمجلد حاضرافزوده‌است. ازاینگونه‌است: «بحرالاسرار» مظفرعلیشاه کرمانی که ۱۴ نسخهٔ‌آن دربخش‌تفسیر صفحهٔ ۶ یادشده است، وچون‌این‌تفسیرعرفانی درقالب‌مثنوی‌ست یکبار دیگر‌در ردیف‌حرف‌ب ازبخش‌منظومه‌ها درصفحه ۲۶۵۶ ذکر گردیده است، و۶ نسخهٔ دیگر که آگاهی دربارهٔ‌آن در بررسیهای‌بعدی‌حاصل شده دراینجاآورده شده است.

****

در این‌مجلد تعداد ۱۰۰۰۴ نسخه‌زیر ۳۳۳۷ عنوان‌معرفی‌شده‌است. گذشته ازتعداد زیادی ازنسخه‌ها که‌آقای منزوی شخصاً درکتابخانه‌های ایران‌ازملی وخصوصی‌دیده‌است، این

نسخه‌ها از ۱۱۸ مجلدفهرست چاپ شده درایران وبیرون‌ازایران‌بیرون کشیده‌شده است، ودر هرمورد مؤلف پس‌از‌نشان‌دادن‌ویژگیهای نسخهٔ منبع‌خودرا ذکر کرده‌است‌تاراه‌برای‌پژوهش بعدی محققان نشان داده‌شده باشد، واگر کسی به‌کسب آگاهیهای بیشتری نیازمنـد بود به منبع اصلی مراجعه کند . عنوان‌این ۱۱۸جلد منبع‌اصلی درپایان این‌مجلد آورده شده‌است. این‌۱۱۸ کتاب‌شامل۷۹ مجلد فهرست خاص کتابخانه‌های ایران و ۱۱ جلد فهرستهـای عام و ۲۸ جلد فهرست کتابخانه های بیرون از ایران (بیشترشامل‌کشورهای پاکستان، ترکیه ، هندوستان ، عراق ، سوریه ، مصر، انگلستان واتحاد جماهیر شوروی) میباشد . شماره‌های ردیف ۶۹ تا۷۸ دراین‌فهرست‌بایدبه ۷۰تا۷۹ اصلاح شود).

فهرست منابع‌این‌کتاب طوری تنظیم‌شده‌است که‌درعین‌حال توضیح دهندهٔ‌عنوانهائی‌ست که درمتن این‌کتاب پس‌ازشمارهٔ‌مسلسل‌لاتین قیدشده‌است. برای‌مثال درضمن‌این‌فهرست‌معلوم میشود که منظور ازعنوان: اصفهان، روضاتی–یاتبریز.ملی– یاتهران،دانشگاه چیست و کدام فهرستها دربارهٔ این‌مخازن تاکنون منتشرشده است .

مؤلف کتاب درپایان این مجلدفهرست سرآغاز منظومه‌ها رابه‌ترتیب‌حرف روی وسپس برای هرحرف روی‌به‌ترتیب حرف‌آغازآورده است. دراین‌بخش ۱۴۷۹ مطلع‌ازمنظومه‌ها که برای مؤلف شناخته بود یادشده‌است، ملاحظهٔ این‌شعرها نشان‌میدهد که دست‌کم در حدود ده مطلع هرکدام‌در آغاز بیش‌ازیك‌منظومه تکرارشده است همچنین‌سرآغاز‌بعضی ازمنظومه‌هادر نسخه‌های خطی‌به تفاوت قید گردیده است.

****

اهمیت نسخه‌های خطی که جزوی ازآثارملی ویادگارهای معنوی‌وفرهنگی‌یك‌ملت‌است برهمگان آشکاراست، لزوم‌تدوین یك‌فهرست عام‌مشترك ازتمام‌فهرستهای کتابهای‌خطی‌فارسی بحثی‌ست‌که درپیشگفتار دیگر مجلدات بدان‌اشاره شده‌است.

برای‌محققانی که درمتون‌کهن فارسی‌کارمیکنندبدون‌تردید فهرست حاضر کمك‌بزرگی به صرفه‌جوئی در وقت میکند . بدون دسترسی به‌یك فهرست جامع چه بسا ممکن است محققانی متنی‌راپس ازرنجهای‌بیشمار بامطابقه باچندنسخهٔ‌دیگر که میشناخته‌اند‌به‌چاپ‌رسانند وپس ازاتمام‌کارمقابله وانتشار ازوجودنسخه‌ئی‌مضبوطتر‌ومعتبرتردرهمسایگی‌خودآگاه‌شوند.

برای بررسی سیرتکامل وتطوردانشهای گوناگون درایران‌مراجعه به‌فهرستهائی نظیر همین دورهٔ فهرست نسخه‌های خطی فارسی خالی‌ازفایده واهمیت نیست.حاصل بررسی دراین فهرست ازدیدهای گوناگون میتواند موضوع‌پژوهشهای جالبی‌باشد . دانستن اینکه‌نسخه‌های خطی فارسی به‌چه‌نسبتی میان موضوعهای‌علمی، ازعلوم مثبته‌وعقلی وادبی وتاریخی، بخش‌شده است خود حایز اهمیت است. این‌آگاهی‌نشان میدهد که‌فارسی نویسان درزمانهای مختلف‌در چه رشته‌ئی بیشتر فعالیت‌کرده‌اند. همچنین بررسی‌آمار نسخه‌ها معلوم میسازدهر دوره‌ئی از تاریخ ایران ازنظرفرهنگی‌چه‌ویژگی داشته‌است، ودرهرقرن نویسندگان بیشتر به‌نگارش‌چه کتابهائی اقبال کرده‌اند.

بررسی آماری درمنظومه‌هاومقایسهٔ تعدادنسخه‌های شاهنامه، مخزن‌الاسرار ، بوستان و . . . نه تنها معرف شهرت و کثرت استفاده از یک اثر منظوم میباشد بلکه از نظر اجتماعی و فرهنگی نیز این آگاهیها شایان اهمیت است که معلوم شود کدام سرایندگان بوده‌اند که افکار آنان در طی چندین قرن از عوامل مؤثر نفوذ در طرز فکر مردم این سرزمین بوده‌است .

بررسی نسخه‌های خطی فارسی از لحاظ دریافت دامنهٔ گسترش زبان فارسی و بررسی اینکه در سرزمینهای همسایه چه رشته‌هائی را بیشتر به فارسی مینوشته‌اند و یا اینکه چه منظومه‌هائی در چه کشورهائی بیشتر خواهان داشته است همه در حد خود بسیار ارزنده است. همچنین آگاهی از تاریخ و محل کتابت نسخه ها، مراکز علمی گذشته و کیفیت و کمیت کوششهای علمی در آن مراکز را معرفی میکند.

***

امید است که جلد پنجم فهرست نسخه‌های خطی فارسی که مربوط به شروح منظومه‌ها و متون ادبی و افسانه‌هاست، و جلد ششم که اختصاص به تاریخ و جغرافیا خواهد داشت به همت و کوشش خستگی ناپذیر مؤلف آن (آقای احمد منزوی) به موقع چاپ و منتشر گردد و دورهٔ این فهرست نسخه‌های خطی فارسی که انتشار آن از سال ۱۳۴۷ بوسیلهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی آغاز شده است تکمیل شود .

سلیم نیساری

فهرست

عنوان بخش		صفحه
جلد یکم :		
بخش یکم	: تفسیر	۱
بخش دوم	: قرائت	۶۹
بخش سوم	: در بارهٔ قرآن	۱۰۵
	فهرست مؤلفان علوم قرآنی	۱۲۲
بخش چهارم	: ریاضی	۱۳۲
بخش پنجم	: ستاره شناسی ، اختربینی	۲۰۳
	فهرست مؤلفان علوم ریاضی وستاره شناسی	۳۷۶
بخش ششم	: طبیعیات	۳۹۲
بخش هفتم	: پزشکی	۴۶۰
بخش هشتم	: کیمیا	۶۱۲
بخش نهم	: دائرة المعارف ، چند دانشی	۶۴۶
	فهرست مؤلفان علوم تجربی	۶۹۶
جلد دوم(۱):		
بخش دهم	: فلسفه	۷۲۱
بخش یازدهم	: کلام ، عقاید	۸۶۸
بخش دوازدهم	: عرفان	۱۰۰۹
جلد دوم(۲):		
بخش سیزدهم	: منطق	۱۴۹۰
بخش چهاردهم	: فلسفهٔ عملی	۱۵۱۳
بخش پانزدهم	: ملل ونحل	۱۷۲۰
بخش شانزدهم	: بابی ، ازلی ، بهایی	۱۷۳۲
	فهرست مؤلفان جلد دوم	۱۷۶۳

جلد سوم :

بخش هفدهم	: کلیات ادبی	۱۸۴۵
بخش هیجدهم	: خط	۱۹۰۱
بخش نوزدهم	: فرهنگنامه	۱۹۱۹
بخش بیستم	: دستور زبان	۲۰۴۷
بخش بیست ویکم	: دستور نامه نگاری	۲۰۸۳
بخش بیست ودوم	: بلاغت	۲۱۲۴
بخش بیست وسوم	: عروض وقافیه	۲۱۵۳
بخش بیست وچهارم	: معما	۲۱۷۹
بخش بیست وپنجم	: دیوان	۲۲۰۶

جلد چهارم :

بخش بیست وششم	: منظومه‌ها	۲۶۱۷
	فهرست سر آغاز منظومه‌ها	۳۳۶۱
	فهرست منابع کتاب	۳۴۲۴

بخش بیست وششم

منظومه‌ها

الف

آب زلال

از فیض کاشانی، که یاد او در «امانت: ۵» گذشت. مثنویست در دوجرعه: جرعهٔ ۱ـ خطاب به‌حق ۲ـ خطاب به‌نفس، وهرجرعه مشتمل بر سه نفس. **آغاز:** حمد وسپاس بی‌منتها ورسانندگان فیض او را ... یا محیی قلب کل عارف ـ فیاض زوارف المعارف

بنگرید : ذریعه ۱:۲ ـ محجة البیضا ۲: ۲۱، ۳۵، ۴۵ .

27155ـ **تهران،** مجلس ۵۹۰۳/۳ : صفر **۱۱۱۹** ، آغاز برابر نمونه (ص ۱۰۱ـ ۱۰۸) [ف. مجلس ۱۷: ۲۹۵] .

27156ـ **تهران،** دانشگاه ۴۱۱۸/۴: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص ۳۳ـ۴۸) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۹۷] .

27157 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۰۹/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۸ گ ۱۸ س [رؤیت].

27158ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۵ مج: با تاریخ **۱۲۲۹** دردفتر بهمین خامه. **آغاز:** فیاض علی الاطلاق، حمد وسپاس بیمنتها، ناقص [رؤیت] .

27159ـ **تهران** ، ادبیات ۲۷۱/۱ جوادی: نستعلیق ۱۹رجب **۱۲۳۰** [ف. ادبیات ۳ : ۱۰] .

27160 ـ **تهران،** فخرالدین نصیری: نوشتهٔ **۱۲۵۱** [یادداشتهای آقای فخرالدین].

آب و نمك

از دلاور علی ، هندی، مثنویست عرفانی [دکتر محمد بشیرحسین] . درذریعه ۱ : ۳ از مثنوی اخلاقی بدین نام از ولایتعلی ساحب غازی پوری یاد شده است که سرایندهٔ آن در کربلا در ۱۷ع ۱۲۹۶/۲ درگذشته ومثنوی او در لکهنو ۱۳۰۰ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳ـ ف. مشار: ۹ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۹۱ .

27161ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۲۹/۹۷۷/۱۰ : نوشتهٔ ۹ رجب **۱۳۱۳** (۱۸۹۵م) ، در فهرست ازآن دلاور علی یاد شده است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۸۶].

آتش افروز

ازغیرت . در ذریعه ۹: ۷۹۷ از چهارتن

با این تخلص یاد شده است: غیرت اصفهانی ، غیرت کرمانشاهی ، غیرت کشمیری ، غیرت همدانی .

27162ـ تهران، دانشگاه۳/۴۳۹۱: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص ۵ ـ ۱۸) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۶] .

آتشکده = سوز وگداز

میرزا صادق تفرشی.

آثار مظفر

حاجی‌سیف‌الدین مظفر .

آغاز : ای‌نام تودیباجهٔ مجموعهٔ راز ـ برهرورقی‌که هست نام توطراز .

27163ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۱۲۲۳ : محیی‌الکاتب هروی ، **۹۷۵** ، ۱۸۹گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم۱ : ۲۶۰].

آداب‌البحث منظوم

میرغیاث‌الدین ، درص ۱۴۹۱ گذشت.

آداب‌نماز = فقه منظوم

آذر و سمندر

از زلالی خوانساری، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . یکی از مثنـویهای هفتگانهٔ اوست ، که دیباجهٔ نثری آنرا طغرای مشهدی ساخته است. **آغاز :** آه ازآیهٔ دلسوز اثر در جگرگدازی فهرست‌آذر وسمندر... نامش‌عشق است وحسن‌دفتر ـ آتش ساقیست کوسمندر .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۱۰۶ .

27164ـ **تهران** ، ملك ۶/۴۸۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «کلیات» او (۲۳۵ پ ـ ۲۵۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

27165 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «دیوان» او (ص۱ ـ۱۲) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۳] .

27166 ـ **مشهد**، رضوی۴۳۱ ادبیات (۴۶۶۱) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، ۵۸۰بیت وناقص است [ف. رضوی۷ : ۴۱۸] .

27167 ـ**تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳۳ : نستعلیق ریز چلیپای چهارستونی سراینـده‌ای باتخلص جنونی، باتاریخ ع۲/**۱۱۰۰** دردفتر (۱۴۱ ر ـ ۱۴۲ پ) ، آغاز برابر نمونـه [رؤیت] .

27168 ـ**تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰: در «کلیات» او از سدهٔ**۱۲ـ۱۳**[ف. دانشگاه۱۵ : ۱۰۹۴] .

27169 ـ **عبدالحسین بیات** ۵ مج : نستعلیق محمد فاضل در۱۶۰۳(؟) آغازبرابر نمونه ، همراه ۵ مثنوی دیگر او [نسخه ها ۶:۷۸] .

آرایش دیده

ازحاج علی اکبر شیرازی و از هموست : الآیاتیه:۲۶۱۹.

27170 ـ **شیراز** ، خانقاه احمـدیه ۱۸۳ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۲۰۹].

آرایش نگار

از صایب تبریزی اصفهانی،که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۷»گذشت.او درمیان‌سروده‌های خود آنچه درآن نام‌آینه وشانه ویانام یکی از اندامها آمده جداکرده وبدین‌نام خوانده‌است. درنسخهٔ ۱۰۰۷ مجلس ۲۱۶ بیت است .

27171 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۰۷ : شکسته نستعلیق خوب خود سراینده ، سدهٔ **۱۱** در «دیوان» او (ص۷۵۵ـ ۷۶۷) [ف. مجلس ۳ : ۳۲۵] .

آسمان‌هشتم = فلك‌البروج = بهرام نامه= هفت گنبد بهرام

از میر محمد امین شهرستانی متخلص به روح‌الامین، که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۶» گذشت. یکی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست که بسال ۱۰۲۱ پیرامن سه‌هزار بیت، بنام سلطان محمد قلی قطبشاه (۹۸۹ - ۱۰۲۰) سروده است. در ف. ریو «فلك البروج» خوانده شده ولی در نسخهٔ مجلس چنین آمده است: شد چون این کاخ سر بلند تمام - کردمش «آسمان هشتم» نام. **آغاز**: ای روان‌آفرین دل‌آرای - وی‌خرد را بخویش راهنمای [ف. ریو] **آغاز: ۲**): ای روان آفرین گردون ساز - وی‌غنی ازشریك و از انباز.

27172 - **تهران**، دانشسرایعالی ۴/۱۱۶: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۶۱۹].

27173 - **مشهد**، رضوی ۱۳۱ ادبیات: نستعلیق هند ازسدهٔ **۱۱** سرلوح زر. آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. رضوی ۷: ۱۸۷]:

27174 - **تهران**، دانشگاه ۴۱۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازدر دیباچه‌وانجام افتاده، در فهرست بعنوان «هفت گنبد بهرام» یاد شده، ۱۴۶ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۲۰].

27175 - **تهران**، مجلس ۸۹۹۰/۴ فهرست نشده: در «پنج گنج» او [آقای رحیمی].

27176 - **موزهٔ بریتانیا**: آغاز برابر نمونهٔ **۱** و بنام «فلك البروج» یاد شده [ف. مجلس ۳: ۲۹۱].

27177 - **تبریز**، سلطان‌القرائی: در «پنج گنج» او [ذریعه ۷: ۲۶۰].

آفاق وانفس

از شاه نعمت‌الله، که در ص ۱۰۱۵ یادشده. واینك نسخه‌ای دیگر:

27178 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۲۰۰/۴۲۵۳: تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲: ۱۹۸].

آمال العارفین

ازپروین همدانی، حاج ابوالقاسم تاجر تهرانی، در ۳۷ رشحه و دیباچه‌ای به نثر، مثنویست عرفانی مذهبی.

27179 - **تهران**، دکتر مفتاح ۱۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز کمی افتاده [رؤیت].

الآیاتیه فی المواعظ الثباتیه

از حاج علی اکبر شیرازی. به‌نظم. واز هموست «آرایش دیده: ۲۶۱۸».

182 - 27180 - **شیراز**، خانقاه احمدیه ۲۱۱ و۲۲۲ و ۳۲۳: تاریخ یادنشده ج ۱ و۲ و۳ [نسخه‌ها ۵: ۲۰۸].

آیةالملك = الفید

ازحسین فرزند عبدالله خویی‌حسینی، زنده در ۱۲۵۸ (غ رن ح) مثنویست عرفانی با سر بندهایی به‌نثروعربی. درآن‌آمده: آیةالملکش بود فرخنده نام - کرده‌ام در الف بیت آن را تمام. **آغاز**: فی‌الافتتاح بحمدك المحمود... ای بحمدت افتتاح هرثنا - وی ز تو تسدید جوی از هر خطا.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۲۰.

27183 - **تهران**، دانشگاه ۳۸۳۲: نستعلیق ۶ ج ۱/**۱۲۵۸**، درفهرست به‌عنوان «آیةالملك» آمده است.

27184 - **تهران**، ملك ۵۲۳۲: شکسته نستعلیق‌گویا سراینده، ۲۰ رجب **۱۲۶۰**، آغاز برابر نمونه، ۳۹ گ ۱۴ س [رؤیت].

آینهٔ اسکندری

از امیرخسرو دهلوی، که‌یاد اودر «دیوان: ۲۳۱۶» گذشت. چهارمین مثنوی از مثنویهای

پنجگانهٔ اوست «پنج‌گنج = خمسه». در ۴۴۵۰ بیت و بسال ۶۹۹ بانجام رسانده‌است، با«پنج گنج» در بمبئی ۱۹۱۲ م وپس ازآن چاپ‌شده است. **آغاز: ۱)** خدایاجهان پادشاهی‌تراست۔ زما خدمت‌آید خدایی تراست. **آغاز : ۲)** : جهان پادشاهی خدایا تراست ـ ازل تا ابـد پادشاهی تراست.

بنگرید: ذریعه ۱: ۵۰ و ۷: ۲۵۹ و ۹: ۲۹۳ و ۱۹: ۱۰۷ ـ مشار: ۲۷۵۷.

27185ـ **تهران**، مجلس ۹۲۱ تا ۹۲۳: در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۸۲۴** (ص ۷۶۳ـ۱۰۰۹ هامش) [ف. مجلس ۳: ۱۸۴].

27186ـ **تهران**، سلطنتی ۷/ ۱۲۲۷۶ (۷۲۴ ف) : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۶۲** [دکتر بیانی : ۵۵۴].

27187ـ **تهران**، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۶۳** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۹].

27188ـ **یوگسلاوی**، بایگانی‌دولتی زاکروب ۱۵۲ A : در «کلیات» مؤرخ **۸۷۲** او [نسخه‌ها ۲: ۲۶].

27189ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲ Spi/VI ۴۵۸۸: در «پنج‌گنج» او که در هامش «پنج‌گنج» نظامی در اصفهان **۸۷۷** نوشته شده است [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳].

27190ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۲].

27191ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴۴/۵ م ادب فارسی : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۵** زدین [مخطوطات ۱: ۱۳۴].

27192ـ **تهران**، الهیات ۱۸۴ ج : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۹** زدین [ف. الهیات ۱ : ۵۲].

27193ـ **تهران**، مجلس ۹۰۷/۵ ـ ۹۱۲ : در «پنج‌گنج» او از سدهٔ **۹** (ص ۶۱۴ـ ۸۰۸) زدین [ف. مجلس ۳: ۱۸۵].

27194ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷۰۶/۴ : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹ـ۱۰** زدین [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۶].

27195ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۶ Or : نوشتهٔ **۹۰۳**، در «پنج‌گنج» او.

27196ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۷ Or : نوشتهٔ **۹۰۳**، در «پنج‌گنج» او [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

27197ـ **تهران**، ملك ۴۶۸۲/۴ : در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴** [رؤیت].

27198ـ **تهران**، مجلس ۳۳۶ : نستعلیق **۹۴۵** در «پنج‌گنج» او [ف. مجلس ۲: ۱۹۷].

27199ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۶ ـ ۹۴۷** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۸].

27200ـ **تهران**، ادبیات ۲۵۶/۴ حکمت: نستعلیق جلال‌الدین‌محمود فیروز بخت حسینی، ع ۱ / **۹۶۷**، زدین [ف. ادبیات ۲ :].

27201ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱ (۴۵۱ ف) : در «ثمانیهٔ» (هشت مثنوی) او نوشتهٔ **۹۷۲** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۶].

27202ـ **هند**، بانکیپور ۱۲۸: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۴**، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. عبدالمقدر مولوی : ۱۹۰].

27203ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۶۶/۵: در «پنج گنج» او بخامهٔ خواجه محمد حسین استرآبادی، **۹۸۵ ـ ۹۸۶** [رؤیت].

27204ـ **تهران**، استاد مینوی ۸۱/۵:

در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶:۶۴۰].

27205 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۸** [ف. دکتر بیانی : ۲۰۰].

27206ـ **مجلس** ۳۳۵ : نستعلیق **۹۸۹** در «پنج گنج» او [ف. مجلس ۲:۱۹۷].

27207 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۹ Api/VI ۲۲۲ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۹۶** [ف. عبدالله ۲:۲۴۵].

27208 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱ (۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** زدین [ف. دکتر بیانی: ۱۹۴].

27209ـ **تهران**، ملی ۹۴۶ ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۰** درهند، [ف. ملی ۲:۴۸۶].

27210 ـ **مشهد**، رضوی ۴ /۲۹۸ (۴۵۴۳) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰**، زدین [ف. رضوی ۷:۳۳۱].

27211 ـ **مشهد**، رضوی ۵/۲۹۹ (۴۵۴۵): در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۰**، زدین [ف. رضوی ۷ : ۳۳۲].

27212 ـ **تهران**، دانشگاه ۴/۲۶۶۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۶۰]

27213 ـ **تهران**، دانشگاه ۴/۲۶۶۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۰].

27214ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۵۱۲۶: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰**، زدین [ف. دانشگاه ۱۵: ۵۱۲۰].

27215 ـ **مشهد**، رضوی ۲/۹۲۵ (۴۵۳۸) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، انجام یك برگ نو نویس، زدین [ف. رضوی ۷: ۷۳۳].

27216 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی S. b ۴۷۰۲: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۸].

27217 ـ **تهران**، مجلس ۴/۲۳۵۵: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۱۵**، زدین [ف. مجلس ۸:۶۶].

27218ـ **تبریز**، ملی ۴/۲۶۰۱: در «پنج گنج» او **۱۰۳۴** ـ **۱۰۳۵** [ف. تبریز ۱ : ۴۷۲].

27219ـ **تهران**، ملی ۲/۹۹ فهرست نشده : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۳۸**، زدین [نسخه‌ها ۴ . ۲۳۹].

27220 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۳** [ف. دکتر بیانی : ۲۰۲].

27221 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/۵۶۲ (۷۰۳ف): در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱** [دکتر بیانی : ۵۰۰].

27222 ـ **مشهد**، رضوی ۵/۲۹۷ (۴۵۴۴) : در «پنج گنج» او از آغازسدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷ : ۳۲۹].

27223ـ **تهران**، مجلس ۲/۹۲۴ : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱**، زدین، با ۱۱۵۰ بیت، پایان افتاده [ف. مجلس ۳: ۱۸۶].

27224ـ **تهران**، ملی ۱۰۰ فهرست نشده: نستعلیق بسیار خوب سدهٔ **۱۱**، زدین، نیمهٔ نخستین مثنویست سپس نیمهٔ دوم «هشت بهشت» [نسخه‌ها ۴: ۲۴۲].

27225ـ **تهران**، دانشگاه ۴/۱۴۴۳: در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱**، زدین [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۹].

27226ـ **تهران**، مجلس ۵/۲۳۵۷:

در «پنج‌گنج»او ازسدهٔ **۱۳** ، زرین[ف.مجلس ۸: ۶۹] .

27227ـ **تهران**، ادبیات۴/۲۵۷ج: نستعلیق محرم **۱۲۳۶** ، بدنبال « پنج گنج » نسخهٔکهن سدهٔ **۹** [ف. ادبیات۱: ۱۲۷].

آینهٔ اسکندری

ازنویدی شیرازی، که یاد او در «کلیات ۱۸۹۷»گذشت.پنجمین مثنوی از «پنج گنج» یکم اوست ، ودرنسخهٔ ۲۴۲۵ دانشگاه ۲۸۵۰ بیت است .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۰۸

27228ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱**،(۲۵۹ـ ۳۱۳) «کلیات» او[ف. دانشگاه ۹ :۱۰۷۷] .

آینهٔ بدن‌نما

ازمهری مشهدی [میرودود سیدیونسی] هرچند در منبع زیر ازمهری مشهدی یادشده است ولی ما میدانیم که مهری عرب مثنوی « سراپا» دارد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۳۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۷۴ ـ صبح‌گلشن : ۴۸۰

27229ـ **تبریز**، ملی ۳/۳۰۴۶:در جنگ مؤرخ**۱۰۶۷** تا **۱۱۴۸** (ص۲۴هامش) [ف.ملی‌تبریز۱: ۳۷۶].

آینهٔ راز

از ظهوری ترشیزی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۰»گذشت. مثنویست اخلاقی با دیباجه‌ای به‌نثر ، هرچند در منابعی‌که مراجعه کردم از این سرودهٔ اونامی نیافتم.

27230ـ **بنگال**، آسیایی ۵/۵۲ ao (۲۲۵): تاریخ یاد نشده[ف. بنگال:۱۳۶].

آینهٔ عبرت

ازالفت اصفهانی، محمدکاظم، که یاد اودر «دیوان : ۲۲۳۰»گذشت . مثنویست عرفانی و وصف‌الحال ودرآن ازمسافرتهای خود نیز یاد کرده است. **آغاز:** ای نامه نگار خامهٔ من ـ نام تو مراد نامهٔ من .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۰۸

27231ـ **تهران** ، ملك ۱/۵۱۵۲ : شکسته بد خود سراینده ۱۹ ج ۱/**۱۳۱۳** . سپس دیوان ازهمو (۱پ ـ ۳۴ پ) ۱۴ س . [رؤیت] .

آینهٔ گیتی نما

از مثالی‌کاشانی ، از سدهٔ دهم و بروزگار شاه‌سلطان‌حسین(۱۱۰۵ـ۱۱۳۵). قصیده‌ایست شینی پیرامن ۹۵ بیت‌که بپیروی از خاقانی و امیر خسرو دهلوی در «مرآت الصفا» و جامی در «جلاءالروح» ونظام استرآبادی‌در «منهاج الهدی» . **آغاز:** معلم‌عشق و بیت‌الله من کنج دبستانش ـ خط تقدیر نقش لوح طفلان سبق خوانش.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۵۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۰۸ ـ تحفهٔ سامی: ۱۶۴.

27232 ـ **تهران** ، ملك ۶/۵۳۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** همراه « منهاج الهدا»ی استرآبادی [رؤیت] .

ابتهال العاشقین

ازسراینده با تخلص فدایی. مثنویست که نام‌کتاب «ابتهال‌العاشقین» ۱۱۸۳سال نگارش آنست. **آغاز:** دل‌همان سرگرم‌داغ افروزیش ـ باده در آهنگ عالم سوزیش ـ چرخ در بسته بروی مهر وماه ـ یابمرگ صبح پوشیده سیاه .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۰۸ .

27233ـ **تهران**،دانشگاه ۸/۲۸۹۶: نستعلیق احمد فرزند محمد طاهر **۱۲۱۳** ـ

۱۲۱۸ (ص۱۳۹ ـ ۱۴۶ متن وهامش) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۳] .

ابدالیه

از ظهوری ترشیزی، نورالدین‌محمد، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۰» گذشت.

27234ـ **تهران**، علی‌اصغر مهدوی ۵۲: شکستهٔ‌محمدعلی فرزند شاه‌محمدرضی‌اشتهاردی ضمن یك جنگ. مؤرخ‌شعبان **۱۲۱۲**. [نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

ابر گهربار

از ارشد هروی ، از سدهٔ یازدهم ، بنام عباسقلی‌خان فرزند حسنخان شاملو فرمانروای هرات وبیگلر بیگی خراسان بروزگار شاه‌صفی وشاه عباس. مثنویست‌به‌پیروی «مخزن‌الاسرار» نظامی‌بادیباچه‌ای به‌نثرونظم. وبنابرتحقیقی‌که آقای‌گلچین معانی کرده بایستی پیش‌از۱۰۴۹ آغاز به‌سرودن‌آن‌کرده و در اوائل فرمانروائی عباسقلی‌خان شاملو که از۱۰۴۹ آغاز میگردد بنام اوساخته‌باشد. **آغاز:** (پس‌از دیباجهٔ‌منثور) خان‌جم‌کوکبه عباسقلی‌خان که‌کفش‌ـ آفتابیست که درفیض ندارد همتا. **آغاز:** (مثنوی) بسم‌الله الرحمان‌الرحیم ـ رشحهٔ اول زسحاب قدیم.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۰۹.

27235ـ **مشهد**، رضوی ۱۳۳ ادبیات: نستعلیق نیمهٔ شعبان **۱۰۹۱** ، ۱۳۳ گ ۱۵س [ف . رضوی ۷: ۱۸۸] .

ابیات فاخره

شهرستانی ، در ص۱۴۹۲ گذشت.

احسن التحف ، درة النجف

از فنایی ، بنام عبدالمجید، درآن آمده: قدر **فنایی** بجهان شد رفیع ـ از نظر همت **عبدالمجید** . **آغاز:** مبداءایجادکتاب‌کریم‌ـ بسم‌الله‌الرحمان الرحیم .

27236 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y . ۵۸۴۹ : نوشتهٔ **۱۲۶۳**، ۲۴ گ ۹ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۹۸] .

احسن الدرر

سرودهٔ ابراهیم ، دراثبات خلافت‌علی‌ورد سنیان ، در آن از شاهزادگان فتحعلی‌شاه زن و مرد ـ ستایش شده است.

27237 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۲۱۳ : نستعلیق‌گویا سراینده ازسدهٔ**۱۳** ، آغازافتاده. انجام: چرخ تا دید این‌بنا، بربانی تعمیرآن‌ـ همچو **ابراهیم** میگوید هزاران آفرین، ۴۶ گ ۳۳س [ف. سپهسالار۳: ...]

احسن‌القصص = یوسف وزلیخا

خاوری .

احکام بروج منظوم

در ص ۲۰۸ گذشت.

احکام المحبین

ازپیر جمال‌اردستانی، که یاداودر «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت . بخشی از «بیان حقایق‌احوال المصطفی»ی‌اوست‌درقالب مثنوی وباسر بندهایی به‌نثر . **آغاز:** قال‌الله تعالی ، لوانزلنا هذا ـ القرآن‌علی... مژده، مژده، مژده‌ای‌دلدادگان‌ـ کامدآن یاری ده افتادگان .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۰.

27238 ـ **پاریس** S . P . ۸۱۳ : نستعلیق ، ضمن مجموعه رساله‌های او مـؤرخ **۸۶۸ ـ ۸۷۳**. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

27239 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۱/۳ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** (۱۱۴ ب‌ـ ۱۴۲ر) ،

آغاز برابر نمونه، زرین. در «کلیات: 17488» او [رؤیت].

27240 ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: در «کلیات: 17491» او نوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳].

27241 ـ **تهران**، ملک ۲/۵۱۱۰: در «کلیات: 17490» او نوشتهٔ **۱۲۳۹ - ۱۲۴۱** (۶۳ر - ۸۸ر) [رؤیت].

27242 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۰۵/۵ (۷۴۷ف): نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۶** در دفتر، **آغاز**: ای رفیق ره و حریف مدام ـ وی طلبکار رند درد آشام [ف. دکتر بیانی: ۲ ۶۰] . و این سرآغاز برابر «معلومات» اوست.

27243 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۲۹/۴: نسخ امین عطار رشتی (۱۷۸ـ۲۳۸). در پایان آن آمده: تم القسم الثانی المسمی باحکام المحبین و یتلوه القسم الثالث المسمی بنهایة الحکمه، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳ : ۶۳].

احوالات خاقان

از سراینده‌ای گویا با تخلص ناشی، در آن آمده: ولی ناشی سخن سنجیده گوید، و نیز: به ناشی هم عطا کن طبع سرشار. مثنویست درسرگذشت فتحعلیشاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) و رویدادهای روزگار او، در بحر تقارب. **آغاز**: بنام آنکه از ادراک ذاتش ـ بنام آنکه از کنه صفاتش.

27244 ـ **تهران**، ملی ۲۸۱ ف: نستعلیق شاید سراینده، سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۲۷۳ گ ۲۰ س [ف. ملی ۱ : ۲۷۴].

اخبار مجنون لیلی

باید یکی از مثنویهای بنام «لیلی و مجنون» باشد.

27245 ـ **موصل**، مدرسة المحمدیة، جامع الزیوانی ۱۵۶: [ف. موصل: ۱۸۰].

اختر قلیچ خانی

از شیرمحمد هزاری، از ستاره‌شناسان میانهٔ سدهٔ یازدهم. درستاره شناسی به نظم در ۱۰۵۲ سروده است. **آغاز**: حمد حق را که آسمان پرداخت ـ انجم از نور خودمنور ساخت.

27246 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۵۲۰ هزار: نستعلیق شکستهٔ اواخر سدهٔ **۱۳**، ۲۵ برگ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۲۸۵].

اختر هزاری

از شیرمحمد هزاری، در رجب ۱۰۰۲ در ستاره‌شناسی سروده‌است (بنگرید: اختر قلیچ خانی، که باید یکی باشند). **آغاز**: اختر یکم. اولا خامه را که بردارم ـ شرح افلاک وانجمش آدم.

27247 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۵۲۰ هزار ـ اختر: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، ۱۸ گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن ۱ : ۱۸۶].

اختلاجات اعضاء

بدر جاجرمی، در ص ۴۶۴ گذشت.

اختیارات = منظومه در

در ص ۲۲۵ گذشت.

اختیارات شاهنامه

در سیزده باب، بنام سلطان محمد خان پسر سلطان مرادخان. در آن آمده: که شد چهارصد سال و هفتاد و چار ـ ز هجرت که پرداختم این «اختیار».

27248 ـ **گوتا** ۴۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۸ هست [فیلمها : ۶].

اختیارات مسیر قمر

منسوب به طوسی که درص ۲۲۳ گذشت. و اینك دو نسخهٔ دیگر:

27249ـ تهران، سپهسالار۳/۶۳۵۳: نوشتهٔ ۱۲۱ (۱۲۰۱) [ف. سپهسالار ۵: ۶۵۲].

27250ـ تبریز، ملی۲۱(۲/۲۸۸۸): نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. ملی تبریز ۱: ۳۹].

اختیارات منظوم

در ص ۲۲۵ گذشت.

اخلاق شاهی

غبادی، درص ۱۵۳۱ گذشت.

اخلاق منظوم = اخلاق زنان و مردان

امیر اصلان، در ص ۱۵۳۴ گذشت

ادب نامه

از حکیم نزاری قهستانی، که یاد او در «کلیات ۱۸۹۵» گذشت. مثنویست بر وزن شاهنامه.

27251ـ لنین گراد، دولتی سالتیکوف شچدرین A: در «کلیات» مؤرخ رمضان ۸۳۷ او [نسخه‌ها ۵: ۵۰۸].

27252ـ تاجیکستان، فرهنکستان علوم جمهوری شوروی B۱۰۰: نوشتهٔ ۹۷۲ در کلیات او [نسخه‌ها ۵: ۵۰۸].

اربعین منظوم

در ص ۸۷۴ گذشت.

ارث = منظومه در...

ناشناخته. **آغاز**: بعد حمد خدای بی‌همتای ــ وز پی نعت سید دوسرای.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۱۱۲.

27253ـ تهران، ملك ۵۸۱۲/۲: نستعلیق باتاریخ ۹۷۴ دردفتر، نسخه در ۷۲ بیت است وانجام افتاده [رؤیت].

اردیبهشت

از سروش اصفهانی، محمدعلی، که یاداو در «دیوان: ۲۳۴۸» گذشت. مثنویست از حماسه های دینی در سرگذشت پیامبر، بنام ناصرالدین شاه، بسال ۱۲۸۵ سروده است. درآن آمده: کنم نام این نامه «اردیبهشت» ــ بیارایم او را چوخرم بهشت. **آغاز**: ابرپاك یزدان فراوان سپاس ــ که ما را ز اهریمنان داشت پاس.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۱۲.

27254ـ تهران، سلطنتی۳۷۹(۶۸۶ ف): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، اکلیلی، آغاز برابر نمونه، ۲۵۵ص ۱۹س [ف. دکتر بیانی: ۴۷۰].

27255ـ تهران، ادبیات ۳۴ ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۲۰گ ۲۰س [ف.ادبیات ۱: ۲۳].

27256ـ تهران، ملی فهرست‌نشده: نستعلیق‌خوش سدهٔ۱۳، ۲۲۹ص۲۱س [نسخه ها ۶: ۲۳۱].

ارشاد العشاق

از مدهوش. گویا میرزا اسماعیل مدهوش تهرانی سرایندهٔ «ارشادالسالکین» که یاد او در «دیوان: ۲۵۲۲» گذشت.

27257ـ تهران، مجتبی مینوی۲۱: نستعلیق ۱۲۸۲. [نسخه‌ها ۶: ۶۳۸].

ارشاد العوام

در ص ۸۷۴ گذشت .

ازهار گلشن = درة التاج

از میرزا ابراهیم ادهم. گویا ابراهیم فرزند میرزا رضی ارتیمانی در گذشتهٔ ۱۰۶۰ یا ابراهیم بردعی گلشنی، زاده در ۸۳۰ درگذشتهٔ ۹۴۰ . بنام مرادش سید احمد که گویا سید احمد بخارایی درگذشتهٔ ۹۲۲ باشد. مثنویست به پیروی «گلشن راز» با پرسشها و پاسخهایی عرفانی (هیجده مسئله) و با عنوانهای : اشارت، تمثیل، تذکره در آن آمده: بنامش زد رقم «ازهار گلشن» ـ که هست او خود گل گلزار گلشن . و نیز در آن آمده : نخستین نظم بود این « درة التاج » ـ که درج عبارات کردم ادراج . **آغاز** : بنام آنکه از نور هستی ـ دو عالم را بلندی داد و پستی.

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۴ (ادهم تویسرکانی ارتیمانی) و ۹ : ۹۳۴ (گلشنی بردعی) و ۱۹: ۱۱۳ (ازهار گلشن)ـ دانشمندان آذربایجان: (ابراهیم بردعی) ـ گلشن راز و شروح آن ، گلچین معانی ، نسخه‌ها ۴: ۱۲۰ـ ف. مجلس ۳ : ۵۷۲ و ۸: ۱ـ هدیة العارفین ۱: ۲۶.

27258 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۷ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۴ ص ۱۳ س [ف. مجلس ۸: ۱] .

27259 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۸۹/۱: نستعلیق ۱۵ ذیحجهٔ **۱۲۵۰** (۲ پ ـ ۶۱ ر) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۴۰۰ بیت، سپس «گلشن راز» است [رؤیت] .

27260 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۱/۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه «کلیات» عطار، نسخه پیرامن ۱۴۰۰ بیت است [ف. مجلس ۳: ۵۷۲] .

27261ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۰۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «درة التاج» واز میرزا ابراهیم ادهم فرزند میرزا رضی ارتیمانی دانسته شده است، ۲۸ گ ۲۰ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۹] .

27262ـ **تبریز** ، ملی ۳۲ (۳۲۳۲): نسخ تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام «ازهار گلشن» واز ابراهیم یا ابراهیم مسکین دانسته شده [نسخه‌ها ۴ : ۲۸۵ ـ ف. ملی ۱ : ۵۰] .

ازهر و مزهر

از حکیم نزاری قهستانی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۵» گذشت . مثنویست بر وزن «خسرو وشیرین» .

27263 ـ **لنین گراد**، دولتی سالتیکوف شچدرین A: در «کلیات» مؤرخ رمضان **۸۳۷** او [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۸] .

اساس الاسلام

سرودهٔ عابد ، در ۱۰۶۴ . منظومه‌ایست فقهی [سرفراز علی] (بنگرید: زبدة المعارف: ۹۵۳] .

27264ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۴۴: نوشتهٔ رزاق‌میان، تاریخ یادنشده، ۱۰۶ ص [مخطوطات ، سرفراز علی:۲۴].

27265 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱ ق ف ۱۷ : نوشتهٔ **۱۰۶۴** [مخطـوطات ، سرفراز علی: ۲۳] .

اساس الایمان

سرودهٔ واله ، بسال ۱۱۴۵ . [میرعثمان علی] .

27266 ـ **آصفیه** ۱۷۴۴ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ف. آصفیه ۴ :۹۲].

اسامی پیران شیخ شرف الدین

مثنویست در نام پیران شیخ شرف الدین حسین حسینی .

27267 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۷/۴ : نستعلیق قاسم داغستانی، محرم **۱۲۷۵**،همراه مثنوی و شعرهایی از همان شیخ شرف‌الدین حسینی [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۳۷] .

اسامی سلسلهٔ کبرویهٔ حسینیه

از عمادالدین فضل‌الله . درقالب مثنوی . **آغاز:** ای‌بنام تو افتتاح امور ـ وی بیاد تو انشراح صدور .

27268 ـ **ملك** ۴۸۷/۳ : نستعلیق قاسم داغستانی ، محرم ۱۲۷۵ [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۳۷] .

اسباب النجات

ناشناخته .

27269 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲ منظوم (۱۰۹۶) : شکسته، تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال: ۸۹] .

مثنوی استخلاصیه

از شاه اسماعیل دوم (۹۸۴ ـ ۹۸۵) متخلص به‌عادلی ، هنگامیکه بدستور پدرش‌شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) در دژ قهقهه زندانی بود ، در ابراز انقیاد و درخواست بخشودگی برای او سروده است . **آغاز :** بنام کردگار فردو اکبر ـ کریم‌لم‌یزل دانای داور ،

27270ـ **تهران،** مجلس ۲۹۵۹/۷ : با تاریخ **۹۷۸** دردفتر (ص ۱۵۸) ، ۳۸ بیت است وچنین پیداست‌که مثنوی بزرگی است که دنبالهٔ آن افتاده [ف. مجلس ۱۰: ۳۹۳] .

استقامت نامه

ازپیر جمال اردستانی،که یاد او در «تنبیه العارفین : ۱۰۹۹»گذشت. مثنویست‌بابندهایی به نثر. **آغاز:** استقم دل‌که بازحسن حبیب ـ میکند عشوه‌هابعشق غریب.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۱۳.

27271 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۳۲ : نستعلیق علی‌اشرف فرزند علی در **۱۱۳۵**، در «کلیات» او (ص۳۹۳ ـ۴۴۹) ۵۰ بیت [ف . مجلس ۲: ۵۴۱] .

27272ـ **تهران،**دانشگاه ۵۱۲۴/۱: نستعلیق **۱۲۵۱** در شمارهٔ پسین بهمن خامه (۱پ ـ ۳۸ ر) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۹] .

اسرار تصوف = مثنوی ...

27273ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ ق ف ۲۵ : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده، (ص ۲۰ـ ۱۵۱) [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۲] .

اسرار خاری

ازخواجه حکیم‌الدین‌ابی‌خضر**اسراری** فرزند جمال‌الدین سلمان ساوجی، ازسدهٔ نهم، گزیده‌ایست از « شبستان خیال » یحیی سیبك نیشابوری [نصرالله طرازی] وما میدانیم : ۱ـ یحیی سیبك چند تخلص داشته یکی از آنها **اسراری** است ۲ ـ شبستان خیال مجموعه سروده‌های اوست . **آغاز:** بعد از لوازم توبه و استغفار .

27274ـ **قاهره،** دارالکتب ۳۹ ادب فارسی : تعلیق بی تاریخ ، ۳۰ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱: ۱۴] .

اسرار دل

ازابن‌همام شیرازی،که‌یاد او در«کلیات: ۱۸۴۵» گذشت . منظومه‌ایست در عرفان و تصوف مشتمل بر مقالت ومقامات‌العارفین.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۱۴.

27275ـ **تهران،** دانشگاه۲۶۵۴/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰** در «کلیات» او (ص۱ ـ ۹۳

هامش) [ف . دانشگاه ۱۰:۱۵۲۵].

اسرار الشهود

از اسیری لاهیجی (م۹۱۲) . که یاد او در «شرح بیتی از دهلوی: ۱۲۱۹» گذشت. مثنویست عرفانی در سیر وسلوك و داستانهایی اخلاقی، پیرامن ۳۰۰۰ بیت ، ودر آغاز آن مراد خود سید محمد نوربخش (۷۹۵ – ۸۶۹) را ستوده است . هدایت این مثنوی را بدین نام خوانده است. **آغاز:** هست بسم‌الله الرحمان الرحیم – مصحف آیات اسرار عظیم (قدیم) – نام‌حق.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۴ .

27276 – **نجف،** امیرالمؤمنین۳ ۲۰۵: نستعلیق زیبای مصطفی عوض، غرهٔ محرم **۹۵۳**، آغاز برابر نمونه [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

27277 – **تهران،** سپهسالار ۱/ ۷۰۷۶: نستعلیق حضرت‌علی فرزند محمدعرب خراسانی، در ۱۰ شوال **۱۰۴۱** . (۳پ ۱۲۴ پ) [ف . سپهسالار ۲: ۵۵۸ و ۳: ۱۲۵]

27278 – **قاهره،** دارالکتب ۳مجامیع فارسی: تعلیق محمدفرزندمصطفی‌واعظ، اواخر ع ۱/ **۱۱۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، سراینده در فهرست شناسانده نشده است [مخطوطات ۱۴:۱].

27279 – **تهران،** مجلس۷/ ۱۱۸۷: نسخ محمد فرزند فاضل سبزواری، **۱۲۱۸**(س ۳۲۰ – ۳۶۹) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۲۰۰۰ بیت است [ف. مجلس ۳: ۶۷۲].

27280 – **تهران،** دانشگاه ۳۰۲۵ : نستعلیق ۳ شوال **۱۱۲۴** ، آغازبرابر نمونه، ۳۲۰۰ واندی‌بیت، ۸۷گ۱۹س [ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۹۶۷] .

27281 – **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۶۱ ppi/VI ۱۵۸۳ : شکسته آمیز سدهٔ **۱۳** . آغاز افتاده : در دریای ولایت هر یکی [ف. عبدالله ۲: ۳۲۰] .

27282 – **تهران،** ملك۴۸۴۱: شکسته نستعلیق ج۱/ **۱۳۲۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۷ گ ۱۱ س [رؤیت] .

27283 – **نجف،** امیرالمؤمنین۲ ۲۰۵: نوشتهٔ علی‌فرزند حسین، خاموش ، ۱۸ رمضان **۱۳۴۲** [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

اسرار المعانی

محمد امین ترمذی.

27284 – **بنگال** ، ایشیاتك ۳ منظوم (۱۱۷۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۸۹] .

اسرار نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مثنویست‌عرفانی بشیوهٔ‌داستان سرایی ، شمارهٔ بیتها درنسخه‌ها میان ۲۴۰۰ تا ۳۲۵۰ است . در نسخه‌های تازه‌تر درسیزده مقاله ویك خاتمه است و این تقسیم بندی در نسخه‌های‌کهن نیست . بسال۱۲۹۸ چاپ شده و بهترین‌چاپها از دکتر صادق گوهرین‌است .

در نسخهٔ ۴۶ بانکیپور بنام کنزالحقایق است.ودرآن‌آمده: چوگفتم‌اندر وچندین‌حقایق– نهادم نام اوکنزالحقایق . بنگریدش 27303 **آغاز :** بنام آنکه جانرا نوردین داد – خرد را در خداداني يقين داد .

بنگرید : ذریعه ۲:۶ و ۱۹ : ۱۱۴ ف. مشار۹۵ .

27285 – **موزهٔ قونیه** ۲/ ۱۷۳۴ : نوشتهٔ ۱۹ رجب **۶۹۵**، در«کلیات» او .**فیلم**

آن در دانشگاه ش ۳۱۲ هست [فیلمها : ۱۶۷] .

27286 ـ **قونیه**، موزه ۱۷۴۱/۲ : نوشتهٔ ۵ ذیحجهٔ **۶۹۸** ، در «کلیات» او . فیلم آن در دانشگاه ش ۳۱۳ هست [فیلمها: ۱۶۷].

27287 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۳(۳۷۱ ف) : نسخ ابوبکرمعروف به‌پاکان، در کلیات او نوشتهٔ **۷۳۱** ، زرین ، مصور [ف . دکتر بیانی: ۹۲] .

27288 ـ **استانبول**، حالت افندی ، ملحقی ۵۶: نسخ خواجه‌عمر فرزند احمد شاه قونوی ، در ۲۳ ذیحجه **۷۳۵** ، ۸۲ گ ۲۳ س **فیلم** آن در (دانشگاه : ۵۵۴) هست [فیلم : ۱۰] .

27289 ـ **هند**، بانکیپور ۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** م . همراه منطق‌الطیر او، ۱۶۴ گ [ف. عبدالمقدر: ۷۶] .

27290 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۷۴/۳ : نستعلیق عبدالقادر فرزند علی‌فرزند محمدبدر استرآبادی ، رجب **۸۰۸** (۴۴ر-۷۴پ هامش) آغاز برابر ، زرین نزدیك به ۳۰۰۰ بیت‌دارد [رؤیت] .

27291 ـ **تهران**، ملك ۵۹۵۵/۱: در «کلیات» مؤرخ **۸۱۹** او، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

27292 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۴ ادب فارسی: نوشتهٔ **۸۲۰** درشهر حلب، **آغاز**: رو تا باحق راست گوی وراست باش [مخطوطات ۱:۱۵] .

27293 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۷ : نستعلیق ریز خوش، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۳۱۹ پ ـ ۳۵۹ پ هامش) ، در ۳۵۳۱ بیت . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

27294 ـ **ارهارد** ، فرانسیس هوفر ۱ مج: نستعلیق‌خوش **۸۲۷**، گزیده‌ایست [نسخه‌ها ۴: ۱۱] .

27295 ـ **عاطف‌افندی** ۲۲۴۱/۱۲: باتاریخ **۸۲۸** دردفتر (گ ۲۷۲-۳۳۳). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها : ۴۰۹] .

27296 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۶۰/۴ : نوشتهٔ درویش صوفی، **۸۳۰ - ۸۳۱** در «کلیات» او ، زرین [نسخه‌ها ۵ :۳۴۵].

27297 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۵۶/۷: نستعلیق‌کهن ، با تاریخ **۸۳۴** دردفتر (ص۱- ۱۳۶) ، ۲۱۷۰ بیت، آغاز برابر، زرین [ف. مجلس ۸: ۴۰۰] .

27298 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۴۷ : نسخ وتعلیق حسین‌فرزند محمودمشهور به‌خاصه **۸۳۷ - ۸۴۰** در «کلیات» او . [ف . مجلس ۳: ۵۶۸] .

27299 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۴۳: در « کلیات » مؤرخ **۸۴۴** او [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۱] .

27300 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۳ تصوف فارسی : نوشتهٔ بایزید فرزند ابراهیم تبریزی **۸۵۱** (گ ۵۶۹ - ۶۵۵) آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۵] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷ هست [فیلمها: ۷۲۱] .

27301 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi VI ۲۰۳۳: در «کلیات» او نوشتهٔ درویش‌علی‌کاتب **۸۵۷** . بدینگونه: ۱- جوهر-الذات ۲ -معراج نامه ۳ - هیلاج‌نامه ۴-اشتر نامه ۵ - مصیبت‌نامه ۶- گل وخسرو ۷-دیوان ۸- مختارنامه ۹- این‌مثنوی ۱۰-گل وهرمز ۱۱ - منطق‌الطیر ۱۲- اسرار نامه ۱۳- الهی نامه ۱۴- وصلت‌نامه ۱۵- بلبل‌نامه ۱۶-نزهة

الالباب (نزهة الاحباب) ۱۷ـ مفتاح الفتوح؟ [ف. عبدالله ۲: ۱۷۵ـ۱۷۹] .

27302ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳/۱۱۳۲۵ Or : نوشتهٔ **۸۶۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶؛ ترجمهٔ ایرج افشار] .

27303 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۷(۳۷۲ ف) : نستعلیق ۱۵ رمضان، **۸۸۰**، ستهٔ اوست ۱ ـ الهی‌نامه ۲ ـ منطق‌الطیر ۳ ـ مصیبت نامه ۴ـ اسرارنامه ۵ـ کنزالحقایق (رموزالحقایق) ۶ ـ مفتاح‌الفتوح، زرین ، با سیزده تصویر ، ۸۷۶ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۹۷].

27304ـ **تهران**، اصغرمهدوی۴/۸۸۴: در «کلیات» مؤرخ **۸۸۳ـ۸۸۴** او (۳۰۰ پ ـ ۳۴۹ ر) ، زرین [نسخه‌ها ۳: ۴۸۴].

27305 ـ **تبریز** ، ملی ۱/۳۶۳۴: در «کلیات» مؤرخ **۸۸۵** او [نسخه‌ها ۴: ۳۰۹].

27306ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۳۸ : نستعلیق ریزخوش پیرحسین ، در **۸۹۱ـ۸۹۳**، زرین کلیات اوست، نسخهٔ پاکیزه‌ایست دارای: ۱ـ الهی‌نامه (۳پ ـ ۱۴۲ر) ۲ـ منطق‌الطیر مؤرخ ۸۹۲ (۱۴۲ ـ۲۴۸ر) ۳ـ مصیبت نامه (۲۴۸پ ـ ۴۰۴پ) ۴ ـ اسرارنامه مؤرخ ۱۵ رجب ۸۹۳ (۴۰۵ر ـ ۴۳۳ر) ۵ـ وصلت نامه (۴۳۳ـ ۴۵۲ر) ۶ ـ مختارنامه، شعبان ۸۹۳، ومثنوی معنوی درهامش ، ۴۸۵ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۷۲].

27307ـ **شیراز**، دکتروصال ۲/مج: با تاریخ **۸۹۲** در «کلیات» او [نسخه‌ها ۵: ۲۹۳].

27308 ـ **اورخان** ، بورسه ۵۸۶ : نوشتهٔ **۸۹۲** [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

27309 ـ **تهران** ، مجلس ۳/۳۷۰۲ فهرست‌نشده : سدهٔ **۹**(ص۷۲ـ ۲۶۰)[نسخه‌ها ۵ : ۱۹۵].

27310 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۵۹: نسخ کهن سدهٔ **۹** (ص۱ ـ ۴۱۸) آغاز برابر نمونه ، زرین[ف. مجلس ۸: ۴۰۶].

27311 ـ **مشهد** ، رضـوی ۱/۷۷۰ ادبیات (۴۶۸۳) : در «کلیات» مؤرخ **۸۹۷ـ۹۱۱** او [ف. رضوی ۷: ۶۸۷] .

27312 ـ **تهران**، مهدی بیانی ۱ مج: تعلیق رقاع مانند امرالله فرزند حاج شیخ‌اویس نخجوانی ، **۹۰۱**، سپس «ولد نامه» [نسخه‌ها ۱: ۱۵] .

27313 ـ **تهران** ، ملك ۵/۵۰۶۲ : نستعلیق نزدیك **۹۵۶**، در «کلیات» او (۲۷۹ پ ـ ۳۲۵ ر) آغاز بـرابـر نمونه . زرین [رؤیت] .

27314 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۷۱۱ (۳۷۳ ف) : نستعلیق شاه محمود نیشابوری ، **۹۷۰**، آغازبرابر نمونه، زرین، ۶۸ص۲۴س [ف. دکتر بیانی: ۱۰۰] .

27315 ـ **تهران** ، مـجلس ۹۳۱۲ فهرست نشده : در « کلیات» او از سدهٔ **۱۰** ، اهدایی سلطان القرایی [رؤیت] .

27316 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۷۶۵ pi/VI ۲۷ A: نستعلیق احمد عباد، رجب **۱۰۰۹** تا۱۴ ع ۱/**۱۰۰۹**. در «کلیات» او بدینگونه : ۱ـ این مثنوی که بنام «کنز ـ الحکایات» یاد شده ۲ـ خسرو وگل ۳ ـ بلبل نامه ۴ـ اشترنامه ۵ ـ الهی نامه ۶ ـ وصیت نامه ۷ـ منطق‌الطیر ۸ ـ پندنامه [ف. عبدالله ۲ : ۱۸۰] .

27317 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱/۳۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۲۶** او [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

27318 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله

۱/۲۲۹ : در « کلیات » مؤرخ **۱۰۲۷** او [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۵] .

27319 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ ۱۲۰-۱۲۹) آغاز برابر نمونه در فهرست بنام **کنز الحکایات** یادشده [ف. عبدالله ۲ : ۴۴۹] .

27320ـ **تهران**، ملك ۵۲۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین آغاز برابر نمونه ۱۴۱ گ ۱۳ س [رؤیت] .

27321 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۴/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۷۲- ۲۶۰)، زرین، آغاز برابر وانجام افتاده [ف. مجلس ۸: ۴۱۶].

27322 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۹۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین، ۷۴ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۳:]

27323 ـ **تهران**، ملی ۷۲: نسخ سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او ، با یادداشت ۱۰۵۴ در دفتر [نسخه‌ها ۴: ۱۹۱].

27324 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۹/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۶۷۱-۷۳۶) در «کلیات» او . ۳۲۵۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۳۶].

27325 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۹ ادبیات (۸۳۴۷): نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱**، باتملك ۱۰۵۲، در «کلیات» او [ف. رضوی ۷: ۶۸۵] .

27326 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م درکلیات اوست بدینگونه: جوهر الذات ۲ـ مظهر العجایب ۳ـ منطق الطیر ۴ ـ حلاج نامه ۵ـ مصیبت نامه ۶ـ لسان الغیب ۷ـ خیاط نامه ۸ـ مفتاح الفتوح ۹ـ کنز الحقایق (همین اسرار نامه است، ودر آن آمده: نهادم نام اوکنز الحقایق؟) ۱۰ـ هفت وادی ۱۱ـ اشتر نامه ۱۲ ـ پند نامه ۱۳ـ دیوان، ۴۷۳ گ ۲۵ س [ف. عبدالمقدر : ۶۳] .

27327 ـ **هند**، بانکیپور ۴۷: نستعلیق **۱۱۲۳** ، «کلیات» اوست : ۱ـ الهی نامه ۲ـ اسرار نامه ۳ـ اشتر نامه ۴ـ مصیبت نامه ۵ ـ بلبل نامه ۶ـ بیسر نامه ۷ـ وصلت نامه، ۴۴۲ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقدر: ۷۱] .

27328ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲/ ۳۶: نسخ ، در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۵** او [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

27329ـ **مشهد**، رضوی ۱۴۱ ادبیات: نسخ سدهٔ **۱۲** انجام افتاده [ف . رضوی ۷ : ۱۹۹] .

27330ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۴/۱: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۸۰** او [ف . مجلس ۳ : ۵۷۴]

27331 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۰۸/۱: نستعلیق **۱۳۳۵** در «کلیات» او (ص ۱ ـ ۲۸۸) با دیباچهٔ چاپی آغاز: الحمدلله المتجلی لخلقه بخلقه [ف . مجلس ۸ : ۳۴۵] .

27332 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱/... : نوشتهٔ ابوالحسن فرزند مصطفی مؤذن شاهچراغ ، **۱۳۳۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۴] .

27333 ـ **مجلس** ۸۸۸۲/۲ فهرست نشده : بدینگونه: ۱ـ نقش بدیع ۲ـ این مثنوی ۳ ـ منصور نامهٔ عطار ۴ ـ کنز الرموز حسینی ۵ـ زاد المسافرین ۶ـ روشنایی نامهٔ ناصرخسرو [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

27334 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۴ منظوم (۲۷۴) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۸۹] .

27335 ـ **بنگال** ، آسیایی ۴ /۵۰ ao (۱۲۱۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده

«منتخب» آنست [ف. بنگال : ۱۳۵] .

27336 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۱۴/۴ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۸۶] .

اسرار نامه

از حاج ملاهادی، اسرار سبزواری ، که یاد او در«اسرارالحکم:۷۳۲»گذشت .

27337 ــ **تهران**، مجلس۲/۵۷۶۶: کربلائی میرزا حسن سبزواری فرزند رمضان، **۱۲۹۷**– **۱۳۰۰**(ص ۱۷۲–۲۱۴)[ف.مجلس ۱۷ : ۲۶۹] .

اسرار نامه

ناشناخته . وشاید از عطار .

27338 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۹۸۷ Or : سدهٔ **۱۲**، ناقص . در فهرست آمده : منظومهٔ عرفانی ناقص [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴] .

اسرار الولایه

شاید از راز ذهبی مثنویست عرفانی. در آغاز از حدیث‌مالحقیقه سخن میراند وسپس‌در در سلوك ودیگر سخنان عرفا، آنگاه‌سرولایت علی وغزوات او، ودر یك چهارم پایان به نثر درمیآید ، ودر حکایتی از سرولایت که در سنهٔ ۱۲۶۰ در دولت محمدشاه علیه‌الرحمه درشهر هرات رخ‌داده سخن میکوید. درذریعه‌ازحبیب نامی یاد شده‌که مثنوی داسرارالولایه»ی اودر کتابخانهٔ ملك‌هست . **آغاز:** این‌شنیدستی‌که‌شه مولی‌علی ــ سرخود با چه بگفت از پر دلی .

بنگرید : ذریعهٔ ۹:۲۲۹ و ۱۹ : ۱۱۵ .

27339 ــ **تهران**، ملك ۱/۴۸۵۸ : نستعلیق آمحیی در**۱۳۰۴** ، آغاز برابرنمونه یاد شد [رؤیت] .

27340ــ **تهران**،دانشگاه۱/۳۷۰۱: نستعلیق محمدباقر در **۱۳۰۵** (۲پ–۳۱۷پ) آغاز برابر نمونه[ف.دانشگاه ۱۲:۲۷۰۵] .

27341 ــ **مشهد** ، رضوی ۱/۹۴۲۱: محمد رضا، **۱۳۱۰**، (۱پ–۲۴۷ر) نسخه بنام میرزا ابوالقاسم راز ذهبی‌شیرازی‌است[رؤیت] .

اسطرلاب منظوم

حمید بخاری، درص ۲۳۵ گذشت .

اسطرلاب منظوم

محمد وسیم ، درص ۲۳۵ گذشت .

اسفندیار نامه

بخشی از «شاهنامهٔ» فردوسی در داستان اسفندیاراست. **آغاز:** زبلبل‌شنیدم‌یکی‌داستان– که برخواند ازگفتهٔ باستان .

27342 ــ**تهران**، الهیات ۱/۲۲۰ج: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** (۱پ – ۱۴ر) [ف . الهیات ۱ : ۱۸۶] .

اسکندر نامه

از ثنایی مشهدی خواجه‌حسین(م ۹۹۶)، که‌یاد او در «کلیات:۱۸۵۲»گذشت.مثنویست در داستان اسکندر مقدونی ، پس از نعت و مناجات‌به جنگهای‌اومی‌پردازد، ودرسرگذشت سراینده در نسخهٔ‌ملك ۳۸۴۱ آمده : که این مثنوی بانجام نرسیده است. **آغاز:** بنام جهان بخش ملك آفرین ــ سرا پرده افراز چرخ برین ــ بخاك افكن افسرسروری .

بنگرید:ذریعه۱۹:۲۰۹ (اسکندر نامه) .

27343 ــ **تهران** ، ملك ۳۸۴۱ : نستعلیق نزدیك **۱۰۱۵** در تذكرهٔ ناشناخته‌ای (۸۲ ر– ۸۷پ) پیرامن ۷۵۰ بیت [رؤیت] .

27344 ــ **قاهره**،دارالکتب۸۳ م ادب فارسی : نوشتهٔ احمدکاتب در « کلیات» مؤرخ **۱۱۲۴** او [مخطوطات۲: ۶۷] .

اسکندر نامه = خردنامهٔ‌سکندری از جامی .

اسکندرنامه = آینهٔ اسکندری

امیرخسرو، درص گذشت.

اسکندرنامه

جبلی، بروزگار محمد شاه، در ۱۱۴۱ در مکه، در قالب مثنوی سروده است.

27345 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۰۷۹/۴۱۳۱: نوشتهٔ مبارك علیشاه، ۲۵ ج ۱/**۱۲۴۰** (۱۸۲۵م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۴۵].

اسکندرنامه = سکندرنامه

ازمولانا حسن علی سروی. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ سروری این نام نیامده است.

27346 ـ **بادلیان**، ۱۲/۲۸۲۷: در جنگ مؤرخ **۱۰۲۱-۱۰۲۳** در لاهور. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها: ۵۷۱].

اسکندرنامه

از خواجه حسین ثنائی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۲» گذشت.

27347 ـ **بادلیان**، ۶/۷۰ فرازر: نوشتهٔ ع ۱/**۱۱۰۸** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۱۸ هست [فیلمها: ۵۵۵].

اسکندرنامه = مثنوی ...

ازفضل‌الله حروفی، که یاد او در «الالهیة-الافضلیه: ۱۰۴۹» گذشت. وازعلی الاعلی نیز «اسکندر نامه» یاد شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۱۵- لغت‌نامه، حروفیان، فضل‌الله: ۴۷۸ وهمان ماده: ۴۸۸ (اسکندر نامه).

27348 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۸۳ Or: سدهٔ **۱۲**. در فهرست ازفضل‌الله دانسته شده [نسخه‌ها ۴: ۶۶۳].

اسکندرنامه

از ناصری کرمانی، از ستایشگران ظل‌السلطان فرمانروای اصفهان بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). **آغاز**: دهمین ازکیان سکندر بود ـ کز هنر از همه فزونتر بود.

27349 ـ **تهران**، ادبیات ۲۸۲ حکمت: نسخ سدهٔ **۱۳**، اندازهٔ بغلی [ف. ادبیات ۲: ۴].

27350 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۳۸: نستعلیق زیبای روزگار سراینده، آغاز برابر نمونه، ۱۷گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

27351 ـ **تهران**، فخرالدین نصیری: نوشتهٔ **۱۳۰۵**، ۱۷گ ۱۴س [ذریعه ۹: ۱۱۵۸].

اسکندرنامه = سکندرنامه

ازحکیم نظامی گنجوی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۶» گذشت. پنجمین دفتر از «پنج گنج» اوست. داستان حماسی اسکندر مقدونی است در بحر متقارب در دو بخش: ۱ـ شرفنامه در ۶۸۰۰ بیت که در ۵۹۷ بنام اتابك نصرةالدین ابوبکر پسر محمد جهان پهلوان ساخته است ۲ـ اقبالنامه یا خردنامه در ۳۴۸۰ بیت بنام عزالدین مسعود پسر ارسلان حاکم موصل سالهای ۶۰۷-۶۱۵ ساخته که بیشتر اخلاقی است. بارها تنها وهمراه با «پنج گنج» چاپ شده است. **آغاز**: خدایا جهان پادشاهی تراست ـ زما خدمت آید خدایی تراست **آغاز** (اقبالنامه) خرد هر کجا گنجی آرد پدید ـ زنام خدا سازد آنرا کلید.

بنگرید: ذریعه ۲: ۶۱ و ۹: ۱۲۰۷ و ف. مشار: ۶۱۸۹۵ ـ کشف الظنون ۱: ۸۶.

27352 ـ **تهران**، سنا ۲/۳۰۱: در «پنج گنج» ازسدهٔ **۶** [نسخه‌ها ۶: ۵۲۵].

27353 ـ **تهران** ، علی اصغر مهدوی ۴۱۸: نسخ محمود فرزند خواجه نجم‌الدین فرزند بهاءالدین عمرفرزند مقرب‌تبریزی، در ۲۷ج ۲/ **۶۳۱** . [نسخه‌ها۲: ۶۳].

27354 ـ **تبریز** ، ملی ۳۵۸۸ : در «پنج‌گنج» که ازسدهٔ **۷** بیعد نیست [ف . ملی ۱ : ۴۷۵] .

27355 ـ **تهران**، دانشگاه۵۱۷۹/۱: نستعلیق در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۱۸** ، مصور ، زرین [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۹] .

27356 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳۴۷/۵: در «پنج‌گنج» نوشتهٔ**۷۶۵** ناقص [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ :۱۰۵].

27357 ـ **دانشگاه** ۵۱۳۴/۳ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۸۸** ، شرفنامه است [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۲] .

27358 ـ **استانبول** ، حالت افندی ملحقی ۱۳۷ : نستعلیق **۷۸۸** ، ۴۰۴ گ . **فیلم**آن در(دانشگاه:۵۵۹)هست [فیلم: ۱۰].

27359 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۱/۴ ب : نوشتهٔ **۷۹۳** در «پنج گنج» (۲۰۶ پ ـ ۲۴۴ پ) [ف. ادبیات ۱: ۵۳].

27360 ـ **رضوی** ۳۰۰ ادبیات: نسخ اواخر سدهٔ **۸** واوایل‌سدهٔ **۹** در «پنج گنج» با آرایشها [ف . رضوی ۳۳۲].

27361 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۸۸ : سدهٔ **۸ـ۹**، در «پنج گنج» [نسخه‌ها ۲۸۶:۴] .

27362 ـ **تهران**، مهدی بیانی ۳مج: در «پنج گنج»بی‌تاریخ ، پیرامن**۸۰۰**[نسخه‌ها ۱ : ۸] .

27363 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۴۳۴ . Or : نوشتهٔ **۸۲۱** بخش دوم است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴] .

27364 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۰/۵ ج : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۱۶** (۱۹۰ پ ـ ۲۹۷ پ) [ف. ادبیات ۱: ۵۳] .

27365 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر ۵ مج: نستعلیق **۸۲۷** . [نسخه‌ها ۱۱:۴] .

27366 ـ **ملك** ۵۱۲۲/۵ : نستعلیق خوش **۸۳۳** درشهرابرقوه،شمارهٔ ۵ «پنج‌گنج» است [رؤیت] .

27367 ـ **هند** ، بانکیپور ۳۷ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ محمد فرزند علی ، ۲۰ صفر **۸۳۵** . [ف. عبدالمقدر: ۵۲].

27368 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۶۰ : نستعلیق‌کهن خوش ، میرعلی **۸۳۹**، زرین ، با سه تصویر میناتوری، آغاز برابر نمونه، ۷۴۵۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸ :۷۳] .

27369 ـ **تهران**، مهدی‌بیانی ۳ مج: تعلیق خوش حسن‌قادری در «پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۸۴۰** [نسخه‌ها۱ :۸] .

27370ـ**تهران**،مجلس ۲۳۵۹/۵:در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۴۱** ، زرین[ف .مجلس ۸: ۷۱] .

27371 ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۱۲۹/۲ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۵۳** ، شرفنامه است[نسخه‌ها ۵: ۴۹۰].

27372 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۵۵: در «پنج گنج»نوشتهٔ **۸۶۳**[ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

27373 ـ **هند** ، بانکیپور ۳۸ : نستعلیق ۳ رجب **۸۸۳** ، در « پنج گنج» او . [ف. عبدالمقدر : ۵۸] .

27374 ـ **پاریس** ۷۸۱ S. P : در «پنج گنج» اوکه برسم‌کتابخانهٔ الغ‌بیگ**۸۹۲**

نوشته شده . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳].

27375 ـ **تهران،** مجید موقر ۵ مج: در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۸۹۴**. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها : ۲۵] .

27376 ـ **تهران،** مجلس‌۲۳۶۱/۳: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵ـ ۸۹۹** [ف.مجلس ۸: ۷۴] .

27377 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۳ م ادب فارسی : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۹۵** [مخطوطات ۱: ۱۳۶].

27378 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۹/۵ (۳۵۳ ف) : در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۸۹۷** [ف . دکتر بیانی: ۷۱].

27379 ـ **هاروارد،** فرانسیس‌هوفر: نستعلیق خوش مرشد فرزند عزالدین مصود و مذهب، **۸۹۷** . [نسخه‌ها ۴: ۹].

27380 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۸ (۳۵۲ف) : در«پنج گنج» او از سدهٔ **۹** [ف . دکتر بیانی: ۷۰].

27381 ـ **تهران،** دکتر مفتاح۵ مج: در «پنج گنج» از سدهٔ **۹ـ۱۰** [رؤیت] .

27382 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۴ ApiVI ۲۰۸ (۲۳۶): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ رمضان **۹۰۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

27383 ـ **تهران،** مجلس ۹۲۸/۴ : نستعلیق **۹۰۲** در «پنج‌گنج» او ، زدین [ف . مجلس ۳: ۱۹۴] .

27384 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۹ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۱۵ ـ ۹۱۸** اقبال نامه را ندارد [ف. مجلس ۳: ۱۹۵] .

27385 ـ **تهران،** ادبیات۵/۲۴۴ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ صفر **۹۲۱** (۲۲۴ پ ـ ۳۵۵ ر) [ف. ادبیات ۱: ۵۳] .

27386 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۷م ادب فارسی : مجدالدین علی فرزند خضر شاه فرزند حسن‌شاه بحرآبادی، ج ۲/**۹۳۵**آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۶].

27387 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۱/۵ (۳۵۴ ف) : در «پنج‌گنج » او نوشتهٔ **۹۵۴** [ف.دکتر بیانی:۷۳].

27388 ـ **تهران،** سپهسالار ۴۰۰:در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۵۶** [ف . سپهسالار ۲ : ۵۲۴ و۳:۲۸۸] .

27389 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۶۲ : نستعلیق **۹۷۰** ، زدین، تنها بخش یکم رادارد آغاز برابر نمونه، ۶۴۰۰ بیت، [ف . مجلس ۸ : ۷۵] .

27390 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۰۴ : نستعلیق محمدحسین جامی، در **۹۸۰** در «پنج گنج» او [رؤیت] .

27391 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۳ : نوشتهٔ **۹۸۰**، شرفنامه است، ۷۵ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۰] .

27392ـ **دانشگاه** ۲۱۷۵: نسخ **۹۸۹** با هیجده تصویر ۲۹۲گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۹ : ۸۶۸] .

27393 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۳۱ : نوشتهٔ **۸۹۴** ، اقبال نامه است ، ۶۵ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱ :۱۶۸].

27394 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۵۵ : در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۹۹۷** [ف. سپهسالار ۲ : ۵۲۴ و۳ : ۳۸۸].

27395 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۳D ۱۷۵۸peII : نستعلیق‌حسن‌ع‌۲/**۹۹۹** [ف . عبدالله ۲: ۱۶۷] .

27396 ـ **تهران**، ملك ۵۲۲۵/۵ : در «پنج گنج» اواز سدهٔ **۱۰** ، زدین[رؤیت].

27397 ـ **تهران**، موزه ۳۷۲۷/۵ : در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۰** ، بخش یکم آنست [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰] .

27398 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۰۸۷ (۳۶۶ف): نستعلیق زیبا، گویا باباشاه‌اصفهانی، سدهٔ **۱۰** ، زدین، آغاز برابر نمونه، ۱۲۴ص ۲۰ س .

27399ـ**تهران**،سلطنتی ۴۶۵۵(۳۶۷ ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، زدین، باپنج تصویر، آغاز برابر نمونه، ۴۷۵ص ۱۳س[ف . دکتر بیانی : ۸۷ ـ۸۸] .

27400 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۰۸/۵ : سدهٔ **۱۰**، ش ۵ در «پنج‌گنج» [رؤیت] .

27401 ـ **اورشلیم**، ملی‌ودانشگاهی AR.۸ ـ ۱۵ : سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵:۱۰۹].

27402 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۵۷ : نستعلیق خیلی خوب ... شیرازی‌در احدی... و تسعمائه . مصور، زدین [ف . سپهسالار ۲ . ۵۳۵ و ۳ : ۱۳۲] .

27403 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۶ piVI ۲۱۵۱ ـ ۲۱۴۷ (۲۳۷) : در « پنج گـنج » او از سدهٔ **۱۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۶۰] .

27404 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۸۲ : سدهٔ **۱۰** ، ۶۵ گ ۱۶ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۹].

27405 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۸۱ : سدهٔ **۱۰**،اقبال‌نامه‌ولیلی ومجنون است [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۶۹].

27406 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱ ppe/II ۱۵۷۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**[ف. عبدالله۲: ۱۶۸].

27407ـ**تهران**،اصغرمهدوی۳۴۴۲/۳: نستعلیق سدهٔ**۱۰ـ۱۱** در«پنج گنج» [نسخه‌ها ۲ : ۶۵] .

27408 ـ **تهران**،سلطنتی۱۰۰۰۸/۵ (۳۵۶ ف) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ**۱۰ـ۱۱** [ف . دکتر بیانی : ۷۵].

27409 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۴/۵ (۳۵۷ف) : در «پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۱۰ـ۱۱** [ف.دکتربیانی :۷۷].

27410 ـ **تهران**،موزهٔ‌هنرهای‌تزیینی ۷۲۹۱ : نستعلیق‌ریز محمدصلاح فرزندحسین حسینی**۱۰۰۲** زدین. **آغاز**: خردهرکجاگنجی آرد پدید . [نسخه‌ها ۳: ۱۲۸].

27411ـ**تهران**، سلطنتی ۵۶۹(۳۶۹ ف) : نستعلیق خوش روزبه شیرازی ، ذیحجهٔ **۱۰۱۰** ، زدین، بایك تصویر، ۴۴۲ ص۱۶ س [ف. دکتر بیانی: ۹۰].

27412 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۳ peII ۷۴۴ : نستعلیق **۱۰۲۲** [ف . عبدالله۲: ۱۶۸].

27413 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۲: نستعلیق‌معین‌الدین، در رمضان **۱۰۲۴**. زدین [نسخه‌ها ۲ :۶۵].

27414 ـ **تهران**، مجلس۲۳۶۳/۵. در « پنج گنج » نوشتهٔ **۱۰۲۹** [ف . مجلس ۸ : ۷۶] .

27415 ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۳۱ : در «پنج‌گنج» ، رمـضان **۱۰۵۶** [ف . ملی ۱ : ۴۷۵] .

27416 ـ **همدان**، آقای‌حاجی‌ایزدی ۵ مج: در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ**۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۶] .

27417ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۵۰:در

«پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۳** [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۴] .

27418 ـ **آصفیه** ، ۱۷۱ مثنـوی : نستعلیق **۱۰۶۶** ۲۰۵ گ ۱۷ س [ف. آصفیه ۲ : ۴۱۳] .

27419 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۷۳۰ : نوشتهٔ **۱۰۶۷** ، اقبال‌نامه است، ۱۶۱ گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۶۸] .

27420 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۰۴ : نسخ علیرضا فرزند محبعلی شریف حسن‌کرانه، شنبه شوال **۱۰۶۸**، آغاز برابرسر آغاز اقبال‌نامه، ۲۴۸ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱ : ۵۹] .

27421 ـ **تهران**، دانشگاه ۹۸ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۸۳ (**۱۰۸۳**) تنها نیمهٔ یکم را دارد [ف . دانشگاه ۲] .

27422 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «پنج گنج» [ف. سپهسالار ۲ : ۵۳۶ و ۳ : ۲۳۲] .

27423 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۵/۵ : در «پنج گنج» ازسدهٔ **۱۱** [ف. مجلس ۸ : ۷۸] .

27424 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۷۶ : درگزیدهٔ «پنج گنج» سدهٔ **۱۱** [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۷] .

27425 ـ **تهران**، ملی ۳ / ۷۰ فهرست نشده : در « پنج گنج » از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۱۸۹] .

27426 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۲/۱ (۷۰۳ ف) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱** [دکتر بیانی : ۵۰۰] .

27427 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۶۶ (۳۷۰ ف) : نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۱** ، زرین، با دو تصویر، ۳۸۴ ص ۲۳ س [ف. دکتر بیانی : ۹۲] .

27428 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۵/۵ (۳۵۹ ف) : در «پنج گنج» ازسدهٔ **۱۱** [ف . دکتر بیانی : ۷۹] .

27429 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۷۹۶/۲ : سدهٔ **۱۱** [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۴] .

27430 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب E و piVI ۲۹۳۰ (۲۴۳) : سدهٔ **۱۱**، تنها شرفنامه است همراه «هفت پیکر» [ف . عبدالله ۲ : ۱۶۲] .

27431 ـ **هند**، بانکیپور ۴۲ : نستعلیق هنـد ، سدهٔ **۱۷** م ، ۲۳۴ گ ۱۵ س [ف . عبدالمقدر : ۶۰] .

27432 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۴۴ : نستعلیق محمد عمر، در ۲۷ صفر **۱۱۱۷** بدستور محمد معصوم‌خان ، زرین، با ۴۵ مجلس تصویر زیبا، « شرفنامه » است ۲۸۸ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۵] .

27433 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۵۱ : نوشتهٔ محمد حیـدر **۱۱۲۹** ، ۶۳۸ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۷۳] .

27434 **هند**، بانکیپور ۴۳ : نستعلیق محمد خان‌قادری، ۲۷ صفر **۱۱۴۳** ، ۱۲۳ گ .

27435ـ **هند**، بانکیپور ۴۴ : نستعلیق محمد، لاهور ۱۱ صفر **۱۱۴۴** [ف. عبدالمقدر : ۶۱] .

27436ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۴۵ خمس: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۱۴۸** [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عبـاسی ۲ : ۸۹] .

27437 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۶ منظوم (۸۳۷) : نستعلیق **۱۱۵۷** در فهرست بنام «سکندر نامهٔ بحری یاد شده [ف . بنگال : ۹۴] .

27438 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب

F ۱۲ Spi/VI ۳۸۳۳: نستعلیق دام چند، ۹ رمضان **۱۱۵۹** (۱۷۴۶م) در رامپور. آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲:۴۴۵]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۴۴].

27439ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۱۲ Spi/VI ۴۳۶۲ : نسخ حافظ محمد افضل سالک فرزند مخدوم حافظ عبدالصمد ۷ شوال **۱۱۶۸** (۱۷۵۵م)[ف.عبدالله۲:۴۴۶]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۴۴] .

27440 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱ سکندر(۵): نستعلیق صفر ۷۰ (**۱۱۷۰**) ، ۱۱۴ گ ۱۵ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۳۹۶].

27441ـ **تهران**،سلطنتی ۱۲۲۹۹/۵ (۳۶۰ ف) : در «پنج گنج » نوشتهٔ **۱۱۸۶** ـ **۱۱۸۷** [ف. دکتربیانی: ۸۰].

27442 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱/۲۶: با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** در دفتر [رؤیت].

27443 ـ **تهران** ، ملك ۴۷۳۹ : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۲** ، انجام افتاده [رؤیت] .

27444 ـ **تهران**، مجلس۵/۴۶۸۶: در « پنج‌گنج » او از سدهٔ **۱۲** [ف . مجلس ۶۹:۱۳] .

27445 ـ**آصفیه**۱۷۳ مثنوی: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. آصفیه۲:۴۱۴].

27446 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ سکند (۲) : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، ۱۹۷ گ ۱۸ س .

27447ـ**لاهور**،پنجاب پبلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ سکند (۳) : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، ۲۸۶ گ ۱۲-۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۹۵] .

27448 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۵/ ۳۱۹۰: نوشتهٔ هاشم علی ، ۱۰ شعبان **۱۲۰۵** (۱۸۳۴ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۴۴] .

27449ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۵۲ : نوشتهٔ **۱۲۱۵** [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۴] .

27450 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۵۵ : نستعلیق خوب محمد علی فرزند محمد رضی **۱۲۲۱** [ف. سپهسالار ۲:۵۳۵ و ۳ :۱۳۲].

27451 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶ piVI ۵۰۹ (۲۳۸) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. عبدالله۲: ۱۶۰] .

27452 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی : Versailles : (۶۳) ۹۱۹: نبشتهٔ **۱۲۳۲** [نسخه‌ها ۴: ۱۳۱] .

27453 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۵۱/۵ : در « پنج‌گنج » نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف . ملی : ۱ :۴۷۳] .

27454 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۱ م ادب فارسی: تعلیق زیبای زین‌العابدین شیرازی، محرم **۱۲۴۹** برای میرزاسیدعلی. ضمن خمسه [مخطوطات ۱: ۱۶].

27455 ـ **تهران**،مجلس ۲۳۶۶/۵: در « پنج گنج » نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ف . مجلس ۸ : ۸۰] .

27456 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۶ Or : تنها اقبال نامهٔ آنست نوشتهٔ **۱۲۵۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۵] .

27457 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۲۵۰ : نوشتهٔ **۱۲۵۲** ، ۲۵۴ س [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۳].

27458 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب

۲ ppiVI ۱۷۰۳ (۲۴۲) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۳۵۷** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۲].

27459 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: محمد یوسف آشتیانی پیرامن **۱۲۵۸**[نسخه‌ها ۵ : ۲۶] .

27460 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۵۶ : شکسته نستعلیق محمدرضا فرزند حاج بیگلر، **۱۲۶۲** ، [ف. سپهسالار ۲: ۵۳۶ و ۳:].

27461 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ سکند : نستعلیق حسین بخش پیرزاده ، ۲۲رجب **۱۲۶۲**، آغاز برابر نمونه ، ۲۶۵گ۱۳ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۳۹۲] .

27462 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۴۵: نستعلیق ۲۷ع ۲/**۱۲۶۳** [رؤیت] .

27463 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۸۵۵ pi/VIE : نوشتهٔ ۱۶ج۱/**۱۲۶۸** [ف . عبدالله ۲: ۱۶۹] .

27464 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۶ piVI ۵۱۱ (۲۴۰) : در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۱۲۷۱** . [ف. عبدالله۲: ۱۶۱] .

27465 ـ **آصفیه** ۱۷۰ مثنوی : میر لطفعلی ، **۱۲۷۴** ، ۲۷۱گ۱۳ س[ف. آصفیه ۲ : ۴۱۳] .

27466 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲H Spi/VI ۴۳۳۶: نستعلیق‌سیدچراغ علی مشهدی ، ۱۷ ج /**۱۲۷۴** [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۶] .

27467ـ **لاهور**، پنجاب‌بهلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ سکند (۶) : نستعلیق غلام محمد فرزند دسوندهی مغفوری،۱۷ رمضان **۱۲۷۵**، ۲۳۵ گ۱۵ س[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن ۱: ۳۹۷] .

27468 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۵۳ : نوشتهٔ محمد سالار کثـرت ، **۱۲۷۸** ، ۲۳۴س [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۴] .

27469 ـ **تهران**، سپهسالار۳۷۳ :در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۳**، اقبال نامه‌را ندارد [ف. سپهسالار۲:].

27470ـ **لاهور**، پنجاب‌بهلك لائبریری ۴۵ ، ۴۷۱ سکند (۴) : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۲۹۶گ۱۹س [مخطوطات‌فارسیه،منظور احسن عباسی ۱ :۳۹۵] .

27471 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۳۶/۱۲۸۳ : نوشتهٔ چراغ علی مشهدی فرزند قطـبشاه ، ۱۷ ج ۱/**۱۲۸۴** (۱۸۵۸ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۴] .

27472 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۳۳۸۵/۳۸۱ : نـوشتهٔ ستمبر **۱۸۷۷** م [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۴] .

27473 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۶ piVI ۲۷۵۱ (۲۴۱) : در«پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۱۹۰۲** ـ **۱۹۰۳** م . [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

27474ـ **لاهور**، پنجاب‌بهلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷بحر : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با تاریخ مرگ۱۲۸۱ ، در فهرست بنام « اسکندر نامهٔ بحری» یاد شده، آغاز برابر آغاز اقبال نامه است ، ۱۲۶ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن‌عباسی ۱: ۳۹۱].

27475 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۸۸/۵ : در « پنج گنج » ، تاریخ یاد نشده [ف . ملی ۱ : ۱۵۲].

27476 ـ **رضوی** ۵۷تاریخ: نستعلیق

تاریخ یاده‌نشده‌آغازبرابر نمونهٔ ۱ ، وقف آقا زین‌العابدین۱۱۶۶ ، ۳۲ گ ۳۷ س [ف . رضوی ۳ :۹۲] .

27477 ـ **رضوی**۱۶تاریخ: نستعلیق، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ۱۷۰ ۲ گ ۲۷س [ف. رضوی ۳ : ۹۴] .

27478 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۳۱۹ س: تعلیق زیبا، آغاز برابر نمونهٔ۱[مخطوطات ۱ : ۱۶] .

27479 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۶۴ منظوم (۱۴۹۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۴] .

482ـ27480ـ **هندوستان**،رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: سه‌نسخه ،که یکی‌ازآنها مصور است [یادداشتهای مهدی غروی، مجـلهٔ وحید ۷: ۴۵،۴۸] .

485ـ27483ـ**آصفیه**۸و۴۴و۵۶:سه نسخه تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۲:۴۰۹].

274486 ـ **آصفیه** ۱۷۴ : سال ۵ جلوس‌پادشاه غازی‌فرخ‌شاه درحیدرآباد، نوشتهٔ عاشق مـحمد فرزند صدر جهان ، ۲۰۶ گ ۱۷ س .

27487 ـ **آصفیه** ۱۲۵ : تاریخ یاد نشده ، آغـاز یك بـرگ افتاده ، ۲۱۸ گ ۱۵ س .

27488 ـ**آصفیه** ۶۱: نستعلیق‌خوش، با ۳ تصویر ، برگ انجام‌نونویس، ۷۰ گ۲۵ س [ف. آصفیه ۲: ۴۱۳-۴۱۴].

27489 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۷ ao (۱۰۰۳) : درفهرست‌آمده : ۱ـ سکندر نامهٔ بری ۲ ـ سکندر نامهٔ‌بحری از نظامی [ف . بنگال : ۱۲۵] .

27490 ـ **پاکستان**،انجمن‌ترقی‌اردو ۲ ق ف ۲۱: نوشتهٔشیخ احمد، تاریخ یادنشده، [مخطوطات، سرفراز علی:۷۴].

27491 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب H ۳ peII ۲۷۴۷: نستعلیق خوب‌بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲: ۱۶۸] .

27492ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۳۵ /۳۱۴۰ : نوشتهٔ اثر، بی‌تاریخ [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱:۱۴۵] .

27493 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۳۶/ ۳۳۴۰: تنها شرفنامه است[ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۴۸] .

اسلامیه = رساله،

منسوب به شیخ نجم‌الدین کبری .

درپایان آمده: چون بدو شد کار اسلامت تمام ـ کردم «اسلامیه» نامش والسلام . **آغاز:** حمد نامعدودآن معبودرا ـ آنکه ما را می‌دهد بهبود را .

27494 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰، باتملك‌محرم۱۰۵۰ [نسخه‌ها ۶: ۶۴۷] .

اشارات حسینیه

از عنقای طالقانی ، ابـوالفضل عـلی از بزرگان‌صوفیان‌علویهٔ رضویه (۱۲۶۶ـ۱۳۳۳) مثنوی وترجیع بند وقصیده است در مرثیه، با عنوانهای منثور ، که بنام نـاصرالدین شاه و فتحعلی‌شاه‌در۱۳۱۴ (اشارات‌الحسینیه‌ـاشارت حسینی) سروده است. **آغاز:** یا قدیم الـذات تهدی من‌تشاء ـ یاکثیرالخیر تؤتی من‌تشاء.

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۷۴ـ مؤلفین مشار ۱ : ۲۱۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۱۰ ،

27495 ـ تهران ، ملی ۲۸۰ ف : نستعلیق **۱۳۱۴** ، همراه«حقایق المناقب» از همو، [ف. ملی۱:۲۷۳] .

27496 ـ تهران، ملی۲ مج: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۱۹۵ ـ ۲۶۹) همراه دیوان او [نسخه‌ها ۶: ۲۲۰].

27497 ـ تهران ، دانشگاه ۴۰۰۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، ۲۸ گ ۲۸ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۹۱].

اشتر نامه

از حسینی قزوینی‌شیرازی‌کربلایی، محمد حسین‌فرزند محمدحسن‌مجتهداصولی(۱۱۸۴ـ ۱۲۴۹) . یکی از مثنویهای پنجگانهٔ «خمسهٔ حسینی» اوست، درچهل مقاله وسربندهایی به نثر . سه‌مثنوی‌ازآنها: اشتر نامه، وامق‌وعذرا، مهر و ماه چـاپ شده است . **آغاز :** بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ قادرغفار و قدیر و قدیم ـ تاکه نشان از دل وازدلبرست ـ نام خدا زینت هر دفترست .

بنگرید : ذریعه۲: ۱۰۰ و ۷ : ۲۵۷ و ۹: ۲۵۴ و ۱۹ : ۱۱۶ . ف ـ فارسی مشار : ۱۰۲ .

27498 ـ تهران ، سپهسالار ۱۳۶ : نستعلیق خوب **۱۲۳۲**، آغاز و انجام افتاده . نسخهٔ ۳۸۵سپه‌ازروی این‌نسخه‌نوشته‌شده‌است. ۱۵ س [ف. سپهسالار۲ : ۵۰۹ و۳: ۱۳۷].

27499ـ تهران،دانشگاه ۳۵۸۷/۱: نستعلیق‌خوش‌میر معصوم علی‌موسوی، درجنگ مؤرخ **۱۲۳۳** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۰].

27500 ـ تهران، مجلس ۸۸۹ : نسخ **۱۲۳۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۹۸ گ ۲۳س [ف.مجلس ۳: ۱۴۱] .

27501 ـ ملك ۵۲۹۳/۳ : نستعلیق محمد اسماعیل شیرازی، **۱۲۴۳** . ش ۳ « پنج گنج» اوست، آغازبرابر نمونه[رؤیت] .

27502 ـ تهران ، سلطنتی ۴۰۵/۸ (۷۴۷ف) : نستعلیق **۱۲۵۶** درشیراز ،همراه «قسم نامه» ازهمو . در پایان آمده: این چند بیت ازکتاب اشتر نامهٔ مرحوم ... تألیف‌آن‌ـ جناب ازنظم و نثر بقدر پنجاه هزار بیت ... **آغاز:** باز دلم عاشقی ازسر گرفت‌ـ تاکه دگر پرده ز رخ برگرفت [ف.دکتربیانی: ۳ ۶۰۳].

27503ـ تهران،ملك۳/۵۲۹۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

27504 ـ تهران، سپهسالار۲/۳۸۵: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام‌ناقص وازوی‌نسخهٔ ۱۳۶ سپهسالار نوشته شده ، [ف . سپهسالار ۲: ۵۰۹ و۳:۱۳۷] .

اشتر نامه

ازعطار نیشابوری ،که یاد او دره‌کلیات: ۱۸۸۳»گذشت . مثنویست‌عرفانی ۳۶۰۰ بیت. همچنانکه اشتران حاجیان رابه‌مکه‌میرسانند، این نامه سالکان را به‌کعبهٔ حقیقی میرساند.در نسخهٔ بریتانیا بنام « خرد نامه » خوانده شده است . **آغاز:** ابتدا برنام‌حی‌لایزال ـ صانع اشیاء و ابداع جلال (جمال) .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۲۹ و ۱۹:۱۱۷.

27505 ـ استانبول ، عاطف افندی ۲۲۴۱/۱۱: نوشتهٔ اسحاق فرزندمحمد**۷۲۸** (۸۲۸؟)(۱ـ۲۴۹هامش)فیلم آن‌در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها:۹،۴۰] .

27506 ـ تهران ، علی اصغر مهدوی ۸/۳: نسخ ۲۷ شوال **۸۰۹**. (۴۰۳ روهامش تا آخر) [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

27507 ـ استانبول ، اونیـورسیته ۵۳۸/۲۰ : نستعلیق‌ریز خوش، باتاریخ**۸۲۶**

دردفتر (۵۸۱ر- ۵۹۹ هامش)، گزیدهٔ آنست در ۱۲۹۸ بیت. **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۳] .

27508- **مدینه**، عارف حکمت۱۴۳: در «کلیات17884» مؤرخ **۸۴۴** او [نسخه‌ها ۵: ۵۷۳] .

27509 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳: در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی کاتب، **۸۵۷** . آغاز برابر نمونه (بنگرید : اسرار نامه : [ف . عبدالله ۲: ۱۷۶] .

27510 - **تهران**، دکتر مفتاح ۲ مج: نستعلیق ریز ۱۹ شعبان **۸۶۲** ، زرین ، در هامش «تذکرةالاولیاء» [رؤیت].

27511- **قاهره** ، دارالکتب ۹ - م ادب فارسی : محمد فرزند جلال الدین **۸۷۷** (گ ۱۸۴ - ۳۸۵) آغاز برای نمونه ولی در فهرست «جواهر ذات = اشتر نامه» یاد شده است [مخطوطات۱: ۱۱۶]

27512 - **رودلف چودی** schudi R . T : نوشتهٔ ۵ ذیقعدهٔ **۸۸۱** در سمرقند. **فیلم** آن در (دانشگاه : ۲۲۸۶) هست [فیلم : ۱۳] .

27513 - **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI ۷۶۵: در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۰۹** (بنگرید : اسرار نامه :) [ف. عبدالله ۲: ۱۸۰] .

27514 - **تهران** ، مجلس ۲۶۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده، دارای ۲۸۲۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۳۴۳] .

27515 - **مشهد** ، رضوی ۷۶۹/۶ ادبیات (۸۳۴۷): سدهٔ **۱۱** ، باتملك ۱۰۵۲، در «کلیات» او [ف . رضوی ۷: ۶۸۵] .

27516- **تهران** ، مجلس ۱۱۴۹/۲: نستعلیق خوب ، گویا **۱۱۲۶** ، در «کلیات» او [ف . مجلس ۳ : ۵۶۹].

27517 - **تهران** ، ملك ۴۹۳۷/۱ : نستعلیق خوش **۱۱۲۷** (۱پ- ۹۷) آغاز برابر نمونه، درپایان مثنوی‌درستایش‌عطاراز نویسنده هست‌که درآن‌آمده : یکهزار ویکصد وعشرین وهفت - از سنین‌هجرت سیدچورفت [رؤیت].

27518 - **هند** ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م. (بنگرید : اسرار نامه) [ف. عبدالمقدر : ۶۹] .

27519 - **هند**، بانکیپور۴۷: نستعلیق ۲۷ صفر **۱۱۳۳**، همراه «اسرارنامه»ی اووجز آن [ف. عبدالمقدر : ۷۲] .

27520 - **آصفیه** ۲۷۹ مثنوی: نوشتهٔ **۱۱۳۱** [ف. آصفیه ۳: ۶۲۸] .

27521- **بنگال** ، ایشیاتك ۵ منظوم (۷۷۱) : شکستهٔ **۱۱۸۰** [ف. بنگال : ۸۹].

27522 - **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۸۱۴/۲: انجام افتاده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۸۷] .

اشعار انوار سهیلی

سروده‌های «انوار سهیلی» کاشفی است‌که بدستور ظل‌السلطان‌گرد آمده است .

27523 - **اصفهان**، عمومی۱۱۵۱۴: شکسته نستعلیق خوب محمدعلی آشتیانی‌منشی خلوت ، ۱۵ شعبان **۱۳۲۱**، ۸۲ص۱۹س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۶] .

اشعهٔ شعاعیه

از شعاع شیرازی، میرزا محمد حسین که یاد اودر«دیوان: ۲۳۸۰» گذشت. بسال۱۳۱۶. ف . مشار از «اشعهٔ شیعهٔ» او یادکرده که در

پاورقی هفتگی نامهٔ «فارس» ۱۳۳۶– ۱۳۳۷ چاپ شده‌است .

بنگرید : ذریعه ۹:۵۲۶ و۱۹ : ۱۱۷– ف . مشار : ۱۰۶ .

27524 ـ تهران، ادبیات ۳۰۴/۱ حکمت : نستعلیق سدهٔ ۱۴ .

27525 ـ تهران ، ادبیات ۳۰۴/۲ حکمت : نستعلیق سدهٔ ۱۴ . [ف . ادبیات ۲ : ۱۹] .

اصحاب بدر

از صالحی افندی حروفی، شارح شعرهایی از «مثنوی معنوی» مولوی به ترکی. منظومه‌ایست حروفی.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۱۷.

27526 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵/۶۲۹۵ Or : سدهٔ ۱۳ شمارهٔ ۴ شرح اشعار مولوی است ازهمو بترکی[نسخه‌ها۴ : ۶۸۳] .

اصفهانیه

از محمد اکبر دولت آبادی. قصیده‌ایست در تعریف اصفهان و شرح اشتیاق سراینده بفوز وطن ، هنگامیکه در هند بوده است. سراینده شاید اکبر اصفهانی باشد کـه در سدهٔ یازدهم بهند و توران و بلخ رفته (بنـگرید : دیوان اکبر: ۲۲۳۰).

27527 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۳۸ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص۲۵۶ –۲۵۸) صاحب جنگ به بیش از۵۷ بیت آن دست نیافته و همان را آورده است [ف . دانشـگـاه ۹ : ۱۱۱۳] .

اصول دین منظوم

استر آبادی ، در ص ۸۸۵ گذشت .

اصول و فروع دین منظوم

در ص ۸۸۸ گذشت .

اطوز گنج - اتوز گنج

ازفوق الدین احمد یزدی ، که یاد او در «کلیات:۱۸۸۸» گذشت. اتوزگنج بمعنی‌سی‌گنج. **آغاز:** اما بعد ، بلکه ما بعد ، بدانـکه این رساله‌ایست‌مشتمل بر فوایدومنافعی‌جهت‌سنجیدن میزان طبیعت که رندان .

27528 ـ دانشـگـاه ۲۵۹۱/۱۴۱ : ضمن مجموعهٔ آقا محمد معینا اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۶۵۶ – ۶۵۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۵] .

27529ـ تهران، دانشگاه۲/۲۶۱۹: نستعلیق **۱۱۴۰** (ص۲۹۷) اطوز گنج درچهل نغمه ! [ف. دانشگاه ۹:۱۴۸۷].

27530 ـ تهران ، ملك ۵۱۰۴/۱ : شکسته نستعلیق ابراهیم توپچی با تاریخهایی از **۱۲۵۶** تا **۱۳۱۶** در دفتر (۱ پ – ۳۵ر) آغاز برابر نمونه، ۱۲س [رؤیت].

27531 ـ تهران، دانشگاه ۳۸۶۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۴** (ص ۴۷ – ۹۴) . [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۳۹] .

27532 ـ الهیات۲/۵۵۴د : نستعلیق محمد علی، سدهٔ**۱۴** (۶۶ر –۹۲پ) آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱ :۳۲۲] .

اطیاریه

از جلال‌الدین رئیس العلماء، که یاد او در «منورالقلوب : ۱۴۲۸ » گـذشت . مثنویست عرفانی .

27533ـ شیراز، خانقاه‌احمدیه۱۷۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۲۰۹].

اظهار المظهر کبیر

از احمد فرزند محمد حسینی . **آغاز** : الهی بردلم بگشای از غیب ـ زلطف خود در توحید بی‌ریب .

27534 ـ استانبول ، طوپقپوسرای B ۱۴۸ : نوشتهٔ **۹۴۹** [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۷۰] .

اعتقاد نامه = عقیدهٔ منظوم

از عبدالرحمان جامی ، که یاد او در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت. در ۱۲۸۹ وپس ازآن چندبارچاپ شده است. **آغاز**: بعد حمد خدا ونعمت رسول ـ شنو این نکته را بسمع قبول.

بنگرید : مؤلفین مشار ۳ : ۸۰۱ .

27535 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۸۸۶/۱۹ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۳۱**[ف. فهمی ادهم۱ : ۲۳۵] .

27536 ـ قاهره ، دارالکتب : ۴ مجامیع طلعت: بخامهٔ ذات قادری ، رمضان **۱۲۳۹** (گ۱۸۵ ـ ۱۹۴)، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام«اعتقادنامه» یادشده[مخطوطات ۱ : ۲۳] .

27537 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۷/۲ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق زیبای **۱۲۷۲** (گ۱۹ ـ ۲۹) ۱۳ س ، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام «عقیدهٔ منظومه» یاد شده است. [مخطوطات ۲ : ۲۹] .

27538 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۶۶/۶/۱۸۴۶ : سلطان محمد قندهاری، تاریخ یاد نشده[ف. دکترمحمدبشیر حسین ۲ : ۲۹۴] .

اعتقاد نامهٔ منظوم

در ص ۸۹۰ گذشت .

اعجاز عشق

از احمدبخش متخلص به نشاط پسروری (ناحیه‌ایست در پاکستان) ، مثنویست عرفانی که در۱۲۴۴ (۱۸۲۹ م) سروده است. **آغاز**: بنام آنکه حسنش ترجمانست ـ شکست دل زعشق اونشانست .

27539 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۷۸ Spi/VI ۳۱۱۴ : شکسته آمیز سید ـ گلاب شاه، محرم **۱۲۴۷** (۱۸۳۱ م) ، آغاز برابر نمونه ، ۷۸ گ[ف. عبدالله ۲ : ۵۳۰]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف .دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۸۷] .

اعجاز عشق

از وزیرالممالک عیاز (ایازیا غیاث ؟) الدین .

27540ـ تهران، دانشگاه۱۵/۲۴۴۴: نوشتهٔ پایان ذیقعدهٔ **۱۱۹۵** (ص ۱۰۳ ـ۱۲۲ هامش) [ف. دانشگاه ۹ :۱۱۲۵] .

اعداد = منظومه در . . .

عزیزی ، در ص ۱۳۵ گذشت .

اعلام ماتم = حمد حسینی

ازمحسن، بسال۱۱۳۶ (۱۷۲۴م)سروده است .

بنگرید : استوری ۱۰۶۴ .

27541 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۵۰۹/۹۵۷ : نوشتهٔ حاجی محمد مجاور ، ۲۱رجب **۱۲۲۴**(۱۸۰۹م)[ف.دکتر محمدبشیر حسین۱ : ۱۴] .

افسون(افسوس)نگاه

از ثاقب، درپیرامن ۱۰۲ بیت (بنگرید: کلیات ثاقب: ۱۸۵۱) . **آغاز**: شنیدستم‌زقول

نکته سنجی ـ نهان اندرحال شوریده‌گنجی.
بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۸ .

27542 ـ ملک ۳/ ۶۲۴۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ ، همراه «کلیات: 17498» او. انجام: چو ثاقب گفت افسوس نگارش ـ که گردد داستان روزگارش [رؤیت] .

اقبالنامه = اسکندر نامه

نظامی، در ص ۲۶۳۳ گذشت.

اقبال‌نامهٔ شاهجهان

از ابوطالب کلیم، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۱ » گذشت. مثنویست . آغاز : سخن آن شهنشاه فرمانروا ـ که نه تخت چرخش بود زیر پا.

27543 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۳۰ A ۹۴۰ : در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۲ ، همراه «پادشاه‌نامه» ازهمو ، آغاز برابر نمونه (گ ۶۶ ـ ۱۲۰) [ف . عبدالله ۲ : ۳۵۴] .

اکبر نامه

از ملاحمید کشمیری، از سنیان هندوستان درگذشتهٔ ۱۲۶۰ . بروزگار محیی‌الدین‌جیلانی فرمانروای‌کشمیر میزیسته ، حماسه‌ایست‌ملی‌در بحرمتقارب، دربدگویی ازحکومت‌شاهشجاع ـ الملک درکابل ، و جنگجویی محمد اکبرخان پهلوان در برابر انگلیسها در کابل و گزارش جنگهای او، بسال ۱۲۶۰ سروده و در ۱۳۳۰خ چاپ شده است. آغاز: خدایا جهاندار اکبر تویی ـ کرم‌گستر و بنده پروردتویی .

27544 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۰۷ : نوشتهٔ ۲۹ ذیحجهٔ ۱۳۰۳ (۱۸۸۶ م) درتونك [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱ : ۵۸] .

27545 ـ رضوی ۱۵۹ ادبیات : نستعلیق خوش سیداکبر شاه فرزند سید علیشاه بدخشی ۲۱ ذیحجهٔ ۱۳۳۶ آغاز برابر نمونه ۱۹۸ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۷: ۲۰۶].

27546 ـ آصفیه ۱۱۰۱ تاریخ: نستعلیق، ۱۸۰ گ ۱۳ س. آغازبرابر نمونه [ف. آصفیه ۱ : ۱۴۹] .

اکسیر الجنون و تحریر الفنون

منظومه‌ایست در دودفتر: درمقامات‌طریقت وسیرالی‌الله وفنای‌فی‌الله آغاز: دفترا: بشنو ای بلبل زگل‌این‌داستان ـ نقد حال‌خویش را ازما ستان . آغاز : دفتر ۲ : حمدلله تعالی ذاته ـ شهدالله تبارك ذاته.

27547 ـ تهران ، ملك ۴۹۰۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ و گویا بخامهٔ سراینده ، با حاشیه‌هایی ، و در پایان رباعیهائی گویا از سراینده، ۱۲۱ گ ۱۸ س [ف. ملك :۳۳] .

اکسیر منظوم

در ص ۶۱۴ گذشت.

الهی نامه

از حسینی قزوینی شیرازی، که یاد او در «اشترنامه: ۲۶۴۱» گذشت . یکی ازمثنویهای پنجگانهٔ اوست‌در پیرامن ۹۱۲ بیت بسال ۱۲۲۹ سروده . سپس: اشترنامه ، مهر وماه، وامق و عذرا، وصف‌الحال را . آغاز: بنام خداونـد بالا و پست ـ کـه مخموراویند هشیار و مست.
بنگرید : ذریعه ۲ : ۲۸۴ و ۹: ۲۵۴ و ۱۹ :۱۱۸ ـ ف . مشار:۱۴۴.

27548 ـ تهران، مجلس ۸۹۰ : نسخ بی‌تاریخ ، باید بخامهٔ نویسندهٔ « اشترنامهٔ » او باشد که مؤرخ ۱۲۳۸ است، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۸ گ ۲۳ س [ف. مجلس ۳ :۱۴۲].

27549 ـ **تهران**، ملك ۵۲۹۳/۴ : نستعلیق محمد اسماعیل شیرازی، در **۱۲۴۳** ، شمارهٔ ۴ «پنج گنج» (۱۳۳ پ ـ ۲۲۶ر) آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

27550 ـ **تهران**، آقای ذوالریاستین، حاج میرزا عبدالحسین : همراه «وصف الحال» او [ف . سپهسالار ۲].

الهی نامه

از ساقی خراسانی، محمد زمان که یاد او در « کلیات : ۱۸۵۹» گذشت.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۱۸ .

27551 ـ **تهران** ، مجلس ۹۹۰ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۸۶** (ص ۱۵۷ ـ ۲۳۶) [ف. مجلس ۳: ۲۹۴] .

الهی نامه = منتخب حدیقه = انتخاب منتخب = نغز مغز

از سنائی غزنوی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۲». گذشت گزیده‌ایست از «حدیقة الحقیقة» او. «حدیقه» را چندبار زیر فشار فقیهان سنی دست برده و یکبار بسال ۵۲۵ از همهٔ آن هزار و یك بیت را برابر اسماءالله بادیباجه‌ای تازه برگزید و بدین نام خواند . این گزیده بسال ۱۳۱۶ بنام ساختگی «لطیفة العرفان» بادیباجهٔ علینقی مؤتمن دیوان چاپ شده است. استاد مدرس رضوی الهی نامه را نام دیگر حدیقهٔ او دانسته‌اند **آغاز ۱)**: حمد و شکر و ثنا علی الاطلاق ـ ذات حق را سزد بالاستحقاق **آغاز ۲**) : حمد بیحد صفات یزدان را ـ مدح بیقدح ذات سبحان را.

بنگرید : ذریعه ۶ : ۳۸۳ و ۹ : ۴۷۱ و ۱۹ : ۱۱۹ ـ ف . مشاد: ۱۳۳۹ ـ پیشگفتار چاپ مثنویهای سنایی از مدرس رضوی: ۲

27552 ـ **بایزید ولی الدین** ۶۲۷: در « کلیات » مؤرخ ۱۰ ع ۱ /**۶۸۴** . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴۵ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

27553 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای M . R . ۵۴۱ : حمدالله ، سدهٔ **۹** . **آغاز :** طبعم همه باروی چوگل پیوندد ۲۴ گ ۹ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۴۳] بنگرید: سیرالعباد.

27554 ـ **هند**، بانکیپور ۲۰ : نستعلیق جان محمد فرزند مولانا خضر ، سدهٔ **۱۶** م . آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام انتخاب منتخب حدیقه یاد شده، در آن آمده: هست بر وفق اسم وذات و صفات ـ عدد این هزار ویك ابیات، ۳۹ گ ۱۱ س [ف. عبدالمقدر: ۲۴].

27555 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵ Spi/VI ۳۶۳۶ : در «کلیات» او با تاریخ **۱۰۲۵ ـ ۱۰۷۸** و با دیباجهٔ عباسی (گ ۳۲ ـ ۳۳) [ف. عبدالله ۲ : ۴۳۱] .

27556 ـ **هند**، بانکیپور ۱۹ : نستعلیق محمد علی فرزند عزالدین احمد ، ۳ ذیحجهٔ **۱۰۶۱** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام منتخب حدیقه یاد شده ، در آن آمده : پانصد و بیست و پنج کشته تمام ، ۱۳ گ ۲۳ س [ف . عبدالمقدر : ۲۳] .

27557 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۲۵/۲ : نستعلیق محمد شریف فرزند محمد نصیر سرکانی ، ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۰۵۹** در خرم آباد (ص ۷۰ ـ ۱۲۷) درفهرست آمده : نغز مغز ، گزیده‌ایست گویا از همان سرکانی از «حدیقهٔ» سنایی با ۲۴ بیت از خود گزیننده درآغاز . ولی ما می‌بینیم که آغاز آن برابر نمونهٔ **۲** است [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۱] .

27558 ـ **تهران** ، مجلس ۵۰۰۸ : نستعلیق علی اشرف، **۱۰۶۸**، زرین ، آغاز برابر

نمونهٔ ۱ [رؤیت] درفهرست بنام «حدیقهالحقیقه» یاد شده است .

27559ــ مشهد ، رضوی ۱/۹۵ ادبیات (۴۹۸۴) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص۱ ــ ۱۶) در فهرست «انتخاب منتخب» یادشده‌است. آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. رضوی ۷ : ۷۸۱] .

27560 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y ۳۵۰۵ : سدهٔ **۱۲**، ۲۵گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۲۳] .

27561 ــ **مشهد**، رضوی ۱۶۰ ادبیات: نستعلیق شعبان **۱۲۵۸**. آغاز برابر نمونهٔ **۲** در فهرست بعنوان «انتخاب منتخب» آمده [ف . رضوی ۷ : ۲۰۷].

27562ــ **تهران**، مجلس ۸۹۱: نستعلیق خوب محمدصادق پسر حاج سیدیوسف مازندرانی، **۱۲۷۸** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۳۲گ ۱۳س [ف . مجلس ۳ : ۱۴۳] .

27563ــ **مشهد**، رضوی ۱۶۱ (۶۳۷۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳** .

27564ــ **مشهد**، رضوی ۱۶۲ (۶۳۷۸): نستعلیق سدهٔ **۱۳** .

27565 ــ **مشهد** ، رضوی ۱۶۳ (۸۰۱۱): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ؛ هرسه درفهرست بنام «انتخاب منتخب» است [ف . رضوی ۷: ۲۰۸] .

27566 ــ **مجلس** ۴۶۹۷ : نستعلیق زیبای بابا شاه بآنچنانکه شمس الادباء گواهی داده است، آغاز برابر نمونه، ۵۲گ [رؤیت].

27567 ــ **آصفیه** ، ۱۶۵۵ تصوف : تاریخ یاد نشده در فهرست آمده : انتخاب حدیقه . [ف . آصفیه ۴ : ۱۷۸] .

الهی نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. مثنوی است عرفانی به زبان داستان، در بیست و یک مقاله، پیرامن هفتهزار بیت. شمارهٔ بیتها وسرآغاز در نسخه‌ها گوناگون است ، و بارها چاپ‌شده است. **آغاز ۱:** بنام آنکه ملکش بی‌زوال است ــ بوصفش نطق صاحب عقل لالست **آغاز ۲:** الهی نامه را آغازکردم ــ بنامت نامه‌را بازکردم. **آغاز ۳:** بنام کردگار هفت افلاک ــ که پیدا کرد آدم ازکف خاک .

بنگرید : ذریعه ۲: ۲۸۴ و ۹: ۷۲۹ و ۱۹ : ۱۱۹ ــ ف . مشار: ۱۴۵.

27568ــ **عاطف افندی** ۲۲۴۱/۱۳: با تاریخ ۸۲۸ (**۷۲۸**؟) در دفتر (گ۳۴۷ ــ ۴۶۲) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها : ۴۰۹] .

27569 ــ **تهران** ، سلطنتی ۴۴۳/۵ (۳۷۱ ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۷۳۱** [ف. دکتر بیانی: ۹۲] .

27570 ــ **تهران**، ملك ۵۹۷۴/۴ : نستعلیق عبدالقادر فرزند علی فرزند محمد بدر ، ۱۰ شعبان **۸۰۸** (۷۵ر ــ ۱۴۱پ هامش)، نزدیك به ۶۵۰۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

27571 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱ Add : ضمن مجموعهٔ مؤرخ **۸۱۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها : ۴۰۱].

27572 ــ **تهران**، ملك ۵۹۵۵/۳ : نسخ ، در «کلیات» مؤرخ صفر **۸۱۹** او، زرین [رؤیت] .

27573 ــ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱ : نستعلیق ریز خوش نزدیك **۸۲۶** (۴ پ ــ ۱۴۴ ر متن) در ۶۷۰۰ بیت. **فیلم**

آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۱] .

27574ـ همدان، کتابخانۀ اعتمادالدوله ۱/ ۶۰ : نوشتۀ درویش صوفی، **۸۳۰-۸۳۱**، در «کلیات» او ، زرین [نسخه‌ها ۵ :۳۴۵].

27575 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۸۸۴/۳ : نستعلیق خوش با تاریخ **۸۳۴** در دفتر (۲۰۵ پ- ۳۰۰ ر)زرین،مصور[نسخه‌ها ۳: ۴۸۴] .

27576 ـ **مجلس** ۱۱۴۷/۱ : در «کلیات» اومؤرخ **۸۳۷** (ص ۱ -۱۵۶) [ف . مجلس ۳: ۵۶۷] .

27577 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت۱۴۳: در «کلیات 17884» مؤرخ **۸۴۴** او[نسخه‌ها ۵ : ۵۷۳] .

27578ـ **قاهره**،دارالکتب۲۳م‌تصوف فارسی : نوشتۀ بایزید فرزند ابراهیم تبریزی **۸۵۱** ، باآرابشها، آغاز برابر نمونۀ **۱** (گ ۱۳۳- ۳۱۸) [مخطوطات۱ :۲۷]فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷هست[فیلمها: ۷۲۱].

27579 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۲۷ G ۲۰۳۳ : نوشتۀ درویشعلی کاتب،**۸۵۷** (بنگرید:اسرار: نامه). آغازبرابر نمونۀ **۲** . [ف.عبدالله ۲ :۱۷۸].

27580 ـ **تهران**،سلطنتی ۴۴۷(۳۷۲ ف) : همراه « اسرار نامه: » و جز آن نوشتۀ **۸۸۰** [ف. دکتر بیانی: ۹۷].

27581 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۳۴/۴:در «کلیات» مؤرخ **۸۸۵** او[نسخه‌ها۴ :۳۰۹] .

27582ـ **تهران**، دانشگاه۵۲۳۸/۱: در «کلیات» اونوشتۀ **۸۹۱-۸۹۳** (بنگرید : اسرار نامه) [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۷۲].

27583ـ **ملک**۶۳۳۰ : نستعلیق‌اوایل سدۀ **۹** ، در ۹۰۳ غزلی به ترکی در پایان‌آن افزوده‌اند، آغاز برابر نمونۀ **۱** ، ۱۲۳ گ۱۵ س [رؤیت].

27584 ـ **مجلس** ۲۶۵۹/۳ : نسخ کهن سدۀ **۹**، (ص ۴۱۹ - ۵۲۹) آغاز برابر نمونۀ **۳** ، زرین [ف. مجلس ۸ :۴۰۶].

27585 ـ **ملک** ۵۰۶۲/۸: نستعلیق، در «کلیات» مؤرخ **۹۵۶**(۴۸۰ پ -۵۳۲پ) آغاز برابر نمونۀ ۲ [رؤیت] .

27586 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۳ B ۳۳۸۳ : نستعلیق ۷ صفر **۹۹۴** (۱۵۸۶م) همراه «منطق الطیر» او[ف. عبدالله ۲ : ۴۵۱] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۸۷].

27587 ـ **تهران**،مجلس۹۳۱۲فهرست نشده : در «کلیات» او ازسدۀ **۱۰** ، اهدایی سلطان‌القرایی [رؤیت] .

27588 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۵۶ : نستعلیق خوب سدۀ **۱۰** ، آغاز و میانه افتاده، دارای پنهجزار بیت، ۳۴۴ گ ۱۵ بیت [ف . مجلس ۳: ۵۷۶] .

27589 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI ۲۷ A ۷۶۵ : در«کلیات» اونوشتۀ **۱۰۰۹** (بنگرید : اسرارنامه :) [ف . عبدالله ۲: ۱۸۰] .

27590ـ **همدان**، کتابخانۀ اعتمادالدوله ۲۲۹/۴: نوشتۀ ضیاء الدین محمد جنابذی ، شوال**۱۰۲۷** ،در«کلیات»او[نسخه‌ها۵ :۳۴۵].

27591 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۹/۳ (۷۱۹ف) : با تاریخ **۱۰۸۲-۱۰۸۳** دردفتر، زرین، آغاز برابر نمونۀ **۳**. [ف.دکتربیانی: ۵۳۹] .

27592 ـ **تهران**، مجلس۲۵۹۹/۱ : نستعلیق سدۀ **۱۱** ، در«کلیات» او، زرین «ص ۱- ۱۲۰) ۶۰۰۰ [ف. مجلس ۸ :۳۳۴].

27593 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۷ : در «کلیات » او نوشتهٔ **۱۱۲۳** (بنگرید اسرار نامه:) [ف. عبدالمقتدر27327: ۷۱] .

27594 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۶: نسخ عبدالنبی فرزند محمد مشهدی، درپنجشنبهٔ ۲۴ رجب **۱۱۲۵** (پایان‌لسان الغیب ـ کلیات) او [نسخه‌ها ۲ :۹۱] .

27595 ـ **مجلس** ۱۱۵۴/۳ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۸۰** او [ف . مجلس ۳ : ۵۷۴] .

27596 ـ **فرهاد معتمد** ، ۱۷۹ : نستعلیق محمد رضا حسینی شریفی شیرازی **۱۲۹۳** بدستور فرهاد میرزا . [نسخه‌ها ۳ : ۱۴۹] .

27597 ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا ۲ مج : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، همراه «بی‌سر نامه» از همو [نسخه‌ها۵: ۳۷۶] .

27598 ـ **تهران** ، مجلس ۴۴۳/۱ : نستعلیق بی‌تاریخ ، شمارهٔ ۱ «کلیات» او. آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۲: ۲۶۰] .

27599 ـ **قاهره**، دارالکتب: ۱۴۹ م ادب فارسی : بدون تاریخ ، آغازبرابر نمونهٔ **۱** ، ۲۰۳ گ [مخطوطات ۱: ۲۷] .

27660 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۱۷ ppi/VI ۱۵۷۰ : نستعلیق بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲ : ۱۸۴] .

الهیه = رسالهٔ ...

از فتاحی سیبك ، که یاد او در «شبستان نکات : ۱۶۳۷» گذشت .

27661 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۳ م ادب فارسی : در « کلیات » مؤرخ **۸۷۹** او [نصرالله طرازی ، مخطوطات۲: ۷۲] .

الهیه = آیة الملك

در ص ۲۶۱۹ گذشت.

الفیهٔ عینکی

از حجة‌الاسلام میرزا محمد تقی نیر تبریزی‌فرزند ملامحمد فرزند حسین، زاده در ۱۲۴۸ ودرگذشته در نجف بسال ۱۳۱۲ . در شوخی و هجو بعربی و ترکی و فارسی . در «دانشمندان آذربایجان» آمده‌که آنرا بهمراهی ملاباشی محمود طسوجی ساخته است. **آغاز:** قال‌التقی الهاشمی نسبا ـ بقیة الماضین من طباطبا .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۱ و۱۹ :۱۲۰ دانشمندان آذربایجان: ۳۵۹.

27602 ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۰۲:۲ نسخ عبدالحمیدتبریزی، **۱۳۱۳**آغاز برابر نمونه، ۱۷ گ ۱۴ـ۱۵ [ف. ملی تبریز ۱ :۹۰] .

27603 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۶۳: نسخ تعلیق **۱۳۱۵** : آغاز برابر نمونه ، ۲۱ گ ۱۳ س [ف. ملی تبریز ۱ :۹۱].

الماسیه

آذری. گویااسفراینی‌که‌یاداودر«جواهر ـ الاسرار : ۱۱۱۵» گذشت .

27604 ـ **پاریس** S.P.۱۵۳۱ : پرسم کتابخانه‌الغ بیک **۸۹۲** . بدنبال «پنج گنج» **فیلم** آن در دانشگاه ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

امینیه

از مایل افشار، میرزا حسن‌که یاد او در «دیوان:۲۵۰۸» گذشت. دفتریست‌پیرامن ۱۳۰۰ بیت درهجو امین‌خلوت. **آغاز:** درزمان شهنشه غازی ـ که‌بود شمع دودهٔ قاجار .

27605 ـ **تهران**، ملی ۳۱۹/۲ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۳۵۰ ـ ۴۳۳)

۱۵س [ف. ملی۱ : ۳۱۲] .

انبیاء نامه

از ابو اسحاق ابراهیم فرزند عبدالله بالهٔ حسینی شبستری عیانی ، گویا همان ابراهیم فرزند حسن شبستری نقشبندی است که «نهایة البهجة» را بسال ۹۰۰ سروده است .

حماسه‌ایست دینی در تاریخ پیامبران پیش از اسلام .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۵۰۶ و ۱۹ : ۱۲۰ .

27606 ــ موزهٔ بریتانیا ، ۷۸۶۱ Or : سدهٔ **۱۱** ، درفهرست از آن ابراهیم جبرتی یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

27607 ــ بنگال . ایشیاتك ۶ منظوم (۲۳۱) : نستعلیق تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۹۰] .

انبیا نامه

سرودهٔ سدهٔ ۱۰ ، گویا با سرودهٔ پیشین یکی باشد . **آغاز:** الهی بدل کامم ازخامه‌ده ــ نوای دل انبیا نامه ده .

27608 ــ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۱۲۳۲ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۲۵۳ گ ۲۵س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۶۱] .

انتخاب کلام شعرای فارس

از نواب سراج الدین علیخان آرزو که یاد او در «سراج اللغات : ۱۹۲۹» گذشت .

27609 ــ آصفیه ۱۰۲۹ دیوان : نوشته پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴ : ۲۸۲] .

انتخاب منتخب = الهی نامه سنایی ، که درص ۲۶۴۶ گذشت .

انتخاب ... = منتخب ...

انوار قدسیه

از وحدت . شاید وحدت کلهر ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۹۷» گذشت . مثنویست درعرفان شیعی امامی با بندهایی به نثر درمیانه . **آغاز :** حمد بیحد سزاوار بارگاه یگانه‌ایست که بر ــ وحدت ذاتیه .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۳۸ ، ۹ : ۱۲۶۲ و ۱۹ : ۱۲۱ .

27610 ــ تهران ، ملك ۵۰۱۰ : شکسته نستعلیق محمد تقی رضوی موسوی حسینی ، چهارشنبه ۵ صفر **۱۱۷۹** ، ۴۶ گ ۱۴س [ف. ملك : ۴۰] .

انوار القلوب

از عبداللطیف بیرجندی فرزند علی واعظ ، متخلص به لطیفی ، قصیده‌ایست مصنوعه‌درستایش حضرت علی که قصیدهٔ دیگری وهمچنین (نادعلی) از آن بیرون میآید . **آغاز :** نامهٔ نامی نگارم درمدیح مرتضی ــ خواجهٔ قنبرامین دین شه هردو سرا .

27611 ــ تهران ، ادبیات ۳۲ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۰۱ ر ــ ۱۰۲ پ) آغاز برابر نمونه [ف . ادبیات ۱ : ۲۵۰] .

27612 ــ تهران ، دانشگاه ۱۱۳/۲۵۹۱ : ضمن مجموعه آقا محمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص ۵۲۸ ــ ۵۳۶) در ۹۶ بیت [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۳] .

انوار الولایه

سید قطب الدین محمد حسینی نی‌ریزی ذهبی ، که یاد او در «رسالهٔ عرفانی : ۱۱۶۵» گذشت (بنگرید : ترجمهٔ انوار الولایة : ۱۰۸۲) . **آغاز :** بنام آنکه ازبرج هدایت ــ هویدا کرد انوارولایت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۸۴ و ۱۹ : ۱۲۲ .

27613 ــ تهران ، مجلس ۵۱۵۵/۱ : نستعلیق خوب حسن فرزند ملاحسنعلی خوش‌ــ

نویس ، باتاریخ شعبان **۱۳۳۳** دردفتر (۱پ-۵۵ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

27614 - **تهران**، مجلس ۴۰۷۹/۱ : نستعلیق محسن حاج‌عماد مدرس، اردبیل‌رجب **۱۳۵۹**(گ۱-۶۰) آغاز برابرنمونه[رؤیت].

انوار الولایه

از هدایت طبرستانی ، رضاقلی‌خان که یاد او در «اصول‌الفصول : ۱۰۴۳» گذشت . یکی از مثنویهای ششگانهٔ اوست‌بنام «ستهٔضروریه». حماسه‌ایست دینی درهفتهزاربیت دردوازده‌نور بشمارهٔ امامان و در احوال ایشان: ۱- انوار-الولایه ، در برابر مخزن‌الاسرار ۲ - گلستان ارم یا بکتاشیه۳- بحرالحقایق برابر«حدیقة الحقیقه» ۴ - انیس العاشقین ۵ - خرم بهشت ۶ - هدایت‌نامه . ومثنویهای دیگر و بنامهای جداگانه‌نیزدارد. **آغاز**:... اول وآخر بیکی نام‌به-عشق سرآغاز وسرانجام به.

بنگرید : ذریعه ۲: ۴۴۶ و۹ :۱۲۹۲ و ۱۹ : ۱۲۲ .

27615 - **تهران**، ملك ۵۵۴۱ :نسخ رمضان **۱۲۷۵** ومطالب نثری با جوهرسرخ ، آغاز برابر نمونه ، در پایان آمده : هرورقی ۳۸ بیت جمعاً ۶۴۵۰ بیت، ۱۸۷ گ ۱۹ س [رؤیت] .

انور نامه

از ابجدی هندی ، میر محمد اسماعیل-ملك‌الشعرا ، درگذشتهٔ ۱۱۹۲ . دومین مثنوی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست در برابر « پنج گنج» نظامی ، واین‌یکی‌را بسال۱۱۷۴سروده است . خود در«مودت نامه» میگوید : وازآن پس رخت بستم‌بر دگرراه - کشیدم‌سوی «انور نامه» بنگاه . این دومثنوی یکجا در ۱۹۵۰م در مدراس‌چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۹(زبدة)-فرهنگ سخنوران : ۱۲ (ابجدی) - ف. مشار:۵۷۲-مؤلفین مشار ۱: ۵۷۲ .

27616 - **بنگال** ، ایشیاتك ۷ منظوم (۱۳۱۲): شکستهٔ **۱۲۷۶**[ف. بنگال: ۹۰].

27617 - **آصفیه**۱۷۰۷تاریخ: نوشتهٔ **۱۳۱۷** [ف . آصفیه ۴: ۹۲] .

انوشیروان نامه

مثنویست از حماسه‌های ملی در سرگذشت انوشیروان. **آغاز:** بنام‌خداوند خورشیدوماه-که دل را بهوش وخرد داد راه-خداوند هستی وهم راستی .

27618 - **تهران** ، دانشگاه ۵۰۱۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۲**،درمتن وهامش،۳۶۵گ۱۷س انجام افتاده : دارکردن مزدك بحکم قباد و مؤبد ونوشیروان ...سپردن‌قبادپارس رابنوشین روان... برآن‌انجمن نامه برخواندند - ولی عهد را بنشاندند [ف . دانشگاه ۱۵:۴۰۸۷].

انوشیروان نامه

از رضائی. در ذریعه۹:۳۶۹ از ده-یازده تن با این تخلص یاد شده است . مثنویست در داستان دخمهٔ انوشیروان، از رفتن خلیفه بقصر انوشیروان ودیدن دخمه و آوردن مؤبد یزدان پرست وخواندن الواح سیمین و پندهای آن‌که در ۹۳۸ بانجام‌رسیده‌است. ریشهٔ پهلوی‌داردکه بعربی رفته و ازآن بفارسی‌درآمده است. ودر همین‌موضوع «داستان دخمهٔ انوشیروان» ازابن یمین به‌نظم در دست هست. **آغاز** : چوکلکم سرنامه را بازکرد - بنام خدا نامه آغازکرد-بنام خدایی که هستی ازوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۲۲ - پیشگفتار چاپ ظفرنامه از دکتر غلامحسین‌صدیقی.

27619-**تهران**، ملك۵۵۷۱: نستعلیق

خوش سدهٔ **۱۰-۱۱**. زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ ۱۵س [رؤیت].

انیس العارفین

از قاسم انوار، عارف بنام که یاد اودر «امانت: ۱۰۴۹» گذشت . مثنویست عرفانی بادیباچه‌ای به‌نثر و کوتاه ، سپس پیرامن ششصد بیت . در «مجالس المؤمنین» بدین نام آمده و لی خود صریحاً آنرا بنامی ننامیده است. **آغاز :** منت خدایرا جلت عظمته و علت کلمته که بشعشعهٔ انوار اسرار .. یامغیث المذنبین معطی السؤال ـ یا «انیس العارفین» یا ذالجلال .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۲۲.

27620 ـ **تهران**، سپهسالار ۳/۲۶۶: نستعلیق در «کلیات» مؤرخ **۸۲۱** او [ف. سپهسالار ۲: ۵۸۳] .

27621 ـ **تهران**، مجلس ۳/۲۶۱۳: در «کلیات» مؤرخ **۸۵۲** او (ص ۳۴۶- ۳۸۰) با دیباچه‌ای به نثر وسپس ۵۸۵ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۵۲] .

27622 ـ **موزهٔ قونیه** ۱/۱۳۷ : نستعلیق غیاث جوهری، **۸۵۹**، در «کلیات» او. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها ۱: ۴۵۱].

27623 ـ **تهران**، مجلس ۸/۲۶۱۲: نوشته صدر قلندر **۸۵۴** (ص ۴۳۳ ـ ۴۷۵) در کلیات او، با دیباچهٔ نثری و ۵۵۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۵۱].

27624 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۶۳ Or : در «کلیات» مؤرخ **۸۶۱**، مصور [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷].

27625 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۷ ادبیات: نستعلیق خوش شاه قاسم خوشنویس سدهٔ **۱۰** سرلوح بزروجدول، آغاز بمانند نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۱۰].

27626 ـ **تهران**، دانشگاه ۸/۳۵۳۳: نستعلیق ۱۲۲۸ برای شاهزاده عباس میرزا ، آغاز برابر نمونه ، (۱۴۲ر ـ ۱۶۸پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۵۴] .

27627 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۱۸۸۷۴ Add : در «کلیات» او و **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۱] .

انیس العاشقین

از احمد علی سندیلوی فرزند غلام محمد هاشمی ، نگارندهٔ تذکرهٔ «مخزن الغرایب» . گزیدهٔ سروده‌های عاشقانه است .

بنگرید : ذریعه ۲۰: ۲۲۶ (مخزن).

27628 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۵۲۳/۱۴۷۳: نوشتهٔ مدد علی، تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۸۹].

انیس العاشقین

از هدایت طبرستانی . رضاقلی‌خان که یاد او در «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت . چهارمین مثنوی از «ستهٔ ضروریهٔ» اوست در دوازده مقاله ویك خاتمه، که در ۱۲۴۲ بانجام رسیده است. **آغاز:** ای عشق تو چون محیط و دل فلك ـ سبحان‌الله مالك‌الملك ـ ای‌واحد ، وحدت تو ذاتی ـ نه‌بالعددی و ممکناتی .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۶۲ و ۱۹ :۱۲۳.

27629 ـ **ملك** ۶۲۲۰:شکسته نستعلیق خود سراینده ، تهران **۱۲۴۲** ، همراه «لطایف المعارف» مؤرخ ۱۲۵۷ (۴۸ پ ـ ۱۰۶) [رؤیت] .

انیس العاشقین

از ملامیرقادری‌گیلانی، که در ص ۱۵۴۷ یاد شده. **آغاز:** سبحان من‌تحیر فی‌ذاته‌سواه ـ فهم خرد بکنه‌کمالش نبرده راه .

27630 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۶۱۸/۳ (۶۳۱۵) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، همراه «مطالب العشاق» او ، آغاز برابر نمونه، [ف. شیروانی] همان نسخه که در بخش عرفان ص ۱۵۴۷ هم یاد شده .

انیس العشاق = دیوان گیسو دراز

در ص ۲۵۰۴ گذشت.

انیس القلوب = انبیا نامه

برهان الدین ابو نصر فرزند مسعود (یا مسعود فرزند مظفر) انوی گرجستانی . در آغاز آن از تولد خود در آنی نزدیك ۵۳۸ واسارت خود بسال ۵۵۶ یاد میکند واین که پس از برگشت به تبریز حکیم محمود به من دستور داد تا «انبیا نامه» را در برابر «شاهنامه» بسرایم و آنرا «انیس القلوب» نامیدم، تاریخی است در شش دفتر از آدم ـ که در ۶۰۸ سروده و در آغاز آن عز الدین کیکاوس را ستوده است ـ و میرسد تا خلافت ناصر.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۶۸ ـ گفتار استاد مینوی، مجلهٔ ادبیات تهران س ۸ ش ۳: ۱۵.

27631 ـ **استانبول**، ایاصوفیه ۲۹۸۴ : تاریخ یاد نشده ، میرسد تا بخلافت ناصر، ۴۲۶ گ . **فیلم** آن در (دانشگاه : ۱۱۶) هست [فیلمها : ۱۸] .

اورنگ نامه

از شیخ رفعت متخلص به وحشت، برادرزادهٔ محمد ثنائی ، در جنگهای میان اورنگ شاه و سلطان مراد بخش، در مدت یکسال و شش ماه سروده و در ۱۰۷۲ بانجام رسانده است. در ذریعه مادهٔ وحشت از او یاد نشده است. **آغاز** : بنام خدائی که از صنع پاك ـ بکرد آفریده خلایق ز خاك .

27632 ـ **آصفیه** ۶۱۳ تاریخ: نستعلیق غلامعلی ساکن ظفر آباد، **۱۱۹۶**، ۲۷۸، ۱۵ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۱۵۳].

اوصاف ناصری

از میرزا محمد تقی سپهر کاشانی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. (۱۲۱۶ـ۱۲۹۷) باعنوان‌های: اشعار همایونی، امتیازات همایونی، بانضمام قصیدهٔ مشرقیه از خود او.

27633 ـ **تهران**، ملك ۳۷۶۰: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۱۱۷ گ ۱۲ س.

ایاز نامه = محمود و ایاز

ایرنامه

از میرزا حبیب‌الله سپاهانی .

27634 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۲/۱ حکمت: نستعلیق آدینه ۱۳ شعبان **۱۳۳۱**، همراه «عارف نامه» ایرج میرزا. [ف. ادبیات ۲: ۵۴].

ایوان نعمت

از محمد عاشق .

27635 ـ **آصفیه** ۸۶۳ دیوانها: نوشتهٔ میرزا محمدیار، ۴ صفر **۱۱۶۹** ، ۳۴۴ گ ۲۰ س [ف . آصفیه ۱: ۵۴۷].

ب

باده افراه (باد افره ؟)

از ابوالجلال مولوی محمد اعظم عباسی چریاکوتی که «نظام الصرف : ۲۰۸۱» را بسال ۱۳۱۸ نگاشته است.

27636 ـ **آصفیه** ۴۷/۱ مجموعه‌ها: باتاریخ **۱۳۳۳** در دفتر، همراه «نظام الصرف» ازهمو [ف. آصفیه ۳ : ۷۳۴] .

بادهٔ بیخمار

از نقیب شیرازی، حاج میرزا احمدکه‌یاد او در «ده باب: ۱۶۰۹» گذشت. ترکیب‌بندی است طیبت‌آمیز. **آغاز:** ساقیا فصل زمستان آمد و ماه صیام- باده در این فصل واجب گشت ودر این ماه حرام.

27637 ـ **مشهد،** رضوی ۱۷۲ ادبیات: نستعلیق حاج میرزا عبدالعلی فروردین **۱۳۱۱** خ بدستور اوکتابی، همراه «ده باب» او [ف. رضوی ۷ : ۲۱۴].

بادهٔ وحدت

از محمود میرزا قاجار، که‌یاد اودر «مجمع محمود: ۶۸۲» گذشت. گزیده‌ایست ازشش‌دفتر «مثنوی معنوی» برای محمد شاه قاجار، با دیباجه‌ای به‌نثر که‌در آن‌سبب‌نگارش وسرگذشت مولانا و فهرست داستانهای مثنوی آورده شده و درآدینهٔ ۱۲۶۱ بانجام رسیده است. و این جز «مقلادالتوحید» اوست. **آغاز:** اللهم‌صلی علی محمد وعجل فرجهم. چون این‌فقیرده‌سال سابق از کتاب مثنوی انتخابی‌نموده... بشنو از نی.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۱۲۴.

27638ـ **تهران،** ملی۸۹فهرست‌نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، بامهر ناصرالدین‌شاه، ۶۲۸ ص ۱۴ س [نسخه‌ها ۴: ۲۱۴].

بازنامه

از امیرخسرودهلوی، که‌یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. مثنویست‌درپیرامن ۲۲۰ بیت درآن بستایش واندرز پادشاه پرداخته است و بیشتر درنسخه های دیوان او «غرة الکمال» هست، او این دیوان را میان سالهای ۶۸۵- ۶۹۳ سروده است.

27639 ـ **تهران،** سپهسالار ۸/ ۱۷۰: نستعلیق، خوب هندی سدهٔ **۹**، زرین (گ ۱۴۴- ۱۴۸) پیرامن ۲۲۰ بیت [ف. سپهسالار ۲ : ۵۹۵ و۵: ۳۴۹].

بازنامهٔ منظوم

سرودهٔ ۱۰۳۶ (۱۶۲۶م) برابر (منظوم). در هنر شکار و دامپزشکی پرندگان. **آغاز:** شکر خدا را که شکار آفرید ـ شکره و شارك همه را پرورید.

27640 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳/ ۱۹۱۰/ ۴۹۲۲: نوشتهٔ حافظ‌محمد عزیزالرحمان، ۲ذیحجهٔ **۱۲۹۵** (۱۸۷۸ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین۲: ۳۸۶].

27641 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی۷/ ۱۸۲۵/ ۴۸۴۵: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین۲: ۳۸۷].

بازنامهٔ منظوم

در ص ۳۹۹ گذشت.

باغ ارم = بهرام و گل اندام

محمد امین. **آغاز:** ای وجودتو اصل‌کل وجود (بمانندبهرام وگل اندام).

27642 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۴۲۷۴ Spi/ VI ۷۴: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه. [ف. عبدالله۲: ۵۲۸].

باغ ارم = بهرام وبهروز

بنایی. نسخهٔ 21937.

باغچهٔ گل

ملا موشکی، در ص۳۹۹ گذشت.

باغ شمال = قصیدهٔ ...

27643 ـ **ری:** عبدالعظیم ۱/ ۱۳۹: نستعلیق آقابابا پسر خلیفه دده خان مصرقانی نزدیك **۱۲۳۶** [نسخه‌ها ۳: ۴۴۰].

باغ فردوس

از الهامی کرمانشاهی ، احمد فرزند رستم از سدهٔ سیزدهم . مجموعه سروده‌هایی است در حوادث کربلا، بنام حسام‌السلطنه‌والی کرمانشاه، در سه‌هزار بیست سروده ، و در ۱۳۲۷ خ در کرمانشاه چاپ‌شده است. **آغاز:** به‌یکتاجهان داور دادراست ـ نیایش‌روا وستایش سزاست.

بنگرید : ف. مشار : ۱۹۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۵ .

27644 ـ **مشهد،** رضوی۱۸۲ تاریخ: بدنبال جنات‌الخلودمؤرخ**۱۲۵۳** . آغازبرابر نمونه ، انجام افتاده [ف. رضوی ۷ :۶۲].

27645ـ **تهران،** ملك ۶۲۴۱:شکسته نستعلیق اواخر شعبان **۱۲۹۶** بخامهٔ حسینقلی فرزند مصطفی قلی‌خان دیوان بیگی متخلص‌به سلطانی، بخش‌شهادت‌حضرت عباس وعلی‌اکبر، است ۹۵گ۱۵س‌آغازبرابر[رؤیت].

27646 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۹۱ : شکسته‌نستعلیق‌خوش‌خودسراینده،**۱۳۰۴**(ص۱ـ ۴) در «دیوان» او [ف . مجلس ۸: ۴۶۱].

بانو گشسب نامه

ناشناخته به پیروی از«شاهنامهٔ»فردوسی، درنسخهٔ ۲۸/۴ بادلیان همراه است با داستان بانوگشسب به‌نثر. **آغاز:** بنام‌خداوندپروردگارـ یکی قصه‌گویم‌شنو هوشیارـخداوند هستی‌تویی نیکنام‌ـ ببخشی برمن‌مراد تمام .

27647ـ **بادلیان،** ۳۰/۲ اوزلی : با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر . آغاز برابر نمونه ، **فیلم**آن در دانشگاه ش۱۰۳۶ هست [فیلمها: ۵۶۰] .

27648 ـ **پاریس** S.P.۴۹۸/۳:با تاریخ **۱۱۷۳** در دفتر(۱۴۵ پ ـ ۱۷۳ پ)، همراه با «جهانگیرنامه».**فیلم**آنها دردانشگاه ش ۷۳۳ هست [فیلمها: ۵۳۲].

27649 ـ **بادلیان،** ۲۸/۴ اوزلی :با تاریخ **۱۲۴۰**در دفترهمراه «قصهٔ بانوگشست» به نثر . **فیلم** آن در دانشگاه‌ش ۱۰۳۵هست [فیلمها : ۵۶۰] .

27650 ـ **فرانسه،** کتابخانهٔ عمومی : Strasbourg : تاریخ یادنشده همراه با گرشاسب نامه ، فرامرز نامه ، از روی نسخهٔ کتابخانهٔ ملی پاریس . [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۱۳۸] .

27651 ـ**بادلیان،** ۲۵۴۴/۵ :**فیلم** آن در دانشگاه‌ش۱۲۱۳هست درفهرست‌نیامده که بنظم است و یا بنثر [فیلمها: ۵۸۱].

باغ و بهار

ظهیرالدین محمد تفرشی .

27652 ـ **تبریز،** ملی ۳۰۴۶(۳۱۲ ف) : در جنگ نوشتهٔ **۱۰۶۷ ـ ۱۱۴۸** [ف. سید یونسی ۱ : ۳۷۴] .

بانامهٔ منظوم

در ص ۴۸۰ گذشت .

بتخانهٔ سومنات

از حکیم‌کوچك‌قمی ، قاضی محمدسعیدکه یاد او در « اسرار الصنایع : ۶۴۶و۱۴۹۳ » گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۲۴.

27653ـ **تهران**،دانشگاه ۲۴۴۴/۸: نستعلیق عبدالکریم نجارباشی درقندهار وکابل از **۱۱۸۹ـ ۱۱۹۵** (ص ۸۱) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۲۴] .

بحرالابرار = دریای ابرار

خسروی ، عطار .

بحر الاسرار = قصیدهٔ . . .

ازعین القضاة همدانی (نگارندهٔ تمهیدات: ۱۰۹۷) . قصیده‌ایست .

27654 ــ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ ق ۲۳ : نوشتهٔ محمدحافظ، ۱۱۷۵، ۶۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۰].

بحر الاسرار = سبع المثانی

از مظفرعلیشاه‌کرمانی، که ۱۴ نسخهٔ آن درص۶یادشده . اینک۶ نسخهٔ دیگر :

27655 ــ تهران ، ملی : نسخ شوال ۱۲۳۸ ، آغاز برابر نمونه، ۲۲۲ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۶ : ۲۳۵] .

27656ــ مشهد، رضوی۶۹۹۴: نستعلیق علی‌اصغر فرزند ملاعبدالکریم نصرآبادی، ۱۷ شعبان ۱۳۵۳ :آغازبرابر نمونه، ۱۵۹، گ۱۴ س [رؤیت] .

27657ــ تهران، مجلس ۳۸۵:همراه «دیوان» او نوشتهٔ ۱۲۶۱، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲:۲۲۶] .

27658ــ تهران ، مجلس۱۰/۳۲۲۳: نسخ ۱۲۹۷ (ص ۳۱۴ـ ۲۲۸) بخشی ازآغاز آنست [ف.مجلس ۱۰: ۱۰۸۸].

27659ــ تهران، مجلس ۲/۳۴۹۱: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۱۵۱ ــ ۳۹۰) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ :۱۴۵۲].

27660 ــ نجف، امیرالمؤمنین۲۰۵۵: نوشتهٔ خموش‌سدهٔ ۱۴[ف.خطی،سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

بحر الحقایق فی کشف الدقایق

از گلشنی بردعی، ابراهیم فرزند محمد فرزند ابراهیم (۸۳۰ ــ ۸۴۰) . **آغاز :** باء بسم‌الله الرحمان الرحیم‌ـ شدکلید باب حکمت از قدیم .

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۳۴ و۱۹: ۱۲۵ــ هدیة العارفین ۱ : ۲۶ ــ ذیل کشف الظنون ۱ : ۱۶۴.

27661 ــ قاهره، دارالکتب۲تصوف: نوشتهٔ ۹۷۵ ، آغازبرای نمونه یاد شد، ۳۸۳ ص ۱۹ س [مخطوطات : ۳۶].

بحر الحقایق

از هدایت طبرستانی ، رضاقلی خان‌که‌یاد او درءاصول الفصول:۱۰۴۳»گذشت.مثنویست عرفانی. **آغاز:** نام والای ایزد ذوالمن‌ـهست موج نخست بحر سخن .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۲۵.

27662ــ تهران، ملك ۵۴۶۳: نستعلیق ج ۱/۱۲۵۷، آغازبرابر نمونه، ۱۳۶ گ۱۹ س [رؤیت] .

بحر الصنایع

ازکمال فرزند غیاث . شایدکمال شیرازی که یاد او در «دیوان: ۲۵۰۱»گذشت. دربیان زیبائیهای اندام. **آغاز :** معشوق‌که رشك مه و غیرت خورست ــ جانش فدا کنم که بدین پایه در خورست.

27663 ــ تهران ، الهیات ۱/۲۸۸: نستعلیق ، با تاریخ۱۲۴۶ در دفتر(۲پ‌ـ۷ر) انجام : ابن‌غیاث ، شعرت حد کمال دارد ــ فردش تویی تخلص زان آوری بمقطع [ف . الهیات ۱: ۲۸۸] .

بحر طویل

از بهگو ، بهو نیداس منشی متخلص به بهگو .

27664 ــ مشهد ، رضوی ۲۳۳ ادبیات

(۴۴۹۰): در جنگ مؤرخ ۱۸۹۳م-۱۳۱۱ (ص ۶۵۸ - ۶۸۱) . همراه: داستان دهقان‌زادهٔ نادان، دوپروانه، یك‌مكتوب، ازهمو[ف. رضوی ۷ : ۲۷۱] .

27665 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۵۰۲ Or : نوشتهٔ ۱۸۹۳ م [نسخه‌ها ۴: ۶۶۸].

بحر طویل

از توفیق کشمیری ، ملا محمد ، از سدهٔ دوازدهم، که در هشتاد و نهمین‌سال زندگی درگذشته است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۸۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۱۹ ـ روز روشن : ۱۳۶.

27666 ـ مشهد، رضوی ۲۳۳ ادبیات: در جنگ مؤرخ ۱۸۹۳ م = ۱۳۱۱ (ص ۶۵۴ - ۶۵۸) [ف . رضوی ۷: ۲۷۱].

بحر طویل

از جوهری .

27667 ـ تهران، دانشگاه ۴۳۳۲/۱ : نستعلیق ۱۳۷۵ (ص ۱-۱۷) درهفت بند[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۹۰] .

بحر طویل

از خالصا .

27668 ـ تهران، دانشگاه ۲۹۷۸/۳۰ سدهٔ ۱۱ (ص ۲۰۵) هزل‌است [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۸۷] .

بحر طویل

از مولانا دانیال دولتخانی .

27669 ـ تهران ، دانشگاه ۳۵۲۸ : در جنگ مؤرخ ۲۲ صفر ۸۴۴ [ف .دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۷] .

بحر طویل

از ساعی ،محمدبیگ . در ذریعه۹: ۴۱۵ و فرهنگ سخنوران : ۲۵۴ واژهٔ ساعی از او یاد نشده است .

27670 ـ بادلیان، Add.۶۹/۴۷ : با تاریخ ۱۲۰۰ در جنگ. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۷] .

بحر طویل

از ساعی‌شیروانی، که‌به‌هند رفته ودرآنجا بخواری دچارگشته ، درشکوه وگله ازروزگار [نسخهٔ دانشگاه] در ذریعه وفرهنگ‌سخنوران واژهٔ ساعی ازاویادنشده‌است **آغاز:** ابتدامیکنم این نامهٔ پردرد بنام ملك قادر قیوم ، خداوند کریمی‌که همه حور وطیور ودد و دیو .

27671 ـ تهران ، مجلس ۳۵۴۶/۷ فهرست نشده : سدهٔ ۱۱ با تاریخ ۱۰۹۱ در دفتر (ص۱۰۱ - ۱۰۳) [نسخه‌ها۵ : ۱۹۲].

27672ـ تهران، دانشگاه ۳۰۳۴/۷ : نستعلیق ۱۲۷۶ (ص۹۸ - ۹۹)س ۱۶س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۵] .

بحر طویل

از شاهد .

27673ـ تهران، دانشگاه ۲۹۵۰/۶۳ : نزدیك محرم ۱۰۷۶ (ص۳۰۴ - ۳۰۶) [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۰] .

27674ـ تهران، دانشگاه ۲۴۶۴/۲۵ : نستعلیق ۱۰۶۳ - ۱۰۷۳ (ص ۵۳۱ -۵۳۲) [ف.دانشگاه ۹: ۱۲۰۵].

بحر طویل

از شاهد اصفهانی .

27675ـ تهران، دانشگاه ۳۳۴۹/۲۳ : نستعلیق عجزی بهبهانی ، سدهٔ ۱۱- ۱۲ ضمن

جنگ زرین (ص ۲۳۴ - ۲۳۷) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۹] .

بحر طویل

از شاهدای نیشابوری .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۹۸ (شاهدی نیشابوری)-فرهنگ سخنوران: ۲۹۰-آتشکدهٔ آذر : ۱۳۸ .

27676- **تهران،** دانشگاه ۱۰/۳۲۹۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ در جنگ مؤرخ **۱۰۴۵ - ۱۰۴۸** (ص۱۴۳)[ف. دانشگاه ۱۱ :۲۲۶۵].

27677- **تهران،** دانشگاه ۵۴/۲۰۹۸: در جنگ اصلان بیگ فرزندعلی گیلانی مؤرخ **۱۰۸۶** (ص ۴۲۳) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۷] .

27678 - **تهران،** دانشگاه ۴/۲۷۱۱: نوشتهٔ جلال الدین اینجو **۱۰۹۵** در بندرسورت، در جنگی بدستور سلطان‌محمد کاتب(ص۱۵۲-۱۵۴) **آغاز:** منشأ نشأ صهبای سخن نام کریمی است که دربزم کرم چیده بساط طرب[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۹] .

27679 - **تهران،** مجلس ۸/۵۶۶۶: سدهٔ **۱۲** (ص۳۱۲ -۳۱۶) [ف . مجلس ۱۷ : ۱۱۸] .

27680 - **تهران،** دانشگاه ۶/۵۳۵۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (میان گ ۵۵- ۸۱) [ف . دانشگاه ۱۴: ۴۲۱۳] .

بحر طویل

صایب.

27681 - **دانشگاه** ۱/۲۴۶۵ : در جنگ محمد قاسم مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۱) [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۱۴] .

بحر طویل

صدرالدین محمد فرزند زبردستخان، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۸» گذشت .

27682 - **بادلیان،** ۱۱۷۷ (اوزلی) ۱۲۸ Add : در «کلیات» او : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۱۲ هست [فیلمها: ۱۶۸].

بحر طویل

فاتح .

27683 - **تهران،** مجلس ۱۷/۶۵۷۶ فهرست نشده : نستعلیق . **آغاز:** وامصیبت که که دگر از افق غم زده سرماه محرم شده خون در در جگرعالم آوردم ، ۴ گ [رؤیت].

بحر طویل

از مجرمی . در توحید و ستایش چهارده تن. **آغاز:** باز در جلوه درانغمه سراروح فزا عقل دبا عقده‌گشا طوطی فکرت بادا .

27684- **تهران،** مجلس ۱۹/۵۹۹۶: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۹۸-۱۱۰۰** در دفتر (ص ۵۸ - ۶۳) [ف. مجلس ۱۷ :۳۷۲].

بحر طویل

از مهری عرب ، سید علی، که یاد او در «دیوان :۲۵۵۶» گذشت .

27685- **تهران،** مجلس ۳۸/۳۳۲۱: با تاریخ **۱۰۶۱-۱۰۶۷** در دفتر (ص ۵۱۳) [ف . مجلس ۱۰ :۹۹۵] .

27686- **تهران،** دانشگاه ۱۵۳/۲۵۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ملمعات و مطایبات و«بحر طویل» اوست (ص۴۵۰ - ۴۵۳) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۱۶] .

27687- **تهران،** دانشگاه ۲۲/۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی ، سدهٔ **۱۱-۱۲** ضمن جنگ زرین (ص۲۲۳- ۲۳۴) یکی فارسی و دیگری عربی [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۳۴۹].

27688 ـ تهران، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** زرین، در مطایبه است (ص ۶۸۰) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۸].

بحر طویل

ناشناخته.

27689 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۰۰: در جنگ سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۵: ۲۲۴۴].

27690-691 ـ تهران، دانشگاه ۲ و ۳/ ۴۸۹۱ در جنگ مسعود حسینی فیروزکوهی مؤرخ ج۲/**۱۲۸۰**، دو نسخه است: (۳پ ـ ۶ ر) و (۶ر ـ ۸پ) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۵۵].

27692 ـ تهران، دانشگاه ۲/۳۲۴۵: نستعلیق چلیپا ۱۱ع۱/**۱۲۸۰**، لمن بر خلفاست (ص ۱۰۶ - ۱۰۸) **آغاز**: میکنم حمد خدایی که مرا داده تولا وتبرا که کنم لمن زبیداد [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۰۳].

بحر المطالع

ناشناخته.

27693 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۳۵ : تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده [مخطوطات سرفراز علی: ۶۸].

بحر مسجور

از نویدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. سومین مثنوی از مثنویهای هفتگانهٔ او بنام «خزاین ملکوت» است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۲۶.

27694 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۳۶۷ ـ ۴۰۴) همراه «کلیات» او [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۷۷].

بختیارنامه

ازپناهی. در ذریعه ۹: ۱۵۹ از دوتن با این تخلص هر دو از سدهٔ دهم یادشده‌است: پناهی دار بجردی، پناهی همدانی. مثنویست بزمی در نه باب. **آغاز**: بنام پادشاه حی منان ـ کزو شد انجم و افلاک گردان.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۱۰۴-۱۰۵.

27695 ـ تهران، ملک ۵۵۳۳ : نستعلیق ملافتح‌الله همدانی پسر حبیب‌الله، پایان سدهٔ **۱۲**، ۵۵ گ [رؤیت] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۹۵ هست [فیلمها: ۲۰].

بختیار نامه

داستان بختیار پسر آزادبخت و گزارشهای ده وزیر به آزاد بختشاه، به نظم و نثر نیز دارد. **آغاز**: بنام خداوند هفت آسمان ـ خداوند روزی ده وغیب دان.

بنگرید: پیشگفتار چاپ بختیار نامهٔ منثور که تحریری از راحة الارواح است، از دکتر صفا.

27696 ـ پاریس ۲/۳۶۸ ف: نوشتهٔ ۲۳ ع ۱/**۸۰۹**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها: ۵۹۱].

27697 ـ تهران، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** آغاز برابر نمونه [رؤیت].

بدایة المحبه

از پیر جمال‌الدین اردستانی، که یاد او در «تنبیه العارفین: ۱۰۹۹ و کلیات: ۱۸۴۹» گذشت. مثنویست عرفانی با سربندهایی به نثر. (بنگرید: بیان حقایق احوال المصطفی) **آغاز**: ای طالب انوار اسرار معانی، وجویای تجلیات ظاهر و باطن ومستشفی... شحنه دل میل صحرا میکند ـ ترک مستش فکر غوغا میکند.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۶۱.

27698 ـ پاریس S.p.813: نستعلیق: ضمن مجموعه رساله‌های او بتاریخ **۸۶۸-۸۷۳**. **فیلم** آن در دانشگاه ۱۳۲۱ هست [فیلمها: ۵۹۴].

27699 ـ **تهران**، ملك ۱/۱/۵۴۰۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، زرین(۱پ ـ۴۳پ) آغاز برابر نمونه. در« کلیات : 17488» او [رؤیت] .

27700 ـ **شیراز**، صدر محلاتی : در «کلیات : 17491» اونوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳] .

27701 ـ **تهران**، ملك ۱/۱۰/۵۱۱۰ : در «کلیات 17490»اومؤرخ **۱۲۳۹-۱۲۴۱** (۱پ ـ ۶۲ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

بدیع الجمال و سیف الملوك ـ

سیف‌الملوك و ...

از منشی‌دیوان‌سنگه‌خلیق‌لاهوری . داستان آندوست.

27702 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳۴۴ : سدهٔ **۱۱** ، پوسیده ، آغاز و انجام افتاده . درفهرست نام‌سراینده نیامده و خود بنام «سیف‌الملوك بدیع الجمال»است[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:] .

27703 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۴۶۶/۱/۴۵۱۶ : نوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۱۹۹** (۱۷۸۵ م) درفهرست‌بنام «قصهٔ سیف‌ـ الملوك و ...» یاد شده است[ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۵۵] .

بدیع الزمان نامه

از سراینده‌ای‌که درهفتاد سالگی جلدیکم آن را بپایان رسانده و در پایان وعدهٔ سرودن جلد دوم آنرا داده است . مثنویست عشقی و رزمی ، این موضوعها را دارد: جنگ کردن شاهزاده با تیمور ، رسیدن شاهزاده به دریای چین ، بایلچی رفتن بهزاد خان نزد خاقان ، رفتن نسیم عیاربار‌دوی خاقان،آمدن جهانسوز عیار وقمرچهر وشهزاد را رهاکردن،رفتن‌شهر زاد وبتخانه خراب‌کردن ومسجدبناکردن او. درپایان آمده : بدیع الزمان نامه‌اش نام شدـ همین مصرعش سال اتمام شد ۱۰۰۷ **آغاز** : داستان: بیا ساقی‌ای دیده را ازتو نورـقدح‌کن لبالب زصاف طهور .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۲۶.

27704 ـ **تهران**، ملك۵۱۳۵:شکسته نستعلیق‌بد محمد معین، محمدمقیم‌همدانی،درج ۲/۱۹یا**۱۲۱۶**حسب‌الخواهش‌درویش‌خراسانی، ۱۱،۱۶۵ س آغاز افتاده : دلت منجلی همچو مرآت ساخت ـ صفا داد و آینهٔ ذات ساخت . [رؤیت] .

بدیهیهٔ یمینیه

در پند و اندرز به نظم .

27705 ـ**تهران** ،دانشگاه۳/۴۷۳۴: نوشتهٔ احمدکرخی ، ۱۲۹۰ (ص۲۵۷-۲۶۹) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۸].

برزو نامه

عطایی ، درص ۴۸۲گذشت .

برقیه

ازحاجی میرزامحمدعلوی،باتخلص‌علوی. **آغاز:** چورفت سخن زجلوهٔیار ـ بشکفت‌دلم بسان‌گلنار .

27706ـ**تهران**، ملك۴۹۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۱۰ گ ۹ س [ف. ملك : ۵۶] .

بزم وصال

از وصال شیرازی ، میرزا محمد شفیع‌که یاد او در «دیوان: ۲۵۹۹»گذشت . مثنویست برای محمد قلی‌خان ایلخانی قشقایی‌سروده و درهند چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۶۸ و ۱۹: ۱۲۷ـ ف. مشار: ۲۲۳.

27707 ـ **شیراز**، دکتر وصال: بخامهٔ خود وصال، همراه با «صبح وصال» [نسخه‌ها ۵: ۲۹۲].

27708 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۹۶۳ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۵].

27709 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۰: نستعلیق خوب همراه دیوان او، تاریخ یادنشده [ف. مجلس ۲: ۲۳۰].

27710 ـ **شیراز**، دکتر وصال: [نسخه‌ها ۵: ۲۹۰].

27711 ـ **تهران**، مجلس ۳۹۳: در «دیوان» او [ف. مجلس ۲: ۲۳۰].

بستان خیال = بوستان خیال

بکتاش نامه = گلستان ارم هدایت.

بلبل نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. مثنویست عرفانی در پیرامن ششصد بیت، در آن شکایت مرغان نزد سلیمان و محاکمهٔ بلبل و پیروزی بلبل در دادگاه و نصیحت بلبل مرغان را آمده است. آغاز آن در نسخه‌ها گوناگون آمده است. با «نزهت الاحباب» و دیگر بار چاپ شده است **آغاز**: ز بلبل نامه بیتی چند گویم ـ جواب معرفت آمد بجویم [نسخهٔ چاپی]. **آغاز: ۲)** قلم بردار واز دل عیان کن. سر آغازش بنام غیب‌دان کن [بیت سوم چاپی] **آغاز: ۳)** بنام خداوند بیچون و بیچند ـ منزه ذاتش از تقطیع و پیوند.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۲۷ ـ ف. مشار: ۲۳۰.

27712 ـ **عاطف افندی** ۳/۲۲۴۱: با تاریخ **۸۲۸** در دفتر (گ ۴۴۶ ـ ۴۶۱). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها ۱: ۴۰۸].

27713 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۵/۶۰: نوشتهٔ درویش صوفی **۸۳۰-۸۳۱**، در «کلیات» او، زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵].

27714 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳: نوشتهٔ درویشعلی کاتب، **۸۵۷** (بنگرید: اسرارنامه: 27301)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۱۷۹].

27715 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۹۷: نوشتهٔ **۸۷۱**، ۵۸ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۶].

27716 ـ **پاریس**، S.p.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳].

27717 ـ **تهران**، ملك ۵۰۶۲/۱۴: در «کلیات» او مؤرخ **۹۵۶** (۶۶۶ ر ـ ۷۲۰) آغاز برابر نمونهٔ **۲**، زرین [رؤیت].

27718 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E. H. ۱۵۱۱: سدهٔ **۹**، ۱۸۶ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۴].

27719 ـ **استانبول**، طوپقپوسرا K.۱۰۳۱/۲: در دفتری نوشتهٔ **۹۶۵**، آغاز برابر نمونهٔ **۳** [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۲].

27720 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI ۷۶۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** (بنگرید: اسرارنامه: 27316) [ف. عبدالله ۲: ۱۸۰].

27721 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹ م) (گ ۱۶۲ـ۱۶۵)،

آغاز برابر نمونهٔ **۲**، [ف. عبدالله۲: ۴۵۰]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۹۰].

27722 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۸/۳: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۱** او [ف. مجلس۳: ۵۶۸].

27723ـ **هند**، بانکیپور ۴۷: نستعلیق باتاریخ**۱۱۲۳** همراه «اسرارنامه 27327» وجز آن [ف.عبدالمقدر : ۷۳].

27724 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب۷ ppiVI ۵۱۲ : نستعلیق محمدمراد، ۴رمضان **۱۲۵۹** [ف. عبدالله۲: ۱۸۴].

27725 ـ **تهران**، مجلس۴۴۳/۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده در «کلیات» او، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۲: ۲۶۰].

27726 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۹ : [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴].

بلبل نامه

از علی گیلانی یومنی، که در شهر حلب بسال ۹۵۷ در ۱۹۰۱ بیت سروده است. اگر این تاریخ درست باشد باید او جز نگارندهٔ «دارادالله ۸۷۴» باشد. **آغاز:** الحمد لرب الارض والا فلاك ـ خلاق وجود آدم از خاك.

27727 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶م ادب فارسی: تاریخ یادنشده، باتملك ۱۱۵۱، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱: ۳۹]فیلم آن در دانشگاه ش۲۶۸۷ هست [فیلمها : ۲۲].

بلقیس و سلیمان

گویا از حیاتی گیلانی باشد که یاد او در «دیوان: ۲۳۰۳» گذشت. داستان بارگاه سلیمان و مور وملخ وسیمرغ وهدهد و بارگاه بلقیس و نامه‌های میان او و سلیمان را در قالب مثنوی سروده ودرآن از نورالدین جهانگیر پادشاه ستایش کرده است.

بنگرید: ذریعه ۲ : ۱۴۸ و ۹: ۴۰۴ و ۱۲ : ۲۲۷.

27728 ـ **تهران**، ملك ۵۵۶۵/۲ : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۰** (۱۵۱ر-۲۷۳پ)، همراه دیوان حیاتی گیلانی، آغازوانجام‌افتاده [رؤیت].

بلقیس و سلیمان

از عزیزالدین‌خان‌مستقیم جنگ، متخلص به‌نامی.

27729 ـ **آصفیه** ۳۷۸ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۹۶** [ف. آصفیه ۴ : ۵۸۰].

بندهٔ دینار

سرودهٔ محمد اعظم‌عباسی‌چریاکوتی، که‌یاد او در «باده افره: ۲۶۵۳» گذشت.

27730 ـ **آصفیه** ۴۷/۱۱ مجامیع: با تاریخ **۱۳۳۳** در دفتر [ف. آصفیه ۳ : ۷۳۶].

بوذاسف و بلوهر = یوذاسف...

از افسانه‌های هندی.

27731 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۴۷۸۵ : شکسته نستعلیق عبدالصمد رضوی همدانی، آدینه ۳ شعبان ۱۲۷۱ [ف. دکتر مقصود].

بوذرجمهر و درویش

ناشناخته. **آغاز:** از ابوذرجمهر، از فیلقوس ـ هم زجاماس، هم زجالینوس.

27732 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۵/۳ ادبیات (۸۱۴۰) : نستعلیق غلامحسین یزدی، ۲۲ شوال **۱۳۰۵** در سه صفحه [ف. رضوی ۷: ۷۸۶].

بوستان = سعدی نامه

از سعدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۱» گذشت. مثنویست در ده باب در بحر تقارب، در ۶۵۵ بانجام رسیده است . و بارها چاپ‌شده است. **آغاز:** بنام خداوندجان آفرین ـ حکیم سخن در زبان آفرین.

بنگرید: ذریعه۳: ۱۵۵ ـ ف. مشار: ۲۳۵.

27733 ـ **تهران** ، مجلس ۸۵۵۵ فهرست نشده : نسخهٔ کهن در «کلیات» مؤرخ **۷۵۳** اگر ساختگی نباشد [رؤیت] .

27734 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۰ :در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [ف. مجلس۸: ۲۸۴].

27735 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [ف. مجلس ۸: ۲۸۵].

27736 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۷۷ (یا ۲۵۷۲) : در «کلیات» مؤرخ **۸۰۵** او[رؤیت].

27737 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۳۸ pi / VI ۱۸۶۶: نستعلیق مظفر فرزند عبدالله، در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۶** [ف. عبدالله ۲: ۲۱۳] .

27738 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۷۶/۸ (۷۲۴ ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی ، با تاریخ **۸۶۳** بهمان خامه در دفتر [ف. دکتر بیانی: ۵۵۴] .

27739 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۲۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۳** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۵] .

27740 ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۷ (۴۰۸ ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۹** (بنگرید: دیوان 23379) [ف . دکتر بیانی : ۱۴۳] .

27741 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۷۸ : در « کلیات » او از سدهٔ **۹** [ف . دانشگاه ۸: ۸۷۲] .

27742 ـ **هند** ، بانکیپور ۹۱ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۵** م . [ف . عبدالمقدر: ۱۳۶] .

27743 ـ **هاروارد**، هوتن۴ MS.p: در « کلیات » او از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخه‌ها ۴ : ۶] .

27744 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۱ (۴۰۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷** ، در نسخه بنام «سعدی نامه» است [ف. دکتر بیانی : ۱۴۵].

27745 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۳۰ (۴۱۰ ف): در «کلیات» او که باید نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷** باشد (بنگرید : دیوان : 23385) [ف. دکتر بیانی : ۱۴۶] .

27746 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۵۴ : در «کلیات» مؤرخ **۹۲۳** او [رؤیت].

27747 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۲۵۷۰: نوشتهٔ معزالدین رضوی، **۹۲۴**، ۱۵۴ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۴].

27748 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۱ : در «کلیات» مؤرخ **۹۳۳** او [رؤیت] .

27749 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۶۸۱: نوشتهٔ پیر علی فرزند عبدالرحمان جامی ، **۹۴۰** ۱۶۰ گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۹۴] .

27750 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۹۳۲ : نوشتهٔ محمد فرزندعلی، **۹۴۴** ، ۱۵۳ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۵].

27751 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E. H. ۱۶۹۰: نوشته **۹۴۵** ، گزیدهٔ آنست، ۱۱ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۹۷].

27752 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی در «کلیات» مؤرخ **۹۴۹** او [مخطوطات ۲: ۶۷] .

27753 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۸۸/۲۴۷۱/۱ : همراه «گلستان» نوشتهٔ **۹۵۳** (۱۵۴۶ م) [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۳۳۴] .

27754 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۴۰ : نوشتهٔ مظفرعلی شیروانی، **۹۵۸**، ۱۳۴ گ ۱۱ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۹۰] .

27755 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۰ (۴۳۰ ف) : نستعلیق خوش میرحسین سلطانی حسینی، الکاتب الکتابدار فی بلدة بخارا، **۹۶۱**، زرین، با چهار مجلس مینیاتور زیبا، در ۱۰۱۴ در کتابخانهٔ جهانگیر پادشاه هند بوده [ف. دکتر بیانی : ۱۷۱] .

27756 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۷۳ : همراه «گلستان» نوشتهٔ **۹۶۱** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۹۱] .

27757 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۰۳۰ : نوشتهٔ **۹۶۶** ، ۱۵۱ گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۹۵] .

27758 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۰۳۹ (۴۳۸ ف) : نستعلیق زیبای علی (که گویا محیی بود، ودست برده علی کرده‌اند) ، پایان شعبان **۹۶۸** ، زرین، گزیدهٔ آنست ۴۶ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی : ۱۷۸] .

27759 ـ **تهران** . سلطنتی ۳۱۴۰ (۴۳۲ ف) : نستعلیق زیبای میر علی (جز میر علی هروی م ۹۵۲) السلطانی، **۹۷۰**، برسم کتابخانهٔ عبدالله بهادر خان، زرین، [ف. دکتر بیانی : ۱۷۳] .

27760 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۲۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۷۸** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۸۷].

27761 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای M. R. ۴۳۳ : نوشتهٔ **۹۷۹**، ۱۵۵ گ ۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۶۵] .

27762 ـ **تهران**، ۱۱۳۶ : در «کلیات» مؤرخ **۹۸۲** او [ف . مجلس ۳ : ۵۴۸].

27763 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای B. ۱۳۹ : نوشتهٔ محمد **۹۸۵**، ۱۴۳ گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۹۵] .

27764 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۳۱ : نوشتهٔ علی کاتب ، **۹۹۱**، ۱۶۳ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۹۶] .

27765 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۵۸ (۴۲۷ ف) : نستعلیق **۹۹۳** ، زرین، همراه «گلستان» [ف. دکتر بیانی : ۱۶۷].

27766 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۳۵ : نوشتهٔ محمد رضا مشهدی، **۹۹۳** ۱۷۹ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۹۶].

27767 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۲ (۴۴۰ ف): نستعلیق خوش شاه قاسم، ۵ رمضان **۹۹۶**، زرین، گزیدهٔ آنست، ۳۸ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی : ۱۸۰] .

27768 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۹۰ (۴۲۸ ف): نستعلیق زیبای عمادالملک الحسنی، دردار السلطنه قزوین، دههٔ میانهٔ صفر **۹۹۸** ، زرین، همراه «گلستان» [ف . دکتر بیانی : ۱۶۸] .

27769 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۳ (۴۳۹ ف) : نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری، سدهٔ **۱۰** ، زرین ، با یك مجلس بزم زیبا ، گزیدهٔ آنست ، ۲۰ ص ۱۱ س [ف . دکتر بیانی : ۱۷۹] .

27770 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۵۸ (۴۳۱ ف) : نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، سدهٔ **۱۰** ، زرین ، ۳۵۴ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی : ۱۷۲] .

27771 ـ تهران، سلطنتی ۳۴۷(۴۳۳ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زدین، ۲۷۱ص ۱۲ س .

27772 ـ تهران ، سلطنتی ۳۱۴۱ (۴۳۴ف): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زدین، ۲۵۴ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی : ۱۷۴] .

27773 ـ تهران سلطنتی ۴۷۵۹ (۴۱۱ ف): در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰.

27774 ـ تهران، سلطنتی ۳۲۸(۴۱۲ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰.

27775 ـ تهران، سلطنتی ۳۴۱(۴۲۶ ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰، زدین بنام «سعدی نامه» است، همراه «گلستان» [ف. دکتر بیانی: ۱۶۵] .

27776 ـ تهران، سلطنتی ۳۶۰(۴۲۹ ف) : نستعلیق زیبا، گویا سلطان محمد خندان، سدهٔ ۱۰ ، زدین ، باشش مجلس تصویر زیبا، ۳۵۱ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی: ۱۷۰] .

27777 ـ تهران ، سلطنتی ۳۵۷/۱ (۷۴۶ ف) : نستعلیق زیبا گویا سلطان محمد نور، سدهٔ ۱۰، زدین [ف. دکتر بیانی: ۵۹۹].

27778 ـ تهران، دانشگاه ۵۱۵۳: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۸] .

27779 ـ تهران ، سپهسالار ۴۵۹ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ ، گزیدهٔ آنست، زدین، ۲۳ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۵۸].

27780 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A . ۲۴۸۷ : سدهٔ ۱۰ ، ۱۹۸ گ ۱۱ س.

27781 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۹۲۸ : سدهٔ ۱۰، ۱۴۴ گ ۱۱ س.

27782 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۲۹ : سدهٔ ۱۰ ، ۱۸۱ گ ۱۲ س.

27783 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۳۴ : ۱۲۴ گ ۱۵ س.

27784 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۳۳ : سدهٔ ۱۰ ، ۱۴۸ گ ۱۵ س .

27785 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۹۳۶ : سدهٔ ۱۰ ، ۱۴۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۹۶ ـ ۱۹۷] .

27786 ـ هند، بانکیپور ۹۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ناقص ، ۱۱۹ گ ۱۵ س.

27787 ـ هند، بانکیپور ۹۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ۲۱ گ ۱۲ س.

27788 ـ هند، بانکیپور ۹۶ : هدایة‌الله شیرازی ، سدهٔ ۱۶ م، همراه «گلستان» [ف . عبدالمقتدر : ۴۹ـ۱۴۸] .

27789 ـ تهران ، دانشگاه ۳۳۲۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱ـ۱۰ [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۴] .

27790 ـ هند، بانکیپور ۹۹ : نستعلیق زیبا گویا میر عماد، سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱ ، ۱۸ گ ۱۳ س .

27791 ـ تهران ، ملك ۵۹۸۳ : در «کلیات» مؤرخ ۱۰۰۰ او [رؤیت] .

77792 ـ تهران ، مجلس ۱۱۳۸ : در « کلیات » مؤرخ ۱۰۱۰ او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۳] .

27793 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۸D Spi/VI ۴۵۹۳ : نسخ خواجه نوحی بیگ ۱۰۱۰ [ف. عبدالله ۲: ۴۶۵].

77791 ـ تهران، سلطنتی ۳۵۴(۴۳۵ ف) : نستعلیق خوش شاه‌قاسم، غرهٔ صفر ۱۰۱۴ زدین ، ۲۹۶ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۱۷۵] .

27795 ـ تهران، مجلس ۱۱۳۹ : در «کلیات » مؤرخ ۱۰۱۷ او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۴] .

27796 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۲۰۲۱/۵: باتاریخ **۱۰۵۷** دردفتر[ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۲].
27797 ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱۰۲۴/۲: نوشتهٔ **۱۰۸۴**، ناقص [یادداشتهای سید احمد اشکوری].
27798ـ **تهران**، سلطنتی ۳۴۵(۴۳۶ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، زدین، انجام یك برگ افتاده [ف. دکتر بیانی: ۱۷۶].
27799 ـ **تهران**، ادبیات ۲۴۱ج:در «کلیات»او ازسدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات۱:۳۹۵].
27800 ـ **هند**، بانکیپور ۹۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷**. [ف. عبدالمقدر: ۱۴۲].
27801 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۵۳/۱۱۰۰/۲: همراه «گلستان» [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۳۴].
27802 ـ **تهران**، مجلس۲۵۷۷: در «کلیات» مؤرخ ۱۷۵ (**۱۱۷۵**) او [ف. مجلس ۸: ۳۰۵].
27803 ـ **تهران**، ملی۹۵:در«کلیات» مؤرخ **۱۱۸۳** او [نسخه‌ها ۴: ۲۳۳].
27804 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۰ ادبیات (۴۹۱۳): در«کلیات» مؤرخ **۱۱۹۷** او [ف. رضوی ۷:۶۷۷].
27805 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۱۸۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۹: ۸۷۲].
27806 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۱ ادبیات (۷۰۴۰):در«کلیات»او ازسدهٔ **۱۲**[ف.رضوی ۷: ۶۷۸].
27807 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۸ E ۳۳۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله۲: ۴۶۵].
27808 ـ **هند**، بانکیپور۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۱۵۸ گ ۱۴ س [ف. عبدالمقدر: ۱۴۷].
27809 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۵۲ (۴۱۶ ف): در«کلیات»او نوشتهٔ خوش‌علی‌اصغر همدانی، شنبه رجب **۱۲۰۳**، زدین[ف.دکتر بیانی: ۱۵۵].
27810 ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۶(۴۱۵ ف):در «کلیات» اونوشتهٔ ۴ ج۲/**۱۲۰۳**[ف. دکتر بیانی: ۱۵۳].
27811ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۹(۴۱۷ ف): در«کلیات» اونوشتهٔ‌محمدهادی‌اصفهانی، **۱۲۰۴-۱۲۰۷**،زدین[ف.دکتر بیانی: ۱۵۶].
27812 ـ **تهران**، مجلس۲۵۷۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۱۴** او [ف. مجلس ۸: ۳۰۶].
27813 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸ منظوم (۲۵۶):نستعلیق **۱۲۱۶** [ف. بنگال: ۹۰].
27814 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۱۸ (۴۱۸ ف): نستعلیق‌آدینهٔ ۱۹ج۱/**۱۲۲۲**، در «کلیات» او، زدین [ف. دکتر بیانی: ۱۵۸].
27815 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۹: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۳۲.
27816 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۰: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۲** او [ف. مجلس ۸: ۳۰۸].
27817 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۰: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۵** او [ف. مجلس ۳: ۵۵۶].
27818ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۳، ۸۷۱ بو: نستعلیق سید حسن‌فرزند سید احمد، ۱۲ج۲/**۱۲۳۵**، ۱۹۲ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۲۲۴].
27819 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۷۲: نسخ

تعلیق شکسته ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**، ۱۶۳ گ ۱۲ س [ف. ملی‌تبریز۱: ۱۳۴].

27820ـ **تهران**، مجلس۸۹۶۸فهرست نشده: در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۴۳**، اهدایی سلطان‌القرایی [رؤیت].

27821 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۰۰: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۳** او [ف . مجلس ۶ : ۱۶۰] .

27822 ـ **تهران** ، ملی ۹۴ فهرست نشده : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۴** او[نسخه‌ها ۴ : ۲۳۰] .

27823 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۷: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۴۵** او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۱] .

27824 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب **A** ۳۵ **ppiVI** ۱۵۷۸: نستعلیق ۲۶شعبان **۱۲۴۶** [ف . عبدالله۲ : ۲۱۸] .

27825 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۲ :در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** او [ف . مجلس ۸ : ۳۱۰] .

27826 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۸۴ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** ـ **۱۲۵۰** او [ف . دانشگاه ۸ : ۱۳۳] .

27827 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۴ **Api/VI**۲۱۵: نستعلیق‌سیدمهدی‌حسن، ۱۶ صفر **۱۲۵۰** [ف. عبدالله ۲: ۲۱۹].

27828 ـ **تهران**، ملی۹۱فهرست نشده: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۵۲** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۱۸] .

27829 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۳ :در « کلیات » مؤرخ **۱۲۵۷** او [ف . مجلس ۸ : ۳۱۱] .

27830 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۰۳۸/۲ فهرست نشده : در « کلیات » او نوشته یعقوب فرزند ابوالحسن آشتیانی، **۱۲۵۷** . [رؤیت].

27831ـ **تهران**،ملی۹۶ فهرست‌نشده: در «کلیات » مؤرخ **۱۲۵۹** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۵] .

27832 ـ **تهران**، ملی ۱۹۸ ف : در « کلیات » مؤرخ **۱۲۶۱** او [ف . ملی ۱ : ۱۹۷] .

27833ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۲(۴۲۳ ف) : نستعلیق خوش ، **۱۲۶۷** ـ **۱۲۶۸** «کلیات» او [ف . دکتر بیانی : ۱۶۳] .

27834 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۹۰۵/۲: بامهر **۱۲۸۵**درپایان[ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۹۰] .

27835 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۸۴:در «کلیات» مؤرخ **۱۲۸۸** او [ف . مجلس ۸ : ۳۱۲] .

27836ـ **تهران** ، ملك ۵۲۸۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [رؤیت].

27837 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف .دانشگاه۱۵: ۴۰۹۶] .

27838 ـ **تهران** ، مجلس۱۱۴۱: در « کلیات » او از سدهٔ **۱۳** [ف . مجلس ۳ : ۵۵۷] .

27839ـ **تهران**، ملی۹۲فهرست نشده: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۴: ۲۲۳].

27840 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۱ :در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف. مجلس۸: ۳۰۹].

27841 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۵: در

«کلیات» او سدهٔ **۱۳**[ف . مجلس۸:۳۱۲].

27842 ـ **تهران،** سلطنتی ۳۳۲(۴۲۰ ف): در «کلیات»او نوشتهٔ محمدمهدی شیرازی، سدهٔ **۱۳** ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۱۶۰] .

27843ـ **تهران،** سلطنتی ۳۴۹(۴۳۷ ف) : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، زرین، [ف. دکتر بیانی : ۱۷۷] .

27844 ـ **تهران ،** دانشگاه۱۷۳ :در «کلیات» او ، تاریخ یاد نشده [ف . دانشگاه ۲ : ۱۹۴] .

27845 ـ **تبریز ،** ملی ۳۰۳۶ :نسخ تعلیق تاریخ یاد نشده، زرین ، انجام افتاده ، ۱۱۸گ ۱۸ س [ف. ملی تبریز ۱ :۱۳۳].

27846 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب A ۱۲ pi/VI۷۸۶: نستعلیق بی‌تاریخ[ف. عبدالله ۲: ۲۱۹] .

27847 ـ **هندوستان،** رامپور ،کتب خانهٔ رضا : یازده نسخه که یکی ازآنها مصور است [یادداشتهای مهدوی غروی ، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵ ، ۴۸] .

27848 ـ **نجف ،** سید محسن حکیم ۸۱۷ : نوشتهٔ میرمحمد علی، تاریخ‌یاد نشده، ۱۶۰گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

27849 ـ **بنگال،** ایشیاتک۱۴۴منظوم (۵۳۴) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، درهامش «مصباح رشیده» [ف . بنگال : ۱۰۱] .

27850 ـ **بنگال،** ایشیاتک ۱۰ منظوم (۱۴۳۰) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۰] .

بوستان الخیال

ابوالمکارم .

27851 ـ **بنگال،** ایشیاتک ۱۱منظوم (۴۱۴) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۰] .

بوستان الخیال

از بکتاش قلی ابدال رومی ، که در۹۵۰ سروده‌هایی‌را به‌ترتیب‌قافیه گردآورده بادیباجه‌ای به‌نثر. تذکره مانند است. **آغاز ۱) :** بعد از حمد و سپاس وشکر بیقیاس حضرت**آغاز۲):** بعد از وظایف حضرت وهاب علی الاطلاق.

27852 ـ **عبدالحسین بیات** ۲مج : نستعلیق پیرمحمدکاتب، در **۹۷۷**،زرین،دنبالهٔ دیباجهٔ نسخه افتاده است[نسخه‌ها ۶:۶۶] .

27853ـ **تهران،** دانشگاه۱/۵۳۳۵: نستعلیق ۲۳ ج ۲/**۱۰۸۴**(۱پ ـ ۶۵ر)آغاز برابر نمونهٔ ۱[ف . دانشگاه ۱۵:۴۲۰۷].

27854 ـ **پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۹۵/۴۲۴۸: نوشتهٔ‌محمدرستم‌خان، **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۸۵] .

27855ـ **تهران،** دانشگاه۲/۴۱۹۹: نستعلیق ، پنجشنبهٔ رجب **۱۲۲۵** در سپاهان بخواهش دوستی (ص۱ ـ ۱۰۳) بادیباچه‌ای به‌نثر وسپس سرایندگانی‌که درتوحید وستایش پیامبر وامامان سروده‌اند وآنگاه غزلها از هر سراینده‌ای بنام او ، آغازبرابر نمونهٔ **۲** ،نام نگارندهٔ کتاب در دیباجه آمده است ، [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۱۶۸] .

27856ـ **تهران،** دانشگاه ۱۰/۲۵۲۳: نستعلیق مذنب شاعر نزدیك **۱۲۴۹** (۵۷۹ ـ ۵۸۲) آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۲۱] .

27857 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۰: ۴۵ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

بوستان خیال

از نظامی، از اواخر سدهٔ دوازدهم مجموعهٔ اشعار است: از نظامی، جامی، خسرو، قاسم، ثنایی ... با دیباجه‌ای به‌نثر، گرد آوری شده ۱۱۶۰ (= بوستان خیال). **آغاز**: شریف انسان که مصابهٔ گلستان به از گل ومثال .

27858 ـ **لاهور**، پنجاب لائبریری ۸، نظا: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**. ۵۵ گ ۱۷ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۳۷۳] .

بوستان خیال

ناشناخته .

27859 ـ **مشهد**، فرخ ۸۲ : نستعلیق **۱۰۷۵** در «بیاض الله ویردی بیگ» [نسخه‌ها ۳ : ۸۷] .

27860 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۷۷ Or : نوشتهٔ **۱۲۰۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۲] .

بوستان قاسمی = نیستان

بهار دل

از ساقی .

در ستایش نواب آصف‌الدوله .

27861 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۲ منظوم (۴۸۷) : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده [ف. بنگال: ۹۰] .

بهارستان

از عزلتی خلخالی، ملا ادهم واعظ، ازسدهٔ یازدهم. مثنویست بروش «بوستان» سعدی، درده باب وهریك درچندفصل باداستانها: ۱ـ شهوات ۲ـ حرص وطول امل ۳ـ شکر ۴ـ قناعت ۵ـ سخا ۶ـ یقین ۷ـ علم ۸ـ علاج صفات بد ۹ـ اخلاص وصدق ورضا ۱۰ ـ تقوا وخوف ورجا. **آغاز**: بنام خدایی که بخشنده اوست ـ بهر سختی یاور بنده اوست ـ حکیمی که جان‌جهان آفرید ـ بقدرت نهان وعیان آفرید .

27862 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آقای باستانی نسخه را «بهارستان» نامیده، ودرفهرست کتابخانه بنام «دیوان» آمده است. آغاز برابر نمونه، نسخه در باب‌دهم افتاده، ۱۲۱ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۴۸] .

بهارستان اعظم

نواب غلام‌غوث‌خان والاجاه والی‌ارکات.

27863ـ **آصفیه** ۱۱۰۶ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه۴: ۲۸۴] .

بهارنامه

از سبحان رای .

27864 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ قف ۷۷ (یا ۷۳) : نوشتهٔ پرجانند فتوت برادرزاده شبوداس بهادر شاه در **۱۱۸۵**، ۲۲ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۹].

بهارنامه

از عبدالله فرزندفضل‌الله فرزند ابی‌نعیم.

27865ـ**استانبول**، ایاصوفیه ۲۶۲۰/۵: نوشتهٔ **۸۷۴** (گ ۶۴ ـ ۹۰) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۲ هست [فیلمها ۱: ۴۱۱] .

بهار و خزان

از اسدالله فرزندآخوند ملا زین‌العابدین مجتهد بروجردی، در ۹۹ بیت . **آغاز**: دلا برخیز کایام بهارست ـ ترشحهای ابراز هر کنار است ـ صلازن ای صبا یوسف‌رخان را ـ صلای عام زن پیر وجوانرا .

بنگرید : ذریعه۹۱: ۱۲۸.

27866 ـ **تهران** ، ملك ۲/۶۱۹۶/۲ : نستعلیق ج ۱/**۱۳۱۴** (۸پ ـ۹ر) . انجام : خزان بگذشت **سالك** لب‌فرو بند ـ دل عشاق‌را بگذار خورسند [رؤیت] .

بهار و خزان

از منظور خوانساری، میرزا احمدفرزند محمد رضا درگذشته ۱۳۲۳ . دیوانی است در سوگواری وستایش از خاندان پیامبر، آمیخته با داستان یوسف .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۱۱ـ تذکرةالقبور: ۷۷ .

27867 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۴۱ : نستعلیق خودسراینده ، با تاریخ تولد ۱۲۸۳ و۱۲۸۶ در نسخه ، آغاز بخامهٔ همو آمده : المجلدالثالث من مجلدات تذکرةالمصائب فی‌ـ المناقب والمصائب ، الموسومة بالفارسیة بهار وخزان. **آغاز:** حمد بیحد مرخدای‌داسزاست‌ـ کوبری ازصفات ناسزاست، ۴۸ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۸۴] .

بهار وخزان = پیر و جوان

نصیرا .

بهاریه = خزان و بهار

ازظهوری ترشیزی، که یاد او دره کلیات: ۱۸۸۰»گذشت . **آغاز:** شوق هرکس راکه‌در راه طلب سرمیدهدـ گردد آید اول ازپاآخرش سر میدهد .

27868 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۶۷ : نستعلیق **۱۰۸۱** . درپایان‌آن آمده : ظهوری زحد میبرد گفتگو ـ ... بیاساقی‌ای تلخ‌شیرین زبان ـ ...ـ که گـردد بحرفت سخنها تمام ـ چو درآخر نامه ازووالسلام، ۱۰۷ گ ۱۹ س [ف . مجلس ۱۵: ۳۰۴].

27869 ـ **تهران**،دانشگاه۶/۳۸۱۴: نستعلیق با تاریخ**۱۳۰۰** درمجموعه (س۱۶۹ـ ۱۸۶) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۵].

بهاریه

علیرضا تجلی،که یاد اودر «سفینةالنجاة: ۹۵۸» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۲۹.

27870 ـ **مشهد** ، رضـوی ۲۷۴/۴ ادبیات : در جنگ مؤرخ **۱۱۱۶ ـ ۱۱۲۹** (س۳۱ ـ ۳۳) [ف . رضوی۷:۲۷۴] .

بهاریه

صدرالدین فرزند محمد رضی . **آغاز :** الحمدلله ... امابعد چنین‌گوید... هرآن‌روزی که بلبل داقرین‌گلستان بینی‌ـسرشك دیدهٔ‌بلبل بروی‌گل روان بینی .

27871 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۴۴ . B : نوشتهٔ ۱۲۰۴ ، ۱۷س [ف.فهمی ادهم ۱ : ۲۹۶] .

بهجت نامه

از میرزا طاهر اصفهانی‌متخلص به‌شعری، منظومهٔ حماسی مذهبی است در شش دفتر و در پایان تعزیت ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) و سفرنامهٔ‌نوروکجور سراینده آورده‌شده‌است. **آغاز :** سپاس‌گویمت ای‌خالق زمین وزمان ـ بود زدنج دوکون ازتوام امید امان .

27872 ـ **تهران**،ملك۴۶۸۵: نستعلیق رجب **۱۳۰۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۶ گ ۴۸ س .

بهینان سنجان‌فارس=داستان...

داستان بهدینان فارس است که از ایران بهند آمده‌اند ، بنظم .

27873 ـ موزهٔ بریتانیا ۱/ ۲۴۴۱۳ . Add : با تاریخ ۱۱۷۶-۱۱۷۹ خ دردفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ (۱۲۹۰ ؟) هست [فیلمها : ۵۹۰] .

بهرام شاه

از سراینده‌ای با تخلص اشرف ، ازنیمهٔ یکم سدهٔ نهم ، که درهرات درشوال ۸۴۴ بانجام رسیده است ، ویکی ازمثنوی‌های «خمسهٔ» اوست [نصرالله طرازی] همان درویش اشرف مراغی خیابانی درگذشتهٔ ۸۵۴ یا ۸۶۴ است که یاد او در «سخنان‌کوتاه : ۱۶۲۴» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۵۹ و ۹ : ۷۸ و ۱۹ : ۱۲۹ .

27874 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۳۲۰ س : نستعلیق خوب ۸۸۵ ، ضمن «خمسهٔ» اوست ، زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۳] .

بهرام گور پدماوت

از عیشی ورازی .

27875 ـ بنگال ، ایشیاتك ۱۱۱ منظوم (۴۳۳) : شکسته ، آغاز و انجام افتاده [ف . بنگال : ۹۸] .

بهرام نامه

ازمیان سیف‌الله سیفی ، که درامین‌آباد هند میزیسته است .

27876 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۵۵/۲۵۰ : نوشتهٔ نورالدین نبیرهٔ سراینده ، ۱۲۹۷ (۱۸۷۹م) .

27877 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/ ۲۳۴۹/ ۵۶۶۸ : آغاز وانجام‌افتاده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۹۰] .

بهرام نامه

شهاب ترشیزی میرزا عبدالله‌خان‌درگذشتهٔ ۱۲۱۵ که یاد او در «کلیات : ۲۳۸۷» گذشت . در دیباجهٔ دیوان خود نسخهٔ ۳۲۱ مجلس از این مثنوی‌به اولین وبزرگترین مثنوی‌خودیادکرده است : اولین «بهرامنامه» است‌آنکه در مبدای فکر ــ بیشتر ازجملگی اشعار دیگر گفته‌ام . در نسخهٔ ملك از داستان بازآمدن‌بهرام ازیمن و پادشاهی او وعشق‌کنیزك‌چینی با دختر پادشاه فرنگ آغاز می‌گردد .

27878 ـ تهران ، ملك ۱/ ۴۷۰۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ (۱ر ـ ۸۰پ) آغازدردیباجه وانجام در خاتمه افتاده ، پیرامن ۲۳۵۰ بیت دارد [رؤیت] .

بهرام نامه = آسمان هشتم

میرجمله ، درص ۲۶۱۸ گذشت.

بهرام نامه = بهرام وگل اندام

کاتبی درص ۲۶۷۲ .

بهرام نامه = هفت اختر

نویدی .

بهرام نامه = هفت پیکر

نظامی .

بهرام و بهروز = باغ ارم

از بنائی(حالی)هروی‌که‌یاداو دره‌دیوان : ۲۲۵۱و۲۲۹۲» گذشت . مثنوی است درداستان بهرام وبهروزکه بنام سلطان یعقوب آقاقوینلو سروده‌است . **آغاز:** ای وجود تواصل کل‌وجود ـ هستی و بوده‌ای و خواهی بود (سرآغازبرابر شاه و درویش هلالی است ؟) .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۴۱ و۱۹ : ۱۳۰ .

27879 ـ لندن ، دیوان‌هند۴/ ۱۹۹۱ :

در «کلیات»سنائی مؤرخ۱۰۶۱(۳۱۶-۳۳۱) فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱هست [فیلمها: ۱۶۵] .

27880 ـ کپنهاك، سلطنتی: نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵: ۶۹۹] .

27881 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۲۲۱/۴۲۷۴:سدهٔ ۱۱ ، آغازبرابر نمونه . پرفسور شیرانی این‌مثنوی را ازمحمد امین دانسته است [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۸۹] .

27882 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۱۴/۴/۳۶۳۶ : سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده . آغاز : این چنین گفت راوی همه‌دان ـ که بعهد قدیم در همدان [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۸۹] .

بهرام و بهروز

از سنایی غزنوی ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۲» گذشت .

بنگرید : پیشگفتارچاپ مثنویهای سنایی از استاد مدرس رضوی : ۱ .

27883 ـ همدان، آرامگاه بوعلی : نستعلیق ۱۰۷۳، زرین ، باهفت مجلس‌تصویر [نسخه‌ها ۵ : ۳۲۶] .

27884 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵ Spi/VI ۳۶۳۶:ش۵ «کلیات» اوباتاریخ ۱۰۲۵-۱۰۷۸ (گ ۴۵) [ف . عبدالله ۲ : ۴۳۲] .

بهرام و بهروز

از وقار شیرازی ، که یاد او در « محاسن السنة: ۶۸۶» گذشت. مثنویست دربرابر «خسرو وشیرین» نظامی .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۳۰ .

27885 ـ شیراز، دکتر وصال : سدهٔ ۱۴ [نسخه‌ها ۵: ۲۹۰] .

بهرام و گل اندام = بهرام نامه= گل آرام

ازکاتبی نیشابوری ، عبدالله که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت. آغاز۱) : ابتداکردم بنام آن الهی آغاز ۲) : چوسلطانی گوش بر تدبیر اوکرد ـ هزاران‌آفرین برآن نکوکرد.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۹۶ و ۱۹: ۱۳۰

27886 ـ تهران ، سنا ۲ /۳۰۴ : نستعلیق چلیپا ، ۴ شوال سدهٔ۱۲، ازآن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱ :۱۶ و۶ :۵۲۶].

27887 ـ تهران ، مجلس ۲۶۱۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۲۸۱ گ ۱۴ س ، بدون دیباچه با ۲۳۵۰ بیت، ۲۸۱ ص ۱۴س [ف. مجلس۸ : ۳۶۰] .

27888 ـ تهران ، مجلس ۲۶۱۶ : شکسته نستعلیق‌محمدحسین‌سپهر، ع۲/ ۱۲۷۶ با یادداشت ملك الشعراء بهار که نگارنده را امین‌الدین محمد از مردم سبزوار ستایشگر شمس‌الدین محمد پادشاه کرمان و فارس تلقی کرده ، ۱۴۰ص ۱۷-۲۰س بادیباچه و۲۴۵۰ بیت آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف . مجلس ۸ : ۳۵۸] .

27889 ـ قاهره، دارالکتب ۳۶ ادب فارسی : بدون تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۱۹۹گ ۱۳ س[مخطوطات ۱: ۴۱] .

بهرام و گل‌اندام

27890 ـ تبریز ، آقای نخجوانی ۱۷۳۶ : سدهٔ۱۱-۱۲ ، درفهرست ازسرایندهٔ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۳۸] .

27891ـ تهران،ملك۴۵۸۷: نستعلیق

اسماعیل فرزند ابراهیم ، ذیحجهٔ **۱۲۹۳** ، در فهرست سراینده ناشناخته مانده، **آغاز**: ... بود باداد ـ درایامش دل خلق‌جهان شاد. انجام: دماغم را به‌معنی تازه‌داری. حدیثم رابلندآوازه داری . . . چهار سرور ـ علی وفاطمه شبیر و شبر [ف. ملك : ۶۴] .

بگت مالا

از امانت‌لعل‌پوری، رای‌امانت‌رام، شاگرد عبدالقادر بیدل . از سدهٔ دوازدهم . **آغاز** : اول وآخر عالم عشق است ـ باعث خلقت آدم عشق است .

بنگرید: ذریعه۹: ۹۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۷ .

27892 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۷۶ **PfVI/VI** ۸۲۱: نستعلیق بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲: ۳۹۱] .

بگت مالا

لاچکه‌رام، لچهمی‌رام . داستانهای‌مذهبی هندوان است، که در۱۵۲۴ بکری سروده است است. **آغاز**: باوجودم‌گنه‌کارم‌پرخطا ـ بازپران میکنی لطف وعطا .

27893 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۳۴ **Spi/VI** ۳۲۷۷: نستعلیق چت‌رته ، **۱۵۲۴** (ب) ، ۴۴گ [ف. عبدالله ۲:۵۷۴]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف، دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۲۶۷].

بهمن‌نامه

از حکیم ایرانشاه فرزند ابوالخیر ، که در ۹۹۵ بنام ملکشاه سروده است.مثنویست از داستان بهمن پسر اسفندیارو‌کتایون ولولو.که در بمبئی بکوشش رستم پورشاویر خسرو تفتی ومؤبد خدابخش خسرو مهربان از روی نسخهٔ بند رسورت‌نوشتهٔ ۱۰۸۵ ونسخه‌ای‌که درایران بوده است در ۱۳۲۵ چاپ شده است. **آغاز** : چنین‌گفت دهقان مؤبدنژاد ـ که برمادر داستان برگشاد .

بنگرید : تاریخ ادبیات ـ صفا ۲: ۳۶۳ـ ذریعه ۹: ۳ و ۱۹: ۱۳۱ ـف . مشار: ۲۴۴.

27894 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج: همراه «شاهنامهٔ» فردوسی مؤرخ**۸۸۵ ـ۸۸۴** زرین ، مصور ، که برسم خزانهٔ سلطان حسین میرزا بایقرا نوشته شده بود [نسخه‌ها ۶ : ۶۶] آغاز برابر نمونه .

27895 ـ **تهران،** دانشگاه ۲۴۱۴ : نستعلیق سدهٔ ـ **۱۱ـ۱۲** آغاز وانجام افتاده، درفهرست آمده: گویا از ایرانشاه باشد، ۲۲۴ گ ۱۷ س . [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۴۴].

27896 ـ **تهران،** دانشگاه ۲۴۱۴ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، آغاز و انجام افتاده **آغاز** : درخانه را بندکردند باز ـ بیامد پس‌آن دختر دلنواز ـ در فهرست آمده: گویا از ایرانشاه ، ۲۲۴ گ۱۷ س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۴۴].

27897 ـ **پاریس** S. P. ۵۰۰ : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده . ۳۵۴گ۱۵ س . فیلم آن دردانشگاه ش ۷۳۹ هست.

27898 ـ **پاریس** P.۳۷۷ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۳۵ گ۲۱ س.فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷۴۶ هست . وفیلمی ازروی نسخهٔ چاپی بشماره ۱۵۹۱ نیزهست دربارهٔ این‌دوـ نسخه در فهرست فیلمهاچنین‌آمده: ازایرانشاه ویاشیخ آذری [فیلمها ۲۴ و ۷۸۵].

بهمن‌نامه

شیخ آذری در گذشتهٔ ۸۶۶ که یاد او در « دیوان : ۲۲۰۷ » گذشت، آغاز : سپاس از خدا ایزد رهنمای ـ که ازکاف و نون کردگیتی

بپای ــ یکی‌کش نه یارو نه انباز بود .

27899 ــ **موزهٔ بریتانیا**[۳ / ۲۷۸۰ Or : ضمن مجموعهٔ نوشته محمد فرزند سعید فرزندسعدحافظقادری‌صفر **۸۰۰** . [ریو ۲ : ۱۳۶] **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۸۷۹ هست [فیلمها: ۷۳۸] .

بهمن نامه

27900 ــ **بادلیان** ۳/ ۲۵۴۴ : **فیلم** آن در دانشگاه ۱۲۱۳ هست [فیلمها ۱ : ۵۸۱] .

بیاض الله وردی بیك

از گل احمدفرزندمحمد، بدستورالله‌ویردی فرزندکدخدا امام ویردی، دارای شعرهایی از ۶۵ سراینده. برخی ازبخشها مثنویهایی است که نام وعنوان جدایی دارد ، مانند نان‌وحلوا و جز آن .

بنگرید: نامهٔ آستانقدس ش۳ ،مقاله آقای محمود فرخ .

27901 ــ **مشهد** ، فرخ ۸۲ : نستعلیق ۱۵ صفر **۱۰۷۵** . فهرست مندرجات در نسخه‌ها ۳ : ۸۶ آمده است.

بیان حق

از میان قلندر فرزند مسیتاشاه فرزندشاه جیو ،معروف به‌قلندرشاه‌جیو ،درگذشتهٔ ۱۲۴۰ . گزارش منظوم «عقاید نسفیه» است (عمر بن‌محمد نسفی ۵۳۷م) **آغاز**: ازپس‌حمدخدای خالق لیل و نهار ــ برزبان آرم ز دل نعت رسول نامدار.

27902 ــ **لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۴۲ ، ۲۹۷ نسف ــ جیو : نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳** باتاریخ ۱۲۴۰ دردفتر، ش۱ دفتر، ۶گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی: ۹۱] .

بیان حقایق احوال المصطفی

ازپیر جمال اردستانی، که یاداوردر «کلیات ۸۴۹» گذشت . مثنویست با بندهایی به‌نثر، که هربخش آن مثنویست بنام جداگانه .

27903 ــ **پاریس** ۸۱۳ . S . P : نستعلیق ، دارای: مصباح‌الارواح مؤرخ **۸۶۸** با بخشهایی : احکام‌المحبین ، نهایةالحکمه ، بدایةالمحبه ، هدایة المعرفه ، فتح الابواب مؤرخ پایان ج ۲/ **۸۷۳** ، شرح‌الواصلین، مهر قلوب، سپس قدرت نامه ، نصرت نامه، فرصت نامه . مرآت‌الحبیب وچندگفتار دیگر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

27904 ــ **تهران**، سلطنتی ۳۱۹ (۵۱۶ ف): نستعلیق‌خوش‌کهن، سدهٔ **۹** ، گویا بروزگار سراینده وبسال‌سرودن آن ۸۶۸ . زرین. عنوان نسخه: کلیات مولودحضرت سیدالمرسلین خاتم النبین است ودرپایان‌هر بخش عنوان بیان‌حقایق احوال المصطفی دارد. در نه‌بخش : ۱ ــ مصباح الارواح ۲ ــ احکام‌المحبین ۳ ــ نهایة الحکمه ۴ ــ بدایةالمحبة ۵ ــ هدایةالمعرفة ۶ ــ فتح‌الابواب ۷ ــ شرح الواصلین ۸ ــ مهرافروز ــ ۹ ــ مرآت‌الافراد، ۷۳۰ص ۲۵س ،چهارستونی [ف . دکتر بیانی: ۲۷۵] .

27905 ــ **تهران**، سلطنتی ۲۵۹ (۵۱۷ ف): نستعلیق سدهٔ **۹**، در «کلیات» او برخی‌از منظومه‌هارا دارد زرین[ف. دکتر بیانی: ۲۷۷] .

بیژن نامه

27906 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱ / ۲۹۴۶ Or : نستعلیق. فیلم آن دردانشگاه‌ش ۱۵۰۰ هست [فیلمها : ۶۰۷] .

27907 ــ **اسعد افندی** ۱ / ۱۷۵۷: درچهار بخش وبخش‌پنجم آن بنام «هدایة المعرفه» است که درنسخه نیست (گ ۱ ــ ۱۰۲) .فیلم‌آن دانشگاه ش ۵۲۸ هست [فیلمها: ۴۹۶] .

بیست باب منظوم

در ستاره‌شناسی، در ۲۴۸ گذشت.

بیسر نامه

ازعطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. **آغاز:** من بغیرتو نبینم درجهان– قادرا پروردگارا جاودان.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۳۱– ف. مشار: ۲۵۱– کشف‌الظنون ۱: ۲۴۵.

27908 – **تهران**، پزشکی ۲/۱۹۶: سدهٔ **۱۰–۱۱** (۶۶۴ – ۶۶۸) [نسخه‌ها ۳: ۳۲۹].

27909 – **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹ م) (گ۱۵۶–۱۵۷)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۵۰]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۶].

27910 – **هند**، بانکیپور ۴۷: باتاریخ **۱۱۲۳** در کلیات او (بنگرید: اسرارنامه: 27327). [ف. عبدالمقدر: ۷۳].

27911 – **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۴۰ Or: نوشته **۱۱۸۱** همراه مخزن‌الاسرار است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

27912 – **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۷۹ Or: نوشتهٔ **۱۲۳۳**. [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

27913 – **پاکستان**، لاهور، پرفسود شیرانی ۳۴۹۷/۳/۴۷۳: نوشتهٔ ۲۹ شعبان **۱۲۴۹** (۱۸۳۴ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۶].

27914 – **تهران**، مجلس ۲۴۳۰/۷ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۷۹** (ص۴۷۶–۴۹۳) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۱].

27915 – **تهران**، دانشگاه ۲۲۳۸/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۰].

27916 – **تهران**، دانشگاه ۴۶۰۴/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۳۵پ–۴۴ر) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۶].

27917 – **همدان**، آقای قاسم برنا ۱مج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، همراه «الهی نامه» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۳۷۶].

27918 – **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۷۸/۱۰۲۶/۳: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۶].

27919، **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف۳۵۲: تاریخ یادنشده، ۱۴ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۲].

27920 – **قاهره**، دارالکتب ۱۴۹م ادب فارسی: بدون تاریخ، ضمن مجموعه، زرین [مخطوطات ۱: ۴۷].

بیسر نامه

ناشناخته. **آغاز:** من خدایم من خدایم من خدا– فارغم از کبر و کینه و زهوا– سر «بی‌سر نامه» را پیدا کنم– عاشقان را درجهان شیدا کنم.

27921 – **مشهد**، عبدالمجید مولوی ش ف ۵۰۲/۳: نستعلیق هندی سید عبدالجبار قادری، **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۵: ۷۳].

بی‌طرف نامه

27922 – **تبریز**، ملی ۳۶۷۷: ضمن یك مجموعه شعر مؤرخ رجب **۸۵۴** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲].

بیمار و طبیب

از سراینده‌ای باتخلص شریف. درنسخه‌ها با دگرگونی درلقب یاد شده است. درپایان آن

آمده: سخت‌سودای‌من‌ویاربهم‌خورده (شریف)- من‌گران جانم و ابروی‌کجش‌است‌نشان **آغاز:** سوی‌ویرانه‌ام‌آمدسحری‌جلوه‌کنان- بهر پرسیدن بیمار خود آن سرو روان.

27923 - **تهران،** مجلس ۸/۲۶۶۶: شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱** (ص ۴۲۰ - ۴۲۶)، ۹۰ بیت‌درفهرست‌سراینده: **قاضی‌میر سید شریف** یاد شده است. [ف . مجلس ۸: ۴۲۶].

27924 - **تهران** ، ملك ۴۷۱۹/۱۷: شکسته نستعلیق‌باتاریخ **۱۱۹۲** دردفتر (۴۶ر- ۴۷ر) آغازبرابرنمونه. پیرامن ۱۲۰ بیت است [رؤیت] .

27925- **تهران،** ملك ۵۰۱۴: نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۲** دریك جنگ (۴۳پ)[رؤیت].

27926 - **تهران** ، دانشگاه ۴۴۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ -۱۳** (ص ۲۰۲ - ۲۰۶) در فهرست سراینده: **قاضی شریف** یادشده‌است. [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۹۱] .

27927 - **تهران** ، ملك ۵۰۹۱/۷ : نستعلیق **۱۲۳۳**، آغاز برابر نمـونه . زرین [رؤیت] .

27928 - **تهران،** دانشگاه۲/۴۳۳۴: نستعلیق حیدر علی طبیب سیر جانی ، نزدیك **۱۲۵۸** در سعدآباد سیرجان (ص۱۶-۲۵) در فهرست سراینده **شریف** شده‌است. [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۳] .

27929 - **تهران،** ملك ۴۸۹۹/۷ : شکسته نستعلیق پیرامن **۱۲۶۲** ، (۶۹ ر -۷۲ پ) پیرامن ۹۵ بیت [رؤیت] .

27930- **تهران،** مجلس۲۶۷۵/۱۸: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴ - ۱۲۹۴** در دفتر (ص ۶۶۲ - ۶۶۵) ، در۹۵ بیت ، آغاز برابرنمونه در فهرست سراینده : **میر سید شریف** یاد شده است [ف . مجلس ۸: ۴۴۰].

27931- **تهران،** مجلس ۲۳۲۹/۶۷: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۶۸۸-۶۹۰جنگ) ۳۰ بیت ، آغاز برابر نمونه ، در نسخه آمده **سلیم شریف** [ف. مجلس ۸: ۳۳] .

27932- **تهران،** دانشگاه۴۳۳۲/۱۳: نوشتهٔ **۱۲۷۶** (ص ۲۰۱ - ۲۱۱) در فهرست سراینده : **قاضی‌شریف** یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۱].

27933 - **تهران** ، ادبیات ۳۴۹/۷ حکمت : نستعلیق ۲۷ صفر **۱۲۸۹**. درفهرست از آن عبدالرحمان **جامی** دانسته شده [ف . ادبیات ۲ : ۶۳] .

27934- **تهران،** ملك۴۹۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در یك جنگ[رؤیت].

27935 - **تهران** ، ملك ۴۶۷۶/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۴۱پ- ۱۴۴پ)پیرامن ۹۰ بیت [رؤیت] .

27936- **تهران،** دانشگاه۴۳۹۱/۶: نستعلیق شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص ۳۹- ۴۳) در فهرست سراینده **ملا محمد شریف** یاد شده است. [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۶].

27937 - **تهران،** الهیات ۱۷۲/۲۰ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۸۳ ب - ۱۸۴ پ) آغاز برابرنمونه ، درفهرست‌ازآن **وحشی** دانسته شده [ف. الهیات ۱: ۱۳۸] .

پ

پادشاه نامه

ازقدسی مشهدی (م۱۰۵۶)، که یاد او در «دیوان: ۲۴۸۲» گذشت. **آغاز:** بنام‌خدایی‌که

داد از شهان ـ جهان پادشاهی به‌شاه جهان.

27938 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۲ ppi/VI ۱۵۶۷: نوشتهٔ‌الله داد میردید اهمری (؟) در «کلیات» او نوشتهٔ ۲۶ ع ۲/ **۱۱۳۷** همراه «ظفر نامه شاهجهان» آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۵۳].

پادشاه نامه = شاهجهان نامه

کلیم کاشانی.

پادشاه نامه

در وقایع محمد شاه.

27939 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۷۹: [نسخه‌ها ۵: ۴۸۱].

پد ماوت = رتن و پدم

از بزمی دهلوی، عبدالشکور فرزند منور خان، از سدهٔ یازدهم، بروزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ ـ ۱۰۳۷) ترجمه‌ایست از سنسکریت. در داستان عشق پدم و معشوقه‌اش رت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۳۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۸۵.

27940 ـ **بنگال**، آسیایی bp ۱/۱ (۲۹۴): تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۷۷].

27941 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۰۶/ ۵۷۲۴: نوشتهٔ محمدحسین، ۹ شعبان **۱۰۹۴** (۱۶۸۳ م) در اورنگ آباد.

27942 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۴۳/ ۳۸۷۶: سید نجف علی فرزند نجابت علی که در امروهه میزیسته، ۲ ع ۱/ **۱۲۸۱** (۱۸۶۴ م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۹۷].

27943 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۹۷/ ۵۱۰۹: نوشتهٔ رام سرن حجام فرزند طبیب بلاس رای، که در هوشیار پور میزیسته در فهرست بنام پدماوت یادشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۷].

پرسش و پاسخ

سلطان آبادی، درص ۷۵۲ گذشت.

پرسش و پاسخ

شاه نعمت‌الله، درص ۱۰۷۰ گذشت.

پرسش و پاسخ

گفتگویی است به نظم میان مظفر علیشاه (که یاد او در بحرالاسرار ۶ گذشت) و نورعلیشاه (که یاد او در آیة‌النور ۱۰۱۶ گذشت) پیرامن ۱۵۰ بیت. **آغاز**: مظفرعلیشاه. بلـغا عنی خلیلی السلام ـ من فؤادی فی هواها مستهام. **آغاز**: نورعلیشاه: مرحبا ای پیك بامهر وفا ـ کامدی از جانب دارالشفا.

27944 ـ **تهران**، مجلس ۲/ ۱۱۵۸: نسخ محمد علی فرزند سید عرب حسینی، در **۱۲۳۱**؛ شمارهٔ ۲ «کلیات» نورعلیشاه (ص ۲۱۳ ـ ۲۲۲). [ف. مجلس ۳: ۶۰۴].

پرسش و پاسخ نوشیروان

ناشناخته. به‌نظم.

27945 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷/ ۲۴۴۱۳ Or: نوشتهٔ ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۳۲۵** = ۱۵ خرداد ۱۱۷۹ بدستور میجر مالکم. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ (۱۲۹۰؟) هست [فیلمها: ۵۹۰].

پدمات = شمع و پروانه

عاقلخان.

پنج گنج = خمسهٔ اشرفید

پنج مثنویست از سراینده‌ای با تخلص اشرف، از نیمهٔ یکم سدهٔ نهم، که مثنوی «بهرام شاه: ۲۶۷۱» را در هرات در شوال ۸۴۴ با نجام رسانده است [نصرالله طرازی] همان درویش اشرف مراغی خیابانی درگذشتهٔ ۸۵۴ یا ۸۶۴ است که

یاد او در «سخنان‌کوتاه : ۱۶۲۴» گذشت.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۵۹ (خمسه) و۹: ۷۸ (اشرف) .

27946 ـ قاهره، دارالکتب ۴۳۲۰ س : نستعلیق خوب سلخ ذیقعدهٔ **۸۸۵**، زرین، یکمین مثنوی‌آن«منهج الابرار»است،۲۷۶گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۱۳۳] .

پنج گنج

ازعبدالرحمان‌جامی، که‌یاداودر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت.

27947 ـ **تهران**،سلطنتی ۱۰۱۰(۵۲۰ ف مکرد) : نستعلیق‌کهن، **۹۰۳** ؟ مطالعه‌شده ۹۷۸ ؟ . دارای: ۱ ـ سبحه‌الابرار ۲ـیوسف و زلیخا ۳ ـ لیلی و مجنون ۴ ـ خرد نامهٔ اسکندری ۵ـ تحفةالاحرار ، زرین، ۴۲۲ ص ۱۹ س چهار ستونی [ف . دکتربیانی:۲۸۸].

27948 ـ **هاورد** ، هوتن M۴۳۱ ۵۰ : نستعلیق ترکی غیاث الدین محمد رستم علی، **۹۰۴** . زرین، دارای : تحفة الاحرار ، سبحةالابرار ، یوسف وزلیخا ، لیلی ومجنون، خرد نامهٔ اسکندری [نسخه‌ها ۴: ۳].

27949 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ ف) : نستعلیق زیبای میرعلی هروی ، **۹۲۸** ، گویا بدستور سلطان‌حسین‌میرزا بایقرا نوشته وتذهیب شده . باهشت مجلس ازنقاشان بنام . دارای: دیباچه سپس ۱ ـ تحفةالاحرار ۲ ـ سبحةالابرار ۳ـ یوسف وزلیخا ۴ ـلیلی ومجنون ۵ـ خردنامهٔ اسکندری، ۴۰۶ ص ۲۰ س، چهار ستونی [ف. دکتر بیانی: ۲۹۴].

27950 ـ **تهران**، سنا ۲۶۹: نستعلیق باباشاه اصفهانی ، سدهٔ **۱۰**، زرین،ازکتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۵۰۸].

27951 ـ **تهران**،سلطنتی ۲۲۷(۵۲۷ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین ، با دو مجلس میناتور خوش . دارای: ۱ـ تحفةالاحرار۲ ـ سبحةالابرار۳ـیوسف وزلیخا۴ـلیلی‌ومجنون ۵ ـ خردنامهٔ اسکندری ۳۷۹ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۲۹۶] .

پنج گنج

از حسینی قزوینی شیرازی کربلایی ، محمد حسین فرزند محمد حسن مجتهد اصولی (۱۱۸۴ ـ ۱۲۴۹) . بدینگونه: ۱ـالهی‌نامه ۲ ـ اشترنامه ۳ـ مهر وماه ۴ـ وامق و عذرا ۵ـ وصف‌الحال. سه مثنوی ۲ و۳ و۴آن چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۷: ۲۵۷ (خمسه) و ۹: ۲۵۴ (دیوان‌حسینی) ـف. مشار:۲: ۱۰۲.

27952ـ **تهران**،ملک۵۲۹۳: نستعلیق محمد اسماعیل شیرازی ، سدهٔ ۱۳ ، با تاریخ **۱۲۴۳** در دفتر ، دارای: وامق وعذرا ، مهر وماه ، اشتر نامه ، الهی‌نامه ، وصف الحال ، ۳۰۹گ۱۸ س [رؤیت] .

پنج گنج

امیر حسینی‌هروی،حسین‌فرزند عالم‌که‌یاد او در «صراط مستقیم : ۱۲۶۸» گذشت . پنج قصیده‌است. **آغاز:** گنج **۱:** مرا ازعالم توفیق مژده میرسد هلا ـ برانم زورق تحقیق ، بسم‌الله مجری‌ها . **آغاز ۲ :** رفت روز عیش نشاط و سرور، **آغاز۳:**طلب‌ای سالکان‌راه بقا**آغاز۴:** چو تقدیر قسمت خدا میکند **آغاز ۵:** ای‌ترا در روز فطرت یا بنی‌آدم خطاب.

27953 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۴/۲: نستعلیق **۸۲۴**، شمارهٔ ۲«کلیات» او (ص ۸۱ـ ۹۷) انجام افتاده ، پیرامن۲۷۰ بیت‌دارد[ف. مجلس ۳: ۶۲۰] .

27954 ـ پاریس S. P. ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳].

27955 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۰ م ادب فارسی : نوشتهٔ نعیم‌الدین کاتب **۸۹۴** ضمن مجموعه‌ای بنام «ستة» آغاز برابر گنج یکم، زرین [مخطوطات ۱ : ۴۸].

پنج گنج

امیرخسرو دهلوی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. پنج مثنوی : ۱ـ مطلع الانوار ۲ ـ خسرو وشیرین ۳ـ مجنون ولیلی ۴ـ آینهٔ اسکندری، ۵ـ هشت بهشت. مثنوی ومنظومه‌های دیگری نیز دارد که هر یك در جای خود یاد خواهد شد . درپایان هشت بهشت آمده: که از آن نقد قیمتی بسه سال ـ کردم این پنج گنج مالامال .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۵۹ (خمسه) و ۹: ۲۹۳ (امیر خسرو)ـ ف. مشار: ۲۷۵ (پنج گنج) .

27956 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۹۶ : نوشتهٔ **۸۱۰** . دارای: ۱ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین و خسرو ۳ـ مجنون و لیلی ۴ ـ هشت بهشت ۵ـ اسکندر نامه [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۰۹] .

27957 ـ قاهره، دارالکتب ۵۵ ادب فارسی طلعت: نستعلیق عبدالرحمان فرزند محمد فرزند ابراهیم ملقب به عماد ج ۱/ **۷۵۶**، زرین [مخطوطات ۱ : ۱۳۴] .

27958 ـ تهران، مجلس ۹۲۱-۹۲۲: در هامش «پنج گنج» نظامی گنجوی نوشتهٔ **۸۲۴** دارای : ۱ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین و خسرو ۳ ـ مجنون ولیلی ۴ـ هشت بهشت ۵ ـ آینهٔ اسکندری [ف. مجلس ۳: ۱۸۴].

27959 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۹۸ : نوشتهٔ **۸۵۰**، ۳۳۷ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۲].

27960 ـ قاهره، دارالکتب ۱۴۸ـم ادب فارسی : نستعلیق احمد فرزند حسن **۸۵۱** در یزد ، زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۴] .

27961 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۲۷۶/۷ (۷۲۴ف): نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، **۸۶۲**، زرین . دارای : ۱ـ مطلع الانوار ۲ ـ شیرین و خسرو ۳. مجنون ولیلی ۴ـ هشت بهشت ۵ ـ آیینه اسکندری [ف. دکتر بیانی: ۵۵۴].

27962 ـ تهران ، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ ف) نستعلیق سلطانعلی (گویا شیرازی)، دوشنبه ۴ شعبان **۸۶۳** . بدینگونه : ۱ـ گنج سخن ۲ ـ خسرو و شیرین ۳ـ لیلی و مجنون ۴ـ هشت بهشت ۵ـ آیینه اسکندری ، زرین، با هفده مجلس میناتور زیبا، ۷۵۴ ص ۱۸ س [ف. دکتر بیانی : ۱۹۹] .

27963 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۱۰۲۱ : نوشتهٔ محمد الکاتب، **۸۶۷**، ۱۹۰ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۳] .

27964 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۲ Spi/VI ۴۵۸۸: نستعلیق ، در هامش «پنج گنج : نظامی 28070» نوشتهٔ رجب **۸۷۷** در اصفهان . دارای: ۱ ـ مطلع ۲ ـ شیرین ۳ـ مجنون ۴ ـ آیینهٔ اسکندری [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۳] . ازکتابهای پرفسود شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۰۵].

27965 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۹۵: نوشتهٔ **۸۸۲** (۱۴۷۸ م) ، ۲۰۱ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۳] .

27966ـ پاریس S.P. ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲**. درمتن. فیلم آن در

دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

27967ـ آصفیه ۲۳۹ : نستعلیق محمود فرزند حسن نیشابوری **۸۹۳**، [ف. آصفیه ۲: ۴۰۸ و۳: ۶۲۸].

27968 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۷ ج : نستعلیق . زین‌العابدین ذوالقدر قزوینی، نسخه راکامل‌کرده . بدینگونه: مطلع‌الانوار (شعبان **۸۵۹**)شیرین‌وخسرو(رمضان **۸۹۹**) هشت‌بهشت (که بخط کهن) کامل شده در قزوین ۱۲۳۵) آیینهٔ اسکندری (محرم ۱۲۳۶) ۲۴۱ گ.

27969 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۴ م ادب فارسی : نستعلیق خوب‌حسن فرزندحسین فرزند محمد الهادی حسینی یزدی ۲۰ شعبان **۸۹۵** بدینگونه: مطلع‌الانوار، خسرووشیرین، مجنون ولیلی ، آیینهٔ اسکندری. نسخهٔ زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۴] .

27970 ـ **تهران** ، الهیات ۱۸۴ ج : نستعلیق سدهٔ ۹ ، پایان افتاده، زرین. هرپنج دفتر را دارد ، ۲۲۰ گ ۲۲ س [ف . الهیات ۱: ۵۲] .

27971 ـ **تهران**،مجلس۹۰۷ـ۹۱۲: نستعلیق پایان سدهٔ۹ (ص۱ـ۱۰۸) همراه«پنج گنج» نظامی . بدینگونه : ۱ـمطلع ۲ـشیرین ۳ ـ مجنون ۴ـ هشت۵ـآیینه، آغازدر«مطلع» افتاده ، زرین [ف. مجلس۳: ۱۶۸ و۱۸۵].

27972 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۰۶: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ، با پنج سرلوح.دارای: ۱ ـ مطلع‌الانوار ۲ـشیرین وخسرو۳ـمجنون ولیلی ۴ ـ آیینهٔ اسکندری ۵ـهشت‌بهشت[ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۶] .

27973 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۰۱ : نوشتهٔ حسن حسینی ، **۹۰۲**، ۳۳۳ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۴].

27974 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۹ : نوشتهٔ محمود امیرالحاج، **۹۰۳** ۲۰۱ گ ۲۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۴].

27975 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۶ Or : نوشتهٔ **۹۰۳** . دارای: هشت‌بهشت، آینهٔ اسکندری .

27976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۷ Or : نوشتهٔ **۹۰۳** . دارای: مطلع الانوار ، شیرین وخسرو ، لیلی ومجنون ، هشت بهشت، آینهٔ اسکندری [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

27977 ـ **تهران** ، ملک ۴۶۸۲ : نستعلیق خوش **۹۰۴** ، دارای: مطلع الانوار، خسروشیرین، لیلی ومجنون، آئینهٔ اسکندری، هشت بهشت، زرین، ۲۳۷ گ ۴۰ بیت [رؤیت].

27978 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۸ : نوشتهٔ محمود، **۹۰۶**، ۲۶۶گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۴] .

27979 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۰۰ : نوشتهٔ طاهر محمد، **۹۰۸**، ۲۳۳ گ ۲۱ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۰۴].

27980 ـ **تهران**، ادبیات: ۲۱۷ ج: نستعلیق حیدر قلی‌ع۱/ **۹۲۰**، در متن وهامش ۱ ـ مطلع‌الانوار ۲ ـ خسرو شیرین۳ـ لیلی و مجنون ، ۲۱۷۰ گ ۱۷ س [ف. ادبیات ۱ : ۲۲۷] .

27981 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۷ : نوشتهٔ شاه محمودنیشابوری، **۹۲۷**، ۲۱۹ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۵].

27982 ـ **تهران**، مجلس۳۳۶: نستعلیق **۹۴۵** ، با چهار سرلوح زرین. بدینگونه ۱ـ

مطلع‌الانوار ۲ ـ خسرو وشیرین ۳ ـ لیلی و مجنون ۴ـ آیینهٔ اسکندری ، ۲۰۱ گ ۳۶س [ف . مجلس ۲: ۱۹۷] .

27983 ـ تهران، سلطنتی ۱۷۸ (۴۵۲ ف): نستعلیق دوشنبهٔذیحجهٔ **۹۴۶** وصفر **۹۴۷**، زرین ، بدینگونه : ۱ـ مطلع‌الانوار۲ـ خسرو شیرین ۳ ـ اسکندر نامه۴ـ لیلی ومجنون۵ـ هشت بهشت . زرین ، ۴۳۵ ص، ۲۱س، چهار ستونی [ف. دکتر بیانی : ۱۹۸].

27984 ـ تهران، ادبیات ۲۵۶ حکمت: نستعلیق جلال‌الدین‌محمود فیروزبخت‌حسینی، در **۹۶۷** ، زرین، بدینگونه : ۱ـمطلع‌الانوار ۲ـ شیرین وخسرو ۳ـ مجنون ولیلی۴ـآیینهٔ اسکندری [ف . ادبیات۲ :]

27985 ـ تهران، دکتر مفتاح ۳۱۰: نستعلیق مهدی ، در متن و هامش ج ۱/**۹۷۳** [رؤیت] .

27986 ـ هند ، بانکیپور ۱۲۸ : نستعلیق محمد فرزند علاءالدین، شوال **۹۷۴** تا ذیحجهٔ همانسال ، بدینگونه: ۱ـ مطلع۲ـ شیرین ۳ـ مجنون ۴ـ آیینه ۵ـ هشت، ۲۳۵ گ۱۹ س [ف. عبدالمقدر: ۱۸۷] .

27987 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۱۰۲۹ : نوشتهٔ محمد فرزند اسحاق گونابادی، **۹۷۹** ، ۲۷۳ گ۱۷ س [ف .فهمی ادهم ۱ : ۲۰۵] .

27988 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۷۰۶/۱/۱۶۵۶ : نوشتهٔ **۹۸۱** (۱۵۸۶ م)دارالسلطنهٔ احمدنگر (دکن)انجام افتاده [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۰۵].

27989 ـ تهران، مجلس۸۹۲۷ فهرست نشده : جمال‌الدین کاتب ، **۹۸۳** ، مصور [رؤیت].

27990 ـ تهران ، استاد مینوی ۸۱: نستعلیق **۹۸۶** دارای: مطلع‌الانوار ، شیرین و خسرو ، مجنون و لیلی ، هشت بهشت ، آیینهٔ سکندری [نسخه‌ها ۶: ۶۴۰] .

27991 ـ تهران، دکتر مفتاح ۶۶ : نستعلیق خواجه‌محمد حسین استرآبادی تاریخ ع ۱/**۹۸۶** و **۹۸۵** دارای: ۱ـ مطلع‌الانوار۲ـ خسرو وشیرین ۳ـ مجنون ولیلی ۴ـبهرامنامه ۵ ـ اسکندرنامه [رؤیت].

27992 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ ف) : نستعلیق زیبای دههٔ یکم شوال **۹۸۸** . زرین، با پانزده مجلس میناتور زیبا . دارای : ۱ـمطلع‌الانوار ۲ـ لیلی ومجنون۳ـ هشت بهشت ۴ ـ اسکندرنامه ، ۳۶۴ ص۱۷س چهارستونی [ف. دکتر بیانی : ۲۰۰] .

27993 ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۵۵: نستعلیق ۵ شعبان **۹۸۹** و۱رمضان و۱۶رمضان همان سال ، زرین [رؤیت] .

27994 ـ تهران ، مجلس ۳۳۵ : نستعلیق **۹۸۹** ، با پنج سر لوح ، بدینگونه : ۱ ـ مطلع‌الانوار ۲ ، خسرو وشیرین ۳ـلیلی ومجنون ۴ـ هشت بهشت ۵ـ آیینهٔاسکندری، ۲۱۷ گ ۴۲ س [ف. مجلس ۲:۱۹۸].

27995 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۴۷۰۶ Spi/VI۲۴ : نستعلیق ۱۹ شعبان و ۲۲ رمضان **۹۹۴**. ودرهامش‌آن«مختارنامه»ی مسلم [ف . عبدالله۲:۴۶۹] .

27996 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۹ Api/VI ۲۲۲ (۳۴۲) : نستعلیق ۱۵ ذیقعدهٔ ۹۹۶ و شوال **۹۹۶** . دارای : مطلع‌ـ الانوار ، شیرین خسرو، لیلی ومجنون ، هشت بهشت ، آیینهٔ ، سکندری [ف . عبدالله ۲ : ۲۴۵] .

27997 ـ دانشگاه ۵۱۲۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین ، دارای : آیینهٔ اسکندری ، خسرو وشیرین ، لیلی و مجنون ، هشت بهشت [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۰].

27998 ـ رضوی ۲۹۸ ادبیات : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ باچهارسرلوح وآرایشها. بدینگونه : ۱ ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین وخسرو ۳ ـ لیلی ومجنون ۴ ـ آیینهٔ اسکندری ۵ ـ هشت بهشت [ف . رضوی ۷ : ۲۳۱] .

27999 ـ رضوی ۲۹۹ ادبیات : نستعلیق هند سدهٔ ۱۰ باپنج سرلوح، بدینگونه: ۱ ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین وخسرو ۳ـ لیلی ومجنون ۴ ـ هشت بهشت ۵ ـ آیینه اسکندری [ف رضوی ۷ : ۲۳۲] .

28000 ـ تهران ، دانشگاه ۲۶۶۲ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ ، دارای : ۱ـ مطلع الانوار ۲ـ شیرین وخسرو ۳ ـ مجنون ولیلی ۴ـ آیینهٔ اسکندری ۵ـ هشت بهشت[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۰] .

28001 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۸۶۶ : سدهٔ ۱۰، ۳۴۶ گ ۱۸ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۵].

28002 ـ بنگال، ایشیاتك ۴۵ منظوم (۱۳۸۵) : نستعلیق ۱۰۰۶ [ف . بنگال : ۹۳] .

28003ـ تهران، موزهٔ هنرهای تزیینی: ۷۶۷۴: نستعلیق خوش محمدفرزندملامیرحسینی، سالهای ۱۰۱۲ـ۱۰۱۴ . بادوسرلوح [نسخه‌ها ۳ : ۱۲۸] .

28004 ـ تهران ، مجلس ۲۳۵۵ : نستعلیق خوش ۱۰۱۵ ، باگواهی اینکه بخامهٔ رشید دیلمی عبدالله است، زرین ، پنج مثنوی : مطلع الانوار ، شیرین وخسرو، مجنون ولیلی، آیینهٔ اسکندری ، هشت بهشت رادارد[ف. مجلس ۸ : ۶۶] .

28005 ، تبریز، ملی ۲۶۰۱: نستعلیق محمد صالح ، ۱۰۳۴ ـ ۱۰۳۵ . بدینگونه : ۱ ـ مطلع الانوار ۲۳۱۰ بیت ۲ـ خسرو و شیرین ۱۲۲۴ بیت ۳ـ لیلی ومجنون ۲۶۶۰ بیت ۴ـ آیین اسکندری ۴۴۵۰ بیت ۵ـ هشت بهشت ۲۳۶۲ بیت، ۳۱۲ گ ۲۸ـ۲۷ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۷۲]

28006 ـ تهران ، ملی ۹۹ فهرست نشده : نستعلیق خوش محمدفرزندملامیر (خمسه) ومحمد معصوم کاتب (خضرخانی) ۱۰۳۸ زرین دارای : ۱ـ مطلع الانوار ۲ـ آیینهٔ اسکندری ۳ ـ شیرین وخسرو ۴ـ هشت بهشت ۵ـ مجنون ولیلی ، سپس خضرخانی، ۵۲۶ص ۲۰س چهار ستونی [نسخه‌ها ۴: ۲۳۹].

28007 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ ف) : نستعلیق محمد شاه دارابی ، غرهٔ ذیحجهٔ ۱۰۵۳ . بدینگونه: ۱ـ مطلع ۲ـ خسرو ۳ ـ لیلی ۴ـ هشت ۵ـ اسکندر، زرین، ۴۵۸ ص ۱۹ س، چهار ستونی [ف . دکتر بیانی : ۲۰۲] .

28008 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۱۰۲۰ : نوشتهٔ محمد، ۱۰۶۱، ۲۶۲ گ ۱۷ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۶].

28009 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۰۸۸ Spi/VI ۲۴ B: نستعلیق ۲۹ شعبان ۱۰۹۲ [ف . عبدالله ۲: ۴۷۱].

28010 ـ تهران ، سلطنتی ۲/ ۵۶۲ (۷۰۳ ف) : نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۱، با تاریخ ۹۹۴ ورقم باباشاه که الحاقی است : ۱ـ مطلع الانوار ۲ـ خسرو وشیرین ۳ـ لیلی و مجنون ۴ ـ هشت بهشت ۵ـ سکندرنامه، زرین،

همراه «پنج گنج» نظامی [ف . دکتر بیانی : ۵۰۰] .

28011 ـ تهران ، ادبیات ۲۳۹ ج : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زرین. دارای ۱: ـ لیلی و مجنون ۲ ـ آیینهٔ اسکندری، ۱۲۱ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۲۲۷] .

28012 ـ تهران ، دانشگاه ۱۰۰ : نستعلیق، در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱ [ف. دانشگاه ۲ : ۱۷۵] .

28013 ـ تهران، مجلس ۹۲۴: نستعلیق خوب سدهٔ ۱۱ گویا نورالدین لاهیجی خوشنویس نیمهٔ یکم این سده، بدینگونه ۱ ـ هشت بهشت ۲ ـ آیینهٔ اسکندری (با ۱۱۵۰ بیت پایان افتاده) ۳ ـ مطلع الانوار ۴ ـ بخشی از لیلی ومجنون. با دوسرلوح زیبا، ۱۰۸ گ ۴۶ بیت [ف. مجلس ۳: ۱۸۶] .

28014 ـ مشهد، رضوی ۳۲۹ ادبیات: نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۱ بدین گونه : ۱ ـ مطلع الانوار ۲ ـ شیرین و خسرو ۳ ـ لیلی و مجنون ۴ ـ هشت بهشت ۵ ـ آیینهٔ اسکندری و غزلها و مقطعها و رباعیهای او [ف. رضوی ۷: ۳۲۹] .

28015 ـ تهران، دانشگاه ۱۴۴۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زرین . دارای: ۱ ـ خسرو شیرین ۲ ـ هشت بهشت ۳ ـ مجنون ولیلی ۴ ـ آیینهٔ اسکندری، ۲۸۹ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۸: ۱۰۹] .

28016 تهران، مجلس ۲۳۵۷: نستعلیق سدهٔ ۱۲، باحاشیه‌هایی ازملك الشعراء بهار، زرین دارای : مطلع، شیرین ، مجنون، هشت، آیینه [ف . مجلس ۸: ۶۹].

28017 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۰۷۴ Spi/VI ۲۴C: نستعلیق غلام‌حسین، ۲۴ ج ۲/ ۱۲۷۳ [ف. عبدالله ۲: ۴۷۱].

28018 ـ تهران ، مجلس : ۲۳۵۸ : نسخ سدهٔ ۱۳ ، زرین، دارای: مطلع، شیرین، مجنون ، هشت بهشت [ف . مجلس ۸: ۷۰].

28019 ـ مشهد، فرخ ۱۴۷: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۸۸] .

28020 ـ تهران، فرهاد معتمد ۱۶۰: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳: ۱۵۷].

28021 ـ بنگال، ایشیاتك ۴۴ منظوم (۳۷۹) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۹۳] .

28022 ـ آصفیه ۲۷۵ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۲۸] .

28023 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۱۸۰ Spi/VI۲۴ D: شکسته‌آمیز، بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۴۷۲] .

پنج گنج

از خواجو کرمانی، که یاد او در «کلیات» ۱۸۵۷» گذشت : ۱ ـ هما و همایون ۲ ـ گل و نوروز ۳ ـ روضة الابرار ۴ ـ کمال نامه ۵ ـ گهر نامه . و نیز مثنویهایی دیگر دارد.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۵۸ .

28024 ـ تهران ، مجلس ۹۲۱ ـ ۹۲۳ : نستعلیق روح‌الله فرزندعلی فرزندعماد الاسلام جمال الاسلامی، **۸۲۴** .در هامش «پنج گنج» نظامی. دارای : ۱ ـ روضة الانوار ۲ ـ هما وهمایون [ف. مجلس ۳: ۱۸۴] .

28025 ـ سپهسالار ۴۱۵ : نستعلیق بسیار خوب مرشد کاتب شیرازی، **۹۵۳**. زرین. دارای : ۱ ـ روضة الانوار ۲ ـ گهر نامه ۳ ـ کمال نامه ۴ ـ هما وهمایون ۵ ـ گل ونوروز ، ۲۲۶ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲ : ۵۱۲].

28026 ـ تهران، مجلس ۹۲۶: نستعلیق بسیار خوب علی فرزند لطف‌الله معاد حسینی سبزواری

۹۷۰، زرین. دارای: ۱ـ گهرنامه ۲ ـ روضة الانوار ۳ ـ کمال‌نامه ۴ـ گل و نوروز ۵ ـ هما و همایون، ۱۸۱ گ ۴۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۱۹۰].

28027 ـ **تهران**، ملك ۵۰۷۷: نستعلیق سید احمد، ۲۳ رجب و ۱۷ رمضان **۱۳۴۴**، بدستور حاج حسین آقا ملك، ۲۰۲ گ ۱۹ س [رؤیت].

پنج گنج

روح‌الامین میرجمله، که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۶» گذشت: ۱ ـ خسرو شیرین (شیرین و خسرو) ۲ ـ مطمح‌الانظار ۳ ـ لیلی و مجنون ۴ـ آسمان هشتم (بهرام نامه) که در ۱۰۱۷ تا ۱۰۲۱ سروده‌است ۵ـ جواهر نامه. که پنجمین آن دیده نشده‌است.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۶۰

28028 ـ **تهران**، دانشسرا یعالی، قریب ۱۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، زرین. دارای ۱ـ مطمح‌الانظار ۲ـ خسرو وشیرین یا جواهر نامه ۳ـ لیلی ومجنون ۴ـ بهرام نامه، هریکی با یك دیباچه به‌نثر [نسخه‌ها ۵: ۶۱۹].

28029 ـ **تهران**، مجلس ۸۹۹۰ فهرست نشده: ازکتابهای سلطان‌القرائی بوده. دارای: ۱ ـ مطمح‌انظار ۲ـ خسرو و شیرین ۳ ـ لیلی ومجنون ۴ ـ بهرامنامه [ذریعه ۷: ۲۹۰].

پنج گنج = حمد

ازعطار. گویا پنج مثنوی از مثنویهای اوست.

28030 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۴۶ منظوم (۱۴۰۰): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۳].

پنج گنج

ازفیضی هندی، که یاداو در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. پنج‌مثنوی اورا بدینگونه‌یاد کرده‌اند: ۱ـ مرکز ادوار ۲ـ سلیمان و بلقیس ۳ـ نل ودمن ۴ ـ هفت کشور ۵ ـ اکبرنامه. و تا کنون جز به‌نسخهٔ نل ودمن ومرکز ادوار او دست نیافته‌ام.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۶۴ (خمسه) و ۱۹: ۱۱۸ (اکبرنامه) و ۱۹: ۲۱۱ (سلیمان و بلقیس) و ۱۹: ۳۴۰ (هفت کشور).

28031 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۱۴۱: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۱**، نل ودمن ومرکز ادوار اوست سپس دیوان او، ۲۱۲ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۲۴].

پنج گنج

خمسهٔ کمال

کمال شیرازی، ابن‌غیاث که یاداو در «دیوان: ۲۵۰۱» گذشت. **آغاز**: بنام خدامیکنم ابتدا ـ که هم ابتدایست و هم انتها.

28032 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۰۰۷: عبدالرحمان فقیه فرزند نجم‌الدین، **۸۶۱**، همراه «دیوان» او. [ف. فهمی ادهم: ۱: ۲۲۴].

پنج گنج

سدیدالدین منزوی، که در ص ۲۴۹ گذشت. زاده در ۱۱۰۷ درپنجاه سالگی بسال ۱۱۵۷ در پنج گنج (مطلب) سروده‌است. **آغاز**: الهی بپاکان درگاه تو ـ بمردان روکرده در راه تو ـ باین نسخه ده زیوری ازقبول ـ با عزاز آل کرام رسول.

00000 ـ **تبریز**، ملی ۳۴۲۶: نسخ

گویا خود سراینده، ۱۱۵۷، آغاز برابر نمونه، ۳۱ گ ۱۵ س [ف . ملی تبریز ۱:۱۵۲] . همانکه بشمارهٔ 2265 یاد شده .

پنج گنج ← نامهٔ نامی

نامی .

پنج گنج

از نظامی گنجوی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۶» گذشت: ۱ــ مخزن‌الاسرار ۲ــ خسرو وشیرین ۳ــ لیلی ومجنون ۴ــ هفت پیکر ۵ــ اسکندر نامه، در دو بخش، شرفنامه، اقبال‌نامه. که در سالهای ۵۷۲ تا ۵۹۷ بدان می‌پرداخته است .

بنگرید : ذریعه۷: ۲۶۴ (خمسه) و ۹ : ۱۲۰۷ (نظامی) ــ ف . مشار: ۶۱۸.

28033 ــ **تهران**، سنا ۳۰۱: نستعلیق سدهٔ **۶** ، زرین ، دارای : هفت پیکر که آغاز افتاده و شرف‌نامه و اقبال‌نامه که انجام افتاده [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۵] .

28034 ــ **تبریز**، ملی۳۵۸۸: نستعلیق کهن، از سدهٔ **۷** ببعد نیست، ۳۱۶ گ ۵۰ س [ف. ملی تبریز ۱:۴۷۵] .

28035 ــ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۷۹ : نستعلیق **۷۱۸** ، زرین ، باهفده مجلس تصویر مغولی ، دارای: اسکندرنامه، هفت‌پیکر(نوشتهٔ **۷۱۸**) لیلی ومجنون ، شرفنامه، ۱۷۹ گ ۲۵ س [ف.دانشگاه ۱۵:۴۱۳۹] .

28036 ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳۴۷ : دارای: ۱ــ مخزن نوشتهٔ۱۵ ع ۲/**۷۶۵**، ۲ــ خسرو ۲۱ شعبان **۷۶۵**، ۳ ــ لیلی ۱۶ رمضان **۷۶۵**، ۴ ــ هفت ۱۵ شوال **۷۶۵** ، ۵ ــ سکندر نامه ، ناقص [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۱۰۵] .

28037 ــ **عبدالحسین بیات** ۲ مج: با تاریخ **۷۷۳** درپایان هفت پیکر ، در هامش مجموعه‌ای‌که متن‌آن‌کلیات سعدیست [نسخه‌ها ۶:۶۵] .

28038 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۷۵۰: نوشتهٔ **۷۷۹** ، ۳۹۷ گ ۱۸ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۴۶] .

28039 ــ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۳۴ : نستعلیق علی‌فرزند اسماعیل‌فرزند عربشاه‌حسینی **۸ــ۷۸۶**، زرین، دارای: ۱ــ لیلی ومجنون ۲ــ رمضان۷۸۶، ۲ــ هفت‌پیکر ۱۰ شعبان۷۸۸، ۳ــ شرفنامهٔ اسکندری، ذیقعدهٔ ۷۸۸، ۴ــ خسرو شیرین ، بهمین‌خامه ، ۲۲۸ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۱۵:۴۱۲۲] .

28040ــ **تهران** ، ادبیات ۱۳۱ ب : نستعلیق **۷۹۰ــ۷۹۳** ، آغاز و انجام افتاده ، بدینگونه : ۱ ــ مخزن (۶ر ــ ۲۷ پ نوشتهٔ ۷۹۰) ۲ ــ لیلی (۲۸پ ــ ۱۳۷ر نوشته ۷۹۰) ۳ ـ هفت پیکر (۱۳۸پ ــ ۲۰۶ر) ۴ــ اسکندر نامه (۲۰۶پ ـ ۲۴۴ر نوشته ۷۹۳) ۵ــ خسرو (۲۰۵ پ ــ ۲۹۴ پ انجام افتاده) ۲۹۷ گ [ف . ادبیات ۱:۵۳] .

28041 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۰۰۸: نوشتهٔ **۷۹۶** ، ۳۴۳ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۵۲] .

28042 ــ **تبریز**، ملی ۳۵۸۸: سدهٔ **۸ــ۹** [نسخه‌ها ۴ :۲۸۶] .

28043ــ **رضوی** ۳۰۰ ادبیات(۴۵۴۹): نسخ اواخر سدهٔ **۸ــ۹** . زرین. دارای : ۱ ــ مخزن ۲ــ خسرو ۳ــ لیلی ۴ــ هفت ۵ــ اسکندر (هردو بخش) [ف رضوی۷ : ۳۳۲] .

28044ــ **تهران**، مهدی بیانی :تعلیق خوش کهن بی‌تاریخ ، پیرامن **۸۰۰** ، دارای:

لیلی ، هفت، اسکندر [نسخه‌ها۱ : ۸] .

28045 ـ **تهران**، مهدی بیانی: تعلیق مانند متوسط، بی‌تاریخ، پیرامن **۸۰۰**[نسخه‌ها ۱ : ۱۵] .

28046 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱ Add : ضمن مجموعه مؤرخ **۸۱۳**،فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها ۱:۱ ۴۰] .

28047 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۳۰ ج : نستعلیق‌کهن **۸۱۶** . زدین. دارای: ۱ ـ مخزن ۲ ـ خسرو (نوشتهٔ ۸۱۶) ۳ ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ ـ اسکندر ، ۲۹۸ گ ۲۵س [ف . ادبیات ۱ : ۵۳] .

28048 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۰۸۷ Or: نوشتهٔ **۸۲۳** . [نسخه‌ها۴ : ۶۸۸] .

28049 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۸۹ : نوشتهٔ **۸۲۴**، ۵۱۸گ۱۵ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۴۷] .

28050 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۱ ـ ۹۲۳ : نستعلیق روح‌الله فرزند علی‌فرزند عماد ـ الاسلام جمال الاسلامی، در **۸۳۴** . (ص ۱ ـ ۱۰۹ متن) ودر هامش : پنج گنج امیر خسرو سپس پنج‌گنج خواجوی‌کرمانی . [ف. مجلس ۳ : ۱۹۳] .

28051ـ **تهران**،ملك ۵۱۲۲: نستعلیق خوش ذیحجهٔ**۸۳۲** درشهرابرقو، زدین، برگ یکم افتاده . بدینگونه : مخزن‌الاسرار، خسرو وشیرین ، لیلی ومجنون ، هفت پیکر، اسکندر نامه (هـر دو بخش) ، ۳۸۰ گ ، ۱۹ س . [رؤیت] .

28052 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش**۸۳۳** . [نسخه‌ها۴ : ۱۰] .

28053ـ **هند**، بانکیپور۳۷: نستعلیق محمد فرزند علی، ۲۰صفر **۸۳۵** : بدینگونه ۱ ـ مخزن ۲ ـ خسرو ۳ ـ لیلی ۴ ـ هفت ۵ـ اسکندرنامه، ۳۳۷ گ۲۱س[ف. عبدالمقدر: ۵۵] .

28054 ـ **تهران**، مهدی بیانی : تعلیق خوش حسن‌قادری ، در **۸۴۰** . بدینگونه: لیلی ومجنون ، هفت پیکر ، شرفنامه ، اقبال نـامه [نسخه‌ها] .

28055 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۵۹ : نستعلیق خوش‌تاج‌الدین جیلانی ، **۸۴۱**،زدین آغاز ۱۱ بیت‌ازچاپی وحید افتاده‌دارد. دارای: مخزن ، خسرو، لیلی، هفت، اسکندر نامه[ف. مجلس ۸ : ۷۱] .

28056 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۷۹: نوشتهٔ **۸۴۳** ، ۳۶۸گ۲۱ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۴۸] .

28057 ـ **استانبول**، طوپقپـوسرای H. ۷۷۴ : نوشتهٔ **۸۴۴** ، ۳۰۸ گ ۲۵ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۴۸] .

28058 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۶۲ : نوشتهٔ **۸۴۶**، ۴۶۱گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۴۸] .

28059 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۷۰ : نوشتهٔ**۸۴۸**، ۳۰۷گ ۲۵ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۴۸] .

28060 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۷۸۱ : نوشتهٔ **۸۴۹** ، ۳۲۵ گ ۲۳ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۴۹] .

28061 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۸۶ : نوشتهٔ **۸۵۰**، ۳۱۸ گ ۲۳س .

28062 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۸۵۵ : نوشتهٔ **۸۵۰** ، ۳۹۱ گ ۱۹س .

28063 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۶۶ : نوشتهٔ **۸۵۰** ، ۴۰۲ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۹] .

28064ـ مدینه، عارف حکمة ۱۲۹: نوشتهٔ **۸۵۳** . دارای مخزن‌الاسرار ، شرفنامهٔ اسکندری، خسرو وشیرین [نسخه‌ها۵: ۴۹۰].

28065 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۵۵: نوشتهٔ **۸۶۳** (پایان خسرو وشیرین) ، زرین ، شاهانه ، ۳۱۸ گ [ف . خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

28066 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۷۳: نوشتهٔ **۸۶۵**، ۳۵۱ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۰] .

28067 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۴۵۸۸: نستعلیق اظهرتبریزی ۱۲ رجب **۸۷۷** (۱۴۷۲ م) . در اصفهان،دارای: ۱ـ مخزن ۲ ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ ـ پنج گنج خسرو دهلوی درهامش [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳]

28068 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۸۷۲ : نوشتهٔ **۸۷۹** ، ۳۴۴ گ ۲۱ س .

28069 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۶۱: نوشتهٔ **۸۸۱** ، ۳۰۹ گ ۲۵ س.

28070 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۷۴ : نوشتهٔ **۸۸۱** ، ۳۴۳ گ۲۱س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۰] .

28071 ـ **هند**، بانکیپور۳۸: نستعلیق **۸۸۲**تا **۸۸۳**. بدینگونه: ۱ـ مخزن۲ـ خسرو ۳ـ لیلی۴ـ هفت۵ـ اسکندر، درخزانهٔ قطبشاه مقابله شده، ۵۰۷ گ ۱۶ س [ف. عبدالمقدر : ۵۸] .

28072 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۶۲: نوشتهٔ **۸۸۶** ، ۳۱۷ گ۲۵ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۱] .

28073 ـ **تهران** ، الهیات ۱۴۵ ج : نستعلیق ع۲/**۸۸۷** ، بهرام نامه‌را ندارد[ف. الهیات۱ :] .

28074 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۵۴: نوشتهٔ **۸۸۸** ، ۳۶۵ گ۲۱س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۱].

28075 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۶۸ : نوشتهٔ **۸۹۰** ، ۳۳۲ گ ۲۳ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۱] .

28076 ـ **تهران**،مجید موقر: نستعلیق شجاع‌الدین فرزند مرشد الحرمین در **۸۹۲**ـ**۸۹۴** ، دارای : ۱ ـ مخزن الاسرار ، در ج۱/۸۹۲، ۲ـ خسرو وشیرین ۱۵رجب ۸۹۲، ۳ ـ لیلی ومجنون ۵رمضان ۸۹۲، ۴ ـ هفت پیکر ، ۲ج۲/ ۸۹۳ ، ۵ ـ اسکندر نامه : شرفنامه ، ۱۰ ع ۸۹۴/۱ ، اسکندرنامه : اقبال نامه ج ۸۹۴/۱ ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها : ۲۵] .

28077 ـ **پاریس** S.P . ۷۸۱/۱: برسم‌کتابخانه الغ بیگ، ع۱/**۸۹۲**. بدینگونه: مخزن‌الاسرار،شیرین وخسرو، لیلی ومجنون، هفت پیکر، سکندرنامه . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

28078 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴۳ـم ادب فارسی: نستعلیق خوب‌زین‌العابدین‌حسینی مشهدی **۸۹۵** بنام شاه ابوالقاسم، با سرلوح در آغاز هریك ازمثنویهای پنجگانه [مخطوطات ۱: ۱۳۶] .

28079 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۷۱ : نوشتهٔ **۸۹۵** ، ۴۰۱ گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۵۱] .

28080ـ **تهران** ، سلطنتی۵۵۹(۳۵۳ ف) : نستعلیق خوش منعم‌الدین اوحدی شیرازی، ۵ذیحجهٔ **۸۹۷**، زرین،ممتاز،دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ ـ اسکندرنامه، ۶۹۸ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۷۱] .

28081 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۷۶ : نوشتهٔ **۸۹۷** ، ۳۴۵ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۲].

28082 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۶۱ : نستعلیق خوش‌کهن میر شیخ سمرقندی **۸۹۵** و **۸۹۹**، دارای: مخزن ، خسرو ، اسکندرنامه ، آشفته صحافی شده [ف. مجلس ۸: ۷۴] .

28083 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۸۷ : نوشتهٔ **۸۹۹** ، ۳۷۹ گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱۵۲] .

28084ـ **تهران**، ملک۶۲۵۲: نستعلیق، اواخر سدهٔ ۹ ، ازچند نویسنده دارای : لیلی ومجنون، مخزن‌الاسرار ، دیوان بابا فغانی و حسین هروی [رؤیت] .

28085ـ **تهران**، سلطنتی۵۵۸ (۳۵۲ ف) : نستعلیق کهن نیمهٔ یکم سدهٔ۹ ، زرین ، دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی۴ـ هفت ۵ـ شرفنامه ، اقبال نامه ، ۶۸۴ ص ۱۱ س چهار ستونی دکتر بیانی : ۷۰] .

28086ـ **تهران**، دکتر مهدی بیانی : نیمهٔ سدهٔ ۹ ، و در هامش آن «کلیات» سعدی است [نسخه‌ها ۶ : ۶۹۵] .

28087 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۵۸ : ازسدهٔ ۹ ، ۳۷۴ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۳] .

28088 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۷۶ : از سدهٔ ۹، ۴۰۶ گ ۱۹ س .

28089 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۸۵۷ : ازسدهٔ ۹ ، ۳۸۶ گ ۱۹ س.

28090 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B ۱۴۷ : ۳۰۴گ ۲۱ س .

28091 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B ۱۴۶ از سدهٔ ۹ ، ۳۸۱ گ ۲۰ س .

28092 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۵۹ : از سدهٔ ۹ ، ۵۰۲ گ ۱۴ س .

28093ـ **تهران**،دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰ ، زرین، بدینگونه: مخزن‌الاسرار خسرو شیرین ، لیلی و مجنون ، هفت پیکر ، نامه [رؤیت] .

28094 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۴ ApiVI ۲۰۸ (۲۳۶) : نستعلیق ۲۰ رمضان ۹۰۰ . دارای: مخزن، خسرو، لیلی، هفت پیکر ، اقبال نامه [ف.عبدالله۲:۱۵۹].

28695 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۵۵: نستعلیق‌سدهٔ ۹ـ۱۰ ، نسخهٔ زرین، آغاز وانجام افتاده ، دارای: خسرو وشیرین، لیلی‌ومجنون، هفت پیکر است، ۱۶۷ گ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۵۷] .

28096ـ **تهران** ، سنا ۳۰۸ : نستعلیق خوش سدهٔ۹ ـ ۱۰ ، زرین ، کامل نیست ، از کتابهای‌دکتر بیانی‌بوده۲۴۸[نسخه‌ها۶: ۵۲۷].

28097 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۷۸ . نوشتهٔ ۹۰۰ ، ۳۹۷گ۱۹س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۳-۱۵۴] .

28098 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۸۱۰ . Or : نوشتهٔ ۹۰۰ نسخهٔ هنری، با صورتهایی ازبهزاد [راهنمای‌کتاب ۵:۸۶۷ نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳].

28099ـ **تهران**،مجلس۹۲۸: نستعلیق **۹۰۲**، دارای: خسرو وشیرین ، لیلی ومجنون هفت پیکر ، شرف‌نامه ، ودرآغازهریک‌سرلوح زرین ، و۳۱۱ مجلس نقاشی روغنی، وبسیاری ازجاهای دیگر برای نقاشی سفیدگذارده شده، ۲۹۹گ ۴۰ س [ف. مجلس ۳: ۱۹۴].

28100 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۲ : نوشتهٔ **۹۰۲** ، ۳۸۶ گ۱۹ س،

28101ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۷۷۵ : نوشتهٔ ۹۰۳: ۳۹۴ گ ۱۹س .

28102ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۷۶۹ : نوشتهٔ ۹۰۵ ، ۴۰۲ گ ۱۹س.

28103 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۸۷۳ : نوشتهٔ ۹۰۶ ، ۳۵۴گ۲۱س.

28104ـ استانبول ، طوپقپوسرای A. ۳۵۵۹ : نوشته شاه‌محمدنیشابوری۹۰۷، ۴۴۷گ ۱۸ س .

28105 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۷۳ : نوشتهٔ ۹۰۹ ، ۳۵۴گ۲۱س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۵ ـ۱۵۷] .

28106 ـ تهران ، سنا۱۵۱ :نستعلیق ۹۰۹ ـ ۹۱۰ ، زرین [نسخه‌ها ۶ :۴۵۶].

28107 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۷۹۱ : نوشتهٔ ۹۱۱ ، ۳۷۸ گ ۲۰ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۷] .

28108 ـ تهران ، الهیات ۱۸۹ ب: نستعلیق ۹۱۲، باشش مجلس تصویر، ۳۰۳گ ۲۵ س [ف. الهیات ۱: ۱۹] .

28109ـ تهران،مجلس۹۲۹: نستعلیق بسیار خوب شمس‌الدین محمدکاتب کرمانی در قصبهٔ اردوباد ۹۱۸ و ۹۱۵ (در پایان خسرو شیرین در تبریز) اقبال نامه را ندارد ، زرین [ف . مجلس ۳:۱۹۵] .

28110 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H .۹۵۷ : نوشتهٔ ۹۱۶ ، ۴۸۸ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۷] .

28111 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۷۷۰ : نوشتهٔ ۹۱۸ ، ۳۹۳ گ ۱۹ س .

28112 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۷۸۸ : نوشتهٔ ۹۱۹، ۴۲۷ گ ۱۳س .

28113ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۷۸۳ : نوشتهٔ ۹۱۹ ، ۳۹۹گ ۱۹ س. [ف. فهمی ادهم۱: ۱۵۸] .

28114 ـ تهران ، ادبیات ۲۴۴ ج : نستعلیق اخی‌جان فرزند خواجهٔ همدانی صفر ۹۲۱ ، زرین بادومجلس تصویر . دارای:۱ـ مخزن۲ـخسرو ۳ـلیلی ۴ـ هفت۵ـاسکندر، ۳۵۶گ ۱۹ س [ف. ادبیات ۱ :۵۳] .

28115ـ استانبول ، طوپقپوسرای H .۷۶۶ : نوشتهٔ ۹۲۲ ، ۳۳۷گ۲۳س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۵۸].

28116 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : نسخ خوش‌کمال‌الدین حسین مشهدی ، رمضان ۹۲۷ ، زرین [نسخه‌ها ۵ :۲۶].

28117 ـ لندن ، انجمن پادشاهی آسیایی a ۲۴۶: نستعلیق ابوتراب‌منعم‌الدین محمد الاوحدی الحسینی، ۹۲۷، باشش‌تصویر [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۹] .

28118 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۸۶۰ : نوشتهٔ۹۲۷ ، ۳۹۶گ۱۹ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۵۹].

28119ـ نیویورک،موزهٔمتروپولیتن: نوشتهٔ ۹۳۰ ، با مجلسهایی شاهکارانه‌که ۱۵ مجلس آن در روی تقویمی‌که از جانب شرکت دارویی امریکایی شرینگ منتشرشده چاپ‌شده است [هنر مردم ۸۸: ۱۲].

28120ـ تهران،موزه۴۳۶۲: نستعلیق محمد فرزند فخرالدین احمد کاتب سلطانی، ۲۲ رمضان ۹۳۳ ، با۲۱مجلس تصویر،زرین وقف‌شاه‌عباس بر آستانهٔ‌شیخ‌صفی۱۰۱۷[نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰] .

28121ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۸۷۷ : نوشتهٔ ۹۳۳، ۳۴۱ گ۲۱ س .

28122 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۸۷۱: نوشتهٔ ۹۳۴، ۳۵۶گ ۲۱س .

28123 ـ استانبول، طوپقپوسرای R . ۸۵۶ : نوشتهٔ ۹۳۵ ، ۳۸۵گ ۱۹ س.

28124 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۸۶۵ : نوشتهٔ ۹۳۵ ، ۳۸۳گ ۱۹س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۵۹ـ۱۶۰].

28125 ـ قاهره، دارالکتب ۱۶۷ـم ادب فارسی: تعلیق مجدالدینعلی فرزندخضر شاه فرزند حسنشاه بحر آبادی ۹۳۵ ، زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۶] .

136ـ 28126ـهندوستان،رامپور، کتبخانهٔ رضا: یازده نسخه که‌شش نسخهٔ آن‌مصور است ، تاریخ سه نسخهٔ آن: ۹۳۵، ۹۸۳، ۹۷۴ است [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۴۸] .

28137 ـ استانبول، طوپقپوسرای H . ۷۶۰: نوشتهٔ ۹۴۱ ، ۴۰۱ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۶۰].

28138 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۴۵۰ Or : نوشتهٔ ۹۴۴ . [نسخه‌ها۴ : ۶۸۴] .

28139 ، استانبول ، طوپقپوسرای H ۷۵۸ : نوشتهٔ ۹۴۵ ، ۴۰۲گ ۱۹س.

28140 ـ استانبول، طوپقپوسرای H . ۷۶۵ : نوشتهٔ ۹۴۵ ، ۴۰۰ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۱] .

28141 ـ موزهٔ بریتانیا: نوشتهٔشاه محمد نیشابوری، میان ۹۴۶ـ ۹۴۹ برای‌شاه تهماسب ، مصور . زرین [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۴] .

28142ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۷۵۵: نوشتهٔ ۹۴۷ ، ۳۶۴گ ۲۱ س[ف. فهمی ادهم۱ : ۱۶۱] .

28143 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۷۵۶: نوشتهٔ ۹۵۱ ، ۳۷۰گ ۲۱ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۱] .

28144ـموزهٔ بریتانیا : ونیز نوشتهٔ شاه محمد نیشابوری خوشنویس ، ۹۵۲ برای شاه تهماسب [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۴].

28145 ـ تهران، سلطنتی۵۶۱(۳۵۴ ف) : نستعلیق ۹۵۴ ، زرین، بـا ۱۲ مجلس تصویر ، بدینگونه است: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ اسکندرنامه، ۷۰۶ ص ۲۱ س[ف . دکتر بیانی: ۷۳] .

28146ـ تهران، سپهسالار ۴۰۰۰: نستعلیق زیبای مرشدکاتب شیرازی، ۹۵۶ ، با ۳۰مجلس گرانبها ، زرین، نسخهٔ کامل ، ۴۱۲ گ ۱۹ س [ف . سپهسالار ۲: ۵۲۴ و ۳: ۲۸۸].

28147 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R .۸۶۷ : نوشتهٔ ۹۵۶ ، ۳۷۳گ ۱۹س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۱].

28148ـ تهران، اصغر مهدوی ۲۱ : نستعلیق محمد حافظ کاتب پسر فقیه فخرالدین احمد ، درجهرم در چاشت جمعه پایان شعبان ۹۵۷ . باآرایش، با ده صفحه ازهفت اورنگ جامی نوشتهٔ ۲۳صفر ۹۵۸.[نسخه‌ها۲: ۶۴].

28149 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۹۸۶۹ Or : نوشتهٔ ۹۶۰ . [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

28150 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H .۷۶۳ : نوشتهٔ ۹۶۳ ، ۳۳۳ گ ۲۱ س .

28151ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۷۰ : نوشتهٔ ۹۶۳ ، ۳۸۵گ گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۶۲] .

28152 ـ تهران، ادبیات۲۵۶حکمت: نستعلیق جلال‌الدین‌فیروز بخت‌حسینی، ۹۶۸: زرین [ف. ادبیات ۲] .

28153ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۷۸۰ : نوشتهٔ **۹۶۸** ، ۴۵۵گ۳۲ س[ف. فهمی ادهم۱: ۱۶۲] .

28154ـ لندن، انجمن پادشاهی آسیائی ۳۶۳ : نوشتهٔ **۹۷۳** گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۵: ۶۸۰] .

28155ـ تهران، موزه۸۴۹۷: نستعلیق **۹۷۵** ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۲۰۰].

28156 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۶۴: نوشتهٔ **۹۷۹** ، ۲۹۳گ۱۹ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۳].

28157ـ تهران، ملك۶۲۰۴: نستعلیق محمد حسین فرزند غیاث‌الدین علی جامی ، **۹۸۰** . زرین. بدینگونه : ۱ـ خسرو۲ـ لیلی ۳ـ مخزن(آغاز افتاده) ۴ـ هفت۵ـ اسکندر، ۲۶۱گ ۲۳ س[رؤیت] .

28158ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۵۲: نوشتهٔ **۹۸۰** ، ۳۰۳گ۲۲س[ف. فهمی ادهم۱: ۱۶۳] .

28159ـ قاهره ، دارالکتب ۱۴۲ـم ادب فارسی: تعلیق خوب **۹۸۳-۹۸۷** ،زرین [مخطوطات ۱: ۱۳۵] .

28160 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۷۵ : نوشتهٔ **۹۸۷** ، ۳۴۲گ ۲۱س.

28161ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۹۴: باتاریخ **۹۹۰** ، ۲۱۰ گ ۲۱ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۶۲] .

28162 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۱۵۹ (۳۵۵ف): نستعلیق شادی محمدفرزند لطف‌الله، ج۱/**۹۹۲** و۱۴محرم**۹۹۳**،زرین، با۶تصویر، ۵۰۳ ص ۲۵ س [ف. دکتر بیانی: ۷۴].

28163 ـ تهران ، سپهسالار ۳۵۵ : نستعلیق خوب محمدعلی فرزند محمد رضی**۹۹۷**. بدینگونه : ۱ـ مخزن‌الاسرار۲ـ لیلی ومجنون ۳ ـ هفت‌گنبد ۴ـ خسرو وشیرین ۵ ـ اسکندر نامه . باآرایشها [ف. سپهسالار ۲ :۵۲۴].

28164 ـ تهران ، سپهسالار ۳۷۵ : نستعلیق بسیار خوب‌گویا همان مرشد فرزند میرك‌کاتب شیرازی که‌نام او پاك شده است (... شیرازی بسال احد . .. تسمماتة) ، زرین ، با ۳۷ مجلس تصویر ، نسخهٔ‌کامل، ۳۰۶گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۲۴ و۳: ۲۸۸].

28165ـ تهران،ملك۵۲۲۵: نستعلیق ابن‌داودالحسنی، سدهٔ **۱۰**، زرین. بدینگونه : ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ ـ اسکندر ، ۲۶۵گ ۲۵ س [رؤیت] .

28166 ـ تهران، ملك۵۳۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، چهارستونی، آغاز نونویس، بدینگونه ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ ـ هفت ۵ـ اسکندر، ۲۹۰ گ ۲۵ س [رؤیت].

28167 ـ تهران ، سلطنتی ۶۶۱/۳ (۷۲۳ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۰**، آغاز افتاده،زرین [ف . دکتر بیانی: ۵۴۸] .

28168 ـ تهران ، موزه ۳۲۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، وقف‌شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی، ازمخزن‌الاسراراست‌تابخش یکم‌اسکندر نامه [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰].

28169ـ تهران،موزهٔ۴۲۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، وقف‌شاه‌عباس‌است بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷ [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰] .

28170ـ استانبول،طوپقپوسرای۷۵۱ H : سدهٔ **۱۰** ، ۳۶۴گ۱۲س .

28171ـ استانبول،طوپقپوسرای۸۶۹، R : سدهٔ **۱۰** ، ۳۳۲گ ۱۹ س.

28172 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۶۳ : سدهٔ **۱۰** ، ۳۷۵ گ۱۹ س.

28173 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۸۶۸ : سدهٔ **۱۰** ، ۳۷۵گ۲۳س.

28174ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۶۴ : سدهٔ **۱۰** ، ۳۴۶ گ ۲۲ س.

28175ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۶۲: سدهٔ ۱۰، ۳۶۰ گ ۲۱ س.

28176 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۶۷: سدهٔ **۱۰** ، ۳۹۲ گ۱۹ س .

28177ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۷۷۷ : سدهٔ **۱۰** ، ۳۴۸ گ۲۱س.

28178 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۹۰: سدهٔ **۱۰** ، ۳۶۱ گ۲۱ س .

28179 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۷۵۳: سدهٔ **۱۰**، ۳۲۵ گ ۲۵ س[ف.فهمی ادهم۱: ۱۶۴-۱۶۶].

28180 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PiVI ۶ C ۲۱۵۱ - ۲۱۴۷ (۲۳۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** . دارای: مخزن، لیلی،هفت پیکر ، شرفنامه و اقبالنامه [ف . عبدالله ۲ : ۱۶۰] .

28181 ـهند، بانکیپور۳۹: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۶** م، دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ ـ هفت ، ۲۷۸ گ ۲۰ س [ف. عبدالمقتدر: ۵۹] .

28182ـ تهران، مجلس۸۳۶۶ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰-۱۱** ، حـواشی بخامهٔ صائب [رؤیت].

28183 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۰۰۸ (۳۵۶ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین ، بدینگونه : ۱ـ مخزن ۲ـ هفت ۳ـ خسرو۴ـ لیلی ۵ـ اسکندر، ۶۴۷ ص ۲۰س [ف. دکتر بیانی : ۷۵].

28184ـ تهران، سلطنتی۵۶۴ (۳۵۷ ف) : نستعلیق خوش محمد قوام کاتب شیرازی، سدهٔ **۱۰ -۱۱**، زرین، با۱۱ تصویر. بدینگونه: ۱ ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ اسکندر ، ۷۰۰ ص۲۱ س[ف . دکتر بیانی : ۷۶] .

28185ـ تهران، اصغر مهدوی۴۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، چهارستونی: دارای: ۱ـ خسرو وشیرین۲ـلیلی‌ومجنون۳ـ اسکندر نامه [نسخه‌ها۲:۶۵] .

28186 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۲۰۸ Or: مصور [نسخه‌ها] ۴:۶۸۸].

28187 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۷۴۹ : نوشتهٔ **۱۰۰۰** ، ۳۱۱ گ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۶].

28188ـ تهران، دکتر مفتاح ۳۵۸: نستعلیق‌کاشفی در۷ رمضان **۱۰۲۳** و ابومسلم فرزند محمد بدخشی ذیقعدهٔ **۱۰۱۳** وهمچنین از همو درصفر **۱۰۲۳**، زرین[رؤیت].

28189ـ یزد، جامع‌کبیر ۱۵ -۳۵۶: نستعلیق رجب **۱۰۲۴** ، متن وهامش،زرین، با مهر محمد عالمگیر مؤرخ ۱۱۱۲ [نسخه‌ها۴: ۳۷۵] .

28190ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۲۹ (۳۵۸ف) : ذیحجهٔ **۱۰۲۶**،زرین، با۹ تصویر، ۴۵۸ ص ۱۹ س [ف . دکتر بیانی:۷۸].

28191ـ تهران ، دانشگاه ۲۹۵۳ : نستعلیق ۳محرم و۱۳ ع۱/**۱۰۲۶**،زرین، با چندین مجلس تصویر زیبا [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۴۹] .

28192 ـ موزهٔ بـریتانیا ۷۰۴۶ Or: نوشتهٔ **۱۰۲۷** [نسخه‌ها ۴:۶۸۴].

28193 ـ تهران ، مجلس ۲۳۶۳ : نستعلیق خوش ولی‌فرزند علی تکلو، **۱۰۲۹**، با یادداشتهای ملك‌الشعراءبهار،زرین،دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ ـ اسکندر نامه [ف. مجلس۸:۷۶].

28194ـ تهران، مجلس۹۳۰: نستعلیق

خوب‌حاجی محمد فرزند نورالدین محمددشت بیاضی، **۱۰۴۹**، بدستور الوزرائی میرزا ابراهیم که نام ابراهیم را خواسته پاك کنند و بجای آن ابوطالب بنویسند. شانزده مجلس نقاشی بشیوهٔ چینی وایرانی زیبا، زدرین، ۳۰۵گ ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۱۹۶].

28195 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۸۷۸: نوشتهٔ **۱۰۵۱**، ۳۷۱گ ۲۱س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۶].

28196ـ **تبریز**، ملی ۲۷۳۱: نستعلیق **۱۰۵۶ ـ ۱۰۵۸**، با لیلی ومجنون آغازمیشود ۲۲۲گ ۵۰ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۷۴].

28197ـ **همدان**، آقای حاجی ایزدی: نوشتهٔ ابراهیم فرزند میرمفتی درکشمیر، زرین: ۱ـ مخزن الاسرار ۲ـ لیلی ومجنون در **۱۰۵۸** ۳ ـ خسرو وشیرین ۴ ـ هفت‌پیکر ۵ـ سکندر نامه در ۱۰۵۸ [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶].

28198ـ **آصفیه** ۳۷۴: نوشتهٔ **۱۰۵۹** [ف. آصفیه ۴: ۵۸۰].

28199ـ **تهران**، مجلس ۴۰۷: نستعلیق **۱۰۶۰**، زرین. دارای: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ ـ لیلی، ۲۲۸گ ۲۱ س [ف. مجلس ۲: ۲۳۷].

28200ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۵۰: نستعلیق مراد علی فرزند حسن کاتب، صفر و نیمه‌های ع ۲/**۱۰۶۳**، زرین، هرپنج را دارد [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۴].

28201ـ **تهران**، سنا ۲۶۰: نستعلیق معزالدین حسین فرزند محمد میرك حسینی، **۱۰۶۳** زرین، دارای: لیلی ومجنون، مخزن‌الاسرار، خسرو وشیرین [نسخه‌ها ۱: ۹ و ۶: ۵۰۵].

28202ـ **فرهادمعتمد** ۲۰۸: نستعلیق مرادعلی فرزند حسین دماوندی، پنجشنبه ۱۰ ع ۲/**۱۰۷۸**. مالك: عبدالحسین مشیراکرم پسر وزیرلشکر ۱۳۰۹. [نسخه‌ها ۳: ۱۵۷].

28203ـ **تهران**، دانشگاه ۹۸: نستعلیق بسیار خوب ۱۸۳ (**۱۰۸۳**)، هرپنج است جز نیمهٔ دوم اسکندر نامه، چهارستونی، ۳۱۶گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۲:].

28204ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نوشتهٔ **۱۰۸۸** و کامل شدهٔ ۱۲۱۵ [نسخه ها ۵: ۲۶].

28205ـ **تهران**، ملك ۵۳۹۹: نستعلیق خوش استاد عبدالرسول دیلمی سدهٔ **۱۱**، زرین، با یادداشت «انتخاب اشعار حکیم نظامی»، زرین، ۶۰گ ۲۸ س [رؤیت].

28206 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۷۱: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، زرین، ۳۰۵گ [ف. سپهسالار ۲: ..].

28207 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۵۵ (۳۵۹ ف): نستعلیق روح‌الله فرزند نورالله، سدهٔ **۱۱**، زرین، با ۲۳ تصویر، بدینگونه: ۱ـ مخزن ۲ ـ هفت ۳ـ خسرو ۴ ـ لیلی ۵ ـ اسکندر، ۵۴۶ ص ۲۱ س [ف. دکتر بیانی: ۷۹].

28208 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۶۲/۱ (۷۰۳ ف): نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ۹۹۴ ورقم باباشاه که درست نیست: ۱ـ مخزن ۲ـ خسرو ۳ـ لیلی ۴ـ هفت ۵ـ سکندر همراه با «پنج گنج» امیر خسرو دهلوی، زرین [ف. دکتر بیانی: ۵۰۰].

28209 ـ **تهران**، ملی ۷۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**. زرین. دارای: ۱ـ مخزن ۲ ـ خسرو ۳ـ اسکندر ۴ـ هفت ۵ـ لیلی، ۹۰۶گ ۱۴ س [نسخه‌ها ۴: ۱۸۹].

28210ـ **مشهد**، رضوی ۱ ۳۰ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باتاریخ ساختگی ۸۶۷ و هر

منظومه‌بایك‌سرلوح‌وآرایشهای‌دیگر[ف.رضوی ۷ : ۳۳۴].

28211ـ مشهد، رضوی۳۰۳ ادبیات: نستعلیق ۱۱، با شش سرلوح و پانزده تصویر نازیبا [ف. رضوی ۷: ۳۳۵].

28212ـ مشهد،رضوی ۳۰۲ ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، دوصفحهٔ آغاز هر منظومه تمام زرین [ف. رضوی ۷:۳۳۵] .

28213ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۰۶۶ Or: سدهٔ ۱۱ ، مصور [نسخه‌ها۴ : ۶۸۸].

28214 ـ اصفهان، شیخ حسن‌جابری انصاری : نستعلیق سدهٔ۱۱،نونویس محمدعلی محری ۱۲۲۶ دارد،۲۳مجلس،زرین[نسخه‌ها ۶ : ۵۹۹] .

28215 ـ تهران ، مجلس ۲۲۶۵ : شکستهٔ خوش،سدهٔ ۱۱،برای محمدشفیع‌نوشته شده ،وگواهی‌که‌این‌محمد شفیع‌شاهزادهٔ‌صفوی بوده ، زرین. دارای: مخزن ، خسرو، لیلی، هفت ، اسکندرنامه [ف. مجلس۸: ۷۸].

28216ـ تهران ، دانشگاه ۳۷۷۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ «خلاصةالخمسه» است ازهفت پیکر تا اسکندر نامه [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۷] .

28217 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۰۶۶ Or : سدهٔ ۱۱ ، مصور [نسخه‌ها۴:۶۸۸] .

28218ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۲۸: محمد محسن‌باغ آسیایی خوشنویس، سدهٔ۱۱، وشوال ۱۰۸۵ در میانهٔ آن ، زرین ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۴۳ گ.

28219 ـ نجف،امیرالمؤمنین ۱۴۲۷: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱، ۲۸۴ گ [ف .خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

28220ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۸۲: سدهٔ۱۱،۵۷۶گ ۲۴س [ف.فهمی ادهم ۱: ۱۶۷] .

28221 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۹۳۰ piVI ۶ E (۲۴۳):سدهٔ۱۱.دارای: هفت پیکر شرفنامه [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۲]].

28222 ـ بنگال، ایشیاتك۴۳ منظوم (۷۶۱) : نستعلیق ۱۱۳۵[ف . بنگال:۹۳].

28223 ـ تهران، دکتر مفتاح: نوشتهٔ رمضان۱۱۶۱،دارای‌مخزن‌الاسرار،هفت‌پیکر، سکندر نامه، زرین [رؤیت] .

28224ـلاهور،پنجاب پبلك‌لائبریری ۸۷۱ ، ۴۵ خمس : نستعلیق۸رمضان۱۱۴۸ ، دارای : مخزن‌الاسرار ، لیلی ومجنون،خسرو وشیرین ، سکندرنامه ، هفت پیکر ، ۶۷۶ ص [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲ : ۸۹] .

28225 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۹۹ (۳۶۰ ف) : شکسته نستعلیق‌خوب محمد رضا اصفهانی‌فرزندعزیزالله۱۱۸۶-۱۱۸۷،زرین، بدینگونه : ۱ـ مخزن۲ـ خسرو ۳ـ لیلی۴ـ هفت ۵ـ اسکندر، ۶۷۸ص ۲۱ س [ف .دکتر بیانی : ۸۰] .

28226 ـ تهران ، مجلس ۴۶۸۶ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۳. بدینگونه: ۱ـمخزن ۲ ـ خسرو۳ـ بهرامنامه ۴ـ اسکندر.زرین، چهارستونی[ف. مجلس ۱۳: ۶۹] .

28227ـ تهران،ملك۴۷۳۹: نستعلیق سدهٔ ۱۲، انجام درمراجعت نمودن اسکندر از آن طرف افتاده ، ۲۵۴گ۲۱ س[رؤیت] .

28228 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۱۰ piVI ۶ A(۲۳۹): نستعلیق‌سدهٔ۱۲. دارای : مخزن، خسرو،لیلی، هفت[ف،عبدالله ۲ : ۱۶۰] .

28229ـ تهران، مجلس ۲۶۷۱/۶ : نستعلیق، با تاریخ ۱۲۳۲ ـ۱۲۸۱ در دفتر، دارای: هفت پیکر ، مخزن الاسرار ، خسرو وشیرین (ص ۲۲۹ـ ۳۶۹) [ف . مجلس ۸ : ۴۳۳] .

28230ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب piVI ۶ ۵۰۹ (۲۳۸): نستعلیق ع ۱ ورمضان ۱۲۲۸ . دارای: مخزن، هفت پیکر، خسرو، شرفنامه واقبالنامه [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۰].

28231ـ ساری، طاهری شهاب : نوشتهٔ بهرام میرزای قاجار، پنجشنبه ۱۰ رجب ۱۲۳۵ درکرمانشاهان ، زرین ۷۶۲ ص ۱۶ س [نسخه‌ها ۶ : ۶۱۸] .

28232ـ میشگان ، دانشگاه ۲۸۷ . M.S. : نوشتهٔ ۱۲۴۰ [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۶] .

28233ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۸۲ : نوشتهٔ ۱۲۴۴ ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۱].

28234 ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۰ : شکستهٔ میرزا علی‌خان پسر خدایارخان افشار، ذیحجهٔ ۱۲۴۵ ، زرین، مصور [نسخه‌ها ۲ : ۶۴] .

28235ـ تبریز، ملی ۲۵۵۱ : نستعلیق ۱۲۴۵ ، بدینگونه: ۱ ـ مخزن‌الاسرار ۲ ـ خسرو وشیرین ۳ـ هفت‌پیکر ۴ـ لیلی ومجنون ۵ ـ اسکندرنامه ، ۴۴۴ گ ۲۹ س [ف ملی تبریز ۱ : ۴۷۳] .

28236ـ تهران، سلطنتی ۱۱۰۶۲ (۳۶۱ ف) : شکسته نستعلیق زیبای علی‌محمد ۱۲۴۸ـ ۱۲۵۰ ، زرین‌ممتاز ، ۵۵۶ ص ۴۵ بیت [ف. دکتربیانی : ۳۶۱].

28237ـ تهران، مجلس ۲۳۶۶ : شکستهٔ خوش احمد حسینی انجوی، ۱۲۵۲ برای محمود ناصر شیرازی، زرین، دارای: مخزن، خسرو، لیلی ، هفت، اسکندر نامه [ف . مجلس ۸ : ۸۰] .

28238 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ppiVI ۲ ۱۷۰۳ (۲۴۲) : نوشتهٔ ۱۲۵۷ دارای : مخزن، خسرو ، لیلی ، هفت، شرفنامه [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۲].

28239 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : نوشتهٔ محمد یوسف آشتیانی قمی ۱۲۵۸ ، دارای: مخزن‌الاسرار، خسرو و شیرین، لیلی‌ومجنون.

28240ـ مشهد، عبدالمجید مولوی : نوشتهٔ محمد یوسف آشتیانی قمی ، تاریخ یاد نشده ، دارای هفت پیکر، اسکندرنامه [نسخه‌ها ۵ : ۲۶] .

28241ـ تهران، ملك ۴۷۴۷ : نستعلیق، ذیقعدهٔ ۱۲۶۰ ، ۲۵۳ گ ۲۵ س [ف . ملك ، فارسی : ۲۳۴] .

28242 ـ تهران، سپهسالار ۳۵۶ : شکسته نستعلیق محمدرضا فرزند حاج بیگلر، ۱۲۶۳ درقزوین، بیتهای الحاقی بسیار دارد ، ۳۷۴ گ [ف. سپهسالار ۲ : ۵۳۶].

28243ـ تهران، مجلس ۹۳۳ : نستعلیق عبدالعلی فرزند محمدحسین نایینی، از ۱۲۶۵ تا ۱۲۹۳ ، ۳۷۳ گ ۴۰ بیت [ف . مجلس ۳ : ۱۹۷] .

28244 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب B piVI ۶ ۵۱۱ (۲۴۰): نستعلیق ۲۴ رجب و ۱۷ ج ۱۲۷۱/۲ . دارای: مخزن، اقبالنامه، هفت ، لیلی ، خسرو [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۱] .

28245 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب piVI ۶D ۲۷۵۱ (۲۴۱): نستعلیق ۱۹۰۲ م و ۱۹۰۳ . دارای : مخزن ، خسرو ، لیلی ، هفت ، سکندر نامه [ف. عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

28246 ـ سپهسالار ۳۷۳ : نستعلیق

آغاز سدهٔ ۱۳، باتملك ۱۲۴۱، مخزن‌الاسرار را درصحافی درپایان گذارده‌اند، اقبال نامه را نیز ندارد، ۲۲۴ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۳۷].

28247ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده نسخه نسبتاً کهن، انجام افتاده، مخزن‌الاسرار، خسرو وشیرین، لیلی ومجنون.

28248ـ **تبریز،** ملی ۲۵۸۸: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۴۴۵ گ ۳۲ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۷۴].

28249ـ **تبریز،** ملی ۳۵۸۸: نسخ تعلیق تاریخ یاد نشده. دارای: مخزن‌الاسرار، خسرو وشیرین، لیلی ومجنون، هفت پیکر، شرفنامه و اقبال نامه، ۲۳۶ گ ۵۰ س [ف ملی ۱: ۱۵۲].

28250ـ **بنگال،** ایشیاتك ۴۷ منظوم (۹۰): نسخ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۳].

28251 ـ **اصفهان،** فرهنگ ۱۱۵۱۶: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۳۱۵].

28252ـ **شیراز،** دکتروصال: نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۲۹۰].

28253 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شرانی ۴۹۶۰/۲/۱۹۴۸: گزیدهٔ آنست [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۰۶].

پنج گنج

هاتفی، ملاعبدالله جامی، که یاد او در «دیوان ۷: ۲۶۰۷» گذشت. ازپنج گنج خودچهار مثنوی را سروده است: ۱ـ لیلی ومجنون ۲ ـ خسرو وشیرین ۳ ـ هفت‌منظر ۴ـ تمر نامه یا ظفر نامه و چاپ نیز شده‌است. مثنوی‌دیگری‌در فتوحات‌شاه اسماعیل درپیرامن هزاربیت‌سروده است. ویژگی «پنج گنج» اودرآنست که درآن ازکسی ستایش نکرده است.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۶۵ (خمسه) ـ ف. مشار: ۶۱۹ (خمسه) ـ استوری ۱: ۲۸۹، ۱۲۷۴.

28254 ـ **تهران،** سپهسالار ۲۸۰: نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰، دارای: ۱ ـ لیلی و مجنون ۲ـ هفت منظر ۳ـ تمر نامه، زرین، ۳۱۴ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۲: ۵۴۲].

پند نامهٔ بوذرجمهر

از ابن یمین فریومدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۵» گذشت. **آغاز:** شنیدم که‌میگفت بوذرجمهر ـ به‌کسری‌که ای‌شاه پیروزچهر.

28255 ـ **هند،** بانکیپور ۱۳۷: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۶ م، (گ ۱۵۳). [ف. عبدالمقدر مولوی: ۲۰۷].

پند نامه

ازافسر، شاهزاده محمد هاشم‌میرزا.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۷ـ مجلهٔ ارمغان س ۲۱: ۶۵ گفتار پارسای‌تویسرکانی.

آغاز: بروزگار جوانی بیازمای‌کسان‌ـ ببین فرشته خصالند یا که دیوودند.

28256 ـ **مشهد،** فرهنگ وهنر، الف ۱۰: نسخ خوب، گویا انجام افتاده، ازسراینده به‌کتابخانهٔ نادری در ۱۳۵۰ پیشکش شده آغاز برابر نمونه ۱۵ ص ۲۰ س [ف. کتب‌خطی: ۸۱].

28257 ـ **تهران،** دانشگاه ۵۱۰۴: نستعلیق سدهٔ ۱۴، انتخاب آنست، ۱۵ ص ۱۸ س آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۳].

پند نامه

از امان‌الله، بنام انوشیروان، دربیست و سه کنکره.

28258ـ راشد افندی ۱۲۸۱/۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۸ هست [فیلمها: ۴۵۰] .

پند نامه = نصیحت نامه

ازعبدالرحمان‌جامی، که‌یاد اودره تهلیلیه: ۳۶» گذشت. در۹۸ بیت‌بفرزندخودپند داده ودر پایان «یوسف وزلیخا»ی اوست، اینك نسخه‌های جدای آن. آغاز: تولاك ای فرزانه فرزند ـ نگهدار توبادا از بد خداوند.

28259ـ تهران، ملك۵۹۷۸: نستعلیق خوش میرعماد ، ۱۰۰۸ ، بروش مرقع ، زدین ، ۱۳س [رؤیت].

28260 ـ تهران ، مجلس ۲۲۰۳ : نسخ‌تعلیق سدهٔ ۱۲، زرین، درزمینهٔ ترنج آمده: نصایح ملاعبدالرحمان‌جامی، در۹۸ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۶ : ۱۶۳].

28261 ـ تهران، سلطنتی ۲۵۲ (۵۶۷ ف) : نستعلیق خوش‌علینقی۱۲۷۵ مشق‌ازروی خط میرعماد، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌بنام «نصیت نامه»است، ۹ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۲۳۷] .

28262 ـ تهران، مجلس۲۲۰۲: نسخ تعلیق خوش محمدباقرخان پسرحاجی بیگلر-بیگی ، ۱۲۸۵، زدین ، در ترنج نمای نسخه آمده: نصیحت کردن جامی فـرزند خـود را [ف . مجلس] .

28263 ـ تهران ، مجـلس ۲۵۵۷ : نستعلیق خوش محمدباقرخان‌قاجار ، سدهٔ ۱۳ زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۹۸بیت است[ف. مجلس ۸: ۲۶۱] .

28264ـ تهران، ملك۵۳۶۵: نستعلیق خوش محمد باقر خان‌قاجار ، ۱۳۰۴، زدین [رؤیت] .

28265 ـ تاشکند ۲۰۲۸: تاریخ‌یاد نشده در فهرست‌بنام «نصیحت نامه»یادشده‌است [نسخه‌ها ۱: ۲۲۶] .

پندنامه = نصایح الملوك

سعدی، بنگرید به: «کلیات: ۱۸۶۱»او.

پندنامه = پسر نامه = ولدنامه

از فریدالدین عطار، که یاداودر «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. عرفانی بشیوهٔ «مثنوی معنوی» درپیرامن هشتصدبیت‌درپند واندرز . این‌مثنوی به‌تازی وهندی‌نیز ترجمه شده است وبارهاچاپ شده است. آغاز: ۱) : حمد بیحدآن خدای پاك را ـ آنکه ایمان دادمشتی خاك را.ـ آنکه درآدم دمید او روح را آغاز ۲): ابتداکردم بنام کردگار ـ خالق خلق ازصغارو از کبار ـ آنکه درآدم دمید او روح را.

بنگرید : ذریعه۳ : ۲۰۰ و۱۹ : ۱۳۲ـ ف . مشار: ۲۷۷ (پند نامه) .

28266 ـ بادلیان Or . ۲۲۴/۲۱: با تاریخ ع۸۸۶/۲ در دفتر. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها: ۵۵۳] .

28267 ـ تهران، مجلس ۱۵۹۳/۱ فهرست‌نشده : سدهٔ ۹ (ص ۱ ـ ۷۸) [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳] .

28268 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۷۶۵ pi/VI ۲۷ A : نستعلیق ۱۰۰۹ در «کلیات»او(بنگرید:اسرارنامه:27316)[ف. عبدالله ۲: ۱۸۱] .

28269 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۵۸۸ Sloane: نستعلیق ۱۰۸۳(۱۶۷۳ م) همراه گزارش ترکی از شامی (شمعی) [ریو ۲: ۵۸۰].

28270 ـ مـوزهٔ بریتانیا ۱۱۰۳۱

Or : نوشتهٔ **۱۰۲۳** بخشی از آن است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۶] .

28271 ـ **تهران**، ملك۵۹۷۲: نستعلیق زیبا ، **۱۰۴۸** ، زدین، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۳۱ گ ۳۱س [رؤیت] .

28272 ـ **موصل** ، مدرسهٔ حجیات ۱/۲۲: با تاریخ **۱۰۵۱** دردفتر [ف. مخطوطات موصل : ۱۰۰] .

28273 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۲۰۲۱/۴ : در دفتر نوشتهٔ **۱۰۵۷** [ف. فهمی ادهم ۱:۳۲۲] .

28274 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵ : در « کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹م) (گ ۱۶۵ ـ ۱۷۰)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** . [ف. عبدالله۲: ۴۵۰]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۹۸] .

28275 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۵۵۹ : نوشتهٔ **۱۰۷۸**، آغاز برابر نمونهٔ**۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۱] .

28276 ـ **بغداد** ، جامعة الحكمة ۱۷۳/۳ سرگیس : باتاریخ **۱۰۹۳** در دفتر (۲۵س) [ف . مخطوطات، یعقوب سرکیس ، کورکیس عواد : ۱۰۳] .

28277 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۹/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۷۳۹ـ۷۵۶) در « کلیات» او ، ۸۲۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونهٔ**۲** [ف. مجلس ۸: ۳۳۶] .

28278 ـ **تهران**، مجلس۵/۱۱۴۹ : نستعلیق خوب گویا**۱۱۲۶**، زدین، در « کلیات» او [ف. مجلس ۳: ۵۶۹] .

28279 ـ **تهران** ، الهیات ۸۲۵ د : نستعلیق شاه محب‌الله، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۱۴۱**، برای محمد امین ، آغاز برابر نمونه، زدین، ۴۴ گ ۱۱ س [ف. الهیات ۲: ۴] .

28280 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۲۸۵/۱/۵۲۹۲ : نوشتهٔ **۱۱۷۸** (۱۷۶۴ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۹۸] .

28281 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۵۱، ۸۷۱ پند (۳) ـ۹، ۸۷۰ سر : نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ **۱۱۷۹** دردفتر، ش ۳ دفتر [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۸۵] .

28282 ـ **هاروارد** ، هوتی P۲۸ : نسخ ترکی سدهٔ **۱۲** ، با ترجمهٔ برخی از واژه‌ها بترکی [نسخه‌ها ۴:۳] .

28283 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۵۶/ ۳۳۶۰: نوشتهٔ غلامعلی درلاهور **۱۲۰۷** (۱۷۹۲م) [ف . دکترمحمدبشیرحسین ۱:۹۸]

28284 ـ **تهران** ، **مجلس** ۴۵۶۱: نستعلیق احمدحامد مشهور به‌نظیف‌زاده ، محرم **۱۲۲۷** ، زدین [رؤیت] .

28285 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۵۱، ۸۷۱ پند (۲): نستعلیق حافظ محمود فرزند میان جان محمد، ۷صفر **۱۲۲۹** ۳۴گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۵۱۰] .

28286 ـ **قاهره**، دارالکتب تصوف۲م فارسی: تعلیق زیبای عمرسری **۱۲۳۲** آغاز برابر نمونه ۱ [مخطوطات ۱:۴۸] .

28287 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۵۱، ۸۷۱ پند ـ ۹۷، ۸۷۱ دیو: ش ۲ دفتر مؤرخ **۱۲۳۶**، ۲۴ گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۴۸۹] .

28288 ـ **قاهره** ۴۷ تصوف فارسی :

محمد صادق بخارایی **۱۲۳۷** آغاز برابر نمونه ۱ [مخطوطات ۱: ۴۸].

28289 **ـ قاهره**، دارالکتب ۱۰ مجامیع: حاج نیازمحمد بخارائی درمکه ۱۲۳۸، آغاز برابر نمونه ۱ [مخطوطات ۱: ۴۹]

28290 **ـ هاروارد**، هوتی P۱۴ . MS: نستعلیق مصری **۱۲۴۰**، شمارهٔ ۲ دفتر و ۳ دفتر. [نسخه‌ها ۴: ۹]

28291 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۳۳/۱۱ : نوشتهٔ ع۵ ۱۲۴۲/۲ (۱۸۲۶م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۹۸].

28292 **ـ لاهور**، پنجاب پبلك ـ لائبریری ۸۷۱،۵۱ پند ـ ۲۹۷،۶۲ ممین (۲): نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴** در دفتر، ۲۶ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۴۳].

28293 **ـ پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۴۴۱SPi/VI۱۳J: نستعلیق بیگم صاحب (گل بیگم) **۱۲۵۸** (۱۶۴۹م) همراه: ۱ ـ وصلت نامه ۲ ـ نام حق [ف. عبدالله ۲: ۴۵۳] ۰ از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۹۸].

28294 **ـ یزد**، جامع کبیر، وزیری ۸۱۹/۴ (۲۱۵۰) : نسخ یحیی، با تاریخ **۱۲۶۶ ـ ۱۲۴۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. آقای شیروانی].

28295 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶۹۵/۲۳۷۶/۱ : نوشتهٔ **۱۲۶۷** (۱۸۵۱م) کرم خورده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۸].

28296 **ـ تهران، رضوی**، ۱۸۷ ادبیات: شکسته نستعلیق **۱۲۷۱** یك بیت از آغاز وسیزده بیت از پایان نسبت بچاپی کم دارد [ف. رضوی ۷: ۲۲۸].

28297 **ـ تهران**، آقای محدث ارموی: حسب‌الفرمایش حاج مهدی‌اهری، ۲۸ صفر **۱۲۸۵** (ص ۲ـ۵۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

28298 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۲۶/۱۲۱/۱: محمد مسعودفرزند حافظ عنایت‌الله، رمضان **۱۲۹۱** (۱۸۷۴م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۹۸].

28299 **ـ تهران**، ملك ۵۲۷۱: نستعلیق محمدجواد، یکشنبه ۲۷ شوال **۱۲۹۷** اکلیلی، آغازبرابرنمونهٔ **۱**، ۴۲ گ [رؤیت].

28300 **ـ تهران**، ملك ۶۳۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت]

28301 **ـ تهران، دانشگاه** ۲۲۳۸/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۰].

28302 **ـ پاکستان**، لاهور پرفسور شیرانی ۳۴۹۰/۴۶۶: سدهٔ **۱۳** بدنبال هیر و رنجها [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۹۵].

28303 **ـ تهران، ملی** ۴۴۲ ف: شکسته نستعلیق محمدرحیم فرزند محمدحسین تبریزی، در ع۲/**۱۳۰۴**، آغاز برابر نمونه **۱**، درفهرست بنام «نصیحت نامه» یاد شده، ۲۴ گ ۱۴ س [ف ـ ملی ۱: ۴۳۱].

28304 **ـ تهران، دانشگاه** ۴۱۷۰: نستعلیق درویش محمدابراهیم بهلول ذهبی‌پسر آقا مشهدی محمد رضا، ۲۵ رجب **۱۳۰۹**، بدستور آقا کربلائی علی صحاف تبریزی، [ف ـ دانشگاه ۱۳: ۳۱۳۷].

28305 **ـ قاهره**، دارالکتب ۱۷ مجامیع فارسی: نوشتهٔ **۱۳۱۳** (گ ۱۲۰ ـ ۱۲۸) [مخطوطات ۱: ۴۹].

28306 **ـ تهران، مجلس** ۲۶۰۷/۲:

نستعلیق ۱۳۳۵ در «کلیات» او (ص ۹۷–۱۶۶)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۳۴۴].

28307 – **بنگال** ایشیاتك ۱۴ منظوم (۷۵۶) : شکسته، انجام افتاده [ف. بنگال: ۹۰].

28308 – **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۱۲ : تاریخ یادنشده، ۴۲۲ ص.

28309 – **پاکستان**، انجمن ترقی اردو۲ قف ۲۷: تاریخ یاد نشده [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۲].

28310 – **تهران**، ملك ۵۳۹۶/۴ : نستعلیق تاریخ یادنشده (۳۹ر–۸۲ر) آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت].

28311 – **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف۱۸۶ : تاریخ یاد نشده، ۵۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۵۳].

28312 – **موصل**، مدرسة‌المحمدیه، جامع‌الزیوانی ۱۵۹/۱ : [ف. موصل ۱۸۰].

28313 – **قاهره**، دارالکتب ۴۴۲۱ س: تاریخ یادنشده (گ ۱–۲۲)، درهامش گزارشهایی است به ترکی.

28314 – **قاهره**، دارالکتب ۱۳ مجامیع ترکی : زرین.

28315 **قاهره**، دارالکتب ۲۲ ادب فارسی طلعت: درهامش گزارشهایی است به ترکی (گ ۱–۳۲).

28316 – **قاهره**، دارالکتب ۲ مجامیع فارسی طلعت : (گ ۹۱–۱۰۴).

28317 – **قاهره**، دارالکتب ۱۳۲ مجامیع ترکی طلعت : (گ ۱۴۷ – ۱۷۸).

28318 – **قاهره**، دارالکتب ۹۸ زکیه: آغاز افتاده (گ ۲۲–۳۸). [مخطوطات ۱: ۴۹].

28319 – **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۴۹/۱۸۲۹. تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۹۸].

پندنامه

صبای کاشانی، فتحعلی‌خان که یاد او در «کلیات : ۲۴۰۲» گذشت.

28320 – **تهران** سپهسالار ۴۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** و بروزگار سراینده، در «کلیات» او [ف. سپهسالار۲ :۶۲۵و۴: ۵۰۶].

پندنامه

از ملا. (بنگرید : مثنوی ملا، درهمین بخش).

28321 – **پاکستان**، انجمن ترقی اردو۳ ق ف ۲۷۴ : تاریخ یادنشده، درفهرست آمده «مثنوی ملا» و «پندنامهٔ ملا» گویا این یکی نیز به نظم باشد [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۷]

پندنامهٔ منظوم

28322 – **تهران، مجلس** ۲۷۸۴/۲ : نسخ عزیز فرزند نعمةالله معلم فتح آبادی، از سدهٔ **۱۳**، ۳۶ بیت است. **آغاز:** ای‌خردمند و عاقل و دانا–نکته‌ای چند بشنواز حکما [ف. مجلس ۱۰: ۲۰]

پندنامه = نصیحت‌نامه

پیروجوان = بهاریه = بهاروخزان

از میرزا محمد نصیر طبیب اصفهانی، که یاد او در «بیست فصل : ۲۴۸» گذشت. در ۱۲۹۱ وپس ازآن چاپ شده است. **آغاز** : شبی با نوجوانی گفت پیری – کهن در دی‌کشی صافی ضمیری.

بنگرید : ذریعه ۳: ۱۵۸ و ۱۹: ۱۳۲ –

ف . مشار : ۲۳۹ .

28323 ـ **تهران ، ملك** ۴۹۳۲ : شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، پیرامن ۲۶۶ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28324 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۴۹/۲ Or : درفهرست بنام «بهاریه» از سدهٔ **۱۱** (!) یادشده است [نسخه‌ها ۶۸۳:۴] .

28325 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** زرین (ص ۲۲۴هامش) [ف دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۷] .

28326 ـ **تهران**، دکترمفتاح۲/۲۶: با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** در دفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28327ـ **ملك تهران**، ۱۸/۴۷۱۹: شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۲** در دفتر(۶۵ پ ـ ۶۶ پ) پیرامن ۱۹۲ بیت [رؤیت] .

28328 ـ **تهران ، ملك** ۵۰۸۵/۴: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (۳۳ر ـ ۳۵ پ هامش)[رؤیت].

28329ـ **تهران ، ملك** ۴۹۸۸/۳ : شکسته نستعلیق **۱۲۰۲** ، شمارهٔ ۳ دفتر (۶۲ پ ـ ۶۷) در متن وسپس هامش ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28330 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۴۵/۱ (۷۲۰ ف) : نستعلیق علی‌اصغر همدانی ، ۱۲ ذیحجه ، با تاریخ **۱۲۱۴** در دفتر ، در آغاز آن افزوده ای با این سرآغاز هست : المنةلله که زهستی رستم ـ با نقدبقا زتنگدستی رستم.. سپس مثنوی باهمان سرآغاز آغازمیشود،زرین [ف . دکتر بیانی : ۵۴۱] .

28331 ـ **تهران**،سلطنتی۱۱۲۲۷/۱ (۷۲۱ف) : با تاریخ **۱۲۲۶** در دفتر [ف . دکتربیانی : ۵۴۴] .

28332 ـ **تهران ، ملك** ۵۱۰۲ : شکسته نستعلیق بد گویا حسینقلی خان قاجار قوینلو، با تاریخهایی از ۱۲۳۰تا ۱۲۳۵ در جنگ (ص۶) . آغاز برابر نمونه .[رؤیت] .

28333 ـ **تهران ، سنا** ۹۰/۵ : با تاریخ **۱۲۵۶** در دفتر [نسخه‌ها ۴۳۷:۶] .

28334 ـ **تهران ، ملك** ۵۳۶۴/۲: بی‌نام، ذیقعدهٔ **۱۲۵۹** . (۱۰۳پ ـ۱۱۲پ). آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

28335 ـ **تهران ، مجلس** ۲۲۳۳ : نستعلیق محمد کاظم **۱۲۶۰** بدستور میرزا علی اکبر پسرحاج میرزا حسن (ص ۳۰۱ ـ۳۱۳) ۲۲۰ بیت [ف ـ مجلس ۸: ۴۰]

28336 ـ **تهران ، ملك** ۴۸۹۹/۶: شکسته نستعلیق ، پیرامن **۱۲۶۳** ، (۶۰ر ـ ۶۸ پ) آغاز برابر نمونه . ۱۲ س [رؤیت].

28337 ـ **تهران،مجلس**۳۵۱۲/۴: نوشتهٔ سید محمد رضوی قمی ، درجنگ مؤرخ **۱۲۶۱ـ۱۲۸۱** (ص۲۸-۳۳) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۴۶۴:۱۰] .

28338ـ **تهران،دانشگاه** ۴۷۱۶/۱۴: نستعلیق صادق شیرازی **۱۲۸۱** (۹۷ ـ۱۲۲) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام « مثنوی » یاد شده است [ف ۱۴ : ۳۶۶۳] .

28339 ـ **شیراز** ، دکترمیر ۴/مج : نوشتهٔ **۱۲۸۲** [نسخه‌ها ۲۸۴:۵] .

28340 ـ **تهران،مجلس**۲۶۷۵/۱۲: شکسته نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۶۴ـ۱۲۹۴** در دفتر(ص۶۳۴-۶۴۰)، آغاز برابرنمونه،۱۸۳ بیت [ف.مجلس ۸: ۴۴۰].

28341 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۴۹/۶ حکمت : نوشتهٔ ۲ ذیحجهٔ **۱۲۸۸** [ف.ادبیات ۳۴:۲] .

28342 ـ **تهران ، ملك** ۵۱۳۰/۱: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر

نمونه (۱ پ ۱۰ر) ۱۲ س [رؤیت] .

28343 ـ **مشهد، رضوی** ۱۸۳ (۴۴۸۳) شکسته نستعلیق حاجی محمد زمان جلایر کلاتی متخلص به ساقی ، درگذشتهٔ ۱۲۸۶ ، درجنگ [ف . رضوی ۷:۲۲۶] .

28344 ـ **مشهد رضوی** ۲۴۰ (۴۴۹۹) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** درجنگ [ف . رضوی ۷:۲۷۹] .

28345 ـ **تهران ، سنا** ۷۵۵۲/۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۲:۲۴۹] .

28346 ـ **تهران ، الهیات** ۱۹۷/۵ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با تاریخهای ۱۲۸۶-۱۲۸۸ در دفتر (۶۹ر-۷۳ر) [ف. الهیات ۱:۱۲۱] .

28347 ـ **تهران ، الهیات** ۵۹۱ د: شکسته نستعلیق خوش رمضان‌سدهٔ **۱۳**، زرین، ۲۲ گ [ف . الهیات ۱: ۰] .

28348 ـ **تهران ، ملك** ۵۱۱۸ : شکسته نستعلیق صادق شیرازی ، چهارشنبه‌سلخ صفر **۱۳۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28349 ـ **تهران ، ملك** ۶۱۹۶/۳: نستعلیق فضل‌الله فرزند زین‌العابدین بروجردی شمس‌العلماء ، محرم **۱۳۱۵** (۹ پ - ۱۱ر) [رؤیت] .

28350 ـ **تهران ، ملك**۵۶۰۶/۱: نستعلیق محمود فرزند محمدعلی ، در**۱۳۲۱** . (۱پ-۱۰پ) پیرامن ۲۰۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه. [رؤیت] .

28351 ـ **تهران ، ملك** ۵۱۷۹ : نستعلیق خوش شوال **۱۳۲۴** برای خبیرالدوله رئیس‌تلگرافخانه ، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۱۷ گ ۱۰ س [رؤیت] .

28352ـ **تهران،دانشگاه**۴۵۰۱/۱: شکسته نستعلیق رمضان **۱۳۲۹** (ص۱-۱۳) آغاز برابر نمونه [ف- دانشگاه ۱۳: ۴۵۰۱] .

28353ـ **تهران ، ملك** ۵۱۷۷ : شکسته نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۴** ، زرین، پیرامن ۱۹۰ بیت ، ۱۳ گ ۸ س [رؤیت] .

28354 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۸۰: شکسته محمداسماعیل انجوی، زرین ، مرقع[نسخه‌ها ۳:۹۵]

28355 ـ **شیراز** ، دکتر عینی: تاریخ یاد نشده، درجنگ، آغاز برابر نمونه[نسخه‌ها ۵:۲۷۵] .

28356 ـ **مشهد ، رضوی** ۸۹۷۸ : مرقع ، شکسته نستعلیق ریز ، تاریخ یادنشده اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵:۷] .

پیر و جوان

ناشناخته

28357ـ **تهران،دانشگاه** ۴۳۳۲/۱۶: نوشتهٔ ۲۶ رجب **۱۲۷۶** (ص ۲۴۹ - ۲۶۸) [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۲۹۱] .

ز پیر خرد

ازنادان .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۵۸۴ .

28358ـ **تهران ، دانشگاه** ۲۴۴۴/۱۳: در مجموعه عبدالکریم نجار باشی **۱۱۸۹-۱۱۹۵** (ص۱۰۰) [ف . دانشگاه ۹: ۱۱۲۴]

ت

تاج فرخی

از نواب محمد یوسف علی خان صاحب بهادر ، درگذشتهٔ ۱۲۸۱ ، دیوان شعر اوست، وبهمین‌نام‌دیوانی ازکلبعلی‌فرخی تاجی قزوینی

مشار یادکرده که بسال ۱۳۲۳ بچاپ رسیده‌است.
بنگرید: ذریعه ۳: ۲۰۶-ف. مشار: ۲۹۰.

28359 ـ **تهران، ملك** ۴۷۹۷ : نستعلیق محمدکریم‌الله، **۱۲۹۴** (= تاج‌فرخی) ۱۲۴ گ . آغاز : نباشد چون منی در ملك هستی کامل ویکتا [ف . ملك : ۷۱] .

تاریخ اسلام

28360 ـ **اصفهان**، شهرداری ۳/۱۳۷ : تاریخ یادنشده ، مثنویست که با فرستادن آن ـ جناب بار دیگر جمعی از اصحاب را برفافت جعفرطیار آغازمیکردد: وازآن جمله بد جعفر نامور ـ ازانش فرستاد خیرالبشر [نسخه‌ها ۵: ۳۰۸]

تاریخ امیری = کاخ کیوان

ازکیوان .

تاریخ ایران = شاهنامه

صادق تفرشی .

تاریخ ایران

از میرزاتقی حکیم ، تاریخ کوتاه ایران است تاروزگار قاجار، و در ۱۳۰۶ سروده‌است.
آغاز: بنام جهاندارکل جهان ـ بنام خداوند کون و مکان .

28361 ـ **تهران، ملك** ۴۷۹۱ : نستعلیق **۱۳۰۶** ، ۱۱۹ گ ۳۰ س [ف. ملك : ۷۶] .

تاریخ ایران

از ثاقب آشتیانی ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۱» گذشت . از کیومرث تا غوریان و قراختائیان (ص۲۰۰-۲۵۰) و شاهنامك که درپایان‌آن بسرگذشت معاصران‌گریز زده‌است (ص ۲۵۱-۲۷۱) کلیات او .

28362 ـ **تهران، دانشگاه** ۲۴۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، در «کلیات» او [ف . دانشگاه ۹: ۱۱۰۹] .

تاریخ بهتیر (هندوستان)

از آغاز تا ۱۱۳۰ (۱۷۱۸ م) .

28363 ـ **پاکستان** ، لاهور پرفسور شیرانی ۴۸۷۴/۱۸۵۴ : نوشتهٔ محمد عیسی فرزندغلام‌محمد، ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۸۸** (۱۸۷۲م) [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۳۱] .

تاریخ چهل‌ستون

از بدیع‌الزمان نصرآبادی فرزند محمد طاهر نگارندهٔ «تذکرهٔ نصرآبادی» . درگذشتهٔ ۱۱۲۱ . در ذریعه ازآن به‌قصیده و در فهرست دانشگاه به‌مثنوی تعبیر شده که هر مصرع آن ماده تاریخ ساختمان آنست ، مصرع یکم‌آغاز کارومصرع دوم‌پایان ساختمان رانشان میدهد.
بنگرید: ذریعه۹: ۱۳۰-تذکرهٔ نصرآبادی: ۴۵۵ .

28364ـ **تهران،دانشگاه** ۲۵۹۱/۱۵۱ : ضمن مجموعهٔ آقامحمد معینا اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۶۷۵) [ف ـ دانشگاه ۹: ۱۴۰۵]

تاریخ سیستان

از ظهیر . تاریخ سیستان است ازروزگار باستان تا روزگار سراینده ۱۲۰۶ .
بنگرید : ذریعهٔ ۱۹: ۱۳۳ .

28365 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۱۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گویا بخامهٔ سراینده [نسخه‌ها ۲: ۶۵] .

تاریخ جنگهای شاه‌اسماعیل

از واعظ قزوینی، که یاد او در «ابواب‌الجنان : ۱۵۱۸» گذشت . مثنوی است در

بحر تقارب در جنگهای شاه عباس (۹۹۵-۱۰۳۷) با شیبك خان ازبك . **آغاز :** سزاوار شکر آفریننده‌ایست ـ که هر قطره از وی دل زنده‌ایست .

28366 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۳۸ : در «کلیات» نوشتهٔ **۱۲۲۶** او [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

تاریخ جنگهای شاه اسماعیل = جنگ شاه‌اسماعیل

تاریخ شاه‌اسماعیل = فتوحات شاه ...

رویدادهای روزگار شاه اسماعیل دوم (۹۸۴-۹۸۵) و بیشتر جنگهای مازندران او را دارد ، و در آن از سالهای ۹۷۸-۹۹۶ نیز یاد شده است . **آغاز :** سزای سر حرف هر تاجدار ـ بود آن سر ...

28367 ـ **تهران** ، **ملك** ۴۷۶۹ : نستعلیق سید احمدالحسینی خلیفهٔ نوادهٔ صدر خاصهٔ شریفه ، ۲۱ع۱/**۱۱۳۳** انجام : زجتر دل افروز سلطان حسین ـ جهان باد تا قاف روشن چو عین . ۳۹۷گ ۲۰ س [ف . ملك : ۸۳] .

تاریخ کشمیر

از میرسعدالله متخلص به‌سعادت، نام‌تاریخی کتاب«سلیمان‌باغ = ۱۰۹۴»است، درسرگذشت راجگان وفرمانروایان و عارفان کشمیر نگاشته است . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ سعادت از او یاد نشده است .

آغاز : ای بحمدت ورق گه تحریر ـ رشك ازهار گلشن کشمیر .

28368 ـ **آصفیه** ۱۲۰۵ تاریخ: نوشتهٔ غلام‌الدین **۱۲۷۰** ، ۳۱۴ ص ۱۹ س + ۱۴ درهامش [ف . آصفیه ۱ : ۱۸۶]

تاریخ محمدی = تاریخ رشیدی

درسرگذشت دوازده امام ، که پس از یك رنجوری دوسه ماهه درشهرهای واسط وحله و بغداد ، از ماه رمضان (ذال و جی = ۷۰۸) در شصت سالگی ، بنام جهان محمد اولجایتو سروده است . هردونام درآن یاد شده است. و درآن آمده : قاضی‌که نظام نام دارد ـ شیرین شکرش کلام دارد . **آغاز :** آفرین خدای یزدان را ـ که بفضل آفریدکیهان را .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۳۳ .

28369 ـ **تبریز** ، **ملی** ۳۶۲۶ : بیستم ذیقعدهٔ **۸۱۹** درشهرهرات بخامهٔ تورانشاه فرزند احمد فرزند تورانشاه ، سپس منظومهٔ کلامی بفارسی هست ، که گویا از هموست . [نسخه‌ها ۴ : ۲۹۰] .

تاریخ محمدی

زایچه ومرگ پیامبر وامامان با نام‌ونژاد ولقب و زادگاه و جای گورشان به نظم . گویا سراینده ازترکان فارسی‌سرا باشد. درآن‌آمده: چون ساختی‌آنزمان تمامش ـ «تاریخ محمدی» بنامش. **آغاز:** آغاز سخن بنام یزدان ـ روزی ده انس و خالق جان .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۳۳ .

28370 ـ **دانشگاه** ۱۰۱۵ : نسخ باختری با تاریخ **۹۱۳** که شاید تاریخ سرودن و نوشتن هردو باشد (گ ۱۳۰-۱۴۵) [ف . دانشگاه ۲ : ۵۲۴] .

تاریخ مشروطیت ایران

از صدرالسلطنه . تاریخچهٔ منظومیست از دو سالهٔ نخستین مشروطیت ایران . **آغاز :** عدالت خواستند ایرانی از شاه ـ که عدلش از زمین گیرد الی ماه

بنگرید: ذریعه ۱۳۴:۱۹ .

28371 ـ مشهد، رضوی ۹۶۷/۱۱ ادبیات (۹۳۴۵) : سدهٔ **۱۴** با تاریخهایی از **۱۳۲۰** تا **۱۳۴۳** دردفتر (ص ۷۰ـ۷۹) [ف ـ رضوی ۸۲۲:۷] .

تاریخ هند

سرودهٔ صبوری، بروزگار صفویان، گرفته شده از «شیراز نامه» و «بهجة المناهج» وجز آنها.

28372 ـ **آصفیه** ۱۹۶۴ تاریخ : نوشته پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۱۰۴:۴] .

تأییدات

از مجذوب تبریزی ، شرف الدین میرزا محمد ، که یاد او در « اتمام الحجه : ۸۷۰ » گذشت . در سیصدوچهارده بند هفت مصراعی، عرفانی ، بسال ۱۰۸۸ برای شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵) سروده است . **آغاز:** این چرخ پرازجواهر تحقیقات ـ باشدنام مبارکش «تأییدات» .

28373 ـ **تهران ، معارف** (ملی) ۱۲۵۸ : نستعلیق **۱۰۸۸** ، آغاز برابر نمونه، ۴۸ گ ۱۴ س [ف . معارف ۱۵۵:۲] .

28374 ـ **مشهد، رضوی** ۱۸۸ (۴۴۶۳) نسخ خوش سدهٔ **۱۱** . زدین، گزارش برخی ازواژه‌ها درهامش ۱۳۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۲۳۰:۷]

28375 ـ **مشهد ، رضوی** ۱۸۹ : ادبیات (۸۷۹۸) : نستعلیق ۱۲۵۵ ، ۸۴ گ ۱۸ س [ف ـ رضوی ۲۳۱:۷] .

تجربه نامه

ابن سیفی ، در ص ۴۸۷ گذشت .

تجنیسات

خواجه عبدالله انصاری ، که یاد او در «الهی نامه : ۱۰۴۸» گذشت .

28376 ـ **بایزید ولی الدین** ۱۸۱۹/۶ : سدهٔ **۹** (گ ۴۷ـ۴۸) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها ۴۷۳:۱] .

تجنیسات

کاتبی . گویا نیشابوری که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۰» گذشت .

28377 ـ **مدینه** ، عارف حکمه ۶۲ ف : نوشتهٔ **۹۵۷** [نسخه‌ها ۴۸۳:۵] .

تجوید منظوم =

خلاصة التنزیل

ابن عماد که درص ۷۹ گذشت . و اینك دو نسخهٔ دیگر :

28378 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : در جنگ مؤرخ **۱۲۲۰ ـ ۱۲۲۱** ، آغاز برابر نمونه ، وبنام «خلاصة التنزیل» علاءالدین هروی مشهور به ابن عماد است [رؤیت] .

28379₁ ـ **کربلا** ، شیخ حسن صالحی: شمارهٔ ۶ مجموعه رساله‌هایی دربارهٔ قرآن، از سدهٔ نهم ، با تملك صدرجهان حسینی و مهر مؤرخ او ۱۰۸۰ ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای صالحی] .

28379₂ ـ **تهران**، دکتر قاسم‌زاده مج: نستعلیق **۱۲۷۵** ، درنمای نسخه بخامهٔ نویسنده «خلاصة التنزیل» آمده، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

تجوید منظوم = درج مضامین مختار ، در ص ۸۷ گذشت .

تجوید منظوم = درهٔ منظومه رجایی ، در ص ۸۸ گذشت .

تجوید منظوم = راحت جان در ص ۸۹ گذشت .

تجوید منظوم = زبدة التجوید

نصرت ، در ص ۸۹ گذشت .

تجوید منظوم - لؤلؤئیه

در ص ۹۵ گذشت .

تجوید منظوم - مطلوب قاری

در ص ۹۹ گذشت .

تحریر اقلیدس منظوم

در ص ۱۴۴ گذشت .

تحریمة القلم

از حکیم سنائی غزنوی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۲» گذشت ، مثنویست عرفانی خطاب به‌قلم ، در ۱۰۳ بیت ، که بسال ۱۳۳۶ خ با پیشگفتار استاد مینوی و ۱۳۴۸ استاد مدرس رضوی چاپ شده‌است . **آغاز :** مرحبا ای سیه رخ دو زبان ـ ای حدیث آفرین بی‌دل و جان .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ازاستاد مینوی در مجلهٔ فرهنگ ایران زمین : ۸۷ .

28380 ـ **بایزید ولی‌الدین** ۲۶۲۷/۲ : در « کلیات » مؤرخ **۶۸۴** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۴ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

تحفهٔ احتشامی = اندرزنامهٔ حسینی

ازحاج میرزاحسین (حسن) طبیب‌فسایی .

بنگرید : ف . مشار : ۳۶۲ .

28381 ـ **مشهد ، رضوی** ۸۹۲۷ : نسخ ذیحجهٔ **۱۳۰۷** . اهدائی حکمت ۵۲ گ [نسخه‌ها ۵:۱] .

تحفة الاحرار

از عبدالرحمان جامی ، که یاد او در «تهلیلیه : ۳۶» گذشت . یکی از مثنوی«هفت اورنگ»اوست‌در ۲۰ مقاله‌مطالب‌عرفانی‌واخلاقی وداستانهایی‌دربحرسریع‌ومانند «مخزن‌الاسرار» نظامی و«مطلع‌الانوار»دهلوی‌که‌در۸۸۶ بانجام رسانده‌است. جداودر«هفت اورنگ» چاپ شده است. **آغاز۱ :** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ هست صلای سرخوان‌کریم **آغاز۲ :** حامداً لمن‌جعل جنان‌کل عارف مخزن‌اسرار ... گنجینه‌اسرار کمالش ماییم ـ دستارزن او تار ثنایش ماییم .

بنگرید : ذریعه ۱۸۸:۹ و ۱۳۵:۱۹ و ۱۳۱:۱۲ (سبعه) ـ مشار : ۳۶۲ و ۱۶۵۴ .

28382 ـ **تهران ، ملی** : نسخ عبدالرحمان فرزند احمدجامی ، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۲۶۴:۶] .

28383 ـ **قاهره ، دارالکتب** ۱۳۳م ادب فارسی: نستعلیق زیبا و آرایشهای‌زرین، رمضان **۸۸۰** (گ ۱ـ۶۵) [مخطوطات ۵۶:۱] .

28384 ـ **تهران ، مجلس** ۲۵۴۵ : نستعلیق ترکستانی، **۸۸۶**، همراه سبحةالابرار، در چهارستون ، آغاز ۱۶۵ بیت افتاده [ف . مجلس ۸: ۲۴۹] .

28385 ـ **استانبول ، طوپقپوسرای** ۲۵۴۳ : نوشتهٔ **۸۸۶** ، همراه « دیوان » او [ف . فهمی ادهم ۲۴۲:۱] .

28386 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی D۲۰۴ (۱۶۰۵) : در « کلیات » او مؤرخ **۸۹۰** گویا بخامهٔ جامی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها : ۱۶۳] .

28387 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲**، زرین [ف . دکتر بیانی: ۲۷۹] .

28388 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۳۸ (۵۳۵ ف) : نستعلیق سدهٔ ۹ ، زرین ، با یك مجلس میناتور زیبا، آغازبرابرنمونهٔ ۱ ، ۱۲۲ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۳۰۶] .

28389 ـ **استانبول ، ایاصوفیا** ۴۲۰۹ : در «کلیات» او گویا ازسدهٔ **۹ـ۱۰**

فیلم آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها ۱۶۱] .

28390 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ ف مکرر) : در «پنج گنج» او مؤرخ ۹۰۳ ؛ زرین [ف . دکتربیانی : ۲۸۸] .

28391 ـ هاروارد ، هوتی M۴۳۱ ۵۰ : نستعلیق ترکی غیاث‌الدین محمد رستم علی ، در «پنج‌گنج» او ۹۰۴ [نسخه‌ها ۳:۴]٠

28392 ـ قاهره ، دارالکتب ۸ م ادب فارسی : نوشتهٔ علی ، رجب ۹۱۱ ، با آرایشهای زرین ، آغـاز برابر نمونهٔ ۲ [مخطوطات ۱:۵۶] .

28393ـ تهران،ادبیات ۹۳۵حکمت: در « کلیات » مؤرخ ۹۱۷ او [ف . ادبیات ۲:۳۱] .

28394 ـ مدینه ، عارف حکمت۵۹: در«کلیات» مؤرخ۹۱۷ او [نسخه‌ها ۵:۴۸۴]٠

28395ـ تهران ، سلطنتی۲۳۶(۵۳۶ ف) : نستعلیق خوش سلطانعلی مشهدی ، ج۱/۹۳۱،زرین، با دیباجه ، ۱۳۲ ص۱۴س [ف . دکتربیانی : ۳۰۷] .

28396 ـ مشهد، رضوی ۱۰۵۸/۳ (۵۰۲۴) : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ ۹۲۱ [ف . رضوی ۷:۸۸۹] .

28397ـ تهران،مهدی‌بیانی ، نستعلیق خوش مقصودمتخلص به هروی ، ۹۲۸ [نسخه ها ۱:۱۲] .

28398 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ ف) در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ میرعلی ۹۲۸ ، مصور [ف.دکتر بیانی:۲۹۴]٠

28399 ـ استانبول ، طوپقپوسرای B. ۹۱۲/۱ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۳۰ [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

28400 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۲۳ : در « کلیات » او نوشتهٔ ۹۳۱ [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۶] .

28401ـ تهران، مجلس۳۰۹۷/۱: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۳۷ [ف . مجلس ۱۰:۶۴۸] .

28402 ـ تبریز ، ملی ۲۶۸۵ : نستعلیق حسام‌الدین ، سلخ ع۱/۹۳۹ آغاز: حامداً لمن جعل . . . زرین ، ۱۱۹ گ ۹ س [ف . ملی تبریز ۱:۲۱۳] .

28403ـ تهران،دانشگاه۲۲۱۱/۳: نستعلیق نزدیك ۹۴۳ (۶۵ر ـ ۱۲۹ر هامش) باآرایشها [ف . دانشگاه ۹:۸۸۹] .

28404 ـ تهران ، مجلس ۲۵۴۳ : در «کلیات» مؤرخ ۹۴۵ او آغاز برابر نمونهٔ ۲[ف . مجلس ۸:۲۴۲] ٠

28405 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۱/۳ تصوف فارسی : در«هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۴۸ [مخطوطات ۲:۲۲۹] .

28406ـ تهران، ملك ۵۰۱۱/۱ : نستعلیق خوش حسین‌قاری شوال ۹۵۴ (۱پ ـ ۴۷ ر) درمتن ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵ س [رؤیت] .

28407 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۹۰/۳ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ۹۵۸ [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

28408ـ تهران، سلطنتی۲۲۰(۵۲۲ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ ۹۳۶ـ۹۷۸،زرین [ف . دکتربیانی : ۲۸۹] .

28409 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰/۲ تصوف فارسی : در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ ۹۶۴ [مخطوطات ۲:۲۲۹]٠

28410ـ مشهد،رضوی۱۹۴ ادبیات: نستعلیق خوش شاه محمودنیشابوری خوشنویس

بنام **۹۶۵** زدین[ف . رضوی ۷:۲۳۴].

28411 ـ **تهران،دانشگاه ۳/۱۰۲**: در«هفت‌اورنگ» نوشتهٔ **۹۶۶** (ص۵۹۴-۷۲۷) [ف. دانشگاه ۲:۲۳۵] .

28412 ـ **بنگال** ، ایشیاتک۱۵منظوم (۱۴۱۲): نستعلیق **۹۷۱** [ف. بنگال :۹۰].

28413 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۸H ۴۵۹۰ : تعلیق خوب پیر ـ محمد فرزند خواجه محمد ، ۱۵ رمضان**۹۷۳** (۱۵۶۶م) [ف. عبدالله۲:۴۹۳] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر-حسین ۱:۹۹] .

28414 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۸۹۷ : علیرضا الکاتب ، **۹۷۶** ، ۷۸ گ ۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۵۰] .

38415ـ **قاهره**، دارالکتب۴/۱۵۲م ادب فارسی : در « هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲:۲۲۸] .

28416 ـ **تهران، مجلس** ۲۵۴۴ : در «کلیات» مؤرخ **۹۸۰** او [ف . مجلس ۸: ۲۴۵].

28317 ـ **تهران ، ملك ۲/۵۹۹۳**: در«هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۲-۹۸۳**[رؤیت].

28418 ـ **تهران، دانشگاه ۴۶۴۵**: نستعلیق باباشاه خوشنویس (بگفته‌باستانی‌راد) زدین ، ۶۲ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۷۹] .

28419 ـ **تهران ، مجلس ۳۲۵** : نستعلیق**۹۸۲** باباشاه اصفهانی ، زدین،مصور، آغاز برابر نمونه ، ۹۸ گ ۱۰ س [ف.مجلس ۲:۱۸۹] .

28420 ـ **تهران ، ملك ۵۹۵۳** : نستعلیق خوش رجب **۹۸۳** میر جملهٔ کاتب ، زدین ، ۷۷ گ ۱۲ س [رؤیت] .

28421ـ **تهران،ملك۵۰۴۱**: نستعلیق خوش‌الحسینی، ۱۵ج۱/**۹۸۳** (ثلاث وثمانین وثمانمائة !) ، زدین ۷۱ گ ۱۲ س [ف. ملك ۱۰۳] .

28422 ـ **تهران ، ملك ۲/۵۹۹۵**: نستعلیق خوش محمد فرزند علاءالدین رزه باخرزی،دردیه رزه، **۹۸۴** در «هفت‌اورنگ» [رؤیت] .

28423 ـ **تهران** ، ملی ۳/۱۸۱ (۱۱۶۱) : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۸۵** [ف . معارف ، جواهرالکلام ۲ :۹] .

28424 ـ **تهران ، ملك ۲/۵۹۹۳**: نستعلیق ، در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۸۶** [رؤیت] .

28425 ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۹۸۶** ، زدین [ف . دکتربیانی : ۲۸۴] .

28426 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۰۴: نوشتهٔ **۹۸۷** سبحةالابرار وتحفةالاحرار است [نسخه‌ها ۴:۶۸۸] .

28427 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۲/۶۷۰ : در «هفت اورنگ» ونوشتهٔ**۹۹۲-۹۹۳** [نسخه‌ها ۲:۱۰۶] .

28428 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ ف): در «کلیات» اونوشتهٔ**۹۹۴-۹۹۹** زدین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۲] .

28429 ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۵۶: در «کلیات» مؤرخ**۹۹۴** او[نسخه‌ها۵:۴۸۴].

28430 ـ **تهران ، ملك ۴۹۸۹** : نستعلیق خوش اواخر سدهٔ **۱۰** ، زدین،۵۵ گ ۱۵ س .

28431 ـ **تهران ، ملك ۳/۵۹۷۰**:

نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، شمارهٔ ۳ «هفت اورنگ» او [رؤیت] .

28432ـ تهران ، ملك۱۳/۵۹۹۷: در «کلیات : 17526» او ازسدهٔ ۱۰[رؤیت].

28433 ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۹۴ (۵۳۸ ف) : نستعلیق ناصر، سدهٔ ۱۰ ،زدین، با دیباجه ، ۱۲۲ ص ۱۵س .

28434ـ تهران، سلطنتی ۲۳۹(۵۳۹ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ ، زدین ، بی‌دیباجه .

28435 ـ تهران ، سلطنتی ۲۳۵ (۵۴۰ ف) : نستعلیق زیبای میر (علی) ، سدهٔ ۱۰ ، زدین ، ۱۳۲ ص ۱۴ س .

28436 ـ تهران ، سلطنتی ۲۳۷ (۵۴۱ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰ ، زدین، با یك مجلس میناتور ، ۱۸۱ ص ۱۰ س [ف. دکتر بیانی : ۳۰۸-۳۱۲] .

28437ـ مشهد،رضوی ۱۹۵ادبیات (۴۴۶۸) : نستعلیق سدهٔ ۱۰ [ف . رضوی ۷:۲۳۵] .

28438 ـ تهران، مجلس۱/۳۶۲۱ فهرست نشده : سدهٔ۱۰ درفهرست بنام «تحفة‌ـ الابرار» یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۳] .

28439ـ تهران،سپهسالار ۱/۳۲۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۱-۲۵) [ف . سپهسالار ۳:۳۵۴] .

28440ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۶۱: سدهٔ ۱۰ ، زدین ، ۶۲گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

28441 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۲۸ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۷] .

28442 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۹۱۴ : پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۶۳گ ۱۵س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۵۱] .

28443 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۸۰۶/۲ : در « هفت اورنگ » او از سدهٔ ۱۰ .

28444 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۸۸۹/۵: در«هفت اورنگ» او ازسدهٔ ۱۰ [ف . فهمی ادهم ۱:۲۴۶] .

28445 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۹۱۱/۱: در «هفت اورنگ» او ازسدهٔ۱۰ [ف . فهمی ادهم ۱:۲۴۹] .

28446 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۷۳۸: سلطان محمد نور ، پیرامن سدهٔ۱۰ ۶۸گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۵۱] .

28447 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pi/VI۴۱C ۱۷۶۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ [ف . عبدالله ۲:۲۹۹] .

28448 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۸I ۳۲۷۹ : تعلیق سید مهدی ، پیرامن سدهٔ ۱۰ [ف . عبدالله ۲:۴۹۳] . از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱:۹۹] .

28449ـ تهران، اصغر مهدوی۴۳۱: در « کلیات : 17527 » او از سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۲:۹۰] .

28450 ـ تهران ، دانشگاه ۵۱۸۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ ، زدین ، با دیباجه‌ای وسرآغاز برابرنمونهٔ ۲، ۵۹گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۵:۴۱۴۱].

28451 ـ تهران، مجلس ۳/ ۴۱۳۰: در «هفت اورنگ» از سدهٔ ۱۰-۱۱ ، زدین ، [رؤیت] .

28452 ـ تهران، مجلس ۱/ ۵۹۹۰:

نسعلیق سدهٔ **۱۱-۱۰** (ص۲-۱۳۷) [ف . مجلس ۱۷:۳۶۴] .

28453- **تهران ، ملك** ۵۰۵۹/۶: در «کلیات :17528» او نوشتهٔ **۱۰۰۶** (۸۵ پ - ۱۰۳د) [رؤیت] .

28454- **تهران، تهران** سلطنتی۲۷۰۳ (۵۴۲ف) : نستعلیق زیبای میر عماد حسنی **۱۰۱۶** در اصفهان ، زرین ، ۱۵۸ ص ۱۲س [ف . دکتر بیانی : ۳۱۲] .

28455- **تهران،** سلطنتی ۲۲۱(۵۲۳ ف) : در « سبعهٔ » او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ؟ ، زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۹۱] .

28456 - **قاهره، دارالکتب**۱۳۴م ادب فارسی : تعلیق زیبای عمر فرزند حسن بسنوی ، ذیقعدهٔ **۱۰۴۳** ، آغاز برابر نمونهٔ**۴** با آرایشها ، زرین [مخطوطات۱:۵۶] .

28457 - **تهران ،** ملی ۹۷۳/۳ف : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف. ملی۲: ۵۲۱] .

28458 - **پاکستان ،** دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۸J ۳۵۰۹ : نستعلیق میـان شیخ ..؟ محمد فرزندشاه یعقوب فاروقی۲۵ج **۱۰۷۳/۲** (۱۶۶۲ م) [ف. عبدالله ۲:۴۹۴] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۹۹] .

28459 - **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۳۶۹۸Spi/VI۳۸U: نستعلیق عبدالوحید، ۲۷ع**۱۰۸۱/۲** . همراه : ۱ - سلسلةالذهب ۲- این مثنوی ۳ - سبحةالابرار [ف. عبدالله ۲:۴۹۸] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۹۹] .

28460 - **تهران ، مجلس** ۵۶۳۵ فهرست نشده : نستعلیق عبد نظام ، سدهٔ **۱۱** ، زرین ، [رؤیت].

28461 - **تهران ،** ادبیات ۳۳۶ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، ۸۰گ۱۲س [ف. ادبیات ۱:۸۳] .

28462 - **تهران ،** سپهسالار ۴۰۲/۷ : در «هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۱** [ف . سپهسالار ۵:۱۱۵] .

28463- **تهران،** سلطنتی۲۲۷(۵۲۷ ف) : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۱** ، مصور [ف . دکتر بیانی : ۲۹۶] .

28464 - **تهران،** ملی، فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۱۵۴۰۲ ص ۱۲س [نسخه‌ها ۶:۲۸۴] .

28465 - **پاکستان ،** دانشگاه‌پنجاب ۵۵۷ Ap/VI۳۹ : نستعلیق محمد فاضل وقایع نگار ، ۱۵ شعبان **۱۱۰۹** ، با دیباجهٔ نثر بمانند نمونهٔ **۱و۳** [ف. عبدالله ۲:۲۹۹].

28466 - **بادلیان** ۱۳۲/۳ اوزلی : با تاریخ **۱۱۴۵** در دفتر. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۰۳۳ هست [فیلمها: ۵۵۹] .

28467 - **لاهور ،** پنجاب پبلك - لائبریری ۸۷۱۰۶۸ تحفه : نستعلیق‌احمد یار خواجه ، رجب **۱۱۷۹** ، آغاز برابر نمونهٔ**۱** ۷۲ گ ۱۳س[مخطوطات‌فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱:۴۳۹] .

28468- **موزهٔ‌بریتانیا**۱۰۹۴۰/۱ Or : نوشتهٔ **۱۱۸۱** همراه با بیسرنامهٔ عطار [نسخه‌ها ۴:۶۸۶] .

28469 - **تهران ،** سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ ف) : در « سبعهٔ » او نوشتهٔ **۱۱۸۷** ، زرین [ف . دکتربیانی: ۲۹۲] .

28470 - **بنگال ،** آسیائی ۲۳/۱ aO (۱۲۷۳) : با تاریخ **۱۱۹۶** در دفتر [ف . بنگال : ۱۲۶] .

28471 - **تهران ،** ملی ۱۰۱/۶ف :

نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، چهارستونی ، گزیده‌ایست از آن [ف . ملی ۱:۸۹] .

28472 ـ **تهران** ، ملی ۷۶۸ ف : نستعلیق گویا عرفی زاده در سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۷۷ گ ۱۲ س [ف . ملی ۲:۲۹۵] .

28473ـ **پاریس**،عمومی S.P.۴۶۹۸: سدهٔ **۱۲** همراه با واسطة‌العقد او [نسخه‌ها ۴:۱۳۷] .

28474 ـ **تهران، دانشگاه** ۳۳۲۳/۱: نستعلیق مصطفی فرزندصدیق فرزندملاابراهیم عثمان وانی ، سدهٔ **۱۲**ـ**۱۳** (۲رـ۶۱ پ) در بیست مقاله [ف ـ دانشگاه ۱۱ : ۲۳۰۸] .

28475 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۴۸۲۸ Spi/VI۳۸K : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۲** [ف . عبدالله ۲ : ۴۹۴] از کتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۹۸] .

28476 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹ : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵:۱۰۶] .

28477ـ**مشهد**، **رضوی** ۷۵۷ادبیات (۴۶۱۴) : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۱** او[ف. رضوی ۷: ۶۷۰] .

28478ـ **تهران،دانشگاه** ۴۵۸۴/۱: در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ **۱۲۳۶** [ف. دانشگاه ۳۵۱۴] .

28479ـ **تهران،مجلس** ۲۶۷۳/۱: نستعلیق سید محمدصادق ، در **۱۲۴۰** (ص۱ـ ۱۲۳) ، با دیباچهٔ نثری و ۱۸۰۰ بیت آغاز برابر سرآغاز « هفت اورنگ » است [ف . مجلس ۸:۴۳۵] .

28480 ـ **قاهره** ، **دارالکتب** ۳۰ ادب فارسی‌طلعت: ملاعطاءالله قادری، ۳۰شعبان **۱۲۵۴** ، زدین ، ۷۱۰گ ۱۳ س [مخطوطات ۱:۵۷] .

28481 ـ **مشهد** ، **عبدالحمید ـ مولوی** ش ف ۵۰۲/۲ : نستعلیق هندی سید عبدالجبار قادری ، شوال **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۵:۷۳] .

28482 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۲۸Spi/VI۳۸L : نستعلیق پیرامن‌سدهٔ **۱۳** بامهرمؤرخ ۱۲۰۲ [ف . عبدالله ۲:۴۹۴] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۹۹].

28483 ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۱۱/۸ : نسخهٔ کهن ، درجنگ، درفهرست بنام «تحفة‌ـ الابرار» یاد شده است . [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۳] .

28484 ـ **تبریز** ، ملی ۲۸۰۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابرنمونهٔ**۲**، زدین، ۷۷گ۱۲س[ف. ملی‌تبریز۱:۲۱۲].

28485 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B ۱۴۳/۵ : در « هفت اورنگ » او [ف . فهمی ادهم ۱:۲۴۴] .

28486 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۵ م ادب فارسی : تاریخ یادنشده ، شمارهٔ ۳ «هفت اورنگ» او ، زدین .

28487 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۳۳۱ س : تعلیق زیبا (گ ۹۱ـ۱۴۳) زدین.

28488 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۹ تصوف فارسی طلعت: نستعلیق زیبا ، زدین ، ۵۶گ ۱۷ س .

28489ـ **قاهره**،دارالکتب۱۵مجامیع فارسی طلعت: تعلیق زیبا، زدین (گ۱ـ۵۶).

28490ـ **بنگال** ، آسیایی aO۶۲/۱ (۱۳۹۸): نستعلیق، تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۱۴۱] .

28491 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۸۸۲/۳۹۳۴: آغاز وانجام افتاده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱:۹۹] .

تحفة الاقالیم

ازکاشف اصفهانی ، اسماعیل که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت مثنویست عرفانی‌وعشقی دارای : توحید ، ستایش پیامبر وحضرت‌علی، صفت دو پسر پیر ، عشق ، عاشق شدن پسر بزرگ، ترتیب اسباب عروسی ، زفاف، تعریف عیش و نشاط ، تعریف سراپای معشوق ، سپس مطالبی اخلاقی ازتعریف قناعت، خست، سخا... و در ۱۰۷۰ بانجام رسانده است و درخاتمه از **اعتمادالدوله** ستایش کرده‌است. بادیباجه‌ای به‌نثر از عبدالعالی نامی‌که در آن از سراینده ستایش شده ومینویسد: شایدتا حال هفتادهزار گوهر بکر سروده است .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۳۹ .

28492ـ **تهران، دانشگاه** ۳/۲۹۳۴: نستعلیق سدۀ **۱۱** در «کلیات» او با دیباجه‌ای به‌نثر(ص ۱۲۵ـ۲۰۴) وتصحیح خودسراینده [ف . دانشگاه ۱۰:۱۸۰۱ و ۱۸۰۳] .

تحفة الانوار

28493ـ **موزۀ بریتانیا** Or۷۰۲۸: نوشتۀ **۹۷۳** [نسخه‌ها ۴:۶۸۴] .

تحفة البحرین

ازحکیم صاحب روشن‌ضمیر ،منظومه‌ایست که در(بحیرۀ بقیه‌یونان) در ۷ ذیحجۀ ۱۱۹۱ بانجام رسیده است [نصرالله طرازی]. **آغاز:** بسم‌الله است برزبانم ـ خلاق ازل نگهبانم .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۳۶ .

28494 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۹ تصوف فارسی‌طلعت : نستعلیق زیبای ۷ ذیحجۀ **۱۱۹۱** بخامۀ سراینده، زرین، ۱۰۶گ ۱۵س [مخطوطات ۱:۵۷] .

تحفة بهایی

ازخواجوی‌کرمانی ، که یاداو درو‌کلیات ۱۸۵۷» گذشت . باید دیدکدامین مثنوی‌اوست ویا سرودۀ جدایی از آنها است .

28495 ـ **تهران**، سنا ۳/۳۵۲ : در «کلیات 17564» او نوشتۀ **۸۲۰** ، زرین، از کتابهای‌بیانی بوده [نسخه‌ها ۱:۱۴ و۶:۵۵۴].

تحفه پیلوله

از جان بیلی صاحب .

28496 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۸منظوم (۱۳۳۶): نستعلیق**۱۲۲۴** [ف. بنگال:۹۱]:

تحفۀ تهماسبیه

حافظی ، در ص ۹۰۸ گذشت .

تحفة الحبیب

از فخری هروی ، سلطان محمد فـرزند محمدامیر ، زاده پیرامن ۹۰۳ ، شاه تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴) را ستوده، مشهوربه‌خوشنویس، به‌هندرفته وتا ۹۷۰ زنده بوده است (بنگرید: دیوان : ۲۴۶) .

مجموعه غزلهاست همردیف و هم‌طرح به ترتیب تهجی از سرایندگان مختلف ، در هر ردیف دست‌کم چهار غزل آورده ، و غزلهایی از خود او نیزدرآن هست . بنام خواجه‌حبیب الله ساوجی‌گویا بسال ۹۲۹ نگاشته‌است ،چلبی آنرا درچهار مجلس گفته درست نیست . و از هموست : ۱ـ هفت کشور ۲ـ لطایف نامه ۳ـ روضةالسلاطین ۴ـ صنایع‌الحسن (بدیع) ۵ـ جواهرالعجایب (تذکره) .

بنگرید : پیشگفتار تذکرۀ روضةالسلاطین وجواهرالعجایب از همو ، مجلۀ ادبیات مشهد

۲۶:۴۲۰-۵۰۷ .
(تضمینات در همین بخش : ۲۷۲۸)
28497 ـ پاریس ، ملی ۱۹۷۸۸ : نوشتهٔ ع۲/۹۶۶ . [ف . ملی ۲ : ۴۵۰] .
28498 ـ ازبکستان، آکادمی‌خاورشناسی ۴۵۹۶ : نوشتهٔ منیرالدین ابوالشرف بلغاری بخاری ۱۲۶۶ [مجلهٔ ادبیات ۲۶ : ۴۷۰] .
28499 ـ مشهد ، آقای فرخ : نوشتهٔ ۱۳۴۰ . گویا منتقل‌شده به‌کتابخانهٔ‌ادبیات‌مشهد .
28500 ـ تهران ، سپهسالار ۴۵۴ :
28501 ـ تاشکند، آکادمی خاورشناسی ۱۳۳۸ : [ف . تاشکند ۲ : ۲۴۱] .
28502 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۵) Or۳۲۴۴ : [ذیل ، ریو : ۲۳۳] .
28503 ـ کراچی ، موزهٔ ملی :
28504 ـ اوده : دونسخه [اسپرینگر : ۱۲ـ مجلهٔ ادبیات ۲۶ : ۴۷۰] .

تحفة العرسین

نابی . شاید نابی ترک که یاد اودردیوان : ۲۵۵۸ ، گذشت باشد .
28505-507 ـ بغداد، المتحف‌العراقی: سه‌نسخه ۱۵۲۷ و۱۷۴۲ و۱۷۵۸ : تاریخ هیچیك یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۴۰۶] .

تحفهٔ حسینیه

از سلطانی بختیاری، حسینقلی‌خان که یاد او دردیوان: ۲۳۵۶ ، گذشت، بنام‌ظل‌السلطان وناصرالدین شاه و میرزا فتحعلی‌خان وزیر ، در ۱۳۰۳ـ۱۳۰۴ ساخته‌است. قصیده ومسمط ـ هایی است‌که در ستایش بزرگان روزگار خود سروده با دیباجه‌ای به‌نثر. درآن نکات‌تاریخی نیز هست . **آغاز:** الحمدلله‌الحمیدالمنان ...
ای جهان داوریکتا که سمیعی وبصیری ـ وای پدیدآور اشیاء که حکیمی و خبیری .

28508 ـ تهران، ادبیات ۱۳۲ج: نسخ سدهٔ **۱۳**، ۱۰۵گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱ : ۸۴] .

تحفة الحفاظ

درتجوید در ص ۸۱ گذشت .

تحفهٔ رسولیه

از غلام محیی‌الدین قصوری ، درگذشتهٔ ۱۲۷۰ (۱۸۵۳ م)، بسال ۱۲۳۴ (۱۸۱۹م) = گشت پدید این‌گهر آبدار ـ درسنهٔ یك الف‌دو صد سی چهار .
28509 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۴۵/۸۱۲ : نوشتهٔ ۳ ذیقعدهٔ **۱۲۳۹** (۱۸۲۴م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱ : ۲۰] .
28510 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۶۲۸۰ : رحمت‌الله، ۱۴ع۲/**۱۲۷۶** (۱۸۵۹م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱ : ۲۰] .

تحفهٔ حیدریه

از ملا اسماعیل عارف اسفراینی . دیوان سروده‌های اوست که در ص ۲۴۲۶ گذشت .

تحفة الدلایل

مثنوی ، در ص ۲۵۳ گذشت .

تحفة الزائر = دیوان مشتاقی

درص ۲۵۳۰ گذشت.

تحفهٔ شاهدی

ابراهیم شاهدی ، که درص ۱۹۶۸ یادشده است . و اینك دو نسخهٔ دیگر :
28511 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۲۰۲۱/۷ : با تاریخ **۱۰۵۷** در دفتر [ف . فهمی ادهم ۱ : ۳۲۲] .
28512 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A.۱۵۰۵ : نوشتهٔ **۱۰۹۹**، آغاز برابر نمونه [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۱۲] .

تحفة‌الشوق

ازاسیری اصفهانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۶» گذشت.

28513ـ **همدان**، اعتمادالدوله ۲۳۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

تحفهٔ صداقی = تحفة‌الفقیر

از صداقی در س ۱۹۶۹ گذشت.

تحفة‌العراقین

ازخاقانی شیروانی، که یاداو در «کلیات: ۱۸۶۵» گذشت. مثنوی است با دیباجه‌ای به‌نثر که‌گویا از خود اوست و درآن از جمال‌الدین وزیر (محمد فرزند علی اصفهانی که سالهای ۵۴۱ – ۵۵۸ فرمانروای موصل بوده است) نام‌برده وبنام اوساخته است. سپس شش‌مقاله: ۱ـ محاسن‌الفکر ومجالس‌الذکر ۲ـ معراج‌العقول و منهاج‌الفحول. ۳ـ سبحة‌الاوتاد و تحیة اوراد (اولاد) ۴ـ اوصاف‌البلاد (کوفه، مکه، مدینة) ۵ـ وصف مدینة‌الرسول ۶ـ الموصل‌والشام. سفرنامهٔ‌عرفانی اوست باتخلص حقایقی ازسفریکه ازشیروان به‌مکه بسال ۵۵۱ میکرده است. و چاپ شده است. **آغاز ۱**: (دیباجه): خیرمااعتصم‌المرء بحباله‌کلمة‌العجز **آغاز**: (متن) ... این تحفه تذکرهٔ‌ایست بل تبصره ... **آغاز ۲**: (مثنوی): مائیم نظارگان غمناك ـ زین حقهٔ سبز ومهرهٔ خاك.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۵۳ ـ ف. مشار: ۳۶۹.

28514ـ**مشهد، رضوی** ۴۰۷ (۴۶۴۴): در «کلیات: 17546» او نوشتهٔ **۷۴۷**، در ترنج زرین آن آمده: تحفة‌الحرمین [ف. رضوی ۷: ۴۰۱].

28515 ـ **استانبول، ایاصوفیا** ۲/۱۷۶۲: نستعلیق مسعودفرزند منصورفرزند احمد متطبب، ع۲/**۷۹۱** (گ ۱۰۸–۱۳۹). درفهرست فیلمها آمده: ازسنایی! **فیلم** آن در دانشگاه س ۱۰۶ هست [فیلمها: ۴۰۹].

28516 ـ **مشهد، رضوی** ۴۰۷ (۴۶۴۴): در «کلیات» مؤرخ **۸۴۷** او [ف. رضوی ۷: ۴۰۱].

28517ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق اواخر سدهٔ **۹**، ۲۱ص از آغاز افتاده‌که خود آقای بیات نویس‌کرده‌اند [نسخه‌ها ۶: ۱۰۵].

28518ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق **۹۴۳** همراه دیوان او [رؤیت].

28519ـ **مشهد، رضوی** ۴۰۶ (۴۶۴۳): در «کلیات» مؤرخ **۹۵۰** او [ف. رضوی ۷: ۴۰۰].

28520ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج: مؤرخ **۹۹۳**، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۵].

28521ـ **تهران، ملك** ۵۲۴۵/۲: در «کلیات: 17548» او از سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

28522 ـ **تهران**، ملی ۱۳۵ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، در «کلیات: 17549» او [ف. ملی ۱: ۱۳۲].

28523 ـ **اصفهان**، ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۴۷۵].

28524 ـ **تهران**، ملی ۶۵ فهرست نشده: در «کلیات: 17550» او از سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۱۸۴].

28525ـ **تهران، سنا** ۳۵۱: نستعلیق میرعلی هروی، بگواهی خلیفه سلطان‌حسینی اصفهانی، زرین، ازکتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۵۵۳].

28526 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۰K ۴۳۸۳: نستعلیق شعبان

۱۰۰۳ [ف. عبدالله ۲:۴۴۲] .

28527 ـ **تهران ، ملك** ۵۹۱۲ : نستعلیق خوش شاه قاسم ، غرهٔ ع ۱/ **۱۰۰۴** بدستورمیرزایی‌ملاذالانامی، آغاز برابر نمونه، زرین ، ۹۶ گ ۱۵س [رؤیت] .

28528 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SpiVI۱۰G ۵۱۰۵ : نستعلیق عبدالعزیز ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۰۰۵** [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۱].

28529 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹ (۲۴۰ ف): درهامش «دیوان»او نوشتهٔ**۱۰۰۶** [ف . دکتر بیانی : ۵۵] .

28530ـ **تهران** ، سلطنتی۲۹۸(۳۴۱ ف) : نستعلیق خوش معجز یزدی ، همـراه «دیوان» اونوشتهٔ **۱۰۰۹** [ف.دکتر بیانی۵۶].

28531 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲/۲۷۴: نستعلیق عبدالرزاق فرزند ابراهیم ، رمضان **۱۰۱۳** [نسخه‌ها ۲:۱۰۱] .

28532 ـ **تهران ، سپهسالار** ۴۱۰: نستعلیق **۱۰۱۳** در «کلیات» او [ف. سپهسالار ۲ ۵۹۰۰ و ۴:۴۸۸] .

28533 ـ **هند**، بانکیپور۳۳: نستعلیق محمدسعید فرزند میرزامحمدبخاری، **۱۰۱۴** ، **آغاز** : خیرما اعتصم ، ۱۱۴ گ ۱۵س [ف . عبدالمقدر : ۴۴] .

28534 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۲۵ (۳۴۷ ف): نستعلیق‌زیباگویا شاه‌قاسم ،ذیحجهٔ **۱۰۱۵** ، زرین بشیوهٔ رضای عباسی ، آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، ۱۹۸ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۳۴۷] .

28535 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۰ (۳۴۲ ف) : نستعلیق خوش شوخی بخارایی محمد لطیف **۱۰۱۵** ، سپس دیوان او نوشتهٔ همو ، میانهٔ رجب **۱۰۱۷** ، زرین ، ۵۵۸ص ۱۸س [ف . دکتر بیانی : ۵۷] .

28536 ـ **مشهد ، رضوی** ۴۱۲ ادبیات (۴۶۴۹): نستعلیق ۷ج۲/**۱۰۱۶** دره‌کلیات: 17554» او [ف.رضوی ۷:۴۰۴] .

28537 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۷ PPIVI ۱۵۲۱ (۲۳۰) : نستعلیق **۱۰۲۶** محمد فرزند ملامیر ، آغازبرابر نمونهٔ **۳** [ف . عبدالله ۲:۱۵۵] .

28538 ـ **هند** ، بانکیپور ۳۲/۲ : نستعلیق قاسم شیرازی در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۲۷** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالمقدر : ۴۳] .

28539 ـ **مشهد ، رضوی** ۱۹۸ ادبیات : نستعلیق خوش عربشاه فرزند محمد کاتب **۱۰۲۹**، زرین ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۲۳۸] .

28540 ـ **تهران، مجلس** ۲۵۶۳: نستعلیق خوش **۱۰۲۹** ، زرین ، بدون دیباچه دارای ۳۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸:۲۷۳] .

28541 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Spi/VI۱۰ ۳۴۷۹: نستعلیق، دره‌کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۳۳** ، آغاز: خیرمااعتصم به [ف. عبدالله ۲:۴۳۹] .

28542 ـ **تهران**، سلطنتی۳۰۲(۳۴۸ ف): نستعلیق خوش محمدفرزند ملامیرحسینی الاستادی ، **۱۰۳۵** ، زرین ، ۲۶۹ ص ۱۲س [ف . دکتر بیانی : ۶۶] .

28543 ـ **تهران** ، ملی ۶۶ فهرست نشده : نستعلیق سابق‌الدین علی عراقی فرزند معین‌الدین محمد ، ۱۹ شوال **۱۰۴۰** ، با دیباجه ، ۵۷۵ ص ۱۹ س [نسخه‌ها۴:۱۸۶].

28544 ـ **هاروارد**، فرانسیس‌هوفر: نستعلیق **۱۰۴۰** ، زرین ، مصور ، ممتاز [نسخه‌ها ۴:۱۰] .

28545 ـ **تهران ، مجلس** ۲۵۶۱ :

در «کلیات» مؤرخ **۱۰۴۶** او [ف. مجلس ۸: ۲۶۹].

28546 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۹۳/5A۵۱۰ : نوشتهٔ ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۰۵۰** (۱۶۴۱م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۰].

28547 ـ **تهران**، **مجلس** ۳۲۶: نستعلیق **۱۰۵۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۲ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۲: ۱۹۰].

28548 ـ **تهران**، **ملك** ۵۰۴۸: نستعلیق خوش محمد یحیی، ۱ ذیحجهٔ **۱۰۵۹** در قزوین، ۱۰۸ گ ۱۵ س.

28549 ـ **تهران**، **سپهسالار** ۴۶۳: نستعلیق محمد مسیح فرزند مولانا نویدی شیرازی **۱۰۶۳** ذرین، با یادداشت فرهادمیرزا [ف. سپهسالار ۲: ۴۶۷ و ۳: ۳۷۰].

28550 ـ **تهران**، **دانشگاه** ۲۴۶۴/۴۲: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص ۵۵۲-۵۶۲) آغاز افتاده [ف ـ دانشگاه ۹: ۱۲۰۷].

28551 ـ **همدان**، آرامگاه بوعلی ۱۷۷۳: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۶۵** او [نسخه‌ها ۵: ۳۳۵].

28552 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۲۸/۱۲۷۵ : محمد قاسم، ۱۳ رمضان **۱۰۹۰** (۱۶۷۹ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۰].

28553 ـ **تهران**، **مجلس** ۲۵۶۴: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۹** او [ف. مجلس ۸: ۲۷۳].

28554 ـ **تهران**، **ملك** ۵۱۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز درد دیباجه و انجام افتاده، ۶۸ گ ۱۲ س [رؤیت].

28555 ـ **تهران**، **سپهسالار** ۲۶۸: سدهٔ **۱۱**، دیباجه و ۳۵ بیت از آغاز آن افتاده، ۱۳۳ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۲: ۴۶۷ و ۳: ۳۷۰].

28556 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۴۷: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۰].

28557 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۶ (۳۴۳ ف): همراه «دیوان» او نوشتهٔ فخرالدین علی بخاری سدهٔ **۱۱**، در آکره [ف. دکتر بیانی: ۵۹].

28558 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۵ (۳۵۰ ف): نستعلیق بسیار زیبای عبدالرشید دیلمی، سدهٔ **۱۱**، ذرین، گزیده آنست، ۶۶ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۶۸].

28559 ـ **تهران**، ملی ۶۴ فهرست نشده: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۱۸۴].

28560 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۱۳۲ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

28561 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۷۸/۴۰۸۳ : سدهٔ **۱۱**، با حواشی و گزارش، انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۰].

28562 ـ **قاهره**، **دارالکتب** ۶-م مجامیع فارسی: تعلیق خوب محمدعلی فرزند عزالدین احمد شیرازی، صفر **۱۱۰۶**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۶۲].

28563 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۴۶ تحفه (۳): نستعلیق چهارشنبهٔ شعبان **۱۱۱۹**، ۱۸۵ گ ۱۹ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۰۸].

28564 ـ **مشهد**، **رضوی** ۱۹۹ ادبیات: نستعلیق هند میر محمود فرزند میرابوالفضل ۵ شعبان **۱۱۴۰** [ف. رضوی ۷: ۲۳۸].

28565 ـ **تهران**، **مجلس** ۲۵۶۵: در «کلیات» مؤرخ ۱۴۰ (**۱۱۴۰**) او [ف. مجلس ۸: ۲۷۵].

28566 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۸۳/۱۳۳۲ : شعبان **۱۱۷۹** (۱۸۶۶م)[ف.دکترمحمدبشیرحسین۱:۱۰۰].

28567ـ**لاهور**، پنجاب بهلك لائبریری ۸۷۱،۴۶ تحفه : نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۲** در دفتر ۱۹۲ گ ۱۶ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۴۰۵] .

28568 ـ **تهران ، مجلس** ۴۸۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، ۱۴۰ گ ۱۲ س [رؤیت] .

28569 ـ **تهران ، مجلس** ۵۰۵۳: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲** ، دو برگ از آغاز و یکبرگ از انجام افتاده ، زرین ، ۱۳۷ گ ۱۲ س [رؤیت] .

28570 ـ **مشهد ، رضوی** ۲۰۰ ادبیات (۴۴۷۳) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین ، دیباجه را ندارد[ف. رضوی۷:۲۳۹].

28571ـ **تهران ، دانشگاه** ۳۶۹۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین ، ۱۳۷ گ ۱۳ س [ف ـ دانشگاه ۱۲: ۳۶۹۰] .

28572 ـ **تهران ، مجلس** ۴۸۵۸ : نستعلیق محمدعلی، **۱۲۰۱** ، دیباجه را ندارد، ۱۱۲ گ ۱۵ س [رؤیت] .

28573 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۰۶/۳۰۱ : رحمت‌الله ، **۱۲۰۲** (۱۷۸۷م)[ف.دکترمحمدبشیرحسین۱:۱۰۰].

28574ـ **همدان** ، اعتمادالدوله ۸۵: محمد صالح **۱۲۰۹**،زرین (نسخه‌ها۵:۳۴۲).

28575 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری۴۶:۸۷۱ تحفه (۲): نستعلیق احمد علی فرزند فضلعلی، ۵ شوال**۱۲۵۴**:۱۸۹۵م در عظیم‌آباد ، ۱۲۷ گ ۱۲ س [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱:۴۰۷] .

28576ـ **تهران** ، سلطنتی۳۰۱(۳۴۹ ف) : نستعلیق زیبای محمد رضا خویی فرزند آقامحمد جعفر میناساز، ع۱/**۱۲۶۳**، بدستور محمد شاه قاجار ، زرین ، ۲۱۲ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۶۷] .

28577 ـ **تهران ، ملك** ۴۸۴۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۶۴**، ۱۱۲ گ ۱۵ س .

28578ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری ۲ مج : نستعلیق یکی از انصاریهای اصفهان ، **۱۲۷۰** ، [نسخه‌ها ۶: ۵۹۵] .

28579ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۰۲: نستعلیق **۱۲۷۱** (؟) با دیباچه‌ای به نثر . [نسخه‌های خطی ۲:۶۶] .

28580ـ**مشهد،رضوی** ۲۰۱ادبیات: نستعلیق بی‌دیباچه**۱۲۷۷**[ف.رضوی۷:۲۳۹].

28581 ـ **تهران** ، ملی ۶۷ فهرست نشده: نستعلیق‌خوش‌دوشنبهٔ ع/**۱۲۸۵**یا**۱۲۷۵** زرین ، دیباجه را ندارد ، ۲۱۹ ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۴:۱۸۶] .

28582 ـ **تهران، ملی** ۱۲۰۵:خامهٔ لطفعلی فرزند محمد شیرازی متخلص به فکار، در **۱۲۸۴** . در ۲۰۲ ص .

28583 ـ **تهران ، الهیات** ۴۷۷ د: شکسته نستعلیق۲۷شعبان**۱۲۸۴** ، زرین، ۱۲۵ گ ۱۴س [ف . الهیات ۱:۲۳] .

28584 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنن۱۶۵۶: نوشتهٔ خوب**۱۲۸۵** درتهران، از روی‌نسخه‌ای که از روی اصل نوشته شده بوده است ، ۱۴۴ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

28585ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۳۳: نستعلیق‌زیبای امیرالبیان میرزا اسدالله طغرایی خاتونی، صفر **۱۲۹۵** پس از هفتاد سالگی ، ۷۱گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

28586 ـ **تهران ، مجلس** ۴۶۵۲: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳** ، زرین دیباجه را

ندارد ، آغاز برابر نمونه ، ۸۸ گ ۱۷ س [رؤیت] .

28587 ـ **مشهد ، رضوی** ۲۰۲ ادبیات (۸۳۴۵) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دیباجه را ندارد [ف . رضوی ۷ : ۲۳۹] .

28588 ـ **تهران ، حقوق** ۹۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۵۲ گ ۲۰ س [ف . حقوق : ۴۴] .

28589 ـ **تهران ، سپهسالار** ۱/۲۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** . [ف . سپهسالار ۲ : ۴۶۷ و ۳ : ۲۷۰] .

28590 ـ **مشهد ، رضوی** ۲۰۳ ادبیات (۸۴۳۰) : نستعلیق حسنعلی **۱۳۰۵** بی‌دیباچه [ف ـ رضوی ۷ : ۲۴۰] .

28591 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۷۸ : میرزا محمدعلی‌خان فرزند محمدمهدی فرزند محمد کاظم ضرابی شیرازی ، ج ۱ **۱۳۰۷/۱** در کردستان ، ۷۲ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

28592 ـ **تهران ، مجلس** ۲۵۶۸ : نستعلیق عزیزالله تهرانی ، **۱۳۱۸** ، دارای ۲۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸ : ۲۷۸] .

28593 ـ **تهران، سپهسالار** ۱/۴۱۱ : نستعلیق محمدفرزند عبدالله آشتیانی، **۱۳۳۷**، زدین [ف. سپهسالار ۳ : ۲۷۰] .

28594 ـ **تهران ، مجلس** ۸۹۶ : نستعلیق عمادالکتاب سیفی فرزندمحمد حسین قزوینی خوشنویس، **۱۳۴۲**، دیباجه راندارد، ۱۵۲ گ ۱۱ س [ف . مجلس ۳ : ۱۴۰] .

28595 ـ **مشهد** ، عبدالحمیدمولوی : شکستهٔ میرزا عبدالله‌خان‌ومحمدابراهیم واحمد آقا از شاگردان محمدرضاکلهرخوشنویس بنام [نسخه‌ها ۵ : ۱۵] .

28596 ـ **تهران، سپهسالار** ۷۰۸۶ : تاریخ یاد نشده [ف . سپهسالار ۲ : ۴۶۷ و ۳ : ۲۷۰] .

28597 ـ **تهران**،خاندان علی آبادی: نسخ و عنوانها شکسته نستعلیق خوش ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، سپس ترجیع بندیست : در ص۷ آمده: چو هما بری بشیراز اول پدرهما بسو زد ـ بعدش پدر شما بسرزد [یادداشتهای آقای ثبوت] .

28598 ـ **تهران ، مجلس** ۳۶۶ : تاریخ یادنشده، در «کلیات» او[ف. مجلس ۲ : ۲۱۶] .

28599 ـ **تبریز**،ملی ۲۸۰۳ : نستعلیق تاریخ یادنشده، ۵۴ گ ۱۳ س[ف.ملی تبریز ۱ : ۲۱۷] .

28600 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۶ منظوم (۴۶۷) : نسخ ، تاریخ یاد نشده .

28601 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۷ منظوم (۱۳۷۲) : شکسته، انجام افتاده [ف. بنگال : ۹۰] .

28602 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۳۱ aO (۱۰) : نستعلیق تاریخ یادنشده[ف. بنگال : ۱۵۲] .

28603 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi VI۵B ۲۳۵۸ (۲۳۱) : نستعلیق، بی‌تاریخ.

28604 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi VI۵D ۲۷۰۷ (۲۳۲) : نستعلیق ، تازه [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۶-۱۵۷] .

28605 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۰L ۴۲۵۱ : شکسته‌آمیز ، بی‌تاریخ [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۰] .

28606 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۴۵/۱۱۹۲ : نوشتهٔ غلامحسین .

28607 ـ **مدینه** ، عارف حکمه ۵۴ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۳] .

تحفة العراقین

ازفتحعلی‌خان‌صبا ،که یاد او دره‌کلیات: ۱۸۷۷»گذشت. مثنوی است. **آغاز:** ای‌طایر عیسی‌آفرینش ــ چون طایر عیسوی به بینش ــ کرد ازگهرت‌بوقت ایجاد.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۳۸ .

28608ــ **تهران**، سلطنتی ۴۰۷(۶۵۸ ف) : همراه « دیوان : 24181 » او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. دکتربیانی : ۴۳۷] .

28609 ــ **تهران** ، ملی ۲۶۰ ، ۲۶۷ فهرست نشده : نستعلیق محمدکاظم‌حلال خور، در«کلیات» مؤرخ**۱۲۴۰**او[نسخه‌ها۶:۱۴۵].

28610ــ **تهران** ، **دانشگاه** ۲۹۰۱: نستعلیق محمد حسین فرزند حاج محمد جعفر کاشانی **۱۲۸۳** [ف . دانشگاه ۱۰:۱۷۴۸] .

28611 ــ **تهران** ، **ملك** ۵۱۱۶۲ : نسخ پیرامن **۱۲۸۸**. (۲۶ر–۳۲ر) آغازبرابر نمونه ، ۱۴ س [رؤیت] .

28612 ــ **تهران، ملك** ۵۳۱۰/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** . در«کلیات» او (۳۲۸پ – ۳۵۰) [رؤیت] .

28613 مشهد ، **رضوی** ۴۶۸(۴۸۷۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او [ف . رضوی ۷:۴۴۸]

28614 ــ **تهران** ، سلطنتی ۴۱۸ (۶۶۰ ف): همراه «دیوان : 24194» او از سدهٔ **۱۳** . [ف . دکتربیانی : ۴۳۹] .

28615 ــ **تهران** ، ملی ۲۶۸ ، ۲۷۲ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶:۱۵۰] .

28616 ــ **تهران، الهیات**،۷۹۹ د: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۳**[ف. الهیات ۱:۳۹۶].

28617 ــ مشهد ، **رضوی** ۴۱۲ (۴۶۴۹) : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۶** (؟) او [ف . رضوی ۷:۴۰۴] .

تحفة العرفان

از روزبهان بقلی فسوی ، که یاد او در « عبهر العاشقین:۱۲۷۸» گذشت. عرفانی‌است.

28618 ــ **استانبول، اونیورسیته** ۵۳۸/۱۸ : نستعلیق ریز خوش ، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۵۶۷ر–۵۷۰) در۴۰ر۲۴۰ بیت . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها: ۴۴۲] .

تحفهٔ عشاق

از درویش خلیلی ، مثنویست عرفانی، در ۱ج/ ۸۸۰ بدستور ملای روم ساخته است . در پایان آن آمده : ای (خلیلی) تا قیامت زین کلام ــ گر بگویی نیست امکان تمام . با این عنوانها : در ایجاد جوهر اول ، مراتب عالم ارواح ، مراتب عالم اجسام ، پیر کامل ، هفت ذکر، تمثیل، اثبات وحدانیت، سؤال وجواب، نصیحت،هفت وادی،هفت طور، سالك ومجذوب و جزآنها . گویا همان مثنویست که در ذریعه ۳:۴۵۴ تاریخ سرودن‌آن ۶۸۰ یاد شده‌است. **آغاز:** بشنو ای جویندهٔ راه خدا ــ گر تو جویای خدایی با خودآ ــ گوش‌کن این نکتهٔ باریك را .

بنگرید : ذریعه ۳:۴۵۴ و ۱۹:۱۳۹ ــ کشف‌الظنون ۱:۳۷۰ .

28619 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۲۹۵/۲ : با تاریخ **۹۸۹** در دفتر، آغاز برابر نمونه ولی در فهرست بدرستی شناسانده نشده‌است [ف . فهمی ادهم : ۲۳] .

28620 ــ **تهران** ، **ملك** ۵۸۹۳/۲: نستعلیق چهار شنبه سدهٔ **۱۲** با تاریخ ذیقعدهٔ

۱۱۰۳ درشمارهٔ پیشین‌آن، آغاز برابر نمونه. [رؤیت].

28621ـ **تهران، دانشگاه ۳۵۴۴/۳**: نستعلیق عبدالله محمدی محفلی، **۱۲۵۰** (ص ۱ – ۸۰) آغاز برابر نمونه [ف ـ دانشگاه ۲۵۶۳:۱۲].

28622 ـ **قاهره، دارالکتب ۳۶** مجامیع طلعت: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده (گ۱۵۱–۱۶۴) ۱۷ س [مخطوطات ۱:۶۳].

تحفة العشاق = ده‌نامه

صاین هروی.

تحفة العشاق

منسوب به غزالی مشهدی، که یاد او در «دیوان: ۲۴۵۴» گذشت.

28623 ـ **موزهٔ بریتانیا ۱۱۱۵۲/۲** Or: نوشتهٔ **۹۷۳** [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

28624 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۵۲ ۴۵۹۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰**؛ **آغاز:** برگوی غزالی چه تمنا داری ـ درراه طلب چه شور وغوغا داری، ۳۳گ [ف.عبدالله ۵۰۸:۲]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱۰۱:۱].

تحفة الفرایض

در مسایل فقهی به نظم، سرودهٔ ۱۲۵۰ (۱۸۳۴ م).

28625 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۸۳/۱۸۶۳/۸: نوشتهٔ مولوی سکندر، تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲۷۴:۲].

تحفهٔ مظفری

ازعباسقلی‌خان سپهر کاشانی، هنگامیکه تاریخ تاج‌المآثر را بدستور مظفرالدین شاه گزیده میساخت، بیتهای مندرج درآن را نیز بدستورهمان شاه در دفتری جداگانه‌گردآورد و«تحفهٔ مظفری» نامید [یادداشت‌خودنگارنده درپشت نسخهٔ مجلس]. **آغاز:** درصفت توحید باری ... ذات او نزد عارف و عالم ـ برتراز کیف وکم وزهل ولم.

28626 ـ **تهران، مجلس ۲۹۲۲**: نسخ نگارنده‌در**۱۳۱۸**، درپشت نسخه‌یادداشتی از هموست دربارهٔ نگاشتن کتاب، و گواهی ملک‌الشعراء در بارهٔ خط نگارنده، ۴۸۰ گ ۱۲–۱۳ س [ف ـ مجلس ۳۲۴:۱۰].

28627 ـ **تهران**، ملی ۹۰۲ ف: نستعلیق محمدتقی کمال‌السلطنه که در فهرست سرایندهٔ دیوان پنداشته شده، رجب **۱۳۲۰** که درفهرست‌تاریخ نگارش‌دانسته شده، آغاز برابر نمونه، ۱۹۸ گ ۱۲س [ف. ملی ۴۳۷:۲].

تحفة الملوك فی بیان طریق السلوك

ازابن همام شیرازی، که یاد او درکلیات: ۱۸۴۵» گذشت. دراخلاق عرفانی، دردوهزار بیت.

28628ـ **تهران**، دانشگاه۸/۲۶۵۴: نستعلیق ۲۷ محرم **۹۰۳** در «کلیات» او (ص ۱۶۳ – ۲۸۵ هامش) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۲۵].

تحفة الملوك = دیوان مجمر

تحفهٔ میرزا

از عبدالحکیم متخلص به راقم، در عقاید وردغلام احمدقادیانی، بسال۱۳۰۲ (۱۸۸۴م) سروده است.

28629 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور

شیرانی ۵۲۲۴/۲۲۳۶ : تاریخ یاد نشده ، سپس « براهین احمدی » از همان غلام احمد [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲۷۴:۲] .

تحفةالنبی

از سید نعمةالله فکرت لاریجانی ، شیخ‌الاسلام لاریجان از طرف فتحعلیشاه قاجار ، درگذشتهٔ ۱۲۲۹ یا ۱۲۰۹ . **آغاز** : آئینهٔ طلعت‌خدایی ـ گنجینهٔ فیض‌کبریایی ـ برهان کمال قدرت حق .

بنگرید: ذریعه ۸۴۴:۹ـ مجمع‌الفصحاء ۳۸۲:۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۵۳ .

28630ـ **تهران**، دانشگاه۴۲۸۳/۳: نستعلیق ابوالحسن محمدعلی فرزند سید مقیم لاریجانی‌متخلص بهمرکب**۱۲۲۹** (ص۵۹-۷۹) سپس شعرهایی از همو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۳] .

تحفةالنصایح

از سید یوسف گدا ، معروف بشاه داجو قتال ، درمسائل فقهی واخلاق دینی وعرفانی، در۴۵ باب، بسال۷۹۵(۱۳۹۳ م) ودربرخی‌از نسخه‌ها۷۵۲(۱۳۵۱م)سروده و درهند۱۲۸۳ و ۱۳۰۲ چاپ شده است . **آغاز** : حمدی بگویم بیعدد ـ بر خالق جن و بشر ـ کرده معلق آسمان ، هم اختران شمس وقمر .

بنگرید : مؤلفین مشار ۸۸۷:۶ .

28631 ـ **پاکستان** ،لاهور ، پرفسود شیرانی ۴۵۱۸/۱/۱۴۶۸ : سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲۰۷:۲] .

28632 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسود شیرانی ۳۳۱۷/۳۱۲ : سدهٔ **۱۲** [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲۰۷:۱] .

28633 ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۴ ق ف ۱۳۱ : نوشتهٔ خواجه سنکی مولای ، **۱۲۴۰** ، ۴۸ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۳] .

28634ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۱۷۵ : نوشتهٔ شیخ صبغةالله ،**۱۲۴۲**، ۵۶ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۳].

28635ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۴۳ : نوشتهٔ میان دادخان ، تاریخ یادنشده ، ۵۸ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۷۳] .

28636 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲/۲ do (۸۷۴): تاریخ یادنشده [ف. بنگال :۱۷۶].

28637 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسود شیرانی۲/۴۲۷۸/۱۲۲۵: نوشتهٔ عبدالرسول فرزند محمد جمال‌الدین ، ۱۲ رمضان**۱۲۲۴** (۱۸۰۹م) [ف.دکتر محمد بشیرحسین۲:۲۷۵].

28638 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسود شیرانی ۴۸۸۳/۱۸۶۳/۶ : تاریخ یادنشده.

28639 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۳۱ ۵۶۲۹: نستعلیق‌بی‌تاریخ ۷۰ گ [ف . عبدالله ۲ : ۴۸۶] . از کتابهای پرفسود شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۲۰۷] .

تحفةالوزراء

از سروش اصفهانی ، میرزا محمدعلی ،که یاد او در «دیوان : ۲۳۴۸» گذشت .

28640 ـ**تهران** ، ملك ۴۸۸۵: سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

تخمیس غزلهای حافظ

از علی‌که نام‌او درپایان غزلها آمده‌است.

28641ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسود شیرانی۳۴۱۰/۴۰۵: نوشتهٔ **۱۱۱۴**(۱۷۰۲-

۱۷۰۳م)[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۸۰].
28642 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۴۱/۸۰۸ : آغاز و انجام افتاده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۸۰] .

تخمیس قصیدهٔ برده

متن ازابوعبدالله محمدبوصیری درگذشتهٔ ۶۹۵ـ۶۹۶ درستایش‌پیامبر با سرآغاز : امن تذکرجیران بذی سلم. تخمیس‌ازنحیفی، سلیمان فرزند عبدالرحمان فرزندصالح ، بادیباچه‌ای به‌نثر . **آغاز :** حمد وسپاس اعتراف اساس و شکر بیقیاس ... دلاچه شدکه همی دیده‌ام ترا بغمی ـ همیشه‌کار تو آه وأنین دمبدی .
بنگرید : هدیةالعارفین ۱: ۴۰۴ .
28643 ـ قاهره، دارالکتب ۲۰۰ ادب‌ترکی طلعت: نسخ محمدفرزندعبدالرحمان (اخی‌المؤلف) **۱۱۵۲** (گ ۱۹ـ۳۲ مجموعه [مخطوطات ۱: ۷۱] .

تخمیس نعت جامی

از محیی‌الدین گلشنی ، معروف به‌محیی مصری ، محمد فرزند فتح‌الله فرزند ابیطالب ادرنوی ، درگذشتهٔ ۱۰۱۴ (نه ۱۱۰۴) .
آغاز: کی بود یا رب‌که رو بر یثرب وبطحا کنم .
28644 ـ قاهره، دارالکتب :۲۴ـم مجامیع ترکی : نسخ بی‌تاریخ زدین ، (گ ۳۵۹ـ۳۸۰) ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۷۱] .

تذکرةالعاشقین

دیوان سید نقی و میرزا شرف جهان و میرزا محمد قلی میلی مشهدی است.
28645ـ بنگال، ایشیاتك ۲۹دیوان (۹۱۲) : شکستهٔ **۱۱۹۶** [ف.بنگاله:۶: ۱۰۶].

تذکرةالعاشقین

از حزین لاهیجی ، محمد علی‌که یاد او در «فرس‌نامه : ۴۴۱»گذشت. مثنوی است در برابر «لیلی ومجنون» نظامی ، پیرامن ۱۴۰۰ بیت ، سروده‌هایی بعربی نیزدرآن هست . در لکهنو ۱۲۹۳ =۱۸۷۶م چاپ شده است .
آغاز : کل ما فی‌الوجود لیس سواه ـ وحده لااله‌الاالله .
بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۴۰ ـ ف. مشار: ۳۸۲.
28646 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۲۲۹Spi/VI۱۱۴ : در«کلیات» اونوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱** (۴۰۶ر ـ۴۱۳ر) گویاگزیدهٔ آنست . [ف. عبدالله ۲: ۵۶۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۰] .
28647 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۶۸ Api/VI۷۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ بختاور، ۱۹ ذیحجهٔ **۱۱۶۳** (گ۳۱۷ـ۳۲۰) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۹۸].
28648 ـ تهران، مجلس۱۰/۹۷۱: در «کلیات : 17538»، او نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. مجلس ۳: ۲۶۳] .

ترانهٔ زرین

در ص ۱۵۶۸ گذشت .

ترانه‌های اخگر ـ دیوان اختر

درص ۲۲۲۰ گذشت .

ترجمهٔ دیوان علی

ازشوقی بغدادی، بنام صدر زمان برهان‌ـ الدین ، بسال ۸۸۵ [دیباچه] . درآن‌آمده : سال شده هشتصدوهشتاد وپنج ـ کزکرمش یافتم این طرفه گنج . شاید سراینده همان شوقی خوارزمی(ذریعه ۹: ۵۴۹ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۳۱۵) و از بغدادك ورارود باشد . **آغاز :**

نامه‌گشایم به‌ثنای خدا ـ حمدسرایم ولی‌الحمد را ـ خالق نه قبهٔ علی سریر ـ عالم اسرار علی کبیر .

28649 ـ **مجلس** ، ۸۹۳۹ فهرست نشده : نوشتهٔ دانا محمد فرزند جلال فرزند علی‌حسینی، **۸۸۹** [ترجمهٔ منثورومنظوم آنست [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

28650 ـ **تهران** ، دکترمفتاح :سدهٔ **۹**، آغازبرابر نمونه ، باتملك ۸۸۹[رؤیت].

28651 ـ **تهران**، دانشگاه۶/۲۳۹۸: نسخ ونستعلیق با تاریخ **۹۰۹** تا **۹۲۰** دردفتر (۲۲۱ـ۴۱۳) آغاز برابرنمونه [ف.دانشگاه ۹:۱۰۰۱] .

28652 ـ **تهران** ، ملك ۴۰/۴۳۷۹: نستعلیق **۱۰۵۶** (در ش۱) (۱۳۱پ ـ۱۷۳متن وهامش) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

28653 ـ **تهران** ، ملك ۱۰/۴۲۷۵: نستعلیق محمدسعید فرزند محمدتقی خاتون ـ آبادی **۱۰۸۱** (۲۵ پ ـ ۱۰۶ ر متن) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ترجمهٔ الشوق = قصیدهٔ ...

از عرفی شیرازی .

ترجمهٔ عهدنامهٔ اشتر = رموزالاماره

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از بوصیری . ترجمه از ابوالقاسم جنید فرزند بهرام شیرازی ، ازسدهٔ هشتم .

بنگرید: ذریعه ۹:۲۰۷ ـ پیشگفتار چاپ دیوان جنید ، از نفیسی ـ فرهنگ سخنوران: ۱۳۸ .

28654 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۸۱۴ Or : سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴:۶۷۶] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

از سمرقندی .

28655 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۲۶۱ Or : سدهٔ **۱۲** . [نسخه‌ها ۴:۶۷۷] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از ابوعبدالله محمد بوصیری درگذشتهٔ ۶۹۵ یا ۶۹۴ . ترجمه از علال فرزند عادل حافظ ، به‌نظم که در ۹۰۰ ساخته است . باید دیدآیا این علال باسرایندهٔ «چهل‌حدیث‌منظوم: ۱۵۹۴»و«ترجمان‌القران: ۱۹۷۲» چه‌نسبتی دارد : پسر اوست ویا خود اوست‌که بدینگونه تحریف شده است .

28656 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: بخامهٔ سراینده ، **۹۰۰** [نسخه‌ها ۵: ۱۵] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از بوصیری ، ترجمه از محمد حافظ شرف. درپایان‌آن‌آمده: چون زهجرت هشتصد و ده سال تازی رفته بود ـ اتفاق افتاد نظم فارسی‌اندررقم ـ بنده مداح رسولم‌شهرتم**حافظ شرف** ـ نام من‌باشد **محمد** من محمدچاکرم.
آغاز : ... ای زیاد صحبت یادانت اندر ذی‌سلم ـ اشك چشم‌آمیختی باخون روان‌گشته بهم .

28657 ـ **تهران**، دانشگاه۲۲/۱۲۴: نسخ سلیمان فرزند محمدمکری ، برای‌پاشای وزیر ، ع ۱/**۱۱۹۵** (گ۱۶۶ـ۲۰۷) ، پس ازهر بیت فارسی یك بیت ترکی نیزدارد. آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۲:۲۳۶] .

28658 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۷ ادب ترکی طلعت : نوشتهٔ ملا عبدالله انصاری ، تاریخ یاد نشده (گ ۲ـ۲۱ هامش و ۲۵ـ۶۳ متن) آغاز برابر نمونه ، در فهرست تاریخ سرودن ۸۱۰ یادشده است [مخطوطات۱:۸۸] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از بوصیری ، ترجمه از محیی‌الدین محمد ، که بسال ۷۷۹ سروده است: بود تاریخ عرب در هفتصد و هفتاد و نه ـ کاین قصیده هم به‌نظم فارسی شد (منتظم) ـ بنده مداح رسولم خادم اولاد او ـ بس‌بود این دولت ازکرم(..)ـ نام من باشد **محمد محیی‌الدین** لقب ـ هم رهنمای او باشد امید (...) .

28659 ـ مشهد، رضوی ۲۱۵ ادبیات: نسخ و نستعلیق میرجان عراقی ۲۷ رمضان **۹۰۵** نزدیك به‌یك صفحه از خطبهٔ آغازافتاده. **انجام**: هم بفضل خود مددکاری نما آن ساعتم [ف . رضوی ۷: ۲۴۸] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن ازبوصیری ، ترجمه ازنصیر. **آغاز**: چشم خون و اشك همی ریزد ازکجا .

28660 ـ مشهد، رضوی ۱۳ ادبیات: نسخ قاضی محمد **۹۲۸** ، وقف ابن خاتون ۱۰۶۷ ، ۳۳ گ ۱۱ س [ف ـ رضوی ۳: ۱۶۱] .

ترجمهٔ قصیدهٔ برده

متن از بوصیری ، ترجمه یا ترجمه‌های ناشناخته .

28661 ـ تهران، دانشگاه ۲/ ۳۵۳۸: درهامش «درةالتاج» مؤرخ صفر **۸۴۳**، بدون دیباچه ، آغاز برابر سرودهٔ **محمد حافظ ـ شرف. انجام** : اهل علم واهل حلم واهل‌تقوی وکرم ، در فهرست آمده : گویا از **محمد شریفا** [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۵۸] .

28662 ـ تهران، دانشگاه ۲۰/ ۲۳۹۸: نسخ و نستعلیق ، با تاریخهای **۹۰۹** تا **۹۱۲** در دفتر، (۷۹ـ۱۰۱) آغاز برابر سرودهٔ محمد حافظ شرف . **انجام** : پس بیامرزش بفضل‌ای صاحب جود وکرم [ف . دانشگاه ۹: ۱۰۰۵] .

28663 ـ تهران ، ملك ۱۱/ ۴۳۷۹: نستعلیق باتاریخ **۱۰۵۶** در دفتر (۲۴ر ـ ۳۰ر)، آغازوانجام برابر نسخهٔ (دانشگاه ۲۰/ ۲۳۹۸) . [رؤیت] .

28664 ـ اصفهان، فرهنگ ۴/ ۲۸۱۳: با تاریخ **۱۰۷۳** در دفتر . درفهرست نیامده که نظم یا نثر است [نسخه‌ها ۴: ۴۸۳] .

28665 ـ تهران، ملك ۳۲/ ۴۲۷۵: نستعلیق محمد سعیدفرزند محمدتقی خاتون ـ آبادی **۱۰۸۱** (۱۶۳پ ـ ۱۷۲ر) آغاز وانجام برابر نسخه (دانشگاه ۲۰/ ۲۳۹۸) [رؤیت] .

28666 ـ یزد، سیدابوالفضل سعیدی، ریحان یزدی ۱ مج: با تاریخ **۱۱۱۳** شمارهٔ **۱** دفتر) ، آغاز یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۴۶۲] .

28667 ـ بادلیان ، ۱/ ۱۳۲ اوزلی: نستعلیق حاج محمدکاتب‌دیوان صدرسابق ووالی نسبه حاج ابراهیم پاشا ، ۲۱ ذیحجه **۱۱۴۵**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۳۳ هست [فیلمها ۵۵۹:۱] .

28668 ـ تهران، دانشگاه ۱ و ۲/ ۴۲۰۰: نسخ و نستعلیق سعید حبشی ۲۲ ع۲/ **۱۱۹۸** ، یکی به‌نثر (ص۴ـ۴۴) ویکی به‌نظم (ص۱ هامش) . آغاز برابر سرودهٔ **محمد حافظ شرف** و انجام: تا برانند اشتران دا بندگانش بانغم [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۱۷۷] .

28669 ـ تهران، الهیات ۶/ ۱۰۴ج: نستعلیق حبیب‌الله فرزند محمدحسن گلپایگانی ، **۱۲۷۲** (۲۲۷ پ ـ ۲۳۹ر) [ف . الهیات ۱: ۱۵۵] .

ترجمهٔ قصیده‌ای درستایش پیامبر

ترجمه بنام شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) . **آغاز** : چونکه در نعت

و ثنای نور ایزد مصطفی ـ آن صفا بخشای نزهتگاه علم انبیاء .

28670ـ **تهران**،سپهسالار۱/۵۳۶۰: مجتبی فرزند محمد باقر ، سدهٔ **۱۳**(۱۳پ ـ ۱۷ر) [ف . سپهسالار ۳:۴۲۳] .

ترجمهٔ قصیدهٔ رضا

از حاج سیدتقی قزوینی. به‌نظم. **آغاز:** صرف‌الزمان و ریب‌الدهر ابکانا . ناسازگاری فلك و ریب روزگار ـ سورسرشك‌کرد زچشمان ما روان .

28671ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۴۰۵: نستعلیق و نسخ **۱۲۶۵** درمدرسهٔ حاجی‌سیدتقی قزوینی در قزوین (۲۹ر ـ ۳۲ر) هشت بیت از پایان قصیده ترجمه نشده است [ف . دانشگاه ۱۱:۲۴۱۳] .

ترجمه قصیدهٔ عین‌القضاة

عین‌القضاة همدانی (بنگرید: بحرالاسرار ۲۶۵۶) .

28672 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ ق‌ف ۱۶: تاریخ یاد نشده (ص ۷۵ ـ ۸۴) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۱] .

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

متن از سید حمیری ، ابو هاشم اسماعیل درگذشتهٔ ۱۷۳ . درستایش حضرت علی با این سرآغاز:لام‌عمرو باللوی مربع . ترجمه از محمدرضا فرزند محمدفرزند محمدرضا فرزند محمداسماعیل‌قمی،که‌درمشهدزاده‌شده ومیزیسته است [دیباجه]. **آغاز:** حمدله این‌رساله‌ایست در بیان دوحدیث‌که دلالت میکند برفضیلت... داشت جایی‌ام عمرواندرلوا ـ مانده آثارکهن از وی بجا .

28673 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۳۱ : نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳** در جنگ ، با دیباجهٔ نثری‌که نام سراینده درآن آمده است (برابر نمونه) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۸۱۷] .

28674ـ **تهران** ، مجلس۵/۴۲۵۵: نسخ حسین فرزند میرزا ... حیغانی، **۱۲۲۳** (۱۰۵پ ـ ۱۱۰پ) آغاز منظومه پس از یك حدیث به نثر برابر نمونه ، انجام نیز برابر نمونه ولی درفهرست ازسراینده نام برده‌نشده است [ف . مجلس ۱۱:۲۷۲] .

28675ـ **تهران**، دانشگاه۸/۴۳۵۴: با تاریخ **۱۲۰۰ـ۱۲۳۶** در دفتر ، دیباجه‌را ندارد و آغاز منظوم و انجام آن برابر نمونه ولی درفهرست از سراینده نام برده نشده است (ص۳۲۱ـ۳۲۵) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۰] .

28676ـ **تهران**،دانشگاه۲۹/۳۹۶۶: نستعلیق با تاریخ **۱۲۸۸ـ۱۳۰۱** در دفتر(ص ۲۲۰ـ۲۲۱) **آغاز :** داشت جایی ام عمرو اندرلوای ـ مانده آثارکهن از وی بجای[ف. دانشگاه ۱۲:۲۹۶۴] .

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

متن ازهمان سیدحمیری، ترجمه ازمحمد قاسم استرآبادی . با دیباجه‌ای در دو فصل در سرگذشت حمیری . **آغاز :** حمدله . و بعد ، چون قصیدهٔ عینیهٔ سید حمیری درکمال فصاحت بود ... راقم این‌حروف محمدقاسم‌استرآبادی را بخاطر رسید .

28677ـ **تهران**، دانشگاه۴/۴۲۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در جنگ ، هفده بیت پایان ترجمه نشده است (۱۶پ ـ ۲۷ر) [ف.دانشگاه ۱۳:۳۱۹۱] .

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

متن‌ازهمان حمیری. ترجمه‌های ناشناخته. بنگرید : ذریعه۹:۲۶۷ (حمیری) و۱۴: ۹ و ۱۰ (شرح قصیده) .

28678 ـ **تهران** ، ادبیات ۵/۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱ر–۴۰ر) [ف. ادبیات ۱ : ۳۶۱] .

28679 ـ **تهران** ، ملی ۳۶۷ ف : نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، **آغاز** : الحمدلله‌الذی لایطیق‌الحامدون حمده‌وشکره‌ولایقدرالقادرون ۲۵گ ۱۶ س [ف . ملی ۱:۳۵۸] .

28680 ـ **تهران** ، مجلس ۱۹/۵ نجم‌الدوله (۳۹۴۸۱) : **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۱۹ هست [فیلمها: ۷۲۴] .

ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه

در ص ۱۰۸۷ گذشت .

ترجمهٔ قصیدهٔ لامیةالعرب

قصیده از شنفرای ازدی از سرایندگان روزگارجاهلیت‌عرب. ترجمه‌از ناشناس. **آغاز:** اقیموابنی امی صدور مصیکم.

28681 ـ **مشهد**، رضوی ۲۱۴ادبیات: نسخ و نستعلیق خوش میـرزا علیرضا شیرازی خوشنویس آغاز سدهٔ ۱۴، درع۲/**۱۳۱۱** .

ترجمهٔ کواکب‌الدریه = ترجمهٔ قصیدهٔ برده

ترجمهٔ مناجات

از مرتضی قلی متولی ، بسال ۱۰۶۸ در دارالارشاد اردبیل. بیست و نه مخمس‌مناجات است به ترتیب الف باـ از الف‌تا یاء که‌هریك به دو بیت ترجمه شده است . **آغاز:** دیباجه: مطلع آیات کلام کریم ، این مخمس ترکیبی است ... یا سامع‌الدعاء ـ یا دافع‌السماء ... یا رب بشنو دعای مظلومانرا ـ ای کرده بلند رفعت‌کیوان را .

28682 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۴/۱۰: نسخ سلیمان قاضی فرزند محمدمکری . برای اسحاق پاشا وزیر ، درع۱/۱۱۹۵. [ف . دانشگاه ۲:۲۳۳] .

ترجمهٔ مناجات

متن منسوب به حضرت علی . ترجمه از ناشناس .

28683ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۶۴/۸: نسخ ونستعلیق محمدافضل پسرقیصر علی‌تفرشی در ع۲/**۱۰۹۸** . در مجموعه همراه « شرح خطبةالبیان»شاپور. هر بیت بیك بیت‌فارسی‌ترجمه شده . متن لك‌الحمد یاذالجود والمجدوالعلی **آغاز:** بزرگوارخدایا تراست حمدوثناـ که هم ز توست عطا وهم ازتو منع عطا [ف . دانشگاه ۲:۲۳۰] .

28684 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۴۹۵ (۵۷۷ف): نستعلیق زیبای ، میرعلی، سدهٔ**۱۰** زرین ، **آغاز** : لك‌الحمد یاذی‌الجود... ای صاحب جود مرترا حمدوثناـ هستی‌تو بزرگوار با مجدوعلی ۱۲۰ ص ۱۲س[ف. دکتر بیانی: ۳۴۸] .

28685ـ **تهران**، دانشگاه۱۲۴/۱۱: با تاریخ **۱۱۹۵** در دفتر (گ۱۱۲–۱۱۲) ، متن شش بیت منظوم است‌که هر بیت با دو بیت فارسی ترجمه شده‌است[ف.دانشگاه۲:۲۳۳].

28686 ـ **دانشگاه** ، ۱۲۴/۱۲ : در همان دفتر (گ۱۱۳ـ۱۱۸) متن قصیده‌ایست باقافیهٔعین: لك‌الحمدیاذالجودوالمجدوالعلی.. **آغاز** : ای روی زمین ز فیض عامت گلشن ـ عالم همه ازپرتو نورت روشن [ف . دانشگاه ۲:۲۳۳] .

28687 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۱۰۲ (۵۷۹ ف) : شکسته نستعلیق خوش محمد علی

تهرانی، **۱۳۳۲**، زرین. **آغاز:** لك‌الحمد یاذالجود ... بزرگوار خدایا تراست حمد و ثنا. [ف. دکتر بیانی: ۳۵۰].

ترجمهٔ مناجات خمسة عشر

از رونق‌علیشاه، میرزامحمدحسین‌کرمانی، که یاد او در «مرآت‌المحققین: ۱۳۷۳» گذشت متن منسوب به‌حضرت سجاد است.

28688 ـ **تهران**، دانشگاه۴۰۶۳: شکسته نستعلیق محمدحسین انورعلی پسر نورالدین پسر محیی‌الدین نگارنده **۱۲۹۲** در «کلیات» او (ص۳ـ۱۸) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۴۶].

ترجمهٔ المنصوری

درپزشکی، در ص ۵۰۴ گذشت.

ترجمه مهابهارات

28689 ـ **آصفیه** ۱۷۴۷ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰۰** [ف. آصفیه ۴: ۹۶].

28690 ـ **آصفیه** ۱۵۱۵ تاریخ: نوشتهٔ ۲۷ جلوس محمدشاه پادشاه [ف. آصفیه ۳: ۹۸].

ترجمهٔ نثراللآلی

متن ازطبرسی‌یاداوندی (بنگرید: ترجمهٔ نثراللالی: ۱۵۷۷ـ۱۵۷۹). **آغاز:** کردم آغازاین‌بنام خدا ـ کوست بخشندهٔ عطا همه‌را.

28691 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای K.۶۸۸: روح‌الله افصحی، سدهٔ **۹**، آغازبرابر نمونه، ۴۵۰گ ۹س [ف. فهمی ادهم ۱: ۹].

ترجیع بند = دیوان...

ترسا وصنعان = شیخ صنعان و ترسا

تزویج نامه

ازمیرزامحمد باقرناجی قزوینی زنده در ۱۳۱۴. داستان زن‌گرفتن‌اوست، باعنوانهای: مهلت خواستن‌کسان دخترکه‌استخاره واستشاره کنند، فرستادن دلاله بطلب دختر بشرایطی که ذکرمیشود، آمدن دلاله وپیداکردن دختر پرسیدن‌کسان دختر از دلاله اسم و رسم وشغل ناجی را، معرفی کردن دلاله ناجی را نزد کسان‌دختر، رفتن دلاله‌بطلب جواب‌وگفتگوها، تفصیل آنچه‌ازصداق‌وغیره درعروسی‌خواسته‌اند، تفصیل آنچه لازمهٔ عقد است از نقد و جنس‌که باید داد، تفصیل لیالی ولیمه، تفصیل لیلهٔ ـ زفاف. درمجموعه سروده‌های او در۱۳۲۲چاپ شده‌است. **آغاز:** اول نامه‌ام سپاس خداست ـ جز خدا حمد برکسی نه سزاست.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۴۶ و۱۹: ۱۴۲ـ مؤلفین مشار ۲: ۸۱.

28692 ـ **تهران**، مجلس ۳/۲۴۸۲ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۰۵**، درفهرست‌آمده «منظومهٔ نکاح» آغاز برابر نمونه (ص۱۴۸ـ۱۶۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۸].

28693 ـ **تهران**، مجلس۲/۲۶۸۵: شکسته نستعلیق خوش سیدابوالقاسم، **۱۳۱۳**، (ص۴۷ـ۶۳) نسخه‌در ۲۵۰ بیت‌است[ف. مجلس ۸: ۴۵۴].

28694ـ **تهران، دانشگاه** ۱/۲۲۰۷: شجاع‌الدین حسینی محلاتی **۲۶/ع۱۳۱۶/۲** بدستورکریمخان امیرتومان درنیاوران. آغاز برابر نمونه، ۳۰گ ۱۳س [ف ـ دانشگاه ۹: ۸۸۶].

28695 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۲۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴** دوبار دراین جنگ آمده: در آغاز و انجام [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۵].

تسبیح کربلا

از ندیم مشهدی ، زکی که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۹» گذشت . مثنویست در پیرامن ۴۵۷۰ بیت در داستان کربلا و ریشه‌های تاریخی آن ازپس ازمرگ پیامبر ، که پس از برگشت از سفر نخستین خود درسپاهان بدان آغاز ودر نجف ۱۱۵۸ (= فیض سحر) بانجام رسانده است . **آغاز**: چون قلم می‌کشم الف از آه ـ مددم‌کرد بسم‌الله .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۸۰ و ۱۹: ۱۴۲ .

28696 ـ **مجلس** ، ۱۰۸۰ : در دیوان: 26538» اوازسدهٔ **۱۲** (گ ۱۲۷ ـ ۲۰۰) [ف . مجلس ۳: ۴۳۷] .

تشریح منظوم

در ص ۵۰۹ گذشت .

تصانیف میرزا تقی

ابوالمکارم‌میرزا محمدتقی. درگذشتهٔ ۱۳۴۶ .

702-28697 ـ **آصفیه** ۱۱۴۶ و ۱۱۴۷ و ۱۱۴۸ و ۱۱۴۹ و ۱۱۵۰ و ۱۱۵۱ دیوان: نوشتهٔ **۱۳۴۵** ، شش جلد از ۱ تا ۶ است [ف. آصفیه ۴: ۲۸۴] .

تضمینات

ازفخری هروی، سلطان‌محمدفرزندامیری، نگارندهٔ «لطائف نامه» ترجمهٔ مجالس‌النفایس» بگفتهٔ طرازی گفتاریست درذکراشعاری که‌ازنظر معنی بیکدیگر نزدیك هستند، درچهار بخش. (بنگرید: تحفةالحبیب: ۲۷۱۲) **آغاز**: ای‌شاه و گدا سوی خود راه‌نمای ـ در رشتهٔ کارهمه‌کس عقدگشای. بنگرید : ذریعه ۹: ۸۱۴ .

28703 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۸ مجامیع فارسی طلعت: حسین رضا فرزندعصمت پاشای وزیر **۱۳۱۸** (گ ۳۵ - ۷۴) ۱۲ س [مخطوطات ۱: ۲۰۵] .

تعبیرخواب = خوابگزاری

تعریف اکبرآباد = وصف ...

تعریف باغ = وصف ...

تعریف چهل ستون = وصف ...

تعریف کشمیر = وصف ...

تعریف لاهیجان = وصف ...

تغلق نامه

ازامیرخسرودهلوی، که یاداو در «کلیات: ۲۳۱۶» گذشت . مثنویست بزمی ودرسرگذشت تغلق وجنگهایش ، که درنسخهٔ چاپ‌سیدهاشمی فرید آبادی دکن ۱۳۵۲ ، ۲۹۲۰ بیت است . **آغاز**: بنام آنکه نام از وی نشان یافت ـ زبان آموخت حرف ونطق جان یافت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۴۳ ـ ف . مشار: ۴۳۴ .

28704 ـ **تهران** ، ملك ۶۴۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در ۳۰۰۰ بیت ، ۱۲۳ گ ۱۵ س [ف . ملك : ۱۵۶] .

تفسیر آیت فاخلع نعلیك

بردعی ، در ص ۲۳ گذشت .

تفسیر سورهٔ بقره

از نورعلیشاه طبسی تونی (م ۱۲۱۲) ، که یاد او در «آیةالنور: ۱۰۱۶» گذشت . درقالب مثنوی . **آغاز**: ای آنکه بجز تو نیست‌هستی ـ دارد ز تو هست و نیست هستی .

28705 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۱۹/۴ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (ص ۴۹ - ۷۱) [ف . مجلس ۸ : ۳۶۳] .

تفسیر سورهٔ فاتحه

صفی، در ص ۲۹ گذشت.

تفسیر سورهٔ یوسف

از جنون، در ص ۳۲ گذشت.

تفسیر منظوم

نوربخش، در ص ۳۴ گذشت.

تمرنامه = تیمورنامه = ظفرنامه

از عبدالله هاتفی جامی، که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۷» گذشت. خواهرزادهٔ جامی، او از دایی خود اجازه خواست تا «پنج گنج» خود را دربرابر نظامی بسراید، وپس از آزمایش باواجازه داده‌شد واو چهار مثنوی‌را بدینگونه سرود: ۱ـ لیلی ومجنون ۲ـ خسرو و شیرین ۳ـ هفت منظر ۴ـ این مینوی. او «ظفرنامهٔ تیموری» شرف‌الدین علی یزدی را بنام‌سلطان حسین میرزا بایقر (۸۴۲ـ۹۱۱) درچهل‌هزار بیت دربحرمتقارب سروده است، شماره‌بیتها در نسخه‌ها گوناگون است و تا ۴۶۵۶ دیده شده است. در مدراس چاپ شده. **آغاز: ۱)** بنام خدایی که فکر و خرد ـ نیارد که تا کنه او پی‌برد. **آغاز: ۲)** برازندهٔ تاج وتخت و کلاه ـ خدیو جوانبخت تیمور شاه.

بنگرید: ذریعه ۵۱۸:۴ و ۱۲۸۴:۹ و ۱۴۴:۱۹ ـ ف. مشار: ۶۱۹ـ استوری ۱: ۲۸۹ و ۱۲۷۴.

28706ـ710 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: پنج نسخه ازآن دراین‌کتابخانه هست، کهن‌ترین‌آنها نوشتهٔ **۸۲۸** [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۴۵:۷، ۵۰].

28711 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۱۵۹۴: محمودفرزند نظام هروی، **۹۴۷**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۶۶ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۲۶۴:۱].

28712_1 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۵) Or۲۸۶۸: در «پنج گنج» او نوشتهٔ پیرامن **۱۵۰۰** م [ذیل ریو: ۱۹۰].

28712_2 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۷) Or ۲۸۳۸: نستعلیق کمال نیشابوری **۹۴۵** (۱۵۳۸ م)، ۱۴۰ گ [ذیل ریو: ۱۹۱].

28713 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۱۴۶۵: شاه محمود مشهدی، **۹۵۲**، ۱۱۸ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۲۶۵:۱].

28714 ـ **تبریز**، ملی ۳۶۲۳/۳: نستعلیق **۸۵۶**، با مهر مؤرخ **۱۰۴۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۵۷ گ ۲۱ س [ف. ملی تبریز ۱۶۶:۱ و ۳۱۲].

28715 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۸: نستعلیق خوب **۹۴۷**، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۲۱ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۱۹۲:۲].

28716 ـ **تهران**، مجلس ۹۰۵: نستعلیق خوب دوست محمد فرزند شاه یوسف خفاجی، **۹۵۷**، زرین، از یادداشتی پیداست که «شاهنامه»ی شاه اسماعیل که هاتفی سروده بود تا پیش از ۱۲۲۰ با این نسخه بوده است، ۷۷ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۱۶۴:۳].

28717 ـ **بنگاله**، ایشتاتك ۲۰ منظوم (۷۶۲): نستعلیق **۹۵۸** [ف. بنگال: ۹۱].

28718 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۹: نوشتهٔ دوست محمد فرزند شاه یوسف. **۹۶۰** [نسخه‌ها ۷۱۴:۵].

28719 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۸۰: نستعلیق محمدمؤمن کاتب، **۹۶۹**، زرین، ۱۷۰ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۳۸۰:۹].

28720 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین: نوشتهٔ **۹۶۹** [نسخه‌ها ۴۱۱:۵].

28721 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۸۲: نستعلیق کمال‌الدین محمودفرزند جلال‌الدین،

در ۹۷۰، زرین، ۱۸۰گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳۲:۸] .

28722 ـ تهران، دانشگاه ۵۲۹۱۸: نستعلیق حبیب‌الله فرزند حاجی والی شیرازی، ۱۷ ذیحجهٔ ۹۷۶، ۲۵۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۴۱۹۴:۱۵] .

28723 ـ فرهاد معتمد ۲۱۱: نستعلیق شاه محمد ویردی، ۷ ع ۲/ ۹۷۶ در قندهار [نسخه‌ها ۱۶۸:۳] .

28724 ـ تهران، ملك ۵۲۵۰: نستعلیق ۹۷۷، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

28725 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: نستعلیق خوب محمد کاتب‌زاده‌ای، ۹۷۷، نسخه ازشاهان هرات بوده، زرین [نسخه‌ها ۱۸:۵] .

28726 ـ تهران، سپهسالار ۱۵۰۱: نستعلیق زین‌العابدین شریف، ۹۸۰، آغاز دو برگ افتاده، ۹۷گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۵۴۲:۲ و ۵۰۳:۳] .

28727 ـ قاهره، دارالکتب ۵ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا و زرین ۹۸۷ آغاز برابر نمونهٔ ۱ [مخطوطات ۱۰۵:۱] .

28728 ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۱۵۹۱: نوشتهٔ ۹۸۹، ۱۷۱گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۲۶۵:۱] .

28729 ـ مدینه، عارف حکمة ۵۲۵: مؤرخ ۹۹۰، ۱۲۵گ [نسخه‌ها ۴۷۵:۵] .

28730 ـ تهران، مجلس ۲۳۲۰: نستعلیق خوش محمد رزهٔ ۹۹۳ برای امیر سیدالحسینی، آغاز برابر نمونه ۱، ۳۴۶ ص ۱۲ س [ف. مجلس ۵:۸] .

28731 ـ تهران، ملك ۲/۴۹۵۹: نستعلیق ۸ ع ۲/ ۹۹۵ (۱ر ـ ۱۰۱ پ) پیرامن ۳۴۰۰ بیت، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

28732 ـ تهران، سلطنتی ۶۱۲ (۵۸۷ ف): نستعلیق خوش مجدالدین، محرم ۹۹۵، زرین. آغاز: شکر ریز طوطی طبع سلیم، ۳۱۶ ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی ۳۵۸] .

28733 ـ تهران، سلطنتی ۶۱۱ (۵۸۴ ف): نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زرین، با یك تصویر، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۱۹ ص ۱۵س .

28734 ـ تهران، سلطنتی، بی‌شماره (۵۸۵ف): نستعلیق خوش، با نام ساختگی میرعلی، سدهٔ ۱۰، زرین، با شش مجلس تصویر، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۷۳۰ ص ۱۲س.

28735 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۳۴۳ (۵۸۶ف): نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ۴۲۰ص ۱۱س .

28736 ـ تهران، سلطنتی ۶۱۳ (۵۸۸ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، باتصویرهای تازه، ۲۴۳ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۳۵۶-۳۵۹] .

28737 ـ تهران، ملك ۵۲۴۴: نستعلیق زیبای درویش محمد فرزند حاجی‌ولی شیرازی، ۷ محرم ... (پاك کرده‌اند) ازسدهٔ ۱۰ زرین، ۱۶۰گ ۱۴س [رؤیت] .

28738 ـ تهران، ملك ۵۹۳۶: نستعلیق خوش خواجه صالح فرزند میرك، اوایل سدهٔ ۱۰، زرین، ۱۴۱گ ۱۵س [رؤیت] .

28739 ـ تهران، سپهسالار ۲۸۰/۳: نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰، در «پنج‌گنج» او [ف. سپهسالار ۵۴۲:۲] .

28740 ـ تهران، سپهسالار ۳۹۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، ۱۳۲ بیت از پایان افتاده، ۱۲۱گ ۱۵ س .

28741 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۱۹ : نستعلیق پیرعلی‌کاتب، غرهٔ صفر سدهٔ **۱۰** ، زرین [ف . سپهسالار ۲:۵۴۲ و۳: ۵۰۳].

28742 ـ **اصفهان** ، ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغازوانجام‌افتاده [نسخه‌ها۴: ۴۷۵].

28743 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۱۹ (۴۲۱۲): نستعلیق خوش صالح ، سدهٔ **۱۰** ، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف . رضوی ۷: ۲۵۱] .

28744 ـ **تهران**، مجلس ۸۶۲۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین .

28745 ـ **تهران** ، ادبیات ۷۹ د : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز : من ناتوان پیر و حرصم جوان ، ۱۲۲ گ ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۱۳۷] .

28746 ـ **یوگسلاوی** ، فرهنگستان علوم زاکروب ۷۵۴: سدهٔ **۱۰** نسخه میناتوری ممتاز [نسخه‌ها ۲: ۲۸] .

28747 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۴۲B ۲۴۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف.عبدالله۲: ۳۱۴] .

28748 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Spi/VI۴۳ ۳۷۷۱ : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده، ۴۸ گ[ف. عبدالله۲: ۵۰۱]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۵].

28749 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۱۵۹۳ : شاهمیر فرزند محمود ، پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۸۶ گ .

28750 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۵۲۰ : ضیاءالدین محمد فرزندمحمداءین پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۱۹۶ گ ۱۲س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۶۵] .

28751 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۰ Add : سدهٔ **۱۶**م ، آغاز برابر نمونه ۱، ۱۲۲ گ [ریو ۲: ۶۵۳] .

28752 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۷۰۳ Add : سدهٔ **۱۶** م ، ۸۷ گ [ریو۲: ۶۵۴].

28753 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۸ Add : سدهٔ **۱۶** م ، ۱۵۹ گ.

28754 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۴۰: سدهٔ **۱۶** م ، ۱۱۷ گ [ریو ۲: ۶۵۴] .

28755ـ **کپنهاك**، سلطنتی Add۴۸: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۵: ۷۰۳] .

28756 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۶۶۱/۲/۴۷۱۱: نوشتهٔ ۴ع۲/**۱۰۱۰** (۱۶۰۱ م) ، مصور ، با مهر محمد قطبشاه و محمدقلی قطبشاه [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۵۵] .

28757ـ **تهران**، ملك۵۲۶۴: نستعلیق خوش . گویا **۱۰۵۲** ، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، پایان سه سطر نونویس ، ۱۸۴ گ ۱۳ س [رؤیت] .

28758 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۶۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، با تاریخ‌گویا **۱۰۸۴** ، ۱۸۱ گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۸: ۵۴] .

28759 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۲۹ Add : صفر **۱۰۸۵** (۱۶۷۴ م) ، ۱۶۱ گ [ریو۲: ۶۵۴] .

28760ـ **تهران** ، دکترمفتاح : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، نسخهٔ خوب ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، درنسخه «جنگنامهٔ امیرتیمور» یادشده [رؤیت] .

28761 ـ **تهران** ، آقای ثامنی : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۱].

28762 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام‌افتاده، ۱۴۲ گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۹] .

28763 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۱ : نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۱**، زدین، آغاز و انجام افتاده، نزدیك ۲۵۰۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸:۶].

28764 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۶۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** (ص۱ـ۲۵۱ هامش)، ۳۰۰۰ بیت، زدین [ف. مجلس ۸:۴۰۹].

28765 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسود شیرانی ۴۱۳۴/۱۰۸۲ : سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۵۵].

28766ـ **بنگال**، ایشیاتك ۲۳منظوم (۱۵۰۱): نستعلیق **۱۱۲۱** [ف. بنگال:۹۱].

28767 ـ **تهران**، مجلس۵/۲۳۲۴: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) گزیده‌ایست درجنگ گردآوری محمدحسین (ص۸۳ـ۸۷) هامش [ف. مجلس ۸:۹]

28768 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۲ : نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام‌افتاده، نزدیك ۳۷۰۰ بیت [ف. مجلس ۸:۷].

28769ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۹، ۸۷۱ ها : نستعلیق و شکسته اواخر سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۵گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه، منظاور احسن عباسی ۱: ۴۵۱].

28770 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۳A ۳۷۷۱ (۷۶۱) : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۸۰گ [ف.عبدالله۲:۲:۵۰].

28771ـ **تهران**، سپهسالار۳/۲۸۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین [ف. سپهسالار ۲ : ۵۴۲ و ۳:۵۰۳].

28772 ـ مشهد، رضوی ۶۶تاریخ : نستعلیق،تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، وقف۱۱۶۶، ۲۱گ۳۷س [ف. رضوی۳:۹۵].

28773ـ **آصفیه** ۲۸ تاریخ: نستعلیق خوش، ۱۷۶ص ۱۱س [ف. آصفیه۱:۱۹۸].

28774 ـ **بنگال**، ایشیاتك۲۱منظوم (۱۳۶۷) : نستعلیق، تاریخ یادنشده، مصور.

28775 ـ **بنگال**، ایشیاتك۲۲منظوم (۱۴۶۰) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ناقص. [ف. بنگال : ۹۱].

28776 ـ **کابل**، موزه ۸: نوشتهٔ استاد میرعلی‌کاتب‌هروی، سدهٔ **۱۰** [دانش‌پژوه، راهنمای کتاب ۱۰:۵۲۲].

28777 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسود شیرانی ۵۷۵۴/۲۴۳۵ : تاریخ یادنشده، با مهرمؤرخ ۱۸۹۷م [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۵۵].

تنبیه‌الخواص فی‌مقام‌الاخلاص

مثنویست عرفانی درپیرامون ۸۱۰ بیت در داستان کلب و شغال در نمای نسخه سرودهٔ اعتضادالسلطنه وزیرعلوم ناصری یادشده‌است.

آغاز: حمدبیحد خدای داست روا ـ که بود حی و فرد وبیهمتا.

28778 ـ **ساری**، طاهری شهاب : تاریخ یاد نشده، ۵۴ ص ۱۵س [نسخه‌ها ۶: ۶۱۷].

تنبیه‌العارفین

از پیرجمال اردستانی، که در ص۱۰۹۹ گذشت. اینك نسخهٔ دیگر :

28779ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: نسخ سید محمد حمزوی، در «کلیات» مؤرخ ۱۲ شعبان ۱۲۳۸ او [نسخه‌ها ۵:۲۷۳].

تنبیهات‌الغافلین

ازسالك‌کاشانی، میرزاحبیب‌الله (۱۲۶۲ـ۱۳۴۰)که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. در دوازده تنبیه. عرفانی، با دیباچه‌ای به‌نثر،

درتهران چاپ شده است .
بنگرید : مؤلفین مشار ۲:۴۸۸.
28780 ـ تهران ، دانشگاه ۴۲۹۷ : نسخ محمد اسماعیل فرزند محمد رضا قادی کاشانی، ۱۲۹۹ـ۱۳۰۳ درکلیات او (ص۴۹ـ۱۱۰) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۶۷] .

توبه‌نامه

ناشناخته .
آغاز : اول نامه بنام کردگار ـ خالق وبخشندهٔ آمرزگار.
28781ـ تهران ، دانشگاه۳۱۰۹/۱۳: سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (ص۱۰۵ـ۱۰۹) ، آغاز برابر نمونه ، انجام : باشی اندر بارگاه قدس خاص [ف . دانشگاه ۱۱:۲۰۶۵] .

توبهٔ نصوح

داستان توبهٔ نصوح است .
آغاز : بنام آنکه‌عالم را بناکرد ـزبانم همچو بلبل آشناکرد .
28782 ـ تهران ، سلطنتی ۱۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ در ، مجموعه نظم و نثر ، زدین [ف . دکتربیانی: ۶۰۸] .
28783 ـ مشهد ، رضوی ۹۵۵/۹ ادبیات (۸۱۴۰): شکسته نستعلیق محمدحسین یزدی ، شعبان ۱۳۰۹ در ۱۳ ص [ف‌ـ رضوی ۷۸۷:۷] .

تورات منظوم

از خواجه نجفعلی .
28784 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۴۴ : تاریخ یاد نشده ، ۲۷۲ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۲۰] .

توصیف کشمیر = وصف ...

توحیدنامه

ناشناخته . سروده رجب ۱۱۷۸ .
آغاز : ابتدای سخن‌گویم زنام‌کردگارـ رازق روزی‌رسان وخالق لیل و نهار .
28785ـ تهران،دانشگاه ۱۹۹۷/۸: با تاریخ ۱۰۸۳ـ۱۰۸۶ در دفتر (۳۳رـ۳۳پ) [ف . دانشگاه ۶۰۶:۸] .

توحیدنامه

ناشناخته.
28786 ـ قاهره ، دارالکتب ۷ کلام فارسی : تعلیق‌بدون‌تاریخ ۴۸۴ گ[مخطوطات ۱۰۴:۱] .

توحیدیه

ازقضایی یزدی (م ۱۲۵۳) که یاد او در «دیوان : ۲۴۸۴»گذشت . قصیده‌ایست پیرامن ۸۸ بیت . **آغاز :** بنام آنکه زوربالی علو و علا (!) ـ نه‌منتهی بدرش راه جست‌و‌نه مبتدا.
28787 ـ تهران ملك ۵۸۶۰/۴ : نستعلیق ج ۱۲۹۷/۲ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

تیرنامه = ثواب‌انگیز

جان محمد آگاهی .

تهنیة‌الملوك مظفری

از بینوا ، حاج مرتضی‌قلی ،که یاد اودر «دیوان :۲۲۵۶»گذشت . درسرگذشت وستایش مظفرالدین‌شاه وشاهزادگان‌وسران‌ودانشمندان وبازرگانان روزگار خود، وتاریخ مختصری از پادشاهان قاجار. با دیباجه‌ای به‌نثر. **آغاز :** (منظوم) : بنام خداوند ارض و سما ـ که شد خلق از قدرتش ماسوا .

28788 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۶۸۱ (۶۹۵ف) : نسخ خوش یحیی تفـریشی کاتب همایون ، محرم ۱۳۱۹ ، اکلیلی ، با تصویر بسیاری از سران که ازاین جهت بسیار ارزنده است، ۳۶۷ص۱۵س [ف. دکتر بیانی : ۴۸۰].

تیغ و قلم = مناظرهٔ ...

ث

ثمانیه

از امیرخسرو دهلوی که یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. هشت مثنوی اوست .

28789ـ تهران،سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ ف) : نستعلیق محمدسعید فرزند مسعودهروی، ۹۷۲ ، زدین ، برای ابراهیم قطبشاه نوشته شده است . بدینگونه : ۱ ـ مطلع‌الانوار ۲ـ خسرو و شیرین . ۳ـ لیلی ومجنون ۴ ـخضر خانی ۵ـ هشت بهشت . ۶ـ قران سعدین ۷ـ نه سپهر ۸ ـ اسکندرنامه ، ۸۴۷ ص ۱۹ س چهارستونی [ف. دکتربیانی : ۱۹۶] .

ثمرةالحجاب

از تأثیر تبریزی ، میرزا محسن که یاد او در«کلیات : ۱۸۵۰» گذشت . مثنوی است در برابر «هفت پیکر » در ۱۴۸ بیت . **آغاز :** شبی ازهمدمان‌ایمانی‌ـ محفلی‌گرم‌بودروحانی.

بنگرید : ذریعه ۱۳:۵ و ۱۴۴:۱۹ .

28790ـ تهران، دانشگاه۶/۳۶۲۸: شکسته‌نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص۱۹۳-۱۰۳) «کلیات» او [ف . دانشگاه ۲۶۳۲:۱۲] .

28791 ـ تهران ، مجلس ۹۵۷/۷ : شکسته‌نستعلیق‌روزگارسراینده۱۱۲۴-۱۱۲۹ در«کلیات» او ، پیرامن ۱۴۸ بیت [ف.مجلس ۲۴۰:۳] .

28792 ـ تهران ، سپهسالار ۲۸۳ : نستعلیق روزگارسراینده در «کلیات» او [ف . سپهسالار ۲: ۵۷۴] .

ثمرهٔ شجره

از اشرف فرزند محمدعلی زاده در مشهد [دیباجه]، ترجیع‌بندیست دررمل، که‌در۱۲۶۳ سروده است ، چون بتوفیق ایزد این شجره ـ گشت از در نظم با ثمره ـ گفت تاریخ نظمش از نظـری ـ ثمری شد اضافـه برشجری . با عنوانهای: فصل عناصرچهارگانه ، انتهای‌نقطهٔ نادبمراکز هشتگانه ، انتهای نقطهٔ بادبمراکز هشتگانه ، انتهـای نقطهٔ آب .. انتهای نقطهٔ ترابی .. **آغاز :** اول از حمدحق‌کنم آغاز ـ که ندارد شریك ونه انباز.

28793 ـ تهران ، دانشگاه ۴۱۷۳ : نستعلیـق و نسخ ، سدهٔ ۱۳ ، ۵۳ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۳۱۴۰:۱۳].

ثمرةالفؤاد و نتیجةالوداد

محمد مشهور به قاسم متخلص به‌ظرافت . **آغاز :** بنام آنکه نامش الفت آموخت ـ رخ عصیان ز جام رحمت افروخت .

28794 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۵۴۵ Add: نستعلیق زیبای ج۱/۱۱۶۲(۱۷۴۹م) ۲۳۵ گ [ریو ۲ : ۷۱۰] .

ثواب‌انگیز = تیر نامه

ازجان‌محمدآگاهی(agahi)گویاسرودهٔ ۱۰۹۰ . مثنویست . **آغاز:** بگوالحمدلله‌رب‌ـ

العالمین را ـ که عقل وهوش داد آدمین را .
28795 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب
Api/VI۶۵ ۶۶۲۷: نستعلیق ۱۰ صفر ۱۰۹۰
گویا بخامهٔ خود سراینده است ، آغاز برابر
نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۷۴] .

ج

جاماسب‌نامهٔ منظوم

طوسی ، در ص ۲۸۰ گذشت .

جام جم

از رکن‌الدین اوحدی مراغه‌ای اصفهانی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۷» گذشت . بنام سلطان ابوسعید در ۷۳۲ یا ۷۳۳ درچهارهزار وپانصد بیت بروش «حدیقهٔ» سنائی ساخته‌است، وبکوشش وحید دستگردی در تهران در ۱۳۰۷ خ در ۲۶۴ + ۱۴ ص چاپ شده است . **آغاز:** قل هو الله لا مرء قد قال ـ من له الحمد دائماً متوال.

بنگرید: ذریعه ۵: ۲۳ـ ف. مشار: ۴۶۴.

28796 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۲/ ۲۷۲۶۱
Add : ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۸۱۳-۸۱۴ . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [دیو ۲: ۸۷۱].

28797 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۹۶
Or : نوشتهٔ ۸۵۵ . [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶] .

28798 ـ تهران ، سلطنتی ۳۱۰ (۴۵۸ ف) : نستعلیق میرک شیرازی ، در «کلیات» او نوشتهٔ رمضان ۸۷۰ دربغداد. دارای : ۱ـ دیوان ۲ـ جام جم ۳ـ ده نامه ، رویهم ۸۳۶ ص ۱۷ س [ف . دکتر بیانی : ۲۰۵] .

28799 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۸۳۶۵: نوشتهٔ ۸۸۶ . (نسخه‌ها ۴: ۶۸۵) .

28800 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۰۰۱ : عبدالعزیز فرزند محمود اصفهانی، ۸۹۲ آغاز برابر نمونه ، ۱۶۹ گ ۱۴ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۱۰] .

28801 تهران ، سلطنتی ۲۰۸ (۴۶۱ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۹ ، زدین ، ۱۰۲ ص ۱۹ س [ف . دکتر بیانی : ۲۰۸] .

28802 ـ استانبول، طوپقپوسرای ۱۰۰۵ R : شاه محمد انصاری فرزند فخرالدین احمد ، ۹۰۰، ۱۹۴ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۰].

28803 ـ تهران، مجلس ۴۸۶۳ : نستعلیق اوایل صفر ۹۱۷، ۵۳ گ، زدین، چهارستونی [رؤیت].

28804 ـ قاهره ، دارالکتب ۶۳ـ م ادب فارسی : تعلیق زیبای زدین ، ۹۱۸ در شیراز، آغاز برابر نمونه (مخطوطات ۱: ۱۰۶)

28805 ـ مشهد، رضوی ۲۲۱ ادبیات: نستعلیق شیخ محمد فرزند فخرالدین کاتب سلطانی ۹۲۲ آغاز وانجام برابر نمونه [رضوی ۷: ۲۵۲].

28806 ـ تهران ، سلطنتی ۲۰۵ (۴۵۹ ف) : نستعلیق میرعلی هروی حسینی ، ۹۲۹ در هرات ، زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۳۱ ص ۱۴ س [ف . دکتر بیانی : ۲۰۶] .

28807 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۰۸۴ (۴۶۰ ف) : نستعلیق زیبای میرعلی هروی ، اواخر رمضان ۹۳۰ ، زدین ، ۲۹۹ ص ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۲۰۷] .

28808 ـ تهران ، سلطنتی ۲/ ۶۴۳ (۷۰۰ ف) : نستعلیق پیرحسین کاتب شیرازی ، شعبان ۹۳۴، آغاز افتاده [ف. دکتر بیانی: ۴۹۳].

28809 ـ تهران ، دانشگاه ۱/ ۳۱۴۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰ با تاریخ ۹۵۰ در دفتر [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۹۵] .

28810 ـ تهران، دکتر مفتاح : نستعلیق

خوش محمد حسین حامی ، میانهٔ ع۱۴/ **۹۶۸** ، زدین [رؤیت] .

28811 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح۲۲۳: نستعلیق محمدالمطلبی فرزند رحمةالله، **۹۹۹**، زدین [رؤیت] .

28812 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، انجام اندکی افتاده ، ۱۵۱ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۰] .

28813 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، انجام افتاده ، ۵۱ گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۶] .

28814 ـ **تهران** ، ۹۰۶ : نستعلیق بسیارخوب اواخرسدهٔ **۱۰**، آغازبرابر نمونه، زدین ، ۸۲ گ ۱۵ س [ف. مجلس۳ :۱۶۶].

28815ـ **تهران**، مجلس۸۶۰۹فهرست نشده : نوشتهٔ مرشدالکاتب ، سدهٔ **۱۰**

28816 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۵۴pi/VI۱۵۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲ :۲۵۸] .

28817ـ **هند**، بانکیپور۱۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، ۱۱۹ گ ۱۴س .

28818ـ **هند** ، بانکیپور۱۳۵ : نستعلیق اصیل‌الدین محمد ، سدهٔ **۱۶** م ، آغاز برابر نمونه، ۱۹۴ گ ۱۲س [ف. عبدالمقدرمولوی: ۲۰۲] .

28819 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۸) Or ۴۴۸۲ : همراه « دیوان » و «ده نامه»ی اونوشتهٔ ع۱۴/ **۱۰۱۰** (۱۶۰۱ م). [ریو،ذیل: ۱۶۹] .

28820 ـ **سپهسالار** ۱۳۹ : نستعلیق خوب محمودکاتب ، **۱۰۱۳** ، زدین،۱۳۱ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۲ :۴۸۷ و ۴ :۲] .

28821 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۱۷ : نستعلیق امامقلی صایغ ، یکشنبه ۲۰ ذیحجهٔ **۱۰۱۵** ، زدین ، ۹۶ گ ۱۵ س [ف.دانشگاه ۱۲ :۲۷۲۰] .

28822 ـ **تهران** ، ملك ۵/ ۵۰۴۴ : نستعلیق خوش ، غرهٔ صفر **۱۰۲۵** (۳۱پ ـ ۱۳۲ر) پیرامن ۴۲۱۰ بیت . **آغاز:** ای‌خرد را توکار سازنده [رؤیت] .

28823 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۹) Or۴۹۳۲ : نستعلیق فخرالدین احمد مشهور بملا خورد کاتب ،ج۲/ **۱۰۳۶** (۱۶۲۷م) ، ۱۴۲ گ [ریو ، ذیل : ۱۷۰] .

28824 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۹۰ Add: نوشتهٔ **۱۰۳۸**(۱۶۲۹م) ، آغازبرابر نمونه ، ۱۵۶گ [ریو ۲ :۶۱۹] .

28825ـ **تهران**،دانشگاه۱۴/۲۴۶۶: نزدیك **۱۰۴۵** گزیدهٔ آنست (ص۲۱۲ـ۲۱۷) [ف . دانشگاه۹ :۱۲۳۴] .

28826 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۹۲۱Spi/VI۲۶A: حسین فرزند میر اسماعیل فرزند میرمحمد فرزندمیرك الیاس ، ۲۸ شعبان **۱۰۶۷** (۱۶۵۷م) آغازبرابرنمونه [ف . عبدالله ۲ :۴۷۷] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۰۲] .

28827 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ـم مجامیع فارسی : تعلیق **۱۰۶۹** ، آغاز برابر نمونه، نسخه‌بنام«نصیحت‌نامه»است [مخطوطات ۱ :۱۰۶] .

28828 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴/ ۵۲۴ (۷۰۲ف):با تاریخ **۱۰۷۳** در دفتر [ف.دکتر بیانی : ۴۹۸] .

28829 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱/ ۲۰۹ (۷۱۹ ف) : نسخ عبدالغنی فرزند خلیل‌الله کازرونی ، ۲۰ شوال **۱۰۸۲** ، آغاز برابر

نمونه ، زرین [ف . دکتربیانی : ۵۳۸] .

28830ـ تهران ، مجلس ۴۲۸۴/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۳۵رـ۶۹پ) [رؤیت] .

28831ـ تهران، ملك ۵۲۲۴ : نستعلیق محمدصالح حسینی ، اوایل سدهٔ **۱۱** ، زرین، ۱۵۵گ ۱۵ س [رؤیت] .

28832 ـ تهران ، دانشگاه ۴۷۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، ۹۵گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۴ :] .

28833 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۱۱۴گ [ریو۲ : ۶۱۹] .

28834 ـ تبریز ، ملی ۲۵۴۹ : نستعلیق **۱۱۰۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۵۳گ ۲۱س، دوستونی [ف . ملی، تبریز ۱ : ۳۲۱] .

28835 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۲۶ ۳۷۴۶ : نستعلیق **۱۱۱۱** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۴۷۷] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ : ۱۰۲] .

28836ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۲۶B ۴۰۶۶ : نستعلیق سیدصالح بخاری ، برای آقا حسین ، گویا **۱۱۳۴** [ف. عبدالله ۲ : ۴۷۷] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۰۲] .

28837 ـ تهران ، ملك ۴۸۶۷ : نستعلیق دوشنبهٔ ج۲/**۱۲۵۴** ، ۱۴۲گ ۱۶س [رؤیت] .

28838 ـ تهران ، ۳۲۹ : نستعلیق و شکسته **۱۲۵۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۲گ ۱۴س [ف . مجلس ۲ : ۱۹۲] .

28839 ـ تهران ، دانشگاه ۳۴۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، نام او وکتاب در آن دیده میشود ، ۱۳۷گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۰] .

28840ـ تهران، دانشگاه ۱/ ۴۹۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۱رـ۱۱۸) [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۹] .

28841 ـ تهران ـ دانشگاه ۵۴۹۹ : نستعلیق خوش ابوالقاسم تفرشی ، چهار شنبه ۴ ذیحجهٔ **۱۳۰۱** ، ۱۷۶ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۶ : ۲۲] .

28842ـ تهران، مجلس ۹۰۰۱ فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

28843 ـ بنگاله ، ایشیاتك ۲۴ منظوم (۷۴۳) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال ۱ : ۹۱] .

28844 ـ یزد ، علی اصغر خجسته : همراه «سلسلةالذهب» نوشتهٔ ۱۱ رجب ۴۸۴(!) [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۶] .

28845ـ حالت افندی ملحقی ۲/ ۱۵۹ : نستعلیق (۹رـ۱۲۰پ) . **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۶۲ هست [فیلمها : ۴۹۸] .

28846 ـ پاریس ، عمومی ۴۶۹۰ . S.p : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۷] .

جام جمشید

از نویدی شیرازی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت . دومین مثنوی از پنج گنج یکم اوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۴۵ .

28847 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات 18021» او [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۷] .

جام جهان‌نما = جام‌جم

اوحدی .

جام گیتی‌نما

از ملامحمد علی‌فروشانی . مثنوی‌حماسهٔ

دینی است درسرگذشت پیامبر ودرآن از«حملهٔ حیدری» و «یعسوب‌نامه» یاد شده است . در تهران ۱۳۷۷ در ۲۵۶ ص چاپ شده است : باید این منظومه و سروده‌ای که‌بنام واقفا یاد شده ونسخهٔ اصفهان زفره‌ای و «سراج‌الصدور» با یکدیگر سنجیده شود تا ارتباط میان آنها دانسته شود. **آغاز :** نخستین چوگردیدجاری قلم ـ بنام جهان‌آفرین زد رقم .

بنگرید: ذریعه ۲۵:۵ و۱۴۵:۱۹ ـ ف. مشار : ۲۰۴۸ ـ مؤلفین مشار ۳۳۴:۴ ـ ف. رضوی ۳۱۰:۷ تا ۳۳۵ (گفتار گلچین معانی دربارهٔ ۵۴ اثر حماسهٔ دینی) .

28848 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۸۰ : نسخ ۸ رمضان **۱۲۳۵** ، آغاز برابر نمونه ، چهار ستونی. **انجام:** خدا حاضران را ببخشد نجات ـ بحق نبی‌اشرف‌کاینات، ۱۴۳گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۲۲:۴] .

00000 ـ نوشتهٔ عبدالرحیم فرزند رضا ، ۲۲ ع ۲/ **۱۲۶۴** . آغاز برابرنمونه، سرگذشت پیامبر است تا هجرت و غزوات او را ندارد [ذریعه ۲۵:۵] .

28849 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۷۳ : نستعلیق سیدابوالحسن گرگانی، ۲۲ج**۱۳۱۲/۲** [نسخه‌ها ۶۲۱:۵] .

جام گیتی نما

از واقفا(**بگوواقفا**کیست این مقتدا ـ که اورا شمرده است نعت خدا) مثنوی حماسهٔدینی است درسرگذشت پیامبر ، و درآن از «حملهٔ حیدری» و «یعسوب‌نامه» یادشده است . درآن آمده : کنم نام آن **جام گیتی نما** ـ نمایم درآن حال ارض و سما. **آغاز :** (برابر جام گیتی‌نمای محمدعلی‌فروشانی) و بیت دوم آن: چوتهلیل بنوشت نام خدا ـ زد هشت‌زبان،زبان قلم شد دوتا .

28850 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۴۶ : نستعلیق ملاندر محمد فرزندعلیمحمد بختیاری جیحون ایلی ، ۱صفر **۱۲۵۸** . آغاز برابر نمونه ، **انجام :** هزاران درودوهزار آفرین ـ ابرطیبین و ابرطاهرین، ۲۲۲گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۲۶۴۸:۱۲] .

جام گیتی نما

مثنوی‌حماسهٔ دینی است‌درسرگذشت‌پیامبر که در رجب ۱۲۰۰ سروده شده است . در آن آمده : رساندم باتمام این **جام** را ـ نمودم چو شکر ز خودکام را ـ ... ـ بماه رجب در هزارودویست ـ حسابش‌بنزدخلایق جلیست... متم‌شد **جام گیتی نما** ـ بروزسه‌شنبه‌نهم ماه.. (خوانده نشده) (بنگرید : جام جهان‌نما . فروشانی) .

28851ـ**اصفهان**، محمدحسن‌زفره‌ای: حسین فرزند ابراهیم نجف آبادی ، ذیحجهٔ **۱۲۳۶** پیرامن ۱۲۸۰۰ بیت : آغاز افتاده ، انجام : متم شد جام گیتی نما ـ بروز سه‌شنبه نهم ماه .. [نامهٔ آقای محمدحسن زفره‌ای] .

جامع الاشعار

از ناشناس . جنگ شعر است از قصیده و قطعه و غزل ، که در ۱۰۶۴ محمد مؤمن فیروزآبادی برآن دیباچه‌وتقریضی نوشته‌است.

28852ـ **تهران** ، مجلس ۴۴۶: نستعلیق بی‌تاریخ، زدین،فهرست‌سرایندگان درفهرست کتابخانه آمده است ، ۳۷۳گ [ف. مجلس۲: ۲۶۲] .

جامع المناقب

از ناشناس . مجموعه قصیده‌هایست در

ستایش امامان . درچهارده باب .

28853 ــ **تهران** ، مجلس ۵۶۷۹ : نستعلیق شکستهٔ تحریری سدهٔ **۱۳** ، جلد دوم است از باب هشتم‌قصیده‌هایی‌که درستایش‌حضرت باقر است تا باب چهاردهم درستایش امام‌حسن عسکری ، فهرست بابها و نام سرایندگان در در فهرست‌کتابخانه آمده است ، ۲۲۸ص ۱۴ س [ف . مجلس ۱۷: ۱۲۹] .

جامع‌الولایت

ناشناخته . درغزوات وحالات شاه‌ولایت.

28854 ــ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۵منظوم (۳۲۳) : شکسته ، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۹۱] .

جان‌بخش = عاشق ومعشوق

وحید قزوینی .

جاودان‌نامهٔ منظوم

حروفی ، درص ۱۱۱۲ گذشت .

جبرئیل‌نامه

مثنوی است عرفانی ، در۵۱۶ بیت. **آغاز:** جبرئیلاسازراه خویش‌کن ــ سینه را زین سوی بی‌تشویش‌کن .

28855 ــ **تهران** ، مجلس ۱/ ۴۸۳۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳ــ۱۴** (۱پ ــ۱۸پ) همراه «دیوان» مهدیا [رؤیت] .

جبر و اختیار

از حکیم رکنا مسیحای‌کاشانی ،که یاد او در دیوان :۲۵۲۷گذشت . مثنویست فلسفی و جز «قضا وقدر» اوست . **آغاز :** داستانی‌دارم از خیرالبشر ــ تاچه فرموده‌است اندر خیر و شر . **انجام :** ظلم‌کردن ازخدای نبود روا ــ عدل اواست درغمها دوا.

28856ــ **تهران** ، سپهسالار۱۵/ ۲۹۳۱: نستعلیق **۱۱۰۱** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست آمده : جبر و اختیار و جز « قضا و قدر» ش ۲/ ۲۹۲۷ او در این کتابخانه است . [ف . سپهسالار ۴: ۲۵] .

جبر و اختیار=قضا وقدر

جذبهٔ حیدری

از عبدالعلی خان احسن بنگالی ، بنام اسد جنگ غازی ساخته است . دنبالهٔ « حملهٔ حیدری » است که از ۱۱۴۳ تا ۱۱۵۱ بدان می‌پرداخته است. در۱۱۵۱ شاه‌کوثر سراینده وسروده را دیده وماده‌تاریخ انجام‌آنرا سروده است: بتو **احسن** احسنت مولی‌بود=۱۱۵۱.

آغاز : بنام خداوند عرش مجید ــ که از امر کن‌کرد عالم پدید .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۴۶ــ ف . رضوی ۷: ۳۱۷ گفتار گلچین معانی دربارهٔ ۵۴ اثر حماسی دینی .

28857ــ **عبدالحسین بیات :** نوشتهٔ **۱۳۰۲** ، دارای هشت هزار بیت [ف . رضوی ۷: ۳۱۸] .

جذب رسا

ازخلیق لاهوری ،که یاد او در «دیوان : ۲۳۲۰ » گذشت . در داستان سیف‌الملوك و بدیع‌الجمال، بسال۱۱۶۲ . **آغاز :** ... نوش آرزوها ــ چراغ افروز بزم‌گفتگوها .

28858ــ **پاکستان :** دانشگاه پنجاب ۴۵۱۶ Spi/VI۱۱۷ : در دیوان او نوشتهٔ **۱۱۹۹** (گ۱ــ۸۵) [ف.عبدالله ۲: ۵۶۴] .

جرجیس رزم

از صفدرعلیشاه قادری متخلص بمنصف ، مثنویست در جنگ انگلیسها در هند . **آغاز:**

بنامی‌که نامش سرنامه‌ها ـ زسر تا بپا زو زبان خامه‌ها .

28859 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۷۰ Add : نوشتهٔ **۱۸۰۴**م، ۶۱گ. **آغاز:** بنامی‌که نام‌آور نامه‌هاست ـ طرازنده لوح زو خامه هاست .

28860 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۹ Add : **۱۲۲۹** (۱۸۱۴ م) ، ۱۶۷گ [ریو ۷۲۵:۲] .

28861 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۷۱ Add : **۱۸۰۵** م ، **آغاز :** چو در رزم‌کرـ نیل منسل شکست ـ بیکبار شد هولکرچیره دست ، ۳۴گ [ریو ۷۲۶:۲] .

جزایر

نورعلیشاه ، درس ۶۱۹ کیمیا گذشت .

جزیرهٔ مثنوی

از یوسف فرزند محمد ورداری رومی ، سینه چاك ، در گذشتهٔ ۹۵۳ . گزیده‌ایست از « مثنوی معنوی » بمانند « لب لباب مثنوی » کاشفی . و این‌گزیده به‌ترکی نیز ترجمه شده است . **آغاز :** حمد بلاغایت و بیحد ، وشکر لایحصی ولایعد ، بر آن خدایی‌که سینه .

28862ـ قاهره ، دارالکتب۶مجامیع فارسی طلعت : نوشتهٔ درویش محمد یقینی، از سدهٔ **۱۰** (گ۴۷ـ۶۰) ۱۷ س [مخطوطات۱: ۱۱۲] .

28863 ـ قاهره ، دارالکتب ۵۰۵۳ س : بی‌تاریخ، آغاز برای نمونه،۱۲۵ گ۱۸ س ۳۶۶ بیت است .

28864 ـ قاهره ، دارالکتب ، ۹ مجامیع فارسی‌طلعت : نستعلیق زیبای‌بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه (گ ۶۵ـ۷۷) ۱۷ س [مخطوطات ۱۱۲:۱] .

جعد مهج = داستان...

ازعالیجاه‌الله ویردیخان(عاشق‌شدن‌جعدمهج بنی‌عذد ملقب بابوالمشتهر برعذیهٔ بنت عامر بنی‌کلاب ، و بوصال رسیدن او ، بیاری‌عمر بن ابوربیعه) مثنویست در پیرامن ۵۴۵ بیت . **آغاز :** بنام شوق بخش بیقراران ـ فروغ افزای شمع گلعذارن .

بنگرید : ذریعه ۹۲:۱۷ (قصه جعد) ـ فرهنگ سخنوران : ۵۵ (اللّه‌ویردی) .

28865ـ **تهران**، ملك ۵۶۲۵:شکسته نستعلیق هندی‌محمد اسحاق‌فرزندمحمد حسینی ژاوهی ، آدینهٔ ۱۹ع۲/**۱۲۹۸** دردارالسلطنه کابل ، آغاز برابر نمونه ، [رؤیت] .

جعفرنامه

از میرزا جعفر زتلی (سخن لغو وبیهوده) گشته در ۱۱۲۵ (۱۷۱۳م) ، از مردم نواحی دهلی .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۱۲۹ .

28866ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۷۹/۱۷۴/۲: تاریخ یادنشده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱۰۲:۱] .

جفر منظوم

ازغیبابی(؟)(شاید عیانی‌باشد).

28867 ـ **تهران** ، سنا ۱۵۳/۱۴ : با تاریخ **۱۲۹۲** در دفتر (ص۱۶۲) همراه با گزارش آن . [نسخه‌ها ۴۵۸:۶] .

جکت روپ = مثنوی ...

از نول سنگه .

28868 ـ **آصفیه** ۲۹۱ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف . آصفیه ۳: ۶۳۰] .

جلاءالروح

از عبدالـرحمان جامی ، که یاد او در « تهلیله : ۳۶ » گذشت . قصیده‌ایست‌شینی در پاسخ خاقانی وامیرخسرو دهلوی در «مرآت‌ـ الصفا» . در پیرامن ۱۳۵ بیت . **آغاز:** معلم کیست عشق و کنج خاموشی دبستانش ـ سبق نادانی و دانا دلم طفل سبق دانش .

28869 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۶۷/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

جلال الظفر

در جنگهای دیوان با پهلوانان اکالی و بهوانی و جزآنها . ازحماسه‌های ملی هند.

28870 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۲۶/۲۱۱۴/۱ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۳۵] .

جلالیه

از محتشم‌کاشانی،که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۲» گذشت . بنام شاطر جلال ، که‌گویا مطربی‌بوده وباگروهی‌ازنوازندگان بسال ۹۷۰ از اصفهان به کاشان آمده و محتشم بدو دلبسته است‌و۶۴(= جلال)غزل‌درستایش‌اوسروده‌است. میرزا کامل حسابی هنگامیکه «اوصاف‌البلاد» را مینگاشت ازمحتشم میخواهد که این غزلها را با دیباجه‌ای برای او بفرستد، او نیزهرغزلی را با دیباجه‌ای نثری برای او میفرستد . این گفتار همراه دیوان محتشم وجداگانه چاپ‌شده است . **آغاز:** برضمیرآینه نظیرعاشقان صاحب حال و تصویرپذیر .

بنگرید:ذریعه ۱۲۶:۵ ـف.مشار:۴۹۷.

28871 ـ **تهران** ، ملی ۴۵۸/۲ ف: نسخ محمد بدیع‌کاشانی ، **۱۰۸۸** (ص۶۸۶ ـ ۷۴۴)۱۷ س [ف. ملی ۱:۴۴۳] .

28872ـ**مشهد**،رضوی۵۳۸(۴۷۴۹): در «کلیات» مؤرخ **۱۱۹۳** او [ف. رضوی۷ : ۵۰۲] .

28873ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۵ ادبیات: نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۲۵۵] .

28874 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی۵۲: درجنگی با تاریخ شعبان **۱۲۱۲** ، همراه نقل عشاق از همو [نسخه‌ها ۲:۷۰] .

28875ـ **تهران**، دانشگاه۵۴۹۸/۳: نستعلیق محمدصادق سرخوش هروی،**۱۲۶۳** ، (۱۱۳پ ـ ۱۱۹پ) ، انجام افتاده ، بدنبال دیوان او [ف . دانشگاه ۱۶:۲۱].

28876 ـ **تهران** ، ملی ۱۶۱/۲ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۶۱ـ۲۱۶) آغازبرابر نمونه ، ۱۷ س [ف . ملی۱:۱۶۶] .

28877ـ **مشهد** ، رضوی ۲۲۶ ادبیات (۹۴۰۲): نسخ‌سدهٔ **۱۴** [ف.رضوی ۷:۲۵۶].

جلایرنامه

ازقائم مقام فراهانی ،که یاداودر«کلیات: ۱۸۸۹»گذشت . مثنوی است بزبان عامیانه‌که از زبان برده‌اش جلایرساخته ، و در آن‌محمد میرزا را نکوهش وعباس میرزا ولیعهدراستایش کرده است . و در دیوان او چاپ شده است . **آغاز:** چنین‌گوید غلام توجلایر ـکه من رفتم ز شرا (ازبلوك ملایر) تا ملایر .

بنگرید : ذریعه ۱۲۶:۵ و ۱۴۷:۱۹.

28878 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۴۲ : نستعلیق‌خوب**۱۲۷۷**در«کلیات»اوودارای ۱۱۳۰ بیت، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۳:۳۷۷].

28879ـ**تهران**،دانشگاه۲۴۱۵/۸۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۳۵۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۵۰] .

28880 ـ **مجلس** ، ۲۴۷۶/۲ : در

«کلیات» او از سدهٔ **۱۴** کمتر از چاپی است . **آغاز :** این طارم فرخنده‌که پیداست‌زپیدا ـ بالاتر والاتر ازاین طارم والا . [ف . مجلس ۱۷۲:۸] .

جمشید وخورشید = خورشید و جمشید

از سلمان ساوجی ،که یاد او در«کلیات : ۱۸۷۰»گذشت . مثنوی است در داستان‌جمشید پسرپادشاه چین وخورشید دختر رومی‌ومهراب بازرگان،که درمیان‌غزلها وقطعه‌هایی‌نیزهست، و درج ۲/۷۶۳ بانجام رسیده و بـنام سلطان اویس ساخته است . اخیراً چاپ شده است . **آغاز :** الهی پردهٔ پندار بگشای ـ در گنجینهٔ اسرار بگشای .

بنگرید : ذریعه ۵:۱۳۳ و۱۹:۱۴۷ .

28881 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۲۹/۱ : نسخ‌گویا **۷۷۳**که دست خورده (۱پ ـ ۷۲ر) آغاز برابر نمونه ، زدین ، ۲۳س[رؤیت] .

88882 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۸۷ : نستعلیق خوش **۷۹۴** ،زدین (ص۶۸۵ـ۸۶۹) درکلیات‌او،دارای ۳۰۰۰ بیت،آغازبرابرنمونه وانجام افتاده [ف. مجلس ۸:۳۱۶] .

28883 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی۴۷: نسخ سدهٔ **۸ـ۹** ، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

28884 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۳ ادبیات (۴۶۶۶) : نسخ محمد فـرزند ابـراهیم مشتهر بجوانمرد شیراز **۸۲۶** در «کلیات» او [ف. رضوی ۷:۶۸۰] .

28885 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۶ م ادب‌فارسی: در«کلیات» مؤرخ **۸۴۱** او،زدین، مصور آغاز برابرنمونه [مخطوطات۱:۱۶۸].

28886 ـ **نور عثمانیه** ۴۱۹۰/۳ : با تاریخ **۸۴۴** در دفتر (گ۱ـ۷۲ هامش) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۷۸ هست [فیلمها ۱: ۴۲۱] .

28887ـ **تهران**، آقای سلطان‌قرائی: در «کلیات» مؤرخ **۸۵۶** او .

28888 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۷۴ : در«کلیات» مؤرخ **۸۷۴** او [ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۹۰] .

28889ـ **پاریس**S.p.۷۸۱:در«کلیات» مؤرخ **۸۹۲** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

28890 ـ **مشهد** ، رضوی۷۶۴ ادبیات (۴۶۷۱): در«کلیات» اواز سدهٔ **۹**،زدین [ف. رضوی ۷:۶۸۱] .

28891 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۷۰ (۴۶۸ف) : همراه «دیوان:23514»اوازسدهٔ **۹** [ف . دکتربیانی : ۲۱۹] .

28892 ـ **تهران** ، مجلس۲۵۸۸: در «کلیات» او ازسدهٔ **۹** ، زدین [ف. مجلس ۸: ۳۱۷] .

28893 ـ **تهران** ، مجلس۲۵۸۹ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹** ، زدین [ف. مجلس ۳۱۹:۸] .

28894 ـ **تهران** ، مجلس ۹۰۷/۳ـ ۹۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۹** (ص۶۹۵ـ۷۷۲ متن) زدین ،آغازبرابرنمونه [ف. مجلس۳:۱۶۸].

28895 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۴ـم ادب فارسی : نستعلیق زیبای سلطان محمدنور خوشنویس سدهٔ **۹** هرات ، زدین ، آغازبرابر نمونه [مخطوطات ۱:۱۱۴] .

28896 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۳۰۵/۱ (۷۰۹ف):همراه«دیوان‌شاهی‌سبزواری». در دفتر نوشتهٔ **۹۵۴** آغاز برابر نمونه [ف . دکتربیانی : ۵۱۴] .

28897 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۳۰۵/۱ (۷۰۹ف) : نستعلیق خوش **۹۶۳** ، زدین ، با سه مجلس میناتور در دفتر ، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی : ۵۱۴] .

28898 ـ تهران ، دانشگاه ۲۹۳۳/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** (ص۹۸ر-۱۵۷پ) ۱۹ س ، آغاز و انجام افتاده . [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۹۵] .

28899 ـ تهران ، سلطنتی ۳۶۹ (۴۶۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۷** (بنگرید: دیوان: 23540) [ف . دکتر بیانی : ۲۲۰] .

28900 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۳۱۴ Add : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۷** م ، (۱پ) [ریو ۲ : ۶۲۵] .

28901 ـ تهران ، ملك ۵۵۱۰/۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، عنوانها سفید مانده (۱پ-۱۱۱پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

28902 ـ تبریز ، ملی ۲۷۵۱/۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، ۱۰۳ گ ۱۵ س [ف. ملی تبریز ۱ : ۳۳۳] .

جمشید و خورشید

ازفرخ ، بروزگار محمدشاه (م۱۲۶۴) . داستان جمشید پسر عباس شه و خورشید دختر داورقزوین است . درذریعه آمده : گویا همان محمدحسنخان فرزند علیمردان زند است که در ۱۲۳۷ کشته شده است . **آغاز :** نخست آغاز هردفتر ثنا به ـ ثنا بر بارگاه کبریا به .

بنگرید: ذریعه ۱۳۳:۵ و ۸۱۸:۹ و ۱۹۵:۱۴۷ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۳۹ .

28903 ـ تهران ، دانشگاه ۴۸۷۴ : نستعلیق حجاب شیرازی ، **۱۲۶۱** بدستور فرهادمیرزا معتمدالدوله ، زدین ، پاکیزه ، آغاز برابر ، ۱۰۴ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۹۰۹] .

28904 ـ تبریز ، ملی (نخجوانی) ۲۷۰۹ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۳۳:۵ ـ نسخه‌ها ۲۹۲:۴] .

جمشید و خورشید

با این عنوانها : غزل خواندن جمشید بر خورشید ، غزل خواندن خورشید برجمشید ، غزل خوانی جمشید در وداع ، رفتن خواجه مهراب نزد افسر ، جواب افسر به مهراب ، رفتن جمشید نزد افسر ، جواب افسر ، عقد بستن خورشید با مهراب ، مشورت کردن جمشید با مهراب ، اجازه خواستن جمشید از پدر بعزم روم ، رفتن ملك جمشید بطرف روم ، جنگ جمشید با اژدها ، رسیدن جمشد بمقام اکوان دیو ...

(بنگرید: خورشید وجمشید ، ساوجی) .

28905 ـ تهران ، مجلس ۵۶۵۸ فهرست نشده : درهامش « کلیات : 17598 » که ازسدهٔ ۸ بوده است واین تازه‌تر است ، ۹۰ گ .

جمیله

مثنویست .

بکتابت چو آمد این منظوم ـ به جمیله کردمش موسوم . **آغاز :** بعد حمد خدا ونعت نبی ـ گوش کن در ره خداطلبی .

28906 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۰۰/۲ Add : از سدهٔ **۱۷** م (گ۵۶-۶۳) [ریو ۲ : ۸۲۵] .

جنات الوصال ـ گنج اسرار سیاف .

جنات الوصال

از نورعلیشاه طبسی تونی سپاهانی ، که یاد او در «آیة النور : ۱۰۱۶» گذشت . سراینده میخواسته آنرا درهشت جنة بسازد ولی نتوانسته بیش از ۳ جنة را بسراید و چون کشته شده ، جانشین او محمد حسین معروف بهرونق علیشاه

کرمانی درگذشتهٔ ۱۲۳۰ بخش سوم را بانجام رسانده و همهٔ جنة چهارمی وپاره‌ای ازپنجمین را سروده است وبدنبال او نظام علیشاه‌کرمانی احمد فرزند عبدالواحد (م۱۲۴۰ یا۱۲۴۲) پنجمین را بانجام رسانده و ششمین راکه درصد لمعه‌است‌وترجمه وگزارشی از«مصباح‌الشریعه» است ونیز هفتمین جنة را برآن افزوده است. **آغاز**: جنة ۱: بسم الله الرحمان الرحیم ــ افتتاح‌کنز اسماء عظیم. **آغاز**:جنة۲: بازکردم گوهرافشان خامه را ــ تا نمایم درج‌گوهر نامه را ...این زبانها را بکام ازنام تو ــ نعمت‌نطق بیان انعام تو. **آغاز**: جنة ۳: این‌سپهرعشق را انجم بود ــ جلدثانی جنت سیم بود. **آغاز**: جنة ۴: ای گشوده از کرم باب نعیم ــ اسم اللهت ز رحمان و رحیم. **آغاز**: جنت ۵: بازدریای سخن شد موج‌زن ــ موج زن شد باز دریای سخن. **آغاز**: جنت ۶: بسم‌الله ــ الرحمان‌الرحیم ــ فاتح‌الابواب جنات‌النعیم. **آغازجنة۷**: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ــ آیت‌توحید (تحمید) وتمجیدکریم.

بنگرید: ذریعه ۱۵۲:۵ و ۱۴۵:۱۹ و مشار: ۴۹۹.

28907 ــ **تهران**، مجلس ۱۱۸۷/۸: نسخ محمد فرزند فاضل سبزواری ۱۲۱۸، (ص۳۳۷ــ۵۰۲) تنها دارای بخشی است که نورعلیشاه‌خودسروده‌است[ف.مجلس۳: ۶۷۰]:

28908 ــ **تهران**، الهیات ۲/۷۲د: نستعلیق محمدکاظم فرزند عبدالنبی، با تملک ج۱/**۱۲۲۱** (۱۴۸پ ــ۲۰۷پ) [ف الهیات ۲۲۷:۱].

28909 ــ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: غرهٔ محرم**۱۲۳۵**، پنج جلد آنست، آغاز: باز گونام نامی‌اله[یادداشتهای‌آقای دیباجی].

28910 ــ **مشهد**، رضوی۲۲۷ ادبیات: نستعلیق علی فرزند ابوطالب **۱۲۴۷ــ۱۲۴۹** آغاز هریك از دفترها برابر نمونه [ف.رضوی ۲۵۶:۷].

28911 ــ **تهران**، دکترمفتاح ۲۴۷: نستعلیق یکشنبهٔ ۸ ذیقعده **۱۲۵۰** [رؤیت].

28912 ــ **مشهد**، رضوی ۲۲۸ادبیات: نستعلیق تحریری ۱۳ رجب **۱۲۵۳** تنها جنت یکم و دوم است، آغازبرابرنمونه [ف.رضوی ۲۶۱:۷].

28913 ــ **تهران**، دانشگاه ۱۱۷۹: علی فرزند ابوطالب، **۱۲۵۹**، هرهفت جنت را دارد، ۲۹۰گ ۲۸ س [ف. دانشگاه ۶: ۲۱۸۲].

28914 ــ **تهران**، مجلس ۹۱۳: نستعلیق علی فرزند ابوطالب، **۱۲۵۹**، هر هفت جنت را دارد، ۳۹۲ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳: ۱۷۱].

28915 ــ **همدان**، آقای قاسم برنا: نستعلیق دوشنبهٔ ۱۵ رجب **۱۲۶۲** [نسخه‌ها۵: ۳۷۴].

28916 ــ **تهران**،اصغرمهدوی۳/۵۳۸: نستعلیق محمدشفیع فرزند حاج محمد سعید، برای حاج‌میرزا علی نقی، ۱صفرگویا**۱۲۶۸**. [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱].

28917 ــ **تهران**، ملك ۴۹۳۵/۳: شکسته نستعلیق، پایان ذیحجهٔ **۱۲۶۹**. جلد ۱و۲و۳ است (۶۷رــ۱۳۴پ) شایدگزیدهٔ آنها باشد. [رؤیت].

28918 ــ **تهران**، باقر ترقی: نوشتهٔ محمدفرزند فاضل سبزواری **۱۲۲۳**، دارای: تمام سروده های نورعلیشاه (جنت ۱ و ۲ و بخشی از۳).درچاپ دکترنوربخش‌ازآن بهره برده شده است [پیشگفتارچاپ] نوربخش.

28919 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نوشتهٔ **۱۲۳۳** تا ۱۲۳۵ ، دارای سروده‌های نورعلیشاه و رونق‌علیشاه، درچاپ نوربخش از آن بهره برده شده‌است [پیشگفتار چاپ دکتر نور بخش : ع] .

28920 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۷۰۴ Add : شوال **۱۲۳۴** (۱۸۱۹ م) ، جنت‌دوم است . آغاز : بازکردم‌گوهرافشان خامه را ــ تا نمایم درج‌گوهر نامه را [ریو ۲ : ۷۰۹] .

28921 ـ **تهران**، باقرترقی : نوشتهٔ **۱۲۳۷** ، دارای چهار جنت اول و بخشی از جنت پنجم و درپایان‌نسخه «جامع‌الاسرار» نور علیشاه نیز نوشته شده است ، در چاپ دکتر نوربخش ازآن بهره برده شده‌است [پیشگفتار چاپ] .

28922 ـ **تهران**، باقر ترقی : نوشتهٔ صفر **۱۲۵۳** دارای هفت جنت است ، درچاپ ازآن بهره برده شده است .

28923 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: نوشتهٔ **۱۲۵۳** ، دارای هفت جنت ، ۸۱۴ص، درچاپ دکتر نوربخش از آن بهره برده شده است .

28924 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۷۹ : نستعلیق خوب صفا ، **۱۲۷۶** ، زرین ، ۱۰۸ گ ۳۵ س . تنها جنت ۱ و ۲ را دارد [ف . سپهسالار ۲ : ۴۸۹ و۴ : ۴۲] .

28925ـ **تهران**،دانشگاه ۲/۲۳۵۴: نسخ ابوالقاسم فرزند محمد حسین خوانساری خوشنویس ، ۲۷ شوال **۱۲۸۲** (۹۱پ-۱۷۵ پ) جلد ۱ و ۲ است ، دومی در آغاز و انجام با نسخه ۱/۱۱۷۹ دانشگاه یکی نیست [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۵۷] .

28926ـ **تهران**، ملک۵۵۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۶۰ درکرمان ازآن شیخ‌علیخان متخلص به‌رشحه‌بوده، جلدششم است‌که دردیباچه صدلمعه‌یاد شده وخودنسخه صدویك لمعه دارد، ۱۴۵گ ۱۴ س [رؤیت] .

28927 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۵۵گ ۱۴ س [ف.دانشگاه ۹ : ۹۲۵] .

28928 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۷۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، همراه دیوان او [نسخه‌ها ۳ : ۴۷] .

28929 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۲] .

28930 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، که در ۱۲۸۰ به‌کتابخانهٔ اعتضادالسلطنه آمـده ، جنت ۴ است [ف . سپهسالار ۴ : ۴۲] .

28931 ـ **تهران** ، ادبیات۳/۴۸۲ جوادی : سدهٔ **۱۳** ، با تاریخ **۱۲۷۰** در دفتر [نسخه‌ها] .

28932ـ **عبدالحسین بیات** ۱۴مج: نستعلیق رضاقلی‌خان هدایت ، سدهٔ **۱۳** گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۷] .

28933 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۷۷ : سدهٔ **۱۳** ، تنها جنت ۱ و ۲ است .

28934ـ **تهران**،سپهسالار۲/۱۷۶: نسخ سدهٔ **۱۳**، جنت ۱ و۲ وبخشی از ۳ است یعنی تنها آنچه نورعلیشاه سروده است ، در ۱۲۹۲ به‌کتابخانهٔ اعتضادالسلطنه‌آمده است (گ۵۲- ۱۵۳) [ف . سپهسالار ۴ : ۴۲] .

28935 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۶۹: سید علی‌رضا چپ نویس ، سدهٔ **۱۳** ، ۳۷۴ گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

28936 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۳۱ :

نستعلیق سدهٔ **۱۳**-**۱۴** ، زرین، انجام درجنت ۷ نا نویس مانده است [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۱] .

جنت‌الاثمار

از نویدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت . سومین مثنوی ازپنج گنج دوم اوست در برابر «لیلی ومجنون» نظامی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۴۹ .

28937 **تهران**، دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** (ص۵۴۵-۵۵۹) در «کلیات: 18021» او [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۷۸] .

جنگ با فیل

از ابوطالب کلیم کاشانی ،کـه یاد او در «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت . مثنویست کوتاه در توصیف جنگ شاهزاده اورنگ زیب با فیل و کشته شدن اسب شاهزاده . **آغاز** : بهمانی گوش ارباب هوش ـ یکی قصه دارم بمن دار گوش .

28938 ـ **مشهد** ، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیک **۱۰۵۵** دریک سفینه (ص۴۹۸) [ف . رضوی ۷ : ۵۸۹] .

جنگ چنگیز با تیمور

ناشناخته .

28939 ـ **عاطف افندی** ۱۸۳۵ : تاریخ یادنشده ، ۹۵ گ . عکس آن در دانشگاه ع۵۱۱۲ هست [فیلمها: ۶۹].

جنگ خراسان

ناشناخته. دربحرمتقارب درتاریخ جنگ سالار در خراسان که از رویداد های بزرگ روزگار ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳)است که شاهزاده سلطان مراد میرزا حسام‌السلطنه به‌آنجا گسیل داده شده بود . **آغاز** : گشادم زبانرا بلطف خدا ـ به‌کاغذ نمودم قلم آشنا .

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۱۵۰ .

28940 ـ **تهران**، ملی ۳۷۰ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۶۳گ ۱۲ س[ف. ملی ۱ : ۳۶۰] .

جنگ شاه اسماعیل و شیبک

از ملامحمد رفیع قزوینی ، که یاد او در «ابواب‌الجنان : ۱۵۱۸» گذشت . در بحر متقارب،جنگ شاه اسماعیل یکم با شیبك خان ازبك را در۹۱۶ در پیرامن ۸۰۰ بیت سروده است . **آغاز** : سزاوار شکر آفرینده‌ایست ـ که هرقطره از وی دل زنده‌ایست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۵۰ .

28941 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۳/۱۱ : سدهٔ **۱۱**،(۱۰۹-۱۱۲)[ف.سپهسالار۴ : ۳۱۳].

28942 ـ **مشهد**، رضوی ۶۰۲ ادبیات (۴۷۹۲) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «دیوان» او، ۶۰۳ بیت است [ف . رضوی۷ : ۵۴۳] .

28943 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۳۸ : نوشتهٔ **۱۱۲۶** ، در «دیوان» او [نسخه‌ها ۳ : ۹۲] .

28944 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۱۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** در «دیوان» او (ص ۲۴۴-۲۸۲) آغاز برابر نمونه ، دارای ۵۸۰ بیت [ف ، مجلس ۸ : ۲۱۰] .

28945 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۷۵ : نستعلیق **۱۲۹۰** ، در«دیوان» او، پیرامن ۸۰۰ بیت است [رؤیت] .

جنگ العرفا

گردآوری میر معصومعلی موسوی ، بنام وزیر نظام‌سردار کل‌یارمحمدخان‌افشار. گزیده‌ای است از اشعارسرایندگان .

28946 ـ **مشهد**، رضوی ۲۵۸ ادبیات: نستعلیق حسین موسوی محرم **۱۳۲۸**، زدین، ۲۷گ ۱۰ س [ف. رضوی ۷: ۲۹۱].

جنگ نادر با محمدشاه

جنگ نادرشاه ومحمدشاه هند در ۱۱۵۲.

28947 ـ **بادلیان** ۳۷۸/۹ اوزلی: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱: ۵۸۱].

جنگنامه

ازطوفان که برای صالح نامی جنگ خیبر را سروده است. ازحماسه‌های دینی است.

آغاز: بیا ساقی ای ملك جان را سروش ـ که برده خمار ازسرم عقل وهوش.

28948 ـ **مشهد**، علی‌اصغراصغرزاده: در پایان یك جنگ تذکره مانند. آغازبرابر نمونه. **انجام**: به‌بین روزمحشر به‌احوال او ـ به‌بخشش به‌پیغمبر وآل او [نسخه‌ها ۵: ۶۱۶].

جنگنامه

سرگذشت افسانه‌ای از سید جلال‌الدین اشرف که میگویند در آستانهٔ رشت بخاك سپرده شده است. سرگذشتی است افسانه‌ای، باید در روزگارصفویان ساخته‌شده باشد، در «بحرالانساب» ساختگی نیز اندکی از آن هست [دانش‌پژوه] و دوبار بچاپ رسیده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۷۵۵ ـ ذریعه ۱۹: ۱۵۱.

28949 ـ **تهران**، دانشگاه ۷۳۷۵: نوشتهٔ ۱۹ج۱/**۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

28950 ـ **رشت**، کتابخانهٔ ملی ۱۹: نستعلیق سه‌شنبهٔ ۹ محرم **۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

28951 ـ **رشت**، کتابخانهٔ ملی ۴۱۱: نستعلیق ولی محمد طالقانی، ج ۲/**۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

28952 ـ **رشت**، کتابخانهٔ ملی ۷۶۲: نستعلیق علی‌طالقانی، سه‌شنبهٔ ۱۰ ج۲/**۱۳۷۱** در خانهٔ محمد حسین خشکارودنانی [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

28953 ـ **رشت**، کتابخانهٔ ملی ۱۹۷: نستعلیق عبدالعزیز فرزند مشهدی علی رضا، دوشنبهٔ ۲۴ شوال **۱۲۷۴**، نسخه‌های رشت در تحریر یکسان نیستند ولی ش ۱۹ و ۴۱۱ و ۷۶۲ نزدیك بهم است [نسخه‌ها ۵: ۳۸۸].

جنگنامه

28954 ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۸۲/۳ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، همراه «داستان محمد حنفیه» گویا بخشی ازیك حماسهٔ دینی باشد با داستان غزوهٔ بدر آغازمیشود، خواب دیدن عایشه بانوی پیامبر، روانه‌شدن قریش ازحرم بیاری کاروان، بیرون آمدن مختارازمدینه بقصدتأدیب کاروان قریش... تا جنگ خیبر، قسمت نمودن غنایم خیبر، جلای‌وطن یهودیان خیبر. **آغاز**: کنون سامعــان را خبر میکنم ـ که من غزوهٔ بدر سرمیکنم ـ چنین گفت آن مردتاریخ‌دان ـ که گشتند فیروز چون مؤمنان (۲۰ر ـ ۱۵۰پ) [رؤیت].

جنگنامهٔ آتشی

ازآتشی. ازنیمهٔ دوم‌سدهٔ دوازدهم وسلمی وسلیمی وعبدی وقاسم نیز تخلص کرده [گلچین معانی] مثنویهاوقصیده‌هایست درگزارش جنگهای حضرت علی وستایش امامان، درزمینه‌ی حماسه‌های دیـنی، که در رجب ۱۱۸۸ سروده و تاریخهای دیگری نیز دارد.

28955 ـ **مشهد**، رضوی ۳۱۸ ادبیات (۸۱۷۷): نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، آغاز و

انجام افتاده ، درفهرست بنام « دیوان » آمده ۱۳۲ گ ۱۶ س [ف. رضوی ۷: ۳۱۹، ۳۴۶].

جنگنامهٔ اکبر خان

ناشناخته .

28956 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۶ منظوم (۱۵۵۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۱] .

جنگنامهٔ بهرت پور

از صفدر علی‌شاه منصف با مهر گوردیال سنگ بسال ۱۲۸۶ (۱۸۶۹ م) وجی نارائن بسال ۱۲۹۲ (۱۸۵۷ م) ، روپ نرائن بسال ۱۲۹۹ (۱۸۸۲ م) .

28957 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۴۳/۱/۲۲۳۳ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۳۶] .

جنگنامهٔ خاص آل‌عبا

گویا از شعاع ، بگواهی دوبیتی که در پایان آن آمده: خدایا اگرهست تاب‌قبول ـ عطا کن چنانش‌شعاع وصول ـ شعاعش بعرش الهی رسد ـ ز مه پرتوش‌تا بماهی رسد. مثنویست در بحرمتقارب دررویدادهای کربلا، در ۲۰۰۰ بیت که بنا بر ماده تاریخ پایان در ۱۱۷۰ بانجام رسیده‌است [خانم‌راستگار]. **آغاز**: بنام‌خداوند بسیاربخش ـ خردبخش دین بخش دیناربخش ـ همه‌کاردنیا و دین‌کردگار ـ ازاین هرسه‌نعمت نمود آشکار .

28958 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۴۲ : نسخ خوش ابوالحسن جوزجانی ، **۱۲۰۷** ، ۲۰۰۰ بیت ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۲ ص ۱۴ س [ف . مجلس ۸: ۵۵] .

جنگنامهٔ کشم یاتشم

ناشناخته .

28959 ـ **واتیکان** P. ۳۰ : نستعلیق یکشنبهٔ ۹ محرم **۱۰۳۲** ، ۳۶ گ ۱۶ س . فیلم‌آن درملی ع۱۰۵۵ هست [فیلمها : ۶۹] .

جنگنامهٔ گجرات

از حیدری تبریزی ، که یاد او در « سیرو سلوك : ۱۲۰۷ » گذشت . مثنویست در داستان جنگ وفتح گجرات که بروزگار جلال‌الدین محمداکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) سروده‌است.

28960 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۸۱ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

جنگنامهٔ محمد حنفیه

ازابوطاهرعلی فرزند اسماعیل ترطوسی. از مثنویهای حماسی دینی . **آغاز** : بعد از حمد و سپاس وبی‌قیاس مرخالق جن وناس را که میان حق و باطل .

28961 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۹۲۴۱ ، ۲۹۷ ترطو : نستعلیق نواب شاه ۱۲ محرم **۱۲۸۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۹۰ گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۷۷۴] .

جنگنامهٔ نواب = جنگ دوجوره

نواب غلام محمدخان‌صاحب‌بهادر، سرودهٔ مولوی غلام‌گیلانی رامپوری متخلص برفعت ، : ز نظمی در، دریکتابرار ـ که تاریخش بود آبدار . و نیز (غرایب = ۱۲۱۳) ، در جنگ و رویدادها میان بازماندگان فیض‌الله‌خان نواب رامپور . **آغاز** : بنام شهنشاه بی‌تخت وتاج ـ که بخشد زرومهر و مهرا رواج .

28962 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۵۱) Or۴۲۳۸ : نستعلیق **۱۲۵۶** (۱۸۸۶ م) ، ۱۰۵ گ [ذیل ریو : ۲۱۸] .

28963 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور

شیرانی ۵۰۱۷/۲۰۰۷ : تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۳۵] .

جواهر آبرو

از سیدعلی اصغر آبرو .

(بنگرید: دیوان ۲۲۰۶).

28964 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۷۱/۲: تاریخ یاد نشده، مجموعه، غزلهایست [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۰۲].

جواهرالاسرار

رشیدا ، در ص۴۰۸ گذشت .

جواهرالخیال

از محمد صالح رضوی ، ملقب به صدر ـ الممالك پسر میرزا محسن نواب ، زنده در ۱۱۰۴ . نگارندهٔ « لطایف‌الخیال». مجموعه رباعیهایی است از سرایندگان گوناگون ، در بیست ویك باب و یکصد وچهار فصل ، هرفصل دریك موضوع ویژه ، و هرموضوع دارای‌چند رباعی ، با نام سراینده و برخی مقطعها و تك بیتها : باب یکم رباعیهایی که در معرفت خدا گفته شده و درآن ۲۵ فصل است. فصل یکم‌آن رباعیهایی‌که درباب عدم قدرت برمعرفت الهی و حیرت در آن گفته شده است . و در آن نام سرایندگانی ازسدهٔ یازدهم ودوازدهم آمده که درهیچ تذکره‌ای ازآنان نامی‌نیست [گلچین معانی] . **آغاز** : حمدله والصلاة علی‌اشرف ـ الانبیاء والمرسلین محمد ... اما بعد بدانکه این مجموعه مسمی به جواهرالخیال .

28965 ـ مشهد، رضوی ۲۶۷ ادبیات: شکسته نستعلیق خوش اوایل سدهٔ **۱۲** لطفعلی یوزباشی اوغلی؛ زدین ، پیرامن سه‌هزاردرباعی دارد ، ۵۸ گ [ف . رضوی ۷ : ۲۹۸] .

28966 ـ مشهد، رضوی ۲۶۸ ادبیات: نستعلیق هند . میرزا جعفـرعلی، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۴۵**، ناقص، بدون دیباچه ، پیرامن هزار و یك‌صد رباعی دارد ، ۱۱۶ گ [ف.رضوی ۷ : ۲۹۹] .

جواهر ذات = جوهرذات

جواهرالآلی

مولانا ابوبکر شاشی . گزیدهٔ « مثنوی معنوی» است .

28967 ـ بنگال ، ایشیاتك ۲۸ منظوم (۱۱۶۴): نستعلیق **۱۰۹۴** [ف. بنگال: ۱: ۹۱].

جواهرالمقال

در پزشکی ، در ص۵۱۷ گذشت .

جواهرمنظوم = دیوان فخری

علیقلی میرزا ، در ص ۲۴۶۰ گذشت .

جواهرالولایه

از واصف سلماسی ، محمد باقـر فرزند زین‌العابدین ، زنده در۱۲۹۳ . منظومه‌ایست در گزارش معجزات پیامبر و حضرت علی و مصائب خاندان ایشان ، به‌فارسی وترکی . در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ واصف از این سلماسی یاد نشده است و نیز در۵۴ اثرحماسی دینی ازگلچین معانی. **آغاز:** خدا راست‌حمد و پسندیدگی ـ جزاورا نشاید پرستندگی .

28968 ـ تبریز ، ملی ۲۵۷۴ : نستعلیق خود سراینده ، **۱۲۹۳** . آغاز برابر نمونه ، ۶۵ گ۲۳ـ۱۹س [ف.ملی۱: ۳۸۹] .

جوز و خرما

از شیخ محمدکاظم فرزند حاج محمدعلی فرزند حاج سلیمان نهاوندی ، بروش « نان و حلوا»ی بهایی . **آغاز** : ابتدای دفتر من ای حکیم ـ هست بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم .

28969ـ **تهران**، دکترمفتاح۱/۱۵۵: نستعلیق ۱۲ صفر**۱۳۳۳**، همراه «موش‌وگربه» از همو [رؤیت].

جوهر ذات=جواهرذات=

جواهرنامه

از عطار تونی از سدهٔ نهم، که یاد او در «دیوان: ۲۴۴۵» گذشت، که بنام عطارنیشابوری بچاپ رسیده است. مثنوی است در دو بخش: یکم آن درپیرامن ۱۲۴۰۰ بیت درداستانهایی از آدم و حوا و یوسف و تأویل عرفانی آن داستانها. بخش دوم در پیرامن ۱۱۶۰۰ بیت. درآن آمده: اصل من ازتون‌ولی شاپورجای‌ـ باشدم درمشهدسلطان سرای. **آغاز:** بنام آنکه نور جسم وجانست ـ خدای آشکارا ونهانست.

بنگرید: ذریعه ۲۸۹:۵ و ۷۲۹:۱۹ ـ ف. مشار: ۵۱۷.

28970 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۸۶/۱۵۳۶: ازاواخر سدهٔ **۸** (!) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱۰۲:۱].

28971 ـ **تهران**، ملك ۵۹۷۴/۶: نستعلیق عبدالقادر فرزند علی فرزند محمدبدر استرابادی، ع۸۰۹/۲ (۲۲۲ر-۳۴۷ر)، زدین، آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۱۲۲۰۰ بیت دارد [رؤیت].

28972 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A۳۰۵۹: در «کلیات» نیشابوی نوشتهٔ **۸۴۱** آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱۷۱:۱].

28973ـ **مدینه**، عارف‌حکمت۱۴۳: در«کلیات: 17884» مؤرخ **۸۴۴** نیشابوری [نسخه‌ها ۵: ۵۷۳].

28974 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۲۰ ۲۱۲: نستعلیق بهاءالدین. محرم **۸۵۷** [ف. عبدالله ۱۸۱:۲].

28975 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب ۲۰۳۳pi/VI۲۷G: در «کلیات» نوشتهٔ **۸۵۷** (بنگرید: اسرارنامه: 27301) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۱۷۵:۲].

28976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۵/۲ Or: نوشتهٔ **۸۶۳** با صفحهٔ عنوان اویغوری [نسخه‌ها ۶۸۶:۴].

28977 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ ادب فارسی م: نستعلیق محمد فرزند جلال‌الدین، **۸۷۷** (۱۸۴ ـ ۳۵ مجموعه). **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۵ هست [فیلمها: ۷۱].

28978 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۳: نستعلیق **۸۷۷** (۱۴۷۲م)، همراه، هیلاج‌نامه ومختارنامه [ریو ۵۷۶:۲].

28979 ـ **تبریز**، ملی۳/۳۶۳۴: در«کلیات» مؤرخ **۸۸۵**. [نسخه‌ها۴: ۳۰۹].

28980ـ **استانبول**، ایاصوفیه۱۷۵۷: نستعلیق فخرالدین احمد، نیمهٔ نخستین ۱۰صفر **۸۸۴**، نیمهٔ دوم ذیحجهٔ **۸۸۵** درشیراز. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۵ هست [فیلمها: ۷۱].

28981 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۰/۳ ادبیات(۴۹۸۱): نسخ اوایل سدهٔ **۹** (ص۶۲ـ ۱۰۰)گزیدهٔ آنست، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷۸۰:۷].

28982 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۷) Or ۲۸۸۸: همراه «خسرو و گل»، نوشتهٔ ع۸۹۳/۲ (۱۴۸۸ م) [ذیل ریو: ۱۶۰].

28983 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H.۱۵۱۱: سدهٔ **۹**، ۱۸۶گ ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱۷۴:۱].

28984 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H.۱۵۱۲: نوشتهٔ **۹۲۱**، ۱۵۰گ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱۷۴:۱].

28985 ـ تهران ، ملك ۳/۶۲/۵۰ : نستعلیق پیرامن ۹۵۶ ، شمارهٔ ۳ « کلیات » (۲۰۹پ ـ ۲۷۸پ) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

28986 ـ تهران ، دانشگاه ۴۰۵۶: نستعلیق سدهٔ ۱۰، انجام افتاده، ۴۰گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۳۹] .

28987 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۰۴۲: از سدهٔ ۱۰ ، ۳۰گ [ف . فهمی ادهم ۱:۱۷۵] .

28988 ـ تهران ، مجلس۳/۲۵۹۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، درکلیات» نیشابوری، آغاز برابر نمونه، ۷۹۰۰ بیت دارد ، زرین [ف . مجلس۸ : ۳۳۵] .

28989 ـ مشهد ، رضوی ۲/۷۶۹ ادبیات(۸۳۴۷) : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۱، با تملك ۱۰۵۲ در «کلیات» او [ف . رضوی ۶۸۵:۷] .

28990 ـ هند ، بانکیپور ۴۶ : در « کلیات » از سدهٔ ۱۷ م (بنگرید : اسرار ـ نامه 27326) [ف. عبدالمقدر : ۶۳] .

28991ـ هند، بانکیپور۴۹: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م ، دفتر یکم است ، ۱۱۰گ [ف . عبدالمقدر :۷۵] .

28992 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۳۶: در « کلیات » عطار نیشابوری نوشتهٔ ۱۱۲۵ [نسخه‌ها ۲:۹۱] .

28993ـ تهران ، مجلس ۱/۱۱۵۰: نستعلیق پیرامن ۱۱۲۶ ، همراه «لسان‌الغیب» از همو [ف . مجلس ۳:۵۷۱] .

28994 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۷۹۳ س . نوشتهٔ ۱۲۳۷ ، درفهرست بنام «حدیقة العارفین» و با سرآغازی برابر نمونهٔ یاد شده آمده است [مخطوطات ۱:۱۲۴] .

28995ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق ۱۲۶۶ ، در «کلیات» او [رؤیت] .

28996 ـ تهران ، مجلس ۶/۲۴۳۰ فهرست نشده : نوشتهٔ۱۲۷۹ (ص۱۴۳ـ۴۷۶) گویاگزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۵:۱۸۰] .

28997ـ تهران ، مجلس ۲/۱۱۵۱: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، در «کلیات» او[ف. مجلس ۳:۵۷۲] .

28998 ـ تهران ، دهخدا ۱/۱۰۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۳:۴۵] .

28999ـ تهران، دانشگاه ۵/۲۲۳۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، در «کلیات» او[ف. دانشگاه ۹:۹۰۰] .

29000 ـ مشهد ، رضوی ۱/۱۰۴۴۷ فهرست نشده : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (۱پ ـ۵۲پ) ، آغاز : مبر فرمان شیطان با خداباش [رؤیت] .

29001ـ تهران، دانشگاه۷/۳۶۲۴: نستعلیق۱۳۰۸ (۸۸ر ـ۱۵۱پ) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۳۰] .

29002ـ بنگال ، ایشیاتك ۲۹ منظوم (۳۷۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، انجام افتاده .

29003ـ بنگال ، ایشیاتك ۳۰ منظوم (۱۳۷۳) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۱] .

29004 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب pi/VI۲۷C ۲۶۹۹ : نستعلیق بی تاریخ [ف . عبدالله ۲ : ۱۸۲] .

29005 ـ مدینه ، عارف حکمت ۱۱ ف : [نسخه‌ها ۵:۴۴۹] .

29006 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۲۳۷ : ۱۶۱ گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱:۱۷۵] .

جوهر فرد

از نویدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. نخستین مثنوی از «پنج گنج» دوم اوست.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۵۲.

29007 - **تهران**، ادبیات ۳۶۲ جوادی: در «کلیات: 18020» مؤرخ **۹۷۷** اوست. [ف. ادبیات ۳: ۱۶].

جهانگیر و نورجهان = مثنوی ...

از سراینده‌ای بروزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷)، در داستان عشق او و نور جهان.

29008 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۶۵۶Spi / VI۶۹: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، گر آید طوطی نطقم بگفتار - تراود آب حیوانش زمنقار، **۴۵** گ [ف. عبدالله ۵۲۶:۲]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۱].

جهان نما

از تأثیر تبریزی، میرزا محسن که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۰» گذشت. مثنوی است در برابر «مخزن‌الاسرار» نظامی، پیرامن ۶۹۰ بیت، در ستایش امامان و وصف ساختمانهای پادشاهی فرح‌آباد. **آغاز**: بسم‌الله الرحمان الرحیم - نیزهٔ خطیست بقصد غنیم.

بنگرید: ذریعهٔ ۵: ۳۰۰.

29009 - **تهران**، مجلس ۹۵۷: شکسته نستعلیق روزگار سراینده، **۱۲۰۴-۱۱۲۹** در «کلیات» او با یادداشتی از سراینده، ۶۸۹ بیت [ف. مجلس ۳: ۲۳۸].

29010 - **تهران**، سپهسالار ۲۸۳: نستعلیق روزگار سراینده، گویا (بلغ) از خود او باشد، نسخهٔ هنری [ف ۲: ۵۷۴ و ۴: ۴۷۸].

29011 - **تهران**، دانشگاه ۲/۳۶۲۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۱۰۶-۱۴۲) کلیات او [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۲].

جهانگیر نامه = ساقینامه

از طالب آملی (م ۱۰۳۵ یا ۱۰۳۶)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. ساقینامه‌ایست در قالب مثنوی، بنام جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷) سروده است، و در «میخانه: ۳۸۴» ساقینامهٔ او یاد شده است، **آغاز**: دلا تا توانی کم آزار باش - بهر کار چون عقل هشیار باش.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۰ (ساقینامه) - ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی.

29012 - **تهران**، آقای گلچین معانی: سیصد و پنجاه بیت از ساقینامه اوست بنام «جهانگیر نامه» [نسخه‌ها ۱: ۳۶].

جهانگیر نامه

مثنویست بروش «شاهنامهٔ» فردوسی.

29013 **کپنهاک**، سلطنتی: نستعلیق **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۶].

29014 - **پاریس**، P.S.۴۹۸/۲: نوشتهٔ ۱۵ ج ۱/ **۱۱۷۳** در شهر سورت، همراه با «فرامرزنامه» و «بانو گرشسب‌نامه» **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۷۳۳ هست [فیلمها: ۵۳۲].

جنین = منظومه در شناختن ...

در پزشکی، در ص ۵۱۶ گذشت.

جهان نامه

از فنایی. **آغاز**: بنام جهاندار جان - بخش وهوش - نوازندهٔ جسم با چشم و گوش.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۵۵.

29015 - **موزهٔ بریتانیا**، Or۳۳۴: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، جلد یکم است، آغاز برابر نمونه، **۲۴۲** گ [ریو ۲: ۷۰۱].

چ

چار تخت

از امیر سید حسین ابیوردی، سدهٔ نهم، که برای تحصیل به هرات رفته، سپس مکه و عراق وفارس و روم را گردش کرده‌است، و این مثنوی را پس از سفرمکه، در وصف چهار ـ تختگاه بزرگ آن روزه و دیدنیهای خود و ستایش ازکسانی‌که دیدارکرده و مطالب‌عرفانی سروده است. بکوشش‌آقای ایرج افشارهمراه «انیس‌العاشقین» او در۱۳۴۷خ‌چاپ شده‌است. **آغاز:** ای بدرگاه توشاهان دادخواه ـ مارعیت جمله وتوپادشاه ـ هرکجا باشد شهی‌درکاینات ـ چون شه شطرنج پیشت جمله مات .

بنگرید: مجالس‌النفایس، چ تهران۱۳۲۳ ص ۲۷۳ ـ پیشگفتار چاپ . فرهنگ ایران زمین ج۵ ص ۱۳۴۷ خ .

29016 ـ **سوئد** ، دانشگاه اوپسالا GIxxII: همراه «انیس‌العاشقین» از همو، نوشتهٔ **۸۹۸** که‌گویا بخامهٔ نگارنده باشند. از روی همین نسخه که گـویا ملخص است چاپ شده است .

چاه وصال

از میرزا احمدسند. و ازهموست: داستان کوهی وکبك، لیلی ومجنون ، نگارستان‌چین. نصرآبادی از میر سند کاشانی سدهٔ یازدهم یاد کرده است. **آغاز:** سپهدار دیار درد مجنون ـ علم زد روزی از حی سوی هامون .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۷۴ (میرسندکاشانی) و۱۹: ۱۵۴ (چاه وصال) ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۳۲۷ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۷۷ (سندکاشانی).

29017 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳ /۲۴۴۴: در مجموعهٔ عبدالکریم نجار باشی مؤرخ ۱۵ شعبان (؟) با تاریخهای **۱۱۸۹-۱۱۹۵** در دفتر (ص۱۷۹) [ف . دانشگاه ۹: ۱۱۲۵] .

29018 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۵۷۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** درمجموعه نظم ونثر [ف . دکتربیانی : ۶۰۸] .

29019 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۱۴/۵: نستعلیق، باتاریخ **۱۳۰۰** درمجموعه (ص۱۵۴-۱۸۶) آغاز برای نمونه، [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۵] .

29020 ـ **تهران** ، مجلس۵۷۴۸/۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، زرین [ف . مجلس ۱۷: ۱۸۹] .

چاه وصال

از شعلهٔ گلپایگانی ، ملامهدی ، سرایندهٔ «یوسف و زلیخا»، درسن پنجاه ویك سالگی در ۱۱۷۵ . مثنوی است در داستان لیلی ومجنون و دیدار آنهـا در ته چاه ، در ۲۴۴ بیت . برخی‌ازاین شعرهارا سراینده درمثنوی دیگر خود بنام «یوسف و زلیخا» آورده است .

بنگرید : ذریعه ۵ : ۳۰۵، ۹۹ : ۵۲۸ و ۱۹: ۱۵۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۰۰ .

29021 ـ **تهران**، ملك ۵۳۹۱/۱ :شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ناتمام ، ۵۰ گ ۱۴ س . [ف. ملك ۱ : ۲۰۱] .

29022 ـ **تهران** ، ادبیات ۳ /۶۲۷ حکمت : نستعلیق **۱۳۰۷-۱۳۰۹** در سپاهان [ف. ادبیات ۲: ۵۷] .

چاه وصال

ناشناخته . درداستان‌دیدار لیلی ومجنون

درته چاه . در نسخهٔ ملك ۴۷۱۹ از آن سید یزدی و درفهرست دانشگاه از آن ذره یاد شده است. **آغاز:** بیا ای‌ساقی‌سحر(عشق)آفرینم- خط جام تو سرلوح جبینم - بیا ای دایر از تو محفل خاك - بلاگردان دورت دورافلاك .

29023- تهران، دانشگاه۱/۴۳۵۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (۲ پ-۱۵ پ) آغاز برابر نمونه ، درفهرست ازآن **ذره** یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۳:۳۳۰۶] .

29024 - تهران ، ملك۲۲/۴۷۱۹: حسب‌الخواهش میرزا محسناگردآورندهٔ جنگ مؤرخ **۱۱۹۲** (۹۳ر-۹۵ر) پیرامن ۲۲۵ بیت و درنسخه ازآن **سیدیزدی** دانسته‌شده،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29025 - تهران، ملك ۱۷/۵۰۸۵: نستعلیق عبدالعظیم خویی متخلص به‌شوریده ، سدهٔ **۱۲-۱۳** (۷۶ر-۷۷پ)آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

29026- تهران،ملك۵/۴۹۸۸:شکسته نستعلیق **۱۲۰۲** ، (۱۳۲پ-۱۳۶پ) هامش بدنبال متن ، آغاز بمانند نمونه . [رؤیت] .

29027 - تهران ، ملك ۵/۵۱۱۴ : نستعلیق شکسته ، با تاریخ **۱۲۵۰** در دفتر (۲۷ر-۳۲پ) آغاز برابر نمونه ، درنسخه از سراینده نام برده نشده است [رؤیت] .

چاه وصال

ناشناخته .

29028 - تهران، دانشگاه۱۵/۴۳۳۲: نوشتهٔ ۲۲رجب **۱۲۷۶**، درفهرست ازسراینده نام‌برده نشده است (ص۲۲۷- ۲۴۹) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۲۹۱] .

29029- تهران، دانشگاه۱/۴۳۳۴: حیدر علی طبیب سیرجانی ، ج ۱ /**۱۲۵۸** در سیرجان ، همراه «لیلی ومجنون» (ص۳-۶) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۲۹۳] .

چرخیات ملانظام = معراج‌الخیال

از نظام استرآبادی ، گویا همان نظام استرآبادی، که یاداودردیوان:۲۵۷۶» گذشت.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۰۱ .

29030 - تهران ، مهدی بیانی ۱۱ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۱ :۱۶] .

29031 - تهران،دانشگاه۱۲۷/۲۵۹۱: ضمن مجموعهٔ آقا محمد مبینا اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۶۱۵-۶۱۷) در فهرست آمده : چرخیات بنام «معراج‌الخیال» [ف . دانشگاه ۹:۱۴۰۴] .

چشمهٔ زندگانی

از شاه داعی شیرازی ، نظام‌الدین محمود که یاد او در « خیرالزاد : ۱۱۴۲ » گذشت. پنجمین منظومه از«ستهٔ داعی» اوست ، عرفانی در هفت رشحه : رشحهٔ ۱ - وحدت واجب الوجود ۲ - ارتباط عالم بخـدا و وحدت او ۳ - انسان خلاصهٔ عالم است ۴ - روح انسان ۵ - معاش ومعادانسان ۶- حشرو بقای انسان ۷- کمال وخلافت انسان . هریك رشحه را با مثنوی آغاز کرده سپس ترکیب‌بندی و آنگاه قصیده‌ای درهمان موضوع آورده‌است.ودر۸۵۶ بپایان‌رسانده ونسخهٔ ۱۰۹۵ مجلس‌پیرامن ۷۵۰ بیت است. **آغاز:** ستایش‌را سزاواری خدایا- که بخشیدی مرا یاری خدایا .

بنگرید: ذریعه۵:۳۰۷(چشمهٔ زندگانی) و ۱۲:۱۴۳ (ستهٔ داعی) و ۱۹:۱۵۴ (چشمهٔ زندگانی) .

29032 - تهران، سلطنتی۲۲۲(۵۰۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** (بنگرید :

دیوان : 23088) [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰] .

29033ـ تهران ، مجلس ۱۰۹۵/۵ : سدهٔ ۹ (س۱۵۷ـ۱۹۴) ، زرین، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳ : ۴۶۸] .

29034ـ لندن،دیوان هند ۱۲۹۸ : ضمن «دستهٔ داعی» سپس ساقینامه وترجیع‌بندها شاید از همو [ذریعه] .

چمن سرو

از دری شوشتری ، زنده در۱۲۴۴ ، که «تذکرهٔ خوشگو» را بسال ۱۲۴۰ گرد آورده است . جنگی است در۲۴ فصل وهرفصل برای موضوعی از آتشکدهٔ آذر ، تذکرهٔ دولتشاه ، تذکرهٔ نصرآبادی، تذکرهٔ غلامعلی‌آزاد، مآثر رحیمی، چهار عنصر ، سفینهٔ خوشگو وجزآنها گرد آورده است . فصل ۱ـ مناجات ۲ـ عشق ۳ـ مذمت دنیا ۴ـ قناعت و درویشی ۵ ـ فقر ۶ـ تعریف‌گونه ۷ـ سوزهجر ۸ـ رشك ۹ـ قاصد ونامه ۱۰ـ تعریف زلف ۱۱ـ ابرو ۱۲ـ دهان ۱۳ـ لب ۱۴ـ خط ۱۵ـ میان ۱۶ـ قامت ۱۷ـ شراب ۱۸ ـ خاموشی ... ۲۴ـ عفو . خاتمه در مطایبات. **آغاز:** ... درود متواترالورود بر مرقد وضریح محمودی ... اما بعد ، چنین گوید... دری شوشتری .

بنگرید: ذریعه ۳۲۵:۹ـ فرهنگ سخنوران ۲۰۹ .

29035 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۸۲ : نستعلیق **۱۲۵۹** با حواشی ، آغاز چند سطری افتاده [ف . دانشگاه ۱۲۵۳:۹] .

چمن و انجمن

از حزین لاهیجی ، محمدعلی که یاد او در « فرس‌نامه : ۴۴۱ » گذشت . مثنوی است عرفانی، که بسال ۱۱۴۳ در سی وهفت‌سالگی بانجام رسانده‌است، نسخهٔ ۹۷۱ مجلس پیرامن ۳۰۰ بیت است . **آغاز :** بنام آنکه آذر را چمن ساخت ـ دل دوزخ شرر را انجمن‌ساخت.

بنگرید : ذریعه ۳۰۸:۵ و ۹ : ۲۳۵ و ۱۵۴:۱۹ .

29036 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۲۲: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۵۵** (۱۷۴۲م). آغاز برابر نمونه [ریو ۷۱۶:۲] .

29037 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۲۲۹Spi/VI۱۱۴ : در«کلیات» او نوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م) (۳۸۰د-۳۸۸د) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۵۶۱] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده ، [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۳] .

29038 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۶۸Api/VI ۷۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ بختاورسنکه، ۱۹ ذیحجهٔ **۱۱۶۳** ، آغازبرابر نمونه (۲۹۲پ-۳۰۲) [ف. عبدالله۲:۳۹۸].

29039 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۵۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸** م [ریو۲:۷۱۶] .

29040 ـ تهران، مجلس ۹۷۱/۱۲: در « کلیات : 17538 » نوشتهٔ **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۲۶۳:۳] .

29041 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۹۴۱pi/VI۱۵۵ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۹۳** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۹۹] .

چنبرنامه = چنسرنامه

از قاسم خان ارغنون ادراکی بگلاری [دکترمحمدبشیرحسین]مثنویست‌عشقی، سروده ۱۰۱۰ (۱۶۰۱ م) . **آغاز :** بنام پادشاهی دلنوازی ـ کریم‌کردگاری کارسازی .

29042 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۲۲۶Spi/VI۶۱: نستعلیق۲۳ع۱/۱۲۲۵ (۱۸۱۰م) آغاز برابر نمونه ، ۳۳گ [ف . عبدالله ۲:۵۱۶] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۰۳] .

چندر کران

گویا ازمولانا فاضل‌امام‌الدین. درداستان راجه‌کهترماکت‌وراجه چندرکران‌است. **آغاز:** بنام ملهم سرنهانی ــ صفیرآموزمرغ بوستانی.

29043 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۲۷۷ Api/VI۸۶ (۵۹۸ ف) : نستعلیق تازه ، آغازبرابر نمونه، ۱۵۸گ [ف. عبدالله ۲ : ۴۱۹] .

چنگیز نامه = شاهنامه = شهنشاه نامه

از احمدی . درآن آمده : دراین گفتگو شد مرا هشت سال ــ گراحمد بنالدکی گوید منال ... چو از سال شد هفتصدو سی‌وهشت ــ ستم‌دیده این نامه را در نوشت .

درآن‌آمده : **شهنشاه‌نامه** نهم نام این‌ـ بنام شهنشاه روی زمین... جوانبخت‌وفرمانروا **بوسعید** ــ جهان‌آفرینش زجان آفرید. این موضوعها را دارد : داستان پسر نوح ، نشاندن غلامی بپادشاهی بر جای او ، داستان قبان و تکور ، بیرون آمدن مغول از کوه و گرفتن پادشاهی ، داستان آلان قوا ، گرفتار شدن همنای خان بدست لشکرالتان ، نشستن فوتله برپادشاهی ، داستان بسوکابهادر ، رزم کردن بسوکا بهادر با تموچین تاتاری ، اندرز دادن تموچین ازمادر ، داستان تموچین و خاتون‌او. [نسخهٔ بریتانیا] . **آغاز :** بنام خداوند جان آفرین ــ نگارندهٔ آسمان و زمین .

29044 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۰۱) Or۲۷۸۰ : همراه گرشاسب‌نامه نوشتهٔ رجب ۸۰۰ (گ۱۳۲-۴۱) [ریو ۲:۱۳۵] .

چهار چمن

ازشاه‌داعی شیرازی ، که یاد او درهٔچشمهٔ زندگانی:۲۷۵۴ » گذشت.چهارمین مثنوی از منظومه‌های ششگانهٔ او بنام «ستهٔ داعی» است درچهارچمن وعرفانی، در همه‌جا **شوق**سایل وگلها و ریاحین‌را درمعرفت حق بیان میکند و همه ناتوان ازپاسخ هستند تا بلبل پاسخ **شوق** را میدهد . و در ۸۴۲ به‌انجام رسیده‌است ،و نسخهٔ ۱۰۹۵ مجلس پیرامن ۹۷۰ بیت است . **آغاز** : میوهٔ باغ جان ما سخن‌است ــ چه‌سخن هرچه از خدا سخن است .

بنگرید : ذریعه ۵:۳۱۱ (چهار) و۱۲ : ۱۴۳ (سته) و ۱۹ : ۱۵۴ (چهار) .

29045 ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۲(۵۰۳ ف) . در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰] .

29046 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۹۵/۴ : سدهٔ **۹** (ص ۱۰۹-۱۵۶) آغاز برابر نمونه ، زرین [ف . مجلس۳:۴۶۸] .

29047 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۲۹۸ : در «ستهٔ داعی» [ذریعه ۱۲:۱۴۳] .

چهار خطابه

از بهارخراسانی ، محمدتقی‌ملک‌الشعراء به‌نظم ، چاپ شده است . **آغاز :** شاه جهان پهلوی نامدار ــ ای زسلاطین‌کیان یادگار .

بنگرید : مشار: ف. ۵۳۶.

29048ـ **مشهد**، رضوی۲۷۰(۶۳۱۶): نستعلیق سدهٔ چهاردهم . [ف.رضوی۷: ۳۰۰].

چهار فصل

از میکده میرزاعلی فرزند یوسف مستوفی آشتیانی ، میکده . منظومه‌ایست در چهارفصل وهرفصلی چند داستان در ۱۲۹۷ = (یاغفور) بانجام رسیده و در ۱۳۰۷ درتهران در ۲۲۳ ص‌خشتی بچاپ سنگ رسیده‌است. **آغاز** . ای باسرارحقیقت برده‌پی ـ بشنواز نایی حکایت نی‌ز نی.

بنگرید : ذریعه ۵:۳۱۴ و ۹:۱۱۴۳ ـ ف . مشار : ۵۳۸ .

29049ـ **تهران**، دانشگاه۱/۳۶۶۷ : شلسته نستعلیق محمدحسین لشکر نویس،ذیقعدهٔ **۱۳۱۰** (ص۱ـ۲۱۳) ، آغاز برابر نمونه . درپایان آمده : **میکده** این درمعنی چونکه گفت ـ **یا غفور** از بهر تاریخش بگفت[ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۷۶] .

چهل اسرار = دیوان ...

ازمیرسید علی همدانی، نسخهٔ Or۶۹۴۴ موزهٔ بریتانیا،که غزلهای اوست بدین نام‌است. (بنگرید : دیوان : 24857) .

چهل بند

ازحاجی‌عابد اصفهانی، در روضه‌خوانی. شایدهمان‌میرزازین‌العابدین‌باشد. **آغاز**: چرخ ازچه باز جامه برکرده نیلگون ـ وآنکه‌نشسته زاشك شفق تاکمر بخون .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۶۲ (عابد اصفهانی) .

29050 ـ **تهران** ، ملك۲/۵۴۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۴۹رـ۱۶۹پ) ۱۴س .

چهل حدیث = ترجمهٔ اربعین

از ابن همام شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۵» گذشت. ترجمهٔ اربعین‌میرسیدعلی‌است که بخواهش یکی از فقرا ودرویشان بنام شیخ شمس‌الدین محمد (ص۵۷۱) سروده است .

(بنگرید: مصابیح‌الهدی، ازهمو، در همین‌بخش) .

29051ـ **تهران**، دانشگاه۱۱/۲۶۵۴ : نستعلیق نزدیك **۹۰۳** ضمن «کلیات» او (ص ۵۶۸ـ۵۷۴هامش) [ف. دانشگاه، ۱: ۱۵۲۵].

چهل حدیث منظوم

از جامی ، که۳۳ نسخهٔ آن درص۱۵۹۴ـ ۱۵۹۶ یادشده واینك چند نسخهٔ دیگر :

29052 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۳۲۴ : سلیم‌کاتب ، **۸۸۶** ، ۱۴گ ۱۵ س. آغاز برابر نمونه [ف . فهمی ادهم ۱: ۶] .

29053ـ **تهران** ، سلطنتی۲۲۸ (۵۱۸ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲** [ف. دکتربیانی : ۲۷۹] .

29054 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۵ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵] .

29055 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H۶۸۱ : نوشتهٔ **۹۴۲** ، ۸گ [ف . فهمی ادهم ۱: ۷] .

29056 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۳۲۸ : عبدالله تبریزی گویا **۹۴۵** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴گ ۱۲س [ف . فهمی ادهم ۱: ۳۲۷] .

29057 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۱۱۸ (۹۵۰ف) : نستعلیق‌زیبای شاه محمودنیشابوری، **۹۵۰** در دارالسلطنه تبریز ، زدین ، ۱۵ ص ۹س [ف . دکتربیانی : ۳۳۲] .

29058 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۹۰ (۵۶۱ف) : نستعلیق میر علی هروی (میان **۹۳۵ـ۹۵۲**) ، آغاز برابر نمونه ، زدین ، ۱۶ص [ف . دکتر بیانی : ۳۳۰] .

29059 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۳۲۷ : محمدقوام شیرازی ، **۹۵۷** ، ۸گ

۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۷] .

29060 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۳۳۰ : سلیم‌کاتب، **۹۷۴**، آغاز برابر نمونه، ۹ گ ۱۰ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۶ و ۱: ۷].

29061 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۹۲ (۵۶۴ف) : نستعلیق زیبای بابا شاه اصفهانی، رمضان **۹۷۸** ، زرین ، ۱۶ س [ف. دکتر بیانی ۳۳۳] .

29062 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲** ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۶] .

29063 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۶۴۴ (۵۶۵ف) : نستعلیق خوش محمدامین ، **۹۸۸** زرین ، ۱۵ س [ف . دکتر بیانی : ۳۳۴] .

29064 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۸۸ (۵۶۲ف) : نستعلیق خوش میرعلی ، سدهٔ **۱۰** زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶ س [ف. دکتر بیانی : ۳۳۲] .

29065 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۷ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** .

29066 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۷/۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۶ـ۲۳۷] .

29067 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۳۳۱ . پیرامون سدهٔ **۱۰** ، ۹ گ ۸ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۷] .

29068 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۱۱۹ (۵۶۶ ف) : نستعلیق خوش عبدالرشید دیلمی **۱۰۳۲** ، زرین ، ۱۶ س [ف . دکتر بیانی : ۳۳۶] .

29069 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۲۵/۱ Add : ازسدهٔ **۱۷** م (گ ۱ـ۹) [ریو ۲: ۸۲۸] .

چهل حدیث منظوم

ازپیامبر. **آغاز** : انما الاعمال بالنیات.. اصل اعمال نیت نیکوست ـ نیت نیک‌دارای مهتر.

29070 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۹۰/۳ Harl : باتاریخ **۱۰۷۶** (۱۶۶۶م) دردفتر، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۷۹۰] .

چهل حدیث منظوم

از پیامبر . **آغاز** : من حفظ من امتی اربعین ... هرکه او چهل حدیث یادگرفت ـ از احادیث مهتر عالم .

29071 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۶۰۸/۲ Add : ازسدهٔ **۱۷** م، (۳۵ـ۳۸) [ریو ۲: ۸۰۷] .

چهل حدیث منظوم

ناشناخته .

29072 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۸۹۰/ ۳۹۴۳ : نوشتهٔ برکت‌علی، ۲۵ ذیحجهٔ **۱۳۰۰** (۱۸۸۳ م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۰] .

29073 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۸ اخبار : بی‌تاریخ، هریك ازسخنان بایك رباعی گزارش وترجمه شده است . وقف سلطانم صفویه ، ۸ گ هرصفحه ۲ یا ۳ سطر .

چهل حدیث منظوم

عادل ، درص ۱۵۹۴ گذشت .

چهل صباح

ازشاه داعی شیرازی ، نظام‌الدین محمود که یاداودره‌خیرالزاد: ۱۱۴۲» گذشت. سومین مثنوی از مثنویهای ششگانهٔ او « ستهٔ داعی » است . عرفانی درسیر وسلوك ، در چهل صباح که‌هریك را بنامی نامیده‌است ودر ۸۴۳ به‌انجام

رسانده است . نسخهٔ ۱۰۹۵ مجلس پیرامن ۷۷۰ بیت دارد. **آغاز :** بنیاد سخن بنام حق نه ـ گز هرچه بهست نام حق به .

بنگرید : ذریعه ۱۴۳:۱۲ (سته) و ۵ : ۳۱۶ (چهل صباح) .

29074 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۲(۵۰۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** (بنگرید : دیوان : 23088 » [ف. دکتر بیانی: ۲۶۰].

29075 ـ **تهران**، مجلس۱۰۹۵/۳: نستعلیق سدهٔ **۹** (ص۷۱ـ۱۰۸) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۴۶۸:۳] .

29076 ـ **لندن** ، دیوان هند۱۲۹۸: در «ستهٔ داعی» [ذریعه ۱۴۳:۱۲] .

چهل کلمه = ترجمهٔ ...

ازمیرشیخ فرزندنورالدین محمدپوردانی، با دیباجه‌ای به نثر . از گفته‌های پیامبر . **آغاز :** الحمد لمن... پس بمقتضای این امر فقیر بی‌بضاعت...میرشیخ بن... چهل‌حدیث... هرکه خیری‌کند جزا یابد ـ ای خوش‌آنکس که‌گشت عامل خیر .

29077ـ **تهران**، سلطنتی۲۰۹۱(۵۶۸ ف) : نستعلیق زیبای میرعلی‌الکاتب، سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۱۵ ص [ف.دکتر بیانی : ۳۳۸] .

چهل کلمهٔ منظوم

هروی ، در ص ۱۵۹۷ گذشت .

ح

حاتم‌نامه = داستان حاتم طائی = حاتمیه

از محمدقلی سلیم ترشتی ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۶۰» گذشت . نسخهٔ ۵۶۰۴ملک پیرامن ۸۸ بیت دارد . **آغاز :** طوطی کلکم که سیمرغ چمن ـ تازگی‌آموخت‌ازطرزسخن ـ گفت روزی پی سامان کار ـ قافله جمع شد از هر دیار .

بنگرید : ذریعه ۱۵۶:۱۹ .

29078 ـ **تهران**،دانشگاه۱۴۲۷/۱۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام ، در جنگ یك خطی **۱۰۷۴ـ۱۰۷۹** (۴۰۵ر ـ۴۰۸پ) [ف. دانشگاه ۱۰۱:۸] .

29079ـ **تهران**، مجلس۵۹۹۶/۱۰: نستعلیق باتاریخ **۱۰۳۴ـ۱۱۰۰** درجنگ(ص ۴۱ـ۴۳) و قصیده‌ای از و (ص۵۶ـ۵۷) ، در فهرست [مجلس ۱۷ : ۳۷۱] بنام «**روضهٔ حاتم‌طائی**» یاد شده است .

29080 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۰۴/۵ : نستعلیق باتاریخ**۱۱۱۷** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۸۸ بیت دارد [رؤیت] .

29081 ـ **تهران**،دانشگاه۲۴۴۴/۳۵: در جنگ عبدالکریم نجارباشی‌که درقندهار و کابل **۱۱۸۹ـ ۱۱۹۵** نوشته شده است (ص ۳۰۹ـ۳۱۲) درفهرست بنام «**حاتمیه**» است [ف . دانشگاه ۸ : ۱۱۲۶] .

29082ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲ : شکستهٔ‌محمدعلی‌فرزندشاه‌محمدرضی‌اشتهاردی، شعبان **۱۲۱۲** دریك جنگ همراه «قضا وقدر» از همو . درفهرست بنام «**خون حاتم‌طی**» یاد شده‌است گویا همین منظومه باشد[نسخه‌ها ۷۰:۲] .

حاتم نامه

از فتونی

29083 ـ تهران، دانشگاه۲۴/۲۹۷۸: در جنگ رفیع حسینی، سدهٔ **۱۱** (ص۱۷۳ـ۱۷۹) [ف . دانشگاه ۱۰:۱۸۸۶] .

حاتم نامه

ناشناخته .

29084 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۴/۳ : نستعلیق نورالدین محمد جیلانی ، با تاریخ ۱۰۷۹-۱۰۵۳ در دفتر(ص۱۹ـ۲۸). **آغاز:** حاتم طائی که سخا پیشه داشت ـ بذل و عطا روز شب اندیشه داشت.[ف. ملك ، مجموعه‌ها ۷۳] .

حاتمیه

از حاتم کاشی . گویا همان هدایت نام ، درگذشتهٔ ۹۹۷ باشد که نخست هدایت و سپس حاتم تخلص می‌کرده است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۱۶ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۱۴۴.

29085 ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۱۱/۳ : درجنگ ، تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده [ف. ملی تبریز ۱:۳۷۳] .

حاصل حیات

ازمیردانا ،گویا ازسدهٔ نهم [عبدالله انوار] . مثنویست عرفانی در پرسش و پاسخ شاه و پیر مرشدی در سیر وسلوك ، درتذکره‌هایی‌که در دسترس‌من بودبه‌میردانای سدهٔ نهم‌دست نیافتم. **آغاز:** ابتداکردم بنام ذوالجلال ـ حی وقیوم قدیم بیزوال .

29086 ـ **تهران** ، ملی ۷۶۲/۵ ف : نستعلیق‌گویا سدهٔ**۱۱**(ص۳۶۷ـ۴۱۳) انجام : رو طلب‌کن ای شه عالیمقام ـ مقصد کلی از ره والسلام [ف . ملی ۲:۲۸۵] .

حالات شاه شجاع

از قاسم‌علی ، بسال ۱۲۲۶ (۱۸۴۴م) . بنام ویکتوریا پادشاه انگلستان ، (حالات شاه شجاع‌وجنگ‌افغانستان‌وتباهی‌لشکرانگریزی) و حالات اکبرخان را بروش «شاهنامه» سروده است .

29087 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۰۵۹/۲۰۴۷: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۳۷] .

حالنامه = گوی و چوگان

عارفی .

سبحةالاحرار (منتخب ...)

ازامیرخسرو دهلوی،که یاد اودرو کلیات: ۱۸۵۶ ، گذشت [نصرالله طرازی] . **آغاز :** گوش شه خالی و بانگ غلغش درد سراست .

29088 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ ـم مجامیع‌فارسی: تعلیق، بدون تاریخ [مخطوطات ۱:۱۲۲] .

حدایق‌الدقایق

درص ۱۶۱ گذشت .

حدائق‌الریاحین درمدایح آل یاسین

از علی فرزند میرزا محمدعلی گیلانی . در ستایش امامان . **آغاز :** جواهر حمدی که مطایای عبارات فصیحة .

بنگرید : ذریعه ۶:۲۸۶ .

29089 ـ **مجلس** ۵۴۰ : نسخ**۱۲۰۶**، آغاز برابر نمونه ، ۴۳گ ۸ س [ف . مجلس ۲:۳۱۹] .

حدیث کسای منظوم

از خاموش یزدی ، میرزا علیخان که یاد او در «دیوان : ۲۳۱۵» گذشت. **آغاز :** بازطبعم بردباری می‌کند ــ بهر یاری بیقراری میکند .

29090 ـ **تهران،** دانشگاه۲/۳۳۷۶: در «دیوان» او از سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۵] .

حدیث منظوم = ترجمهٔ منظوم احادیث

از خاموش ، گویا همان میرزا علیخان یزدی ، که یاد او پیش از این گذشت . **آغاز:** هوالعلی‌الاعلی. مضامین بعضی احادیث دال بر اینکه. . استمع ماذایقول‌العندلیب ـ حیث یروی من احادیث‌العجیب ــ گفت پیغمبر که هرکس از خدا ــ دارد امید جمیع چیزها .

29091 ـ **تهران،** دانشگاه ۲/۳۹۱۰: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** (ص۱ـ۲۳) سپس قصیدهٔ یایی در ستایش امام زمان ازهمو(ص۲۳ـ۲۵) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۹] .

حدیث منظوم

از مفتی سیدعباس شوشتری لکهنوی[میر عثمان علی] بایستی همان میرمحمد عباس‌فرزند علی‌اکبر درگذشتهٔ ۱۳۰۶ باشد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۸۲ و ۶۷۹ .

29092 ـ **آصفیه** ۲۵۲ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۹۰** [ف . آصفیه ۳: ۶۲۸] .

حدیث منظوم = چهل حدیث = چهل کلمه

حدیقه = منتخب . . .

از ثنایی مشهدی ، خواجه حسین که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۲» گذشت . **آغاز :** پاك از آنها که غافلان گفتند ــ پاکتر از آنکه عاقلان گفتند ــ فعل او خارج از درون و برون ــ ذات او برتر از چگونه وچون .

29093 ـ **تهران،** ملك ۴۱۷۱/۳۰ : با تاریخ **۱۰۹۲** بهمین خامه در دفتر (۳۶۷ پ ــ ۳۸۰پ) ، پیرامن ۴۹۰ بیت و عنوان «منتخب حدیقه» دارد [رؤیت] .

حدیقهٔ ثانی

از حزین لاهیجی ، محمدعلی که یاد او در «فرسنامه : ۴۴۱» گذشت . مثنوی است در برابر «حدیقة‌الحقیقهٔ» سنایی، خود نامی بدان نداده است و ابن یوسف این نام را از بیت زیر برای آن بر گزیده است : عندلیب قلم ز طبع حزین ــ طلبیدی **حدیقهٔ دومین** . و در آن از هفتاد سالگی خود یاد میکند : عمر هم در جوار هفتاد است ــ مشت خالی مرا پر از باد است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۵۷ .

29094 ـ **تهران،** مجلس ۹۷۱/۵: در «کلیات: 17538» او نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. مجلس ۳: ۲۶۲] .

حدیقة‌الحقیقه = فخری نامه

از سنایی غزنوی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۲» گذشت. حدیقة‌الحقیقه وشریعة‌الطریقه یا فخری نامه ، مثنویست در بحر خفیف بسال های ۵۲۴ـ۵۲۵ سروده ، شمارهٔ بیتهاوترتیب بابهادرنسخه‌ها گوناگون است. (بنگرید الهی‌ـ نامه : ۲۶۴۶) محمد فرزند علی رفا (رقام ، رقا ، رفا وهرسه‌گونه در نسخه‌ها آمده است) پس از مرگ سنایی بدستور بهرامشاه غزنوی مسودات «حدیقه» راگردآوری‌کرده وبرای‌آن

دیباجه‌ای نوشته است . در این دیباجه مرگ سنائی را ۵۲۵ یادکرده می‌افزاید: در بیماری مرگ دیباجه‌ای برای «حدیقه» انشا کرده و ابوالفتح فضل‌الله حسینی آنرا املاکرده است. فهرست بابها به‌نظم‌که درپایان نسخهٔ ملی‌آمده است: باب اول بیان تحمید است... باب‌ثانی ثنا ونعت رسول... باب ثالث‌زعقل‌گویم من.. باب رابع زعلم و خواندن علم ... باب خامس زعشق وتعبیرش.. باب سادس زغفلت و نسیان.. باب سابع زحال دشمن و دوست... باب ثامن زگشت افلاکست... باب تاسع ثنای شاه‌جهان.. باب عاشر صفات این تصنیف ، فهرست نسخهٔ چاپی ۱ – التقدیس والتمجید ۲– نعت‌النبی ص ۳ – صفةالعقل ۴ – فضیلةالعلم ۵ – الغفلةالقهور۶–ذکرالافلاك والکواکب‌والبروج ۷– الاحباب‌والاعداء ۸–العشق ۹– حسب‌حاله وبیان احواله ۱۰– ذکرسلطان‌الزمان. **آغاز:** ۱): ای درون‌پروربرون آرای – ای‌خردبخش بی‌خرد بخشای. **آغاز : ۲)** الحمدلله الخبیر بخفیات‌الضمایر(که دیباجهٔ نثری محمد فرزند علی رقام است) . **آغاز: ۳)** سپاس و ستایش مبدعی راکه بسخن پاك سخن دان سخن گوی را ابداع‌کرد (که‌دیباجهٔ‌ساختهٔ‌خودسنایی‌است)

بنگرید : ذریعه ۳۸۲:۶ و ۱۵۷:۱۹ – ف. مشار : ۵۵۶ .

29095 – **تهران** ، ملی ۲۳۵۳ : در «کلیات» او ازنیمهٔ یکم سدهٔ **۶** [راهنمای‌کتاب ۵۸۶:۵] .

29096 – **دکتر خلیل اینالجق** : نسخ‌سیاوش‌فرزندابوالفضل‌فرزندسیاوش‌مروزی ۲ شعبان**۵۸۸**، ۱۰۰گ . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۴۳ هست [فیلمها : ۷۵] .

29097 – **سلیمانیه** بغدادلی وهبی ۱۶۷۲/۱: درکلیات» او ازسدهٔ **۶**.**فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۰۱ هست [فیلمها :۱۶۴] .

29098 – **اسعد افندی** ۱۳۸۷ : نسخ سدهٔ **۶–۷** ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۴۱گ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۲۳ هست [فیلمها: ۷۵] .

29099 – **بایزید** ولی‌الدین ۲۶۲۷: در «کلیات» مؤرخ ۱۰/ع‌۱/**۶۸۴** او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۴۵هست [فیلمها:۱۶۴].

29100 – **تهران** ، سنا ۳۰۹ : نسخ عبدالله فرزند احمد فرزند سعد تاجی (اسعد– آقاجی) ، دو شنبهٔ ۲۴ رمضان **۶۹۱** ، از آن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱ : ۸ و ۶ : ۵۲۷] .

29101 – **تهران** ، مجلس ۲۳۴۶ : نسخ کهن عربی محمد فرزند مهدی خواجه جمگرانی قمی ، **۷۵۸** ، با بخشی از دیباجهٔ خود سنایی ، همان نسخه‌که‌آقای مدرس‌رضوی برای چاپ حدیقه پایه‌کار خودگذارده بودند، ۱۰۰۰۰ بیت[ف. مجلس ۵۸:۸] از کتابهای دکتربیانی بوده است [نسخه‌ها۵: ۶۶۰].

29102– **استانبول**،ایاصوفیا۱۷۶۲/۱: نوشتهٔ صفر **۷۹۱** (گ۱–۱۰۸) . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۱۰۶ هست [فیلمها :۴۰۹] .

29103– **لندن**، دیوان‌هند۱/۳۷۳۴: نوشتهٔ گلشنی هروی ، **۸۸۴** ، در «کلیات» او فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱ هست [فیلمها: ۱۶۵] .

29104 – **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۳۲۹ Add: نستعلیق صفر **۸۹۰** (۱۴۸۵م) ،۲۹۸گ [ف . ریو ۲: ۵۵۰] .

29105 – **تهران** ، سپهسالار ۳۴۵ : نستعلیق هندی سدهٔ **۹**، نامهٔ سنایی به بهرامشاه درپایان هست، ۲۷۲گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۴۹۳:۲] .

29106 ـ **تهران** ، مجلس ۹۱۶ : نستعلیق خوب سدهٔ ۹ ، زرین ، با دیباجه‌ای جز دیباجهٔ محمد پسرعلی رفاکه گویا از خود سنایی باشد ، ۱۶۳ گ ۱۵ بیت [ف . مجلس ۱۷۶:۳] .

29107 ـ **هند**، بانکیپور ۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۵**م ، ۲۶۲گ ۱۷ س [ف . عبدالمقدر: ۲۲] .

29108 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۲۰ : نستعلیق نزدیک **۹۰۰**، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۴۴] .

29109 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۶۷ (۳۲۱ ف) : نستعلیق شیخ مرشدالدین درشیراز **۹۰۰**؛ سپس فصلی که برای سلطان بهرامشاه نوشته است. درپایان تاریخ چهارشنبه ۱۲ ع۱ **۵۸۴**/ را دارد، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۶۳۹ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی : ۳۴] .

29110 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۲۷۷ : نوشتهٔ **۹۱۲** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۳۴۷گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۴] .

29111 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۰۴۰ : شمس‌الدین محمد شریف کرمانی، **۹۱۶**، ۲۵گ ۱۱س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۱۴۴] .

29112 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۴ م تصوف فارسی : تعلیق زیبای مرشدالدین محمد **۹۱۸** در شیراز گزیده‌ایست (گ ۹۲ـ۱۳۰ مجموعه) زرین [مخطوطات ۱: ۲۹] .

29113 ـ **تهران**، سپهسالار ۱/۳۴۷: نستعلیق خالص فرزند کمال‌الدین محمود کرمانی، **۹۲۰** ، زرین، ۳۷۹گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴۹۳:۲ و ۳۰۷:۴] .

29114 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۴۳/۱ (۷۰۰ ف) : نستعلیق پیرحسین کاتب شیرازی، **۹۳۴** ، آغاز دردیباجه افتاده است [ف .دکتر بیانی : ۴۹۲] .

29115 ـ **تهران**، سنا ۱۸۷ : نستعلیق باباشاه اصفهانی، نزدیک **۹۹۰**، زرین، گزیده‌ایست در ۱۰۰۰ بیت، در نمای نسخه «تذکرة العارفین» نامیده شده [نسخه‌ها ۶: ۴۷۰] .

29116 ـ **تهران**، ملک ۵۵۷۰ : نستعلیق دوشنبهٔ ۳ ذیحجهٔ **۹۹۹**، آغاز افتاده، ۳۱۱ گ ۱۷ س [رؤیت] .

29117 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۶۶ فهرست نشده : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه ، ۲۸۸ گ [رؤیت] .

29118 ـ **تهران**، الهیات ۱۴۲ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، و در هامش آن «دیوان» اوست ، زرین [ف. الهیات ۱: ۱۱۲] .

29119 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷۸ (۴۵۲۷): نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. رضوی ۷: ۳۰۴].

29120 ـ **تهران**، رضوی ۲۷۹ (۴۵۲۸): نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین [ف. رضوی ۷: ۳۰۴].

29121 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۹۷ : نستعلیق گویا باباشاه ، سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه ، ۵۲ گ ۱۰س [رؤیت] .

29122 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۱۱۴ (۳۲۲ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، انجام دست‌کم یك برگ افتاده ، زرین، ۴۷۱ ص ۲۳س [ف. دکتر بیانی : ۳۶] .

29123 ـ **تهران** ، ملی ۴۱ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰** ، آغاز افتاده (در دهان هر زبان) ۳۸۷ ص ۲۳س [نسخه‌ها ۴: ۱۶۰] .

29124 ـ **تهران** ، ملی ۴۴ فهرست نشده : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، آغاز وانجام افتاده ، ۳۶۸ ص ۱۴ س بـا هامش ۲۶ بیت [نسخه‌ها ۴: ۱۶۵] .

29125 ـ **تهران** ، ملی ۴۵ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، آغاز نونویس

۵۲۴ س ۱۷ س [نسخه‌ها ۴: ۱۶۵] .

29126 ــ **تهران** ، مجلس ۴۶۹۷ : نستعلیق زیبای باباشاه بگواهی شمس‌الادباء ، زرین، آغاز برابر الهی‌نامهٔ اوست [ف. مجلس ۱۳: ۷۸] .

29127 ــ **تهران** ، دانشگاه ۳۵۸۵ : نستعلیق گویا از میرعلی خوشنویس ، چنانکه دریادداشت مؤرخ ۱۲۵۱ آمده، رویه روغنی، ۱۳ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۹۹] .

29128 ــ **هند**، بانکیپور ۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، آغاز برابر نمونه ، ۲۱۵ گ ۱۲ س [ف . عبدالمقدر : ۱۹] .

28129 ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ۳۱۷ گ [ف . ریو ۲ : ۵۵۰] .

29130 ــ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۱۵ (۳۲۳ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین ، در ۱۰۷۲ در کتابخانهٔ پادشاهان هند بوده ، ۵۵۰ ص ۲۱ س [ف . دکتر بیانی : ۳۷] .

29131 ــ **اورشلیم**، ملی و دانشگاهی Ar.۸-۱۲: سدهٔ **۱۰-۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸] .

29132 ــ **تهران**، اصغرمهدوی ۲/۱۱۳ : نستعلیق امامقلی کرمانی ، **۱۰۰۶** ، پایان در هامش افتاده [نسخه‌ها ۲: ۹۵] .

29133 ــ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۱۳۴۲ : نستعلیق آقا بیگ همدانی، ۳ رمضان **۱۰۰۶** ، هشتمین نسخهٔ نوشتهٔ اوست ، ۱۹۳ گ [ف . خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

29134 ــ **تهران** ، مجلس ۲۳۴۷ : نستعلیق محمود فرزند هاشم ، **۱۰۱۳** ، آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، با نامهٔ سنائی به بهرامشاه ، ۸۵۰۰ بیت ، زرین.
[ف. مجلس ۸: ۵۹] .

29135 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۶۹ تصوف فارسی طلعت : تعلیق زیبای غرهٔ ع ۲/ **۱۰۱۳** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [مخطوطات ۱: ۱۲۳] .

28136 ــ **تهران** ، مجلس ۶۱۶۸ فهرست نشده : نستعلیق **۱۰۱۴** ، ۳۲۱ گ ۱۷ س .

29137 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۹۶ : نستعلیق خوب عبدالرشید دیلمی ، **۱۰۱۷** بدستورخواجه بیگ درشهرهرات، درپایان آن نامهٔ سنایی به بهرامشاه هست ، زرین ، ۴۱۹ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار ۲: ۴۹۳] .

29138 ــ **تهران** ، سلطنتی ۲/۵۱۵ (۷۲۲ ف): نستعلیق زیبای شاه قاسم درکتابخانهٔ حسن‌خان شاملو قورچی شمشیر، ۱ ج ۲/**۱۰۱۸** گزیدهٔ آنست [ف. دکتر بیانی : ۵۴۶] .

29139 ــ **اصفهان** ، ادبیات ۲۲۵۸ : نستعلیق **۱۰۱۹** ، در ۱۲۵۸ درکلکته خریداری شده [نسخه‌ها ۴: ۴۷۶] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۵۲۲ هست [فیلمها : ۷۵] .

29140 ــ **تهران** ، ملك ۵۲۵۲ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۲۰** او، آغاز برابر نمونه، [رؤیت] .

29141 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۵) Or۴۵۱۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** ــ **۱۰۲۳** (۱۶۰۰-۱۶۱۴م) [ذیل ریو: ۱۴۶] .

29142 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵A ۳۰۱۱ : نستعلیق محمد طاهر حسینی زنجانی، **۱۰۲۰** [ف. عبدالله ۲: ۴۳۳] . از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۰۳] .

29143 ــ **مشهد** ، رضوی ۲۸۱ (۴۵۲۹) : نستعلیق **۱۰۲۱** ، زرین [ف . رضوی ۷: ۳۰۵] .

29144 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۴۸ : نستعلیق خوش محمد فرزند ملامیر، **۱۰۲۳**، زرین، آغاز بمانند نمونهٔ ۱، ۹۵۰۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸: ۶۰].

29145 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۶۳ (۳۲۴ف) : نستعلیق قطب‌الدین فرزند حسن کاتب، ع ۱/**۱۰۲۵**، زرین، [ف. دکتر بیانی : ۳۷].

29146 ـ **تهران**، مجلس ۹۱۷ : نستعلیق خوب **۱۰۲۵** در هرات، زرین، دیباجه‌ای ندارد، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۵۸ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۳: ۱۷۷].

29147 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۶۳۶Spi/VI۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۲۵** همراه «مرآت‌الحدایق» [ف. عبدالله ۲: ۴۳۰].

29148 ـ **مشهد**، رضوی ۱/۹۴۰ (۴۸۳۰) : نسخ زین‌العابدین مشهور به‌زینای شیرازی، **۱۰۲۶**، آغاز افتاده، ۸۶ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۷: ۷۵۹].

29149 ـ **موصل**، مدرسة‌المحمدیه، جامع‌الزیوانی ۱۶۲ : نوشتهٔ **۱۰۲۶** [ف. موصل : ۱۸۰].

29150 ـ **تهران**، مجلس ۵۰۸۱ : نستعلیق عبدالرزاق، **۱۰۲۹**، گزیده‌ایست، آغاز برابر نمونهٔ ۱، زرین، ۴۶ گ ۱۲ س [رؤیت].

29151 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۹۱ : نوشتهٔ **۱۰۲۹**، زرین [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳].

29152 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱/۸۸ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۳۰** او [نسخه‌ها ۵: ۳۴۴].

29153 ـ **مشهد**، رضوی ۴/۷۸۸۱ عمومی : نسخ ابراهیم فرزند حسن، اوایل صفر **۱۰۳۴**، (۹۶پ-۲۶۲ر) آغاز برابر نمونه، نسخه در نه باب است [رؤیت].

29154 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی S.p۴۷۰۷: نوشتهٔ **۱۰۳۵** [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

29155 ـ **تهران**، ملی ۴۳(۱۳۰۰) فهرست نشده: نستعلیق متوسط ۶ شعبان **۱۰۳۹** زرین، با دیباجه‌ای از عبداللطیف فرزند عبدالله عباسی (نگارندهٔ لطایف معنوی و فرهنگ مثنوی و جز آنها) در ۱۰۳۸ از روی نسخه‌ای که هشتادسال پس ازسرودن نوشته شده بوده‌است، ۶۲۷ص ۱۷س [نسخه‌ها ۱: ۵۴ و ۴: ۱۶۴].

29156 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R۱۰۳۹ : نوشتهٔ **۱۰۳۹**، ۲۴۳ گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۴].

29157 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۷۸ Add: نستعلیق **۱۰۴۰** (۱۶۳۱م)، ۱۰۳ گ [ف. ریو ۲: ۵۵۱].

29158 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۴۹ : نسخ خوش **۱۰۵۰** بی‌دیباچه، زرین، آغاز: ای درون پرور، ۸۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۶۰].

29159 ـ **تهران**، سنا ۲۵۹: نستعلیق میرمحمدهاشم فرزند محمد میرک حسینی اسناوی، **۱۰۵۱**، از کتابهای بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۸ و ۶: ۵۰۵].

29160 ـ **تهران**، سنا ۱/۲۶۵: نستعلیق کامران تبریزی، آغاز ج ۲/**۱۰۵۵**، زرین گزیدهٔ آنست وازکتابهای بیانی بوده‌است [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و ۶: ۵۰۶].

29161 ـ **تهران**، مجلس ۱۵/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۳۲۴-۳۵۳)، گزیدهٔ آنست [ف. مجلس ۸: ۴۱۹].

29162ـ لندن، دیوان‌هند۱/۱۹۹۱: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۶۱** او . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] .

29163 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۵۰ : نستعلیق نعمت‌الله فرزند غیاث‌الدین ،**۱۰۶۵**، با حاشیه‌هایی بخامهٔ ملك‌الشعرا وتصحیح او، آغازازمقدمهٔ رفا افتاده با نامهٔ سنائی به‌بهرامشاه [ف. مجلس ۸: ۶۱] .

29164 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۵۱ : شکسته نستعلیق محمد نصیر فرزند محمد شفیع **۱۰۷۱** برای میرزامحمدمؤمنا، بامهرمحمدعلی میرزا پسر فتحعلیشاه ، زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۷۲۰۰ بیت [ف . مجلس۸: ۶۲] .

29165ـ **تهران**، سلطنتی ۳۶۵(۳۲۵ ف) : نستعلیق شکستهٔ ۲۹ رمضان **۱۰۷۰** در اصفهان ، پیرامن یك چهارم مثنوی را دارد ، ۳۹۷ ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی : ۳۸] .

29166 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۲۴/۲ (۷۰۲ف) : باتاریخ **۱۰۷۳** در دفتر[ف.دکتر بیانی : ۴۹۷] .

29167ـ **تهران** ، مجلس۱/۴۷۸۵: نستعلیق باتاریخ۲۷ج۲/**۱۰۷۴** درپایان نامه‌ای که پس از حدیقه قرار دارد هست،آغاز برابر نمونه سپس «مفتاح‌الحدیقه» [رؤیت].

29168ـ **تهران** ، مجلس۱/۵۰۴۲: نستعلیق زیبای پنجشنبهٔ ۱۸ ذیحجهٔ **۱۰۷۵** (۱پ‍ـ۲۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29169 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۷۷ Add : نستعلیق **۱۰۷۶** (۱۶۶۵م) ، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۶گ [ف . ریو۲: ۵۴۹] .

29170ـ مشهد، رضوی ۲۸۰ادبیات: نستعلیق عثمانی شوال **۱۰۷۸** [ف. رضوی ۷: ۳۰۵] .

29171 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۱۴/۱/۳۶۳۶ : جمال محمد ۱۹ ع۱/**۱۰۷۸** (۱۶۶۷م) [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۱: ۱۰۴] .

29172 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح۳۳۱: نسخ طهماسب تبریزی ، ج۱/**۱۰۷۹** ، زدین [رؤیت] .

29173 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۱۲۹: نسخ عبدالواحد، ۱۷ شعبان **۱۰۹۰** برای‌میرزا حسام‌الدین ، زدین [رؤیت] .

29174ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۴۷۰۴: نستعلیق محمد شریف خیال شیرازی ، ۹ صفر **۱۰۹۵**،(۱ـ۳۲۰) [ف.دانشگاه۱۴: ۳۶۴۹].

29175ـ **تهران**،دانشگاه ۴/۳۵۱۴: نوشتهٔ محمد معصوم فرزند غیاث‌الدین محمود رازی ۲۵ محرم**۱۰۹۷** گزیده‌ایست (ص۲۸ـ۴۴) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۲۴] .

29176 ـ **آصفیه** ، ۱۶۴۳ تصوف : نوشتهٔ خوش **۱۰۹۷** [ف. آصفیه ۴: ۱۸۰] .

29177 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۹۹۸/۱۹۸۸ : محمد غالب فرزند محمد عاقل ، ۲۳ محرم **۱۰۹۹** (۱۶۸۷ م) ازروی نسخهٔ محمدارشدنوشتهٔ ۱۱ج۱/۱۰۹۸ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۴] .

29178 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg ۴۷۰۹ : نبشتهٔ **۱۰۹۹** [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸] .

29179 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۰۱۸/۳ (۷۱۷ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زدین، گزیدهٔ آنست [ف . دکتربیانی : ۵۳۵] .

29180 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زدین ، آغاز یك برگ در دیباجه افتاده، آغازمثنوی بمانند نمونه، ۳۶۲ گ ۱۴س [رؤیت].

29181 ـ تهران ، دانشسرای عالی ۳۶ قریب : نستعلیق سدۀ ۱۱ [نسخه‌ها ۵:۶۲۴].

29182 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۹ : نسخ سدۀ ۱۱ ، زرین، نه صفحۀ پایان نو نویس

29183 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۸ : نستعلیق سدۀ ۱۱ ، پایان یك صفحه نو نویس [نسخه‌ها ۲:۷۳] .

29184 ـ تهران ، دهخدا ۲۹۳ : نستعلیق سدۀ ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۳:۳۹۴] .

29185 ـ تهران ، ملی ۷۱۳ ف: نستعلیق گویا سدۀ ۱۱ ، انجام افتاده ، ۱۹۴ گ ۱۱ س [ف . ملی ۲ : ۲۲۰].

29186 ـ تهران ، ملی ۹۹۳ ف : نستعلیق سدۀ ۱۱ ، دارای : ۱ـ دیباجۀ محمد فرزند علی رقام (ص۱ـ۱۹) آغاز : الحمدلله الخبیر بخفیات الضمایر. درپایان فهرست منظومی است از بابهای حدیقه که در پیش از این یاد شد . سپس دیباجۀ خود سنایی . آغاز . سپاس و ستایش مبدعی (ص ۱۹ـ۲۵) سپس متن ، آغاز برابر نمونۀ ۱ [نسخه ها ۴ : ۱۶۲ و ف . ملی ۲ : ۵۴۹] .

29187 ـ تهران ، دانشگاه ۲۳۶۸ : نستعلیق سدۀ ۱۱ ، [ف. دانشگاه ۹:۹۶۷].

29188ـ مشهد، رضوی ۲۸۲ (۴۵۳۰): نستعلیق سدۀ ۱۱ ، آغاز افتاده [ف . رضوی ۷ : ۳۰۵]

29189ـ موزۀ بریتانیا. Add۲۶۱۵: نستعلیق سدۀ ۱۷ م ، ۲۴۶ گ [ف . ریو ۲ : ۵۵۱] .

29190 ـ تهران ، مجلس ۸۸۶۰ فهرست نشده : نوشتۀ ۱۱۱۲ ، گزیده‌ایست [رؤیت] .

29191 ـ بنگال ، ایشیاتك ۳۴ منظوم (۱۴۲۶): نستعلیق ۱۱۸۶ [ف. بنگال:۹۲].

29192ـ تهران، ملك ۴۹۳۷: نستعلیق خوش اوایل سدۀ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه پیرامن ۷۰۰ بیت را گزیده است .

29193ـ مشهد، رضوی ۲۳۴ ادبیات: سدۀ ۱۳ گزیده‌ایست در ۵۷۰۰ بیت از محمد صفی کتابدار در یك جنگ [ف. رضوی ۷:۲۷۳].

29194 ـ تهران ، مجلس ۲۳۵۲ : نستعلیق خوش سدۀ ۱۳ ، آغاز وانجام افتاده، ۸۸۰۰ بیت [ف . مجلس ۸:۶۳] .

29195 ـ تهران ، ملك ۶۲۴۹ : نستعلیق سدۀ ۱۲ـ۱۳، زرین ، گزیده‌یست از آن ، ۵۳ گ ۹ س [رؤیت] .

29196ـ تهران، الهیات ۴۷۴/۷د: بخشی از آنست با تاریخ ۱۲۰۵ در دفتر(۲۱۶ پ ـ۲۱۸پ) [ف . الهیات ۱:۱۱۲] .

29197 ـ تهران ، ملك ۵۱۶۴/۳ : نستعلیق زیبای سید حسین صرف هندی حسینی، ۱۲۳۹ ، آغاز برابر نمونۀ ۱ ، زرین (۱۵۲ پ ـ۱۹۵پ) [رؤیت] .

29198 ـ تهران، ملك ۵۲۷۹/۱ : نستعلیق سه‌شنبۀ ۲۱ ذیقعدۀ ۱۲۴۹ (۱پ ـ۱۹۰ر متن وهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29199 ـ تهران ، دانشگاه ۱۰۴ : نستعلیق زیبای محمد شفیع وصال شیرازی ، ج ۱/۱۲۵۵، گزیدۀ آنست ، زرین، ۵۱ گ [ف. دانشگاه ۲:۲۶۹] .

29200 ـ تهران ، سلطنتی ۴۰۵/۲ (۷۴۷ ف) : با تاریخ ۱۲۵۶ در دفتر، زرین گزیدۀ آنست [ف . دکتر بیانی:۶۰۱] .

29201 ـ تهران ، مجلس ۶۱۷/۱ : نستعلیق ۱۲۶۲ . گزیده‌ایست از آن [ف . مجلس ۲:۳۶۸] .

29202 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۱۷:

نستعلیق زیبای میرزامحمدعلی، ۱۶ج۲/۱۲۷۹، زرین، ۲۷۵ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

29203 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۱۴) Or۲۳۰۲: نستعلیق رجبعلی ۱۲۸۰ (۱۸۶۳م) بدینگونه: ۱ـ دیوان ۲ ـ کارنامهٔ بلخ ۳ ـ حدیقه ۴ـ سیرالعباد [ریو، ذیل: ۱۴۵].

29204 ـ تهران، استاد مینوی ۲۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۷۹ ص [نسخه‌ها ۶: ۶۴۴].

29205 ـ تهران، ملی ۱۰۴ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونهٔ ۱۵۱۰۱ گ [ف. ملی ۱: ۱۰۲].

29206 ـ تهران، ملی ۱/۴۶ فهرست نشده: سدهٔ ۱۳ (ص۱ـ۲۶۶) با دیباجهٔ محمد فرزند علی رقام [نسخه‌ها ۴: ۱۶۶].

29207ـ تهران، دانشگاه ۲/۴۹۹۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ (۱۱۹ر ـ ۳۶۴پ) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۷۹].

29208 ـ تهران، اصغر مهدوی ۱/۴۳: در کلیات، مؤرخ ۱۳۱۷ او [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

29209 ـ تهران، ملك ۵۲۵۴: با دیباجه‌ای به‌نظم و نثر در ۱۴ برگ. **آغاز**: آن مفضلی کــه دوستان خود را خلعت سعادت [رؤیت].

29210 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: تاریخ یادنشده، بادیباجه‌ای شیوا، ازکتابهای فرهادمیرزا بوده [نسخه‌ها ۵: ۲۴].

29211 ـ تهران، دانشگاه ۱۰۶۶: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونهٔ ۳۴۷۰۱ گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۶: ۲۲۰۴].

29212 ـ تهران، مجلس ۴۵۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده، گزیدهٔ آنست در پیرامن دو هزار بیت، ۵۳ گ ۱۰س [ف. مجلس ۲: ۲۶۵].

29213 ـ تهران، ۶۵۳: نستعلیق، تاریخ یادنشده، زرین، ۲۶۷ گ ۱۸س [ف. مجلس ۲: ۴۱۵].

29214ـ تهران، مجلس ۶۵۴: نستعلیق کهن، زرین، ۲۸۰ گ [ف. مجلس ۲: ۴۱۶].

29215 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۵۲۳ Or: گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

29216ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۴۵: تاریـخ یاد نشده، ۵۹۰ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۳].

29217ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۱۲۲pi/VI۴F: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۱۳۷].

29218 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۹۳۵pi/VI۴G: نستعلیق، بی‌تاریخ.

29219 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۵۸۸ppi/VI۲۶A: نستعلیق، بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۱۳۷].

29220 ـ بنگال، ایشیاتك ۳۱ منظوم (۲۹۶): نستعلیق، تاریخ یادنشده.

29221 ـ بنگال، ایشیاتك ۳۲ منظوم (۹۴۴): نستعلیق، تاریخ یادنشده، ناقص.

29222 ـ بنگال، ایشیاتك ۳۳ منظوم (۱۳۹۰): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۲].

29223ـ بنگال، آسیایی ۲/aO۲۸ (۵۷۲): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۲۷].

29224 ـ بنگال، آسیایی ۱/aO۳۵ (۱۱۶۷): نستعلـیق، تاریخ یاد نشده، با دیباجه‌ای به‌نثر، و درپایان فرهنگ واژه‌های آن [ف. بنگال: ۱۲۹].

29225 ـ آصفیه ۱۵۰۳ تصـوف: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۱۹۶].

حدیقة العارفین = جوهر ذات
عطار، ص ۲۷۵۰ .

حدیقة العاشقین = دیوان عامل الدین
ص ۲۴۳۰ گذشت .

حدیقة الفقرا

شیخ محمود ، زاده در ۱۰۰۸ در لاهور، در سرگذشت و حالات حسین و مادهو ، بسال ۱۰۷۱ (۱۶۶۰م) سروده است .

26226 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۵۳/۲۴۸ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۷۰] .

حدیقة القلوب

از ساری شیرازی ، علی‌اکبر که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . **آغاز :** این بسم‌اله کت بیانست ـ رحمان و رحیم غیب دانست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۵۸ .

29227 ـ **تهران** ، ملك ۶۳۱۸/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او (۲۵۲ر ـ ۲۵۳ر) [رؤیت] .

حربهٔ حیدری

از سراینده‌ای باتخلص کریم (کرم) . از حماسه‌های دینی است درسرگذشت حضرت علی که بسال ۱۱۳۵ سروده است .

بنگرید : گفتار گلچین معانی دربارهٔ ۵۴ اثر حماسهٔ دینی . ف . رضوی ۷ : ۳۱۸ .

29228 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۳۵ منظوم (۶۸۰): نستعلیق، **۱۲۱۷** [ف. بنگال: ۹۲] .

حرز النجاة فی نظم الواجبات

= مالا بدمنه فی مذهب الامامیة

از سلیمی تونی ، حسن فرزند سلیمان، که درسبزوار میزیسته و علمداری میکرده است ، درگذشتهٔ ۸۵۴ . در اصول و فروع دین بروش شیعی با دیباجه‌ای به‌نثر . **آغاز :** حمدله... جمعی از دوستان که طالبان ... تبارك خالق بیچون تعالی ربنا الاعلی ـ حکیم وعادل وعالم قدیم و فرد بی‌همتا .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۴۶۷ (سلیمی) و ۱۹ : ۲۴ (مالا بدمنه) .

29229 ـ **مشهد**، رضوی ۷۱۳۶/۱۰ : با تاریخ **۸۷۲-۸۷۷** در دفتر (۸۰ر ـ ۸۸ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29230 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۳۶/۱ : نسخ محمد حسین فرزند علاءالدین درزی مازندرانی، نزدیك **۱۱۰۵** ، آغاز برابر نمونه [دانشگاه ۱۰ : ۱۵۱۰] .

29231 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۶۶/۲ : شکسته نستعلیق محمد احمد حسینی ، **۱۲۰۰** (۱ر ـ ۷پ هامش) دیباجهٔ نثری را ندارد سپس بمانند نمونه [رؤیت] .

29232 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۸۴/۲ : تاریخ یاد نشده ، پس از ۱۰۰۸ نوشته شده (ص ۲۱ ـ ۳۳) ، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس ۳ : ۶۶۰] .

29233 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۱۵/۴۰ : نستعلیق، تاریخ یادنشده (۱۴۷پ ـ ۱۵۴پ) ، دیباجهٔ نثری را ندارد سپس بمانند نمونه ، در فهرست بنام «مالا بدمنه فی مذهب الامامیة» نامیده شده است [ف ، دانشگاه ۵ : ۲۰۰۰] .

29234 ـ **همدان**، مدرسهٔ غرب همدان ۱۵۲/۵ : درفهرست بنام « حرز النجاة » یاد شده [نسخه‌ها ۵ : ۳۵۹] .

حرکت فلك الافلاك

مثنوی ، درص ۲۸۵ گذشت .

حروف = منظومه‌ای در...

29235 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۷۵/۳ : نسخ و نستعلیق سدهٔ ۹ ، مثنویست در احکام حروف ، [نسخه‌ها ۲:۱۰۲] .

حساب منظوم

ناشناخته . تنها ضرب را دارد ، در ده نوع ودو سرآغاز درآن دیده میشود. نخستین: ضابطه درضرب آحاد در آحاد: آحاد باآحاد فرد آرد مدام ـ ده بفکن و هزار زایده را ده کن‌نام . آغاز دومین: کرده آمد حساب ضرب آغاز ـ هم بنام خدای بی‌انباز .

29236 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۵۹۵/۲: نستعلیق محمدقاسم فرزند علاءالدین شاه یاری تیران، پیرامن **۱۰۳۳** (۷۷پ-۷۸پ) [سید عبدالعزیز طباطبایی] .

حساب منظوم

خاوری ، در ص ۱۶۹ گذشت .

حسرت‌نامه

ازمیرزا ابراهیم صفا. گویا میرزا ابراهیم دشتکی متخلص به‌صفا ، در گذشته در اواخر روزگار نادر (کشته ۱۱۶۱) . (بنگرید : سوز وگداز ، درهمین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۶۰۹:۹ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۳۳۷ .

29237 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۴۱/۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، دریك جنگ، سپس مثنوی میرزا ابوالقاسم در پاسخ آن [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۸] .

حسن اتفاق

از تاثیر تبریزی ، میرزا محسن‌که یاد او در«کلیات: ۱۸۵۰»گذشت. مثنویست‌درتوصیف دیه تفت از توابع‌کوهستان یزد : توصیف‌کوه، دشت ، و ساختمانها و باغها و سپاسگزاری از فرمانروای آنجا ، در ۲۸۵ بیت . **آغاز :** تفتست فرشته بلبل او ـ مه تفته زآتش‌گل او .

بنگرید : ذریعه ۱۵۸:۱۹ .

29238 ـ **تهران** ، مجلس ۹۵۷/۹: شکسته نستعلیق روزگـار سراینده ، میان **۱۱۲۴-۱۱۲۹** در«کلیات»او (ص۲۷۹-۳۰۳) در ۲۸۵ بیت. [ف . مجلس ۲۴۰:۳] .

29239 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۸۳ : نستعلیق روزگار سراینده ، و گویا [بلغ] خط سراینده‌باشد، ضمن«کلیات» اوست باآرایشها.

29240 ـ **تهران**،دانشگاه۳۶۲۸/۸: شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲**(ص ۲۰۵-۲۲۳) در«کلیات» او [ف . دانشگاه ۲۶۳۳:۱۲] .

حسن اتفاق

ازمیرزا فتح‌الله متخلص به‌جناب. بایستی همان‌جناب اصفهانی‌خوزانی فرزند میرزامهدی باشد، که درجوانی به‌هند رفته وبرگشته است، گشتهٔ ۱۱۴۸ [ذریعه ۲۰۵:۹] .

29241 ـ **تهران**،دانشگاه۲۴۴۴/۳۶: عبدالکریم نجارباشی درکابل**۱۱۸۹**(ص۳۱۳-۳۲۴) [ف . دانشگاه ۱۱۲۶:۹] .

حسن‌جهانگیر=شاهنامهٔ عشق

از ریاضی [نمای نسخه] ولی درپایان آن آمده : **غیاث‌الدین** لقب **منصور** نامم ـ سخن‌سنجان عالم را غلامم ـ وطن شهر ورامین ری دیارم ـ به ملك ری گـرآیـم شهریارم . «شاهنامهٔ‌عشق» نورالدین‌جهانگیراست(۱۰۱۴-۱۰۳۷) ونسخهٔ ملك پیرامن ۲۰۲۰ بیت دارد نام مثنوی درپایان آمده است ، با عنوانهای : دروحدت باری ، توحید ، مناجات ، تمثیل ، نعت رسول ، شب معراج ، آغاز داستان،دیدن شاهزادهٔ عالم‌سلطان سلیم نورجهان‌بیگم، بیتاب شدن‌شاهزاده و درخلوت به‌خیال بازی مشغول

شدن، جلوس شاهنشاهی نورالدین محمد جهانگیر پادشاه، شهادت علیقلی بیگ، حقیقت احوال نورجهان بیگم، رفتن شاهنشاه به‌خانهٔ دستور اعظم میرزا غیاث‌الدین اعتمادالدوله ... جشن نسبت‌بازی شاهنشاه با نورجهان بیگم، بوکالت سرفرازنمودن نورجهان بیگم، شمه‌ای ازحسن وسلوك نورجهان بیگم. خاتمه. درپایان آن آمده: رقم زد منشی طغرای تقدیر ـ بسر لوحش رقم «حسن جهانگیر» ـ کنون حسن‌جهانگیریست نامش ـ که هم آغاز شد هم اختتامش. **آغاز:** بنام آنکه از «حسن جهانگیر» ـ به‌آنی ملك دلها کرد تسخیر.

29242 ـ **تهران**، ملك ۴۳۴۱/۲۰: نستعلیق میرعلی اکبر فرزند میرمحمد محسن زکی‌حسینی، **۱۱۹۳ـ۱۲۱۹** (۱۷۱ر ـ ۲۵۱ر) [رؤیت].

حسن گلوسوز

از رشیدای عباسی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۸» گذشت. مثنویست بزمی‌که در ۱۰۴۰ (= گل نظم) سروده است. **آغاز:** کنیم کوثر. کده‌ازشعله نوشی ـ لب‌تبخاله را الماس‌پوشی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۵۹.

29243 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۲۹۴/۵: سدهٔ **۱۱** درجنگ مؤرخ **۱۰۴۵ـ۱۰۴۶** (ص ۴۸ـ۵۷) درفهرست رشیدای تبریزی یاد شده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۶۵].

29244 ـ **تهران**، ملك ۵۲۶۶/۲: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (۸پ ـ ۲۱ر). آغاز برابرنمونه، انجام: چو مرغ طبع من شد بلبل نظم ـ بجو تاریخ فکرم از **گل نظم** ۱۰۴۰ [رؤیت].

29245 ـ **بنگال**، آسیایی aO۷۳/۶ (۱۰): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۴۹].

حسن گلوسوز

از زلالی خوانساری، محمد حسن که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت. یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست، درچهل ویك جلوه در نهصد وچهارده بیت، در برابر «مخزن‌الاسرار» است بادیباجه‌ای به‌نثر. **آغاز:** تعالی شأنه ازاین آیهٔ مطالعهٔ فیروز... بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ نص صحیح است وکلام قدیم.

بنگرید: ذریعه ۷: ۱۵ و ۹: ۴۰۴.

29246 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۷۲: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۲** او [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۴۰].

29247 ـ **تهران**، ملك ۴۸۴۳/۳: نستعلیق، در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (۲۱۵پ ـ ۲۳۴پ) آغاز برابرنمونه، ۱۲س [رؤیت].

29248 ـ **تهران**، رضوی ۴۳۱ (۴۶۶۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۹۱۴ بیت [ف. رضوی ۷: ۴۱۷].

29249 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۸۴/۴: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱** (ص ۴۴۴ـ۴۷۲) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۳].

29250 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳۱: نستعلیق و ریزچهارستونی‌سراینده‌ای باتخلص جنونی، با تاریخ **۱۱۰۰** در دفتر، با دیباجهٔ نثری [رؤیت].

29251 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

29252 ـ **عبدالحسین بیات ۵ مج**: نستعلیق محمد فاضل، در **۱۶۰۳** (؟)، آغاز برابر نمونه، همراه ۵ مثنوی دیگر از همو [نسخه‌ها ۶: ۷۸].

حسن و دل

ناشناخته . «حسن و دل» از رضی فرزند محمد شفیع درص۱۲۸۳ گذشت و «حسن ودل» از فتاحی (سیبك) ، و نیز « حسن و دل » از سلمان تربتی وجز آنها در بخش نثرها خواهد آمد.

29253 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۲۲۹ : مرشدالکاتب، **۸۸۴** ، پس ازاین بیت آغاز برابر نسخهٔ پسین است: چوخامه با فتوح درکه اسرار ـ زبان «فتاحیا» درکش زگفتار.و درفهرست ازفتاحی دانسته شده[ف. فهمی‌ادهم ۲۲۹:۱] .

29254 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۸۴۳ Or:مصور،سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، درفهرست از نگارنده یاد نشده است [نسخه‌ها ۶۸۷:۴] .

29255 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، درفهرست آمده : از فتاحی (سیبك) و فضولی نیست شاید از رضی فرزند محمد شفیع باشد . **آغاز** : بنام آنکه دلهادا درآغاز ـ بنام اوست حسن مطلع راز ـ حکیمی کوجهان را عقل و جان داد ـ زحکم دل بدن‌ها را روان داد. **انجام** : چون حسن فیض تست این دادهٔ دل ـ قبول مقبلان را دار مقبل ـ پی این‌روضهٔ بستان عالم ـ چون تاریخ نامش‌دارخرم(؟) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۷].

29256 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۱۵/۴۹۱ : میرسلیم حسینی ، سدهٔ **۱۲** ،درفهرست از آن فتاحی نیشابوری دانسته شده‌است [ف. دکترمحمدبشیرحسین۲: ۲۱۲].

حسن وعشق

حسام‌الدین حسامی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۲۳۷ (حسامی‌هندی) فرهنگ سخنوران: ۱۵۷ (حسامی‌هندوستانی).

29257 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۴۶ : نوشتهٔ فتح‌الله حسنی ، **۱۰۹۰** ، ۲۱۵ ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۷۳] .

حسن وعشق

از فرخ ، سید فرزند علی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ فرخ وسید ازاو یادنشده است . **آغاز** : دل راست بحسن وعقل‌ادراك ـ عشقی به‌ثنای ایزد پاك .

29258 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۳۹/۱۰۸۷/۳ : نوشتهٔ **۱۲۹۴** (۱۸۷۷م) آغاز برابر نمونه [ف . کترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۰۴] .

حفظ الصحة منظوم

عادل ، در ص ۵۲۴ گذشت .

حفظ الصحه = قصیده در ...

از یوسفی ، ده نسخه از آن در ص ۵۲۳ یاد شده و اینك سه نسخهٔ دیگر :

29259 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۷ مج: با تاریخ **۱۰۸۶** در دفتر ، همراه « ترجمهٔ ـ برءالساعه»ی محمدشریف [رؤیت] .

29260 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱ـ۴۴۶۶/۱۴۱۶/۸: نوشتهٔ **۱۸۹۲** بکرمی همراه ۷ گفتار دیگر از همو[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۹۴].

29261 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۳۱۱/۱ فهرست نشده : نستعلیق داود **۱۲۵۸** (۲ پ ـ ۴پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

حقایق الجواهر

از عطار نیشابوری . باید دید شاید «جوهرالذات : ۲۷۵۰ » منسوب به‌او باشد .

29262 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۳۹ منظوم (۱۴۰۹) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ،کرم‌ـ

خورده [ف . بنگال ۹۲:۲] .

حقایق المعارف

ازشیخ سعدالدین احمدمعروف به‌دیوانه، متخلص به‌قدوسی سدهٔ **۱۲** ، مثنویست‌عرفانی.

29263ـ **موزهٔ بریتانیا Or۲۴۷** : نستعلیق شاهجهان‌آباد ، **۱۱۶۶** (۱۷۵۳م) ، ۳۶۷ گ [ریو ۷۱۲:۲] .

حقایق المناقب = دیوان عنقا

در ص ۲۴۵۳ گذشت .

حقیقة الحق

از شیخ عبداللطیف چشتی ، مثنویست در نود و سه لطیفه ، عرفانی . **آغاز** : بدان ارشدك‌الله تعالی ... که تمامی مشایخ حضرت خواجگان چشت... سر این نامه را بنام الهـ ابتدا میکنم به بسم‌الله .

بنگرید : ذریعه ۱۶۱:۱۹ .

29264 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۴۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، گویا **۱۰۸۲** ، با یك دیباجه بنثر درسرگذشت چشتی وسپس فهرست ۹۳ لطیفه . نسخه در لطیفهٔ ۲۹ افتاده ، ۲۰۷ گ ، ۱۷ س [رؤیت] .

حقیقة الذهب

ناشناخته .

29265ـ **موزهٔ بریتانیا Or۸۷۵۷**: نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶۸۵:۴] .

حقیقت نامه

از میرزاده فالی ، به‌نظم .

29266 ـ **پاریس** ، ملی ۱۵: نوشتهٔ **۱۳۴۹** [نسخه‌ها ۲۴۸:۵] .

حکایت آمدن سیل باستانبول

عبداللطیف افلاطون فـرزند شاه درویش محمد شیروانی ، که یاد او در « چهار طبع : ۴۱۶» گذشت. **آغاز**: بنام خدایی کنم ابتداـ کزو یافت گردون گردان بنا .

29267 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۷۰ : بخامهٔ سراینده عبداللطیف‌افلاطون فرزند شاه درویش‌محمد، **۹۷۱** (۶۴-۱۵۶۳م) [ف . فهمی ادهم ۲۷۱:۱] .

حکایت رسول

ناشناخته . حماسهٔ دینی است .

29268 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۲۴/۲ : نوشتهٔ علاول‌خان ، ۲۶ج ۱۰۸۵/۲ (۱۶۷۴ م) سپس حکایت به نثر از همین‌علاول‌خان[دکترمحمدبشیرحسین۲۱:۱] .

حکایات میر فندرسکی و کفار روم وفرنگ

ناشناخته .

29269 ـ **ساری**، طاهری شهاب ۶ مج: با تاریخ **۱۳۷۸ - ۱۳۷۹** در دفتر ، ۶ ص [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۰] .

حکایت نذر بستن قاضی

مثنویست در داستان نذربستن قاضی و زن شحنه و زن محتسب و ظاهر کردن مکر خود درخدمت شوهران خود . **آغاز** : پیش ازاین بود وقتی ازاوقات ـ در دیاری مسلم ازآفات.

(بنگرید : مکر زنان ، درهمین بخش) .

29270ـ **تهران**، دانشگاه۴۴۵۶/۲ : شکسته نستعلیق سید حسین فرزند سید ـ محسن خان فیروز کوهی **۱۲۸۵** در تهران ، (۵۲پ-۵۴ر و ۵۷ر-۹۰ر) [ف . دانشگاه ۳۴۱۳:۱۳] .

حلاج نامه = هیلاج نامه

حلیهٔ مبارك

از قلندر شاه جیو ، نگارندهٔ «بیان‌حق : ۲۶۷۴» وجز آن . درسیرت پیامبر. **آغاز :** هان بیا ای بحر طبعم جوششی تازه بیار ـ کوثر حمد خدا اول بدست من سپار .

29271ـ **لاهور،** پنجاب پبلک‌لائبریری ۲۹۷۰۹۹۲۱ جیو ـ ۲۹۷۰۴۲ نسف ـ جیو: با تاریخ **۱۲۴۰** در دفتر همراه « بیان حق » ازهمو، ۱۰ص [مخطوطات فارسیه،منظوراحسن عباسی : ۹۲] .

حلیهٔ محبوب خدا

ازغلام محیی‌الدین حنفی قصوری، که یاد او در « مکتوبات شریف : ۲۱۱۹ » گذشت . بسال ۱۲۲۵ (۱۸۱۰م) سروده است .

29272 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۴۵/۱/۲۲۳۵ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۲۱] .

حمارنامه = ساده دل

سلیم تهرانی .

حمارنامه

از وحشی [نمای نسخه] . **آغاز :** بود سفیهی به سفاهت علم ـ ساخته محکم بجهالت قدم .

29273ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۶۳۴ مج : محمدتقی **۱۲۴۹** ، در مجموعهٔ هزلی ، در نمای نسخه آمده «حمارنامهٔ وحشی»[ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

حملهٔ حیدری

از میرزا ارجمند آزاد کشمیری فرزند عبدالغنی ، در گذشتهٔ ۱۱۳۴ . نخست باذل « حملهٔ حیدری » را سرود ، سپس ابوطالب و فندرسکی و آزادآنرا دنبال کردند . آزادپس از سرودن«دلگشانامه» پیرامن ۱۱۳۱ بخواهش فخرالدین محمدخان پسرعموی باذل بکارخود پرداخت . وپس از سرودن آن تخلص خود را به‌جنون برگردانید و بدین تخلص در«ذریعه» یاد شده است . **آغاز :** ثنایی‌که سر دفترنامه هاست ـ خداوند لوح و قلم را سزاست .

بنگرید : ذریعه ۹ :۲۰۶ (جنون) و۱۹: ۱۶۲ (حملهٔ حیدری) ـ ف . رضوی ۷ :۳۱۶ پنجاه وچهار اثرحماسهٔ دینی ازگلچین‌معانی.

29274 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۶ Add : ذیحجهٔ **۱۲۰۶** (۱۷۹۱ م) ، آغاز برابرنمونه، همراه حملهٔ‌حیدری باذل(۳۶۰ـ ۳۱۶) [ریو ۲ :۷۰۵] .

29275ـ **مشهد،** رضوی ۲۸۸ ادبیات (۸۵۸۴) : نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** بدنبال (حملهٔ حیدری) باذل است و تا میانهٔ جنگ صفین را دارد ونانویس مانده است [ف. رضوی ۷ :۳۱۶] .

29276 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۴۱/۲ (۳۷۰) : نستعلیق ، همراه « حملهٔ حیدری » باذل ، آغاز برابرنمونه ، ۵۱گ ۴۰س [ف. ملی تبریز ۱ :۴۴۰] .

حملهٔ حیدری

از ابوطالب فندرسکی اصفهانی ، که بروزگارشاه سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵)میزیسته و در ۱۱۲۴ زنده بوده است . دنبالهٔ « حملهٔ حیدری » باذل است در پنجهزار بیت ، در سرگذشت حضرت علی و جنگهای جمل وصفین و نهروان ، و نخستین کسی است که دنبالهٔ کار باذل را گرفته است . سپس **نجف** نامی آنـرا بدست آورده و بسال ۱۱۳۵ در خاتمهٔ «حملهٔ حیدری» باذل آورده است وچندبیتی‌در پیوند دادن این دومنظومه سروده است . واین سه بخش یکجا درهند وسپس ایران چاپ شده

است . **آغاز** : بنام خدا میکنم حمدها ــ چه نام بزرگست نام خدا .

بنگرید: ذریعه ۹۱:۷(حملهٔ‌حیدری‌باذل) ف . مشار: ۵۸۷ (حملهٔ حیدری باذل) .

29277 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۷۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** . « جذبهٔ حیدری» عنوان دارد. آغاز وانجام برابر نسخه‌ها [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۷] .

29278 ــ **آصفیه** ۱۷۱۳ تاریخ : نوشتهٔ میروزیر علی واسطی بلگرامی ، **۱۲۸۱** درحیدرآباد درفهرست‌بنام «حربهٔ حیدری»یاد شده است [ف . آصفیه ۹۸:۴] .

29279 ــ **تهران**، دکترمفتاح ۲۱۲: نستعلیق محمد امین‌الدین حسین اصفهانی ، بدنبال « حملهٔ حیدری » باذل نوشتهٔ **۱۲۹۲** [رؤیت] .

حملهٔ حیدری

از باذل مشهدی ، میرزا محمد رفیع خان فرزندمحمدمشهدی شاهجهان آبادی،درگذشتهٔ ۱۱۲۳ یا ۱۱۲۴ از روی « معارج‌النبوة فی مدارج‌الفتوة » معین‌الدین مسکین هروی در گذشتهٔ ۹۰۷ . سرگذشت پیامبر و جانشینان وی تاپایان‌کار عثمان را درپیرامن بیست وهشت هزاربیت‌بشیوهٔ افسانه‌سروده‌است ، سپس‌کسانی دیگر کار اورا دنبال کرده‌اند . **آغاز** : بنام خداوند بسیاربخش ــ خرد بخش و دین بخش و دینار بخش .

(بنگرید : جنگنامه ۲۷۴۸) .

بنگرید : ذریعه ۹۱:۷ ــ و ۱۶۲:۱۹ ــ حماسه‌سرایی در ایران : ۳۷۹ــ ف . مشار : ۵۸۷ .

29280 ــ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۵۵ : نستعلیق محمد صالح حسینی تفرشی ، سه شنبهٔ ۷ج۱/**۱۱۳۳**، ۳۳۰گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۵] .

29281 ــ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۱۶۵(۱۲۶ف): نستعلیق‌اواخرشعبان**۱۱۵۴**، آغاز برابر نمونه [ف . شیروانی ۱۶۷:۱] .

29282 ــ **تبریز** ، ملی ۲۵۵۴ : نسخ زیبای رضی‌الدین علی فرزند عبدالعالی فرزند رفیع‌الدین حیدر عبدالعالی **۱۱۷۵** و **۱۱۷۷** آغاز برابر نمونه ، ۴۷۵گ ۳۶س [ف.ملی تبریز ۴۳۸:۱] .

29283 ــ **یزد** ، سریزدی ۱۲۱ : نسخ ابوطالب فرزندمحمد ارشد شهربابکی ، پایان رمضان **۱۱۹۶**،آغاز و انجام افتاده [نسخه۴: ۴۲۰] .

29284ــ**تهران**،دانشگاه۴۲۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زدین آغاز برابرنمونه ،۳۸۱ گ ۲۲ س [ف . دانشگاه ۳۱۸۷:۱۳] .

29285 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۵ : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** ، چهار ستونی ، آغاز برابر نمونه ، با۲۶ تصویر ، زدین، ۳۳۷گ ۲۰ س [ف . سپهسالار ۳۴۶:۴] .

29286 ــ **مشهد** ، رضوی ۸۵۱۴ فهرست نشده : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده : کسی کو وصی را اطاعت کند ، چهار ستونی ، ۵۵گ [رؤیت] .

29287 ــ **مشهد**، رضوی۲۸۹ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۲**،آغاز برابر وانجام دررحلت پیامبر ناتمام است [ف . رضوی ۳۰۹:۷] .

29288 ــ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۱۰۱Spi/VI ۴۷۰۹ : سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۵۰گ [ف. عبدالله۲:۵۴۹].

29289 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۸۶ Egerton: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، آغازبرابر نمونه ، ۳۷۶ گ [ریو ۷۰۴:۲] .

29290 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۳۷ Egerton : سدهٔ ۱۸ م ، ۳۱۲ گ ، ناقص [ریو۲:۷۰۴] .

29291 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۰۶ Add : ذیحجهٔ ۱۲۰۶ (۱۷۹۱ م) همراه «حملهٔ حیدری» آزد [ریو ۲ : ۷۰۵] .

29292 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۳۸ Egerton : نستعلیق محمد فرزند لطفعلی رضوی ، ۱۲۰۷ (۱۷۹۲م) ، ۱۳۴ گ، ناقص [ریو۲:۷۰۵] .

29293 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۴۲۴ : نستعلیق‌زیبای۱۲۱۹، ۳۴۴ گ[ف. عبدالعزیز طباطبایی] .

29294 ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۶۰ : نستعلیق، تاریخ یادنشده ، با یادداشت۱۲۳۶، ۳۴۷ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۱۶:۳۵] .

29295 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۵۹: نسخ اکبر فرزند احمد حسینی ، درکشمیر، در ۱۲۴۷ ، بخواهش حاجی محمد رضای تاجر اصفهانی . [نسخه‌ها ۲:۷۴] .

29296 ـ نجف ، امیرالمؤمنین۲۶۷ : علی محمدگرجی ، ۱۲۵۶ ، زرین ، ۲۶۷ گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیزطباطبایی] .

29297 ـ تهران، دکترمفتاح ۲۱۲ : نستعلیق محمد امین‌الدین حسین فرزندمسیح‌ـ الزمان خان اصفهانی، سه‌شنبه ۲ شعبان۱۲۹۲ در خدا آباد جدید سنده ، سپس تتمهٔ آن از ابوطالب با دیباجه‌ای از نجف ، سپس غزوات میرزا ابوطالب فندرسکی [رؤیت] .

29298 ـ تهران ، مجلس ۵۷۲۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، ۵۶۲ص ۲۵ س [ف . مجلس ۱۷:۱۷۴] .

29299 ـ تهران ، سپهسالار۷۱۲۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، درپشت نسخه از ملا رفیعا دانسته شده است ، آغاز و انجام افتاده [ف . سپهسالار ۴:۳۴۷] .

29300 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۵۸: سدهٔ ۱۳ ، کاغذ هندی [نسخه‌ها۲:۷۴] .

29301 ـ مشهد ، رضوی ۲۸۸(۸۵۸۴): نستعلیق آغازسدهٔ ۱۳ ، زرین ، همراه «حملهٔ حیدری» آزادکشمیری‌که نیمه کاره مانده است [ف . رضوی ۷:۳۰۸] .

29302 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۳۶) Or ۲۹۳۶ : نستعلیق سدهٔ ۱۹ م ، ۳۵۷ گ [ذیل ریو : ۲۱۱] .

29303 ـ تبریز، ملی ۲۵۴۱: نسخ تاریخ یادنشده ، ۳۵۹ گ ۴۰ س .

29304 ـ تبریز ، ملی ۲۸۵۰ : نستعلیق ، آغاز و انجام افتاده ، ۲۱۴ گ ۱۲ س [ف . ملی تبریز ۱:۴۳۷] .

29305 ـ مجلس ، ۸۸۲۳ فهرست نشده : [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

29306 ـ مجلس ۲۹۸۵ : نستعلیق زیبای محمد حسن، زرین ، ۱۰۳۶ص ۱۵ س آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰:۱۶۱۸].

29307ـ بادلیان D.۶۴ : نستعلیق، تاریخ یادنشده، فیلم آن در دانشگاه ش.۱۲۲۰ هست . [فیلمها:۷۸] .

29308 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۷۰۹/۱۶۵۹ : تاریخ یاد نشده[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۶] .

حملهٔ حیدری

ازبمانعلی‌راجی‌کرمانی درگذشتهٔ۱۲۳۷ـ ۱۲۴۱ که او را زردشتی و مانوی خوانده‌اند که‌پس از گرویدن به‌آیین اسلام به‌سرودن این منظومه بنام ظهیرالدوله ابراهیم قاجار پسر عموی فتحعلیشاه و حاکم‌کرمان ، درسی هزار

بیت پرداخته است . حماسه‌ایست دینی درسر- گذشت پیامبر و جنگهای حضرت علی، که پس ازمرگش بکوشش‌مظاهر کرمانی گرد آمده‌وچندباد نیزچاپ شده است. **آغاز**: بنام خداوند دادار فرد ــ که از خاك آدم پدیدارکرد .

بنگرید : ذریعه ۹۱:۷ (حملهٔ حیدری) و۳۴۵:۹(راجی) و۱۹۰ ۱۶۷:۱۹ (حملهٔ حیدری) ف . مشار : ۵۸۷ ـ حماسه‌سرایی : ۳۶۱ .

29309 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۰۵۰ : ستعلیق سدهٔ **۱۳** (؟) آغاز برابر نمونه،زرین، ۳۵۰ گ ۲۲ س [ف . دانشکاه ۶۷۹:۸] .

29310ـ **یزد**،وزیری ۷۹(۱۴۷۶۸): نسخ **۱۳۰۹**، ۲۴۹گ ۲۵س [ف . شیروانی ۱: ۱۰۵] .

29311 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۶۱: نستعلیق آدینهٔ ۱۱ج‌۲/**۱۳۲۹** . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29312 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۹: نوشتهٔ **۱۲۶۳** ، درفهرست بنام«وقایع‌فتوحات پیغمبراسلام» یادشده‌است. [نسخه‌ها۴:۶۸۵].

29313ـ **یزد**، وزیری ۷۸ (۱۲۱۵۶): نستعلیق شکسته سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۳۰۲گ ۲۷س [ف . شیروانی ۱: ۱۰۰] .

29314 ـ **تهران** ، مجلس ۸۸۱۹فهرست نشده : [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

حمیات منظوم

در ص ۵۲۴ گذشت .

حیدرنامه

از حماسه‌های دینی ، درگزارش‌جنگهای پیامبر . **آغاز** : الهی باعزاز آن پنج تن ــ که هستند فخر زمین و زمن

29315ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۰تاریخ فارسی: نستعلیق بی‌تاریخ، زرین، باتصاویری ازجنگهارنگی، ۳۴۳گ ۱۹س [ف.مخطوطات ۲: ۱۹۷]

خ

خاوران نامه = خاورنامه

از ابن حسام ، محمد فرزند حسام‌الدین خوسفی قاینی،درگذشتهٔ۸۷۵[مجالس‌المؤمنین] ویا ع‌۲۴/۸۹۳ [حبیب‌السیر] . مثنوی است حماسی دینی در داستان جنگهای حضرت علی گرفته شده از افسانه‌های ایرانی، مانند جنگ او با دیوان و اژدهایان وبا قبادشاه وفتوحات او در افغانستان و خاوران بشیوهٔ «شاهنامه»ی فردوسی بسال ۸۳۰ : چو بر سال هشتصد بیفزود سی ــ شد این نامهٔ تازیان پارسی ــ مراین‌نامه‌را «خاوران‌نامه» نام ـ نهادم‌بدانکه که کردم‌تمام. بارهابنام «خاورنامه» چاپ شده است . **آغاز**: نخستین برین‌نامهٔ دلگشای ــ سخن نقش بستم بنام خدای ــ خداوند هوش و خداوند جان ــ خداوند روزی ده رهنمای .

بنگرید : ذریعه ۱۳۷:۷ (خاوران نامه) و ۲۰:۹(ابن‌حسام) و۱۹۰ ۱۶۳:۱۹ (خاورنامه). فرهنگنامه های عربی به‌فارسی:۱۵۶(خاندان ابن حسام) ــ ف . مشار : ۵۹۸ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۴ ــ مجالس‌المؤمنین :۸: ۵۰ .

29316 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی: مؤرخ **۸۷۷** . [نسخه‌ها ۴: ۳۲۹].

29317 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۷۶۶ Add: مولچندملتانی، رمضان**۱۰۹۷**(۱۶۸۶م)

آغاز برابر نمونه ، ۳۶۲ گ [ریو۲: ۶۴۲] .

29318 ـ تهران ، دانشگاه ۴۹۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، ۶۳۴ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۹] .

29319 ـ تهران ، مجلس۲/۲۶۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازوانجام افتاده، ۱۳۵۰۰ بیت (ص۴۳۷ـ۷۲۰) [ف. مجلس ۸: ۴۱۲].

29320 ـ تهران ، دکترمفتاح ۲۷۱ : نستعلیق‌ملاعلی‌اکبر فرزند‌محمدرضای‌نخجوانی مشهدی ، در **۱۲۶۴** [رؤیت] .

29321 ـ لندن ، دیوان هند : نسخه هنری ممتاز، با۵۶ صورت مینیاتوری[راهنمای کتاب ۵: ۶۸۶] .

29322 ـ آصفیه ۱۳۱۱ تاریخ: نوشتهٔ **۱۳۱۵** [ف . آصفیه ۳: ۱۰۲] .

29323 ـ بنگال ، ایشیاتك ۳۸منظوم (۱۳۱۱) : شکسته ، تاریخ یادنشده .

29324 ـ بنگال ، ایشیاتك۳۹منظوم (۱۳۱۶) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده .

29325 ـ بنگال ، ایشیاتك۴۰ منظوم (۱۳۲۵) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، انجام افتاده [ف . بنگال : ۹۲] .

خبیثیات

از سعدی . برای بدست‌آوردن نسخه‌های آن به«کلیات سعدی: ۱۸۶۱» مراجعه شود.

ختم‌الغرایب

منسوب به‌خاقانی شیروانی ،که یاد او در « کلیات : ۱۸۵۶ » گذشت . مثنوی بروش «حدیقة‌الحقیقة» سنایی از او درسپهسالارهست که بنامی خوانده نشده است (نسخهٔ ۲۷۲) . درسرآغاز نسخهٔ « تحفة‌العراقین » (سپهسالار ۶۰۰) دیباجهٔ نثری او جای دارد ، در این دیباجه است‌که آن مثنوی «ختم‌الغرایب» نامیده شده است ، این جملهٔ غلط احتمال اینکه خاقانی اثری بدین نام داشته است را میرساند و نیز فکر وانشای این مثنوی صحت انتساب آنرا باو تأیید میکند [ابن‌یوسف] بنگرید : (ختم‌الغرایب،دربخش‌شروح‌منظومه‌ها). **آغاز:** برکرهٔ خاك تنك میدان ـ کم‌باش‌چوگوی اسیر چوگان .

بنگرید : ذریعه ۷: ۱۴۰ و۱۹: ۱۶۳ .

29326ـ تهران، سپهسالار ۱/ ۶۰۰ : نستعلیق‌عبدالباری فرزند عطاءالله نوری نطنزی با تاریخ **۱۰۳۵ـ۱۰۳۷** در دفتر(۱رـ۲۷پ) دیباجه‌ایست نزدیك به‌دیباجهٔ «تحفة‌العراقین» که در آن آن مثنوی « ختم‌الغرایب » نامیده شده‌است .[ف. سپهسالار۲: ۵۰۲ و۴: ۳۶۱] .

29327 ـ تهران ، سپهسالار۲/۲۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، همراه «تحفة‌العراقین » او بخشی ازآنست و۶۴۴بیت ازآن‌را بیشتر ندارد [ف. سپهسالار ۲: ۵۰۳ و ۴ : ۳۶۰] .

خداوندنامه

ازفتحعلی‌خان صبای‌کاشانی ،که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت . حماسهٔ دینی است ، در تاریخ پیامبر وجنگهای حضرت‌علی وکربلا تا داستان لیلة‌الهریر ، در بیش از سی هزار بیت ، در سه سال سروده است . **آغاز** : بنام خداوندبینش نگار ـ خردآفرین‌آفرینش‌نگار.

بنگرید: ذریعه ۷: ۱۴۲ ـ مجمع‌الفصحاء ۲ : ۲۶۸ ـ حماسه سرایی در ایران ، صفا : ۳۸۵ .

29328 ـ تهران ، ملی ۲۸۶ فهرست نشده : نستعلیق **۱۲۳۴** ، آغاز برابر نمونه ۵۹۹ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶: ۱۵۷] .

29329ـ تهران،ملی۲۸۴ : تحریری

۱۲۴۰ ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۱۶ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۶:۱۵۷] .

29330 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۴ : نستعلیق زین‌العابدین‌فرزندعلی همدانی،شوال **۱۳۴۲** ، در چهار ستون ، زرین ، ۲۶۳ گ ۲۳ س [ف . سپهسالار ۴:۴۶۲] .

29331 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۸۴ : نستعلیق محمد**۱۳۴۳** ، زرین،تا مرگ پیامبر را دارد ، ۱۸۱ گ ۱۹ س[ف . دانشگاه۱۰: ۱۵۷۲] .

29332 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۷ ب : نستعلیق محمدحسین فرزند محمد ابراهیم ، **۱۲۷۴** ، ۲۷۴ گ ۲۲س،آغاز برابر نمونه [ف . ادبیات ۱:۲۱۶] .

29333 ـ **مشهد**، رضوی۲۹۱ادبیات: نستعلیق محمد اسماعیل۱۴ محرم**۱۲۸۳**،آغاز برابر نمونه [ف . رضوی۷:۳۲۵] .

29334 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۳ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغازبرابر نمونه،۴۸۶ ص ۲۵ س [نسخه‌ها ۶:۱۵۵] .

29335 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۵ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ**۱۳** ، زرین ، آغازبرابر نمونه ، ۶۰۱ص۲۰ س [نسخه ها ۶:۱۵۷] .

29336 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۷ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۵۰۲ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶:۱۵۸] .

29337 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۹ فهرست نشده: نستعلیق متوسط سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۱۴ ص ۱۹س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۹] .

29338 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۱۴ (۶۶۴ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۰۰ ص ۲۰س [ف . دکتر بیانی : ۴۴۲] .

29339 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۲ ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۳۴۷گ ۱۹س [ف . ملی۱:۱۰۱] .

29340 ـ **تهران** ، الهیات ۱۳۹ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۳۰۲ گ ۲۰س [ف . الهیات ۱:۵۰] .

29341 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۴** ، چهارستونی، زرین،۱۸۶گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۴:۴۶۲] .

29342 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، با دیباچه ۶۵۰ بیتی و ۲۲۳۵۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸:۶۴] .

خرابات

از حزین لاهیجی ، محمدعلی که یاد او در«فرسنامه: ۴۴۱» گذشت . مثنویست پیرامن ۴۷۰ بیت [نسخهٔ ۹۷۱ مجلس] . و این‌نام‌را ابن یوسف ازکلمه‌ای درآغاز مثنوی برای آن برگزیده است وبدین نام در ذریعه آمده است.

آغاز: ثناهاست پیر «خرابات» را ـ که شست از دلم لوث طامات را .

بنگرید : ذریعه ۷:۱۴۳ .

29343 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۲: در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۱۵۵** (۱۷۴۲ م) [ریو ۲:۷۱۵] .

29344 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۲۲۹Spi/VI ۱۱۴:در «کلیات» اونوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱**(۱۷۴۸م) (۳۸۸ پ-۴۰۱ر) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲:۵۶۱] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱:۱۰۴] .

29345 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۶۸ Api/VI۷۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ

بختاور، ۱۹ ذیحجهٔ **۱۱۶۲** (۱۷۴۸م) (۳۰۲-۳۱۶) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۹۸].

29346 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸** م [ریو ۲: ۷۱۶].

29347 ـ **تهران**، مجلس ۱۱/۹۷۱: نستعلیق **۱۲۲۸** در شهر مراد آباد هند، در «کلیات» اوست [ف. مجلس ۳: ۲۶۳]

خردنامه = اشترنامه
عطار، در س ۲۶۴۱ گذشت.

خردنامه = اقبالنامه
نظامی، در س ۲۶۳۳ گذشت.

خردنامهٔ ارسطاطالیس

در پند و اندرز به‌نظم.

29348 ـ **پاکستان**: لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۶۶/۱۵۱۶/۳: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۲۹].

خردنامهٔ اسکندری

ازعبدالرحمان جامی، که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. پنجمین مثنوی از «هفت‌اورنگ» اوست، در دوهزار وچهارصد بیت، درداستان اسکندر مقدونی آمیخته به‌پند و اندرزهای عرفانی. درآن آمده که منظوم داستان نبود «که افسانه خوانی نه‌کار منست». در تاشکند ۱۹۱۳ م و لکنهو ۱۹۲۳ م چاپ شده‌است.
آغاز: الهی کمال الهی تراست ـ جمال‌جهان پادشاهی تراست ـ جمال تو از وسع بینش برون ـ کمال از حد آفرینش فزون.

بنگرید: ذریعه ۱۴۷:۸ ـ ف. مشار: ۶۰۲ (خردنامه) و۱۶۵۴ (هفت‌اورنگ).

29349 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۷۹۶/۵: با تاریخ **۸۱۰** در «پنج گنج» او [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۹].

29350 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۲ـ م ادب فارسی: نستعلیق‌خوب محمدحسین حسینی ج ۸۶۸/۱، زدین، با تصویرهای رنگی، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۱۲۸].

29351 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی D۲۰۴ (۱۶۰۵): در «کلیات» او مؤرخ **۸۹۰** که گویا بخامهٔ‌سراینده‌است. فیلم آن‌در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها: ۱۶۳].

29352 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸-۹۰۲**، زدین [ف. دکتربیانی: ۲۹۷].

29353 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۴۲۰۹: در «کلیات» او گویا از سدهٔ **۹-۱۰**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۱].

29354 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ مکرد): در «پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۹۰۳**، زدین [ف. دکتربیانی: ۲۸۸].

29355 ـ **هاروارد**، هوتن M۴۳۱ ۵۰: در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴** [نسخه‌ها ۴: ۳].

29356 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (۲۸۹/۷) Or ۴۵۱۳: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۰۸** (۱۵۰۲-۱م) [ذیل ریو: ۱۸۹].

29357 ـ **تهران**، ادبیات ۹۳۵ حکمت: در «کلیات» مؤرخ **۹۱۷** او [ف. ادبیات ۲: ۳۱].

29358 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۸/۷ (۵۰۲۴): در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۲۱** [ف. رضوی ۷: ۸۸۹].

29359 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ ف): در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ میرعلی **۹۲۸**، مصور [ف. دکتربیانی: ۲۹۴].

29360 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای B. ۹۱۲/۵: در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵].

29361 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۸۸۶/۲۷ : در « کلیات » او نوشتهٔ ۹۳۱ [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۶] .

29362 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۰/۷) Or۲۹۳۵ : در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ ۹۳۴ (۱۵۲۸م) [ذیل ، ریو : ۱۸۹] .

29363 ـ تهران، مجلس ۳۰۹۷/۵ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۳۷ [ف . مجلس ۱۰ : ۶۴۸] .

29364 ـ تهران ، مجلس ۲۵۴۳ : در «کلیات» مؤرخ ۹۴۵ او [ف. مجلس ۸ : ۲۴۲] .

29365 ـ تهران، دانشگاه ۳۱۳۶/۵ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۴۷ [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۷] .

29366 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۱/۷ تصوف فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۴۸ [مخطوطات ۲ : ۲۲۹] .

29367 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۸۹۰/۶ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۵۸ [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۴۵] .

29368 ـ تهران ، سلطنتی ۲۲۰ (۵۲۲ف): در «سبعهٔ» او نوشتهٔ ۹۶۳-۹۷۸، زدین [دکتربیانی : ۲۸۹] .

29369 ـ تهران، دانشگاه ۱۰۲/۷ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۶۶ [ف . دانشگاه ۲ : ۲۳۵] .

29370 ـ تهران ، دکتر مفتاح ۹۷ : نستعلیق خلیل فرزند درویش محمد جامی ، رجب ۹۷۲ ، زدین [رؤیت] .

29371 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۵ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۷۳ (۱۵۶۶م) [ریو ۲ : ۶۴۶] .

29372 ـ تهران ، ملی فهرست نشده: نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی ، در «کلیات» مؤرخ ۸۷۷ او [نسخه‌ها ۶ : ۲۶۴] .

29373 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۲/۷ م ادب فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۷۸ [مخطوطات ۲ : ۲۲۸] .

29374 ـ تهران ، دکتر مفتاح : در « کلیات » او مؤرخ ۲۹ شعبان ۹۸۰ ، انجام افتاده [رؤیت] .

29375 ـ تهران ، مجلس ۲۵۴۴ : در «کلیات» مؤرخ ۹۸۰ او [ف. مجلس ۸ : ۲۴۵] .

29376 ـ تهران ، ملك ۵۹۹۳/۷ : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ ۹۸۲ ـ ۹۸۳ در هرات ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29377 ـ تهران ، ملك ۵۹۹۵/۵ : نستعلیق خوش محمد فرزند علاءالدین زره‌ای باخرزی ، رجب ۹۸۵ ، در «هفت‌اورنگ» او [رؤیت] .

29378 ـ تهران، ملی ۱۸۱/۶ (۱۱۶۱): در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۸۵ [ف . معارف، جواهرالکلام ۲ : ۹] .

29379 ـ تهران ، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۸۶، زدین [ف. دکتربیانی : ۲۸۴] .

29380 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۶۷۰/۳ : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ ۹۹۲-۹۹۳ [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۶] .

29381 ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۹۴-۹۹۹ زدین [ف . دکتربیانی : ۲۸۲] .

29382 ـ تهران ، ملك ۵۹۷۰/۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ در «هفت اورنگ» او [رؤیت] .

29383 ـ تهران ، سپهسالار ۳۲۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زدین ، ۸۱ گ ۱۵س

[ف. سپهسالار ۴: ۳۶۶] .

29384 ـ **تهران** ، مجلس ۹۱۸ : نستعلیق خوب آغاز سدهٔ **۱۰** ، زرین ، انجام ۵ بیت افتاده ، مصور ، ۱۲۰گ ۱۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۱۷۹] .

29385 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۲۵/۱ ادبیات (۴۵۳۸) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۰** سه صفحهٔ آغاز نو نویس ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷: ۷۳۳] .

29386 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۰۶/۵ : در «هفت اورنگ» اوازسدهٔ **۱۰** .

29387 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۹/۹ : در «هفت اورنگ» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۶] .

29388 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۱۱/۴ : در «هفت اورنگ» او ازسدهٔ **۱۰** [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۴۹].

29389 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۳۱ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** ، درفهرست بنام حیرت نامهٔ اسکندری یادشده [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷] .

29390 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۳۰/۷ : در « هفت اورنگ » از سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زرین [رؤیت] .

29391 ـ **تهران** ، موزه ۳۷۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زرین ، وقف آستانهٔ شیخ صفی [نسخه‌ها ۲: ۲۰۴] .

29392 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۰ Add : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو ۲: ۶۴۴] .

29393 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۲ Add : در « هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو ۲: ۶۴۶] .

29394 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۵۹ : نستعلیق محمد رضا جرفادقانی رجب **۱۰۰۷** ، شمارهٔ ۱۰ «کلیات» او (۲۲۰ پ ـ ۲۴۵) متن وهامش ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29395 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۵۴ : درخاتون آباد اصفهان ۳ شعبان **۱۰۳۳** [ف . سپهسالار ۴: ۳۶۶] .

29396 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۲۱ (۵۲۳ ف) : در « سبعهٔ » او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ؟ زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۹۱] .

29397 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/ ۳۵۲ : محمد قاسم فرزند غیاث‌الدین علی اردستانی ، **۱۰۴۳** (۱۸پ ـ ۴۶ر) [ف. سپهسالار ۴: ۳۶۶ و ۵: ۱۱۴] .

29398 ـ **مشهد** ، عبدالحمیدمولوی: نوشتهٔ میرزامحمد فرزند علاءالدین ، **۱۰۵۶** ، موریان خورده [نسخه‌ها ۵: ۱۱] .

29399 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۳/۷ ف: در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف. ملی ۲: ۵۲۱] .

29400 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۴۱ منظوم (۴۹۵) : شکستهٔ **۱۰۹۰** [ف . بنگال : ۹۲].

29401 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۰۲/۶ : در «هفت اورنگ» ازسدهٔ **۱۱** [ف . سپهسالار ۵: ۱۱۵] .

29402 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، ۸۲ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴: ۳۶۶] .

29403 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۷ (۵۲۷ ف) : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۱** ، مصور [ف . دکتر بیانی : ۲۹۶] .

29404 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۴۷۲ : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲ : ۶۴۶] .

29405 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۱۸۷**،زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۹۲] .

29406 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹ : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۶] .

29407ـ مشهد ، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴): در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۳۱** [ف. رضوی ۷: ۶۷۰] .

29408 ـ مشهد ، رضوی ۶۲ تاریخ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ؛ وقف ۱۱۶۶، آغاز برابر نمونه، ۱۲ گ۳۷س [ف. رضوی۳: ۹۴].

29409 ـ تهران ، مجلس۳۳۰: نستعلیق، زرین ، آغاز برابر نمونه ،۱۰۳ گ۱۲س [ف. مجلس ۲: ۱۹۳] .

29410 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۲۴ م ادب فارسی : زرین ، آغاز برابر نمونه .

29411 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶۵ م ادب فارسی : زرین . [مخطوطات۱: ۱۲۹] .

خردنامهٔ بقراط

ازمثنوی‌جامی‌وشعرسعدی. [دانش‌پژوه].

29412ـ تهران، دانشگاه ۴۷۳۴/۷: سدهٔ **۱۳** (۲۹۳ـ۲۹۶) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۸۹] .

خردنامهٔ مظفری

از رضا قلی خـان هدایت ،که یاد او در «اصول‌الفصول: ۱۸۹۹» گذشت. پس ازستایش خدا وپیامبر وامامان و ناصرالدین‌شاه وولیعهد او مظفرالدین شاه ذکر فیلسوفان و شاهان و بزرگان واندرزهای منسوب به‌ایشان را سروده است . ودر ۱۲۸۱ به‌نام همان شاه و ولیعهدش ساخته است . **آغاز :** سر آغاز هـر نامه باید نگار ـ بنام جهان داورکردگار .

«بنگرید : خرم بهشت» ازهمو .

29413 ـ تهران ، ملی ۷۳۴ف: نستعلیق فضل‌الله منشی ، رمضان **۱۲۸۱** ، آغاز برابر نمونه، ۴۶ گ ۱۱س، با یادداشت او در همان تاریخ مبنی بر پیشکش شاه و ولیعهد کردن منظومه را[ف. ملی۲: ۲۵۷ـ نسخه‌ها۱: ۵۴۴و۶: ۱۶۸].

29414 ـ تهران ، مجلس ۴۳۳ : نستعلیق **۱۲۸۶** . در فهرست زیر نام « خرم بهشت» سرآغاز این مثنوی یاد شده است باید این دوهمراه هم باشند [ف. مجلس ۲: ۱۵۲].

خرم بهشت

از هدایت طبرستانی ، میرزا رضاقلی‌خان که یاد او در «اصول‌الفصول : ۱۸۹۹»گذشت. یکی از مثنویهای شش‌گانهٔ اوست بنام « ستهٔ ـ ضروریه» ، درهشت باب درجنگهای حضرت‌علی که بسال ۱۲۷۷ بانجام رسانده‌است : چه این نامه از سر بانجام رفت ـ هزار و دو صد بود و هفتاد و هفت . بخشی ازآن را در « مجمع الفصحاء» آورده است . **آغاز :** سرآغاز نامه باید نگار ـ بنام جهان داورکردگار .

بنگرید : ذریعه ۸: ۱۵۰ و ۹: ۱۲۹۲ و ۱۹ : ۱۶۴ ـ مجمع‌الفصحاء ۲: ۳۱۷ـ۳۲۲

29415 ـ تهران ، مجلس ۴۳۳ : نستعلیق **۱۲۸۶**، آغازبرابر نمونه ، ۲۱۶گ ۱۵س [ف. مجلس۲: ۲۵۲] .

خرم و زیبا

داستان عشقی خرم و زیباست ، بـرابـر « خسرو و شیرین » نظامی ، از سراینده‌ای در هندوستان ، با بیش از پنجهزاربیت . و درآن از جنگهای شمایل شاه و ملکشاه و بنگاله یاد شده است. در بمبئی ۱۳۲۹ ، ۱۳۳۱ وتهران ۱۳۲۵ چاپ شده‌است [عبدالحسین حایری] .

بنگرید : ذریعه ۷:۱۵۰ ـ ف . مشار : ۱۵۰ و ۲۱۳۶ .

29416 ـ **تهران** ، مجلس ۳۴۹۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، بیش از ۵۰۰۰ بیت‌دارد ، ۴۴۸ص [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۴۹] .

29417 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده ، ۲۱۳ گ ۱۳ س ـ پایان نسخه :کنون مرگم اگر گردد تلافی ـ برجانم بماند نام باقی . در فهـرست باستناد چند بیت ازآن‌که نام **محرم** (که خود شاید تحریف **خرم** باشد) در آن هست ،آمده‌است: پس باید **محرم** سرایندهٔ این داستان باشد یا یکی ازکسان‌آن [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۷].

خزانة‌الاحکام

از سدیدالدین منزوی ، زاده در ۱۱۰۷ سرایندهٔ «تحفة‌الدلایل : ۲۵۳» و«پنج گنج، ۲۴۹» و جزآنها . بسال ۱۱۵۷ درکفشناسی سروده است . **آغاز** : خط حمد ومنت‌سزاوار داور ــ که ذاتش زوهم وگمانست برتر .

29418 ـ **تبریز** ، ملی ۳۴۲۶: نسخ خود سراینده ، **۱۱۵۷** ، آغاز برابرنمونه . ۸ گ ۱۵ س [ف . ملی تبریز ۱: ۴۵۴] .

خزان و بهار = بهاریه

خزاین‌الفواید

از مجذوب تبریزی ، شرف‌الدین محمد که یاد او در « اتمام‌الحجة : ۸۷۰ » گذشت . منظومه‌ایست در توحید و پیامبری و امامت با ذکـر احادیث . **آغاز** : بحریست لبالب از فرایدـ شد نام «خزاین‌الفواید» .

بنگرید : ذریعه ۸:۱۵۵ و ۱۹ :۱۶۵.

29419 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or.۶۳۱۶:

سدهٔ **۹** ، درفهرست از سراینده نام برده نشده است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۳] .

29420 ـ **تهران** ، مجلس ۸۹۳۲ فهرست‌نشده : کمال فرزند عین‌علی، بروزگار سراینده در **۱۰۷۷** ، رویهم ۹۰۴۶ بیت‌دارد، آغاز برابر نمونه . ازکتابهای سلطان‌القرائی بوده است [رؤیت] .

29421 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۴۷: نسخ **۱۰۷۷** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۱ گ ۱۷ س [ف . ملی تبریز ۱: ۴۵۳] .

29422 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۰۰۶/۱: نسخ نیمهٔ شوال **۱۱۰۸** (ص ۱ ـ ۴۸۶) در کلیات او ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۵] .

29423 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵: ۶۲۴] .

خزاین‌القصیده

جنگ قصاید فارسی است ، که بنام شاه سلطان‌حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) ، و امیر بابا محمود گـرد آمده است ، و در دیباجه مینویسد ، پادشاه دستور دادکتابی شامل قصاید متقدمین ومتأخرین تألیف سازند ، واین‌کتاب بنام‌خزاین‌القصیده‌که تاریخ این‌سالست موسوم شد. **آغاز** : الحمدلله‌المحمودکتابه‌وکل‌له ... بعد از سپاس و ستایش که صدرالقصاید جراید سخن .

29424 ـ **تهران** ، مجلس ۴۹۹۳ : نستعلیق، زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۶ گ ۱۴ س [رؤیت] .

خزاین ملکوت = هفت خزانه

نویدی .

خسرو وشیرین

از آصفخان . میرزا قوام‌الدین جعفر فرزندبدیع‌الزمان قزوینی، متخلص‌به‌جعفری. بروزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴–۱۰۳۷) به‌هند رفته و در ۱۰۲۱ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۹۸ (جعفری) و ۱۶۵:۱۹ (خسرو وشیرین، آصفخان و خسرو و شیرین جعفری که هردو باید یکی باشد) ــ فرهنگ سخنوران : ۱۳۰ .

29425ــ تهران ، ملك ۳۸۴۴/۲۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۷۴ر–۱۷۹پ) آغاز : همه مانده ز همراهیش واپس ــ خدا همراهی اوکرده و بس [رؤیت] .

29426ــ تهران،دانشگاه۴۸۶۴/۱۰۷: درجنگ سدهٔ **۱۱** (۳۳۴–۳۶۲)[ف.دانشگاه ۳۸۸۹:۱۴] .

29427 ــ **بادلیان** ، ۸۸/۳ اوزلی : نوشتهٔ محمدکاظم اردبیلی ، ۱۵ ج **۱۱۸۴/۱** فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۱۶ هست . نام سراینده در فهرست فیلمها جعفر یاد شده‌است [فیلمها:۵۵۴] .

خسرو و شیرین

از جعفر ، از سدهٔ یازدهم . مثنویست . بنگرید « خسرو و شیرین » آصفخان که پیش از این یاد شده است . **آغاز :** خداوندا رهی ازغیب بنمای ــ ز غیبم چشم دل برعیب بکشای.

29428ــ **موزهٔ بریتانیا** (۳۱۴/۱) Or۳۲۷۴ : از سدهٔ **۱۷** م (گ ۱ ــ ۷۹) ، همراه «دیوان» از قطعه و غزل از همو .[ذیل ریو : ۲۰۰] .

خسرو و شیرین=شیرین وخسرو خسرو دهلوی .

خسرو وشیرین

از دشتی ، محمدخان فرزند حاج خان ، زاده در۱۲۴۶ ،که بنام ناصرالدین شاه‌سروده وبدست میرزایوسف‌مستوفی‌الممالك باو رسانده است. **آغاز:** بنام آنکه عشق‌اندوزجانهاست‌ــ کلامش حکمت‌آموز زبانهاست .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۶۱ و ۹:۳۲۶ و ۱۶۶:۱۹ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۶۱ .

29429ــ **تهران** ، سنا ۱۸۹ : نستعلیق گویا **۱۲۷۸–۱۲۸۷** درمتن و هامش، زرین، با ۹ مجلس آبرنگ کار میرزاحبیب‌الله‌شاگرد صنیع‌الملك در ۱۲۷۸ [نسخه‌ها ۱۳:۱ و ۶ : ۴۷۰] .

خسرو و شیرین=شیرین و خسرو روح‌الامین .

خسرو و شیرین

از سالك یزدی ،که یاد او در « کلیات : ۱۸۶۰ » گذشت . مثنویست در داستان خسرو و شیرین ، و درآن از شاه مردان شیر یزدان که همان عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰–۱۰۸۳)است ستایش کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۶۶:۱۹ .

29430 ــ **تهران** ، دانشگاه ۳۲۸۷ ، نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۴۸۲–۵۱۱) در«کلیات» او ، آغاز و انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۲] .

خسرو وشیرین

سالم تبریزی.ذریعه ۱۶۶:۱۹

خسرو وشیرین=فرهاد وشیرین

ازسنجرکاشانی ، محمد هاشم‌که یاد اودر «کلیات : ۱۸۷۳» گذشت . مثنویست در بحر

هزج . باعنوانهای: فی‌التوحید، معراج‌رسالت پناه ، منقبت ، نصیحت‌کردن‌مهین بانوشیروان را ، رفتن خسرو عقب شیرین ، تعریف صبح ، رفتن شیرین بباغ ، قسمیه،حکایت ، همهٔپیرامن ۶۰۰ بیت [نسخهٔ ملك] . **آغاز :** آلهی سینهٔ دردآشنا ده ــ غم از هردل‌که بستانی بما ده .

با همین سرآغاز «ساقینامه» و «فرهاد و شیرین» ازاویادشده است‌که شایدبخشی‌ازهمین مثنوی باشد.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۶۶ و ۱۲:۱۰۸ .

29431 ــ **مشهد** ، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** آغاز برابر«خسرو و شیرین » اوست ولی در فهرست بنام « فرهاد و شیرین» آمده است [ف. رضوی ۷:۵۹۵] .

29432 ــ **تهران** ، ملك ۵۱۵۸/۳ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زرین، در «کلیات»او (۱۴۰ ر-۱۵۷ر) پیرامن ۶۰۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29433 ــ **تهران**، ملك ۳۸۴۴/۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، گزیدهٔ آنست در ۳۰۰ بیت (۱۸۱پ-۱۸۴ر) [رؤیت] .

29434ــ**تهران**،دانشگاه۴۸۶۴/۱۰۹: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (ص۳۷۷جنگ) [ف.دانشگاه ۱۴:۳۸۸۹] .

29435 ــ **تهران** ، دانشگاه۷۳۹۵/۱: نستعلیق آقای باستانی راد ، سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه [مجلهٔ هنر ومردم ۱۲:۹۰] .

29436 ــ **لندن** ، دیوان هند ۱۴۸۸ : آغازبرابرنمونه، ولی درفهرست‌بنام«ساقینامه» یاد شده است [ذریعه ۱۲:۱۰۸] .

29437 ــ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۲۸ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال :۱۵۱] .

خسرو و شیرین

از شاپور تهرانی ، شرف‌الدین ارجاسب که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۳»گذشت . **آغاز:** صباحی زاب‌کوثر روی شسته ــ گلی از چشمهٔ خورشید رسته .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۶۷ .

29438 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۶۲ : نستعلیق ، در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰-۱۱**[ف. دانشگاه ۱۰:۱۷۰۴] .

29439 ــ **تهران**، دانشگاه۲۰۹۸/۸۳: نستعلیق **۱۰۸۳-۱۰۸۶** درجنگ اصلان بیگ فرزند علی‌گیلانی (ص ۴۷۶) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۹] .

29440 ــ **تهران** ، ملك ۳۸۴۴ : بی‌تاریخ، ازسدهٔ **۱۱** (گ۱۹۵پ) آغازبرابر نمونه، تنها ۵۰ بیت‌آغازآن را دارد باعنوان: خسرو و شیرین شاپور [رؤیت] .

29441 ــ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۵۴ (۶۳۱ ف) : همراه « دیوان » او از سدهٔ **۱۳**، درفهرست بنام **فرهاد وشیرین** یادشده است. [ف. دکتر بیانی :۴۰۵] .

خسرو وشیرین

از شهاب ترشیزی ، میرزا عبدالله‌خان‌که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۵» گذشت،که پس از «بهرامنامه :۲۶۷۱» و«یوسف‌وزلیخا»ی خود بروش«هفت‌پیکر» برای علیمردان خان‌سروده است : ازآن پس «خسرو وشیرین»که در بحر خفیف ــ برطریق داستان «هفت پیکر»گفته‌ام. در «خسرو وشیرین» آمده : در سخن بیش‌از این مپیچ **شهاب** ــ برکـران دار زورق از گرداب ... زگناهان غمین مباش **شهاب** ــ دل قویدار وروز عیش متاب. در ۱۵ع۱/۱۱۹۴: سال تاریخ آن ز روی شمار ــ از هزار و نود

فزون صد وچار . **آغاز** : درةالتاج نامه نام خدای ـ کاسمان و زمین ازوست بپای .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۶۱ .

29442ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱/۳۵۲) Or۲۸۱۷ : نستعلیق **۱۱۹۴** (۱۷۸۰م) (گ ۱-۵۲) [ریو ، ذیل : ۲۱۹] .

خسرو وشیرین = فرهاد و شیرین

از عرفی شیرازی ، جمال‌الدین محمد که یاد او در « رسالهٔ نفسیه : ۱۴۶۴ » گذشت .
آغاز۱ : بنام‌آن حکیم مصلحت‌کار ـ قدم لغزان عقل پیش بردار . **آغاز۲**: خداوندا دلم بی‌نورتنگ است ـ دل من سنگ‌وکوه طورسنگ است .

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۶۰ و ۱۹ : ۱۶۷ .

29443 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶/۴۳۸ (۶۱۴ف؟) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دکتر بیانی : ۳۸۹] .

29444 ـ **تهران**، سپهسالار ۲ /۴۶۲:در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۴** او [ف . سپهسالار۲ : ۶۳۷ و ۴ : ۵۱۳] .

29445 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/۴۵۷ (۶۱۷ف):همراه «دیوان» اونوشتهٔ عبدالجبار اصفهانی ، **۱۰۲۸** [ف . دکتربیانی:۳۸۸] .

29446 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۶۴/۳: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۳۹** . آغاز برابر نمونهٔ ۲، درفهرست بنام « فرهاد و شیرین» یاد شده [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۷۷] .

29447 ـ **مشهد** ، رضوی ۲/۹۰۰ ادبیات (۴۷۱۶) : نستعلیق خوش شاه قاسم کاتب**۱۰۳۲** ، باآرایشها، همراه «مجمع‌الابکار» او ومثنوی دیگر [ف. رضوی ۷ :۷۰۶] .

29448ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : در«کلیات» مؤرخ **۱۰۴۰** او، در فهرست بنام « شیرین و فرهاد » یاد شده است . [نسخه‌ها ۵ :۳۷۶] .

29449 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۹۵ : نستعلیق هندی ، در « کلیات » مؤرخ **۱۰۵۰** او ، انجام افتاده [ف . مجلس ۸ :۳۲۹] .

29450 ـ **مشهد** ، فرخ ۲ /۱۸۶: در «کلیات» نوشتهٔ **۱۰۵۵** او [نسخه‌ها۳ :۹۱].

29451 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۶۴۱ادبیات (۴۴۹۳) : نزدیك **۱۰۵۵** در یك جنگ (ص ۵۸۱-۵۸۸) گزیده‌ایست در پیرامن ۲۵۰ بیت [ف . رضوی ۷ :۵۹۱] .

29452 ـ **تهران**، سپهسالار۳/۲۹۸: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۹** او [ف . سپهسالار ۲ :۶۳۷ و ۴ :۵۱۳] .

29453 ـ **مشهد** ، رضوی۳/۱۰۴۶۸ فهرست نشده : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۹** [رؤیت] .

29454ـ **تهران**، دانشگاه ۸۵/۲۰۹۸: نستعلیق **۱۰۸۳-۱۰۸۶** درجنگ اصلان‌بیگ فرزند علی‌گیلانی (ص۴۸۳) [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۰۴۹] .

29455 ـ **مشهد** ، رضوی ۳/۹۵۲۸ فهرست نشده : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، (۶۸پ-۸۶پ) ، پیرامن ۴۱۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29456 ـ **تهران** ، ملك ۳/۴۹۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۴۴ر-۵۶ر) آغاد برابر نمونهٔ **۲** ، پیرامن ۴۰۵ بیت [رؤیت] .

29457 ـ **تهران** ، ملك ۴/۴۹۴۵ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زدین (۵۰ر-۶۶ر) آغازبرابرنمونهٔ **۲**، پیرامن ۴۱۰ بیت[رؤیت].

29458 ـ **تهران** ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ ۱۱۷ (**۱۱۰۷**)

درجنگ ، در فهرست بنام **فرهاد و شیرین** است [ف . ادبیات ۱ :۷۱۲] .

29459 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۲/۳ (۶۱۴ف): در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (بنگرید: دیوان : 24686) [ف . دکتربیانی :۳۸۷].

29460 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۴۱/۳ (۶۱۶ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**،زدین [ف. دکتربیانی : ۳۸۸] .

29461 ـ **تهران**، سپهسالار۴/۲۹۷: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . سپهسالار۲: ۶۳۷ و ۵۱۳:۴] .

29462ـ **مشهد**، رضوی ۴۹۳(۴۹۴۴): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی ۷ : ۴۶۷] .

29463ـ **تهران**، خانقاه شاه نعمت‌الله: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [یادداشتهای آقای دیباجی] .

29464 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۴/۲: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸ :۳۲۶] .

29465 ـ **مجلس** ۲۵۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زدین ، در « کلیات » او ، انجام افتاده . [ف. مجلس ۸ :۳۳۲] .

29466 ـ **تهران** ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۱۷** در دفتر ، در فهرست بنام **فرهاد و شیرین** یاد شده است [ف . ادبیات ۱ :۱۶۵] .

29467 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۳ : ازسدهٔ **۱۱** (۸۱پ-۱۰۳پ) در جنگ [ف . سپهسالار ۴ :۳۶۹] .

29468 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۲۶ : «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. مجلس۳ :۳۵۰].

29469 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۷۶/۳: در « کلیات » او از سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، درفهرست بنام «فرهاد و شیرین» است . [ف . فهمی ادهم ۱ :۲۷۸].

29470 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳۸ : نستعلیق ریـز و چلیپای سراینده‌ای با تخلص جنونی ، **۱۱۰۰** (۱۷۷ر-۱۸۳پ)[رؤیت] .

29471 ـ **تهران** دانشگاه ۲۹۵۰/۵۹: نوشتهٔ پیش از ۲۳ ع۲/**۱۱۰۶** ، در فهرست بنام«**فرهادوشیرین**»آمده(ص۲۶۱-۲۶۶) [ف . دانشگاه ۱۰ :۱۸۴۰] .

29472 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۹۸ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲** ، در«کلیات» او [ف. مجلس ۸ :۳۳۳] .

29473ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۱۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، گزیده‌ایست از آن درچهار ستون (ص۱۵۴) [ف . ملی ۱ :۹۴] .

29474ـ **تهران**، مجلس۲۶۷۵/۱۳: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر(ص۶۴۳-۶۴۵) [ف.مجلس۸ :۴۴۰].

29475ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۶۷۴: ازسدهٔ **۱۳**،۶۴گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

خسرو و شیرین

از قاسمی گنابادی ، میرمحمد قاسم که یاد او در «کلیات:۱۸۸۹» گذشت . بسال ۹۵۰ ، در سه‌هزاربیت بدستور سام میرزا سروده‌است: گهرهایم که زاد از بحر توفیق ــ سه بار آمد هزار از روی تحقیق ــ ز غیب‌آمد حدیثی بر زبانها ــ که شد تاریخ سالش فیض جـانها . **آغاز** : سخن پرداز ازاین فسانهٔ نو ــ چنین

زد داستانی در پس خسرو ـ که خسروشاهشاهی محترم بود ـ سرو سرخیل شاهان عجم بود .

بنگرید : ذریعه ۸:۱۶۱ و ۱۹:۱۶۸ .

29476 ـ **تهران**، ملك ۲۸/۳۸۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، گزیده‌ایست در ۹۲ بیت (۱۸۰د-۱۸۱د) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

29477 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۰/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۷۸) [ف . دانشگاه ۱۴:۳۸۸۹] .

29478 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۷۳: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳:۸۸] .

خسرو و شیرین

قانع .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۶۸ .

29479 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۶/۲۹۵۹: با تاریخ **۱۰۴۴** ـ **۱۰۴۱** ـ **۱۰۳۰** در دفتر (ص۲۴۰ و۲۵۷) [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۵۹].

خسرو و شیرین = فرهاد و شیرین

کوثری ، میرعقیل .

خسرو و شیرین

از مشرقی طوسی ، میرزا ملك که یاد او در «کلیات:۱۸۹۴» گذشت. مثنویست بنام شاه صفی(۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) آغازکرده وبانجام نرسانده است .

بنگرید: ذریعه ۱۹:۱۶۸ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۴۶ .

29480 ـ **مشهد**، رضوی ۵۵۳(۴۷۵۸): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی ۷ : ۵۱۲] .

29481 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۱۶ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۰۰] .

خسرو و شیرین

از نامی اصفهانی ، میرزا محمد صادق که یاد او در «دیوان:۲۵۶۵» گذشت. یکمین مثنوی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست. درپیرامون سه هزار و هفتصد بیت ، در بحر متقارب . **آغاز ۱ :** بنام آنکه در عنوان نامه ـ بود نامش نخستین نقش خامه . **آغاز ۲ :** خوشا وقتی کـه عشق خانه پرداز ـ کند رسم وره بیداد آغاز .

بنگرید : ذریعه ۷:۱۶۰ و ۱۹:۱۶۹ .

29482 ـ **تهران**، ملك ۵۰۱۲: نستعلیق عبدالوهاب رشتی، محرم **۱۱۲۴**، برای حاجی آقا محمدحسین در رشت ، ۱۷۱ گ [ف. ملك: ۲۲۵] .

29483 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۵ ادب فارسی طلعت : شکسته گویا سراینده ، **۱۱۲۸-۱۱۳۱** در «نامهٔ نامی» [ف. مخطوطات ۲:۲۰۸] .

29484 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۱۰/۲۶: پنجشنبهٔ ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۸۹** [رؤیت] .

29485 ـ **تهران**، ملك ۵۹۵۶: نستعلیق ابراهیم فرزند محمد ابراهیم ، ۲۵ شوال **۱۱۹۱**، با هشت مجلس تصویرممتاز مینیاتور ۱۷۱ گ ، چلیپا . [رؤیت] .

29486 ـ **تهران** ، ملی ۱/۳۱۷ ف: شکسته نستعلیق سلخ ذیحجهٔ **۱۱۹۸** (س ۱ـ ۱۳۱) در اصفهان ، آغاز برابر نمونهٔ**۱** [ف. ملی ۱:۳۰۸] .

29487 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۶) Or۲۹۹۹ : شکستهٔ ۲۷ع ۱/**۱۱۹۹**(۱۷۸۵ م) ، آغاز برابر نمونهٔ**۱** [ذیل ریو:۲۱۶] .

29488 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۴۷/۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، **آغاز :** شنیدستم که چون فرزانه شاپور ، ۱۶۲ گ ۱۴س[رؤیت].

29489 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۴۳۳۵: شکسته نستعلیق محمدرضا فراشبندی، ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۲۰۱** (؟) (ص ۱۶-۲۲۷) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۹۵].

29490 ـ **تهران**، معارف (ملی) ۲۹۷۲: نستعلیق ۲۲ ذیحجهٔ **۱۳۱۶**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ۴۶۸ گ ۱۴ س [ف. معارف ۲:۱].

29491 ـ **تهران**، مجلس ۹۱۹: شکستهٔ بسیار خوب احمد حسینی انجوی شیرازی، **۱۳۳۹** برای میرزا محمد مستوفی وسررشته‌دار فارس، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۹۶ گ ۲۰ بیت [ف. مجلس ۳:۱۸۱].

29492 ـ **تهران**، ملك ۱/۵۱۶۷: نستعلیق شوال **۱۳۴۱**. (۱ر-۱۴۶پ) آغاز افتاده، ۱۵ س [رؤیت].

29493 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۳۱: نستعلیق شوال **۱۳۴۵** در تهران، ۱۴۷ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

29494 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۹۴: نستعلیق عبدالکریم فرزند محمدکاظم رشتی مؤذن، ذیحجهٔ **۱۳۴۷**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۴۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

29495 ـ **تهران**، ملك ۵۰۶۷: نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ساکن شیراز، **۱۳۴۷**، گزیدهٔ آنست (۱۰۰ر-۲۲۸ هامش) [رؤیت].

29496 ـ **مشهد**، رضوی ۱/۹۴۲ ادبیات (۴۵۴۰): نستعلیق **۱۲۴۸-۴۷** در دفتر (ص ۱-۲۶۹) آغاز برابر نمونهٔ **۳** [ف. رضوی ۷:۷۶۱].

29497 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۷) Or۳۳۲۱: از سدهٔ **۱۹** م، ۱۸۲ گ [ذیل ریو: ۲۱۷].

29498 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۴۰: نستعلیق محمد فرزند علی جوادکرمانی، چهار شنبهٔ ۱۲ ذیحجه **۱۳۱۵** دیباچه را ندارد، آغاز خوشا روزی که عشق عافیت سوز ـ شود بر خرمن دل آتش افروز [ف. دانشگاه ۱۱:۲۴۵۱].

29499 ـ **تهران**، ملك ۲/۵۴۵۵: شکسته نستعلیق، آغاز افتاده (۵۸ر-۱۷۶پ) [رؤیت].

29500 ـ **مشهد**، فرخ ۷۰: تاریخ یاد نشده.

29501 ـ **مشهد**، فرخ ۱۲۰: زرین، درفهرست بنام «شیرین وفرهاد» یاد شده است این دو نسخه باید به دانشگاه مشهد منتقل شده باشد [نسخه‌ها ۳:۹۴].

29502 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۲۶: نستعلیق، در «پنج گنج» او، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، [ف. ملی تبریز ۱:۴۵۵].

29503 ـ **بنگال**، آسیایی ۳/ao۳۶ (۱۲۱۳): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۰].

خسرو و شیرین

از نظامی گنجوی، که یاد او در «پنج گنج: ۲۶۸۵» گذشت. دومین مثنوی همان «پنج گنج» اوست که بنام سلطان طغرل ارسلان سلجوقی در بحر هزج مسدس، در ۴۹۱۴ بیت، بسالهای ۵۷۳-۵۷۶ سروده است. درهند وایران چاپ شده‌است. **آغاز**: خداوندا درتوفیق بگشای ـ نظامی را ره تحقیق بنمای.

بنگرید: ذریعه ۷:۱۵۹ و ۹:۱۲۰۹ ـ ف. مشار: ۶۰۶.

29504 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۳۶۴۷: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۲۱ شعبان **۷۶۵** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۰۵].

29505 ـ تهران ، ادبیات ۱۳۱/۵ ب : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۷۹۰ـ۷۹۳، انجام افتاده [ف. ادبیات ۱ :۵۳] منتقل به‌دانشگاه .

29506ـ تهران، دانشگاه۴۰/۵۱۳۴: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۷۸۶ـ۷۸۸[ف.دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۲] .

29507 ـ مشهد ، رضوی۲/۳۰۰ (۴۵۴۹) : در«پنج گنج» او ازسدهٔ ۸ـ۹ [ف. رضوی ۷: ۳۳۲] .

29508 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۲۹ Add : در«کلیات» او نوشتهٔ ۸۰۳ (۱۴۰۰م) آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۵۶۶] .

29509ـ موزهٔ بریتانیا۲/۲۷۲۶۱ Add:در «پنج گنج»او نوشتهٔ ۱۳ـ۸۱۴(۱۰ـ ۱۴۱۱ م) [ریو ۲: ۸۶۸] .

29510 ـ تهران ، ادبیات ۲/۲۳۰ ج :در «پنج گنج» نوشتهٔ ۸۱۶ (۹۱رـ۲۶پ) [ف. ادبیات ۱: ۵۳] منتقل به‌دانشگاه .

29511ـ موزهٔ بریتانیا ۲/۲۷۲۵۹ Add : در«پنج گنج» او نوشتهٔ ۸۲۱(۱۴۱۹م) (گ۴۶) [ریو۲: ۸۶۷] .

29512 ـ هاروارد ، فرانسیس هوفر ۶ مج : نستعلیق ۸۳۷ . [نسخه‌ها ۴: ۱۱] .

29513 ـ تهران ، ملك ۵۱۲۳/۲ : نستعلیق خوش ۸۳۳، ذرین (۳۲پ‌ـ۲۱۵پ) در «پنج گنج» او [رؤیت] .

29514ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶۷ـم ادب فارسی : تعلیق مجدالدین علی فرزند خضرشاه فرزند حسن شاه بحرآبادی ، ج۲/ ۹۳۵، آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱: ۱۲۹] .

29515ـ هند، بانکیپور ۳۷: نستعلیق محمد فرزند علی ، در«پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ صفر ۸۳۵ . [ف . عبدالمقدر : ۵۱] .

29516ـ تهران ، مجلس۲/۲۳۵۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۸۴۱ ، ذرین [ف . مجلس ۸: ۷۱] .

29517 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۹۰۰ Add : در«کلیات» او نوشتهٔ ۸۴۶ (۱۴۴۲م) ش۲ [ریو ۲: ۵۷۰] .

29518ـ مدینه، عارف حکمت۱۲۹/۳: در«پنج گنج»او نوشتهٔ ۸۵۳ [نسخه‌ها۵: ۴۹۰] .

29519 ـ نجف ، امیرالمؤمنین۱۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۸۶۳ [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

29520 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۵۸۸SpiVI۱۲ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ رجب ۸۷۷ در اصفهان (گ ۵۷ـ۲۰۲) [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳] .

29521 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۶) Or ۲۹۳۱ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ ۸۷۸ (۱۴۷۴م) [ذیل ریو : ۱۵۴] .

29522 ـ تهران ، ملك ۶۲۰۴ : نستعلیق محمدحسین جامی ، ۹۸۰ ، در «پنج گنج» او [رؤیت] .

29523ـ هند، بانکیپور ۳۸: نستعلیق ۱۸ ذیقعدهٔ ۸۸۳ . [ف . عبدالمقدر : ۵۸] .

29524 ـ تهران ، الهیات ۱۴۵ ج : نوشتهٔ ع۲/۸۸۷ ، در « پنج گنج » او [ف . الهیات ۱: ۵۲] منتقل به‌دانشگاه .

29525 ـ تهران ، مجید موقر۲ مج: در « پنج گنج » نوشتهٔ ۸۹۲ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها : ۲۵] .

29526 ـ پاریس S.p ۷۸۱ : در «پنج گنج» او ، ۸۹۲ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

29527 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۵)

Or ۲۸۳۴ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۹۵** (۱۴۹۰م) [ذیل ریو : ۱۵۴] .

29528 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۳ م ادب‌فارسی: در«پنج گنج» نوشتهٔ**۸۹۵**[مخطوطات ۱:۱۳۶] .

29529 ـ **تهران** ، الهیات ۲۱۰ ج : نستعلیق **۸۹۶** ، زدین ، همراه لیلی ومجنون [ف . الهیات ۱:۶۱] .

29530 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۶۱/۲ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵-۸۹۹** [ف. مجلس ۸:۷۴] .

29531 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۹/۲ (۳۵۳ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۷** [ف. دکتر بیانی : ۷۱] .

29532 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲ مج: در «پنج گنج» از سدهٔ **۹-۱۰** [رؤیت] .

29533 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۸/۲ (۳۵۲ف): در «پنج گنج» از سدهٔ **۹** [ف.دکتر بیانی : ۷۰] .

29534 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۰ Add : همراه «مخزن» او ازسدهٔ **۱۵**م [ریو ۲:۵۷۲] .

29535 ـ **تهران**،دانشگاه۱/۳۳۵۵: در«پنج گنج» ازسدهٔ **۹-۱۰** [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۵۷] .

29536 ـ **پاکستان** ، دانشکاه پنجاب Api/VI۱۴ ۲۰۸ (۲۳۶) : در«پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ رمضان **۹۰۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

29537 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۸/۱ : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۹۰۲** ، زدین ، مصور [ف . مجلس ۳:۱۹۴] .

29538ـ **یوگسلاوی** ، نوشتهٔ درویش حافظ فرزند فخرالدین کاشی کوچك بابامحمد میرغیاثی، **۹۱۵** در شهر کفه . فیلم آغاز آن در دانشگاه ش۲۰۱۶ هست [فیلمها :۶۳۷].

29539 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۹ : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۹۱۵ - ۹۱۸** [ف . مجلس ۳:۱۹۵] .

29540 ـ **تهران**، ادبیات۲/۲۴۴ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۱۹** (۲۸ب - ۱۰۱پ) [ف . ادبیات ۱ : ۵۳] منتقل به‌دانشگاه .

29541 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۰ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ**۹۳۶**(۱۵۲۹م) [ریو۲:۵۷۰] .

29542 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۱/۲ (۳۵۴ ف) : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۵۴** [ف . دکتر بیانی : ۷۳] .

29543 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۰۰ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۵۶** [ف سپهسالار ۲ : ۵۲۴ و ۳:۲۸۸] .

29544ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۲۱۶ : در «کلیات او نوشتهٔ **۹۶۱** (۱۵۵۴م) [ریو۲: ۵۷۱] .

29545ـ **تهران**،موزه ۳۷۱۷ : نستعلیق شعبان **۹۶۳**، زدین، با ۵ مجلس تصویر،وقف آستانهٔ شیخ صفی، ۲۰۱ص [نسخه‌ها۲:۲۰۴].

29546 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۴۴ Add :در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۶۸** (۱۵۶۱م) [ریو۲:۵۷۱] .

29547 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۵۹ (۳۵۵ف): در«پنج گنج» او نوشتهٔ**۹۹۲-۹۹۳** [ف. دکتر بیانی : ۷۴] .

29548 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۳۲۹ Add : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۹۴** (۱۵۸۵م) [ریو ۲:۵۷۱] .

29549ـ تهران ، سپهسالار۴/۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۹۷ [ف ، سپهسالار ۲: ۵۲۴ و ۳: ۲۸۸] .

29550 ـ مشهد ، رضوی ۱/۹۵۸۵ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، آغاز برابر نمونه ، در«پنج گنج» او (۱پ ـ ۵۸ر) پیرامن ۶۲۸۰ بیت [رؤیت] .

29551 ـ تهران ، ملك۲/۵۲۲۵ : در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ ، زرین [رؤیت] .

29552 ـ هند ، بانکیپور ۳۹ : در «پنج گنج»او ازسدهٔ ۱۶م. [ف.عبدالمقتدر۵۹] .

29553ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۶۷۳: نستعلیق خوش محمد یوسف‌کشمیری، سدهٔ ۱۰ ، همراه « مخزن‌الاسرار » [ف . خطی ، سید ـ عبدالعزیز طباطبایی] .

29554ـ تهران، سلطنتی۳/۱۰۰۰۸ (۳۵۶ ف) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۰-۱۱ [ف . دکتربیانی : ۷۵] .

29555 ـ تهران ، سلطنتی ۲/۵۶۴ (۳۵۷ ف) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۰-۱۱ [ف ، دکتر بیانی : ۷۷] .

29556ـ تهران، اصغرمهدوی۱/۴۴۲: در «پنج گنج» از سدهٔ ۱۰-۱۱ ، چهاد ستونی [نسخه‌ها ۲:۶۵] .

29557 ـ تهران ، موزه ۹۲۰۸ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۰-۱۱ ، زرین ، مصور، انجام افتاده ، ۵۹۲ ص [نسخه‌ها ۲: ۲۰۴] .

29558 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۸) Or۴۳۸۵ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۰۵ ۱۰۰۶ (۸-۱۵۹۷م) [ذیل ریو : ۱۵۵] .

29559 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۰ Add : در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۶ م .

29560 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۳۶۳ Or : در « پنج گنج » او از سدهٔ ۱۶ م [ریو ۲: ۵۷۲] .

29561 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۷) Or۲۹۳۲ : در«پنج گنج» از سدهٔ ۱۶ م[ذیل ریو : ۱۵۵] .

29562 ـ تهران ، مجلس۲/۲۳۶۲: در«پنج گنج»نوشتهٔ۱۰۳۹[ف.مجلس ۸: ۷۶] .

29563 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۴۵ Add:در«پنج گنج» اونوشتهٔ۱۰۴۲(۱۶۳۲م) [ریو۲:۵۷۲] .

29564 ـ تهران ، مجلس ۹۳۰ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۴۹ ، زرین [ف. مجلس ۳: ۱۹۶] .

29565 ـ همدان، آقای‌حاجی‌ایزدی ۳ مج: در«پنج گنج» اونوشتهٔ ۱۰۵۸ [نسخه‌ها ۵:۳۶۶] .

29566 ـ تبریز ، ملی ۲۷۳۱ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۵۸ [ف . ملی۱:۴۲۵] .

29567 ـ تهران ، مجلس ۲/۴۰۷: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۶۰ ، زرین [مجلس ۲: ۲۳۷] .

29568 ـ تهران ، دانشگاه ۳۷۵۰: در « پنج گنج » نوشتهٔ ۱۰۶۲ [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۴] .

29569 ـ تهران ، سنا ۳/ ۲۶۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۶۲ ، زرین [نسخه‌ها ۱: ۹ و ۶: ۵۰۵] .

29570 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۱۳ Add : در « پنج گنج » او نوشتهٔ ۱۰۷۶ (۱۶۶۵ م) [ریو ۲: ۵۷۲] .

29571 ـ **تهران**، دانشگاه ۹۸ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۸۳** [ف . دانشگاه ۲] .

29572 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۴ منظوم (۱۲۵۰): نستعلیق **۱۰۸۳** [ف. بنگال:۹۶].

29573 ـ **آصفیه** ، ۳۲۹ : نوشتهٔ **۱۰۹۳** [ف . آصفیه ۴:۵۸۲] .

29574 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۵/۳ (۳۵۹ف) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی : ۷۹] .

29575 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۲/۱ (۷۰۳ ف) : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی : ۵۰۰] .

29576ـ **تهران**، ملی ۷۰/۲ فهرست نشده : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴:۱۸۹] .

29577 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۶۴ : نستعلیق خوش ، سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه، ۶۵۰۰ بیت ، زدین ، جای مجالس تصویر سفید مانده [ف . مجلس ۸:۷۸] .

29578 ـ**موزهٔ بریتانیا** Add۲۳۵۴۷: در «پنج گنج» او،سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲:۵۷۲] .

29579 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۱) Or۲۹۳۳: نستعلیق زیبای **۱۱۳۹** (۱۷۲۶م) ۹۹ گ [ذیل ریو : ۱۵۶] .

29580 ـ **تهران** ، مجلس۷/۲۳۲۴: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) گزیده‌ایست در جنگ گردآوری محمد حسین (ص۱۲۱ـ۱۴۹ هامش) [ف . مجلس ۸:۹] .

29581 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۴۵ خمس : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۱۴۸** [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲:۸۹] .

29582ـ **تهران**، سلطنتی۲/۱۲۲۹۹ (۳۶۰ف): در«پنج گنج»نوشتهٔ **۱۱۸۶-۱۱۸۷** [ف . دکتر بیانی : ۸۰] .

29583 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۰۸/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در «پنج گنج» او [رؤیت].

29584 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱/۸ : نستعلیق محمدعلیخان،سدهٔ **۱۲** درهند(۱۲۶رـ ۱۵۰ پ) [رؤیت] .

29585 ـ **تهران** ، ملی ۷۶ فهرست نشده : تحریری متوسط سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده،۳۸۲ص ۱۶ بیت [نسخه‌ها ۴:۱۹۱] .

29586 **تهران** ، مجلس ۴۶۸۶/۲ : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۲** [رؤیت] .

29587 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۶A ۵۱۰ (۲۳۹) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲:۱۶۰] .

29588ـ **تهران**، مجلس۳۳۳:شکسته **۱۲۲۴** ، زدین، آغاز برابر نمونه ،۱۳۱ گ ۲۴س [ف . مجلس ۲:۱۹۴] .

29589 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۶ ۵۰۹ (۲۳۸) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف . عبدالله ۲:۱۶۰] .

29590 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۱/۳: در « پنج گنج » نوشتهٔ **۱۲۳۲-۱۲۸۱** [ف . مجلس ۸:۴۳۳] .

29591 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۹) Or۴۳۸۶ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) [ذیل ریو:۱۵۵] .

29592 ـ **هند**، بانکیپور۴۱: نستعلیق هندی ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۳۷** ، ۲۹۷ گ ۱۲ س [ف . عبدالمقدر مولوی : ۶۰] .

29593 ـ تبریز ، ملی ۲۵۵۱/۲ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. ملی ۱: ۴۷۳].

29594ـ تهران، مجلس ۲۳۶۶/۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ف . مجلس ۸ : ۸۰] .

29595ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۷۰۳PPi/VI۲ (۲۴۲) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۵۷** [ف . عبدالله ۲: ۱۶۲] .

29596 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۲ مج : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵ :۲۶] .

29597 ـ تهران ، دانشگاه ۱۲۶۴ : نستعلیق سیدعلی حسینی ، ۲۸ ذیحجهٔ **۱۲۶۲** زدرین ، چهار ستونی ، ۸۸ گ ۲۱س [ف . دانشگاه ۷ : ۲۷۰۷] .

29598 ـ تهران ، مجلس ۲۶۷۵/۲۲: شکسته نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر ، گزیدهٔ آنست (ص ۷۰۳-۷۴۸) [ف . مجلس ۸: ۴۴۱] .

29599 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۱۱Pi/VI۶B (۲۴۰) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۷۱** . [ف . عبدالله ۲: ۱۶۱] .

79600ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۶۰ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با ۱۷ مجلس تصویر آب رنگ کارکشمیر ، ۲۹۱ گ [رؤیت] .

29601ـ تهران، دانشگاه ۴۲۳۹/۶: سدهٔ **۱۳** (ص۵۳-۹۰) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۰] .

29602 ـ تهران ، دانشگاه ۴۹۸۵: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۸] .

29603 ـ لاهور ، پنجاب پبلك ـ لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ خسر : ازمیانهٔ سدهٔ **۱۳** آغاز افتاده ، ۲۳۲ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۸۸] .

29604ـ ری، عبدالعظیم ۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، رحلی [نسخه‌ها ۳: ۶۷] .

29605 ـ تبریز ، ملی ۳۵۸۸/۲ : در «پنج گنج» تاریخ یادنشده [ف. ملی ۱: ۱۵۲].

29606 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۲/مج : در «پنج گنج» نسبتاً کهن [نسخه‌ها.

29607 ـ مشهد ، رضوی ۶۴ تاریخ: نستعلیق ، وقف ۱۱۶۶ ، آغاز : بنام سورت آرای معانی ، در فهرست بنام «گلستان نیاز» یا داستان «خسرووشیرین» یاد شده است، ۱۴ گ ۳۷ س [ف . رضوی ۳: ۹۴] .

29608 ـ تهران ، سپهسالار ۳۵۵/۲: تاریخ یاد نشده همراه «مخزن‌الاسرا» او .

29609 ـ تهران، سپهسالار ۳۵۶/۲: تاریخ یاد نشده، ش یکم «مخزن‌الاسرار» اوست [ف . سپهسالار ۴ : ۳۶۸] .

29610 ـ تهران، سپهسالار ۳۵۷/۲: تاریخ یادنشده ش یکم «مخزن‌الاسرار» اوست.

29611 ـ تهران، سپهسالار ۳۷۱/۲: تاریخ یاد نشده، ش ۱ «مخزن‌الاسرار» اوست.

29612ـ تهران، سپهسالار ۳۷۳/۲: تاریخ یاد نشده ش ۱ «مخزن‌الاسرار» اوست.

29613ـ تهران ، سپهسالار ۴۰۰/۲: تاریخ یاد نشده ، ش ۱ (مخزن‌الاسرار اوست [ف . سپهسالار ۴ : ۳۶۸ ـ ۳۶۹] .

29614 ـ آصفیه ، ۳۸ (مثنوی) : تاریخ یاد نشده .

29615 ـ آصفیه ۱۱۹ (مثنوی) : [ف . میرعثمان علی ۲: ۴۱۶] .

29616 ـ بنگال ، ایشیاتك ۸۳ منظوم (۲۵۷): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۶] .

29617 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۲I ۴۱۰۹ : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ :۴۴۶].

29618 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI۶۱I ۲۷۵۱ (۲۴۱): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۹۰۲-۱۹۰۳**م. [عبدالله ۲:۱۵۹].

29619 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APi/VI۱۲ ۲۰۶: نستعلیق بی‌تاریخ[ف. عبدالله ۲:۱۶۶].

خسرو وشیرین = فرهاد وشیرین

وحشی بافقی.

خسرو وشیرین = فرهاد و شیرین

وصال شیرازی.

خسرو وشیرین = شیرین وخسرو

هاتفی.

خسرو و گل = گل و خسرو

عطار.

خضر خانی = دول رانی

خسرو دهلوی.

خضر وموسی = موسی و خضر

از وقار شیرازی، احمد که یاد او در «محاسن‌السنه : ۸۸۶» گذشت.

29620 ـ **شیراز**، دکتر وصال : نوشتهٔ صادق شیرازی، صفر **۱۲۹۵** [نسخه‌ها ۵:۲۹۱].

خطاب فاضل

از میرمفتی محمدعباس فرزند علی اکبر موسوی جزایری شوشتری لکهنوی، درگذشتهٔ ۱۳۰۶. مثنویست در رد منظومهٔ امام بخش دهلوی بنام «دمغ‌الباطل» که در ردشیعه بوده است، بخواهش سیدشریف حسین فرزند جبعلی خان، بسال ۱۲۷۶ سروده و در ۱۲۸۶ چاپ شده است. **آغاز:** حمدزیباست مالك کل را ـ که ز گل ساخت بلبل وگل را.

بنگرید: ذریعه ۷:۱۸۲ (خطاب فاضل)

29621 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۱۰۱A ۲۸۱ (۵۹۷ف): نستعلیق **۱۲۸۴**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۲گ [ف. عبدالله ۲:۴۱۸].

خلاصة الاحکام

از صبای کاشانی، فتحعلی‌خان که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. منظومه‌ایست فقهی در پیرامن ۳۲۰ بیت، در نماز و شکیات آن است، بر پایهٔ فتواهای میرزا ابوالقاسم محقق قمی درگذشتهٔ ۱۲۸۸. **آغاز:** ای نگارندهٔ سپید وسیاه ـ ای طرازندهٔ نگین وکلاه.

بنگرید: ذریعه ۱۹:۱۷۰.

29622 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۰۷ (۶۵۸ف): همراه «دیوان 24181» او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. دکتر بیانی: ۴۳۷].

29623 ـ **تهران**، ملی ۲۶۰، ۲۶۷ فهرست نشده: نستعلیق محمدکاظم حلال خور در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰** او [نسخه‌ها ۶:۱۴۵].

29624 ـ **تهران**، آقای فخرالدین نصیری ۶۷: نوشتهٔ **۱۲۴۵**.

29625 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۱۲: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۶**، آغاز برابر نمونه (ص ۵۲۹-۵۴۳) [ف. مجلس ۳:۳۳۳].

29626 ـ **مشهد**، رضوی ۴۶۶ (۴۶۹۲): در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۷** او [ف. رضوی ۷:۴۴۶].

29627 ـ **تهران**، ملك ۵۱۱۶/۵ :

نسخ پیرامن **۱۲۸۸** . (۵۳ب-۷۱پ) ۱۴س، [رؤیت] .

29628 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۱۰/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او (۳۰۸پ-۳۱۶ر) [رؤیت] .

29629 ـ **تهران**، الهیات ۷۹۹/۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او [ف. الهیات ۳۹۶:۱] .

29630 ـ **مشهد**، رضوی ۴۶۸ (۴۸۷۷): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف . رضوی ۷ : ۴۴۸] .

29631 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۱۸ (۶۶۰ ف) : همراه « دیوان » او از سدهٔ **۱۳** [دکتر بیانی : ۴۳۹] .

29632 ـ **هاروارد** ، هوتن : نوشتهٔ عیسی فرزند عبدالله خان ، رمضان **۱۳۰۹** از روی نوشتهٔ میرزا محمدتقی نایینی وزیر اصفهان جد پدری نویسنده . در فهرست آمده : خلاصة الاحکام منظوم ناشناخته . گویا همین منظومه باشد [نسخه‌ها ۴ :۳] .

29633 ـ **تهران** ، ملی ۱۷۸ ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱ گ ۱۴س [ف . ملی ۱ :۱۸۰] .

29634 ـ **تهران** ، ملی ۲۶۸، ۲۷۲ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶ :۱۵۰] .

29635 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. سپهسالار ۲ :۶۲۶ و ۴ :۵۰۷] .

خلاصة الحقایق

از نجیب‌الدین رضا تبریزی ذهبی ، که یاد او در «اصطلاحات صوفیان: ۱۰۳۸» گذشت مثنویست عرفانی که بسال ۱۳۳۸ق در شیراز از طرف خانقاه احمدی چاپ شده است. **آغاز:** حمد وثنا احد لایزال ـ فرد قدیم و صمد بی‌زوال .

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۲۵ـ فهرستواره ۳: ۶۱۳.

29636 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹۶ ادبیات: شکسته نستعلیق محمدشریف فراشبدی ۲۶ ذیحجه **۱۱۹۴** ، آغاز برابر نمونه، ۱۲۵ گ ۱۵س [ف. رضوی ۷: ۳۲۸] .

29637 ـ **تهران**، ملك ۵۶۹۲: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده ، ۸۷ گ ۱۷س [رؤیت] .

29638 ـ **تهران**، ملك ۵۳۷۲: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** ، آغازافتاده : کرده سراسیمه چو اهل سفر ـ در تك و پو هرچه بود در نظر ۱۳۵ گ ۱۴س [رؤیت] .

29639 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۹: سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵ :۲۱۲].

خلاصة الخمسه = پندهای پنج گنج

متن از نظامی «پنج گنج: ۲۶۸۵». گزیده از ناشناس . نسخه‌ها در شمارهٔ بابها و ترتیب جدایی دارند، برخی ۳۰ و برخی ۳۶ و ۳۷ ودر نسخهٔ مجلس ۵۰۹۷ آمده کتاب در ۳۵ باب وهزار بیت است، و برخی در دو بخش وهریك درچند باب. باعنوانهای: در توحید، در نعت، درصدق، در صبر ، در رزق ، در قناعت ، در عدل ، در شکایت از روزگار و ... **آغاز** : حمدله . بر اصحاب دولت و مکنت واجب ولازم است که بعد از قرائت قرآن .

29640 ـ **اسعد افندی** ۲۹۱۸ : نستعلیق شیخ محمد فرزند احمد ، ۱ ذیحجهٔ **۸۸۳** در ۳۵ باب، ۴۹ گ ۱۲س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۴۴ هست [فیلمها: ۷۹] .

29641 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۷

ادب فارسی طلعت : تعلیق زیبا، **۹۰۱** ، آغاز برابر نمونه (ص ۱۲۰-۲۵۵) [مخطوطات ۱: ۱۳۱] .

29642 - **یوگسلاوی** : نوشتهٔ آغاز محرم **۹۳۵**، در ۳۵ باب. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها: ۶۳۸] .

29643 - **تهران**، دکتر مفتاح ۲۹۸ : نستعلیق محمد کاتب برزه‌درغوریان، ج۲/**۹۶۷**، در ۳۳ باب [رؤیت] .

29644 - **تهران**، سپهسالار ۷۸۰۴ : نستعلیق حجینی (پاك شده) **۹۸۰** ، زرین ، در دیباجه آمده آنرا در ۳۵ باب ساختم، ۴۴ گ ۱۲ س [ف . سپهسالار ۴: ۳۸۳] .

29645 - **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۴ : نوشتهٔ **۹۸۲** ، ۵۱ گ ۱۱ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۷۰] .

29646 - **مشهد**، رضوی ۹۵۸۴ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، در دیباجه ۳۷ بابی خوانده شده و فهرست ۳۵ باب را دارد ولی نسخه بدون افتادگی ۳۴ باب دارد، ۲۴ گ [رؤیت] .

29647 - **تهران** ، مجلس ۵۰۹۷ : نستعلیق جلال کاتب در هرات ، سدهٔ **۱۰** ، با دیباجهٔ نثری که در آن آمده : اورا «خلاصة الخمسة» نام شد و مشتمل است بر ۳۵ باب و هزار بیت، ۳۱ گ ۱۲ س [رؤیت] .

29648 - **تهران** ، سلطنتی ۵۶۳ (۳۶۲ ف) : نستعلیق زیبا گویا میرعلی هروی ، سدهٔ **۱۰** ، انجام دست‌کم یك برگ افتاده ، ۳۷ بابی است و آغاز برابر نمونه ، ۹۷ ص [ف. دکتر بیانی : ۸۴] .

29649 - **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۶۵۴ : سدهٔ **۱۰** ، ۳۶ بابی است . آغاز برابر نمونه، ۳۸ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۰] .

29650 - **آصفیه** ۱۲۴ : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۰** ، سی بابی است [ف آصفیه ۲: ۴۱۱] .

29651 - **تهران** ، ملك ۵۳۰۱ : نستعلیق شاه حسین صدرالدین محمد، با تاریخ **۱۰۰۰** تا **۱۰۰۹** در جنگ . نسخه در صحافی آشفتگی یافته است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29652 - **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۲۰/۱ : نستعلیق **۱۰۰۵** ، در ۳۷ باب [نسخه‌ها ۵: ۶۳۸] .

29653 - **موزهٔ بریتانیا** Add ۱۹۶۶۱/۱ : از سدهٔ **۱۶** م ، (گ ۱-۵۰) [ریو ۲: ۸۴۵] .

29654 - **تهران**، مجلس ۲۱/۲۶۶۵ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۶۲۷-۶۵۸) ، با دیباچه‌ای به نثر ، و ۳۶ بابی [ف . مجلس ۸: ۴۲۰] .

29655 - **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی G.۱۱۲ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲۴ هست [فیلمها ۵۶۵] .

29656 - **هند**، بانکیپور ۴۵ : نستعلیق محمدعلی ، **۱۰۶۱** ، ۳۷ بابی ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقتدر مولوی: ۶۲] .

29657 - **تهران** ، دهخدا ۲۷۰ : در جنگ نوشتهٔ **۱۰۸۱-۱۰۸۴** در **۳۷** باب [نسخه‌ها ۳: ۳۹۲] .

29658 - **تهران** ، اصغر مهدوی ۶۰ : شکسته محمدشفیع ، در محرم **۱۰۹۹** . آغاز افتاده . [نسخه‌ها ۲: ۷۴] .

29659 - **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۳ :

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در(گنج المعانی ۴۰ر-۵۳ر) نسخه ۳۶ بابی است ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29660 ـ **تهران** ، دهخدا ۲۹۷/۲: نوشتهٔ عمادفرزندغیاث‌الدین ، سدهٔ **۱۱**،خلاصهٔ پنج گنج است در دو بخش : یکم **۳۴** باب و دوم **۳۷** باب ، از میانه افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۳] .

29661 ـ **تهران**، سنا ۱۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زدین،۱۰۴ص[نسخه‌ها ۶: ۴۴۰] .

29662-663ـ**تهران**،مجلس۴۸۱۹: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲** ، در**۳۰** باب ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۳: ۲۳۰] .

29664-665 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۳۴ ادبیات:شکسته نستعلیق نزدیک۱۸۹۳ = **۱۳۱۱** درهند،در**۳۵**باب بایك دیباچه(ص۷-۸۱)سپس منتخب دیگری از داستانها (ص ۸۲-۱۸۷) [ف . رضوی ۲۶۹:۷] .

29666 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۸۳/۳ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** [ف . ادبیات ۵۸:۲] .

29667 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۵۴ : نستعلیق‌خوش‌علی‌منظوری،**۱۳۱۹**،در**۳۶**باب، آغاز برابرنمونه،۱۴۰ س[ف. مجلس۸: ۶۴].

خلاصة الرمل

ناشناخته . وباهمین سرآغاز«معین‌الرمل» نیز هست . **آغاز** : شکرجبارکردگارجهان ـ خالق خلق و راحم و رحمان .

29668ـ**تهران**، استاد مینوی۲/۲۷: نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۰** بهمین خامه در دفتر [نسخه‌ها ۶: ۶۷۴] .

خلاصی نامه

مثنویست عرفانی در ۱۳۱۷ بیت، که در شیراز با دیباجه‌ای به‌نثر از ناشر بچاپ رسیده است. درآن دیباجه آمده‌است: درنسخهٔ ما بنام سنایی غزنوی (۴۶۴-۵۲۵) بوده‌است ولی‌در خودمثنوی اشاره‌هایی به«مثنوی معنوی» مولوی (۶۰۴-۶۷۲) دارد. بهرحال نزدیك به‌چهل بیت آغاز آن برابر است با ابیات « منتخب مثنوی» منسوب به‌ملاصدراکه بدنبال «سه‌اصل» او بکوشش دکتر حسین نصر چاپ شده است . درفهرست‌گلچین معانی ازشیخ محمدعلی‌مؤذن خراسانی دانسته شده است . **آغاز** : میستایم خالقی را کوست هست ـ این دگرها نیستند و اوست هست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۷۱ .

29669 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۹۲/۷: نسخ و نستعلیق میرزا ابراهیم مشتری،سراینده، **۱۲۹۴**(ص۲۴۳-۲۹۸) [ف.مجلس ۱۰: ۴۴۳ نسخه‌ها ۵: ۱۷۹] .

خلافت‌نامهٔ حیدری

خاموش یزدی ، میرزاعلیخان که یاد او در « دیوان ۲۳۱۵ » گذشت حماسهٔ دینی است در جنگهای حضرت علی در چهار بخش ، در پایان بخش‌سوم تاریخ سرودن را محرم۱۳۶۴ یادکرده است . **آغاز ۱** : بنام جهانداور نه سپهرـ درخشان‌کن اختر وماه ومهر. **آغاز۲**: بنام جهانداور ذوالجلال ـ خداوند بخشندهٔ بیهمال . **آغاز ۳** : بنام جهانداور دادگر ـ پدید آور خاور و باختر. **آغاز ۴** : بنام جهانداور بیهمال ـ که اورا نه شبهی بودنی‌مثال.

29670 ـ **مشهد** ، رضوی، فهرست‌نشده: نستعلیق وشکستهٔ خودسراینده ، ۳۵۱گ چهار ستونی ، پیرامن ۷۰ بیت [رؤیت] .

خلد برین

میرزا مشتری [علی‌اصغر اصغرزاده] .

29671 ـ مشهد، علی‌اصغر اصغرزاده: با تاریخ **۱۲۷۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۱۵].

خلد برین

از وحشی بافقی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸ » گذشت . مثنویست عرفانی در برابر «مخزن‌الاسرار» نظامی ، و چندبار نیز بچاپ رسیده است . **آغاز :** خامه برآورد صدای صریر ـ بلبلی از خلدبرین زد صفیر .

بنگرید: ذریعه۷: ۲۴۰ و۱۹: ۱۷۱ـ ف: مشار : ۶۱۶ .

29672 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۹۱۷ (۶۱۰ ف) : نستعلیق زیبای رشیدای دیلمی ، عبدالرشید، ج۲/**۱۰۰۰** دریزد ، آغاز برابر نمونه ، زرین، ۴۶ص ۱۲س[ف. دکتر بیانی: ۳۸۳] .

29673 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲: ۶۶۳].

29674 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۵۲ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ شوال **۱۰۳۴** (۱۶۲۵م) [ریو ۲: ۶۶۴] .

29675 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۰۷: نستعلیق زیبای مهدی فرزند جابرقمی، **۱۰۳۷**، زرین [ف . خطی ، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

29676ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۶۴/۱۳: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص ۵۹۶-۷۰۰ و ۷۲۰-۷۲۴) آغازبرابر نمونه [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۰۳] .

29677ـ **تهران**، اصغر مهدوی۸/۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ ۱۱۲۲ در دفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۷] .

29678 ـ **تهران**، مجلس۳/۱۱۵۹ : در «کلیات 18028» او از سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۵۳۰ بیت داده [ف . مجلس ۳ : ۶۰۷] .

29679ـ **مشهد** ، رضوی ۶۰۴(۴۷۹۵): در «کلیات : 18026» او از سدهٔ **۱۱** ،[ف. رضوی ۷: ۵۲۵] .

29680 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ ۱۲۴پ) [ریو ، ذیل : ۲۳۴] .

29681 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۰۸: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف . دانشگاه۱۱: ۲۴۱۵] .

29682ـ **تهران**،دانشگاه۲۹۴۳: نستعلیق سدهٔ**۱۳-۱۴**، نزدیك به ۵۳۰بیت،۲۶ص [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۱۹] .

29683 ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۲۵ : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، آغاز برابرنمونه، ۲۶۹گ ۱۹ س [ف . ملی تبریز ۱: ۴۶۹] .

خلوت راز

از وحید قزوینی ، محمد طاهرکه یاد او در « کلیات : ۱۸۹۸ » گذشت . مثنویست در پیرامن ۲۲۰۰ بیت . **آغاز :** ای فرازندهٔ سرای جهان ـ بگل وخشت آشکار ونهان .

بنگرید . ذریعه ۱۹: ۱۷۲ .

29684ـ **تهران** ، مجلس۳/۱۱۶۱: نستعلیقدر«کلیات: 18031»اونوشتهٔ**۱۰۸۱**، آغاز افتاده [ف. مجلس ۳: ۶۱۱] .

29685 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۸۷ (۶۴۱ف) : همراه «دیوان: 26949 » او از سدهٔ **۱۱** [ف . دکتر بیانی : ۴۱۶] .

29686 ـ **تهران**، مجلس ۱/۱۱۶۲: در «کلیات : 18032» او از سدهٔ **۱۲**، نسخهٔ کامل با ۲۲۰۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳: ۶۱۵] .

خمسهٔ اشرفیه = پنج گنج

خمسهٔ حسن

حسن فرزند سید فتح‌الله . **آغاز :** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ــ باسم‌محمدشده فیض‌عمیم .

29687 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۲۲ Add : نستعلیق رجب **۱۰۳۹** (۱۶۳۰م) ، ۲۹۴ گ [ریو ۲ : ۶۸۰] .

خمسهٔ حسینی = پنج گنج

خنکارنامه

مثنویست درفتوحات سلطان محمد (۸۴۸ــ۸۸۶) . **آغاز :** زفیض خداوند حی قدیم ــ رحیمست و رحمان حکیم و کریم .

29688 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۴۱۷ : پیرامن سدهٔ **۹** ، آغاز پسرابسر نمونه ، ۱۸۳ گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۵۹] .

خوابنامهٔ سلطانی = تعبیر نامهٔ سلطانی

29689 ــ **بنگال**، آسیایی M۲۹ ۱۵۳۴ : نستعلیق ، بخشی ازآنست [ف . بنگال:۷۹] .

خوابنامهٔ منظوم

از ابن سیرین .

29690 ــ **تهران** ، دکترمفتاح ۱۴مج : نستعلیق باتاریخ **۱۳۲۹** بهمین خامه در دفتر، هر بیتی دربارهٔ چیزیست که عنوان در میان دو بیت نوشته شده [رؤیت] .

خوابنامهٔ منظوم

ازبسحاق اطعمه ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت . در باب شرح نام خوراکها و تأویل آنها ، با دیباجه‌ای به‌نثر .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۷۲ .

29691 ــ **تهران** ، سلطنتی ۲۱۷ (۵۰۴ف) : نستعلیق کهن سدهٔ **۹** در «کلیات» او ، زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۶۳] .

29692ــ **تهران**، ادبیات ۸۱ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** در «کلیات 7482» او [ف . ادبیات ۳ : ۱۶] .

خوابنامهٔ منظوم

از بوعلی قلندر ، گویا همان شرف‌الدین ابوعلی فرزند سالار فخرالدین عراقی چشتی هندی پانی پتی ، درگذشتهٔ ۱۳ رمضان ۷۲۴. که یاد او در «دیوان : ۲۳۷۸» گذشت .

29693 ــ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۵۶ : تاریخ یاد نشده ، ۳۶ س [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۹] .

خوابنامهٔ منظوم

از حکیم ثنائی . **آغاز :** بنمود خواب راست‌اول‌ماه ــ دردووسه زخواب عکس‌بخواه.

29694ــ **ملک** ۴۳۴۱/۱۶ : نستعلیق میرعلی اکبرفرزند محمدمحسن زکی حسینی، با تاریخ **۱۳۱۹** در دفتر (۱۳۴ر ــ ۱۳۴پ) ۱۷ بیت است [رؤیت] .

خوابنامهٔ منظوم

نسخهٔ دانشگاه ازگفتار یازدهم تا بیست‌و یکم را دارد : گفتار ۱۱ ــ در تأویل مرگ و گورستان .. ۱۲ ــ در تأویل قیامت وترازو.. ۱۳ ــ دیدن پریان ودیوان وغولان ۱۴ــدیدن پیران و جوانان ۱۵ــ اندامهای مرد دیدن ۱۶ــتأویل آنچه بیرون آید ازمردم وحیوانات. ۱۹ــ طعامها .. ۲۰ــ مهمانی وسماع‌وبویهای خوش .. ۲۱ ــ چهار پایان اهلی و وحشی و سباع . در برخی جایها آیتهای قرآنی گواه آورده‌شده‌است. یك‌نمونه: وفضل‌الله‌المجاهدین

علی‌القاعدین اجرا عظیماً : هرکه‌بیندکه‌میرود بجهاد ــ فضل و رفعت رساندش بمراد .. گر شوی کشته درجهادبخواب ــ شادی و رزویست وفضل و ثواب .

29695 ــ **دانشگاه ۴۶۳۳** : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۴گ ۱۱س [ف . دانشگاه ۱۴:۳۵۷۰] .

خوابنامهٔ منظوم

ازشاه‌نعمت‌الله ولی‌کرمانی ، منظومه‌ایست در نسخهٔ ۴۲۶۲ ملك پیرامن ۲۵۵ بیت در خوابگزاری ، و جز «خواب دیدن :۱۱۴۱» اوست . **آغاز** : بدان که ین نسخه در تعبیر خوابست‌ــ هرآن مشکل‌را (؟) جوابست‌ــ معبر گفت در تعبیر خوش راز ــ گرت باید شنود، تا گویمت باز .

29696ــ **تهران**،ملك ۴۲۶۲/۱۱۹ : نستعلیق محمدجعفر فرزند افتخارخان نعمت‌ــ اللهی، نزدیك **۱۱۱۱** ، درمجموعه رساله‌های او (۶۲۵پ ــ ۶۳۴پ) آغاز برای نمونه ازاین نسخه یاد شد [رؤیت] .

خوابنامهٔ منظوم

در پایان‌آن‌آمده: ازقربانعلی بشکــر هویدا ــ ابن علی عسکرابن موسی . به‌ترتیب تهجی . **آغاز** : پیغمبر اگر بخواب بیند ــ کارش به دوکون نظام گیرد .

29697 ــ **تهران** ، دکترمفتاح ۳۸ : نستعلیق حاج محمد باقر حکیم الابدان نقاش تبریزی ، یکشنبهٔ ۲ ذیقعدهٔ **۱۳۱۲** [رؤیت].

خوابنامهٔ منظوم

مثنویست در پیرامن ۳۰۰ بیت . **آغاز** : ابتدا میکنم بنام خداــ صانع تحت وفوق ارض وسما ــ دادگرکردگار بی‌مانند ــ که بودفارغ از زن و فرزند .

29698 ــ **مشهد** ، رضوی ۹۱۸۷/۳ فهرست‌نشده: ازسدهٔ**۱۳** ، آشفته‌صحافی‌شده‌است، [رؤیت] .

خوابنامهٔ منظوم

منسوب بحضرت یوسف ، درپیرامن صد و ده بیت . با عنوانهای : سبزه وآب و درخت، جواهرات، سباع وحیوانات ، طیور، فلزات، ایام هفته ، خسوف و کسوف . **آغاز** : ابتدا میکنم بیاد خدا ــ خالق تحت وفوق ارض‌وسما یاد دارم چنین من از استاد ــ که بود جان او بخسب (بخسبد؟) شاد .

29699 ــ **تهران**، مجلس ۵۰۶۶/۴: نستعلیق ۲۱ محرم **۱۱۹۱** (۹۰پ‌ــ۹۳پ) [ف . مجلس ۲۷:۱۵] .

خورشید و پروانه

از سراینده‌ای با تخلص سالم ، که بنام محمدشاه قاجار در۱۲۵۴ سروده‌است،درپایان آورده : هان ز هجرت نمودگذرــ یکهزار و دویست‌وپنجه وچار ... **سالم** این‌نامه‌راگرفته بکف ــ ختم‌کــردش بنام شه ز شرف. مثنوی داستانیست ازشمع و پروانه وبهرامشاه و ماه و خورشیدوشهزاده وکنیزك وخاقان‌چین‌و وزیرش وشاه فیروز. **آغاز** : حمد پاك از دلی جوآینه صاف ــ بخداوند منبع الطاف ــ حمد شایسته آنچه میشاید ــ شکر نعمت چنانکه میباید .

بنگرید : ذریعه ۱۷۲:۱۹ .

29700 ــ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۷۴ : نستعلیق سراینده ، **۱۲۵۴** ، با پنج مجلس تصویر درهامش، ۱۱۵ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۲۳۷۳:۱۱] .

خورشید و جمشید = جمشید و خورشید

ساوجی، در ص ۲۷۴۲ گذشت.

خورشید و مه پاره = گل رعنا

از سراینده‌ای با تخلص حکیم ازمردم قم، بدستورشاه‌عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۸). درآن آمده : دردهۀ سوم زندگی‌خود این «دستۀگل» راکه یکی از «پنج دسته»است سروده‌ام ، واگر عمرم به‌دهۀ پنج برسد «گلدسته زپنج‌گل ببندم» اوخود را استادطبیعی و الهی وپزشك‌خوانده، که‌کارش‌شاعری نیست. گویا اوهمان میرزامحمد سعید فرزند حکیم محمد باقرقمی است که یاد او در «دیوان: ۲۳۵۴» گذشت. مثنویست بزمی وعرفانی ازعشق خورشید و مه پاره ، درنسخۀ (ملك۵۳۹۷) پیرامن ۳۳۰۰ودرنسخۀ(دانشگاه ۳۱۶۸) نزدیك به ۳۶۸۰ بیت است **آغاز** : ای‌قبله‌نمای‌عشقبازی –معشوق حقیقی‌ومجازی– یاد تو بهشت آتش افـروز – سودای تو شمع انجمن سوز .

بنگرید : ذریعه ۲۱۴:۱۸ (گل‌رعنا) و ۱۷۳:۱۹ (خورشید ومه پاره) .

29701 – **تهران** ، ملك ۵۲۵۷ : شکسته نستعلیق ۲۰رجب **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۳گ ۱۴س [رؤیت] .

29702– **تهران**،ملك۵۲۸۸: نستعلیق ۵ رمضان **۱۲۵۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۰ گ ۱۵س [رؤیت] .

29703 – **تهران** ، دانشگاه ۳۱۶۸ : نستعلیق آقا میرزا عبدالله فرزند حاجی میرزا حسن وزیر فرزندمیرزا خلیل‌وزیر فرزندمیرزا جعفر وزیرفرزند محمدعلی وزیرالکای مراغه ۱۴ ذیحجه **۱۲۵۵** ، آغاز برابر نمونه ، در نسخه «خورشیدومه پاره» و درفهرست باحتمال از میرزا محمدسعید دانسته شده‌است ، ۱۳۱گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۲۱۳۲:۱۱] .

29704 – **تهران**، ملك۵۳۹۷: نستعلیق سدۀ **۱۴** ، آغاز در دیباچه و انجام در خاتمه افتاده، آغاز: شکر توحلاوت شکرها، ۱۶۲گ ۱۱س [رؤیت] .

خوك‌نامه= گهر نامه

از تقی دارابی ، مثنویست فکاهی بشیوۀ «موش و گربۀ» زاکانی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران در واژۀ دارابی از او یادنشده است. **آغاز** : خوشتر از حمد نیست عنوانا – لب گشایم بحمد یزدانا .. اول داستان **گهر نامه**– آخرش **خوك‌نامه** بپایانا .

29705 – **تهران**، دانشگاه ۳۵۲۷/۱: نستعلیق **۱۲۴۵–۱۲۵۳** (ص۱–۱۸) زرین سپس شعرهایی از همو در همان جنگ [ف . دانشگاه ۲۵۴۲:۱۲] .

خون حاتم – حاتم‌نامه

سلیم . در ص ۲۷۵۹ گذشت .

خیاط‌نامه

از عطار نیشابوری ، که یاداو درکلیات: ۱۸۸۳» گذشت . **آغاز** : بنام آنکه هستی زو نشان یافت – نفوس ناطقه زو نورجان یافت – زمین را برسرآب او نهادست – سما را در تك وتاب او نهادست .

بنگرید : ذریعه ۱۷۳:۱۹ .

29706 – **تهران**، ملك ۵۰۶۲/۱۲: نستعلیق‌باتاریخ**۹۵۶**دردفتر،شمارۀ۱۲«کلیات» او(۶۴۵پ–۶۵۲پ) آغازبرابرنمونه، درپایان آمده تم خیاط‌نامه [رؤیت] .

29707 – **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب

Spi/VI۱۳A ۴۰۰۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ۱۱۳-۱۱۹)، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۹] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۰۶] .

29708 ـ **هند**، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷**م . (بنگرید، اسرار نامه : 27326) [ف . عبدالمقدر : ۶۷] .

29709 ـ **بنگال**، ایشیاتك۴۸منظوم (۱۰۶۳) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف . بنگال :۹۳] .

خیرالقصص

قصص‌الانبیای منظوم ۱۱۲۱ (۱۷۰۹م) است : نامش ز سر سرور خوانی ـ تاریخ تام او بدانی . از حماسه‌های دینی است . بقالب مثنوی .

29710 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۸۲/۸۴۹ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۲۱] .

د

داستان اسماعیل

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۶۲ .

29711 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۵/۲ Or: مؤرخ **۸۶۷**، مصور، همراه «دیووشیره» [نسخه‌ها ۴:۶۸۵] .

داستان اکبر پادشاه

داستان جنگ اکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴)ا است با سپهدار محمدشاه . **آغاز** : چوسلطان انجم زخاورزمین ـ برسم‌عرب‌گشته محمل نشین .

29712 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۵۰ ۲۴۵ : نستعلیق بی‌تاریخ، تازه [ف . عبدالله ۲:۳۴۱] .

داستان افلاطون

منظومه‌ایست در اینکه افلاطون در آغاز چگونه می‌اندیشید در رسیدن به‌کیمیا و بر ـ گردانیدن معدنیات ارزان به‌طلا، و چون‌بدان رسید از آن بـرگشت و به تذهیب نفس خود پرداخت . **آغاز** : افلاطون آنکه استادجهان بود ـ مگر درابتدا عزمش چنان بود .

29713 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۰ مجامیع ترکی‌طلعت: نوشتهٔ محمدنضیف**۱۱۱۷** (گ۶۲ب-۶۳پ) در سه ستون [مخطوطات ۱:۱۲۵] .

داستان بحیرای راهب

داستان بحیرای راهب و خبردادن او پیامبری پیامبر اسلام‌را، درپیرامن ۲۴۰ بیت. سپس «داستان عشق خدیجه ونکاح پیامبر» گویا ازهمین‌سراینده، ورویهم‌بخشی‌ازیك‌حماسهٔ‌دینی باشد. **آغاز**: چنین‌آورده‌اندازابن‌عباس ـ روایت کرده‌اند از ابن عباس ـ که از عباس میکرد این روایت ـ که او کردی ز بوطالب حکایت .

29714 ـ **تهران**، ملك ۵۶۱۱/۱۰: نستعلیق محمدعلیخان درهند، سدهٔ**۱۲** [رؤیت] .

داستان جمجمه

بنگرید : ف . بادلین ۱۲۳۹/۵۴ .

29715 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۹۰/۵ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده .

29716 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۷۹/۴ : نیز تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۵۵] .

داستان جولا و مار

از ضروری ، داستان مرد جولاست و مار به‌نظم .

29717ـ تهران، دانشگاه۲۴۶۵/۴۵: نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر (ص۹۴ـ۱۱۶) [ف . دانشگاه ۹:۱۲۱۷] .

داستان حاتم طائی = حاتم نامه . . .

سلیم ، ص ۲۷۵۹ .

داستان حاجی رحیم = قصهٔ . . .

شهاب ترشیزی .

داستان حنفیه = داستان محمد حنفیه

داستان حیدری

درسرگذشت حضرت علی ، وشاید «حملهٔ حیدری» باشد [ایرج افشار] .

29718 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۰۵۵ Or : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴:۶۸۷] .

داستان دختر برهمن

از الله ویردیخان، که یاد اودر«جدمهج: ۲۷۴۰» گذشت. مثنویست درپیرامن ۴۱۰ بیت ، از افسانه‌های هندی . **آغاز :** بنام آتشین‌ساز رخ‌گل ـ جگر درخون گذار اشك بلبل .

29719 ـ تهران ، ملك ۵۶۲۵/۵ : نستعلیق محمداسحاق ژاوهی ، با تاریخ**۱۱۹۸** در دفتر ، سپس «داستان دختر وپسر برهمن» از الله ویردی [رؤیت] .

داستان دختر وپسر برهمن

از مولانا نواب میرزاهادی‌خان ، مثنویست در پیرامن ۲۲۰ بیت ، داستان عاشق شدن دوبرادر وخواهر یکدیگررا ودرآب‌انداختن خود . درپایان‌آمده : رسان یادب‌تو نادم را بیادان ـ بحق حرمت شام غـریبان . **آغاز :** شنیدم زرندی‌باده‌نوشی ـ زسر درفتنه‌ای خمخانه جوشی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۷۴ .

29720 ـ تهران ، ملك ۵۶۲۵/۶ : نستعلیق محمد اسحاق، فرزند محمد ژاوهی ، در دوشنبهٔ ۱۵ع۲/**۱۱۹۸** . در دارالسلطنـه کابل . [رؤیت] .

داستان دختر پادشاه

داستان دختر پادشاه وشاهزاده خداداد . **آغاز :** یك شهی بود ازشهان کبار ـ در محل دیار دریابار .

29721 ـ تهران، دانشگاه ۴۷۲۴/۷: نستعلیق ، **۱۳۵۱** (۲۰ـ۴۶) ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۴:۳۶۷۰] .

داستان دخمهٔ انوشیروان

از ابن یمین به‌نظم [دانش پژوه] بنگرید (کلیات ابن یمین:۱۸۴۵). چند تحریرازآن به‌نثر در ص ۱۶۰۴ یاد شده است .

29722 قونیه ۲۵۴۶/۷ : در دفتری همراه « دیوان » ابن یمین فریومدی نوشتهٔ ۱ رمضان **۸۴۷** ، (ص۹۳ـ۹۸) . فیلم آن در دانشگاه ش۳۲۱ هست [فیلمها : ۴۵۳] .

داستان درویش ابدال

ناشناخته . دربحرمثنوی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۷۷ .

29723ـ تهران، دانشگاه ۱۴۲۷/۱۱: درجنگ نوشتهٔ امامقلی ایمانی غلام **۱۰۷۴** ـ

۱۰۷۹ (۳۴۴پ-۳۴۵ر) ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۰۰:۸].

داستان سلیمان

سرودهٔ ۱۲۲۶ [دانش پژوه].

29724 - **تبریز**، ملی ۲۷۲۹: تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

داستان سوداگر = قصهٔ ...

داستان شاهی دارانیان

ازقاسم‌علی . مثنویست بروش «شاهنامه»ی فردوسی، در داستان افغانان، که بسال ۱۲۶۰ سروده است. **آغاز**: سرنامه برنام پروردگار- بود زینت دفتر روزگار.

29725 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲۲ Spi/VI ۵۶۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه، ۱۷۸ گ [ف . عبدالله ۲ : ۵۶۸].

داستان صافی نیت پادشاهان

ازشکرجیو، شوقی‌متخلص [گلچین‌معانی].

29726 - **مشهد**، رضوی ۲۳۳ ادبیات: در جنگ نوشتهٔ **۱۸۹۳**م - **۱۳۱۱**ق (ص۳۳۹-۳۴۷) [ف . رضوی ۷: ۲۷۰].

داستان عجیب منظر = قصهٔ ..

داستان عشق = قصهٔ ..

داستان گاو قرض‌دار

در ۶۰ بیت.

29727 - **تهران**، دانشگاه ۲۵۷۷/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۶۵-۵۶۹) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۷۹].

داستان گدای باخرزی = گدای.. روشن ضمیر.

داستان محمد حنفیه = جنگنامهٔ محمد حنفیه

حماسهٔ دینی است: داستان به اسارت در آمدن دختر رومی بنام حنفیه و اسلام‌آوردن و به‌ازدواج حضرت علی درآمدن او و تولدپسری بنام محمد از ایشان . بشکار رفتن محمد و دلباختن به زنی زیبا شعرا نام و جنگیدن محمد با شوهر شعرا بنام غلنفر و کشتن او، سپس جنگیدن با سپاه‌گران فضل وکشتن سیصد سوار.. و ازدواج محمدحنفیه بآن زن. **آغاز**: بنام خداوندما ذوالجلال - که‌ازخارگل آورد گل زخار. بنام خداوند خلق‌آفرین - خداوند خورشید و ماه و زمین.

29728 - **مشهد**، رضوی ۹۶۸۲/۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، پیرامن ۳۴۰ بیت (۱ر-۱۲پ) [رؤیت].

داستان محمد حنفیه و شعرا

همان داستان محمد حنفیه و مادر اوست و دختری شعری نام باکمی جدایی . **آغاز**: بنام خداوندما ذوالجلال - که‌گرداندا و حالها را بحال- بنام خداوند هفت‌آسمان - خداوندگار زمین و زمان.

29729 - **تهران**، دانشگاه۳/۴۷۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۳۲-۴۱) آغاز برابر و انجام افتاده، همراه داستانی دیگرازمحمد حنفیه [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۱۵].

داستان محمد حنفیه و زین‌العرب

درآن آمده: هرقضایی‌زمؤمنی نقل است- راوی این قضا بود سلمان . **آغاز**: اول‌کارها دلا از جان - به‌ثنای خداگشای زبان - تاترا درسخن دهدتوفیق - برتودشوارها شودآسان.

29730 - **تهران**، دانشگاه۲/۴۷۶۷:

نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۲۰-۳۱)، ۱۶، س[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۱۵] .

داستان معشوق بنارس

ناشناخته. **آغاز**: الهی‌تشنهٔ بحروصالم- بدریا ده چو سیلاب اتصالم .

29731 **ـ تهران**، دانشگاه ۱/ ۵۴۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، (۱پ-۴۴ر)، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۶: ۱۹] .

داستان ملکزاده

سرودهٔ ۷۱۰ . **آغاز** : ملك تراهست تو برترهمه ـ ما بفروئیم، تو برسرهمه.

29732 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۲۴۳ Spi/VI۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ،۴۶گ ، ناقص [ف.عبدالله ۲: ۴۶۸]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۵۵] .

داستان ملکشاه با پیرزن

داستان دادخواهی پیر زن است ، **آغاز**: کرد ملکشاه الب ارسلان ـ عزم شکار ازطرف اصفهان .

29733 **ـ تهران** ، ملك ۲/ ۵۵۴ : نستعلیق نودالدین محمدجیلانی (ص۱۵-۱۸) با تاریخ **۱۰۵۳-۱۰۷۹** در دفتر . **انجام** : دید زن پیر کمان‌کش که هست ـ ناوك احسان وی افزون ز شصت [ف . ملك ، مجموعه‌ها : ۷۳] .

داستان ملك‌محمدوپادشاه کشمیر

29734 **ـ بادلیان** ۱۵۰ الیوت : نستعلیق ، پنجشنبهٔ ۵ رجب ۸۴۲،۰۰۰گ ۱۹ س . **فیلم** آن در دانشگـاه ش ۸۹۷ هست [فیلمها ۲: ۸۲] .

داستان وکیل با صدرجهان

از مولوی .

29735 **ـ تهران**، دانشگاه۳/ ۴۳۵۹: با تاریخ **۱۳۴۸** در دفتر (ص ۱۳۳-۱۷۵) [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۳۱۵] .

داش تموز=داستان ...

ازفوقی یزدی، که‌یاداودره کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. داستانیست انتقادی هزلی. **آغاز**: ایکه بودتن‌زگلت نرم‌تر ـ کاش‌رخت‌بودزخوی‌شرم‌تر .

29736 **ـ نجف** ، امیرالمؤمنین۱۶۳۴ محمد تقی **۱۳۴۹** ، ۲۶۴ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

دبستان حیدری - دبستان جان

بشیوهٔ «بوستان» سعدی. و «دبستان جان» مادهٔ تاریخ سرودن آنست (۹۹۴) . **آغاز** : مرا روزگاری دل زار بود ـ که با هرکس و ناکس‌کار بود .

29737 **ـ تهـران** ، مجلس ۲۹۷ : نستعلیق بی‌تاریخ ، در هامش «گلستان» [ف . مجلس ۲: ۱۷۲] .

درة‌التاج

سروده‌ای بوزن مثنوی، درصفات خداوند درنزد صوفیان[دکترمحمدباقرحجتی]. **آغاز**. بسمله . للهالحمد قبل کل‌کلام ـ بصفات‌الجلال والاکرام . حمد اوتاج تارك سخن است ـصدر هر نامهٔ نو وکهن است .

(بیت یکم برابرآغاز سلسلة‌الذهب‌است.)

29738 **ـ تهران**، الهیات۱۲/ ۴۷۴د: نستعلیق عزیزالله بن محمد ختلانی در (ش۹) در۲۰۵ ۱دز(ش۴) ۲۵۹پ-۲۶۶پ) ۱۱-۱۳ سطر [ف . الهیات۱: ۳۱۰] .

درة‌التاج

حسن چلبی ، سدهٔ سیزدهم . **آغاز :** بنام آنکه نام اوعظیم است ــ خداوندی‌کریمی کان قدیم است.

29739 ــ موزهٔ بریتانیا (۳۵۶) Or۲۹۸۴ : **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) . جلدچهارم ازخمسهٔ داودشاهی دام اقباله‌العالی‌کتاب درة‌ـ التاج و غرة‌الابتهاج کلیات وقایع مطابق شهر رجب سنهٔ ۱۲۳۶ تا رمضان ۱۲۳۸ زادهٔ طبع حسن چلبی ، ۲۷۷ گ [ریو۲:۲۲۳] .

درالثمین = الهام‌ربانی = مثنوی‌ثانی

از حاج علی اکبر شیرازی ، نگارندهٔ «تفسیر سورهٔ مائده : ۳۱» وجزآن . درتفسیر چهل سورهٔ تورات به‌نظم‌است.

29740 ــ شیراز ، خانقاه احمدیه : نوشتهٔ **۱۳۴۹** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۲] .

درج‌الجواهر

قاضی‌کریم .

29741 ــ مدینه، عارف‌حکمت ۱۵۴: [نسخه‌ها ۵:۴۸۶] .

درج گهر

از نامی اصفهانی ، میرزا محمدصادق‌که یاد او در «دیوان : ۲۵۶۵» گذشت . یکی از مثنویهای پنجگانهٔ «نامهٔ نامی» است درعرفان و در بحرتقارب . **آغاز :** بسم‌الله‌الرحمان ــ الرحیم ــ مینهم از تازه بنایی عظیم .

بنگرید : ذریعه ۸:۵۸ .

29742 ــ قاهره ، دارالکتب ۱۰۵ ادب‌فارسی‌طلعت: شکسته‌گویاسراینده**۱۱۲۸ــ ۱۱۳۱** ضمن « نامهٔ نامی»، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات ۲:۲۰۸] .

29743 ــ تهران ، ملی ۳/۳۱۷ف : شکسته نستعلیق خوش گویا **۱۱۹۸** در «نامهٔ نامی» او(س ۱۹۴ــ۲۲۳)، آغاز برابر نمونه [ف ، ملی ۱:۳۰۹] .

درج مضامین = لؤلؤ درج مضامین

اعما ، در ص ۸۷ گذشت .

در خوشاب

ازعمیدالدین‌حسینی‌متخلص به‌نیر، حجه‌الاسلام محمدتقی‌فرزند ملامحمدفرزند حسین ممقانی تبریزی (۱۲۴۸-۱۳۱۲) درمبارزه و مناظره باامام جمعهٔ خویی وپاسخ مثنوی «قاردوشاب» درپیرامن۹۰۰ بیت.دراین مثنوی به‌عمیدتخلص کرده‌است. **آغاز:** مشنو ازنی‌درکتاب مولوی‌ـ بشنو ازتنبورقمصورخویی ‐بین چه سان دستان سرایی میکند ـ ناله از درد جدایی میکند.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۴۱(نیر) و ۱۹ : ۱۷۵(درخوشاب) ‐ مؤلفین مشار ۲:۲۴۶ .

29744 ــ تهران ، ملك ۵۱۸۰ : نستعلیق خلیل‌بن‌هادی۱۳۹(= **۱۳۰۹**) آغاز و انجام برابر نمونه با تخلص عمید ، ۳۲ گ ۱۵ س [رؤیت] .

29745 ــ تهران ، الهیات۱۲/۵۴۲ د : نستعلیق حاج سیداحمد لاهیجانی،۲۷صفر **۱۳۱۳**(۹۳پ‐۱۱۹پ)[ف.الهیات۱:۳۲۲].

در مکنون

از اصغر بروجردی ، علی‌اصغرفرزندعلی اکبر ، مثنویست عرفانی با حکایتهایی ، و دیباچه‌ای به‌نثر ، که‌گویا بسال ۱۲۵۲سروده است . و اوراست «حقایق‌المعارف» بعربی . نام سراینده و منظومه در دیباچه آمده است . **آغاز :** بشنو از دل چون حکایت میکند ــ قصهٔ مجنون روایت میکند .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۷۶ .

29746 ــ تهران ، دانشگاه ۴۲۷۴ :

نستعلیق گویا از خود سراینده ، ۱۶ شعبان **۱۲۵۲** [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۴۱] .

29747 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۵۴۱ (۶۷۷ف): نستعلیق محمد خوانساری، **۱۲۶۳**، زرین ، در دیباجه آمده : **سمیتها بالدر ـ المکنون**... چون محجم می‌نمود لهذا بعضی مراتب اورا **منتخباً** دراین‌چندورقه‌ثبت‌نمود. رشته‌ای از در مکنـون این درست ـ مختصر لفظی است کز معنی پر است . و سرآغاز آن برابر «ضیاءالنور» اوست . انجام این نسخه: طوطیا بگریز زین کافردلان ـ حق بود بیزار از این مردمان ، ۱۱۰ ص ۱۲س [ف . دکتر بیانی : ۴۵۹] .

درمکنون

از شمس‌الـدین فقیـر شاهجهان آبادی (۱۱۱۵ـ۱۱۸۳) که یاد او در «حدائق‌بلاغت: ۲۱۳۲» گذشت. درداستان‌عشق‌ملیکه دخترقیصر روم با امام حسن عسکری و ولادت حضـرت مهدی ، درپیرامن ۱۱۰۰ بیت [نسخهٔ ملك]. و اینکه در «هرمان اته : ۶۱» تاریخ سرودن ۱۲۲۰ یاد شده درست نیست . **آغاز :** تـو پیدایی بهرچیزی که پیداست ـ تو بینائی بهر چشمی‌که بیناست .

بنگرید : ذریعه ۷۳:۸ و ۱۷۶:۱۹ .

29748 ـ **تهران**، ملك ۵۶۱۱/۱۲: نستعلیق محمدعلی خان ، سدهٔ **۱۲** درهند ، با دیباجه‌ای به‌نثر در سرگذشت سراینده ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۱۰۰ بیت [رؤیت] .

29749 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳ ق ف ۲۴۷ : نوشتهٔ **۱۲۶۸** ، ۲۹۲ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۳] .

29750 ـ **آصفیه** ۲۳۸ مثنوی: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۶۳۰:۳] .

درمکنون

ازصدرالدین کاشف دزفولی، که‌یاد او در «قاسم‌الجبادین : ۸۲۷» گذشت . مثنویست عرفانی‌درپیرامن ۳۰۳۳ بیت ، که در ۱۲ج ۱/ بپایان رسانیده است [نسخهٔ ملك] . **آغاز:** ای ذات تو همچه **در مکنون** ـ برتر ز خیالی و زچه وچون ـ ای ذات تو برتراز خیالات ـ پیش تو خیال محض طامات .

بنگرید : ذریعه ۱۷۶:۱۹ .

29751 ـ **تهران**، ملك ۵۳۷۰/۱ : نستعلیق ع ۱/**۱۲۲۵**، گزیدهٔ‌آنست‌در ۶۰۰ بیت، (۱پ ـ ۴۸پ)، تاریخ‌سرودن‌بنقل‌ازسرآینده در پایان نسخه‌آمده است، ۱۷س [رؤیت] .

در مکنون

ناشناخته . گزیده‌ایست از مثنوی معنوی [شمس‌العلما میرزا اشرف علی] .

29752 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۴۹منظوم (۱۲۷۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۳] .

در منظوم

از رفعت رامپوری ، مـولوی محمد غلام جیلانی شاهجهان پوری، سدهٔ یازدهم. معلم‌بود و داستان جنگ آصف‌الدوله وغلام محمد خان روسیله را بفارسی سروده‌است [ذریعه] . واین تاریخ منظومی است ازسرگذشت نواب فیض‌الله خان و پسرش نواب مخلص‌الدوله ناصرالملك با دیباجه‌ای به‌نثر [میرعثمان علی] . **آغاز :** ثنای شاهی‌که آفتاب تابان سپر انداخـتهٔ تیغ هلال‌آسای او .

بنگرید : ذریعه ۲۷۶:۹ ـ فـرهنگ ـ سخنوران : ۲۳۵ .

29753 ـ **آصفیه** ۲۶۸ تاریخ: نستعلیق،

بی‌تاریخ، ۲۷۰گ۱۳س [ف. آصفیه۱: ۲:۲۰۲].

در منظوم در اشرف علوم

جرجانی ، درص۵۳۳ گذشت.

درة منظومه = درة النظمیة

رجایی ، در ص ۸۸ گذشت .

در نجف

ازندیم مشهدی، زکی که یاد اودردیوان: ۲۵۶۹» گذشت. پس از یورش افغان از سپاهان به‌نجف گریخته و بسال ۱۱۳۷ این مثنوی را در برابر « مخزن‌الاسرار » نظامی در هزار و پانصد بیت سروده‌است ، و در آن داستان یورش افغان‌وکارهایی که درسپاهان کرده‌اند آمده‌است. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ مطلع دیوان علی عظیم .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۷۷ .

29754 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۸۰ : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۲** ، در « دیوان » او (گ۸۵ـ۱۲۷) [ف . مجلس۳: ۴۳۷] .

درة توحید

از محمد باقر فـرزند محمد کاظم قاینی خراسانی، در سه دفتر به‌نظم، ونثر نیز دارد.

29755 ـ **تهران** ، دکترمفتاح : نسخ خود سراینده ، یکشنبهٔ ۴ع۲/**۱۲۷۵** ، آغاز افتاده [رؤیت] .

دریا

از سید عبدالفتاح حکیـم حیدر آبادی، مثنویست بروش « مثنوی معنوی » در عشق و عرفانی، در سه عین و هر عین در چند نهر و رشحه .

29756 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانـی ۳۰۳۰/۲/۲۵ : نـوشتهٔ **۱۲۱۳** (۱۷۹۸م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۶] .

دریای ابرار = بحرالابرار

ازامیرخسرودهلوی ،که یاداو دره کلیات: ۱۸۵۶» گذشت .

29757 ـ **بایزیدولی‌الدین**۱۸۱۹/۲۸: باتاریخ **۹۸۵** در دفتر (گ ۱۵۱ـ۱۵۴). در فهرست بنام **بحرالابرار** یاد شده است **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها: ۴۷۵].

29758 ـ **تهران**،دانشگاه ۲۴۶۶/۷: نستعلیق **۱۰۴۵ـ۱۱۰۹** (ص۲۸۳ـ۲۸۶) درفهرست بنام **دریای‌ابرار** یاد شده است . [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۳۴] .

29759 ـ **تهران** ، آقای افشارشیرازی ۴/... : درفهرست بنام **بحرالابرار** یادشده است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها: ۷۱۷] .

دریای ابرار = بحرالابرار

ازفریدالدین عطار نیشابوری ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۳» گذشت . **آغاز** :چرخ مردم خوار اگر روزی دو مردم پرور است .

29760 ـ **بایزیدولی‌الدین**۱۸۱۹/۲۷: باتاریخ**۹۸۵** دردفتر(گ۱۴۹ـ۱۵۱) در۱۴۸ بیت، درفهرست بنام **بحرالابرار**یاد شده‌است **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۴۱ هست [فیلمها : ۴۷۵] .

29761 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴ـم مجامیع فارسی : تعلیق بی‌تاریخ ،آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **دریای ابرار** یاد شده است [مخطوطات ۱: ۱۳۹].

دریای روح

از علیم هندی .

29762ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۰ف: نوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵:۴۸۳] .

دریای حقیقت = قصیدهٔ ...

عطار نیشابوری .

29763 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۹ : نوشتهٔ محمد نصیرالدین ، **۱۲۸۵**، ۴ ص [مخطوطات،سرفرازعلی:۸۱] .

دزد و قاضی

از فوقی یزدی ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت .

29764 ـ **نجف**،امیرالمؤمنین۱۶۳۴: محمدتقی ، **۱۳۴۹** ، درمجموعهٔ هزلی ، [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

دست شکستن = شکست دست =

مثنوی کلیم.

دستورالعشاق

ناشناخته . گویا از یحیی سیبك فتاحی، که یاد او در «شبستان نکات:۱۶۳۷»گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۷۷ .

29765 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۴۹ Or : نوشتهٔ **۸۶۱**،مصور[نسخه‌ها ۴:۶۸۷].

29766 ـ **بادلیان** ۵/ ۱۲۰ اوزلی : با تاریخ **۱۰۰۹** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۰۳۱ هست [فیلمها :۵۵۸] .

دستور عشق

از لاله جات پرکاش . مثنویست عشقی ، سرودهٔ ۱۱۳۶ .درآن آمده: به‌عشق آغازاو،انجام کردم ـ ازان دستور عشقش نام‌کردم . **آغاز:** بنام آنکـه حسن‌آیینـهٔ اوست ـ تعشق خازن گنجینهٔ اوست .

29767 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۶۳۴Pi/VI۱۷۳ : نستعلیق عبدالصمدخان محمدفرزند میان عمربخش ، ۲ شعبان **۱۲۹۰** آغازبرابرنمونه، ۸۷ گ [ف.عبدالله۲:۴۰۸].

29768 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۳۴۱Pi/VI۲۹۲ : نستعلیق ، آغازبرابر نمونه [ف . عبدالله ۲:۴۰۹] .

دستورالعفاف

از تراب ، مثنویست به پیروی «مثنوی معنوی» ، بسال ۱۱۲۶ سروده است : دبیـر خامه‌اش‌چون‌کردمنظوم ـ **به‌دستورالعفافش** ساخت موسوم ـ قلم چون‌گوهرتاریخ را سفت ـ زبهرسال‌آن منظوم‌من‌گفت. **آغاز:** بنام آنکه ذاتش‌بی‌نشانست ـ بنام او ز هرذاتی‌نشانست.

بنگرید: فرهنگ سخنوران:۱۱۲.

29769ـ **موزهٔ بریتانیا** Add۷۸۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۹۹ گ [ریو۲:۷۰۵] .

دستور محبت = قصهٔ سوداگزبچه

مثنویست از سدهٔ سیزدهم هند . **آغاز :** بنام‌آنکه حسن وعشق هردو ـ بودنقشی ز کلك صنعت او .

29770ـ **لاهور**،پنجاب پبلك‌لائبریری ۹۹، ۸۷۱ دستو : نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳** ، ۲۰ گ ۹س [مخطوطات‌فارسیه ، منظوراحسن عباسی ۱:۴۹۹] .

دستور معما

در بخش معماگذشت و دراین‌بخش‌بعنوان «معمانامه» نیزخواهدآمد.

دستور نامه

از سعدالدین حکیم نزاری قهستانی ،که یاد اودر «کلیات : ۱۸۹۵» گذشت .مثنویست در بحر متقارب ، در پانصـد بیت ، در پند و

اندرزهای عرفانی به‌فرزند خود ، بسال ۷۱۰ سروده است . ز هجرت گذشته ده و هفتصد ـ سرسال نو بستهام این رصد. وبکوشش برتلس و دیباجـهٔ روسی او بسال ۱۹۲۳ م در لنین‌گراد چاپ شده است. **آغاز:** قل‌الحمدلله نزاری فقل ـ خداوند جزء و خداوندکل .

بنگرید : ذریعه ۱۶۹:۸ و ۱۷۹:۱۹ ـ کشف‌الظنون ۷۵۵:۱ ـ ف . ایوانف :۶۹۵ .

29771 ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۴۳ : گویا از سدهٔ **۹-۸** [نسخه‌ها ۲۹۴:۴] .

29772ـ **لنین‌گراد**،دولتی‌سالتیکوف شچدرین A : ضمن « کلیات » مؤرخ رمضان **۸۳۷** او [نسخه‌ها ۵۰۸:۵] .

29773 ـ **ایاصوفیه** ۴۷۹۵/۲۵ : نوشتهٔ احمد هروی ، شنبه آغاز ج۱/**۸۴۶**در خانقاه شهابیهٔ هرات (گ۲۳۳ـ۲۴۱) .**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها۴۱۳].

29774 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۵ م ادب فارسی : تعلیق زیبای عبدالله فرزندشعبان حیدر،**۸۵۹**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱۴۲:۱] .

29775 ـ **پاریس** S.P.۱۷۷۷/۱۷: با تاریخ ۵ج۱/**۸۵۳** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

29776 ـ **مدینه** ، مکتبة‌العامة ۴ : همراه دیوان او ، نوشتهٔ **۹۶۳-۸۶۵** (؟) [نسخه‌ها ۵۰۷:۵] .

29777 ـ **آصفیه** ... : نستعلیق شاه علی ابومحمد **۱۰۲۳** برای‌کتابخانهٔ قطبشاه ، زرین، آغازبرابر نمونه، ۲۹ گ۹س [ف. آصفیه ۴۳۵:۲] .

29778ـ **تهران**، دانشگاه۵/۳۵۳۳: نستعلیق**۱۲۲۹**(۱۱۴پ-۱۳۷پ) آغازبرابر نمونه ، بـرای عباس میرزا نوشته شده [ف . دانشگاه ۲۵۵۳:۱۲] .

29779 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۴۲۱/۲ :نستعلیق (گ۲۶ـ۴۸) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۸ هست [فیلمها : ۴۴۱] .

دستور همت = کام روپ

ازهمت‌خان .

دعای صنمی قریش = شرح...

ازسلیمی تونی، که یاد اودرهحرزالنجاة: ۲۷۶۹،گذشت . هربند را با دو بیت بفارسی گزارش‌کرده است ، نزدیك به‌پایان آن‌آمده: میگوید روز و شب چو (سلیمی) بعشق شاه ـ بردشمنان لعنت و بر دوستان دعا. **آغاز:** ای سالك ارشتافته به‌سوی خدا ـ بگذارراه و رسم بت وبت پرست را .

29780 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۱۳۶/۸ : با تاریخ **۸۷۵-۸۷۲** در دفتر، درنسخه ۱۲۰ بیت هست [ف . سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

دعوت‌العاشقین

از تأثیر تبریزی ، میرزا محسن‌که یاداو در « کلیات : ۱۸۵۰ » گذشت . مثنویست در برابر «خسرو وشیرین» نظامی، در ۲۶۷ بیت درآن ازبزم‌وآلات طرب وسماع ونام استادان و نوازندگان روزگار خود یاد کرده است . **آغاز** : بیا ای بلبل فرخ پر و بال ـ که از گل‌گشته‌ای شوریده احوال .

بنگرید : ذریعه ۲۰۸:۸ .

29781ـ **تهران**، دانشگاه۴/۳۶۲۸: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۱**(ص۱۶۳ـ۱۷۶) در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۳۶۳۲:۱۲] .

29782ـ **تهران**،مجلس ۹۵۷:شکسته نستعلیق روزگارسراینده، میان**۱۱۲۹-۱۱۲۴**

در کلیات اوست (ص ۲۱۱–۲۳۴) در ۲۶۷ بیت. [ف . مجلس ۳: ۲۴۰] .

29783 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۸۳ : نستعلیق روزگار سراینده ، و گویا [بلغ] از خودسراینده باشد، درکلیات اوبا آرایشهایی.

29784 ـ **تهران** ، سلطان‌القرائی : در «کلیات» او [ذریعه ۸: ۲۰۸] .

دفتر جلال و جمال

از ابن یمین فریومدی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۵» گذشت .

29785 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۱ م ادب‌فارسی : نوشتهٔ ابوسعید فرزند علی فرزند محمد محمود خرموکنی ، ۲۰ صفر **۸۳۶** ، [مخطوطات ۱: ۱۴۲ به‌نقل‌ازقزوینی] .

دقایق‌الاشعار

از میر عبدالوهاب دولت‌آبادی ، نزدیك ۱۱۷۲ نگاشته است . تقلیدی است از «مونس الاحرار فی‌دقـایق‌الاشعار» بدرالدین محمد جاجرمی . [دانش پژوه].

29786 ـ **بادلیان**، ۳۷ الیوت ۱۳۳۳ : نستعلیق، درباب ۱۸ اندراشعارمناظره مناظرات پنجگانهٔ اسدی (آسمان و زمین ، رمح وقوس، عرب وعجم ، مسلمان و گبر ، شب و روز) را آورده، قصاید است در ۳۰ باب ورباعیها در ۲۴ باب، ۲۸۰ گ ۲۳ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۹۰۰ هست [فیلمها ۸۶ ـ ف . ا ته : ۸۱۹–۸۲۳] .

دل‌افروزنامه

از بدر لاهیجانی ، سید احمد که یاد او در « کلیات : ۱۸۴۹ » گذشت . داستان شیرینی است .

29787 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۴۳/۱۰ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۴** (ص ۸۷–۱۰۵) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۹۷] .

دل‌ربا

از کاتبی نیشابوری ، محمد که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت. مثنویست ، و درآن از ، ده باب ، سی‌نامه ، نسخهٔ کافیه دارای‌دو بحر و قافیه ، نسخهٔ جان و دل خود یاد کرده است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۷۹ .

29788 ـ **بادلیان** ۸۶۷ الیوت ۱۷۷ : در « کلیات » مؤرخ **۸۸۹** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۹۹ هست [فیلمها: ۱۶۹] .

29789 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق متوسط ، **۸۹۰** در « کلیات : 17957 » او [نسخه‌ها ۱: ۱۳] .

29790 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۸۳/۴ : سدهٔ **۱۰–۱۱** در «کلیات» او (۱۱۶ر–۱۲۹ر) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۸۷] .

دلگشانامه

از میرزا ارجمـند آزاد کشمیری فرزند عبدالغنی بیگ که یاد او در «حملهٔ حیدری : ۲۷۷۴» گذشت ، نه میرغلامعلی آزادبلگرامی در گذشتهٔ ۱۲۰۰ [گلچین معانی] مثنویست حماسی دینی در داستان مختار ثقفی که بسال ۱۱۳۱ بدان آغاز کرده است : و در سرآغاز همان «حملهٔ حیدری » ازآن یاد کرده است : من از «دلگشا نامهٔ» خویشتن ـ زدم در جهان گرچه‌لاف سخن ـ ندادم زدامان انصاف‌دست ـ که از«حمله»تاآن بسی‌فرق هست. **آغاز:** بنام خداوند لیل ونهار ـ خدای نهان خالق‌آشکار.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۰۶ (جنون‌کشمیری، که تخلص‌دوم اوست) و۱۹: ۱۸۰ (دلگشانامه).

29791 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۴ :

نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، آغاز برابر نمونه ۲۳۲، گ، درفهرست از آن غلامعلی آزاد بلگرامی دانسته شده است . [ریو ۲:۷۱۹] .

دلگشانامه = کتاب ..

گویا از اعظم سرایندهٔ «معراج نامه».

29792 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷۷ : نوشتهٔ **۱۳۰۰** ، همراه «معراج نامه»، ۷۸ص [مخطوطات،سرفرازعلی: ۷۸] .

دلگشانامه = سی نامه

کاتبی .

دوازده بند

ازآخونـد ملاحسن مهجور تفتی ،سدهٔ سیزدهم .

بنگرید :ذریعه ۹:۱۱۳۱(مهجوریزدی) فرهنگ سخنوران : ۵۷۱ (مهجورتفتی) .

29793ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۶۸۵: نستعلیق چلیپا ، سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (۷پ ـ۹پ) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۶۹۲] .

دوازده بند

از حاج سلیمان بیدگلی . **آغاز** : افتاده شامکه بکنارافق نگون ـ خودچون سر بریده از این ..

29794 ـ **تهران**، الهیات ۱۷/۱۷۲ ب:سدهٔ**۱۳ـ۱۴**دوازده بندسپس مناجات ومناقب ازوست [ف . الهیات ۱:۱۳۸] منتقل شده به دانشگاه .

دوازده بند

محتشم کاشانی ،که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۲»گذشت. درمرثیهٔ حضرت حسین، بسیار شیوا و دیگران نیز از او پیروی کرده‌اند. در بیشتر نسخه‌های «دیوان» مراثی او هست ، و جداگانه همراه دوازده بند صباحی در ۱۳۵۴ برای مویه‌گران چاپ شده است . واینك چند نسخهٔ جدا از دیوانش . **آغاز** : باز این چه شورش است‌که در خلق عالمست .

بنگرید : ذریعه ۸ :۲۷۰ ـ ف . مشار : ۶۹۸ .

29795ـ **تهران**،دانشگاه۵/۲۰۸۴: در دفتری از سدهٔ **۱۲** ، با دیباجه‌ای به‌نثـر (۴۵ر ـ۴۷ر) [ف . دانشگاه ۸:۷۰۸] .

29796 ـ **مشهد**، رضوی ۷۴۷۶ : در جنگ نوشتهٔ میرزا حسین کاتب تفرشی که در کاشان میزیسته ، ۱۳ ذیحجهٔ **۱۲۴۷** [سید ـ عبدالعزیز طباطبایی] .

29797ـ **تهران** ، سپهسالار۳/۶۲۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۷۳ر ـ۷۷ر) [ف، سپهسالار ۴:۴۶۱] .

29798ـ **تهران**،دانشگاه ۱/۴۳۷۲: در جنگ سدهٔ **۱۳ـ۱۴** [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۳۹] .

29799ـ **تهران** ، الهیات ۱۷/۱۷۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ ۱۴** (۱۷۶ر ـ۱۷۸پ) [ف . الهیات ۱:۱۳۸] .

دوازده بند

از وصال شیرازی ، میرزا محمد شفیع‌که یاد او در «دیوان:۲۵۹۹» گذشت. در مرثیه و مویه‌گری. دردیوان اوچندبارچاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۸ :۲۷۰ .

29800 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۶۴ : نستعلیق محـمـد علی ، **۱۲۸۵** ، در جنگ [رؤیت] .

دوحة‌الازهار

از نویدی شیرازی ، ملاعبدی بیگ که‌یاد

او در «کلیات:۱۸۹۷» گذشت . دومین مثنوی از « پنج‌گنج » دوم اوست ،ودربرابر «خسرو وشیرین» نظامی،

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۸۰ .

29801 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵ : در «کلیات:18021» او از سدهٔ **۱۱** (۵۱۷ـ ۵۴۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۷۸] .

دولت‌خان

ازپاندیت دورکاپرشاد ، عاشق لکهنوی، مثنویست در عشق دولت خان و دختر راجه پانی پات . **آغاز** : بنام آنکه بی‌نام و نشان است ــ چو جان از دیدهٔ مردم نهان است .

29802ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۷۸PiVI۹۲۲(۵۹۵ف): نستعلیق **۱۸۹۹** م ، ۳۴گ [ف. عبدالله ۲: ۴۱۷] .

دول‌رانی وخضرخانی =

خضرنامه = خضرخانی

از امیر خسرو دهلوی ، که یاد او در «کلیات :۱۸۵۶» گذشت . مثنویست بزمی در بحر زحفات بحر هزج ، در ۴۵۱۹ بیت . درآن آمده : نخست داستان را به‌نثرخضرخان نگاشته،سپس‌بدستور او داستان را در چهارماه بسال ۷۱۵ سروده است . داستان خضرخان خلجی حاکم‌دهلی ومعشوقهٔ او دول‌رانی دختر رائی است .در آن آمده : چون‌نام خان بنام دوست ضم شدـ فلك درظل این هردو علم شدـ خطاب این کتاب عاشقی بهر ـ **دولرانی خضرخانی** ماند در دهر .

بسال ۱۳۳۶ با پیشگفتار و حاشیه هایی به‌اردو دربمبئی چاپ شده است. **آغاز:** سرنامه بنام‌آن خداوند ـ که دلها را بخوبان داده پیوند ـ زعشق آراست لوح آب وگل‌را.

بنگرید : ذریعه ۸: ۲۸۰ ـ ف . مشار : ۷۰۷ .

29803ـ **تهران** ، سلطنتی۱۷۷ (۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۲] .

29804 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۳۰ : نوشتهٔ **۹۰۵** ، ۷۵گ‌۱۹س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۶] .

29805 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۸۸۰Pi/VI۸۹A : نستعلیق ع **۹۱۷/۱۶** : کتبه‌المذنب امیرخسرو ... آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۲۵۳] .

29806 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷ م) [ریو۲: ۶۰۹] .

29807 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ف) : در «ثمانیهٔ : 28789» اونوشتهٔ **۹۷۲** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۶] .

29808 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۳۵: نستعلیق **۹۸۲** (۱۵۷۴م) ، ۱۵۸گ [ریو ۲: ۶۱۷] .

29809ـ**تهران**،ملك ۵۲۶۰: نستعلیق خوش میرزا علی فرزندشاهمیر ، در ۱۲رجب **۹۸۳** درمتن وهامش،زرین ،آغاز برابرنمونه ۷۹گ ۱۵ س [رؤیت] .

29810ـ**تهران**،مجلس۹۳۴ : نستعلیق خوب ، **۹۸۹** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۳گ ۱۲س [ف . مجلس ۳: ۲۰۲] .

29811 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۶۸۴ : نوشتهٔ محمد شریف **۹۹۳**، ۱۶۴گ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۷] .

29812 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/ ۳۳۶ (۷۴۵ف) : نستلیق خوش جعفر فرزند علی

حسینی سبزواری، ۱۲ج/۱/۹۹۵، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. دکتر بیانی: ۵۹۸].

29813 ــ **تهران**، مهدی بیانی: تحریر بد مجدالدین علی قوسی شوشتری، **۹۹۵** [نسخه‌ها ۱: ۱۰۰].

29814 ــ **آصفیه** ۱۴۱: نستعلیق پیش از ج۲/**۹۹۹**، زرین، آغاز برابر نمونه، درعنوان نسخه «عشقیه» یاد شده است [ف. آصفیه ۲: ۴۲۶].

29815ــ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱ (۴۴۹ ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۴].

29816ــ **تبریز**، ملی ۳۶۵۳: نستعلیق قطب‌الدین کاتب، گویا **۱۰۰۱**، آغاز افتاده: گهی بیرون شدی برعزم نخجیر، ۱۴۷ گ ۱۵ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۵۸ ــ نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

29817ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۶/۲ Add: نوشتهٔ عبداللطیف فرزند نعمان، با تاریخ **۱۰۰۴** (۱۵۹۶ م) در دفتر (گ ۶۵ــ ۱۲۱) [ریو ۲: ۸۱۷].

29818 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۴ Add: نستعلیق زیبای شاه محمد کاتب، سدهٔ **۱۶** م، با میناتور، ۱۵۳ گ [ریو۲: ۶۱۷].

29819ــ **تهران**، ملك ۵۳۷۱: نستعلیق خوش محمود کاتب، در **۱۰۱۵** در ولایت رزه از باخرز خراسان، آغاز افتاده، زرین، ۱۳۸ گ ۱۵ س [ف. ملك، فارسی: ۲۵۳].

29820 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۵۷: نوشتهٔ عزیزالله شاه دهلوی، **۱۰۲۵** بنام «عشقیه» یاد شده، ۳۰۴ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۴].

29821ــ **مشهد**، رضوی ۳۱۷ (۴۶۵۳): نستعلیق خوش محمد محسن فرزند محمدحسین زرین‌قلم، **۱۰۳۲**، آغاز برابر نمونه، با سرلوح تازه [ف. رضوی ۷: ۳۴۵].

29822 ــ **تهران**، ملی۲/۹۹ فهرست نشده: نستعلیق خوش محمد معصوم کاتب، با تاریخ **۱۰۳۸** در دفتر، همراه «پنج گنج» او آغاز نزدیك به نمونه [نسخه‌ها ۴: ۲۴۰].

29823 ــ **تهران**، دانشگاه ۱۰۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۲: ۱۷۵].

29824 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۲۴N ۴۱۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۴۷۵].

29825 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۴۱۴ Harleian: محمدلطیف فرزند محمدشریف فرزند بابا شاه بردی بلخی، سدهٔ **۱۷** م، ۱۲۰ گ [ریو ۲: ۶۱۸].

29826 ــ **تهران**، مجلس ۹/۲۳۲۴: نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) گزیده‌ایست در جنگ گردآوری محمدحسین (ص ۲۰۰ــ ۲۵۰) هامش [ف. مجلس ۸: ۹].

29827 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۴۶/۴۱۹۹: بی‌تاریخ، با مهر مؤرخ **۱۱۵۹** (۱۷۴۶ م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۰۶].

29828 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VI ۸۹D ۸۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۲۵۴].

29829ــ **موزهٔ بریتانیا** ۸/۱۲۵۶۰ Add: با تاریخ **۱۲۲۳** (۱۸۱۳م) (گ ۱۶۹ــ ۱۷۷) [ریو ۲: ۸۲۲].

29830ــ **تهران**، ملك ۱۰/۵۰۶۷: نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ساکن شیراز در **۱۳۴۷**، (۳۰۱ر در هامش) گویا گزیده‌ای از آن باشد. **آغاز**: خوشا هنگامهٔ عشق مجازی [رؤیت].

29831 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۱۶۸۰ pi/VI۸۹C : نستعلیق میرزا حسین همدانی ، ۲۳ محرم **۱۲۸۸** [ف . عبدالله ۲: ۲۵۶] .

29832 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۲۲ Api/VI۳۰ : نستعلیق مهتاب رای، ۱۳ مای **۱۸۵۰** م [ف . عبدالله۲:۲۵۵] .

29833 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۰۹۸ Kpi/VI۳۰ : نستعلیق ۷ جولای **۱۸۹۷**م [ف.عبدالله۲:۲۵۵].

29834ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۴۳۴: نستعلیق میرعلی، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۲ : ۷۵] .

29835 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۰۲ : تاریخ یاد نشده ، آغاز افتاده ، ۳۳۶ص [ف. مجلس ۱۷:۵۷] .

29836 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۴۲منظوم (۸۸۸) : تاریخ یادنشده [ف. بنگال : ۹۳].

ده باب = ده نامه

ازکاتبی تبریزی نیشابوری ، محمدکه‌یاد او در « کلیات : ۱۸۹۰»گذشت. مثنوی‌ست با تجنیسات ، پس از مناجات و ستایش پیامبر و سبب تألیف فهرست ده باب است : ۱ـ طریق عاشقی ۲ـ صحبت‌داشتن۳ـ ترك‌عجب وگمراهی ۴ـ عزت ۵ـ نکوبی۶ـ گذشت ازبدی ۷ـ قانعی ۸ـ باغ بهشت ۹ـ روی‌آوردن بخدا ۱۰ـ ترك خود کردن . **آغاز** : ای بـرحمت عالمی را کارساز ـ جمله عالم رابرحمت‌کارساز.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۸۱

29837 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۶۸ Add : در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۷** (۱۴۵۳م) [ریو ۲:۶۳۷] .

29838 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۵۳ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۳**(۱۴۷۸م) [ریو۲:۶۳۸] .

29839 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۲/۲ (۷۰۸ف) : همراه « دیوان : 25401 » او نوشتهٔ **۸۸۴** [ف. دکتربیانی: ۵۱۱]

29840 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۹۰ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۷**، آغاز برابر نمونه ، در فهـرست بنام **ده‌نامه** است [ف. فهمی‌ادهم ۱:۲۲۶].

29841 ـ **تهران** ، مهدی بیانی : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۰** ، در فهرست بنام **ده باب** است [نسخه‌ها ۱:۱۳] .

29842 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۹۹۱ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹** درفهرست بنام **ده‌نامه** است [ف . فهمی ادهم۱:۲۲۶] .

29843 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۱۵:در «کلیات» او از سدهٔ **۹ـ۱۰** ، با ۱۱۴۵ بیت ، آغاز برابر نمونه،درفهرست بنام **ده‌باب** است [ف . مجلس ۸:۳۵۵]

29844 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۸۹۴ Or : سدهٔ **۱۰** درفهرست بنام **ده‌نامه** یادشده است [نسخه‌ها ۴:۶۸۶] .

29845 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۸۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، زدین (۴۳پ‌ـ۷۶پ) در «کلیات» او،درفهرست بنام **ده باب** یادشده است [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۸۷].

ده باب = ده دفتر

نقیب ، در ص ۱۶۰۹ گذشت .

ده فصل

از شرف رامی ، شرف‌الدین حسن‌که یاد او در «بدایع‌الصنایع۲۱۲۷»گذشت.مثنوی‌ست بروزن«مثنوی‌معنوی»مولوی‌بنام‌سلطان‌جلایری سروده است . او «حدایق‌الحقایق : ۲۱۲۳ »

را بدستور سلطان اویس فرزند حسن ساخته است تذکره نویسان از این مثنوی او یاد نکرده‌اند و در پایان آن آمده : ختم گردد بر تو معنی پروری۔ گر شرف را دردعا یادآوری. **آغاز:** حمد نامحصور وشکر بیقیاس ـ بی‌نیازی راکه می‌زیبد سپاس .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۸۲ .

29846 ـ تهران ، عبدالحسین بیات: نوشتهٔ **۸۳۴** . در هامش « انیس‌العشاق » او . آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۲۱۲ ـ نسخه‌ها ۶:۷۰] .

ده فصل = عشاقنامه

فخرالدین عراقی .

ده مجلس

ناشناخته

29847ـ آصفیه ۱۴۹۵ تاریخ: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۱۰۲]

ده نامه = روضة‌المحبین

ابن عماد

ده نامه = محبت نامه

ابن نصوح

ده نامه = منطق‌العشاق

ازاوحدی اصفهانی‌مراغه‌ای(۶۷۲-۷۳۷ یا ۷۳۸)که یاد او در«کلیات:۱۸۴۷»گذشت. مثنوی‌ست عشقی و پندهای عرفانی و حکایت‌که بنام خواجه ضیاءالدین یوسف فرزند خواجه اصیل‌الدین فرزند خواجه نصیرالدین طوسی، بسال۷۰۶در۵۰۰بیت‌سروده ودرتهران بکوشش محمودفرخ بنام «منطق‌العشاق»در۱۳۳۵خ‌چاپ شده‌است. **آغاز:** بنام آنکه ما رانام بخشید۔ زبانرا در فصاحت‌کام بخشید .

بنگرید : ذریعه ۸:۲۸۴ (ده‌نامه) و۱۹: ۱۸۲ (ده‌باب) ـ ف . مشار : ۱۵۲۱(منطق‌ـ العشاق) .

29848ـ موزهٔ بریتانیا ۵۳۲۱/۴۰ Or : مؤرخ پنجشنبهٔ ۲۸ شوال **۸۱۸. فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۱۰هست [فیلمها: ۵۲۸].

29849 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۲۰۳۰pi/VI۴۰ : نستعلیق با تاریخ**۸۲۱-۸۲۲** در دفتر [ف. عبدالله ۲:۲۴۲] .

29850 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵۶ م ادب‌فارسی: نستعلیق خوب عمادخبازا برقویی، آدینه ۲۵ رمضان **۸۴۳** ، آغاز برابر نمونه ، [مخطوطات ۱:۱۴۷]

29851ـ قاهره ، دارالکتب ۲۵ ـ م ادب فارسی : تعلیق زیبای عبدالله فرزندشعبان فرزند حیدر **۸۵۹** ، آغاز برابر نمونه (گ ۲۸-۲۲۲)۳۴س [مخطوطات ۱:۱۴۷]**فیلم** آن دردانشگاه ش۲۷۰۰هست [فیلمها: ۷۲۱].

29852ـ تهران، سلطنتی۹/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، با تاریخ **۸۶۳** بهمان خامه در دفتر، آغازبرابر نمونه [ف. دکتربیانی : ۵۵۵] .

29853ـ تهران، سلطنتی۳۱۰ (۴۵۸ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۸۷۰** (بنگرید: جام‌جم:28798) [ف.دکتر بیانی:۲۰۵] .

29854 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۳۸ ادبیات (۵۰۰۴) : نستعلیق اواخر سدهٔ **۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹گ ۱۵ س [ف.رضوی ۷:۸۶۵] .

29855 ـ تهران ، مجلس ۱/۹۵۵ : نستعلیق بسیارخوب سدهٔ **۱۰** (ص۱۸۶-۲۱۷) آغاز افتاده ، اینك پیرامون ۳۵۰ بیت است، ۱۲ س [ف. مجلس ۳:۲۳۵] .

29856ـ مدینه، عارف حکمة۶/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص ۶۴) در فهرست بنام «منطق‌العشاق» یادشده‌است [نسخه‌ها ۵: ۵۸۰].

29857ـ موزهٔ بریتانیا (۲۵۸) Or۴۴۸۲: همراه «دیوان» و «جام جم» او نوشتهٔ ع۱/۱۰۱۰ (۱۶۰۱م)، آغاز برابر نمونه [ریو، ذیل: ۱۶۹].

29858ـ تهران، ملك ۵۲۶۳/۱: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه پایان: دلم مصباح گشت و فکرتم زیت ـ بدان فکرت بگفتم پانصد بیت ـ شب شنبه که بود آغاز هفته ـ رجب را بیست روز از ماه رفته [رؤیت].

ده نامه = تحفة‌العشاق

از رکن‌الدین صاین‌سمنانی، که تغاتیمور (کشتهٔ ۷۵۴) او را به قضاوت سمنان برگزیده و در ۷۶۵ درگذشته است. او جز رکن‌الدین استرابادی درگذشتهٔ ۷۲۵ و صاین‌الدین ترکهٔ حروفی درگذشتهٔ ۸۳۵ است. **آغاز**: بنام آنکه اول عشق ازاوخواست ـ با دست(بدست) عشق ملك جان بیاراست.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۸۳ (رکن سمنانی) و ۱۹: ۱۸۳ (ده نامه).

29859ـ قاهره، دارالکتب ۱۵۶ـم ادب فارسی: نستعلیق زیبای عمادخباز ابرقوهی ۲۵ رمضان ۸۴۳، زرین، کنارهٔ دیوان سلمان ساوجی، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «تحفة‌العشاق» آمده [مخطوطات ۱: ۶۳].

29860ـ تهران، ملك ۴۷۵۱/۶: نستعلیق اواخرج۱/۸۷۶. (۲۵۰پ‌ـ۲۵۵پ). بخامهٔ تازه‌تری بنام «تحفة‌العشاق» خوانده شده است. [رؤیت].

29861ـ مدینه، عارف حکمة۱۹/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰ (ص۵۸۱) [نسخه‌ها۵: ۵۸۱].

ده نامه = نصیحت نامه

ازعماد فقیه کرمانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۶» گذشت. در ده مقاله. **آغاز**: بنام آنکه معجز نامهٔ اوست ـ حروف کاینات ازخامهٔ اوست.

29862ـ تهران، استادمینوی۶/۶۸۳: با تاریخ ۷۳۱ـ۷۵۶ در «کلیات» او درفهرست بنام ده‌نامه یادشده‌است [نسخه‌ها۶: ۶۸۳].

29863ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۶Pi/VI۳۰۱: در «کلیات» اوازسدهٔ ۸ (۲۰۴پ‌ـ۲۸۳ر) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۶۴].

29864ـ لنین گراد، آکادمی علوم شوروی GDVI: نستعلیق محرم ۸۲۰ در «کلیات: 17916» اودرفهرست بنام‌ده نامه آمده عکس آن درتهران ملی ش ع۴۶ـ۱۷۵۱ هست [فیلمها: ۹۶ـ نسخه‌ها ۳: ۱۰۲].

29865ـ ایاصوفیا ۴۱۳۱/۱: در «کلیات» اومؤرخ ۸۴۱ (۱ـ۲۹)، درفهرست آمده: نصیحت‌نامه در ده مقاله. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶ هست [فیلمها: ۹۶].

29866ـ ایاصوفیا۴۱۳۱: در «کلیات» اومؤرخ۸۴۱ درفهرست بنام ترسل منظوم که درده باب‌است یادشده فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۶ هست [فیلمها: ۹۶].

29867ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب ۲۳۳۸pi/VI ۳۰۱: نستعلیق بی تاریخ، در «کلیات» او (۱۳۵ر‌ـ۱۵۳پ) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۶۶].

ده‌نامه = ده باب

نقیب‌الممالك، در ص ۱۶۰۹ گذشت.

ده نامه

ازهمام‌تبریزی درگذشتهٔ ۷۱۴، که یاد او در «دیوان: ۲۶۱۱» گذشت. در ذریعه از این سرودهٔ او یاد نشده است.

29868 ـ **پاریس** S.p.۱۵۳۱/۲: با تاریخ ۱۴ ج ۲ **۸۱۶/۲** در دفتر، همراه «دیوان» او. **فیلم** آن‌دو دردانشگاه ش۱۳۱۱ هست [فیلمها: ۵۹۳].

دیباج‌الشهود

ازرضاقلی‌خان میرزا بزرگ نوری‌مازندرانی بنام مظفرالدین میرزاولیعهد (مظفرالدینشاه). درآن آمد: بدستور شاهزاده ستایشهایی که از او شده را در این دفتر گردآوردم. قصیدهٔ نخستین از خود رضا قلی‌خان است. **آغاز**: الحمدلطلعته المحمود الذی اطرزدیباجة الوجود.

29869 ـ **تهران**، ملی ۸۲۹ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویا ازخودنگارنده، ۲۵ گ ۷س [ف. ملی ۲: ۳۶۴].

دیدهٔ بیدار ـ دیدار بیدار

از حکیم شفایی (م۱۰۳۷)، که یاد او در «دیوان: ۲۳۸۱» گذشت. درهفت‌آسمان‌در ردیف‌کسانی‌که دربرابر«مخزن‌الاسرار» نظامی سروده‌اند از او نام برده شده است. **آغاز**: بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ تیغ الهیست بدست حکیم... مژده شفایی‌که زروز نخست ـ فیصل‌این کار حوالت بتوست.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۸۳ ـ هفت آسمان ۱: ۱۳۴.

29870 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۸۹۹: همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۱۰۸۴**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «دیدار بیدار» یاد شده است [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۸۵].

دیوان ادب

از احمدی‌کرمیانی، که یاد او در «مرقات الادب: ۲۰۲۵» گذشت. بیست وهفت بنددر علوم متنوعهٔ مرموزه‌است مانند «نصاب» فراهی، که برای حمزه بیگ فرزند عیسی‌بیگ سروده است. باید دنبالهٔ همان «مرقات» او باشد.

بنگرید: فرهنگنامه‌ها ۱۸۳ (مرقات).

29871 ـ **موزهٔ قونیه** ۲۵۴۰/۳: احمدفرزندحاجی محمود اقسرایی، ۲۲ رمضان **۸۳۵**، بدنبال «مرقات‌الادب» همو و سپس «میزان‌الادب» و «معیارالادب»، که‌گویا دنبالهٔ یکدیگر باشند. **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۳۲۰ هست [فیلمها: ۴۵۳].

دیونامه

ازممینی، درآن‌از ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) ستایش شده سپس به دیوهای روزگار خود سخت تاخته است. **آغاز**: ز یزدان همی داشت بایدسپاس ـ که درعهد شاهنشه حق‌شناس

29872 ـ **تهران**، ملی ۹۱۰ ف: شکستهٔ نستعلیق‌گویا سراینده، سدهٔ **۱۳**، زرین ۱۶ گ ۱۰س [ف. ملی ۲: ۴۴۶].

دیونامهٔ مرتضی علی

از انوری.

29873 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۲۸: درجنگ مؤرخ ۲۲ صفر **۸۴۴** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۷].

دیو و شیر

ناشناخته، حماسی‌دینی، داستان جنگهای حضرت علی‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۶۳ (قصهٔ دیو و شیر).

29874 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۵/۱ Or: همراه «داستان اسماعیل» مؤرخ **۸۶۷**

[نسخه‌ها ۴:۶۸۵] .

داروی درد

سرودهٔ محمد اعظم عباسی چریاکوتی ،

که یاد او در «باده افراه : ۲۶۵۳» گذشت .

29875 ـ آصفیه ۴۷/۱۳ مجامیع: نوشتهٔ **۱۳۳۳** همراه « نظام‌الصرف » از همو [ف . آصفیه ۳:۷۳۶] .

ذ

ذبیح‌نامه

از حزین شیروانی ، در ذریعه ۹:۲۳۵ و فرهنگ سخنوران واژهٔ حزین ازاو یادنشده است. (بنگرید : سراج‌الیقین: ۹۵۵) مثنویست پس ازستایش‌خدا وپیامبر وامامان داستان ذبح اسماعیل‌پیامبررا آورده‌است،وهربندی‌راعنوانی است دریك مصرع ، و درپایان از مرگ‌فرزند هفده سالهٔ خود بنام عبدالجبار زاری میکند. **آغاز :** ای بر احدیت تو اعیان ــ هر یك به مثل دلیل و برهان .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۸۴

29876ـ تهران،ملی۶۸۸ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، تصحیح شده با نسخه‌ای بخامهٔ سراینده ۵۴گ ۱۱س [نسخه‌ها ۶:۲۲۸ـف. ملی ۲: ۱۹۰] .

ذره و خورشید

از زلالی‌خوانساری، که یاد او در «کلیات: ۱۵۵۹ » گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست‌دربرابر«سبحة‌الابرار» جامی، بادیباچه‌ای به‌نثر ازطغرای مشهدی . با عنوانهای‌مناجات نعت ، شب معراج ، مدح شاه‌عباس ، مدح میر داماد، دیدن ذره خورشید را ومکالمهٔ ایشان با یکدیگر، درپیرامن ۲۴۰ بیت [نسخهٔ ملك] . **آغاز۱**:(دیباجه) : ماشاالله از این آیهٔ بیم و امیددرفهرست‌نثر ذره وخورشید. آغاز۲(متن): سخنم‌کرد بنامش جاوید ــ ذره را جوهــر تیغ خورشید .

بنگرید : ذریعه ۱۰:۲۴ و ۱۹:۱۸۴ .

29877 ـ تهران ، دانشگاه ۴۲۷۲: در « کلیات » مؤرخ **۱۰۵۲** او [ف . دانشگاه ۱۳:۳۲۴۰] .

29878ـ موزهٔ‌بریتانیا۱۸۸۰۷/۳ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ ۶محرم**۱۰۷۵** (۱۶۶۴م) [ریو ۲:۶۷۸] .

29879 ـ تهران ، ملك ۴۸۴۳/۵ : سدهٔ **۱۱**. آغاز پس از خطبه : نام اوکرد‌مرا شعله فروز ــ نتوان گفت به آتش کــه مسوز [رؤیت] .

29880ـ تهران،دانشگاه ۴۶۸۴/۶: در«کلیات» او ازسدهٔ**۱۱**(ص۵۱۰-۵۳۲)[ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۳۳] .

29881ـ مشهد، رضوی ۴۳۱(۴۶۶۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، تنها ۳۱۴ بیت را دارد ، آغاز برابر نمونه**۱** [ف.رضوی ۷:۴۱۸] .

29882ـ تهران ، ملك ۵۴۰۳/۳۲: نستعلیق‌ریزوچلیپا وچهارستونی‌ازسرایندهٔای‌با تخلص‌جنونی، باتاریخ**۱۱۰۰**در دفتر(۱۳۷ر- ۱۴۱ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

29883 ـ تهران ، دانشگاه ۵۰۴۰ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف.دانشگاه ۱۵:۱۰۹۴] .

29884 ـ **عبدالحسین بیات** ۷مج: نستعلیق محمد فاضل، در **۱۶۰۳** (؟)؛ آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶: ۷۸].

ذوق و شوق

از کوثر (کوثر علیشاه). مثنوی عرفانی است، پس ازحمد وستایش و نعت‌پیامبر وعلی، اشعاری زیرعناوین‌عرفانی، مانند: حدیث‌الله شراباولالیائه.. اذا شرابو سکروا وطربوا و اذا طربوا .. ووصف حالات ومقامات‌عرفانی. حدیث‌الـرفیق ثم‌الطریق، حدیث یا ابن آدم انابحقی‌لك محب‌وجزآنها، و درمیان‌غزلهایی نیز آورده است. در آن آمده: گوش هوشت گر بود برحرف نوـنکته‌ای از **ذوق‌وشوق** دل شنوـ ازجهان لامکان نام آمده استـعالم آرا گشته‌باکام آمده‌است. **آغاز:** الله‌الله‌مالك‌ـ الملکی رواـ نیست جز رب علی‌الاطلاق راـ من چه‌گویم وصف آن فرد صمدـ گر نخوانم قل‌هوالله احد.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۸۴.

29885ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، درکتابخانهٔ عبدالحسین‌ذوالریاستین بوده [یادداشتهای‌آقای دیباجی].

ذیل سیر العباد

متن ازسنایی‌غزنوی، ذیل از اوحدالدین طبیب رازی.

29886 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۱۲/۵۳۸: نستعلیق‌ریزخوش، با تاریخ**۸۲۶** در دفتر (۴۹۳پ‌ـ۵۱۲پ هامش)، **فیلم**آن در دانشگاه ش۲۴۱ هست [فیلمها: ۴۴۲].

29887ـ **استانبول**،ایاصوفیا۳۲۴۱/۲: نستعلیق‌گلشنی هروی **۸۸۵**(گ۸۷-۹۲)همراه «شرح سیرالعباد». **فیلم** اندو در دانشگاه ش ۱۲۴ هست [فیلمها: ۴۱۲].

29888 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۲۰۱۰/۴: نستعلیق،(۵۱۳‌ـ۵۱۵). **فیلم** آن دردانشگاه‌ش۴۴هست [نسخه‌ها ۵: ۴۰۳].

ر

راحت جان

تجوید، در ص ۸۹ گذشت.

راز و نیاز = مثنوی ...

از محسن فانی‌کشمیری [میرعثمان‌علی]. بنگرید «دبستان مذاهب: ۱۷۲۶».

29889 ـ **آصفیه** ۲۰۸ مثنوی: نوشتهٔ **۱۰۹۷**، در هامش [ف. آصفیه ۳: ۶۳۰].

راز و نیاز

ازوحیدمجلس‌نویس و واقعه‌نویس‌قزوینی که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. درذریعه ۹: ۱۲۶۶ آمده که مثنویست در ۲۲۰۰ بیت ولی نسخهٔ ۲۵۹۱ دانشگاه که در داستان نیاز وناز است در ۷۳۰ بیت است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۸۵.

29890ـ **تهران**، دانشگاه۲۵۹۱/۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۶۳۳ـ۶۴۲) در فهرست آمده: «راز و نیاز» و داستان نیاز و ناز در ۷۳۰ بیت [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۴].

29891ـ **تهران**، دانشگاه۳۳۴۹/۷: نستعلیق عجزی بهبهانـی، سدهٔ **۱۱ـ۱۲** در جنگی زرین. در فهـرست آمده، راز ونیاز وحید خطاب عاشق بکوه (ص۵۳ـ۶۲) [ف.

دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۰].

راز و نیاز

ناشناخته. گزیدهٔ محمدزمان راسخ لاهوری سرهندی درگذشتهٔ ۱۱۰۷.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۴۷ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۰.

29892 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۹ Or: سدهٔ **۱۲** [ترجمهٔ ایرج افشار: نسخه‌ها ۶۸۶:۴].

راز و نیاز

ناشناخته. درشش فصل به‌نظم. **آغاز**: به‌حمد داور دادار بنده پرور باز ـ دهم صحیفهٔ **راز و نیاز** را آغاز.

29893ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۰۹/۱۴: سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱۰۹-۱۱۳) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۶۵].

راغب و مرغوب

از ابجدی هندی، که یاد او در «انور نامه» ۲۶۵۱ گذشت. سومین مثنوی از پنج مثنوی اوست که در برابر «پنج گنج» نظامی سروده است. در «مودت‌نامه»ی خود گفته است: و از آنجا باز چون گل بر شکفتم ـ بسوی **راغب و مرغوب** رفتم. ن.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۸۵.

راکب و مرکوب

از ملاعلی دوست، در قالب مثنوی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۸۵.

29894ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۱۳/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۳۸-۲۴۸) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۷].

راماین = Ramayan = رام و سیتا

از مسیح پانی‌پتی، ملا سعدالله هندی، معروف به ملامسیحی، سدهٔ یازدهم. داستان رام وسیتاست از افسانه های کهن هندی: رام وسیتا درقالب مثنوی. **آغاز۱)**: خداوندا ز جام عشق کن مست ـ که ازمستی فشانم برجهان دست. **آغاز۲)**: بنام نکته‌گیر نکته‌دانان ـ زبان دان زبان بی‌زبانان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۴۱ و ۱۹: ۱۸۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۴۱.

29895 ـ **تهران**، ملک ۵۶۱۱/۱۱: نستعلیق هندی محمد علیخـان، سدهٔ **۱۲**، در چهارستون (۱۲۱ر-۱۲۶). پیرامن ۲۶۵ بیت با دیباجه‌ای به‌نثر از نویسنده، در آن آمده: از تذکرهٔ مستوفی نواب ابراهیم‌خان که برسبیل انتخاب قلمی فرموده بود راقم بی‌هیچ کم وکاست نقل کرد، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت].

29896 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۷۲۶ Spi/VI۸۴A: نستعلیق با تاریخ **۱۲۱۲** (۱۷۹۷م) در نمای نسخه، انجام افتاده. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۳۷ ـ ف. عبدالله ۲: ۵۳۶].

29897 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۱۰/۲۰۹۸: نوشتهٔ رام، رمضان **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۳۷].

29898 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۰۰۷ Spi/VI۸۴: نستعلیق، با تاریخ ۸۸۰ب (=۱۸۲۳م) درپایان، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۸۹گ. [ف. عبدالله ۲: ۵۳۶] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۳۷].

29899 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۴،۵۵ پا-مسیح: نستعلیق فیض‌الله

فرزندامام‌بخش، ۲۷ع‌۲/۱۲۵۰، ۱۸۲ گ، آغاز افتاده [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی:۲۹] .

29900 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۱۸۹Kpi/VI۲۴ : نستعلیق دام جاند فرزند منشی دیپ جاند خاتری‌کاپور، **۱۲۵۵** در شاهجهان‌آباد، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . عبدالله ۲:۳۵۶] .

29901ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۱۲۵۰: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابرنمونه، ۱۹۵ گ [ریو۲:۶۸۹] .

رامائن

ازگروهرداس، که‌درفهرستها نام‌اوراگردهر داس‌نوشته‌اند. مثنویست‌ازافسانه‌های‌هندی سرودهٔ ۱۰۳۳ بنام‌جهانگیرپادشاه (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) .

بنگرید : ف . ریو : ۵۶

29902 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۰۷/۲۰۹۵: تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۳۶] .

رامه اوتار

والمیکی، ترجمهٔ حماسهٔ رامایانا است از هندی در قالب مثنوی . [دانش‌پژوه] .

29903 ـ **بادلیان** ۲۷۰۰: تاریخ یاد نشده . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۴۹ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

رباب‌نامه

از سلطان ولد، بهاءالدین محمد(۶۲۳ـ ۷۱۲)که‌یاداو درهابتدانامه : ۱۰۱۷» گذشت. مثنویست در وزن «الهی نامه»ی سنایی . «ولد نامه»ی او سه بخش است یکم آن بنام «ابتدا نامه» و سوم آن «رباب‌نامه» که بنام الجایتو سروده است [ذریعه] .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۷۹ و ۱۱:۶۷ .

29904 ـ **قونیه** ۲۱۴۲: نسخ بهاءـ الدین استوائی مولوی عادلی، در اواخرع‌۲/ **۷۵۱** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۶ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

29905ـ **قونیه** ۲۱۴۳: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۲۶۸ گ ۱۷ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۷ هست .

29906 ـ **حالت افندی** ۴۴: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۳۵۹گ ۱۷ س . **فیلم**‌آن دانشگاه ش ۵۵۳ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

رباعیات ابوسعید

ابوسعید ابی‌الخیر میهنی (مهنهٔ خراسان ۳۵۷ ـ مهنه ۴۴۰) . با ابوالحسن خرقانی دیدار و با ابوعلی سینا مکاتبه داشته است . رباعیات او در ۱۲۷۶ در بمبئی و پس از آن بارها چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۱ و۱۰:۶۸ ـ ف . مشار : ۷۹۷ .

29907ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زدین، پیرامن ۸۸ رباعی است، دربالای‌برخی‌ازآنهاخواص آنهارانوشته‌اند [رؤیت] .

29908ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or۵۳۴۸: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴:۶۷۴] .

29909ـ **تهران**،دانشگاه ۴۴۳۶/۵: نستعلیق ریز خوش سدهٔ **۱۲ـ۱۳** درجنگ(س ۱۸ـ۲۵) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۳۹۵] .

29910 ـ **آکادمی علوم شوروی** A . ۹۷/۲ : نوشتهٔ **۱۲۰۴** درکابل بدستور حاجی جعفر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۹۶۷ هست [فیلمها:۷۴۳] .

29911 ـ **تهران**، ادبیات۲/۱۸۱ج:

نستعلیق ع۲/۱۲۱۸ (۱۳۷پ - ۱۳۹پ) با دیباجه و خواص رباعیات، ناقص [ف. ادبیات ۱:۲۸۲] منتقل شده بدانشگاه .

29912ـ تهران، دانشگاه۱۵/۴۲۴۳: نستعلیق۱۲۶۹ (ص ۱۶۲-۱۸۷) بایك‌دیباچه و شرح خواص رباعیها [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۵] .

29913 ـ تهران، سپهسالار۴/۱۴۸: درجنگ ثریاکاشانی ، سیدحسن فرزند احمد ۱۲۷۶ در تهران (ص۳۷-۴۵) [ف.سپهسالار ۵۲:۴] .

29914 ـ تهران، ملك ۲۰/۵۰۸۳: نستعلیق خوش ۱۲۹۱ ، (۱۷۰ ر - ۱۷۳ ر) [رؤیت] .

29915 ـ تهران ، ملك۴/۵۵۳۶ : با تاریخ ۱۲۹۷-۱۳۳۹ در دفتر (۱۷۲پ - ۱۹۱ر) [رؤیت] .

29916 ـ تهران ، مجلس ۲/۲۳۵۷ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳ (ص۱۱۴-۱۲۴) [نسخه‌ها ۵:۱۵۷] .

29917ـ تهران ، ملی ۳/۹۶۶ ف : نستعلیق سدهٔ۱۳(ص۱۵۶-۱۶۵)باذکرخواص خواندن هررباعی [ف. ملی ۲:۵۱۱] .

29918ـ تهران، دانشگاه۱۳/۳۸۱۴: نستعلیق ، با تاریخ ۱۳۰۰ در مجموعه (ص ۲۱۱-۲۱۹) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۷۹۵] .

29919ـ تهران، دانشگاه۳/۲۱۹۷: نستعلیق بیدل‌تبریزی۱۳۰۱درتهران، (۱۵۸ر-۱۶۱پ) [ف. دانشگاه ۹:۸۷۸] .

29920ـ تهران ، اصغرمهدوی۳۷۱: نستعلیق‌آدینهٔ شعبان۱۳۱۲ [نسخه‌ها۲:۷۹].

29921 ـ تهران ، ملی ۲۲ فهرست نشده: نستعلیق متوسط محمدامین‌دفترآشتیانی با تاریخ ۱۳۱۹ . آغاز : در دفتر ایجاد دبیردانا [نسخه‌ها ۴:۱۴۰] .

29922 ـ تهران ، ملك ۸/۵۶۰۶ : نستعلیق ۱۹ ج۱/۱۳۲۱ (۹۵ر-۱۰۵ر) ، ۷۶ رباعی است [رؤیت] .

29923ـ تهران ، دانشگاه۵/۴۵۰۱: نوشتهٔ رضاقلی ادیب ۱۳۲۹ (ص۹۱-۱۰۴) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۴۵۱] .

29924ـ مشهد، رضوی۳/۹۴۷ ادبیات (۴۵۲۶) : نزدیك ۱۳۴۱ (ص ۷۹-۹۳) [ف . رضوی ۷:۷۷۰] .

29925 ـ مشهد، رضوی ۶۱۱ ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۴ [ف . رضوی ۷:۵۵۱] .

29926ـ تهران،سپهسالار۲/۲۸۷۶: تاریخ یاد نشده (۱۱۱ر-۱۱۴پ) وخواص‌آن نیز به‌نثر آمده [ف. سپهسالار ۵:۲] .

29927 ـ بنگال ، آسیایی‌۲/ao۶۲ (۱۳۹۸) : شکسته ، تاریخ یادنشده [ف . بنگال : ۱۴۱] .

29928ـ بنگال ، آسیایی۱۹رباعیات (۷۳۱): شکسته ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۱۱۹] .

29929 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۲۴۹/۴۳۰۲ : تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۳۷] .

29930ـ بادلیان ۲۵۴۶ وینفیلد۴۲: نستعلیق، تاریخ یادنشده . فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۱۴۰ هست [فیلمها : ۱۰۳] .

رباعیات ابوعلی

ابوعلی‌سینا ،که یاد او در «ترجمهٔ‌قانون: ۵۰۳» گذشت .

29931ـ پاریس S.p.۱۷۷۷/۲۴: با تاریخ ۸۵۲ در دفتر. فیلم آن دردانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

رباعیات ارسلان

قاسم مشهدی، ملقب به میرعلی ثانی، که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۱» گذشت.

29932 ـ **تهران**، ملك ۵۴۰۳/۳۰: نستعلیق ریز و چلیپا و چهارستونی از سراینده‌ای با تخلص جنونی، با تاریخ ع ۱۱۰۰/۲ در دفتر (۱۲۶پ ـ ۱۲۷پ). **آغاز**: این خلق که از نظر نهانند مرا [رؤیت].

رباعیات امانی

میر امانی هراتی کابلی، بروزگار اکبر پادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) بسال ۹۸۱ به‌هندرفته و در جونپور ۱۰۴۷ درگذشته است.

بنگرید: ذریعه ۹:۹۴ـ فرهنگ‌سخنوران: ۵۷.

29933 ـ **آصفیه** ۱۱۰۱ دیوان: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۴:۲۹۴].

رباعیات اوحدی

از اوحدالدین کرمانی، حامد فرزند ابوالفخر، درگذشتهٔ ۶۳۵.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۲۸ـ فرهنگ ـ سخنوران: ۷۰.

29934ـ **استانبول**، ایاصوفیا۲/ ۲۹۱۰: با تاریخ ۱۱ شوال **۷۰۶** در دفتر. در دوازده باب. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۴۲۲ هست [فیلمها: ۶۰۰].

29935 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۳۶۳ س: تعلیق **۱۰۰۵**، ۶۱ گ ۱۶ س، آغاز افتاده [مخطوطات ۱:۱۹۹].

29936 ـ **تهران**، ملی۱۳/۱۳۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۳۵۳-۳۶۲) [ف.ملی ۱: ۱۲۸].

رباعیات اهلی=زبدة العقاید

رباعیات بابا افضل

بابا افضل کاشانی، که یاد او در «جاودان نامه: ۷۶۸» گذشت. یکبار بسال ۱۳۰۵خ و پس از آن چندبار چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۷۹۸.

29937 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۶۹۶: شکسته نستعلیق راسته و چلیپای شفیعا، نوروز **۱۰۹۶**، زرین (۴۱ـ۶۰) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۴۲].

29938 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پیرامن ۱۲۸ دو بیتی دارد (۲۷۸پ ـ ۲۸۰پ)، زدین [رؤیت].

29939ـ **تهران**، دانشگاه۴۸۶۴/۱۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۸۴۳ـ۸۵۰). چلیپا [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰].

29940 ـ **انگلستان**، کمبریج۲/ ۱۰ برونD.۱۶: نوشتهٔ **۱۱۶۳** همراه با دیباچه‌ای درسرگذشت سراینده. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۶۳ هست [فیلمها: ۵۴۳].

29941ـ **تهران**، سپهسالار۲۶۷۵/۳: نستعلیق محمد باقر فرزند محمد علی حسینی حسنی، **۱۲۰۹**، زدین (۱۴۷ر ـ ۱۷۰ر) [ف. سپهسالار ۴:۲]

29942 ـ **تهران**، سلطنتی ۳/ ۱۵۶۴ (۴۴۷ف): نستعلیق خوش محمدباقر حسینی، **۱۲۵۹**، رباعیات اوست همراه «جاودان‌نامه» و «عرض نامه» [ف. دکتر بیانی:۱۸۸].

29943 ـ **کاشان**، کتابخانهٔ آثارملی ۳۶۷: نوشتهٔ **۱۳۱۱** همراه با رباعیات خیام رویهم ۳۰۵ ص [نسخه‌ها ۴:۳۵۷].

29944ـ **تهران**، مجلس۳۹۶: نستعلیق **۱۳۱۹**، ۳۴گ۹ـ۱۰س [ف.مجلس ۲: ۲۳۱].

29945ـ **تهران**، سپهسالار۲۹۱۳/۳۱:

تاریخ یاد نشده (ص۵۲۱-۵۲۳) خواص هر رباعی نیز آمده [ف. سپهسالار ۲:۵].

29946 - استانبول، اونیورسیته ۴۲۱/۴ : نستعلیق (گ۷۲-۱۰۶). فیلم آن دردانشگاه ش ۲۳۸هست [فیلمها :۴۴۱].

29947 - موزهٔ قونیه ۲۶۱۵/۲ : نستعلیق (گ۳۶-۶۱). فیلم آن در دانشگاه ش ۳۲۳ هست [فیلمها :۴۵۳].

رباعیات باباطاهر

باباطاهرعریان همدانی، در گذشتهٔ ۴۱۰ [یا میان۴۴۷ و ۴۵۰] دوبیتیهای او درتهران ۱۲۷۴ و پس از آن بارها چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۱۷:۹ و ۶۸:۱۰- ف. مشار:۷۹۸ - شرح حال باباطاهر وعین‌القضاة همدانی، دکترمقصود.

29948 - قونیه ۲۵۴۶/۵ : باتاریخ **۸۴۸** در دفتر. در فهرست بنام دیوان یادشده است (ص۷۱-۸۵). فیلم آن در دانشگاه ش ۳۲۱ هست [فیلمها:۴۵۳].

29949 - تهران، مجلس۹۵۹۷/۵۷: در دفتری از سدهٔ **۱۰-۱۱** (ص۱۷۸-۱۸۹) [ف. مجلس ۳۷۷:۱۷].

29950 - تهران، دانشگاه ۴۳۵۱ : در جنگ سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۰۶].

29951 - تهران، دانشگاه ۴۴۳۰ : سدهٔ**۱۲-۱۳** درجنگ (ص۱۶۹-۱۷۴) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۹۰].

29952 - آکادمی علوم شوروی A۰۹۷/۱ : نوشته‌درکابل**۱۲۰۴** بدستورحاجی جعفر، ۳۵۰ دو بیتی دارد. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۹۶۷ هست [فیلمها :۷۴۳].

29953 - مشهد، رضوی ۹۳۰/۲ ادبیات(۴۷۰۹): شکسته نستعلیق خوش شعبان **۱۲۲۲**، زرین [ف. رضوی ۷۴۱:۷].

29954- تهران، خانم محبوبهٔفرزانه: مجموعهٔ نوشتهٔ عبدالله‌فرزندرمضان‌علی‌همدانی، **۱۲۳۰** درتهران، دارای ۱۱۶ دو بیتی و یك غزل ۱۸ بیتی (ص۹۲-۱۲۳) [شرح حال باباطاهر، دکترمقصود:۹۲].

29955- تهران، دانشگاه ۵۱۲۴/۴: نستعلیق**۱۲۵۴**(۱۰۶پ-۱۰۹ر)[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۹].

29956- تهران، دکترمفتاح۱۲۱/۲: با تاریخ **۱۲۵۸- ۱۲۵۹** درجنگ [رؤیت].

29957 - مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۷۴/۱۲ : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۰** در دفتر [نسخه‌ها ۹۵:۵].

29958 - تهران، ملك ۵۵۱۶/۴ : نستعلیق خوش محمد موسوی خویی، **۱۲۶۵** (۷۹ر-۸۲ر)، زرین [رؤیت].

29959 - تهران، دانشگاه۴۲۴۳/۱۴: نستعلیق**۱۲۶۹** (ص۱۵۹-۱۶۲) [ف.دانشگاه ۳۲۱۵:۱۳].

29960 - تهران، سپهسالار۱۴۸/۶: در جنگ ثریاکاشانی، سید حسن فرزنداحمد **۱۲۷۶** (ص۵۰-۶۴) [ف. سپهسالار ۵۲:۴].

29961- تبریز، ملی ۲۹۰۰: نستعلیق، درجنگ‌نوشتهٔ**۱۲۸۰**[ف.ملی‌تبریز ۳۶۴:۱].

29962 - تهران، ملك ۵۷۹/۳ : نستعلیق ریز و خوش ابراهیم فرزند احمد، در ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۸۱** (ص۱۱۳-۱۲۰) [ف.ملك، مجموعه‌ها : ۸۹].

29963 - تهران، ملك ۵۱۲۵/۶ : نسخ علی فرزند محمدحسن حسینی، سدهٔ**۱۳** با تاریخ۹۵۷ (۱۰۱ر-۱۰۴) ۱۰س[رؤیت].

29964 - تهران، مجلس ۲۲۳۵ :

نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۴۷–۱۵۲جنگ) [ف. مجلس ۸:۴۴] .

29965 ـ **تهران** ، مجلس۲/۴۳۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (گ۶–۷) [رؤیت] .

29966 ـ **تهران** ، ملی۱۲/۹۶۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۵۱–۲۷۰) [ف. ملی ۲:۵۱۶] .

29967ـ **تهران**، مجلس۱۴/۴۹۴۸: درهامش دفتر نوشته شدهٔ **۱۳۰۱** (۸ر–۸پ و ۳۵پ–۳۶ر) رویهم ۴۴ رباعی [رؤیت] .

29968ـ **تهران**،دانشگاه ۴/۲۱۹۷: نستعلیق بیدل‌تبریزی**۱۳۰۱** درتهران(۱۶۲ر–۱۶۵پ) [ف. دانشگاه ۹:۸۷۸] .

29969 ـ **تهران** ، ملك ۷/۵۶۰۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۳۱۳** در دفتر (۸۰پ–۹۴پ) ۹۴ دوبیتی است [رؤیت] .

29970 ـ **تهران** ، ملك ۳/۵۵۳۶ : نوشتهٔ ع۲/**۱۳۳۹** (۱۳۲پ–۱۶۲ر) ، ۳۲۰ دوبیتی است [رؤیت] .

29971 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۴۸۵ فهرست نشده : نسخ خوش عبرت مصاحبی ، صفر **۱۳۴۴** ، دارای ۲۸۸ رباعی و ۴۵ بیت غزل منسوب به او ، ۲۱ گ [رؤیت] .

29972 ـ **تهران**، دکتر مقصود :گرد آوری محمدعلی فروغی، سدهٔ **۱۴**، دارای۵۱ دوبیتی ویك غزل ۱۸ بیتی ، نسخه ماشین شده است [شرح احوال باباطاهر ، دکتر مقصود : ۹۴] .

29973ـ **تهران**،سپهسالار۳۶/۲۹۱۳: تاریخ‌یادنشده(ص۵۵۳) [ف. سپهسالار۵:۲].

29974 ـ **تبریز** ، ملی۴۷/۲۵۷۶: درجنگ تازه نویس (ص۵۹۰–...) [ف. ملی تبریز ۱:۳۴۸] .

29975 ـ **تبریز** ، ملی ۲/۲۶۲۴ : درجنگ(گ۳۹–...)[ف.ملی‌تبریز۱:۳۵۲].

رباعیات بدیهه

ازلطفعلی دانش شیرازی ، صدرالافاضل ، که یاداو در «آداب‌المحادثه :۱۵۱۶»گذشت. گردآوری‌میرزاآقای زنجانی فرزندبابابیگ، در ۱۳۱۸ بـرای میرزا عبدالغفار از دوستان سراینده که همان « آداب‌المحادثه » را بنام او ساخته است .

29976ـ **تهران**،دانشگاه۳۵/۴۷۳۴: نرشتهٔ **۱۲۹۸** (بآنچنانکه در فهرست آمده) باه‌آداب‌المحادثهٔ اومؤرخ ۱۳۱۸ (ص۶۸۲–۶۸۹) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۹۱] .

رباعیات بیدل لاهوری

در ص ۲۲۵۴ چند مجموعه ازآن بعنوان دیوان‌گذشت. واینك نسخهٔ دیگر:

29977 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۳۸) Or۳۵۴۲: ع۹/**۱۱۳۳** (۱۷۲۰م) درهند، ۱۳۵گ. آغاز : آنکس‌که منزه‌است ازآب و گل ما [ذیل ریو:۲۱۲] .

رباعیات پیرجمال=میزان‌الحقایق

رباعیات جامی

عبدالرحمان ،که یاد او دره‌تهلیلیه:۳۶» گذشت .

29978 ـ **تهران** ، مجلس۷/۲۶۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۰–۱۱** (ص۵۱۹–۵۳۴) ذرین [ف. مجلس۸:۴۱۷– نسخه‌ها ۵:۱۹۵] .

رباعیات خواجه

منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی .

29979 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۴۸:در جنگ‌ثریاکاشانی،سیدحسن فرزنداحمدحسینی **۱۲۷۶** درتهران (ص۳۷–۴۵) [ف. سپهسالار ۴ : ۵۲] .

رباعیات خیام

ابوالفتح عمر فرزند ابراهیم ، که یاد او در «نوروزنامه : ۳۶۴» گذشت . پیرامن هشتصد دوبیتی به او نسبت داده و بسیاری از آنها به زبانهای زندهٔ کنونی درآمده است، ولی درشمارهٔ دوبیتیهایی که از اوست گفتگوست. در ۱۲۸۴ و پس ازآن بارها چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۶۹ـ ف. مشار: ۸۰۰.

29980ـ **انگلستان** ، دانشگاه کمبریج Or.۱۷۲۴/۳ : باتاریخ رجب **۶۰۴** دردفتر (گ ۴۹ـ۹۱). **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۳۳ هست [فیلمها : ۵۴۱]

29981ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸ عکس: نسخ محمد فرزند ابوطبیب خادم ، شوال **۶۵۳** گویا از روی نسخهٔ ساختگی عباس مزدا عکس گرفته شده [فیلمها : ۱۰۵] .

29982 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۸۹: نستعلیق ۱ رجب **۸۳۱** ، درهامش دیوان حافظ وسلمان [نسخه‌ها ۲: ۷۲] .

29983ـ **پاریس**، S.p۱۷۷۷/۱۹: با تاریخ ۵ ج۱/**۸۵۲** در دفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

29984 ـ **تهران** ، مجلس ۸۴۲۱/۳ فهرست نشده : در دفتر مؤرخ **۸۶۸** [رؤیت].

29985 ـ **استانبول** ، اسعد افندی ۲۸۸۲/۲: نوشتهٔ ۱۹ ذیقعدهٔ **۸۷۶** (گ۳۹ـ۸۰) **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۴۳ هست [فیلمها : ۴۹۷] .

29986 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی : نستعلیق ۱۵ج۱/**۸۹۲** . آغازافتاده عکس آن درملی ع۴۲۸۵ هست [فیلمها: ۱۰۵].

29987ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۶(۳۱۸ ف) : نستعلیق خوش سلطانعلی مشهدی کاتب ، سدهٔ **۹**، با دیباجهٔ نثری ، زرین، ۳۵۰ رباعی دارد ، ۸۸ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی: ۳۱]. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۹۴۲ هست. [فیلمها ۱۰۴] .

29988ـ **دانشگاه** ۳۶۵۳/۲۵: نستعلیق خوش سدهٔ **۹ـ۱۰** (ص ۷۳۴ـ۸۰۲ هامش) ۳۳۰ بند . [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۵۹] .

29989ـ **پاریس** P.۳۴۹: درجنگ نوشتهٔ **۹۰۲** فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۳ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

29990 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۹۹ : درفاصلهٔ غزلها و قصیده‌های دیوان حافظ نوشتهٔ **۹۱۷** ، ۲۷۰ دو بیتی را کـه قابل مقایسه با سروده‌های حافظ میدانسته آورده است [ف . سپهسالار ۲: ۵۷۹] .

29991 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۸۱۱ : علی حسینی، **۹۳۴** ، ۴۰ گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۲] .

29992 ـ **پاریس** ، ملی S.p۸۲۳: در دفتر نوشتهٔ ۱۵ ج۲/**۹۳۴** [بلوشه ۳: ۴۳۳] فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۹۴ [فیلمها: ۵۹۹].

29993 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۵۷: نستعلیق محمدقوام کاتب شیرازی **۹۵۸** ، زرین ، هرصفحه سه رباعی دارد، ۲۱ گ [ف. دانشگاه ۹: ۸۵۱] .

29994 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۴۸۸Spi/VI۳: نستعلیق بدری ناث صاحب، برای پاندیت شانکار زوتشی، ۱۲ شعبان **۹۷۵** [ف. عبدالله ۲: ۴۲۸] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۳۸] .

29995 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۹۶۶/۱ Or: سدهٔ ۱۰ ، با تاریخ **۹۷۷** در ش ۲ دفتر [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۴] .

29996 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم شوروی B۲۲۹۰ : نوشتهٔ عبدالحلیم فرزند عبدالحی تهانیسری ، **۹۹۱** . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۶۴ هست [فیلمها:۴:۱۰۴] .

29997ـ **تهران**، مجلس۸۶۲۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰** [رؤیت] .

29998 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۱۰ Or : همراه دیوان حافظ ازسدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۶۷۹:۴] .

29999 ـ **هند**، بانکیپور۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، ۳۹ گ ۸س [ف. عبدالمقتدر:۱۶] .

30000 ـ **تهران** ، مجلس ۸۵۴۶/۲ فهرست نشده : سدهٔ **۱۰-۱۱** ، بدنبال سبحة‌ـ الابرارجامی وسپس دیوان شاهی، دیوان‌سیفی، دیوان ابن‌یمین [رؤیت] .

30001ـ **آصفیه**۳۲۸ دیوان: نستعلیق خوش، بایادداشت **۱۰۱۷**، با دیباچه‌ای به‌نثر درسرگذشت او ، ۷۹ ص ۸س [ف . آصفیه۱: ۵۸۹] .

30002ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۳۱: نستعلیق‌رمضان **۱۰۳۳** (۱۶۲۴م) ۹۲ گ [ف. ریو ۲: ۵۴۷] .

30003-30004ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا : دونسخه ، یکی از آنها نوشتهٔ **۱۰۴۸** دارای ۳۲۴ رباعی در هامش لیلی و مجنون مکتبی [یاداشتهای مهدی غروی،مجلهٔ وحید ۷: ۴۵،۵۰] .

30005ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۶/۲۰ : نستعلیق نزدیك **۱۰۵۴** (ص۶۵۸-۹۵۹) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۵] .

30006 ـ **اکادمی علوم شوروی** C.۱۱۲/۲ : نوشتهٔ عوض محمد فرزند ندر، **۱۰۶۰** . فیلم آن دردانشگاه ش۱۱۲۴هست [فیلمها: ۵۶۵ و۶۱۴] .

30007ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۰۲۱: شمارهٔ ۲ دفتر ، نوشتهٔ **۱۰۷۹** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۴] .

30008ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ۳۶۴: نوشتهٔ **۱۰۸۰** ، با دیباچه‌ای . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۵۴ هست [فیلمها :۴: ۲۰۴] .

30009 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۱۸ جنگ : گرد آوری رفیع‌الدین رافع ، با تاریخهای**۱۰۷۸-۱۰۸۴**(ص۱۸۸ وص۱۹۴) [نسخه‌ها۶: ۱۱۵] .

30010 ـ **آکادمی علوم شوروی** A.۸۷۷ : نوشتهٔ محمد ابراهیم ، دوشنبهٔ ۱۷ شعبان**۱۰۹۷**. فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۹۶۳ هست [فیلمها : ۳: ۲۰۳] .

30011 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۲۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین ، دارای۲۴۷ رباعی [ف. مجلس ۸: ۲۱۲] .

30012 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۲مج: نستعلیق **۱۱۷۷** [رؤیت] .

30013 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۹۹/۲ (۷۰۷ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۵۰۸] .

30014ـ **تهران**، دانشگاه۲۴۷۳/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۰۱) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲] .

30015 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۷۶۸ : نستعلیق ومرقع سدهٔ **۱۲**، زرین ، ۱۲ گ ۸س [ف. دانشگاه ۸: ۳۰۱] .

30016 ـ **تهران**، مجلس۵۲۳۴/۳ : از سدهٔ **۱۲-۱۳** (۱۳۱ب-۱۳۲د) [رؤیت].

30017 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۳۰: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲-۱۳** درجنگ(ص۱۵۱-۱۶۲) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۹۰] .

30018 ـ **آکادمی علوم شوروی**

A.۶۷ : نستعلیق **۱۲۰۴** در کابل ، ۲۷ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲۵ هست .

30019 ــ **اکادمی علوم شوروی**
G . ۱۱۵ : نستعلیق **۱۲۰۴** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۰۴ هست [فیلمها : ۱۰۴] .

30020 ــ **تهران** ، الهیات ۴۷۴/۵ د: نستعلیق عزیزالله ختلانی نزدیك **۱۲۰۵** [ف . الهیات ۱ : ۳۰۹] منتقل شده بدانشگاه .

30021 ــ **اکادمی علوم شوروی**
A.۱۸ : گویا مؤرخ **۱۲۲۱** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۰۰ هست [فیلمها: ۱۰۴] .

30022ــ **تهران**، سنا ۶/۹۰: باتاریخ **۱۲۵۶** در دفتر ، در ۱۳۷ بند [نسخه‌ها ۶: ۴۳۷] .

30023 ــ **اکادمی علوم شوروی**
G.۴۶۲: نوشتهٔ **۱۲۵۷** . فیلم آن دردانشگاه ش ۲۹۶۵ هست [فیلمها : ۲۰۴] .

30024 ــ **تهران** ، ملی ۸۳۴ ف : نستعلیق علی فرزندحاج رستم، **۱۲۶۲**، ۲۹۷ رباعی منسوب باوست، ۵۱ گ ۹ س [ف. ملی۲: ۳۶۷] .
با مهر ناصرالدین شاه ویادداشت او مؤرخ ۱۲۶۶ [نسخه‌ها ۴: ۱۵۰] .

30025 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۸ : جنگ ثریاکاشانی، **۱۲۷۶** درتهران (ص۲۵ــ۳۵) [ف . سپهسالار ۴ :۵۲] .

30026 ــ **تهران** ، مجلس ۴۹۲۱ : نستعلیق میرعلی شیرازی ملقب بهشمس‌الادباء ، **۱۲۷۷** ، زین ، ۷۸ گ ۸ س [ف . مجلس ۱۴ : ۱۴۶] .

30027ــ **تهران**، دانشگاه ۱۰/۴۷۱۶: نستعلیق‌صادق شیرازی، **۱۲۸۱** (ص۱۹۷ــ۲۲۴) [ف . دانشگاه ۱۴ :۳۶۶۴] .

30028ــ **تهران**، ادبیات ۶۷حکمت: شکسته نستعلیق ، **۱۲۸۲** ، اندازه جیبی [ف. ادبیات ۲ : ۲۲] .

30029 ــ **تهران** ، دکتر مفتاح : با تاریخ **۱۲۸۳** بهمین خامه در جنگ[رؤیت] .

30030ــ **تهران**، دکترمفتاح ۱۰/۱۲۱: نوشتهٔ ۱۸ شوال **۱۲۹۴** [رؤیت] .

30031ــ **تهران** ، مجلس۲/۴۹۴۸: شکسته نستعلیق با تاریخ**۱۲۹۶** دردفتر(۱پــ۳۰ر هامش) و پراکنده در دفتر [رؤیت] .

30032ــ **تهران**، مجلس۲۱/۵۰۷۷: سدهٔ **۱۳** ، ۳۲ رباعی با قافیهٔ یاء (۱۱۵ر ــ ۱۱۸پ) [ف . مجلس ۱۵ :۴۵] .

30033 ــ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۵ . نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۴۲ــ۱۴۷جنگ) [ف. مجلس ۸ :۴۳] .

30034 ــ **موزهٔ بریتا** Or ۳۳۰ . نستعلیق سدهٔ **۱۸**، ۱۰۶ گ [ف. ریو۲: ۵۴۶] .

30035ــ **تهران**، دانشگاه۴/۳۸۱۴: نستعلیق، با تاریخ **۱۳۰۰** در دفتر (ص۱۰۴ــ۱۵۰) [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۷۹۵] .

30036ــ**تاشکند**۹۵۸: مؤرخ **۱۳۰۰** فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۶ هست [فیلمها: ۱۰۵] .

30037 ــ **تهران** ، ادبیات ۳/۱۴۴ حکمت:میرزا محمدرضا مشهوربه‌میرزا بزرگ حمزوی ، ۲۷ع۲/**۱۳۰۳** [ف. ادبیات۲:۰:] .

30038 ــ **تهران** ، مجلس۱/۵۷۴۹: شکسته نستعلیق حبیب‌الله همدانی ، **۱۳۰۹** (ص ۲ــ۳۵) [ف . مجلس ۱۷ :۱۹۰] .

30039ــ **کاشان** ، کتابخانهٔ آثارملی ۳۶۷: نوشتهٔ **۱۳۱۱** همراه با رباعیات باباــ

افضل دویهم ۵ ۳۰ ص [نسخه‌ها ۳۵۷:۴] .

30040-42 ـ **تاشکند** ۹۵۹ و ۹۵۷ و ۹۶۱ : سه نسخه همه نوشتهٔ **۱۳۱۸** . **فیلم** آنها در دانشگاه ش ۲۸۵۶ و ۲۸۵۸ و ۲۸۵۹ [فیلمها : ۲۰۵] .

30043-44 ـ **تاشکند** ۹۶۰ و ۹۶۲: دو نسخه هر دو نوشتهٔ **۱۳۱۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۵۲ و ۲۸۵۵ [فیلمها:۴:۲۰۴].

30045 ـ **تهران**، ملك ۵۶۰۶/۱۰: نستعلیق ۴ رجب **۱۳۲۱** (۱۰۹پ-۱۴۷پ) ، دارای ۴۱۵ دوبیتی [رؤیت] .

30046 ـ **تهران** ، ادبیات ۷۱ د : نستعلیق شمس‌الدین نبوی نوری، **۱۳۳۱** خ ، اهدایی دکتر محمد مصدق، [ف. ادبیات۱:۲۸۱].

30047 ـ **تهران**، مجلس ۵۹۲۷/۳: علی اصغر تهرانی ، **۱۴۲۰** (؟) ، زرین (ص ۳۴ - ۱۱۳) ۱۰۰ رباعی است [ف. مجلس ۱۷:۳۱۸] .

30048 ـ **تهران**، مجلس ۸۶۳۳ فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

30049 ـ **اکادمی علوم شوروی** G.۱۶۹۸: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۳۱ گ. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۰۱ هست .

30050 ـ **اکادمی علوم شوروی:** D.۱۹۷: نستعلیق، تاریخ یادنشده، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۰۲ هست .

30051 ـ **اکادمی علوم شوروی:** شکسته نستعلیق عبدالمجید . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۵۹۴ و عکس آن ش۴۲۴۹ هست.

30052 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۷۷ : تاریخ یادنشده ، ۷۸ ص [مخطوطات . سرفرازعلی : ۷۹] .

30053 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲۱ رباعیات (۸۲۸) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده .

30054 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲۰ رباعیات (۱۵۴۸) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۲۰] .

30055 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۶/۱ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، زرین، باتملك ۱۱۵۱ (گ۱-۶پ) [ف. مخطوطات۲:۱۸۴].

30056 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۰۹۳/۴: [ف. فهمی ادهم ۱:۳۱۲].

30057 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۰۵/۵/۲۰۹۲ : تاریخ یاد نشده، انجام افتاده .

30058 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۳۵/۱۱۸۲/۱: نیز تاریخ یاد نشده.

30059 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۲۳/۲۱۱۱: انجام افتاده .

30060 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۴۲۹Spi/VI۳A: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله۲:۴۲۹] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۳۸] .

30061 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۹۷ ApiVI۵A: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲:۱۳۶] .

رباعیات در حساب

از بابا افضل کاشانی، که یاد او در «رباعیات بابا : ۲۸۲۶» گذشت. در مفردات ومقترنات (=جبر ومقابله) نسخهٔ مجلس سه رباعی‌دارد نویسنده مینویسد که آنها را در حاشیهٔ برخی ازمجموعه‌ها دیده‌ام . این سه رباعی در بیان وجه یکم تا سوم مفردات است، و مینویسد که رباعیات دربارهٔ مسائل مقترنات در نسخهٔ اصل نبوده و هرکه یافت بنویسد . نخستین رباعی (دربارهٔ مفردات درجهٔ یکم) : هرگاه که عدد معادل اشیا شد ـ راهی‌زبرای معرفت پیداشد ـ

تقسیم عدد چونکه براشیا کردی ـ مطلوب تو
زان میانه پا برجا شد .

30062 ـ تهران ، مجلس۲/ ۶۳۴۰:
با تاریخ ۱۲۲۸ در دفتر (ص۴۵) [ف.مجلس ۳۵۹:۱۹] .

رباعیات ورد ـ دیوان ...

رباعیات رضاشاهی

30063ـ آصفیه ۱۰۹۴ دیوان: نوشتهٔ پیرامن ۱۱۰۰ [ف . آصفیه ۲۹۴:۴] .

رباعیات سحابی

سحابی استرابادی، که یاد او در «دیوان: ۲۳۴۶» گذشت .

30064ـ تهران، عبدالرحمان‌پارسای تویسرکانی : نوشتهٔ ج ۲/۱۰۰۳ دارای شش هزار رباعی، همراه «عروة‌الوثقی» [ف.رضوی ۵۵۶:۷] .

30065ـ تهران، دانشگاه۹/۳۲۹۴:
نستعلیق ۷ع۱/۱۰۴۸ در جنگ (ص۱۱۷ـ ۱۳۱) نزدیك به ۵۰۰ بیت [ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۶۵] .

30066ـ تهران، دانشگاه ۱۷/۲۴۶۶:
نستعلیق ۲۲ذیقعدهٔ ۱۰۵۴ (ص۵۵۳ ـ ۵۲۷) گزیده‌ایست [ف . دانشگاه ۱۲۳۵:۹] .

30067ـ تهران، مجلس۱۹/۲۶۶۵:
با تاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (ص ۵۵۷ـ۶۱۷) ، ۹۰۰ رباعی دارد [ف . مجلس ۴۲۰:۸] .

30068ـ تهران،دانشگاه ۳۰/۲۴۶۴:
نستعلیق ۱۰۶۳ـ۱۰۷۳ (ص۷۷۹ـ۸۲۷) [ف . دانشگاه ۱۲۰۶:۹] .

30069ـ تهران،سپهسالار ۴۶/۲۷۹۹:
نستعلیق شاه محمد میبدی ، ۱۰۷۴ (ص۵۴۳ـ ۵۴۹) [ف . سپهسالار ۲:۵] .

30070 ـ موزهٔ بریتانیا۲/ ۲۵۸۴۳ Add: با تاریخ ۱۰۸۳ (۱۶۷۱م) (گ۷۳ـ ۱۸۰) آغاز: ای عالم خوب وزشت وآشوب او را [ریو ۲: ۸۵۶] .

30071 ـ تهران، ملك ۴۹۹۵: نوشتهٔ ۱۰۹۱،دارای ۴۴۵۲ رباعی است [ذریعه ۹ : ۴۳۳] .

30072 ـ تهران، سپهسالار۳/۱۴۹:
نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۶پ‌ـ۲۴۹پ) ، انجام افتاده [ف . سپهسالار ۴:۵۳] .

30073 ـ موزهٔ بریتانیا ۹Or۳۲:
نستعلیق سدهٔ ۱۸ م ، گزیده‌ایست در ۲۳۵ گ [ریو۲:۶۷۲] .

30074 ـ تهران ، مجلس ۸/ ۴۴۲ :
نستعلیق تاریخ‌یادنشده، [ف. مجلس۲: ۲۶۰].

30075ـ تهران، دانشگاه۲/۳۵۱۸:
نستعلیق محمد علی شیرازی ۱۰۶۵ ، زرین (ص۱۰ـ۳۳۴) [ف . دانشگاه ۲۵۳۱:۱۲] .

30076ـ موزهٔ بریتانیا ۱/ ۹۸۱۲ Or : سدهٔ ۱۲ ، سپس دیـوان محمد یوسف گیلانی [نسخه‌ها ۶۷۸:۴] .

30077ـ آصفیه ۸۰۶ دیوان: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۲۹۸:۳] .

30078 ـ تهران ، مجلس ۸/ ۴۴۲ :
نستعلیق تاریخ یادنشده [ف. مجلس۲: ۲۶۰].

رباعیات سرمد دهلوی

سرمد مجذوب، در گذشتهٔ ۱۰۷۱ [دکتر محمدبشیرحسین]. درتذکره‌هابنام‌او برنخوردم.

30079 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۰۹۳/۸۸: سدهٔ ۱۳[ف. دکتر بشیر حسین ۱۳۹:۱] .

رباعیات سنایی

سنایی غزنوی، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۷۲» گذشت .

30080 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲/۴۶ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ، تملک ۱۱۵۱، زرین (۶ر-۱۸پ) [ف. مخطوطات ۲: ۱۸۴].

رباعیات سیف باخرزی

ازسیف‌الدین سعیدفرزند مظفرخبوشانی، که بروزگارعطار نیشابوری ورضی‌لالاوسعدالدین حموی میزیسته، و مرگ او را نفحات الانس ۶۵۸ وشاهد صادق ۶۵۳ نوشته‌اند. برخی از دوبیتهای اودرمجموعه رعیات ابوسعیدابوالخیر در تهران بچاپ رسیده (۱۳۳۴خ) چنانکه در هامش و دیباجهٔ آن یاد شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۸۵ ـ نفحات‌الانس (چ۱۹۱۵م): ۳۸۵ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۸۳.

30081 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶: نستعلیق فقیر حمید، سدهٔ **۱۵**م، ۱۵گ ۱۲ س [ف. عبدالمقدر: ۸۲].

30082 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۹۳۴۸: نوشتهٔ **۱۹۰۴** م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۷].

رباعیات شاکر تهرانی

شاکرا، از سدهٔ دوازدهم و دوستان محمد علی حزین لاهیجی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۹۳ ـ فرهنگ ـ سخنوران: ۲۸۷.

30083 ـ **تهران**، الهیات ۵۴۲/۱۰ د: با تاریخ **۱۳۱۲** در دفتر، رباعیهایی است در بی‌معنی بودن‌سروده‌های حافظ ازاو و دیگران (۸۲ر-۸۴ر) [ف. الهیات ۱: ۳۲۲].

رباعیات ملاشاه

بد خشی، که «دیوان» او در ص ۲۳۷۱ یاد شده است.

30084 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۵۴Api/VI۵۹: نستعلیق ۲۲شعبان **۱۱۸۶** [ف. عبدالله ۲: ۳۵۷].

رباعیات عارف

30085 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۵۰ رباعی در جنگ است [ف. مجلس ۸: ۳۸].

رباعیات عرفی

شیرازی، که «دیوان» او در ص ۲۴۳۷ گذشت.

30086 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۱۱/۱) Or۳۲۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م (۱پ-۱۷پ) آغاز: یارب نفسی ده که ثنا پردازم [ریو، ذیل: ۱۹۹].

رباعیات عطار = مختارنامه

رباعیات علیجان

مولانا علی‌جان.

30087 ـ **پاریس**، ملی ۵۸۸/۳: با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۲۵۴].

رباعیات فکری اصفهانی

محمدرضا فرزند شیخی بیگ، درگذشتهٔ ۱۰۲۰.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۴۵ ـ فرهنگ ـ سخنوران: ۴۵۳.

30088 ـ **تهران**، الهیات ۵۴۲/۱۰د: با تاریخ **۱۳۱۲** در دفتر، رباعیاتی است در بی‌معنی بودن سروده‌های حافظ از او دیگران (۸۲ر-۸۴ر) [ف. الهیات ۱: ۳۲۲].

رباعیات فکری مشهدی

سید محمد فکری، جامه باف، درگذشتهٔ ۹۷۳ یا ۹۷۲ و چون بیشتر سروده‌های او دو بیتی بود به میررباعی شهرت یافته است. و او

جز میر رباعی مشهدی است .

بنگرید : ذریعه ۸۴۵:۹ (فکری) و ۹ : ۳۵۴ (رباعی مشهدی) ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۳ .

30089 ـ **تهران** ، مجلس ۴۸۰۰ : نستعلیق میرحسین حسینی کاتب در لاهور ، سدهٔ **۱۱** ، **آغاز** : یارب مددی کن که زمستی برهم ۴۰ گ ۸س [ف . مجلس ۱۳: ۹۶].

رباعیات فی بیان خیر الدیانات

از حبیب‌الله ، دراعتقادات شیعی. **آغاز:** حمدله . الحمد سزاوار خدای احد است .

30090ـ **مشهد** ، آقای کاظم مدیرشانه چی: نسخ، **۱۳۶۶**، جیبی [نسخه‌ها ۵: ۵۸۶]

رباعیات کشفی

میرمحمد صالح اکبر آبادی فرزند سید عبدالله مشکین‌رقم هندی‌قادری، که درسروده‌های فارسی خود به‌کشفی و درهندی خود به‌سبحانی تخلص میکرده ، درگذشتهٔ ۱۰۶۰ (قطب هادی میرمحمد صالح متقی) .

بنگرید : ذریعه ۹۱۱:۹ ـ فرهنگ ـ سخنوران :۴۸۵ .

30091 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۰۵ . Or : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶] .

30092 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۲۰ . Or : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۹] .

رباعیات مجد همگر

یزدی شیرازی، که «دیوان» اودرس ۲۵۰۹ گذشت .

30093 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۱) Or۳۷۱۳ : در دفتر نوشتهٔ **۶۹۲-۶۹۷** (۱۷ ب-۱۸ر) [ریو ذیل : ۱۴۲] .

رباعیات سید محمد نجفی

30094 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۶/۳۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین ، پیرامن ۴۱ رباعی (۲۷۳پ-۲۷۴پ-۲۷۴ر) **آغاز:** از مملکت وجود می‌باید رفت ـ دیر آمـده‌ایم و زود باید رفت [رؤیت] .

رباعیات محوی

میرمغیث‌الدین همدانی (م۱۰۱۶ یا ۱۰۲۰ یا ۱۰۲۵) ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۱۸» گذشت . در تذکرهٔ «نصرآبادی:۲۵۹» آمده که دیوان رباعیات اورا آقا باقی برادر آقا خضر وزیر کاشان گردآورده است .

30095ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق بد، مجدالدین علی قوسی شوشتری ، در**۹۹۵** شمارهٔ ۱۱ دفتر . [نسخه‌ها ۱: ۱۶] .

30096 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۶/۳۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ،زرین(۲۷۴پ-۲۷۷پ)پیرامن ۱۲۴ رباعی است . [رؤیت] .

30097 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۱۵ فهرست‌نشده: نستعلیق‌باتاریخ **۱۰۹۰** تا**۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۰۲-۴۱۶) ۲۴۰ رباعی است گردآوری عبدالباقی نهاونـدی با دیباجهٔ او [رؤیت] .

30098 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۲۷۸ رباعی (ص۴۶۹-۵۲۵ جنگ) [ف . مجلس ۸: ۳۸].

رباعیات مخلص

ازمخلص لاهوری شاهجهان‌آبادی ، آنند رام قوم‌کهتر ، درگذشتهٔ ۱۱۶۴ یا ۱۱۴۰ .

بنگرید : ذریعه ۱۰۲۰:۹ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۵۳۰ .

30099 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۱۰ SpiVI ۴۶۵۵: شکستهٔ ۲۷صفر**۱۱۵۶** ۲۸ گ ، **آغاز** : ای درگه تو قبلهٔ جان و دل

ما [ف . عبدالله ۲:۵۵۷] .

رباعیات مروارید = مونس الاحباب

خواجه عبدالله مروارید کرمانی .

رباعیات مولوی

جلال‌الدین محمد (۶۰۴–۶۷۲) که یاد او در «دیوان: ۲۵۵۱» گذشت . رباعیات منسوب به او چندبار در ایران و بیرون از ایران چاپ شده است .

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۷۰ ـ ف. مشار ۷۹۹ .

30100 ـ **پاریس** S.p. ۱۷۷۷/۲۲: با تاریخ ۵ ج ۱/**۸۵۲** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

30101 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۴ ـ م تصوف فارسی: تعلیق مرشدالدین محمد **۹۱۸** (گ ۱۵۳–۱۶۳) ۱۴ س [مخطوطات ۱: ۱۹۷] .

30102 ـ **تهران** ، ۴۸۶۴/۱۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۸۳۹–۸۴۲) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰] .

رباعیات مؤمن

ملامؤمن حسین یزدی، درگذشتهٔ ۱۰۱۰ .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۲۶ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷۸ .

30103 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین (۲۷۴ر–۲۷۷ر) پیرامن ۱۰۴ رباعی است [رؤیت] .

30104 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۳۷۰ رباعی است (ص ۳۹۴–۴۶۸ در جنگ) [ف . مجلس ۸: ۳۸] .

رباعیات میر عین علی

میر عین علی جرفادقانی حسینی از سدهٔ یازدهم ، بخشی از رباعیات او در «تذکرهٔ نصرآبادی» آورده شده است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۸۰ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۵۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۱۳ .

30105 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۰۹۸/۱۰۸: نستعلیق **۱۰۸۳–۱۰۸۶** در جنگ اصلان بیگ فرزند علی گیلانی (ص ۵۵۷) نزدیك ۳۹۰ بیت است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۵۰] .

رباعیات نادم گیلانی

شهسوار بیگ ، زاده دراشرف لاهیجان مازندران، که به هند رفته و در ۱۰۲۶ در کشمیر سی‌ساله بوده است ، و به اصفهان برگشته و در آنجا ۱۰۵۰ درگذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۵۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۸۵ .

30106 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۰۳/۲۹: نستعلیق ریزوچلیپاوچهارستونی، ازسراینده‌ای با تخلص جنونی ، در پیرامن ع ۱۱۰۰/۲ . (۱۲۰پ –۱۲۶پ) . **آغاز:** وصلست و نظاره را تماشای گلست [رؤیت] .

رباعیات ناظم هروی

ملافرخ حسین، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۵» گذشت .

30107 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۷۶/۵۰: در جنگ تازه نویس (ص ۶۵۰–۶۶۴) همراه رباعیاتی از اشرف عامری وضمیری [ف . ملی تبریز ۱: ۳۴۸] .

ربیع العرسوم

از مصطفی فرزند احمد متخلص به عالی، درقسطنطنیه میزیسته و در ۱۰۰۳ نزدیك به پنجاه وسه سال داشته ، وسلطان سلیم خان فرزند سلطان سلیمان عثمانی را ستایش کرده است . در یك مقدمه در سرگذشت خیام ، کـه در همین جا سرگذشت خود را نیز آورده است . سپس چند

فصل : فصلی در رباعیات دهگانه در توحیدکه پنج رباعی از اوست وپنج دیگر ازخیام، فصلی دررباعیات ملمع از نظام‌الدین اصفهانی وخود عالی، فصلی در رباعیات خمریات خیام و جز آنها .

30108 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۲۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، زرین ، با یاداشت زایش ۱۳۰۶ ، ۴۰ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۱۱: ۳۱] .

رتن و پدم

از ابوالفیض فیضی دکنی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت . مثنویست عشقی از افسانه‌های هندی .

30109 **پاکستان** ، لاهور ، پرفسود شیرانی ۳۲۶۸/۲۶۳ : نوشتهٔ **۱۸۸۳** بکرمی [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۳۹] .

رتن و پدم

از بزمی دهلوی ، فرزند منورخان: بزمی بگذار ژاژ خواهی ـ سربند زبان خودستائی. ازسدهٔ یازدهم بروزگار جهانگیرپادشا(۱۰۱۴ـ ۱۰۳۷) داستان رتن و پدم است‌که در۱۰۲۸ سروده است : در سال هزار و بیست و هشت ـ این سلك خیال منتظم‌گشت . **آغاز:** ای‌نام تو نقش لوح جانها ـ درمانده بوصف تو زبانها . بنگرید:ذریعه۹: ۱۳۵ـفرهنگ سخنوران:۸۵

30110 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۷۲۴Spi/VI۶۷ : نستعلیق محمدحسین، ۹ شعبان **۱۰۹۴** ، آغاز برابرنمونه، ۱۰۱ گ [ف . عبدالله ۲: ۵۲۴] .

رحیق التحقیق

از فخرالدین مبارکشاه غوری ، قواس ، نگارندهٔ «فرهنگ قواس : ۱۹۴۰»که «مدخل منظوم : ۲۴۹ » را بسال ۶۱۶ سروده است . نسخهٔ ۵۳۸/۱۳ اونیورسیته در ۱۰۵۶ بیت است .

30111 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱۳: نستعلیق ریزخوش، با تاریخ**۸۲۶** در دفتر (۵۱۵ر-۵۲۷ر هامش) ، در ۱۰۵۶ بیت ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها ۱: ۴۴۲] .

30112 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ، لاله‌لی ۲۰۱۰/۵ : نستعلیق (۵۱۵-۵۲۷) فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۴۴هست[فیلمها۳: ۴۰۳].

رسالهٔ نظم

از محمدجمیل فرزند ابوتراب بدخشی . در سرگذشت چهارخلیفهٔ عرب .

30113 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۰۳/۳۹۸/۱: تاریخ یادنشده[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۶] .

رسالهٔ منظوم

از محمود ، در گزارش دو مقام وچهار منزل و چهار راه عرفا ، در سلوك و تصوف .

30114 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۹۸/۵/۵۷۵ : از سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمد بشیر حسین۲: ۲۱۹] .

رستم نامه

از ناشناس . حماسهٔ دینی است ، ازافسانهٔ رستم با معجزات حضرت امیر و مسلمان شدن رستم بدست او . «رستم‌نامه» به‌نشر در مجلس ۴۰۳۶ هست . **آغاز:** هزاران درود وهزاران سلام‌ـ ز ما بر محمد علیه‌السلام ـبنام برازندهٔ آب و خاك ـ کریم احد فرد دانای پاك .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۸۶ـبلوشه ۳: ۲۲ ش ۱۲۰۰ .

30115 ـ تهران ، الهیات ۵۳۶ د : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، با دو سرلوح رنگین و تصویرهایی از دربار سلیمان ، و بزمین زدن رستم دیو را و جزآنها ، ۴۳ گ ۱۲ س [ف . الهیات : ۶۷] .

رسم‌الخط

مجنون ، درس ۱۹۰۲ گذشت .

30116 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای Y۳۶۴۶ : محمد بهران ، **۹۰۹**، آغازبرابر نمونه،۲۵گ۱۲س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۶۹].

00000 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۳۹ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، دو منظومه است ۱ـ رسم‌الخط، **آغاز** : بیا ای‌خامه انشای‌رقم کن (گ۲-۱۸) ۲ـ خط منظوم ، **آغاز** : از واضع خط نسخ وتعلیق (گ۳۶-۴۰) [ریو۲: ۵۳۱] همان نسخه‌های 18060-61 .

رشته = ترجمهٔ دررو غرر

صاحب ، درس ۱۶۱۵ گذشت .

رشتهٔ گوهر

از بینش کشمیری ، محمد جعفر بیگ (اسماعیل) از سرایندگان شاهجهان آباد . مثنویست داستانی بنام اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) سروده است . **آغاز** : نتوان یافت‌در خزینهٔ شاه ـ رشتهٔ‌گوهری چو بسم‌الله .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵۵ـ فرهنگ‌سخنوران: ۱۰۰ .

30117 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م . همراه مثنویهای : ۱ـ بینش‌الابصار ۲ـ گنج روان۳ـ گلدسته۴ـ شورخیال ۵ـ این‌مثنوی. و۶ـ غزل وقصیده ، رویهم ۳۱۰ گ [ریو۲: ۶۹۵] .

رشح‌الحال فی‌شرح‌الحال

30118ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۱۰۰/۳ Or : سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲] .

رفیق‌العاشقین

به‌نظم

30119ـ **اصفهان** ، شیخ حسن‌جابری انصاری ۲ مج : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۳].

رمزالریاحین

از رمزی کاشانی ، هادی فرزند حبیب ، زاده پیرامن ۱۰۴۰ ، که بروزگار نصرآبادی بسال ۱۰۸۳ در اصفهان میزیسته و هنر چوب تراشی ونقاشی داشته است . مثنویست همراه غزل وقطعه‌هایی، بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)، درآن پس ازحمد وستایش‌شاه از باغ هزارجریب‌تعریف‌کرده و آنگاه گفتگویی‌میان گلهاکه هریك دربرتری خود سخن‌میگویند.و جزاین‌مثنوی دیگری‌بنام‌«رمزالحقایق»نیزازاو یادشده‌است‌که هریك درچهارهزاربیت میباشد.

آغاز: بشهد شکّر، شکرخداوند ـ زبان‌چون مغز بادامست درقند .

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۸۴ (رمزی) و۱۱ ۲۴۹ـ و ۱۹: ۱۸۸ (رمزالریاحین) .

30120 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۹۷/۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** ، گزیده‌ایست از آن درستایش نواب‌کامکار وتعریف هزارجریب پیرامن ۲۱۰ بیت. آغاز برابر نمونه[رؤیت].

30121 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۱۱ : نوشتهٔ **۱۱۴۴** ، همراه دیوان صالح تبریزی، گزیده‌ایست از آن درپیرامن ۷۵۰ بیت،آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳: ۷۰۶] . **فیلم** آن دردانشگاه‌ش ۲۸۳۶هست [فیلمها: ۱۰۷].

30122 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**۲۲۷۸۹/۲ Add : با تاریخ شعبان **۱۲۵۰** (۱۸۳۵ م)

در دفتر (گ ۲۹۳–۳۳۸) آغاز برابر نمونه [دیو۲: ۸۵۰] .

30123 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف۲۴۸: تاریخ یاد نشده ، ۱۳۸ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۳] .

رمز المشایخ

گرفته ازسروده‌های ثنایی،عطار،مولوی، محمودشبستری، محیی‌الدین‌بن عربی. **آغاز:** ای پاکی تومنزه ازهر ناپاکی_ قدوسی تومقدس ازهر ادراکی.

30124 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۳۴۵۸/۴۳۳ : تاریخ یاد نشده ، فرسوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۲: ۲۲۷].

رمل منظوم

از عزیزی ، سرایندهٔ «مساحت: ۱۹۳» و «منطق منظوم: ۱۵۱۱» و«قافیهٔ منظوم: ۲۱۶۸» مثنویست در ۱۶۹ بیت درآن آمده که متن از خواجه نصیرالـدین است که او بنظم درآورده است . **آغاز :** ابتدایی بنام حی قدیم .

30125 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳/۴۴۶ : نسخ ، همراه منظومه‌ای در قافیه از همو مؤرخ ع۱۲/**۱۰۸۳** [نسخه ها ۵: ۶۱] .

رمل منظوم = مدخل رمل

ناشناخته . **آغاز :** فردوسه زوج شکل لحیان است ـ دانشش برحکیم آسان است .

30126 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۵۹۱/۵ Add : با تاریخ **۸۸۴** (۱۴۸۰ م) در دفتر (گ ۱۱۰–۱۲۱) آغاز برابر نمونه ، بنام «مدخل رمل» یاد شده [دیو۲: ۸۰۱] .

30127 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۰۹/۳ (۱۳۶۵۹) : با تاریخ **۱۱۷۰** در دفتر (گ۱۴–۲۲) آغاز برابر نمونه [ف . شیروانی۱:] .

30128 ـ **تهران** ، قاسم‌زاده، مج : نستعلیق سدهٔ **۱۲–۱۳** بادیباجه‌ای کوتاه به‌نثر آغاز نظم برابر نمونه [رؤیت] .

30129ـ **تهران** ،الهیات ۲۱۸/۲ج: سدهٔ **۱۴** ، در شانزده فصل . **آغاز :** فصل او درتعریفات‌ومنسوبات‌لحیان. سپس برابرنمونه (۲۰پ–۶۰ر) [ف . الهیات ۱: ۱۸۴] .

رمل منظوم

ناشناخته . **آغاز** : رمل را شانزده بود خانه ـ نیست‌کذب اندرین و نه افسانه ـ اولین خانهٔ تن و جانست ـ دوم احوال . .

30130 ـ **تهران** ، الهیات ۲۰۳/۱ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**(۳ر–۱۱پ)،آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۱۸۲] .

30131ـ **تهران**،مسجدجامع۳۲۵۴/۱: با تاریخ۲۱ع۱/**۱۳۸۴** در دفتر، آغاز برابر نمونه ، انجام : آنچه باقی بماند از تقسیم ـ طـرح آن باشد زر و هم سیم ، سپس گزارش خانه‌ها به‌نثر، ۸گ ۱۲ بیت [یادداشتهای‌آقای ثبوت] .

رمل منظوم

چند منظومهٔ ناشناخته .

30132 ـ **پاریس** ۳۶۸/۱۱ ف : با تاریخ **۸۸۹** در دفتر . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها: ۵۹۲] .

30133 ـ **تهران** ، مجلس ۳۹۴۶/۵ فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۵۷** (ص۲۲۰–۲۳۵) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۸] .

30134 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۰۹/۲ (۱۳۶۵۹) : با تاریخ **۱۱۷۰** در دفتر (گ۱۰–۱۳) . **آغاز :** از سفر کـرده

بپرسد وازعمل(؟)ـ بشنوی تا بگویمت مجملـ هرکه را عقل با نظام بود ـ این قدر مـرد را تمام بود [ف. شیروانی ۱: ۰۰۰] .

30135ـ تهران، ملک۶۲۴۵:سدهٔ ۱۲، در ۳۵۵ بیت سپس‌جدولهایی. آغاز: بعد ازآن نظام‌دلپذیرکنم ـ وصف اشکال بی‌نظیرکنم ـ بدهم شرح صورت اشکال ـ باز گویم به‌پیش تو حال [رؤیت] .

30136ـ تهران، مجلس ۵۰۰۱/۳: نسخ فسوی، ذیقعدهٔ ۱۲۴۲ (۱۹۵پ‍ـ۱۹۹ر) آغاز: حمدله . امـا بعد ، این مختصریست درعلم رمل نظم‌کرده تا مبتدیان را یادگرفتن آسان باشد . والله اعلم . بعد حمد خدا و نعت رسول ـ نظم ابیات رمل شد منقول [رؤیت] .

30137ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۳۳۳ ، ۱۳۳ : اوایل سدهٔ ۱۳ ، آغاز : علم رمل ای مهندس هوشیار ـ منحصرکرده‌ام بچار ادوار [ف . مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی:۳] .

30138 ـ قاهره ، دارالکتب ۷ـ م میقات فارسی: بی‌تاریخ، (گ۲۸ـ۴۱مجموعه) آغاز: هرکه‌را عقل راهبرشد [مخطوطات ۱: ۲۴۱] .

رموز الاماره = ترجمهٔ عهدنامهٔ مالك اشتر

از وقار شیرازی ، میرزا احمدکه یاد او در « مرغزار : ۸۴۵ » گذشت ، مثنویست با دیباجه‌ای درتوحید وبعثت وسبب نظم ، ستایش ازمعتمدالدوله‌فرمانروای‌فارس‌واحتشام‌الدوله، سپس‌ترجمه وگزارش‌عهدنامه. درشیراز۱۲۷۴ چاپ شده‌است . آغاز۱) بنام خداوند بالا و پست ـ کـه از هستیش هست شد هرچه هست . آغاز۲) سپاس وستایش درآغازکار ـ نشاید جز از پاك پروردگار .

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۳۷۴ و۱۹: ۱۴۰ ـ ف. مشار: ۸۴۱ .

30139 ـ تهران ، ملك ۶۱۵۲: نسخ زیبای علاءالدین حسین متخلص بهمتی ، ع/۱/ ۱۳۹۸ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۳۳گ ۲۰ س [رؤیت] .

30140 ـ تهران ، مجلس ۴۹۰۴ : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۳ ، شاید از سراینده ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۲۸ گ ۱۳س [رؤیت].

رموز اهل راز

ازعطار نیشابوری ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . درتذکره‌ها از این مثنوی‌او یادنشده ولی‌خود در«لسان‌الغیب» و«اشترنامه» وچندجای دیگر از این مثنوی خود نام برده است [ابن‌یوسف] .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۸۹ .

30141 ـ تهران ، مجلس ۱۱۴۸ : نسخ بابا سلطان فرزند بابا رضی ، در ۱۰۹۱ در «کلیات» او و آمیخته با اشترنامه ، پس‌از تفریق اشترنامه پیرامن ۵۵۰۰ از این مثنوی دراین نسخه هست [ف . مجلس ۳: ۵۶۸] .

رموز الطاهرین

ازباقرعلی .

30142 ـ بنگال ، ایشیاتك ۵۳منظوم (۶۱۲) : نستعلیق ، تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال : ۹۳] .

رموز العاشقین

از صادقی ابرکوهی ، ملا صادق زنده در ۱۰۳۸ ، که یاد او در «دیوان: ۲۴۰۰» گذشت. مثنویست. آغاز: بگویم حمد آن خلاق عالم ـ بلطف خویش پیدا کرد آدم .

30143 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۲۴SpiVI۶۸ : در «دیوان» او نوشتهٔ **۱۰۸۸** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۵۲۵].

رموز العاشقین

از ناشناس، مثنویست عرفانی دربارهٔ عشق پیرامن ۳۰۰ بیت، درچند جا ازعطار نام‌میبرد، پس از او نیست : این سخن آن صاحب اسرار گفت ـ بین‌که قطب‌العارفین عطار گفت . **آغاز:** من به‌بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ چون شدم‌ایمن ز شیطان رجیم ـ من بحمدالله رب‌العالمین ـ کردم آغاز رموزالعاشقین .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۸۹ .

30144 ـ **تهران** ، مجلس‌۱۱۴۸/۴ : نسخ بابا سلطان فرزند بابارضی ، در **۱۰۹۱** در «کلیات» عطار ، (ص‌۸۳۵ـ۸۴۸) ازانجام ناتمام و۱۱۹۵ بیت دارد، آغازیك بیت ازنمونه کم دارد [ف. مجلس ۳:۵۶۹] .

30145 ـ **تهران**، ملك‌۵۳۰۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** در یك جنگ، با تملك ۱۱۶۳ آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

روایح الافکار فی بدایع الاشعار

من کلام قدوة‌الشعراء حسام‌الملة والدین حسن‌الصدری طاب‌ثراه . بدیعیهٔ منظوم است . واز این‌گونه در بخش بلاغت چندین منظومـه گذشت .

30146 ـ **لالااسماعیل** ۴۸۷/۲۳ : درجنگ‌مؤرخ **۷۴۱** درمصر (۲۱۷پ‌ـ۲۲۲ر) **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها ۵۰۳] .

رموز العاشقین

از تأثیر تبریزی ، میرزا محسن‌که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۰» گذشت . ترکیب بندیست بدین نام. بنگرید: نسخهٔ 17496 (دانشگاه ۳۶۲۸) در ص ۱۸۵۱ .

روباه و هدهد

آغاز: شنیدم‌که بد روبهی بدفسون ـ ابا هدهدی شد بغاری درون

30147 ـ **تهران**، دانشگاه‌۴۷۲۴/۵ : نستعلیق **۱۳۵۱** (۱۵ـ۱۷) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۰]

روح القدس

ازپیرجمال اردستانی، جمال‌الدین محمد که یاد او در «تنبیه‌العارفین :۱۰۹۹» گذشت، مثنویست عرفانی‌باسر بندهایی به‌نثر. **آغاز۱)** مقدمهٔ قسم ثالث ازشرح‌الکنوز و کشف‌الرموز در بیان ظهور حقیقت عشق ... جمالی درآمد به‌بتخانه باز ـ که تاراز‌گوید بآن سرو ناز . **آغاز۲)** ، باسم عظیم و بذات قدیم ـ که عشق است و بس هرچه هست ای حکیم .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۹۰ .

30148ـ **تهران**، ملك‌۴۲۷۶: نستعلیق سدهٔ **۹** در«کلیات :17485» او [رؤیت] .

30149 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۳۵/۳ : نستعلیق اواخر سدهٔ **۹** در «کلیات: 17486» او . آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، انجام: چو روح‌ـ القدس بازآردپیام ـ بنطق‌اندرآیم دگروالسلام [رؤیت] .

30150 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، در «کلیات» او [رؤیت] .

30151 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۶۱/۲ (۷۴۸ ف) : نستعلیق **۱۲۵۸** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. دکتر بیانی :۶۰۴].

30152 ـ **تهران** ، سپهسالار۷۰۹۲ : نستعلیق ج‌۱/**۱۲۶۳** ، آغاز برابرنمونهٔ **۲** ، ۱۵۲ گ [ف. سپهسالار ۵۷:۵] .

روحیه

از شاه نعمت‌الله ، درص۱۱۸۱ گذشت .

روز و شب

از نزاری قهستانی ،که یاد او در«کلیات: ۱۸۹۵»گذشت. در۵۵۰ بیت بسال۶۹۹سروده است: جشن نوروز برمبارك فالــ تسع وتسعین وستمائه ازسال ــ بیتها جمله پانصد و پنجاه ــ چو براوج فلك پرانجم و ماه .

بنگرید : ذریعه ۱۹۱:۱۹

30153 ــ **تهران** ، فخرالدین نصیری ۳۶۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۷۱۴** [رؤیت] .

روشن رای نامه

ازعبدالواحد .

30154 ــ **مدینه** ، عارفحکمة ۹۰ : نوشتهٔ **۹۷۵** ، ۲۲ گ [نسخه‌ها۵:۴۹۴] .

روشنایی نامه

از افتخارالدین دامغانی . مثنویست .

30155 ــ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱۷ : نستعلیق ریز خوش ، با تاریخ **۸۳۶** در دفتر(۵۶۱ر–۵۶۷ر). در۵۳۶بیت. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها ۴۴۲] .

روشنایی نامه

از ناصرخسرو علوی قبادیانی،که یاد او در «زادالمسافرین : ۷۹۹» گذشت . مثنویست اخلاقی فلسفی کـه بسال ۴۶۰ سروده است . همراه «سفرنامه» و «سعادتنامه»ی او در برلن ۱۳۴۰ وهمراه دیوان او در تـهران بکوشش «محدا ومجتبی مینوی در ۱۳۳۵ خ چاپ‌شده است . «روشنایی‌نامه» منثوری بکوشش‌ایوانف درقهره ۱۹۴۸ م چاپ شده است .

آغاز: بنام‌کردگار پاك‌دادارـ که هست ازفهم وفکروعقل برترــ همو اول، هموآخر ز مبدأ ــ نه اول بود ونه آخر مرو را .

بنگرید: ذریعه ۲۷۲:۱۱ ــ ف . مشار: ۸۵۷ .

30156ــ**شهیدعلی پاشا** ۲۷۰۳/۹: نوشتهٔ۱۱ رجب**۷۳۳** (۱۶۷پ–۱۷۸ر). **فیلم** آن در دانشگاه ش۶۲۳ هست [فیلمها:۵۱۵].

30157ــ **لالاسماعیل** ۴۸۷/۹ : در جنگ مؤرخ **۷۴۱** در مصر (۵۷ر–۶۶ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۷۳ هست [فیلمها ۵۰۰] .

30158 ــ **تهران** ، ملك ۴۹۲۵/۳ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی. با تاریخ **۸۴۳** (۳۲پ ــ ۴۶ر هامش) زرین ، آغاز برابر نسخهها [رؤیت] .

30159 ــ **پاریس** ۱۷۷۷/۳ S.p.: با تاریخ ۲۵ صفر **۸۵۴** درپایان دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۸۰ هست [فیلمها: ۵۳۹].

30160 ــ **ملت افندی** ، علی میر ۱۰۱۷/۸: با تاریخ **۸۵۵** (۳۵ر–۴۹ر) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۴۷۲ هست [فیلمها : ۴۸۷] .

30161 ــ **تهران** ، مجلس ۸۴۲۱/۱ فهرست نشده : در دفتر مؤرخ **۸۶۸** [رؤیت].

30162 ــ **تهران** ، مجلس۲۳۴۴/۲: نستعلیق خوش عبدالــکریم خوارزمی ، **۸۸۳** (ص۱۰۵–۱۸۸) همراه «گوی وچوگان» ۱۱۱ بیت از آغازکم دارد [ف . مجلس ۸ : ۵۶ ، ۲۱۳] .

30163ــ**پاریس**، ملی۷۸۱ S.p.: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۳** . **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۳۱۸ و۱۳۱۹ هست [فیلمها :۵۹۳] .

30164 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۹۹ : نستعلیق عبدالواحد مشهدی ، سدهٔ ۹ ، زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30165ـ **تهران**،ملك۵۱۲۴: نستعلیق پایان سدهٔ ۹ ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، اهدایی فخرالدین نصیری ، ۲۰ گ ۱۰س [رؤیت] .

30166ـ **تهران**، دانشگاه۴/۳۱۴۲: نستعلیق محمدبن‌الحسینی ۱۰ج۲/۹۵۰ (۹۷ پ-۱۱۹پهامش) [ف.دانشگاه۱۱:۲۰۹۵].

30167ـ **تهران**، دانشگاه۹/۴۷۳۶: نستعلیق و نسخ محمد قاسم کرمانی ، سدهٔ ۱۱ (۴۳-۴۸) [ف . دانشگاه ۱۴:۳۶۹۳] .

30168 ـ **تهران** ، ملك ۵/۵۰۷۶ : نستعلیق سدهٔ۱۱ ، آغاز برابر نمونه، درچهار ستون [رؤیت] .

30169 ـ **تهران** ، مجلس ۴۸۶۹ : نستعلیق عبدالواحد مشهدی، سدهٔ ۱۱، زرین، برسم الخزانة العامرة السلطانیة السلیمانیه عمرها الله ، ۲۰ گ ۱۲ س [رؤیت] .

30170ـ **تهران**،دانشگاه۳/۳۵۳۳: نستعلیق**۱۲۲۸**، دردولاب تهران(۹۳-۱۱۲د) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۵۳] .

30171 ـ **تهران** ، ملی ۳۵ فهرست نشده : شکسته نستعلیق متوسط رضاقلیخان هدایت ، همراه دیوان او ، در **۱۲۵۸** . آغاز بمانند نمونه [نسخه‌ها ۴:۱۵۴] .

30172ـ **تهران**، سلطنتی ۵۷۳(۳۱۲ ف) : بدنبال دیوان او نوشتهٔ **۱۲۶۱**، گزیدهٔ آنست در ۲۲۰ بیت [ف. دکتربیانی:۲۶] .

30173 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۳۶: نستعلیق **۱۲۶۳** ، همراه بادیوان او، ودیباجهٔ دیوان از هدایت . [نسخه‌ها ۲:۹۶] .

30174ـ **تهران**، سلطنتی ۶۶۰(۳۱۳ ف) : نستعلیق عبدالله قاجار ، یا غلامحسین فرزند ملك ایرج قاجار میانهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۷۴**، زرین،۴۹ص۹س. آغاز برابرنمونه [ف. دکتر بیانی : ۲۷] .

30175ـ **تهران**، مجلس۲۱/۲۳۲۹: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵**(ص۳۱۸-۳۲۶جنگ) بخشی از آنست [ف. مجلس۸:۲۸] .

30176 ـ **تهران** ، مجلس ۶/۸۸۸۲ فهرست نشده: همراه «اسرارنامه: 27333» و جز آن [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

30177 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۰۲۹۹ : عبدالوحید مشهدی ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰ گ [ف. فهمی ادهم ۱:۱۴۲] .

روضة‌الاخیار

از لامعی بروسوی (م۹۳۸) ، که یاد او در «تحفهٔ لامعی: ۱۹۷۰» گذشت. منظومه‌ایست عرفانی. **آغاز:** سرورانرا تاج پرگوهر که زیب و زیور است .

30178ـ **قاهره**، دارالکتب۴ـمجامیع فارسی : بی‌تاریخ، گزیدهٔ آنست، آغاز برابر نمونه ،۲۰۵گ ۱۷س [مخطوطات ۱:۲۸۰].

روضة‌الاسرار

از سروش اصفهانی ، میرزا محمد علی‌که یاد او در «دیوان : ۲۳۴۸» گذشت. درپنجاه سالگی، درسوگواری حضرت حسین، ودرپایان آن ستایش ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ، درقالب مثنوی سروده‌است . درپایان آن‌آمده: دیدمش چون روضه‌ای پررنگ وبوی ـ**روضة الاسرار**کردم نام اوی. **آغاز:** دارم اندردست خونین خامه‌ای ـ تاکه بنویسم مصیبت نامه‌ای.

بنگرید : ذریعه ۱۱:۲۸۸ .

30179ـ تهران، دانشگاه۱/۳۱۴۸: نستعلیق محمد حسن فرزند محمد باقر حسنی حسینی تبریزی ، شوال ۱۲۷۲ (ص۱-۹۹) با یادداشتی در بارهٔ گور امامزاده داود درپشت کوه البرز تهران و نسب او [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۰۴] .

30180ـ تهران، دانشگاه ۱/۳۶۲۴: شکسته نستعلیق ، ذیقعدهٔ ۱۳۰۸، آغاز برابر نمونه (۲ر-۵۶ر)[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۹].

روضهٔ انوار

ازخواجوی کرمانی ،که یاد اودره کلیات: ۱۸۵۷ » گذشت . سومین مثنوی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست ، در برابر « مخزن‌الاسرار » نظامی ، در مطالب عرفانی ، در یك مقدمه و بیست مقاله ویك خاتمه، بنام شمس‌الدین محمد فرزند صاین وزیرشاه اسحاق بدان آغاز وبنام مرشد ابواسحاق‌کازرونی وامین‌الدین کازرونی، بسال ۷۴۳در۲۲۰۰ بیت بپایان‌رسانده‌است، در ۱۳۰۷خ درتهران بکوشش کوهی کرمانی چاپ شده‌است. **آغاز:** زینت‌الروضة‌الاولـ باسم‌الاله الصمدالمفضل ـ شد چمن طبع ترنم سرای ـ **روضهٔ انوار** بنام خدای .

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۸۹ و ۱۹: ۱۹۱. هفت‌آسمان ۱: ۷۶- ف. مشار: ۸۵۸- پیشگفتار چاپ کلیات او، ازاحمدسهیلی خوانساری: ۷۵.

30181 ـ تهران ، ملك ۵۹۸۰ : در «کلیات» او مؤرخ ۷۵۰ ، آغاز بمانند نمونه، زدین [رؤیت] .

30182 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۱۱۳ Add : دره کلیات»او نوشتهٔ ۷۹۸ (۱۳۹۶م)، آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۶۲۱] .

30183 ـ تهران ، سنا ۳۵۲/۳ : تعلیق خوش اسماعیل فـرزند ابـراهیم فرزند عبدالله، در«کلیات» نوشتهٔ ۸۲۰-۸۲۱ [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۴] از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۱: ۱۴] .

30184 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف): دره کلیات» او نوشتهٔ ۸۲۴(بنگرید: دیوان : 23051» [ف . دکتر بیانی: ۲۱۰] .

30185 ـ تهران، مجلس۹۲۱-۹۲۳: در هامش « پنج گنج » او نوشتهٔ ۸۲۴ (ص ۱۰۱۱-۱۱۲۲) [ف. مجلس ۳: ۱۸۴] .

30186 ـ تهران ، ملك ۵۹۶۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۳۹ ، پیرامن ۲۲۰۰ بیت دارد ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30187 ـ تهران ، ملك ۴۹۲۵/۴ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی، نزدیك ۸۴۲ ، آغازبرابر نمونه (۴۶ر-۱۱۲ر هامش) زدین [رؤیت] .

30188 ـ تهران ، مجلس ۹۰۷/۲- ۹۱۲ : نستعلیق سدهٔ ۹ (ص۶۴۵-۶۹۳ متن) [ف: مجلس ۳: ۱۶۸] .

30189 ـ تهران ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ف): دره کلیات» او نوشتهٔ ۹۲۷(بنگرید: دیوان 23057) [ف . دکتر بیانی: ۲۱۲] .

30190 ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۷ (۴۶۵ ف) : نستعلیق زیبای میر علی هروی ، ۹۲۷ در هرات، آغازبرابر نمونه ، زدین با پنج مجلس میناتور زیبا، ۱۷۸ ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی : ۲۱۴] .

30191 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۵۸ Add : دره کلیات» اونوشتهٔ ۹۳۴ (۱۵۲۷م). (گ۱۵۵ر) [ریو ۲: ۶۲۳] .

30192 ـ مدینه، عارف حکمة ۸۵ : نوشتهٔ ۹۵۲ با «روضة‌المحبین» ابن عماد[نسخه‌ها ۵: ۴۹۷] .

30193 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۱۵ : نستعلیق خوب مرشدالکاتب شیرازی، **۹۵۳**، در «پنج گنج» او [ف. سپهسالار ۲: ۵۱۲] .

30194 ـ **تهران** ، مجلس ۲/۹۲۶: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۰** ، زرین [ف . مجلس ۳: ۱۹۰] .

30195ـ **تهران**، مجلس۹۲۷: نستعلیق بسیارخوب شاید شیدا، سدهٔ **۱۰-۱۱** ،زرین، ۷۴گ ۱۲ س [ف . مجلس ۳: ۱۹۰] .

30196ـ **مشهد**، رضوی۴۲۴(۴۶۵۱): در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۴۵** [ف . رضوی۷ : ۴۱۲] .

30197 ـ **تهران** ، ملك ۲/ ۴۶۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۶پ) عنوان سفید مانده، آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

30198ـ **مشهد** ، رضوی ۴۲۴ ادبیات (۴۶۵۱) : نستعلیق هندی محمد صادق ، سدهٔ **۱۱** [ف. رضوی ۷: ۴۲۴] .

30199ـ **میشکان**، دانشگاه Ms.۳۱۵: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۵] .

30200ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۴۹۳/۱ Add: از سدهٔ **۱۷** م ، (گ۲-۵۸) [ریو۲: ۸۵۵] .

30201 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۷۹ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز افتاده [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۰] .

30202ـ **تهران** ، خاندان‌علی‌آبادی: نستعلیق، نام نویسنده را پاك كرده‌اند واژهٔ ـ المازندرانی‌آن‌مانده ، سه‌شنبه۵ع۲/**۱۲۹۰**، گویا نویسنده حبیب‌الله علی‌آبادی است ، آغاز برابر نمونه، باتاریخ ۱۳۰۰ درپایان[یادداشتهای آقای ثبوت] .

30203 ـ **تهران** ، مجلس۲/۴۹۰۹: نستعلیق علی، ۱۶ع۵/**۱۳۳۵** (ص۲۷-۱۵۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

روضهٔ بستان

از فتاحی ، یحیی سیبك ، که یاد او در «شبستان نکات: ۱۶۳۷» گذشت. سرودهٔ ۸۴۰.

30204 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۳ م ادب فارسی : نستعلیق خوب ، ضمن کلیات او مؤرخ **۸۷۹** [ف . مخطوطات ۲: ۷۲] .

روضة‌الصفات

از نویدی شیرازی (م ۹۸۸) ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت . نخستین مثنوی از «پنج گنج» دوم اوست دربرابر «مخزن‌الاسرار» نظامی ، عرفانی .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۹۲ .

30205 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵: نسخ سده **۱۱** در «کلیات : 18021» او [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۷۸] .

روضة‌القلوب

ابن همام ، درص ۴۹ گذشت .

روضة‌المحبین = ده نامه

از ابن عماد خراسانی ، که یاد او در «دیوان : ۲۲۱۱» گذشت. در ع۱/۷۹۴ بانجام رسانده و در تهران ۱۳۱۴ خ در ۴۴ص چاپ شده‌است. درپایان آن آمده : منظوم بسال عقد پروین ـ موسوم به **روضة‌المحبین** ـ ازمدت هجرت محمد ـ رفته‌نودوچهار وهفتصد. (تاریخ سرودن ۸۰۴ و ۷۶۸ نیز یاد شده) **آغاز :** الحمد لخالق‌البرایا ـ والشکر لواهب‌العطایا ـ ای نام توصدرهر کتابی ـ آرایش فصل‌هر خطابی.

بنگرید: ذریعه ۸: ۲۸۳ (ده نامه) و۱۹: ۱۹۲ (روضة‌المحبین) ـ مشار: ۸۵۹ (روضة ـ المحبین) .

30206 ـ **تهران**، مهدی بیانی ۳مج: نسخ تعلیق متوسط پیرامن **۸۰۰**، همراه: پنج گنج نظامی، کلیات سعدی در فهرست بنام **ده‌نامه** است. [نسخه‌ها ۱:۱۵].

30207 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۶ م ادب‌فارسی: نستعلیق خوب عمادخبازا برقویی، رمضان **۸۴۳** در مجموعهٔ زرین ومصور. بنام **روضةالمحبین** است [مخطوطات۱:۲۸۲].

30208 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۸ـم ادب فارسی: تعلیق زیبای **۸۶۱**. آغاز برابر نمونه، ۲۵ گ ۱۱س. درفهرست بنام **ده‌نامه** است [مخطوطات ۱: ۱۴۷] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۹۶ هست [فیلمها: ۸۷].

30209 ـ **تهران**، سلطنتی۱۱/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف): نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی، با تاریخ **۸۶۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه، [ف. دکتر بیانی: ۵۵۶].

30210 ـ **پاریس**، ملی S.p.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیگ **۸۹۲**. درفهرست بنام **ده‌نامه** است وتاریخ نگارش ع۱/۷۶۸ یادشده است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸و۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳].

30211 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۸۵: نوشتهٔ **۹۵۲** بنام **روضةالمحبین** است سپس «روضةالانوار» [نسخه‌ها ۵:۴۹۷].

30212 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت۹/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص۹۲) در فهرست بنام **ده نامه** است [نسخه‌ها ۵:۵۸۰].

30213 ـ **آصفیه**، ۱۳۸ مثنوی: سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «**مثنوی عماد**» یاد شده [ف. آصفیه ۲: ۴۲۷].

30214 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۳، ۸۷۱ عما: نستعلیق بهوانی‌داس، ۱۵/۱ع۲۷ محمدشاهی (**۱۱۳۳**)، ۲۶گ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱:۳۶۳].

30215 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۳۲۲: نستعلیق مصطفی‌فرزند صدیق عثمان وانی، سدهٔ **۱۲-۱۳** درفهرست آمده: **روضةالمحبین** یا **ده‌نامه**. که در ۸۰۴ سروده شده و ۷۶۰ بیت دارد [ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۰۸].

30216 ـ **تهران**، دانشگاه۴/۱۹۵۵: نستعلیق ۱۰ رجب **۱۲۳۴** (۱۱۸ر-۱۴۱پ) بنام **روضةالمحبین** یاد شده [ف. دانشگاه ۸: ۱۷۱].

30217 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۳۴۸) Or۴۵۱۵: باتاریخ ۲۲ج۲/**۱۲۴۰** (۱۸۲۵م) در دفتر (گ ۵۷-۷۲)، آغاز برابر نمونه [ذیل ریو: ۲۱۷].

30218 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۳۷: نستعلیق، در جنگ مؤرخ **۱۲۴۲-۱۲۴۵**. بنام **روضةالمحبین** [دانشگاه ۱۱:۲۴۴۹].

30219 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Api/VI۸۹ ۲۷۹: نستعلیق علیم‌الدین ۹ دسامبر **۱۸۸۶** م، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۲۶۷].

30220 ـ **مدینه**، عارف حکمه ۳۷: زرین در فهرست بنام **ده نامه** است، ۳۰گ [نسخه‌ها ۵:۴۹۴].

رونق‌المصابیح

از رشیدکبروی، مثنویست.

30221 ـ **کابل**، وزارت اطلاعات: نستعلیق فقیر غواصی، **۱۰۰۹** [راهنمای‌کتاب ۱۰:۵۲۲].

ریاض‌الحکمه

از حکیم ریاضی یزدی هروی ، میرزا محمدباقر فرزند حاجی حسینعلی ، درگذشته پیرامن ۱۲۹۲ . درعرفان وسیر وسلوك ، بنام امین‌السلطان ، بسال ۱۲۹۰ سروده است . **آغاز:** ای تو کعبه ، ای تو مروه، تو صفا ــ وی تورکن و تو مقام و تو منا .

بنگرید : ذریعه : ۱۹:۱۹۳ ــ فرهنگ سخنوران : ۱۴۵ .

30222ــ **تهران،** مجلس۶۵۷: شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، ۶۸ گ ۱۲س [ف . مجلس ۲:۴۱۸] .

ریاض‌الجنان

احمدفرزندکرمعلی‌ارسنجانی، مثنویست.

30223 ــ **تهران** ، الهیات ۵۷۸ د : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۶۷** ، ۱۸۷ گ ۱۰س[ف. الهیات ۱:۷۰] .

ریاض‌العشاق

ازمحمد صادق فرزند شمس‌الدین‌علی‌کوه کیلویی . از نیمهٔ یکم سدهٔ دوازدهم . **آغاز:** ای رقعه‌ای زمرقعات تو سپهر

30224 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۳ Add: شکسته‌آمیز ع/۱۶ **۱۱۱۷** (۱۷۰۵م)، ۲۴۲ گ [ریو ۲:۷۳۷] .

ریاض‌العشاق

غزلهایی است .

30225 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۹۸: **آغاز** : نهان کرده است رؤیت در نقاب حشر جنت را ، ۹۶گ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۹۰] .

ریاض‌الفتوح

ازمیرعبدالفتاح مراغه‌ای، اشراق، فتاح، که یاد او در «دیوان:۲۲۲۷» گذشت. مثنویست عرفانی ، وبرخی از احوال خود وسفرخودرا به‌مشهد درآن‌گزارش‌کرده است . **آغاز :** بیا ای دل شوخ‌کودك مزاج ــ رهاکن دمی ازخود این اعوجاج .

بنگرید : ذریعه ۱۱:۳۳۲ و۱۹:۱۹۳ــ دانشمندان آذربایجان : ۴۱ .

30226 ــ **تهران** ، سپهسالار۱۵۲: در جنگ اسماعیل‌فرزندحاجی مقیم سمنانی‌مؤرخ **۱۲۷۸** (۲۴پ‌ــ۳۷ر) [ف. سپهسالار۴:۵۵].

30227 ــ **تهران** ، ملی ۵۶۷/۷ف : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر(ص۴۷۹ــ ۵۲۱) [ف. ملی ۲:۶۱] .

30228 ــ **تهران** ، ملك ۴۸۱۸/۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۵۹پ‌ــ۱۷۸ر) ، بدنبال ساقینامهٔ او [رؤیت] .

30229ــ**تهران،** حقوق۳/۴۴ب: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۴۰رــ۲۴۵ر) ، آغاز برابرنمونه [ف. حقوق : ۱۳۱] .

30230ــ **مشهد** ، رضوی ۵۰۱ ادبیات (۲۹۰۲) : نستعلیق تیمور فرزند نجفقلی‌خان قاجار مراغی، عاجز ، شعبان **۱۳۱۲** ، همراه با دیوان او [ف. رضوی ۷:۴۷۶] .

30231 ــ **مشهد** ، رضوی۳/۱۰۴۸۷ فهرست‌نشده: شکستهٔ خوب‌اسدالله فرزندهادی، از نوادگان سراینده ، محرم **۱۳۲۳** (۸۹ر‌ــ ۱۰۲ر)، پیرامن ۸۵۰ بیت، آغاز برابرنمونه همراه « ساقینامهٔ » او [رؤیت] .

30232 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۱ــم ادب فارسی : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۸ گ ۱۷س ، زرین [مخطوطات۱:۲۸۴].

ریاض المعارف

از مولوی علی اصغر فرزند عبدالصمد . مثنویست . **آغاز** : حمد گوید مر خدا را بر وجود و بر بقا ـ جنی و انس و ملك والطیرفی جوالسماء .

30233 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۹۴ Add: نستعلیق **۱۱۳۵**(۱۷۱۹م) ، ۱۶۷گ [ریو ۲ : ۷۰۷] .

ز

زادالسالك=طریق التحقیق

ازسنایی‌غزنوی(م۵۲۵=زهی گل‌جنت)ا که یاد او دره‌کلیات:۱۸۷۲»گذشت. مثنویست عرفانی وششمین مثنوی«ستهٔ» او، سرودهٔ۵۲۸: پانصد وبیست و هشت آخرسال ـ بود کین نظام نغزیافت کمال . با عنـوانهای : صفت‌العشق ، اثبات ذاته ، مذهب‌الراوی والمروی، ذکر ـ القلب ، التسلیم ... در ۱۳۰۹ و پس از آن چند بار چاپ شده است . تاریخ مرگ او با سرودن این‌مثنوی جور نیست . **آغاز**:ابتدای سخن بنام خداست ـ آنکـه بی‌مثل و شبهه و بی‌همتاست‌ـ خالق‌خلق وباعث‌اموات‌ـعالم‌الغیب وسامع‌الدعوات .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۷۱ (سنایی) و۱۲: ۱۴۳ (ستهٔغزنوی)و۱۵: ۱۶۵(طریق‌التحقیق)- ف. مشار : ۸۷۱ (زادالسالك) .

30234ـ **تهران** ، مجلس ۲/۵۰۴۲: نستعلیق زیبا با تاریخ ذیحجهٔ **۱۰۷۵** دردفتر (۲۰۸پ-۲۲۶ر) ، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

30235 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۶۳۶ SpiVI۵ : در «کلیات» او باتاریخ **۱۰۲۵-۱۰۷۸**، بنام «طریق‌التحقیق» یادشده آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۴۳۲] .

30236 ـ **تهران**، ملك ۲۸/۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زدین (۱۶۹ر-۱۷۳ر) پیرامن ۳۱۰ بیت ، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

30237 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۱۰Pi/VI۶۲۰: نستعلیق **۱۱۴۹**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «طریقةالحقیقة» یاد شده است [ف. عبدالله ۲: ۱۴۰] .

30238 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۲۰ : نستعلیق خـوش حکیم پسر وصال **۱۲۶۸** با سرلوح و آرایشهای دیگر، ۵۳گ ۹س [ف. دانشگاه ۹:۸۹۳] .

30239 ـ **تهران** ، سلطنتی۲/۲۷۰۲ (۷۰۶ف): نستعلیق‌زیبای‌میرزا فتحعلی‌مجاب، **۱۲۷۰**، آغاز برابر نمونه ، و بنام « طریق‌ـ التحقیق» زدین [ف . دکتر بیانی : ۵۰۶] .

30240ـ **تهران**،مجلس۴۱۵: نستعلیق **۱۲۸۵** ، آغاز برابر نمونه ، بنام «طریق ـ التحقیق » آمده ، ۵۴گ و ۹ س [ف. مجلس ۲:۲۴۲] .

30241ـ**تهران**، اصغرمهدوی۲/۴۳: نستعلیق تقی منشی تویسرکانی ، **۱۳۱۷** ، در فهرست بنام « طریق‌التحقیق » است [نسخه‌ها ۲: ۹۱] .

30242ـ **تهران** ، الهیات۴/۳۲۲د: نسخ ، تاریخ یاد نشده (۹۹پ-۱۶۵ر) ، در فهرست بنام «طریق‌التحقیق» است [ف.الهیات ۱: ۲۸۰] .

30243 ـ **نافذ پاشا** ۴۲۷ : نستعلیق

ازمیری درویش نضیف مولوی حجره‌نشین در مولوی خانهٔ باب جدید، تاریخ یادنشده ،۲۵۰ گ ۱۹س. فیلم آن دردانشگاه ش ۵۹۰هست [فیلمها : ۱۴۰] .

زادالمسافرین

ازامیرحسینی هروی،که یاداو دره‌صراط مستقیم : ۱۲۶۸ » گذشت . مثنویست عرفانی درسیر و سلوك ، درهشت مقاله و در دنبال هر مقالــه حکایتی آورده ، پیرامن ۱۲۵۰ بیت ، در ۷۲۹ : در هفتصد وبیست و نه ز هجرت ــ شد آخر این‌کتاب تمت، ۱ــ تنزیه وتقدیس و و مجاهــدت و طلب ۲ــ فضیلت انسان وشرف بیان ۳ــ کیفیت سلوك و ارشاد و معاملــه ۴ــ صفت سالك طریقت ۵ــ عشق و مرتبه‌های آن ۶ــ شناخت نفس و الطاف آن ۷ــ شناخت حق ومعرفت‌دین۸ــ پیروی‌مرید وشرایط صحبت. در نولکشور ۱۸۸۵ م وتهران ۱۳۵۴ چاپ شده است. **آغاز۱)** : ای برتر ازآن همه‌که‌گفتند‌ــ آنهاکه پدید یا نهفتند . **آغاز ۲)** : ای اول تو، و رای اول ــ حیران زتو انبیای مرسل .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۰ (امیرحسینی) و ۹:۱۲ (زادالمسافرین) ــ ف . مشار : ۸۷۲ (زادالمسافرین) .

30244 ــ **تهران**، مجلس ۱۱۶۴/۵ : نستعلیق **۸۳۴** ، (ص۱۶۱ــ۲۲۹) ، پیرامن ۱۱۰۰ بیت دارد،زدین [ف. مجلس۳: ۶۲۰].

30245 ــ **موزهٔ قونیه** ۱۳۷/۶ : درهامش «کلیات» میر سید علی همدانی نوشتهٔ **۸۵۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها : ۴۵۲] .

30246 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۲۳ــ م تصوف فارسی : نوشتهٔ بایزید فرزند ابراهیم تبریزی **۸۵۱**، آغاز برابر نمونه (گ۶۵۵ــ ۶۹۱) [مخطوطات ۱ :۲۸۶] . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷ هست [فیلمها : ۷۲۱] .

30247 ــ **پاریس** S.p.۱۷۷۷/۱۶: نوشتهٔ احمد فرزند علی فــرزند علی بیهقی ، ۵ج۱/ **۸۵۳** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

30248ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۲۶/۲ Or : با تاریخ **۸۷۷** (۱۴۷۲م) در دفتر(گ ۴۷ــ۱۰۷) [ریو۲: ۸۷۶] .

30249 ــ **پاریس** S.p.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ‌بیگ**۸۹۲**. درمتن‌مجموعه.**فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

30250 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۰ــم ادب فارسی : نستعلیق زیبای نعیم‌الدین کاتب **۸۹۴**،آغاز برابرنمونهٔ **۱** ، زدین [مخطوطات ۱ :۲۸۶] .

30251 ــ **تهران** ، ملك ۵۹۲۳ : نستعلیق و نسخ درویش محمود فــرزند عبدالله نقاش، سدهٔ **۹** ، زدین ، بایك تصویر درآغاز، آغاز برابر نمونه ، ۸۴گ [رؤیت] .

30252ــ **تهران**، دانشگاه۳/۳۱۴۲: نستعلیق محمدبن‌الحسینی مداح، نزدیك**۹۵۰** (۲۸پــ۹۶رهامش)[ف.دانشگاه۱۱: ۲۰۹۵].

30253 ــ **مشهد** ، رضوی۶۲۷ ادبیات (۴۸۱۴): نستعلیق محمد حسین جنابذی، ۲۰ محرم **۱۰۱۲** آغازبرابرنمونهٔ **۱** [ف. رضوی ۷: ۵۶۹] .

30254 **تهران** ، ادبیات ۸۶/۴ ب : نستعلیق لطف‌الله‌محمدکریم ، **۱۰۴۰** (۸۸پــ ۹۶پ) ۲۱س [ف. ادبیات ۱ :۳۰۴] .

30255ــ **تهران**، دانشگاه۳۰/۴۷۳۶: سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر ، تنهابندی ازآنست [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۶۹۵] .

30256 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب Pi/VI۲۸۸ ۱۴۹۹ : نستعلیق ۳ع۱/**۱۰۸۷**/ آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. عبدالله۲:۲۲۶] .

30257 ـ **موزهٔ بریتانیا**۳/۱۹۸۰۹ Add : با تاریخ **۱۰۹۰** (۱۶۷۹ م) دردفتر (گ۵۴-۸۷) [ریو ۲:۸۴۶] .

30258 ـ **آصفیه** ۴۱۲ تصوف: نوشتهٔ ع۱۶/**۱۰۹۸**، آغاز برابرنمونهٔ **۱**، ۲۹ گ۹س [ف. آصفیه ۱:۳۵۸] .

30259 ـ **تهران**، مجلس۴/۴۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۷۸پ-۸۸پ) [رؤیت] .

30260 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۵۸۷ Sloane : نستعلیق رجب **۱۱۱۸** (۱۷۰۶م) آغاز برابرنمونه [ریو۲:۶۰۸] .

30261 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۲/۲۷ Add: **۱۱۶۵-۱۱۷۴**، (گ۳۸-۸۳) [ریو ۲:۸۳۱] .

30262 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۲۱: نسخ علی‌اکبر، **۱۱۹۴** ، آغاز افتاده ، ۳۷ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۰۲] .

30263 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۹۱د: نستعلیق آدینهٔ ۲۲/**۱۱۹۸** (۱۹پ-۹۰ر) [ف . ادبیات۱:۳۰۴] .

30264 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۶۳/۵۳۹ : سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمد بشیرحسین۱:۱۴۰۰] .

30265 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب Spi/VI۱۹ ۴۲۳۸ : نستعلیق محمداکرم، سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . عبدالله ۲:۴۶۶] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱:۱۴۰۰] .

30266 ـ **هند**، بانکیپور ۱۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، آغاز برابرنمونه ، ۶۶گ ۱۱س [ف. عبدالمقدر : ۱۶۵] .

30267 ـ **بادلیان** ۳/۴۰۴ الیوت : نوشتهٔ **۱۲۱۵** . **فیلم**آن دردانشگاه ش۱۰۱۷ هست [فیلمها :۵۵۴] .

30268 ـ **تهران**، دانشگاه۹/۳۵۳۳: نستعلیق **۱۲۲۸** برای شاهزاده عباس میرزا (۱۶۹ر-۲۲۹پ) [ف. دانشگاه۱۲:۲۵۵۴].

30269 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۶۶ ۱۵۷۹ : نستعلیق ۱۴ رمضان **۱۲۳۳** [ف. عبدالله ۲:۲۲۷] .

30270 ـ **تهران**، سپهسالار۳/۳۲۴: با تاریخ **۱۲۵۲** در دفتر (۳۹پ-۸۶ر متن و هامش) [ف . سپهسالار ۵:۸۱] .

30271 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۳۶ : نستعلیق بهمن‌میرزا قاجار **۱۲۵۶** (ص۴۴۸-۴۵۲ جنگ)گزیده‌ایست [ف. مجلس۸:۴۵].

30272 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۱۴/۴/۱۷۹۴ : نوشتهٔ پیرامن **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۴۰] .

30273 ـ **تهران**، ملك ۱/۵۵۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱پ-۹پ) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

30274 ـ **تهران**، ملك۱/۵۳۹۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۳** (۱پ-۳۸ر) ۱۹ س[رؤیت].

30275 ـ **تهران**، ملك ۲/۵۱۴۰ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابرنمونهٔ**۱** (۲۹ر-۵۰) . پایان افتاده [رؤیت] .

30276 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۲۰ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در « کلیات » او [ف . ادبیات ۲: ۵۲] .

30277 ـ **اصفهان**، عمومی۱۱۵۳۴: نستعلیق محمد شفیع، ج۱ سدهٔ **۱۳** درکربلا ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام « دیوان» آمده است [ف . دکترمقصود : ۹۵] .

30278 ـ تهران ، ادبیات ۲۸۳/۱ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** [ف . ادبیات ۲ : ۵۸] .

30279ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی: نوشتهٔ ذوالریاستین، **۱۳۳۰** (ص۱۵۸-۲۳۹) [یادداشتهای ابراهیم دیباجی] .

30280 ـ تهران ، مجلس ۱۱۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، با یاداشت **۱۳۲۱**، پیرامن ۱۲۵۰ بیت دارد [ف. مجلس ۳:۶۲۲] .

30281ـ هند، بانکیپور۱۱۸: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ؛ ۴۴گ ۱۱س [ف . عبدالمقدر : ۱۶۷] .

30282 ـ تهران ، مجلس ۸۸۸۲/۵ فهرست نشده : همراه داسرارنامه 27333 » و جز آن [آقای رحیمی‌گنجور کتابخانه] .

30283 ـ تهران، مجلس ۳۵۱۸/۳: تاریخ یاد نشده ، نسخهٔ تازه ، بخشی ازآنست (ص۴۲۱-۴۶۰) [ف . مجلس ۱۰: ۱۴۷۴].

30284 ـ بنگال ، ایشیاتك ۵۴منظوم (۴۷۷) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۹۴] .

30285 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۰Spi/IV۴۸۵۱: نستعلیق،همراه «گلشن راز» شبستری [ف. عبدالله۲: ۴۶۷] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده ، [دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۴۰] .

زادالمسافرین

ازمحمد صالح مسافر (فرزند سید احمد فرزند شیخ رکن‌الدین ملتانی) . **آغاز :** ای خدایا بی‌نظیری و صمد ـ ذات پاکت قل‌هوالله احد ... الله‌که نام ذات است‌ـ این هردوجهان ازو صفاتست .

30286 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۲۷Spi/IV ۳۷۳۵: نستعلیق بی‌تاریخ ، ۶۵گ [ف. عبدالله ۲: ۵۷۰] . از کتابهای شیروانی بوده [محمد بشیر حسین ۱: ۱۴۰].

زبدةالاذکار

ازحضرت مقبل صاحب ، اولاد باباحاجی کشمیری ، بسال ۱۲۵۳ (۱۸۳۷م) در مسایل دینی وتصوف سروده است .

30287 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۷۳/۱۱۲۰ : نوشتهٔ ملاعبدالسلام فرزند محمدکامل ، **۱۲۵۳** (۱۸۳۷م) [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۲۸۹] .

زبدةالاسرار

ازصفی‌علیشاه ، میرزاحسن فرزند محمد باقر اصفهانی شاه نعمت‌اللهی (۱۲۵۱- ۲۴ ذیقعدهٔ ۱۳۱۶) . منظومه‌ایست در اخلاق و مرثیهٔ حضرت حسین ، درهند بدان‌آغازکرده، همراه «عرفان‌الحق» او درتهران ۱۲۹۷ وپس ازآن بارها چاپ شده است . این‌کتابها از او چاپ شده است : آیةالعشاق (شعر) ، اثبات نبوت خاصه ، اسرارالمعارف ، بحرالحقایق (مثنوی) ، تفسیر سورهٔ یوسف ، تفسیر صفی ، دیوان ، زبدةالاسرار (همین منظومه) عرفان الحق ، کرسی‌نامه ، میزان‌المعرفه در سلوك [مؤلفین مشار ۲: ۵۱۷]. **آغاز:** مطلع‌دیوان اسرار قدیم ـ هست بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم .

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۱۶ (صفی) و۱۲: ۱۸ (زبده) . ف. مشار: ۸۷۵ ـ ریحانةالادب ۲: ۴۹۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۳۹ .

30288 ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۱۴/۱ فهرست نشده : نستعلیق شکسته‌آمیز، با تاریخ **۱۳۳۰** در دفتر (۱پ-۵۴ر) ، [رؤیت] .

30289ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی: سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم دیباجی] .

زبدة‌الاشعار

از قاسمی گنابادی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۹» گذشت . مثنویست در برابر «مخزن‌ـ الاسرار» نظامی ، در چهار هزار و چهار صد بیت ، با حکایتها بروش تمثیل ، در بحرهای گوناگون ، با دیباچه‌ای به‌نثر ، بسال ۹۷۶ سروده است: جمله گهرهاش ز روی عدد ـ چهار هزار آمدو چارصد ـ **ظل اللهی** که بودبی‌زوال ـ شامل حالم شد و تاریخ سال. در نامه‌ای که سراینده برای محمداکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) نوشته این مثنوی را « زبدةالاشعار » خوانده و در دیباجهٔ نسخهٔ ۹۰۱ رضوی « جواب مخزن ـ الاسرار» خوانده شده است . **آغاز :** الحمدلله والمنةکه توفیقات سبحانی وتأییدات.. بسم‌الله الرحمان‌الرحیم ـ حبل‌متین است و ره مستقیم.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۸ ـ هفت‌آسمان : ۱۳۶ .

30290 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۰۱/۵ ادبیات(۸۳۸۳): حافظ محمد فرزند قاسم‌علی با تاریخهای **۷۶ـ۹۸۱** درمجموعه . همراه با پنج مثنوی دیگرازهمو : عمدةالاشعار ، شاهنامه (دفتریکم) گوی وچوگان ، شاهنامه (دفتردوم) زبدةالاشعار ، لیلی مجنون[ف. رضوی۷: ۷۰۷].

زبدةالاشعار

30291 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۲۴ : نوشتهٔ **۹۹۰**، **آغاز:** بارك‌الله زهی سود سعادت آثار ـ وه‌که دیده‌ست چنین مجلس عالیمقدار ، ۱۲گ ۱۰ س [ف . قهمی ادهم ۱: ۲۷۵] .

زبدةالافکار

از ابجدی هندی (م۱۱۹۲)، که یاد او در «انورنامه : ۲۶۵۱» گذشت. یکمین مثنوی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست ، در برابر « مخزن الاسرار» نظامی سروده‌است. در «مودت‌نامه»ی اوآمده : نخستین **زبدةالافکار** گفتم ـ جواب مخزن‌الاسرارگفتم. این‌مثنوی پیوستهٔ«کلیات» او بسال ۱۹۵۱م درمدرس چاپ شده است.ن.

زبدةالتجوید

در ص ۸۹ گذشت .

زبدةالرمل

از محمد معین، که بسال ۷۰۶ در پیرامن هشتصدبیت‌سروده شده‌است، و دربرخی‌نسخه‌ها از معین‌الـدین نصرالله خاقانی یاد شده است [ذریعه] درآن آمده: که زبان **معین** ثناخوان کن ـ مرغ جان ورا خدا خوان‌کن. درپایان آن آمده : ای **محمد** خصال ، خضر نفس ـ تو بکن ترك این هوا وهوس ـ نسخه‌را چون تمام کردم من ـ « زبدةالرمل» نام کردم من . **آغاز** : هرکه را عقل راهبر باشد ـ کار او سر بسرچو زر باشد .

(بنگرید : وتدالرمل در همین بخش) .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۲۸ .

30292 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۹۵ : نستعلیق اواخر شعبان **۹۳۵** آغاز برابر نمونه درفهرست نام‌سراینده محمدمعین‌وتاریخ سرودن ۶۰۶ وشماره بیتها نزدیك ۸۰۰ بیت یاد شده است . [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۱] .

30293 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۴۴۶/۴: نسخ با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر ، ناقص ، همراه منظومه‌هایی در قافیه ، منطق ، رمل دیگر ، نام سراینده درفهرست‌معین‌اصفهانی یاد شده [نسخه‌ها ۵: ۶۱] .

30294 ـ تهران، مجلس ۵۲۷۹/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، شانزده باب در آن دیده شد [رؤیت].

30295 ـ **نجف**، شوشتریها: تاریخ یاد شده [ذریعه ۱۲: ۲۸].

30296 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۹۸ شعر تیمور: تاریخ سرودن در دیباچه ۷۰۶ و نام‌سراینده درفهرست معین‌یادشده‌است. **آغاز**: بنام‌ایزد بخشاینده وبخشایشگر (گ۳۹ـ۵۴) [مخطوطات. ن. طرازی ۱: ۲۸۹].

زبدة‌الرمل

نسخه‌های ناشناخته.

بنگرید: زبدةالرمل ـ معین.

30297 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** **آغاز**: سه مزاج و چهار چون انگیخت ـ آب با آتش از چه رو آمیخت ... مدخل اندر نجوم بسیار است ـ آنچه نثر است وآنچه اشعار است ـ لیك در رمل ومدخل تصنیف ـ کس نکردست از وضیع و شریف .. نسخه را چون تمام کردم من ـ **زبدةالرمل** نام کردم من، ۱۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۵۱].

30298 ـ **تهران**، ادبیات ۲/ ۱۳۰ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳: ۲۹].

30299 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف۱۵۹: تاریخ ونشانی‌دیگریادنشده ۱۲۶س [مخطوطات، سرفراز علی: ۶۵].

زبدة‌العقاید

از اهلی شیرازی. که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. رباعیهایی است فلسفی، دینی که بدین نام خوانده است. **آغاز**: یارب گنه‌آلود زدنیا مبرم ـ بی‌وعدهٔ وصل خود به‌عقبا مبرم.

30300 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۰۴/۷ فهرست نشده: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۱** (۳۲۵ پ ـ ۳۴۴ ر متن وهامش)، زدین [رؤیت].

زبدة‌العلاج

در پزشکی در ص ۵۴۸ گذشت.

زبدهٔ منظوم = متمم ...

از شاه علی، سلیمان‌کحال، در اسباب و علامات و بیماریها ازسر تا قدم ودارو و درمان آنها، که از پایان آن برمی‌آید نخست‌کتابی بنام «زبده» نگاشته بوده وسپس‌آنرا به‌نظم در‌آورده‌است. در ص۵۴۷ـ۵۴۹ ازچندین‌کتاب بنام زبده یادکرده‌ام. و ازهمین‌کحال است: طب منظوم. **آغاز**: پس ازحمدخلاق خیر و کمال ـ خدای شفابخش هر اعتلال.

30301 ـ **تهران**، مجلس ۶۲۸۲/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** که گویا بخامهٔ سراینده باشد (ص۱ـ۲۸۱) همراه«طب منظوم» از همو [ف. مجلس ۱۹: ۲۶۰].

زبور العاشقین

از داود اصفهانی (اصفهان ۱۰۶۵ـ مشهد ۱۱۳۳)، که یاداو در «دیوان: ۲۳۲۵» گذشت مثنویست در تعریف سرتا پای دوست. در آن آمده: چوتعریف سراپا یافت اتمام ـ «زبور العاشقینش» ساختم‌نام. **آغاز**: عزیزان، دوستان، مهرآفرینان ـ شهیدان، کشتگان، محنت‌قرینان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۱۸ (داود) و ۱۹: ۱۹۶ (زبور).

30302 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۵۶: نسخهٔ پاکنویس اصل استاز روزگار سراینده، همراه «سفرنامهٔ» او [ف. سپهسالار ۲: ۵۹۷ و ۴: ۴۹۱].

30303 ـ تبریز، ملی۲/۳۰۴۶: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷-۱۱۴۸** (ص ۱۵ هامش) [ف. ملی تبریز ۱:۳۷۶] .

30304 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۷۶ : شکسته نستعلیق ، با تاریخ **۱۱۱۸** در جنگ (ص۶۱-۶۳) درفهرست بنام «سراپا» یادشده، آغاز برابر نمونه، در ۵۵ بیت است [رؤیت] .

30305ـ **تهران**،دانشگاه ۸/۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی ، سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۶۳-۷۵) درجنگ، زرین [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۰] .

30306ـ**تهران**،دانشگاه۱۳۹/۲۵۹۱: ضمن مجموعهٔ آقا محمدمعینا اردوبادی، بخامهٔ خلیفه برهان‌الدین محمد دزماری پسر الیاس ۱رجب**۱۱۰۴** (ص۶۴۷-۶۴۹) [ف.دانشگاه ۹:۱۴۰۴] .

30307 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۵۳پ)، آغاز برابر نمونه . [ریو، ذیل : ۲۳۵].

30308ـ **تهران**، دکترمفتاح۲/۲۶۴: با تاریخ **۱۲۳۰** بهمان خامه دردفتر [رؤیت].

30309ـ **مشهد**، رضوی۲۲۹(۴۴۸۵): تاریخ یاد نشده ، در یك جنگ ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [ف . رضوی ۷ :۲۶۳].

زبیده خاتون=حکایت . .

از زلالی .

30310 ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در مجموعه نظم ونثر [ف. دکتر بیانی : ۶۰۸] .

زرندیه

گویا ازموفق‌السلطان . بروش‌موش وگربه، درگزارش کار مأموران مبارزه با تـریاك در زرندکرمان بسال ۱۳۰۳ ، نثر نیز دارد.

30311 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۷۶ : از سدهٔ **۱۴** ، ازآن کوهی‌کرمانی بوده .

30312 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۷۷ : با تاریخ اهداء در ۱۳۱۳، ۲۵ص .

زلزلهٔ شیروان=مثنوی در . . .

از ظهیرا .

30313ـ **تهران**، دانشگاه۳۷/۲۰۹۸: نستعلیق**۱۰۸۳-۱۰۸۶** درجنگ اصلان فرزند علی بیگ گیلانی (ص ۳۵۷) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۶] .

زلیخا

ابوالفیض فیضی (م ۱۰۰۴) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت .

30314ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۲۴۹: نوشتهٔ نندی رام، تاریخ‌یادنشده، ۱۳۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی :۷۳] .

زلیخا و یوسف

ازناشناس‌که درکشمیر۱۰۵۶ سروده‌است. وازهموست«خاتمیه» و«شاهیه» و«شرح‌رباعی». درپایان آن‌آمده : هزاروپنجه وشش بودگفتم- سنه شد «خاتمیه» نوشکفتم ـ بشد «شاهیه» را ختمش برابر- که‌ازیك مادرند این دوبرادر- ولی «شرح رباعیم»که نظم است ـ باین هردو برادرهست پیوست ـ دگر «دیوانچه»ام همراه این‌سه‌است- غزل‌هم هست چندی‌اندگی‌است. . . «زلیخا یوسف» قسم نامش ـ کند یوسف زلیخا ها سلامش . **آغاز:** الهی حسن یوسف‌ده بیان را ـ بده عشق زلیخا این بیان را .

30315 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۷۷ (۶۳۲ف) : نستعلیق محسن ، درکشمیر**۱۰۵۶** ۳۵۴ص۱۴س، زرین [ف. دکتربیانی:۴۰۶].

زورعشق

از سید محمد صدرالاسلام متخلص بخاك، فرزند عبدالحسین نایب‌الصدر قزوینی، ازسدهٔ چهاردهم، مثنویست درداستان پهلوانی‌قزوینی که بـزور عشق معشوقش را می‌رباید و تا قلهٔ کوه میبرد ، در ۱۴۱ بیت ، در۱۳۵۹ سروده است، درپایان آن آمده : هزار وسیصدوپنجاه ونه خاك ـ زهجرت رفته‌گفت این قصهٔ پاك . **آغاز:** الاای ساقی فیاض لاهوت ـ مراده از شراب فیض حق قوت .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۹۷ (زور عشق)ـ ف. مشار: ۷۲۹ (دیوان خاك) .

30316 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۲۲ : نستعلیق خوش با جوهر بنفش، سدهٔ **۱۴** [ف. مجلس ۸:۲۱۳] .

زنبیل مقیم

میرزا محمد مقیم [بآنچنانکه دریادداشت پایان نسخهٔ پنجاب آمده است] . **آغاز :** ای پاك‌تر ازهمه بیانها ـ برتر زهمه لب وزبانها.

30317 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۶۵Spi/VI۸۶: نستعلیق خود سراینده، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۷ گ [ف . عبدالله ۲:۵۳۸] .

زهد وتقوی=مثنوی در ...

ازمحمد فرزند محمد فرزندکاظم،معروف بمیرزا ببرعلی لکهنوی ، بسال ۱۲۷۱سروده است .

30318ـ آصفیه ۳۳۲: نوشتهٔ **۱۲۷۶** [ف . آصفیه ۴:۵۸۲] .

زهر و تریاق

از یحیی کافرا (کافرشاه) . در پایان آن آمده: **کافرا** دانی ندانند این سخن ـ چه‌پری از همنشین اهرمـن . **آغاز :** یا خلیل‌النظر علی وجه‌الجمیل ـ انه مرآة قدس للخلیل .. بازگو ای جبرئیل عشق می ـ از زبـان یاد و وهم از نطق نی .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۰۲ (کافرا) و۱۹: ۱۹۷ (زهر وتریاق) .

30319 ـ **تهران**، دانشگاه۶/۴۳۵۹: نزدیك **۱۲۴۸** (ص۲۳۱-۲۳۵)همراه مثنوی « هادی‌المضلین » از همو [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۵] .

30320 ـ **تهران** ، مجلس ۸۳۵۷/۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، همراه « یوسف و زلیخا»ی هروی [رؤیت] .

زیبانامه

ازگنجوی تبریزی ، حاج محمدحسن‌که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت . بروزگار مظفرالدین‌شاه ، در زناشوئی ووصف‌زیبارویان کشورهای جهان .

30321ـ **تهران**،دانشگاه ۶/۳۲۰۴: نستعلیق‌محمدتقی‌شکویی، **۱۳۳۳** در «کلیات» او (ص ۱۹۹ ـ ۲۴۷) ، ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۶۰] .

زیبانگار ـ گل باغ

از رضایی تنوی ، داستانی است عشقی ، در ۵۵۰۰ بیت ، بسال ۱۰۵۳ سروده است : **گل**اندر**باغ** خواندم ازحسابش‌ـکه هم تاریخ باشد هم خطابش . **آغاز :** الهی هم دل و هم بی‌دلی ده ـ همان حاصل، همان بی‌حاصلی‌ده .

بنگرید : ذریعه ۹:۳۶۹ ـ مجلهٔ سخن س۶ش۱ (اسفند۱۳۳۳خ)ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۳۲ (شیخ محمدرضا رضایی) .

30322 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۳۷:

شکسته آمیز ۲۸ سال پادشاهی اورنگ زیب ۱۰۹۵ (۱۶۸۴م)، ۱۴۳۰گ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۶۸۴] .

30323 ـ بنگال، ایشیاتك ۵۶ منظوم (۲۹۸) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۴] .

زیب التواریخ

از لاله‌کوکل چند . تاریخ هند است ، در ۱۸۲۲م سروده‌است (بسال هیجده صدعشرین و اثنان ـ مرتب شدکتاب ازفضل یزدان) .

آغاز: تعالی‌الله زهی غفارخالق ـ که دروصفش دو عالم هست ناطق .

30324 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۳۰ Add : نستعلیق ۱۸۲۲م، ۶۹گ [ریو ۲: ۷۲۴] .

زیب و زیور - داستان ...

ناشناخته .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۹۷ .

30325 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۸۳۶ Or : نوشتهٔ ۱۰۲۶ ، مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

زیر نامه

30326 ـ بنگال، ایشیاتك ۵۵ منظوم (۴۴۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، انجام افتاده [ف. بنگال : ۹۴] .

زینت الاوراق

از نویدی شیرازی (۹۸۸م) ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت . چهارمین مثنوی از «پنج گنج» دوم اوست ودربرابر «هفت پیکر» نظامی ، در سرگذشت ایلدرم بایزید و اندیشهٔ غدروخیانت بپادشاه ایران وکشته شدن اوست، در دوبخش .

30327 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۲۵ : در «کلیات 18021» او ازسدهٔ ۱۱ .[ف. دانشگاه ۹: ۱۰۷۸] .

زینت الحکایات

از میرزا محمد منشی کوزه کنانی ، متخلص به‌رحمت ، که دراصفهان و سپس تهران زیسته منشی دفتر فتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) . مثنویست ، هدایت مینویسد که بدستورآن شاه درپنجاه هزار بیت سروده است .

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۵۶ (رحمت‌شیرازی) و۱۲: ۹۲ (زینةالحکایات) .

30328ـ مجلس ۸۹۹۱ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجورکتابخانه] .

زینت المدایح

ناشناخته .

30329 ـ تبریز ، ملی ۲۹۶۶ : نستعلیق در جنگ نامؤرخ [ف . ملی تبریز ۱: ۳۶۸] .

زین العرب - داستان محمد حنفیه

در ص ۲۸۰۶ گذشت .

س

ساده دل - حمار نامه

از محمدقلی سلیم ، که یاد او در «دیوان: ۲۳۶۰» گذشت. مثنوی‌ست. **آغاز:** ساده دلی ز پی راه دور ـ گشت‌خری همچومسیحا ضرور.

30330 ـ تهران ، ملك ۶/۶۲۴۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، همراه «قضا وقدر» او [رؤیت] .

30331ـ **تهران**، مجلس۶۴/۵۹۹۶: با تاریخ **۱۱۰۰** درجنگ (۲۲۴ـ۲۳۲) آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام « ساده‌دل » یاد شده است [ف . مجلس ۱۷:۳۷۸] .

30332ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۶۳۴: محمد تقی ، **۱۲۴۹** در مجموعهٔ هزلی آغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

30333 ـ **تهران** ، مجلس۵/۲۹۹۲: نوشتهٔ میرزا ابراهیم مشتری ، **۱۲۹۴** ، (ص ۲۲۹ـ۲۳۵) ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «داستان فکاهی» وباحتمال ازهمان‌مشتری دانسته شده است [ف. مجلس ۱۰:۴۴۱] .

ساغر بزم آشوب

از دل محمد دلشاد (فایز). مخمسی است دربیان لشکرکشی سکهان به پیشاور، وجنگ دوست‌محمدخان۱۱۹۴(۱۷۸۰م) سروده‌است: نمودم بتاریخ او فکر صـرف ـ شدم حاصلش «وه خیال شگرف». **آغاز** : بنام خداوند ملك وملل ـکه در دست او هست صلح و جدل .

30334 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲۶ A/Spi/IV۴۸۴۶: نستعلیق بی‌تاریخ ۱۲گ [ف. عبدالله۲:۵۶۹]ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [دکترمحمد بشیر حسین۱:۴۲] .

ساقینامه

از آذر بیگدلی ،که یاد او در «دیوان : ۲۲۰۶»گذشت .

30335 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۸۷ :در «دیوان» مؤرخ **۱۲۲۲** او [رؤیت] .

ساقینامه

ازآرزو ، سراج‌الدین (م۱۱۶۹) که یاد او در «سراج‌اللغه : ۱۹۲۹» گذشت .

30336 ـ **بادلیان** شماره و نشانی بیشتر یاد نشده است .

30337ـ **برلین** : شماره ونشانی‌دیگر یادنشده. [ذریعه ۱۲:۱۰۲ـ نسخه‌ها۱:۴۷].

ساقینامه

از آشنای شاهجهان‌آبادی ، میرزامحمد طاهر فرزند ظفرخان احسن ، ملقب به‌عنایت خان، درگذشتهٔ ۱۰۸۱ . دوساقینامه دارد: یکی مثنوی در بحر تقارب ، و دوم تـرجیع بند . **آغاز ۱)**: بنام خدایی‌که از قدر وشان ـ خم باده را نام‌کردآسمان. **آغاز۲)**: ای باده‌کشان مژده‌که ایام بهار است .

بنگرید : ذریعه ۹:۷ و۱۲:۱۰۲ .

30338 ـ **اندیا افیس** : مثنویست [ف :۸۶۶] .

30339 ـ **اندیا افیس** : ترجیع بند [ف:۸۶۷] [ساقینامه‌های‌خطی،علینقی‌منزوی، نسخه‌ها ۱:۴۳] .

ساقینامه

از آگاه ، نظام‌الدین احمد ، که پیش از ۱۱۳۵ میزیسته است . و از هموست : منصور مجنون و نشای رسا .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۰۳ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۱۰

30340 ـ **بادلیان** ۱۰/۱۲۲ الیوت (۱۱۷۳) : نستعلیق روزگار رضاقلیخان بهار فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها: ۵۴۵] .

ساقینامه

از میرزا ابـراهیم ، مثنویست با مضامین فلسفی و عرفانی ، و درپایان از استاد خودکه گویامیرداماد(م۱۰۴۰)ویاشیخ‌بهایی(م۱۰۳۰)

است بی‌آنکه از او نام برد ستایش میکند . [عبدالحسین حایری]: کنون سرکنم مدح‌استاد خویش ـ برم هرچه جزوست از یاد خویش ـ به هفت آب شویم دهان ازشراب ـ پس آنکه برم نام آن آفتاب. **آغاز :** الهی به‌عنقای‌قاف وجوب ـ به دردی امکان به‌صاف وجوب .

30341 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۱۴** درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴] .

30342 ـ **تهران**، مجلس ۹/ ۵۹۹۶: نستعلق سدهٔ **۱۱** با تاریخ **۱۰۳۴ـ۱۱۰۰** در جنگ (ص۳۴ـ۴۱) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۷ : ۳۷۰] .

ساقینامه

از میرزا ابوطالب فندرسکی،که یاد او در «بیان بدیع : ۲۱۳۰» گذشت . **آغاز:** ثناها ایزدی را که از نور پاك ـ شراب روان ریخت درجام خاك .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۴۲ .

30343ـ **تهران** ، مجلس۹/ ۲۶۶۶: شکسته‌نستعلیق‌فضل‌الله **۱۱۷۱** (ص۴۵۴ـ۵۱۶)، ۱۰۵۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۴۲۶] .

ساقینامه

از اخترگرجی (م ۱۲۳۲) که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۰» گذشت .

30344 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۲۸ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

ساقینامه

ازادهم همدانی‌تویسرکانی، میرزا ابراهیم که یاداو در «دیوان: ۲۲۲۰»گذشت. از آنست: دماغم ز میخانه بویی شنید ـ حذرکن‌که دیوانه هویی شنید .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۳ .

30345ـ **تهران**، دانشگاه۳/ ۳۲۹۴: بخـامهٔ خود او ، در جنگ مؤرخ **۱۰۴۵** ، همراه سروده‌هایی ازخودادهم باعنوان‌لمحرره [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۶۵] .

30346ـ **تهران**،دانشگاه۱۷۰/ ۲۵۹۱: درفهرست‌آمده: بخامهٔ‌خودسراینده‌در **۱۱۸۶** (!) درخدمت محمد حسن بیگا (ص ۷۴۳ـ۷۴۵) که باید رونویسی از نسخهٔ سراینده باشد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۶] .

ساقینامه

ادیب‌کرمانی ، قاسم فرزند زین‌العابدین درگذشتهٔ ۱۳۴۸ ، ساقینامهٔ اورا آقای‌گلچین معانی‌ازمنظومه‌های انتقادی‌اوکه بلهجهٔ‌کرمانی بوده بیرون‌کشیده است . **آغاز :** بده ساقی‌آن جام‌لب‌ریز بود ـ که ازهستیم بگلسد تار و پود.

30347ـ **تهران**، آقای‌گلچین معانی: گـردآورندهٔ ساقینامه [ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۴۸] .

ساقینامه

از اسد بیگ قزوینی پسر محمد مراد ، درگذشتهٔ ۱۰۱۴ . مثنویست در بحرتقارب در ۱۲۵ بیت. **آغاز:** بیاکزخرد پای‌برترنهیم ـ بفرق خردمندی افسرنهیم .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۷۱ (اسدبیگ) و۱۲ : ۱۰۳ ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30348 ـ **مشهد** ، رضوی۴۲/ ۹۵۹۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ ـ ۱۱۰۶** در دفتر (۴۴۹ـ۴۶۷) پیرامن ۱۲۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30349ـ **تهران**، آقای گلچین‌معانی: آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۱: ۳۱] .

ساقینامه

از اسرار سبزواری، حاج ملا هادی (م۱۲۸۶)، که یاد او در «دیوان: ۱۲۲۴» گذشت. بارها چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰۳ .

30350ـ **تهران**، مجلس۱/۲۶۷۷: با تاریخ **۱۲۶۵** دردفتر[ف. مجلس۸: ۴۴۳].

30351ـ **تهران**، ملك ۲/ ۴۹۳۰: در «دیوان» او مؤرخ **۱۲۷۸** [رؤیت] .

30352ـ **تهران**، مجلس ۲۳۷۶: در«دیوان» اوازسدهٔ **۱۳** [ف. مجلس۸: ۸۸].

30353ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** در «دیوان» او [رؤیت] .

30354ـ **تهران**،دانشگاه۱۴/۳۸۱۴: نستعلیق، با تاریخ **۱۳۰۰** در مجموعه (ص ۲۲۰-۲۲۱) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۹۶] .

ساقینامه

اشراق مراغی، میرعبدالفتاح، که یاد او در«دیوان: ۲۲۲۷» گذشت. که همراه«ریاض الفتوح» او به کوشش سید یونسی و پیشگفتار میرزا جعفرسلطان‌القرائی در تبریز ۱۳۳۸خ چاپ شده‌است. **آغاز**: سروشی خواست‌دوش ازمحفل جان‌ــ که اندر شهر بندذات انسان.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۰ .

30355ـ **تهران**، سپهسالار۱۵۲: در جنگ اسماعیل فرزند حاجی مقیم سمنانی ـ سرخه‌ای مؤرخ **۱۲۷۸**، (۱۷ر-۲۴پ) [ف. سپهسالار ۴: ۵۵] .

30356ـ **تهران**، ملی ۷/ ۵۶۷ف: با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر، آغاز برابر نمونه (ص۴۷۹-۵۲۱)درفهرست‌بنام «ریاض‌الفتوح» آمده‌گویا هردوهمراه هم‌است[ف. ملی۲: ۶۱].

30357ـ **تهران**، دکترقاسمزاده مج: شکستهٔ سدهٔ **۱۳**، همراه: گلشن‌راز، دیوان مغربی وجزآنها، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

30358ـ **تهران**، ملك ۳/ ۴۸۱۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، همراه «ریاض‌الفتوح» او [رؤیت] .

30359ـ**مشهد**، رضوی۱۵۰۱(۴۹۰۲): در «دیوان» او مؤرخ **۱۳۱۲** [ف. رضوی۷: ۴۷۶] .

30360ـ **تهران**، ملی ۷۴۴ف: در «دیوان» اومؤرخ **۱۳۱۳** [ف. ملی۲: ۳۸۰].

30361ـ **مشهد**، رضوی ۲/ ۱۰۴۸۷: شکستهٔ خوب اسدالله فرزندهادی، از نوادگان سراینده،محرم **۱۳۲۳** (۸۱پ-۸۹ر)، پیرامن ۳۶۵ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30362ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۱م ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، [مخطوطات ۱: ۲۹۵] .

ساقینامه

سیداشرف [دکتربیانی] . در ذریعه۹: ۷۸ از سید جمال‌الدین اشرف‌کاشی از سرایندگان روزگار ابقاخان یادشده‌است. واگرواژهٔ (سید) زیادباشد پس ممکن است سراینده همان اشرف مازندرانی باشد .

30363ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴ (۷۵۰ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** در مجموعه‌ای زدین [ف. دکتربیانی: ۶۰۸] .

ساقینامه

از اشرف مازندرانی (م۱۱۱۶)، که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۴۶» گذشت. مثنویست ودر پایان آن یك غزل. **آغاز**: دلامژده بادت‌که

نوروز شد ـ چومی بوی‌گل عشرت اندوز شد.

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۰۳ .

30364 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۴۸/۱ (۴۵۸۹) : در«کلیات» مؤرخ **۱۰۸۳** او، آغاز برابر نمونه(ص۱۹۳ـ۲۲۸) دارای ۴۱۴ بیت [ف . رضوی ۷ :۳۶۳] .

30365ـ **تهران**، ملی ۲۰۰۶ فهرست نشده : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۶** او . دارای ۵۷۶ بیت [ف . رضوی ۷ :۳۶۶] .

ساقینامه

از اقدسی مشهدی ، در گذشتهٔ ۱۰۰۲ یا ۱۰۰۴ . مثنویست و در«میخانه: ۱۸۹-۱۹۴» چاپ‌شده ، وچلبی آنرا یادکرده‌است. **آغاز**: دلا صبح شدخیز وبشکن خمارـ چونرکس سر ازخواب مستی بر آر ـ ز عشرت دل می‌پرستان شکفت ـ گل و لاله بر روی بستان شکفت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۷ و ۱۲ :۱۰۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۱ ـ ساقینامه‌های خطی علینقی منزوی .

30366ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۱ :شکسته نزدیك **۱۰۱۵** درتذکرةالشعرای بی‌نام (۲۱رـ ۲۱پ) آغاز برابر نمونه ، مثنویست نزدیك به‌پنجاه بیت [رؤیت] .

30367 ـ **مشهد**، رضوی۲۸/۹۵۹۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰** ـ **۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۴۱ـ۴۴۵)، پیرامن ۸۸ بیت،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30368ـ **تهران**،دانشگاه۴۸۶۴/۱۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۶۶) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۹۰] .

30369 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۲۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۱۱۳رـ۱۱۳پ هامش) ، زرین ، پیرامن ۶۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30370 ـ **لندن** ، دیوان هند۱۷۶۶: [نسخه‌ها ۱ :۳۰] .

ساقینامه

از الهام اصفهانی ، حسین که یاد او در « دیوان : ۲۲۳۱ » گذشت .

30371 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۹۷ : در « دیوان » مؤرخ **۱۲۰۵** او [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۵] .

ساقینامه

ازامانی هندی (م۱۰۴۴ یا ۱۰۴۶) میر امان‌الله فرزند مهابت خان سپهسالار، ازامیران شاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷) و پدرش پزشك شاهجهان بوده‌است . مثنویست در بحرتقارب. **آغاز**: زهی‌مست پیمانه‌ات روزگارـجوانبخت میخانه‌ات نوبهار .

بنگرید : ساقینامه‌های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ۱ :۳۷ .

30372 ـ **اندیا افیس** ۱۵۷۱: آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۲ :۱۰۳] .

ساقینامه

میرامری ، بنا شاه عباس صفوی [دانش‌ـ پژوه] وما امری شیرازی بنام قاسم‌را میشناسیم که به تهمت زندقه تهماسب او را بسال ۹۳۲ کورکرده ودر۹۹۹ بدست عوام شهید شده‌است، و این چهارمین سال پادشاهی شاه‌عباس صفوی است. این « ساقینامه » در « ذریعه ۱۲ و ۱۹» یاد نشده است .

بنگرید : ذریعه ۹ :۹۵ (امری‌شیرازی)ـ ریاض‌العارفین :۲۸۴ .

30373 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۱۴** در جنگ [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴] .

ساقینامه

ازامیدی تهرانی ، ارجاسب (کشته۹۲۹) که یاد او در «دیوان:۲۲۲۳» گذشت . و گویا نخستین سرایندهایست که «ساقینامه‌ای جداگانه سروده است . در «میخانه : ۱۲۸ـ۱۳۱» چاپ شده‌است . **آغاز۱)** : حریفی که این نیلگون خم ازوست ـ شراب طهورستاهم ازوست. **آغاز ۲)**: بیارساقی آن تلخ شیرین‌گوار ـ که‌شیرین کند تلخی روزگار .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۰۳ ـ میخانه : ۱۲۸ ـ ۱۳۱ ـ ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه ها ۱ : ۲۷ .

30374 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۱۰۰۲ : در «دیوان» او ازسدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . فهمی ادهم ۱:۲۶۱] .

30375ـ **تهران**، مجلس ۱۱۸۴/۱: با تاریخ **۱۰۰۸** در دفتر ، همراه «دیوان» او [ف . مجلس ۳:۶۶۲] .

30376 ـ **مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۲۲ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ـ۱۱۰۶** در دفتر ، پیرامن ۶۶ بیت (ص۴۳۱) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

30377ـ **تهران**، دانشگاه۳۶۵۱/۴: نستعلیق **۱۲۳۹** (ص۱۲۳ـ۱۲۷ هامش) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۵۶] .

30378ـ **تهران**، مجلس۲۳۲۹/۶۵: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵**(ص۶۷۹-۶۸۲جنگ) ۲۵ بیت، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس۸:۳۲] .

ساقینامه

از انوری، که یاد او در کلیات : «۱۸۴۷» گذشت .

30379 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۸۲: در «دیوان» مؤرخ **۱۲۳۰** او [ف. مجلس۸:۹۳].

ساقینامه

ازاوجی‌کشمیری فرزندملانامی، درگذشتهٔ ۱۰۳۲. این‌مثنوی را درجوانی دربحرتقارب سروده، و در«میخانه :۴۹۳ـ۴۹۷» چاپ‌شده است. **آغاز** : چنین تا بکی ترك ساغرکنیم ـ لب دل زخون جگر ترکنیم . ن .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۱ (اوجی) و۱۲: ۱۰۴ ـ ساقینامه‌های خطی منزوی ، نسخه‌ها ۱:۳۶ .

ساقینامه = نشاهٔ بی‌خمار

منسوب به اوحدی ، تقی‌الدین کازرونی بلیانی (۹۷۳ـ۱۰۳۰) : نگارندهٔ «عرفات ـ العاشقین» .

30380 ـ **بادلیان** ، نشانی بیشتر یاد نشده [ذریعه ۱۲:۱۰۴ ـ نسخه‌ها ۱:۳۶] .

ساقینامه

ازاهلی ترشیزی خراسانی ،که یاد او در «دیوان:۲۲۴۳» گذشت. و اوجزاهلی شیرازی است . مثنویست پیرامن ۸۵ بیت ، و بهسوگند نامه ونیایش مذهبی بیش ازساقینامهٔ ادبی‌ماند. **آغاز**: الهی تویی واقف ازحال من ـ عیانست پیش تو احوال من .

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۰۴ ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی .

30381 ـ **تهران**، سپهسالار۲۷۹/۴: در «دیوان» او از نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰** ، آغاز

برابر نمونه، درفهرست بنام «ساقینامه» خوانده شده است [ف ، سپهسالار۲: ۵۷۰، ۵۷۱] .

30382ـ تهران ، ملك ۵۰۸۵/۱۶. نوشتهٔ عبدالعظیم خویی متخلص به‌شوریده سدهٔ **۱۳-۱۲** (۷۳ر-۷۳پ) درمتن و هامش، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه

از اهلی شیرازی ملا محمد (م۹۴۲) ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۴۷ » گذشت . چند ساقینامه دارد، ازآن میان درپایان «سحرحلال» او نسخهٔ پاکستان پنج ساقینامه منسوب به او هست . یکی از ساقینامه‌های او ۱۰۲ رباعی است بمانند «گنجفه»ی او که همهٔ آنها باواژهٔ **ساقی** آغازمیگردد، با دیباجه‌ی نثری. چلبی ازاین‌یکی‌یادکرده‌است. **آغاز۱)** : ساقی‌ازآن مشربهٔ یاقوت ده ــ قوتم از مرتبهٔ یاقوت ده ؛ **آغاز ۲)** : ساقی قدحی‌که‌کارساز است خدا ــ وز رحمت خود بنده نواز است خدا . (سرآغاز رباعیهای او در مایهٔ ساقینامه) . **آغاز ۳)** : بعد از حمد و ثنای جان آفرین و درود ... ساقی قدحی‌که کار ساز ...

بنگرید : ذریعه ۱۰۴:۱۲ ــ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی . نسخه‌ها ۱ :۲۸ .

30383 ـ تهران ، مجلس۱۱۳۱: در «کلیات» او که میان **۹۳۰-۹۴۲** نوشته شده است ، رباعی‌ها است [ف . مجلس ۳: ۵۳۷] .

30384 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۶۰۲۲Spi/VI۴۵ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰**، بادیباجه، آغاز برابرنمونهٔ **۲** [ف. عبدالله ۲: ۵۰۴] .

30385ـ تهران، سلطنتی۴/ ۱۰۰۳۰ (۵۹۸ف): در«کلیات» اونوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** بادیباجه به‌نثر، زرین [ف. دکتربیانی: ۵۶۸].

30386 ـ تهران، سلطنتی ۴۷۷۴/۴ (۵۹۹ف): در«کلیات» اونوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰** با دیباجه به‌نثرزرین[ف. دکتربیانی: ۵۷۱].

30387 ـ تهران ، سلطنتی ۴۱۰/۴ (۶۰۱ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۳۶** ، زرین ، با دیباجهٔ نثری [ف . دکتر بیانی : ۳۷۳] .

30388 ـ تهران، سلطنتی ۴۸۰۰/۵ (۶۰۲ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۶** ، با نام «رباعی نامه» و با دیباجه .

30389ـ تهران، سلطنتی۱۰۱۲۵/۴ (۶۰۳ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۵۷** ، زرین بادیباجه[ف. دکتربیانی:۳۷۵-۳۷۶].

30390 ـ تهران ، ملك ۵۶۰۸ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۶۹** ، زرین [رؤیت] .

30391 ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۰۴/۳ فهرست نشده : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**، با دیباجهٔ نثری (۲۹۱ر-۲۹۷پ) آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، رباعیهاست [رؤیت] .

30392ـ تهران، سلطنتی۱۲۱۶۳/۴ (۶۰۰ف) : در «کلیات» او از سدهٔ**۱۱** [ف . دکتربیانی : ۳۷۲] .

30393 ـ تهران ، ملك ۵۹۸۲ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**، زرین با دیباجهٔ نثری برابر نمونهٔ **۳** [رؤیت] .

30394 ـ تهران ، ملك ۵۲۴۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** ، زرین با دیباجهٔ‌نثری برابر نمونهٔ **۳** [رؤیت] .

30395 ـ تهران ، دانشگاه ۱۰۵ : در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، زرین [رؤیت] .

30396 ـ تهران، اصغر مهدوی ۴۵ : دو«کلیات» او مؤرخ **۱۱۲۶** [نسخه‌ها ۲ : ۹۰].

30397 ـ موزهٔ بریتانیا Or۲۷۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸** م [ریو۲: ۶۵۷] .

30398 ـ **تهران** ، مجلس۲۵۴۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف.مجلس۸ :۲۳۷].

30399 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۶ : در «کلیات» نامؤرخ او [ف. مجلس ۲ :۲۱۱] .

30400 ـ **پاکستان** ، لاهور پرفسور شیرانی ۹/۶۲۷۹ : درپایان «سحر حلال» او پنج « ساقینامه » هست . آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۱۴۳] .

ساقینامه

ازباقر خردهٔ‌کاشانی (م۱۰۳۸)که یاد او در «دیوان : ۲۲۴۶» گذشت. مثنویست دربحر تقارب در ۱۹۳ بیت [نسخهٔ گلچین معانی] . **آغاز :** دلی دارم از درد ناسازتر ــ شبی‌دارم از ناله غمازتر .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۰۵ .

30401ـ **مشهد**، فرخ ۸۲ : نستعلیق **۱۰۷۵** در « بیاض الله‌ویردی بیگ » [نسخه‌ها ۲ :۸۷] منتقل به‌دانشگاه مشهد .

30402 ـ **مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۳۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ ـ ۱۱۰۶** در دفتر (ص ۴۵۹ـ۴۶۰) پیرامن۴۳ بیت،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30403ـ **تهران** ، گلچین معانی : در ۱۹۳ بیت،آغاز برابر نمونه [ذریعه۱۲ :۱۰۵].

ساقینامه

برهان‌کاشانی(میرغروی) متخلص به‌برهان ازسدهٔ یازدهم ، زاده درکاشان ، به‌شیراز ولار رفته پرناك حاکم آنجا را پیش از شاه عباس (۹۹۶ـ۱۰۳۸) ستایش‌کرده سپس به‌هند رفته است . مثنوی‌ست در « میخانه ۴۵۱ـ۴۵۶» و «مآثر رحیمی» چاپ شده است . **آغاز :** ثنا میکنم (گسترم) پیر میخانه را ــ تجلی ده طور پیمانه را .

بنگرید : ذریعه ۹ :۷۸۶ (غروی) و۱۲ : ۱۱۲ (ساقینامه) ـ فرهنگ سخنوران : ۸۳ (برهان) ــ ساقینامه‌های‌منزوی‌نسخه‌ها۱ :۳۹.

30404 ـ **مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۴۱ فهـرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ـ۱۱۰۶** در دفتر(ص۴۶۶ـ۴۶۷) پیرامن ۱۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه

از بیخود لاهوری ، جامی نامدار خانی، درگذشتهٔ ۱۰۸۴ . دیوان اوبنام «دیوان‌خیال» در نولکشور چاپ شده است . **آغاز :** الهی به‌مستان بزم نیاز .

بنگرید:ذریعه ۹ :۱۵۲(بیخودی) و۱۲ : ۱۰۵ (ساقینامه)ــ فرهنگ سخنوران : ۹۶ ــ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ :۴۴ .

30405 ـ **اندیا افیس** ۲۸۹۹ : در «دیوان» او .

30406ـ **پاریس** ۱۹۹۵(۱۹۱۵ f): آغازبرابر نمونه‌که درفهرست بلوشه نام‌اوعارف یاد شده است (ف:۴۷۸) [ذریعه ۱۲ :۱۰۵].

ساقینامه= محیط اعظم

از بیدل دهلوی لاهوری .

ساقینامه

از پرتوی شیرازی لاهیجی(۸۷۰ـ۹۴۱) ستاره‌شناس روزگارشاه‌اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰) و زنده در ۹۲۸ . مثنویست عرفانی وصلح‌کلی و درپایان شیعی‌گری دارد ، در بحر تقارب . فخرالزمانی گوید : بهترین ساقینامه‌هاست و بنادرست آنرا به‌فردوسی نسبت‌داده‌اند. در۲۸۱

بیت در «میخانه: ۱۱۲–۱۲۶» چاپ شده‌است. **آغاز :** دلا پرده بردار از روی‌کار – به‌مستی بدر پردهٔ روزگار .

بنگرید: ذریعه ۱۵۷:۹ (پرتوی) و۱۲: ۱۰۵ (ساقینامه) – فرهنگ‌سخنوران :۱۰۲– ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۲۸:۱ .

30407 – **تهران** ، ملك ۵۰۴۴/۳ : نستعلیق خوش، باتاریخ **۱۰۳۵** در دفتر بهمین خامه (۱۶ر–۲۳ر) آغاز برابر نمونه، پیرامن ۲۲۲ بیت [رؤیت] .

30408 – **تهران** ، سنا ۲۶۵/۳ : نستعلیق کامران تبریزی ، با تاریخ **۱۰۵۵** در دفتر بهمین خامه [نسخه‌ها ۱۶:۱ و۶:۵۰۷].

30409 – **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۲۳: نستعلیق ریزسدهٔ **۱۱**، زرین (۱۱۲ر–۱۱۳ر) آغاز برابر نمونه ، نسخه پیرامن ۲۵۸ بیت است [رؤیت] .

30410– **تهران**،دانشگاه۴۸۶۴/۱۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۳۷–۴۴۵) ،درفهرست آمده: ازحکیم پرتو. گویا همین سراینده باشد [ف. دانشگاه ۳۸۹۰:۱۴] .

30411 – **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۲۱ فهرست‌نشده : باتاریخ **۱۰۹۰–۱۱۰۶** پیرامن ۲۸۰ بیت(ص۴۲۷–۴۳۱)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

30412– **تهران**، مجلس۵۹۹۶/۴۷: با تاریخ **۱۱۰۰** ، (ص۱۳۰–۱۳۵) ، آغاز نزدیك به نمونه [ف . مجلس۳۷۵:۱۷] .

30413– **تهران**، دانشگاه ۳۸۱۴/۷: نستعلیق ، با تاریخ **۱۳۰۰** (ص۱۸۷–۱۹۳) [ف . دانشگاه ۲۷۹۵:۱۲] .

30414– **تهران**،سپهسالار۱۴۳/۲۱: تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه (گ۳۱۵) [ف. سپهسالار ۹۵:۵] .

30415– **بادلیان** ۲۶۶۶/۴، P.۲۷: بخط عبری ، **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۹۴۶ هست [فیلمها : ۷۴۳] .

ساقینامه

ازتقی مازندرانی،میرزاتقی فرزندپیرزاد مشهدی ، درگذشتهٔ ۱۰۲۱ . در «مآثررحیمی ص۱۰۶۵–۱۰۸۹» چاپ شده است . **آغاز :** ندارم سرخصمی روزگار – من و ساغر و دست دامان یار (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۷۵:۹ (تقی) و ۱۲: ۱۰۵ (ساقینامه) – فرهنگ سخنوران:۱۰۷– ساقینامه‌های خطی، منزوی ، نسخه‌ها ۳۲:۱.

ساقینامه

از ثاقب ،که یاد او در«کلیات : ۱۸۵۱» گذشت .

30416 – **تهران** ، ملك ۶۲۴۰ : در «کلیات: 17498» اوازسدهٔ**۱۳–۱۴**[رؤیت].

ساقینامه

ازثنایی مشهدی ، خواجه حسین(م۹۹۶) که یاد او در«کلیات :۱۸۵۲»گذشت. مثنویست ببحر تقارب ، به نام ابوالفتح ابراهیم میرزا فرزند بهرام میرزای صفوی گشتهٔ ۹۸۴ق، سروده‌است ، ودر «میخانه : ۱۶۶» چاپ شده است. **آغاز:** بیا دل بمیخانهٔ اهل راز–بکش جام معنی صورت‌گداز .

بنگرید : ذریعه ۱۰۵:۱۲ .

30417 – **تهران** ، مجلس ۲۳۹۰ : نستعلیق خوش ، میرعلی، **۱۰۰۶** در «کلیات» او [ف. مجلس ۱۰۰:۸] .

30418 ـ تهران ، ملك ۵۰۴۴/۴ : نستعلیق خوش، باتاریخ ۱۰۲۵ درشمارهٔ پسین بهمین خامه (۲۳ر ـ۳۱پ) آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۲۴۸ بیت [رؤیت] .

30419 ـ مشهد، رضوی ۹۵۹۶/۲۶ فهرست نشده : با تاریخ ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ در دفتر (ص۴۳۷ـ۴۴۰) آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۴۵ بیت [رؤیت] .

30420 ـ تهران، دانشگاه۴۸۶۴/۱۲۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۴۴۶ـ۴۴۹) [ف. دانشگاه ۱۸۹۰:۱۴] .

30421 ـ قاهره ، دارالکتب۸۳ م ادب فارسی: در «کلیات» اومؤرخ ۱۱۲۴ [مخطوطات ۶۷:۲] .

30422 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۷۳/۲۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص۲۳۵) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۳] .

30423 ـ بادلیان ، ۱۰۴۷ : نشانی دیگر یاد نشده [ذریعه ۱۲ :۱۰۵، ساقینامه‌های خطی علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۳۰] .

ساقینامه

ازعبدالرحمان جامی، که یاداودر «تهلیلیه: ۳۶» گذشت . از «خردنامهٔ اسکندری» بیرون کشیده شده است و در « میخانه :۹۶ـ۱۰۳ » چاپ شده است . **آغاز۱)** : دلا دیدهٔ دوربین برگشای ـ دراین دیردیرینهٔ دیرپای. **آغاز۲)**: الهیٰ چون سپهرم سینه بکشای .

بنگرید : ذریعه ۱۰۵:۱۲

30424 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ ۱۰۱۴ در جنگ [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴] .

30425 ـ مشهد، رضوی ۹۵۹۶/۱۹ فهرست نشده: باتاریخ ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ دردفتر (ص۴۲۳ـ ۴۲۵) ، پیرامن ۱۲۲ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30426 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰۳ م ادب فارسی : بی‌تاریخ ، سپس یوسف‌وزلیخای او، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [مخطوطات۱ :۲۹۴].

ساقینامه

حکیم جوهری . در «ساقینامه‌های خطی» و «ذریعه ۱۲» یاد نشده است .

30427 ـ تهران، دانشگاه ۳۸۱۴/۹ : نستعلیق، باتاریخ ۱۳۰۰ درمجموعه (ص۱۹۶ـ ۱۹۷) [ف. دانشگاه ۲۷۹۵:۱۲] .

ساقینامه

از حافظ شیرازی (۷۱۹ـ۷۹۲) ،که یاد او در «دیوان : ۲۲۷۶» گذشت . چلبی گوید «ساقینامه»ی او در ۱۲۹ بیت است ، لیکن در نسخه‌های دیوان اوگوناگون است وقزوینی در چاپ دیوان او از دادن نام « ساقینامه » بدان خودداری‌کرده‌است، وگویا این نام ازروزگار فخرالزمانی باشدکه در «میخانه»ی خود آنرا گنجانیده است (ص ۸۵ـ۹۲) . **آغاز ۱)** : ساقیا برخیز در ده جام را ـ خاك بر سرکن غم ایام‌را . **آغاز۲)**: سرفتنه‌دارد‌دگر روزگار ـ من و مستی و فتنهٔ چشم یار .

بنگرید : ذریعه ۱۰۶:۱۲ـ ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ :۲۶ .

30428 ـ تهران ، ملك ۴۰۷۶/۱۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۷۱پ ـ۷۲ر) آغاز برابر نمونهٔ ۲ [رؤیت] .

30429 ـ همدان ، کتابخانهٔ اعتمادـ الدوله ۱۰۶/۲ : نوشتهٔ ۱۲۹۲ [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵] .

30430 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۰ ادب

فارسی : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ (گ ۳۵پ-۳۸ر) ۱۷س [مخطوطات ۱: ۲۹۴] .

ساقینامه

از محمد حسام کاشی . در « ساقینامه‌های خطی» و « ذریعه ۱۲» از آن یاد نشده است .

30431- تبریز، ملی ۳۱۴۳ : نوشتهٔ ۱۲۶۶، همراه با «معراج نامه» بخامه‌ی محمد علی خوشنویس . [نسخه‌ها ۴: ۳۱۳] .

ساقینامه

از حکیم شیرازی ، غلامعلی ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت . در ۳۳۰ بیت . **آغاز** : بده ساقی آن جام‌گیتی نمای - که در روز غم ، می بود غمزدای .

30432 - تهران، مجلس۷/ ۲۵۶۰: نسخ خود سراینده در «کلیات» او (ص۴۵۷-۴۶۶) ، آغاز برابر نمونه ، ۳۳۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۷۶۷] .

ساقینامه

از حلوایی شیرازی، غیاثا، سدهٔ یازدهم، که یاد او در«دیوان : ۲۳۰۲» گذشت . مثنویست در بحر تقارب .

بنگرید: ذریعه۱۲: ۱۱۲ (ساقینامهٔ غیاثا که‌گویا همین سراینده باشد) .

30433- مشهد، رضوی۹۳۲(۴۷۷۲): در « دیوان » او از سدهٔ ۱۱ [ف . رضوی ۷: ۷۴۵] .

ساقینامه

از حیاتی گیلانی (م۱۰۱۵) ، که یاد او در «دیوان: ۲۳۰۳» گذشت . دو ساقینامه‌است در ۹۸ بیت که آقای گلچین معانی از «بلقیس و سلیمان : ۲۶۶۲» او بیرون کشیده‌اند ، حیاتی ساقینامهٔ دیگری در متمم «تغلق‌نامه» نیزدارد. **آغاز** : بیا ای ساقی خمخانه در دست - مراد خویش را چون باده‌کن مست .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰۶- ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30434- تهران، آقای گلچین معانی: گرد آورندهٔ نسخه ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۱: ۳۱] .

ساقینامه

از حیدر کلیچه‌پز هروی (م۹۵۸) ، که یاد او در «دیوان: ۲۳۰۳» گذشت .

30435- بادلیان ۱۰۳۰ [ساقینامه‌های خطی - ذریعه ۱۲: ۱۰۶] .

ساقینامه

از حیرتی هروی ، تونی‌الاصل ، کشته بدست دزدان در راه کاشان ۹۷۰ . چلبی «ساقینامهٔ» او را درقالب مثنوی ببحر تقارب با این سرآغاز یادکرده است . **آغاز** : بیاساقی ای ترك رعنای من- دوچشم تو در عین نعمای من (ن) .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰۶ - ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۹ .

ساقینامه

از خاقان ، فتحعلی شاه ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۰۶ » گذشت. در دیوان‌او چاپ شده است . **آغاز** : چمن تازه شد باز چون روی یار - بده ساقی آن باده‌ی خوشگوار .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۲- مشار: ۷۲۸.

30436- تهران ، سلطنتی ، شماره‌یاد نشده (۶۶۸ف): در«دیوان: 22793» نوشته اندکی پیش از ۱۲۳۲ . [ف . دکتربیانی : ۴۴۶] .

30437 ـ **تهران**، مجلس ۹۷۵ : شاید بخامهٔ خود سراینده ، در دیوان او که پیش از ۱۳۵۰ نوشته شده‌است [ف. مجلس ۳: ۲۶۹] .

30438 ـ **تهران**، ملی ۱۱۳ ف : نستعلیق خوش میرزا رضی در دیوان او ازسدهٔ ۱۳ [ف. ملی ۱: ۱۰۸] .

30439 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۳۹/۱ : شکسته نستعلیق مرتضی‌قلی‌کرد ، سدهٔ ۱۳ (ص ۱ـ۶) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۰] .

30440 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۷۲۳/۱ : با تاریخ ۱۲۳۷ و ۱۲۵۷ در دفتر ، ۹۶ بیت است آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۳۸۶] .

30441 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۸۰ (۶۷۰ف) : در «دیوان» او از سدهٔ ۱۳ [ف. دکتر بیانی ۴۴۹] .

ساقینامه

از امیرخسرو دهلوی (۶۵۱ـ ۷۲۵) که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. فخرالزمانی از «آینهٔ اسکندری» او ساقینامه‌ای بیرون کشیده و در « میخانه » ی خود جای داده است : ص ۶۶ـ۷۱ . **آغاز** : بیا تا بشادی و فرخندگی ـ برآریم با هم دمی زندگی [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۵] .

30442 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۱۷ فهرست نشده : با تاریخ ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ در دفتر (ص ۴۲۱ـ۴۲۲) ، پیرامن ۱۰۰ بیت ، آغاز برابر نمونه ، [رؤیت] .

ساقینامه

خطایی . ترجیع بند است . در « ذریعه ۱۲ » از آن یاد نشده است .

30443 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۹۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ ، ضمن یك جنگ [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۲] .

ساقینامه

خلیل کاشانی . محمد باقر ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۲۰» گذشت . این ساقینامه در «ذریعه ۱۲» یاد نشده است .

30444 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۲۶ : در «دیوان» مؤرخ ۱۱۳۲ او [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۰] .

ساقینامه

از خواجوی کرمانی (م ۷۵۳) ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۲۱» گذشت . **آغاز** : بیا تا خرد را قلم درکشیم ـ زمستی بعالم علم درکشیم . بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۶ .

30445 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۲۷ [ف. دکتر بیانی : ۲۱۲] .

30446 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۱۸ فهرست نشده : با تاریخ ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ در دفتر (ص ۴۲۲ـ۴۲۳) پیرامن ۸۴ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30447 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۶۴/۱۳۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۴۶۴ـ۴۶۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰] .

ساقینامه

از داعی شیرازی (م ۸۷۰) ، که یاد او در « دیوان : ۲۳۲۴ » گذشت . در پایان نسخهٔ اندیاافیس ش ۱۲۹۸ مثنویست دربحر خفیف که فهرست نگار میگوید : مانند ساقینامه است اما نه نام دارد و نه سرایندهٔ آن نام برده‌شده است. **آغاز** : الحمد لواهب الانابة ـ والشکر لمن له الاجابة .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰۶ ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۶ .

30448 ـ **اندیا افیس** ۱۲۹۸ : در پایان‌ستهٔ داعی، بی‌نام‌سراینده‌و بی‌نام«ساقینامه» [نسخه‌ها ۱ : ۲۶] .

ساقینامه

درویش مهدی‌خان ، درنصیحت .

30449ـ **تهران**، دانشگاه‌۳/۳۵۲۷: نستعلیق **۱۳۵۳-۱۳۴۵** (ص۳۵-۴۹) زرین [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۴۲] .

ساقینامه

نظام دست غیب شیرازی (م۱۰۲۹) ، که یاد او در «دیوان:۲۳۲۶»گذشت. دو ساقینامه یکی درقالب مثنوی ویکی درترجیع‌بند از او در دست هست . **آغاز** : (مثنوی) : دلاچند بینی شکست از خمار ـ شکستی‌گرت هست در توبه‌آر . **آغاز** (ترجیع) : ساقی بده‌آن‌باده که رنگ لب یار است ـ آن می‌که رخ ساقی ازو رشك بهار است .

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۱۷ ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی .

30450ـ **تهران**، مجلس۳۱/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۷۸۹-۷۹۵) ، ۱۶۸ بیت ، مثنوی است وآغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . مجلس ۸:۴۲۱] .

30451ـ52 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۸ و ۹۵۹۶/۳۷ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر(ص۴۶۱-۳۶۳) پیرامن۱۵۷ بیت، آغاز برابر نمونه ، هردوست [رؤیت] .

30453 ـ **برلین** ۱۶۰۶ : مثنویست .

30454 ـ **لندن** ، دیوان هند۱۵۳۴: مثنوی است ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** .

30455 ـ **بادلیان** ، ۱۲۱۴ : مثنوی است [ذریعه ۱۲:۱۱۷ ـ نسخه‌ها ۱ :۳۵] .

ساقینامه

دلبرعلی بروجردی ، افراسیاب ، که یاد او در « دیوان : ۲۳۲۷ » گذشت . در نسخهٔ دانشگاه چند ساقینامه از او در قالب ترجیع بند هست .

30456 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۱۵۲: نستعلیق خودسراینده **۱۲۸۰** در «دیوان» او، چندساقینامه است [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۲۱].

ساقینامه

ازدوستی سمرقندی، ازسدهٔ یازدهم درهند، مثنویست دربحرتقارب‌که در «میخانه :۴۳۲-۴۳۶» چاپ شده است. **آغاز** : بیا تاتماشای عالم‌کنیم ـ سری در سراپردهٔ غم‌کنیم . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۰۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۱۳ .

ساقینامه

از دیری ترشیزی ، ابـراهیم حسینی ، زندهٔ ۱۰۲۵، شاگردنوعی خبوشانی. مثنویست دربحرتقارب . **آغاز:** خمار می‌کهنه نوگشت باز ـ مغنی توهم ساز مستی بساز .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۰۶ (ساقینامه) ـ فرهنگ سخنوران : ۲۱۳ (دیری) .

30457ـ **تهران**، آقای‌گلچین معانی: در نسخهٔ خطی «میخانه» . آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱:۳۴] .

ساقینامه

از ذهنی کشمیری ، سدهٔ دهم ـ یازدهم . بخشی از آن در «میخانه ص۵۷۲» چاپ شده است . (ن) .

ساقینامه

از رابط اصفهانی، ملك محمد فرزند نور، سدهٔ یازدهم .

30458ـ بادلیان ، ۳۹۰۰ : [ذریعه۱۲: ۱۰۷] .

ساقینامه

ازرشدی ستایشگر خانخانان، ازسدهٔ یازدهم اوجزرشدی قمی‌است‌که به‌هندنرفته. «ساقینامهٔ» او در «مآثر رحیمی : ۱۲۰۲-۱۲۱۱» چاپ شده است . **آغاز** : بیا سوی میخانه ایدل بیا۔ بیا طالب فردکامل بیا . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۹: ۳۴۴ (رشدی) و۱۲: ۱۰۷ (ساقینامه) ـ فرهنگ سخنوران: ۲۲۸.

ساقینامه

از رشیدای عباسی، رشیدای زرگر، که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۵۸» گذشت . مثنویست در بحر تقارب . **آغاز** : زهی عالم ازنخل صنعت بری ـ ز خمخانه‌ات نه فلك ساغری .

30459ـ تهران ، ملك : آغاز برابر نمونه ناقص ، ۲۸۵ بیت [ذریعه ۱۲ : ۱۰۷] .

ساقینامه

ازمیررضی ارتیمانی، که یاد اودر«دیوان: ۲۳۳۴» گذشت . مثنویست ببحر تقارب‌در۱۳۹ بیت ، در دنبال دیوان منوچهری در ۱۲۹۵ چاپ شده‌است. **آغاز**: الهی بمستان‌میخانه‌ات۔ بعقل‌آفرینان دیوانه‌ات .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۷ .

30460 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ **۱۰۱۴** در جنگ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴] .

30461ـ تهران، مجلس ۲۶۶۵/۱۰: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر(۲۴۶-۲۵۰)، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۴۱۹] .

30462ـ تهران، دانشگاه۱۳۵/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۷۱)[ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۹۰] .

30463ـ تهران، دانشگاه۴۸/۲۴۶۵: نستعلیق نزدیك**۱۱۰۴** (ص۱۳۵-۱۵۷) همراه شعرهای‌دیگرازهمو[ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۷].

30464 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۴۶پ) [ریو ذیل: ۲۳۵].

30465 ـ تهران ، مجلس۲۶۶۶/۳: شکسته نستعلیق‌فضل‌الله **۱۱۷۱**(ص۳۹۸دفتر)، ۶۸ بیت (ص۱۱۳-۱۱۷) [ف . مجلس ۸ : ۴۲۶ ـ نسخه‌ها ۵: ۱۸۹] .

30466 ـ تهران، ملی ۲۰/۱۰۱ف: نستعلیق سدهٔ**۱۲** دریك جنگ (ص۱۶۷-۱۷۱ چهارستونی) [ف . ملی ۱: ۹۵] .

30467ـ تهران، دانشگاه۱۲/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۲۶) همراه قصیده‌هایی از او [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۴۲] .

30468ـ تهران، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین ، در مجموعه [ف . دکتربیانی : ۶۰۸] .

30469 ـ مشهد ، رضوی ۸۳۱۶/۱ فهرست نشده : با تاریخ **۱۲۴۳** در دفتر ، (۱پ-۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30470 ـ تهران ، ملی ۵۶۷/۶ف : نستعلیق با تاریخ **۱۲۸۷** دردفتر، آغازبرابر نمونه (ص۴۷۰-۴۷۸) [ف . ملی ۲: ۶۰] .

30471 ـ تهران، ملك ۵۰۸۳/۱۵: نستعلیق خوش ، با تاریخ**۱۲۹۱** در دفتر(۹۷ ر-۱۰۰ر متن و هامش) آغاز بـرابـر نمونه

30472 ـ تهران ، ملك ۴۸۱۸/۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۵۶پ-۱۵۹پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30473 ـ تهران، دانشگاه۳۱۱۴/۲: شکسته نستعلیق محمد صادق . محرم **۱۳۳۴** (ص۲۴۱) [ف . دانشگاه ۱۱ :۲۰۷۰] .

30474ـ تهران، دانشگاه۳۸۱۴/۱۰: نستعلیق ، با تاریخ **۱۳۰۰** (ص۱۹۸-۲۰۳) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۹۵] .

30475ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶۱-م ادب فارسی : بی‌تاریخ ، زرین ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ :۲۹۴] .

30476ـ تهران، سپهسالار۱۴۳/۱۷: تاریخ یاد نشده (۳۰۹ر-۳۰۹پ) آغازبرابر نمونه [ف . سپهسالار ۵ :۹۶] .

ساقینامه

از ملازکی همدانی (م ۱۰۳۰)،که یاد او در « دیوان : ۲۳۴۱ » گذشت . بنام پرناك حاکم لار ساخته و در «میخانه :۳۹۷-۴۰۱» چاپ شده است. **آغاز** : دلا تابکی بی می‌لاله گون ـ چو نرکس بود جام عیشت نکون .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۰۷ .

30477 ـ مشهد ، رضوی۹۵۹۶/۳۳ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۵۵-۴۵۶) ، پیرامن۸۴ بیت،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30478 ـ تهران ، ملك۴۶۷۱/۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج معانی» (۳۰۴ر ـ ۳۰۵ر) ، در ۴۸ بیت ، آغاز برابر نمونـه [رؤیت].

30479 ـ تهران ، دانشگاه ۱۳۴/ ۴۸۶۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۶۹) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴ :۳۸۹۰] .

ساقینامه

ازژسوانت رای منشی هندوستانی .

30480ـ اندیاافیس۱۶۹۵:[ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها۱ :۵۰].

ساقینامه

از ساقی خراسانی ، محمدزمان‌که یاد او در «کلیات:۱۸۵۹» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۰۷ .

30481 ـ تهران ، مجلس ۹۹۰ : نستعلیق میرزا رحیم شیرازی ، در «دیوان» او (ص۱۴۱-۱۵۵) [ف . مجلس۳ :۲۹۵] .

ساقینامه

از سالك که یاد او در ص ۲۳۴۳ و ش 23295 گذشت .

83ـ 30482 ـ دانشگاه ۴۸۳۱ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۲-۱۳** دو ساقینامه است (ص۵۳-۵۷) [ف . دانشگاه ۱۴ :۳۸۵۴] .

ساقینامه

سالك قزوینی ، محمد ابراهیم،که یاد او در «کلیات : ۱۸۶۰» گذشت . **آغاز** : بنام خدایی‌که ازصنع پاك ـ بگسترد خاك وبرآورد تاك .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۰۷ .

30484 ـ تهران ، مجلس ۹۹۱ :در «کلیات» مؤرخ **۱۰۸۴** اوکه برخی نوشته‌های آن بخامهٔ سراینده است (ص ۱۵۰ ـ ۲۰۹) [ف. مجلس ۳ : ۲۹۶] .

ساقینامه

از سالك‌کاشانی ساوجی ، میرزا حبیب‌الله (۱۲۶۲-۱۳۴۰)که‌یاداو در«کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. دو «ساقینامه» دارد: ۱ـ درهشت شعله

که در پانزده سالگی سروده است ۲ ـ سرودهٔ ذیحجهٔ ۱۲۸۶ . دو ساقینامه از او در تهران چاپ شده‌است یکی دراخلاق و یکی درمدیح.
بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۹۸ـ مؤلفین مشار ۲ : ۴۸۹ .

30485-86 ـ **دانشگاه** ۴۲۹۷: نسخ محمداسماعیل فرزند محمد رضا قاری‌کاشانی، **۱۲۹۹ـ۱۳۰۳** در دیوان او ، هردو ساقینامه را دارد (ص۹ـ۲۴ و ۳۰ـ۴۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۶۷] .

ساقینامه

سالك یزدی (م۱۰۸۳) کـه یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت . مثنویست .
بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۹۸ .

30487 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۲۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲** در«کلیات» او (ص۴۶۴ـ...) [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۲] .

ساقینامه

سرشار قفقازی ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۶۱» گذشت . در «ذریعه۱۲: ۱۰۸» ازآن یاد نشده است .

30488 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۵۳ : در «کلیات » او از سدهٔ **۱۳** (ص۱۹۹ـ۲۰۹) [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۰۳۸] .

ساقینامه

ازسرباز بروجردی، میرزا اسماعیل‌خان که یاد او در « دیوان : ۲۳۴۸ » گذشت . در «ذریعه ۱۲: ۱۰۸ » از این « ساقینامه » یاد نشده است .

30489ـ **دانشگاه**۴۶۵۸: در«دیوان» او نوشتهٔ **۱۲۷۷** [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۰۲].

ساقینامه

ازسرخوش‌لاهوری، ملامحمدافضل(۱۰۵۰ـ۱۱۲۶) . در پیشگفتارکتاب خود « کلمات ـ الشعراء » از آن یاد کرده است (ن) .
بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۸ .

ساقینامه

ازسروری‌کاشانی، نگارندهٔ «مجمع‌الفرس: ۱۹۵۳» . ترکیب بندیست. **آغاز** : ساقی بده آن آینهٔ روی کرم را ـ آن شعله زن خر من اندوه و الم را .
بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۸ ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی نسخه‌ها ۱ : ۳۷ .

30490ـ **تهران**، آقای‌گلچین معانی: در مجموعه‌ای ، آغاز برابر نمونه .

ساقینامه

ازسلمان ساوجی (م۷۷۸) ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۰»گذشت . رشید یاسمی او را نخستین «ساقینامه»سرای یادکرده است.هدایت آنرا در «مجمع‌الفصحاء» آورده‌است. **آغاز**: بیا ساقیا مجلس عشرتی ـ بیارای در بهترین صورتی .
بنگرید:ذریعه ۱۲: ۱۰۸ ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۵ .

30491 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب **Pi/VI**۱۸۲ ۶۳۹ : نستعلیق ، در دیوان او از سدهٔ **۱۰** (گ ۱۵۵) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۲۶۹] .

ساقینامه

منسوب به سنایی غزنوی ، که یاد او در «کلیات:۱۸۷۲»گذشت. مثنویست دربحرهزج برادرم در «ساقینامه‌های خطی، نشریه۱: ۲۴»

دراین انتساب تردیدکرده است . **آغاز:** بنام آنکه کرد از راه احسان ـ صراحی بدن را پر می جان .

30492 ـ **تاشکند** (ج۲س۳۳): آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱: ۲۴ـ ذریعه ۱۲: ۱۰۸] .

ساقینامه

از سنجر کاشانی ، محمد هاشم (م۱۰۲۱) که یاد او درکلیات: ۱۸۷۳» گذشت . در ۵۰۰ بیت در بحر متقارب، در «میخانه :۲۵۲ـ۲۵۸» چاپ شده‌است. وگویا نسخهٔ اندیاافیس که بنام «ساقینامه» و دربحر متقارب ازاو یاد شده‌است «خسرو وشیرین» او باشد . **آغاز:** شکار حمل چون کند آفتاب ـ شگو نست دردست جام شراب.

30493 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۵۸/۲ : در « کلیات » او سدهٔ **۱۱** (۱۲۶پ ـ ۱۴۰ر) پیرامن ۵۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

30494 ـ **تهران**، دانشگاه ۷۳۹۵/۳: نستعلیق آقای باستانی راد ، سدهٔ **۱۴** . آغاز برابر نمونه از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۱۹۴ . [مجلهٔ هنر و مردم ۹۰ : ۱۲] .

30495 ـ **اندیا افیس** ۱۴۸۸ : در بحر هزج و با سرآغاز خسرو و شیرین او : الهی سینهٔ درد آشنا ده [ذریعه ۱۲: ۱۰۸] .

ساقینامه

شاه شجاع (۷۲۳ـ۷۸۶) فرزند مبارزالدین که یاد او در «دیوان : ۲۳۷۱» گذشت. برادرم در «ساقینامه‌های خطی» مینویسد: گویا لقب « ساقینامه » را متأخران به این مثنوی داده‌اند. **آغاز :** بیار ساقی آن روشنی بخش روح ـ که چون زهره روشن بود در صبوح .

بنگرید : ذریعه ۹: ۴۹۹ (شاه شجاع) ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۲۷.

30496 ـ **تاشکند** ، آکادمی علوم شوروی: [ف. ۲: ۳۴۹ ـ ساقینامه‌های خطی].

30497 ـ **تهران** ، سلطان‌القرائی : چهارده بیت است ضمن فصل پنجم « منشآت » محمد فرزند علی فرزند جمال‌الاسلام ملقب به شهاب‌منشی [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۲۶] .

ساقینامه

میرشرف جهان (۹۱۹ـ۹۶۱) که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۴» گذشت. مثنویست ببحر تقارب وعرفانی ، مانند ساقینامهٔ پرتوی شیرازی ، و در « میخانه ۱۳۴ـ۱۴۰ » چاپ شده است . **آغاز:** عجب مانده‌ام زین خم نیلگون ـ که صد گونه رنگ آمد از وی برون .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۰۸ ـ ساقینامه‌های خطی ، منزوی نسخه‌ها ۱: ۲۹ .

30498 ـ **تهران** ، ملی ۲۹۰ ف: در «دیوان» مؤرخ **۹۷۹** او [ف. ملی ۱: ۲۸۶].

30499 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۲۳ فهرست نشده: باتاریخ **۱۰۹۰ـ۱۱۰۶** دردفتر (ص۴۳۲ـ۴۳۴)، پیرامن ۱۰۰ بیت [رؤیت].

30500 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۸۱ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

ساقینامه

از شرف زردتبریزی (م۱۰۱۶) . بخشی ازاین مثنوی را میر تقی کاشی در «خلاصة‌الاشعار» آورده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۰۹ .

30501 ـ **پاریس** ، ملی ۱۹۹۳ : در فهرست بلوشه سراینده بنام میر شرف‌الدین یاد شده است . [ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۳۲] .

ساقینامه

از شفایی اصفهانی پزشك (م ۱۰۳۷) که یاد او در «دیوان : ۲۳۸۱» گذشت . ترکیب بندیست، در «میخانه: ۳۷۷-۳۷۹» چاپ شده است . **آغاز:** ساقی بده آن روغن چشم‌بلسان را ـ تا دست و دلی چرب‌کنم شعلهٔ جان را.

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۰۹ .

30502 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۳۲

فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۵۴-۴۵۵) پیرامن ۴۵ بیت ترکیب بند است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه = عشرت آباد

از شکیبی اصفهانی ، محمد رضای امامی فرزندظهیرالدین‌عبدالله امامی(۹۶۴-۱۰۲۲) مثنویست بنام « عشرت‌آباد » برای خانخانان سروده ودر « میخانه :۲۳۸-۲۴۴» و « مآثر رحیمی ۳:۸۸» چاپ شده است . **آغاز :** بیا تا زمیخانه بستان کنیم ـ بویرانه کشت‌گلستان کنیم .

بنگرید: ذریعه ۹:۵۳۷ (شکیبی) و۱۲: ۱۰۹ (ساقینامه) ـ ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی .

30503 ـ **بادلیان** ۳۷۶ : [نسخه‌ها ۱:۳۳] .

ساقینامه

از شمس‌المعالی، مثنویست درآن ترجمهٔ حدیث‌کساوستایش‌ناصرالدین(۱۲۶۴-۱۳۱۳) راآورده، درپایان‌آن آمده: ز **شمس‌المعالی** ثنای یسیر ـ بدل‌کن ز رحمت بفضلی‌کبیر .

آغاز: بده ساقی‌آن بادهٔ خوشگوار ـکه بینم بهر قطره‌اش عکس یار .

30504ـ **تهران**، ملی۸۵۸ ف: ازآغاز سدهٔ **۱۴** ، شاید بخامهٔ سراینده ، ۵۰ گ۱۵س [ف . ملی ۲:۳۹۳] .

ساقینامه

از شوکتی از سدهٔ یازدهم . گویا محمد ابراهیم اصفهانی (ذریعه ۹:۵۵۱) ، مثنویست در ۸۸ بیت ببحر تقارب . **آغاز :** الهی دلم‌را شکستی‌رسان ـ چودیوانه‌کردی به‌مستی‌رسان.

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۰۹ .

30505ـ **تهران**، آقای‌گلچین معانی: در دفتر نوشتهٔ **۱۳۶۸** . آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های‌خطی، منزوی، نسخه‌ها۱:۴۰].

ساقینامه

از صادقی کتابدار (م ۱۰۱۰) ،که یاد او در« کلیات:۱۸۷۷»گذشت . آقای احمد گلچین معانی آنرا ازمثنوی رزمی او«فتحنامهٔعباسی» بیرون‌آورده‌است . **آغاز :** بیاساقی آن‌ساغرم ده بدست ـ که برقبلگاه غم‌آرم شکست ،

بنگرید: ذریعه۱۲:۱۰۹ ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30506 ـ **تهران**،گلچین معانی :گرد آورندهٔ نسخه [نسخه‌ها ۱:۳۱] .

ساقینامه

مولاناصافی ، درپیرامن ۶۴ بیت.**آغاز:** بهارتست وساقی‌هوای می‌تست ـ سرم‌کاسه برکه آی (!) می‌تست ـ بمن ده‌که شوقی بکارم‌کند. چو سنبل همیشه بهارم کند .

30507 ـ **تهران**، ملك ۶۰۵۳/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹۰ر-۹۱پ) [رؤیت] .

ساقینامه

از صحیفی شیرازی ، کتابدار و صحاف ، درگذشتهٔ ۱۰۲۲ ، پدراسیری شیرازی. مثنویست

دربحر تقارب و در « میخانه : ۲۴۵-۲۴۹» چاپ شده‌است. **آغاز**: بده ساقی آن آب فکرت گداز ــ که بیرون‌دهددل ازاین پرده راز(ن).

بنگرید : ذریعه ۹:۵۹۹ (صحیفی) و۱۲ :۱۰۹ــ ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱:۳۳.

ساقینامه

از صدقی استرآبادی ، سلطان محمد درگذشتهٔ ۹۵۲ . مثنویست‌عرفانی‌دربحر تقارب، در ۳۰۷ بیت . **آغاز** : خوشا حال مستی که منصور وار ــ میسر شدش مستی پایدار .

بنگرید : ذریعه ۹:۶۰۵ (صدقی) و۱۲: ۱۰۹ (ساقینامه) .

30508 ـ **تهران**، آقای سلطان‌القرائی: نوشتهٔ حافظ حسین کربلائی تبریزی، که‌روضات الجنان را بسال ۹۷۵ نگاشته است . در۳۰۷ بیت .

30509 ـ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری : تاریخ و نشانی یاد نشده .

30510 ـ **اندیا افیس** ۱۷۶۲ : [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱:۲۸] .

ساقینامه

ازصفی اصفهانی، صفی‌الدین‌که بروزگار اکبرشاه (۹۶۳ ــ۱۰۱۴) به‌هند رفته و نزد جهانگیر (۱۰۱۴ــ۱۰۳۷) جای یافته و در ۱۰۲۶ پیرامن شصت‌سال‌داشته است. «ساقینامهٔ» ناتمام‌او در«میخانه:۵۴۸»آورده شده‌است.(ن)

بنگرید : ذریعه ۹:۶۱۳ (صفی) و ۱۲: ۱۰۹ (ساقینامه) .

ساقینامه

محمد صوفی مازندرانی ، که یاد او در «دیوان :۲۴۰۸» گذشت . در ۲۱۸ بیت، (با ۲۸۹ بگفتهٔ چلبی) بسال ۱۰۳۰ سروده است: که شد نظم این‌گوهرآبدار ــ زتاریخ هجرت شده سی‌وهزار. در«میخانه:۳۴۷-۳۶۰»آمده است . **آغاز** : الا(بیا) ای دل مانده ازکار و بار ــ به‌مستی و دیوانگی سر برآر .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۵ .

30511 ـ **مشهد** ، رضوی۵۴۱ ادبیات (۴۷۵۱) : در «دیوان» مؤرخ **۱۰۲۶** او[ف. رضوی ۷:۵۰۴] .

30512ـ **مشهد**،رضوی۶۴۱(۴۴۹۳): در «دیوان» او مؤرخ **۱۰۵۵** [ف. رضوی ۷: ۵۸۹].

30513 ـ **مشهد** ، فرخ ۸۲ : نستعلیق **۱۰۷۵** در «بیاض الله ویردی بیگ» [نسخه‌ها ۳:۸۷] .

30514ـ **مشهد** ، رضوی ۲۲۹ ادبیات (۴۴۸۵): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** گزیده‌ایست ازآن [ف . رضوی ۷:۲۶۴] .

30515ـ **تهران**، سلطنتی۴/۱۰۰۱۸ (۷۱۷ف) : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** [ف . دکتربیانی : ۵۳۵] .

30516 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۶۸: نستعلق خوب ، با تاریخ **۱۱۱۳** در دفترآغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

30517 ـ **ساری** ، طاهری شهاب: در دیوان اوکه گردآوری خود آقای شهاب است سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۶ : ۶۱۹] .

30518 ـ **تهران**، ملک۱۴/۵۰۸۳ : نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** ، (۸۲ر-۹۷ر) متن وهامش . [رؤیت] .

ساقینامه

از ضیائی جونپوری موشحی ، زاده در

جونپور ، نزد جهانگیر (۱۰۱۴-۱۰۳۷) جای یافته است . چند بیت از ساقینامهٔ او در «میخانه : ۵۷۳» آورده شده است (ن) .

بنگرید : ذریعه ۹:۶۳۴ - ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱:۴۰ .

ساقینامه = جهانگیر نامه

طالب آملی ، در ص ۲۷۵۲ گذشت .

ساقینامه

از طالب اصفهانی ، از تبریزیانی که به‌عباس‌آباداصفهان‌کوچانیده شدند. نصرآبادی درتذکرهٔ خود ص۱۲۷ از آن یادکرده است . **آغاز:** الهی بمستان صهبای عشق - به‌مجنون نهادان صحرای عشق . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۹:۶۳۷ و۱۲:۱۱۰ .

ساقینامه

از طغرای مشهدی تبریزی (م ۱۱۰۰) ، که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۹»گذشت. مثنویست دربحرتقارب . **آغاز :** زهی لطف سازندهٔ آب وخاك - برقص‌آور سبز طاوس تاك .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۰ .

30519 - **اندیاافیس** ۱۵۸۶: نشانی یاد نشده .

30520 - **بادلیان** : شماره یاد نشده [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱:۴۶] .

ساقینامه

از ظهوری ترشیزی ، محمد (۱۰۲۵ یا ۱۰۲۶)که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت. مثنویست دربحرتقارب ، بنام برهان نظام شاه درگذشتهٔ ۹۶۱ . در لکهنوی بسال ۱۲۶۳ در ۲۲۵ ص چاپ شده‌است وچلپی آنرا در۵۰۸ بیت یادکرده‌است . **آغاز:** ثنا میکنم ایزدپاك را - ثریاده طارم تاك را .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۰ - ف . مشار ۹۱۴ : کشف‌الظنون ۲ : ۹۷۳ .

30521 - **تهران** ، سپهسالار ۳۸۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، تصحیح شدهٔ خود سراینده [ف. سپهسالار ۲:۶۳۰ و۴:۵۰۹] .

30522- **تهران**، دانشگاه۱۵/۲۴۶۶: نستعلیق نزدیك **۱۰۴۵** (ص۴۹۶-۵۳۶)[ف. دانشگاه ۹ :۱۲۳۴] .

30523- **تهران**، مجلس۱۷/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۳۶۶-۴۲۹) ، ۲۱۵۰ بیت [ف . مجلس ۸:۴۲۰] .

30524- **تهران**،ملك ۶۴۵۶ : شمارهٔ ۱۳ دفتر مؤرخ **۱۰۷۰** (۲۲۷پ-۲۸۶پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30525 - **تهران**، سلطنتی۴۳۲(۶۲۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۰** [ف.دکتر بیانی : ۲ :۴۰] .

30526 - **مشهد**، رضوی ۴۷۷(۴۷۰۰): در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۷۷** [رؤیت] .

30527 - **تهران** ، دانشگاه۱۴۲۷ : درجنگ **۱۰۷۸** ، (۲۷۷ر-۳۴۴ر) همراه‌سه نثر وشعرهایی از او [ف. دانشگاه ۸:۱۰۰] .

30528 **تهران**، دهخدا ۲۷۰ : دریك جنگ با تاریخهایی از **۱۰۸۱** تا **۱۱۰۵** [نسخه‌ها ۳:۳۹۳] .

30529 - **تهران**، دانشگاه۴/۲۰۹۸: نستعلیق اصلان فرزند علی بیگ‌گیلانی**۱۰۸۳** (ص۳۳) سپس شعرهایی از همو [ف. دانشگاه ۱۱:۲۰۴۴] .

30530 - **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۷ Add : ذیحجهٔ **۱۰۹۳** (۱۶۸۱م) ، آغاز برابرنمونه [ریو ۲:۶۷۸] .

30531ـ تهران، سنا۳۷۵(۱۴۲۰۵): نستعلیق محمد جعفر فرزند اسکندر، محرم **۱۰۹۶**، زرین [نسخه‌ها ۶:۵۸۶].

30532ـ موزهٔ بریتانیا Or۲۳۸: شکسته‌آمیز **۱۰۹۶** (۱۶۸۵م)، ۲۰۱ گ[ریو ۲:۶۷۹].

30533ـ تهران، سلطنتی ۳۱۶۳ (۶۲۹ف): نستعلیق خوش ۱۶رجب **۱۰۹۷**، (؟)، آغاز برابر نمونه، ۳۰۶ص۱۵س [ف. دکتر بیانی:۳:۴۰۲].

30534ـ مشهد، رضوی۹۵۹۶/۴۴ فهرست نشده: با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در دفتر [رؤیت].

30535ـ تهران، ملك ۴۶۷۱/۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج معانی» (۲۷۰ر-۳۰۲ر)، پیرامن ۱۹۸۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

30536ـ تهران، ملك۴۰۷۶/۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین (۱۷۷پ-۱۸۲ر)، آغاز برابر نمونه، پیرامن ۳۰۰ بیت است [رؤیت].

30537ـ مشهد، رضوی ۵۷۹۳/۸ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۱۷پ-۱۲۲پ) پیرامن ۷۰۰ بیت است [رؤیت].

30538ـ تهران، ادبیات ۹۱ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ ۱۱۷ (۱۱۰۷) درمیان دفتر [ف. ادبیات ۱:۱۶۵].

30539ـ تهران، دانشگاه ۴۳۲۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۱].

30540ـ تهران، دانشگاه۴۸۶۴/۱۳۰: نستعلیق سدهٔ**۱۱** (۴۴۹-۴۶۳) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۸۹۰].

30541ـ تهران، دانشگاه ۴۸۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پایان در غزل افتاده: ز افسانهٔ رنگ وبوی سخن [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۹۰۲].

30542ـ تهران، دانشگاه ۴۳۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در«دیوان» او، درفهرست آمده: ساقینامه‌ها [ف.دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۱].

30543ـ تهران، ملی ۴۰۱/۱ ف: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. ملی۱:۳۹۴].

30544ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۱۱۵Spi/VI۶۵B: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲:۵۲۲]، از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۴۱].

30545ـ تهران، دانشگاه ۴۹۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۵۴].

30546ـ تهران،دانشگاه ۲۶۱۸/۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۲۸۶-۲۸۸) [ف. دانشگاه ۹:۱۴۸۶].

30547ـ تهران،دانشگاه۲۹۵۰/۲۸: سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۹۶-۱۰۵) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۷].

37548ـ تهران، ملك ۵۴۰۳/۴۸: نستعلیق ریزوچلیپا وچهارستونی،ازسراینده‌ای با تخلص جنونی، در پیرامن ع ۱۱۰۰/۲ [رؤیت].

30549ـ تهران،دانشگاه ۲۵۹۱/۱۱۶: ضمن مجموعهٔ آقا محمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۵۷-۵۷۵) در ۵۵۰ بیت [ف. دانشگاه ۹:۴۰۳].

30550ـ تهران، دانشگاه ۴۴۷۶: شکسته نستعلیق در جنگ با تاریخ **۱۱۱۸**

(ص۱-۲۴) همراه قصیده‌ای ازهمو[ف. دانشگاه ۳۴۲۶:۱۳] .

30551 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/ ۲۳۵ ادبیات (۴۴۹۲) : در جنگ مؤرخ **۱۱۱۶-۱۱۲۹** (ص۱-۲۲) گزیده‌ایست [ف . رضوی ۲۷۴:۷] .

30552 ـ **آصفیه** ۲۹۷ مثنوی: نوشتهٔ **۱۱۵۳** [ف . آصفیه ۶۲۸:۳] .

30553 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : نستعلیق **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) (گ۱) [ریو ، ذیل : ۲۳۴] .

30554 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۰۳ : در « دیوان » او نوشتهٔ **۱۱۹۴** ، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم۱:۲۸۳] .

30555 ـ **تهران** ، ملك ۴/ ۵۴۰۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (۲۰پ-۱۳۸پ) ، آغاز برابر نمونه ، زرین [رؤیت] .

30556 ـ **تهران** ، مجلس ۶۴۵۹ فهرست نشده: نوشتهٔ خواجه درویش عبدالمجید سدهٔ **۱۲** ، به‌شکل ذوذنقه و برگها بشکل جام، همراه غزلهایی از حافظ و جامی [رؤیت] .

30557 ـ **تهران** ، سنا ۸/ ۳۰۴ : نستعلیق باتاریخ ۴ شوال سدهٔ **۱۲**، ازان دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱ :۱۶ و ۶:۵۲۶] .

30558ـ **تهران**، دانشگاه ۳/ ۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲۶) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۴۱] .

30559 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۴۰pi/VI۷۰B : نیم شکستهٔ غلامحسین ۲۵ صفر **۱۲۰۶** [ف. عبدالله ۲:۳۴۶] .

30560 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲: شکستهٔ محمدعلی فرزند شاه محمدرضی اشتهاردی، درجنگ مؤرخ شعبان **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

30561 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۱۰۷۳/ ۴۱۲۵ : نوشتهٔ رجب **۱۲۵۶** (۱۸۴۰م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۴۱] .

30562 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۰۸Pi/VI۷۰ : نستعلیق ۹ دسامبر، **۱۸۵۰** م ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ :۳۴۶] .

30563 ـ **تهران**، مجلس ۴۹/ ۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۴۷۶ - ۵۱۹ جنگ) ۵۷۲ بیت است [ف . مجلس ۸ :۳۰] .

30564 ـ **تهران**، ملك ۱۷/ ۵۰۸۳: نستعلیق خوش نزدیك **۱۲۹۱** ، (۱۰۲ر-۱۰۴پ) متن وهامش . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30565 ـ **مشهد** ، فرخ ۸۳ : در یك جنگ [نسخه‌ها ۳ :۸۸] .

30566ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴/ ۱۴۳: آغاز برابر نمونه (۲۷۹پ - ۳۰۹ر) [ف. سپهسالار ۵ :۹۶] .

30567 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۴ م ادب فارسی: آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۲۹۴] .

30568 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۷۷۰ SPi/VI۶۵C : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ :۵۲۳] .

30569 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۶۶/ ۴۶۱۶ : تاریخ یاد نشده ، در «کلیات» او [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۲ : ۳۳۲] .

30570 ـ **بنگال** ، آسیایی ۳۰/ ۷۳ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال ۱۵۲:] .

30571 **بنگال** ، ایشیاتك ۵۹ منظوم (۷۴۷): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۴] .

ساقینامه

ازعارف ایکی، سراج‌الدین حسن(۹۷۶-۱۰۲۸)، بنگرید به: «دیوان: ۲۴۲۶». منظومه‌ایست در وصف میهن خود شبانکاره، ودر «میخانه: ۴۲۷-۴۳۰» چاپ شده است. **آغاز:** چه داند کسی زیر این پرده چیست - رواننده چار سرمایه‌کیست.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۰ - ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۳۵.

ساقینامه

از عاقل هندی، میرعسکرعاقلخان رازی بلخی خوافی، زاده‌درهند و درگذشته درهمانجا ۱۱۰۸ یا ۱۱۰۷.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۷۴ (عاقل) و ۱۲: ۱۱۰ (ساقینامه) - فرهنگ سخنوران: ۳۷۱.

30572 - **بادلیان** ۱۱۴۸: [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۴۶].

ساقینامه

عبدالرزاق‌لاهیجی، بنام‌فیاض درص۲۸۸۲ خواهدآمد.

ساقینامه

میرعبدالفتاح مراغی، به‌تخلص اواشراق در ص ۲۸۵۹ گذشت.

ساقینامه

حاج عبدالوهاب، که یاد او در «دیوان: ۲۴۳۳» گذشت.

30573 **تهران**، ملك ۴۹۲۷/۴: در «دیوان» او از سدهٔ **۱۴** [رؤیت].

ساقینامه

از عتابی تکلو، حسن‌بیگ فرزندبخشی بیگ، درگذشتهٔ ۱۰۲۵. مثنویست در بحر تقارب. **آغاز:** جهان را دباطی شمر چاردر - تو از رفتن و آمدن بی‌خبر.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۱۱ (ساقینامه) - فرهنگ سخنوران ۳۸۳ (عتابی).

30574 - **تهران**، آقای‌گلچین‌معانی: در نسخه‌ای از «میخانه» [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۳۵].

ساقینامه

از فخرالدین عراقی، ابراهیم (۶۰۴-۶۸۸) که یاد او در «حمدله: ۴۴» گذشت. در «دیوان» اوچاپ نولکشور آورده شده‌است. فخرالزمانی در «میخانه» مینویسد: ساقینامه ندارد لیکن ترجیع بندی در مضمون ساقینامه دارد و درص۴۹-۵۸ آنراآورده است و**آغاز** آن: درمیکده باحریف قلاش - بنشین وشراب نوش و خوش باش.

بنگرید. ذریعهٔ ۹: ۷۱۰ (عراقی).

30575- **پاریس** ۱۷۷۷/۷ .S.p: با تاریخ ۲۵ صفر **۸۵۳** درپایان دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۸۰ هست [فیلمها: ۵۳۹].

30576-77- **پاریس**، عمومی ۱۶۴۵ و۱۹۹۵: دونسخه [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱: ۲۵].

ساقینامه

از عرشی‌کازرونی. **آغاز:** یك نفس‌بیش نیست شربت تو - بدگر کس دهند نوبت تو.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۹۹.

30578- **تهران**، مجلس۲۳۲۹/۲۹: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵**(ص۳۱۰-۳۱۳جنگ) ۳۶ بیت است، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۷].

ساقینامه

از عرفی شیرازی ، محمد که یاد او در «نفسیه: ۱۴۶۴» گذشت. مثنویست ببحر تقارب وعرفانی و سبك هندی . در «میخانه :۱۸۳-۱۸۵» چاپ شده است . **آغاز۱)** : بیا ساقی این تشنگی را بسنج - پس از آرزوی دل ما مرنج. **آغاز۲)**: بیا عرفی افسانه را بر بسوز- بخاموشی این نغمهٔ تر بسوز .

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۱۱- ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30579 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۸۱/۲ : در «کلیات» او مؤرخ **۹۱۵** . **آغاز:** مژگان نبود مگر [رؤیت] .

30580 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۳۸/۵ (۶۱۴ف ؟) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**[ف. دکتر بیانی :۳۸۹] .

30581 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۸۱ : در «کلیات»او که‌گویا نوشتهٔ **۱۰۱۵** است[رؤیت].

30582 ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : در «کلیات » او مؤرخ **۱۰۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۶] .

30583 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۹۵ : نستعلیق هندی ، در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۵۰** [ف. مجلس ۸:۳۲۹] .

30584 ـ **مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۲۷ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ - ۱۱۰۶** در دفتر(ص۴۴۰-۴۴۱) پیرامن ۱۰۰ بیت ،آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

30585 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۸۱/۲: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۲۳**، آغاز برابرنمونهٔ **۱** [ف. فهمی‌ادهم۱:۲۷۸].

30586 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۹۸ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲** ، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸:۳۳۳] .

30587 ـ **تهران** ، ملی ۶۷۸ف : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۲** [ف. ملی ۲:۱۷۸] .

30588ـ **تهران** ، سپهسالار۹/۱۴۳۰ : تاریخ یادنشده (۳۱۲ر-۳۱۳پ) ،آغازبرابر نمونهٔ **۲** [ف. سپهسالار ۵ :۹۶] .

30589-91ـ **برلین** ۹۲۰ و۱۸و۱۵: سه نسخه [نسخه‌ها ۱ : ۳۰] .

30592 ـ **بادلیان**، ۱۰۵۲:[ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱ :۳۰].

ساقینامه

عزت قاجار (م۱۲۵۲) ، که یاد او در «دیوان:۲۴۴۲» گذشت . مثنویست .

30593 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۸۳ (۶۵۶ف) : در « دیوان 24749 » او ازسدهٔ **۱۳** [ف. دکتر بیانی : ۴۳۵] .

ساقینامه

از عزت هروی ، عبدالعزیز ، از هرات نزدعالمگیر (۱۰۶۹-۱۱۱۸) رفته ودر ۱۰۸۰ درگذشته است . «ساقینامهٔ» او در ۶۰ بیت در «مرآت‌الخیال : ۲۲۱» چاپ شده است. (ن) **آغاز** : سرنامه را نشاة نام خداست-که بی‌یاد او نشاه‌ها نارساست .

بنگرید : ذریعه ۹:۷۱۴ و۱۲:۱۱۱.

ساقینامه

از عزتی قزوینی، عبدالنبی فخرالزمانی نگارندهٔ تذکرهٔ «میخانه» (قزوین۹۹۸ -هند ۱۰۳۷) . او ساقینامه‌هایی‌را که میشناخت در آن «میخانه» گردآورد، وساقینامهٔ خود را که درآن به‌نبی تخلص کرده نیز آورده است (ص ۵۱۰-۵۲۳ چاپی). **آغاز:** شبی با خردگفتم

ای پیرکار ـ زمانه جوان شد ز فیض بهار .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۱ .

30594 ـ مشهد ، رضوی۴۳/۹۵۹۶ فهرست نشده: با تاریخ ۱۰۹۰-۱۱۰۶ دردفتر (ص ۴۶۹-۴۷۱) . پیرامن ۱۸۶ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه

از عسکری کاشانی ، میرحسن فرزند میر حسین ، ازکاشان به‌دکن رفته هشتاد سال آنجا زیسته ونزد محمدقلی قطبشاه (۹۸۹-۱۰۲۰) جای یافته ، و تا ۱۰۲۵ زنده بوده است . ساقینامهٔ او در «میخانه : ۴۸۰-۴۹۱» چاپ شده‌است . **آغاز** : دلا تاتوانی زغم شادباش ـ زاندیشهٔ باطل آزاد باش . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۲۰ (عسکر) و۱۲: ۱۱۱ (ساقینامه) .

ساقینامه

ازحکیم عطایی اصفهانی . **آغاز** : زهی پیش درگاهت ای نور پاك ـ شب وروز درسجده افتاده تاك .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۱۱ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۳۹۶ (عطایی اصفهانی طبیب) .

30595 ـ تهران ، مجلس۲۸/۲۳۲۹: نستعلیق ۱۲۷۴-۱۲۷۵ (ص ۳۱۰ - ۳۱۳) ۳۶ بیت است ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۷] .

30596 ـ مشهد ، فرخ ۲۸۰ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳: ۹۳] .

30597 ـ اندیا افیس۱۷۶۶: [ذریعه ۱۲: ۱۱۱] .

ساقینامه

عیانی فرزند رفیقی . **آغاز** : بیا ای‌که عمرت بغفلت‌گذشت ـ زمن‌گوش کن یکدم این سرگذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۱۱ .

30598 ـ اندیا افیس ۱۴۸۳ : آغاز برابر نمونه [ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۴۹] .

ساقینامه

میرغروی، درص ۲۸۶۳ به‌تخلص‌او برهان گذشت .

ساقینامه

از غزالی مشهدی (م ۹۸۰)، که یاد او در «دیوان: ۲۴۵۴» گذشت .

30599 ـ تهران ، سلطنتی۴۶۳(۶۰۷ ف) : در «دیوان» او از سدهٔ ۱۰ ، زرین [ف. دکتربیانی : ۳۷۹] .

ساقینامه

از مولانا محمد غیاث شیرازی ، بایستی همان حلوایی شیرازی یاد شده در ص ۲۳۰۲ باشد . **آغاز** : زهی بهرتسبیحت ای نورپاك ـ بکف سبحهٔ خوشه بگرفته تاك .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۲ (ساقینامه ، غیاثا) فرهنگ سخنوران : ۴۲۳ .

30600 ـ تهران ، ملك۲۴/۴۰۷۶: نستعلیق ریزخوانای سدهٔ ۱۱ (۱۱۱۳د) پیرامن ۱۵۵ بیت، آغاز برابرنمونه ، زرین[رؤیت] .

30601 ـ تهران، گلچین معانی: آغاز برابر نمونه ، ۸۰ بیت است در یك مجموعه [ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱: ۵۰] .

ساقینامه

از فایض‌کرمانی ،که یاد او در «دیوان : ۲۴۵۹»گذشت .

30602 ـ تهران ، الهیات ۱۹۸ د : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۲** [ف . الهیات ۱: ۵۹] منتقل شده بدانشگاه .

ساقینامه

از فایض .

30603 ـ تهـران ، ملك ۴۹۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در یك جنگ [رؤیت] .

ساقینامه

از فدوی . **آغاز** : بنام حکیمی که دل رام اوست ـ مه ومهر درد ته جام اوست .

30604 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۶۸: تعلیق خوب در دفتر مؤرخ **۱۱۱۳** ، درنمای آن آمده : ساقینامهٔ فدوی، آغاز برابر نمونه [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

ساقینامه

از فرقتی کاشانی . ابوتراب (م۱۰۲۶ یا ۱۰۲۷) که یاد او در «دیوان : ۲۴۶۴» گذشت. ترجیع بندیست در ۱۵ بند وهر بند هشت بیت و در آن وحشی بافقی را پیروی کرده‌است ، و در «میخانه : ۳۲۴ـ۳۳۱» چاپ شده است . **آغاز** : ساقی بده آن جام (باده) که ماه شب تار است ـ آن لاله (باده) که گلگونهٔ رخسار بهارست .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۱۲.

30605 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۴۰ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه۱۲: ۲۷۳۳] .

30606 ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۱ :شکسته نستعلیق **۱۰۱۵** در تذکرةالشعرای ناشناخته (۴۳پ‌ـ۴۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30607 ـ **تهران**، دانشگاه۱۲۶/ ۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (از ص۴۷۳) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰] .

30608 ـ **تهران، ملك** ۱۴/ ۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸۲پ‌ـ۸۳ر) زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه

از فروغ ، سیدرضا ،که یاد او درکلیات: ۱۸۸۷» گذشت. **آغاز** : بیا ساقی ای مونس دوستان ـ بزن خیمه اندر سرا بوستان ـ کـه فصل گل ولاله و عبهراست‌ـ زگل بوستان اخضر و احمر است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۹۹ .

30609 ـ **تهران**، دانشگاه۲/ ۲۸۴۴: نستعلیق خودسراینده، **۱۲۹۶** (ص۸۷ـ۱۹۸) در دیوان او [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۸۸] .

ساقینامه

از فزونی استرآبادی ، هاشم بیگ‌فرزند جلال نقاش زاده دراسترآباد،درجوانی به‌هند رفته، بسال ۱۰۲۵ به‌دکن رفته، این ساقینامه را بنام‌شاه‌عباس(۹۹۵ـ۱۰۳۷)سروده باصفهان فرستاده است . و در «میخانه : ۴۴۴ـ۴۴۹» چاپ شده است . **آغاز** : دراین فصل‌کز فیض باد شمال ـ نسیم ارم را دهد گوشمال . (ن) .

بنگرید ، ذریعه ۱۲: ۱۱۲ .

ساقینامه

ازفصیحی خراسانی هروی ، سدهٔ یازدهم که یاد او در «دیوان : ۲۴۶۷»گذشت.ترکیب بندیست که در «میخانه : ۳۹۴ـ۳۹۶» چاپ شده است . **آغاز:** ساقیا آن قدح نور بیار ـ آن چراغ دل منصور بیار . (ن) .

ساقینامه ـ هفت جام

فضولی ، بنام « هفت جام» خواهدآمد.

ساقینامه

از فغفور گیلانی ، سیدمحمدحسین فرزند احمد لاهیجی ، که نخست رسمی وسپس فغفور تخلص‌کرده است ، ماهر درشطرنج و ریاضی‌و موسیقی وخط نستعلیق ، در۱۰۱۲ به هند رفته در ۱۰۲۸ یا ۱۰۲۹ درگذشته است . ترجیع بندیست ، فخـرالزمانی گوید : گرچه شرط ساقینامه (بحرتقارب) درآن نیست ولیکن‌چون مفهوم ساقینامه دارد آنرا آوردم و در نسخهٔ چاپی « میخانه » ص ۳۳۶-۳۴۲ جای دار . (ن) . **آغاز** : ساقی بده آن باده‌که خورشید شرار است ـ چون آتش گلریز بدامان بهار است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۴۰ (فغفور) و۱۲: ۱۱۳ (ساقینامه)ـ فرهنگ سخنوران: ۴۵۲ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۳۴] .

ساقینامه

فنای زنوزی میرزاعبدالرسول‌که یاد اودر «دیوان : ۲۴۷۱» گذشت . **آغاز** : خدا را ستایش‌که آرد برون ـ ز رگهای رزآب وآتش درون .

30610 ـ **تهران**، ملی فهرست نشده : در «دیوان» اومؤرخ **۱۳۱۶** (ص۳۸۴-۳۹۳) [نسخه‌ها ۶: ۲۳۴] .

ساقینامه

ازفوجی نیشابوری، ملامقیما فرزند میانهٔ ملاقیدی ، زنده در ۱۰۶۰ .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۵۰و۱۲: ۱۱۳ .

30611ـ **موزهٔ بریتانیا**: Or۳۰۲: سدهٔ **۱۷** م ، در دیوان او [ریو ۲ : ۶۹۰ ـ ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱ : ۴۰] .

ساقینامه

از فوقی یزدی ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۸۸ » گذشت . مثنویست فکاهی انتقادی . **آغاز** : جوی حاصلم نیست چون از هنر ـ کجا چینم از نخل دانش ثمر .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۱۳ .

30612 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۴۱ : نستعلیق **۱۲۴۳** در « کلیات » او در ۵۴ بیت [ف . مجلس۳ : ۳۷۵] .

30613ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۳۴: در دفتری هزلی با تاریخ **۱۲۴۹** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

30614ـ **تهران**، دانشگاه۳/۱۳۱۳: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** (ص۱۳۲-۱۳۸) [ف.دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۶] .

30615 ـ **تبریز**، ملی ۶۲/۲۵۷۶: درجنگ تازه‌نویس (ص۶۷۶-...) [ف . ملی تبریز ۱: ۳۴۸] .

ساقینامه

ازفیاض لاهیجی ، عبدالرزاق (م۱۰۵۱) که یاد او در «دیوان : ۲۴۷۳»گذشت. مثنوی است ببحرتقارب. **آغاز:** بیا ساقی اسباب می ساز کن ـ سرخم بنام خدا بازکن .

30616 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۵/۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۲۲۲-۲۲۶) ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۴۱۸] .

30617 ـ **تهران**، آقای‌گلچین‌معانی: رونوشت از نسخهٔ «تسکین‌القلوب» سدهٔ **۱۱**که درترکیه است [ساقینامه‌های علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱: ۳۸] .

ساقینامه

ازقاسمی گنابادی ، نیمهٔ سدهٔ دهم،که یاد

او در «دیوان : ۲۴۸۰» گذشت . فخرالزمانی از دفتر یکم و دوم «شهنشاهنامهٔ طهماسبی» او دو ساقینامه که ببحر تقارب و رزمی است بیرون آورده و نخستین آنها در «میخانه: ۱۴۴–۱۵۲» چاپ شده است. **آغاز** : دلاگر نسیم خزان شد وزان ـ بهار است ومیخوارگان در امان .

بنگرید: ذریعه ۱۲ :۱۱۳– ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱ : ۲۹ .

30618 ـ **مشهد** ، رضوی۲۴/ ۹۵۹۶ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰–۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۳۴–۴۳۵) آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۱۰ بیت [رؤیت] .

30619 ـ **بادلیان** ۳۹۰ : تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲ :۱۱۳] .

ساقینامه

ازقدسی مشهدی‌حاجی‌محمدجان(م۱۰۵۶) که یاد او در «دیوان : ۲۴۸۲ » گذشت . دو ساقینامه دارد یکی مثنوی و دیگری ترجیع - بندی با این برگردان: عمریست‌که درپای خم افتاده خرابیم ـ همسایه‌ی دیوار بدیوارشرابیم. **آغاز**: بنام خدایی‌که روزنخست ـ به‌پیمانه‌ام کرد پیمان درست .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۱۴– ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30620 ـ **بادلیان** : نشانی یاد نشده.

30621 ـ **اندیاافیس**: نشانی یادنشده [نسخه‌ها ۱ :۴۲] .

ساقینامه

ازکاشفی اصفهانی ، اسماعیل سدهٔ یازدهم، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت. مثنوی است .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۱۹۹ .

30622 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۳۴ : نستعلیق در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (ص۱۰۱) [ف . دانشگاه ۱۰ :۱۸۰۱] .

ساقینامه

ازکامل جهرمی، قوام‌الدین عبدالله فرزند نظام‌الدین طباخ، زاده درجهرم. به‌شیرازآمده سپس بروزگار اکبرشاه (۹۶۳–۱۰۱۴) به دکن واکره رفته است . در «میخانه : ۴۶۹–۴۷۷» چاپ شده‌است (ن) . **آغاز**: ساقی بده آن می که زیانش همه سود است ـ چون دست و دل پیرمغان مایهٔ جود است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۰۴ (کامل) و ۱۲ : ۱۱۴ .

ساقینامه

از کلیم همدانی (م۱۰۶۱ یا ۱۰۶۲) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۱۴ .

30623 ـ **بادلیان** ، ۱۱۱۷ :[نسخه‌ها ۱ :۴۱] .

30624 ـ **موزهٔ بریتانیا** : (دیو۲: ۶۸۶) [ساقینامه‌های خطی، علینقی منزوی].

ساقینامه

ازکوثری همدانی ، میر عقیل فرزند میر ابوتراب علوی از سادات همدان بروزگار شاه عباس یکم(۹۹۵–۱۰۳۷)،که آن شاه را از می خوردن سرزنش میکرده است . **آغاز** : دلا تا بکی عقل زاهدمنش ـ نماید به می خوردنم سرزنش .

بنگرید:ذریعه ۹ :۹۲۴ (کوثری) و۱۹ :۲۰۰ (مثنوی ساقینامه) ـ فرهنگ سخنوران: ۴۹۱ .

30625 ـ **تهران** ، مجلس۹/ ۲۶۶۵:

با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۲۳۹-۲۴۴)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ : ۴۱۹].

30626- **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۵۴: نستعلیق **۱۲۷۴ - ۱۲۷۵** (ص ۵۵۷-۵۶۵ جنگ) ۱۱۵ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۳۰] .

ساقینامه

از گدایی، برادر فداخان ، واز ملازمان خانخانان. مثنویست دربحر تقارب و در «مآثر رحیمی: ۱۳۱۶-۱۳۲۷» چاپ شده‌است (ن). **آغاز** : بیا ساقی اکنون که جشن سده است - دگر بار فتح درمیکده است .

بنگرید : ذریعه ۱۱۴:۱۲ .

ساقینامه

از لسانی ، وجیه‌الدین .

بنگرید : ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۴۹:۱ .

30627- **موزهٔ بریتانیا** Or ۳۰۷: سدهٔ**۱۷** م. [ف.ریو۲:۶۵۷ذریعه ۱۱۴:۱۲].

ساقینامه

از مایل ، قطب‌الدین دهلوی ، درگذشتهٔ رمضان ۱۱۰۸. نصرآبادی‌برخی ازسروده‌های «ساقینامه»ی اورا آورده است . **آغاز** : بنام چمن‌آفرین‌جهان-حبابی‌کن‌شیشهٔ‌آسمان. (ن).

بنگرید : ذریعه ۹۵۵:۹ (مایل) و ۱۲: ۱۱۴ (ساقینامه) .

ساقینامه

از مجذوب تبریزی ، میرزا محمدکه یاد او در «اتمام‌الحجة : ۸۷۰»گذشت. **آغاز** : چه پیچی دراین عالم پیچ پیچ - که خالیست از راحت و پر زهیچ .

بنگرید : ذریعه ۱۱۴:۱۲ .

30628 - **تهران** ، مجلس ۱۱۸۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** در «دیوان» او [ف . مجلس ۶۶۲:۳] .

ساقینامه

از محبعلی سندی فرزند حیدرعلی تتوی، بخشی از«ساقینامه»ی او در «میخانه» وهمهٔ‌آن در « مآثر رحیمی : ۵۰۲-۵۱۳ » چاپ شده است . **آغاز** : دلا صبح شد آفتابی برآر - به نیلوفری جام آبی درآر .

بنگرید : ذریعه ۱۱۴:۱۲ .

30629 - **بادلیان** : [ساقینامه های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۴۱:۱] .

ساقینامه

محمد صوفی ، در ص ۲۸۷۴ گذشت .

ساقینامه

از محیط ، سدهٔ چهاردهم ، که یاد او در «دیوان:۲۵۱۹»گذشت. در «ذریعه۱۱۵:۱۲» یاد نشده است . **آغاز** : دگـر باده‌ام غصهٔ روزگار - کشیده است خوش‌گردخاطرحصار .

30630- **تهران**، دانشگاه۳۰۹۴/۲: بخامهٔ خودسراینده در«دیوان»اومؤرخ**۱۳۰۷** [ف . دانشگاه ۲۰۴۱:۱۱] .

ساقینامه = مقامات میر مرشد

ازمرشد بروجردی ،که یاداو در«دیوان: ۲۵۲۴ » گذشت . بنام محمد قلی‌خان پرناك حاکم لار سروده و در «میخانه : ۴۱۴-۴۲۰» چاپ شده است. **آغاز** : بهارست و دل(گل) مست ومن درخمار - بیا ساقیا، ساغر می‌بیار.

بنگرید : ذریعه ۱۱۵:۱۲ .

30631 - **مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۳۵ فهـرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰-۱۱۰۶** در

دفتر (ص۴۵۷ـ۴۵۹) پیرامن ۱۰۸ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30632 ـ **تهران** ، ملك۴۱/ ۴۶۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در «گنج معانی» (۳۰۵ر ـ ۳۰۶ر) دارای ۷۷ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30633ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۳/ ۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۴۶۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۹۰] .

30634ـ **تهران**، مجلس ۲۴/ ۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴ـ۱۲۷۵** (ص ۲۸۰ ـ ۲۸۸ جنگ) ۱۰۸ بیت دارد ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ : ۲۶] .

30635 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/ ۸۴۹: نسخ محمد علی، **۱۳۰۰** (۵۰پ‌ـ۵۵پ) ، در فهرست بنام مقامات میرمرشدی یاد شده، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۳:۴۹۹] .

30636ـ **تهران**، دانشگاه۸/ ۳۸۱۴: نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۰** درمجموعه (۱۹۳ـ ۱۹۶) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۹۵] .

30637 ـ **عبدالحسین بیات** : در «دیوان»اومؤرخ**۱۶۰۳** (؟) [نسخه‌ها۶:۷۷].

30638 ـ **بادلیان** ۶۱۳: [ساقینامه‌ـ های خطی ، نسخه‌ها ۱:۴۱] .

ساقینامه

از مسیحای‌کاشانی، حکیم رکنا ، رکن‌ـ الدین مسعود از سدهٔ یازدهم ، کـه یاد او در «دیوان : ۲۵۲۷»گذشت . در «میخانه:۳۶۹ـ ۳۷۵» چاپ شده‌است . **آغاز**: دلاچند ازاین دست برد خمار ـ بتاراج میخانه دستی براد .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۵ .

30639 ـ **مشهد** ، رضوی۳۱/ ۹۵۹۶

فهـرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ـ۱۱۰۶** در دفتر(ص۴۵۱-۴۵۴) پیرامن ۳۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30640 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۷۵/۲ Or : در دفتر از سدهٔ **۱۷** م ، آغاز برابر نمونه [ریو۲:۶۸۹] .

30641 ـ **بادلیان** ۲۱۴ : [ساقینامه‌ـ های خطی ، منزوی ، نسخه‌ها ۱:۴۲] .

ساقینامه

از مسیحی ، بخشی از «گوی و چوگان» اوست. تقی اوحدی و واله در «ریاض‌الشعراء» آنرا یادکرده‌اند. **آغاز** : ساقی‌وحدت قدحی از خم‌آر ـ بازرهان جان مرا ازخمار .

30642 ـ **تهران** ، گلچین معانی : بخشی‌ازآن است [ساقینامه‌های خطی،منزوی، نسخه‌ها ۱:۵۰] .

ساقینامه

از مشرب کاشانـی ، گویا همان مشرب شیشه‌گر قمی معروف به‌کاشانی از روزگار شاه عباس (۹۹۵ ـ ۱۰۳۷) باشد .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۰۴۷ (مشرب) .

30643ـ **اندیا افیس** ۱۷۶۶:[ذریعه ۱۲:۱۱۵] .

ساقینامه

ازمشرقی شیرازی ، حسن، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۳ » گذشت . او جز مشرقی طوسی است. مثنویست. **آغاز** : آمدم از عالم عزلت بگوش ـ کزخم وحدت قدح می‌بنوش .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۰۰ .

30644ـ **تهران**،دانشگاه ۹/ ۳۰۶۹: نستعلیق سدهٔ**۱۱**(ص۷۹۶ـ۸۰۶) همراه«مغنی

نامه» ضمن «کلیات» او [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۰۰۹] .

ساقینامه

از مشرقی طوسی ، ملك ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۴ » گذشت . مثنویست و در «میخانه :۴۰۴-۴۰۸» چاپ شده‌است. **آغاز**. دلا تابکی ازهجوم خمار ـ چومستان‌کنی‌گریه بی‌اختیار .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۵ .

30645 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹۶/۳۴ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ ـ ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۵۶-۴۵۸) . پیرامن ۸۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30646 ـ **تهران** ، ملك۴۶۷۱/۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «گنج معانی» (۳۰۳ر-۳۰۴ر) ، آغاز برابر نمونه ، دارای ۹۲بیت [رؤیت] .

30647 ـ **مشهد**، رضوی۵۵۳(۴۷۵۸): در « کلیات » او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

30648 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳۱۶ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۰۰] .

30649 ـ **بادلیان** ۱۲۱۴: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۱۲:۱۱۵] .

ساقینامه

از مشفقی بخارایی، عبدالرحمان (م۹۹۵) که یاد او در «دیوان:۳۵۳۲» گذشت .

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۱۶ ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ۱:۳۰ .

30650 ـ **تاشکند** ، آکادمـی علـوم شوروی G۱۶۵۵ : در ۴ ص [ف۲ : ۲۶] .

فیلم آن در دانشگاه ش۱۵۴۴هست [فیلمها: ۶۰۸] .

ساقینامه

از مصاحب‌گنجوی ، سدهٔ یازدهم ،که یاد او در «دیوان : ۲۵۳۲» گذشت . ترجیع بند است ودر پایان‌آن ازحضرت علی ستایش کرده است . در «ذریعه ۱۲:۱۱۶» یاد نشده است .

30651ـ **مشهد**، رضوی۵۵۵(۴۷۵۹): در « دیوان » او مؤرخ **۱۲۱۳** [ف . رضوی ۷ :۵۱۳] .

ساقینامه

ازملك قمی دکنی،ملك محمد (م۱۰۲۵) که یاد اودر«کلیات :۱۸۹۴»گذشت. مثنویست و در « میخانه:۲۶۲-۲۶۷ » چاپ شده است . **آغاز** : خرابم ره می‌پرستان‌کجاست ـ کبابم طربگاه مستان کجاست ـ خراباتیم بادهٔ ناب کو ـ بیابانیم چشمهٔ آب‌کو .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۶ .

30652 ـ **مشهد** ، رضوی۹۵۹۶/۳۰ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ ـ ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۴۹-۴۵۱) آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۰۲ بیت [رؤیت] .

30653 ـ **تهران** ، ملك ۶۱۵۷/۵ (یا ۵۱۵۷/۵) : در «کلیات » او از سدهٔ **۱۱** (۲۹۲پ-۲۹۴پ) [رؤیت] .

30654ـ **تهران**، مجلس۲۳۲۹/۳۰: نستعلیق **۱۲۷۵ ـ ۱۲۷۴** (ص ۳۱۳ ـ ۳۱۷ جنگ) آغـاز برابر نمونه ، ۶۱ بیت است [ف. مجلس ۸ : ۲۷] .

ساقینامه

از ملکی قزوینی ، میر ملکی فرزند میر ظهیرالدین ابراهیم متخلص به‌علمی، باپدرش

علمی به‌عراق و از آنجا به‌مشهد و هرات وهند رفته نزد اکبرشاه (۹۶۳–۱۰۱۴) جای یافته است . و این مثنوی را در ۱۰۲۹ سروده و درآن‌شاه پرویز را ستوده است . ودر «میخانه: ۴۶۴ – ۴۶۷ » چاپ شده است. **آغاز** : دلا مژده کامروز نوروز ماست ـ می ارغوانی دل افروز ماست .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۰۱ (ملکی) و۱۲: ۱۱۶ (ساقینامه) ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶۴ـ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۳۵:۱ .

30655 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۴۰ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ر۱۱۰۶** در دفتر(ص۴۶۵–۴۶۶) پیرامن ۵۷ بیت[رؤیت].

ساقینامه

از ملهم‌کاشی محمد حسین فرزند ملاعلی تجلی (نه علیرضا) درگذشتهٔ ۱۰۴۱ . پدرش درگذشتهٔ ۱۰۲۱ است. **آغاز** : الهی به‌مستان شوریده حال ـ بآن می‌که هرگز ندارد زوال.

بنگرید : ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30656 ـ **تهران**، آقای گلچین‌معانی: در دفتـری با ۲۰۸ بیت ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۴۵:۱] .

ساقینامه

مهدیا. در آن آمده: مهدیا تاچند نشینی‌که بشد عهد شباب ـ تا که امید وصال‌است بکویش بشتاب . **آغاز** : پس از حمد خالق حی و ودود ـ که بر آفرینش زند دست جود .

30657 ـ **تهران**، مجلس ۴۸۳۱/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳–۱۴** (۲۵پ–۵۳ر) [رؤیت] .

ساقینامه

منشی محمد صادق .

30658 ـ **تاشکند** ، (ف . تاشکند ۲ :۸۳۱) [ساقینامه‌های خطی ۴۹:۱] .

ساقینامه

از میر، سیدجان شاه رضوی صوفی ، که یاد او در «دیوان: ۲۵۵۷» گذشت. در «ذریعه ۱۱۶:۱۲ » یاد نشده است . **آغاز** : شبی در خلوت‌غم‌بودجایم ـ مکدرگشت‌سرجوش صفایم.

30659 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۰Spi/VI۴۲۸۱ : در دیـوان او نوشتهٔ شاه محمد اکـرم فرزند شاه غلام محمد ، ۵ ذیحجهٔ **۱۳۱۹** ، آغاز برابر نمونـه [ف . عبدالله ۲: ۵۴۱] .

ساقینامه

نائی .

30660 ـ **بادلیان** ۱۲۰۳: [ساقینامه های خطی ، نسخه‌ها ۴۹:۱] .

ساقینامه

ازناصر بخارایی ، درویش ناصر(م۷۷۳) که یاد او در « دیوان : ۲۵۵۹» گذشت .

30661ـ **پاریس** S.p.۱۷۷۷/۱۲: با تاریخ ۲۵ صفر **۸۵۲** درپایان دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها: ۵۴۰].

ساقینامه

از ناصرعلی سرهندی (م۱۱۰۹) ،که یاد او در«دیوان:۲۴۴۸ و۲۵۶۳»گذشت. **آغاز**: بیا ساقی‌که فصل نوبهار است ـ قلع گلرنگ و می مطرب هزار است .

بنگرید : ذریعه۱۲: ۱۱۶ .

30662 اندیا افیس ۱۹۵۲ : آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱:۴۶] .

ساقینامه

نافع درویش مولوی .

30663ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱۸۸۰) [ساقینامه‌های خطی ، نسخه‌ها ۱:۴۹] .

ساقینامه

نامی اصفهانی ، صادق ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۶۵» گذشت . آقای احمد گلچین معانی از مثنوی « وامق و عذرا » ی او بیرون کشیده است . آغاز : ساقی از آن بادهٔ یاقوت فام ـ آنکه عمر خضر می‌بخشد بوام .

30664 ـ تهران ، گلچین معانی : [ذریعه ۱۲ : ۱۱۶] .

ساقینامه

از نشیمی . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۷ .

30665 ـ بادلیان Add ۶۹/۴۷ : با تاریخ ۱۲۰۰ در جنگ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۶] .

30666 ـ بادلیان ۱۲۴۱ :[ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱:۴۹].

ساقینامه

نصیرهمدانی ، محمد که یاد او در «شرح بیتی از گلشن راز» و «دیوان: ۲۵۷۵» گذشت .

30667 ـ تهران، دانشگاه ۳۴۹۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ـ ۱۴ در دیوان او [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۰۸] .

ساقینامه

نظام دست غیب ، در ص ۲۸۶۸ گذشت .

ساقینامه

از نظامی گنجوی (م۶۱۱) ، فخرالزمانی عزتی نگارندهٔ «میخانه» از مثنوی رزمی «اسکندر نامه»ی او بیرون آورده و در «میخانه»ی خود جای داده است و در ص ۱۷ـ۲۶ آن چاپ شده است . آغاز : بیا تا ز بیداد شوییم دست ـ که بیداد نتوان ز بیداد رست [ساقینامه‌های خطی علینقی منزوی] .

30668 ـ مشهد، رضوی ۹۵۹۶/۱۶ فهرست نشده : نستعلیق ۱۰۹۰ـ۱۱۰۶ (ص ۴۱۸ـ۴۲۱) آغاز برابر نمونه، پیرامن ۱۷۵ بیت [رؤیت] .

ساقینامه

از سراینده‌ای با تخلص نظر .

30669 ـ بادلیان ۱۳۴۱ : [ذریعه ۱۲:۱۱۷] .

ساقینامه

از نظمی تبریزی ، علی جوهرشناس که یاد او در «دیوان: ۲۵۷۸» گذشت. این «ساقینامه» در «ذریعه ۱۲:۱۱۷» یاد نشده است .

30670 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۳/۲ : نوشتهٔ امام‌بخش ، ۱۱ رجب ۱۱۶۶ (۲۱۷۵۳) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۴۱] .

ساقینامه

از نوعی خبوشانی، محمدرضا (م۱۰۱۹) که یاد او در «دیوان: ۲۵۸۹» گذشت . برای اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) سروده و در «میخانه :

۲۰۲-۲۱۶» چاپ شده است . آغاز ۱) : تویی اولین پیرمیخانه‌ها ـ بیاد تو شبگیر پیمانه ها آغاز۲): الهی بیادحمن چمن‌زارصبح(!) که شب خفتگان را دهد باد صبح .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۲۳۵ (نوعی) و۱۲: ۱۱۷ (ساقینامه) ـ ساقینامه‌های خطی،منزوی، نسخه‌ها ۱:۳۲ .

30671 ـ تهران ، مجلس۶/۲۶۶۵: با تاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (س۲۲۶-۲۲۹) [ف . مجلس ۸:۴۱۸] .

30672 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۲۵: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۶۴ (۱۶۵۴م)آغاز برابر سوز و گداز او (؟) [ریو۲:۶۷۴] .

30673 ـ مشهد ، رضوی ۲۹/۹۵۹۶ فهرست نشده : با تاریخ ۱۰۹۰ ـ ۱۱۰۶ در دفتر(س۴۴۵-۴۴۹) پیرامن۲۷۲ بیت ،آغاز برابر نمونهٔ ۱ [رؤیت] .

30674 ـ تهران ، ملك ۲/۵۵۱۱ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ (۱۰۱پ-۱۱۱پ) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، زدین ، با یادداشت رمضان ۱۱۰۶ [رؤیت] .

30675 ـ تهران، ملك ۴۲/۴۶۷۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ در «گنج معانی» (۳۰۶ر - ۳۰۸ر) ، ۱۱۲ بیت است ، آغاز برابرنمونهٔ ۲ [رؤیت] .

30676ـ تهران ، ملك ۲۲/۴۰۷۶: نستعلیق ریز سدهٔ ۱۱ ، هر صفحه ۱۸۰ بیت (۱۱۱پ-۱۱۲ر) ، ۲۸۰ بیت است ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ . زدین [رؤیت] .

30677ـ تهران ، سپهسالار۱۸/۱۴۳: تاریخ یادنشده (۳۱۰ر-۳۱۲پ) ،آغازبرابر نمونهٔ ۱، نسخه در ۷۰۰ بیت‌است [ف. سپهسالار ۵:۹۶] .

30678ـ اندیا افیس ۱۴۸۵ : تاریخ یاد نشده .

30679 ـ برلین ۹۲۸: [ساقینامه‌های خطی، منزوی] .

ساقینامه

از نیازی شیرازی (۱۱۹۷-۱۲۶۳) که یاد او در «دیوان : ۲۵۹۰» گذشت .

30680 ـ تهران ، آقای فخرالدین نصیری ۳۲ : بخامهٔ سراینده در « دیوان » او [ذریعه ۹:۱۲۳۹] .

ساقینامه

از وارد شاهجهان آبادی ، محمد شفیع فرزند محمد شریف تهرانی، ازروزگارعالمگیر (۱۰۶۹-۱۱۱۸) ونادرشاه . مثنویست.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۴۷ (وارد) و۱۲: ۱۱۸ (ساقینامه) .

30681 ـ موزهٔ بریتانیا : نشانی بیشتر یاد نشده، [ریو ۱:۲۲۶ـ ساقینامه‌ها ، علینقی منزوی ، نسخه‌ها ۱:۴۷] .

ساقینامه

ازواضح‌ساوجی،میرزامبارك‌الله(م۱۱۲۸)، کـه یاد او در « دیوان : ۲۵۹۲ » گذشت . ساقینامه است با یك دیباجه. آغاز:(دیباجه): شربنا علی ذکرالحبیب مدامة ـ سکرنا بهامن قبل‌آن یخلق‌الکرم . آغاز (متن) : به‌هشیار مستی‌که تاك آفرید .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۱۸ .

30682 ـ اندیا افیس ۱۶۷۴ : آغاز برابر نمونه [ساقینامه‌های‌خطی،علینقی‌منزوی، نسخه‌ها ۱:۴۶] .

ساقینامه

از والا بدخشی ، میرضیاء الدین مخاطب

به‌اسلام‌خان، درگذشتهٔ ۱۰۷۴ . **آغاز:** بنامی کزو باده مستی گرفت ــ ز شوقش عدم رنگ هستی‌گرفت .

بنگرید : ذریعه ۱۲۵۴:۹ (والا) و۱۲: ۱۱۸ ــ ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی .

30683 ــ **بنگال** ۲۷۱ : آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۱۸:۱۲] .

ساقینامه

والهی قمی ، میرزا یوسف که یاد او در «دیوان : ۲۵۹۵» گذشت . در ذریعه در واژهٔ ساقینامه یاد نشده است .

30684 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۹۸: در دیوان او مؤرخ **۱۰۳۲** [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۴۷] .

ساقینامه

والیهٔ قاجار، حسن جهان ،که یاد او در «دیوان:۲۵۹۶»گذشت. این‌ساقینامه در«ذریعه ۱۱۸:۱۲» یاد نشده است . **آغاز:** بیارساقی آن می‌که آرد سرور ــ بیك جرعه زایل نماید غرور .

30685ــ **مشهد**، رضوی ۹۳۴(۴۷۹۴): در دیوان او از سدهٔ **۱۳** ، سی بیت است [ف. رضوی ۷۴۸:۷] .

ساقینامه

از وحشی بافقی (م۹۹۱) ، که یاد او در «کلیات :۱۸۹۸» گذشت . ترجیع بندی است عرفانی نه ببحرتقارب ، در «میخانه : ۱۵۵ــ ۱۶۲» چاپ شده است . **آغاز** : ساقی بده‌آن باده‌که اکسیر وجود است ـ شویندهٔ آلایش هر بود و نبود است .

بنگرید : ذریعه ۱۱۸:۹ .

30686 ــ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۲۵ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۱ــ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۳۵-۴۳۷) پیرامن ۱۲۴ بیت،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30687 ــ **تهران**،مجلس۵۹۹۶/۶۷ با تاریخ **۱۱۰۰**، (ص۲۳۸ــ۲۴۲) . **آغاز:** پس پردهٔ صلح جویندگان ــ بی بود و مهر [ف. مجلس ۱۷ : ۳۷۹] .

ساقینامه

از وحید قزوینی ، میرزا طاهر، که یاد او در«کلیات :۱۸۹۸»گذشت .

30688 ــ **تهران**، دانشگاه ۴۳۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در دیوان او که درفهرست کتابخانه باستناد این بیت از رضوان دانسته شده است : بده می که رضوان شود بنده‌ات ــ توان ریخت نقل از شکرخنده‌ات [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۰۰] .

ساقینامه

از هاتفی جامی خبوشانی (م۹۰۶) ، که یاد او در«دیوان:۲۶۰۷»گذشت. فخرالزمانی از مثنویهای بحر تقارب او مانند « تمرنامه » بیرون کشیده و در «میخانه» گنجانده و در ص ۱۰۶ ــ ۱۱۰ چاپ شده است [ساقینامه‌های فارسی ، منزوی] . **آغاز:** بنام خدایی‌که فکر و خرد ــ نیارد که تا کنه او پی‌برد .

30689 ــ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۲۰ فهرست نشده : با تاریخ **۱۰۹۰ ــ ۱۱۰۶** در دفتر (ص۴۲۵ــ۴۲۷) پیرامن ۷۸ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

ساقینامه = سوگند نامه

ازسراینده‌ای هادی تخلص، وبا نام محمد هادی ، که دیباچهٔ دیوان خود را در ۱۰۶۷ نوشته است . مثنویست ساقینامه و سوگند نامه

مانند . **آغاز** : ثناها باده نوشان ادراك را ـ ز خود بیخودان دل پاك را .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۰۰ .

30690 ـ **تهران**، دانشگاه ۷/ ۵۲۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در دیوان او (ص ۷۶۲ ـ ۷۸۱) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۸۹] .

ساقینامه

ملاهادی سبزواری ، در ۲۸۵۹ گذشت .

ساقینامه

از هجری رازی، که یاد او در « دیوان: ۲۶۰۸» گذشت . در فهرست فهمی ادهم نام سراینده یوسف یاد شده است . **آغاز** : دلا تا بکی دردی غم‌کشی (کشم) ـ خودم (خوری) خون و آه دمادم کشی (کشم) .

30691 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۱۱ : در «دیوان» او ازسدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۷۴] .

ساقینامه

از هدایت ، رضاقلی‌خان ، که یاد او در «اصول‌الفصول : ۱۰۴۳»گذشت . در «ذریعه» واژهٔ ساقینامه ازو یاد نشده‌است. **آغاز**: الا ای خراباتیان الست ـ که ازبادهٔ عشق‌هستیدمست.

30692 ـ **تهران**، ملی ۲۹۷: نستعلیق ج۱/ **۱۲۶۰** (س ۴۰۰ـ۴۰۶) ، آغاز برابر نمونه . [نسخه‌ها ۶: ۱۶۶] .

ساقینامه

چند نسخه‌ی ناشناخته .

30693ـ **تهران**، دانشگاه۲۵/ ۱۴۲۷ : نستعلیق امامقلی ایمانی ، با تاریخ **۱۰۷۴** تا **۱۰۷۹** درجنگ(۴۳۶پ۴۶۶ر) [ف.دانشگاه ۸: ۱۰۱] .

30694 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق۷۴ : نوشتهٔ طالع مینوخان خلیل ، **۱۲۶۵** ، ۱۳ س [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۹] .

سالك راه راست

از عطار نیشابوری . باید دیدکدام یك از سروده‌های اوست .

30695 ـ **بنگال** ، آسیایی۳/ ۵۵۵۰ (۱۲۱۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، همراه منطق‌الطیر و مصیبت‌نامه ازهمو [ف . بنگال: ۱۳۵] .

سام نامه

ازخواجوی‌کرمانی (۶۸۹-۷۵۳تا۷۶۳) که یاد او در «کلیات:۱۸۵۷»گذشت . یکی‌از مثنویهای ششگانهٔ اوست برخی دراین انتساب تردیدکرده‌اند ، ولی در خود آن آمده : س انجام خواجو شدش نامه ختم. دربحرمتقارب، داستان عشق سام وپریدخت‌است، بنام‌ابوالفتح مجدالدین محمود وزیـر ، شمارهٔ بیتها در نسخه‌ها گوناگون است و تا یازده هـزار بیت دیده شده است. دربمبئی وسپس بکوشش سعید نفیسی ۱۳۱۹خ چاپ شده‌است. **آغاز**: سپاس آن خدای ایزد رهنمای ـ که ازکاف ونون‌کرد گیتی بپای (بمانند بهمن نامه : ۲۶۷۳) .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۲۳ ـ ف. مشار : ۹۳۱ ـ پیشگفتار چـاپ کلیات او از احمد سهیلی : ۷۷ .

30696ـ **تهران**، مجلس ۲۵۲۶ : سدهٔ **۱۱** ، آغـاز و انجام افتاده ، ۵۰۰ ص ۲۱س [ف . مجلس ۸ : ۲۱۸] .

30697 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۶۰/۴۶۱۰: سدهٔ **۱۲** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۴۱].

30698 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۴۶: سدهٔ **۱۸** م، ۲۷۵ گ [ف. ریو ۲:۵۴۴].

30699ـ **تهران**، مجلس۳۹۹: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز افتاده، ۱۰۵گ ۱۸-۱۹ س [ف. مجلس ۲:۲۳۲].

30700 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۴۱ Add: ۱۹۷ گ [ف. ریو۲:۵۴۳].

سام و بهرام

ازفیاض لاهیجی، ملاعبدالرزاق(م۱۰۵۱) که یاد او در «سرمایهٔ ایمان: ۸۰۱» گذشت. مثنویست دربحرهزج، بنام شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) سروده‌است. **آغاز:** خداوندا دلی ده آشنا روی ـ که تابد جز زتو از هرآشنا روی.

30701ـ **تهران**، سلطنتی۱۲۲۳۳/۵ (۷۱۶ف): نستعلیق زیبا به‌شیوهٔ میرعماد، سدهٔ **۱۱**، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی: ۵۳۳].

30702 ـ **تهران**، سنا ۷۵۵۱/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، متن و هامش [نسخه‌ها ۲: ۲۴۸].

30703 ـ **قاهره**، دارلکتب ۱۶۴م-ادب فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۹۵].

سام‌نامه

ناشناخته.

30704 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۵۷ منظوم (۱۷): نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۹۴].

سبحة‌الابرار

از جامی، عبدالرحمان، که یاد او در «تهلیلیه: ۳۶» گذشت. یکی از مثنویهای «هفت اورنگ» اوست، دریك مقدمه درتوحید ونعت وسبب تألیف، سپس چهل عقد در مطالب اخلاقی عرفانی و حکایتها و سپس مناجات، در پیرامن ۲۷۰۰ بیت. چندبارچاپ شده است. **آغاز ۱)**: المنةلله‌که بخون بگرفتم ـ یکچند چو غنچه عاقبت بشکفتم. **آغاز ۲)**: ابتدا بسم‌الله‌الرحمان ـ الرحیم‌المتوالی الاحسان ـ میکنم از نم آب حیات.

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۲۶ ـ ف. مشار: ۹۳۳.

30705ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش قوام‌الدین محمد جواجکی منشی، **۸۷۲** [نسخه‌ها ۱: ۱۱].

30706 ـ **تهران**، ملی : نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در «کلیات» او مؤرخ **۸۷۷** [نسخه‌ها ۶:۲۶۴].

30707 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۵/۱: نستعلیق ترکستانی، **۸۸۶**، درچهار ستون، همراه تحفةالاحرار، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. مجلس ۸:۲۴۸].

30708 ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم شوروی D ۲۰۴ (۱۶۰۵): در «کلیات» او مؤرخ **۸۹۰** که گویا بخامهٔ جامی است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها: ۱۶۳].

30709 ـ **مشهد**، فرخ ۱۷۸: سلطان محمدنورخوشنویس، **۸۹۲** [نسخه‌ها ۳:۹۳].

30710 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H۶۷۲/۲۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۵].

30711 ـ تهران ، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ف): در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۹۸ـ۹۰۲، زدین [ف. دکتر بیانی:۲۷۹] .

30712 ـ تهران ، مجلس ۱۰۸۸ : نسخ ابوالحسن ، سدهٔ ۹ (بروزگار جامی) ، زرین، ۲۳ گ ۷۰ بیت [ف . مجلس۳:۴۵۴].

30713 ـ استانبول ، طوپقپوسرای Y.۱۰۵ : پیرامن سدهٔ ۹ ، ۲۰س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۵۲] .

30714ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۲۳۰: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۵ م ، ۶۵گ [ریو۲: ۶۴۸] .

30715ـ تهران، اصغرمهدوی۱/۴۵۵: در « هفت اورنگ » از سدهٔ ۹ـ۱۰ [نسخه‌ها ۲:۱۳۴] .

30716 ـ ایاصوفیا ۴۲۰۹ : در «کلیات» او گویا ازسدهٔ ۹ـ۱۰ . فیلم‌آن‌در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها : ۱۶۱].

30717 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ف مکرر) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۰۳؛ زدین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۶] .

30718 ـ هاروارد ، هوتی M۴۳۱ ۵۰ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۰۴، [نسخه‌ها ۴:۳] .

30719 ـ موزهٔ بریتانیا(۲۸۹/۴) Or۴۵۱۳: در«هفت اورنگ» او نوشتهٔ ۹۰۸ (۲ـ۱۵۰۱م) [ذیل ریو : ۱۸۹] .

30720 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۵۸/۴ (۵۰۲۴) : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ ۹۲۱ [ف. رضوی ۷ : ۸۸۹] .

30721 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ف) : در « پنج گنج » او نوشتهٔ میرعلی ۹۲۸ ، مصور [ف. دکتر بیانی:۲۹۴] .

30722 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۶۸۲: محمدقاسم فرزند شادیشاه ، ۹۲۹، ۱۱۰گ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۵۱] .

30723 ـ استانبول ، طوپقپوسرای B۹۱۲/۲ : در « هفت‌اورنگ » نوشتهٔ ۹۳۰ [ف . فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

30724 ـ تهران ، سلطان‌القرائی : نسخ تعلیق‌زیبای‌سلطان محمدخندان (م۹۵۰)، ۹۳۰ ، زرین [ذریعه ۱۲:۱۲۶] .

30725 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۲۴ : در « کلیات » او نوشتهٔ ۹۳۱ [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۳۶] .

30726 ـ موزهٔ بریتانیا(۲۹۰/۴) Or۲۹۳۵: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ ۹۳۴ (۱۵۲۸م) [ذیل ریو :۱۸۹] .

30727 ـ تهران، ادبیات۹۳۵حکمت: در « کلیات » او مؤرخ ۹۳۵ [ف . ادبیات ۲ : ۳۱] .

30728 ـ تهران ، مجلس ۱۰۸۹ : نستعلیق خوب ۹۳۹ ، زدین ، ۹۲ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳ : ۴۵۵] .

30729 ـ بنگال ، ایشیاتك۶۱ منظوم (۱۲۵۱) : نستعلیق ۹۳۹ [ف. بنگال:۹۴].

30730 ـ تهران ، مجلس۲/۳۰۹۷: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۳۷ [ف . مجلس ۱۰:۶۴۸] .

30731 ـ تهران ، مجلس ۱۰۹۲ : نستعلیق خوب ۹۴۲ ، زرین ، با دیباچه‌ای بنظم و نثر ، ۱۰۴گ ۱۵ بیت [ف. مجلس۳: ۴۵۷] .

30732 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۱۱۸ (۵۴۳ ف) : نستعلیق خوش زیبای شاه محمود نیشابوری، ۹۴۴ آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، زرین،

۲۰۴ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی : ۲۱۳] .

30733 ـ **بنگال** ، ایشیاتك منظوم (۸۵۷) : نستعلیق **۹۴۴** [ف. بنگال : ۹۴].

30734 ـ **تهران** ، مجلس۵/۲۵۴۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۴۵** (۳۰۷-۳۸۸) با دیباچهٔ نثری [ف. مجلس ۸ : ۲۴۳] .

30735 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۱۳۶ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۷** [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۷] .

30736 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴/۲۱ تصوف فارسی : در«هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۸** [مخطوطات ۲ : ۲۲۹] .

30737 ـ **تهران** ، ملك ۲/۵۰۱۱ : نستعلیق خوش‌حسین قاری، شوال**۹۵۴**، **آغاز:** میکنم از نم آب حیات [رؤیت] .

30738 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۰۹۵: نوشتهٔ **۹۵۴** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۲] .

30739 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۹۹Spi/VI۳۸M: نستعلیق زیبای ۵ع ۲/**۹۵۷** (۱۵۵۰م)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. عبدالله ۲ : ۴۹۵] . از کتابهای پرفسود شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۲] .

30740 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۰ : نستعلیق خوب **۹۵۸** ، زدین، ۱۲ گ ۱۳ بیت [ف. مجلس ۳ : ۴۵۶] .

30741 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۲۳ : مؤرخ **۹۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۴۵۱] .

30742 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۰/۴ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۵۸** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۴۵] .

30743 ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۰ (۵۲۲ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۹۶۳-۹۷۸**، زدین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۹] .

30744 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳/۱۰ تصوف فارسی : در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ**۹۶۴** [مخطوطات ۲ : ۲۲۹] .

30745 ـ **دانشگاه**۴/۱۰۲ : در«هفت اورنگ»نوشتهٔ **۹۶۶** [ف. دانشگاه۲ : ۲۳۵].

30746 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۵-م ادب فارسی : تعلیق زیبا ، **۹۶۹** ، زدین [مخطوطات ۱ : ۲۹۶] .

30747 ـ **مشهد**، رضوی ۶۳۱ ادبیات (۴۸۲۰): نستعلیق **۹۷۱**، آغاز برابر نمونهٔ **۲** سرلوح زر [ف. رضوی۷ : ۵۷۲] .

30748 ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش سلطان محمدکاتب، در **۹۷۳** . [نسخه‌ها ۱ : ۱۲] .

30749 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۵ Add : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۶م) [ریو ۲ : ۶۴۶] .

30750 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۵۸: نسخ محمود قلاعی، ۲۲ع۲/**۹۷۸** ، زدین، ۹۲ گ ۱۷س [رؤیت] .

30751 ـ **قاهره**، دارالکتب۵/۱۵۲م ادب فارسی : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲ : ۲۲۸] .

30752 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : در «کلیات» او مؤرخ ۲۹ شعبان **۹۸۰** [رؤیت] .

30753 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۴۴ : در«کلیات» او مؤرخ **۹۸۰** [ف . مجلس ۸ : ۲۴۵] .

30754 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۳ Add : محمد فرزند علاءالدین رزه ، **۹۸۰** (۱۵۷۲م) [ریو ۲ : ۶۴۷] .

30755 ـ **تهران** ، ملك ۳/۵۹۹۳ : با تاریخ **۹۸۲** در «هفت اورنگ»، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت] .

30756 ـ **تهران** ، ملك۲/۵۹۹۵: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۸۵** [رؤیت] .

30757 ـ **تهران** ، ملی ۱/۱۸۱ (۱۱۶۱) : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۸۵** [ف. معارف ، جواهرالکلام ۲: ۹] .

30758 ـ **تهران**، سلطنتی۲۴۷۲(۵۲۰ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۹۸۶** ، زدین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۴] .

30759 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۳۵Api/VI۴۰ : نستعلیق **۹۸۶** ، [ف . عبدالله ۲: ۳۱۱] .

30760 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۰۴ Or: نوشتهٔ **۹۸۷** همراه تحفةالاحرار [نسخه‌ها ۴: ۶۸۸] .

30761 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۳ ـم ادب فارسی : نستعلیق زیبا ، **۹۸۹** ، زدین [مخطوطات ۱: ۲۹۷] .

30762 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۴ـ۹۹۹** زدین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۲] .

30763 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۶: در«کلیات» اومؤرخ **۹۹۴** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴].

30764 ـ **تهران**، سپهسالار۳/۳۵۴: مؤرخ **۹۹۵** (۱۳۲پ ـ۱۵۸ر) [ف. سپهسالار ۵: ۹۷] .

30765 ـ **تهران** ، ملك ۴/ ۵۹۷۰ : در«هفت‌اورنگ» او ازسدهٔ **۱۰** .

30766 ـ **تهران** ، ملك۱۴/۵۹۹۷: در «کلیات : 17526» او از سدهٔ **۱۰** .

30767 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، نسخهٔ کامل با دیباچهٔ نثری، زدین ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . مجلس ۸: ۲۵۰] .

30768ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش بی‌نام از سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۱: ۱۲] .

30769ـ **تهران**، سلطنتی ۲۳۳ (۵۴۴ ف) : نستعلیق خوش شاه محمد مشهدی ، سدهٔ **۱۰** ، زدین ، ۲۲۸ص ۱۴س .

30770ـ **تهران**، سلطنتی۲۴۱ (۵۴۵ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، زدین ، ۲۱۲ ص۱۳س .

30771 ـ **تهران**، سلطنتی۲۳۱ (۵۴۶ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زدین، بایك تصویر، ۲۲۲ص ۱۴ س .

30772 ـ **تهران**، سلطنتی۲۳۴(۵۴۷ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، زدین ، ۲۰۸ ص ۱۵س .

30773ـ **تهران** ، سلطنتی۲۳۲(۵۴۸ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زدین، ۲۷۶ص۱۱س.

30774 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۷۲ (۵۴۹ف): نستعلیق زیبای گویا با باشاه‌اصفهانی، سدهٔ **۱۰** ، زدین ، با دومجلس میناتور زیبا، ۱۴۵ص ۱۲س[ف.دکتر بیانی: ۳۱۵ـ۳۱۹] .

30775 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱۵ ادب فارسی طلعت: از سدهٔ **۱۰** [مخطوطات ، طرازی ۱: ۲۹۷] .

30776ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۵۰۹۴: سدهٔ **۱۰** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴ : ۶۸۲] .

30777 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۶۱: از سدهٔ **۱۰** ، همراه «تحفةالاحرار» او [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

30778 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۴۶۶Spi/VI۳۸N : تعلیق، پیرامن سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲: ۴۹۵] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۴۲] .

30779 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۰۰: پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۱۰۴ گ ۱۴ س .

30780 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۰۲: پیرامن سدهٔ **۱۰** ، میرعلی، ۱۲۹ گ ۱۲ س .

30781 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۰۳ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۱۱۳ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۲–۲۵۳] .

30782 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۰۶/۳: در «هفت اورنگ» اوازسدهٔ **۱۰**.

30783 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۹/۶: در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۴۶] .

30784 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۱۱/۵: در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۹] .

30785 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۸ : عنایت‌الله ، پیرامن سدهٔ **۱۰** ، ۱۳۷ گ ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۲] .

30786 ـ **تهران**، دهخدا ۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۰** [نسخه‌ها ۳: ۲۱] .

30787 ـ **تهران** ، مجلس ۸۴۷۸/۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۰–۱۱**، همراه : رباعیات خیام ، دیوان شاهی ، دیوان سیفی عروضی ، دیوان ابی‌یمین [رؤیت] .

30788 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۳۰/۴: در «هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۰–۱۱** ، زرین [رؤیت] .

30789 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۵۹/۷ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۶** (۱۰۴پ–۱۳۶پ) آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

30790 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۱ Harleian : نستعلیق سید علی فرزند سید ناصر کیا ، رمضان **۱۰۰۹** (۱۶۰۱م) ، ۱۱۲ گ [ریو ۲: ۶۴۸] .

30791 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۳۷ ادب‌فارسی : نستعلیق زیبای **۱۰۱۱** (گ ۲۳–۱۳۱) زرین [مخطوطات ۱: ۲۹۶] .

30792 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۱ : با تاریخ **۱۰۱۴** در دفتر (۱ر–۶۳پ) با یك مجلس آبرنگ، پیرامن ۲۸۰۰ بیت [رؤیت].

30793 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب O – ۳ ۳۱۵۵Spi/VI : نستلیق **۱۰۲۲** (۱۶۱۳م) [ف. عبدالله ۲: ۴۹۵]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۴۲] .

30794 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۶ Add : نستعلیق هند ، **۱۰۲۵** (۱۶۱۶م) [ریو ۲: ۶۴۷] .

30795 ـ **تهران**، ملی ۱۸۰(۱۱۹۱): در «هفت اورنگ» ، اوایل ج۲/**۱۰۲۵** [ف. معارف ، جواهرالکلام ۲: ۷] .

30796 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۰۵: نوشتهٔ **۱۰۲۶** ، ۶۴ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۴] .

30797 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۲۱ (۵۲۳ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ؟ ، زرین [ف. دکتربیانی : ۲۹۱] .

30798 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۱۵ Or : نوشتهٔ **۱۰۴۰** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

30799 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۳/۴ف : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف . ملی ۲: ۵۲۱] .

30800 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۰۴ : نوشتهٔ **۱۰۶۰** ، ۱۱۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۳] .

30801 ـ قاهره، دارالکتب ۲۹ ادب فارسی : نستعلیق ، عمر ، ۵ ج ۲/۱۰۷۰ [مخطوطات ۱:۲۹۷] .

30802 ـ تهران، دانشگاه ۳/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی در۱۰۷۹ دریك‌جنگ (۸۶پ-۱۲۳پ) [ف . دانشگاه ۸ : ۱۰۰] .

30803 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۱۸۱ Spi/VI۳۸P : نستعلیق ۵ شوال ۱۰۸۰ (۱۶۶۹م) انجام افتاده [ف . عبدالله ۲:۴۹۶] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۴۳] .

30804 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۳۶۹۸Spi/VI۳۸U: نستعلیق‌عبدالوحید، ۲۷ ع۲/۱۰۸۱ (۱۶۷۰م) همراه تحفة ـ الاحرار وسلسلة‌الذهب [ف . عبدالله ۲:۴۹۸] از کتابهای پروفسور شیرانی بوده [ف . دکتر بشر حسین ۱:۱۴۲] .

30805 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۴۱۱۹Spi/VI۳۸Q : نستعلیق ۵ ذیحجهٔ ۱۰۹۱ (۱۶۸۰م) [ف . عبدالله ۲:۴۹۶] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتربشیر حسین ۱:۱۴۳] .

30806 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۲۱۱Spi/VI ۳۸R : نستعلیق ۲۳ صفر ۱۰۹۴ (۱۶۸۳م) [ف. عبدالله ۲ : ۴۹۶] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۴۲] .

30807 ـ تهران ، مجلس ۵۰۸۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۱۰۸ گ ۱۳س [رؤیت] .

30808 ـ مجلس ۲۵۵۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف ، مجلس ۸:۲۵۷] .

30809 ـ تهران ، ادبیات ۱۰۵ د : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ درجنگ (۴۱ر-۶۶ پ) ، تنها از عقد ۳۲ تا ۳۶ را دارد [ف . ادبیات ۱ : ۱۸۲] .

30810ـ هاروارد، فرانسیس هوفر: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴:۱۰] .

30811ـ تهران ، سپهسالار۵/۴۰۲: در «هفت اورنگ» از سدهٔ ۱۱ [ف، سپهسالار ۵:۱۱۵] .

30812ـ تهران،سلطنتی ۲۲۷(۵۲۷ ف) : در «پنج‌گنج» او از سدهٔ ۱۱ ، مصور . [ف. دکتر بیانی : ۲۹۶] .

30813 ـ تهران ، سلطنتی ، شمارهٔ قفسه درفهرست داده نشده (۵۵۰ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ ، زرین ، ۵۵ ص ۲۶س [ف . دکتر بیانی : ۳۱۹] .

30814 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۹۰۴: پیرامن سدهٔ ۱۱ ، ۱۹۱گ ۱۳س.

30815 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۸۹۹ : محمودفرزند میرك، پیرامن سدهٔ۱۱، ۱۰۴گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۵۳] .

30816ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۲۲۵: نستعلیق سدهٔ ۱۶م ، ۱۱۳گ [ریو۲:۶۴۸] .

30817 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۰ Add : سدهٔ ۱۶م [ریو ۲:۶۴۴] .

30818 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۴ Add : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ ۱۶ م [ریو۲:۶۴۸].

30819 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۲ Add : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ ۱۶ م [ریو۲:۶۴۶] .

30820 ـ موزهٔ بـریتانیا ۶۶۱۵ Add: سدهٔ ۱۶م [ریو ۲:۶۴۷] .

30821 ـ موزهٔ بریتانیا Or۴۷۲: در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲ : ۶۴۶] .

30822 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف): در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۱۸۷**، زرین [ف. دکتر بیانی:۲۹۲] .

30823ـ تهران ، دکترمفتاح۲۶/۵: با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** دردفتر[رؤیت].

30824 ـ تهران ، مجلس ۲۵۵۳ : شکسته نستعلیق خوش محمد حسین تبریزی ، **۱۱۹۱** ، برای حاجی سیدابوالحسن درنجف، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸:۲۵۸] .

30825 ـ تهران ، وزارت‌امورخارجه ۱۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، جـای سر فصل و تصویرها سفید مانده ، انجام افتاده : بودغمی شادی و دلها درو [رؤیت] .

30826 ـ تهران، ملی ۱۰۱/۷ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (ص۵۸ـ۶۸) ، گزیده‌ای از آنست [ف . ملی ۱:۸۹] .

30827ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۶۰: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲** ، آغازافتاده ، ۸۰ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

30828 ـ فرهاد معتمد ۱۳۴ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۳:۱۸۶] .

30829 ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۰۳۸: سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۴:۶۸۲] .

30830 ـ تهران، اصغرمهدوی۵۴۹: نستعلیق محمد مهدی حسینی، درسه شنبه شعبان **۱۲۲۳** . [نسخه‌ها ۲:۸۴] .

30831 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹ : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۶] .

30832 ـ مشهد ، رضوی ۷۵۷/۴ ادبیات (۴۶۱۴) : نستعلیق شکرالله اردلانی سنندجی **۱۲۳۱** در «کلیات» او [ف. رضوی ۷:۶۷۲] .

30833 ـ تهران، مجلس ۴۰۱: نبشتهٔ **۱۲۳۶** ، برگ یکم افتاده ، ۱۱۰ گ ۱۴س [ف . مجلس ۲:۲۳۴] .

30834ـ تهران، دانشگاه۴۵۸۴/۲: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۲۳۶** [ف.دانشگاه ۱۴:۳۵۱۴] .

30835 ـ لاهور، پنجاب پبلك‌لائبریری ۶۸، ۸۷۱ سبحه ـ ۶۹ ، ۸۷۱ ها : نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۶** در دفتر ، ش ۲ دفتر ، آغاز برابر نمونه (با دیباجه) ۸۸ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۴۵۳] .

30836 ـ تهران ، مجلس۲۶۷۳/۲: نستعلیق سیدمحمدصادق ،در**۱۲۴۰** (ص۱۲۵ـ۳۱۴) ، با دیباجهٔ نثری و ۳۰۰۰ بیت [ف . مجلس ۸:۸۳۵] .

30837ـ تهران، سنا ۳۴۳: نستعلیق خوش محمد رضا پسر ضیاءالدین ، **۱۲۴۴** ، زرین،[نسخه‌ها۶ : ۵۵۰] ازکتابهای بیانی بوده.

30838 ـ تهران ، دانشگاه ۴۹۵۲: نستعلیق **۱۲۵۴** ، آغاز افتاده، ۱۸۶گ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۳:۴۰۶۶] .

30839 ـ تهران، سلطنتی ۲۷۰۲/۱ (۷۰۶ ف) : نستعلیق زیبای میرزا محمود حکیم فرزند وصال شیرازی ، **۱۲۷۰** ، زرین [ف . دکتربیانی : ۵۰۵] .

30840 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۵۱۸Spi/VI۳۸S : نستعلیق محمد امین مولتانی، ۲۳ رمضان**۱۲۷۵** (۱۸۵۸ـ۱۸۵۹م) [ف.عبدالله۲:۴۹۷] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۴۲] .

30841 ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۹۷** در دفتر بهمین خامه ش ۱ دفتر [نسخه‌ها ۵:۳۷۸] .

30842 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۵۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین، دارای ۲۶۵۰ بیت [ف . مجلس ۸:۲۶۰] .

30843 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۱ : نستعلیق شکسته آمیز ، نیمـهٔ دوم سدهٔ **۱۳** ، ۳۰۸ بیت از پایان کم دارد ، ۹۷گ ۱۴ بیت [ف. مجلس ۳:۴۵۶] .

30844ـ **تهران**، ملی فهرست نشده : شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۲۵۲ ص ۱۲ س [نسخه‌ها ۶:۲۸۳] .

30845 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۴۸ : نستعلیق باباشاه خوشنویس ، بکواهی موسی مرآت‌الممالك شیبانی در ۱۲۴۲ ، ۱۱۹ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۴:۳۵۹۱] .

30846ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۳۲۷: تاریخ یاد نشده (۲۶پ-۶۷ر) [ف. سپهسالار ۵:۹۷] .

30847 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۳۰ : تاریخ یاد نشده ، زرین ، ۸۳گ ۱۴ س .

30848 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۵۱ : نستعلیق زیبا ، زرین ، شش عقد آن ومقدمات از آغاز افتاده ، ۸۷گ ۱۲س .

30849ـ **تهران**، سپهسالار ۵/۴۰۲: تاریخ یاد نشده (۱۵۷پ - ۲۰۰پ) [ف . سپهسالار ۵:۹۷] .

30850ـ **تهران**، مجلس ۴۰۰: نستعلیق، تاریخ یادنشده ، آغازبرابر نمونهٔ **۱** ۱۳۴گ ۱۱س [ف. مجلس۲:۲۳۳] .

30851 ـ **مشهد**، رضوی ۵۸ ادبیات: تاریخ یاد نشده ، زرین ، آغاز برابر نمونهٔ**۲** ۹۵گ ۱۵س [ف . رضوی ۳:۱۷۶] .

30852 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۴۶۸۱: نسخ ، انجام افتاده [ف.دکترمقصود].

30853 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۳۳۱ س: تاریخ یاد نشده .

30854 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۰۴۷ س : تاریخ یادنشده .

30855 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۵ م ادب فارسی : تاریخ یادنشده .

30856 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۶ م ادب فارسی : تاریخ یاد نشده .

30857 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۵ م ادب فارسی : تاریخ یاد نشده [ف . نصرالله طرازی ۱ : ۲۹۷] .

30858 ـ **بنگال**، آسیایی ao۲۸/۱ (۵۷۲) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف.بنگال: ۱۲۷] .

30859 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۱۷: ۸۰گ ۱۲س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۵۳] .

30860 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۶۶/۱/۴۴۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱:۱۴۲] .

سبحهٔ صفا

ازصفای قاجار، علیخان ظهیرالدوله‌ملقب به‌صفا علیشاه فرزند محمدناصرخان، درگذشتهٔ ۱۳۴۲ . از هموست : رعنا و زیبا ، مجمع اطوار . مثنویست عرفانی کـه همراه «رعنا و زیبا»ی او در تهران ۱۳۱۰ چاپ شده است .
آغاز : حمدبیحد ذات پاکی را سزاستـ کو خلایق را بنیکی رهنماست .

بنگرید : ذریعه ۶۰۹:۹ (صفا) و ۱۹ :

۲۰۱ (مثنوی سبحهٔ صفا) ــ فرهنگ‌سخنوران: ۳۳۷ــ ف . مشار: ۹۳۳.

30861 ــ **تهران**، ملك ۵۵۱۵ : سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

سبحهٔ هزار دانه

ازمیرسید منصورسمنانی . **آغاز:** مرحبا ای‌عشق نیکوکارها ــ وی بداغت گرمی بازارها.

بنگرید : ذریعه ۲۰۱:۱۹ .

30862 ــ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۵۸ : نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۵۸۳-۵۹۹ جنگ) گزیدهٔ آنست در ۲۲۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۳۱].

سبحهٔ ابحر = مظفرنامه

ساغر اصفهانی .

سبحهٔ جامی = هفت‌اورنگ

سبحهٔ سیاره

از رشیدای عباسی (م ۱۰۸۱) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۸» گذشت. مثنویست عرفانی که در ۱۰۶۰ (= گل باغ) بانجام رسیده‌است. درپایان نسخهٔ ملك آمده: بهر تاریخ سبحهٔ‌سیار ــ گل باغ ابد شد آیینه‌دار .

بنگرید : ذریعه ۲۰۲:۱۹ .

30863 ــ **تهران** ، ملك ۵۲۶۶/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در « کلیات 17568 » او (... ــ ۹۴ر) [رؤیت] .

سبحهٔ سیاره

اززلالی خوانساری ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . هفت مثنوی است هریك به‌نام جداگانه : ۱ــ آذر وسمندر ۲ــ حسن‌گلوسوز ۳ــ محمود و ایاز ۴ــ شعلهٔ دیدار ۵ــ میخانه ۶ــ ذره وخورشید ۷ــ سلیمان نامه . که هریك در جای خود یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۳۱:۱۲ .

30864 ــ **تهران** ، ادبیات ۴۷ ج : نسخ مجدالدین علی شوشتری ، در ۱۶ ج ۱/ **۱۰۸۰** (سلیمان‌نامه) ودرپایان پنجمین (حسن گلوسوز) رجب **۱۰۸۰** ، درمتن وهامش، نسخه مشوش و گویا محمود و ایاز را ندارد، ۷۱ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۵۲۳] .

30865 ــ **مدینه**، عارف‌حکمت ۱۷۱ : نوشتهٔ **۱۰۹۷** [نسخه‌ها ۵: ۴۹۵] .

30866 ــ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۳ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، دارای شش مثنوی: ۱ــ آذر و سمندر (ص۱ــ۷) ۲ــ شعلهٔ دیدار (ص۸ــ۲۰) ۳ــ میخانه (در دو بخش) ۴ــ محمود و ایاز (ص۳۹ــ۳۱۸) ۵ــ ذره وخورشید (ص۳۲۶ــ ۳۴۱) ۶ــ سلیمان نامه (۳۴۲ــ۳۸۰) این‌شش مثنوی رویهم ۶۱۸۳ بیت دارد . آغاز آذر و سمندر افتاده، ۱۹۰ گ و۱۷ بیت [ف. مجلس ۳ : ۴۵۸] .

30867ــ **بنگال**، ایشیاتك ۶۲ منظوم (۱۱۸۸) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۴] .

سبحهٔ سیاره

از شاه داعی شیرازی ، کـه یاد او در «دیوان : ۲۳۲۴» گذشت . قصیده‌هاییست و جز «ستهٔ داعی» است .

30868 ــ **تهران**، سلطنتی ۳۱۱ (۵۰۲ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۳** [ف . دکتر بیانی : ۲۵۹] .

30869 ــ **تهران**، سلطنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰] .

سبعهٔ سیاره

از هاشم نقشبندی پسر محمد قاسم . ساقینامه‌ایست که برای اختر سروده است .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۱۹ (ساقینامه) .

30870 ــ اندیا افیس ۲۸۹۸ : [ساقینامه‌های خطی ، علینقی منزوی، نسخه‌ها ۱ : ۴۹] .

سبع المثانی

از محمدکاظم فرزند حاج محمد صادق ، رحمت یزدی، منظومه‌ایست کوتاه دربارهٔ امامان که پس از « عقدالثریا » در ۱۴ ج ۱/ ۱۲۴۰ سرود است .

30871 ــ تهران، دانشگاه ۲ / ۲۸۵۵ : نستعلیق سراینده در جنگ او (ص ۳۶۹-۳۸۲ و ۴۰۸-۴۰۹) همراه « الجوابات العشره » و « زهرة الجواد » در هیئت به نظم ازهمو [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۹۷] .

سبع المثانی

از نجیب‌الدین رضا تبریزی اصفهانی (م ۱۰۷۷ یا ۱۰۸۰) که یاد او در « اصطلاحات صوفیان : ۱۰۳۸ » گذشت . مثنویست عرفانی با بندهایی به نثر و بجای هفتمین دفتر « مثنوی معنوی » ساخته و از این روی بدین نام خوانده است . بکوشش محسن حالی عمادالفقرا ۱۳۴۳ ق بچاپ رسیده‌است. **آغاز :** ای احد فرد بذات قدیم ــ برتو گریزیم ز دیو رجیم ... حمد و ثنا و ستایش بیحد و نهایت و سپاس .

بنگرید : ذریعه ۱۲ : ۱۳۰ ــ ف . فارسی مشار : ۹۳۴ .

30872 ــ تهران، ملك ۵۲۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۳ گ ۲۵ س [رؤیت] .

30873 ــ تهران، اصغرمهدوی ۲۲۲ : شکسته و رقاع و نستعلیق ، در ذیحجهٔ **۱۲۸۳** بدستور دبیرالملك [نسخه‌ها ۲ : ۸۴] .

30874 ــ تهران ، مجلس ۲۹۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۷۰۱ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۱۰ : ۲۹۱] .

30875 ــ شیراز ، خانقاه احمدیه ۷ : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۲۱۳] .

30876 تهران ، دانشگاه ۲۴۷۱ : نستعلیق محسن حالی (عمادالفقراء) ، **۱۳۲۵** وسر گذشت نویسنده در ص ۴۵۹ هست ، بافهرست اصطلاحات ، ۲۳۴ گ ۲۵ س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۴۰] .

سبع المثانی = مظفر نامه

ساغر اصفهانی .

سبع المثانی = بحرالاسرار

مظفرعلیشاه کرمانی .

ستهٔ امیر حسینی

حسین فرزند عالم (م ۷۱۹) که یاد او در « صراط مستقیم : ۱۲۶۸ » گذشت . شش اثر اوست به نثر و نظم : ۱ ــ طرب المجالس ۲ ــ نزهة الارواح ۳ ــ زادالمسافرین ۴ ــ کنزالرموز ۵ ــ پنج گنج ۶ ــ سی نامه، که هریك درجای خود یاد شده است .

30877 ــ قاهره ، دارالکتب ۱۵۰ ــ م ادب فارسی : نعیم‌الدین کاتب **۸۹۳ ــ ۸۹۴** ، زرین ، **آغاز:** حمد وثنا مرخدای را جل جلاله و عم نواله آن صانعی که ذرهٔ خاك [مخطوطات ۱ : ۲۹۸] .

ستهٔ داعی

شاه داعی شیرازی ، محمود که یاد او در

«دیوان:۲۳۲۴» گذشت . شش مثنوی اوست : ۱ ـ مشاهده ۲ـ گنج روان ۳ـ چهل‌صباح ـ ۴ـ چهارچمن ۵ـچشمهٔ زندگانی ۶ـ عشقنامه، رویهم بیش از ۵۶۰۰ بیت است .

بنگرید : ذریعه ۱۴۳:۱۲ .

30878ـ **تهران،** سلطنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف): نستعلیق سلطانعلی (شیرازی نه مشهدی)، **۸۷۶**،در «کلیات» او . هرشش است: مشاهده گنج روان ، چهل صباح ، چهار چمن ، چشمهٔ زندگانی، عشق‌نامه [ف. دکتر بیانی:۲۶۰] .

30879 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۵ : سدهٔ **۹** ، هرشش دفتر : مشاهده ،گنج روان ، چهل صباح ، چهار چمن ، چشمهٔ زندگانی ، عشق‌نامه . زرین [ف . مجلس ۳:۴۶۴] .

30880 ـ **اندیاافیس**۱۲۹۸: هرشش است [ذریعه ۱۴۳:۱۲] .

ستهٔ ضروریه

از هدایت طبرستانی : ۱ـ انوارالولایه ۲ ـ گلستان ارم ، بکتاشیه ۳ ـ بحرالحقایق ۴ ـ انیس‌العاشقین ۵ـ خرم بهشت ۶ـ هدایت نامه . که هریك بنام خود یاد شده است (ن).

بنگرید : ذریعه ۱۴۴:۱۲ .

ستهٔ عطار

شش مثنوی :۱ـ الهی‌نامه ۲ـ منطق‌الطیر ۳ـ مصیبت‌نامه ۴ـ اسرارنامه ۵ـ کنزالحقایق (رموزالحقایق) ۶ـ مفتاح‌الفتوح . که هریك در جای خود یاد خواهد شد . (ن) .

بنگرید: ذریعه۱۴۴:۱۲ ـ کشف‌الظنون ۹۷۹:۲ .

سجنجل‌الاسماء

ازابومحمد محمود دهدارعیانی. مثنویست عرفانی در علم حروف با سربندهایی به‌نثر با تخلص‌هایی ازعیانی(بنگرید به: الفانسانیت: ۳) . (سجنجل=آیینه) . **آغاز** : بسم‌الله ـ الرحمان‌الرحیم ـ نزل‌کرامیست زحی قدیم ـ وحی جلیل‌ست و بوجه جمیل ـ بر نبی‌آورده سبق جبرئیل .

بنگرید : ذریعه ۱۴۸:۱۲ .

30881ـ **تهران،** اصغرمهدوی۱/۲۷۳: نسخ و شکسته نستعلیق علی نقی فرزند یوسف فرزند محمد درویش حسن‌آبادی در **۱۱۰۳** . [نسخه‌ها ۱۰۱:۲] .

30882 ـ **تهران،** دکترمفتاح ۱۰مج: نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تاریخ **۱۱۲۴** در دفتر [رؤیت] .

30883 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۴مج: سدهٔ **۱۳** ، همـراه چند گفتار دیگر از همو [رؤیت] .

30884 ـ **تهران** ، ملك ۲/۳۴۷۰ : نسخ اوایل سدهٔ **۱۲**، آغازبرابرنمونه (۲۰ر ـ ۱۳۵ر) در عنوان نسخه سراینده محمود یاد شده [رؤیت] .

سحر حلال

از اهلی شیرازی، محمد (م۹۴۲)که یاد او در «کلیات :۷۶۸»گذشت. مثنویست بروش تجنیسات مصنوع « مجمع البحرین » کاتبی نیشابوری ، و در آن از شاه اسماعیل (۹۰۵ـ ۹۳۰) ستایش‌کرده است . درلکنهو ۱۲۶۹ و بمبئی واستانبول وتهران چاپ شده‌است. **آغاز** (دیباجه): حمدوثنای نامحدود وشکر نامعدود سزاوار.. ای همه عالم برتوبی‌شکوه ـ شوکت (رفعت) خاك در تو بیش‌کوه .

بنگرید : ذریعه ۱۵۱:۱۲ ـ ف مشار : ۹۳۸ .

30885 ـ تهران، مجلس ۱۱۳۱: در «کلیات» او که میان ۹۳۰ ـ ۹۴۲ نوشته شده [ف. مجلس ۳ : ۵۳۷] .

30886ـ تهران، دانشگاه۶/۴۵۱۵: نستعلیق غیاث‌الدین ، با تاریخ ۹۸۱ در دفتر ص(۱۰۶-۱۴۳) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۴۶۷].

30887ـ تهران، سلطنتی۱/۱۰۰۳۰ (۵۹۸ف): در«کلیات» اونوشتهٔ پیرامن۱۰۰۰ زرین [ف . دکتر بیانی : ۵۶۸] .

30888 ـ تهران ، سلطنتی۱/۴۷۷۴ (۵۹۹ف) : در«کلیات» اونوشتهٔپیرامن۱۰۰۰ زرین [ف. دکتر بیانی : ۵۷۱] .

30889 ـ تهران ، ملك ۵۹۷۶ : در «کلیات» او مؤرخ ۱۰۱۵ ، زرین [رؤیت] .

30890 ـ تهران ، سلطنتی ۱/ ۴۱۰ (۶۰۱ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۳۶ ، زرین ، با دیباجه [ف. دکتر بیانی :۲۷۳] .

30891 ـ مشهد، رضوی۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : در سفینهٔ مؤرخ ۱۰۵۵ [ف.رضوی ۵۸۸:۷] .

30892 ـ تهران ، سلطنتی۱/ ۴۸۰۰ (۶۰۲ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ ۱۰۵۶ ، زرین ، با دیباجه .

30893ـ تهران ،سلطنتی۱/ ۱۰۱۲۵ (۶۰۳ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ ۱۰۵۷ ، زرین بادیباجه [ف. دکتربیانی۳۷۴-۳۷۶].

30894 ـ تهران ، ملك ۵۶۰۸ : در «کلیات» او مؤرخ ۱۰۶۹ ، زرین [رؤیت] .

30895 ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۰۴/۸ فهرست نشده : در «کلیات » او از سدهٔ ۱۱ ، زرین (۱پ-۴۳پ‌هامش) ، با دیباجه‌ای از ازخود او [رؤیت] .

30896 ـ تهران ، ملك ۵۹۸۲ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ ، زرین [رؤیت] .

30897 ـ تهران ، ملك ۵۲۴۸ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ ، زرین [رؤیت] .

30898 ـ تهران ، دانشگاه ۱۰۵ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ ، زرین [رؤیت].

30899 ـ تهران، سلطنتی۱/۱۲۱۶۳ (۶۰۰ف) : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱، بنام «مجمع‌البحرین»است [ف.دکتربیانی:۳۷۲].

30900 ـ تهران ، ادبیات ۳۲ ج : نستعلیق سدهٔ۱۱ ، همراه «دیوان» او (۵۱پ-۶۷ر) [ف . ادبیات ۱:۲۴۸] .

30901 ـ تهران ، دانشگاه ۳۵۵۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زرین، ۲۷گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۷۲] ؛

30902ـ تهران، دانشگاه۱/۳۶۸۹: نستعلیق،کریم افشارخطی،سدهٔ ۱۱(ص۱-۱۲) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۶۹۷] .

30903ـ موزهٔ بریتانیا (۶/۴۱۹) Or۲۹۷۵: با تاریخ۱۰۷۷ و۱۱۱۵ دردفتر (۱۸۸ر-۲۰۳پ) [ذیل ریو :۲۶۷] .

30904 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۴۵: در « کلیات » او مؤرخ ۱۱۲۶ [نسخه ها ۹۰:۲] .

30905 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۳۱۳ Add:در«کلیات»اونوشتهٔ ۱۱۷۰ (۱۷۵۷م) [ریو ۲: ۶۵۸] .

30906 ـ موزهٔ بریتانیا Or۲۷۹: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۸ م [ریو۲:۶۵۷].

30907ـ تهران، دانشگاه۱/۲۴۲۶: نستعلیق نورالهدی خوشنویس، ۱ج۱/۱۲۳۷ (۲پ-۱۹ر) حواشی دارد [ف . دانشگاه ۹ : ۱۰۷۸] .

30908 ـ تهران، سلطنتی ۳/ ۲۹۸۱

(۷۵۲ف) : نستعلیق ۱۲۷۸، با دیباجهٔ نثری [ف. دکتر بیانی : ۶۱۲] .

30909 ـ تهران ، دانشگاه ۲۲۲۸ : نستعلیق داوری فرزند وصال شیرازی ۱۲۹۲ ، ۲۸ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۹:۸۹۷] .

30910 ـ تهران ، مجلس ۲۵۴۲ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۳ [ف . مجلس ۸ : ۲۳۷] .

30911ـ مشهد ، رضوی ۶۳۳ادبیات (۴۸۲۱): نستعلیق‌اواخرسدهٔ ۱۳ دراسلامبول بدستور میرزا حبیب‌الله اصفهانی سراینده و دانشمند بنام [ف. رضوی ۷: ۵۷۳] .

30912ـ رضوی۶۳۴ادبیات(۸۷۲۴): نستعلیق همان سدهٔ ۱۳ [ف. رضوی۷: ۵۷۴].

30913 ـ تهران ، الهیات ۲۱۲ج : نستعلیق ۷ ذیقعدهٔ ۱۳۰۷ ،گویا به‌خامهٔ مالك نسخه تقی پسر محمد کازرونی ، ۲۹ گ ۱۵س [ف. الهیات ۱: ۷۴] .

30914ـ تهران، دانشگاه۳/۳۶۲۴: نستعلیق ۱۳۰۸ (۶۱ب-۷۲ر) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۹] .

30915 ـ تهران ، مجلس ۵۷۱۶ : نستعلیق علی محمد قدسی دارابی شیرازی ، ع۱۳۱۲/۱ ، زرین ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۷ : ۲۴۵] .

30916 ـ تهران ، مجلس ۴۰۲ : نستعلیق خوب ۱۳۱۴ ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۰س [ف. مجلس ۲: ۲۳۴] .

30917 ـ تهران ، مجلس ۳۵۶ : در «کلیات» نا مؤرخ او [ف .مجلس ۲: ۲۱۱] .

30918 ـ مشهد ، فرخ ۲۶۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها : ۹۵] .

30919ـ بادلیان P.۲۷،۲۶۶۶/۳: بخط عبری . فیلم آن دردانشگاه ش۲۹۴۶ هست [فیلمها :۷۴۳] .

30920 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۷۹/۹: تاریخ یاد نشده، درپایان پنج ساقینامه از او هست [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۴۳] .

سخنان کوتاه بزرگان

ناشناخته ، در ص ۱۶۲۴ گذشت .

سخنان کوتاه حضرت علی

به‌عنوانهای زیر مراجعه شود : «سخنان کوتاه» ص۱۶۲۴-۱۶۲۶و«ترجمهٔ نثراللالی» ص۱۵۷۷-۱۵۷۹ و«چهل‌حدیث» ص۱۵۹۴-۱۵۹۵ و «چهل کلمه» ص۱۵۹۷ و نیز « صد کلمه » ص ۱۶۴۳ و « مطلوب کل طالب » در ۶۱۸۵ . و به همین عنوانها درهمین بخش . اینك نسخه‌ای ناشناخته .

30921ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۵۵۳/۴۶۰۳: نوشتهٔ معجزی‌هروی، ۱۰۱۶ (۱۶۰۷م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۲۷۷] .

سخن عالی = من و سلوی

ازمیرزا محمد شیرازی متخلص به‌عالی، که یاد او در «دیوان نمتخان :۲۵۸۳» گذشت . مثنویست عرفانی با حکایتها وتمثیلها ، نزدیك به ۴۲۰۰ بیت.درآن‌آمده : ماجرایی درحضور من‌گذشت ـ سال هجرت بدهزارو شصت‌وهشت (۱۰۶۸) . پدرم مثنوی بنام «من وسلوا» در پیروی از «نان و حلوا» از او یاد میکندکه سر آغاز آن با آنچه در زیر آمده است برابـر میباشد . **آغاز** : حمد و شکر اورا که هرچه هست اوست ـ دام‌هستی حلقه‌دار ازهای‌وهوست

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۰۳ (ونیز نسخهٔ خطی ذریعه) .

30922 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، فهرست عنوانهای آن در فهرست کتابخانه آورده شده است ، نزدیك به ۴۲۰۰ بیت ، و بنام مثنوی «**سخن عالی**» یاد شده،۱۵۲گ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۶۰] .

30923 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، آغاز برابرنمونه [ریو ۲: ۱۰۳] .

30924ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲/ ۵۶۲۲ Add : از سدهٔ **۱۸**م ، (۱۷۲پ ـ ۲۸۵) ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۷۹۶] .

30925 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۸ Egerton: نستعلیق هندی احمدفرزندمحمد صادق ، ذیحجهٔ **۱۲۱۸** (۱۸۰۴م) ، ۷۲گ [ریو ۲: ۷۰۳] .

30926 ـ **تهران**، حقوق ۱/ ۳۵۹ج: سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «**مثنوی عرفانی**» یادشده[ف. حقوق: ۷۵].

سر سکندر

از ناطق . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۰۳

30927ـ **تهران**،دانشگاه ۱۴/ ۴۳۱۳: نستعلیق سدهٔ**۱۳**(ص۲۲۴ـ۲۳۷) [ف.دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۷] .

سراپا

ازملامحمد توفیق‌کشمیری، سدهٔدوازدهم، که یاد او در « بحر طویل : ۲۶۵۷» گذشت، مثنویست پیرامن ۱۹۵ بیت درتوصیف سرتاپای معشوق . **آغاز** : آفرین باد برآن صانع بیچون و چرا ـ که سراپای تو آراست بدین ناز و ادا .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۰۳ .

30928 ـ **تهران** ، ملك ۴/ ۵۰۹۱ : نستلعیق **۱۲۳۳** . آغاز برابر نمونه [رؤیت].

30929 ـ **تهران** ، ملك ۶/ ۴۶۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، اکلیلی (۱۳۰ر ـ ۱۳۸ر) پیرامن ۱۹۵ بیت [رؤیت] .

سراپا

گویا از حسرت مشهدی ، کـه یاد او در «دیوان : ۲۲۹۵» گذشت. با دیباجه‌ای بنثر.

30930 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۶۷ : در «دیوان» منسوب به او مؤرخ **۱۱۴۴** (ص ۱۷۶ـ۱۸۳) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۲] .

سراپا = بحرالصنایع

کمال ، درص ۲۶۵۶ گذشت .

سراپا

از میرزا محمد محرم‌کشمیری. مثنویست پیرامن ۱۱۵۰ بیت . **آغاز** : ای مرتب ز تو کتاب وجود ـ وی تو شیرازهٔ دفتر جود .

30931 ـ **تهران** ، ملك ۴/ ۴۶۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، اکلیلی (۸۷ر ـ ۱۲۵ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

سراپا

محنت کردستانی ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۱۸»گذشت .

30932ـ **تهران**، دانشگاه۱/ ۳۹۲۸: در جنگی ازسدهٔ **۱۳ـ۱۴** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۱۶] .

سراپا

از میر قمرالدین منت دهلوی ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۴۵» گذشت . مثنویست .

30933 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك ـ لائبریری ۸۷۱،۹۹ منت : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۳** ، [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱۴۱:۲] .

سراپا - آینهٔ بدن نما

ازمهری عرب (علی) ، که یاد او در «دیوان: ۲۵۵۶» گذشت . در پایان آن آمده : روز و شب **مهری** بی‌تاب و توان ـ کرده نام خوش تو ورد زبان . **آغاز** : ای بت چابك شیرین حرکات ـ جلوهٔ ناز تو چون آب حیات .

بنگرید : ذریعه ۲۰۴:۱۹ .

30934ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۸۹/۱۲ : نستعلیق، کریم‌افشارخطی، سدهٔ **۱۱** (ص۵۵ـ۶۷ هامش) بنام «آینهٔ بدن نما» است [ف. دانشگاه: ۲۶۹۷] .

30935ـ **تهران**، دانشگاه۱۴/ ۲۹۵۰ : سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۶۴ ـ ۶۶) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۵] .

30936 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۲۱۷ : نستعلیق اسد فرزند حسن بیگ **۱۱۱۵** ، در دیوان او درنسخه « آینهٔ بدن‌نما» خوانده‌شده است [ف . دانشگاه ۱۱ :۱۱۷۵] .

30937 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۳۵/۲ ادبیات : در جنگ مؤرخ **۱۱۱۶ ـ ۱۱۲۹** (ص۲۲ـ۲۵) [ف. رضوی ۷ : ۲۷۴] .

30938 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ ۲۴۹ر) آغاز برابر نمونه [ذیل ریو :۲۳۵] .

30939 ـ **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۱۵ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۱۹۲** در دفتر (۳۶ پ ـ ۳۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30940 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۸ : شکستهٔ سدهٔ **۱۳** (۱۳۰ر ـ ۱۳۳ر) پیرامن ۱۴۸ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30941 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۱۱۸) در جنگ [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۳۹۰] .

30942 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۹۱/۵ : نستعلیق **۱۲۳۳** ، آغاز برابر نمونه [رویت].

30943ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۷۸۹/۱ Add: باتاریخ **۱۲۵۰** (۱۸۳۵م) درمجموعه «گلشن خسروی» [ریو۲ :۸۵۰] .

30944 ـ **تهران** ، ملك ۴۸۹۹/۸ : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۲** در دفتر، در یزد (۷۳رـ۷۸ر) ، پیرامن ۱۲۷ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30945ـ **تهران**، مجلس۲۳۲۹/۱۶ : نستعلیق **۱۲۷۴ـ ۱۲۷۵** (ص ۱۷۲ـ ۱۸۰) آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۸ :۲۵] .

30946 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۶/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۲۶رـ۱۳۰ر) پیرامن ۱۳۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

30947ـ **تهران**، دانشگاه۴۲۳۹/۳ : سدهٔ**۱۳** (ص۲۶ـ۳۲) [دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۰].

30948ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۹۱/۴ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص ۱۸ـ۲۴) [ف. دانشگاه ۱۳ :۳۳۵۶] .

30949 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۸/۳ : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، زرین [ف. مجلس ۱۷ :۱۸۹] .

30950 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۸۸/۱۱ : نستعلیق و شکسته [نسخه‌ها ۵ :۶۲۲] .

سراپا

ناشناخته .

30951 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۳۴۱۸/۴۱۳ : درجنگ گردآوردهٔ رای پریم ناته [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۹۴] .

سراج الصدور

محمد حسن متخلص به‌فقیر ، حماسهٔ دینی است در دوجلد : یکم ازآغاز جنگ صفین‌است تا شهادت حضرت علی . دوم ازخلافت حضرت حسن تا غیبت امام دوازدهـم و بیشتر دربارهٔ رویدادکربلا. وازهموست: گیتی‌نما درزندگانی پیامبر، حملهٔ حیدری درسرگذشت حضرت‌علی بروزگار پیامبر، یعسوب‌نامه درسرگذشت همو ازمرگ عثمان تا آغازجنگ صفین، وسراج ـ الصدور دردنبال آن سه‌است،درپیرامن‌چهل‌هزار بیت، بسال ۱۳۲۰ به‌انجام رسیده‌است. **آغاز:** چه‌میخواست نقشی برآرد قلم ـ بنام خداکرد اول رقم (بنگرید: جام گیتی‌نما ، فروشانی) .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۵۷ ـ ف. رضوی ۷ : ۳۲۲ گفتار گلچین معانی دربارهٔ ۵۴ اثر حماسی دینی .

30952 ـ تهران، استاد محیط طباطبایی: محمد کاظم پسر سراینده ، **۱۳۲۰** ، نزدیك به ۲۵ (!) هزار بیت، آغازبرابر نمونه [ذریعه ۱۲ :۱۵۷] .

سرالاسرار

از مظفرعلیشاه کرمانی [آقای بینش] شاید « بحرالاسرار » او باشد .

30953 ـ مشهد، فرخ۲ :۳۰۲: تاریخ یاد نشده[نسخه‌ها۳ :۹۵]منتقل‌شده به‌دانشگاه‌مشهد.

سرالبلاء

از حسنعلی فرزند یعقوب انجدانی‌سلطان آبادی ، مجموعه سروده‌هاییست آمیخته با «مثنوی‌معنوی» درپند و اندرز وستایش‌حضرت حسین درصد مجلس ، بسال ۱۳۱۱ـ۱۳۱۳ با دیباجه ای به‌نثر ساخته است . **آغاز :** نیست ممکن را چو جز فقرو وفنا ـ خوش بودگفتن که لااحصی ثنا .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۶۶ .

30954 ـ تهران ، دانشگاه ۲۸۸۳ : نستعلیق شفیع فـرزند حاجی میرزا حسینقلی فـراهانی ، **۱۳۱۳** ، ۲۳۸گ ۱۴س [ف . دانشگاه ۱۰ :۱۷۲۸] .

سرخاب و رستم

از عبدالرحمان جامی فرزند نظام‌الدین احمد، درگذشتهٔ ۸۹۸ [نصرالله طرازی] **آغاز:** بنام خداوند جان وخرد ـ کزین برتر اندیشه برنگذرد (و این سرآغاز شاهنامه است !) .

30955 ـ قاهره ، دارالکتب۱۲۴ـم ادب فارسی : تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ (گ۷۶ـ ۱۱۸ مجموعه) ۱۶س [مخطوطات ۱ :۲۹۹].

سرداریه

از یغما جندقی ، رحیم ، کـه یاد او در «کلیات: ۱۹۰۰» گذشت . مجموعه سروده‌هایی است درقالبهای‌گوناگون‌درهجوسردارذوالفقار خان حاکم سمنان، که یغما را اسیرکرده بود و از آزار او ازسمنان بعـراق گـریخته بود ، سروده‌های هزلی نیز درآن بسیار است .

بنگرید : ذریعه ۹ :۱۳۱۳ .

30956 ـ تهران،سپهسالار۱/ ۷۱۴۰: نستعلیق جعفرجندقی ، **۱۲۶۳** (۲۰پ ـ ۰۰) **آغاز :** بجز ارواح مکرم که بدیوان ازل ـ

بخداوندیشان خط غلامی دادم [ف. سپهسالار ۴ : ۴۹۵] .

30957ـ **تهران**، مجلس۲۷/۲۶۷۵: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر (ص۹۵۸-۹۶۷) [ف. مجلس۸:۴۴۱].

30958 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۱۴:۳۵۳۶].

30959 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۲۷ : شکسته نستعلیق خوش رضاقلی ادیب شیرازی ، ۶ شعبان (سدهٔ **۱۳**) با برگ الحاقی مؤرخ **۱۳۰۹** . دارای : غزل ، رباعی ، مـرثیه ، مستزاد، رویهم ۴۲۰ بیت. **آغاز:** نخست آغاز هردفتر ستایش پاك یزدان را ــ که هیچ وپوچ داد این هستی زن قحبه امکان را [ف . مجلس ۸:۲۱۹] .

سرعلم حمد علی عظیم

از نورعلیشاه طبسی تونی ، که یاد او در «آیةالنور : ۱۰۱۶ » گذشت. **آغاز :** سلسلهٔ نام الهی‌ست این ــ ناظم سر رشتهٔ شاهی‌ست این .

30960 ـ **تهران** ، مجلس۳/۲۶۱۹: سدهٔ **۱۳** در «کلیات 18018» او [ف. مجلس ۸:۳۶۳] .

سرورالعین

از ابن حسام (بنگرید : ریاض‌الفتیان : ۱۹۸۶) . قصیده‌ایست در صنایع شعری ، در ۲۵۰ بیت .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۹-۲۰ وفرهنگنامه‌های عربی بفارسی : ۱۵۶-۱۵۸ .

30961ـ **تهران**، دانشگاه۱۱۴/۲۵۹۱: در مجموعهٔ آقا محمد معینا مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۳۶-۵۵۵) [ف . دانشگاه ۹:۱۴۰۳].

سرورالعین

سرودهٔ عصمت[دانش‌پژوه] بخارایی‌میباشد.

30962 ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۶۵ : نوشتهٔ سید داود فرزند سید حسین در **۹۸۰** [نسخه‌ها ۴:۳۰۴] .

سرو و گل = فلکناز نامه

از تسکین‌که دراین مثنوی مسکین تخلص کرده است : **چو تسکین** یافت از غـم جان مسکین ــ در این دفتر تخلص گشت **مسکین** ، که خودرا عرب‌زاده و از شهر قطیف میداند ، از روی تقریر دوست خود میرزا شرف ، بسال ۱۱۸۹ سروده : گذشت ازهجرت پیغمبر وآل‌ـ هزار ویکصدو هشتاد و نه سال‌ـ وکاری‌که ضیایی آغاز کـرده بود در این سروده بپایان رسانده است. داستان‌فلکناز وشروانشاه است(بنگرید: سرو وگل۲۹۰۹که‌گویا تحریر دیگری ازاین داستان است) . **آغاز :** بنام آنکه‌کرد ایجاد عالم ــ برای آدم و اولاد آدم .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۷۰ (تسکین تبریزی که باید جز او باشد) و۱۹: ۲۵۹(فلکناز نامه).

30963 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام **فلکناز** یاد شده، انجام افتاده ، ۱۳۰ گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۱۵:۴۱۳۸] . **فیلم** آن درهمان‌کتابخانه به ش۱۳۳۸هست [فیلمها: ۱۵۰] .

30964 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۷۸۲۰ Add : نستعلیق صفر **۱۲۰۲** (۱۷۸۷ م) ، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام **سرووگل** است . ۲۰۵ گ [ریو۲:۷۱۸] .

30965ـ **موزهٔ بریتانیا**۱۲۶۷ Or: نستعلیق رمضان **۱۲۵۷** (۱۸۴۱م) در فهرست بنام **سرو و گل** است، ۲۷۱ گ [ریو۲:۷۱۸].

30966 ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، دارای ۴۴۶۰ بیت و ناقص، درآغازآن آمده : هذاکتاب‌سرو وگل مشهور به فلکناز . [نسخه‌ها۶:۸۲].

30967 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۵۴ Or : نـوشتهٔ **۱۳۳۹** ، در فهرست آمده : فلکناز عرب‌زاده [نسخه‌ها ۴:۶۸۷] .

30968ـ تبریز، ملی ۳۰۵۴: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۳۰۷] .

سرو و گل

مثنویست عشقی و بزمی از سرو گل و فلکناز و خورشید آفرین و جنگ و سحر و جادوی میان آنان . **آغاز** : بنام پادشاه فرد جبار ـ بده توفیق ما را اندراین‌کار ـ بحق مصطفی‌کان فتوت ـ سخاوت وپیشه تاج مروت.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۰۴ .

30969ـ تهران، ملک۵۳۹۴: نستعلیق بد بی‌نام ، در۱۶ع۲/**۱۲۳۴** . با یاداشتهایی از همان تاریخها ، آغاز برابر نمونه،۱۱۷گ ۱۵س [رؤیت] .

سری بهاگوت (دسم اسکند)

از لاله‌پران ناته . از افسانه‌های هندی ، درسرگذشت سری‌کرشن، به‌نظم ، نسخهٔ‌بادلیان و ریو به‌نثر است .

30970 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسود شیرانی ۳۴۵۶/۴۳۲ : نوشتهٔ ۱۹۰۵ بکرمی (**۱۸۴۸**م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۲۶۸] .

سری بهاگوت

ناشناخته .

30971 ـ پاکستان ، لاهور پرفسود شیرانی۴۴۹۱/۲/۱۴۴۱ : سدهٔ **۱۲** ، انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲:۲۶۸].

30972 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسود شیرانی (۳۰۷۷) ۷۲ : نوشتهٔ گیلاش رام ، ۱۸۵۹م (**۱۲۷۶**ه) درقصبهٔ هانسی [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲:۲۶۸] .

سسی پنون = وقایع پنون

سسی پنون

از اندرجیت منشی، ملازم عبدالصمد خان حاکم لاهور ، سال دهـم پادشاهی محمد شاه (۱۱۳۱ـ۱۱۶۱) بسال۱۱۴۰سروده. **آغاز:** الهی بـردلم نور صفا بخش ـ بچشمم از خاک رهت توتیا بخش .

30973 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۱۸۲Spi/IV۱۰۸: شکسته‌آمیز۲۸شعبان **۱۲۶۵**، آغاز برابرنمونه ،۳۵گ [ف.عبدالله ۲:۵۵۶] .

30974 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۵۸۶Spi/VI۱۰۸A : نستعلیق بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه ، ۲۲گ [ف . عبدالله ۲ : ۵۵۶] . ازکتابهای پرفسودشیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۱۴۳] .

30975 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسود شیرانی ۵۱۰۲/۲۰۹۰ : تاریخ یاد نشده ،در جنگ اشعار[ف.دکترمحمدبشیرحسین۱ :۹۱].

سعادتنامه

از محمود شبستری (م۷۲۰) ، که یاد او در «حق‌الیقین: ۱۱۲۹» گذشت. مثنویست در هشت باب هریکی درچند فصل ، پیرامن سه ـ هزار بیت، و درآن ازناصرخسرو و «روشنایی نامهٔ» اوبدگویی شده‌است : باب ۱ـ درواجب‌ الوجود، سه فصل : معرفت وجود او ، توحید،

تنزیهٔ ذات او ۲ـ درصفات او، درمقدمه وهفت فصل وخاتمه ۳ـ درافعال‌او (اسماء او)، هشت فصل ۴ـ حقیقت خیر، هشت فصل. **آغاز:** حمدوفضل خدای عزوجل ـ هست بربنده‌واجب ازاول ـ آن‌کریمی‌که داد روز نخست ـ اعتقاد صحیح و رأی درست.

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۸۲ ـ کشف‌الظنون ۲:۹۹۰.

30976ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳/۲۷۲۶۱ Add: با تاریخ **۱۳-۸۱۴** (۱۰-۱۴۱۱م) در دفتر (۵۰۴پ ـ ۵۳۹) آغاز برابر نمونه [دیو۲:۸۷۱] فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۲:۴۰۲].

30977 ـ تهران، مجلس ۱/۸۹۸۱ فهرست نشده: نوشتهٔ شیخ‌الاسلام علی فرزند محمودکاتب، **۸۶۸** همراه «دیوان: 24855» میر سید علی [رؤیت].

30978 ـ استانبول، طوپقپوسرای ۱۷۸۹ H: پیرامون سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «نامهٔ سعادت» ابن‌کریم یاد شده است [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴].

30979 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۴۶۵ Or: سدهٔ **۱۰**، همراه «گلشن‌راز» او [نسخه‌ها ۴:۶۸۴].

30980 ـ تهران، دانشگاه ۲۶۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گویا نسخه آشفتگی دارد، آغاز برابر نمونه، ۵۰گ۱۲س [ف.دانشگاه ۹:۱۴۵۹].

30981 ـ تهران، مجلس۱۳/۶۱۷: نستعلیق **۱۲۶۲-۱۲۶۳**، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲: ۳۶۹].

سعادتنامه

از ناصرخسرو مروزی (م۴۸۱)، که یاد او در «جامع‌الحکمتین: ۷۶۶» گذشت. چلبی نادرست آنرا از ناصرخسرو اصفهانی درگذشتهٔ ۷۳۱ یادکرده‌است. مثنویست همراه «سفرنامه» و «روشنایی‌نامه»ی او در برلین ۱۳۴۰ ق و نیز باترجمهٔ فرانسوی‌او، ونیز درتهران۱۳۰۶ خ ونیز لکنهو ۱۹۲۵م چاپ شده‌است. **آغاز:** دلا همواره تسلیم رضا باش ـ بهرحالی‌که هستی باخدا باش ـ خدارا دان خدارا خوان بهرکار

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۸۱ و ۱۹:۲۰۵ـ کشف‌الظنون ۲:۹۹۰ ـ ف. مشار: ۹۶۰.

30982 ـ تهران، مجلس ۴۹۴۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش جهانشاه فرزند ایاز، درهامش «دیوان» اومؤرخ **۸۷۲** همراه چند دیوان دیگر [رؤیت].

30983ـ پاریس S.P. ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ‌بیگ **۸۹۲**. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳].

30984 ـ تهران، مجلس۱/۴۹۰۹: نستعلیق علی، با تاریخ ع۱/**۱۳۳۵** در دفتر (ص۱-۱۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

سعادتنامه

از نظام استرآبادی، معروف به معمایی، درگذشته ۹۲۱. ازحماسه‌های مذهبی است در سرگذشت وجنگهای‌پیامبر بوزن مثنوی«خسرو وشیرین»که در۹۱۸ برروزگارشاه‌اسماعیل‌صفوی و بنام خواجه سیف‌الدین مظفر بتکچی ساخته است: زهجرت نهصد وهیجده گذشته ـ که‌کلکم زین هنر فیروز گشته. **آغاز:** خداوندا در گفتار بگشای ـ دلم را دولت بیدار بنمای.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۲۰۱ ـ مجمع‌الفصحا ۲:۵۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۰۷.

30985 ـ تهران، دانشگاه ۳۶۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، انجام

درخاتمه افتاده ، ۲۷۴ گ ۲۴ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۴۶] .

سعد و همایون

از عبدالرحیم سپاهانی شیرازی ، ازسدهٔ هشتم ، مثنویست درده نامهٔ عشقی از زبان سعد وهمایون، که درذیحجهٔ ۷۷۹ بانجام رسیده‌است و درآن از مردم شیراز وعشرت دوستی آنان و جشن آب مرغان در سه شنبه‌های ماه رجب یاد شده‌است. دارای: مناجات، آغاز داستان، شهر شیراز ، آشنایی سعد وهمایون، حالات همایون سئوال سعد ، جواب همایون ... نامهٔ اول از زبان عاشق ... و در پایان سراینده از اینکه بمدرسه نرفته و معلم ندیده شکوه میکند و نام وتاریخ سرودن رامی‌آورد، **آغاز** : بنام‌آنکه عالم آفرید است ـ محمد بر خلایق برگزیده است ـ خداوندی‌که روزی‌داد مارا ـ همی‌داند نهان وآشکارا. در پایان‌آن آمده... چوایشان را بهم‌دیدم همایون ـ بگفتم قصهٔ «سعد وهمایون» که من هـرگز نرفتم پیش استاد ـ مرا ایزد عطایی این چنین داد ـ هوای عشقبازی درسرم بود ـ تمنای‌کتاب و دفترم بود ـ چه بد عبد۔ الرحیمم در جهان نام ـ ز رحمان و رحیم‌آمد مرا کام ـ...کنون شد ختم در دور همایون ـ خجسته نامهٔ « سعد وهمایون » ـ بذی الحجه بود ازاول ماه ـ که ختم‌این سخن‌کردم بناگاه ـ بتاریخ این حدیث نغز شیرین ـ سنهٔ سبعمائه تاسع و سبعین.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۰۶ .

30986ـ **تهران**، دانشگاه‌۱/۳۰۷۵: نسخ محمد فرزند حاجی طالب ع ۱/ **۸۴۷** (ص ۱ـ۳۵) ۱۷ س [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۰۱۹] .

سفر بهند

گویا از حسرت مشهدی ، که یاد او در « دیوان : ۲۲۹۵» گذشت .

30987ـ **تهران**، دانشگاه‌۲۶۶۷: در «دیوان» منسوب به او مؤرخ **۱۱۴۴** مثنویست در داستانها و سفر بهند (ص ۴۰۸ ـ ۴۶۷) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۲] .

مثنوی سفر روح

از عبرت نایینی ،که یاد او در «دیوان : ۲۴۳۴»گذشت .

30988 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۶۷ : نسخ خوش خود سراینده در دیوان او [ف . مجلس ۸: ۱۶۶] .

سفر نامهٔ منظوم

از حکیم نزاری قهستانی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۵» گذشت . مثنویست بر وزن «مثنوی معنوی» مولوی .

30989ـ **لنین‌گراد**، دولتی‌سالتیکوف شچدرین A : در « کلیات » او مؤرخ رمضان **۸۳۷** [نسخه‌ها ۵ : ۵۰۸] .

سفر نامهٔ منظوم

دربخش سفرنامه‌ها خواهد آمد . از آن میان : سفرنامهٔ حاج لطفعلی اعلایی ، حاتم خویی،سفرنامهٔ عراق‌ـ خراسان‌ازابونصرشیبانی کاشانی ، سفرنامهٔ عتبات از ثاقب واز مشتری خراسانی، سفرنامهٔ فرنگ ازعیوق ، سفرنامهٔ مکه از مشتری خراسانی ، سفرنامهٔ مازندران ناصرالدینشاه ، سفرنامهٔ مشهد ازمجرم‌تفرشی، سفرنامهٔ اصفهان‌ـ مشهدداود اصفهانی‌مستوفی، سفرنامهٔ مکه ازمیرزا جلایر، سفرنامهٔ مکه از زوجهٔ میرزاخلیل‌رقم‌نویس، سفرنامهٔ‌هندوستان میرسیدعلی نیاز .

سفیان و یثرب

داستان جنگ سفیان با پیامبر و نبرد حضرت علی با عمرو بن عبدود . وشاید بخشی ازیك حماسهٔ دینی باشد. **آغاز:** لشکرکشیدن سفیان بجانب یثرب زمین بجنگ حضرت :که سفیان دگر باره از راه‌کین ـ ز بطحا بیامد به یثرب‌زمین .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۰۹ .

30990 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۲۴/۱۱: نستعلیق **۱۲۵۱** ، (۵۴ـ۷۳) . آغاز برابر نمونه : انجام : نبودی گراز رزم این چرب دست ـ عیالم بدی تا ابد بت‌پرست [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۱] .

سفینهٔ محمود

دربخش تذکره‌ها خواهد آمد .

سفینة النجات

از زاهد تبریزی ، میرزا قاسم، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . مثنویست مذهبی عرفانی اخلاقی (نظم روایات حسنات نبوی و غزوات مرتضوی) و این (منقبت‌نامه **سفینة‌النجات** نـام دارد و نامش تاریـخ آغازیدن آنست. کردم ز ناظم‌طلب تاریخش‌ـ گفتا که سفینة النجات زاهد . (=۱۱۰۲). **آغاز ۱:** بنام خداوند کون ومکان‌ـ خرد بخش جان، کردگار جهان . **آغاز ۲ :** سپاس و ستایش مر او را سزاست ـ که ذاتش منزه ز چون و چراست .

30991 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۳۷۲ فهرست نشده: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، نه‌بیت آغاز نونویس ، ۴۱گ ۱۶س [رؤیت] .

30992 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۲۳ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** (ص۲۱۵ـ۳۴۳) ، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۱۴ : ۴۶۵۶] .

سکندرنامه=اسکندرنامه

سلامان و ابسال

از عبدالرحمان جامی (۸۱۷ـ۸۹۸)، که یاد او در « تهلیلیه : ۳۶ » گـذشت . هفتمین مثنوی ازمثنویهای هفتگانهٔ او «هفت اورنگ» است، دربحر رمل مسدس، بنام سلطان یعقوب ترکمان میان۸۸۴ـ۸۸۶سروده‌است. داستانی بمانندحی‌بن یقظان ابوعلی‌سیناست. وبکوشش رشید یاسمـی چاپ شده است . **آغاز :** ای بیادت تازه جان عاشقان ـ زاب لطفت‌تر زبان عاشقان .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۲۱۳ ـ ف. مشار : ۹۷۰ ـ کشف‌الظنون ۲: ۹۹۵ .

30993 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم شوروی D۲۰۴ (۱۶۰۵): در«کلیات» مؤرخ **۸۹۰** اوکه گویا بخامهٔ جامی است . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها : ۱۶۳].

30994 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۸۹۸ ـ ۹۰۲** ، زدین [ف . دکتر بیانی : ۲۷۹] .

30995 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۸۹/۲) Or۴۵۱۳ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۰۸** (۱۲ـ۱۵۰۱م) [ذیل ریو : ۱۸۹] .

30996 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۸/۲ (۵۰۲۴) : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۲۱** [ف. رضوی ۷ : ۸۸۹] .

30997 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B۹۱۲/۷ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۰** [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۴۵] .

30998 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۲۲: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۶] .

30999 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۰) Or۲۹۳۵: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۸م) [ریو ، ذیل : ۱۸۹] .

31000 ـ تهران ، مجلس ۲۵۴۳ : در «کلیات» او مؤرخ **۹۴۵** [ف. مجلس ۸ : ۲۴۲] .

31001 ـ قاهره ، دارالکتب ۲/ ۲۱ تصوف فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۸** [مخطوطات ۲:۲۲۹] .

31002 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۸۹۰/۲: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۵۸** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

31003 ـ تهران، دانشگاه ۲/ ۱۰۲: در«کلیات» نوشتهٔ**۹۶۶** [ف.دانشگاه۲:۱۰۲].

31004ـ تهران ، سلطنتی ۲۲۰(۵۲۲ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۹۶۳-۹۷۸**،زدین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۹] .

31005 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۷۲۶۵ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۷۳**(۱۵۶۶م) [ریو۲: ۶۴۶] .

31006 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۱۶۳ Add : نستعلیق محمد فرزند علاءالدین دزه ع/ **۹۸۰**/۱۴ (۱۵۷۲م)، ۴۸ گ[ریو۲:۶۴۷].

31007ـ تهران ، ملك ۶/ ۵۹۹۳: در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ **۹۸۲-۹۸۳** ، در هرات [رؤیت] .

31008 ـ تهران ، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۶**،زدین [ف. دکتربیانی:۲۸۴] .

31009 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۹۱۵: باباشاه فرزند سلطان‌علی، **۹۸۹** ، ۵۰ گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۵۴] .

31010 ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۴-۹۹۹** زدین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۲] .

31011 ـ مشهد ، فرخ ۲۱۹ : سدهٔ **۱۰** ، خوش خط [نسخه‌ها ۳:۹۳] .

31012 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۲۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۷] .

31013 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H۸۰۶/۴ : در«هفت اورنگ» او ازسدهٔ**۱۰**.

31014 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۸۸۹/۴: در «هفت‌اورنگ» او ازسدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۶] .

31015ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۷۹۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م [ریو۲:۶۴۶] .

31016 ـ موزهٔ بـریتانیا ۷۷۷۰ Add: در « هفت اورنگ » او ازسدهٔ **۱۶**م .

31017 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۶۱۶۲ Add : در « هفت اورنگ » او از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲:۶۴۶] .

31018ـ تهران ، مجلس ۲/ ۴۱۳۰: در « هفت اورنگ » از سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زدین [رؤیت] .

31019ـ تهران، سلطنتی ۲۵۳(۵۶۰ ف) : نستعلیق خوش محمد امین کاتب ، رجب **۱۰۰۱** ، درکتابخانهٔ دین محمد سلطان خافی، آغاز برابر نمونه ، ۹۸ص ۱۳س [ف . دکتر بیانی : ۳۲۹] .

31020 ـ تهران ، ملك ۵/ ۵۰۵۹ : نستعلیق محمدرضا جرفادقانی **۱۰۰۶** ، (۷۲ پ-۸۵ر) درمتن و هامش . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31021 ـ مشهد ، رضـوی ۱۰۵۹ (۶۸۶۲): در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ **۱۰۲۳** زدین [ف. رضوی ۷:۸۹۲] .

31022 ـ **تهران**، معارف (ملی) ۱۸۰ (۱۱۹۱) : در «هفت‌اورنگ» او نوشتهٔ **۱۰۲۵** [ف. جواهرالکلام معارف ۲ : ۷] .

31023ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۱ (۵۲۳ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ؟ ، زدین [ف. دکتر بیانی : ۲۹۱] .

31024 ـ **تهران**، سپهسالار ۱/۳۵۲. نستعلیق محمد قاسم فـرزند غیاث‌الدین علی اردستانی ، ذیحجهٔ ۱۴۳ (**۱۰۴۳**) ، زدین، چهارستونی ۴۶ گ [ف. سپهسالار ۵:۱۱۴] .

31025 ـ **تهران** ، ملی ۲/۹۷۳ ف: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف. ملی۲: ۵۲۱] .

31026ـ **تهران**،دانشکاه۲۱/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ - ۱۰۷۳** (ص۳۲۰-۳۴۰) [ف . دانشکاه ۹:۱۲۰۴] .

31027 ـ **تهران**، سپهسالار۴/۴۰۲: در « هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۱** [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۵] .

31028ـ **تهران** ، سپهسالار ۲/۳۵۴: نستعلیق محسن معاد حسینی (۸۶پ-۱۰۰پ) [ف . سپهسالار۵:۱۱۴] .

31029 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۴۷۲: در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۷** م [دیو ۲: ۶۴۶] .

31030 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۹۱۷Pi/VI۴۱B : همراه «سلسلة‌الذهب» نوشتهٔ **۱۱۰۴** . [ف. عبدالله ۲ :۳۱۹] .

31031 ـ **تهران** ، دانشکاه ۲۷۲۴ : نستعلیق **۱۱۰۷** ، با فهرست [ف . دانشکاه ۱۰ : ۱۵۹۸] .

31032 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۳۹پ) [ریو ذیل : ۲۳۵] .

31033 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ ف) : در « سبعه » ی او نوشتهٔ **۱۱۸۷** ، زدین [ف. دکتر بیانی : ۲۹۲] .

31034 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹:در«هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۲۳۱**[نسخه‌ها ۵:۱۰۶] .

31035ـ **مشهد**، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) . در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۱** او [ف رضوی ۷ :۶۷۰] .

31036 ـ **تهـران** ، ملك ۵۳۷۹ : شکسته نستعلیق حیدرعلی فرزند عبدالرحیم ، ج۱/**۱۳۰۹** بنام ناصرالدین‌شاه ، زدین، ۴۰ گ ۱۵س [رؤیت] .

31037 ـ **مشهد** ، رضـوی ۱۰۴۸۰ فهرست نشده : شکسته نستعلیق ،صفر**۱۳۱۱**، زدین ، ۵۲ گ ۱۱س [رؤیت] .

31038 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B۱۴۳/۴: در «هفت اورنگ» او [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۴۴] .

31039 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۷ م ادب فارسی : تعلیق ، بی‌تاریخ ، زدین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱ :۳۰۱] .

سلسبیل = کیمیای منظوم

شایداز مظفرعلیشاه کرمانی[سیدعبدالعزیز طباطبایی] . **آغاز:** اول دفتر بنام آن ملیك- کو بود ملکش مجلی ازشریك .

31040 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۷۵۰ مج : تاریخ یاد نشده، همراه گفتارهای دیکر کیمیایی (ص۲۶۸-۰۰۰) [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

سلسلة‌الذهب

از عبدالرحمان جامی (۸۱۷-۸۹۸)، که

یاد او در «تهلیلیه :۳۶»گذشت . ششمین‌مثنوی از«هفت اورنگ» اوست‌که در وزن«هفت‌پیکر» نظامی ، در بحرخفیف ، درسه دفتر،درمطالب عرفانی وتربیتی بشیوهٔ حکایت وتمثیل سروده، و در یکم ذیقعدهٔ ۸۷۶ بانجام رسانده است . نام دفترها درنسخه‌هاگوناگون یادشده: اعتقاد نامه، سلسلةالذهب، معدلت نامه . سومین آنها تحفهٔ شاهی نیز یاد شده چه درددادگری پادشاهان است وداستانهایی ازانوشیروان ونظام‌الملك در آن‌آمده وچندجا واژهٔ «تحفه»را بکاربرده‌است. درهامش «نفحات» در هند ۱۲۸۹ ودر « هفت اورنگ» در تاشکند ۱۲۳۲ ق و بارهای‌دیگر چاپ شده است . **آغاز :** دفتر ۱ ، لله‌الحمد قبل‌کل‌کلام ـ بصفات‌الجلال والاکرام ـ حمد او تاج تارك سخن است ـ صدر هـر نامهٔ نو و کهن است . **آغاز :** دفتر ۲ : بشنوای گوش بر افسانهٔ عشق ـ از صـریر قلم ترانهٔ عشق . **آغاز:** دفتر۳: حمد ایزد نه‌کار تست ای دل ـ هرچه‌کار تو بار تست ای‌گل .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۲۱۶ ـ ف. مشار: ۹۷۲ـکشف‌الظنون ۲: ۹۹۶ـ جامی،حکمت: ۱۸۵ .

31041ـ **تهران**،ملی: نسخ عبدالرحمان فرزند احمد جامی ، **۸۷۷** در « کلیات » او [نسخه‌ها ۶: ۲۶۴] .

31042 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۷۲/۲۲: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷ـ۸۹۵** [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۳۵] .

31043ـ **تهران**، ادبیات ۲۳حکمت : عکس نسخه‌ای بخط نستعلیق ۲۰ ذیحجه**۸۸۴** در ۷۹ گ [ف. ادبیات] .

31044ـ **مشهد**، فرخ ، شماره ندارد: گویا **۸۸۶** ، آغاز و انجام نونویس [نسخه‌ها ۳: ۹۳] .

31045 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم شوروی D ۲۰۴ (۱۶۰۵) : در«کلیات» مؤرخ **۸۹۰** او که گویا بخامهٔ جامی است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها ۱: ۱۶۳].

31046ـ **تهران**،ملك۵۶۲۰: نستعلیق با تاریخ **۸۹۵**که دستخوردگی دارد ، زرین . آغاز آن از دفتـر دوم است : بشنو ای گوش [رؤیت] .

31047ـ **تهران** ، سلطنتی۲۲۸(۵۱۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲**، زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۷۹] .

31048 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانـی ۴۵۹۴/۱۵۴۴ : سدهٔ **۹** ، گویا بروزگار سراینده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۴۵] .

31049 ـ**تهران**، سنا ۷۵۵۵: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** [نسخه‌ها ۲: ۲۳۱] .

31050 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۹۴Spi/VI۳۸T : نستعلیق خوب سدهٔ **۹ـ۱۰**، بادیباجهٔ نثری[ف. عبدالله ۲: ۴۹۷].

31051 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۶۴: نستعلیق زیبای سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین، ۲۲۶ گ. [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

31052 ـ **ایاصوفیا** ۴۲۰۹ : در «کلیات» او گویا از سدهٔ **۹ـ۱۰** . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها ۱: ۱۶۱] .

31053 ـ**موزهٔ بریتانیا** (۱/ ۲۸۹) Or۴۵۱۳ : در«هفت‌اورنگ» او نوشتهٔ **۹۰۸** (۲ـ۱۵۰۱م) [ذیل ریو: ۱۸۹] .

31054 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/ ۱۰۵۸ (۵۰۲۴) : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ **۹۲۱** [ف. رضوی ۷: ۸۸۹] .

31055 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۷ : نستعلیق خوب محمدحسن ، **۹۳۰** در هرات ،

در «هفت اورنگ» بوده و اکنون تنها سه دفتر «سلسلةالذهب» مانده ، زرین [ف . مجلس۳: ۴۷۰] .

31056 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B۹۱۲/۶ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۰** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

31057 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۲۰ : در « کلیات » اونوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۵] .

31058 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۰) Or۲۹۳۵ : در«هفت اورنگ» او نوشتهٔ**۹۳۴** (۱۵۲۸م) [ریو ذیل : ۱۸۹] .

31059 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۸۰ : نستعلیق قوام لاری ، ع ۱/**۹۴۳** ، در چهار ستون : آغاز هریك ازسه دفتر زرین ، تانیمهٔ دفتر سوم را دارد، ۱۴۵ گ [ف. دانشگاه].

31060 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ اعتمادـ الدوله ۱۰۳ : نوشتهٔ میرخرد، اواخر رمضان **۹۴۴** ، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵:۳۴۳] .

31061 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۳ :در «کلیات» او مؤرخ **۹۴۵**[ف مجلس۸:۲۴۲].

31062ـ **تهران**، دانشگاه۱/۳۱۳۶: نستعلیق علی فـرزندحسام ، **۹۴۷** ، زرین ، مصور ، هرسه دفتر است و سومین آن « تحفهٔ شاهی» خوانده شده‌است [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۸۷] .

31063 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۲۱ تصوف فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۸** [مخطوطات ۲:۲۲۹] .

31064 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۴ : نوشتهٔ **۹۵۰** ، ۲۶۰ گ ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۹] .

31065 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی: Strasbourg ۴۶۹۹ : نبشتهٔ **۹۵۴** . [نسخه‌ها ۴:۱۳۸] .

31066 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۹۰/۱ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۵۸** [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۴۵] .

31067 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۶۱ : نستعلیق‌خوش سلطان محمدکاتب، **۹۵۹**، زرین، آغاز برابر نمونه ، [ف. مجلس۱۷: ۲۰۰] .

31068ـ **تهران**،مجلس۸۷۵۷فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۶۰** زرین [رؤیت] .

31069 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۵ : نستعلیق خوب محمودکاتب ، ۲۰شعبان **۹۶۰**، ج ۱ و۲ [نسخه‌ها ۲:۸۴] .

31070 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۶۷ منظوم (۷۸۶) : نستعلیق **۹۶۰** [ف. بنگال: ۹۵] .

31071ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۰ (۵۲۲ ف) : در «سبعه» او نوشتهٔ**۹۶۳-۹۷۸**، زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۹] .

31072 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۱۰ تصوف فارسی : در«هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۶۴** [مخطوطات ۲ : ۲۲۹] .

31073 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۱۰۲: در «کلیات» اونوشتهٔ**۹۶۶** (ص۱ـ۵۰۳ هامش) [ف. دانشگاه ۲:۲۳۵] .

31074 ـ **مشهد**، رضوی ۶۴۳ ادبیات (۴۸۲۷) : نستعلیق ابراهیم فرزند شیخ علی سبزواری۱۵ ذیقعدهٔ **۹۶۶** باسرلوح وآرایشها یکی دو برگ افتاده [ف . رضوی ۷:۵۹۸] .

31075ـ **تهران**، سلطنتی ۲۵۱ (۵۵۲ ف) : نستعلیق خوش محمدرزه‌ای (میرعلی بن میر) ، غرهٔ شعبان **۹۶۹**، زرین، ۱۴۴ص ۱۲س [ف. دکتربیانی :۳۲۲] .

31076 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۸۳

(۵۵۱ف) : نستعلیق زیبای باباشاه اصفهانی، رمضان **۹۷۷** ، زدین ، با ۱۴ مجلس میناتور زیبا ، ۴۹۸ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۰] .

31077 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۲/۳م ادب فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲۲۸:۲] .

31078 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۱۵ Or : با ترجمهٔ ترکی ، نوشتهٔ **۹۷۹** اعتقاد نامهٔ آنست [نسخه‌ها ۶۸۴:۴] .

31079 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۳/۱ : در «هفت اورنگ» نوشته **۹۸۲ـ۹۸۳** [رؤیت] .

31080 ـ **تهران** ، ملی ۱۸۱/۲ (۱۱۶۱) : در «هفت اورنگ» ، نوشتهٔ **۹۸۵** [ف . معارف ، جواهرالکلام ۹:۲] .

31081 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۹ : نستعلیق **۹۸۵** ، زدین ، آغاز برابر نمونه ، دارای ۸۰۰۰ بیت [ف. مجلس ۲۵۴:۸] .

31082 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۹۰۴ Or : نوشتهٔ **۹۸۵** [نسخه‌ها ۶۸۶:۴] .

31083 ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۸۶**،زدین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۴] .

31084ـ **تهران**، مجلس ۴۰۵: نستعلیق **۹۸۶** ، زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۶گ ۱۸س [ف. مجلس۲:۲۳۷] .

31085 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۶ : نستعلیق **۹۸۸** ، نسخهٔ کامل ، ۱۹۵گ ۱۵س [ف . سپهسالار ۱۱۴:۵] .

31086 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۲ Add : نوشتهٔ دوست محمد فرزند سلطان‌محمد، محرم **۹۸۸** (۱۵۸۰م) ، ۱۹۲گ [ریو ۲: ۶۴۶] .

31087 ـ **تهران** ، دکترمتفاح ۱۴۵ : نستعلیق محمد فرزند مراد ، ۲۱ ج ۱ **۹۸۹/۱** [رؤیت] .

31088ـ **تهران**، سپهسالار ۳۵۴/۱: نستعلیق **۹۹۴** (گ۱۲۱د)زدین، چهارستونی ۱۸۸گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۱۱۴۰.۵] .

31089 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۴ـ۹۹۹** زدین [ف. دکتر بیانی : ۲۸۲] .

31090 ـ **مدینه** ، عارف حکمت۵۶: در«کلیات» اومؤرخ **۹۹۴** [نسخه‌ها۵:۴۸۴].

31091ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۴۳۹: از سدهٔ **۱۰** ، زدین، ۴۳گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31092 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۱۳ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، با تاریخ ساختگی ۸۷۹ ، دفتر سوم پیش از دو دفتر دیگرجای گرفته است ، ۱۱۹گ [رؤیت] .

31093 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۷۰/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، در « هفت اورنگ » او [رؤیت] .

31094 ـ **تهران**، ملك ۵۹۹۷ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [رؤیت] .

31095 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۵۶: سدهٔ **۱۰** ، زدین [رؤیت] .

31096 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق خوش نزدیك بروزگار نگارنده ، زدین [نسخه‌ها ۳۵:۵] .

31097 ـ **تهران**، سلطنتی۲۵۰(۵۵۳ف) : نستعلیق زیبای شاه محمد مشهدی ، سدهٔ **۱۰** ، زدین، ۱۲۰ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۳] .

31098ـ **مشهد** ، رضوی ۶۴۴ ادبیات

(۴۸۲۸) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، تنها دفتر سوم است با سرلوح [ف. رضوی ۷: ۵۹۹] .

31099 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۸ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰**، آغاز و انجام افتاده [ف. مجلس ۳: ۴۷۰] .

31100 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۲۳ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷] .

31101 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۰۶/۱ : در «هفت اورنگ» ازسدهٔ **۱۰**.

31102 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۹/۳و۲و۱ : در«هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۰** [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۴۶] .

31103 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۳۰ : حسین نسفی ، سدهٔ **۱۰** ، ۲۳۲ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۰] .

31104 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۲۵۰۸Pi/VI۴۱G : نستعلیق سدهٔ **۱۰**[ف. عبدالله ۲: ۳۰۶] .

31105 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۱۲۱Pi/VI۴۱D : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰** ، با مهر محمد شاه مؤرخ ۱۱۳۳ ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. عبدالله ۲ : ۳۰۵] .

31106 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۹۹ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م [دیو۲: ۶۴۶] .

31107 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۵۱ Add : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۶**م [دیو ۲ : ۶۴۶] .

31108 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۰ Add : در « هفت اورنگ » او از سدهٔ **۱۶**م [دیو ۲ : ۶۴۴] .

31109 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۲ Add: در « هفت اورنگ » او از سده **۱۶** م [دیو۲: ۶۴۶] .

31110 ـ **تهران** ، مجلس۱/ ۴۱۳۰: در « هفت اورنگ » از سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، زرین [رؤیت] .

31111 ـ **تبریز**، ادبیات : سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، از کتابهای دکتر محقق است [نسخه‌ها ۴: ۳۳۹] .

31112 ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، زرین، ۳۷۵ ص ۱۱س [ف. مجلس ۱۷: ۳۸۳] .

31113 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۸۹۵Pi/VI۴۱E : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۳۰۷] .

31114 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۵۹/۱ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۶** (۱پ-۷۱پ) . با سه بخش بنامهای : اعتقادنامه ، سلسلة الذهب ، معدلت نامه [رؤیت] .

31115ـ **تهران**، ملك۵۳۵۶: نستعلیق عبدالله کاتب بخاری، **۱۰۲۰** ، زرین، ۱۷۹ گ [رؤیت] .

31116 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۹/۱ (۶۸۶۲) : در«هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۰۱۸ـ۱۰۲۳**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۸۹۲].

31117 ـ **تهران**، معارف (ملی) ۱۸۰ (۱۱۹۱): در«هفت‌اورنگ» او نوشتهٔ **۱۰۲۵** [ف. معارف ، جواهرالکلام ۲: ۷] .

31118 ـ **تهران**، سلطنی ۲۲۱ (۵۲۳ ف) : در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۰۳۸** ؟ زرین [ف دکتر بیانی : ۲۹۱] .

31119 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۴۱۶ Add : نستعلیق هند، رمضان **۱۰۵۷** (۱۶۴۷م) ۱۴۴ گ [دیو ۲: ۶۴۷] .

31120 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۳۷ Api/VI۴۲ : نستعلیق محمدافضل ، لاهور ، **۱۰۸۰** [ف . عبدالله ۲ : ۳۱۰] .

31121 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳۶۹۸Spi/VI۳۸U : نستعلیق عبدالوحید ۲۷ع۲/**۱۰۸۱** (۱۶۷۰م)[عبدالله ۲ : ۴۹۸] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۴۵] .

31122 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۵۷ : نستعلیق زیبای علینقی فرزند عبدالقادر فرزند محمد فرزند حاجی با تاریخ **۱۰۸۹** در دفتر ، برگ یکم افتاده ، زرین [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31123 ـ **تهران**، ملی فهرست نشده : نستعلیق خوش سدۀ **۱۱** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، در دو دفتر ، ۲۹۵ص ۱۲س [نسخه‌ها ۶ : ۲۸۵] .

31124 ـ **تهران**، سپهسالار ۱/۴۰۲ : در «هفت اورنگ» او ازسدۀ **۱۱** [ف. سپهسالار ۵ : ۱۱۵] .

31125 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۳۶Api/VI۴۱ : نستعلیق پیرامن سدۀ **۱۱** .

31126 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۰۲۰Pi/VI۴۱C : نستعلیق پیرامن سدۀ **۱۱** . با تاریخ انجام سراینده که پس از نماز آدینۀ غرۀ ذیقعدۀ ۸۷۶ یاد شده‌است [ف.عبدالله ۲ : ۳۰۸] .

31127 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۵۳۸PPi/VI۴۹ : نستعلیق محمد فاضل گویا سدۀ **۱۱** [ف. عبدالله ۲ : ۳۰۶] .

31128 ـ **میشگان** ، دانشگاه ۳۲۹ . Ms : سدۀ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۶] .

31129ـ موزۀ بریتانیا ۱/۱۶۸۰۰ Add : از سدۀ **۱۷** م . سوم دفتر آنست (گ ۱ـ۵۵) [ریو ۲ : ۸۲۵] .

31130 ـ موزۀ بریتانیا Or۴۷۲ : در « هفت اورنگ » او از سدۀ **۱۷** م [ریو ۲ : ۶۴۶] .

31131 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۹۱۷Pi/VI۴۱B : نستعلیق ۹ ذیقعدۀ **۱۱۰۴** [ف. عبدالله ۲ : ۳۰۹] .

31132 ـ موزۀ بریتانیا ۱۸۴۱۵ Add : نستعلیق زیبا، ذیحجۀ **۱۱۴۸** (۱۷۳۶م) در لاهور ، ۲۳۳گ [ریو ۲ : ۶۴۷] .

31133 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۱۹ : نستعلیق **۱۱۵۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰۳گ ۱۷س [رؤیت] .

31134 ـ **ترکیه**، عاشرافندی ۱۵۹ : نستعلیق ع۱/**۱۱۵۰** ، دفتر یکم آنست، ۱۵۰ گ. فیلم آن دردانشگاه ش۴۹۸ هست [فیلمها ۱۲۳] .

31135 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف) : در «سبعۀ» او نوشتۀ **۱۱۸۷** ،زرین [ف. دکتر بیانی : ۲۹۲] .

31136 ـ **تهران** ، دانشگاه ۸۲۶۱ : نستعلیق پایان سدۀ **۱۲** ، زرین [نسخه‌ها و اسناد نمایشگاه ، مهر ۱۳۵۰ : ۱۳] .

31137 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۵/۳۲۲۰ : سدۀ **۱۲**. آغازافتاده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۴۵] .

31138 ـ موزۀ بریتانیا Or۳۳۶ : نستعلیق هند ، سدۀ **۱۸** م ، ۲۹۹گ [ریو ۲ : ۶۴۷] .

31139 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹ : در « هفت اورنگ » او نوشتۀ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۶] .

31140 ـ **مشهد**، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴): در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۳۱** [ف. رضوی ۷:۶۷۰] .

31141 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۷۷: نستعلیق‌عبدالوهاب، **۱۲۶۵**، (ص۵۵-۲۵۷)، در ۶۸۶۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۴۴] .

31142 ـ **مشهد** ، رضوی ۶۴۵ادبیات (۸۴۳۳): نستعلیق **۱۲۹۴**، دفتر۱ و ۲ است. [ف . رضوی ۷:۵۹۹] .

31143 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۰۲۷: نستعلیق نورعلیشاه فرزند حاجی ملا اسماعیل حکمی الهی سبزواری ، ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۳۱۴** [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۶۸] .

31144 ـ **تهران**، مجلس۵/۲۷۳۵: نستعلیق محمد عظیم منشی دربار هرات **۱۳۱۵** بخشی از آنست (ص۴۵۱-۴۳۰) [ف. مجلس ۷۵:۹] .

31145 ـ **تهران** ، مجلس ۸۵۸۸ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

31146ـ **تهران**،مجلس۴۰۷: نستعلیق بی‌تاریـخ ، نا تمام ، زرین ، ۲۴۴گ ۱۵س [ف . مجلس ۲: ۲۳۷] .

31147 ـ **یزد** ، علی اصغر خجسته ۱ مج : نوشتهٔ ۱۱ رجب ۴۸۴ (درفهرست چنین است) [نسخه‌ها ۴ : ۴۶۶] .

31148 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۵ ادب‌فارسی: ۳۲۸گ ۱۹س، در«هفت‌اورنگ».

31149 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۶ ادب فارسی : زرین، ۱۷۷ص ۱۴س .

31150 ـ **قاهره** ، دارالکتب۳۰ادب فارسی قوله : تعلیق زیبا ، ۲۳۵گ ۱۵س .

31151 ـ **قاهره**، دارالکتب۲۳ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، زرین، ۲۷۴گ ۱۲س .

31152 ـ **قاهـره** ، دارالکتب ۳۹ مجامیع فارسی طلعت : زرین (گ۱-۱۰۹) ۱۴س. هرپنج نسخه بی‌تاریخ‌است [مخطوطات ن. طرازی ۱:۳۰۲] .

31153 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B۱۴۳/۱ : در«هفت اورنگ» او [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۴] .

31154 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۰۸۷: ۲۱۸گ ۱۲س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۵۰] .

31155 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۱۴۵۳Pi/VI۴۱F: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۳۰۹] .

31156 ـ **آصفیه** ، ۱۵۸۹ تصوف : تاریخ یادنشده نسخهٔ تازه [ف. آصفیه ۴: ۱۸۲].

سلسلهٔ مشایخ طریقت=مثنوی در

از ساقی خراسانی (م۱۲۸۶) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۹» گذشت . مثنویست .
بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۱۰ .

31157 ـ **تهران** ، مجلس ۹۹۰ : نستعلیق میرزا رحیم شیرازی ، **۱۲۸۶** ، در «دیوان» او(ص۲۳۷-۲۹۷) ۱۵س [ف.مجلس ۳: ۲۹۵] .

سلطانیه

از مینا شیرازی ، سلطانعلی خان فرزند رضا علیخان زند ، درگذشته در تهران۱۳۰۲ او چند قصیدهٔ مصنوع در صنایع شعری پرورش پیشینیان : سلمان ساوجی ، شیروانی (بنگرید ص ۲۱۴۴-۲۱۴۷) بنام «مرادیه» و«حسامیه» و«سلطانیه» درستایش حسام‌السلطنه سلطان‌مراد دارد [دیباجهٔ نسخهٔ ملک] . **آغاز** : شکر و

سپاس بیقیاس خداوندی را که فرد بی‌همتا .
بنگرید : ذریعه ۹:۱۱۴۴ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۵۸۳ .

31158 ـ تهران، دکترمفتاح۴/۲۷۷: با تاریخ **۱۲۸۲** در دفتر [رؤیت] .

31159 ـ تهران ، ملك ۵۵۹۹ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۶۰گ ۱۵س [رؤیت] .

31160 ـ تهران، ملك ۵۵۹۸ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ناتمام، زرین ، [رؤیت] .

سلطانیه

مثنویست عرفانی با اطلاعاتـی مربوط بعرفان هند .

31161 ـ کپنهاك ، سلطنتی ، شماره یاد نشده : نستعلیق **۱۳۰۲** ، دفتر دوم است [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۹] .

سلوك منظوم

خواجه حسن عطار، درص ۱۲۰۰ گذشت.

سلیمان نامه

از زلالی خوانساری ، محمد حسن که یاد او در « کلیات : ۱۸۵۹ » گذشت . یکی از مثنویهای«سبعهٔ سیارهٔ» اوست، در بحر «شاهنامه» با دیباجه‌ای به‌نثر از طغرای مشهدی. **آغاز:** (دیباجه) : تیمناً بخطاب‌گستاخهٔ شکسته خامه فهرست نثر سلیمان‌نامه .. بنام جهانگیر دلهای تنگ ـ که آمد سلیمانش یك مورلنگ .
بنگرید : ذریعه ۱۲: ۲۲۷ و۱۹: ۲۱۱ .

31162 ـ تهران ، ملك ۴/۴۸۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، **آغاز** : بنام کریمی که از دست بیش ـ نگین‌سلیمان روی چویش[رؤیت].

31163 ـ مشهد، رضوی ۴۳۱ ادبیات (۴۶۶۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با دیباجهٔ طغرا و ۴۴۷ بیت . [ف. رضوی ۷: ۴۱۹] .

31164 ـ تهران ، دانشگاه ۴۲۷۲ : در « کلیات » او مؤرخ **۱۰۵۲** [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۰] .

31165 ـ تهران، دانشگاه۷/۴۶۸۴: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (ص۵۳۱ ـ ۵۹۰) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۳] .

31166 ـ تهران ، مجلس۶/۱۰۹۳: در «هفت‌گنج» او از سدهٔ **۱۱** ، (ص ۳۴۲ ـ ۳۸۰) [ف. مجلس ۳: ۴۵۸] .

31167 ـ تهران ، دانشگاه ۵۰۴۰ : در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

31168 ـ عبدالحسین بیات ۸ مج : نستعلیق با تاریخ **۱۶۰۳** (؟) در دفتر، آغاز: بنام جهانگیر ، همراه با ۵ مثنوی دیگر از همو [نسخه‌ها ۶: ۷۸] .

سلیمان نامه = شاهنامه

از عارف . در ص ۲۹۳۵ خواهد آمد .

سلیمان و بلقیس = بلقیس وسلیمان

از حیاتی در ص ۲۶۶۲ گذشت .

سلیم جواهر فروش

ناشناخته .

31169 ـ تبریز ، ملی ۲۷۰۰: نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۴] .

سلیم خان نامه

31170 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۷۰۴۳: نوشتهٔ **۱۰۹۹** مصور [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

سلیم و سلمی

از مفتون . گویا عبدالرزاق بیک فرزند نجفقلی بیگلربیگی (خوی ۱۱۷۶ ـ تبریز ۱۲۴۳) سرایندهٔ «ناز و نیاز» و جز آن .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۸۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۵۷ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۵۳ .

31171 ـ **تبریز** ، ملی ۲۷۱۶ یا ۲۸۱۶ : تاریخ یاد نشده ، همراه «نازونیاز» [نسخه‌ها ۴:۳۰۴ و ۳۱۱] .

سمند و بیدل

ازسند. گویا سیداحمدکه یاد او در «چاه وصال : ۲۷۵۳» گذشت . مثنویست در داستان بشوی رفتن دختر پیره زن . درپایان آن آمده: زین دختر کان **سند** حذر کن ـ ای دل شده چارهٔ دگرکن. **آغاز:** درکشور شام پیرزالی ـ از قامت خم شده هلالی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۱ .

31172ـ **تهران**، دانشگاه۶/۴۷۲۴: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۱** دردفتر(ص۱۷ـ۲۰)، همراه چند مثنوی داستانی دیگر [ف.دانشگاه ۱۴:۳۶۷۰] .

سمنو نامه

از مهدی . داستان پختن سمنو است و مرادیافتن دختران ازآن . درپایان آن آمده: **مهدیا** سخت بی‌خبرشده‌ای ـ سمنو خورده‌ای پکرشده‌ای. **آغاز:** من بنام حق ابتداکردم ـ سمنونامه را بناکردم .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۲ .

31173ـ **تهران**، دانشگاه۱۲/۴۷۲۴: نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر (ص ۷۴ـ ۷۹) ۱۵س . آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۷۱] .

سنائی آباد=سلوت‌نامه=عقلنامه

تجربة‌العلم

منسوب به سنائی غزنوی ،که یاد او در «کلیات:۱۸۷۲» گذشت. مثنویست در۵۴۴ بیت استاد مینوی درپیشگفتار مثنوی «تحریمة‌القلم» آنرا بنام «سلوت‌نامه» خوانده و باحتمال آن را از کسی با تخلص عباسی دانسته‌اند . این مثنوی درمجموعه مثنویهای سنائی چاپ آقای جلالی بنام «عقلنامه» وچاپ‌آقای مدرس‌رضوی بنام « سنائی آباد » چاپ شده است . **آغاز :** ابتدا میکنم بنام خدا ـ آنکه هست از صفات نقص جدا . (نسخه های آن زیرعنوان عقلنامه یاد خواهد شد) .

بنگرید: پیشگفتار چاپ مجموعه مثنویهای سنائی از استاد مدرس رضوی : ۱۰ ـ ذریعه ۱۲ : ۱۴۳ و ۱۹ : ۲۵۰ .

سؤالات میرسید شریف

میرسید شریف آملی (شیرازی) . از سدهٔ یازدهم . قصیده‌ایست‌درحکمت وتصوف نسخه‌ای ازآن درص۷۴۹ش6763 گذشت. اینك نسخه‌ای دیگر . **آغاز :** زاهل مدرسه و خانقاه جمله دیار ـ سؤالهاست مرا بطریق استفسار ـ هر آنکه گفت جوابش مطابق حکمت .

بنگرید: ذریعه ۹:۵۲۳ و۵۲۴ـ فرهنگ سخنوران : ۲۹۷ و ۲۹۸ .

31174 ـ **تهران** ، ملك۳۷/۵۶۸۵: نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۰** در دفتر (۱۶۱ر ـ ۱۶۲پ) ، پیرامن ۱۱۰ بیت، نسبت سراینده بخلاف نسخهٔ قاهره آملی است نه شیرازی [رؤیت] .

سؤال و جواب

از خادم ، گویا عبدالجواد ، نگارندهٔ «قواعدالقرائه : ۹۴» . بروش پرسش و پاسخ بسال ۱۳۰۴ ، درعقاید وفقه عملی سروده‌است درپایان‌آن آمده : این همه قول فقیهان‌کبار ــ کرد خادم نظم بهر یادگار ــ در جمادی اول فرخنده فال ــ یکهزار وسیصد وچهار استسال **آغاز** : ابتدا لعنت بشیطان رجیم ــ بعدبسم‌الله الرحمان‌الرحیم .

31175 ــ **تهران**، دانشگاه ۳۲۵۱/۸ : نوشتهٔ ۲۶ رمضان **۱۳۰۷** (ص۲۵۵ ــ ۲۷۶) همراه «قواعدالقرائه» وجز آن [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۲۱۰] .

سؤال و جواب

شاه نعمت‌الله ، درص۱۲۰۲ گذشت .

سوانح‌الحجاز = نان وحلوا

بهایی .

سوانح ایام فراق

از صبا . مثنویست پیرامن ۳۳۴ بیت ، بهپیروی از «نان و حلوا = سوانح حجاز» بهایی . و بگفتهٔ آقای گلچین معانی او جز صبای کاشانی سدهٔ چهاردهم است . **آغاز** : حمدله . والصلاة والسلام علی محمد .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۱۲ .

31176 ــ **مشهد**، رضوی ۲۵۵ادبیات: ازسدهٔ**۱۴**،دریك جنگ [ف. رضوی۷: ۲۸۸].

سوز و گداز

از میرزا ابراهیم صفا . (بنگرید: حسرت نامه : ۲۷۷۰ و شاید این دو یکی باشد) .

31177 ــ **تهران**،اصغرمهدوی۲۱/ ۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲** با تاریخ ۱۱۲۲-۱۱۳۲ در دفتر [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۸] .

سوز و گداز

از اشرف مازندرانی (م۱۱۱۶)، که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۶»گذشت . مثنویست در سوز و گداز از دوری همسرش ، سپس خطاب بهمسرش دربارهٔ ترك هند و برگشت بهمیهن . **آغاز** : صباحی خوش لقا چون نامهٔ دوست ــ که خوشحالی نمی‌گنجید در پوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۱۲ .

31178 ــ **مشهد**، رضوی ۳۴۸ ادبیات ۴۵۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** با دستخوردگیهایی از سراینده (ص۲۵۳-۲۶۲) [ف . رضوی ۷: ۳۶۴] .

سوز و گداز

از باقی . مثنویست . و ازهموست «قمری و عندلیب = مناظرهٔ ...» .

31179 ــ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** همراه «قمری وعندلیب» از همو [ف . دکتر بیانی:۶۰۸] .

سوز و گداز

از میرزا صادق تفرشی (م۱۱۶۰) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۹»گذشت . مثنویست در ۲۰۸ بیت که ۲۳ بیت آغاز آن عربیست ، در برخی از نسخه‌ها این بخش عربی آورده نشده است . **آغاز** : معشرالعشاق من اهل الحوا ــ اننی آنست نارا بالطوا . . . آتشی می‌بینم ای یاران ز دور ــ گرم می‌آید بچشم نخل طور .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۱۲ .

31180 ــ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۶ : شکستهٔ سدهٔ **۱۲** (۱۲۳ب-۱۲۷ب) ، آغاز آتشی می‌بینم [رؤیت] .

31196 ـ تهران ، مجلس۴/۲۶۶۵: با تاریخ ۱۰۶۰ در دفتر (ص۱۵۱ ـ ۱۵۶) [ف . مجلس ۴۱۸:۸] .

31181 ـ تهران، ملك ۴۷۱۹/۱۶: شکسته نستعلیق نزدیك ۱۱۹۲ ،(۴۴ر-۴۶ر) آغاز : آتشی می‌بینم . [رؤیت] .

31182 ـ تهران ، ملك۱۰۸۵/۱۸: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ (۸۰پ) [رؤیت] .

31183 ـ مشهد ، رضوی ۱۸۲/۱ ادبیات:شکسته نستعلیق ۱۲۳۵ شعرهای عربی را ندارد (آغاز) آتشی می‌بینم [ف . رضوی ۲۲۲:۷] .

31184 ـ تهران ، دانشگاه ۵۰۸۶ : در جنگ مؤرخ ۱۲۳۹ ، زرین ، آغاز : مشعرالعشاق [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۹] .

31185 ـ تهران ، ملك ۴۸۹۹/۹ : نستعلیق پیرامن ۱۲۶۲ دریزد ، (۷۸ر-۸۶ر) پیرامن ۱۸۰ بیت است ، آغاز : آتشی می‌بینم [رؤیت] .

31186ـ تهران، مجلس۲۶۷۵/۱۶: شکسعه نستعلیق ، با تاریخ ۱۲۶۴ ـ ۱۲۹۴ در دفتر (ص ۶۵۲ ـ ۶۵۷) ، در ۱۴۸ بیت [ف. مجلس ۸ : ۴۴۰] .

31187ـ تهران، مجلس۲۳۲۹/۶۲: نستعلیق۱۲۷۴-۱۲۷۵(ص۶۴۳-۶۵۲جنگ) ۱۴۱ بیت است ، آغاز : آتشی می‌بینم [ف. مجلس ۳۲:۸] .

31188 ـ تهران ، سنا ۷۵۵۲/۷ : نستعلیق با تاریخ ۱۲۷۶ در دفتر [نسخه‌ها۲: ۲۴۹] .

31189 ـ تهران ، مجلس ۱۰۸۶ : شکسته نستعلیق‌خوب محمدعلی قزوینی۱۲۹۷ (ص۶۸-۷۸) ، آغاز : آتشی می‌بینم [ف . مجلس ۳:۴۵۰] .

31190ـ تهران ، دکتر قاسمزاده‌مج: شکستهٔ سدهٔ ۱۳ همراه گلشن راز ، دیوان مغربی جزآن ، آغاز: آتشی می‌بینم [رؤیت].

31191ـ تهران،دانشگاه۵۱۷۰/۲: در «کلیات»او ازسدهٔ ۱۳ (۲۹ر-۳۸پ)، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام «مثنوی عربی و فارسی»یادشده‌است[ف. دانشگاه۱۵:۴۱۳۵].

31192ـ تهران ، الهیات ۱۷۲/۱۶ ب : نستعلیق سدهٔ۱۳-۱۴ (۱۶۸ر-۱۷۰پ)، آغاز : آتشی می‌بینم [ف. الهیات۱:۱۳۷] .

31193ـ تهران، دانشگاه۳۷۴۷/۲: نستعلیق محمد حسن فرزند محمدرحیم‌کوهی، ۱۳۰۳ (۳۷پ ـ ۴۹ر) آغاز : مشعرالعشاق [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۱] .

31194 ـ تهران ، ملك ۵۶۰۶/۴ : نستعلیق باتاریخ ۱۳۱۲دردفتر(۵۵ر-۶۵ر)، پیرامن ۱۲۰ بیت است [رؤیت] .

31195 ـ مشهد ، رضوی ۹۴۷/۲ ادبیات(۴۵۲۶): محمد فرزندکاظم بروجردی ۱۳۴۱ در فهرست بنام آتشکده آمده است . آغاز : معشرالعشاق [ف. رضوی ۷۶۹:۷] .

سوز و گداز

طالب آملی ، در « کلیات : ۱۸۷۹ » او بکوشش طاهرشهاب ۱۳۴۶ خ چاپ شده‌است.
آغاز : سرم را باز شوری درکمین است ـ که بی‌سوز دل آهم آتشین است . (ن) .
بنگرید: ذریعه ۲۱۳:۱۹ .

سوز و گداز

از ملا محمد رضا نوعی خبوشانی،که یاد او دره‌دیوان :۲۵۸۹»گذشت . مثنویست‌عشقی در برابر « خسرو و شیرین» در عشق شاهزادهٔ

هندو که بروزگار اکبرشاه میزیسته و خود را درآتش‌افکنده‌است، بنام شاهزاده دانیال ساخته ودر لکهنو۱۲۸۶ چاپ شده‌است، ونیز ترجمهٔ انگلیسی آن بکـوشش داود ایرانی و اننداك کوماراسوامی - Anandak Comara suwamy . آغاز: الهی خنده‌ام را نالکی ده ـ سرشکم را جگر پرکالکی ده .

بنگرید : ذریعه ۱۲ :۲۵۶ .

31197ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۲۵: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۶۴ (۱۶۵۴م) ، آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۶۷۴] .

31198ـ تهران، دانشگاه۲۲۰/۲۴۶۶: نستعلیق محمد باقرهاشمی ۱۰۶۷ دربرهانپور (ص۶۸۶-۶۹۸) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۳۵] .

31199ـ تهران،دانشگاه۱۸/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، ۱۰۷۴-۱۰۷۹ (۴۰۸پ - ۴۱۵ر) [ف. دانشگاه ۱۴:] .

31200ـ موزهٔ بریتانیا(۱۱/۴۱۹) Or۲۹۷۵ : باتاریخ ۱۱۱۵-۱۰۷۷ دردفتر (۲۶۳پ-۲۸۱پ) [ذیل ریو: ۲۶۷] .

31201 ـ تهران ، ملك ۶/۴۶۷۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، در «گنج معانی» (۱۰۰ر- ۱۰۵پ)، پیرامن ۳۷۰ بیت. آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

31202 ـ تهران ، ملك ۱۷/۵۵۴ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱ (ص۳۷۲-۳۹۴) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

31203 ـ تهران، ملك ۳۱/۳۸۴۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۸۹پ-۱۹۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31204 ـ تهران ، ملك ۳/۵۵۱۱ : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱ (۱۱۱پ-۱۲۸ر) ، زدین ، همراه «دیوان» او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31205 ـ تهران ، ملك ۳/۵۳۸۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱۰۰ر-۱۴۸ر) در هامش سپس متن [رؤیت] .

31206 ـ تهران ، ملك۱۹/۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۹۸پ-۱۰۳) ، آغازبرابر نمونه ، [رؤیت] .

31207 ـ تهران ، ادبیات ۹۱ ج : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ ۱۱۷ (۱۱۰۷) در جنگ [ف . ادبیات ۱: ۱۶۵] .

31208 ـ تهران ، سنا ۱/۷۵۵۱ : نستعلیق وچلیپای سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها۲: ۲۴۸].

31209ـ تهران،دانشگاه۱۰۸/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ۱۱(ص۳۶۳-۳۷۶)[ف.دانشگاه ۱۴: ۳۸۸۹] .

31210 ـ تهران ، مجلس۵/۹۰۷ - ۹۱۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص ۷۷۳-۸۰۰) [ف . مجلس ۳: ۱۶۸] .

31211 ـ یزد ، جامع کبیر ۲ مج : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۴: ۴۰۷] .

31212 ـ تهران، سلطنتی۵۸۴(۶۱۹ ف) : نستعلیق خوش محمدیحیی‌لاهیجی‌فرزند رستم‌کیا ، سدهٔ ۱۱ در دارالسلطنه لاهیجان ، زدین ، در ۱۱۰۵ ازکتابهای‌کتابخانهٔ‌صفویان بوده ، آغاز برابر نمونه ، ۳۶ص۱۴س [ف . دکتر بیانی : ۳۹۲] .

31213 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۱۳) Or۲۸۳۹ : ازسدهٔ ۱۷ م، ۲۳ گ [ذیل ریو: ۲۰۰] .

31214 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۳۴

Add : در دفتری ازسدهٔ **۱۷**م (۱۸۷-۱۸۰) [ریو ۲:۷۳۷] .

31215 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۳۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱-۱۲** دریك جنگ (ص ۲۷۴) [ف. دانشگاه ۹:۱۱۱۳] .

31216ـ **تهران**، دانشگاه۴/۳۳۴۹: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱-۱۲**عجزی بهبهانی، درجنگ خود (ص ۲۶ - ۵۱) زدین [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۶] .

31217ـ**تهران**،دانشگاه۵۲/۲۴۶۵: نستعلیق نزدیك **۱۱۰۴** (ص ۱۷۸-۲۲۶) [ف . دانشگاه ۹:۱۲۱۷] .

31218ـ**تهران**،دانشگاه۱۴۰/۲۵۹۱: نوشتهٔ خلیفه برهان‌الدین محمد درمادی پسر الیاس **۱۱۰۳** در محال قراچه‌داغ (ص۶۴۹-۶۵۶) [دانشگاه ۹ : ۱۴۰۴] .

31219 ـ **تبریز**، ملی ۱۳/ ۳۰۴۶: با تاریخ **۱۱۰۷** در جنگ [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۷۵] .

31220 **تهران**، مجلس ۳/۲۳۲۴: نستعلیق خوش ۱۴۱ **(۱۱۴۱)** در جنگ گرد آوردهٔ محمد حسین (ص۲۸-۵۱ هامش) [ف. مجلس ۸ : ۹] .

31221 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ ۵۸د) [ذیل ریو:۲۳۴] .

31222ـ **موزهٔ‌بریتانیا**۱۰۵۸۷/۲ Add : با تاریخ **۱۱۷۵** (۱۷۶۱م) (گ۱۰-۳۴) [ریو ۲: ۸۲۰] .

31223ـ**تهران**،دانشگاه۳۰/۲۴۴۴: نوشتهٔ ۷ شعبان**۱۱۸۹** درکابل(ص۲۶۴-۲۸۹) [ف. دانشگاه ۹:۱۱۲۶] .

31224 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۷/۲۶: با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** در دفتر [رؤیت].

31225 ـ **تهران** ، مجلس۳/۲۶۶۸: شکستهٔ سدهٔ **۱۲** (ص۱۹۷-۲۲۶)، ۴۸۳ بیت زدین، آغازبرابرنمونه درفهرست بنام «محبت نامهٔ» عماد فقیه یادشده است . [ف. مجلس ۸: ۴۲۹] .

31226ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** : در مجموعه نظم و نثر [ف. دکتربیانی : ۶۰۸] .

31227ـ **تهران**، دانشگاه۷/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۷۵) [ف . دانشگاه ۹:۲۴۲] .

31228 ـ **تهران** ، ملی۳/۵۶۴ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۲**(ص۱۱۲-۱۳۷). آغازبرابر نمونه [ف. ملی ۲:۵۴].

31229 ـ **اورشلیم**، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۲۵ - ۸ .Ar : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ :۱۰۹] .

31230ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۶۹: همراه دیوان احمد جامی . ازسدهٔ **۱۸** م [ریو ۲ : ۵۵۱] .

31231ـ**نجف**،امیرالمؤمنین۲/۱۳۳۸: نستعلیق زیبای عبدالعظیم **۱۱۳۶** یا **۱۲۳۶** [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31232 ـ**تهران** ، دانشگاه ۴۴۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** - **۱۳** در جنگ گرد آوردهٔ حسن شاملو [ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۶۵] .

31233ـ **تهران**، دانشگاه۴/۳۹۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲** - **۱۳** در جنگ ، زدین (ص ۴۲-۷۰) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۹۱۰] .

31234 ـ **بادلیان** ۶۹/۴۷ .Add: باتاریخ **۱۲۰۰** درجنگ فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها :۵۸۷] .

31235 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۵۲ : شکسته‌محمدعلی‌فرزندشاه‌محمدرضی‌اشتهاردی،

شعبان **۱۲۱۲** در جنگ [نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

31236ـ **صدرهاشمی**، جنگ بیاضی، به‌خامهٔ عزیزالله از نوادگان مجلسی، درگجرات هند بسال **۱۲۲۰** [نسخه‌ها ۲ :۱۸۵] .

31237 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۹۱/۳ : نستعلیق **۱۲۳۳** . (۳۰۰د) آغاز برابر نمونه، [رؤیت] .

31238 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۱۴/۶ : نستعلیق‌شکسته، پیرامن **۱۲۵۰**، (۳۲پ ـ ۴۰د). **آغاز** : چنین زد نغمه پرداز حکایت ـ نمك با زخمه برتار روایت [رؤیت] .

31239ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۵/۱۶: شکسته نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۶۴ ـ ۱۲۹۴** در دفتر(ص۶۵۲ـ۶۵۸) ، در ۱۴۸ بیت[ف. مجلس ۸ : ۴۴۰] .

31240ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۶۴: نستعلیق**۱۲۷۴ـ۱۲۷۵**(ص۶۵۹ـ۶۷۹جنگ) ۲۹۴ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸ :۳۲] .

31241ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۸/۳: شکسته نستعلیق خوش محمدرضا نوری، **۱۲۹۲** (ص۱۲۷ـ۱۸۰ هامش) [ف. مجلس۸ :۴۷] .

31242 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۳ ۰ ، ۸۷۲ رضا : نستعلیق ۶ سمت **۱۸۹۳**، آغازبرابر نمونه، ۲۵ گ[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ :۳۶۱] .

31243 ـ **تهران** ، حقوق ۳۵۲ج : نستعلیق هندی سدهٔ**۱۳**، پیرامن ۶۱۸ بیت ، ۲۷گ ۱۲س [ف. حقوق : ۱۴۲] .

31244 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۴۷ : تاریخ یاد نشده ، در یك جنگ [نسخه‌ها ۳ :۸۸].

31245 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۹/۶: نستعلیق تاریخ یادنشده (۱۱۲پـ۱۱۸پ) ، نزدیك به ۱۴۶ بیت‌دارد [ف. دانشگاه ۶ : ۲۲۸۰] .

31246ـ **تهران**،سپهسالار ۱۴۳/۱۲ : تاریخ یادنشده (۱۴۵ـ۱۵۰) [ف . سپهسالار ۵ :۱۲۱] .

31247 ـ **قاهره** ، دارلکتب ۱۶۴ م ادب فارسی : آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۳۰۵] .

سوگندنامه

ازظهوری [دکتر بیانی]. ذریعه ۱۲ :۲۵۹ ازسوگندنامه‌ی ظهیرفاریابی با این سرآغاز یادشده است : زهی زمانهٔ نامهربان نادره‌کار.

31248ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در مجموعه نظم ونثر [ف. دکتر بیانی :۶۰۸] .

سوهنی مهینوال = قصهٔ ...

از صالح ، گویا از میانهٔ سدهٔ سیزدهم . مثنویست بزمی ازعشق ومحبت. **آغاز**: بسم‌الله الرحمان‌الرحیم‌ـ سجع‌لطیف‌است ز لطف‌عمیم.

31249 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریـری ۹۹ ، ۸۷۱ صا : نستعلیق **۱۳۵۸** گویا از روزگار سراینـده ، ۱۵۵ص ۱۲س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۰۱] .

سوهنی مهینوال

از غلام رسول ، که در هدیال میزیسته ، در۱۲۸۷(۱۸۷۰م) درقالب مثنوی بحرطویل ساخته است. **آغاز** : جاوید بدان، صوردمان بخشندهٔ روان، سازندهٔ جهان ،کو کرد عیان ، این‌کون و مکان‌ـ حمدیست فزون، ازحدبیرون.

31250 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۱۴/۹۶۲ : تاریخ یادنشده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۱۴۶] .

سه رنگ

از میرزا طاهر وحید قزوینی ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸» گذشت . مثنویست درسه بند : رنگ اول ، رنگ دوم ، رنگ سوم . **آغاز** : تیر دل و خیره زبان برگشود ــ خیره سرو تیره زبان همچو دود. انجام: خاطرش در جهان مساز غمین ــ هرکه گوید ز روی صدق آمین.

31251 ــ **تهران**، سپهسالار ۹/۱۴۳: تاریخ یاد نشده ، (۱۲۶ر ــ ۱۲۹پ) [ف . سپهسالار ۵: ۱۲۱] .

سه گوهر شریف = رسالهٔ ...

از فیروز کاوس پارسی ،که «صددر» رادر آداب وسنن زردشتیان بسال ۹۰۰ سروده‌است در ۳۷ بیت .

31252 ــ **تهران**، دانشگاه ۵/۲۵۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۴۳۹ ــ ۴۴۱) در دفتری همراه : ۱ ــ صد در ۲ ــ داستان شاه خاور و سهیل و گلرخ از مرزبان راوی ۳ ــ کنگرهٔ انوشیروان از همین فیروز ۴ ــ همین سه‌گوهر ۵ ــ تاریخ بنای آتشکاه ورهـرام ایزد ۶ ــ معجزات شاه ورهرام ایزد ۷ ــ داستان گاو قرمدار ۸ ــ خردنامه ازمرزبان راوی، ودیگر پراکنده‌ها [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۷۹] .

سهواللسان

از شریف تبریزی (م ۹۵۶) ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۷۹» گذشت. سروده‌هایی هست هجو وپست‌که آنهارا بهاستاد خودلسانی‌شیرازی (که یاد او در دیوان گذشت) نسبت داده سپس آن سروده ها را تضمین کرده و بگفتهٔ خودش در دیباجه آنها را تأویل و تفسیر کرده وعیب آنهارا دفع کرده‌است و «سهواللسان» خوانده است. حیدرتبریزی (که یاد او درديوان گذشت) اورا با «لسان‌الغیب» رد کرده و صادقی افشار (که یاد او درکلیات: ۱۸۷۷ گذشت) این«لسان‌الغیب» را با «هجوثالث» خود پاسخ گفته‌است. **آغاز** : غرض از این کلمات آنست‌که عندلیب گلزار معانی اعنی لسانی شاعریست ناد ... ز شعرهای ترش آب خضر منفعل است ــ مسیح ازنفس روح پرورش خجل است .

بنگرید :ذریعه ۹: ۵۲۰ (شریف‌تبریزی) و ۹: ۹۴۲ (لسانی) و ۱۲: ۲۶۶ (سهواللسان) فهرست‌مجلس، حایری ۱۰: ۲۶ (سهواللسان).

31253 ــ **تهران** ، مجلس ۶/۲۷۸۵: از سدهٔ **۱۰** با تاریخ **۹۷۲** در دفتر (ص۵۵ ــ ۵۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31254 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۷۴: نوشتهٔ تربیت ، در دیوانش [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۶۹] .

سهواللسان

از صادقی افشار (ز ۱۰۱۰) ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. تضمین‌سروده‌های شیخ فیضی دکنی(م۱۰۰۴)است. **آغاز**: سهواللسانی که صادقی‌کتابدار ، فارس مضمار سخنوری شیخ فیضی هندی اسناد نموده: بررأی رزین ارباب اتفاق وبرضمیرمنیراصحاب امعان‌مخفی‌نماند.

31255 ــ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۴۹ : نستعلیق ، در « کشکول » محمد معصوم فرزند عبدالعلی‌کرمانی،ومحمدزمان **۱۰۳۸ ــ ۱۰۸۰** در اکره (ص ۳۶۸ ــ ۳۷۰) [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۳] .

31256 ــ **تهران**، دانشگاه۷/۷۳۹۵: نستعلیق آقای باستانی راد ، سدهٔ **۱۴** (۵۰ر ــ ۵۶ر) [مجلهٔ هنر و مردم ۹۰ : ۱۳] .

31257 ــ **تهران** ، ملك ۵/۶۳۲۵ : نشانی بیشتر یاد نشده . [همان مجله] .

سیرت پیامبر

ناشناخته. از حماسه‌های دینی. (بنگرید، سفیان ویثرب ۲۹۱۲).

31258 ـ آمل ، میرزا ابوالحسن پیشنماز آملی: نستعلیق علی‌نقی نوری، ۱۲۳۴ درفهرست بعنوان سیرت پیامبر آمده ، نسخه از[سلاح پوشیدن سیدانبیا به‌عزم رزم‌ابوسفیان] است تا[رسیدن او به وادی‌القری وبیرون‌آمدن بمیدان‌کارزار] . انجام : به توفیق پروردگار مجید ـ به‌اتمام این داستان هم رسید[نسخه‌ها ۵: ۴۰۰] .

سیرالعباد الی‌المعاد = کنزالرموز

از سنایی غزنوی (م۵۲۵) ،که یاد او در « کلیات: ۱۸۷۲ » گذشت . مثنویست بروزن «حدیقةالحقیقه»،که در سی وسه سالگی سروده که با یك لغز (باد) آغازشده سپس صفت روح نامی وحیوانی را بیان‌کرده وبسیاری ازمطالب اخلاقی و عرفانی را آورده و با ستایش محمد فرزند منصور سرخسی ازقاضیان خراسان‌ملقب به مفتی شرق پایان می‌یابد . بکوشش کوهی کرمانی وپیشگفتار سعید نفیسی در ۷۷۰ بیت در تهران ۱۳۱۶ خ چاپ شده است . و در چاپ استاد مدرس رضوی ۷۹۹ بیت است . **آغاز** : مرحبا ای برید سلطان وش ـ تختت از آب و تاجت از آتش .

بنگرید : ذریعه ۲۷۷:۱۲ و ۲۱۴:۱۹ـ ف . مشار: ۹۹۰ .

31259 ـ **تهران** ، ملی ۲۳۵۳ : در «کلیات» او از نیمهٔ یکم سدهٔ ۶ [راهنمای‌کتاب ۵ : ۵۸۶] .

31260ـ **سلیمانیه بغدادلی**۱۶۷۲: در « کلیات » او از نوشتهٔ ۵۵۴ فیلم آن در دانشگاه ش ۵۰۱ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

31261ـ **بایزید ولی‌الدین** ـ ۲۶۲۷ : در «کلیات » نوشتهٔ ۶۸۴ [پیشگفتار چاپ] .

31262 ـ **ایاصوفیا** ۲۰۵۱/۳ : نوشتهٔ ۲۵ شوال ۷۳۰ . فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۸ هست [فیلمها : ۴۰۹] .

31263 **پاریس** S.E. ۱۲۴/۲ : با تاریخ ۸۸۳ . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۵۳ هست [فیلمها : ۵۳۴] .

31264ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۷۳۴/۳: در « کلیات » مؤرخ ۸۸۴ او . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] .

31265 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۶۹/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ [نسخه‌ها ۲: ۲۵۰] .

31266 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۹ : نستعلیق بسیارخوب ۱۰۱۱. دارای ۶۰۹ بیت آغاز و انجام برابر چاپی ، ۲۸ گ ۱۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۴۷۲] .

31267 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۴۷ (یا ۲۳۴۹) : نستعلیق‌محمودفرزندهاشم،۱۰۱۳، همراه « حدیقهٔ » او ، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس ۸ : ۲۲۰] .

31268 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۵) Or۴۵۱۴ : نستعلیق۱۴ع۲/۱۰۲۳(۱۶۱۴م) (۴۰پ-۴۲ر) [ذیل ریو : ۱۴۶] .

31269 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۰/۲ ادبیات (۴۸۳۰) : نسخ زین‌العابدین، زینای شیرازی ۱۰۲۶ آغاز برابرنمونه، [رؤیت].

31270 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ اعتمادالدوله۸۸/۲ : در «کلیات» مؤرخ ۱۰۳۰او، بنام «رموزالاولیاء واسرارالاصفیاء» نامیده شده [نسخه‌ها ۵: ۳۴۴] .

31271 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۵/۴ :

شکسته نستعلیق محمدکاظم اصفهانی ، **۱۰۶۰** در حیدرآباد ، زدین (ص۸۵–۱۷۶) ، آغاز برابر [رؤیت] .

31272 ــ **همدان** ، کتابخانهٔ غـرب ۶/۵ – ۴۶۴۷ : رجب **۱۰۶۶** [ف . دکتر مقصود] .

31273 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۶۳۶Spi/VI۵ : در «کلیات» او باتاریخ **۱۰۲۵-۱۰۷۸** (گ۳۸) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲:۴۳۱] .

31274 ــ **تهران** ، مجلس۳/۵۰۴۲: نستعلیق خوب ، با تاریخ ذیحجهٔ **۱۰۷۵** در دفتر (۲۲۷پ–۲۳۷ر) زدین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31275 ــ **تهران** ، مجلس ۸/۳۵۴۶ فهرست‌نشده : نوشتهٔ **۱۰۹۱** (ص۱۱۳-۱۲۶) [نسخه‌ها ۵:۱۹۲] .

31276ــ **تهران**، دانشگاه۲/۴۷۰۴: نستعلیق محمد شریف خیال شیرازی ، ۹ صفر **۱۰۹۵** (۳۲۳–۳۵۴) ۱۷س [ف . دانشگاه ۱۴:۳۶۴۹] .

31277 ــ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۴) : Or ۳۳۰۲ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۱۸۶۳م) [ذیل ریو:۱۴۵] .

31278 ــ **تهران**، ملی۲/۴۶ فهرست نشده : تحریری متوسط سدهٔ **۱۳** (ص۲۶۹ – ۳۰۱) آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۴:۱۶۶].

31279 ــ **تهران**،دکتربیانی: نستعلیق زیبای عیسی‌الهی، **۱۳۷۰** (؟)[نسخه‌ها۱:۸].

31280 ــ **استانبول** ، اونیورسیته لاله‌لی ۳/ ۲۰۱۰: نستعلیق (ص۵۰۷–۵۱۳). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴ هست [فیلمها : ۴۰۳] .

31281 ــ **نجف**،امیرالمؤمنین۱۳۴۰: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۲۴گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

سیر منظوم

ازناشناس. مثنویست با دیباجه‌ای به‌نثر، سپس تکلمهٔ آن ازحافظ محمدشجاع ، بدستور محمد بهاول‌خان والی بهاول پور .

31282 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۰۹/۱۲۵۶: تاریخ‌یادنشده،انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۲۳] .

سیر نوری

31283 ــ **بنگال**، ایشیاتك ۶۸ منظوم (۵۰۸) : نستعلیق ، تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال : ۹۵] .

سیر و سلوك

ناشناخته ، در ص ۱۲۱۲ گذشت .

سیر و سلوك

حیدری ، در ص ۱۲۰۷ گذشت .

سیف‌الرسایل

ازسلطان قاجار، محمدکه یاداو دره‌دیوان» گذشت . مثنویست در سرگذشت خود و دشمنی حاج میرزا آقاسی با او و رفتن او بعراق .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۲۸۶ و ۱۹:۲۱۴.

31284ــ **مشهد**، رضوی ۴۳۵ ادبیات (۴۶۶۴): در «دیوان» او مؤرخ **۱۲۹۲** [ف. رضوی ۷: ۴۲۳] .

31285 ــ **تهران**، دانشگاه ۲۶۴۸ : نسخ سدهٔ **۱۳** در «دیوان» او (ص۸۸–۱۱۴) [ف. دانشگاه ۱۰:۱۵۲۱] .

سی فصل

از عطار تونی،که یاداو دره‌دیوان:۲۴۴۵»

گذشت. بنام عطار نیشابوری چاپ شده است . مثنویست بروش پرسش وپاسخ درمسایل عرفانی . وبهمین نام «سی فصل» بکوشش تقی حاتمی در تهران ۱۳۱۴خ در ۷۵ ص چاپ شده است . این مثنوی با دگرگونی همان است کـه بنام «مظهرالاسرار» خواهد آمد . **آغاز** : یکی پیری مرا آواز میداد ـ کهای **عطار** از دست تو فریاد ـ جهان برهم زدی و فتنه کردی ـ بدیوار مذاهب رخنه کردی .

بنگرید : ذریعه ۱۲:۲۹۱ و ۹:۳۰-۷۳- ف ـ مشار : ۹۹۴ .

31286 ـ **تهران** ، مجلس۹/۳۳۲۳: نسخ **۱۲۹۷** (ص۲۵۰-۳۰۸) ، آغاز برابر نمونه ، نسخـه در ۱۰۰ بیت است نخست ۳۰ پرسش در ۳۰ بیت با ده بیت آغاز رویهم ۴۰ بیت ، سپس ۶۰ بیت در پاسخ آن پرسشها ، و نسخه بنام « جوهر الذات » است [ف . مجلس ۱۰:۱۰۸۷] .

31287 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۸۳۶۳: نوشتهٔ **۱۲۹۸** [نسخه‌ها ۴:۶۸۵] .

31288 ـ **تهران** ـ مجلس۱/۲۶۰۷: نستعلیق **۱۳۳۵** در «کلیات» او (ص۱-۹۵) ، ۲۱۷۰ بیت دارد (!) ، آغاز برابر نمونه، در س ع بنام « جواهر الذات » نامیده شده [ف. مجلس ۸ :۳۴۴] .

سیف الملوك و بدیع الجمال = مثنوی

ازمحمد لکهنوی، معروف به‌میرزا ببرعلی سرایندهٔ «مثنوی زهد وتقوی : ۲۸۵۵» .

31289 ـ **آصفیه** ۳۳۱ : تاریخ یاد نشده ، ناقص [ف. آصفیه ۴:۵۸۲] .

31290 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۵۴: تاریخ یاد نشده ، ۶۰ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۳] .

سیف النبوة = مشهدالشهداء

از حسین ندایی نیشابوری یزدی ، سدهٔ دهم. نظم «روضة الشهداء»ی ملاحسین کاشفی است درسرگذشت پیامبران وتاریخ اسلام و امامان. یکی از حماسه‌های دینی است در ده هزار بیت که در ۹۲۸ (= ماتم حسین شهید) بنام شاه شاه اسماعیل(۹۰۵-۹۳۰) در ده باب بانجام رسیده است . وسام میرزا بدون ذکر نام ازآن یاد کرده است . درآن آمده : گشت آن نامه همچو ماه تمام ـ کرد **سیف النبوة** چرخش نام... شدچوذکرشهادت سعدا ـ نهمش نام مشهد الشهداء . **آغاز** : این سر نامهٔ خطبه وتحمید است ـ این روضهٔ قدس ومشهد توحید است.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۱۷۹ (ندایی)و۱۹: ۲۱۹ (سیف‌النبوة) ـ تحفهٔ سامی : ۱۵۰ ـ فرهنگ سخنوران :۵۹۸ .

31291 ـ **تهران** ، موزه ۳۷۲۹ : نستعلیق قاسم فرزندعلی فرزند حسین حسینی، ذیحجهٔ **۹۲۷**، زرین، وقف شاه‌عباس برآستانهٔ شیخ صفی ۱۰۲۲ [نسخه‌ها ۲:۲۰۸] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۳۱ هست [فیلمها:۱۲۶] .

31292 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه، ۲۱۸ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۶۸] .

سی‌نامه = عشق نامه

از امیرحسینی هروی (م۷۱۹) ،که‌یاداو در «صراط مستقیم : ۱۲۶۸» گذشت. مثنویست عرفانی در سیر و سلوك و سی نامهٔ عاشقانه در مراتب عشق ، و در نسخه‌ها بدو نام بالا یاد شده است . نامهٔ یکم : در عاشق شدن به خبر است . **آغاز۱)** : سرنامه کنم نام خدایی ـ که نتوان‌گفتنش چون وچرایی . **آغاز ۲)** :

سر نامه بنام پادشاهی (آن خدایی) ـ که نتوان گفتنش چون وچرایی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۱۵ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۰۱۱ .

31293 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۰۱ : نسخ سدهٔ **۸ـ۹** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، پایان در نامهٔ ۲۹ افتاده، ۳۰ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۵۳۰] .

31294 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۷۴/۷ : نستعلیق عبدالقادر فرزندعلی فرزند محمدبدر استرآبادی ، ج ۸۰۹/۱ (۳۳۹پ ۳۵۱ر) ، بدستور مشیرالملوك .. محمود خلدالله ملکه ، نامه ۱۸ و۱۹ درنسخه افتاده ، نزدیك ۱۱۰۰ بیت دارد [رؤیت] .

31295 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۴/۱ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۸۲۴** (س ۱ـ۸۰) ، پیرامن ۱۲۵۰ بیت دارد . زرین [ف مجلس ۳ : ۶۲۰] .

31296 ـ **پاریس**، S.P ۷۸۱ : برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲** . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها ۱ : ۵۹۳] .

31297 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۰ م ادب فارسی : نستعلیق نعیم‌الدین کاتب **۸۹۴** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [مخطوطات ۱ : ۳۰۶] .

31298 ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۲۶۷/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۱۵۸) [نسخه‌ها ۵ : ۵۸۱] .

31299 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۲۰/۵ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، همراه دیوان او [ف . ادبیات ۲ : ۵۲] .

31300 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۷ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبای بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونهٔ **۲**. درفهرست بنام «نامه‌های حسین» و «عشق نامه» تظلم حسینی یاد شده [ف. مخطوطات ۲ : ۲۰۸] .

سی‌نامه = محب و محبوب = دلگشا

ازکاتبی نیشابوری محمد (۸۳۹م)، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۰» گذشت . مثنویست .
آغاز : زهی فهرست (مهرت ؟)، سر هر نامه نامت ـ کلیم ابکم ز تفسیر کلامت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۱۵ .

31301 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۴ : در «کلیات» او مؤرخ **۸۲۴** [ف. مجلس ۳ : ۶۲۰] .

31302 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۷۶۸ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۷** (۱۴۵۳ م) [ریو ۲ : ۶۳۷] .

31303 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۵۳ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۳** (۱۴۷۸ م) [ریو ۲ : ۶۳۸] .

31304 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۲/۲ (۷۰۸ف): همراه «دیوان 25401» اونوشتهٔ **۸۸۴** [ف. دکتربیانی : ۵۱۱] .

31305 ـ **تهران** ، دکتربیانی ۵ مج: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۰** [نسخه‌ها ۱ : ۱۳] .

31306 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۱۵ : در « کلیات » او از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [ف . مجلس ۸ : ۳۵۵] .

31307 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۸۳/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** (۷۷ر ـ ۱۱۵پ) در فهرست آمده: دلگشا یا سی‌نامه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۶۸۷] .

31308 ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۰ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. ادبیات ۲ : ۵۲] .

ش

شاهجهان‌نامه = پادشاه نامه = ظفر نامه

ازکلیم‌کاشانی، ابوطالب همدانی(۱۰۶۱) که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت. درکشور گشاییهای شاهجهان (۱۰۳۷–۱۰۶۷) ، در پیرامن پانزده‌هزار بیت و دنبالهٔ «ظفر نامه»ی استادش قدسی مشهدی سروده است . **آغاز :** بنام خدایی‌که از شوق جود ـ دو عالم عطاکرد و سایل نبود .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۱۶ ـ پیشگفتار چاپ دیوان‌کلیم ، حسین پرتو بیضاوی .

31309 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۵۲۱: نوشتهٔ **۱۰۷۲** (۶۲–۱۶۶۱م) ، درفهرست‌آمده: ظفرنامهٔ شاهجهان‌ازابوطالب کلیم ، آغاز برابر نمونه ، ۲۵۳ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۸۶] .

31310 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۵۲۱ : نوشتهٔ **۱۰۷۲** (۶۲ –۱۶۶۱م) ، درفهرست‌آمده: ظفرنامهٔ شاهجهان ازابوطالب کلیم . آغـاز برابر نمونه ، ۲۵۳ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۸۶] .

31311 ـ **تهـران** ، ملك ۴۷۰۱ : نستعلیق ازپایان سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده، ۲۲۱ گ ۱۷س [ف. ملك : ۶۷] .

31312 ـ **تبریز** ، حاج آقـا حسین نخجوانی :مؤرخ **۱۱۵۰** [نسخه‌ها۴: ۳۴۰].

31313 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۹۴۰pi/VI۳۰A : نستعلیق پیرامن‌سدهٔ**۱۲** در«کلیات» او (گ۱–۸۹) ، آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲ :۳۵۴] .

شاهد خیال

ناشناخته . مثنویست عرفانی . **آغاز :** فتنه‌آرای مژگان شاهدخیال وشکفتگی‌گل‌مراد خار خار چمن شوق ... عشق باشد بود و غیر عشق‌بار ـ از ریاض عشق، گل چند بهار ـ گشته درگلزار رنگ‌آرای عشق ـ مرد وعالم یك‌گل رعنای عشق .

31314 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۴۲/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸۸پ-۱۳۴پ). انجام: یك سرمژگان اگر ما بین شد ـ دیده و دل مجمع‌ـ البحرین شد [رؤیت] .

شاهد عرشی

از عـرشی اکـبرآبادی ، محمد مؤمن (م۱۰۹۱) ، که یاد او در «دیوان : ۲۴۳۶» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۶ .

31315 ـ **تهـران** ، مجلس ۸۸۵۱ فهرست نشده: [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه].

شاهد ومشهود

از اکسیر اصفهانی ، محمدعظیم‌که یاد او در «دیوان : ۲۲۳۰» گذشت. مثنویست عشقی. **آغاز :** گفتگویم نخست از آن دریاست ـ که نه اول نه‌آخرش پیداست .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۶ .

31316ـ **تهران**،فرهادمعتمد۱/۱۵۲: نستعلیق ، با تاریخ **۱۱۶۱–۱۱۵۳** در دفتر [نسخه‌ها ۳ :۲۳۰] .

31317 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۵۸۳ Add: شکسته‌آمیزشعبان **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م) ۱۹۷ گ [ریو۲:۷۱۳] .

شاهراه نجات

ازمجذوب تبریزی ،که یاد او در«کلیات ۱۸۹۲» گذشت. مثنویست عرفانی درپیرامن‌سه هزار بیت‌که بسال۱۰۶۶ یا۱۰۶۸ بانجام‌رسانده است : بهرتاریخش آنکه درها سفت ـ شاهراه نجات دلهاگفت . **آغاز** : این‌کتاب از توجه حضرات ـ شد مسمی به شاهراه نجات ـ یار آینه‌ای‌میخواست ـ التفاتش‌بهانه‌ای‌میخواست.

بنگرید : ذریعه ۱۳:۱۵ و۱۹:۲۱۷ .

31318 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۱۶ : نستعلیق خوش بی‌نام ازسدۀ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۵۹گ ۱۲س [رؤیت] .

31319 ـ **موزۀ بریتانیا** ۱۱۷۰۰ Or: سدۀ **۱۱ـ۱۲** [نسخه‌ها ۴:۶۸۷] .

31320ـ **تهران**، دانشگاه۲/۳۰۰۶: نسخ نیمۀ شوال **۱۱۰۸** درکلیات او (س ۴۸۷ ۵۴۵) ۱۹س، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۵] .

31321ـ **تهران**، دانشگاه۵/۴۱۱۸: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۴۸ـ۱۱۴)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۹۷] .

شاهرخ نامه

از قاسمی‌گنابادی ، که یاد او در«کلیات: ۱۸۸۹ » گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانۀ اوست ، و در«هفت‌آسمان» آمده‌که درپنجهزار بیت‌است. **آغاز**: الهی بحق پادشاهی تراست ـ همه بنده‌ایم و خدایی تراست .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۷ـ هفت‌آسمان: ۱۳۷ .

31322 ـ **لندن** ، انجمن آسیائی پادشاهی2a/۳۰۰: نستعلیق **۱۰۱۴** ، همراه «شاهنامه» از همو [نسخه‌ها ۵:۶۸۰] .

31323 ـ **موزۀ بریتانیا** ۲/ ۳۳۹ Or : نستعلیق، لکهنو **۱۱۸۰** (۱۷۶۷م) ؛ آغاز برابر نمونه [ریو۲:۶۶۱] .

شاه هریان

31324 ـ **موزۀ بریتانیا** ۱/ ۵۴۱۴ Or : سدۀ **۱۱ـ۱۲** [نسخه‌ها ۴:۶۸۲] .

شاهنامه

از اشعری ، زنده در ۱۳۰۵ ، که یاد او در «دیوان : ۲۲۲۸» گذشت . مثنویست بروش « شاهنامه »ی فردوسی ، در رویدادهای پایان روزگار فتحعلی‌شاه و آغاز روزگار محمدشاه، در پیرامن ۴۵۰ بیت .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۸ .

31325ـ **تهران**،مجلس۹۴۴: نستعلیق گویا از خود سراینده ، در دیوان او (س ۵۶۲ـ۵۹۰) ۱۷س. [ف. مجلس ۳:۲۱۹] .

شاهنامه = شاهنامۀ دکن

از ایجاد .

شاهنامه

از طوفان هزار جریبی مازندرانی ، که یاد او در«دیوان: ۲۴۱۸» گذشت . مثنویست درسرگذشت‌محمدحسن‌خان قاجارورویدادهای روزگار او. **آغاز**: خدایا دلی میخواهم آتش مزاج ـ کـه چون شمع ازشعله یابد رواج ـ دلی چون محیط صفاموج زن‌ـ دلی چون‌صدف پر ز درسخن .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۸ .

31326 ـ **تهران** ، ملك ۴/ ۲۰۱۴ : نستعلیق پایان سدۀ **۱۲** (۳۲پ‌ـ۴۳پ) ۱۵س [رؤیت] .

شاهنامه = شهنشاهنامه

از فتحعلیخان صباکاشانی

شاهنامه = شاهنامهٔ سلیمانی

ازفتح‌الله عارف، درگذشتهٔ ۹۶۹ . (پدراو با القاص میرزا فرزند شاه اسماعیل به عثمانی رفته بوده‌است). مثنوی‌ست در بحر تقارب، در جنگهای سلطان سلیمان قانونی (۹۲۶–۹۴۷) سروده است. درآن‌آمده: چه‌آن شاه **سلیمان** تخت و نگین ـ خدیو و خداوند روی زمین ـ شهنشه‌که ازنسل عثمانیان ـ بودشاه عاشر بربع زمین ... شکیب آر **عارف** بکاری‌که هست ـ که گیتی گشاید دری را که بست.

در فهرست فهمی ادهم از سلطان سلیمان قانونی (۹۲۶–۹۴۷) متخلص به‌محبی دانسته شده است. **آغاز** : خدایا خداوند هستی‌تویی- نگهدار بالا و پستی تویی [چلپی] .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۷۰: ۶۷۱ (چندتن باتخلص عارفی) و۱۹: ۲۱۸ (شاهنامهٔ عارفی) فرهنگ سخنوران : ۳۶۸،۳۶۹ (چندتن با تخلص عارفی) و ۵۱۵ (محبی = سلیمان) .

31327 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۱۷: علی فرزند امیر بیوك شیروانی ، **۹۶۵** ، بنام «سلیمان‌نامه» و در ۳۰۰۰۰ بیت و از سلطان سلیمان قانونی دانسته شده است ، آغاز برابرگفتهٔ چلپی ، ۶۱۷ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۰–۶۱] .

31328 ـ **مشهد**، رضوی۶۵۰(۴۲۴۹): نستعلیق پایان سدهٔ **۱۰** ، آغاز افتاده : بده تا ببندم بوجه جمیل ـ بیان سخن شهپرجبرئیل، نسخه در پیرامن ۲۲ هزار بیت دارد ، ۳۰۵ گ۱۹س، چهارستونی [ف. رضوی ۷: ۶۰۲] .

شاهنامه = فتحنامهٔ قندهار

ازعبدالقادرتونی اصفهانی، ازسدهٔیازدهم مثنویست دربحرمتقارب در جنگها و فتوحات شاه صفی (۱۰۳۸ ـ ۱۰۵۲) و شاه عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۷)که بایستی‌درسالهای۱۰۳۸- ۱۰۶۸ سروده شده باشد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۹۱ و ۱۹: ۲۱۹ – تذکرهٔ نصرآبادی: ۱۰۴ـ آتشکدهٔ آذر: ۶۸ـ فرهنگ سخنوران : ۳۷۸ .

31329 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۲۸: نسخ خوش محمد نصیر فرزند محمدهادی، **۱۱۳۰**، آغاز افتاده ، ۱۹۱ص ۱۶ س ، نسخه ۳۰۰۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸: ۲۲۰] .

شاهنامه

میرزا قاسم جلوتابادی (؟) در ستایش از آصفجاهی امیرشمس‌الدین محمد پور کمال . باید دید بخشی از «شاهنامهٔ» قاسمی جنابادی نیست ؟ .

31330 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۴۴ : در«گنجینهٔ‌گرانمایه» (= دستور) ازسدهٔ **۱۰**ـ **۱۱**(ص۱۱۹–۱۲۲) [ف. دانشگاه ۹: ۸۰۷].

شاهنامه

ازفردوسی طوسی ، حکیم ابوالقاسم‌حسن فرزند اسحاق فرزند شرفشاه ، درگذشتهٔ ۴۱۱ یا ۴۱۶ . حماسهٔ ملی بزرگ ماست، با چهار پیشگفتار : ۱ ـ مقدمهٔ شاهنامهٔ ابومنصوری نگاشتهٔ۳۴۶بنام‌ابومنصورعبدالرزاق‌فرمانروای طوس **آغاز** آن : سپاس و آفرین خدایرا که این جهان و آن جهان را آفرید و ما بندگان را ۲ ـ نگاشتهٔ سدهٔ هفتم ۳ـ نگاشتهٔ سدهٔهشتم وگرفته از پیشگفتار یکـم ۴ـ نگاشتهٔ ۸۲۹ بدستور بایسنقر میرزا پسر شاهرخ . **آغاز**

این یکی: افتتاح سخن آن به که کنند اهل کمال
آغاز متن : بنام خداوند جان و خرد ـ کزین برتر اندیشه بر نگذرد .

برای پژوهش دربارهٔ فردوسی «کتابشناسی فردوسی» ازآقای ایرج افشار دیده شود .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۲۱ ـ ف. مشار : ۱۰۰۲ .

31331 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۳ Add : نوشتهٔ **۶۷۵** [کتابشناسی فردوسی : ۱۳۱] .

31332 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۹ تاریخ فارسی : تعلیق **۷۰۵** ، ۳۸۲ گ ۲۵س [مخطوطات ۱ : ۳۰۸] فیلم آن در دانشگاه ش۲۷۰۵ هست [فیلمها :۱۲۷] .

31333 ـ **استانبول**، خزینهٔ کتاپلیعی H۱۴۷۹: نوشتهٔ حسن فرزندعلی فرزندحسین بهمنی ، ۲۰ صفر **۷۳۱** ، ۲۸۶ گ ۳۴س . فیلم آن دردانشگاه ش۲۴۵۹ هست [فیلمها: ۱۲۶] .

31334 ـ **لنین گراد** ، عمومی ۱ : نوشتهٔ عبدالرحمان الحـ... ابن الطاهر... **۷۳۳** .

31335 ـ **دوبلن** ، چستر بیتی ۱۱۰ P : نوشتهٔ **۷۴۱** ، بخشی از آنست ، با ۱۴ مجلس .

31336 ـ **نیویورک** Monoe Gutman : نوشتهٔ **۷۴۱** .

31337ـ **سویس، لوتسر** Kofler Truniqer : نوشتهٔ **۷۴۱** .

31338 ـ **کلیولند**، موزهٔ هنر۴۷۹، ۴۴ : نوشتهٔ **۷۴۱** .

31339 ـ **سیاتل** ، موزهٔ هنر۳۶،۱۴ IS : نوشتهٔ **۷۴۱** [این شش نسخه، کتابشناسی فردوسی : ۱۳۲] .

31340 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۰۰۶ س: نسخ محمد فرزند محمد فرزندمحمدکیشی پنجشنبهٔ شوال **۷۴۱** برای ارغون شمسی کریمی کازرونی ، [مخطوطات۱: ۳۱۰] .

31341 ـ **کلیولند**، موزهٔ هنر۳۸۷، ۴۵ : نوشتهٔ **۷۵۲** .

31342 ـ **نیویورک** ، کورکیان ۸ : نوشتهٔ **۷۵۳** [این‌دو، کتابشناسی فردوسی۱۳۲] .

31343 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۶۷۴: نوشتهٔ حسن رکن‌الدین، **۷۵۵** ، با ۵ مجلس [ف. فهمی ادهم : ۱۴۰] .

31344 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۵۱۱ : نوشتهٔ مسعود فرزند منصور فرزند احمد ، **۷۷۲** ، با ۱۲ مجلس . [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۲۷] .

31345ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸ تاریخ فارسی : نستعلیق**۷۷۳** ، زرین ، مصور، ۴۹۴ گ ۳۱س [مخطوطات ۱: ۳۰۸] .

31346 ـ **بانکی پور**، عمومی شرقی ۱۷۹۵ : نوشتهٔ **۷۸۹** ، نیمهٔ دوم ، ناقص، با ۲۵ مجلس [کتابشناسی فردوسی: ۱۳۳] .

31347 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۳ تاریخ فارسی: نوشتهٔ لطف‌الله فرزند محیی فرزند محمد، **۷۹۶**درشیراز،[مخطوطات ۱: ۳۱۰]، ۳۲۱ گ ۲۱ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۰۶ هست [فیلمها : ۱۲۶] .

31348 ـ **دوبلن** ، چستربیتی ۱۱۴ Cat: نوشتهٔ **۷۹۹**، با ۵ مجلس [کتابشناسی فردوسی : ۱۳۳] .

31349 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۴۳ : نستعلیق سدهٔ **۸** ، آغاز از پیش از داستان کاوهٔ آهنگر و انجام در میانهٔ رفتن بهرام چوبینه بجنگ ساوه شاه افتاده ، دالهایی که ریشهٔ ذالی دارند با نقطه، درچهارستون ، ۲۳۱ گ ۲۵س [رؤیت] .

31350 ـ تهران، ملك ۵۹۹۴: نستعلیق محمود فرزند میرن فرزند ابراهیم، سدهٔ ۸ با تاریخ ساختگی ۶۰۰، زرین، چهارستونی. آغاز: خداوند پیروزی و فرهی [رؤیت].

31351 ـ بستن، موزهٔ هنر ۱۸۳۹-۲۰: سدهٔ ۸.

31352 ـ بستن، موزهٔ هنر ۱۸۴۰-۲۰: سدهٔ ۸.

31353 ـ بستن، موزهٔ هنر ۱۸۴۱-۲۰: سدهٔ ۸.

31354 ـ بستن، موزهٔ هنر ۱/۱۸۴۰-۲۰: سدهٔ ۸.

31355 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۹۴۸۳: سدهٔ ۸. تنها ۲۲ برگ را دارد.

31356 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۱۲۰۳ Add: نسخ سدهٔ ۸.

31357 ـ پراکنده، نسخهٔ مشهور Demotte که اوراق شده و مجالس آن در کتابخانه‌ها و مجموعه‌های مختلف پراکنده است [بنگرید به‌کتابشناسی فردوسی: ۱۶۲].

31358 ـ استانبول، طوپقپوسرای H۲۱۵۳: سدهٔ ۸ به‌آنچنانکه در کتابشناسی فردوسی ص۱۶۳ آمده است، (این شماره را فهرست درچاپ ۱۹۶۱ آن‌کتابخانه نیافتم).

31359 ـ بستن، موزهٔ هنرها ۵۳۹-۱۴: سدهٔ ۸.

31360 ـ بالتیمور، والتر گالری ۱۰۶۷۷: سدهٔ ۸.

31361 ـ دوبلن، چستربیتی ۱۱۱ و ۱۰۴: ده برگ از یك نسخه و ۷۷ برگ از نسخهٔ دیگر از سدهٔ ۸.

31362 ـ سینسیناتی، مؤسسهٔ هنرها ۱۹۴۷-۴۹۶: سدهٔ ۸.

31363 ـ سینسیناتی، مؤسسهٔ هنرها ۱۹۴۷-۴۹۷: سدهٔ ۸.

31364 ـ سینسیناتی، مؤسسهٔ هنرها ۱۹۴۷-۴۹۹: سدهٔ ۸.

31365 ـ سینسیناتی، مؤسسهٔ هنرها ۱۹۴۷-۵۰۰: سدهٔ ۸.

31366 ـ کلیولاند، موزهٔ هنر ۴۸۰-۴۴: سدهٔ ۸.

31367 ـ کنزاس سیتی، گالری نلسون ۴۱ - ۴۶: سدهٔ ۸.

31368 ـ میناپولیس، مؤسسهٔ‌هنرها ۱۱۹۹۷B: سدهٔ ۸.

31369 ـ 372 ـ نیویورك، موزهٔ متروپولیتن: چهارنسخه ازسدهٔ ۸ به‌شماره‌های: ۱۱۳-۳۶ و ۱۶۰-۲۹ و ۲۴-۳۴ و ۵۱-۵۷.

31373 ـ نیویورك، کورکیان: سدهٔ ۸، ۲۷ مجلس‌است ازسه نسخهٔ جدا ازیکدیگر.

31374 ـ نیویورك، کورکیان: ۱۰۳۱: سدهٔ ۸ با ۹۸ مجلس.

31375 ـ نیویورك، موزهٔ بروکلین ۳۶-۲۳۹: سدهٔ ۸.

31376 ـ نیویورك، موزهٔ بروکلین L۶۳-۹-۷۶: سدهٔ ۸.

31377 ـ نیویورك، موزهٔ بروکلین L۶۳-۹-۷۷: سدهٔ ۸.

31378 ـ واشنگتن، فریرگالری ۴۰۱۳/۱۲-۴۰/۱۷-۱-۳۰/۴۶-۵۵-۲۹: سدهٔ ۸.

31379 ـ واشنگتن، فریرگالری ۴۰۱۴/۴۰-۱۵/۴۴-۵۶: سدهٔ ۸

31380 ـ واشنگتن، فریرگالری ۲۰-۴۰: سدهٔ ۸.

31381 ـ واشنگتن، فریرگالری ۵-۲۳: سدهٔ ۸.

31382 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۴۶ـ۳۹/۳۷ـ۲۵ـ۲۹ : سدهٔ **۸** .

31383 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۹۰/۸۹/۷۸/۱۷ـ۳۰۲ : سدهٔ **۸** .

31384 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۲۱ـ۳۱ : سدهٔ **۸** .

31385 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۴ـ۲۳ـ۳۵ : سدهٔ **۸** .

31386 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۳ـ۳۸ : سدهٔ **۸** .

31387 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۱۵ـ۱۲ـ۴۰ : سدهٔ **۸**

31388 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۱۲/۱۱/۲ـ۴۲ : سدهٔ **۸** .

31389 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۵۶ ـ ۴۴ : سدهٔ **۸** .

31390 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۲۶/۲۳ـ۲۱/۷ـ۴۵ : سدهٔ **۸** .

31391 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۱۶ـ۴۶: سدهٔ **۸** .

31392 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۱۵ـ۴۸ : سدهٔ **۸** .

31393 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۳۵ـ۵۲: سدهٔ **۸**، [این ۴۳ نسخه ازکتابشناسی فردوسی ۱۶۱ـ۱۶۶] .

31394 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۱۵: هبة‌الله فرزند محمود فرزند مسعود فرزند یحیی **۸۰۳** . با ۱۹ مجلس [ف. فهمی ادهم ۱:۱۲۷] .

31395ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱/۲ Add: با تاریخ **۸۱۳ـ۸۱۴** (۱۰-۱۴۱۱م) در دفتر شعری(۲۹۴پ ـ ۳۰۱) سه بخش کوچك آن است [ریو ۲: ۸۶۸] فیلم آن در دانشگاه ش۲۴ هست [فیلمها ۱:۴۰۱] .

31396 ـ **نیویورك** ، ایرمافراد : نستعلیق محمود فرزند محمد ، **۸۳۱** برای خواجه نورالدین محمد[کتابفروشی فردوسی].

31397 ـ **تهران** ، سلطنتی : نوشتهٔ جعفرتبریزی بایسنقری، **۸۳۳**، با ۲۲ مجلس تصویر ممتاز ، ۷۰۰ ص ۳۱ س [ف . دکتر بیانی ۱:] .

31398 **آکسفورد** ، بودلیان ۷۶ Add : نوشتهٔ **۸۳۳** .

31399 ـ **کمبریج** ، موزه ۱۹۴۸ ـ Ns.۲۲: نوشتهٔ **۸۳۸ـ۸۴۴** ، با۲۵مجلس. [این دو نسخه ، کتابشناسی فردوسی] .

31400ـ410ـ **هندوستان**، رامپور کتبخانهٔ رضا : یازده نسخه ،که شش جلد آن مصور است ، کهن‌ترین نسخه نوشتهٔ **۸۴۰** بخامهٔ محمد فرزند یوسف است [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷۳ : ۴۸،۴۵] .

31411 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۴۰۳ Or: نستعلیق **۸۴۱** (۱۴۳۸م) ۵۱۳گ[ف . ریو۲:۵۳۴] .

31412ـ **نیویورك**، موزهٔ متروپولیتن ۲ـ۱۲۰ـ۲۰: نوشتهٔ **۸۳۹ـ۸۴۰** .

31413ـ **لیدن**، دانشگاه ۴۹۴: نوشتهٔ میر عمادالدین عبدالرحمان **۸۴۰** ، با ۱۹ مجلس [این سه،کتابشناسی فردوسی:۱۳۴].

31414ـ **موزهٔبریتانیا** Or۱۴۰۳: نستعلیق چاشت چهارشنبهٔ ۱۱ رمضان **۸۴۱** ، مصور با دیباچه ، ۵۱۳گ ۲۷س . **فیلم** آن دردانشگاه ش۳۵و۸۵۷ هست[فیلمها :۱۲۶].

31415 ـ**کمبریج** ، دانشگاه ۴۲۰: نوشتهٔ **۸۴۱** [کتابشناسی فردوسی] .

31416 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H۱۵۴۷ : نوشتهٔ عبدالله فرزند محمد، **۸۴۲** [ف. فهمی ادهم ۱۲۷:۱].

31417 ـ **کلیولند**، موزهٔ هنر ۱۶۹ـ ۴۶: نوشتهٔ **۸۴۳** یا **۸۴۴**.

31418 ـ **کلیولند**، موزهٔ هنر ۱۰ـ ۵۶: نوشتهٔ **۸۴۳** یا **۸۴۴** [این ۲ نسخه، کتابشناسی فردوسی: ۱۳۴].

31419 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۹ تاریخ فارسی: تعلیق محمدسمرقندی مشهور به معینی، ذیقعدهٔ **۸۴۴**، زرین، مصور [مخطوطات ۱: ۳۰۹].

31420 ـ **پاریس**، ملی Sp.۴۹۳: نستعلیق یعقوب فرزند عبدالکریم، **۸۴۴**، با ۵۳ مجلس [کتابشناسی فردوسی].

31421 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۷۵: نوشتهٔ محمد فرزند محمد حنفی الششنقی، سلخ صفر **۸۴۷**، با ۱۴ مجلس، ۱۱۰۲ص ۲۵س [ف. دکتر بیانی: ۷].

31422 ـ **پاریس**، ملی S.p.۴۹۴: نستعلیق محمد سلطانی، **۸۴۸**، با ۱۷ مجلس.

31423 ـ **واتیکان**، پاپ M.p۱۱۸: نوشتهٔ علی فرزند نظام دامغانی، **۸۴۸** در یزد.

31424 ـ **نیویورك**، کورکیان ۸۷۶: محمود کاتب، **۸۴۸**، با ۱۴ مجلس.

31425 ـ **لنین‌گراد**، خاورشناسی (ف. گوزلیان ۴): نستعلیق محمود فرزند جلال الرشید، **۸۴۹** با ۹ مجلس [این چهار، کتابشناسی فردوسی: ۱۳۵].

31426 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۸: فتح‌الله فرزند احمد سبزواری **۸۵۰**، برای محمد فرزند امیر مرتضی از سادات حسینی مازندران، با ۸۰ میناتور به سبك روزگار تیموری [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۷].

31427 ـ **آکسفورد**، بودلیان C ۴ ۱۹۷۷: نستعلیق عبدالله فرزند شعبان فرزند حیدر اشترجانی، **۸۵۳**، با ۵۴ مجلس.

31428 ـ **برلین** (ف. پرچ ۱۲۸): نسخ **۸۵۳**، مصور.

31429 ـ **تاشکند** Smith: نوشتهٔ **۸۵۴**.

31430 ـ **استانبول**، حمیدیه ۱۷۷۷: شیخ‌الاسلام فرزند حسین فرزند علی فرزند محمد، **۸۵۵**، با ۶۳ مجلس [این چهار، کتابشناسی فردوسی].

31431 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۴۸: نوشتهٔ ج۲/**۸۵۵** (۱۴۵۱م) [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۴۶].

31432 ـ **نیویورك**، کورکیان ۷۷: نوشتهٔ **۸۵۹**، با ۷ مجلس.

31433 ـ **منچستر**، Acohn Rylands: نوشتهٔ **۸۶۰**، مصور.

31434 ـ **نیویورك**، کورکیان ۶۱: نوشتهٔ محمود فرزند محمد فرزند محمود جمالی، **۸۶۱**، با ۵۳ مجلس [این سه کتابشناسی فردوسی: ۱۳۶].

31435 ـ **تهران**، ادبیات ۸۱ ب: نستعلیق ۱۶ شوال **۸۶۴** نه ۱۰۰۴، نوشتهٔ احمدحسن فرزند قطب فرزند زاهد فرزند عمر همدانی [ف. ادبیات ۱: ۳۲۳].

31436 ـ **استانبول**، طوپقاپوسرای H.۱۴۹۶: محمد فرزند محمد بلخی، **۸۶۸**، با ۳۰ مجلس [ف. طوپقاپوسرای ۱: ۱۲۸].

31437 ـ **فلادلفیا**، دانشگاه پنسیلوانیا: نوشتهٔ **۸۶۹**.

31438 ـ **نیویورك**، کورکیان ۸۷۷:

نوشتهٔ **۸۷۸**، با ۵۹مجلس [این دو، کتابشناسی فردوسی . ۱۳۷] .

31439 ـ **کلکته** ، ایشیاتك ۶۹منظوم (۷۲) : شکستهٔ خوش بهاءالدین فرزندقوام‌الدین فرزندکمال‌الدین یوسف علمدار، **۸۸۲** [ف . بنگال : ۹۵] .

31440 ـ **وین** ، پادشاهی M .۵۷۸ (C.۲۰۱) : نوشتهٔ **۸۸۳** .

31441 ـ **دوبلن**، چستربیتی P.۱۲۷ : نوشتهٔ محمد بقال ، **۸۸۵** ، با ۲۷ مجلس[این دو ، کتابشناسی فردوسی :۱۳۸] .

31442 ـ **عبدالحسین بیات** ۱مج : با تاریخ **۸۸۴-۸۸۵** ، زرین ، مصور، برسم خزانهٔ سلطان حسین میرزا بایقرا [نسخه‌ها ۶ : ۶۶] .

31443ـ **نیویورك**، موزهٔ متروپولیتن ۳۸ ـ ۴۰ : نوشتهٔ **۸۸۶** یا **۸۸۷** .

31444 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۴۸۹ : نوشتهٔ **۸۸۷** ، با ۳۷ مجلس [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۲۸] .

31445ـ **نیویورك** ، کورکیان۶۲: نوشتهٔ **۸۹۰** که به ۷۹۰ برگردانده‌اند .

31446 ـ **تاشکند** ، فـرهنگستان اوزبکستان C۱۶۳۹ : درویش بدخشی ،**۸۹۰** [این دونسخه ،کتابشناسی فردوسی : ۱۳۸] .

31447 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۱۸۸ Add : نستعلیق غیاث‌الدین بن بایزید صراف ج **۸۹۱/۲** (۱۴۸۶م) ۵۰۰گ با ۷۲ تصویر میناتوری بسبك عالی تیموری [ف . ریو ۲ : ۵۳۵] .

31448 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۰۶: هیبةالله فرزند جلال‌الدین محمود شیرازی، **۸۹۱**، با۵۲مجلس [ف. طوپقپوسرای ۱۲۸:۱] .

31449 ـ **پاریس**، Ceunniette نوشتهٔ **۸۹۳** [کتابشناسی فردوسی :۱۳۹] .

31450 ـ **تهران** ، موزه ۳۵۹۰ : نستعلیق‌درویش‌محمدمخلصی، در ۱۲ج۱/**۸۹۵** در دوماه درهرات، زرین ،۲۰ ۱۰۰ص [نسخه‌ها ۲۰۸:۲] .

31451ـ **پاریس**، ملی ۲۲۸: نستعلیق علی‌اکبر فرزندخواجه جمال‌الدین حسین‌فرزند خواجه محمد علی سلیمانی مرشدی ، **۸۹۵** ، با ۱۱ مجلس.

31452ـ **استانبول** ، دانشگاه۳۳۱۰/ ۷۹۲۲ : نوشتهٔ **۸۹۵** ، با ۴۰ مجلس .

31453 ـ **لندن** Sotheby L.۴۴: حاجی علی ملقب به کاتب احسن ، **۸۹۹** در شیراز ، با ۱۱ مجلس .

31454 ـ **آکسفورد**، بودلیان E۳۲۵ C۴۹۳: نستعلیق‌سلطانحسین فرزند علی‌فرزند اصلان شاه کاتب ، **۸۹۹** ، با ۶۲ مجلس . [این چهار نسخه ، کتابشناسی فردوسی] .

31455 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نستعلیق سدهٔ **۹** ، ناقص [نسخه‌ها ۳۶:۵] .

31456 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۲ ف : نستعلیق خوش گویا سدهٔ **۹** ، زرین ، ازآغاز شاهنامه‌است تا نامهٔ یزدگرد بسرداران‌خراسان انجام افتاده ، ۵۵۴ گ ۲۵ س [ف . ملی ۲: ۵۲۱] .

31457 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۱۳ : سدهٔ **۹** ، با ۳۲ میناتور .

31458 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۰۹ : سدهٔ **۹** ، با ۴۹ میناتور .

31459 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۹۹: سدهٔ **۹** ، با ۵۷ میناتور.

31460 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۷۸: سدهٔ ۹ [این چهار نسخه از ف . طوپقپوسرای ۱۲۹:۱] .

31461 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۶۰۶Spi/VI۱ : نستعلیق گویا سدهٔ ۹ با دیباجهٔ کهن [ف. عبدالله ۲ :۴۲۷] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۴۶] .

31462 ـ **استراسبورك** ، ملی و دانشگاهی ۴۶۹۴ : سدهٔ ۹ .

31463 ـ **اکسفورد** ، بودلیان ۱۷۶ Add اوزلی C۵۰۱ : سدهٔ ۹ .

31464ـ **آن آربور** ، موزهٔ میشگان ۱۹۶۳/۱۰۳۹ : سدهٔ ۹ . با ۳۳ مجلس .

31465 ـ **بالتیمور** ، گالری والتر ۱۰۶۷۸: سدهٔ ۹ [این چهار نسخه، کتابشناسی فردوسی] .

31466 ـ **هند** ، بانکیپور ، عمومی شرقی ۲: شاه محمدالکاتب سدهٔ ۹ (۱۵م) ، ۵۸۳گ ۲۴س [ف . عبدالمقدر مولوی:۴] .

31467ـ**بستن**Edwin Binney: سدهٔ ۹ ، کار هرات .

31468 ـ **بستن** (همان E. B.) : سدهٔ ۹ ، کار قزوین .

31469 ـ **بستن** ، موزهٔ هنرهای زیبا ۱۴-۵۶۶/۱۹-۷۷۵ : سدهٔ ۹ .

31470 ـ **بستن**، هنرها ۱۷/۱۳۶۰: سدهٔ ۹ .

31471 ـ **بستن**، هنرها ۱۷/۱۳۶۱: سدهٔ ۹ .

31472 ـ **بستن** ، هنرها ۱۴/۵۷۶: سدهٔ ۹ .

31473ـ **بستن**، هنرها۲/۵۵۱-۱۴: سدهٔ ۹ .

31474ـ **بمبئی**،حکیم (ف.ربسنون): سدهٔ ۹ .

31475ـ **پاریس**، ملی SP.۱۲۸۰: سدهٔ ۹ ، با ۲۴ مجلس، انجام ۲۴گ نونویس.

31476 ـ **دوبلن** ، چستربیتی ۱۱۸: سدهٔ ۹ .

31477ـ **فلورانس**،ملی۲/۱۱۱/۱۱: سدهٔ ۹ ، با ۹ مجلس .

31478ـ **فلادلفیا** (ف . Smith): سدهٔ ۹ ، با ۴ مجلس .

31479 ـ **کلیولاند** ، موزهٔ هنر ۴۴۴۸۶: سدهٔ ۹ .

31480 ـ **کمبریج** ، موزه Fitzwillim ۱۹۴۸-۲۲: سدهٔ ۹، با ۳۱ مجلس .

31481ـ**کنزاس** ، نلسون ۴۴-۴۷: سدهٔ ۹ .

31482 ـ **لندن** ، انجمن پادشاهی آسیایی M۲۳۹ : با ۳۱ مجلس .

31483ـ**منچستر** Ryiands Libray John P۶۳۳ : سدهٔ ۹ ، صد برگ انجام نونویس ۱۱۹۵ .

31484 ـ **منچستر** (همان J.R.L) P۹ : سدهٔ ۹ با ۴۲ مجلس .

31485ـ **نیویورك** ،کورکیان ۵۱ : سدهٔ ۹ ، با ۳۳ مجلس .

31486 ـ **نیویورك** ، کورکیان۵۲-۱۶۰/۹۲۰-۵۹۲/۴۲۱-۴۱۹ : سدهٔ ۹ ، تنها ۳۱ مجلس را دارد .

31487 ـ **لنین‌گراد** (گوزلیان۲) : سدهٔ ۹ ، با ۲۹ مجلس .

31488 ـ **لنین گراد** (گوزلیان۳) : سدهٔ ۹ ، با ۳۱ مجلس .

31489 ـ **لنین گراد** (گوزلیان۵) : نستعلیق سدهٔ ۹ ، با ۱۳ مجلس .

31490 ـ **لنین گراد** ، (گوزلیان۶): نستعلیق سدهٔ ۹ ، با ۷۴ مجلس .

31491 ـ **نیویورک** ، کورکیان۵۱: سدهٔ ۹ ، با ۳۳ مجلس .

31492ـ **نیویورک**،موزهٔ متروپولیتن ۱۶۰-۱۳ : سدهٔ ۹ .

31493ـ **نیویورک**، موزهٔ متروپولیتن ۱۵۰-۴۵ : سدهٔ ۹ .

31494ـ **نیویورک**، موزهٔمتروپولیتن ۱۲۰-۲۰: سدهٔ ۹ .

31495ـ **نیویورک** ، موزهٔ متروپولیتن ۲۲-۲۲۸-۱۳ : سدهٔ ۹ .

31496 ـ **واشنگتن** ، فریر گالری ۶۱۰-۶۷ : سدهٔ ۹ .

31497 ـ **واشنگتن** ، فـریرگالری ۱۱-۲۸ : سدهٔ ۹ .

31498 ـ **واشنگتن** ، فریرگالری ۹/۴۸-۳۰: سدهٔ۹ [این۳۲نسخه، کتابشناسی فردوسی : ۱۷۱] .

31499 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۰منظوم (۳۵۸): نستعلیق سدهٔ ۹ ، مصور [ف. بنگال ۹۵] .

31500 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱۹۸) Or۴۳۸۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۵م ، با۹ مجلس ۳۰۷گ [ذیل ، ریو :۱۳۲] .

31501ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۸۵ : از سدهٔ ۹-۱۰ ، کامل شدهٔ سدهٔ ۱۳، ۲۵۰ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31502 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۱۰۵۷ : علاءالدین فـرزند سیدی ، ۹۰۰ با ۶۵ مجلس .

31503 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۵۴۲: محمود فـرزند امیر حاج حسینی اصفهانـی ، ۹۰۰ ، [این دو ، فهمی ادهم ۱ : ۱۳] .

31504ـ **پاریس**، ملی ۱۱۶۵: نوشتهٔ ۹۰۱ .

31505 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۹۱ : حاجی علی کاتب ، ۹۰۱ با ۴۵ مجلس [فهمی ادهم ۱ : ۱۳۰] .

31506 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A۳۰۶۵ : نوشتهٔ ۹۰۱ با ۵۷ مجلس .

31507ـ **مادرید**،کاخ پادشاهی۲۱۸-۳-۱۱ : نوشتهٔ ۹۰۱ ، با ۷۳ مجلس .

31508 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۰۸: محمد حسینی۹۰۲ ، با۳۲ مجلس. [ف . فهمی ادهم : ۱۳۰] .

31509 ـ **نیویورک** ، کورکیان ۵۲ و۵۳ : نوشتهٔ پیر حسین ۹۰۲ ، دوجلد با ۴۴ مجلس .

31510ـ Schuiz (ف. مونیخ‌ش۸): نستعلیق حمدالله فرزند قوام‌الدین‌فرزندنظام‌الدین قاسم ادیب لباسانی ، ۹۰۲ یا ۹۰۹ با ۶۰ مجلس [کتابشناسی فردوسی] .

31511 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۱۰ : منصور فرزند محمد فرزند ورقه فرزند عمر بختیار ، ۹۰۳ ، با ۳۵ مجلس [ف ، فهمی ادهم : ۱۳۱] .

31512ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۰ تاریخ فارسی : نستعلیق خوب شوال ۹۰۵ ، زدین، مصور ، [مخطوطات ۱:۳۰۹] .

31513 ـ **دوبلن** ، چستربیتی ۲۹۵:

محمد معصوم فرزند سلطانمحمد هروی، **۹۰۵**، با ۵۹ مجلس .

31514ـ **بمبئی** No. I : نوشتهٔ **۹۱۰**.

31515 ـ **نیویورك** ، کورکیان ۷۶ : نوشتهٔ **۹۱۳** ، با ۱۱۵ مجلس .

31516 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۴ : محمودفرزندجلال فرزند محمود فرزند یوسف قمی ، **۹۱۴** با ۸۵ مجلس .

31517 ـ **استانبول** ، عاشر افندی ۱۹۵۵ : معین‌الدین اوحدی ، **۹۱۵** درشیراز با ۴۱ مجلس .

31518ـ **نیویورك**،کورکیان ۱۰۷ : علی فرزند محمد فرزند نجم‌الدین فوهنجی؟ **۹۱۸** با ۷۸ مجلس .

31519 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۳۹۸ . نوشتهٔ **۹۳۶** .

31520 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۴۸۰ : حاجی محمدکاتب مشهدی، **۹۲۷** ، با ۱۲۸ مجلس .

31521 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۱۴۸۵ : محمد فرزند جلال‌الدین کاتب ، **۹۲۸** با ۴۳ مجلس [این سه‌نسخه، ف. فهمی ادهم : ۱۳۱-۱۳۲] .

31522ـ **تهران**، سلطنتی ۴۷۳(۲۹۸ ف) : نستعلیق محمد محمودقیری فرزند محمد نظام قیری (توابع فارس) **۹۲۹**، ۱۰۸ تصویر، زدین، ۱۱۸۳ص ۲۵س [ف. دکتر بیانی: ۱۰].

31523 ـ **لنین‌گراد** ، خاورشناسی (گوزلیان ش۷): نستعلیق محمد هروی، **۹۳۱** درتبریز، با ۲۷ مجلس [کتابشناسی فرووسی: ۱۴۳] .

31524 ـ **تهران**، موزهٔ ایران باستان ۴۲۶۱ : نستعلیق شاه محمدکاتب ، **۹۳۸** ، با ۴۳ مجلس وقف شاه عباس برآستانهٔ شیخ‌صفی [نسخه‌ها ۲: ۲۰۸] .

31525 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۸۲ : پیر حسین فرزند حسن ، **۹۳۹** ، با ۴۷ مجلس [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۳۲] .

31526 ـ **هند** ، بانکیپور، خدابخش ۱: نستعلیق مرشدالکاتب شیرازی ، ۱۵ رمضان **۹۴۲** ، ۶۱۲ گ ۲۵ س [ف . عبدالمقدر مولوی : ۱] .

31527ـ **نیویورك** Monif: نوشتهٔ **۹۴۲** یا **۹۴۳** .

31528 ـ **نیویورك** ، موزهٔ بروکلین ۲-۵-۴۵ : نوشتهٔ **۹۴۳** . [این دو نسخه ، کتابشناسی فردوسی] .

31529 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۵۵۳۱ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ **۹۴۲** (۱۵۳۶م) با ۴۸ مجلس ، ۵۴۳ گ [ف. ریو ۲: ۵۳۵] .

31530 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۵۱۴ : محمود فرزند محمد بلخی، **۹۴۲** با ۳۶ مجلس [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۳۲] .

31531 ـ **پاریس** Rothschild: نوشتهٔ **۹۴۴** ، با ۲۵۶ مجلس .

31532 ـ **نیویورك** ، کورکیان ۸۴: مرشدالکاتب شیرازی ، **۹۴۵** ، با ۱۴ مجلس [این دو ، کتابشناسی فردوسی : ۱۳۴] .

31533ـ **تهران**،ملی ۹۸۲ف: نستعلیق **۹۴۸** ، زدین، با ۹۳ تصویر، ۶۶۲گ ۲۳س [ف. ملی ۲: ۵۳۸] .

31534 ـ **منچستر** J. Rylands ۹۳۲ : نوشتهٔ **۹۴۹** ، با ۳۸ مجلس .

31535 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۶۷(۲۹۷ ف) : نستعلیق ، **۹۵۰** ، ۴۳ تصویر ، زدین،

شاید نوشتهٔ شاه محمودکاتب نیشابوری، ۱۲۲۱ س۲۵س [ف . دکتر مهدی بیانی : ۸].

31536 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H۱۴۸۱ : علی‌کاتب ، **۹۵۰** ، با ۳۷ مجلس. [ف. فهمی ادهم ۱۳۲:۱]

31537 ـ **پاریس**، ملی S.P.۴۷۹: نستعلیق **۹۵۳** ، بـا ۶۸ مجلس [کتابشناسی فردوسی : ۱۴۴] .

31538 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H۱۵۱۶: حسن حسینی‌کاتب شیرازی، **۹۵۴**، با ۲۶ مجلس [ف . فهمی ادهم ۱۳۳:۱] .

31539 ـ **دوبلن**، چستربیتی P۲۱۴: نوشتهٔ **۹۵۵** ، دو جلد ، ناقص ، با۶۲مجلس.

31540 ـ **بالتیمور** W. Gallery ۶۰۰-۱۰ : نوشتهٔ **۹۵۵** .

31541 ـ **لنین‌گراد**، خاور شناسی (گوزلیان ۸) : نستعلیق **۹۵۶** با ۲۵ مجلس.

31542 ـ **استانبول**، والده سلطان ۲۲۳۳ : محمدکاتب شیرازی ، **۹۵۶** ، با ۲۴ مجلس .

31543 ـ **پاریس**، ملی ۱۱۶۷: نوشتهٔ **۹۵۷** .

31544 ـ **اکسفورد** ، بودلیان ۳۶۹ O. C۴۹۴: نستعلیق احمدفرزندحسن فرزند احدکاتب ، **۹۵۹** ، با ۴ مجلس [این شش ، کتابشناسی فردوسی :۱۴۵] .

31545 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۹۵ : فانی‌کاتب شیرازی، **۹۶۰** ، با ۱۸ میناتور [ف. فهمی ادهم ۱۳۳:۱] .

31546 ـ **تاشکند**، عمومی اوزبکستان ۱۸۱۱ : نوشتهٔ **۹۶۴** ، با ۱۱۶ مجلس از محمدمراد سمرقندی .

31547 ـ **لندن** ، دیوان هند C۸۶۳: نستعلیق حسن فرزند محمد ، **۹۶۷** ، مصور .

31548 ـ **تهران** ، امیراسدالله علم : نستعلیق حـاجی عزالدین فرزند ابراهیم استرآبادی، **۹۷۱** ، با ۴۴ مجلس [این سه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۴۶] .

31549 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۱۴۷۷ : نوشتهٔ شریف کاتب ، **۹۷۱** [ف. فهمی‌ادهم ۱۳۳:۱] .

31550 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶-۱۲۰۸۴ Or: درسه جلد، نوشتهٔ **۹۷۲** مصور [نسخه‌ها ۶۸۸:۴].

31551 ـ **کمبریج** Or۱۳۵۶(۱۰): نستعلیق بهاءالدین پیشاوری ، **۹۷۲** ، با ۱۲ مجلس [کتابشناسی فردوسی :۱۴۶].

31552 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H۱۴۸۸ : محمد باقی‌کاتب ، **۹۷۳** ، با ۲۸ میناتور .

31553 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۴۹۳ : شریف منشی فـرزند خلیفه امیر فرزند معین‌الدین التونی Altuni علامه ، **۹۷۳** ، با ۸۴ میناتور [این دو ، فهمی ادهم ۱۳۴:۱] .

31554 ـ **پاریس** ، آنده گدار : نستعلیق امیرکاتب شیرازی ، **۹۷۴** .

31555 ـ **نیویورک**،کورکیان۱۰۵۲: عبدالوهاب ، **۹۷۶** ، با ۱۹ مجلس.

31556 ـ **ناپل**،ملی Ms۱۱۱G.۶۸: نستعلیق **۹۷۷** ، با ۲۷ مجلس [این سه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۴۷].

31557 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۴۹۷ . محبعلی کاتب ، **۹۷۸** ، با ۳۲ میناتور [ف. طوپقپوسرای ۱۳۴:۱] .

31558 ـ **ادنبورك** ، ملی اسکاتلند

N.L.S. ۷۳۸ : نستعلیق محمد قاسم **۹۷۹** در تبریز ، زرین [نسخه‌ها ۵:۶۸۴] .

31559 ـ **زاگروب** ، بایگانی دولتی Ai : نوشتهٔ رمضان **۹۸۲** در۳۴۳ گ، مصور، فیلم آن دردانشگاه ش۲۰۵۸ هست [نسخه‌ها ۲:۲۶ـ فیلمها : ۱۲۷] .

31560 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۴۹۷ : حسن حسینی کاتب **۹۸۲** درشیراز، با ۲۵ میناتور .

31561 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۱۲۴۴ : نوشتهٔ **۹۸۳** ، با ۲۳ میناتور [این دو ، ف. طوپقپوسرای ۱:۱۳۴] .

31562 ـ **هند** ، بانکیپور ، عمومی شرقی : نستعلیـق سعدالله فـرزند ابوالمکارم حجازی **۹۸۵** ، با ۴۰ مجلس .

31563 ـ **لندن**، دیوان هند C۸۶۹: نوشتهٔ **۹۸۷** .

31564 ـ **کنزاس‌سیتی** Nelson Gallery ۳۲ـ۱۳۳ : نوشتهٔ **۹۸۷** یا۹۸۸.

31565 ـ **فلورانس** ، Ms Pal Or۵ : نوشتهٔ **۹۹۰** .

31566ـ **نیویورك**،کورکیان ۱۲۶: نوشتهٔ **۹۹۱** ، با ۳۰ مجلس .

31567 ـ **لندن** ، دیوان هندC۸۲۷: نوشتهٔ **۹۹۱** .

31568ـ **لنین‌گراد**،عمومی(گوزلیان ۱۳۰) : نستعلیـق **۹۹۴** ، بـا ۲۶ مجلس [این هفت نسخه ، کتابشناسی فردوسی] .

31569 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۳۰۲ Add : نستعلیق زین‌العابدین الکاتب **۹۹۴** (۱۵۸۶م) ۶۲۲ گ [ف. ریو ۲ : ۵۳۶] .

31570 ـ **امریکا**، فهرست جکسن۱، گویاهمانکه درمتروپولیتین ش۱۱ـ۲۲۸ـ۱۳ است : نستعلیق شاه محمد سبزواری ، **۹۹۶** ، با ۳۱ مجلس [کتابشناسی فردوسی] .

31571 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب A ۱ Spi/VI ۴۷۱۴ : نستعلیق **۹۹۸** ، (۱۵۹۰م) [ف. عبدالله ۲:۴۲۸] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۴۶] .

31572ـ **نیویورك** Rosenbach: قوام فرزند محمد شیرازی **۹۹۸** [کتابشناسی فردوسی : ۱۴۸] .

31573 ـ **هند** ، بانکیپور ، عمومی شرقی ، خدا بخش ۳ : کمال‌الدین فـرزند ابراهیم، **۹۹۹**، ۶۰۱ گ۲۵س [ف. عبدالمقدر مولوی ۵:] .

31574ـ **تهران**،ملك ۶۳۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین [رؤیت] .

31575 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۶ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، با دیباجهٔ ابومنصوری،زرین با ۶ مجلس تصویر از همان سده ، چند برگ میانه نونویس ، ۴۷۰ گ ۲۵س [رؤیت] .

31576ـ **تهران**،ملك۶۳۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** آغاز در دیـباجهٔ نثری و انجام در تاریخ سرودن شاهنامه افتاده، پیرامن۲۰۸۵۰ بیت در چهارستون دارد [رؤیت] .

31577 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۳ : نستعلیق زیبای شاه محمود سدهٔ **۱۰** ، زرین با ۱۴سرلوح ممتاز، ۵۰۸ گ۲۵س[ف.سپهسالار ۵:۱۳۲] .

31578 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۹۴۲ : سدهٔ **۱۰** [کتابشناسی فردوسی :۱۷۸] .

31579ـ **مشهد**، رضوی۶۴۸(۴۲۴۷): نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۰** شیخ محمد چشتی اهل بهشتی ، پایان افتاده ، با سرگذشت فردوسی [ف . رضوی ۷:۶۰۱] .

31580 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۶۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰، با ۴۹ مجلس تصویر کهن و تازه، کامل شدهٔ سدهٔ ۱۱ و۱۲و۱۳، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۸۵].

31581 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۶۲ (۲۹۹ف): نستعلیق، سدهٔ ۱۰، با ۴ تصویر، زرین، ۹۸۰ص ۲۵س [ف. دکتر بیانی: ۱۱].

31582 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۶۷: سدهٔ ۱۰ با ۴۳ مجلس.

31583 ـ **تهران**، مجلس۱۲۹۱۹(؟): سدهٔ ۱۰.

31584 ـ **تهران**، مجلس۱۵۲۳۵(؟): سدهٔ ۱۰ [این نسخه، کتابشناسی فردوسی: ۱۷۵].

31585 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۰۰: نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰، با دیباجهٔ بایسنقری و فهرست پادشاهان، زرین، با ۵۹ مجلس تصویرچینی، پیرامن ۵۶۰۰۰ بیت دارد، ۵۹۴ گ ۵۰ بیت [مجلس ۳: ۴۷۴].

31586 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۰۱: نستعلیق خوب نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۰، زرین، با دو دیباجهٔ نثری، با واژه‌ها، ۵۴۰۰۰ بیت دارد ۶۰۱ گ ۴۵ بیت [ف. مجلس۳: ۴۷۵].

31587 ـ **تهران**، موزه ۴۳۳۶: نستعلیق سدهٔ ۱۰، زرین، با ۲۷ مجلس، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔ شیخ صفی [نسخه‌ها۲: ۲۰۸].

31588 ـ **هاروارد**، هوتن P۲: سدهٔ ۱۰، زرین، مصور [نسخه‌ها ۴: ۵].

31589 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق، مصور [نسخه‌ها ۴: ۱۱].

31590 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۵۷۶: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰، درسه جلد، زرین، با ۹ مجلس، ۳۸۹گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

31591 ـ **اکسفورد**، بودلیان D.b.۵: سدهٔ ۱۰ مصور.

31592 ـ **ایتالیا** (ف. Smith ش۱): سدهٔ ۱۰، با ۹ مجلس.

31593 ـ **بالتیمور**، گالری والتر ۶۸۰-۱۰: سدهٔ ۱۰.

31594 ـ **بالتیمور**، گالری والتر ۶۸۱-۱۰: سدهٔ ۱۰.

31595 ـ **برلین** (ف. پرچ: ۳۳۹): سدهٔ ۱۰، با ۴۰ مجلس.

31596 ـ **بستن**، موزهٔ هنرها ۱۳۱-۰۶: سدهٔ ۱۰.

31597 ـ **بستن**، موزهٔ هنرها ۶۰۳-۱۴-۶۰۱/۱۴: سدهٔ ۱۰.

31598 ـ **بستن**، موزهٔ هنرها ۶۲۵-۱۴-۶۰۰/۱۴: سدهٔ ۱۰.

31599 ـ **پاریس**، ملی S.p۱۳۶۰: سدهٔ ۱۰.

31600 ـ **پاریس**، ملی C.۱۱۶۹: سدهٔ ۱۰.

31601 ـ **پاریس**، ملی C. ۲۲۹: سدهٔ ۱۰.

31602 ـ **پاریس**، مجموعهٔ Anet: سدهٔ ۱۰.

31603 ـ **پاریس**، AndreGodard: سدهٔ ۱۰، با ۲۰ مجلس.

31604 ـ **تاشکند**، فرهنگستان اوزبکستان (ف۷۸۲): سدهٔ ۱۰.

31605 ـ **تاشکند**، فرهنگستان اوزبکستان (ف ۲۱۳۹): سده ۱۰ [این ۱۵ نسخه، کتابشناسی فردوسی ۱۷].

31606 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R۱۵۴۸ : سدهٔ ۱۰ .

31607 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R۱۵۴۶ : سدهٔ ۱۰ .

31608 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R۱۵۴۹ : سدهٔ ۱۰ ، با ۴۳ میناتور [این‌سه، ف . فهمی ادهم ۱۳۵:۱] .

31609 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H۱۴۷۵ : سدهٔ ۱۰ ، با ۳۸ میناتور .

31610 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H۱۴۸۴ : سدهٔ ۱۰ نوشته الکاتب الفارسی ، سدهٔ ۱۰ ، با ۱۴ میناتور .

31611 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H۱۴۸۶ : سدهٔ ۱۰ ، با ۵۲ میناتور .

31612 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۴۸۷ : سدهٔ ۱۰ ، با ۲۲ میناتور [این چهار ، ف. فهمی ادهم ۱۳۶:۱] .

31613 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۴۹۰: سدهٔ ۱۰ ، با ۱۳ میناتور .

31614 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۴۹۴: سدهٔ ۱۰ ، با ۷۶ میناتور .

31615 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۰: سدهٔ ۱۰ ، با ۴۰ میناتور .

31616 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۲: سدهٔ ۱۰ ، با ۴۸ میناتور [این چهار ، ف. فهمی ادهم ۱۳۷:۱] .

31617 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۳: سدهٔ ۱۰ ، با ۳۰ میناتور .

31618 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۵۰۵: سدهٔ ۱۰ ، با ۱۶ میناتور .

31619 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۵۱۲: سدهٔ ۱۰ ، با ۲۶ میناتور .

31620 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۶۵۶: سدهٔ ۱۰ ، با ۲۹ میناتور [این چهار، ف. فهمی ادهم ۱۳۸:۱] .

31621 ـ ادنبورك ، دانشگاه ۲۶۵ C: نستعلیق سدهٔ ۱۰ با ۱۵ مجلس .

31622 ـ ادنبورك ، دانشگاه ۹ ـ C.۲۶۸: سدهٔ ۱۰ .

31623 ـ استانبول ، حالت افندی ۳۰۷۹: سدهٔ ۱۰ ، با ۲۰۲ مجلس .

31624 ـ استانبول ، موزهٔ هنر ترك ۲۲۳۳ : نوشتهٔ محمدکاتب، سدهٔ ۱۰ درشیراز.

31625 ـ استانبول ، طوپقپوسرای Ms۶۸۳۱: سدهٔ۱۰[این‌پنج‌نسخه، کتابشناسی فردوسی : ۱۷۳] .

31626 ـ دوبلن ، چستر بیتی ۱۳۷ Add : محمد معصوم فرزند سلطـان محمد هروی ، سدهٔ ۱۰ ، با ۵۹ مجلس .

31627 ـ دوبلن ، چستر بیتی ۲۵۶. C: سدهٔ ۱۰ ، با ۴۶ مجلس .

31628 ـ فیلادلفیا ، موزهٔ هنر ۳ـ ۹۳ـ۵۶ : سدهٔ ۱۰ ، با ۴۶ مجلس .

31629 ـ کلکته ، بهار C . ۲۷۶ : سدهٔ ۱۰ .

31630 ـ کلکته ، بهار C . ۲۷۷ : سدهٔ ۱۰ .

632 ـ 31631 ـ رومانی ، کلوژ ، فرهنگستان : سدهٔ ۱۰ . دوجلد ، مصور .

31633ـ انگلستان،کمبریج،دانشگاه Add۲۶۹ : سدهٔ ۱۰ .

31634ـ انگلستان،کمبریج،دانشگاه C.۱۹۷: سدهٔ ۱۰ ، با سه مجلس .

31635 ـ انگلستان،کمبریج،دانشگاه C.۱۹۹: سدهٔ ۱۰ [این ۱۰ نسخه، کتابشناسی فردوسی] .

31636 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۵۷ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، با ۵۱ مجلس، ۵۴۰گ [ف. ریو ۲:۵۳۶] .

31637 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۶۰۰ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶م ، ۵۸۵گ [ف . ریو ۲:۵۳۶] .

31638 ـ لندن، دیوان هند۸۹۷.C: نوشتهٔ هدایت‌الله شیرازی ، سدهٔ ۱۰ ، با ۱۴ مجلس .

31639 ـ لندن ، دیوان هند ۸۷۸ ، C.: مهدی علی‌کشمیری ، سدهٔ ۱۰ .

31640ـ لندن، پادشاهی۵/ Ms.A: سدهٔ ۱۰ ، با ۸۸ مجلس .

31641 ـ لنین‌گراد (گوزلیان۶) : سدهٔ ۱۰ ، با ۷۴ مجلس .

31642 ـ لنین‌گراد (گوزلیان۹) : سدهٔ ۱۰ ، با ۱۲ مجلس .

31643 ـ لنین‌گراد (گوزلیان۱۰): سدهٔ ۱۰ .

31644 ـ لنین‌گراد (گوزلیان۱۱): سدهٔ ۱۰ ، با ۲۵ مجلس .

31645 ـ لنین‌گراد (گوزلیان۱۲): سدهٔ ۱۰ ، با ۱۰ مجلس .

31646 ـ لنین‌گراد (گوزلیان۱۴): سدهٔ ۱۰ ، با ۳۰ مجلس .

31647ـ نیویورک،(ف. جکسن۵): سدهٔ ۱۰ ، با ۲۸ مجلس .

31648ـ نیویورک، دانشگاه‌کلمبیا: سدهٔ ۱۰ ، با ۵۸ مجلس .

31649ـ نیویورک، کورکیان۱۱۸: سدهٔ ۱۰ ، نیمهٔ دوم ، با ۲۰ مجلس .

31650ـ نیویورک، کورکیان۸۷۴: محمد صالح فرزند محمد ، سدهٔ ۱۰ ، با ۲۰ مجلس .

31651 ـ نیویورک،کورکیان۸۷۸: سدهٔ ۱۰ ، با ۱۳ مجلس .

31652 ـ نیویورک،کورکیان۸۹۶: سدهٔ ۱۰ ، با ۱۹ مجلس .

31653ـ نیویورک،کورکیان۱۰۵۳: سدهٔ ۱۰ ، ناقص ، با ۲۲ مجلس .

31654 ـ نیویورک ، موزهٔ بروکلین ۱۰۲۸ـ۳۵: سدهٔ ۱۰ .

31655ـ نیویورک،موزهٔ متروپولیتن ۱۳ـ۳۶ : سدهٔ ۱۰ .

31656ـ نیویورک،موزهٔمتروپولیتن ۱۴ـ۲۲۸ـ۱۳ : سدهٔ ۱۰ [این ۱۹ نسخه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۷۹] .

31657ـ آصفیه۱۵۸۱ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن ۱۰۰۰ ، با دیباجهٔ قدیم .

31658ـ آصفیه۱۸۷۱ تاریخ: نوشته پیرامن ۱۰۰۰ [این دو، ف. آصفیه۴:۲:۱۰۲].

31659ـ اکسفورد، بودلیانP.d۴۴: نستعلیق ۱۰۰۰ یا۱۰۰۱، مصور [کتابشناسی فردوسی : ۱۴۹] .

31660 ـ تهران ، دانشگاه ۱۳۳۹ : نستعلیق برهان ، ۲ شعبان۱۰۰۱ ، زرین، با ۱۵۹ مجلس ، از داستان لهراسب تا پایان را دارد ، ۹۰۹گ ۲۵س [ف .دانشگاه ۸:۲۵].

31661ـ برلین، (پرچ ۷۰۳): نوشتهٔ ۱۰۰۲ .

31662ـ پاریس ، ملی۱۱۶۸: نوشتهٔ ۱۰۰۴ .

31663 ـ نیویورک،کورکیان۱۲۵: نوشتهٔ۱۰۰۵ ، با۷۲ مجلس[این‌سه، کتابشناسی فردوسی : ۱۴۹ـ۱۵۰] .

31664 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۶۳: نستعلیق **۱۰۰۵**، با ۱۸ مجلس تصویر [نسخه‌ها ۲:۸۵] .

31665 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۴۶۲ H : نوشتهٔ **۱۰۰۶** ، با ۳۰ میناتور [ف. فهمی ادهم ۱۳۹:۱] .

31666 ـ **آصفیه** ۲۶۲: نستعلیق ، **۱۰۰۷** ، در سه بخش ، زرین [ف . آصفیه ۲۱۴:۱] .

31667ـ **لنین گراد**،عمومی(گوزلیان ۱۵) : نستعلیق **۱۰۰۷** ، با ۵۹ مجلس .

31668 ـ **لندن** ، دیوان هند C۸۶۰: محمدحافظ چشتی ، **۱۰۰۷** یا **۱۰۰۸** .

31669 ـ **هند** ، بانکیپور ، عمومی شرقی ، خدابخش ۴ : نستعلیق کمال‌الدین فرزند ابراهیم، ۱۴ شعبان **۱۰۰۸**، ۵۹۶ گ ۲۵س [ف. عبدالمقتدر مولوی ۶:] .

31670 ـ **نیویورک**،کورکیان۱۱۶: محمد فرزند حسین کاتب اصفهانی ، **۱۰۰۸** ، با ۱۰۳ مجلس .

31671 ـ **لندن** ، دیوان هند C۸۷۳ (ژانس ۲۳): نستعلیق آدینهٔ بخارایی **۱۰۰۸** درسمرقند ، با ۲۵ مجلس .

31672 ـ **لندن** ، دیوان هندC۸۷۵: نستعلیق یعقوب فرزند اسحاق ، **۱۰۰۹** .

31673 ـ **لندن** ، دیوان‌هندC۸۶۱ : نستعلیق حافظ احمد فرزند محمد ، **۱۰۰۹** ، مصور .

31674 ـ **اکسفورد** ، بودلیان ۴۹۶ C۳۴۴ اوزلی: نستعلیق محمدقوامی،**۱۰۰۹** مصور [این پنج نسخه ، کتابشناسی فردوسی: ۱۵۱] .

31675 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۱۵۰۱ H : نوشتهٔ **۱۰۱۰** ، با ۳۲ میناتور [ف. فهمی ادهم ۱۳۹:۱] .

31676 ـ **نیویورک** ،کورکیان۷۶: علی‌جان فرزند حیدرعلی هروی ، **۱۰۱۱** ،با ۶۲ مجلش .

31677 ـ **امریکا** ، (فهرست جکسن ۲) : نستعلیق کمال‌الدین فرزند ابراهیم ، **۱۰۱۱** ، با ۷۲ مجلس .

31678ـ **لوند**، دانشگاه: مراد فرزند علی‌کاتب شیروردی ، **۱۰۱۱** ، با ۳۱ مجلس.

31679ـ **لنین‌گراد**،عمومی(کوزلیان ۱۶) : نستعلیق‌میرزامحمدفرزند عزیز بخاری، **۱۰۱۱** ، با ۲۳ مجلس .

31680 ـ **تاشکند** ، فرهنگستان اوزبکستان ۳۷۲ .C: نوشتهٔ **۱۰۱۲** ، با ۲۲ مجلس .

31681 ـ **تهران** ، دانشگاه ۷۷۵۱ : نسخ شمس‌الدین حسین امامی ، **۱۰۱۲** .

31682ـ **لندن** ، دیوان هند C۸۶۴: نستعلیق مجدالدین ابراهیم حافظ ، **۱۰۱۲** مصور .

31683ـ **لندن** ، دیوان‌هندC۰۸۷۶: نستعلیق **۱۰۱۲** ، با ۶۳ مجلس .

31684 ـ **پاریس** ، ملی C۰۱۱۷۱: نستعلیق **۱۰۱۲** ، مصور .

31685 ـ **نیویورک** ، موزهٔ‌مترولیتن ۱۶ـ۲۲۸ـ۱۲: نستعلیق محمد فرزند ملامیر حسین‌الاستاد،**۱۰۱۳** یا ۱۰۱۴، با۸۵مجلس.

31686 ـ **سیدنی** Garlling : محمدفرزندعنایت‌الله ، **۱۰۱۵** ، با۲۸مجلس.

31687ـ **اکسفورد**، بادلیان۲۵۳۹: نستعلیق کبیر فرزند شیخ نظام‌کاتبی ،**۱۰۱۶**.

31688 ـ **وین** ، سلطنتی۲ C۰۵۰ :

نوشتهٔ **۱۰۱۶**. [این۱۳، کتابشناسی فردوسی].

31689 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۴ Add: نستعلیق محمدمؤمن فرزند کمال‌الدین، **۱۰۲۱** (۱۶۱۲م) با ۱۰ مجلس، ۴۷۱گ [ریو ۲:۵۳۷].

31690 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۱۰۶۵ (۳۰۰ف): نستعلیق زیبا، ۱۰ رمضان **۱۰۲۱**، ۱۲ تصویر، زرین، ۷۷۸ص۲۵س [ف. دکتر بیانی:۱۲].

31691 ـ **بمبئی**، ملا فیروز C.۶۵: نوشتهٔ **۱۰۲۱**.

31692 ـ **اکسفورد**، بودلیان۴۹۷.C: نوشتهٔ **۱۰۲۲** [این۲، کتابشناسی فردوسی].

31693 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۶۱ Add: نستعلیق محمد زمان فرزند حسین خاتون‌آبادی ذیقعدهٔ **۱۰۲۳** (۱۶۱۴م)، با ۴۰ مجلس، ۵۲۵گ [ریو ۲:۵۳۷].

31694 ـ **پاریس**، ملی C.۱۳۰۷: نستعلیق **۱۰۲۳**، با ۲۶ مجلس.

31695 ـ **پاریس**، ملی C.۱۱۷۲: نوشتهٔ **۱۰۲۳**.

31696 ـ **منچستر**، جان ریلاندز، منتقل از لیندزیانا ۱۲۱: نوشتهٔ **۱۰۲۴**.

31697 ـ **برلین** (پرچ C.۱۲۹): نستعلیق، **۱۰۲۵**، مصور.

31698 ـ **وین**، سلطنتی C.۵۰۳: نستعلیق **۱۰۲۶**، با ۲۴ مجلس.

31699 ـ **پاریس**، ملی C.۱۱۷۳: نستعلیق **۱۰۲۷**، مصور.

31700 ـ **نیویورک**، کورکیان a.b ۸۷۵: نوشتهٔ مدادی؟ فرزند حاجی شاهین دهلوی، **۱۰۲۸**، با ۵۰ مجلس.

31701 ـ **لهستان**، موزهٔ کراکوی ۱۸۰۰: کمال‌الدین اصیل، **۱۰۲۸**.

31702 ـ **بالتیمور**، والتر کالری ۱۰۶۰۲: نوشتهٔ **۱۰۲۸**.

31703 ـ **کراچی**، موزهٔ ملی۸۸۱ـ N.M۱۹۵۷: نستعلیق عبدالله، **۱۰۲۹**، با ۳ مجلس. [این ۱۰ نسخه، کتابشناسی فردوسی: ۱۵۳ـ۱۵۵].

31704 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۱۴: نستعلیق محمدامین فرزند اسماعیل اصفهانی قمی، **۱۰۳۰**، زرین، با تصویرهای بسیار چهارستونی، ۵۸۵گ [ف. سپهسالار۵:۱۳۳].

31705 ـ **گوتینگن**، دانشگاه Asch۷۰: نستعلیق **۱۰۳۰**، با۱۹مجلس.

31706 ـ **بمبئی**، ملافیروز۹۳: نوشتهٔ **۱۰۳۵** [کتابشناسی فردوسی: ۱۵۵].

31707 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۸ Add: نظام فرزند میرعلی، **۱۰۳۷** (۱۶۲۸م) با ۶۳ مجلس ۶۶۰گ [ریو۲:۵۳۷].

31708 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۴۹۸: ابن طرخان، **۱۰۳۸**، با ۵۳ میناتور [ف. طوپقپوسرای ۱: ۱۳۹].

31709 ـ **لنین‌گراد**، عمومی (گوزلیان ۱۷): نستعلیق **۱۰۳۹**، با ۷۵ مجلس.

31710 ـ **کمبریج**، موزه Fitzwilliam ۳۱۱: نوشتهٔ **۱۰۴۰**، با ۶۷ مجلس.

31711ـ712 ـ **ادنبورگ**، دانشگاه ۲۶۶ـ۲۶۷: نوشتهٔ **۱۰۴۱**، دو جلد.

31713 ـ **برلین**، موزهٔ پادشاهی۱۸۱: نوشتهٔ **۱۰۴۲**، با ۹۶ مجلس.

31714 ـ **باکو**، فرهنگستان ۱۵۱ M/۲۶۹۸: نوشتهٔ **۱۰۴۳**:

31715ـ مونیخ، دولتی(ف Aumur ۱۴) : نوشتهٔ **۱۰۴۸** .

31716 ـ مونیخ ، دولتی (ف دوم مونیخ ۱۹۱۰ ش۱۷۸) : نوشتهٔ **۱۰۴۸** .

31717 ـ اکسفورد ، بودلیان۴۹۸. C : نوشتهٔ **۱۰۴۹** .

31718 ـ کوتینکن ، دانشگاه ۲۸ : نوشتهٔ **۱۰۵۱** .

31719ـ لنین‌گراد، عمومی(گوزلیان ۲۰) : نوشتهٔ **۱۰۵۲** .

31720 ـ تاشکند ، فرهنگستان اوزبکستان ۱۳۷۳ : نوشتهٔ عرب شیرازی ، **۱۰۵۳** .

31721 ـ لندن، دیوان‌هند C.۸۷۷: نوشتهٔ **۱۰۵۳** [این ۱۲ نسخه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۵۶] .

31722 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۹۴۳ Add : نستعلیق ع۱/**۱۰۵۴** (۱۶۴۴ م) ۲۸۳ گ [ریو۲:۵۳۸] .

31723 ـ تهران ، مجلس ۲۵۲۹ : نستعلیق لطف‌الله باغ‌آسیائی ، **۱۰۵۵** ،زدین، درچهار ستون ، در هجو سلطان محمود پایان می‌یابد . [ف. مجلس ۸:۲۲۲] .

31724 ـ لندن ، پادشاهی ، ویندسور Ms.A۶ : محمد حکیم حسینی ، **۱۰۵۸** ، با ۱۴۸ مجلس .

31725 ـ منچستر ، جان ریولاندز، منتقل از لیندزیانا ۹۰۹ : نوشتهٔ **۱۰۶۰** ، با ۱۰۰ مجلس .

31726ـ لنین‌گراد، عمومی(گوزلیان ۱۸): محمد شفیع فرزند عبدالجبار، **۱۰۶۱**، با ۹۲ مجلس [این سه نسخه ، کتابشناسی فردوسی :۱۵۷] .

31727ـ تهران، سلطنتی ۴۶۸(۳۰۱ ف) : نوشتهٔ **۱۰۶۱** و ۱۰۶۸ با ۲۷ تصویر، زدین، ۱۱۵۲ص۲۵ س[ف.دکتر بیانی:۱۳].

31728ـ مونیخ، دولتی(فAumer ۹) : نوشتهٔ **۱۰۶۴** [کتابشناسی فردوسی : ۱۵۸] .

31729ـ قاهره ، دارالکتب۵۳تاریخ فارسی : نستعلیق خوب صفی‌قلی فرزند فرهاد غلام ، یکشنبهٔ شعبان **۱۰۶۶** ، زدین ، [مخطوطات ۱ : ۳۰۸] .

31730 ـ دوبلن ، چستربیتی P۲۷۰: نوشتهٔ **۱۰۶۶** ، با ۲۱ مجلس‌کار معینی‌مصور.

31731ـ دوبلن Trinty College M۲ـ۱ : نوشتهٔ **۱۰۶۷** ، با ۳۷ مجلس .

31732 ـ برلین، (ف . پرچ ۷۰۴): نوشتهٔ **۱۰۷۳** .

31733 ـ نیویورك ، متروپولیتن ۱۷ ـ ۲۲۸ـ۱۳ : نستعلیق شیخ محمد فرزند شمس‌الدین ، **۱۰۷۴** ، با ۴۲ مجلس .

31734 ـ لندن ، دیوان هند۲۸۵۹: عبدالمجید ترکان دهلوی ، **۱۰۷۴** .

31735ـ لنین‌گراد،عمومی(گوزلیان ۲۰) : نوشتهٔ **۱۰۸۱** .

31736ـ بستن Edwin Binney: نوشتهٔ **۱۰۸۵** [این ۷ نسخه ، کتابشناسی فردوسی : ۱۵۹ـ۱۶۰] .

31737ـ تهران،معارف(ملی)۱۱۶۹: نستعلیق سه‌شنبهٔ ذیحجهٔ **۱۰۸۵** ، زدین ، ۸۵ مجلس تصویر . [ف. معارف ۲:۱۲] .

31738ـ هند، بانکیپور ۵: ازکشتن گیونژاد آغاز میشود ، ۱۵۶گ ۲۵س .

31739 ـ هند ، بانکیپور ۶ : ازبنام خداوند خورشید وماه آغاز میشود، ۱۲۲ گ .

31740 ـ **هند**، بانکیپور ۷: ازآغاز پادشاهی لهراسب آغاز میشود، ۱۶۴ گ .

31741 ـ **هند** ، بانکیپور ۸: از پادشاهی یزدگرد بهرام آغاز میشود، ۱۳۷ گ این چهارنسخه پایان یافتهٔ ۲۲ رمضان **۱۰۹۴** است [ف . عبدالمقدر مولوی : ۷ـ۹] .

31742 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۱۵۴۱ : ابوالحسن فرزند کلبعلی اصفهانی دزفولی **۱۰۹۷** [ف. فهمی ادهم ۱:۱۴۰۰] .

31743 ـ **گوتا** ، دولتی (پرچ۱۸۹۲ ص۵۰۴): نوشتهٔ **۱۰۹۹** [کتابشناسی:۱۶۰].

31744 ـ **تهران**، سلطنتی۴۷۱(۳۰۲ ف): نستعلیق زیبای گویا عبدالرشید دیلمی ، نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱** ، با ۹۳ تصویر ، زرین ، ۷۳۸ص ۲۳س [ف. دکتر بیانی : ۱۴] .

31745ـ **تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۱۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده رحلی [نسخه‌ها ۵:۶۳۲] .

31746 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۳ : نوشتهٔ شاه محمود ، سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف . سپهسالار ۵: ...] .

31747 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، بدون آغاز و انجام ، از خراج برداشتن بهرام از ولایت تا رزم ترکان با یزدگرد ، . ۱۸۵۰ بیت دارد [ف. مجلس ۸: ۲۲۳] .

31748ـ **تهران**،موزهٔهنرهای‌تزیینی: ۱۲۷۳۳: سدهٔ **۱۱** ، با۵۱ مجلس[کتابشناسی فردوسی : ۱۸۱] .

31749 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۵۴۳: سدهٔ**۱۱** [ف. فهمی‌ادهم۱:۱۴۰۰].

31750 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۵۴۵ : سدهٔ **۱۱** [فهمی ادهم ۱:۱۴۰۰].

31751ـ **استانبول**، علی‌پاشا:۶۹۸: با ۲۳ مجلس، سدهٔ **۱۱** .

31752 ـ **اکسفورد** ، بودلیان۴۹۵. C. : سدهٔ **۱۱** .

31753ـ **اکسفورد**، بودلیانD.b.۵: سدهٔ **۱۱**، با ۲۱ مجلس .

31754ـ **ادنبورك**،دانشگاه۲۶۶/۷ C. : سدهٔ **۱۱**، دو جلد .

31755 ـ **ادنبورك** ، دانشگاه ۲۹۵ C. : سدهٔ **۱۱**، با ۱۵ مجلس .

31756 ـ **بالتیمور** ، گالری والتر ۶۸۶ ـ ۱۰ : سدهٔ **۱۱** .

31757 ـ **بانکیپور** ، عمومی شرقی ۱۷۹۲ : با ۲۶ مجلس .

31758ـ **برلین** (ف. پرچ ۳۳۸۰): سدهٔ **۱۱** ، با ۵۰ مجلس .

31759 ـ **بستن** ، موزهٔ هنرها ۲۲ـ ۱۵: سدهٔ **۱۱** .[این۹نسخه،کتابشناسی:۱۸۱]

31760ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۴۴: سدهٔ **۱۱** ، زرین ، ۵۱۷ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

31761ـ **آصفیه** ۲۱۲: نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۱** ، مصور، درچهارستون ، ۳۰۰گ۲۵ س . [ف . آصفیه ۱:۲۱۴] .

31762 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی S . p . ۴۶۹۴ : سدهٔ **۱۱** ، جـلد دوم است [نسخه‌ها ۴:۱۳۷] .

31763 ـ **بیرمنگام** Mingana Sellyoak Colleges : با ۷۲ مجلس .

31764 ـ **تاشکند** ، فـرهنگستان اوزبکستان ۱۱۰۰۸ : سدهٔ **۱۱** .

31765ـ **دوبلن**، چستربیتی P۲۷۰: نوشتهٔ معین مصور ، با ۲۱ مجلس .

31766ـ دوبلن، چستربیتی P.۲۷۱: سدهٔ **۱۱**، با ۹ مجلس.

31767ـ دوبلن، چستربیتی P.۲۷۷: با ۱۶ مجلس یکی از آنها ازمحمدزمان مؤرخ **۱۰۸۶**، زرکاریها از زین‌العابدین تبریزی.

31768ـ سیاتل، موزهٔ هنر ۱۹-۳۶ .IS: سدهٔ **۱۱**.

31769ـ سیاتل، موزهٔ هنر ۲۰-۳۶ .IS: سدهٔ **۱۱**.

31770ـ فیلادلفیا، موزهٔ هنر: سدهٔ **۱۱**، با ۲۰ مجلس.

31771ـ فیلادلفیا، موزهٔ هنر: با ۱۱۸ مجلس.

31772ـ فیلادلفیا، موزهٔ هنر: با ۱۶ مجلس. سدهٔ **۱۱**. شمارهٔ این سه نسخه یاد نشده است.

31773ـ کلکته، انجمن آسیایی ۴۲۲: سدهٔ **۱۱**.

31774ـ انگلستان، کمبریج، دانشگاه ۲۰-۱: سدهٔ **۱۱**.

31775ـ انگلستان، کمبریج، دانشگاه ۱۹۸: سدهٔ **۱۱**.

31776ـ انگلستان، کمبریج، دانشگاه Add۲۶۹: سدهٔ **۱۱**، با ۱۳ مجلس.

31777ـ انگلستان، کمبریج، دانشگاه Add۳۱۲: سدهٔ **۱۱**.

31778ـ انگلستان، کمبریج، دانشگاه Add۸۳۵: سدهٔ **۱۱**.

31779ـ انگلستان، کمبریج Kings College Pote Cell ۱۳۵: سدهٔ **۱۱**. [این ۱۷ نسخه، کتابشناسی فردوسی].

31780 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۵ (Or۴۹۰۶): نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۶۴۲ گ [ریو، ذیل: ۱۲۷].

31781 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۷۹۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۲۰۱ گ. منتخب آن است آغاز: حد بیغایت و ثنای بینهایت.

31782 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۱۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۳۱۱ گ. با ۴۷ مجلس.

31783 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۰۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۶۱۱ گ با ۵ مجلس [این سه: ف. ریو ۲:۵۳۸].

31784 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۲۹۴ Or: سدهٔ **۱۱**.

31785 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۱۳۸۱ Or: سدهٔ **۱۱**.

31786 ـ لندن، موزهٔ ویکتوریا والبرت ۱۸۷۶-۶۹۱: با ۴۴ مجلس. سدهٔ **۱۱**.

31787 ـ لندن، دیوان هند ۱۵۹ و ۱۶۰: سدهٔ **۱۱**.

31788 ـ لندن، دیوان هند ۲۹۹۲ .C: با ۵۹ مجلس. سدهٔ **۱۱**.

31789 ـ لندن، دیوان هند ۸۶۸ .C: با ۲۸ مجلس. سدهٔ **۱۱**.

31790 ـ لندن، دیوان هند C.۸۷۴: نوشتهٔ علی‌جان فرزند حیدرقلی هروی، سدهٔ **۱۱**، با ۳۹ مجلس.

31791 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۵۰: سدهٔ **۱۱**، با ۳۸ مجلس.

31792 ـ لنین‌گراد، (فهرست گوزلیان ۱۸): سدهٔ **۱۱**، با ۱۹۲ مجلس.

31793 ـ لنین‌گراد، (فهرست گوزلیان ۱۹): سدهٔ **۱۱**، با ۵۰ مجلس.

31794 ـ لنین‌گراد، (فهرست گوزلیان ۲۱): سدهٔ **۱۱**.

31795 ـ **لنین‌گراد** ، (فهرست گوزلیان ۲۲) : سدهٔ **۱۱** .

31796 ـ **لنین‌گراد** ، (فهرست گوزلیان ۲۳) : سدهٔ **۱۱** .

31797 ـ **لنین‌گراد** ، (فهرست گوزلیان ۲۴) : سدهٔ **۱۱** با ۶۴ مجلس .

31798 ـ **لیدز** ، کتابخانه P. 42. Ms: سدهٔ **۱۱** .

31799 ـ **انگلستان ، منچستر** ـ John Rylands Ms. Pers ۹۱۰ : سدهٔ **۱۱** ، با ۱۰۰ مجلس .

31800 ـ **نیویورك**، دانشگاه کلمبیا: سدهٔ **۱۱**.

31801 ـ **نیویورك**، کورکیان ۱۰۶۸: سدهٔ **۱۱** ، با ۲۸ مجلس .

31802ـ **لهستان**، ورشلاو ۱۱۵۵۲/۱۱: سدهٔ **۱۱** [این ۱۹ نسخه کتابشناسی فردوسی].

31803 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۸۰۴ Add : نستعلیق رجب وع۱/**۱۱۳۱**(۱۷۱۹ م) ، ۳۵۸ گ [ف . ریو ۲ :۵۳۸] .

31804 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۷۱: نستعلیق شعبان **۱۱۵۵** (۱۷۴۲م) منتخب آن است، ۲۳۲ گ [ف. ریو ۲ :۵۴۰] .

31805ـ **تهران**، سلطنتی ۴۶۹(۳۰۳ ف) : شکسته نستعلیق محمدرضا اواخر رجب، **۱۱۸۹** بدستور اسماعیل سلطان خبوشانی، با ۴ تصویر ،زرین، ۹۱۰ص ۳۰س [ف.دکر بیانی: ۱۶] .

31806 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۵ Add : ع۱۶/**۱۱۹۸** (۱۷۸۴م) منتخب آن است ، ۱۵۷ گ [ریو ۲ :۵۴۰] .

31807ـ **همدان**، دبیرستان امیرکبیر: سدهٔ **۱۲** ، ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۷] .

31808 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۷۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، با یك مجلس تصویر، آغاز در دیباجهٔ فردوسی و انجام در سرگذشت او افتاده ، ۳۱۳ گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۷] .

31809 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق هندی محمد اعظم منصور ، سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ :۱۱] .

31810ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۲۱۳ شا: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۲**، ۲۶۲ ص ۲۱س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱ :۳۷۸] .

31811 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۴۳ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م .

31812 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۷۹۷ Add: نستعلیق میان شیخ خلیل‌الله، سدهٔ **۱۸**م. ۱۳۱ گ [این دو نسخه، ف. ریو ۲ :۵۳۹] .

31813 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۱۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۲۱۴ گ، منتخب آن است .

31814 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۲۷۰ گ. منتخب آن است .

31815 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۵ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۲۶۳ گ [این سه نسخه ، ف . ریو ۲ :۵۴۰] .

31816 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱۹۹) Or۲۹۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۱۰۹ گ [ذیل ، ریو :۱۳۲] .

31817 **هند**، بانکیپور ۱۰: نستعلیق دوست محمد ، ۴ رجب ۷ پادشاهی ، بدستور ابوالمظفر معین‌الدین محمد عالمگیر دوم پادشاه محمدفرخ سیر ، سدهٔ **۱۲**. منتخب شاهنامه است

آغاز : حمدبیغایت وثنای بینهایت مرحضرت ۴۲۳گ ۱۰س [ف . عبدالمقدر : ۱۰] .

31818 ـ موزهٔ بریتانیا ۸۷۶۱ Or : سدهٔ ۱۲-۱۳ ، گزیدهٔ آنست [نسخه‌ها ۶۸۵:۴] .

31819ـ موزهٔ بریتانیا ۶۸۶-۶۸۲ Egerton : نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمد محسن ذکی حسینی ، ع۱۶/۱۲۰۲ (۱۷۸۸م) [ف. ریو ۲:۵۳۹] .

31820 ـ مشهد، رضوی ۶۴۹ ادبیات (۴۲۴۸): نستعلیق ۲۶ع۱/۱۲۱۲ باسرلوح و ۹ مجلس تصویر، ازآغاز داستان بهرام‌گود است [ف. رضوی ۷:۶۰۱] .

31821 ـ موزهٔ بـریتانیا ۶۶۱۱ Add : ذیقعدهٔ ۱۲۱۲ (۱۷۹۸م) ، ۲۷۰ گ منتخب آن است [ریو ۲:۵۴۰] .

31822 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۴۱۵ Add: نستعلیق ۱۲۱۲ منتخب آن‌است [ریو ۲:۵۴۱] .

31823 ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی S:P.۴۶۹۲-۴۶۹۳: نوشتهٔ۱۲۲۳[نسخه‌ها ۴:۱۳۷] .

31824 ـ بنگال ، ایشیاتك ۷۳منظوم (۱۴۱۹) : ع ۱۸۳۹ [ف . بنگال:۹۵] .

31825ـ تهران، معارف ۱۸۲(۱۱۹): نسخ ریز محمد حسین فرزند علیمحمد اغلوی، ۱۲۳۷ ، زدین ، ۴۸۰گ ۲۷س [ف . معارف ۲ : ۱۰] .

31826 ـ تهران، اصغر مهدوی ۶۱: شکسته نستعلیق حسن‌خان فرزند نصیر بیگ ، ۱۲۴۱، با۳۳ مجلس تصویر[نسخه‌ها۲:۸۵].

31827 ـ موزهٔ بـریتانیـا ۱۹۶ Or۲۹۲۶ : نستعلیق ۱۲۴۶-۱۲۴۹ (۳۳-۱۸۳۰م) ، ۳۴۶گ [ذیل، ریو : ۱۲۹] .

31828 ـ موزهٔ بـریتانیا ۱۹۷ (Or۲۹۷۶) : نستعلیق ۱۲۵۲ (۱۸۳۶م) ، ۲۷۵گ [ذیل ، ریو : ۱۲۱] .

31829 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب، ۱۵۳۵Ppel۱b : نستعلیق ۱۷ج۱/۱۲۶۰ و ۱۰ رمضان ۱۲۶۱ ، میناتوری، آغاز: بنام خداوند جان و خرد [ف . عبدالله۲:۱۳۱] .

31830 ـ تهران ، سلطنتی ۴۰۶۴ (۳۰۴ف) : شکسته نستعلیق زیبای سید علی شیرازی، غرهٔ ع۱/۱۲۶۳ و ۲۳شوال۱۲۶۷، زدین، ۱۲۷۰ص۲۵س [ف. دکتربیانی:۱۷].

31831 ـ تهران ، دهخدا ۲۳۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ با تاریخ ۱۲۶۷ در ص ع . با سرگذشت فردوسی درپایان . [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۷] منتقل شده به دانشگاه .

31832 ـ شیراز ، دکتروصال : نوشتهٔ میرزا محمد داوری، دههٔ سوم ذیحجهٔ ۱۲۷۳-۱۲۷۴ ، با پنج تصویر نقاشی از داوری و لطفعلی صورتگر ، در پایان منظومه‌ایست از داوری در ستایش فردوسی [نسخه‌ها۵:۲۹۱].

31833 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۷۵۶ Pel۴۱: نستعلیق ، ۱۹۱۸م . منتخب آن است . آغاز:حمد بیغایت وثنای بینهایت [ف. عبدالله ۲ : ۱۳۲] .

31834 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۱۷۳Pel۴۱C: شکسته، بی‌تاریخ، منتخب آن است . آغاز: ای‌گشایندهٔ خزائن جود .

31835 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۷۲۵ Pel ۴۱D : نستعلیق ، بی‌تـاریخ .منتخب آن است. [ف. عبدالله ۲ :۱۳۲] .

31836ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۷۵: نستعلیق‌محمدهادی‌فرزندحاجی‌عبدالله آشتیانی، سدهٔ ۱۳ ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲:۸۵] .

31837 ـ **تهران**، الهیات ۱۲۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، نونویس ۲۱ صفر ۱۳۰۷، سپس فرهنگ واژه‌ها [ف. الهیات۱: ۷۹].

31838 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۰۲: نستعلیق خوب نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۳**، پیرامون ۱۹۰۰۰ بیت دارد، ۱۹۲گ ۵۸ بیت [ف. مجلس ۳: ۴۷۷].

31839 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۵۱۷۹ (۱۳۳ف): نستعلیق زیبا، سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، زدین، ۲۷۹گ ۲۹س [ف. شروانی ۱: ۱۷۰].

31840 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۳** م، ۲۹۷گ [ریو ۲: ۵۳۳].

از روی نسخهٔ مؤرخ ۶۷۵، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۵۵ و ۹۶۸ هست.

31841 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۷۵۹ Pe۱۲R: نوشتهٔ **۱۹۰۹**م دفتر یکم آن است [ف. عبدالله ۲: ۱۳۲].

31842 ـ **مشهد**، رضوی ۵۵ تاریخ: نستعلیق تاریخ یادشده، زدین، وقف ۱۱۶۶، ۳۲۶گ ۳۷س [ف. رضوی ۳: ۹۱].

31843 ـ **همدان**، آرامگاه بوعلی ۱۹۷۰: دفتر ۱ و ۲ است، زدین، با ۲۳ تصویر، ۲۹۳گ.

31844 ـ **همدان**، آرامگاه بوعلی ۱۹۷۱: دفتر ۳ و ۴، زدین، با ۲۱ تصویر، ۲۶۱گ [نسخه‌ها ۵: ۳۳۰].

31845 ـ **شیراز**، دکتر وصال: نوشتهٔ یزدانی، ناتمام [دیباچهٔ چاپ دیوان داوری].

31846 ـ **پاریس** S.P.۴۹۹: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۴۰گ ۲۴س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۷۸۵ هست.

31847 ـ **رومانی**: نستعلیق ومصور، تاریخ یادنشده: **فیلم** آن دردانشگاه ش۸۱۵ هست.

31848 ـ **مشهد**، رضوی ۴۲۴۹: **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۰۶۷ هست [فیلمها: ۱۲۶].

31849 ـ **پاکستان**، پنجاب، دانشگاه ۲۷۵۰ Pe۱۲q: نستعلیق بی‌تاریخ، چهاردفتر [ف. عبدالله ۲: ۱۳۱].

31850 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۷۲۲ Ppe۱c: نیز تاریخ یاد نشده، دفتر ۲ و ۳ آنست [ف. عبدالله ۲: ۱۳۲].

31851 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳قف ۲۵۵: تاریخ یاد نشده، ۱۲۳۲ص.

31852 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ق ف۲۵۶: تاریخ یاد نشده، ۱۱۴۴ ص. [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۴].

31853 ـ **آصفیه** ۱۳۳۵: تاریخ یاد نشده، مصور [ف. میرعثمان‌علی ۳: ۱۰۴].

31854 ـ **مدینه**، عارف حکمة۱۰۲: ۱: در ۷۰۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۸۹].

31855 ـ **هند**، بانکیپور ۱۰ ف: نستعلیق، ۵۵۲ گ ۲۶س [ف. عبدالمقدر مولوی: ۹].

شاهنامه = شاه اسماعیل نامه

ازقاسمی گنابادی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۹» گذشت. مثنویست در دو دفتر: یکم درکشورگشاییهای شاه اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰) در بحر متقارب درچهارهزار بیت، بسال ۹۴۰ سروده است: بود عقد این گوهر آبدار ـ ز روی عدد چار بارهزار ... بلطف ازسر (نظم) اگر بگذری ـ روان پی بتاریخ آن آوری (ن ـ نظم = ۹۴۰). این دفتر درهند بسال ۱۲۸۷ در

۱۰۲ص چاپ شده‌است. دفتر دوم در سرگذشت شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) در پنجهزار بیت، بسال ۹۵۰ سروده‌است : گهرها که آورده‌ام درشمار۔ شمارش بود پنج بار هزار ـ بود در سوادم ز نیك‌اختری ـ طلب سال تاریخش از(اشتری). در «هفت‌آسمان» از آندو به : شاهنامهٔ ماضی، شاهنامهٔ نواب اعلی یاد شده است ، **آغاز** (دفتر ۱) : خداوند بیچون خدائی تراست ـ باقلیم جان پادشاهی تراست (**آغاز** چاپی) : از او یافته منشی چرخ پیر ـ ز خورشید و مه عینك دلپذیر. **آغاز:** (دفتر۲) : جهان داو را کبریایی تراست ـ خدایی ترا ، پادشاهی تراست .

بنگرید: ذریعه ۹:۸۶۶ و۱۳: ۲۲و۱۹: ۲۱۹ـف. مشار: ۴: ۱۰۰ هفت آسمان: ۱۳۶.

31856 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۴ Add : نستعلیق زیبای **۹۴۸** (۱۵۴۱م)، آغاز برابر نمونهٔ دفتریکم، ۱۸۴گ [ریو۲: ۶۶۰].

31857 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۵: نوشتهٔ سید داود در **۹۸۰** [نسخه‌ها ۴: ۳۰۵] .

31858 ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۱ ادبیات (۸۳۸۳) : نستعلیق حافظ محمد فرزند قاسم علی ، رمضان **۹۸۲** (ص۲۵۱-۳۳۹ و۳۸۶ ـ ۵۳۲) آغاز دفتریکم در دیباجهٔ نثری وانجام دفتر دوم افتاده است [ف . رضوی ۷: ۷۰۷] .

31859 ـ **تهران**، موزهٔ ۴۳۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زدین ، وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ، دفتر دوم است در کشور ـ گشاییهای شاه تهماسب [نسخه‌ها ۲: ۲۰۹] فیلم آن در دانشگـاه ش ۱۶۶۲ و ۱۷۳۲ هست [فیلمها : ۱۲۷] .

31860 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۷۱ : سدهٔ **۱۰-۱۱** با یادداشت ۱۳۳۰ . دفتر دوم و سرگذشت شاه تهماسب است ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

31861 ـ **لندن** ، آسیایی پادشاهی ۱a و ۳/۳۰۰ : نستعلیق **۱۰۱۴** ، دو بخش است که در فهرست بنام : ۱ـ شاه اسماعیل‌نامه ۲ـ قسمت دوم شاه اسماعیل نامه یادشده است، همراه «شاهرخ‌نامه» ازهمو وجزآنها [نسخه‌ها ۵: ۶۸۰] .

31862 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۰۳ : نستعلیق خوب **۱۰۶۰** ، تنها دفتر یکم است ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۶۷گ ۳۲ بیت [ف . مجلس ۳ : ۴۷۹] .

31863 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۱/۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زدین ، ۲۵۰۰ بیت آغاز افتاده [ف . مجلس ۸: ۴۰۸] .

31864 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۵۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، دربارهٔ جنگهای شاه اسماعیل است ، آغاز و انجام افتاده ، فهرست عنوانها درفهرست کتابخانه آورده شده است ، ۱۴۵گ ۱۹س [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۳۴] .

31865 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۹۹۱/۱ Add : ازسدهٔ **۱۷** م ، (گ ۲-۱۲۶) [ریو ۲: ۸۱۹] .

31866 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۳۹/۳ Or: نستعلیق لکهنو **۱۱۸۰** (۱۷۶۷م)، دفتر سوم آنست ، آغاز برابر نمونهٔ دفتر دوم [ریو ۲ : ۶۶۱] .

31867 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۷۱۱Spi/VI۴۲: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** آغاز برابر دفتر یکم (نمونهٔ **۱**) برای محمد قلی قطبشاه [ف. عبدالله ۲ : ۵۰۱] .

31868 ـ **مشهد**، فرخ ۱۷۴ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۳] .

31869 ـ **مشهد**، رضوی ۶۵ تاریخ: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر دفتر یکم نمونهٔ **۱** [ف. رضوی ۳:۹۵].

31870 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۵۴۹: محمد قویم. آغاز برابر دفتر یکم نمونهٔ **۱**، ۱۹۰گ ۲۲س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۷۲].

شاهنامه

ازهاتفی، ملاعبدالله جامی، که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۷» گذشت. بدستور شاه اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰)، درکشورگشاییهای او، پیرامن هزار بیت سروده و درگذشته است، در «تحفهٔ سامی» نمونه‌هایی از آن آورده شده است. و ازیادداشت‌نمای «تمرنامه» نسخهٔ مجلس ۹۰۵۱ مؤرخ ۹۵۷ بدست می‌آید که نسخه‌ای از این «شاهنامه» تا سال ۱۲۲۰ همراه «تمرنامه» بوده که اکنون در جایش نیست. (ن).

بنگرید: ذریعه ۱۳: ۲۰ ـ تحفهٔ سامی: ۹۷ـ ف. مجلس ۳: ۱۶۵.

شاهنامه

از هجری تفرشی، میرزا صادق، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۹» گذشت. درتاریخ‌ایران ازپادشاهی‌کیومرث تا خلفای راشدین ومیرسد به حجاج در هفتصد و اندی بیت، در بحر «خسرو وشیرین» نظامی. **آغاز**: چرخ لوایی که نخستین‌گشود ـ برسراکلیل‌کیومرث بود.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۱۸ ـ مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات مشهد س۳ ش۱.

31871 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۳۷۴۷: نستعلیق محمد حسن فرزند محمد رحیم کوهی، شعبان **۱۲۰۳**، آغاز برابر نمونه (۲پ ـ ۳۷پ) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۰].

31872 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۳۵۹۲: نستعلیق محمدعلی، ۱۴ ج۲/**۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، درفهرست زیر عنوان «دیوان» آمده است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۳].

31873 ـ **تهران**، ملك ۵۰۱۵: شکسته نستعلیق **۱۲۸۱**. در یك جنگ، آشفته، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

31874 ـ **تهران**، ادبیات ۳۰ د: نستعلیق یکشنبهٔ ع ۱/**۱۲۹۰**، ۳۳گ ۱۲س [ف. ادبیات ۱: ۳۲۳].

31875 ـ **تهران**، ملك ۵۳۸: شکسته نستعلیق، یکشنبه ۴ ذیحجهٔ **۱۲۹۳** در دار ـ الخلافه طهران، آغاز برابر نمونه، ۳۰گ ۱۳س [رؤیت].

31876 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۶۵/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۸۶ـ۲۲۴) آغازبرابر نمونه، در فهرست بعنوان «تاریخ منظوم» یاد شده است [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۲۹].

31877 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۵۱۷۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (۲رـ۲۹ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۵].

31878 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۳۳: نستعلیق خوش فضل‌الله، **۱۳۰۳**، آغاز برابر نمونه، دارای ۷۷۴ بیت [ف. مجلس ۸: ۲۲۷].

31879 ـ **تهران**، ملك ۲/۵۶۰۶: نستعلیق محمود فرزند محمد علی، ۱۸ ج۱/**۱۳۱۲**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

31880 ـ **تهران**، ملك ۴۵۹۳: نستعلیق محمد رحیم فرزند محمدحسن‌تفرشی، ج۲/**۱۳۲۱**، آغازبرابرنمونه، ۵۶گ ۱۱س [رؤیت].

31881 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۲۴:

شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، در ۳۰ص سه‌ستونی، درفهرست بعنوان «تاریخ ایران» آمده، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴: ۴۰۴۳] .

31882ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۱۸۶۱ : تاریخ یادنشده (۱۴۵ر-۱۵۴پ) آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۱۳۲] .

شاهنامه

ناشناخته .

31883 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۸۴۲ Or : سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷] .

31884 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۷۴ منظوم (۱۵۸۹) : نستعلیق **۱۲۶۳** [ف. بنگال: ۹۵] .

شاهنامه = شهنامه = شهنشاه‌نامه = ظفرنامه

به‌این نامها ، درهمین بخش خواهدآمد .

شاهنامهٔ احمدی = شهنامهٔ احمدی

درهمین بخش خواهد آمد .

شاهنامهٔ احمدی = چنگیزنامه

در ص ۲۷۵۶ گذشت .

شاهنامهٔ بکرماجیب (ماجیه)

سنکهاس بیتسسی، بهوج داس پیرخان .

31885 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۲ : نوشتهٔ **۱۲۲۶** ، ۲۴۰ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۶] .

شاهنامهٔ جدید

از قاضی عسکر ملارضای تبریزی ، محمد رضا شفا .

31886ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲/۲۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

شاهنامهٔ حقیقت

از حاج نعمت‌الله مجرم مکری ، تاریخ منظوم پیران اهل حق است ، که با مقدمه و تصحیحات دکتر محمد مکری بسال ۱۹۴۴ بچاپ رسیده است . (ن)

شاهنامهٔ دکن

از میرمحمد احسن ایجاد ، درگذشته در آکره ۱۱۳۳ ، اصل او از سامانهٔ خراسان است، وشاهنامهٔ او درسرگذشت فرخ سیر نهمین پادشاه گورکانی هند (۱۱۲۴-۱۱۳۱) است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۴ (ایجاد) ـ فرهنگ سخنوران: ۷۱ ـ فرهنگ معین، اعلام: ۱۳۳۲ (فرخ‌سیر) .

31887 ـ **آصفیه** ، ۱۴۹۳ تاریخ : نوشتهٔ **۱۱۳۳** ، ناقص [ف. آصفیه ۳: ۹۶] .

شاهنامهٔ سلیمانی = شاهنامه

در ص ۲۹۳۵ گذشت .

شاهنامهٔ فتحعلی‌شاهی

برای فتحعلیشاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) سروده شده و داستان نیاکان اورا دارد . **آغاز**: بنام فروزندهٔ جان پاك ـ به‌آب و به آتش به باد و به‌خاك ـ همه آفرینش ازآن چار پی ـ نگفتی دوشایسته افکند پی .

انجام : که جانش بپایندگی باد شاد .

31888 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۳۱ : نستعلیق اسماعیل ، رجب **۱۲۴۰** ، زرین ، برای فتحعلی‌شاه [رؤیت] .

شاهنامهٔ نادری = نادرنامه

از محمدعلی فردوسی ثانی، خراسانی ، سدهٔ دوازدهم، که همراه نادرشاه بهندرفته‌است.

بکوشش آقای احمد سهیلی در ۱۳۳۹ خ در ۲۴۱ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۰۰۱ و۱۹:۲۲۱ــ کتابشناسی ده ساله: ۳۴۱ ــ پیشگفتار چاپ، از سهیلی ــ راهنمای کتاب ۵:۱۶۹.

31889 ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی: نوشتهٔ **۱۲۶۰**، که در چاپ مورد استفاده قرار گرفته [راهنمای کتاب ۵: ۱۶۹].

31890 ـ **تهران**، ملك ۹۱۶: نوشتهٔ **۱۲۱۳** این دو نسخه پایهٔ چاپ آقای سهیلی بوده است [پیشگفتار چاپ، از سهیلی].

شهنامهٔ نادری

از نظام‌الدین عشرت سیالکوتی قرشی، ازسدهٔ دوازدهم. مثنویست درتاریخ یورش نادر شاه به هند، ۱۱۵۱-۱۱۵۲ سروده است. **آغاز**: بنام شهنشاه اقلیم بخش ــ ستانندهٔ تاج و دیهیم بخش.

31891 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۸۵ Add: همراه «شهنامهٔ احمدی» ازهمو ازسدهٔ **۱۸**، م (گ ۱-۱۲۹) [ریو ۲:۷۱۷].

شاهنامهٔ نادری = ظفر نامه

شاهنشاه نامه

از میرزا تقی عنوان نگار. در سرگذشت شاهان قاجار و رویدادهای روزگار آنان، بنام مظفرالدین شاه، از آغاز تا ۱۲۴۲، (جلد یکم) این جلد در ۱۳۲۰ پایان یافته است. درصفحهٔ الصاقی نسخه آمده: لقب باشد **عنوان نگارم** ولیك ــ ز حق خواهم عنوان و انجام نیك. **آغاز**: ستایش سزای خدای رؤف ــ که شاهیش را بسته عالم صفوف. انجام: خود تقی‌را همی بدفترشاه ــ شامل آید تفضل‌اله.

31892 ـ **تهران**، سلطنتی، شماره ندارد (۶۹۶ف): نستعلیق خوش گویا بخامهٔ سراینده، شاید **۱۳۲۰** که تاریخ پایان نظم است، آغاز برابر نمونه، زرین، ۳۰۳ ص ۲۳ س [ف. دکتر بیانی: ۴۸۳].

شاه و درویش = شاه و گدا

از هلالی جغتایی استرآبادی (م۹۳۶)، که یاداو دردیوان: «۲۶۱۰» گذشت. مثنویست که‌آنرا پیشکش سلطان بدیع‌الزمان میرزا کرده در برابر پرده‌ای زیبا ازو صله‌گرفته است. در تبریز۱۳۲۱ ق وبکوشش کوهی کرمانی۱۳۲۵ خ چاپ شده‌است. **آغاز**: ای وجود تواصل هرموجود ــ هستی و بوده وخواهی بود ــ صانع هر بلند و پست تویی.

بنگرید: ذریعه ۱۳:۲۳ و ۱۹:۲۲۲ ــ ف. مشار: ۱۰۰۴.

31893 ـ **تهران**، موزه هنرهای تزیینی ۷۹۲۲: نستعلیق‌گویا **۹۱۱**، که شاید تاریخ سرودن باشد، زرین، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۳:۱۲۹].

31894 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۱ Add: نستعلیق زیبای‌شاه محمود نیشابوری، شعبان **۹۲۷** (۱۵۲۱م)، آغاز برابرنمونه، ۵۵گ [ریو۲:۶۵۶]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۹۲ هست [فیلمها: ۱۲۸].

31895 ـ **بادلیان**، ۸۸/۴ اوزلی: نستعلیق امیر خواند، **۹۴۷**. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۱۶ هست [فیلمها: ۵۵۴].

31896 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۰۰۱۵ (۵۹۷ف): نستعلیق مرشد شیرازی، دو شنبه ۲۰ رمضان **۹۵۰**، آغاز برابرنمونه، زرین، ۱۰۴ص ۱۲س [ف. دکتربیانی: ۳۶۳].

31897 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۲/۲) Or۴۱۲۴ : همراه «صفات‌العاشقین» او نوشتهٔ **۹۵۷** (۱۵۵۰م)[ذیل ریو : ۱۹۲] . فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۲۸۷هست [فیلمها : ۵۹۰] .

31898 ـ **تهران** ، مجلس ۸۹۵۸ فهرست نشده : نوشتهٔ خوش محمد فرزند پیر محمد ، **۹۶۶** [رؤیت] .

31899 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۰۱/۱ Or : نوشته **۹۸۳** ، در فهرست بنام « شاه و گدا» یاد شده است [نسخه‌ها ۶۸۳:۴] .

31900 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۸ Add : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۶** م ، ۲۴گ [ریو۲:۶۵۶] .

31901 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R . ۱۰۳۴ : محمود فرزند اسحاق شهابی هروی ، **۹۹۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۶ گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶۷] .

31902ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۶حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲۵:۲] .

31903 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۹۲/۳/۱۶۴۲ : سدهٔ **۱۱** و شاید **۱۰۶۶** [ف . دکترمحمد بشیرحسین۱۴۷:۱].

31904 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۲ Add : شکسته آمیز **۱۰۷۶** (۱۶۶۶ م) ، ۲۲گ [ریو ۲ : ۶۵۶] .

31905ـ**بنگال** ، آسیایی ۲۳/۲ ao (۱۲۷۳): نوشتهٔ **۱۱۹۶** [ف. بنگال: ۱۲۶].

31906 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده ، ۳۳ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۲۳۳۸:۱۱] : **فیلم** آن درهمان‌کتابخانه ش۲۴۹۵ و ۲۵۵۷ هست [فیلمها : ۱۲۸] .

31907 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۸۴۶Spi/VI۴۶ A : نستعلیق ۵ج ۲/ **۱۲۵۳** (۱۸۳۷م) [ف . عبدالله ۲ :۵۰۶] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱۴۷:۱] .

31908 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۸۸ : نستعلیق **۱۲۵۹** ، آغاز برابر نمونه ، ۶۴گ ۱۲س [رؤیت] .

31909 ـ **تهران** ، ملی۱۱/۵۶۷ف: نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۸۷** در دفتر(ص۵۵۸ـ۶۷۴) آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۶۳:۲] .

31910 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۳۱ : تاریخ یادنشده ، زرین [نسخه‌ها ۹۵:۳] .

31911ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۱۷منظوم (۱۴۹۸) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۹۹] .

31912 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۳۲۰۵SpiVI۴۶ : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲ :۵۰۵]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱۴۷:۱] .

31913-914ـ **قاهره**، دارالکتب۵۴ و۹۲ ادب طلعت : دونسخه، تاریخ یاد نشده .

13915 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵ مجامیع فارسی: تاریخ یاد نشده [مخطوطات، ن . طرازی : ۳۱۰] .

شایق نامه

از شائق ، غلام قادر ،که در سدهٔ سیزدهم در رسول نگر میزیسته است، درپاسخ « محمود نامه » .

31916ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۲۸/۲/۲۲۱۸ : نوشتهٔ سراینده **۱۲۹۲** (۱۸۷۵م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱۴۷:۱] .

شبستان انس

از مشرقی شیرازی ، حسن که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۳» گذشت. به‌پیروی از «بوستان» سعدی با دیباجه‌ای به نثر سپس مقدمه‌ای به نظم درهفت مقاله آنگاه مثنوی در ده باب و ده فصل در توحید ، وعدل ، پیامبری ، امامت ، معاد، نماز، خمس، جهاد، روزه، زکوة، حج، جهاد. در پیرامن ۲۲۵۰ بیت [نسخهٔ ۱۱۵۷ مجلس] بنام‌شاه عباس یکم (۹۹۵-۱۱۰۵)سروده‌است. **آغاز:** حمد نامحدود وثنای نا معدود سزاوار ذات مقدس معلای صانعی است... بنام خداوند ارض و سما ـ که باشد مر اورا پرستش سزا .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۲۲ .

31917 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۱۸ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، در « کلیات » او ، دیباجهٔ نثری را ندارد ، ناقص [ف . مجلس ۸ : ۳۶۱] .

31918 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۷/۲ : نستعلیق روزگار سراینده، سدهٔ **۱۱** در«کلیات» او (ص۵۲-۱۲۹)، پیرامن ۲۲۵۰ بیت ،آغاز برابر نمونه ، دیباجهٔ آن درهفت مقاله یاد شده [ف . مجلس ۳:۵۹۸] .

31919ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۶۹/۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۱** در«کلیات» او(ص۶۷-۱۳۱). آغاز برابر نمونه ، دیباجهٔ‌آن درفهرست درشش مقاله یاد شده [ف . دانشگاه ۱۱:۲۰۰۸] .

شترنامه

شاید ازعبدالوهاب دزفولی باشدکه یاداو در «دیوان : ۲۴۳۳» گذشت. مثنویست سرودهٔ ۱۳۰۲ درپایان آن آمده : ختم چه شد ازمن افسرده حال ـ بود هزارو سه‌صد و دو ز سال ـ اوست چه (وهاب عطا) برد وام ـ بندهٔ او ساخت بعونش تمام . **آغاز:** اول‌این نامه بنام ودود ـ آن اولین جلوهٔ حسن وجود ـ کرده ز حسنش همه نابودبود ـ عشق (عطا)کرده بهرذیوجود.

31920 ـ **تهران**، ملك ۴۹۲۷/۳ : سدهٔ ۱۴ ، با تاریخ **۱۳۱۹** درپایان دفتر (ص ۳۵۳-۴۱۵)، آغاز برابرنمونه، سپس دیوان عبدالوهاب دزفولی [رؤیت] .

شرایع الاسلام

فقه شیعی منظوم است که برای نظام شاه دکنی سروده‌شده‌است . **آغاز :** لله‌الحمد مالك الملکوت ـ صاحب‌الکبریاء والجبروت ـ شکر پروردگار حی قدیر ـ هست واجب برصغیر و بر کبیر .

31921ـ **تهران**،سپهسالار۲۹۱۱/۶۷ : (ص۲۱۲-۲۷۱) انجام در نماز دو عید افتاده است [ف. سپهسالار ۵ : ۱۳۸] .

شرح حال فاطمه

از حکمت ، سرایندهٔ «صولت صفدری» . حماسهٔ دینی‌ست . **آغاز :** بنام خداوند عرش عظیم ـ نگارندهٔ لوح امید و بیم .

31922 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۷۸۰۸ : شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۸**م [ریو۲:۷۰۸] .

شرح حدیث بساط ← کوثر نامه

محمدهاشم شیرازی ذهبی .

شرح حدیث نورانیه

ازقطب‌الدین محمدحسینی نی‌ریزی‌شیرازی ذهبی ، که یاد او در « ترجمهٔ انوارالولایه : ۱۰۸۲» گذشت . گزارش منظومیست ازحدیث نورانیه. **آغاز**: باب‌معرفةعلی(ع) بالنورانیه.. به بسم‌الله کـردم نامه آغاز ـ که نامش آورد جانرا به‌پرواز .

31923 ـ تهران، مجلس ۵۱۵۵/۳: با تاریخ ۱۳۳۷ در دفتر (۷۰ پ ـ ۸۴پ) [رؤیت] .

31924 ـ تهران، مجلس ۴۰۷۹/۵: باتاریخ ۱۳۵۹ در دفتر(۹۵ـ ۱۱۰)[رؤیت].

شرح قصیدهٔ برده

ازحافظ شرف،که نسخه‌هایی از آن بنام « ترجمه قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳ـ۲۷۲۴ » یاد شده است . اینك دو نسخهٔ دیگر :

31925ـ تهران، سپهسالار۷/ ۲۹۳۱: در «جنگ» نوشتهٔ ۱۱۰۱ـ۱۱۰۲، آغاز برابر همان نمونه، تاریخ نظم درپایان (ششصد و ده) یاد شده است [ف. سپهسالار ۳: ۴۲۲] .

31926 ـ تهران، مجلس۳۲/ ۲۳۲۹: نستعلیق ۱۲۷۵ ـ ۱۲۷۴ (ص۳۷۴ ـ ۴۲۵ جنگ) آغاز پس‌ازدیباجه بمانند همان نمونه، درفهرست از سراینده نام برده نشده‌است [ف. مجلس ۸: ۲۸] .

31927ـ تهران، سپهسالار۲/ ۳۲۵۷: نسخ ونستعلیق، تاریخ ونام سراینده یاد نشده ، (۱۴۹پ ـ ۱۶۲پ) . گزارشی‌است بفارسی به نثر با شعر فارسی برای هربیتی . **آغاز:** حمد و سپاس بیقیاس حضرت واجب‌الوجودی را ...که عقول عقلای عالم ... و بعد... ای زیاد صحبت یارانت اندرذی‌سلم ـ اشك چشم‌آمیختی باخون روان گشته بهم [ف . سپهسالار ۵: ۱۵۵] .

شرح قصیدهٔ برده

متن از بوصیری ، گزارش به‌نظم فارسی وترکی از محمد شیخی ، گـویا محمد شیخی فرزند حسن فیضی درگذشتهٔ ۱۱۴۵. [نصرالله طرازی] . **آغاز:** بدانکه این قصیده را برده غالب از جهت آن گویند .

31928ـ قاهره ، دارالکتب ۸۰ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، محمد فـرزند محمدبردعی، شنبه ۱۹ محرم ۸۷۷ ، ۱۵۳گ و در پیش از آن شعرهاییست از سراینده که جدا ازاین‌گزارش است [مخطوطات۱: ۳۴۰].

شرح قصیدهٔ برده

متن از بوصیری، گزارش از ناشناس. چند نسخهٔ دیگر از گزارشهای ناشناختهٔ آن درس ۲۷۲۴ یاد شده است .

31929 ـ ایاصوفیا ۴۷۹۵/۲۹ : با تاریخ ۸۵۵ در دفتر (گ۲۴۸ـ۲۵۳) با قافیهٔ میم . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها : ۴۱۳] .

31930 ـ تهران ، دانشگاه ۴۴۴۶ : نسخ ونستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ فخرالدین احمد آغاز : افتاده ، نخست ترجمهٔ فارسی و سپس گزارش آن ، آنگاه ترجمهٔ منظوم درهامش و بشنگرف ، گویا نخستین گزارش این قصیده . **آغاز:** آب‌چشم راز دل یك‌یك بمردم بازگفت ـ عاشقی و مستی و دیوانگی نتوان نهفت [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۵] .

31931 ـ تهران، دانشگاه ۱۷۲۴/۴: نستعلیق میرزا احمد فرزند محمد باقرتبریزی ۱۲۶۳ ، (۱۳۷پ ـ ۱۸۰ر) [ف. دانشگاه ۹: ۲۶۲] .

31932 ـ مدینه ، عارف حکمة ۶۰: نوشتهٔ ۱۲۶۵ ، ۳۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۶۰] .

31933ـ تهران ، سپهسالار ۷۰۸۲: نسخ ، سدهٔ ۱۳ ، آغاز و انجام افتاده ، متن قصیده نخست بشعر فارسی ترجمه شده و سپس بفارسی وآنگاه بعربی‌گزارش‌شده‌است. **آغاز:** موجود : .. ایحسب‌الصب ان الحکم .. ای تو

پنداری که عشق عاشقان پنهان شود ـ در میان آتش دلسوز و آب چشم و نم ، ۱۱۶ گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵:۱۵۶] .

شرح قصیدهٔ برده = ترجمهٔ ...

در ص ۲۷۲۳-۲۷۲۴ گذشت . و نیز در بخش «شروح» خواهد آمد .

شرح الکنوز

از پیرجمال اردستانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت . بخشی از مثنوی عرفانی «بیان حقایق احوال المصطفی: ۲۶۷۴» اوست. (شرح الواصلین دیده شود) .

بنگرید : ف. مجلس ۳:۵۴۱ .

31934 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، در « کلیات : 17485 » او

31935 ـ **تهران**، ملک ۵۹۳۵: نستعلیق سدهٔ **۹** ، در « کلیات : 17486 » او **آغاز** : راه درازست جو زلنین دوست(!) ـ پرکره وکج و مج و بس تو بتوست [رؤیت] .

31936 ـ **تهران**، سعیدنفیسی ۱/۶۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۲ هست [فیلمها : ۷۳۳] .

31937 ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: در «کلیات: 17491» او نوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵:۲۷۳] .

شرح معلقات امرء القیس

ازمفیدشیرازی ، داورکه یاد او در «اصلاح الالفاظ :۱۹۶۲ » گذشت . متن یکی از هفت قصیدهٔ « معلقات سبع » منسوب به امرء القیس درگذشتهٔ ۸۰ پیش ازهجرت است، در انتساب این هفت قصیده به سرایندگان آن تردید است. گزارش نیز بعربی است ولی سروده‌ها در ۸۱ بیت به‌فارسی شیوا ترجمه شده‌است .

بنگرید : ذریعه ۱۳:۹۱-۳۹۲ .

31938 ـ **تهران** ، سنا ۲/۱۷۹ : نسخ رجب **۱۲۹۳** ، ۱۵۷ ص [نسخه‌ها ۶ : ۴۶۷] .

شرح مناجات = ترجمه ...

متن قصیده‌ایست منسوب به حضرت علی : لك الحمد یاذی الجود والعلـی . گزارش از سراینده‌ای باتخلص حقیری ـ که در دیباجهٔ نثری آن ازخود بدینگونه یادکرده است . هر بیت‌را با یك رباعی ترجمهٔ‌گزارش مانندی‌کرده‌است. درپایان آن آمده : یارب چو مرا دست گیری بکرم ـ رحمت فرمایی بر **حقیری** بکرم . **آغاز** : الحمد لولیه والصلاة‌لنبیه والسلام‌لعلیه و وصی رسوله وصفیه .. اما بعداین مناجاتیست منظومه ودعوتیست‌معلومه بزیورظهورآراسته.. لك‌الحمد یا ذی‌الجود والعلی... ای‌صاحب جود مرترا حمد وثنا ـ هستی تو بزرگوارترمجد و علا (نزدیك به‌همین سرآغاز بعنوان ترجمه ش 28684 درص ۲۷۲۶ گذشت) .

31939 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۷۶/۵ : نستعلیق رکن‌الدین فرزند سید علی مشهدیان **۹۷۴** (۵۲ب-۵۶پ) [رؤیت] .

شرح مناجات خمسة عشر

متن منسوب به‌حضرت سجاد، ترجمه‌ایست به‌نظم ازناشناس وترجمه‌ای ازآن درص۱۲۵۸ گذشت .

31940 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۴۰۶۳: با تاریخ **۱۲۹۲** در دفتر (ص۳-۱۸) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۴۶] .

شرح منظومهٔ ابن عباس

متن عربی از ابن عباس ، گزارش به نظم

فارسی از زبوری ، نقی . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ زبوری‌کسی با این تخلص و نیز در واژهٔ ابن عباس کسی با این کنیت یاد نشده است . **آغاز** : سپاس بیقیاس آن پادشاه را ـ که پیدا کرد از نابود مارا .

بنگرید : ریو ۲ : ۷۹۷ .

31941 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۶۴ م ادب فارسی : محمد نصیر ، **۱۰۵۳** ، زربن ، آغاز برابر نمونه، ۲۲۳گ ۱۷س[مخطوطات ۱:۳۵۵] .

31942 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۲۹/۸ Add : با تاریخ **۸-۱۱۵۳** (۵-۱۷۴۰م) (گ۶۴ ـ ۷۰) . آغاز برابر نمونه [ریو ۲ : ۷۹۷] .

شرح الواصلین

از پیرجمال اردستانی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۴۹»گذشت . بخشی است ازمثنوی عرفانی « بیان حقایق احوال المصطفی :۲۶۷۴» او . (شرح الکنوز : ۲۹۶۴ دیده شود) .

بنگرید : ف . مجلس ۳:۵۴۱ .

31943 ـ **پاریس** S.p.۸۱۳ : ضمن «بیان حقایق احوال المصطفی » نوشتهٔ **۸۶۸** . فیلم آنها در دانشگاه ش۱۳۲۱ هست [فیلمها: ۵۹۴] .

31944ـ **تهران**، سلطنتی ۳۱۹(۵۱۶ ف) : سدهٔ **۹** ، ضمن « بیان حقایق احوال ـ المصطفی » [ف . دکتر بیانی : ۲۷۶] .

31945ـ **تهران**، دکترمفتاح : نستعلیق ابوالقاسم فرزند ملا حاجی محمد فرزند مؤمن عطار ، یکشنبهٔ ۱۷ شوال **۱۲۷۱** در مدرسهٔ پنج‌علی [رؤیت] .

31946 ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: دره کلیات: 17491» اونوشتهٔ **۱۲۳۸** [نسخه‌ها ۵:۲۷۳] .

31947 ـ **تهران** ، ملک ۵۱۱۰/۷ : دره کلیات:17490» اونوشتهٔ **۱۲۳۹-۱۲۴۱** **آغاز** : ای عزیز اشاراتی چند از تأویل والذاریات ذروا: شادباش ای دل‌که‌فخرمصطفی‌ـ شاد ازفقرست وسودای فنا ـ شادباش ای دل‌که قدرتهای دوست ـ می‌نگردد هیچ گیرد قشر و پوست [رؤیت] .

31948 ـ **مشهد** ، رضوی۷۱۱ ادبیات (۴۸۷۱) : نستعلیق حاج محمد قزوینی، ۱۰ شعبان **۱۲۷۵** . **آغاز:** حمدله . شروع میرود در دفتر دویم مسمی به‌شرح الواصلین در معنی شجرةالمنهیه . . . این شجر باآن ثمر پیوسته است‌ـ بی‌ثمر باشدکزین بگسسته‌است،۱۶۸گ ۱۵س [ف. رضوی۷:۶۳۷] فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۰۵۰ و ۲۰۹۸ هست [فیلمها : ۱۳۳] .

31949 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت **۱۲۸۱** دردفتر، **آغاز:**این شجربآن ثمرپیوسته است ـ بی‌ثمر باشدکزین بگسسته است ، ۳۱۲ص۱۶ س[ف. مجلس ۸:۲۲۶] .

31950 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** . نسخه بنام « شرح ـ الواصلین» است و درفهرست بنام « شرح کنوز الواصلین» است . **آغاز** : تا ببینی نورعقل و عشق ووصل‌ـ تا بدانی فرع چبود چیست‌اصل‌ـ اصل ذات و قدرت با حکمتت ـ فرع تصویر و صفات و صحبتت ، ۱۵۰گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۴:۳۵۷۱] .

31951ـ **تبریز**، ادبیات: در «کلیات: 17493 » او ، در فهرست بنام «سرالواصلین» یاد شده [نسخه‌ها ۴:۳۳۱] .

31952 ــ تهران ، همایون فرخ : شاید بهترین و کاملترین نسخهٔ آن باشد ، با آرایشهای زرین [ف. رضوی۷:۶۳۷] .

31953 ــ بنگال، ایشیاتك ۷۵ منظوم (۱۲۸۵) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال :۹۵] .

شرفنامه=اسکندرنامه

نظامی، بخش یکم «اسکندرنامهٔ:۲۶۳۳» اوست .

شش اختر

از عبدالکریم سلطان، حاکم بانه ، زنده در ۱۲۷۴ . داستانیست در قـالب مثنوی با دیباجه‌ای به نثر . **آغاز** : این حکایت ز الف لیلا دیده‌ام ــ هم ز دانایان چنان بشنیده‌ام .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۲۴ .

31954ــ تهران، مجلس۷۵/۲۳۲۹: نستعلیق بخامهٔ سراینده **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص ۸۰۸-۸۶۹ جنگ)، همراه دیباچه‌ای به نثر از همو همراه «دیوان» او [ف. مجلس ۸:۳۴] .

شش گلشن

از غازی خان سندی ، سدهٔ دوازدهـم . مجموعه سروده‌هاییست . **آغاز** : حمد و ثنای مرخداوند پاك را که بی‌همتای عزوجل .

31955 ــ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۵۴Pi/VI۲۲ : نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله ۲:۳۹۶] .

شطرنج منظوم

ازمجنون، گویا همان مجنون رفیقی مشهدی چپ‌نویس ،که یاد او در «آداب خط:۱۹۰۲» گذشت . نیمی از آن به نثر بنام شاه فرخنده فال شهرخ نام، باستایش دوازده امام دردیباچه و برشماردن نگارندگان علم شطرنج . در آن آمده : نظم **مجنون** که نایاب است ــ منتظم بر دوازده باب است: ۱ــ دربیان شطرنج‌کبیر و باعث اختـراع صغیر ۲ ــ در بیان رخصت شطرنجیان و ذکر فواید ایشان ۳ــ در وصیت شطرنجیان ونصیحت تعبیه‌پردازان۴ــ در قیمت رخوت شطرنج ازقول مقیمان ملاعبه‌سنج۵ــ در ذکر مراتب شطرنج‌کیشان و اقسام طرح دادن ایشان ۶ــ دربیان تعبیه‌هایی‌که هرکه اول پیش برد ۷ــ دربیان منصوب‌های پیادهٔ مات ۸ ــ در منصوب‌های فرزین مات ۹ــ درمنصوب‌های فیل مات و فیلین مات ۱۰ ــ در منصوب‌هایی‌که در ضرب مات میشود ۱۱ ــ در منصوب‌هایی‌که در تعطیل برد میشود ۱۲ ــ دربیان قایمی که در آخربازی واقع میشود. **آغاز**: ای بساط فلك بسیط ازتو ــ از سماتا سمك محیط از تو ... شاه فرخنده فال شهرخ نام ــ شهرخ ماضیش کمینه غلام .

بنگرید : مجلهٔ هنر ومردم ، گفتارآقای دانش پژوه ۹۴:۲۵ .

31956 ــ تهران ، استاد مینوی ۲۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، انجام درفصل پنجم از باب دوازدهم : هرجا رود اسب بچارم، است ، ۶۷گ ۱۴س [نسخه‌ها ۶:۶۵۳] .

شعلهٔ دیدار

از زلالی خوانساری،که یاد او دره کلیات: ۱۸۵۹ » گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست در۴۴۴ بیت بادیباجه‌ای به‌نثرازطغرای مشهدی . **آغاز** (دیباجه) : سبحان‌الله از بینهٔ این آیه در فهرست نثرشعلهٔ دیدار ... نام او تاج سرهرنامه‌ای‌ــ شعلهٔ دیدار هر هنگامه‌ای.

بنگرید : ذریعه ۱۴ :۱۹۸ و۱۹ :۲۲۴ ،

31957 ـ تهران ، دانشگاه ۴۲۷۲ : در « کلیات » او مؤرخ **۱۰۵۲** [ف. دانشگاه ۳۲۴۰:۱۳] .

31958ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۶۸۴: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** (ص۱۳ـ۳۲) [ف. دانشگاه ۳۶۳۳:۱۴] .

31959ـ **مشهد**، رضوی ۴۳۱ ادبیات (۴۶۶۱): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۴۴۴ بیت دارد [ف. رضوی ۴۱۸:۷] .

31960 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۹۳/۲: در «هفت‌گنج» او از سدهٔ **۱۱** ، (ص۸ـ۲۰) [ف . مجلس ۴۵۸:۳] .

31961 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۰: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۰۹۴:۱۵] .

31962 ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : نستعلیق محمد فاضل ، در **۱۶۰۳** (؟) آغاز : نام او تاج سرهر [نسخه‌ها ۷۷:۶] .

شعلهٔ شوق

از میرلطفی . مثنویست .

31963 ـ **پاکستان** ، لاهور پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۴۸۷/۵: سدهٔ **۱۳** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱۴۸:۱] .

شفاء المریض = طب شهابی

از شهاب در ص ۵۵۴ گذشت .

شفاعت آفریدی

از آفریدی ، منظومه‌هاییست هریك در فضیلت یکی از بزرگان ویکنوع شجرهٔ منظوم است [دکترمحمد بشیر حسین] .

31964 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۹۹۴/۲/۵۰۰۴ : نوشتهٔ سیدکلام‌الله ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۲۴** (۱۸۱۰م)[ف. بشیرحسین ۱۴۸:۱] .

شکارنامه = نسبنامهٔ کرد مازندرانی

ازصدرالشعرای قاجار، غلامحسین‌میرزاکه یاد او در «دیوان :۶:۲۴۰»گذشت.ازهمراهان مظفرالدین میرزا ولیعهد ،درشکار پلنگ‌کردن او ، در ۲۰۰ بیت ، بسال ۱۲۹۰ سروده‌است و درآن چندتن از همراهـان ولیعهد را هجو کرده و ازآن میان‌کسی را به کرد مازندرانی یاد کرده است . **آغاز :** نخست آفرین بر خداوند پاك ـ که افراشت گردون و بگذاشت خاك .

بنگرید : ذریعه ۲۲۵:۱۹ .

31965 ـ **تهران** ، ملی ۵۴۶ ف : نستعلیق بسیار خوب ، گویا خود سراینده ، ذیحجهٔ **۱۲۹۰** ، آغاز برابر نمونه،درفهرست بعنوان «دیوان صدرالشعراء» یاد شده ، ۴۱ گ ۹س [ف. ملی ۳۸:۲] .

31966 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۹۸ : نستعلیق خوب سراینده در **۱۲۹۱** ، پیشکش به‌صاحب دیوان شیرازی و در پایان ستایشی در ۳۶ بیت ازهمین‌صاحب دیوان هست، ویادداشتی در بارهٔ اینکه این دومـین نسخه است و دیگر نخواهد نوشت ، ۴۴گ ۹ بیت [ف . مجلس ۶۹۵:۳] .

31967ـ **تبریز**، ملی ۳۰۶۰: نوشتهٔ محمدرسول‌فرزندمحمدرضا در**۱۳۱۳**[نسخه‌ها ۳۱۵:۴] .

شکارنامه = شکارستان = شکارگاه‌اوشی

ازفتحعلیخان صبای‌کاشانی ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت . مثنویست در ۲۴۱ بیت‌درتوصیف‌شکارفتحعلی‌شاه(۱۲۱۲ـ۱۲۵۰)

درشکارگاه اوشی ، که بدستور همان شاه‌سروده است. درآن‌آمده: **شکارستان** ونظم‌خسروانی. رقم‌کردم معانی در معانی .

31968 ـ **تهران،** ملی ۲۶۰، ۲۶۷ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۴۰** [نسخه‌ها۶: ۱۴۵].

31969ـ **تهران،** سلطنتی ۴۰۷(۶۵۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. دکتر بیانی : ۶۳۷] .

31970 ـ **تهران**، سلطنتی۴۱۶(۶۵۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. دکتر بیانی : ۴۳۸] .

31971 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۶/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۴۱ـ۶۶)در۲۴۱ بیت [ف. مجلس ۸: ۱۵۶] .

شکایت نامه=درد دل عشاق

از شرد بیگدلی (م۱۲۴۸) ،که یاد اودر «دیوان : ۲۳۷۷» گذشت. درآن از ورزشخانه یاد شده .

31972ـ **تهران،** دانشگاه۲/۳۶۵۱: نستعلیق **۱۲۲۹** (ص ۳۱ـ۴۸ هامش) سراینده در فهرست نام سراینده حسین بن علی یاد شده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۶۵۵] .

شکایت نامه

از فردوسی .

31973ـ **پاریس** S.p.۱۷۷۷/۲۱: با تاریخ ۵ج‌۱/**۸۵۲** درمجموعه شعر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰].

شکر پلو

ازمایل افشار ، میرزا حسن‌که یاد او در «دیوان : ۲۵۰۸»گذشت . ترجیع بندیست در توصیف این خوراك و جز «شیرین‌پلو» اوست و شاید دنبالهٔ آن باشد ، درآن به اصطلاحات طباخی بسیاری برمیخوردیم . **آغاز:** شکر پلو که شهرشکم شد مسخرش‌ـ اقبال قیقناق نموده مظفرش .

31974 ـ **تهران** ، ملی ۳۱۹/۵ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۶۰۰ـ۶۴۶) ، بدنبال «شیرین پلو» آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱: ۳۱۳] .

شکرستان خیال

از ذوقی بلگرامی (م ۱۱۳۴) .

غزلهایی است گرد آورده شدهٔ ۱۱۳۴ . **آغاز** : بعد از حمد و ثنای رزاقی کـه ذایقهٔ حلاوت پرستان...

31975 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۳۳ SpiVI ۵۶۸۲ : نستعلیق ۱۸ محرم **۱۲۶۲** ، ۲۲گ [ف . عبدالله ۲: ۵۷۳] .

شکست دست

از کلیم ، دیده شود «مثنوی» کلیم .

شك و سهو

ازصفایی، حاج ملا احمد (نراقی) که یاد او « سیف‌الامة : ۹۶۰» گذشت . فقه منظوم در مسایل شکیات در نماز است .

31976 ـ **تهران** ، الهیات ۷۹۹/۳د: سدهٔ **۱۳** (۷۸ر ـ۸۶پ) ۱۰س [ف. الهیات۱: ۳۹۶] .

شکوائیه = مثنوی . . .

ازعلی اکبر فرزند علی فرزند ابوالقاسم فراهانی قائم مقام . مثنویست نزدیك به۴۰۰ بیت‌که در یك روز از ج۱/ ۱۳۲۰ سروده‌است، بیشتر در مورد موقوفات پدرش است و نکات تاریخی نیز در بر دارد . **آغاز** : بعد تحمید کردگار غني ـ گوی نعت پیمبر مدنی .

31977ـ تهران، دانشگاه ۴۵۰۹/۵: نستعلیق سراینده (ص۱۰۹ـ۱۳۴) همراه چند منظومه بعربی از همو و «نوادر» بیشتر در تاریخ [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۹۱] .

شکیات منظوم

آغاز : پس از حمد وثنای حی و دانا ـ شك وسهوی‌کنم درنظم انشا .

31978 ـ تهران ، مسجد جامع ۳۶۴۰/۴ (۱۶ع) : شکسته نستعلیق ریز با تاریخ **۱۲۴۶** . در دفتر **انجام :** نشین اندم سلامت را بناکن ـ ستاده رکعت دیگر اداکن، در هامش «مسلك‌النجات» [یادداشتهای آقای ثبوت] .

شمایل‌نامهٔ پیامبر

31979 ـ آصفیه ۱۹۱ سیر : نوشتهٔ **۱۲۷۷** [ف . آصفیه ۳: ۳۸۰] .

شمس‌الضحی

از میر شمس‌الدین فقیر دهلوی (۱۱۸۳) که یاد او در «حدایق بلاغت: ۲۱۳۲» گذشت. یکی ازحماسه‌های دینی است در ولادت‌حضرت صاحب‌الزمان .

بنگرید: حماسه‌های‌دینی ،گلچین‌معانی؛ ف. رضوی ۷: ۳۰۹ـ۳۱۹ ـ ذریعه۱۴: ۲۲۳.

31980 ـ آصفیه ۲۴۴ مثنوی: نوشتهٔ **۱۱۹۸** [ف . آصفیه ۳ : ۶۳۰] .

شمس‌القصاید

ازحاج میرزا محسن عمادالفقرا ، حالی اردبیلی (پیرامن ۱۲۸۵ ق ـ ۱۳۳۳خ) .

بنگرید : ذریعه ۴: ۱۲۱ و ۹ : ۲۲۶ ـ مؤلفین مشار ۵ : ۲۱۳ .

31981 ـ شیراز ، خانقاه احمدیه ۲۲۶/۳ : بخامهٔ نگارنده ، همراه «تمیز ـ المشرب» از همو مؤرخ **۱۳۱۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۲۲] .

شمس‌المشرقین

از مشرقی شیرازی ، حسن که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۳» گذشت . مثنویست به‌پیروی «تحفةالعراقین» خاقانی ، در ۱۲۰۰ بیت با دیباجه‌ای به‌نثر، بسال ۱۰۱۰ درمصلای‌فارس، بدرخواست دوستی ساخته‌است. **آغاز:** حمدله از ازل تا باید هرجا حمدی پسندیده ... ای نور حدیقهٔ جهان بین ـ مه را زتو زینت است و آیین .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۲۶ .

31982 ـ تهران ، مجلس ۱۱۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** از روزگار سراینده ، در «کلیات» او (ص ۵۹ ـ ۱۲۹) [ف . مجلس ۳: ۵۹۹] .

31983 ـ تهران ، مجلس ۲۶۱۸ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او، ناقص [ف. مجلس ۸ : ۳۶۱] .

31984 ـ تهران، دانشگاه۱/ ۲۰۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او (ص ۱۰ـ ۶۶) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۰۸] .

شمع انجمن

ازلایق جونپوری لکهنوی، میرمحمد مراد، ازسدهٔ یازدهم . مثنویست عرفانی .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۵۰۰ .

31985 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pi/VI۲۲۷ ۱۱۶۵ : شکسته ۱۱ شوال **۱۱۲۱**. آغاز افتاده : این طرف خواهی اگر از وی شمار [ف. عبدالله ۲ : ۳۷۳] .

31986 ـ آصفیه ۳۱۴ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳ : ۶۳۰] .

31987 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۳۱ : در « کلیات » او که میان **۹۳۰-۹۴۲** نوشته شده است [ف. مجلس ۳ : ۵۳۷] .

31988 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۰۲۲Spi/VI۴۵ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** ، آغاز افتاده [ف. عبدالله ۲:۵۰۴] .

31989ـ **تهران**، دانشگاه۳/۴۱۰۹ : نستعلیق لاد محمدقرشی هاشمی‌خطیب نورساری در ۱۸ رمضان **۱۰۱۰** (۱۴۴ر-۱۵۳ر) [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۱۵] .

31990 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۷۶ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۵** او ، زرین [رؤیت].

31991 ـ **تهران**، ملك۳۸۵۱: شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۵** در تذکرة الشعرای بی‌نام ، آغاز برابرنمونه ، نزدیك بهزاربیت است [رؤیت] .

31992 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/ ۴۱۰ (۶۰۱ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۳۶** ، زرین [ف. دکتربیانی : ۳۷۳] .

شمع و پروانه

از اهلی شیرازی (م۹۴۲) ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۴۷» گذشت. مثنویست ، سرودهٔ ۸۹۴ ، و در ۱۳۱۲ در شیرازچاپ شده است.

آغاز: بنام آنکه مارا ازعنایت ـ دهدپروانهٔ شمع هدایت ـ رگ جان را دهد چون شمع روشن .

بنگرید: ذریعه : ۲۲۶:۱۹ ـ ف .مشار: ۱۰۴۵ .

31993 ـ **مشهد** ، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳) : درسفینهٔ مؤرخ **۱۰۵۵** [ف. رضوی ۷ : ۵۸۸] .

31994 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/ ۴۸۰۰ (۶۰۲ف): در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۵۶**،زرین

31995 ـ **تهران**،سلطنتی۲/۱۰۱۲۵ (۶۰۳ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۷** ، زرین [ف . دکتربیانی : ۳۷۵-۳۷۶] .

31996 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۰۸ : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۶۹** ، زرین [رؤیت].

31997 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۲ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** ، زرین [رؤیت] .

31998 ـ **تهران**، ملك ۱/ ۵۲۴۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (۱۱پ-۳۱ر) زرین [رؤیت] .

31999 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف. دانشگاه ۲:۱۸۳] .

32000 ـ **مشهد** ، رضوی ۹/ ۱۰۳۰۴ فهرست نشده : در « کلیات » او از سدهٔ **۱۱** ، (۴۴ر-۱۲۹ر هامش) زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32001 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، همراه «دیوان» او (۷۲پ-۱۰۱ر) [ف . ادبیات ۱:۲۴۹] .

32002ـ **تهران**، سلطنتی۲/ ۱۰۰۳۰ (۵۹۸ف): در«کلیات»او نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰**، زرین [ف. دکتربیانی : ۵۶۸] .

32003 ـ **تهران**، سلطنتی ۲/ ۴۷۷۴ (۵۹۹ف): در«کلیات»او نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰**، زرین [ف . دکتر بیانی : ۵۷۱] .

32004ـ **تهران**، سلطنتی۲/ ۱۲۱۶۳ (۶۰۰ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . دکتر بیانی : ۳۷۲] .

32005 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۴۵: در«کلیات» او مؤرخ **۱۱۲۶** [نسخه‌ها۲: ۹۰].

32006 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۳۱۳

Add : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۱۷۰ (۱۷۵۷م) [دیو ۲: ۶۵۸] .

32007ـ تهران، مجلس ۲۵۴۲ : در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۳ [ف. مجلس ۸: ۲۳۷].

32008 ـ تهران ، ادبیات ۱۷۱/۲ حکمت: نستعلیق ۱۳۱۸ [ف. ادبیات۲: ۴۸].

32009 ـ تهران ، مجلس ۳۵۶ : در «کلیات» نامؤرخ او [ف . مجلس ۲: ۲۱۱] .

شمع و پروانه = پدماوت = پدم ورتن

از عاقلخان رازی (م۱۱۰۸) ، که یاد او در «ساقینامه : ۲۸۷۸» گذشت . مثنویست گرفته از افسانه‌های هنـدی ، که در ۱۰۶۹ سروده است . **آغاز :** ای فروزندهٔ رواق سپهر ــ وی طرازندهٔ سپهر به مهر .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۲۷ .

32010ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۰۳ : ۸۷۱ عا : نستعلیق ع/۱۶ محمد شاهی (=۱۱۳۴)، ۸۶ گ ۱۳-۱۶س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۳۶۴] .

32011 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۳۱/۱۰۷۹/۲ : نوشتهٔ مبارك علیشاه فرزند میان سبحان علیشاه که در کیلیا نواله میزیسته است، گویا ۲ محرم ۱۲۴۰ (۱۸۲۴م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۷] .

32012ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۰۹۴۱: سدهٔ ۱۳. در ترجمهٔ فهرست آمده: مهروماه وشمع پروانه از علی‌اکبر رضی [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

32013 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۱۵/۷۸۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۹۷] .

شمع و پروانه

ناشناخته .

32014 ـ تهران ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق، درجنگی از سدهٔ ۱۱، باتاریخ ۱۱۱۷ (۱۱۰۷) در دفتر [ف. ادبیات۱: ۱۶۵] .

32015ـ آصفیه ۳۱۳ مثنوی: نوشتهٔ ۱۱۳۳ [ف. آصفیه ۳: ۶۳۰] .

شنگول و منگول = گربه نامه

از اشعری ، زنده در ۱۳۰۵ ، که یاد او در «دیوان: ۲۲۲۸» گذشت. مثنویست داستانی، در پیرامن ۱۷۰ بیت .

32016ـ تهران، مجلس ۹۴۴: نستعلیق در دیوان او ، گویا بخامهٔ خود سراینده (ص ۵۹۰-۵۹۸) ۱۸س [ف. مجلس ۳: ۲۱۹].

شور خیال

از بینش کشمیری ، کـه یاد او در «رشتهٔ گوهر: ۲۸۳۸» گذشت . مثنویست داستانی، بنام اورنگ زیب. **آغاز:** خداوندا ز شوردل خرابم ــ نمك پرورده چون مرغ کبابم .

32017 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۵ Egerton : نستعلیق سدهٔ ۱۸م ، در «کلیات» او [ریو ۲ : ۶۹۵] .

شور عشق = شورش عشق = عشق شور

از شیخ سدیدالدین احمد انصاری فرزند مولانا عبدالغفار فرزند مولانا عبدالعزیز فرزند عبدالکریم ، از سدهٔ دوازدهم . « دیوان » و «شرح توبه‌نامه» و «حقیقت محمدیهٔ» اوست.

32018 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۴۴۹bi/VI۲۹۱ : نستعلیق ، ۳۰۰ گ [ف. عبدالله ۲: ۴۰۳] .

شورش نامه

ازعاجز. مثنویست دربحر «مثنوی معنوی»، درچهار بخش : ۱ـ شورش‌الارشاد ۲ـ شورش دیوانه ۳ـ شورش مشتاق ۴ـ شورش‌الاسرار .

32019 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۳۵۸Spi/VI۸۹ : شکسته آمیز ، شاید بخامهٔ سراینده ، **آغاز** : افتاده : کرد خود افطار از آب و بگفت ـ که علیم عالم بی مثل وجفت ، ۱۳۸ گ [ف . عبدالله ۲ : ۵۴۰] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۷۲] .

شوق نامه

ازصادق ملتانی، مثنویست عشقی از میرزا وصاحبا(یاصاحبان) . ساختهٔ ۱۱۸۶ . **آغاز:** افتتاح کلام به‌بسم‌الله ـ ابتدا می‌کنم بحمدالله.

32020 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۱۱ Pi/VI۱۷۰: نستعلیق بی‌تاریخ، تازه ۳۹ گ [ف. عبدالله ۲:۱ ۴۰] .

شهادتنامه

ازابن همام شیرازی (ز۹۴۹) ،که یاد او در «کلیات :۱۸۴۵» گذشت. یکی‌ازمثنویهای حماسی دینی است ، در وقایع کربلا در ۱۲۰۰ بیت که در ع/۹۰۲ سروده است.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۲۸ ـ حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی۷:۳۱۱ .

32021ـ **تهران**، دانشگاه۷/۲۶۵۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰در«کلیات» او (ص۹۳ـ۱۶۱ هامش) نسخه در ۱۲۰۰بیت است [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۲۵] .

شهرآرا

از ماهر . در ذریعه و فرهنگ سخنوران ازشش‌تن با این تخلص یادشده‌است. مثنویست درقصهٔ شهرآرا در تعریف زنان نابکار و تمثیل این دنیای دنی .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۵۳ـ۹۵۴ و ۱۹ : ۲۲۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۰۶ .

32022ـ **تهران**، دانشگاه۳/۲۴۴۴: نستعلیق عبدالکریم نجارباشی درقندهار وکابل از **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۵** (ص۲ـ۱۱). [ف دانشگاه ۹ : ۱۱۲۴] .

شهرآشوب(۱)

ازاشرف مازندرانی، محمدسعید(۱۱۱۶) که یاد او در «کلیات:۱۸۴۶»گذشت. مثنویست درتعریف‌وبدگویی‌هولی‌هند، دربحر«حدیقه»ی سنایی ، در ۱۱۸ بیت (هولی یکی ازجشنهای ملی هند در آغاز بهار است) . این مثنوی در «شهرآشوب درشعرفارسی: ۷۱ـ۷۵» بکوشش احمدگلچین معانی چاپ شده‌است. **آغاز:** ساقیا پردهٔ حجاب بکش- وزجمال حیا نقاب بکش.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۲۸ .

32023 ـ **مشهد** ، رضوی ۲/۳۴۸ (۴۵۸۹) : در «کلیات» او مؤرخ **۱۰۸۳** (ص ۲۲۹ـ۲۳۸) آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۳۶۳] .

شهرآشوب = قصیدهٔ ...

ازبدر لاهیجانی ، سید احمدکه یاد او در «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت . دو قصیده است در

(۱) برای بررسی شهرآشوب سرایی در فارسی مراجعه شود به « شهرآشوب در شعر فارسی » از آقای احمد گلچین معانی، و نیز به‌گفتار دکتر رضا قاسمی در « راهنمای کتاب » س۱۱ ش ۸ ص ۴۳۶ـ۴۴۱ .

پاسخ محمد ابراهیم کسمائی و هجو علمای لاهیجان . و نیز هجو علمای لاهیجـان در پاسخ هجو سید ابوالقاسم از دانشمندان رشت .

بنگرید : شهر آشوب در شعر فارسی ، گلچین معانی : ۹۱ .

32024 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲ و ۳۱۴۳/۲۶ : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** (ص ۱۳۳ـ۱۳۵) و نیز (ص۱۴۷ـ۱۴۹) و نیز (ص ۱۹۵ـ۲۰۶) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۹۷] .

شهر آشوب = کارنامهٔ بلخ

سنایی .

شهر آشوب

میرزا محمد شفیع ، در بخش منشآت خواهد آمد .

شهر آشوب

از صدرالدین محمد فایز ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۸» گذشت . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۲۹ .

32025 ـ **بادلیان** ۱۱۷۷ (اوزلی ۱۲۸ Add) : در «کلیات : 17814» او . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۱۲ هست [فیلمها : ۱۶۸] .

شهر آشوب = مجمع الاوصاف

لسانی شیرازی .

شهر آشوب

مسعود سعدسلمان ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۲۵» گذشت . مثنویست در بحر خفیف در ۳۷۱ بیت در وصف دربار سلطان شیرزاد فرزند مسعود غزنوی و اهل طرب ، در دیوان او (ص ۵۶۲ـ۵۷۹) چاپ شده است . در این مباحث : توصیف پزشکان هند ، ثنای عضدالدوله شیرزاد ، توصیف اسب ، ستایش ... در حق خویش گوید ، صفت محمد نایی ، صفت عثمان خواننده ، صفت علی نایی ، صفت اسفندیار چنگی ، صفت کودك جعبه‌زن ، صفت زرور سه بربطی ، صفت پری سه بانی ، صفت بانوی قوال ، صفت ماهـوی رقاص ، طبیب . نود و یك قطعه با وزنهای گوناگون نیز در این زمینه در دیوان او (ص۶۳۶ـ۶۵۳) چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۲۹ ـ شهر آشوب در شعر فارسی ، گلچین معـانی : ۱۲ .

32026 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۸۷ : در « دیوان » او مؤرخ **۱۲۶۰** [ف . مجلس ۸: ۱۸۲] .

شهر آشوب

از وحید قزوینی ، میرزا محمد ، که یاد او در «کلیات ۱۸۹۸» گذشت . مثنویست در بحر متقارب ، بنام شاه سلیمان صفوی ، که هریك از پیشه‌وران و صنعتگران روزگار را در چند بیت تعریف و توصیف میکند : توحید ، مناجات ، منقبت ، ستایش شاه ، بیان میخانه ، صفت : تصویر ومصور ، روایح ، حوض و فواره ، طنبور ، کمانچه ، باغ ، پیرمغان ، حکیم ، منجم ، فقیه ادیب ، صوفی ، مهندس ، طبیب ، بذله سنج ، منطقی ، زاهد ، خزان ، چهارباغ ، اصفهان ، حصار شهر و بازار وقیصریه میدان ، ضرابخانه هندویان ، چیت سازان ، فیل‌خانه ، کرگدن ، گاومیش ، حمام ، مسجد ، نقاره‌خانه ، دهل ، جواهری ، عطار ، تیرگر ، کمانگر ، و دهها عنوان دیگر .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۲۶۶ و ۱۹: ۲۲۹ ـ شهر آشوب در شعر فارسی : ۶۴ .

32027 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز در دیبـاچه و انجام

افتاده ، ۱۳۲ گ ۱۷ س . در فهرست بعنوان « دیوان » و باحتمال از رضوان یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۰:۳۳۰۰] .

شهرانگیز

از وحیدی قمی هراتی (نه تبریزی) درگذشتهٔ ۹۴۲، شهرانگیزیست که برای مردم تبریز گفته است : شکرلله که بهر شهرانگیز ـ از هری آمدم سوی تبریز. خلاصة‌الاشعار اورا با وحیدی تبریزی به غلط در هم آمیخته است [گلچین معانی] .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۶۷ ـ شهرآشوب در شعر فارسی : ۳۴ .

32028 ـ تهران ، مجلس ۳۳۴۰ : لاحقهٔ اصل سوم ازخاتمهٔ خلاصة‌الاشعار [ذریعه ۹:۱۲۶۷] .

شهرانگیز = صنایع‌البدایع

شهریارنامه

از مختـار غزنوی ، سراج‌الدین عثمان سدهٔ ششم ، که یاد او در « دیوان : ۲۵۱۹ » گذشت . مثنویست در داستان شهریار و برزو وپسرسهراب، به‌پیروی از«شاهنامه»ی‌فردوسی بدستور سلطان مسعود غزنوی (۴۹۲ ـ ۵۰۸) درسه سال سروده است . درآن‌آمده :گل باغ و بستان **محمود** شاه ـ جهانجوی بخشنده **مسعود**شاه ـ چو **مختاری** این باروداستان ـ بنام توگفت ای شه راستان .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۲۹ .

32029 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۰۶۵ (یا۲۴۰۹۵) **Add** : نستعلیق سدهٔ **۱۷** ، بخشی ازآنست ، ۱۶گ [ف . ریو۲:۵۴۲] . فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۴۶هست [فیلمها:۱۳۵] .

شهنامه = شاهنامه

از محرمی یا مجرمی ، درگذشتهٔ ۹۴۳ ، مثنویست‌دربحرمتقارب در رویدادهای پادشاهی بایزید دوم (۸۸۶ـ۹۱۸) فرزندسلطان محمد عثمانی. نام‌کتاب درپایان‌آمده: بمن روح‌قدسی چوهمراز شد ـ بنام تو «شهنامه»ام ساز شد . و بایستی در ۹۱۷ سروده باشد ، چه در آن پادشاهی ممدوح خود را تا تاریخ نگارش سی سال یاد میکند و ما میدانیم ممدوحش ۳۱سال پادشاهی‌کرده و در۹۱۸ مرده‌است .

بنگرید: ذریعه۹:۹۶۵(مجرمی‌اردبیلی) و ۹:۹۷۴ (محرمی اردبیلی) و ۱۹ : ۲۲۰ (شاهنامه)ـ فرهنگ سخنوران:۵۱۱(مجرمی) کشف‌الظنون ۲:۱۰۲۶ (شاهنامه) .

32030ـ تهران ، مجلس ۲۵۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، از توحید ونعت رسول وسپس سبب نظم آغازمیشود و درخاتمه می‌انجامد، درفهرست‌بنام«شاهنامه» یاد شده است، ۱۷۵۰ بیت . با یادداشت ملك الشعراء بهار :که سراینده محرمی یا مجرمی است و اشاره بکشف‌الظنون کـرده است [ف . مجلس ۸:۲۲۴] .

شهنامهٔ احمدی

از نظام‌الدین عشرت سیالکوتی قرشی . مثنویست در سرگذشت احمد شاه درانی با نادرشاه . **آغاز** : بنام شهنشاه معراج بخش ـ خدیو زتخت‌افکن تاج بخش .

32031 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۲۸۵ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، همراه « شهنامهٔ نادری» از همو [ریو ۲:۷۱۷] .

شهنامهٔ چنگیزی

از شمس‌الدین کاشی ، درتاریخ مغول ، از

آغاز تا پایان روزگار غازان و فرمانروائی الجایتوخان، در۷۰۴ بانجام رسیده و درپایان آن سلطان برادر غازان را ستایش‌کرده است . و این جز «شهنشانامه» احمدی تبریزی است.

بنگرید : ذریعه ۹:۵۴۱ و ۲۲۹:۱۹ ـ دانشمندان آذربایجان :۳۲ ـ حماسه سرایی، دکتر صفا :۳۵۴، ۳۵۷ـ استوری۱:۲۶۶ .

32032 ـ **تهران ، سپهسالار ۱۷۵** : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، مصور . آغـاز و انجام افتاده ، نسخه ازکسانی‌که پس از ۷۰۴ درگذشته‌اندبمانند مرده یاد میکند، و نیزشعری که در «جامع‌التواریخ» رشیدی در وصف عمارت غازان خان در تبریز آورده در (گ۱۹۴پ ـ ۱۹۵ر) آن آمده‌است [ف. سپهسالار ۵:۲۶۸].

شهنامهٔ سلیم‌خان

سلطان سلیم‌خان دوم عثمانی(۹۷۴ـ۹۸۲) فرزندسلیمان‌اول . مثنویست. **آغاز** : سرمایهٔ طبع سلیم اثنیهٔ خداوندگاریست که بحکمت ازلی وقدرت لم یزلی .

بنگرید : فرهنگ معین ، اعلام : ۷۹۴ .

32033 ـ **استانبول ، طوپقپوسرای** A.۳۵۹۵: الیاس‌کاتب ، سدهٔ **۱۰** ، ۱۵۸ گ ۱۵س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۷] .

32034 ـ **استانبول ، طوپقپوسرای** R.۱۵۳۷ : ۱۳۱ گ ۱۷س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۳۷] .

شهنامهٔ نادری

در ص ۲۹۵۹ و ۲۹۶۰ گذشت .

شهنشاه‌نامه = شاهنامه = منظومهٔ احمدی

از احمد فرزند محمد تبریزی ، از سدهٔ هشتم ونگارندهٔ«تاریخ‌النوادر». مثنویست، بنام سلطان ابوسعید خان بهادرخان ، در تاریخ از یافث‌بن‌نوح تا سال ۷۳۸ .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۱۷ ـ دانشمندان آذربایجان : ۳۲ـ فرهنگ سخنوران : ۲۸.

32035 ـ **موزهٔ بریتانیا ۲ /۲۷۸۰** Or : در مجموعه نوشتهٔ محمد فرزند سعید فرزند سعد ۱۴ رجب **۸۰۰** [ریو، ذیل:۱۳۵] **فیلم** آن دردانشگاه ش۱۸۷۹ هست [فیلمها: ۷۳۸] .

شهنشاه نامه

سلطان مرادسوم عثمانی (۹۸۲ـ۱۰۰۳)

آغاز (ج۳) : بنام خدایی‌که پیش از وجودـ همین ذات یکتاش موجود بود .

32036 ـ **استانبول ، طوپقپوسرای** B.۲۰۰ : میرزاعلی ، **۱۰۰۱** ، جلد۳، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۰ گ ۱۵س [ف. فهمی‌ادهم ۱:۲۷۴] .

شهنشاه نامه

از صافی اصفهانی ، میرزا جعفر موسوی، درگذشتهٔ ۱۲۱۹ . درمعجزات پیامبر وجنگهای حضرت علی ، در مدت ده سال سروده و بنام فتحعلیشاه ساخته است . در تاریخ سرودن آن گفته وازآن تاریخ زایش او نیز بدست می‌آید: زهجرت پس ازیکهزارو دویست ـ زپنجه فزون بودم ازسال بیست ـ که از فضل یزدان بدو پنج سال ـ بنظم آمداین نامهٔ بی‌همال (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۴:۲۶۲ ـ ف. رضوی ۷:۳۲۰ .

شهنشاه نامه

از فتحعلی‌خان صبا (م۱۲۳۸) ، که یاد او در « کلیـات : ۱۸۷۷ » گذشت . مثنوی‌ست

دربحرمتقارب درگزارش جنگهای فتحعلی‌شاه وبگفتهٔ او در چهل هزار بیت ، در چهل وپنج سالگی بدان آغازکرده وتا دهمین سال پادشاهی فتحعلی شاه بدان می‌پرداخته است . در بمبئی در۱۸۶۷م در۱۴۲ ص چاپ شده‌است. **آغاز:** (دیباجه) نخست چون بنگری جهانی بینی پر از چون وچند . **آغاز** (متن) : بنام خداوند آموزگار ـ نگارندهٔ نامهٔ روزگار .

بنگرید : ذریعه ۱۳: ۲۱ و ۱۹: ۲۳۰ ـ ف. مشار : ۱۰۰۴ .

32037 ـ **تهران**، سلطنتی۴۲۰ (۶۶۳ ف) : نستعلیق خوش، محمد بروجردی ، صفر **۱۲۳۶** ، گزیدهٔ آنست ، آغاز برابر نمونه ، زدین،۹۹ص ۱۱س [ف. دکتربیانی : ۴۴۱].

32038 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۳ : نستعلیق **۱۲۳۷** ، زدین ، با هفت مجلس ، با دیباجهٔ عبدالوهاب موسوی‌درسرگذشت‌سراینده ۴۳۱گ ۲۰س، چهارستونی [ف. دانشگاه۲: ۶۱۰] .

32039 ـ **تهران**، سلطنتی۳۹۱(۶۶۱ ف): نستعلیق محمدرضاکاتب‌السلطان، **۱۲۴۰**، زدین ، آغاز : بنام خداوند ، ۷۴۰ ص۲۳س [ف. دکتربیانی : ۴۴۰] .

32040 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۵۳۳ Add : با تاریخ **۱۸۰۹** م [دیو۲:۷۲۲] .

32041 ـ **تهران**، ملی ۲۸۰ فهرست نشده: نستعلیق ع۲/**۱۲۳۹**، زدین با دیباجهٔ نثری نشاط ، **آغاز :** نخست چون بنگری جهانی بینی ، ۸۵۴ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۴] .

32042ـ **تهران** ، معارف (ملی)۱۸۳ (۱۲۶۹) : نستعلیق مهدی‌الکاتب‌تهرانی، صفر **۱۲۴۲** ، با سرگذشت سراینده ، زدین، با ۸ مجلس تصویر ، ۴۲۵گ ۱۵س [ف . معارف جواهرالکلام ۲: ۱۶] .

32043 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۸ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، با۲۸مجلس تصویر، زدین ۳۸۰گ ۲۰س [رؤیت] .

32044ـ **مشهد**،رضوی۷۱۵(۴۲۵۰): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، آغاز : بنام‌خداوند آموزگار [ف . رضوی ۷: ۶۴۰] .

32045 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت ۱۲۷۷ ، با دیباجهٔ نشاط ، آغازبرابر نمونه ، ویك مجلس تصویر [رؤیت] .

32046 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۰۴ : نستعلیق خوب فتحعلی بیگ از نیمهٔ سدهٔ **۱۳** ، با سه دیباجه از نشاط بفارسی وعربی وترکی و سپس سرگذشت سراینده ، زدین وسه مجلس تصویر، ۴۳۷گ ۴۰بیت [ف. مجلس۳: ۴۸۲].

32047ـ **تهران**، ملی ۲۳ ف: نستعلیق خوب میرزا تراب موسوی اصفهانی، سدهٔ **۱۳**، جلد ۲، **آغاز** :کنون بشنو از یاری‌کردگار، ۶۹۹گ ۱۲س [ف. ملی ۱ : ۱۶] .

32048 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با دیباجهٔ نشاط ، **آغاز:** نخست چون بنگری ، و در پراکنده کردن شاهزاده فتحعلی شاه لشکر لطفعلی خان در سمیران پایان می‌یابد، ۶۷۸گ ۱۲س[ف. ملی ۱ : ۱۱۹] .

32049 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۱ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۸۶۱ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۵] .

32050 ـ **تهران** ، ملی ۲۸۲ فهرست نشده: نستعلیق میرزا علی‌اکبر کاتب، سدهٔ **۱۳**، ۲۷۵ص ۱۲س [نسخه‌ها ۶ : ۱۵۵] .

32051 ـ تهران ، ملی ۲۷۶ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، زدین ، آغاز برابر نمونه، ۷۳۹ ص ۲۳س [نسخه‌ها ۶:۱۵۳] .

32052 ـ تهران ، ملی ۲۷۷ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، زدین، آغاز برابر نمونه، ۷۳۸ص ۲۳س [نسخه‌ها ۶: ۱۵۳] .

32053 ـ تهران ، ملی ۲۷۸ فهرست نشده : تحریری سدهٔ ۱۳ ، زدین ، ۸۳۷ ص ۲۰س [نسخه‌ها ۶:۱۵۳] .

32054 ـ تهران، ملی ۲۷۹ فهرست نشده : نستعلیق میرزاعلی‌اکبرکاتب ، سدهٔ ۱۳ زدین ، آغـاز برابر نمونه ، ۸۲۱ ص ۲۱س [نسخه‌ها ۶:۱۵۴] .

32055 ـ تهران، ملی ۲۷۴ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، زدین ، ۷۷۶ص ۲۱س [نسخه‌ها ۶:۱۵۲] .

32056 ـ تهران ، ملی ۲۷۵ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، زدین،۷۵۸ص۲۱ س ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶:۱۵۲] .

32057 ـ تهـران ، سلطنتی ۳۹۹ (۶۶۲ف) : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۳، همراه دیباچه‌ای به نثر از نشاط ، آغاز برابر نمونه زدین، ۸۶۳ص۲۰س [ف. دکتربیانی:۴۴۱].

32058 ـ تهران ، دهخدا ۲۱۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳-۱۴ ، از آغاز تا سرکشی حسین قلیخان رادارد [نسخه‌ها ۳:۳۹۸] .

32059 ـ تهران ، سپهسالار ۳۱۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، جلد یکم ، چهار ستونی ، ۱۲۸گ .

32060 ـ تهران ، سپهسالار ۳۱۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۴، زدین، جای تصویرها سفید مانده ، ۴۳۲گ ۱۹ س .

32061 ـ تهران ، سپهسالار ۳۱۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، چهار ستونی ، جلد یکم ، زدین،۱۴۹گ ۲۵س [ف.سپهسالار۵:۲۶۹].

32062 ـ آصفیه ، ۱۳۳۵ تاریخ : تاریخ یادنشده ، مصور [ف. آصفیه۳:۱۰۴].

32063 ـ آصفیه ، ۱۵۳۸ تاریخ : تاریخ یادنشده ، بنام «فتحنامهٔ غازی» یاد شده است [ف. آصفیه ۳:۱۰۶] .

شهنشاه نامه=چنگیز نامه

احمدی ، در ص ۲۷۵۶ گذشت .

شهنشاه نامهٔ حسینی

ازخاموش یزدی ، میرزاعلیخان . داستان قیام حضرت حسین‌است درچند جلد، از حماسه های دینی . **آغاز** : ج۱ : بنام مهین کردگار جهان ـ خداوند بخشندهٔ مهربان .

32064ـ مشهد،رضوی۹۵۶۸ فهرست نشده: نستعلیق شکستهٔ خود سراینده، سدهٔ ۱۴ ۲۱۶گ چهار ستونی ۲۷س ، جلد یکم است و در پایان آمده : بدوم مجلد نمایـم شروع [رؤیت] .

شیخ صنعان=داستان ...

از عطار نیشابوری ،که یاد او درهکلیات: ۱۸۸۳»گذشت . **آغاز** : شیخ صنعان پیرعهد خویش بود ـ درکمالش هرچه‌گویم بیش بود. بنگرید: ذریعه ۱۷:۹۵ (قصهٔ شیخ صنعان).

32065 ـ تهران ، ملك ۴۹۳۲/۳ : شکستهٔ ۱۰۱۴ ، (۱۰۲پ ۱۱۳پ) در چهار ستون ، پیرامن ۴۸۰ بیت است . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32066 ـ تهران، الهیات ۵۷۳/۱د: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۲ر-۱۳ر) ۱۷س [ف . الهیات ۱:۳۳۳] .

32067 ـ تهران، ملی ۱۵/۱۰۱ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۳۶–۱۴۷ چهارستونی) [ف. ملی ۱:۹۳] .

32068ـ تهران، اصغر مهدوی۱/۵۲: درجنگ نوشتهٔ محمدعلی فرزندشاه محمدرضی اشتهاردی ، **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۲:۷۰] .

32069ـ تهران، دانشگاه۲/۴۶۴۰: نستعلیق ریزخوش محمدربیع **۱۲۵۶** (۱۰۲–۱۴۲) آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۵۷۵] .

32070 ـ تهران ، مجلس ۲۳۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۸۲–۲۱۲ جنگ) [ف. مجلس ۸:۴۴] .

شیخ صنعان و ترسا

از وحدت کلکته‌ای ، شیخ محمد ، ازسدهٔ سیزدهم ، به‌بغداد آمده بخدمت میرزا ابوالقاسم ذهبی ومحمدجعفر کبودرآهنگی رسیده است. مثنوی‌ست عشقی‌وعرفانی دروزن «فرهاد وشیرین» وحشی در داستان شیخ صنعان، درپیرامن ۲۸۰۰ بیت. **آغاز:** بنام آنکه بی‌انجام ومبدأ ـ بود درعین‌کثرت فرد یکتا ـ حریم بی‌نیازی‌خلوت اوست .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۲۶۲ (وحدت) و۱۵: ۹۰ (صنعان وترسا) و۱۷:۹۶(قصهٔ‌شیخ‌صنعان) فرهنگ سخنوران : ۶۴۵ .

32071 ـ تهران ، دانشگاه ۴۶۱۰ : نستعلیق، زرین، آغاز برابرنمونه . درفهرست از سدهٔ **۱۱–۱۲** و سراینده بنام حسین وحدت یاد شده است ، ۱۲۲گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۱۴:۳۵۴۰] .

32072 ـ تهران ، دکتر مفتاح: نوشتهٔ ۱۰ج۲/**۱۲۴۰** ،درهامش«جهانگشای‌نادری» آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32073 ـ تهران ، ملك ۵۳۶۴/۱ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۵۹** (۱پ–۱۰۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32074ـ تهران، ملك: نوشتهٔ **۱۲۶۲** [ذریعه ۱۵:۹۰] .

32075 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۸۸۸ Or : سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴:۶۸۶] .

32076 ـ تهران ، مجلس ۲۳۱۹ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴** ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۲۹۰۰ بیت، ۲۱۰ص۱۶س [ف. مجلس ۸:۴] .

شیر و شکر

از شیخ بهایی (م۱۰۳۰) ، که یاد او در «تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۰»گذشت . یکی از چهار مثنوی اوست . در شش بخش و دیباجه‌ای به نثر: ۱ـ هشدار بگمراهان ۲ـ پند بروان گمراه کننده ۳ ـ بدی دانشهای رسمی و کلاسیك ۴ـ ستایش ازدانشهای دینی ۵ـ آرزوی همنشینی با اهل حال و ذوق ۶ ـ توبه ، در قاهره ، استانبول و اصفهان چاپ شده است . **آغاز:** ای مرکز دایرهٔ امکان ـ وی زبدهٔ عالم کون ومکان ـ توشاه جواهر ناسوتی .

بنگرید : ذریعه ۱۴:۲۷۹ و ۱۹:۲۳۱– ف. مشار : ۱۰۵۱ .

32077ـ نجف، امیرالمؤمنین۴/۱۷۵۴: شرف‌جهان خزاعی عبدالرشیدفرزند عبدالفتاح نطنزی ، ۶ ج۱/**۱۰۳۳** [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

32078 ـ تهران ، ادبیات ۴/۷۸ج : نستعلیق ۲۷ محرم **۱۰۴۳** ، در فهرست بنام «منظومه» یاد شده‌است [ف. ادبیات۱:۱۶۳].

32079 ـ مشهد، رضوی ۲۲۹ ادبیات

(۴۴۸۵) : نوشته نزدیك **۱۰۵۳** (ص ۶۹۳- ۶۹۹) [ف . رضوی ۷:۲۶۵] .

32080 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ ۱۲ صفر **۱۰۵۸** در دفتر، تنها بخشهای ۳ و۴ مانده است [ف. دانشگاه] .

32081ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۱۹/۹) Or۲۹۷۵: با تاریخ **۱۰۷۷-۱۱۱۵** دردفتر (گ۲۳۳ر-۲۳۶ر) [ذیل ریو : ۲۶۷] .

32082 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲۹ : جنگ گرد آوری رفیع‌الدین رافع ، با تاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص۳۰۲)[نسخه‌ها ۶:۱۱۵] .

32083ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹۴۱/۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** (۷۶ر-۷۹ر) [ف . دانشگاه] .

32084 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۷۳ : درهامش‌دیوان حافظ، سدهٔ **۱۱-۱۲**. (گ۲۷- ۵۸) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۲۵] .

32085 ـ**تهران**، دانشگاه ۴۱۱۸/۳ : نستعلیق ، **۱۱۳۳** (ص۲۹-۳۳) [ف.دانشگاه ۱۳:۳۰۹۷] .

32086 ـ **فرهاد معتمد** ۱۵۲/۸ : با تاریخ **۱۱۵۳** و **۱۱۶۱** در دفتر [نسخه‌ها ۳:۲۳۰] .

32087ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۲/۲۹ Add : با تاریخ **۱۱۶۵ - ۱۱۷۴** ، (گ ۹۶-۱۰۰) [ریو ۲ : ۸۳۱] .

32088 ـ **مشهد**، رضوی۲۳۱ ادبیات: شکسته نستعلیق آغازسدهٔ**۱۲** دریك جنگ[ف. رضوی ۷:۲۶۸] .

32089 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۸۶ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲** (ص۳۳-۳۴) [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۳۱] .

32090 ـ **همدان** ، آقای قاسم برنا : سدهٔ **۱۳** ، با تاریخ **۱۳۰۶** در دفتر [نسخه‌ها ۵:۳۷۷] .

32091ـ **تهران**،دانشگاه۳۶۵۴/۲۲: نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲- ۱۲۲۴** برای آقا محمدعلی‌فرزند حاجی‌حسین رشتی (۶۴ر-۶۶پ هامش) [ف. دانشگاه۱۲: ۲۶۶۵] .

32092 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۶۰/۶ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۲۷** در دفتر ، بادیباچه‌ای به‌نثر سپس : تاکی زعلایق جسمانی [رؤیت] .

32093 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۷۱/۳ جوادی : شکسته نستعلیق **۱۲۳۰** [ف. ادبیات ۳ : ۴۲] .

32094ـ **تهران**، دانشگاه۳۱۱۴/۲: شکسته نستعلیق محمدصادق **۱۲۳۴** (ص۲۴۵) [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۰۷۰] .

32095ـ**تهران**، دانشگاه ۱۹۵۵/۱: نستعلیق **۱۲۳۶** (۱پ - ۶ر) [ف . دانشگاه ۸ : ۷۵۰] .

32096 ـ **تهران**،دانشگاه۴۳۵۴/۱۰: نوشتهٔ ۲۹ع۱/**۱۲۳۹** (ص ۲۹۴ - ۲۹۷) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۱] .

32097 ـ **تهران**،دانشگاه۴۳۳۲/۸: نستعلیق ۲۲رجب **۱۲۴۸** (ص۹۵-۱۱۵)[ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۹۱] .

32098 ـ **تهران**، دکتر مفتاح : با تاریخ **۱۲۶۰** بهمین خامه درجنگ [رؤیت] .

32099ـ **تهران**،دانشگاه ۱۱۰۱/۳: نوشتهٔ محمد ابراهیم آتش، شب چهارشنبهٔ ۲۲ ذیحجهٔ **۱۲۶۳** . آغاز برابر نمونه، (۹۸ر - ۱۰۰پ) [ف . دانشگاه ۶:۲۳۰۸] .

32100 ـ **تهران** ، دانشگاه ۸۶۶ : نستعلیق محمد باقر فرزند مرتضی یزدی ، با

تاریخ **۱۲۷۷** بهمین خامه دردفتر، نسخهٔ کامل با ۱۳۹ بیت [ف. دانشگاه] .

32101ـ **تهران،** دانشگاه ۴۷۱۶/۵: نستعلیق صادق شیرازی ، **۱۲۸۱** (ص ۱۲۳ـ ۱۳۶) [ف . دانشگاه ۱۴ :]

32102 ـ **تهران،** استادمینوی۱/۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶:۶۷۵] .

32103 ـ **تهران،** دانشگاه۱/۵۶۰۸: سدهٔ **۱۳** [ف. دانشگاه ۱۶:۳۶۵۲] .

32104 ـ **تهران،** دانشگاه۹/۴۷۰۶: نستعلیق ۴ محرم **۱۳۲۵** (ص۳۹۴ ـ ۳۹۷) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۵۲] .

32105 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۱۵۱].

32106 ـ **تهران،** سپهسالار۲/۲۱۸: تاریخ یادنشده (۲۴۴ر-۲۴۶ر) [ف.سپهسالار ۵:۲۷۰] .

32107 ـ **تبریز** ، ملی ۲۶۲۴/۳ : در جنگ (گ ۴۱ـ۴۵) [ف. ملی تبریز ۱ : ۳۵۲] .

شیر و شکر

از ملا داود ، که در ملتان میزیسته‌است . مثنویست عرفانی .

32108 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۹/۳۶۵۰: نوشتهٔ حافظ عبدالنبی، سدهٔ **۱۳**[ف. دکترمحمد بشیرحسین۱:۱۴۹].

شیر و شکر

از عزلتی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۳۱ .

32109 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۰۱۱ : مؤرخ **۱۰۷۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۲] .

شیرین پلو

از مایل افشار ، که یاد او در «شکر پلو ۲۹۶۸» گذشت. مثنوی است درچهل‌و هفت‌بند پیرامن ۱۵۰۰ بیت درتوصیف شیرین پلو ، و درپایان‌هر بندی بستایش‌ناصرالدینشاه(۱۲۶۴- ۱۳۱۳) میپردازد. **آغاز:** شیرین پلوکه هست شه‌هفت‌کشورش- پروردهٔ طبیعت درویش‌پرورش.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۳۱ .

32110 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بدنبال دیوان او ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32111 ـ **تهران** ، ملی ۳۱۹/۴ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۵۵۱ـ۵۹۹) ، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱:۳۱۳] .

32112ـ **تهران،** دانشگاه ۴۷۳۴/۳۴: سلطان‌کاتب فراهانی ، پایان سدهٔ **۱۳**(۶۷۵ـ ۶۸۰) [ف . دانشگاه ۱۴:۳۶۹۱] .

شیرین و خسرو

میر محمد امین، روح‌الامین میرجمله ،که یاد او در « دیوان : ۲۳۳۶ » گذشت یکی از مثنویهای «پنج‌گنج : ۲۶۸۴» اوست که بسال ۱۰۱۷ دربیش ازهشتهزار بیت سروده‌است، با دیباجه‌ای به نثر . درآن آمده : چو شد سالی دگر ذی‌الحجه مه نو- سرآمد قصهٔ **شیرین و خسرو. آغاز:** ای بسته بدست جود توقطب کمر- وی مکرمتت نهاده تاجش بر سر . . . خطیب زبان را برمنبر دهان عصای بیان بدست دادم... خداوندا بمشتم راه بنما- ددی بررویم از تایید بگشا .

بنگرید : ذریعه ۷: ۲۶۰ و۱۴: ۲۶۹ .

32113 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۲۰ : نستعلیق خوب از نیمهٔ سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳:۵۰۸] .

32114ـ تهران، دانشسرایعالی۲/۱۱۶ قریب : در « پنج گنج » او از سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۵۱۹] .

32115 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۳۸۰ فهرست نشده : نستعلیق هندی ، **۱۱۲۱** ، با دیباجه‌ای در ۲۰س، آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۹۴ گ [رؤیت] .

32116 ـ تبریز ، سلطان‌القرائی : در « پنج‌گنج» او [ذریعه ۷: ۲۶۰] .

32117 ـ تهران ، مجلس ۲/ ۸۹۹۰ فهرست نشده: در «پنج‌گنج» او [آقادحیمی].

شیرین و خسرو

از امیرخسرو دهلوی (م۷۲۵ یا ۷۲۸) ، که یاد او در «کلیات:۱۸۵۶» گذشت . دومین مثنوی از «پنج‌گنج : ۲۶۷۹» اوست . و چند بار چاپ شده است . **آغاز :** خداوندا دلم‌را چشم بگشای ـ به‌معراج یقینم راه بنمای.
بنگرید : ذریعه ۱۴ : ۲۷۰ .

32118 ـ استانبول ، طپقپوسرای H. ۷۹۶/۲: با تاریخ **۸۱۰** در دفتر ،آغاز برابر نمونه [ف . فهمی ادهم ۱:۳۰۹] .

32119 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۵۹ Add :در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۸۲۱** (۱۴۱۹م) [ریو ۲:۸۶۷] .

32120 ـ تهران ، مجلس ۹۲۱ ـ ۹۲۳ : در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۸۲۴** (ص۱۸۵ ـ۴۱۹) در هامش [ف. مجلس ۳:۱۸۴] .

32121 ـ تهران، سلطنتی۷/ ۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف) : در « پنج‌گنج » او نوشتهٔ **۸۶۲** [ف. دکتر بیانی :۵۵۴] .

32122 ـ تهران ، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ف): در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۸۶۳** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۹] .

32123ـ یوگسلاوی، بایگانی‌دولتی زاکروپ A۱۵۲: در «کلیات» مؤرخ **۸۷۲** او [نسخه‌ها ۲:۲۶] .

32124 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۴۵۸۸SpiVI۱۲ : در «پنج‌گنج» او که در هامش « پنج گنج » نظامی که نوشتهٔ **۸۷۷** در اصفهان است (۸۷پ‌ـ۱۰۲) [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۳] .

32125 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۷۹۵/۲: در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۸۸۳** ، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۲۰۳].

32126 ـ تهران ، سلطنتی ۲/ ۱۷۷ (۴۴۸ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتربیانی : ۱۹۱] .

32127ـ قاهره، دارالکتب۲/۱۴۴م ادب فارسی : نستعلیق **۸۹۵** در «پنج‌گنج» او زرین [مخطوطات ۱:۱۳۴] .

32128ـ موزهٔ بریتا (۲۵۵)۲۹۴۹ Or: در «پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۸۹۶** (۱۴۹۱م) [ریو، ذیل : ۱۶۷] .

32129 ـ تهران ، ادبیات ۲/۲۵۷ج: رمضان **۸۹۹** ، در «پنج‌گنج» او [ف . ادبیات ۱:۲۲۷] .

32130 ـ تهران ، الهیات ۱۸۴ ج: در «پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۹**، زرین [ف. الهیات ۱:۵۲] .

32131 ـ تهران ، مجلس ۲/ ۹۱۲ـ ۹۰۷ : در «پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۹** ، زرین (ص ۱۵۵ـ۳۴۰) [ف . مجلس ۳:۱۸۵] .

32132 ـ تهران، دانشگاه۲/ ۲۷۰۶: در «پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۵۸۶] .

32133 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۳۲۷ Or : نوشتهٔ **۹۰۳** ، مطلع‌الانوار ، شیرین و خسرو ، لیلی و مجنون ، هشت بهشت ، آیینه اسکندری است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

32134 ـ **تهران** ، ملك ۲/۴۶۸۲ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴** ، زرین [رؤیت].

32135 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۹۸۳ Add: در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۱۷** (۱۵۱۱م) [ریو ۲: ۶۱۵] .

32136 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۲۱۷ج: در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۲۰** [ف. ادبیات ۱: ۲۲۷] .

32137 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۱۱۰۴ Add: در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷م) [ریو ۲: ۶۰۹] .

32138 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۸ (۴۵۲ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۶** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۸] .

32139 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۷۶۰ Pi/VI۸۹A : نستعلیق عابدین ـ گیلانی رشتی ، رمضان **۹۵۳** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۴۸] .

32140ـ149ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا : هشت نسخه که چهار نسخهٔ آن مصوراست، سه نسخهٔ آن مؤرخ :**۹۳۵**،**۹۸۳**، **۹۸۴** است [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵،۴۸] .

32150 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۶ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۵** [ف. مجلس ۲: ۱۹۸] .

32151 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۲۵۶ حکمت : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۶۷** (۴۳ پ ـ ۹۳ر) [ف . ادبیات ۲: ۵] .

32152 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ف): در «ثمانیه:28789» نوشتهٔ **۹۷۲** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۶] .

32153 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۲۶۹۹ Add: در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۸** (۱۵۷۱م) [ریو ۲: ۶۱۶] .

32154 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۵۲ Add: در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۱** (۱۵۷۳م) [ریو ۲: ۶۱۶] .

32155 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۵۱ Add: در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۲** (۱۵۷۴م) [ریو ۲: ۶۱۶] .

32156ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲/۶۶: در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۵ـ۹۸۶** [رؤیت] .

32157ـ **تهران**، استادمینوی ۲/۸۱: در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶: ۶۴۰].

32158 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ف) : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۸۸** [ف. دکتر بیانی : ۲۰۰] .

32159 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۷ : نستعلیق **۹۸۹** ، در «پنج گنج» او [ف . مجلس ۲: ۱۹۸] .

32160 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۲۲Api/VI۲۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۹۶** [ف. عبدالله ۲: ۲۴۵] .

32161 ـ **مشهد**، رضوی ۷۱۶ ادبیات (۶۳۱۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، با سرلوح و آرایشهای دیگر [ف . رضوی ۷: ۶۴۱] .

32162 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۲۶/۳ ادبیات (۴۵۴۶) : نستعلیق همان سده، زرین آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۳۴] .

32163 ـ **تهران** ، ملی ۹۴۶ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۰** گویا در هند نوشته شده در

فهرست بنام «شیرین و فرهاد» یاد شده [ف . ملی ۲:۴۸۶] .

32164 ـ مشهد ، رضوی ۲/۲۹۸ (۴۵۴۳) : در«پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۰ ، زرین [ف. رضوی ۷:۳۳۱] .

32165 ـ مشهد ، رضوی ۲/۲۹۹ (۴۵۴۵) : در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۰،زرین [ف. رضوی ۷:۳۳۲] .

32166ـ تهران، دانشگاه ۲/۲۶۶۲: در « پنج گنج » او از سدهٔ ۱۰ [ف . دانشگاه ۱۰:۱۵۶۰] .

32967ـ تهران، دانشگاه۲/۵۱۲۶: در « پنج گنج » او از سدهٔ ۱۰ ، زرین [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۰] .

32168 ـ تهران، سلطنتی۱۸۱(۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [ف . دکتر بیانی : ۱۹۴] .

32169 ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۱۳ (۴۵۰ف): نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، دارای : غزل، قطعه ، رباعی ، تك بیت . آغاز : حمد دانم برزبان لله رب‌العالمین، زرین ، ۷۳۷ص۱۷س [ف. دکتر بیانی : ۱۹۵] .

32170 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۸۹B Pi/VI ۱۷۶۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله ۲:۲۴۸] .

32171 ـ تهران ، مجلس۲/۲۳۵۵: در « پنج‌گنج » او نوشتهٔ ۱۰۱۵ ، زرین [ف. مجلس ۸:۶۶] .

32172 ـ تبریز ، ملی ۲/۲۶۰۱ : در « پنج‌گنج » نوشتهٔ ۱۰۳۴ ـ ۱۰۳۵ [ف. ملی تبریز ۱ : ۴۷۲] .

32173 ـ تهران، ملی ۳/۹۹ فهرست نشده : در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ ۱۰۳۸، زرین [نسخه‌ها ۴:۲۳۹] .

32174 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ف): در «پنج‌گنج» اونوشتهٔ ۱۰۵۲[ف. دکتربیانی : ۲۰۲] .

32175 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۰۲۰/۲ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۶۱ آغاز برابرنمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۲۰۶].

32176ـ تهران، دانشگاه۱/۱۴۴۳: در « پنج‌گنج » او از سدهٔ ۱۱ ، زرین [ف . دانشگاه ۸:۱۰۹] .

32177 ـ مشهد ، رضوی ۲/۳۲۹ (   ) : در «پنج‌گنج» او از سدهٔ ۱۱ [ف. رضوی ۷:۳۲۹] .

32178 ـ مشهد، رضوی۲/۱۰۵۳۸: زرین، نستعلیق هندی در «پنج‌گنج» او از سدهٔ ۱۱ ، [رؤیت] .

32179 ـ تهران ، سلطنتی ۲/۵۶۲ (۷۰۳ف) : در«پنج‌گنج» او ازسدهٔ ۱۱ [دکتر بیانی : ۵۰۰] .

32180 ـ تهران، مجلس ۲/۲۳۵۷: در«پنج‌گنج» او ازسدهٔ ۱۲، زرین [ف. مجلس ۸:۶۹] .

32181 ـ هند، بانکیپور ۱۲۸ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ ذیحجهٔ ۱۲۷۴ ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالمقدر : ۱۸۸] .

32182 ـ تهران ، مجلس۲/۲۳۵۸: در « پنج گنج » او از سدهٔ ۱۳ [ف . مجلس ۸ : ۷۰] .

شیرین و خسرو = خسرو و .. عرفی ، در ص ۲۷۸۷ گذشت .

شیرین وخسرو = خسرو و شیرین از هاتفی جامی ، عبدالله که یاد او در «دیوان : ۲۶۰۷» گذشت . یکی از مثنویهای

پنجگانهٔ اوست ، درپیرامن ۱۷۰۰ بیت [نسخهٔ سپهسالار] . در آن آمده : شد آن نقش فرخ چه‌گیتی پسند ـ زشیرین وخسرو شدم‌بهره‌مند.
آغاز : خداوندا بعشقم زندگی ده ـ بفرقم تاج عز بندگی ده .

بنگرید : ذریعه ۲۶۵:۷ (خمسهٔ هاتفی) و۱۴: ۲۷۰ (شیرین و خسرو) و ۱۹: ۱۶۹ (خسرو و شیرین) .

32183 ـ **قاهره** ، دارالکتب۱۴۴ـم ادب فارسی: نستعلیق خوب حسن فرزند محمد هادی حسینی یزدی، پنجشنبهٔ ۲۰ شعبان**۸۹۵**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ : ۱۳۰] .

32184 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۲۱ : سلطان محمد نور خوشنویس بنام ، سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۳ : ۸۸] .

32185 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۵۸/۱ Or : سدهٔ **۱۰-۱۱** ، سپس « هفت منظر » او [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶] .

32186ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۲۹۵) Or۲۸۶۷ : در « پنج‌گنج » او نوشته پیرامن **۱۵۰۰** م [ذیل ریو : ۱۹۰] .

32187ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۰۵: نستعلیق محمد حسین حسینی وزیـر ، محرم **۹۵۹** ، زرین [نسخه‌ها ۵: ۵۶۸] .

32188 ـ **تهران**، سلطنتی۶۶۹(۵۸۳ ف) : نستعلیق خوش مظفرحسین فرزند محمد امین ، **۹۸۰** ، زرین ، با چهارمجلس‌میناتور خوش ، آغاز برابر نمونه ، در فهـرست بنام «خسرو و شیرین» است ، ۱۶۸ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی : ۳۵۵] .

32189 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۶-۱۰ (۵۸۲ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، زرین ، باپنج مجلس میناتور زیبا ، آغاز برابر نمونه، ۱۶۱ص۱۲س،درفهرست بنام «خسرو وشیرین» است [ف. دکتربیانی :۳۵۳] .

32190ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۳۷: نستعلیق‌خوب‌زین‌العابدین ذوالقدر،۱۹ذیحجهٔ **۱۲۳۹** ، ۸۵ گ [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

32191 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۸۶ : آغاز برابر نمونه ، ۹۵گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۶۳] .

شیرین و فرهاد

سرودهٔ شاعری‌گویا الماس نام . به لهجهٔ کردی . **آغاز** : هذا کتاب شیرین و فرهاد . کریم‌کارسازکاربدست آسان ـ شاه رضای‌شریف رهبر شناسان ـ ببر عشق منشی عاشقان پیش ـ دلدار در دین درویش دلبریش .

32192 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۷۲: شکسته نستعلیق هادی‌کرمانشاهی ، آدینهٔ لوی ئیل (؟) ، ۱۱۰گ ۱۳س [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۱۷] .

شیرین و فرهاد

ازسلیمی ، سدهٔ نهم ، ستایشگر سلغر شاه از پادشاهان هرمز و در جرون (= گمبرون، بندرعباس‌کنونی)که میخواسته است پنج‌مثنوی دربرابر «پنج‌گنج» نظامی بسراید ، وپیش از این یکی «منبع‌الاطوار» را دربرابر «مخزن‌ـ الاسرار » سروده بود ، بسال ۸۸۰ در برابر « خسرو وشیرین» بنام همان شاه سروده است: الهی بنده را در کار خودکن ـ حضوری بخش و توفیقم مددکن ـ که بعد از **هشتصد** و من بعد **هشتاد** ـ بگویم قصهٔ **شیرین وفرهاد**.
جهان عدل **سلغرشاه** دوران ـ که دوران فلک بادش بفرمان ... تو آن شاهی‌که از **دریای عمان** ـ برای دستهٔ تیغت بفرمان . و بگفتهٔ

آقای ایرج افشار سراینده جز سلیمی تونی‌ست که مرگ او را ۸۴۵ یاد کرده‌اند، و یاد او در «حرزالنجاة: ۲۷۶۹» گذشت میباشد.

32193ـ ژنو، آقای بودمر Bodmer: نستعلیق محرم **۸۸۶** ! آغاز چند سطر افتاده: الهی بنده را درکار خود کن [نسخه‌ها ۲: ۵۰] فیلم آن در دانشگاه ش۴۰۰۰ هست [فیلمها: ۱۳۵].

شیرین وفرهاد=فرهاد و شیرین

وحشی.

شیرین وفرهاد

از نظامی گنجوی، که یاد او در «پنج گنج» گذشت. در ف. مشار: ۱۰۵۱ مثنوی بدین نام ازاو یاد شده که در ۴۷ص در تهران چاپ شده است.

32194ـ تهران، الهیات ۲۲۰/۷

ج: سدهٔ **۱۴**، بخشی ازمثنویست که درفهرست بنام «شیرین وفرهاد» یادشده است [ف.الهیات ۱: ۱۸۷].

شیرین و فرهاد

ناشناخته.

32195ـ تهران، الهیات ۱۷۲/۹ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (۱۵۳پ-۱۶۱ر).

آغاز: یکی فرهادرا دربیستون دید ـ زوضع بیستونش باز پرسید. انجام: اگر چه صد نوا خیزد ازین چنگ ـ چونیکو بنگری باشد یك آهنگ [ف. الهیات ۱: ۱۳۶].

ص

صاحب نامه

ازمحمودمیرزا قاجار (۱۲۱۴-۱۲۷۱)، که‌یاد اودر «مجمع‌محمود: ۶۸۲» گذشت. مثنوی است در چهارده مقاله و دیباجه‌ای به‌نثر، در دیباجه نام مثنوی و حسام‌السلطنه و والدهٔ امیر زاده که بدستور او سروده شده آمـده است.

آغاز: هرسخن را بیان خدای باشد ـ جز خدا دیگری چرا باشد ـ جان ونطق وبقا بما او داد ـ سر و چشمان و دست وپا او داد.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۳۳.

32196ـ تهران، ملك ۵۱۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۸گ ۱۲س [رؤیت].

32197ـ تهران، ملك ۲۶۶: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۹: ۱۰۱۱].

صبا نامه

از هجری.

32198ـ تهران، دانشگاه ۴۳۹۱/۷: شکسته نستعلیق خوش، پایان صفر **۱۲۴۶**: در دیه دانسیلوی ارشق (ص۴۴ - ۵۵) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۵۶].

صحبت نامه

ازخواجه عمادالدین‌فقیه کرمانی (م۷۷۲ یا ۷۷۳)، که یاد او درکلیات: ۱۸۸۶» گذشت سرودهٔ ۷۳۱. **آغاز:** بنام خدایی که توفیق ازوست ـ دل زنده را نور تحقیق ازوست.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۳۳.

32199ـ موزهٔ بریتانیا ۵۳۲۱/۳۷ Or: با تاریخ **۷۰۹ - ۸۱۸** در دفتر. فیلم آن دردانشگاه ش۷۱۰ هست [فیلمها: ۵۲۷].

32200ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۲۲: در «کلیات» مؤرخ **۷۶۱ـ ۷۵۶** او [نسخه‌ها ۶ :۶۸۳].

32201 ـ **تهران** ، مجلس ، فهرست نشده : نوشتهٔ **۷۸۴** ، زرین ، همراه «طریقت نامه» ازهمو ، از کتابهای امیر کریمی بوده ، [رؤیت] .

32202 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ **Pi/VI** ۲۰۳۶: در «کلیات» او ازسدهٔ **۸** (۷۳ر-۹۹پ) [ف . عبدالله ۲ :۲۶۴] .

32203 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ **Pi/VI** ۲۳۳۸: نستعلیق بی‌تاریخ ، در «کلیات» او (۵۲پ ـ۷۹پ) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ :۲۶۶] .

32204 ـ **آکادمی علوم شوروی CDVI/1**: نستعلیق، ضمن کلیات او. عکس آن در ملی ش ع۴ ـ ۱۷۵۱ هست [فیلمها : ۱۶۸] .

صحبت نامه

آغاز : بنام آنکه تن را نورجان داد ــ خرد را ترجمانی چون زبان داد .

32205 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۰ **Pi/VI** ۲۰۳۰: همراه دیوان امیرخسرو نوشتهٔ ۸۲۱[ف.عبدالله ۲ : ۲۴۰].

صحت نامه

ازشوکت شیرازی تهرانی ، سدهٔ سیزدهم ، ستایش خداوند وچند تمثیل و ستایش پیامبر و حضرت علی وفتحعلیشاه و مراتب عشق در آن هست ، و رفتن او بشیراز و ری و خبوشان و خراسان و یغماکردن او خبوشان را به فرمان شاه وسرگذشت‌وکارهای‌دیوانی او ازاین‌دیوان پیداست ونیز اینکه در۱۲۳۳ بانجام رسیده‌است. [دانش پژوه] بروزشنبه ازماه جمادی ـ بپایان آمد این دفتر بشادی ـ زهجرت وقت سالش را قرار است ـ سی وسه با دوصد بعد ازهزاراست ـ دمی‌کزطبع **شوکت** یافت انجام ـ بفیروزیش **صحت‌نامه** شدنام . **آغاز**: بنام‌کردگارهستی آرا ـ کزوشد جمله هستی آشکارا .

بنگرید : ذریعه ۹ :۵۵۱ و ۱۹ :۲۳۳ ـ دانشمندان آذربایجان : ۱۷۵ .

32206 ـ **موزهٔ بریتانیا ۱۸۵۴۶ Add**: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، همراه چند مثنوی دیگر ازهمو ، ۹۶گ [ریو ۲ : ۷۲۶] .

32207 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۵۲گ ۱۰س، رویه روغنی [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۰۵۳] .

صحیفهٔ اخلاص

از نویدی شیرازی (م۹۸۸) ، که یاد اودر «کلیات :۱۸۹۷» گذشت . او سه «پنج گنج» و یك «هفت خزانه» دارد، و این پنجمین مثنوی از «پنج‌گنج» سوم اوست ، دربرابر « اسکندر نامهٔ» نظامی، و جز «صحیفهٔ لاریب» اوست.

32208 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵: نسخ سدهٔ **۱۱** (۵۸۷-۶۰۰)«کلیات:18021» او دیده شود [ف . دانشگاه ۹ :۱۰۷۸] .

صحیفة الاصفیا

از میرعین‌الدین حسین فرزند محمد رضا موسوی دزفولی عارف ذهبی ، زاده در۱۲۷۳. مثنویست عرفانی‌دربحرتقارب نزدیك به۵۴۰ بیت‌که در ده روز سروده است . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۳۴ ـ نسخه ها ۵ :۷۴۱ .

صحیفهٔ قاصریه

از قاصر کرمانی، نیمهٔ یکم سدهٔ چهاردهم وشاید همان محمدعلی قاصر قاینی‌کرمانی یاد شده در ذریعه (۹: ۸۶۷) باشد. مثنوی‌حماسی دینی است در پنج مقصد در رویدادهای کربلا . مقصد یکم در سر گذشت سراینده است ، و به فردوسی‌مینازدکه«شاهنامه» سروده وازبزرگان دین یاد نکرده است . **آغاز :** بنام خداوند پست و بلند ـ منزه زهرنقص وازچون وچند.

بنگرید : ذریعه ۹:۸۶۷ و ۱۹:۲۳۴ ـ بهارستان ، آیتی ۳۳۳ ـ حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی ۳۲۳: .

32209 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۰۲: نستعلیق سدهٔ**۱۳ـ۱۴** آغاز وانجام برابرنمونه ۲۵۲گ ۸س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۴۸] .

صحیفهٔ لاریب

از نویدی شیرازی (م۹۸۸) ، که یاد او در «کلیات:۱۸۹۷» گذشت . یکمین مثنوی‌از هفت مثنوی او بنام «خزاین ملکوت = هفت خزانه» است و جز «صحیفهٔ اخلاص ۲۹۸۶ » اوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۳۴ .

32210 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷) Or۳۵۰۴/۱ : در «هفت خزانه»ی او نوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵م) [ذیل ریو :۱۹۶] .

32211 ـ **تهران**،ادبیات ۳۶۲جوادی در «کلیات :18020» او نوشتهٔ **۹۷۷**، نسخه آشفته [ف. ادبیات ۳: ۱۶] .

32212 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، (۳۱۴ ـ ۳۳۶) در «کلیات : 18021 » او [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۷] .

صد پند منظوم

ازپندهای لقمان به‌فرزندش،که شش‌نسخهٔ آن درص ۱۶۴۲ یاد شده‌است . واینك‌نسخه‌ای دیگر . **آغاز :** شکر بیحد کردگار پاك را ـ آنکه نبود ره باو ادراك را ـ این وصیتهای نیکو درجهان ـ هرکه‌گیرد یاد ازپیر وجوان.

32213 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۱۱/۴ فهرست نشده : با تاریخ **۱۳۰۳** بهمین خامه در دفتر ، (۳۱ر ـ ...) ، ۷۸ بیت است،آغاز برابرنمونه.کسی باافزودن‌یك بیت درپایان‌آن منظومه را به رایض‌الدین اعجوبهٔ ذهبی نسبت داده است : جمله اینها برای اعجوبه ـ ازعالم تور (؟) گشته مشهوده [رؤیت] .

صد در=رسالهٔ ...

از ملا فیروز کاوس پارسی ، در عقاید و معارف وآداب و سنن زردشتیان ، بسال ۹۰۰ (= شتر) درکرمان ، بنام دستور شهریارپور اردشیر ، درپیرامن ۱۶۷۰ بیت سروده است .

32214 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۹۸/۱ Add : پیرامن **۱۸۰۷**م (گ۱ـ۲۱۱) [ریو ۲: ۸۰۷] .

32215 ـ **تهران**،دانشگاه۲/۲۵۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، همراه «سه گوهر شریف : 31252» ازهمو [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۷۹].

صد کلمهٔ منظوم

ازعادل خراسانی،که درص۱۶۴۳گذشت. واینك چندنسخهٔ دیگر .

32216 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۰۸۳ (۵۷۳ف) : متن نوشتهٔ محمد و نظم از شاه محمد مشهدی ، **۹۷۶** ، زرین ، آغاز برابر نمونه،۳۶ص ۳س‌متن [ف.دکتربیانی:۳۴۴].

32217 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۱۰۱ (۷۵۲ف) : نسخ زیبای علیقلی شیرازی، رجب **۹۷۷** ، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۳۶ص ۳س متن [ف. دکتر بیانی : ۳۴۳] .

32218 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۸۵ (۵۷۴ف): ریحان و نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۳۰ص ۹س .

32219 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۸۶ (۵۷۵ف) : ریحان و نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰**، زرین، ۳۴ص ۹س .

32220 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۰۸۷ (۵۷۶ف) : ثلث و نسخ زیبای عبدالحلیم فرزند مصطفی ، سدهٔ **۱۰** ، زرین ، ۳۴ص ۹س [ف. دکتر بیانی : ۳۴۶-۳۴۷] .

32221 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۲۳۴ (۵۷۸ف) : نستعلیق زیبای عبدالجبار اصفهانی، **۱۰۲۹** [ف. دکتر بیانی : ۳۵۰] .

32222 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۶۸۹ : آغاز برابر نمونه ، ۱۸ گ ۹س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۸] .

صد مقام = مقامات العارفین

از قاسم انوار .

صد و ده بند

از قاضی کرد همدانی ، از صوفیان متاخر ذهبیهٔ شیراز . **آغاز :** آمد الستی گوی ما ، بیسوی شد برسوی ما ـ تابید خود برکوی ما ، بادا فدایت جان ما .

32223ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۰۱/۷ : محمد سلماسی **۱۳۰۳** (۳۶۹پ ـ ۳۹۷پ) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۰۶] .

صدیق

در پزشکی ، ص ۵۵۶ گذشت .

صراط مستقیم

محمد قاجار ، در ص۹۶۹ گذشت .

صرف منظوم

از عبدالرحمان جامی (بنگرید : صرف: ۲۰۶۸) .

32224ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۴/۲۴ : با تاریخ **۱۲۹۴** درشمارهٔ پسین آن (ص۵۲۷ـ ۵۴۱) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۰] .

صرف منظوم

ناشناخته .

32225 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۵۹/۲ : تاریخ یاد نشده، به‌نظم و نثر است [نسخه‌ها ۵ :۸۷] .

32226 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۲۷/۱ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۷۹] .

صرف منظوم

شاید ازجامی، به‌نظم و آنجا که نتوانسته چون صرف صیغه‌ها به‌نثرآورده است . **آغاز:** صرف‌اللسان (بنگرید نسخهٔ 19889) نحو ثنائك اولی وعطف‌البیان الی نعت خاتم‌انبیائه اجزی ، یعنی‌گردانیدن آلت زبان ... کلمات عرب سه قسم بود ـ نامشان حرف وفعل واسم بود ـ همچو بالله اقسم ای فرزند .

32227 ـ **تهران** ، الهیات ۲۰۸/۴ آل آقا : نسخ با تاریخ ۲۵ رجب **۹۶۶** (در ش۳) دردفتر (۱۱۵پـ۱۲۶پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات۱ :۷۳۵] .

32228 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۱۵۴ : نستعلیق محمد فرزند کمال‌الدین حسین انصاری

طسوجی، **۹۷۵** ، زدین، همراه «شرح جامی» [ف. سپهسالار ۲:۳۸۶] .

32229 ـ **تهران** ، دهخدا ۲/۵۹ : نستعلیق سدۀ **۱۱** ، آغاز نزدیك به نمونه [نسخه‌ها ۳:۳۷] .

32230 ـ **تهران** ، ملك ۵۷۸۰/۱ : سدۀ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

صفات العاشقین

امیرخسرو دهلوی؟ .

32231 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۵ منظوم (۹۹۱) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۹۶] .

صفات العاشقین

ازهلالی جغتایی (کشتۀ ۹۳۹) ، که یاداو در «دیوان: ۱۰ ۲۶۱»گذشت. در داستان یوسف و زلیخا ، در بیست باب و یك خاتمه سروده است : باب۱ـ درعشق ۲ـ درسخاوت ۱۰ـدر آداب ظاهروباطن ۱۵ـ قناعت ۲۰ـ توحید. درآن آمده : هلالی این چه دریای معانیست ـ که بحر او زموج آسمانیست ـ بوصف عاشقان دفتر گشادم ـ صفات العاشقین نامش نهادم .

آغاز : خداوندا دری ازغیب بگشای ـ جمال شاهد لاریب بنمای .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۳۵ .

32232 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱۴ م ادب فارسی: تعلیق زیبای میرعلی‌کاتب، **۹۲۹** آغاز برابر نمونه ، زدین، ۴۲گ۱۲س [ف. مخطوطات ۲:۸] .

32233 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۱۸ : محمدالکاتب ، **۹۳۹** ، ۵۸گ۱۲س آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۱۶۸].

32234 ـ **موزۀ بریتانیا** (۱/۲/۳۰۲) Or ۴۱۲۴ : سلطان محمود نور ، با تاریخ **۹۵۷** (۱۵۵۰م) در دفتر (گ۱ـ۵۹)، همراه «شاه و درویش» او ، آغاز برابر نمونه [ذیل، ریو:۱۹۲] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۸۷ هست [فیلمها : ۵۹۰] .

32235 ـ **آکسفورد**، بادلیان ۱۰۲۶ الیوت ۳۳۵ : نستعلیق **۹۶۷** ، ۱۲۳گ۱۲س فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۲ هست [فیلمها : ۱۰۱] .

32236ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۳ ادب فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، **۹۷۱** ، زدین، ۵۷گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۲:۸] .

32237 ـ **موزۀ بریتانیا** ۵۶۰۱/۲ Or : نوشتۀ **۹۸۳** . [نسخه‌ها ۴:۶۸۳] .

32238 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۳۶ : سلطان محمد ، **۹۹۳**، ۵۶گ۱۱ س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۶۸] .

32239 ـ **مشهد**، رضوی ۷۱۹ ادبیات (۸۵۲۳) : نستعلیق خوش سدۀ دهم ، صفحه یکم نونویس ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۷۴۴] .

32240 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۳۷ : پیرامن سدۀ **۱۰** ، ۳۷گ ۱۱س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۶۸] .

32241 ـ **تهران** ، ملی ۵۵۳ ف : نستعلیق **۱۰۲۸** ، زدین ، ۳۹گ ۱۵س [ف. ملی ۲:۴۳] .

32242 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۴ فهرست نشده: نستعلیق متوسط **۱۰۳۸** ، زدین، برخی از عنوانها نانویس مانده گویا بهمین سبب ۲۱ باب‌درآمده، ۷۸س ۱۵س [نسخه‌ها ۴:۲۵۹].

32243 ـ **اکادمی علوم شوروی**

G.۱۱۲: با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فیلمها :۵۶۵] .

32244 ـ **بنگال** ، آسیایی ۳۷/۳ ao (۱۲۴۰) : با تاریخ **۱۰۶۶** دردفتر [ف. بنگال : ۱۳۰] .

32245 ـ **تهران**، ملک۵۱۲۳: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۷۴ گ ۹س [رؤیت] .

32246 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۹/۲۸۴: نستعلیق سدهٔ**۱۱** با تاریخ **۱۱۲۲** در ش پسین آن [نسخه‌ها ۲:۱۰۷] .

32247 ـ **تهران** ، ادبیات ۴/ ۲۴۰ حکمت: شکسته نستعلیق علیمحمدفرزند حاجی محمد علی رجب**۱۲۸۹**[ف. ادبیات ۲ :۵۳].

32248 ـ **آصفیه** ۲ : نستعلیق کهن بی‌تاریخ،۸۹ص ۱۳س [ف. آصفیه ۲ :۴۱۸].

صفانامه = مثنوی ...

ازعمادفقیه ،که یاد اودر«کلیات:۱۸۸۶» گذشت. **آغاز:** حمدالهی بنگار ای دبیرـ چون رقم مشك زنی برحریر .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۳۶ .

32249 ـ **تهران**، استادمینوی۲/۱۲۲: در«کلیات» مؤرخ **۷۳۱ ـ ۷۵۶** او [نسخه‌ها ۶ :۶۸۳] .

32250 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۲۰۱ ۲۳۳۸ : نستعلیق بی‌تاریخ در «کلیات» او (۲۵رـ۳۲پ) ، آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲ :۲۶۶] .

32251 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۲۰۱ ۲۰۳۶ : در « کلیات » او از سدهٔ **۸** (گ۸رـ۴۵ر) [ف. عبدالله ۲ :۲۶۴] .

صفت خواجگان نقشبندیه = قصیده در ...

از سراینده‌ای با تخلص صفی ، قصیده‌ای است درپنجاه بیت درستایش ازفرقهٔ نقشبندیه . درپایان آن آمده : جاودان غرقه دراین بحر صفا باد (صفی) ـ هرگزش یارب از این بحر برون نگذارند. **آغاز:** نقشبندیه عجیب طایفهٔ پرکارند ـ که چو پرکار براین دایره سرکارند.

32252 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۵۶/۲ : نستعلیق سدهٔ دهـم ، با تاریخ **۹۰۴** در دفتر (۲۵پ-۲۶پ) ۲۵ س [رؤیت] .

صفت عشق

32253 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ق ف۱۸: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده، ۱۳ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۴] .

صفوة اهل التحقیق

رباعیاتی است در گزارش شعری از بابا افضل‌الدین کاشانی .

32254 ـ **پاریس** S.p.۸۱۳: نستعلیق در مجموعه رساله‌های پیر جمال مؤرخ **۸۶۸- ۸۷۳** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱هست [فیلمها :۵۹۴] .

صفیر دل

از حزین لاهیجی ، محمدعلی (۱۱۰۳ـ ۱۱۸۱)،که‌یاداو دردفرس‌نامه :۴۴۱» گذشت. مثنوی است عـرفانـی درپیرامن ۶۷۰ بیت با دیباجه‌ای به‌نثر،سرودهٔ ۱۱۷۲، و در«کلیات» اوچاپ شده‌است . **آغاز :** الحمدلله فی‌الاخرة و الاولی ، والسلام علی سیدنا المصطفی . . . خدایا دلـی ده حقیقت شناس ـ زبانی سزاوار حمد و سپاس .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۳۶ .

32255 ـ **تهران** ، مجلس۴/۹۷۱ : نستعلیق **۱۲۲۸** درشهر مرادآباد، در«کلیات» اوست [ف. مجلس ۳:۲۶۲] .

32256 ـ **بنگال** ، آسیایی۲/a۵۶۸ (۱۰۳۴) : تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال:۱۴۵].

صنایع البدایع

سیفی بخاریی، شهرانگیزیست، در ۱۳۲۰ بیت ، در اشارت بهنرها و پیشه‌ها و کارها . غزلهایی‌ست با تخلص سیفی ، با عنوانهای : گل کار ، درودگر ، زرگر ، عطار ، نراد ، شطرنج باز، جامه‌باف، فوطه فروش، حلواگر فقاعی ، آهنگر و ازاین گونه .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۸۶ ـ شهر آشوب درشعرفارسی، گلچین معانی : ۲۶ـ ف.دانشگاه ۲:۲۴۴ .

32257 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۵۸۵: نستعلیق پنجشنبهٔ ۶ع۱/**۹۳۴**، آغاز افتاده، از غزل گل‌کار آغازمیشود، ۱۳۲ص [ف.دانشگاه ۱۴:۳۵۱۵] .

صنم و برهمن = صنم‌الخیال

از ملافتح‌الله شاهنامچی ، از سرایندگان روزگار شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵). مثنویست بزمی کـه در نسخهٔ ملك پیرامن ۱۰۶۰ بیت است . **آغاز :** بنام‌آنکه دردلها وطن ساخت ـ صنم را سجده‌گاه برهمن ساخت ـ زمژگان صنم مضرابی‌انگیخت ـکه ساز برهمن را تار بگسیخت .

بنگرید : ذریعه ۹:۱۰۹۷ و ۱۵:۹۲.

32258 ـ **تهران** ، ملك ۶/۴۹۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۱۲رـ۱۳۷پ) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۰۶۰ بیت است [رؤیت].

32259 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۸ تاریخ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه ، وقف ۱۱۶۶، ۶گ ۳۲س [ف.رضوی ۳:۹۳].

صنم و برهمن = مثنوی ...

ملك محمدقمی (م۱۰۲۵) ، که یاد او در «کلیات:۱۸۹۴» گذشت .

32260ـ **تهران**، سلطنتی ۵۴۳(۶۲۶ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۷** انجام‌افتاده [ف . دکتر بیانی : ۳۹۹] .

صولت صفدری

از محبعلی‌خان حکمت ، که « فرح نامهٔ فاطمی» راپیرامن۱۱۴۲ سروده است. منظومه‌ای است‌حماسی دینی بمانندنبالهٔ «حملهٔ حیدری» باذل مشهدی، باتعصب بیشتر درشیعگری نسبت به‌میرا بوطالب‌وآزاد دروصف‌شجاعتهای حضرت علی ، بسال ۱۱۴۳ سروده است . **آغاز :** بنام خدا خالق مرتضی‌ـ ستایندهٔ موجدماسوی.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۳۷ ـ حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی ۷:۳۱۷ ـ هرمان اته : ۶۰ .

32261 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۵ Add : سدهٔ **۱۸** م ، ۱۸۲ گ ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲:۷۰۸] .

صولت فاروقی

از محمدآشوب نورانی ، درگذشتهٔ۱۱۹۹ (۱۷۸۵م) ، درسرگذشت وجنگهای عمرخلیفهٔ دوم تازیان ، گرفته ازمنابع عربی ، دربرابر «صولت صفدری» ساخته است .

32262 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسود شیرانی ۵۹۷/۵۹۶/۳۶۱۹ : نوشتهٔ **۱۲۹۸** (۱۸۸۱م) جلد ۱ و۲ [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۷] .

ض

ضروریات

از فیض کاشانی ،که یاد او در «تفسیر آیت امانت : ۵ » گذشت . بخشی از سروده‌های او ویژه تاریخ مرگ و زایش و تاریخ برخی از رویدادها و مرثیه‌هاست . **آغاز :** گل گلشن لطف عبدالغنی ـ کـه بادش بهشت معلی نصیب (بنگرید : دیوان ص ۲۴۷۴ نسخهٔ ملی : 25198) .

ضروریه = رسالهٔ ...

از بابا داود متخلص به‌خاکی،قصیده‌ایست فقهی .

32263 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۹۷/۲۲۹۰/۱ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمد بشیرحسین۲:۲۹۳] .

ضیاءالعین

از شاهزاده ضیاءالدوله محمدرحیم میرزا فرزند عباس میرزا ولیعهد ، متخلص به‌عشیقی، مثنویست در رویداد کربلا در پیرامن ۱۲۵۰ بیت با دیباجه‌ای به نثر ازمحمد تقی دزفولی، که در ۱۲۶۶ سروده‌ها را گرد آورده است ، و در ۱۲۶۹ در ۱۶۴ ص چـاپ شده است . **آغاز** (دیباجه) **:** ستایش دادگریرا سزاست و نیایش داوریرا .. (متن) :ای خداوندی‌که از یك‌مشت خاك ـ آفریدی اینهمه جانهای پاك .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۱۲۵ و ۱۹: ۲۳۷ـ ف. مشار : ۱۰۸۳ .

32264ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۴۸/۲: نستعلیق محمد حسین فرزند محمد باقر حسنی حسینی تبریزی ، **۱۲۷۲** (ص۱ـ۱۶۲) سپس شعرهایی درمرثیه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۰۴].

32265 ـ **تهران** ، آقای فخرالدین نصیری ۶۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، و شاید همان روزگار سرودن، با دیباچهٔ محمدتقی دزفولی، پیرامن۱۲۵۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32266 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۹۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغـاز برابر نمونه ، ۸۶گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۵۷] .

ضیاءالمؤمنین

از مؤمنهٔ نیشابوری متخلص به‌خان ، از حماسه‌های دینی است در بارهٔ زایش پیامبر و زناشوئی او با خدیجه بسال ۱۱۹۵ در ۳۶۰۰ بیت سروده است .

32267 ـ **تهران** ، سنا ۱۱۴ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده ، ۲۶۱ ص [نسخه‌ها ۶: ۴۴۲] .

ضیاءالنور

از علی‌اصغر ، نیر بروجردی‌که یاد او در « عقایدالشیعه: ۹۷۴» گذشت. مثنویست عرفانی اخلاقی بروش مولوی بلخی ، بسال ۱۲۷۶ سروده ودرتهران وشیراز و بمبئی چاپ شده‌است درآن‌آمده : نیر ای طوطی اسرارنهان ـ نوروز کن دل چسان روی مهان . ونیز : طرح نه از غرفه بنما در حساب ـ که بود تاریخ این زیبا کتاب ۱۲۷۶ . **آغاز** (دیباجه) الحمدلله‌الذی تجلی‌لنابنورجماله وحلی. **آغاز:**(متن)یاضیاء النور ای جان جهان ـ ای سر سردفتر سرّ و نهان .

بنگرید : ذریعه ۱۵: ۱۳۱ ـ ف . مشار:

۱۰۸۴ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۲۳ .

32268 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۶۸) Or ۳۰۰۰ : نستعلیق **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م)، با دیباجهٔ نثری ، آغاز برابر نمونه ، ۵۶ گ [ریو ، ذیل:۲۲۹] .

32269 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۱۲ : نستعلیق محمودتفرشی، سه‌شنبهٔ ۴ج۲/**۱۳۱۴** انجام : کن طلب هدیه دعـا از خاص و عام ـ ختم اکنون‌کن سخن را والسلام [نسخه‌ها ۳ : ۲۳] بنگرید:درمکنون‌نسخهٔ سلطنتی29747

ط

طاقدیس = لسان‌الغیب = چهار صفه

از ملااحمد نراقی متخلص به‌صفایی، که یاد او در «سیف‌الامة : ۹۶۰» گذشت. مثنوی است عرفانی در برابر «مثنوی معنوی» درچهارصفه که دو صفهٔ آنرا درپیرامن دهزار و پانصد بیت سروده و درگذشته است، سپس فرزند او محمد جواد شفایی صفهٔ سوم آنرا سروده است . در ۱۲۷۱ و پس از آن بارها چاپ شده است .
آغاز: ای رفیقان بشنوید این داستان ـ بشنوید این داستان از راستان .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۱۳۴(طاقدیس)۱۹: ۹۰ (مثنوی ، شفایی) و ۱۹: ۲۳۸ (طاقدیس) ف. مشار : ۱۰۸۵ .

32270 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۰۹ : نستعلیق ریز محمد علی حسینی ، یکشنبه ج ۱/**۱۲۵۵** بدستورآقا میرزا ابوتراب ، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۶ گ ۲۵ س چهـار ستونی [رؤیت] .

32271 ـ **مشهد**، رضوی ۷۳۰(۴۸۷۵): نستعلیق عبدالله حسینی تفرشی، **۱۲۵۶**، آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷: ۶۴۵] .

32272 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۳۶ : نستعلیق عبدالحفیظ فرزند محمد علی فرزند محمد جعفر تاجرکاشانی ، سه شنبه ۱۰ محرم **۱۲۵۶**، ۲۴۸گ ۲۰س[ف.سپهسالار۵: ۲۹۶] .

32273 ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

طب لقمانی

در ص ۵۶۴ گذشت .

طب منظوم

در ص ۵۶۵-۵۶۶ و۵۸۳ گذشت .

طب منظوم

از ضیائی ، گویا جز آن سرایندگانی باشد که در ذریعه (۹: ۶۳۲-۶۳۴) و فرهنگ سخنوران (۳۴۹) یاد شده است. [دانش پژوه].

32274 ـ **تهران**، پزشکی۲۴/۲۳۸: سدهٔ **۹** ، (۳۹۱-۳۹۴) [نسخه‌ها ۳ : ۳۳۳].

طب منظوم = نظم قانون

از شاه علی ، سلیمان‌کحال ، درآغاز آن گوید انواع تبها واسباب وعلامات ودرمانها را بطورخلاصه در «متمم زبدهٔ منظوم۲۸۵۳»خود گفته‌ام و در اینجا بخش حمیات « قانون » را بنظم آوردم : چنین‌گفت فرخ سروشم درآن ـ که حمای **قانون** کنم نظم آن ... و در آن بر تقسیمات تب در « قانون » خرده میگیرد .

32275 ـ **تهران**، مجلس۲/۶۲۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** با دستخوردگیها که باید از سراینده باشد (ص۲۸۳-۵۸۹) همراه « زبدهٔ منظوم: ۲۸۵۳»ازهمو[ف.مجلس ۱۹: ۲۶۲].

طراز العارفین

مثنویست عرفانی با دیباجه‌ای به نثر و نظم، بنام ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳)، و در پایان نسخهٔ ملك قصیده‌ای در ستایش امین‌السلطان دارد. **آغاز:** الحمد لولیه والصلاة والسلام علی ... ندارد عشق ای معشوق زیبا - نباشد غیر تو کس در دل ما - کنی گر ذره ذره جسم جانا - شود هرذره بر توحیدگویا.

32276 - **تهران**، ملك ۵۳۲۰: نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴**، آغاز برابرنمونه ۴۴۴، گ ۲۲س [رؤیت].

طراز النبوة

تاریخ اسلام است به‌نظم [دانش پژوه].
بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۴۰.

32277- **تبریز**، ملی ۳۲۰۲: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۶].

طربخانه

از یاراحمد فرزند حسین رشیدی‌تبریزی که در ۸۶۷ (= طربخانه) در ده فصل رباعیات خیام را گردآورده و دیباجه‌ای به‌نثر بر آن نگاشته است، و بکوشش جلال‌الدین همایی چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۰۹۰- دانشمندان آذربایجان: ۴۰۰- ف. مؤلفین مشار۶: ۸۱۳.

32278- **تهران**، دانشگاه ۱/ ۴۶۹۶: شکسته نستعلیق راسته وچلیپای شفیعا، درنوروز **۱۰۹۶**، زدین (ص۱-۳۸) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۴۲].

طرفة الفقها

از مولانا رکن‌الدین، مرید شیخ‌الاسلام نصیرالملة محمود چراغ دهلوی، پس ازمرگ چراغ، بروزگار فیروزشاه تغلق که ازاو ستایش کرده، درمسایل فقهی سروده است.

32279 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۶۸۵/ ۴۷۳۸: سدهٔ **۸**، شاید بخامهٔ سراینده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۲۹۳].

طرفهٔ کلام

32280 - **بنگال**، ایشیاتك ۸۶ منظوم (۱۲۴۳): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۶].

طریق التحقیق = زادالسالك

سنایی، درص ۲۸۴۸ گذشت.

طریقت نامه = مثنوی...

ازعماد فقیه‌کرمانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۶» گذشت. مثنویست در ده باب، که در چهل سالگی بروزگار امیر مبارزالدین محمد (۷۱۸-۷۶۵) سروده است: ۱- آداب اکل و شرب ومعاشرت نزد عرفا ۲- معارف، ده فصل ۳- اصطلاحات صوفیان ۴- مستحسنات ۵- بیان علوم ۶- مبدء و معاد ۷- اخلاق ۸- اعمال و آداب واجب ۹- مقامات ۱۰- در احوال، و هر باب ده فصل. **آغاز:** بنام آنکه جان را دانش‌آموخت- بنورعقل شمع دل برافروخت.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۴۰.

32281- **تهران**، استادمینوی ۸/ ۱۲۲: نوشتهٔ **۷۵۰**، ضمن «کلیات» او [نسخه‌ها۶: ۶۸۳].

32282 - **تهران**، مجلس ۱۱۲۱: نوشتهٔ عبدالحی‌فرزندمحمد فرزندخلیل مشهور به رضی، **۷۹۴** (ص۱-۱۴۸) [ف. مجلس ۳: ۵۰۹].

32283 - **تهران**، مجلس، فهرست

نشده : همراه «صحبت‌نامه» ازهمو نوشتهٔ **۷۸۴** ازکتابهای امیرکریمی بوده است [رؤیت] .

32284 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۶Pi/VI۳۰۱ : درهکلیات» او ازسدهٔ **۸** (۹۹پ-۱۸۲پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۶۴] .

32285 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸۹۳ Pi/VI۳۰۱A : تعلیق ، سدهٔ **۹** ، با تملک۹۹۲ [ف . عبدالله ۲: ۲۶۷] .

32286 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، فهرست با بها از این نسخه است ، ۶۳گ ۱۷س [ف . دانشگاه ۸: ۸۹] .

32287 ـ **شوروی** ، آکادمی علوم CDVI : در «کلیات : 17916 » او وقفی ۱۰۱۷ . فیلم آن در ملی ش ع ۴-۱۷۵۱ هست [فیلمها : ۱۶۸] .

32288 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۶Pi/VI۳۰۱: نستعلیق بی‌تاریخ ، در «کلیات» او (۸۰پ-۱۳۴پ) ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۶۶] .

طوبی = مثنوی در بیان کتخدائی

فرخ سیر

ازمیرعبدالجلیل بلگرامی حسینی متخلص به واسطی(۱۳شوال ۱۰۷۱-۲۳ع۲/۱۱۳۸) بروزگار اورنگ زیب (۱۰۶۹ - ۱۱۱۸) تا فرخ سیر (۱۱۲۴-۱۱۳۱) . مثنویست دربیان احوال فرخ سیر و زناشوی او با دختر راجه اجیت سنگه . **آغاز:** بهاری‌کردگل عالم‌چمن شد ـ شگفتن عام در این انجمن شد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۸۳ (عبدالجلیل) و ۹: ۱۲۴۸ (واسطی) و۱۹: ۱۰۱ (مثنوی) ـف. مشار : ۱۳۷۶ (مثنوی واسطی) هدیة‌العارفین ۱: ۵۰۱- فرهنگ سخنوران : ۶۳۸ .

32289 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲۵۶ Pi/VI۲۲۹ : نستعلیق شیو کمار ، ۱ع۳۰/**۱۲۵۱** ، آغاز برابر نمونه ، [ف . عبدالله ۲: ۳۹۲] .

32290 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلک ـ لائبریری ۸۷۱،۹۹ لا : شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، در فهرست بنام «مثنوی» یاد شده ۱۳گ۱۶س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲: ۱۳۶] .

32291ـ **آصفیه** ۳۱۷: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۵۰** ، این‌سه نسخهٔ آصفیه بنام‌بیان‌کتخدایی فرخ‌سیر است [ف . آصفیه ۴: ۵۸۲] .

32292ـ**آصفیه** ۳۱۸ : گویا ازهمان روزگاران [ف. آصفیه ۴: ۵۸۲] .

32293 ـ **آصفیه** ۳۱۹ : و نیز گویا نوشتهٔ همان **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴: ۵۸۲] .

32294 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۷۳/ ۵۷۹۰ : نوشتهٔ تهاکرداس ، با تاریخ **۱۲۷۵** (۱۸۵۸-۱۸۵۹م) در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۷۲] .

طوبی

مثنویست عرفانی بروش پندنامه و منطق‌ـ الطیر عطار . **آغاز :** نطق جان بشنو ز دستان ساز من ـ این نوای جان و این آواز من .

32295ـ **تهران**، ملی ۸۳۲ف: شکسته نستعلیق رضوان علی ، شنبه ۱۲ج۱/**۱۳۰۶** ، ۲۹۱گ ۱۳س [ف. ملی۲: ۳۶۶] .

طور سینا = شجرهٔ طور سینا

ازمحمد، متخلص به‌فایض نائینی.مثنویست عرفانی با عنوانهای: جلوه ، جلوه ، ودرجلوهٔ

دوم رویداد کربلا ، ودرجلوهٔ سوم سراختلاف درمذاهب، اثبات عقل ونفس وحرکت جوهریه وجز آنها را موردگفتگو قرار داده است . در ذریعه ۹ : ۸۰۶ از میرزا محمد فرزند محمد هادی فایض نائینی یادشده که نگارش‌کتاب رجال خودرا در ۱۲۶۵ بانجام رسانده است. **آغاز:** ای نهان در ذات و ای پیدا بهست ـ جلوه گر رویت زهی بالا وپست ـ عکسی ازقدرتت بدهر انداختی ـکین زمین و آسمانهارا ساختی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۴۱.

32296 ـ **تهران**، ملك ۵۲۷۴: نسخ سدهٔ **۱۳** ،آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده ، ۱۹۱گ ۱۵س [رؤیت] .

طور معرفت

از بیدل لاهوری،که یاد او در « دیوان: ۲۲۵۴»گذشت . مثنوی است . **آغاز :** طپش فرسوده شوق ناله تمثال(!)ـز تحریك‌نفس وا میکند بال .

32297 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۷ : نوشتهٔ **۱۲۴۹** ، ۸۱س [ف . مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۴] .

32298 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵۲۴PPi/VI۴۶ : نستعلیق کشمیر ، بی تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله ۲ : ۳۹۰].

32299 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۲۶PPi/VI۴۶ B : نستعلیق بی‌تاریخ (گ ۱ـ۴۳) . آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۳۹۰] .

طوطی نامه

ازشیخ بهائی ، بهاءالدین‌محمد(م ۱۰۳۰) که یاد او در «تحفهٔ حاتمیه : ۲۵۰» گذشت . مثنویست عرفانی بروش وبحر «مثنوی معنوی» داستان شاهی است وطوطی او ، وتشبیه انسان بدان طوطی . **آغاز:** گرشمارا غفلت وآلایش است ـ پیش ما هم رحمت وبخشایش است .

بنگرید : ذریعه ۱۵ :۱۸۱ .

32300 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۴ : نستعلیق بد **۱۲۴۴** ، بـرای میرزا اسدالله ، دارای ۱۴۳۴ بیت ، هفت صفحهٔ آغاز‌نونویس ۱۱۶ص ۱۵س [ف. مجلس ۸ : ۲۲۸] .

طوفان معرفت

آغاز : یقین میدان‌که چندین عجایب ـ برای یك دل دانا نهادیم .

32301 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۳۳: سدهٔ **۱۳** ، ۵۰ گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۹۷] .

طهارت ونماز ـ فقه منظوم

ظ

ظفرنامه

ازحمدالله مستوفی. حمدالله فرزندابوبکر احمدفرزندنصردرگذشته پیرامن ۷۵۰(نگارندهٔ نزهت‌القلوب) . مثنویست به پیروی «شاهنامه» و ذیل آنست ، در سه بخش : قسم الاسلامیه ، قسم‌الاحکامیه ، قسم‌السلطانیه . در ۷۵۰۰۰ بیت دربحرمتقارب، پس‌ازپانزده سال در۷۳۵ به‌انجام رسانده است . در آن آمده : در این نـامه از هفصد وچندسال ـ بگفتم حکایت زهر گونه حال... **ظفر نامه** کن نام این نامه‌را ـ بذین تازه کن رسم **شاهنامه** را . . . کتاب نخستین زکارعرب ـ بدیذآمذه نکتهای عجب ـ

به‌اسلامی آنرا لقب آمده ـ چو اسلام از اهل عرب آمده ـ کتاب دوم شرح حال عجم ـ در اوگشته بیدا زبیش و ز کم ـ باحکام آنرانهادم بنام ـ چو برحکم دین‌آن دول شد تمام ـ کتاب سیوم آمده از مغول ـ فروزنده چون از چمن برگ‌گل ـ بسلطانی آمد مرآنرا خطاب ـ چو دارد بسلطان دین‌انتساب ـ کشیدم دراین پانزده سال رنج ـ بگفتم سخن پانزده بارپنج ـ عرب بیست وپنج وعجم بیست‌هزار ـ مغول سی هزار آمد اندر شمار . ز هجرت شده هفصد و سی و پنج ـ پراز رنج این نامه‌ام بوذکنج . **آغاز:** بنام خدایی‌که هست و یکیست ـ جز او در دو گیتی خداوند نیست .

بنگرید : ذریعه ۱۹۹:۱۵ .

32302 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۶۳)

Or۲۸۳۳: رمضان **۸۰۷** (۱۴۰۵م) درشیراز ۷۷۹گ . [ریو ، ذیل : ۱۷۲] .

ظفرنامه = شرفنامهٔ تیموری

از نظام‌الدین شامی (؟) سپس تتمه‌ای(؟)

آغاز: حمداً کثیراً طیبا مبارکا ، توتی الملك من تشا و تنزع‌الملك .. مقالهٔ اول در ذکر صادر افعال و واردات اقوال حضـرت صاحبقران ... بنام خدایی که از نام اوست ـ که ما‌را توانایی وگفت وگوست ـ خداوندکل، آشکار ونهان. آغاز تتمه : حمد وسپاس بیقیاس که از فتح‌نامه آرایش فتح‌نامه و ان حسن سی الایسبح .

32303 ـ همدان ، کتابخانهٔ غرب ۱۴۸۱: نسخ زیبای احمد فرزند خطیب محیی‌ـ الدین جهرمی ، **۹۲۹** ، آغاز برابر نمونه ، همراه تتمه‌ای [ف. دکتر مقصود] .

ظفرنامه

32304ـ تهران، دانشگاه۴۷۳۶/۶۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۳۱۳ـ ۳۱۸) ، در تعریف جنگ بندوله (پس‌شاید بخشی ازظفرنامهٔ شاهجهانی باشد). **آغاز:** ازآن بیشه‌کردند دورش دلیر ـ بلی‌گربه عیب است در جای شیر... قلم چون **ظفرنامه** را تازه‌کرد ـ عروس سخن‌را چنین تازه‌کرد ـ که صاحبقران سپهراقتدار ـ جه‌آهنگ **بندوله** کرد اختیار [ف . دانشگاه ۳۶۹۸:۱۴] .

ظفرنامهٔ تیموری = تمرنامه

هاتفی ، در ص ۲۷۲۹ گذشت .

ظفرنامهٔ شاهجهان

ازقدسی مشهدی حاجی محمدجان، که یاد او در «دیوان : ۲۴۸۲» گذشت . مثنویست در تاریخ‌جنگهای‌عالمگیرپادشاه(۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) و گشودن دژ دولت آباد در دکن ، که پیش از پایان رساندن درگذشته و شاگردش ابـوطالب کلیم آنرا به‌پایان رسانده است [ذریعه] **آغاز ۱:** بنام خدایی‌که دادازشهان ـ جهان‌پادشاهی بشاه جهان . **آغاز ۲ :** بحمد خدایی زبانم گشود ـ که شد منحصر دروجودش وجود. **آغاز ۳:** بگلگشت صحرا وعزم شکار ـ چوصاحبقران داد دل را قرار .

بنگرید : ذریعه ۲۴۲:۱۹ .

32305 آصفیه ۲۹۶ مثنوی: نستعلیق خوش **۱۰۴۲** . درفهرست آمده: مثنوی قدسی در غزوات عالمگیر و تسخیر بندوله و فتح قلعهٔ دولت‌آباد دکن وتعریف‌دولت‌آباد، آغازبرابر نمونهٔ **۳**، ۲۲گ ۱۵س[ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۲: ۴۲۹] .

32306 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۴۸

Or : سدهٔ ۱۱-۱۲، گویا همین منظومه باشد [نسخه‌ها ۴:۶۵۲] .

32307 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۲۳: در «کلیات» اواز سدهٔ ۱۷م، آغاز برابرنمونه بنام ظفرنامهٔ شاهجهانی است [ریو۲:۶۸۵] .

32308 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۵۶۷PPi/VI۵۲ : نوشتهٔ الله داد میردید اهمری (!) ۲۶ع۱۱۳۷/۲ در کلیات او . و سپس «پادشاه‌نامه» از همو، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف . عبدالله ۲:۳۵۳] .

32309 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۱۸۹Spi/VI۸۲ : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۷۵ (۲۳۸پ-۳۲۳پ)، آغازبرابرنمونهٔ ۱ [ف. عبدالله ۲:۴۳۴] .

ظفرنامهٔ جنرال لیك صاحب

ازشنبهو برهمن. درجنگهای آن‌جنرال.

32310 ـ بنگال، ایشیاتك ۸۷ منظوم (۲۰۰) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۶] .

ظفرنامهٔ کابل

از میرزا قاسم بیگ‌که در شاهجهان آباد (دهلی) میزیسته، در رویدادهای جنگ کابل سروده است .

بنگرید : استوری : ۴۰۲ .

32311 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۷۹۹/۳۸۳۲: محمدحسین، ۱۰صفر ۱۲۶۳ (۱۸۴۷م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۵۸] .

ظفرنامهٔ نادری

ازمحمدحسین میرزا امیرالشعراء متخلص به‌نادری (مشهد۱۲۹۹ ـ مشهد ۶صفر۱۳۶۴) فرزند ابوالقاسم افشار، که خودرا ازنوادگان علیقلی خان برادر زادهٔ نادرشاه میدانست. در سرگذشت نادر . بکوشش آقـای عبدالجواد طالقانی،در۴۹۷ص بسال۱۳۴۶خ در۲۲۱۸۵ بیت چاپ شده است . **آغاز** : ای داده ز ماه تا بماهی ـ برهستی ذات توگواهی .

32312 ـ تهران، ملك ۶۳۳۲ . نستعلیق محمد حسین ادیب‌التجار اردوبادی ۱۳۴۷ ، با چند تقریظ از : میرزا شکور اشراق، تیمورتاش، الله‌وردی متخلص به‌شرر، و اصل بخاری، آقا میرزا محمد علی‌آقا غروی اردوبادی، بایك مجلس آب‌رنك ازسپردن تاج نادر به‌محمدشاه وسه قطعه عکس ازسراینده، جلد یکم و دوم است در چهار ستون [رؤیت].

ظفرنامهٔ ناصری

ناشناخته . درفتح هرات، بسال۱۸۵۹م سروده شده است .

32313 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۸۲ Or : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۶۸۴] .

ع

عارفنامه

ازایرج‌میرزا جلال‌الملك(رمضان۱۲۹۱- شعبان۱۳۴۴) فرزند غلامحسین میرزا. مثنوی است در برابر «جلایر نامهٔ» فراهانی . در دیوان او چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۵:۱۲۶ (جلایر نامه) ۹:۱۱۴ و ۱۹:۲۴۳ (عارفنامه) ـ مؤلفین مشار ۱:۷۱۱ (ایرج میرزا) ـ ف . مشار : ۷۱۸ (دیوان ایرج میرزا) .

32314 ـ تهران، ادبیات ۲/ ۲۵۲ حکمت: نستعلیق سدهٔ ۱۴، با تاریخ **۱۳۳۱** در دفتر [ف. ادبیات ۲: ۵۴].

عاشق و معشوق = فراقنامه

ساوجی، بآنچنانکه در نسخهٔ ۷۶۶ رضوی آمده است.

عاشق و معشوق

از سهای شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۳» گذشت.

32315 ـ تهران، مجلس ۱۰۰۰: گویا خود سراینده در «کلیات» او (ص۱۵۱ـ ۲۱۹) [ف. مجلس ۳: ۳۱۲].

عاشق و معشوق

از قاسمی گنابادی، سید میرزا قاسم، درگذشتهٔ ۹۸۴، سرایندهٔ «شاهنامه» (ن). بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۰۴ـ ۱۹: ۲۴۳.

عاشق و معشوق = جانبخش

از وحید قزوینی، میرزا محمد طاهر کـه یاد او در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. مثنویست عشقی در داستان دوراجه زادهٔ هندی، درپیرامن ۱۳۰۰ بیت، وچون آندو باصفهان میرسند، سراینده بمناسبت ششصدبیت به‌توصیف مردم و پیشه‌های آن شهر بروش شهر آشوب میسراید. **آغاز:** ای ذات تو ترجمان اشیاء ـ ماهیت (ماهی) خموش وبحر گویا.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۴۴ ـ شهرآشوب درشعرفارسی: ۶۸.

32316 ـ تهران، مجلس۴/ ۱۱۶۱: نستعلیق **۱۰۸۱** در«کلیات» او (ص۷۸ـ ۱۰۱) نسخه کامل و پیرامن ۱۳۰۰ بیت است [ف. مجلس ۳: ۶۱۳].

32317 ـ تهران، گلچین معانی، سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر بمونه، همراه «نازونیاز» او [شهرآشوب در شعر فارسی: ۶۸].

32318 ـ تهران، سلطنتی ۴۸۷ (۶۴۱ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**. در فهرست آمده‌است: مثنوی داستان عشقی(مثنوی جانبخش) [ف. دکتر بیانی: ۴۱۶].

32319 ـ تهران، دانشگاه ۶/ ۲۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ضمن جنگ زرین، (ص۳۹ـ۵۳) در فهرست آمده: مثنوی جانبخش یاعاشق ومعشوق [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۵۰].

32320 ـ تهران، مجلس۴/ ۱۱۶۲: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۲** در«کلیات» او(ص۲۹۶ـ ۳۶۲) آغاز ۱۷ بیت افتاده، پیرامن ۱۲۰۰ بیت دارد [ف. مجلس ۳: ۶۱۵].

عالم پناه = مثنوی ...

از خلیل‌الدین بیجاپوری، درگذشتهٔ ۱۰۹۰.

32321 ـ آصفیه ۳۵۳: نوشتهٔ **۱۲۹۵** [ف. آصفیه ۴: ۵۸۲].

عباسنامه = قندهارنامه

صایب تبریزی.

عبدالله نامه

از غالب.

32322 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۲۵، ۷۴: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [مخطوطات، سرفراز علی ۷۴].

عبرت نامه

ازعبرت. مثنویست عشقی‌اخلاقی، غزلهایی‌نیز درآن جای داده شده است، پیرامن ۲۷۰ بیت. و درپایان آن آمده: **عبرت** این شیوه ازاو

یاد بگیر ـ سر بنه درقدم یار و بمیر . **آغاز :** ازقضای فلك بی‌بنیاد ـ گذرم سوی صفاهان‌افتاد ـ شهری‌آراسته دیدم چو بهشت ـ مردمانش همه پاکیزه سرشت .

32323 ـ **مشهد،** رضوی ۱۰۴۹۱/۲ : با تاریخ **۱۳۲۲** بهمین خامه در دفتر (۴۸پ ـ ۵۷پ) [رؤیت] .

عبرت نامه

ازصبای‌کاشانی (م۱۲۳۸) ،که یاد او در «کلیات :۱۸۷۷» گذشت . مثنویست در ستایش فتحعلیشاه آمیخته به‌هجو و پند واندرز همراه باطعنه. بخشی ازآن در «مجمع‌الفصحاء» چاپ شده است. **آغاز :** دیباجهٔ این خجسته دیبا ـ پیرایهٔ این پرند زیبا .

بنگرید: ذریعه ۲۴۴:۱۹ ـ مجمع‌الفصحا ۲۶۷:۲ .

32324 ـ **تهران،** سپهسالار ۴۱۱/۲: نستعلیق محمد فرزند عبدالله آشتیانی، **۱۲۳۷** [ف. سپهسالار ۳۷۱:۳] .

32325 ـ **تهران** ، ملی ۲۶۰ ، ۲۶۷ فهرست‌نشده: نستعلیق محمدکاظم حلال خود ، در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰** او[نسخه‌ها ۱۴۵:۶].

32326 ـ **تهران،** سلطنتی ۴۰۷(۶۵۸ف) : همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف . دکتربیانی : ۴۳۷] .

32327 ـ **تهران،** سلطنتی ۴۱۶(۶۵۹ف) : همراه « دیوان » او نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. دکتر بیانی : ۴۳۸] .

32328 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۴۹۴ فهرست نشده : پیرامن **۱۲۴۵** ، (۱۲۹پ ـ ۱۵۱ر) [رؤیت] .

32329 ـ **تهران،** مجلس ۱۰۱۲: در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۴۶** (ص۵۴۴ـ۵۸۷) [ف. مجلس ۳۳۲:۳].

32330 ـ **تهران** ، مجلس ۵۵۵۳ : شکسته نستعلیق محمدرضا طباطبایی، **۱۲۶۰**، زدین ، آغازبرابرنمونه ، ۴۶ص [ف. مجلس ۲۱:۱۷] .

32331 **تهران** ، مجلس ۲۳۲۹/۹: نستعلیق **۱۲۷۴ ـ ۱۲۷۵** (ص ۱۰۰ ـ ۱۳۴ جنگ) آغازبرابرنمونه [ف. مجلس ۲۴:۸].

32332 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۰۱ : نستعلیق محمدحسین فرزند حاج محمد جعفر کاشانی **۱۲۸۳** در جنگ ، و درفهرست آمده «تحفة‌العراقین» و «عبرت‌نامه» خوانده میشود: درهجو محمدحسین‌خان صدراعظم[ف.دانشگاه ۱۷۴۸:۱۰] .

32333 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۳۷۹/۲ فهرست نشده : شکسته نستعلیق ج ۱۲۸۷/۲ (ص۱۹۹) بخشی از آنست [رؤیت] .

32334 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۵ : نستعلیق ع۱۲۷۸/۲ ، ۳۰گ ۹س[ف.سپهسالار ۳۱۲:۵] .

32335 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۱۶/۳ : نسخ با تاریخ **۱۲۸۸** در دفتر (۱پ ـ ۲۵پ)، آغاز برابرنمونه ، ازروی نسخهٔ علی‌اکبرخان ناظم‌الاطباء نوشته شده [رؤیت] .

32336 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۱۰/۳ : در « کلیات » او از سدهٔ **۱۳** (۳۱۶پ ـ ۳۲۶ر) [رؤیت] .

32337 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۶۸ (۴۸۷۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او [ف. رضوی ۷ : ۴۴۸] .

32338 ـ **تهران،** اصغرمهدوی ۱۶۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در « کلیات » او [نسخه‌ها ۹۱:۲] .

32339 ـ تهران، ملی ۲۷۲،۶۸ : فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، در «کلیات» او[نسخه‌ها ۶: ۱۵۰] .

32340 ـ تهران، سپهسالار ۴۰۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، در «کلیات» او[ف.سپهسالار ۲: ۶۲۶ و ۵: ۵۰۷] .

32341 ـ تهران، مجلس ۳/ ۲۴۵۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، در «دیوان» او (ص۵۹۲ـ ۶۰۷) ، آغاز افتاده ، ۳۶۴ بیت مانده [ف. مجلس ۸: ۱۵۴] .

32342ـ تهران، دانشگاه۷/ ۴۶۰۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳، با یادداشت ۱۲۷۳ (۴۸پ ـ ۶۶ر) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۶].

32343 ـ تهران، ادبیات ۲/ ۲۲۹ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۳ [ف. ادبیات۳: ۵۶].

32344 ـ تهران، ملی ۶۸۹ ف : نستعلیق گویا سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰ گ ۹س [ف . ملی ۲ : ۱۹۱ ـ نسخه‌ها ۶: ۱۵۹] .

32345 ـ تهران، الهیات ۷۹۹ د : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۳ [ف.الهیات۱: ۳۹۶].

32346 ـ تهران، سلطنتی ۶۱۸ (۶۶۰ف): همراه «دیوان» او از سدهٔ ۱۳ [ف. دکتر بیانی : ۴۳۹] .

32347 ـ تهران، مجلس ۲۴۵۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ در «کلیات» او (ص۴۳ـ۷۹) [ف . مجلس ۸: ۱۵۶] .

عبرت نامه

از عبرت نایینی (۱۳۶۱م) ، که یاد او در «دیوان: ۲۴۳۴» گذشت . مثنویست فکاهی ، در ۱۳۱۲خ هنگامی که در ونك اقامت داشته سروده و بدوستان تهرانی خود فرستاده است. در پایان آن آمده : برین الفاظ مستهجن چو بینند ـ از او معنای مستحسن گزینند . **آغاز** : رفیق مهربان من عظامی ـ شفیق مهربان یار گرامی.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۴۵ .

32348 ـ مشهد ، رضوی ۲/ ۹۶۷ ادبیات (۹۳۴۵): نسخ خود سراینده (ص۱۵ـ ۱۸) [ف . رضوی ۷: ۸۲۰] .

عجایب‌الغرایب = غرایب‌الدنیا =

عجایب‌الاعلا = عجایب‌الدنیا

از آذری طوسی ، شیخ آذری اسفراینی بیهقی ، حمزه فرزند علی (م۸۶۶) ، که یاد او در « جواهرالاسرار : ۱۱۱۵ » گذشت . مثنویست درعجایب و غرایب شهرها ازچشمه‌ها وساختمانها وجانوران وجز آنها واستنتاجهای عرفانی . در «تذکرهٔ دولتشاه» بنام «عجایب‌ـ الغرایب» ودر «حبیب‌السیر» بنام «عجایب‌الدنیا» یادشده است گزیدهٔ آن با «جواهرالاسرار» او در ۱۳۰۳ همراه « اشعة اللمعات » جامی بنام «عجایب‌الدنیا» چاپ شده است . در ذریعه ۹: ۴ آمده : مثنوی «مرآت » او در چهار بخش است : ۱ـ طامة‌الکبری ۲ـ عجایب‌الدنیا ۳ـ عجایب الاعلی ۴ ـ سعی‌الصفا . پس باید این بخشی از «مرآت» او باشد. **آغاز**: ابتدا میکنم به بسم‌الله ـ کوست بر کل کائنات گواه ـ آفرینندهٔ وجود و عدم .

بنگرید : ذریعه ۱۵: ۲۱۹ (عجایب) ـ مشار : ۱۱۰۷ (عجایب) .

32349 ـ تهران، سلطنتی ۴۵۹ (۵۱۵ ف): نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰ ، زرین ، با پنج تصویر میناتور، در دیباجهٔ آن آمده: اسم اول غرایب‌الدنیا ـ اسم ثانی عجایب الاعلا . آغاز برابر نمونه ، انجام دست کم یك برگ افتاده ۴۰۹ ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی : ۲۷۳] .

32350 ـ تهران ، مجلس ۱۱۲۴ :

نستعلیق زیبای بی‌تاریخ، زرین، پیرامن ۲۴۰۰ بیت دارد [ف . مجلس ۳ : ۵۱۳] .

32351ـ آصفیه، ۲۹۵ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۳: ۶۳۰] .

32352ـ آصفیه، ۴۵ مثنوی: نستعلیق با تملك شعبان ۱۱۰۶، ۱۴۶ گ ۱۹ س [ف. آصفیه ۲: ۴۱۹] .

عدد مقامات=مقامات العارفین

قاسم انوار .

عرش نامهٔ الهی

ازفضل‌الله حروفی (کشتهٔ ۷۹۶)، که‌یاد او در «الالهیة الافضلیه : ۱۰۴۹» گذشت. **آغاز:** به بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ آدم خاکیست ای دیو رجیم .

(بنگرید : عرش‌نامه : ۱۲۷۹) .

32353 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۰۷۰ Or : سدهٔ **۱۲** ، درفهرست ازسراینده نام‌برده نشده [نسخه‌ها ۴: ۶۶۳] .

32354 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۲۹۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۴** ، در فهرست از سراینده نام برده نشده [نسخه‌ها ۴: ۶۶۳] .

32355 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۳۱۳: آغاز برابر نمونه ، ۶۸ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۹] .

32356 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷ م مجامیع فارسی : تعلیق درویش اسماعیل ، بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست از سراینده نام برده نشده، ۱۲۴ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۸] .

عروة الوثقی

ازشهابی ، مثنویست سرودهٔ ۸۵۹ .

32357 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۷۳۹SpiVI۳۶: تعلیق (بهار) ، سدهٔ **۹** ، آغاز افتاده : مطیعت‌گشت ادریس ازدل‌و جان ـ که شد فرمان برش در روضه رضوان، ۱۰۹ گ [ف. عبدالله۲: ۴۸۹] ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۴۹] .

عروجیه

از شیخ آذری اسفراینی ، که یاد او در «عجایب‌الدنیا: ۳۰۰۱» گذشت. **آغاز** : نماز شام‌که ازگردش قضا و قدر ـ زبام چرخ‌درافتاد خسرو خاور ـ لوای مرتضوی رفت در ممالك روم ـ ز حد شام برآمد طلایهٔ عنبر .

32358 ـ **تهران**، الهیات ۵۷۱/۶ د: نستعلیق **۹۸۶** ، (۳۴ر-۳۹پ) ، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱: ۳۳۳ و ۲: ۱۸۳] .

عروض منظوم

در ص ۲۱۶۷ گذشت .

عشاق نامه=عشق نامه

ازعبیدزاکانی، که یاداو در«اخلاق‌الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت . مثنویست که بنام ابواسحاق در ۷۵۱ سروده است : به بهتر طالع فرخنده ترفال ـ ز هجرت نهصد (هفتصد) و پنجاه و یکسال ـ بنظم آوردم این درد دل خویش ـ بهرکس بازگفتم قصهٔ خویش . **آغاز :** خدایا تا از این فیروزه ایوان ـ فروزد ماه و مهر و تیر وکیوان .

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۶۴ و ۱۹: ۲۴۹ـ ف. مشار : ۱۱۱۳ .

32359 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹۳ادب فارسی‌طلعت : نوشتهٔ محمدفرزندمحمدابهری، ۱۵ رجب **۷۳۶** همراه دیوان واخلاق‌الاشراف او[مخطوطات۱: ۱۷۸] **فیلم**‌آن دردانشگاه ۲۶۹۵ هست [فیلمها: ۷۲۱].

32360 ـ حمیدیه، ۲/۱۱۸۱ : در «کلیات» مؤرخ **۸۹۸** او. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۶۵ هست [فیلمها : ۱۶۶] .

32361 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۷۶: دره‌کلیات : [1784]» از سدهٔ **۱۰** (ص۱۳۶ـ ۱۷۸) [نسخه‌ها ۲:۹۱] .

32362 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۲۰۵ ج : در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۸۳** [ف.ادبیات ۱:۳۹۶] .

32363ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۲۶۴) Or۲۹۴۷ : از سدهٔ **۱۹** م (۴۸ر) [ریو ، ذیل : ۱۷۴] .

عشاقنامه = عشق نامه = ده فصل

ازفخرالدین عراقی، که یاد اودره‌حمدله: ۴۴»گذشت . مثنویست دریك مقدمه و ده فصل ویك خاتمه ، درتوصیف عشق وعاشق و مراتب عرفان ویقین ، غزلهایی نیزدرآن آورده، بنام شمس‌الدین محمد صاحب دیوان ساخته و بدان نامی‌نداده است،ولی بهسه نام بالا خوانده شده است، و در بمبئی ۱۳۵۷ (۱۹۳۹م) چاپ شده است. **آغاز:** هرکه جان دارد و زبان دارد ـ واجبست آنکه ورد جان دارد .

بنگرید : ذریعه ۹:۷۰۹ و ۱۵:۲۶۴ ـ ف. مشار :۱۱۱۳ .

32364 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱۴ : نستعلیق ریـز خوش ، با تاریخ **۸۲۶** دردفتر(۵۲۷ر ـ ۵۴۱رهامش) با ۱۰۸۰ بیت، درفهرست بنام **ده فصل** است فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۴۱ هست [فیلمها :۴۴۲] .

32365ـ **تهران**،مجلس۹۶۸:نستعلیق **۸۵۸** ، درهامش دیوان حافظ ، ازمیان افتاده نسخه پیرامن هزار بیت است . برخی از بیتها محوشده (ص۱۵۲ـ ۲۳۵) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳ : ۵۱۶] .

32366 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ، لاله‌لی ۲۰۱۰/۵ : نستعلیق (ص۵۲۷ـ۵۳۹) در فهرست بنام **ده فصل** است . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۴۴ هست [فیلمها :۴۰۳] .

عشاق نوا

از سراینده‌ای با تخلص رازی، مثنویست عرفانی در وحدت و توحید ، و در سرّ تمثیل وحدت به نای ونوای نی (همانکه مولوی در آغاز مثنوی خودکرده‌است) درآن آمده: آنکه این راز چو (رازی) پوید ـ همچو منصور اناالحق‌گوید... چون دراین پرده شدم محرم راز ـ ره «عشاق نوا»کردم ساز ـ آنچه قانونی دیوان قضا ـ گفت درپردهٔ «عشاق نوا». **آغاز:** ای نوای دل عشاق ازتو ـ صد نوا ساز درآفاق از تو .

32367 ـ **تهران** ، مجلس۳۰۷۱/۷: سدهٔ **۱۳ـ۱۴** (ص۴۲۱ـ۴۴۸) ، در عنوان نسخه از فخر رازی دانسته شده است، باتاریخ **۱۳۰۱** در پایان ش۱ دفتر [ف. مجلس ۱۰ : ۶۱۸] .

عشق = منظومه‌ای در ...

ناشناخته . **آغاز :** ای بدرماندگی پناه همه (مثنویی با این سرآغاز از جامی یاد شده است) .

32368 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ تاریخ فارسی : بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه (گ۱ـ ۱۶ مجموعه) ۶س [مخطوطات ۱:۲۷۱] .

عشق افروز

از سراینده‌ای با تخلص ثاقب ، مثنویست درپیرامن۱۸۶ بیت. **آغاز:** میکنم حمد خداوند کریم ـ قادر بیچون وقیوم قدیم ـ آنکه از بحر

سخا در بطن یم ــ آشکارا میکند درو عدم .
بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۴۷ .

32369 ــ **تهران** ، ملك ۶۲۴۰/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** در «دیوان» او [رؤیت].

عشق حقیقی

ازمجنون تویسرکانی ، حاج محمدحسین فرزند غلامحسین ، (۱۲۲۴-۱۲۸۹ق) نیای مایل‌تویسرکانی‌مثنوی‌است عرفانی‌در ۴۶۰ بیت. **آغاز:** سینه‌ای خواهم زهجر افروخته ـ عاشقی خواهم چوخود دلسوخته ـ بلبلی خواهم زگل برسینه داغ ـ یا بود پروانهٔ دور چراغ .
بنگرید: ذریعه۹:۹۵۵(مایل) و۹:۹۶۷ (مجنون) ــ فرهنگ سخنوران : ۵۱۲ .

32370ــ **تهران**، آقای پارسا تویسرکانی: نستعلیق‌مایل‌تویسرکانی،**۱۳۲۴**ق [یادداشتهای آقای عبدالرحمان پارسا تویسرکانی] .

عشق میر قوام‌الدین

ازناصرعلی سرهندی (م۱۱۰۸) ،که یاد او در «دیوان:۲۴۴۸» گذشت .

32371 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۶۰/۱ : نوشتهٔ میرعلاءالدین [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۷۲] .

عشق نامه

ازپیام اکبرآبادی،که یاد او در «دیوان: ۲۲۵۷ » گذشت . مثنویست . **آغاز :** گفت پیش من‌شبی‌فرزانه‌ای‌ــ ازدویك جان،دلخراش افسانه‌ای .

32372 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۰۹ ۴۶۶۸: در «دیوان» او نوشتهٔ **۱۲۰۸** (۳۲پ-۴۸ر) آغاز برابرنمونه [ف. عبدالله ۲:۵۵۷] .

عشق نامه

ازساری شیرازی، علی‌اکبر، سدهٔ سیزدهم که یــاد او در « کلیات : ۱۸۵۹ » گذشت . مثنویست درپیرامن ۱۲۵۰ بیت، درآن ازعشق فرزند شاه وبیماری او سخن‌آمده‌است. **آغاز:** بنام پادشاه فرد اعظم ـ که ازیك‌کن نمود ایجاد عالم .
بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۴۸ .

32373 ــ **تهران** ، ملك ۶۳۱۸/۷: نستعلیق، سدهٔ **۱۳** در «کلیات» او (۲۳۱ر-۲۵۱ پ) [رؤیت] .

عشق‌نامه = کنوز اسرار

منسوب به‌سنایی ، از عزالدین محمود.

عشق‌نامه

از شاه داعی شیرازی ، سید نظام‌الــدین محمود،که‌یاد او در«دیوان: ۲۳۲۴»گذشت . ششمین مثنوی ازمثنویهای ششگانهٔ اوست . در عشق ومراتب آن بروش عرفانی، باعنوانهای: سخن اول ، سخن دوم ... گویا پس از ۸۵۶ که سال پایان سرودن«چشمهٔ زندگانی»پنجمین مثنوی اوست سروده باشد . **آغاز:** از ازل‌گر گوش داری‌تا ابدـ بشنوی‌ازهرزبان حمداحد.
بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۴۳ و ۱۹:۲۴۸.

32374 ــ **تهــران** ، سلطنتــی ۲۲۲ (۵۰۳ ف) :در«کلیات»اونوشتهٔ **۸۷۶**(بنگرید: دیوان:23088» [ف. دکتربیانی:۲۶۰].

32375 ــ **تهران**، مجلس ۱۰۹۵/۶: در«ستهٔ» او ازسدهٔ **۹** (ص۱۹۵-۲۵۱)،زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۳:۴۶۹] .

32376ــ **تهران**،سپهسالار۲۹۳۱/۳۳: با تاریخ **۱۱۰۲** در دفتر ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵:۳۲۱] .

32377 ــ **لندن** ، دیوان هند۱۲۹۸: در «ستهٔ» او [ذریعه ۱۲:۱۴۳] .

32378ـ تهران، دکترمفتاح۱/ ۳۰۰: نستعلیق محمدعلی فرزند عبدالکریم ، دوشنبهٔ ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴** [رؤیت] .

عشق‌نامه

از غریب ، ملامحمد شکور . در ذریعه و فرهنگ‌سخنوران واژهٔ غریب وشکور از اونام برده نشده است .

32379 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۵/ ۲۴۸۰ : نوشتهٔ احمد، **۱۲۸۳** (۱۸۶۶-۱۸۶۷م) غزلهاییست ومثنویها [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱۴۹:۱] .

عشق‌نامه

ازسراینده‌ای با تخلص‌عشقی، تهرانی، در تصوف گروه‌ذهبی‌وداستان«مثامیه: ۱۴۲۳» بابای ذهبی ، بنام جلال‌الـدین محمد مجدالاشراف پسرهمان بابا ، و ناصرالدین شاه (۱۲۶۴- ۱۳۱۳) . **آغاز :** ابتدای هرکلام وهرسخن- خوش بود حمدکریم ذوالمنن .

بنگرید: ذریعه ۲۴۹:۱۹ .

32380 ـ **مشهـد** ، رضوی ۹۳۸۳ : نستعلیق شب آدینه ۷ رجب **۱۳۰۴** ، پیرامن ۱۱۷۵ بیت ، ۵۰گ ۱۲ بیت [رؤیت] .

32381 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۱۷: نستعلیق ابوالفتح ، چهارشنبهٔ ۲۲صفر **۱۳۰۵** آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۲۶۲۰:۱۲] .

عشق و دل

ازمحمد باقر فرزند محمد ابراهیم‌رضوی همدانی ، از سدهٔ ۱۱-۱۲ .

بنگرید : ذریعه ۲۴۹:۱۹ .

32382 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۵۱۴: بخامهٔ خود سراینده درجنگ مؤرخ **۱۰۹۵-۱۱۰۴** گردآوری‌ملامحمد محسن فرزندمحمد صادق بروجردی (ص۴۵) شعر وغزلی نیز از همین رضوی درآن جنگ هست [ف . دانشگاه ۲۵۲۱:۱۲] .

عشق و عقل

ازعنایت‌الله فرزندهدایت‌الله‌سرودهٔ ۱۲۵۳، بنام محمد شاه (۱۲۱۲-۱۲۶۴) .سروده‌ایست عرفانی . **آغاز:** اول نامه بنـام حی پاك ـ زندگی بخش همه اجزای خاك .

32383 ـ **تهـران** ، ملی ۸۷۳ ف : نستعلیق شاید سراینده ، محرم **۱۲۵۳**، ۲۰گ ۱۲س [ف. ملی ۴۰۸:۲] .

عشقیه

از امیر خسرو دهلوی ، کـه یاد او در «کلیات : ۱۸۵۶» گذشت .

32384 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۸۸منظوم (۹۹۰) : نستعلیق **۱۰۱۰** [ف. بنگال:۹۶]:

عشقیه = قصیدهٔ ..

ازقطب‌الدین محمدحسینی‌شیرازی‌نی‌ریزی ذهبی (م۱۱۷۳) (بنگرید : ترجمهٔ عشقیه : ۱۰۸۳) . بفارسی و عربی ، سرودهٔ ۱۱۴۵ ، در ده اشاره. او درپایان « ترجمهٔ غزل» عطار بنام « منهاج‌الهدی » مینویسد که قصیده‌ای در عشق سروده‌ام و «عشقیه» نامیده‌ام . نوادهٔ او در «قوائم‌الانوار : ۱۳۱۲» «عشقیه» را آورده واین قوائم‌الانوار چاپ شده است . **آغاز :** الحمدلله ان‌العشق قدشرقا ـ من مشرق‌القدس بانوار قد برقا .

بنگرید : ذریعه ۸۸۴:۹ (قطب شیرازی) و ۱۷ : ۱۱۹ (قصیدهٔ عشقیه) ـ ف . مشار : ۱۲۲۸ (قوائم) .

32385 ـ **تهران** ،مجلس ۴۸۸۹/۸: نسخ حسن فرزندمحمدحسینی، باتاریخ **۱۱۷۰**

در دفتر (۷۳پ-۱۱۴ر) ، آغاز برابر نمونه، پس از ده اشاره هفت اشاره است بدون شماره [رؤیت] .

عشقیهٔ امیر

مثنویست در وصف بهار و گل ، در ۸۱ بیت . **آغاز** : صبا چون باغ را پیرایه‌نو کرد- دل بلبل بروی گل گرو کرد .

32386_ **تهران**، مجلس۲۱/۲۳۲۹: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵**(ص۲۴۲-۲۴۸جنگ) ۸۱ بیت [ف. مجلس ۸:۲۶] .

عطایی نامه

ازشیخ شاه محمد عطایی اودی ، مجموعه سروده‌هاییست ازعاصی وسعدی ، درهند۱۲۷۱ چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۷۲۹ و ۱۵:۲۷۷ - فرهنگ سخنوران:۳۹۷ - مشار:۱۱۲۰

32387 _ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۳/۱۳۷۲/۴۴۲۳ : نوشتهٔ عنایت‌الله ، ۴شوال **۱۲۷۹** (۱۸۶۳م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۴۹] .

عقاید نامه

ازعبدالرحمان جامی ، مثنویست عرفانی (بنگرید : شرح عقاید : ۹۶۵) .

32388 _ **بنگال** ، آسیایی۸/ao۷۲ (۱۱۰۷) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۱۴۹] .

عقد گهر

ازمحمدیوسف خواجم فرزند ایشان‌خان.

32389 _ **اکسفورد** ، بادلیان۲۴۹۶ P . 117 : تاریخ یاد نشده ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۹۳۸ هست [فیلمها ۱۴۳] .

عقلنامه

از سنایی غزنوی ،که یاد او دره‌کلیات : ۱۸۷۲» گذشت. مثنویست پیرامن ۲۴۰ بیت ودر آن خطاب به یادکرده آنرا وصف می نماید. واین جز «عقلنامهٔ» منسوب به اوست که بنام «سنائی‌آباد» خوانده‌شده. درمجموعه‌مثنویهای او(ص۲-۱۵) بکوشش استاد مدرس رضوی چاپ شده است . **آغاز** : السلام علیك یا دم روح - ازتو بدزنده روح ومرکب نوح .

بنگرید : پیشگفتار مجموعه مثنویهای سنایی ازاستادمدرس رضوی - ذریعه۱۲: ۱۴۳ و۱۵: ۳۰۱ و ۱۹ : ۲۵۰ .

32390 _ **بایزیدولی‌الدین**۲۶۲۷: در «کلیات» او نوشتهٔ ۴/ج۱/**۶۸۴** . فیلم آن در دانشگاه ش۲۰۶۹ هست . در چاپ از آن بهره گرفته شده [پیشگفتار چاپ ص بیست و هفتم] .

32391_ **لندن**، دیوان‌هند۲/۳۷۳۴: در «کلیات» او نوشتهٔ گلشنی هروی ،**۸۸۴** ، (گ۲۴۵-۲۵۱) ، دارای ۲۲۰ بیت.فیلم آن در دانشگاه ش۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] همین نسخه در پیشگفتار چاپ استاد مدرس نگاهداری شده در ترکیه(کتابخانهٔ سلیمانیه) و با همان شماره یاد شده است!؟

32392 _ **تهران** ، سپهسالار۲/۳۴۷ یا ۳۷۴(؟) : درهامش «حدیقةالحقیقة»مؤرخ **۹۲۰** و تازه‌تر از آن ، با عنوان «یسمی‌العقل نامه» تنها ۲۱۲ بیت است و انجام افتاده [رؤیت] .

32393 _ **لندن**،دیوان‌هند۳/۱۹۹۱: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۶۱** او . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] در چاپ استاد مدرس از آن بهره گرفته شده است

[پیشگفتار چاپ، ص: بیست و نه] .

32394 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۶۳۶SpiVI۵ : در «کلیات» او با تاریخ **۱۰۷۸-۱۰۲۵** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۴۳۲:۲] .

عقلنامه = سنایی آباد

منسوب به سنایی ، که یاد او بعنوان «سنایی آباد : ۲۹۲۲» گذشت . اینک نسخه‌های آن.

32395 ـ **لندن** ، دیوان هند ۹۲۷ : نستعلیق در «کلیات» نوشتهٔ **۱۰۰۶** (۳۸۰ر ـ ۳۹۴) استاد مدرس رضوی درچاپ ازآن بهره برده‌اند [پیشگفتار همان چاپ : سی و سه] .

32396 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۹۹۱: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۰-۱۰۶۱**،(۳۴۹ـ ۳۶۳) عنوانهـا سفید مانده ، درچاپ استاد مدرس رضوی ازآن بهره‌مند شده‌اند ، نام آن در نسخه «عقلنامه‌سنایی است .

32397 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۴۵ : تنها ۱۳۱ بیت آن است در نسخهٔ «سیرالعباد» او که ضمیمهٔ «حدیقهٔ» اوست [پیشگفتار چاپ: سی و شش] این ناچیز بدنبال این نسخه رفت و به‌این نتیجه‌رسیدکه شمارهٔ یادشده درست نیست ، باید تمام نسخه‌های حدیقه‌را گشت تا این نسخه بدست آید.

عقل و جنون

سرودهٔ اسحـاق مذاقی نیشابـوری ، از سرایندگان دربار سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱)، گویاهمان نظام‌الدین‌مذهب باشد. آغاز: بنام خداوند جان وخرد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۲۵ و ۱۹: ۲۵۰ ـ صبح‌گلشن: ۳۹۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۳۲.

32398 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۶ م مجامیع ترکی: تعلیق بی‌تاریخ (گ ۱۰۳-۱۲۵) ۲۰ س [ف مخطوطات ۲: ۱۹] .

32399 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۸۱ م ادب فارسی : تعلیق بی‌تاریخ ، ۳۰ گ ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲: ۱۹] .

عقل و عشق

ازصفی‌علیشاه نعمت‌اللهی ، میرزاحسن . گفتگویی‌است‌عرفانی میان عقل وعشق در ۱۰۲ بیت ، و به دفتر سوم «زبدةالاسرار : ۲۸۵۱» او می‌ماند . **آغاز** : مرغ عشقم باز در پرواز شد ـ باب عشقم باز بردل باز شد ـ نغمهٔ‌دیگر دراین ره سازکرد ـ داستان عشقم باز بردل باز شد .

32400 ـ **مشهد**، رضوی ۳/۱۰۳۱۴: شکسته نستعلیق بدنبال «زبدةالاسرار» او نوشتهٔ **۱۳۳۰** (۱۸۴ر ـ ۱۸۸پ) دراین دفتر نخست «زبدةالاسرار» اوست سپس « مثنوی عرفانی » بی‌نام که به دفتر دوم «زبده» میماند و آنگاه این مثنوی‌آورده شده است واین‌یکی‌نیز به‌دفتر سوم آن«زبده» میماند [رؤیت].

علم غیب = رساله در...

از سراینده‌ای با تخلص شاکر (ذریعه ۹: ۴۹۳) در استخراج ضمیر ، بیشترآن به نظم است و رموزی نیز دارد. درپایان‌آن‌آمده:این کتابیست علم غیبش نام ـ که زمن یافت نظم او اتمام ـ گشت شاکر؛مذاق را شاکر ـ گشت چون نظم این‌کتاب تمام . **آغاز** : حمدله ...اگر کسی درضمیر شیئی را ملاحظه نماید.

32401 ـ **تهران**،دانشگاه۵/۲۷۱۶: نستعلیق محمد فرزند طهماسبقلی نجـم ثانـی تبریزی، ۲۵ رجب **۱۳۰۷** (۱۵۷پ ـ ۱۶۱پ) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۱۹] .

علی‌نامه

به‌نظم .

32402 ـ قونیه ۲۵۷۸: نسخ محمد فرزند محمود فرزند مسعود شوشتری، پنجشنبهٔ ۷ رمضان، سال یاد نشده، ۳۰۱ گ ۱۹س. فیلم آن در دانشگاه ش ۳۲۲ هست [فیلمها: ۱۴۳].

عمدة الاشعار

ازقاسمی گنابادی، سیدمیرزا قاسم (م ۹۸۴) که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۹» گذشت. مثنوی است در وصف کعبه و مدینه، به بحر «خسرو و شیرین» نظامی، درچهارهزار بیت، بسال ۹۵۶ سروده است: زتاریخش نی‌کلکم چو دم زد ـ (زلال ساقی‌کوثر) رقم‌زد. **آغاز:** الهی قاسمی را راه بنمای ـ زبانش را به بسم‌الله بگشای.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۶۲ و ۱۹: ۲۵۰ ـ هفت آسمان: ۱۳۶، ۱۳۸.

32403 ـ مشهد، رضوی ۱/۹۰۱ ادبیات (۸۳۸۳): نستعلیق حافظ محمدفرزند قاسم‌علی، صفر **۹۸۰**، همراه «زبدة‌الاشعار» و جزآن. [ف. رضوی ۷: ۷۰۷].

عمدة القاری

حافظ شرف، درص ۹۱ گذشت.

عنوان

در طب، درص ۵۶۹ گذشت.

عوامل مائة

دربخش دستور زبان ص ۲۰۷۲ گذشت.

عوامل منظوم

دربخش دستور زبان ص ۲۰۷۳ گذشت.

عین الغموم

از مطلع مازندرانی، پس از ستایش از خدا وپیامبرومیرزا اسماعیل‌خان، به‌رویدادهای کربلا پرداخته است. درپیرامن سه‌هزار بیت. در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ مطلع از مطلع مازندرانی یاد نشده است. **آغاز:** بنام فروزندهٔ شید و ماه ـ نگارندهٔ هرسپید و سیاه

32404 ـ تهران، ملك ۵۳۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت ۱۲۹۷، آغاز برابر نمونه، ۸۸ گ ۱۸س [رؤیت].

عین وجود

از محمد دهدار، عیانی، که یاد او در «الفانسانیت: ۳» گذشت. منظومه‌ایست‌عرفانی در اعداد. **آغاز:** ای صاحب دیده بنگر ازعین شهود ـ درپرتو ذات از **عین‌وجود**.

32405 ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی: نستعلیق عبدالحسین ذوالریاستین درگذشته **۱۳۳۲**، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای آقای ابراهیم‌دیباجی].

عیون الآثار

ازحسین‌رضاالوزیر فرزندعصمت‌الوزیر فرزند نجیب آل رمضان‌قسطنطنی، درگذشتهٔ ۱۳۲۲. مجموعهٔ شعر ازسرایندگان‌فارسی زبان است.

32406 ـ قاهره، دارالکتب ۳۷ادب فارسی طلعت: بخامهٔ گردآورنده، **۱۳۱۵** در شهرسلانیك، ۹۲ گ [ف. مخطوطات ۲: ۲۰].

غ

غازان‌نامه

از خواجه نورالدین فرزند شمس‌الدین محمد اژدری وزیرغازان، درپنجاه سالگی در دوشنبهٔ ماه محرم ۷۵۸ و ۷۶۳، برای سلطان شیخ اویس جلایری ایلخانی‌سروده‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۵۱ ـ استوری ۱: ۲۷۱.

32407 ـ کمبریج، برون (8)278

V : نستعلیق خطوطی شیروانی در تبریز ، ۹ ذیحجهٔ ۸۷۳ برای خزانهٔ سلطان حسن بهادر. فیلم آن در دانشگاه ش۰ ۸۵۰ هست [فیلمها : ۱۴۳] .

غدیریه

ازناصری کرمانی، که یاد او در «اسکندر نامه : ۲۶۳۳» گذشت . قصیده‌ایست بنام مسعود میرزاظل السلطان فرزندناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳)، فرمانروای اصفهان ودرضمن از او مقرری و مـواجب میخواهد ؛ آغاز : شنیدم بچنین روزخالق سبحان ـ به‌جبرائیل امین‌داد این چنین فرمان .

بنگرید : ذریعه ۱۱۵۸:۹ .

32408 ـ تهران ، الهیات ۴۲۰ د : نستعلیق ۱۷ع۲ /۱۳۰۹ (؟) ، ۱۰ گ ۱۱ س [ف. الهیات ۹۷:۱] .

غرایب = کتاب ...

از رونق علیشاه . [نمای نسخه] . مثنویست عرفانی با عنوانهـای : بـارقهٔ شارقه ، رشحهٔ فایضه . چند غـزل نیز در آن آورده است . آغاز : این نامه بنام آنکه نامش ـ شد فیض رسان خاص وعامش ـ الحمد خدای عالمین‌را. رحمان و رحیم شاه دین را .

32409 ـ مشهد، رضوی ۱۰۴۷۸/۱ فهرست نشده: نستعلیق ۲۲ج۲ /۱۲۶۳ (۱پ ـ ۴۹ر) سپس «مرآت المحققین» او [رؤیت] .

غزلیات = دیوان ...

غزلیات محمودیه = محمود و ایاز

غزونامه

ازاسیری از سرایندگان سدهٔ دهم. حماسهٔ دینی است در جنگهای پیامبرکه در ۹۶۷ بنام سلطان سلیمان قانونی آل‌عثمان سروده است : بکن سال تاریـخ او را طلب ؛ ـ حساب از (صفات‌النبی‌العرب) . آغاز : بنام خدایی که بخشنده اوست ـ برآرندهٔ کام هر بنده اوست ـ خدای زمین وخدای زمان ـ خداوند روزی ده غیب دان .

بنگرید : ذریعه ۲۵۴:۱۹ .

32410 ـ تبریز ، حـاج حسین آقا نخجوانی: [ف. رضوی۷: ۳۱۲] بنقل ازحماسه سرائی صفا .

غمکده

از وفا . مثنویست در بحر «مثنوی‌معنوی» در رویدادکربلا ، وگزارش منظوم حدیثهایی، بنام محمدشاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) سروده‌است . و میخواسته تا امام دوازدهم بسراید . در آن آمده : خاصه اندرحال آل مصطفی ـ که‌نباشد درخورش نظم وفا... غمکده مرورا نام‌من ـ غمکده دریای رنج است ومحن . انجام: دادگر آمد محمدشاه راد ـ آنکـه حاجب بر درش بدکیقباد ... تا قیامت دولتش بادا مدام ـ شد بعهدش غمکده اینك تمام . آغاز: ابتدا بر نام حق داورکنم ـ مدح‌مولایم علی حیدرکنم.

بنگرید : ذریعه ۲۵۲:۱۹ .

32411 ـ مشهد ، رضـوی ۹۷۱۷ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغازافتاده ۲۶۷ گ ۱۱ س [رؤیت] .

3212 ـ مشهد ، رضوی ۷۳۱ ادبیات (۸۵۹۹): نستعلیق‌سدهٔ۱۳، ازپیامبرتاامام‌چهارم رادارد، ۱۵۴ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۷: ۶۵۲].

غنچهٔ باز

ازعین‌الدین ، گزارشی است از « گلشن

راز» شیخ شبستری . که آنرا بصورت مستزاد درآورده و بدین نام خوانده است . و در آن ازخود و منظومهٔ خود چنین یاد کرده است : چراغ روشن علم‌الیقین است ـ گل‌گلزار باغ متقین است ـ زجاجهٔ کاملین است ـ هدیهٔ (عین دین) است ـ زروح‌القدس سرگلشن راز ـ مسجل نام این‌گل «غنچهٔ باز» .

گویا «شرح‌گلشن‌راز» که در «دانشمندان آذربایجان: ۳۳۶» به‌امین‌الدین نسبت داده‌شده همین‌گزارش عین‌الدین باشد. سیدحسین فرزند سیدرضا بسال ۱۳۰۸ در این مستزاد دستبرده بنام خود ساخته [نسخهٔ رضوی] ، باز همین گزارش(مستزاد) رامحمد عنقادرگذشتهٔ ۱۳۴۱ ش بپدرش میرزا ابوالفضل‌عنقای طالقانی‌نسبت داده‌است [گلچین معانی] دربارهٔ نسخه‌ها باید گفت جز نسخه‌هایی دزدیده از این منظومه نسخه‌ای در دست نداریم . **آغاز** : بنام آنکه جانرا فکرت آموخت ـ چراغ دل بنورجان برافروخت ـ قبای عاشقی دوخت ـ سراپاجان و دل سوخت .

بنگرید: ذریعه۱۶: ۶۴ـ نسخه‌ها۴: ۱۱۳ (گفتار آقای گلچین معانی) .

غنچهٔ باز

منسوب به‌سیدحسین فرزندسیدمحمدرضا، همان « غنچهٔ باز » عین‌الدین است با افزودن خطبه و دیباچه‌ای به‌نظم ونثر ، که‌درآن‌ناصرـ الدین‌شاه را ستایش کرده ومنظومه را بمیرزا علی‌اصغرخان در ۱۳۰۸ پیشکش کرده است [گلچین معانی]. **آغاز** (دیباچه) : اگر چه بحمدالله ساحت فصیح‌المساحهٔ ایران بلکه‌غالب صفحهٔ معمور . . . آغاز متن برابر سرودهٔ عین‌الدین است.

32413ـ **مشهد**،رضوی ۹۰۷: نستعلیق **۱۳۰۸** ، دستخط سیدحسین نیزدرنسخه هست، ۵۰ گ ۱۴س [نسخه‌ها ۴: ۱۰۷ـ ف . رضوی ۴: ۲۱۲ ـ ذریعه ۱۶: ۶۴] .

32414 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۸۳ : در «مدینةالادب» عبرت نایینی (ج۲ص۳۵۵)، که در اینجا این مستزاد از ابوالفضل عنقای طالقانی دانسته شده و درست نیست [نسخه‌ها ۴: ۱۱۳، گفتار گلچین معانی] .

غرایب‌الدنیا=عجایب‌الغرایب

غنچهٔ آرزو

سرودهٔ محمد اعظم‌عباسی چریاکوتی ،که یاد او در«باده افراه ۲۶۵۳»گذشت.

32415 ـ **آصفیه** ۴۷/۹ مجامیع : نوشتهٔ **۱۳۳۳** [ف . آصفیه ۳: ۷۳۶] .

ف

فارسنامه

صفی قلیخان شاملو .

بنگرید : ذریعه ۹: ۶۱۶ .

32416 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۳۶۱/۲ Or: نوشتهٔ **۱۲۵۵**،مصور [نسخه‌ها۴: ۶۸۴].

فارغ‌نامه

ازفارغ گیلانی ، درستایش حضرت علی و جنگهای شگفت انگیز او ، بروزگارشاه عباس (۹۹۵ـ۱۰۳۷) بسال ۱۰۰۰ سروده است. و ازهموست : در دلم آرزوی گیلانست ـ زانکه حب وطن زایمانست . **آغاز** : لله الملك انه مالك ـ هو باقی وغیره هالك ـ سراین نامه‌نام

آن معبود ــ که زنامش دوکون یافت وجود.
بنگرید : ذریعه ۹:۷۹۹ و۱۶:۱۹۹۵ و۱۹: ۲۵۲ .

32417 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۲۲ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، آغاز برابر نمونه، ۱۹۳ گ [ریو ۲:۶۶۹] .

32418 ــ **تهران** ، ملك ۵۰۳۲ : ملا محمدحسین فرزند اسماعیل **۱۲۵۸** [رؤیت] .

32419 ــ **تبریز** ، ملی ۳۰۵۷ : نوشتهٔ **۱۲۶۴** ، در فهرست بعنوان « دیوان » آمده‌است [نسخه‌ها ۴:۲۹۷] .

32420 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** آغاز برابر نمونه ، در فهرست بعنوان «دیوان» فارغ یاد شده است ، ۱۵۵ گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۷۰۲] .

32421 ــ **تهران** ، فخرالدین‌نصیری: [ذریعه ۱۶:۸۰۰] .

فالنامهٔ بروج

از عبید زاکانی ، نظام‌الدین‌که یاد او در «اخلاق‌الاشراف : ۱۵۲۷»گذشت . در تفاؤل از روی نام برجها ، به‌نثر و انتقادی درپایان هرفالی یك رباعی است .

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۰۰ــ ف . مشار: ۱۱۵۲ .

32422 ــ **تهران** ، اصغر مهدوی۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲:۹۱] .

فالنامهٔ حروف = فال کلام

از ناشناس . از روی قرآن ، بدینگونه: پس ازگشودن قرآن حرف هفتم از سطر هفتم را پایه قرار داده و برایش به ترتیب تفاؤلی کرده است : چون الف آمد بفال اندرکتاب ــ ابتدای‌کار شد خیر وصواب . مثنویست در۳۷ بیت . **آغاز** : هرکه از قرآن گشاید فال خویش ــ بیشك او واقف شود برحال خویش.

32423ــ **تهران**، پزشکی ۲۳۸/۲۰: سدهٔ **۹** ، (۳۶۹-۳۷۱) [ف. ره‌آورد:۱۴۸ــ نسخه‌ها۳:۳۳۲].

32424 ــ **مشهد**، رضوی ۷۱۳۶/۱۸: در دفتری از سدهٔ **۹** ، واین بخش‌گویا تازه‌تر ازسدهٔ ۱۱ باشد،آغاز برابر نمونه [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

32425ــ **تهران**،دانشگاه ۵۱۸۴/۲: نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲** ، بدنبال قرآن ، زرین ، آغازبرابرنمونه [ف : دانشگاه ۱۵:۴۱۴۰].

فالنامهٔ طیور و وحوش

ازعبیدزاکان ، نظام‌الدین که یاد او در «اخلاق‌الاشراف : ۱۵۲۷» گذشت . به‌نام هرپرنده یك رباعی سروده است ، رویهم ۶۰ رباعی . **آغاز** : فاخته ـ ازفاخته چون شمع رخت نفروزد ــ پیوسته ترا ازنیکی‌آن‌آموزد.

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۰۰ ــ ف. مشار : ۱۱۵۲ ــ تاریخ ادبیات ، برون ۳:۲۶۳ ،

23426 ــ **تهران** ، اصغرمهدوی ۷۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** (ص۳۲۴-۳۳۰) [نسخه‌ها ۲:۹۱] .

32427 ــ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۸ : نستعلیق نزدیك **۱۰۵۸** ، زرین ، آغاز برابر نمونه (۳۱۰ر-۳۱۱پ) نسخه ۵۱ رباعی‌دارد [رؤیت] .

32428 ــ **نجف**،امیرالمؤمنین۱۶۳۴/۱: با تاریخ **۱۲۴۹** دردفتر [نسخه‌ها ۵:۴۱۳] .

فالنامهٔ گل

ازعبید زاکان ، نظام‌الدین ، که یاد او در «اخلاق‌الاشراف:۱۵۲۷» گذشت . مجموعه رباعیهایی است بنام هرگل‌یك رباعی . **آغاز:**

گل : برگل چونهاده‌ای تو انگشت بفال .

32429 ـ تهران ، ملك۳۹/ ۴۰۷۶ : نستعلیق نزدیك **۱۰۵۸** ، زرین ، همراه«فالنامهٔ طیور » آغاز برابر نمونه (۳۱۲ر-۳۱۲پ) نسخه ۳۱ رباعی دارد [رؤیت] .

فالنامهٔ منظوم

از نورالدین شمس قاری لاهوری ، بنام شاهجهان‌دوم‌شهاب‌الدین‌محمددر ج۲/ ۱۰۴۷ ، در هفتاد و دو خانه سروده است .

32430 ـ تهران ، سعید نفیسی ۶۷۷ : نستعلیق ۲۲ ذیحجهٔ **۱۳۰۳** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۱۱ هست [فیلمها : ۱۴۴] .

فالنامهٔ منظوم

ناشناخته .

32431 ـ تهران ، دانشسرایعالی ، قریب ۱/۱۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، با دیباجه‌ای به نثر ، با عنوان نام پیامبران و امامان [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۴] .

32432 ـ تهران ، دانشگاه ۱/ ۴۳۶۰ : نستعلیق ابوالحسن سمنانی ۱۶ محرم **۱۲۹۳** (۱ر-۶ر) به‌نظم و نثر ، به‌ترتیب حروف‌تهجی و آوردن آیه‌هایی ازقرآن . **آغاز:** گربخواهی فال مصحف بنگری ـ آنچه شرط است اندرو درنگری . [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۶] .

32433 ـ بنگال ، آسیایی Co ۴/۱ (۵۲۰) : تاریخ یادنشده [ف . بنگال : ۱۷۴] .

فالنامهٔ وحوش

از عبید زاکان ، نظام‌الدین بنگرید به : «فالنامهٔ طیورووحوش : ۳۰۱۱» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۰۰ ـ ف . مشار : ۱۱۵۲ .

32434 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، در «کلیات» او (س ۳۳۰-۳۳۸) [نسخه‌ها ۲ : ۹۱] .

فتح‌الابواب وحقیقة‌الآداب

ازپیرجمال اردستانی ، که یاد اودر«کلیات : ۱۸۴۹» گذشت . بخشی است ازمثنوی‌عرفانی « بیان حقایق احوال‌المصطفی : ۲۶۷۴ » با سربندهایی به نثر . **آغاز:** اللهم اهدنا فیمن هدیت‌وتولنا فیمن‌تولیت[بگفتهٔ ذریعه] . **آغاز:** انافتحنا لك فتحاً مبینا ... ای مشتاق کرشمهٔ ترك تازی زبان ... ربنا افتح ربنا افتح بیننا ـ بین قوم‌الحق وانصر واهدنا ـ پرده شد دور ازرخ وزلف وخال ـ پرده درشد پرده درحسن وجمال .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۰۴ .

32435 ـ پاریس S.p.۸۱۳ : نستعلیق ضمن مجموعه رساله‌های او نوشتهٔ **۸۷۳** . **فیلم** آن‌دردانشگاه ش۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

32436 ـ تهران ، مجلس ۱۱۳۵ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹** [ف . مجلس۳ : ۵۴۴] .

32437 ـ تهران ، سلطنتی۳۱۹ (۵۱۶ ف) : سدهٔ **۹** .

32438 ـ تهران ، سلطنتی ۲۵۹ (۵۱۷ ف) : نستعلیق‌کهن سدهٔ **۹** ، گزیده آنست در «کلیات» او [ف . دکتربیانی : ۲۷۸] .

32439 ـ تهران ، دانشگاه ۴۴۴۴ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰-۱۱** ، زرین ، نام کتاب درصفحهٔ عنوان درستارهٔ زرین نوشته شده ، ۶۹ گ ۱۵س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۰۴] .

32440 ـ تهران ، مجلس ۱۱۳۲ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۵** [ف . مجلس ۳ : ۵۴۱] .

32441 ـ تهران ، ملك ۶/ ۵۱۱۰ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۹-۱۲۴۱** (۲۲۱

پ-۲۹۶پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32442 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۳۳ : شکسته نستعلیق(ص۲۹۸-۳۰۳) بخشی از آنست [ف. مجلس ۳:۵۴۲] .

32443 ـ **تهران**، سپهسالار ۳/۲۲۹: تاریخ یاد شده (۱۷۸ر-۳۲۹) و (۱۵۱ ر - ۱۷۷پ) ، **آغاز** : اللهم اهدنا فیمن‌هدیت.. ای عزیز متوجه شوکه برق حال درذکر ماضی جلوه میکند ، انجام مانند نسخهٔ ۵۱۱۰ ملك است [ف. سپهسالار ۵:۳۵۶] .

فتح الباب

منظومه‌ایست درستاره‌شناسی در ۶۵ بیت . **آغاز** : نظر هر دو کوکبی باهـم ـ کـه بود خانه‌شان‌مقابل هم ـ آنکه عقلش ره‌صواب کند. نام این شکل فتح باب کند .

32444 ـ **تهران**، مجلس ۴/۶۳۲۱: سدهٔ **۹-۱۰** با تاریخ **۹۰۳** در دفتر چندخطی (ص۹۷-۱۰۱) [ف. مجلس ۱۹:۳۱۵] .

فتحنامه

ابن همام ، در ص ۵۴ گذشت .

فتحنامه

درفتوحات سلطان ابوالفتح غازی محمد خان فرزند مراد خان ، و ازآن میان فتح دژ قمنجه . درفهرست قاهره آمده : گویا سرودهٔ حسن اصفهانی باشدکه درکشف‌الظنون یاد شده است . و این جز «فتحنامهٔ» علی فرزند ملوك منشی است . **آغاز**: دلا اندر اطوارکارجهان- یکی باز بنگر چوکارآگهان .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۵۳-کشف‌الظنون ۲:۱۲۳۶ .

32445 ـ **قاهره**، دارالکتب۲۲ تاریخ فارسی طلعت : نستعلیق ، بی‌تاریـخ ، ۵۰ گ ۱۸س [ف. مخطوطات ۲:۲۵] .

فتحنامه = مفتاح‌الفتوح

ازامیرخسرودهلوی ،که یاداو در«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت . مثنویست پیرامن ۸۰۰ بیت بسال ۶۹۰ سروده و در دیوان «غرةالکمال» او هست . **آغاز** : سخن بر نام شاهی کـردم آغاز ـ که بر شاهان در دولت کند باز .

32446 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۶۴ادب فارسی : نوشتهٔ **۸۲۰** ، آغازآن برابر«مفتاح الفتوح» منسوب به‌عطار است ؟! [مخطوطات ۲:۱۷۰] .

32447 ـ **تهران** ،سپهسالار ۵/۱۷۰: نستعلیق خوب هندی سدهٔ **۹** (ص۱۱۸-۱۳۲) پیرامن ۸۰۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۲:۵۹۴ و ۵:۵۴۹] .

32448 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۲۳**(۱۵۱۷م) بنام «مفتاح‌الفتوح» است ، آغاز برابر نمونه [ریو۲:۶۰۹] .

فتحنامه

ازعزالدین‌تتوی شیرازی، دربحرشاهنامه سرایندهٔ مثنوی سیرد ل و مثنـوی هیررانجهو (زاده ۱۱۶۳ ـ درگذشتهٔ ۱۲۰۶)که بکوشش سید محمد نظامانی درحیدرآباد بچاپ رسیده است . **آغاز** : بنام خداوند هردو جهان ـ شه هفت گیتی ونه‌آسمان .

بنگرید: ذریعه۹:۲۵۳ ـ پیشگفتارچاپ از نظامانی .

32449 ـ **پنجاب**،یونیورستی،لاهور: نوشتهٔ قاضی پیر محمد ، ۱۰ع۲ **۱۲۶۵**/ ، برای سیدغلامعلی .

32450 ـ **پاکستان** ، سیدحسام‌الدین

راشدی : بی‌تاریخ ، انجام افتاده ، که درچاپ مورد استفاده قرارگرفته .

32451 ـ **حیدرآباد** ، مجلس ادبی: بی‌تاریخ ، ناقص .

32452 ـ **پاکستان** ، دکتر نبی‌بخش خان بلوچ : بی‌تاریخ ، ناقص .

32453 ـ **پاکستان** ، میرقادر بخش نظامانی : بی تاریخ ، خوش خط [پیشگفتار چاپ آقای نظامانی].

فتحنامه

ازکاشفی شیرازی ، به‌نظم .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۵۳ .

32454ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۵۷۰: ۲۲گ [نسخه‌ها ۵:۴۷۸] .

فتحنامه

ازمسافر . **آغاز :** خداوندا تو فتاح جهانی ـ فتح برجمله اعدا میدهانی .

32455 ـ **موزهٔ بریتانیا ۵۶۰۸** Add . شکسته آمیز ، **۱۱۸۰** (۱۷۶۷م) ، ۳۹گ [ریو ۲:۷۱۷] .

فتحنامهٔ انجمن جعفری و رامین

ازتقی ورامینی ، دوستدار محمدعلی شاه و دشمن آزادی‌ومشروطیت، دربارهٔ وقایع‌سالهای بنیادگرفتن مجلس وکشته‌شدن اتابك ونارنجك انداختن سوی محمدعلیشاه در خیابان‌لختی ، نزدیك به ۹۰۰ بیت بسال ۱۳۲۵. سراینده از مردم‌امامزاده‌جعفرورامین بوده‌وازانجمنهایی‌که درآنهافعالیت میکرده‌یادکرده‌است.واز رهگذر تاریخی سودمند است. **آغاز :** کتاب فتحنامه. بحمد خدا نطق انشاکنم ـ صفات‌الهی من انشا کنم .

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۰۹ و۱۹:۲۵۳ .

32456 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۸۷ : نستعلیق و شکسته و سیاق ، **۱۳۴۱** ، ۳۲گ [ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۷۶] .

فتحنامهٔ حسام‌الملك

از احمدکرمانشاهی ، الهامی‌که یاد اودر «باغ فردوس : ۲۶۵۵»گذشت . مثنویست در بحر متقارب در تاریخ شورش احمدوند چلپی و دفع آن بوسیله حسام‌الملك فرمانروای کرمانشاه . **آغاز :** بنام برازندهٔ آرزو ـ که خالی نباشد ازوهیچ سو .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۵۴ .

32457 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۵ : شکسته نستعلیق خوش سراینده ، از سدهٔ **۱۳**، با دیباچه‌ای به‌نثر ازهمو و ۱۳۵۰ بیت،آغاز برابر نمونه ،۱۴۲ص ۱۲س [ف. مجلس ۸ : ۲۳۰] .

فتحنامهٔ سند

از سیدعظیم‌الدین تتوی ، سرودهٔ ۱۱۹۹ (۱۷۸۵م) . درتاریخ امیران تالپور سند .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۳۱ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۳۹۷ .

32458 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۰۴/۱۳۵۳ : نوشتهٔ قاضی پیر ـ محمد ، ۱۰ع۲/**۱۲۶۵** (۱۸۴۹م) [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱:۴۵] .

فتحنامهٔ قندهار=شاهنامه

عبدالقادر تونی ، در ص ۲۹۳۵ گذشت .

فتحنامهٔ قندهار

از وحیدقزوینی ، محمدطاهر (م۱۱۱۲) که یاداو در «کلیات:۱۸۹۸»گذشت. مثنویست رزمی درپیرامن ۴۸۰بیت.واین‌جز«فتحنامهٔ» منثور اوست‌که دربخش تاریخ خواهد آمد .

آغاز : شهی را که خواهد خدا کامیاب ـ نخستش دهد سیر چون آفتاب .

بنگرید : ذریعه ۲۵۴:۱۹ .

32459 ـ **تهران** ، مجلس۵/۱۱۶۱ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۸۱**(ص۱۰۹ـ۱۱۷)، نسخهٔ کامل پیرامن ۴۶۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۱۳] .

32460 ـ **تهران**، سلطنتی۴۸۷(۶۴۱ ف) : همراه «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** . [ف . دکتر بیانی :۴۱۶] .

32461 ـ **تهران**، مجلس۵/۱۱۶۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** (ص۳۶۲ـ۳۹۰) کامل پیرامن ۴۸۰ بیت است [ف. مجلس ۳: ۶۱۶] .

فتحنامهٔ گجرات = مثنوی...

از ابوالفیض فیضی ، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۸» گذشت . مثنویست در فتح گجرات بدست اگبرشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) .

32462 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۹/۲۲۳۳/۵۲۴۳ : نوشتهٔ رام‌نرائن، ۲۹ جون **۱۸۴۸** م [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱۷۳:۱] .

فتح و ظفر

از ابونصر فتح‌الله شیبانی (م۱۳۰۸)، که یاد او در«کلیات:۱۸۷۶»گذشت . دفتری‌است از قصیده‌ها و قطعه‌هایی‌که در ستایش شاهزاده مظفرمیرزاولیعهد(مظفرالدین‌شاه)سروده‌است، با دیباجه‌ای به‌نثر و خاتمه‌ای به‌نظم این یکی درسرگذشت خود. گردآوردهٔ ۱۳۰۲ . **آغاز:** علی عالی اعلی داناتر است و همهٔ علما و خردمندان نیز دانندکه نه ممکن .

بنگرید : ذریعه ۱۱۱:۱۶ .

32463 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۲۵ : نستعلیق خوب، شاید ازخود سراینده**۱۳۰۲** و این تاریخ‌نگارش و تحریرباشد، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۲۲۰۰ بیت است ، ۷۷ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۵۱۸:۳] .

فتوت‌نامهٔ منظوم

هاتفی ، عطار ، در ص۱۲۹۶ گذشت .

فتوحات جمیله

سلطان سلیمان عثمانی؟ **آغاز:** یکی‌صبح آراسته چون نوعروس ـ جهان‌گشته ازگل چو چشم خروس .

32464 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۶۲: ابوتراب حسنی شیرازی، **۹۶۴**، ۳۱گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۶۱:۱] .

فتوحات اسلام

از محمدحسین ملیح‌آبادی ، حماسهٔ‌دینی است .

42465 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۳۱ : تاریخ یادنشده ، جلد ۲[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱۸:۱] .

فتوحات سلیمانی

اسماعیل. سلطان‌سلیمان۹۴۶. **آغاز:** بنام حکیمی‌که جان آفرید ـ بیان سخن در زبان آفرید .

32466 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۴۲۲ : پیرامن سدهٔ **۱۰** . ۸۲گ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۶۰:۱] :

فتوحات شام

از میرزا محمد بخش آشوب شاهجهان ـ آبادی سنی حنفی ، درگذشتهٔ ۱۱۹۹. یکی از حماسه‌های دینی است که در برابر و برضد

«شاهنامهٔ» فردوسی سروده شده و بنا برگفته ابوطالب خان تبریزی اصفهانی در «تذکرهٔ خلاصةالافکار» پس ازپایان کتاب رسوای خاص وعام‌شد،وظرفای لکهنوکتاب اورا «خالدنامه» نامیدند [گلچین معانی] . (ن) .
بنگرید:ف. رضوی ۷:

فتوحات شام

از ناشناس . حماسهٔ دینی سرودهٔ ۱۲۹۴ (۱۸۷۷م) است .

32467 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۶۴ : نوشتهٔ انتظام علی‌خان فرزند کاظم علی‌خان ، ۳ع‌۱۴۳/**۱۳۰۲** (۱۸۸۴م) در بنارس،جلد سوم‌آن است درپیشامدهای‌روزگار عمر [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۸] .

فتوحات عجم

جمالی فرزند حسن شوشتری . **آغاز :** بنام خداوند لیل ونهار ـ که باشد نهان پیش او آشکار .

32468 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۸۷ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۹۹۴** (۱۵۸۶م) ، آغاز برابر نمونه ، ۲۶گ [دیو۲:۶۶۵] .

فتوح‌الحرمین

از ملا محیی لاری، سدهٔ دهم (م۹۳۳)، شاگرد دوانی (م۹۰۲ یا ۹۰۷) ، که‌پس از برگشت ازحج، در۹۱۱ درمناسك وآداب حج (سفرنامه)، بنام سلطان مظفردوم فرزندمحمود شاه یکم بایقرا ، کـه بجای پدرش بایقرا در احمدآبادگجرات(۹۱۷-۹۳۲) پادشاهی‌کرده است ، درقالب مثنوی سروده است . و در آن آمده : چون بفتوح دل و جان شدسبب ـ کرد فتوح‌الحرمینش لقب . **آغاز ۱:** ای دوجهان غرقهٔ‌آلای تو ـ کون و مکان قطرهٔ دریای تو . **آغاز ۲:** ای همه‌کس را بدرت التجا ـ کعبهٔ دل را زتو نور وصفا .

بنگـرید : ذریعه ۹:۱۰۱۶ (محیـی) و ۱۶:۱۱۹ (فتوح‌الحرمین)ـفرهنگ‌سخنوران، ۵۲۸ .

32469 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۶ : نستعلیق خوش سدهٔ **۹ـ۱۰** ، آغاز برابرنمونهٔ **۲** ، با تملیك ۹۴۷ ، زرین ، با ۱۸ تصویـر جغرافیائی، پیرامن ۱۱۰۰ بیت، ۹۰ ص۱۵س [ف. مجلس ۸:۲۳۲] .

32470 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۱) Or۳۶۳۳: نسخ‌۱۴ رمضان **۹۵۱** (۱۵۴۴م)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۵۰گ [دیو ، ذیل : ۱۹۲] .

32471 ـ **مکه**، مکتبة مکه‌۶۶: نستعلیق سیدعلی حسینی **۹۵۷** در مکه ، با نقشه‌هایـی از مزارها ، [نسخه‌ها ۵:۵۴۱] .

32472 ـ **آصفیه** ۲۰۱۲ تاریخ: نوشتهٔ محمد اویس‌هروی ، **۹۷۳** در مکه [ف. آصفیه ۴:۱۰۲] .

32473 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۹۱منظوم (۹۸۵) : نستعلیق **۹۸۱** [ف . بنگال:۹۷].

32474 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۴۵ : نستعلیق خوش اویس محمد هروی خوشنویس درمکه **۹۹۴**،با هفده مجلس تصویر از مناظر مکه ساختهٔ ابراهیم هروی‌که درمکه میزیسته، آغاز برابر نمونهٔ**۲** [ف. دانشگاه۹:۱۱۲۷].

32475 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۴۱Api/VI۴۶ : نستعلیق **۹۹۶** ، آغاز برابرنمونهٔ**۱**، با مهرخانه‌زاد عالمگیر ۱۰۷۷ و داراشکوه ۱۰۲۰ ؟ [ف. عبدالله ۲:۳۱۵].

32476 ـ **تهران** ، سلطنتـی ۳۲۲۶ (۵۹۶ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، باشانزده تصویر ازجایها،زرین،۸۸ص۱۵س [ف. دکتر بیانی : ۳۶۷] .

32477 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب. ppi/VI۶۰ ۱۵۹۱ : همراه فتوح‌الحرمین لاری نوشتهٔ **۹۹۶** . آغاز پس از بیت سرآغاز «مخزن‌الاسرار» نظامی: ای همه‌کس‌را بدرت... [ف. عبدالله۲ : ۳۱۶].

32478 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۹۱۷ : پیرامن‌سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، ۵۸گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶۶] .

32479 ـ **تهران**، دکتر جزایری : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، ۶۲گ ، با آرایش ، با نسخهٔ ش۲۴۴۵ دانشگاه یکی نیست . فیلم آن دردانشگاه‌ش۲۵۷۹ هست [فیلمها: ۱۴۴].

32480 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ق‌ف ۲۵۸ : نوشتهٔ بدر بنگالی،**۱۰۰۷**، در فهرست‌از‌آن **جامی** دانسته‌شده[مخطوطات سرفراز علی : ۷۵] .

32481 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۸۵ : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، با نقشه‌ها از زیارتگاهها ومقامها ، ۶۱گ۱۲ س [رؤیت] .

32482 ـ **تهران**، مجلس ۴۹۰۵ : نستعلیق ترکی محمد امین فرزند محمد الای بیگ ، سدهٔ **۱۱** ، در ایاصوفیه ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** (نمونهٔ **۱** در ردیف بیت ۲۶ نسخه است) ، با نقشه‌ها از حرمین و زیارتگاهها(۲پ-۳۴۵ر) [رؤیت] .

32483 ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۴۵ :سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۷] .

32484 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۳۳ Or : سدهٔ **۱۱** ، مصور [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷] .

32485 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or۳۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۴۱گ [ریو ۲ : ۶۵۵] .

32486 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۹۱Ppi VI۶۰ : نستعلیق محمد خلیل ارابی (عرابی) ۸ محرم **۱۱۴۰** ، آغاز‌برابر نمونهٔ **۱** [ف . عبدالله ۲ : ۳۱۶] .

32487 ـ **تهران**، دکترمفتاح۷۴/۱: با تاریخ **۱۲۰۰** در دفتر ، انجام افتاده ، با شکلهای رنگی [رؤیت] .

32488 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۵۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، اکلیلی ، بانقشه‌ها، نسخه ازآن **جامی** دانسته شده، ۵۷گ۱۳س [رؤیت] .

32489 ـ **بنگال** ، آسیایی bo۵/۱ (۶۵۹) : تاریخ یاد نشده ، با نقشه‌هایی از حرمین ، در فهرست سراینده **جامی** یاد شده است [ف. بنگال : ۱۵۶] .

32490 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۱۶: ۸۷گ ۱۵س [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۶۶] .

32491 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ ادب فارسی خلیل‌آغا: تعلیق زیبای اولیا فرزندسید محمد جمال، بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونهٔ**۲**، ۴۷گ ۱۵س [ف. مخطوطات۲ : ۲۵] .

32492 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۴ م تاریخ فارسی : بی‌تاریخ ، زرین ، آغاز‌برابر نمونهٔ **۱** ، با نقشه‌ها ، ۵۲گ ۱۴س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۶] .

32493 ـ **آصفیه** ۴۸۳ تاریخ : بی‌تاریخ، با صورتهایی از جایها، ۹۶س۱۵س [ف. آصفیه ۱ : ۲۲۳] .

32494 ـ **آصفیه** ۱۰۸۷ تاریخ : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۱۰۶] .

32495 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۸۹ منظوم (۴۶۳): نستعلیق، با نقشه‌هایی ازحرمها[ف. بنگال : ۹۶] .

32496 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۹۰ منظوم (۷۸۸) : نستعلیق ، با نقشه‌هایی از حـرمها [ف. بنگال :۹۷] .

فخری‌نامه = حدیقة‌الحقیقه

سنایی ، در ص ۲۷۶۱ گذشت .

فخریه

ازمحمد صادق هجری تفرشی ،که یاد او در«کلیات : ۱۸۹۹» گذشت. باسه بیت بعربی آغاز میشود ، سپس وصف ونعت خدا و ستایش ازنادرشاه‌آنگاه‌حسب‌الحال‌وستایش‌خود.درآن آمده : من مجدد سدۀ دوازدهم هستم . ونیز: **داعی بالله** در این دین منم ـ وارث میراث نبیین منم . **آغاز** : رب بما جدت وانعمتنی ـ شکرك‌الهمت والزمتنی ... این حرف چند که هیچش بهاست ـ درحسب خویش‌گهرآزماست.
بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۵۵ .

32497ـ **تهران**،دانشگاه۳/۳۷۴۷: نستعلیق محمدحسن فرزند محمدرحیم ،شعبان **۱۲۰۳** (۴۹پ-۵۸پ)آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۷۴۱] .

32498 ـ **تهران**،دانشگاه ۲۵۹۲/۱: نستعلیق محمدعلی **۱۲۳۳**،همراه «شاهنامۀ» او [ف. دانشگاه ۱۲ :۲۶۰۳] .

32499ـ**تهران**،دانشگاه۳/ ۵۱۷۰:در «کلیات» او از سدۀ **۱۳** (۳۹ر-۴۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۱۵ :۴۱۳۵] .

32500 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۰۶/۵ : نستعلیق‌باتاریخ **۱۳۱۲** دردفتر(۶۵ر-۷۴ر)، آغاز برابر نمونه، پیرامن ۲۱۲ بیت[رؤیت].

32501 ـ **تهران**، آقای محیط‌طباطبایی: ازنیمۀ سدۀ **۱۳**، نستعلیق شکسته آمیز،همراه: تحفةالعراقین کاشانی و نان وحلوا و۳۱دوبیتی ازبابا طاهر ، آغازبرابر نمونه ، انجام‌افتاده، اندازه بیاضی [رؤیت] .

فرائد منظوم

از سراینده‌ای با تخلص اهلی (بنگرید : دیوان اهلی ترشیزی : ۲۲۴۳ و دیوان اهلی شیرازی : ۲۲۴۴). نزدیك به ۹۳۵ بیت درمعما و لغز، بنام سلطان احمد غازی پادشاه اماسیه. درآن آمده : **اهلی** که کمین اهل بیت و آل است ـ خاك ره اهل فقر و اهل حال است ـ . . . نام وی ازان **فرایدالمنظوم** است . بیك مقدمه ترتیب‌کردم این وسه باب ـ فصول شانزده و خاتمه یکی درباب . **آغاز** : باسمی کـردم آغاز معما ـ که هست آن اعظم اسماء حسنا .

32502 ـ **تهران** ، دانشگاه۴۶۲۷ : نستعلیق ترکی سدۀ **۱۰-۱۱** ، زرین ،۹۶گ ۱۰س، در ص۸۷-۹۰ غزلهایی است با تخلص اهلی [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۵۶۲] .

فرائض منظوم

ازابن حسام ، در فقه شیعی، بسال۷۲۵. درپایان آن آمده : دوشنبه آخر شهرمبارك ـ باخرآمداین نظم مبارك ـ پس ازهفتصدگذشته خمس وعشرین‌ـخدایارحم‌کن برجمله آمین‌ـ چوهست **ابن‌حسام** این نظم را خاص ـبروح او بباید خواند اخلاص .

(بنگـرید : ریاض‌الفتیان : ۱۹۸۶ و خاورنامه :۲۷۷۷) . **آغاز** : پس از تحمید ذات پاك یزدان ـ درود مصطفی ونعت یاران‌ـ **فرایض**‌خوان‌که تعلیم فرایض ـ بقول‌مصطفی هست از فرایض .
بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۵۶ .

32503ـ **تهران**،دانشگاه ۱۹۴۷/۲:

با تاریخ **۹۲۳- ۹۶۲** در دفتردرفهرست نشان نگارنده‌ابن‌حسام‌یادشده[ف. دانشگاه۸: ۵۶۴].

فراقنامه

ازانوری ، پیرامن ۴۸ بیت مثنوی[نسخهٔ ملك] . **آغاز** : فغــان‌که ازحرکات سپهرکج رفتار ـ فتاد طرح جدایی میانهٔ من ویار .

32504ـ **تهران**،ملك۱۰/۴۸۹۹:شکسته نستعلیق پیرامن **۱۲۶۳**، (۸۶ر-۸۷پ)پیرامن ۴۸ بیت است [رؤیت] .

32505ـ **تهران**،دکترمفتاح۷/۲۷۷: با تاریخ **۱۳۸۲** در دفتر [رؤیت] .

فراقنامه

ازخواجو .

32506 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**،زرین (ص۶۶۳-۶۶۵ متن وهامش) [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۸] .

فراقنامه = مثنوی ...

از راغب ، که بسال ۱۲۵۱ سروده است. بنگرید:ذریعه۹: ۳۴۸-فرهنگ‌سخنوران ۲۲۱ .

32507 ـ **آصفیه** ۲۶۳ مثنوی:تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۳۰] .

فراقنامه

از سلمان ساوجی (۷۷۸م) ،که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۰» گذشت . نخستین مثنوی‌اوست که در شصت ویکسالگی در ۷۷۰ سروده‌است. **آغاز**: بنام‌خدایی‌کز(که‌با)تیرهٔ‌خاك‌برآمیخت این جوهر جان پاك .

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۱۵۳ .

32508 ـ **تهران**، ملك ۲/۵۱۲۹ : نسخ‌گویا **۷۷۳** ، (تاریخ حك شده) (۷۲پ - ۱۰۰ر) ،زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32509 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۸۷ : نستعلیق خوش نزدیك**۷۹۴**، زرین (ص۴۳۳- ۴۹۶) درکلیات او،دارای ۱۰۷۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۸: ۳۱۵] .

32510 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۷: نسخ سدهٔ **۸-۹** ، در «کلیات» او [نسخه‌ها۲: ۹۱] .

32511 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۶۵ادبیات (۴۶۶۷): نسخ خوش‌نزدیك بروزگارسراینده در «کلیات» او [ف . رضوی ۷: ۶۸۲] .

32512 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۶۳ادبیات (۴۶۶۶) : نسخ پاکیزهٔ محمد فرزند ابراهیم مشتهر بجوانمرد شیرازی **۸۳۶** در «کلیات» او ، زرین [ف. رضوی ۷: ۶۸۱] .

32513 ـ **قاهره**،دارالکتب۲/۱۵۶م ادب فارسی : در « کلیات » مؤرخ **۸۴۱** او ، زرین ، مصور ، آغاز برابرنمونه [مخطوطات ۱: ۱۶۸] .

32514 ـ **نورعثمانیه** ۴/۴۱۹۰ : نستعلیق با تاریخ **۸۴۴** در دفتر (۷۳-۱۰۸ هامش) . **فیلم** آن در دانشگاه ش۱۷۸ هست [فیلمها ۱: ۴۲۱] .

32515ـ**تهران**،آقای سلطان‌القرائی: در «کلیات» مؤرخ **۸۵۶** او .

32516 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۶۵) Or۲۸۱۵: نستعلیق‌عبدالوهاب‌فرزند سلیمان خاکی ، **۸۸۳** (۱۴۷۸م) همراه «دیوان» او [ریو، ذیل :۱۷۵] .

32517 ـ **پاریس** S.P. ۷۸۱ : در «کلیات» مؤرخ **۸۹۳** او.فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳] .

32518 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۴ادبیات (۴۶۷۱) : در «کلیات» او از سدهٔ **۹** ، زرین [ف . رضوی ۷: ۶۸۱] .

32519 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۸ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹**، زرین [ف. مجلس ۸: ۳۱۷].

32520 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۹ : در «کلیات» او از سدهٔ **۹**، زرین [ف. مجلس ۸: ۳۱۹].

32521 ـ **تهران**، مجلس ۹۰۷/۴ـ ۹۱۲: همراه «پنج گنج» نظامی از سدهٔ **۹**، (ص۷۷۳ـ۸۰۰متن)، نسخه ۱۱۱۱ بیت‌دارد، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳: ۱۶۸].

32522 ـ **مشهد**، رضوی ۷۶۶ادبیات (۴۹۱۴) : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۰۳** او، که بنام «عاشق ومعشوق» یادشده [ف. رضوی ۷: ۶۸۳].

32523 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۶۹(۴۶۹ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۶** (بنگرید: دیوان: 23540) [ف. دکتر بیانی: ۲۲۰].

32524 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۳۱۴ Add : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۶۲۵].

فراقنامه

از میرزا علی خویی، متخلص به مهجور

آغاز: فغان‌که‌چرخ‌جفاپیشه‌وخلاف مدار ـ جدا افکند مرا ز درت بخاری خار.

32525 ـ **تهران**، ملك ۵۰۸۵/۹ : سدهٔ **۱۳ـ۱۲** (۴۱پ) [رؤیت].

فرامرزنامه

مثنویست از حماسه‌های ملی، بروش «شاهنامهٔ» فردوسی. بکوشش‌رستم فرزندبهرام تفتی در بمبئی ۱۳۲۴ در ۴۶۴ ص چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۵۶ ـ ف. مشار: ۱۱۵۸.

32526 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۹۴۶/۲ Or : نستعلیق **۱۰۱۹**. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۰۰ هست [فیلمها: ۶۰۷].

32527 ـ **پاریس**، عمومی S.p۴۹۸: نستعلیق۱۲ع۲/**۱۱۷۳** (۱پ ـ۴۸پ)، همراه: جهانگیر نامه، بانوگشسب نامه[نسخه‌ها۴: ۱۳۸] فیلم آن در دانشگاه ش ۷۳۳ هست [فیلمها: ۵۳۲].

فرح‌نامهٔ فاطمی

ازحماسه‌های دینی‌است، در دوقسمت: ۱ـ ازمحبعلی‌خان‌حکمت سرایندهٔ «صولت‌صفدری» که پیرامن سال ۱۱۴۳سروده ۲ـ ازحکیم‌کاظم حاذق‌الملك که در ۱۱۵۰ بعنوان تکلمهٔ آن سروده است، درسرگذشت فاطمه دختر پیامبر.

آغاز: خدا را چه نام است نام خدا ـ که مرآت دل یافته ازاوجلا.

بنگرید: اته: ۶۰ ـ ف. رضوی ۷: ۳۱۸ (حماسه‌های دینی، از گلچین معانی).

32528 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۰۸ Add : شکسته‌آمیزسدهٔ **۱۸**م (۳۸پ-۲۰۱ر) همراه «شرح حال فاطمه» [ریو۲: ۷۰۸].

فرحت‌الارواح

ازعبدالقادر (قدیر؟) بهادریچ. از هندی گرفته شده است.

32529 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۱۸ Spi/VI ۴۵۵۹ : نستعلیق ۱۲شعبان **۱۲۰۳**، آغاز افتاده: وگرقرطاس هفت‌افلاك سازند ـ دبیران دوعالم گربتازند [ف. عبدالله ۲: ۵۶۴].

فرس‌الفروس = مثنوی ...

ازامیرخسرو دهلوی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت.

32530 ـ **تهران**،سلطنتی۱۷۷(۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۴** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۲] .

فرسنامهٔ منظوم

ناشناخته .

32531 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسود شیرانی ۲/۴۱۷۹/۱۱۲۶ : نوشتهٔ ۱۸۹۷ بکرمی(**۱۸۴۰**م) ، فرسنامهٔ رنگین است آغاز افتاده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲:۳۹۸].

فرس‌نامهٔ منظوم

در ص ۴۴۳-۴۴۴ گذشت .

فرصت‌نامه

از پیرجمال اردستانی ، که‌یاد او در«کلیات: ۱۸۴۹» گذشت .

32532ـ **پاریس**،S.p۸۱۳: نستعلیق در مجموعه رساله‌های او مؤرخ **۸۶۸-۸۷۳**. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

32533 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۹۸ Or: سدهٔ **۱۱** ، درفهرست آمده : فرصت‌نامه ونصرت‌نامه [نسخه‌ها ۴:۶۸۶] .

فرقت‌نامه

از خوفی .

32534 ـ **یوگسلاوی** ۱۱ مج: فیلم آغازآن در دانشگاه ش۲۱۷۳ هست [فیلمها : ۶۴۸] .

فروزنده

از نصرت خراسانی، منشی باشی ، میرزا عبدالحسین فرزند محمد حسن مستوفی شمس آبادی اصفهانی . زاده در ۱۲۸۹ . مثنویست در ۸۵۰ بیت‌که‌بکوشش‌آقای محمودفرخ همراه منتخب‌آثار او ونمونه‌ای ازخطوط او درمشهد ۱۳۳۱خ بچاپ‌رسیده‌است. **آغاز:** ای‌پدیدار نه از ره دیدار ـ خلوت خاص تو دل بیدار .

بنگرید: ذریعه ۱۶:۱۸۴ و ۱۹:۲۵۷ ـ ف . مشار : ۱۳۷۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۶۰۳ .

32535 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۳۸ : نستعلیق خوش حسن تقدیسی تفرشی فراهانی، رمضان **۱۳۶۳** ، برابر آنچه آقای فرخ‌چاپ کرده ، ۸۲ س ۱۱س [ف. مجلس۸:۳۸۱] .

فرهادنامه

از عارف اردبیلی ، کـه بروزگار سلطان اویس جلایر (م۷۷۷) میزیسته‌است .مثنویست درداستان شیرین و فرهاد ولی در آن آمده : دراین‌گفتن چه جاری گشت خامه ـ نهادم نام آن **فرهادنامه** ، که در ۷۷۳ بانجام رسانده است. **آغاز** : بنام آنکه از مهر دل افروز ـ شب دیجور دلها را کندروز .

بنگرید : ذریعه ۹:۶۶۵ و ۱۶:۱۸۸ ـ دانشمندان‌آذربایجان: ۲۵۱ـفرهنگ‌سخنوران ۳۶۶ .

32536 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۷۸ : بخامهٔ محمد فرزند محمد فرزند محمدعارف اردبیلی ، که‌گویا سراینده است ، **۷۷۳** ، ۱۴۸گ ۱۷س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۱۲] .

فرهاد وشیرین

از صابر شیرازی ، آقا محمد مهدی ، در گذشتهٔ ۱۲۸۰ واندی، مثنویست درداستان‌این دو دلداده . در آغاز و انجام آن آمده : که وحشی این داستان را ناتمام‌گذارد ودر گذشت وصال شیرازی بآن پرداخت و بانجام نرساند، من برآن شدم کـه آنرا بپایان آورم . نسخه

۱۱۲۶ مجلس کـه گویا بخامهٔ سراینده باشد مؤرخ ۱۲۷۷ و ۳۰۶ بیت دارد . **آغاز** : بنام خالق‌پیدا وپنهان ـ که‌پیداونهان داندبیکسان.

بنگرید : ذریعه ۹:۵۷۳ و ۱۶:۱۸۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۳۲۱ .

32537 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۲۶ : نستعلیق خوب سراینده ، در**۱۲۷۷**، در ۳۰۶ بیت ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸ گ ۱۵ بیت[ف. مجلس ۳:۵۲۲] .

فرهاد و شیرین=خسرو وشیرین

عرفی ، در ص۲۷۸۷ گذشت .

فرهاد و شیرین

از فوق‌الدین احمد فوقی یزدی ، که یاد او در«کلیات:۱۸۸۸» گذشت . مثنویست‌هزلی با دیباجه‌ای به نثر . **آغاز ۱** : بعد از حمد خداوند جهان و نعت پیغمبر .. سخن ترتیزك بستان‌فکرست‌ـسخن‌طوطی‌هندوستان‌فکرست.. **آغاز ۲** ، کبوتربا زبان خوش بیانی ـ چنین زد جلکه بر مرغ معانی .

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۸۹ .

32538 ـ **تهران**، دانشگاه۴/۲۶۱۸: نستعلیق**۱۱۴۰**(ص۲۴۱ـ۲۶۱پ) آغازبرابر نمونهٔ **۱** [ف . دانشگاه ۹:۱۴۸۸] .

32539 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴/۴۱۹) Or ۲۹۷۵: باتاریخ **۱۰۷۷ـ۱۱۱۵** دردفتر (۸۳پ‌ـ۱۰۵پ) [ذیل ، ریو :۲۶۶] .

32540 ـ **تهران** ، ملك ۳/۵۱۰۴ : شکسته نستعلیق ابراهیم توپچی ، سدهٔ **۱۲** . با تاریخ ۱۲۵۶ در دفتر(۵۹پ‌ـ۱۱۰ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32541 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۴۱ : نستعلیق **۱۲۴۱**در«کلیات» او[ف. مجلس ۳: ۳۷۵] .

32542 ـ **نجف**،امیرالمؤمنین۲/۱۶۳۴ : با تاریخ **۱۲۴۹** در دفتر ، بیش از ۷۵۰ بیت، آغازبرابرنمونه[ف.سیدعبدالعزیزطباطبایی].

32543ـ **تهران**، دانشگاه۱/۱۳۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱ـ۱۱۰) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۷۶] .

32544 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۶۲ : در«کلیات» اوازسدهٔ **۱۴** (ص۹۵ـ۱۷۹) [ف. دانشگاه ۱۲:۲۸۳۹] .

32545ـ **تهران**،سپهسالار۲۸/۲۹۱۳: تاریخ یادنشده (ص۴۹۵ـ۵۰۹) [ف.سپهسالار ۵:۳۶۹] .

فرهاد و شیرین= خسرو وشیرین

شیرین‌وفرهاد

ازکوثری همدانی(قره‌باغی) ، میرعقیل، از سدهٔ یازدهم ، که مثنوی او بهسه نام بالادر تذکره‌ها یادشده‌است . و ازهموست «ساقینامه: ۲۸۸۳). **آغاز** : بنام‌آنکه شمع دیده‌افروخت‌ـ بنور دیده‌ام نظاره آموخت ـ زجام عشق دلرا سرخوشی داد ـ بمژگان بتان مردم‌کشی داد .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۲۴ و ۱۹:۱۶۸ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۷۸ .

32546 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۴۲: نستعلیق لکهنوج۲/**۱۲۵۰** (۱۸۳۴م) ، آغاز خداوندا دلی خواهم وفاکیش ـ محبت از همه دلها درو بیش،۱۳۳ گ [ریو۲:۶۷۸] .

32547 ـ **تهران**،دانشگاه۲/۴۰۶۹: نسخ پنجشنبهٔ۵ذیحجهٔ **۱۳۲۰** (ص۷۱ـ۲۹۳) نزدیك به ۳۸۰۰ بیت . آغاز برابر نمونه ، درفهرست‌بنام **خسرووشیرین** ونسبت‌سراینده قره باغی یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۵۲] .

32548 ـ **تهران**،مجلس۱۱/۲۶۷۵:

شکستهٔ نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر (ص۶۱۶-۶۱۸) ، ۴۶ بیت است .
آغاز : یکی پرسید از فرهاد بیدل ـ بوقتی کوطبیدی نیم بسمل ، در فهرست بنام **فرهاد وشیرین** یاد شده [ف. مجلس ۸:۴۳۹] .

32549 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۴۶ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام **فرهاد و شیرین** یاد شده [ف. بنگال : ۱۵۳] .

فرهاد وشیرین

ازمؤمن سندی، زنده در۱۱۶۷ تا۱۲۰۶ که یاد او در «دیوان:۲۵۵۵» گذشت .
بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۵۸ .

32550 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۴۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، همراه «دیوان» او با ماده تاریخهایی از ۱۱۶۷-۱۲۰۶ [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۰۳۱] .

فرهاد و شیرین

از وجدی همدانی .
بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۵۸ ـ فرهنگ ـ سخنوران : ۶۴۴ .

32551 ـ **تهران**، دانشگاه۴۲/۲۹۵۹ : با تاریخ **۱۰۴۴-۱۰۴۱** (ص۱۰۵) [ف . دانشگاه ۱۰ :۱۸۵۸] .

فرهاد وشیرین = شیرین وفرهاد

از وحشی بافقی، که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۸ » گذشت . در داستان بنام ، گویا در پایان زندگی خود ، هزار بیت آنرا سروده و در گذشته است ، سپس وصال شیرازی نزدیك هزاروهشتصد بیت برآن افزود ، بسال۱۳۰۳ وپس ازآن چندبارچاپ شده است . (بنگرید: فرهادوشیرین‌صابر۳۰۲۱) **آغاز**: الهی‌سینه‌ای ده آتش‌افروز ـ در آن سینه دلی وآن دل همه سوز .

بنگرید : ذریعه ۱۶ :۱۸۹ ـ ف . مشار : ۱۱۶۵ .

32552 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۴۵ : نستعلیق محمد محسن قاینی ، در **۹۱۲**،زدین ۴۱ گ ۸س [ف . دانشگاه ۱۵ :۴۱۲۵] .

32553 ـ **تهران**،دکترمفتاح۴/۱۵۲ : نستعلیق با تاریخ **۹۶۰** تا **۹۷۷** در دفتر

32554 ـ **عبدالحسین بیات** ۳ مج: مؤرخ **۹۹۳** ، زدین [نسخه‌ها ۶ :۶۵] .

32555 ـ **تهران** ، موزه ۳۷۰۷ : نستعلیق ۳ صفر **۹۹۷** ، زدین، با یك مجلس، وقف شاه عباس برآستانهٔ شیخ صفی ۱۰۲۲ [نسخه‌ها ۲ :۲۱۱] .

32556 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۶: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲ :۶۶۳].

32557 ـ **تهران**، ملك ۱۳/۴۹۳۲ : شکسته با تاریخ **۱۰۱۴** ، (۱۷۴پ-۱۹۱پ) تاریخ شاید ازنسخهٔ اصل باشد [رؤیت] .

32558 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۵۲ Add: در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۰۳۴**(۱۶۲۵م) [ریو ۲ :۶۶۴] .

32559 ـ **تهران**،دانشگاه۳۰/۲۹۵۹ : باتاریخ **۱۰۴۱-۱۰۴۴** (ص۳۱)[ف.دانشگاه ۱۰ :۱۸۵۷] .

32560 ـ **تهران**، ملك ۲۴/۴۱۳۷ : با تاریخ **۱۰۴۲** درشمارهٔ پیشین دفتر، (۱۱۵پ-۱۱۸پ) آغاز برابرنمونه ، پیرامن۷۵۰ بیت دارد [رؤیت] .

32561 ـ **تهران** ، مجلس۲/۲۶۶۵ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۱۰۵-۱۳۵) [ف. مجلس ۸ :۴۱۸] .

32562ـ **مشهد**، رضوی ۷۳۴ ادبیات

(۴۵۴۱): شکسته نستعلیق محمدیوسف مصور **۱۰۶۶** . آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۶۵۴] .

32563 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۵۳۹-۶۴۱ هامش) [ف. دانشگاه ۹:۱۲۰۵] .

32564 ـ **تهران** ، ملك ۹/۶۴۵۶: مؤرخ **۱۰۷۰** (۱۹۴ر-۲۱۰پ) درچهارستون پیرامن ۱۴۸۵ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32565 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱۱/۲۹۷: با تاریخ **۱۰۷۳- ۱۰۹۶** در دفتر [رؤیت] .

32566 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۵/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمـانی غلام ، در جنگ یك خطی باتاریخ **۱۰۷۴-۱۰۷۹** (۳۷۸ر-۳۹۹پ) ناقص ویك صفحه سفید دارد [ف. دانشگاه]

32567 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷/۱۹۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۱۱۹پ-۱۶۲ر) ، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۸:۶۱۶] .

32568 ـ **تهران** ، ملك ۵/۴۶۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «گنج معانی» (۵۸پ-۶۶پ)، پیرامن ۶۲۲ بیت دارد، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32569 ـ **تهران** ، ملك ۴/۴۹۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۵۷ر-۸۸ر) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۱۰۶۰ بیت دارد [رؤیت] .

32570 ـ **تهران**، ملك ۱۸/۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۸۶پ-۱۹۶پ) ، زدین، پیرامن ۱۰۵۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32571 ـ **تهران** ، ملك ۲۶/۳۸۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۶۴پ-۱۷۴ر) ، پیرامن ۱۰۰۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32572 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۳ فهرست نشده : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۸۰ص ۱۲ س [نسخه‌ها ۴:۲۷۰] .

32573 ـ **تهران** ، مجلس ۴۹۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زدین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32574 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۷/۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۱۲۴** در دفتر [نسخه‌ها ۲:۸۹] .

32575 ـ **تهران** ، مجلس ۴/۱۱۵۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** (ص۱۵۱-۲۱۲)، زدین [ف . مجلس ۳:۶۰۷] .

32576 ـ **تهران** ، سنا ۲/ ۷۵۵۱ : نستعلیق چلیپای سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲:۲۴۸].

32577 ـ **مشهد**، رضوی ۶۰۴(۴۷۹۵): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، همراه : دیوان، خلدبرین او [ف. رضوی ۷:۵۴۵] .

32578 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۶/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۳۱۰-۳۳۳) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۹].

32579 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، زدین ، انجـام افتاده [ف. دانشگاه ۱۲:۲۸۷۶] .

32580 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۴۶ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زدین ، ۵۵گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۱:۲۴۵۷] .

32581 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۶۹۴۹ Or: سدهٔ **۱۱** ، [نسخه‌ها ۴:۶۸۳] .

32582 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۲۴۳۸: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۱-۵۰ جنگ)، زدین [ف. دانشگاه ۹:۱۱۱۱] .

32583 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۲۹ منظوم (۵۶۹) : نستعلیق **۱۱۰۱** [ف. بنگال:۹۷].

32584 ـ **بادلیان** ۷/ ۷۰ فرازر : نوشتهٔ ع ۱/ **۱۱۰۸** . **فیلم** آن در دانشگاه

ش ۱۰۱۸ هست [فیلمها :۵۵۵] .

32585 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۱۹/۳) Or۲۹۷۵ : باتاریخ **۱۰۷۷ـ۱۱۱۵** دردفتر (۷۶پ‌ـ۱۱۴ر) [ذیل ریو: ۲۶۶] .

32586 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱/۱۳۳۸ : نستعلیق زیبای عبدالعظیم ، با تاریخ **۱۱۳۶** یا **۱۲۳۶** ، [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

32587 ـ **مجلس** ۳۰۳۸/۴ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۱۷۱** (ص۱۲۷ـ۱۸۰) [نسخه‌ها ۱۸۹:۵] .

32588 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۳۴۴ Add : محرم **۱۱۷۴** (۱۷۶۰م) ، ۴۹گ [ریو ۶۶۴:۲] .

32589 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۶/۸ : با تاریخ **۱۱۸۹ـ۱۱۹۰** در دفتر [رؤیت] .

32590 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۴۷/۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، همراه « خسرو و شیرین» نامی و جزآن [رؤیت] .

32591 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۰۵/۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغازبرابر نمونه ، نسخهٔ ممتاز (۱۳۹ـ۱۶۶ر) [رؤیت] .

32592 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۶۸/۲ : شکستهٔ سدهٔ **۱۲** (ص۱۳۲ـ۱۹۴) ، آغازافتاده [ف. مجلس ۴۲۹:۸] .

32593 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در دفتر نظم و نثر در فهرست بنام « خسرو و شیرین » است [ف . دکتر بیانی :۶۰۸] .

32594 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۹ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، نسخهٔ کامل ، زرین [ف. مجلس ۲۳۵:۸] .

32595 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۸ : نستعلیق رنگارنگ سدهٔ **۱۲** ، زرین ، ۶۶گ.

32596 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۱۴ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۲۱۳ـ۱۳۶ چهارستونی) [ف . ملی ۹۲:۱] .

32597 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۵۴ : شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، با دو تصویر ، زرین [ف . دانشگاه ۹۰۹:۹] .

32598 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۰۸ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۵] .

32599 ـ **هاروارد** ، هوتن P۲۲ : شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۲** ، زرین، مصور [نسخه‌ها ۵:۴] .

32600 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۴ Add: دردفتری نستعلیق ازسدهٔ **۱۷**م (۱۶۰ـ۱۸۰) [ریو ۷۳۷:۲] .

32601 ـ **موزهٔ بریتا** Or۳۱۸ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۶۶۴:۲] .

32602 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۸۵/۲ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، آغاز برابر نمونه (۲۸پ ـ ۳۳ر) [رؤیت] .

32603 ـ **تهران** ، سنا ۱۱۹/۴ : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** [نسخه‌ها ۴۴۵:۶] .

32604 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۱۹ : نستعلیق خوش میرزاعلیمحمد ، صفرسدهٔ **۱۲ـ۱۳**، زرین، [ف. دانشگاه ۳۶۶۵:۱۴] .

32605 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۷ : شکستهٔ خوش **۱۲۰۱**، سپس دنبالهٔ آن از وصال، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲۳۳:۸] .

32606 ـ **تهران**، ملك ۴۹۸۸/۲ : شکسته نستعلیق ع۲/**۱۲۰۲** (۴۱رـ۶۰پ) ، آغاز چندبیت افتاده [رؤیت] .

32607 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲: در جنگ نوشتهٔ **۱۲۱۲** محمد علی فرزند شاه محمدرضی اشتهاردی [نسخه‌ها ۷۰:۲] .

32608 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۳۰/۳ ادبیات(۴۷۰۹): شکسته نستعلیق خوش‌شعبان **۱۲۲۲** همراه با رباعیات باباطاهر [ف . رضوی ۷۴۲:۷] .

32609 ـ **موزهٔ بریتانیا**۷۷۲۱/۸ Add : با تاریخ **۱۲۲۲** (۱۸۰۷م) در دفتر (گ۷۶-۱۲۸) [ریو ۸۱۳:۲] .

32610 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۷ : نستعلیق **۱۲۲۸** ، زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۱گ ۹س [ف. مجلس ۲۴۳:۲] .

32611 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۰۵ (۶۱۱ف) : شکسته نستعلیق زیبای محمدصادق انجو ، **۱۲۳۰** ، زدین ، آغاز برابر نمونه، ۹۲ص ۱۱س [ف . دکتر بیانی :۳۸۴] .

32612 ـ **تهران**، سپهسالار۴۲۲/۲: نسخ، **۱۲۳۳** ، زدین ، [ف . سپهسالار ۲: ۶۵۲ و ۳۶۹:۵] .

32613ـ **تهران** ، سنا ۳۵۵(۸۳۴۳): شکسته نستعلیق دو شنبهٔ ع۲/ **۱۲۴۱** ، زدین [نسخه‌ها ۵۵۵:۶].

32614 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۹۵۹ : نستعلیق آقا فتحعلی شیرازی ، شوال **۱۲۵۱** ، ۵۰گ ۱۱س [نسخه‌ها ۵:۵] .

32615 ـ **تهران** ، مجلس ۲۹۳۳ : شکسته نستعلیق خوش ، ۲۹ محرم **۱۲۵۲** آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۳۴۳:۱۰] .

32616ـ **تهران**، دانشگاه۴۶۴۰/۱: نستعلیق‌ریزخوش‌محمدربیع**۱۲۵۶** برای‌یعقوب میرزا (۱-۱۰۱) [ف. دانشگاه ۳۵۷۵:۱۴].

32617 ـ **تهران** ، ملک۵۱۲۵/۱ : نسخ علی فرزندمحمدحسن، با تاریخ‌ساختگی ۹۵۷که‌گویا **۱۲۵۷** است (۱ر-۴۵ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32111ـ**مشهد**،رضوی۷۳۶ ادبیات۶۳۳۱: نستعلیق **۱۲۶۰** [ف . رضوی ۶۵۵:۷] .

32618 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۳۸۴ : شکسته نستعلیق رضاقلی‌محلاتی **۱۲۷۱** بدستور آقا محمدعلی خان در تهران ، ۸۱گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹۷۳:۹] .

32619ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۱۸/۲) Or۲۹۵۵: باتاریخ **۱۲۷۵-۴**(۱۸۵۷-۸م) در دفتر (گ۱۶پ-۱۳۱) [ذیل ریو:۲۶۵].

32620ـ**مشهد**،رضوی۹۵۹/۱ ادبیات (۹۵۶۰): شکسته‌نستعلیق خوش محسن‌فرزند اسدالله‌خان‌ایروانی**۱۲۸۱** برای اعتضادالسلطنه آغاز برابر نمونه ، زدین [ف . رضوی ۷ : ۷۹۳] .

32621 ـ **شیراز** ، دکترمیر : نوشتهٔ ذیعقدهٔ**۱۲۸۳**ش۳دفتراست[نسخه‌ها۲۸۴:۵].

32622ـ **تهران**،مجلس۲۶۷۵/۲۱: شکسته نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر (ص۶۷۸-۷۰۲) ،گزیدهٔ آنست[ف. مجلس ۴۴۱:۸] .

32623 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۲۶ (۶۱۲ف) : نستعلیق خوش محمدحسین‌حسینی فراهانی ، ع۱۴/ **۱۲۹۱** ، ۱۹۹ص ۱۲س[ف. دکتربیانی : ۳۸۵] .

32624 ـ **تهران**،ملك ۵۰۸۳/۱۸ : نستعلیق خوش **۱۲۹۱** ، (۱۰۵ر-۱۲۶پ) متن وهامش ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32625 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۶۷/۱ : نستعلیق ، برای میرزا محمدخان در **۱۲۹۲**، (۱پ-۵۰ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32626 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۸ : شکسته نستعلیق خوش محمدرضا نوری، **۱۲۹۲** (ص۱-۶۴هامش) [ف . مجلس ۴۷:۸] .

32627ـ تهران، مهدی‌بیانی: نستعلیق زیبای میرعلی‌شیرشیرازی ، سدهٔ **۱۳** ، باتکمله وصال [نسخه‌ها ۱۲:۱] .

32628 ـ تهران، مجلس ۲۳۳۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۰۹–۱۲۵ جنگ)[ف. مجلس ۴۳:۸] .

32629 ـ تهران ، مجلس ۱۱۶۰ : شکستهٔ زیبای نیمهٔ نخستین سدهٔ **۱۳** ، زدین، آغاز برابر نمونه ، ۳۷ گ ۱۱س [ف.مجلس ۶۱۰:۳] .

32630 ـ تهران ، مجلس ۲۵۳۸ : شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳** . بدون سرآغاز، دارای ۹۴۶ بیت [ف. مجلس ۲۳۴:۸] .

32631 ـ تهران ، الهیات ۳۹۶ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده ، ۳۴، گ ۱۱س [ف . الهیات ۸۹:۱] .

32632 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۳۱ (۶۱۳ف) : نستعلیق وشکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳** زدین ، با پنج مجلس میناتور آبرنگ کار صنیع‌الملك [ف. دکتربیانی :۳۸۶]

32633ـمشهد،رضوی۷۳۵(۷۰۱۴): شکستهٔ نستعلیق سدهٔ **۱۳** .

32634ـ مشهد،رضوی۷۳۷(۸۷۲۳): نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف . رضوی ۶۵۵:۷] .

32635 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۸) Or۲۹۸۶ : ازسدهٔ **۱۹** م ، آغاز برابرنمونه ۹۲ گ [ذیل ریو : ۱۹۷] .

32636ـمشهد،رضوی۱۰۳۸۵فهرست نشده: شکستهٔ**۱۳۰۳**،زدین،۵۶گ۱۰بیت‌چلیپا [رؤیت] .

32637 ـ تهران ، دکتر مفتاح ۴۸ : نستعلیق عبدالله خان فرزند علی ایروانی ، ۱ ذیحجهٔ **۱۳۰۵** [رؤیت] .

32638 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۸۳: نستعلیق زیبای میرزاجانی آشتیانی ،**۱۳۰۸**. بدستور میرزا آقا خان ناظم میزان ، ۲۶گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

32639 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۵۳: شکستهٔ میرزاآقا شیرازی ، در ۲۷ع۲/**۱۳۱۲** [نسخه‌ها ۸۹:۲] .

32640 ـ تهران ، دانشگاه ۲۳۳۵ : نستعلیق میرزاآقا شیرازی بیکلو محرم**۱۳۱۷** زدین، درفهرست بنام«خسرو وشیرین»! یاد شده [ف. دانشگاه ۹۵۵:۹] .

32641ـ تهران، دکترمفتاح :شکسته نستعلیق میرزا سیدعلی فسائی ، در **۱۳۲۷** ، زدین [رؤیت] .

32642ـ تهران،دانشگاه ۱/ ۳۷۷۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**(۲پ–۸۱ر)سرودهٔوحشی‌وسپس وصال‌است[ف.دانشگاه ۲۷۵۹:۱۲].

32643ـ تهران، دانشگاه۱/۳۵۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱–۸۹) [ف . دانشگاه ۲۵۱۵:۱۲] .

32644 ـ تهران،مجلس ۳۵۱۸/۲: تاریخ یادنشده (ص۳۶۴–۴۱۸) بخشی از آن است [ف. مجلس ۱۴۷۴:۱۰] .

32645 ـ تهران ، ملی ۲۶۶/۱۰ ـ ۲۴۶ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰هست [فیلمها:۶۳۲] .

32646 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶۴م ادب فارسی : تعلیق ، بی‌تاریخ [ف.مخطوطات ۲۹:۲] .

32647 ـ بنگال ، آسیایی ۷۳/۵ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۴۹] .

فرهاد و شیرین

از وصال شیرازی (۱۱۹۷–۱۲۶۲)، که

یاد او در « دیوان : ۲۵۹۹ » گذشت . دنبالهٔ داستان «فرهاد وشیرین»وحشی است که بدستور فرهاد میرزا فـرزند عباس میرزا ولیعهد ، نزدیك به هزار و هشتصد بیت ، بسال ۱۲۵۸ سروده است ، وهمراه سرودهٔ وحشی چاپ شده است . **آغاز** : هزاران پرده بر قانون عشق است ـ بهریك نغمه‌ای زافسون عشق است .

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۰ ـ ف. مشار : ۱۱۶۵ .

32648 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۳۷ : شکستهٔ خوش **۱۲۰۱** (؟) بدنبال فرهادوشیرین وحشی ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، [ف . مجلس ۸ : ۲۳۳] .

32649ـ **مدینه** ، عارف‌حکمة ۵۵ف: نوشتهٔ **۱۲۵۱** ، ۲۲ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۳ و ۴۹۴] .

32650 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۶۹ : نستعلیق زیبای محمد داوری ، پسر سراینده ، **۱۲۶۰** بدستور فرهادمیرزا پسرولیعهد،زرین، با یادداشت تاریـخ سرودن ۱۲۵۸ در پایان نسخه [ف . دانشگاه ۲ : ۱۶۶] .

32651ـ **یزد**، جامع کبیر ۳۷۳ـ۱۳: نستعلیق سید محمد رضا ، دو شنبهٔ ۲۳ شوال **۱۲۷۷** ، آغازافتاده، در۲۰ع۲/ ۱۲۱۰ (غری) سروده شده است!؟ [نسخه‌ها ۴ : ۳۸۲].

32652 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۹/۲ ادبیات (۹۵۶۰):شکسته نستعلیق خوش‌محسن فرزند اسدالله خان ایـروانی **۱۲۸۱**،زرین ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۷۹۴] .

32653 ـ **تهران**، ملك ۴۹۶۷/۲ : نستعلیق **۱۲۹۲** برای حاج میرزا محمد خان مستوفی ، (۵۰ر-۱۱۴ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32654ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق زیبای میرعلی‌شیر شیرازی، سدهٔ **۱۳** ، بدنبال «فرهاد و شیرین» وحشی [نسخه‌ها ۱ : ۱۲] .

32655ـ **تهران**، دانشگاه۲/ ۳۵۰۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۴** (ص۹۰ـ۱۹۹) [ف.دانشگاه ۱۲ : ۲۵۱۵] .

فرهاد وشیرین

بروزگار جهـانگیر (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) سروده شده‌است : جوان شد باردیگرعالم پیرـ بعهد شاه نورالـدین جهانگیر . **آغاز** : خداوندا دلی ده شاد از ندوه ـ دروگنجایش‌غم کوه تاکوه .

32656 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۱۵) Or ۳۲۷۵ : نستعلیـق سدهٔ **۱۷** م ، ۶۲ گ [ذیل ریو : ۲۰۱] .

فرهنگ خداپرستی

از عبدالوهاب یزدی متخلص بهمحرم، که یاد اودردیوان: ۲۵۱۶»گذشت. درسوگواری وستایش سران قاجار ، در۱۲۷۷(= فرهنگ خدا پرستی) سروده و در ۱۲۸۱ و ۱۳۲۷در تهران چاپ شده‌است. **آغاز**: درموسم عاشورا درتکیهٔ دولت ـ بگرفته عزا بهردعای شه‌ملت.

بنگرید : ذریعه ۱۶ : ۱۹۹ ف . مشار: ۱۱۷۴ .

32657 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۱) Or۳۲۵۱: نسخ‌پیرامن**۱۲۷۷**(۶۱ـ۱۸۶۰م)، آغاز برابرنمونه، ۱۵۲گ [ریو، ذیل: ۲۳۰].

32658 ـ **تهران** ، ملی ۳۷۷ ف : نستعلیق خوش صفـای تفرشی ، **۱۲۷۷** ، در فهرست بنام « مرثیهٔ شهدای کربلا » یادشده ، آغاز برابرنمونه ، ۱۴۲ گ۷س [ف. ملی: ۱ : ۳۶۶ـ نسخه‌ها ۶ : ۲۱۷] .

32659ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۲۰۳ : نستعلیق یکشنبهٔ ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۳۷۸** [نسخه‌ها ۸۹:۲] .

32660 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۴۰ : نسخ میرزا صفا ، **۱۲۷۹** ، با مهـر سراینده [ف . مجلس ۸ :۲۳۵] .

32661 ـ **تهـران** ، ملی ۱۸۰ ف : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۰گ [ف. ملی ۱۸۱:۱ ونسخه‌ها ۲۱۶:۶] .

32662 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۳۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۱۴۵گ ۷س .

32663 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۴۸گ ۷س [ف.سپهسالار ۳۷۱:۵] .

32664 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۶۳۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، با مهر او ، ۱۵۵ گ۷س [ف. دانشگاه ۲۱۴:۸] .

32665 ـ **تهران** ، الهیات ۵۰۳ د : نسخ سدهٔ **۱۳-۱۴** با مهرسراینده : لسان‌الحق گویا بحق ، وتقریظهایی، ۱۶۰گ ۷س [ف . الهیات ۹۹:۱] .

32666ـ مشهد ، آقای کاظم مدیر شانه‌چی: نستعلیق، جیبی [نسخه‌ها۵:۵۸۸] .

فرهنگنامه

ازحزین لاهیجی، که یاد او دره‌فرسنامه: ۴۴۱ » گذشت . مثنویست در ۳۵۰ بیت و با «سوانح عمری» او چاپ شده است . **آغاز** : بنام نگارندهٔ هست وبود ـ فرازندهٔ این رواق کبود .

بنگرید : ذریعه ۲۱۸:۱۶ ـ ف . مشار: ۹۷۸ (سوانح‌العمری) .

32667 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب SpiVI۱۱۴ ۵۲۲۹: دره‌کلیات»او نوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م) (۳۶۹پ‌ـ۳۷۹ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ :۵۶۱] . از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱۵۱:۱] .

32668 ـ **تهران**، مجلس ۹۷۱/۹ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۲۸** ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲۶۳:۳] .

فرهنگ هندی به‌فارسی

از یوسفی ، درص۵۷۳ گذشت .

فضل = منظومهٔ...

از سیدرضا فروغ ، که یاد او دره‌کلیات: ۱۸۸۷» گذشت . در آن آمده: روایت کند ناظم این کتاب ـ فروغ سخن پرورنکته‌یاب ـ که چون ازقصاید مرا ده هزار ـ بفضل‌خدا آمد اندرشمار. **آغاز**. ستایش‌خداوندممبود را ـ که‌از جودآورد موجود را ـ بفضل‌حقش**فضل** نام شد.

32669 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۴۴ : دره‌کلیات» او بخامهٔ خودش ، **۱۲۹۶** (ص۱ـ ۸۶) [ف . دانشگاه ۱۶۸۷:۱۰] .

فقه منظوم = آداب‌نماز = نام‌حق = مقدمة‌الصلاة

ازشرف بخادایی خراسانی ، بروش اهل سنت ، در ۱۵ج۱/۶۹۳(این‌تاریخ درنسخه‌ها گوناگون‌یادشده) درده باب و۱۷۰ بیت‌سروده است: باب ۱ـ طهارت و وضو ، چهار فصل۲ـ شکننده‌های وضو۳ـ غسل ، سه فصل (فرایض، سنتها، مقدار آب)۴ـ واجب کنندهٔ غسل ۵ـ تیمم ۶ـ نماز ، چهار فصل (فرایض ، سجدهٔ سهو ، سنتها) ۷ ـ نمازهای شبانه روزی ۸ ـ سنتهای مؤکده ۹ـ روزه ۱۰ ـ کفارهٔ روزه . [نسخهٔ ۵۷۲۵ مجلس] . **آغاز ۱** : نام حق برزبان همی‌رانم ـ که بجان ودلش همی‌خوانم

آغاز۲: ابتدا میکنم بنام خدا ـ که دوحرف آفرید ارض وسما ـ نام حق برزبان همی ... نصرالله طرازی آنرا باحتمال ازعطار نیشابوری یادکرده و درچند نسخه ازشرف بخاری [پاریس، مجلس و ...] خوانده شده‌است، و برخی نسخه‌ها نه و یاهشت بابی است

بنگرید: ذریعه ۱۹:۱۰۵.

32670 ـ **تهران**، سنا ۲/۲۲۸: سدهٔ **۸-۹**، مجموعه بخشیدهٔ فکری سلجوقی بدکتر بیانی است، نسخه تنها هشت بیت پایان را دارد و بنام **مقدمة الصلاة** است [نسخه‌ها ۶: ۴۹۰].

32671 ـ **پاریس** ۹/۳۶۸ ف: با تاریخ **۸۸۹** دردفتر، درفهرست نام سراینده شرف بخاری یادشده **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها: ۵۹۲].

32672 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش ممتاز علی حسینی در هرات **۹۳۳**، نسخه درکتابخانهٔ پادشاهان هندبوده، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **آداب نماز** یادشده است [نسخه‌ها ۴: ۹].

32673 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۰۲/۲/۲۳۸۳: نوشتهٔ سید شاه محمد فرزند سیدجلال، صفر **۱۰۱۳** (۱۶۰۴ م)، نسخه بنام **نام حق** است [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۰۶].

32674 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۸۳/۴ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۱۱۸** (ص۱۳۲-۱۳۶) درفهرست بنام **نام‌حق** واز شرف‌الدین پانی‌پتی دانسته‌شده [نسخه‌ها ۵: ۱۶۴].

32675 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸ مجامیع فارسی: نستعلیق سید عبدالرسول، ۲۴ صفر **۱۱۳۳**، **آغاز**: نام حق برزبان ... (گ ۲۴ پ-۳۵ر مجموعه) در فهرست بنام **نام حق** ومقدمة‌الصلاة آمده [مخطوطات ۱: ۲۷۲].

32676 ـ **بادلیان** ۱/۸۸ اوزلی: نوشتهٔ ۳ ذیحجهٔ **۱۱۳۶**، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست، درفهرست بنام **مقدمة الصلاة** یا شرح **نام حق** و تاریخ سرودن **۷۰۳** یاد شده است [فیلمها: ۵۵۴].

32677 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۶۳/۱۰۱۱/۴: نوشتهٔ **۱۱۷۸** (۱۷۶۴م) درفهرست بنام **نام‌حق** است وتاریخ سرودن **۶۹۹** (۱۲۹۹م) یاد شده است [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۰۶].

32678 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۸/۲/۴۵۳: نوشتهٔ محمدوزیر فرزند امیر، صفر **۱۲۲۰** (۱۸۰۵م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۰۵].

32679 ـ **هاروارد**، هوتن ۱۴/۱ Ms.P: نستعلیق مصری **۱۲۴۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، درفهرست بنام **آداب نماز** است. [نسخه‌ها ۴: ۹].

32680 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۴۴۱Spi/VI۱۳J: نستعلیق بیگم‌صاحب (گل‌بیگم) محرم **۱۲۵۸**، آغازبرابر نمونهٔ **۱**، در فهرست‌بنام **نام حق** یاد شده است [ف. عبدالله ۲: ۴۵۳].

32681 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶۹۸/۲۳۷۶/۳: نوشتهٔ **۱۲۶۷** (۱۸۵۱م) بنام **نام‌حق** یاد شده‌است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۰۷].

32682 ـ **لاهور**، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۲۹۷،۳۳۱ شرف: نستعلیق عبدالعزیز خان، پایان ج۲/**۱۲۷۶** در فهرست آمده: **مقدمة الصلاة** و نه بابی و از ملا شرف‌الدین بخاری که درآغاز سدهٔ هشتم میزیسته، **آغاز**:

حمد حق برزبان... (برابر نمونه) .

32683 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۹۶/۲ : نستعلیق علیمحمد ، سدهٔ **۱۳** (۱۴ر-۲۶پ) . آغاز: نام حق برزبان [رؤیت] .

32684 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۴۶/۵۲۲/۳: سدهٔ**۱۳** [ف.دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۰۵] .

32685 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷ مجامیع فارسی: تعلیق **۱۳۱۳** ، **آغاز:** ابتدا میکنم .. (گ۱-۱۷) درفهرست بنام **نام‌حق و مقدمةالصلاة** است [مخطوطات۱:۲۷۲].

32686 ـ **تهران** ، ملك ۵۸۹۲ : نستعلیق‌میرزامحمدنجارالتجار**۱۳۱۶**، **آغاز:** ابتدا میکنم .. (۱پ-۹ر) [رؤیت] .

32687 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۲۵ : نستعلیق شکسته عطا محمد بهشیوهٔ افغانی در **۱۳۲۹** ، بدستورسردارنصرالله خان‌نایب‌السلطنه زرین ، آغاز برابرنمونهٔ **۱** ، در فهرست نام سراینده شرف بخاری و نام آن **فقه منظوم** یاد شده است ، ۳۴ص ۷س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۷۰] .

32688 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۹ زکیه فارسی : تاریخ یاد نشده ، **آغاز** : نام حق .. (گ۱-۱۰) [مخطوطات ۱ :۲۷۳].

32689 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۴۳/۱۰۹۱ : تاریخ یاد نشده ، و بنام **نام حق** است .

32690ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۲۷/۲/۲۲۱۷ : فریدبخش زرگر بنام **نام حق** است [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲:۳۰۷] .

32691 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۲ق‌ف ۷۴ : نوشتهٔ طالع مندخان خلیل، **۱۲۶۵** ، درفهرست بنام **نام حق** است .

32692 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ق ۳۲ : تاریخ یاد نشده ، ۱۳۷ ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۰] .

32693ـ **بنگال** ، ایشیاتك۱۵۶منظوم (۴۰۷) : شکسته ، تاریخ یاد نشده ، بنام **نام حق** یاد شده است . [ف. بنگال : ۲: ۱۰۲] .

32694 ـ **بنگال** ، آسیایی ۶۴/۳ ao (۷۲۶) : شکسته ، تاریخ یادنشده، بنام **نام حق** یاد شده است [ف. بنگال : ۱۴۲].

فقه منظوم

از میرعبدالله ، درقالب مثنوی .

32695 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۹۷/۲۲۹۰/۴ : تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲:۲۹۳] .

فقه منظوم

از سیدمحمد ، درمسایل فقهی واسلامی ، درقالب مثنوی .

32696 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۳۵/۱۱۸۲/۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۰۱] .

فقه منظوم

سرودهٔ ۱۱۴۸ (۱۷۳۵م) .

32697 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۸۸۶/۸۶۳/۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲:۲۸۸] .

فقه منظوم

از ناشناس ، بروزگار سبحان قلی بهادر خان وظل سبحانی ، بسال ۱۱۶۰ (۱۷۴۷م) برپایهٔ رسالهٔ مختصر صدرالشریعه ، در مسایل فقهی سروده است .

32698 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۵۱/۸۱۸ : نوشتهٔ نورعلی فرزند

محمدعلی ، ۲۱ع۲/۱۱۹۱ (۱۷۷۷م) [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۲:۲۹۶] .

فلک اعظم

از انجب . آغاز : ای زلال هوس تشنه لبان ــ آرزومند تو صاحب‌طلبان .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰۶ ــ فرهنگ ــ سخنوران :۶۴ .

32699 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۰۳۶ Egerton : شکسته‌آمیز ذیقعدهٔ، ۷عالمگیر دوم(۱۱۷۳=۱۷۶۰م) ، ۲۰۷ گ [ریو ۲ : ۷۱۰] .

فلک‌البروج = آسمان هشتم

فلکناز = سرووگل

تسکین، درص۲۹۰۹ گذشت.

فوایدالاخیار = فوایدیوسفی

ازیوسفی، که در ص۵۷۵ گذشت . واینک چند نسخهٔ دیگر :

32700 ــ تهران ، دکترمفتاح ۶مج: با تاریخ ۱۰۸۶ در دفتر ، همراه « ترجمهٔ برءالساعه» محمد شریف [رؤیت] .

32701 ــ تهران ، مجلس۲/۶۲۴۴: در دفتری نستعلیق، محمد مقیم اسلام رودی، ۱۱۱۵ (ص۱۲۲-۱۵۴) [ف. مجلس ۱۹ : ۲۱۴] .

32702ــ مشهد ، رضوی ۱۰۳۱۱/۴ فهرست نشده : نستعلیق داود، ۱۲۵۸، (۴۹ر-۶۴ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32703 ــ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱-۸/۱۴۱۶/۴۴۶۶ : همراه ۷ گفتار دیگر ازهمو، نوشتهٔ ۱۸۹۲ بکرمی [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۹۴] .

32704 ــ تبریز ، ملی ۲۸۲۴/۶ : در جنگ مؤرخ ۱۳۴۶ [ف . ملی ۱:۳۸۱].

32705 ــ بنگال ، آسیایی ۶۵/۱ ao (۱۰۶۹) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۴۳] .

32706 ــ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۰۸/۷۷۵/۳ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲:۳۹۸] .

فوایدالانسان

دوائی ، درص ۵۷۷ گذشت .

فواید منظوم

در اسم اعظم ، که سراینده در صد و ده سالگی خود آنرا سروده است .

32707 ــ تهران ، سنا ۱۵۳/۲۳ : باتاریخ۱۲۹۲دردفتر(ص۲۱۵-۲۱۶)[نسخه‌ها ۶:۴۵۸] .

فوزعظیم

از عظیمای نیشابوری ، که یاد او در «دیوان ۲۴۴۸» گذشت . مثنویست در ستایش خدا و پیامبر و حضرت علی و وصف معراج و ستایش شاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵) وپند و داستان. درآن‌آمده: بگشود خردبسی‌طلسمش- تافوز عظیم یافت اسمش. آغاز: دارم سرحمد حق تعالی - امللانسان ما تمنی .

بنگرید : ذریعه ۱۶ :۳۷۰ .

32708 ــ تهران، دانشگاه ۴۶۳۷ : شکسته نستعلیق شفیعای شکسته نویس ، دو شنبهٔ ۴ع۲/۱۰۹۶ ، زدین ، ۳۲۴۵ بیت است ، آغاز برابر نمونه . ۱۵۱ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۴:۳۵۷۲] .

32709 ــ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۹ Add : همراه « دیوان » او ازسدهٔ ۱۷ م ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲ :۷۰۱] .

فوايد علائيه

خبيصی. در بخش شروح منظومه‌ها خواهد آمد.

فیروز و شوخ = مثنوی...

از حاج میرزا سیدمحمدحسین وفای فراهانی، که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۲» گذشت.

32710ـ تهران، سلطنتی ۶۰۶ (۶۵۲ ف): همراه «دیوان» او ازسدهٔ **۱۳** [ف. دکتر بیانی: ۴۲۸].

فیروز وشهناز

از ناظم تبریزی، خـواجه محمد صادق معروف به صادقا، کـه در عباس آباد اصفهان میزیسته و در ۱۰۳۶ دیوان خودراگردآورده و «تذکرهٔ شاعران» او درملك ش۶۴۵۶ هست. **آغاز**: خداوندا دلی ده ناله پرور ـ زبانی برهوای دل نواگر.

بنگرید: ذریعه ۴: ۳۷ (تذکره) و ۹: ۱۱۶۲ (ناظم) و ۱۹: ۲۵۹ (فیروز)ـ فرهنگ سخنوران: ۵۹۰ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی، گلچین‌معانی: ۳۸۱.

32711 ـ تهران، ملك ۵۶۲۵/۴: نستعلیق محمداسحاق ژاوهی، دوشنبهٔ ۱۵ ع۲ **۱۱۹۸** درکابل، آغاز برابر برنمونه، پیرامن ۲۳۰۰ بیت [رؤیت].

فیروز ونسرین

ازمیرزا سیدعلی نیاز شیرازی (م۱۲۶۳) که یاد او در «دیوان: ۲۵۹۰» گذشت.

32712 ـ مشهد، رضـوی ۸۹۶۶: شکسته نستعلیق خود نگارنده، ۵۳گ ۱۲س اهدایی علی‌اصغرحکمت [نسخه‌ها ۵: ۵].

فیض‌الهی = مثنوی...

سرودهٔ ابوالفیض نجم‌الدین فرزندمولوی احمد علی عباسی چریاکـوتی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۷» گذشت.

32713ـ آصفیه ۴۷/۱۴ مجامیع: نوشتهٔ **۱۳۳۳** [ف. آصفیه ۳: ۷۳۶].

فیض‌السعادة

از فیاض عراقی، محمدطاهر که در شهر قم میزیسته، ستایشگر میرزا علی اصغر خان امین‌السلطان (کشته ۱۳۲۵). مثنویهایی‌است در موضوعهای گوناگون و اندرز و حکایت و مرثیه‌هایی از امامان. **آغاز**: ای صراط ـ المستقیم‌ای‌شهرقم ـ کازتو دورافتادگان گشتندگم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۶۰ ـ فـرهنگ سخنوران: ۴۵۷.

32714 ـ تهران، مجلس ۱۱۲۸: نسخ گویا سراینده، **۱۳۰۶-۱۳۰۸**، پیرامن ۸۰۰۰ بیت، ۴۱۸گ ۱۰ بیت [ف. مجلس۳: ۵۲۷].

فیل‌نامه

آغاز: بنام خدایی‌که‌سیل سخن ـ روان کرد درعرصه‌گاه دهن.

32715ـموزهٔ بریتانیا Or۳۴۴: نستعلیق **۱۲۰۰** (۱۷۰۶م)، ۲۴گ [ریو ۲: ۷۰۳].

ق

قاصد صبا

ازطوفان

32716 ـ تهران، دانشگاه ۴۴۳۰: نستعلیـق سدهٔ **۱۲-۱۳** در جنگ شعر [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۹۰].

قافیه‌شناسی منظوم

در بخش قافیه و عروض ص۱۱۶۸ گذشت.

قحطیه = وصف قحط

قدرت آثار

ازغزالی مشهدی (م ۹۸۰) ، که یاد او در « دیوان : ۲۴۵۴ » گذشت . مثنویست در برابر «مخزن‌الاسرار» نظامی .

بنگرید : ذریعه ۹:۷۸۹ و ۱۹:۲۶۱ — هفت آسمان ۱:۱۰۴ .

32717 ـ اکسفورد ، بادلیان ۲/۱ فرازد : همراه «نقش بدیع» ازهمو. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۲۱ هست [فیلمها :۵۵۵].

قدسی = مثنوی...

در ستایش ازطریقهٔ شیخیان و شیخ احمد احسایی .

32718 ـ مشهد ، فرخ ۱۳۴ ضمیمهٔ ۱۳۵ : تاریخ و نشانی بیشتریادنشده [نسخه‌ها ۳:۹۵] منتقل شده بدانشگاه مشهد .

قران سعدین

ازامیرخسرو دهلوی، که یاداو دره کلیات: ۱۸۵۶» گذشت . مثنویست عرفانی به پیروی «مخزن‌الاسرار» نظامی، که در۶۴۸ بدان‌آغاز و در رمضان ۶۸۸ بانجـام رسانده است ، با قصیده‌ای درسرآغاز آن . **آغاز** قصیده :شکر (حمد)گویم‌که بتوفیق خداوند جهان ــ برسر نامه نوشتم عنوان ــ نـام این‌نامهٔ والاست‌قران السعدین ــ که بلندیش بـه سعدین سپهر است قران. درهند۱۲۶۱ با شرح‌مولوی قدرت‌احمد و پس ازآن درهند و ایران چندبار چاپ شده است. **آغاز** متن: حمد خداوند سرایم نخست‌ــ تا شود این نامه زنامش درست .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۶۶ ــ ف . مشار : ۱۲۱۸ ــ هفت آسمان:۷۰ .

32719ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۱] .

32720 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۰ ادبیات: نسخ ابوطاهر کاتب **۹۱۲**، آغازبرابرنمونهٔ **۱** ، زرین ، وقف نادر ۱۱۴۵، ۵۲گ ۱۲س [ف. رضوی ۳:۱۸۸] .

32721 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۵۳۳ : نستعلیق خیلی خوب ، ۱۰ صفر **۹۲۰** ،زرین ۳۳۲ص ۱۲س [ف. دکتر مقصود ۱:۱۳۳] .

32722 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۳ Add : رجب **۹۲۱** (۱۵۱۵م) در هرات ، ۱۴۵گ [ریو ۲:۶۱۶] .

32723 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷م) [ریو ۲ : ۶۰۹] .

32724 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۶) Or۱۴ : سدهٔ **۱۶** م، ۱۷۴گ [ریو ، ذیل : ۱۶۷] .

32725 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۷۱: نوشتهٔ سلطان محمدنیرالکاتب**۹۳۲**، آغاز برابرنمونهٔ**۲** ، ۱۳۸گ ۱۵س[ف.فهمی ادهم ۱:۲۰۷] .

32726ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۹ (۴۵۶ ف) : نستعلیق خوش (نام پاکشده) ، **۹۳۷** . آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، گزیدهٔ آنست ، ۹۴ص ۱۴س [ف. دکتربیانی :۲۰۳] .

32727 ـ **تهران**،سلطنتی۱۸۱ (۴۵۱ ف):در«ثمانیهٔ :28789» اونوشتهٔ **۹۷۲** [ف. دکتربیانی : ۱۹۶] .

32728 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۶۹۱Spi/VI۲۴G: نستعلیق۸ع۲/**۹۸۳** (۱۵۷۵م)[ف . عبدالله ۲:۴۷۳] . ازکتابهای

پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۴۶] .

32729 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب pi/VI۱۴C ۱۶۷۷ : نستعلیق محمد ـ عبدالوهاب فرزندسیدعبدالحلیم حسینی‌قدیری ۱۴ شعبان **۹۹۶** . آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. عبدالله ۲ : ۲۵۰] .

32730 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۱ (۴۴۹ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف . دکتر بیانی :۱۹۴] .

32731 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۱۷Api/VI۲۷ : نستعلیق محمد اشرف، ۱۴ محرم **۱۰۹۸** [ف. عبدالله ۲:۲۵۱] .

32732 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۲۹ : نستعلیق‌زیبای‌گویادشیدا، عبدالرشیدخوشنویس درگذشتهٔ ۱۰۴۸ ، سدهٔ **۱۱** ، زدین ۱۵۹، گ ۱۲ بیت [ف . مجلس ۳:۵۲۸] .

32733 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۰۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه۲:۱۷۵].

32734ـ **مشهد**، رضوی۷۴۲(۴۸۹۰): نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زدین ، ازقصیدهٔ آغاز آن تنها دوبیت‌را نوشته است[ف. رضوی۷:۶۵۹].

32735 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۹۹SpiVI۲۴J : نستعلیق محمد صادق سدهٔ **۱۱** [ف . عبدالله ۲: ۴۷۴] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده ، [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱:۴۶] .

32736 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۶۰ Add : نستعلیق قطب‌الدین محمود حسینی ، صفر **۱۰۰۰** (۱۵۹۱م) ، ۱۱۹گ [ریو ۲ : ۶۱۷] .

32737ـ **تهران**،ملک۵۵۲۷: نستعلیق خوش‌محمدفرزندالامیرالحسینی‌الاستاد. پنجشنبهٔ رمضان **۱۰۰۹** ، آغاز برابرنمونهٔ**۱** ،۱۱۸گ ۱۷س [رؤیت] .

32738 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۱۱۱Spi/VI۲۴K : نستعلیق شیودام ، ۳۰ رمضان۳۶ پادشاهی اورنگ زیب(**۱۱۰۴**=۱۶۹۳م) [ف. عبدالله ۲:۴۷۴]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۴۶] .

32739 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۳۲۰۶Spi/VI۲۴H : نستعلیق خانمحمد فرزند ملااسماعیل، ۱۲ **صفر ۱۱۱۴**(۱۷۰۲م)) [ف. عبدالله ۲:۴۷۳] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۴۶] .

32740 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۴۲۸۷Spi/VI۲۴M: نستملیق ۲۹رمضان **۱۱۱۷** [ف . عبدالله ۲:۴۷۵] .

32741 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷،۹۱ قر(۴) : نستعلیق ملک‌میان گل محمد فرزند درویش محمد ۶۵ (**۱۱۶۵**) ۱۳۱گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۷۹۱] .

32742ـ**مشهد**، رضوی ۷۴۱ ادبیات (۴۸۸۹) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز در قصیده افتاده ، با سرلوح‌زیبا [ف. رضوی۷:۶۵۸].

32743ـ**لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ۸۷،۹۱ قر (۲) : نستعلیق تاج جدین‌فرزند سلطان محمود **۱۲۰۵** درگجرات ، ۱۳۳ گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه ، منظوراحسن‌عباسی ۱:۴۷۸] .

32744 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۵۰۹۴Spi/VI ۲۴L : نستعلیق هیرالعل پاندیت ، شعبان **۱۲۱۳**(۱۷۹۹م) [ف.عبدالله

۴۷۴:۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱:۴۶] .

32745 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب piVI۱۴D ۱۶۸۷ : نستعلیق ۴۰ پادشاهی شاه عالم=**۱۲۱۳** [ف. عبدالله ۲:۲۵۱] .

32746 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱/۸۵۲/۳۸۸۵ : شهاب‌الدین‌فرزند محمد اعظم‌که درنینووال میزیسته ، ۱۲ذیقعدهٔ **۱۲۳۰** (۱۸۱۵م) [ف . دکترمحمدبشیرحسین ۱:۴۶] .

32747 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۸۷۱،۹۱ قر (۳) : نستعلیق محمد صادق قرشی جالند هری ، ۱ع۱/**۱۲۳۳** ، ۱۳۴گ ۱۶س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۴۷۹] .

32748 ـ **هند** ، بانکیپور ۱۳۰ : نستعلیق ۱۴ صفر ۴۹(**۱۲۴۹**) ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۹گ۱۷س [ف. عبدالمقدرمولوی: ۱۶۲] .

32749 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۴۱۳ Add : بروزگار پادشاهی محمدشاه در شاه ـ جهان‌آباد (۱۷۱۹-۱۷۴۷م) ، ۱۶۱گ[ریو ۲:۶۱۷] .

32750 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۳۳ Egerton : غلامحسن رضا فرزندشیخ‌محمد حیات،سدهٔ **۱۸**م ، ۱۴۴گ [ریو۲:۶۱۷] .

32751 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۹۱، ۸۷۱ قر : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳** ، ۱۳۳ گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱:۴۷۵] .

32752ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۲۴I۴۹۴۵: شکسته‌آمیز،**۱۸۱۳**م [ف . عبدالله ۲:۴۷۴] . یا نوشتهٔ **۱۸۵۶** م بآنچنانکه درفهرست کتابخانهٔ پرفسورشیرانی آمده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۴۶] .

32753 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Api/VI ۲۷A ۲۱۸ : نستعلیق بی تاریخ [ف. عبدالله ۲:۵۵۱] .

32754 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۳۲ . نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، آغاز افتاده ، ۹۰س ۱۴س [ف. مجلس ۱۷:۱۷۷] .

32755 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳قف ۲۵۹ : تاریخ یاد نشده ، ۲۵۰س [مخطوطات ، سرفراز علی :۷۵] .

32756 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۹۳منظوم (۴۶۹) : شکسته ، تاریخ یاد نشده .

32757 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۹۴ منظوم (۵۴۱) : نستعلیق ، ناقص .

32758 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۹۵منظوم (۱۲۸۴) : نستعلیق . ناقص . [ف . بنگال: ۹۷] .

32759 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۹ادب فارسی طلعت : تعلیق زیبای بی‌تاریخ ، زدین، مصور، آغاز برابر نمونهٔ**۱**،۱۴۹گ ۱۴س[ف. مخطوطات۲:۴۱] .

قرة‌العین = مثنوی ...

32760 ـ **آصفیه** ۳۷۰ : نوشتهٔ **۱۱۶۸**،همراه دیوان چاچی [ف. آصفیه ۴ : ۵۸۲] .

قرة‌العین و سرور النشأتین

از سیدمیرزا محمدباقر فرزند میرزازین العابدین موسوی چهارسوئی‌خوانساری صاحب «روضات» در گذشتهٔ ۱۳۱۳ . دراصول دین ، در ۱۱۷س در ۱۳۲۰ در اصفهان چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۹:۵۷۵ و ۱۹:۲۶۱ ـ ف.مشار :۱۲۱۹ .

32761 ـ **اصفهان** ، سید محمد علی روضاتی: نوشتهٔ حاج میرزاسیدحسن‌چهارسوئی فرزند میرزا مسیح فرزند سراینده ، ۱۸۹/ **۱۳۱۲** [یادداشتهای آقای روضاتی] .

قریب‌الفرج

از خاموش یزدی ، میرزاعلیخان ، کارمند قونسولگری‌ایران درکربلا ، نیمهٔ سدهٔ‌چهاردهم. پس ازستایش خدا و پیامبر و یکایك امامان ، سبب نظم، ساقینامه ، اثبات‌وجودصاحب‌الزمان سرگذشت و احوالات حضرت صاحب ازداستان خرید ملیکه خاتون مادر ایشان ... تا غیبت و دیدار مؤمنان ازاو . **آغاز** : بنام مهین‌داور ذوالجلال ـ بی‌انباز و بی‌یار و بی‌همال .

32762 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۶۹ . فهرست نشده : نستعلیق خود سراینده ، ۲۳۶ گ شش‌ستونی ، ۶۰ بیت [رؤیت] .

قسمت‌نامهٔ میراث

از رفیع کاشانی، به‌هزل .

32763 ـ **دانشگاه** ۴۳۱۳/۱۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، همراه‌قسمتنامهٔ‌وحشی‌ومیلی‌ترک (ص۲۰۸ـ۲۱۰) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۷۷] .

قسمت‌نامهٔ میراث

از فهمی رازی ، ملامحمد تهرانی، که فهیمی‌نیز خوانده شده‌است ، بروزگارتهماسب یکم (۹۳۰ـ۹۸۴)،مانند «قسمت‌نامهٔ» وحشی است : زیبا هرآنچه مانده زبابا ازان تو ـ بد ای برادر از من و زیبا ازان تو . **انجام** : (فهمی) عجب که روی بانصاف آوری ـ گر فی‌المثل بود همه دنیا ازان تو .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۵۱ و ۱۷ : ۸۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۵۶ .

32764 ـ **تهران**،دانشگاه۳/۳۲۸۰: نستعلیق نجفعلی فرزند محمدکاظم ، **۱۲۳۹** ، (ص۱۵۵) [ف. دانشگاه ۱۱:۲۲۴۵] .

قسمت‌نامهٔ میراث

از میلی ترک‌هروی، که یاد اودرددیوان: ۲۵۵۷» گذشت . به‌هزل .

32765 ـ **تهران**،دانشگاه۱۲/۴۳۱۳: سدهٔ **۱۳** ، همراه « قسمت‌نامهٔ » کاشی و میلی [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۷۷] .

قسمت‌نامهٔ میراث

از وحشی ، به‌هزل .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۸۲ .

32766 ـ **تهران**،دانشگاه۱۸/۳۳۴۹: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲** عجزی بهبهانی(ص۱۶۲ـ ۱۶۳) زرین [ف . دانشگاه ۱۱:۲۳۴۶] .

32767 ـ **تهران**،دانشگاه۱۲/۴۳۱۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، همراه « قسمت‌نامهٔ » رفیع کاشی ومیلی [ف . دانشگاه ۱۳:۳۲۷۷] .

قسم‌نامه

ازحاجی محمدحسین فرزند حاجی محمد حسن مجتهدشیرازی ، که یاد او درداشترنامه: ۱۶۴۱» گذشت . **آغاز** : الهی برندان دردی کشت ـ که مستند از بادهٔ بی‌غشت ـ رهد تاتن من ...

32768 ـ **تهران**،دکترمفتاح۱/۱۴۲: با تاریخ **۱۲۳۷** در دفتر ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32769 ـ **تهران** ، سلطنتی ۷/۴۰۵ (۷۴۷ ف) : نستعلیق **۱۲۵۶** درشیراز ، آغاز برابر نمونه [ف. دکتربیانی ۳:۶۰۳] .

32770 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۰۱۷ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، در «کلیات» او بدینگونه : ۱ـ وامق وعذرا ۲ـ اشترنامه ۳ـ

این مثنوی ۴ـ مهر و ماه ، رویهم ۱۸۸ گ . آغاز برابر نمونه [دیو۲:۷۲۱] .

قسم نامه

ازظهوری ترشیزی ،که یاد او دره کلیات: ۱۸۸۰» گذشت . **آغاز** : بهشیرینی شهدکنج دهن ـ بهجوش اسیران چاه ذقن .

32771 ـ **مشهد** ، رضوی۲/۱۰۲۹۵ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** . [رؤیت] .

قسم نامه

از عارفی بیخود .

32772ـ**تهران**، دانشگاه۱۲/۱۳۱۳: در جنگــی از سدهٔ **۱۳** ، (ص۲۵۴-۲۵۸) [ف. دانشگاه ۹:۱۲۱۸] .

قسم نامه

ازفلکی‌شیروانی، نجم‌الدین (جلال‌الدین) محمد (محمد مؤمن) ازسدهٔ ششم ،که یاد اودر «دیوان :۲۴۷۱» گذشت.

32773 ـ **اسماعیل صائب** ۳۷۷۵ : در جنگ مؤرخ ۲۷ ج۲/**۶۸۱** ، فیلم آن در دانشگاه‌ش۲۷۵هست[فیلمها:۴۴۹] .

قصایدالهامیه فی مدایح الحسامیه

ازالهامی‌کرمانشاهی،که‌یاد اودر«دیوان: ۲۲۳۱ » گذشت . قصیده هاییست در ستایش حسام‌السلطنه،که بمناسبت‌های‌گوناگون: زایش پیامبر ، غدیر و جزآنها سروده است .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۸۴ .

32774 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۳۷ : شکستــه و چلیپــای پایان سدهٔ **۱۳** ، ۲۶ گ [رؤیت] .

قصهٔ سنجان

32775 ـ **هاروارد** ، هوتن P ۱۲ :

نستعلیق ، دسامبر **۱۸۴۷** م [نسخه‌ها۴:۵] .

قصهٔ حاجی‌رحیم

ازشهاب ترشیزی، میرزا عبدالله،که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۵»گذشت . داستانی است‌در بحر «مثنوی معنوی»درهجو ، وخود درفهرست مثنویهای خویش از آن چنین یادکرده است : **قصهٔ حاجی رحیم** و نقل ملحد نامه را ـ گر بهبینی در هجا از جمله بهتر‌گفته‌ام .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۶۲ .

32776 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او (ص۱۷۷-۲۰۴) [ف . مجلس ۸:۱۴۶] .

32777ـ **مشهد**،رضوی ۴۵۳(۴۶۸۱): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف.رضوی ۷:۴۳۶] .

قصهٔ سوداگر

مثنویست .

32778 ـ **پاکستان** ، لاهور ،پرفسور شیرانی ۳۱۸۲/۱۷۷ : نوشتهٔ ۱۹۱۹ بکرمی [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱:۱۵۵] .

قصهٔ عجیب منظر

داستان‌شهبازخان‌هندیست سرودهٔ۱۲۷۵.

32779ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۲۳/۱۰۷۱ : نوشتهٔ غلام محمد ، ۲۰ محرم**۱۲۹۱** (۱۷۷۴م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۵۵] .

قصهٔ عشق=مثنوی...

از مشتاق . و ازهموست : قضا وقدر .

32780 ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۵۷۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ؛ همراه « قضا وقدر» ازهمو،در مجموعه نظم و نثر [ف.دکتر بیانی : ۶۰۹] .

قصهٔ مدحمالت

مثنویست از داستان‌هندی Madhumalat و شاهزاده منوهر Manohar بسال ۱۰۵۹ سروده است : هزار وپنجه و نه سال بوده - کـه این نوباوهٔ نظم وانموده . **آغاز** : بتوفیق خداوند خرد بخش - ز صنعت‌های گوناگون‌کند نقش .

32781 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۵۲: باتاریخ ۲-۱۱۱۱(۱۷۰۰م) دردفتر. **آغاز**: بتوفیق خداوند خرد بخش - طفیل حضـرت والای اعظم [ریو۲:۷۰۰] .

32782 ـ موزهٔ بریتانیا۲/۶۶۳۲ Add : با تاریخ **۱۱۹۲** (۱۷۷۸م) (۶۹ - ۱۱۴) [ریو ۲:۸۰۳] .

قصهٔ ...= داستان ..

درص۲۸۰۴-۲۸۰۷ گذشت.

قصیده

ازمیرزاحسین یزدی ، در داستان وزیری که بدست یکی از خاصان سلطان عاشق شد . **آغاز** : دگر شد بلبل دل نغمه‌پرداز - ز عشق توگلی برداشت آواز .

32783 ـ تهران ، الهیات ۶/۱۷۲ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، (۱۴۵پ-۱۴۸ پ) [ف. الهیات ۱:۱۳۶] .

قصیده

از محمد محسن شریـف قمی ، زنده در ۱۱۲۲ . درستایش حضرت علی .

32784 ـ تهران ، اصغرمهدوی۲۸۴: نستعلیق‌خودسراینده، ۲۰ محرم**۱۱۲۲** درساری بدستور میرزا محمدصالحا [نسخه‌ها۲:۱۰۷].

قصیده

ازطوبی ، در پاسخ قصیدهٔ نصیرالدوله .

32785ـ تهران، دانشگاه۱/ ۱۶۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**(ص۱-۱۰) بادیباچه‌ای‌به‌نثر [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۳۰] .

قصیدهٔ ترجمة‌الشوق = هراس‌ومماس

از عرفی شیرازی ، که یاد او در«نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت. درشوق زیارت نجف. **آغاز۲:** این بارگاه‌کیست‌که گویند بی‌هراس-کان اوج چرخ سطح حضیض ترا مماس.

32786ـ تهران،دانشگاه۱۲۶/۲۵۹۱: ضمن‌مجموعهٔ‌آقا محمد میینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۶۱۳-۶۱۵) [ف . دانشگاه ۹: ۴۰۴] .

32787 ـ تهران،دانشگاه۱۶/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۵۲) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۳] .

32788 ـ تهران ، ملك۱۰/۶۲۴۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** . **آغاز**: این‌بارگاه کیست‌که‌گویند بی‌هراس [رؤیت] .

32789ـ موزهٔ‌بریتانیا (۱۱/۴۱۹) Or۲۹۷۵: با تاریخ **۱۰۷۷-۱۱۱۵** دردفتر (۲۸۲پ-۳۰۰ر) [ذیل ریو : ۲۶۷]

32790 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۲۵ر) [ریو ، ذیل :۲۳۵] .

32791ـ تهران،دانشگاه۱۸/۴۳۳۲: نستعلیق **۱۲۷۶** (ص۲۷۵-۲۷۷) در فهرست بنام **هراس و مماس** یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۳:۳۲۹۱] .

قصیدهٔ جامع التفریق

از مرتضایی ، لف ونشر است .

32792ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۸۴: ضمن مجموعهٔ آقامحمدمعینای اردوبادی **۱۱۰۴** (ص۵۳۲ هامش) [ف . دانشگاه ۹: ۱۴۱۷] .

قصیدهٔ رائی

ازپیامی، شیخ عبدالسلام فرزند شمس الدین محمد کرمانی . سدهٔ دهم و روزگار شاه عباس یکم(۹۹۵ـ۱۰۳۷) ازشاگردان دوانی. **آغاز:** مراست درد دلی بی‌پرده بر گفتار ـ که سنگ خاره اگر بشنود بگرید زار .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۶۰ (پیامی جبل‌عاملی) ـ فرهنگ سخنوران: ۱۰۶ .

32793 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۰۰۹ (۵۶۹ف) : نستعلیق زیبای میرعمادحسینی سدهٔ **۱۰** (ولی رقم میرعماد دستخوردگی دارد و از خوشنویس دیگریست) زدین ، ۱۸ ص ۱۰س [ف . دکتربیانی : ۳۳۹] .

قصیدهٔ رائی = ارشادنامه

ازعطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . قصیده‌ایست از او که به‌پیروی سنایی غزنوی سروده و در دیوانش چاپ شده است . **آغاز:** چشم بگشا کـه جلوهٔ دیدار ـ متجلی است از در و دیوار .

32794 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۷/۴ : نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۲** (۹۸پـ۱۰۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32795 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۹۶/۴: نسخ خوش نزدیك **۱۲۲۰** (۷۵پـ۷۶پ)متن وهامش، زدین [رؤیت] .

32796 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیروانی ۶۱۹۰/۸: نوشتهٔ ۱۵ شعبان **۱۲۸۱** (۱۸۶۵م) آغاز برابر نمونـه ، درنسخه بنام «ارشادنامه» است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۷۶] .

32797 ـ **لاهور** ، پنجاب ۸۷۱،۵۱ مث ـ ۸۷۱،۹۱ مطلع : ش ۲ دفتری از سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۶گ . [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۸۳] .

32798 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۴۷ادبیات (۸۳۹۶): نستعلیق حسین‌موسوی برای‌سلامتی وزیر نظام ، زدین ، ۱۰گ ۱۰س [ف.رضوی ۷: ۶۶۳] .

32799 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۰۸/۹۵۶/۲ : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست منسوب به‌عین‌ـ القضاة همدانی دانسته شده‌است [ف: دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۵۷] .

قصیدهٔ شتر حجره

ازکاتبی نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت .

32800ـ **مشهد**، رضوی۲۲۹ ادبیات : نزدیك **۱۰۵۳** دریك جنگ (ص۶۵۱ـ۶۵۵) [ف. رضوی ۷: ۲۶۵] .

32801ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۸۶: ضمن مجموعهٔ آقامحمدمعینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۵۳۳هامش) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۱۷] .

قصیدهٔ عظمی

از مولوی محمد امین ، درستایش پیامبر. **آغاز :** مخدرات سرا پرده‌های قرآنی ـ چه دلبرندکه دل می‌برند پنهانی .

32802 ـ **لاهور** ، پنجاب بهـلك ـ لائبریری ۶۱ ، ۸۷۱ امین : نستعلیق معراج‌ـ الدین احمدقادری ساذلی حنفی حقی‌سونی‌پتی

۲۷ محرم ۱۳۰۰ ، ۱۱۴گ [مخطوطات ۳۶۹:۱] .

32803 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب piVI۱۸۱ ۸۱۶ (۶۰۲ ف) : نستعلیق شیر محمد بابر ، ۱۴ رجب ۱۲۹۱ ، ۸۱گ [ف. عبدالله ۴۲۱:۲] .

قصیدهٔ مصنوع

از اهلی شیرازی ، که در ص ۲۱۴۴ یاد شده است . اینك چند نسخهٔ دیگر :

32804ـ805 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب۶۰۲۲SpiVI۴۵: در«کلیات» او از سدهٔ۱۰، دوقصیدهٔ اوست ۱ـقصیدهٔ یکم و آغاز برابرهمان نمونه۲ـقصیده‌گویا دوم آغاز: بعداز حمد بیحدوسپاس بیقیاس مرحضرت [ف.عبدالله ۵۰۴:۲] .

32806ـ807ـ تهران،سلطنتی۶/ ۱۰۰۳۰ (۶۹۸ف) : در«کلیات» اونوشتهٔپیرامن۱۰۰۰، زرین ، دوقصیدهٔ ۱ و ۲ است هریك با دیباجهٔ نثری [ف . دکتربیانی :۱۶۸] .

32809ـ811ـ تهران،سلطنتی۸/ ۴۷۷۴ (۵۹۹ف) : در«کلیات» اونوشتهٔپیرامن۱۰۰۰ زرین،هرسه قصیده اوست هریك بادیباجهٔ نثری [ف. دکتربیانی : ۵۷۱] .

32812ـ814ـ تهران،سلطنتی ۱۲۲۲۶ (۶۰۴ف) : نستعلیق خوش حسن علی شیرازی فرزند حیدر ، ج۱/ ۱۰۶ (۱۰۰۶) . هر سه قصیده است ، زرین ، ۹۳ص ۱۴س [ف. دکتر بیانی : ۳۷۷] .

32815ـ817ـ تهران،سلطنتی۷/ ۴۱۰ (۶۰۱ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ ۱۰۳۶ ، هرسه قصیده است [ف. دکتر بیانی : ۳۷۳] .

32818ـ820ـ تهران،سلطنتی۶/ ۴۸۰۰ (۶۰۲ف): در«کلیات» اونوشتهٔ ۱۰۵۶ هرسه قصیده است وهریك با دیباجه [ف . دکتربیانی ۳۷۵] .

32821ـ823ـ تهران،سلطنتی۷/ ۱۰۱۲۵ (۶۰۳ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ ۱۰۵۷ ، زربن هرسه قصیده‌است وهریك با دیباجه [ف. دکتربیانی: ۳۷۶] .

32024ـ826ـ تهران،سلطنتی۶/ ۱۲۱۶۳ (۶۰۰ف): در«کلیات» او از سدهٔ ۱۱ ، هرسه قصیده است [ف. دکتربیانی:۳۷۲] .

32827ـ829ـ موزهٔبریتانیا۲۷۳۱۳ Add: در«کلیات» اونوشتهٔ ۱۱۷۰(۱۷۵۷م) هرسه قصیده است [ریو ۲: ۶۵۸] .

قصیدهٔ مصنوع

از سلمان ساوجی ، که در ص ۲۱۴۵ یاد شده است . اینك دونسخهٔ دیگر :

32830 ـ تهران، سلطنتی ۴/ ۲۹۸۱ (۷۵۲ف) : نستعلیق خوش‌میرزاآقا۸ع۱/ ۱۲۷۸ با دیباجه‌ای که بنام غیاث‌الدین محمد است . آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی :۶۱۴] .

32831 ـ تهران ، سلطنتی ۳۷۰ (۴۶۸ف): همراه «دیوان» او از سدهٔ ۹ [ف. دکتربیانی : ۲۱۹] .

قصیدهٔ مصنوع

دربخش بلاغت‌ص ۲۱۴۴ـ۲۱۴۷ گذشت.

قصیدهٔ یائی

از میر فندرسکی ،که یاد او در«حقایق ـ الصنایع : ۶۶۱ » گذشت. چکامه‌ایست عرفانی که چند گزارش آن در ص ۱۰۷۵ و ۱۲۴۵ و ۱۲۴۶ یاد شده است . **آغاز :** چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباستی ـ صورتی در زیر دارد هرچه دربالاستی .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۳۳ .

32832ـ مشهد، رضوی ۲۲۹ادبیات: سدهٔ ۱۱ دریك جنگ (ص۶۸۵-۶۸۸) [ف . رضوی ۷:۲۶۵] .

32833 ـ تهران ، ملك ۵۸۲۴/۳ : نسخ ونستعلیق با تاریخ۱۱۲۲در دفتر(۸۴ر-۸۴پ) [رؤیت] .

32834 ـ مشهد، رضوی ۲۳۱ادبیات: شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۲ در یك جنگ (ص۱-۰۰۰) [ف . رضوی ۷:۲۶۷] .

قضا و قدر

اختر

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۴۴ .

32835ـ تهران ،دانشگاه۳۳۴۹/۵: نستعلیق عجزی بهبهانی ، سدهٔ ۱۱-۱۲ (ص ۵۱-۵۵)، زرین[ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۴۶].

قضا وقدر

از اشرف مازندرانی ، ملامحمد سعیدکه یاد او در «کلیات:۱۸۴۶» گذشت ، مثنویست در پیرامن ۴۰۰ بیت . **آغاز :** شنیدم روزی از روشن‌روانی ـ چوگل نازك خیالی، نکته دانی،

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۴۵ .

32836 ـ مشهد ، رضوی ۳۴۸/۶ (۴۵۸۹) : در «کلیات» مؤرخ ۱۰۸۳ او[ف. رضوی ۷:۳۶۴] .

32837 ـ تهران ، ملك ۶۰۵۳/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، (۳۷ر-۴۴پ) ، پیرامن ۲۵۷ بیت [رؤیت] .

32838ـ مشهد،رضوی۳۴۸/۶ادبیات: نستعلیق سدهٔ ۱۱ نسخهٔ اصل بادستخوردگیهایی از سراینده (ص۲۶۳-۲۷۹) . آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۳۶۴] .

32839 ـ تهران ، ملك ۵۶۱۱ : نستعلیق محمدعلیخان ، سدهٔ ۱۲ درهند، آغاز برابرنمونه ، پیرامن ۲۸۰ بیت [رؤیت] .

32840 ـ تهران، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، در مجموعه نظم ونثر ، زرین [ف . دکتربیانی:۶۰۹] .

32841ـ تهران ، ملك ۴۶۷۶/۱۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، (۲۸۴ر-۲۹۷پ) ، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۴۰۰ بیت [رؤیت] .

32842 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۵۲۱Pi/VI۷۸ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۲۸۴] .

قضا وقدر

ازمیرامری، بنام شاه‌عباس صفوی(۹۹۵-۱۰۳۷) . و ازهموست «ساقینامه : ۲۸۶۰»

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۶۴ .

32843 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۰۰: ستعلیق ۱۰۱۴ ، همراه « ساقینامه » از همو درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵:۴۲۴۴] .

قضا وقدر

از تریاکی .

32844 ـ عبدالحسین بیات ۴۵: جنگ‌گردآوری رفیع‌الدین‌رافع، باتاریخهای ۱۰۷۸-۱۰۸۴(ص ۱۵۱)[نسخه‌ها۶:۱۱۲].

قضا وقدر

از رشیدای عباسی ،که یاد او در«کلیات:۱۸۵۸»گذشت.مثنویست‌که‌بتاریخ (گل‌نظم=) سروده است . **آغاز :** نقشی کـه قضا و قـدر انگیخته‌انـد ـ رنگیست‌که‌در لوح‌وقلم‌ریخته‌اند . . . سالکی در مقام یکتایی ـ خانه بر دوش ملك تنهایی .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۴۶ .

32845 ـ تهران ، ملك ۵۲۶۶/۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، در «کلیات» او (۹۴ پ ـ

۱۱۳ر) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

32846ـ **تهران**، اصغرمهدوی۶/۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۱۲۲** در دفتر [نسخه‌ها ۲:۱۰۷] .

قضا وقدر

از سفره‌چی . رضابیگ (محمدرضا) که در ۱۰۴۱ سروده‌است . مثنویست . **آغاز**: شنیدم از یکی عنوان طرازی ـ بمحبوب محبت عشق بازی .

32847ـ **تهران**، دانشگاه۱۲۲/۲۵۹۱: در جنگ آقا محمد معینای اردوبادی نوشتهٔ **۱۰۴۱** (ص۵۹۴ـ۵۹۵) [ف . دانشگاه ۹: ۱۴۰۳] .

32848ـ **تهران**، دانشگاه۲۵/۲۹۵۹: نوشتهٔ **۱۰۴۱** (ص۲۱ وتتمه‌در۸۵) [ف.دانشگاه ۱۰:۱۸۵۷] .

32849 ـ **تهران**، مجلس۸/۲۶۶۵ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۲۳۶ـ۲۳۹) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۸: ۴۱۹].

قضا و قدر

دانا. درفرهنگ سخنوران: ۲۰۳ ازهشت تن با این تخلص یاد شده است.

32850 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در مجموعه نظم ونثر ، زرین [ف. دکتر بیانی : ۶۰۹] .

قضا وقدر

محمدرضاگیلانی ، رضایی .

32851 ـ **تبریز**، ملی۷/۳۰۴۶ :در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷ـ۱۱۴۸** (ص۵۹ هامش) همراه «رباعیات» او(ص۱۴۸) [ف. ملی‌تبریز ۱: ۳۷۶] .

قضا و قدر

ازحکیم رکنا ، مسیحای کاشانی ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۲۷» گذشت . مثنویست و جزجبرواختیار۲۷۳۹اوست. درپایان آن آمده: چوطالب تا یکی هامون‌نوردی ـ یکی‌بازآی ازاین بیهوده‌گردی . **آغاز** : شنیدم روزی از پاکیزه رایی ـ سرای عاریت را کدخدایی .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۴۶ .

32852ـ **تهران**، دانشگاه۴۰/۴۷۳۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (۲۱۵ـ۲۱۸) [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۶۹۶] .

32853ـ **تهران**، دانشگاه۳۹/۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ـ۱۰۷۳** (ص۳۴۷ـ۳۴۸) [ف. دانشگاه ۹:۱۲۰۷] .

32854ـ **تهران**، دکترمفتاح۱۲/۲۹۷: با تاریخ **۱۰۷۳** تا**۱۰۹۳** در دفتر [رؤیت].

32855ـ **تهران**، دانشگاه۱۹/۱۴۲۷: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام **۱۰۷۴ـ۱۰۷۹** (۴۱۵ر ـ ۴۱۹ر)[ف. دانشگاه۸: ۱۰۱].

32856 ـ **تهران**، ملك ۲۰/۳۸۴۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغازبرابر نمونهٔ**۲**(۵۷پ) ۴۶ بیت است [رؤیت] .

32857ـ **تهران**، ادبیات۱۹۱ج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ ۱۱۷ (**۱۱۰۷**) در دفتر [ف. ادبیات ۱: ۱۶۵] .

32858ـ **تهران**، دانشگاه۱۱۲/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۳۸۰) [ف. دانشگاه۱۴:

32859ـ **تهران**، دانشگاه۱۲۱/۲۵۹۱: نستعلیق درمجموعهٔ آقامحمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۹۳ـ۵۹۴) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۳] .

32860 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۷۶ : شکسته نستعلیق ، با تاریخ **۱۱۱۸** در جنگ (ص۱۱۵ـ۱۱۷) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۲۶] .

32861 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۶۴ر)، آغاز برابر نمونه [ذیل ریو: ۲۳۴].

32862 ـ **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۱۴: شکسته نستعلیق پیرامن **۱۱۹۲** (۳۶ر ـ ۳۶پ) پیرامن ۶۶ بیت، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت].

32863 ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در مجموعه نظم و نثر [ف. دکتر بیانی: ۶۰۸].

32864 ـ **بادلیان** Add ۶۹/۴۷ : با تاریخ **۱۲۰۰** درجنگ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۶].

32865 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۴۸: نستعلیق **۱۲۷۵-۱۲۷۴** (ص ۴۶۵-۴۶۸ جنگ) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۹].

32866 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۴م ادب فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [مخطوطات ۱: ۲۶۳].

32867 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۲۷: بی‌تاریخ، با تاریخ ۸۶۳ در دیوان سیف ـ اسفرانك [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۰]. بنگرید: نسخهٔ 28856 از «جبر و اختیار» او.

قضا و قدر

از سلیم تهرانی، محمدقلی (م۱۰۵۷)، که یاد او در «دیوان: ۲۳۶۰» گذشت. مثنویست فلسفی در پیرامن ۲۳۰ بیت. **آغاز**: شنیدم روزی از خونابه‌نوشی ـ چو گل در پارهٔ تن خرقه‌پوشی.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۵۰.

32868 ـ **تهران**، ملك ۴۹۳۲/۵: شکسته با تاریخ **۱۰۱۴** در دفتر (۱۱۸پ ـ ۱۲۳پ چهار ستونی)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32869 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق با تاریخ **۱۰۱۴** درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴].

32870 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۵/۲۰: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۶۲۰-۶۲۵) [ف. مجلس ۸: ۴۲۰].

32871 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۴/۳۸: نستعلیق **۱۰۷۳-۱۰۶۳** (ص ۳۳۵-۳۴۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۷].

32872 ـ **تهران**، مجلس ۹۹۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۵** [ف. مجلس ۳ : ۳۰۲].

32873 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۴۶/۶ : درجنگ مؤرخ **۱۱۴۸-۱۰۶۷** (ص۵۲ هامش) [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۶].

32874 ـ **تهران**، مجلس ۹۹۵ : نستعلیق خوب محمدحسین فرزند محمد صالح مازندرانی، **۱۰۷۵**، زرین [ف. مجلس ۳: ۳۰۲].

32875 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۲۷/۱۶: نستعلیق امامقلی ایمانی غلام، **۱۰۷۹-۱۰۷۴** (۴۰۰پ-۴۰۵ر) [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۱].

32876 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۵۰/۶۰: نزدیك محرم **۱۰۷۶** (ص ۲۸۴-۲۸۲) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۴۰].

32877 ـ **مشهد**، رضوی ۵۷۹۳/۲ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۴۱پ ـ ۴۵ر) آغاز برابر نمونه، پیرامن ۲۲۴ بیت [رؤیت].

32878 ـ **تهران**، ملك ۶۰۵۳/۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۶۱پ-۶۴پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32879 ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۴/۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۵۸ر-۱۶۰ر)، پیرامن

۲۱۷ بیت ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32880 ـ **تهران** ، ملک۲۶/۵۴۰۳: نستعلیق سراینده‌ای با تخلص جنونی، باتاریخ **۱۱۰۰** در دفتر ، (۹۳پ‌ـ۹۷پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32881ـ **تهران**، دانشگاه۱۱۳۰/۴۸۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،(ص۳۸۱) [ف.دانشگاه۱۴: ۳۸۸۹] .

32882ـ **تهران**، الهیات ۵/۱۵۶ج: نستعلیق سدهٔ**۱۱** ، (۱۶پ‌ـ۱۸ر)، آغازبرابر نمونه [ف . الهیات ۱:۱۹۲] .

32883 ـ **تهران** ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ ۱۱۷ (**۱۱۰۷**) در دفتر [ف. ادبیات ۱:۱۶۵] .

32884 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**،زرین (ص۳۲۲ هامش) [ف . دانشگاه ۱۱:۲۴۹۸] .

32885ـ **تهران**،دانشگاه۹/۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، (ص ۶۲ـ۷۴)،زرین [ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۴۶].

32886ـ**تهران**،دانشگاه۱۲۰/۲۵۹۱: در مجموعه آقا محمد معینا ، مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۹۰) [ف. دانشگاه ۹:۱۴۰۳] .

32887ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۲:در درجنگ نوشتهٔ **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۲:۷۰] .

32888 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۶۱ : نستعلیق**۱۱۱۴** در دیوان او [ف.دانشگاه۱۲: ۲۸۳۸] .

32889 ـ مشهد ، رضوی ۴/۲۳۵ ادبیات : جنگ مؤرخ **۱۱۱۶ـ۱۱۲۹** (ص ۳۳ـ۳۸) [ف. رضوی ۷:۲۷۴] .

32890ـ **موزهٔ بریتانیا** (۱۷/۴۱۹) Or۲۹۷۵ :با تاریخ **۱۰۷۷ـ۱۱۱۵** دردفتر (۳۲۰ر‌ـ۳۲۶پ) [ذیل‌ریو:۲۶۷] .

32891 ـ **تهران** ، دانشگاه۴۴۷۶ : نستعلیق ، درجنگ با تاریخ **۱۱۱۸** (ص۶۵ـ ۷۵) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۴۲۶] .

32892 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۵۵ر) [ذیل ریو:۲۳۴] .

32893 ـ **تهران**، ملک۱۱/۴۷۱۹ : با تاریخ **۱۱۹۳** در دفتر ، (۲۸ر‌ـ۲۹پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32894 ـ **تهران** ، ملک ۳/۶۲۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

32895 ـ **تهران**، ملک ۱۴/۵۶۱۱: نستعلیق محمدعلیخان ، سدهٔ**۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32896 ـ **موزهٔ بریتانیا**۸/۵۶۲۲ Add : از سدهٔ **۱۸**م ، (۱۳۷ـ۱۴۵)، آغاز برابرنمونه [ریو۲:۷۹۶] .

32897 ـ **تهران** ، ملک ۲/۵۰۱۴ : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، (۱۶ر‌ـ۲۴پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32898 ـ **تهران**، دانشگاه ۴/۴۴۰۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، در جنگ زرین با مجلسهای تصویر (ص۴۵ـ۷۴) [ف . دانشگاه ۱۳:۳۳۶۳] .

32899 ـ **بادلیان**، Add:۶۹/۴۷ : با تاریخ **۱۲۰۰** درجنگ همراه باچند مثنوی دیگر از همو.**فیلم** آن در دانشگاه ش۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۵].

32900 ـ **تهران**، ملک ۵۱۰۲ : در جنگ‌نوشتهٔ **۱۲۳۰ـ۱۲۳۵** (ص۴۹)[رؤیت].

32901 ـ **تهران** ، ملک ۴/۵۱۱۴ : با تاریخ **۱۲۵۰** در دفتر ، (۲۱پ‌ـ۲۷ر) ،

آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

23902 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو۲قف ۲۶: نوشتهٔ حاجی میرزا محمدباقر ۱۲۶۳ (ص۵۶-۷۵) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۵] .

32903 ـ تهران، مجلس ۱۹/۲۶۷۵: شکسته نستعلیق ، با تاریخ ۱۲۶۴-۱۲۹۴ در دفتر (ص۶۶۵-۶۷۲)، در۲۲۵ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۸: ۴۴۰] .

32904 ـ تهران، مجلس۱۸/۲۳۲۹: نستعلیق۱۲۷۴-۱۲۷۵(ص۱۹۶-۲۱۶)، آغاز برابر نمونه،همراه مثنوی ساده دل [ف.مجلس ۲۵:۸] .

32905 ـ تهران، ملك ۱۱/۴۶۷۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

32906 ـ تهران ، ملك ۶/۵۵۲۲ : نستعلیق حاجی محمد حمزه ، ۱۷ محرم۱۲۱ سدهٔ ۱۳ ، (۴۸ر-۵۷پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32907 ـ تهران ، مجلس ۵۷۱۹ فهرست نشده: دردیوان او ازسدهٔ ۱۳[رؤیت].

32908 ـ مشهد، فرخ ۲۴۷ : دریک جنگ تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۸۸:۳] .

32909 ـ تهران ، سپهسالار ۲۹۲۷: بی‌تاریخ ، در هامش «دیوان سیف اسفرانگی» نوشتهٔ ۸۶۲ [ف. سپهسالار ۴: ۵۰۰] .

32910 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶۴-م ادب فارسی : بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۶۴] .

قضا وقدر

ازسلیم عطاریزدی، باتخلص‌سلیم. **آغاز:** چمن پیرای گلزار حکایت .

32911 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ ۱۱۷۰ (۱۷۵۶م) در دفتر(گ۶۵ر) [ریو ، ذیل :۲۳۴] .

قضا و قدر

از ضیا . نوراللہ اصفهانی ، بروزگار شاه عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸) . **آغاز :** شنیدم روزی از بیخورد و خوابی .

32912 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ ۱۱۷۰ (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۶۷پ) [ذیل ریو:۲۳۴] .

قضا و قدر

از ضیائی هروی .

32913 ـ تهران، دانشگاه۲۸/۲۴۴۴: در جنگ عبدالکریم نجارباشی گردآورده در قندهار و کابل ۱۱۸۹-۱۱۹۵ (ص۲۵۲)[ف. دانشگاه ۹: ۱۱۲۶] .

قضا وقدر

ازطالب‌آملی، محمد(م۱۰۳۵ یا۱۰۳۶) که یاد او در « کلیات : ۱۸۷۹ » گذشت . در «کلیات» اوبکوشش طاهرشهاب ۱۳۴۶خ‌چاپ شده‌است. **آغاز:** شنیدم روزی ازطرزآشنایی- عروس نکته را برقع‌گشایی .

بنگرید : ذریعه ۱۴۸:۱۷ .

32914 ـ تهران ، ملك ۵۳۹۳ : در «دیوان» او نوشتهٔ ۱۰۶۹ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32915 ـ تهران ، مجلس ۲۳۲۸ : نستعلیق۱۰۹۶(ص۴۹-۵۷جنگ) [ف.مجلس ۲۱:۸] .

32916 ـ تهران ، ادبیات ۹۱ ج : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ ۱۱۷ (۱۱۰۷) در دفتر [ف. ادبیات ۱: ۱۶۵] .

32917 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب

۲۵۲Api/VI۵۶ : در «دیوان» او نوشتهٔ ۱۱۶۵ آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲:۳۴۷].

32918 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۶۴)، آغاز برابر نمونه [ذیل ریو : ۲۳۴] .

32919 ـ **تهران** ، ملك ۳/۵۱۱۴: نستعلیق شکستهٔ **۱۲۵۰** ، (۱۷ب ـ ۲۱پ) آغاز برابر نمونه ، [رؤیت] .

قضا و قدر

ازطاهرا. **آغاز:** شنیدم روزی ازفرخنده فالی ـ چوگل آشفته‌ای صاحب‌کمالی .

32920 ـ **تهران**، مجلس۲۵/۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۶۹۳ـ۶۹۸) ، ۱۷۵ بیت، همراه سروده‌هایی دیگر نیز ازطاهرا [ف. مجلس ۸: ۴۲۰] .

قضا وقدر

ازطوفان مازندرانی هزارجریبی ، میرزا طیب (م۱۱۹۰)، که یاد او در «دیوان:۲۴۱۸» گذشت. درپایان آن آمده: چوطوفان کس مبادا تند وسرکش ـ که نه زابش ضررباشد نه زاتش. **آغاز:** خدایا بردلم شمعی برافروز ـ که آن پیرایه بند ومحفل روز !

32921 ـ **تهران**، مجلس۵۹/۲۳۲۹: نستعلیق**۱۲۷۴ـ۱۲۷۵**(ص۶۰۰ـ۶۰۶جنگ) ۸۶ بیت است [ف. مجلس۸: ۳۱].

قضا وقدر

ازعاشق .

32922 ـ **تهـران** ، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در مجموعه نظم و نثر ، زرین [ف . دکتربیانی : ۶۰۹] .

قضا و قدر

ازفایض ابهری . شاید ملامحمدنصیر باشد که در فتنهٔ افغان دراصفهان بسال ۱۱۳۴ درـ گذشته است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۰۵ (فایض) و ۱۹: ۲۶۴ (قضا وقدر) ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۳۰.

32923 ـ **تهران**، دانشگاه۳۶/۲۴۴۴: عبدالکریم نجارباشی درکابل وقندهار **۱۱۸۹ـ۱۱۹۵** (ص۳۲۴) [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۲۶].

قضا و قدر

از قدسی‌کرمانی .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۵۰

32924 ـ **تهران**، دانشگاه۴۱/۴۷۳۶: نستعلیق باتاریخ**۱۰۶۰** در دفتر(۲۱۹ـ۲۲۳) پیرامن۹۲ بیت است[ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۹۶].

قضا وقدر

ازمشتاق. وازهموست . قصهٔ عشق. **آغاز:** شنیدم پاسخ از شکرزبانی ـ حلاوت از بیانش داستانی.

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۱۵۰ .

32925 ـ **تهران** ، ملك۳/۵۶۲۵ : محمـد اسحاق ژاوهی ، ۲۸ رمضان **۱۱۹۸** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32926 ـ **تهران**، سلطنی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در مجمـوعه نظم ونثر همراه «قصهٔ عشق» ازهمو [ف. دکتر بیانی : ۶۰۹] .

32927 ـ **تهران** ، ملك۱۳/۴۶۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۲۹۷پ ـ ۳۰۵ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

قضا و قدر

ازمقصود ، بآنچنانکه در سر آغاز نسخهٔ

ملك آمده و یا نبی بقرینهٔ بیت پایان همان نسخه : بیامرزی نبی را روز محشر ـ بحق حیدر و اولادحیدر . **آغاز** بشنوای طوطی.. شکرخای ـ نمایی تا بکی اندرقفس جای .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۶۵ .

32928 ـ **تهران** ، ملك ۴۷۰۹/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، پیرامن ۲۹۰ بیت ، آغاز برابر نمونه ، در سرآغاز آمده : قضا و قدر مقصود [رؤیت] .

قضا و قدر

از نافمای قمی . شاید نافع طباخ قمی ، ازسدهٔ یازدهم ،که «منظومهٔ» او را عبدالرزاق لاهیجی‌گزارش‌کرده است [ذریعه] . مثنویست پیرامن ۳۲۰ بیت . **آغاز:** شنیدم روزی ازمعنی طرازی ـ بدیوان سخن دیباجه سازی .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۶۴ (نافع قمی) و۱۷ : ۱۵۰ (قضا وقدر) ـ فرهنگ‌سخنوران : ۵۹۱ .

32929 ـ **تهران**، دانشگاه۴۷۳۶/۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (۲۸۹ـ۲۹۴) [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۷] .

32930 ـ **تهران**، ملك۵۶۱۱/۱۶: نستعلیق محمدعلیخان سدهٔ **۱۱** در هند، پیرامن ۳۲۰ بیت [رؤیت] .

قضا و قدر

از نامی سیستانی . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۷ : ۱۵۱ .

32931 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی ۵۲ : در جنگ محمد علی فرزند شاه محمد رضی اشتهاردی ، **۱۲۱۲** [نسخه‌ها ۲ : ۷۰] .

قضا وقدر = سوز وگداز

نوعی ، در ص۲۹۲۴ گذشت .

قضا و قدر

از واله ، امیربیك .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۶۵ .

32932 ـ **بادلیان** ۶۹/۴۷. Add: با تاریخ **۱۲۰۰** در جنگ . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۶] .

قضا و قدر

از ملایحیی‌کاشی ، از مردم لاهیجان‌که‌در کاشان زیسته ، سپس به‌هند رفته،کتابدار شاه‌جهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷) شده، به‌کاشان برگشته در۱۱ محرم ۱۰۶۴ درگذشته است . **آغاز :** بغفلت ای‌که رفته روزکارت ـ کزو حرف اجل تاکی چو یارت .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱۰ (یحیی) ـ فرهنگ سخنوران : ۶۵۶ .

32933 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲: باتاریخ**۱۱۷۰**(۱۷۵۶م) دردفتر، (گ۱۸۸ر)آغاز برابرنمونه[ریو ذیل:۲۳۵].

32934 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۹۱/۲ : نستعلیق نزدیك ج ۲/**۱۲۳۳** . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

قلندرنامه

ازشیخ بهائی [آقای دانش‌پژوه] .

32935 ـ **تبریز**، ملی ۲۶۷۴ : نرشتهٔ محمد فرزند علی خویی**۱۲۵۷**،همراه بادیوان سالك [نسخه‌ها ۴ : ۳۰۸] .

قلندرنامه

ازعبدالرحمان‌جامی، که یاد او دردتهلیلیه: ۳۶، گذشت .

32936 ـ **مدینه** ، عارف حکمت۵۹:

در«کلیات»جامی‌مؤرخ**۹۱۷**[نسخه‌ها۵:۴۸۴].

قلندرنامه

از میرحسینی‌سادات، که یاد او در«صراط مستقیم: ۱۲۶۸» گذشت. **آغاز:** ماییم‌قلندران معنی ـ درلنگرخوش هوای دنیا .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۶۹ .

32937ـ **پاریس** S.p.۱۷۷۷/۲۰: با تاریخ ۵ج۱/**۸۵۲** در دفتر . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست . [فیلمها: ۵۴۰] .

32938ـ **موزهٔ بریتانیا** Add۷۶۱۱: نستعلیق **۱۱۳۷** (۵-۱۷۲۴م) در «مقالات ـ العارفین» (۵۴۶پ) [ریو ۲:۷۷۴] .

32939ـ **تهران،** دانشگاه۴/۳۵۳۳: نستعلیق شنبه ۱۰ع۱/**۱۲۲۸** برای شاهزاده عباس‌میرزا (۱۱۲ر-۱۱۴پ) درد‌ولاب نزدیك تهران[ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۵۳] .

قلندرنامه

میرخان .

32940 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۲۳ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده [ف . بنگال :۱۵۱] .

قمری وعندلیب = مناظرهٔ ...

ازباقی ، مثنویست . و از هموست « سوز وگداز:۲۹۲۳» .

33941ـ **تهران،** سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، درمجموعه نظم ونثر[ف . دکتربیانی:۶۰۸] .

قندهارنامه = عباسنامه

ازمیرزا محمدعلی صائب تبریزی(۱۰۷۷ یا ۱۰۸۱)، که‌یادا‌ودر«کلیات :۱۸۷۷»گذشت مثنویست دربارهٔ جنگ‌شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) و گشودن قندهار در ۱۰۵۹ ، در دوبخش : ۱- دلاوریهای شاه عباس ۲-گزارش یك نبرد. **آغاز** : برازندهٔ تاج وتخت وکلاه ـ خدیو جوانبخت عباس شاه .

بنگرید : ذریعه ۱۷:۱۷۳ (قندهار نامه) پیشگفتارچاپ دیوان او، ازفیروزکوهی:۶۸.

32942ـ **تهران،** مجلس ۲/۱۰۰۷: شکسته نستعلیـق خوب سراینده، سدهٔ **۱۱** در «کلیات : 17797» او (ص ۲۱-۲۶) ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۳:۳۲۵] .

32943 ـ **تهران** ، سنا ۲۳۴: شکسته نستعلیق ریز خود سراینده ، سدهٔ **۱۱**، ۸ ص [نسخه‌ها۶:۴۹۴]در۱۷۵ بیت، ازکتابهای‌بیانی بوده [نسخه‌ها ۱:۱۳] .

32944 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۵۰Pi/VI۱۰۲A : شکسته، ۱۱ ذیحجهٔ **۱۰۸۵** در کلیات او (گ۴۳۵-۴۳۷) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۳۶۹] .

32945 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۷۸۰۶ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ شوال **۱۱۶۶** (۱۷۵۳م) ، آغازبرابرنمونه [ریو۲:۶۹۴].

32946 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۷۳۱Spi/VI۸۵B: نستعلیق شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۲** در « دیوان » او ، آغاز برابر نمونه (گ۱۷۷پ) [ف. عبدالله ۲:۵۳۵] .

32947 ـ **عبدالحسین بیات** ۲مج : نوشتهٔ گلچین معانی ، سدهٔ **۱۴** در «دیوان» او [نسخه‌ها ۶:۷۶] .

قواعد اسطرلاب به‌نظم

در ص ۲۳۵ گذشت .

قواعد ترم تو = نصاب ترم تو

ازمشتری خراسانی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۹۳ » گذشت . مثنویست در قواعد ترم تو که‌ناصرالملك ازسفر روسیه‌آورده بود. **آغاز:**

ای‌شده‌مبتلای‌رنج‌قمار_چندباشی‌زباختن‌بخمار.

32948 ـ تهران ، دانشگاه ۵۲۶۵: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۹۱**. دارای: بندی دراین بازی به‌نظم [ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۸۶] .

32949 ـ تهران ، مجلس۴/ ۲۴۹۰: در «کلیات» او مؤرخ **۱۲۹۲** (ص۳۴۶ـ۳۵۱) آغاز برابر نمونه، ۵۸ بیت ، [ف.مجلس ۸ : ۱۸۶].

قوانین الطب = طب منظوم

از شاه محمد، با دیباجه‌ای به‌نثر .

32950 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۲/۴۴۷/۳ : آغاز سدهٔ **۱۳**، با مهر نوادهٔ اوبنام بدرالدین مؤرخ ۱۲۲۰[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۹۳] .

قیافه‌شناسی منظوم

از فضل‌الله ، در ۵ صفر ۱۱۰۲. **آغاز** : بنام فرازندهٔ آسمان ـ فروزندهٔ مشعل‌اختران.

32951 ـ لاهور ، پنجاب بهلک ـ لائبریری ۱۳۸ فضـل : نستعلیق غـلام حیدر پیشاوری **۱۲۳۸** به‌خواهش شیخ محمد ساکن وزیرآباد ، ۳۷ گ [مخطوطات فارسیه،منظور احسن عباسی :۸] .

قیافه‌شناسی منظوم

در ص ۴۴۷ گذشت .

قیامت‌نامه

از فتاح مراغی که در سروده‌های فارسی خود به‌اشراق تخلص میکرده است ، و یاد او در « دیوان : ۲۲۲۷ » گذشت . مثنویست در رویدادکربلابترکی، وفارسی نیز دارد .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۲۲۳ .

32952ـ مشهد،رضوی ۵۰۱ (۴۹۰۲): همراه«دیوان»اونوشتهٔ**۱۳۱۲**[ف.رضوی۴۷۶].

قیصرنامه

ازادیب‌پیشاوری، که‌یاداودر«دیوان: ۲۲۲۱» گذشت. بنام‌ویلهم قیصر آلمان، درتاریخ‌جنگ جهانی‌یکم،درقالب مثنوی در ۱۴۰۰۰ بیت.وبا قصیده‌ای‌آغازمیشود. **آغاز**: یکشب دلابگلشن جان بگذر ـ وز شاخ فضل نو برداش بر .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۲۲۶ .

32953ـ تهران ، استادمینوی۳/ ۳۵: نستعلیق واثق (مینوی) با تاریخ **۱۳۳۷** ق تا **۱۳۰۲**خ در دفتر [نسخه‌ها ۶: ۶۷۵] .

32954 ـ مشهد ، فرخ ۱۶۰ : نسخ عبرت نایینی سدهٔ **۱۴** ، ضمـن « دیوان » او [نسخه‌ها ۳: ۸۹] .

32955ـ تهران ، مجلس۲/ ۵۵۷۳: نسخ محمدعلی عبرت‌نایینی مصاحبی، سدهٔ **۱۴** (ص۲ـ۲۱۸) آغاز برابر نمونه، در ۱۴۰۰۰ بیت . [ف. مجلس ۱۷: ۳۷] .

قیصرنامه

از منشی لال ، سدهٔ سیزدهم . **آغاز** : پس ازحمد ونعت خدا و رسول ـ سخن راقوی بسته باید اصول .

32956 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۲) Or۳۲۴۳ : نستعلیق هند ، پیرامن **۱۸۸۰** م آغاز برابر نمونه ، ۱۲۶ گ [ریو ، ذیل : ۲۳۱] .

قیمه پلو

از شیخ محمد جواد فـرزند عبدالمجید پوده‌ای سمیرمی‌قمشهی ، سیف‌الواعظین‌متخلص به‌شیخا ، از سدهٔ **۱۳ـ۱۴** . مثنویست اخلاقی به‌پیروی از « نان و حلوا »ی بهایی ، بـرای شاگردش میرزا نصرالله فرزند میرزاآصف‌حکیم با دیباجه‌ای‌به‌نثردرس گذشت سراینده ازهمان شاگردش. و۱۴ فصل وحکایتهایی: ۱ـساقینامه ۲ـ وصف عزلت۳ـ ذم متشبهین به‌علما ۴ـتنبیه طالبان منصب۵ـتنبیه تجارت‌کنندگان ۶ـلقمهٔ

حرام ۷ــ رزاقیت خدا ۸ ــ ذم متشبهین به‌اهل سلوك۹ــ زن‌پرستان ومکر زنان ۱۰ــذم‌اصحاب کیل و.. ۱۱ ــ ساقینامه و ذم دنیا ۱۲ــ علایق وتجرد ۱۳ــ حدیث عبدی اطعنی ۱۴ــعابدان ریایی . **آغاز** : (دیباجه) : حمدله . امابعد برشیعیان و دوستان امیرالمؤمنان مخفی نماند که‌کمترین... میرزانصرالله. **آغاز**: (مثنوی) ساقی ای آرام جان ناتوان ـ می‌بده آن می برنگ ارغوان .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۲۲۶ .

32957 ــ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۲۴ : نسخ سدهٔ **۱۴**، باده مجلس‌تصویر ، آغازبرابر نمونه ، ۹۸گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۵۵۸] .

کاخ

کاخ کیوانی = تاریخ امیری

از عبدالکریم فرزند خلیل نایب‌الصدر ، متخلص به‌کیوان ، ازسدهٔ چهاردهم . درذریعه وفرهنگ سخنوران‌واژهٔ کیوان‌ازویادنشده‌است. مثنویست دربحر متقارب‌که برای امیر افخم سروده است ، با دیباجه‌ای به‌نثر و ۸۵۰ بیت، دربارهٔ شورش دماوند و جنگ با سپاه عراق . بدینگونه: دیباجه، ساقینامه، نامهٔ سالارالدوله به امیرافخم ، آغاز شورش دماوند ورزم الوار با سپاه عراق، پاسخ امیر افخم و اعلان‌جنگ، فرمان امیر به‌احتشام‌الدوله ، برافراشتن‌خیمه‌ها ووخامت انجام شاهزاده درکوه،مأمورشدن محسن‌خان افشار بکمك شجاع‌الملك ، اهالی براری وکیوانشکوه‌ومعتمدالملك،دستخط‌شاهی به‌تهنیت سردارسپاه، خاتمه دراحوال سراینده وگله از روزگار . **آغاز** : نخستین‌کلام درهر مقام ستودن مر داورمهین.. الها الهی‌والهیت‌هویداست از ماه تا ماهیت .

32958 ــ **تهران** ، مجلس ۲۵۴۱ : نستعلیق خوش سراینده ، در **۱۳۲۵** ، انجام افتاده ، نسخه ۸۵۰ بیت دارد ، با نقاشیهایی ازخودسراینده ، ۸۳ص ۱۲س [ف. مجلس ۸: ۲۳۶] .

کارنامه = رسالهٔ ...

از ابن یمین فریومدی، که یاداو در«کلیات: ۱۸۴۵»گذشت. درآن آمده : زهجرت هفتصد بود وچل ویك (۷۴۱) ـ که اندك روزگاری نیك اندك ... بدینسان **کارنامه**‌کس نگفتست‌ـ براین شاخ‌کس چون من‌نرفتست. **آغاز** : نسیم صبح جانم تازه‌کردی ـ رسیدی لطف‌بی‌اندازه کردی .

32959 ــ **هند**، بانکیپور ۱۳۷ا : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۶** م . [ف . عبدالمقدر مولوی : ۲۰۶] .

کارنامه = نگارنامه = گوی وچوگان

ازقاسمی گنابادی ، محمد قاسم (م۹۸۴) که یاد او در «کلیات :۱۸۸۹» گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست در برابر «لیلی و مجنون» نظامی ، درهزار وپانصد بیت ، بسال ۹۴۷ بدستور شاه‌تهماسب (۹۳۰ــ۹۸۴) در مدت سه‌هفته سروده است : این‌نامه‌که ازز‌بان خامه ـ کردم لقبش به **کارنامه** ــ در عرض سه هفته دادم اتمام .. باشد عددش هزار وپانصدــ تاریخ تمام این معانی ـ (ظل‌ابدی) است ، تا بدانی . **آغاز** : این نامه‌که هست حسب‌حالی‌ـ طغراش بنام ذوالجلالی .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۲۲۰ .

32960 ـ مشهد ، رضوی ۹۰۱/۳ ادبیات (۸۳۸۳) : نستعلیق حافظ محمد فرزند قاسمعلی، غرهٔ محرم ۹۸۳ ، آغاز برابر نمونه، (ص۳۴۲-۳۸۳) همراه « زبدةالاشعار » او و جزآن [ف. رضوی ۷: ۷۰۸] .

کارنامه

مثنویست عرفانی در پند و اندرز از سراینده‌ای شیعی ، پیرامن ۷۰۰ بیت. درپایان آن آمده: کارمجرم بعفوساز تمام ـ در عقوبت زحد مبر ابرام . **آغاز :** نحمدالله عن لسان العشق ـ ثم نشکره عن جنان العشق . . . آنکه حمد است و حامد ومحمود ـ آنکه هم عابدست وهم معبود.

32961 ـ تهران، دانشگاه ۳۵۲۵/۱: نستعلیق محمد شریف فرزند محمد نصیر ۲۳ ذیقعدهٔ ۱۰۵۹ (ص۱ـ۶۷)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بعنوان «منظومهٔ عرفانی اخلاقی» یاد شده است [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۰] .

32962 ـ تهران، ملك ۵۰۷۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، پیوستهٔ «دیوان» ومثنوی «معالی و مظاهر» از رزمی‌رومی [رؤیت] .

کارنامهٔ اوقاف

از تاج‌الدین نسائی سدهٔ هشتم دربدگوئی از متولی اوقاف خواف و ستایش از عزالدین طاهر فریومدی ، در پایان آن آمده : مانده بدهفت روز تا برجب ـ کین سخن از زبان رسید بلب ـ ششصد وهفت ازهجرت ـ بودپنجه ز اول فترت . **آغاز :** اول سال و روز نوروز است ـ روز عیش و نشاط امروز است .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۸۴ و۱۷: ۲۳۰ ـ راهنمای کتاب س۳ش۲ ص۱۹۶ .

32963 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۴۹/۵: نسخ کهن سدهٔ ۷ـ۸ (ص۵۹ـ۷۹) [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۷۱] .

کارنامهٔ بلخ = مطایبه‌نامه

از سنایی غزنوی ، که یاد او در کلیات : ۱۸۷۲ گذشت. بروزگار سلطان مسعود فرزند ابراهیم غزنوی، میان سالهای ۴۹۲ـ۵۰۸ ، سروده مثنویست در ستایش و بدگوئی از بزرگان و سران و غلامان روزگار خود، پیرامن ۴۴۰ـ۴۹۰ بیت ، و چند بار چاپ شده است و ازآن میان بکوشش استاد مدرس رضوی درمجموعه‌مثنویهای او (ص ۱۴۱ـ۱۷۸) ، در ۱۳۴۸ خ . **آغاز:** و یحك ای نقشبند بی‌خامه ـ قاصد رایگان بی‌نامه .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۲۳۰ ـ ف . مشار : ۱۲۳۹ ـ پیشگفتار چاپ، استاد مدرس رضوی ـ شهرآشوب درشعر فارسی، گلچین معانی: ۱۳ .

32964 ـ استانبول، سلیمانیه، بغدادلی وهبی ۱۶۷۲/۳ : نوشتهٔ بوسعید مودود فرزند قلج اصفهانی کاتب، ۷ شوال ۵۵۲ ، در «کلیات» او (۲۰۴ ر ـ ۲۹۰) فیلم آن در دانشگاه ش ۵۰۱ هست [فیلمها : ۱۶۴] .

32965 ـ استانبول، بایزید ولی‌الدین ۲۶۲۷/۱ : در «کلیات» مؤرخ ۶۸۳ـ۶۸۴ او . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۴ هست . [فیلمها : ۱۶۴] .

32966 ـ لندن، دیوان هند ۳۷۳۴/۴ : در « کلیـات » مؤرخ ۸۸۴ او . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۱ هست [فیلمها : ۱۶۵] . ازاین نسخه و دونسخهٔ پشین استاد مدرس رضوی درچاپ بهره گرفته‌اند [پیشگفتار چاپ : ۴۵ـ ۵۱] .

32967 ـ تهران ، دانشگاه ۲۳۲ :

در«دیوان» مؤرخ **۱۰۰۳** او [ف. دانشگاه ۲: ۵۵] .

32968 ـ **تهران** ، عبدالرحمان تویسرکانی : دردنبال «دیوان» او نوشتهٔ غرهٔ ج ۲ / **۱۰۰۳** استاد مدرس رضوی در چاپ خود از این نسخه بهره‌گرفته‌اند [پیشگفتار چاپ: ۵۱] شایدبانسخهٔ پیش یکی‌باشد.

32969 ـ **تهران**، مجلس ۵۰۴۲/۴: نستعلیق خوب با تاریخ **۱۰۷۵** در دفتر(۲۳۸ پ-۲۴۷ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

32970 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۳۶۳۶Spi/VI۵ : در«کلیات» او با تاریخ **۱۰۲۵-۱۰۷۸** ، آغازبرابر نمونه [ف.عبدالله ۲:۴۳۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۵۷] .

32971 ـ **تهران** ، ملك‌الشعراء بهار: نوشتهٔ سیدعبدالله فرزند میرزا اسدالله تفرشی ، آدینه ۲۲ رجب **۱۲۶۲** ، دارای ۴۸۷ بیت [پیشگفتار چاپ : ۵۱] .

32972 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۱۴) Or۳۳۰۲ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۱۸۶۳م) [ذیل، ریو: ۱۴۵] .

32973 ـ **تهران**، ملی . . . : تاریخ یاد نشده ولی‌کهن، نسخه بنام «مطایبه‌نامه»است و در«کلیات» اوکه به‌کتابخانهٔ یکی از اتابکان آذربایجان تقدیم شده‌بود،خریداری از امینی نصیری ، در چاپ استاد رضوی از آن بهره گرفته‌اند [پیشگفتار چاپ : ۴۶] .

کارنامهٔ حیدری

از عبدالرحیم، گراك هپوری. Gorak Hpuri که اورا عبدالرحیم‌دهریه نیز گفته‌اند ، درگذشته در کلکته . او بسال‌۹-۱۸۰۸ م سفری‌به‌افغانستان کرده بوده است . فهرست کتابخانه مدرسهٔ کلکته (ص:۱۰۵) این‌کتاب اورا بهترین اثرش یاد کرده است . [استوری] مشار و بنقل ازآن «ذریعه» از «کار نامهٔ‌حیدری» نگارش‌عبدالرحیم‌فرزندعبدالکریم صفی‌پور یاد کرده که بسال ۱۲۶۳ ق درکلکته بچاپ رسیده است.ن.

بنگرید:ذریعه ۱۷: ۲۳۱- مشار: ۱۲۴۰

کارنامه

ازلطف .

32974 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲قف۲۵: تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده (ص۹-۲۱) [مخطوطات، سرفرازعلی :۷۵].

کامروپ=دستور همت

از محمد مراد ، همت خان . مثنویست داستانی ازکامروپ و کمالتا Kamrup وKamlata به‌سال ۱۰۹۶:چو این صورت زمعنی گشت آگاه ــ بشد تاریخ ختمش نقش دلخواه ۱۰۹۶ . **آغاز** : خداوندابفکرم تازه جان‌کن ــ به حمد خویش اول تر زبانم کن .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۳۰۰ ــ فرهنگ ــ سخنوران : ۶۳۴ .

329675ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی ارود ۳ ق ف ۲۶۰ : نوشتهٔ **۱۱۴۳** ، ۳۵۴ ص[مخطوطات، سرفراز علی :۷۵] .

32976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۲۴ Add : نستعلیق محرم **۱۱۸۲** (۱۷۶۸م) ۱۱۵ گ [ریو ۲:۶۹۷] .

کان ملاحت

از داعی شیرازی (۸۶۵م تا ۸۷۰) ، بخشی از « دیوان : ۲۳۲۴ » اوست به لهجهٔ شیرازی .

32977ـ **تهران**، دانشگاه۹/۲۵۱۸:

نسخ گویا روزگار سراینده ، در دیوان او (ص۱۸۴)وسه مثنوی دیگر نیز بلهجهٔ شیرازی (ص۲۱۶–۲۲۵) [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۱۰] .

کبرای منظوم

در ص۱۵۰۷ گذشت .

کتاب اسماعیل ذبیح‌الله

مثنویست در پیرامن ۱۲۰ بیت . **آغاز:** بنام پادشاه فرد اعظم ـ کریم و رازق و دانا و اعلم ـ رسولش مصطفی، او سرور دین ـ امامش باوفا ، آن رهبر دین .

32978 ـ **مشهد** ، رضوی ۳/ ۸۵۹۰ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** ، بـدنبال « پندنامهٔ منظوم» ملانقدعلی [رؤیت] .

کتاب حسنین

از ناشناس.حماسهٔ دینی‌است. **آغاز:** شود یادم‌گرمعین، اله ـ بنظم‌آودم قصهٔ آن دوشاه . انجام : بودبعدازاین‌پادشاه شما ـ همین مؤمن صالح نیکخواه

32979 ـ **مشهد** ، رضوی ، ۹۵۵/۸ ادبیات (۸۱۴۰) : با تاریخ **۱۳۰۵–۱۲۷۰** در دفتر، ۲۱ص ، مصور [ف . رضوی ۷ : ۷۸۷] .

کتاب مناجات

دربخش شروح منظومه‌ها خواهد آمد .

کتخدایی فرخ سیر=طوبی

بلگرامی ، در ص۲۹۹۵ گذشت .

کتیب معجزات

از حیرتی هروی مشهور به مروی ، تقی‌الدین محمد تونی‌الاصل ، کشته در ۹۶۱ یا ۹۶۲ یا ۹۷۰ بدست‌دزدان. مثنویست حماسی دینی در معجزات پیامبر وحضرت علی دربحر «خسرو وشیرین» و دربرابر«شاهنامهٔ»فردوسی نظم «بهجةالباهج فی تلخیص مباهج المهج فی مناهج‌الحجج» حسن سبزواری شیعی است (که دربخش تاریخ پیامبراسلام یاد خواهد شد) که بدستور شاه تهماسب (۹۳۰–۹۸۴) سروده‌است وکتیب‌معجزات=۹۵۳تاریخ سرودن نیزاست من از اعجازاین ابیات فاخر ـ کتیب‌معجزات آمد بخاطر ـ از این معنی دل فیض یابست ـ که هم تاریخ و هم نام کتابست . **آغاز:** الهی از دل من بند بردار ـ مرا دربند چون وچند مگذار ـ الهی ساز آسان مشکلم را ـ نما راهی بملك جان دلم را .

بنگرید: ذریعه۹: ۲۷۶ (حیرتی) و۱۷: ۲۸۲ (کتیب) ـ فرهنگ سخنوران : ۱۷۹ ـ استوری۱: ۱۸۲و۱۲۵۴ـ حماسه‌سرایی،دکتر صفا ۳۵۵–۳۶۵ ـ حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی ۷: ۳۱۲ .

32980 ـ **تبریز** ، ثقةالاسلام : نوشتهٔ حسین فرزند حسن ۷ شعبان **۹۶۳** [نسخه‌ها ۴: ۳۲۸] .

32981 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۳۳ : نسخ اسدالله فرزند محمد کاشانی ، در **۹۶۳** ، زرین ، ۲۹۷ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۲] .

32982 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۳) Or۲۸۴۸ : ذیقعدهٔ **۹۶۵** (۱۵۵۸م)، ۲۷۵ گ [ذیل، ریو ۱۹۳] .

32983 ـ **تهران**، ادبیات ۲۵د: نسخ خوش عبدالوهاب فرزند ابوالمکارم حجازی ، ۸ محرم **۹۸۱** ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۲۶۸ گ ۲۱ س [ف . ادبیات ۱ : ۳۸۹] .

کجری نامه

از بسحاق اطعمه ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۷ :۲۸۳ .

32984 ــ **تهران**، ادبیات ۸۱ جوادی: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف.ادبیات ۳ :۱۶].

کرسی‌نامه

از حــروفیان ، فضل‌اللهی . (بنگرید : الالهیة الافضلیه :۱۰۴۹) . مثنویست عرفانی **آغاز:** بود واجب درجمیع کارها ـ حمد وشکر کاشف اسرارها .

32985 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H۱۶۶۳/۱ : نوشتهٔ **۱۰۳۰** (۲۱ـ۱۶۲۰ م) ، آغازبرابر نمونه [ف. فهمی‌ادهم۱ :۲۹].

کرسی‌نامه

دو منظومه درص ۱۳۱۶ گذشت .

کریما = نصایح الملوک

سعدی .

کسائیه

از وفایی شوشتری ، ملافتح‌الله ، که یاداو دردیوان:۳ :۲۶۰۳» گذشت. قصیده‌ایست‌درگزارش حدیث‌کسا . در پایان آن آمده : **وفایی** بر این ماجرا خون گری ـ بـر آن شاه لب تشنه جیحون‌گری . **آغاز:** مرا طبع اگر نارسا یا رسا ـ نباشدگزیری از حدیث‌کسا .

بنگرید : ذریعه ۱۷ :۲۹۳ .

32986 ــ **تهران** ، ملك ۳ /۵۸۶۰ : درجنگ مؤرخ **۱۲۹۸** ، ۱۳۵ بیت (۴۰پ ـ ۴۳پ) همراه سروده‌هایی‌دیگرازهمو[رؤیت].

کشف الارواح

ازپیرجمال اردستانی، که درص۵۵ گذشت. اینك دونسخهٔ دیگر :

32987 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۲۴۵ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، آغـاز برابر نمونهٔص۵۵، ۲۰۱ گ۱۵س. درفهرست ازآن حمیدفرزندفضل‌الله‌جمالی‌دهلوی درگذشتهٔ۹۴۲ دانسته شده است [ف. فهمی ادهم ۱ :۳۵] .

بنگرید:ذریعه ۹ :۲۰۴ (جمالی دهلوی) فرهنگ‌سخنوران :۱۳۶ .

32988 ــ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: نسخ سید محمد حمزوی ، در « کلیات » مؤرخ ۱۲ شعبان **۱۲۳۸** او [نسخه‌ها ۵ :۲۷۳] .

کشف الحق

از دانش قاجار ، در تعزیه به‌نظم .

32989 ــ **شیراز** ، دکترعینی: نستعلیق **۱۲۸۵** [نسخه‌ها ۵ :۲۷۵] .

کشف الحقایق

از نطقی اردوبادی‌که یاد او در «دیوان : ۲۵۷۶»گذشت . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ :۳۰ .

32990 ــ **تهران**،دانشگاه۱۳۸/۲۵۹۱: در مجموعه آقامحمد مینای‌اردوبادی،**۱۰۹۸** (ص۶۴۶ـ۶۶۷) [ف. دانشگاه ۹ :۱۴۰۴].

کوثرنامه

از دازشیرازی‌ذهبی ، ابوالقاسم(م۱۲۸۶) که یاد او در «تباشیرالحکمه : ۱۰۷۲» گذشت در تبریز۱۳۰۶ ق چاپ سنگ وتهران۱۳۳۸ خ همراه «ولایت‌نامهٔ» اوچاپ سربی شده‌است.

بنگرید : مؤلفین مشار ۱ :۲۴۹ .

32991 ــ **شیراز** ، خانقاه احمدیه : سدهٔ **۱۴** . درفهرست‌شناخته نشده‌است[نسخه‌ها ۵ :۲۱۷] .

کفر و ایمان = شیخ صنعان

مثنویست عرفانی در داستان شیخ صنعان،

آغاز : خداوندا بقلبم شوری افکن ـ از ان شور آتشی در دل بر افکن ـ ندارم فکر راه رستگاری ـ به لطفت ده مرا یك روشنایی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۶۸ .

32992 ـ **همدان** ، قاسم برنا: نوشتهٔ ابوالفتح قراخلو، ۷ رمضان **۱۳۲۵**، بخواهش میرزا یحیی معاون‌العلما و بدستور میرزا رفیعا افتخار العلما [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۵] .

کفر وایمان

از حسینی . مثنویست .

32993 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۵۶: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۵] .

کلام خاکی

از خاکی ، باید از سرایندهٔ « دیوان : ۲۳۱۳ » باشد .

32994 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ۱۲: تاریخ یاد نشده ، ۱۴۸ص [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۹] .

کلام سنجر

محمدتقی کمال سنجر ایرانی ،درگذشته پیرامون ۱۳۳۲ سرودهٔ ۱۹۱۳م .

32995 ـ **آصفیه** ۱۰۰۵ دیوان : تاریخ یادنشده ،قصیده درستایش نواب‌عمادالملك را دارد [ف . آصفیه ۴ : ۲۹۶] .

کلام طرفی

از طرفی .

32996 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۷۹ : تاریخ یاد نشده ، ۱۴ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۷۹] .

کلام منظوم

در ص ۹۹۷ گذشت .

کلام موسوی

از موسوی .

32997 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ق ف ۲۲: تاریخ یاد نشده(ص۷۳ـ۹۸) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۰] .

کلام مؤمن = نادعلی

قصیده‌ایست درستایش حضرت علی . **آغاز**: خداوندا نریزی آبرویم ـ نه اندازی بفکر جست وجویم .

32998 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۱۲۷۱Pi/VI۲۳۰ (۶۰۱ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۷ گ [ف . عبدالله ۲ : ۴۲۱] .

کلمات علیه

مکتبی ، در ص ۱۶۶۳ گذشت .

کلید دانش

از عبدالفتاح معروف به شرفعلی ، در تصوف و بروش پرسش و پاسخ .

32999 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۳۳۴/۴۳۸۵ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۲۴۲] .

کلیله و دمنهٔ منظوم

از صبوری، گویا محمدکاظم ملك‌الشعرای خراسانی (۱۲۵۶ـ۱۳۲۲) که یاد او در «دیوان: ۲۴۰۵»گذشت. ازروی «انوارسهیلی» درچهارده باب ، که در ۱۲۸۹ دفتردوم آن‌را ساخته است : زهجرت بگاه شد بی‌همال ـ دو شش‌صد وهشتاد و نه رفت سال . و در آغاز آن ناصرالدین‌شاه‌راستایش‌کرده‌ومیگویدپانزده‌سال پیش نزدیك به‌هزاربیت آنرا سروده‌بوده‌است. درآن آمده : نوای **صبوری** بشعر اندرون ـ

چودر گلستان در نوای هزار. **آغاز** (دفتر دوم): بنام خداوند پروردگار ـ خرد آفرین دادگر کردگار.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۳۵.

33000 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۳۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، نسخه کامل نیست، ۶۵گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۰۶].

کلیله و دمنهٔ منظوم

از قانعی طوسی، احمد فرزند محمود، که پس از ۶۷۲ درگذشته است. بدستور عزالدین کیکاوس سلجوقی از سلجوقیان آسیای کوچك. **آغاز**: خدایا تویی زندهٔ جاودان ـ فروزندهٔ این سپهر روان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۷۴ (قانعی) و ۱۸: ۱۳۵ (کلیله‌ودمنهٔ منظوم) ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۶۶ ـ سبك‌شناسی ۲: ۲۵۲.

33001 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۶۶ Add: نسخ زین‌العابدین فرزند عربشاه نیری درگزینی، آدینهٔ آغاز ذیقعدهٔ **۸۶۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۳گ ۲۱س [ریو ۲: ۵۸۲]. وفیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۹۱ هست [فیلمها: ۱۷۰].

33002 ـ تهران، ملك ۵۹۴۰: نسخ خوش آغاز سدهٔ **۱۰**، **آغاز** افتاده: خرد هست بازرگانی چنان ـ که هرگز ندیده است روی زیان. انجام نیز افتاده: ولی هیچ در کیسهٔ من نماند، ۲۰۳گ ۱۷س [رؤیت].

کلمات عاشق غیبی

از زهراخانم، که شناخته نیست. سروده‌هاییست درستایش امامان. **آغاز**: کلمات عاشق غیبی حضرت حجت عصر روحی وارواح العالمین له الفداء.

33003 ـ مشهد، رضوی ۷۵۵ ادبیات (۶۹۰۹): نستعلیق تحریری بد، ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۳۵۰**، ۱۸گ [ف. رضوی ۷: ۶۶۹].

کمال‌نامه

از خواجوی کرمانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت. مثنویست در سیر و سلوك، بروزن «بهرامنامهٔ» نظامی، در دوازده باب در دو ماه بسال ۷۴۴، بنام سلطان ابواسحاق اینجو، در ۱۸۴۹ بیت بانجام رسانده است: شد بتاریخ هفتصدوچل وچار ـ کار این نقش آزروچو نگار. **آغاز**: بسم من لا اله الاهو ـ صیغ لفظی وزین معناه ـ قادری کومنزه است از عیب ـ صانعی کو مقدسست از ریب

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۳۷ ـ پیشگفتار چاپ کلیات او، سهیلی خوانساری: ۷۵.

33004 ـ تهران، ملك ۵۹۸۰: در «کلیات» مؤرخ **۷۵۰** او، آغاز برابر نمونه، زرین [رؤیت].

33005 ـ تهران، مجلس، فهرست نشده: نوشتهٔ **۷۷۵**، زرین، همراه «دیوان» او [رؤیت].

33006 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۱۱۳ Add در «کلیات» او نوشتهٔ **۷۹۸** (۱۳۹۶م)، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۶۲۱].

33007 ـ تهران، سنا ۳۵۲/۳: تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله، **۸۲۰** در «کلیات» او، ازکتابهای دکتر بیانی بوده، زرین [نسخه‌ها ۶: ۵۵۴ و ۱: ۱۴].

33008 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۴** [ف. دکتر بیانی: ۲۱۰].

33009 ـ تهران، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** [ف. دکتر بیانی: ۲۱۲].

33010 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۵۸

Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۷م) (گ۱۱۸پ) [دیو۲:۶۲۲] .

33011 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۱۵ : نستعلیق خوب مرشد کاتب شیرازی ، **۹۵۳** ، [ف. سپهسالار ۲:۵۱۲] .

33012 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۶/۳ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۷۰** ، زدین [ف . مجلس ۳:۱۹۰] .

33013ـ **تهران**،ملك۴۶۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۷۷ پ ـ۲۰۳ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33014 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۶ : نستعلیق **۱۳۰۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶گ ۱۲س [ف. مجلس ۲:۲۴۷] .

کمالیه

ازخوفی،که نخست اسیری تخلص میکرده، ازسدهٔ یازدهم، دراستقبال از«جلالیه»ی محتشم کاشی و«جمالیه»ی ظهیری اصفهانی. بدینگونه کـه یك غزل ازمحتشم ویك غزل ازضمیری و سپس یك غزل از خود می‌آورد ، با دیباچه‌ای به‌نثر نیزازخود او. در ذریعه وفرهنگ سخنوران ازخوفی همدانی سدهٔ دهم یادشده است . **آغاز:** حمد و سپاس بیقیاس کـه سرایندهٔ آن عندلیب خوش‌الحان...عشقت بهم برآوردیاران مهربان را ـ در هم چو مـرگ بگسست پیوند جسم و جانرا .

بنگرید : ذریعه ۹:۷۵ ، ۳۰۸ و ۱۸ : ۱۳۸ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۹۹ .

33015 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، زدین ، انجام افتاده نزدیك به دوهزار بیت به‌ترتیب تهجی ، ۶۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۱:۲۳۲۶] .

کملیهٔ منظوم

مظفرعلیشاه ، در ص ۱۳۳۳ گذشت .

کنارنگ نامه

ازمحمد حسین خان ملك الشعراء. مثنویست درجنگهای فتحعلیشاه قاجار(۱۲۵۰-۱۲۱۲).

33016 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۷۵۷ Or : نوشتهٔ **۱۲۴۳** [ترجمهٔ ایرج افشار ، نسخه‌ها ۴:۶۸۳] .

کنزالاسرار

مثنویست‌عرفانی منسوب به‌عطار نیشابوری ولی از او نیست و صد سال پس‌از او بسال ۶۹۹ سروده شده است : رساند نفـع این بر خاص وعامی ـ که درششصد نود نه شد تمامی. و شاید از سرایندهٔ «مفتاح‌الفتوح» باشد که در ۶۸۴ـ۶۸۸سروده شده است‌که‌آن نیز به‌عطار منسوب شده است . **آغاز** : سپاس و حمد بر خالق عالم ـ که از خاکی پدید آورد آدم .

بنگرید: ذریعه ۱۸ :۱۴۴ـ پیشگفتارچاپ تذکرةالاولیاء ، قزوینی ، لیدن: یو ـ جستجو دراحوال و آثار عطار ، نفیسی .

33017 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۹ : نستعلیق ریز خوش، با تاریخ**۸۲۶** در دفتر (۲۶۴پ ـ ۴۷۳هامش) ، در ۶۵۹ بیت، ازعطـار دانسته شده است. **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

33018 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۹/۳: نستعلیق خوب، گویا **۱۱۲۶**. شمارهٔ۳«کلیات» عطار ، پیرامن دو هزار بیت (ص۲۰۳ـ۲۴۶) [ف . مجلس ۳:۵۶۹] .

کنزالاشتها=دیوان بسحاق

از بسحاق اطعمه ،که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹ » گذشت ، بخشی از دیوان اوست با دیباچه‌ای به‌نثر بدین نام، از قصیده وغزل و

رباعی و تك بیت همه در توصیف خوراکیها . چند بار چاپ شده است . و نسخه هایی از «دیوان»اودرص۰ ۲۲۵–۲۲۵۱یادشده .واینك چند نسخه‌ای دیگر . **آغاز:** سپاس بیقیاس و حمد بیحد رازق بیسبب و خالق بیتعب را که حلوای دلپذیر .

33019 – **تهران** ، ملك ۱/۴۹۲۵: نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی، نزدیك **۸۴۲** (۱پ–۶۳) زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33020 – **تهران**، سلطنتی۲۱۷(۵۰۴ ف) : در «کلیات» او ازسدهٔ **۹** ، زرین [ف . دکتربیانی :۲۶۳] .

33021 – **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۲۴ Add : نستعلیق صفر **۱۰۹۶** (۱۶۸۵م) ، آغاز برابر نمونه، ۳۵گ [ریو ۲:۶۳۴] .

33022– **تهران**، دانشگاه۳/ ۵۴۸۰: نستعلیق رضا قلی‌خان هدایت ، سدهٔ **۱۳** ،(گ ۱۱۴–۱۸۳)سپس«مزعفر نامهٔ»او[ف. دانشگاه ۱۸:۱۶] .

33023 – **آصفیه** ۶۱۷ دیوان : در «کلیات» نامؤرخ او [ف. آصفیه ۱:۵۹۳] .

کنز الحقایق

از پهلوان محمود پریار (پوریاولی‌قتال) خوارزمی. کشتی‌گیر بوده درپایان‌زندگی به‌گروه عرفا پیوسته و در خیوق ۷۲۲ درگذشته است. در بیشتر فهرستها ازآن عطارنیشابوری دانسته شده‌است. مثنویست عرفانی‌درپنج مقاله،سرودهٔ ۷۰۹: زهجرت هفتصد ونه شدنهادم – اساسش را بهشش مه نظم دادم . نسخهٔ ۱۱۴۹ مجلس پیرامن ۱۳۰۰ بیت است. دارای : حمد،ستایش از پادشاه ترك نژاد ، درمعنی ایمان ، اسلام ، شهادت ، طهارت، زکات ، روزه ، جهاد نفس، عشق ، دوزخ ، معنی مهدی موعود ، میزان و قیامت ، و درمیان داستانهایی آورده است. در ۱۳۵۲ ق در ۱۵۲ ص در تهران چاپ شده است . **آغاز:** بنام‌آنکه اول‌کرد وآخر – بنام آنکه باطن کرد و ظاهر – خداوند منزه پاك پاك بی‌عیب –که‌عالم را شهادت‌کرد ازغیب .

بنگرید: ذریعه ۹:۱۵۹ و ۱۰۰۹ و۱۸: ۱۵۱–ف. مشار:۱۲۸۴ – فرهنگ‌سخنوران: ۴۶۸ (قتال خوارزمی) .

33024 – **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۵) Or۴۱۵۱:در«ستهٔ» عطارنوشتهٔ **۸۷۷**(۱۴۷۲ م) [ریو،ذیل : ۱۵۹] .

33025 – **تهران**، سلطنتی ۴۴۷(۳۷۲ ف) : با «اسرارنامه 27303» وجزآن نوشتهٔ **۸۸۰** آغازبرابرهمان «اسرارنامه»است‌انجام: تویی درجمله مستغنی ز عالم – سخن کوتاه‌شد والله اعلم . تمت‌الکتاب‌المسمی بکنزالحقایق و رموزالحقایق .. حسن‌کلام.. عطار .. [ف . دکتر بیانی :۹۷] .

33026 – **تهران** ، ملك۱۳/ ۵۰۶۲: نستعلیق ، در « کلیات » عطار نوشتهٔ **۹۶۵** ، آغاز برابرنمونه (۶۵۴پ–۶۶۵ر) [رؤیت] .

33027 – **مشهد** ، رضوی ۱/ ۱۰۲ ادبیات : نستعلیق **۱۰۳۸** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۳:۱۹۲] .

33028 – **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۰۵/۹۵۳/۵ : نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹م) ، در فهرست از آن **عطار** دانسته شده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲:۲۴۲] .

33029 – **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵/۲/۳۱۰۵/ ۱۰۰: سدهٔ **۱۱** درفهرست ازآن پهلوان محمود دانسته شده است ، [ف . دکترمحمد بشیر حسین ۱:۱۶۳] .

33030ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۹/۴ : نستعلیق خوب **۱۱۲۶** در «کلیات» عطار (ص ۲۴۷-۲۷۳)، پیرامن ۱۳۰۰ بیت [ف. مجلس ۳:۵۷۰].

33031ـ **تهران**، دانشگاه۳۲۱۳/۳: نسخ ملامحمود فرزندملااحمد، ذیقعدهٔ**۱۲۲۵** (۵۹ر-۸۹ر)، آغازافتاده، درفهرست باستناد چند بیت ازمحمود شبستری دانسته شده است، از آن میان: برو جان پدر بشنو ز محمود ـ گزینش جز حقیقت نیست مقصود [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۸۷].

کنزالحکمه

از ابن یمین فـریومذی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۵» گذشت. عرفانی، در۷۵۳ سروده است. **آغاز**: بنام خدایی‌که هستی ازوست ـ زبردستی و زیردستی ازوست.

33032 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۴۹۲ف: در«کلیات» او(۴۲۳-۴۶۸). **فیلم** آن دردانشگاه ش۲۳۹ هست [فیلمها: ۱۶۰].

33033 ـ **هند**، بانکیپور ۱۳۷ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۶**م. (گ۱۵۱). [ف. عبدالمقدر مولوی: ۲۰۷].

کنزالحقایق‌فی‌الرموزوالدقایق

ازکمال‌الدین حسین خوارزمی، که یاداو در «آداب‌المریدین: ۱۰۱۳» گذشت. **آغاز**: بنام خداوند دانای فرد ـ که هرذره را مظهر خویش کرد.

33034 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A.۱۴۶۵: پیرامن سدهٔ ۹، آغاز برابرنمونه ۲۱۰گ ۱۳س [ف. فهمی ادهم ۱:۲۱].

کنزالدقایق

ازجمال‌الدین محمد، پیرجمال اردستانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت. مثنویست عرفانی. **آغاز**: مشعلهٔ صبح سعادت دمید ـ وسوسهٔ ظلمت عادت رمید.

بنگرید: ذریعه ۱۸:۱۵۲.

33035 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰** در «کلیات» او [رؤیت].

33036 ـ **تهران**، مجلس۱۱۳۲/۳: نستعلیق علی اشرف فرزند علـی، در **۱۲۳۵** پیوستهٔ «کلیات» اوست (ص۱۴۹-۱۸۸) [ف. مجلس ۳:۵۴۱].

کنزالرموز

از امیرحسینی هروی (م۷۱۸ یا ۷۱۹). مثنویست درسیر و سلوك: نماز و روزه، علم، عقل، روح، زهد، محبت، و دیگر مطالب عرفانی، در ۱۲۸۲ق در تهران و پس از آن چاپ شده است. در پایان آن آمده، هرچه طبعم را خردپیغام‌کرد ـ پیرما **کنزالرموزش** نام‌کرد. **آغاز**: بازطبعم را هوای دیگریست ـ بلبل جان را نوای دیگریست ـ باز شهباز دلم پروازکرد ـ تاچه رمزاست این‌که‌بازآغازکرد.

بنگرید: ذریعه ۱۸:۱۵۶ ـ ف. مشار: ۱۲۸۵.

33037 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۴ : نستعلیق **۸۲۴**، شمارهٔ ۴ «کلیات» او (ص۹۹-۱۶۰) در پیرامون ۹۹۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۲۰].

33038 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۵۳۸/۱۹ : نستعلیق ریز خوش، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۵۷۰ر-۵۸۰پ‌هامش)، در ۱۰۱۲ بیت. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها: ۴۴۲].

33039 ـ **تهران**، ملك ۴۹۲۵/۲ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی،

نزدیك **۸۴۲** ، آغاز برابر نمونه ، (۱پ-۳۲پ هامش) زرین ، [رؤیت] .

33040 - **ایاصوفیا** ۴۷۹۵/۲۳ : نوشتهٔ آغاز ع۲/**۸۴۶** درخانقاه شهابیهٔ‌هرات (گ ۲۱۸-۲۳۰) . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۲۹ هست [فیلمها : ۴۱۳] .

33041 - **قاهره** ، دارالکتب ۲۳ م تصوف‌فارسی: نسخ زیبای‌بایزید فرزندابراهیم تبریزی، ۱۷ محرم **۸۵۲** درشیراز(گ۶۷۱-۶۹۱) ، زرین [ف . مخطوطات ۲:۷۴] .

33042 - **تهران** ، مجلس ۹۶۷/۲ : نستعلیق یك سرایندهٔ بی‌نام در **۸۵۸** ، شمارهٔ ۲ هامش (ص۸۴-۱۵۲) پیرامن ۷۵۰ بیت دارد [ف. مجلس ۳:۶۲۱] .

33043 - **پاریس**،ملی۱۲۴/۷.S.E. با تاریخ **۸۸۳** در دفتر. **فیلم** آن دردانشگاه ش۷۵۳ هست [فیلمها :۵۳۵] .

33044 - **پاریس** S.P.۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۲**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۳۱۸و۱۳۱۹ هست [فیلمها: ۵۹۳] .

33045 - **قاهره**،دارالکتب۱۵۰/۴م ادب فارسی : نستعلیق خوب نعیم‌الدین‌الکاتب، **۸۹۴** ، آغاز برابرنمونه [ف . مخطوطات۲: ۷۳] .

33046 - **تهران** ، مجلس ۱۱۶۵ : نستعلیق اوایل سدهٔ **۹**، برگهایی ازآن‌افتاده ، پیرامن ۷۵۰ بیت دارد، ۳۳ گ ۱۳ بیت [ف. مجلس ۳:۶۲۱] .

33047 - **هند** ، بانکیپور ۱۱۹: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م . آغاز برابر نمونه،۳۶گ ۱۴س [ف.عبدالمقتدر :۱۶۷] .

33048 - **اکسفورد** ، بادلیان ۲۸۲۷/۱۳: در جنگ مؤرخ**۱۰۲۱-۱۰۲۳** فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها ۵۷۱] .

33049 - **اکسفورد** ، بادلیان ۳۸۸/۳ اوزلی: نوشتهٔ محمدزمان میانکالی، یکشنبهٔ ۲۶محرم**۱۰۳۶**. **فیلم**آن دردانشگاه ش ۱۲۲۹ هست [فیلمها:۵۸۲] .

33050 - **تهران** ، ادبیات ۸۶ب : نستعلیق لطف‌الله محمد کریم ، **۱۰۴۵** ، ۱۰۶گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱:۳۹۸] .

33051 - **اکادمی علوم شوروی** G.۱۱۲ : با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر . فیلم آن‌دردانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فیلمها:۵۶۵].

33052 - **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۴۶۴۷-۵/۷: با تاریخ **۱۰۶۶** در دفتر[ف. دکترمقصود، خطی] .

33053 - **آصفیه** ۶ مثنوی : نستعلیق محمدصادق فرزند علی‌بیگ ، **۱۰۸۹** ، ۵۸ص ۱۷س، آغاز برابرنمونه[ف.آصفیه۲:۴۲۳].

33054 - **موزهٔ بریتانیا**۱۶۸۰۹/۲ Add : با تاریخ **۱۰۹۰** (۱۶۷۹م) در دفتر (گ۳۱-۵۳) ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۸۴۵] .

33055 - **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ قاف ۴۵ : نوشتهٔ حاجی نود محمد ، **۱۰۹۹**، ۸۱۱ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۷۵] .

33056 - **تهران** ، مجلس۴۲۸۴/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۸۹ر-۹۶پ) [رؤیت] .

33057 - **هند** ، بانکیپور ۱۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۷۱ گ۷س [ف.عبدالمقتدر مولوی : ۱۶۹] .

33058 - **تهران** ، دانشگاه ۴۸۹۳ : نستعلیق هندی **۱۱۱۲** ، ۳۲گ [ف. دانشگاه

۱۴ :۳۹۵۵] . فیلم آن در همان کتابخانه ش ۱۱۷۶ هست [فیلمها : ۱۷۰] .

33059ـ **تهران**، ادبیات ۹۱/۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۵ر-۱۹پ) ، آغاز افتاده ، ۱۲ س [ف. ادبیات ۱:۳۹۸] .

33060 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف۳/۱/۵۰۱ : نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۰۹** تا **۱۲۹۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵:۷۳] .

33061 ـ **تهران** ، ملك ۳/ ۵۳۷۰ : نستعلیق ۱۶ع۱/**۱۲۲۵** ، (۸۱پ-۱۰۸ر) ، از روی نوشتهٔ صدرالدین فرزند محمد باقر موسوی دزفولی سرایندهٔ «درمکنون» [رؤیت].

33062ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰/۳۵۳۳: نستعلیق **۱۲۲۸** برای شاهزاده عباس میرزا ، در دولاب تهران (۲۳۰پ-۲۶۱ر) [ف . دانشگاه ۱۲:۲۵۵۴] .

33063 ـ **تهران**، استادمینوی۲/ ۴۴: نستعلیق با تاریخ **۱۲۶۳** در دفتر [نسخه‌ها۶: ۶۷۵] .

33064ـ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۲۸۹۰: نستعلیق جهانگیرمیرزای قاجار فرزند سیف‌الله میرزا ، رجب **۱۲۷۴** (ص۱-۴۳)[ف. دانشگاه ۱۰:۱۷۳۴] .

33065 ـ **تهران**، حسن‌سادات‌ناصری ۶ مج : شکسته نستعلیق میرزا محمد فرزند میرزا علیرضا ، **۱۲۹۴** ، گویا برای چاپ آماده‌شده‌است[نسخه‌ها۶:۶۹۸].

33066ـ **تهران**، دانشگاه۷/۴۷۶۱: نستعلیق شکرالله فرزند محمد باقر ، **۱۲۹۵**-**۱۲۹۶** (ص۲۰۶-۲۴۱) [ف. دانشگاه ۱۴ :

33067 ـ **تهران** ، ملك ۱/ ۵۱۴۰ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، (۱پ - ۲۸پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33068 ـ **تهران** ، ادبیات ۴/ ۲۲۰ حکمت: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف.ادبیات ۲:۵۲] .

33069 ـ **تهران**،خانقاه شاه نعمت‌الله: بخامهٔ مونس علیشاه ذوالریاستین‌درگذشتهٔ۱۳۳۲- ۱۳۳۶ ، شمارهٔ ۸دفتر(ص۲۴۲-۲۵۶) انجام افتاده [یادداشتهای‌های آقای دیباجی] .

33070ـ **تهران** ، دانشگاه۲/۳۵۴۴: نستعلیق **۱۳۵۰** (ص۱-۸۴) در آغاز و انجام مانا کم دارد [ف. دانشگاه ۱۲:۲۵۶۴] .

33071 ـ **تهران** ، مجلس ۴/ ۸۸۸۲ فهرست نشده : همراه «اسرارنامه : 27333» و جزآن [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه] .

33072 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۹۶منظوم (۱۰۴۸) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۷] .

کنز اللآلی

از معروف بغدادی . دفتر سروده‌هاییست از سرایندگان گوناگون ، در ۳۶ باب : باب یکم صفات باری است و در آن از ابن بنا ، ابن‌منور، ابن همگر.. تانزاری، نصیرطوسی، نظامی،همام وخود نویسنده (معروف) سروده‌هایی آورده است . این معروف از همراهان سلطان احمد جلایر و سپس شاهرخ تیموری (۸۰۷-۸۵۰) وخوشنویس بوده است. **آغاز:** حمدله . اما بعد ، بدانك تسوید این اوراق و ترتیب این ابواب بدین‌منوال است‌که یادکرده میشود ... باب در صفات باری ، باب در نعت پیغمبر ، باب در نصیحت .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۶۶ (معروف- خطاط) ـ فرهنگ سخنوران : ۵۵۱ ـ خط و خطاطان : ۲۳۵ .

33073ـ **تهران** ، سلطنتی۶۴۴(۷۴۰ ف) : نستعلیق معروف بغدادی ، پایان سدهٔ۸،

زدین ، مصور، سروده‌های دیگری دراین دفتر ازهمین نگارنده‌است. [ف. دکتربیانی:۵۸۶].

کنزالمعجزات ناصری

ازمشتاقی نایینی ، میرزا علیخان،که یاد او در «دیوان: ۲۵۳۰» گذشت. مثنویست حماسی دینی ، وباگزارش حدیث فقر و معراج و سبب تصنیف و ستایش ناصـرالـدین شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) و مظفرمیرزا و ذکر مسافرت خود به قزوین به‌منشی‌گری خسروخان‌والی در ۱۲۶۸ (چهل‌ویکسال پیش ازاین کارخود) آغازمیشود، سپس به معجزات پیامبر و امامان می‌پردازد . درتهران ۱۳۱۴ ق در۴۶۶ص چاپ شده‌است. **آغاز:** (دفتر۱) . . ازخدامیخواهم توفیق ای رفیق ـ تا نتابدمان زره غول طریق ، **آغاز** : (دفتر۲) : ای بدوش افکنده تشریف نجات ـ از درتصنیف **کنز معجزات** ـ دفتر اول چو آوردی بپای ـ سوی نظم دفتر ثانی گرای .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۱۶۷ ـ ف. مشار : ۱۲۸۷ .

33074ـ **مشهد**،رضوی ۹۵۸۸فهرست نشده : نستعلیق علی نایینی منشی ، **۱۳۱۱** ، آغاز برابرنمونـهٔ دفتـر **۱**، ۱۶۶ گ ۱۷س [رؤیت] .

33075 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۹۴ : نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴** ، دفتر دوم ،آغازبرابر نمونهٔ دفتر **۲**، در پایان چند فـرد غزل بنام مظفرالدین شاه بتاریخ ۱۳۱۵ دارد، ناتمام ، ۲۲۴گ ۱۷س [رؤیت] .

کنزالمعارف

ازمحمدحسین فرزند محمد جعفر، بروزن و روش «مثنوی» مولوی. **آغاز:** بسم خداوند رؤف رحیم ـ پای بدریای سخن می‌نهیم .

33076 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۱۰۲ : نسخ‌گویاازخود سراینده،انجام افتاده [رؤیت]

کنوز اسرار و رموز احرار =

عشق‌نامه

منسوب به‌سنایی ، گزارش منظومی است از «سوانح» احمد غزالی ، گویا از عزالدین محمود فـرزند علی کاشانی درگذشتهٔ ۷۳۵ نگارندهٔ «مصباح‌الهدایه» . و سراینده‌آنرا بنام مرادش نورالدین ساخته است، واین مرادباید نورالدین‌عبدالصمدفرزندعلی نطنزی درگذشتهٔ ۶۹۹ و یا نورالدین عبدالرحمان اسفراینـی باشدکه نیزازهمان سدهٔ هفتم است . این‌مثنوی بکوشش‌آقای‌احمدگلچین معانی چاپ‌شده‌است. **آغاز:** ای خـداوند آشکار و نهان ـ پرورندهٔ مکین و مکان .

بنگرید : پیشگفتارمصباح‌الهدایه ازهمو: ۱۹،۱۳ ـ مجلهٔ ادبیات تهران ش۵۵ و۶۶ ـ پیشگفتارچاپ مجموعه‌مثنویهای سنایی،مدرس رضوی : ۴ـ ذریعه ۱۲:۱۴۳ و۱۹:۲۴۸ـف. مشار:۱۲۸۵ .

33077ـ **مشهد**،رضوی۲/ ۹۵۰(ادبیات) ۴۹۸۱ : نسخ آغاز سدهٔ **۹** (ص۳۴ـ۶۱) ، آغاز برابر نمونه ، نسخه در ۶۷۴ بیت است درفهرست نام سراینده یاد نشده است . [ف . رضوی ۷:۷۷۹] .

33078 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۶۳۶Spi/VI۵ : دردکلیات، او با تاریخ **۱۰۲۵ـ۱۰۷۸** ، آغاز برابرنمونه درفهرست ازآن سنایی یاد شده است [ف . عبـدالله ۲ : ۴۳۲] .

33079ـ **لندن**، دیوان‌هند۲/۱۹۹۱:

در «کلیات» ، نوشتهٔ **۱۰۶۱** همراه چند مثنوی ازسنایی . **فیلم** آن در دانشگاه ش۲۳۸۱ هست [فیلمها :۱۶۵] .

33080 ـ **استانبول** ، نور عثمانی ۲۴۶۷/۲ : همراه «شرح سوانح» غزالی (گ ۸۳-۸۹) . **فیلم** آن دردانشگاه ش۴۸۵هست عکس این فیلم درهمان‌کتابخانهٔ دانشگاه۹۸۸۰ هست . و نیز در رضوی ش ۴۴۰۳۰ [رؤیت].

الکنوز و بحرالرموز

ازجمالی اردستانی ، پیرجمال ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت .

33081 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۹** ، در «کلیات» او [ف. مجلس ۲۹۱:۱۱] .

کواعب‌الاتراب

درکیمیا ، در ص۶۲۸گذشت .

گوژنامه=شرح حدیث بساط

از آقا محمد هاشم ذهبی ، کـه یاد او در «شرح حدیث‌بساط:۱۲۲۶»گذشت . درپیرامن ۶۰۰ بیت ، پس‌ازستایش بلندبالایی ازحضرت علی بگزارش حدیث بساط پرداخته است : داستان فرونشستن ابر برزمین وبرداشتن‌یاران حضرت علی را تا بقلهٔ کوه‌قاف. **آغاز** : بیا شیعه بشنوثنای علی ـ صفاده دلت ازولای‌علی.

00000 ـ **تهران** ، ملک۴/۵۶۹۰ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۰۴** ، (۱۱۶ر ـ ۱۳۷پ) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] . همان‌نسخه که در ص۱۲۲۶ ش11507 یاد شده است .

33082 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۲۰/۲ فهرست نشده : با تاریخ **۱۳۰۴** در دفتر، (۸پ ـ ۲۶پ) [رؤیت] .

33083 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۵۵/۴: با تاریخ **۱۳۳۲**در دفتر(۸۵پ-۱۰۹ر) آغاز مثنوی بمانند نمونه [رؤیت] .

33084 ـ **تهران** ، مجلس۴۰۷۹/۵: نستعلیق ونسخ حاج محسن عمادمدرس‌اردبیلی **۱۳۵۹** ، در فهرست از قطب‌الدین محمد نی‌ریزی ذهبی دانسته شده است ، آغاز مثنوی برابر نمونه [ف. مجلس ۷۸:۱۱] .

کورش‌نامه

از آذری .

33085 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or ۲۷۸۰/۴ : در مجموعهٔ نوشتهٔ محمد فرزند سعید فرزند سعد حافظ قاری ، صفر **۸۰۰** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۸۷۹ باید باشد [فیلمها: ۷۳۸ ـ ذیل فهرست ریو :۲۰۱] .

کوکشاستر

ازمحمدقلی متخلص‌به‌جامی. ترجمه‌ایست از سنسکریت هند از Koka Sastra مثنویست درآمیزش جنسی مرد و زن: **آغاز:** کنم ابتدا من‌بنام‌خدای ـ که پیداست ازقدرتش دوسرای .

33086 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۱۷۴۸۹ . نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۱۱** (۱۷۹۷م) ۴۱ گ [ریو۲: ۶۸۰] .

کیج نامه

تاریخ منظوم ناحیهٔ‌کیج بلوچستان‌است.

33087 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** Or۱۱۶۶۰: نوشتهٔ **۱۲۸۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳] .

کیمیای مراد

قصایدیست درستایش از خاندان پیامبر .

بنگرید : ذریعه ۲۰۲:۱۸ .
33088 ـ فرهاد معتمد ۱۵۲/۲ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۲۱۰:۳] .

کیمیای منظوم

در ص ۶۳۸ـ۶۳۹ گذشت .

گ

گدای باخرزی = داستان..

از روشن‌ضمیر، ایرانی، که در بندر سورت میزیسته و در ۱۰۷۷ درگذشته است . **آغاز:** سخن خاص است و فیضش زان عمیم است ـ که بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم است .

بنگرید : ذریعه ۳۹۱:۹ و۲۷۰:۱۹ ـ تذکرهٔ نصرآبادی : ۶۰ ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۴۳ .

33089 ـ **تهران، دانشگاه ۲۶۱۹/۱۱:** نستعلیق با تاریخ **۱۱۴۰** در دفتر (۴۷۷پ ـ ۴۸۱پ) [ف . دانشگاه ۱۴۹۰:۹] .

گربه‌نامه = شنگول ومنگول

اشعری ، درص ۲۹۷۱ گذشت .

گربه‌نامه = موش وگربه

درهمین بخش خواهد آمد .

گربه و موش

از شایق سپاهانی ، محسن فرزند محمد حسین، مثنویست بمانند «موش وگربه»ی عبید زاکان درپانصد بیت، و۱۱۰ بیت ازسروده های زاکانی را درآن جای داده است .

بنگرید : ذریعه ۹۷۷:۹ و۲۰۵:۱۸ ـ مجلهٔ یغما ۹۲۷:۱۰ .

33090 ـ **لندن ، دیوان‌هند ۴۵۸۱:** نبشتهٔ رمضان **۱۲۴۴** [ذریعه ۹۷۷:۹] .

گرشاسبنامه

از اسدی طوسی (م۴۶۵) ، که یاد او در «لغت‌الفرس:۱۹۵۱» گذشت . حماسهٔ ملی‌است بروش «شاهنامهٔ» فردوسی ، بنام شاه ابودلف فـرمانروای اران ، در ۴۵۸ بانجام رسانده است. نسخهٔ چاپی جبیب‌الله یغمایی ۸۸۵۰ بیت دارد . کلمان هوار فرانسوی ۲۵۴۳ بیت آن را با تـرجمهٔ فرانسوی آن بنام جلد یکـم گرشاسبنامه چاپ کرده است . **آغاز :** سپاس ازخدا ایزد رهنمای ـ که ازکاف و نون کرد گیتی بپای .

بنگرید : ذریعه ۲۰۵:۱۸ ـ ف. مشار: ۱۳۰۲ ـ پیشگفتار چاپ ازیغمایی .

33091 ـ **موزهٔ بـریتانیا (۲۰۱)** Or . ۲۷۸۰/۱ : در مجموعهٔ نوشتهٔ محمد فرزند سعید فرزند سعد حافظ قاری، صفر **۸۰۰** زرین مصورآغازبرابرنمونه [ریو،ذیل:۱۳۲] فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۸۷۹ هست [فیلمها: ۷۳۸ـ راهنمای‌کتاب ۸۶۴:۵] .

33092 ـ **استانبول، ایاصوفیا۳۲۸۷:** نستعلیق سلطان احمـد هروی ، **۹۰۵** (کسب کتابت)، ۳۰۶گ ۱۵س. فیلم آن دردانشگاه ش ۳۹۹ هست [فیلمها :۱۷۱] .

33093 ـ **موزهٔ بـریتانیا (۲۰۲)** Or۲۸۷۸ : پیرمحمدفرزند قاسم‌الکاتب، سدهٔ **۱۶** م،۱۱۹گ [ریو، ذیل:۱۳۷] .

33094 ـ قاهره ، دارالکتب ۹۶ م

ادب فارسی: نستلیق زیبای **۱۰۳۷** ، ۱۳۲ گ ۳۱س [ف . مخطوطات ۲: ۸۰] **فیلم** آن در دانشگاه ش۴ ۲۷۰ هست [فیلمها: ۱۷۱].

33095 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۷۸ Or : نوشتهٔ **۱۰۴۵** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

33096 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۷ : نستعلیق علی‌اکبر تفرشی، **۱۲۶۴**، برای محمد تقی سپهر (لسان‌الملك)، با دیباجه وحاشیه‌های لغوی گویا ازهدایت وتصحیح علی‌اکبر دهخدا ، ۲۸۶ گ ۱۶س [ف . مجلس ۳: ۶۲۶] .

33097 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۰۳ (۳۱۰ ف) : نستعلیق زیبا ، گویا میرزا محمد حسین کاتب‌السلطان شیرازی ، سدهٔ **۱۳**، گزیده‌ایست **آغاز** : چودریاست این‌گنبد نیلگون، ۳۰ ص ۱۷س [ف. دکتر بیانی: ۲۲] .

33089ـ **اصفهان**، عمومی ۱/ ۱۱۵۲۱: شکسته نستعلیق حسین انصاری، شعبان **۱۳۱۹** سپس سروده‌هایی ازفردوسی [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۵۸] .

33099 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۹۹: نسخ خوش محمدعلی عبرت ، چهارشنبهٔ ۲ صفر **۱۳۴۸** [رؤیت] .

33100 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۶ تاریخ : نستعلیق تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه ، وقف ۱۱۶۶، ۴۴ گ ۲۷س [ف.رضوی ۳: ۹۲] .

33101 ـ **پاریس** ، عمومی Strasbourg : همراه : فرامرزنامه ، بانوگشسب‌نامه بخط زتنبرگ از روی نسخهٔ ملی پاریس [ف۴۷: ۸۱۰] [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

گرگ و روباه

داستان درقالب مثنوی. **آغاز:** میکنم یك حکایتی اظهار ـ سرگذشتی ز روبه عیار .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۲۰۶ .

33102 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۵۵/۶ ادبیات (۸۱۴۰) : نوشتهٔ **۱۳۰۶**، درشش صفحه [ف. رضوی ۷: ۷۸۷] .

گرگ و روباه

پیرامن ۱۶۳ بیت . **آغاز** : ای پرهنر خجسته کردار ـ یك لحظه تو گوش سوی من دار ـ تا من سر داستان‌گشایم ـ شیرین‌سخنی بیان نمایم .

33103ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۵۹/۴: نوشتهٔ حسن فرزند عبدالرحیم مراغه‌ای ، چهاوشنبهٔ ۵ ذیحجهٔ **۱۲۵۹** درمشهد (۹۲پ‌ـ ۹۵ پ) [رؤیت] .

گل بوستان

ازبخش‌الله بنی‌اسرائیلی: نهادم گل‌بوستان نام او ـ خجسته‌تر آغاز و انجام او. به پیروی «بوستان» سعدی ، در پنج گلبن سروده است: بود پنج‌گلبن دراین باغ من ـ کزو بلبلان‌را بود داغ من. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم‌ـ نعت اعلاست زخوان نعیم... حمد ومنت ذی‌ـ الحمد والمنه را جلت نعمائه وسعت .

33104 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۱۷۰Spi/VI۱۲۰ : نستعلیق **۱۲۵۰** ، آغاز برابرنمونه ، ۱۸۷ گ [ف . عبدالله ۲ : ۵۶۵] .

گل بهار

ازمحمداویس ، سرودهٔ ۱۱۸۴ . ترجیع بندست : نوشته محمد اویس این کتاب ـ همه روز وشب ملتجی درجناب. ترجیع آن : زهی نام میران چو بدر منیر ـ کـه درماندگان را بود دستگیر . **آغـاز** : بنام خدای جهاندار پاك ـ که او آفریده بشر را زخاك .

33105 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور

شیرانی ۳۶۴۷/۶۲۶ : تاریخ یادنشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱۶۳:۱] .

گلچهر و اورنگ

ازدولت قاجار ، محمدعلی میرزا ، که‌یاد او در «دیوان:۲۳۲۸» گذشت . مثنویست‌عشقی با دیباجه‌ای به‌نظم .

33106 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۸۸ : تنها دیباچهٔ منظوم آنست در «دیوان» اوازسدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۶۷۳:۳] .

گلدستة

از بینش‌کشمیری، که یاد اودر«رشتهٔ‌گوهر: ۲۸۳۸»گذشت. مثنویست داستانی بنام‌اورنگ زیب . **آغاز :** گلدستهٔ بوستان توحید ـ حمد است به چشم صاحب دید .

33107 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵ **Egerton**: نستعلیق‌سدهٔ **۱۸** م، در«کلیات» او [ریو ۶۹۵:۲] .

گلدسته

ازعمادالدین فقیه‌کرمانی ، که یاد او در «کلیات :۱۸۸۶» گذشت . مثنویست. **آغاز:** ای بتو شاهی ملك جاودان ـ از تو شده کون‌و مکان لامکان .

33108 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۲۷ : تاریخ‌یاد نشده ، انجام‌افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱۶۳:۱] .

گلدستهٔ حالات

از شاه محمدیونس متخلص‌به احمد[نمای نسخه]. درپایان آن آمده: **احمد** این‌گفتگو کن اختتام‌ـدفتر آغاز گردان، والسلام. **آغاز :** ای جناب لاابالی ذات پاك ـ ازصفاتت شد دو عالم تابناك .

33109 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۳۰۷/۳۰۲ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱۶۴:۱] .

گلدستهٔ حسن

از یکتای لاهوری، احمد یارخان فرزند اللهیار خان،از ایل پرلاس بلوچ ، خوشنویس و نقاش ، درگذشتهٔ ۱۱۴۷ . مثنویست . و از اوست : مثنوی هیررانجه ومثنوی‌گلزار خیال که این دوچاپ شده‌است . **آغاز:** سرنامه‌بنام شاهد غیب ـ شاهنشه گنج حسن لاریب – ذاتی بجمال هستی‌افروز ـ برملك قدم همیشه‌فیروز.

بنگرید : ذریعه ۱۳۱۵:۹ و ۲۱۲:۱۸ فرهنگ سخنوران : ۶۵۹ـ مؤلفین مشار ۱ : ۵۱۳ .

33110 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۶/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۷۷پ‌ـ۸۶پ) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

گلدستهٔ سخن = دیوان‌شرقی

گلدستهٔ نیرنگ = دلهٔ محتالد

از سراینده‌ای با تخلص حمید ، از میانهٔ سدهٔ یازدهم . بروزگار جهانگیر ، وشایدآنکه « عصمت‌نامه » را بسال ۱۰۱۶ ساخـته است . افسانه‌ایست درقالب مثنوی و درآن جهانگیررا ستایش‌کرده و در ۱۰۲۸ بانجام رسانده‌است . **آغاز :** بعد حمد خالق ارض و سما ـ وازپس نعت رسول مجتبا .

بنگرید : فرهنگ سختوران : ۱۷۳ .

33111 ـ **لاهور** ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۸۷۱۰۰۳ حمید : نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** ، زدین ، ۱۹۶ص ۹س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۳۵۹:۱] .

گلرخ و هرمز

از ناشناس . مثنویست .

33112 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۳/۹۵۳/۴۰۰۵/۹۵۳ : نوشتهٔ ۲ج۲/۱۰۵۹ (۱۶۴۹ م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۶۴] .

گل رعنا = خورشید ومه‌پاره

حکیم قمی ، در ص ۲۸۰۳ گذشت .

گلزار ابراهیم

نیمهٔ یکم آن از میرزا ملك محمد قمی متخلص به‌ملك (که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۴» گذشت) ونیمهٔ دوم آن از داماد او نورالدین محمدظهوری ترشیزی (که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت) است . بنام ابراهیم عادلشاه دوم (۹۸۸-۱۰۳۷) . با دیباچه‌ای به‌نظم و نثر (که نسخه‌های جداگانه‌ای از آن درمجموعه ها هست و در بخش ادبیات نثری بنام «دیباچهٔ گلزار ابراهیم» خواهد آمد) . نسخهٔ ۳۰۵۱ مجلس ازاین منظومه‌که درانواع شعر است در نه‌هزاربیت است. **آغاز:** (دیباچه): ای‌نورس گلزار ابراهیم ازتو ـ وی‌آتش نمرود تف بیم تو... سلطان لم‌یزل‌که پیکرآتشی را بحلهٔ آبی تسلیم ... **آغاز** (بخش ۲) : بذکر بسم‌الله نخست چون خط راستی ... بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ اهدناالصراط‌المستقیم ـ سرخط اسماست عشق صفات ـ محبت افعال بر آثار ذات .

33113 ـ یزد ، میرزاحسن محمود ـ آبادی مدرس : نستعلیق قنبرعلی ، ۱۰۳۲ ، زدین ، آغاز برابرنمونه ، ۱۳۷ گ [نسخه‌ها ۴۵۴:۴] **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۷۴ هست [فیلمها : ۱۷۱] .

33114 ـ تهران ، مجلس ۳۰۵۱/۳ فهرست نشده: سدهٔ ۱۱ درفهرست بنام «دیوان شعر» یاد شده [نسخه‌ها۵ : ۱۸۹] نسخهٔ کاملی است دارای نه‌هزار بیت از انواع شعر [ف . رضوی۷: ۷۴۰] .

33115 ـ مشهد ، رضوی ۹۲۹/۳ ادبیات(۴۶۹۷) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۶۷-۲۳۰)، آغاز و انجام افتاده ، در ۲۲۳۶ بیت قصیده وترکیب ورباعی است و۱۲۰۴ بیت‌آخر آن رباعی است [ف. رضوی ۷: ۷۴۰] .

گلزار اسرار

از سالك کاشانی ساوجی ، میرزا حبیب‌الله (۱۲۶۲-۱۳۴۰) که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت . مثنویست در توحید و کلام شیعی‌با داستانهایی. درپایان آن آمده: باینجا ختم شداشعارسالك ـ بسی‌گلهاست در**گلزار** سالك ـ بروز اول ماه محرم ـ باین اشعار من آغاز کردم ـ بروز دهم این ماه**گلزار**ـ تمام آمد بعون رب مختار . درتهران چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۲۱۵ـ مؤلفین‌مشار ۴۸۹:۲ .

33116 ـ تهران ، دانشگاه ۴۲۹۷ : در «کلیات: 17582» او نوشتهٔ ۱۲۹۹-۱۳۰۳ (ص۱۱۳-۲۶۹) نزدیك به‌دوهزار بیت‌است[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۶۷] .

گلزار خیال

از احمد یار خان آفی (آنی) ، فرزند نواب محمد امیرخان ، در گذشتهٔ ۱۲۶۵ . مثنویست‌درعشق شاه وگدا، بسال۱۲۵۸سروده است . **آغاز** : بنام آنکه شاه مهر وماه‌است‌ـ گدایش در دو عالم پادشاه است .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۰ (آنی) و ۱۸ . ۲۱۶ ـ فرهنگ سخنوران : ۹ (آفی) .

33117 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۳۷Api/VI۳۰۶(۵۹۳ف): شکسته‌آمیز محمدعلم‌الدین، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۴۱۵].

گلزارخیال = ترجمهٔ پربوده چند اودی‌ناتك

از بنوالی دهلوی (پور نام والی داس) متخلص به ولی، ازمنشیان داراشکوه (شهید ۱۰۶۹ یا ۱۰۷۰). افسانه‌ایست اخلاقی هندی ترجمه ازسنسکریت، بسال ۱۰۷۳، در شش باب سروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۱ ـ فرهنگ سخنوران: ۶۵۳.

33118 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك ـ لائبریری ج۸۷۳،۸۲۱کر ـ ولی (۲): شکستهٔ رجب ۴۸ جلوس عالمگیری **۱۱۱۶**، ۵۱ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۲۴].

33119 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك ـ لائبریری ج۸۷۳،۸۲۱کر ـ ولی(۱): شکستهٔ ۱۴ع۱/**۱۲۲۸**، ۱۱۷گ ۱۰س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۲۱].

گلزار خیال = مثنوی ..

از شاه عبدالرحمان قادری.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۷۰.

33120 ـ **کپنهاك**، سلطنتی ۱۲۳ کریستن سن: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [نسخه ها ۵:۷۰۷].

گلزار سعادت

از تأثیر تبریزی، میرزا محسن (۱۰۶۰ـ ۱۱۲۹)، مثنویست درتعریف قصرسعادت‌آباد اصفهان و دیگر کاخهای پادشاهی در ۵۲۷ بیت [نسخهٔ ۹۵۷ مجلس].

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۱۷.

33121 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۲۸/۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۱۷۶ـ۱۹۳) در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۲].

33122 ـ **تهران**، مجلس ۹۵۷: شکسته نستعلیق روزگارسراینده، میان **۱۱۲۴ـ ۱۱۲۹** در «کلیات» او، پیرامن ۵۲۷ بیت (ص۲۳۴ـ۲۶۴) با یادداشتی ازسراینده [ف. مجلس ۳: ۲۴۰].

33123 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۸۳: نستعلیق روزگار سراینده، در «کلیات» او، گویا (بلغ) بخامهٔ سراینده‌است [ف. سپهسالار ۲: ۵۷۲ و ۴: ۴۷۸].

گلزار عباسی

ازوحید قزوینی، محمدطاهر (م۱۱۱۲) که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. مثنویست در پیرامن ۶۸۰ بیت، بنام شاه عباس دوم (۹۹۵ـ۱۰۳۷). **آغاز**: خسروی بود در دیار عراق ـ همچو شمشیر خود بگیتی طاق.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۱۷.

33124 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۱/۱۰: نستعلیق **۱۰۸۱**، شمارهٔ ۱۰ «کلیات» او (ص ۱۴۵ـ۱۵۶)، درپیرامن ۶۸۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۱۴].

33125 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۸۷ (۶۴۱ف): در «کلیات» او همراه «دیوان» ازهمو، سدهٔ **۱۱**، [ف. دکتر بیانی: ۴۱۶].

33126 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۴۹/۵: نستعلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، در جنگ‌زرین، (ص۱۱ـ۳۸هامش) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۰].

33127ـ تهران،دانشگاه۱۶/ ۲۴۵۴: شکسته نستعلیق سراینده‌ای با تخلص (تحسین) در دارابگرد شیراز ، نزدیك **۱۱۰۱** ،نزدیك به هفتصد بیت است (ص۱۳۲ـ۱۵۰) [ف . دانشگاه ۹: ۱۱۸۹] .

33128 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر،(گ۹۶ر) آغاز برابر نمونه ، [ریو ، ذیل:۲۳۴] .

گلزارمحبوبی

33129 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۳قف ۱۸۰ : نوشتهٔ میرزا اسماعیل،تاریخ یاد نشده ، ۳۰ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۸۰] .

گلزار معانی

مثنویست عرفانی ،سرودهٔ ۱۰۷۱: « گلی ازباغ» خواندم ازحسابش ـ که هم تاریخ باشد هم خطابش . گویا از مردم شهر تهته بوده و این مثنوی را پس از مسافرتی ره آوردی برای دوستان به تهته آورده است : ره آوردی بسوی تهته‌آورد... **آغاز:** دلی یك‌ذرهٔ صحرای حیرت ـ دلی یك‌قطرهٔ دریای حیرت .

33130 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۷۸/ ۲۲۸۳ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۶۵] .

گلستان ارم = بکتاش نامه

ازهدایت طبرستانی، رضا قلیخان، که‌یاد او در «اصول‌الفصول :۱۰۴۳» گذشت . یکی ازمثنویهای ششگانهٔ اوست بنام «ستهٔ ضروریه: ۲۹۰۲ ». بزمی، در داستان‌عشق رابعه خواهر حارث بن کعب سلطان بلخ ، بنام محمد شاه (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴)، پس ازسخن ازحقیقت‌عشق و یاد آن شاه به داستان رابعه می‌پردازد . در تهران بسال ۱۲۷۰ ق چاپ سنگ شده است . **آغاز:** الهی جان مارا بخش‌نوری ـ بنورجان و دل مارا حضوری .

بنگرید: ذریعه۱۸: ۲۱۹ـ مجمع‌الفصحاء ۱: ۲۲۱ـف. مشار: ۱۳۱۱،۲۳۰ـ مؤلفین۳: ۲۱۳ .

33131 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۳۲ (۶۸۵ف) : همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۱۲۴۷** [ف. دکتربیانی : ۴۶۸] .

33132ـ **تهران** ، ملی۲۹۸:تحریری متوسط در **۱۲۶۱** ، اکلیلی، با یادداشتی‌گویا ازخودسراینده ، آغاز برابرنمونه ، ۲۱۳ص ۱۵س[نسخه‌ها ۶: ۱۶۷] .

گلستان جمال

ازهاشمی،گزیدهٔ سرودهای فارسی است .

33133 ـ **آصفیه** ۹۰۳ دیوان:تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۲۹۸] .

گلستان ناز

از روح‌الامین ، میرجمله ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۳۶» گذشت . یکی از دیوانهای اوست بدین نام .

33134 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۲۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، آغاز: ای روشن‌ازفروغ تو شمع روان ما ، ۱۸۵گ [ریو۲: ۶۷۶] .

گلشن آرا

ازگلشن اردکانی ، عبدالوهاب آرایانپور فرزند محمدحسین (اردکان ۱۲۹۶ ـ اصفهان ۱۳۵۶)،مدیرروزنامهٔ‌اخترمسعود. «انوارسهیلی» را درمدت۲۲سال به‌نظم درآورده بسال۱۳۴۷ با ۱۷۷۰۰ بیت‌بانجام رسانده و بدین‌نام‌خوانده است . **آغاز:** ای خداوندگار بیحد وچون ـ

ازقیاس وگمان و وهم بیرون .

بنگرید : ذریعه ۹:۹۳۳ و ۱۸:۲۲۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۴۹۶ ـ تاریخ جرايد ایران ۱:۷۰ .

33135 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۸ : شکسته نستعلیق سراینده در **۱۳۴۷** ، درپایان ستایشهایی از شاه روزگار هست ، ۲۸۰ گ ۳۲ بیت . [ف. مجلس ۳:۶۳۰] .

گلشن ابرار

ازکاتبی ترشیزی ، محمد (م۸۳۹) ، که یاد او در «کلیات:۱۸۹۰» گذشت. مثنویست در برابر «مخزن‌الاسرار» نظامی . **آغاز** : بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ تاج کلامست(حکومست) وکلام قدیم .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۲۲۳ ـ هفت‌آسمان ۱:۸۰ .

33136 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۶۸ Add : در «کلیات» اونوشتهٔ سلطانعلی**۸۵۷** (۱۴۵۳م) ، آغازبرابرنمونه [ریو۲:۶۳۷].

33137 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۵۳ Add: در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۸۳** (۱۴۷۸م) [ریو۲:۶۳۸] .

33138 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۲/۲ (۷۰۸ف) : همراه «دیوان»اونوشتهٔ**۸۸۴**[ف. دکتربیانی : ۵۱۱] .

33139 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۹۰ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۷**، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی‌ادهم ۱:۲۲۶] .

33140 ـ **تهران** ، مهدی بیانی : در «کلیات:17928»اونوشتهٔ **۸۹۰** [نسخه‌ها ۱: ۱۳] .

33141 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R۹۹۱ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۹** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۲۶] .

گلشن اسرار

باقرعلی‌خان .

33142 ـ **بنگال** ، ایشیاتك۹۷منظوم (۵۶۲) : شکسته، تاریخ یادنشده [ف. بنگال ۹۷] .

گلشن بیخار

ازمولانا احمد کشمیری .

33143 ـ **آصفیه** ۳۵۹ مثنوی: نوشتهٔ **۱۰۳۷** [ف. آصفیه ۴:۵۸۰] .

گلشن توحید

از ابراهیم دده متخلص به‌شاهدی، که یاد او در «تحفهٔ شاهدی : ۱۹۶۸» گذشت. نخست از دفترهای ششگانهٔ « مثنوی معنوی » مولوی هریك صد بیت‌گزین‌کرده « مفردات مثنوی » نامیده ، سپس هریك ازبیتها را با پنج بیت‌از خودگزارش‌کرده وبدین نام‌خوانده است. بدون دیباجه ۳۶۰۰ بیت‌است،در۹۴۰بانجام رسانده است : خود نوشت وختم‌کردش آنزمان ـ نهصد و چهل سال بود تاریخ آن . **آغاز** : حمدی بیغایت وبیحد وشکر لایحصی ولایعد ... حمد لایحصی ثنای بیقیاس ـ بینهایت منت و بیحد سپاس .

بنگرید : ذریعه ۹:۴۹۸ و ۱۸:۲۲۵ ـ کشف‌الظنون ۲:۱۵۰۵ .

33144 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۹ : نستعلیق‌گویا **۹۶۰** ، با دیباجه رویهم ۳۷۴۹ بیت. **آغاز**:حمدلایحصی‌ثنای...،۱۲۶ گ ۱۵ س [ف. مجلس۳:۶۳۲] .

33145 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۲۱ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۸۸

بیت ازدیباچه و۳۱۹۷ ازمثنوی‌را دارد، ۲۸۰ ص ۱۳س [ف. مجلس ۸:۳۶۵] .

33146 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۹۹۹ Add: سدهٔ **۱۷**م دیباجهٔ نثری داندارد،سپس آغازبرابر نمونه، ۱۱۲گ [ریو ۲:۵۹۲] .

33147 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۷۵: نوشتهٔ **۱۱۳۵** [نسخه‌ها ۴:۳۰۹] .

33148 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۲۲ : نستعلیق **۱۱۵۰** ، آغازبرابر نمونه، دوبرگ آغاز نونویس ، ۱۲۴گ ۱۵س [رؤیت] .

33149 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، **آغاز:** حمدلایحصی‌ثنای.. ۱۴۸گ ۱۳س [رؤیت] .

33150 ـ **تهران**، ملك ۵۵۳۲ : نستعلیق بد ملاحسن فرزند استاد غفورکنجانی هروی،شوال**۱۲۱۱**،۱۳۲گ ۱۵س [رؤیت].

33151ـ**قاهره**،دارالکتب۱۶مجامیع فارسی : نستعلیق حاج ابوبکر فرزند عثمان، شعبان **۱۲۱۵** (گ۳۹ـ۹۴) [ف . مخطوطات ۲:۸۵] .

33152ـ **تهران**، دانشگاه۳/۱۹۵۵: نستعلیق ۱۰ رجب **۱۲۳۴** در مدرسهٔ ظهیریه اردوبادیه،(۱۷رـ۱۱۷پ) آغاز افتاده [ف . دانشگاه ۸:۵۷۰].

33153 ـ **تهران**، ملك ۵۱۲۶: نسخ محمد اسماعیل فرزندمحمدرضاکاشانی، دوشنبه ۱۶ شوال **۱۲۵۵** ، آغاز افتاده ، ۱۰۴گ [رؤیت] .

33154 ـ **تهـران** ، ملك ۵۲۷۶ : نستعلیق **۱۲۵۵** ، آغاز برابر نمونه،۱۴۶گ ۱۳س [رؤیت] .

33155 ـ **تهران** ، ملك ۲/۵۱۷۳ : شکسته نستعلیق محمد علی فرزند میرزا حسین تفرشی ، **۱۲۵۶** ، آغاز برابرنمونه[رؤیت].

33156ـ **تهران**، دانشگاه۱/۲۴۹۶: نسخ ۹رجب **۱۲۵۷** ، بایاداشتهایی ازغلامحسین میرزا پدر ایرج میرزا درهامش (۱پـ۱۰۱ر) [ف. دانشگاه ۹:۱۲۶۵] .

33157 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۳۵۶ س : نـوشتهٔ **۱۲۷۰** ، ۱۰۶ گ ۱۸ س [ف. مخطوطات ۲:۸۵] .

33158 ـ **مشهد** ، رضـوی ۹۳۳/۱ ادبیات (۸۷۸۰): نستعلیق یعقوبعلی، **۱۲۹۶** آغاز برابرنمونه [ف. رضوی۷:۷۴۶] .

33159 ـ **آصفیه** ۱۵۵۱ تصـوف : تاریخ یاد نشده [ف . آصفیه ۴:۱۸۴] .

33160 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۵۰۵۰ س : بی‌تاریخ ، زرین ، ۱۷گ ۱۷س [ف . مخطوطات ۲:۸۵] .

گلشن توحید

ناشناخته .

33161 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش‌ف۴۱۰ : نسخ، تاریخ یاد نشده ، گویاسدهٔ **۱۰**،درفهرست‌نگارنده شناسانده نشده، **آغاز:** ابتداکردم بنام‌کردگار ـ نیست غیرازتو تویی پروردگار [نسخه‌ها ۵:۵۴] .

33162 ـ **مدینه**، خانقاه احمـدی ، مکتبةالمظهر ۳۱۴ و۳۵ [نسخه‌ها ۵:۵۳۲].

گلشن خیال

از صافی اصفهانی ، میرزا جعفر موسوی (۱۲۱۹م) ، که یاد او در «دیوان : ۲۴۰۱» گذشت . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۲۲۶ .

33163 ـ **تهران**، سلطنتی۴۲۷(۶۵۴ ف) : همراه « دیوان : 24164 » او نوشتهٔ **۱۲۲۵** . [ف. دکتربیانی : ۴۳۰] .

گلشن خیال

از واحد قمی ، محمدعلی که بروزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۷) دراصفهان میزیسته است . **آغاز** : گلشن خیال نکـته سنجان و روضهٔ افکار سخن شناسان ... ای منزه خیالت از چه وچون ـ پر وخالی ز تو درون وبرون.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۴۷ و ۱۸:۲۲۶– فرهنگ سخنوران: ۶۳۷ ـ تذکرهٔ نصرآبادی: ۳۶۶ .

33164 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۴۲/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱پ–۸۷پ) آغاز برابر نمونه ، با دیباجه‌ای به‌نثرازنویسنده[رؤیت].

گلشن راز

از ثاقب ،که یاد او در «کلیات:۱۸۵۱» گذشت . مثنویست پیرامن ۱۱۲ بیت. **آغاز**: قصه‌ای دارم ز پیران کهن ـ جانفزا ماندهٔ در عدن .

33165 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۴۰/۴ : در « کلیات : 17498 » او از سدهٔ **۱۳–۱۴** [رؤیت] .

گلشن راز

از محمود شبستری ، سعدالدین فـرزند عبدالکریم (م پیرامن ۷۲۰) . بسال ۷۱۷ امیر حسین فرزند عالم هروی (م ۷۱۸) هفده پرسش عرفانی در هفده بیت نزد شبستری به تبریز فرستاده است و او بدستور پیرخود بهاءالدین یعقوب‌تبریزی چندبیتی درپاسخ اوسروده‌است، سپس برآنـها افزوده تا به‌نهصدبیت رسانده و بدین نام خواند . این مثنوی به‌زبانهای‌ترکی انگلیسی ، آلمانی ، اردو ترجمه شده است . آقای‌احمدگلچین‌معانی‌ درنسخه‌ها۴: ۵۳–۱۲۴ « گلشن‌راز وشرح مختلف آن » را نشان داده است . اسماعـیل پاشا آنرا نادرست شناسانده است . آغـاز پرسشها : زاهل دانش و ارباب معنی ـ سؤالی دارم اندر باب معنی . **آغاز**: بنام آنکه جانرا فکرت‌آموخت ـ چراغ دل بنور جان بر افروخت .

بنگرید : ذریعه ۱۸:۲۲۶ ـ ف. مشار : ۱۳۱۵ ـ کشف‌الظنون ۲:۱۵۰۵

33166ـ **تهران**، مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش‌کهن محمودفرزند محمد خماری، **۷۵۴**، همراه «لمعات» عراقی [نسخه‌ها ۱ : ۶۸۳].

33167 **تهران**،استاد مینوی ۱۲۲/۹ : در « کلیات » عماد فقیه مؤرخ **۷۵۶** [نسخه‌ها ۶:۶۸۳] .

33168 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۵۹۱/۲ Or : سدهٔ **۸–۹** [نسخه‌ها ۴:۶۸۵].

33169 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۵ : نستعلیق ریز خوش، باتاریخ**۸۳۶** در دفتر (۵۹۳ر-۵۳۹پ متن) . فیلم آن‌در دانشگاه ش۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

33170ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۹/۲ د: نستعلیق نیمهٔ رجب **۸۳۰** (در ش۱) ، (۱۲۴ پ–۲۵۲پ) [ف. ادبیات ۱:۴۰۰] .

33171ـ **تهران**،دانشگاه۳/۱۹۳۰: نسخ سید نعمت‌الله درویش ، ع۱/**۸۳۵**، (۳۴ ر-۶۱ر) [ف.دانشگاه ۸:۵۴۸]

33172 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۳/۲ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبا ، **۸۴۴** در هرات (۱۵پ- ۱۲۸ر) [ف . مخطوطات ۸۶:۲] .

33173ـ**قاهره**،دارالکتب‌المصریه،تصوف فارسی ۲۳/۲: بایزیدفرزند ابراهیم باتاریخ **۸۵۱** در دفتر زدین ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷هست [فیلمها: ۷۲۱] [ف.مخطوطات ۸۵:۲] .

33174 ـ **استانبول** ، نور عثمانیه ۲/۲۶۳۶ : نوشتهٔ بایزید فرزند صادق صوفی کرمانی ع۱/**۸۵۳** در اردبیل . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۸۴ هست [فیلمها: ۴۲۱].

33175 ـ **ملت افندی** علی‌میر۹/۱۰۱۷ : نوشتهٔ ج۲/**۸۵۵** درآنقره (۴۹پ-۸۴ر) . **فیلم** آن‌در دانشگاه ش ۴۷۲ هست [فیلمها: ۴۸۷] .

33176 ـ **تهـران** ، مجلس ۹۶۶ : نستعلیق **۸۵۸** ، در هامش «دیوان» حافظ(ص ۱-۸۴) [ف. مجلس ۳:۶۳۲] .

33177 ـ **موزهٔ قونیه** ۸/۱۳۷ : درهامش « کلیات » میرسیدعلی نوشتهٔ **۸۵۹** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۰۲ هست [فیلمها : ۴۵۲] .

33178 ـ **تهران**، سلطنتی۱۲/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف) : نستعلیق با تاریخ **۸۶۲** بهمین خامه در دفتر ، آغاز برابر نمونه [ف .دکتر بیانی :۵۵۶] .

33179 ـ **تهران**، ملك ۱۷/۴۱۹۰ : محمد فرزند غیاث‌الدین نخشبی، ع۲/**۸۷۶**، (۱۱۳پ-۱۵۹) ، آغازبرابر نمونه[رؤیت] .

33180 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۱۲۲۶ Or : با تاریخ **۸۷۷** (۱۴۷۲م) در دفتر(گ ۲-۴۶) [ریو۲:۸۷۶] .

33181 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۰ Add : نستعلیق محرم **۸۷۸** (۱۴۷۳م) ، آغاز برابر نمونه ، ۵۱ گ [ریو ۲ :۶۰۸] .

33182 ـ **اکسفورد**، بادلیان۲۲/۲۲۴ Or : با تاریخ ع۲/**۸۸۶** در دفتر. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۰۴ باید باشد [فیلمها : ۵۵۳] .

33183 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۳۱/۵ جوادی: نستعلیق‌پایان ج۱/**۹۱۸** [ف.ادبیات ۳:۵۶] .

33184 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱/۲۲ تصوف فارسی طلعت : نوشتهٔ **۹۵۷** (گ۱-۲۲ پ) [ف. مخطوطات ۲:۸۶] .

33185 ـ **مشهد** ، رضـوی ۱۰۵۷۹ فهرست‌نشده : نستعلیق‌زیبای جعفرالبایسنقری سدهٔ **۱۰** ، آغاز ومیانه افتاده ، نسخهٔ هنری، ۱۸ گ ۱۵س [رؤیت] .

33186 ـ **اصفهان** ، عمومی ۳۲۵۴: نستعلیق میرزاعباس فرزند محمدتقی مشهور به حاج میرزا بابا دارابـی ، سدهٔ **۱۰** ، ۵۸ ص ۲۵س [ف. دکترمقصود ۱:۱۴۱] .

33187 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۷۲۱ (۴۴۱ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰** ، زرین ، ۹۸ص ۱۱س [ف . دکتربیانی : ۱۸۱] .

33188 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۴۶۵ Or: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۴:۶۸۴] .

33189 ـ **هند** ، بانکیپور ۱۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۵**م ، آغاز برابر نمونه، ۳۹گ ۱۲س [ف. عبدالمقدر مولوی :۱۷۰] .

33190 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۴۷۸: نوشتهٔ عماد حسنی ، **۱۰۱۰**، ۵۵ گ ۱۲س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۹۹] .

33191 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/۷۸۸۱ فهرست نشده: نسخ ابراهیم فرزند حسن ، میانهٔ شوال **۱۰۳۳** ، آغاز در دیباچه افتاده (۱ر- ۱۹ر) [رؤیت] .

33192 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ۴/۷۷۳۷ Add : با تاریخ **۱۰۳۳** (۱۶۲۴م) (۲۴۲- ۲۵۳) [ریو ۲ :۸۱۶] .

33193 ـ **مشهد** ، رضـوی ۲/۱۰۳ ادبیات : نستعلیق ، با تاریخ **۱۰۳۸** در دفتر [ف. رضوی ۳:۱۹۲] .

33194ـ تهران،مهدی‌بیانی: نستعلیق خوش جوری ، در ۱۰۴۳ ، که از سرایندگان سدهٔ دهم است، همراه شرح گلشن‌راز نوربخشی [نسخه‌ها ۱ :

33195 ـ تهران ، مجلس ۲۴۲۵/۲ فهرست نشده : نوشتهٔ ۱۰۷۱ (ص۵۳–۸۲) [نسخه‌ها ۱۷۸:۵] .

33196 ـ تهران ، سلطنتی ۲۰۹/۴ (۷۱۹ف): نوشتهٔ ۱۰۸۳ ، آغاز برابر نمونه، زدین [ف. دکتربیانی : ۵۳۹] .

33197ـ موزهٔ بریتانیا۱۹۸۰۹/۱ Add : با تاریخ ۱۰۹۰ (۱۶۷۹م) در دفتر (۵–۳۰) [ریو ۸۴۵:۲] .

33198ـ تهران، دانشگاه۴۷۰۴/۳: نستعلیق محمد شریف خیال شیرازی ، ۹ صفر ۱۰۹۵،(۳۵۴–۳۸۵)[ف.دانشگاه۳۶۴۹:۱۴

33199ـ مشهد،رضوی ۷۲۰۹فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه ، ۴۶گ ۱۰س [رؤیت] .

33200 ـ تهران ، مجلس۴۲۸۴/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۷۰ر–۷۸د) [رؤیت] .

33201 ـ تبریز، ادبیات : سدهٔ۱۱، ازکتابهای دکتر محقق است ، زدین [نسخه‌ها ۳۳۱:۴] .

33202ـ تهران، مجلس۲۰۶۴/۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (ص۴۴۶– ۵۱۸) ، زدین ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۴۱۷:۸] .

33203 ـ تهران ، ملی ۷۶۲/۳ف : نستعلیق‌گویا سدهٔ ۱۱ (ص۱۱۱–۱۸۵) [ف . ملی ۲۸۴:۲] .

33204 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۰۶۹ (۴۴۲ف) : نستعلیق زیبای میر عماد حسنی ، ۱۹ رمضان ، سدهٔ ۱۱ ، زدین ، ۷۸ص۱۴س [ف. دکتربیانی :۱۸۱] .

33205 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۰۷۶ (۴۴۳ف) : نستعلیق زیبای عبدرشید دیلمی ، در اصفهان ، سدهٔ ۱۱ ، زدین ، رویهٔ انجام نونویس، ۸۰ص ۱۱س [ف.دکتربیانی:۱۸۲].

33206 ـ هاروارد، فرانسیس‌هوفر: نستعلیق میرعلی، سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها۴: ۳۳۱].

33207 ـ تهران ، الهیات ۲۲ د : نستعلیق سدهٔ ۱۱–۱۲ ، ۶۰گ [ف . الهیات ۱۱۵:۱]

33208ـ تهران، دانشگاه۳۴۸۹/۱۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱–۱۲ (ص۶۹۳–۷۱۵) زدین [ف. دانشگاه ۲۴۹۶:۱۱] .

33209 ـ تهران،دانشگاه۳۴۸۹/۱۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱–۱۲ (ص۶۹۳–۷۱۵) زدین مصور [ف. دانشگاه ۲۴۹۶:۱۱] .

33210ـ موزهٔ بریتانیا۱۶۸۳۲/۲۶ Add : باتاریخ۱۱۶۵–۱۱۷۴دردفتر، (گ۹–۳۸) [ریو ۸۳۱:۲] .

33211 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰۲ م ادب فارسی: شکستهٔ عبدالمجید، رجب۱۱۸۰، ۳۲گ ۱۷س، زدین،[ف. مخطوطات۲: ۸۶].

33212ـ تهران،استادمینوی۹: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۷۳ص [نسخه‌ها ۶۵۷:۶] .

33213 ـ تهران، دانشگاه ۲۲۳۷ : نسخ سدهٔ ۱۲ ، زدین ، ۴۲گ ۱۲س [ف . دانشگاه ۹۰۰:۹].

33214 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۶۳/۱/۵۳۹ : سدهٔ ۱۲ [ف . دکترمحمد بشیرحسین ۱۶۵:۱] .

33215 ـ تهران ، مجلس ۲۳۸۳/۹ فهرست نشده : سدهٔ ۱۲ ، با تاریخ ۱۱۰۷در دفتر (ص۲۲۷–۲۵۰) [نسخه‌ها ۱۶۴:۵] .

33216 ـ تهران، الهیات۴۷۴/۱ د:

با تاریخ **۱۲۰۵** در دفتر (۱پ-۴۹پ) ۱۲س [ف. الهیات۱:۱۱۶].

33217 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش‌ف۱/۵۰۱/۱: نستعلیق با تاریخهایی‌از**۱۲۰۹** تا **۱۲۹۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵:۷۳].

33218ـ **مشهد**، رضوی ۷۷۸ادبیات: نستعلیق۱۲صفر**۱۲۱۱** [ف. رضوی۷:۶۹۳].

33219ـ **اکسفورد**، بادلیان۱/۴۰۴ الیوت : نوشتهٔ **۱۲۱۵**. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۱۰۱۷ هست [فیلمها ۱:۵۵۴].

33220 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۹۹۲ Add : نوشتهٔ **۱۲۲۰** (۱۸۰۵م) [ریو ۲ : ۶۰۹].

33221 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۴۲۱۷: نستعلیق ۲ شوال **۱۲۲۳** (۷۴پ-۹۷ر) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۹۳].

33222ـ **تهران**، دانشگاه۲۱/۳۶۵۴: نسخ علی عسکر فرزند مؤمن تولمی **۱۲۲۲-۱۲۲۴** برای‌آقامحمدعلی فرزند حاجی‌حسین رشتی،(۶۳ر-۷۳ر) با بندی از اسیری در ستایش آن [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۶۵].

33223ـ **تهران**،دانشگاه ۴/۴۲۱۳: نسخ ملامحمودفرزندملااحمد ۱ محرم **۱۲۲۶** (۸۹پ-۱۲۷ر) [ف. دانشگاه ۱۳:۳۱۸۸].

33224 ـ **قاهـره**، دارالکتب ۸/۴ مجامیع فارسی طلعت : نـوشتهٔ شاه ذات‌الله قادری، **۱۲۳۳** (گ۴۹-۹۱) [ف.مخطوطات ۲:۸۶].

33225 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۲۱۱۱/۳/۵۱۲۳:اواخرج۲/**۱۲۳۴** (۱۸۱۹م) درکشمیر [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۶۵].

33226 ـ **تهران**، ملك ۱/۵۱۶۴: نستعلیق زیبای سید حسین معروف به هندی ، موسوی حسینی ، **۱۲۳۹** (۱پ-۴۹پ) ،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33227 ـ **قاهـره**، دارالکتب ۱۱ م تصوف فارسی : تعلیق زیبای ج۱/**۱۲۴۰** ، زرین (گ۱-۴۷) [ف. مخطوطات ۲:۸۵] .

33228 ـ **مشهد**، رضوی ۱/۱۰۴۶۱ فهرست‌نشده : نستعلیق هند، محمدعلی،ذیقعدهٔ **۱۲۴۱**(۱پ۴۳ر)، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

33229 ـ **تهران**، مجلس۲/۴۲۸۹: با تاریخ **۱۲۵۰** دردفتر (۶۲پ-۱۰۲)،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33230 ـ **مشهد**،رضوی ۹۵۵حکمت: نسخ درویشعلی‌طوسی، ۲۶ شوال **۱۲۵۰** در لکهنو ، آغازبرابرنمونه، ۳۶گ ۱۵س [ف. رضوی ۴:۲۲۹] .

33231ـ **تهران**،دانشگاه ۶/۵۱۲۴: نستعلیق **۱۲۵۰** در مشهد خراسان (۱۱۱ر - ۱۴۷ر)،آغاز افتاده‌سپس‌پرسشهای امیرحسینی [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۰] .

33232 ـ **نجف**،امیرالمؤمنین۱۳۹۳: نستعلیق‌زیبای غلامرضاافشار ارومی ،۲۸محرم **۱۲۵۰** ، ۳۲گ [ف . خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

33233 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۵۲** ، پیوستهٔ «کلیات» پیر جمال (ص۳۰۴-۳۶۶) ۱۷ بیت [ف . مجلس ۳:۵۴۲] .

33234ـ **تهران**، دانشگاه۱/۴۹۲۲: نستعلیق **۱۲۵۵** (۱پ-۳۲ر) [ف. دانشگاه

33235 ـ **تهران**، سلطنتی ۴/۴۰۵ (۷۴۷ف) : با تاریخ **۱۲۵۶** در دفتر ، زرین آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی : ۶۰۲] .

33236ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق صفر **۱۲۵۸** [رؤیت] .

33237 ـ مشهد، رضوی ۹۵۶حکمت: نستعلیق خوب **۱۲۵۸** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۵گ ۱۲س [ف . رضوی ۴: ۲۲۹] .

33238 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی شرف ۵۷۴/۱۰ : نستعلیق ، با تاریخ **۱۲۶۰** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۹۴] .

33239 ـ تهران، استادمینوی۱/۴۴: نستعلیق محمدحسین فرزند حاج ملا اسماعیل همدانی ، **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۶: ۶۷۵] .

33240 ـ تهران، ملك ۵۵۱۶/۳ : نستعلیق خوش محمد موسوی‌خویی، **۱۲۶۵** ، (۳۵پ-۷۸پ) ، زرین ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33241ـ تهران، اصغرمهدوی۲/۵۳۸: نستعلیق محمد شفیع فرزند حاج محمد سعید، ۷ صفر **۱۲۶۸** ، برای حاج میرزا علی نقی [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱] .

33242 ـ تهران ، الهیات۲/۴۶۳د: نستعلیق محمد سعید تفرشی ، با تاریخ **۱۲۶۸** در دفتر، (۳۴پ-۶۵ر) [ف. الهیات۱: ۴۱۶].

33243 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴۱۸ س: تعلیق **۱۲۶۸**، ۱۶۹گ ۶س[ف. مخطوطات ۲: ۸۶] .

33244 ـ هند ، بانکیپور ۱۲۲ : نستعلیق سید محمدامیر میرزا معروف به‌موسوی رضوی ، ۱۴ رمضان **۱۲۶۹** ، ۴۶گ ۱۱س [ف. عبدالمقدر مولوی : ۱۷۲].

33245 ـ مشهد، رضوی ۹۵۷حکمت: نستعلیق شوال **۱۲۷۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۲گ ۱۷س [ف. رضوی ۴: ۲۲۹] .

33246ـ تهران، ملك ۵۵۲۰: نستعلیق خوش علیمحمد گلپایگانی متخلص به‌آیت‌الدین **۱۲۷۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۶گ ۱۳س [رؤیت] .

33247ـ تهران، استادمینوی۳/۵۴: نستعلیق رجب **۱۲۷۶** ، چلیپا [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۸] .

33248 ـ تهران، اصغرمهدوی۱۴۷: شکستهٔ ۲ ج۲/**۱۲۷۸** [نسخه ها ۲: ۹۲].

33249 ـ تهران ، مجلس ۶۶۶ : نستعلیق خوب **۱۲۸۱** ، زرین ، ۶۰گ [ف. مجلس ۲: ۴۲۳] .

33250ـ تهران ،دکترمفتاح: نستعلیق میرزا اسماعیل مشرف، ۲ ذیحجهٔ **۱۲۸۲** در جنگ [رؤیت] .

33251 ـ تهران ، مجلس۴۱۴۰ : شکسته نستعلیق زیبای درویش شیبانی، رمضان **۱۲۸۳** ، زرین ، ۳۶گ ۱۶س [رؤیت] .

33252 ـ مشهد ، رضوی ۹۴۲۰/۶ فهرست نشده : نوشتهٔ ۲۱/۶/**۱۲۸۶**، (۲۷۷پ-۳۱۷پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33253 ـ تهران ، مجلس ۲۶۲۲ : نستعلیق خوش‌میرزا بزرگ‌طاهرحسینی‌تفرشی، در **۱۲۸۶** ، ۹۹۳ بیت دارد ، ۸۸ ص ۱۲س [ف. مجلس ۸: ۳۶۷].

33254 ـ تهران، مجلس ۲۶۲۳ : نستعلیق خوش محمدصادق‌فراهانی، در **۱۲۹۰** ۸۴۰ بیت دارد ، ۹۴ص ۹س [ف . مجلس۸: ۳۶۷] .

33255ـ تهران، ملك۵۷۵۷ : نستعلیق زیبای عبدالواسع فرزند میرزاعلی متخلص به سید ، ۱۴ ذیحجهٔ **۱۲۹۳** ، آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

33256 ـ مشهد، رضوی۹۵۸ حکمت: نستعلیق محمد فرزند عبدالحسین ، **۱۲۹۴** در تبریز ، آغاز برابر نمونه ، ۴۹ گ ۱۱س[ف رضوی۴:۲۲۹] .

33257 ـ مشهد ، رضوی ۹۳۸۴ فهرست نشده : شکسته نستعلیق ۲۱ رمضان **۱۲۹۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۳ گ ۱۲س [رؤیت] .

33258 ـ تهران ، ادبیات ۳/۹۱ د: نستعلیق **۱۲۹۸** در شیراز ، (۹۰ر–۱۲۹پ) [ف . ادبیات ۱:۴۰۰] .

33259 ـ تهران ، دکتر قاسمزاده ۱ مج : شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه همراه دیوان مغربی [رؤیت] .

33260 ـ تهران ، ملك ۵۰۰۵/۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۲۳۹پ–۲۷۵ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33261ـ تهران، ملك ۵۵۲۲:شکسته نستعلیق حاجی حمزه ، ۱۷ محرم **۱۲۱** (سدهٔ **۱۳**) (۱۴۷ر–...) آغازبرابر نمونه[رؤیت].

33262ـ تهران،ملك ۵۲۷۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، زرین ، ۴۲ گ ۱۴س ، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

33263 ـ تهران ، ملی ۷۱۴ ف : شکسته نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۶گ ۱۵س [ف. ملی ۲:۲۲۱] .

33264 ـ تهران ، ادبیات۲/۱۲۲ جوادی: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات ۳:۲۹]

33265 ـ تهران ، اصغرمهدوی۵۶۱: شکسته نستعلیق حاج حسن‌گل‌گلاب ، سدهٔ**۱۳** [نسخه‌ها ۲:۹۲] .

33266 ـ مشهد ، رضوی ۴۰۰۶/۱: نستعلیق‌شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۳**، میبایست‌برای نوشتن‌خود سه‌تومان مزد میگرفت‌یك‌تومان‌باو داده‌اند (۱پ–۳۳ر) .

33267 ـ لاهور ، پنجاب بهلك ـ لائبریری ۸۷۱،۵۸ گل : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۵۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱:۴۳۲] .

33268 ـ همدان ، کتابخانهٔ‌اعتماد ـ الدوله ۱۰۶/۳ : نوشتهٔ علیقلی‌خان قراگزلو [نسخه‌ها ۵:۳۴۵] .

33269 ـ تهران ، ادبیات ۲/۲۸۳ حکمت : نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۴** [ف . ادبیات ۲:۳۲] .

33270 ـ تهران ، الهیات ۲۳ د : نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۴** ، زرین، ۴۴گ ۱۴س [ف. الهیات۱:۱۱۵].

33271ـ تهران ، مجلس۱/۲۶۲۴: نستعلیق میرزانعیم شیرازی ، در **۱۳۰۵** (ص۱-۷۷) ۱۴س [ف. مجلس ۸:۳۶۸] .

33272 ـ اصفهان ، ادبیات ۵۱۳۴: نستعلیق عبدالکریم منشی،شعبان **۱۳۰۹** برای کتابخانهٔ میرزا علی اصغرخان امین‌السلطان . [نسخه‌ها ۴:۴۷۸] **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۵۲۴ هست [فیلمها ۱:۱۷۴] .

33273 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴۹۹ س : تعلیق عبدالله انصاری ، **۱۳۲۷** ، ۸۹گ ۱۲س [ف. مخطوطات ۲:۸۶] .

33274ـ تهران،ادبیات۱۲۶حکمت : نستعلیق حسین‌نایب‌الصدرمسعودعلی‌نعمت‌اللهی شیرازی، ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۳۳۴**، ۱۲۷ گ [ف . ادبیات ۲ :۳۲].

33275ـ تهران، دانشگاه۴/۴۷۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴** [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۵۶]

33276ـ تهران، دانشگاه۲/۳۷۷۰:

نستعلیق سدهٔ ۱۴ (۸۲پ-۲۰۹پ) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۵۹] .

33277 ـ تهران ، مجلس ۹۰۵۰ فهرست نشده: دردفتری همراه «کبریت‌احمر» و جزآن ، از کتابهای اهدایی سلطان‌القرایی [رؤیت].

33278 ـ تهران ، مجلس ۹۰۷۰ فهرست نشده [آقای رحیمی‌گنجورکتابخانه].

33279 ـ مشهد، رضوی۹۵۹حکمت: نستعلیق شکستهٔ خوب چلیپا ، تاریخ یاد نشده [ف. رضوی ۴: ۲۲۹] .

33280 ـ فرهاد معتمد ۳/ ۳۰ : تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۳: ۲۱۳] .

33281 ـ مشهد ، فرخ ۱۷۱ : خط خوش [نسخه‌ها ۳: ۹۵] .

33282ـ مشهد، رضوی ۲۲۹ حکمت: نستعلیق تاریخ یاد نشده ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۴۲گ ۱۳س [ف. رضوی

33283 ـ مشهد ، فرهنگ وهنر الف ۵۸ : نستعلیق خوش تاریخ یاد نشده ، آغاز یك برگ افتاده، ۹۸ص۱۱س[ف. کتب‌خطی: ۳۵] .

33284 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش ف۲/ ۵۵۴: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها۵: ۸۳].

33285 ـ قاهره ، دارالکتب ۹۵ م ادب فارسی : بی‌تاریخ ، زرین .

33286 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۳۷ ادب فارسی طلعت : بی‌تاریخ ، زریـن [ف . مخطوطات ۲: ۸۶-۸۷] .

33287 ـ بنگال ، ایشیاتك ۹۸منظوم (۸۰۷): نستعلیق ،تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۹۷] .

33288 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۴۳۰: نستعلیق خوب ، تاریخ یادنشده ، ۴۲گ[ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

33289ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۹۶: میرزاتقی خوشنویس ، تاریخ یادنشده ،۳۶گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی] .

33290 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۸۵۱Spi/VI۲۰ : نستعلیق محمدحیات، ۳ رمضان ، بی تاریخ سال ، ناقص ، همراه «زادالمسافرین» حسینی [ف. عبدالله۲: ۴۶۷] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۶] .

33291 ـ آصفیه ۱۳۷ : نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، ۳۶گ ۱۵س [ف. آصفیه ۲: ۴۲۲] .

33292 ـ موصل ، مدرسهٔ جامع پاشا ۵۰ : [ف . مخطوطات موصل : ۴۹] .

گلشن رموزی

از محمد رموزی نشلجی کاشی در گذشتهٔ ۹۷۲. تقی‌الدین‌کاشی درفصل دوم از اصل‌اول از خاتمهٔ «تذکرهٔ خلاصةالاشعار» در ترجمهٔ او مینویسد: مثنویاتش بیش ازآن است‌که‌حصرتوان کرد ، ازآنجمله مثنوی درجواب «گلشن‌راز» گفته ونیکوگفته ،مطلع وچندبیت ازآن مثنوی اینست... [گلچین معانی] آغاز: بنام‌آنکه‌آدم نامهٔ اوست ـ همه عالم رقوم خامهٔاوست ـ رقوم خامه‌اش اجزای عالم ـ حروف نامه‌اش اعضای آدم (ن) .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۷۱ ـ نسخه‌ها۴ : ۱۲۰ گفتار گلچین معانی .

گلشن زهرا

از صامت بروجردی ، محمد باقر . در

سرگذشت حضرت فاطمه سپس امام حسین در ۲۳ مجلس، که درآن از فتحعلیشاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) ستایش شده است. «دیوان» مراثی سراینده بارها چاپ شده است. **آغاز**: باده، ای فالق الاصباح آفاق-که هستی همچو ذات خویش طاق.

بنگرید: ذریعه ۹: ۵۹۰ (صامت) و ۱۸: ۲۲۷ (گلشن زهرا) - مؤلفین. مشار۲: ۵۹.

33293 - **تهران**، دانشگاه ۱۶۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، درفهرست ازسراینده نام برده نشده است، ۱۸۳ گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸: ۲۳۳].

گلشن شهدا

ازفضل کریم. درسوگواری امامان. **آغاز**: حمدآن خالق که درد او دواست - برمحبانش بلای او عطاست.

33294- **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲۵ SpiVI ۴۰۰۹: نستعلیق فقرالله، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۸۷ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۶۹].

گلشن صبا

از فتحعلی خان صبای کاشانی (م۱۲۳۸)، که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. مثنویست عرفانی درتوحید. بکوشش ملک الشعراء بهار وکوهی کرمانی در تهران ۱۳۱۳ خ وپیش از آن در ۱۳۰۸ خ چاپ شده است. **آغاز**: بنام خداوند هوش آفرین - دو گوش نصیحت بنوش آفرین.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۲۸ - ف. مشار: ۱۳۱۵.

33295 - **تهران**، ملی ۲۶۰، ۲۶۷ فهرست نشده: نستعلیق محمدکاظم حلال خور، در«کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰** او [نسخه‌ها ۶: ۱۴۵].

33296 - **تهران**، سلطنتی ۴۰۷ (۶۵۸ف): همراه «دیوان: 24181» او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. دکتربیانی: ۴۳۷].

33297 - **تهران**، سلطنتی ۴۱۶ (۶۵۹ف): همراه «دیوان: 24184» او نوشتهٔ **۱۲۴۲** [ف. دکتربیانی: ۴۳۸].

33298- **مشهد**، رضوی ۴۶۶ (۴۶۹۲): در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۷** او [ف. رضوی ۷: ۴۴۶].

33299 - **تهران**، ملك ۵۱۱۶/۳: نسخ باتاریخ **۱۲۸۸** در دفتر، (۳۲پ-۴۸ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33300- **تهران**، دانشگاه ۴۶۰۴/۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یادداشت مؤرخ ۱۲۷۳، (۶۶ر-۷۴پ) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۳۶].

33301 - **تهران**، سلطنتی ۴۱۸ (۶۶۰ف): همراه «دیوان: 24194» اوازسدهٔ **۱۳** [ف. دکتربیانی: ۴۳۹].

33302- **مشهد**، رضوی ۴۶۸ (۴۸۷۷) نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. رضوی ۷: ۴۴۸].

33303 - **تهران**، ملی ۲۶۸-۲۷۲: فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶: ۱۵۰].

33304 - **تهران**، مجلس ۲۴۵۳/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در دیوان او (ص۶۱۳-۶۳۰)، ۲۷۳ بیت [ف. مجلس۸: ۱۵۴].

33305 - **تهران**، مجلس ۲۴۵۶/۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (ص۱-۴۱) در ۳۷۰ بیت، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس۸: ۱۵۶].

گلشن عشق

از شاه محترم الله متوکل. نظم ونثرعرفانی است وبیشتر به نظم.

33306 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۸۶/۲۸۱ : نوشتهٔ ۵ جلوس احمد شاه بهادر ، در عمل میرمعین‌الملك بهادر در لاهور [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۱۶۶].

33307 ـ آصفیه ۱۴۹۲ تصوف : نوشتهٔ **۱۲۶۰** [ف. آصفیه ۳ :۲۰۲] .

گلشن فرحت

ازفرحت . بیاض نظم و نثر اوست .

33308 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۰۶۴/۲۰۵۲ : بخامهٔ خودسراینده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱ :۱۶۶].

گلشن فردوس

ازحشمت قاجار، همایون میرزا، که یاداو در «کلیات: ۱۸۵۵» گذشت. مثنویست عرفانی با عنوانهای : توحید ، معراج ، التجا بهامید شفاعت ، منقبت قائم محمد ، مدح فتحعلیشاه، نفس اماره ، حکایت خارکش ، یاایهاالنفس ـ المطمئنه ، حکایت زاهد ، باعث تصنیف این کتاب، تعریف سخن... **آغاز:** حمدخداوندرقم کش قلم ـ فاتحهٔ سردفتر لوح وقلم .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۷۱ .

33309 ـ تهران ، مجلس ۲۵۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، زرین، درکلیات او (ص۱ـ ۷۸) ناتمام است، آغازبرابرنمونه [ف.مجلس ۸ :۲۶۳] .

گلشن قدس

ازسراینده‌ای باتخلص صافی، بابی ازلی زنده در ۱۲۷۳ (بنگرید : دیوان: ۱۷۴۰) . دیوان اوست ازغزل ومثنوی وساقینامه . واین جزء «گلشن‌قدس» یادشده در «ذریعه ۱۸ :۲۲۸» است. **آغاز:** اداميکنم شکرجان‌آفرین را ـ که بخشیدم از فضل دنیا و دین را .

33310 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۱۶ : نستعلیق صفر **۱۲۷۳** با دو سرلوح زر . آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه ۹ :۱۰۵۱] .

گلشن کشمیر

از عبدالرشید اسلام آبادی رامپوری. مثنویست در توصیف کشمیر ، بسال ۱۲۷۲ = ۱۸۶۵م سروده است . **آغاز :** بعد از محامد چمن طرازگلشن دانش .. سنبل مشکین ریاض قدیم ـ بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم .

33311 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۱۷۰Spi/VI۱۳۶ : نستعلیق ۱۷ شوال **۱۲۸۲** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۵۷۵] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۴۷]

گلشن محمدی

از عالی اجمیری ، سعدالله، که یاد او در «دیوان:۲۴۲۹» گذشت . مثنویست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ :۲۲۸ .

33312 ـ تهران ، سلطنتی ۱۱۱۱۴ (۶۴۲ف) : همراه «دیوان : 24557» او از سدهٔ **۱۲** [ف. دکتربیانی :۴۱۷] .

گلشن معانی

از سیداحمد فرزندسیدفیض‌الله که درکالپی میزیسته است . مثنویست عشقی . **آغاز :** ای نقش طراز آدم ازخاك ـ ذات تو زنقش آب و گل پاك .

33313 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۵۱/۸۹۹ : نوشتهٔ سید جان‌علی، ۲٤۷/**۱۲۰۳**(۱۷۷۹م) [ف. دکترمحمدبشیر حسین ۱ : ۱۶۶] .

گلشن وحدت

شاهی .

33314ـ مدینه، عارف حکمت۱۳۶: همراه با دیوان ملا جلال‌الدین و فرزندش [نسخه‌ها ۵:۴۸۸] .

گلشن هوش در جدال گربه و موش

مثنویست بشیوهٔ «موش و گربه»ی عبید زاکان، از یك سرایندهٔ شیعی. این مثنوی بسال ۱۲۶۲ بچاپ رسیده است . در آن موش عقل و گربه جهل دانسته شده است . (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۳۰ ـ ف. مشار : ۲۳۷۱ ـ گفتار آقای مجتبی مینوی در مجلهٔ یغما س۸ ش۲ : ۴۹ـ۵۵ .

گل فقیر = مثنوی...

از شمس‌الدین فقیر دهلوی (م۱۱۸۳) ، که یاد او در «حدایق بلاغت : ۲۱۳۲» گذشت. مثنویست سرودهٔ ۱۱۶۰ .

33315ـ آصفیه ۳۴۸: نوشتهٔ پیرامن ۱۲۵۰ [ف. آصفیه ۴:۵۸۲] .

گل کشتی

نجات قمی اصفهانی، سیدعبدالعالی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۷» گذشت . مثنویست عشقی، در آن وصف کشتی رفته است . در «مجلهٔ ارمغان» وجداگانه بکوشش کوهی کرمانی ۱۳۲۷ خ چاپ شده است . **آغاز** : در گپ عشق هر آن نامه که دلخواه بود ـ زینتش نام خوش حضرت الله بود .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۳۰ـ ف. مشار : ۱۳۰۷ .

33316 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۶) Or۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۶۰پ) [ذیل، ریو : ۲۳۵].

33317ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۵۶۰/۵ Add: باتاریخ **۱۲۲۳** (۱۸۱۳م) (گ۱۲۲ـ۱۳۴) [ریو ۲:۸۲۱] .

33318 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۳۷) Or۳۶۶۸: ازسدهٔ **۱۹** م ، ۱۶گ [ذیل ریو: ۲۱۲] .

33319ـ تبریز ، ملی ۲۸۶۶: نوشتهٔ **۱۲۸۳** [نسخه‌ها ۴:۳۰۹] .

33320 ـ تهران ، ملك ۴۶۷۶/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۲۶۷رـ۲۷۰پ) ، آغاز برابر نمونه ، اکلیلی [رؤیت] .

33321ـ تهران، دانشگاه۶/۵۱۴۲: درجنگ سدهٔ **۱۳** [ف.دانشگاه ۱۵:۴۱۲۴].

33322 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱/۶۳۲۰ : نوشتهٔ منگولعل‌درتونگ، ۲۴ج۲/**۱۲۶۴** (۱۸۴۸م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۶۶] .

33323 ـ تهران ، دانشگاه ۴۸۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، با دیباجه‌ای در سرگذشت او ، ۱۲گ ۱۴س [رؤیت] .

33324 ـ تهران ، ملك ۵۱۰۵ : نستعلیق یوسف شیرازی ، ۱۳ج۲/**۱۳۱۸** در شهر ناصری ، برای آقا میرزا علی اصغرخان امین‌السلطان صدراعظم ، اکلیلی ، آغازبرابر نمونه، ۱۴گ۱۱س [رؤیت] .

33325 ـ تهران ، ملك ۵۱۳۸ : نسخ علی فرزند عبدالرسول ، صفر **۱۳۳۳** ، بدستور ملك التجار ممالك محروسهٔ ایران ، آغاز برابر نمونه ، ۱۳گ۱۱س [رؤیت] .

33326 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم شوروی C۱۱۳۲: تاریخ یاد نشده، (۶۲پـ۶۸د) [آکیموشکین ۱:۴۷۴].

گلنامه

از شاهزاده محمد رضا میرزا افسر قاجار

(۱۲۱۱–۱۲۷۷) پسر فتحعلی‌شاه ، که یاد او در «دیوان : ۲۲۲۹» گذشت . داستانی است در قالب مثنوی در شوخی و هجو ، و در آن از ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳) ستایش کرده است. چو عاجز از مدیح شاه و میرم ــ ره افسانهٔ **گلنامه** گیرم . **آغاز** : دگر شد والی بیت الشرف مهر ــ شرافت شش جهت را داد از چهر.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۳۰ .

33327 ــ **تهران**، دانشگاه ۱/۳۵۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (ص ۱–۵۳) ، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۳۹] .

33328 ــ **مشهد**، رضوی ۷۵۳ (۷۴۰۰): نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ناتمام [ف. رضوی ۷ : ۶۶۷].

گلنامه

از شاهزاده عبدالله میرزا دارای قاجار (۱۲۱۱–۱۲۷۰) پسر فتحعلی‌شاه ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۲۴» گذشت. داستانی است و شوخی در نمای نسخهٔ دانشگاه آمده : عبدالله میرزا دارا و برادرش محمدرضا میرزا افسر در خانهٔ خود نشسته این شعرها را برای محمدمهدی میرزا ساخته (صفر ۱۲۵۳) و «گلنامه» نامیده‌اند. در آن آمده: ا زآن رو نقش این **گلنامه** بستم ــ **جلایر نامه** را رونق شکستم . **آغاز** : عزیزان بشنوید این خوش حکایت ــ که دارد میکند از گل روایت.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۳۱ .

33329 ــ **تهران** ،دانشگاه ۵/۳۵۲۷: نوشتهٔ صفر **۱۲۵۳** ، آغاز برابر نمونه، (ص ۷۶–۹۳) [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۳] .

33330 ــ **تهران** ، ملی ۳۰۵–۳۰۶ فهرست نشده : در دیوان او نوشتهٔ **۱۲۳۱ – ۱۲۵۹**، آغاز برابر نمونه (ص ۳۲۱–۳۲۸) [نسخه‌ها ۶ : ۱۷۵] .

33331 ــ **تهران** ، ملی ۶۷۹ ف : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه، در فهرست « گلنامه » و در داستان مرد کچلی خوانده شده است ، ۷ گ ۱۰ س [ف . ملی ۲ : ۱۷۹] .

گل و بلبل

از میرزا کاظم مهجور همدانی . مثنوی است عرفانی در داستان بلبلی که بگلشن میرود و بدام می‌افتد ، و در آن از « مثنوی معنوی » تضمین آورده است . در ذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ مهجور از او یاد نشده است. آقای انوار در فهرست خود او را از سرایندگان سدهٔ سیزدهم یاد کرده‌اند. (بنگرید مثنوی مهجور، در همین بخش) **آغاز** ۱ : ابتدا بسم خداوند قدیم ــ آن الهی کوست رحمان و رحیم . **آغاز** ۲ : خانهٔ بلبل صریر خوشنوا ــ میزند از نوصفیری خوش بجا . **آغاز** ۳ : جامهٔ بلبل صفیر از نو دگر ــ سرگذشتی میکند از عشق سر .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۳۱ و ۱۹ : ۲۷۲ .

33332 ــ **تهران**، مجلس ۱/۲۳۲۹ : نستعلیق **۱۲۷۴–۱۲۷۵** (ص ۱–۳۲ جنگ) ۴۱۹ بیت است. آغاز برابر نمونهٔ ۱، از تخلص سراینده در فهرست یادنشده است [ف. مجلس ۸ : ۲۳] .

33333 ــ **تهران** ، الهیات ۱۰/۱۷۲ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳–۱۴** (۱۶۱ر–۱۶۵پ) آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، در فهرست بنام «تمثیل گل و بلبل» یادشده است [ف. الهیات ۱ : ۱۳۶].

33334 ــ **تهران** ، ملی ۷۹۷/۳ ف: شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۶** در دفتر (ص ۱۰۱–۱۳۳) آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، در فهرست تخلص سراینده مهجور و از سدهٔ ۱۳ یاد شده است [ف. ملی ۲ : ۳۲۹] .

گل وخسرو = خسرو و گل

و هرمز

از عطار نیشابوری ،که یاد او دره کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مثنویست در داستان عشقی عرفانی ازمعاشقهٔ خسرو باگل وگل با هرمز، و نسخهٔ چاپی آن پیرامن ۷۷۰۰ بیت است . **آغاز۱:** بنام آنکه گنج جسم وجان ساخت ـ طلسم گنج جان هردو جهان ساخت. **آغاز۲:** بنام آنکه جان داد و جهان ساخت ـ زمین را جفت طاق آسمان ساخت .

بنگرید : ذریعه ۷ :۱۶۱ (خسرو و گل) و۱۸ :۲۳۲ (گل وخسرو) .

33335 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۴: نستعلیق ریز خوش، **۸۲۶**(۴۱۴ر- ۵۹۲پ متن) ، در۸۷۷۰ بیت درفهرست بنام **گل وخسرو** است **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها :۴۴۲] .

33336 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: نستعلیق **۸۲۷** ، درفهرست بنام **گل و هرمز** یاد شده [نسخه‌ها ۴ :۱۱] .

33337ـ **همدان** ،کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۷/ ۶۰ : درویش صوفی ، ۲۸ شوال **۸۳۱** ، در«کلیات» او ، زدین درفهرست بنام **خسرو- نامه** یاد شده‌است [نسخه‌ها ۵ :۳۴۵] .

33338ـ **تهران** ، مجلس۵/ ۱۱۴۷ : در«کلیات:I7882» او نوشتهٔ **۸۳۷-۸۴۰** . پیرامن ۸۵۰۰ بیت و ۸۰۰ بیت ازچاپی بیشتر، (ص۴۹۹-۶۸۵) در فهرست بنام **خسرو نامه** یا **خسرو وگل** یاد شده است [ف. مجلس۳: ۵۶۸] .

33339 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A . ۳۰۵۹/۴ : در «ستهٔ» او نوشتهٔ **۸۴۱** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **خسرو نامه** یادشده است [ف. فهمی ادهم ۱ :۱۷۱] .

33340ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵/ ۸۸۴: نستعلیق خوش شعبان **۸۴۴** (۳۴۹پ-۴۶۷ر) زدین ، با نام **گل وخسرو** در ترنج [نسخه ۳ :۴۸۳] .

33341 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۳Pi/VI۲۷C: در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی،**۸۵۷**(بنگرید اسرارنامه27301) آغاز برابر نمونهٔ**۱** ،درفهرست بنام **گل وهرمز** است ، آغاز افتاده [ف . عبدالله ۲ :۱۷۸] .

33342 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۳Pi/VIG۲۷ : نوشتهٔ درویشعلی کاتب **۸۵۷**(بنگرید:اسرارنامه: 27301)، درفهرست بنام **گل و خسرو** است [ف . عبدالله ۲ : ۱۷۶] .

دراین مجموعه دومنظومهٔ بالایکی بشمارهٔ ۴ و دومی بشمارهٔ ۸ یاد شده باید دومی دنبالهٔ یکمین باشد .

33343ـ **مدینه** ، عارف حکمة۳/ ۳۰: با تاریخ **۸۵۹** در «کلیات» او،درفهرست بنام **خسرو وشیرین** یادشده [نسخه‌ها۵ :۴۸۴].

33344 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۷) Or ۲۸۸۸ : همراه « جوهرالذات » نوشتهٔ **۸۹۳/۲۴**ع (۱۴۸۸م) بنام «خسرووگل» است آغاز نزدیك به نمونهٔ**۱** ، [ذیل ریو :۱۶۰] .

33345ـ **تهران**،ملك۵۲۲۸: نستعلیق خوش زین العابدین فرزند محمد فرزند صدر- الدین مشهور به .. (پاك شده‌است) ، سه شنبهٔ محرم **۹۰۵** درشیراز، زدین، آغازبرابر نمونهٔ **۱** ، ۱۲۶گ ۱۹س [رؤیت] .

33346 ـ **تهـران** ، مجلس ۹۳۱۲ فهرست نشده : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** ، اهدایی سلطان القرایی [رؤیت] .

33347 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۲۷A ۷۶۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** [ف. عبدالله ۲: ۱۸۰].

33348 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب SPi/VI۱۳A ۴۰۰۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ ۵۸–۱۱۲)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۴۹].

33349 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/VI۲۷B ۱۶۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۱۸۳].

33350 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۱۴/۹ Or: سدهٔ **۱۱–۱۲**، درفهرست بنام **گل و بلبل** یادشده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

33351 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۳۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۲۵**. درفهرست بنام **خسرو و گل** یادشده است [نسخه‌ها ۲: ۹۱].

33352 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۷ Add: در «دسته» اونوشتهٔ **۱۱۹۱** (۱۷۷۷م) [ریو ۲: ۵۷۶].

33353 ـ **مشهد**، فرخ ۱۶۹: نوشتهٔ عبرت نایینی، سدهٔ **۱۴**، پیرامن هفت‌هزار بیت است وناتمام [نسخه‌ها ۳: ۹۵].

33354 ـ **تهران**، ملك ۵۹۷۴/۵: نستعلیق عبدالقادرفرزند علی فرزند محمدبدد (۱۴۲پ–۲۲۱پ) زرین، نزدیك به ۷۹۹۰ بیت دارد، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت].

33355 ـ **استانبول**، اونیورسیته، لاله‌لی ۸/ ۲۰۱۰: نستعلیق درمتن یك مجموعهٔ شعری، ۶۹ گ درفهرست بنام **گل و خسروشاه** است. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۴۴ هست [فیلمها: ۴۰۳].

گل و مل = مناظرهٔ ...

ابوسعید ترمذی.

گل و مل

ازسلطان‌حسین‌میرزا بایقرا (۸۴۲–۹۱۱) که درسروده‌های ترکی خود به حسینی تخلص میکرده است، فرزند منصور فرزند بایقرا فرزند حسن فرزند عمرشیخ فرزند امیر تیمور گورکان.

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۵۵ (حسینی) و ۱۸: ۲۳۳ (گل ومل) ـ فرهنگ سخنوران: ۱۶۶ (حسینی).

33356 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۹۳: نستعلیق سلطانعلی مشهدی، در **۸۹۵**. کاغذ سمرقندی [نسخه‌ها ۲: ۹۲].

گل و نوروز

ازجلال طبیب شیرازی [تذکرهٔ دولتشاه] و شیروانی [تذکرهٔ غنی]، پزشك شاه شجاع و خاندان مظفر، بسال ۷۳۴ سروده است: ربیع‌الاول و فصل بهار است ـ زهجرت هفتصد سیه وچهار است. و در آنجا که از تندنویسی نسیمی نیشابوری سخن رفته مینویسند: درماه بیست نسخه از این مثنوی را مینوشته است.

آغاز: ثنایی درخور آن حضرت پاك ـ نیاید در وجود از ذرهٔ خاك.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۹۹ (جلال) و ۱۸: ۲۳۳ (گل و نوروز).

33357 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۹/۳ Add: باتاریخ **۸۲۱** (۱۴۱۹م) همراه «گل ونوروز» خواجو وجزآن، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۸۶۷].

33358 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵۳/۳ م ادب فارسی: نستعلیق فرصت غریب، **۸۲۳**، در هامش، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۸۷].

33359 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۳۰ Or : سدهٔ **۱۰** ، [نسخه‌ها ۴:۶۸۷] .

گل و نوروز

ازخواجوی کرمانی، که یاداو درد کلیات: ۱۸۵۷» گذشت . دومین مثنوی از «پنج گنج : ۲۶۸۳» اوست، در برابر « خسرو و شیرین » نظامی ، در داستانی عشق نوروز پسر پادشاه خراسان باگل دختر پادشاه روم، گرفته شده از هندی ، درپیرامن ۲۵۰۰ بیت، بنام تاج‌الدین احمد عراقی بدان آغاز و بنام شیخ ابواسحاق اینجو در ۷۴۲ بپایان رسانده است : دو شش برهفتصد و سی گشته افزون ـ بپایان آمد این نظم همایون . **آغاز** : بنام نقشبندصفحهٔخاک ـ عذارافروز مهرویان افلاک .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۳۳ ـ پیشگفتار چاپ کلیات خواجو، سهیلی خوانساری :۷۴.

33360 ـ **تهران** ، ملك ۴/ ۵۹۸۰ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۷۵۰** (روزگارسراینده) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

33361 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۵۴: نستعلیق حسن فرزند یوسف فرزنداحمدفرزند ابی‌بکر موصلی ، در **۸۰۸** ، زرین، دارای : قصیده و قطعه وهزل ، حضریات (آغازافتاده) سفریات، رباعیات ومعمیات ، همای‌وهمایون، گل ونوروز ، ۳۲۸گ ۳۵ س [ف . دانشگاه ۱۱۲۸:۱۵] .

33362 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۶/۶: با تاریخ **۸۱۰** در دفتر، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۳۰۹] .

33363 ـ **تهران**، سنا۳/۳۵۲: تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله ، **۸۲۰**، زرین ، درکلیات او، از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۱:۱۴ و۶:۵۵۴].

33364 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۹/۴ Add: با تاریخ **۸۲۱** (۱۴۱۹م) در دفتر ، همراه «گل و نوروز» جلال وجز آن [ریو ۲: ۸۶۷] .

33365 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۳۴** (بنگرید: دیوان: 23051) [ف.دکتر بیانی:۲۱۰].

33366 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۹۲۷** [ف . دکتر بیانی :۲۱۲] .

33367 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۸ Add : در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۷م) (گ۵۷پ) [ریو۲:۶۲۲] .

33368 ـ **تهران** ، سپهسالار ۴۱۵ : مرشدکاتب شیرازی **۹۵۳** ، در « پنج گنج » او [ف. سپهسالار ۲:۵۱۲] .

33369 ـ **تهران** ، مجلس ۴ /۹۲۶ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۷۰** ، زرین [ف . مجلس ۳:۱۹۰] .

33370 ـ **مشهد**، رضوی ۴۲۴ ادبیات (۴۶۵۱): نستعلیق هندی محمد صادق۱۷ع۱/ **۱۰۴۵** همراه « روضة‌الانوار » و «دیوان» او [ف. رضوی ۷:۴۱۲] .

33371 ـ **تهران** ، ملك ۳/ ۴۶۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۹۳پ-۱۶۱ر) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

33372 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۹۱۹ (۳۵۳۴ ف): بی‌تاریخ ، (۸۱ر ـ ۱۲۸ر) .

33373 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۱۸۰۹ (۳۵۳۳ف) : بی‌تاریخ،(۲۶۵پ- ۳۱۹پ) [آکیموشکین۱:۴۶۴].

گل و نوروز = قصهٔ...

ازمیرزا دولت رضابیگ، جنگی، زنده‌در ۱۰۴۱، سرایندهٔ «یوسف و زلیخا». مثنویست در داستان گل و نوروز.

بنگرید: ذریعه ۱۹:۲۷۲.

33374 ــ **آصفیه** ۴۴ مثنوی: نستعلیق محمدضیاء فرزندنگارنده، **۱۰۴۱** (گ۱۶۵-۲۱۸) ۱۴س [ف. آصفیه ۲:۴۲۱].

گل و هرمز = گل و خسرو

عطار.

گنج اسرار = جنات وصال = کشف‌الاسرار

از سیاف شیرازی، علی اصغر، در گذشتهٔ ۱۲۶۲. مثنوی است عرفانی در بیش از هفتاد هزار بیت، در دوازده دفتر، که دفتر ششم آنرا بسال ۱۲۵۰ (= ظهور حق) میسروده است. در آن آمده: برقع ازرخ برگرفت آن بیمثال ــ درتماشاگاه **جنات‌الوصال ـ گنج اسراری** که بود او بی‌نیاز ــ گوهرافشان گشت باز از عز وناز. واین جز «جنات‌الوصال» درویش نعمت‌اللهی است که درمیان سالهای ۱۱۳۵ ــ ۱۱۵۹ سروده شده‌است [دیو، ۱۷۰۹ الف]. **آغاز** دفتر۱: ای خدایی کـه اینهمه هستی ز تست ــ در دل‌هرذره‌ای مستی ز تست. **آغاز** دفتر۲: ای شهنشاهی‌که شاهی مرتراست ــ ای که برذاتت شهنشاهی سزاست. **آغاز** دفتر۳: ای‌خداوندکرم دارای‌کریم ــ کز کرم آفراشتی عرش‌عظیم. **آغاز** دفتر۴: ای بیکتایی‌سزاوار آمده ــ وازهمه یکتاپدیدارآمده. **آغاز**دفتر ۵: ای‌خداوندی‌که‌ازمحض‌کرم ــ دمبدم موجود گردانی‌ازعدم. **آغاز** دفتر۶: ای خداوندی‌که ازجودت‌پدید ــ میکنی درهرنفس خلقی‌جدید. **آغاز** دفتر ۷: ای خداوندی که این عالی و پست ــ شد پدیدار ازتو هرچیز هست. **آغاز** دفتر ۸: ایکه هرپیدا زتو پیدا شده ــ و زتو هرشیدادلی‌شیداشده. **آغاز**دفتر۹: ای‌خداوندی که از ایجـاد تو ــ شد خراب آبادلاآباد تو. **آغاز** ۱۰: ای خدای بی‌نهایت جودتو ــ گشته هرنابود بود ازبود تو. **آغاز** ۱۱: ای‌خدایی کزتو شد موجود مست ــ سربسرذرات این بالا وپست. **آغاز**۱۲: ای خدایی‌کز توشد هست این همه ــ وز می ایجاد تو مست آن همه.

بنگرید: ذریعه ۹:۴۸۱ و۱۸:۱۴ و۲۳۵.

33375ــ **مشهد**، رضوی۹۹۵۷فهرست نشده: نستعلیق‌میرزا شکرالله شیرازی، پنجشنبهٔ ۲۹ رجب**۱۲۹۹**، هر دوازده دفتر است، آغاز برابر نمونه‌ها، ۵۶۲ گ و هرصفحه ۷۰ بیت دارد [رؤیت].

33376ــ**تهران**، ادبیات ۱۸۵حکمت: نستعلیق **۱۳۰۷** پنج دفتر از آنست، درفهرست بنام «کشف‌الاسرار» وازان‌علی‌اصغرسیاف‌آمده است، آغازبرابر نمونهٔ **۱** [ف. ادبیات۲:۲۸].

33377 ــ **مشهد**، رضوی ۷۷۹ ادبیات (۴۹۲۰):۲۷ج۱/**۱۳۱۱**. پس‌از دوازده دفتر نامه‌هایی است ازهمو، درپنج ستون درپیرامن هفتادهزار بیت. درفهرست‌آمده: گنج‌اسرار یا مثنوی‌سیاف [ف. رضوی ۷:۶۹۳].

33378 ــ **تهران**، دانشگاه ۳۶۹: نستعلیق شعبان **۱۳۱۱** (پایان دفتر ۳) هر۱۲ دفتر بیك خامه است دردوجلدکه بدونام‌جنات الوصال وکنزالاسرار خوانده شده، و باستناد شعری‌سراینده‌باحتمال**معصوم‌علی** خوانده‌شده است، آغاز برابر نمونـه [ف. دانشگاه ۶: ۲۱۷۸].

33379 ــ **تهران**، دانشگاه ۳۷۰: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۱۲** (پایان دفتر ۱۰)،

جلد دوم آن است از دفتر ۹ تا پایان ۱۲ [ف. دانشگاه ۶ : ۲۱۷۸] .

گنج البحر

حکیم محمود عماد . گویا عمادشیرازی.
بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۰۶ .

33380 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۹۹ منظوم (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشد[ف. بنگال: ۹۷] .

گنج روان

از بینش کشمیری، که یاد اودر درشتهٔ گوهر: ۲۸۳۸، گذشت . مثنویست . **آغاز** : بنامی که عالم گلستان اوست ـ به گنـج روان فلك شأن اوست .

33381 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵ Egerton : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸** م. [ریو ۲ : ۶۹۵] .

گنج روان

از شاه داعی شیرازی، ازعارفان نیمهٔ دوم سدهٔ نهم، که یاد اودر «خیرالزاد : ۱۱۴۲» گذشت . دومین مثنوی از «ستهٔ داعی» اوست، عرفانی، در ده مقاله در معرفت ذات وصفات خدا و معرفت انسان و اخلاق و احوال و مقامات وکمالات او، بسال ۸۴۱ درپیرامن ۸۰۰ بیت [نسخهٔ مجلس] سروده است. **آغاز**: نخستین که آید قلم درزبان ـ بحمد خدا به که گردد روان .

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۴۳ و ۹: ۳۱۴ و ۱۸: ۲۳۷ ـ مجمع الفصحاء ۲ : ۱۹ .

33382 ـ **تهران** ، سلطـنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف) : نستعلیق سلطانعلی (شیرازی نه مشهدی) ، **۸۷۶** در «کلیات» او [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰] .

33383 ـ **تهران**، مجلس ۲/۱۰۹۵: در «ستهٔ» او از سدهٔ **۹** (ص ۳۳ ـ ۷۰)، آغاز برابر نمونه، [ف. مجلس ۳: ۴۶۷].

33384 ـ **لندن**، دیوان هند ۱۲۹۸: نیز در «ستهٔ» او [ذریعه ۱۲: ۱۴۳] .

گنج طالبین

از سید محمد، سرودهٔ ۹۹۶ (۱۵۸۸م)، با دیباجه‌ای به‌نثر ، در عرفان.

33385 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۰۸/۱۰۵۶ : نوشتهٔ جلال‌الدین فرزند میر محمد سمرقندی، **۱۰۰۶** (۱۵۹۷م) [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۴۳].

گنج طلسم

ازمنشی‌میدولال‌زار (زاری) ازمردم‌کایتهه، مثنویست‌عشقی . **آغاز** :عشق‌اول بوداز واحد پاك ـ شاهدم شاهد مصر لولاك .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۲۴۵.

33386 **پاکستان** ، دانشگاه پنـجاب ۱۳۲ Spi/VI ۴۸۲۳: نستعلیق ملا چند، ۲۰ ماچ **۱۲۷۷** (۱۸۶۰ـ ۱۸۶۱ م) ۲۹گ [ف. عبدالله ۲: ۵۷۳] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۶۷] .

گنج معانی

از محمد شریف فرزند صفی قلی جویمی مشهور بهلاری ، مجموعه‌نظم ونثر است‌که‌آنرا [بقدر سماوات برنه کرسی] ساخته : قصاید ، مثنوی ، نثر، غزلیات، ساقینامه، ترکیب بند، ترجیع بند،معمیات،رباعیات،ودرآن‌سروده‌هایی بعنوان لمحررهانیز آمده است. هربخش بایك دیباچه به نظم ونثر. دردیباچه نام‌گردآورنده

و اینکه آنرا درهفت سال ساخته است یاد شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۳

33387 ـ تهران، ملك ۴۶۷۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، فهرست مطالب آن در ۴۳ بند نگاشته‌شده راسته وچلیپا ، هر بخش در آغاز دیباچه یك سرلوح اکلیلی دارد، [رؤیت].

گلندام و بهرام = بهرام وگلندام

مثنویست در داستان آندو. گویا ازامین: امین بگذر زپوچ خودکه تاکی ـ بلب کف آوری و برجبین خوی. آغاز: بنام نخل بند روضهٔ جان ـ که وصفش کرد فکرم را گلستان.

33388 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۴۳۳/۲ Or : با تاریخ ۱۱۴۷ (۱۷۳۴م) دردفتر (گ ۲۰۳ ـ ۲۵۳) [ریو ۲ : ۸۷۷].

گنج وطلسم

ناشناخته

33389 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۸۱۷ Or : سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۵].

گنجفه

از اهلی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. نودو دورباعی است درتوصیف بازی‌گنجفه با دیباجه‌ای به‌نثر ، در دیباجهٔ آن آمده :اگر هررباعی را بربرگی بنویسندروبهم یك دست ورق برای این بازی‌فراهم میگردد. «گنجفه» بکوشش برادر بزرگم‌علینقی منزوی در مجلهٔ«دانش» تهران‌چاپ شده است. آغاز: پوشیده نماند برارباب صورت ومعنی‌کهاین‌کم بضاعت ... ای‌سروسهی خاك‌رهت وقت‌خرام ـ کی صورت مه بود چوحسن توتمام .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۴۰ .

33390 ـ تهران، مجلس ۱۱۳۱ : در «کلیات» اوکه میان ۹۳۰ ـ ۹۴۲ نوشته‌شده‌است [ف. مجلس ۳ : ۵۳۷] .

33391 ـ تهران، سلطنتی ۵/ ۱۰۰۳۰ (۵۹۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۰۰ ، زدین بادیباجه‌ای به‌نثر [ف. دکتر بیانی: ۵۶۸].

33392 ـ تهران ، سلطنتی ۵/ ۴۷۷۴ (۵۹۹ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۰۰ ، زدین، با دیباجه به نثر [ف . دکتر بیانی : ۵۷۱] .

33393 ـ تهران ، ملك ۵۹۷۶ : در «کلیات» مؤرخ ۱۰۱۵ او ، زدین[رؤیت].

33394 ـ تهران ، سلطنتی ۵/ ۴۱۰ (۶۰۱ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۳۶ ، زدین با دیباجه [ف. دکتر بیانی : ۳۷۳].

33395 ـ تهران، سلطنتی ۴/ ۴۸۰۰ (۶۰۲ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۵۶ ، زدین ، بادیباجه .

33396 ـ تهران، سلطنتی ۵/ ۱۰۱۲۵ (۶۰۳ ف) : در « کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۵۷ ، زدین ، با دیباجه [ف . دکتر بیانی : ۴۷۵ـ ۳۷۶] .

33397 ـ تهران ، ملك ۵۶۰۸ : در «کلیات» مؤرخ ۱۰۶۹ او ، زدین[رؤیت].

33398 ـ تهران ، ملك ۵۹۸۲ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ ، زدین[رؤیت].

33399 ـ تهران ، ملك ۵۲۴۸ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ ، زدین [رؤیت].

33400 ـ تهران، دانشگاه ۱۰۵ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ ، زدین [ف. دانشگاه ۲ : ۱۸۳] .

33401 ـ مشهد ، رضوی ۲/ ۱۰۳۰۴ فهرست‌نشده: در «کلیات» اوازسدهٔ ۱۱ ، بادیباجهٔ نثری، (۲۸۶پ ـ ۲۹۱) [رؤیت].

33402ـ **تهران**، سلطنتی۵/۱۲۱۶۳ (۶۰۰ ف): در «کلیات»، او از سدهٔ **۱۱** با دیباجهٔ نثری [ف. دکتر بیانی: ۳۷۲].

33403 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۱۲۶** او [نسخه‌ها ۲: ۹۰].

33404ـ**موزهٔ بریتانیا** Or۲۷۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۸**م. [ریو ۲: ۶۵۷].

33405 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۲: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۲۳۷].

گنج گهر = گنج و گهر

از نامی اصفهانی، میرزا محمد صادق، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۵» گذشت. مثنویست درپند و اندرز و حکایتهایی. **آغاز:** بازگشودم در **گنج گهر**ـ بازگشودم سردرج گهر ـ پس گهر از طبع گهرزای من ـ ریخت بدامان تمنای من.
بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۱.

33406 ـ **تهران**، ملک ۵۱۶۷/۲: نستعلیق شوال، **۱۲۴۱**، (۱۴۶ ب ـ ۱۸۰ ب)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

گنج مخفی

مثنویست ساختهٔ ۱۱۹۸. **آغاز:** گنج مخفی در طلسمات قدیم ـ باء بسم‌الله الرحمان الرحیم.

33407 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۳۳ Pi/VI ۱۳۱۵: نستعلیق خواجه خلیل، ۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، ۶۳گ [ف. عبدالله ۲: ۴۰۷].

گنج مراد

حاجی معین‌الدین فرزند حاجی عبدالحمید کرمانی، برای سلطان مراد عثمانی (۱۵۷۴ـ ۱۵۹۵م). **آغاز:** بنام خداوندگار جهان ـ خدای زمین و خدای زمان.

33408 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۱۵۶۷: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۱۸گ، ۱۴س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۲۸۰].

گنجنامه

از سید نقشبندی. مثنویست عرفانی در سلوك به بحر «مثنوی معنوی» در شرح تقریرات مرشدخود که از او به شیخ‌الاسلام، قطب‌العارفین شاه نقشبند یاد میکند. ودر نسخهٔ ۷۸۰ رضوی نهصد بیت است. درپایان آن آمده: آنچه گفتم جان من آگاه باش ـ همچو **سید** خاك این درگاه باش ـ گفتم این ابیات را کردم کتاب ـ **گنجنامه** نام آن آمد صواب. **آغاز:** مطلع دیباجهٔ حمد قدیم ـ هست بسم‌الله الرحمان الرحیم.

33409ـ **تهران**، دانشسرایعالی ۶۹/۱ قریب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، **انجام:** ای برادر آنچه برمن شد خطاب ـ گفتمت والله اعلم بالصواب، درفهرست ازسراینده یاد نشده است [نسخه‌ها ۵: ۶۳۹].

33410 ـ **مشهد**، رضوی ۷۸۰ ادبیات (۸۸۰۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در ۹۰۰ بیت با حواشی به‌فارسی و پشتو وتازی، آغاز برابر نمونه، **انجام:** من نباشم ازکرم شادم کنند ـ آن عزیزان در دعا یادم کنند، ۳۶گ [ف. رضوی ۷: ۶۹۴].

گنجینهٔ جواهر

از مقصودعلی خلخالی، به‌نظم.
بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۴۵.

33411ـ **موصل**، مدرسهٔ حجیات ۱۹: ۱ [ف. مخطوطات موصل: ۱۰۰]

گوش نامه

آغاز: ترا ای خردمندروشن روان ـ زبان کرد یزدان ازین‌سان روان ـ خرد داد وپاکیزه هوش ـ دل روشن وچشم وگوش .

33412 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۰۱) Or ۲۷۳۰: همراه «گرشاسبنامه» و«شاهنامهٔ منولان» نوشتهٔ ۸۰۰ (گ ۲۴۳ـ۱۸۸) [ریو ۲: ۱۳۶] .

گوهر نامه = گهر نامه = گوهر نامهٔ بهایی

ازخواجوی کرمانی (۶۸۹ـ۷۵۳)، که یاد او در «کلیات ۱۸۵۷» گذشت. پنجمین مثنوی از «پنج گنج : ۲۶۸۳» اوست، در ۱۰۳۱ یا ۱۰۹۰ بیت، بسال ۷۴۶، بنام بهاءالدین محمود وزیر فرزند عزالدین یوسف ازنوادگان خواجه نظام‌الملک طوسی. ودرپایان آن ازشاه ابواسحاق پسرامیر محمودا ینجوستایش کرده است. آغاز: بنام نـام بخش نامداران ـ گدای درگه او شهریاران .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۱.

33413 ـ تهران ، ملك ۵۹۸۰ : در «کلیات» مؤرخ ۷۵۰ او، زرین ، آغاز برابر نمونه، بنام گوهر نامه است [رؤیت].

33414 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۲۴ (بنگرید: دیوان: 23051) درفهرست بنام گوهر نامهٔ بهایی است [ف. دکتر بیانی : ۲۱۰].

33415 ـ تهران ، ملك ۵۹۶۳ : در «کلیات» مؤرخ ج ۲/ ۸۲۹، زرین، آغاز برابر نمونه ، بنام گوهر نامه است [رؤیت].

33416 ـ تهران ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۲۷ (بنگرید: دیوان: 23057) درفهرست بنام گوهر نامهٔ بهایی یاد شده [ف . دکتر بیانی : ۲۱۲].

33417 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۵۸ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۳۴ (۱۵۲۷م)، (گ ۱۴۲ پ) ، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۶۲۲] .

33418 ـ تهران ، سپهسالار ۴۱۵ : نستعلیق خوب مرشد کاتب شیرازی، ۹۵۳ [ف. سپهسالار ۲: ۵۱۲].

33419 ـ تهران ، مجلس ۱/ ۹۲۶: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۷۰، زرین، درفهرست بنام گهر نامه یاد شده است [ف . مجلس ۳: ۱۹۰] .

33420 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۰۰ منظوم (۲۸۸): نستعلیق ۹۹۱، درفهرست بنام گوهر نامهٔ بهایی است [ف. بنگال: ۹۷].

33421 ـ تهران، مجلس ۴/ ۴۶۷۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، (۱۶۲پ ـ ۱۷۶ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

گوی وچوگان = حال نامه

از عارفی هروی . محمود فرزند محمد (۷۹۱ـ۸۵۰)، مثنویست عرفانی دروزن «لیلی ومجنون» نظامی، در ۱۵۰۰ بیت . دردوهفته بسال ۸۴۲ سروده است. بکوشش گرین سیلز درلندن ۱۹۳۱م چاپ شده است. اسماعیل پاشا حال نامه و گوی وچوگان را جدا گانه یاد کرده درست نیست. آغاز: زان پیش که حسب حال گویم ـ ازصانع ذوالجلال گویم ـ آن خالق ماه وخورکه چون گوی ـ زوچرخ فتاده درتکاپوی.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۲۵۳ ـ ف. مشار: ۱۳۲۶ ـ هدیة العارفین ۲: ۴۱۱.

33422 ـ تهران، سلطنتی ۴۸۶ (۴۹۸ ف) : نستعلیق خوش سلطانعلی مشهدی فرزند محمد، ۴ ذیقعدهٔ ۸۷۴ در دارالسلطنه هرات،

زرین، با یك مجلس مینیاتور زیبا، برسم کتابخانهٔ شهریار ابوالفتح بهرام جم‌اقتدار، آغاز برابر نمونه، ۵۳ص۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۲۵۵] .

33423 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۸۳) Or ۲۳۰۶: نستعلیق محمدفرزندِ اظهر خطاط هرات، ۸۷۵(۷۱ـ۱۴۷۰م)، آغاز برابر نمونه [ذیل،ریو: ۱۸۵].

33424 ـ تهران ، مجلس ۲۳۴۴ : نستعلیق خوش عبدالکریم خوارزمی ، ۸۸۳ ، زرین، ۴۹۷ بیت، آغاز برابر نمونه ، همراه روشنائی‌نامه [ف . مجلس ۸ :۵۶] .

33425 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم شوروی C۹۱ : (۲۱۹a) : نوشتهٔ ۸۸۹، ۲۲ گ[آکیموشکین ۱ :۴۷۵] .

33426ـ قاهره، دارالکتب۱۸مجامیع فارسی : تعلیق ۸۸۹،زرین(گ۱۸ـ۴۰)[ف. مخطوطات ۲ : ۸۸] .

33427 ـ تهران ، مجلس ۲۳۴۳ : نستعلیق خوش سدهٔ ۹ و گواهی محمد حسین شیرازی کاتب السلطان و صدرالسلطنه براینکه به‌خامهٔ سلطانعلی مشهدی‌خوشنویس‌است، ۳۷۷ بیت، آغاز برابر نمونه ، زرین [ف . مجلس ۸: ۵۵] .

33428ـ تهران،مجلس۲۳۴۵: نستعلیق، سدهٔ ۹ ، آغاز برابر نمونه، زرین، ۵۱۷ بیت دارد [ف. مجلس۸ :۵۷].

33429ـ تهران ، دانشگاه ۴۴۱۵ : نستعلیق سدهٔ۹، زرین، کامل شده ازروی چاپ لندن، آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۵۰۰ بیت دارد ، ۱۵ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۳۷۸] .

33430ـ شوروی ، آکادمی علوم شوروی CdxII : نستعلیق تهماسب حسینی ۹۳۱ ، برای قاضی جهان در تبریز ، با ۲۰ مجلس، ۶۱ گ ۱۰ س. وقف‌شاه‌عباس بر آستانهٔ شاه صفی ۱۰۱۷ . فیلم‌آن درملی ع۱۷۶۱ هست [فیلمها : ۱۷۳] .

33431 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۳۵ : علی‌الحسینی، ۹۳۱، ۲۰ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۲۹] .

33432 ـ قاهره ، دارالکتب ۲ ادب فارسی طلعت: تعلیق خوش، ۱۶ شوال ۹۴۴ ، ۲۸ گ ۱۰ س [ف . مخطوطات ۲: ۸۸].

33433 ـ موزهٔ بریتانیا۱/ ۶۹۵۰ Or : نوشتهٔ ۹۴۵ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۳].

33434 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۸۴۵ : محمدفرزند غضنفر، ۹۴۶، ۳۵ گ ۱۰س [ف. فهمی‌ادهم ۱ :۲۳۰].

33435 ـ تهران،مجلس۸۹۰۴فهرست نشده : نوشتهٔ مرشد الکاتب شیرازی ، ۹۴۹ [رؤیت] .

33436 ـ کابل، موزه۷۹: نوشتهٔقاسم فرزندشادی شاه ۹۵۱ درهرات [راهنمای‌کتاب ۱۰ : ۳۹۵] .

33437 ـ تهران ، ملك ۵۰۱۱/۳ : نستعلیق خوش شوال ۹۵۴، آغاز برابرنمونه (۴۸رـ۷۹پ متن) [رؤیت] .

33438 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۰۴۶ : شاه‌محمودکاتب، ۹۵۶، آغاز برابر نمونه ، ۲۷ گ ۱۲ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۲۹] .

33439 ـ تهران، سلطنتی۴۵۶(۴۹۹ ف) : نستعلیق خوش‌سلطان‌حسین‌هروی، ۹۶۳، در بخارا خانقاه‌خواجه محمد پارسا ، زرین، آغاز برابرنمونه ، ۲۸ ص ۱۰ س [ف .دکتر بیانی : ۲۵۶] .

33440 ـ تهران، سلطنتی ۱۰۰۳۸ (۵۰۰ف): نستعلیق‌خوش‌میرزامحمدترکستانی، محرم ۹۸۳، زرین، با دومجلس‌مینیاتور،زیبا، آغازبرابرنمونه، ۴۴ص۱۲س[ف. دکتربیانی: ۲۵۶] .

33441 ـ آصفیه، ۴۶مثنوی: نستعلیق سلطان محمدکاتب، ۹۸۹، زرین، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌آمده از سراینده‌ای باتخلص بیانی [ف. آصفیه ۲: ۴۲۸] .

33442 ـ تهران،سلطنتی۴۵۵(۵۰۱ ف) : نستعلیق‌خوش‌عبدی نیشابوری، سدهٔ۱۰، زرین ، آغازبرابر نمونه ، ۵۰ص ۱۲س[ف. دکتر بیانی:۲۵۷] .

33443 ـ مشهد، فرخ۱۷۵: نستعلیق سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۳: ۸۸] .

33444 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۶ Add : نستعلیق‌سدهٔ۱۶م، ۳۱گ [ریو۲ : ۶۳۹] .

33445 ـ استانبول ، طوپقپوسرای E.H. ۱۵۱۰: عمادحسنی ، ۱۰۱۳، ۲۹گ ۱۲ س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۳۰].

33446 ـ تهران،دانشگاه۱۹۶۴/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ناقص، (۱پ-۲۷پ) [ف. دانشگاه۸: ۵۷۸] .

33447 ـ تهران ، ملك ۵۶۱۱/۲ : نستعلیق‌محمد علیخان‌سدهٔ۱۲درهندبادیباجه‌ای به نثرکه درآن آمده این‌مثنوی در ۵۱۰ بیت است‌که من ۱۲۰ بیت آنرا گزیدم (ص ۳۲ - ۳۷) [رؤیت] .

33448 ـ تهران، الهیات۴۷۴/۴د: نستعلیق ۱۲۰۵ (۱۰۵ پ - ۱۲۱ د) [ف . الهیات ۱: ۳۰۸] .

33449 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۶ Add: نستعلیق میر، تاریخ یاد نشده، ۳۱گ فیلم‌آن در دانشگاه تهران ش ۱۴۶۸ هست [فیلمها : ۱۷۳] .

33450ـ قاهره، دارالکتب ۱۰م‌ادب فارسی: تعلیق خوب،بی‌تاریخ ، برسم خزانهٔ سلطان بایزیدفرزندمحمدخان‌عثمانی (۸۵۱-۹۱۸)، ۵۴گ ۱۰س[ف.مخطوطات۲: ۸۸].

33451 ـ قاهره ، دارالکتب ۹۲/۲ ادب فارسی‌طلعت: نستعلیق‌بی‌تاریخ (گ ۴۶-۶۱) [ف. مخطوطات۲: ۸۸].

33452 ـ اونیورسیته ۴۲۱/۱ : نستعلیق، در۵۱۰ بیت (گ۱-۲۶) فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۳۸هست [فیلمها۱: ۴۴۱].

گوی و چوگان=کارنامه

قاسمی‌گنابادی، درص‌گذشت.

گوی و چوگان = مناظرهٔ ...

آغاز : سحرگه بهنگام‌بانگ خروس.

33453ـ قاهره،دارالکتب۱۸مجامیع فارسی طلعت : ج۸۸۹/۲ ، (گ ۴۰ - ۴۸ مجموعه)درفهرست‌ازنگارنده‌یادنشده‌ومی‌افزاید محمود عارفی «گوی‌چوگان»دارد [مخطوطات ۱: ۲۷۰] .

ل

لاله‌زار

از محمد اعظم‌عباسی،سرایندهٔ باده‌افراه: ۲۶۵۳» و جزآن .

33454 ـ آصفیه ، ۴۷/۴ مجامیع:

با تاریخ **۱۳۳۳** در دفتر [ف . آصفیه ۳ : ۷۳۴] .

لآلی مکنون = دیوان شیبانی

نسخهٔ شمارهٔ 23977 .

لب قصص و حکایات مثنوی

از میرزا اسماعیل فرزند میرزا معصوم تفرشی، که برای مستوفی‌الممالك در ۱۲۸۳ داستانهای «مثنوی» را گزین‌کرده است.

33455 ـ **تهران**، اصغرمهدوی‌۱۹۰: نستعلیق گردآورنده و گزیننده در **۱۲۸۳** [نسخه‌ها ۲:۹۲] .

لب‌لباب معنوی

از حسین کاشفی بیهقی‌سبزواری (م ۹۱۰)، که یاد او در «جواهر التفسیر» : ۴۲ گذشت . او نخست «مثنوی معنوی» مولوی را گزین کرده «لباب معنوی» نامیده ، سپس از آن نیز انتخابی درسه‌عین بسال ۸۷۵ بخواهش مسیب نامی‌کرده و «لب‌لباب‌معنوی» خوانده‌است: عین یکم جامع اطوار شریعت ، دوم مخزن‌اسرار حقیقت، سوم مطلع انوار طریقت، که هریك از این‌سه‌عین‌را به‌بخشهایی‌چند بعنوان‌نهر و هر نهر را به‌چند رشحه بخش‌کرده است ودر آغاز هر رشحه به‌نثر مطالبی عرفانی مناسب‌سروده‌های مولوی آورده است. بخشی ازاین‌مثنوی درنولکشور لکهنو در ۷۰۰ ص‌وسپس بکوشش‌سعید نفیسی‌در تهران ۱۳۱۹خ در ۴۳۲ ص‌چاپ شده‌است. **آغاز:** بعداز تقدیم وظایف حمد وثنای حضرت واجب الوجود عم وجوده ... ای‌کمینه‌بخشش ملك جهان ـ من چگویم چون تو می‌دانی تمام.

بنگرید . ذریعه ۱۸: ۲۹۰ ـ ف. مشار: ۱۳۳۳ .

33456 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۶/ ۸۸۴: نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۴ رمضان **۸۴۴** (۴۶۷پ ـ ۵۲۷ر) ، زرین، مصور [نسخه‌ها ۳ : ۴۸۳].

33457 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰/ ۲۷۶۰: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** (۲پ-۶۳ر) ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۵۱].

33458 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق‌ف ۲۶۴: نوشتهٔ **۹۲۱**، ۵۷۹ص [مخطوطات سرفراز علی: ۷۵].

33459 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/ ۴۸۷۲: نستعلیق همدم فرزند العذب، ۱۵ ج ۲/ **۹۸۳** (۲۱۲-۲۱۶ متن و ۲۱۶ـ۲۴۰ هامش) [ف. دانشگاه ۱۴: ۰۹۰۵].

33460 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق‌ف ۲۶۱ : نوشتهٔ سیدشاه‌کلامی ، **۹۹۳** ، ۶۱۴ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۵].

33461 ـ **تهران**، ادبیات ۲۶۶ جوادی: نستعلیق محمدفیض فرزند قربان‌قمی، **۱۰۶۰** [ف. ادبیات ۳: ۲۳] .

33462 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم A ۳۰ (۱۹۱۱) : نوشتهٔ **۱۰۶۱** ، ۲۷۲ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵] .

33463 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ در **۱۳۴۷** از آن اوکتای قاآن بوده [نسخه‌ها ۵: ۵۵].

33464 ـ **مشهد**، رضوی ۸۸۵ (۹۳۳۸): نسخ ابوالحسن فرزند ملا نذرعلی تبریزی ، ج ۱/ **۱۰۶۱** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۶۹۷] .

33465 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۶۲ : نوشتهٔ ملاعبداللطیف، **۱۰۷۰**، ۵۲۶ ص [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۵].

33466 ـ **تهران**، ملی ۱۸۵ف: نستعلیق خوش ع ۱/ **۱۰۸۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۲۸ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۱۸۵] .

33467 ـ مشهد، رضوی ۸۸۴ (۷۸۸۸): نستعلیق میرهادی، ذیقعدهٔ **۱۰۸۲**، دیباجه را ندارد [ف. رضوی ۷: ۶۹۷].

33468 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۰۱ منظوم (۴۲۱): نستعلیق **۱۰۹۹** [ف. بنگال: ۹۷].

33469 ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «گنج معانی» (۳۳ پ ـ ۴۱ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33470 ـ **تهران**، ادبیات ۳۰۷/۲ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** [ف. ادبیات ۵۹:۲].

33471 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۱۷۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۲ ـ . . . .) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۳۸].

33472 ـ **تهران**، ملك ۵۱۰۹/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33473 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۳۰۶ گ ۱۴ س [رؤیت].

33474 ـ **تهران**، مجلس ۴۱۴۵: نسخ زیبای سدهٔ **۱۲**، زدین، ۲۳۵ گ ۲۰ س [رؤیت].

33475 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۳۰: شکسته نستعلیق محمد فرزند صادق اصفهانی، سدهٔ **۱۲**، دارای ۷۳۰۰ بیت با دیباچه، ۴۶۲ ص ۱۶ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۳].

33476 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۶۹: نستعلیق حاجی محمد رضا کاشانی، سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۹ گ ۲۰ س [رؤیت].

33477 ـ **تهران**، الهیات ۱۵۲ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، «**لب مثنوی**» است در فهرست از نگارنده نام برده نشده است، **آغاز**: ای کمینه بخششت ملك جهان، ۲۳۳ گ ۱۶ س [ف. الهیات ۱: ۱۱۷].

33478 ـ **تهران**، ملی ۱۰۹۴ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۲۴۱ گ ۱۶ س [ف. ملی ۳: ۱۱۵].

33479 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۴۲) Or ۳۵۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۰۰ گ [ریو، ذیل: ۱۶۳].

33480 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۴۱) Or ۲۸۱۶: شوال **۱۲۰۰** (۱۷۸۶م)، آغاز برابر نمونه، در آن آمده: سال هجرت هشتصد وهفتاد وپنج ـ مرتفع شد این طلسم از روی گنج [ریو، ذیل: ۱۶۳].

33481 **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۶۱/۱: نستعلیق رمضان **۱۲۰۷** در تبریز [نسخه‌ها ۵: ۶۴۶].

33482 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۸۷/۱: نسخ محمد فرزند فاضل سبزواری، **۱۲۱۸** (ص ۱ ـ ۲۰۹) [ف. مجلس ۳: ۶۷۰].

33483 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۶۳: نوشتهٔ **۱۲۲۸**، ۹۶ ص [مخطوطات سرفرازعلی: ۷۵].

33484 ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۶].

33485 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۲۳: علی فرزند ملاعبدالله طبسی، غرهٔ رجب **۱۲۳۵**، ۲۳۳ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

33486 ـ **تهران**، مجلس ۳۸۷۶/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۲۵۵** (ص ۱ ـ ۱۹۸) [نسخه‌ها ۵: ۱۹۷].

33487 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۹: نستعلیق **۱۲۵۷**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۲ گ [ف. مجلس ۲: ۲۴۹].

33488ـ مشهد، رضوی ۸۸۳ (۴۹۲۴): نستعلیـق خسرو فرزند مهر علی ، ۶ رمضان **۱۲۵۹** ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۶۹۶] .

33489 ـ **تهران**، ملك ۶۲۶۲: شکسته نستعلیق محرم **۱۲۷۳** درمشهد، زرین، دیباچه را ندارد [رؤیت] .

33490ـ **تهران**، مجلس ۲۶۳۱: شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، زرین، انجام‌افتاده، ۲۵۳ ص ۲۰ س [ف . مجلس ۸: ۲۷۳].

33491ـ **تهران**، مجلس ۱۸۴ خویی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده، ۴۹۶ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۷: ۲۵۶] .

33492ـ **تهران**، مجلس ۸۷۹۹ فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

33493 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۲۳۴۸ (N۱۵۷۹): تاریخ یادنشده، ۲۲۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

33494 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب WM ۹ pi/VI ۲۶۱۳: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. عبدالله ۲: ۱۹۹].

33495 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵D Spi/VI ۴۸۵۷: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲ : ۴۵۷] . از کتابهای پرفسور شیرانی بود [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۶۷] .

33496 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۰۲ منظوم (۹۸۹) : شکسته، انجام افتاده [ف . بنگال: ۹۷] .

33497 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱ /۱۱۸۵ / ۴۲۳۸: تاریخ یاد نشده در فهرست‌آمده : لب ازلب لباب [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۲۴۳] .

لب مثنوی = خلاصهٔ ...

از خطایی قمی ، گزیده‌ایست از «مثنوی معنوی» مولوی ، در دیباچهٔ آن آمده است: و دیگر این‌ **لب مثنوی** است. . .وچنان میداند که **مغز نغز** مثنوی وجوهر کلام مولوی رومی می باشد: **مغز نغز** مثنوی برداشتم ـ پوست را بهر خران بگذاشتم ـ شکر لله درجهان بی مدارـ **ازخطایی** ماند این **لب** یادگار. دردیباچه ازاینکه پانزده سال در درواق هشتم امامان میز یسته وسه کتاب را علاوه برمنظومات و مقالات خود ساخته یاد میکند. **آغاز:** بهترین همدمی که عارفان معارف ربانی را انیس تواند بود ، ونیکوترین انیسی که سالکان مسالك طریق. . . بشنو از نی‌چون حکایت میکند .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۷۴.

33498 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۳۶ : نستعلیق محمدعلی پسر تقی‌خان ، دوشنبهٔ ۱۳ رمضان **۱۲۷۶**، در روستای مهاجران همدان، ۷۸ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۰۲۵].

33499 ـ **مشهد**، فرخ ۲۷۹: تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [نسخه‌ها ۳: ۹۵].

لب لباب مثنوی = منتخب مثنوی معنوی

آغاز : اللهم صلی علی محمد وآل محمد وعجل فرجهم ـ چون این حقیر فقیر ده سال سابق، از کتاب مثنوی انتخابی نموده .

33500ـ **تهران**، ملی ۹۰۶ ف: نستعلیق **۱۲۶۱** گزیـدهٔ مثنوی است با دیباچه‌ای در سرگذشت مولوی [ف. ملی ۲: ۴۴۲].

لجة الاسرار

ازعبدالرحمان جامی، که یاد اوردرو تهلیلیه:

۳۶» گذشت. قصیده‌ایست در پاسخ امیرخسرو دهلوی. آغاز: کنگر ایوان‌شه، کز کاخ کیوان برتراست.

33501 ـ استانبول، بایزید ولی‌الدین ۱۸۱۹/۳۰: با تاریخ ۹۸۵ در دفتر (گ ۱۵۵ـ۱۶۳). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴۱ هست [فیلمها: ۴۷۵].

33502 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم B ۲۹۶: نوشتهٔ ۱۰۰۸، (۱۳۶پ ـ ۱۴۰ر) [آکیموشکین ۱: ۴۷۶].

33503 ـ قاهره، دارالکتب ۴ مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۹۰].

لذت‌النساء

33504 ـ بنگال، ایشیاتك ۳ ـ ۱۰ منظوم (۸۸۲): شکسته، آغاز و انجام افتاده [ف. بنگال: ۹۸].

ارنامه

داستان مرگ لر و فرشتگان نکیر و منکر است. آغاز: ازقضا روزی یکی لری بمرد ـ لر دیگر برد برخاکش سپرد.

33505 ـ تهران، دانشگاه ۹/ ۴۷۲۴: باتاریخ ۱۲۵۱ در دفتر (ص ۴۹) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۶۷۰].

لسان‌الغیب

ازحیدری تبریزی، سدهٔ دهم، که یاد او در «سیروسلوك: ۱۲۰۷» گذشت. مثنویست در آن از شریف کثیف وجسارتی که باستاد خود لسانی کرده و «سهو اللسان» او یاد کرده است، و در میان بندهایی به نثر نیز دارد. آغاز: حمد بیحد متکلمی را که سخنوران خرده‌بین را نه زبان بیان.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۰۹.

33506 ـ تهران، مجلس ۳/ ۵۱۸۱: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۱، در «کلیات» او (ص ۲۰۱ ـ ۲۲۴)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

لسان‌الغیب

ازسید محمد عصار لواسانی، که یاد او در «دیوان: ۲۳۴۳» گذشت. مثنویست عرفانی با چند قصیده در آغاز که در آن به ناظم تخلص کرده است، این منظومه بنام کمال‌الدین حاج محمد کریم صابونی چاپ شده است. آغاز: زبسم‌الله رحمان‌رحیم واول اسماء ـ مزین سازم این‌دفتر بتشریفش زسرتاپا.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۴ و ۱۸: ۳۰۹ ـ ف. مشار: ۱۳۳۷.

33507 ـ تهران، رضوی ۸۸۸ ادبیات (۵۷۵۹): نستعلیق تحریری ناخوش بخامهٔ سراینده، ۱۹۲ گ [ف. رضوی ۷: ۶۹۹].

لسان‌الغیب

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. مثنویست عرفانی در پیرامون ۵۴۰۰ بیت، و بمانند «مظهر الاسرار» و «مظهر العجایب» او در بیان ولایت علی و فرزندانش است. آغاز: اسم توحید ابتدای نام اوست ـ مرغ روحم جملگی در دام اوست ـ اسم توحیدم بنام ذات بود ـ در بیانم عین تحقیقات بود.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۰۹.

33508 ـ تبریز، ملی ۵/ ۳۶۳۴: در «کلیات» مؤرخ ۸۸۵ او [نسخه‌ها ۴: ۳۰۹].

33509 ـ تهران، دهخدا ۶: نستعلیق نظام‌الدین احمد فرزند حسین فرزند محمدشاه فرزند حیدر تونی (تا ابی‌ذرغفاری)، ۱ محرم ۸۹۹، و یادداشت برخی ازدیدنیهای نویسنده از: مکه، مدینه، بغداد، مراغه، تبریز [نسخه‌ها ۳: ۲۹] منتقل شده به دانشگاه.

33510 ـ تهران ، مجلس ۲۶۰۳ : نستعلیق‌علی فرزندحاجی مذهب، **۹۰۱**، دارای ۵۴۰۰ بیت . آغاز: اسم توحیدم بنام ... [ف. مجلس ۸: ۳۴۰].

33511 ـ تهران ، ملك ۶/۲/۵۰۶۲ : نستعلیق باتاریخ **۹۵۶** در «کلیات» او (۳۲۶پ ـ ۳۹۸ر) ، آغاز برابر نمونه ، زرین [رؤیت].

33512 ـ تهران ، دانشگاه ۲۳۲۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، آغاز وانجام افتاده، و نام «لسان‌الغیب» در آغاز دیده میشود ، ۱۲۶ گ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۰۵].

33513ـ تهران ، اصغر مهدوی ۳۵ : نستعلیق ۱۱ ع ۲/ **۱۰۲۶** (در پایان مظهر ـ العجایب) در «کلیات» او [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

33514ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب A ۴۰۰۵Spi/VI۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (۱۶۴۹ م) (گ۱ ـ۳۵) ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۴۴۸] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ : ۱۶۷] .

33515 ـ تهران، مجلس۲/۲۵۹۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، در «کلیات» او، زرین، آغاز برابرنمونه ، ۵۴۰۰ بیت دارد ، [ف. مجلس ۸:۳۳۴] .

33516 ـ هند ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م. آغاز برابر نمونه [ف. عبدالمقتدر:۶۷].

33517 ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۶: در «کلیات» او نوشتهٔ ۲۴رجب **۱۱۲۵** [نسخه‌ها ۲:۹۱] .

33518ـ تهران، مجلس ۲/ ۱۱۵۰: نستعلیق‌پیرامن **۱۱۲۶** ، همراه «جوهر الذات» ازهمو [ف. مجلس ۳:۵۷۱].

33519ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۵۰ : نستعلیق محمد حسین فرزند میرزا عبدالرحیم تفرشی ، یکشنبه۲۸شعبان۱۲۸۱ (**۱۲۰۸**) برای زین‌العابدین بیگ ، و تصحیح میرزا عبدالغفار نجم‌الدوله، ۱۷۲گ ۱۴ س [ف . دانشگاه ۹: ۱۱۷۸].

33520ـ تهران، مجلس ۱۱۵۰ : با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، ۵۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۳ : ۵۹۰].

33521ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۰۹۳/۱/۲۰۸۱ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱: ۱۶۷].

لطف‌نامه

از لطفعلی‌خاکی‌خراسانی‌بروجردی، زاده درمشهد خراسان ودرگذشته در شیراز ۱۲۳۴. مثنویست عرفانی سرودهٔ ۱۲۱۴: کرد نام‌پدر لطفعلی۔ شد لقب‌خاکی‌مرا ازکاملی... رفته‌بود ازهجرت‌خیرالانام ـ دوصد وهم‌چارده‌باالف‌عام، و درآن ازپسرش هاشم یادمیکند . درپایان‌آن آمده : مناسب‌بس نمودم درسرانجام ـ که‌گوید **لطف‌نامه** باشدش نام. **آغاز:** ای قدیم‌الذات محمودالصفات ـ وی‌بیکسوازحدوث وازجهات ـ وحدت ذات توباشد جاودان ـ کثرتت نامد از صفات بیکران.

بنگرید : ذریعه۹: ۲۸۱ ـ مجمع‌الفصحا ۲ : ۴۴۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۸۲.

33522ـ تهران، ملك۵/ ۴۹۳۱: نسخ، نزدیك صفر **۱۳۱۸** ، (۱۴۵پ ـ ۱۵۰ر) سپس مثنویهایی ازهمودرتعریف شیراز و مردمانش و توصیف مسجد جامع مشهد [رؤیت].

لطایف‌الخیال = خلاصهٔ...

میرزامحمدصالح‌رضوی، ۱۱۰۴ ـ محمدصفر نصیری عتیقی، ۱۱۵۷. **آغاز:** ای‌زتو بلند تارك

وتاج سخن ـ گوهر زتو یافت بحر مواج‌سخن.

33523 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای ۲۶۵۶ . A : محمد سعدالله فرزند لطف‌الله ، **۱۱۸۱** ، ۴۴۰ گ ۲۷ س [ف. فهمی ادهم۱ : ۳۰۸].

لطیفهٔ شوق

از جنونی . درذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ جنونی‌ازشش‌تن‌بااین‌تخلص‌یاد شده‌است.

33524 ـ **بنگال**،ایشیاتک۱۰۵منظوم (۳۹۶): شکستهٔ **۱۱۰۲** [ف. بنگال:۹۸].

لطیفة‌العرفان = الهی نامه

سنایی، درص۲۶۴۶ گذشت.

لمعات‌الطاهرین

به‌نظم، ازسراینده‌ای‌با تخلص‌غلاما، گویا غلامعلی (ملاعلی‌خان)ازقوم‌نوائطازهندوستان، درگزارش الم، بادیباچه‌ای‌به‌نثر. سپس‌یکصدو ده‌لمعه‌برابر نام‌علی. **آغاز**:حمد وسپاس‌بیقیاس مراحدی را که الفذات ... باسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ حکیم‌قدیر علی‌عظیم.

بنگرید : ذریعه۱۸ : ۳۴۵.

33525 ـ **آصفیه** ۶۹۸ تصوف: نسخ خوش تازه، انجام یك‌برگ افتاده، ۱۰۵۵ص ۱۲س [ف. آصفیه۱: ۳۶۸] .

33526 ـ **بنگال**، ایشیاتک۱۰۶منظوم (۳۱۹): نستعلیق تاریخ یاد نشده . درفهرست نام‌سراینده ملاعلی‌خان‌یادشده‌است[ف. بنگال: ۹۸] .

لمعة‌الشمس

از شاه‌محمد تقی‌همدم برهانپوری فرزند میرزا محمد خانی خان ، در گذشتهٔ ۱۲۱۵. مثنویست درحالات‌شاه‌نعمت‌الله‌ولی‌وشمس‌الدین وسید محمود ، وحالات وسفرنامهٔ خود درسفر حج ، ودرپایان از استاد خود سید محمد واله فرزند میرباقر یاد میکند. **آغاز**: حمدمحمود است سرلوح کتاب ـ حرف حرفش می‌نماید آفتاب.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۷۵.

33527 ـ **آصفیه** ۵۰سوانح: بی‌تاریخ، ۴۴۸ ص۱۷س، درپیرامن‌چهارهزار وچندصد بیت [ف. آصفیه۱: ۴].

لوامع‌الانظار

از اسیری اصفهانی نافنجی ، که‌یاد اودر «کلیات:۱۸۴۶» گذشت.

33528 ـ **همدان**،اعتمادالدوله ۲۳۹ : در « کلیات » او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۳].

لوح مسطور

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۹۷ » گذشت ، دومین مثنوی از مثنویهای هفتگانهٔ اوخزاین‌ملکوت = هفت خزانه» است ، درنعت پیامبر.

بنگرید : ذریعه۱۸ : ۳۷۷.

33529 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷) Or ۳۵۰۴/۲ : در «هفت خزانه»ی اونوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵م) [ریو، ذیل:۱۹۶].

33530_1 ـ **تهران**،ادبیات۲۶۲جوادی: در «هفت خزانه»اونوشتهٔ رمضان **۹۷۷**، آشفته [ف. ادبیات۳:۱۶].

33530_2 ـ **تهران**،دانشگاه۲۴۲۵ :در «کلیات: [1802]» اوازسدهٔ **۱۱** (ص ۳۳۷ـ ۳۶۶) [ف. دانشگاه۹:۱۰۷۷].

لؤلؤالعبرات

ازابوالحسن‌قاضی‌فرزندمحمدجعفرجهاتی آذربایجانی. دیوان سروده‌های‌اوست‌درعرفان

و مناقب وسوگوادی پیشوایان مذهبی . **آغاز:** مقدمه دربیان شمه‌ای‌از احوالات‌عالم‌ذرو..ای آنکه زعین خود نـمایی ـ مایی توبما ولی نمایی.

33531 ـ **تهران**،ملك۵۲۶۹:شکسته نستعلیق سراینده، ۱۹صفر **۱۲۸۸** ، ۱۵۹ گ ۱۲ س[رؤیت].

لؤلؤ منظوم

ازوفا .

33532ـ**بنگال**، ایشیاتك ۱۰۷منظوم (۹۸۷): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۹۸].

لؤلؤیه = نظم اللالی

قاری ، درص ۹۵ گذشت .

لیلی و مجنون

ازعبدالرحمان‌جامی، که‌یادش‌درو«تهلیلیه: ۳۶»گذشت. یکی از مثنویهای «هفت‌اورنگ» اوست دربرابر «پنج‌گنج» نظامی ،که درچهار ماه از ۸۸۹ در ۳۷۶۰ بیت سروده است . در «کلیات» او، وجداگانه درتاشکند۳۱ـ۱۳۳۲ ۱۹۱۳م چاپ شده است . **آغاز:** ای خاك‌تو تاج سربلندان ـ مجنون توعقل هوشمندان.

بنگرید : ذریـعه ۱۸ : ۳۹۲ ـ مشار : ۱۳۴۸ .

33533 ـ **تهران** ، ملی : نسخ گویا عبدالرحمان‌جامی، در«کلیات»مؤرخ **۸۷۷** او [نسخه‌ها ۶: ۲۶۴] .

33534 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۶۷۲/۲۵ : در«کلیات» اونوشتهٔ**۸۷۷ـ ۸۹۵** [ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۳۵] .

33535 ـ **لنین گراد** ، آکادمی‌علوم شوروی D ۲۰۴ (۳۴۳۵) : در «کلیات» او مؤرخ **۸۹۰** که‌گویا بخامهٔ جامی‌است. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیـلمها : ۱۶۳ آکیموشکین ۱: ۴۴۳] .

33536ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۸(۵۱۸ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲**،زدین [ف. دکتربیانی:۲۹۷].

33537ـ **استانبول**،ایاصوفیا۴۲۰۹: در«کلیات» اوگویا از سدهٔ**۹ـ۱۰** . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها :۱۶۳].

33538 ـ **تهران** ، سلطنتـی ۱۰۱۰ (۵۲۰ ف مکرد) : در«کلیات» مؤرخ **۹۰۳**، زدین [ف. دکتربیانی : ۲۸۸] .

33539 ـ **هاروارد** ، هـوتن ۴۳۱ M ۵۰: در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۹۰۴**[نسخه‌ها ۳:۴] .

33540ـ**موزهٔبریتانیا**(۶/۲۸۹ف) Or ۴۵۱۳ : در«هفت اورنگ»اونوشتهٔ**۹۰۸** (۲ـ۱۵۰۱ م) [ذیل، ریو:۱۸۹].

33541 ـ**تهران**،ادبیات۹۳۵حکمت: در «کلیات» مؤرخ **۹۱۷** او [ف . ادبیات۲: ۳۱] .

33542 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۸/۶ (۵۰۲۴): در«هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۲۱**[ف. رضوی۷:۸۸۹] .

33543ـ**تهران**،سلطنتی۱۲۲۸۵(۵۲۶ ف) : در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ میر علی **۹۲۸**، مصود [دکتربیانی: ۲۹۴] .

33544 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B۹۱۲/۴ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۰** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۵] .

33545 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۲۶ : در«کلیات» او نوشتهٔ**۹۳۱**[ف فهمی ادهم ۱:۲۳۶] .

33546ـ موزهٔ بریتانیا(۶/ ۲۹۰ف) Or۲۹۳۵ : در«هفت اورنگ» او نوشتهٔ ۹۳۴ (۱۵۲۸م) [ذیل، ریو : ۱۸۹] .

33547ـ تهران ، مجلس ۳۰۹۷/۴: در« هفت اورنگ » نوشتهٔ ۹۳۷ [ف. مجلس ۶۴۸:۱۰] .

33548ـ تهران، مجلس ۲۵۴۳: در « کلیات » مؤرخ ۹۴۵ او [ف . مجلس ۸ : ۲۴۲] .

33549ـ تهران، دانشگاه۳۱۳۶/۴: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۴۷ [ف .دانشگاه ۲۰۸۷:۱۱] .

33550ـ قاهره، دارالکتب۶/ ۲۱ تصوف فارسی : در « هفت اورنگ » نوشتهٔ ۹۴۸ [مخطوطات ۲ :۲۲۹] .

33551ـ لنین گراد، آکادمی‌علوم ۱۹۱ B (۲۲۸): در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ ۹۵۹ [آکیموشکین ۱ :۶۰۷].

33552ـ تهران، دانشگاه ۶/ ۱۰۲ : در «کلیات» مؤرخ ۹۶۶ او [ف .دانشگاه ۲: ۱۸۸] .

33553ـ تهران ، ملك ۵۹۹۵/۴ : نستعلیق خوش ۹۷۵ در « هفت اورنگ » او [رؤیت] .

33554ـ قاهره، دارالکتب۶/ ۱۵۲م ادب فارسی: در « هفت اورنگ » نوشتهٔ ۹۷۸ [مخطوطات ۲ :۲۲۸] .

33555ـ تهران، مجلس ۲۵۴۴ : در «کلیات» مؤرخ ۹۸۰ او [ف . مجلس ۸ : ۲۴۵] .

33556ـ تهران، ملك۵۹۹۳/۵: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۸۲ـ۹۸۳، درهرات [رؤیت] .

33557ـ تهران ، ملی ۱۰۵۹ ف : در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ ۹۸۵ ،[ف .ملی ۷۷:۳] .

33558ـ تهران ، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ ۹۸۶، زرین. [ف. دکتر بیانی: ۲۸۴].

33559ـ تهران ، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ف): در«کلیات» او نوشتهٔ ۹۹۴ـ۹۹۹، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۲].

33560ـ تهران، ملك ۶/ ۵۹۷۰ :در «هفت اورنگ» او ازسدهٔ ۱۰ [رؤیت] .

33561ـ تهران، ملك ۵۹۹۷/۱۶: در«کلیات» او از سدهٔ ۱۰ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33562ـ مشهد ، رضوی ۲ /۹۲۶ (۴۵۴۶): نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی۷ :۷۳۴] .

33563ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۱۵۸۵/۳۰ ، A : در«کلیات» اوازسدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم۱ :۱۳۷].

33564ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۸۰۶/۷ ، H : در«هفت رنگ»اوازسدهٔ ۱۰ .

33565ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۸۸۹/۸ ، R : در «هفت‌اورنگ»اوازسدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم۱ :۲۴۶].

33566ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۹۱۱/۳ ، R : در«هفت‌اورنگ» اوازسدهٔ ۱۰ [ف.فهمی ادهم ۱ :۲۴۸].

33567ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۰ Add : در«هفت اورنگ» اوازسدهٔ ۱۶ م[ریو ۶۴۴:۲] .

33568ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۲ Add : در«هفت اورنگ»او از سدهٔ ۱۶م[ریو

۲:۶۴۶] .

33569 ـ **تهران،** مجلس۶/ ۴۱۳۰: در «هفت اورنگ» از سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** ، زدین [رؤیت] .

33570 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۵۹/۹: در «کلیات»او نوشتهٔ**۱۰۰۶**،(۱۸۰پ-۲۱۹)، آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

33571ـ **آکسفورد،** بادلیان ۳۸/۵ S.S: باتاریخ **۱۰۱۲-۱۰۲۶**دردفتر.فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۹ هست [فیلمها : ۵۷۰] .

33572ـ**تهران،** معارف (ملی) ۱۸۰ (۱۱۹۱) : در«هفت اورنگ» اونوشتهٔ**۱۰۲۵** [ف. معارف ۲:۷] .

33573ـ **تهران،** سلطنتی۲۲۱(۵۲۳ ف) : در«سبعهٔ» او نوشتهٔ **۱۰۳۸**؟، زدین[ف. دکتر بیانی: ۲۹۱] .

33574 ـ**تهران،** ملی۶/۹۷۳ ف:در «هفت اورنگ» ، نوشتهٔ **۱۰۵۶** [ف . ملی ۲ : ۵۲۱].

33575ـ **نجف،** امیرالمؤمنین ۱۳۵۷: نستعلیق خوب علینقی فرزند عبدالقادر فرزند محمد فرزندحاجی، با تاریخ **۱۰۸۹** دردفتر، زدین [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی] .

33576 ـ**تهران،** سلطنتی۲۲۷(۵۲۷ ف): در«پنج گنج» او از سدهٔ**۱۱**، مصور [ف. دکتربیانی:۲۹۶].

33577ـ **تهران،** سپهسالار ۴۰۲/۳: در «هفت اورنگ» از سدهٔ**۱۱**[ف.سپهسالار۵: ۱۱۵] .

33578 ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۴۷۲: در « هفت اورنگ » او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲:۶۴۶] .

33579 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف) : در «سبعهٔ» اونوشتهٔ **۱۱۸۷**،زدین [ف. دکتر بیانی:۲۹۲] .

33580ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف۲۶۷: نوشتهٔ محمد مسعود ، **۱۲۱۴** ، ۲۸۲ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی :۷۶].

33581 ـ **مشهد،** عبدالحمید مولوی ۶۶۹: در«هفت‌اورنگ»نوشتهٔ**۱۲۳۱**[نسخه‌ها ۱۰۶:۵] .

33582ـ **مشهد،** رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) : در«کلیات» مؤرخ **۱۲۳۱** او[ف. رضوی۷ : ۶۷۰] .

33583 ـ **لنین‌گراد،** آکادمی علوم شوروی A ۸۷۵(N۱۳۷۵) : باتاریخ**۱۲۵۷** در دفتر[ف. آکیموشکین ۱:۴۸۰].

33584 ـ **پاریس** ، ملی Arras : ۱۱۴۵ (۱۴۱۳): نبشتهٔ **۱۲۶۲** زیباوزدین، [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۱۳۶].

33585ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم شوروی C ۱۲۸۱ : نوشتهٔ **۱۲۶۴** . [ف . آکیموشکین۱:۴۸۱] .

33586 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۶۸، ۸۷۱لیلی : نستعلیق‌پایان‌سدهٔ **۱۳**، ۱۲۷گ۱۵ س[مخطوطات‌فارسیه،منظور احسن عباسی ۱:۴۴۳].

33587ـ **تهران،** سپهسالار۴/۳۲۷: تاریخ یاد نشده ، (۱۲۴ پ ـ۱۷۸ر) . [ف. سپهسالار۵: ۴۹۰].

33588 ـ **تهران،** سپهسالار۳/۴۰۲: تاریخ یاد نشده ، (۹۹-۱۴۱)[ف. سپهسالار ۴۹۰:۵].

33589 ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم شوروی B۱۹۲ (۲۲۸b): در «هفت‌اورنگ» اوبی‌تاریخ [آکیموشکین ۱:۶۰۷] .

33590 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم B ۱۲۷۷: نیز تاریخ یادنشده.

33591 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم A ۶۶: نیز تاریخ یادنشده. [آکیموشکین].

33592 ـ استانبول، طوپقپوسرای B. ۱۴۳/۷: در «هفت اورنگ» او [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۴].

33593 ـ بادلیان ۱۳/۱۲۲ الیوت: نستعلیق روزگار رضا قلیخان. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها: ۵۴۵].

33594 ـ قاهره، دارالکتب ۱۶۵م ادب فارسی: تعلیق زیبای بی‌تاریخ، زرین [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۱].

لیلی و مجنون = مجنون و لیلی

از روح‌الامین شهرستانی سپاهانی (۹۸۱ـ ۱۰۴۷)، که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۶» گذشت. سومین مثنوی از «پنج گنج» اوست، با دیباجهٔ نثری، بنام سلطان محمدقلی قطبشاه (۹۸۹ـ ۱۰۲۰)، در هفت ماه، در پیرامن هشتهزار بیت‌سروده‌است. **آغاز:** ای‌حسن‌طراز‌عشق‌پرداز ـ انجام نمای کارز آغاز.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۳۹۳.

33595 ـ تهران، دانشگاه ۳۷۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰ ـ ۱۱** آغاز و انجام افتاده، ۱۴۷ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۳۹].

33596 ـ تهران، دانشسرای عالی ۳/۱۱۶ قریب: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** [نسخه‌ها ۵: ۶۱۹].

33597 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۰۸۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه ۱۹۰ گ [ریو ۲: ۶۷۵].

33598 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۱۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**، آغاز: ای قادر بی‌شریك، گزیدهٔ آنست، ۱۶۴ گ [ریو ۲: ۶۷۵].

33599 ـ تهران، ملك ۵۳۹۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۵۰ گ ۱۴ س [رؤیت].

33600 ـ تهران، مجلس ۲۶۳۲: شکسته نستعلیق جواد آباده‌ای، **۱۳۰۳**، آغاز برابر نمونه، ۴۷۵۰ بیت‌دارد، ۳۱۸ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۵].

33601 ـ تهران، مجلس ۸۹۹۰/۳ فهرست نشده: در «پنج گنج» او [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

لیلی و مجنون

سند، گویا سید احمد که یاد او در «چاه وصال: ۲۷۵۳» گذشت.

33602 ـ تهران، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، در مجموعه نظم و نثر [ف. دکتر بیانی: ۶۰۸].

لیلی و مجنون = چاه وصال شعله

لیلی و مجنون

صاعدای اصفهانی [خانم‌داستگاد]، میرزا محمد هاشم‌صاعد [گلچین معانی]. در ذریعه ۱۸: ۳۹۴ از «لیلی و مجنون» صاعد خبوشانی زین‌الدین کلیددار سلطان اسکندر سدهٔ ششم یاد شده است. که باید جز این سرانیده باشد. **آغاز:** این نامه بنام آن یکانه ـ کوراست بقای جاودانه.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۲۵ ـ ذریعه ۱۹: ۲۷۸.

33603 ـ تهران، مجلس ۱/۲۶۶۶: شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱**، برای میرزا ابوطالب برادر زادهٔ صاعدای اصفهانی ص ۱ـ ۳۹۸)، ۲۹۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه. **انجام** جاوید بماند این در ایام ـ محبوب قلوب خاصه

و عام [ف . مجلس ۸ : ۴۲۵ ـ نسخه‌ها ۵ : ۱۸۹] .

لیلی و مجنون

از قاسمی گنابادی (م ۹۸۴)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۹» گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست که بنام شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴) و بدستور ابوالفتح ابراهیم میرزا جاهی صفوی، در سه ماه بسال ۹۷۸ در ۲۵۴۰ بیت سروده است : عقد گهرم که گشت حاصل ـ باشد دوهزار و پانصد و چهل ـ تاریخ وی ازده معانی ـ **نظم ازلی** ست گر بدانی . پس از «شاهنامهٔ» خود سروده است: طبعم که باهتمام خامه ـ آراست جهاز **شاهنامه** ـ و آنگاه بطالع همایون ـ راندم سخنی زحال مجنون. **آغاز** : ای نامه زنام تو مسجل ـ مجنون‌ره تو عقل اول.

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۹۵.

33604 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۰۱/۶ ادبیات (۸۳۸۳) : نستعلیق حافظ محمد فرزند قاسمعلی ، ذیحجهٔ **۹۸۱** (ص۶۶۲ـ۷۴۴) آغاز برابر نمونه ، همراه «زبدة الاشعار» و جز آن [ف. رضوی ۷ : ۷۱۰] .

33605 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیباجه و انجام افتاده ، ۸۳ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۳۷] .

لیلی و مجنون

مثالی کاشانی ، به پیروی از نظامی ، در ۳۲۲۰ بیت ، بسال ۸۹۷ : چون گشت تمام، شدزیزدان ـ تاریخ (ضیای دیده و جان) . در آغاز آن ازپادشاهی ستایش میکند. **آغاز**: ای نام توهرصحیفه راسر ـ بی‌نام تو کل آمر ابتر.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۵۹ (مثالی) و۱۸ : ۳۹۶ (لیلی و مجنون) ـ فرهنگ سخنوران : ۵۰۸ .

33606 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۷۱ : نستعلیق نیمهٔ رمضان **۹۰۴**، شاید بخامهٔ سراینده، زرین، ۱۱۰ گ ، ۳۲۲۰ بیت [ف. مجلس۳: ۶۳۶] .

لیلی و مجنون

از موجی، باید همان قاسم خان بدخشانی، درگذشته دراکره ۹۷۹ باشد.

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۱۷ (موجی) و۱۸ : ۳۹۵ (لیلی) ـ فرهنگ سخنوران : ۵۷۵.

33607 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۸/۵ : شکسته نستعلیق تاریخ یاد نشده ، زرین [ف . مجلس ۱۷ : ۱۸۹] .

لیلی و مجنون

از ملهم، عبدالله بخارایی. سدهٔ نهم.

33608 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی B۴۴۶۰ : نوشتهٔ **۱۲۷۹** [ف. آکیموشکین ۱ : ۴۸۰] .

لیلی و مجنون

از مکتبی شیرازی، که یاد او در «دیوان ۲۵۴۲» گذشت. دربرابر نظامی، بسال ۸۹۵ درشیرازدر ۲۱۶۰ بیت سروده است: چون مکتبی این کتاب بکشود ـ تاریخ (کتاب مکتبی) بود ـ ابیات که درحساب پیوست ـ آمد دو هزار و یکصد وشصت . درتبریز ۱۲۵۹ سپس درهندو تهران و اصفهان بارها چاپ شده است. **آغاز**: ای برا حدیتت ز آغاز ـ خلق ازل و ابدهم آواز.

بنگرید : ذریعه۱۸ : ۳۷۹ ـ ف. مشار: ۱۳۴۸ .

33609 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۲ : شکستهٔ **۱۰۱۴** (۶۴پ ـ ۱۰۱ب)، مصور، آغاز برابر نمونه، نسخهٔ کامل [رؤیت].

33610 ـ تهران، سلطنتی۳۱۶۵(۵۸۹ ف): نستعلیق خوش علیرضا کاتب ، سه‌شنبهٔ ۱۰ ذیقعدهٔ **۱۰۳۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۴۴ ص ۱۵ س [ف دکتربیانی: ۳۵۹].

33611 ـ تهران ، مجلس ۱/۲۶۶۵ : باتاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص۴۶ـ ۱۰۴) [ف. مجلس ۸: ۴۱۸].

33612 ـ تهران، دانشگاه۲۴۶۴/۴۵ : نستعلیق **۱۰۶۳ ـ ۱۰۷۳** (ص ۶۰۰ ـ ۶۴۱) انجام افتاده [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۸].

33613 ـ تهران ، مجلس ۸۹۰۳/۱ فهرست نشده : همراه لیلی و مجنون هاتفی نوشتهٔ **۱۰۸۶** [رؤیت] .

33614 ـ استکهلم، دانشگاه۱۱/۱ : در دفترمؤرخ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها۵: ۷۱۴].

33615 ـ تهران،مجلس۴۱۴۱: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۴۳ گ۶ س [رؤیت].

33616 ـ تهران، مجلس ۴۲۸۴/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۱۲ ر ـ ۱۲۵ ر) [رؤیت] .

33617 ـ تهران، اصغرمهدوی۲۸۴/۱۷ : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۲ :۱۰۷].

33618 ـ تهران ، ملک ۴۶۷۱/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** دره‌گنج المعانی» (۶۷پ ـ ۹۹ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33619 ـ تهران،دانشگاه ۳۵۱۲/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درهامش دیوان باباغفانی ، آغاز افتاده [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۲۰].

33620 ـ تهران ، دانشگاه ۴۲۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، ۴۵ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۹].

33621 ـ مشهد، رضوی۸۹۶(۴۹۲۸): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه، زرین [ف. رضوی ۷: ۷۰۴] .

33622 ـ آصفیه ، ۱۴۰ مثنوی : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونه، ۹۱، گ۱۳س[ف. آصفیه ۲ :۴۲۵] .

33623 ـ تهران، دانشگاه۳۳۴۹/۴۴ : نستلیق عجزی بهبهانی ، سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** (ص ۲۸۴ـپایان جنگ) زرین [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۴۸] .

33624 ـ تهران، دانشگاه۳۴۸۹/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۷۷۲ـ۸۳۰)زرین [ف. دانشگاه۱۱ :۲۴۹۷].

33625 ـ تهران ، مجلس ۲۳۲۴/۲ : نستعلیق خوش ۱۴۱ (**۱۱۴۱**) درجنگ گرد آوردهٔ محمدحسین (هامش ص۱۳ـ۲۸و۱۱۷ـ ۱۲۰) گزیده‌ایست[ف. مجلس۸: ۹].

33626 ـ تهران، دکترمفتاح۲۶/۳ : با تاریخ **۱۱۸۹** تا **۱۱۹۰** در دفتر ، هامش [رؤیت] .

33627 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم شوروی E۱۲ : دره‌گلشن» گردآوردهٔ مهجور سالهای **۹۱ ـ ۱۱۹۹**[ف . آکیموشکین ۱ : ۴۶۸] .

33628 ـ تهران ،سلطنتی ۵۳۸(۵۹۰ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۲۲۰ ص ۱۰ س [ف . دکتر بیانی : ۳۶۰] .

33629 ـ تهران، ملی ۱۰۱/۲۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز افتاده، [ف. ملی۱: ۱۰۰].

33630 ـ تهران، مجلس ۲۶۶۸/۱ : شکسته سدهٔ **۱۲** (ص۱ـ۱۳۰) ، زرین ، آغاز برابرنمونه [ف. مجلس۸: ۴۲۸].

33631 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب

۶۳ ppi/VI ۱۵۷۷: نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۲. آغاز افتاده: گهی میزان بدست مشتری داد. ودرفهرست بنام «مهروماه»است [عبدالله ۲: ۳۲۲].

33632ـ تهران، مجلس ۲۶۳۳: شکستهٔ گویا درویش عبدالمجید، آغاز وانجام نو نویس علی‌اکبر گلستانه. در ۱۳۱۰ واوست که گواهی میدهد که نوشتهٔ درویش است، ۱۲۲ ص ۹ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۶].

33633 ـ لنین گراد، آکادمی علوم شوروی A ۶۷: نوشتهٔ **۱۲۰۴** [ف. اکیموشکین ۱: ۴۸۱].

33634 ـ تهران، ملی ۱۰۸۶ ف: نستعلیق اسدالله فرزند عبدالرحیم شیروانی، یکشنبه ۱ ذیقعدهٔ **۱۲۰۶**، آغاز برابر نمونه، زدین، ۷۹ گ ۱۴ س [ف. ملی ۳: ۱۰۷].

33635 ـ تهران، مجلس ۱۱۷۲: نستعلیق خوب نجفقلی ایروانی، **۱۲۲۱**، آغاز برابر نمونه، ۸۰ گ ۱۴ [ف. مجلس ۳: ۶۳۷].

33636 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۴/۸۸: نستعلیق شکسته باتاریخهایی از **۱۲۲۳** دریك جنگ [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲].

33637ـ تهران، دانشگاه ۱/۳۶۵۱: نستعلیق آدینهٔ ۱۵ ج ۱/**۱۲۲۹** (ص ۱ـ۱۱۶) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۵۵].

33638ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۴/۲۶۴: نستعلیق آدینهٔ ۱۴ ع ۱/**۱۲۳۰** [رؤیت].

33639ـ مشهد، رضوی ۸۹۴ (۴۹۲۶): نستعلیق محمدعلی اصفهانی، ع ۲/**۱۲۳۲**، زدین، با ده مجلس تصویر، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۷۰۳].

33640 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۸: شکستهٔ زیبای زین‌العابدین فرزند علی همدانی، **۱۲۳۵**، با ۲۴ تصویر رنگی، زدین، ۹۷ گ [نسخه‌ها ۵: ۵۵].

33641 ـ تهران، سلطنتی ۶۳۵: نستعلیق زین‌العابدین فرزند علی همدانی، در **۱۲۳۷**، دریك جنگ با چهارسرلوح و ۲۴ تصویر.

33642ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۸) ۳۲۸۰ Or: نستعلیق محمدرضا شوال **۱۲۴۰** (۱۸۲۵ م) ۱۰۹ گ [ذیل ریو: ۱۹۱].

33643 ـ تهران، دانشگاه ۲۲۵۷: نستعلیق علی‌اکبر فرزند محمدرضا تفرشی ۱ ج ۲/**۱۲۴۱** در همدان، آغاز افتاده، دارای ۲۱۶ بیت [ف. دانشگاه ۹: ۹۱۰]

33644 ـ تهران، ملك ۵۰۶۷/۶: نوشتهٔ **۱۲۴۷** در شیراز (۲۱۱ر ـ ۲۹۶ر)، با ۲۵ تصویر آبرنگ [رؤیت].

33645ـ تهران، ملك ۵۱۶۱: نستعلیق خوش ۱۰ شوال **۱۲۴۸**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۱۰۲ گ ۱۱ س [رؤیت].

33646 ـ تهران، مجلس ۲۶۳۴: نستعلیق محمدابراهیم، در **۱۲۴۸**، دارای ۲۰۰۰ بیت، ۱۴۴ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۷].

33647 ـ مشهد، رضوی ۸۹۵ ادبیات (۳۹۲۷): شکسته نستعلیق خوش، ۸ رمضان **۱۲۵۱**، سرلوح زیبا و تمام صفحه‌ها تذهیب عبدالعلی بروسان نقاش، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۷۰۳].

33948 ـ تهران، مجلس ۲۶۳۵: شکستهٔ خوش محمدعلی، **۱۲۵۵**، نسخهٔ کامل. زدین، با ۲۶ مجلس تصویر، ۲۲۰ ص ۱۱ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۷].

33649 موزهٔ بریتانیا (۲۹۹) ۲۹۸۵

Or : نستعلیق ۲۴ شوال **۱۲۶۱** (۱۸۴۵ م)، ۹۰ گ [ریو، ذیل:۱۹۱] .

33650 ـ **تهران**، الهیات ۱/۱۱۱۶ ب: شکسته نستعلیق حبیب‌الله حسینی، ۴ رجب **۱۲۶۸** در بهبهان ، (۲پ ـ۷۵پ) [ف . الهیات ۱: ۳۴۰] .

33651 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۹۷ ادبیات (۸۴۰۱): نستعلیق عبدالعلی نایینی، ۲۷ شوال **۱۲۷۲** ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷۰۴:۷] .

33652 ـ**مشهد**، رضوی ۸۹۸ ادبیات (۸۴۳۸) : نستعلیق رجب **۱۲۷۴** ، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷۰۵:۷] .

33653 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۶۳: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۷۸**، آغاز افتاده ، ناتمام [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۸۱۲].

33654ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۱۹ : شکسته نستعلیق خوش میرزا آقا شیرازی **۱۲۸۰**، ۶۸ گ[نسخه‌ها ۵:۵۶] .

33655ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۰۰ : حاج میرزا محمد کاشانی ، دوشنبه ۱۱ صفر **۱۲۹۳**، ۸۸ گ[ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

33656 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۶۵ (۵۹۱ ف) : شکسته نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳**، زرین، ۱۲۶ ص ۹ س [ف.دکتر بیانی :۳۶۱].

33657 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۳۶ : شکسته نستعلیق خوش، سدهٔ **۱۳** ، نسخهٔ کامل، جای تصویرها سفید مانده، ۱۹۹ ص ۱۱ س [ف. مجلس ۸:۳۷۸].

33658 ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۸۳: نوشتهٔ یکشنبه ۸ ع ۱/**۱۳۰۷** نسخه گرانبهایی است [نسخه‌ها ۴:۳۱۰] .

33659 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۸۷ (۵۹۲ف) : شکسته نستعلیق خوش محمد یونس نوری، شنبهٔ ۱ ج ۱/**۱۳۱۳**، اکلیلی ،۱۱۲ص ۱۸ س [ف. دکتر بیانی:۳۶۲] .

33660ـ **تهران** ، مجلس ۳۴۴۵/۱ فهرست شد : نوشتهٔ **۱۳۱۳** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۰] .

33661ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۲ ج : نستعلیق میرزا محمد علی انصاری ، ۱۲ ع ۱/**۱۳۲۴**، زرین ، از آن اقبال بوده [ف . ادبیات ۱:۴۰۹] .

33662ـ **مشهد**، رضوی ۹۹۲۹ فهرست نشده: نستعلیق سیدمهدی امیرجوانبخت **۱۳۴۵** خ، ۸۹ ص ۱۳ س [رؤیت] .

33663 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۲۲: نستعلیق خوب میرزا محمدعلی انصاری(ذره)، ۷ محرم سدهٔ **۱۴**، زرین ، ۱۵۱ ص ۱۵[ف. دکتر مقصود ۱:۱۴۵] .

33664 ـ **تهران**، مجلس ۶۳۰: شکستهٔ ریز، تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۹۴ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۲:۲۵۰].

33665ـ **تهران**، مجلس ۹۱۴۱ فهرست نشده: [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

33666 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی B ۱۲۲ : تاریخ یاد نشده .

33667 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم شوروی A۶۶ : تاریخ یاد نشده، [ف. آکیموشکین ۱:۴۸۱] .

33668 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۰۸ منظوم (۷۹۶): نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۹۸] .

33669 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۹ ao (۱۰): نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال: ۱۵۰].

33670 ـ بنگال ، آسیایی ۲۸/۳ ao (۵۷۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال : ۱۲۷] .

لیلی و مجنون

ازمهری عرب [دکتر آکیموشکین] . در «رومئوژولیت‌ومجنون: ۲۴۲» از«لیلی‌ومجنون» سراینده‌ای‌باتخلص مهدی یادشده‌است،همانجا آمده است: گویااو مهدی استرآبادی‌در گذشتهٔ ۹۲۲ یا ۹۲۴ است (همان سرایندهٔ یاد شده‌در ص۲۵۵۶).

33671 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی B۲۵۲ : تاریخ‌یادنشده[ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۱] .

لیلی و مجنون

از محمدصادق نامی اصفهانی،که یاداودر «دیوان:۲۵۶۵» گذشت . یکی از پنج مثنوی «نامهٔ نامی»اوست، دربحر تقارب‌وهمان‌داستان لیلی ومجنون. آغاز: این نامه‌بنام آن خداوندـ گز عشق‌بنای‌عالم‌افکند-بنیادنه‌بنای‌افلاك-رفعت داداین‌سرداق افلاك . آغاز ۲) : این نامه‌بنام آن جهاندار-کز عشق نهاد بنای هرکار.

بنگرید: ذریعه۱۸: ۳۹۷.

33672ـ تبریز ، ملی۲/۳۵۹۴:در «نامهٔ نامی»که‌گویا نوشتهٔ سراینده است [ف. ملی ۱ :۱۵۴].

33673ـ قاهره،دارالکتب ۱۰۵ ادب فارسی طلعت: شکسته،گویا سراینده،**۱۱۲۸ـ ۱۱۳۱** در « نامهٔ نامی » [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۸] .

33674ـ تهران، سنا۱۹۱ : نستعلیق پایان ج ۱/**۱۱۹۰** ، ذرین ، ازکتابهای‌دکتر بیانی‌بوده [نسخه‌ها ۶ :۴۷۱] .

33675 ـ تهران، ملی ۲/ ۳۱۷ ف : گویا **۱۱۹۸** در اصفهان ، آغاز برابر نمونهٔ**۲**، (ص ۱۳۳ـ۱۹۳)۱۷ س [ف.ملی۱: ۳۰۹].

33676 ـ تهران ، دانشگاه ۵۰۱۰ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۲** ، انجام‌افتاده، ۶۰ گ۱۶س[ف. دانشگاه ۱۵ :۴۰۸۴].

33677 ـ تهران ، دانشگاه ۴۶۷۷ : نستعلیق ریزخوش‌علیرضا میرزابابای‌شیرازی، ۵ج۱/**۱۲۵۴** ، ذرین، نسخهٔ پاکیزه،۱۰۹ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۶۲۷].

33678 ـ تهران ، دانشگاه ۳۴۲۵ : نستعلیق نجیب‌شاعر، ۲۳ ج۱/**۱۲۶۱**، آغاز افتاده ، با ۲۵ تصویرازهمین نجیب،وخاتمه‌ای به نثر ونظم ازنویسنده، ۷۷ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۲۸].

33679 ـ تهران ملك ۵۴۵۵/۱ : نستعلیق بی‌تاریخ، (۱پـ۵۷د) ، آغازبرابر نمونهٔ ۲، [رؤیت].

33680 ـ مشهد، فرخ ۷۹ (ضمیمه): تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳: ۹۵].

33681 ـ بنگال ، آسیایی ۳۶/۲ ao (۱۲۱۳): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده [ف. بنگال: ۱۳۰] .

لیلی و مجنون

از نظامی گنجوی،که یاد او در «کلیات ۱۸۹۶» گذشت. سومین‌مثنوی‌از«پنج‌گنج»اوست، در داستان بنام، دربحر هزج مسدس، درچهار ماه از سال ۵۸۴، بنام شروانشاه ، در ۴۵۰۰ سروده ، وادر ۱۳۱۳ خ و۱۳۳۴ خ چاپ‌شده است. آغاز: ای نام‌تو بهترین‌سرآغاز-بی‌نام تونامه‌کی کنم باز .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۲۰۹ و ۱۸: ۳۹۸ـ ف. مشاد: ۱۳۵۰ـ رومئوژولیت ولیلی‌مجنون از حکمت .

33682ـ تهران، دانشگاه ۵۱۷۹/۳: نستعلیق **۷۱۸**، در «پنج گنج» او، زرین، مصور [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۳۹].

33683 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۴۷/۳: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۶ رمضان **۷۶۵** [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۰۵] .

33684ـ تهران، دانشگاه ۵۱۳۴/۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ رمضان **۷۸۶** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۲] .

33685 ـ تهران، ادبیات ۱۳۱/۲ب: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۹۰** (۲۸پ-۱۳۷ر) [ف. ادبیات ۱: ۵۳] .

33686 ـ مشهد ، رضـوی ۳۰۰/۳ (۴۵۴۹) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۸-۹** [ف. رضوی ۷: ۳۳۲] .

33687ـ تهران، مهدی بیانی ۱ مج : در «پنج گنج» نوشتهٔ پیرامن **۸۰۰** [نسخه‌ها ۱: ۸].

33688 ـ موزهٔ بـریتانیا ۷۷۲۹ Add : در «کلیات» نوشتهٔ **۸۰۲** (۱۴۰۰ م) آغاز برابر نمونه [دیو ۲: ۵۶۶].

33689 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۱/۳ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۱۳-۸۱۴** (۱۴۱۰-۱۴۱۱ م) [دیو ۲: ۸۶۸].

33690 ـ تهران، ادبیات ۲۳۰/۳ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۱۶** (۹۱پ - ۱۳۷ر) [ف. ادبیات ۱: ۵۳] .

33691 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۵۹/۳ Add :در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۲۱** (۱۴۱۹ م) [دیو ۲: ۸۶۷] .

33692ـ هاروارد، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش **۸۲۷**، شمارهٔ ۷ دفتر [نسخه‌ها ۴: ۱۱] .

33693 ـ تهران، ملک ۵۱۲۲/۳: در «پنج گنج» او نوشته در **۸۳۲** در ابرقوه (۱۱۶ پ-۱۷۵ر) [رؤیت].

33694ـ هند، بانکیپور ۳۷: در «پنج گنج» او نوشتهٔ محمد فرزندعلی ۲۰ صفر **۸۳۵**. [ف. عبدالمقدر: ۵۲].

33695ـ تهران، مهدی بیانی ۱ مج: تعلیق خوش حسن قاری، در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۴۰** [نسخه‌ها ۱: ۸]

33696ـ تهران، مجلس ۲۳۵۹ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۴۱** ، زرین [ف. مجلس ۸: ۷۱] .

33697 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۹۰۰ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۴۶** (۱۴۴۲م) [دیو ۲: ۵۷۰] .

33698ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۶۳** [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

33699ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۲ Spi/VI ۴۵۸۸: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۷۷** در اصفهان (گ ۲۰۲-۳۱۵) [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳] .

33700 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۶ف) Or ۲۹۳۱ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۷۸** (۱۴۷۴م) [ذیل دیو: ۱۵۴].

33701ـ هند، بانکیپور ۳۸: نستعلیق ۱۷ محرم **۸۸۳** . [ف. عبدالمقدر: ۵۸].

33702ـ تهران، مجید موقر ۳ مج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۲**. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها: ۲۵].

33703ـ پاریس ، ملی ۷۸۱ S.P: در «پنج گنج» او، نوشتهٔ **۸۹۲**. فیلم آن در دانشگاه ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها :۵۹۳].

33704ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۳ م ادب فارسی : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۸۹۵** [مخطوطات ۱ : ۱۳۶] .

33705 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۵ف) Or۲۸۳۴:در«پنج گنج»او نوشتهٔ**۸۹۵** (۱۴۹۰ م) [ذیل ریو:۱۵۴] .

33706 ـ **تهران** ، الهیات ۲۱۰ ج : نستعلیق **۸۹۶**، زرین، همراه خسرو و شیرین [ف . الهیات۱: ۶۱] .

33707 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۹/۳ (۳۵۳ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۷**[ف. دکتر بیانی: ۷۱] .

33708 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۷۳۵ : در « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۹۹** [آکیموشکین۱: ۱۷۶].

33709 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۵۲/۱ : در « پنج گنـج » از سدهٔ **۹** (ص ۱ ـ ۷۶) [رؤیت] .

33710 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۸/۳ (۳۵۲ ف) : در«پنج گنج» او از سدهٔ **۹** [ف . دکتر بیانی: ۷۰].

33711 ـ **هند**، بانکیپور ۴۰ : سدهٔ **۱۵** م ، همراه « مـخزن الاسرار » او [ف . عبدالمقدر:۵۹] .

33712ـ**تهران**، دکتر مفتاح ۳مج:در «پنج گنج» از سدهٔ **۹ـ۱۰** [رؤیت] .

33713ـ**تهران**، دانشگاه۳۳۵۵/۲: در«پنج گنج» از سدهٔ**۹ـ۱۰** [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۵۷] .

33714ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۴ ApiVI ۲۰۸ (۲۳۶): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ رمضان **۹۰۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

33715 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۷ (۱۷۷ف): در «پنج گنج»او نوشتهٔ**۹۰۱** [آکیموشکین ۱:۱۷۵].

33716 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۸/۲ : در«پنج گنج» نوشتهٔ **۹۰۲**، زرین ، مصور[ف. مجلس ۱۹۴:۳] .

33717 ـ **تهران** ، مجلس ۹۲۹ : در «پنج گنج» نوشتهٔ**۹۱۸ ـ ۹۱۵** [ف .مجلس۳: ۱۹۵] .

33718 ـ **تهران**، ادبیات۲۴۴/۳ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۱۹ ـ ۹۲۱** (۲۰۲پ ـ ۱۵۹پ) [ف. ادبیات ۵۳:۱].

33719ـ**تهران**،مجلس۳۵۶۰: نستعلیق زیبای **۹۳۱** ، زرین، ۷۴ص ۲۳س[ف.مجلس ۱۵۲۲:۱۰] .

33720ـ **قاهره**، دارالکتب۱۶۷/۳م ادب فارسی: تعلیق مجدالدین علی فرزند خضر شاه . ج۲/**۹۳۵** ، آغاز برابر نمونه [ف . مخطوطات۲: ۱۰۱] .

33721 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۰ Add : در «کلیات»او نوشتهٔ**۹۳۶** (۱۵۲۹م) [ریو ۲ : ۵۷۰].

33722 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم D۲۱۲ : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۵۰**[آکیمو شکین ۱۷۶:۱] .

33723 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۱/۳ (۳۵۴ف) : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۵۴**[ف. دکتر بیانی:۷۳].

33724 ـ **تهران**، سپهسالار۴۰۰ :در «پنج گنج» نوشتهٔ **۹۵۶** [ف. سپهسالار۲:۵۲۴ و۲۸۸:۳].

33725 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۶ Or : در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۶۱** (۱۵۵۴ م)

[دیو۲:۵۷۱].

33726 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۴۴ Add: در«پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۶۸(۱۵۶۱م) [ریو ۲:۵۷۱].

33727ـ تهران، ملک۶۲۰۴: نستعلیق محمد حسین جامی، در ۹۸۰ در «پنج گنج»او [رؤیت].

33728ـ لنین گراد، آکادمی علوم C۸۱۸: در«پنج گنج»او نوشتهٔ ۹۸۲[آکیموشکین ۱۷۶:۱].

33729 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۷۳۲۹ Add: در«پنج گنج»او نوشتهٔ ۹۹۴(۱۵۸۵م) [ریو ۲:۵۷۱].

33730ـ تهران، سپهسالار۲/۳۵۵: در«پنج گنج» نوشتهٔ ۹۹۷ [ف. سپهسالار ۲: ۳۵۲۴: ۲۸۸].

33731 ـ مشهد، رضوی ۲/۹۵۸۵ فهرست نشده: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰، زرین، (۵۸پ ـ ۹۷پ) پیرامون ۴۴۰۰ بیت [رؤیت].

33732ـ تهران، ملک۳/۵۳۰۸: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ [رؤیت].

33733ـ تهران، ملک ۳/۵۲۲۵: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰، زرین [رؤیت].

33734 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب C ۶ VI pi ۲۱۵۱-۲۱۴۷(۲۳۷): در«پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله۲: ۱۶۰].

33735 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۸۷۹. سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه، ۶۸گ ۱۷ س[ف. فهمی ادهم۱: ۱۶۸].

33736 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۸۸۱: سدهٔ ۱۰، همراه «اقبال نامه» آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۶۹].

33737 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۷ف) Or ۲۹۳۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۶م [ذیل ریو: ۱۵۵].

33738 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۰ Add: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۶م.

33739 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۳۶۳ Or: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۶ م [ریو۲: ۵۷۲].

33740ـ تهران، اصغرمهدوی ۲/۴۴۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ـ۱۱، چهارستونی [نسخه‌ها ۲: ۶۵].

33741 ـ تهران، سلطنتی۴/۱۰۰۰۸ (۳۵۶ ف): در«پنج گنج» او از سدهٔ۱۰ـ۱۱ [ف. دکتر بیانی: ۷۵].

33742 ـ تهران، سلطنتی ۳/۵۶۴ (۳۵۷ ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ـ۱۱ [ف. دکتر بیانی: ۷۷].

33743ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب۳: نستعلیق شیخ جمال الدین فرزند شیخ خان جانپوری، ع۲/۱۰۰۰، ۶۴ گ [نسخه‌ها ۵: ۶۳۵].

33744 ـ تهران، دانشگاه ۵۱۴۳: نستعلیق محمدشاه ۹ ج ۱/۱۰۰۱ در کشمیر، زرین، باهفت مجلس تصویر زیبا، ۲۷۴گ ۱۱ س [ف. دانشگاه۱۵: ۴۱۲۴].

33745 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۸ف) Or ۴۳۸۵: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۰۵ـ۱۰۰۶ (۸ـ ۱۵۹۷ م) [ذیل ریو: ۱۵۵].

33746ـ تهران، مجلس ۳/۲۳۶۳: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۲۹ [ف. مجلس ۸: ۷۶].

33747ـ لنین گراد، آکادمی علوم C ۲۴۰۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۴۱ [آکیمرشکین۱: ۱۷۶].

33748 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۴۵

Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۴۲** (۱۶۳۲م) [ریو۲:۵۷۲] .

33749 ـ **تبریز** ، ملی ۱/ ۲۷۳۱ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۵۶-۱۰۵۸** [ف. ملی ۱: ۴۷۴] .

33750 ـ **همدان**، آقای حاجی ایزدی ۲ مج: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶] .

33751 ـ **تهران**، مجلس ۳/۴۰۷: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۰** ، زرین [مجلس ۲: ۲۳۷] .

33752 ـ **تهران** ، سنا ۱/ ۲۶۰ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۲** ، زرین [نسخه‌ها ۱: ۹ و ۶: ۵۰۵] .

33753 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۵۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۲** [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۴] .

33754 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۳ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۷۶** (۱۶۶۵ م) [ریو۲:۵۷۲] .

33755 ـ **تهران** ، دانشگاه ۹۸ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۸۳ (**۱۰۸۳**) [ف. دانشگاه ۲: ۵۱] .

33756 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۳ Api/VI ۲۰۷۷: شکسته‌آمیز نستعلیق ۲۹ صفر **۱۰۹۱** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۷] .

33757 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴/ ۵۵۵ (۳۵۹ف) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی: ۷۹] .

33758 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱/ ۵۶۲ (۷۰۳ ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [دکتر بیانی: ۵۰۰] .

33759 ـ **تهران**، مجلس ۳/ ۲۳۶۵: در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۱** [ف . مجلس ۸ : ۷۸] .

33760 ـ **تهران** ، ملی ۵/ ۷۰ فهرست نشده : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۱۸۹] .

33761 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۴۷ Add : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۷** م [ریو ۲: ۵۷۲] .

33762 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۳۳: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** ، انجام افتاده، ۳۱ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۲] .

33763 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۰۰۹ منظوم (۱۱۵۱) : نستعلیق **۱۱۲۹** [ف . بنگال : ۹۸] .

33764 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱ خمس : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۱۴۸** [مخطوطات فارسیهٔ منظور احسن عباسی ۲: ۸۹] .

33765 **تهران** ، سلطنتی ۳/ ۱۲۲۹۹ (۳۶۰ف): در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۱۸۶-۱۱۸۷** [ف . دکتر بیانی: ۸۰] .

33766 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی E۱۲ : در «گلشن» گردآوری مهجور **۱۱۹۹ - ۹۱** [ف . آکیموشکین ۱ : ۴۸۰] .

33767 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۶ pi/VI ۵۱۰ (۲۳۹) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۲** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۰] .

33768 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ لیلی : نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۶۵ گ ۱۹ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۹۸] .

33769 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی A ۸۰ : نوشتهٔ **۱۲۱۴** ، ۳۰ گ [آکیموشکین ۱: ۵۳۲] .

33770ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C۵۸(۱۷۷a): در«پنج گنج» او نوشتۀ **۱۲۳۶** [آکیموشکین ۱:۱۷۵] .

33771 ـ موزۀ بریتانیا (۲۲۹ف) Or ۴۳۸۶ : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) [ذیل ریو:۱۵۵].

33772ـ تبریز، ملی ۲۵۵۱/۴ :در « پنج گنج » نوشتۀ **۱۲۴۵** [ف . ملی ۱ : ۴۷۳].

33773ـ تهران ، مجلس ۲۳۶۶/۳: در«پنج گنج» نوشتۀ **۱۲۵۲**[ف. مجلس ۸ : ۸۰].

33774 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲ ppiVI ۱۷۰۳ (۲۴۲) : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۱۲۵۷** [ف. عبدالله۲:۱۶۲].

33775 ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ۳ مج: در«پنج گنج» نوشتۀ **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵:۲۶].

33776 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب B ۶ piVI ۵۱۱ (۲۴۰) ، در «پنج گنج» او نوشتۀ **۱۲۷۱** . [ف . عبدالله۲: ۱۶۱].

33777 ـ تهران ، الهیات۶/۱۹۷ج: نستعلیق سدۀ ۱۳، باتاریخ **۱۲۸۶-۱۲۸۸** در دفتر (۷۳ر-۱۷۴ر) [ف. الهیات ۱ : ۱۸۰].

33778 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب piVII) ۲۷۵۱ (۲۴۱): در «پنج گنج» او نوشتۀ **۱۹۰۲ - ۱۹۰۳** م . [ف . عبدالله۲ : ۱۵۹] .

33779 ـ تهران، سلطنتی ۵۶۸ (۳۶۵ ف): نستعلیق زیبای گویا محمودحکیم فرزند وصال شیرازی، سدۀ **۱۳** ، زرین، ۲۶۴ص۱۲ ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۸۶].

33780 ـ اسرائیل، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۲۳۰ ـ ۸ Ar . : سدۀ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰] .

33781 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی ۳ مج : در«پنج گنج» نسبتاً کهن [نسخه‌ها].

33782 ـ مشهد ، رضوی ۶۳ تاریخ: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف **۱۱۶۶**، ۲۲ گ ۳۷ س[ف. رضوی۳ : ۹۴] .

33783ـ کاشان، مدرسۀ سلطانی ۳/۳۲۳: نستعلیق، بی‌تاریخ.

33784ـ کاشان، مدرسه سلطانی ۳/۳۴۵: نستعلیق ، بی‌تاریخ [ف. مدرسۀ سلطانی: ۲۰].

33785 ـ تبریز ، ملی ۳۵۸۸/۳ : در «پنج گنج»، تاریخ یاد نشده [ف . ملی ۱ : ۱۵۲] .

33786ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی C ۲۳۳۸ : تاریخ یادنشده.

33787 ـ لنین گراد، آکادمی علوم شوروی A۲۰ (۱۷۸): تاریخ یادنشده.

33788 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۱۳۰ : تاریخ یاد نشده.

33789 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی C۱۹۱۹: تاریخ یادنشده[هرچهار، ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۰].

33790 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم D ۳۶۷(N۱۴۶۸): در «پنج گنج» او، تاریخ یاد نشده [آکیموشکین ۱:۱۷۷].

33791 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۵۹ (b ۱۷۷): در«پنج گنج» او، بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱:۱۷۵] .

33792ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۶۱۷۴ (N۱۴۴۶) : در « پنج گنج» او بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱ :۱۷۶].

33793ـ قاهره، دارالکتب ۲۸ ادب فارسی طلعت: بی‌تاریخ ، ۹۲ گ ۲۵ س. آغاز برابر نمونه .

33794 ـ قاهره، دارالکتب ۵۱/۲ ادب فارسی طلعت: (گ ۶۰-۱۹۷)، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۲].

33795 ـ فرانسه، عمومی Versailles (۷۰) ۹۲۶ : ۸۱ گ [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲].

لیلی و مجنون = مجنون و لیلی نویدی شیرازی.

لیلی و مجنون

هاتفی خبوشانی جامی (م۹۲۷) ، که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۷» گذشت. به‌پیروی نظامی و بدستور سیدقاسم در شهر هرات ، و به‌اجازهٔ دایی خودجامی، در پرامن ۳۹۰۰ بیت سروده است . **آغاز**: این نامه که خامه کرد بنیاد ــ توقیع قبول روزیش باد ــ طغراش بنام پادشاهی ــ کوراست چوعرش بارگاهی .

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۳۹۸.

33796 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۶ف) Or ۳۳۱۶ : علی فرزند نور ، ۵ رمضان ۸۹۲ (۱۴۸۷ م)، ۹۷ گ [ذیل ریو: ۱۹۱] .

33797 ـ قاهره، دارالکتب ۱۴۴ م ادب فارسی: نستعلیق حسن فرزند حسین فرزند محمد ــ الهادی حسینی یزدی، پنجشنبهٔ رمضان ۸۹۵ ، درهامش خمسهٔ دهلوی (۳۴۷ ــ ۴۰۰) زدین ، مصور [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۱].

33798 ـ تهران، سلطنتی ۱۱۰۸۰/۱ (۱۱۱ف) : نستعلیق ۸۹۶، آغاز برابر نمونه، زدین [ف. دکتر بیانی : ۵۲۱].

33799 ـ تهران، دانشگاه ۴۶۵۵: نستعلیق هاشم حسنی، ۹۰۶، زدین، یادومجلس تصویر، آغاز برابر نمونه، ۸۶ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ..] فیلم آن در همان کتابخانه ش ۲۰۸۴ هست [فیلمها : ۱۷۷]

33800 ـ عبدالحسین بیات : نستعلیق غرهٔ رمضان ۹۳۰، زدین ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶: ۸۱] .

33801 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۵۸۶ Add : نستعلیق ۹۳۸ (۱۵۳۲م) درتبریز، آغاز برابر نمونه، ۷۹ گ [ریو: ۶۵۲] .

33802 ـ قاهره، دارالکتب ۱۲۸ ادب فارسی م: نستعلیق محمد شجاع الدین الشیرازی، ج۱/۹۸۸ ، زدین، ۱۰ گ ۱۳ س . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۶۹۸ هست [فیلمها : ۱۷۷ و مخطوطات ۲: ۱۰۰].

33803 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۵/۳) Or ۲۸۶۷ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ پیرامن ۱۵۰۰ م [ذیل ریو: ۱۹۰] .

33804 ـ تهران، سپهسالار ۲۸۰/۱: نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰ ، در «پنج گنج» او [ف. سپهسالار ۲: ۵۴۲].

33805 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۰۳۲: پیرامن سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه، ۸۹ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶۴].

33806 ـ موزهٔ بریتانیا ۸۷۶۲ . Or : سدهٔ ۱۰ ، پیرامن ۱۶۰۰ م ، مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۸۵].

33807 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۰۱ Add : نستعلیق هند ۱۰۳۷ (۱۶۱۸م)، ۷۱ گ [ریو۲ : ۶۵۳] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶۶ هست [فیلمها : ۱۷۷] .

33808 ـ تهران ، مجلس ۸۹۰۳/۲ فهرست نشده : نوشتهٔ محمد رضاشیرازی دست بریده، ۱۰۸۱ [رؤیت] .

33809 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۶۱۱ Spi/VI ۴۳B: نستعلیق ۱۳ محرم ۱۱۴۸ (۱۷۳۵م) [ف : عبدالله۲ : ۵۰۲] . از کتابهای پرفسود شیرانی بوده [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۶۸] .

33810ـ آصفیه، ۳۲۱: نوشتهٔ ۱۱۹۲ [ف . آصفیه ۴:۵۸۰] .

33811 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A pi/VI۴۲ ۶۲۹: نستعلیق هیرالال‌پندیت شعبان ۱۲۱۳، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲:۳۱۴] .

33812ـ تهران ، دانشگاه ۱/۴۹۹۶: نوشتهٔ امامقلی فرزند مرتضی‌قلی نوری‌یوشی، دوشنبهٔ ۶ ذیحجهٔ ۱۳۱۸ (۱پ ـ ۸۲پ) [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۰].

33813ـ مشهد، علی اصغر اصغرزاده: نوشتهٔ ۷ شوال ۱۲۷۲ ، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵: ۶۱۳] .

33814ـ موزهٔ بریتانیا ۸۹۱۹/۳ Add : ازسدهٔ ۱۸ م، (گ۲۳ـ۸۶) [ریو۲: ۸۱۹] .

33815 ـ تبریز، ملی۲۸۸۴: نوشتهٔ ۱۳۲۶ [نسخه‌ها ۴: ۳۱۰].

33816ـ تبریز، ملی۳۶۲۳یا۳۶۲۸: تاریخ یاد نشده ، همراه « هفت پیکر » نسخهٔ گرانبها [نسخه‌ها ۴: ۳۱۰ ، ۳۱۶].

33817 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی A ۲۱ : تاریخ یاد نشده.

33818ـ لنین گراد، آکادمی علوم شوروی A ۵۶ : نیز تاریخ یاد نشده .

33819 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۱۳۱ : نیز بی‌تاریخ [ف. آکیمو شکین ۱: ۴۸۰].

لیلی و مجنون

از علالی جغتایی، که یاد او در « دیوان: ۲۶۱۰» گذشت . **آغاز:** ای حسن توازصفات بیرون ـ عشق توزکاینات بیرون.

بنگرید : ذریعه ۱۸: ۳۹۸ـ کشف‌الظنون: لیلی و مجنون ۲: ۱۵۷۲

33820ـ موزهٔ بریتانیا Or۵۶۰۱: نوشتهٔ ۹۸۲ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۳].

33821 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۱۹/۱۰ Or : باتاریخ ۱۲۲۲ (۱۸۰۷م) دردفتر (گ ۲ـ ۱۰۱)، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۸۷۵] .

33822ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۷۹ هلا: نستعلیق میانهٔ سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۳۳گ ۱۵س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۷۱].

لیلی و مجنون

ناشناخته .

33823 ـ تهران ، ملک ۵۱۰۱/۲: شکستهٔ سدهٔ ۱۲ در یک جنگ . **آغاز:** گویندهٔ داستان چنین گفت. این نسخه که در این سخن سفت [رؤیت] .

33824ـ موزهٔ بریتانیا Or۷۰۴۷: نوشتهٔ ۱۲۵۳ ، همراه «هفت گنبد» [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴].

33825ـ تهران، الهیات ۱۷۲/۸ب: نستعلیق سدهٔ ۱۳ـ۱۴ . **آغاز:** به‌مجنون گفت روزی عیب جویی . **انجام** : به‌هر صورت که باشد ناگزیرت ـ بجزمعشوق ناید درضمیرت [ف. الهیات ۱: ۱۳۶] .

م

مار نامه

دیدن مار را در هریک از ماهها و روزها تأویلی ویژه‌کرده است . نسخهٔ عکسی آن که

گویا کامل است ۳۲ بیت دارد. **آغاز :** اگر مار بینی تو در او رمزد ـ زیادت شود حرمت و مال و مزد ـ اگر روز بهمن تو بینی مار ـ غمی سخت بینی در آن روزگار .

33826ـ **بادلیان** ، ۳/ ۳۰ اوزلی: با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۶ هست [فیلمها: ۵۶۰] و عکس آن در همان کتابخانه: ۱۹۳۳ نسخهٔ هست ، عکسی ۳۲ بیت است.

مأکول و مشروب

از سلطان تیپو.

33827ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۵۱ منظوم (۹۳۸) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۳] .

مأکول و مشروب

یوسفی ، در ص ۵۹۲ گذشت. و اینك چند نسخهٔ دیگر :

33828ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱ ، ۰۵ یوسفی ـ ۲۹۷۰۶ سلوك: ش ۱۶ دفتر با تاریخ **۱۰۱۹-۱۰۵۹** [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی : ۱۵۰]

33829ـ **تهران** ، مجلس ۳/ ۶۲۴۴: در دفتری نوشتهٔ محمد مقیم اسلام رودی، **۱۱۱۵** (ص۱۵۵-۱۵۷) [ف. مجلس ۱۹ :۲۱۵].

33830ـ **مشهد** ، رضوی ۵/ ۱۰۳۱۱ فهرست نشده: نستعلیق داود، **۱۲۵۸**، (۶۴ـ ۶۷ر در سه ستون) [رؤیت] .

33831ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱ـ۸/ ۱۴۱۶/ ۴۴۶۶: نوشتهٔ **۱۸۹۳** بکرمی همراه ۷ گفتار دیگر از همو [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۹۴] .

33832ـ **تبریز**، ملی ۵/ ۲۸۲۴: در جنگ مؤرخ **۱۳۴۶** [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۸۱].

33833ـ **بنگال**، آسیایی ۲/ ۶۵ ao (۱۰۶۹) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۴۳] .

مبدأ فیاض

از فیضی هندی (م۱۰۰۴) ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. (بنگرید مرکز ادوار، ازهمو) .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۸۱.

33834ـ **عبدالحسین بیات** : جنگ گرد آوری رفیع الدین رافع ، با تاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۲۵۶ و ۳۱۰) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۴] .

33835 ـ **تهران** ، ملك ۱/ ۴۸۴۰ : سدهٔ **۱۱** ، در انجام آن آمده : شد چو زفیض از انجام او ـ مبدأ فیاض نهم نام او ـ ... خیز که دیگر بهزار انقطاع ـ بیشتر از خود برویم الوداع [رؤیت] .

متمم

در پزشکی ، در ص ۵۹۳ گذشت.

متمم زبده = زبدهٔ منظوم

در ص ۲۸۵۳ گذشت

مثلثات منظوم = نصاب مثلث

از بدیعی، که در ص ۲۰۲۲ یاد شده است و اینك دو نسخهٔ دیگر:

33836ـ **مشهد**، رضوی ۲۰/ ۷۹۱۳. فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** ، پیرامن ۸۹ بیت است (۲۵۶ر۲۵۸) آغاز برابر نمونه در آن آمده: این چنین شعری را **بدیعی** نظم کرد [رؤیت].

33837ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/ ۱۰۶۴/ ۴۱۱۶ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۴۰۲].

مثنوی آذر

ازآذر، حاج لطفعلی بیگ کاشی، که یاداودر «دیوان: ۶ ـ ۲۲۰ »گذشت. بسال ۱۱۵۱ به‌مشهد رفته و در آنجا آقا محمد صادق تفرشی پدر هجری رادیده، وازشنیدن‌مثنوی«سوزوگداز=آتشکدهٔ: ۲۹۲۳» اودرحال شیفتگی وشیدایی این مثنوی رادرتبیین حال خود سروده وسپس نام تذکرهٔ خود را نیز «آتشکده» از آن‌الهام گرفته است. **آغاز**: بشنویدای‌معشرآزادگان ـ این‌حکایت از دل ازکف دادگان ـ بشنویدای‌از جهـان وارستگان ـ شرح حال خستگـان از خستگان.

بنگرید : ذریعه‌۱۹ : ۸۰ .

33838 ـ **تهران**، ملک‌۶۲۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، دریك جنگ [رؤیت].

33839 ـ **تهران**، ملك ۵۰۸۵/۱۰ : سدهٔ**۱۲** ـ **۱۳**، (۴۱ پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33840 ـ **مشهد**، رضوی‌۲/ ۱۸۲ ادبیات: با تاریخ **۱۲۳۵** در دفتر، آغاز برابر نمونه (ص۳۲ ـ ۴۱) [ف‌رضوی‌۷: ۲۲۳].

33841 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۶۱/۱۲ : شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه، ودر نسخه مثنوی از میرزا صادق دانسته شده است [رؤیت] .

33842 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۵ : نستعلیق**۱۲۷۴**ـ**۱۲۷۵** (ص۶۶ـ۷۲ جنگ) ۲۰۶ بیت آغاز برابر نمونه [ف. مجلس‌۸ : ۲۳] .

33843 ـ **مشهد**، رضوی‌۱۸۳ (۴۴۸۳) : درجنگ حاجی‌محمدزمان جلایر کلاتی متخلص به ساقی در گذشتهٔ ۱۲۸۶ [ف . رضوی ۷ : ۲۲۶] .

33844 ـ **تهران**، الهیات‌۱۴/ ۱۷۲ب : نستعلیق سدهٔ**۱۳**ـ**۱۴** (۱۷۰ب ـ ۱۷۳پ) [ف. الهیات‌۱ : ۱۳۷] .

33845 ـ **تهران**، ملك ۵۶۰۶/۳ : با تاریخ **۱۳۱۲** در دفتر، آغاز برابر نمونه (۴۶پ ۵۵ر) [رؤیت] .

مثنوی آذر

همان لطفعلی که پیش‌ازاین ازاویاد شد.

33846 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ۸۸/۶ قریب: باتاریخ **۱۲۲۳** دردفتر [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۲] .

مثنوی آزادبلگرامی

میرغلامعلی (۱۱۱۶ ـ ۱۲۰۰)، که یاداو در «غزلان هند : ۲۱۴۳» گذشت. مثنویست در برابر «مثنوی میرعبدالجلیل» بلگرامی.

33847 ـ **آصفیه** ۲۵۰ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۶۳۲] .

مثنوی ابراهیم

میرزا ابراهیم فرزند ادهم . گویا ابراهیم بلخی‌ازعارفان‌بنام.

فرهنگ سخنوران‌۱ : ۱۲ .

33848 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم شوروی C ۱۹۲۳ : در « کلیات عبداللطیف بلخی» [ف. آکیموشکین ۱ : ۴۵۲] .

مثنوی ابراهیم نواب

ازآقا میرزامحمدابراهیم نواب. درستایش خدا ومعراج پیامبر. **آغاز**: چنین‌گفت‌داناکه برکردگار ـ نیاید ستایش همی در شمار ـ که بیرون‌بود رازش ازچون وچند ـ نشاید بدانش همی هوشمند .

33849 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۵۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، زدین، ضمن دیوان او [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۸۶] .

مثنوی احمد

از جناب شیخ احمد مرحوم. در چهارده موهبت: ۱ــ معرفت حقیقت حق که عبارت از وجود بحت است ۲ــ تقسیم وجود به واجب و ممکن ۳ــ وحدت ذات حق ۴ ــ احدیت و واحدیت ۵ ــ ترتیب تکوین عقل و نفس و طبیعت و شکل و جسم و افلاک ۶ــ ایجاد ارکان اربعة ۷ــ در حضرات و معالم کلیه و مفاتیح غیب ۸ــ سیر در مراتب استبداع و استقرار و سیر منعکس ۹ ــ در اسفار اربعه که سالکان را در سیر منعکس پیش آید ۱۰ــ مراتب و انواع کشف ۱۱ــ نبوت و ولایت ۱۲ــ زمان و مکان ۱۳ ــ اقسام قیامت آفاقی و انفسی ۱۴ ــ دوربه مستدیره و مستطیل : در پایان آن آمده بعز وحرمت آل محمد ــ به بخشا جمله تقصیرات **احمد. آغاز:** بنام آنکه از نور معلاــ جهان آراست چون فردوس اعلاــ زفیض خویشتن برفیض اقدس ــ مرتب ساخت این فیض مقدس.

33850 ــ مشهد، رضوی ۹۴۱۹/۹ فهرست نشده : شکسته نستعلیق با تاریخ **۱۳۱۱** بهمین خامه در دفتر، (۶۶ر ــ ۷۵) [رؤیت] .

مثنوی اشرف مازندرانی

محمد سعید (م ۱۱۱۶)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۶» گذشت. درپند به فرزند خود محمد امین **آغاز:** ای نور چراغ دیدهٔ من ــ آرام دل رمیدهٔ من ــ . . . ــ زیبا خلف سپهر مینا ــ مینای می هنر **امینا** .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۸۲.

33851ــ مشهد، رضوی ۳۴۸ ادبیات (۴۵۸۹) : نستعلیق شِشدانگ و خوش، نسخهٔ اصل، ضمن دیوان که تصحیحات آن بخامهٔ سراینده است (ص ۲۳۹ــ۲۵۲)، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ :۳۶۳] .

33852 ــ مشهد، رضوی ۲۳۳ ادبیات (۴۴۹۰): نستعلیق درجنگ مؤرخ **۱۸۹۳** = **۱۳۱۱** در هند (ص ۳۱۴ــ۳۲۳)، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۲۷۰].

مثنوی میر امامی

میر امامی بلگرامی، که بسال ۱۲۴۸ سروده است .

33853ــ آصفیه ۲۴۸ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۳۲].

مثنوی انیسی

شاید یولقلی (علیقلی) بیگ شاملو سرایندهٔ محمود و ایاز (۹۴۰ــ ۱۰۱۳) باشد.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۰ (انیسی شاملو) فرهنگ سخنوران : ۶۸.

33854 ــ تهران ، ملک ۵۰۴۴/۱ : نستعلیق خوش ، با تاریخ **۱۰۲۵** در مجموعه (۱ر ــ ۵ر) نزدیک به ۱۷۷ بیت؛ باعنوان: مناجات، منه فی الحکایه . آغاز افتاده انجام : که نزد شاه آنها سرفرازند ــ که صید خویش را آزاد سازند [رؤیت] .

مثنوی اهل بیتی

اهل بیتی . مثنویست عرفانی . **آغاز :** بهنگام سحر مرغ خوش آواز ــ ترنم میکند در پردهٔ راز .

33855 ــ موزهٔ بریتانیا ۳۲۰/۱ Or : از سدهٔ **۱۷** م ، (گ ۲ ــ ۶۹) [ریو ۲: ۸۷۵] .

مثنوی اهلی شیرازی

از اهلی (م ۹۴۲) ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت . **آغاز :** بنام خداوند لوح و قلم ــ که بر نیستی زد زهستی رقم.

33856ــ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۸۴/۱۸۶۴ : انجام افتاده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۰].

مثنوی اهلی

ناشناخته. سه‌تن با این تخلص ازسدهٔ دهم میشناسیم: ۱ـ اهلی جغتایی(۹۰۲م) ۲ـاهلی ترشیزی (م۹۳۴ یا ۹۳۶) ۳ـ اهلی شیرازی (م ۹۴۲) .

33857ـ **موزهٔ بریتانیا**Or۶۹۴۴: نوشتهٔ **۹۷۳** شمارهٔ ۱ دفتر . [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

مثنوی بختیار

از بختیار. داستان آزادبخت است.

33858ـ **بنگال،** ایشیاتك ۱۱۰ منظوم (۱۴۱۴) :شکسته،تاریخ یادنشده[ف. بنگال: ۹۸] .

مثنوی بدرلاهیجانی

سیداحمد ، سرایندهٔ نقاد وآزاده،زنده‌در ۱۳۱۰ . داستان قاضی لاهیجان ومرد قصاب‌و میرزا تقی‌پیشکار قاضی، وفریفتن‌قاضی قصاب‌را به‌حیلهٔ شرعی است. وازاو دوقصیدهٔشهرآشوب درص۲۹۷۲یادشد. **آغاز:** تطبیق‌کردن حکایت شیر وروباه وخرراکه در مثنوی مولوی مندرج است باحکایت‌قاضی ومیرزاتقی‌وشخص‌قصاب... گوش اصلی بازکن تابشنوی ـ داستانی‌ازکتاب مثنوی.

33859ـ**تهران،** دانشگاه ۳۱۴۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴**(ص۱ـ۴۲)آغازبرابرنمونه، بایك تصویر سیاه قلم بسیار خوب. انجام: آتش افتد بجان این ابراهیم، ۱۶ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۹۶] .

مثنوی بوعلی‌قلندر ← مثنوی شرف

مثنوی بهاءالدین

ازبهاءالدین‌جامی شیرازی، ازبازماندگان ژنده‌پیل جام، به‌وزن‌لیلی‌ومجنون، بنام‌شاهزاده مغیث‌الدوله، که‌گویامغیث‌ابوالفتح سلطان‌ابراهیم فرزندشاهرخ‌تیموری(۷۹۶ـ۸۳۸) باشد. وبه‌نام ابوالمعالی علاءالملك سردارقبایل‌محمدساخته است .

33860ـ **کابل،** مرزه ۷۹: نوشتهٔ قاسم فرزند شادی شاه **۹۵۱** درهرات،همراه‌گوی و چوگان‌هروی[راهنمای‌کتاب۱۰: ۳۹۵].

مثنوی بهلول

شیخ بهلول ، در سرگذشت و پادشاهی شاهجهان پادشاه (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) . در تذکره‌هایی‌که در دسترسم بود این سراینده را نیافتم .

33861 ـ**بنگال،** آسیایی ao ۵۹/۶ (۵۳۸) : نستعلیق، با تاریخ **۱۲۲۵** در دفتر [ف. بنگال: ۱۳۹] .

مثنوی بیدل رودباری

قربان فرزند رمضان قزوینی، ازروزگار ناصرالدین‌شاه ، زنده‌در۱۲۶۶، که«ماتمکده» و «مصیبت‌نامه» را در سوگواری سروده وچاپ شده‌است. و این دو مثنوی ازوست.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۵۳ ـمؤلفین‌مشار۴: ۹۱۷ .

33862ـ **تهران ،** مجلس۲۴/ ۶۵۷۶ فهرست نشده: درجنگی از سدهٔ**۱۳** ، **آغاز ،** دوستان آیید ازپیر و جوان‌ـگل‌بسر باناله وآه وفغان ، ۱۰ گ [رؤیت] .

33863ـ**مشهد،**رضوی۶۶۵ (۷۲۶۸): شکسته نستعلیق‌سدهٔ **۱۳. آغاز:** چون‌برحسین نماند دگریار ویاوری‌ـ ازبی‌کسی‌شده‌آه شرد بارش آذری، نظم ونثر است، ۸۱ گ۱۷س[ف. رضوی ۷: ۶۶۵] .

مثنوی بیدل لاهوری

میرزا عبدالقادر، که یاد او در «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت.

33864 بنگال، ایشیاتك ۱۱۲ ۱منظوم(۵۳۳): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۸].

مثنوی بینم

ازبهوپات رای بینم درگذشتهٔ ۱۱۳۲. شاید همان قصص فقرای هند اوباشد.

بنگرید: ادبیات فارسی مین هندوون کا حصه(ضمیمه‌ب) [عبدالله] **آغاز**: دل طپیدنها حکایت میکند- چشم خونباران روایت میکند.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۵۴ – فرهنگ سخنوران: ۹۸.

33865- **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۷۵ pi ۹۱۹ (۵۵۹ ف): نستعلیق، ۸ ج **۱۱۴۳/۱**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۱: ۳۹۱].

33866- **تبریز**، ملی ۲۸۵۸: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ذریعه ۹: ۱۵۴].

مثنوی تجلی

علیرضا (م۱۰۸۵ یا ۱۰۸۸)، که یاد او در «سفینة النجات: ۹۵۸» گذشت. درفهرست نیامده که کدامین مثنوی اوست.

33867 - **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۶: نوشتهٔ حاجی میرزا محمد باقر، **۱۲۶۲** (س۱–۲۴) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۶].

مثنوی ترتی

در مسایل مذهبی وعقاید اسلامی، سرودهٔ ۷۹۹ (۱۳۹۶م).

33868- **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۹۲/۱۱۳۹: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۰۱].

مثنوی جامی

ازعبدالرحمان جامی. (بنگرید: عشق: ۳۰۰۳) **آغاز**: ای بدرماندگی پناه همه –کرم تست عذرخواه همه.

33869- **قاهره**، دارالکتب ۴ ۱۰م ادب فارسی: تعلیق خوش، بی‌تاریخ، زرین، ۵۵ گ ۳۸س، سپس هامش [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۱].

مثنوی جعفر

از جعفر.

33870- **بنگال**، ایشیاتك ۱۱۵ منظوم (۹۲۹): شکسته، تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال: ۹۹].

مثنوی حسن‌علی

به فارسی واردو.

33871 - **موزهٔ بریتانیا** ۸۱۱۳ Or: نوشته پیرامن **۱۸۰۰** م [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴].

مثنوی حسن‌علی

ازملاحسنعلی فرزند ملاشیرعلی. مثنویست درهفت دفتر وپیرامن ۷۵۰۰ بیت، ودر آن از مضامین و داستانهای «مثنوی معنوی» اقتباس کرده، ودرآن ازناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴–۱۳۱۳) ستایش کرده، وازسید محمدتقی که مراد پدرش ملا شیرعلی بوده یادکرده است **آغاز** (دفتر ۱) بشنو از دل چو نکه افغان میکند- شرح شوق ووصف هجران میکند **آغاز** (دفتر۲): دفتر اول که در ذکرطلب –ختم بنمودم ولی هنگام شب. (**آغاز**: دفتر ۳): درسیم دفترچوعشق آمد پدید –خود بخود مادا بسوی خودکشید. **آغاز** (۴): بعد ازاین وادی استغنا بود–وقت نازوعشوه‌مان اینجا بود. **آغاز** (۵): غیرتسلیم ورضا کوچاره‌ای– درکف شیرنرخونخواره‌ای **آغاز**: (۶): درششم

دفتر یکو حال فنا ـ وارهان خودرا تو از رنج وعنا. **آغاز** (۷) : وادی حیرت کنون آمد به‌پیش ـ که نه بیگانه شناسم من نه‌خویش.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۸۶.

33872 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۳۷ : نستعلیق **۱۲۸۳** (پایان دفتر سوم) برای آقا محمد شفیع، پیرامن ۷۵۰۰ بیت است، ۵۳۵ص ۱۵ س [ف. مجلس ۸: ۳۷۹].

مثنوی حسین یزدی

آغاز: ای نوگل باغ گلعذاران ـ آرام وقرار بیقراران.

33873 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۹/۴: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۵۶ـ ۶۰ جنگ) در ۶۹ بیت [ف. مجلس۸: ۲۳].

(بنگرید: مثنوی مجذوب: ۳۱۳۳)

مثنوی حماسی دینی

مثنویست و در پایان یك ترجیع بند، در احتجاجات دینی، داستانهای حماسی، معجزات امامان، از تبلیغات شیعیگری روزگار صفویان. عنوانهای آن هر یك مصرعی است : رمزی زعجایبات قرآن، طوفان عطای بحر توحید، درجی‌ست لبالب ازلالی، مفتاح درخزانهٔ نعت، منهاج حقایق شریعت، دیباجهٔ معجزات بیحد، رسواکن اختراع باطل، رخشنده شهاب دیو مکار، صافی محك تصوف قلب، معیار طلای حق و باطل، هنـگامهٔ امتحان اعظم ... **آغاز:** سبحان‌الله عزشأنه ـ من جل جلاله وعمه ـ هم جل جلاله ازانت ـ هم عم نواله نشانت.

33874 ـ **مشهد**، رضوی ۹۸۰۶ فهرست نشده: نسخ سدهٔ **۱۲**، انجام در ترجیع بند افتاده، ۳۲۲ گ [رؤیت].

مثنوی خسرو زردشتی

از خسرو زردشتی، سرودهٔ ۹۹۶ یزدگردی با داستان محمود غزنوی و گـفتار زردشت و انوشیروان.

33875 ـ **بادلیان** ۲۸۰۹ وینفلد ۶۰: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۴۲گ ۱۰س. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۱۱۳۷ هست [فیلمها: ۹۰].

مثنوی خلیل زرگر

داستـان شیفته شدن انوشیروان است زن زیبایی را وکندن زن چشمان خود را. در ذریعه ۹ : ۴۰۲ اززرگر رشتی بنام خلیل ازسدهٔ دهم یاد شده که «جمشید نامه» سروده است. **آغاز:** کوکبهٔ خسرو انوشیروان ـ شد چه جهان گیر کران تاکران.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۲۴۷.

33876 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۲۴/۱۰: با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر (ص ۵۰ـ ۵۳). انجام: شاه از آن کور زن آیین گرفت ـ ترك هوس کرده ره دین گرفت [ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۶۷۱].

مثنوی خلیل شیرازی

ناشناخته.

33877 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ با تاریخ **۱۰۱۴** در جنگ گرد آمده در قندهار وکابل [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴].

33878 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۴۴/۱۲: در مجموعهٔ عبدالکریم نجارباشی با تاریخهای **۱۱۸۹-۱۱۹۵** (ص ۹۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۲۴].

مثنوی خواجوی کرمانی

باید دیدکدام یك از مثنوی‌های اوست.

33879 ـ آصفیه ۳۳۵: نوشتهٔ پیرامن **۱۰۰۰**، نسخهٔ بسیار نفیس [ف. آصفیه ۴: ۵۸۲].

33880ـ آصفیة ۳۶۹: نوشتهٔ **۱۳۲۰** [ف. آصفیه۴ :۵۸۲].

مثنوی در علم تیراندازی

33881ـ لنین گراد، آکادمی‌علوم۳۴۳ A: نوشتهٔ **۱۲۵۳** ، (۱۱ب –۲۱ پ) [ف. آکیموشکین۱ :۴۸۴].

مثنوی راز

از راز. درذریعه و فرهنگ سخنوران از سه‌تن با این تخلص یاد شده است .

33882 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۲۷۱ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۶]

مثنوی راسخ سرهندی

میر محمدزمان لاهوری، از ایرانیان‌زاده در هند ، درگذشتهٔ ۱۱۰۷، که یاد او در «رازو نیاز :۲۸۲۳ » گذشت.

33883 ـ بادلیان ۱۲۲/۷ الیوت : نستعلیق روزگار رضا قلیخان . **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۸۸هست [فیلمها: ۵۴۵].

مثنوی راهیا

ناشناخته . در فرهنگ سخنوران: ۲۰۵ از داهی‌بنام جمال‌الدین محمدپسر ملاجلال ، زنده در ۱۰۰۰ یاد شده است. **آغاز** : کیم من مستمند درد پرور – چمن پیرای گلزار غم و درد .

33884ـ تهران، مجلس۴۷/۲۳۲۹: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵**(ص۴۵۵-۴۶۴جنگ) ۱۳۳ بیت. **انجام**: نمی‌آرم بجا شکر سلامت– اگر الحمد خوانم تا قیامت [ف . مجلس ۸ : ۲۹] .

مثنوی رخمهٔ شاهان

از محمد صادق منشی جانداری ، ازمردم بخارا، سدهٔ نوزدهم م.

33885ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C۴۵۸ : نوشتهٔ **۱۲۷۴**. در«کلیات»اودارای: (این مثنوی ، قضا وقدر ، ساقینامه، دیوان) [آکیموشکین۱ : ۵۵۰].

مثنوی رازی

33886ـ بنگال، ایشیاتک۱۱۳منظوم (۸۴۷): شکستهٔ **۱۰۹۹** [ف. بنگال:۹۸].

مثنوی راسخ

33887ـ بنگال، ایشیاتک۱۱۶منظوم (۱۰۸۴) : شکسته، تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال :۹۹].

مثنوی ربیع گرگانی

ناشناخته . شاید همان سرایندهٔ زنده در ۱۳۰۳که یاد اد در «دیوان:۲۳۳۲» گذشت.

33988 ـ تهران ، دانشسرای‌عالی ، قریب ۸۹/۴: نستعلیق باتاریخ**۱۳۸۶** دردفتر [نسخه‌ها۵ : ۶۴۰] .

مثنوی رحمت کوزه‌کنانی

از میرزا محمد منشی، متخلص به رحمت سدهٔ ۱۳ بروزگاری‌که فتحعلیشاه‌آهنگ‌هرات را داشته وسراینده به خدمتی دریزد واصفهان بوده ، این مثنوی عرفانی‌رادرپند واندرزوسیر وسلوک، درهیجده روز سروده است[ترنج‌نسخهٔ سلطنتی] . وازهموست «زینة‌الحکایات»به‌نظم.

آغاز : ای دل‌شوریده شیدایی مکن –بیش‌از این آشوب ورسوایی مکن.

بنگرید: ذریعه۹ : ۳۵۶(رحمت‌اصفهانی)– فرهنگ سخنوران: ۲۲۵(رحمت کوزه‌کنانی).

33889ـ تهران، ملک۵۸۶۷ :شکسته

نستعلیق سدهٔ **۱۳**. پیرامن ۲۴۰ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

33890ـ **تهران**، سلطنتی، شماره ندارد (۶۷۲ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳** با عرض ۱۱۸۲، زرین، آغاز برابر نمونه، در ترنج زمینه لاژورد نام سراینده و نشانی‌های یادشده آمده‌است، ۷۳ ص ۹س [ف. دکتر بیانی: ۴۵۲] .

مثنوی رشیدای عباسی

که یاد او در «کلیات : ۱۸۵۸» گذشت .

آغاز: نیمه‌شبی با دوسه آشفته‌حال ـ درچمن زمزمهٔ خونین‌مقال .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۸۷ .

33891ـ **تهران**، ملك ۱/ ۵۲۶۶ : در «کلیات : 17568» او ازسدهٔ **۱۱**. انجام: همچو سخن زنده وجاویدباش [رؤیت] .

مثنوی رفیق اصفهانی

محمدحسین سبزی فروش ، که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۶» گذشت . **آغاز** : بشنوید ای دوستان احوال من ـ بنگرید ای دوستاران حال من .

33892ـ **تهران**، دانشگاه ۲/ ۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دردیوان او (ص ۱۹۰ـ۲۰۹) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۳] .

مثنوی رکنا = مثنوی مسیحا

مثنوی روشن ضمیر

در داستان عاشق و معشوقی است ، و جز «مثنوی گدای باخرزی» اوست. **آغاز**: دومعشوق سراسرعشوه و نازـ بفن دلبری بودندممتاز .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۸۷ .

33893ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰/ ۲۶۱۹ : نستعلیق با تاریخ **۱۱۴۰** در دفتر (۱۴۷۴ر ـ ۱۴۷۷ر) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۹۰] .

مثنوی زلالی خوانساری

حکیم محمدحسن (م ۱۰۱۶ تا ۱۰۳۱)، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت. نسخه‌هایست ناشناخته وشاید یکی از مثنویهای بنام اوباشد.

33894ـ **تهران**، دانشگاه ۲۰/ ۲۴۶۴: نستعلیق **۱۰۶۳ـ۱۰۷۳** (۲۲۸ـ۳۱۹ هامش) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۰۴] .

33895ـ **تهران**، ملك ۲/ ۸۴۳: سدهٔ **۱۱** ، آغاز افتاده (۲۸۶رـ ۲۱۴) . انجام : در آتشکده لاله‌ام لعل ماند [رؤیت] .

مثنوی ساری شیرازی

علی‌اکبر. گویا ازسدهٔ سیزدهم که یاد اودر «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . مثنویست عرفانی . **آغاز**: بازطبعم دگر آغاز نمود ـ لب باسرار سخن بازنمود .

33896ـ **تهران**، ملك ۹/ ۶۳۱۸: در «کلیات: 17579» او از سدهٔ **۱۳**. انجام: هر نفس بر تو بهشتست عیان [رؤیت] .

مثنوی ساری شیرازی

همان علی اکبر. مثنویست در وصف حال و پیری و دریغ ازجوانی درپیرامن ۸۵ بیت. **آغاز**: دریغاکه شد ذوق عهد شباب ـ به‌پیری رسیدی و رنج وعذاب.

33897ـ **تهران** ، ملك ۲/ ۶۳۱۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [رؤیت] .

مثنوی سپهر کاشانی

محمدتقی (۱۲۱۶ـ۱۲۹۷)، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۶۰» گذشت. در بحر «مخزن‌الاسرار» نظامی ، واین جز «مثنوی» اوست که درسه‌دفتر بشیوهٔ « مثنوی معنوی » سروده و در دیباجهٔ «محمودالقصاید» خوداز آن یادکرده‌است. **آغاز**:

بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ فاتـحهٔ فتح طلسم قدیم .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۸۸.

33898ـ تهران ، مجلس ۱۱۹۱ : در «کلیات: 17584» اونوشتهٔ ۱۲۴۱(ص۳۵۰ـ ۳۷۱) ۱۵ س [ف. مجلس۳:۶۸۱].

مثنوی سحابی استرآبادی

درگذشتهٔ ۱۰۲۱ یا ۱۰۱۰ ،که یاد اودر در «عروة الوثقی: ۱۲۷۹»گذشت . مثنویست عرفانی در۳۴۳ بیت. **آغاز:** در جهانند مشت خام طمع‌ـکید خود را نهدنام ورع.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۸۹ .

33899ـ تهران،مجلس۱۰۸۷: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱** در کلیات او [ف . مجلس ۳ : ۴۵۲]

33900ـ رضوی۱۲۶ادبیات(۴۷۹۸): نستعلیق سدهٔ **۱۱** همراه « عـروة الوثقی » و «رباعیات» او، انجام افتاده ، ۲۸۶ بیت مانده [ف . رضوی۷ : ۵۵۳] .

مثنوی سعید حکیم

میرزا محمد سعید حـکیم . ناشناخته . (بنگرید: دیوان‌سعیدقمی:۲۳۵۴) . مثنویست در عشق دختر بنارسی در پیرامن ۱۳۰ بیت . **آغاز:** مرا ازغیب‌آمد مهمانی ـ حریف بذله سنج نکته دانی.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۸۹.

33901 ـ تهران ، ملك ۴۸۹۹/۵ : شکسته نستعلیق، با تاریخ ۱۲۶۲دریزد دردفتر (۲۲رـ۲۷ر) ۱۲ س[رؤیت].

مثنوی سعید حکیم

حکیم‌میرزامحمدسعید. **آغاز:** ای‌قبله‌نمای عشق بازی ـ معشوق حقیقی و مجازی.

شایدهمان خورشید ومه‌پاره:۲۸۰۳ باشد.

33902ـ پاکستان،دانشگاه‌پنجاب ۷۰ ppi/VI ۱۵۸۹: شکسته‌آمیز تنسوقرای، ۲ پادشاهی اکبر شاه (۹۶۵ ؟) [ف.عبدالله۲: ۳۷۱] .

مثنوی سعید حکیم

میرزا محمد سعیدحکیم .

33903 ـ تهران،اصغرمهدوی۲۰/۲۸۴: نبشتهٔ محمدمهدی، درشوال **۱۱۳۲**. [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۸] .

مثنوی سلطان ولد

به فارسی و ترکی.

33904ـ موزهٔ بریتانیا Or۸۲۰۰: نوشتهٔ **۹۶۵** به فارسی و ترکی [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

مثنوی سلیم

محمد قلی تهرانی،که یاد اودر «دیوان: ۲۲۶۰»گذشت.

33905 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم شوروی E ۱۲: چند مثنوی اوست در«گلشن» گردآوری‌مهجور،۹۱ـ۱۱۹۹[ف.آکیموشکین ۱:۴۶۸] .

33906ـ بنگال، آسیایی۴۵/ao۷۳ (۱۰) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۱۵۳] .

مثنوی سلیم

مثنویست عرفانی‌باگواه آوردن‌از«مثنوی معنوی» مولوی، در آن‌آمده : چون زقهرحق نترسی ای سلیم‌ـگشته‌ای توهیزم نارجحیم ـ وجای دیگر: حرف حکمت برزبان آن لئیم‌ـ حله‌های عاریت‌دان ای سلیم ـ (شاید محمد قلی سلیم تهرانی باشد).

33907 ـ تهران ، ملك ۵۳۹۵/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۹۶ر ـ۲۰۴ر)، پیراهن‌دو هزار بیت، آغاز افتاده ، **انجام**: بیش‌ازاین‌با خلق‌گفتن روی نیست. درنیابد حال‌پخته هیچ خام ـ پس‌سخن‌کوتاه بایدوالسلام [رؤیت].

مثنوی سید

ازسید . در آن امامان و فرهاد میرزا معتمدالدوله‌وناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) را ستایش‌کرده و مطالب اخلاقی‌دینی وعرفانی دارد . درآن‌آمده: به‌اولاد پاکش دهویك‌امام ـ به بخشی گناهان سید تمام. **آغاز**: ستایش کنم ایزد دادگر ـ که اوگمرهان‌را بود راهبر ـ خطا بخش پوزش پذیر وکریم ـ بهر مخفی و آشکار را علیم .

33908 ـ مشهد، رضوی ۱۰۲۹۶ فهرست نشده : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، گویا بخامهٔ‌خود سراینده ، با یادداشتی‌از او به‌فرهادمیرزاکه‌در آن خود را سید مظلوم‌خوانده‌که ازولایت‌آمده وکمك میطلبد، ۴۲ گ [رؤیت].

مثنوی شاملو

ناشناخته ، وشاید حسن شاملو که‌یاد اودر «دیوان:۲۲۹۷» گذشت. **آغاز** : چو شدصیاد صبح از دشت پیدا ـ گرفت آن دشت راآهوی صحرا .

33909 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۶۴/۴۰: نستعلیق با تاریخ **۱۰۶۳ـ۱۰۷۳** در دفتر(ص ۳۴۸ ـ ۳۴۹ ناقص)[ف. دانشگاه۹: ۱۲۰۷].

مثنوی شانی

شانی تکلو، که یاداو در «دیوان: ۲۳۷۰» گذشت.

33910 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۹۹ Add: همراه دیوان‌اونوشتهٔ **۱۰۴۴** (۱۶۳۴م)

آغاز: بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ ماهچهٔ‌رایت امید وبیم. [ریو۲: ۶۷۶].

33911 ـ بنگال ، آسیایی ۷۳/۴۴ ao (۱۰) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۵۳] .

مثنوی شاه‌تراب

از شاه‌تراب.

33912 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق۲۸۶: نوشتهٔ **۱۲۵۳**، ۱۰۶ص[مخطوطات، سرفراز علی: ۷۶] .

مثنوی شرف قلندر

ابوعلی‌شرف‌الدین قلندر چشتی (م۷۲۴) که یاد او در «دیوان: ۲۳۷۸» گذشت. مثنویست عرفانی . در «گنجینهٔ عرفان» بسال ۱۳۱۵ در لکهنو چاپ‌شده است. **آغاز**: مرحبا ای‌بلبل باغ‌کهن ـ ازگل‌رعنا بگو باما سخن.

33913 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۳۴ Egerton: همراه دیوان‌عرفی‌نوشتهٔ **۱۱۵۳** (۱۷۴۰ م) ، آغاز برابر نمونه ، [ریو ۲ : ۶۶۸] .

33914 ـ هند، بانکیپور ۱۲۴: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغازبرابر نمونه، ۱۳ گ ۱۶ س [ف. عبدالمقدر: ۱۷۴].

33915 ـ قاهره ، دارالکتب ۴/۱۳ مجامیع‌فارسی‌طلعت: نستعلیق‌شاه‌ذات‌الله‌قادری، ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۲۲۳** (۱۱۷ ـ ۱۲۸ب) ، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۱۱۲].

33916 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۴۲۳/۱۳۷۲/۲: نوشتهٔ عنایت‌الله، ۳ ذیقعدهٔ **۱۲۷۸** (۱۸۶۲م) آغازبرابرنمونه [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۷۱].

33917 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی۱/۴۱۳۹/۱۰۸۷: نوشتهٔ‌سیدصفدرعلی

مدرس تحصیل جکراوان ، ۲۶ ع ۱/**۱۲۹۴** (۱۸۷۷ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۷۱].

33918 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۱۵/۶ : تاریخ یادنشده.

33919 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۰۲۶/۵/۴۰۷۸: نیز تاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۷۱] .

33920 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۳ Api/VI ۲۴۸: نستعلیق ، بی‌تاریخ ، تازه . آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۲۲۵] .

مثنوی شرف قلندر

همان ابوعلی. مثنویهایی‌است‌ازاو ناشناخته.

33921ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق‌ف ۲۶۸ : نوشتهٔ ریاست‌علی **۱۲۷۳**، ۲۳ ص[مخطوطات سرفرازعلی : ۷۶].

33922ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ق ف ۴۰: نوشتهٔ**۱۲۸۱**، ۹۲ص.

33923 ـ **پاکستان**،انجمن‌ترقی‌اردو ۲ ق ف ۲۸: تاریخ یاد نشده (ص۵۵ ـ۷۶).

33924 ـ **پاکستان**،انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۶۹ : تاریخ یاد نشده، ۳۴ ص

33925 ـ **پاکستان**،انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق‌ف ۲۷۰: تاریخ‌یادنشده، ۳۰ص[مخطوطات، سرفراز علی : ۷۶] .

33926 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۷۷ piVI ۵۳۸۶ : شکستهٔ بی‌تاریخ . مثنویست منسوب به‌او. **آغاز :** گاه چون‌شیرین خوری‌خون جگر ـ گه‌زنی‌چون‌کوه‌کن‌تیشه‌بسر [ف. عبدالله۲: ۲۲۵] .

مثنوی شریف

از شریف.

33927 ـ **پاکستان**،انجمن‌ترقی‌اردو ۲ ق ف ۱۲ :تاریخ‌یاد نشده، درفهرست‌آمده: مثنویات شریف، ۵۴۷ص [مخطوطات،سرفراز علی: ۷۶] .

مثنوی شفایی نراقی

ملامحمدجوادفرزندملااحمد فرزندمهدی فرزند ابی‌ذر، متخلص به‌شفایی، ازسدهٔ‌سیزدهم، مثنویست عرفانی و دنبالهٔ «طاقدیس» پدرش. **آغاز:** ای **صفایی** ای‌فقیه معنوی ـ ناظم‌آن **طاقدیس**ومثنوی ـ . . . مرترا فرصت نیاهد ای همام ـ تاکنی توطا**قدی**ست‌را تمام ـ . . . ـ مرترا اکنون**شفایی** شد شبیه ـ انماصارالولد سرابیه .

بنگرید : ذریعه۱۵ : ۱۳۴(طاقدیس) و ۱۹: ۹۰ (مثنوی) .

33928 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۰۱ : نسخ سدهٔ **۱۳**ـ**۱۴**، ۵۴گ ۱۰س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۱۳: ۳۱۷۸].

مثنوی شفایی

حکیم شفایی ، شرف‌الدین (م۱۰۳۷) ، که یاد او در «دیوان : ۲۳۸۱» گذشت .

33929 ـ **بنگال**، ایشیاتک۱۱۸منظوم (۷۹۵) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال: ۹۹] .

33930 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۱۹ ao (۱۰): نستعلیق، تاریخ یادنشده، مثنویست اخلاقی [ف . بنگال : ۱۵۱] .

مثنوی شوقی

از جوت‌پرکاش شوقی (ز۱۱۱۷)، که‌یاد او در «دیوان: ۲۳۸۴» گذشت. **آغاز:** سرنامه بنام بینیاز است ـ که سلطان وگدا را کار ساز است .

33931ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسود شیرانی ۲/۵۷۹۳/۲۴۷۶/۲ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱۶۹:۱].

مثنوی شوکت

از شوکت، که یاد او در « صحبت نامه : ۲۹۸۶» گذشت. چند مثنویست یکی درداستان همایون و ملك ناز . **آغاز :** نخستین گوهر دریای این راز ـ بودعشق خوش انجام خوش آغاز.ویکی‌دربارهٔ یوسف وزلیخا. **آغاز:** رقم پرداز این محکم‌حکایت‌ـعبارت‌سازاین‌شیرین روایت ، و دیگری در داستان همایـون فال و گلندام. **آغاز:** بنام‌مالك‌الملکی‌که از جودـ دوعالم ازدوحرف آورد موجود .

33932-34ـ**موزهٔ بریتانیا**۱۸۵۴۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، مجموعه‌مثنویهای اوست،ازآن میان: ۱ـ صحبت نامه۲ـهمایون وملك ناز ۳ـ یوسف وزلیخا۴ـ همایون‌فال و گلندام وجز آنها ، رویهم ۹۶ گ [ریو ۲ : ۷۲۲] .

مثنوی شهاب

از شهاب ترشیزی ، سرایندهٔ « خسرو و شیرین = درةالتاج : ۲۷۸۶ »، دراحوالات علیمرادخان. **آغاز:** سرنامه‌حمدجهان‌آفرینـ کز اوشد پدید آسمان وزمین .

33935 ـ**موزهٔ بریتانیا**(۳۵۲/۲) Or ۲۸۱۷ : همراه «خسرو وشیرین»او(گ ۵۳-۶۹) [ریو،ذیل: ۲۲۰].

مثنوی صاحب =مثنوی ملامحمد

مثنوی صادق تفرشی

میرزا صادق پدرمیرزا ابوالقاسم‌که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۹» گذشت. نام‌اوصادق ونیز متخلص به‌صادق است ونادرست هجری‌خوانده شده است . چه هجری تخلص فرزند اوست نه خود او .

33936ـ**تهران**، دانشسرایعالی۸۸/۷ قریب : با تاریخ **۱۲۲۳** در دفتر [نسخه‌ها۵: ۶۲۲] .

33937 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم شوروی B۲۵۲ (۲۷۳۱) : با تاریخ **۱۲۵۶** در دفتر [ف. آکیموشکین۱:۴۸۳].

33938ـ **تهران**، دانشگاه۳۶۲۴/۴: نستعلیق**۱۳۰۸**(۷۳رـ۷۷ر)درفهرست‌سراینده نادرست **صادق هجری** خوانده خوانده شده است [ف. دانشگاه ۱۲:۲۶۲۸].

مثنوی صادقی افشار

صادق بیگ‌کتابدار ، زنده در ۱۰۱۰که یاد او در « کلیات : ۱۸۷۷ » گذشت . بوزن «بوستان» و «مخزن‌الاسرار» . **آغاز :** حاتم طایی را چوجوانی‌گذشت ـ عمر بدانگونه که دانی‌گذشت ـ دست اجل دامن جانش گرفتـ کش مگس مرگ میانش گرفت .

بنگرید : ذریعه۱۳:۱۸۴ و ۱۹ : ۹۱- دانشمندان آذربایجان : ۱۲۳.

33939 ـ **تهران**، ملك ۶۳۲۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، مثنوی یامثنویهایی است‌که عنوان‌آنها‌بیشتر سفید مانده وازمیان عنوانها: حیلهٔ اول، حیلهٔ دوم، حیلهٔ سوم، سپس‌نصیحت خوانده شد (۱پ ـ۱۴پ) [رؤیت].

33940ـ **تهران**، دانشگاه۷۳۹۵/۴: نستعلیق آقای باستانی‌راد، سدهٔ **۱۴** (۲۵ر ـ ۳۹ر) آغاز برابر نمونه، پس ازهفت‌بندکه‌هر یك داستانی‌است عنوانهای حیلهٔ اول و ثانی و ثالث و رابع دارد و میرسد به(در نصیحت) در مجله باحتمال همان شرح‌حال‌دانسته شده‌است [مجلهٔ هنر و مردم ۹۰ :۱۲] .

مثنوی صالح

گویا صالح فرزندحسن. درآن آمده: این فقیر ضعیف پرزمحن ـ ابکم اوراست نام ابن حسن. **آغاز:** ای‌خدا نطق‌بسته را واکن ـ در ثنای رسول گویاکن ـ دلشوریده راصفایی‌ده ـ سینه را صیقلی جلایی ده.

33941 ـ **تهران**، ملک۵۳۷۷: نستعلیق ۲۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴**، **انجام**: الغرض ما را مگردان یا امام ـ ناامید ازهرمطلب، والسلام. ۱۲۹ گ ۱۱س [رؤیت].

مثنوی صفای دشتکی شیرازی

میرزا ابراهیم از فرزندان غیاث الدین منصور، که در پایان روزگار نادر (۱۱۴۸ ـ ۱۱۶۰) درگذشته است. مثنویست در گله از معشوق و بر وزن «لیلی و مجنون» نظامی. (بنگرید: حسرت نامه: ۲۷۷۰ وسوزوگداز: ۹۲۳ و شاید هرسه‌یکی‌باشد). **آغاز:** ای‌مهر سپهر بی‌وفایی ـ برهم‌زن رسم‌آشنایی ـ ای‌رهزن کاروان الفت ـ ویران‌کن خانهٔ محبت.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۰۸ (صفا) و ۱۹: ۹۱ (مثنوی) ـ فرهنگ سخنوران: ۳۳۷.

33942 ـ **تهران**، ملک ۴۹۳۲/۷: شکستهٔ سدهٔ **۱۲**، (۱۲۷پ ـ ۱۳۰ر)، پیرامن ۱۱۵ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

33943 ـ **مشهد**، رضوی ۴۹۶۷/۴: با تاریخ **۱۲۳۰** در دفتر، آغازبرابرنمونه، ۴۵ بیت [رؤیت].

33944 ـ **مشهد**، رضوی۱۸۲/۵ ادبیات: نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۵** در دفتر، آغاز برابر نمونه، در۱۵۱ بیت [ف. رضوی۷: ۲۲۴].

33945 ـ **تهران**، مجلس۲۳۲۹/۷۰: نستعلیق**۱۲۷۴-۱۲۷۵**(ص۶۹۹-۷۰۶ جنگ) ۹۸ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۳].

مثنوی صفای دشتکی

همان میرزا ابراهیم.

33946 ـ **تهران**، دانشسرایعالی ۸۸/۴ قریب: نوشتهٔ آدینهٔ ۲۴ذیحجهٔ **۱۲۲۳** در شیراز [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲].

33947 ـ **تهران**، دانشگاه۳۶۲۴/۵: نستعلیق **۱۳۰۸** (۷۷ر ـ ۸۱پ) آغاز یادنشده [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۰].

مثنوی صفا

میرزا ابراهیم صفا. گویاهمان دشتکی.

33948 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری‌مهجور **۹۱-۱۱۹۹** [آکیموشکین۱: ۴۶۸].

مثنوی صفی علیشاه

نعمت‌اللهی، میرزا حسن، که‌یاد او در «زبدةالاسرار: ۲۸۵۱» گذشت. عرفانی، با دیباجه‌ای به‌نثر و درهمین دیباجه از «زبدة ـ الاسرار» خود یادکرده است، وشاید این یکی دفتر دوم آن باشد، چه خودگفته است: زبدة ـ الاسرار یعنی این‌کتاب ـ لاجرم هم‌شیرداددهم شراب. **آغاز:** الحمدلله‌الذی ادری عن‌حقیقة ذاته ... مدتی بدکز کسالتهای دل ـ بود ساکن بحرگوهرزای دل ـ مرغ نظامم‌جابویران‌کرده بود ـ سربزیربال حرمان‌کرده بود.

33949 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۱۴/۲ فهرست‌نشده: شکسته‌نستعلیق سلخ‌رمضان **۱۳۳۰** (۵۴ر ـ ۱۸۴ر) بدنبال «زبدة» او [رؤیت].

مثنوی طرب

در عصمت و تقوی. در انجام آن آمده: لب زبیهوده **طرب** بازبیند ـ که خموشی ست بسی

فایده‌مند. **آغاز:** عصمت ازجملهٔاخلاق‌خوشست ـعصمت‌آن راکه‌بود زاهل هش است.

33950ـ **تهران**،دانشگاه ۳۵۲۷/۸: نستعلیق**۱۲۴۵-۱۲۵۳**(ص۱۵۹-۱۹۶)زدین [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۴].

مثنوی طوفان هزار جریبی

میرزا طبیب مازندرانی (م ۱۱۹۰)، که یاد او در «دیوان:۲۴۱۸»گذشت. مثنویست در سوزوگداز . **آغاز:** ای‌صبا ای مایهٔآرام من‌ـ کام بخش خاطر ناکام من .

بنگرید ، ذریعه ۹۲:۱۹.

33951 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۸۲/۴ (۸۳۴۴): نستعلیق نزدیک**۱۱۳۵**،آغازبرابر نمونه ، ۵۶ بیت است[ف. رضوی۲۲۴:۷].

33952ـ **تهران**،دانشگاه۳۴۸۹/۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۶۵۳ ـ ۶۶۳) زدین مصور ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۶] .

مثنوی عارفی

عارفی هروی (بنگرید : گوی وچوگان)

33953 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم شوروی B ۱۸۸ : باتاریخ **۱۹۰۷** م دردفتر. [ف . آکیموشکین ۱ : ۴۸۳] .

مثنوی عامل‌الدین

عامل‌الدین. ازسدهٔسیزدهم،مثنوی‌حماسی دینی درداستان علی اکبروقاسم‌فرزندان‌حضرت حسین‌وحسن **آغاز:** ستایش‌کنم‌داورپاک‌راـکه‌او داد هرفهم وادراک را .

33954ـ**موزهٔ‌بریتانیا**(۳۷۳/۲ف) Or ۳۲۵۴ : نستعلیق **۱۲۹۸** (۱۸۸۱ م) ، آغاز برابر نمونه، انجام : تمت‌الکتاب‌کاتبه‌و ناظمه محمد طاهربن ابوطالب در (۱۲۹۸) بدنبال قصاید او (۵۶پ-۱۱۸) [ذیل ، دیو: ۲۳۲] .

مثنوی عبدالرحمان

ازعبدالرحمان طالبانی‌کرکوکی قادری. گزارشی است بر ۱۸ بیت از مثنوی مولوی در ۲۷۱ بیت ، بادیباچه‌ای به نثر ،که در۱۲۵۰ سروده است . **آغاز :** الحمدلله‌الذی له عقول الفحول... یار باخود دراذل بی‌ما ومن‌ـعشق را میساختی با خویشتن.

33955ـ**تهران**، مجلس۲۳۲۹/۱۹ : باتاریخ**۱۲۴۷** در جنگ (ص ۲۱۶ـ ۲۳۹) [ف.مجلس ۸: ۲۶].

مثنوی عذب

میرزا جعفر. درذریعه‌وفرهنگ‌سخنوران واژهٔ عذب ازاویاد نشده‌است .

33956ـ**تهران**،دانشسرایعالی ۸۸/۹ قریب: نوشتهٔ شنبهٔ۲۴ذیحجهٔ **۱۲۲۳**[نسخه‌ها ۶۲۲:۵] .

مثنوی عرفی شیرازی

جمال‌الدین محمد (۹۶۳ـ ۹۹۹) ، که یاد او در«نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت . مثنویست بصورت‌ترجیع بند ، در ستایش حکیم‌ابوالفتح مسیح‌الدین‌گیلانی، ازمردان دربارجلال‌الدین محمداکبرپادشاه(۹۶۳-۱۰۱۴). **آغاز:** آیدم چون دواشفیق و نقیض ـ صحت امروز دوستان مریض .

بنگرید: ذریعه۹۳:۱۹.

33957ـ **مشهد**،رضوی۹۰۰/۳ادبیات (۴۷۱۶) : نستعلیق خوش‌شاه‌قاسم‌کاتب،محرم **۱۰۳۲** برای خان زمان شاه نظر خان همراه «خسرو وشیرین»و «مجمع‌الابکار»او،زدین[ف. رضوی ۷۰۶:۷] .

33958 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۹۳ Add، در«کلیات»او نوشتهٔ **۱۰۶۰**(۱۶۴۹م) آغاز برابر نمونه ، [دیو۲:۶۶۷] .

مثنوی عظیم‌الدین

عظیم‌الدین محمدحسینی‌شیرازی الشنوی (؟) .

33959 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۴۰ A : در «کلیات» او بی‌تاریخ، چندمثنوی‌کوتاه است‌ویك‌مثنوی‌درمناجات‌ویکی‌درسیردین‌توحید الهی ودیگری در وصف محبوب‌ودیوان او، با دیباجه [آکیموشکین ۱:۴۵۴] .

مثنوی عماد فقیه

علی‌کرمانی (م۷۷۲ یا ۷۷۳)که‌یاداودر «کلیات:۱۸۸۶»گذشت. **آغاز:** بنام‌آنکه‌ذکرش ورد‌جانست‌ـ مبارك نامه‌اش معجز نشانست.

33960ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ pi/VI ۲۰۳۶ : در«کلیات» اوازسدهٔ **۸**،[ف. عبدالله ۲: ۲۶۴].

مثنوی غزالی مشهدی

که یاد او در «دیوان : ۲۴۵۴» گذشت. باید دیدشاید یکی ازمثنویهای بنام او باشد: تحفةالعشاق، قدرت آثار، نقش بدیع. . .

33961 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۳۱ or : سدهٔ **۱۰** ، مصور [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها ۴:۶۸۷].

مثنوی غنیمت

ازغنیمت،محمداکرم،که یاداودر«دیوان: ۲۴۵۶»گذشت. مثنوی نیرنگ‌عشق ، ومثنوی غنیمت ازوچندبار چاپ شده است، وشاید این دونسخه یکی از آنها باشند .

33962ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۲ ق ف ۲۶ : نوشتهٔ **۱۲۶۲** (ص۷۶ ـ ۲۱۵) [مخطوطات ، سرفراز علی: ۷۷].

33963ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۱۹منظوم (۷۹۱) : نستعلیق، تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. بنگال:۹۹] .

مثنوی غیاثی

درستایش سیدراشدالدین‌خان.

33964 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم شوروی C ۵۸۴ : بی‌تاریخ، (۳۸ر ـ ۴۶ر) [ف. آکیموشکین ۱:۴۸۴].

مثنوی‌غیرت اصفهانی

میرزا جعفر غیرت (م۱۲۱۵)، که یاد او در «دیوان: ۲۴۵۷» گذشت . سوز و گداز و شکوه است. **آغاز:** ای‌میر همه ستم‌شعاران ـ نومیدکن امیدواران.

33965ـ**تهران**، مجلس۶۰/۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۶۰۹ ـ ۶۲۰) ، ۱۶۴ بیت[ف. مجلس۸ :۳۱].

33966 ـ**تبریز** ، ملی ۲۰ /۲۵۷۶: دریك جنگ تازه نویس (ص۲۲۷ ـ۲۳۸) در فهرست از نسخه‌نشانی بیشتر داده نشده وشاید همین مثنوی او باشد [ف . ملی تبریز ۱ : ۳۴۶] .

مثنوی فایض

در ذکر جنگهای سلطان‌ابوالغازی.

33967 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۰ Spi/VI۴۶۴۶: نستعلیق ابراهیم‌صدیقی، ۲۰رجب **۹۹۴**(۱۵۸۶م)، آغاز افتاد: چون‌ببر لشکرشکن‌ـ چو شیراژدها پیکروپیلتن، ۳۰گ [ف.عبدالله۲:۵۰۸].ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۶].

مثنوی فخری

مثنوی فخری

مثنویست عرفانی با این عنوانها : نعت، وصف معراج ، منقبت امیر ، ستایش سخن ، تمهید نظم این مثنوی، آغاز داستان . .. چند حکایت وغزل ، **آغاز:** ای‌کرده مرا به گلشن راز ـ طاووس صفت بجود نظرباز ـ عشق‌تودلم تمام بگداخت ـ مرآت جمال خویشتن‌ساخت.

33968 ـ تهران ، ملك ۵۶۱۱/۵ : نستعلیق محمد علیخان در هنـد ، سدهٔ **۱۲** ، (۹۵ر ـ ۱۰۳ر) چهارستونی. **انجام :** مصرع که زمصرعی شود دور ـ کی‌دور معیو بست منظور [رؤیت] .

مثنوی فدایی

ناشناخته . در ذریعه و فرهنگ‌سخنوران سیزده تن با این تخلص یاد شده است .

33969 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۲۰ منظوم (۱۴۸) : شکسته ، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۹۹] .

مثنوی فرقتی کاشانی

ابوتراب بیك جوشقانی (م ۱۰۲۶ ـ یا۲۷)، که‌یاد او دره‌دیوان: ۲۴۶۴» گذشت.

33970 ـ تهران ، مجلس ۲۳۳۱ : نستعلیق ، سدهٔ **۱۲**، ۳۴۰ بـیت (ص ۳۷۰ ـ ۳۹۳ جنگ) [ف. مجلس ۸: ۳۸] .

مثنوی فقیر

از فقیر . ناشناخته . بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۵۲ .

33971 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۲۱ منظوم (۴۶۴) : شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۹] .

مثنوی قدسی

محمدجان قدسی (م۱۰۵۶)، که‌یاد اودر «دیوان: ۲۴۸۲» گذشت.

33972 ـ آصفیه ۲۹۶ مثنوی : نوشتهٔ **۱۰۳۷** [ف. آصفیه۳: ۶۳۰].

مثنوی کریم‌خان قاجار

حاج محمدکریم‌خان (۱۲۲۵ـ۱۲۸۸)، که‌یاداودر«حلقهٔ کریمی: ۲۸۷» گذشت. مثنویست در توحید و اخلاق بروش عرفانی در پیرامن ۱۹۲۰ بیت [نسخهٔ ملك]، باعنوانهای: حکایت جستجوی ماهیان‌ازآب، پرسیدن اصحاب‌عیسی که‌باکه‌نشینیم، تمثیل، وحی آمدن به‌ملائکه بجهت خلقت آدم. چندبار و سومین آن در۱۳۵۲ در ۹۶ ص چاپ شده‌است. **آغاز:** ای منزه‌پرده‌دار و پرده در ـ ای بهرپرده‌درو ، ازپرده‌در ـ چون سرایم‌من بپاست کان‌سپاس ـ درقیاس است وتو بیرون ازقیاس.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۹۶ـف . مشار : ۱۳۷۱ ـ ف. کتب شیخ‌احسایی ۲: ۲۴۳.

33973 ـ تهران، ملك۷/ ۵۲۰: نستعلیق سید محمد علی‌فرزند میرزاشیب‌تفرشی، یکشنبهٔ ۲۳ محرم**۱۲۷۳**(ص۴۰۴ـ۵۵۶)، آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

33974 ـ تهران، ملك۵۳۸۲: نستعلیق غلاضا فرزندآقا محمدعلی در۲۱ع ۲/ **۱۲۸۰**، و درهامش مثنویست بشیوهٔ پرسش‌وپاسخ، ۷۷ گ [رؤیت] .

33975 ـ تهران، دانشگاه ۱/ ۲۹۱۰: نستعلیق عبدالجبار فرزند حاج قـاضی محمد قراباغی، نزدیك **۱۳۳۱** (ص۲ـ۱۶۴)، آغاز يك بيت افزوده دارد [ف . دانشگـاه ۱۲ : ۲۸۹۹] .

33976 ـ مشهد، رضوی ۹۰۲ ادبیات (۴۹۴۲) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، آغاز

برابر نمونه [ف. رضوی۷: ۷۱۴] .

مثنوی کریمخان قاجار

در فهرست کتب شیخ احسایی بخش ادبیات ص۲۴۱-۲۴۳ از این سرودهٔ او نام برده نشده، و در فهرست الهیات نیز باحتمال ازو دانسته شده است. **آغاز:** بشنو ازمن داستانی دیهقان- قصهٔ بی خانمان خونین دلان.

33977- **تهران،** الهیات ۴/۱۳۴د: در دفتری از نگارشهای همان کرمانی نوشتهٔ شوال **۱۲۸۳** درکربلا (گ ۶۵) [ف. الهیات ۱: ۲۴۴] .

مثنوی کلیم کاشانی

ابوطالب (م۱۰۶۱ یا ۱۰۶۲)، که یاد او در «کلیات ۱۸۹۱» گذشت . چند مثنوی کوتاه است از او : ۱- شکست پا . **آغاز :** کیم من دغداری درزمانه - بهرداغی خدنگی را نشانه ۲- تعریف اسب ، **آغاز:** مرا تا افکند هر روز جایی - نصیبم کرد گردون بادپایی ۳- جنگ شاهزاده با فیل، **آغاز:** بمهمانی گوش ارباب هوش - یکی قصه دارم بمن دار گوش ۴- تعریف سراپرده ، **آغاز:** برای سراپرده ات آفتاب- زرتار تابیده زرین تناب ۵- تعریف سپهر ، **آغاز:** پیش رخ شه نه سپهر شد حجاب - پاره ابریست بر آفتاب ۶- تعریف عمارت.

33978 - **مشهد،** رضوی ۶۴۱ ادبیات ۴۴۹۳: نوشتهٔ **۱۰۵۵** مثنوی وصف اسب اوست (ص ۴۸۰) [ف. رضوی ۷: ۵۸۹] .

83-33979 **-مشهد،** ۶۴۱ (۴۴۹۳): با تاریخ **۱۰۵۵** دریک جنگ. مثنوی : ۱- شکست دست، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۲- مثنوی در تعریف اسب، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۳ - جنگ بافیل، آغاز برابر نمونهٔ **۳** ، ۴ - تعریف سراپرده ، آغاز برابر نمونهٔ **۴** ، ۵- تعریف سپهر ، آغاز برابر نمونهٔ **۵** [ف. رضوی ۷: ۵۸۹-۵۹۰].

33984- **تهران،** مجلس ۲۴/ ۲۶۶۵: باتاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص۶۹۱-۶۹۲) شکست دست اوست، ۶۸ بیت [ف. مجلس۸ : ۴۲۰].

87-33985 **- تهران،** ملك ۲۱/ ۴۰۷۶: سدهٔ **۱۱** ، چند مثنوی‌ست از او از آن میان شکست دست و تعریف اسب و تعریف عمارت [رؤیت] .

33988- **تبریز،** ملی ۱۲/ ۳۰۴۶: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷-۱۱۴۸** (ص۱۱۱ هامش) مثنوی در وصف اسب اوست . [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۶] .

33989- **تهران،** ملك ۲۴/ ۳۸۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱۶۲پ) مثنوی وصف اسب اوست در ۴۵ بیت . آغاز برای نمونهٔ **۲** یاد شد [رؤیت] .

33990- **تهران،** ملك ۵۲۴۳: در «دیوان» او از سدهٔ **۱۱** ، مثنوی وصف اکبرآباد اوست [رؤیت] .

33991- **دانشگاه** ۱۱۴/ ۴۸۶۴: سدهٔ **۱۱** ، مثنوی شکست دست است ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** (ص۳۹۰ جنگ) [ف . دانشگاه۱۴: ۳۸۸۹] .

93-33992 **-لنین گراد،** اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور، **۹۱-۱۱۹۹**، مثنوی ۱- شکست دست ۲- وصف اسب اوست [آکیموشکین ۱: ۴۶۸] .

مثنوی لطیف الدین

از شیخ لطیف الدین حسن، بسال ۱۱۲۵، درسه دفتر بروش «مثنوی معنوی». درذریعه و فرهنگ سخنوران واژهٔ لطیفی از او یاد نشده است. **آغاز۱:** بشنو ازگل چون حکایت میکند- از خزان هردم شکایت میکند. **آغاز۲:** ایها-

الساقی شرابی ده‌که من ـ سوختم وهست ذوق سوختن .

33994ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۲۶۸Spi/VI۱۰۲ :شکسته‌آمیز عبدالصمد (مرید سراینده) ۱۱۴۶ (۱۷۳۳م) در دهلی، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۹۷گ [ف.عبدالله ۲: ۵۵۰] . ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۷۳] .

33995 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۱۲۲۷/۴۲۸۰ : تاریخ یاد نشده آغاز برابر نمونهٔ۲، [ف . دکتر محمد بشیر حسین۱:۱۶۹] .

مثنوی مجذوب تبریزی

شرف‌الدین میرزا محمدرضا،که یاد اودر «اتمام‌الحجة : ۸۷۰ » گذشت . و از هموست مثنویهای: تأییدات، خزاین‌الفراید ، شاهراه نجات ...

بنگرید : ذریعه ۱۹:۹۸ .

33996 ـ تهران، ملك ۵۴۷۳ :نسخ سدهٔ ۱۲ ، آغاز و انجام افتاده ، عرفانی، با عنوانهای : سردفتر محاکمات قرآن ، امواج بحار صنع توحید ، رمزی زعجاییات قرآن ، طوفان عطا، درجی‌است ازلئالی، منهاج‌حقایق شریعت،دیباجهٔ‌معجزات‌بیحد،رسواکن‌اختراع باطل ... آغاز: موجود: وهمست زسعی‌خود نکونسارـ‌ازاوج‌خورندچوسمینار(؟)[رؤیت] .

(بنگرید :حماسهٔ دینی:۳۱۲۱).

33997 ـ تهران ، مجلس ۱۱۷۳ : نستعلیق ۱۲۳۶ مثنویست در توحید و احادیث امامت و ستایش از امامان و جز «تاییدات» و «شاهراه نجات» اوست. آغاز:ای براحدیت‌تو برحق‌ـ‌کونین دوعادل موثق [ف . مجلس ۳ : ۶۳۸] .

مثنوی محبی

مثنویست عرفانی آغاز و انجام افتاده ، بروش«مثنوی‌معنوی»باگواه‌آوردن‌ازسروده‌های مولوی وعطار و حکایتها . از آن میان حکایت ابراهیم ادهم‌وطوطی‌وعنقاوهدهد. درآن‌آمده: ای محبی ازملامت رخ‌متاب‌ـ زانکه‌نعم‌العبد میآید خطاب (س۳۴) . و : تا محبی عاشق دیدار شد ـ هردوعالم پیش چشمش خارشد.

33998 ـ تهران ، مجلس ۲۶۳۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۲،آغازموجود: بلبل ارمی‌بود صاحب اختیارـ کی‌شدی بهرگل صدجورخار. انجام:که شدم در خوان وصلش میهمان ـ که ربودم از سگ نفس .... ۱۱۸ ص ۱۳س[ف. مجلس ۸:۳۸۲] .

مثنوی محمد سمرقندی

درص ۴۵۱ گذشت .

مثنوی مسکین

عبدالله مسکین . (شاید نگارندهٔ فرهنگ هوش افزا : ۱۹۴۷ باشد).

33999 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم شوروی C۱۲۶۰ (N ۵۰۴): باتاریخ۱۲۶۶ در دفتر [ف. آکیموشکین ۱:۴۸۳].

مثنوی مسیحای کاشانی

حکیم‌رکنا،که‌یاد او در« دیوان:۲۵۲۷» گذشت. آغاز: نباید زآفرینش آشنایی‌ـ‌کزو کس بشنود بوی‌وفایی.

34000ـ تهران،مجلس۴۵/۲۳۲۹: نستعلیق ۱۲۷۴ـ ۱۲۷۵ (ص ۴۴۴ ـ ۴۴۷ جنگ) ۴۲ بیت است [ف. مجلس۸:۲۹] .

مثنوی ملا محمد

گویا ازحجة الاسلام عبدالصاحب، حاجی

ملامحمد متخلص به‌صاحب (م۱۲۹۰)که‌یاد او در «دیوان: ۲۳۹۹». گذشت. مثنویست عرفانی بشیوهٔ «مثنوی‌معنوی» ازحکایت وتمثیل، ولی‌در آن بکنایه‌ازگفته‌های‌مولوی‌بدگویی‌کرده است **آغاز:** ای‌رفیقان همرهان‌باوفا ـ شب‌روان‌وادی ملك فنا ـ اننی‌آنست ناراقامکثوا ـ علل‌اتیکم بهاکی تصطلوا .

این مثنوی بنام«مثنوی همام: ۳۱۴۰» نیز یاد خواهد شد.

بنگرید : ذریعه ۹۸:۱۹.

34001 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۴۴۲ فهرست نشده : نسخ محمد اسماعیل فرزند محمد رضا کاشانی مشهور به‌قاری، دههٔ سوم‌ذیقعدهٔ **۱۲۷۴**، ۶۸گ ۱۴ س نام سراینده بدون تخلص بخامهٔ نویسنده است [رؤیت].

34002 ـ **تهران**، ملك ۵۵۳۰ : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، با یادداشتی‌که : مثنوی‌از**وقار**شیرازیست، نسخه پیرامن ۲۰۰۰ بیت دارد، ۹۷گ[رؤیت].

34003 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۴۶ : نستعلیق‌حاجیه‌ملك‌خانم‌دختر‌عبدالصاحب‌محمد نراقی ، سدهٔ**۱۴**. آغاز برابر نمونه، درفهرست ازآن ملامحمد نراقی دانسته شده است.همراه دیوان همان صاحب نراقی [ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۶۵] .

مثنوی محوی استرآبادی

محمد باقر، سدهٔ ۱۲ـ۱۳ ، درگذشته در شیراز.

بنگرید :ذریعه ۱۰۱۴:۹ ـ مجمع‌الفصحا ۴۵۱:۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۲۷ .

34004 ـ **مشهد**، فرخ۲۶۴ مج: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳: ۹۵].

مثنوی مدهوش

محمدصادق گلپایگانی، که یادا‌و در«سر ـ العزیز : ۱۶۳۲» گذشت. پس‌ازتوحید و نعت و سبب تألیف پنج باب‌است: ۱ـ فی‌المتقابلات ۲ـ التنبیهات ۳ ـ مراتب‌العشق ۴ ـ صفات المحموده ۵ ـ الذمایم. **آغاز:** بسمله، آغازهمه کارها ـ بلکه‌کلیدهمه‌اسرارها ـ چون‌دررحمت برخم باز به .

34005 ـ **تهران**، مجلس، شماره‌وفهرست نشده : نستعلیق در « کلیات » او، از روزگار سراینده ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مثنوی مشفقی

ازملامشفقی۸۹۹(؟). **آغاز:** به‌بسم‌الله‌منشور سخن را چون بود طغرا .

34006 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۱۱/۹۵۹/۴ : نوشتهٔ **۱۰۰۹** (۱۶۰۰ـ۱۶۰۱ م)[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱۷۵:۱] .

مثنوی مشکی

ناشناخته . در ذریعه از چهار تن با این تخلص یاد شده است .

34007 ـ **تهران**، دانشسرایعالی۱۸/۸۸ قریب : با تاریخ **۱۲۲۳** در دفتر [نسخه‌ها۵: ۶۲۲] .

مثنوی مشهور

در ذریعه۹: ۱۰۵۲ وفرهنگ سخنوران: ۵۴۵ از دو تن با این تخلص یاد شده است :
۱ ـ مشهور تبریزی بنام محمدزمان‌که به‌هند رفته تا ۱۰۵۰ زنده بود و پس از برگشت در هرات درگذشته‌است ۲ـ بوسعید مشهور، برادر زادهٔ نورجهان بیگم ، ازسدهٔ یازدهم. مثنویست در داستان زن‌گرفتن مسافری و دچار شدن‌او به‌زنی زشت. **آغاز:** روزی‌ازروزهانکومردی ـ

بی‌نظیری یگانه‌ای مردی .

بنگرید : دانشمندان آذربایجان : ۱۶۶ (مشهور تبریزی) .

34008ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳/ ۴۷۲۴: با تاریخ **۱۲۵۱** دردفتر (ص۷۹ـ۸۱)، انجام: بسپار ازچنین بلا**مشهور**ـ خویشتن را بکردگار غفور [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۲].

مثنوی معزی

میرزا معزی موسوی.

34009ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف۲۷ : نوشتهٔ**۱۲۴۹**، ۷۸ص[مخطوطات، سرفراز علی: ۷۷] .

مثنوی معصوم

ناشناخته. در ذریعه ۹: ۱۰۷۰ـ۱۰۷۱ و فرهنگ سخنوران ۵۵۲ـ۵۵۳ از سیزده تن با این نشانی یاد شده است. مثنویست در اخلاق و عرفان به‌روش « مثنوی معنوی» آمیخته با داستانها . گویا سمنانی بوده چه‌در دنبال‌عنوان: قصه در تعریف پیغمبران‌که در سمنان مدفونند (ص ۷۲ـ۸۲) نکاتی‌دربارهٔ این‌شهر و روستاهای آن آمده و دارندهٔ نسخه نیزسمنانی است .

34010ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده‌وازمیان پاره شده، در۱۲۳۷ از آن محمد علی کاشانی سمنانی بوده، **آغاز** موجود: میشودگنج‌درآنجا پیدا ــ تو نداری خبر از سرخدا. **انجام**: انس درصحبت معصومان‌گیرــ تا نگردی زدم نادان دلگیر ، ۱۶گ ۱۰ س [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۱۱] .

مثنوی مقیم اصفهانی

شاید میرزامقیم کتابدار فرزند میرزاقوام که‌پدرش‌مستوفی‌شاه عباس(۱۰۵۲ ــ ۱۰۷۷)و خودکتابدارآن شاه‌بوده، سفارت دکن نیز گرفته است . داستانیست عشقی و درآن ازفتح‌قندهار بدست همان شاه سخن رفته است، **آغاز**: آنکه پیوسته داد تاج و اساس ــ به‌شهان‌الخصوص‌شاه عباس ــ تاکه برتخت دین گرفت نوی ــ شاه **عباس ثانی** صفوی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۹۰۸ (کتابدار) و۹: ۱۰۹۱ (مقیم اصفهانی) ــ فرهنگ سخنوران: ۵۶۰ــ مجلهٔ ارمغان ۱۳: ۳۲۲ .

34011ـ **تهران** ، ملك ۴/ ۴۷۰۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۱۱۷ر ـ ۱۳۷ پ درهامش) انجام افتاده ، نسخه ۳۲۰ بیت‌است [رؤیت].

مثنوی ملا

ازملا (بنگرید: پندنامهٔ ملا : ۲۷۰۰).

34012 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۷۵ : تاریخ‌یادنشده، درفهرست‌آمده «مثنویات‌ملا» بایدچندمثنوی‌باشد[مخطوطات، سرفراز علی : ۷۷] .

مثنوی ملاشاه

از ملاشاه بدخشی ، که‌یاد او در «دیوان: ۲۳۷۱» گذشت‌چند مثنوی‌ازو دریك‌دفتر یادشده است: ۱ـ ولوله **آغاز**: ازولوله‌وصال‌یادم ــ بنگردل آفتاب زادم . ۲ـ هوش: **آغاز**: طرزخاموشی وطرح گفتن ــ همه‌کس می‌دانند غیر ازمن ۳ـ نسبت. **آغاز**: حمد را نسبتی‌است باتودرست ــ بردرم ... بردرتست .

34013 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۸ pi/VI ۶۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، از روی نوشتهٔ سراینده [ف. عبدالله ۲ : ۳۵۸].

مثنوی ملا منیر

از ملامنیر .

34014ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو

۲ ق ف ۲۵: تاریخ یاد نشده (ص ۳۴ ـ ۶۷) [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۷] .

مثنوی ممتاز

ازممتاز، ازحماسه‌های دینی است، درفتح خیبر. **آغاز:** بده ساقی آن‌آب آتش نما ـ که هوش زسر رفته‌آرد بجا .

34015ـ **تهران،** دکتر مفتاح ۲۳۶: نسخ محمد حسین ممتاز فرزند حاجی محمد ـ تقی ، شنبه ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۵۸** [رؤیت] .

مثنوی‌منورخانم

34016ـ **تهران،** دانشسرایعالی‌۵/۸۸ قریب: در دفتری باتاریخ **۱۲۲۳**[نسخه‌ها۵: ۶۲۲] .

مثنوی مؤمن

آقا مؤمن‌تفرشی.

34017ـ **تهران،** دانشگاه۱/۳۱۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ۱۵) ۱۰ س [ف . دانشگاه۱۱: ۲۱۲۹].

مثنوی مهجور

از محمدکاظم فرزند محمدرضا متخلص‌به مهجور، پایان سدهٔ دوازدهم . که نام او را در تذکره‌هایی‌که در دسترس بودنیافتم، اومجموعهٔ گرانبهایی بنام « گلشن » میان سالهای ۹۱ ـ ۱۱۹۹ گردآورده و در آن شش مثنوی کوتاه بی‌نام خود را نیزآورده است .

34018ـ **لنین‌گراد،** اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ ف) : بخامهٔ سراینده **۹۱-۱۱۹۹** [آکیموشکین ۱ : ۴۶۸] .

مثنوی نادری

نادری سمرقندی . گویاهمان سراینده‌که بروزگار همایون پادشاه (۹۳۷-۹۶۳) بهمند رفته و در۹۶۶ درگذشته است .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۱۴۹ـفرهنگ‌سخنوران ۵۸۵ .

34019ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم شوروی B ۲۳۵۳ : بی‌تاریخ، (۵۱پ-۵۴ر) [ف. آکیموشکین ۱ :۴۸۴] .

مثنوی ناصر علی

ناصر علی‌شاه نصرت،که یاداودر«دیوان: ۲۴۴۸»گذشت . مثنویست عرفانی. **آغاز:** آن شنیدستی‌که شمع انجمن ـ جان روشن روشنی جان من .

34020ـ**تهران،** دانشگاه ۳۱۳۲/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، در « دیوان » او (ص۵۳ ـ ۱۲۶) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۱۱:۲۰۸۱] .

34021ـ **تهران،** دانشگاه۳/۳۹۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، (۱پ ـ ۵۶ر)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه۱۲ :۲۹۵۴].

مثنوی ناصرعلی

همان سرهندی که یاد او پیش از ایـن در «دیوان :۲۴۴۸و۲۵۶۳»گذشت.

34022ـ **پاکستان،** انجمن‌ترقی‌اردو ۲ قف ۲۷: نوشتهٔ **۱۲۴۹**(ص۱)[مخطوطات، سرفراز علی : ۷۷] .

34023ـ **بنگال،** ایشیاتك۱۳۰ منظوم (۷۹۹) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۰۰] .

34024ـ **اکسفورد،** بادلیان۸/۱۲۲ الیوت : نستعلیق روزگار رضا قلیخان . **فیلم** آن در دانشگاه ش۸۸۸هست [فیلمها:۵۴۵].

مثنوی نبی‌شاه

از نبی‌شاه ، نواب نصیری‌خان، که یاد او در «دیوان : ۲۵۶۶» گذشت. مثنویست عرفانی درچند دفتر بروش «مثنوی معنوی» آغاز : دفتر ۱) : ای خدای انبیاء و اولیا ـ ای قدیم‌وای کریم وکبریا . آغاز دفتر۶) : دفتر سادس‌همه عشق‌خداست ـ بسکه‌باحق مدعای عشق‌ماست.

34025ـ تهران، مجلس ۹۴۸۶ فهرست نشده : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۳، در نمای آن آمده : هفت دفتر. [رؤیت] .

مثنوی نشاط اصفهانی

میرزا عبدالوهاب (م۱۲۴۴) ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۵» گذشت. مثنویست به‌روش «نان‌وحلوا»ی بهایی، همراه بااصطلاحات‌عرفانی. آغاز: ای همایون هدهد شیرین مقال ـ طایر فرخ پی فرخنده فال .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۱۰۰ .

34026ـ تهران، ملی ۸۲۱ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۷ گ ۱۱ س [ف. ملی۲: ۳۵۸].

مثنوی نشاط

همان عبدالوهاب. درآن از عرفان دفاع شده است . آغاز: بازنجیرجنون برداشتند ـ بند برپای خرد بگذاشتند .

34027ـ تهران، ملی ۳۴۸ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، گزیده‌ایست، ۱۶ گ ۱۳ س [ف. ملی ۱: ۳۴۰] .

مثنوی نصیر اصفهانی

میرزا محمد نصیر پزشك (م ۱۱۹۱) که یاد اودر«پیروجوان: ۲۷۰۰» گذشت. مثنویهایی است بی‌نام و نشان .

34028ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن»گردآوردهٔ مهجور در ۹۱-۱۱۹۹ [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

34029ـ تهران، دانشسرا یعالی ۱۰/۸۸ قریب : نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۹ ذیحجهٔ ۱۲۳۳ [نسخه‌ها ۵ : ۶۲۲] .

34030 ـ تهران، دانشگاه ۴۳۳۴/۳: نستعلیق حیدرعلی طبیب سیرجانی ، نزدیك ۱۳۵۸ (ص۲۵ ـ ۴۹) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۹۳] .

34031 ـ تهران، مجلس ۴۴۲/۵ : نستعلیق . تاریخ یاد نشده ، آغاز ، کیم من دیوانه‌ای از خود هراسان [ف . مجلس ۲ : ۲۵۹] .

مثنوی نصیر جوشقانی

مثنویست بروش «قضا و قدر»ها و عشقی، پیرامن۲۱۶ بیت. آغاز: شنیدم‌نقلی‌ازصاحب کمالی ـ بزرگی بخردی‌نیکوخصالی‌ـ سخندانی فصیحی نکته سنجی ـ نهان از زیر هر معنیش گنجی .

34032 ـ تهران ، ملك ۴۷۰۹/۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، انجام افتاده (۱۳۱پ ـ ۱۳۷پ متن)[رؤیت] .

مثنوی نصیرای همدانی

شاید نگارندهٔ « لعـل قطبی : ۲۱۷۲ » باشد .

34033 ـ تهران، مجلس ۲۲۳۸/۵: شکسته نستعلیق خوش محمدرضانوری، ۱۲۹۲ (ص۳۶۲ـ۳۸۱هامش) [ف.مجلس۸ : ۴۷] .

مثنوی نظیری نیشابوری

ملامحمد حسین (م ۱۰۲۱ـ۱۰۲۳)، که یاد او در «دیوان: ۲۵۷۸» گذشت.

34034ـ بنگال، آسیایی ۵۷۳/۱۸a

(۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، مثنویست اخلاقی [ف. بنگال : ۱۵۱].

مثنوی نظیری

آغاز: ای‌زراه ورسم یاری‌بیخبر داداز دست توای بیدادگر .

34035ـ **تهران**، مجلس ۶۳/۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۶۵۲-۶۵۸ جنگ) ۷۸ بیت، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۳۲] .

34036ـ **تهران**، الهیات ۱۲/۱۷۲ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، (۱۶۶پ-۱۶۷ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات۱ : ۱۳۷] .

مثنوی نظیری

34037ـ **تهران**، دانشسرایعالی ۱/۸۸ قریب : نوشتهٔ چهارشنبه ۲۱ ذیحجهٔ **۱۲۲۳** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲] .

مثنوی نعمتخان عالی

میرزامحمدشیرازی، دانشمندخان (م۱۱۲۰)، که یاد اودر «دیوان: ۲۵۸۳» گذشت. مثنویست عرفانی .

34038ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۶/۲/۳۰۶۱: سدهٔ **۱۲** [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۷۵].

مثنوی نور علیشاه

محمدعلی، که‌یاد اودر «آیةالنور: ۱۰۱۶» گذشت. مثنویست‌عرفانی. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ سرعلم‌حمدعلی‌عظیم ـ صیقل آیینه‌دلها بود ـ جوهر شمشیر زبانها بود .

34039ـ **تهران** ، ملك ۵۰۰۵/۳ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، همراه «شرح‌خطبة‌البیان» او (۱۴۶پ-۱۶۰پ) ۱۵س [رؤیت] .

34040ـ **تهران**، مجلس ۳۹۱: نستعلیق، در «دیوان» او، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲: ۲۲۹] .

مثنوی نوعی خبوشانی

محمدرضا (م۱۰۱۹)، که‌یاد اودر «دیوان: ۲۵۸۹» گذشت. **آغاز:** شبی‌رو از گلاب صبح شسته ـ چورخ آیینهٔ خورشید رسته .

34041ـ **تهران** ، ملك ۵۵۱۱/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «دیوان» او [رؤیت] .

34042ـ **تهران**، ملك ۵۵۲۲: نستعلیق حاجی حمزه، ۱۷ محرم ۱۲۱ (سدهٔ **۱۳**) ، آغاز برابر نمونه، عنوانهاسفیدمانده، [رؤیت].

مثنوی نوعی

همان خبوشانی .

34043ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ قف۲۷: نوشتهٔ **۱۲۴۹**، ۵۶ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۷] .

مثنوی واسطی

میرعبدالجلیل بلگرامی‌واسطی (م۱۱۳۸)، که یاد او در «طوبی: ۲۹۹۵» گذشت . و از سروده‌های‌اویکی بنام «مثنوی‌واسطی» چاپ‌شده. بنگرید : ف. مشار: ۱۳۷۶ .

34044ـ **آصفیه** ۲۴۳ مثنوی : نوشتهٔ **۱۸۲۸** م [ف. آصفیه ۳: ۶۳۲].

مثنوی واصلی

در ذریعه۹: ۱۲۴۹ ـ ۱۲۵۰ و فرهنگ سخنوران : ۶۳۹ از دوازده‌تن با تخلص‌واصل و واصلی یاد شده است . در «هفت آسمان» از سراینده‌ای با تخلص واصلی که از « مخزن الاسرار» پیروی‌کرده‌باشدنام برده نشده‌است. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ آیت‌هستیست زفرد قدیم ـ در دو جهان هر چه وجودیش هست ـ هستی‌از آن یافتنی‌اش هست.

34045ـ **تهران**، ملك ۵۲۳۱ : نسخ سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** ، زرین ، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده ، ۲۰۲ گ ۱۷ س [رؤیت].

مثنوی ولدی = رباب نامه

سلطان ولد، که سه نسخهٔ آن در ص۲۸۲۴ گذشت ، و اینك نسخه‌ای دیگر :

34046 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم شوروی B ۱۵۷ : نوشتهٔ **۱۰۱۷** ، ۹۵ گ [آکیموشکین ۱ : ۲۳۴] .

مثنوی واهب = دوری دوست

از میرزا واهب اصفهانی ، وزیرشاه‌صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲) دریزد، نوادهٔ نعمت‌الله مال میری وزیرشاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴).وبرادر میرزا حسین‌مال میری .

بنگرید : ذریعه۹:۲۵۳(حسین‌مال‌میری) و۹: ۱۲۵۹ (واهب) ـ فرهنگ سخنوران : ۶۴۴ (واهب اصفهانی) .

34047ـ**لنین گراد**، آکادمی‌علوم‌E۱۲ (۳۵۹۰ف):دره‌گلشن»گردآوری مهجود**۹۱ـ ۱۱۹۹** (۱۳۷پ...)[آکیموشکین۱:۴۶۸].

مثنوی ولی دشت بیاضی

کشتهٔ ۱۰۰۱[سنگ‌قبرش]، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۹»گذشت . مثنویست عشقی در بحر «خسرو و شیرین» نظامی .

34048ـ**مشهد**،رضوی۶۰۵(۶۰۹۳): در «دیوان» او نوشتهٔ **۱۰۲۶** ، در ۲۴۳ بیت ناتمام [ف. رضوی ۷: ۵۴۶] .

مثنوی هاتفی جامی

عبدالله (م ۹۲۷) ، شاید یکی از « پنج گنج : ۲۶۹۶» او باشد .

34049ـ **قاهره**، دارالکتب۱۴۴م‌ادب فارسی: نستعلیق‌خوش حسن‌فرزندحسین‌فرزند محمدالهادی حسینی‌یزدی، پنجشنبهٔ ۲۰شعبان **۸۹۵** ، آغاز افتاده [ف . مخطـوطات ۲ : ۱۱۲] .

مثنوی هادی

از سراینده‌ای بنام و تخلص هادی ، از سدهٔ یازدهم ، که «دیوان: ۲۶۰۷» او بشمارهٔ 27057یادشده . مثنویست عرفانی اخلاقی .

آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ سرورق دفتر امید و بیم ـ شمع فروغ ازل نوربخش‌ـمشعل آینه بمنصوربخش .

34050 ـ **تهران**، دانشگاه/۶۲۶۹/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در دیوان او (ص ۷۴۱ ـ ۷۶۱) [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۸۸] .

مثنوی هجری تفرشی

میرزاابوالقاسم‌فرزندمحمدصادق،متخلص به‌هجری، هجری‌تخلص اوست‌نه‌تخلص پدرش.

آغاز: یانسیم‌الصبح یا خیرالبرید ـ یا غراب الابك‌یا نعم‌الورید.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۰۲.

34051 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم E ۱۲ (۳۵۹۰ ف) : در «گلشن»گردآوری مهجور ، **۹۱ـ۱۱۹۹**[آکیموشکین۱:۴۶۸].

34052ـ**تهران**، مجلس۲۰/۲۶۷۵: شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۶۴ـ ۱۲۹۴**در دفتر (ص۶۷۴ـ۶۷۷) ، در ۱۱۰ بیت ، آغاز برابر نمونه، **انجام** : این زمان بگذارتاوقت دگر [ف. مجلس ۸: ۴۴۱] .

مثنوی هجری

ناشناخته. درذریعه ۹: ۱۲۹۰ـ۱۲۹۱از ده‌تن بااین تخلص یاد شده است. **آغاز:**الای عندلیب نغمه‌پرداز ـ الای باگرفتاران‌هم‌آواز ـ بیاد آرازمن ومظلومی من ـ به‌حسرت مردنو محرومی من.

34053ـ **تهران**، دانشگاه۱۹/۳۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، زرین(ص۸۳۰-۸۳۳) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه۱۱:۲۴۹۷].

مثنوی هجری

ناشناخته. مثنویست در گله از ستمگری یار. **آغاز:** ای ماه ستمگر جفا جو ـ ای سیدجور کیش بدخو .

34054 ـ **تهران**، مجلس۲/۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۴۲-۵۵جنگ) ۱۹۱ بیت [ف. مجلس ۸ :۲۳].

مثنوی هجری

34055ـ **تهران**، دانشسرا یعالی۳/۸۸: با تاریخ **۱۲۲۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵:۶۲۲].

مثنوی همام

ازحاج ملامحمد متخلص به همام. درآن آمده: چون برتوفیق برگوی ای‌همام ـ تانیفتد وهم در سودای خام... توسن عزم اندرآور در لگام ـ تار بابی‌گوی دولت ای‌همام. مثنویست عرفانی: اشاره باینکه‌حب‌حق فطریست، بیان حال مؤمن ، اشاره بدفع توهم در طول مدت عذاب جهنم با وسعت رحمت پروردگار ، بیان سر انقطاع‌عذاب‌ازاهل‌کبایر، حب‌امیرالمؤمنین، حدیث سفینهٔ نوح ... درپیرامن ۲۴۷۰ بیت. **آغاز:** ای رفیقان همراهان با وفاـ شبروان وادی ملك فناـ انی‌آنست ناراً فامکثواـ علی آتیکم بهاکی‌تصطلوا ؛ آتشی‌بینم مبارك آتشی‌ـ که ازآن پیدا فروغ دلکشی .

بنگرید: ذریعه ۱۹ :۹۸ (مثنوی).
همان «مثنوی محمد:۳۱۳۴» است.

34056ـ **تهران**، مجلس ۲۶۵۴: نسخ خوش **۱۲۷۴** ، آغازبرابر نمونه، نام‌سراینده بدون تخلص درنمای نسخه‌بخامهٔ نویسنده‌آمده است [مجلس ۸: ۳۹۵] .

مثنوی همت

بروزگار شاه عباس‌دوم(۱۰۵۲-۱۰۷۷) درپایان‌آن‌آمده: مرا درخلوت جانان‌رسانی‌ـ گل امید برقلبم نشانی . **آغاز:** شبی چون‌گل بچاك دل‌نشستم ـ طلسم غنچهٔ هستی شکستم .

34057ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسود شیرانی ۳/۶۳۶۰ : تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۷۶] .

مثنوی یحیی کافرا=مثنوی کافرا

مثنوی یوسفی = نصیحت نامه

یوسف پزشك هروی (م۹۵۰)، که‌یاد اودر «جامع‌الفواید: ۵۱۳» گذشت. در بدگویی از بخل و بخیل. **آغاز:** ای‌گشادی‌نه‌درکفت‌چون مشت ـ کرده‌آیین مردمی‌پس پشت ـ خانه‌ات شد زمال مالامال ـ وزدلت‌کم‌نشد حمیت مال.
بنگرید : ذریعه ۱۹:۱۰۲.

34058ـ **تهران**، دانشگاه۶/۲۵۶۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (۲۴ر- ۲۵ ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۶۱].

34059 ـ **تهران** ، ملك ۳/۴۴۱۴ : نستعلیق عبدالله ۱۸ ج ۲/**۱۲۳۵** ، ۳۱ بیت است (۴ر-۵ر) همراه‌چندمنظومهٔ دیگرازهمو آغازبرابر نمونه[رؤیت].

34060ـ **تهران**، پزشکی۱۳/۱۷۵: سدهٔ **۱۳**، (ص ۱۰۹-۱۱۱)، همراه‌منظومه‌های

دیگر او [نسخه‌ها ۳ :۳۲۸] .

مثنوی

چند مثنوی ناشناخته .

34061ـ **استانبول** ، طوپ‌قپوسرای R۹۴۵ : همراه «دیوان» حافظ نوشتهٔ ۹۴۰. **آغاز:** الا ای آهوی وحشی کجایی ـ مرا با تست بسیار آشنایی . [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۱۷] .

34062ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۵۲۰ Or: خامهٔ میرعماد ۹۹۰ مثنویست ازکسی که در سن ۷۰ سالگی برای پسرش سروده است [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

34063ـ **تهران**، ملك ۳۸۴۴/۳۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۸۴پ-۱۸۹ر) مثنویست بزمی عرفانی‌درآن‌ازخسروو‌شیرین‌سخن‌رفته، پیرامن ۵۲۰ بیت . **آغاز:** لك‌الحمدای‌بنامت نامهٔ شوق ـ بیادت‌گرمی هنگامهٔ شوق‌ـ موفق کن‌بذکرت‌نامه‌ام را‌ـ محلی‌کن‌بشکرت‌خامه‌ام را [رؤیت] .

34064 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۴۲/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱۳۶پ-۱۷۸ر). مثنویست بزمی و عرفانی . **آغاز:** بهرتصویرعشق‌سحر وبیان ـ شدچمن صفحهٔ خامهٔسروردان. **انجام:** آن باین این‌بآن چنان آمیخت‌ـکه تن وجان بیکدیگر آویخت ـ مرد راگشت آرزو حاصل ـعشق زکارها‌بود حاصل [رؤیت].

34065 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۱۶ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۱. **آغاز:** ای‌که‌هستی گوهر مقصودمن‌ـصیقل‌آیینهٔ‌بهبودمن‌ـ**انجام:** خدمت خلق خدا بهر خدا ـ می‌شود در ملك معنی رهنما [ف. ادبیات ۳:۵۵].

34066ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۶/۱۶ جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۱. **آغاز** : افتاده : بمعنی همنفس خورشید دارم‌ـ طلوع‌عالم‌جاوید دارم. **انجام:** کتاب‌نظم و‌نثرم‌درنظرداد‌ـبهر لفظش زمعنی‌پرده بردار ... بعالم‌تاکه‌عالم را بود نام ـ همیشه‌بادت ازنیکی سرانجام [ف. ادبیات ۳:۵۵] .

34067ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۰۲/۱ Add : از سدهٔ ۱۷ م (گ ۱ - ۶۳) بروش «مخزن‌الاسرار» نظامی. **آغاز:** ای خردمرحله پیمای فکر ـ قدرت بازوی توانای فکر [ریو ۲:۸۱۷] .

34068ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۰۶/۱: نستعلیق و نسخ سدهٔ ۱۱-۱۲ (۲ر-۱۶ر) آغاز افتاده، درنسخه عنوان: مقالت‌پنجم‌دربیان‌عاشق و مراتب آن ۶ـ معرفت نفس و اوصاف‌آن۷ـ معرفت و تحقیق‌آن ۸ ـ بیان حال‌پیر و مرید و شرایط صحبت . و هرمقالتی حکایتی دارد . انجام: این «تحفه» بهرطرف‌که تابد ـ معنی زقبول هردوباید [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۰].

34069ـ **موزهٔ بریتانیا**(۴۱۹/۱۶) Or ۲۹۷۵: با تاریخ ۱۰۷۷-۱۱۱۵ دردفتر (۳۱۷ر-۳۱۹ر) **آغاز:** شنیدم روزی‌از رعنا جوانی [ذیل ریو:۲۶۷].

34070ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱/۱۷: نستعلیق محمدعلیخان، سدهٔ ۱۲ درهند، پیرامن ۲۵۰ بیت. **آغاز:** بعهدپادشاه‌عالم‌آرا‌ـستون کعبهٔ دین‌رکن‌دنیا ـ شهنشاهی‌که‌چون‌شاه‌جهان شد‌ـ زهمت‌ثانی‌صاحبقران‌شد. **انجام:** به‌تقدیر قضا **سبحی** رضا ده‌ـ چونبود چاره، تن‌درقضاده [رؤیت] .

34071ـ **تهران**، ادبیات۱۹۲ج: نستعلیق سدهٔ ۱۲. مثنویست اخلاقی ، با این عنوانها : تربیت‌منزل، خلق، منبع اشراف، تناکح، زنان بد ، نصیحت زنان‌بد، حکایت‌کم راندن‌شهوت،

عاقبت خود رویی، مذمت بخل، بی‌رونقی شر، شرط دوستی، صفت فتوت. **آغاز**: افتاده: بیغمی‌شعبه‌یی ز بی‌نفسی‌است ــ بطر وخرمی زنا حفصی است، ۷۸ گ ۷ س [ف. ادبیات ۱: ۴۱۰].

34072 ــ **تهران**، دانشگاه‌۵/۳۴۶۹: نسخ سدهٔ **۱۲** (ص‌۳۱۶) یازده بیت است. **آغاز**: عالم‌کسب است این صورت ترا ــ هر چه‌کردی بعد از اویابی جزا [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۷۷].

34073 ــ **تهران**، دانشگاه۲/۳۵۲۷: نستعلیق**۱۲۴۵-۱۲۵۳** (ص۱۸-۲۳) زدین [ف. دانشگاه۱۲: ۲۵۴۲].

34074 ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۴ مج: نوشتهٔ **۱۲۵۴**، **آغاز**: زدعلم برقبهٔ عرش‌عظیم ــ نام‌بسم‌الله‌الرحمان الرحیم. ۶۰ص.

34075 ــ **تهران**، مجلس ۷/۲۳۲۹: نستعلیق **۱۲۷۴-۱۲۷۵** (ص۷۶- ۹۸جنگ) ۱۳۰ بیت. داستانست. **آغاز**: ای دل بینوای خانه‌خراب ــ که بنایت‌رسانیده‌فقر بر آب. **انجام**: این عطاراعبث نکردبمن ــ که خلاصش نمودم‌از کشتن [ف. مجلس۸: ۲۴].

34076 ــ **تهران**، دکترمفتاح۲/۲۹۳: نستعلیق ۱۴ شوال **۱۲۷۹**، همراه «موسی و خضر» وقار. **آغاز**: ای‌امیرمنتظر ای‌مقتدا ــ ای عیان ازروی تونور خدا.

34077 ــ **تهران**، ملك ۸/۵۰۸۳: نستعلیق خوش **۱۲۹۱**، (۴۷ر-۵۱). **آغاز**: الهی‌آتش‌عشقم‌بجان‌زن ــ شرددرپنبه‌زاد‌استخوان‌زن ــ بسوزان ازمحبت... [رؤیت].

34078-79 ــ **تهران**، استادمینوی۳۳: نستعلیق **۱۲۹۹**، آغازافتاده: هرکه‌بینم‌عاشق رخساد توست ـ گرچه خود محجوب از دیدار تست. **انجام**: مجملا هرچت‌که باشد غیرحق ــ پرده است وهست برچشمت طبق. سپس مثنوی در هشت صفحه **آغاز**: این‌یکی: ازخداخواهم بس آه دردناك ــ سینه‌یی از خنجرغم‌چاك‌چاك [نسخه‌ها ۶: ۶۵۸].

34080 ــ **تهران**، ادبیات ۳۵۷/۱۱ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**. [ف. ادبیات ۳: ۵۸].

34081 ــ **تهران**، ادبیات ۱۲۸/۳ جوادی: سدهٔ **۱۳**. مثنویست‌عرفانی [ف. ادبیات ۳: ۲۹].

34082 ــ **تهران**، دانشگاه ۴۳۶۷: نستعلیق سدهٔ**۱۳-۱۴** دریك‌جنگ گویاازمنور **آغاز**: كه از هجران چو بینی خسته‌ای را ــ در افغان یادکن افغان مارا. **انجام**: من‌که‌بودم از وفا یارشما ــ یاری از یاران وفادارشما [ف. دانشگاه۱۳: ۳۳۳۶].

34083 ــ **تهران**، دانشگاه ۳/۳۷۰۱: نستعلیق **۱۳۰۳-۱۳۰۴** (۳۳۸ر ــ ۳۴۹ ر) مثنویست‌عرفانی. **آغاز**: بدان ای‌عارف اسرار یزدان ــ حبیب‌راز دان‌اهل‌عرفان. **انجام**: خود ایشانند انسان زمانه ــ نباشد غیرایشان در زمانه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۰۵].

34084 ــ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، انجام افتاده، **آغاز**: بنام خداوند جان‌آفرین ــ که‌لطفش روان داد برماء وطین [رؤیت].

34085 ــ **تهران**، ملك ۱/۴۹۲۷: از سدهٔ ۱۴، باتاریخ **۱۳۱۹** دردفتر (ص۱-۵): **آغاز**: بنام‌آنکه جان فکرت‌اندیش ــ بودکمتر عطای اوبدرویش ــ بداد اوملك دل‌ما رامسلم ــ که‌گمشد اندروصدعرش اعظم [رؤیت].

34086 ــ **بادلیان** ۱/۲۵۰ الیوت:

نستعلیق ،مثنویست در۷۸ باب (گ۱ـ۱۱۸). **فیلم** آن دردانشگاه ش ۸۸۱ هست [فیلمها: ۵۴۶] .

34087-88 ـ **بادلیان** ۱۲۹۶ الیوت ۲۶۷ : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، دومثنویست دومی ساختهٔ۱۰۵۵ (هرکه‌داردخیال تاریخش ـ ختمیه‌هست‌سال‌تاریخش)درکشمیر ۵۸۹۰ بیت. ۲۸۷گ ۱۳ س . **فیلم** آن دو در دانشگاه ش ۸۹۸ هست [فیلمها : ۱۷۹] .

34089 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف ۷۵ : تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده، در تصوف ، [مخطوطات ، سرفرازعلی:۷۶].

34090ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۸۱/۳۱۸۶ : تاریخ‌یاد نشده،انجام افتاده ، درمسائل مذهبی و فرق‌اسلام، بدستور حکیم‌عبدالرشیدخان سروده‌شده‌است [ف.دکتر محمدبشیر حسین ۲ :۳۰۱] .

34091ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۴/۶۳۷۹ : تاریخ‌یاد نشده. داستان ارسطورا دارد . **آغاز** : گل افشان چمن‌زار معانی ـ بهار انگیز باغ‌نکته دانی [ف .دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۶۸].

34092ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۰۰/۴/ ۳۶۲۳ : تاریخ یادنشده، دارای حکایتهایی است عرفانی . **آغاز:** حمد آن نائی‌که‌نی‌راآفرید ـدردم او سرمن روحی دمید .

34093ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۱۱/۵/۹۵۹ : تاریخ یاد نشده ، **آغاز:** یك‌حکایت یاددارم ازرسول‌ـ بادمقبول همه اهل قبول .

34094ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۹۶۰/۵/۱۹۴۹ : تاریخ‌یادنشده، **آغاز:** الهی معصیت ازحدفزون‌شدـ زبسیاری بکفرم رهنمون شد . [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۶۹] .

34095ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴/۱۹۴۸/۴۹۶۰: تاریخ‌یاد نشده ، عرفانی. **آغاز:** بتحمید ثنای ایزد پاك ـ که نقش بند را افروخت ازخاك.

34096 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲/۳۰۱۸: تاریخ یادنشده، بروزگار نواب وزیرالدوله امیرالملك محمد وزیرخان بهادر سروده شده و داستان سیداحمد بریلوی را دارد .**آغاز:** نظام نظم‌من‌کن‌چون‌نظامی‌ـ بده جامم زدست فیض جامی [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۷۰] .

مثنوی حروفی

آغاز : ابتدابهترین نام‌خداـ بودفضلش کردم از اولی ابتدا .

34097 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H۱۶۶۳/۲: نوشتهٔ۱۰۳۰ (۲۱ـ۱۶۲۰ م)، آغازبرابرنمونه [ف. فهمی ادهم۱:۲۹] .

مثنوی حروفی

آغاز: فیا(؟) الهالرحمان‌الرحیم‌ـاعظم اسماء علیم قدیم .

34098 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۳۱۰ : ۸۰گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم۱: ۳۰] .

مثنوی مرثشی

مثنویست اخلاقی درذم رشوه خواری ، و درآن ازناصرالدین‌شاه قاجار ستایش‌شده‌است. **آغاز:** آغازقصهٔ‌مرتشی،قصه‌ای‌گویم‌بسبك‌مثنوی‌ـ گوش دل را بازکن‌تابشنوی‌ـ شه‌وظیمت دادنه تن رازلطف ـ دیگری تنصیف‌کرد آنرا بعنف

پایان: درمدیحت داد معنی دادمی ـ غیراین منطق لبی نگشادمی .

34099 ـ تهران، ملک ۵۱۷۸: نستعلیق خوش، یکشنبهٔ ۹ رمضان **۱۲۸۴** . آغاز برابر نمونه، درپیرامن ۹۵ بیت، ۶ گ ۱۰ س [رؤیت] .

مثنوی معنوی

ازمولاناجلال الدین محمدفرزندبهاءالدین محمدبلخی (بلخ ۶۰۴ـ۶۷۲) . درشش دفتر: یکم : پیرامن سال ۶۵۷ بدان آغاز و در ۶۶۰ بانجام رسیده . **آغاز:** بشنواز نی چون حکایت میکند ـ وازجداییها شکایت میکند. دوم : در ۶۶۲ بدان آغازکرده شمارهٔ بیتهای آن درچاپ خاور ۴۱۵۶ وچاپ نیکلسون ۳۸۱۰ بیت است. **آغاز :** مدتی این مثنوی تأخیر شد ـ مهلتی بایست تا خون شیر شد .

سوم : شماره بیتها درچاپ خاور ۵۲۴۶ و درنیکلسون ۴۸۱۰ است. **آغاز:** ای ضیاءالحق حسام الدین بیار ـ این سوم دفتر که سنت شد سه بار .

چهارم : درچاپ خاور ۴۱۳۱ و نیکلسون ۳۸۵۵ بیت. **آغاز:** ای ضیاء الحق حسام الدین تویی ـ که گذشت از مه بنورت مثنوی.

پنجم : چاپ خاور ۵۵۴۵ و نیکلسون ۴۲۳۸ بیت . **آغاز:** شه حسام الدین که نور انجم است ـ طالب آغازسفرپنجم است.

ششم: که در ۶۶۶ بانجام رسیده ، شمارهٔ بیتها درچاپ خاور ۵۳۵۷ و نیکلسون ۴۹۱۶ بیت . **آغاز:** ای حیات دل حسام الدین بسی ـ میل میجوشد بقسم سادسی.

دفتر هفتم : درسدهٔ یازدهم اسماعیل دده فرزند احمد انکاره یی ، بسال ۱۰۳۵ هنگامی که گزارشی بردفترششم مثنوی مینگاشت بگفتهٔ خود به نسخه ای از مثنوی برخورده که دفتر هفتمی داشته است و نسخه مؤرخ ۸۱۴ بوده است.

آغاز: ای ضیاءالحق حسام الدین سعید ـ دولت پاینده فقرت برمزید . امروزکسی این گفته را نمی پذیرد. وحتی در انتساب دیباچه های نثری مثنوی به مولوی سخن است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۱۲۲ ـ ف. مشار: ۱۳۷۲ .

34100 ـ آصفیه ۱ مثنوی: نسخ عضد بن الحسنی الحسینی، ۵ رمضان **۶۰۸** (!) زرین، کامل ، ۲۸۲ گ و هامش [ف . آصفیه ۱ : ۳۷۰] .

34101 ـ تهران، استاد مینوی ۱۵۴: نسخ احمد فرزندحسین الوباری، اواخرشوال **۶۳۶** (!)، آغاز افتاده، با دو صفحه از اسرار شمس الدین تبریزی به نثر فارسی [نسخه ها ۶: ۶۵۸] .

34102 ـ قاهره، دارالکتب ۱۷ م تصوف فارسی: محمدفرزندعیسی الحافظ مولوی قونوی، اواخر شعبان **۶۶۸**، شش دفتر ، ۵۱۰ ص ۲۷ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۶] فیلم آن دردانشگاه ش ۲۷۰۸ هست [فیلمها: ۱۷۹] .

34103 ـ قاهره، دارالکتب ۱۳ تصوف فارسی : نسخ ۴ صفر **۶۷۴** ، ۱۹۶ گ ۱۷ س. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۲۶۸۸ هست [فیلمها: ۱۷۹ ومخطوطات ۲: ۱۰۸] .

34104 ـ نافذ پاشا ۶۵۹: نسخ جمال انقره ای ، پنجشنبهٔ ۱۱ صفر **۶۸۰**، ۱۳۰ گ ۱۷ س . دفتر ۴. **فیلم** آن دردانشگاه ش ۵۹۶ هست [فیلمها : ۱۷۸] .

34105 ـ نافذ پاشا ۶۵۹: نسخ اسماعیل فرزند سلیمان فرزند محمدحافظ قیصری، نیمهٔ ع ۱/ **۶۸۰** ، ۱۳۰ گ ۱۷ س، دفتر ۱، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۵۹۷ هست [فیلمها: ۱۷۸] .

34106 ـ موزهٔ بریتانیا ـ ۷۶۹۳

Or : نوشتهٔ **۶۹۵** ؛ مصور [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴] .

34107ـ **ترکیه**، ابا ایوب خالد ۱۸۲ : نوشتهٔ بهاءالدین احمد (پسر سراینده) ، سدهٔ **۷** ، تنها دفتر ششم آنست . عکس آن در تهران ملی ۱۶۰ هست [نسخه‌ها ۲ : ۲۷۸] .

34108ـ **نافذ پاشا** ۶۵۸ : نسخ ابراهیم فرزند علیش فرزند مدین الجمعة المستعصمی بغدادی معروف به ضیاء حافظ سکری، در مدرسهٔ ظاهریه قاهره معزیه ۲۵ ع ۱/ **۷۱۷**. و مقابله با نسخهٔ مؤرخ صفر ۷۲۳، ۱۴۷ گ ۱۷ س (ج ۳). فیلم آن در دانشگاه ش ۵۹۵ هست [فیلمها : ۱۷۸] .

34109 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۰۲ Or : نوشتهٔ **۷۱۸** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳].

34110 ـ **فرهاد معتمد** ۹۹ : نسخ خلیل فرزند عبدالله مولوی ، دوشنبهٔ ۸ ذیقعدهٔ **۷۵۰** ، در ۱۲۸۲ از آن فرهاد میرزا بوده ، دارای : ۲۶۰۶۶ بیت، ۳۴۱ گ ۳۳ س [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۳] .

34111ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۲۵ : نستعلیق محمد فرزند عبدالرزاق زرکوب، در صفر **۷۷۷** (پیدا نیست که این درست باشد) و ۱۰ رجب **۷۷۶** در پایان دفتر یکم، زرین، چهار ستونی ، هر شش دفتر ، ۳۴۶ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۰۱] .

34112ـ **عبدالحسین بیات** ۱ مج : نوشتهٔ محمد فرزند عیسی الحافظ المولوی القونوی ، رجب **۷۹۵** [نسخه‌ها ۶ : ۶۷] .

34113ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۳۲ : نسخ سدهٔ **۸** ، هر شش دفتر ، وقف زاویهٔ عاشق افندی خلیفهٔ ابراهیم گلشنی خلوتی بتاریخ ۱۵ ج ۹ ۱۰۲ [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۸] .

34114ـ **تهران**، سنا ۳۰۰ : نسخ سدهٔ **۸ـ۹**، زرین، در نیمه‌های رمضان ۸۷۷ در بغداد بوده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۲۵] .

34115ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۴۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۸** و **۹** با تاریخ **۷۵۵** و **۷۵۶**، تا دفتر ششم را دارد ، از انجام افتاده ، [نسخه‌ها ۲ : ۹۴] .

34116 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۴۳۸ Or : در فهرست آمده از سدهٔ ۷ـ۹ (؟) [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳].

34117 ـ **تهران** ، ملك ۱/ ۵۹۷۴ : نستعلیق عبدالقادر فرزند علی فرزند محمد بدر استرآبادی، با تاریخهای **۸۰۸ـ۸۰۹**، هر شش دفتر است هر یك با دیباچهٔ نثری (۱ رـ۳۳۷ پ متن) زرین [رؤیت] .

34118ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲/ ۸ : نسخ شوال **۸۰۹** ، (۳۱۱ پ تا پایان درمتن و از ۴۰۲ متن و هامش) [نسخه‌ها ۲ : ۹۵] .

34119 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۴۰ ف) Or ۳۲۵۳ : نوشتهٔ شمس‌الدین محمد ناطقی طبسی **۸۱۱** (۱۴۰۹ م)، ۳۷۵ گ [ذیل ریو : ۱۶۲] .

34120ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۹ pi/ VI ۸۰۳ : نسخ محمود الشریف ۱۵ ذیحجهٔ **۸۱۲**، هر شش دفتر است [ف. عبدالله ۲ : ۱۸۷] .

34121 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۵۸۰ : نستعلیق محمد صرام ، **۸۱۳** ، تنها پاره‌ای از دفتر یکم و همهٔ دوم و سوم و بی دیباچه‌های عربی است، ۱۴۲ گ ۲۹ س [ف. دانشگاه ۱۴ :].

34122ـ **استانبول**، اونیورسیته ۶/ ۵۳۸ : نستعلیق ریز خوش، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۱ پـ ۳۱۹ ر هامش) در ۲۶۶۴۷ بیت، ۶ دفتر. فیلم

آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها : ۴۴۲] .

34123ـ **تهران**، سلطنتی۵۰۶(۳۸۴ ف) : نستعلیق **۸۳۳** ، همراه « دیوان » او ، دارای:غزل، ترجیع، رباعی [ف.دکتر بیانی: ۱۱۲] .

34124 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۴۰ : نستعلیق کهن محمد فرزند احمد اصفهانی در **۸۳۴** در هرات، آغاز ومیانه افتاده ، هرشش دفتر است، رویهم ۱۲۷۰۰ بیت ، ۵۱۵ص۱۳ س و ۳۲ هامش [ف. مجلس ۸ :۳۸۳].

34125 ـ **تبریز** ، حـاج آقا حسین نخجوانی : نوشتهٔ **۸۳۸** . [نسخـه‌ها ۴ : ۳۴۰] .

34126 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۳۹ : نستعلیق خوش منصور فرزند ابی‌بکر تستری، سه‌شنبهٔ شوال **۸۴۰** (دفتر۴) وتاریخهای‌دیگر از همین سال در دفترهای دیگر،۲۹۱گ ۲۱ س [رؤیت].

34127 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۳۴ : نستعلیق جلال فرزند یحیی ترشیزی، ۲محرم **۸۴۰** ، ۳۱۴ گ ۲۳ س [ف . دانشگاه ۹ : ۱۱۰۷] .

34128 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۱۲ Or : نوشتهٔ **۸۴۴**. [نسخه‌ها۴:۶۸۲].

34129ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۳ ادبیات (۴۹۳۲) : نستعلیق ۱۳ع۲/**۸۴۸** شش‌دفتر، دیباچهٔ منثور راندارد، باشش‌سرلوح[ف.رضوی ۷:۷۱۴] .

34130 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۴۳۴ : نوشتهٔ اسماعیل خطیب **۸۵۰**،۵۱۸ گ ۱۹ س [ف.فمی ادهم ۱:۱۷۷].

34131ـ **قاهره**، دارالکتب المصریه، تصوف فارسی ۲۳/۱ : نسخ بایزید ابـراهیم تبریزی ۸ ذیحجهٔ **۸۵۱** درمتن،زرین. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۷۰۷ هست [فیلمها : ۷۲۱ و مخطوطات۲:۱۰۷] .

34132 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۳۵۷: نوشتهٔ**۸۵۳**، ۳۱۸ گ۲۳س[ف. فهمی ادهم ۱:۱۷۷] .

34133ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱: نسخ ۲ع ۱/**۸۵۴** ، زرین، هرشش دفتر [نسخه‌ها ۲:۹۳] .

34134 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۶۷: نستعلیق ۱۸رجب **۸۵۴** (ج ۱) و**۸۶۲** (ج۴) ازپایان ج۵ افتاده، ۲۷۶گ ۲۱س[ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۳].

34135ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ppi/VI/IF ۲ V : نسخ محمد فرزند محمد مزکی فرزند محمدالصوفی‌الشریف، ۱۰ ج ۱/**۸۵۵** ومقابله شده در اکبر آبادیکشنبهٔ ۲۳ع ۱۰۳۷/۲ [ف. عبدالله۲:۱۸۹].

34136ـ **تهران**، سپهسالار۲۱۶: نسخ زین‌العابدین بن(پاکشده) ، در **۸۵۶**،زرین، ۵۳۸گ ۲۱س [ف. سپهسالار۵:۵۰۰].

34137ـ**هند**، بانکیپور ۵۹ : محمد فرزندحسن ، شعبان **۸۵۶** ، ۳۸۷ گ [ف . عبدالمقدر : ۸۷] .

34138 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۲۳۹: نوشتهٔ **۸۶۲**، ۶۵۰گ ۱۶س [ف. فهمی ادهمی ۱ :۱۷۸].

34139 ـ **تهران**، مجلس۲۶۵۷/۱ : نستعلیق‌کهن درویش‌علی‌دربخارا برمزارناصر بخارائی در **۸۶۳** (ص۱ ـ۶۴۸) هرشش‌دفتر [ف. مجلس۸ : ۴۰۲] .

34140ـ**تهران**، ملی۸۳فهرست‌نشده:

نسخ‌کهن محب برغشی فرزند مرشدفرزندابو سعید ، **۸۶۴** ، هرشش دفتر، سرلوحها بریده شده ، [نسخه‌ها۴:۲۰۶].

34141 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۶م‌تصوف فارسی: تعلیق ، ۲۸ ع ۲/**۸۶۴**، زدین،۳۴۹، گ ۲۱ س[ف. مخطوطات۲:۱۰۶].

34142 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۲۳ حکمت: نسخ نظام فرزندابراهیم‌رازی،**۸۶۶**، هرشش دفتر، دفتریکم‌مقابله شده‌بانسخهٔ‌مؤرخ ۷۲۴ نوشتهٔ سبط مولوی درمصر،آغاز وانجام افتاده [ف. ادبیات ۲:۳۳] .

34143 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۲ : نسخ اسکندرفرزند ملك‌مسعود اتابك،رمضان**۸۶۹**، هرشش‌دفتر وهریك‌با دیباجهٔ نثری ، زدین ، ۳۷۰گ ۱۹ س [رؤیت] .

34144 ـ **تهران**، سنا ۲۵۸ : نستعلیق اظهر تبریزی، ع ۱/**۸۷۲**، باشش سرلوح ، ازکتابهای دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۱:۱۰و ۶ :۵۰۵] .

34145 ـ **قاهره**،دارالکتب۱۸ تصوف فارسی: تعلیق‌محمدفرزندجلال‌السایبی‌الرشیدی، **۸۷۳** .

34146 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸م‌تصوف فارسی: تعلیق مولوی میرك شیرازی ، **۸۷۴**، زدین ، ۴۹۹گ ۲۱ س [ف . مخطوطات ۲: ۱۰۶] .

34147 ـ **تهران**، ملك۵۳۱۱ :نستعلیق خوش یوسف شاه هروی،دههٔ‌پایان‌ج۱/**۸۷۷**، هرشش دفتر، زدین،هردفتر یك دیباجهٔ نثری دارد، ۲۷۷گ چهارستونی ۲۵س [رؤیت].

34148 ـ **تهران**،مجلس۱۱۷۵ : نستعلیق **۸۷۷**، زدین، پیرامن ۲۷۵۰۰بیت، ۳۹۵گ ۳۷ بیت [ف . مجلس ۳ : ۶۴۱] .

34149 ـ **آصفیه** ۳۷۹ تصوف : نسخ محمد فرزند محمد فرزند احمدانصاری**۸۷۷**، برای حسن فرزند محمد فرزند حسن معروف باخی‌ترك ، زدین، ۵۲۵ س ۲۳س[ف. آصفیه ۱ : ۳۶۹] .

34150 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۳۵۵: نوشتهٔ**۸۷۷** ، ۳۲۲گ۲۳س[ف. فهمی ادهم ۱:۱۷۸] .

34151 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۴۳۳: نوشتهٔ **۸۷۸** ، ۳۶۵گ۲۰س [ف. فهمی ادهم۱ : ۱۷۸].

34152 ـ **تهران**، سپهسالار۲۱۹۹ :نسخ نیکروز فرزند خضر شاه ، ۲۰ شوال **۸۸۱** ، دفترهای ۵و۶ را دارد،۲۴۳گ [ف.سپهسالار ۵ :۵۰۱] .

34153 ـ **تهران**،مجلس۲۶۴۱ : نستعلیق **۸۸۳** (پایان دفتر یکم)، سه‌دفتر ۱ و۲ و۳ را دارد ، زدین، ۶۴۴ص ۲۱ س [ف. مجلس۸: ۳۸۴] .

34154 ـ **تهران**،دکترحافظ‌فرمانفرمائیان: مؤرخ ۱۰ع۱/**۸۹۱** ، زدین ، ۳۱۴ گ ۲۳ س. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۱۹۹۹هست[فیلمها: ۱۷۹] .

34155 ـ **تهران**، دانشگاه۵۲۳۸/۷: نستعلیق ریز خوش‌پیرحسین ، **۸۹۱ - ۸۹۳** ، زدین،هرشش دفتر همراه‌کلیات عطاراست[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۷۳] .

34156 ـ **تهران**،موزه۳۷۲۵ : نستعلیق احمد فرزند محمود، چهارشنبه‌محرم **۸۹۱**در روستای هراز، وقف‌شاه‌عباس‌برآستانهٔ‌شیخ‌صفی [نسخه‌ها۲ :۲۱۲] .

34157 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۷۰

C (۳۷۲۱ف) : نوشتهٔ **۸۹۱**، ۳۴۶ گ [ف. آکیموشکین۱ :۴۸۵] .

34158 ــ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۳۸ : در هامش«کلیات» عطار که نوشتهٔ **۸۹۱ -۸۹۳** است [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۷۲].

34159 ــ **تهران** ، مجلس ۱۱۷۶ : نستعلیق یکی از استادان که نام او را پاك کرده اند، **۸۹۲-۸۹۴** ، زرین ، پیرامن ۲۶۵۰۰ بیت، ۳۹۴ گ۳۸ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۴۲].

34160 ــ **تهران**، ملی۹۹۱ف: نستعلیق عبدالاحدفرزند ابوحنیفهٔ جامی،ع ۲ **۸۹۳/۲** ، زرین،هرشش دفتراست، ۲۷۶ گ۲۵ س[ف.ملی ۲ :۵۴۸] .

34161 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۳۵۶: نوشتهٔ حسن فرزند محمدفرزند نصرالله **۸۹۶**، ۲۴۲ گ۲۱ س[ف. فهمی ادهم۱ :۱۷۸].

34162 ــ **تهران**، ملك۵۴۴۲: نستعلیق سدهٔ ۹ ، شش دفترهر یك با یك دیباجهٔ نثری، زرین ، نسخهٔ پاکیزه ایست ، ۴۴۸ گ ۲۳ س [رؤیت] .

34163 ــ **تهران**،مجلس۸۴۷۵فهرست نشده : سدهٔ ۹، هرشش دفتراست [رؤیت].

34164 ــ **تهران**،مجلس۹۲۴۴فهرست نشده : نستعلیق خوش سدهٔ ۹ ، دفترهای:۲تا ۵،زرین [رؤیت] .

34165 ــ **تهران** ، مجلس ۲۶۴۲ : نستعلیق خوش میرك حسین بخاری، اواخرسدهٔ ۹ ، بدستور خواجه میرزاحسین : رسم الخزانهٔ پادشاه ... سلطان حسین میرزا بایقرا، زرین، هرشش دفتر را دارد، ۷۷۰س۱۹س[ف.مجلس۸: ۳۸۵] .

34166 ــ **تهران**، مجلس ۲۶۵۹/۱: نسخ کهن سدهٔ۹، دفتر ۱و۲است (ص۱-۴۶۷) پایان افتاده [ف. مجلس ۸: ۴۰۶].

34167 ــ **تهران**، سنا ۱۴۳: ستعلیق سدهٔ ۹ ، زدین، پایان نونویس ۵۴۴،۱۲۴۵ ص،در ۵۲ بیت[نسخه‌ها۶: ۴۵۲].

34168 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۱ Or : سدهٔ **۱۵** م ، ۵۰۶ گ [ریو۲: ۵۸۶].

34169 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۴۳۲ : سدهٔ ۹ ، ۴۲۰ گ۱۹ س.

34170 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۴۳۹ : سدهٔ ۹،۱۶۲ گ۳۹س .

34171 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۴۳۸ : سدهٔ ۹ ، ۲۹۷ گ۲۵س[ف.فهمی ادهم ۱ :۱۷۹] .

34172 ــ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۰۸/۱ نستعلیق خوش سدهٔ **۹-۱۰** گزیده ایست (۱ر-۳۲پ) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۳].

34173 ــ **تهران**، مجلس۸۸۸۸فهرست نشده : نوشتهٔ قطب الدین محمد یزدی **۹۰۳** [رؤیت] .

34174 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای M. ۵۰۴: نوشتهٔ نعیم الدین کاتب**۹۰۴**،۳۵۳ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۷۹].

34175 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم۶۹ C (۳۷۲۰ف): نوشتهٔ **۹۱۰**.[ف. آکیموشکین ۱ :۴۸۵] .

34176 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۳۵۹ : مرشدالدین محمد، **۹۲۲**، ۳۷۵ گ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۸۰] .

34177 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۲ Or: علیخان برهان رمضان**۹۲۳** (۱۵۱۷م)، انتخاب مثنوی است۱۴۴ گ [ریو۱ :۵۹۲].

34178 ــ **قاهره**، دارالکتب ۲۴تصوف

فارسی طلعت: نسخ زیبای ... بن‌علی‌القاری، یکشنبهٔ شعبان **۹۷۲** ، زرین، ممتاز، ۴۱۸ گ ۱۵ س[ف. مخطوطات۲:۱۰۸].

34179 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۳۶۴ Or : نستعلیق رجب **۹۸۲** (۱۵۷۴م)، ۳۱۳ گ[ریو ۲:۵۸۶].

34180ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۲۰ Or : نوشتهٔ **۹۸۳** . [نسخه‌ها۴:۶۸۷].

34181 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۴۳۶ : درویش مصطفی،**۹۹۴**، ۲۸۳ گ ۲۷ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۸۰].

34182ـ **تهران**،ملک۵۳۶۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، تنها دفتر ۳تا۶ را دارد، ۲۱۳ گ ۱۷ س [رؤیت] .

34183ـ **تهران**،ملک۵۹۴۴: نستعلیق خوش جان محمد فرزند و شاگرد سلطانعلی استاد،زادهٔ ملامیرعلی،سدهٔ **۱۰**، زرین، نسخه درهندبوده،دیباجه‌های اضافی‌راندارد،۳۵۵ گ ۲۱ س [رؤیت] .

34184 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۳۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، زرین، چهارستونی‌باحاشیه‌هایی از (هلالی شیرازی) ، ۳۸۵ گ ۱۹ س [رؤیت]].

34185 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۰ (۳۸۷ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، زرین ، هرشش دفتر را دارد، ۶۵۴ص۲۲س، چهارستونی .

34186 ـ **تهران**،سلطنتی ۵۰۲(۳۸۸ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، هرشش‌دفتر، ۸۳۵ص ۱۷+۱۶ بیت در هامش .

34187ـ**تهران**،سلطنتی۴۷۶۹(۳۸۹ ف): نسخ خوش ترکی سدهٔ **۱۰**، هرشش‌دفتر، ۷۶۱ ص ۲۵ س [ف . دکتر بیانی : ۱۱۸ – ۱۲۰].

34188 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۳۴۲ (۴۰۳ ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۰**، زرین، ازکتابخانهٔشاهان‌تیموری هند ودر۱۱۶۴ ازان میرزا مهدیخان نادری بوده، گزیدهٔ شش دفتر است ، ۱۲۸ ص ۱۷س، یك ستونی [ف. دکتر بیانی:۱۳۶] .

34189 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۳۰۰ (۴۰۴ ف): نستعلیق زیبای‌گویامیرعلی‌هروی، سدهٔ **۱۰** ، گزیدهٔ شش دفتر است،زرین، ۱۱۶ ص ۱۱س ، یـك ستونی [ف . دکتر بیانی : ۱۳۷] .

34190ـ **تهران**، سلطنتی۵۱۷(۴۰۵ ف): نستعلیق خوش(محمودبن)اسحاق(شهابی) سدهٔ **۱۰** ، زرین، گزیدهٔ شش‌دفتر است، ۱۹۸ ص ۱۵ س، یك ستونی، [ف . دکتر بیانی : ۱۳۸] .

34191ـ**تهران**، موزه۳۷۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زرین، وقف شاه‌عباس بر آستانهٔشیخ صفـی ۱۰۱۷ ، ۱۳۱۸ ص [نسخـه‌ها ۲ : ۲۱۲] .

34192ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۷ ادبیات (۴۹۳۶) : نستعلیق عبدالرزاق‌نقشبند،ازآغاز سدهٔ **۱۰** ، زرین . [ف . رضوی ۷:۷۱۶].

34193ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۶۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، زرین ، بادومجلس تصویر، نسخهٔ زیبایی است [ف.دانشگاه۱۵:۴۰۶۹].

34194ـ **تهران**،مجلس۹۲۰: نستعلیق بسیار خوب سدهٔ **۱۰**، نام نویسنده پاك شده ، زرین، گزیده‌ایست درپیرامن ۲۴۰۰ بیت .

34195 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۴۳ : نسخ‌کهن سدهٔ **۱۰**،زرین،هرشش‌دفترباأشعاری از سلطان ولد، ۲۷۵۰۰ بیت، ۷۲۴ ص ۲۰س چهارستونی [ف. مجلس ۸:۳۸۶].

34196ـ تهران، مجلس ۱۱۷۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، نویسنده‌ای سروده‌هایی از جامی را که پشت نسخهٔ عبدالحکیم نامی بسال ۸۷۰ در بغداد نوشته بوده درهامش نسخه افزوده است ، ۳۱۶ س ۵۲ بیت [ف . مجلس ۳ : ۶۴۳] .

34197 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۳ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ۴۱۷ گ [ریو ۲ :۵۸۴] .

34198 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م ، ۴۷۱ گ [ریو ۲ : ۵۸۶].

34199 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H. ۱۲۲۸ : سدهٔ **۱۰** ، ۲۸۱ گ ۲۵س [ف. فهمی ادهم۱ : ۱۸۰].

34200 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۳۵۸ : ابراهیم فرزند حسن فرزند علی حافظ، ۲۸۹ گ ۲۵ س [ف . فهمی ادهم۱ : ۱۸۰] .

34201ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ppi/VI/Ip ۱۶۹۳: نستعلیق شیخ جمال محمد فرزند کورا؛ سدهٔ **۱۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۸۹] .

34202ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۵ A ۵۶۳۱ : نستعلیق دوخامه بخشی از آن از سدهٔ **۱۲** و بخشی از آن از سدهٔ **۱۰** [ف. عبدالله ۲ :۴۵۶]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر بشیر حسین۱ :۱۷۴].

34203ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۵ B ۴۰۸۶: نسخ سدهٔ **۱۰**، ۳۹۸ گ . شش دفتر دارد و آغاز دفتر یکم افتاده. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده .

34204 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Spi/VI۱۵C ۴۸۸۶: نستعلیق خوش پیرامن سدهٔ **۱۰** . آغاز در دفتر۳ افتاده [ف. عبدالله ۲ : ۴۵۷]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱ :۱۷۴] .

34205ـ **میشگان** ، دانشگاه ۸۴۶ . M.s: سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها۵ : ۷۱۵].

34206 ـ **اسرائیل**، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۱۶ ـ ۸ .Ar: سدهٔ **۱۰** ، دفتر یکم [نسخه‌ها ۵ :۱۰۸] .

34207 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۹۱ : نستعلیق خوش با تاریخ **۹۵۵** که ساختگی مینماید، باید از سدهٔ **۱۰** ـ**۱۱** باشد ، زرین ، دفتر ۱ و ۲ و ۳، ۱۹۱ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۴ :

34208 ـ **تهران**، دهخدا ۲۴۱: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۰**ـ**۱۱**، باحاشیه‌هایی به‌ترکی. [نسخه‌ها ۳ :۳۹۹] .

34209 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**ـ**۱۱** ، چهارستونی، زرین، ۳۰۰ گ ۲۱ـ۲۴س [ف. سپهسالار۵ :۵۰۰].

34210 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۴۱ Or : سدهٔ **۱۰**ـ**۱۱** . [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۴].

34211 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۴۴ : نستعلیق خوش عبدالرحمان فرزند اسحاق ، **۱۰۰۱** با افزوده‌هایی درهامش، زرین، هرشش دفتر، ۲۷۰۰۰ بیت، ۵۵۶ص ۲۵س [ف. مجلس ۸ : ۳۸۷] .

34212ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۴ ادبیات (۴۹۳۴) : نستعلیق شرف فرزند محمدحسین شیرازی **۱۰۰۱** تا **۱۰۰۳** با یک سرلوح [ف. رضوی ۷ :۷۱۵] .

34213 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۷۵ (۳۷۲۶ف) : نوشتهٔ **۱۰۰۱**، ۲۹۰ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۸۶] .

34214ـ تهران، سلطنتی ۳۱۰۰ (۳۹۰ ف) : نستعلیق محمدلطیف و فتاح بنی‌اسرائیل ساکن‌کوی جلالی، ۱۰۲۰ یا ۱۰۰۳ (هردو تاریخ در فهرست آمده) . زدین، هرشش‌دفتر، ۷۴۷ص ۱۹ س [ف. دکتر بیانی : ۱۲۱]،

34215 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۴۰ Or : نوشتهٔ ۱۰۰۴ [نسخه‌ها ۴:۶۸۴].

34216ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۲۷۲ : نوشتهٔ ۱۰۰۵، ۵۷۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی:۷۷] .

34217ـ تبریز ، ملی ۳۶۲۲: نوشتهٔ ۵ ذیحجه ۱۰۰۷ . [نسخه‌ها ۴: ۳۱۰].

34218 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب WK ۹ pi/VI ۲۵۷۹ : نستعلیق مصطفی قلی قریشی سیالکوتی ، ذیحجهٔ ۱۰۰۷ [ف. عبدالله ۲: ۱۹۰] .

34219 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب WC ۹ pi/VI ۱۴۲۲: نستعلیق ۱۰۰۷، هرشش دفتر [ف. عبدالله ۲: ۱۹۱]

34220ـ مشهد، رضوی ۱۰۰۱۲ فهرست نشده : نستعلیق ۱۰۰۸ ، دفتر او۵ و۴ و ۲ ، را دارد۱۸۴ گ ۲۱س [رؤیت] .

34221ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۱: جلدیکم‌است، نسخ رجب ۱۰۰۹ .

34222ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۲ : جلد دوم‌آن است [نسخه‌ها۲ : ۹۳].

43223ـ قاهره، دارالکتب ۱۹م‌تصوف فارسی : تعلیق ۱۶ ع‌۱/۱۰۰۹، زدین، ۳۰۷ گ۲۵ س [ف. مخطوطات۲: ۱۰۶].

34224 ـ تهران ، دانشگاه ۴۳۰۰: نسخ درویش مصطفا ، ۵ شعبان ۱۰۱۰ ، دفتر چهارم است، باخط درویش محمدشاهی‌درص‌ع و ترجمهٔ واژه‌ها در هامش [ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۶۹] .

34225 ـقاهره، دارالکتب۲۶ تصوف فارسی طلعت: تعلیق ۱۰۱۱ ، زدین، هرشش دفتر، ۲۹۰ گ ۲۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۰۹] .

34226ـ تهران، ملی۸۴ فهرست نشده: نستعلیق درویشعلی مولوی‌بسنوی‌الاصل، اواخر شعبان ۱۰۱۲ ، هرشش دفتر ،زدین، تنهادیباچهٔ مولوی را دارد، ۶۱۰ص ۲۲س، چهار ستونی [نسخه‌ها ۴ : ۲۰۸] .

34227 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم شوروی C ۷۱ (۳۷۲۲ف) : نوشتهٔ ۱۰۱۳، ۳۱۹ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۵].

34228ـ تهران ، موزهٔ هنرهای زیبا ۷۶۸۳ : نستعلیق مبارک خان پسر دولت خان دهلوی، ۱۰۱۴-۱۰۱۵ ، زدین، ۷۰۸ گ ۲۱ س [نسخه‌ها ۳: ۱۳۰] .

34229ـ لنین‌گراد ، آکادمی‌علوم شوروی B۱۵۴ (۳۷۱۶ف): نوشتهٔ ۱۰۱۷ [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۵] .

34230 ـ آصفیه ۳۷۸ تصوف : نسخ ۱۰۱۸ ، زدین، دفتر ۴ و۵ و ۶ [ف. آصفیه ۱: ۳۷۰] .

34231ـ تهران، ملی۸۲ فهرست نشده: عبداللطیف فرزند عبدالله عباسی‌عبادی، ۱۰۲۴ با دیباجه‌ای ازهمو در بارهٔ نسخه‌های متعددی که بآنها مقابله‌شده، هرشش دفتر، ۷۱۱ص ۲۲ س ، چهارستونی [نسخه‌ها ۴: ۲۰۵].

34232 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۴۳۵ : نوشتهٔ ۱۰۲۵ ، ۲۹۰ گ۲۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۱] .

34233ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۵ : نستعلیق عبداللطیف فرزندحبیب‌الله کاخی، ۲۲ شعبان ۱۰۲۵ ، هرشش دفتر [نسخه‌ها۲ : ۹۳].

34234ـ **آصفیه** ۱۵۷۱ تصوف: نزدیك **۱۰۲۵**، کامل [ف. آصفیه۴: ۱۸۴].

34235ـ **تهران**، حقوق ۲۰د: نستعلیق ج ۱/ **۱۰۲۶**، هرشش‌دفتر، بامهر محمدشاه ۱۱۲۰، ۳۵۰ گ ۲۱س [ف. حقوق: ۱۸۲].

34236 ـ **تهران**، سلطنتی ۱/۵۱۵ (۷۲۲ف) : نستعلیق زیبای شاه قاسم، ۱ ع **۱۰۲۸/۲** درکتابخانهٔ حسن‌خان شاملو بوده، گزیدهٔ شش دفتراست [ف. دکتر بیانی: ۵۴۶].

34237 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴م تصوف فارسی: نوشتهٔ عبدالقصی فرزند مصطفی فرزند عبدالغنی قاضی کابلی، ۲۲ ع۱/ **۱۰۳۰**، شش دفتر، زدین [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۶].

34238ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۰م تصوف فارسی: نسخ خوش درویش مصطفی مولوی، **۱۰۳۱**، زدین [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۷].

34239ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲: نسخ صفی فرزند کریم فرزندابراهیم، پایان ذیقعدهٔ **۱۰۳۴**، هرشش دفتر، زدین. [نسخه‌ها ۲: ۹۳].

34240ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶تصوف فارسی: نسخ زیبای ۱۳ رمضان **۱۰۳۵**، زدین، ۴۷ گ ۲۱س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۹]

34241ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ۴۲۳: نستعلیق هندی، رجب **۱۰۳۸** [نسخه‌ها ۵: ۵۶].

34242 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۳ Add: نستعلیق **۱۰۴۳** (۱۶۳۳م)، ۲۰۵ گ [ریو۲: ۵۸۶].

34243ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ppi/VI۱G: نسخ محمدعلی، ۹ ع ۲/ **۱۰۴۳** هر شش دفتر است [ف. عبدالله ۲: ۱۹۲].

34244ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۶۷ Add: نستعلیق **۱۰۴۹** (۱۶۳۹م)، ۳۱۸ گ [ریو۲: ۵۸۶].

34245 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۷۸: نستعلیق محمد ولی بخارایی، **۱۰۴۷** تا **۱۰۵۰** دربلخ، دارای دفترهای ۱و۲و۴و۶ پیرامن نوزده هزار بیت، زدین، ۲۵۹ گ ۳۸ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۴۴].

34246ـ **تهران**، ملی ۸۰ فهرست نشده: نستعلیق خوش **۱۰۵۰**ـ**۱۰۵۱**، زدین، درپایان آن آمده: بیك واسطه از روی نسخه‌ای بخامهٔ نورالدین محمد بخاری که ادراك صحبت مولوی کرده ونسخه به تصحیح سلطان ولدرسیده وخط مولوی داشته است نوشته شده، ۷۰۴ ص ۴۲ بیت [نسخه‌ها ۴: ۲۰۰].

34247 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای M. ۵۰۵: نوشتهٔ **۱۰۵۱**، ۲۸۸ گ ۲۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۱].

34248ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹: نستعلیق محمد تقی فرزند جمال‌الدین کاتب کرمانی، **۱۰۵۳**، زدین، محشی، هرشش‌دفتر را دارد. [نسخه‌ها ۲: ۹۲].

34249 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۴۷: نستعلیق خالقدار سیالکوتی، در **۱۰۵۴**، زدین، شش دفتر، ۶۶۹ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۸: ۳۹۰].

34250ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب WC ۹ pi/VI ۲۴۵۴: نستعلیق ۱۴ ع ۱/ **۱۰۵۴** هر شش دفتر است [ف. عبدالله ۲: ۱۹۱].

34251 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۱۳۵۴: نوشتهٔ **۱۰۵۶**، ۳۴۶ گ ۲۱س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۱].

34252 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۲

Add : نوشتهٔ ۲۴پادشاهی اورنگ‌زیب(۶۱-۱۰۶۲ = ۱-۱۶۸۰ م) ، ۵۸۳گ[ریو۲ : ۵۸۷] .

34253ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۲۳ A pi/VI ۲۱۴: نستعلیق شوال ۱۰۶۳ ، هرشش دفتر است [ف. عبدالله ۲ : ۱۹۳] .

34254ـ تهران، مجلس۴۹۹۴:نسخ رجب ۱۰۶۵، زرین، متن‌وهامش،۸۴۳ص۱۹ س [رؤیت].

34255ـ تهران، سپهسالار ۷۱۸۴ : نستعلیق ۱۰۶۶، دفترهای ۳ و۴و۵و ۶است، در پایان واژه های مثنوی گزارش شده ، ۲۲۵گ [ف.سپهسالار ۵:۳:۵۰۳].

34256 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۹۱ (۳۹۱ ف) :نستعلیق‌حسن‌فرزندحیدرشیرازی، میانهٔ رمضان۱۰۶۵و۱۰۶۶ و۱۰۶۷، زرین، شش دفتراست،۵۱۶ص۲۰س، چهارستونی[ف. دکتر بیانی :۱۲۲] .

34257 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۴ : نستعلیق کرمعلی فرزند محمد درویش ، در ع ۱۰۶۹/۲ ، باآرایش ، وچهارمجلس‌تصویر، هرشش‌دفتراست[نسخه‌ها ۲:۹۳].

34258 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۶۷۱(۳۷۲۷ف):نوشتهٔ ۱۰۷۲، ۳۶۷گ [آکیموشکین ۱:۴۸۶] .

34259 ـ تهران ، مجلس ۲۶۴۸ : نسخ درویش مصطفی ۱۰۷۴، درهامش‌گزارش واژه‌ها ، آغاز افتاده ، ۲۲۰۰۰ بیت،۸۰۸ص ۲۷س [ف. مجلس ۸:۳۹۰] .

34260 ـ موزهٔ بـریتانیا ۱۱۰۷ Egerton: ج۱۰۷۷/۲ (۱۶۶۶ م)،۳۶۲گ [ریو۲:۵۸۶].

34261 ـ موزهٔ بـریتانیا ۷۷۴۰ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۰۷۷ (۱۶۶۷ م)، ۲۴۱گ .

34262ـ تهران ، سپهسالار ۷۱۸۶ : نستعلیق ، ۱۴ محرم ۱۰۷۹ ، دفترهای ۴و۵ و۶ است ، درپایان نام‌کسانی که مثنوی را در آستانه نوشته‌اند آمده ،که ۲۹ تن بوده‌اند ، ۲۲۶ گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵: ۳: ۵۰۳] .

34263ـ قاهره، دارالکتب ۱۰تصوف فارسی طلعت: نستعلیق زیبای‌محمدفاضل‌ساکن پرکنه‌کول و جلالی ۵ ع ۱۰۷۹/۲،بادیباچهٔ عبداللطیف عباسی ، زرین ، ۴۲۰ گ ۱۹ س [ف . مخطوطات ۲:۱۱۱] .

34264ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۵۳: نستعلیق خوب علی فرزندعبدالغالب،۱۵شوال ۱۰۷۹ ، همراه «لطایف اللغات » عبداللطیف ۳۱۳گ .

34265ـ نجف،امیرالمؤمنین۱۳۵۱: نستعلیق زیبای سدهٔ۱۱ ، ۱۰۷۹ تا ۱۰۸۳ ، ۳۵۳گ [ف.خطی،سیدعبدالعزیز طباطبایی].

34266ـ تهران،مجلس۴۳۱: نستعلیق شریف‌کشمیری ، ۱۰۸۳ (دفتر ۱) و ۱۰۸۶ (دفتر۲) ، زرین، با دیباجهٔ عبداللطیف‌عباسی که آنرا با هشتاد نسخه مقابله‌کرده‌است،۳۹۴ گ ۴۲ س [ف. مجلس۲:۲۵۰].

34267 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۶ : نستعلیق آدینهٔ ج ۱۰۸۲/۱ در پای‌قلعهٔ‌شالمیر (دفتر۵) و شعبان ۱۰۸۹ (دفتر ۶) باآرایش، و حاشیه‌هایی ازه‌لطایف‌اللغات»بقلم‌نشاةمحمد بن‌صالح فرزند جاراللهٔ۳ محرم۱۱۴۰،هرشش دفتراست . [نسخه‌ها ۲ : ۹۳] .

34268 ـ مـوزهٔ بریتانیا ۵۶۰۵ Add : نستعلیق ۱۰۸۲(۱۳پادشاهی‌اورنگ زیب) (۱۶۷۱ م) ۳۲۴گ [ریو ۲:۵۸۷].

34169 ـ تهران، مجلس ۵۲۶۱: نستعلیق محمد اسلیم بنی اسرائیلی کولوی فرزند شیخ‌ـ جلال ولد، ۲۰ شوال **۱۰۸۴**، زرین، با دیباجه و گزارش عبداللطیف عباسی، چهار ستونی [رؤیت].

34270ـ تهران، استادمینوی ۱۲۸: نستعلیق هدایةالله فرزند شکرالله ایموری، ۱۸ رجب **۱۰۸۴**، برای محمد ارسنجانی [نسخه‌ها ۶: ۶۵۸].

34271 ـ تهران، مجلس ۴۶۷۵: نستعلیق ۲۶ محرم **۱۰۸۴**، هر شش دفتر، با سه دیباجه در آغاز، ۴۵۹ گ ۱۸ س چهارستونی [رؤیت].

34272ـ هند، بانکیپور ۶۰: دفتر یکم آنست، ۷۷ گ.

34273ـ هند، بانکیپور ۶۱: دفتر سوم آنست، ۶۴ گ.

34274 ـ هند، بانکیپور ۶۲: دفتر چهارم آنست، ۶۶ گ.

34275ـ هند، بانکیپور ۶۳: دفتر پنجم آنست، ۷۹ گ.

34276 ـ هند، بانکیپور ۶۴: دفتر ششم آنست، ۸۹ گ. این شش بخشی نوشتهٔ **۱۰۸۵** است [ف. عبدالمقدر: ۹۶-۹۸].

34277ـ تهران، مجلس ۱۱۷۹: نستعلیق هندی **۱۰۸۵**، پیرامن سی‌هزار بیت، زرین، ۵۴۰ گ ۳۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۴۵].

34278 ـ تهران، مجلس ۴۱۳۶: نستعلیق زیبا، ۲ع۱/**۱۰۸۶**، با دیباجهٔ عبداللطیف که در آن آمده: در آهن پوش افغانستان در ۱۰۲۴ با نسخه‌ای که درمدت ۳۵ سال با ۶۰ مثنوی دیگر مقابله شده بود، بار دیگر در پولم گذر پیشاور با چهارپنج نسخه، وسوم بار در ۱۰۳۰ در سفر دکن، وچهارم بار در ۱۰۳۱ در برهانپور با چهارپنج نسخه مقابله‌شده است، ۴۴۶ گ ۱۹ س [رؤیت].

34279ـ تهران، ملی ۸۶ فهرست نشده: نسخ خوش **۱۰۸۷**، هرشش دفتر، دفتر یکم دیباجه ندارد، ۵۴۶ ص ۲۷ س [نسخه‌ها ۴: ۲۱۰].

34280ـ قاهره، دارالکتب ۲۷ تصوف فارسی طلـمت: نوشتهٔ **۱۰۸۷**، با دیباچه و حاشیه‌های عبداللطیف عباسی که با ۸۰ نسخهٔ شهرهای افغانستان مقابله‌شده بود، زرین، ۵۸۶ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۱۰].

34281ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ppi/VI۱N ۱۷۲۱: نستعلیق بر خوردار فرزند مولا ناخضر ۱۹ع۱/**۱۰۸۸**، هرشش دفتر است [ف. عبدالله ۲: ۱۹۴].

34282ـ ـ تهران، سپهسالار ۲۲۱: نسخ ریز محمد فرزند علی، پنجشنبهٔ ۱۷ ع ۱/**۱۰۹۱** درشیراز، زرین، چهارستونی، ۳۵۶ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۱].

34283ـ لنین گراد، آکادمی علوم ۷۴ C (۳۷۲۵ ف): نوشتهٔ **۱۰۹۲**، ۳۹۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۸۶].

34284 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۶۹ Add: ع ۲/**۱۰۹۳** (۱۶۸۲م)، ۲۲۹ گ [ریو ۲: ۵۸۷].

34285 ـ تهران، دکترمفتاح ۳۵۴: نسخ **۱۰۹۴** در متن وهامش، با شش سرلوح و دیباچهٔ محمدصادق طباطبائی خاکی حافظ شیرازی که کتاب را مقابله کرده است [رؤیت].

34286ـ تهران، مجلس ۴۷۳۰: نستعلیق ابوالبقا موسوی ابرقوهی، **۱۰۹۴**، زرین، تنها دفتر یکم است، ۹۴ گ ۲۵ س، چهارستونی [رؤیت].

34287ـ **هند**، بانکیپور۶۵: نستعلیق، ۱۰۹۵، ۲۶۱ گ.

34288ـ **هند**، بانکیپور ۶۶: بقیه همان شمارهٔ پیشین است» **۱۰۹۵**، ۲۸۶ گ [ف. عبدالمقدر: ۹۸ـ ۹۹].

34289 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، نسخهٔ کامل، زرین، با تملک ۱۱۵ [رؤیت].

34290ـ **تهران**، سلطنتی ۵۱۰(۴۰۲ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دارای دفتر ۱ و ۲ و نیمی از ۳، زرین، ۴۱۰ ص ۲۱ س، چهارستونی [ف. دکتر بیانی: ۱۳۵].

34291 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۰: نستعلیق گویا عبدالجبار شاگرد میر، سدهٔ **۱۱**، هر شش دفتر است، [نسخه‌ها ۲: ۹۳].

34292 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۴۶: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، زرین، هر شش دفتر، با شعرهایی از سلطان ولد، ۲۴۰۰۰ بیت، ۶۹۳ ص ۱۸ س.

34293 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۴۵: نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، زرین، هر شش دفتر با مقدمه‌در گزارش برخی از بیتها و اصطلاحات، با پنج مجلس تصویر، ۶۱۳ ص ۲۴ س [ف. مجلس ۸: ۳۸۸].

34294ـ **تهران**، مجلس ۲۶۴۹: نسخ خوش سدهٔ **۱۱**، زرین، ۲۷۰۰۰ بیت، ۵۲۲ ص ۲۷ س [ف. مجلس ۸: ۳۹۱].

34295 ـ **تهران**، الهیات ۱۴/۲۵۶ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** بخشی از آن است(۱۱۱ پ).

34296ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۴ ادبیات (۴۹۳۳): نسخ سدهٔ **۱۱**، با پنج سرلوح و یك ترنج [ف رضوی ۷: ۷۱۶].

34297ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۶ ادبیات (۴۹۳۵): نسخ سدهٔ **۱۱**، باشش سرلوح.

34298 ـ **مشهد**، رضوی ۹۰۸ ادبیات (۴۹۳۷): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، باشش دیباچه و شش سرلوح [ف. رضوی ۷: ۷۱۶].

34299 ـ **مشهد**، رضوی ۹۱۱ ادبیات (۴۹۴۰): نستعلیق میرصالح ازاوایل سدهٔ **۱۱** دفتر ۱ و ۲ است با آرایشهای زرین [ف. رضوی ۷: ۷۱۷].

34300ـ **مشهد**، رضوی ۹۱۳ ادبیات (۴۹۶۳): نسخ اوایل سدهٔ **۱۱** با تاریخ دروغین ۸۸۲، شش دفتر است با شش سرلوح [ف. رضوی ۷: ۷۱۸].

34301ـ **مشهد**، رضوی ۹۱۴ ادبیات (۷۸۹۵): نستعلیق هند از سدهٔ **۱۱** و تاریخ دروغین ۱۰۴۸، چهار دفتر آخر آنست و نسخهٔ ناسخهٔ عبداللطیف گجراتی درگذشتهٔ ۱۰۴۸ و مقابله شده با دیباچه‌های او [ف. رضوی ۷: ۷۱۹].

34302 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، در پایان «وصیت حضرت خداوندگار بخط شرفشاه» آمده باید نقل از وصیت مولوی باشد [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۵].

34303ـ **تهران**، ملی ۸۵ فهرست نشده: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، تنها دفترهای ۴ تا ۶ با سه سرلوح، آغاز در دیباچه افتاده، ۴۳۹ گ ۲۰ س، چهارستونی [نسخه‌ها ۴: ۲۰۹].

34304 ـ **تهران**، ملی ۱۱۰۳ ف: نستعلیق نسبتاخوش، سدهٔ **۱۱**، هرشش دفتراست، آغاز: بشنوازنی، ۳۴۹ گ ۱۹ س [ف. ملی ۳: ۱۲۵].

34305ـ **تهران**، سپهسالار ۲۳۴: نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین، چهار ستونی، ۲۳۰ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۲].

34306 ـ تهران ، سپهسالار ۲۱۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زرین، دفترهای ۱ و۲ و۴ و۶ را دارد، ۲۵۵گ ۲۱ـ۱۹س [ف. سپهسالار ۵۰۱:۵] .

34307ـ تهران ، سپهسالار ۷۱۸۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، در روستای قلورود ، زرین ، آشفته . ۳۲۷گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۵۰۳] .

34308 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۴۵۹: سدهٔ ۱۱ ، ۱۳۰گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۸۱] .

34309 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R:۴۳۷ : سدهٔ ۱۱ ، جلدیکم منتخبات مثنوی است ، ۲۶۷گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۸۲] .

34310ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب M ppi/VI۱ ۱۶۸۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، هرشش دفتر است[ف. عبدالله۲:۱۹۳] .

34311 ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg ۴۷۱۳ : سدهٔ ۱۱ .[نسخه‌ها ۱۳۸:۴] .

34312ـ آصفیه ۳۸۳ تصوف: نستعلیق خوش ، سدهٔ ۱۱ ، دفتر ۱ و۲ است، ۱۹۶س ۲۵ س .

34313 ـ آصفیه ۴۲۵ تصوف : نسخ ملامحمدعلی، سدهٔ ۱۱ ، برای فرزندان خودملا محسن علی ورجبعلی و عبدالحفیظ. ۶۹۲ص ۲۱ س [ف. آصفیه۱ : ۳۷۰] .

34314ـ آصفیه، ۴۲۳ تصوف: نستعلیق محمد سلیم، سدهٔ ۱۱ ، دفتر۴، از روی نسخهٔ عبداللطیف عباسی ، ۲۵۶ص ۱۷س .

34315 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۰۲ Add: سدهٔ ۱۷م، ۲۷۵گ [ریو ۲: ۵۸۷] .

34316 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۱۰ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۷م، ۴۶۴گ، نسخهٔ ناسخهٔ مثنویات سقیمهٔ عبداللطیف عباسی است .

34317 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۶۶ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م ، ۲۴۰ گ، نسخهٔ ناسخهٔ عبداللطیف عبـاسی است . [ریو ۲ : ۵۸۹ـ۵۹۰] .

34318 ـ تهران ، سپهسالار ۲۲۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ـ۱۲ ، زرین، ۴۸۲گ ۲۱س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۰۱] .

34319 ـ آصفیه ۴۲۴ تصوف: نوشتهٔ عبدالقوی ، ۱۱۰۳ (درپایان دفتر۴)، ۷۷۲ص ۱۹ س[ف. آصفیه ۱:۳۶۹] .

34320 ـ تهران، مجلس ۵۲۲۱: نسخ خوش ریز بی‌نام پنجشنبهٔ ۱۹ شوال ۱۱۰۳ (پایان‌دفتر۵) دیباچه رانداردو از بشنوازنی آغاز میشود ، زرین هرشش دفتراست ، هریك بایك دیباچه [رؤیت] .

34321 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۹ : نستعلیق هندی ۱۱۰۴ ، با حـاشیه‌هایی از «لطایف معنوی» هرشش دفتر است ، [نسخه‌ها ۲ : ۹۳] .

34322ـ تهران ، دانشگاه ۳۷۵۳ : نستعلیق عبدالله ۱۷ رمضان ۱۱۰۷ ، دفتر پنجم از «مثنوی مسدس» ساختهٔ عبداللطیف عباسی با دیباچه‌ای به‌نثر که در۱۰۳۲ ساخته است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۸] .

34323ـ تهران، مجلس ۲۶۵۰: نستعلیق خوش محمودبن‌نابادی، ۱۱۱۰ ، زرین، ۵۴۶ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۸: ۳۹۲] .

34324ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۵ Spi/VI ۵۲۵۸: نستعلیق ج۱ ۱۱۱۲/ (۱۷۰۰ م) [ف. عبدالله ۲: ۴۵۵] .ازکتابهای پرفسود شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۴] .

34325 ــ **تهران** ، مجلس ۲۶۵۱ : نستعلیق **۱۱۱۳** ، زرین ، هرشش دفتر، ۵۴۰ ص ۲۹ س [ف . مجلس ۸ : ۳۹۳].

34326ــ **تهران**،دانشگاه۹۹: نستعلیق زیبای محمد مقیم ، در اسلام پوری ، ۶ شوال **۱۱۱۳** (دفتر۱) و **۱۱۱۴** (پایان دفتر ۶) ، باپنج‌پیشگفتاردرآغاز وهرشش‌دفترباديباجه‌ها و فهرست،زرین ، ۳۹۲گ۲۱س،چهارستونی.

34327 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۳ Add : نستعلیق **۱۱۱۳** (۱۷۰۱ م) ، ۳۱۲ گ . نسخهٔ ناسخهٔ مثنویات سقیمهٔ عبداللطیف عباسی است . [ریو ۲ :۵۸۹].

34328 ــ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم شوروی C۷۲(۳۷۲۳ف): نوشتهٔ **۱۱۱۴**، ۲۹۸گ[ف. آکیموشکین ۲:۴۸۵] .

34329ــ**لاهور**،پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۵۲ ، ۸۷۱ مث: نستعلیق ج۱/**۱۱۱۵**، ۴۱۲گ ۱۶ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۱: ۴۱۰] .

34330ــ**لاهور**،پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۵۲، ۸۷۱مث (۴) : نستعلیق‌عبدالله، ۲ رمضان ۱۱۶ (**۱۱۱۶**) ، دفتریکم‌است، ۱۶۱ گ۱۵ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۳۱۹:۱] .

34331ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۹ M ۶۸۹: نستعلیق شکسته آمیز محمد مرادات کشمیری، ۴ ج۲/**۱۱۱۷** [ف. عبدالله۲:۱۹۵] .

34332ــ**لاهور** پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۵۲ ، ۸۷۱ مث (۳) : نستعلیق ۵۰ جلوس عالمگیری(**۱۱۱۸**)، دفتر۳ است، ۱۷۴گ۱۷ س [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۳۱۸:۱] .

34333ــ **آصفیه**۱۵۵۷ تصوف: نوشتهٔ **۱۱۳۰** ج ۱ [ف. آصفیه ۴: ۱۸۴].

34334ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI۹J ۶۴۲: شکسته آمیز**۱۱۵۱**[ف. عبدالله ۲: ۱۹۷].

34335ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۹G ۹۵۵ : نستعلیق علیم‌الله فرزند شیخ‌عطاالله چشتی، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۱۵۴** هر شش دفتر است [ف.عبدالله ۲:۱۹۶] .

34336ــ **بنگال**، ایشیاتك۱۲۳منظوم (۱۳۸): نستعلیق **۱۱۵۹** بافرهنگ‌عبداللطیف فرزند عبدالله [ف. بنگال :۹۹].

34337ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۵۱۳/۳۵۳۷: نوشتهٔ**۱۱۸۰**(۱۷۶۶ـ ۱۷۶۷ م) دفتر۲ [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱۷۴:۱] .

34338 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۰۶ Add : رجب **۱۱۸۵** (۱۷۷۱ م)، ۴۳۴ گ [ریو۲:۵۸۷].

34339ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۹۵۴/۱/۱۹۴۲: غلامحسین فرزند حافظ محمد ذاکر،که در سانبهر میزیسته، ۱۷ ع ۱/**۱۱۸۶** (۱۷۷۱م) ، دفتر۲ [ف .دکتر محمد بشیرحسین ۱۷۴:۱] .

34340ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۱۹۴۲/۴۹۵۴ : میان غلامحسین قادری سانبهری ، ۱۷ شعبان **۱۱۸۷**(۱۷۷۳ م) گزیدهٔ دفتر ۵ و۶ [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۷۴] .

34341ــ **تهران**، سلطنتی۵۰۵(۳۹۲ ف) : شکسته نستعلیق زیبای ۱۷/۶/**۱۱۹۱** (پایان دفتر۴) . گویا بخامهٔ میرزامحمد رضا اصفهانی ، تا نیمهٔ دوم دفترپنجم‌دادارد، ۵۰۵

س ۲۱ س ، چهار ستونی [ف . دکتر بیانی : ۱۲۴] .

34342ـ تهران، مجلس۵۰۷۳: شکسته نستعلیق محمد صادق فرزند محمد اسماعیل ، **۱۱۹۹** تا **۱۲۰۰** ، هر شش دفتر ، زرین، ۳۰ س ، چهارستونی [رؤیت].

34343 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۵۰ : نستعلیق علی بابا فرزند میرزا محمد شبیه‌ساز شیرازی، **۱۲۰۰**، بدستور میرزا محمد حسین فرزند میرزامحمدعلی‌مازندرانی، هرشش‌دفتر، زرین ، ۲۸۸ گ ۲۵ س [رؤیت].

34344ـ **تهران**، مجلس ۲۶۵۲: نسخ سدۀ **۱۳** ، ازروی نسخۀ مؤرخ ۷۵۱ ، زرین، شش دفتر ۲۶۷۰۰ بیت ، ۸۱۴ص ۱۹س[ف. مجلس ۸: ۳۹۴] .

34345ـ **مشهد**، رضوی۹۹۹۳فهرست نشده : نستعلیق سدۀ **۱۲**، از دفتر۴آغازمیشود و انجام در دفتر ۵ افتاده ، ۲۶۱ گ [رؤیت].

34346 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۱۴ : نستعلیق خوش سدۀ **۱۲**، چهار ستونی، زرین، ۲۹۴گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۰۰] .

34347ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۲ ، ۸۷۱ مث (۲): نستعلیق آغاز سدۀ **۱۳** ، دفتر ۱، ۲، ۳ است [مخطوطات ، عباسی ۱ : ۴۱۷] .

34348ـ **فرانسه** ، کتابخانۀ عمومی Strasbourg ۴۶۹۵ : سدۀ **۱۳**. [نسخه‌ها ۴: ۱۳۷] .

34349ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۵۰: نستعلیق خوب‌سدۀ **۱۲**، آغازیك برگ‌افتاده، ۳۸۳گ [ف. سیدعبدالعزیزطباطبایی].

34350ـ **تهران** ، الهیات ۱۴۹ ب : نستعلیق محمد امان فرزند محمد میرك بیگ فرزند ملك بیگ بدخشی ، ۹ شعبان ... سدۀ **۱۲ـ۱۳** ، در قصبۀ جهادن ۴۴۹ گ ۳۱ [ف. الهیات ۱ : ۱۲۲].

34351ـ **موزۀ بریتانیا** ۱۶۷۶۸ Add : سدۀ **۱۸** م، ۲۵۵ گ .

34352 ـ **موزۀ بریتانیا** ۱۲۱۴ Or : سدۀ**۱۸**م، دفترهفتم آنست: ای‌ضیاءالحق حسام‌الدین سعید، ۲۴ گ[ریو۲: ۵۸۷].

34353ـ **مشهد**، فرهنگ وهنرـو ۹ : نستعلیق**۱۲۰۴**، ۵۷۰ص۲۴ س[ف. کتب‌خطی: ۳۶] .

34354ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۰۲: نستعلیق‌چهارشنبۀ ۲۰شعبان۶(۰)**۱۲**، هرشش دفتر ، [نسخه‌ها ۲: ۹۴] .

34355ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب WE ۹ pi/VI ۲۳۹۳: نستعلیق ماهاسکه رای ، **۱۲۲۵** [ف. عبدالله۲: ۱۹۷].

34356ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب H ۹ pi/VI ۷۰۵: نستعلیق کلبعلی فرزند میرزاجان ، ۲۷شوال **۱۲۲۹**، هرشش‌دفتراست [ف. عبدالله ۲: ۱۹۵].

34357ـ **قاهره**، دارالکتب۴۲تصوف فارسی طلعت: نسخ پنجشنبۀ۱۰ شعبان **۱۲۳۳**، ۲۸۰گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۹] .

34358ـ **تهران**، مجلس ۲۶۵۳: نستعلیق وصال شیرازی، **۱۲۴۳** ، برای حسینعلی‌میرزا فرمانفرما ، زرین، شش‌دفتر ، ۶۴۰ص ۲۵ س [ف. مجلس ۸: ۳۹۴].

34359 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۴۰ ف : نستعلیق‌یوسف‌فرزندقاضی، دوشنبه۶ع۱/ **۱۲۴۵** ج ۱ ، آغاز : بشنوازنی، ۸۹ گ ۱۶ س [ف. ملی ۳: ۴۷] .

34360ـ **تهران**، مجلس ۵۰۲۴: نستعلیق ۵۰۲۴ : نستعلیق زیبای محمدشفیع متخلص‌به

وصال شیرازی، **۱۲۴۶** درشیراز، تنها دفتریکم است ، زرین، چهارستونی [رؤیت] .

34361ـ **هند**، بانکیپور۶۷: دفتر۱، ۲۱۸ گ

34362ـ **هند**، بانکیپور ۶۸: دفتر۲، ۱۹۶ گ

34363ـ **هند**، بانکیپور ۶۹: دفتر۳، ۲۵۳ گ .

34364ـ **هند**، بانکیپور ۷۰: دفتر۴، ۲۰۶ گ .

34365ـ **هند**، بانکیپور۷۱: دفتر۵، ۲۲۹ گ .

34366ـ **هند**، بانکیپور ۷۲: دفتر۶، ۲۵۶ گ، گویاهرشش نوشتهٔ **۱۲۴۹** است. [ف. عبدالمقدر : ۹۹ـ ۱۰۱].

34367ـ **تهران**، سپهسالار ۱/ ۲۳۲: نسخ ابراهیم‌فرزندکربلائی نصیربنائی، **۱۲۵۰**، دفترهای ۱ و۲است، زرین، چهارستونی، ۳۱۲ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵:۲: ۵۰].

34368ـ **تهران**، مجلس ۵۰۲۱: نسخ زیبای محمدفرزند عباس‌ساکن‌قصبهٔ طیبهٔ‌نبات، **۱۲۵۱**، هر شش دفتر ، زرین، با یك دیباجهٔ نثری ، ۲۳۸ گ۳۲ س، چهارستونی[رؤیت].

34369ـ **تهران**، مجلس۵۸۴۲: شکستهٔ زین‌العابدین‌مراغی، **۱۲۵۲**،متن وسپس‌هامش ۷۲۶ ص ۲۱س، دوستونی [ف . مجلس ۱۷ : ۲۵۲] .

34370ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۵۲: نستعلیق ۱۸ شوال ، **۱۲۵۳** ، ۳۱۰ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

34371 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۰۴ : نستعلیق زین‌العابدین‌طبیب‌پسر سیدقاسم‌رشتی، ج۲/**۱۲۵۵** در سپاهان ، دفتر۱ و۲است[ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۸۴].

34372ـ **تهران**،اصغرمهدوی۳: نستعلیق ج۱/ **۱۲۶۰** ، هرشش دفتر ، زرین.

34373ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۳ : نستعلیق منعم ، ع۱/ **۱۲۶۱** ، هر شش دفتر . [نسخه‌ها ۲: ۹۳] .

34374ـ **تهران**، سپهسالار۶۴۰۶: نسخ محمد ابراهیم، ۱۷ شعبان **۱۲۶۰**، زرین، با حاشیه‌هایی[ف. سپهسالار۵: ۵۰۳].

34375ـ **تهران**، سلطنتی۵۰۴(۳۹۳ ف): نستعلیق آقامحمدمشهور به‌درویش‌ابوالفضل (ابوالفیض ، درفهرست هردوآمده) **۱۲۶۰** و **۱۲۶۱** ، زرین هرشش دفتر [ف.دکتربیانی: ۱۲۵] .

34376ـ **تهران** ، الهیات ۱۵۱ ج : نستعلیق نعمت‌الله ، ۱۴ذیحجهٔ **۱۲۶۲**، ۳۳۱ گ ۲۱ س .

34377ـ **تهران**، سلطنتی۵۱۸(۳۹۵ ف): نستعلیق۲۶ ع۲/**۱۲۶۳**(پایان‌دفترپنجم)، زرین ، هرشش دفتر ، ۵۴۶ ص ۲۵ س.چهار ستونی .

34378ـ **تهران**، سلطنتی۵۰۸(۳۹۴ ف): نستعلیق زیبای محمد مهدی ملك‌الکتاب ۱۲ صفر **۱۲۶۳** ، زرین، هرشس دفتر، نیمهٔ دوم دفتر سوم ونیمهٔ یکم دفترچهارم را ندارد، ۴۵۴ص ۲۳س، چهارستونی[ف . دکتربیانی: ۱۲۶] .

34379 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۲۷ : نستعلیق، ۲۸رمضان **۱۲۶۳**، زرین، ۳۹۲ گ ۱۷س [ف. سپهسالار۵:۲: ۵۰].

34380ـ **مشهد**، رضوی ۹۱۰ ادبیات (۴۹۳۹) : نسخ محمدباقر خوانساری ، غرهٔ شعبان **۱۲۶۳** ، با شش‌دیباچه وگزارش برخی از واژه‌ها [ف. رضوی ۷:۷۱۷].

34381ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۱۰: نستعلیق بسیار خوب، ۱ذیحجهٔ **۱۲۶۳**، زرین، با یادداشت اینکه نسخه بخامهٔ وصال شیرازی است، چهار سطر ازپایان نانویس، ۶۴۴ص۲۳ س [ف . دکتر مقصود۱: ۱۰۰ ــ نسخه‌ها ۵: ۳۱۸].

34382ـ **تهران**، سلطنتی، درفهرست شمارهٔ قفسه‌داده‌نشده(۳۹۶ف): نستعلیق زیبای فتحعلی متخلص به‌حجاب شیرازی ، **۱۲۶۳**و **۱۲۶۶**، زرین، پیشکش‌فیروزمیرزا به‌ناصرالدین شاه ، هرشش دفتر را دارد ، ۵۷۶ ص۲۵س ، چهارستونی [ف. دکتر بیانی : ۱۲۸] .

34383ـ **تهران**، مجلس۵۰۹۳ : نسخ زیبای احمد فرزند وصال شیرازی ، **۱۲۶۶** ، زرین ، ۳۰۵گ۲۵ س، چهارستونی[رؤیت].

34384ـ **تهران**، ملی ۱۰۱۲ف: نسخ خوش محمد حسن گلپایگانی‌الاصل ، **۱۲۶۶** ق ، آغاز : بشنوازنی ، ۳۰۷گ ۲۵ س[ف. ملی۳ :۱۳] .

34385ـ **تهران**، سلطنتی۵۱۲(۳۹۹ ف): نستعلیق خوش محمد علی فرزند محمد اسماعیل حسینی قایینی ، **۱۲۶۶ - ۱۲۷۱** ، زرین، هرشش دفتر ، ۶۶۳ص ۲۳س، چهـار ستونی [ف. دکتر بیانی: ۱۳۱].

34386 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۸۴ (۳۹۷ف) : نوشتهٔ ۱۴ محرم **۱۲۶۷**، زرین، هر شش دفتر، ۵۷۱ ص ۲۵س ، چهارستونی [ف . دکتربیانی: ۱۲۹].

34387ـ **تهران**، مجلس ۱۱۸۰:نسخ خوش محمد اسماعیل پسر وصال شیرازی ، در مدت سه‌سال وانجام در**۱۲۶۷** ، زرین، پیرامن ۲۹ هزاربیت ، ۳۰۰گ ۵۰ بیت [ف. مجلس ۳:۶۴۶] .

34388ـ **تهران**، مجلس ۱۱۸۱: نسخ خوب محمدباقر فرزندمحمدهاشم خوانساری، **۱۲۶۷** ، پیرامن۲۹۵۰۰ بیت ، ۳۳۲گ ۴۶ بیت [ف. مجلس ۳ : ۶۴۷] .

34389ـ **تهران**، ملی۸۱فهرست‌نشده: نستعلیق بسیار خوب محمد داوری پسر وصال شیرازی، **۱۲۶۷**، زرین،هرشش دفتر، ۶۲۶ص ۲۵ س ، چهارستونی [نسخه‌ها ۴ : ۲۰۴].

34390ـ **تهران**، سلطنتی۵۱۹(۳۹۸ ف) :شکسته نستعلیق حبیب‌الله نوری، ۱۹شعبان **۱۲۶۸** ، زرین، هرشس دفتر، ۵۷۸ ص۲۵س چهارستونی[ف. دکتر بیانی :۱۳۰].

34391ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۱ : نسخ خوش وقارپسر وصال شیرازی، **۱۲۷۴** بدستور میرزا یوسف مستوفی‌الممالك ، هرشش دفتر، زرین [رؤیت] .

34392ـ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۲۴۰: نوشتهٔ‌علی‌اکبرمحلاتی،**۱۲۷۵**، بدستور آقا میرزا نادرکردستانی از روی نسخهٔ میرزا احمد وقار مؤرخ۱۲۶۶[نسخه‌ها ۵:۳۴۵].

34393ـ **تهران** ، سلطنتی در فهرست شمارهٔ قفسه‌یاد نشده(۴۰۰ف) : نستعلیق‌زیبای محمد حسین کاتب‌السلطـان شیرازی ، رمضان **۱۲۷۹** ، برای‌ناصرالدین‌شاه ، زرین، ۷۱۸ ص۲۱ س، چهار ستـونی[ف . دکتر بیانی : ۱۳۲] .

34394 ـ **مشهد**، رضوی۹۱۲ ادبیات (۴۹۴۱): نستعلیق **۱۲۷۹** دفتر هفتم الحاقی آنست [ف. رضوی۷ :۷۱۸].

34395ـ **تهران** ، مجلس ۴۳۲: نبشتهٔ داود پسروصال شیرازی ، در رجب **۱۲۸۰** ، نسخهٔ هنری ممتاز، شش ستونی۹۹سطر،۱۵۷ گ[ف . مجلس ۲: ۲۵۲].

34396ـ مشهد، رضوی ۹۰۹ ادبیات (۴۹۳۸): نستعلیق خوش ۱۲۸۰ تا ۱۲۸۲ با تذهیب آقای عیسی‌الفته نقاش‌کتابخانه [ف. رضوی ۷: ۷۱۷].

34397ـ تهران، سلطنتی ۵۰۳ (۴۰۱ ف): شکسته نستعلیق خوش محمدحسن‌شریف، ۱۲۸۱-۱۲۸۴، زرین، هرشش دفتر، ۷۱۵ ص ۲۱ س، چهار ستونی [ف. دکتر بیانی: ۱۳۴].

34398ـ تهران، اصغر مهدوی ۷: نسخ‌ورقاع‌محمدعلی‌فرزنداحمدقاری‌اصفهانی، در ۱۲۸۴، بفرمایش میرزا محمد یوسف مستوفی الممالك، حاشیه‌ها از محمود فرزند میرزا محمدعلی منشی‌گرگانی درشوال۱۲۸۴ هرشش دفتراست [نسخه‌ها ۲: ۹۳].

34399ـ تهران، حقوق۶۳ ب: نستعلیق ۴ ع۲/۱۲۹۹، هرشش‌دفتر، ۳۸۰ گ۱۹س [ف. حقوق: ۱۸۲].

34400ـ تهران، مجلس ۴۶۱۱: نستعلیق زیبای محمدکاظم والهٔ اصفهانی، سدهٔ ۱۳، هیچیك از دیباجه‌های نثری را ندارد، زرین، ۲۲۴ گ۲۳س، چهار ستونی [رؤیت].

34401ـ تهران، ملك ۱/۴۶۷۶: نسخ سدهٔ ۱۳، گزیدهٔ شش دفتر است (تنها حکایتها) پیرامن ۲۰۵۰ بیت (۱ر ـ ۷۰ پ) [رؤیت].

34402ـ تهران، اصغر مهدوی ۵: نسخ محمد تقی، سدهٔ ۱۳، زرین، هرشش‌دفتر است [نسخه‌ها ۲: ۹۳].

34403ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۲۲: نسخ سدهٔ ۱۳، هرشش‌دفتر، زرین [نسخه‌ها ۵: ۵۶] منتقل‌شده‌به‌الهیات مشهد.

34404ـ اصفهان، فرهنگ ۱۱۵۱۰: نوشتهٔ وصال شیرازی، سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵: ۳۱۸].

34405ـ تهران، الهیات ۱۶۳ ب: نسخ سدهٔ ۱۳، ۲۷۳ گ ۲۶س [ف. الهیات۱: ۱۲۲].

34406ـ تهران، دانشگاه ۸۱۱۲: نستعلیق هدایت‌الله درپرکنهٔ ابراهیم‌آباد، سدهٔ ۱۳، زرین. [نسخه‌ها واسناد: ۱۸].

34407ـ تهران، دانشگاه ۷۸۶۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین [نسخه‌ها و اسناد: ۱۸].

34408ـ تهران، دانشگاه ۵۰۷۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز و انجام افتاده [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۶].

34409ـ تهران، دانشگاه ۳۰۵۹: نستعلیق ریز سدهٔ۱۳-۱۴، زرین، بایادداشت ۱۳۰۶، ۳۶۱ گ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۹۹].

34410ـ هاروارد، هوتن۲-۱-۲۱ p: نستعلیق ترکی‌سدهٔ ۱۳، دفتر۱ و ۵است [نسخه‌ها ۴: ۶].

34411ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۴۵: نستعلیق زیبای‌ارسطوفرزندامان‌الله‌تویسرکانی، ذیقعدهٔ ۱۳۰۲ در اصفهان دفتر ۱، زرین ۲۵۴ گ.

34412ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۴۶: نوشتهٔ همان تویسرکانی، دفتر۲، ۱۸۷ گ.

34413ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۴۷: نوشتهٔ همان تویسرکانی،۱۲ج۲/۱۲۹۷،دفتر ۳، ۲۴۲ گ.

34414ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۴۸: نستعلیق زیبای محمد شفیع ملایری،۱۲ج۱/ ۱۳۰۵ دفتر۴، ۲۰۰ گ.

34415ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۴۹: نستعلیق همان ملایری، ۴شوال ۱۳۰۵، دفتر۵، ۲۲۹ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

34416ـ آصفیه، ۱۵۵۸ تصوف: نوشتهٔ ۱۳۳۲ ج ۲ [ف. آصفیه ۴: ۱۸۴].

34417ـ تهران، الهیات ۲۲۰ج: سدهٔ ۱۴، بخشی از آنست.

34418 ـ استانبول، طوپقپوسرای M.R۲۴۸: سدهٔ ۱۴، ۱۳۱ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱۸۲:۱].

34419 ـ تهران، اصغر مهدوی ۱۴: نستعلیق عبدالرشید دیلمی، تاریخ یادنشده، هر شش دفتر، باحاشیه‌ها [نسخه‌ها ۲: ۹۳].

34420ـ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۴۲۴: نستعلیق، تاریخ یادنشده، کامل‌نیست [نسخه‌ها ۵: ۵۶].

34421 تهران، سپهسالار ۲۳۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، زرین، چهارستونی، ۲۷۴ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۵: ۲: ۵۰].

34422ـ کاشان، مدرسهٔ سلطانی ۳/۳۴۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، بخشی از آن است [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۳۵].

34423 ـ تهران، مجلس ۲۶۹۲: نستعلیق خوش بی‌تاریخ، گزیدهٔ آنست ازدفتر ۱ تا ۳ پیرامن ۳۵۰۰ بیت [ف. مجلس ۸: ۴۶۲].

34424 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۸۶۳ Or: در فهرست آمده نوشتهٔ ۴۸۳(؟) [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

34425 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم شوروی ۲۹ A: تاریخ یاد نشده، ۳۴۸ گ.

34426ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم A ۴۸۲: نیز تاریخ یاد نشده، ۱۱۷ گ.

34427 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم B۱۵۵: تاریخ یاد نشده، ۴۰۲ گ.

34428 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم B ۳۹۵۶: تاریخ یاد نشده، ۱۵۸ گ.

34429ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم C۶۸ (۳۷۱۹ف): ۴۳۵ گ.

34430ـ لنین‌گراد، آکادمی‌علوم ۷۳ C: ۴۱۱ گ، بی‌تاریخ.

34431ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم C ۱۸۴۲: تاریخ یادنشده، ۲۳۶ گ.

34432 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم C ۱۹۲۱: تاریخ یاد نشده، ۴۹۵ گ.

34433ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم C۲۳۶۲: بی‌تاریخ.

34434 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم C ۲۴۱۰: (۱۶پ۴۷۵پ).

34435 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم D۶۵۶: نیز تاریخ یادنشده، ۱۱۶ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۸۵ تا ۴۸۶].

34436ـ لنین‌گراد، آکادمی‌علوم B ۴۵۵۰ (۸۳ذیل): نیز بی‌تاریخ، ۴۰۷ گ [آکیموشکین ۱: ۶۲۹].

34437ـ قاهره، دارالکتب ۵۴ م‌ادب فارسی: نوشتهٔ رضاقلی تفرشی، زرین، ۹۰ گ ۱۵ س.

34438ـ قاهره، دارالکتب ۱۹ تصوف فارسی: دفتر ۱ و ۲ و ۳ است، زرین، ۲۳۳ گ ۱۴ س.

34439ـ قاهره، دارالکتب ۵۹۹۶ س: نسخ خوش بی‌تاریخ، تذهیب احمدفرزند محمد خلیل در ۱۳۱۰، ۳۰۲ گ ۲۵ س.

34440ـ قاهره، دارالکتب ۸ تصوف فارسی طلعت: نسخهٔ کهن، دفتر۶ است، ۱۴۵ گ ۱۹ س.

34441ـ قاهره، دارالکتب ۹ تصوف فـارسی طلعت: از دفتر۳ است، ۶۳ گ۲۱س

34442ـ قاهره، دارالکتب۱۸تصوف فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، هر۶ دفتر است، ۲۸۵گ ۲۵ س .

34443ـ قاهره، دارالکتب۳۲تصوف فارسی‌طلعت: نستعلیق‌زیبا، بخشی‌ازآغازآنست، ۱۶گ ۱۳ س .

34444ـ قاهره، دارالکتب۵۷تصوف فارسی طلعت : تعلیق زیبا ، زرین ، ۴۱۸گ ۲۳ س .

34445ـ قاهره ، دارالکتب۷ تصوف فارسی قوله : تعلیق سیدجمال فرزندسیدمحمد حسینی ، ۴۸۲گ ۱۵ س [ف .مخطوطات۲: ۱۰۸-۱۱۰] .

34446 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۵ م تصوف فارسی: تعلیق زیبا،زرین‌شش‌دفتراست، ۲۳۸ گ.

34447 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۱ م تصوف فارسی : تعلیق ، ۲۹۲گ ۲۵س.

34448ـ قاهره،دارالکتب۲۲م‌تصوف فارسی: نسخ، ۲۶۳گ ۲۷ س[ف.مخطوطات ۲: ۱۰۷] .

34449ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسود شیرانی ۲۳۰۸: نیز تاریخ یاد نشده.

34450ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۹۱ pi/VI ۹۴۹ : نستعلیق بی‌تاریخ،دفتر ۱ و ۳ و ۴ و ۵ است [ف. عبدالله۲:۱۹۶].

34451ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب W ۹ pi/VI ۲۲۰۹: نستعلیق‌بی‌تاریخ[ف. عبدالله۲: ۱۹۸].

34452ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۷۳ : تـاریخ یاد نشده ، ۶۹۲ س [مخطوطات ، سرفرازعلی:۷۷].

34453ـ بنگال، ایشیاتك۱۲۲منظوم (۴۰): نستعلیق ، تاریخ یاد نشده .

34454ـ بنگال، ایشیاتك ۱۲۴منظوم (۶۰۴) : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده.

34455ـبنگال، ایشیاتك ۱۲۵منظوم (۱۳۴۴) : نستعلیق .

34456 ـبنگال، ایشیاتك۱۲۶منظوم (۱۳۴۶) : نستعلیق .

34457ـ بنگال، ایشیاتك۱۲۷منظوم (۱۴۶۵) : نستعلیق،تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۹۹] .

34458ـآصفیه،۳۸۵تصوف: نستعلیق خوش، دفتر چهارم است، ۱۲۰ ص۳۴س .

34459ـآصفیه۳۸۰تصوف: نستعلیق، ۵۲۴گ ۱۵ س .

34460 ـ آصفیه ۳۸۱ تصوف : خط خوش ، رمضان ؟ ، در برهانپور ، ۴۹۱ گ ۱۷س .

34461ـ آصفیه ۴۲۲ تصوف: نسخ، با یادداشت۱۱۴۲.

34462ـآصفیه۳۸۲تصوف: نستعلیق، دفتر سوم را ندارد،۵۲۴گ۱۵ س .

34463ـ آصفیه ۳۸۴ تصوف: نسخ، دفتر۴ و ۵ و۶ وهمچنین**دفتر۷**را دارد، ۲۵۳ گ۱۵ س [ف. آصفیه۱ : ۳۶۹ ـ۳۷۲].

34464ـ موصل،مدرسةالحسینیه۳۲: نسخهٔ دقیق [ف. موصل: ۱۲۲] .

34465 ـ موصل ، مدرسهٔ یحیی‌پاشا ۵۴: انجام افتاده [ف. موصل : ۲۳۰].

34466 ـ ایاصوفیا ۲۰۴۲/۲۹۷: نسخ تاریخ یاد نشده ، ۱۳۵گ۱۷س،دفتر۴.

فیلم آن دردانشگاه‌ش ۵ هست .

34467ـ قونیه ۲۰۲۶: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۲۸۹گ ۳۵س. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۳۰ هست .

34468ـ خسرو پاشا ۱۸۰: نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۱۲۷گ ۱۹س. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۴۰ هست .

34469ـ ابوایوب ۱۸۲: نسخ محمد فرزند محمدبلخی ، سه شنبهٔ ۱۷ ذیقعدهٔ (سال ندارد) . ۱۱۶گ ۲۱س . دفتر ۶. فیلم‌آن‌در دانشگاه ش ۴۲ هست.

34470 ـ حضرت خالد ۱۸۴: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۲۸۴گ۱۷س. دفتر ۳ و۴. فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۲۵۷هست.

34471ـ دکتر خلیل اینالجق: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۸۳گ ۱۷س ، بخشی از آن است . فیلم‌آن در دانشگاه ش۲۸۶هست.

34472ـ اورخان‌جامع ۶۲۰ :نسخ تاریخ یاد نشده ، ۲۳۷گ ۱۹س. دفتر۱و۲. فیلم آن در دانشگاه ش۳۴۹ .

مثنوی مقالات

دربارهٔ داستان مأمون‌باامام‌جواد ویحیی بن‌اکثم وام‌الفضل .

34473ـ تهران،دانشگاه۲/۳۱۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۶۸ـ۸۸) [ف .دانشگاه ۱۱ :۲۱۲۹] .

مجلس افروز = هفت مجلس

ازابن یمین شبرغانی ، از سدهٔ یازدهم . مثنوی‌ست دربحرهای‌گوناگون درهفت مجلس در توصیف هفت مجلس‌شاه ،که بکوشش محمد یعقوب واحدی چاپ شده است . در پایان آن آمده : نسخهٔ جان فریب ودلسوز است ـ نام‌آن نسخه **مجلس افروز**است.(۱) **آغاز**:مجلس یکم: تاکه‌آن چهره هویدا دارد ـ عاشقان را همه شیدا دارد .

بنگرید: فهرست مقالات فارسی۲: ۴۱و ۵۶۸ـ مجلهٔ آریانا ۲۱ش ۶/۷ :۱۱ ـ۱۸و همان مجله ۲۲ ش ۸/۷ :۱۸ ـ۳۴.

34474 ـ تهران ، سلطنتی ۲۰۹/۵ (۷۱۹ ف) : همراه دیوان‌او باتاریخ**۱۰۸۲ـ ۱۰۸۳** در دفتر [ف. دکتربیانی: ۵۴۰].

34475ـ تهران،دانشگاه۵۲۰۶/۵: نوشتهٔ سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (۲۱۵رـ ۲۹۹ر)**آغاز:** قومی‌راداندیشه بخود رسیدگمان بر دندکه‌رسید. انجام : نام این نسخه مجلس افروز است[ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۵۱].

34476 پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۲۶ Api/VI ۲۳: نستعلیق۷۹(**۱۱۷۹**) در دفتر (گ ۱۶۲) همراه«دیوان»[ف.عبدالله ۲ : ۲۶۰] .

34477 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم شوروی ۱۹۳۶ B (۳۴۰) : بی‌تاریخ ، شش مجلس را دارد .

34478 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۲۰۵۲ (۶۹۸) : پنج مجلس‌رادارد(۱۱رـ ۲۰۶) .

34479 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۲۴۷۰ : نیز بی‌تاریخ، هر هفت مجلس را

(۱) برخی از نسخه‌های دیوان او در فهرستها بنام ابن یمین فریومدی سدهٔ‌هشتم‌در- آمده است ، از آن میان در فهرست لنین‌گراد (ص۱۹۶).خودآقای دکتر اولك‌آکیموشکین نگارندهٔ آن فهرست مرا باین مطلب راهنمایی کردند. بدنبال‌این‌راهنمایی‌دریافتم‌درفهرستهای ایران‌نیز این‌اشتباه‌رخ‌داده‌است.

دارد [آکیموشکین ۱ :۱۹۶].

34480ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳قف۲۷۶ : تاریخ یاد نشده، ۵۲ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۷].

مجلس افروز = منظومهٔ نصیحی

از عبدالرحمان فرزند میرزا پادشاه خطلانی مثنوی‌ست در پند و اندازه ، در ۳۳ باب، وهر یك باب آن (از دوم ببعد) عبارت است از یك حکایت که موضوع اخلاقی دارد .

34481ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۱۳۸۲ (N ۸۰۰) : تاریخ یاد نشده ، (گ ۲ر) منظومه بنام «منظومهٔ نصیحی» نامیده شده است [ف. آکیموشکین ۱ :۴۸۷].

مجلس افروز

از ملافضلعلی نصر آبادی کاشانی، سرایندهٔ روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲ – ۱۲۵۰) ، از حماسه‌های دینی است در سرگذشت پیامبر .در بحر متقارب ، در هشتاد سالگی پس از مرگ آخرین و دهمین فرزندش، در پنج‌هزار و پانصد بیت [نسخهٔ رضوی] سروده است .

آغاز ۱) : بنام خداوندگیتی فروز ـ که روزآورد شب، شب آرد بروز ـ کند نیل بر طاق ابروی شب، **آغاز ۲)** : ستایش کنم حی نادیده را ـ که آدم کند آب گندیده را .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۱۹۱ (نصر آبادی) و ۱۹ : ۲۸۱ (مجلس افروز) .

34482ـ اصفهان، محمدحسن زفره‌ای: نوشتهٔ ۳ شوال **۱۲۴۰** [تذکرة الاطباب در کتب تاریخ و انساب ۱ :۷] این نسخه اکنون نزد خازن زفره‌ای در اصفهان است .

34483ـ مشهد، رضوی ۹۱۶ (۷۱۲۶): نوشتهٔ ۲ رمضان **۱۲۴۰** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲**. [ف. رضوی ۷ :۷۲۰].

34484 ـ تهران ، دانشگاه ۲۹۰۰ : نستعلیق حسین فرزند حاجی محمد مسکنانی دوشنبه ج۲/ **۱۲۵۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** .در فهرست از فصل کاشانی دانسته شده، پیرامن ۶۰۰۰ بیت دارد [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۷].

مجمع الابکار

از عرفی شیرازی ،که یاد اودر «نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت . مثنویست در برابر «مخزن ـ الاسرار» نظامی ، در پیرامن ۵۶۰۰ بیت .این مثنوی با بخشی از دیوان او در بمبئی ۱۳۰۸ و ۱۳۳۳ چـاپ شده است . **آغاز** : بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ موج نخستست ز بحر قدیم ـ تا برم این تحفه به‌تکمیل عرش ـ زوکنم آرایش قندیل عرش .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۸۲ ـ هفت آسمان: ۱۱۱ ـ ف . مشار: ۷۴۴.

34485 ـ تهران ، سلطنتی ۴۳۸/۴ (۶۱۴ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. دکتر بیانی : ۳۸۹] .

34486 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۶۶۱/۲ Add : از سده **۱۶** م، (گ ۵۱ ـ ۱۰۹)[ریو ۲ : ۸۴۵].

34487 ـ تهران ، سپهسالار ۴۶۲ : نستعلیق نورالدین محمد لاهیجی، **۱۰۱۴**، در «کلیات» او [ف . سپهسالار ۲ : ۶۳۷ و ۴ : ۵۱۳] .

34488ـ استانبول ، طوپقپوسـرای H.۸۶۴/۲ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۲۹** . آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱ :۲۷۶].

34489ـ مشهد، رضوی ۹۰۰ ادبیات (۴۷۱۶): نستعلیق خوش‌شاه قاسم کاتب، غرهٔ محرم **۱۰۳۳** برای خان زمان شاه نظر خان، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ :۷۰۶].

34490ـ موزهٔ بریتانیا (۲/۳۱۰) Or۲۹۷۹: همراه دیوان او نوشتهٔ ع۲/۱۰۳۳ (۱۶۲۴م)، آغاز برابر نمونه [ذیل ریو: ۱۹۸].

34491 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم B ۱۱۶۲ (۳۴۵۹ف): در «کلیات»، او نوشتهٔ ۱۰۴۴ [آکیموشکین ۱: ۵۴۳].

34492 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۹۲ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۴۸ (۱۶۳۹م) [ریو ۲: ۶۶۸].

34493ـ تهران، مجلس ۲۵۹۵/۷: در «کلیات»، او نوشتهٔ ۱۰۵۰، آغاز و انجام افتاده (ص ۲۷۳ ـ ۳۴۳) [ف. مجلس ۸: ۳۳۱].

34494 ـ مشهد، فرخ ۱۸۶/۱: در «کلیات» مؤرخ ۱۰۵۵ او [نسخه‌ها ۳: ۹۱].

34495 ـ تهران، سپهسالار ۲۹۸: نستعلیق، در «کلیات» مؤرخ ۱۰۵۹ او [ف. سپهسالار ۲: ۶۳۷ و ۴: ۵۱۳].

34496 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۹۳ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۶۰ (۱۶۴۹م) [ریو ۲: ۶۶۷].

34497ـ مشهد، رضوی ۱۰۴۶۸/۴ فهرست نشده: در «کلیات»، او نوشتهٔ ۱۰۷۹ [رؤیت].

34498 ـ مشهد، رضوی ۹۵۲۸/۲ فهرست نشده: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، (۱۲پ ـ ۶۸پ)، پیرامن ۱۲۵۰ بیت است [رؤیت].

34499 ـ تهران، ملك ۴۸۴۰/۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۶۹پ ـ ۱۱۵)، با مهر: فتح‌الله بن عبدالسلام ۱۰۴۰ [رؤیت].

34500 ـ تهران، سپهسالار ۲۹۷: نستعلیق هندی در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱ [ف. سپهسالار ۲: ۶۳۷ و ۴: ۵۱۳].

34501 ـ تهران، سلطنتی ۴۴۲/۲ (۶۱۴ف): در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱، زرین.

34502 ـ تهران، سلطنتی ۴۴۱/۲ (۶۱۶ف): در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱، زرین [ف. دکتر بیانی: ۳۸۷ـ۳۸۸].

34503ـ تهران، مجلس ۲۵۹۴/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۳۲۶].

34504 ـ تهران، مجلس ۲۵۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، در «کلیات» او، آغاز افتاده [ف. مجلس ۸: ۳۳۲].

34505 ـ تهران، مجلس ۱۰۲۶: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ [ف. مجلس ۳: ۳۵۰].

34506ـ مشهد، رضوی ۴۹۳ (۴۹۴۴): در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱ [ف. رضوی ۷: ۴۶۷].

34507 ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۹۷۶/۲: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱.

34508 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۷۴/۲: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه.

34509ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۹۷۵/۲: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱. آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۷۷ـ۲۷۸].

34510 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۹۱ Add: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۷م [ریو ۲: ۶۶۷].

34511ـ استانبول، طوپقپوسرای R۹۸۱/۱: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۱۲۳. آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۷۸].

34512 ـ تهران، مجلس ۲۵۹۸: نستعلیق هندی سدهٔ ۱۲، در «کلیات» او [ف. مجلس ۸: ۳۳۳].

34513 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم A۵۸: در «کلیات» او، بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱:۴۵۲] .

34514 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A.۲۶۵۵/۱: در «کلیات» او ، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم۱:۲۷۷] .

مجمع الاشعار

ازابوالفیض فیضی که یاد اودر «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت. جنگ شعر است از بیست‌تن‌از سرایندگان.

34515 ـ آصفیه ۳۸۲دیوان: بخامهٔ خود ابوالفیض ومیر حسین کاتب در بخادا غرهٔ محرم **۹۸۳**، ۲۱۷ گ [ف. آصفیه ۱:۶۰۳].

مجمع الاصناف = شهر آشوب

ازلسانی شیرازی، سدهٔدهم ،که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۱» گذشت . رباعیهایی است‌در شیوهٔ «شهر آشوب » در وصف صاحبان پیشه و نام ابزار وآداب ، مانند: سید، ملا ، شاعر ، کاتب، زاهد،مؤذن، منجم،رمال، طبیب،عطار، قناد ، جراح ، کحال ... برای هر پیشه پنج رباعی. این منظومه بکوشش‌آقای احمدگلچین معانی دره شهرآشوب در شعر فارسی : ۹۶ ـ ۱۶۲» در ۱۳۴۶خ چاپ شده است. **آغاز:** آن بکرکه چارگوهر صاف دروست ـ بکریست‌که حسن‌قاف تا قاف دراوست.

بنگرید : ذریعه۹:۹۴۲ ـ شهرآشوب‌در شعر فارسی :۲۳.

34516ـ مشهد، رضوی ۹۱۸ ادبیات (۴۸۰۰): نستعلیق ۷ شعبان **۱۰۲۵** ، آغاز و میان و انجام افتاده . موجود چهارصد رباعی است، نسخه بهر دونام «شهر آشوب و مـجمع الاصناف » خوانده شده [ف . رضـوی ۷ : ۷۲۳] .

34517ـ مشهد ، رضوی ۶۴۱ ۶ادبیات (۴۴۹۳): محمدجعفر شیرازی نزدیك**۱۰۵۵** یکصد و هفده رباعی است در یك جـنگ (ص ۸۴۱-۸۴۸) نسخه «شهر آشوب»خوانده‌شده است [ف. رضوی ۷: ۵۹۶] .

34518 ـ تهران ، آقای خامنه‌ای : نوشتهٔ اوایل سدهٔ**۱۱**. ازسه‌نسخهٔرضوی۴۸۰۰ و۴۴۹۳ و این نسخه پانصد و چهل رباعی را آقای‌گلچین بیرون کشیده بچاپ رسانده است [شهرآشوب:۱۶۲] .

34519ـ تهران، سعید نفیسی ۶۲۰: نستعلیق رجب **۱۲۸۳** ، درفهرست از سراینده نام‌برده نشده است وآمده : دروصف پیشه‌وران به‌نظم مانند دیوان ۴۳۴۴ و «صنایع‌البدایع» سیفی بخارایی. **فیلم**آن‌در دانشگاه‌ش۲۸۱۳ هست [فیلمها: ۱۸۰] .

مجمع الاصناف = دیوان...

ازحرم(حاء) بختیاری، میرزاعباس‌خان، سدهٔ چهاردهم .

34520ـ تهران، الهیات ۵۴۲/۹د: با تاریخ ۲۷صفر **۱۳۱۲** در دفتر (۶۲ پ ـ ۸۱پ) [ف. الهیات ۱:۳۲۲].

مجمع البحرین

باتخلص اسیری، از سدهٔ ۹ـ۱۰ .حماسهٔ دینی‌است درجنگهای پیامبروعلی دریازده‌هزار وچهارصدبیت،که در۹۱۳ سروده است: خدادا به بخشیدنم رای‌شد ـ که‌تاریخ این نامه‌بخشای شد . در پیرامن پنجاه سالگی : چو شد پیك عمرم ز پیری زبون ـ قدم نانهاده ز پنجه برون. پس‌بایدپیرامن۸۶۳زاده‌شده‌باشد. ودرآن

ازشاه اسماعیل(۹۰۵-۹۳۰)ستایش شده‌است.و درنسخهٔ مجلس بخامه‌ای نزدیك به‌خامهٔ نویسنده آمده است : حملهٔ قاسم اسری . ولی سرایندهٔ ما نباید قاسم اسیری از درباراکبرپادشاه(۹۶۳-۱۰۱۴) باشد بویژه مرگ او را ۱۰۱۰ یاد کرده‌اند . **آغاز:** بنام خدایست فتح‌کلام-که شد رحمتش برخاص وعام.

بنگرید : ذریعه ۹:۷۶(اسیری هندی) و ۲۸۲:۱۹(مجمع البحرین) -فرهنگ‌سخنوران ۴۲ - حماسه‌های دینی ، گلچین معانی ، ف . رضوی۷:۳۱۳.

34521 - **تهران** ، مجلس ۲۶۵۵ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زرین، ۲۷۴ ص۲۱ س [ف. مجلس ۸ : ۳۹۷].

مجمع البحرین

از ظهیر کرمانی ، سدهٔ ۱۲، بروایت از میرعسکری عاقل‌خان رازی درگذشتهٔ ۱۱۰۸. مثنویست دربحرهای‌گوناگون،ازداستان‌منظوم مدومالت و منوهر که از افسانه‌های هندیست، وظهیرکرمانی آنرا بسال ۱۱۶۲ از روایت‌میر عسکری‌که‌آن‌نیزمنظوم و بنام «مهر وماه»بوده ساخته است . این‌مثنوی در«ریحانة الادب» به نقل از قاموس ترکی « مجموعة البحرین» خوانده شده است ، ولی در پایان آن آمده : چون بهر بحری‌لالی‌سفته‌ام-**مجمع البحرین** نامش‌کرده‌ام. **آغاز:** ازاین منزل سخن دابر بجایی-که باشد زین حکایت ابتدایی - چنین آغازکردآن **عسکری** نام-که درهندست اورا جا و آرام .

بنگرید : ذریعه۹ : ۶۶۰ و۱۹ :۲۸۳- فرهنگ سخنوران : ۳۶۳ .

34522- **مشهد**، رضوی ۹۲۱ ادبیات (۴۹۴۶) : شکسته نستعلیق میرزا رضا خان قاضی‌نورنایینی‌متخلص به‌رضوان ۸ ج۱ **۱۳۰۸/** که آنرا ازظهیر فاریابی دانسته ، آغاز برابر نمونه،۱۱۷گ۱۲س [ف.رضوی۷:۷۲۷] .

34523- **مشهد**، رضوی ۹۲۰ ادبیات (۴۹۴۵): نستعلیق‌حیدر علی طباطبائی قاضی نوری، ۲۶صفر **۱۳۱۹** نویسنده‌آنرا از ظهیر فاریابی دانسته ، ۱۲۱ گ۱۷ س [ف . رضوی ۷:۷۲۷] .

مجمع البحرین = ناظر و منظور کاتبی نیشابوری .

مجمع البرکات

گردآوردهٔ‌سیدشاه‌برکت‌الله ملقب به‌صاحب البرکات درگذشتهٔ ۱۱۴۲ فرزند سید اویس . دیوان شعر ونثر است .

بنگرید: فرهنگ سخنوران:۳۲۲.

34524- **آصفیه** ۸۶۰ دیوان :تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳:۲۰۲] .

مجمع الشعرا

از مهری عرب، سید علی ، که یاد او در «دیوان:۲۵۵۶» گذشت. مثنویست،وگویا همان «سراپا»ی اوباشد .

بنگرید: ذریعه۱۹:۲۸۳.

34525- **تهران** ، دانشگاه ۳۲۱۷ : نستعلیق اسد فرزند حسن بیك **۱۱۱۵** ، در دیوان او[ف. دانشگاه۱۱:۲۱۷۵].

مجمع العشاق

مثنویست‌حماسی‌دینی،درسرگذشت پیامبر و امامان شاید ازرونق باشد.درآغازآن‌آمده: دین‌حق زین‌مثنوی **رونق**فزا...دین‌مارونق گرفت ازاین ... **رونق**من برفروزدزین‌کتاب **آغاز:** خامه پا بنهاد در امری عظیم - گفت

بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ مینویسد مجمع العشاق را ـ تا زعشقش پر کند آفاق را .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۱۸۳.

34526 ـ تهران ، ملک ۵۴۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، متن وهامش ، ۳۹۸ گ ۲۵ س (متن) [رؤیت].

مجمع القصاید

در دیباچه می‌نویسد: بنظر رسید که آنچه از قدما و متأخران درهر بحر وقافیه قصیده‌ای گفته‌اند ودیگران از ایشان پیروی کرده، بترتیب نوشته شود تا قوت طبع هریک ظاهر شود، ودر این کار از قصاید سعدی آغاز می‌کنم . وآنگاه قصاید اصلی و بدنبال آن قصیده‌هـای تبعی را میاورد ، ودر آخر چند ترجیع بند ویک مرثیه و چند مخمس آورده است. **آغاز:** حمد بیحد و سپاس بیقیاس، حضرت واجب‌الوجودیراسزد که فهم خرده بین درمصنوعات اومتحیر.

34527 ـ تهران ، ملک ۴۹۵۹/۱ : نستعلیق ۲۶۸ ع ۲/**۹۹۵**، ۲۹۹ گ ۱۹ س [رؤیت].

مجمع المضامین

گزیده‌ازسروده‌های‌سرایندگان‌فارسی‌سرا.

34528 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۳۶۱/۴۴۱۳: آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۷۶] .

مجمل الفتح

ازشیخ‌محمد ماه متخلص به‌مروت. درذریعه وفرهنگ سخنوران‌در واژهٔ‌ماه ومروت ازاو یاد نشده‌است. مخمسی‌است.

34529 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۱۹۴/۱ : رضی‌الدین معروف به‌غلام مرتضی‌که در ابراهیم‌آباد سود هره میزیسته ، **۱۱۹۰** (۱۷۷۶م) [ف. دکتر محمد بشیر ۱ : ۱۷۶] .

المجموعة الانسانیه

از ابراهیم‌فرزنددرویش‌عثمان‌حسنی‌صوفی ارضرومی ، متخلص به‌حقی، درگذشتهٔ ۱۱۹۵، مجموعه سروده‌هاییست به‌فارسی‌وعربی وترکی، که از ۱۶۰ کتاب گزیده و در ۱۱۷۶ بانجـام رسانده است .

بنگرید : هدیة‌العارفین ۱: ۳۹ (حقی).
آغاز: الحمدلله‌لارب‌سواه، وصلی‌الله‌علی‌مصطفاه، و من‌اجتباه . امابعدفیقول الحقی...

34530 ـ قاهره، دارالکتب ۴۴ تصوف فارسی طلعت : نسخ بی‌تاریخ، ۳۵۳ گ ۲۷ س [ف. مخطوطات ۲ :۱۱۹] .

مجموعهٔ جلالیه

سروده‌هاییست درستایش‌جلال‌الدین، همان مجدالاشراف ذهبی (۱۳۳۱م) نگارندهٔ «تحفة الوجود : ۱۰۷۶» وجز آن. قصیده‌ها ازچند تن است ازآن میان پرویزخان(گویاسلماسی، نگارندهٔ«جواهرالکلام:۱۱۱۹»)، میرزاعشقی، ترجیع بندمیرزامحمدعلی‌قزوینی، میرزاعلیخان سرتیپ، ابوالقاسم فخارشیرازی ، میرزا هاشم (ادیب)، و درآن‌آمده: قصیده یکـم اختصاص بخواص دارد وقصیدهٔ دوم‌عام‌است . **آغاز:** هذه مجموعة‌الجلالیه من‌کلام حضرت‌الولایه‌آقـای پرویزخان و بعضی ازاخوان: ای‌پیرعشاق رضا، مولاجلال‌الدین‌ما ـ وی‌عبد مشتاق رضا، مـولا جلال‌الدین‌مـا ـ ای ره روراه‌علی، حق‌گشته ازتو منجلی ـ سرمیز ندازهردلی، مولاجلال‌الدین‌ما.

34531 ـ تهران، ملک ۵۶۲۷/۴ : نستعلیق‌ابوالفتح افشار ، با تـاریخ **۱۳۰۴** و **۱۳۰۵** در دفتر. (ص ۱۲۵ ـ ۱۹۸) همراه

«دیوان» مجدالاشراف ذهبی[رؤیت].

مجموعهٔ خرد

سید محمدمنصور علی شکارپوری متخلص به خرد. درذریعه وفرهنگ‌سخنوران‌واژهٔ خرد از اویاد نشده‌است.

34532ـ **آصفیه** ۸۸۸ دیوان :تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳:۲:۳۰۲].

مجموعهٔ دلپذیر

از حسین رضاپاشا وزیر فـرزند عصمت پاشا فرزند نجیب آل‌رمضان اطنوی‌قسطنطنی، درگذشتهٔ ۱۳۲۲ ، مجموعه سروده‌های فارسی است .

34533ـ **قاهره**، دارالکتب۱۳۹ادب فارسی طلعت : نستعلیق خـود گرد آورنده ، **۱۳۱۵**، ۹۴گ [ف. مخطوطات۲: ۱۲۵].

مجموعهٔ شاعران=مجموعهٔ امیر فرغانه

از فضلی،سرایندهٔ سدهٔسیزدهم،سرودهایی است از سرایندگان روزگار امیر سید عمرخان امیر فرغانه ، از خود فضلی ودیگران. **آغاز:** لك‌الحمد والشکریا مستعان ـ به‌ارباب معنی‌تو دادی زبان .

34534ـ **قاهره** دارالکتب۱۰۴ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ مـحمد یونس ولد محمد یوسف، **۱۲۸۸**، ۲۴۹گ ۱۲ ـ ۱۳ س[ف . مخطوطات ۲: ۱۲۵].

مجموعةاللطایف و صندوقة المعارف

سروده‌هاییست از : عطار ، سعـدی، شیخ آذری ، بساطی ، سلمان ساوجـی ، مغربی ، اوحدی، کمال خجندی، امیر مختوم ،کاتبی ، عصمت ، قاسم انوار، جامی، خیالی ، نسیمی، مولوی ، عماد، حافظ ،اشرف، عارفی،عراقی، خسرو دهلوی، امیرشاهی ، علی‌ع، حافظسعد، حلوایی ، طوسی، حسن دهلوی .

(بنگرید مجموعةاللطایف ،کاشفی، نسخهٔ طوپقپوسرا ، ۱۱۶۴).

34535 ـ **تهران**، استاد مینوی ۶۶ : نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، بامهر خدامراد گویا با تاریخ ۱۰۵۱ [نسخه‌ها۶:۶۸۴].

مجنون و لیلی=لیلی و مجنون

از امیر خسرو دهلوی،که یاداودر«کلیات ۱۸۵۶»گذشت. یکی از مثنویهای «پنج گنج» اوست و دربارهٔ نامش‌گفته : نامش‌که زغیب‌شد مسلسل ـ مجنون لیلی بعکس اول . درکلکته ۱۲۴۴ ه ق ولکهنو ۱۲۸۶ ه ق به همین نام «مجنون ولیلی»چاپ شده‌است.ولی درفهرستها به هردو نام بالاآمده است. **آغاز:** ای داده‌بدل خزینهٔ راز ـ عقل ازتوشده خزینه‌پرداز.

بنگرید : ذریعه۷:۲۵۹ و ۱۸ : ۳۹۲ـ ف. مشار: ۱۴۰۰ و۶۱۸.

34536ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای H.۷۹۶/۳: باتاریخ **۸۱۰** در «پنج‌گنج» او [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۰۹] .

34537ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۲۷۲۵۹ Add : در «پنج گنج» او همراه «پـنج‌گنج» نظامی نـوشتهٔ **۸۲۱** (۱۴۱۹ م) [ریو ۲ : ۶۸۷] .

34538ـ **تهران**،مجلس ۹۲۱ـ۹۲۳: در هامش « پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۲۴** (ص ۴۲۱ـ۵۶۹) [ف. مجلس۳:۱۸۴].

34539ـ **تهران**، سلطنتی۷/۱۲۲۷۶ (۷۲۴ف):در«پنج‌گنج»اونوشتهٔ**۸۶۳**[ف.دکتر بیانی: ۵۵۴] .

34540 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۶۳** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۹].

34541ـ **یوگسلاوی**، بایگانی دولتی زاکروب ۱۵۲ A: در «کلیات» مؤرخ **۸۷۲** او [نسخه‌ها ۲: ۲۶] .

34542ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲ Spi/VI ۴۵۸۸: در «پنج گنج» او که در هامش «پنج گنج» نظامی در اصفهان **۸۷۷** نوشته شده است [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳].

34543ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۹۵/۳. در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۸۲** . آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۳ ف].

34544ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴**. [ف. دکتر بیانی: ۱۹۲] .

34545ـ **قاهره**، دارالکتب ۳/۱۴۴م ادب فارسی : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۵** ، زدین [مخطوطات ۱: ۱۳۴].

34546 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۵ ف) Or ۲۹۴۹: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۶** (۱۴۹۱ م) [ریو، ذیل: ۱۶۷].

34547ـ **تهران**، الهیات ۱۸۴ ج: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۹ ، زدین [ف . الهیات ۱: ۵۲] .

34548ـ **تهران** ، مجلس ۳/ ۹۰۷-۹۱۲ : در «پنج گنج» او از پایان سدهٔ ۹، زدین (ص ۳۴۱-۴۵۷) [ف. مجلس ۳: ۸۵].

34549ـ **تهران**، دانشگاه ۳/ ۲۷۰۶: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** ، زدین [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۶].

34550ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۷/۲ Or: نوشتهٔ **۹۰۳** ، در «پنج گنج» او [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷] .

34551ـ **تهران**، ملک ۳/ ۴۶۸۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴** ، زدین [رؤیت].

34552 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۸۳ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۱۷** (۱۵۱۱ م) [ریو ۲: ۶۱۵].

34553ـ **تهران** ، ادبیات ۳/ ۲۱۷ ج : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۲۰** [ف. ادبیات ۱: ۲۲۷].

34554 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷م) [ریو ۲: ۶۰۹] .

34555ـ **تهران**، مجلس ۳۳۶ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۵** [ف . مجلس ۲ : ۱۹۷] .

34556ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۸ (۴۵۲ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۶-۹۴۷** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۸].

34557ـ **تهران**، ادبیات ۲۵۶ حکمت: نستعلیق جلال‌الدین محمود فیروز بخت، رمضان **۹۶۷**، زدین [ف. ادبیات ۲: ۵].

34558ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ ف) : در «ثمانیه»ی او نوشتهٔ **۹۷۲** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۶] .

34559 ـ **هند**، بانکیپور ۱۲۸ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۴**، آغاز برابر نمونه. [ف. عبدالمقدر : ۱۸۹].

34560 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۶۹۹ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۸** (۱۵۷۱م).

34561 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۲ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۱** (۱۵۷۳م).

34562 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۱ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۳** (۱۵۷۴ م) [ریو ۲: ۶۱۶].

34563ـ **تهران**، دکترمفتاح۳/۶۶: در « پنج گـنج » او نوشتهٔ **۹۸۶ ـ ۹۸۵** [رؤیت].

34564ـ **تهران**، استادمینوی۳/۸۱: در «پنج‌گنج» او نـوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۰].

34565 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ف) : در«پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۹۸۸** [ف. دکتر بیانی : ۲۰۰] .

34566 ـ **تهران** ، مجلس ۳۲۵ : در « پنج گنج » نوشتهٔ **۹۸۹** [ف . مجلس ۲ : ۱۹۷] .

34567ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI۲۹ ۲۲۲: در«پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۹۹۶** [ف. عبدالله ۲ : ۲۴۵].

34568ـ**تهران**، سلطنتی ۱۸۱(۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف . دکتر بیانی : ۱۹۴] .

34569 ـ **مشهد** ، رضـوی ۹۲۶/۴ (۴۵۴۶) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [ف . رضوی۷: ۷۳۵].

34570 ـ **مشهد** ، رضـوی ۲۹۸/۳ (۴۵۴۳) : در«پنج‌گنج» اوازسدهٔ **۱۰**،زدین.

34571 ـ **مشهد** ، رضـوی ۲۹۹/۳ (۴۵۴۵) : در«پنج‌گنج» او از سدهٔ**۱۰**، زدین [ف. رضوی ۷: ۲۳۲ـ۲۳۱] .

34572 ـ **تهران**، دانشگاه۳/۲۶۶۲: در «پنج گنج» او ازسدهٔ**۱۰** [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۰] .

34573 ـ **تهران**،دانشگاه۳/۵۱۲۶: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** ، زدین [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۰].

34574ـ **فرانسه**، عمومی Strsbourg ۴۷۰۳ : سدهٔ **۱۰** ، همراه «هشت بهشت » او [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

34575ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۵۵/۳: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۱۵** ، زدین [ف. مجلس۸ :۶۶].

34576ـ **تبریز**، ملی۲۶۰۱/۳ : در «پنج گنج»اونوشتهٔ **۱۰۳۵ـ۱۰۳۴**[ف.تبریز ۱: ۴۷۲] .

34577ـ**تهران**، ملی ۹۹/۵ فهرست نشده : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۳۸** زدین [نسخه‌ها ۴: ۲۳۹].

34578 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ف) : در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۱۰۵۳**[ف. دکتر بیانی : ۲۰۲] .

34579 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۲۰/۳ : در «پنج‌گنج»اونوشتهٔ**۱۰۶۱**، آغاز برابر نمونه[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۰۶].

34580 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۲/۲ (۷۰۳ ف) : در «پنج گنج»او ازسدهٔ**۱۱**[دکتر بیانی : ۵۰۰] .

34581ـ**تهران**، مجلس ۹۲۴/۴ :در «پنج‌گنج» او از سدهٔ **۱۱**. زدین [ف .مجلس ۳: ۱۸۶] .

34582ـ**تهران**، دانشگاه۳/۱۴۴۳: در «پنج‌گنج»او ازسدهٔ **۱۱**،زدین[ف.دانشگاه ۸: ۱۰۹] .

34583ـ**مشهد**،رضوی۳/۲۹۷(۴۵۴۴): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [ف . رضوی۷: ۳۲۹] .

34584ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۵۷/۳: در «پنج‌گنج» او ازسدهٔ **۱۲**،زدین[ف.مجلس ۸: ۶۹].

34585 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۶۵ :

نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، ۸۹ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۴ :۳۸۱۳] .

34586ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۲۶۶: نوشتهٔ **۱۲۱۵**،۸۹ص[مخطوطات، سرفراز علی:۷۶].

34587ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵۸/۳: در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۳** [ف . مجلس ۸ : ۷۰] .

34588ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۲۶۵: نوشتهٔ سیدمحمد، **۱۳۲۰**،۲۰۴ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی:۷۵].

34589ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم B۱۸۰۹: تاریخ یاد نشده [ف . آکیموشکین ۵۳۲:۱] .

مجنون و لیلی = لیلی و مجنون

نامی اصفهانی، در۳۱۰۸ گذشت.

مجنون و لیلی = لیلی ومجنون

از نویدی شیرازی،عبدی بیگ (م۹۸۸)، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۹۷» گذشت. چهارمین مثنوی از «پنج گنج» یکم اوست ، و در نسخهٔ دانشگاه در سه‌هزار بیت است .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۳۹۵ و ۱۹ : ۳۸۵ .

34590 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵: نسخ سدهٔ **۱۱**، «کلیات: 18021»او دیده شود [ف. دانشگاه ۱۰۷۷:۹].

محبت‌نامه = ده نامه

از ابـن نصوح ، از سرایندگان روزگار سلطان ابوسعید فرزند خدابنده (م ۷۳۶)،از بزرگان سدهٔ هشتم شیراز . بنام خواجه غیاث‌ـ الدین محمد فرزند خواجه رشیدالدین‌فضل‌الله وزیر (کشته ۷۱۸) درپایان‌آن‌آمده: شب‌عشاق را شمع صبوحست‌ـ **محبت‌نامهٔ**ابن‌نصوح‌است ونیزدرپایان‌آن آمده : زهجرت حاوفا و ذال رفته ـ مه شوال را آغاز هفته . **آغاز** : بنام آنکه نامش‌حرزجانهاست ـ ثنایش روز و شب ورد زبانهاست‌ـ کلیمی‌گشته هر نطق ازکلامش‌ـ **محبت نامه**‌ها نامی زنامش .

بنگرید : ذریعه ۲۸۴:۸ (ده نامه) و۹: ۳۲ (ابن نصوح) و۱۹: ۲۸۵ (محبت نامه) ـ فرهنگ سخنوران : ۱۴ .

34591ـ **تهران**،سنا۶/۳۵۲: نستعلیق ج۲/**۸۲۴**،در«کلیات 17564»خواجو نوشتهٔ ۸۲۰. در فهرست بنام محبت‌نامه است[نسخه‌ها ۵۵۵:۶] .

34592 ـ**تهران** ، ملك ۴۹۲۵/۱۴: نستعلیق احمد ابراهیم حسن خواجه شیرازی، نزدیك **۸۴۲**(۱۹۰ب‌ـ ۲۲۸پ هامش)زرین، آغاز برابر نمونه ، درآغاز آن از نظام‌الملك ثانی ستایش شده ، پیرامن ۱۱۳۰ بیت است و انجام افتاده [رؤیت] .

34593ـ **قاهره**، دارالکتب۶/۱۵۶م ادب فارسی : نستعلیق زیبای محمدعماد خباز ابرقویی، آدینهٔ ۲۵رمضان **۸۴۳**، زرین ، در هامش دیوان‌سلمان، درفهرست‌بنام«محبت‌نامه» ونام سراینده محمود پسر نصوح یادشده است، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲ :۱۲۹].

34594ـ**مدینه**،عارف حکمت۸/۲۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** (ص ۷۸) در فهرست بنام «محبت نامه» است‌که بنام امیرجمال‌الدین علی بوالعز ساخته شده است [نسخه‌ها۵: ۵۸۰].

34595 ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۸۱: ۶۵گ. درفهرست بنام «ده‌نامه» است[نسخه‌ها ۴۹۴:۵] .

34596ـ**تهران**،سلطنتی۱۰/۱۲۲۷۶

(۷۲۴ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی ، با تاریخ **۸۶۴** بهمین خامه در دفتر، آغاز برابر نمونه، در فهرست به هردونام آمده [ف.دکتر بیانی:۵۵۵].

محبت نامه

از حکیم شیرازی ، غلامعلی، که یاد اودر «کلیات ۱۸۵۶» گذشت،عرفانی باعنوانهای : مناجات ، ستایش اولیا، معراج پیغمبر ،اسرار عشق، توحید ، بیوفایی دنیا، حکایت. در ۳۹۰ بیت. **آغاز :** خداوندا تویی آن گوهر پاك ـ که‌گوهر سازی از سنگ، آدم ازخاك.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۸۵.

34597ـ **تهران** ، مجلس۹/ ۲۵۶۰: نسخ خوش خود سراینده، در «کلیات17540» او (ص۴۹۶-۵۲۲)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸ :۲۶۸] .

محبت نامه

از رایض ساوجی. مثنویست در هجوحاج میرزا علی نقی فرمانروای ساوه .

34598ـ **تهران**، دانشگاه۳۱۱۷:در جنگ سدهٔ **۱۴** ، همراه «دیوان:23165» او [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۰۷۲] .

محبت نامه = مهر ومحبت

حکیم شفایی.

محبت نامه

ازعماد فقیه (م۷۷۲ یا ۷۷۳) ، که یاداو در«کلیات : ۱۸۸۶» گذشت. **آغاز:** الحمدلله‌ـ الذی ابدع‌الخلق ... بنام‌آنکه درکاشانهٔ دل‌ـ محبت را معین‌کرد منزل .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۸۵ (محبت نامهٔ بیدلان).

34599ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۲۲: با تاریخ **۷۳۱ـ۷۵۶** در «کلیات» او[نسخه‌ها ۶:۶۸۳] .

34600ـ**استانبول**، آیاصوفیا۴۱۳۱: در «کلیات» مؤرخ**۸۴۱**او. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۲۶ هست [فیلمها:۹۶] .

34601ـ**شوروی**، آکادمی علوم‌شوروی CDVI: در «کلیات»اووقف شاه‌صفی ۱۰۱۷ فیلم‌آن درملی ش ع۴-۱۷۵۱ هست[فیلمها: ۱۶۸] .

34602ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ pi/IV ۲۳۳۸: نستعلیق بی‌تاریخ،در در«کلیات» او (۵۲پ ـ ۷۹پ)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۲۶۶].

34603 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۱ pi/IV ۲۰۳۶ : در«کلیات»اوازسدهٔ **۸**،آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله۲:۲۶۴].

محبت نامه

از ناشناس. مثنویست عرفانی‌که باستایش ازعشق آغاز وپس ازمناجات حکایتهایی‌آورده است،ودر۱۰۲۵سرودەشده است، درپایان آن آمده : الهی‌چون در انجام ودرآغاز‌ـ**محبت نامه‌ام** راکرده‌ای ساز‌ـ چنان‌شهرت رواسازش در ایام‌ـ که‌باشد نقل بزم خاص‌تاعام‌ـ زهجرت بود الف وخمس وعشرین‌ـ که این‌بستان سرارا بستم‌آیین . **آغاز:** الهی‌درد عشقم رادواکن‌ـ بنـازم را بنازی‌آشناکن ـ بجانم آتش شوقی برافروز‌ـ که تاروز قیامت‌باشدم سوز.

34604 ـ **تهران** ، ملك۳/۴۹۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۱۰۸ر ـ ۴۷پ)، پیرامن ۶۰۰ بیت [رؤیت] .

محب و محبوب = سی نامه

کاتبی نیشابوری .

محک الکمال

ازمحمدمحسن‌شاعرتته‌ای، بنام‌شاه‌قلی‌خان والی سند ، بیاض شعر است .

34605 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۴۷۶/۴۵۲۶: نوشتهٔ۱۱۷۵(۱۷۶۱ـ ۱۷۶۲ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۷] .

محمودالقصاید = دیوان

سپهر کاشانی، در ص ۲۳۴۵ گذشت.

محمود نامه = عشق نامه

محمدمحمود نیشابوری. مجموعهٔغزلیات اوست ، به‌ترتیب تهجی که بسال ۹۸۱ ساخته است ودر۱۳۳۳ همراه «پندنامهٔ» عطار و«حق کریما»چاپ شده است.دونسخهٔ‌آن‌درص۲۵۱۷ یاد شده واینك نسخه‌های دیگر. **آغاز**: ای‌داغ بردل از غم خال تو لاله را ـ شرمنده ساخت آهوی چشمت غزاله‌را.

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۱۵۸ـ ف .مشار: ۲۷۷ .

34606 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵/۱۲۲۵/۴۲۷۸: نوشتهٔعبدالله‌فرزند جمال‌الدین، **۱۲۲۴** (۱۸۰۹ م) [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱ :۱۷۷] .

34607ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسود شیرانی ۳/۸۵۲/۳۸۸۵: نوشتهٔشهاب‌الدین، **۱۲۳۰** (۱۸۱۵ م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱۷۷:۱] .

34608ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۱۷/۲/۳۶۳۸:غلام‌محمد،۱۷شوال **۱۲۵۱** (۱۸۳۶ م)[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱۷۷:۱] .

34609 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۲۳۳۲ : عبدالرحمان ، ۲۳ شوال **۱۲۵۳** (۱۸۳۸ م) .

34610ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۱۵۳/۲/۲۱۴۱: نوشتهٔ نور محمد فرزندمحمدحسین .

34611ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۱۵۵/۲/۲۱۴۳ : تاریخ یادنشده .

34612ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۱۵۵/۲/۲۱۴۳: نیزتاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱۷۸:۱] .

34613ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۳۱ pi/VI ۱۲۷۳ (۶۰۵ ف): نستعلیق ۲۳ رمضان **۱۸۹۵** م، آغازبرابر نمونه، ۲۳ گ[ف. عبدالله۲:۴۲۳] .

محمود نامه

شاید همان منظومه‌ای باشدکه‌پیش‌ازاین‌یاد شده است.

34614 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم B۲۲۸۱(۳۹۵۳ف): باتاریخ **۱۲۹۳** دردفتر، (۲۶پ ـ۳۶ر) .

34615 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۴۴۶۳ (۳۹۵۵ ف) : بی‌تاریخ ، (۲۳پ ـ ۳۳ر) .

34616ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۴۴۶۱(۳۹۵۴ف) تاریخ یادنشده،(۸۸پ ـ ۸۹پ) . [آکیموشکین۱:۵۳۳] .

محمود و ایاز

ازامام قلی‌خان والی‌بخارا بروزگارشاه عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) . مثنویست‌کوتاه در۳۶بیت ، درآن شکار و شکارگاه‌صاحبقران محمود غازی‌توصیف شده‌است. **آغاز** :چوگردد صیدگاه‌عشق‌بنیاد ـ نه‌صیدا نجاامان‌دارد‌نه‌صیاد ـ

شه‌صاحبقران‌محمودغازی‌ـ بیرون آمد به‌عزم‌صید بازی .

بنگرید : ذریعه ۹۳:۹ (امام بخارایی) فرهنگ سخنوران : ۵۶ .

34617ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،ذرین(۷۰ر-۷۱ر) درنسخه نامی از سراینده دیده‌نشد ، آغاز برابر نمونه پیرامن ۱۴۰ بیت است[رؤیت].

34618ـ **تهران** ، ملك ۵۰۸۵/۱۵: عبدالعظیم متخلص به‌شوریده ، سدهٔ **۱۳ -۱۲**، (۷۲پ-۷۳ر) [رؤیت] .

محمود و ایاز

از امینی به‌آنچنانکه در فهرست آمده (انیسی؟) .

34619ـ **مشهد**، فرخ۸۲:دره بیاض‌الله ویردی بیگ » نوشتهٔ **۱۰۷۵** . [نسخه‌ها ۳: ۸۷] .

34620ـ **تهران**،مجلس۵۷۱۱فهرست نشده : نستعلیق‌شکسته وچلیپا ،ضمن‌یك‌جنگ. [یادداشتهای آقای پرویز اذکایی] .

محمود و ایاز

از انیسی شاملو ، علیقلی‌بیك (یولقلی). ازسرایندگان‌سدهٔ‌دهم،درگذشته۱۰۱۳ .مثنویست بزمی. **آغاز:** شبی بر تخت‌دولت‌خفته‌محمود- به‌باطن دیدهٔ نظاره بگشود .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۱۰(انیسی) و ۱۹ : ۲۸۶ (محمود و ایاز) ـ فرهنگ سخنوران : ۶۸ .

34621 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم D۳۵۲ (۳۲۵۲ ف): باتاریخ**۱۰۳۷**دردفتر، (۷۳ر-۷۹ر)[آکیموشکین۱: ۵۳۳].

34622ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۵/۳: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۱۳۶ - ۱۵۰) [ف. مجلس۸: ۴۱۸].

34623ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم C۱۱۲ : باتاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (۲۱۴ر - ۲۴۰پ) [آکیموشکین۱ : ۵۳۳] فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۱۲۴ هست [فیلمها : ۵۶۵].

34624ـ **تهران**،دانشگاه۲۰۹۸/۳۵: نستعلیق **۱۰۸۳-۱۰۸۶** در جنگ اصلان‌بیگ فرزند علی‌گیلانی (ص۳۱۹)[ف.دانشگاه۱۱: ۲۰۴۶] .

34625 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۱/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، دره‌گنج معانی» (۱۰۷ر - ۱۱۰ر)، پیرامن ۲۰۰ بیت‌است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34626 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۲۸۴/۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۷].

34627ـ **تهران**،دانشگاه۲۹۷۸/۳۱: در جنگ رفیع‌حسینی ، سدهٔ **۱۱**، (ص۲۰۶- ۲۱۰) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۷].

34628ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۲۴۹) ذرین،[ف . دانشگاه ۱۱: ۲۴۹۸].

34629ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۷۶ : شکسته نستعلیق درجنگ‌با تاریخ **۱۱۱۸** (ص ۴۷-۵۹) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۲۶].

34630ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۴/۴: نستعلیق خوش ۱۱۴۱(**۱۱۴۱**) در جنگ‌گرد- آوردهٔ‌محمدحسین(ص۵۱-۸۲هامش)[ف.مجلس ۸ : ۹] .

34631 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲: با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر(گ ۱۳۱ر) آغاز برابر نمونه [ذیل‌ریو: ۲۳۵] .

34632 ـ **تهران** ، سنا ۳۰۴/۷ : نستعلیق با تاریخ ۴ شوال سدهٔ **۱۲**، از آن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱ : ۱۶ و ۶: ۵۲۶].

34633 ـ **تهران** ، ملی ۵۶۴/۲ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۹۰-۱۱۲)[ف.ملی ۲: ۵۳] .

34634 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۲۱ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۱۷۴-۱۸۵)۲۴س[ف. ملی ۱: ۹۵].

34635 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۷۵/۱۴: شکسته نستعلیق. با تاریخ **۱۲۶۴-۱۲۹۴** در دفتر (ص۶۴۵-۶۴۷) [ف.مجلس ۸: ۴۴۰].

34636 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۱۱/۶: در جنگ نامؤرخ [ف.ملی تبریز ۱: ۳۷۳].

34637 ـ **تهران** ، ملی ۲۶۶/۱۶- ۲۴۶ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها : ۶۳۲] .

34638 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۲۶ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال: ۱۵۱] .

محمود و ایاز

از زلالی خوانساری (م۱۰۳۱ یا ۱۰۲۴)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . نخستین مثنوی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست، بزمی، در آن شاه‌عباس (۹۹۶-۱۰۳۸) ستایش‌شده، و در ۱۰۰۱ بدان آغاز کرده و در ۱۰۲۴ (الهی عاقبت محمود گردان) بانجام رسانده، و پس‌از مرگ او شیخ‌عبدالحسین آنرا گردآورده و طغرای مشهدی دیباجهٔ آنرا نگاشته است. درتهران ۱۳۰۲ ق در ۲۰۲۴ بیت چاپ سنگ شده ، ولی دربرخی از نسخه‌ها بیش از این است. در آن‌آمده: مرا نامی که‌حسن ازسر گرفته ـ **محمد** با **حسن** ترکیب‌گشته. **آغاز**: بنام آنکه‌محمودش ایاز است ـ غمش بتخانهٔ ناز و نیاز است.

بنگرید : ذریعه ۱۵:۷ (حسن گلوسوز) و ۱۹: ۲۸۶ (محمود و ایاز) ـ ادبیات‌برون ۱۶۷:۴ ـ ف. مشار: ۱۴۰۶.

34639 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۶۷۸ Add: سدهٔ **۱۶** م. نیمهٔ نخستین‌آنست، ۳۸ گ [ریو ۲: ۶۷۷] .

34640 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۷۲ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۵۲** او[ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۲۴۰] .

34641 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۶/۱۲: نستعلیق **۱۰۵۴-۱۱۰۹** (ص۳۳۲-۳۴۶)[ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۳۴] .

34642 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۱۷)۲۹۵۲ Or : محمدسعید ۱۴ع۲/**۱۰۵۸**(۱۶۴۸م)، ۱۴۵ گ [ذیل ریو: ۲۰۱].

34643 ـ **تهران**، دانشسرا یعالی، قریب ۶۸: نستعلیق شرف‌الدین، شنبهٔ ۲۲ ع۲/**۱۰۵۹** دربید گل ، [نسخه‌ها ۵ : ۶۴۹] .

34644 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۶/۳۸: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (۲۰۵-۲۰۸) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۶].

34645 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۸۰۷/۱ Add: در «کلیات»، نوشتهٔ محرم **۱۰۷۵**(۱۶۶۴ م) [ریو ۲: ۶۷۸].

34646 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۱۱ : نستعلیق میر یوسف، **۱۰۷۶**، برای میرزامهدیخان بیگا. آغاز افتاده، ۱۴۷ گ۱۶س[ف.دانشگاه ۱۱: ۲۰۶۶] .

34647 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۱۶ Or : نوشتهٔ **۱۰۷۸** . [نسخه‌ها ۴: ۶۸۵].

34648 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۸۱/۱:

نسخ زیبای ذیقعدهٔ **۱۰۸۰** ، (گ۱ـ۷۷)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34649ـ **تهران**، مجلس ۲۶۸۸ : نستعلیق خوش **۱۰۸۲** ، برای آقارفیع ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۲۹۵ص ۱۲ س [ف . مجلس ۸: ۴۵۷] .

34650ـ **تهران**، دانشگاه ۲۰۹۸/۳۶: نستعلیق **۱۰۸۳ـ۱۰۸۶** در جنگ اصلان بیگ فرزند علی گیلانی (ص ۳۳۱) [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۶] .

34651ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۱۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۷۲پ ـ ۸۱ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34652 ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۱۱: در «گنج معانی» از سدهٔ **۱۱**، (۱۱۵پ ـ ۱۴۶پ) ، آغاز برابر نمونه ، [رؤیت] .

34653ـ **تهران** ، ملك ۴۸۴۳/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، عنوانها سفید مانده . [رؤیت] .

34654ـ **تهران**، ملك ۴۸۴۳/۱ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**، (۱پ ـ ۲۸۵ر)، آغاز برابر و انجام افتاده [رؤیت] .

34655ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۳۳/۱ (۷۱۶ف) : نستعلیق زیبا بهشیوهٔ میرعماد، سدهٔ **۱۱**، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی: ۵۳۱] .

34656 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۵۱/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، درمتن و هامش [نسخهها ۲۴۸:۲] .

34657ـ **تهران**، ادبیات ۲۷د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، ۹۰ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۴۱۶] .

34658ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۸۴/۳: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** (ص ۳۳ـ۴۳۵) [ف دانشگاه ۱۴ : ۳۶۳۳] .

34659ـ **تهران**، دانشگاه: ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** باتاریخ **۱۰۱۶** درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴] .

34660ـ **تهران**، مجلس ۱۰۹۳/۴: نسخ سدهٔ **۱۱** ، همراه پنج مثنوی از « سبعهٔ سیارهٔ» او (ص۳۹ـ۳۱۸) انجام افتاده باوجود این ۴۶۶۵ بیت دارد (!) ، [ف ، مجلس ۳: ۴۶۰] .

34661 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۹۴ : نستعلیق خوب نیمهٔ سدهٔ **۱۱** ، سرودههایی که نداشته از نسخههای دیگر درهامش آن افزوده وشمارهٔ بیتها بهپیرامن ۳۷۰۰ بیت رسانده شده است، ۱۲۲ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳: ۴۶۱] .

34662 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۵۰: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، آغاز برابر نمونه، ۲۳۹ گ [ریو ۲: ۶۷۷] .

34663ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۲۱ piVI ۸۱۰ : نیم شکستهٔ ۱۵ شوال **۱۱۵۳** محمد جعفر فرزند مشتاق محمد، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۴۱] .

34664 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۹۷ Add: نستعلیق **۱۱۲۶** (۱۷۱۴م). بادیباجهٔ نثری ، ۲۸۲ گ [ریو ۲: ۶۷۷] .

34665ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۶۲۱/۲ Add : باتاریخ ج ۲/**۱۱۳۹** (۱۷۲۶ م) (۳ـ۱۵۰) [ریو ۲: ۸۴۵] .

34666 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲: با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۱۱۱ر) [ریو ، ذیل : ۲۳۴] .

34667ـ **آصفیه** ۲۴۰ مثنوی : تاریخ یاد نشده، نوشتهٔ پیش از **۱۱۸۷** [ف . آصفیه ۳: ۶۳۰] .

34668ـ تهران ، ملك ۴۷۱۹/۲۱: شکسته نستعلیق نزدیك ۱۱۹۳ ، (۹۹ر۸۹پ) در متن وهامش، پیرامن ۳۳۵ بیت، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34669 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم E۱۲ (۳۵۹۰ف) : در «گلشن » گرد آوردهٔ مهجور ۹۱-۱۱۹۹ [آکیموشکین ۱:۴۶۸] .

34670ـ تهران،دانشگاه ۲۴۷۳/۱۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص ۱۸۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۲۲] .

34671ـ مشهد، رضوی ۹۷۱ ادبیات (۴۹۴۳): نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز افتاده [ف. رضوی ۷ :۸۲۵] .

34672ـ تهران، مجلس ۵۶۶۶/۶: سدهٔ ۱۳ (ص ۲۰۰-۲۹۳) [ف. مجلس ۱۷ : ۱۱۸] .

34673 ـ تهران ، سنا ۳۰۴/۹ : نستعلیق با تاریخ ۴ شوال سدهٔ ۱۲، ازآن دکتر بیانی بوده‌است [نسخه‌ها ۱۶:۱ و ۵۲۶:۶] .

34674ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶۴ Spi/IV ۳۱۶۸: نستعلیق ۲۳ ع/۲؟ نهمین سال پادشاهی محمدشاهی (سدهٔ ۱۲)[ف. عبدالله ۲ : ۵۲۱] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱۷۸:۱].

34675ـ تهران، دانشگاه ۵۰۴۰:در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۲-۱۳ [ف.دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

34676ـ آصفیه ۲۸۱ مثنوی : نوشتهٔ ۱۲۳۸ در فهرست بنام «ایازنامه» یادشده‌است [ف. آصفیه ۶۲۸:۳].

34677ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۷۱ ۵۱۷ pi/V1 : نستعلیق منوهر لعل فرزند شنکرلعل ، ۱۷ مارج ۱۸۷۰م [ف. عبدالله ۲ : ۳۴۲] .

34678ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ زلا: نستعلیق ۱۷ جنوری ۱۸۹۵م، آغاز افتاده، ۵۶۰ ص ۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱:۴۶۴].

34679 ـ تهران ، مجلس ۴۴۲/۴ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲:۲۵۹] .

34680ـ تهران ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۲۶/۱: بی‌تاریخ، (ص۲-۴۲۷)، آغاز برابر نمونه، سپس: سلیمان نامه، حسن کلسوز با شعلهٔ دیدار، میخانه ، ذره و خورشید، آذرو وسمندر [ف. دیباجی۲: ۶۵]

34681 ـ قاهره ، دارالکتب ۷ ادب فارسی طلعت : تعلیق خوش بی‌تاریخ، زرین، آغاز: الهی‌ده دل ما را رسایی ، در فهرست از زلالی فخرالزمان عبدالنبی قزوینی(م۱۰۳۱) دانسته شده است ، گویا سرچشمهٔ اشتباه از اسماعیل پاشا در «هدیةالعارفین ۱۰۳۲:۱ » باشد ، ۲۴۲ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱۲۹:۱].

34682ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۵۷۵ (۲۲۱۴ف): در«ستهٔ» او بی‌تاریخ [آکیموشکین ۳۰۹:۱].

34683ـ بنگال، ایشیاتك ۱۳۲ منظوم (۷۸۷) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده.

34684ـ بنگال، ایشیاتك ۱۳۳ منظوم (۹۷۲) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده.

34685ـ بنگال، ایشیاتك ۱۳۴ منظوم (۱۳۰۵) : شکسته ، ناقص [ف . بنگال : ۱۰۰] .

34686ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب B ۷۱ pi/VI ۱۴۹۸ : نستعلیق، تاریخ‌یاد

نشده [ف. عبدالله ۲:۳۴۲] .

محمود وایاز

از صفی. درذریعه ۲۰:۱۵۸ از محمود و ایاز فخرالدین‌علی‌مشهور به‌صفی‌فرزندکمال‌ـ الدین‌حسین‌کاشفی سبزواری (م۹۲۹) نگارندۀ «حرزالامان: ۱۱۰» وجزآن ، یادشده است، گویا نسخۀ بریتانیا ازهمین سبزواری‌باشد.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۲۸۷.

34687ـ مـوزۀ بریتانیا ۱۲۱۲۳ Or: نوشتۀ **۹۵۱**، مصور [راهنمای کتاب۵: ۸۶۷ ـ نسخه‌ها ۴:۶۸۸].

محمود و ایاز

از طبیب اصفهانی(م۱۱۶۸) ،که‌یاد اودر «دیوان:۲۴۱۴» گذشت. مثنویست .

34688ـ **تهران**، مجلس ۱۰۲۰: در «دیوان : 24325» اونوشتۀ **۱۲۳۵** ، بخشی ازآنست (ص۵۷ـ۶۵) [ف.مجلس ۳:۳۴۲].

محمود و ایاز = غزلیات‌محمودید

برای مشاعرۀکودکان سودمند است .

34689ـ **تهران**،دانشگاه۱۶/۴۷۳۴: ذیقعدۀ **۱۲۸۳** در تهران (۴۱۶ـ۴۴۴) [ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۸۹].

محمودیه

از ابوالقاسم. گزیده‌ایست ازلیلی‌ومجنون نظامی(ن)ولیلی‌ومجنون‌مکتبی(م)ولیلی‌ومجنون جامی (ج) ویمنیۀ دانش (دی) وواله و سلطان فقیردهلوی (فد)وتحفةالعراقین خاقانی (خ)با همین‌نشانه‌هادرنودوهشت‌بیت، بعدنام«محمود».

34690ـ**تهران**،دانشگاه۱۸/۴۷۳۴: پایان سدۀ **۱۳** ، (ص۴۵۲ـ۴۶۰) ۱۱س[ف. دانشگاه ۱۴:۳۶۸۹].

محیط اعظم = می نامه= ساقینامه

ازبیدل، عبدالقادر دهلوی (م ۱۱۳۰ یا ۱۱۳۳)،که یاد اودر «دیوان:۲۲۵۴»گذشت. ساقینامۀ اوست درقالب مثنوی و بدین‌نام.درآن آمده : این نسخه‌که از خامۀ الهام‌رقم‌ـ گردید مسمی به **محیط اعظم** ـ دریافت دبیر خرد از روی حساب ـ سال اتمام از بیانش مدغم .

آغاز: (دیباچه) حمد نشأ آفرینی‌که میخانۀ حقیقت‌انسانی‌را... خوش‌آندم‌که‌در بزم‌گاه‌قدم‌ـ میی‌بودبی‌نشاء وکیف وکم.

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۰۵ (ساقینامه).

34691ـ **موزۀ بریتانیا** ۱۰۹۲۳ Or: سدۀ **۱۱ـ۱۲**. درفهرست از سراینده‌نام برده نشده است [نسخه‌ها ۴:۶۸۶].

34692ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۳۵ منظوم (۹۹۲) : شکستۀ **۱۱۷۹** [ف . بنگـال : ۱۰۰] .

34693ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۳۱۳۱ Spi/VI ۱۰۳B: شکستۀ۲۶ع۲/ **۱۲۱۵** (۱۸۰۰ م) ، آغاز برابرنمونه۲، ۱۰ گ [ف. عبدالله ۲:۵۵۲]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بودۀ [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۸] .

34694ـ **آصفیه** ۲۹۳ مثنوی : نوشتۀ **۱۲۲۹** ، در فهرست از سراینده‌نام برده‌نشده و سال سروده ۱۰۷۸ یاد شده است[ف. آصفیه ۳: ۶۳۰] .

34695ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۲۰ ppi/VI۴۶B: نستعلیق بی‌تاریخ، با مهر مؤرخ **۱۲۳۱** ، آغازبرابر نمونه (گ ۲۴۷ـ۴۴) [ف.عبدالله۲: ۳۹۰].

34696ـ **همدان**، آرامگاه‌بوعلی۱/ مج: نوشتۀ ج۲/**۱۲۴۳** سپس‌دستورنامه‌نگاری ازحضوری‌گویا بهمین قرینه بگمان‌سرایندۀ آن

درفهرست‌حضوری‌یادشده‌است، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵ :۳۳۵] .

34697ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم شوروی C ۱۳۶۵: (۳۹۵۶ ف) : تاریخ یاد نشده (۱ر-۷۸پ) [آکیموشکین۱: ۵۳۴].

34698ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب D ۱۰۳ Spi/VI ۳۴۲۱ : نستعلیق، بی‌تاریخ آغاز: خوش اندم... درفهرست‌بنام «ساقینامه»است[ف.عبدالله۲: ۵۵۳] .ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۴۰] .

محیط الکونین

ازسالك‌قزوینی، محمدابراهیم (ابراهیم)، که یاد او در «کلیات : ۱۸۶۰» گذشت. مثنویست به‌پیروی «تحفة‌العراقین»خاقانی درگزارش‌سفر خود از تبریز به‌بغداد و عتبات و برگشت‌ازداه همدان به قزوین ، ودوبارسفر به هندوستان‌از راه اصفهان و شیراز . درآن دیدنیهای خود و همچنین دیدار ازمردان‌بنام داسروده‌وغزلهایی نیز درآن جای داده ، و در هند بسال ۱۰۶۱ بپایان رسانده است . و نسخهٔ مجلس پیراهن ۳۲۰۰ بیت‌است. آغاز: مائیم‌ستمکشان‌محزون- زین مشت غبار وطاس پرخون .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۸۷.

34699ـ تهران، مجلس۹۹۲: نستعلیق ۱۰۸۴، همراه «دیوان» او(ص ۱-۱۵۰) [ف. مجلس ۳: ۶۷۹] .

مختار نامه

از ابوتراب اصفهانی [میر عثمان علی] . گویا میرزا ابوتراب وقایع نویس عالمگیر شاه (۱۰۶۹-۱۱۱۸) فرزند میرزا محمد طاهر اصفهانی درگذشتهٔ ۱۱۴۳ باشد. حماسهٔ دینی‌در داستان مختار ثقفی است .

بنگرید . ذریعه۹: ۱۶۹ و ۲۰ : ۱۷۳- فرهنگ سخنوران : ۱۱۲.

34700ـ آصفیه ۱۷۲۲ تاریخ: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۴ :۱۰۴].

مختار نامه

از خاموش یزدی، میرزا علیخان‌که یاداو در «دیوان : ۲۳۱۵» گذشت. حماسه‌ایست دینی درشش دفتر، در داستان‌مختارثقفی. آغاز۱): بنام خداوند عرش برین - حکیم توانای‌جان- آفرین . آغاز۲): بنام‌جهاندارگردان‌سپهر- پدیدآوراخترو‌ماه‌ومهر. آغاز۳): بنام‌جهاندارو بی‌نظیر -خدای دوکیهان بالاوزیر. آغاز۴): بنام جهانداوربی‌نیاز-که‌دوجهان بدرگه‌برندش نماز . آغاز ۵): خدایا خدایی سزاوارتست- بفرمان آفرین‌دگی کارتست.

34701ـ مشهد، رضوی ۹۵۷۰ فهرست نشده : نستعلیق خود سراینده ، سدهٔ ۱۴ ، با نقاشیهایی نازیبا، با چند عکس از سراینده ، ۲۶۴ گ، چهارستونی ، هر صفحه پیرامون ۴۲ بیت دارد[رؤیت].

مختار نامه

از سالم سبزواری ، بروزگار شاه عباس (۱۰۵۲-۱۰۷۷) . داستان مختار ثقفی است ازحماسه‌های دینی.

34702ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۴۰۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۱۵۶ گ، رحلی[ف. [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

مختار نامه

از شعاعی قاجار، محمد حسین از سدهٔ سیزدهم،که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۴»گذشت. مثنویست در داستان انتقام‌جوئیها پس‌ازرویداد کربلا، بنام ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳)،

در ۱۳۰۰ بانجام رسانده است: زهجرت گذشته هزار وسه‌صد ـ که شد ختم این نامه‌گر خوب‌و بد. **آغاز:** کنی به‌تیغ دوابروهمیشه‌خونریزی ـ مگر زآه دل خستگان نپرهیزی.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۲۸۷.

34703 ـ **تهران** ، ملی ۲ مج: بخامهٔ سراینده **۱۳۰۵** و یادداشت پیشکشی آن به مظفرالدین‌میرزا ولیعهد در ۱۳۰۹ همراه دیوان سراینده [نسخه‌ها ۶: ۲۲۱].

34704 ـ **تهران**، ملی ۱۸۲ ف: نستعلیق شعبان **۱۳۰۹** ، باعکس شاه و سراینده ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۵ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱ : ۱۸۲] .

34705 ـ **تهران** ، ملی ۹۷۰ ف : در «کلیات» او از آغاز سدهٔ **۱۴** (ص ۴۹۷ ـ ۵۳۴) [ف. ملی ۲: ۵۱۹ . ف . جواهر الکلام ۲ :۳] .

مختار نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مجموعه رباعیهای اوست، شمارهٔ بیتها در نسخه‌ها گوناگون است و شمارهٔ آنها درچاپ تهران ۱۳۵۳ ق نزدیك به‌چهار هزار بیت است . بگفتهٔ خود عطار در دیباجه از ششهزار بیت رباعیهای خودیکهزار (وبنابر نسخه‌های دیگر دیباجه دوهزار) آن‌را ازمیان برده وآنچه مانده را درپنجاه بابدراین‌دفتر آورده و بدین‌نام خوانده است. **آغاز:** حمدو سپاس بیقیاس خدا وندی را که اشراق آفتاب... ای پاکی تو منزه ازهرپاکی ـ قدوسی تومقدس ازهر ادراکی .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۳۰ و ۲۰: ۱۷۲ ـ ف. مشار: ۷۳۰ ـ ف. مجلس ۳: ۵۸۶.

34706 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۱۰۷۷ : سدهٔ **۷** ، [نسخه‌ها ۴: ۶۸۰].

34707 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۰۵ : نستعلیق ابومحمدفتح‌محمد مبینی **۷۱۱**، آغاز حمدوسپاس... دروصف‌توعقل‌طبع‌دیوانه‌گرفت ـ جان تن‌زده‌باعجز بهم‌خانه‌گرفت. زرین ، نسخه کهنه‌ترازسدهٔ ۱۰ نیست‌ورقم‌ساختگی‌است، دیباجهٔ عطار را دارد با ۱۹۳۷ رباعی [رؤیت].

34708 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۷۸ : نستعلیق نیمهٔ ع **۸۱۹/۱۶**. آغاز برابر نمونه، زرین ، ۶۴ گ ۲۵ س [رؤیت].

34709 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۳ (۳۷۱ ف): همراه «دیوان 44793» او وجز آن نوشتهٔ **۷۳۱** [ف . دکتر بیانی ۲: ۹۲].

34710 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۸ : نستعلیق ریز خوش، با تاریخ **۸۲۶** در دفتر (۳۵۹پ ـ ۴۶۴پ هامش) در ۴۲۷۷ بیت . فیلم آن دردانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها ۴۴۲] .

34711 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۷/۶ : در «کلیات: 17882 او نوشتهٔ **۸۳۷ ـ ۸۴۰** (ص ۶۸۸ ـ ۷۷۸)، نزدیك به ۱۲۵۰ رباعی دارد [ف. مجلس ۳: ۵۶۸] .

34712 **مدینه** ، عارف حکمت ۱۴۳ : در «کلیات 17883» مؤرخ **۸۴۴** او [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۱] .

34713 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۰۳۳ pi/VI ۲۷G : در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی **۸۵۷** (بنگرید: اسرارنامه: 27301) [ف . عبدالله ۲: ۱۷۷].

34714 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۳۵۳ : نستعلیق **۸۷۷** (۱۴۷۲م)، همراه: جوهر ذات، هیلاج نامه [ریو ۲ : ۵۷۷] .

34715 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۶ ف) Or ۲۷۴۷ : در «سته» او نوشتهٔ ۲۲ ذیحجهٔ

۸۸۹ (۱۴۸۵ م) [ریو ، ذیل : ۱۵۹].

34716ـ تهران، دانشگاه ۶/۵۲۳۸: در «کلیات» نوشتهٔ ۸۹۱ – ۸۹۳ (بنگرید : اسرارنامه: 27306)[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۷۲].

34717ـ قاهره، دارالکتب ۲۴ م تصوف فارسی : مرشدالدین محمد ۹۱۸ در شیراز (گ ۱۳۰ – ۱۴۷) زرین [مخطوطات ۱ : ۱۹۹] .

34718ـ تهران، ملك ۲/۵۰۶۲: در « کلیات : 17893 » نوشتهٔ ۹۵۶ ، (۷۹ر – ۱۴۴ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

34719ـ تهران ، دانشگاه ۱۹۴۳ : نستعلیق بشارت هندی ۱ع ۱/ ۱۰۳۳ ، بدستور خواجه حاجی سیف‌الدین محمود، تا باب ۴۸ را دارد، آغاز از دیباچه افتاده [ف. دانشگاه].

34720ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۲۲۹/۵ : با تاریخ ۱۰۳۷ در « کلیات » او [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵] .

34721ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۳A Spi/VI ۴۰۰۵: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۵۹ (۱۶۴۹م) (گ ۱۷۱–۲۰۷)، با دیباچهٔ نثری، آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله ۲: ۴۴۸]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۸] .

34722ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۶ : در «کلیات: 17900» او نوشتهٔ ۱۱۲۵[نسخه‌ها ۲: ۹۱].

34723ـ تهران، مجلس ۱/۱۱۴۹: نستعلیق خوب گویا ۱۱۲۶ در «کلیات» او، زرین [ف . مجلس ۳: ۵۶۹].

34724ـ تهران، مجلس ۵/۱۱۵۴: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۸۰ او [ف. مجلس ۳ : ۵۷۴] .

34725 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۸۷ Add : در دستهٔ اونوشتهٔ ۱۱۹۱ (۱۷۷۷م) [ریو ۲: ۵۷۶] .

34726 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C۱۴۸۱ (۳۹۶۴ ف) : تاریخ یاد نشده، (۸۰پ – ۱۶۱پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۳۵].

مختار نامه

از محمد مسلم .

آغاز: خدایا بهرسروری در جهان ـ تو مختاری‌ای سرور سروران .

34727ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۴ Spi/VI ۴۷۰۶ : درهامش «پنج گنج» امیر خسرو که نوشتهٔ ۹۹۴ است(گ ۱۱۹–۱۶۴) [ف. عبدالله ۲ : ۴۶۹].

مختار نامه

از میرمحمد یوسف برهانپوری، سرایندهٔ نیمهٔ دوم سدهٔ دوازدهم . یکی از منظومه‌های حماسی دینی‌است، درداستان مختار ثقفی. (ن).

بنگرید : ف. رضوی ۷: ۳۱۸ .

مختار نامه

از حماسه‌های دینی ، در داستان مختار ثقفی ، بنام سلطان حسن ، بسال ۹۸۱ سروده شده است: ازهجرت خیرالبشر فخر انام ـ در نهصد وهشتاد و یکم گشت تمام. درایران چاپ شده است. (ن) .

بنگرید : ذریعه ۲۰: ۱۷۲.

مختصر المراثی

از پرویزخان سلماسی ذهبی، (۱۳۳۶م)، که یاد اودر «جواهر الکلام: ۱۱۱۹» گذشت . مثنویست .

آغاز: ابتدا براسم خلاق ودود ـ کوعدم را داده از قدرت وجود .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۲۸۸.

34728ـ **مشهد**، رضوی ۹۷۲ ادبیات (۹۲۸۴) : نستعلیق شریف‌الدین ۱۴ محرم **۱۳۰۳**، ۴۲ گ ۱۳ س [ف.رضوی ۷: ۸۲۵].

مخزن‌الاسرار

ازعرفی شیرازی ، بآنچنانکه در فهرست Asiatic Sociaty آمده است .

شاید«مجمع الابکار: ۳۱۶۵» اوباشد.

34729ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۳۸ منظوم (۱۱۷۳) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۰۰] .

مخزن‌الاسرار=مشرق الانوار

میرداماد .

مخزن‌الاسرار

ازنظامی‌گنجوی، که یاد او در «پنج‌گنج» گذشت . نخستین مثنوی از «پنج‌گنج» اوست ، بنام بهرامشاه بسال۵۵۲ یا ۵۵۹ یا ۵۷۲ و بهتر ۵۸۲ ، دربیست مقاله و یك خاتمه ، عرفانی، دربحرسریع، درپیرامن ۲۲۶۰ بیت سروده‌است.

تقلیدها وگزارشهای بسیار دارد، درلندن ۱۸۶۴ م‌وهند وایران وشوروی چاپ‌شده‌است.

آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ هست‌کلیددر گنج حکیم .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۲۰۹ ـ ف.مشار : ۱۴۱۲ ـ هفت‌آسمان، احمدعلی چاپ کلکته ـ نظامی شاعر داستان سرای، علی اکبرشهابی.

34730ـ **تبریز**، ملی۱/ ۳۵۸۸ :در «پنج گنج» کهن‌که از سدهٔ **۷** ببعد نیست [ف. ملی ۱: ۴۷۵] .

34731ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۱۲ Spi/VI ۴۵۸۳ : تعلیق ایرانی ، روزگارسراینده‌سدهٔ **۷**، آغازبرابر نمونه، ۱۷۲ گ [ف. عبدالله ۲: ۴۴۳] . ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده‌است [ف.دکترمحمد بشیرحسین۱: ۱۷۹] .

34732 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۱۰۲ (۳۹۸۷ف): نوشتهٔ **۷۱۰**،(۱۲۴پ ـ ۲۱۲پ)[آکیموشکین۱: ۵۳۸] .

34733 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/ ۶۳۴۷ : در«پنج گنج»نوشتهٔ۱۵ع ۲/ **۷۶۵** [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۰۵] .

34734ـ **تهران**، ادبیات۱/ ۱۳۱ب: در«پنج گنج» نوشتهٔ **۷۹۰** (۶ر ـ ۲۷پ)[ف . ادبیات ۱: ۵۳] .

34735ـ**مشهد**،رضوی۱/ ۳۰۰(۴۵۴۹): در «پنج گنج» از سدهٔ **۸ ـ ۹** [ف . رضوی۷: ۳۳۲] .

34736ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/ ۷۷۲۹ Add: در «کلیات» اونوشتهٔ**۸۰۲**(۱۴۰۰م)، آغاز برابر نمونه[ریو۲: ۵۶۵].

34737ـ **موزهٔ‌بریتانیا**۱/ ۲۷۲۶۱ Add : در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۱۳ـ۸۱۴** (۱۰-۱۴۱۱ م) [ریو ۲ : ۸۶۸].

34738ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۲۳۰ج: در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۸۱۶** (۱پ ـ ۲۵پ)[ف. ادبیات۱: ۵۳].

34739ـ **موزهٔ‌بریتانیا**۱/ ۲۷۲۵۹ Add : با تاریخ **۸۲۱** (۱۴۱۹ م) (گ ۱) [ریو۲: ۸۶۷] .

34740ـ **تهران**، ملك ۱/ ۵۱۲۳:در « پنج گنج » نوشتهٔ **۸۳۳** (۱ ر ـ ۳۰۱ پ) [رؤیت] .

34741ـ **هند** ، بانکیپور ۳۷: نستعلیق محمد فرزند علی، در«پنج‌گنج» نوشتهٔ ۲ صفر

۸۳۵، [ف: عبدالمقتدر : ۵۰].

34742 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۱۹ Or : نوشتهٔ **۸۳۸** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

34743ـ **تهران**، مجلس۱/۲۳۵۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۴۱**،زدین [ف. مجلس ۸: ۷۱] .

34744 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۹۰۰ Add: در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۴۶** (۱۴۴۲م) ش۱[دیو۲ : ۵۷۰].

34745ـ**مدینه**،عارف‌حکمت۱/۱۲۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۵۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۰] .

34746 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۱ Add : نستعلیق سلطانعلی مشهـدی هـروی **۸۶۵** (۱۴۶۱م) با دومیناتور، ۳۶گ[دیو۲ : ۵۷۲] .

34747ـ**نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۵۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۶۳** [ف . خطی سید عبدالعزیز طباطبایی].

34748ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۸۸ Spi/VI۱۲: در «پنج‌گنج»اونوشتهٔ رجب **۸۷۷** دراصفهان(گ۱-۵۷) [ف.عبدالله ۲: ۴۴۳] .

34759 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۶ف) Or ۲۹۳۱ : در « پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۷۸** (۱۴۷۴ م) [ذیل دیو:۱۵۴] .

34750 ـ **هند** ، بانکیپور ۳۸ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۴ رجب **۸۸۲** . [ف . عبدالمقتدر:۵۸] .

34751ـ**پاکستان**،دانشگاه‌پنجاب A۱۰۷ piVI۷۶۰(۲۴۵): صفر**۸۸۳**ورجب**۱۲۴۲** [ف، عبدالله ۲: ۱۶۳] .

34752 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۸۸۰ : نوشتهٔ **۸۸۵**، آغاز برابر نمونه، ۷۷ گ۱۵ س [ف . فهمی‌ادهم۱: ۱۶۸].

34753ـ **تهران**، مجید موقر۱مج: در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۸۹۲** . فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها : ۲۵].

34754ـ **پاریس** S.P۷۸۱: در«پنج گنج»اوکه‌برسم‌کتابخانهٔ‌الغ‌بیگ‌در**۸۹۲**نوشته شده . فیلم آن دردانشگاه ش۱۳۱۸و۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

34755ـ **تهران**، مجلس ۱/۲۳۶۱: در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۸۹۵-۸۹۹** [ف .مجلس ۸: ۷۴] .

34756 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۴۳ م ادب فارسی : در « پنج گنـج » نوشتهٔ **۸۹۵** [مخطوطات ۱: ۱۳۶].

34757 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۵ف) Or ۲۸۳۴: در«پنج‌گنج»اونوشتهٔ**۸۹۵**(۱۴۹۰ م) [ذیل دیو:۱۵۴] .

34758 ـ **تهران** ، سلـطنتی۱/۵۵۹ (۳۵۳ف) : در «پنج‌گنج»او نوشتهٔ **۸۹۷**[ف. دکتر بیانی:۷۱] .

34759ـ **لنین‌گراد**، آکادمی عـلوم C۱۷۳۵ (۱۱۹۷ف): در «پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۸۹۹** [آکیموشکین ۱ :۱۷۶] .

34760ـ **تهران**، ملك ۲/۶۲۵۲: در « پنج گنج » از سدهٔ ۹ ، (ص ۷۹ -۱۱۸پ) [رؤیت] .

34761ـ **تهران**،سلطنتی۳۰۳۰(۳۶۳ ف) : نستعلیق خوش سلطانعلی، سدهٔ۹،زدین، با یك تصویر، ۱۹۰ ص ۱۲ س ، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر بیانی :۸۵] .

34762ـ**تهران**،سلطنتی۱۱۱۱۵(۳۶۴ ف): نستعلیق خوش‌کهن، نیمهٔ‌دوم‌سدهٔ۹،زدین،

با ده تصویر، آغاز دست کم یك برگ افتاده، ۳۵۰س ۱۳ س [ف. دکتر بیانی: ۸۶].

34763ـ تهران، سلطنتی ۵۵۸/۱ (۳۵۲ ف): در«پنج گنج» از سدهٔ ۹ [ف.دکتر بیانی: ۷۰].

34764ـ هند، بانکیپور ۴۰: سدهٔ ۱۵ م، همراه «لیلی و مجنون» او[ف.عبدالمقتدر: ۵۹].

34765 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۰۰ Add: همراه «خسرو وشیرین» او ازسدهٔ ۱۵ م [ریو ۲: ۵۷۲].

34766ـ تهران، دکتر مفتاح: در«پنج گنج» از سدهٔ ۹ـ۱۰ [رؤیت].

34767 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۱۵ Add: ازسدهٔ ۱۵ـ۱۶ م [ریو ۲: ۶۴۷].

34768ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ApiVI ۱۴: ۲۰۸ (۲۲۶): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۲۰ رمضان ۹۰۰ [ف. عبدالله ۲: ۱۵۹].

34769ـ لنین گراد، آکادمی علوم ۵۷ C (۱۱۶۲ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۰۱ [آکیموشکین ۱: ۱۷۵].

34770 ـ تهران، مجلس ۹۲۹: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۱۵ـ۹۱۸ [ف. مجلس۳: ۱۹۵].

34771ـ تهران، ادبیات ۲۴۴/۱ج: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۲۱ (۲پ ـ۲۷پ)[ف. ادبیات ۱: ۵۳].

34772ـ قاهره، دارالکتب ۱/۱۶۷م: نوشتهٔ مجدالدین علی فرزند خضرشاه فرزند حسن شاه بحر آبادی، ج ۹۳۵/۲، زرین [ف. مخطوطات۲: ۱۳۸].

34773 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۸۰ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۳۶ (۱۵۲۹ م) [ریو۲: ۵۷۰].

34774ـ تهران، دانشگاه ۲۲۱۱/۲: نستعلیق نزدیك ۹۴۳ (۱ پ ـ ۶۵ هامش) با آرایشها [ف. دانشگاه ۹: ۸۸۹].

34775ـ لنین گراد، آکادمی علوم D۲۱۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۵۰ [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

34776ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۸۸/۲/۲۴۷۱: نوشتهٔ ۹۵۳ (۱۵۴۶ م) در شهر تته [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۹].

34777 ـ تهران، سلطنتی ۵۶۱/۱ (۳۵۴ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۵۴ [ف. دکتر بیانی: ۷۱].

34778ـ تهران، سپهسالار ۴۰۰: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۹۵۶ [ف. سپهسالار ۲: ۵۲۴ و ۳: ۲۸۸].

34779 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۱۶ Or: در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۶۱ (۱۵۵۴ م) [ریو ۲: ۵۷۱].

34780 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۴۴ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۶۸ (۱۵۶۱ م) [ریو۲: ۵۷۱].

34781ـ تهران، ملك ۶۲۰۴: در «پنج گنج» او نوشتهٔ محمد حسین جامی، ۹۸۰، [رؤیت].

34782ـ لنین گراد، آکادمی علوم C۸۱۸: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۸۲ [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

34783ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب E ۱۰۷ pi VI (۲۴۴) : نستعلیق ۱۰محرم ۹۸۹ [ف. عبدالله ۲ :۱۶۳] .

34784 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۷۳۲۹ Add : در «پنج گنج» اونوشتهٔ ۹۹۴(۱۵۸۵ م) [ریو۲:۵۷۱] .

34785 ـ تهران، سپهسالار۱/۳۵۵: در «پنج‌گنج» نوشتهٔ ۹۹۷ [ف. سپهسالار ۲ : ۵۲۴] .

34786 ـ مشهد ، رضوی ۵/۹۵۸۵ فهرست‌نشده: در«پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۰،زدین (۲۴۶ ر ـ ۲۶۸پ) برگ یکم افتاد ، پیرامن ۲۵۳۰ دارد بیت [رؤیت] .

34787ـ تهران، ملك ۱/۵۲۲۵:در «پنج‌گنج» او از سدهٔ ۱۰ زدین [رؤیت].

34788ـ تهران، ملك ۱/۵۳۰۸ :در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ (۱پ‌ـ۲۵ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34789ـ تهران، موزه۱/۳۷۲۷:در « پنج گنـج » او از سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۲ : ۲۰۰] .

34790ـهند، بانکیپور۳۹: در «پنج گنج»او ازسدهٔ ۱۶ م. [ف. عبدالمقدرمولوی: ۵۹] .

34791 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب C۶ pi VI ۲۱۵۱-۲۱۴۷(۲۳۷): در«پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰ [ف. عبدالله ۲ :۱۶۰].

34792ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۶۷۳: نستعلیق محمد یوسف‌کشمیری الکاتب سدهٔ۱۰، همراه خسرو وشیرین ، آغاز افتاده .

34793ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۳۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زدین، آغاز و انجام‌افتاده، ۲۱ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبائی].

34794 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۰ Add: در «پنج‌گنج» او از سدهٔ ۱۶ م.

34795 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۳۶۳ Or : در «پنج‌گنج» او از سدهٔ ۱۶ م [ریو۲: ۵۷۲].

34796 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۷ف) Or۲۹۳۲ : در« پنج گنج» ازسدهٔ۱۶م[ریو، ذیل :۱۵۵].

34797ـ تهران، سلطنتی ۱/۱۰۰۰۸ (۳۵۶ف) : در«پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۰ـ۱۱ [ف . دکتر بیانی :۷۵] .

34798 ـ تهران ، سلطنتی ۱/۵۶۴ (۳۵۷ ف):در«پنج‌گنج»اوازسدهٔ۱۰ ـ۱۱[ف. دکتر بیانی:۷۷] .

34799 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۸ف) Or ۴۳۸۵: در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ ۱۰۰۵ـ ۱۰۰۶ (۱۵۹۷ـ۸ م) [ذیل،ریو : ۱۵۵].

34800ـ تهران،مهدی بیانی: نستعلیق خوش محمد صالح حسینی ، ۱۰۳۲ [نسخه‌ها ۱:۹] .

34801ـ تهران، مجلس ۱/۲۳۶۳: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۳۹ [ف . مجلس۸: ۷۶] .

34802ـ تهران، ملك ۱/۴۱۳۷: با تاریخ ۱۰۴۱ دردفتر، (۴پ‌ـ۷ر)، آغازبرابر و انجام افتاده [رؤیت] .

34803 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C ۲۴۰۹ : در «پنج گنج » او نوشتهٔ ۱۰۴۱ [آکیموشکین ۱ :۱۷۶] .

34804 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۴۵ Add : در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ۱۰۴۲(۱۶۳۲ م) [ریو ۲ :۵۷۲].

34805ـ تهران، مجلس ۹۳۰ : در

«پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۴۹** [ف . مجلس ۳ : ۱۹۶] .

34806ـ **همدان**، حاجی‌ایزدی ۱مج: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶] .

34807ـ **تهران**: مجلس۱/۴۰۷ :در «پنج گنج » نوشتهٔ **۱۰۶۰** [ف . مجلس ۲ : ۲۳۷] .

34808 ـ **تهران**، سنا ۲/ ۲۶۰ : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۲** [نسخه‌ها ۱: ۹ و۶: ۵۰۵] .

34809ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۵۰:در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۲** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۴۴] .

34810ـ **تهران** ، سنا ۲/ ۲۶۰ : در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۲** ، زرین [نسخه‌ها۶: ۵۰۵] .

34811ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب D VI۱۰۷ ۱۹۴۵ (۲۴۷): نستعلیق ۲۴ ع ۱/**۱۰۷۴** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۴] .

34812ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی (۳۰۸۹) ۱/ ۸۴: خواجه‌صالح فرزند خواجه یوسف، ۱۹ شعبان **۱۰۷۴** (۱۶۶۴م) در گوالیار [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷۹] .

34813 ـ**موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۳ Add:در«پنج گنج»او نوشتهٔ **۱۰۷۶**(۱۶۶۵ م) [ریو ۲ : ۵۷۲] .

34814 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲/ ۲۰۹ (۷۱۹ف) : باتاریخ **۱۰۸۲-۱۰۸۳** دردفتر، **آغاز:** فاتحهٔ فکرت وختم‌سخن‌ـهست‌کلیددر گنج حکیم [ف. دکتربیانی :۵۳۹].

34815ـ **تهران**، دانشگاه۹۸:در«پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۸۳** [ف . دانشگاه ۲].

34816ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۳۹منظوم (۳۴۵) : نستعلیق ، **۱۰۹۰** [ف . بنگال : ۱۰۰] .

34817ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۱۲۶۰/ ۴۳۱۳ : عبـدالباقی ، ۴ ذیقعدهٔ **۱۰۹۵** (۱۶۸۴ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۱۷۹] .

34818 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۹۵۰۰ Add : نستعلیق **۱۰۹۷**(۱۶۸۶ م)، ۱۶۸گ [ریو ۲ :۵۷۳] .

34819 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱/ ۵۵۵ (۳۵۹ ف): در«پنج‌گنج» او از سدهٔ **۱۱**،[ف. دکتر بیانی:۷۹] .

34820ـ **تهران**، سلطـنتی ۱/ ۵۶۲ (۷۰۳ف):در«پنج گنج» او ازسدهٔ**۱۱**[ف دکتر بیانی :۵۰۰] .

34821ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۰۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، ۱۰۱ گ۱۱س[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۴۴].

34822ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری۴ مج: نستعلیق سدهٔ **۱۱** . [نسخه‌ها۴: ۴۰۷].

34823ـ **تهران**، ملی ۱/ ۷۰فهرست نشده :در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲: ۱۸۹] .

34824ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب E ۱۲ Spi/VI ۳۶۸۷ : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲ :۴۴۵].

34825 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۴۷ Add: در «پنج گنج» او از سدهٔ**۱۷** م[ریو۲: ۵۷۲] .

34826ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۸۵۵: نوشتهٔ **۱۱۰۹** ، (۱پ - ۹۰ پ)

[آکیموشکین ۱:۵۳۸].

34827 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب B ۱۲ Spi/VI ۳۳۳۳: نستعلیق‌امیرسنکه فرزند ماکاندرای قانون‌کو، ۱۶ذیقعدهٔ ۱۱۱۱ (۱۶۹۹ـ۱۷۰۰م) [ف . عبدالله۲:۴۴۴] .از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۹] .

34828 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ApiVI ۱۱ ۲۰۴ (۲۴۶) : نستعلیق ۲۰ ذیحجهٔ ۱۱۲۳ [ف. عبدالله ۲ :۱۶۳].

34829 ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۵، ۸۷۱ خمس : در«پنج‌گنج»نوشتهٔ ۱۱۴۸ [مخطوطات‌فارسیه، منظوراحسن۲:۸۹].

34830 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب C ۱۲ Spi/VI ۴۳۴۸ : نستعلیق وشکسته آمیز نورمحمد فرزند محمدحسن فرزندحافظ احمد ، ۷شعبان ۱۱۷۸ (۱۷۶۵م)[ف.عبدالله ۲ : ۴۴۴]ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱:۱۷۹].

34831 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۴۰ Or : نوشتهٔ ۱۱۸۱. بیسر نامه سپس‌مخزن ـ الاسرار است [نسخه‌ها۴: ۶۸۶].

34832 ـ تهران، سلطنتی۱/۱۲۲۹۹ (۳۶۰ ف) : در «پنج‌گنج» او نوشتهٔ ۱۱۸۶ـ ۱۱۸۷ [ف. دکتر بیانی : ۸۰].

34833 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم E۱۲(۳۵۹۰):در«گلشن»گرد آوردهٔ‌مهجور، ۹۱ـ۱۱۹۹ [آکیموشکین ۱:۴۶۸].

34834 ـ تهران، مجلس ۱/۴۶۸۶: در «پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۳ ، زدین[رؤیت].

34835 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۴۲۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ۷۲گ [ف. خطی ، سید۔ عبدالعزیزطباطبایی] .

34836 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۶ piVI ۵۱۰(۲۳۹) : در « پنج گنج» او از سدهٔ ۱۲[ف. عبدالله ۲ :۱۶۰].

34837 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب D ۱۲ Spi/VI ۳۵۴۷ : پیرامن سدهٔ ۱۲ [ف. عبدالله ۲ :۴۴۵].

34838 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴/۱۱۰/۴۲۱۲ : محمدعظیم فرزند مخدوم عبدالکریم، ۱۷رجب۱۲۰۶ (۱۷۹۲ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱:۱۸۰].

34839 ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۵ ، ۸۷۱ مخز (۲) : نستعلیق عبدالحق۱۷ ج۲/۱۲۱۱ [ف:منظوراحسن‌عباسی۲ :۹۱].

34840 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۹۰: نستعلیق رجب ۱۲۲۱، ۱۳۴گ [ف . خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

34841 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۶۶ Add: نستعلیق ۱۸۰۶ م . [ریو۲ :۵۷۳].

34842 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۶ piVI ۵۰۹ (۲۳۸) : در «پنج گنج » او نوشتهٔ ۱۲۲۸ [ف. عبدالله ۲ :۱۶۰] .

34843 ـ مشهد ، رضوی۹۷۳ ادبیات (۸۷۲۲) : نستعلیق محمد تقی شیرازی ۲۲ ع ۲/ ۱۲۳۶ ، آغاز و انجام برابر نمونه [ف. رضوی۷: ۸۲۶] .

34844 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C۵۸ (۱۱۹۳ف):در«پنج‌گنج»او نوشتهٔ۱۲۳۶ [آکیموشکین ۱:۱۷۵].

34845 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۲۹ف) Or۴۳۸۶ : در « پنج گنج» او نوشتهٔ شعبان ۱۲۳۷ (۱۸۲۲م) [ذیل‌ریو:۱۵۵].

34846 ـ تهران، مجلس۹۳۱ـ۹۳۲ـ۹۰: نستعلیق ۱۲۴۲ سپس « شرح مخزن الاسرار»

محمد فرزند قوام، ۱۹۸گ۱۵ س[ف. مجلس ۱۹۷:۳].

34847ـ تبریز، ملی ۱/۲۵۵۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. ملی ۱: ۴۷۳].

34848ـ تهران، مجلس۱/۲۲۶۶: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۵۲** [ف. مجلس۸: ۸۰].

34849ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ppiVI۲ ۱۷۰۳(۲۴۲): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۵۷** [ف. عبدالله۲ :۱۶۲].

34850ـ مشهد، عبدالحمید مولوی۱ مج: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۵۸** [نسخه‌ها۵: ۲۶].

34851ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب piVI ۶ B ۵۱۱(۲۴۰): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۷۱** [ف. عبدالله۲:۱۶۱].

34852ـ لنین گراد، آکادمی علوم B۱۸۱(۳۹۸۵ف): نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۳۱ پ- ۱۲۰ پ)[آکیموشکین ۱:۵۳۸].

34853ـ تهران، اصغر مهدوی ۹۵: شکستهٔ محرم **۱۲۸۳** در تهران [نسخه ها ۱۲۹:۲].

34854ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب plVI ۶ D ۲۷۵۱ (۲۴۱): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۹۰۲ - ۱۹۰۳** [ف. عبدالله ۲: ۱۵۹].

34855ـ تهران، مجلس ۲/۲۶۷۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۲۳۲ - ۱۲۸۱** [ف. مجلس ۴۳۳:۸].

34856ـ تهران، سپهسالار ۳۷۳: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار۲و۳].

34857ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱ مخز: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۸۹گ ۱۳ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۳۹۹:۱].

34858ـ مشهد، عبدالحمید مولوی: در «پنج گنج» نسبتاً کهن [نسخه‌ها].

34859ـ تبریز، ملی ۱/۳۵۸۸: در «پنج گنج» تاریخ یاده نشده [ف. ملی ۱: ۱۵۲].

34860ـ تبریز، ملی ۲۵۷۹: نسخ تعلیق، آغاز و انجام افتاده، ۲۷گ ۴۰ س [ف. ملی تبریز ۸۱:۱].

34861ـ لنین گراد، آکادمی علوم D ۳۶۷ (۱۲۰۰ ف): در «پنج گنج» او بی‌تاریخ.

34862ـ لنین گراد، آکادمی علوم۵۹ C(۱۱۹۴ف): در «پنج گنج» او بی‌تاریخ.

34863ـ لنین گراد، آکادمی علوم C۱۶۷۴ (۱۱۹۶ ف): در «پنج گنج» او بی‌تاریخ[آکیموشکین۱:۱۷۷-۱۷۵].

34864ـ بنگال، ایشیاتك۱۴۰منظوم (۴۵۷): شکسته، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۱۰۰].

34665ـ قاهره، دارالکتب ۱۳۸ م ادب فارسی: بی‌تاریخ، ۸۱گ۱۴س، زرین.

34666ـ قاهره، دارالکتب ۱/۵۱ ادب فارسی طلعت: نستعلیق‌کهن بی‌تاریخ(گ ۱-۵۹)۱۷ س[ف. مخطوطات۲:۱۳۹].

34667ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۴۷/۵۲۳: نوشتهٔ جیحون فرزند نورمحمد سیالکوتی، بی‌تاریخ.

34668ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۴۴: انجام افتاده.

34669ـ پاکستان، لاهور، پرفسور

شیرانی ۶۶۶/۳۶۸۷: ودرهامش آن سروده‌های ازدیگران هست [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۸۰] .

مخزن البحور و مجمع الصنایع

درص ۲۱۴۹ گذشت .

مخرج حروف، منظوم

از عبداللطیف بلخی.

34870ـ لنین گراد، آکادمی علوم C۱۹۲۳ (۳۴۵۷ف): در «کلیات» او: ۱ـ رسالهٔ ای به نثر ۲ـ مثنوی خیرات ۳ـ مثنوی درمخرج حروف ۴ ـ رساله به نثر ۵ ـ طب جاماس ۶ـ مثنوی ابراهیم ادهم، **۱۲۶۳**، (۳۳ر ـ ۴۱ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۴۵۲].

مخزن الحکمه

از محمد اسماعیل کوفی . کیمیایی است منظوم که سه نسخهٔ آن درص ۶۴۰ گذشت. واینك نسخه‌ای دیگر .

34871ـ **تهران**، سنا ۱۵۲/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۱۲۱ ـ ۱۸۲) [نسخه‌ها ۶ : ۴۵۷] .

مخزن العرفان

از خاموش یزدی ، که یاد او در «دیوان: ۲۳۱۵» گذشت . و این نیز دیوان اوست از قصیده درستایش سران روزگار و امامان و گزارش معجزات آنان، وماده تاریخها .

34872ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۷۱ فهرست نشده : نستعلیق خود سراینده از نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۴**، ۲۶۹گ [رؤیت] .

مخزن الغرایب

از شاپور تهرانی، ارجاسب (م ۱۰۲۷ یا ۱۰۳۰ یا ۱۰۴۸) ، که یاد او در « کلیات : ۱۸۷۳» گذشت .

34873ـ **تهران**، ملی ۱۲۴ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، چندین مثنوی بی‌عنوان گویا «مخزن الغرایب» او نیز درآن باشد[نسخه‌ها ۴: ۲۷۱] .

مخزن القصاید

مجموعه قصیده‌های فارسی و عربی است، از سرایندگان قدیم ومتأخر .

34874 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۰۱۸ : نستعلیق ۵ج۲/**۱۳۰۵** فهرست سرایندگان در فهرست کتابخانه آمده است [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۵۸] .

مخزن گوهر

از یعقوب شاه نورالله. در پایان آن آمده: این نسخه که شد مخزن گوهر بمثال ـ بگرفته زنظم جوهری زیب وجمال. گفتاریست درمعما که بسال ۹۲۸ برابر نامش «مخزن گوهر» ساخته شده است . درآن معما را تعریف کرده سپس در برابر هر کلمه شعرهایی گفته است . دردیباچه درستایش ازپیامبران وپیشوایان شیعی و تاریخ نگارش شعرهایی بروش معما آورده، ودرهامش نسخهٔ ۱۲۰۱ دانشگاه تاریخ ۶ ۱۰۰ دیده میشود.

آغاز بسم رب مفتح الابواب ـ فتح الله لی طریق صواب ـ آن علیمی که عالم الاسماست ـ هر معما باسم او پیداست .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۸۹

34875ـ **تهران**، دانشگاه ۱/۱۲۰۱: نستعلیق تاریخ یاد نشده (۲ پ ـ ۵۰ر) [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۳۹] .

مخزن معنی = تیغ وقلم

از سراینده‌ای باتخلص مسعود، ازسدهٔ نهم و شاید خواجه مسعود قمی ازسرایندگان در بار سلطان

یعقوب درگذشتهٔ ۸۹۰ باشد. گفتگویی‌ست میان تیغ و قلم که پس از حمد و مناجات از شاهزاده یوسف بهادرخان ستایش کرده، سپس قلم و آنگاه تیغ از خود سخن میگویند، و گویا در ۸۶۷ (مخزن معانی) بانجام رسیده است: چو دیدش خرد ازمعانی تمام ـ روان «مخزن معنیش» کردنام
آغاز: قلم‌چون به‌تیغ زبان‌راز گفت ـ حقیقت بنام خدا بازگفت ـ خدائی‌خرد بخش روزی ـ رسان ـ پناه‌فقیران‌کس بیکسان .

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۳۸ و ۱۹: ۲۹۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۳۹ .

34876ـ استانبول، طـوپقپوسرای ۲۵۳۶ A : شاه مرشد در شیراز، **۸۹۳**، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌بنام «مناظرهٔ تیغ وقلم» یاد شده است [ف . فهـمی ادهم ۱ : ۳۲۳] .

34877ـ آصفیه ۱۴۵ مثنوی: شکستهٔ **۱۱۹۰**، ۵۴ گ ۱۲ س [ف . آصفیـه ۲ : ۴۳۱] .

مدایح المشایخ

شاه محیی‌الدین .

34878ـ بنگال، ایشیاتك ۱۴۱ منظوم (۸۳۸): نستعلیق **۱۱۸۹** [ف . بنگال: ۱ : ۱۰۱].

مدایح احتشامیه

از شهاب اصفهانی . دوتن با ایـن تخلص [illegible] یکی میرزا نصرالله که یاد او در «دیوان: ۲۳۸۷» گذشت و دیگری محمد طاهر . که هردو منوچهر خان گرجی را ستایش کرده‌اند ، وگویااین ازهمان میرزا نصرالله باشد، که ستایشهای نواب احتشام‌ـ الدوله را دارد .

بنگرید: ذریعه۹: ۵۵۲ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۰۹ .

34879ـ تهران، مجلس ۴۰۳۰: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳. آغاز:** مژده‌که عالم‌همه ایمنی و نعمت است ـ مملکت از خرمی جنت‌درجنت است ، زرین [رؤیت] .

مدایح اعتمادیه

گردآوردهٔ طرفه ، میرزافرج‌الله از مردم شیرازکه درمحلات‌زیسته ، ملقب‌به‌خازن‌الاشعار (گردآورنده سروده‌های‌شاه) ونگارندهٔ تذکرهٔ خازن‌الاشعار، وجز آن. مجموعه‌قصیده‌هاییست که در نخستین جشن ولیعهدی ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) سروده شده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۴۸ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ، گلچین معانی: ۲۱۴ ـ مجمع‌الفصحا ۲: ۳۳۸ .

34880ـ تهران، مجلس ۸۶۴۲ فهرست نشده: نستعلیق‌گویا خودطرفه، هنری، تابستان **۱۲۷۱**، بافهرست‌نام سرایندگان درآغاز ۴۴۱ ص ، پیرامن ۱۲۶۰ بیت، زرین ، [رؤیت].

مدایح امینیه = مدایح حسینیه

مدایح حسامیه

مدایح سعیدالسلطنه

مدایح معتمدیه

ه‍. چمار در بخش تذکره‌ها خواهد آمد.

مدایح گشتیمر = وصف..

مدخل منظوم

همانکه ۲۸ نسخهٔ آن در ص ۳۴۷ ـ ۳۴۸ یاد شده است . دربیشتر نسخه‌ها ازسرایندهٔ آن نام برده نشده، آنجاکه نام بوده شده بیشتراز خواجه نصیرالدین دانسته شده است، دردیباچهٔ

نثری نسخهٔ دانشگاه ۲۰۹۳ (3371) نوشتهٔ ۱۲۱۵ ازعبدالجبار خجندی ودر دیباجهٔ نثری نسخهٔ مجلس۴۳۴۵ (3372) از سیداشرف، و در نمای نسخه‌ای دیگر ازفخرالدین‌مبارکشاه غوری (یا عوذی یا عوزی) و نسخهٔ مجلس ۶۳۶۸/۴(34888)ازحکیم‌انوری‌دانسته‌شده است.

آقای‌عبدالحسین‌حایری‌دراین‌باره پژوهشی کرده وچندین نسخه را با یکدیگر سنجیده و می‌نویسند: از خواجه‌نیست وقدرمسلم‌آنست‌که سراینده‌جمال‌الدین(که‌گویالقب اوابوالمحامد و یاابوالمجاهد ویا محمد است)راستایش‌کرده است.وحبیب‌الله‌طبیب اینمنظومه‌راگزارش‌کرده است (بنگرید: ص۳۲۰همین‌فهرست) بی‌آنکه دربارهٔ‌جمال‌الدین‌ودربارهٔ سرایندهٔ آن‌توضیحی بدهد. **آغاز**:مرددا ناسخن ادانکند_تابنام‌حق ابتدا نکند.

بنگرید : ف_ مجلس ۱۹:۴۵۴.

34881 _ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۱/۱۸ Add: با تاریخ **۱۳ - ۸۱۴** (۱۰-۱۴۱۱م) (گ۳۳۲پ -۳۳۸) آغاز برابر نمونه [دیو ۲: ۸۷۱].

34882 _ **موزهٔ بریتانیا** ۶۵۹۱/۴ Add: باتاریخ **۸۸۴**(۱۴۴۰م) (گ۹۴ - ۱۰۹) آغاز برابرنمونه.[دیو۲:۸۰۱].

34883 _ **تهران**، دکتر مفتاح ۳ مج: نستعلیق ابوالحسن پسرعلاءالدوله، **۱۰۰۹**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

34884 _ **تهران**، استاد‌مینوی۵/۲۷: با تاریخ **۱۰۱۰** بهمین‌خامه دردفتر [نسخه‌ها ۶: ۶۷۴].

34885 _ **موزهٔ بریتانیا** ۷۶۹۶/۳ Add : باتاریخ **۱۰۶۵** (۱۶۵۴ م) در دفتر (گ۳۳-۴۵) [دیو۲ :۸۱۱].

34886 _ **تهران**، دکتر مفتاح ۵مج: نستعلیق سدهٔ **۱۲** باتاریخ **۱۱۲۴**دردفتر، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34887 _ **تهران** ، دکترمفتاح ۱مج: با تاریخ **۱۳۳۱** در دفتر، درده فصل دراحکام اختیارات وتقویم وباسر**آغاز**: دیگر: اول‌از هیئت فلك‌گویم _ پس به احکام اختـران پویم [رؤیت] .

34888 _ **تهران**، مجلس ۶۳۶۸/۴: باتاریخ **۱۳۳۲** دردفتر، آغاز برابر نمونه ، ۳۳ بیت است ، (ص۸۴-۱۱۰)، درنمای‌نسخه ازآن انوری دانسته شده [ف . مجلس ۱۹ : ۴۵۴] .

34889 _ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۸/۷۷۰۲: باتاریخ **۱۲۶۲**درش پیشین‌آن[ف. دکتر مقصود].

34890 _ **تهران**، مجلس۶۳۶۹/۲: نستعلیق شاخ‌خان‌مین‌باشی‌نایب‌الحکومهٔ‌شیروان فرزند الهیارخان سرتیپ، **۱۳۰۳** در کودکی (ص۲۱۶-۳۶۷) دیباجه راندارد، و بانسخهٔ مجلس ۶۳۶۷/۵ دگرگونی درترتیب وشمارهٔ بیتها دارد. **آغاز**: اول از هیئت‌فلك گویم.

مرآت

ازآذری اسفراینی، که یاداوردهٔجواهر_ الاسرار:۱۱۱۵» گذشت، درچهارکتاب(باب): ۱_ طامةالکبری ۲_ عجایب‌الدنیا۳_عجایب الاعلی ۴_ سعی صفا .

بنگرید :ذریعه۹:۴ و۹: ۲۹۱_استوری ۲: ۱۲۶.

34891 _ **تهران**، سعید نفیسی ۶۸۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازوانجام‌افتاده، همان‌باب

دوم است. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۰۸ هست [فیلمها: ۱۹۰].

34892ـ **پاریس**، ملی، S.P.۱۱۴۸: نستعلیق زین العابدین ذوالقعدة ۲۳ ع ۲/**۱۲۳۸**، بدستور فریدون میرزا، ۱۴۲ گ ۲۲ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۵ هست [فیلمها: ۱۹۰].

34893ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۱۲۵۳ (۳۹۹۵ف): تاریخ یاد نشده، ۱۷۳ گ [آکیموشکین ۱: ۵۳۹]. فیلم آن در دانشگاه ۱۶۴۸ هست [فیلمها: ۱۹۰].

مرآت الافران

از اردستانی، در ص ۱۳۶۹ گذشت.

مرآت جمال

از صایب تبریزی اصفهانی، میرزا محمد علی که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. او سروده‌هایی از دیوانهای خود بر گزید و هر گروه را نامی جداگانه داده است: سروده‌هایی که در وصف سراپای دلدار بوده «مرآت جمال»، و آنچه در آن از آینه وشانه سخن رفته «آرایش نگار» و آنچه دربارهٔ می ومیخانه بوده «میخانه» و گزیدهٔ غزلهای خود را «واجب الحفظ» خوانده است. **آغاز:** چمن سبز فلك راچمن آرایی هست. زیر این زنگ، نهان آیینه سیمایی هست.

34894ـ **مشهد**، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك **۱۰۵۵** آغاز افتاده، پیرامن ۵۰۰ بیت است [ف. رضوی ۷: ۵۸۸].

34895ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۷۶: نوشتهٔ **۱۰۶۹**، همراه با غزلهای او، ۷۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۵].

34896ـ **تهران**، ملك ۶۴۵۶/۲: شکسته نستعلیق باتاریخ **۱۰۷۰** بهمین خامه در دفتر (۱۶۸پ‍ـ۱۷۰ر) آغاز برابر نمونه، چهار ستونی [رؤیت].

34897ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، گویا تصحیح‌شده بدست سراینده با یادداشت صفر ۱۰۸۰، زرین، ۳۲۰ گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۹۳].

34898ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹/ ۳۳۴۹: نستعلیق عجزی بهبهانی سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص ۱۰۶ـ۱۵۸) زرین، سپس شعرهایی ازاو [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۴۶].

34899 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۰۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۱۷۶ گ [ریو ۲: ۶۹۵].

34900ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۳/۱۳: تاریخ یاد نشده (۲۶۸رـ۲۷۰)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۵۳۸].

34901ـ **تهران**، سپهسالار ۲۷۹۹/۴۴: تاریخ ونام سراینده‌یاد نشده (ص ۴۶۷ـ۴۶۹) [ف. سپهسالار ۵: ۵۳۸].

مرآت الحقایق

از نجیب الدین فرزند میرهاشم حسنی الاندخودی ملقب به فیضان. گزیده‌ایست از «حدیقهٔ» سنائی بدین نام. در مجموعهٔ هاروداز این شخص «منتخب مثنوی معنوی» نیز هست که در پایان آن آمده: تمام شد منتخب مثنوی معنوی نهم شعبان سنهٔ احد احمدشاه پادشاه.

ذریعه ۱۹: ۲۹۱.

34902 **هاروارد**، هوتن: نستعلیق سدهٔ **۱۳** همراه «منتخب مثنوی معنوی» ازهمو، و چندگفتار دیگر ازدیگران [نسخه‌ها ۴: ۸].

مرآت الخیال

از میرزا محمد طاهر نصرآبادی، متخلص

به‌طاهر زنده در۱۰۸۳ ، نگارندهٔ «تذکرهٔ نصرآبادی» . سروده‌هاییست از صائب تبریزی که از دیوان او گرد آورده است .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۴۳ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ، گلچین معانی: ۳۹۷ـ فرهنگ سخنوران ۳۵۳ .

34903ـ **تهران**، سپهسالار ۱۰/ ۲۹۱۱: نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، (ص۴۴ـ۵۲هامش) [ف. سپهسالار ۵: ۵۳۸] .

مرآت‌الخیال

ازعبدالعظیم محمدمنشی، متخلص به‌سامی. سرگذشت سرایندگان روزگار سراینده است‌که بسال ۱۳۲۲ ق برای امیر بخارا عبدالاحد سروده است . چندبار درآسیای میانه‌چاپ‌شده است .

34904ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۹۴۳: با تاریخ **۱۳۲۶** در دفتر ، نوشته نگارنده(۱ پ ـ۱۴۴پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۴۰] .

مرآت‌الصفا

از امیر خسرودهلوی، که یاداودرکلیات: ۱۸۵۶» گذشت. قصیده‌ایست‌شینی دربرابرقصیدهٔ بنام خاقانی : دلم‌من‌پیر تعلیم است ومن طفل زباندانش . این‌دوقصیده‌دردیوان آندوسراینده چاپ شده است . اینك نسخه‌های جدای این یکی. **آغاز:** دلم‌طفل‌است‌پرعشق‌استادزباندانش‌ـ سواد الوجه سبق ومسکنت‌گنج دبستانش.

34905ـ **بایزیدولی‌الدین**۲۹/۱۸۱۹: سدهٔ **۹** (۱۵۱ـ۱۵۴) . فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۴۴۱ هست [فیلمها : ۴۷۵].

34906ـ **پاریس**، ملی‌۸/S.P.۱۲۵: نستعلیق هندی، باتاریخ **۱۰۵۲** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۷۴۰هست [فیلمها: ۵۳۲].

34907ـ **تهران**، دانشگاه‌۶/۱۲۶۶: باتاریخ **۱۱۰۹** درفتر (ص۲۷۹ـ۲۸۳) [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۳۴] .

34908 ـ **تهران** ، ملك ۳/ ۵۳۶۷ : نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

34909ـ **تهران**، آقای افشارشیرازی ۶/مج: فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها :۷۱۷] .

مرآت‌العرفا

ازعبدالرحیم فرزند محمد رضا، صابر خلخالی، مستوفی ومنشی‌باشی متخلص به‌ندیم، از سرایندگان سدهٔ سیزدهم. مثنویست عرفانی **آغاز:** حمدبیحد برخداوند ودود ـ که‌ازهیچ ایجادکرد هروجود .

بنگرید: ذریعه۱۹: ۲۹۱.

34910ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۲۰۰ : نستعلیق میرزاآقای‌گرگانی، دوشنبه۲۰ ع۱/ **۱۲۷۴** ، اصلاح شدهٔ خودسراینده،زدین ، نام کتاب ونگارنده‌ولقب وتخلص به‌خامهٔ نویسنده در سرآغاز مثنوی‌آمده ، ۱۲۹ گ ۸ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۵۶].

مرآت‌المعالی(المعانی)

ازجمال‌الدین ، جمالی دهلوی، درگذشتهٔ ۹۴۲ یا ۹۲۷ یا ۹۳۵ یا ۹۲۲ . مثنویست عرفانی بروش تمثیل، در هند چاپ سنگ شده است. **آغاز:** نامه آغازم بنام‌ذوالجلال ـ آنکه بیرون است ازوهم وخیال .

بنگرید : ذریعه ۹: ۲۰۴ و ۱۹ :۲۹۲ـ ف. مشار : ۱۴۲۳ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۳۶ .

34911ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۵۶A ۳۵۳۹: شکسته آمیز، محمد

قاسم، ۱۹ رجب **۱۱۹۳** (۱۷۷۹م) **آغاز**: عشق شمعی از فروغ ذات او ـ عقل کل پروانهٔ مشکات او، ۲۳ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۲]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۱].

34912ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰۸۴Spi/V1 ۵۶: نستعلیق حسن ۲۱ رجب **۱۲۹۷** (۱۸۸۰م)، آغاز برابر نمونه، ۱۶ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۱] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۱].

34913ـ **آصفیه** ۳۷۹: تاریخ یادنشده، در فهرست سراینده شاه جمالی شیخ عبدالله بلقانی ونام مثنوی «مرآت المعالی» یادشده است [ف. آصفیه ۴: ۵۸۲].

مراتب العارفین

از میرزا بابا ذهبی شریفی، ابوالقاسم (م ۱۲۸۶) که یاد او در «تباشیرالحکمه: ۱۰۷۲» گذشت. مثنویست عرفانی، در تبریز ۱۳۲۰ ق در ۱۱۳ ص همراه «مناسك العاشقین» او چاپ سنگ شده است. **آغاز**: بشنواین اسرار ازعشق خدا ـ سرعشق از سرحق نبود جدا.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۹۲ ـ ف. مشار: ۱۴۲۲.

34914ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۴۱۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص ۲۱۶ ـ ۳۳۰) همراه «مفاخرالاخیار» او [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۲۳].

مرادالعارفین = مثنوی

صوفی‌الله یارفرزند الله‌قلی از مردم بخارا. مثنوی‌است عرفانی‌دوتحریراز این‌مثنوی‌ازخود نگارنده‌دردست هست: یکی کوتاه‌ویکی بلندتر. وازهموست‌فقه منظوم‌«مسلك المتقین: ۳۲۰۰»

34915ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۱۲۴۷: در «مجمع» نوشتهٔ **۱۲۲۶** [آکیموشکین ۱: ۴۹۶].

34916ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۱۷۹۳: نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۱۸۸ گ.

34917ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B۱۱۵۳: نوشتهٔ **۱۲۶۱**، (۱ پ ـ ۳۰ پ).

34918ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۲۱۰۵: نوشتهٔ **۱۲۷۴**، (۱۳۱ پ ـ ۱۶۰ پ).

34919ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۱۷۹۲: نوشتهٔ **۱۳۰۱**، ۲۱۷ گ.

34920ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۱۳۶۸: نوشتهٔ **۱۳۱۲**، (۱پ ـ ۱۷۴پ).

34921ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B۲۳۸۴: تاریخ یادنشده، (۸پ ـ ۱۴۱پ).

34922 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B۲۹۸۳: تاریخ یاد نشده، ۳۹ گ.

34923ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۴۳۷۵: تاریخ یاد نشده، (۱۰۴ ر ـ ۱۵۷ ر).

34924ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۴۲۱ C: تاریخ یادنشده، ۱۵۴ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۵۴۱ ـ ۵۴۲].

مرادالعاشقین

از غلام‌رکن‌الدین معروف به‌میان‌مرادشاه جیو، درگذشتهٔ ۱۲۱۵. مثنویست عرفانی با دیباچه‌ای به‌نثر. **آغاز**: (دیباجه) بعد وجدان کیفیت‌حال ... بنام‌آنکه بی‌نام و نشان است ـ برون ازقید حرف این وآنست.

34925ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱۰۵ مرادش ۲۹۷۰۴۲ نسف. جیو: باتاریخ **۱۲۴۰** در دفتر، ۲۳ گ [مخطوطات فارسیه،

منظور احسن‌عباسی : ۹۵] .

مراد و مقصود

آغاز : ای‌صفات توعین‌عالم ذات_متصف ذات تو بجمله صفات .

34926 _ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۱۰۴۱ : پیرامن‌سدهٔ **۱۰** ، ۱۱۱ گ۱۵س [ف. فهمی ادهم۱:۲۷۰].

مرزا نامه

واله، سید محمد ، که‌یاد او در «دیوان: ۲۵۹۴ » و«دستور نظم ۲۱۵۸» گذشت .

34927_ **بنگال**، ایشیاتك۱۴۲منظوم (۷۹۳): شکستهٔ **۱۱۹۱** [ف. بنگال:۱۰۱].

مرغوب‌القلوب

از شمس الدین تبریزی ، بسال ۷۵۷ (۱۳۵۶م) در ده فصل، دربیان: توبه ، صفات روح ، صفات نفس، توکل، تجرید و تفرید ، عشق، فنا و بقا و یقین وجز آنها : ز هجرت هفتصد وپنجاه وهفت است ـ شمارعاشقان‌تاریخ وقت است_ شده اتمام این منظوم موزون ـ که مرغوب‌القلوب است نام اکنون. این مثنوی به شمس‌الدین تبریزی کشته بدست عوام ۶۴۵ (۱۲۴۷م) [اسماعیل پاشا] نسبت داده شده که درست‌نیست و بنام‌همین‌کس‌نیز چندبارچاپ‌شده است. **آغاز:** بگویم حمدرب‌العالمین‌را_عطاکو کرد برمن‌عقل ودین‌را

بنگرید : ذریعه۹:۵۳۹ و۱۹:۲۹۳ ـف مشار : ۱۴۳۱_ایضاح‌المکنون۲:۴۶۸.

34928_**لاهور**، پنجاب‌بهلك‌لائبریری ۸۷۱ ،۵شمس_ ۲۹۷،۶ سلوك : ش۱۵دفتری باتاریخ **۱۰۱۹** _**۱۰۵۹** آغاز برابر نمونه . [منظور احسن عباسی : ۱۵۰] .

34929 _ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۸/۳ Or : باتاریخ **۱۱۳۰** (۱۷۱۷م) دردفتر(گ ۷۷_۸۱) آغاز برابرنمونه [ریو ۲ :۸۷۴].

34930 _ **بنگال** ، آسیایی ۵۸/۲ ao(۳۹۹): باتاریخ**۱۱۳۹**دردفتر[ف. بنگال: ۱۳۸] .

34931_ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۱ ق ف۹۲: نوشتهٔ **۱۱۷۸** ، ۳۷س[مخطوطات سرفراز علی رضوی:۴۲].

34932 _ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۳/۱۲۴۹/۲/۴۳۰۲:محمداکرم‌شریفی ۸ شعبان، ۳ پادشاهی‌احمدشاه (**۱۷۵۱**م) .

34933_ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۴۵۰/۲/۴۵۰۰:پایان‌سدهٔ**۱۲**وشاید **۱۱۹۳** (۱۷۷۹م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۲:۲۵۰_ ۲۵۱] .

34934 _ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۱۰ Or: سدهٔ **۱۲** ، همراه‌چندگفتاردیگرفارسی‌و اردو در فهرست ازنگارنده نام برده‌نشده است [ترجمهٔ ایرج افشار، نسخه‌ها۴:۶۷۰].

34935_ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۵/۱۸۶۳/۴۸۸۳ : نوشتهٔ۱۷ رمضان **۱۲۰۸** (۱۷۹۴م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲ :۲۵۰] .

34936 _ **قاهره** ، دارالکتب ۴/۱۴ مجامیع‌فارسی طلعت: نوشتهٔشاه ذات‌الله‌قادری، محرم**۱۲۲۳**(گ۱۲۹_۱۳۹)آغازبرابرنمونه [ف. مخطوطات ۲ :۱۴۳] .

34937 _ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی الف ۴/۹۴۴/۳۹۹۶: نوشتهٔ لطفعلی خان، **۱۲۴۰** (۱۸۲۵) [ف.دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۲۵۱] .

34938 _ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B۳۸۳۱ : باتاریخ **۱۸۲۹** م دردفتر(۱ر_۴

ب) [آکیموشکین۱: ۵۴۳].

34939ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۹۸/۵۷۵/۲: سدهٔ **۱۳** [ف. دکتر محمد بشیر حسین۲: ۲۵۰].

34940ـ لنین گراد، آکادمی علوم B۱۸۱۰: تاریخ یاد نشده، (۳۸ر ـ ۴۰ر) [ف آکیموشکین۱: ۵۴۳].

34941ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۲/۶۷۴/۳۶۹۶: نوشتهٔ ۲۵ صفر **۱۳۱۰** (۱۸۹۲م).

34942ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۱۸/۴۱۲/۳: تاریخ یادنشده.

34943 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۰۸/۹۵۶/۴: تاریخ یاد نشده.

34944ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۳۶/۸۸۴: نوشتهٔ محمد غوث قریشی فرزند نورمحمدقریشی، تاریخ یادنشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۲: ۱۵۰ـ۲۵۱].

34945ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۱۶: تاریخ یاد نشده (ص ۳۵-۴۶).

34946ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ ق۱۲: تاریخ یادنشده، ۱۱۴ص [مخطوطات سرفرازعلی رضوی: ۴۲].

34947ـ بنگال، آسیایی ۴/۷ Co (۵۲۰): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۷۴].

34948 ـ بنگال، آسیایی ۲۱/۱ ao (۱۲۱۵): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۲۶].

34949 ـ بنگال، آسیایی ۷۰/۴ ao (۸۱۷): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۴۶].

34950 ـ پاریس ۴۵/۳ S. P.: نستعلیق. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۶۴ هست [فیلمها: ۵۳۶].

34951ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۲۲/۴/۴۱۷: عبداللطیف، ۲۵ج ۲/**۱۱۲۶** (۱۷۱۴م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین۲: ۲۴۹].

مرغوب انصاری

ازعبدالله فرزند بایزید کلیانی. منظومه‌ایست عرفانی.

34952ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۰۳/۱۸۹۱: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین۲: ۲۴۹].

مرکز ادوار

ازفیضی دکنی (۹۵۴ـ۱۰۰۴)، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت. نخستین مثنوی از «پنج گنج» اوست که بدستور اکبر پادشاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) دربرابر «مخزن‌الاسرار» بسال ۹۹۳ بدان آغاز کرده و گویا بانجام نرسیده است. **آغاز**: بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ گنج ازل راست طلسم قدیم ... چون شود این پنج گهر تابناك ـ غوطه خورد پنجهٔ قلزوم بخاك ـ آنکه چنین جنبش پرکار کرد ـ نام‌ورا **مرکزادوار** کرد.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۲۹۳ـ ف. مشار: ۱۵۹۹ (نل‌ودمن).

34953 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۱۰۴۷: پیرامن‌سدهٔ **۱۰**، ۱۳س. آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم۱: ۲۸۲].

34954ـ قاهره، دارالکتب ۱۱۴ ادب فارسی‌طلعت: نوشتهٔ شریف ج۲/**۱۰۱۴**، آغاز برابر، زدین [مخطوطات۱: ۱۸۳].

34955ـ قاهره، دارالکتب ۷۴م ادب فارسی: تعلیق در «کلیات» مؤرخ **۱۰۴۲** او،

آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱ : ۱۸۲].
34956ـ تبریز، ملی۲۸۶۷ : نوشتهٔ محمد سعید در ۱۰۵۰ . همراه با دیوان او [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۲] .
34957 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۹۴ Add : محمد جعفر شیرازی همراه «دیوان» او نوشتهٔع ۱/۱۰۵۰ (۱۶۴۰ م). آغاز برابر نمونه [ریو۲ : ۶۷۰] .
34958ـ تهران، مجلس ۲۶۶۵/۷ : باتاریخ ۱۰۶۰ در دفتر [ف . مجلس ۸ : ۴۱۸] .
34959 ـ تهران ، ملك ۴۸۴۰/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، (۱ر ـ ۶۸ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].
34960 ـ تهران ، سپهسالار ۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، همراه : نل ودمن‌ودیوان‌او [ف. سپهسالار۲ : ۵۲۰].
34961 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۹۵ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۷م، ۶۴گ .
34962 ـ موزهٔبریتانیـا ۲۳۹۸۱ Add : سدهٔ ۱۷ م در«کلیات» او [دیو ۲ : ۶۷۰ ـ ۶۷۱] .
34963 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۰۴۸ : پیرامن‌سدهٔ۱۲، ۵۴گ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱ : ۲۸۲] .
34964ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۴۷ Api/VI ۵۲ : شکسته آمیز، ۱۲۲۵ همراه «دیوان»او، آغاز برابر نمونه[ف.عبدالله ۲ : ۳۳۸] .
34965 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم A ۹۰۳ (N ۱۵۲۴): تاریخ‌یاد نشده ، ۶۸ گ [آکیموشکین ۱ : ۵۴۴].
34966ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۷۵/۱۱۲۲/۱ : تاریخ یاد نشده [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۱ : ۱۸۱].
34967 ـ بنگال ، آسیایی ۷۳/۱۳ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۵۰] .

مروج‌الاشواق

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)، که یاد اودر «کلیات:۱۸۹۷» گذشت. پنجمین بخش «ازهفت خزانه»ی اوست.

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۲۹۴.

34968 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۷ف) or۳۵۰۴/۵ : در «هفت خزانه»ی او نوشتهٔ ۹۷۳ (۱۵۶۵ م) [ذیل ، ریو : ۱۹۶].
34969ـ تهران،ادبیات۳۶۲جوادی: رمضان ۹۷۷ ، نسخهٔ آشفته [ف . ادبیات ۳: ۱۶] .
34970ـ تهران، دانشگاه۲۴۲۵ : نسخ سدهٔ ۱۱ ، در«کلیات:18021» او(ص۴۳۳ـ ۴۶۴)]ف. دانشگاه۹ : ۱۰۷۷].

مزعفرنامه

از بسحاق اطعمه شیرازی ، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت. به نظم . اوگفتاری دیگر به‌همین‌نام‌به‌نثردارد. **آغاز:** بنام‌روانبخش روزی رسان ـ که رزق آفرینست پیش ازروان ـ مرتب‌کن قوت قبل از وجود ـ پیاپی ده‌لقمه‌از خوان جود .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۲۹۴.

34971 ـ تهران ، ملك ۴۹۲۵/۷ : نستعلیق احمد ابراهیم‌حسن خواجهٔ شیرازی، نزدیك ۸۴۲ (۸۵پ ـ ۹۸پ) زدین ، پیرامن ۱۴۴ بیت ، زدین[رؤیت].
34972ـ تهران، سلطنتی۲۱۷(۵۰۴)

ف) : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** ، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۶۳] .

34973ـ **تهران**،دانشگاه۴/ ۵۴۸۰: نستعلیق رضاقلی‌خان هدایت ، سدهٔ **۱۳** ، (گ ۱۸۳ــ۱۹۰) بدنبال «دیوان» او[ف.دانشگاه ۱۶۱۸:۱۶] .

34974ـ **تهران**، ادبیات۸۱ جوادی: نسخ سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف .ادبیات ۱۶:۴] .

مساحت= منظومه‌ای در...

عزیزی ، درس۱۹۳ گذشت.

مسالك الاخيار

ازشیخ یعقوب‌شریف کشمیری، ازسرایندگان روزگار اکبرپادشاه (۹۶۳ــ۱۰۱۴) ، یکی‌از مثنویهای «پنج‌گنج» اوست به‌پیروی «مخزن‌ـ الاسرار» نظامی ، بسال ۹۹۳ سروده است . «هفت آسمان» از این‌مثنوی یاد نکرده است.
آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ــ سرخط‌منشور عطای عمیم.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۳۱۲ ــ فرهنگ سخنوران : ۶۵۸ .

34975ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۵pi/VI۵۵۹: نوشتهٔ بهاءالدین،۱۵ رجب **۱۲۸۸**، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۳۶] .

مسالك المتقين

از صوفی‌الله یاربخاری نقشبندی زنده در ۱۰۵۶ . مثنویست عرفانی وفقهی،پس‌ازستایش خدا وپیامبر و مناجات و بیان توحید وصفات ثبوتی وسلبی وبیان ایمان بخدا وملائکه‌وکتاب خدا و ستایش از چهار خلیفهٔ عرب واعتقادات (س۳ــ۴۸) به اصل‌موضوع‌میپردازد وازکتاب طهارت تا پایان روزه رامیسراید،سپس عنوانی دارد : در سبب عدم تصنیف کتاب حج ، و پس ازمناجات وحکایت منظومه را بپایان میرساند (بنگرید : لغات‌المسك ، در بخش شروح) .
آغاز : حمد بیحد وثنای بی‌عداد ــ بخدایی‌که نودایمان داد ــ غافرست ورحیم‌ورحمان است ــ پاك ازعیب وشریك ونقصان است.

34976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۷ Or: نستعلیق**۱۱۳۲** (۱۷۲۰م)،۴۳۴گ[ریو ۷۰۲:۲] .

34977 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم ۴۲۴۸ (۴۰۶۳ ف) : نوشتهٔ **۱۱۹۸** (۱ رـ ۳۳۲ر) .

34978ـ**لنین گراد**، آکادمی‌علوم۳۹۲ D (۴۰۸۸ ف) نوشتهٔ: **۱۲۱۲**، ۱۴۴گ.

34979 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم ۷۶۳ A (۴۰۵۲ ف): نوشتهٔ **۱۲۱۳**، ۲۵۵ گ [آکیموشکین ۱ : ۵۴۶] .

34980ـ **مشهد**، رضوی ۱/۱۰۶۱۳: نستعلیق هندی سید حامد خواجه ۲۹ رمضان **۱۲۱۶**، ۳۴۰گ آغاز برابر نمونه،سپس گفتاریست عرفانی ادبی از همو که درسر آغاز آن تاریخ نگارش۱۰۵۶ یاد شده است [رؤیت].

34981 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۴۳۹۱ B (۴۰۶۴ف) : باتاریخ **۱۸۲۶** م‌در دفتر .

34982ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۷۸۱C (۴۰۷۸ف): نوشته**۱۲۵۷**، ۳۸۱گ.

34983ـ**لنین گراد**، آکادمی‌علوم۵۱۳ D (۴۰۸۹ ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۳** . (۱ پ ــ ۳۸۴ پ) .

34984ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم ۳۹۸۴ (۴۰۶۱ف): نوشتهٔ **۱۸۳۷**م، ۲۰۰گ.

34985 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۱۹۱۷ C (۴۰۸۳ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۲**، ۲۳۱ گ .

34986ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم C۱۲۲۳ (۴۰۶۹ف): نوشتهٔ**۱۲۷۶**، ۳۵۱ گ.

34987ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۱۷۷۸(۴۰۷۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۵** ، (۱ر ـ ۲۴۱ر) .

34988 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۲۲۸۰ (۴۰۵۷ ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۶** ، (۷رـ ۲۹۸ر).

34989ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۷۶ (۴۰۷۳ف): نوشتهٔ**۱۲۹۳**، ۳۵۱ گ.

34990 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۸۳ (۴۰۸۰ف): نوشتهٔ**۱۲۹۴**، ۳۵۳ گ.

34991ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۲۴۷۸ (۴۰۵۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۵**، ۴۳۴ گ.

34992 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۷۵ (۴۰۷۲ف): نوشتهٔ**۱۲۹۸**، ۴۳۴ گ.

34993 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۲۳۲۳(۴۰۵۸ف): نوشتهٔ**۱۲۹۹**، ۴۳۲ گ.

34994 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۷۷(۴۰۷۴ف): نوشتهٔ**۱۳۰۲**، ۳۹۷ گ.

34995 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۲۴۵۷(۴۰۸۶ف) : نوشتهٔ **۱۳۱۰**، ۳۶۱ گ.

34996 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۷۸۰(۴۰۷۷ف): نوشتهٔ **۱۳۱۲**، ۴۰۱ گ.

34997ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم ۱۷۸۴ C (۴۰۸۱ ف) : نوشتهٔ **۱۳۲۳** ، (۱ پـ ۵۴۱پ) .

34998 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۴۱۱۲ (۴۰۶۲ ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ ـ ۳۱ر) .

34699 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۴۴۲۴ (۴۰۶۵ ف) : بی‌تاریخ ، ۲۱ گ.

35000 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۲۵۵ C (۴۰۶۶ف) : بی‌تاریخ ، ۲۹۲ گ؟.

35001 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۲۵۶ C (۴۰۶۷ ف): بی‌تاریخ ، ۳۸۲ گ.

35002 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۱۸۵ (۴۰۶۸ف): بی‌تاریخ، ۷۵ گ.

35003 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۳۰۷(۴۰۷۰ف). بی‌تاریخ، ۲۹۰ گ.

35004 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۲۸۶ B (۴۰۵۳ ف): بی‌تاریخ ، (۱۲۷ر ـ ۱۴۰پ) .

35005ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۳۴۹ B (۴۰۵۴ ف): بی‌تاریخ ، (۱۴۹پ ـ ۱۹۹ر) .

35006 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۳۷۹ (۴۰۵۶ف): بی‌تاریخ ، (۱۷ ر ـ ۳۶۱پ) .

35007 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۳۸۸ B (۴۰۵۵ ف) : بی‌تاریخ ، (۲۰۶رـ ۲۷۹ر) .

35008 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۳۸۱ (۴۰۵۸ ف) : بی‌تاریخ ، (۳ پ ـ ۴۲۵پ) .

35009 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۳۷۰۲(۴۰۶۰ف): بی‌تاریخ،(۳پـ۱۰۱پ).

35010 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۱۶۳۳ C (۴۰۷۱ ف) : بی‌تاریخ، (۷۱ر ـ ۸۷پ] .

35011 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۱۷۷۹ C (۴۰۷۶ف): بی تاریخ، ۳۹۰ گ.

35012 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم

۱۷۸۲ (۴۰۷۹ف) : بی‌تاریخ ، ۳۸۰ گ .

35013 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۸۹۸ (۴۰۸۲ ف) : بی‌تاریخ ، (۲ ر ــ ۹ پ) .

35014 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم ۲۲۱۱ (۴۰۸۴ ف) : بی‌تاریخ ، ۲۱۵ گ.

35015 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۲۴۵۹ (۴۰۸۷ ف) : بی‌تاریخ، ۳۰۸ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۵۴۶-۵۴۸].

مسالك النجات

از مجذوب تبریزی، شرف‌الدین محمد، که یاد او در « اتمام‌الحجة : ۸۷۰» گذشت . مثنویست‌عرفانی. **آغاز:** صاحب نشوی گر تو زمین راوزمان را ـ شیرازه که بندد بهم اجزای جهان را.

35016 ــ تهران، دانشگاه ۳۰۰۶/۴ : نسخ نیمهٔ شوال **۱۱۰۸** ، در کلیات او (ص ۴۷۷ ــ ۴۸۹ هامش) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۹۳۶] .

مسمط در تاریخ

از رهی، که بدستور ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳) دربارهٔ بزرگان وکارگزاران دولت و و سرایندگان آن روزه، درچهار رشته وچهل و پنج بند، بسال ۱۲۷۵ سروده است : خواهند اگر مصرع تاریخ نکوتر ـ فرمود ملك ناصرالدین شاه باعیان . از این روزگار دو تن به تخلص رهی میشناسیم: یکی محمدابراهیم اصفهانی که روزگاری قصاب بوده و در اصفهان ۱۲۲۶ درگذشته است پس نباید او باشد . دیگری میرزا محمد علی تهرانی از منشیان روزگار فتحعلی شاه(۱۲۱۲ــ۱۲۵۰)، که گویا این یکی سرایندهٔ این مسمط باشد. **آغاز:** چون اختر صدرالوزار گشت دگر گون ــ از خواستهٔ یزدان یا سایهٔ یزدان .

35017 ــ تهران، مجلس ۲۳۲۵/۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱ ــ ۴۷) [ف . مجلس ۸ : ۱۱].

مسمط

از سراینده‌ای با تخلص حکیم ، از نیمهٔ یکم سدهٔ چهاردهم، در پنجاه‌وچهار بیت دربارهٔ لوازم زمستانی ، ودرپایان ستایش ازاحمدشاه قاجار. **آغاز:** برخیزوفراهم کن اسباب زمستانه ـ بزمی خوش ودلکش ساز، رندانه ومستانه.

35018 ــ مشهد، رضوی ۹۸۱ ادبیات (۸۶۵۳): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴** ، [ف. رضوی ۷: ۸۳۰] .

مشاهده

از شاه داعی شیرازی ، سید نظام الدین محمود، که یاد اودر« خیرالزاد: ۱۱۴۲» گذشت. یکمین مثنوی از «ستهٔ داعی » اوست ، بروش عرفانی، که پس از توحید و نعت پیامبر، درطلب، تجرید، ذوق ، کشف، معرفت، حقیقت ــ سخن میگوید. درپایان آن زیر عنوان الالحاق تاریخ سرودن ۸۳۶ یادشده است: ازپس ده سال که بوذ این کتاب ــ کوش زدخلق چودر خوشاب ــ و ازپی آن هم که حوالت فتاذ ــ تاسه کتاب دگرم دست داذ ... صورت تاریخ زمان سخن ـ هر که بخواهدکه بداند ز من ـ هشتصد و سی وشش هجری شده ــ وین نمط خاص تمام آمده. **آغاز:** اللهم لك الحمد ... بلبل اگر ناله برآرد رواست ــ خاصه که ازطرف گلستان جد است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۹۵.

35019 ــ تهران، سلطنتی ۲۲۲ (۵۰۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰].

35020 ــ تهران ، ملك ۵۱۳۶: نسخ

بی‌نام سدهٔ ۹، آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۳ گ ۱۵ س [رؤیت] .

35021ـ تهران، مجلس ۱/۱۰۹۵ : در «ستهٔ» اواز سدهٔ ۹، (ص۲ـ۳۲)، آغاز برابر نمونه، زرین [ف. مجلس۳: ۴۶۷] .

35022ـ لندن، دیوان‌هند ۱۲۹۸: در سته داعی [ذریعه] .

مشاعرة = دفتری برای...

از احمدفرزندجمال الدین، دفتر سروده‌هاییست که برای مشاعره گردآوری کرده و نام‌خودرادر دیباچه‌آورده است . **آغاز:** حمدوسپاس‌مالك الملکی را که سید المر سلین را خاتم‌النبین گردانید . . . اما بعد چنین گوید محرر این رساله .

35023ـ تهران ، ملك ۴۱۳۷/۶ : باتاریخ **۱۰۷۳** (درش ۷ دفتر)۳۹ پ ـ ۴۰پ چلیپا [رؤیت] .

مشتاقنامه

ازصدرالممالك [دانش‌پژوه]. **آغاز:** شاه فیاض ای امیرحق شناس ـ ای‌جهان معرفت‌ای فخر اناس.

35024ـ تهران، دانشگاه ۴۰۲۱/۳: شکسته نستعلیق محمد جعفر فرزندمحمد باقر تویسرکانی ، ۲۹ محرم **۱۲۹۸** بدستورآمیرزا سیدرضا (۵۴پ‌ـ۵۷ر) بدنبال «فیضة» 12259 غلامرضا شیشه گر . [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۰۱۴] .

مشرب عشاق الهی

از سراینده‌ای با تخلص آزاد : جان بده **آزاد** بنام خدا ـ نام خداییست‌پیام خدا(ص ۹ وجایهای دیگر) مثنوی‌ست عرفانی درپیرامن ۱۶۰۰ بیت بسال ۱۲۳۵ : ازدوصدوالف‌فزون سی وپنج ـ بودکه بودم پی این گنج رنج . در چند مشرب وچند مقاله. مشرب یکم درتعریف علم و معرفت و برتری عالم وعارف. درمشرب دوم از میرزا فضل‌الله خاوری (م۱۲۶۷) یادشده است . ونیزازشیخعلی شاه، آقامحمودهمدانی، محمد شاه قاجار(۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) و ازجنگ ایران وروس تزاری‌ومیرزامحمدحسن‌شیرازی سخن گفته‌است. **آغاز:** اول‌هر نامه بنام‌خداست ـ نام خدا زیب‌کلام خداست .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۲۹۵ .

35025 ـ تهران ، دانشگاه ۴۶۹۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۸۴ گ ۹ س [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۸] .

مشرق‌الانوار = مطلع‌الانوار = مخزن الاسرار

از میرداماد، محمدباقر (م۱۰۴۱)، که‌یاد او در«امانت الهی:۴» گذشت. در«هفت‌آسمان» از«مطلع‌الانوار»اوکه‌درپیروی«مخزن‌الاسرار» نظامی سروده است یاد شده و دو بیت از آن را یادکرده‌است: درشرف‌درصدف دل نهاد ـ دور افق برکمر گل نهاد ـ سرمه‌ده‌چشم‌عدم‌ازوجود ـ نور ده جبههٔ چرخ از سجود. و در فهرست ملی از «مخزن‌الاسرار»اوکه درپیروی «مخزن» نظامی سروده‌نام‌برده‌شده است. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم. فاتحهٔ مصحف امید وبیم.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۹۶، ۲۹۸ ـ هفت آسمان ۱: ۱۵۴ .

35026 ـ تهران ، دانشگاه ۲۱۴۴: بخامهٔ خود سراینده، درگنجینهٔ گرانمایه = (دستور) (ص۲۲۱ـ۲۲۸) بخشی‌ازآنست ودر فهرست‌بنام«مشرق‌الانوار»است[ف. دانشگاه۹: ۸۰۸] .

35027 ـ عبدالحسین بیات ۲۴۱

:جنگ گردآوری رفیع‌الدین‌رافع، باتاریخهای **۱۰۷۸ -۱۰۸۴** (ص ۲۱۷) در فهرست بنام «مشرق‌الانوار» است. [نسخه‌ها ۶:۱۱۶].

35029 ــ **تهران** ، ملی ۶۹۱/۵ ف: شکسته نستعلیق گویاسدهٔ **۱۱**،(ص۳۷۲-۳۹۲)، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام « مخزن الاسرار» یادشده‌است. **انجام**: همچو مه ازمشك تر شب فروز ــ زلف شبش بخشی و سیمای روز [ف. ملی ۲:۱۹۶].

35030ــ **مشهد**، رضوی ۳۴۷ ادبیات: نستعلیق محرم**۱۲۵۲** همراه «دیوان» او، ناتمام و بنام «مشرق الانوار» است [ف . رضوی ۷: ۳۶۲] .

مصاب

از صدرالافاضل افشار متخلص به نظام ، درگذشتهٔ ۱۳۰۹، که یاد او در «دیوان:۲۵۷۶» گذشت. فکاهی، درنه‌بند با ۱۳۴ بیت دربرابر و هجو «نصاب» با تقطیع‌هایی بمانند همان. واز هموست «مقویم» دربرابر «تقویم» . **آغاز**: به بحر تقارب نمودم‌شنای ــ بدیدم که طرزی نمانده بجای .

بنگرید : فرهنگنامه‌های عربی بفارسی: ۲۷۳ــ ذریعه۱۹ : ۲۹۶.

35031ــ **تهران**، مجلس۵۶۱۱/۱ : شکستهٔ اوایل‌سدهٔ**۱۳**(ص۲-۱۲) ، آغاز برابر نمونه ، [ف.مجلس ۱۷ :۶۶] .

مصابیح الهدی

از ابن‌همام شیرازی، که «فتحنامه : ۵۴» را بسال۹۰۳ و«روضة‌القلوب : ۴۹» را بسال ۹۰۴ سروده، ودر۹۴۹ نوربخش‌را درلاهیجان دیده است . ترجمه وگزارش چهارده «اربعین» از گفته‌های منسوب به‌پیامبر است ، درهفتصدبیت، و جزء «چهل حدیث :۲۷۵۷» اوست .

بنگرید : ذریعه ۱۸ : ۱۲۸ و ۱۹ : ۱۱۴.

35032ــ **تهران**، دانشگاه۲۶۵۴/۹: نستعلیق نزدیك **۹۰۳** ، در «کلیات » او (ص ۲۸۶-۳۳۶) [ف. دانشگاه۱۰ :۱۵۲۵].

مصباح‌الارواح

ازپیر جمال اردستانی(م۸۷۹)(بنگرید: بیان حقایق احوال المصطفی :۲۶۷۴).

35033ــ **پاریس** S.p۸۱۳: باتاریخ **۸۶۸-۸۷۳** در «بیان حقایق احوال‌المصطفی 27903» او [فیلمها: ۵۹۴].

35034ــ **تهران**، سلطنتی۳۱۹(۵۱۶ ف) : سدهٔ **۹**، در «بیان حقایق احوال‌المصطفی 27904» او[ف. دکتر بیانی:۲۷۵].

35035 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۶۳۱۱ Or : سدهٔ **۱۰** ، درفهرست دربخش عرفان و نام نگارنده جمال دهلوی یادشده[نسخه‌ها ۴: ۶۶۸] .

35036 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۴۶ Or : سدهٔ**۱۲** ، درفهرست‌دربخش مثنوی‌و نام نگارنده جمالی یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۷] .

35037ــ **بنگال**، ایشیاتك۱۴۳منظوم (۶۳۲) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۱۰۱] .

مصباح الارواح

ازشیخ امام‌الدین محمد فرزند ایل طغان کرمانی بردسیری، مثنوی‌است‌عرفانی که‌بکوشش بدیع‌الزمان فروزانفر چاپ شده است . همان مثنوی‌که در «نفحات‌الانس» جامی از آن اوحد الدین کرمانی(م۶۳۵) دانسته شده‌است. مثنوی دیگری بهمین‌نام رااحمدآتش‌ترك از اوحدی

نخجوانی احمد فرزند حسن فرزند محمد یاد کرده است. **آغاز:** چون‌غرهٔ صبح‌گشت غرا۔ شد طرهٔ آسمان مطرا.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۲۹۷ـپیشگفتارچاپ از فروزانفر ـ لباب‌الالباب چ تهران:۲: ۲۳۲.

35038ـ **استانبول**،ایاصوفیا۴۸۲۱: نسخ آغاز ع **۶۷۷** ، ۸۷ گ۱۵ س. فیلم‌آن‌در دانشگاه ش ۱۹۶ و۴۳۶هست [فیلمها:۱۹۶و ۴۶۷].

35039ـ**تهران**، سنا۲۴۲: نسخ‌محمود فرزندعلی فرزند ابوعلی‌عبدیل، بامدادپنجشنبهٔ ۱۰محرم**۶۸۰**،درفهرست‌ازآن‌اوحدالدین‌احمد نخجوانی‌کرمانی‌دانسته‌شده[نسخه‌ها۶: ۴۹۸].

35040 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم شوروی G۱۱۰۲ (N۲۷) : نوشتهٔ **۷۰۸**، در فهرست از اوحدالدین کرمانی دانسته‌شده‌است (۱ر-۳۸پ) [ف.آکیموشکین ۱: ۵۴۹] .

35041ـ**استانبول**،ایاصوفیا۲/ ۲۰۵۱: نوشتهٔ ۱۱ شوال **۷۳۰** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۸ هست [فیلمها: ۴۰۹].

35042 ـ **استانبـول** ، اونیورسیته ۱۰/۵۳۸: نستعلیق ریز خوش، باتاریخ**۸۲۶** دردفتر(۴۹۳پ-۵۱۲پهامش)، در۱۱۴۴ بیت. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۴۱هست [فیلمها۳: ۴۰۲ و۴۴۲ و۸۱۲ـ ف.الهیات: ۱۲۰].

35043ـ **مشهد**،رضوی۲/۹۲۷ادبیات (۴۶۰۸): نستعلیق اواخر سدهٔ **۹** ، باسرلوح (ص ۴۲۸-۵۰۴)آغازبرابرنمونه. انجام:پس هست یقین که نیست والله ـ موجود حقیقی هوالله (!) [ف.رضوی ۷: ۷۳۶] .

35044ـ **تهران**،افشارشیرازی۱/... : فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۶۰۳ هست [فیلمها : ۷۱۷] .

مصباح رشیدی

از رشیدالدین‌محمداسفراینی،(به‌نسخه‌ها توجه شود) ، در سه اصل درپند و اندرز بوزن مثنوی : ۱ ـ محبت ۲ ـ فنا ۳ ـ نیاز . بسال ۸۵۲ سروده شده است : چوگذشت از هجرت خیرالانام- هشتصد وپنجاه ودو این شد تمام . (بنگرید : ترسل ، معین‌الدین‌محمداسفزاری ص ۲۰۹۱) .

بنگرید : ذریعه۹: ۳۶۱(رشیداسفزاری) مجمع‌الفصحا ۱: ۲۳۱ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۲۸ (رشید اسفزاری ، ازپیش ازسدهٔ هفتم).

35045 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۷۷۶۹ Add : نستعلیق خوب ج۲/**۹۵۵** (۱۵۴۸ م) در فهرست سراینده درست نشان داده شده است، ۲۱۷ گ [ریو۲: ۶۴۱] .

35046ـ**آصفیه** ۱۲۳ مثنوی: نستعلیق مبارك فرزندحسن شیرازی ، **۹۶۱** ، ۴۲۶ص ۱۵ س . درفهرست‌آمده : از شیخ رشیدالدین محمد اسفراینی‌که‌احوال مصنف معلوم‌نشد[ف. آصفیه۲: ۴۲۴].

35047 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۳۵۵ Or : نستعلیق سدهٔ**۱۷** م ، ۳۳ گ.در فهرست سراینده درست نشان داده شده [ریو ۲ : ۶۴۱] .

35048 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم شوروی C۱۱۶۶ (N۲۹۳): باتاریخ**۱۱۱۵** در دفتر(۲۸۶پ-۴۷۷پ)، درفهرست‌سراینده درست شناسانده شده [آکیموشکین۱: ۵۴۹].

35049ـ **آصفیه** ۳۸۶ مواعظ: تاریخ یادنشده ، در فهرست ازحکیم اوحدالدین‌دلیر کرمانی ملقب به صهبای ثانی و سرودهٔ ۸۵۲ دانسته شده است [ف. آصفیه ، میر عثمان‌علی ۳: ۶۸۴] .

35050ـ بنگال، ایشیاتك ۱۴۴ منظوم (۵۳۴): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، درفهرست آمده : مصباح رشیدی از خواجه رشیدالدین وطواط، همراه‌است‌با بوستان و گلستان درهامش [ف. بنگال : ۱۰۱] .

35051ـ بادلیان ۱۲۶۸ : نستعلیق ، ۲۳۷ گ ۱۴ س . درفهرست از آن رشیدالدین محمد اسفراینی دانسته شده. فیلم آن‌در دانشگاه ش ۸۹۰ هست [فیلمها : ۱۹۶] .

مصباح‌الطریق

از سالك بختیاری‌الاصل ساکن کرمانشاه، به‌نظم‌ونثرعرفانی‌وحوادث کربلا، بنام ناصرالدین شاه و ولیعهد مظفرالدین و کامران میرزا شایداوالله دوست‌فرزند شیخ‌مراد ازسدهٔ سیزدهم باشد . باعنوانهای : فی‌النعت ، فی المنقبة ، منقبة سایرالائمة، فی‌مدیحةالسلطان، سبب‌تألیف کتاب ، سپس قصیده وغزل ومثنوی . **آغاز :**
ای در رحمت برآفاق از توباز ــ آفرینش را بتودست نیاز ـ ای‌پناه بندگان بی‌پناه ـ ره‌نماینده بهر گمکرده راه .

بنگرید : فرهنگ‌سخنوران: ۲۵۶.

35052ـ تهران، دانشگاه ۲۹۱۸ فیلم: از روی نسخه‌ای بخط نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [فیلمها : ۱۹۶] .

مصباح‌الغراء فی رثاءالشهداء

از دشتی ، به‌نظم درسوگواری . **آغاز :**
الحمدلله‌الذی هدینابنورالاسلام .

35053ـ قاهره، دارالکتب ۴۴۸۸ س: نسخ زیبا ، بی‌تاریخ ، ۲۵ گ ۱۱ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۵۱] .

مصدرالآثار

ازفانی‌کشمیری، محمدمحسن (م۱۰۸۲) که یاداو در «دبستان مذاهب: ۱۷۲۶» گذشت. مثنویست عرفانی به‌پیروی « مخزن الاسرار » نظامی‌که در ۱۰۶۷ بانجام رسانده است . در درپایان نسخهٔ مجلس آمده : دیده اثرهاش‌چو از حدفزون ــ آمده تاریخ زنامش‌برون.

بنگرید : ذریعه۹: ۸۰۳ و ۱۹ : ۲۹۷.

35054ـ تهران، مجلس ۲۶۸۹ : نستعلیق محمد عابد فرزند محمد زاهد سمرقندی، سدهٔ **۱۲**، پیرامن ۱۳۸۰ بیت، ۲۲۳ ص ۱۱ س آغاز یك‌صفحه افتاده: گشته‌الف‌لام‌دگر آشکار ــ برده دلم بازقد زلف یار [ف. مجلس ۸ : ۴۵۸] .

نصیبت نامه

حیدر محمد بلخی فرزند یادگارشیخ‌نور آبادی، متخلص به غریبی، مثنوی‌ست عرفانی در۲۴ فصل، نگاشتهٔ ۱۱۳۴.

35055 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۴۹۹ : نوشتهٔ **۱۲۷۲** ، ۹۱ گ.

35056 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۴۵۵: تاریخ یاد نشده، (۱پ ــ ۷۵پ) .

35057ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۲۴۲۶: تاریخ یادنشده، (۵۵پ ــ ۱۱۰ر)

35058ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم ۷۳۸ B: تاریخ یاد نشده، (۱۱۸پ ـ ۱۵۷ پ).

35059ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم ۹۳۳ B : تاریخ یادنشده ، (۱پ ـ ۱۰۷پ) .

35060 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۰۱۸ : تاریخ یاد نشده ، (۱۱۷ پ ــ ۲۳۶ر) .

35061 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۹۵۵: تاریخ‌یاد نشده، ۱۱۷ گ.

35062 ــ لنین گراد، اکادمی علوم C۲۰۷ : تاریخ یاد نشده .

35063 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۱۳۷۸: تاریخ یاد نشده (۱۴۰ر ـ۱۴۲ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۵۰-۵۵۱].

مصیبت نامه

از عطار نیشابوری، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. مثنویست عرفانی دریك‌مقدمه وچهل مقالت: یکم‌در مراتب‌سالك باداستانهایی مقالت چهلم رفتن سالك نزد روح، و میان‌این دومراتب سیر سالك رااز‌عرش‌تافرش‌بیان‌کرده است. وخودآنرا بدین‌نام خوانده است. ودر تهران بسال۱۳۵۴ چاپ شده است. **آغاز:** حمد پاك از جان پاك آن پاك را ـ کو خلافت دادمشتی خاك را ـ آن‌خرد‌بخشی‌که آدم خاك خاك اوست ـ جزو کل برهان ذات‌پاك اوست. (بمـانند هفت وادی).

بنگرید: ذریعه۱۹: ۲۹۷ـ ف. مشار: ۱۴۴۸.

35064ـ **قونیه**، موزه ۱۷۳۴/۳: با تاریخ **۶۹۵** در«کلیات» او. فیلم آن‌دردانشگاه ش۳۱۲ هست [فیلمها: ۱۶۷].

35065ـ**قونیه**، موزه۳/۱۷۴۱: نوشتهٔ ۲۶ محرم **۶۹۹**، در«کلیات» او. فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۳۱۳ هست[فیلمها: ۱۶۷].

35066ـ **تهران**، سلطنتی ۴۴۳(۳۷۱ ف): همراه«دیوان: 24793» وجز آن‌نوشتهٔ **۷۳۱**[ف. دکتربیانی: ۹۲]. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۳۸۰ هست [فیلمها: ۱۶۷].

35067ـ **نافذپاشا** ۴۵۵: نسخ آدینهٔ ۵ذیحجهٔ **۷۴۰**، ۲۳۳گ ۱۷س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۵۹۲ هست [فیلمها: ۱۹۶].

35068ـ **تهران**، ملك۳/۵۹۵۵: در «کلیات: 17880» اونوشتهٔ**۸۱۹**، ذرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35069 ـ **استانبـول**، اونیورسیته ۵۳۸/۳: نستعلیق ریز خوش نزدیك **۸۲۶** (۲۴۶پ ـ ۴۱۴ر) در ۷۶۰۰ بیت. فیلم‌آن در دانشگاه ۲۴۱ هست [فیلمها: ۴۴۲].

35070ـ **عاطف‌افندی** ۲۲۴۱/۲: باتاریخ **۸۲۸** در دفتر (گ۲۷۳ـ۴۴۵). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها: ۴۰۸].

35071ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر۲ مج: نستعلیق **۸۳۷** [نسخه‌ها ۴: ۱۱].

35072ـ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۶۰/۳: درویش صوفی۲۱ ذیقعدهٔ **۸۳۰** در «کلیات» او، ذرین [نسخه‌ها۵: ۳۴۵].

35073ـ**تهران**، اصغرمهدوی۸۸۴/۲: در«کلیات: 17883» او نزدیك بپایان‌رمضان **۸۳۴** (۷۹پ-۲۰۵ر)، [نسخه‌ها۳: ۴۸۴].

35074ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۷/۲: در«کلیات: 17882» او نوشتهٔ **۸۳۷**، (ص ۱۵۷ـ۳۳۷) پیرامن هشتهزاربیت [ف. مجلس ۳: ۵۶۸].

35075 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۳ م تصوف فارسی: نوشتهٔ بایزید فرزند ابـراهیم تبریزی، **۸۵۱** (گ۱۸ـ۳۱۸-۵۶۹)، آغاز برابر نمونه، در نسخه «مفرح‌نامه» نامیده شده است [ف. مخطوطات۲: ۱۵۶].

35076ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/Vi ۲۰۳۳: نوشتهٔ‌درویشعلی‌کاتب **۸۵۷** (بنگرید: اسرارنامه: 27301) آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله۲: ۱۷۶].

35077 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۵ف) Or۴۱۵۱: دردستهٔ» اونوشتهٔ **۸۷۷**(۱۴۷۲م) [ریو ذیل: ۱۵۹].

35078ـ **تهران**، سلطنتی۴۴۷(۳۷۲ ف): همراه «اسرار نامه: 27303» وجزآن

نوشتهٔ **۸۸۰** [ف.دکتر بیانی : ۹۷].

35079ـ **تبریز**، ملی ۳۶۳۴/۶:در «کلیات» مؤرخ **۸۸۵** او [نسخه‌ها ۴ :۳۰۹].

35080ـ **شیراز**، دکتروصال ۱/مج: با تاریخ **۸۹۲** در «کلیات» او [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۳] .

35081ـ **تهران**،ملک۹/۵۰۶۲ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۵۶** او(۴۸۰پ-۵۴۸ر) آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

35082ـ **تهران**، دانشگاه۶/۴۸۷۲: با تاریخ ۱۵ج۲/**۹۸۳** دردفتر(۱۲۶ر-۲۱۱ هامش)[ف.دانشگاه۱۴:۳۹۰۵].

35083ـ **تهران**،مجلس۹۳۱۲فهرست نشده : در«کلیات» او از سدهٔ **۱۰**[رؤیت].

35084 ـ **تهران** ، ملک ۴۹۹۱/۳ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، گزیدهٔ آنست‌پیرامن۱۱۵بیت [رؤیت] .

35085ـ **تهران**، دانشسرایعالی،قریب ۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، شش برگ‌پایان‌نونویس محمد شیرازی در۱۲ شعبان ۱۲۲۵ درسنندج [نسخه‌ها ۵:۶۴۹] .

35086 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۵۲۷:همراه «منطق‌الطیر» اونوشتهٔ سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم۱: ۱۷۴].

35087 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۳۲ Or: نستعلیق **۱۰۰۰-۱۰۰۴**، همراه:اسرار نامه، الهی‌نامه ، ۱۸۵گ [ریو ۲ : ۵۷۸].

35088ـ**همدان**،کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۲۲۹/۳ : با تاریخ **۱۰۳۷** در « کلیات » او [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵].

35089ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۷/۳ Add: باتاریخ **۱۰۳۳** (۱۶۲۴ م) در دفتر (۱۳۷ - ۲۴۲) [ریو۲:۸۱۶].

35090 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۶۹/۴ ادبیات (۸۳۴۷): سدهٔ **۱۱** با تملک ۱۰۵۲ ، در«کلیات» او [ف. رضوی۷:۶۸۵].

35091 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۷** م. (بنگرید:اسرارنامه 27326) [ف. عبدالمقتدر:۶۷].

35092 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم D۴۳۶ :در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۰۱**[آکیموشکین ۱:۴۵۴] .

35093ـ **هند**، بانکیپور۴۷ : نستعلیق ۱۷ رجب **۱۱۲۳** (بنگرید : اسرارنامه : 27327) [ف. عبدالمقتدر:۷۳].

35094 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۷ Add: در «سته» اونوشتهٔ **۱۱۹۱** (۱۷۷۷م) [ریو۲:۵۷۶] .

35095 ـ **تهران** ، دهخدا ۱/ ۳۳ : نستعلیق،ذیقعدهٔ **۲۲=۱۲۰۲۱** [نسخه‌ها۳: ۳۴] .

35096ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲۰۱ : نستعلیق فضل‌الله زیپروند کرمانشاهی ، سه‌شنبهٔ ۱۹ شعبان **۱۲۱۳** [رؤیت] .

35097 ـ**تهران**، دانشگاه۱/۳۵۳۳: نستعلیق ، شنبه ۱۰ع۱/**۱۲۲۸**(ص۱-۲۶۱) نزدیك به ۴۰۰۰ بیت [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۵۲] .

35098ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۴/۴: در«کلیات» مؤرخ **۱۲۸۰** او [ف. مجلس ۳ : ۵۷۴] .

35099ـ **تهران** ، دهخدا ۱۰۱/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۴۵].

35100 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه ۱۵/۱ : نوشتهٔ محسن عمادالفقرا ، با تاریخ **۱۳۴۳** در دفتر [نسخه‌ها۵:۲۱۸].

35101ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Api/VI ۲۱ ۲۱۳: نستعلیق بی‌تاریخ[ف. عبدالله ۲:۱۸۵].

35102ـ بنگال، آسیایی ۵۰/۲ ao (۱۲۱۲): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال:۱۳۵].

35103ـ قاهره، دارالکتب۱۲۲ادب فارسی: تعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۲۹گ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۵۶].

مصیبت نامه

پس ازمجلسی‌وازروی‌کتابهای‌معتبر شیعی دربارهٔ رویداد کربلا سروده شده است. درآن آمده: ای که میخوانی «مصیبت‌نامه» را ـ هم بگرید هم بگریاند تورا.

35104ـ تهران، دانشگاه ۳۲۶۱: نستعلیق متن وهامش‌ازسدهٔ‌۱۲ـ۱۳شایدبخامهٔ سراینده، ۲۴۵گ۲۵ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۲۳].

مضامین شعرا

جنگی است‌که برحسب مضمون و حروف تهجی سروده‌ها را در بابها و فصلها گنجانیده است. نسخهٔ ۲۵۰۴ دانشگاه‌که نسخهٔ‌اصل‌است مهر محمدرضا بن‌محمد جعفر مؤرخ‌۱۱۳۳را بسیار دارد، که دارندهٔ نسخه آقای باستانی‌راد او را نگارنده پنداشته‌اند ولی‌درص۴۲آن‌آمده است: راقم‌رضا قلی‌خلف صفی قلی‌خان‌توپچی باشی سابق‌۱۳ذیحجهٔ‌۱۱۳۲قلمی‌شد. این‌نسخه مشوش است: باب‌پنجم در هفت‌فصل درعشق و عاشق واشتیاق وانتظار والفت‌وخیال‌ویکرنگی و بزم ومجلس وآغوش و بوسه وتماشای دیدار وپیمان و اغیار و مدعی وپندگووشرم وسرمه و وسمه‌وجامه‌وگریبان‌وجزآنهادرباب‌ششم‌نیزهفت فصل درپیغام وراز وقاصد وکبوتر وکتاب وجز آنها، فهرست مفصل این نسخه در جلد ۹ دانشگاه آمده است. و نزدیک‌به ۴۵۰ سراینده را درآن نام‌برده است.

35105ـ تهران، دانشگاه ۲۵۰۴: نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۳، نسخه‌آشفته، ۱۶۳ گ [ف. دانشگاه۹: ۱۲۷۳].

مطالب‌العشاق

از میرقاری.

آغاز: ای‌غیرترا بسوی توراهی‌نه ـ در سرحقیقت توآگاهی نه.

35106ـ یزد، جامع‌کبیر، وزیری ۶۱۸/۱(۶۳۱۵): نستعلیق سدهٔ ۱۱، همراه «انیس‌العارفین» او (گ۱ـ۷۱)، آغازبرابر نمونه[ف. شیروانی۲:۵۲۶].

مطرز

سرودهٔ محمد اعظم‌عباسی چریاکوتی، که یادآوردر«نظام‌الصرف:۲۰۸۱»گذشت.

35107ـ آصفیه ۴۷/۷ مجامیع: با تاریخ ۱۳۳۳ دردفتر[ف. آصفیه ۳:۷۳۴].

مطلع الانوار

از امیرخسرو دهلوی، که‌یادآوردر«کلیات: ۱۸۵۶»گذشت. نخستین مثنوی از« پنج‌گنج: ۲۶۷۹» اوست. اخلاقی، که دربرابر «مخزن الاسرار» نظامی. دربیست‌مقاله سروده، وخود تاریخ سرودن را۶۹۷ وشمارهٔ بیتهارا۳۳۱۰ یادکرده است. چند بارچاپ شده است. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ خطبهٔ قدس است‌بملک قدیم ـ رایحهٔ‌فکرت وتوقیع راز ـ نیست‌مگراین رقم چانگداز.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۲۹۸ـ هفت‌آسمان: ۶۳ ـ ف.مشار: ۱۴۵۰.

35108 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۹۶/۱: با تاریخ **۸۱۰** در دفتر ، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی‌ادهم ۱ : ۳۰۹].

35109 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۹ Add: در«پنج‌گنج» او نوشتهٔ **۸۳۱**(۱۴۱۹م) [ریو۲: ۸۶۷].

35110ـ **تهران**،مجلس ۹۲۱ـ۹۲۳: در هامش «پنج‌گنج» نوشتهٔ**۸۳۴**(ص۱ـ۱۸۴) [ف. مجلس ۳: ۱۸۴].

35111ـ **تهران**، ادبیات ۱/۲۵۷ج: شعبان **۸۵۹** ، در«پنج‌گنج» او[ف.ادبیات۱: ۲۲۷].

35112ـ**تهران**،سلطنتی ۱۲۲۷۶/۷ (۷۲۴ف) : در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۸۶۲**[دکتر بیانی:۵۵۴].

35113 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۷۵۴ (۴۵۳ ف): در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۸۶۳** نسخه بنام«گنج سخن» است ، آغازبرابر نمونه[ف. دکتر بیانی:۱۹۸].

35114ـ**یوگسلاوی**، بایگانی‌دولتی زاکروب ۱۵۲ A : در «کلیات» مؤرخ **۸۷۳** او [نسخه‌ها ۲: ۲۶].

35115 ـ **پاکستان**، دانشکاه پنجاب ۴۵۸۸Spi/VI۱۲:در«پنج‌گنج»اوست‌که‌در هامش «پنج‌گنج» نظامی نوشتهٔ **۸۷۷**دراصفهان (گ۱ـ۸۷) [ف. عبدالله۲: ۴۴۳].

35116 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۷۹۵/۱: در «پنج‌گنج» نوشتهٔ **۸۸۲** او ، آغاز برابر نمونه[ف. فهمی‌ادهم۱: ۲۰۳].

35117ـ **قاهره**،دارالکتب۱/۱۴۴م ادب فارسی: نستعلیق ۲۰ شعبان **۸۹۵**،در«پنج گنج» او [مخطوطات ۱: ۱۳۴].

35118ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۵ف) Or ۲۹۴۹ : در «پنج گنج » او نوشتهٔ **۸۹۶** (۱۴۹۱ م) [ریو،ذیل : ۱۶۷] .

35119ـ **تهران**، الهیات۱۸۴ ج:در «پنج‌گنج» او از سدهٔ **۹**،زدین[ف . الهیات۱: ۵۲] .

35120ـ **تهران**، مجلس ۹۱۲/۱:در «پنج‌گنج» او از سدهٔ**۹** (ص۱ ـ۱۵۳) ، زدین [ف.مجلس ۳ : ۱۸۵].

35121ـ **تهران**،دانشکاه۲۷۰۶/۱: در«پنج‌گنج» او از سدهٔ**۹** ـ **۱۰** ، زدین [ف. دانشکاه۱۰: ۱۵۸۶].

35122 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۵ Add : سدهٔ**۱۵**ـ**۱۶** م[ریو۲: ۶۴۷].

35123ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۵۲: نوشتهٔ **۹۰۳** [نسخه‌ها۵: ۴۸۳].

35124ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۵۳: نوشتهٔ **۹۰۳** ، ۵۰ گ[نسخه‌ها۵:۴۹۵].

35125 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۷ Or : در«پنج‌گنج» او نوشتهٔ**۹۰۳**[نسخه‌ها۴: ۶۸۷] .

35126 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۸۲/۱ : نستعلیق خوش **۹۰۴** در « پنج گنج » ، زدین [رؤیت] .

35127 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۸۳ Add: در«پنج‌گنج» اونوشتهٔ**۹۱۷**(۱۵۱۱م) [ریو ۲: ۶۱۵].

35128ـ **تهران**، ادبیات۲۱۷/۱ج: در «پنج‌گنج» اونوشتهٔ **۹۲۰** [ف . ادبیات ۱: ۲۲۷] .

35129 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add: در «کلیات»اونوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷م) [ریو۲ : ۶۰۹].

35130 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۶ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۵** [ف . مجلس ۲ : ۱۹۸] .

35131 ـ **تهران**، سلطنتی۱۷۸(۴۵۲ ف) : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۴۶-۹۴۷**[ف. دکتر بیانی:۱۹۸] .

35132 ـ **هند**، بانکیپور۱۲۹ : میرعلی کاتب‌السلطان‌ابوالغازی سلطان‌عبدالعزیز بهادر خان،میانه‌های شعبان**۹۴۷** در بخارا ، باهتمام سلطان میرك کتابدار ، ۱۵۳ گ ۱۲ س [ف. عبدالمقدر مولوی:۱۹۱] .

35133 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۲۰/۱ : در«پنج گنج»او نوشتهٔ **۱۰۶۱**، آغاز برابر نمونه[ف. فهمی ادهم۱ :۲۰۶] .

35134 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۶/۱ حکمت : نستعلیق جلال‌الدین محمود فیروز بخت حسینی ، ج۱ **۹۶۸**/(۱ر-۴۲د)،زدین، درپنج گنج او. [ف.ادبیات۲ :۵] .

35135 ـ **تهران**، سلطنتی۱۸۰(۴۵۱ ف): در «ثمانیه 28789 نوشتهٔ **۹۷۲** [ف . دکتر بیانی :۱۹۶] .

35136 ـ **هند** ، بانکیپور ۱۲۸ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ شوال **۹۷۴** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالمقدر: ۱۸۷] .

35137 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۶۹۹: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۸** (۱۵۷۱م) [ریو ۶۱۶:۲] .

35138 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۲ Add: در«پنج گنج»او نوشتهٔ**۹۸۱**(۱۵۷۳م) .

35139 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۱ Add : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۲**(۱۵۷۴ م) [ریو۶۱۶:۲] .

35140 ـ **تهران**،استاد مینوی۸۱/۱: در « پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۰] .

35141 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۵ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۹** [ف . مجلس۲ : ۱۹۸] .

35142 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۹۷۶ Add : مظفرقلی فرزندشاه‌قلی ارلات، **۹۹۵** (۱۵۸۷ م) در گجرات ، ۹۲ گ [ریو ۲ : ۶۱۶] .

35143 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۹ Api/VI ۲۲۲ : در«پنج گنج»او نوشتهٔ **۹۹۶** [ف . عبدالله ۲ :۲۴۵] .

35144 ـ **تهران**، سلطنتی۱۸۱(۴۴۹ ف) : در«کلیات»او ازسدهٔ**۱۰** [ف.دکتر بیانی: ۱۹۴] .

35145 ـ **تهران**،مجلس۹۲۵: نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۰** ، زدین،۵۲ گ ۳۴ س[ف . مجلس ۳ :۱۸۷] .

35146 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۲۶/۱ ادبیات (۴۵۴۶): نستعلیق‌سدهٔ**۱۰**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی۷ :۷۳۴] .

35147 ـ **مشهد**،رضوی۲۹۸/۱(۴۵۴۳): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** ، زدین[رؤیت] .

35148 ـ **مشهد**،رضوی۲۹۹/۱(۴۵۴۵): در«پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** ،زدین[رؤیت] .

35149 ـ **تهران**، دانشگاه۲۶۶۲/۱: در«پنج گنج» اوازسدهٔ**۱۰** ، زدین[ف.دانشگاه ۱۵۶۰:۱۰] .

35150 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۵۵/۱: در«پنج گنج»او نوشتهٔ **۱۰۱۵**، زدین[ف.مجلس ۶۶:۸] .

35151 ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۴۵ منظوم (۶۶۹) : نستعلیق **۱۰۱۶** [ف . بنگال ۱۰۱] .

35152 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم C۸۶ (۴۲۵ف): نوشتهٔ **۱۰۱۶**.

35153ـ تهران، سلطنتی۱۷۶(۴۵۷ف): نستعلیق خوش عزیز محمدفرزندخواجه عوض محمد، **۱۰۲۴** در هرات، آغاز برابر نمونه، زدین، ۲۳۹ص۱۳س[ف. دکتر بیانی: ۲۰۴].

35154ـ تبریز، ملی۱/ ۲۶۰۱: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۳۴ - ۱۰۳۵** [ف. ملی تبریز ۱: ۴۷۲].

35155ـ تهران، ملی۱/ ۹۹ فهرست نشده: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۳۸**، زدین [نسخه‌ها۴: ۲۳۹].

35156 ـ تهران، ملك ۲۸/ ۴۱۳۷: نستعلیق محمد شریف مروی، **۱۰۴۵**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35157 ـ تهران، سلطنتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۲** [ف. دکتر بیانی ۲: ۲۰۲].

35158ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۸ Api/VI ۲۲۰: نستعلیق محمد حسن، ۹ رمضان**۱۰۸۸**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۴۷].

35159ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۷۶/ ۵۰۸۸: محمد رضا، شعبان **۱۰۹۲** (۱۶۸۱م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۸۲].

35160ـ مشهد، رضوی ۱۱/ ۲۷۹(۴۵۴۴): در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت].

35161ـ مشهد، رضوی ۱/ ۱۰۵۳۸: فهرست نشده: در «پنج گنج» او، نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، زدین[رؤیت].

35162ـ مشهد، رضوی ۹۸۴ ادبیات (۴۵۴۷): نستعلیق خوش علی حسینی ازسدهٔ **۱۱**، آغاز ۱۰۹ بیت افتاده، زدین[ف. رضوی ۷: ۸۳۴].

35163 ـ تهران، سلطنتی ۲/ ۵۶۲ (۷۰۳ف): در «پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱**[دکتر بیانی: ۵۰۰].

35164ـ65ـ آصفیه ۱۱۹و۱۵۸: دو نسخه، یکم ازپایان سدهٔ **۱۱** و دوم معمولی، آغاز برابرنمونه [ف. آصفیه ۲: ۴۳۲].

35166 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۶۳/ ۵۱۷۴: سدهٔ **۱۱-۱۲**. آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۸۲].

35167ـ تهران، مجلس ۱/ ۲۳۵۷: در «پنج گنج» او از سدهٔ**۱۲**، زدین[ف. مجلس ۸: ۶۹].

35168ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب E ۲۴ Spi/VI ۵۱۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده [ف. عبدالله ۲: ۴۷۲].

35169ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۶۲/ ۵۰۷۴: غلامحسین، ۲۴ ج ۲/ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲ م) [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۸۲].

35170ـ تهران، مجلس ۱/ ۲۳۵۸: نسخ سدهٔ **۱۳**، در «پنج گنج» او [ف. مجلس ۸: ۷۰].

35171ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۱، ۸۷۱ مطلع: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**، برگ آغاز افتاده، ش۱ دفتر، ۱۱۷گ ۱۵س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۸۲].

35172ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۷۷ / ۵۰۸۹: نوشتهٔ نبی بخش، سدهٔ **۱۳** [دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۸۲].

35173 ـ لنین گراد، آکادمی علوم

B۱۸۶۷ (۴۱۱۶ف) : بی‌تاریخ ، ۱۱۷ گ [آکیموشکین ۱ :۸۲ و ۵۵۱].

35174ـ قاهره، دارالکتب ۶۱ ادب فارسی‌طلعت: بی‌تاریخ،زرین،درسرلوح آن‌آمده «ماه حیات‌خسرو» آغاز برابر نمونه. ۸۷ گ ۱۳ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۳].

35175ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۱۲۷/ ۴۱۸۰: تاریخ‌یادنشده.

35176ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۲۰۷۱/۵۰۸۳: آغاز افتاده[ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱۸۲:۱].

مطلع السعدین

35177ـ هندوستان ، رامپور، کتب خانهٔ رضا: نوشتهٔ ۸۷۵ [یادداشتهای مهدوی غروی،مجلهٔ وحید۷: ۴۵، ۵۰] .

35178ـ موزهٔ بریتانیا۲/۲۶۲۷۵ Add: از سدهٔ ۱۹ م، گزیدهٔ آنست (گ۱۴- ۲۵) [ریو۲: ۸۶۱].

مطلع الشمس

سیدقاسم ، در ص۹۹ گذشت.

مطلع العاشقین

ازحسین حسینی طبسی،درچهل وشش‌باب وهرباب دریک موضوع و نام‌گویندهٔ هرمطلع‌در مقابل‌آن نوشته شده است [گلچین معانی].

بنگرید: ذریعه۲۱: ۱۵۶.

35179ـ عبدالحسین بیات ۱ مج: در مجموعهٔ مؤرخ ۹۷۷ پیرمحمدکاتب.زرین، بایك مجلس تصویر[نسخه‌ها۶: ۶۶].

مطمح الانظار

از محمد امین شهرستانی،روح‌الامین‌میر- جمله، که‌یاداودر«دیوان:۲۳۳۶» گذشت.دومین مثنوی از«پنج گنج : ۲۶۸۴» اوست ، به‌پیروی از «مخزن‌الاسرار» نظامی، بادیباچه‌ای به‌نثر بنام محمد قلی قطبشاه(۹۸۹ ـ ۱۰۲۰) بسال ۱۰۱۹ در چهل روز در ۲۲۳۳ بیت سروده است. **آغاز:** (دیباچه) : سلسلهٔ‌لطف خدا... **آغاز**(متن): بسم‌الله‌الرحمان الرحیم ـ مطلع آیات‌کلام‌حکیم‌ـ فاتحه وخاتمه دازین وزیب‌ـ سلسله جنبان فراز ونشیب.

بنگرید:ذریعه ۷: ۲۶۰ (خمسه) و ۱۹ : ۲۹۹(مطمح) .

35180ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۸۰ Spi/VI ۴۴۹۰: نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ گ[ف. عبدالله ۲ :۵۳۱].

35181ـ تهران،دانشسرایعالی۱/۱۱۶ قریب : در«پنج‌گنج» او ازسدهٔ ۱۱-۱۲، زرین [نسخه‌ها۵: ۶۱۹].

35182ـ تهران، سنا۷۵۷۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱-۱۲ ، آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها۲: ۲۵۴] .

35183 ـ تهران ، مجلس ۱/ ۸۹۹۰ فهرست نشده : در«پنج‌گنج»او[آقای‌رحیمی].

35184ـ تبریز، سلطان‌القرائی: در «پنج‌گنج» او [ذریعه ۸ : ۲۶۰] .

86-35185ـ آصفیه۴۵۴و۱۰۴۰: دونسخه تاریخ یادنشده ، آغازبرابر نمونه، درفهرست بعنوان «مثنوی‌روح‌الامین» یاد شده[ف. آصفیه ۲: ۴۳۶] .

مطمح الانظار

از حزین لاهیجی، محمدعلی‌که یاداو در «فرس‌نامه : ۴۴۱» گذشت . مثنویست به‌پیروی از «مخزن‌الاسرار» نظامی، که در«هفت‌آسمان» بدین‌نام خوانده‌شده‌است،ودر«کلیات: ۱۸۵۵» اودرلکهنو۱۲۹۳ چاپ شده‌است. **آغاز:** ای دل

افسرده، خروشت کجاست ـ خامشی از زمزمهٔ جوشت کجاست .

بنگرید : ذریعه۱۹:۲۹۹ـ هفت‌آسمان: ۱۶۱ .

35187 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۴۴۰/۴۴۹۰: سدهٔ **۱۱**، درفهرست ناشناخته مانده است[دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۷۰] .

35188 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۲ Or: در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۱۵۵** (۱۷۴۲م) [ریو ۲:۷۱۵] .

35189ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۲۱۹/۵ : نوشتهٔ ۸ رجب **۱۱۶۱** (۱۷۴۸ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۸۳] .

35190ـ **تهران**، مجلس ۹۷۱/۸:در «کلیات 17538» اونوشتهٔ **۱۲۲۸**، درحمد و نعت در۱۱۲ بیت [ف. مجلس ۳:۲۶۲].

مطلوب قاری

در قرائت، درص۹۹ گذشت .

مطلوب کل طالب من کلام علی بن ابیطالب

از وطواط، که ۱۷ نسخهٔ‌آن‌درص۱۶۸۶-۱۶۸۷ یاد شده ، و اینک‌چند نسخهٔ‌دیگر:

35191ـ **تهران**،سلطنتی۲۰۸۴(۳۳۰ ف) : ثلث و نستعلیق محیی ، و تحریر محمد فرزند عبدالواسع تبریزی،۱۸ ج ۲ **۸۷۸**. زرین، **آغاز:** لوکشف‌الغطا...حال‌خلدوحیم دانستم.در فهرست بنام«صدکلمه»یادشده۳۲ص ۹ص[ف. دکتربیانی:۴۳].

35192 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۸۹/۱ فهرست نشده : نستعلیق خوب‌قطب‌الدین‌احمد فرزند کمال‌الدین محمد طبیب ، ۲۱ رمضان **۹۴۵**، نسخهٔ‌هنری (۱پ-۱۷پ). نام‌سراینده در دیباچه نیامده و ترجمهٔ نثری را نیز ندارد [رؤیت] .

35193 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۲۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م ، [ریو۲:۵۵۳].

35194 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۹۱ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ رمضان **۱۰۶۳** (۱۶۵۳ م) [ریو۲:۵۵۳].

35195ـ**موزهٔ بریتانیا** ۵۴۹۰/۲ Harl : با تاریخ **۱۰۷۶** (۱۶۶۶م) دردفتر (گ۱۹۷-۲۱۳) [ریو۲:۷۹۰].

35196 - **تهران**،سلطنتی۳۱۲۷(۳۳۱ ف): نستعلیق زیبای **۱۲۷۳** یا **۱۲۷۸** (هردو تاریخ درفهرست آمده)، **آغاز:** لوکشف‌الغطاء ... حال خلدوجحیم دانستم. زرین[ف. دکتر بیانی:۴۵] .

مطلوب وطالب = طالب و مطلوب

از سیدکمال سمرقندی، ملقب به فطرت زردوز. مثنوی‌ست در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژهٔ‌فطرت‌ازاویادنشده‌است.

35197ـ **لنین گراد**، آکادمی‌علوم۶۶ D (۲۸۲۶ف) : بی‌تاریخ، (۱۵۳پ-۱۸۶) [آکیموشکین ۱:۳۶۹].

35198 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A۸۱۳ (۲۸۲۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۰۷**،(۱۸ر-۳۸پ) [آکیموشکین ۱:۳۶۹] .

طالب ومطلوب = مطلوب وطالب

مثنویست عرفانی، نام‌آن‌پیش ازمتن‌طالب ومطلوب ودرکلفون«مطلوب وطالب»آمده‌است.

35199 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۲۴۷۳ (۲۸۲۴ ف) : نوشتهٔ **۱۳۱۵** ،

۱۵۷ گ[آکیموشکین ۱ :۳۶۹].

مظفرنامه = سبع المثانی = سبعة ابحر

از ساغر اصفهانی ، محمد ابراهیم که یاد او در «دیوان: ۲۳۴۲» گذشت. مثنویست حماسی دینی ، درچهارده دفتر (برای چهارده تن) و خاتمه‌ای (در طرفی از واردات درسه فصل)، در هفت بحر و درهفت مجلد . دفتر یکم در بحر تقارب در معجزات پیامبر در ۱۱۰ معجزه بسال ۱۲۹۰ سروده، دفتر سوم درسر گذشت حضرت فاطمه در ۱۱۰ مجلس وچهار آغاز وسه انجام در بحر سریع مطوی موقوف و این یکی را در ۱۲۹۲ بانجام رسانده است ؛ مثنوی را بنام مظفرالدین شاه که درآن هنگام ولیعهد بوده، در ۱۲۸۹ آغاز و در ۱۲۹۴ به انجام رسانده‌است. **آغاز** (دفتر ۱) : مخفی نماندکه این کتاب مستطاب چون در معجزات چهارده معصوم، . من این سبع المثانی نامهٔ تو ـ که روشن‌تر زمهر وماه باشد ـ **مظفر نامه** نامش برنهادم ـ که او نام **مظفر شاه** باشد ... بنامی کز وانبیای کبار ـ نمودند اعجاز خـود آشکار . **آغاز** (دفتر۳): دفتر سوم ازچهارده دفتر . . سبع المثانی وسبعة ابحر دراحوال صدیقه. ... در توحید. . . بارخدایا تواز آن برتری ـ کت صفت آرند بصورت گری.

35200ـ **تهران**، ملك ۵۴۱۵ : شکسته نستعلیق محمد ابراهیم ساغر (سراینده) دراواخر ع۲/**۱۲۹۴** برای صاحب دیوان، زرین، ازدفتر سوم آغاز میشود ، ۱۳۲ گ ۲۱ س[رؤیت].

35201ـ **تهران**، ملی ۳۰۶ف: شکسته نستعلیق خوش ۲۰ رجب **۱۲۹۴** (سراینده) برای مظفرالدین‌شاه ، دفتر یکم و دوم است، ۲۰۳ گ ۱۹ س [ف. ملی ۱ :۲۹۸].

35202ـ **عبدالحسین بیات** : نوشتهٔ خود سراینده ، پیرامن ۱۰۰۰۰ بیت، گویاهر چهارده دفتر باشد ، [نسخه‌ها ۶ : ۸۳].

35203 ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۲۱ : نستعلیق میرزا جان‌محرم **۱۲۹۷**، زرین، هر ۱۴ دفتر است باخاتمه، درفهرست آمده که بروزگار ولایتعهدی فتحعلی‌شاه و بنام اوسروده‌شده ـ ولی این درست نیست، ۱۰۶ ص ۲۳ س[ف. مجلس ۱۷ : ۳۰۷] .

مظهر آلاثار

از میر هاشمی کرمانی، بهکری، سیدمحمد هاشم معروف به‌شاه جهانگیر ، درگذشتهٔ ۹۴۶ او جز هاشمی بخارایی درگذشتهٔ ۹۴۵ است که یاد او در «دیوان: ۲۶۰۸» گذشت ، ونیز جز هاشمی دهلوی (۱۰۷۳ـ۱۱۵۰) است. هدایت این مثنوی را نادرست ازهاشمی دهلوی‌دانسته ودرفهرست رضوی این دوکس درهم آمیخته‌شده. یکمین مثنوی از «پنج گنج» اوست ، عرفانی که درشهر تته بسال ۹۴۰ سروده است: نهصدوچهل بودکه این نظم پاك ـ نقش بقایافت از این لوح خاك. ونیز : لاجرم این نامهٔ قدسی نظام ـ شدزقضا «مظاهر الاثار» نام. این مثنوی در «هفت اقلیم» بنام «مظاهر اسرار» یادشده است . در ۱۹۵۷م در حیدرآباد چـاپ شده است. **آغاز۱**): بسم‌الله الرحمان الرحیم ـ فاتحه آرای کلام قدیم. **آغاز۲** سرخط دیوان الهی است این ـ سرورق دفتر شاهی است این .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۹ (هاشمی) و ۱۹: ۲۹۹ (مظاهر) ـ فرهنگ سخنوران : ۶۲۸ ـ مجمع الفصحا ۲ : ۵۶ ـ هفت آسمان: ۹۰ ـ راهنمای کتاب ۹: ۴۴۰ ـ ف. رضوی ۳ : ۹۳.

35204ـ **آصفیه** ۳۶۸ : نوشتهٔ **۹۸۷**

درفهرست‌سراینده بنام‌هاشمی‌هراتی‌یادشده‌است. [ف. آصفیه ۴:۵۸۴].

35205ـ **تهران**، مجلس۱۱/۲۶۶۵: باتاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص ۲۶۵ – ۲۶۶)، ۴۶ بیت‌آنست. آغاز: ای‌دوجهان محوتماشای تو ـ جز توکسی‌نیست در اثنای‌تو [ف.مجلس ۸:۴۱۹].

35206ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۴۶۱منظوم (۵۶۰) : نستعلیق **۱۰۹۵** [ف . بنـگال : ۱۰۱].

35207ـ **کپنهاك**، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۵ :۶۹۹].

35208ـ **موزهٔ‌بریتانیا**۲/۲۵۴۹۳ Add : از سدهٔ **۱۷** م، (گ۲-۵۸) [ریو۲ : ۸۵۵].

35209 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۱ Add : باتاریخ **۱۱۳۸** (۱۷۲۶ م) در دفتر (گ ۱ – ۹۵) آغاز برابر نمونه [ریو۲ : ۸۰۲].

35210 ـ **تهران** ، ملك ۱/۵۳۶۳ : نستعلیق، **۱۲۶۷**، (۸پ-۶۳ر)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

35211ـ**تهران**، مجلس۸۹۷۹فهرست نشده : ازکتابهای آقای سلطان القرائی بوده است. ۲۰۵ص ۱۱ بیت[ذریعه ۹:۱۲۸۹].

35212 ـ **مشهد**، رضوی ۶۰ تاریخ : نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، درفهرست ازمیرهاشم‌عرشی‌دانسته‌شده است، ۱۲گ۳۷س [ف . رضوی ۳:۹۳].

35213ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۲/۱۱۲۲/۴۱۷۵: تاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۸۳].

35214ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI۴۸ ۳۸۵۶: نستعلیق ، بی‌تاریخ ، آغاز افتاده ، ۵۴ گ [ف.عبدالله ۲:۵۰۶] از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف.محمدبشیر].

35215ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۴۸A ۵۰۲۰: نستعلیق بی‌تاریخ، [ف. عبدالله ۲ : ۵۰۷] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۸۳] .

35216ـ **بادلیان** ۲/۳۰. فرازر :فیلم آن در دانشگـاه ش ۱۰۲۱ هست [فیلمها : ۵۵۵] .

35217ـ**حلب**،اوقاف،احمدیه۱۳۹۰: نسخهٔ تازه ، آغازبرابر نمونهٔ **۲** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

مظهرالاسرار

ازعطارتونی، که یاداودر«دیوان:۲۴۴۵» گذشت ، یا عطارنیشابوری‌که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی در پیرامن سه‌هزار بیت وجز «مظهرالعجایب» اوست، در این دو بیشتر درولایت وامامت‌گفتگوشده است، چنانکه در « جوهر ذات » بیشتر در پیرامن پیامبری‌سخن‌رانده‌شده‌است، در«مظهرالاسرار» به‌سی‌پرسش پیری پاسخ‌گفته است. کتابی‌که‌بنام «سی‌فصل: ۲۹۳۰» پیش‌ازاین گذشت همین‌مثنوی است‌بادگرگونیهایی. **آغاز:** کنه‌کارم‌زفعل‌خود کنه‌کارـخداوندا توئی دانای اسرار (درنسخهٔ ۱۱۵۱ مجلس ونسخهٔ ۴۴۳ همان‌کتابخانه دو مصرع بالا جابجا نوشته شده است) .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۰۰ (مظهر)ـ ف. مشار:۹۹۴ (سی‌فصل).

35213ـ **تهران**، مجلس ۵/۱۱۸۴: نستعلیق قطب‌الدین تونی،در پیرامن **۱۰۰۸** ، (ص۱۷۴-۲۳۴) پیرامن ۲۸۰۰ بیت ، پس‌از

«مظهر العجایب» او جای دارد. [ف.مجلس۳: ۶۶۱].

35219ـ تهران، مجلس ۱/۱۱۵۱: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، در«کلیات» نیشابوری [ف. مجلس۳:۵۷۲].

35220ـ تهران، مجلس۴۴۳: نستعلیق باشش مثنوی دیگر ازهمو، درفهرست ازمظهر العجایب جدا نشده [ف.مجلس ۳:۵۸۹].

مظهرالاسرار

از نویدی شیرازی (۹۸۸م) ، که یاداو در «کلیات:۱۸۹۷» گذشت. نخستین مثنوی‌ازه‌پنج گنج» اوست، عرفانی، نسخهٔ ۲۴۲۵ دانشگاه در ۲۵۳۰ بیت است.

35221ـ تهران، دانشگاه۲۴۲۵:در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۱، [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۷۷].

مظهر برکات = مثنوی...

35222ـ آصفیه ۲۴۲ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۶۳۰].

مظهرالعجایب

ازعطار تونی، که‌یاداودر«دیوان:۲۴۴۵» گذشت، که ازعطار نیشابوری دانسته شده است و بنام اونیزچاپ شده است. مثنویست عرفانی درپیرامن چهار هزاربیت‌دربارهٔ ولایت وامامت وکسانیکه نیشابوری را شیعی نمیدانند این را مؤید نسبت‌آن‌به تونی میدانند. **آغاز**: آفرین جان‌آفرین برجان‌جان۔ زانکه‌اوهست‌آشکارو او نهان ـ در مقام لایزالی آشکار ـ در درون عاشقان بیقرار.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۰۰ـ ف .مشار: ۱۴۵۳.

35223ـ شیراز، دکتروصال۳/مج: باتاریخ۸۹۲در«کلیات» نیشابوری [نسخه‌ها۵: ۲۹۳].

35224ـ تهران، ملك ۵۰۶۲/۱۰: در«کلیات» نیشابوری نوشتهٔ ۹۶۵ (۵۴۹پ‌ـ ۶۳۰ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

35225ـ تهران، مجلس ۱۱۸۴/۴: نستعلیق قطب‌الدین تونی، در۱۰۰۸، (ص۳۹ـ ۱۷۳) پیرامن چهار هزار بیت سپس مظهرالاسرار [ف. مجلس ۳: ۶۶۰].

35226ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۵: نستعلیق ۱۱ع۱۰۳۶/۲. کاغذ بخارایی، در در«کلیات» نیشابوری [نسخه‌های۲:۹۱].

35227ـ تهران، مجلس۲۵۹۹/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین(ص۳۹۳ ـ۵۳۸) در «کلیات» نیشابوری، با ۷۰۸۰بیت، آغازبرابر نمونه [ف.مجلس ۸:۳۳۵].

35228ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۲۱ Add: نستعلیق سدهٔ۱۷م، آغازبرابرنمونه، ۷۴گ [ریو۲:۵۷۹].

35229ـ هند، بانکیپور۴۶: در«کلیات» نیشابوری از سدهٔ ۱۷، (بنگرید: اسرارنامه 27326)[ف. عبدالمقتدر:۶۳].

35230ـ تهران، اصغر مهدوی ۳۶: نسخ‌عبدالنبی فرزند محمد مشهدی، درپنجشنبهٔ ۲۴ رجب ۱۱۲۵ (پایان لسان‌الغیب ـ کلیات نیشابوری) [نسخه‌ها ۲ : ۹۱].

35231ـ تهران، دهخدا ۹۸/۱: نستعلیق ابراهیم فرزند ملامحمد تهرانی، ۱۴ شوال ۱۱۸۹ [نسخه‌ها ۳:۴۴].

35232ـ هند، بانکیپور۴۸: نستعلیق ۱۵ شوال بدون سال، سدهٔ۱۸ م، ۳۷۵گ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر: ۷۱].

35233ـ آصفیه ۲۵۴مثنوی: نوشتهٔ ۱۲۱۷ [ف. آصفیه۳ : ۶۳۲].

35234ـ آصفیه ۲۴۵ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۵۴** [ف. آصفیه ۳:۶۳۲] .

35235 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۳ G ۳۶۹۴Spi/V1 : نستعلیق پیرامون سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲:۴۵۲]. ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۸۳] .

35236ـ **مشهد**، رضوی ۹۸۵ ادبیات (۴۹۶۹) : نستعلیق عبدالکریم طباطبائی ، رجب **۱۳۰۰** ، آغاز بمانند نمونه [ف . رضوی ۷:۸۳۵] .

35237ـ **مشهد** ، رضوی ۹۸۶ ادبیات (۸۴۳۶): نستعلیق ۲۵ ذیحجه **۱۳۴۶** ، بخشی از آنست، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷: ۸۳۶].

35238ـ **تهران** ، مجلس ۲ /۴۴۳ : نستعلیق، تاریخ یادنشده، در «کلیات» نیشابوری، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۲: ۴۶۰].

35239ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۴۷ منظوم (۲۶۳) : نستعلیق، تاریخ یادنشده، مصور [ف. بنگال: ۱:۱۰۱] .

مظهر گل

از ابوالبرکات منیر لاهوری، درگذشتهٔ رجب ۱۰۵۴ ، فرزند ملا عبدالمجید ملتانی، مثنویست درحالات سفر بنگال. **آغاز** : بنام فیض بخش دانش آموز ـ که دلها گشته از وی فیض اندوز.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۱۵ ـ فرهنگ سخنوران ۵۷۱ .

35240ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۳۹۱/۴/۴۴۴۲ : نوشتهٔ ۲۱ ذیحجهٔ ۴ جلوس شاه عالم **۱۱۷۷** (۱۷۶۳م)، آغاز برابر نمونه [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۸۴].

مظهر گل

از جامی فرزند کمال الدین القر تکـنی. مثنویست، درکلام و اصول دین با بهره بردن از حدیث، در ۷۵ عقده و یك خاتمه. شاید بسال ۱۰۱۳ سروده شده باشد .

35241 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۰۷۳ (۴۱۲۴ف): نوشتهٔ **۱۱۶۵**، (۱ر ـ ۱۲۶پ) .

35242 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C۱۳۲۵ (۴۱۲۸ف): نوشتهٔ **۱۱۸۵**، (۱ر ـ ۹۲پ) .

35243 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۲۰۸۶ (۴۱۲۵ف): نوشتهٔ **۱۲۱۵**، ۸۴ گ.

35244 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۱۰۰۷ (۴۱۲۳) : بی تاریخ ، (۱۴۲پ ـ ۱۸۶پ) .

35245 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۲۱۶۱(۴۱۲۶ف) : بی تاریخ ، (۲۰ پ ـ ۸۹ پ) .

35246 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۲۳۸۶ (۴۱۲۷ ف) : بی تاریخ ، ۹۳ گ [ف. آکیموشکین ۱:۵۵۲] .

معارضهٔ شعرا

از فتحعلی خان صباکاشانی ، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. مثنویست . **آغاز:** بروزی خوشتر ازروزجوانی ـ زمین و آسمان در شادمانی .

35247 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۰۷/۷ (۶۵۸ف): همراه «دیوان 24181» او نوشتهٔ **۱۲۴۰** [ف. دکتر بیانی: ۴۳۷].

35248 ـ **تهران** ، ملی ۲۶۰ ، ۲۶۷ فهرست نشده : نستعلیق محمدکاظم حلال خور، در «کلیات 17804» نوشتهٔ **۱۲۴۰** او (ص ۶۸۵ـ

۶۹۳) ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۶ : ۱۴۵] .

معالی و مظاهر

ازرزمی‌رومی، که‌یاداودره‌دیوان:۲۲۳۳» گذشت. مثنوی‌ست‌بزمی درعشق‌معالی‌ومظاهر، درپیرامن ۴۶۵ بیت. درپایان‌آن آمده: تونیز ای **رزمی‌رومی** نهانی- چنین‌یاری‌بدست‌آر ارتوانی. **آغاز:** شنیدم روزی ازسنجیده‌گویی- چوشعله سرکشی‌ژولیده مویی ـ مقیم عشق‌ودل راه‌رزه‌گردی .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۳۰۱.

35249ـ **تهران**، ملك ۵۰۷۶/۳ در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

معتمر و عیینه

داستان معتمر و عیینه و شیخ سدی سقطی است **آغاز:** معتمر نام مهتری زعرب ـ رفت‌تا روضهٔ نبی‌یکشب.

35250ـ **تهران**، سپهسالار ۲۱۲۰ : نستعلیق میرعلی‌کاتب (ص‌ع)، ۲۳۰گ۱۱س[ف. سپهسالار ۵:۶۰۲] .

معجزات خاص رسول

حماسهٔ دینی‌ست .

35251 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۲۲/۱۰۷۰/۲ : نوشتهٔ **۱۱۱۸** (۱۷۰۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۴] .

معدلت‌نامه = سلسلة‌الذهب

جامی ، نسخهٔ 31114

معدن‌اسرار

مثنویست عرفانی سرودهٔ ۱۲۶۱یا۱۲۶۲ (مظهرالعجایب) .

35252ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۸۱۴/۷ : نوشتهٔخود سراینده**۱۲۶۱** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۸۴].

معراج

دربحر طویل، در۲۲بند.

35253ـ **تهران**، الهیات۱۹۷/۳ج: نستعلیق سدهٔ**۱۳**،باتاریخ ۱۲۸۶-۱۲۸۸(گ ۶۷) [ف. الهیات ۱:۱۸۰].

معراج آسمان خیال = عروجیه

ازحفظی ، قاسم که یاد او در «دیوان : ۲۳۰۰» گذشت . قصیده‌ایست که بسال ۱۰۳۰ سروده است.

35254ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳۸۸:در «دیوان : 22743» او از سدهٔ**۱۲** (ص۲۸۱-۲۸۹) [ف. دانشگاه۹:۹۷۹].

معراج‌الخیال

از تجلی شیرازی ، علیرضا که یاد او در «سفینة‌النجات:۹۵۸» گذشت.مثنوی‌ست‌عرفانی در بحررمل در حـالات درونی شیفتگان ، در پیرامن ۲۴۰ بیت، بسال۱۳۴۳دربمبئی‌چاپ‌شده است. **آغاز:** درسرم‌دیگرهمای‌عشق‌بار-ریخت طرح‌آشیان از خارخار.

بنگرید : ذریعه۱۹:۳۰۱ ـ ف . مشار: ۱۴۵۸.

35255 ـ **عبدالحسین بیات** ۴ مج: همراه دیوان اومؤرخ**۹۹۳** ، زرین [نسخه‌ها ۶:۶۵].

35256ـ **تهران** ، ملك ۴۹۳۲/۴ : شکسته نستعلیق، با تاریخ**۱۰۱۴** دردفتر بهمین خامه(۱۳پ-۱۱۸پ) چهارستونی، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

35257ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۰۰ :

نستعلیق سدهٔ ۱۱، باتاریخ **۱۰۱۴** درجنگ [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴].

35258ـ **تهران،** مجلس ۵۰۰۸/۹: شکسته نستعلیق علی اشرف، با تاریخ **۱۰۶۸** در دفتر، (۱۸پ-۳۳ر)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35259 ـ **تبریز،** ملی ۳۰۴۶/۱: در جنگ **۱۰۶۷-۱۱۴۸** (ص۱هامش) [ف. ملی تبریز ۱: ۳۷۶].

35260 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۳۸/۷ فهرست‌نشده: نوشتهٔ **۱۰۷۱** (؟) (ص ۴۰۳-۴۱۹) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۹].

35261 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۹۵/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** [رؤیت].

35262 ـ **تهران**، ملک ۶۰۵۳/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۴۴ر-۵۰پ) [رؤیت].

35263 ـ **تهران**، ملک ۴۶۷۱/۴: سدهٔ **۱۱**، در «گنج معانی» (۵۳پ-۵۸پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35264ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۵/۶۳: نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۴** دردفتر (ص ۳۹۶-۴۳۶) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۸].

35265ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۲۴: در مجموعهٔ آقا محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص۵۹۹-۶۰۲) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۴].

35266 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۵/۳ ادبیات: جنگ مؤرخ **۱۱۱۶ - ۱۱۲۹** (ص ۲۵-۳۱) [ف. رضوی ۷: ۲۷۴].

35267ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۸۴/۲۲: با تاریخ شوال **۱۱۳۲** در دفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۸].

35268ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۱/۲ Add: با تاریخ **۱۱۳۸** (۱۷۲۶ م) در دفتر (۹۶-۱۰۷)، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۸۰۳].

35269 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or۴۷۷۲: با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر (گ۲۵۰-۲۵۰پ) [ریو، ذیل: ۲۳۵].

35270ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۶/۷: شکسته نستعلیق فضل‌الله **۱۱۷۱** (ص ۴۰۳ - ۴۱۹)، ۲۴۰ بیت [ف مجلس ۸: ۴۲۶].

35271ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۵۸۷/۱ Add: باتاریخ **۱۱۷۵** (۱۷۶۱م) (گ۱-۹) [ریو۲: ۸۲۰].

35272ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۴۴/۱۱: نستعلیق عبدالکریم نجارباشی در قندهار کابل پنجشنبه ۲۴ج۱/**۱۱۹۱** (ص۸۶-۹۷) [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۲۴].

35273 ـ **تهران**، ملک ۴۷۱۹/۳: شکسته نستعلیق، درجنگ مؤرخ **۱۱۹۲**، (۴ر-۷ر) [رؤیت].

35274ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم ۱۲B (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور **۹۹-۱۱۹۱** [ف. آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

35275 ـ **تهران**، ملک ۵۴۰۵/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (۱۶۶پ-۱۷۳ر)، نسخهٔ ممتاز [رؤیت].

35276 ـ **تهران**، ملک ۵۰۱۴/۳: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، (۲۴پ-۳۰پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35277ـ **تهران،** دانشگاه ۵۴۱۴/۴: د: جنگ سدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۱۶: ۴].

35278ـ **تهران**، ملی ۲۰۳/۲ ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۶۲۰-۶۳۲)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱: ۲۰۲].

35279ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱/۱۹ ف: نستعلیق ، سدهٔ **۱۲** ، (ص ۱۵۵ــ ۱۶۰ چهارستونی) ، آغاز برابر نمونه [ف . ملی ۱ : ۹۵] .

35280 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۸۸: نستعلیق با تاریخ **۱۲۲۳** درجنگ [رؤیت].

35281 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۱۴/۲ : نستعلیق شکسته پیرامن **۱۲۵۰** (۶ر ـ ۱۳ ر) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

35282ـ **تهران**،دانشگاه۴۲۴۳/۱۲: نستعلیق **۱۲۶۹**، آغازبرابر نمونه(ص۱۰۸ــ ۱۱۷) در فهرست ازسراینده نام‌برده‌نشده[ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۱۴].

35283ـ **تهران**،مجلس۲۳۲۹/۱۷: نستعلیق**۱۲۷۴**ـ**۱۲۷۵**(ص۱۸۱ـ۱۹۵جنگ) آغاز برابرنمونه[ف. مجلس ۸: ۲۵].

35284ـ **تهران**، سنا ۷۵۵۲/۹: با تاریخ **۱۲۷۶** در دفتر ، بیاضی [نسخه‌ها ۲ : ۲۴۹] .

35285ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۲۳PiVI۱۵۷A : درد دیوان » او نوشتهٔ **۱۲۹۰** (گ۱۶ـ۲۳) آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲: ۳۶۶] .

35286ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۰۸۷/۲: نوشتهٔ **۱۲۹۴** (۱۸۷۷ م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱: ۱۸۴].

35287 ـ **تهران** ، ملی ۲ مج ۲۰۵: نستعلیق سدهٔ**۱۳** (ص۶۲۰ـ۶۳۲)،آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۶: ۲۰۶].

35288 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۹۳ Spi/VI ۴۲۳۲ : شکسته آمیز سید میرزا رضوی، سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، در فهرست بنام «مثنوی تجلی» یادشده[ف.عبدالله ۲: ۵۴۲].

35289ـ **تهران**،دانشگاه ۴۳۹۱/۵: شکستهٔ خوش سدهٔ **۱۳** ـ **۱۴** (ص ۲۵ ـ ۳۸) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۳۵۶] .

35290 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۴**(ص۴۰ـ۸۲جنگ)[ف.مجلس ۸: ۴۹] .

35291ـ**تهران**،سپهسالار۱۲۹۱۱/۵: تاریخ یاد نشده ، (ص۳۲ ـ۳۹هامش) ، آغاز برابر نمونه[ف. سپهسالار۵: ۶۰۳].

35292 ـ **تهران** ، ملی ۲۶۶/۱۴ ـ ۲۴۶ : فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۷۰ هست [فیلمها: ۶۳۲].

35293 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B۱۰۰۵ (۴۱۴۸ ف): بی‌تاریخ ، (۷۸ پ ـ ۷۹پ) [آکیموشکین۱: ۵۵۴].

35294ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۱۸۱: تاریخ‌یادنشده، ۱۸ص[مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۰].

35295ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۲۳۲/۱۱۷۹: نوشتهٔ میرزا...رضوی تاریخ یادنشده ، آغازبرابر نمونه [ف . دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۸۴] .

35296 ـ **بنگال** ، آسیایی ۷۳/۴۹ ao (۱۰) : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده،همراه قصیده‌ای ازهمو [ف. بنگال : ۱۵۴].

35297 ـ **بادلیان** ۱۲۲/۵ الیوت : نستعلیق روزگار رضا قلیخان بهار. فیلم‌آن‌در دانشگاه ش۸۸۸هست [فیلمها: ۵۴۵].

معراج‌الخیال = چرخیات

ازنظام استرآبادی معمایی (م ۹۲۱)، که یاد او دردیوان: ۲۵۷۶» گذشت . قصیده‌ایست با قافیهٔ الف. **آغاز:** فضای باختر گردید گلگون ازمی حمرا.

35298 ـ تهران، دانشگاه ۱۹۰/ ۲۹۵۰: سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص ۷۶-۷۸) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۵].

35299 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۱۹ ف) Or ۲۹۷۵/۱۵ : باتاریخ **۱۰۷۷ - ۱۱۱۵** دردفتر (۳۰۲ر- ۳۰۵ر) ، آغاز برابر نمونه، [ذیل ریو: ۲۶۷].

35300 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۵/۵۵: نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۴** در دفتر (ص ۲۴۱ - ۲۵۲) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۸]،

35301 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۲۷: ضمن مجموعهٔ آقامحمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۹** (ص ۶۱۵- ۶۱۷) [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۴].

35302 ـ **تهران**، سنا ۳۰۴/۴: نستعلیق باتاریخ ۴ شوال سدهٔ **۱۳**، از آن دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و ۶: ۵۲۶].

35303 ـ **مشهد**، رضوی ۲۴۵ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۳** در یك جنگ [ف. رضوی ۷: ۲۸۲].

35304 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۷ م مجامیع ترکی: تعلیق، بی‌تاریخ (گ ۷۱ - ۷۴) ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۶۰].

معراج سالك

از محمود: ختم‌شد به‌فیض محمد رسول ـ امید این‌که **محمود** گردد قبول . در ۲۳۶ بیت درشش باب: ۱ـ مقام شیطان ۲ـ بیان‌راه‌شریعت ۳ ـ بیان‌راه طریقت ۴ـ راه‌حقیقت ۵ـ معرفت ذکر ۶ـ قرب حق‌وجمال‌ذات‌مطلق. درآن آمده: بیانی‌که‌کردم زلطف‌خدا ـ شد اسمس به معراج سالك ادا. **آغاز:** خدایا بحمدتوکردم‌بیان ـ تو خالق تورزاق هردوجهان .

35305 ـ **مشهد**، رضوی ۹۱۸۸/۲

فهرست نشده: از سدهٔ **۱۲** [رؤیت] .

معراج الشهادة

از عاصی رشتی، محمدمحسن رشتی اصفهانی، که یاد او در «دیوان: ۲۴۲۹» گذشت. مثنوی‌ست حماسی دینی، درآن شهادت حضرت حسین را به‌معراج پیامبر مانند کرده است، بنام ناصرالدین شاه، درغرهٔ ع ۱/۱۲۶۷ به انجام‌رسانده‌است. درآن‌آمده که این منظومه‌را پس‌از نگارش صدو بیست‌کتاب ساختم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۰۱.

35306 ـ **نجف**، سیدمحمدرضا تبریزی: نوشتهٔ اقل‌الطلاب عبدالجوادفرزند مولی لطفعلی، **۱۲۷۹**. [ذریعه، خطی].

معراج القبول

از میان قلندرشاه جیو، که یاد اودر «بیان حق: ۲۶۷۴» گذشت. درستایش پیامبر. **آغاز:** گشت مارا چون‌بفضل حق‌تعالی‌بخت‌یار ـ حلیهٔ پاك نبی‌کردم بنظم‌آبدار .

35307 ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۴۲، ۲۹۷ جیو: نوشتهٔ مرادبخش، ۱۹ محرم **۱۲۴۰**، ش ۵ دفتر، ۱۱ گ [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی: ۹۴].

معراج نامه

از اعظم، که‌یاداودر «دلگشا: ۲۸۱۴» گذشت.

35308 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف ۲۷۷ : نوشتهٔ محمد یعقوب **۱۱۳۰**، همراه «کتاب دلگشا» ۷۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۷۸].

معراج نامه = معراجید

از عرفی شیرازی، که یاد او در «نفسیه: ۱۴۶۴» گذشت .

35309 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۰۹۸/۶۸:

نستعلیق ۱۰۸۳-۱۰۸۶ در جنگ اصلان بیگ فرزند علی گیلانی (ص ۴۵۰) سپس داستان شکستن دست قاضی [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۸].

معراج نامه

از عطار تونی، که یاد او در دیوان: ۲۴۴۵» گذشت، و یا عطار نیشابوری که دو بار بنام او چاپ شده است. مثنوی‌ست عرفانی، در معراج پیامبر.

آغاز: ۱) امان می‌خواهد دلم از خالق جان آفرین ــ تا بنظم آرم زمعراج رسول المرسلین ــ شرح معراج رسولی را بخواهم نظم گفت ــ آنکه ایزد گفت او را رحمة للعالمین. **آغاز: ۲)** تعالی الله از این دیدار پر نور ــ که در ذات دو عالم گشته مشهور.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۰۱ ــ ف. مشار: ۱۴۶۰.

35310 ــ **استانبول**، طوپقپوسرای A ۳۰۵۹: در «سته» او نوشتهٔ **۸۴۱**، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۱].

35311 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi VI ۲۰۳۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۷** (بنگرید: اسرار نامه: 27301) آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ولی در فهرست شناخته نشده است و بخشی از «جوهر الذات» نیشابوری دانسته شده است [ف. عبدالله ۲: ۱۷۶].

35312 ــ **مشهد**، رضوی ۱/ ۹۵۰ ادبیات (۴۹۸۱): نسخ آغاز سدهٔ **۹** (ص ۳۴ ــ ۶۱) آغاز برابر «جوهر الذات» نیشابوری [ف. رضوی ۷: ۷۷۹].

35313 ــ **تهران**، ملك ۳/ ۴۶۹۶: نسخ خوش نزدیك ذیحجهٔ **۱۲۲۰** (۶۸ پ ــ ۷۴ ر) درمتن و هامش، زرین، [رؤیت].

35314 ــ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۲۶۶**، در «کلیات» عطار نیشابوری [رؤیت].

معراج نامه

از نظیری. در پایان آمده: **نظیری** بگو مدح آل رسول ــ که آینهٔ دل بگردد جلی. مثنوی‌ست در معراج پیامبر. **آغاز:** بیا بشنوای مؤمن با ادب ــ ز معراج آن افتخار عرب ــ ز سلمان و عمار عالیمکان ــ روایت چنین است از ناویان.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۰۲.

35315 ــ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی: باتاریخ **۱۰۹۵** در دفتر (ص ۲ ــ ۵۹ هامش)، آغاز برابر نمونه [آقای ابراهیم دیباجی].

35316 ــ **مشهد**، رضوی ۱/ ۸۴۰۴: باتاریخ **۱۲۴۴** در دفتر، آغاز برابر نمونه و گویا از پایان کم دارد، رویهم ۴۱۴ بیت است (۱ ر ــ ۱۶ ر) آغاز برابر نمونه [سید عبدالعزیز طباطبایی].

معرفت نامه

در عرفان، از روزگار قاجار. **آغاز:** بندهٔ بس عاصی استم روسیاه ــ جرم بسیار است روزم شد تباه.

35317 ــ **تهران**، استاد مینوی ۴۷: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۳۱۰**، برای آقای روحی، زرین [نسخه‌ها ۶: ۶۸۶].

معظم نامه

از میر اسماعیل خان ابجدی، که یاد او در «انور نامه ۲۶۵۱» گذشت. مثنوی‌ست در گزارش جنگ پیروزمند انشاه عالم بکم (۱۱۱۹ ــ ۱۱۲۴) با برادرش اعظم شاه: ز تاریخ و نامش نموم عیان ــ **معظم** شد این **نامه** خوشتر بدان. **آغاز:** بنام خداوند کون و مکان ــ نگارندهٔ صورت انس و جان.

35318 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب

۲۸۹ pi/VI ۱۴۷۷: شکسته و نستعلیق‌رای محکم سنکه ، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله۲:۳۹۴] .

معمای جهان

از تأثیر تبریزی، میرزا محسن‌که یاداو در «کلیات: ۱۸۵۰» گذشت. مثنوی‌ست‌درتعریف رسالهٔ معمای خود و مقدمه‌ای بر آن.

بنگرید : ذریعه۱۹:۳۰۳ .

35319ـ تهران، دانشگاه ۳۶۲۸/۷: شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**(ص۲۰۳-۲۰۵) در«کلیات» او[ف.دانشگاه۱۲:۲۶۳۲].

معما نامه=دستور معمای منظوم

از جامی،که ۱۵ نسخهٔ آن درص۲۱۸۵-۲۱۸۶ گذشت . اینك دونسخهٔ دیگر:

35320ـ تهران، سلطنتی۲۲۸(۵۱۸ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸-۹۰۲**.[ف. دکتربیانی:۲۷۹].

35321ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۴/۱ Or :از سدهٔ **۱۷**م، (گ۵۷-۶۳)، آغاز برابر همان نمونه [ریو۲ : ۸۷۶].

معما نامه=دستور معما

از میرحسین معمایی،که ۳۰ نسخهٔ‌آن‌درص ص ۲۱۷۶ - ۲۱۸۸ گذشت ، اینك دو نسخهٔ دیگر:

35322 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۸ Add : نستعلیق ع۲/**۹۶۷**(۱۵۶۰م)، آغاز برابر همان نمونه[ریو۲:۶۴۹].

35323ـ موزهٔ بریتانیا ۷۶۲۱/۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، (گ ۱ -۷۴) [ریو۲ :۸۰۸].

المعنویة‌الخفیة=المعنوی الخفی

ازگلشنی بردعی ، ابراهیم‌که تخلص‌پیشین او هیبتی‌بوده، و یاد اودر «تفسیر آیت فاخلع نعلیك:۲۳» گذشت. مثنوی‌ست دربرابر«مثنوی معنوی» مولوی‌که در۹۲۲ سروده است : اول آخرکین معانی رونمود ـ سال انــدرنهصد و بیست و دوبود.چلبی آنرا بنام «المعنوی» یاد کرده‌که درچهل روز در چهل‌هزار بیت‌سروده شده است. **آغاز:** باء بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم- گشت چون مفتاح از وحی‌علیم.

بنگرید: ذریعه ۱۹:۳۰۳ ـکشف‌الظنون ۲:۱۷۴۳ .

35324ـ تهران ، دانشگاه ۵۱۹۵: نستعلیق موصلی‌فرزند علی‌نزدیك بپایان رجب **۹۳۰**، زرین، ۵۰۳ گ۱۹س[ف.دانشگاه۱۵: ۴۱۴۶] .

35325 ـ تهران ، سپهسالار ۱۷۸ : جبلی‌فرزندعلی، با تاریخ **۹۵۲** ، روزگاری که نگارنده‌زنده‌بود، آغاز افتاده، ۴۱۵ گ ۲۶س [ف.سپهسالار۵: ۶۱۰].

35326 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A.۱۵۰۲: پیرامن‌سدهٔ **۱۰**، آغازبرابر نمونه، ۵۰۸گ ۱۹ س[ف. فهمی‌ادهم۱:۲۶۹].

35327ـ قاهره، دارالکتب۱۵تصوف فارسی: تعلیق محمدفرزند عبدالله‌مسعودشاگرد نگارنده، بی‌تاریخ، **آغاز:**سبحان‌من‌ابدع‌الکون من‌العدم، ۳۸۵ گ۲۵ س[ف . مخطوطات ۲: ۱۶۵] .

35328ـ قاهره، دارالکتب ۸۹م‌ادب فارسی : تعلیق زیبا، بی‌تاریخ ، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۴۱۱ گ۲۵س.این نسخه‌وپیشین آن‌در فهرست‌بعنوان «المعنوی الخفی» یادشده است .

سیاد الفرس

در نیك و بداسبان ، به‌نظم .

35329 ـ بنگال ، آسیایی ۱۳۸ M ۸۰۰ : تاریخ یاد نشده [ف. بنگال:۸۸].

سیق‌الرمل

منظومه‌ایست در رمل، در آن آمده: جهت اوشمایل است یقین ـ گفت با تو چنانکه هست «معین» آغاز نسخه(برابر خلاصةالرمل: ۲۷۹۹).

35330 ـ تهران، دانشگاه ۳۵۲۹/۲: نوشته‌نزدیک ۱۲۷۷ (۴۲ر ـ ۴۹پ) [ف دانشگاه ۲۵۴۸:۱۲].

سنازی‌النبی

از شیخ یعقوب صرفی کشمیری ، درگذشتهٔ ۱۰۰۳ ، در سرگذشت پیامبر ، بسال ۱۰۰۰ (۱۵۹۲ م) سروده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران: ۳۳۶.

35331 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۳۲/۱۰۸۰ : نوشتهٔ نظام‌الدین ، سلخ ذیحجهٔ ۱۲۳۸ (۱۸۲۳م) [ف.دکتر محمد بشیرحسین :۱۹].

سنتی‌نامه

از آذربیگدلی ، که یاد او در «دیوان : ۲۲۰۶» گذشت.

35332 ـ تهران ، ملك ۴۸۸۷ : در «دیوان» مؤرخ ۱۲۲۲ او [رؤیت].

سنتی‌نامه

از حاجی بهرام سقا، که یاد اودر «دیوان: ۲۳۵۴» گذشت .

35333 ـ بنگال ، آسیایی ۵۷/۳ ao (۳۶۵): شکسته، تاریخ یادنشده، همراه: دیوان و یك مثنوی بی‌نام از او [ف . بنگال : ۱۳۸] .

سنتی‌نامه

از مشرقی شیرازی، زنده‌در ۱۰۱۰، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۳» گذشت.

35334 ـ تهران، دانشگاه ۳۰۶۹/۹: نستعلیق سدهٔ ۱۱ در «کلیات» او (ص ۷۹۶ ـ ۸۰۶) [ف. دانشگاه ۱۱ :۲۰۰۹].

مفاتیح‌القلوب و مصابیح‌الغیوب

از خواجوی کرمانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت. گردآورده‌ایست ازسروده‌های خود او که به‌هنگام محاوره و محاضره بکار آیند، بنام امیرمبارزالدین بدان آغاز، وبنام شاه منصور پسرشرف‌الدین مظفر کشته‌درجنگ با امیر تیمور بسال ۷۹۵، درپنج فصل و بیست وهشت باب، بسال ۷۴۷ ساخته وبدین نام‌خوانده است. آغاز: الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب المبین والصلاة . . . و بعد یقول . . . المشتهر بخواجو (پیشگفتار چاپ کلیات او از سهیلی : ۷۷) .

35335 ـ تهران، سنا ۳۵۲: در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۲۰ ، بنام «مصابیح‌القلوب» یادشده [نسخه‌ها ۶: ۵۵۳].

35336 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۲۴ (بنگرید : دیوان 23051) [ف. دکتر بیانی: ۲۱۰].

35337 ـ تهران ، ملك ۵۹۶۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۲۹، بنام «مفاتیح‌القلوب» است [رؤیت].

35338 ـ تهران، دانشگاه ۲۰۴۳: نسخ محمد فرزند عمر کرمانی ، ۹ صفر ۷۰۵ به آنچنانکه درنمای نسخه آمده ولی درست‌نیست و ازسدهٔ ۹ است با دیباجه‌ای بعربی‌نسخه‌تافصل ۳ ازباب ۱۹ را دارد. آغاز برابر نمونه، ۴۴ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۸: ۶۷۷ و نسخه‌ها واسناد: ۳۰] .

35339 ـ تهران ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۷** (بنگرید: دیوان : 23057) [ف. دکتر بیانی ۲۱۲:۲].

مفاتیح الکلام فی مدایح الکرام

از قوام‌الدین ذوالفقار (م۶۷۹)، که یاد او در «دیوان : ۲۳۳۰» گذشت . قصیده‌ایست مصنوع درستایش امیران مغول، با قافیهٔ‌راء، که سپس‌موردتقلیدقوامی مطرزی، فخری‌اصفهانی، اهلی شیرازی ، سلمان ساوجی وجز آنها قرار گرفته است . (بنگرید: بخش بلاغت). **آغاز:** چمن شد ازگل صدبرگ تازه دلبروار .

35340ـ موزهٔ بریتانیا ۲۷۲۶۱/۴ Add: با تاریخ**۱۳-۸۱۴** (۱۰-۱۴۱۱م)در دفتر شعری(گ۳۰۹پ-۳۱۳)[ریو۲ :۸۶۹]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها : ۴۰۲] .

مفتاح الافراه

ازحافظ‌احسن‌الله‌مهرکن‌لاهوری، فرهنگ فارسی‌بفارسی سرودهٔ ۱۲۰۷است.

35341ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۴۷۹/۱۴۲۹: نوشتهٔ سراینده، آغاز افتاده ، سپس «ذوق‌الصبیان» اوکه‌نصاب بزبان اردوست نوشتهٔ **۱۲۰۷** [ف . دکتر محمد بشیر حسین۲ :۳۲۱] .

مفتاح التوحید

از درویش‌علی‌فرزندعثمان‌چاچی(شاشی)، گزیده‌ایست از «مثنوی معنوی» مولوی، در۷۸ باب برحسب موضوع : باب ۱ـحمدخدای۲ـ بیان شریعت رسول۳ ـ نعت ابی‌بکر ۴ـ نعت عمر ۵ ـ ... ۶ـ ستایش‌حضرت علی۷ـ بیان ایمان ...۱۱ ـ بیان طهارت ، نماز ، زکاة ، روزه ، حج .. ۱۳ـ بیان‌علم ۱۴ ـتوحید... ۷۷ـمودت‌ابرار[نسخهٔ مجلس]، وخودفهرست همهٔ با بهارا درپایان دیباجه‌آورده‌است. **آغاز:** حمدله . وبعد ازحمد خدای عزوجل ...همی گوید بندهٔ ضعیف ... درویش‌علی‌بن... بیرون آوردم ... ای خدا از فضل توحاجت روا ـ با تویاد هیچکس‌نبود روا .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۰۲ ـ ایضاح‌المکنون ۲ :۵۲۳.

35342 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۴۵۹ Or : نوشتهٔ **۹۲۳** [نسخه‌ها۴ : ۶۸۵].

35343 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۴۳ Harleian: نستعلیق‌هند**۱۰۱۳**(۱۶۰۴م) آغاز : ای خدا از فضل تو، ۱۰۷گ [ریو۲: ۶۶۹] .

35344ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۶۳/۳/ ۵۳۹ : نوشتهٔ **۱۱۵۸** (۱۷۴۵ م) بی خطبه، آغاز برابر نمونه[ف. دکتر محمدبشیر حسین۱ :۱۸۵].

35345ـ تهران،مجلس۵۹۴۸:شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳** ، آغازبرابر نمونه، ۲۰۵ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۷ :۳۳۳] .

35346 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B ۳۷۷۹ (۴۱۷۱ ف) : بی‌تاریخ ، (۳پ ـ ۷۶ر) [آکیموشکین ۱ :۵۵۸].

مفتاح الحکمه

از درویش محمدحکیم، در پزشکی به‌نظم، که در هند ۱۳۰۹ ق چاپ شده‌است.

بنگرید : ف. طبی، نجم‌آبادی: ۷۳۹.

35347ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۴۱/۱۲۸۸ : جان محمد پراچه، ۲۸ شوال **۱۲۰۴** (۱۷۸۹م) [ف.دکترمحمد بشیر حسین ۲ :۴۰۱] .

مفتاح الحکمه

ناشناخته . در پزشکی ، هفتاد و یک باب به نظم. گویا از نیمهٔ سدهٔ یازدهم . **آغاز** : . . . الفصل الاول فی الاخلاط :طبیبی خردمند روشن ضمیر۔ اگر در طبابت بودبی نظیر.

35348۔ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۶۱۰ مف : نستعلیق محمود فرزند فتح‌الله، ۱۹ محرم ۳۲ (= **۱۰۶۹**)، ش ۱ ، دفتر، ۲۴ گ [منظور احسن عباسی ۱: ۳۴۵].

مفتاح سلیمانی

از باقر فرزند حسن خلیفهٔ سلطان، منظومه‌ایست در نحو زبان تازی ، بنام شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵) ، که در ۱۱۰۰ بانجام رسیده است. و میگوید آنچه در «الفیه» و «کافیه» نبوده نظم کرده‌است. و در پایان آمده: شکر لله که زفرشه جمشید غلام۔ درهزار وصد هجری بشد این نسخه تمام. **آغاز**: بهمه نحو خدا راست سپاس انعام تمام۔ که زبان داد ودل وقدرت تألیف کلام.

35349۔ **تهران**، مجلس ۲۲۱۵: نسخ زیبای **۱۱۰۷** ، باحاشیهٔ (منه دام ظله)، ۳۶۱ ص ۸ س. **انجام**: بنده ازعهدهٔ این شکر برون چون آید . عمر جاوید در این شکر و ثنا می باید [ف. مجلس ۶: ۱۷۴].

مفتاح الفتوح

از میرزا محمدحسین شیرازی ، مجموعه مدایح شاهزاده کامران میرزا قاجار است ، از سرایندگان ستایشگر آن روزگار. **آغاز**: ای زلب لعل توجانرا شریب۔ غبغب سیمین تو بهتر زسیب .

35350۔ **تهران**، ملک ۵۵۷۲: نستعلیق **۱۳۰۲** ، زدین، ۸۰ گ ۱۲ س [رؤیت].

مفتاح الفتوح = فتحنامه

از امیر خسرو دهلوی، همان « فتحنامهٔ: ۳۰۱۳» اوست.

اینک چند نسخهٔ دیگر:

35351۔ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۴۰ pi/VI ۲۰۳۷ : همراه دیوان اواز سدهٔ **۸** ، آغاز برابر همان نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۲۸] .

35352۔ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۴ ppi/VI ۱۵۹۷ : نستعلیق در «دیوان» او نوشتهٔ **۹۸۳**، آغاز برابر همان نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۳۰] .

مفتاح الفتوح

منسوب به عطار نیشابوری . که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت ، وبارها بنام اوچاپ شده است. مثنوی‌ست عرفانی ناشناخته که بسال ۶۸۸ سروده شده‌است وبگمان ابن یوسف باید از آن سرایندهٔ «کنز الاسرار: ۳۰۵۸» باشد که بسال ۶۹۹ سروده شده است. **آغاز**: پناه من به‌حیی کو نمیرد۔ به آهی عذر صد عصیان پذیرد.

بنگرید : ایضاح المکنون ۲: ۵۲۶ ۔ف. مشار: ۱۴۷۰ .

35353۔ **قاهره**، دارالکتب ۶۴ ادب فارسی : تعلیق حمدالله خلخالی، **۸۲۰** در حلب، ۶۴ گ ۱۲ س، آغاز برابر نمونه ولی درفهرست از امیر خسرو دهلوی دانسته شده است [ف . مخطوطات ۲: ۱۷۰] .

35354۔ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۲۷ piVI ۲۰۳۳ : درپایان «کلیات» عطار نوشتهٔ درویشعلی کاتب **۸۵۷** [ف . عبدالله ۲ : ۱۷۹] .

35355۔ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۵ف) Or ۴۱۵۱ : در «ستهٔ» او نوشتهٔ **۸۷۷** (۱۴۷۲ م) ، آغاز برابر نمونه [ریو ذیل: ۱۵۹].

35356۔ **تهران**، سلطنتی ۴۴۷ (۳۷۲

ف) : همراه «اسرارنامه : 27303» او وجز آن نوشتهٔ ۸۸۰، آغاز برابر نمونه . انجام : بگو از جان ودل‌الله‌اکبر [ف . دکتر بیانی : ۹۹] .

35357ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۵ : نستعلیق ۱۱ ع ۲/۱۰۲۶ در «کلیات» عطار نیشابوری[نسخه‌ها ۲ :۹۱] .

35358ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Spi VI ۱۳ A ۴۰۰۵ :در «کلیات»او نوشتهٔ **۱۰۵۹**(۱۶۴۹م)(گ ۱۴۰ـ۱۵۰)، آغازبرابر نمونه[ف. عبدالله ۲ :۴۴۹] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۵] .

35359 ـ **هند** ، بـانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م. (بنگرید : اسرار نامه: 27326)آغازبرابر نمونه[ف. عبدالمقتدر ۴۶] .

35360ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳۶:در در«کلیات»او نوشتهٔ۲۴رجب **۱۱۲۵**، [نسخه‌ها ۲ :۹۱] .

35361ـ **تهران**، دانشگاه۴/۲۲۳۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در « کلیات » عطار [ف . دانشگاه۹ :۹۰۰] .

35362ـ **تهران**، الهیات۳/۲۲۲ د: نسخ ، تاریخ‌یاد نشده ، (۵۳ر ـ ۹۹ر) [ف . الهیات۱ :۲۸۰]منتقل شده به‌کتابخانهٔ‌مرکزی دانشگاه .

مفتاح‌الکنوز

از تراب فرزندرحیم رضوی. عرفانی،در شش‌کنز، بسال۱۳۰۲ خ.درپایان‌آن آمده‌تاریخ شش کنز کتاب‌ـیا علی درباب بنده رق تراب ۱۳۰۲خ. بروش «زبدةالاسرار» صفی برخی‌از اخبار را که‌مضامین‌عرفانی‌دارد‌گزارش‌کرده‌است. در اوایل‌کنز دوم‌آن‌آمده : پس‌بتوفیق‌خداوند کریم‌ـ‌گوید اینجااین‌**تراب‌بن‌رحیم**. **آغاز:** ای‌نهان‌کنزم بشوبر من‌تویارـ تاکنم من حمد حمدکردگار .

35363 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۲۵۹: نستعلیق سدهٔ**۱۴** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۴ص ۱۷س [ف.دیباجی ۲ :۹] .

مفتاح‌الله

مبارکه‌ای ، درص۲۰۳۰ گذشت.

مقالات شاهنشاهی

فتحعلی‌خان(م۱۲۳۸)، که‌یاداودر«کلیات ۱۸۷۷» گذشت. پس ازسپاس خدا وپند واندرز ازفرعون‌که‌نقطه‌مقابل‌فتحعلی‌شاه‌بوده، ازجلوس آن‌شاه و سرانجام از نورعلی مرشد و دیگر افسانه‌های تاریخی مانند بختیشوع حکیم و کوه طورسخن رانده است. درپایان آن‌آمده: زان **مقالات شهنشاهی** بنام ـ آمد این درج جواهر والسلام . **آغاز :** گوش دارید ای خداوندان هوش ـ تـا نشانم تان بکام هـوش نوش .

35364 ـ **تهران** ، ملی۲۶۰ ، ۲۶۷ (۱۵۱) فهرست نشده: نستعلیق‌محمدکاظم‌حلال خور، در«کلیات» مؤرخ **۱۲۴۰**او، آغازبرابر نمونه(ص۶۵۶ـ۶۸۴) [نسخه‌ها۶: ۱۴۸].

35365ـ **تهران**، سلطنتی۴۰۷(۶۵۸ ف) :همراه «دیوان:24181» اونوشتهٔ**۱۲۴۰** [ف . دکتربیانی: ۴۳۷].

35366ـ **تهران**، سلطنتی۴۱۶(۶۵۹ ف): همراه«دیوان:24184» اونوشتهٔ**۱۲۴۲** [ف .دکتربیانی:۴۳۸].

35367ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۶۹: شکسته‌نستعلیق سدهٔ**۱۳**، در«کلیات» او[نسخه‌ها ۲ :۹۱] .

35368ـ تهران، مجلس ۲/۲۴۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در دیوان او (ص ۵۷۰-۵۹۱) ۳۶۴ بیت، انجام ۲۳ بیت افتاده [ف. مجلس ۸: ۱۵۴].

35369ـ تهران، ملی ۹۲۴ف: نستعلیق وشکستهٔ گویا سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، در فهرست تاریخ نگارش ۱۲۳۲ یاد شده و نام اثر یادنشده است، ۲۶ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۴۵۷].

مقالات عرفانی

منظومه‌ایست که گویا بروزگار صفویان سروده شده‌است. **آغاز:** هست شرطی چند در راه طریق ـ با تو گویم یادگیرش ای رفیق. انجام: ای خداوند کریم کارساز ـ **مقری** بیچاره را یکدم نواز.

35370ـ تهران، سپهسالار ۳/۷۰۷۶: تاریخ یادنشده (۱۳۷پ-۱۳۹پ) [ف. سپهسالار ۵: ۶۳۴].

مقالات هفت حکیم

مثنویست عرفانی درخلوت‌ساختن سکندر باهفت حکیم. ومقالات ایشان درباب آفرینش جهان، در ۱۳۵ بیت. هفت حکیم: ارسطو، والیس حکیم، بلیناس، سقراط، فرفوریوس، هرمس، افلاطون. و درپایان گفتار سکندر آمده است. گویا سروده‌ها از نظامی باشد. **آغاز:** چنین آمد ازفیلسوف این سخن ـ که چون شد بشه تازه دورکهن ـ بفیروزی بخت فرخنده فال ـ درآمد ببخشیدن ملك ومال.

35371ـ تهران، ملك ۴۶۵۵/۷۴: نستعلیق کرمعلی، سدهٔ **۱۳** (۲۱۳ر-۳۱۵ر چهار ستونی).

مقامات حسینی

از محمد اکبرمنشی. که بروزگار احمد شاه درانی (۱۱۶۰-۱۱۸۷) پادشاه افغانی میزیسته، حماسهٔ دینی است در رویداد کربلا سراینده درآغاز ازشاه درانی ستایش کرده‌است. گویا او نتوانسته است داستان را بپایان رساند ومذنب بمرودی داستان را بانجام رسانده باشد. **آغاز:** اگر بسمله تاج عنوان نبود ـ مطالب نگاریدن آسان نبود.

35372 ـ تهران، مجلس ۱۱۹۳: نستعلیق محمدحسین بمرودی، **۱۳۰۹**، نسخه در داستان کشته شدن مسلم بن عوسجه ناتمام مانده، پیرامن ۲۰۰۰ بیت است، وتتمهٔ مذنب بمرودی ۲۵۰۰ بیت است که آنهم ناتمام مانده، ۱۰۰ ص ۲۲ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۸۶].

مقامات سبعه

ناشناخته. شایدازشاه نعمت‌الله ولی. **آغاز:** منازل را چو رمزی بازگفتم ـ بسی در معانی باز سفتم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۰۴.

35373ـ قاهره، دارالکتب ۱۱/۲۲ مجامیع فارسی طلمت: بی‌تاریخ؛ زرین (گ ۱۳۱-۱۳۹) ۱۹س [ف. مخطوطات ۲: ۱۷۳].

مقامات‌العارفین = مقامات‌السالکین = صد مقام = عددمقامات = تذکرة‌الاولیاء

از قاسم انوار (م ۸۳۷)، که یاد او در «امانت: ۱۰۴۹» گذشت. مثنویست عرفانی کوتاه با ۱۰۷ بیت ودیباجهٔ نثری، درآن آمده: صد مقامست پیش اهل دید ـ اولش لفظ وآخرش توحید. گزیده‌ایست از «منازل السائرین» خواجه عبدالله انصاری و در کلیات او بنام «صد مقام یا رساله درعدد مقامات» چاپ شده است، **آغاز** ۱): حمد بر حضرت غنی احد (ابد) ـ

الذی‌لم‌یلدولم‌یولد. آغاز۲) : برادر عزیز را سعادت ابدی مساعد باد و برصفا ولقا .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۰۴.

35374ـ **تهران**، سپهسالار ۲۶۶: در «کلیات» مؤرخ **۸۲۱** او آغاز برابر نمونهٔ۲[ف. سپهسالار ۲: ۶۵۵] .

35375 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم A ۱۰۱۹: در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۴۳**،همراه باانیس‌العارفین وانیس‌العاشقین بانام «فی بیان مقامات السالکین» [آکیموشکین ۱: ۴۵۵].

35376ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۱۳: در«کلیات» مؤرخ **۸۵۲** (ص۳۴۲ ـ ۳۴۵) ، ۶۰ بیت، آغازبرابر نمونهٔ **۱**،در فهرست بنام **عدد مقامات** یاد شده است [ف. مجلس ۸: ۳۵۳] .

35377ـ **تهران**، مجلس ۶/۲۶۱۲: نوشتهٔ صدر قلندر ، **۸۵۴** (ص ۴۲۴ ـ ۴۲۶) درکلیات او ، آغاز برابر ، نسخه بنام **عدد مقامات** یاد شده ، در۶۵ بیت [ف . مجلس ۸: ۳۵۰] .

35378ـ **تهران**، ملك ۱۶/۴۲۱۶ : باتاریخ **۸۶۴** در دفتر (۱۴۴پ)، تنها۳۲بیت آغازآن مانده است [رؤیت] .

35379ـ **تهران**، سلطنتی۴۸۳(۴۹۷ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ**۹۷۲**،درفهرست‌بنام **مثنوی صد مقام** یاد شده است [ف . دکتر بیانی:۲۵۳] .

35380ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۱۴: نستعلیق‌در«کلیات» مؤرخ **۱۱۲۸**او(ص۲۲۸ـ ۲۳۴) ، آغاز ندارد ، در فهرست بنام **عدد مقامات** یاد شده است ، ۴۸ بیت [ف. مجلس ۸: ۳۵۴] .

35381ـ **تهران**،دانشگاه۷/۳۵۳۳: نستعلیق **۱۲۲۸** برای عباس میرزا (۱۳۹پ ـ ۱۴۱ب) درفهرست بنام **مقامات السالکین** است، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۵۳] .

35382ـ **مشهد** ، رضوی ۲۷۳ اخلاق (۷۲۲۴) : نسخ خوش بی‌تاریخ. آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، در فهرست بنام **مقامات العارفین** است ، ۵ص۱۲ س [ف. رضوی ۶: ۴۷۲].

35383 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم A ۵۱ :در«کلیات» اوبی‌تاریخ، بنام **فی بیان مقامات‌السالکین** همراه‌انیس‌العاشقین‌وانیس العارفین .

35384 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B۱۸۶: در«کلیات» او بی تاریخ، بنام«فی بیان مقامات السالکین» همراه‌آندودیگر [آکیموشکین ۱: ۴۵۵ـ۴۵۶] .

مقامات‌العشاق

کوکبی ، درص ۱۴۱۲ گذشت.

مقبول صبیان

فرهنگ فارسی به‌هندی‌است به‌نظم **آغاز:** بسم‌الله خدای‌کانانو ـ لامکان نانهین وه‌تهانو.

35385ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲/۵۶۲۹ Add : باتاریخ **۸-۱۱۵۳** (۵ـ۱۷۴۰م)در دفتر (گ۱۸ـ۲۸) [ریو۲: ۷۹۷].

مقایسه میان شعر سعدی و همام

غزلهایی‌ست‌ازهمام‌وسعدی دوبدو از روی وزن وقافیه به‌ترتیب‌هجاگردآمده وآندو را با هم‌سنجیده است. **آغاز:** مشتاقی‌وصبوری‌ازحد گذشت ما را .

35386ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۲۷۴: تاریخ یاد نشده ، (۱۳۴ پ ـ۱۵۵ پ) [ف . سپهسالار۵: ۶۴۰].

مقدمة‌الصلاة = فقه منظوم

ازشرف‌الدین بخاری ، که نسخه‌های‌آن بنام «فقه‌منظوم» درص۳۰۲۹یادشده‌است. اینك نسخه‌هایی دیگر:

35387 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۳۲۲۶ (۴۱۹۶ف): نوشتهٔ **۱۸۶۱**م، (۱۳ر ۱۷پ).

35388 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۳۶۷۴ (۴۱۹۷ف): با تاریخ **۱۷۹۵** م در دفتر، (۸۹ر ـ۸۲پ).

35389 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B۲۲۸۱(۴۱۹۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۳-۱۲۸۶** (۱۶پ-۲۵ر).

35390 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C ۱۲۳۸ (۴۱۹۹ف): بی‌تاریخ (۴۹ ر ـ ۵۳پ.)

35391 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم A ۸۱۷ (۴۱۹۴ ف): بی‌تاریخ.(۱۱۹پ ـ ۱۲۴پ).

35392 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۲۳۸ (۴۱۹۸ ف) : بی‌تاریخ، (۴۰ پ- ۴۸پ).

35393 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۲۳۸ (۴۲۰۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۶۱ ر- ۶۶پ).

35394 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۱۵۷۳ (۴۲۰۱ ف) : بی‌تاریخ ، (۴۶ ر- ۵۱ر). این نسخه‌ها در فهرست‌بنام‌مقدمة الصلاة یاد شده است[ف. آکیموشکین۱: ۵۶۱].

مقطعات

ازمعصومعلی‌شاه‌دکنی، مقطعاتی‌ست‌عرفانی.

35395ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۸/۹: نستعلیق، تاریخ یادنشده، (۱۶۳پ-۱۷۰ر)، همراه ۱۱ گفتاردیگروازآن‌میان«انوارحکمت» یوسفی‌که ازهمین معصومعلی‌شاه‌دانسته‌شده‌است **آغاز**: درحدیث‌آمده‌که بیت‌حرام‌ـزاده دروی علی‌عمرانی[ف. دانشگاه۳: ۵۰۰].

مقلادالتوحید

گزیده‌ایست ازشش دفتر«مثنوی‌معنوی»از (کمترین‌چاکر درگاه عرش اشتباه.. محمدشاه غازی قاجار) در۷۵ باب ویك دیباجه‌که آنرا بنام همان شاه ساخته است. گردآورنده‌شناخته نیست و بایدآنرا با «بادهٔ وحدت : ۲۶۵۴» محمودمیرزاو«مفتاح‌التوحید: ۳۲۲۶» درویش علی‌چاچی روبروکرد و جدایی میان آنها را دریافت. **آغاز**: الحمدلله واجب‌الوجودومفیض الخیر والجود والصلاة... بعد از تمهیدتوحید واحد بی‌همتا ، مدبرمثنوی‌صیف وشتا ... ای خدا ای فضل توحاجت روا (آغاز متن بمانند «مفتاح التوحید» است).

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۰۵.

35396ـ **تهران**، ملی۲۷۵ف: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، زرین، ۱۱۳گ۱۴س، بافهرست‌مطالب درآغاز[ف. ملی۱: ۲۶۹].

مکاتیب‌منظوم = نامه‌ها = ده‌نامه

مکر زنان

انتقادی، در ۶۵۳ بیت، سه زن را تمثیل میکند: همسرقاضی، همسرمحتسب، همسرداروغه (بنگرید : حکایت نذر بستن قاضی : ۲۷۷۳» **آغاز**: خوانده‌ام‌من‌کتاب مکر زنان ـ دیده‌ام حیله‌های‌راه‌زنان .

35397ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۶۳۴: نوشتهٔ‌محمد تقی‌دردفتر مؤرخ **۱۲۴۹** باسروده هایی‌از فوقی یزدی [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

ملامشفقی فرماید

ملامشفقی بخاری (۹۴۵-۹۹۵)، که یاد او در «دیوان: ۲۵۳۲» گذشت. درمسایل دینی و اخلاقی.

35398- پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۳/۹۵۹/۴۰۱۱: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۰۵].

ملحدنامه

ازشهاب ترشیزی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت. مثنوی‌ست در بحر «شاهنامه» در هجو مصطفی‌قلیخان‌حاکم ترشیز. دراواخر نسخهٔ دیوان او (ش 2395) فهرست‌مثنویهای خودراچنین آورده‌است: مثنویاتی که من آورده‌ام در سلك نظم ـ هم بترتیب این چنین دفتر بدفتر آورده‌ام ـ اولین بهرامنامه است آنکه در مبدای فکر ـ بیشتراز جملگی اشعاردیگر گفته‌ام ـ بعد ازآن یوسف زلیخا کز طریق اختصار ـ درسه‌ماه بر توالی بلکه کمتر گفته‌ام ـ ازپس آن خسرو وشیرین که دربحر خفیف ـ برطریق داستان هفت پیکر گفته‌ام ـ بعدازآن عقدگهر درسلك نظم آورده‌ام ـ واندران مدخل سخن از چرخ واختر گفته‌ام ـ بعدازآن (...؟) ازشاهان زند ـ هم به‌امر آن‌ملوك‌ملك پرور گفته‌ام ـ در دگر دفتر بیان شاعران نامدار (؟) ـ هم بر آن ایام (؟) بر تقلید آذر گفته‌ام ـ قصهٔ حاجی رحیم ونقل ملحد نامه‌را ـ گر به‌بینی‌درهجا از جمله بهتر گفته‌ام [ف. رضوی۷: ۴۳۶].

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۰۵.

35399 ـ تهران، مجلس ۲۴۴۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۸: ۱۴۶].

35400- مشهد، رضوی۴۵۳ (۴۶۸۱): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «کلیات» او [ف. رضوی۷: ۴۳۶].

ملك دینار - داستان...

از باباقاسم خادم اصفهانی، که یاد اودر «دیوان: ۲۳۰۵» گذشت. **آغاز**: دوستان‌همدمان هواداران.

35401 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲: باتاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر (۱۳۸ر) [ذیل ریو: ۲۳۴].

ملکزاده و پری = مثنوی عشق..

ازعبدالله‌فرزند محمد جمال‌الدین، شوال ۱۲۲۴. **آغاز**: ای‌زخیال‌همه، وصفت‌برون‌ـ درك تو ازفکر وخرد شدفزون.

35402- پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۳/۱۲۲۵/۴۲۷۸: [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۷۲].

مناجات قادریه

35403- پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو۲ ق ف ۱۴: تاریخ‌یاد نشده (ص۲۳۴ - ۲۳۶) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۰].

مناجات منظوم

منسوب به‌شیخ بهایی، که یاد او در «تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۰» گذشت. **آغاز**: دلاتابکی ازدر دوست دوری ـ گرفتار دام سرای غروری.

35404- تهران، مجلس۶۹/۱۸۰۵: نسخ پاکیزه، تاریخ‌یادنشده، (ص۵۸۵-۵۸۷) بعربی وفارسی [ف. مجلس۵: ۲۰۹].

35405- تهران، ملك ۵/۶۲۶۰: با تاریخ **۱۲۲۷** در دفتر [رؤیت].

مناجات منظوم

ثنایی، شایدمحمدچلبی‌مغنیساوی‌در گذشتهٔ

۹۷۰ [نصرالله طرازی] . **آغاز:** کریماماالك الملك‌توآن سبوح سبحانی ـ بنزدت آشکاراهست کار سروپنهانی.

35406 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۹ م مجامیع ترکی: تعلیق، بی‌تاریخ،۳۶ بیت‌است (گ۲۱۹پ) [ف. مخطوطات۲ :۱۸۰].

مناجات منظوم

ازعظیم‌الدین‌محمدحسینی شیرازی‌الشوی که یاد او در «مثنوی عظیم : ۳۱۳۰» گذشت. درقالب مثنوی .

35407 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A۴۰ (۳۴۶۵ ف) : در«کلیات» اوبی‌تاریخ، (۲۳۲ر ۲۴۰ پ) [آکیموشکین۱ :۴۵۴].

مناجات منظوم

از غزالی.

35408 ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در مجموعه نظم ونثر ، زرین [ف . دکتر بیانی:۶۰۸].

مناجات منظوم

از یوسفی هروی، که یاد او در « جـامع الفواید: ۸۱۳» گذشت .

35409 ـ **تهران** ، پزشکی ۱۷۵/۶: سدهٔ **۱۳** ، در مجموعه رساله‌های او (ص۹۳ـ۹۴) [نسخه ها ۳ : ۳۲۷] منتقل شده به کتابخانهٔ دانشگاه .

مناجات منظوم

ناشناخته .

35410 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۱۳/۱۰۶۱/۳: نوشتهٔ ولی‌محمد، پیرامن **۱۲۶۱** (۱۸۴۵م) درلاهور [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۷].

مناسك العاشقين

از میرزا ابوالقاسم باباذهبی، که‌یاد اودر «تباشیرالحکمه: ۱۰۷۲» گذشت . درهشت‌باب وهر باب سرآغازی داردبه‌نثر: باب۱ـ فی‌طلب الحق وسیلة ۲ ـ الارادة القلبية بالعروة المهدية۳ـ فی‌الروضات‌الجسمانيه۴ـ فی‌العشق الهی ۵ ـ امتحان‌العاشقين ۶ ـ فی‌فناءالعاشق ۷ ـ فی‌بقاءالعارف ۸ ـ شجرةالطوبی‌والولاية الهيه. خاتمه‌فی‌عزةاهل‌اسرارالولايه‌وقلةاصحاب الهدايه. **آغاز:** هذه جذوات من‌نارجلال‌العشق .. بنام‌آنکه‌ذات اوعلی شدـ جهان‌ازفیض‌مهرش منجلی‌شد ـ خداوندی‌که‌ذاتش بی نشانست.

35411 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۶۲ مج: نستعلیق **۱۲۷۰** درتبریز. آغاز برابر نمونه [ف. خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی].

35412 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۶۰۲/۸ : نوشتهٔ میرزا حسین ذهبی شیرازی، ۴ ع **۱۳۰۲/۲**، (ص۲۲۶ـ۲۳۴) درفهرست ازآن مجدالاشراف دانسته‌شده‌است[ف.دیباجی ۲۴۶:۲].

35413 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۲۷/۱ : نستعلیق‌ابوالفتح‌افشار، **۱۳۰۴**،(ص۲ـ۱۱۳)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

35414 ـ **تهران**،دانشگاه۲۶۹۷/۲: نستعلیق یکشنبهٔ ۵ رمضان **۱۳۰۴** (گ ۴۲پ ـ ۷۰پ) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۰] .

35415 ـ **تهران**، ملك۵۱۹۶/۱ : با تاریخ ۱۳۴ (**۱۳۴۰**) دردفتر(۱پ ـ۵۴ر) ، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

مناظرة‌الجواهر لمسرة الخواطر

ازبصیری بغدادی ، بنام امیرمحمد فرزند

سلطان بایزیددوم (۸۸۶–۹۱۸) فرزندسلطان ابوالفتح‌خان عثمانی، درمناظرهٔ جواهر، بسال ۹۰۸ سروده است . درآن آمده:چون بغربت فتادم ازبغداد ـ گذر من بسوی‌روم‌افتاد. **آغاز:** ای‌برون ازجواهر و اعراض ـ جوهر روح را تویی فیاض .

بنگرید : ذریعه۹: ۱۳۸ و۱۹: ۳۰۶.

35416 ـ **عبدالحسین بیات**: نستعلیق سدهٔ ۹، زدین، پیرامن ۸۰۰ بیت. آغاز برابر نمونه[نسخه‌ها۶ : ۸۰] .

35417 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۴۸۳: پیرامن‌سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه، ۳۵گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم۱: ۲۶۹].

35418 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۱ادب فارسی: تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ،زدین، ۴۰گ۹ س [ف. مخطوطات۲: ۱۸۳].

مناظرهٔ تیغ و قلم

از خواجوی‌کرمانی، که یاداودره کلیات: ۱۸۵۷» گذشت .

35419 ـ **ملك** ۵۹۶۳ : در «کلیات» مؤرخ ج۲/**۸۳۹**، زدین[رؤیت].

مناظرهٔ زلف و ابرو=الطافة

مثنوی‌ست. درنسخهٔ ملك بدنبال گفتاری‌ست دراین‌باره به‌نثر ازفضل‌الله. وشاید این‌یکی‌نیز ازهموباشد . **آغاز:** منظومه مسمی بالطافة . لله‌الحمدکه این‌مایهٔناز ـ حلیه‌آراست به پیرایهٔ ناز... دوش درجلوه‌گه مهرویان‌ـیاسمین بوی وعنبرین مویان .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۰۶ .

35420 ـ **تهران**،ملك ۵۷۶۵: نستعلیق پیرامن **۱۱۵۱**. بدنبال«مناظره زلف و ابرو» بنثر [رؤیت] .

مناظرهٔ شمس و سحاب

از خواجوی‌کرمانی، که‌یاد اودره کلیات: ۱۸۵۷» گذشت .

35421 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۶۳ : در «کلیات»مؤرخ ج۲/**۸۳۹**،زدین [رؤیت] .

مناظرهٔ شهری و صحرایی

35422 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B۲۱۸۰ (۳۸۰۵ف) : در «مجمع اشعار» بی‌تاریخ [ف. آکیموشکین۱: ۵۵۱].

مناظرهٔ گوی‌وچوگان - گوی‌و...

مناقب‌الائمه

گویا از وقارالملك ، امیر سلیمـان خان قاجار ، نگارندهٔ «عروض سلطانی : ۲۱۶۵». به‌نظم .

35423 ـ **تهران**، آقای‌مسعودمحتشمی: نستعلیق [نسخه‌ها ۵: ۶۷۳] .

منبع الانهار

از میرزا ملك محمد قمی ، که یاد او در «دیوان : ۲۵۴۴ » گذشت. مثنوی‌ست به پیروی «مخزن‌الاسرار» نظامی، که بسال۱۰۲۴ بدستور ابراهیم عادلشاه دوم (۹۸۸ ـ ۱۰۳۷) در دو هزاربیت سروده است. در«خزانهٔ عامره» آمده: که‌آنرا بهمراهی ظهوری ترشیزی‌سروده‌است. **آغاز ۱) :** بسم‌الله‌الرحمان الـرحیم ـ خط نجاتست وره‌مستقیم. **آغاز۲) :** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم‌ـاهدناالصراطالمستقیم(گلزارابراهیم؟)

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۹۹ و ۱۹: ۳۰۷ ـ هفت‌آسمان : ۱۳۳ .

35424 ـ **تهران**، سلطنتی۴۳۴(۶۲۷ ف) : دره کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۳۳** (بنگرید:

دیوان ظهوری 24381) [ف . دکتر بیانی : ۴۰۱] .

35425ـ تهران، سلطنتی ۵۴۳ (۶۲۶ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۶۷** . (بنگرید: دیوان 26205) [ف . دکتر بیانی : ۳۹۹].

35426 ـ تهران ، مجلس ۱ /۳۰۵۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۱** ، سپس «گلزار ابراهیم» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۸۹].

35427ـ مشهد، رضوی ۲ /۹۲۹ ادبیات (۴۶۹۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (ص ۲۱ ـ ۶۶) پیرامن ۸۵۵ بیت، انجام افتاده، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. رضوی. رضوی ۷: ۷۳۹].

35428 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۶۶ Spi/VI ۳۰۱۲: نستعلیق ، در دیوان ملك قمی، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. عبدالله ۲: ۵۲۳] .

منتخب حدیقه

ثنایی مشهدی ، در س ۲۷۶۱ A گذشت.

منتخب حدیقه = الهی نامه

از سنایی، که ۱۶ نسخهٔ آن در س ۲۶۴۶ـ ۲۶۴۷ گذشت، اینك سه نسخهٔ دیگر:

35429ـ تهران ، سلطنتی شمارهٔ قفسه داده نشده (۳۲۷ف) : نستعلیق خوش نیمهٔ دوم سدهٔ **۹**، زرین، با یك مجلس تصویر، گزیده آنست **آغاز:** حمد بیحد صفات یزدان را، ۱۰۴ص ۱۱ س[ف. دکتر بیانی: ۴۰] .

35430 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۰۲۱ (۳۲۶ ف) : نستعلیق گویا باباشاه اصفهانی ، سدهٔ **۱۰**، گزیدهٔ آنست ، **آغاز :** حمد بیحد صفات یزدان را ، زرین ، ۱۰۲ص ۱۰ س [ف. دکتر بیانی : ۳۹] .

35431ـ تهران، دانشسرای عالی، قریب ۱۶۴: نستعلیق **۱۰۳۱** ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۶۵۰] .

منتخب خلاصة الاشعار

از محمدعلی خان فرزند محمد مشهدی ، متخلص به مبتلا، که در ۱۱۶۱ از دیوانهای ۷۵۵ تن سراینده گزین کرده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۵۰۸ (علیمردان؟) .

35432ـ بادلیان، ۱ /۲۴۷ الیوت : نستعلیق، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۹۰۷ هست [فیلمها : ۵۴۷] .

منتخب الخمسه = خلاصة الخمسه

در س ۲۷۹۷ گذشت .

منتخب رام نراین

منتخب شاهنامه، متن از فردوسی ، گزیده ازرام نراین . در آن آمده : رام نراین زبسی آرزو ـ جامهٔ این نامه نموده رفو ... خواند وراهاتف فرخ پیام ـ **منتخب رام نراین** بنام ـ ورتو زتاریخ بخواهی نشان ـ منتخب بی بدل او رابخوان ۱۱۴۰. **آغاز:** شکروسپاس نعمت و منت خدایرا ـ پروردگار خلق و خداوند کبریا .

35433ـ هند ، بانکیپور ۱۰: نستعلیق مانکهچند ، **۱۱۴۱** ، ۱۳۵ گ ۱۲ س [ف . عبدالمقدر: ۱۱].

منتخب شاهنامه

متن از فردوسی، گزیده ازکمال افندی، درچهل باب ، درشهرارضروم، بنام اسعد پاشا والی آن شهر واسعد افندی شیخزاده، بسال ۱۲۵۱ ساخته است. **آغاز:** دیباچه : سپاس فراوان به یزدان پاك .

35434ـ قاهره، دارالکتب ۱۴۰ ادب

فارسی طلعت : نوشتهٔ ابراهیم یمنی ، **۱۲۵۱** زرین، ۳۲گ ۱۷ س [ف . مخطوطات ۲ : ۱۹۰] .

35435ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰۸ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ،زرین، ۳۱ گ ۱۷ س[ف. مخطوطات۲: ۱۹۰].

منتخب الکلام

دفترسرودههایست ازسرایندگان‌قدیم وجدیدبا دیباچه‌ای به‌نثرکه درج۱/ ۱۲۶۰ نوشته وخود مجموعه رابدین نـام خوانده است . **آغاز :** الحمدلله‌الخالق‌للبرایا و الشکرلواهب‌العطایا.

35436 ـ **مشهد**،رضوی۱۰۰۹ادبیات (۴۹۸۹) : نستعلیق سدهٔ**۱۳** [ف. رضوی ۷: ۸۴۷] .

منتخب مثنوی

متن از مولوی ، گزیدهٔ محمود قیمی.

35437ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۵۲منظوم (۹۹۳) : شکسته تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۱] .

منتخب مثنوی

متن‌ازمولوی‌بلخی، گزیده ازنجیب‌الدین فرزند میرهاشم حسنی‌الانـدخودی ملقب به فیضان . از همین شخص در مجموعهٔ هاروارد منتخب «حدیقهٔ» سنائی بنام « مرآت‌الحقایق :۳۱۹۴» هست .

35438 ـ **هاروارد** ، هوتن ۲ مج : نستعلیق محمد خلیل بدستور میر یحیی خان بهادر، سدهٔ **۱۳** ، [نسخه‌ها ۴ :۸].

منتخب مثنوی

متن از مولوی، گزیننده‌ناشناس.

35439 ـ **تبریز** ، آقای نخجوانی : سدهٔ **۹** ، [نسخه‌ها ۴ :۳۳۸].

35440ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۱۱۵۲ Or: با تاریخ**۹۷۳** دردفتر، سپس‌تحفةالعشاق منسوب به‌غزالی [نسخه‌ها۴: ۶۸۶].

35441 ـ **تهران**،ملك ۵۱۰۷ :شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز : بشنوازنی ، انجام افتاده : هردوصورت‌گربهم ماند رواست، ۲۶۲ گ ۱۴ س[رؤیت].

منشور شاهی

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)، که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت . چهارمین بخش از هفت‌بخش‌مثنوی «هفت‌خزانه»ی‌اوست،درحسن سیرشاه دین‌پرور .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۰۸ .

35442 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷ف) Or ۳۵۰۴/۴ : در«هفت خزانه»ی اونوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵ م) [ذیل،ریو : ۱۹۶].

35443ـ **تهران**،ادبیات۳۶۲جوادی: رمضان **۹۷۷**، در «هفت‌خزانه» ، آشفته [ف. ادبیات ۳ :۱۶].

35444ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۲۵ : در « کلیات 1802 » او، از سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه] .

منصور نامه = هیلاج نامه

عطار .

منطق‌الطیر = مقامات‌الطیور

ازعطار نیشابوری، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۸۳» گذشت. مثنویست‌عرفانی بزبان‌مرغان، حکایتهایی از داستان حضرت یوسف و سلطان محمود غزنوی و سنجر و نظام‌الملك و عارفان بنام . نسخهٔ‌چاپی درچهل و پنج مقالت است و دربرخی ازنسخه‌های‌کهن(مجلس۱۱۴۷)چنین تقسیمی نیست ، در پیرامن ۴۵۰۰ بیت ، میان

سالهای ۵۷۰ و۵۷۳ و۵۸۳ سروده‌شده است. میرعلیشیر(۸۴۴-۹۰۶) آنرا بنام «لسان‌الطیر» به ترکی‌درآورده است. **آغاز:** آفرین‌جان‌آفرین پاك را ـ آنکه‌جان‌بخشید وایمان‌خاك‌را ـ عرش رابنیاد اوبرنهاد ـ خاکیان‌راعمربرباد اونهاد.
بنگرید : ذریعه۹ : ۷۲۹ و۱۹: ۳۰۸ ـ ف. مشار: ۱۵۲۰.

35445 ـ **قونیه** ، موزه ۱/۱۷۳۴: نوشتهٔ ۱۳رجب **۶۹۵**، بنام « مقامات‌الطیور » در«کلیات» او. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۳۱۲ هست [فیلمها: ۱۶۷] .

35446 ـ **قونیه**، موزه ۱/۱۷۴۱ : نوشتهٔ ۲۸ شوال **۶۹۸** ، در«کلیات» او ، بنام «مقامات الطیور» است . **فیلم**آن در دانشگاه ش ۳۱۳ هست [فیلمها: ۱۶۷] .

35447 ـ **تهران**،سلطنتی ۴۴۳(۳۷۱ ف) : همراه «دیوان » وجزآن نوشتهٔ **۷۳۱** [ف . دکتربیانی : ۹۲] .

35448ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۳۵: نستعلیق مولاعرب فرزند بلال قطاب،**۸۹۳** یا **۷۹۳** ، آغاز یك‌صفحه افتاده ، ۳۸۰ س ۱۳ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۶۲].

35449ـ **هند**، بانکیپور۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴م**،همراه«اسرارنامه»او[ف. عبدالمقدر مولوی:۷۶] .

35450 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۷۴/۲ : نستعلیق عبدالقادر فرزند علی فرزندمحمدبدر استرآبادی ، ج ۱/**۸۰۸** (۲پ-۴۳پ‌هامش) زدین، آغاز برابر نمونه، نویسنده‌آنرا«الطیور نامه»عنوان‌کرده ، و نزدیك ۴۱۰۰ بیت دارد [رؤیت] .

35451ـ**موزهٔ‌بریتانیا**۱۴/۲۷۲۶۱ Add : با تاریخ **۱۳-۸۱۴** (۱۰ ـ۱۴۱۱م) در دفتر(گ ۱۱۱ـ۱۴۲) بدنبال«الهی‌نامه»ی او [ریو ۲ : ۸۷۰] . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۴ هست [فیلمها:۲: ۴۰۲].

35452ـ **تهران**، ملك۵۹۵۵/۲ :در «کلیات:17880»اونوشتهٔ**۸۱۹**،زدین[رؤیت].

35453 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۲ : نستعلیق ریز خوش نزدیك **۸۲۶** (۱۴۴ر ـ۲۴۶پ) ، در ۴۵۰۰ بیت.فیلم‌آن در دانشگاه‌ش۲۴۱هست [فیلمها: ۴۴۱].

35454ـ **هاروارد** ، فرانسیس هوفر ۴ مج: همراه : اسرار نامه، مصیبت نامه، گل وهرمز، وخسرو شیرین ولیلی ومجنون نظامی نوشتهٔ **۸۲۷**[نسخه‌ها۴: ۱۱].

35455ـ **عاطف‌افندی**۱۴/۲۲۴۱: نستعلیق ، با تاریخ **۸۲۸** در دفتر (۴۶۷ ـ ۴۹۱) . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۴ هست [فیلمها: ۴۰۹] .

35456 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۰۱ : نستعلیق‌کهن‌محمدفرزندجعفرغفاری‌سبزواری، **۸۳۰**، برخی‌از برگهانونویس، دارای۴۵۰۰ بیت،آغاز برابر نمونه [ف.مجلس۸: ۳۳۸] .

35457 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۹ د : نستعلیق‌رجب**۸۳۰**، آغازافتاده (۱ر ـ۱۲۳ر)، [ف . ادبیات۱: ۵۰۲] منتقل‌شده بدانشگاه .

35458ـ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۶۰/۲ : درویش صوفی **۸۳۰ ـ ۸۳۱** ، در «کلیات» او،زدین [نسخه‌ها ۵: ۳۴۵].

35459ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۷/۳: در «کلیات: 17882» او نوشتهٔ **۸۳۷-۸۴۰** [ف. مجلس ۳: ۵۶۸] .

35460ـ **هند**، بانکیپور۵۰: نستعلیق ۷ ج ۱/**۸۴۲**، ۱۴۵ گ ۱۷س[ف.عبدالمقدر مولوی:۷۵] .

35461ـ **مدینه**، عارف حکمت۱۴۳: در «کلیات 17883»، مؤرخ **۸۴۴** او [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۱] .

35462 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۰۰۳ Or : نوشتهٔ **۸۴۸** . [نسخه‌ها۴: ۶۸۸].

35463ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۳/۱ م تصوف فارسی: نسخ زیبای بایزیدفرزندابراهیم تبریزی . **۸۵۱** (گ۱ـ ۱۳۳) زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۳۵س [مخطوطات ۲:۱۹۷] .

35464ـ **پاریس** S.P. ۱۷۷۷/۲: نسخ با تاریخ **۸۵۴** در دفتر. هامش ، فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷۸۰هست [فیلمها:۵۳۹].

35465ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۹۲: نوشتهٔ **۸۵۳** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۳].

35466ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳: در«کلیات»اونوشتهٔ درویشعلی‌کاتب **۸۵۷** (بنگرید : اسرار نامه: 27301) ، آغاز برابر نمونه[ف .عبدالله۲: ۱۷۸] .

35467ـ **مدینه**،عارف‌حکمت۱/ ۳۰: نوشتهٔ **۸۵۹** در « کلیات » او [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

35468ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲ مج: با تاریخ ۱۹ شعبان **۸۶۲** بهمین‌خامه‌دردفتر، در هامش «تذکرةالاولیا» [رؤیت] .

35469 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۳۲۵ Or: نوشتهٔ **۸۶۳**،منطق‌الطیر، جوهرالذات ، اسرارنامه‌است‌باصفحهٔ‌عنوان‌ایغوری[نسخه‌ها۴: ۶۸۶] .

35470 ـ **تهران** ، مجلس ۸۹۸۱/۲ فهرست نشده: شیخ الاسلام علی فرزند محمود کاتب،**۸۶۸**، همراه:دیوان24855 « میرسید علی [رؤیت] .

35471ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹/۱ م ادب فارسی : تعلیق محمد فرزندجلال‌الدین، **۸۷۷** (گ۱ـ۱۸۳) ۱۳ س،آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲:۱۹۷] .

35472 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای K.۹۴۹ : نوشتهٔ شوال **۸۷۷**، ۱۵۴ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۷۳] .

35473 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۵ف) Or ۴۱۵۱/۱ : در « ستهٔ » او نوشتهٔ **۸۷۷** (۱۴۷۲م) [ریو۲ : ۱۵۹].

35474ـ **تهران**،اصغرمهدوی۱/۸۸۴: در«کلیات 17883» اونوشتهٔ **۸۸۳ ـ۸۸۴** ، (۱پـ۷۹د) [نسخه‌ها ۳:۴۸۳].

35475ـ **تبریز**، ملی ۳۶۳۴/۲:در «کلیات»مؤرخ **۸۸۵** او [نسخه‌ها۴: ۳۰۹].

35476 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۶ف) Or ۲۷۴۷ : در «سته» او نوشتهٔ ۲۲ ذیحجهٔ **۸۸۹** (۱۴۸۵ م) [ریوذیل:۱۵۹].

35477ـ **تهران**،دانشگاه۵۲۳۸/۲: نوشتهٔ **۸۹۴** (۱۴۲ـ۲۴۸د) (بنگرید: اسرار نامه: 27306) [ف . دانشگاه۱۵:۴۱۷۲].

35478ـ **پاریس** S.P ۷۸۱: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۴** . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳].

35479ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۷۰ : نستعلیق محمود فرزند محمد فرزند محمود کاتب ، سه‌شنبه ۲۰ ج ۱/**۸۹۳** تاریخ سرودن ۲۰ رمضان (ماه خدا) ۵۷۳ یاد شده است ، زرین ، با دومجلس تصویر ، ۱۳۸ گ ۱۱س [ف . دانشگاه ۱۵:۴۰۷۱].

35480ـ **تهران**، مجلس۴۸۷۰: نسخ درویش محمد فقیر، ع۱۶/**۸۹۷**، ۱۵۱ گ۱۷ س [رؤیت].

35481ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۲:سدهٔ ۹ ، آغازیك‌برگ نونویس، میان‌افتاده ، ۱۶۰ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۵۷۳].

35482 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۰۲/۱ فهرست نشده : سدهٔ ۹ (ص ۱ ـ ۶۹ هامش) [نسخه‌ها۵:۱۹۵].

35483 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۰۳۱ : سدهٔ ۹ ، ۱۶۸ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۷۳] .

35484ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۳۴: رقاع ترکی سدهٔ۹ـ۱۰ ، پایان‌افتاده [نسخه‌ها ۲ :۱۳۱] .

35485 ـ **تهران** ، مجلس ۵۰۸۰ : نستعلیق موسی‌فرزند حاجی مقبل، یکشنبهٔ‌رجب ۹۰۰ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۱ گ ۲۱ س [رؤیت] .

35486ـ **تهران**، سپهسالار۱/۳۴۹: نستعلیق ۹۰۱، ۱۶۰ گ ۱۶س،دوستونی [ف. سپهسالار ۵: ۶۷۱].

35487 ـ **فرانسه** ، کتابخانهٔ عمومی Arras ۱۱۴۶ (۱۳۰۷) : نوشتهٔ ۹۰۱ ، کارسن‌دوطاس [نسخه‌ها۴:۱۳۶].

35488ـ**آصفیه**۱۸۸ اخلاق:درهامش کلیله و دمنهٔ زرین نوشتهٔ ۹۱۸ [ف . آصفیه ۱:۶] .

35489 ـ **تهران** ، مجلس ۴۷۰۶ : نستعلیق محمد علی سمرقندی، در هرات‌محرم ۹۲۰ ، زرین، ۱۳ س [رؤیت] .

35490 ـ **فرانسه**،کتابخانهٔ عمومی ـ Arras : ۱۱۴۷ (۱۳۵۱) : نبشتهٔ ۹۴۳ [نسخه‌ها ۴:۱۳۶] .

35491 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B ۱۵۲ (۴۳۱۳ف): نوشتهٔ ۹۷۵ ، (۲پ‌ـ ۱۴۷پ) [ف. آکیموشکین ۱:۵۷۵].

35492ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۶۷: شاه‌قاسم‌فرزند محمدقاسم، ۲۰ ع۹۸۲/۱ (۱۵۷۴ م) [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۸۶] .

35493 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱۳ Spi/VI ۳۳۸۳ : نستعلیق ۷ صفر ۹۹۴، همراه «الهی نامه»ی او[ف. عبدالله۲: ۴۵۱] .

35494ـ **مدینه**، عارف حکمت۱۶۶: نوشتهٔ ۹۹۸، ۱۴۸ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۰].

35495ـ **تهران**،ملك۵۲۲۲: نستعلیق سدهٔ ۱۰، سرلوح بریده شده، ۲۲۶ گ ۱۰س [رؤیت] .

35496ـ**تهران**، مجلس۹۳۱۲فهرست نشده : نستعلیق‌سدهٔ ۱۰، در«کلیات»اواهدایی سلطان‌القرائی [رؤیت].

35497 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۵۳ : نستعلیق اوایل سدهٔ ۱۰، زرین، پیرامن‌چهار هزاد بیت، برخی‌برگها نونویس،۱۴۸ گ۱۴ بیت[ف.مجلس ۳:۵۷۳].

35498 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۹۷۲/۴۰۲۴:سدهٔ ۱۰،آغاز وانجام افتاده [دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۸۶] .

35499 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۵۲۷ : همراه «مصیبت نامهٔ» او از سدهٔ ۱۰ [ف . فهمی ادهم۱: ۱۷۴] .

35500 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۲۷ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م، ۱۶۵ گ . تاریخ سرودن را ۵۷۳ یادکرده.

35501ـ**موزهٔبریتانیا**Add۷۷۳۵: نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ۲۰۸ گ [ریو۲: ۵۷۷].

35502 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم

D ۴۳۶ : در « کلـیات » او نوشتهٔ **۱۰۰۱** [آکیموشکین ۱:۴۵۴].

35503ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI ۷۶۵: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** [ف . عبدالله ۲ : ۱۸۰].

35504ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب E ۱۳ Spi/VI ۳۰۹۶: نستعلیق عبدالرحیم قریشی ، ۲۹ صفر **۱۰۲۱** [ف.عبدالله۲:۴۵۲]، از کتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۱۸۶] .

35505 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۱۵۱ (۴۳۱۲ ف) : نوشتهٔ **۱۰۲۴**، ۱۴۸ گ [آکیموشکین ۱:۵۷۵].

35506ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۲۲۹/۲ : با تاریخ **۱۰۲۷** در « کلیات» او [نسخه‌ها۵: ۳۴۵] .

35507ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۷/۲ Add : باتاریخ **۱۰۳۳** (۱۶۲۴ م) (۷۳ـ ۱۳۷) [ریو ۲: ۸۱۶].

35508 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۸ Add : نستعلیق **۱۰۵۱** (۱۶۴۱م) ، تاریخ سرودن را ۵۷۲ دارد [ریو۲: ۵۷۸].

35509 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۱۳ SpiVI ۴۰۰۵ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ۳۷ـ۵۷) ، [ف . عبدالله ۲:۴۴۹] ، از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱ : ۱۸۶].

35510ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۱۷ ppi/VI۱۶۷۶: نستعلیق بابابك ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۰۸۶** [ف.عبدالله۲:۱۸۳].

35511ـ **تهران**، مجلس ۴۲۸۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۱رـ۳۴ر) [رؤیت] .

35512ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹۹/۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۷۵۹ـ ۸۵۳) ، ۴۵۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [ف.مجلس۸:۳۳۶] .

35513ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۴/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۱ـ۶۹) آغاز افتاده[ف. مجلس ۸:۴۱۶] .

35514 ـ **مشهد** ، رضـوی ۷۶۹/۳ ادبیات (۸۳۴۷): نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۱**، با تملك ۱۰۵۲ ، در«کلیات» او[ف.رضوی۷: ۶۸۵] .

35515 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** (بنگرید:اسرارنامه: 27326) [ف.عبدالمقدر:۶۳] .

35516ـ **تهران**،دانشگاه ۳۴۸۹/۱۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۶۵۳ـ۶۶۳)زرین مصور [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۶].

35517ـ **تهران**، دانشگاه۳۱۷۶/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** (ص۱ ـ ۱۵۰) هامش [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۱۳۹].

35518 ـ **یزد** ، جامع‌کبیر ، وزیری ۹۵۱ (۳۵۱۷) : نستعلیق محمد فاضل فرزند شیخ محمد شریف دهلوی، ۲۱ ذیقعدهٔ **۱۱۰۵** ۳۸ عالمگیری ، آغازبرابر نمونه، ۱۷۱ گ ۱۳ س [ف. شیروانی ۲:۷۸۰].

35519 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۳۳۳: نوشتهٔ **۱۱۱۴**، ۲۷گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم۱:۱۷۲].

35520ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳۶:در «کلیات 17900» او نوشتهٔ **۱۱۲۵**.[نسخه‌ها ۲ :۹۱] .

35521 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۶۷ (۴۳۰۹ ف): باتاریخ **۱۲۰۴** دردفتر، (۱۴۳ پ ـ ۱۵۵ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۷۵] .

35522ـ استانبول، طوپقپوسرای ۴۲۰ R: نوشتهٔ **۱۱۲۸**، ۲۱ گ ۲۱ س.

35523 ـ استانبول، طوپقپوسرای H. ۷۱۹: نوشتهٔ **۱۱۲۸**، ۲۱ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۲ – ۱۷۳].

35524ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴/۴۷۰: نوشتهٔ **۱۱۴۰** (۱۷۲۷ – ۱۷۲۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۶].

35525 ـ استانبول، طوپقپوسرای E.H. ۱۳۲۰: نوشتهٔ **۱۱۵۱**، ۳۰ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۳].

35526ـ تهران، دکتر مفتاح ۳ مج: نستعلیق با تاریخ **۱۱۷۷** در دفتر بهمین خامه [رؤیت].

35527 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۸۷ Add: نستعلیق شعبان **۱۱۹۱** (۱۷۷۷ م) در «دستهٔ» او [ریو ۲: ۵۷۶].

35528ـ تهران، سنا ۱۵۴: نستعلیق ابوالقاسم فرزند ملا محمد جعفر. سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۴۵۹].

35529 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۴۲۱: سدهٔ **۱۳**، ۲۹ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۷۲].

35530 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۳ D Spi/VI ۳۸۴۹: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله ۲: ۴۵۱]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۷].

35531 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۳ F SpiVI ۳۲۹۶: نستعلیق ۱۶ شوال ۲۸ پادشاهی محمدشاهی (**۱۱۵۹**) [ف. عبدالله ۱۲: ۴۵۲].

35532 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۲۸۵ Harleian: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۱۷۸ گ [ریو ۲: ۵۷۸].

35533ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۴ ادبیات (۴۷۹۷): نسخ ابراهیم نعمت‌اللهی، ۲۰ شوال **۱۲۴۲**، ۲۶۰ بیت از آغاز افتاده [ف. رضوی ۷: ۸۶۲].

35534 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۷ pi/VI ۵۵۳: نستعلیق ۲۱ ع **۱۲۴۸/۱** [ف. عبدالله ۲: ۱۸۳].

35535ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۷۶: محمد حسن فرزند محمدحسین دامغانی، ذیقعدهٔ **۱۲۵۰**، ۱۴۰ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

35536ـ تهران، سلطنتی ۴۴۵ (۳۷۴ ف): نستعلیق خوش میرزا اسدالله شیرازی، آدینهٔ ع **۱۲۵۷/۱**، برای محمد شاه قاجار، زرین، ۴۰۸ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۱۰۱].

35537ـ تهران، سنا ۲۵۴/۲: نوشتهٔ **۱۲۵۷**، [نسخه‌ها ۶: ۵۰۳].

35538 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۳۰۴ (۳۷۵ ف): نستعلیق زیبای محمد رضاخویی، رمضان **۱۲۵۸**، برای محمدشاه قاجار، زرین، ۲۶۵ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۱۰۲].

35539 ـ تهران، دانشگاه ۲۶۸۶: نستعلیق ج **۱۲۵۹/۲** متن و هامش، با ۵۳ تصویر، ۷۶ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۷۳].

35540ـ تهران، خانقاه نعمت اللهی ۳۲۹: نسخ محمد باقر فرزند محمد هاشم خوانساری، ۲۲ صفر **۱۲۶۴**، آغاز افتاده: بحردا بگرفت در تسلیم خویش، ۴۰۰ ص ۱۵ س [ف. دیباجی ۲: ۶۸].

35541 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم A ۱۶۰۴ (۴۳۱۱ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۴**، (۱ پ- ۱۳۵پ) [آکیموشکین ۱: ۵۷۵].

35542ـ تهران، اصغرمهدوی ۵۳۸/۲: نستعلیق محمد شفیع فرزند حاج محمد سعید، در صفر **۱۲۶۸**. [نسخه‌ها ۲: ۱۲۱].

35543ـ تهران، مجلس ۲۶۷۹/۱: نستعلیق **۱۲۷۲** در مشهد، (ص۴۲-۱۷۲) [ف. مجلس ۸: ۴۴۶].

35544 ـ تهران، دانشگاه ۲۸۹۰/۲: نستعلیق جهانگیر میرزا قاجار فرزند سیف‌الله میرزا **۱۲۷۴**، گزیده‌ایست (ص۴۵-۸۸) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۳۴].

35545 ـ تهران، سپهسالار ۳۴۸: نستعلیق **۱۲۷۶**، ۱۶۱ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۷۱].

35546ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۷۴: نستعلیق خوب ذیقعدهٔ **۱۲۷۸** [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

35547ـ تهران، مجلس ۱۱۵۴/۲: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۸۰** او [ف. مجلس ۳: ۵۷۴].

35548 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۰۱۰. Or: نوشتهٔ **۱۲۸۸**. [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

35549ـ تهران، ملک ۵۰۰۵/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۱۲ پ - ۱۵ر) ۱۵س [رؤیت].

35550ـ اصفهان، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۶].

35551ـ مشهد، رضوی ۱۰۲۵ (۵۰۰۳): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۸۶۳].

35552 ـ لنین گراد، آکادمی علوم C ۶۷ (۴۳۲۱ ف): نوشتهٔ **۱۳۱۳**، (۹ پ- ۶۴ر) [آکیموشکین ۱: ۵۷۶].

35553 ـ تبریز، ملی ۲۸۲۴/۱: سید رضا فرزند سید محمد، **۱۳۴۶** [ف. ملی تبریز ۱: ۳۸۱].

35554ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۶ ادبیات (۹۲۰۹): نسخ اوایل سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۸۶۴].

35555ـ تهران، سپهسالار ۲۷۳۸: نستعلیق تاریخ یاد نشده، زرین، ۱۱۵ گ ۱۹ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۷۱].

35556ـ تهران، مجلس ۴۵۴: نستعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۶۵ گ ۱۴ س [مجلس ۲: ۲۶۸].

35557 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم A ۲۸ (۴۳۰۸ ف): بی‌تاریخ، ۱۴۸ گ.

35558 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم A ۹۲۱ (۴۳۱۰ف): بی تاریخ، ۷۳ گ.

35559 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۵۳ (۴۳۱۴ ف): بی‌تاریخ، ۲۱۵ گ.

35460 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۸۰۹ (۴۳۱۵ ف): بی تاریخ، (۱۸پ ۸۷پ).

35561 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۱۹۴۴ (۴۳۱۶ ف): بی‌تاریخ، (۱۷۱ر- ۳۰۸ پ).

35562 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۱۹۸۰ (۴۳۱۷ف): بی‌تاریخ، ۱۷۵ گ.

35563 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B۱۹۸۹ (۴۳۱۸ ف): بی‌تاریخ، ۱۳۰ گ.

35564 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۹۲۲ (۴۳۱۹ ف): بی‌تاریخ، ۹۴ گ.

35565ـ لنین گراد، آکادمی علوم

C۶۶ (۴۳۲۰ف) : نیز بی‌تاریخ، (۱پ-۱۳۴پ) [آکیموشکین۱:۵۷۵].

35566ـ لنین گراد، آکادمی‌علوم۱۱۶۵ C (۳۴۶۲ف) : در «کلیات» او بی‌تاریخ [آکیموشکین۱:۴۵۳].

35567ـ موصل، مدرسة‌الحجیات۲۷: تاریخ یاد نشده .[مخطوطات موصل :۱۰۰].

35568ـ موصل ، مدرسة الملاذکریا ۵ : تاریخ یاد نشده . [مخطوطات موصل : ۱۹۱] .

35569 ـ استانبول ، طوپقپوسرای B . ۹۸ : تاریخ یادنشده ، ۱۹گ۲۱س.

35570 ـ استانبول ، طوپقپوسرای K. ۱۰۲۱: تاریخ یاد نشده، ۴۱ گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم۱:۱۷۲-۱۷۳].

35571ـ بنگال، ایشیاتك ۱۵۳منظوم (۷۶۰) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده .

35572ـ بنگال، ایشیاتك۱۵۴ منظوم (۷۷۶): شکسته ، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۱۰۲] .

35573 ـ بنـگال ، آسیایی ۵۰/۱ ao (۱۲۱۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده،در فهرست آمده : منتخب‌منطق‌الطیر [ف. بنگال: ۱۳۵] .

35574ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۹۲/۱/۱۶۴۲:تاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۸۵].

35575ـ قاهره، دارالکتب ۲۴ ادب فارسی طلعت : نستعلیق‌سید محمد فرزند حسام علی ، بی‌تاریخ ، ۹۵گ ۱۶س.

35576ـ قاهره ، دارالکتب ۱۱۵ م ادب فارسی : تعلیق زیبا ، بی‌تاریخ ، زرین ، ۲۹۴گ ۱۵ س [ف. مخطوطات۲: ۱۹۷].

35577 ـ قاهره ، دارالکتب ۲/۵ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق (گ ۱۰۵ - ۱۷۳) [مخطوطات ۲:۱۹۷] .

منطق‌الطیر = منتخب . .

متن ازعطار، گزین بنام ابوالنصر سلطان بایزید فرزند محمد خان فرزند مراد خان ، در شانزده مقاله : ۱ - حمدباری۲- نعت‌پیغمبر ۳ - توبه ۴- سلوك ۵- اطاعت خدا ۶-علوهمت ۷ - بندگی ۸ - تجرید ۹ - پرسش بی‌ملاحظه ۱۰ - عشق و سوز ۱۱- ترك عیب ۱۲ - مذمت پندار عجب ۱۳ - انصاف ۱۴- توحید وحیرت ۱۵ - شربت مرگ ۱۶ - عجز و طلب مغفرت [دیباچه] **آغاز:** حمد بیحدوثنایی‌بعیدسزاوار ذات مبدعی است که فیض .

35578ـ تهران ، سپهسالار ۷۱۹۶ : نسخ سدهٔ **۸** گویا **۷۶۲** ، ۱۳۱ گ۱۱ س[ف. سپهسالار۵:۶۷۱].

منطق‌العشاق = ده نامه

اوحدی ، درص ۲۸۱۸ گذشت .

منطق منظوم

در ص ۱۵۱۱ گذشت .

منظومه

از غلام قادر جلال پوری .

35579ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۶۷۲/۶۵۱: درجنگ شعر[ف.دکتر محمد بشیرحسین ۱:۹۲].

منظومات

قاضی غلام قاسم‌مهری ، ازسدهٔ سیزدهم .

آغاز: بیار ساقی آن می‌که هوش‌آورد ـ دل مردگان را بجوش آورد .

35580 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۷۲

Add : شکسته آمیز هند، سدهٔ **۱۸**م، ۵۴گ [ریو ۲:۷۲۰] .

منظومهٔ اسماعیلی

درپاسخ بیست‌پرسش. **آغاز:** هرآن‌سالك که پیشم راه یابد ـ بعالم اودل آگاه‌یابد.

35581 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰۸۸فیلم: از روی یك‌نسخهٔ هندی، تاریخ‌یاد نشده، ۱۳۰ ص [فیلمها : ۲۶۰] .

منظومهٔ خواجه

منظومهٔ فارسی از خواجه نصیرالدین طوسی(؟) .

35582 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۱۶۸: نوشتهٔ **۱۰۵۳** ، ۲۵۱گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۰].

منظومهٔ عرفانی

ازصدرالدین قونوی (بآنچنانکه درنسخه آمده است) شاید صدرالدین‌محمدفرزنداسحاق قونوی باشد [نصرالله طرازی] که یاد او در «المفاوضات : ۸۴۸» گذشت . **آغاز:** بنام‌ایزد بخشاینده بخشایشگر . حمد پاك آن کردگار پاك را .

35583 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۹۳ مجامیع تیمور: بخامه‌ای کهن، بی‌تاریخ (گ ۱۰۴ ـ ۱۴۸) ۲۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۰] .

منظومهٔ عرفانی

از قاسمی انوار ،که یاد او در « امانت ـ ۱۰۴۹» گذشت . از سرآغازیکه ازآن‌یاد شده گمان میرود همان «انیس العارفین : ۲۶۵۲» او باشد . **آغاز :** منت خدایرا جلت عزته و علت کلمته‌که بشعشعهٔ انوار .

35584 ـ **قاهر** ، دارالکتب ۳۱ م‌ادب فارسی : تعلیق محمود نیشابوری ، **۸۶۹** در مجموعه [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۰].

منظومهٔ عرفانی

ناشناخته .

35585 ـ **آصفیه** ، ۶۱/۹ مجامیع : تاریخ یاد نشده در فهرست بنام «تصوف‌منظوم» یاد شده [ف. آصفیه ۳: ۷۵۰].

منظومهٔ کلامی

زین‌الدین، درص ۹۹۷ گذشت .

منظومهٔ کلامی‌اسماعیلی

درص ۹۹۷ گذشت .

منظومهٔ کلامی وفقهی

حافظی ، درص ۹۹۷ گذشت .

من و سلوا

از اسدالله هاشمی عباسی‌دزفولی. مثنوی‌ست بروش «نان وحلوا»ی بهایی بادیباجه‌ای‌به‌نثر و عربی ، پدرم نسخه‌ای از آن نوشتهٔ ۱۲۲۷ را دیده است و نیز ازدومثنوی دیگربهمین نام که به‌پیروی همان « نان و حلوا» سروده شده است یادکرده است: ۱ـ ازسید محمدعباس‌فرزند علی موسوی شوشتری ۲ـ میرزانعمت‌خان‌عالی معروف به‌دانشمندخان ،که هردوی آنها چاپ شده‌است (بنگرید:سخن عالی:۲۹۰۴) **آغاز:** الحمدلله منزل‌المن و السلوی و کاشف الضر و البلوی .

35586 ـ **تهران**، دانشگاه۵۲۷۳/۷: نستعلیق عباس فرزند محمد علی دزفولی ، ۲۰ محرم **۱۲۳۳** (۲۱۴پ ـ ۲۵۰ر) [ف.دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۰].

منهاج الحقایق

از مجذوب تبریزی، که «شاهراه نجات: ۲۹۳۴» رابسال۱۰۶۸ و«تأییدات:۲۷۰۵» را

بسال ۱۰۸۸ سروده است. عرفانی. **آغاز**: ای شده محبوس در دام‌آرزو. نیست‌چیزی کز گره در دام او ـ این همه موج سرابست آب نیست. تانبینی بد، نکو بنگر نکو.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۰.

35587 ـ **تهران**، دانشگاه۵/۳۰۰۶: نسخ نیمهٔ شوال **۱۱۰۸** درکلیات او(ص۵۰۵-۵۳۱ هامش) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۶].

منهاج المعراج

از تأثیر تبریزی ، میرزامحسن که یاداو دره کلیات : ۱۸۵۰» گذشت. درمعراج پیامبر، عرفانی.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۰.

35588 ـ **تهران** ، مجلس ۹۵۷/۳ : شکسته نستعلیق روزگار سراینده ، **۱۱۲۴** - **۱۱۲۹** ، پیرامن ۴۳۹ بیت در « کلیات » او او، نسخه آشفتگی دارد [مجلس ۳: ۲۳۹].

35589 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۸۳: در «کلیات» او از روزگار سراینده، گویا (بلغ) درکنار برگها از سراینده باشد [ف.سپهسالار ۴: ۴۷۸] .

35590 ـ **تهران**، دانشگاه۳/۳۶۲۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۱۴۲ -۱۶۳) در «کلیات» او[ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۲].

منهاج الهدی = ترجمهٔ غزل‌عطار

از سیدقطب‌الدین‌محمدحسینی، که به‌تقلید ازغزلهای عطار و الهام از آنها بعربی ساخته است ، و درمیان‌آنهانثر ونظم فارسی‌نیزهست. (بنگرید : «ترجمهٔ عشقیه: ۱۰۸۳» و«عشقیه: ۳۰۰۵»).

35591 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۳۴/۱ جوادی : در دفتری از سدهٔ **۱۲**. [ف. ادبیات ۳: ۳۷] .

35592 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۹۸ : در جنگی از سدهٔ **۱۳** [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۴۳] .

منهاج الهدی

از نظام استرآبادی معمایی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۷۶» گذشت. به‌پیروی ازامیرخسرو دهلوی در «مرآت الصفا» و جامی در « جلاء الروح» . درپیرامن ۱۳۰ بیت . **آغاز** :«معلم کیست پرعشق و من طفل سبق خوانش ـ سبق وارستگی ویرانهٔ عزلت دبستانش.

35593 ـ **تهران**، ملک۵/۵۳۶۷:سدهٔ **۱۳** ، همراه « جلاءالروح » جامی و جز آن [رؤیت] .

منهج الابرار

از درویش اشرف مراغی خیابانی ، که‌یاد او در «سخنان‌کوتاه : ۱۶۲۴» و «بهرام شاه: ۲۶۷۱ » گذشت . یکی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست، که در ۸۴۲ سروده‌است. **آغاز**: خدایا تویی پادشاه همه ـ خداوندی تو، پناه همه.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۰.

35594 ـ**قاهره**،دارالکتب ۴۳۲۰س: نستعلیق خوب **۸۸۵**، شمارهٔ‌یك «خمسهٔ»اوست، زرین. [مخطوطات ۱ :۱۳۳] .

منهج التحریر

از سیدقطب‌الدین محمد نیریزی شیرازی که یاد او در«ترجمهٔ عشقیه:۱۰۸۳» و«عشقیه: ۳۰۰۵» گذشت. مثنویست عرفانی، دربارهٔ ذات‌و صفات‌خداوندی. **آغاز**: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم- ربط هویات بهوی قدیم ـ حمد به‌هوایست که بالذات هوی‌اوست‌ـهوی‌هوالله احد هوی‌اوست

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۰.

35595 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۵۵/۲:

نسخ و نستعلیق‌حسن فرزند ملاحسنعلی‌خوش‌نویس اردبیلی، با تاریخ ۱۳۳۲ در دفتر، (۶۰پ–۶۶پ) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

35596ـ تهران، مجلس ۵۷۱۵/۲ فهرست نشده: نستعلیق‌درشت حاجی‌عمادمدرس، ۲ رجب ۱۳۵۹ (گ۶۰–۷۰)، گزیدهٔ آنست، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

منهج الهدایه

از هدایت طبرستانی، رضاقلی‌که یاداودر «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. یکی از مثنویهای حماسی دینی است، که پس از حمد و ستایش و اشاره به‌تاریخ صدراسلام‌به‌رویدادهای کربلا می‌پردازد و تاکشته شدن مختارثقفی را درپنجهزار بیت میسراید. درآن‌آمده: ره‌هدایتم از این سخن عنایت‌شد– ازآن بنام همی‌**منهج الهدایه** شد. **آغاز**: بنام‌آنکه بنامش شفای هر دردیست – بیاد آنکه بیادش نجات هر مردیست.

بنگرید: ذریعه۱۹ : ۳۱۱.

35597ـ تهران، مجلس ۱۱۹۴: نسخ سلیمان فرزند محسن‌حسینی، ملقب‌به‌کاظم، گویا ۱۲۵۵، ازروی نسخهٔ اصل واصلاحاتی ازخود سراینده، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴ گ۱۶ بیت [ف. مجلس۳: ۶۸۸].

منیجه‌بیژن (بیژن ومنیژه)

داستان عامیانه است، به‌نظم، وعشق‌آندو برپایهٔ «شاهنامهٔ» فردوسی.

35598ـ لنین گراد، آکادمی علوم A۹۴۵ (۴۳۳۰ ف): نوشتهٔ ۱۲۶۷، ۵۶گ [آکیموشکین ۱ :۵۷۷].

مواهب نامه

از احمدجام، ژنده‌پیل، که‌یاد اودر«انیس التائبین: ۱۰۵۴» گذشت. درذریعه ۱۸۸:۹ وکشف‌الظنون و در دیگر جایها نام این‌سروده را در نگارشهای او ندیده‌ام.

بنگرید: ذریعه۱۹ : ۳۱۱.

35599ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۵۰۱/۲ : نستعلیق‌با تاریخهایی‌از۱۲۰۹–۱۲۹۰ در دفتر [نسخه‌ها۵ :۷۳]. منتقل‌شده به‌الهیات مشهد؟

موج النقد

سرودهٔ آل احمدفرزندمحمدفرزندنعمت‌الله پهلوی (بهار)، بسال ۱۲۴۷.

35600ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۱ قف ۳۶: نوشتهٔ۱۲۵۱، ۲۶ص [مخطوطات سرفراز علی: ۲۶].

مودت نامه

از ابجدی هندی، که یاد اودر «انورنامه: ۲۶۵۱» گذشت. پنجمین مثنویست از مثنویهای پنجگانه‌که در برابر «پنج گنج» نظامی سروده است، در داستان معاشقهٔ همایون‌پادشاه‌خوزستان بالعل پرور دخترپادشاه بدخشان، که دربرابر «خسرو وشیرین» درپیرامن‌سه‌هزار وپانصدبیت سروده‌است. ودرآن‌آمده: نخستین**زبدة‌الافکار** گفتم – جواب «مخزن‌الاسرار» گفتم – واز آن‌پس رخت‌بستم‌بردگرراه – کشیدم‌سوی**انور نامه** بنگاه – و ازآنجابازچون گل برشکفتم – بسوی**راغب‌ومرغوب** رفتم‌چوبرگشتم‌ازآن سعدین اکبر–بیك رشته‌کشیدم**هفت‌جوهر**– برانگیزم‌کنون‌فالی دگرگون– زنم‌قرعه‌برآن نام همایون. ودرپایان‌آمده: مودت‌برسرهنگامه آمد – ازآن نامش **مودت‌نامه** آمد. این‌مثنوی بسال ۱۹۱۴ م در بمبئی بکوشش محرم حسین محوی وپیشگفتارانگلیسی بچاپ رسیده است.

آغاز: خداوندا منور کن ضمیرم ـ بخندان چون چمن خاك ضمیرم .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۱۱ .

35601 ـ تهران، مجلس ۱۱۹۵ : نستعلیق شیوهٔ هندی، در **۱۱۹۷** . ودر پایان آن آمده: با نسخهٔ اصل مقابله شد. آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳ : ۶۸۹] .

موش نامه = مثنوی...

از معنی .

35602 ـ تهران، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در مجموعه نظم [ف . دکتر بیانی : ۶۰۸] .

موسی بابت پرست = داستان...

آغاز: یك زمان بگشا تو با من گوش سر ـ تا بیان سازم حدیث معتبر ـ شمه‌ای بشنو ز موسای صبور ـ آنکه دایم داشت شوق کوه طور .

35603 ـ مشهد، رضوی ۸۳۸۴/۴ : با تاریخ **۱۲۴۴** در دفتر (۱۰۳ ر)، نسخه ۳۲ بیت است [ف . سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

موسی و خضر

از وقار شیرازی ، میرزا احمد که یاد او در «محاسن السنة : ۶۸۶» گذشت . مثنوی ست عرفانی ، در نسخهٔ ۵۱۴۲ ملك پیرامن ۱۹۵۰ بیت. **آغاز:** ای منزه پردار پرده در ـ وی بهر پرده درو و از هر پرده در ـ چون سرایم من سپاست کان سپاس ـ در قیاس است و تو بیرون از قیاس .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۱۲ .

35604 ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۹۳/۱ : نستعلیق **۱۲۷۹** بدستور میرزا محمدعلی، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

35605 ـ تهران، ملك ۵۱۴۲ : شکسته نستعلیق شاید محمد فرزند ابوالحسن افشار قزوینی ، دوشنبهٔ ۶ رمضان **۱۲۹۳** وشاید پیش از این تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۸۵ گ ۱۲ س [رؤیت] .

35606 ـ شیراز، دکتر وصال : نوشتهٔ صادق شیرازی ، صفر **۱۲۹۵** [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۱] .

35607 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۲۶ : نستعلیق زیبا تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

موسیقی منظوم

در بخش موسیقی یاد خواهد شد .

موش نامه

از شاهزاده محمد میرزا (افسر) بوزن «موش و گربه»ی عبید زاکان. ساختهٔ ۱۲۴۴ . در پایان آن آمده: درهزار ودویست وچهل وچار ـ یافت این **موش نامه** تبیانا . **آغاز:** ای رخت همچه ماه تابانا ـ ولی کفت همچه ابر نیسانا .

35608 ـ تهران، دانشگاه ۳۵۲۷/۷ : نوشتهٔ ۲۴ رمضان **۱۲۴۵** ، زرین (ص ۱۲۵ ـ ۱۵۷) همراه « گلنامه » افسر [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۵۴۴] .

موش و گربه

از محسن شایق اصفهانی فرزند محمدحسین در ۵۰۰ بیت که ۱۱۰ بیت از «موش و گربه»ی عبیدزاکان را نیز در آن جای داده است.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۹۷۷ (محسن) ـ مجلهٔ یغما س ۱۰ ص ۹۲۷ .

35609 ـ لندن، دیوان هند ۴۵۸۱ : نوشتهٔ رمضان **۱۲۴۴** [مجلهٔ یغما س ۱۰] .

موش و گربه

از عبیدزاکان، که یاد او در «اخلاق الاشراف:

۱۵۲۷» گذشت . انتقادی هزلی . بارها چاپ شده است. **آغاز** : ای خردمند طبع موزونا ـ قصهٔ موش و گربه برخوانا ـ قصهٔ موش و گربه تو بنظم.

بنگرید: ذریعه ۵: ۲۷۲ (جواهرالعقول) و ۹: ۹۲۷ (کیوان) ـ فرهنگ خراسان س ۲ ش ۱۲ گفتار عبدالله کشاورزی ـ یغماس۸ش ۸ص ۴۹ گفتار استاد مینوی ـ ف. مشار: ۲۷۶ (پند اهل‌دانش وهوش) و۵۱۵ (جواهرالعقول) و ۱۵۳۰ (موش و گربه) .

35610 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۸۳۸/۲ Add : نستعلیق گویامحمدفرزندعلی‌سلطانیوی دوشنبهٔ ۲۰ ع ۱/ **۷۸۰** . فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۱۴۶۹ هست [فیلمها: ۶۰۶] .

35611 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۵۲۸ : در جنگ مؤرخ ۲۲ صفر **۸۴۴** [ف .دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۷] .

35612 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۷۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** . [نسخه‌ها ۲ :۹۱].

35613 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۹۱/۹ : نستعلیـق **۱۲۳۳** . آغاز نزدیك به نمونـه [رؤیت] .

35614ـ **تهران**، دانشگاه۴۷۲۴/۱: نستعلیق **۱۲۵۱** . (۲ـ۸) ۱۵ س [ف‌دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۹] .

35615 ـ **تهران**،دانشگاه۳۹۷۰/۵: نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۸** در مجموعه(ص۲۵۱ـ ۲۶۲) [ف . دانشگاه۱۲ :۲۹۶۸].

35616ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر : نستعلیق سدهٔ**۱۳** هند، مصور، آغاز برابرنمونه [نسخه‌ها ۴: ۱۱] .

35617ـ **تهران**،دکتر مفتاح: نستعلیق علیرضا در **۱۳۰۳** بخواهش جعفر قلیخـان مصور [رؤیت] .

35618ـ619ـ **هندوستان**،رامپور، کتبخانهٔرضا: دو نسخهٔ‌مصور[یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید۷: ۴۵، ۵۰].

موش و گربه

ازشیخ محمدکاظم نهاوندی، سرایندهٔ«جوز و خرما: ۲۷۴۹»**آغاز**: ابتدای‌حمدحی‌سبحانا ـبعد نعت پیغمبر دانا .

35620ـ **تهران**، دکترمفتاح۳/۱۵۵: نستعلیق باتاریخ صفر **۱۳۳۲** درپایان «جوز و خرما» ازهمو [رؤیت].

موش و گربه = خوك نامهٔ دادابی ، در ص۲۸۰۳ گذشت.

موش و گربه = زرندیه درص ۲۸۵۴ گذشت.

موش و گربه = گلشن هوش درص ۳۰۸۲ گذشت.

موش و گربه = نخبةالنصایح مهدی.

موش و گربه = همیان کرمانی .

موش و گربه

از ناشناس، سروده درهند، در۶۶۹بیت.

35621ـ**مشهد**،عبدالله کشاورزی: نوشتهٔ **۱۳۴۴** ، بنگریدذریعه۹: ۹۲۷ـفرهنگ‌خراسان س۲ ش۱۲ .

موعظه

از رونق. دومثنوی کوتاه است ، درستایش حضرت محمد و امامان .

35622 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم C۵۲۰ (۴۳۴۵ف) : بی‌تاریخ ، (۳۵۱ر ـ

۳۵۲پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۷۸] .

مونس‌الابرار = صفا نامه

عمادالدین فقیه‌کرمانی، همان «صفانامهٔ: ۲۹۹۰» اوست .

35623ـ لنین گراد، آکادمی‌علوم ۱۸۰۹ B (۲۸۱۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۷۷پ-۱۹۸ پ) [آکیموشکین ۱ : ۳۶۷].

مونس‌الاحباب = رباعیات

از خواجه عبدالله مروارید کرمانی، که‌یاد او در «شرفنامه : ۲۱۱۰» گذشت . دوبیتهایی است صوفیانه ، و برخی مانند نیایش ودعا، بنام کیخسرو فرزندحسین‌سروده است، دردور کردن بلاها ودرمان دردها نیز بکار میرفته است.

35624 ـ بادلیان ، ۹۸۹ : نستعلیق یوسف‌فرزندمحمدمروی، **۹۲۰** بروزگارسراینده، در فهرست آمده: دیوان شعراوست، ۲۵گ۱۲ س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۰۲۵هست[فیلمها: ۲۶۱] .

35625ـ تهران، ملك۶۲۷۶: باتاریخ **۹۷۴** دردفتر، رباعیهای‌اوست ونام‌ویژه‌ای‌ندارد، ۳۰ رباعی‌است (۵۶پ-۵۸پ) سپس۳۵رباعی دیگر درپایان دفتر [رؤیت].

35626ـ تهران، دانشگاه۸۶۲: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۰** برای کتابخانهٔسلطان‌حسین‌میرزا بایقرا ، **آغاز:** ای لطف توداده شهریاران را تاج ـ شاهان بنوالت چوگدایان محتاج [ف. دانشگاه ۲ : ۲۸۶] .

مونس‌الاحرار (ابرار) فی‌دقایق الاشعار

ازبدر جاجرمی ، بدرالدین محمدفرزند بدر خراسانی‌سپاهانی، از نزدیکان‌صاحب‌دیوان جوینی(کشتهٔ ۶۸۳). گزیده‌ای‌از سروده‌هاست که برحسب موضوع ، درسی باب، بسال۷۴۱ گردآورده است . نیمهٔ نخستین‌آن رامیرصالح طبیبی درتهران بسال۱۳۳۷ بچاپ‌رسانده‌است. شرح بخشهای‌آن با نام سرایندگان در «بیست مقاله»ی‌قزوینی آمده‌است، وهمان‌قزوینی‌مینویسد که‌جنگ«دقایق‌الاشعار: ۲۸۱۳»میرعبدالوهاب دولت‌آبادی سدهٔ دوازدهم تقلید و گرفته شده‌از همین «مونس‌الاحرار» است . **آغاز:** سپاس و ستایش بی‌نهایت پادشاهی را که صفتی ازصفت کمالش جوداست [نسخهٔ مجلس].

بنگرید: ذریعه۹: ۱۲۸ (بدرجاجرمی)- بیست مقاله ۲ : ۱۳۸ – ۱۵۵ .

35627ـ هاکوپ، کورکیان‌ارمنی‌ایرانی Hagopkevorkian: شاید نسخهٔ اصل، در دوجلد. بادیباجهٔقزوینی، عکس‌آن‌درتهران ادبیات‌ش۵هست[ف. ادبیات۱ : ۵۳۶- بیست‌مقاله ۲ : ۱۳۸] .

35628 ـ تهران ، ادبیات ۱۴۴ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، قزوینی درآغازآن‌مینویسد: این‌چندبرگی‌از«مونس‌الاحرار»است، پراکنده، کامل نیست[ف. ادبیات۱ : ۵۰۴].

35629 ـ تهران ، مجلس ۲۶۹۳ : شکسته نستعلیق خوش ، **۱۳۵۱** ، آغاز برابر نمونه، ۵۳۶ ص۱۹س و۱۵/۵ درهامش‌نسخه. ۳۰ بابی‌است وفهرست بابهادرفهرست کتابخانه آمده‌است [ف . مجلس۸ : ۴۶۲].

35630ـ مشهد، رضوی۱۰۴۰ادبیات (۵۰۰۷) : نستعلیق ۱۳ج۱/**۱۲۵۵** با دگرگونیهایی : سی‌باب اصلی در دوازده باب وهر بابی بدوفصل تغییر یافته ، و افزودگیهایی تا ۱۲۵۵ دارد. و همچنین باب رباعیات بدوازده وصل منقسم شده است ، وفصلی‌بعنوان‌اختیارات شاهنامه و مثنوی و خمسهٔ نظامی دارد فهرست

بخشها و نام کسانی که بر آن افزوده شده است در فهرست کتابخانه آورده شده است، ۴۹۳ گ ۳۰ س [ف. رضوی ۷: ۸۶۶].

35631 ــ **لندن،** دیوان هند ۴۶۰۰ : تاریخ یاد نشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۴۴ هست [فیلمها: ۲۶۱].

مونس الاخیار

از شعوری کاشانی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۴» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی در مقدمه و بیست مقالت، در آن از شاه عباس (۹۹۵-۱۰۳۷) و وزیر او حاتم بیك اعتمادالدوله ستایش کرده است . در آن آمده: **مونس اخیار** کن این گفتگو ــ **مخزن اسرار** نظامی را بگو: مقدمه در نعت وستایش وپند وفضیلت سخن .. مقالت ۱ ــ درحقیقت حال بنی آدم واصلاح کار ایشان. ۶ــ ادای خدمت پادشاهان. . . . ۱۰ــ در بیان حالات اهل فلاح.. ۱۵ ــ در ترك شکوه وشاکر بودن بامر قضا ۲۰ــ درمنع تکبر. سپس خاتمت کتاب **آغاز:** ای قلم فکرت مدحت سرای ــ قفل در گنج سخن بر گشای .. خاصه شعوری که سك کوی تست ــ خاك ره جلوهٔ دلجوی تست

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۲.

35632 ــ **تهران،** دانشگاه ۱/ ۳۲۸۰: نستعلیق نجفعلی فرزند محمدکاظم **۱۲۳۹** (ص ۳-۷۹) نزدیك به سه هزار بیت ، فهرست مقدمه و ۲۰ مقاله در فهرست کتابخانه آمده مقالت ۳-۵ را ندارد [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۴۱].

مونس الارواح

از حیدر شیرازی، سدهٔ هشتم، دیوان اوست. در آن به خواجو بد گفته است: میر درپیش شاعر نام خواجو ــ که اوددزیست ازدیوان سعدی .. خواجوی دزد کابلی از شهر کرمان می‌رسد ــ موریست او درشاعری نزد سلیمان می‌رسد . در آن آمده : بگفتمش که کتاب مرا چه نام نهی ــ بگفت نام کتاب تو **مونس الارواح** .

35633 ــ **موزهٔ بریتانیا** Or.۰۲۸: نسخ محمد فرزند حسن فرزند عبدالله کنکساری، اواخر رجب **۸۸۱** (۱۴۷۶م). [ریو ۲: ۶۲۳] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۹۲ هست [فیلمها : ۲۶۱] .

مونس العشاق

از عمادالدین عربشاه یزدی، نظم رسالهٔ فارسی شهاب الدین سهروردی‌ست که بهمین نام در ص ۱۴۳۰ گذشت. **آغاز:** حمد وثنا زجان دمادم ــ وزصورت آب وخاك وآدم ــ برحضرت ذوالجلال اوحد ــ قیوم قدیم وحیی وسرمد .

بنگرید : ذریعه ۹: ۷۶۸ و ۱۹ : ۳۱۲. فرهنگ سخنوران : ۷: ۴۰۷.

35634 ــ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۳۸/۱۰ : نستعلیق ریز خوش، باتاریخ **۸۲۶** در دفتر (۴۷۳پ-۴۹۳ پ هامش)، در ۴۰۱۶ بیت. **فیلم** آن در دانشگاه ش ۲۴۱ هست [فیلمها: ۴۴۲] .

35635 ــ **استانبول،** انیورسیته، لالەسی F ۵۳۸-۴۸۳/۲ : نستعلیق، تاریخ یادنشده (ص ۱-۲۳ هامش) ، آغاز برابر نمونه. فیلم آن در الهیات ش ۱ هست [ف. الهیات ۲ : ۱۲۰] و دانشگاه ۴۴ فیلم [فیلمها : ۳: ۴۰۳].

مؤید المجاهدین

زین العابدین.

35636 ــ **بنگال،** ایشیاتك ۱۵۵ منظوم (۱۰۳۲) : نستعلیق **۱۲۲۱** [ف . بنگال : ۱۰۲] .

مهر افروز

از پیر جمال اردستانی، که یاد او در «کلیات:

۱۸۴۹» گذشت. یکی‌ازمثنویهای اوست و بخشی از بیان حقایق احوال المصطفی: ۲۶۷۴» را تشکیل میدهد .

35637ـ تهران، سلطنتی ۳۱۹ (۵۱۶ ف) : سدهٔ ۹، شمارهٔ ۸ مجموعهٔ « بیان حقایق احوال المصطفی :27904» اوست [ف .دکتر بیانی :۲۷۵] .

مهر انگیز

از یکدل .

داستان شاه مهر وهلال‌است .در ذریعه ۹: ۱۳۱۵ از یکدل مراد آبادی بنام محمد انور فرزند شیخ محمد خان ، در گذشتهٔ ۱۱۵۱ یاد شده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران :۶۵۹.

35638 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۷۹ pi/VI ۶۴۷ (۵۹۶ف): نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز افتاده : نگنجد ذات او درفهم و ادراك ـ ز جسم وعرض و جوهر ذات او پاك ، ۱۶۷ گ [ف.عبدالله ۲ :۴۱۸] .

مهر خاوری

از ابو تراب فضل‌الله خاوری شیرازی (۱۱۹۰ـ ۱۲۶۷) .دیوان اوست. نه نسخه از «دیوان» او در ص ۱۵ ـ ۲۳۱۶ گذشت و این یکی بدین نام است .

آغاز: الحمدلله الذی جعل لسان الشعراء مفتاحاً لابواب کنوز العرفان .

35639ـ شیراز، دکتر خاوری: نستعلیق روزگار نگارنده در تهران، باحاشیه‌هایی ازخود او [نسخه‌ها ۵ :۲۶۹].

مهر خاوری

از میرزا معصوم خاوری کوزه کنانی تبریزی سرایندهٔ « تحفة الحرمین». گفتاریست درسر گذشت وستایش از محمود میرزای قاجار پسر فتحعلی شاه، وبخشی از سروده‌های او. آغاز: الحمدلله الذی انزل علی‌عبده الکتاب .

بنگرید: ذریعه ۹ :۲۸۷ـ فرهنگ سخنوران ۱۸۶ .

35640ـ مشهد، رضوی ۱۰۴۱ ادبیات (۵۰۰۶) : نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۶۴ گ ۱۴ س [ف. رضوی ۷ :۸۷۰].

مهر عالم آرا

از وحید . مثنوی‌ست در ۶۰۰ بیت ، با ستایش شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷) . گویا اوهمان وحید مجلس نویس قزوینی در گذشتهٔ ۱۱۱۲ باشد که یاد او در « کلیات : ۱۸۹۸» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۱۳.

35641ـ تهران، دانشگاه ۲۵۹۱/۱۳۴ : دردفتری ازسدهٔ ۱۱ (۶۲۶ـ۶۳۳) [ف.دانشگاه ۹ :۱۴۰۴].

مهر و ماه

از حسینی قزوینی (۱۱۸۴ ـ۱۲۴۹)، که یاد او در «پنج گنج : ۲۶۷۸» گذشت. سومین مثنوی همان «پنج گنج» اوست ، عرفانی، همراه سه مثنوی دیگر او ۲ و ۳ و ۴ چاپ شده است. آغاز: خداوندا دلی ده سوز در سوز ـ بطور عشقبازی آتش افروز ـ بمن بنماده میخانهٔ عشق ـ می وصلم ده ازپیمانهٔ عشق .

بنگرید : ذریعه ۷ :۲۵۷ و ۱۹ :۳۱۳ـ ف. مشار: ۱۵۳۴ .

35642 ـ تهران ، ملك ۵۲۹۲/۲ : در «پنج گنج 27952» اونوشتهٔ ۱۲۴۳ (۴۸ پ ـ ۸۶پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35643ـ تهران، ملك ۵۱۷۰: نستعلیق سدهٔ ۱۳، زرین، آغاز : خداوندا دلم را شاد

گردان ـ زقیدهستیم آزاد گردان ـ بمن بنماده میخانهٔ عشق ـ می‌وصلم ده‌ازپیمانهٔ عشق، ۵۷ گ ۱۲ س [رؤیت].

35644 ـ تهران، ملك ۵۲۹۵: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35645 ـ عبدالحسین بیات: نستعلیق تحریری اواخر سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، پیرامن ۳۰۰۰ بیت ، ۱۳۷ گ [نسخه‌ها ۶ : ۱۰۱] .

35646 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۰۱۷ Add: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۹ م، آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۷۲۱] .

مهر و ماه = نغمات العشاق

از میرعسکر رازی، عاقلخان بلخی خوافی، که یاد او در «ساقینامه: ۲۸۷۸» گذشت. مثنوی‌ست گرفته شده ازداستانهای هندی، که در ۱۰۶۵ (دیباجهٔ غم) بانجام رسانده است: چون من‌زین داستان ازغم زدم دم ـ بخوان تاریخ این‌دیباجهٔ غم. سپس‌ظهیر کرمانی ازاوپیروی کرده «مجمع البحرین» را ساخته است. آغاز: خداوندا غم خود ده دلم را ـ زعشق‌آسان نماهر مشکلم‌را.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۴.

35647 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۲۸۵: نوشتهٔ ۱۰۶۵، ۱۸ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۸].

35648 ـ لاهور، پنجاب بهلك‌لائبریری ۳ ، ۸۷۱ عاقل ۳ /۸۷۱ عما: نستعلیق‌پنجشنبهٔ ۱۷ صفر ۱۱۴۶ ، همراه «شمع وپروانهٔ» او، ۶۹ گ [منظوراحسن عباسی ۱: ۳۶۵].

35649 ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۴۷: شکسته‌آمیز ذیحجهٔ ۱۱۶۴ (۱۷۵۱م) بنام «مهر وماه» یاد شده است، ۷۹ گ [ریو ۲: ۶۹۹] .

35650 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/ ۲۳۴۹: نوشتهٔ جگروپسنگه‌قانونگوی ۱۲۱۰، درفهرست بهردونام یاد شده است [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱ : ۱۸۷].

35651 ـ لاهور، پنجاب بهلك لائبریری ۳ ، ۸۷۱ عاقل (۲): شکستهٔ ۱۰ ذیحجهٔ ۱۲۲۷ ۲۵ گ [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۲: ۱۹۲] .

35652 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۴۱ Or: سدهٔ ۱۳، همراه «شمع وپروانه»ی او. در فهرست ازآن علی اکبررضی یاد شده درست نیست [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

35653 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۲۸ منظوم (۴۴۶): نستعلیق ، تاریخ یادنشده، مصور [ف. بنگال : ۱۰۰] .

مهر و محبت = محبت نامه = نسخهٔ مهر

از حکیم شفایی ، ملاشرف‌الدین حسن که یاد او در «دیوان : ۲۳۸۱» گذشت. مثنوی‌ست سرودهٔ ۹۶۰ (نسخهٔ مهر): نهال فکر باطل کندم ازبیخ ـ که هم این نسخهٔ مهرست تاریخ!. و در پایان آمده : کندهر کس در این گلشن صبایی ـ گل تحسین فشاندبر شفایی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۴.

35654 ـ تهران ، سلطنتی ۶۴۳/۲ (۷۱۸ ف) : نستعلیق علیرضا، ۱۰۳۴ ، آغاز افتاده : نگاه خیرهٔ عاشق تماشا ـ نمك پروردهٔ چشم تمنا. در فهرست بنام «نسخهٔ مهر» یاد شده است [ف. دکتربیانی: ۵۳۷] .

35655 ـ تهران ، دانشگاه ۳۰۴۰ : نستعلیق شاهمیر فرزندمحمد امین حسینی اصغر آبادی ، محرم ۱۰۵۲، آغاز افتاده درفهرست بنام «مهر ومحبت» است، ۵۶ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۸۶] .

مهر و مشتری = مهر و ماه = عشق نامه

از عصار تبریزی، شمس‌الدین محمد فرزند احمد، از روزگار سلطان اویس ایلکانی، در گذشتهٔ ۷۸۴ یا ۷۹۲. مثنوی‌ست عشقی به پیروی «خسرو و شیرین» نظامی، در داستان مهر پسر شاپور فرمانروای استخر با مشتری دختر وزیرش، بسال ۷۷۸، در ۵۱۲۰ بیت سروده است: که ابیات بدیعی را عددچیست ـ بگویش پنج الفست وصدو بیست ... بروز واو (جمعه) ودال ازماه شوال ـ زهجرت رفته جاومیم باذال (یا ز هجرت رفته حاوعین باذال) (اختلاف از نسخه‌هاست). **آغاز:** بنام پادشاه عالم عشق ـ که نام اوست نقش خاتم عشق ـ ثواب راز عشقش داغ برچهر ـ بجان حسن غمش مشتری مهر.

بنگرید: ذریعه ۹: ۷۲۴ (عصار) و ۱۹: ۳۱۵ (مهر ومشتری) ـ فرهنگ سخنوران: ۳۹۴.

35656 ـ **نورعثمانیه**، ۴۱۹۰/۲: نستعلیق **۸۸۴** (۸۸ـ۳۰۹). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۸ هست [فیلمها: ۴۲۱].

35657 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۶۶۱۹: نستعلیق ذیحجهٔ **۸۷۶** (۱۴۷۲م)، آغاز برابر نمونه، تاریخ سرودن ۷۷۸ آمده: ز هجرت آمده حاوعین با ذال ـ [ریو ۲: ۶۲۶].

35658 ـ **تهران**، ملک ۵۹۳۴: نستعلیق خوش محمد فرزند محمد مشهور به‌بقال، ۱۴ رمضان **۸۷۸**، با ۵ مجلس، زدین، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35659 ـ **تهران**، ملی ۱۰۴: نستعلیق خوش اوخر ج۱/**۸۸۴**، زدین، با ۷ مجلس آبرنگ، مقابله شده با نسخهٔ سراینده، ۴۴۴ ص ۱۲ س [نسخه‌ها ۴: ۲۴۸].

35660 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A.۳۵۶۳: نعیم‌الدین الکاتب فرزند صدرالدین، **۸۸۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۱ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۳].

35661 ـ **پاریس**، ملی S.P.۷۶۶: نستعلیق منعم‌الدین فرزند ابراهیم الاوحدی، ۲ رجب **۸۹۵**، مصور، ۱۹۵ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ... هست [فیلمها: ۲۶۲].

35662 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۸ م ادب فارسی: تعلیق خوش ۱۲ ع ۲/**۸۹۸**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۱۷۸ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۲].

35663 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶۹ م ادب فارسی: تعلیق خوش میرحسین الکاتب، ۱۹ رمضان **۸۹۸**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۱۹۷ گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۲].

35664 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۹۶: نسخ آغاز سدهٔ **۹**، آغاز و انجام افتاده، پیرامن ۴۱۷۰ بیت دارد، ۱۳۹ گ ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۹۱].

35665 ـ **تهران**، سلطنتی ۵۴۹ (۴۷۰ ف): نستعلیق خوش نیمهٔ یکم سدهٔ **۹**، زدین، با ده مجلس تصویر، آغاز برابر نمونه، ۴۴۰ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۲۲۱].

35666 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای ۷۰۵ H: پیرامن سدهٔ **۹**، ۲۱۵ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۳].

35667 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۸۷: پیرحسن الکاتب، **۹۰۰**، ۱۸۲ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۳].

35668 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۸۳۱: شاه محمد فرزند فخرالدین احمد انصاری، **۹۰۵**، ۲۱۶ گ ۸ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۴].

674ـ35669ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: شش نسخه که سه نسخهٔ آن مصور است، کهن‌ترین نسخه نوشتهٔ مولانامحمد العصار تبریزی در **۹۳۳** [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید۷: ۵۰،۴۵].

35675ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۳۰۵/۳ (۷۰۹ف): نستعلیق خوش **۹۵۴**، آغاز برابر نمونه، زرین، با سه‌مجلس میناتور در دفتر [ف. دکتر بیانی: ۵۱۴].

35676ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷۰م ادب فارسی: نستعلیق خوش حسن شریف الکاتب شیرازی، ۱۶ رمضان **۹۶۱**، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۳].

35677ـ **تبریز**، ملی ۴۹۴۹: نوشتهٔ منصورفرزندفتح گرمرودی، **۹۷۸**، [نسخه‌ها ۴: ۳۱۴].

55678 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۰۲۸: محمدالحسین فرزندحاجی محمد هروی، **۹۷۹**، ۱۸۶ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۴].

35679 **لندن**، انجمن آسیائی پادشاهی a ۳۰۳: نستعلیق خوش محمد فرزند عبدالقادر المعروف بفکری، نوشتهٔ **۹۸۰**، نسخهٔ خوبیست [نسخه‌ها ۵: ۶۸۰].

35680ـ **تهران**، ملك ۵۹۵۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، با ۸ مجلس، زرین، پنج بیت آغاز افتاده، پایان ۷ برگ نونویس [رؤیت].

35681 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۹۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، زرین، پیرامن ۳۴۰۰ بیت، ۲۸۸ ص ۱۳ س [ف. مجلس ۸: ۴۶۴].

35682 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۰۲۶: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۱۸۵ گ ۱۴ س.

35683 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۸۱۴: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۱۸۳ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۴].

35684 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۸۴۵ Or: مصور، سدهٔ **۱۰** ـ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۷].

35685ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۳۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰**ـ**۱۱** آغاز و انجام افتاد (۱ر ـ ۹۷پ) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۹۴].

35686 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۷۶/۱ Add: نستعلیق نورالدین محمدلاهیجی، رمضان ۱۰۰۴ (۱۵۹۶ م). تاریخ سرودن ۷۴۸ می‌اید نه ۷۷۸ (زهجرت رفته‌حاومیم باذال) (گ ۱ ـ ۶۴) [ریو ۲: ۸۱۷]

35687ـ **هند**، بانکیپور ۱۴۸: نستعلیق محمود فرزند محمد مؤمن بخاری، **۱۰۱۷**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۶ گ ۱۴ س [ف. عبدالمقدر مولوی: ۲۲۵].

35688 ـ **مشهد**، رضوی ۵۹ تاریخ: نستعلیق فتح‌الله، **۱۰۲۶**، آغاز برابر نمونه، ۲۴ گ ۳۷ س [ف. رضوی ۳: ۹۳].

35689 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۱۰۲۷: نوشتهٔ **۱۰۵۷**، ۱۱۵ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۵].

35690ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۹ Spi/VI ۴۱۲۱: نستعلیق نزدیك **۱۰۶۳** (۱۶۵۲ م)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۸۰]. ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۸۷].

35691ـ **هاروارد**، هوتن ۹ ـ P ـ MS: سدهٔ **۱۱**، زرین [نسخه‌ها ۴: ۷].

35692ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۸ أدب فارسی: تعلیق عبدالعظیم، **۱۱۱۴**، ۱۳۹ گ ۱۶ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۲].

35693 ـ تهران ، ملك ۵۶۱۱/۱ : نستعلیق محمد علیخان، سدهٔ **۱۲**، درهند(۱ر-۳۲پ) آغاز بمانند نمونه پس از دیباجهٔ نثری در سرگذشت سراینده که در آن آمده: ازپنجهزار بیت هشتصدونودوچهاربیت را گزیدم[رؤیت].

35694ـ مشهد، رضوی۱۰۴۲ادبیات (۹۲۱۰) : نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۲** پیرامن۱۱ ص از آغاز و ۳۰ ص ازانجام ومیانه افتاده‌است [ف. رضوی ۷ : ۸۷۰].

35695ـ تهران ، ملی ۲۰۵ فهرست نشده: تحریر بدعلی عسکرفرزندعلی‌نقی‌یکشنبه ۸ج۲/**۱۳۴۳** . **آغاز** کم دارد : خداوندا به عشم زنده دل‌دار، ۴۱۶ص ۱۲ س [نسخه‌ها ۴: ۲۴۹] .

35696ـ تهران، مجلس ۲۶۸۰/۱ : شکستهٔ غلامرضا ، **۱۲۷۵**، (ص۱-۷۸)، ۷۰۰۰ بیت، آغاز برابر نمونه [ف.مجلس۸: ۴۴۷] .

35697 ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۲۲: نستعلیق، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۳۶ص ۱۵ س [ف. دیباجی ۲: ۵۸] .

35698ـ بنگال، ایشیاتك ۱۲۹منظوم (۱۴۹۲) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۰۰] .

مهر و وفا

از شعوری کاشانی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۴» گذشت ، مثنوی‌ست عشقی و عرفانی‌در داستان عشق مهراست و وفا، در۱۴۳۲ بیت(= بلاغت) ، باستایش شاه‌عباس (۹۹۵ - ۱۰۳۷) و وزیر اوحاتم بیك‌اعتمادالدوله. **آغاز** :الهی از دل من بندبردار - مرا دربند چون و چند مگذار - خداوندا زبانم دابیان ده - بیانم را بلطف آن ده که آن به

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۱۵.

35699ـ تهران، دانشگاه۲/۳۲۸۰: نستعلیق در«کلیات» مؤرخ **۱۲۳۹** او(ص۸۳-۱۵۴) ، فهرست عنوانها در فهرست کتابخانه آمده است. [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۴۳].

مهر و وفا

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۵.

35700 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۸۶۲ Or : نوشتهٔ **۹۹۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۱].

35701ـ تهران، مجلس۸۸۱۳فهرست نشده : [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

مهیج‌الاشواق

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)، که‌یاد اودر «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت. ششمین بخش «هفت خزانه»ی اوست .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۱۵.

35702 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۷ف) Or ۳۵۰۴/۶: در «هفت خزانه»ی او نوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵ م) [ذیل ریو : ۱۹۶] .

35703 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۲۵: در «کلیات 18021» او از سدهٔ **۱۱** (۴۶۵-۴۸۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۷] .

میخانه

از زلالی خوانساری، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۵۹» گذشت . یکی از مثنویهای هفتگانهٔ اوست (سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۰) دربحر«حدیقهٔ» سنایی،عرفانی، درچهل‌قدح، باعنوانهای: نعت، معراج ، ستایش ازشاه‌عباس (۹۹۶-۱۰۳۸)، ستایش از میرداماد (م۱۰۴۰) ، سپس داستان جمشید و یافتن شراب ، داستان زهر نوشیدن کنیزك و درمان اوبشراب .. با دیباجهٔ نثری ... **آغاز**: (دیباچه) الحمدلله‌ازدوستکانی‌این آیهٔ الهی پیمانه در سرخم فهرست نثرمیخانه.

...نام‌او باده‌سینه میخانه_دهن‌هر که‌هست‌پیمانه _آفتابست دیرسالهٔ او_سر نگون میرودپیالهٔ‌او.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۱۶ .

35704_ تهران، دانشکاه۴۲۷۲: در «کلیات» مؤرخ ۱۰۵۲ او [ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۴۰] .

35705_ موزهٔ بریتانیا۲/۱۸۸۰۷ Add : در « کلیات » او نوشتهٔ محرم ۱۰۷۵ (۱۶۶۴ م) [ریو۲ : ۶۷۸] .

35706_ تهران، مجلس۳/۱۰۹۳: در «سبعهٔ سیاره»ی او ازسدهٔ ۱۱، (در دو بخش) [ف. مجلس۳: ۴۵۸].

35707 _ تهران ، ملك ۴۸۴۳/۶ : نستعلیق سدهٔ۱۱، (۲۵۰ر_۲۷۷)، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده [رؤیت] .

35708_ تهران، دانشگاه ۴۶۸۴/۵: نستعلیق سدهٔ ۱۱، در«کلیات» او (ص ۴۷۳ _ ۵۰۷) [ف. دانشگاه۱۴ : ۳۶۳۳] .

35709_ مشهد، رضوی۵/۴۳۱ ادبیات (۴۶۶۱): سدهٔ ۱۱، در«کلیات»او، آغاز برابر نمونه، درهزارویك بیت [ف. رضوی۷ : ۴۱۹].

35710 _ تهران، ملك۵۴۰۳/۳۴ : نستعلیق ریز وچلیپای‌چهارستونی سراینده‌ای‌با تخلص جنونی ، باتاریخ ۱۱۰۰دردفتر(۱۴۲ پ _ ۱۵۰پ) آغاز برابر نمونه، پیرامن ۶۰۰ بیت [رؤیت] .

35711_ تهران، دانشگاه۵۰۴۰ :در «کلیات» اوازسدهٔ ۱۲ _۱۳ [ف.دانشگاه ۱۵: ۱۰۹۴] .

35712 _ عبدالحسین بیات ۴ مج: نستعلیق محمد فاضل ، در ۱۶۰۳ (؟) همراه ۵ مثنوی دیگراو آغاز: نام‌اوباده‌سینه[نسخه‌ها ۷۸] .

35713_ تهران ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۲۶/۵:در «سبعه»ی اوبی‌تاریخ، [ف.دیباجی ۲: ۶۶].

35714 _ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۱۵۷۵ (۲۲۱۴ف) : در «سبعهٔ»او بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱ : ۳۰۹] .

میخانه

از صائب تبریزی اصفهانی، محمدعلی که یاد او در«کلیات:۱۸۷۷» گذشت. اوسروده‌های خود راکه دربارهٔ می ومیخانه گفته در یکجا گردآوری کرده‌وبدین‌نام‌خوانده‌است. نسخه‌های آن‌رامیتوان‌در دیوانهای‌او ص۲۳۹۱_۲۳۹۵ یافت .

می‌رزاك

ازقطب‌الدین. **آغاز:** ای‌بنام‌تو ابتدای‌سخن_ اول وصفت انتهای سخن .

35715_ نافذ پاشا۱/۱۰۵۹: نستعلیق خوش ع ۱۰۸۷/۱ (پ_۱۷۵پ) . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۳ ۶۰ هست [فیلمها: ۵۰۹].

میرزا و صاحبه

از خیرالله فدای‌لاهوری فرزندشیخ‌عبدالله امانت‌خانی. مثنوی‌ست‌که بسال ۱۱۵۶ سروده است. **آغاز:** حمداو گل‌بصد زبان‌گوید_غنچه هم با لب‌ودهان‌گوید .

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۳۶ .

35716_ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۳۳/۱۰۸۱/۲ : نوشتهٔ ۱۱۷۹ (۱۷۶۵ م) آغاز برابر نمونه[ف. دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۸۱] .

میزان‌الحقایق

از پیر جمال اردستانی (بنگرید : تنبیه_ العارفین : ۱۰۹۹) . رباعیهایی‌ست.

35717ـ **تهران**، سعید نفیسی ۶۲۲/۲ (دانشگاه؟): سدهٔ **۱۰**، همراه «شرح الکنوز» او. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۲۸۱۲ هست [فیلمها ۷۳۳:].

35718ـ **اسعد افندی**، ۱۷۵۷/۲: (گ۱۰۲–۱۳۹). فیلم آن در دانشگاه‌ش ۵۲۸ هست [فیلمها: ۴۹۶].

میش و رز

از شفیعا، داستان گفتگوی میش است با رز. در پایان آن آمده: که باشد در جهان بیطبع جاری. بماند از شفیعا یادگاری. **آغاز:** به فرمان خدای لایزالی – پدید آمد قضا را خشکسالی.

35719ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۲۴/۲: با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر (ص ۸–۱۲)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۹].

میگا و مینوهر = افسانهٔ...

سرگذشت میگا یا مینگا و راجه منوهر است، از افسانه‌های هندی.

35720ـ **بادلیان** ۴۷۸: شکستهٔ پایان ع ۱۱۱۶/۱۴، ۱۹۸ گ ۱۵–۱۶ س. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۱۲۸ هست [فیلمها: ۲۶۲].

میمنت نامه

از تأثیر تبریزی، میرزا محسن که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۰» گذشت. مثنوی‌ست در اخلاق و در بحر «شاهنامه» و داستانهایی از عمر بن حمزه و نورالدهر بن بدیع‌الزمان و بدیع‌الزمان و لندهور، در ۲۹۳ بیت. **آغاز:** بنام خداوند فرد قدیم – که بنموده ما را ره مستقیم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۶.

35721ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۲۸/۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱–۱۲** (ص ۲۲۳–۲۳۹) در «کلیات» او [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۳۳].

35722ـ **تهران**، مجلس ۹۵۷/۱۰: در «کلیات» او از روزگار سراینده میان **۱۱۲۴–۱۱۲۹**، (ص ۳۰۳–۳۳۱)، در ۲۹۳ بیت [ف. مجلس ۳: ۲۴۰].

35723ـ **تهران**، سپهسالار ۲۸۳: در «کلیات» او از روزگار سراینده، و گویا (بلغ) بخامهٔ او باشد، زرین، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۲: ۵۷۳].

ن

نادر نامه

از نادر، مجموعه‌غزلهاییست بتقلید «محمود نامه: ۲۱۷۵» آغاز: ای داغ برجگر زده (بمانند محمود نامه).

35724ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۷۷ Pi/VI ۲۱۰۰ (۶۰۶ ف): نستعلیق **۱۲۵۱**، ۴۱ گ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۲۴].

ناز دولت

سرودهٔ محمداعظم عباسی چریاکوتی، که یاد او در «باده‌افراه: ۲۶۵۳» گذشت.

35725ـ **آصفیه**، ۴۷/۱۲ مجامیع: نوشتهٔ **۱۳۳۳** [ف. آصفیه ۳: ۷۳۶].

ناز رفیم

از سعدی شیرازی. **آغاز:** خدایی کو سزاوار خدائیست.

35726ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۲م ادب فارسی: تعلیق زیبا، بی‌تاریخ، زرین، ۱۷۷ گ ۱۳ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۸].

ناز و نیاز

بقایی.

35727 ـ بنگال، آسیایی ۳۷/۱ ao (۱۲۴۰) : باتاریخ ۱۰۶۶ دردفتر [ف. بنگال : ۱۳۰] .

ناز و نیاز

از ضمیری‌اصفهانی، کمال‌الدین‌حسین، که نخست باغبان تخلص میکرده، وچون‌درعلم‌رمل مهارتی داشت و ازضمایر آگاهی میداد، شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴)اوراضمیری‌تخلص‌داد.در «مجمع‌الخواص»نگاشتهٔ‌صادقی ۱۰۱۶ آمده: که صدهزار بیت سروده‌که یکی ازآنها در ستایش پادشاهان نیست. درخاتمهٔ«خلاصة‌الاشعار»کاشی نام مثنویهای اوچنین یادشده :ناز ونیاز،وامق وعذرا، بهار و خزان، جنة الاخیار، لیلی و مجنون، اسکندرنامه، صحایف اعمال،اصداف لآل.

بنگرید : ذریعه ۷: ۲۶۰ (خمسه) و ۹ : ۶۲۶ (ضمیری) و۱۹: ۳۱۶ (ناز ونیاز)-هدیة العارفین ۱: ۳۱۹ـ ف.رضوی ۷: ۸۷۱.

35728ـ مشهد، رضوی۱۰۴۳ادبیات (۸۶۵۶): نستعلیق‌خوش اواخرسدهٔ ۱۰، آغاز افتاده: کی‌زیاری جدا توان بودنـ چون‌توان در فراقش آسودن، انجام افتاده، بایك‌تصویر، ۲۴گ ۱۲ س[ف. رضوی۷: ۸۷۱].

ناز ونیاز

از مفتون دنبلی، عبدالرزاق بیك فرزند نجفقلی‌خان‌بیکلربیگی‌تبریزی (خوی۱۱۷۶- تبریز ۱۲۴۳) «آثارالشیعه» ۲۶ نگارش ازاو نام برده و ازآن میان‌این‌مثنوی[ذریعه].

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۸۳ و۱۹ : ۳۱۷ آثارالشیعة : ۲۱۱ - دانشمندان آذربایجان : ۳۵۳ ـ مؤلفین مشار ۳: ۸۴۶.

35729 ـ تبریز، ملی ۳۸۱۶/۱ : تاریخ ونشانی‌یادنشده،سپس‌سلیم‌وسلمی[نسخه‌ها ۴ : ۳۱۰] .

ناز و نیاز

از وحید قزوینی، میرزامحمدطاهر که‌یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸» گذشت. مثنوی‌ست بزمی درعشق‌نازونیاز.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۷.

35730ـ تهران، مجلس ۱۱۶۱/۱: نستعلیق ۱۰۸۱، در«کلیات» او (ص۲ ـ۴۹) ۳۸۶ بیت ازنسخهٔ ۱۱۶۲مجلس‌ازآغازوانجام کم دارد. [ف.مجلس ۳: ۶۱۲].

35731 ـ تهران، مجلس ۱۱۶۲/۲: نستعلیق آغازسدهٔ ۱۲ در«کلیات»او(ص۱۲۴- ۲۹۵)، پیرامن ۳۲۰۰ بیت‌و گویاکامل‌است،ولی سرآغاز مشخصی‌ندارد. **آغاز** : (باحتمال) خدایا سینهٔ بی‌سوز دارم ـ ولی‌همچوچراغ‌روز دارم (بمانند نل ودمن) سپس : پریشان میشود چون غنچه پیوستـ اگر دل‌رانگهدارم‌بصددست انجام : اگرچه ساقیت باشد جم وکی (بمانند نل ودمن). اینك عنوانهای آغازنسخه:مناجات درعرض حال، درصفت‌نایی، نعت‌پیامبر، صفت معراج، منقبت أمیر، ستایش‌پادشاه‌زمان‌عباس ثانی، صفت تیغ‌شاه، صفت تیرشاه، صفت اسب شاه، تعریف سخن، آغاز داستان‌ناز و نیاز، غزل از زبان عاشق، غزل از زبان معشوق، رفتن نیاز بکوی معشوق وگرفتارشدن، تدبیر پرستاران ناز، نامه نوشتن‌ناز به‌نیازوبقاصدی فرستادن عتاب، حکایت برسبیل تمثیل، روان شدن عتاب، جواب نوشتن نیاز نامهٔ‌ناز را... تابه آخر. [رؤیت].

35732ـ مشهد، گلچین معانی : سدهٔ ۱۱ همراه‌با«عاشق‌ومعشوق»ازهمو [شهرآشوب در شعر فارسی : ۶۸].

35733ـ تهران، سلطنتی۴۸۷(۶۴۱ ف) : در«کلیات» او از سدهٔ **۱۱** ، در فهرست بنام **نیاز و ناز** یاد شده [ف . دکتر بیانی : ۴۱۶] .

ناز و نیاز= نیاز و ناز

ناظر و منظور

از پیر جمال اردستانی، که‌یاد اودر«کلیات ۱۸۴۹» گذشت. مثنوی‌ست‌عرفانی باسر بندهایی به نثر . با عنوانهای : کتاب ناظر و منظور ، مخاطبهٔ ناظرقادر بامنظور قابل، بقیهٔ سخن‌در معنی نادعلیا مظهرالعجایب ، در معنی من جاء بالحسنةفله خیرمنها.. **آغاز:** در معنی‌الله نور السماوات والارض مثل‌نوره کمشکاة ... زبان میگشایم‌بحمد کریم‌ـ بحمد کریم رحیم‌قدیم.

35734ـ **تهران**،مجلس۱۱۳۲ : نستعلیق، علی اشرف فرزندعلی،در**۱۲۳۵** پیوستهٔ«کلیات» او (ص ۴۳۹ـ۴۴۹) ۵۰ بیت [رؤیت] .

ناظر و منظور

از حاجی ابرقوهی ، که‌یاد اودر«دیوان: ۲۲۷۶» گذشت . مثنوی‌ست در ۱۵۶ بیت در داستان عشق خود، ودرآن از رفتن خود بهند یادکرده و تاریخ سرودن را ۹۷۲ آورده‌است: مادر طبع من این طفل خیال ـ زاد در نهصد و هفتاد و دوسال . **آغاز:** این رساله‌که بخوبی آراست ـ حاجی زاد ابرقویی راست ـ ابتدای سخنم‌توحیدست ـ ای‌که چرخ‌فلك ومهروقمر.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۱۷.

35735ـ **تهران**، مجلس۹۶۴ :همراه «دیوان 22289» اونوشتهٔ **۹۷۲** (ص۷۴-۸۸) [ف . مجلس۳: ۲۵۳].

ناظر و منظور= مجمع‌البحرین= ناصر و منصور

ازکاتبی تبریزی ترشیزی نیشابوری ، که یاد او در«کلیات: ۱۸۹۰» گذشت . مثنوی‌ست در دوبحر ، در داستان عشق ناظر با منظور ، و بدین‌روی‌آن را به دونام خوانده است: اسم خود این **مجمع‌البحرین** یافت ـ واخترش‌از مطلع‌کونین یافت ـ عامر این‌معمره‌معمور باد ـ ناظر این‌منظره‌منظور باد.در ۱۱۵۰ بیت[نسخهٔ مجلس] . **آغاز:** ای شده ازقدرت توماوطین ـ لوحهٔ دیباجهٔ دنیا ودین .

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۳۱۸.

35736 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۶۸ Add : در «کلیات»اونوشتهٔ **۸۵۷**(۱۴۵۳م).

35737 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۰۰ : در«کلیات» اومؤرخ**۸۶۷**درفهرست بنام **مجمع البحرین** است [آکیموشکین ۱: ۴۵۶] .

35738 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۵۳ Add : در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۸۳** (۱۴۷۸م) بنام**مجمع‌البحرین**است[ریو۲: ۶۳۷-۶۳۸].

35739 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۸۲/۲ (۷۰۸ ف) : همراه «دیوان» او نوشتهٔ **۸۸۴** [ف . دکتر بیانی : ۵۱۱] .

35740ـ**تهران**،مهدی‌بیانی : نستعلیق متوسط، در **۸۹۰**، شمارهٔ ۳ «کلیات»17958 او [نسخه‌ها ۱: ۱۳] .

35741 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۹۸۹ : در«کلیات» او ازسدهٔ **۹** آغازبرابر نمونه [ف . فهمی ادهم۱: ۲۲۷].

35742 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۱۵ :در «کلیات 17960» او از سدهٔ**۹ـ۱۰**، آغازبرابر نمونه (ص ۸۵-۱۶۳) ، ۱۱۵۰ بیت‌دارد[ف. مجلس ۸ : ۳۵۴].

35743ـ **تهران**، دانشگاه ۳۶۸۳ :در

«کلیات» او از سدهٔ **۱۰-۱۱** [ف.دانشگاه۱۲: ۲۶۸۷].

35744ـ **تهران**،سنا ۳۰۴/۱: نستعلیق چلیپا، ۴ شوال سدهٔ **۱۲**، ازان‌دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و ۶: ۵۲۶].

35745ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۵ kpi/VI ۲۱۷۶: نستعلیق‌شکسته‌آمیز، سدهٔ **۱۲**، آغاز مثنوی‌برابر نمونه [ف.عبدالله ۲: ۲۹۱].

ناظر ومنظور

از وحشی بافقی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. مثنوی‌ست بزمی، به پیروی «خسرو و شیرین» نظامی، درعشق ناظر بامنظور، بسال ۶۹۶، درپیرامن ۱۵۰۰ بیت[نسخهٔ‌مجلس]. **آغاز: ۱**) زهی نام توسر دیوان هستی ـ ترا برجمله هستی پیش‌دستی. **آغاز۲**): نواپرداز قانون فصاحت

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۱۸.

35746ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۵/۴: با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر (ص۱۷۸ - ۲۲۱)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۸: ۴۱۸].

35747ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۹/۱: در «کلیات (1802)» او از سدهٔ **۱۱**، (ص ۱ - ۹۷)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف .مجلس ۳: ۶۱۰].

35748ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۲۶: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲: ۶۶۳].

35749ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or۴۷۷۲: با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۱۴۵ د) آغاز برابر نمونهٔ**۲** [ذیل ریو: ۲۳۵].

35750ـ **تهران**، دانشگاه۳۴۰۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف . دانشگاه ۱۱: ۲۴۱۵].

35751ـ **تهران**، مجلس ۲۳۳۸: شکسته نستعلیق خوش محمدرضانوری، **۱۲۹۲** (ص۶۵-۱۲۶ هامش) [ف. مجلس ۸: ۴۷].

35752ـ **لنین‌گراد**، آکادمی علوم B۱۸۹: در«کلیات» او، بی‌تاریخ[آکیموشکین ۱: ۴۵۷].

نام‌حق = فقه منظوم

شرف بخاری، درص۳۰۲۹ گذشت.

نامهٔ دلنواز

ازکوثر همدانی، حاج‌ملا محمد رضاکه یاد او در«الدرالنظیم: ۴۸» گذشت. مثنویست عرفانی با دیباچه‌ای به‌نثر. **آغاز**: شرح‌دیباجهٔ نامهٔ دلنوازکه هزار گلشن راز با بلبل...ای زنامت نامها نامی‌نما ـ نامه‌ام از نام خودنامی نما.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۱۸.

35753ـ**مشهد**، رضوی ۱۰۴۴ ادبیات (۸۳۰۴): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ناقص، ۱۵گ ۱۴ س، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷: ۸۷۴].

نامهٔ منظوم

از امیر خسرودهلوی، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت. درقالب مثنوی.

35754ـ **تهران**، سلطنتی۱۷۷(۴۴۸ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴**، [ف. دکتر بیانی: ۱۹۲].

نامهٔ منظوم

از علی احمد شوق حیدر آبادی، سدهٔ سیزدهم. به استاد خوددبیر لکهنوی‌درگذشتهٔ ۱۲۹۲ (۱۸۷۵ م).

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۳۱۵ ـ ذریعه ۹: ۳۲۰ (دبیر) .

35755ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۸۲۰/۴۸۴۰ : بخامهٔ سراینده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۵۵].

نامهٔ منظوم

قطعه‌ایست از عبدالحاکم، خطاب به‌مطلوبهٔ خود مهرالنسا، درشکایت از دوری، ومهرالنسا زیر هر مصرع پاسخی کوتاه طیبت‌آمیز نوشته است .

35756ـ **تهران**، مجلس ۵۹۹۶/۴۸: با تاریخ **۱۱۰۰** در جنگ (ص ۱۳۵) [ف. مجلس ۱۷ : ۳۷۵] .

نامهٔ نامی = پنج گنج

از میرزا محمد صادق نامی اصفهانی (م ۱۲۰۴) که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۵» گذشت. پنج مثنوی‌ست : درج گهر ، خسرو و شیرین، لیلی و مجنون ، وامق وعذرا ، یوسف وزلیخا درچند جا ازآن بدینگونه نام برده‌است، ازآن میان‌درمقدمهٔ درج گهر: ازپی‌نامش‌علم‌افراختم- نامهٔ نامیش‌لقب‌ساختم. که بسال ۱۳۵۷ بکوشش سعید نفیسی با پیشگفتار اوبچاپ رسیده است. که هریك از مثنویها جداگانه در جای خود دراین فهرست‌یاد شده است .

35757ـ **تبریز**، ملی ۳۵۹۴ : نسخ تعلیق گویا خود سراینده ، بدینگونه: ۱ـ خسرو و شیرین ۲ـ لیلی و مجنون ۳ ـ درج گهر ۴ـ وامق وعذرا، چهارمی‌ناتمام، ۲۱۴ گ ۱۲ـ۱۱ س [ف . ملی تبریز ۱: ۱۵۴].

35758ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۵ ادب فارسی طلعت: شکسته ، گویا سراینده سالهای **۱۱۲۸-۱۱۲۹** ، **۱۱۳۱**، دارای: درج گهر، خسرو وشیرین ، لیلی ومجنون، وامق وعذرا، ویس رامین، ۲۰۲ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۹] .

35759 ـ **تهران**، ملی ۲۴۱ـ ۲۴۴: شکسته نستعلیق متوسط فتح‌الله فراهانی ، در **۱۱۹۸** بروزگار نگارنده ، دارای : خسرو و شیرین، لیلی ومجنون، درج گهر [نسخه‌ها ۶: ۱۲۰] .

نان و پنیر

از شیخ‌بهایی، که یاد اودر «تحفهٔ‌حاتمیه: ۲۵۰» گذشت. مثنوی‌ست‌اخلاقی در ۳۰۹ بیت. دراصفهان ۱۳۲۸خ وپس‌ازآن چاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۱۹ ـ ف. مشار : ۱۵۶۳ .

35760ـ **تهران**، سپهسالار ۳/۷۲۰۷: در جنگ که تاریخ **۱۲۸۲** را دارد (۸۵ر ـ ۹۶ پ) [ف. سپهسالار ۴: ۹۷ و ۵ : ۷۰۲] .

نان وپنیر

از محمدرفیع‌فرزند محمد مؤمن گیلانی. **آغاز:** این خورده ریزه‌ایست که دربعضی‌اسفار بدست‌آمده وچون طباع را بعد ازاستماع نان و حلوای حضرت شیخ قدس‌سره‌رغبت بشنیدن‌آن میشود مسمی گردید به‌نان و پنیر . و مخاطب کسانی انداز معتقدین حکمت ومنکرین‌آن که ورقی‌چنداز کتب‌فلاسفه گردانیدند وآن‌رااحاطه و تنقیح نامیده‌اند وبرحقیقت یا بطلان‌آن‌حکم کرده، بنظم درآورد. العبد محمد رفیع‌بن محمد مؤمن الجیلانی. ایکه روز وشب زنی ازعلم‌لاف. هیچ برخجلت نیاری اعتراف .

35761ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹۴۱/۲: نسخ سدهٔ **۱۱** ، (۴۳پ ـ ۳۲ ر هامش) [ف. دانشگاه ۸: ۵۵۹].

نان و حلوا = سوانح سفر حجاز

از شیخ بهایی، که یاد اودر «تحفهٔ حاتمیه: ۲۵۰» گذشت. مثنوی ست در ۴۰۸ بیت با دیباجه ای بنثر در سوانح سفر حجاز خود، بروزن «مثنوی معنوی» انتقادی، بارها در ایران و هند و ترکیه و مصر چاپ شده است، و کسانی از و پیروی کرده اند. **آغاز:** اما بعد حمدالله علی افضاله و الصلاة علی .. ایها اللاهی عن العهد القدیم ـ ایها الساهی عن النهج القویم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۱۹ ـ ف. مشار: ۱۵۶۳.

35762 ـ **پاریس**، ملی S.P.۱۴۳/۶: باتاریخ **۹۰۶** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۵۴ هست [فیلمها: ۵۳۵].

35763 ـ **تهران**، دانشگاه ۹۱۸/۱۸: نستعلیق محمد امین قاری، ۲۰ شوال **۱۰۱۷** در یزد، (۲۹۲پ ـ ۲۹۹) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۷۲].

35764 ـ **مشهد**، آقای کاظم مدیرشانه چی ۲۵/۲: باتاریخ **۱۰۱۸** در دفتر و کلمهٔ (حفظه الله) بدنبال نام سراینده [نسخه‌ها ۵: ۶۰۷].

35765 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۱۹: نستعلیق **۱۰۲۳** در مجموعه (ص ۱۳۳ ـ ۱۵۰) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۷۱].

35776 ـ **مجلس** ۵۱۳۸/۱۰۸: در جنگ ابن خاتون نوشتهٔ ع ۱/ **۱۰۲۵**، با دیباجهٔ نثری بمانند نمونه [رؤیت].

35767 ـ **تهران**، ادبیات ۷۸/۴ ج: نستعلیق ۲۷ محرم **۱۰۴۳**، همراه «شیر و شکر» او [ف. ادبیات ۱: ۱۶۳].

35768 ـ **تهران**، سنا ۲۶۵/۲: نستعلیق کامران تبریزی، با تاریخ **۱۰۵۵** بهمین خامه در دفتر، از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۱: ۱۶ و ۶: ۵۰۷].

35769 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۲۵/۳: نستعلیق محمد شریف فرزند محمد نصیر، ۲ ذیحجهٔ **۱۰۵۹** (ص ۱۲۸ ـ ۱۴۵) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۱].

35770 ـ **تهران**، مجلس ۳۳۲۱/۴۳: با تاریخ **۱۰۶۱** در دفتر (ص ۵۲۷ ـ ۵۳۰) بخشی از آن نست [ف. مجلس ۱۰: ۹۹۸].

35771 ـ **تهران**، ملك ۴۶۵۷/۱۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۶۳** در دفتر (۷۷پ ـ ۸۰ر)، بی دیباجه، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35772 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۹/۳: نستعلیق ۱۲ صفر **۱۰۶۷** (گ ۷۱ ـ ۸۱) [ف. دانشگاه ۲].

35773 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۴/۴۱: نستعلیق **۱۰۶۳ ـ ۱۰۷۳** (ص ۵۳۹ ـ ۵۴۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۰۷].

35774 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۲۷/۲۰: در جنگ یك خطی امامقلی ایمانی غلام، **۱۰۷۴ ـ ۱۰۷۹** (۴۱۹پ ـ ۴۲۲پ) [ف. دانشگاه ۸].

35775 ـ **مشهد**، فرخ ۸۲: در بیاض الله ویردی بیگ، نوشتهٔ **۱۰۷۵** [نسخه‌ها ۳: ۸۷] منتقل شده بدانشگاه مشهد.

35776 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۷۹/۲: نستعلیق **۱۰۹۰** [رؤیت].

35777 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۶۴/۱۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۷۴۷ ـ ۷۵۲) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰].

35778 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹۴۱/۳: نسخ سدهٔ **۱۱**، (۴۴پ ـ ۵۶ر) [ف. دانشگاه ۸].

35779 ـ **تهران**، حقوق ۴۶/۵ج: سدهٔ

۱۱ ، (۱۰۰پ-۱۰۴پ) [ف . حقوق ۱۱۶] منتقل شده بدانشگاه .

35780 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۶۲۶: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۱** [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

35781 ـ **تهران**، دانشگاه۳۴۸۹/۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** (ص۷۳۵- ۷۵۳ متن و هامش) ، زرین ، مصور [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۴۹۶] .

35782 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۷۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، درهامش دیوان حافظ ، زرین. [ف.دانشگاه ۱۴: ۳۶۲۴] .

35783 ـ **تهران**، عبدالمجید عبداللهی: همراه با «منهج النجاة» محمد طاهر نوشتهٔ **۱۱۰۰** ، دیباجه را دارد ، آغاز برابر نمونه محشی [رؤیت] .

35784 ـ **تهران**، دانشگاه۲۵۹۱/۱۷۱: در مجموعه محمد معینای اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۷۴۸-۷۵۷) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۰۶] .

35785 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۶۸ مج : در دفتر مؤرخ **۱۱۱۳** [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

35786 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۱۴ (۴۳۸۳ ف) : با تاریخ **۱۱۱۴** در دفتر (۵۷ پ - ۶۵ ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۲] .

35787 ـ **موزهٔ بریتانیا**(۴۱۹/۲۰) Or۲۹۷۵ :با تاریخ**۱۱۱۵** دردفتر(۳۴۸ر-۳۵۷پ) [ذیل ریو : ۲۶۷].

35788 ـ **تهران**، مجلس۴۹۰۳/۶: با تاریخ رجب **۱۱۱۸** در دفتر، (۶۰ر-۶۲پ) [رؤیت].

35789 ـ **تهران**، دانشگاه۴۱۱۸/۲: نستعلیق گویا محمد، **۱۱۳۳** (ص۹-۲۹)[ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۹۷].

35790 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۳۸/۶: نستعلیق زیبای عبدالعظیم **۱۱۳۶**یا**۱۲۳۶**[ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

35791 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۷۰/۳ : نوشتهٔ **۱۱۴۰** (۱۷۲۷ - ۱۷۲۸ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۷] .

35792 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۹، ۸۷ بها (۲): نستعلیق قاضی عبدالوهاب فرزند قاضی عبدالغفور قریشی عباسی، ۱۵ ذیقعدهٔ ۲۹ جلوس (محمد شاهی) **۱۱۵۹** ، ۱۶ گ [ف.منظور احسن عباسی ۱: ۷۸۹] .

35793 ـ **موزهٔ بریتانیا**۱۶۸۳۲/۲۸ Add : با تاریخ **۱۱۶۵-۱۱۷۴** (گ ۹۵-۸۳) [ریو ۲: ۸۳۱] .

35794 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ ف) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۲۱۸ پ) [ذیل ریو : ۲۳۵].

35795 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ بها - ۶۸، ۸۷۱ تحفه: ش۲دفتری با تاریخ **۱۱۷۹**، ۱۴ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۴۴۰] .

35796 ـ **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۲۱ : شکسته نستعلیق نزدیك**۱۱۹۲**، آغاز برابر نمونه (۸۴ر-۸۷پ) [رؤیت] .

35797 ـ **تهران**، دانشگاه۳۳۹۶/۶: نستعلیق محمد فرزند محمد صالح عبرت دماوندی، **۱۱۹۲** (۱۵۹پ- ۱۶۱پ)[ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۹۸] .

35798 ـ **تهران**، ملك ۵۹۱۱:شکسته

نستعلیق زیبای شفیعای خوشنویس، سدهٔ **۱۲** ، زرین، ۲۴ گ۱۲ س [رؤیت].

35799ـ **تهران** ، ملی ۳۷۱/۱ ف : نستعلیق بد سدهٔ **۱۲** ، (ص۱-۲۴)[ف.ملی۱: ۳۶۱] .

35800ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۸۶ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲** (ص۳۵ -۴۸) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۳۱] .

35801ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۱ ادبیات (۴۴۸۸): شکسته نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۲**،دریك جنگ [ف.رضوی۷:۲۶۸] .

35802ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، زرین ، در مجموعه [ف.دکتر بیانی:۶۰۸].

35803ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۴ ادبیات (۴۴۸۷) : نستعلیق آغازسدهٔ **۱۲**، (ص ۹۲- ۱۰۰ هامش) [ف . رضوی۷:۸۱۱].

35804ـ **تهران**، ملك۵۰۸۵/۲:سدهٔ **۱۲- ۱۳**، (۲۸ پ - ۳۳ر متن و هـامش) [رؤیت] .

35805 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۴۱۹ Add : رمضان **۱۲۰۵** (۱۷۹۱ م) ، نوشتهٔ سید افضل علی رضوی، ۱۷ ك[ریو۲:۶۷۹].

35806 ـ **موزهٔ بریتانیـا** ۷۸۲۱ Add :درویش‌ملاسلیمان،ج۱/**۱۲۱۴**(۱۷۹۹ م) ، ۳۵ گ [ریو۲: ۶۷۹] .

35807ـ **تهران**، الهیات ۳۸۷/۹د: با تاریخ **۱۲۱۷**در دفتر[ف. الهیات۱:۴۲۸] منتقل شده بدانشگاه .

35808ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۸۸ : نستعلیق با تاریخ **۱۲۲۳** درجنگ [رؤیت] .

35809ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۲۱:در جنگ مؤرخ ج ۲/**۱۲۲۴** [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۸۵] .

35810 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۶۰/۲ : نستعلیق‌با تاریخ**۱۲۲۷** در دفتر[رؤیت].

35811ـ **عبدالحسین بیات** ۲ مج : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۲۸** در دفتر،آغازبرابر نمونه . [نسخه‌ها ۶:۷۳].

35812 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۲۹۲۷ (۴۳۶۹ف): نوشتهٔ**۱۸۱۶**م،(۶۱ر ۷۳پ) . [آکیموشکین ۱ : ۵۸۳] .

35813 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۷۱/۲ جوادی : شکسته نستعلیق، با تاریخ **۱۲۳۰**در در دفتر [ف. ادبیات۳:۴۲].

35814ـ **تهران**، الهیات ۵۸۳/۱د :با تاریخ **۱۲۳۳** بهمان خامه دردفتر (۱۰۱ر - ۱۰۶پ) [ف. الهیات۱: ۱۳۵].

35815ـ **موزهٔ بریتانیا**۱۰۴۶۳/۱ Add : با تاریخ رمضان **۱۲۳۳** دردفتر (گ ۱-۱۷) [ریو ۲ :۸۲۰] .

35816ـ**تهران**، دکترمفتاح۳۰۰/۲: نستعلیق با تاریخ **۱۲۳۴ - ۱۲۶۶** در دفـتر [رؤیت].

35817 ـ **تهران** ، سلطنتی ۶۳۵ : نستعلیق‌زین‌العابدین فرزند علی همدانی ، در **۱۲۳۷** ، باچهار سرلوح و۲۴ تصویر در یك جنگ ، در متن وهامش .

35818 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۳۳۲۲(۴۲۷۵ف): نوشتهٔ **۱۲۳۷**،(۱۸۶ پ - ۱۹۰پ) [آکیموشکین۱:۵۸۲].

35819ـ **تهران**، دانشگاه۱۹۵۵/۲: با تاریخ ۱۹ذیحجهٔ **۱۲۳۸** در دفتر (۶ ر - ۱۶پ) [ف. دانشگاه ۸ :۵۷۰].

35820ـ**تهران**،دانشگاه ۴۳۵۴/۱۰:

نزدیك **۱۲۳۹** (ص۲۳۹-۲۵۲) [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۳۱۱].

35821 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۱۳۹/۴ : نستعلیق آقا بابا پسرخلیفه دده خان مصرقانی **۱۲۴۰** ، [نسخه‌ها ۳:۴۴۰].

35822 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۲۵/۸ : باتاریخ **۱۲۴۰** دردفتر (ص۲۴۱-۲۶۷) ، آغاز: استمع ماذیقول المندلیت [ف . دیباجی۲ :۶۳] .

35823 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B ۳۸۳۱ (۴۳۸۰ ف) : نوشتهٔ **۱۸۳۰** م ، (۱۱۶ پ ـ ۱۲۴ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۲] .

35824ـ **تهران**، سپهسالار۲/ ۷۱۷۰: نستعلیق عبدالحمیددرویش کلارستاقی‌چالوسی، ۱۱ ج ۲/**۱۲۴۴**(۵۶پ-۶۴ر) [ف.سپهسالار ۵:۷۰۲] .

35825 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۳۷: نستعلیق **۱۲۴۳-۱۲۴۵** درجنگ [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۴۴۹] .

35826ـ **تهران**، دانشگاه۵۱۱۲/۵: نسخ **۱۲۴۵** (۱۶۹ ر-۱۷۱ر) همراه‌رباعیات ازهمو [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۶].

35827ـ **تهران**، ملك ۵۸۲۷/۱ :با تاریخ **۱۲۴۹** در دفتر (۱پ-۱۱پ)، دیباجه را ندارد ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

35828ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۷۴۱/۳/۷۰۸ : نوشتهٔ رحیم بخش فرزند محمد سیف‌الله، ۲۵ج ۲/**۱۲۴۹**(۱۸۳۳ م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۱۸۸].

35829 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۱ أدب فارسی طلعت : نستعلیق عبدالرحیم ، **۱۲۵۱** برای دوستش حاج عثمان افندی، زرین، ۱۳ گ ۱۴ س [مخطوطات ۲:۲۰۹]

35830 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم B ۳۵۷۲ (۴۳۷۷ ف) : نوشتهٔ **۱۸۳۹**م، (۳ پ ـ ۱۶ر) [آکیموشکین ۱ :۵۸۲] .

35831ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ف۲/۵۳۰ : نوشتهٔ ج ۲/**۱۲۵۳** [نسخه‌ها ۵: ۷۹] منتقل شده به الهیات مشهد.

35832ـ **مشهد**، مدرسهٔ نواب ۵۸/۹: با تاریخ **۱۲۵۳** در دفتر.فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۲۷ هست [فیلمها: ۶۴۵].

35833 ـ **تهران**،دانشگاه۲/۴۹۲۲: با تاریخ **۱۲۵۵** دردفتر(۳۳پ ـ ۴۴ ر) [ف. دانشگاه ۱۴ :۴۰۴۳].

35834ـ **تهران** ، دکتر مفتاح۳ مج: نستعلیق سه‌شنبه ۲۸ رجب **۱۲۶۰** در جنگ [رؤیت] .

35835ـ **شیراز**، دکتر خاوری ۱۶/ مج: باتاریخ **۱۲۶۰** دردفتر [نسخه‌ها۵: ۲۶۸].

35836 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۰۸/۱ فهرست نشده : سدهٔ ۱۳ ، باتاریخ **۱۲۶۰** در دفتر (ص۱- ۲۷) [نسخه‌ها ۵ :۱۷۲] :

35837 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۷۴/۱ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۶۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

35838ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۳۳۰۰ (۴۳۷۴ف) : نوشتهٔ **۱۸۴۹** م (۵۲ پ ۶۴ ر) [آکیموشکین ۱ :۵۸۲].

35839ـ **تهران**، دانشگاه۲/۱۱۰۱: مؤرخ **۱۲۶۳** دیباچه را ندارد [ف . دانشگاه ۶:۲۳۷۲].

35840ـ **تهران**،ملك۴/۵۲۶: نستعلیق سید حسن حسینی متخلص به ثریا ، **۱۲۶۷** ، (ص ۵۲ ـ ۸۰) [رؤیت] .

35841 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۴ ادبیات: نسخ احمد فرزند عبدالکریم **۱۲۶۸** ، ۱۹ گ ۱۴ س [ف . رضوی ۳: ۱۹۹] .

35842 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/۴۷۰۶: نستعلیق ۱۷ ج ۱/**۱۲۷۰** (ص ۳۴۶ـ۳۷۱) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۲].

35843 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۱۲۲ (۴۳۶۷ ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۰** ، (۱۸۲ پ ـ ۱۹۳ ر) [آکیموشکین ۱: ۵۸۱].

35844 ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۷۹: نستعلیق **۱۲۷۴** در مشهد ، (ص ۱۷۳ ـ ۱۷۹) [ف. مجلس ۸: ۴۴۶] .

35845 ـ **تهران** ، ملك ۲/۵۰۴۵ : شکسته نستعلیق پیرامن **۱۲۷۷**. (۲۷ ر ـ ۴۱ ر) در سه ستون ، آغاز بمانند نمونه . [رؤیت].

35846 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/۹۶۸۸ فهرست نشده : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۷۷** (۱ پ ـ ۱۹ پ) بی دیباجه ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35847 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۱/۴۷۸۲ : باتاریخ **۱۲۷۹** دردفتر [ف. دکتر مقصود] .

35848 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۴/۷۷۴ : با تاریخ **۱۲۸۰** در دفتر، ۱۲ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

35849 ـ **تهران**، دانشگاه ۶/۴۷۱۶: نستعلیق صادق سبزواری، **۱۲۸۱** ، (ص ۱۳۷ـ ۱۷۴) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۶۳].

35850 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۷۲۰۷: در جنگ با تاریخ **۱۲۸۲** [ف. سپهسالار ۵: ۷۰۲ و ۴: ۹۷] .

35851 ـ **آصفیه** ۲۸۸ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۸۴** [ف. آصفیه ۳: ۶۳۴].

35852 ـ **تهران**، مجلس ۲/۳۰۲۴ : با تاریخ **۱۲۸۶** در دفتر، زرین، [ف . مجلس ۱۰: ۵۶۶].

35853 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۳۳۹۴ (۴۳۷۶ ف) : باتاریخ **۱۸۸۵** م در دفتر (۱۴ ر ـ ۲۴ پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۸۲] .

35854 ـ **تهران** ، ملك ۸/۵۸۵۹ : نستعلیق ، ع ۱۴/**۱۲۹۳** ، (۱۵۶ پ ـ ۱۶۳ پ) [رؤیت] .

35855 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱/۱۰ : نستعلیق کریم فراهانی، باتاریخ **۱۲۹۳** در دفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۳۷] .

35856 ـ **تهران** ، مجلس ۱/۵۰۷۷: با تاریخ **۱۲۹۷** دردفتر (۱ ر ـ ۴ ر)، آغاز افتاده [رؤیت] .

35857 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/۹۱۸۹ فهرست نشده : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۷ پ ـ ۱۸ پ) دیباجه را ندارد ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35858 ـ **تهران**، آقای محیط طباطبایی: در بیاضی از نیمهٔ سدهٔ **۱۳**، همراه « فخریه : 32501» [رؤیت] .

35859 ـ **تهران**، ملك ۱۴/۶۰۷۷: سدهٔ **۱۳**، (۱۳۴ پ ـ ۱۵۲ ر) [رؤیت].

35860 ـ **تهران**، ملك ۵/۵۱۲۵: نسخ علی فرزند حسن حسینی ، سدهٔ **۱۳** ، باتاریخ ساختگی **۹۵۷** (۷۴ ر ـ ۱۰۱ ر) [رؤیت].

35861 ـ **تهران** ، ملی ۱/۵۷۴ ف: نسخ گویا سدهٔ **۱۳** (ص ۱ ـ ۲۳) [ف. ملی ۲ : ۷۰] .

35862 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳/۴۶۰۴:

نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۵ر–۳۵پ)، با یادداشت ۱۲۷۳.

35863ـ **تهران**، استادمینوی۲/۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها۶:۶۷۵].

35864 ـ **تهران**،دانشگاه۲/۳۱۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۱۶ ـ۳۱) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۲۹].

35865 ـ **تهران** ، ملی ۱۱/۹۶۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص۲۳۳ ـ ۲۴۹) [ف.ملی ۲:۵۱۶].

35866ـ **تهران**، سپهسالار ۳/۸۵۹: نسخ محمدباقر،سدهٔ **۱۳** برای برادرش‌علی‌اکبر (۱۳۳ ر ـ ۱۴۵ پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۷۰۲].

35867 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۲۸۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** (ص۱۱۹ ـ۱۴۸)[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۹۰] .

35868 ـ **تهران**، الهیات ۴/۱۷۲ب: سدهٔ**۱۳-۱۴** ، (۱۳۴پ ـ ۱۴۰ر)[ف.الهیات ۱ : ۱۳۵] . منتقل شده بدانشگاه .

35669ـ **مشهد**، رضوی۱۰۴۶ادبیات (۶۹۱۲) : نستعلیق **۱۳۰۱** [ف . رضوی ۷: ۸۷۸].

35870 ـ **تهران** ، دانشسرایعـالی ، قریب ۱۲۹/۱: باتاریخ**۱۳۳۰**دردفتر[نسخه‌ها ۵:۶۴۳].

35871 ـ **تهران**،سپهسالار۱۶/۱۴۳: تاریخ یاد نشده (۲۹۷ پ) [ف . سپهسالار۵: ۷۰۲].

35872ـ **تهران**،سپهسالار۳۵/۲۹۱۳: تاریخ یاد نشده(ص۵۴۹ـ۵۵۲)[ف.سپهسالار ۵ :۷۰۲].

35873ـ **مشهد**، آقای‌فرخ۲۸۱: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳:۹۷] .منتقل‌شده‌به‌دانشگاه مشهد .

35874 ـ **مشهد**، رضوی۱۲۳۱ادبیات: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، وقف ۱۱۶۶، ۱۳گ ۲۰س [ف . مشهد ۳:۱۹۹] .

35875 ـ **تهران**،فرهاد معتمد۲/۲۰: نسخ تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳:۲۲۲].

35876ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۲۸۵/۱ : نستعلیق گویا درهند، (ص۲ـ۲۵)، آغاز برابر نمونه[ف . دیباجی۲:۲۹].

35877ـ**اصفهان**،سیدمحمدعلی‌روضاتی: تاریخ یادنشده[نسخه‌ها۵: ۱۵۰].

35878 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش‌ف۳/۵۴۱: تاریخ‌یادنشده [نسخه‌ها۵:۸۲].

35879ـ **قاهره**، دارالکتب۵مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، (گ ۱۷۲ ـ۱۸۵) ۱۴س .

35880 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲/۴۵ مجامیع ترکی‌طلعت: تعلیق مصطفی‌الاغریبوزی (۲۴پ ـ۳۶پ) ۱۵ س.

35881ـ**قاهره**، دارالکتب۱۶مجامیع فارسی:تعلیق (گ ۲۸ـ ۳۹) ۱۷س.

35882ـ**قاهره**، دارالکتب۱۲۹۸شعر تیمور : نسخهٔ‌کهن (گ۲۹ـ۳۷) ۲۱س [ف. مخطوطات ۲: ۲۰۹ـ۲۱۰] .

35883 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم A ۱۲۳۱ (۴۳۶۵ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ ـ ۱۴ر) .

35884 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم A ۱۲۰۲ (۴۳۶۶ف) : بی‌تاریخ، (۱۴۱پ ـ ۱۴۲پ) .

35885 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B۲۶۵۳ (۴۳۶۸ ف) : بی‌تاریخ، ۱۰ گ.

35886ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علـوم

B ۲۹۴۱ (۴۳۷۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ- ۱۳پ) .

35887 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۹۹۷ (۴۳۷۱ ف): بی‌تاریخ، (۱۰۵پ- ۱۱۷پ) .

35888 ـ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم۴۲۶۱ B (۴۳۸۲ ف) : نیز بی‌تاریخ ، (۱۰۱ پ- ۱۱۵ر) .

35889 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۳۲ (۴۳۸۴ف): نیز بی‌تاریخ، (۶۲پ- ۷۱پ) .

35890 ـ**لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۰۹۴ (۴۳۷۲ ف) (۱ پ-۱۳ر).

35891 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۲۳۰ (۴۳۷۳ف) : ۹ گ.

35892 ـ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم۳۵۷۲ B (۴۳۷۸ ف): (۱۷ر-۲۶ر) .

35893 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۶۳۷ (۴۳۷۹ ف) : (۸۷پ -۹۹ر).

35894 ـ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم۴۱۰۴ B (۴۳۸۱ف) : (۱۴پ-۲۶ر)[آکیموشکین ۱: ۵۸۱- ۵۸۲] .

35895 ـ**آصفیه** ۲/۶۷مجامیع: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه۳: ۷۵۲].

35896 ـ **بنگال** ، آسیایی ۲ر۲۱ ao (۱۲۱۵) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۲۶] .

35897 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۵۷منظوم (۸۶۹) :شکسته، تاریخ‌یاد نشده [ف. بنگال: ۱۰۲] .

نان و خرما

از سراینده‌ای با تخلص پروانه، به‌پیروی از «نان وحلوا»ی بهایی بسال ۱۲۳۰، ونیزدر ذکر سوانح سفر حجاز خود آمیخته با پند و اندرز ، در دوهزار و پانصد بیت: شیخ ماچون «نان وحلوا» گفته‌بود- بابهادرمعانی سفته‌بود- **نان وخرما** ساختیم شیرین چوقند - تافتددر ذوق اهل دل پسند ... گــردهی **پروانه** را پروانگی - میکنم از ما سوابیگانگی . ازاین روزگار پروانهٔ فراهانی تفرشی میشناسیم که « نخبة المدایح » او در همین بخش خـواهد آمد . **آغاز:** حمد بیحد و سپاس بیقیاس -هم ستایش کان بود محکم اساس .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۱۹.

35898 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۲ مج: نستعلیق‌با تاریخ**۱۲۶۰** درجنگ ، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

35899 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۴۷ادبیات (۵۰۰۸) : شکسته نستعلیق میـرزا محمد قلی نوری، ۱۶صفر **۱۲۶۱** ، ۲۵۰۰ بیت، بخامهٔ دیگری یادداشت شده : (ازبهائی لاهیجی)،در نسخه اشاره‌ای بدین‌کس نیست [ف. رضوی۷: ۸۷۹] .

نامه‌ها = مکاتبات منظوم

از علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه ، فخری، که یاداو در «رصدخانهٔمراغه :۲۹۳» گذشت.

مثنوی‌ست بشیوهٔ «ده‌نامه»ها ، در بحر «فرهاد وشیرین» وحشی ، درنسخهٔ ۹۵۹ رضوی هفت نامه است در ۲۲۳ بیت .

آغاز: اگرباصد هزاران‌مکروحیله- گرفتی‌از کف من‌یك وسیله- که در وی‌بودبویی‌ازنفاقم- طلب کردم فلان را در اطاقم .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۹۴ و ۳۰۵.

35900 ـ**مشهد**، رضوی۹۵۹/۳ادبیات (۹۵۶۰) : شکسته نستعلیق خوش‌محسن‌فرزند اسدالله‌خان ایروانی ، **۱۲۸۱** باآرایشها،هفت

نامه است در ۲۲۳ بیت [ف. رضوی ۷: ۷۹۴].

35901 ـ تهران، مجلس ۱۲۹۳ طباطبائی: نسخ سید محمد حسینی برغانی **۱۲۹۵** (ص ۴۲۹ـ ۴۳۸) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نبی‌نامه = حملهٔ احمدی

از عبدالواحد، دفتر دوم آن مثنویست حماسی‌دینی درسر گذشت پیامبر، شاید تخلص سراینده وهابی باشد: نباشدبه **وهابی** خسته دل ـ هوای لطیفش بجز معتدل. **آغاز:** تعالی‌الله از این‌نامهٔ نامور ـ زلطف‌خدا گشت درج گهر ـ خدا را هزاران سپاس وثنا ـ کزو یافت‌این‌شمع دانش سنا.

35902 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۸۶ Pi/VI ۱۸۵۶: نستعلیق سید محمد عظیم الدین فرزند امیراعظم علیشاه فرزند امام شاه فرزند معظم‌شاه قادری حنفی سهروردی، دفتر دوم‌آنست، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۷۹].

نبی نامه

حاجی منصور. **آغاز:** بنام خداوندهردو جهان ـ جهاندار بخشندهٔ مهربان.

35903 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای k ۰۹۹۶: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۴۳۷ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۶۰].

نتایج‌الاخبار

از اسماعیل‌فرزندرئیس‌الواعظین‌ابوتراب فرزند جعفر حسینی‌واعظ‌یزدی‌لاهیجانی‌متخلص به سید، بنام مظفرالدین‌شاه درسال ۱۲۹۹ نگاشته وسپس‌افزوده‌هایی‌باتاریخهایی‌تا ۱۳۱۵ دارد. مجموعه شعرسوگواری وستایش‌امامان و آداب‌سفراست. **آغاز:** هذاکتاب نتایج‌الاخبار من تألیف احقر الطلاب... بندهٔ‌روسیاه..سید اسماعیل بن ... بسمله: الحمدلله‌الذی احتجب عن‌الابصار بالعزة والاقتدارعلی‌الاشیا... امابعد چونکه جمعی‌از دوستان خلص‌اثناعشری.

35904 ـ **تهران**، دانشگاه ۱/ ۴۱۷۲: نستعلیق نگارنده **۱۳۱۵** (۹ پ ـ ۲۰۶ پ) سپس جنگ شعر از او و دیگران [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۳۸].

نجات‌المسلمین

از عبدالنبی جامی، بروزگار عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸)، بسال ۱۱۰۴ (۱۶۹۲ م) در مسایل فقهی و اعتقادی سروده است: گفت تاریخش‌خردچون خواند زه‌بروی دویار ـ راقمش‌عبدالنبی‌جامی‌جلال‌الدین‌بدان.

35905 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۰۴: تاریخ یاد نشده، ماده‌تاریخ سرودن‌به‌سال ۱۱۰۷ را نشان میدهد.

35906 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۷۲/۸۳۹: آغاز وانجام‌افتاده، در نسخه ماده تاریخ سرودن سال ۱۰۸۰ را نشان میدهد.

35907 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۴۲/۸۹۱: نوشتهٔ ۲ ع ۱/ **۱۳۰۹** (۱۸۹۱م) در لاهور [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۰۷].

نجم‌الهدی

واله، سید محمد موسوی، که یاد او در «دستور نظم: ۲۱۵۸» گذشت.

35908 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۵۸ منظوم (۸۳۳): شکستهٔ **۱۱۹۲** [ف. بنگال: ۱۰۲].

نجوم منظوم = ادوار نجومی

از ناشناس، و شاید بخشی از منظومه‌ای

بزرگ درعلم ادوار باشد . تاریخ۹۹۲(۷۹۲) درعنوان نسخه وتاریخهای ۷۹۲ و۸۴۶در نسخه دیده میشود. **آغاز:** زخرداد چون دررسدروز باد ـ شودکار گیتی زدیگر نهاد . .. زهجرت شده هشتصد وهشت کم‌ـ بودهیجدهم‌روزماه اصم.

35909ـ **تهران،** مجلس ۶۴۰۱/۲ : عمادالدین حسینی‌زنجانی ، باتاریخ **۱۲۵۵** ، (ص ۴۰۴ــ۴۱۵) [ف. مجلس ۱۹: ۵۶۰].

نجوم منظوم

درص ۲۸۵ و ۳۶۳ گذشت.

نجیب نامه

از ابوالحسن‌محیی‌الدین‌متخلص به‌ذوقی، مثنوی‌ست‌درسر گذشت نجیب‌الدوله‌یانجیب‌خان روهله بنام احمد شاه دارانی ۱۱۷۰.

35910ـ **لندن،** دیوان‌هند۲۷۲: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۵صفر **۱۲۱۳**. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۸۷۸ و۲۳۷۲ هست [فیلمها:۲۶۴] [اته ۱: ۹۳۰ ش ۱۷۱۵ و ۲: ۳۸۶].

نخبةالمدایح = دیوان...

ازمیرزاصادق‌متخلص به‌پروانه، منشی‌دربار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰)، دیوان اوست . سرایند باید همان‌تفرشی‌فراهانی فرزندمعصوم فرزندقائم‌مقام‌بزرگ میرزا عیسی باشد. (ونیز بنگرید : نان وخرما: ۳۲۶۸).

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵۸ـفرهنگ سخنوران: ۱۰۳.

35911ـ **تهران،** ملی۸۶۶ف :شکسته نستعلیق گویا سراینده‌درسدهٔ **۱۳**، زدین، دارای مثنوی‌وستایش‌خدا وپیامبر و خاندان‌اوومثنوی درحکایتهای اخلاقی وقصیده وغزل، بادیباجه‌ای به نثر، ۹۹ گ ۱۴ س[ف.ملی۲: ۴۰۰].

نخبةالنصایح

ازمهدی، پس از مقدمه‌ای اعتقادی‌داستان موش و گربه و گفتگوی آندوست. [دانش‌پژوه] **آغاز:** هرثنای بیحد وبیچند وچون‌ـ کزدهان هرثناگوشد برون.

35912ـ **قم،** آستانه۱/ـ۶۲۸۵:سپس ابیاتی درصرف ولغت وجزآن بخامهٔ‌همان‌مهدی **۱۳۱۹** [ف. آستانه: ۳۲۸].

نُدبةالأسرار

از سرشار قفقازی، که یاد او در«کلیات : ۱۸۶۱» گذشت .مثنویست.

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۲۰.

35913ـ **تهران،** دانشگاه۴۰۵۳:در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (ص۲۰۹ــ۲۵۷)[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۳۸].

نرگسدان = مثنوی...

از ذبیحی یزدی ، آخوند ملا اسماعیل ، درگذشتهٔ ۱۱۵۰ بنام سلطان حسین (۱۱۰۵ـ ۱۱۳۵) و میرزا محسن تأثیر (که یاد او در کلیات : ۱۸۵۰ گذشت) ، درسر گذشت‌نرجس خاتون مادرامام‌زمان، در۱۱۱۵ (= نرگسدان ذبیحی) سروده ، ودرتبریز ۱۳۱۵چاپ سنگ شده است. **آغاز:** بنام‌آنکه فرموداز پدایت‌ـ بحسب خاندان ما را هدایت‌ـ بوحدانیت‌ذاتش کماهی‌ـ گواهی‌دادازمه تابماهی.

بنگرید : ذریعه۹: ۳۳۸ و ۱۹: ۳۲۰.

35914 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲ : باتاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر (گ ۱۰۳ پ)، **آغاز** : چنین خواندستم از اخبار غیبت.[ذیل‌ریو: ۲۳۴].

35915ـ **تهران،** ملك۵۵۸۲:شکسته نستعلیق **۱۲۷۹** بخواهش‌میرزاآقادردارالخلافه طهران،زدین ، آغاز برابر نمونه، ۳۴گ ۱۱ س [رؤیت] .

35916ـ تهران، دکتر مفتاح ۱۷۶: نستعلیق محمد تقی، ۱۳۰۲ برای میرزا احمد در تبریز [رؤیت].

35917ـ تهران، ملك ۵۱۲۰: نستعلیق حسن ملایری، آدینهٔ ۲۹ع۱/۱۳۰۲ برای نواب شعاع‌السلطنه، آغاز برابر نمونه، نسخه پیرامن ۸۸۰ بیت دارد، ۳۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

35918ـ تهران، دانشگاه ۴۰۳۱: نستعلیق ابوالقاسم فرزند محمدتقی فایق آشتیانی، یکشنبه ۲۱ ج۱/۱۳۱۳، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۲۰].

35919ـ تهران، سپهسالار ۷۲۰۰: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه ۳۹ گ ۱۲ س [ف. سپهسالار ۵: ۷۰۸].

نزهة الاحباب

از عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت. گفتگوی گل و بلبل و عشق میان آن دوست، درقالب مثنوی، غزل نیز دارد، با دیباجه‌ای به نثر. یکبار همراه چند مثنوی او درکانپور و باردیگر همراه «مفتاح الفتوح» در تهران ۱۳۵۲ چاپ شده است. **آغاز**: حمد وافر و ثنای متکاثر آفریدگار.. حکایت: بلبلی ازگلستان دور اوفتاد ـ وزغم گل سخت مهجور اوفتاد.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۲۱ـ ف. مشار: ۱۵۷۶.

35920ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳: در «کلیات» او نوشتهٔ درویشعلی ۸۵۷ (بنگرید: اسرار نامه [27301) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «نزهة الالباب» است [ف. عبدالله ۲: ۱۷۹].

35921ـ تهران، دانشگاه ۲/۲۲۳۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، در «کلیات» 17907 او [رؤیت].

نسب‌نامه

از ابن‌حسام که یاد او در «خاوران نامه: ۲۷۷۷» گذشت. مثنوی‌ست حماسی‌دینی، سرودهٔ ۸۴۹، در نسخهٔ ۵۱۵۵ ملك پیرامن ۱۵۰۰ بیت است، با این‌عنوانها: التوحید، خطاب بارواح پیغمبر، نعت پیامبر، دلیل نبوت، قصد کردن‌جهود کشتن عبدالله وتزویج باامنه، دلیل دیگر.. وفات پدر و مادر، ذکر وفات عبدالمطلب، گفتار درتربیت‌ابوطالب محمددا، صفت هاشم پدر عبدالمطلب، وفات هاشم، عبد مناف، بیان احوال حمل وپرورش قیذار، ذکر اسماعیل پدر قیذار، صفت‌شیث، صفت‌آدم، صفت هیئت پیامبران، ذکر اولادپیغمبر، گفتار وختم رساله ودرخاتمه‌آمده: چوازهجرت‌دراین‌تاریخ معدود ـ چهل‌ونه سال برهشتصد بیفزود ـ زعمر من‌گذشته شصت‌وشش سال ـ جوانی برگذرپیری بدنبال. **آغاز**: ثنایی کان بود شایسته اولی ـ بنام حضرت بیچون مولی.

35922ـ تهران، ملك ۵۱۵۵/۱: نسخ ابوالمحجن محمد علی، ۱۲ ذیقعدهٔ ۸۹۷، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نسب‌نامه

از اقدسی، چند جا این تخلص آمده: منم **اقدسی** بندهٔ اهل‌بیت ـ بکشتی‌پناهندهٔ اهل‌بیت تاریخ وحماسهٔ دینی است، بنام فتحعلی‌شاه. در آن‌آمده: **نسب‌نامه**‌را رشك مینوکنم ـ به‌طوبی بدین نخل‌یك روکنم .. زهجرت‌چو این نقش دلخواه رفت ـ هزار ودوصد سال وپنجاه رفت ۱۲۵۰ ... بیا به فتحعلی‌شه که تاج ـ نبیندچو او شه براورنگ‌عاج. (ص۱۵). **آغاز**: بنام‌جهان

آفرین یك خدای ــ کزین برتر اندیشه‌را نیست جای ــ فرو زندهٔ شمع جانهای پاك.

35923 ــ تهران، عبدالمجیدعبداللهی: بخامهٔ سراینده سدهٔ ۱۳، انجام بجز قیل یاران او کس نماند ــ از آن باد نقش هلاکت نخواند [رؤیت].

نسب نامه

از حاجی ابرقوهی، که یاد اودر «دیوان: ۲۲۷۶» گذشت. قصیده‌ایست درستایش حضرت رضا که در آن سرگذشت خویش را نیز آورده است. در آن آمده: چو در این قصیده شده ذکر اصلم ــ نسب نامه نامش نهادم بدوران.

35924 ــ تهران، مجلس ۹۶۴: در دیوان او نوشتهٔ ۹۷۳ [ف. مجلس ۳: ۲۵۲].

نسب نامه

از فرسی، نسبنامهٔ پادشاهان دکن است.

35925 ــ بنگال، ایشیاتك ۱۵۹ منظوم (۵۰): نستعلیق، تاریخ، یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۲].

نسب نامه

از سراینده‌ای با تخلص مظلوم، نسب‌نامهٔ صفویان است و ستایش از آنان، در ۱۷۰۰ بیت بروزگار شاه‌تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) ودرپایان مطالب عرفانی و طریق پوشیدن تاج‌دارد. چند جا ازکتاب وخودنام‌برده است: نام‌این‌نسخه‌ای رفیق شفیق ــ شد نسب نامه از ره تحقیق .. همتی بر گمار درکارم ــ تا نسب نامه را بنظم آرم ... دل مظلوم را ضیایی بخش ــ وزصفای خودت صفایی بخش .. جرم مظلوم را ازره کرم ــ خواجه بخشد بخواجهٔ عالم. آغاز: صدر هذاالکتاب بسم‌الله ــ افتتاح‌الخطاب بسم‌الله ــ اول القول اسمه الاعلی ــ صانع الصنع مبدع الاشیاء.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۲۱.

35926 ــ تهران، دانشگاه ۳۴۲۷: نستعلیق پاکیزهٔ شاهانهٔ بهاءالدین‌محمد مشرف سرکار فائض‌الانوار، زرین، درصفر ۱۱۶۰ و ع ۲/ ۱۱۶۲ عرض شده، ودر ۱۱۵۱ بهای آن پانصد دینار بوده، ۶۷ گ ۹ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۳۰].

نسب نامه

از شاه نعمت‌الله ولی‌به نظم [دانش‌پژوه].

35927 ــ تهران، سنا ۱۴۹/۲۲: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده (ص ۱۶۶) همراه ۲۳ گفتار دیگر ازهمو [نسخه‌ها ۶: ۴۵۵].

نسب نامه

از میروالهی قمی، میرزا یوسف که یاداو در «دیوان: ۲۵۹۵» گذشت. مثنویست‌عرفانی، با عنوانهای: نعت حضرت نبوی، مراتب عشق، تمثیل، حکایت ... ودر نسخهٔ ۴۰۷۶ ملك پیرامن ۴۱۰ بیت است. در پایان آن آمده: والهی چون تمام شد نامه ــ خواست ازبرایش ازخامه ــ کردمش برجریدهٔ مرقوم ــ به‌نسب نامه‌ساختم موسوم. آغاز: میهند خامه‌ام بجای کلاه ــ برسر نامه‌تاج بسم‌الله ــ پس به‌حمدخدای کون‌ومکان ــ درفشان میکنم زبان بیان.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۲۱.

35928 ــ تهران، ملك ۴۰۷۶/۲۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۱۹پ - ۱۲۲ر) زرین، نسخه پیرامن ۴۱۰ بیت دارد، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

35929 ــ تهران، دانشگاه ۲۴۷۳/۹: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص ۱۲۴۲) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۲].

نسخهٔ دلپذیر

از حافظ غلام مصطفی فرزند محمد صالح فرزندالله‌دیه، بسال ۱۱۴۱ (۱۷۲۸م) درمسایل فقهی سروده است .

بنگرید : فرهنگ سخنوران : ۴۲۱ (غلام‌مصطفی بلگرامی، در گذشتهٔ ۱۱۴۳).

35930 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۹۶/۱۹۱ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۳۰۸].

نسخهٔ کیدانی

از شاه محمد حسن اشرف، بسال ۱۲۵۲ق (۱۸۳۶ م)، کتاب‌فقه کیدانی رابه‌نظم‌درآورده است .

ترجمهٔ کیدانی وشرح کیدانی در بخش‌فقه خواهد آمد .

35931 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۹۴۳/۸۹۰/۱ : نوشتهٔ علم‌الدین فرزند مهتاب‌الدین ، ۲۱ شوال **۱۲۹۹** (۱۸۸۲ م) [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲:۳۰۸].

نسخهٔ مهر و وفا

ازفیاضی اردبیلی. مثنوی‌ست‌عشقی‌سرودهٔ ۱۰۴۳ . شاید سراینده ملاحیدر علی فرزند مسیح‌الله اردبیلی در گذشتهٔ ۱۰۸۱ (شدبرحمت واصل) باشد. **آغاز:** شکر که‌دیباچهٔ‌مهروو‌فا ـ گشت مشرف به‌سپاس‌خدا.

بنگرید : ذریعه ۹: ۸۰۵ و ۱۹:۳۲۲ ـ دانشمندان آذربایجان: ۲۹۳ ـ فرهنگ‌سخنوران ۴۳۰ .

35932 ـ تهران، ملی ۵۶۴/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص ۱۳۷ ـ ۱۴۵) [ف.ملی ۲:۵۴].

نسمات معطر

از معطر، درص ۶۶ گذشت.

نشئهٔ بی‌خمار = ساقینامه

از اوحدی ، در ص ۲۸۶۱ گذشت.

نشاط‌القلوب (مختار نامه)

از تمکین شیرازی [دانش پژوه]، مختار نامه‌ایست که درمجهلی هند، درشش‌سال سروده و در ۱۲۲۷ بانجام رسیده است .سراینده باید تمکین شیروانی (۱۱۹۴ ـ ۱۲۵۳) نگارندهٔ «بستان‌السیاحه: ۶۴۹» باشد.

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۲۲.

35933 ـ یزد، سیدابوالفضل سعیدی ـ ریحان یزدی : نستعلیق وهاب علی معروف به تجلی‌شاه فرزندعلی بیك ۱ ج ۱/**۱۳۳۰** [نسخه‌ها ۴:۴۶۲]. ۳۲۱ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۲۶ هست [فیلمها : ۲۶۶].

نشاط نامه

ازخواجه قطبی بلخی. [نصرالله‌طرازی]. **آغاز:** چیست آن گنبد دوازده در ـ عشرت‌آباد هفت سورنگر .

35934 ـ قاهره، دارالکتب ۱۸۰ ادب فارسی: تعلیق داود فرزندابراهیم‌فرزندخواجه داود اصفهانی، معروف‌به مدحی، اواخرذیحجهٔ **۸۸۴** برای سلطان‌محمدفرزندمرادخان، ۱۲۱ گ ۱۲ س [ف . مخطوطات ۲: ۲۱۳].

نشئهٔ حکمت

از میرقمرالدین منت، که‌یاد اودر «دیوان ۲۵۴۵» گذشت . مثنوی‌ست درکیفیت شراب.

35935 ـ لاهور، پنجاب بهلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ منت : در «دیوان» او از سدهٔ **۱۳** [منظور احسن عباسی ۲:۱۴۱] .

نشرح

شمس‌الدین علی. مثنوی‌ست‌در کلام وبرای آموزش کودکان .

35936 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم

۳۴۶ A (۴۴۳۴ ف): بی‌تاریخ، (۳۱پ-۶ر) [آکیموشکین ۱: ۵۸۸] .

نصاب

در بخش فرهنگنامه‌های دو زبانه گذشت.

نصاب تجنیس الالفاظ = نصاب بدیع

دهلوی، که در ص ۲۰۳۷ هشت نسخهٔ آن یاد شده است . اینك نسخه‌هایی دیگر:

35937ـ مشهد ، رضوی ۷۹۱۳/۱۸ فهرست نشده : سدهٔ **۱۱** ، (۲۵۴ر)[رؤیت].

35938ـ قاهره، دارالکتب ۶۴۱ مجامیع طلعت: تعلیق **۱۱۷۸** (گ ۲۳-۲۹) ۱۹ س آ، غاز برابر همان نمونه درفهرست بنام «**نظم اعجاز**» و سراینده مصطفی خسروی ! یاد شده است [ف. مخطوطات ۲: ۲۱۸].

35939 ـ تهران، مجلس ۶۳۶۷/۱۱ : با تاریخ **۱۲۳۲** دردفتر، گزیده‌ایست از «نصاب خالق و باری» (ص ۲۷۱-۲۸۷) [ف. مجلس ۱۹: ۴۵۷] .

نصاب الصبیان

فراهی، که در ص ۲۰۳۹-۲۰۴۲ هفتادو یك نسخهٔ آن یاد شده‌است، و اینك نسخه‌هایی دیگر :

35940 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۲۳۹۱ (۴۴۴۴ف): نوشتهٔ **۹۵۹** (۱۴۵پ ۱۶۱ر).

35941 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۴۱۰۵ (۴۴۴۶ ف) : نوشتهٔ **۱۰۶۷**، (۱پ ۶۰ر) [آکیموشکین ۱: ۵۸۸].

35942 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۳۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۴۵ گ .[ریو۲: ۵۰۶] .

35943ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۰۶/۱ Add : از سدهٔ **۱۷** م، (گ۱-۱۸)[ریو۲: ۸۲۵] .

35944 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۲۳۹۱ (۴۴۴۵ ف): نوشتهٔ **۱۱۹۱**، (۴۴پ-۵۶ر) .

35945ـ لنین گراد، آکادمی علوم ۵۶ D (۴۴۴۹ ف) : با تاریخ **۱۱۹۵** در دفتر، (۳۲ر - ۴۷ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۸ - ۵۸۹] .

35946 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۳۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۴ گ [ریو۲: ۵۰۶] .

35947 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۲۰۷۲ (۴۴۴۲ف): نوشتهٔ **۱۲۱۰**، (۱پ-۲۳پ). [آکیموشکین ۱: ۵۸۸].

35948ـ تهران ، مجلس ۶۳۶۸/۱۰: باتاریخ **۱۲۳۲** دردفتر (ص۲۱۹-۲۷۰) [ف. مجلس ۱۹: ۴۵۷] .

35949 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۲/۴ Or : با تاریخ **۱۲۴۵** (۱۸۲۹ م) در دفتر (گ ۲۱۱-۲۳۱) [ریو ۲ : ۵۰۴].

35950ـ لنین گراد، آکادمی علوم ۱۱۴۳ C (۴۴۴۷ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۵** ، (۱ پ - ۱۸پ) .

35951 ـ لنین گراد، آکادمی علوم B ۱۹۴۱ (۴۴۳۹ف): نوشتهٔ **۱۲۷۵**، (۱پ-۳۶ر) .

35952 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۲۰۹۴ (۴۴۴۳ف): نوشتهٔ **۱۲۹۵**، (۱۲۹پ-۱۸۵ر) .

35953 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۵۷۷ (۴۴۳۵ ف): بی‌تاریخ، ۴۱ گ.

35954 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم

A۷۷۸ (۴۴۳۶ ف) : بی‌تاریخ ، (۳ر-۸پ) .

35955 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۸۵۹ (۴۴۳۷ ف) : بی تاریخ ، (۸۰ر ۱۰۵پ) .

35956ـ لنین گراد، اکـادمی علوم A ۱۸۵۱ (۴۴۳۸ ف) . بی‌تاریخ (۱ پ ۵۵پ) .

35957ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۹۵۲ (۴۴۴۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۱پ- ۵۰پ) .

35958ـ لنین‌گراد ، اکادمی علـوم B ۱۹۹۱ (۴۴۴۱ف) : بی‌تاریخ، (۱۲۵ر- ۱۲۶پ) .

35959ـ لنین‌گراد ، اکـادمی علوم C ۱۳۰۱ (۴۴۴۸ف): بی‌تاریخ ، (۱۸۰ر- ۱۸۵پ) [آکیموشکین۱: ۵۸۷-۵۸۹].

نصاب ترم تو = قواعد ترم تو مشتری ، در ص ۳۰۴۹ گذشت .

نصاب قطبیه

از کلمة‌الله مشهور بخواجه پادشاه فرزند خواجه‌رحمت‌الله‌فرزندخواجه‌نعمت‌الله. فرهنگ ترکی بفارسی است . **آغاز:** اوغان و تنکری و ایزدی خدا ورق یا فراغ .

35960 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۰۴/۵ Or : با تاریخ **۱۲۵۳** در دفتر (گ ۹۳ - ۱۱۰) [ریو۲ : ۵۱۳] .

نصیحة‌الملوك = نصایح = پندنامه = کریما

از سعدی شیرازی، مثنوی‌ست‌باعنوانهای: ثنای پیامبر ، خطاب به‌نفس، مدح کرم، مدح سخاوت ، مذمت بخل ، صفت تواضع ، مذمت تکبر ، فضیلت علم، امتناع ازصحبت جاهلان، صفت عدل، مذمت‌ظلم، صفت‌قناعت..(بنگرید: کلیات او : ۱۸۶۱) و اینك چند نسخهٔ مجزا ازکلیات ویا درفهرستها نیز جداگانه نام برده شده‌اند . **آغاز :** کریما ببخشا برحال ما ـ گرهستیم اسیر کمند هـوا ـ نداریم غیر از تو فریاد رس .

35961ـ تهران،سلطنتی ۳۲۷(۴۰۸ ف) :در«کلیات»او،ازسدهٔ۹بنام**نصیحة‌الملوك** است [ف . دکتر بیانی : ۱۴۳] .

35962ـ موزهٔ‌بریتانیا ۲۵۸۷۱/۶ Add : سدهٔ **۱۸-۱۹** م (گ ۱۷۱ - ۱۷۷) بنام **پندنامه** است [ریو۲ :۸۵۸] .

35963ـ تهران،سلطنتی ۳۳۱(۴۰۹ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷** بنام **نصیحة‌الملوك** است [ف . دکتر بیانی : ۱۴۵] .

35964ـ تهران، سلطنتی ۳۳۰(۴۱۰ ف) : در «کلیات» او که‌باید نوشتهٔ‌همان‌اوحدی شیرازی نویسندهٔ نسخهٔ پیشین باشد [ف دکتر بیانی : ۱۴۶] .

35965 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانـی ۴۰۶۳/۱۰۱۱/۵ : نوشته پیرامن **۱۱۷۸** ، در فهرست بنام **کریما** یادشده است [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۵۷].

35966 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۴۲ Or : مصور ، سدهٔ **۱۳** ، بنام پندنامه‌است. [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۶] .

35967ـموزهٔ بریتانیا ۲۶۳۰۲/۳ Add : **۱۲۱۹** (گ ۳۸-۴۰)، آغازبرابر نمونه، بنام کریما و **پندنامه** یاد شده [ریو۲: ۸۶۵] .

35968 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۵۲ف) Or ۳۲۶۱ : فضل‌الدین لاهوری،سدهٔ **۱۸**م، ۳۵ گ [ریو،ذیل: ۱۶۶].

35969 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۴۱۰۴ (۴۷۲ ف): نوشتهٔ **۱۸۰۸**م (۶پ ـ ۱۴ر) بنام **پندنامه**است [آکیموشکین ۱: ۸۵].

35970 ـ **هند**، بانکیپور ۱۱۲: نستعلیق **۱۲۳۳**، ۱۴گ ۹س.

35971 ـ **هند**، بانکیپور ۱۱۳: نستعلیق **۱۲۶۳**، ۲۵ گ ۸ س | ف. عبدالمقدر: ۱۶۱].

35972 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۲۸۱ (۴۶۹ف): نوشتهٔ **۱۲۹۳**، (۶پ ـ ۱۵ر) بنام **پندنامه** است [آکیموشکین ۱ : ۸۵].

35973 ـ **هاروارد** ، هوتن ۳ ـ ۴ P : نسخ (فردریك کرنیه درماه اداد**۱۸۴۱** م در شهر پاریز دار الملك پادشاه فرانسه [نسخه‌ها ۴ : ۳].

35974 ـ **تهران** ، ملك ۱/۵۳۹۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۱پ ـ ۳۰پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

35975 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۳ف) Or ۳۲۶۲: نستعلیق سدهٔ**۱۹** م ، ۱۱گ [ریو، ذیل : ۱۶۶]

35976 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۵۰۴ (۴۶۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۷۲ پ ـ ۸۵پ).

35977 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۱۰۱۰ (۴۶۸ف): بی‌تاریخ، ۷۹ پ ـ ۸۸ر.

35978 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۷۵۰ (۴۷۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۸ پ ـ ۱۶ر) .

35979 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۷۸۷ (۴۷۱ ف): بی‌تاریخ ، (۱۰۲پ ـ ۱۰۷ر).

35980 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۵۳۸ (۴۷۳ ف) : بی‌تاریخ ، (۵۵پ ـ ۸۰پ) .

35981 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۸۵ (۴۷۴ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۰۹ پ ـ ۱۱۷ر) ، هرشش بنام **پندنامه** یاد شده است [آکیموشکین ۱ : ۸۵] .

35982 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ق ف۳۲: تاریخ یاد نشده‌بنام **کریما**یادشده، ۱۲۲ س[ف. سرفراز علی : ۸۷].

نصرت نامه

از پیرجمال اردستانی، که‌یاد اودر «کلیات: ۱۸۴۹» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۲۳.

35983 ـ **پاریس**، ملی S.P.۸۱۳: نستعلیق ، در مجموعه رساله های او مؤرخ **۸۶۸-۸۷۳** . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

35984 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۹۸ Or : سدهٔ **۱۱**،فرصت نامه و نصرت نامه‌است. [نسخه‌ها ۴: ۶۸۲].

نصیب‌الفتیان

از حسن فرزند عبدالمؤمن رومی ، که‌در ص ۲۰۴۴ یاد شده .

35985 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۵۶ (۴۴۵۴ ف) : با تاریخ **۱۱۹۵** در دفتر ، (۱ر ـ ۳۱پ) [آکیموشکین ۱: ۵۸۹].

نصیحت نامه

مثنوی‌ست از**صدر** (عکاسباشی) که‌به‌پسران خود علی اکبر وحسن‌وعبدالعلی باکنایه وطنز اندرزمیدهد. **آغاز:** بیاساقی‌ازروزه گشتم‌نزار ـ می روشن‌وجام صافی بیار.

35986ـ تهران، ملی۸۴۸ف: نستعلیق خوش گویاسدهٔ **۱۴**، انجام افتاده، ۸ گ۱۱س [ف. ملی۲:۳۸۴] .

نصیحت نامه = پند نامه

از عطار نیشابوری ، که درص ۲۶۹۷ ـ ۲۷۰۰ ، پنجاه وچهار نسخهٔآن یاد شده است و اینك نسخه‌هایی دیگر :

35987ـ **لنین گراد**، آکادمی‌علوم۱۴۹ B (۴۳۳ف): نوشتهٔ**۹۶۴**، ۵۸ گ[آکیموشکین ۱: ۸۳] .

35988ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳۵:در «کلیات 17894» او نوشتهٔ **۱۰۲۶**.[نسخه‌ها ۲:۹۱].

35989ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۴۰ B (۴۳۰ ف) : نوشتهٔ**۱۰۲۸** ، ۳۰ گ.

35990ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم ۱۱۵۱ B (۴۳۴ ف): نوشتهٔ **۱۰۵۳**،(۱پ-۲۵ر) [آکیموشکین ۱: ۸۳] .

35991ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۴۷ B (۱۳۲ ف): نوشتهٔ **۱۱۷۰** ، ۲۴ گ [آکیموشکین ۱:۸۳].

35992ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۳۶۷۴ B(۴۴۹ ف): باتاریخ**۱۷۹۵**م‌دردفتر، (۳۳ ر - ۵۹ پ) [آکیموشکین ۱:۸۴].

35993 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷** م . (بنگرید:اسرار نامه 27326) [ف . عبدالمقدر :۶۹].

35994 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۴۴۷ Harleian : نوشتهٔ ترکیه، سدهٔ **۱۷**م، ۶۰ گ [ریو ۲: ۵۸۰].

35995ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۱۶۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۱۱۵** ، در فهرست‌بنام **پندنامه** است [آکیموشکین ۱ : ۴۵۳] .

35996 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۳۴ Add : نستعلیق ترکی**۱۱۹۳** (۱۷۷۹م)۵۲ گ [ریو ۲: ۵۸۰].

35997ـ **تهران**، ملی ۲/۳۷۱ف: از سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف . ملی۱: ۳۶۱].

35998 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۶۴ Sloane : نستعلیق سدهٔ**۱۸** م، ۲۲۱ گ[ریو ۲: ۵۸۰].

35999 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۲۲۸ B (۴۴۵ ف) : نوشتهٔ **۱۸۰۱** م ، (۱ پ ـ ۳۰ر) [آکیموشکین ۱:۸۴].

36000ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۲۲۸۱ B (۴۳۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۶** ، (۳۸ پ- ۷۷ پ) .

36001 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۶۰/۱ Add : پیرامن **۱۸۰۲** م [ریو ۲: ۵۸۰].

36002 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۴۰۱۵ B (۱۶ ذیل) : بی‌تاریخ ، (۱۱ پ- ۴۳ر) [آکیموشکین ۱ : ۶۱۹].

36003 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۵۱۴ A (۴۲۹ ف) : بی تاریخ ، (۸۶ ر ـ ۱۱۷ر) .

36004 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۴۲ B (۴۳۱ ف) : بی‌تاریخ، ۲۵ گ.

36005ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۶۱۲ B (۴۳۶ ف) : بی‌تاریخ ، (۴۱ پ- ۶۴پ) .

36006 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۷۸۹ B (۴۳۷ ف) : بی تاریخ ، (۲ پ ـ ۳۲ ر) .

36007 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۰۱ (۴۳۸ ف) : بی‌تاریخ ،(۱ پ ـ ۵۱ر) .

36008 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۲۲ (۴۳۹ ف) : بی‌تاریخ، (۱۵۴پ ـ ۱۹۹ ر) .

36009ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۴۷ (۴۴۰ ف) : (۶۱ ر ـ ۱پ).

36010ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۲۷ (۴۴۱ف):(۱ر ـ ۳۴پ) .

36011ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۲۹ (۴۴۲ف) : (۳۳پ ـ ۶۴ر) .

36012 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۹۷۶ (۴۴۳ ف) : (۴۴ پ ـ ۳۷ر) .

36013 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۳۰۵۸ (۴۴۴ف): (۲۴پ ـ ۶۷پ) .

36014ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۳۳۹۴ (۴۴۶ ف) : (۳۱ر ـ ۳۴پ).

36015 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۳۴۰۲ (۴۴۷ ف) : ۵۰ گ .

36016ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۶۲۶ (۴۴۸ ف): ۴۸ گ .

36017ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۸۷۷ (۴۵۰ ف) : (۱پ ـ ۱۸پ) .

36018 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۸۷۷ (۴۵۱ ف): (۲۷پ ـ ۷۹ر).

36019 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۹۹۲ (۴۵۲ ف) : ۲۴ گ.

36020 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۰۱۷ (۴۵۳ ف) : (۱۳۴پ ـ ۱۶۲پ).

36021 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۰۹۰ (۴۵۴ ف) : ۳۲ گ.

36022 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۱۰۴ (۴۵۵ ف) : (۵۳ پ ـ ۷۷پ).

36023 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۲۲۵ (۴۵۶ ف) : (۴پ ـ ۳۲ر).

36024 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۳۹۹ (۴۵۷ ف) : (۱پ ـ ۲۸ر).

36025 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۱۵۴ (۴۵۸ ف) : (۱۵۳ر ـ ۱۶۲پ).

36026 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۲۹ (۴۵۹ ف) : (۱۴۲ر ـ ۱۴۴پ).

36027 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۳۰ (۴۶۰ ف) : (۷۱پ ـ ۷۶پ) .

36028 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۵۷۳ (۴۶۱ف):(۱پ ـ ۸۸پ)، همهٔ ۲۵ نسخه بی‌تاریخ است [آکیموشکین۱: ۸۳ ـ ۸۵] .

36029 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۲۹۳۷ (۹۷۹ف) :در«چهار کتاب» بی‌تاریخ.

36030 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۳۰ (۹۹۵ ف) : در «چهار کتاب» بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱: ۱۴۸ ـ ۱۴۹] .

نصیحت نامه

از حکیم نظامی، **آغاز:** ای چهارده‌ساله قرةالعین ـ بالغ نظر علوم کونین .

36031 ـ **پاریس** ، ملی ۱۷۷۷/۱۸ S.P.: باتاریخ ۵ ج ۸۵۲/۱ در دفتر .فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۰ هست [فیلمها : ۵۴۰] .

36032ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۳۳/۶: نستعلین **۱۲۲۹** دردولاب تهران، برای‌شاهزاده عباس‌میرزا(۱۳۸ ر ـ ۱۳۹پ) آغاز برابر نمونه [ف ، دانشگاه ۱۲: ۲۵۵۳].

نصیحت نامه

ازشاه‌نعمت‌الله‌ولی، که‌درس۱۴۵۸ـ۱۴۵۹

یاد شده است . و اینك نسخه‌ای‌دیگر: **آغاز:** هوالاول و الاآخر ... این نصیحت‌بگوش‌جان بشنو ـ با تو گویم چنین چنان بشنو ـ قرةالعین همدم ماشو ـ سعی کن همچوجدوا باشو.

36033 ـ **مشهد**، رضوی ۶۸۸۳/۳۹ فهرست‌نشده : در مجموعه ۹۰ گفتار از او ، **۱۲۴۷ - ۱۲۴۹** ، (۱۳۳ ر ـ ۱۳۳ پ) [رؤیت] .

نصیحت نامه = پند نامهٔ منظوم

از ملانقدعلی ، همان پندهای لقمان به فرزندش است ، در پیرامن ۱۲۰ بیت مثنوی. **آغاز:** أیاپور فرزانهٔ ارجمند ـ سروردل‌سینهٔ مستمند ـ ایا نونهال پسندیده‌ام ـ أیانور چشم رمد دیده‌ام.

36034 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۵۹۰/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، سپس «کتاب‌اسماعیل» به نظم [رؤیت] .

نصیحت نامه = پندنامه

در ص ۲۶۹۶ـ۲۷۰۰ گذشت.

نظام صحت

بناء پناهی ، درص۶۰۷ گذشت.

نظام الصرف

درص۲۰۸۱ گذشت .

نظام النحو

در ص۲۰۸۱ گذشت.

نظم آداب مناظره

مثنوی‌ست . و نام بالاپیش از بسمله آمده است .

36035ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۷۴۲ (۴۴۶۳ ف) : باتاریخ **۱۷۷۹**م‌در دفتر ، (۱۰۸ پ ـ۱۰۹پ) .

36036ـ **لنین گراد**، اکـادمی علوم B ۱۹۵۲ (۴۴۶۲ ف) : باتاریخ **۱۲۹۱** در دفتر ، (۱۴۰پ) .

36037 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۵۱۹ (۴۴۶۴ ف) : بی‌تاریخ، (۳۹ر).

36038ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۴۱۷ (۴۴۶۵ف): بی‌تاریخ، (۲۴۴پ‌ـر) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۰].

نظم الجواهر

مثنوی‌ست ، در معما ، و در آن ۱۸ معما گزارش شده است .

36039 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۶۱۶ (۴۴۶۶ ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۵**، (۹ پ‌ـ۱۳پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۰].

نظم الحکایات = حسن و گوهر

مثنوی‌ست دربارهٔ داستان حسن و گوهر ، وبنام‌بالا، ولی‌نام‌آن‌بخامهٔ‌نویسنده‌درپایان« کتاب حسن و گوهر» نامیده شده است .

36040ـ **لنین‌گراد** ، اکـادمی علوم B ۴۴۶۶ (۴۴۶۷ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۹**، ۱۳۴ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۰] .

نظم الشهدا

ازملاعباس‌فرزندملامحمداشرفی‌مازندرانی متخلص به طوطی . مرثیه‌هایی‌ست که‌در۱۳۳۲ به انجام رسیده است. **آغاز:** اولادرهر کلامی، نام بسمله‌الله خوش.

36041ـ **مشهد**، رضوی ۳۰۷ اخبار: نستعلیق بد سراینده ملا عباس . وقف **۱۳۳۳**، ۵۴۹ گ ، سطرها گوناگون [ف . رضوی۱: ۳۰۷] .

نظم عقاید

مثنوی‌ست در کلام ، در ۸۸ فصل.

36042 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۳۷ (۴۴۶۹ ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۶**، (۶۷ پ ـ ۱۰۵ ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۱].

نظم عقاید

مثنوی‌ست در کلام ، سرودهٔ ۱۱۸۰.

36043 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۳۸۴ (۴۴۶۸ ف) : بی‌تاریخ ، (۱پ ـ ۱۴۷پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۰].

نظم الفراید

از ناشناس برای امیر بخارا شاه‌مراد (۱۱۹۹ ـ ۱۲۱۵) در ۳ باب وهر باب درچند فریده، در قراآت قرآن سروده است.

36044 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۲۱۸۵ (۴۴۷۰ف): نوشتهٔ **۱۲۴۶**، (۲ب ـ ۲۸پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۱].

36045 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۶۱ (۴۴۷۱ ف) : باتاریخ **۱۲۵۵** در دفتر ، (۶۷ پ ـ ۷۳ ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۱] .

نظم فرایض دینی

از احمد از مردم سود هرهٔ هند ، بسال ۱۰۳۰ (۱۶۲۱ م) سروده است .

36046 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۳۹۸/۳۴۰۳ : تاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۰۸] .

نظم اللاآلی

از عادل ، درص ۱۷۱۰ یاد شده ، واینك دو نسخهٔ دیگر :

36047 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۵ (۴۴۷۳ ف) : نوشتهٔ **۹۰۹**، (۸۱پ ـ ۱۰۲ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۱].

36048 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۳۸۸/۴۴۳۹ : نوشتهٔ هدایت‌الله ، میانهٔ سدهٔ **۱۳**، نام‌سراینده وسر آغاز آن‌یادنشده است [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲ : ۳۰۸].

نظم اللآلی = لؤلؤیه

درص ۹۵ گذشت.

نظم مختصر الوقایة

متن «الوقایة» از برهان الشریعة محمود فرزند صدر الشریعة یکم عبیدالله محبوبی ، در فقه حنفی، گزیدهٔ آن بنام «النقایة مختصر ـ الوقایة» ازصدرالشریعهٔ‌دوم عبیدالله فرزند مسعود حنفی (م ۷۴۵ ـ یا ۷۵۰). چلبی متن‌وشروح وحواشی آن‌را بتفضیل نشان داده‌است. واین نظم آن ازناشناس‌است، درکتابی‌چند وبابها وفصلها.

بنگرید: کشف‌الظنون ۲ : ۱۹۷۱ (النقایه) و ۲۰۲۰ (وقایةالروایة) .

36049 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۳۲ (۴۴۷۵ ف): بی‌تاریخ، ۱۷۵ گ.

36050 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۹۶۳ (۴۴۷۴ف): بی‌تاریخ ، (۳ر ـ ۸۹ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۱].

نظم مشکاة الغرایب

از داعی، مثنوی‌ست در کلام، بسال ۱۰۲۶ بانجام رسیده است، باعنوانهای‌فصل، فصل.

36051 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۱۹۶ (۴۴۷۶ ف): تاریخ یادنشده، (۵ پ ـ ۱۱۴ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۹۱].

نظم المعالی

صدرذهبی، درص ۱۷۱۰ گذشت.

نظم مناقب

ازمولوی‌نجفعلی‌که درجهجهوری‌میزیسته، مثنویست سرودهٔ ۱۲۸۳ (= نظم مناقب). پس از حمد ونعت ستایش حیدرآباد ونواب‌افضل‌الدوله‌بهادر ومختارالملك‌نواب سالارجنگ را کرده است. سراینده پدر نذیرحسین‌سخاوامیر حسن سهاشاگردان داغ است .

36052 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۲۸۱ : بگفته‌شیرانی بخامهٔ‌سراینده است [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱:۱۸۸] .

نظم الوصول

منزوی ، درص۳۶۳ گذشت.

نعلبندی = رسالهٔ منظوم در...

36053 ـ **موزهٔ بریتانیا ۵۷۳۵** Or : شمارهٔ ۳دفتر ، نوشتهٔ **۱۰۷۷** همراه‌با: بازنامهٔ منظوم ، کماندارى . [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

نغمات شوقی

از محمدحسین شوقی. در سلوك وتصوف. اگر تاریخ نسخه درست باشد پس نباید محمد حسین شوقی ساوجی باشدکه بزندان جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷)افتاده‌است.(بنگرید: دیوان شوقی : ۲۳۸۴) .

36054ـ **پاکستان ،** لاهور ، پرفسور شیرانی۱۵/۳۰۲۰ : نوشتهٔ سراینده(؟) اوایل ذیحجهٔ **۱۱۲۷** (۱۷۱۵ م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۱۸۸] .

نغمهٔ بلبل

سرودهٔ محمد اعظم عباسی چریاکوتی، که یاد او در «باده‌افراه:۲۶۵۳» گذشت .

36055 ـ **آصفیه** ۴۷/۱۰ مجامیع : با تاریخ **۱۳۳۳** در دفتر [ف . آصفیه ۳ : ۷۳۶] .

نغمة الاولیا

از میرعین‌الدین حسین دزفولی ذهبی ، سرایندهٔ«مشرق‌الانوار»و«صحیفة الاصفیا» وجز آن . مثنویست در استقبال « زادالمسافرین » میرسیدحسین هروی و «لیلی ومجنون»نظامی، که در۱۴ ذیحجهٔ ۱۳۳۱ بانجام رسیده‌است.

آغاز: ای نام توسرنبشت جانها‌ـ ازنام‌خوشت روان روانها ـ ای یاد تو دلگشای‌آدم ـ یادتو گره‌گشای عالم (ن).

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۲۵.

نفرین نامه

از دافع (بنگرید : دیوان : ۲۳۳۱).

36056ـ **تهران،**دانشگاه۲۹۵۹/۸۰ : با تاریخ **۱۰۴۴ ـ۱۰۴۱** در دفتر (ص۱۴۱) [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۵۹] .

نقاش و صورت = مثنوی‌ناصرعلی

میان ناصرعلی سرهندی، متخلص به علی (م ۱۱۰۸) که یاد او در « دیوان : ۲۴۴۸ » گذشت. مثنوی‌ست در ۵۴۰ بیت[نسخهٔ‌مجلس].

آغاز: الهی ذره‌ای دردی بجان ریز ـ شرردر پنبه‌زار استخوان ریز.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۵.

36057 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ۸۳ر)، آغازبرابر نمونه،درفهرست بنام **ساغرکش لطف ازلی** یاد شده است . [ذیل‌ریو:۲۳۴] .

36058ـ **تهران ،** مجلس ۲۶۶۶/۵ : شکسته نستعلیق فضل‌الله**۱۱۷۱**(ص۳۹۸دفتر)، ۵۴۰ بیت، در فهرست بنام **نقاش وصورت**

یاد شده است، آغاز برابر نمونه[ف.مجلس ۸ : ۴۲۶] .

36059 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۹۳۹/۲ : سدهٔ ۱۲ ، آغاز برابر نمونه بنام مثنوی یاد شده است[فهمی‌ادهم۱ : ۳۱۰] .

36060ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۶۸۱/۶۶۰ : نوشتهٔ شوال ۱۲۵۳ (۱۸۳۸ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۷۵] .

36061ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب pi/VI ۶۹ ۲۶۴۸ : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۳۸۳].

36062 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi VI ۹۶ G ۴۲۳۴ : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله۲ : ۵۴۶] . از کتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۱۷۵].

نقش ارژنگ

از رشیدای عباسی، که یاد او در«کلیات : ۱۸۵۸» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی. آغاز : طغرای صحیفه صفت‌الله است ـ ذاتش‌بظهورنام بسم‌الله است ... ای‌چمن پرور بهار وجود ـ نقشبند نگار خانهٔ بود.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۲۵.

36063 ـ تهران، ملك ۵۲۶۶/۳:در «کلیات :17568» اوازسدهٔ۱۱، (۲۱پ ـ ...) [رؤیت].

نقش بدیع

از غزالی مشهدی، که یاد او در «دیوان: ۲۴۵۴» گذشت. مثنوی‌ست‌عرفانی، بادیباجه‌ای به‌نثر سپس هزار بیت،دربرابر«مخزن‌الاسرار» نظامی ، درآن ازعلیقلی‌خان‌ملقب به‌خان‌زمان از امیران دربار اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) ستایش‌کرده است ، وگویند در برابر هر بیت یك دینارطلاازاوگرفته‌است. آغاز: (دیباجه) المنةلله‌که زهستی رستم ـ بانقد بقا زتنگ‌دستی رستم ..بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ نقش‌بدیع‌است زملك قدیم .

بنگرید : ذریعه۱۹ :۳۲۵ ـ هفت‌آسمان: ۱۰۲ ـ کشف‌الظنون ۲ :۴۱۳ .

36064 ـ تهران، آقای نصیری ۱۰ : نستعلیق‌سه‌شنبه۸ع۹۸۲/۲نسخه‌بخامهٔ‌تازه‌تر بنام «تحفةالاحرار» خوانده شده است [رؤیت] .

36065ـ استانبول ، طوپقپوسرای R . ۱۰۳۸ : سلطان محمد خندان، ۹۸۲ ، آغاز برابرنمونه،۳۸گ ۱۲ س[ف .فهمی‌ادهم ۱ : ۲۷۲].

36066ـ تهران، سلطنتی۴۶۲(۶۰۸ ف) : نستعلیق زیبای‌نورای لاهیجی، نورالدین محمد ، ذیقعدهٔ ۱۰۲۰، زرین ، با سه مجلس میناتور ، آغاز برابر نمونه، ۸۶ص ۱۲س[ف. دکتر بیانی : ۳۸۰] .

36067 ـ تهران، مجلس ۲۶۶۵/۲۸: با تاریخ ۱۰۶۰ دردفتر (ص ۷۰۸ ـ ۷۳۶) ، ۸۷۵ بیت ، آغاز برابر نمونهٔ دیباجه [ف . مجلس ۸ : ۴۲۰] .

36068 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۰۲۳ Add : در «کلیات» اواز سدهٔ ۱۷ م [ریو۲: ۶۶۱] .

36069ـ تهران،دهخدا۲۹۷: نستعلیق، سدهٔ ۱۱، آغاز برابری نمونه ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ : ۴۱۳] .

36070ـ تهران، ملك ۴۰۷۶/۲۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۱۰۴ب ـ ۱۱۰پ) زرین، آغاز برابر نمونه ، پیرامن ۸۶۵ بیت دارد [رؤیت] .

36071 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۷۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با تاریخ **۱۱۱۸** در جنگ (ص ۱۳۶ـ۱۴۷) [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۴۲۶] .

36072 ـ **تهران** ، مجلس ۸۸۸۲/۱ فهرست نشده : همراه «اسرار نامه 17333» و جز آن [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

36073 ـ **بادلیان** ۱۲/۱۲۲ الیوت: نستعلیق روزگار رضا قلیخان، سدهٔ**۱۳**، فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها : ۵۴۵] .

36074 ـ **بادلیان** ۲/۲ . فـرازر : همراه «قدرت آثار» ازهمو. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۲۱ هست [فیلمها : ۵۵۵] .

نقطه = منظومه در...

از محمد دهدار عیانی، که یاد او در «الف انسانیت : ۳» گذشت . درعلوم غریبه و اسرار نقطه بنظم. **آغاز:** بای بسم‌الله‌چون‌شدجلوه گرـ ای عیانی بر گشا گنج گهر .

36075ـ **تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق با تاریخ **۱۰۴۹** در پایان تحفهٔ خانی که نیزدر علوم غریبه است [رؤیت] .

نقل عشاق

محتشم کاشانی، که در سی‌ویك سالگی بسال ۹۴۴ ساخته است [ذریعه ۹: ۹۷۲].

36076 ـ **لنین گراد** ، اکادمی عـلوم A ۶۲ (۴۴۹۷ ف) : نوشتهٔ **۱۱۰۹**، ۶۷ گ [آکیموشکین ۱ : ۵۹۴].

نقل مجلس

از سیدعلی‌فرزند محمدعلی‌حسینی‌میبدی، درگذشته درکرمانشاه ۱۳۱۳ . مثنوی‌ست به پیروی «نان و حلوا»ی بهایی .

36077ـ **نجف**، سیدمحمد میبدی‌فرزند سراینده [ذریعه] .

نگارستان چین

از سید احمد سند، سرایندهٔ «چاه وصال: ۲۷۵۳» و جزآن . مثنوی‌ست حماسی دینی‌در عشق امام حسن و نرگس خاتون ، و نسخهٔ ۴۶۷۶ملك ۲۰۵ بیت است.درپایان آن آمده: زکلك‌مانی‌سحرآفرینش‌ـخطاب‌آمد**نگارستان** چینش. **آغاز:** نگارستان طراز خوش بیانی ـ سخن صورتگرچین معانی‌ـ برنگ‌تازه‌این‌نقش چین ریخت ـ بصورت جان معنا این چنیـن ریخت .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۶ .

36078ـ **تهران**، دانشگاه۶/۲۴۴۴: نستعلیق عبدالکریم نجار باشی‌درقندهار وکابل از **۱۱۸۹** تا**۱۱۹۵**(ص ۵۸ ...) [ف.دانشگاه ۹ : ۱۱۲۴] .

36079ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ ف) در «گلشن» گردآوری‌مهجور **۹۱ـ۱۱۹۹**، (۲۳۵پ‌ـ۲۳۶ر)[آکیموشکین ۱ : ۴۷۰].

36080ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، درمجموعه‌نظم و نثر [ف. دکتربیانی : ۶۰۸] .

36081 ـ **تهران** ، ملك ۲/۴۶۷۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۷۱رـ۷۷پ): آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

نگارنامهٔ چین

از میرزا ابوطالب فندرسکی ، که یاد او در«حملهٔ حیدری: ۲۷۷۴» گذشت. مثنوی‌ست با دیباجه‌ای به‌نثر.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۲۶.

36082 ـ **اراك** ، عبدالحسین بیات : ضمن سفینهٔ‌رفیع‌الدین‌محمدرافع نوشتهٔ**۱۰۷۸ـ ۱۰۸۴** [ف . رضوی ۷ :۳۱۵].

نل و دمن

از فیضی هندی، که یاد او در « کلیات : ۱۸۸۸» گذشت . سومین مثنوی از «پنج گنج: ۲۶۸۴» اوست. از داستانهای بزمی کهن‌هندی‌ست در عشق نل و دمن. گویا اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) بسال ۹۹۳ ویرا به‌سرودن‌خمسه‌ای‌در برابر نظامی گنجوی‌دستور میدهد، واو هرپنج را یکجا آغاز میکند ، ولی تا ۱۰۰۳ هیچیك ازآنهابه‌انجام نرسیده، دراین‌سال‌دستوردیگری میدهد که نخست **نل‌ودمن** را بانجام رساند، وی نیزدرچهار ماه‌آنرا در ۴۲۰۰ بیت به‌انجام میرساند. ودر نولکشورلکهنوچاپ‌شده است .

آغاز: ای در تك وپوی توزآغاز ـ عنقای‌نظر بلند پرواز ـ فکر توبدل خیال بگداخت ـ اوج تو زمرغ بال بگداخت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۲۶ ـ ف . مشار: ۱۵۹۹ .

36083 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۱۵ (۶۱۸ ف) : نستعلیق خوش نیمهٔ شعبان **۱۰۲۳**، زرین ، آغاز برابر نمونه، ۲۷۶ص ۱۵س[ف. دکتر بیانی : ۳۹۰] .

36084 ـ **تهران**، ملك ۵۳۶۹: نستعلیق خوش محمد یحیی ، **۱۰۳۷** ، بدستور نواب ـ میرزا عبدالله ، درلاهیجان، زرین، ۱۵۲ گ ۱۴ س [رؤیت].

36085 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۷: نوشتهٔ محمد سعیددر **۱۰۵۰**، درهامش‌دیوان‌او[نسخه‌ها ۴: ۳۱۵] .

36086 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸۱ pi/VI A ۲۹۱۷ : نستعلیق ۳ شعبان **۱۰۵۰** در بلخ، نوشتهٔ ولی محمد فرزندباردی محمد، آغاز برابرنمونه [ف.عبدالله ۲: ۳۳۰].

36087 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۱۲ فیلم: از روی‌نسخهٔ نستعلیق سه‌شنبهٔ ۷ صفر **۱۰۶۳** ، ۱۲۳ گ ۱۷ س [فیلمها : ۲۶۹] .

36088 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۱ Api/VI A ۲۴۶: نیم شکسته ۲۷صفر **۱۰۶۶** در برهانپور ، آغاز : ای‌درتك وپوی تو زآغاز [ف. عبدالله ۲: ۳۳۰] .

36089 ـ **تهران**، دانشگاه ۶۵/ ۲۹۵۰: نزدیك **۱۰۷۶** (ص ۳۱۵ـ۳۲۱)[ف.دانشگاه ۱۰ : ۱۸۴۰] .

36090 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۵۷ : سدهٔ ۱۱ با تاریخ **۱۰۷۳** درجنگ (ص۲۱۴ـ ۲۱۷) [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۳۵].

36091 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۲ Spi/VI A ۵۰۷۱ : نستعلیق ۲۵صفر **۱۰۸۰**، (۱۶۶۹ م) آغاز برابر نمونه، ۱۷۴ گ [ف . عبدالله ۲: ۵۱۸]. ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۹] .

36092 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب B ۶۲ Spi/VI ۴۲۱۵: نستعلیق مصطفی‌ٰالیاس (نتهرا؟)فرزند عبدالله‌فرزندامام‌الدین صدیقی، ۲۹ محرم **۱۰۸۴** (۱۶۷۳م) ، ۱۲۳ گ[ف. عبدالله ۲: ۵۱۸] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۸۹].

36093 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹۳ ، ۸۷۱ نل(۳): نستعلیق نورمحمد **۱۰۸۶**، ۱۲۶ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۱۶].

36094 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۶۲ Spi/VI C ۳۱۸۷: نستعلیق ۱۴ رجب **۱۰۹۸** ، (۱۶۸۷ م) ۱۳۹ گ [ف.عبدالله ۲: ۵۱۸] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۸۹].

36095 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۱۳/۱:

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، انجام: مانند بدهر داستانها (ص ۱ ـ ۱۹۰) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۷۳] .

36096 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۵۱/۴ : نستعلیق چلیپا سدهٔ **۱۱**،درمتن‌وهامش[نسخه‌ها ۲ : ۲۴۸] .

36097ـ **تهران**،سپهسالار ۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با یادداشتهای۱۱۶۲ ـ۱۱۷۱ .[ف. سپهسالار ۲ :۵۲۰] .

36098ـ **تهران**، مجلس ۶۱۱۷/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** درهامش(ص ۱۳۴ــ ۳۳۶). [یادداشتهای آقای حایری] .

36099 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۶ Kpi/VI ۲۱۸۶:شکستهٔ سدهٔ **۱۱**[ف. عبدالله ۲ : ۳۴۰] .

36100ـ **پاکستان**،دانشگاه پنجابD ۶۲ Spi/VI ۴۱۸۶: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۱۲۰ گ [ف.عبدالله۲: ۵۱۹]ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۹] .

36101 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۹۸۱ Add : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۷**م [ریو۲: ۶۷۰] .

36102ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** ، آغاز و انجام‌افتاده، ۱۶۲ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۳۴۰] .

36103ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۳ ، ۸۷۱ نل (۱) : نستعلیق کهاسی آخوند قوم بنی‌اسرائیل، ۱۴ رمضان **۱۱۱۷**، ۱۲۴ گ ۱۵ س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۱ : ۴۸۴] .

36104 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۸۱ pi/VI ۱۶۹۵ : نستعلیق عزت‌الله، ۹ ج۲/**۱۱۴۷** [ف. عبدالله ۲ : ۳۴۰] .

36105ـ**بنگال** ، ایشیاتك ۱۶۰منظوم (۸۳۴) : نستعلیق **۱۱۶۹** [ف . بنگال : ۱۵۲] .

36106ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ق‌ف۵۳: نوشتهٔ**۱۱۸۹**، ۳۷۸ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۷۸] .

36107 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱/۳ : نستعلیق محمد علیخان ، سدهٔ **۱۲** ، با دیباجهٔ نثری (۵۱ پ ـ ۷۵ پ)، آغاز مثنوی برابر نمونه [رؤیت] .

36108 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۷۶/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در هامش، فرمودهٔ خانعلی شاه ، مقابله شده، ۱۷۶ گ [رؤیت].

36109 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۶ pi/VI ۶۱۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، با دیباجهٔ نثری ، آغاز برابر نمونه [ف .عبدالله ۲ :۳۴۷] .

36110ـ **پاکستان**،دانشگاه پنجابE ۶۲ Spi/VI ۳۳۲۳ : شکسته آمیز شیخ وارث علی فرزندِ لطیف‌علی...انصاری۱۷ج۲/**۱۲۱۲** (۱۷۹۷ م) ، ۱۳۶ گ [ف.عبدالله۲: ۵۱۹] . ازکتابهای پرفسورشیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۸۹] .

36111 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۴۴: نوشتهٔ **۱۲۲۵** همراه با دیوان [نسخه‌ها ۴ : ۳۱۵].

36112ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۳ ، ۸۷نل (۲): نستعلیق پیر بخش ۱۸جوزا ۱۸۹۸ ب، ۱۳۵ گ۱۶س [مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ :۴۸۵] .

36113ـ **تبریز**، ملی ۲۷۶۸: تاریخ یاد نشده ، در « کلیات» او[نسخه‌ها۴ :۳۱۵].

36114ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علـوم

B ۲۰۱۳ (۴۵۱۸ ف) : بی‌تاریخ، ۱۲۴ گ [آکیموشکین ۱:۵۹۶] .

24_36115_ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: ده نسخه از آن در این کتابخانه هست، یکی از آنها مصور [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۵۰] .

36125_ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷۸: تاریخ یاد نشده ، ۲۶۶ص.

36126 _ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷۹: نوشتهٔ حاجی گل محمد، تاریخ یاد نشده، ۱۴۳ ص [ف.سرفرازعلی:۷۸] .

36127_ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۹۲/۲/۱۶۴۲ : تاریخ یاد نشده .

نل و دمن

ناشناخته . بیت آغاز و انجام آن بمانند نازو نیاز،وحید: ش35731است، با این عنوانها نعت ، صفت معراج ، تدبیر وزیر و شناختن بیماری عشق ، عشق نل ، ازیاد افتادن دمن ، نامه‌بستن نل در پای مرغ... ازمتن آن برمی‌آید که پس از«نل و دمن» فیضی سروده شده است.

آغاز: خدایا سینهٔ بی‌سوزدارم _ ولی همچو چراغ روزدارم (بمانندش35731)سپس:زمانی رفته روز نبوده _ بود پیش تو طومار گشوده

انجام: زخون شد دیدهٔ فیضی حنایی _ ... اگرچه ساقیت باشد جم و کی .

36128_ **تهران**، ملک۶/۵۶۱۱:سدهٔ **۱۲** ، (۱۰۴ر_ ۱۱۳پ) ، همراه«نل ودمن » فیضی [رؤیت] .

نمکدان حقیقت

از حکیم شفایی (م۱۰۳۷)، که یاد او در «دیوان : ۲۳۸۱» گذشت . مثنوی‌ست دروزن «حدیقه»ی سنایی. نام آن در دیباجهٔ «کلیات» او نسخهٔ ۴۱۷۱/۱ ملک نیز آمده است.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۷ و ۳۱۴ .

36129_ **تهران**، دانشگاه۱۶/۲۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در ۴۰ بیت(س۱۶۹)همراه غزلهایی از او. در فهرست بنام«نمکدان»آمده و نشانی بیشتر داده نشده است [ف . دانشگاه ۹:۱۲۴۲].

نمکدان دین

از داود اصفهانی (م۱۱۳۳)، که یاد اودر «دیوان: ۲۳۲۵» گذشت. مثنوی‌ست در توصیف مجلس شاهانه و افراد آن و سخنان دینی گفته شده در مجلس ، وضع اجتماعی وعقلانی حاکم بر آن روزگار را نشان میدهد .

بنگرید : ذریعه۱۹ :۳۲۷.

36130 _ **تهران** ، سپهسالار ۲۵۶ : همراه «دیوان 23092» او ، گویا پاکنویس اصل [ف. سپهسالار ۲:۹۵_ ۵۹۸].

نور و نه‌نام خدا

ناشناخته .

36131_ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۹۷/۱/۱۸۸۵: سدهٔ **۱۱**[ف.دکتر محمد بشیر حسین ۲:۲۶۳].

نورالانوار

از شاهزاده رضا قلی میرزا مجنون‌علیشاه مراغه‌ای، که یادش در«دیوان :۲۵۱۳» گذشت. مثنوی‌ست عرفانی در گزارش نور در آیت و حدیث: نورالسماوات والارضین.. کمشکاة فیها مصباح ، و حکایتها ، پیرامن ۱۱۲۰ بیت .

آغاز: بنام آنکه‌جان زو گشت‌باقر _ بنام آنکه

دل زویافت زیور .

36132ـ مشهد ، رضوی ۱۰۴۹۱/۱: نستعلیق عبدالکریم فرزند میرزامصطفی‌شیخ ـ الاسلام، ۱۳۳۳ (۲پ-۴۵ر) [رؤیت] .

نور الانوار

مظفرعلیشاه ، درس ۶۴۴ گذشت .

نورس نامه

از ظهوری ترشیزی، که یاد اودره‌کلیات: ۱۸۸۰» گذشت . دربرابر « مخزن الاسرار » نظامی، بدستور ابراهیم عادلشاه (۹۸۸ ـ ۱۰۳۷) . گویابه همراهی پدر زنش ملك‌قمی که یاد او در «دیوان : ۲۵۴۴» گذشت سروده است . با دیباجه‌ای به‌نثر . نسخه‌هایی از این دیباجه جداگانه در دست هست .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۲۷.

36133ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب۶۶ Spi/VI ۳۰۱۲: نستعلیق، در دیوان «ملك قمی ، آغاز برابر نمونــه [ف . عبدالله ۲ : ۵۲۳] .

30134 ـ بنگال ، آسیایی ۴ ao (۳۸۹):شکسته ، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال : ۱۲۳] .

نور نامه

ناشناخته . مثنویست در اخلاق.

36135ـ بنگال ، آسیایی ۲۵/۱ ao (۱۵۹۶) : با تاریخ ۱۱۵۱ در دفتــر [ف . بنگال : ۱۲۶] .

نوروز و جمشید

از رشحهٔ‌اصفهانی،محمدباقر فرزند محمد فرزند علی‌اصغر(اصفهان ۱۲۰۳ـیزد۱۲۶۶) مثنویست در داستان نو روز دختر بختیاری و جمشید پسر وزیرخان ختن ،که بسال ۱۲۵۰ سروده است . و در پایان از میرزا حسنخان علوی وزیر نایین‌وفتحعلیشاه ستایش کرده‌است. در میان داستان‌جمشیداز نوروزخواسته تاتراجم شعرای عصر را به‌نظم بیان کند ؛ مشروط برـ اینکه ذکر هر سراینده از سه‌بیت بیش نباشد، و بدینگونه تذکرهٔ سرایندگان‌روزگارخودرا وذکر ۱۳۷ تن را در دنبال داستان به ترتیب تهجی میآورد . این « تذکرهٔ منظوم » رشحه بکوشش گلچین‌المعانی بسال ۱۳۴۴ درتهران بچاپ رسیده است . **آغاز:** ای‌وصف‌توهم‌کرده زآغاز ـ ای درزکرم توکرده‌یی باز.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۲۸ .

36136ـ مشهد،رضوی۱۰۵۴ادبیات: نستعلیق تحریری باید از خود سراینده باشد، آغاز برابر نمونه، ۱۰۹ گ ۱۵س[ف.رضوی ۸۸۶:۷] .

نوروزیه و بهروزیه

از جلال‌الدین‌رئیس‌العلماء .

36137ـ شیراز، خانقاه‌احمدیه۱۷۴: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ :۲۲۹].

نورالیقین

از مسعود بیگ . دیوان اوست.ونسخه‌ای از دیوان او درس ۲۵۲۵ یاد شده است .

36138ـ موزهٔ‌بریتانیا ۳۱۲ Or : ج ۱۰۷۲/۲ (۱۶۶۱ م) ، ۱۱۳ گ [ریو ۲: ۱۳۲] .

نوشین روان

از تقی دانش‌تفرشی ، ضیاءلشکرومستشار اعظم، فرزند حسین ، (۱۲۸۸ق ۱۳۲۶ خ) سرگذشت وگزارش پادشاهی انوشیروان‌استو وچاپ شده . **آغاز:** ای‌فرازندهٔ بلند سپهرـ ای فروزندهٔ رخ مه ومهر.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۸ ـ مؤلفین مشار ۲ : ۲۱۶ ـ سخنوران نامی ۱ : ۷۲ ـ ادبیات معاصر : ۱۴۸ .

36139ـ **تهران**، مجلس ۲۶۹۷ : شکسته نستعلیق سراینده ، **۱۳۴۰** ، ۲۱۴ ص ۱۲ س [ف. مجلس ۴۶۸۰۸] .

نوید هدایت = ترجمهٔ زواجر

از مظفرحسین .

36140ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۸۰ : نوشتهٔ غوث بیگ **۱۳۴۲** ۱۷۹ س [مخطوطات ، سرفرازعلی : ۷۸].

نهال باغ ارم

از اوحدی .

36141ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۶۲ منظوم (۹۱۰): نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغازافتاده [ف . بنگال : ۱۰۲].

نهایة الاعجاز

از نویدی شیرازی (۹۸۸۲) ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۷» گذشت . هفتمین بخش از «هفت خزانه»ی اوست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۸ .

36142 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۰۷ ف) Or ۳۵۰۴/۷ : در «هفت خزانه»ی او نوشتهٔ **۹۷۳** (۱۵۶۵ م) [ذیل ریو : ۱۹۶].

36143ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۲۵ : در «کلیات : 18021» او از سدهٔ **۱۱**. [ف. دانشگاه ۹ : ۱۰۷۸] .

نهایة الحکمه

از پیر جمال اردستانی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت . مثنوی ست عرفانی با سربندهایی به نثر ، و بخشی ست از «بیان حقایق احوال المصطفی: ۲۶۷۴» . **آغاز**: قال الله تبارك و تعالی ان الله یامر بالعدل والاحسان... هذا کتاب نهایة الحکمه . ای عزیز بدانکه حکمت الهی.. الصلاة ای عاشقان کامد امام ـ بـر رخش آرید ایمان والسلام .

بنگرید: ذریعه: ۱۹ : ۳۲۸ .

36144ـ **پاریس** ، ملی ۸۱۳ .S.P : نستعلیق در مجموعه رساله‌های او نوشتهٔ **۸۶۸ـ۸۷۳** فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۲۱ هست [فیلمها : ۵۹۴] .

36145 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۱۹ (۵۱۶ ف) : سدهٔ **۹** (بنگرید : بیان حقایق احوال : «27904» [ف. دکتر بیانی: ۲۷۵].

36146 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۰۱/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، (۱۴۲ پ ـ ۱۹۲ ر) ، آغاز برابر نمونه ، زرین [رؤیت] .

36147ـ **تهران**، ملك ۵۱۱۰/۳: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۹** (۸۹ پ ـ ۱۳۵ پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

36148ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۲۹/۵ : آدینهٔ ۸ ج۱/ **۱۲۴۰** ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵ : ۷۳۵].

نه سپهر

از امیرخسرو دهلوی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت . یکی از مثنویهای اوست که بنام قطب‌الدین مبارکشاه سروده‌است. **آغاز۱)**: شکر یزدان را که در نطق آن توانائیم داد ـ کاسمانهای معانی را بنا خواهم نهاد. **آغاز۲)**: خدا را کنم برسر نامه یاد ـ که بر بنده درهـای معنی گشاد .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۲۹ .

36149ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸ ف) : در کلیات او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۲] .

36150 ـ تهران ، سلطنتی ۱۸۱/۷ (۴۵۱ ف) : در «ثمانیه 28789» او نوشتهٔ **۹۷۲** [ف. دکتر بیانی : ۱۹۶] .

36151ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۱(۴۴۹ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف . دکتر بیانی: ۱۹۴] .

36152ـ **تهران**،مجلس۴۵۵: نستعلیق علی مشهور به ادائی ، در **۹۲۳**، زرین، آغاز برای نمونهٔ ۱ ، ۱۸۲ گ ۱۲ س [ف:مجلس ۲ : ۲۶۸] .

36153 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۵۶۶ Or : سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

36154 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷ م) [ریو۲:۶۰۹] .

36155 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب ۴۶۳۲Spi/VI۲۴ F: نستعلیق‌خوش‌سلیمان مساوی دهلوی، پیرامن سدهٔ **۱۱** ، آغازبرابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۷۳]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱:۱۸۹] .

نیاز و ناز

از آزاد ، سدهٔ ۱۲ ، مثنویست عشقی و عارفانه،درآن‌آمده: بیا**آزاد**ترک‌این‌وآن‌کن‌ـ سرآمدقصه ختم داستان‌کن. ونیز: **نیازوناز** نامش سازکردم. **آغاز:** الهی دل بعشقت‌مایلم کن ـ دوعالم شوق تحویل دلم کن .

36156 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۴۵ Or : نستعلیق‌سدهٔ **۱۸**م ، ۹۱ گ [ریو ۲: ۷۱۱] .

نیاز و ناز= ناز و نیاز
وحید ، درص۳۲۵۸ گذشت.

نیرنگ عشق

از «میرزا محمد اکرم غنیمت پنجابی، که یاد او در «دیوان : ۲۴۵۶» گذشت.مثنوی‌ست بزمی در بحر هزج مسدس. چاپ شده است . **آغاز۱)**: به‌مکتب میرود طفل پریزادـمبارك باد مرگ نو باستاد ـ اگر باشد معلم خود فلاطون ـ باندك روز خواهد گشت مجنون **آغاز ۲)** : بنام شاهد نازك خیالان ـ عزیز خاطر آشفته حالان .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۲۹ ـ ف .مشار: ۱۶۱۶ .

36157ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۹۴/۱۲۴۱: نوشتهٔغلام‌محیی‌الدین فرزند ابواسلم فرزند ابوهاشم سنگها نوی، ۶ صفر **۱۱۱۳** (۱۷۰۱م)[ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۹۰] .

36158ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۶۸۴ ppi/VI ۶۷ : نستعلیق ۱۲ ذیحجهٔ **۱۱۳۸** . آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف .عبدالله ۲: ۳۷۵] .

36159ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۴۰/۵۱۶ : محمد قاسم ، ۳رمضان **۱۱۹۳** (۱۷۷۸ م)[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۱۹۰] .

36160ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۹۸ pi/VI ۱۶۱ : نستعلیق ۱۲ ج ۲/ **۱۲۳۳/۲** [ف . عبدالله ۲ : ۳۷۵].

36161ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱ ، ۹۹ غنیمت (۲) : نستعلیق هدایت‌الله فرزند عمر، ۲۵ رجب **۱۲۴۰** ، ۵۲ گ ۱۸س [ف.منظور احسن عباسی ۱:۵۰۴] .

36162ـ**لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۸۷۱ ، ۹۹ غنیمت (۳) : شکستهٔ محسن شاه

قادری ، ۳ شعبان **۱۲۵۳** ، ۹۳گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱:۵۰۵] .

36163ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۶۱ pi/VI ۱۰۹۶ : نستعلیق‌سیداحمدبخش که درسند یله میزیسته، ۹ ذیقعدهٔ **۱۲۶۳**[ف. عبدالله۲:۲۷۵] .

36164ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف۱۸۷: نوشتهٔ**۱۲۶۴**، ۱۰۳ص[مخطوطات، سرفراز علی:۷۸].

36165ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۷۸۳/۷۵۰ : نوشتهٔ **۱۲۷۰** برای برخوردار محمد بخش [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۱:۱۹۰] .

36166 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۶/۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، پیرامن ۱۰۲ بیت، (۱۳۸رـ ۱۴۱پ) ، اکلیلی [رؤیت] .

36167 ـ **بادلیان** ۱۲۲/۹ الیوت : نستعلیق روزگار رضاقلیخان. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۸۸۸ هست [فیلمها :۵۴۵].

36168ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۸۴/۲/۳۰۸۹ : تاریخ یاد نشده.

36169ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۲۳/۹۷۱ : نیز تاریخ یادنشده.

36170 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۶۵/۱۶۰ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۰] .

نیرنگ محبوب

خواجه محمد طاهر.

36171 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۶۳ منظوم (۱۲۰۶) : شکستهٔ **۱۱۳۳** [ف. بنگال: ۱۰۲] .

نیستان = بوستان قاسمی

از ادیب کرمانی ، متخلص به‌قاسمی، قاسم فرزند زین‌العابدین ، در گذشتهٔ ۱۳۴۲ یا ۱۳۴۸ . ساخته‌ایست دربرابر«بوستان»سعدی در چهار دفتر. و ازهمین قاسمی: «خارستان» در برابر «گلستان» و «آتش‌زنه» که‌مجموعهٔ رباعیات‌اوست‌و«تاریخ‌تلگرافی»که‌تاریخ‌منظومی است ، ومثنوی دربرابر«خسرووشیرین»نظامی در (ذریعه۹: ۶۵ ، ۳۶۶)یاد شده‌است **آغاز**: بنام خداوند شور آفرین ـ حکیم نخ تاروپود آفرین .

بنگرید : ذریعه۹ : ۶۵، ۸۶۶ و ۱۹ : ۳۲۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۳۵.

36172ـ **تبریز**، ملی۲/۲۶۶۵: نسخ تعلیق شکستهٔ غلامحسین‌شریف‌کرمانی، سه‌شنبه ۷ رجب **۱۳۱۶**، آغازبرابر نمونه، ۴۰گ۱۲ س [س. ملی تبریز ۱:۱۳۷].

36173ـ**تبریز**، ملی۲/ ۲۵۸۰: نسخ احمد فرزندمحمدحسین حسینی، رجب **۱۳۲۲**، آغاز برابر نمونه، هرچهار دفتراست، ۶۴گ ۲۰ س [ف . ملی‌تبریز ۱ : ۱۳۵] .

و

واجبات منظوم

از سلیمی‌تونی ، که‌یاد اودر «حرزالنجاة: ۲۷۶۹» گذشت. واجبات نمازاست در ۵۶ بیت، و شایدبخشی‌ازهمان«حرزالنجاة» باشد. **آغاز**: ابتدا کردم بنام قادر قدرت نما ـ عادل وحی‌و سمیع وخالق ارض وسما .

36174ـ **مشهد** ، رضوی ۸۶۰۸/۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (۳۶ر ـ۳۷پ) ، آغاز

برابر نمونه، ۵۶ بیت است [رؤیت].

واجب‌الحفظ

ازصائب تبریزی، میرزا محمدعلی که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. ازمطلع‌غزلیات گوناگون«دیوان: ۲۳۹۱» خودبترتیب تهجی دیوانی گردآورده و بدین‌نام خوانده است.

36175ـ تهران، مجلس ۱۰۰۷/۴: در «کلیات: 17797» او ازسدهٔ ۱۱، (ص ۷۳۷-۷۵۴) ۳۷۱ بیت دارد [ف. مجلس۳: ۳۲۵].

وارث سنظوم

از سیدمحمدنوربخش، که یاداودر «تفسیر آیت فمن‌کان یرجوا: ۲۳» گذشت.

36176 ـ تهران، مجلس ۶۱۷/۶: با تاریخ ۱۲۶۲ - ۱۲۶۳ در دفتر [ف. مجلس ۲: ۳۶۹].

واقعات سربانه

مثنوی‌ست تاریخی.

36177ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۳۸: آغاز وانجام‌افتاده[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۵۰۰].

واقعهٔ امیرتیمور

از قاسم‌انوار(م۸۳۷)، که‌یاداودر«امانت: ۱۰۴۹» گذشت. مثنوی‌ست با دیباچه‌ای کوتاه بنثر و ۵۳ بیت. **آغاز ۱)**: برادر عزیز را سعادت ابدی مساعد باد ... **آغاز ۲)**: الای شاهباز قدس لاهوت ـ مقید مانده‌ای در دام ناسوت.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۳۰.

36178ـ تهران، مجلس۲۶۱۳/۲: در «کلیات» مؤرخ ۸۵۲ او (ص ۳۳۹ ـ ۳۴۲) مقدمهٔ نثری را ندارد، آغاز برابر نمونهٔ۲. [ف. مجلس ۸: ۳۵۲].

36179ـ تهران، مجلس ۲۶۱۲/۷: نوشتهٔ صدرقلندر نزدیك ۸۵۴ (ص۴۲۷-۴۳۱) آغاز برابر نمونهٔ ۱ و **انجام**: اگر درخطهٔ این شهرپایم ـ ازین معنی دوصد برهان نمایم [ف. مجلس ۸: ۳۵۱].

36180ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۱۳۶۱(۳۴۷۴ف): در «کلیات» اوبی‌تاریخ [آکیموشکین۱: ۴۵۶].

واقعهٔ کربلا = وقعهٔ‌کربلا

شعاعی قاجار ص۳۳۰۳.

واقعهٔ کربلا

از یکی از پیروان گروه ذهبیه، که بنام جلال‌الدین محمدمجدالاشراف، بسال ۱۳۰۲ سروده است. مثنویست‌ازوصیت معاویه‌به‌پسرش یزید و مرگ معاویه وخلافت یزیدآغاز میشود و به‌رویداد عاشورا پایان می‌یابد. درپایان‌آن آمده: **دوره‌ای** بر نام توچون شدتمام ـ شد جلال‌الدین محمد والسلام. **آغاز**: گفت‌برمن یومی ازایامها(!)ـیك‌رفیق‌باصداقت پرحیا.

36181ـ مشهد، رضوی۹۴۲۰/۷ فهرست نشده: ۴ صفر ۱۳۰۴، (۳۲۲پ ـ۳۶۲پ) پیرامن ۱۱۲۰ بیت دارد [رؤیت].

واقعهٔ وفس

از ملا میر محمد باقر فرزند میر فاضل وفسی، دربارهٔ رویداد وفس‌آشتیان‌بسال۱۱۳۶ ولشکرکشی خانك پاشا همکار احمد عارف‌پاشا عثمانی به‌ناحیهٔ اراك. این‌مثنوی‌بایادداشتهایی از ابراهیم‌دهگان در فرهنگ‌ایران‌زمین۱۴ (ص ۳۳۸ ـ ۳۴۹)چاپ شده‌است. **آغاز**: بحمد خالق هفتم سماوات ـ دعاخوانم‌بدفع‌هربلیات.

ازآن پس مصطفی را نعت گویم.

36182 ـ **اراك**، ابراهیم‌دهگان: تاریخ یادنشده، از روی نسخهٔ نوشتهٔ **۱۲۳۱** [فرهنگ ایران زمین ۱۴: ۳۴۹].

واله و سلطان = داستان...

از شمس‌الدین‌فقیر دهلوی عباسی، که یاد او در «حدائق بلاغت ۲۱۳۲» گذشت، داستان منظوم شیفتگی واله‌علیقلی‌خان داغستانی فرزند محمد علی فرزند مهرعلی فرزند قراحسن استاجلو ازطوایف لزگی داغستان است بادختر عمویش بنام‌خدیجه‌دختر حسنعلی‌فرزند مهرعلی، که بدستور همان والهٔ داغستانی سروده است.

آغاز: ای والهٔ حسن دل گشت جان ـ عشق توبهردو کون سلطان.

بنگرید: ذریعه ۸: ۴۰.

36183 ـ **تهران**، سلطان القرائی: از همان روزگار سرودن سدهٔ **۱۲**، باابیاتی‌بخامهٔ خدیجه سلطان که از اصفهان برای پسرعمویش به هند نوشته‌است [ذریعه ۸: ۴۰].

36184 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۳ف) Or ۲۸۶۸: محمد رفیع، شعبان **۱۱۶۱** (۱۷۴۸ م)، ۱۳۷ گ [ذیل ریو: ۲۱۴].

36185 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۵۶/۱۴۰۶: پایان‌سدهٔ **۱۳**. آغاز برابر نمونه [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۱۷۳].

وامق وعذرا

از حسینی، حاجی محمدحسین‌شیرازی، که‌یاداودر «پنج گنج: ۲۶۷۸» گذشت. مثنوی‌ست بزمی، بسال ۱۳۲۴ق درشیرازچاپ‌شده‌است.

آغاز ۱): آنچه ضیاء بخش‌شب‌تارماست ـ حمد خداوند جهاندار ماست. **آغاز ۲)**: ای بنامت افتتاح نامه‌ها ـ وی بیادت گرمی‌هنگامه‌ها.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۳۰ ـ ف. مشار: ۱۶۲۳.

36186 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۳۶: نستعلیق خوب **۱۲۳۲**، زرین، نسخهٔ ۳۸۵ سپهسالار از روی این نسخه نوشته شده، ۱۸۹ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۲: ۵۰۹].

36187 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم ۷۹ A (۴۵۵۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۳**، (۱۵پ ـ ۹۸پ) [آکیموشکین ۱: ۶۰۰].

36188 ـ **تهران**، ملك ۵۲۹۳/۱: دره‌پنج گنج: 27952 »او، نوشتهٔ **۱۲۴۳** (۱پ ـ ۴۷ر) درچهارستون، آغازبرابرنمونه **۱** سپس **۲** [رؤیت].

36189 ـ **تهران**، ملك ۵۲۹۵/۲: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت].

36190 ـ **تهران**، سپهسالار ۳۸۵: نسخ سدهٔ **۱۳**، همراه «اشتر نامهٔ: 27504» او، آغاز برابر نمونهٔ ۲. [ف. سپهسالار ۲: ۵۰۹].

36191 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۰۱۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م (گ ۱ر) همراه: اشترنامه، مهر وماه، ازهمو. آغازبرابرنمونهٔ **۲** [ریو ۲: ۷۲۱].

وامق و عذرا

از سهیلی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۷۹ ـ ۴۸۰ و ۱۹: ۲۳۰ ـ فرهنگ سخنوران: ۲۷۹.

36192 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۳۴ Or: سدهٔ **۱۲**. [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶].

وامق و عذرا

از خواجه شعیب جوشقانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت. مثنوی‌ست بزمی،

سرودهٔ نیمهٔ شعبان ۱۰۳۲ : نهد چون تاج‌دولت برسر آن ـ شودتاریخ **نیم‌شهرشعبان۱۰۳۲** پی این نورسیده‌نام‌لایق ـ نمودم **وامق‌وعذرا** موافق. **آغاز:** الهی مخزن؟ ... بخشای ـ فروغ مطلع انوار بنمای.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۳۰.

36193 ـ **تهران** ، ملك ۵۵۷۷/۱ : در «کلیات: 17774» او، از سدهٔ **۱۱**، (۱ پ ـ ۱۰۴ ر)، پیرامن ۳۳۰۰ بیت . آغاز برابـر نمونه ، **انجام :** بهرکاری که رو آری دراین دیر ـ بود هم اول و هم آخرش خیر[رؤیت].

وامق وعذرا

از ظهیر(؟) چندجاتخلص خودرا آورده، از آن میان: **ظهیر** ازتندبادمحنت وغم ـ مشو چون غل غبار آلود درهم. نثر ونظم‌است، اینك چند عنوان ازآغاز نسخهٔ‌رضوی: آمدن‌شاه‌وامق بخلوتخانهٔ خود با تصویرعذرا ، بیدارشدن شاه وامق از خواب درمیان صحرا ، رفتن لشکراز پی وامق، غرقشدن وامق‌ونعیم...

36194 ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۰۰ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده، ۲۰۶ گ [رؤیت] .

وامق وعذرا

از قتیلی (؟).

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۳۱ .

36195 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۰۳۷ Or : نوشتهٔ **۹۳۷**، مصور [نسخه‌ها۴ : ۶۸۵].

وامق و عذرا

از نامی اصفهانی ، میرزا محمد صادق . یکی از مثنویهای پنجگانهٔ اوبنام «نامهٔ نامی» است ، بزمی ، در دوهزار بیت دربحرتقارب. **آغاز:** ای زنامت نامهٔ نامی بنام ـ وی بنامت افتتاح‌هر کلام ـ ای‌زعشقت جمله‌خوبان بیقرار ـ وامق تو همچو عذرا صد هزار.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۳۱.

36196 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۹۴/۴ : در «نامهٔ نامی» که گویا نوشتهٔ سراینده است، این یکی ناتمام [ف. ملی ، تبریز ۱ : ۱۵۴].

36197 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۰۵ ادب فارسی طلعت : شکسته گویا سراینده، **۱۱۲۸ ـ ۱۱۳۱** در «نامهٔ نامی» [ف . مخطوطات ۲ : ۲۰۹] .

36198 ـ **تهران** ، ملی ۳۱۷/۴ ف : شکسته نستعلیق خوش فتح‌الله فراهانی ، گویا **۱۱۹۸** (ص ۲۳۴ ـ ۳۹۰)، آغازبرابرنمونه، انجام افتاده [ف. ملی ۱ : ۳۱۰].

36199 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۸۸/۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۰۲** ، آغاز برابر نمـونه [رؤیت] .

36200 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۱/۴ Add : با تاریخ **۱۲۲۲** (۱۸۰۷م) دردفتر، بخشی از آن است[ریو۲ : ۸۱۳].

36201 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۸/۱) Or ۴۵۱۵ : بـا تـاریخ ۲۲ ج ۲/ **۱۲۴۰** (۱۸۲۵م) دردفتر، آغازنزدیك‌به‌نمونه (گ۳ ـ ۵۷) [ریو، ذیل : ۲۱۷] .

36202 ـ **تهـران** ، ملك ۵۵۲۹ : شکسته نستعلیق‌دوشنبه۲۷ذیحجهٔ**۱۲۵۴**، ۱۰۰ گ ۱۴س [رؤیت] .

36203 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۴۹ف) Or ۲۹۵۳ : شکسته آمیز ۲۸شعبان **۱۲۶۴** (۱۸۴۸ م) ، ۵۸ گ [ریو،ذیل : ۲۱۸].

36204 ـ **تهران** ، مجلس ۱۲۰۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پیرامن ۲۳۰۰ بیت دارد ، افتادگی دارد ، آغـاز برابر نمونـه ، نسخهٔ

۱۱۹۹ مجلس از روی این نسخه نوشته شده، ۸۰گ۱۵ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۹۸].

36205ـ مشهد، رضوی ۱/۱۴۷ تاریخ: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، یازده برگ از آن است، همراه «زینة‌المدایح» [ف. رضوی ۷: ۱۲۳].

36206ـ **تهران**، مجلس ۱۱۹۹: نسخ عبرت مصاحبی نائینی، در **۱۳۳۷** بدستور سردار معظم خراسانی، پیرامن ۲۳۰۰ بیت است، آغاز برابر نمونه، ۹۴گ ۱۳ بیت [ف. مجلس ۱۳: ۶۹۷].

36207ـ **یزد**، سید ابوالفضل سعیدی ریحان یزدی: نستعلیق علی‌اکبر اخوان کرباسی ۱ ج ۱/**۱۳۸۱** [نسخه‌ها ۴: ۴۶۲].

36208ـ **تبریز**، ملی ۳۰۳۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴: ۳۱۵].

36209ـ **بنگال**، آسیایی ao ۳۶/۱ (۱۲۱۳): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۲۹].

وتدالرمل

منظومه‌ایست در رمل. (بنگرید: زبدةالرمل ۲۸۵۲). **آغاز:** هر که را عقل راهبر باشد ـ کار او سربسر چه زر باشد.

36210ـ **تهران**، الهیات ۱/۱۷۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۴ر ـ ۱۱ر)، آغاز برابر نمونه [ف. الهیات ۱: ۲۵۲].

36211ـ **قاهره**، دارالکتب ۷ ـ م میقات فارسی: بی‌تاریخ، (گ ۲۸ ـ ۴۱)، آغاز نزدیک به نمونه [مخطوطات ۱: ۲۴۱].

وجودیهٔ منظوم

از خواجهٔ نصیر، که در ص ۸۶۳ گذشت و اینک نسخه‌ای دیگر.

36212ـ مشهد، رضوی ۲/۷۱۳۶: با تاریخ **۸۷۵** ـ **۸۷۲** در دفتر (۵۳ر)، در نسخه از سراینده نام برده نشده است، آغاز برابر همان نمونه [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی].

وحدة‌الله

از ناشناس. مثنویست در وحدت وجود.

36213ـ **بنگال**، آسیایی Co ۲/۳ (۷۲۳): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۷۳].

وحدت نامه

از نوشه، که گویا نامش غلام‌الدین بوده است، بسال ۱۲۳۶، درستایش پیامبر و خاندان او. **آغاز:** حمد می‌گویم خدای پاک را ـ کو کرامت داد آب وخاک را.

36214ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۷۸ pi/VI ۸۲۵ (۵۹۰ف): نستعلیق تازه، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۴۱۴].

وردالمریدین

از بابا داود کشمیری، متخلص به خاکی، پنج قصیده است در سلوک عرفانی، در آن میگوید: پیر بنده شیخ قطب‌الدین حمزه و من خلیفهٔ ایشان بوده‌ام. (این قطب‌الدین در ۹۸۴ مرده است).

36215ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۲۵۸ (۴۵۶۶ف): نوشتهٔ **۱۲۵۴**، (۴ر ـ ۸پ) [آکیموشکین ۱: ۶۰۰].

ورقه و گلشاه

از عیوقی، شیعی، سدهٔ پنجم، مثنویست بزمی گرفته از داستان عروة‌بن الحزم العذری از داستانهای عربی در آغاز پیدایش اسلام، در بحر تقارب، بنام سلطان محمود غزنوی (م ۴۲۱)، بکوشش دکتر محجوب در تهران چاپ شده‌است. بسال ۷۷۰ یوسف مداح آنرا بترکی و پس از آن به زبانهای فرنگی و درسدهٔ چهاردهم بزبان آذربایجانی ترجمه شده و این یکی در تاشکند ۱۳۲۴ چاپ شده‌است. **آغاز:** بنام خداوند بالا

وپست ــ که ازهستی‌ش‌هست شدهرچه‌هست(همان سرآغاز هما وهمایون) انجام: چنین بوداین‌قصهٔ پرعجب ــ زاخبارتازی وکتب عرب ــ زعیوقی وامتان خاص وعام ــ ثنابر محمد علیه‌السلام.

نسخهٔ ترکی‌آن (دانشگاه ش ۳۲۲۱ فیلم ۲۲۴۰) و نسخهٔ کردی آن (دانشگاه فیلم ش ۱۳۷۸ از آلمان).

بنگرید : ذریعه۹ : ۷۸۱ (عیوقی) و۱۹: ۳۳۱ (ورقه) ــ پیشگفتارچاپ ازدکترمحجوب ــ مجله ادبیات تهران س۱ش۴ گفتاراحمدآتش ــ راهنمای‌کتاب ۱۱: ۳۳۶.

36216 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۸۴۱: پیرامن سدهٔ **۵**، آغاز برابرنمونه، ۷۰ گ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۱] . فیلم‌آن در دانشگاه ع۲ هست [فیلمها : ۲۷۱].

36217 ــ **تهران** ، الهیات ۱/۱۶۷د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰ــ۱۱**، آغازوانجام‌افتاده، ۲۱۱ گ ۱۳س. باعنوانهای زیر: دردکر مجلس ششم و شرح احوالات او، رخصت کردن ورقه و غزل گفتن گلشاه، ازفراق‌ورقه گوید ، جواب‌دادن حکیمه ورقه را، کشتن گلشاه خود را در فراق ورقه **آغاز:**(دردکر مجلس‌ششم). بیای طوطی شیرین حکایت ــ بکن از مجلس سادس روایت. **انجام:** بود از زندگانی‌عارم‌ای‌دوست[الهیات ۱: ۲۵۰] .

36218 ــ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۷۶ گ۱۱ س. با عنوانهای زیر : آغاز داستان ورقه و گلشاه ، به مکتب فرستادن ورقه و گلشاه ، تاخت آوردن ورقه‌به لشگر بنی‌عمرلعین ، کشته‌شدن بنی‌عمر بردست ورقه ، رفتن ورقه در پیش‌سلیم شاه، خلاص‌شدن ورقه وکشتن ملك عنتررا، آغاز داستان ملك محسن و تعریف گلشاه شنیدن وعاشق شدن، عقد بستن گلشاه را بملك‌محسن، آمدیم برسرداستان ورقه. **آغاز:** زعزت جاملك رابرفلك‌داد ــ بجز شیطان که از وی حرف شك داد . . . آغاز داستان. شنودم‌کاندرایام پیمبر ــ یکی‌حاجی بدی باجاه وافر. **انجام:** نمیدانم چراآشفته حالی ــ توچندین برسر قبر که‌نالی .[ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۱۹] .

36219 ــ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۸۰ : نستعلیق م ح م دح س ی ن البرغانی، ۲رجب، سدهٔ **۱۳**، عنوانها مجلس‌دوم. مجلس‌چهارم، و عنوانهایی نزدیك به‌شمارهٔ پیش و نیزسرآغازی نزدیك به‌آن‌دارد: شنید ستم درایام‌پیامبر ــ یکی خیل بدی با جاه بافر . **انجام:** بودبرمن‌عیان احسان حیدر ــ نبخشیدم‌بتو برجان حیدر[ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۶۸].

36220 ــ **تهران**، سنا۹۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده، نزدیك به ۱۴۰۰ بیت دارد ۹۵ ص [نسخه‌ها ۶: ۴۳۹] .

36221 ــ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۳۰ : نستعلیق‌عباس اقبال آشتیانی، سدهٔ**۱۴**، ۱۵۰ گ [ف. دانشگاه ۱۶: ۷].

ورقه وگلشاه

ناشناخته . از عیوقی نیست. [خانم‌فخری راستکار] .

36222 ــ **تهران**، مجلس ۲۶۱۷/۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳** ، (ص۱۷۲ــ۲۸۱) . و ازنیمهٔ مجلس‌یکم آغاز میشود و۱۵۰۰ بیت است آغاز: چه‌ورقه‌دورشد از روی‌گلشاه ــ زغم باریك‌ترچون مور .. انجام بهم‌بودند ایشان‌تا چهل سال ــ بعیش وشادمانی فارغ‌البال[مجلس ۸ : ۴۶۹] .

ورقه وگلشاه

به‌نظم تازه .

36223 ــ **تهران** ، دکترحسین سیدی:

سدهٔ **۱۴**، آغازوانجام افتاده،فیلم آن‌دردانشگاه ش ۲۲۸۹ هست [فیلمها: ۲۷۱].

وصف آلات جنگ

از وحید قزوینی، محمد طاهر که‌یاداودر «کلیات:۱۸۹۸» گذشت. مثنوی‌ست درپیرامن ۸۰۰ بیت. **آغاز:** بنام‌طراز ندهٔ مغزوپوست ـ که خورشید یك‌چشمهٔ صنع اوست .

36224ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۱/۶: در «کلیات 18031»او نوشتهٔ **۱۰۸۱** (ص۱۱۹ـ ۱۳۳) کامل‌وپیرامن ۸۰۰ بیت‌است[ف. مجلس۳: ۶۱۳] .

36225ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۲/۶: در «کلیات: 18032»او ازسدهٔ **۱۲** (ص۳۹۰ـ ۴۱۹) انجام‌افتاده، ۵۴۰ بیت دارد [ف.مجلس ۳: ۶۱۶] .

وصف اسب = مثنوی...

ازکلیم، درص۳۱۳۲ گذشت. واینك نسخه‌ای دیگر :

36226ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ف):دره گلشن» گردآوری‌مهجور، **۹۱-۱۱۹۹** (۳۸۱ ر ...) [آکیموشکین ۱: ۴۷۱] .

وصف اصفهان = تعریف اصفهان

ملا عطا ، در بخش ادبیات منثور خواهد آمد .

وصف باغ اکبرآباد

از قدسی مشهدی ، حاج‌محمد جان‌که‌یاد او در «دیوان : ۲۴۸۲ » گذشت . مثنوی‌ست **آغاز:** تعالی‌الله‌ازین باغ‌دلفروزـ که‌شامش‌داست فیض صبح نوروز .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۳۲.

36227 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۱۴۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱-۱۲** در«دیوان» او، آغاز برابر نمونه ، [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۱۴].

36228ـ **تهران**، مجلس ۱۰۴۴ : از آغاز سدهٔ **۱۲**، در دیوان او (ص۲۵۴ـ۲۶۹) هرصفحه ۱۴ بیت ، [ف. مجلس۳: ۳۸۰].

وصف باغ قزوین

از واعظ قزوینی، میرزا محمدرفیع که‌یاد او در «ابواب الجنان : ۱۵۱۸» گذشت . دو مثنوی از او دراین زمینه دردست‌هست۱ـ وصف باغ الجنهٔ قزوین و بی‌اعتباری دنیا ، در بحر متقارب ، درپنجاه‌وسه‌بیت، ۲ـ وصف‌باغ‌میدان قزوین در بحر«خسرووشیرین»، در نودوچهار بیت [نسخه های رضوی]. **آغاز۱):** بهارآمد وداغ دل تازه شد ـ بغم تنگ صحرای اندازه شد . **آغاز۲):** شبی کزپی‌نبود آنرا سحرگاه‌ـ ازو طول امل وامانده در راه.

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۳۲.

36229-230ـ **تهران**، مجلس۲۵۱۹: در«دیوان» او از سدهٔ **۱۲**، هردومثنوی‌ست (ص ۲۸۳ـ ۲۸۹ و۲۹۰ـ۳۰۱)، آغازبرابرنمونه [ف . مجلس: ۲۱۰] .

232 ـ 36231 ـ **مشهد**، رضوی۶۰۲ (۴۷۹۲): نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** در«دیوان»او، هردو مثنوی‌ست آغاز آندو برابر نمونه ، [ف . رضوی ۷ : ۵۴۳] .

وصف بهار

محمد قلی سلیم، که چندمثنوی کوتاه‌اودر ص ۳۱۳۲ گذشت . واین نیزمثنوی‌ست‌کوتاه.

36233ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ف):دره گلشن» گردآوری‌مهجور، **۹۱-۱۱۹۹** ، (۱۰۲ پ) [آکیموشکین ۱: ۴۶۹] .

وصف جنگ فیل و شاهزاده

ابوطالب کلیم همدانی . نسخه‌هایی از آن در س ۳۱۳۲ گذشت . واینك نسخه‌ای دیگر:

36234ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ف):در«گلشن» گردآوری‌مهجور، **۹۱ ـ ۱۱۹۹** ، (۱۰۷ ر) [آکیموشکین ۱ : ۴۶۹] .

وصف چهل ستون = تعریف چهل ستون

از فرصت ، علیقلی فرزند یوسف بیگ . مثنوی‌ست در ۶۴ بیت. **آغاز**: ای‌معلی بنام‌عرش نظام ـ وی‌فلك کرسی فرشته مقام.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۳۳ .

36235ـ **ملك**، ۴۶۷۱/۷: سدهٔ **۱۱**، در « گنج معانی » (۱۰۶ ر ـ ۱۰۶ پ) [رؤیت] .

وصف الحال

از حسینی قزوینی‌شیرازی، پنجمین‌مثنوی از «پنج گنج: ۲۶۷۸»اوست. درپایان آن‌آمده: پنجمین این‌که **وصف حال** منست ـ قصهٔ غصه‌و ملال‌منست . با دیباچه‌ای‌به‌نثر. **آغاز**: افتتاح مقال بنام خداوند ... لله‌الحمد خالق‌المتعال ـ برخلائق رؤف در همه‌حال ـ سبق آموز عقل راز نیوش ـ بدبستان‌فهم ومکتب هوش.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۳.

36236ـ **تهران**، ملك ۵۲۹۳/۵: در «پنج گنج 27952» او نوشتهٔ **۱۲۴۳** ، آغاز برابر نمونه (۲۲۷پ‌ـ۳۰۹ر) [رؤیت].

36237ـ **تهران**، حاج‌میرزاعبدالحسین ذوالریاستین : همراه « الهی نامهٔ » او [ف . سپهسالار۲:] .

وصف سپهر = مثنوی ...

کلیم ، درس۳۱۳۲ گذشت.

وصف سخن = تعریف سخن

به‌نثر ونظم، از: آقا حسین خوانساری ، ظهیرای تفرشی، ملامیرزا شیروانی وجزآنها دربخش ادبیات منثور خواهد آمد .

وصف سراپرده = مثنوی ...

کلیم ، درس۳۱۳۲ گذشت.

وصف طنبور

از وحید قزوینی، محمدطاهر که یاداودر «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت .

36238ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۱/۸ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۸۱** (ص۱۳۹ـ۱۴۰)، ۶۸ بیت است [ف.مجلس۳: ۶۱۳].

وصف عمارات اکبرآباد

ازکلیم‌کاشانی، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۹۱» گذشت . مثنوی‌ست کوتاه.

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۲.

36239ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۶/۲۱: سدهٔ **۱۱** ، همراه چند مثنوی کوتاه دیگرازو [رؤیت] .

36240ـ **تهران**،ملك۵۲۴۳:در«دیوان» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

36241ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ف):در « گلشن» گردآوری مهجور **۹۱ ـ ۱۱۹۹** (۱۰۱ روپ) [آکیموشکین۱: ۴۶۸] .

وصف عمارت شاهی

از وحید قزوینی، محمدطاهر که‌یاد اودر «کلیات:۱۸۹۸» گذشت.

36242ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۶۱/۹: در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۰۸۱**،(ص۱۴۰ـ۱۴۱)،

پیرامن ۶۰ بیت [ف.مجلس ۳: ۶۱۳].

وصف قحط = تعریف قحط

از سلیم تهرانی طرشتی (م ۱۰۵۷). مثنویست درپیرامن ۱۱۰ بیت. آغاز: شدازفعل بدغماز چون مشك ـ جهانی راداغ آخراز آن خشك ـ زخشکی سروآمد برلب جوی ـ زپیچ وتاب همچون شاخ آهوی.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۴۸.

36243 ـ تهران، ملك ۶۰۵۳/۱۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱ بروزگار سراینده (۶۷ر ـ ۶۷پ) [رؤیت].

36244 ـ مشهد، رضوی ۲۳۵/۶ ادبیات: جنگ مؤرخ ۱۱۱۶ ـ ۱۱۲۹ (ص ۳۸ ـ ۴۲) [ف. رضوی ۷: ۲۷۴].

وصف قحط = قحطیه

از ابوطالب کلیم کاشانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت. مثنویست در تعریف قحط دکن. آغاز: چو اقبال نظام الملك بر گشت ـ بگشت بخت او شبنم شرر گشت.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۶۱.

36245 ـ مشهد، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): با تاریخ ۱۰۵۵ دردفتر، آغاز برابر نمونه، دریك سفینهٔ شعر [ف. رضوی ۷: ۵۸۹].

36246 ـ تهران، ملك ۴۰۷۶/۲۱: سدهٔ ۱۱، سه مثنوی ست از او، از آن میان تعریف قحط [رؤیت].

36247 ـ تهران، ملك ۵۴۰۳: نستعلیق در «دیوان» مؤرخ ۱۱۰۰ او، در ۱۲۰ بیت [رؤیت].

36248 ـ تهران، ملك ۳۸۴۴/۲۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱ بروزگار سراینده (۱۶۱پ ـ ۱۶۲ر) آغاز برابر نمونه، ۶۴ بیت است [رؤیت].

36249 ـ تهران، ملك ۴۰۷۶/۲۱: نستعلیق سدهٔ ۱۱، همراه مثنوی دیگری از او (۱۱۱پ) زرین [رؤیت].

36250 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور ۹۹ ـ ۱۱۹۱ [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

36251 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۷۳/۸: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص ۱۱۰ ـ ۱۱۲ هامش) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۳].

وصف کالسکهٔ بخار

از مجدی، قصیده ای ست در توصیف ماشین راه آهن وستایش ازشاه، در ۱۲۶ بیت، درمحرم ۱۳۱۸ ق سروده است. درپایان آن آمده: زبهر جان وتن هردو از گزند وعنا ـ دعای مجدی و حفظ خدای بادمجن. آغاز: زهی جهندهٔ فرخندهٔ دونده ترن ـ که چون شهاب نورددبصد شتاب ترن.

36252 ـ تهران، حقوق ۲۷۷ج: نستعلیق با حواشی لغوی، ۱۶ محرم ۱۳۱۸، ۶ گ ۹س [ف. حقوق: ۲۲۴] منتقل شده بدانشگاه.

وصف کشمیر = تعریف کشمیر

ازعلیرضا تجلی، که یاد او در «سفینة النجاة: ۹۵۸» گذشت. مثنوی ست درپیرامن ۱۰۴ بیت. آغاز: خدایا روزیم کن سوزی و دردی ـ که دریابم خزان رنگ زردی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۳۳.

36253 ـ تهران، ملك ۵۴۰۳/۲۸: در «دیوان» او نوشتهٔ ۱۱۰۰. [رؤیت].

36254 ـ موزهٔ بریتانیا ۳۵۲/۱ Or: با تاریخ ۱۱۱۲-۱۱۱۱ (۱۷۰۰م) در دفتر، آغاز برابر نمونه، درفهرست از آن ناصر علی سهرندی دانسته شده است [ریو ۲: ۷۰۰].

36255 ـ بنگال، آسیایی ۷۳/۵۰

ao (۱۰) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۵۴] .

وصف کشمیر = تعریف کشمیر

از سلیم تهرانی ، محمد قلی که یاد او در «دیوان: ۲۳۶۰» گذشت. مثنوی‌ست در توصیف کشمیر و کوهها وزیبایی‌هایش . در ۱۸۰ بیت [نسخهٔ دانشگاه] . **آغاز:** سخن هرجاز صنع کردکارست۔ گواه‌پای برجاکوهسارست .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۳۴.

36256 ـ **تبریز**،ملی۳۰۴۶/۱۱:در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷-۱۱۴۸** (ص۱۰۹هامش) [ف . ملی تبریز ۱: ۳۷۶] .

36257 ـ **تهران** ، مجلس ۹۹۵ : در «کلیات» اونوشتهٔ**۱۰۷۵**(ص۲۳۵-۲۳۲)[ف. مجلس ۳: ۳۰۲] .

36258ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۹۱ : نوشتهٔ پایان ج ۲/**۱۰۹۸** ، در ۱۸۰ بیت.[ف. دانشگاه ۹: ۱۴۰۳] .

36259ـ **تهران**،دانشگاه۴۷۳۶/۳۱: سدهٔ **۱۱** (ص ۱۷۲) [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۶۹۵] .

وصف کشمیر

ازصیدی تهرانی ، میرسیدعلی که‌یاداودر «دیوان : ۲۴۰۹» گذشت.

36260 ـ **بنگال**، آسیایی ۳۸/۲ ao (۱۲۷۲): نوشتهٔ **۱۰۹۴** ، در «دیوان»او[ف. بنگال : ۱۳۰] .

وصف کشمیر

طغرای مشهدی ، در بخش ادبیات منثور خواهدآمد .

وصف کشمیر

فیضی،دربخش ادبیات منثورخواهدآمد .

وصف کشمیر

از قدسی‌مشهدی، محمدجان که یاد او در «دیوان:۲۴۸۲» گذشت . **آغاز :** بنام پادشاه پادشاهان ــ سرافرازی ده‌صاحب کلاهان.

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۳۴.

36261ـ **تهران**،دانشگاه۴۷۳۶/۲۱: با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر(ص۱۲۷-۱۲۹)[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۴].

36262ـ **تهران**،دانشگاه۲۹۵۰/۵۲: نزدیك **۱۰۶۴** (ص۲۶۷-۲۳۷)درفهرست‌بنام «تعریف کشمیر» یاد شده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۹] .

36263ـ **تهران**، مجلس ۱۰۴۳ : در «دیوان» او ازسدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه[ف. مجلس ۳: ۳۷۹] .

36264 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۳ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م در«کلیات» او، آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۶۸۵].

وصف کشمیر = تعریف کشمیر

ازکلیم کاشانی،ابوطالب که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۹۱» گذشت .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۳۴ .

36265 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۴۳ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

36266ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ف): در«گلشن»گردآوردهٔ‌مهجور **۱۱۹۹-۹۱** ،(۱۰۱پ-۱۰۲ر)[آکیموشکین ۱: ۴۶۹] .

وصف کشمیر = تعریف کشمیر

از ناطق، که یاد او در «دیوان: ۲۵۶۴» گذشت . در تعریف کشمیر ولاهور . **آغاز :** بنام آنکه نامش بی‌نشان است ــ ثنایش حرز

بازوی زبان است .

36267ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۹ pi/VI ۹۴۵ : در دیوان‌او نوشتهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۲۹۱** (گ۱۱ـ۲۹)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۶۴] .

وصف لاهیجان

از محمدقلی سلیم تهرانی، که یاد او در «دیوان : ۲۳۶۰» گذشت. مثنوی‌ست در وصف لاهیجان و میدان‌آن ، در «تذکرهٔ نصرآبادی : ۲۲۷» آمده که او آنرا برای میرزا عبدالله وزیر لاهیجان سروده سپس بهند رفته و آنرا با دگرگونی‌در«وصف کشمیر: ۳۲۹۹»ساخته‌است. **آغاز:** صباحی دلگشا چون روی احباب ـ گل صبح از سحاب فیض سیراب .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۴.

36268ـ **تهران** ، ملك ۳۸۴۴/۲۲: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، (۱۶۰ر ـ ۱۶۱ر) ۱۱۰ بیت است ، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

وصف محبوب = مثنوی در ...

ازعظیم‌الدین شیرازی‌الشوی (؟)، که‌یاد او در «مثنوی عظیم: ۳۱۳۰» گذشت. مثنوی‌ست در وصف محبوب .

36269ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۴۰ A (۳۴۶۵ ف) : در «کلیات» او بی تاریخ ، (۲۵۸پ ـ ۲۶۴پ)[آکیموشکین۱: ۴۵۴].

وصف نرد

از وحید قزوینی، محمد طاهر که‌یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت. مثنوی‌ست‌درپیرامن ۶۰ بیت. **آغاز:** بود بازی‌نرد باب‌شهان ـ که در بزم از رزم دارد نشان.

36270 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۱/۷: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۸۱** (ص۱۳۳ـ۱۳۴)، ۶۰ بیت [ف. مجلس ۳: ۶۱۳].

وصف همایون تپه

ظهیرعلیا، در بخش ادبیات منثورخواهد آمد.

وصف همایون تپه

از وحید قزوینی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸» گذشت . مثنوی‌ست در توصیف همایون تپهٔ اشرف، در ۶۰ بیت. **آغاز:** همایون‌تپه‌جای باده نوشی‌ست ـ که آنجا فیض گرم گل فروشی است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۵ .

36271ـ **تهران**، مجلس ۱۱۶۱/۱۰: در«کلیات»او نوشتهٔ **۱۰۸۱** (ص۱۴۱ـ۱۴۲)، [ف. مجلس ۳: ۶۱۱] .

وصلت نامه

شیخ بهلول .

36272 ـ **بنگال** ، آسیایی ۳۷/۲ ao (۱۲۴۰) : با تاریخ **۱۰۶۶** دردفتر[ف. بنگال : ۱۳۰] .

وصلت نامه

از عطار نیشابوری، که یاد او در«کلیات: ۱۸۸۳» گذشت . مثنوی‌ست عرفانی . در آن آمده : نام این کردم **وصلت‌نامه** من ـ زانکه وصلت دیده‌ام از خویشتن . **آغاز:** ابتدا اول بنام کردگار ـ خالق هفت وشش و پنج وچهار.

بنگرید : ذریعه۱۹ :۳۳۵.

36273ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۳۰/۲: با تاریخ **۸۵۹** در «کلیات» او [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۴] .

36274ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۶۰/۶ : نوشتهٔ درویش صوفی ، **۸۳۰-۸۳۱**، در «کلیات» او ، زرین[نسخه‌ها ۶: ۶۰].

36275 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A. ۳۰۵۹/۳ : در«دستهٔ» او نوشتهٔ **۸۴۱**. آغاز برابر نمونه[ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۷۱].

36276 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳ : در«کلیات»او نوشتهٔ درویشعلی کاتب ، **۸۵۷** (بنگرید : اسرار نامه 27301) آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۱۷۸] .

36277 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۳۶ف) Or ۲۷۴۷ : در «دستهٔ» او نوشتهٔ ذیحجهٔ **۸۸۹** (۱۴۸۵ م) آغاز برابر نمونه [ریو ذیل : ۱۵۹] .

36278 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۳۶ Add : نستعلیق **۹۶۸** (۱۵۳۲ م) ، همراه اشتر نامه ، ۱۷۲ گ [ریو۲:۵۷۸].

36279ـ تهران، دانشگاه ۵۲۳۸/۵: در«کلیات»او نوشتهٔ **۸۹۱-۸۹۳**[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۷۲] .

36280 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D۴۳۶ (۳۴۶۴ف): در«کلیات»او نوشتهٔ **۱۰۰۱** [آکیموشکین ۱ : ۴۵۴] .

36281 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۲۷ pi/VI ۷۶۵ : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۹** (بنگرید : اسرار نامه 27316) [ف. عبدالله۲:۱۸۰] .

36282ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ ۱۳۰-۱۳۹) ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله۲:۴۴۹] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین۱: ۱۹۱] .

36283 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۴۱۴/۴ Or :سدهٔ **۱۱-۱۲** ، [نسخه‌ها۴:۶۸۲].

36284 ـهند، بانکیپور۴۷: نستعلیق با تاریخ **۱۱۲۳** در «کلیات» او (بنگرید : اسرارنامه 27327) [ف.عبدالمقتدر:۷۳].

36285 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب I ۱۳ Spi/VI ۳۳۶۰ : نستعلیق غلام علی‌ـ لاهوری ، ۲۲ ج ۲/**۱۲۰۷** [ف . عبدالله ۲: ۴۵۳] .

36286ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب J ۱۳ Spi/VI ۴۴۴۱ : نستعلیق بیگم‌صاحب (گل بیگلم) ۱۲ذیقعدهٔ **۱۲۵۸** همراه: ۱-پند نامه ۲ـ نام‌حق [ف . عبدالله۲: ۴۵۳].

36287ـ تهران ، مجلس ۵۸۴۰/۱: نستعلیق عباسقلی هروی، **۱۲۶۸**(ص۱-۱۰۱) [ف. مجلس ۱۷:۲۵۱] .

36288ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب H ۱۳ Spi/VI ۶۰۰۰ : نستعلیق ۲ذیحجهٔ **۱۲۷۵** [ف. عبدالله۲:۴۵۳] .

36289ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۳۸۱/۵۷۰۰ : نوشتهٔ ۲ ذیحجهٔ **۱۲۷۹**(۱۸۶۳ م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۹۱] .

36290ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱/۴۰۱۹/۹۶۷:حافظ‌محمدضیاءالدین که در فیروزپور میزیسته‌در **۱۸۶۷**م[ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۹۱] .

36291 ـ تهران، دانشگاه ۴۴۷۰ : نسخ ظفرعلیشاه محمود آشتیانی ،ج۱/**۱۳۱۵** برای‌حاج‌اسماعیل، آغازبرابرنمونه، ۷۳گ۱۲س[ف . دانشگاه ۱۳ :۳۴۲۳] .

36292ـ تهران، مجلس۳/۴۴۳ :در «کلیات» او تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونه [ف . مجلس ۲:۲۶۰] .

36293ـ آصفیه ۲۹۴ مثنوی:تاریخ

یاد نشده [ف . آصفیه۳:۶۳۴] .

36294ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب F ۲۷ pi/VI ۱۹۳۳ : نستعلیق، بی تاریخ [ف . عبدالله ۲:۱۸۵] .

36295ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب K ۱۳ Spi/VI ۴۸۴۹: نستعلیق، بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲:۴۵۴].

وصیت‌نامه

از عطار نیشابوری. **آغاز:** ای بنامت کارها را افتتاح ـ نیست بی‌نام تودرامری فلاح.

36296ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب A ۱۳ Spi/VI ۴۰۰۵ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۵۹** (گ ۱۵۱ ـ ۱۵۵)، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲: ۴۴۹] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۹۱] .

وصیت نامه

از حضرت علی به پسرش حضرت حسن . به‌نظم ، ازناشناس .

36297 ـ **اسماعیل صائب** ۳۷۷۵ : نوشتهٔ ۳ ج ۶۸۱/۲ . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۵ هست [فیلمها :۴۴۹] .

وفائیه

از مونس‌علیشاه ذوالریاستین، حاج‌میرزا عبدالحسین فرزندعلی (وفاعلیشاه) ، (۱۲۹۰ ق ـ ۱۳۳۲) . ترجیع بندی‌ست که بنام پدرش وفا علیشاه در ذیقعدهٔ ۱۳۳۰ درچهل ویك‌سالگی سروده است ، بادیباجه‌ای به‌نثر در سرگذشت خود . **آغاز:** مختصریست از مقالات در شرح حال است این‌عبدفانی ... متخلص به‌مونس، پس ازستایش یزدان‌پاك ونعت وستایش سید... ای توپیداتر ازهمه پیدا ـ وی‌توپنهان ز چشم هر بینا .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۱۲۷ـمؤلفین‌مشار ۷۲۹:۳ .

36298ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی : بخامهٔ سراینده جز ترجیع بند ۱۲ که بخامهٔ محمدهادی‌حسینی‌تفریشی‌نعمت‌اللهی‌ست، شعبان **۱۳۴۶** ، شمارهٔ ۷ دفتر (ص ۱۶۵ ـ ۱۸۸) [یادداشتهای آقای دیباجی] .

وقایع پنون=سسی پنون

از محمد حسین وشهبازخان. مثنویست‌در بحر طویل، که درپایان بنام دوم خوانده شده است .

36299ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۹۳/۱۲۴۰ : تاریخ‌یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۱۹۱].

وقایع ترکان اتابکی

ازمیرزامحمدعلی نایب‌دوم‌ازفوج‌دوم‌سوارهٔ قزاق همایونی، درحالات‌ترکان‌اتابکی وجنگ ایشان باایرانیان‌درحکمرانی‌سردار‌اسعدوجدالله میرزا. **آغاز:** خوشا آندل‌که ازوی بس‌ثنای کردگارآید ـ بجز حمد خدا پیشش‌همه‌اشیاء حقار آید .

36300ـ**نجف**، امیرالمؤمنین۱۷۴۶: تاریخ‌یادنشده، زرین، [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

وقایع سلطان بایزید با سلیم‌خان

ازعارف . درآن آمده: به **عارف** که‌هست از غلامان‌او ـ بده‌نعمت‌شکر احسان‌او. **آغاز:** جهاناندانم چه‌سان لعبتی‌ـ که هردم برایی‌بیك صورتی .

36301 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای

R . ۱۵۴۰ : پیرامن‌سدهٔ ۱۰، ۵۰ گ ۱۲س [ف . فهمی ادهم ۱: ۶۰].

وقعهٔ کربلا

از شعاعی قاجار دولو ، ازسدهٔ سیزدهم که یاد او در«دیوان: ۲۳۸۰» گذشت. در یکشنبه ۱۳ رجب ۱۲۸۷ پیش از «مختارنامه» سروده است . درآن آمده : هزار ودوصدبود وهشتاد وهفت ـ که گفتند از روز هجرت برفت ـ گذشته ده وسه زماه‌رجب .. . ـ چوشد ختم این نامهٔ نامدار ـ زسال **شعاعی** شده سی‌وچهار . . . ـ چو آخر رسانم من این‌داستان ـ به «مختار نامه» گشایم زبان.در ذریعه۹: ۵۲۶ از«مصیبت نامهٔ» او یاد شده است . **آغاز** : بنام خداوند بالا و پست ـ که بالاتر از دست او نیست دست.

36302 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۰۴ (۶۹۱ ف) : نسخ خوش محمد حسین‌خان بیگلر بیگی‌قاجار، **۱۲۸۹**،مصور ، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۴۵۶ص ۱۵س[ف، دکتر بیانی: ۴۷۶] .

36303ـ **تهران**، ملی ۱/ ۹۷۰ ف:در «کلیات» او ازآغاز سدهٔ **۱۴**(ص۱۳ــ..)،آغاز برابر نمونه[ف. ملی۲ :۵۱۹] .

ولایت نامه

ازصدرالدین فرزند محمدباقر دزفولی ، کاشف، که یاد او در «قاصم الجبارین : ۸۲۷ » گذشت . مثنوی‌ست عرفانی، که درچهارشنبه۲ شعبان ۱۲۰۵ بانجام‌رسیده است. **آغاز**: ابتدا کردم‌بحمدذوالجلال ـ قادریکتا که باشدبی‌مثال ـ قدرتش آورده عالم‌را پدید ـ رحمت‌اوداده‌انسان را نوید .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۳۵ .

36304 ـ **تهران** ، ملك ۲/ ۵۳۷۰ : نستعلیق بی‌نام یکشنبه ۱۵ع۱/**۱۲۲۵** . (۴۸ پ ـ ۸۱) ازروی نوشتهٔ سراینده که او را با (مدظله) یاد میکند،۱۷س .[رؤیت].

ولایت نامه

قصیده‌ای‌ست در۹۳ بیت، شاید ازضمیری حلوایی . در پایان آن آمده : من **حلوایی** شیرین سخن که‌نیست مرا ـ بغیرمهر نبی‌وولی بصفحهٔ جان ـ زبندگان ثنا خوانم وتومیدانی ـ **ضمیر** بندهٔ خود یاامیرالمتقیان. **آغاز**:چنین که لعل‌لبت زاب خضرداد نشان ـ توان رسید بیکدم بچشمهٔ حیوان .

36305ـ **تهران**، ملك۱۶/۵۴۴۵: با تاریخ **۱۰۳۴ـ۱۰۴۷** درجنگ (۷۸پ ـ ۸۰ر) [رؤیت] .

ولایت نامه

گویاازعبدالواحد سرایندهٔ«ارشادالعوام: ۸۷۴»، که همراه‌هم دریك‌دفتر هستند. **آغاز**: بیا ای صادق مؤمن ، زمانی گوش‌جان بگشا ـ مشو پروانه‌سان یکدم زسوز عشق‌با پروا ـ که‌تا پیشت فروخوانم حدیثی از شه مردان.

36306 ـ **تهران**،دانشگاه۲/۴۷۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴** ، (۳۴ر ـ ۳۶پ)،انجام افتاده [ف. دانشگاه۱۴: ۳۸۱۸].

ولایت نامه

از فارغ [دانش‌پژوه] . (بنگرید : فارغ نامه : ۳۰۱۰) .

36307ـ **کاشان**، کتابخانهٔامیر کبیر: نوشتهٔ‌محمدتقی‌فرزندحاجی‌محمدلامع، پنجشنبهٔ ۹ ع ۱/ **۱۱۵۴** [نسخه‌ها ۴ : ۳۵۴] .

ولایت نامه

از آقا محمدهاشم درویش ذهبی، که یاداو در«شرح‌حدیث‌بساط: ۱۲۲۶» گذشت. مثنویست عرفانی درپیرامن ۱۸۵ بیت، پس از ستایش و

نعت از ۲۹ تن اقطاب که نخستین آنها معروف و بیست و نهمین آنان نجیب‌الدین رضا سرایندهٔ «سبع‌المثانی» است نام می برد. **آغاز:** چونکه مطلب بود نام اولیا ـ گشت ظاهر ازمن این نور و ضیا ـ نامشان ذوق آورد در جان و تن ـ روح ایشان چون بود ، وا گو بمن.

36308 ـ **مشهد**، رضوی ۹۹۱۰/۲ فهرست نشده : ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۳۱۱**، (۲۸ر ـ ۳۵پ) ، آغاز برابر نمونه، پیرامن ۱۸۵ بیت [رؤیت].

ولایت‌نامه

از همان آقامحمدهاشم که پیش از این یاد شده است . مثنوی‌است در ولایت حضرت علی. **آغاز:** ای برادر روز وشب نام‌علی ـ برزبان‌داری و ازوی غافلی ـ پیش‌خودشادی که توهم‌شیعه‌ای ـ بلکه زان فرقه‌ای که ناجئی .

بنگرید : ذریعه ۱۹ :۳۳۵.

36309 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۹۰/۲ : نستعلیق محمد باقر پسیان **۱۳۰۴** (۴۰ پ ـ ۱۰۱ر) در « کلیات » او، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

36310 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۶ ادبیات (۹۳۴۱) : نستعلیق ۱۶ شوال **۱۳۵۰**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی۷: ۸۸۸] .

ولدنامه

از بهاءالدین احمد (۶۲۳ ـ ۷۱۲) ، که یاد او در «ابتدانامه: ۱۰۱۷» گذشت. مثنوی‌ست عرفانی درسه دفتر : یکم در بحر خفیف بسال ۶۹۰، ودوم‌راداربحر مثنوی‌پدرش(رمل)سروده است . هریك ازسه‌دفترپیرامن دهزاربیت‌است باپیشگفتاری به‌نثر. برای شناسایی‌بیشتربنگرید به‌پیشگفتار چاپ دفتر یکم از آقای همایی . **آغاز ۱):** ابتدا میکنم بنام‌خدا ـ موجد عالم فنا و بقا. **آغاز۲):** ابتداازنوربخش‌شمع‌جود ـ آنکه صنعش را فلك آرد سجود. **آغاز۳):** شاه منم شاه منم دردوسرا ـ ملك بخشم‌بکدادفع کنم رنج وبلا .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۳۳۶ ـ ف . مشار: ۱۶۳۸ .

36311 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ تصوف فارسی : نسخ صدر الولدی انقره‌ای ، اواخر رمضان **۶۹۳** ، **آغاز:** سبب‌انشای‌مثنوی‌ولدی دربیان اسرار احدی‌آن بود که حضرت والدم و استادم وشیخم ... البلخی .. ابتدامیکنم‌بنام خدا، ۲۴۸گ ۱۹س [مخطوطات۲: ۱۱۳] .

36312 ـ **استانبول** ، سلیمانیه حاجی محمود افندی ۲۲۰۶ : نسخ‌محمدفرزنداسحاق فرزند ابراهیم‌لاوندی ولدی، محرم**۶۹۴**، آغاز برابر شمارهٔ پیشین، ۲۵۲گ‌عکس آن دردانشگاه ش ۵۱۳۵ هست [فیلمها :۱۷۹].

36313 ـ **تبریز** ، حاج آقا حسین نخجوانی: ازسدهٔ**۷**درفهرست‌بنام‌«مثنوی‌سلطان ولد» یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۳۴۰] .

36314 ـ**آصفیه** ۱۴۹۷: نوشتهٔ**۷۱۸** [ف . آصفیه ۳ :۲۰۲] .

36315 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۵۸ م ادب فارسی : نسخ احمد فرزند ملك صالح مولوی ، ۱۵ محرم **۷۹۱**، ۹۸گ ۲۹س. آغاز برابر نمونهٔ **۳** [ف. مخطوطات۲ :۲۳۷].

36316 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۵۷/۳: نستعلیق کهن درویش‌علی دربخارا برمزارناصر بخارائی در**۸۶۳** (ص۴۸۵ـ۵۳۰)، ۶۰۰بیت، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۸: ۴۰۳].

36137 ـ **تهران** ، مجلس ۱۲۰۱: نستعلیق سدهٔ **۹**، هرسه دفتر است و گرانبها ، **آغاز:** دربیان آنکه‌حق‌تعالی از همهٔ مخلوقات

و موجودات ، ۳۹۸ گ ۲۵ بیت [ف .مجلس ۳ :۳۹۹] .

36318ـ تهران ، دانشگاه ۵۱۷۷ : نستعلیق درویش‌حسن‌مولوی، مربی‌جلیل‌افندی در زاویهٔ مولویهٔ‌مصر دررمضان **۱۰۲۸** (دفتر۱) و مقابلهٔ درویش شیخ در ۲۶ شعبان ۱۰۷۶ و تاریخ ۱۷ ع ۱ **۱۰۲۸/۱** (دفتر۳) زدین، ۲۲۶ گ ۲۵ س[ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۳۸].

36319ـ **بنگال**، ایشیاتک ۱۱۴ منظوم (۱۴۳۱) : شکسته ، انجام افتاده [ف. بنگال: ۹۸] .

ولدنامه (؟)

از عطار نیشابوری. وشاید «پند نامه == نصیحت نامه»ی او باشد .

36320ـ **موصل**، مدرسهٔ یحیی پاشا ۴۲ : نوشتهٔ **۱۲۰۵** [ف . موصل:۲۲۹].

36321ـ **تهران**، مهدی بیانی ۲مج : همراه «اسرار نامه 27312» او نوشتهٔ **۹۰۱** [نسخه‌ها ۱:۱۵] .

ولی‌نامه

ازحافظ علاف ، متخلص به خراباتی . «تذکرةالاولیاء»ی عطار است ، درقالب مثنوی. درذریعه وفرهنگ سخنوران‌واژهٔ خراباتی‌ونیز درتاریخ‌تذکرهای‌گلچین‌معانی‌ازاویادنشده‌است.

36322ـ **لنین‌گراد**،اکادمی‌علوم ۸۱۰ C (۴۵۹۵ ف) : نوشتهٔ **۸۸۷** ، ۳۱۱ گ [آکیموشکین ۱:۶۰۴] .

ویس ورامین

از فخری گرگانی ، فخرالدین اسعد . مثنوی‌ست بزمی گرفته (ترجمه) از افسانه‌های پهلوی ، ازعشق ویس دخترپادشاه مرو وهمسر ویرو با رامین پسربرادر خود ، بدستور ابوالفتح مظفر فرزند محمد حاکم اصفهان از سوی طغرل، بسال ۴۴۶ بدان‌آغاز کرده‌است. درکلکته و سپس با پیشگفتار استاد مینوی در تهران ۱۳۵۴ و سوم بار بکوشش محمدجعفر محجوب‌ودکترمقربی وچهارم‌باربکوشش دکتر ماگالی‌تودا والکساندر گواخاریا خاورشناسان روس‌با مطابقهٔ‌آن با ترجمهٔ گرجی چاپ شده است درپیشگفتار این چاپ یازده نسخهٔ آن شناسانده شده است،ازآن‌میان سه‌نسخه‌ازفهرست دانشگاه که‌متأسفانه‌باکوششی که‌من کردم‌معلوم شد که این نسخه‌ها درکتابخانهٔ مرکزی نبوده، ونمیدانم این‌اشتباه ازکجاسرچشمه گرفته‌است. ترجمه هایی به‌گرجی و ترکی و انگلیسی‌نیز دارد. **آغاز**:سپاس و آفرین‌آن پادشا را ــ که گیتی را پدیدآورد وما را.

بنگرید :ذریعه ۹:۸۱۳و۱۹:۳۳۶ـف. مشار: ۱۶۴۰ .

36323ـ **تهران** ، سلطنتی۱۰۰۱۸/۱ (۷۱۷ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، زدین، **آغاز**:خدای‌پاك بی‌همتای بی‌یار ـ هم‌ازاندیشه‌دور وهم‌زدیدار.[ف . دکتربیانی:۵۳۴].

36324 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۱۱/۴ : نستعلیق محمد علیخان‌درهند، سدهٔ**۱۲**،(۷۶ر- ۹۵ر)، بادیباجه‌ای به‌نثردرسر گذشت‌سراینده و اینکه‌نسخه گزیده‌ایست ازآن در ۷۰۰ بیت. **آغاز**: چوبالا برکشید آن‌سرو آزاد ـ چوابر تیره زلف تابدارش [رؤیت] .

36325ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ۱۲۵۶۰/۹ Add : با تاریخ **۱۲۲۳** (۱۸۱۳ م) (گ ۱۷۷ ــ ۱۸۵) گزیدهٔ آنست [ریو۲:۸۲۲].

36326 ــ **کلکته** (بنگال) ، آسیایی (۴۲۹ف) ۱۶۴: که چاپ ۱۸۶۵م درکلکته از روی‌آن انجام گرفته، آغاز برابر نمونهٔ ۱

[ف. بنگال ایوانف: ۱۹۱] .

36327 ـ **پاریس**، ملی (۱۲۰۳ف): که چاپ استاد مینوی و دکتر محجوب از روی آن انجام گرفته [ف. بلوشه ۱۲۴۱].

36328 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه (۸۷) ۱۹۶۸ ؟ : [پیشگفتار چاپ دکتر تودا ، گواخاریا].

ویس و رامین (؟)

از نامی اصفهانی ، محمد صادق [نصرالله طرازی] .

36329ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۵ ادب فارسی طلعت : شکسته گویا سراینده، **۱۱۲۸-۱۱۳۱** در فهرست کتابخانه بجای پنجمین مثنوی «نامهٔ نامی» (بجای یوسف و زلیخا) یادشده است[. مخطوطات ۲: ۲۰۸] .

هـ

هادی المضلین

از ملا یحیی کافرا، که یاد او در «زهر و تریاق: ۲۸۵۵» گذشت. عرفانی، باعنوانهای القول فی المبدء والمعاد، القول فی الهدایة ، القول فی السعادات (قضا وقدر) ، القول فی الجنة والنار، القول فی القلب . . . [نسخهٔ ملك] در پیرامن ۱۰۵۰ بیت ، بسال ۱۲۱۷ سروده است : انه سمیتها **هادی المضل**ـ ایها السائل منه لاتضل ـ قال لی بعض فما تاریخها ـ قلته تاریخها **تاریخها**. در پایان آن آمده: بس نباشد **کافرا** دیگر کلام ـ بس ودیگر مگو، پس والسلام **آغاز:** ابتدا بسم الجمیل الظاهر ـ ظاهر بالنور فی المظاهر ـ شاهد فی العین منظور العیون .

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۰۲ و ۳۲۷.

36330ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۵۹/۴ : نزدیك **۱۲۴۸** (ص ۱۸۳ ـ ۲۱۶) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۱۵] .

36331 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۹۵/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۳۸ر ـ ۹۶پ) آغاز برابر نمونه، ۱۱ س [رؤیت] .

36332ـ **تهران** ، سنا ۲۵۶ : نستعلیق **۱۳۲۵** ، از کتابهای دکتر بیانی بوده است [نسخه‌ها ۶: ۵۰۴] .

هبة الاحباب

از سراینده‌ای باتخلص ذبیحی . در قالب مثنوی .

36333ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۸۸/۸ : نستعلیق شکسته ، با تاریخهایی از **۱۲۲۳** در یك جنگ شعر [نسخه‌ها ۵: ۶۲۲].

هجو ثالث

از صادقی کتابدار افشار ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. درهجو حیدری تبریزی (در گذشتهٔ ۱۰۰۰ سرایندهٔ سیر و سلوك: ۱۲۰۷)، ورد «لسان الغیب» او که خود در رد «سهو اللسان» شریف تبریزی در گذشتهٔ ۹۵۶ است. صادقی در این منظومه از شریف جانبداری کرده است. **آغاز:** لله الحمد که ضمیر منیر غواصان بحر معانی و طوطیان شکرستان سخن .

36334ـ **تهران**، ملك ۶۳۲۵/۳ :

36335ـ **تهران**، دانشگاه ۷۳۹۵/۵: همراه با «دیوان» او ازسدهٔ **۱۴** [مجلهٔ هنر و مردم ۹۰: ۱۳] .

هجو حکما

نعمت‌خان عالی شیرازی (۱۱۲۱) که یاد او در «دیوان : ۲۵۸۳» گذشت.

36336 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۰۵/۲/۱۷۸۵ : نوشتهٔ ۲۵ذیحجهٔ **۱۲۵۴** (۱۸۳۹م)[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱۹۲:۱] .

هجو شاعران گدا چشم

ازعرفی شیرازی . که یاد اودر « نفسیه : ۱۴۶۴» گذشت .

36337 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم ۱۱۶۲ (۳۴۵۹ ف) : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۰۴۴** ، (۶۷ پ ـ ۷۰ر) [آکیموشکین ۱: ۴۵۳] .

هدایات المحبة

ازپیرجمال‌اردستانی، که‌یاد او در «کلیات ۱۸۴۹» گذشت. مثنوی‌ست‌عرفانی‌باسر بندهایی به‌نثر. وبخشی‌از«بیان حقایق‌احوال‌المصطفی: ۲۶۷۴» اوست. **آغاز:** ای عزیز گوش بمعنی وماینطق‌عن‌الهواداد، وکیفیت‌بند گی بدان... اسب همت‌زین‌کن ای‌همت بلند ـ تازپای روح بگشایم بند ـ اسب همت‌زین‌کن ای‌همت‌بلند ـ تا درارم صیددل اندرکمند .

36338 ـ تهران ، ملك ۵۴۰۱/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، (۱۹۲پ‌ـ۲۳۶ ر) ، آغاز برابر نمونه ، درپایان‌آمده : یافت اتمام این هدایات غریب . تم القسم الخامس من حقایق احوال المصطفی...ویتلوه‌القسم‌السادس‌المسمی بفتح‌الابواب . [رؤیت] .

36339 ـ تهران ، ملك ۵۱۱۰/۴ : در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۲۳۹-۱۲۴۱**، (۱۳۶پ‌ـ ۱۶۰ چهارستونی)، آغاز برابرنمونه‌ولی‌نسخه بنام **بدایة‌المحبة** است[رؤیت].

هدایت‌المعرفه

ازپیر جمال‌اردستانی، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۴۹» گذشت.مثنوی‌ست‌عرفانی باسر بندهایی به نثر ، بخشی از «بیان‌حقایق:۲۶۷۴»اوست. **آغاز**:قال‌النبی(ص)انماالاعمال بالنیات وانما لکل امری... بامحبت روبیاورای‌دلا ـ کاندرین بحرست سر آشنا ـ بی‌محبت‌نیست اعمالت‌قبول ـ بی‌محبت تومجو فیض وصول .

36340 ـ پاریس، ملی۸۱۳ S.P. : نستعلیق ، در مجموعه رساله هـای او مؤرخ **۸۶۸-۸۷۳**. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش ۱۳۲۱هست [فیلمها :۵۹۴] .

36341 ـ تهران، سلطنتی۳۱۹(۵۱۶ ف) : سدهٔ **۹** ، بنگرید:«بیان حقایق احـوال 27904» [ف. دکتربیانی :۲۷۵].

36342 ـ تهران، سلطنتی ۲۵۹(۵۱۷ ف) : نستعلیق‌کهن سدهٔ**۹**،در«کلیات» او.[ف. دکتربیانی: ۲۷۷] .

36343 ـ تهران، ملك۵۴۰۱/۲ : در «کلیات 17488» او ازسدهٔ **۱۰** ، (۴۴ پ ـ ۱۱۴ر) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

36344 ـ تهران ، ملك ۵۱۱۰/۵:در «کلیات 17490» او نوشتهٔ **۱۲۴۱** (۱۶۱ر ـ ۲۲۰ر) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

هدایت نامه

ازرضاقلی‌خان هدایت، که یاداودر«اصول الفصول : ۱۰۴۳»گذشت . ششمین مثنوی از «ستهٔ ضروریهٔ:۲۹۰۲» اوست . **آغاز:** طوطی جان‌مست‌مستان گشته‌است ـ زانکه‌محوشکرستان گشته است .

بنگرید : ذریعه ۱۹:۳۳۷.

36345 ـ موزهٔ بریتانیا (۱/۳۶۴)

Or ۳۵۲۸ : نستعلیق باتاریخ شعبان **۱۲۵۳** (۱۸۳۷ م)دردفتر(گ۱-۱۰۹)، همراه«انیس العاشقین» او[ریوذیل:۲۲۷].

هدایت نامه

از ناصر بخارایی،درویش‌ناصر (م۷۷۳)، که یاداو در«دیوان:۲۵۵۹» گذشت. مثنوی‌ست در بحر متقارب، در۵۷۰ بیت[نسخهٔ مجلس]، با عنوانهای: مقدمه، آفرینش عالم، نعت‌رسول، سبب نظم ، هشت حکایت، خاتمه. **آغاز:** سر نامه نام خداوند پاك ـ که‌پیدا کند آدمی رازخاك.

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۳۷.

36346 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۵۷/۴: نستعلیق کهن درویش‌علی‌دربخارا برمزار ناصر بخارائی ، در **۸۶۳**(ص۵۳۱- ۵۶۵)در۵۷۰ بیت [ف. مجلس۸:۴۰۳].

هراس رمیماس = قصیدهٔ ترجمة الشوق

عرفی ، درص۳۰۳۹ گذشت.

هزلیات

ملا دو پیازه (بنگرید : معراج الخیال ۲۷۵۴).

36347ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۵/۲ : شکسته و نستعلیق، درجنگ نجفقلی‌استرآبادی متخلص‌به نصرت ، **۱۲۶۴-۱۲۹۴**[ف.مجلس ۸ :۴۳۸].

هشت بهشت = بهرام نامه

از امیرخسرو دهلوی، که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۵۶» گذشت . پنجمین مثنوی از «پنج گنج ۲۶۷۹» اوست، درداستان بهرام گور، دربرابر «هفت گنبد» نظامی، بسال ۷۰۱ در۳۳۵۰ بیت بانجام رسانده ودرآن ازنظام‌اولیا وعلاءالدین محمدشاه‌ستایش کرده‌است. در۱۲۸۹ق‌درتهران وپس ازآن‌چند بارچاپ شده است. **آغاز:** ای گشایندهٔ خزانهٔ‌جود ـ نقش‌پیوندکارگاه‌وجود ـ کوکب آرای آسمان بلند ـ هم زمین‌سای وهم فلك پیوند .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۳۸ ـ ف . مشار ۶۱۸ و۱۶۵۳.

36348 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۷۹۶/۴ : باتاریخ**۸۱۰** در «پنج گنج»او [ف . فهمی ادهم ۱ :۳۰۹] .

36349 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۵۹ Add : در «پنج گنج» او همراه «پنج گنج» نظامی نوشتهٔ **۸۲۱** (۱۴۱۹ م) [ریو ۲ : ۸۶۷] .

36350ـ **تهران**، مجلس۹۲۱-۹۲۳: در هامش، در«پنج گنج»نوشتهٔ**۸۲۴**(ص۵۷۱-۷۶۲) [ف. مجلس ۳:۱۸۴] .

36351ـ **تهران**، ادبیات ۲۵۷/۳ج: در«پنج گنج»او نوشتهٔ**۸۵۹-۸۹۹**، انجام‌نونویس ۱۲۳۵ [ف. ادبیات ۱ :۲۲۷] .

36352ـ **تهران**، سلطنتی۱۲۲۷۶/۷ (۷۲۴ ف): در «پنج گنج»اونوشتهٔ**۸۶۳**[دکتر بیانی: ۵۵۴] .

36353ـ **تهران**، سلطنتی۴۷۵۴(۴۵۳ ف) : در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۶۳** [ف.دکتر بیانی : ۱۹۹] .

36354ـ **یوگسلاوی**، بایگانی دولتی زاکروب A ۱۵۲ : در«کلیات» مؤرخ**۸۷۲**او [نسخه‌ها ۲ :۲۶] .

36355ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۷۹۵/۴ : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۸۲**، آغاز برابر نمونه [ف. فهمی ادهم۱ :۲۰۳].

36356ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۷ (۴۴۸

ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۴** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۲] .

36357 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲/۱۴۴م ادب فارسی : در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵**، زرین [مخطوطات ۱ : ۱۳۴] .

36358 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۵۵ف) Or ۲۹۴۹ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۸۹۶** (۱۴۹۱ م) [ریو، ذیل: ۱۶۷] .

36359 ـ **تهران**، دانشگاه ۵/۲۷۰۶: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹ـ۱۰** ، زرین [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۸۶] .

36360 ـ **تهران**، الهیات ۱۸۴ ج: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹** ، زرین [ف . الهیات ۱: ۵۲] .

36361 ـ **تهران** ، مجلس ۴/۹۰۷ ـ ۹۱۲: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۹**، زرین (س ۴۵۹ ـ ۶۱۱) [ف. مجلس ۳: ۱۸۵] .

36362 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۸۵ Add: سدهٔ **۱۵**م، ۹۹ گ [ریو: ۲: ۶۱۶] .

36363 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۷۶ : نوشتهٔ سلطانعلی مشهدی، **۹۰۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۱ گ ۲۳ س [ف .فهمی ادهم ۱: ۲۰۶] .

36364 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/۱۱۳۲۶ Or : نوشتهٔ **۹۰۳** در «پنج گنج» او .

36365 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵/۱۱۳۲۷ Or : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۳** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۶، ۶۸۷] .

36366 ـ **تهران** ، ملك ۵/۴۶۸۲ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۰۴** ، زرین [رؤیت] .

36367 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۹۸۳ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۱۷** (۱۵۱۱ م) [ریو ۲: ۶۱۵] .

36368 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۱۰۴ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۳** (۱۵۱۷ م) [ریو ۲: ۶۰۹] .

36369 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۷۸ (۴۵۲ ف) : در «پنج گنج » او نوشتهٔ **۹۴۶ ـ ۹۴۷** [ف . دکتر بیانی: ۱۹۸] .

36370 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۸۰ (۴۵۱ ف) : در «ثمانیه 28789» او نوشتهٔ **۹۷۳** [ف. دکتر بیانی: ۱۹۶] .

36371 ـ **هند** ، بانکیپور ۱۲۸ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۴** . [ف .عبدالمقدر: ۱۹۰] .

36372 ـ **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۳۸۲: نوشتهٔ **۹۷۷** [نسخه‌ها ۵: ۳۱۸] .

36373 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۶۹۹ Add : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۸** (۱۵۷۱ م) [ریو ۲ : ۶۱۶] .

36374 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۲ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۱** (۱۵۷۳م) .

36375 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۵۱ Add: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۲** (۱۵۷۴م) [ریو ۲: ۶۱۶] .

36376 ـ **تهران**، استاد مینوی ۴/۸۱: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۶** [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۰] .

36377 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۰۸۹ (۴۵۴ ف): در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۸** [ف. دکتر بیانی : ۲۰۰] .

36378 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۵ : در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۸۹** [ف . مجلس ۲ : ۱۹۷] .

36379 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲۹ Api/VI ۲۲۲: در «پنج گنج» او نوشتهٔ

۹۹۶ [ف. عبدالله ۲: ۲۴۵] .

36380 ـ مشهد ، رضـوی ۲۹۸/۵ (۴۵۴۳) : در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۰، زرین

36381 ـ مشهد، رضوی۴/۲۹۹ (۴۵۴۵): در«پنج گنج» او، سدهٔ ۱۰ ، زرین [ف. رضوی ۲۳۲،۲۳۱:۷] .

36382 ـ تهران، دانشگاه ۲۶۶۲/۵: در«پنج گنج» اواز سدهٔ ۱۰ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۰] .

36383 ـ تهران، دانشگاه ۵۱۲۶/۵: در «پنج گنج» اوازسدهٔ ۱۰ ، زرین[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۲۰] .

36384 ـ تهران، سلطنتی۱۸۱ (۴۴۹ ف) : در«کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [ف . دکتر بیانی:۱۹۴] .

36385 ـ تهران ، سپهسالار ۲۷۴ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰، زرین ، با هفت‌مجلس ۱۲۶گ ۱۳س [ف. سپهسالار۲: ۵۱۶].

36386 ـ پاریس، ملی Strasbourg ۴۷۰۳ : سدهٔ ۱۰ ، همراه «لیلی ومجنون» او [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸] .

36387 ـ تهران ، مجلس ۲۳۵۵/۵: در«پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۱۵ ، زرین [ف . مجلس ۸: ۶۶].

36388 ـ تبریز ، ملی ۲۶۰۱/۵: در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۰۳۴ ـ ۱۰۳۵ [ف. تبریز ۱: ۴۷۲] .

36389 ـ تهران ، ملی۴/۹۹ فهرست نشده : در«پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۳۸، زرین [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۹] .

36390 ـ کپنهاک، سلطنتی : نستعلیق جلال‌محمد ذیحجهٔ ۱۰۵۰ [نسخه‌ها۵: ۶۹۸] .

36391 ـ تهران ، سلطنـتی ۱۱۶۴۲ (۴۵۵ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۱۰۵۴ [ف . دکتر بیانی : ۲۰۲] .

36392 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۵۳۸/۳ فهرست نشده : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۱، زرین [رؤیت] .

36393 ـ تهران ، ملك ۴۶۷۰/۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابرنمونه[رؤیت].

36394 ـ تهران ، سلطنتی ۵۶۲/۲ (۷۰۳ف): در«پنج گنج» او ازسدهٔ ۱۱[دکتر بیانی : ۵۰۰] .

36395 ـ تهران ، ملی ۱۰۰ : نستعلیق بسیار خوب سدهٔ ۱۱، همراه «آیینهٔ» او[نسخه‌ها ۴ : ۲۴۲].

36396 ـ تهران ، مجلس۹۲۴/۱: در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۱، زرین[ف. مجلس ۳: ۱۸۶] .

36397 ـ تهران، دانشگاه۲۰/۱۴۴۳: در «پنج گنج»او ازسدهٔ ۱۱، زرین[ف. دانشگاه ۸: ۱۰۹] .

36398 ـ مشهد، رضوی۴/۲۹۷ (۴۵۴۴): در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۱ [ف. رضوی ۷: ۳۲۹] .

36399 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۲۳۴/۴۲۸۷: نوشتهٔ ۲۹ رمضان ۱۱۱۷ (۱۷۵۶ م) ۵۰ جلوس عالمگیر[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۹۲] .

36400 ـ تهران، خانقـاه نعمت‌اللهی ۴۶۴ : نستعلیق ۱۹ ج ۲/ ۱۱۳۷، آغازبرابر نمونه ، ۲۳۲ ص ۱۳ س [ف . دیبـاجی ۲ : ۱۴۷] .

36401 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۸۴ Add : ۹ پادشاهی محمدشاه (۱۱۳۹ هـ = ۱۷۲۹م) ۱۱۰ گ [ریو۲: ۶۱۶] .

36402 ـ موزهٔ‌بریتانیا (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲ : باتاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶ م) در دفتر (گ۱۹۰پ)[ریو،ذیل: ۲۳۵].

36403 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۲۶ : نستعلیق هندی، سدهٔ **۱۲**، ۱۱۴ گ ۱۴س[ف. دانشگاه ۱۵:۴۲۰۸].

36404ـ تهران، مجلس ۲۳۵۷/۴ : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۲**، زرین[ف.مجلس ۸: ۶۹] .

36405ـ قم، آستانه۱:۳۵ـ۶۱۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** . آغاز و انجام افتاده، ش ۱ دفتر [ف. آستانه :۱۸۵].

36406ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۸۱: نوشتهٔ شوق محمد، **۱۲۲۶**، ۳۰۶ ص [مخطوطات، سرفراز علی:۷۸].

36407ـ تهران، مجلس ۲۳۵۸/۴: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس۸ : ۷۰] .

36408ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۵۱۹ pi/VI ۷۶ : نستعلیق پاندیت دوادام، **۱۹۱۴** م[ف. عبدالله ۲ :۲۴۹].

36409ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۸۴/۳: نستعلیق، آغازبرابر نمونه،(ص۲۸۴ـ۴۰۴) [ف. دیباجی ۲: ۱۰۱].

36410 ـ لنین‌گراد، اکادمی علـوم C ۱۹۱۹ (۴۶۰۷ ف) : بی‌تاریخ، (۲۵پـ۴۸ر) [آکیموشکین ۱ :۶۰۶].

36411ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۳۰/۱۲۵ : تاریخ‌یادنشده، انجام افتاده [ف.دکتر محمدبشیر حسین۱ :۱۹۲].

36412ـ پاکستان، دانشگاه پـنجاب B ۷۶ pi/VI ۱۶۹۰: نستعلیق بی تاریخ، آغازبرابر نمونه. [ف. عبدالله۲ :۲۴۹].

36413 ـ موصل، مدرسهٔ جامع پاشا ۶۶ : [ف. مخطوطات موصل:۵۲] .

هشت بهشت = هشت خلد

از دل محمدغلام گیلانی، رفعت‌رامپوری، شاهجهان‌آبادی، که‌بسال ۱۲۱۰ سخنان‌سرایندگان را به‌ترتیب موضوع گردآورده است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۷۶ـ فرهنگ‌سخنوران: ۲۳۵ .

36414 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۲۶/۸۷۴ : نوشتهٔ ۷ شعبان **۱۲۴۰** (۱۸۲۵ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۹۲] .

هشت گلزار بهرام

که در۱۲۲۵ سروده شده است.

36415 ـ آصفیه ۲۹۸ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۷۶** [ف.آصفیه ۳ :۶۳۴] .

هفت اختر = مثنوی...

فانی، ملامحسن (بنگرید : دبستان‌مذاهب: ۱۷۲۶) .

36416ـ آصفیه ۳۰۸ مثنوی : نوشتهٔ **۱۰۹۷** در هامش «راز و نیاز» او[ف.آصفیه۳: ۶۳۲] .

هفت اختر = بهرامنامه

از نویدی شیرازی (م۹۸۸)، که یاداوردر «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت . سومین مثنوی از خمسهٔ یکم اوست ، درنسخهٔ دانشگاه‌در ۳۵۵۰ بیت است .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۳۸.

36417ـ تهران، دانشگاه ۲۴۲۵:در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱**،(ص۱۳۱ـ۲۰۲)[ف. دانشگاه ۹: ۱۰۷۷] .

هفت اورنگ

ازعبدالرحمان جامی، که یاداوردر «تهلیلیه ۳۶» گذشت. هفت مثنوی‌رابنامهای زیرسروده سپس آنها را یکجا گردآورده و دردیباچه آن را بدین نام خوانده است: ۱ـ سلسلة‌الذهب ۲ـ سلامان‌وابسال ۳ـ تحفة‌الاحرار ۴ـ سبحة‌الابرار ۵ ـ یوسف وزلیخا ۶ ـ لیلی‌ومجنون ۷ ـ خرد نامهٔ اسکندری. «هفت اورنگ» یکجا ومثنویها جداگانه چاپ شده است. برخی‌ازنویسندگان پنج‌مثنوی اورا جدا نوشته‌اند، که «پنج گنج: ۲۶۷۸» خوانده شده است.

آغاز (دیباجه): حمدالرب الجلیل من عبد ذلیل، وسلام علی‌حبیب ...چون این‌مثنویات هفتگانه بمنزلهٔ هفت برادران.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۳۹ ـ ف. مشار: ۱۶۵۴.

36418 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۳۸۶: نستعلیق‌زیبای **۸۸۶**، بدینگونه: ۱ ـ تحفة‌الاحرار ۲ـ سبحة‌الابرار ۳ـ یوسف‌وزلیخا ۴ ـ لیلی ومجنون ۵ـ اسکندر نامه، ۳۷۸ س ۲۱ س [ف. دیباجی ۲: ۱۰۲].

36419 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۶۷۲/۲۱: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷ ـ ۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵].

36420 ـ **تهران**، آقای ثامنی: نوشتهٔ **۸۸۹**، زرین [نسخه‌ها ۵: ۱۱۱].

36421 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۹۱: محمد **۸۹۲**، ۱۹۴ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۷].

36422 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۲۴: نستعلیق سدهٔ **۹ ـ ۱۰**، زرین، آغاز و میانه افتاده، درهم [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۳].

36423 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۹۳: نوشتهٔ **۹۰۰**، ۴۰۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۷].

36424 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۸۹ف)
Or ۴۵۱۳: نسخ درویش‌علی فرزند مولانا درویش محمد کاتب، ع۱۴/**۹۰۸** (۲ـ۱۵۰۱م). دارای: ۱ ـ سلسلة‌الذهب ۲ ـ سلامان وابسال ۳ـ تحفهٔ احرار ۴ ـ سبحهٔ ابرار ۵ـ یوسف وزلیخا ۶ـ لیلی و مجنون ۷ـ خردنامهٔ اسکندری، ۲۷۵ گ [ذیل ریو: ۱۸۹].

36425 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۸۸: سلطان علی مشهدی، **۹۱۲**، ۱۷۰ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۷].

36426 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۸ (۵۰۲۴): نستعلیق احمد فرزند محمد فرزند احمد الکاتب ۱۴ ذیقعدهٔ **۹۲۱**، بادوسرلوح زیبا، دارای دیباچه سپس: ۱ـ سلسله ۲ـ سلامان ۳ـ تحفه ۴ ـ سبحه ۵ ـ یوسف ۶ ـ لیلی ۷ـ خردنامه [ف. رضوی ۷: ۸۸۹].

36427 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۸۹۵: سلطان محمد نورالکاتب، **۹۲۵**، ۲۳۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۹].

36428 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۸۰۴: عبدی نیشابوری، **۹۲۹**، ۱۹۴ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۷].

36429 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۱۲: محمد فرزند عبدالرزاق الطبیب، **۹۳۰** گ ۲۱ س. دارای: ۱ـ تحفة‌الاحرار ۲ـ سبحة‌الابرار ۳ـ یوسف وزلیخا ۴ـ لیلی ومجنون ۵ ـ اسکندر نامه ۶ـ سلسلة‌الذهب ۷ـ سلامان وابسال [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵].

36430 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۰ف)
Or ۲۹۳۵: علی هجرانی، **۹۳۴** (۱۵۲۸م). بدینگونه: ۱ ـ سلسلة الذهب ۲ ـ سلامان و

ابسال۳ ــ تحفة‌الاحرار ۴ـ سبحة‌الابرار ۵ـ یوسف وزلیخا ۶ ــ لیلی و مجنون۷ـخردنامهٔ اسکندری،۲۸۴گ[ذیل ریو:۱۸۹].

36431 ــ تهران ، مجلس ۳۰۹۷ : نستعلیق محمود فرزند نظام ، **۹۳۷** ، زرین ، بدینگونه : ۱ ــ تحفة‌الاحرار۲ـ سبحة‌الابرار ۳ ــ یوسف وزلیخا ۴ـ لیلی ومجنون۵ـخرد نامهٔ اسکندری [ف. مجلس ۱۰:۶۴۸].

36432ـ کابل، وزارت‌اطلاعات۹/۱۴: نستعلیق زیبای‌ابوالوفافرزندنوراللّٰه‌خوشنویس، ۲۸ صفر **۹۴۰** [راهنمای‌کتاب ۱۰:۵۲۶].

36433ـ استانبول ، طـوپقپوسرای H. ۸۰۵: سلطان محمدالکاتب ، **۹۴۴**،۲۱۰ گ ۱۹ س[ف. فهمی ادهم ۱:۲۴۸].

36434ـ تهران ، دانشگاه ۳۱۳۶ : نستعلیق علی‌فرزند حسام شاعر، **۹۴۷**،زرین، باشش مجلس تصویر ، آغاز افتاده ، دارای : ۱ــ سلسله هرسه دفتر (وسومی که دربارهٔعدالت پادشاهان است را دارد)۲ـ سبحه۳ـ یوسف۴ـ لیلی۵ ــ خردنامه،۱۷۸گ ۱۹س[ف.دانشگاه ۱۱ :۲۰۸۷] .

36435ـ قاهره، دارالکتب۲۱تصوف فارسی: تعلیق‌زیبا، **۹۴۸** ، زرین،دارای :۱ـ سلسلة‌الذهب۲ـ سلامان‌وابسال۳ـ تحفة‌الاحرار ۴ ــ سبحة‌الابرار ۵ ــ یوسف وزلیخا۶ـلیلی‌و مجنون ۷ ــ خردنامهٔ‌اسکندری[ف.مخطوطات ۲:۲۲۹].

36436ـ استانبول ، طـوپقپوسرای R. ۸۹۰ : شاه محمدفرزندحسین‌الکاتب‌لاری، **۹۵۸**، دارای: ۳۴۴گ۱۸س۱۰ـسلسلة‌الذهب ۲ ــ سالامان و ابسال ۳ ــ تحفة الاحرار ۴ ــ سبحة‌الابرار ۵ ــ یوسف‌وزلیخا۶ـاسکندرنامه [ف. فهمی ادهم۱:۲۴۵].

36437ـ لنین‌گراد، اکـادمی علوم B۱۹۱ (۴۶۱۵ف): با تاریخ**۹۵۹** در دفتر . دارای : ۱ــ یوسف و زلیخا ۲ ــ سبحة‌الابرار ۳ ــ لیلی و مجنون ۴ ــ خردنامهٔ اسکندری۵ـ سلسلة‌الذهب ۶ـ سلامان‌وابسال۷ـ تحفة‌الاحرار رویهم ۲۷۸ گ [آکیموشکین ۱: ۶۰۷].

36438ـ مدینه، عارف حکمة ۱۹۶: نوشتهٔ **۹۵۹**، ۳۵۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۵].

36439ـ تهران، سلطنتی۲۲۰(۵۲۲ ف) : نستعلیق جلال‌الدین محمودفرزند فیروز بخت حسینی ، **۹۶۳ـ۹۷۸**، زرین، دارای : ۱ ــ تحفة‌الاحرار ۲ ــ سبحة‌الابرار ۳ـسلسلة الذهب ۴ ــ یوسف و زلیخا ۵ـ سلامان وابسال ۶ ــ خردنامهٔ اسکندری ، ۶۰۰ص۳۱س،چهار ستونی [ف . دکتربیانی:۲۸۹] .

36440ـ قاهره، دارالکتب۱۰تصوف فارسی : نوشتهٔ حبیب‌اللّٰه ، **۹۶۴** ، دارای ، سلسلة‌الذهب ، تحفة‌الاحرار،سبحة‌الابرار[ف. مخطوطات ۲:۲۲۹] .

36441 ــ تهران ، دانشگاه ۱۰۲۰: نستعلیق زیبای محمدباقر فرزند حاجی محمد شریفی ، ۳ رجب **۹۶۶** (ص۵۰۲) . دارای : ۱ ــ سلسله ۲ ــ سلامان ۳ـ تحفه۴ـ سبحه۵ـ یوسف ۶ ــ لیلی ۷ـخرد نامه، ۸۵۷ گ[ف. دانشگاه ۲:۲۳۵].

36442ـ قاهره، دارالکـتب ۱۵۲ م ادب فارسی : نستعلیق خوش ، نوشتهٔ تولك باقی‌الکاتب، **۹۷۸** ، برای خواجه‌کمال‌الدین حسین‌زرگرخاقانی.دارای: بهارستان۱ـ یوسف وزلیخا ۲ـ سلسلة‌الذهب۳ـ تحفة‌الاحرار ۴ـ سبحة الابرار ۵ـ لیلی و مجنون ۶ـ خردنامه زرین، ۲۸۲ گ ۲۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۲۲۸] .

36443ـ کپنهاك، سلطنتی۲۵Add: نستعلیق ۹۷۹، زرین [نسخه‌ها۵ :۷۰۲].

36444ـ تهران، اصغر مهدوی ۶۴ : نستعلیق صفر ۹۸۰. [نسخه‌ها۲ :۱۳۴].

36445ـ تهران، ملك۵۹۹۳: نستعلیق خوش صفر ۹۸۲ (ش۱) ومحرم۹۸۳درهرات (ش ۸)، زرین . دارای: ۱ـسلسله۲ـ تحفه۳ـ سبحه ۴ ـ یوسف ۵ـ لیلی ۶ـسلامان۷ـخرد نامه ، ۲۹۷ گ‌چهار ستونی [رؤیت].

36446ـ تهران، ملك۵۹۹۵: نستعلیق خوش محمودفرزندعلاءالدین زره‌ای باخرزی، دردیه رزه ، ج۲/۹۷۵ (ش۴) ورجب۹۸۵(ش ۵) ، زرین ، با۲۰مجلس‌میناتورزیبا، دارای: ۱ ـ تحفه ۲ـ سبحه۳ ـ یوسف ۴ـ لیلی ۵ ـ خردنامه [رؤیت] .

56447ـ تهران، معارف(ملی) ۱۸۱ (۱۱۶۱): نستعلیق‌خوب۹۸۵، زرین، بدینگونه ۱ـ سبحةالابرار ۲ـ سلسلةالذهب ۳ ـ تحفة الاحرار ۴ـ یوسف ۵ـ لیلی، ۶ ـ خردنامه ، ۲۴۵ گ۱۹س [ف .معارف ۲: ۹] .

36448 ـ تهران ، ملی ۱۰۵۹ ف : نستعلیق شجاع فرزند حسین فرزند عبداللطیف محرم ۹۸۵ ، زرین. بدینگونه : ۱ـ سلسله۲ـ سلامان ۳ ـ سبحه ۴ـتحفه ۵ـیوسف ۶ـلیلی ۷ ـ خردنامه ، ۲۴۴ گ۱۹ س [ف. ملی ۳: ۷۷] .

36449ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۳۲۹ Or : نوشتهٔ ۹۸۸ . [نسخه‌ها۴ :۶۸۷].

36450ـ مشهد، عبدالحمید مولوی‌ش ف۶۷۰ : نستعلیق محمد امین کاتب هروی ، ۹۹۲-۹۹۳.دارای: یوسف‌وزلیخا، تحفه‌الاحرار، خرد نامه،زرین [نسخه‌ها ۵ :۱۰۶].

36451 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۹۶ : مذهب ۹۹۳ ، ۲۹۸ گ۲۰س[ف. فهمی ادهم۱ :۲۴۷] .

36452ـ تهران، ملك۵۹۷۰: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ،زرین، دارای :۱ـسلسله۲ـ سلامان ۳ ـ تحفه ۴ـ سبحه ۵ـ یوسف ۶ـ خردنامه ، ۳۶۳ گ،چهار ستونی [رؤیت] .

36453ـ تهران، ملك۵۹۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰، بابیست پیشانی ،پس از یازده شماره کلیات او ۱۲ـ سلسله۱۳ـتحفه۱۴ـسبحه۱۵ـ یوسف ۱۶ ـ لیلی ، رویهم ۳۹۱ گ ۲۷ س [رؤیت].

36454 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۵ : پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۵۲۲ گ ۲۰ س .

36455 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۹۲ : میرمحمد، پیرامن سدهٔ۱۰، ۲۲۲ گ۱۹ س .

36156 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۰۳: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۲۳۸گ ۱۷س.

36457 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۱۱: پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۷۲ گ ۲۳س. دارای : ۱ـ تحفةالاحرار ۲ ـ یوسف وزلیخا ۳ ـ لیلی ومجنون ۴ـ خردنامهٔ اسکندری۵ـ سبحةالابرار [ف. فهمی ادهم۱ :۲۴۸ـ۲۴۹].

36458 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۰۶: پیرامن سدهٔ ۱۰. دارای : ۲۷۰ گ ۲۳س . ۱ ـ سلسلةالذهب ۲ـتحفةالابرار ۳ـ سبحةالابرار ۴ ـ سلامان وابسال ۵ـخرد نامهٔ اسکندری ۶ ـ یوسف و زلیخا ۷ ـ لیلی و مجنون .

36459 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۱۰ . پیرامن سدهٔ ۱۰ . ۳۲۲ گ ۱۹ س .

36460 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۹ : پیرامن‌سدهٔ ۱۰ . دارای : ۲۷۴ ۲۳ س . ۱و۲و۳ ـ سلسلةالذهب ۴ ـ سلامان وابسال ۵ـ تحفةالاحرار ۶ـسبحةالابرار ۷ـ یوسف وزلیخا ۸ ـ لیلی ومجنون۹ـ خردنامهٔ اسکندری [ف. فهمی ادهم۱: ۲۴۶] .

36461 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۰ Add : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۶ م . دارای : ۱ ـ سلسله ۲ـ سبحه ۳ ـ یوسف ۴ ـلیلی۵ـ خردنامه۶ـ سلامان۷ـتحفه، ۲۸۷ گ[ریو۲ : ۶۴۴] .

36462 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۲ Add : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۶ م/. دارای : ۱ ـ سلسله۲ـ سلامان ۳ـ تحفه ۴ـ سبحه۵ـ یوسف ۶ ـ لیلی ۷ـ خردنامه، ۴۱۶ گ[ریو ۲: ۶۴۶] .

36463 ـ تهران ، مجلس ۴۱۳۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱، دارای: ۱ـ سلسله ۲ـ سلامان ۳ـ تحفه ۴ـسبحه ۵ـیوسف ۶ـلیلی۷ـ خرد نامه ، زرین ، ۳۵۶ گ، چهار ستونی [رؤیت] .

36464 ـ تهران، اصغرمهدوی۴۳۱: در «کلیات» او (17527) از سدهٔ ۱۰ ـ ۱۱ [نسخه‌ها ۲ :۹۰] .

36465ـ مشهد، رضوی۱۰۵۹ادبیات (۶۸۶۲) : نستعلیق کمال‌الدین حسین فرزند مولاناخوردکاتب‌زره‌ای۱۰۱۸ـ۱۰۲۳ دیباچه را ندارد وانجام افتاده، بایك‌سرلوح[ف.رضوی ۸۹۲:۷].

36466ـ تهران، معارف (ملی) ۱۸۰ (۱۱۹۱) : نوشتهٔ اوایل‌ج ۲/۱۰۲۵، زرین، بدینگونه : ۱ـ سلسله ۲ـ سلامان۳ـ تحفه۴ـ سبحه ۵ ـ یوسف ۶ ـلیلی ۷ـخردنامه، ۳۱۱ گ ۱۹ س [ف. معارف ۲ :۷] .

36467ـ تهران، سلطنتی۲۲۱(۵۲۳ ف) : نستعلیق ۱۰۳۸ ؟ زرین، دارای : ۱ ـ سبحةالابرار ۲ ـ تحفةالاحرار۳ ـسلسلةالذهب ۴ ـ سلامان وابسال ۵ ـ خرد نامهٔ اسکندری ۶ـ لیلی۷ـ یوسف، ۵۸۲ص۲۰س چهارستونی [ف . دکتر بیانی : ۲۹۱] .

36468ـ تهران، ادبیات۳۸حکمت: نستعلیق خوش ع۲/۱۰۳۸،زرین.[ف.ادبیات ۷۲:۲] .

36469ـ کپنهاك،سلطنتی۲۳ Add. : نستعلیق ۱۰۳۹،زرین[نسخه‌ها ۷۰۲:۵].

36470ـ تهران،ملی۹۷۳ف: نستعلیق خوش ۱۰۵۶ ، زرین، بدینگونه، ۱ ـسلسلةـ الذهب ۲ـ سلامان وابسال۳ـ تحفةالاحرار۴ـ سبحةالابرار۵ـ یوسف وزلیخا۶ـلیلی و مجنون ۷ ـ خردنامه ، ۳۱۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۲: ۵۲۱] .

36471ـ تهران ، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۰۳ : نستعلیق ۱۰۸۵. دارای: ۱ـسلسله۲ـ سلامان ۳ ـ تحفه ۴ـ سبحه ۵ـیوسف۶ـلیلی ۷ـخردنامه، زرین، ۹۸۶ص۱۸ + ۱۴ بیت[ف. دیباجی ۲: ۱۱۳].

36472 ـ تهران ، سپهسالار ۴۰۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، بدینگونه: ۱ـ سلسلةالذهب ۲ ـ یوسف وزلیخا۳ـ لیلی ومجنون۴ـسلامان وابسال ۵ ـ سبحةالابرار۶ـخردنامه ۷ـتحفه ، ۲۶۶ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۵ :۱۱۵] .

36473 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ ف) : نستعلیق‌زیبای محمد رضا، پایان شعبان۱۱۸۷ (پایان یوسف‌وزلیخا)، دراصفهان، دارای: ۱ـ سلسلةالذهب۲ـ سلامان‌وابسال۲ـ سبحةالابرار ۴ـتحفةالاحرار۵ـ یوسف‌وزلیخا

۶ ـ لیلی و مجنون ۷ ـ خردنامهٔ اسکندری ، زرین ، ۵۷۳ص۲۱س ، چهارستونی[ف.دکتر بیانی : ۲۹۲] .

36474 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۷۲ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م . دارای:۱ـلیلی۲ـخردنامه۳ـسلسه۴ـسلامان۵ ـ تحفة ۶ـ سبحة ۷ ـ یوسف،۲۷۵ گ [ریو۲:۶۴۶].

36475ـ **تهران**، دکترمفتاح ۲۵۰ : نستعلیق‌شنبهٔ ۲۰ذیقعده، گویا**۱۳۰۵** آغازوانجام افتاده [رؤیت] .

36476ـ **اصفهان**، شهرداری ۱۴۸۰: نوشتهٔ محمد فرزند محمد هادی بیگ اسفیدـ واجانی کرنی ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۳۰** برای محمد تقی فرزند جعفر [نسخه‌ها ۵ : ۳۱۰] .

36477ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۶۶۹ : شکسته نستعلیق سید حسن حسینی، ج۱/**۱۲۳۱** هفت‌بخش، هرمثنوی‌بایك‌سرلوح و دوصفحه‌زرین [نسخه‌ها ۵:۱۰۶] .

36478ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۵۸۴ : نستعلیق شیخ عبدالکریم،ع۲/**۱۲۳۶**، دارای: ۱ ـ تحفه۲ـ سبحه، ۱۹۰ گ۱۳س[ف.دانشگاه ۱۴:۱۵۱۴] .

36479ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۰۴ : نستعلیق محمود هروی، تنها:۱ـسلسلة الذهب۲ـسلامان وابسال را دارد، ۲۱۶ گ۱۷ س[ف . دیباجی ۲ :۱۱۵] .

36480ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۰۵ : نستعلیق.دارای:۱ـسبحه۲ـیوسف۳ـ لیلی ۴ـ تحفه ، ۳۵۸ ص ۲۱س[ف. دیباجی ۲:۲۱۶] .

36481ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۳۹۲: نستعلیق تاریخ یاد نشده،زرین،ممتاز ، در۲۵ ج ۳۱/۱ و۸ع۲/۱۱۳ عرض شده، و۱۱ صفر ۲۳ ازآن آصفخان خانخانان بوده [نسخه‌ها ۲:۱۳۴] .

36482ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ش ف ۶۷۱ : نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۵:۱۰۶] .

36483ـ **مشهد** ، رضوی۱۲۹ادبیات: نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، ۱۸۶ گ۱۷س [ف . رضوی۳:۲۰۰].

36484ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۳۸: نسخهٔ گرانبها . [نسخه‌ها۴:۳۱۶] .

36485ـ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم۱۹۲ B (۲۲۸b) : تاریخ یاد نشده ، دارای: ۱ ـ سلامان وابسال ۲ ـ لیلی ومجنون ۳ ـ سلسلة الذهب،۸۷ گ [آکیموشکین ۱:۶۰۷].

36486ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۹۳ C (۲۲۸ a): تاریخ‌یاد نشده ، دارای : ۱ ـ تحفةالاحرار۲ـ سلامان‌وابسال۳ـسبحةالابرار ۴ ـسلسلةالذهب[آکیموشکین۱:۶۰۷].

36487 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B ۱۴۳ : زرین ، با۱۰ میناتور . دارای ۱ـ دیباجه ۲ ـ سلسلةالذهب۴ـ سالامان و ابسال ۵ ـ تحفةالاحرار ۶ ـ یوسف وزلیخا۷ـ لیلی و مجنون، ۸ـخردنامهٔاسکندری۲۸۴ گ۲۱س [ف . فهمی ادهم ۱:۲۴۴].

36488ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۶۵منظوم (۲۰۸) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده.

36489ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۶۶ منظوم (۳۸۱) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده [ف. بنگال: ۱۰۳] .

هفت‌بزم

از سیدرضا فروغ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۷» گذشت . مثنوی بزمی‌ست . درپایان آن آمده : ای **فروغ** روی‌آن ماه‌تمام ـ ختم

کن این خوش سخن را والسلام. **آغاز:** آنچه بخشد جان عالم را سنا_ هست مر معبود را حمد و ثنا .

36490_ **تهران**، دانشگاه ۲۸۴۴: در «کلیات» او بخامهٔ خودش نوشتهٔ **۱۲۹۶** (ص ۲۰۱_۲۳۸) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۶۸۸].

هفت بند

از حزین .

36491_ **تبریز**، ملی ۲۹۹۹ :تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴ :۳۱۶] .

هفت بند

از حسن کاشانی، سدهٔ هشتم، درستایش حضرت علی. «هفت بند» یا «هفت نشده» که این یکی را به پیروی چکامهٔ خاقانی سروده است در لکهنو چاپ شده است .

سه نسخهٔ آن زیر عنوان «دیوان: ۲۲۹۸» گذشت ، و اینك پنج نسخهٔ دیگر . **آغاز :** السلام ای سایهٔ خورشید رب‌العالمین _ آسمان عزوتمکین آفتاب داد و دین .

36492_ **تهران**، سلطنتی ۲۹۹۵ (۷۳۵ ف): نستعلیق خوش سدهٔ **۱۰**، در یك مجموعه [ف. دکتر بیانی :۵۷۶] .

36493_ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴ (۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درمجموعه نظم و نثر ، زدین [ف. دکتر بیانی : ۶۰۹].

36494_ **هند**، بانکیپور ۱۱۴: نستعلیق محمد علی اعجاز رقم، **۱۲۰۰**، ۱۲ گ ۸ س [ف. عبدالمقدر مولوی: ۱۶۲].

36495_ **هند**، بانکیپور ۱۱۵: نستعلیق که در **۱۲۵۰** به کتابخانهٔ حیدر پادشاه او ده در لکهنو داخل‌شده است، ۱۲ گ ۸ س .

36496_ **هند**، بانکیپور ۱۱۶ : محمد رضی‌الدین **۱۳۰۴** در باقی‌پور، برای خان بهادر مولوی خدا بخش خان صاحب فرزند مولوی محمد بخش خان ، ۲۴ گ ۸ س [ف . عبدالمقدر : ۱۶۳_۱۶۴] .

هفت بند

مظفرعلیشاه، محمدتقی، طریقتی کرمانی، که یاد او در «بحر الاسرار: ۶» گذشت .

36497_ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۰ ادبیات (۵۰۲۵) : نسخ محمد گلپایگانی **۱۳۷۷** ، با سرگذشت سراینده بنقل از «سفینهٔ محمود» [ف. رضوی ۷: ۸۹۳] .

هفت پیکر = بهرام نامه

از نظامی گنجوی، چهارمین مثنوی از «پنج گنج : ۲۶۸۵» اوست، بزمی و رزمی از داستان بهرام گور ، بسال ۵۹۳ ، در بحر خفیف ، در ۴۵۷۷ بیت ، بنام علاءالدین کرپ ارسلان سروده است. **آغاز:** ای‌جهان دیده، بود خویش از تو _ هیچ بودی نبود پیش از تو .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۰۹ و ۱۹: ۳۳۹_ تحلیل هفت‌پیکر، دکترمعین چ ۱۳۷۸_ مشار: ۱۶۵۵ .

36498_ **تهران**، سنا ۳۰۱/۱: در «پنج گنج» او از سدهٔ **۶** [نسخه‌ها ۶: ۵۲۵].

36499_ **تهران**، دانشگاه ۵۱۷۹/۲: نستعلیق **۷۱۸**، در «پنج گنج» او، زدین، مصور [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۱۳۹] .

36500 _ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳۴۷/۴ : در «پنج گنج» نوشتهٔ ۱۵ شوال **۷۶۵** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۰۵] .

36501_ **اراك**، عبدالحسین بیات: در هامش «کلیات » سعدی نوشتهٔ **۷۷۳** [نسخه‌ها ۶ : ۶۵] .

36502 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H . ۶۹۰: نوشتهٔ **۷۸۸** . آغاز برابر نمونه ۹۷گ ۲۷س [ف. فهمی‌ادهم ۱:۱۶۷].

36503ـ **تهران**، ادبیات۳/۱۳۱ ب: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۷۹۰ ـ۷۹۳** (۱۳۸پ ـ ۲۰۶ر) [ف. ادبیات ۱:۵۳].

36504ـ**مشهد**، رضوی۴/۳۰۰(۴۵۴۹): در«پنج گنج» او از سدهٔ **۸ـ۹** [ف. رضوی ۷: ۳۳۲].

36505ـ **تهران**، مهدی بیانی ۲مج: در «پنج گنج » بی‌تاریخ، نوشته پیرامن **۸۰۰** [نسخه‌ها ۱:۸].

36506 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۲۹ Add : در«کلیات» اونوشتهٔ**۸۰۲**(۱۴۰۰م)، آغاز برابر نمونه[ریو۲:۵۶۷].

36507ـ **موزهٔ بریتانیا**۴/۲۷۲۶۱ Add :در«پنج گنج»او نوشتهٔ **۱۳ـ۸۱۴**(۱۰ـ ۱۴۱۱ م) [ریو۲:۸۶۸].

36508ـ **تهران**، ادبیات ۴/۱۳۰ج: در«پنج گنج» نوشتهٔ **۸۱۶**(۱۳۷پ ـ۱۸۹پ) [ف . ادبیات۱:۵۳] .

36509ـ **موزهٔ بریتانیا**۴/۲۷۲۵۹ Add : در«پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۲۱**(۱۴۱۹ م) (گ ۲۴۸) [ریو۲:۸۶۷] .

36510ـ **تهران**، ملك ۴/۵۱۲۲:در «پنج گنج»او نوشتهٔ **۸۳۲** درشهرابرقو[رؤیت].

36511ـ **هند**، بانکیپور۳۷ :در«پنج گنج» اونوشتهٔ ۲۰ صفر**۸۳۵**.[ف.عبدالمقدر: ۵۲] .

36512ـ **تهران**، مهدی بیانی ۲مج : تعلیق‌خوش‌حسن‌قادری، در«پنج گنج»اونوشتهٔ**۸۴۰** [نسخه‌ها ۱:۸] .

36513ـ **تهران**، مجلس ۴/۲۳۵۹: در«پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۴۱**،زرین [ف.مجلس ۸:۷۱].

36514 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۹۰۰ Add: در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۴۶** (۱۴۴۲م) [ریو۲:۵۷۰] .

36515ـ**نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۵۵: در«پنج گنج»او نوشتهٔ **۸۶۳** [ف.سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

36516 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۶ف) Or ۲۹۳۱ : در «پنج گنج » اونوشتهٔ **۸۷۸** (۱۴۷۴ م) [ذیل‌ریو :۱۵۴] .

36517ـ **هند**، بانکیپور۳۸: در«پنج گنج» نوشتهٔ **۸۸۳-۸۸۲** . [ف. عبدالمقدر : ۵۸] .

36518ـ **پاریس** S.P۸۷۱:در«پنج گنج» او، **۸۹۲**. فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش۱۳۱۸ و۱۳۱۹ هست [فیلمها ۳:۵۹۳] .

26519ـ **تهران**، مجیدموقر ۴مج:در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۳** . فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش ۱۷۴۷ هست [فیلمها:۲۵] .

26520ـ **قاهره**،دارالکتب۱۴۳م‌ادب فارسی: در«پنج گنج» نوشتهٔ **۸۹۵** [مخطوطات ۱:۱۳۶] .

36521 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۵ف) Or ۲۸۳۴ : در «پنج گنج » اونوشتهٔ **۸۹۵** (۱۴۹۰ م) [ذیل‌ریو :۱۵۴] .

36522 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴/۵۵۹ (۳۵۳ف) : در«پنج گنج» اونوشتهٔ **۸۹۷** [ف. دکتربیانی : ۷۱].

36523 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۷۳۵(۱۱۹۷ف) : در «پنج گنج»اونوشتهٔ **۸۹۹** [آکیموشکین ۱ :۱۷۶] .

36524 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴/۵۵۸

(۳۵۲ ف): در«پنج گنج»او ازسدۀ۹[ف.دکتر بیانی : ۷۰] .

36525ـ تهران، سپهسالار۳۷۲:سدۀ سدۀ ۹، گویا درهند ، زرین [ف.سپهسالار].

36526ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۴ ApiVI ۲۰۸(۲۳۶) : در «پنج گنج» او نوشتۀ ۲۰ رمضان ۹۰۰ [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹] .

36527ـ تهران، دکترمفتاح۴مج:در «پنج گنج» از سدۀ ۹ـ ۱۰ [رؤیت].

36528ـ تهران، دانشگاه۳/۳۳۵۵: در«پنج گنج»از سدۀ ۹ـ۱۰[ف.دانشگاه۱۱: ۲۳۵۷] .

36529ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۵۷ C (۱۱۹۲ف):در«پنج گنج » او نوشتۀ ۹۰۱ [آکیموشکین ۱:۱۷۵] .

36530ـ تهران، مجلس۹۲۸/۳: در «پنج گنج»نوشتۀ ۹۰۲،زرین،مصور .

36531 ـ تهران ، مجلس ۹۲۹ : در «پنج گنج» نوشتۀ ۹۱۵ـ۹۱۸ [ف. مجلس۳: ۱۹۵] .

36532ـ تهران، ادبیات ۲۴۴/۴ج: در«پنج گنج» نوشتۀ ۹۱۹ـ۹۲۱ (۱۶۰ پ ـ ۲۲۴ر)[ف. ادبیات۱:۵۳] .

36533ـقاهره، دارالکتب۱۶۷ادب فارسی : تعلیق مجدالدین علی‌فرزند خضرشاه فرزندحسن‌شاه بحرآبادی،۹۳۵ در«پنج گنج» زرین [ف. مخطوطات۲:۲۲۹] .

36534 ـ موزۀ بریتانیا ۱۶۷۸۰ Add : در«کلیات» اونوشتۀ۹۳۶ (۱۵۲۹م) [دیو۲ : ۵۷۰].

36535ـ لنین گراد، آکادمی علوم D۲۱۲ (۱۱۹۹ف):در«پنج گنج»او نوشتۀ۹۵۰ [آکیموشکین۱:۱۷۶] .

36536 ـ تهران ، سلطنتی ۵۶۱/۴ (۳۵۴ ف) : در«پنج گنج» او نوشتۀ ۹۵۴[ف. دکتر بیانی :۷۳] .

36537ـ تهران، سپهسالار ۴۰۰ :در «پنج گنج» نوشتۀ ۹۵۶ [ف.سپهسالار۲:۵۲۴ و۳:۲۸۸].

36538 ـ موزۀ بریتانیا ۱۲۱۶ Or : در«کلیات» او نوشتۀ ۹۶۱ (۱۵۵۴ م) [دیو۲:۵۷۱] .

36539ـ تهران،ملی۱۰۰۹ف: نستعلیق خوش ،۹۶۸، زرین، ۴۳۳گ۲۱س [ف.ملی ۳:۱۱] .

36540 ـ تهران،ملک۶۲۰۴: در«پنج گنج»او نوشتۀمحمدحسین‌جامی، ۹۸۰[رؤیت].

36541ـ لنین گراد، آکادمی علوم C۸۱۸(۱۱۹۵ف):در«پنج گنج»او نوشتۀ۹۸۳ [آکیموشکین ۱:۱۷۶] .

36542 ـ موزۀ بریتانیا ۱۷۳۲۹ Add: در «پنج گنج»اونوشتۀ۹۹۴(۱۵۸۵م) [دیو۲:۵۷۱] .

36543ـ تهران، سپهسالار ۳/۳۵۵: در«پنج گنج»نوشتۀ۹۹۷[ف. سپهسالار۲:۵۲۴ و۳:۲۸۸].

36544ـ تهران ، ملک۵۲۲۵/۴ :در «پنج گنج» او از سدۀ ۱۰ ، زرین [رؤیت].

36545ـ تهران ، ملک ۵۳۰۸/۴ : در«پنج گنج» او ازسدۀ ۱۰،[رؤیت].

36546 ـ مشهد ، رضوی ۹۵۸۵/۳ فهرست نشده : نستعلیق‌سدۀ۱۰ در «پنج گنج» او ، زرین، (۹۸پ‌ـ۱۴۳ پ) پیرامن۴۹۵۰ بیت دارد [رؤیت] .

36547ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۶۳: نستعلیق زیبای سلطانعلی،سدهٔ **۱۰**، ۷۰ گ[ف. خطی ، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

36548ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب C ، piVI ۲۱۵۱ – ۲۱۴۷ (۲۳۷) : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۰** [ف . عبدالله ۲ : ۱۶۰] .

36549 ـ **هند** ، بانکیپور ۳۹ : در «پنج گنج» او از سدهٔ **۱۶** م.[ف .عبدالمقدر: ۵۹] .

36550 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۰ Add : در«پنج گنج» اوازسدهٔ**۱۶**م.

36551 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۳۶۳ Or : در«پنج گنج» او از سدهٔ **۱۶**م [ریو ۲: ۵۷۲] .

36552 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۷ف) Or ۲۹۳۲ : در«پنج گنج» او از سدهٔ **۱۶** م [ریو، ذیل :۱۵۵] .

36553ـ **تهران**، سلطنتی۲/۱۰۰۰۸ (۳۵۶ ف) : در«پنج گنج» اوازسدهٔ **۱۰–۱۱**.

36554 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۴/۴ (۳۵۷ ف) : در«پنج گنج» او ازسدهٔ**۱۰–۱۱** [ف . دکتر بیانی : ۷۵، ۷۷] .

36555 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۸ف) Or ۴۳۸۵: در «پنج گنج» اونوشتهٔ **۱۰۰۵– ۱۰۰۶** (۱۵۹۷–۸م) [ذیل ریو:۱۵۵].

36556 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب J۱۲Spi/VI۴۶۱۵: نستعلیق‌وشکسته‌آمیز، ابوالقاسم فرزندعبدالله، محرم**۱۰۲۷** آغاز: ای جهان دیده‌بودخویش‌ازتو[ف .عبدالله۲: ۴۴۷] ازکتابهای‌پرفسور شیرانی‌بوده[ف، دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۹۳].

36557ـ **تهران**، مجلس ۲۳۶۳/۴: در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۲۹** [ف . مجلس۸: ۷۶] .

36558 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۰۹: در « پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۴۱** (۱۶۳۱م) [آکیموشکین۱: ۱۷۶] .

36559 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۴۵ Add : در«پنج گنج» اونوشتهٔ**۱۰۴۲**(۱۶۳۲ م) [ریو۲: ۵۷۲] .

36560ـ **تبریز**، ملی۲۷۳۱:در«پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۵۶ – ۱۰۵۸** [ف . ملی ۱ : ۴۷۴] .

36561ـ **همدان**، حاجی‌ایزدی۴مج: در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۰۵۸** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۶] .

36562ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷۵۰:در «پنج گنج» نوشتهٔ **۱۰۶۲**[ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۴۴] .

36563 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۱۳ Add : در«پنج گنج»اونوشتهٔ**۱۰۷۶**(۱۶۶۵ م) [ریو ۲: ۵۷۲].

36564 ـ **تهران** ، دانشگاه ۹۸ : در «پنج گنج»نوشتهٔ ۱۸۳ = **۱۰۸۳**[ف .دانشگاه ۲] .

36565 ـ **تهران**، ملی ۷۰/۴فهرست نشده : در«پنج گنج» او از سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۴: ۱۸۹] .

36566 ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۵۵/۲ (۳۵۹ ف) : در«پنج گنج» او از سدهٔ**۱۱** [ف. دکتر بیانی:۷۹] .

36567ـ **تهران** ، سلطنتی ۵۶۲/۱ (۷۰۳ ف) : در«پنج گنج» او ازسدهٔ **۱۱** [ف. دکتر بیانی : ۵۰۰] .

36568ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۶۵/۴:

در «پنج گنج» از سدهٔ **۱۱** [ف. مجلس ۸ : ۷۸] .

36569_ **تهران**، دانشگاه ۳۷۷۶ :در گزیدهٔ «پنج گنج»، سدهٔ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۶۷] .

36570 _ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۴۷ Add : در«پنج گنج» او از سدهٔ **۱۷**م[ریو ۲: ۵۷۲] .

36571_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب piVI۶E ۲۹۳۰(۲۴۳): همراه «شرفنامه» از سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲: ۱۶۲] .

36572_ **پاکستان**،دانشگاه‌پنجاب۱۲M Spi/VI ۳۸۲۹ : نستعلیق‌خوب‌پیرامن‌سدهٔ **۱۱** [ف. عبدالله ۲:۴۴۷] ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف ، دکتر محمد بشیرحسین۱: ۱۹۳] .

36573 _ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۱۴۸ (۴۶۲۵ف): نوشتهٔ **۱۱۳۴**، ۱۷۰ گ [آکیموشکین۱: ۶۰۸].

36574 _ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۸۷۱،۴۵خمس: در«پنج گنج» [ف. منظور احسن عباسی۲:۸۹] .

36575_ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲ K Spi/VI ۴۴۰۶ : نستعلیق ۲۵ ج **۱۱۵۲**/۲ (۱۷۳۹م)، آغاز: گوهر آمای گنج خانهٔراز[ف.عبدالله:۲:۴۴۷]ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱: ۹۰] .

36576 _ **موزهٔ بریتانیا** (۳۷۶ف) Or ۴۷۷۲ : با تاریخ **۱۱۷۰** (۱۷۵۶م) در دفتر (گ ۱۵۹ د) [ریو، ذیل ۲۳۵].

36577_ **تهران**،سلطنتی۱۱۲۲۹۹/۴ (۳۶۰ ف) : در «پنج گنج » نوشتهٔ **۱۱۸۶**- **۱۱۸۷** [ف. دکتر بیانی :۸۰] .

36578_ **لنین‌گراد**، آکادمی‌علوم۱۲ B (۳۵۹۰ف): در«گلشن» گردآوری مهجور سالهای **۹۱ - ۱۱۹۹** [آکیموشکین ۱ : ۴۶۸] .

36579_ **تهران** ، مجلس ۴۶۸۶/۳: در«پنج گنج» او از سدهٔ**۱۳** [وؤیت].

36580 _ **لاهور** ، پنجاب بهلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱ هفت: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۹۵ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱ :۴۰۳] .

36581_ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجابA ۶ piVI ۵۱۰ (۲۳۹) : در«پنج گنج»اواز سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله ۲ :۱۶۰] .

36582 _ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۰ف) Or ۴۷۳۰:سدهٔ **۱۸**م ، به‌خط‌عبری، ۱۴۱ گ [ذیل ریو:۱۵۶] .

36583 _ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۶۶ Add : پیرامن **۱۸۰۶** م ، ۸۲ گ [ریو ۲: ۵۷۳] .

36584_ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب۶ piVI ۵۰۹ (۲۳۸) : در«پنج گنج»او نوشتهٔ **۱۲۲۸** [ف. عبدالله۲ :۱۶۰] .

36585_ **تهران**، مجلس ۲۶۷۱/۱ : در«پنج گنج» نوشتهٔ**۱۲۸۱-۱۲۳۲**[ف.مجلس ۸:۴۳۳] .

36586_ **لنین‌گراد** ، اکادمی‌علوم۵۸ C (۱۱۹۳ف):در«پنج گنج» اونوشتهٔ **۱۲۳۶** [آکیموشکین ۱:۱۷۵] .

36587 _ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۹ف) Or ۴۳۸۶ : در«پنج گنج» او نوشتهٔ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) [ذیل ریو :۱۵۵] .

36588_ **تبریز**، ملی ۲۵۵۱/۳ :در

«پنج گنج» نوشتۀ **۱۲۴۵** [ف. ملی، تبریز۱: ۴۷۳].

36589ـ **تهران**،مجلس ۲۳۶۶/۴:در «پنج گنج» نوشتۀ **۱۲۵۲** [ف . مجلس ۸ : ۸۰].

36590ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۲ ppi VI ۱۷۰۳ (۲۴۲) : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۱۲۵۷** [ف. عبدالله ۲:۱۶۲].

36591 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: در«پنج گنج» نوشتۀپیرامن **۱۲۵۸**[نسخه‌ها۵: ۲۶] منتقل‌شده به الهیات مشهد .

36592ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۱/۶ : نستعلیق ، باتاریخ **۱۲۳۲-۱۲۸۱**دردفتر(ص ۲۲۹-۲۸۷) ، کامل [ف . مجلس۸ :۴۲۳].

36593 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۶ pi VI ۵۱۱ (۲۴۰) : در «پنج گنج» او نوشتۀ **۱۲۷۱** . [ف.عبدالله۲:۱۶۱].

36594ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب D ۶ pi VI ۲۷۵۱ (۲۴۱) : در«پنج گنج» او نوشتۀ **۱۹۰۲ – ۱۹۰۳** م . [ف . عبدالله ۲ : ۱۵۹].

36595 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب L ۱۲ Spi/VI ۵۷۳۳: نستعلیق‌سدۀ **۱۳**. [ف . عبدالله۲: ۴۴۷]. از کتابهـای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکترمحمد بشیر حسین۱: ۱۹۳].

36596 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۸۸/۴:در « پنج گنج » تاریخ یاد نشده [ف . ملی ۱ : ۱۵۲].

36597 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۴۶۲۶ ف): بی‌تاریخ، (۳ر-۲۵ پ) [آکیموشکین ۱ : ۶۰۸].

36598ـ **لنین گراد**، آکادمی علـوم D ۳۶۷ (۱۲۰۰ف) : در«پنج گنج»اوتاریخ یاد نشده [آکیموشکین۱:۱۷۷].

36599ـ **لنین گراد** ، آکادمی علـوم B ۲۴۸۶(۱۱۹۱ف): تاریخ یاد نشده،همراه «اسکندرنامه» .

36600ـ **لنین گراد**، آکادمی‌علوم۵۹ C(۱۱۹۴ف):تاریخ‌یادنشده،در«پنج گنج»او.

36601 ـ **لنین گراد**، آکادمی عـلوم C ۱۶۷۴ (N۱۴۴۶) : تاریخ یاد نشده، در «پنج گنج» او [آکیموشکین ۱: ۱۷۶].

36602ـ **آصفیه** ۲۴۱ مثنوی: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳ :۶۳۴] .

36603ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۲۳/۲۴۰۵ : آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۱۹۳].

هفت‌جام

از فضولی بغدادی، که‌یاد اودر«توحیدیه: ۱۱۰۱» گذشت . ساقینامه‌ی اوست‌درهفت‌جام، درآن‌آمده : اسیر کواکب‌مشو تلخ‌کام-مجوجز می تلخ ازاین **هفت‌جام**... بسبع‌المثانی که‌تا **هفت‌جام** - پیاپی‌بده‌کاسه بر کن‌تمام. مثنوی دیگری در ساقینامه داردکه‌هردو در دیوان او ۱۲۷۰ چاپ شده است. **آغاز :** سر از خواب غفلت جوبرداشتم - لوای فراست برافراشتم. بنگرید : ذریعه ۱۲ :۱۱۲.

36604ـ**تهران**،دانشگاه ۲۵۹۱/۱۲۳: در مجموعه آقامحمد میناى اردوبادى‌باتاریخ **۱۰۴۱** در شمارۀپیش ازآن (ص ۵۹۵-۵۹۹) در فهرست بنام **ساقینامه** یادشده، بامناظره‌ای با آلات بزم [ف. دانشگاه ۹ :۱۴۰۴].

36605ـ **تهران** ، مجلس۲۶۶۵/۳۰: با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص ۷۷۵ -۷۸۹) ، ۴۲۰ بیت،درفهرست‌بنام **هفت جام** یاد شده

آغاز برابر نمونه [ف.مجلس ۸: ۴۲۱].

36606ـ تهران، دانشگاه ۲۹۵۰/۵۰۰/۵۰: نوشتهٔ ذیقعدهٔ ۱۰۶۴ (ص ۲۱۸–۲۲۲) درفهرست بنام ساقینامه یادشده [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۸۳۹] .

36607ـ تهران، دانشگاه ۱۴۲۷/۲۳: همراه «توحیدیهٔ» او 10171 با تاریخ ۱۰۷۴ـ ۱۰۷۹ در دفتر (۴۳۱پ – ۴۳۵ر) ، بنام ساقینامه یاد شده است [ف . دانشگاه ۸ : ۱۰۱] .

36608ـ تهران، دانشگاه ۲۴۷۳/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۲ (ص ۴۲ هامش) درفهرست بنام هفت‌جام است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۴۲].

36609 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۴۵۸ (۴۶۲۷ف): نوشتهٔ ۱۲۷۴ ، (۲۱۲پ– ۲۲۲پ) بنام هفت محفل است [آکیموشکین ۶۰۸:۱] .

36610ـ مشهد، فرخ ۸۳: دریك جنگ، تاریخ یاد نشده ، درفهرست بنام ساقینامه یاد شده است [نسخه‌ها ۳ :۸۸] .

36611ـ تهران، سپهسالار ۱۴۳/۲۰: تاریخ یاد نشده ، (۳۱۳ پ – ۳۱۵ پ) بنام هفت‌جام است، آغاز برابر نمونه [ف.سپهسالار ۹۷:۵].

هفت جوهر

از ابجدی هندی، که یاد او در «انورنامه: ۲۶۵۱» گذشت . چهارمین مثنوی ازمثنویهای پنجگانهٔ اوست که در «مودت نامه: ۳۲۴۶» از آنها یاد شده : چو بر گشتم از آن سعدین اکبر ـ بیك رشته کشیدم هفت جوهر .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۴۰ .

36612 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۴۱۲ Or: سدهٔ ۱۲، نام سراینده یادنشده [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۲] .

هفت‌خزانه = خزاین ملکوت = هفت‌گنج

از نویدی ، عبدی بیك ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت . درهفت‌خزانه: ۱ـ صحیفهٔ لاریب، مشتمل بر بسمله وحمدله ومایتعلق بهذاالباب ۲ ـ لوح‌مسطور ، درنعت خاتم‌انبیا ۳ـ بحر مسجور، درمناقب معصومان ۴ـ منشور شاهی ، درحسن سیرشاه دین پرور ۵ ـ مروج الاسواق ۶ـ مهیج‌الاشواق ۷ـ نهایت‌الاعجاز . **آغاز:** ان‌اولی الشروع بسم‌الله ـ ابتدی بسمه و احمدالله .

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۳۴۰ .

36613 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۷ف) Or ۳۵۰۴/۲ : باتاریخ ۹۷۳ (۱۵۶۵م) در دفتر (گ ۶۵ پ – ۱۵۸پ) ، نسخه هر هفت بخش مثنوی را دارد [ریو،ذیل: ۱۹۶].

36614ـ تهران، ادبیات ۳۶۲ جوادی: رمضان ۹۷۷، نسخهٔ آشفته، آغاز وانجام افتاده، در دوبخش باید باشد : آغاز بخش نخستین لوح مسطور است ومیرسد بمنشور شاهی، آغاز دومی خزانهٔ پنجم (مروج‌الاسواق) ودرپایان آن خاتمهٔ صحیفهٔ لاریب است [ف. ادبیات ۳ :۱۷].

هفت خوان حیدری

ازعیانی ، سرایندهٔ نیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم. که ذکروی با گزیده‌ای از کتابش در تذکرهٔ سمر نائینی آمده‌است. در گزارش جنگهای حضرت علی، گلچین معانی آنرا در شمار حماسه های دینی آورده است (ن) .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۴۰ ـ ف .رضوی ۳۲۰:۷ .

هفت سیر حاتم

از تمکین .

36615ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۲۸۲: نوشتهٔ ۱۲۵۰، ۲۰۰، ۴ص[مخطوطات سرفرازعلی:۷۸] .

هفت کشور

از ابوالفیض فیضی دکنی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت . یکی از مثنویهای پنجگانهٔ اوست، دربرابر «مخزن الاسرار» نظامی، در «هفت آسمان» آمده که‌در پنج‌هزاربیت‌است. آغاز: ازظلمت او بنوربینش ـ افروخته شمع آفرینش.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۳۴۰ـ هفت‌آسمان: ۳۴۱ .

36616ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۲/۳۱۹/۳۳۲۳: نوشتهٔ‌پیرامن۱۲۱۲ (۱۷۹۷م) آغاز برابر نمونه[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۹۴].

هفت گنبد بهرام = آسمان‌هشتم

روح‌الامین ، درص ۲۶۱۸ گذشت.

هفت گنج = سبعهٔ سیاره

زلالی خوانساری. درص ۲۹۰۰ گذشت .

هفت گنج

ازکاتبی . قصیده‌ایست در ۵۰ بیت. آغاز: بچشم‌عقل‌اقالیم‌سبعه‌گنج‌زرست‌ـ‌ولی‌چودرنگری اژدهای‌هفت‌سرست.

36617ـ تهران، ملك ۶۲۷۶/۸: با تاریخ ۹۷۴ در دفتر(۶۱ر ـ ۶۲پ)[رؤیت].

هفت مجلس = مجالس افروز

در ص۳۱۶۴ گذشت.

هفت دلبر

از محمددهدار، مثنویست بروش‌هفت‌پیکر نظامی درآن آمده : دارد امیدآنکه برفانی‌ـ سازدش عاقبت نکونامی . آغاز : حمد گویم خدای عالم‌را ـ که شرف‌بخش‌داد آدم‌را.

36618ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹ ، ۸۷۱ هفت : نستعلیق ۱۲ بهادون سمت ۱۸۲۰ب، ۱۰۵گ ۱۱س[منظور احسن عباسی ۱ : ۵۱۶] .

هفت منظر

ازهاتفی جامی، یکی‌از«پنج گنج: ۲۶۹۶» اوست در برابر «هفت پیکر» نظامی، درپانزده هزاربیت [میخانه] . آغاز: ای‌نگارندهٔ‌صحیفهٔ غیب ـ نام توصدر صفحهٔ لاریب ـ نقش پرداز کارخانهٔ‌کن‌ـ کار ساز جهان‌بی‌سروبن.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۴۱ ـ میخانه: ۱۰۶ .

36619ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۵/۱) Or ۲۸۶۷: پیرامن ۱۵۰۰م. آغاز: پادشاهی کسی بتو نسپرد [ذیل، ریو: ۱۹۰].

36620ـ تهران، ملك ۵۶۰۰: نستعلیق خوش حسن فرزندلطف‌الله معاد حسینی، رجب ۹۲۹ (یا ۹۶۹) ، زرین، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

36621 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H ۱۰۹۷: نوشتهٔ ۹۶۰ ، آغازبرابرنمونه، ۸۴گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم۱ : ۲۶۴].

36622 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۶ Add : نستعلیق زیبای ع۱/۹۶۰(۱۵۵۳م)، ۹۰گ [ریو۲ : ۱۵۳].

36623ـ تهران ، سپهسالار۲/۲۸۰: نستعلیق‌خوب سدهٔ ۲۰ در«پنج گنج : 28254» او [ف. سپهسالار ۲ : ۵۴۲] .

36624 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۸۵۸/۲ Or: سدهٔ ۱۰-۱۱ پیش‌ازآن«خسروشیرین» هموست [نسخه‌ها ۴: ۶۸۶] .

36625ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۵/۲) Or ۴۹۱۱ : همراه « دیوان » فضولی نوشتهٔ ۱۰۳۶ (۱۶۲۷ م) (۱۶۸-۲۳۸) [ذیل‌ریو: ۱۹۴] .

36626ـ کپنهاك، سلطنتی : نستعلیق خوش ۱۰۹۴، مصور [نسخه‌ها۵: ۶۹۹].

36627ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۸۴/۲: نستعلیق، آغاز برابر نمونه، (ص ۱۲۰- ۲۸۳) [ف. دیباجی ۲: ۱۰۰].

36628ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۴۶۲۹ف) : بی‌تاریخ ، (۱۲۸ر- ۱۴۵ پ) .

36629 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۳۵۳ (۴۶۲۸ ف) : بی‌تاریخ، (۱ر-۵۰ پ) [آکیموشکین ۱: ۶۰۹] .

36630ـ بنگال، ایشیاتك۱۶۷ منظوم (۵۹۹): نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده [ف . بنگال: ۱۰۳] .

هفت وادی

ازعطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۳» گذشت ، مثنوی‌ست عرفانی در نسخهٔ کامل۴۴۳ مجلس در۶۰۲ بیت است ، ودر آن هفت وادی ومرتبهٔ سیرسالکان طریقت گزارش شده است ، بگفتهٔ ابن یوسف این یك مثنوی جداگانه‌ای‌نیست، بلکه هفت‌بیت‌آغاز آن‌نسخه از «مصیبت‌نامه»ی اوو۲۸۹ بیت‌از«منطق‌الطیر» اوست و بقیه شناخته‌نیست. نیز در نمای نسخهٔ ۴۱۱۸ دانشگاه آمده : من کلام درربار شیخ عطار که میرسیدعلی انتخاب نموده. آغاز: حمدپاك ازجان پاك آن‌پاك‌را ـ کوخلافت‌داد مشتی خاك‌را (بمانند مصیبت‌نامه) .

36631 ـ تهران، ملك۷/۵۰۶۲: با تاریخ ۹۵۶ در «کلیات 17893» او (۳۹۹ پ- ۴۷۹پ) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

36632 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Spi/VI ۱۳ A ۴۰۰۵ : در « کلیات » او نوشتهٔ ۱۰۵۹ (۱۶۴۹ م) (گ ۱۵۷ – ۱۶۱) ، آغاز برابر نمونه ، [ف. عبدالله ۲: ۴۵۰] ، ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین۱: ۱۹۴].

36633 ـ هند ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۷ م . (بنگرید : اسرار نامه 27326) [ف. عبدالمقدر: ۶۸] .

36634 ـ تهران،دانشگاه۴۱۱۸/۷: نستعلیق۱۱۳۳ (ص۱۲۷-۱۶۵)، آغاز برابر نمونه،درعنوان‌آمده: من‌کلام..عطار که‌میرسید علی انتخاب نموده [ف.دانشگاه۱۳: ۳۰۹۸].

36635ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۱۲۳/۶/۲۱۱۱: نوشتهٔشعبان۱۲۲۰ (۱۸۰۶ م) [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۹۴] .

36636ـ تهران ، مجلس ۱۱۵۵/۲: نسخ سدهٔ ۱۳، در «کلیات»او ، بخشی‌ازآنست [ف. مجلس ۳ :۵۷۵] .

36637ـ تهران ، مجلس۴۴۳/۵: در «کلیات : 17911» او، تاریخ‌یاد نشده، نسخهٔ کامل، با ۶۰۲ بیت[ف.مجلس ۲: ۲۶۱].

همای و همایون

ازخواجوی کرمانی، که‌یاد او در«کلیات: ۱۸۵۷» گذشت. نخستین مثنوی از «پنج گنج: ۲۶۸۳» اوست ، درافسانه‌ای عشقی ، در بحر متقارب ، برابر «اسکندرنامه»ی نظامی، بنام سلطان ابوسعید وخواجه‌غیاث‌الدین‌محمدوزیر

بدان آغاز کرده و بنام خواجه تاج‌الدین احمد عراقی و پسرش پس از ۱۲ سال، در بغداد ۷۳۲، در ۴۴۰۷ بیت بانجام رسانده است: کنم بذل بر هر که دارد هوس ـ که تاریخ این نامه بذلست و بس. در ۱۲۸۹ درلاهور وپس ازآن در بمبئی چاپ شده است.

آغاز: بنام خداوند بالا و پست ـ که از هستیش هست شد هرچه هست ـ فروزندهٔ شمسهٔ خاوری ـ برازندهٔ طاق نیلوفری.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۲ ـ ف. مشار: ۱۶۵۸: پیشگفتار چاپ کلیات خواجو، از احمد سهیلی خوانساری: ۷۴.

36638 ـ **تهران**، ملك ۵۹۸۰: در «کلیات» او مؤرخ **۷۵۰**، در ۷۳۲ بیت، زرین [رؤیت].

36639 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۱۱۳ Add: در «کلیات» او نوشتهٔ **۷۹۸** (۱۳۹۶م) آغاز برابر نمونه، [ریو ۲: ۶۲۰].

36640 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۵۴: همراه «گل و نوروز: 33361» وجز آن نوشتهٔ **۸۰۸**. [ف. دانشگاه ۱۵: ۱۱۲۸].

36641 ـ **تهران**، سنا ۳۵۲/۳: در «کلیات: 17564» او نوشتهٔ **۸۲۰**. [نسخه‌ها ۶: ۵۵۴].

36642 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۴** (بنگرید: دیوان: 23051) [ف. دکتر بیانی: ۲۱۰].

36643 ـ **تهران**، مجلس ۹۲۱ ـ ۹۲۳: در هامش، در «پنج گنج» نوشتهٔ **۸۲۴** (ص ۱۱۲۳ ـ ۱۳۶۶) [ف. مجلس ۳: ۱۸۴].

36644 ـ **تهران**، ملك ۵۹۶۳: در «کلیات» مؤرخ ج ۲/**۸۲۹**، زرین [رؤیت].

36645 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۵۶/۷: نستعلیق کهن، با تاریخ **۸۳۴** در دفتر (ص ۱۳۹ ـ ۳۶۳) غزل و مخمس و ترکیب و «هما و همویون» را در ۷۰۰ بیت دارد [ف مجلس ۸: ۴۰۰].

36646 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۰۴۵: پیرامن سدهٔ **۹**، ۵۰ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۱].

36647 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۸۱۷: پیرامن سدهٔ **۹**، ۱۱۴ گ ۱۷ س. [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۱].

36648 ـ **هند**، بانکیپور ۱۴۵: نستعلیق شرف‌الدین محمد صادق، سدهٔ **۱۵**م، آغاز افتاده، ۶۲ گ ۱۷ س [ف: عبدالمقتدر: ۲۱۶].

36649 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۲۷** (بنگرید: دیوان 23057) [ف. دکتر بیانی: ۲۱۲].

36650 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۷۷۵۸: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۴** (۱۵۲۷م) (گ ۱) [ریو ۲: ۶۲۲].

36651 ـ **تهران**، سپهسالار ۴/۴۱۵: در «پنج گنج 28025» او نوشتهٔ **۹۵۳** [ف. سپهسالار ۲: ۵۱۲].

36652 ـ **تهران**، مجلس ۵/۹۲۶: در «پنج گنج» او نوشتهٔ **۹۷۰**، زرین [ف. مجلس ۳: ۱۹۰].

36653 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۲ ادبیات (۵۰۲۷): نستعلیق **۹۸۳**، آغاز افتاده [ف. رضوی ۷: ۸۹۴].

36654 ـ **هاروارد**، فرانسیس هوفر: سدهٔ **۱۰**، زرین، مصور، ممتاز [نسخه‌ها ۴: ۱۲].

36655 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۴۳۶: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۰۱** [آکیموشکین ۱: ۴۵۴].

36656ـ مشهد ، رضوی ۱۰۶۱ ادبیات (۵۰۲۶) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین ، دارای ۴۴۰۷ بیت. آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷ : ۸۹۳] .

36657ـ هند، بانکیپور ۱۴۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه، ۱۷۰ گ ۱۳ س [ف. عبدالمقدر : ۲۱۵].

36658ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۴۶۳۰ ف) : بی تاریخ، (۳۳۱پ-۳۶۶پ) [آکیموشکین ۱ : ۶۰۹].

همایون نامه

ازعماد فقیه کرمانی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۸۶» گذشت . مثنوی‌ست درآن از شاه‌شجاع و پدرش امیر مبارزالدین محمد آل مظفر (۷۱۸-۷۶۵) ستایش کرده و بنام پسر ساخته است. چو شوخی کردم دیوان نوشتم ـ همایـون نامه را عنوان نوشتم .

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۳۴۲ .

36659ـ تهران، مجلس ۱۱۲۲ : در «کلیات : 17913» او نوشتهٔ **۷۹۴** (ص ۱۷۶-۱۸۶) ، ۲۱۰ بیت دارد، آغاز افتاده، [ف. مجلس ۳ : ۵۰۹] .

همیان = موش و گربه

به‌ساخت «موش و گربه»ی عبیدزاکان، در مذاهب مختلفه و نیز خرده گیری از کسی ، در شعبان ۱۲۸۰ (یا ۱۲۸۶) به‌انجام‌رسانده است. با عنوانهای: حال محمد کریم‌خان (کرمانی؟)، وقایع یزد، فتواهای او ، احوال طاوس ، اوصاف کرمان ، اوصاف اصفهان... درپایان آن آمده : کردسایل زنام نسخه سئوال ـ گفتمش در جواب **همیانا** .. نام وراقمش صفاهانی ـ وزمحلات شاه شاهانا ... لیک چون شاعران همی دانند ـ بیشمو ران چون من **حیر نا**. **آغاز**: حمدله . صلاة . امابعد، فهذا **همیان** طروس المخالفین وفیه تنبیه الغافلین وتذکرة للمریدین .. ای خردمند عاقل ودانا ـ قصهٔ موش و گربه برخوانا ـ **قصهٔ موش و وگربه** راتوبنظم ـ بشنوازمن چه درمکنونا ـ گربه‌ای بودشهر اصفهان ـ عاقل وفاضل وبسی دانا .

36660ـ تهران، سپهسالار ۷۱۹۷ : نسخ میرزاحسن کاشانی، دوشنبه ۲۰ ع ۲/**۱۲۹۰** نام کتاب بخامهٔ نویسنده است نه در متن بدون دیباجه ، آغاز برابر نمونه، و از **محمد کریم خان قاجار** دانسته‌شده‌است، ۵۹ گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۵ : ۷۶۵] .

36661ـ مشهد، رضوی ۶۳ ۱۰ ادبیات (۶۵۷۰) : نستعلیق تحریری **۱۳۱۰**، ۱۷۸ گ، پیرامن ۵۰۰۰ بیت و دیباجه‌ای به نثر، درفهرست نام سراینده نیامده و تاریخ سرودن ۱۲۸۶ (= همیانا) یاد شده است [ف. رضوی ۷ : ۸۹۴].

36662ـ همدان، کتابخانهٔ غرب ۴۷۸۸ شکسته نستعلیق نصرالله با تاریخ **۱۲۸۹** در دفتر آغاز برابر نمونه (با دیباجهٔ نثری)، درفهرست ازسراینده‌ای اصفهانی که باحتمال تخلص **حیران** داشته دانسته شده است [ف. دکتر مقصود ـ نسخه‌ها ۵ : ۳۶۵] .

همایون نامه

از محمد فرزند محمدتقی ساوری، درسرـ گذشت فتحعلی‌شاه.

36663ـ آصفیه ۱۵۸۰ تاریخ: نوشته پیرامن **۱۲۸۰** [ف. آصفیه ۴ : ۱۰۶].

هنر نامهٔ یمینی

از مختارغزنوی، عثمان که یاد او در «دیوان: ۲۵۱۹» گذشت. مثنوی‌ست درستایش یمین‌الدوله بهرامشاه و جنگهای اودرهند، درپیرامن پانصد

بیت . واینکه‌تربیت مینویسد که این مثنوی را برای‌ارسلان‌شاه‌غزنوی‌ساخته‌درست‌نیست. **آغاز:** گنبد لاجورد دائره گرد ــ سال خوردسپهرسال نورد .

بنگرید : مجلهٔ مهرسال پنجم : ۶۵۴ ــ ذریعه۱۹: ۳۴۳ .

36664ــ **تهران**، مجلس۱/۱۰۵۸: در «دیوان » او مؤرخ **۱۰۱۰** [ف . مجلس ۳ : ۳۹۹] .

36665 ــ **تهران** ، مجلس ۱۰۶۱ : نستعلیق وشکستهٔ نیمهٔ یکم‌سدهٔ **۱۳** دردیوان‌او.

36666 ــ **تهران** ، مجلس ۱۰۶۲ : نستعلیق نیمهٔ‌یکم سدهٔ **۱۳**، در دیوان او [ف . مجلس۳: ۴۰۲] .

36667ــ **تهران**،مجلس۱۰۶۰: شکسته نستعلیق **۱۳۳۵** ، دردیوان او [ف. مجلس۳: ۴۰۰] .

هنس‌جواهر

از زیرك ، جای سوك‌رای Jai Sukh Rai Zirak ازکایته دهلی، نیمهٔسدهٔسیزدهم. **آغاز:** آغاز سخن‌بنام والا ــ سبحان تبارك و تعالی .

36668 ــ **موزهٔ‌بریتانیا** Or۲۵۹: نستعلیق **۱۲۵۶** (۱۸۴۰ م)، ۱۳۰گ[ریو۲: ۷۲۸] .

هنس جواهر

عبدالقادر متخلص به مخزن از آغاز سدهٔ دوازدهم ترجمهٔ داستان هندیست کــه شاه قاسم نوشته بود .

36669ــ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۵۰۹/۴۵۵۹: نوشتهٔ۱۲شعبان**۱۲۰۴** (۱۷۹۰ م) بخامهٔ سراینده درلکهنو[ف.دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۱۹۴] .

هولی = مثنوی ...

از نکهت .

36670ــ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف ۲۶ : نوشتهٔ حاجی میرزا محمدباقر، **۱۲۶۲** (ص ۲۶-۵۵) [مخطوطات ، سرفراز علی :۷۷] .

هیرورانجها

HIRWARANJHA

از شاه فقیرالله آفرین لاهوری‌الله آبادی درگذشتهٔ ۱۱۵۴ یا ۱۱۴۳ . مثنوی‌ست‌عشقی ازافسانه‌های‌هندی.چهارمثنوی‌ازچهارسرایندهٔ پارسی سرای هند در این موضوع، ودر پایان قطعه‌ای ازقادربخش بیدل درحیدرآباد ۱۹۵۷ م چاپ شده است : عظیم‌الــدین عظیم تتوی ، ضیاءالدین ضیاء تتوی، آزاد ، ولی محمدخان لغاری. **آغاز:** بنام‌چمن ساز ناز ونیازــ که خار نیازش‌بود سرفراز.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۰ و ۱۹ : ۳۴۳ ــ فرهنگ سخنوران : ۸ ــ راهنمای کتاب ۹ : ۴۴۰ .

36671ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۴۸: نستعلیق **۱۲۷۷** (۱۸۶۰م)، آغازبرابرنمونه، ۱۰۳ گ[ریو ۲ : ۷۱۰] .

36672ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۷ Spi/VI ۳۴۹۰ : نستعلیق **۱۲۱۲** ، آغاز برابرنمونه، ۶۶ گ [ف.عبدالله۲: ۵۵۵] ازکتابهای پرفسورشیرانی‌بوده[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۹۵].

هیرورانجهن

از رستم علی. مثنوی‌ست.

36673ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور

شیرانی ۲۳۷۶/۶ : نوشتهٔ شهاب‌الدین ، میانهٔ سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۹۵] .

هیروانجها

شاید از سیدی .

36674 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۰۶ Spi/VI ۴۸۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انتخاب سسی‌پنون‌جوت‌پرکاش‌است . آغازافتاده: که‌عاشق وکه شودبودچومحبوب ـ که‌طالب‌وکه شودچومطلوب . ۱۲۰۰ گ [ف .عبدالله ۲ : ۵۵۵] .

هیروانجها

از مهجور .

36675 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۲۸۳ : نوشتهٔ **۱۱۹۷**، ۹۱ ص [مخطوطات سرفرازعلی : ۷۸] .

هیلاج‌نامه = حلاج نامه = منصور نامه

منسوب به عطار نیشابوری، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۳» گذشت . که از عطار تونی دانسته شده‌است . مثنوی‌ست عرفانی در پیرامن هفتهزار بیت، که‌پس‌از «جوهر ذات» سروده‌است، در آن از یگانگی شریعت و طریقت، و سخنان شیخ جنید وشیخ‌کبیر دربارهٔ منصور سخن‌رفته است . بسال ۱۳۵۴ ق در تهران‌چاپ‌شده‌است .

آغاز: بنام کردگار فردبیچون ـ که‌مارا ازعدم آورد بیرون .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۳۰ ـ ۸۳ ـ ف . مشار : ۱۶۷۱ .

36676 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۱۴۳ : در « کلیات » او مؤرخ **۸۴۴** [نسخه‌ها ۵ : ۵۷۳] .

36677 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب G ۲۷ pi/VI ۲۰۳۳ : در «کلیات» او نوشتهٔ درویش‌علی‌کاتب ، **۸۵۷**، آغاز برابر نمونه ، ولی درفهرست‌بخشی ازجوهرالذات‌دانسته‌شده است [ف. عبدالله ۲ : ۱۷۶] .

36678 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۴ Or : نوشتهٔ **۸۶۱** [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۳] .

36679 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۵۳ Or : نستعلیق **۸۷۷** (۱۴۷۲م) همراه : جوهر ذات ، مختارنامه [ریو ۲ : ۵۷۷] .

36680 ـ **تهران**، مجلس ۲ ۲۶۰۲ : نستعلیق عبداللطیف قلندر فرزندعبدالله سبزواری **۸۸۷** در مشهد، آغاز برابر نمونه، دارای ۷۰۰۰ بیت [ف .مجلس ۸ : ۳۳۹] .

36681 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸**ـ**۹۰۲** [ف . دکتر بیانی : ۲۷۹] .

36682 ـ **تهران**، سلطنتی ۲ ۹۴۷ (۹۲۰ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۶** ، زرین [ف . دکتر بیانی : ۲۸۴] .

36683 ـ **تهران** ، مجلس ۲ /۱۱۴۸ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۹۱** او [ف .مجلس ۳ : ۵۶۸] .

36684 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۷**م . (بنگرید: اسرارنامه: 27326)، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالمقدر : ۶۶] .

36685 ـ **تهران**، دکترمفتاح : نستعلیق **۱۲۶۶** ، در «کلیات» او [رؤیت] .

36686 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۶۶۷ C (۴۳۰۷ ف) : با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر ، (۱۳۰ د ـ ۱۳۸ د) [آکیموشکین ۱ : ۵۷۵] .

36687 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۵۵/۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، در «کلیات» او [ف. مجلس ۳ : ۵۷۵] .

36688 ـ تهران، مجلس ۳/۸۸۸۲ فهرست نشده: همراه «اسرارنامه 27333» و جز آن [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

36689 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۵۰ (۴۳۰۶ ف): بی تاریخ، ۱۱ گ [آکیمو شکین ۱: ۵۷۵].

36690 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۱۲۳/۵/۲۱۱۱: تاریخ یادنشده، در فهرست بنام «منصور نامه» است. آغاز: بود منصور ای عجب شوریده‌حال ـ درره توحید او را صد کمال.

36691 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۲۰۴ SPi/VI ۵۵: نستعلیق بی تاریخ، آغاز نزدیک به نمونه، درفهرست آمده: منصور نامه، منسوب به بهلول، ۹ گ [ف. عبدالله ۲: ۵۱۱]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۸۶].

ی

یادگار عدل الممالک

از ملامکرم حبیب آبادی (گویا محمدعلی فرزند علی خان، زاده در ۱۳۰۴ ق. بنیاد گذار مجلهٔ «صدای اصفهان») دو مخمس در بارهٔ پیروزی مشروطه خواهان اصفهان و خان بختیار وشکست سپاه شاه در ژانویهٔ ۱۹۰۹ م در اصفهان سروده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۹۵ ـ شعرای معاصر اصفهان: ۴۶۴ ـ فرهنگ سخنوران: ۵۶۲

36692 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A ۸۷۸ (۴۶۲۷ ف): نوشتهٔ ۱۳۲۷، ۱۸ گ [آکیموشکین ۱: ۶۱۰].

یادگارنامه

ازصدرالافاضل لطفعلی دانش شیرازی تبریزی فانی، که یاد او در «آداب المحادثه: ۱۵۱۶» گذشت. گزیده‌ای از کلیات اوست به نثر و نظم: دیباجه، سرگذشت کوتاهی از او، قصیده، مسمط، غزل، مقطع، معمی، فرد، پراکنده‌ها، مثنوی، رباعی (بنگرید رباعیات بدیهیه ۲۸۲۸ از او)، ارجوزهٔ عربی، خطبه و گزیده‌ای از قراضهٔ او، نامه‌های فارسی و عربی. انجام در تهران رجب ۱۲۹۰.

36693 ـ تهران، دانشگاه ۴۷۳۴/۱: نسخ و نستعلیق سدهٔ ۱۳، (ص ۱ - ۲۴۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۸].

یازده بند

ازمحتشم.

36694 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A ۶۹۱ (۴۶۳۸ ف): بی تاریخ، (۱۷۸ ر - ۱۸۳ پ) [آکیموشکین ۱: ۶۱۰].

یک حکایت

مثنوی ست حماسی دینی در داستانی از پیامبر. درغازان ۱۹۰۵ م چاپ شده است.

36695 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۴۳۳۵: نوشتهٔ ۱۸۴۳ م، (۱۵ پ - ۲۱ پ).

36696 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۳۵۹۵: نوشته ۱۸۷۴ م، (۱۷۶ پ - ۱۸۰ ر) [آکیموشکین ۱: ۶۱۰].

36697 ـ لنین گراد، اکادمی علوم

B ۳۸۷۷ : نوشتهٔ **۱۸۷۷** م ، (۱۹ پ - ۲۵ر) .

36698ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۱۰۵ A : نوشتهٔ **۱۹۰۵** م، (۴۹پ - ۶۰ر) .

36699 لنین گراد ، آکادمی علوم A۱۱۲۸ (۱۰۸ ذیل) نوشتهٔ **۱۹۰۴** م، (۱پ - ۸ پ) .

36700 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم A۱۱۹۹ (۱۰۹ ذیل): (۱ر - ۴پ) [آکیموشکین ۶۱۳:۱] .

36701ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۵۱۹ A : بی‌تاریخ ، ۱۵ گ .

36702ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۹۴۴ B : بی‌تاریخ، (۱۳۱پ - ۱۳۴پ) .

36703ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۴۳۹ B : بی‌تاریخ ، (۱۸۸پ - ۱۹۴پ) .

36704 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۷۸۹: بی‌تاریخ ، (۳۲ پ - ۳۵) .

36705 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۰۱: بی‌تاریخ ، (۶۲پ - ۶۶ر) .

36706 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۲۷ : بی‌تاریخ، (۳۷ پ - ۴۲) .

36707 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۹۷: بی‌تاریخ، (۱۱۸پ - ۱۲۱پ) .

36708 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۵۹۳: بی‌تاریخ ، (۱۶۸پ - ۱۷۱ر) .

36709ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۳۹۹ : بی‌تاریخ، (۲۸پ - ۲۹پ) .

36710 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۴۹۷ : بی‌تاریخ ، (۱۴۴پ - ۱۴۹پ) .

36711 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۴۶۷: بی‌تاریخ، (۳۷ر - ۴۰ر) [آکیموشکین ۶۱۰:۱-۶۱۱] .

یوسف وزلیخا

از آذر بیکدلی، لطفعلی که یاداودر «دیوان: ۲۲۰۶» گذشت . سروده در اصفهان ۱۱۷۶ .

بنگرید : ذریعه۱۹: ۳۴۴ .

36712 ـ ساری ، طاهری شهاب ۲ مج : شکستهٔ زیبا، بروزگار سراینده، سدهٔ **۱۲** بدنبال « آتشکدهٔ آذر » او [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۳] .

36713ـ تهران، سنا۷۵۷۳: نستعلیق ۹ شوال **۱۲۱۳**، آغازافتاده، ۱۹۲ گ [نسخه‌ها ۲۵۷:۲] . فیلم آن در دانشگاه ش۱۷۸۳ هست [فیلمها: ۲۷۵] .

36714ـ تهران، الهیات ۱۷۲/۷ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴**، (۱۴۸پ - ۱۵۲پ) [ف. الهیات ۱۳۶:۱] منتقل‌شده به دانشگاه.

یوسف وزلیخا

ازعبدالرحمان جامی، پنجمین مثنوی از «هفت‌اورنگ: ۳۳۱۲» اوست، بزمی که بسال ۸۸۹ (نهم سال ازنهم‌عشر ازنهم‌صد) سروده و بارها درایران‌وهندچاپ‌شده‌است، ونیزدروین ۱۸۲۴م باترجمهٔ‌منظوم‌آلمانی‌آن ازبارون روز تزویك آلمانی. **آغاز**: الهی‌غنچهٔ امیدبگشای ـ گلی‌از روضهٔ‌جاویدبنمای ـ بخندان‌ازلب‌آن‌غنچه‌باغم . .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۴۵ ـ ف : مشار ۱۶۸۶ .

36715ـ تهران، ملی: نسخ‌عبدالرحمان فرزند احمد جامی، در «کلیات» مؤرخ **۸۷۷** (گویاخوداو) [نسخه‌ها ۶: ۲۶۴] .

36716ـ تهران، خانقاه نعمت اللهی ۳۸۶/۵ : در«هفت اورنگ» نوشتهٔ**۸۸۶**، (س ۱۲۲-۲۲۱)، آغازبرابر نمونه [ف، دیباجی۲: ۱۰۲] .

36717 ـ استانبول ، طوپقپوسرای

H. ۶۷۲/۲۴: در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۷۷ - ۸۹۵ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵] .

36718 - شوروی ، آکادمی علوم شوروی D ۲۰۴ (۱۶۰۵) : در «کلیات» او مؤرخ ۸۹۰ که گویا بخامهٔ جامی است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۶۲ هست [فیلمها: ۱۶۳].

36719 - تهران، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۸۹۸-۹۰۲، زرین [ف . دکتر بیانی: ۲۹۷] .

36720 - تهران، اصغر مهدوی ۴۵۵/۲: نستعلیق سدهٔ ۹-۱۰ ، زرین، همراه «سبحة - الابرار» او [نسخه‌ها ۲: ۱۳۴].

36721 - تهران، مجلس ۴۵۸: نستعلیق گویا سلطانعلی مشهدی خوشنویس، سدهٔ ۹-۱۰، ۱۳۹ گ [ف. مجلس ۲ : ۲۷۰].

36722 - پاکستان ، دانشگاه پنجاب B ۳۸ Spi/VI ۴۵۹۶: نستعلیق سدهٔ ۹-۱۰ [ف. عبدالله ۲ : ۴۹۱] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۶] .

36723 - ایاصوفیا ۴۲۰۹: در «کلیات» او از سدهٔ ۹-۱۰ . فیلم آن در دانشگاه ش ۹۷۰ هست [فیلمها: ۱۶۱] .

36724 - قاهره، دارالکتب ۴۶ م ادب فارسی: نستعلیق زیبا، سدهٔ ۹، زرین، مصور، ۱۷۳ گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲ : ۲۳۹].

36725 - تهران، مجلس ۳۰۹۸: نستعلیق ۹۰۱ در استرآباد، زرین ۲۰۱ ص ۱۶ س (۳ ستون) [ف. مجلس ۱۰: ۶۴۹] .

36726 - تهران ، سلطنتی ۱۰۱۰ (۵۲۰ ف مکرر) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۰۳؛ زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۸].

36727 - هاروارد، هوتن ۵۰ M ۴۳۱: در «پنج گنج» او نوشتهٔ ۹۰۴ . [نسخه‌ها ۴ : ۳] .

36728 - هاروارد، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش شاه محمود ۹۰۸ نسخهٔ خوب [نسخه‌ها ۴: ۱۲] .

36729 - موزهٔ بریتانیا (۲۸۹/۵) Or ۳۵۱۳: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ ۹۰۸ (۱-۱۵۰۲م) [ذیل ریو: ۱۸۹].

36730 - تهران، ادبیات ۳۵ ۹ حکمت: در «کلیات» مؤرخ ۹۱۷ او [ف . ادبیات ۲ : ۳۱] .

36731 - مشهد ، رضوی ۱۰۵۸/۵ (۵۰۲۴): در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۲۱ [ف. رضوی ۷: ۸۸۹] .

36732 - استانبول ، طوپقپوسرای H. ۱۱۱۴: مقصدعلی، ۹۲۷ ، ۲۱۵ گ ۱۰ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۵] .

36733 - تهران ، سلطنتی ۱۲۲۸۵ (۵۲۶ ف) : در «پنج گنج» او نوشتهٔ میر علی ۹۲۸ ، مصور [ف. دکتر بیانی: ۲۹۴].

36734 - استانبول ، طوپقپوسرای B ۹۱۲/۳ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۹۳۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵].

36735 - استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۲۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۳۱ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۶] .

36736 - استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۱۰: شاه‌محمود نیشابوری، ۹۳۱، ۱۵۰ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۵].

36737 - پاریس، عمومی Versailles ۹۲۲ : نوشتهٔ ۹۳۳ ، ۱۰۲ گ [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

36738 - موزهٔ بریتانیا (۲۹۰/۵) Or ۲۹۳۵: در «هفت اورنگ» او نوشتهٔ ۹۳۴

(۱۵۳۸ م) [ذیل ریو:۱۸۹].

36739 ـ تهران، مجلس ۳۰۹۷/۳: در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ **۹۳۷** [ف. مجلس ۱۰: ۶۴۸].

36740ـ قاهره، دارالکتب ۴۵ م ادب فارسی: تعلیق خوش، **۹۴۰**، زدین، مصور، ۱۵۴ گ ۱۴ س [ف. مخطوطات ۲: ۲۳۹].

36741ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۰۸/۲۱۹۷: محمود فرزند نظام هروی در بخارا، **۹۴۴** (۱۵۳۷ ـ ۱۵۳۸ م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۱۹۶].

36842ـ تهران، مجلس ۲۵۴۳: در «کلیات» مؤرخ **۹۴۵** او [ف. مجلس ۸: ۲۴۲].

36743 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۰۶: نوشتهٔ **۹۴۵**، ۱۴۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۵].

36744ـ مشهد، رضوی ۱۰۶۴ (۵۰۳۱): نستعلیق **۹۴۶**، زدین، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۸۹۵].

36745ـ تهران، دانشگاه ۳۱۳۶/۳: در «هفت‌اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۷** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۸۷].

36746 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۰۵۵ Add: نستعلیق محمدقاسم جامی، ع ۹۴۷/۲ (۱۵۴۰ م)، ۱۵۰ گ [ریو ۲: ۶۴۸].

36747ـ استانبول، طوپقپوسرای ۷۲۵ H: محمد قاسم الکامی، **۹۴۸**، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۵].

36748 ـ قاهره، دارالکتب ۲۱/۵ تصوف فارسی: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۴۸** [مخطوطات ۲: ۲۲۹].

36749 ـ همدان، آقای قاسم برنا: نوشتهٔ مقصود و ایاب، ۱۵ ع ۹۵۱/۱، زدین [نسخه‌ها ۵: ۳۷۹].

36750 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۸۹۰/۵: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۵۸** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۵].

36751ـ تهران، مجلس ۴۵۷: شاه محمود مشهدی، **۹۵۹**، برگ یکم نونویس، ۱۵۴ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۲: ۲۷۰].

36852 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم شوروی B۱۹۱ (۴۶۱۵ ف): در «هفت‌اورنگ» او نوشتهٔ **۹۵۹** [آکیموشکین ۱: ۶۰۷].

36753ـ استانبول، طوپقپوسرای H. ۷۲۶: حسن شریف شیرازی، **۹۵۹**، ۱۷۷ گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۶].

36754 ـ تهران، سلطنتی ۱۰۰۴۰ (۵۵۴ ف): نستعلیق خوش گویا سلطان محمد خندان، شوال **۹۶۱**، آغاز برابر نمونه، زدین، ۲۹۴ ص ۱۴ س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۴].

36755ـ تهران، سلطنتی ۲۲۰/۲ (۵۲۲ ف): در «سبعهٔ» او نوشتهٔ **۹۶۳ـ۹۷۸**، زدین [ف. دکتربیانی: ۲۸۹].

36756 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۰۸: نوشتهٔ **۹۶۵**، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۶].

36757ـ تهران، دانشگاه ۱۰۲: در «کلیات» مؤرخ **۹۶۶** او [ف. دانشگاه ۲: ۱۸۸].

36758 ـ تهران، سلطنتی ۲۴۳ (۵۵۶ ف): نستعلیق بابای حصاری، **۹۷۳** در بلدهٔ حصار، زدین، ۲۷۸ ص ۱۵ س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۶].

36759 ـ استانبول، طوپقپوسرای H. ۷۲۴: شاه‌محمدفرزندجلال‌الدین جهرمی،

۹۷۳، ۱۷۳گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۵۶].

36760 ـ **تهران**، ملك ۵۹۹۵/۳ : نستعلیق خوش محمد فرزند علاالدین رزه‌یی باخرزی، **۹۷۵** در«هفت اورنگ» او[رؤیت].

36761ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۸۱۲: شاه محمودالکاتب‌مشهدی درشیراز، **۹۷۵**، ۱۷۷گ ۱۲ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۵۶].

36762 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۹۳ف) Or ۴۳۸۹: شعبان **۹۷۵**(۱۵۶۸م) دربخارا ۱۳۹گ [ریو، ذیل: ۱۹۰].

36763ـ **قاهره**، دارالکتب۱۵۲/۲م ادب فارسی : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲:۲۲۸].

36764ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق احمد فرزند محمد، **۹۸۰** در «کلیات» او [رؤیت].

36765ـ **تهران**، دکتروحیدنیا: نستعلیق زیبای علیرضا عباسی،خوشنویس، **۹۸۰**،زرین، با دومجلس تصویر،آغاز برابر نمونه[رؤیت].

36766ـ **تهران**، مجلس ۲۵۴۴: در «کلیات» مؤرخ **۹۸۰** او [ف. مجلس ۸ : ۲۴۵].

36767ـ **تهران**، ملك۵۹۹۳/۴: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ**۹۸۲ـ۹۸۳**، در هرات [رؤیت].

36768 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۹۰۷:معزالدین‌محمدحسینی،**۹۸۳**،۱۷۴ گ۱۲ س [ف. فهمی ادهم۱:۲۵۷].

36769ـ **تهران**، ملی ۱۰۵۹ف : در «هفت‌اورنگ» او نوشتهٔ **۹۸۵** [ف. ملی ۳ : ۷۷].

36770ـ **تهران**، مجلس۸۷۵۱فهرست نشده: نوشتهٔ علاءالدین‌رزه‌ای، **۹۸۶**[رؤیت].

36771 ـ **تهران**، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ**۹۸۶**، زرین [ف.دکتر بیانی :۲۸۴].

36772 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۲۱ Or: نستعلیق **۹۸۹** (۱۵۸۱ م)، مصور [ریو ۲ :۶۴۹].

36773 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی ۶۷۰/۱: در«هفت‌اورنگ» نوشتهٔ**۹۹۲ـ۹۹۳** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۶].

36774ـ **تهران**،سلطنتی۳۰۴۳(۵۱۹ ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۹۴ـ۹۹۹**،زرین [ف. دکتربیانی :۲۸۲].

36775ـ **تهران**، سلطنتی،شماره‌ندارد (۵۵۵ف): نستعلیق‌خوش‌میرحسین‌کلنگی‌حسینی، **۹۹۶** دربخارا، ۲۳۸ص۱۲س[ف.دکتر بیانی: ۳۲۵].

36776ـ**موزهٔ‌بریتانیا**Add۶۶۲۹: نستعلیق خوب **۹۹۷**(۱۵۸۹ م)۱۳۹گ [ریو ۲ :۶۴۹].

36777ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۶۰۹ Spi/VI ۳۸C نستعلیق۲۹ ذیقعدهٔ **۹۹۸** در لاهور[ف.عبدالله ۲ : ۴۹۱]، زرین، شاهی، بامهر جهانگیر، ازکتابهای پرفسور شیرانی‌بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۶].

36778 ـ **تهران**، ملك ۵۹۹۷ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [رؤیت].

36779ـ **تهران**، ملك۵۹۷۰/۴ : در «هفت اورنگ» او از سدهٔ **۱۰** [رؤیت].

36780ـ **تهران**، ملی ؟ ؟ : نستعلیق خوش سلطان محمد خندان، سدهٔ **۱۰**،زرین،

آغاز برابر نمونه ، ۲۸۰ س ۱۵ س [نسخه‌ها ۲۸۴:۶] .

36781 ــ تهران، سنا ۲۶۶ : نستعلیق محمد فرزند خواجه‌حاجی، سدهٔ ۱۰، زرین ؛ [نسخه‌ها ۶: ۵۰۷ و ۱:۱۲] .

36782 ــ تهران، سلطنتی ۲۴۴ (۵۵۷ ف): سدهٔ ۱۰، زرین، بایك‌مجلس‌میناتورخوش، آغاز برابر نمونه، ۳۵۳ ص ۱۲ س [ف. دکتر بیانی: ۳۲۷] .

36783 ــ هاروارد، فرانسیس هوفر: نستعلیق [نسخه‌ها ۴: ۱۲] .

36784 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۰۹۰۳ Or : پیرامن ۹۰۰ . [نسخه‌ها ۴ : ۶۸۶].

36785 ــ موزهٔ بریتانیا (۲۹۲ ف) Or ۴۵۳۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ۱۵۶ گ [ذیل، ریو : ۱۹۰].

36786 ــ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۰ Add : در «هفت‌اورنگ» اوازسدهٔ ۱۶ م [ریو ۶۴۴:۲] .

36787 ــ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۲ Add : در «هفت اورنگ» او ازسدهٔ ۱۶ م [ریو ۶۴۶:۲] .

36788 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۳۶۸ Or : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۶ م، مصور .

36789 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۹۴۹۳ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م، ۱۴۲ گ [ریو ۲: ۶۴۹] .

36790 ــ استانبول ، طوپقپوسرای A۱۵۸۵/۲۹ : در « کلیات» او از سدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۳۷] .

36791 ــ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۰۹ : پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۴۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۷].

36792 ــ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۸۰۶/۶ : در «هفت اورنگ» اوازسدهٔ ۱۰.

36593 ــ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۹/۷ : در «هفت‌اورنگ» اوازسدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۴۶].

36794 ــ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۱۱/۲ : در «هفت اورنگ» اوازسدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۹].

36795 ــ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۲۸ : پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۵۱ گ ۱۴ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۷].

36796 ــ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۴۹ : پیرامن سدهٔ ۱۰، ۱۹۶ گ ۱۲ س.

36797 ــ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۷۲۷ : حسین‌شیرازی، پیرامن‌سدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۵۷-۳۵۸] .

36798 ــ مشهد، رضوی ۱۰۲۷۷ فهرست نشده: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰-۱۱، زدین، با دیباجهٔ نثری و سپس آغاز برابر نمو، ۵۶ گ ۱۵ س [رؤیت] .

36799 ــ تهران، دانشگاه ۴۸۵۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، زدین، مصود، با عرض ۱۲۷ (۱۲۰۷) ۱۸۹ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۶۷] .

36800 ــ تهران، مجلس ۵/۴۱۳۰: در « هفت اورنگ » از سدهٔ ۱۰ - ۱۱ ، زدین [رؤیت].

36801 ــ تهران، اصغر مهدوی ۴۰۹: نستعلیق خوش، سدهٔ ۱۰-۱۱، کناره‌ها آراسته برنگ بنفش ، در ۱۲۷۷ از آن (ناصر) بوده [نسخه‌ها ۲: ۱۳۵].

36802 ــ موزهٔ بریتانیا ۹۷۴۵ Or : سدهٔ ۱۰-۱۱ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۵].

36803 ــ آصفیه ۳۶۴: نوشته پیرامن

۱۰۰۰ [ف. آصفیه ۴: ۵۸۴].

36804ـ تهران، ملك۸/۵۰۵۹/۵:در «کلیات 17528» او نوشتهٔ ۱۰۰۶، (۱۳۸پ-۱۷۹پ) [رؤیت].

36805 ـ میشگان، دانشگاه ۳۵۸ Ms: نوشتهٔ ۲۷ ذیحجهٔ ۱۰۰۶ [نسخه‌ها۵: ۷۱۵].

36806 ـ قاهره، دارالکتب۷۷ ادب فارسی: تعلیق زیبای محمد یوسف کابلی، ۳ شوال ۱۰۱۲، زرین، ۱۵۶ گ ۱۴ س [ف. مخطوطات۲: ۲۳۸].

36807 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۱۶ Or: نوشتهٔ ۱۰۱۲ مصور [نسخه‌ها۴: ۶۸۷].

36808ـ لنین گراد، آکادمی‌علوم۴۰۴ D (۱۱۰ ذیل): نوشتهٔ ۱۰۱۶، ۱۳۲ گ [آکیموشکین ۱: ۴۳۳].

36809ـ مشهد، رضوی۱۰۵۳۹ فهرست نشده: نستعلیق رجب ۱۰۳۰، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۲۲ گ ۱۵س [رؤیت].

36810ـ تهران، سلطنتی۲۲۱(۵۲۳ ف): در «سبعهٔ» او نوشتهٔ ۱۰۳۸؟، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۹۱].

36811ـ تهران، ملی۹۷۳/۵ ف: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۱۰۵۶ [ف. ملی ۲: ۵۲۱].

36812 ـ استانبول، طوپقپوسرای R.۲۰۲۱/۶: با تاریخ ۱۰۵۷ در دفتر [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۲].

36813ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۶۷۴ Spi/VI ۳۸ E: نستعلیق ۲۷ ج ۱۱۶۵ [ف. عبدالله ۲: ۴۹۲]. از کتابهای پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۹۶].

36814ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۱۷۲۰ C: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۷۹ (ت۱) [آکیموشکین ۱: ۴۴۳].

36815 ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۰۳/۵: در «هفت اورنگ» نوشتهٔ ۱۰۸۵، (ص۵۱۲-۶۷۸)، آغاز برابر نمونه [ف. دیباجی ۲: ۱۱۴].

36816 ـ تهران، دانشگاه ۱۳۸۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین با ۸ مجلس زیبا، ۱۵۴ گ [ف. دانشگاه].

36817ـ تهران، سپهسالار۴۰۲/۲: در «هفت اورنگ» از سدهٔ ۱۱ [ف. سپهسالار ۵: ۱۱۵].

36818 ـ تهران، موزه ۴۳۳۲: نستعلیق سدهٔ ۱۱، [نسخه‌ها ۲: ۲۱۸].

36819 ـ تهران، سلطنتی۲۲۷(۵۲۷ ف): در «پنج گنج» او از سدهٔ ۱۱، مصور [ف. دکتر بیانی: ۲۹۶].

36820ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۳۵۸: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱، ۱۵۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

36821 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۱ف) Or ۴۱۲۲: نستعلیق زیبای شاه‌محمد کاتب سدهٔ ۱۷ م، ۱۷۸ گ [ذیل ریو: ۱۸۹].

36822ـ موزهٔ بریتانیا Or ۴۷۲: در «هفت اورنگ» او از سدهٔ ۱۷ م [ریو ۲: ۶۴۶].

36823 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۹۰۲ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، ۱۳۸ گ [ریو ۲: ۶۴۹].

36824ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۳۸ Api/VI ۴۳: نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله ۲: ۳۰۲].

36825ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۵۳۶ppi/VI۴۸: نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۱ .

36826ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۹ Kpi/VI ۲۰۹۷: نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۱ [ف. عبدالله۲:۳۰۰] .

36827ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب D ۳۸ Spi/VI ۴۶۶۹ : نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۱ [ف.عبدالله۲ :۴۹۲] . از کتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱۹۷:۱] .

36828 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۴۳۳/۱ Or: باتاریخ ۱۱۴۷ (۱۷۳۴م) دردفتر، (گ ۱-۲۰۲) [ریو۲:۸۷۷] .

36829ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب G ۵۹ pi/VI ۲۸۵۸: نستعلیق محمدحسین کهاتلی ، محرم ۱۱۶۰ [ف . عبدالله ۲ : ۳۰۱] .

36830 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۷۷۱ Add : نستعلیق جمال‌الدین ملقب به حسن ۱۱۷۷ (۱۷۶۴م) ، با ۱۶ تصویر [ریو ۲: ۶۴۹] .

36831ـ ـ تهران، سلطنتی ۱۲۲۹۷ (۵۲۴ف) : در«سبعه» اونوشتهٔ ۱۱۸۷، زرین [ف. دکتربیانی :۲۹۲] .

36832ـ تهران، دکترمفتاح ۲۶/۴: باتاریخ ۱۱۸۹ـ۱۱۹۰ در دفتر[رؤیت] .

36833ـ لنین‌گراد ، آکادمی‌علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ ف): در« گلشن» گردآوردهٔ مهجور ۹۱ـ۱۱۹۹ [آکیموشکین۱:۴۶۸] .

36834ـ مشهد، رضوی ۹۶۴(۴۴۸۷): نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، زرین(ص۱۶-۱۰۲ هامش) [رؤیت] .

36835ـ تهران، ملی ۸/۱۰۱: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، (ص۶۸-۷۷)، چهارستونی[ف.ملی ۱:۹۰] .

36836ـ قم، آستانه۱ :۳۵-۶۱۴۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز افتاده،ش ۳دفتر[ف . آستانه:۱۸۶] .

36837ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱یو(۴): نستعلیق میانهٔ سدهٔ ۱۳، ۲۹۵گ۱۴ س [منظور احسن عباسی ۱ :۴۴۷] .

36838ـ قاهره، دارالکتب۱ ۴۵۰س: تعلیق ۱۲۰۰ ، [ف . مخطوطات ۲ :۲۳۸] .

36839ـ اسرائیل، ملی و دانشگاهی اورشلیم Ar.۸-۲۲۸ : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵: ۱۰۹] .

36840 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۹۴ف) Or ۴۳۹۰: ازسدهٔ ۱۸ م، ۱۲۹ گ[ذیل ریو: ۱۹۰] .

36841 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۴۳۲ Add : نستعلیق هند، سدهٔ ۱۸ م ، ۱۴۰ گ .

36842 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۱۶۵ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۸م ، ۱۴۰ گ[ریو۲: ۶۴۹] .

36843ـ تهران،سلطنتی ۵۰۹۹(۵۵۸ف): نستعلیق محمدرحیم فرزند محمد، سه‌شنبه ۲۴ج۱/۱۲۰۴، زرین،۲۵۳ص۱۲س[ف.دکتر بیانی:۳۲۸] .

36844 ـ تبریز ، ادبیات : نوشتهٔ ۱۲۱۹ [نسخه‌ها ۴: ۳۱۷] .

36845ـ پاکستان ، لاهور ،پرفسور شیرانی ۳۰۰/۳۳۰۵ : نوشتهٔ لاله ئیکارام ، ۱۲۲۳ (۱۸۰۸م)[ف.دکتر محمد بشیرحسین ۱۹۶:۱] .

36846ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱(۵)یو : نستعلیق لاله در کاهمل،۳

ذیحجهٔ **۱۲۲۳** ، ۳۰۲ ص ۱۱س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ :۴۴۷].

36847ـ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۲/۲۶۱: نستعلیق **۱۲۲۵** [ف . مدرسهٔ سلطانی: ۴۳].

36848ـ **تهران**، مجلس ۲۵۵۸: شکسته نستعلیق **۱۲۲۸**، دارای ۴۰۰۰ بیت ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۸: ۲۶۲] .

36849 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ۶۶۹ : در «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۱۲۳۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۶].

36850 ـ **مشهد**، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۳۱** او[ف. رضوی ۷: ۶۷۰] .

36851ـ **تبریز**، ملی: نوشتهٔ **۱۲۳۳** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۶].

36852 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۸ ادبیات (۹۲۱۱) : نستعلیق **۱۲۳۳** [ف . رضوی ۷: ۸۹۶] .

36853ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۴ : نستعلیق **۱۲۳۵** [نسخه‌ها ۵: ۶۵۱].

36854ـ **شیراز**، دکتر فرصت: نوشتهٔ **۱۲۳۶** [نسخه‌ها ۵ : ۲۹۴] .

36855ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۰۷ : نستعلیق **۱۲۳۶** ، زرین [رؤیت].

36856 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۱۸: نستعلیق **۱۲۴۰** ، همراه دیوان هلالی [رؤیت].

36857ـ **تهران**، مجلس ۲/۲۶۷۲ : نسخ ، **۱۲۳۹** (ص ۲۳-۲۴۲)، کامل [ف. مجلس ۸: ۴۳۴] .

36858ـ **تهران**، دکتر مفتاح: باتاریخ **۱۲۴۰** بهمین خامه در دفتر، در هامش «جهانگشای نادری» آغاز برابر نمونه [رؤیت].

36859ـ **بادلیان** ۵/۲۸ اوزلی: باتاریخ **۱۲۴۰** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۵ هست [فیلمها: ۵۶۰].

36860ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۵۶ : نستعلیق **۱۲۴۳**، زرین، ۱۷۳ گ [ف .دانشگاه ۹: ۹۱۰] .

36861 ـ **تهران** ، ملك ۵۰۶۷/۴ : نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ساکن شیراز ، **۱۲۴۷** ، (۱۰۰پ- ۲۰۹پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

36862ـ **هاروارد** ، هوتن ۱۹-۹۰ typc : نبشتهٔ **۱۲۴۷** باآرایشهای زرین وچند میناتور . [نسخه‌ها ۴: ۷] .

36863ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۵۹: نستعلیق زیبای محمدتقی فرزند محمد بحرینی، ۲ رجب **۱۲۵۲** ، ۱۲۰ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

36864 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۰۱/۳: نستعلیق محمدعلی، ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۲۵۴**، آغاز افتاده ، (ص۱۸۵ -۳۹۲) [ف .دیباجی ۲: ۱۱۲] .

36865ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۲۰۱ B (۴۶۶۰ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۴** ، ۱۴۹ گ [آکیموشکین ۱: ۶۱۱] .

36866ـ **تهران**، ملك ۵۵۵۸: نستعلیق عبدالکریم فرزند اشرف، ج۲/**۱۲۵۶**، داسته وچلیپا ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۴ گ[رؤیت].

36867ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۷۸۳/۱/۷۵۰: نوشتهٔ **۱۲۷۰**(۱۸۵۳-۱۸۵۴م) برای برخوردار محمد بخش[ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۱۹۶] .

36868ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۶ ادبیات (۸۴۱۶) : نستعلیق، عبدالعلی نایینی، ذیحجهٔ **۱۲۷۲** متن وهامش [ف.رضوی ۷ :۸۹۶].

36869ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۶۵ ادبیات

(۵۰۳۲) : نستعلیق محمدحسین‌نایینی **۱۲۷۷** [ف. رضوی۷:۸۹۵] .

36870ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب F ۳۸ Spl/VI ۳۰۷۸: شکسته‌آمیزغلام‌محمد، ۱۳ اسوج ۱۹۱۰ (**۱۸۵۳**م) [ف.عبدالله ۲ : ۴۹۲] . ازکتابهای پرفسور شیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین۱:۱۹۷].

36871ـ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۷۱ : نستعلیق **۱۲۸۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۵۱].

36872ـ **مشهد**، رضوی۶۷ ۱۰ادبیات (۸۴۳۹): نستعلیق‌تحریری‌حسنعلی**۱۲۸۲**[ف. رضوی ۷: ۸۹۶] .

36873ـ **تهران**،مجلس ۴۹۳۰:شکسته نستعلیق محرم**۱۲۹۰**، ۱۳۵ گ۱۵س[رؤیت].

36874ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱ یو: نستعلیق‌قاضی‌شاه محمدفرزند قاضی محمد مهتاب،**۱۹۰۷**، آغاز برابرنمونه ۱۲۵ گ۱۷س[مخطوطات فارسیه،منظوراحسن عباسی ۱:۴۴۴] .

36875ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۸ ، ۴۷۱ یو(۶) : نستعلیق نظام‌الدین ۲۳ ساون‌سمت **۱۹۱۳** ، ۱۳۹ گ۱۵س[مخطوطات فارسیه ، منظور احسن‌عباسی ۱:۴۴۸].

36876ـ **تهران**،سلطنتی۲۹۹۸(۵۵۹ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳** ،زرین، ۲۷۳ص ۱۵ س[ف. دکتربیانی:۳۲۹].

36877 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۵۹ pi/VI ۵۶۶: نستعلیق‌پیرامن‌سدهٔ**۱۳**[ف. عبدالله ۲ :۳۰۲] .

36878ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۶۸، ۸۷۱ یو(۲) : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳** ، ۱۸۱ گ۱۱س .

36879ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱ یو(۳) : نستعلیق میانهٔ سدهٔ**۱۳** ، ۱۱۰ گ ۱۸ـ۲۱س[مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی۱:۴۴۶].

36880ـ **تهران** ، خانقاه نعمت اللهی ۴۵۳: نستعلیق‌جمال‌الدین‌حسینی فرزندمیرزا سیدرضی،۲۲ صفر**۱۳۲۶**، آغاز برابرنمونه ، ۳۵۴ص ۱۲ س[ف.دیباجی۲:۱۴۱].

36881ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۰۵/۲ : در «هفت اورنگ» [ف. دیباجی۲: ۱۱۶] .

36882ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۷۶: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها۲:۱۳۵].

36883 ـ **مشهد**، عبدالحمیدمولوی‌ش ف ۶۷۲ : نستعلیق هنـدی ، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۵:۱۰۶].

36884ـ **مشهد**، فرخ۱۷۲: تاریخ‌یاد نشده، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۳:۹۷] .

36885ـ **تهران**،مجلس۸۹۷۵فهرست نشده:[آقای رحیمی گنجورکتابخانه] .

36886ـ**لنین گراد**، آکادمی‌علوم ۲۱۳۰ B (۴۲۷ ف): همراه «سبحةالابرار» بی‌تاریخ [اکیموشکین۱:۸۳] .

36887ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۲۰۴ D :در«کلیات»او، بی‌تاریخ (ش۵)[آکیموشکین ۱: ۴۴۳] .

36888ـ**لنین گراد**، آکادمی‌علوم ۹۳۰ A (۴۶۵۸ ف): بی‌تاریخ،۱۵۳ گ.

36889ـ**لنین گراد**، آکادمی علوم ۶۸۲ A (۴۶۵۹ ف) : بی تاریخ ، (۴۱۳ ر ـ ۴۲۱پ) .

36890 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۸۸۳ B (۴۶۶۱ ف) : بی‌تاریخ،(۱۳۱ر ـ ۱۵۹پ) .

36891 ـ لنین‌گراد، آکادمی علوم B ۹۲۶ (۴۶۶۲ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۴۴ر- ۲۷۲ر).

36892 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۱۸۱۹ (۴۶۶۳ ف): بی‌تاریخ،۱۳۸گ.

36893ـ لنین گراد ، آکادمی علـوم B ۱۸۷۵ (۴۶۶۴ ف): بی‌تاریخ،۱۶۲گ.

36894 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B۲۳۲۵ (۴۶۶۵ف) : بی تاریخ، ۱۵۰گ.

36895 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم B ۲۴۰۷ (۴۶۶۶ف): بی‌تاریخ،۱۴۵گ.

36896 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۱۱۱ (۴۶۶۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۴۰ پ- ۱۵۴پ) .

36897 ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۱۸۴۷ (۴۶۶۸ ف): بی‌تاریخ، ۱۵۰گ.

36898ـ لنین گراد ، آکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۴۶۶۹ف) : بی‌تاریخ،(۳۶۶پ- ۴۰۵پ) [آکیموشکین ۱: ۶۱۱- ۶۱۲].

36899ـ بنگال، ایشیاتك ۱۶۸منظوم (۱۴۸۴): نستعلیق، تاریخ یاد نشده.

36900ـ بنگال، ایشیاتك۱۶۹منظوم (۱۵۰۲) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال ۱۰۳] .

36901ـ بنگال، آسیایی۱۲۸M۱۹۵ : نستعلیق، ناقص[ف. بنگال: ۸۷].

36902ـ استانبول ، طوپقپوسرای B ۱۴۳/۶ : در«هفت اورنگ» او [ف . فهمی ادهم۱ : ۲۴۴] .

36903 ـ پاکستان،دانشگاه‌پنجاب۲) pi/V ۱۵۹ ۷۶۴: نستعلیق بی‌تاریخ، تازه، نوشتۀ در کشمیر.[ف.عبدالله ۲:۳۰۲]

36904ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب G Spi/VI ۳۸ ۲۲۶۳: شکسته‌آمیز تازه[ف. عبدالله ۲: ۴۹۳] .

36905ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۰۸/۳۰۳: تاریخ یادنشده .

36906ـ بادلیان ، ۱۴۷/۲ ، الیوت : نستعلیق محمدحسین‌کاتب. فیلم آن‌دردانشگاه‌ش ۹۰۷ هست [فیلمها: ۵۴۷] .

36907ـ قاهره، دارالکتب ۱۲ ادب فارسی: بی‌تاریخ، با تملك۱۱۶۵،زرین، ۱۵۲ گ ۱۱ س .

36908ـ قاهره، دارالکتب ۸۷ ادب فارسی: تعلیق،زرین،۹۸ گ۱۱س .

36909ـ قاهره، دارالکتب۱۲۱ادب فارسی: تعلیق خوش،زرین،مصور، ۱۷۰گ ۱۵ س [ف. مخطوطات۲:۲۳۸].

36910ـ قاهره، دارالکتب۴۷م‌ادب فارسی : تعلیق ، بی تاریخ ، زرین، ۱۴۸ گ ۱۹ س .

36911ـ قاهره،دارالکتب۱۶۵م‌ادب فارسی: تعلیق، در «پنج گنج» زرین.

36912ـ قاهره، دارالکتب ۷۹ ادب فارسی طلعت: نستعلیق ،۱۴۰گ ۱۵س.

36913ـ قاهره، دارالکتب۸۱ قصص تیمور: نستعلیق زیبا، ۱۵۶ گ ۱۳ س [ف . مخطوطات ۲:۲۳۹] .

یوسف و زلیخا

ازپیر جمال اردستانی، جمال‌الدین‌محمد که یاد او در«تنبیه‌العارفین: ۱۰۹۹» گذشت. تربیت ازاین مثنوی اویادکرده‌است.

بنگرید : ذریعه ۱۹:۳۴۵.

36914 ـ تهران، دکترمفتاح ۲۶۲: نستعلیق محمدقاسم فرزندرضا قلی‌میرزا فرزند

شاهرخ شاه، یکشنبهٔ ۲۳ع‌۲/۱۲۳۷ درشیراز [رؤیت].

یوسف و زلیخا

حاذق هروی، جنیدالله مخدوم هروی، در گذشتهٔ ۱۲۵۹.

بنگرید: فرهنگ سخنوران:۱۴۶.

36915 ــ لنین گراد، آکادمی علوم B ۲۰۸۱ (۴۶۵۶ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۵**، ۱۴۵ گ.

36916ــ لنین گراد، آکادمی علوم C ۱۹۵۴ (۴۶۵۷ ف): نوشتهٔ **۱۲۸۶**، ۱۷۶ گ.

36917 ــ لنین گراد، آکادمی علوم B۲۲۰ (۴۶۵۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۲**، (۱پ-۱۷۹ر) [آکیموشکین۱:۶۱۱].

یوسف و زلیخا

ازحاذق. شاید همان‌هروی. **آغاز:** الهی سینه‌ام را ساز قانون ــ زآهش بند تار ناله مضمون.

36918ــ تهران، دکتر مفتاح۲۸۲: نستعلیق‌هندی سفرعلی، یکشنبه۲۹شوال**۱۲۴۴** درقصبهٔ خواجه‌کشی، آغازبرابر نمونه.

یوسف و زلیخا

محمد حسین‌کاتب یزدی، دربخش ادبیات نثری، افسانه خواهدآمد.

یوسف و زلیخا

ازحشمت قاجار، همایون میرزا، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۵» گذشت. مثنویست با دیباجه‌ای کوتاه‌به‌نثرسپس‌توحید، نعت، ساقینامه، وصف هندوستان، توصیف عشق، آنگاه داستان یوسف وزلیخا، رویهم۳۲۵۰ بیت[نسخهٔ‌مجلس]. **آغاز:** حمدبیحدلایزال‌راسزد که خم‌خمخانه.

...الهی گوهرمقصودبنمای ــ بطور دل‌تجلایی بفرمای.

بنگرید: ذریعه ۱۹:۳۴۵.

36919 ــ تهران، مجلس ۲۵۵۹/۲: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۴** (ص۸۰-۱۹۱) رویهم ۳۲۵۰ بیت، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس۸: ۲۶۴].

یوسف وزلیخا=احسن‌القصص

از خاوری‌شیرازی، میرزا افضل‌الله که‌یاد او در «دیوان: ۲۳۱۵» گذشت. داستان‌یوسف وزلیخاست به‌آنچنانکه‌درقرآن‌آمده، در۷۰۰۰ بیت مثنوی، درمدت‌ششماه سروده ودر۱۲۴۰ به انجام رسانده است. وازهموست: ذوالقرنین در تاریخ قاجاریان، مدایح‌معتمدیه وجزآنها.

بنگرید: ذریعه ۱۹ :۳۴۶.

36920ــ تهران، مجلس۲۶۹۸: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغاز افتاده: بود درچاه‌غفلت یوسف جان ــ خدا دازین‌چهش آزادگردان. انجام نیز افتاده: باین نوبت زنی گستاخ گشتم، دارای ۶۸۲۰ بیت، ۴۸۰ص ۱۵س [ف. مجلس ۸: ۴۷۰].

36921ــ هاروارد، هوتن: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست‌بنام **احسن‌القصص** است، [نسخه‌ها ۲:۴].

یوسف وزلیخا

از میرزادولت‌رضا بیگ‌جنگی، وازهموست «گل و نوروز». **آغاز:** ای‌وجودت شده بقای همه ــ بازمین وزمان صفای همه.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۴۶.

36922ــ آصفیه ۱۴۴: نستعلیق‌محمد ضیاءالدین فرزند سراینده، **۱۰۴۱** بروزگار سراینده، ۱۶۴ گ ۱۴ س [ف. آصفیه ۲: ۴۳۴].

یوسف وزلیخا

ازشعلهٔ گلپایگانی، که یاداو دره‌چاه‌وصال: «۲۷۵۳» گذشت. درپیرامن پنجهزار بیت، در چهل ویکسالگی، درچهل روز، بسال ۱۱۷۵ (خم فتنه) ویا ۱۱۸۰ (هزاروصدوهشت‌ده‌یاسمن) سروده‌است. وتاریخ‌دوم‌مناسبتر است[ابن‌یوسف] وگمان‌ابن یوسف دراینکه این سراینده همان شعلهٔ اصفهانی باشد درست‌نیست[ذریعه]. تر بیت مثنویی بهمین‌نام به‌شعلهٔ‌اصفهانی‌سیدمحمدحکیم الهی (م۱۱۶۰) نسبت داده که گویا اونیز اشتباه کرده است [ذریعه] **آغاز:** الهی فیض الهامی عطا کن_ دلم را نکته سنج مدعا کن.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۳۴۶و۳۴۷_دانشمندان آذربایجان: ۱۷۵.

36923_ **تبریز**، ملی ۲۹۷۲: نوشتهٔ علی‌فرزندعبدالغفاردر**۱۱۸۳** درفهرست‌ازسراینده تنها به **شعله** یادشده است[نسخه‌ها۴: ۳۱۶].

36924_ **تهران**، دکترقاسمزده: نستعلیق محمدحسن فرزند ملاعوضعلی چگینی، رمضان **۱۲۶۵**، [رؤیت].

36925_ **تهران**، مجلس۴ ۱۲۰۴: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، درفهرست از مثنوی وسرایندهٔ آن بتفصیل گفتگو شده، افتادگی دارد، وپیرامن ۴۵۰۰ بیت‌دارد، ۲۱۰ گ ۱۱ بیت [ف. مجلس۳: ۷۰۲].

36926_ **اراك**، ابراهیم‌دهگان: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، نام سراینده‌در فهرست **مهدی**‌شعلهٔ گلپایگانی یاد شده است [نسخه‌ها۶: ۵۸۹].

یوسف و زلیخا

از شهاب ترشیزی، میرزا عبدالله خان که یاد او دره‌کلیات: «۱۸۷۵» گذشت. مثنوی‌ست که‌پس از «بهرام‌نامه: ۲۶۷۱» بنام‌خسروخان، درسه ماه سروده‌است: بعدازآن **یوسف‌زلیخا** کز طریق اختصار_درسه‌ماه پرتوالی‌بلکه‌کمتر گفته‌ام [دیباجهٔ دیوان خود او]. **آغاز:** بنام آنکه این دیوان دلکش_ شد از پر کار تقدیرش منقش.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۴۷.

36927_ **تهران**، ادبیات۲/۱۱۰ حکمت شکسته‌نستعلیق**۱۲۸۹** [ف. ادبیات ۲: ۳۹].

36928_ **تهران**، مجلس ۱۲۰۵: نستعلیق‌نصرالله، سدهٔ**۱۳**، درشهرسنندج، پیرامن ۱۱۰۰ بیت، اکلیلی [ف. مجلس ۳: ۷۰۴].

36929_ **تهران**، موزه۴۳۳۷: نستعلیق سلطانمحمد خندان، زرین، از کتابهای آستانهٔ شیخ صفی‌بوده، ۲۷۸ص [نسخه‌ها۲: ۲۱۸].

یوسف وزلیخا = یوسف وزلیخا طغانشاهی

منسوب به‌فردوسی (شاهنامه ۲۹۳۵:). از سراینده‌ایست با تخلص شمسی، که باید شمسی عراقی سرایندهٔ دربارشمس‌الدوله‌طغانشاه‌فرزند الب ارسلان برادرملکشاه سلجوقی‌باشد که‌میان سالهای ۴۶۵_۴۸۵ سروده‌است. فردوسی‌خود گفته: یکی‌شاعری خوب**شمسی**‌لقب_ بسی‌رنج برده بعلم وادب _ مرین قصهٔ یوسف نیکنام _ بنظم او بگفت یکسر تمام. چندبارچاپ‌شده‌است. **آغاز:** بنام‌خداوندهردوسرای_ که‌جاویدباشد بهردوسرای_ یکی‌فرد جباروحی‌وصمد_ نه‌شبهه ونه همتا نه‌جفت وولد.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۲۱ و ۸۶۷ و ۱۹: ۳۴۷ _ گفتار استادمینوی مجلهٔ‌ادبیات‌س۸ش ۳ _ ف. مشار: ۱۶۸۷_هزارهٔ‌فردوسی وبطلان انتساب یوسف وزلیخا به‌فردوسی، روزگار نو ۵ (۱۹۴۵/۶) ش ۳: ۱۶_۳۶ ازاستاد مینوی_ ونیز مجلهٔ ادبیات‌س۸ش۳یوست وزلیخامنسوب به‌فردوسی، مجلهٔ‌آموزش وپرورش۹(۱۳۱۸خ)

و۱۴۰ (۱۲۲۲خ).ش.۱۰:۱وش۱۱:۲و۸۱وج۱۴ (۱۲۲۳خ)۳۹۳ازعبدالعظیم‌قریب[کتابشناسی فردوسی] .

36930ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۹۶۴: نوشتهٔ**۱۰۲۵** [نسخه‌ها ۴:۶۸۳].

36931 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۴۰۹۳ Add : نستعلیق محرم **۱۰۵۵** (۱۶۴۵ م) ، ۲۲۲گ [ف. ریو:۵۴۵].

36932 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۵۰۶۳: نستعلیق نزدیك ۱۸ رجب**۱۲۰۷** (۱پ-۸۰ر) آغاز بمانندنمونه،درفهرست‌ازسراینده نام‌برده نشده است [ف.دانشگاه۱۵:۴۱۰۱].

36933ـ**هند** ، بانکیپور۱۲: نستعلیق **۱۲۴۰**، آغازبرابر نمونه،۱۹۷گ۱۵ س[ف. عبدالمقدر مولوی :۱۲] .

36934ـ **تهران**، ملی۲۲فهرست‌نشده: تحریری،محمدامین‌فرزندحاجی‌بابادر**۱۲۴۲**. آغاز برابر نمونه . [نسخه‌ها ۴ :۱۴۱] .

36935 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۰۰ف) Or ۲۹۳۰ : نستعلیق ۲۶/۷ع**۱۲۴۴** (۱۸۲۸ م) ، ۲۴۰ گ [ذیل،ریو:۱۳۳].

36936 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۷۹/۲ : نستعلیق صفر **۱۲۵۰** ، (۱۹۲پ - ۳۱۷ر) ، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

36937 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۹۹ : نستعلیق علی‌اکبر تفرشی، **۱۲۶۲**، برای‌محمد تقی‌سپهر، ۶۰۰۰ بیت، آغازبرابرنمونه،۳۷۸ص ۱۶ س [ف. مجلس ۸:۴۷۱] .

36938ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۰۲۷/۹۷۵: نوشتهٔ سوایل‌شاه‌رضوی بهگری ، ۲۰ شوال **۱۲۷۳** (۱۸۵۵م) آغاز برابر نمونه[دکترمحمدبشیرحسین۱:۱۹۵].

36939ـ**هند**، بانکیپور۱۳: نستعلیق، گزیدهٔ آنست‌ازسیدفرزنداحمدبلگرامی‌متخلص به‌صفیر ، **۱۲۷۸** (۱۸۷۱ م). **آغاز:** کنم‌حمد یزدان جان‌آفرین ـ خداوندهفت‌آسمان‌وزمین ۸۸گ ۱۴ س [ف . عبدالمقدر: ۱۳] .

36940ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۴۳: نوشتهٔ **۱۲۸۷**، ۱۶۳ گ [یادداشتهای‌سید عبدـ العزیزطباطبایی] .

36941ـ **تبریز**، ملی ۲۷۴۹: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۴:۳۱۶] .

36942ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۰۱۶ Spi/VI ۲ : نستعلیق بی‌تاریخ[ف. عبدالله ۲:۴۲۸] . ازکتابهای‌پرفسور شیرانی بوده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱:۱۹۵].

36943ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۷۰ منظوم (۶۰۵):شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال: ۱۰۳] .

یوسف وزلیخا

از خواجه مسعودقمی، که‌یاداودر«دیوان: ۲۵۲۷» گذشت .

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۴۸.

36944ـ**تهران**،مجلس۵۹۲۹: نستعلیق سدهٔ**۱۰** ، آغاز و انجام افتاده، ۲۳۲ ص۱۷س [ف. مجلس۱۷ : ۳۱۹] .

یوسف وزلیخا

از ملاشاه محمد فرزند عبد محمدبدخشی [آکیموشکین]. گویاهمان‌سراینده‌ای که‌تکفیر شده وعوام قصدجان اورا داشته‌اند، که«دیوان» او درص ۲۳۷۱ یاد شده است .

36945 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم C ۱۰۳ : در«کلیات»اوبی‌تاریخ،همراه‌دیوان و شرح رباعیات او [آکیموشکین۱: ۴۵۷].

36946ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۷

D (۴۶۷۰ ف) : تاریخ یادنشده ، (۶۵ پ-۲۰۰پ) [آکیموشکین ۱:۶۱۲] .

یوسف و زلیخا

از ناظم‌هروی، ملافرخ‌حسین‌فرزندرضایی سبزواری که‌یاد اودر «دیوان: ۲۵۶۵» گذشت، بدستورعباسقلی‌خان شاملـو فـرزند حسنخان فرمانروای‌هرات بروزگارشاه‌عباس،درچهارده سال ۱۰۵۸-۱۰۷۲ سروده است . در تاشکند ۱۳۲۲ق‌چاپ شده‌است. درآن‌آمده: زهجرت درهزار وپنجه وهشت ـ زمولودش‌سخن خوش دودمان گشت ـ بهفتاد ودوزد چتر تمامی‌ـ چو ماه‌چارده درنیکنامی. **آغاز۱)**: خدایا چون سپهرم سینه‌بگشای‌ـ دلم‌طوطی کن وآیینه‌بنمای‌ـ که‌آریم‌رخ‌معنی چواختر. **آغاز۲)**:خداوندا دلم درگاه دل‌ده ـ چوداغم‌تکیه بردیواردل‌ده. **آغاز۳)**: خدایا مست شوقم کن چوفرهاد-که شورعشق را شیرین کنم‌یاد.

بنگرید : ذریعه۱۹ : ۳۴۸ ـ ف . مشار ۱۶۸۷.

36947ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۱۸:ابوسعید فرزند شیخ‌ابوالحسن صدیقی سرهندی ، اواخرع۱/**۱۰۸۷**(۱۶۷۶ م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین۱:۱۹۷].

36948ـ **تهران**، سلطنتی۲۴۰(۶۳۹ ف) : نستعلیق سدهٔ**۱۱** ، آغازبرابر نمونهٔ ۱، زدین ، باهفت مجلس آبرنگ .

36949ـ **تهران**،سلطنتی۳۰۶۳(۶۴۰ ف) : نستعلق میرمؤمن سدهٔ**۱۱** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۶۲ص۱۵س[ف.دکتربیانی ۴۱۴-۴۱۶] .

36950ـ **مدینه**، عارف حکمت ۱۵۵ دیوان ف: نوشتهٔ ۱۵ذیقعدهٔ **۱۱۳۱**، که درآن از شاه عباس۲ستایش شده [نسخه‌ها ۵:۵۷۸].

36951ـ **آصفیه**۴۰: نستعلیق**۱۱۴۵**، آغاز یك‌برگ افتاده ، ۳۴۹ص ۱۵ س [ف . آصفیه۲:۴۳۳] .

36952ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم B ۲۱۲ (۴۶۷۶ ف): نوشتهٔ **۱۱۵۴** ، ۲۳۱ گ[آکیموشکین۱:۶۱۲].

36953ـ **بنگال**، ایشیاتك۱۷۱ منظوم (۸۷۸) : نستعلیق،**۱۱۶۰**[ف.بنگال:۱۰۳].

36954ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۶۶/۶: شکسته نستعلیق‌فضل‌الله**۱۱۷۱**(ص۲۲۳-۳۹۸) ۵۲۰۰ بیت، آغاز برابر نمونهٔ ۱،[مجلس۸: ۴۲۶] .

36955 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۸۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، سرلوح و جدول زر . آغاز برابر نمونهٔ ۳، ۵۵۰۰ بیت‌است [ف.دانشگاه ۹:۱۳۸۳].

36956ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۴۵ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابرنمونهٔ۱، ۱۸۴گ ۱۴ س[ف . دانشگاه۱۵:۴۲۱۱].

36957 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۱۹ Add : نستعلیق محرم **۱۲۲۳** (۱۸۰۸ م) ، آغازبرابر نمونهٔ ۱، ۲۰۲گ [ریو ۲:۶۹۲].

36958 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۰۳۵pi/VI ۲۲۲: نستعلیق۲۳ج۱/**۱۲۲۵** آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف.عبدالله ۲:۳۶۳] .

36959ـ**تهران**،مجلس۲۷۰۰: نستعلیق خوش، آغاز و انجام نونویس **۱۳۳۱** و خود کهنه‌تر . آغاز برابرنمونه ۳، ۳۴۰ص۱۶س [ف. مجلس ۸:۴۷۲].

36960ـ **تهران**،ملك۵۱۴۹: نستعلیق هندی پنجشنبه۱۶صفر**۱۳۳۳**درشاهجهان‌آباد، پیرامن۵۴۰۰بیت، آغازبرابر نمونهٔ ۱، ۱۵۷گ[رؤیت] .

36961ـ قم ، آستانه۴: ۴۸ ـ ۵۷۹۱: شکسته نستعلیق باقر فرزند محمد حسین طبیب خوانساری، **۱۲۳۳**، ۱۰۰ گ ۲۵ س [ف. آستانه: ۱۸۲] .

36962 ـ **تهران** ، ملك ۱/ ۵۱۴۷ : نستعلیق **۱۲۴۰** یازده بیت از آغاز نسبت بشمارهٔ ۵۱۴۷ این کتابخانه افتادگی دارد (۱ ر ـ ۱۵۴ پ) [رؤیت] .

36963ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۷۱ B (۴۶۷۴ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۵**، (۳پ ـ ۱۸۰پ) .

36964ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۷۰ B (۴۶۷۳ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۸** ، ۱۹۴ گ .

36965ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۴۶۹ B (۴۶۷۷ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۹**، ۲۰۷ گ [آکیموشکین ۱: ۶۱۲] .

36966ـ **تهران**، مجلس ۲۵۹: شکسته نستعلیق **۱۲۶۸** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۰۲ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۲: ۲۷۰] .

36967ـ **تبریز**، ملی ۲۶۹۴ : نوشتهٔ ملاغیب‌الله در مدرس نرا (؟) **۱۲۶۸**. [نسخه‌ها ۴: ۳۱۶] .

36968ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم ۱۲۵۷ C (۴۶۷۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۴**، (۱پ ـ ۸۴پ) .

36969ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۸۶ A (۴۶۷۱ ف) : بی تاریخ ، (۲۴۵ پ ـ ۴۱۵پ) .

36970ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۲۳ A (۴۶۷۲ ف): بی‌تاریخ، ۱۱۳ گ.

36971ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۱۱ B (۴۶۷۵ ف): بی‌تاریخ، ۲۰۳ گ.

36972 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۳۲۴ C (۴۶۷۹ ف): بی‌تاریخ، ۲۰۹ گ.

36973 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۶۶ D (۴۶۸۰ ف) : بی‌تاریخ، (۵۷پ ـ ۱۵۳پ) [آکیموشکین ۱: ۶۱۲ ـ ۶۱۳] .

36974ـ **تهران** ، ملك ۱/ ۵۶۲۴ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز در دیباجه افتاده : رسول خامهٔ قرآن حکایت . و انجام نیز افتاده [رؤیت] .

36975ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۰ pi/VI ۱۰۱۳ : شکسته‌آمیز سید محمد علی میرحشمت علی، سدهٔ **۱۳** [ف. عبدالله ۲: ۳۶۳] .

36976ـ **تهران**، مجلس ۸۳۵۷ فهرست نشده : [رؤیت] .

36977ـ **مشهد** ، فرخ ۲۲۷: تاریخ یاد نشده . [نسخه‌ها ۳: ۹۷] منتقل شده بدانشگاه مشهد .

36978ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۵۰/۱۵۴ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۹۷] .

36979ـ **بادلیان**، e۴۹: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده ، ۱۳۰ گ ۲۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۴ هست [فیلمها ۱: ۲۷۵] .

یوسف وزلیخا

ازسراینده‌ای ناشناخته، باعنوانهای: ۱ نسب زلیخا ۲ـ تحیر پرستاران از حال زلیخا ۳ـ بجنون گرفتار شدن زلیخا ۴ـ آگاهی زلیخا از مقدم عزیز مصر ۵ ـ حیلهٔ برادران یوسف ۶ـ بردن یوسف بصحرا ۷ ـ بچاه افکندن یوسف را ۸ـ بر آوردن کاروانیان یوسف را ۹ـ بشارت بشیران مصر از مقدم یوسف ۱۰ ـ سرا پاشستن یوسف در رود نیل ۱۵۰۰۰ ـ فرستادن زلیخا دایه را بخدمت یوسف ۲۰۰۰۰ ـ در آوردن زلیخا یوسف را بقصر هفتم و کام‌طلبیدن ۲۵۰۰۰ ـ شرح حال زلیخا بعد از وفات

عزیز ۳۰ـ بنکاح در آوردن یوسف زلیخا را (گفتار آقای خیام پور در مجلهٔ ادبیات تبریز). **آغاز**: سخن معجون جان و راح و روح است ـ سخن سر خوش صهبای صبوح است ـ سخن بال و پر طاوس عشق است ـ سخن چو بلک زن ناقوس عشق است.

36980ـ **تهران**، دانشگاه ۳۹۲۲: نستعلیق حبیب الله **۱۳۲۴**، انجام: محبت کرد رسم تازه بنیاد ـ که شد صیاد صید و صید صیاد. [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۱۰].

یوسف و زلیخا

ناشناخته

36981ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم E ۱۲ (۳۵۹۰ ف): در «گلشن» گردآوری مهجور **۱۱۹۱-۹۹** [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

پوزش

هنگام تنظیم برگها برای چاپ بسته‌ای حاوی بیش از نیمی از نسخه‌های «بوستان» از دید من کنار ماند و به‌چاپخانه نرفت، اکنون باشرمندگی و پوزش خواهی آنها را در این قسمت می‌آورم.

در موارد دیگری نیز برخی نسخه‌ها ازقلم افتاده است، ولی تعدادآنها بسیار کم است.

این گونه ازقلم افتادگیها را همراه‌بانسخه‌هایی که‌بعداً به‌آنها برخورده‌ام درپایان چاپ بعنوان ذیل‌می‌آورم، ولی می‌بینید که قلم افتادگی در نسخه‌های «بوستان» گونه‌ای دیگر است. و می‌بایست همینجا آورده می‌شد. و برای اینکه نظم‌تاریخی‌نسخه‌ها مطلوب‌باشد تمام نسخه‌های «بوستان» را اعم ازآنچه درجای خودیاد شده وآنچه ازقلم‌افتاده بود دراینجا دراین‌قسمت می‌آورم.ولی برای‌آن‌نسخه‌ها که یکبارپیش‌ازاین‌یادشده‌است شمارهٔ ردیف (لاتین) گذشته را تکرار می‌کنم.

بوستان

از سعدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۱» گذشت. مثنوی‌ست در بحر تقارب‌در ده باب: ۱ــ عدل وتدبیر ۲ــ احسان ۳ ـ عشق و دلباختگی ۴ــ فروتنی ۵ ــ رضا ۶ ـ قناعت ۷ ــ تربیت ۸ـ شکر ۹ــ توبه ۱۰ــ مناجات، در۴۰۲۳ بیست، بسال ۶۵۵ سروده است:

ز ششصد فزون بود پنجاه و پنج ــ که پرور شد این نام بردار گنج. بارها چاپ شده است.

آغاز: بنام خداوندجان‌آفرین ــ حکیم‌سخن در زبان آفرین.

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۵۵ ــ ف. مشار: ۲۳۵.

27733 ــ **تهران**، مجلس ۸۵۵۵ فهرست نشده: نسخه کهن در «کلیات» مؤرخ **۷۵۳** اگر ساختگی نباشد [رؤیت].

27734ــ **تهران**، مجلس ۲۵۷۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [ف. مجلس ۸: ۲۸۴].

27735ــ **تهران**، مجلس ۲۵۷۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [ف. مجلس ۸: ۲۸۵].

27736 ــ **تهران**، مجلس ۵۱۷۷ (یا ۲۵۷۲): در«کلیات» مؤرخ **۸۰۵**او[رؤیت].

36982 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۷۷۸(۳۴۴۷ف): در«کلیات»او نوشتهٔ **۸۲۱** [آکیموشکین۱: ۴۴۹].

27737ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۸۶۶pi/VI ۳۸ D: نستعلیق مظفرفرزند عبدالله، در«کلیات» او نوشتهٔ**۸۲۶** [ف. عبدالله ۲: ۲۱۳].

36983 ــ**لنین‌گراد**،اکادمی علوم۳۱ A (۳۴۴۰ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۹** [آکیموشکین ۱: ۴۴۵].

36984ــ**کاشان**،مدرسهٔسلطانی۳/۳۶۴:

نسخ، **۸۳۴** . [ف مدرسهٔ سلطانی: ۱۰] .

36985 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۹۰: در جنگ نوشتهٔ **۸۳۶** ، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲ : ۷۲] .

36986 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۴۶ف) Or ۲۹۴۸: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۴۴** (۱۴۴۰ م) [ریو ، ذیل: ۱۶۴] .

27738 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۲۷۶/۸ (۷۲۴ ف) : نستعلیق عبدالله کاتب اصفهانی ، با تاریخ **۸۶۳** بهمان خامه در دفتر [ف. دکتر بیانی : ۵۵۴] .

36987 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۳۳۰ Add : بالی‌سلطان ، رجب **۸۷۱** برسم‌خزانهٔ السلطان ... محمد خان بن‌سلطان مرادخان. [ریو ۲: ۶۰۱] .

36988 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۴۵: نوشتهٔ **۸۷۴** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۴] .

36989 ـ **لنین‌گراد** ، آکادمی علوم A ۴۷۶ (۳۲۷ ف) : نوشتهٔ **۸۸۸**، ۱۴۳ گ [آکیموشکین ۱ : ۷۴] .

36990 ـ **پاریس**، ملی ۲۰۸۳ : نوشتهٔ محمد فرزند جلال‌الدین تبریزی، شوال **۸۹۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۷۷] .

36991 ـ **پاریس**، ملی ۷۸۱ .S.P: برسم کتابخانهٔ الغ بیك **۸۹۳** .فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ هست [فیلمها : ۵۹۳] .

27739 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۲۵ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۳** [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۸۵] .

36992 ـ **تهران**، ملك ۴۸۰۰: نستعلیق ممتاز سلطان علی‌مشهدی ، تاریخ‌یادنشده، ۱۲۷ گ ۱۲ س [ف. ملك :۵۹] .

36993 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ ادب فارسی : تعلیق سلطانعلی خوشنویس هروی ، رجب **۸۹۳** ، زدین، و شش تصویر از کمال‌ـ الدین بهزاد هروی با توقیع او که سالهای ۸۹۳ ـ ۸۹۴ ساخته است ، و مهرشاه عباس [مخطوطات ۱: ۴۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۰۲ هست [فیلمها : ۲۳] .

36994 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۵: نستعلیق بسیار خوب نظام النامی (؟) فارسی ، **۸۹۷** ، زدین ، نسخه درعثمانی‌بوده، ۱۶۹ گ ۱۲ بیت [ف . مجلس ۳: ۵۶۰] .

36995 ـ **مدینه**، مکتبة‌الشفاء ۸۸۳: نوشتهٔ **۸۹۷** [نسخه‌ها ۵: ۵۱۱] .

36996 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۷۰۴۸: نوشتهٔ **۸۹۷** [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴] .

27740 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۷ (۴۰۸ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ ۹ (بنگرید: دیوان 23379) [ف. دکتر بیانی: ۱۴۳] .

27741 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۷۸ : در « کلیات » او از سدهٔ ۹ [ف . دانشگاه ۸: ۸۷۲] .

36997 ـ **تهران**، ملی ۹۴۴ف: نستعلیق سلطان محمدنور، سدهٔ ۹ ، زدین، ۵۳ گ ۱۹ س [ف . ملی ۲: ۴۸۵] .

36998 ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۰۰۷ س: از سدهٔ ۹ با آرایشهـا و نقـوش بسیار ممتاز [مخطوطات ۱: ۴۳] .

27742 ـ **هند** ، بانکیپور ۹۱ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۵** م. [ف . عبدالمقدر: ۱۳۶] .

27743 ـ **هاروارد**، هوتن MS:p۴: در « کلیات » او از سدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخه‌هـا ۴: ۶] .

36999 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۴۱ :

سدهٔ ۹ـ۱۰ و نستعلیق‌محمدعلی گونابادی در رمضان ۱۲۵۱ در برگهاا و ۲ وپایان،زرین، [ف . دانشگاه ۳۴۸۷:۱۳] .

37000ـ تهران،ملك۵۹۳۹: نستعلیق زیبای سلطانعلی مشهدی ، ۱۰ رجب **۹۱۴** ، زرین ، با یادداشتی دربارهٔ نویسنده [رؤیت].

37001 ـ تهران ، دانشگاه ۴۲۶۸ : نستعلیق حاجی عزالدین، **۹۱۷** ، زرین [ف. دانشگاه۱۳: ۳۲۳۸] .

27744ـ تهران، سلطنتی۳۳۱(۴۰۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ اوحدی شیرازی **۹۱۷** ، در نسخه بنام «سعدی نامه» است [ف. دکتر بیانی : ۱۴۵] .

27745ـ تهران، سلطنتی۳۳۰(۴۱۰ ف): در«کلیات»او که باید نوشتهٔ اوحدی‌شیرازی **۹۱۷** باشد (بنگرید : دیوان :23385)[ف. دکتر بیانی : ۱۴۶] .

37002ـ تهران، سنا ۲۶۸ : نستعلیق سلطان محمد خندان ، **۹۲۰** ، با تصویر کار هرات ، زرین [نسخه‌ها۶: ۵۰۸ و ۱۰: ۱] .

37003 ـ تهران ، مجلس ۴۱۰۹ : نستعلیق زیبای محمد القوام الکاتب ، **۹۲۱** ، زرین ، [رؤیت] .

37004ـ تهران، مهدی‌بیانی: نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، **۹۲۳** ، تنهـا نیمهٔ دوم آن است [نسخه‌ها] .

27746 ـ تهران ، ملك ۵۹۵۴ : در «کلیات» مؤرخ **۹۲۳** او[رؤیت] .

27747 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A. ۳۵۷۰ : نوشتهٔ معزالدین رضوی،**۹۲۴**، ۱۵۴گ ۱۱ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۹۴].

37005 ـ تهران ، دانشگاه ۱۰۶ : نستعلیق زیبای عطار شیرازی ، **۹۳۰** (گویا صوفی‌بنام سدهٔ دهم)، زرین، ۱۸۰گ۱۲ س .

27748 ـ تهران ، ملك ۵۹۹۱ : در «کلیات» مؤرخ **۹۳۲** او[رؤیت] .

37006ـ بادلیان ، ۱۲۵/۴ اوزلی : نستعلیق‌شوال**۹۳۶**درسبزوار.فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۰۳۲ هست [فیلمها : ۵۵۹] .

27749 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۶۸۱ : نوشتهٔ پیرعلی فرزند عبدالرحمان جامی ، **۹۴۰**، ۱۶۰گ ۱۴ س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۱۹۴] .

37007ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم B ۱۶۰ (۳۳۲ ف) : نوشتهٔ **۹۴۲**، ۱۵۴گ [آکیموشکین ۱: ۷۴] .

37008 ـ تهران ، دانشگاه۱/۲۲۱۱ نستعلیق رمضان **۹۴۳** زرین ، [ف . دانشگاه ۹: ۸۸۹] .

27750 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۳۲ : نوشتهٔ محمد فرزند علی ، **۹۴۴** ۱۵۳ گ ۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۶۵].

27751 ـ استانبول ، طوپقپوسرای E.H. ۱۶۹۰ : نوشتهٔ **۹۴۵** ، گزیدهٔ آنست، ۱۱ گ۱۱ س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۱۹۷].

37009ـ لنین گراد ، آکادمی علوم A ۳۲ (۳۲۴ف) : **۹۴۸**،(۱پ– ۱۳۹ د) [آکیموشکین ۱: ۷۴] .

27752ـ قاهره، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی:در«کلیات» مؤرخ **۹۴۹** او [مخطوطات ۲: ۶۷] .

37010 ـ تهران ، دانشگاه ۸۱۰۷ : نستعلیق حیدرحسینی سبزواری ، **۹۵۱**، زرین [نسخه‌ها و اسناد : ۹] .

37011ـ تهران،مجلس۵۰۷۲: نستعلیق زیبای شاه محمود خوشنویس ، **۹۵۲** ، زرین [رؤیت] .

27753 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۷۸۸/۲۴۷۱/۱ : همراه «گلستان» نوشتهٔ ۹۵۳ (۱۵۴۶م) [دکترمحمدبشیرحسین ۳۳۴:۱] .

37012 ـ قاهره ، دارالکتب ۵ ادب فارسی: تعلیق‌خوش‌مظفرعلی۹۵۵ درقسطنطنیه [مخطوطات ۴۳:۱] .

37013ـ هاروارد ، فرانسیس‌هوفر: نستعلیق خوش سیدحسین حسینی بخاری ۹۵۸ زرین ، [نسخه‌ها ۴: ۱۰] .

27754 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۴۰: نوشتهٔ مظفرعلی شیروانی ، ۹۵۸، ۱۳۴ گ ۱۱ س [فهمی ادهم ۱: ۱۹۰].

37014 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۴۶۹ فهرست نشده : نستعلیق ، صفر ۹۵۹، زرین، ۱۵۳ گ [رؤیت] .

27755 ـ تهران،سلطنتی۳۵۰(۴۳۰ ف) : نستعلیق خوش میرحسین سلطانی حسینی ، الکاتب الکتابدار فی‌بلدة بخارا ، ۹۶۱ ، زرین ، با چهار مجلس میناتور زیبا، در۱۰۱۴ درکتابخانهٔ جهانگیرپادشاه‌هندبوده [ف . دکتربیانی: ۱۷۱].

27756 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H ۶۷۳ : همراه « گلستان » نوشتهٔ ۹۶۱ ، زرین [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۹۱].

37015 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۴۷۵ (۳۲۶ ف): نوشتهٔ ۹۶۲ ، ۱۴۲ گ [آکیموشکین ۱: ۷۴].

37016ـ تهران،مهدی‌بیانی: نستعلیق زیبای شاه محمودکاتب، ۹۶۳ همراه «گلستان» [نسخه‌ها] .

37017ـ مشهد ، رضوی ۱۰۲۹۷/۱ فهرست نشده : باتاریخ ۹۶۶ دردفتر، آغاز و انجام افتاده [رؤیت] .

27757ـ استانبول ، طوپقپوسرای H ۱۰۳۰ : نوشتهٔ ۹۶۶ ، ۱۵۱ گ ۱۴س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۵] .

27758 ـ تهران ، سلطنتی ۱۰۰۳۹ (۴۳۸ ف) : نستعلیق زیبای علی (گویا محیی بوده ودست‌برده‌اند علی کرده‌اند)، پایان شعبان ۹۶۸ ، زرین، گزیدهٔ آن است، ۴۶ ص ۱۱س [ف . دکتر بیانی ۱ : ۱۷۸] .

37018ـ تهران،دکتر مفتاح: نستعلیق رمضان ۹۷۰، زرین گزیده‌ایست[رؤیت].

27759 ـ تهران ، سلطنتی ۳۱۴۰ (۴۳۲ ف): نستعلیق زیبای میرعلی (جز میر علی هروی م ۹۵۲) السلطانی، ۹۷۰، برسم کتابخانهٔ عبدالله بهادرخان ، زرین[ف. دکتر بیانی: ۱۷۳] .

37019 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۹۴۴ Add : در «کلیات»او نوشتهٔ ۹۷۴ (۱۵۶۶م) [ریو ۲ : ۵۹۵] .

37020ـ کپنهاک، سلطنتی ، اهدائی دانشگاه ۷: نستعلیق ترکی سیدی فرزند پیر محمد ، محرم ۹۷۷ [نسخه‌ها۵: ۷۱۰].

37021ـ قاهره، دارالکتب ۲۴ ادب قوله: نوشتهٔ احمدفرزندحسن، ۹۷۷[مخطوطات ۴۵:۱] .

27760 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۹۲۴ : در«کلیات» او نوشتهٔ ۹۷۸ ، [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۸۷] .

27761 ـ استانبول ، طوپقپوسرای M. R ۴۳۳ : نوشتهٔ ۹۷۹ ، ۱۵۵ گ ۱۳س [فهمی ادهم ۱: ۱۶۵].

27762ـ تهران ، مجلس۱۱۳۶: در «کلیات» او نوشتهٔ ۹۸۲ [ف . مجلس ۳ : ۵۴۸] .

37022 ـقاهره، دارالکتب ۱۲۰ادب

طلمت : نوشتهٔ حاجی حسین‌جامی **۹۸۲** زدین.

37023ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲۳ ادب قوله: نوشتهٔ‌حمیدمحمود **۹۸۲**،زدین[مخطوطات ۱ : ۴۴و ۴۵] .

37024ـ **تهران**،ملك۵۹۶۱: نستعلیق خوش پیرامن **۹۸۴** ، زدین ، با یك تصویر ؛ [رؤیت] .

37025 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳ ادب طلمت : نوشتهٔ پنجشنبه ج ۲/ **۹۸۴** ، زدین [مخطوطات ۱ :۴۴] .

37026ـ **آصفیه** ۱۴۳ : نستعلیق‌خوش **۹۸۴** [ف. آصفیه۲: ۴۰۷] .

27763ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای B. ۱۳۹ : نوشتهٔ محمد **۹۸۵** ، ۱۴۳ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۵] .

37027ـ **تهران**، سنا ۱۹۰: نستعلیق خوش شاه محمود نیشابوری، زنده در **۹۷۳**ـ **۹۸۹** ، زدین، ازکتابهای دکتر بیانی‌بوده‌است [نسخه‌ها۶ : ۴۷۱] .

27764 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R ۹۳۱ : نوشتهٔعلی کاتب ، **۹۹۱** ، ۱۶۳ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۹۶] .

27765 ـ **تهران** ، سلطنتی ۴۸۵۸ (۴۲۷ف) : نستعلیق **۹۹۳** ، زدین ، همراه «گلستان» [ف. دکتر بیانی: ۱۶۷].

37028 ـ **لنین گراد** ، آکادمی علوم C ۸۱ (۳۴۴۶ف) : در«کلیات»اونوشتهٔ **۹۹۳** [آکیموشکین۱:۴۴۸] .

27766 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۹۳۵ : نوشتهٔ محمد رضا مشهدی، **۹۹۳**، ۱۷۹ گ ۱۱ س [فهمی ادهم ۱ :۱۹۶].

37029ـ**قاهره**،دارالکتب ۸۳الزکیه: نستعلیق‌زیبا،اواخرع۲/ **۹۹۵**،زدین [مخطوطات ۱: ۴۵] .

27767ـ **تهران**،سلطنتی ۳۵۲ (۴۴۰ف) : نستعلیق خوش شاه قاسم، ۵ رمضان **۹۹۶** زدین ، گزیدهٔ آن است ، ۳۸ص ۱۲س [ف. دکتر بیانی: ۱۸۰] .

37030ـ **تهران**،ملی۹۷فهرست‌نشده: نستعلیق خوش سلطانمحمد نور، **۹۹۷**، ۱۰۴ ص ۱۹ س [نسخه‌ها ۴ :۲۳۷] .

27768 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۰ (۴۲۸ ف): نستعلیق زیبای‌عمادالملك‌الحسنی، در دارالسلطنه قزوین ، دههٔ میانهٔ صفر **۹۹۸**، زدین، همراه «گلستان» [دکتر بیانی۱۶۸].

37031ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱۲ادب طلمت : نستعلیق‌ع۱/ **۹۹۸**، زدین [مخطوطات ۱:۴۴] .

37032ـ **تهران**،ملك۵۶۱۸: نستعلیق خوش امیرالکتاب شیرازی ، سدهٔ **۱۰**. زدین [رؤیت] .

37033ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۸۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، با دوتصویر، زدین، انجام افتاده ، ۱۴۳ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه : ۱۴:۳۸۸۲] .

37034ـ **تهران**، مهدی بیانی : نسخ خوش شمس‌الدین شیرازی ، نیمهٔ دوم‌سدهٔ **۱۰**، همراه «گلستان» با رقم الحاقی منعم الدین اوحدی .

37035ـ **تهران**، مجلس۱۱۴۶:میرـ عماد خوشنویس ، برای اعتقاد خان، سدهٔ **۱۰**، زدین ، ۲۰۵گ ۱۰ بیت [مجلس ۳: ۵۶۰].

27769ـ **تهران**، سلطنتی۳۵۳ (۴۳۹ف) : نستعلیق زیبای شاه محمود نیشابوری ، سدهٔ **۱۰** ، زدین، بایك‌مجلس بزم‌زیبا ، گزیدهٔ آن است ، ۲۰ ص ۱۱ س [ف. دکتر بیانی : ۱۷۹] .

27770ـ تهران، سلطنتی۳۵۸(۴۳۱ ف) : نستعلیق‌زیبای شاه محمودنیشابوری،سدهٔ ۱۰، زرین ، ۳۵۴ ص ۱۲ س [دکتر بیانی: ۱۷۲] .

27771ـ تهران، سلطنتی۳۴۷(۴۳۳ ف) : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۰، زرین،۲۷۱س ۱۲ س.

27772 ـ تهران ، سلطنتی ۳۱۴۱ (۴۳۴ف): نستعلیق‌خوش سدهٔ۱۰،زرین، ۲۵۴ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی:۱۷۴].

27773 ـ تهران ، سلطنتی ۴۷۵۹ (۴۱۱ ف) : در «کلیات» او از سدهٔ۱۰.

27774ـ تهران، سلطنتی۳۲۸(۴۱۲ ف) : در«کلیات» او از سدهٔ۱۰ .

27775 ـ تهران،سلطنتی ۳۴۱ (۴۲۶ ف) : نستعلیق زیبای سدهٔ۱۰،زرین‌بنام«سعدی نامه» است، همراه «گلستان»[ف.دکتر بیانی: ۱۶۵] .

27776ـ تهران، سلطنتی۳۶۰(۴۲۹ ف) : نستعلیق زیبا، گویاسلطان محمدخندان، سدهٔ۱۰ ، زرین ، با شش مجلس تصویر زیبا، ۳۵۱ ص ۱۲ س [ف . دکتر بیانی:۱۷۰].

27777 ـ تهران ، سلطنتی ۳۵۷/۱ (۷۴۶ ف) : نستعلیق زیبا گویاسلطان‌محمدنور، سدهٔ ۱۰، زرین [ف ، دکتر بیانی :۵۹۹].

27778 ـ تهران،دانشگاه ۵۱۵۳:در «کلیات» او ز سدهٔ ۱۰ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۸] .

27779 ـ تهران ، سپهسالار ۴۵۹ : نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۰، گزیدهٔ آنست، زرین، ۲۳گ ۱۱ س [ف. سپهسالار ۵:۶۵۸].

27780 ـ استانبول ، طوپقپوسرای A. ۲۴۸۷ : سدهٔ ۱۰ ، ۱۹۸ گ ۱۱س.

27781 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۲۸ : سدهٔ ۱۰، ۱۴۴ گ ۱۱س.

27782ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۲۹ : سدهٔ ۱۰ ، ۱۸۱ گ ۱۲ س.

27783ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۳۴ : ۱۲۴گ ۱۵ س .

27784ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۹۳۳: سدهٔ ۱۰، ۱۴۸ گ۱۵ س.

27785 ـ استانبول، طوپقپوسرای R. ۹۳۶ : سدهٔ ۱۰، ۱۴۵گ۱۵س[ف.فهمی ادهم ۱ :۱۹۶ـ ۱۹۷] .

27786 ـ هند، بانکیپور۹۷: نستعلیق سدهٔ۱۶ م، ناقص ، ۱۱۹گ ۱۵ س .

27787 ـ هند، بانکیپور۹۸: نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ۲۱ گ ۱۲ س .

37036 ـ هند، بانکیپور۹۶: هدایةالله شیرازی ، سدهٔ ۱۶ م، همراه «گلستان» [ف. عبدالمقدر:۱۴۹ـ۱۴۷] .

37037ـ مشهد، رضوی۱۷۷ ادبیات: دو دانگ، پایان سدهٔ ۱۰ ،زرین، بانمونه‌هایی از خط‌علیمحمدخوشنویس‌سفایی‌یزدی‌در۱۲۶۱ [ف . رضوی ۷ :۲۱۹] .

37038ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۳۶۵: در«کلیات» او نوشتهٔ عنایت‌الله کاتب سدهٔ۱۶م [ریو ۲ :۵۹۸] .

37039 ـ موزهٔ بریتانیا (۲۵۱ف) Or ۴۱۲۱ : نستعلیق محمد قاسم فرزند شادیشاه ، سدهٔ ۱۶ م ، ۱۴۷ گ [ریو ذیل : ۱۶۶] .

37040ـ موزهٔ بریتانیا، Oa۱۰۹۰۹ سدهٔ ۱۰ ، [نسخه‌ها ۵: ۶۸۶] .

37041 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۹۵۱ Sloane : نستعلیق‌قوام‌فرزندمحمدشیرازی،

سدهٔ **۱۶** م ، همـراه « گلستان ».

37042 ـ **مـوزهٔ بریتانیا** ۱۲۱۹ Or : از سدهٔ **۱۶** م [ریو۲ : ۶۰۲] .

37043ـ **هاروارد** ، فرانسیس هوفر نستعلیق خوش شاه محمد مذهب ، سدهٔ **۱۰** ، زرین [نسخه‌ها ۴: ۱۰] .

37044 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۴۷ف) ۲۷۴۳ Or : در « کلیات » او از سدهٔ **۱۶** م [ذیل،ریو : ۱۶۵] .

37045ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ م ادب فارسی : نوشتهٔ میرعلی حسینی کاتب‌السلطان هروی ، سدهٔ **۱۰** [مخطوطات ۱ :۳۳].

27789ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۲۸ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱ـ۱۰** [ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۳۱۴] .

27790ـ **هند**، بانکیپور۹۹: نستعلیق زیبا، گویا میرعماد ، سدهٔ **۱۰ـ ۱۱** ، ۱۸ گ ۱۳ س .

27791 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۸۳ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۰۰** او [رؤیت] .

37046 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۰: نستعلیق ۱۵ ع ۱/**۱۰۰۰** ، گویـا از باباشاه سپاهانی است [نسخه‌ها ۲ :۶۴] .

27792ـ **تهران**، مجلسی ۱۱۳۸:در «کلیات» مـؤرخ **۱۰۱۰** او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۳] .

27793ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۹۳ Spi / VI۱۸ D: نسخ خواجه‌نوحی بیگ **۱۰۱۰** [ف. عبدالله۲:۴۶۵] .

37047ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ تصوف فارسی : نوشتهٔ مصطفی فرزند حسن معروف‌به ابن دشلن**۱۰۱۰** [مخطوطات ۱: ۴۳].

27794ـ **تهران**، سلطنتی۳۵۴(۴۳۵ ف) : نستعلیق خوش شاه قاسم،غرهٔصفر**۱۰۱۴** زرین ، ۲۹۶ ص ۱۳ س [ف . دکتر بیانی : ۱۷۵] .

27795ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۹ : در «کلیات » مؤرخ **۱۰۱۷** او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۴] .

37048 ـ **یوگسلاوی** ، نوشتهٔ رجب فرزند موسی **۱۰۲۸** . فیلم‌آغازآن‌در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها: ۶۳۷].

37049ـ **لنین‌گراد**،اکادمی علوم۸۳ C (۳۵۷ ف) : نوشتهٔ **۱۰۳۱** ، ۱۴۹ گ.

37050 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۸ Add : نستعلیق شعبان **۱۰۳۸** (۱۶۲۹ م) ۱۲۹ گ [ریو۲: ۶۰۲].

37051 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۲ Add : نوشتهٔ **۱۰۳۹** (۱۶۲۹ م)، ۱۷۵ گ [ریو ۲: ۶۰۳] .

37052ـ**لنین‌گراد**، آکادمی‌علوم۷۸C (۳۴۴۳ف):در«کلیات»او، **۱۰۴۰**[آکیموشکین ۱:۴۴۶] .

37053ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۶۶/۳: نستعلیق ۱۴ ع۱/**۱۰۴۵**(ص۴۷ـ۱۳۳) [ف. دانشگاه ۹:۱۳۴].

37054ـ **هاروارد**، هوتن ۴ـ۴ P: نستعلیق ترکی **۱۰۴۹**، نوشتهٔ ابـوعلی احمد فرزند حاج‌مصطفی‌فرزند اسد، باگزارش‌برخی از واژه‌هابترکی [نسخه‌ها ۴ :۲].

37055 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۱۱۵۱ B (۳۳۴ف):نوشتهٔ **۱۰۵۴**،(۳۱پ ـ۱۴۱پ) [آکیموشکین ۱ :۷۴].

27796ـ **استانبول** ، طـوپقپوسرای R۲۰۲۱/۵ : با تاریخ **۱۰۵۷** در دفتر[ف. فهمی ادهم ۱:۳۲۲] .

37056ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۱۲ C (۳۵۹ف) : نوشتهٔ **۱۰۶۰**، (۱پ-۲۴۶ر) [آکیموشکین ۱ : ۷۶] فیلم آن در دانشگاه ۵۶۵ هست [فیلمها : ۵۶۵].

37057ـ **تهران**، دانشگاه ۱۴۲۷/۲: در جنگ امامقلی ایمانی ، محرم **۱۰۷۴**، (۳۷ ر-۸۶ر) [ف. دانشگاه ۸: ۱۰۰].

37058ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۸۴۱۲ Add : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۶** (۱۶۶۶م) [ریو ۲: ۶۰۰] .

27797 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱۰۲۴/۲ : نوشتهٔ **۱۰۸۴**، ناقص [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

37059 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۷ Add : ع/۱۴ **۱۰۹۸**(۱۷۸۷م)، ۱۵۸ گ [ریو ۲ : ۶۰۳] .

37060ـ **تهران**، ملک ۶۳۶۴: نستعلیق محمد شفیع حسینی فرزند مهرآیین، گویا سدهٔ **۱۱** ، زدین [رؤیت] .

37061ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۴/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص ۲۶۱ - ۴۴۵)، زدین ، آغاز افتاده [ف . مجلس ۸: ۴۱۶] .

37062 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۵۳ : نستعلیق زیبای عبدالواحد مشهدی ، سدهٔ **۱۱**، زدین ، ۳۰۶ گ ۱۴ س [رؤیت].

37063 ـ **یزد** ، جامع کبیر ۵ مج : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، خوانده شده در ۱۰۶۷ . [نسخه‌ها ۴: ۴۰۷] .

27798ـ **تهران**، سلطنتی ۳۴۵ (۴۳۶ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زدین، انجام یك برگ افتاده [ف . دکتر بیانی : ۱۷۶] .

37064ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۱۲ : در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۱** [ف. دیباجی ۲ : ۱۱۹] .

37065ـ **مشهد**، رضوی ۱۷۶۰۰ ادبیات: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۱**، با رقم ساختگی سلطانعلی مشهدی [ف . رضوی ۷ : ۲۱۸] .

27799 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۱ ج: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ادبیات ۱: ۳۹۵].

37066ـ **استکهلم**، دانشگاه : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۴] .

27800ـ **هند** ، بانکیپور ۹۲ : در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [عبدالمقدر: ۱۴۲].

27801 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۱۵۳/۱۱۰۰/۲: همراه «گلستان» [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲ : ۳۳۴].

37067 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۷۴۴ Add : همراه «گلستان» ازسدهٔ **۱۷**م .

37068 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۴۳۴۶ Add : سدهٔ **۱۷** م ، ۱۲۰ گ [ریو ۲ : ۶۰۲و۶۰۳] .

37069 ـ**موزهٔ بریتانیا** (۲۴۸ف) Or ۴۷۷۹ :در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۷**م [ریو، ذیل : ۱۶۵] .

37070ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۱۶۳ (۳۲۹ ف) : نوشتهٔ **۱۱۴۴**، ۱۲۵ گ [آکیموشکین ۱: ۷۴] .

37071ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۶۵ Add م نوشتهٔ ۱۷ پادشاهی محمد شاه (**۱۱۴۷** ۱۷۳۴ م) [ریو ۲: ۶۰۳] .

37072 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۲۰ (۳۵۴ ف) : نوشتهٔ **۱۱۶۷** ، ۱۳۲ گ .

37073 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۳۸۳ (۳۳۰ ف) : نوشتهٔ **۱۱۶۷** ، (۱ر ۱۰۸ پ) [آکیموشکین ۱: ۷۴ و۷۵].

27802 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۷ :در

«کلیات» اومؤرخ ۱۷۵ (۱۱۷۵) [ف. مجلس ۸ : ۳۰۵] .

37074 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۳۴۰ Or : نوشتهٔ ۱۱۷۸ [نسخه‌ها ۴: ۶۸۴] .

37075 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۶۳۱ Add : نستعلیق رجب ۱۱۸۰ (۱۷۶۶م)، ۱۹۳ گ [ریو ۲: ۶۰۳] .

27803 ـ تهران، ملی ۹۵ فهرست نشده: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۱۸۳ [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۳] .

37076 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۷۱۷ (۳۴۰ ف) : نوشتهٔ ۱۱۸۳، ۱۲۸ گ [آکیموشکین ۱: ۷۵] .

37077 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم E ۱۲ (۳۵۹۰ف) : در «گلشن» گرد آوری مهجور، ۹۹ ـ ۱۱۹۱ [ف. آکیموشکین ۱ : ۴۶۸] .

27804 ـ مشهد، رضوی ۷۶۰ ادبیات (۴۹۱۳) : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۱۹۷ [ف. رضوی ۷: ۶۷۷] .

37078 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۳۳۱ (۳۳۸ ف): نوشتهٔ ۱۷۹۰ م، ۱۲۱ گ [آکیموشکین ۱: ۷۵] .

37079 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۹۴۸ (۳۴۵ ف) : نوشتهٔ ۱۷۹۱ م، ۱۴۹ گ [آکیموشکین ۱: ۷۵] .

37080 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۸۴۵ (۳۴۱ ف) : باتاریخ ۱۷۹۳ م در دفتر (۱پ ـ ۱۳۲پ) .

37081 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۳۰ Add : باتاریخ ۱۷۹۹ م، ۲۰۲ گ [ریو ۲: ۶۰۴] .

37082 ـ تهران، ملک ۴۸۶۰: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز و انجام افتاده، ۱۱۸ گ ۱۵ س [رؤیت] .

37083 ـ تهران، ادبیات ۱۴۰ ج : نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز اندکی افتاده، ۱۳۳ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۴۷] .

37084 ـ تهران، دانشگاه ۲۹۹۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، زرین، ۲۳۴ ص ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۰ : ۱۹۲۱] .

37085 ـ قم، آستانه ۳: ۷۱ـ۵۹۴۸: نستعلیق سدهٔ ۱۲، با ده تصویر انسانی و جز آن، زرین، ۱۳۰ گ ۱۵ س [آستانه ۱ : ۸۴].

27805 ـ تهران، دانشگاه ۳۱۸۳ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۲ [دانشگاه ۹ : ۸۷۲] .

27806 ـ مشهد، رضوی ۷۶۱ ادبیات (۷۰۴۰): در «کلیات» او از سدهٔ ۱۲ [ف. رضوی ۷ : ۶۷۸] .

27807 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب E ۱۸ Spi/VI ۳۳۵۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۲ [ف . عبدالله ۲: ۴۶۵] .

27808 ـ هند، بانکیپور ۹۵: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، ۱۵۸ گ ۱۴ س [عبدالمقدر : ۱۴۷] .

37086 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۶۰ Or : سدهٔ ۱۲ ـ ۱۳ . [نسخه‌ها ۲: ۶۸۳] .

37087 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۶۹۶ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، ۱۶۹ گ.

37088 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۵۸۱۳ Add : سدهٔ ۱۸ م، ۱۴۱ گ [ریو ۲ : ۶۰۳] .

27809 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۱۵۲ (۴۱۶ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ خوش‌علی اصغر همدانی، رجب ۱۳۰۲، زرین .

27810 ـ تهران، سلطنتی ۳۲۶ (۴۱۵

ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ ۴ج ۱۲۰۳/۲[ف. دکتر بیانی : ۱۵۵-۱۵۳] .

27811ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۹(۴۱۷ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۰۴ - ۱۲۰۷**، زرین [ف. دکتر بیانی : ۱۵۶] .

27812ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۸: در «کلیات» او نوشتهٔ**۱۲۱۴**[مجلس ۸:۳۰۶].

27813 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۸ منظوم (۲۵۶): نستعلیق **۱۲۱۶** [ف بنگال: ۹۰] .

37089ـ **تهران**، الهیات ۱/۱۳۴ د: نستعلیق ۱۷ذیقعدهٔ **۱۲۱۷**. (۱ر-۹۱پ)[ف. الهیات ۱:۱۷] .

37090ـ **اسرائیل**، ملی و دانشگاهی اوشلیم ۳-۴، Ar : نوشتهٔ **۱۲۱۸** [نسخه‌ها ۵ : ۱۱۰] .

37091ـ **تهران** ، ملی ۱۰۹۳ ف:در «کلیات» اونوشتهٔ**۱۲۲۰**(ص۱۲۲۰۰) [ف.ملی ۳:۱۱۵] .

27814 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۱۸ (۴۱۸ ف) : نستعلیق ، در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۲۲** ، زرین [ف . دکتر بیانی :۱۵۸] .

37092ـ **آصفیه** ۳۶۵ مثنوی: نوشتهٔ **۱۲۲۵** [ف . آصفیه ۴: ۵۸۰] .

37093 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۲۴۷ (۳۷۷۶ ف) : در «مجمع» نوشتهٔ **۱۲۲۶** [آکیموشکین ۱:۴۹۶] .

37094ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۹۴۱ (۳۴۴ ف): نوشتهٔ**۱۲۲۸**، (۲۵پ-۱۵۶پ) [آکیموشکین ۱: ۷۵].

37095 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۴۰ : شکسته نستعلیق ج۲/**۱۲۳۰**، زرین[ف. سپهسالار ۳ : ۲۶۰] .

27815ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۷۹ :در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۲** .

27816 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸۰ :در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۲** [مجلس ۸:۳۰۸].

27817ـ **تهران**، مجلس ۱۱۴۰ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۵** [مجلس۳:۵۵۶].

27818ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱ ، ۵۳ یو : نستعلیق سید حسن‌فرزند سید احمد ، ۱۲ ج۲/**۱۲۳۵** ، ۱۹۲ گ [منظور احسن عباسی۱:۲۲۴] .

37096ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۲۰۹ (۳۳۶ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۶**، ۱۷۹گ [آکیموشکین ۱:۷۵].

27819ـ **تبریز**، ملی ۳۶۷۲ : نسخ تعلیق شکسته ، ذیقعدهٔ **۱۲۳۷**، ۱۶۳گ ۱۲س [ف . ملی‌تبریز ۱:۱۳۴] .

37097ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۸۰ C : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۳۸**[آکیموشکین ۱: ۴۴۷] .

37098ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۳۲۶۲ (۳۴۷ ف) : باتاریخ **۱۸۲۹** م در دفتر، ۱۴۲ گ .

37099 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۸۴۸ (۳۶۰ ف) : نوشتهٔ**۱۲۴۱**.

37100ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۸۴۹ (۳۶۱ ف) : نوشتهٔ **۱۲۴۲** ، ۱۸۱ گ . [آکیموشکین ۱:۷۶] .

27820ـ **تهران**،مجلس۸۹۶۸فهرست نشده : در«کلیات» اومؤرخ**۱۲۴۳** ، اهدایی سلطان‌القرایی [رؤیت] .

27821ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۰۰:در « کلیات» مؤرخ **۱۲۴۳** او [مجلس۶ : ۱۶۰].

37101ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۳۳۸۴ (۳۴۸ ف) : نوشتهٔ **۱۲۴۳**، ۱۱۴ گ [آکیموشکین ۱:۷۵] .

27822 ـ تهران ، ملی ۹۴ فهرست نشده : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۴** او [نسخه‌ها ۴: ۲۳۰] .

27823 ـ تهران، مجلس ۱۱۳۷ :در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۵** او [مجلس۳: ۵۵۱] .

27824 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ppi VI ۳۵ A ۱۵۷۸ : نستعلیق ۲۶ شعبان **۱۲۴۶** [ف . عبدالله ۲ : ۲۱۸] .

37102 ـ تهران ، ملك ۵۰۶۷/۱ : نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ساکن شیراز ، **۱۲۴۷** (۱ پ ـ ۱۴۷ پ) [رؤیت] .

27825 ـ تهران ، مجلس ۲۵۸۲ :در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** او [مجلس۸: ۳۱۰] .

27826 ـ تهران ، دانشگاه ۱۴۸۴ : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۴۸** ـ **۱۲۵۰** او [ف . دانشگاه ۸: ۱۳۳] .

37103 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D ۲۱۱ :در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۹** [آکیموشکین ۱: ۴۵۰] .

37104 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۴۱ : نوشتهٔ میرشمس‌الدین حسین ، **۱۲۴۹**، ۳۲۶ص[ف. سرفرازعلی: ۷۲] .

37105 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۸۱۵ C:در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۵۰** [ف آکیموشکین ۱: ۴۴۹] .

27827 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۴ pi/VI ۲۱۵A : نستعلیق سیدمهدی حسن، ۱۶ صفر **۱۲۵۰** [ف. عبدالله ۲: ۲۱۹] .

27828 ـ تهران، ملی ۹۱ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۲** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۱۸] .

37106 ـ تهران ، سپهسالار ۴۶۰ : نستعلیق علیمحمد شیرازی ، در شیراز ، رجب **۱۲۵۳**، [ف. سپهسالار۳: ۲۶۰] .

37107 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۷۹ C : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۵۶** [آکیموشکین ۱: ۴۴۷] .

27829 ـ تهران، مجلس ۲۵۸۳: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۵۷** او [ف . مجلس ۸ : ۳۱۱] .

27830 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۰۳۸/۲ فهرست نشده : در «کلیات» او نوشتهٔ یعقوب فرزند ابوالحسن آشتیانی، **۱۲۵۷**. [رؤیت] .

27831 ـ تهران، ملی ۹۶ فهرست نشده: در « کلیات » مؤرخ **۱۲۵۹** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۵] .

37108 ـ تهران، ملك ۵۵۴۷: شکسته نستعلیق خوش محمد باقر یزدی ، در یزد ، **۱۲۶۰** ، زدین ، ۱۴۰ گ ۱۴ س [رؤیت] .

27832 ـ تهران ، ملی ۱۹۸ ف : در « کلیات » مؤرخ **۱۲۶۱** او [ملی ۱: ۱۹۷] .

27833 ـ تهران، سلطنتی ۳۲۲ (۴۲۳ ف) : نستعلیق خوش ، **۱۲۶۷** ـ **۱۲۶۸** در «کلیات» او[ف. دکتر بیانی : ۱۶۳] .

37109 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۳۶۵۲ (۳۵۱ف): نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۱۳۴پ ۲۸۸ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۷۶] .

37110 ـ مشهد، رضوی ۱۷۹ ادبیات: شکسته نستعلیق خوش ۲ شعبان **۱۲۷۴** زدین [ف . رضوی ۷: ۲۲۰] .

37111 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۱۸۷۴ (۳۳۷ ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۷**، (۱ر ـ ۱۳۸پ) [آکیموشکین ۱: ۷۵] .

37112 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم

B ۴۴۶۰ (۳۵۵ ف) : نوشتهٔ ۱۲۷۹، (۱۳پ-۸۲ر) .

37113 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۱۳۹ (۳۶۲ ف) : نوشتهٔ ۱۲۸۰، ۱۵۵ گ [آکیموشکین ۱: ۷۶] .

27834 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۱۹۰۵: با مهر ۱۲۸۵ درپایان[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۹۰].

27835ـ تهران، مجلس ۲۵۸۴: در «کلیات » مؤرخ ۱۲۸۸ او [ف . مجلس ۸ : ۳۱۲] .

37114 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۹۷ (۳۴۳ ف) : با تاریخ ۱۸۶۷ م در دفتر(۱ر -۱۲۱پ) [آکیموشکین ۱: ۷۵].

27836ـ تهران، مـلك ۵۲۸۶ : در «کلیات» او از سدهٔ ۱۳ [رؤیت].

27837ـ تهران ، دانشگاه ۵۰۴۶ : در«کلیات» او از سدهٔ ۱۳ [ف . دانشگاه۱۵: ۴۰۹۶] .

27838 ـ تهران، مجلس ۱۱۴۱ :در «کلیات» اواز سدهٔ ۱۳[ف.مجلس۳ :۵۵۷] .

27839ـ تهران،ملی۹۲ فهرست‌نشده: در«کلیات» او از سدهٔ ۱۳[نسخه‌ها۴: ۲۲۳].

27840ـ تهران، مجلس ۲۵۸۱ :در « کلیات » او از سدهٔ ۱۳ [ف . مجلس ۸ : ۳۰۹] .

27841 ـ تهران، مجلس ۲۵۸۵ :در «کلیات» او از سدهٔ۱۳ [مجلس۸: ۳۱۲].

37115ـ تهران، ملك۵۴۷۱: نستعلیق سدهٔ۱۳ ، ۷۱ گ ۱۵ س [رؤیت] .

37116 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۲۷۳/۲ فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ۱۳ گزیدهٔ آن است پیرامن ۶۵۰ بیت (۷۱ پ-۹۷پ) [رؤیت] .

27842ـ تهران، سلطنتی۳۳۲ (۴۲۰ ف) : در«کلیات» او از سدهٔ۱۳، زرین[دکتر بیانی : ۱۶۰] .

27843ـ تهران،سلطنتی ۳۴۹ (۴۳۷ ف) : شکسته نستعلیق خوش‌سدهٔ۱۳،زرین[ف. دکتر بیانی : ۱۷۷] .

37117 ـ تهران ، مجلس ۲۳۳۵ : نستعلیق سدهٔ۱۳(ص۸۶-۹۳ جنگ)[ف‌مجلس ۸: ۴۳] .

37118ـ موزهٔ‌بریتانیا Or۱۴۱۶: همراه «گلستان» ازسدهٔ ۱۹م [ریو۲ : ۶۰۲].

37119ـ مشهد، رضوی۱۷۸ ادبیات: نستعلیق هاشم قراگزلو ۲ ج ۱۳۳۴/۱ [ف . رضوی ۷: ۲۲۰] .

37120ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۱۲۹/۲: نوشتهٔ سه‌شنبهٔ۶محرم۱۳۳۰[نسخه‌ها ۵: ۶۴۳] .

37121ـ تهران ، سپهسالار ۳۳۷/۲: تاریخ یاد نشده . (۹۴ - ۲۱۳)،زرین.

37122ـ تهران ، سپهسالار۳۹۹/۳: تاریخ یاد نشده (۶۲-۱۲۲) .

37123ـ تهران،سپهسالار۲۹۱۴/۱۰: تاریخ یاد نشده [ف. سپهسالار۳: ۲۶۰].

27844 ـ تهران، دانشگاه ۱۷۳:در «کلیات» او ، تاریخ یاد نشده [ف . دانشگاه ۲: ۱۹۴] .

37124 ـ همدان ، کتابخانهٔ غـرب ۱۷۰۹ : شکسته نستعلیق ، ناقص [ف. دکتر مقصود].

27845ـ تبریز، ملی ۳۰۳۶ : نسخ تعلیق ، زرین ، انجام افتاده، ۱۱۸ گ ۱۸س [ف. ملی تبریز۱: ۱۳۳].

37125 ـ لنین گراد، اکادمی علوم

۷۸۶ .) (۱۲ ذیل) : بی‌تاریخ ، ۶۳ گ [آکیموشکین۱: ۶۱۸] .

37126ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم A۳۳ (۳۲۵ف): بی‌تاریخ،۱۴۸گ.

37127ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم A ۴۷۷ (۳۲۸ ف) : بی‌تاریخ، ۱۱۷ گ.

37128ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۱۵۸ (۳۳۱ ف): بی‌تاریخ، ۱۳۶ گ.

37129 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۵۹ (۳۳۲ ف) : بی‌تاریخ، ۸۵ گ.

37130 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۱۱۵۹ (۳۳۵ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۸۵ گ.

37131ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۱۲ (۳۳۹ ف) : بی تاریخ ، (۶۵ پ- ۸۰ر) .

37132ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۸۷۷ (۳۴۲ ف) : بی‌تاریخ،۱۵۷گ.

37133ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۱۶۰ (۳۴۶ ف) : بی‌تاریخ، ۱۳۰ گ.

37134 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۳۹۴ (۳۴۹ ف) : بی تاریخ ، (۱پ – ۱۱پ) .

37135 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۴۶۹ (۳۵۰ ف) : بی تاریخ ، (۹ پ – ۴۷پ) .

37136ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۲۲۹ (۳۵۲ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۳۵ گ.

37137ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۴۲۴۲ (۳۵۳ ف) : بی تاریخ ، (۱ ر – ۱۵۴ پ) .

37138ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۸۲ (۳۵۶ ف) : بی تاریخ ، ۱۴۴ گ.

37139ـ لنین‌گراد ، اکادمی‌علوم C ۸۴ (۴۵۸ف) : بی‌تاریخ، ۱۷۰ گ.

37140ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C ۱۴۸۰ (۳۶۳ف) : بی‌تاریخ ، (۱۴۰پ- ۲۵۳پ) .

37141ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۹۱۹ (۳۶۴ ف) : بی‌تاریخ، (۴۰۵پ- ۴۴۷پ) [آکیموشکین ۱ : ۷۴تا۷۶].

37142 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۶۱ (۳۷۷۱ ف): بی‌تاریخ، در«مجمع» [آکیموشکین ۱:۴۹۵] .

37143ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۴۵۳۵: در«کلیات»او بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱: ۴۴۶] .

37144 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۹۶ : در«کلیات»او بی‌تاریخ[آکیموـ شکین ۱: ۴۴۹] .

27846 ـ نجف ، سید محسن حکیم ۸۱۷ : نوشتهٔ میر محمد علی ، ۱۶۰ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

27848ـ بنگال، ایشیاتك ۱۴۴منظوم (۵۳۴) : نستعلیق ، درهامش «مصباح‌رشیدی» [ف . بنگال : ۱۰۱].

27849ـ بنگال، ایشیاتك ۱۰ منظوم (۱۴۳۰) : شکسته [ف.بنگال: ۹۰].

27850 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۱۲ pi/VI ۷۸۶ : نستعلیق [عبدالله ۲: ۲۱۹] .

37145-55ـهند،رامپور کتب‌خانهٔ‌رضا: یازده‌نسخه که‌یکی‌ازآنهامصوراست [یادداشتهای

مهدی غروی ، مجلهٔ وحید۷:۴۵–۴۸] .

37156 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۲ ق ف ۲۴۲ : تاریخ یاد نشده، ۷۰ص.

37157ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۸۴ : تاریخ‌یاد نشده، ۳۱۷ ص[ف. مخطوطات ، سرفراز علی:۷۲] .

37158ـ **موصل** ، مدرسة‌الاحمدیة۲: [ف . مخطوطات موصل:۲۳] .

فهرست سرآغاز منظومه‌ها

به ترتیب حرف روی

سپس حرف آغاز

آغاز سخن بنام والا
سبحان تبارك وتعالی
هنش جواهر: ۳۳۲۸

آفرین بادبر این صنع بیچون و چرا
که سراپای تو آراست باین ناز و ادا
سراپا، توفیق: ۲۹۰۵

آفرین جان آفرین آن پاك را
آنکه جان بخشید وایمان خاك را
منطق الطیر، عطار: ۳۳۳۶

آفرین آن خدای یزدان را
که بفضل آفرید کیهان را
تاریخ محمد: ۲۷۰۴

آمداستی کوی ما، بیسوی شد بر سوی ما
تابید خوربر کوی ما، بادا فدایت جان ما
صدوده پند، قاضی: ۲۹۸۸

آنچه بخشید جان عالم را سنا
هست مر معبود را حمد و ثنا
هفت بزم، فروغ: ۳۳۱۷

ابتدای بهترین، نام خدا
بودفضلش، کردم ازاوی ابتدا
مثنوی حروفی: ۳۱۴۳

ابتدای حمد حی سبحانا
بعد، نعت پیامبر دانا
موش وگربه، کاظمی: ۳۲۴۸

ابتدای سخن بنام خدا
آنکه صنعش بذات اوست گوا
تحفة الفقیر، فرهنگ: ۱۹۶۹

ابتدا کردم بنام خالق ارض و سما
کاز کرم لطفی نمود، ازعلم الاسماء بما
عوامل منظوم: ۲۰۷۳

ابتدا کردم بنام قادر قدرت نما
عادل وحی وسمیع وخالق ارض وسما
واجبات منظوم، سلیمی: ۳۲۹۰

ابتدا می کنم بنام خدا
آنکه هست ازصفات نقص جدا
سنایی آباد، عقل نامه، سنایی: ۲۹۳۲

ابتدا می کنم بیاد خدا
صانع تحت وفوق ارض وسما
خوابنامهٔ منظوم: ۲۸۰۲

ابتدا می کنم بنام خدا
زانکه یکدم زبنده نیست جدا
دیوان فارغ: ۲۴۵۸

ابتدا می کنم بنام خدا
که دوحرف آفرید ارض وسما
فقه منظوم، شرف: ۳۰۲۹

ابتدا می کنم بنام خدا
موجد عالم فنا و بقا
ولدنامه، بلخی: ۳۳۰۴

ابتدا می کنم بنام خدا
واحدلم یزل زچون وچرا
تحفة المنجم: ۲۵۵

ادا می کنم شکر جان آفرین را
که بخشیدم ازفضل دنیا و دین را
گلشن قدس: صافی ۳۰۸۱

از اول بنام بزرگ خدا
سردفتر نطق را بسر کشا
جرون نامه

الله‌الله مالك الملکی رواست
نیست جز رب علی الاطلاق را
ذوق و شوق ، کوثر : ۲۸۴۲

الهی حسن یوسف ده زبان را
بده عشق زلیخا این بیانرا
زلیخا و یوسف: ۲۸۵۴

الحمد لخالق البرایا
والشکر لواهب العطایا
روضة المجین، ده نامه : ۲۸۴۵

الحمدلله ان العشق قد شرقا
من مشرق القدس بانوارقد برقا
عشقیه، ذهبی: ۳۰۰۵

اول نظم بنام ملك عالم دانا

—

راحت جان (تجوید): ۸۹

ای اسم تو مظهر جمیع اسما
دیباجهٔ ایجاد بدیع اشیا
زبدة العلاج: ۵۴۸

ای امیر منتظر ای مقتدا
ای عیان از روی تو نور خدا
مثنوی ۳۱۴۲ ش ۳۴۰۷۶

ای بحمدت افتتاح هر ثنا
وی ز تو تسدید جوی از هر خطا
آیة الملك : ۲۶۱۹

ای بنامت افتتاح نامه‌ها
وی بیادت گرمی هنگامه‌ها
وامق وعذرا: ۳۲۹۲

ای پاك تر از همه بیانها
برتر ز همه لب و زبانها
زنبیل مقیم: ۲۸۵۵

ای تو پیداتر از همه پیدا
وی تو پنهان ز چشم هر بینا
وفائید: ۳۳۰۲

ای تو کعبه ، ای تو مروه ، تو صفا
وی تو رکن و تو مقام و تو منا
ریاض الحکمة: ۲۸۴۷

ای خدا از فضل تو حاجت‌روا
با تو یاد هیچکس نبود روا
مفتاح التوحید: ۳۲۳۶

ای خدای انبیا و اولیا
ای قدیم وای کریم و کبریا
مثنوی نبی‌شاه : ۳۱۳۷

ای خردمند طبع (عاقل) موزونا
قصهٔ موش و گربه بر خوانا
موش و گربه : ۳۲۴۷- همان: ۳۲۲۷

ای خردمند عاقل و دانا
نکته‌ای چند بشنو از حکما

پند نامه : ۲۷۰۰

ای داغ بر دل ازغم خال تو لاله را
شرمنده‌ساخت اهوی چشمت غزاله را
محمود نامه، نیشابوری : ۲۵۱۷ و ۳۱۷۵

ای درون پرور و برون آرا
وی خردبخش بیخرد بخشا
حدیقة الحقیقة : ۲۷۶۱

ای ذات تو ترجمان اشیا
ماهیت خموش و بحر گویا

عاشق ومعشوق، وحید: ۲۹۹۹

ای رخت همچه ماه تابانا
وی کفت همچه ابر نیسانا
موش و گربه ، محمدمیرزا: ۳۲۴۷

ای رفیقان همرهان با وفا
شبروان وادی ملك فنا

مثنوی محمد: ۳۱۳۳

ای ز نام تو کامران دلها
نام تو حل جمله‌مشکلها
مخزن الجواهر ، حقیری : ۲۱۹۸

ای ز نامت نامها نامی‌نما
نامه‌ام از نام خود نامی‌نما
نامهٔ دلنواز، کوثر : ۳۲۶۰

ای سالك ار شتافته سوی خدا
بگذار راه و رسم بت و بت‌پرست را
دعای صنمی: ۲۸۱۲

ای صاحب جود مرترا حمد و ثنا
هستی تو بزرگوار با مجد و علی
ترجمهٔ مناجات ش۲۸۶۸۴وشرح‌مناجات: ۲۹۶۴

ای کرده درون اهل دل درتوجا
—
معمیات‌منظوم : ۲۱۹۹

ای که داری تندرستی از درحکمت‌درا
تابعلتهای گوناگون نگردی مبتـلا
حفظ‌الصحة ، یوسفی:۵۲۳و۲۷۷۲

ای نام تو سر نبشت جانها
از نام خوشت روان روانها
نفحة‌الاولیا: ۳۲۸۱

ای نام تو نقش لوح جانها
درمانده بوصف تو، زبانها
رتن‌بادم ، بزمی : ۲۸۳۷

ای همه‌کس را بدرت‌التجا
کعبهٔ دل را زتونور و صفا
فتوح‌الحرمین، محیی: ۳۰۱۶

بازکردم گوهر افشان خامه را
تا نمایم درج گـوهر نـامه را
جنات‌الوصال : ۲۷۴۴

بامحبت روبیاور ای دلا
کاندرین‌بحرست‌سرآشنا
هدایة‌المعرفه، پیرجمال:۳۳۰۷

باسمی کـردم آغـاز معما
که‌هست‌آن اعظم‌اسماءحسنا
فرائد منظوم، اهلی:۳۰۱۸

با وجودم‌گنه کارم پر خطا
بازپران می‌کنی‌لطف وعطا
بیگت مالا : ۲۶۷۳

بدان چونکه‌گفتی سپاس درود
که در فن طبست این قطعه‌ها
فواید الاخبار: ۵۷۵ و۳۰۳۲

بده ساقی آن‌آب آتش نما
که هوش زسر رفته‌آرد بجا
مثنوی، ممتاز : ۳۱۳۶

برای سراپرده‌ات آفتاب
زرتار تابیده زرین تناب
مثنوی‌کلیم: ۳۱۳۲

بزرگوار خدایا تراست حمـد و ثنا
که هم زتست عطا و،هم از تومنع عطا
ترجمهٔ مناجات : ۲۸۶۸۳ و۲۸۶۸۷

بسمله آغاز همه کارها
بلکه‌کلید همه اسرارها
مثنوی مدهوش : ۳۱۳۴

بشنو این اسرار از عشق خدا
سرعشق از سرحق نبود جـدا
مراتب‌العارفین: ۳۱۹۶

بشنو ای جویندهٔ راه خدا
گرتوجویای خدایی‌باخدا
تحفة‌العشاق، خلیلی:۲۷۱۹

بشنو طوطی ... شکر خا
نمایی تابکی اندرقفس جا
قضا وقدر ، مقصود۳۰۳۸۱

بعد از محامد و اوصاف مصطفی
دارم هوای مدحت سلطان اولیا
امامت ،کاشفی، کلام: ۸۹۳

بعد تحمید خداوند ودرود مصطفی
نعت‌آل پاك پیغمبر رسول مجتبی
عوامل منظوم،ابن‌حسام:۲۰۷۳

بعد حمد خالق ارض وسما
وازپس نعت رسول مجتبـا
گلدستهٔ نیرنك ، حمید:۳۰۶۷

بعهد پادشاه عالم آرا
ستون‌کعبهٔ‌دین‌رکن‌دنیا
مثنوی ناشناخته : ۳۱۴۱ش۳۴۰۷۰

بگوش دل رسیدم این نـداز عـالم بـالا
که نفست بندهستی مانده‌غافل‌گشته‌ازعقبا
قصیدهٔ‌کیمیاوی : ۶۳۸

بگو الحمدلله‌رب العالمین‌را
که عقل وهوش دادآدمین را
ثواب انگیز : ۲۷۳۴

بگویم حمد رب العالمین را
عطا کو کرد برمن‌عقل ودین‌را

مرغوب القلوب: ۳۱۹۷

بنام آنکه از نور معلا
جهان آراست‌چون‌فردوس‌اعلا

مثنوی، احمد: ۳۱۱۷

بنام آنکه بی انجام و مبدا
بود درعین کثرت فرد ویکتا

صنعان و ترسا: ۲۹۷۸

بنام آنکه داد ازالوح انشا
خرد را خطهٔ ملك معما

حدائق الدقایق: ۱۶۱

بنام آنکه ذات جمله اشیا
بود چون اسم ذات او معما

دستور معما، شهاب: ۳۱۸۸

بنام‌آنکه نور بالی(!)علووعلا
نه‌منتهی‌بدرش‌راه‌جست‌و نه‌مبتدا

توحیدیه: ۲۷۳۳

بنام خالق حی و توانا
قدیم وقادر وبینا و دانا

تحفهٔ شاهدی: ۱۹۶۸

بنام خدا میکنم ابتدا
که‌هم‌ابتدایست وهم‌انتها

خمسهٔ کمال، کمال: ۲۶۸۴

بنام خدا میکنم حمدها
چه نام‌بزرگست‌نام‌خدا

حملهٔ حیدری، فندرسکی: ۲۷۷۵

بنام خداوند ارض وسما
که باشدمراو راپرستش‌سزا

شبستان انس: ۲۹۶۲

بنام خداوند ارض و سما
که‌شدخلق‌ازقدرتش‌ماسوا

تینمة الملوك: ۲۷۳۳

بنام خدایی کنم ابتدا
کزویافت گردون گردان‌بنا

حکایت‌آمدن سیل: ۲۷۷۳

بنام کردگار هستی آرا
کزوشد جمله هستی آشکارا

نصیحت نامه: ۲۹۸۶

بنامی کو بنامی نامها را
مفصل‌کرده اندر گنج اسما

صراط مستقیم: ۹۶۹

بنامی که نامش سر نامه‌ها
نسر تا بیازو زبان خامه‌ها

جرجس‌رزم: ۲۷۳۹

بود واجب در جمیع کارها
حمد وشکر کاشف اسرارها

کرسی نامه، حروفی: ۳۰۵۵

به‌بسم‌الله منشور سخن راچون بود طغرا
—

مثنوی، ملامشفقی: ۳۱۳۴

بیاای‌صادق مؤمن زمانی گوش‌جان بکشا
مشو پروانه‌سان یکدم زسوزعشق با پر وا

ولایتنامه، عبدالواحد: ۳۳۰۳

بیا ساقی بده آن‌آینه روی کرم را
آن شعله زن خرمن اندوه والم‌را

ساقینامه، سروری: ۲۸۷۱

بیا سوی میخانه ایدل بیا
بیا طالب فرد کامل بیا

ساقینامه، رشدی: ۲۸۶۹

پس ازحمد وثنای حی و دانا
شك وسهوی‌کنم در نظم انشا

شکییات منظوم: ۲۹۶۹

تبارك خالق بیچون تعالی ربنا الاعلی
حکیم وعادل وعالم قدیم و فرد بیهمتا

حرزالنجاة: ۲۷۶۹

تویی اولین‌پیر میخانه‌ها
بیاد تو شبگیر پیمانه‌ها

ساقینامه، نوعی: ۲۸۸۹

ثنا باده نوشان ادراك را
زخود بیخودان دل‌پاك‌را

ساقینامه، هادی: ۲۸۹۰

ثناگسترم (میکنم) پیر میخانه را
تجلی ده طور پیمانه را
ساقینامه ، برهان:۲۸۶۳

ثنا گویم خدای انس و جانرا
که‌وصفش کردپیداجسم وجانرا
بحرالصنایع: ۲۱۲۵

ثنا میکنم ایزد پاک را
ثریاده طارم تاک را
ساقینامه ، ظهوری: ۲۸۷۵

ثناهاست پیر خرابات را
که‌شست‌ازدلم‌لوث‌طامات‌را
خرابات ،حزین:۲۷۷۹

چشم خون و اشك همی‌ریزد ازکجا

—

ترجمهٔ قصیده برده:۲۷۲۴

چو شد سیاد سبح از دشت پیدا
گرفت آن‌دشت را آهوی صحرا
مثنوی شاملو : ۳۱۲۵

چون غرهٔ سبح گشت غرا
شد طرهٔ آسمان مطرا
مصباح الاروح : ۳۲۰۴

چون که در نعت و ثنای نور ایزد مصطفی
آن صفا بخشای نزهتگاه عالم انبیا
ترجمهٔ قصیده‌ستایش پیامبر: ۲۷۲۴

چونکه مطلب بود نام اولیا
گشت ظاهر ازمن‌این‌نور وضیا
ولایت نامه : ۳۳۰۳

حمد بیحد آن خدای پاک را
آنکه ایمان داد مشتی خاك را
پندنامه‌ی عطار: ۲۶۹۷و۳۲۷۷

حمدبی‌اندازه‌ذات‌پاک‌را
شکر بیحدخالق‌افلاک‌را
دیوانابن عاقل:۲۲۱۱

حمد بیحدخدای‌راست روا
که بود حی وفرد وبی‌همتا
تنبیه الخواص :۲۷۳۲

حمد بیحد صفات یزدان را
مدح بیقدح ذات سبحان را
الهی نامه.سنایی:۲۶۴۶

حمدبیحد کردگار پاك را
آنکه ره بنمود وداد ادراك را
صدپند لقمان : ۱۶۴۲ و ۲۹۸۷

حمد پاك آن کردگار پاك را

—

منظومهٔ عرفانی:۳۲۴۴

حمد پاك از جان پاك آن پاك را
کو خلافت داد مشتی خاك را
۱ــمصیبت نامهٔعطار:۳۲۰۷ــ۲هفت وادی:۳۳۲۵

حمد زیباست مالك‌الملك را
که‌زگل ساخت‌بلبل‌وگل‌را
خطاب فاضل:۲۷۹۶

حمدگویم خدای عالم را
که شرف بخش داد آدم را
هفت دلبر، دهدار: ۳۲۲۴

حمدگوید مرخدا را بر وجود و بربقا
جنی و انس وملك والطیرفی‌جوالسما
ریاض‌المعارف:۲۸۴۸

حمد میگویم خدای پاك را
کوکرامت‌داد آب‌وخاك‌را
وحدت نامه:۳۲۹۴

حمد نامعدود آن معبود را
آنکه مارا می‌دهدبهبود را
اسلامیه ، نجم‌کبری:۲۶۴۰

حمد وافر قادر قیوم را
کردموجود ازعدم معدوم‌را
تجربه نامه، ابن یوسفی:۴۸۷

حمد وستایش احدپاك را
آنکه‌بداده‌ست روان‌خاك‌را
قیافه‌شناسی : ۴۴۷

خان جم کوکبه،عباسقلی‌خان که کفش
آفتابیست که در فیض ندارد همتا
ابرگهربار،هروی: ۳۶۲۳

خانهٔ بلبل حریر خوشنوا
میزنداز نوصفیری خوش بجا
گل و بلبل، مهجور:۳۰۸۳

خدا را چه‌نامست نام خدا
که مرآت دل یافته‌ازاوجلا
فرح نامه: ۳۰۲۰

خداوندا بعشقم راه‌بنما
دری‌برویم‌ازتأیید بگشا
شیرین خسرو ، میرجمله:۲۹۸۰

خداوندا دری از غیب‌بگشا
جمال شاهد لاریب بنما
صفات‌العاشقین، هلالی:۲۹۸۹

خداوندا غم خود ده دلم را
زعشق‌آسان نماهرمشکلم‌را
مهر و ماه، رازی:۳۲۵۳

خدایا چون سپهرم سینه‌بگشا
دلم طوطی کن و آیینه بنما
یوسف وزلیخا، ناظم۳۳۴۴

خداوندا دلم را چشم بگشا
بهمعراج یقینم راه بنما
شیرین وخسرو، دهلوی ۲۹۸۱

خوشتر ازحمد نیست عنوانا
لب‌گشایم بحمد یزدانا
خوکنامه، دارای:۲۸۰۳

دارم سرحمد حق تعالی
ام للانسان ما تمنا
فوزعظیم،عظیما:۳۰۳۲

داشت جای ام عمرواندرلوا
مانده آثارکهن از وی بجا
ترجمهٔ قصیدهٔعینیه:۲۷۲۵

در روش حسن وناز هست بینی‌خوشنما
غمزه بطرز ستم عشوه برنگ جفا
دفتر نو گفته

در ششم دفتر بگو حال‌فنا
وارهان‌خودراتوازرنج‌وعنا
مثنوی‌حسنعلی : ۳۱۲۰

دیباچهٔ این خجسته‌دیبا
پیرایهٔ این پرند زیبا
عبرت نامه، صبا:۳۰۰۰

ربنا افتح ،ربنا افتح بیننا
بین‌قوم‌الحق‌وانصرواهدنا
فتح‌الابواب، پیرجمال:۳۰۱۲

زبسم‌الله رحمان رحیم و اول اسما
مزین‌سازم‌این دفتر بتشریفش‌زسرتاپا
لسان‌الغیب ، عصار: ۳۰۹۷

ساقیا برخیز و درده جام‌را
خاك برسر کن غم ایام را
ساقینامه،حافظ :۲۸۶۵

ساقی بده‌آن آینهٔ روی‌کرم را
آن شعله زن‌خرمن‌اندوه‌والم‌را
ساقینامه، سروری:۲۸۷۱

ساقی بده آن روغن چشم بلسان‌را
تادست ودلی‌جرب کنم‌شعلهٔ‌جان را
ساقینامه، شفایی:۲۸۷۳

ساقی قدحی‌که‌کار سازست خدا
وزرحمت خود بنده‌نوازست خدا
ساقینامه، اهلی:۲۸۶۲

سپاس بیقیاس آن پادشا را
که پیداکرد از نابود مارا
شرح منظومهٔ ابن‌عباس،زبوری: ۲۹۶۵

سپاس وشکر بیحد قادریرا
کزوشد جمله‌ی اشیا هویدا
منظومه‌ای درقافیه: ۲۱۶۸

سپاس و شکر بیحدقادریرا
که‌گیتی‌را پدیدآوردومارا
ویس ورامین:۳۳۰۵

ستایش خداوند معبود را
که از جودآورد موجود را
قتیل،فروغ :۳۰۲۹

ستایش راسزاواری، خدایا
که‌بخشیدی‌مرایاری، خدایا
چشمهٔ زندگانی: ۲۷۵۴

ستایش کنم حی نادیده را
که‌آدم‌کند آب کندیده را
مجلس‌افروز، نصرآبادی:۳۱۶۵

ستایش کـنم داور پـاك را
که او داد هرفهم ادراك را
مثنوی‌عامل‌الدین :۳۱۲۹

سخن آن شهنشاه فرمانروا
که‌نه تخت‌چرخش‌بودزیرپا
اقبال‌نامهٔ شاهجهان:۲۶۴۵

شادباش ای دل که فخر مصطفی
شاد از فـقـرست و سودای فنـا
شرح‌کنوزالواصلین:۲۹۶۴

شاه منم شاه منم در دو سرا
ملك‌بخشم‌بگدارفع‌کنم‌رنج وبلا
والدنامه: ۳۲۰۴

شکر بیحدکرد کار پاك را
آنکه‌نبود ره باو ادراك را
صدپند منظوم: ۱۶۴۲و۲۹۸۷

شکرکه دیباجهٔ مهر ووفـا
گشت مشرف به‌سپاس خدا
نسخهٔ مهرووفا :۳۲۷۳

شکر و سپاس نعمت ومنت‌خدایارا
پروردگار خلق و خداوند کبریا
منتخب رام نراین:۳۲۲۵

صاحب نشوی‌گر تو زمین راوزمانرا
شیرازه‌که بندد بهم اجزای جهانـرا
مسلك‌النجات، مجذوب:۳۲۰۲

عشقت بهم آورد یاران مهربان را
درهم‌چومرگ‌بگسست پیوند جسم وجانرا
کمالیه، خوفی:۳۰۵۸

فضای باختر گردید گلگون از می‌حمرا

معراج‌الخیال، نظام:۳۲۲۱

قال‌التقی الـهـا شمی نسباً
بقیة الماضین مـن طباطبا
الفیهٔ عینکی:۲۶۴۹

کردم آغاز این بنام خدا
کوست بخشندهٔ عطاهمه را
ترجمهٔ نثراللالی:۲۷۲۷

کردم آغاز این بنـام خدا
هم خطابخش وهم‌عطا بخشا
وصیت علی به‌حسین:۱۷۱۲

کریما ببخشای بر حال ما
کـه هستیم اسیر کمند بلا
نصایح‌الملوك : ۳۲۷۵

که از هجران چو بینی‌خسته‌ای‌را
در افغان یـاد کـن افغـان مار
مثنوی : ۳۱۴۲و۳۴۰۸ش

کنم ابتدا من بنام خدای
که‌پیداست‌زقدرتش‌دوسرای
کولك‌شاستر:۳۰۶۴

گر افکندزچهره مه من نقاب را
شرمنده میکند بجمال آفتـاب را
جواهرمنظومه (دیوان) ۲۴۶۰

گشادم زبانرا بلطف خدا
بکاغذ نمودم قلـم آشنـا
جنات‌خراسان: ۲۷۴۶

گفت برمن یومی از ایامها
یك رفیق با صداقت پر حیـا
واقعه‌ی‌کربلا:۳۲۹۱

ماییم قلندران معنا
درلنگرخوش هوای‌دنیا
قلندرنامه ، امیرحسینی:۳۰۴۹

محفوظ نما چهل حدیث سالم‌ای مردخدا
زآنروی‌که‌گفته فخرآل هاشم‌گزامت ما
نظم‌اللالی: ۱۷۱۰

مرا طبع اگر نارسا یارسا
نباشد گریزی،ازحدیث‌کسا
کسائیه، وفایی:۳۰۵۵

مرا از عالم توفیق مژده مـیرسد هلا
برانم زورق تحقیق ، بسم‌الله مجریها
پنج گنج ،حسینی:۲۶۷۸

مرحبا ای پیك با مهر و وفا
کامدی از جانب دارالشفا
پرسش و پاسخ: ۲۶۷۷

مرحبا ای‌عشق نیکوکارها
وی بداغت گرمی بازارها
سبحهٔ‌هزاردانه، منصور: ۲۹۰۰

معشر العشاق من‌اهل الهوا
انٔی آنست نارا بالطوا
سوزوگداز، تفرشی: ۲۹۲۳

من خدایم من خدایم، من خدا
فارغم از کبر و کینه و زهوا
بیسرنامه: ۲۶۷۵

مه موزون آفتاب لقا
وزن بحرخفیف‌جست‌ازما
نصاب عربی: ۲۰۴۳

نامهٔ نامی نگارم در مدیح مرتضی
خواجهٔ‌قنبر امین دین، شه‌هردوسرا
انوارالقلوب، بیرجندی: ۲۶۵۰

نامه گشایم به ثنای خدا
حمد سرایم ولی‌الحمدرا
ترجمهٔ دیوان: علی ۲۷۲۲

نخست آغاز هردفتر ستایش پاك‌یزدان را
که‌هیچ‌وپوچ‌داد این‌هستی‌زنقحبه امکان‌را
سرداریه، ۲۹۰۷ش۲۰۹۵۹

ندارد عشق ای معشوق‌زیبا
نباشد غیر تو پس‌در دل ما
طرازالعارفین: ۲۹۹۴

نیست ممکن را چو جز فقر و فنا
خوش بود گفتن که لااحصی ثنا
سرالبلا، انجدانی: ۲۹۰۷

عزار گلشن رویت بدهر حسن نما
غباربرزن گویت بمهر داده صفا
قصیدهٔ‌مصنوعه: ۲۱۴۵

یارب بشنو دعای مظلومان را
ای کرده بلند رفعت کیوان را
ترجمهٔ مناجات: ۲۷۲۶

یا قدیم‌الذات تهدی من تشا
یا کثیرالخیر توقی من‌تشا
اشارات حسنیه: ۲۶۴۰

ب

ابتدا کردم بعلام الغیوب
منزل‌آلایات‌ستار العیوب
تحفه‌الحفاظ: ۸۱

ابتدای کتاب در هر باب
چو کنی اختیارخوب‌جواب
مدخل منظوم: ۳۴۹

استقم دل که باز حسن حبیب
میکند عشوه‌ها بعشق غریب
استقامت نامه: ۲۶۲۷

استمع ماذایقول العندلیب
حیث‌یروی‌من‌احادیث‌العجیب
حدیث منظوم ۲۷۶۱

الحمدلواهب الانابة
والشکرلمن‌له‌الاجابة
ساقینامه، داعی: ۲۸۶۷

الهی بردلم بگشای از غیب
زلطف‌خود درتوحید بی‌ریب
اظهارالمظاهر: ۲۶۴۴

الهی به عنقای قاف وجوب
به‌دردی‌امکان‌به‌صاف وجوب
ساقینامه، ابراهیم: ۲۸۵۷

ای آنکه تراست ذهن‌ثاقب
—
جبر ومقابلهٔ ثاقب: ۱۵۷

ای دل بینوای خانه‌خراب
که‌بنایت رسانیده‌فقر بر آب

مثنوی ۳۱۴۳ش۳۴۰۷۵

ای زلب لعل توجانانرا شریب
غبغب سیمین تو بهتـر ز سیب

مفتاح‌الفتوح:۳۲۲۷

ای نگارندهٔ صحیفهٔ غیب
نام تو صدر صفحهٔ لاریب

هفت منظر، هاتفی:۳۲۲۴

باز طبعم را هوای‌دیگرست
بلبل جانرا نوای دیگرست

کنزالرموز، حسینی۳۰۶۰

برای سراپرده‌ات آفـتاب
زرتار تابیده زریـن تناب

مثنوی کلیم: ۳۱۳۲

بسم رب مفتح‌الابواب
فتح‌الله‌لی‌طریق صواب

مخزن‌گوهر:۳۱۹۱

بشنوید از من ای اولوالالباب
داستانی که دارم از اصحـاب

مثنوی قریب

بنام آنکه از تألیف و ترکیب
معمای جهان را داد ترتیـب

دستورمعما، میرحسین:۲۱۸۶

بـو، در قطعه ابـتدای نصاب
بخوان‌تاز ترکی‌شوی‌سرحساب

نصاب ترکی ۲۰۳۸ش۱۹۵۹۴

بیا بشنو ای مؤمن با ادب
زمعراج آن افتخار عرب

معراج نامه، نظیری:۳۲۲۳

پیش رخ شه‌نه‌سپهر، حجاب
پاره ابریست بسر آفـتاب

مثنوی کلیم:۳۱۳۲

حمد محمود است سرلوح کتاب
حرف حرفش می‌نماید آفتاب

لمعةالشمس، همدم:۳۰۹۹

دریغا که شد ذوق عهد شباب
به پیری رسید و، رنج‌وعذاب

مثنوی، ساری: ۳۱۲۳

سر نامه بنام شاهد غیب
شاهنشه‌گنج‌حسن‌لاریب

گلدستهٔ حسن، یکتا:۳۰۶۷

شکار حمل‌چون‌کند آفتاب
شکو نست دردست‌جام‌شراب

ساقینامه، سنجر:۲۸۷۲

شهی راکه خواهد خداکامیاب
نخستش دهد سیر چون آفتاب

فتحنامهٔ قندهار، وحید:۳۰۱۵

صباحی دلکشا چون روی احباب
گل صبح از سحاب فیض سیراب

وصف لاهیجان:۳۳۰۰

معتمر نام مهتری زعرب
رفت‌تا روضهٔ‌نبی یکشب

معتمر وعیینه:۳۲۱۹

نیمهٔ شعبان مه از توفیق‌بی پایان حق
سوی مکه باربستم، بیغم و رنج وتعب

سفرنامهٔ مشتری(بخش‌سفرنامه‌ها)

ت

آنچه ضیا بخش شب تار ماست
حمد خداوند جهاندار ماست

وامق وعذرا، حسینی: ۳۲۹۳

آن بکر که چارگوهر صاف دروست
بکریست‌که حسن قاف تاقاف دروست

مجمع‌الاصناف، لسانی:۳۱۶۷

آب چشم‌راز دل، یك‌یك به مردم باز گفت
عاشقی ومستی و دیوانگی نتوان نهفت
شرح قصیده ۲۹۶۳ ش ۳۱۹۲۹

ابتدای سخن بنام خداست
آنکه بی‌شبهه‌ومثل‌و بی‌همتاست
زادالسالکین، سنایی: ۲۸۴۸

ابتدای سخنم توحید است
—
ناظر ومنظور: ۳۲۵۹

اسم توحید ابتدای نام اوست
مرغ روحم جملگی‌دردام‌اوست
لسان الغیب، عطار: ۳۰۹۷

الا ای‌خراباتیان الست
که‌از بادهٔ عشق‌هستیدمست
ساقینامه، هدایت: ۲۸۹۱

الا‌ای ساقی فیاض لاهوت
مراده‌ازشراب‌فیض‌حق‌قوت
زور عشق، خالت: ۲۸۵۵

الا ای شاهباز قدس لاهوت
مقید مانده‌ای، دردام‌ناسوت
واقعهٔ امیر تیمور: ۳۲۹۱

الـها، الهـی و الهیـت
هویداست‌ازماه تاماهیت
کاخ کیوان، کیوان ۳۰۵۱

الهی بحق پادشاهی‌تراست
همه‌بنده‌ایم‌و، خدایی‌تراست
شاهرخ نامه، گنابادی: ۲۹۳۴

الهی برندان دردی کشت
که مستند از بادهٔ بیغشت
قم‌نامه، مجتهد: ۳۰۳۷

الهی بمستان میخانه‌ات
بعقل آفرینان دیوانه‌ات
ساقینامه ، میرزضی: ۲۸۶۹

الهی کمال الهی تراست
جمال‌جهان‌پادشاهی‌تراست
خردنامهٔ اسکندری ، جامی: ۲۷۸۰

الحمدلفاطر السمـاوات
والشکرلواهب العطایات
تحفة الدلایل، منزوی (ستاره شناسی) : ۲۵۳

الحمد لواهب الانـابـه
والشکر لمن‌له الاجابـه
ساقینامه، داعی: ۲۸۶۷

اول سال وروز نوروز است
روز عیش ونشاط‌امروزاست
کارنامهٔ اوقاف، نسایی: ۳۰۵۲

اول نامـه‌ام سپاس خداست
جز خدا، حمدبرکسی نه‌سزاست
تزویج نامه: ۲۷۲۷

اول وآخر عالم عشق است
باعث خلقت آدم عشق است
ایکت مالا: ۲۶۷۳

اول هر نامه، بنام‌خداست
نام‌خدا، زیب کلام‌خداست
مشرب عشاق، آزاد: ۳۲۰۳

ای باده کشان مژده که‌ایام‌بهارست
—
ساقینامه، آشنا: ۲۸۵۷

ای بت چابك شیرین حـرکات
جلوهٔ ناز تو چون، آب حـیات
سراپا ، مهری‌عرب: ۲۹۰۶

ای بدوش افکنده تشریف نجات
از در تصنیف «کنزالمعجزات»
کنزالمعجزات ، صفا: ۳۰۶۳

ای خداوندی که این‌عالی وپست
شدپدیداراز توهرچیزی که هست
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای خدایی که ازتو شد موجود، هست
سربسر ذرات ایـن بـالا و پست
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای خدایی که ین همه، هستی‌زتست
در دل هـر ذره‌ای ، مستی ز تست
گنج اسرار، سیاف ۳۰۸۷

ای‌دل‌افسرده، خروشت کجاست
خامشی‌اززمزمه‌جوشت کجاست
مطمح‌الانظار ، حزین:۳۲۱۳

ای شهنشاهی که شاهی مرتراست
ای که برذاتت شهنشاهی سزاست
کنزالاسرار: ۳۰۸۷

ای صفات تو عین عالم‌ذات
متصف ذات تو بجمله‌صفات
مراد مقصود:۳۱۹۷

ای قدیم‌الذات محمود الصفات
وی بیکسواز حدوث‌وازجهات
لطف نامه، خاکی:۳۰۹۸

ای گشادی نه درکفت چون مشت
کرده آیین مردمی پس و پشت
مثنوی ، یوسفی:۳۱۴۰

ای منشأ هر اسم و مسمانامت
سررشتهٔ حل هر معمانامت
منتخب شریف ، معما:۳۲۰۴

ای‌نهان درذات ،وای پیدا بهست
جلوه‌گر رویت،زهر بالا و پست
طورسینا: ۲۹۹۵

این بسم‌الله کت بیانست
رحمان ورحیم‌وغیب دانست
حدیقةالقلوب، ساری: ۲۷۶۹

این چرخ پر از جواهر تحقیقات
باشد ، نام مبارکش تأییدات
تاییدات ، مجذوب:۲۷۰۵

این رساله‌که بخوبی آراست
حاجی زاد ابرقوهی داست
ناظر و منظور، ابرقوهی:۳۲۵۹

این سر نامه، خطبه وتحمید است
این روضهٔ قدس ومشهدتوحیداست
سیف‌النبوه:۲۹۳۱

این شجربا آن‌ثمر پیوسته است
بی‌ثمر باشد کزین بگسسته است
شرح‌الواصلین، پیرجمال:۲۹۶۵

این کتاب از توجه حضرات
شد مسمی بشاهراه نجات
شاهراه نجات، مجذوب:۲۹۳۴

باز این چه شورش‌است‌که درخلق عالمست
ـــ
دوازده بند، محتشم:۲۸۱۴

باز این فغان وغلغله اندر زمانه‌چیست
این آتش زبان قنا را، زبانه‌چیست
دیوان زنوزی:۲۴۷۱

باز دلم عاشقی از سر گرفت
تاکه‌دگرپرده زرخ بر گرفت
اشتر نامه حسینی:۲۶۴۱ ش۲۷۵۰۰

باز طبعم را هوای‌دیگرست
بلبل‌جان را نوای‌دیگرست
کنزالرموز،هروی:۳۰۶۰

بچشم عقل اقالیم سبعه‌گنج زرست
ولی‌چودرنگری‌اژدهای‌هفت‌سراست
هفت گنج کاتبی :۳۳۲۴

بحمد خالق هفتم سماوات
دعاخوانم بدفع هر بلیات
واقعهٔ وقس :۳۲۹۱

بدان‌که این‌نسخه در تعبیر خوابست
هر آن مشکل را (؟) جوابست
خوابنامه،شاه نعمت‌الله:۲۸۰۲

بغفلت ایکه رفته روزگارت
کزوحرف‌اجل‌تاکی‌چویارت
قضا وقدر ، یحیی:۳۰۴۸

بلبل اگر ناله برآرد رواست
خاصه‌که‌ازطرف‌گلستان‌جداست
مشاهده، شاه داعی:۳۲۰۲

بنام آنکه آدم نامهٔ اوست
همه‌عالم رقوم خامهٔ اوست
گلشن‌رموزی:۳۰۷۹

بنام آنکه آذر را چمن ساخت
دل دوزخ شرر را انجمن ساخت
چمن و انجمن، حزین:۲۷۵۵

بنام آنکه از برج هدایت
هویدا کرد انـوار ولایـت
انوار الولایه، ذهبی: ۲۶۵۰

بنام آنکـه از نـور معـلا
جهان آراست چون فردوس اعلا
مثنوی، احمد: ۳۱۱۷

بنام آنکه اول عشق ازو خواست
به‌دست عشق، ملك جان بیار است
تحفة العشاق، ده نامه: ۲۸۱۹

بنام آنکه بنامش شفای هر درد یست
بیاد انکه بیادش نجات هر مردیست
منیج الیدایة: ۳۲۴۶

بنـام آنکه بی نام و نشان است
چوجان از دیدهٔ مردم نهان است
دولت خان: ۲۸۱۵

بنام آنکه بی‌نام و نشان است
برون ازقید حرف این‌وآن‌است
مرادالعاشقین: ۳۱۹۶

بنام آنکه جان داد و جهان‌ساخت
زمین راجفت طاق آسمان ساخت
خسرو گل، عطار: ۳۰۸۴

بنام آنکه جان را دانش آموخت
بنور عقل شمـع دل بـر افروخت
طریقت نامه، عماد: ۲۹۹۴

بنام‌آنکه جانرا فکرت آموخت
چراغ دل بنور جان برافروخت
گلشن راز: ۳۰۷۳

بنام آنکه حسن آیینهٔ اوست
تعشق خازن گنجینهٔ اوست
دستور عشق: ۲۸۱۱

بنام‌آنکه حسنش ترجمانست
شکست دل زعشق او نشانست
اعجاز عشق: ۲۶۴۴

بنام آنکه در دلها وطن‌ساخت
صنم را قبله گاه برهمن ساخت
صنم و برهمن: ۲۹۹۱

بنام آنکه ذاتش بی‌نشانست
بنام او ز هر ذاتی نشانست
دستورالعفاف: ۲۸۱۱

بنام‌آنکه‌ذکرش‌وردجان‌است
مبارك نامه‌اش معجز نشانست
مثنوی‌عماد فقیه: ۳۱۳۰

بنام آنکه شاه مهروماه است
گدایش دردوعالم پادشاه‌است
گلزار خیال: ۳۰۶۸

بنام آنکه شمع دیده افروخت
بنور دیده‌ام نظـاره آموخت
خسرو وشیرین، کوثری: ۳۰۲۲

بنام آنکه عالم‌آفریده‌است
محمد بر خلایق بر گزیده‌است
سعد و همایون، عبدالرحیم: ۲۹۱۱

بنام آنکه عشق اندوز زجانهاست
کلامش حکمت آموز زبانهاست
خسرووشیرین، دشتی: ۲۷۸۵

بنام آنکه غیر ازو، خدا نیست
بجز بروی، خداوندی روانیست
کلام‌منظوم: ۹۹۶

بنام آنکه فرمود از بدایت
به‌حب‌خاندان ما را هدایت
نرگسدان، ذبیحی: ۳۲۷۰

بنام آنکه گنج جسم و جانست
طلسم گنج‌جان، مردوجهان‌ساخت
گل و خسرو، عطار: ۳۰۸۴

بنام آنکه ما را از عنایت
دهد پروانهٔ شمع هـدایت
شمع و پروانه، اهلی: ۲۹۷۰

بنام آنکه محمـودش أیازست
غمش بتخانهٔ ناز و نیـاز است
محمود و ایاز، زلالی: ۳۱۷۷

بنام آنکه معجز نـامهٔ اوست
حروف کاینات از خامهٔ اوست
ده نامه، عماد فقیه: ۲۸۱۹

بنام آنکه ملکش بی‌زوال است
بوصفش نطق صاحب عقل لال است
الهی نامه، عطار: ۲۶۴۷

بنام آنکه نام از وی نشان یافت
زبان آموخت حرف و نطق جان یافت
تغلق نامه: ۲۷۲۸

بنام آنکه نام او عظیم است
خداوندی کریمی، کان قدیم است
درة التاج: ۲۸۰۷

بنام آنکه نامش الفت آموخت
رخ عصیان زجام رحمت افروخت
ثمرة الفؤاد: ۲۷۳۴

بنام آنکه ذاتش بی‌نشانست
بنام او زهر ذاتی نشانست
دستور العفاف: ۲۸۱۱

بنام آنکه نامش حرز جانهاست
ثنایش روز و شب ورد زبانهاست
محب نامه ابن نصوح: ۳۱۷۳

بنام آنکه نامش بی نشانست
ثنایش حرز بازوی زبانست
وصف کشمیر، ناطق: ۳۲۹۹

بنام آنکه نور جسم و جانست
خدای آشکارا و نهان است
جوهر ذات، عطار: ۲۷۵۰

بنام آنکه هستی زو نشان یافت
نفوس ناطقه زو نور جان یافت
خیاط نامه، عطار: ۲۸۰۳

بنام حکیمی که دل رام اوست
مه و مهر دوردته جام اوست
ساقینامه، قدوی: ۲۸۸۱

بنام خداوند بالا و پست
که از هستیش هست شد هر چه هست
رموز الاماره: ۲۸۴۰ — ورقه و گلشاه: ۳۲۹۵ — همای و همایون ۳۳۲۵

بنام خداوند بالا و پست
که بالاتر از اودست نیست
وقعهٔ کربلا، شعاعی: ۳۳۰۳

بنام خداوند بالا و پست
که مخمور او نیده هشیار و مست
الهی نامه، حسینی: ۲۶۴۵

بنام خداوند گیتی به است
سر آغاز هر نامه را که هست
شرفنامه، (لغت): ۱۹۹۷

بنام خدایی که از نام اوست
که ما را توانایی گفت و گوست
ظفر نامه، شرفنامه: ۲۹۹۷

بنام خدایی که بخشنده اوست
بر آرندهٔ کار هر بنده اوست
غزو نامه، اسیری: ۳۰۰۹

بنام خدایی که بخشنده اوست
بهر سختی یاور بنده اوست
بهارستان، ادهم: ۲۶۶۹

بنام خدایی که توفیق ازوست
دل زنده را نور تحقیق ازوست
صحبت نامه: ۲۹۸۵

بنام خدایی که روز نخست
به پیمانه‌ام کرد پیمان درست
ساقینامه، قدسی: ۲۸۸۳

بنام خدایی که هستی ازوست
زبردستی و زیر دستی ازوست
کنز الحکمه، ابن یمین: ۳۰۶۰

بنام خدایی که هست و یکیست
جزو در دو گیتی خداوند نیست
ظفر نامه: ۲۹۹۶

بنام طرازندهٔ مغز و پوست
که خورشید یك چشمهٔ صنع اوست
وصف آلات جنگ، وحید: ۳۲۹۶

بنامی کزو باده مستی گرفت
زشوقش عدم رنگ هستی گرفت
ساقینامه، والا: ۲۸۸۹

بنامی که عالم گلستان اوست
به گنج روان فلك شان اوست
گنج روان: ۳۰۸۸

بهار آمد و داغ دل تازه شد

بغم تنگ صحرای اندازه شد
وصف باغ قزوین، واعظ: ۳۲۹۶

بهار تست ساقی وهوای می‌تست
سرم کاسه بسر کـه‌ای امـی‌تست
ساقینامه، صافی: ۲۸۷۳

به‌یکتا جهانداور داد راست
نیایش روا و ستایش سزاست
باغ فردوس، الهامی: ۲۶۵۵

بیا ای ساقی خمخانه در دست
مراده‌خویش‌راچون‌باده کن‌مست
ساقینامه، حیاتی: ۲۸۶۶

بیا ای طوطی شیرین حکایت
بکن از مجلس سادس روایت
ورقه وگلشاه، نسخه ۳۶۲۱۷

بیا ای که عمرت به غفلت گذشت
زمن گوش کن یکدم این سر گذشت
ساقینامه، عیانی: ۲۸۸۰

بیا تاز بیداد شوییم دست
که بیداد نتوان‌ز بیدادرست
ساقینامه، نظامی: ۲۸۸۸

بیا ساقی آن ساغرم ده بدست
که بر قلبگاه غم آرم شکست
ساقینامه، صادقی: ۲۸۷۳

بیا ساقی اکنون که جشن سده است
دگر بـار فـتح در میکـده است
ساقینامه، گدایی: ۲۸۸۴

بیا ساقی که فصل نوبهار است
قلع گلرنگ‌ومی، مطرب‌هزاراست
ساقینامه، ناصرعلی: ۲۸۸۷

پیش از این بود وقتی از اوقات
در دیـاری مسلـم از آفـات
حکایت تذربستن قاضی: ۲۷۷۳

توپیدایی بهرچیزی که پیداست
توبینایی بهرچشمی که بیناست
درمکنون، فقیر: ۲۸۰۹

توروز نوی وین جماعت
نوروز ترا بجـای ساعت
آداب‌الخط مجنون: ۱۹۰۲

تیره دل و خیره زبان بر گشود
خیره سروتیره زبان هچـو دود
سه رنگ، وحید: ۲۹۲۸

ثنایی که سردفتـر نامه‌هـاست
خداوند لوح وقـلم را سزاست
حملهٔ حیدری، آزاد: ۲۷۷۴

جهان داورا کبریایی تراست
خدایی ترا، پادشاهی تراست
شاهنامهٔ قاسمی: ۲۹۵۷

جهان پادشاهی خدایا تراست
ازل تا ابد پادشاهـی تراست
آینهٔ اسکندری، دهلوی: ۲۶۲۰

چرخ لوایی که نخستین گشود
بر سراکلیل کیـومرث بـود
شاهنامه، نفرشی: ۲۹۵۸

چرخ‌مردم‌خوارا گرروزی دومردم
پرور است
دریای ابرار: ۲۸۱۰

چمن پیرای گلزار حکایت
قضا وقدر سلیم: ۳۰۴۶

چمن سبز فلك را چمن آرایی هست
زیر این‌زنگ، نهان‌آیینه سیمایی‌هست
مرآت جمال، صائب: ۳۱۹۴

چنین خواند ستم از اخبارغیبت
ـ
نرگسدان، ذبیحی: ۳۲۷۰

چنین زدنغمه پرداز حکایت
نمك باز خمه برتار روایت
سوز وگداز نوعی: نسخهٔ ملك ۳۱۲۳۸

چه داند کسی زیر این پرده‌چیست
روانندهٔ چـار سرمـایـه کیست
ساقینامه، عارف: ۲۸۷۸

چو اقبال نظام‌الملك برگشت
بگشت بخت او، شبنم‌شر رگشت
قحط، کلیم : ۳۲۹۸

جهان داورا کبریایی تراست
خدایی ترا پادشاهی تراست
شاهنامه، قاسمی:۲۹۵۶

حاتم طی را چو جوانی گذشت
عمر بدانگونه که دانی گذشت
مثنوی صادقی:۳۱۲۷

حریفی که این نیلگون خم‌ازوست
شراب طهـور سقـاهـم ازوست
ساقینامه، امیدی:۲۸۶۱

حقیقت کشف انـوار جـلال است
ولیکن دل‌چه داند کین‌چه حالست
کلیله (عرفان):۱۳۳۲

حمدآن خالق که درد او دواست
بر محبـانش بـلای او عطاست
گلشن شیدا : ۳۰۸۰

حمد بیحد ذات پاکی را سزاست
کو خلایق را بنیکـی رهـنماست
سبحهٔ صفا، صفی‌علیشاه:۲۸۹۹

حمد بیحد مرخدایی را سزاست
کوبـری از صفات ناسزاست
بهار وخزان:۲۶۷۰

حمد بیحد مرخدایی را نخست
که بنامش نامها گـردد درست
نظم‌کبری، نورعلیشاه : ۱۰۵۷

حمد حق راکه آسمان پرداخت
انجم از نور خود منور ساخت
اختر، قلیچ‌خانی :۲۶۲۴

حمد خداوند سرایم نخست
تاشود این‌نامه‌زنامش‌درست
قران سعیدین، دهلوی: ۳۰۳۴

حمد را نسبتی‌ست با تو درست
بـر درم . . . بـر در تست
مثنوی ملاشاه:۳۱۳۵

حمد وشکر او راکه‌هرچه‌هست‌ازوست
دام هستی حلـقه دار ازهـای وهـوست
سخن عالی، من‌وسلوا:۲۹۰۴

خداوندا دلم بی‌نور تنگ است
دلم‌من‌سنگ‌وکوه طورسنگ‌است
خسرو وشیرین ، عرفی :۲۷۸۷

خداوند بیچون خدایی تراست
باقلیم جان پـادشاهی تـراست
شاهنامه، قاسمی:۲۹۵۷

خداوندازجام عشق کنم مست
که از مستی‌فشانم‌برجهان‌دست
راماین: ۲۸۲۳

خدایا جهان پادشاهی تراست
زماخدمت‌آید، پادشاهی‌تر است
اسکندر نامه، نظامی:۲۶۳۳

خدایا خدایی سزاوار تست
به فرمان، آفرینندگی‌کارتست
مختارنامه : ۳۱۸۱

خدایی کو سزاوار خدابیست
—
ناز و نعیم : ۳۲۵۷

خرابم ره می‌پرستان کجاست
کبابم طربگاه مستان کجاست
ساقینامه، ملک‌قمی:۲۸۸۶

در شیوهٔ موسیقی سخن بسیار است
از جمله وجود هرسخن ادواراست
موسیقی منظوم(دربخش موسیقی)

درموسم عاشورا، در تکیهٔ دولت
بگرفت عزا بهر دعای شه، ملت
فرهنگ خداپرستی:۳۰۲۸

دفتر سادس همه عشق خداست
بسکه باحق مدعای‌عشق ماست
مثنوی، نبی شاه:۳۱۳۷

دلا برخیز کا یام بهاراست
ترشحهای‌ابرازهر کناراست
بهار و خزان، بروجردی:۲۶۶۹

دلامژده کامروز نوروزماست
می ارغوانی‌دل افروزماست
ساقینامه، ملکی:۲۸۸۶

دلی یك‌ذرهٔ صحرای‌حیرت
دلی یك قطرهٔ دریای‌حیرت
گلزار معانی : ۳۰۷۰

رقم پرداز این محکم حکایت
عبارت ساز این شیرین روایت
مثنوی، شوکت:۳۱۲۷

زهی فهرست هر سرنامه نامت
کلیم ابکم ز تفسیر کلامت
سی نامه = محب‌ومحبوب، کاتبی:۲۹۳۲

ساقی بده آن باده که اکسیر وجوداست
شویندهٔ آلایش هر بود و نبود است
ساقینامهٔوحشی: ۲۸۹۰

ساقی‌بده آن باده که رنگ لب یارست
آن می که‌رخ ساقی ازو،رشك بهارست
ساقینامه ، دست‌غیب:۲۸۶۸

ساقی بده‌آن جام که ماه شب تارست
آن‌لاله که گلگونهٔ رخسار بهارست
ساقینامه، فرقتی:۲۸۸۱

ساقی بده‌آن باده که خورشید شرار است
چون آتش گلریز، بداماں بهار است
ساقینامه ، فغفور:۲۸۸۲

ساقی بده‌آن می که زیانش همه سودست
چون دست ودل پیر مغان مایهٔ جودست
ساقینامه، کامل:۲۸۸۴

سپاس و ستایش مراوراسزاست
که‌ذاتش منزه زچون‌وچراست
سفینة‌النجاة :۲۹۱۲

سخن خاص است و فیضش زان عمیم است
که بسم الله الرحمان الرحیم است
گدای باخرزی ، روش‌ضمیر:۳۰۶۵

سخن تر تیزك بستان فکر است
سخن طوطی هندوستان فکراست
فرهاد و شیرین ، فوقی:۳۰۲۲

سخن‌معجون جان وراح وروح‌است
سخن سرخوش صهبای صبوح‌است
یوسف وزلیخا؟:۳۳۴۵

سخن هر جازصنع کردگار است
گواه پای برجا کوهسار است
وصف‌کشمیر ، سلیم :۳۲۹۹

سرم را باز شوری درکمین است
که بی‌سوز دل آهم آتشین است
سوز وگداز ، طالب:۲۹۲۴

سرنامه بنام بی نیازیست
که‌سلطان‌وگدارا کارسازیست
مثنوی، شوقی:۳۱۲۶

سرنامه را نشاء نام خداست
که‌بی‌یاد اونشاء ها نارواست
ساقینامه، عزت :۲۸۷۹

سروران را تاج پر گوهر که زیب وزیوراست
-
روضة الاخیار:۲۸۴۳

سزاوار شکر آفریننده‌ایست
که‌هرقطره‌ازوی،دل‌زنده‌ایست
جنك شاه اسماعیل:۲۷۴۶

شدحسام‌الدین که نورانجم است
طالب آغاز سفر پنجم است
مثنوی‌معنوی : ۳۱۴۴

صباحی خوش لقا چون نامهٔدوست
که خوشحالی نمی‌گنجیددرپوست
سوز وگداز، اشرف:۲۹۲۳

طغرای صحیفه صفت الله است
ذاتش بظهور نام بسم‌الله است
نقش ارژنك:۳۲۸۳

طوطی جان مست مستان گشته است
زانکه محو شکرستان گشته است
هدایت نامه:۳۳۰۷

عزیزان بشنوید این خوش حکایت
که دارد میکند از گل روایت
گلنامه، عبدالله : ۳۰۸۳

عشق مرغ نشیمن قدمست
قوت او که وجود و که عدمست
عشقنامه، سنایی

عصمت از جملهٔ اخلاق خوشست
عصمت آن راکه بود، زاهل هش است
مثنوی طرب:۳۱۲۸

غرض از طب دو چیز آمده است
بشنو از یوسفی بسمع رضا
فوایدالاخبار، یوسفی :۵۷۵

فردوسه شکل لحیان است
دانشش برحکیم آسان است
رمل منظوم:۲۸۳۹

قادری کو منزه است از عیب
صانعی کو مقدسست از ریب
کمال نامه، خواجو:۳۰۵۷

قلم چون به تیغ زبان راز گفت
حقیقت بنام خدا باز گفت
مخزن معنی ، مسعود : ۳۱۹۲

کنگر ایوان شه کز کاخ کیوان برتراست
—
لجهٔ اسرار، جامی:۳۰۹۶

گر شما را غفلت و آلایش است
پیش ما هم رحمت و بخشایش است
طوطی نامه، بیدل ۲۹۹۶

گفتگویم نخست از آن دریاست
که نه اول نه آخرش پیداست
شاهد و مشهود : ۲۹۳۳

گوش شه خالی و بانگ غلغلش دردسرست
—
حجةالاحرار : ۲۷۶۰

گویندهٔ داستان چنین گفت
این نسخه که در این سخن سفت(؟)
لیلی و مجنون؟ :۳۱۱۵

للهالحمد مالك الملكوت
صاحب الکبریا و الجبروت
شرایع الاسلام : ۲۹۶۳

محمد شه شهنشاه جوانبخت
که برخوردار باد از تاج و از تخت
سفرنامه، جلایر (بخش سفرنامه‌ها)

مژده که عالم همه، ایمنی و نعمت است
ملکت از خرمی، جنت در جنت است
مدایح معتمدیه (بخش تذکره‌ها)

معشوق که رشك مه و غیرت حورست
جانش فدا کنم که بدین پایه درخورست
بحرالصنایع، کمال : ۲۶۵۶

میستایم خالقی را کو وست هست
این دگرها نیستند و، اوست هست
خلاصی نامه:۲۷۹۹

میوهٔ باغ جان ما سخن است
نامهٔ نامتناهی، سخن است
چهارچمن:۲۷۵۶

نسخهٔ سر الهی سخن است
نامهٔ نامتناهی سخن است
سیروسلوك، حیدری:۱۲۰۷

نواپرداز قانون فصاحت
—
ناظر و منظور، وحشی:۳۲۶۰

نوری که جهان ازو تجلی زار است
گلگونهٔ رنگ هر گل رخسار است
جواهرالاسرار، عباسی : ۴۰۸

هزاران پرده بر قانون عشق است
بهریك نغمه‌ای زافسون عشق است
فرهاد و شیرین، وصال: ۳۰۲۷

همایون تپه جای باده نوشی‌ست
که آنجا فیض، گرم گل‌فروشی‌ست
وصف همایون تپه:۳۳۰۰

هم جل جلاله از انت
هم عم نواله در شانت
مثنوی حماسی دینی:۳۱۲۱

همچو خورشید اگر شرف‌خواهی
آن شرف از عبادت خاص است
شرح سخنان حضرت علی، اسدی:۱۶۲۴

هوالله الذی رفع السماوات
بحکمت کرد پیدا نور و ظلمات
نظم الوصول، مثنوی:۳۶۳

یار آینه خانه‌ای میخواست
التفاتش بهانه‌ای میخواست
شاهراه نجات، مجذوب:۲۹۳۴

ج-چ

ای لطف تو داده شهریاران را تاج
شاهان بنوالت چو گدایان محتاج
مونس الاحباب: ۳۳۴۹ش۳۵۶۲۶

بنام شهنشاه بی تخت و تاج
که بخشد زر و مهر و مهر رارواج
جنگنامهٔ نوا: ۲۷۴۸

بیا ای دل شوخ کودك مزاج
رها کن دمی از خود این اعوجاج
ریاض الفتوح: ۲۸۴۷

بنام کردگار فرد بی زوج
که دایم بحر لطفش میزند موج
حساب منظوم: ۱۶۹

بیا ساقی این تشنگی را بسنج
پس از آرزوی دل ما مرنج
ساقینامه، عرفی:۲۸۷۹

خدایا دلی خواهم آتش مزاج
که چون شمع از شعله یابد رواج
شاهنامه، طوفان:۲۹۳۴

چه پیچی در این عالم پیچ پیچ
که خالیست از راحت و پر زهیچ
ساقینامه، مجذوب: ۲۸۸۴

ح

احمدالله خالــق الارواح
مظلم اللیل فالق الاصباح
نظام صحت:۶۰۷

السـلام عـلیـك یادم روح
از تو بد زنده روح و مرکب روح
عقلنامه، سنایی:۳۰۰۶

الهی بیاد چمن چمن زاد صبح(۱)
که شب خفتگان را دهد باد صبح
ساقینامه، نوعی:۲۸۸۹

ای بنامت کارها را افتـتاح
نیست بی نام تو در امری فلاح
وصیت نامه:۳۳۰۲

بیار ساقی آن روشنی بخش روح
که چون زهره روشن بود در صبوح
ساقینامه، شاه شجاع: ۱۸۷۲

د

آنرا که دل از معرفت آگاه بود
در پردهٔ اعلای اللهش راه بـود
سخنان کوتاه، اخلاق:۱۶۲۶

آنکه حمدست و حامد و محمود
آنکه هم عابدست و هم معبـود
کارنامه:۳۰۵۲

ابتدا از نور بخش شمع جود
آنکه صنعش را فلك آرد سجود
ولد نامه:۳۳۰۴

ابتدا براسم خلاق و دود
کو عدم را داده از قدرت وجود
مختصر العراقی، سلماسی:۳۱۸۳

از ازل گر گوش داری تا ابد
بشنوی از هرزبان حمد احـد
عشقنامهٔ منظوم، داعی : ۳۰۰۴

از فاخته چون شمع رخت نفروزد
پیوسته ترا از نیکی آن آمـوزد
فالنامهٔ طیور : ۳۰۱۱

از قضا روزی یکی لری بمرد
لر دیگر برد بر خاکش سپـرد
لر نامه : ۳۰۹۷

از قضای فلك بـی‌بنیاد
گندم‌سوی صفاهان‌افتاد
عبرت نامه ، عبرت: ۲۹۹۹

اسب همت زین کن ای همت بلند
تا ز پـای روح بگشایـم بنـد
هدایة المحبة، پیرجمال: ۳۳۰۷

افلاطون آنکه استاد جهان بود
مگر در ابتدا عزمش چنان بود
داستان افلاطون : ۲۸۰۴

اگر بسمله تاج عنوان نبود
مطالب نگاریدن آسان نبود
مقامات‌حسینی: ۳۲۲۹

اگر مار بینی تو در او رمزد
زیادت شود حرمت ومال ومزد
مار نامه: ۳۱۱۶

الهی معصیت از حد فزون شد
ز بسیاری بکفرم رهنمون شد
مثنوی: ۳۱۴۳ش۳۴۰۶۴

اول این دفتر با جزرومد
نام نـامی خداونـد احـد
نورالانوار ، مظفرعلیشاه: ۶۴۴

اول این نامه بنام ودود
آن اولین‌جلوهٔ حسن‌وجود
شتر نامه: ۲۹۶۲

ایا پور فرزانهٔ ارجمند
سروردل سینهٔ مستمند
نصیحت نامه: ۳۲۷۹

ای برتر ازآن همه که گفتند
آنها کـه پـدیـد یا نهفتند
زادالمسافرین، امیرحسینی: ۲۸۴۹

ای چمن پرور بهار وجود
نقشبند نگار خـانـهٔ بـود
نقش ارژنك، عباسی: ۳۲۸۲

ای خدایا بی‌نظیری وصمد
ذات پاکت قل هوالله احد
زادالمسافرین : ۳۸۵۱

ای خداوندی که از جودت پدید
میکنی در هر نفس خلقی جدید
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای صاحب دیده بنگرازعین شهود
در پرتـو ذات از عین وجـود
عین وجود، دهدار: ۳۰۰۸

ای ضیاء الحق حسام‌الدین سعید
دولتت پاینده فقرت بر عـزیـد
مثنوی معنوی: ۳۱۴۴

ای مرتب زتو کتاب وجود
وی تو شیرازهٔ دفتر جود
سراپا ، محرم: ۲۹۰۵

ای گشایندهٔ خزانهٔ جود
نقش پیوند کارگاه وجود
هشت بهشت، دهلوی: ۳۳۰۷

ای وجود تو اصل هر موجود
هستی و بوده‌ای وخواهی بود
شاه و درویش : ۲۹۶۰ بهرام و پیروز: ۲۶۷۱

این نامه که خامه‌کرد بنیاد
توقیـع قبـول روزیش باد
لیلی و مجنون ، هاتفی: ۳۱۱۴

این نامه بنام آن خداوند
کز عشق بنای عالم افکند
لیلی‌و مجنون، نامی: ۳۱۰۸

ای سپهر عشق را انجم بود
جلد ثانی جنت سیم بـود
جنات الوصال : ۲۷۴۴

باز زنجیر جنون برداشتند
بند برپای خرد بگذاشتند
مثنوی، نشاط: ۳۱۳۷

باز طبعم بردباری میکند
بهر یاری بیقراری‌میکند
حدیث کسا : ۲۷۶۱

باز طبعم دگر آغازنمود
لب باسرار سخن‌بازنمود
مثنوی، ساری : ۳۱۲۳

بحریست لبالب از فراید
شد نام‌خزاین الفرایـد
خزاین الفراید، مجذوب: ۲۷۸۴

بحمد خدایی زبانـم گشود
که‌شد منحصردروجودش‌وجود
ظفر نامهٔ شاهجهان: ۲۹۹۷

بدان چونکه گفتی ثنا و درود
که در فن طب است‌این‌قطعه‌ها
فوایدالاخبار: ۲۵۷۵ و ۳۰۳۲

بده ساقی آن جام لب ریز بود
که از هستیم بگلسد تار وپود
ساقینامه، ادیب: ۲۸۵۸

بروزگار جوانی بیازمای کسان
ببین فرشته خصالند یاد یوودند
پند نامه، افسر: ۲۶۹۶

بشنو از دل چونکه افغان‌میکند
شرح شوق ووصف هجران‌میکند
مثنوی، حسنعلی: ۳۱۲۰

بشنواز دل چون حکایت میکند
قصهٔ مجنـون روایست می‌کنـد
درمکنون، اصغر: ۲۸۰۸

بشنو ازگل چون حکایت می‌کند
از خزان هردم شکایت می‌کنـد
مثنوی لطیف: ۳۱۳۲

بشنو از نی چون حکایت می‌کند
و از جدایی‌ها شکایت می‌کند
مثنوی، معنوی: ۳۱۴۴

بشهد شکر شکر خـداونـد
زبان‌چون‌مغز باداه‌ست درقند
معزالریاحین : ۲۸۳۸

بعد نعت حضرت فرد صمد
الذی لیس له کـفواً احد
کرسی‌نامه (عرفان): ۱۳۱۶

بعد سلطنت خان ابوسعید که هست
بسال کنیت اوفال دین وملك سعید
مخزن‌السرور، بدیع: ۲۱۴۹

بلبلی از گلستان دور اوفتاد
وزغم گل‌سخت‌مهجوراوفتاد
نزهت الاحباب: ۲۲۷۱

بمکتب میرود طفل پریزاد
مبارك باد مرگ‌نو به استاد
نیرنك عشق: ۳۳۸۹

بنام آنکه تن را نور جان داد
خردراترجمانی چون زبان‌داد
صحبت نامه: ۲۹۸۶

بنام آنکه جان را نوردین داد
خرد رادرخدادانی(بینی)یقین‌داد
اسرارنامه، عطار: ۲۶۲۸

بنام آنکه ذات او علی شد
جهان‌ازمهرفیضش‌منجلی‌شد
مناسك‌العاشقین: ۳۲۳۳

بنام آنکه عالم را بنا کرد
زبانم همچو بلبل آشناکرد
توبه نامهٔ نصوح: ۲۷۳۳

بنام آنکه ما را نام‌بخشید
زبان را درفضیلت‌کام‌بخشید
ده نامه، اوحدی: ۲۸۱۸

بنام حکیمی که جان آفرید
بیان سخن درزبان آفرید
فتوحات سلیمانی: ۳۰۱۵

بنام خداوند بی‌چون و چند
منزه ذاتش از تقطیع وپیونـد
بلبل نامه، عطار: ۲۶۶۱

بنام خداوند پست و بلـند
منزه‌ز هر نقص‌وازچون‌چند
صحیفهٔ قاصریه: ۲۹۸۷
بنام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذرد
شاهنامه ، فردوسی :۲۹۳۶ و سرخاب ورستم:۲۹۰۷
بنام خـداوند رب مجیـد
که‌هر مشکلی‌راست نامش‌کلید
عنوان(پزشکی):۵۶۹
بنام خداوند دادار فـرد
که‌ازخاك‌آدم‌پدیدار کرد
حملهٔ حیدری: ۲۷۷۶
بنام خداوند دانای فرد
که‌هر ذره‌رامظهر خویش کر
کنزالحقایق،خوارزمی:۳۰۶۰
بنام خداوند عرش مجید
که‌ازامر کن کردعالم‌پدید
جذبه‌ی حیدری:۲۷۳۹
بنام خدایی که از شوق جـود
دوعالم عطا کرد وسائل نبـود
ظفرنامه‌ی شاهجهانی : ۲۹۳۳
بنام خدایی که پیش از وجود
همین ذات یکتاش موجود بود
شهنشاه نامه،مراد:۲۹۷۵
بنام خدایی که فکر و خرد
نیارد که تاکنه او پی بـرد
تمر نامه:۲۷۲۹ ــ ساقینامه: ۲۸۹۰
بنام کریمی که برسطح‌جود
ــ
مساحت ، عزیزی (ریاضیات):۱۹۳
بنام مالك الملکی که از جود
دو عالم ازدوحرف‌آوردموجود
مثنوی،شوکت:۳۱۲۷
بنام نگارندهٔ هست و بود
فرازندهٔ این رواق کبود
فرهنگنامه ، حزین : ۳۰۲۹
بود نزد حکیمان خردمند
کلید گنج دل، نام خداونـد
مخزن‌الحکمه: ۶۴۰ و۲۱۹۱
بهاری‌کرد گل، عالم چمن‌شد
شکفتن عام در این انجمن شد
طوبی ، بلگرامی: ۲۹۹۵
بهار آمد و داغ دل، تازه شد
بغم تنگ صحرای اندازه‌شد
وصف باغ قزوین: ۳۲۹۶
به مکتب میرود طفل پریزاد
مبارك باد مـرگ نـو باستاد
نیرنك عشق : ۲۲۸۹
به هشیار مستی که تاك آفرید
ــ
ساقینامه،واضح: ۲۸۸۹
بیار ساقی‌آن می‌که هوش آورد
دل مـردگان را بجـوش آورد
منظومات،قاسم میری: ۳۲۴۳
پاك ازآنها که غافلان‌گفتند
پاکتر از آنکه‌عاقلان‌گفتند
حدیقه، ثنایی: ۲۷۶۱
پس‌ازحمد خداونعت احمد
علی مرتضی و آل امجد
عوامل منظوم،سیا: ۲۰۷۳
پس از حمد خلاق حی و دود
که برآفرینش زند دست جود
ساقینامه ، میدوی:۲۸۸۷
پـناه مـن بحیی، کـو نمیـرد
به آهی عذر صد عصیان پذیرد
مفتاح الفتوح،عطار:۳۲۲۷
پیغمبر اگـر بخـواب بیند
کارش به دوکون نظام گیرد
خوابنامه‌ی منظوم:۲۸۰۲
تاکه آن چهره‌هویدا دارد
عاشقان را همه شیدا دارد
مجلس افروز،ابن‌یمین:۳۱۶۴

تو لاك الله ای فرزانه فرزند
نگهدارتو بادا ازبد،خداوند
پندنامه،جامی : ۲۶۹۷

تیره دل و خیزه زبان برگشود
خیره سر و تیره زبان همچودود
سه‌رنات: ۲۹۲۸

چرخ لوایی‌که نخستین گشود
—
شاهنامه، تفرشی: ۲۹۵۸

چنین گفت دهقان مـؤبد نژاد
که بر ما در داستان برگشاد
بهمن نامه:۲۶۷۳

چو گردد صید گـاه عشق بنیاد
نه صید آنجا امان دارد نه‌صیاد
محمود و ایاز، امامقلی:۳۱۷۵

چوسلطان، گوش بر تدبیر اوکرد
هزاران آفرین برآن نکـو کرد
بهرام وگلندام : ۲۶۷۲

چوکلکم سر نامه را باز کرد
بنام خدا ، نامه آغـازکـرد
انوشیروان نامه: ۲۶۵۱

حال خلد و جحیم دانـستم
به‌یقین آنچنانکه می‌بایـد
مطلوب کل‌طالب:۱۶۸۵و۳۲۱۴

حرف اول بنام آن معبود
کوست‌فی‌الارض‌والسماءموجود
شرح خطبةالبیان : ۱۲۳۲

حمد آن نائی که نی‌راآفرید
در دم او سرمن روحی دمید
مثنوی : ۳۱۴۳ش۳۴۰۹۲

حمد او گل بصدزبان گوید
غنچه بالب و دهان گـوید
میرزا و صاحبیه:۳۲۵۶

حمد برحضرت غنی‌ابد (احد)
الذی لـم یلـد ولم یـولـد
مقامات العارفین ، قاسم:۳۲۲۹

حمد بیحد برخداوند و دود
که‌ازهیچ‌ایجادکردهر وجود
مرآت العرفا ، ندیم:۳۱۹۵

حمد بیحد ثنای بی اعداد
بخدایی‌که نور ایمـان داد
مسلك المتقین:۳۲۰۰

حمد بیحد و شکر نامعدود
مرخدایی‌که‌هست‌وخواهدبود
چهل‌کلمة، عادل:۱۵۹۴

خردهر کجا گنجی آرد پدید
بنام خدا سازد آنـرا کلیـد
اسکندر نامه، اقبال‌نامه : ۲۶۳۳

خدا را کنم بـرسر نـامه یاد
که بربنده در های معنی‌گشاد
نه سپهر، دهلوی:۳۲۸۸

خوشا اندل که ازوی، بس ثنای‌کرد گارآید
بجز حمد خدا پیشش، همه اشیا حقار آید
وقایع حالات ترکان : ۳۳۰۲

در سیم دفتر چوعشق آمدپدید
خودبخودمارابسوی خودکشید
مثنوی حسنعلی :۳۱۲۰

درکب‌عشق هرآن نامه‌که دلخواه‌بود
رینتش نام خـوش حـضرت الله بـود
گل‌کشتی، نجات:۳۰۸۲

در نقشی‌که قضا و قدر انگیخته‌اند
رنگیست‌که درلوح و قلم ریخته‌اند
قضا وقدر، رشیدا:۳۰۴۲

دلا مژده بادت‌که نوروز شد
چومی‌بوی گل‌عشرت‌اندوزشد
ساقینامه،اشرف: ۲۸۵۹

دل طپیدنها حکایت می‌کنـد
چشم خونباران‌روایت‌می‌کند
مثنوی، بیغم: ۳۱۲۰

دهمین ازکیان سکندر بود
کز هنر از همه فزونتربود
اسکندر نامه :۲۶۳۳

سپاس بیقیاس و حمد بیحد
مرآن‌کنز خفا رابادسرمد
جامع‌الاسرار:۱۱۰۹

سخن سنج این داستان جدید
چو برداشت از باب صحبت کلید
اعمال جهانشاه (در بخش تاریخ)

سخنم کرد بنامش جاوید
ذره راجوهر تیغ خورشید
ذره وخورشید، زلالی:۲۸۲۱

سراین نامه نام آن معبود
کەزنامش دو کون یافت وجود
فارغ نامه، فارغ:۳۰۱۰

سرنامه بنام آن خداوند
که دلهارا بخوبان داد پیوند
دولرانی،خضرخانی:۲۸۱۵

شبی بر تخت دولت خفته محمود
بباطن دیدهٔ نظاره بگشود
محمود و ایاز، انیسی: ۳۱۷۶

شحنهٔ‌دل میل صحرامی کند
ترك مستش فکرغوغا میکند
بدایة المحبة ، پیرجمال:۲۶۵۹

شکر خدا را که شکارآفرید
شکره وشارك همه را پرورید
باز نامه : ۲۶۵۴

شکر یزدان راکه درنطق آن توانائیم داد
کاسمانهای معانی را بنا خواهم نهاد
نه سپهر، دهلوی : ۳۲۸۸

شوق‌هر کس که در راه طلب سرمیدهد
گردداید اول از پا، آخرش سرمیدهد
خزان و بهار ، ظهوری :۲۶۷۰

شیخ صنعان پیر عهد خویش بود
درکمالش هرچه گویم بیش بود
شیخ صنعا، عطار: ۲۹۷۷

صبا چون باغ را پیرایه نو کرد
دل بلبل بروی گل گرو کرد
عشقیهٔ امیر :۳۰۰۶

عشق باشد بوذ غیر عشق باد
از ریاض عشق گل چیند مراد
شاهد خیال:۲۹۳۳

علم رمل‌ای مهندس هوشیار
منحصر کرده‌ام بچار ادوار
رمل منظوم:۲۸۴۰

گنبد لاجورد دائره گرد
سال خورد سپهرسال‌نورد
هنر نامهٔ یمینی:۳۳۲۷

کلمات عرب سه قسم بود
نامشان حرف وفعل‌واسم بود
صرف منظوم:۲۹۸۸

کیم من مستمند درد پرور
چمن پیرای گلزار غم‌ودرد
مثنوی، داهیا: ۳۱۲۲

گلدستهٔ بوستان توحید
حمدست به‌چشم‌صاحب‌دید
گلدسته، بینش:۳۰۶۷

مدتی این مثنوی تأخیرشد
مهلتی بایست‌تاخون شیرشد
مثنوی معنوی:۳۱۴۴

مرا روزگاری دل زار بود
که باهر کس‌وناکسم کار بود
دبستان‌حیدری :۲۸۰۷

مرد دانا سخن ادانکند
تا بنام حق ابتدا نکند
مدخل منظوم:۳۱۹۲

مرغ عشقم باز درپرواز شد
باب‌عشقم باز بردل باز شد
عقل وعشق ، صفی‌علیشاه : ۳۰۰۷

مشعلهٔ صبح سعادت دمید
وسوسهٔ ظلمت عادت رمید
کنزالدقایق،اردستانی:۳۰۶۰

نقشبندیه عجب طایفهٔ پرکارند
که‌چوپرکاربراین‌دایره،سرکارند
صفت خواجگان:۲۹۹۰

نقشی که قضا وقدر انگیخته‌اند
رنگیست که‌درلوح‌وقلم‌ریخته‌اند
قضا وقدر، رشیدا:۳۰۴۲

هر آن‌سالك که پیشم دایابد
بعالم اودل آگـاه یابـد
منظومه‌ی اسماعیلی:۳۲۴۴

هر سخن را بیان خدایی باشد
جز خدا دیگـری چرا باشد
صاحب نامه:۲۹۸۵

هر کسی را لقب مـکن مـؤمن
گرچه ازسعی ، جان و تن کاهد
چهل حدیث ، جامی:۱۵۹۴و۲۷۵۷

هر که جان دارد و زبان دارد
واجبست آنك ورد جـان دارد
عشقنامه عراقی: ۳۰۰۳

هر که را در سر هوای لؤلؤ لالابـود
باید این سلك گهررا طالب‌وجویابود
اصول دین‌منظوم:۸۸۵

هر که را عقل با نظام بود
این‌قدر مرد را تمام بـود
رمل منظوم:۲۸۴۰

هر که را عقل راهبر باشد
کار او سربسر چوزر باشد
ولدالرمل : ۳۲۹۴ــ زبدةالرمل:۲۸۵۲

یانسیم الصبح یاخیرالبرید
یاغراب الابك،یانعم‌الورید
مثنوی، هجری:۳۱۳۹

یکی پیری مراآواز می‌داد
که ای‌عطاراز دست‌توفریاد
سی‌فصل ، عطار:۲۹۳۱

ر

آتشی می‌بینم‌ای‌یاران زدور
گرم‌می‌آیدبچشمم‌نخل‌طور
سوز وگداز، تفرشی:۲۹۲۳

ابتدا اول بنام کردگار
خالق‌هفت‌وشش وپنج‌وچهار
وصلت نامه عطار:۳۳۰۰

ابتدا بسم‌الجمیل‌الظاهر
ظاهر بالنور فی‌المظاهر
هادی‌المضلین، کافر:۳۳۰۶

ابتدای سخن گویم زنام‌کردگار
رازق روزی‌رسان وخالق‌لیل‌ونهار
توحیدنامه :۲۷۳۳

ابتدا کردم‌بنام پادشاه داد گر
کردگارکامکار وبردبار نامور
عمدةالقاری (تجوید) :۹۱

ابتدا کردم بنام کردگار
خالق خلق‌ازصغار وازکبار
پندنامه ، عطار :۲۶۹۷

ابتدا کردم بنامت کردگار
نیست‌غیرازتو، تویی‌پروردگار
گلشن توحید. نسخهٔ‌مشهد:۳۰۷۲

از اعتدال نسیم صبای عنبر بار
عروس گل‌بخرامیدسوی‌صفهٔ‌بار
نزهة الابصار، عروض:۲۱۷۷

ازپس حمد خدای خالق لیل و نهار
برزبان آرم زدل نعت رسول نامدار
بیان‌حق: ۲۶۷۴

ازو یافته منشی چرخ پیر
ز خورشید ومه‌عینك‌دلپذیر
شاهنامه:۲۹۵۶

اصل اعمال نیت نیکوست
نیـت نیـك دار،ای مهتر
چهل حدیث منظوم: ۱۵۹۷ و۲۷۵۸

اکنون که شد زسنبل و گل باغ چون‌نگار
وقت صباح جـام صبـوحی ده ای نگار
قصیدهٔ مصنوع،عضد:۲۱۴۶

الا ای هوشمنـد خوب کردار
بگویم با تورمزی‌چند زاسرار
فتوت نامه:۱۲۹۶

الا ای دل‌مانده ازکار وزار
به‌مستی ودیوانگی سربرار
ساقینامه، صوفی:۲۸۷۴

الهی از دل من بند بردار
مرادربند چون‌وچندمگذار
کتب معجزات: ۳۰۵۴- مهر ووفا:۳۲۵۵

اول نامه بنام کردگار
خالق‌وبخشندهٔ آمرزگار
توبه نامه:۲۷۳۳

ای بحمدت ورق‌گه‌تحریر
رشك ازهار گلشن کشمیر
تاریخ کشمیر: ۲۷۰۴

ای بسته بدست جود توقطب‌کمر
وای‌مکرمتت نهاده تاجش برسر
شیرین‌وخسرو، روح‌الامین: ۲۹۸۰

ای بنام تو افتتاح امور
وی‌بیادتو،انشراح‌صدور
اسامی سلسلهٔ کبرویه:۲۶۲۷

ای پدیدار نه از ره دیدار
خلوت خاص تو دل بیدار
فروزنده، نصرت :۳۰۲۱

ای پر هنر خجسته کـردار
یك‌لحظه‌تو گوش،سوی‌من‌دار
گرك وروباه: ۳۰۶۶

ای جهان را بدولت تو قرار
ای زمانرا بخـدمت تو مدار
قصیدهٔ مصنوع، حسن:۳۱۴۵

ای خرد مرحله‌پیمای فکر
قدرت بازوی توانای فکر
مثنوی ناشناخته:۳۱۴۱

ای رقعه‌ای زرقمات تو سپهر
ــ
ریاض‌العشاق: ۲۸۴۷

ای زدادت نموده جور فرار
بی مرادت نبوده دور بـکار
قصیدهٔ مصنوع،عیشی:۳۱۴۶

ای زراه و رسم یاری بیخبر
داد ازدست تو ای بیداد گر
مثنوی، نظیری:۳۱۳۸

ای شده مبتلای رنج قمار
چند باشی زباختن‌بخمار
فواعد نرم‌تو:۳۰۴۹

ای‌ضیاء الحق حسام الدین بیار
این سوم دفتر که شد سنتسه بار
مثنوی معنوی:۳۱۴۴

ای فرازندهٔ بلند سپهر
ای فروزندهٔ رخ‌مه‌ومهر
نوشین‌روان : ۳۳۸۷

ای فروزندهٔ رواق سپهر
وی طرازندهٔ سپهر به‌مهر
شمع و پروانه،عاقلخان:۲۹۷۱

ای فلك را هوای قدرتو بار
وی ملك‌راثنای صدرتو کار
بدایع‌الاسحار:۲۱۲۶

ای که بود تن‌زگلت نرم تر
کاش رخت‌بود زخوی‌شرم‌تر
داش‌تموز،فوقی:۲۸۰۷

ای که چرخ فلك ومهر وقمر
همه را ساختی از یك گوهر
ناظر و منظور:۳۲۵۹

ای منزه‌پرده‌دار و،پرده‌در
وی‌بهر پرده‌درو، ازپرده در
مثنوی کربحان:۳۱۳۱ — موسی وخضر وقار:۳۲۴۷

ای نام تو هر صحیفه‌راسر
بی‌نام تـوکل آمرابـتر
لیلی ومجنون،مثالی:۳۱۰۴

ای نهان کنزم بشو برمن تویار
تاکنم من حمد حمد کردگـار
مفتاح الکنوز:۳۲۲۸

این نامه بنام آن جهاندار
کز عشق نهاد بنای هر کار
لیلی و مجنون، نامی:۳۱۰۸

بارك‌الله زهی سور سعادت آثار
وه که دیده‌ست چنین مجلس عالیمقدار
زبدة‌الاشعار:۲۸۵۳

بای بسم‌الله چون شد جلوه گر
ای عیانی بر گشا گنج گهر
نقطه ، دهدار:۳۲۸۳

باز گشودم در گنج هنر
باز گشودم سردرج گهر
گنج گهر، نامی:۳۰۹۰

بده ساقی آن بادهٔ خوشگوار
که بینم به هرقطره‌اش عکس یار
ساقینامه، شمس‌المعالی: ۲۸۷۳

بدان ای خردمند نیکو سیر
که ملحوظ خیری و ترسان ز شر
طب منظوم: ۵۶۵

برسرم دیگر همای عشق یار
ریخت طرح آشیان از خار خار
معراج الخیال:۳۲۱۹

بکل گشت صحرا وعزم شکار
چو صاحبقران داد دل را قرار
ظفر نامه:۲۹۹۷

بنام آن حکیم مصلحت کار
قدم لغزان عقل پیش بردار
خسرو و شیرین،عرفی:۲۷۸۷

بنام آنکه از حسن جهانگیر
به آنی ملك دلها را کرد تسخیر
حسن جهانگیر:۲۷۷۱

بنام آنکه اول کرد و آخر
بنام آنکه باطن کرد و ظاهر
کنزالحقایق، پهلوان: ۳۰۵۹

بنام آنکه جان زو گشت باقر
بنام آنکه دل زو یافت زیور
نورالانوار : ۳۲۸۶

بنام پادشاه فرد جبار
بده توفیق مارا اندرین کار
سروگل : ۲۹۰۹

بنام جهانداور دادگر
پدید آور خاورو باختر
خلافت نامه، خاموش:۲۷۹۹

بنام جهاندار گردان سپهر
پدید آوراختر وماه و مهر
مختار نامه،خموش:۳۱۸۱

بنام جهانداور نه سپهر
درخشان کن اختر وماه ومهر
خلافت نامه ، خموش:۲۷۹۹

بنام خداوند آموزگار
نگارندهٔ نامهٔ روزگار
شهنشاه نامه ، صبا:۲۹۷۶

بنام خداوند بینش نگار
خردآفرین، آفرینش نگار
خداوندنامه : ۲۷۷۸

بنام خــداونــد پروردگار
خردآفرین، دادگر کردگار
کلیله ودمنه ، صبور:۳۰۵۷

بنام خداوند پروردگــار
یکی قصه گویم شنو هوشیار
بانوگشسب نامه:۲۶۵۵

بنام خداوند پروردگار
کریم خطابخش آمرزگار
۱ــ طب منظوم:۵۶۶ و ۲ــ برزو نامه، عطایی:۴۸۲

بنام خداوند لیل ونهــار
خدای نهان، خالق آشکار
دانشنامه، آزاد:۲۸۱۳

بنام خداوند لیل و نهار
که باشد نهان، پیش او آشکار
فتوحات عجم، جمالی:۳۰۱۶

بنام خداوند مهتر منیر
خداوند روزی ده دستگیر
سفر نامه، اعلایی (بخش سفر نامه‌ها)

بنام کردگار پاك دادار
که هست از فهم و فکر و عقل برتر
روشنایی نامه، ناصر خسرو:۲۸۴۲

بنام کردگار فرد اکبر
کریم لم یزل دانای داور
استخلاصیه، شاه اسماعیل:۲۶۲۷

بنامی کزو انبیای کبار
نمودند اعجاز خود آشکار
مظفر نامه : ۳۲۱۵

بهارست و دل مست و من در خمار
بیا ساقیا ساغری می بیار
ساقینامه، مرشدی: ۲۸۸۴

بیا ای دل مانده از کار و بار
بمستی و دیوانگی سر برآر
ساقینامه، صوفی:۲۸۷۴

بیار ساقی آن تلخ شیرین گوار
که شیرین کند تلخی روزگار
ساقینامه، امیدی:۲۸۶۱

بیار ساقی آن می که آرد سرور
بیك جرعه زایل نماید غرور
ساقینامه، جمالی:۲۸۹۰

بیا ساقی از روز گشتم نزار
می روشن و جام صافی بیار
نصیحت نامه:۳۳۷۶

بیا ساقی ای دیده را از تو نور
قدح کن لبالب ز صاف طهور
بدیع الزمان نامه:۲۶۶۰

تعالی الله از این دیدار پرنور
که در ذات دو عالم گشته مشهور
معراج نامه، نونی:۳۲۲۳

تعالی الله این نامهٔ نامور
ز لطف خدا گشت درج گهر
نبی نامه=حملهٔ احمدی:۳۲۶۹

جوی حاصلم نیست چون از هنر
کجا چینم از نخل دانش ثمر
ساقینامه، فوقی: ۲۸۸۲

جهاندار باطی شمر چار در
تو از رفتن و آمدن بی خبر
ساقینامه، عتابی :۲۸۷۸

چشم بگشا که جلوهٔ دلدار
متجلی است در در و دیوار
قصیدهٔ رایی، عطار:۳۰۴۰

چمن تازه شد باز چون روی یار
بده ساقی آن بادهٔ خوشگوار
ساقینامه ، فتحعلی شاه:۲۸۶۶

چمن شد از گل صدبرگ تازه دلبروار
—
مفتاح الکلام:۳۲۲۶

چنین گفت دانا که بر کردگار
نیاید ستایش همی در شمار
مثنوی، محمد ابراهیم:۳۱۱۷

چنین گوید غلام تو جلایر
که من رفتم ز شیراز تا ملایر
جلایر نامه:۲۴۷۱

چون رفت سخن ز جلوهٔ یار
بشکفت دلم بسان گلنار
برقیه، علوی:۲۶۶۰

چیست آن گنبد دوازده در
عشرت آباد هفت سورتگر
نشاط نامه، قطبی:۳۲۷۳

حریم حرمت، کوی تو، جنت ابرار
شمیم نکهت موی تو، راحت احرار
قصیدهٔ مصنوعه ، عیشی: ۲۱۴۶

حمد آن صانع لطیف خبیر
که کند خاك را سمیع و بصیر
ترجمهٔ نثر اللالی، ندیمی: ۱۵۷۷

حمد آن نایی که نی را آفرید
در دم او سر من روحی دمید
مثنوی : ۳۱۴۳ش:۳۴۰۹۲

حمد الهی بنگار ای دبیر
چون رقم مشك زنی بر حریر
صفا نامه : ۲۹۹۰

حمدی بگویم بیعدد ، برخالق جن وبشر
کرده معلق آسمان، هم‌اختران‌شمس‌وقمر
تحفة النصایح، راجو: ۲۷۲۱

حمد پروردگار حی خبیر
خالق و رازق وعلی کبیر
نظم اللعالی:۱۷۱۰

خالق باری سر جن‌هار
واحد یك، یداکـر تـار
نصاب خالق باری:۱۰۳۹

خامه برآورد صدای صریر
بلبلی ازخلدبرین زدصفیر
خلد برین،وحشی: ۲۸۰۰

خداوندا تویی دانای اسرار
گنه‌کارم زفعل خود، گنه کار
مظاهر الاسرار: ۳۲۱۶

خداوندا دلی ده ناله پرور
زبانی بر هوای دل نواگر
فیروز و شهناز:۳۰۳۳

خدایی پاك، بی‌همتای‌بی‌یار
هم‌ازاندیشه‌دورو،هم‌زدیدار
ویس‌ورامین‌ش:۳۶۳۲۳

خط حمد ومنت سزاوار داور
که ذاتش زوهم وگمانست‌برتر
خزانة‌الاحکام ، منزوی:۲۷۸۴

خوشا حال مستی‌که منصوروار
میسـر شدش مستـی پایدار
ساقینامه،صدقی: ۲۸۷۴

داستانی دارم از خیر البشر
تاچه‌فرمودست‌اندرخیروشر
جبر و اختیار،رکنا:۲۷۳۹

درزمان شهنشه غازی
که‌بودشمع‌دودهٔ‌قاجار
امینیه، مایل:۲۶۴۹

در سرم دیگر همای عشق یار
ریخت طرح آشیان ازخارخار
معراج الخیال، تجلی: ۳۲۱۹

دگر شد والی بیت‌الشرف مهر
شرافت شش جهت را دادازچهر
گلنامه، محمدرضا:۳۰۸۳

دلا پرده‌بردار ازروی‌کار
به مستی‌بدرپردهٔ روزگار
ساقینامه، پرتو:۲۸۶۴

دلا تابکی از هجوم خـمار
چومستان‌کنی، گریه بی‌اختیار
ساقینامه، مشرقی:۲۸۸۶

دلا چند ازین دست برد خمار
بتاراج میخانه دستـی بـرار
ساقینامه، مسیحا:۲۸۸۵

دلا چند بینی شکست از خمار
شکستی گرت هست درتوبه‌آر
ساقینامه، دست غیب:۲۸۶۸

دلا صبح شد،آفتابی برار
به نیلوفری جام آبی‌درار
ساقینامه، محیطی: ۲۸۸۴

دلا صبح شد و خیز وبشکن خمار
چونرکس سر ازجیب(خواب) مستی‌برار
ساقینامه اقدس:۲۸۶۰

دلی دارم از دردناز سازتر
شبی دارم از نـاله،غمازتر
ساقینامه، باقرا :۲۸۶۳

دگـر بـاده‌ام غصهٔ روزگار
کشیده‌است‌خوش، گردخاطرحصار
ساقینامه محیط : ۲۸۸۴

زاهل مدرسه و خانقاه،جمله دیار
سؤالهاست مرا بطـریق استفسار
سؤالات،آملی:۲۹۲۲

زهی زمانهٔ نامهربان نادره‌کار
زهی‌سپهر فسون‌سازناکس‌غدار
سوگند نامه:۲۹۲۷

زهی مست پیمانه‌ات روزگار
جوانبخت میخانه‌ات نوبهار
ساقینامه، امانی:۲۸۶۰

ساده دلـی را ز پی راه دور
گشت‌خری‌همچو مسیحا ضرور
ساده دل، حمار نامه، سلیم: ۲۸۵۶

ساقی وحدت قدحی از خم آر
باز رهان جان مرا از خـمار
ساقینامه، مسیحی: ۲۸۸۵

ساقیا آن قدح نور بیار
آن چراغ‌دل‌منصور بیار
ساقنامه، فصحی: ۲۸۸۱

سپاس و ستایش در آغاز کار
نشاید جز از پاك، پرورد گار
ترجمهٔ عید نامه، منظوم: ۲۸۴۰

سپهر منزلتا، سرو را، خداوندا
بحق‌ذات‌شریف‌سی‌وهشت‌وچهار
قصیدهٔ مصنوع، واصلی: ۲۱۴۷

ستایش کنم ایزد داد گر
که‌او گمرهان‌را بود راهبر
مثنوی، سید: ۳۱۲۵

سر آغاز هر نامه باید نگار
بنام جهان داور کـرد گار
خرد نامهٔ مظفری: ۲۷۸۳ - خرم بهشت: ۲۷۸۳

سرفتنه دارد گرین‌روز گار
من ومستی و فتنهٔ چشم یار
ساقنامه، حافظ: ۲۸۶۵

سر نامه بر نام پرورد گار
بود زینت دفتر روز گـار
داستان شاهی درانیان: ۲۸۰۶

سزای سرحرف هر تاجدار
بـود آن سـر . . . . .
تاریخ شاه اسماعیل: ۲۷۰۷

شاه جهان پهلوی نامدار
ای زسلاطین کیان‌یاد گار
چهار خطابه: ۲۷۵۶

شبی با خرد گفتم ای‌پیر کار
زمانه‌جوان شد زفیض بهادر
ساقینامه، عزتی: ۲۸۷۹

شراب شربت ذوقت، شفاست ای دلدار
عذاب محنت شوقت، بلاست بیمقدار
قصیدهٔ مصنوع، عشقی: ۲۱۴۶

شکر پرورد گار حی قدیر
هست‌واجب بر صغیر و بر کبیر
شرایع الاسلام: ۲۹۶۲

شکر و حمد میهن جبار
پس ثنای محمد مختـار
طب منظوم، شباب: ۵۶۵

شنیدم که میگفت بوذرجمهر
به کسری که‌ای شاه پیروز چهر
پند نامه، ابن یمین: ۲۶۹۶

شنیدستم در ایام پیامبر
یکی‌خیلی‌بدی‌باجاه‌بافر
ورقه وگلشاه: ۳۳۹۵ نسخهٔ ۳۶۲۱۹

صفای صفوت رویت، بریخت آب بهار
هوای جنت کویت، به بیخت مشك تتار
قصیدهٔ مصنوع، مسعودسعد: ۲۱۴۵

طبیبی خردمند روشن ضمیر
اگر در طبابت بود بی‌نظیر
مفتاح الحکمه: ۳۲۲۶

عشق باشد بود و، غیر عشق بار
ازریاض عشق، گل چند بهار
شاهد خیال: ۲۹۳۳

فغان که از حرکات سپهر کجرفتار
فتاد طرح جدایی میانهٔ من و یار
فراقنامه، انوری: ۳۰۱۹

فغان که چرخ جفا پیشه و خلاف مدار
جدا فکند مرا زدرت به‌خاری خار
فراقنامه، خویی: ۳۰۲۰

کنون بشنو از یادی کرد گار
که آراست با ناموز شهریار
شهنشاه نامه ج ۳: ۲۹۷۶

کیم من، مستمند درد پرور
چمن پیرای گلزار غم ودرد
مثنوی، داهیا: ۳۱۲۲

گاه چون شیرین خوری خون جگر
گه زنی چون کوه کن تیشه بسر
مثنوی ، شرف‌قلندر:۳۱۲۶

گر تو هستی در جهان مرد بکار
صاحب سری و مرد با وقار
اکسیر منظوم:۶۱۴

گشت‌ماراچون بفضل‌حق‌تعالی‌بخت‌یار
حیلهٔ پاك نبی کردم بنظم آبدار
معراج القبول:۳۲۲۲

گفت پیغمبر خدا که منم
شهر علم و علی مرورادر
چهل حدیث، ناشناخته : ۱۵۹۷

گنه‌کارم ز فعل خود گنه‌کار
خداوندا تویی دانای اسرار
مظهرالاسرار:۳۲۱۶

مراست درد دلی بی‌پرده بر گفتار
که‌سنگ‌خاره‌اگر بشنودبگریدزار
قصیدهٔ رایی، پیامی: ۳۰۴۰

میکنم یك حکایتی‌اظهار
سر گذشتی ز روبه عیار
گرگ وروباه:۳۰۶۶

نامش عشق است و حسن دفتر
آتش ساقیست کو سمندر
آذرو سمندر،زلالی:۲۶۱۸

ندارم سر خصمی روزگار
من[و]ساغر ودست دامان‌یار
ساقینامه، لقی :۲۸۶۴

نماز شام‌که ازگردش قضا و قدر
زبام چرخ در افتاد خسرو خاور
عروجیه، آذری:۳۰۰۲

هان بیا ای بحرطبعم،جوششی‌تازه‌بیار
کوثر حمد خدا، اول بدست من‌سپار
حلیهٔ مبارك: ۲۷۷۴

هر که خیری‌کند جزا یابد
ای‌خوش‌آنکس که‌گشت‌عامل‌خیر
چهل کلمه : ۲۷۵۹

هوای جنت کویت، نسیم عنبر بار
فدای نگهت‌مویت، شمیم‌مشك‌تتار
قصیدهٔمصنوع،اهلی: ۲۱۴۴

هوای گلشن کویت، نسیم باد بهار
گدای خرمن‌مویت، شمیم مشك‌تتار
قصیدهٔ مصنوع، اهلی:۲۱۴۴

یك زمان بگشا تو با من گوش‌سر
تا بیان سازم حدیث معتبر
موسی و بت‌پرست:۳۲۴۷

یك شب دلا بگلشن جان بگذر
وز شاخ فضل، نوبر دانش‌بر
قیصر نامه، ادیب:۳۰۰۰

یك شهی بود از شهان‌کبار
در محل دیار دریا بار
داستان دختر پادشاه:۲۸۰۵

ز

آن نخستین طبیب کز آغاز
بر گشود ازلسان حکمت راز
طب منظوم، مجدالدین:۵۶۵

ابتدا کردم‌بلفظ پاك بسم‌الله، باز
خواستم‌یاری‌زرحمان‌ورحیم‌بی‌نیاز
مطلوب قاری (قرائت):۹۹

الهی بمستان بزم نیاز
—
ساقینامه بیخود:۲۸۶۳

الا ای عندلیب نغمه پرداز
الا ای با گرفتاران‌هم‌آواز
مثنوی،هجری:۳۱۳۹

الهی ذره‌ای دردی بجان ریز
شرر در پنبه‌زار استخوان ریز
نقاش وصورت:۳۲۸۱

الهی رخش طبعم را بر انگیز
به میدان سخن سازش سبك‌خیز
فرسنامهٔ منظوم:۴۴۴

الهی سینه‌ای ده آتش افروز
در آن سینه دلی و آن دل همه‌سوز
فرهاد وشیرین،وحشی:۳۰۲۳

اول ازحمد حق کنم آغاز
که ندارد شریك و نه انباز
ثمره وشجره، اشرف:۲۷۳۴

ای براحدیتت ز آغاز
خلق ازل و ابدهم‌آواز
لیلی و مجنون،مکتبی:۳۱۰۴

ای برحمت عالمی را کار ساز
جمله عالم را برحمت کار ساز
ده باب ، کاتبی:۲۸۱۷

ای حسن طراز عشق‌پرداز
انجام نمای کار ز آغاز
لیلی و مجنون، روح‌الامین:۳۱۰۳

ای داده بدل خزینهٔ راز
عقل از توشده خزینه‌پرداز
لیلی ومجنون،خسرو: ۳۱۷۰

ای در تك وپوی توز آغاز
عنقای نظر بلند پرواز
نل و دمن ، فیضی: ۳۲۸۴

ای در رحمت برآفاق از تو باز
آفرینش را بتو دست نیاز
مصباح الطریق: ۳۲۰۶

ای روان آفرین و گردون ساز
وی غنی از شریك و از انباز
آسمان هشتم ، شهرستانی: ۲۶۱۹

ای قادر بی‌شریك وبی‌انباز
خاکسار توشده سپهر اعجاز
لیلی و مجنون ، روح‌الامین: ۳۱۰۳

ای‌کاتب هر صحیفه و راز
لوح قلم تو خامه پرداز
آداب عشق ، مجنون:۱۹۰۵

ای کرده مرا بگلشن راز
طاوس صفت بخود نظر باز
مثنوی، فخری: ۳۱۳۱

ای نام تو با هزار اعزاز
برنامهٔ کاینات زآغاز
سفرنامهٔ منظوم،مشتری (بخش سفر نامه)

ای نام تو بهترین سرآغاز
بی نام تو نامه‌کی کنم باز
لیلی و مجنون ، نظامی:۳۱۰۸

ای نام تو دیباجهٔ مجموعهٔ راز
برهر ورقی که‌هست نام توطراز
آثار مظفری:۲۶۱۸

ای وصف توهم کرده زآغاز
این درز کرم توکرده‌یی باز
نوروز و جمشید، رشحه : ۳۳۸۷

بتوفیق فیضش چو روشن دیدم آواز
سخن را هم بنامش کردم آغاز
نزهة الارواح ، نثر: ۱۴۵۲

بحمد داور دادار بنده پرور، باز
دهم صحیفهٔ راز و نیاز را آغاز
راز و نیاز:۲۸۲۳

بده ساقی آن آب‌فکرت گداز
که‌بیرون‌دهد دل‌ازاین پرده‌راز
ساقینامه،صحیفی:۲۸۷۳

به بسم‌الله کردم نامه آغاز
که‌نامش‌آوردجانرا به‌پرواز
شرح حدیث نورانیه، نیریزی : ۲۹۶۳

بنام آنکه از مهر دل افروز
شب دیجور دلها را کند روز
فرهاد نامه، عارف:۳۰۲۱

به‌نام آنکه دلها را در آغاز
به‌نام اوست حسن مطلع راز
حسن و دل: ۲۷۷۲

بنام چمن ساز ناز و نیاز
که‌خار نیازش بودسرفراز
هیروارنجیا: ۳۳۲۸

بنام جهانداور بی‌نیاز
که‌دوجهان‌بدر گه‌بر ندش‌نماز
مختار نامه، خموش: ۳۱۸۱

بنام خداوند گیتی فروز
که‌روزآوردشب،شب آردبروز
مجلس افروز: ۳۱۶۵

بنام فیض بخش دانش آموز
که‌دلها گشته‌ازوی،فیض‌آموز
مظهرگل ، لاهوری: ۳۲۱۸

بهنگام سحر، مرغ خوش‌آواز
ترنم میکند ، در پردهٔ راز
مثنوی اهل بیتی: ۳۱۱۸

بیا دل به میخانهٔ اهل راز
بکش‌جام‌معنای‌صورت گداز
ساقینامه، ثنایی: ۲۸۶۴

بیا عرفی افسانه رابربسوز
به خاموشی‌این‌نغمهٔ‌تربسوز
ساقینامه ، عرفی: ۲۸۷۹

تعالی الله از این باغ دل‌افروز
که شامش‌راست‌فیض‌صبح نوروز
وصف باغ اکبرآباد،قدسی: ۳۲۹۶

جمالی درآمد به بتخانه‌باز
که‌تاراز گوید به‌آن‌سروناز
روح‌القدس، پیرجمالی: ۲۸۴۱

خداوندا دلی ده سوز درسوز
بطور عشقبازی آتش افروز
مهروماه،حسینی: ۳۲۵۱

خدایا بردلم شمعی برافروز
که آن‌پیرایه‌بندو،محفل روز
قضا وقدر، طوفان: ۳۰۴۷

خمار می کهنه نو گشت باز
مغنی تو هم ساز مستی‌بساز
ساقینامه، دیری: ۲۸۶۸

خوشا روزی‌که عشق عافیت سوز
شود بر خرمن دل آتش افروز
خسرو وشیرین نسخهٔ۲۹۴۹۸ ص ۲۷۹۰

خوشا وقتی‌که عشق خانه پرداز
کند رسم و ره بیداد آغاز
خسرو وشیرین ، نامی: ۲۷۸۹

دگر شد بلبل‌دل‌نغمه‌پرداز
زعشق‌نوگلی برداشت‌آواز
قصیدهٔ میرزا حسن: ۳۰۳۹

دو معشوقی‌سراسر عشوه و ناز
بفن دلبری بودند ممتاز
مثنوی، روشن‌ضمیر: ۳۱۲۳

زآنچه اندیشه می‌نماید باز
نام پروردگار به، به‌آغاز
اخلاق منظوم، امیر اصلاب: ۱۵۳۴

سخن برنام شاهی کردم آغاز
که برشاهان در دولت‌کند باز
فتحنامه ، امیر خسرو: ۳۰۱۳

لله‌الحمد که این مایهٔ ناز
حلیه آراست به‌پیرایهٔ‌ناز
مناظرهٔ زلف وابرو: ۳۲۳۴

مرا چون‌کرد چرخ حیله پرداز
جگر خون از فراق یار دمساز
سفرنامهٔ زوجهٔ رقیم‌نویس،(بخش سفرنامه)

نام اوکرد مرا شعله فروز
نتوان گفت به‌آتش که‌مسوز
ذره وخورشید ص: ۲۸۲۱ ش۲۹۸۷۹

نخستین گوهر دریای این راز
بودعشق‌خوش‌انجام‌وخوش‌آغاز
مثنوی شوکت: ۳۱۲۷

س

آنکه پیوسته داد تاج و اساس
به شهان الخصوص شاه عباس
مثنوی ، مقیما: ۳۱۳۵

ابر پاك یزدان فراوان سپاس
که مارا زاهریمنان داشت‌پاس
اردیبهشت : ۲۶۲۵

از ابوذرجمهر، از فیلقوس
هم زجاماس، هم زجالینوس
بوذرجمهر ودرویش:۲۶۶۲

این بارگاه کیست که گویند بی‌هراس
کای اوج چرخ سطح حضیض تورامماس
قصیدهٔ ترجمة الشوق ، عرفی:۳۰۳۹

چنین آورده‌اند از ابن عباس
روایت کرده‌اند از ابن‌عباس
داستان بحیرا: ۲۸۰۴

حمدلا یحصی ثنای بیقیاس
بینهایت منت وبیحد سپاس
گلشن توحید، شاهدی : ۳۰۷۱

حمد بیحد و سپاس بیقیاس
هم‌ستایش کان بودمحکم‌اساس
نان و خرما، پروانه: ۳۲۶۸

حمد نامحصور و شکر بیقیاس
بی‌نیازی را که می‌زیبد سپاس
ده فصل، رامی : ۲۸۱۷

خدایا دلی ده حقیقت‌شناس
زبانی سزاوار حمدوسپاس
صفیر دل، حزین:۲۹۹۰

زیزدان همی داشت باید سپاس
که در عهد شاهنشه حق شناس
دیو نامه، معینی:۲۸۲۰

سحرگه به هنگام بانگ خروس
—
گوی وچوگان : ۳۰۹۳

سوار خرد به‌که درهرنفس
به میدان حمد تو راندنفس
فرسنامه‌ی منظوم :۴۴۴

شاه فیاض ای امیر حق شناس
ای جهان‌معرفت،ای فخر اناس
مشتاق نامه،صدرا:۳۲۰۳

مرا چون کرد چرخ حیله پرداز
جگر خون از فراق یار دمساز
سفرنامهٔ منظوم (بخش سفرنامه‌ها)

یکی صبح، آراسته چون نوعروس
جهان گشته از گل،چوچشم‌خروس
فتوحات جبلد: ۳۰۱۵

ش

آمدم از عالم عزلت بکوش
کز خم‌وحدت،قدح‌می‌بنوش
ساقینامه،مشرقی:۲۸۸۵

ابتدا میکنم بنـام خـدا
که سخن‌رااز وست آرایش
ترجمهٔ نثراللالی ص۱۵۷۸ش۱۵۴۶۲

از ظلمت او بنور بینش
افروخته شمع آفرینش
هفت کشور، ابوالفضل : ۳۲۲۴

الهی بر دلم نور صفا بخش
به‌چشم‌ازخاک‌رهت‌توتیا بخش
سی پنون، ایندرجت : ۲۹۰۹

ای طایر عیسی آفـرینش
چون طایرعیسوی به بینش
تحفة العراقین ، صبا:۲۷۱۹

این نامه بـنام آنکه نامش
شدفیض رسان خاص‌وعامش
غرایب، رونقعلیشاه: ۳۰۰۹

بتوفیق خـداونـد خـرد بخش
زصنعت‌های گوناگون کنم نقش
قصه‌ی مدحعات:۳۰۳۹

بمهمانی گوش ارباب هوش
یکی‌قصه‌دارم به‌من‌دار گوش
جنگ باقبل، کلیم:۲۷۴۶

بنام آنکه از ادراك ذاتش
بنام آنکه از کنه صفاتش
احوالات‌خاوانی:۲۶۲۴

بنام آنکه این دیوان دلکش
شد از پر کار تقدیرش منقش
لیلی‌ومجنون، آرشیزی:۳۳۴۲

بنام آنکه جان فکرت اندیش
بودکمتر عطای او بدرویش
مثنوی: ۳۱۴۲ش۳۴۰۸۵

بنام پادشاه آفرینش
بصارت بخش چشم اهل بینش
فرسنامه‌ی منظوم:۴۴۴

بنام جهاندار جان بخش وهوش
نوازندهٔ جسم با چشم و گوش
جهان نامه :۲۷۵۳

بنام خداوند بسیار بخش
خردبخش ودین بخش ودینار بخش
حملهٔ حیدری، ۲۷۷۵ -جنگنامهٔ خامس آل عبا:۲۷۴۸

بنام شهنشاه اقلیم بخش
ستانندهٔ تاج و، دیهیم بخش
شهنامه‌ی نادری:۲۹۶۰

بنام شهنشاه معراج بخش
خدیوز تخت افکن و تاج بخش
شهنامهٔ احمدی: ۲۹۷۴

بنام کریمی که از دست بیش
نگین سلیمان روی (نون) جویش
سلیمان نامه ، زلالی : ۲۹۳۱ش۳۱۱۶۳

بیا ساقی ای ملك جان را سروش
که برده خمار از سرم عقل وهوش
جنگنامه ، طوفان:۲۷۴۷

حمد بیحد و سپاس بیقیاس
هم‌ستایش کان بودمحکم اساس
نان و خرما:۳۲۶۸

خداوندا دلی خواهم وفاکیش
محبت از همه دلها، درویش
فرهاد و شیرین، کوثر:۳۰۲۲ش۳۲۵۴۶

در میکده با حریف قلاش
بنشین وشراب نوش وخموش باش
ساقینامه،عراقی:۲۸۷۸

دلا تابکی عقل زاهد منش
نماید بمی‌خوردنم سرزنش
ساقینامه ، کوثری:۲۸۸۳

دلا تا توانی زغم شادباش
زاندیشهٔ باطل آزاد باش
ساقینامه،عسکر:۲۸۸۰

دلا تا توانی کم آزار باش
بهر کارچون عقل هشیار باش
جهانگیر نامه، ساقینامه:۲۷۵۳

دلا همواره تسلیم رضا باش
بهر حالی که هستی باخدا باش
سعادتنامه، ناصر خسرو:۲۹۱۰

دلم طفل است پرعشق استاد زباندانش
سوادالوجه سبق ومسکنت کنج دبستانش
مرآت الصفا، خسرو:۳۱۹۵

دل من پیر تعلیم است ومن طفل زباندانش
—
مرآت الصفا، خاقانی (دیوان) :۲۳۰۸

دل همان سر گرم داغ افروزیش
باده در آهنگ عالم سوزیش
ابتهال العاشقین،فدایی:۲۶۳۳

ساقیا پردهٔ حجاب بکش
وازجمال حیانقاب بکش
شهر آشوب، اشرف:۲۹۷۲

شکر پلوکه شهر شکم شد مسخرش
اقبال قیقناق نموده مظفرش
شکر پلو،مایل:۲۹۶۸

شیرین پلوکه هست شه هفت کشورش
پروردهٔ طبیعت درویش پرورش
شیرین پلو، مایل:۲۹۸۰

گوش دارید ای خداوندان هوش
تانشانم تان بکام هوش نوش
مقالات شاهنشاهی:۳۲۳۸

مرا دل پیر تعلیم است و من طفل زباندانش
—
مرآت الصفا، خاقانی (دیوان): ۲۳۰۸

مرحبا ای برید سلطان‌وش
تختت از آب وتاج‌ازآتش
سیرالعباد، سنایی:۲۹۲۹

معلم عشق و بیت الله من کنج دبستانش
خط تقدیر نقش لوح طفلان سبق دانش
آینهٔ گیتی نما: ۳۶۲۲

معلم پر عشق و من طفل سبق دانش
سبق وارستگی ویرانهٔ عزلت دبستانش
منهاج الهدی: ۳۲۴۵

معلم کیست و کنج خاموشی دبستانش
سبق نادانی و دانا دلم طفل سبق دانش
جلاء الروح، جامی: ۲۷۴۰

وادی حیرت کنون آمد به پیش
که نه بیگانه شناسم من، نه خویش
مثنوی حسنعلی: ۳۱۲۰

هر که قرآن گشاید فال خویش
بی شك او واقف شود بر حال خویش
فالنامهٔ حروف: ۳۰۱۱

ض

آید چون دو اشفیق و نقیض
صحت امروز دوستان مریض
مثنوی، عرفی: ۳۱۲۹

ای برون از جواهر و اعراض
جو هر روح را تویی فیاض
مناظرة الجواهر، بصیری: ۳۲۳۴

علم منطق بحث الفاظ است لیکن بالطبع
عمده مدلولش معرف نیز وحجت بیگمان
منطق منظوم: ۱۵۱۱

ع-غ

در جهانند مشت خام طبع
کید خود را نهند نام ورع
مثنوی، سحابی: ۳۱۲۴

مؤمن کامل بپرهیز د ز سو کند دروغ
گوهر ایمان او از نور حق گیرد فروغ
نظم اللآلی: ۱۷۱۰

ف

ای که روز شب زنی از علم لاف
هیچ بر خجلت نیاری اعتراف
نان و پنیر: ۳۲۶۱

بعد حمدالله گوید شمس جرجانی ضعیف
در بیان طب کتابی در منظوم لطیف
درمنظوم: ۵۳۳

حمد پاك ازدلی چو آینه صاف
بخداوند منبع الطاف
خورشید و پروانه: ۲۸۰۲

ستایش سزای خدای رؤف
که شاهیش دابسته عالم صفوف
شاهنشاه نامه، عنوان نگار: ۲۹۶۰

یا محیی قلب کل عارف
فیاض زوارف المعارف
آب زلال، فیضی: ۲۶۱۷

ق

از واضع خط نسق و تعلیق
بشنو سخنی زروی تحقیق
آداب خط، مجنون، ۱۹۰۲

از خدا میخواهم توفیق ای‌رفیق
تا نتابدمان زره، غول طریق
کنز المعجزات : ۱۰۶۳

الهی به مستان صهبای عشق
به‌مجنون نهادان‌صحرای عشق
ساقینامه، طالب:۲۸۷۵

ای بر احدیت تو برحق
کونین دو عادل موثق
مثنوی، مجذوب:۳۱۳۳

بساره‌ای فالق الاصباح آفاق
که هستی همچو ذات خویش طاق
گلشن‌زهرا ، صامت: ۳۰۷۹

بشنوی ای گوش برفسانهٔ عشق
از صریر قلم، ترانهٔ عشق
سلسلة الذهب،جامی:۲۹۱۵

بنام پادشاه عالم عشق
که نام اوست‌نقش‌خاتم‌عشق
مهر ومشتری ، عصار: ۳۲۵۳

تعالی‌الله زهی غفار خالق
که دروصفش دوعالم هست‌ناطق
زیب التواریخ : ۲۸۵۶

حمدالاله هو بالحمد حقیق
دربحر نوالش‌همه‌ذرات‌غریق
شرح رباعیات،جامی(نثر):۸۰۸

حمد و شکر وثنای علی‌الاطلاق
ذات حق را سزد، بالاستحقاق
الهی نامه ، سنایی: ۲۶۴۶

خسروی بود در دیار عراق
همچوشمشیرخودبگیتی‌طاق
گلزار عباسی، وحید:۳۰۶۹

لك‌الحمد ای بنامت نامهٔ شوق
بیادت گرمی هنگامهٔ شوق
مثنوی: ۳۱۴۱ ش۳۴۰۶۳

نحمدالله عن‌لسان العشق
ثم نشکره عن‌جنان‌العشق
کارنامه : ۳۰۵۲

هست شرطی چند در راه طریق
با توگویم یاد گیرش ای رفیق
مقالات عرفانی:۳۲۲۹

ك

از خدا خواهم بس آه دردناك
سینه‌یی از خنجر غم چاك چاك
مثنوی :۳۱۴۲ش۳۴۰۷۸

الحمدلرب الارض والافلاك
خلاق وجود آدم از خاك
بلبل نامه،گیلانی: ۲۶۶۲

اول دفتر بنام آن ملیك
که‌بودملکش‌مجلی‌ازشریك
سلسبیل: ۲۹۱۴

اول نامه بنام ایزد پاك
زیورآویز اطلس افلاك
اربعین منظوم : ۸۷۴

اول نامه بنام حی پاك
زندگی‌بخش‌همه‌اجزای‌خاك
عشق وعقل ، عنایت الله : ۳۰۰۵

ای جناب لا ابالی ذات پاك
از صفاتت شد دو عالم تابناك
گلدستهٔ حالات : ۳۰۶۷

ای خداوندی که از یك مشت خاك
آفریدی اینهمه جانهای پاك
ضیاءالعین : ۲۹۹۲

ای عشق توچون محیط و دل فلك
سبحان الله مالك الملك
انیس العاشقین، هدایت: ۲۶۵۴

ای نقش طراز آدم از خاك
ذات تو زنقش آب و گل پاك
گلشن معانی : ۳۰۸۱

بتحمید ثنای ایزد پاك
که نقش بند را افروخت از خاك
مثنوی: ۳۱۴۳ش۳۴۰۹۵

بنام خداوند جانهای پاك
که بنهاد جان اندرین تیره خاك
صحیفة الاصفیا : ۲۹۸۶

بنام خدای جهاندار پاك
که او آفریده بشر را زخاك
گل بهار، اویس: ۳۰۶۶

بنام خدایی که از صنع پاك
بکرد آفریده، خلایق زخاك
اورنگ نامه: ۲۶۵۳

بنام خدایی که از صنع پاك
بگسترد خاك و بر آورد تاك
ساقینامه، سالك: ۲۸۷۰

بنام خدایی که با تیره خاك
بر آمیخت این جوهر جان پاك
فراقنامه ، ساوجی: ۳۰۱۹

بنام فروزندهٔ جان پاك
به آب و به آتش، به باد و به خاك
شاهنامه ، فتحعلی شاهی: ۲۹۵۹

بنام کردگار هفت افلاك
که پیدا کرد آدم از کف خاك
الهی نامه، عطار: ۲۶۴۷

بنام نقش بند صفحهٔ خاك
عذار افروز مهرویان افلاك
گل و نوروز، خواجو: ۳۰۸۵

ثناها ایزدی را، که از نور پاك
شراب روان ریخت، در جام خاك
ساقینامه، ابوطالب: ۲۸۵۸

ثنایی در خور آن حضرت پاك
نیاید در وجود از ذرهٔ خاك
گل و نوروز، جلال: ۳۰۸۵

خداوندا تویی آن گوهر پاك
که گوهر سازی از سنگ، آدم از خاك
محبت نامه، حکیم : ۳۱۷۴

دل راست بحسن و عشق ادراك
عشقی به ثنای ایزد پاك
حسن وعشق ، فرخ: ۲۷۷۲

زهی بهر تسبیحت ای نور پاك
بکف سبحهٔ خوشه، بگرفته تاك
ساقینامه، غیاث محمد: ۲۸۸۰

زهی پیش درگاهت ای نور پاك
شب و روز، در سجده افتاده تاك
ساقینامه، عطایی: ۲۸۸۰

زهی لطف سازندهٔ آب و خاك
برقص آور سبز طاوس تاك
ساقینامه، طغرا: ۲۸۷۵

سر نامه نام خداوند پاك
که پیدا کند آدمی را ز خاك
هدایت نامه: ۳۳۰۸

شد از فعل بد غماز چون مشك
جهانی را دماغ آخر از آن خشك
وصف قحط، سلیم: ۳۲۹۸

شکر و حمد و سپاس خالق پاك
کافرید آدمی ز مشتی خاك
باز نامهٔ منظوم: ۳۹۹

عشق اول بود از واحد پاك
شاهدم شاهد مصر لولاك
گنج طلسم: ۳۰۸۸

لله الملك انه مالك
هو باقی وغیره هالك
فارغ نامه ، فارغ: ۳۰۱۰

مائیم نظارگان غمناك
زین‌حقهٔ‌آب‌ومهرهٔ‌خاك

تحفة‌العراقین، شیروانی:۲۷۱۴

نخست آفرین بر خداوند پاك
که‌افراشت گردون‌وبگذشت‌خاك

نسبنامه، شکار نامه:۲۹۶۷

بنام جهانگیر دلهای تنگ
که‌آمدسلیمانش‌یك‌مورلنگ

سلیمان نامه ، زلالی: ۲۹۳۱

ل

ابتدا برنام حی لایزال
صانع‌اشیاءوابداع‌جلال

اشتر نامه، عطار:۲۶۴۱

ابتدا کردم بحمد ذوالجلال
قادریکتا، که باشد بی مثال

ولایتنامه ، صدرالدین:۳۳۰۳

ابتدا کردم بنام ذوالجلال
خالق حی قدیم لایزال

نصاب :۲۰۳۸ش ۱۹۵۹۰

ابتدا کردم بنام ذوالجلال
حی و قیوم و قدیم بی‌زوال

حاصل حیات : ۲۷۶۰

از سفر گر بپرسد و از عمل
بشنو تا بگویمت مجمل

رمل منظوم :۲۸۳۹ش ۲۰۱۳۴

الهی به مستان شوریده حال
به‌آن‌می که‌هرگز نداردزوال

ساقینامه ، ملهم ۲۸۸۷

ای اول تو و،ورای اول
حیران‌ز‌تو‌انبیای مرسل

زادالمسافرین،هروی : ۲۸۴۹

ای نامه زنام تو مسجل
مجنون ره تو عقل اول

لیلی ومجنون، قاسمی:۳۱۰۴

ای همایون هدهد شیرین‌مقال
طایر فرخ پی فرخنده فال

مثنوی، نشاط:۳۱۲۷

بر گل چو نهاده‌ای تو انگشت بفال
—

فالنامهٔ‌گل ، عبمدزاکان:۳۰۱۱

بعد حمد خالق و نعت رسول
میکنم مداحی زوج بتول

دعای منظوم:۳۱۹۲

بعد حمد خدا ونعت رسول
نظم ابیات رمل شد منقول

رمل منظوم:۲۸۴۰

بعد حمد خدا ونعت رسول
بشنواین‌نکته‌رابسمع قبول

اعتقاد نامه، جامی:۲۶۴۴

بنام آتشین ساز رخ گل
جگر درخون گدازاز‌اشك‌بلبل

داستان دختر برهمن : ۲۸۰۵

بنام آنکه در کاشانهٔ دل
محبت را معین کرد منزل

محبت نامه ، عماد فقیه:۳۱۷۴

بنام جهانداور ذوالجلال
خداوند بخشندهٔ بیهمال

خلافت نامه ، خاموش: ۲۷۹۹

بنام جهانداور بیهمال
که‌اورانه‌شبهی بود نی‌مثال

خلافت نامه، خاموش:۲۷۹۹

بنام خداوند عزوجل
که‌هم‌لایزال‌است‌وهم‌لایزل

شرح خطبة‌البیان ، نورعلیشاه:۱۲۳۳

بنام خداونـــد ماذوالـــجلال
که‌ازخار گل آورد، گل‌زخار
داستان محمدحنفیه: ۲۸۰۶

بنام خداوند ماذوالجلال
که گرداندا وحالهارا بحال
داستان محمد حنفیه: ۲۸۰۶

بنام خداوند ملك و ملل
که‌دردست‌اوهست‌سلح‌وجدل
ساغر بزم آشوب: ۲۸۵۷

بنام مهین داور ذوالجلال
بی انباز وبی یار وبی‌همال
قریب الفرج:۳۰۳۷

بود منصور عجب شوریده حال
دره توحید او را صد کمـــال
هیلاج نامه:۳۳۳۰ نسخهٔ : ۳۶۶۹۰

بهترین سخن ز من بشنو
هست نام خدای عزو جل
سخنان‌کوتاه‌علی، اسدی۱۶۳۴ نسخهٔ:۱۵۹۷۹

بیا ای بلبل فرخ پر و بال
که‌از گل گشته‌ای‌شوریده‌احوال
دعوت‌العاشقین ، تا ثیر: ۲۸۱۲

پرده شد دورازرخ و،اززلف‌وخال
پرده در شد پرده درحسن‌و،جمال
فتح‌الابواب، پیر جمال:۳۰۱۲

پس از حمد خلاق خیر و کمال
خدای شفا بخش هر اعـــتلال
زبدهٔ منظوم ، طب: ۲۸۵۳

پس‌ازحمدونعت‌خداورسول
سخن‌راقوی‌بسته بایداصول
قیصر نامه ، منشی: ۳۰۵۰

تا به‌بینی نور عقل وعشق ووصل
تابدانی فرع چبود وچیست اصل
شرح‌کنوز ، پیرجمال: ۲۹۶۵

حسن مطلع جز بحمد ذوالجلال
نیست ممکن و آن بسعی ما محال
دستورمعما،شرف‌الدین علی۳۱۹۰

حمد ایزدنه‌کارتست ای دل
هرچه‌کارتو بارتست ای گل
سلسلة الذهب،دفتر ۳: ۲۹۱۵

حمد و ثنای احد لایزال
فرد قدیم وصمد بی زوال
خلاصة الحقایق ، ذهبی: ۲۷۹۷

حمد و فضل خدای عزوجل
هست بر بنده واجب از اول
سعادتنامه ، شبستری: ۲۹۱۰

در آغاز حمد تو ای‌ذوالجلال
من و کلك‌ودل هرسه‌ماندیم‌لال
دیوان طوفان، ۲۴۱۸

در این فصل کز فیض باد شمال
نسیم ارم را دهـــد گـــوشمـــال
ساقینامه ، قزونی:۲۸۸۱

زینت الـــروضة الاول
باسم‌الاله الصمدالمفضل
روضةالانوار، خواجو:۲۸۴۴

قل لله الحمد نزاری فقـــل
خداوند جزو خداوند کل
دستور نامه، نزاری :۲۸۱۲

قل هوالله لامر (لمرء) قدقال
من‌له الحمد دائـــماً متـــوال
جام جم،اوحدی: ۲۷۳۵

للهالحمد خالق المتعال
برخلایق‌رؤوف‌درهمه‌حال
وصف‌الحال ، حسینی: ۳۲۹۷

مدتی بد، کزکسالتهای دل
بودساکن‌بحر گوهرزای‌دل
مثنوی صفی‌علیشاه : ۳۱۲۸

مرتضی آن پادشاه پاك ذیل
رشحهٔ فیض حقیقت‌بر کمیل
کمیلیهٔ منظوم ، مظفرعلیشاه:۱۳۳۳

نامه آغازم بنام ذوالجلال
آنکه‌بیرون‌است‌ازوهم‌خیال
مرآت‌الخیال ، دهلوی: ۳۱۹۵

نیمه شبی با دوسه آشفته حال
درچمن زمزمه خونین مقال
مثنوی، رشید عباسی: ۳۱۲۳

هر گهی کاید بتقدیر خدای لم یزل
جرم مه در خانهٔ مریخ یعنی در حمل
اختیارات مسیر قمر: ۳۲۲۳و۲۶۲۵

یا خلیل انظر علی وجه الجمیل
انه مرآت قدس للخلیل
زهر و تریاق، گافرا: ۲۸۵۵

یا منیت المذنبین، معطی السئوال
یا انیس العارفین، یا ذوالجلال
انیس العارفین: ۲۶۵۲

یك حکایت یاد دارم از رسول
باد مقبول همه اهل قبول
مثنوی: ۳۱۴۳ ش۳۴۰۹۳

م

ابتدا بر نام حق داور کنم
مدح مولای علی حیدر کنم
غمکده، وفا: ۳۰۰۹

ابتدا بر نام حی ذی القدم
مبدع افلاك و انجم از عدم
مدخل منظوم: ۳۴۹

ابتدا بسم خداوند قدیم
آن الهی کوست، رحمان ورحیم
گل و بلبل، مهجور: ۳۰۸۳

ابتدا لعنت بشیطان رجیم
بعدبسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم
سئوال و جواب: ۲۹۲۲

ابتدای دفتر من ای حکیم
هست بسم‌الله الرحمان الرحیم
جوز و خرما، کاظم: ۲۷۴۹

ابتدایی بنام حی قدیم
انجام: ازعزیزی کنید گاهی
رمل منظوم: ۲۸۳۹

از ولولهٔ وصال یارم
بنگر دل آفتاب زارم
مثنوی، ملاشاه: ۳۱۳۵

الصلاة ای عاشقان کامد امام
بر رخش آرید ایمان و سلام
نهایة الحکمه، پیرجمال: ۳۲۸۸

المنة لله که بخون بگرفتیم
یکچند چوغنچه‌عاقبت بشکفتیم
سبحة الابرار، جامی: ۲۸۹۲

المنة لله که ز هستی رستم
با نقد بقاز تنگدستی رستم
نقش بدیع، غزالی: ۳۲۸۲ و پیروجوان نسخهٔ ۲۸۳۳۰

الهی تشنهٔ بحر وصالم
بدریاده‌چوسیلاب‌اتصالم
داستان معشوق بنارسی: ۲۸۰۷

الهی نامه را آغاز کردم
بنامت نامه‌ای را بازکردم
الهی نامه، عطار ۲۶۴۷

اولا خامه راکه بردارم
شرح افلاك‌وانجمش‌آرم
اختر، هزاری: ۲۶۲۴

اول از هیئت فلك گویم
پس باحکام اختران پویم
مدخل منظوم: ۳۱۱۲ ش۳۴۸۸۷

ای احد فرد بذات قدیم
بر تو گریزیم زدیو رجیم
سبع المثانی، نجیب الدین: ۲۹۰۱

ای بنام‌تست‌مفتاح هر کلام
—
مطلع الشمس، تجوید: ۹۹

ای بنام تو ابتدای کلام
نیست بی‌نام تو کلام تمام
سیر وسلوك منظوم: ۱۲۱۳

ای بنام تو افتتاح کلام
ازثنایت زبان رسیده بکام
تجوید منظوم، ابن‌عماد: ۷۹

ای خداوندکرم‌دارای، کریم
کز کرم افراشتی عرش عظیم
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای خداوندی که از محض کرم
دمبدم موجود گردانی از عدم
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای در حجب ازچشم وعقول‌وافهام
ذاتت پس پردهٔ هزار و یك نـام
ایهام، معما: ۲۱۷۹

ای رفیق ره و حریف مدام
وی طلبکار رنـد درد آشام
احکام‌المحبین ، نسخه ۲۶۲۴:۲۷۲۴۳

ای زنامت نامهٔ نـامی بنام
وی بنامت افتتاح هر کلام
وامق وعذرا، نامی: ۳۲۹۳

ای زیاد صحبت یارنت انـدر ذی سلم
اشك‌چشم‌آمیختی‌باخون‌روان‌گشته‌بهم
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳

ای سرو سهی خاك رهت،وقت خرام
کی صورت مه‌بود چو حسن‌تو تمام
گنجفه ، اهلی : ۳۰۸۹

ای صراط المستقیم، ای شهر قم
کاز تو دور افتادگان گشتند گم
فیض‌السعاده ، اهلی: ۳۰۲۳

ای که ازگرد گذرگاه تو،ای سرو خرام
خارگل،دامان‌آن پرعطرشد هرصبح‌وشام
مفتاح‌اللغة : ۲۰۳۰

ای کلام از انتظام نام ذاتت در نظام
وی‌زشهدشکرین شکرت‌زبان‌شیرین به‌کام
لؤلؤیه، نظم‌اللآلی : ۹۵

ای گشوده ازکرم باب نعیم
اسم اللهت ز رحمان ورحیم
جنات وصال : ۲۷۴۳

ای معلی بنام عرش نظام
وی فلك‌کرسی فرشته‌مقام
وصف چهل ستون:۳۲۹۷

ای نام نامیت شده مفتاح هر کلام
وی‌ازکلامت‌این‌همه عالم درانتظام
در نظمیه، رجایی :۸۸

این حکایت زالف لیـلا دیده‌ام
هم زدانایان چنـان بشنیـده‌ام
شش اختر،عبدالکریم:۲۹۶۶

ایها اللاهی عن العهد الـقدیم
ایها الساعی عن النهج‌القویـم
نان وحلوا:۳۲۶۲

باء بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
شدکلید باب حکمت ازقدیم
بحرالحقایق :۲۶۵۶

باء بسم‌الله‌الرحمان الـرحیم
گشت‌چون مفتاح‌ازوحی‌علیم
معنوی خفیه : ۳۲۲۴

باء بسم الله‌الرحمان الرحیم
هست مفتاح در گنج حـکیم
بحرالاسرار ۶ و ۲۶۵۶ ـ نورالانوار، کیمیا:۶۴۴

باسم خداوند رؤف رحیم
پای به‌دریای سخن می‌نهیم
کنزالمعارف،محمدحسین :۳۰۶۳

باسم عظیم و بـذات قـدیم
که‌عشق‌است‌و‌بس‌هرچه‌هست‌ای‌حکیم
روح‌القدس، پیر جمال: ۲۸۴۱

بتوفیق خداوند خرد بخش
طفیل حضرت والای اعظم
قصهٔ مد حمالت: ۳۰۳۹

بجز ارواح مکرم که بدیوان ازل
بخداونـدیشان خـط غـلامی دادم
سرداریه ، یغما : ۲۹۰۷

بحمد خدا نطـق انشاکنم
صفات الهی من انشاء کنم
فتحنامه انجمن ورامین:۳۰۱۴

بسم‌الله است بر زبانم
خلاق ازل نگهبانم
تحفة‌البحرین، روشن‌ضمیر: ۲۷۱۲
بسم خداوند رؤف رحیم
پای به‌دریای سخن‌می‌نهیم
کنزالمعارف: ۳۰۶۳
بسم‌الله الرحمان الرحیم
آدم خاکیست‌از دیورجیم
عرش نامه، حروفی: ۳۰۰۲
بسم‌الله الرحمان الرحیم
آمده سرلوحهٔ امید و بیم
دیوان، عاملی: ۲۴۱۷
بسم الله الرحمان الرحیم
آیت‌توحید (تحمید) وتمجیدکریم
جنات‌الوصال: ۲۷۴۳
بسم‌الله الرحمان الرحیم
آیت هستیست ز فرد قدیم
مثنوی، واصلی: ۳۱۳۸
بسم‌الله‌الرحمان الرحیم
اعظم اسماء علیم قدیم
مثنوی حروفی: ۳۱۴۳
بسم‌الله الرحمان الرحیم
افتتاح کنز اسماء عظیم
جنات الوصال: ۲۷۴۴
بسم الله الرحمان الرحیم
اهدنا الصراط المستقیم
۱ــ منبع‌الانهار: ۳۲۳۴ و ۲ــ گلزارابراهیم: ۳۰۶۸
بسم الله الرحمان الرحیم
باسم محمد شده‌فیض عمیم
خمسهٔ حسن: ۲۸۰۰
بسم الله الرحمان الرحیم
تاج کلامست (حکومست) و کلام‌قدیم
گلشن ابرار، کاتبی: ۳۰۷۱
بسم الله الرحمان الرحیم
تیغ الهیست بدست حکیم
دیدهٔ بیدار، شفایی: ۲۸۲۰

بسم الله الرحمان الرحیم
جدول کوثر بریاض نعیم
دیوان، طاهر اردبیلی: ۲۴۱۳
بسم‌الله الرحمان الرحیم
حبل متین است و رهمستقیم
زبدة‌الاشعار، گنابادی: ۲۸۵۲
بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
حکیم قدیر علی عظیم
لمعات الطاهرین، غلاما: ۳۰۹۹
بسم‌الله الرحمان الرحیم
خطبهٔ قدس‌است بملک‌قدیم
مطلع‌الانوار، خسرو: ۳۲۰۹
بسم‌الله الرحمان الرحیم
خطانجا تست وره مستقیم
منبع‌الانهار: ۳۲۳۴
بسم الله الرحمان الرحیم
ذکر احادیث کلام قدیم
تجوید منظوم: ۸۰ ش۸۰۷
بسم‌الله الرحمان الرحیم
ربط هویات به‌هوی‌قدیم
منهج التحریر، نیریزی: ۳۲۴۵
بسم الله الرحمان الرحیم
رشحهٔ اول ز سحاب قدیم
ابرگهربار: ۲۶۲۳
بسم‌الله‌الرحمان الرحیم
سجع لطیف اله، ز لطف عمیم
قصهٔ سوهنی مهینوال: ۲۹۲۷
بسم الله الرحمان الرحیم
سر خط منشور عطای عمیم
مسلک‌الاخیار، کشمیری: ۳۲۰۰
بسم‌الله الرحمان الرحیم
سرعلم حمد علی عظیم
مثنوی، نورعلیشاه: ۳۱۳۸
بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
سر ورق‌دفتر امید و بیم
مثنوی هادی: ۳۱۳۹

بسم‌الله الرحمان الرحیم
شد کلید باب حکمت از قدیم
بحر الحقایق، گلشنی: ۲۶۵۶

ذکر بسم‌الله الرحمان الرحیم
شد کلید مخزن دار حکیم
مرقات الادب، احمدی: ۲۰۲۵

بسم الله الرحمان الرحیم
فاتح الابواب جنات النعیم
جنات وصال: ۲۷۴۳

بسم الله الرحمان الرحیم
فاتحه آرای کلام قدیم
مظهر الاثار، هاشمی: ۳۲۱۵

بسم‌الله الرحمان الرحیم
فاتحهٔ فتح طلسم قدیم
مثنوی، سپهر: ۳۱۲۳

بسم الله الرحمان الرحیم
فاتحهٔ مصحف امید و بیم
مشرق الانوار، میرداماد: ۳۲۰۳

بسم الله الرحمان الرحیم
قادر و غفار و قدیر و قدیم
اختر نامه، حسینی: ۲۶۴۱

بسم الله الرحمان الرحیم
گنج ازل راست طلسم قدیم
مرکز ادوار، فیضی: ۳۱۹۸

بسم الله الرحمان الرحیم
ماهچهٔ رایت امید و بیم
مثنوی، شانی: ۳۱۲۵

هست بسم‌الله الرحمان الرحیم
مصحف آیات اسرار عظیم
اسرار الشهود: ۲۶۲۸

بسم الله الرحمان الرحیم
مطلع آیات کلام حکیم
مطلع الانظار: ۳۲۱۳

بسم الله الرحمان الرحیم
مطلع دیوان علی عظیم
در نجف ندیم: ۲۸۱۰

بسم الله الرحمان الرحیم
موج نخستست ز بحر قدیم
مجمع الابکار، عرفی: ۳۱۶۵

بسم‌الله الرحمان الرحیم
مینهم از تازه، بنایی عظیم
درج گهر، نامی: ۲۸۰۸

بسم‌الله الرحمان الرحیم
نزل کرامیست ز حی قدیم
سجنجل الاسماء، دهدار: ۲۹۰۲

بسم‌الله الرحمان الرحیم
نص صحیح است و کلام حکیم
حسن گلوسوز، زلالی: ۲۷۷۱

بسم الله الرحمان الرحیم
نعت اعلاست ز خوان نعیم
گل بوستان، بخش‌الله: ۳۰۶۶

بسم الله الرحمان الرحیم
نقش بدیع است ز ملک قدیم
نقش بدیع، غزالی: ۳۲۸۳

بسم الله الرحمان الرحیم
نیر خطیست بقصد غنیم
جهان نما، تاثیر: ۲۷۵۲

بسم الله الرحمان الرحیم
هست صلای سر خوان کریم
تحفة الاحرار، جامی: ۲۷۰۶

بسم‌الله الرحمان الرحیم
هست کلید در گنج حکیم
مخزن الاسرار: ۳۱۸۴

بعد از آن نظم دلپذیر کنم
وصف اشکال بینظیر کنم
رمل منظوم: ۲۸۳۹ ش ۳۰۱۳۵

بگویم حمد آن خلاق عالم
بلطف خویش پیدا کرد آدم
رموز العاشقین: ۲۸۴۰

بلغنا عنی خلیلی السلام
من فؤادی فی هواها مستهام
پرسش و پاسخ: ۲۶۷۷

بنام انکه کرد، ایجاد عالم
بـرای آدم و اولاد آدم
سروگل، فلکناز نامه: ۲۹۰۸

بنام آنکه هرگز وهم وافهام
—
اعداد، عزیزی: ۱۳۵

بنام پادشاه فـرد اعظم
که‌ازیك کن نمود ایجاد عالم
عشق نامه، ساری: ۳۰۰۴

بنام پادشاه فـرد اعظم
کریم ورازق‌وداناواعلم
کتاب اسماعیل: ۳۰۵۴

بنامت نامه را سربرگشایم
که‌اندرکوی‌عشقت‌می‌سرایم
کشف‌الاروح: ۵۵ و ۳۰۵۵

بنام خداوند عرش عظیم
نگارندهٔ لوح امید و بیم
شرح حال فاطمه: ۲۹۶۳

بنام خداوند فرد قدیم
که‌بنموده‌مارا، ره‌مستقیم
بهشت نامه: ۳۲۵۷

بنام خداوند فـرد کریم
خدایی که‌بخشنده‌است ورحیم
انتقامیه (در بخش تواریخ امامان)

بنام خداوند لوح و قلم
که برنیستی زد ز هستی‌رقم
مثنوی، اهلی: ۳۱۱۸

بنام خـدایـیست فتح کـلام
که شد رحمتش برخاص‌وبرعام
مجمع البحرین، اسیری: ۳۱۶۸

بود سفیهی به سفاهت علم
ساخته محکم بجهالت قدم
حمار نامه، وحشی: ۲۷۷۴

بهمه نحـو خـدا راست سپاس انعام
که زبان داد ودل وقدرت تألیف کلام
مفتاح سلیمانی: ۳۲۲۷

بیا ای ساقی سحر آفرینم (عشق آفرینم)
خـط جـام تو سر لـوح جبینـم
چاه وصال: ۲۷۵۴

بیا تا تماشای عالم کنیم
سری‌درسراپردهٔ غم کنیم
ساقینامه، دوستی: ۲۸۶۸

بیا تا خرد را قلم درکشیم
زمستی به‌عالم،علم در کشیم
ساقینامه، خواجو: ۲۸۶۷

بیا تا زمیخانه بستان کنیم
به‌ویرانه گشت گلستان کنیم
ساقینامه، شکیبی: ۲۸۷۳

بیا کز خرد پای برتر نهیم
به فرق خردمندی افسر نهیم
ساقینامه، اسد: ۲۸۵۸

جمیع الطب فی بیتین جمع
وحسن‌القول فی قصر الکلام
طب منظوم: ۵۶۵

چنین تا یکی ترك ساغر کنیم
لب دل ز خون جگر تر کنیم
ساقینامه، اوجی: ۲۸۶۱

چو از حمد و تحیت یافتی کام
بدان ای در معما طالب نـام
دستور معما، جامی: ۲۱۸۵

چه میخواست نقشی برآرد قلم
بنـام خـدا کـرد اول رقـم
سراج‌الصدور، فقیر: ۲۹۰۷

حمد بیحد خدای را مدام
مصطفی رادرودونعت وسلام
کبرای منظوم، شرف: ۱۵۰۷

حمد (نام) حق برزبان همی رانـم
که به‌جـان و دلش همـی خـوانم
فقه منظوم: ۳۰۲۹ و ۳۲۳۱

صدحمدوثنا زجان‌دمادم
وز صورت‌آب‌وخاك‌آدم
مونس العشاق: ۳۲۵۰

حمد خداوند رقم کش، قلم
فاتحهٔ سر دفتر لوح قدم
گلشن فردوس، حشمت : ۳۰۸۱

خامه پا بنهاد در امری عظیم
گفت بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
مجمع‌العشاق : ۳۱۶۸

خداوند ابحق اسم اعظم
به‌نور سید اولاد دآدم
سلسلهٔ مشایخ نقشبندیه : ۱۱۹۸

خداوندا زشور دل خرابم
نمك‌پرورده، چون‌مرغ کبابم
شور خیال : ۲۹۷۱

خداوندا منور کن ضمیرم
بخندان چون‌چمن خاك‌ضمیرم
مودت نامه ، ابجدی: ۳۲۴۶

خداوندا نریزی آبرویم
نه‌اندازی به‌فکر جست‌وجویم
کلام مؤمن : ۳۰۵۶

خدایا سینه‌ای بی سوز دارم
ولی همچون چراغ روزدارم
ناز و نیاز، وحید: ۳۲۵۸

خوش آندم‌که در بزم‌گاه قدم
مبی بود بی‌نشاء و کیف و کم
محیط اعظم، بیدل: ۳۱۸۰

دلاتا یکی‌دوردی غم‌در کشم
خورم‌خون و، آه دمادم‌کشم
ساقینامه ، هجری:۲۸۹۱

ذات او نزد عارف و عالم
برتر از کیف و کم، وزهل‌ولم
تحفهٔ مظفری، سپهر:۲۷۲۰

ذکر بسم‌الله الرحمان الرحیم
شدکلید مخزن دار حکیم
مرقات الادب، احمدی:۲۰۲۵

روز از نور عشق شد خرم
ظلمت شب درید جامهٔ غم
محبوب الصدیقین، پیرجمال:۱۳۶۵

زان پیش‌که حسب حال گویم
از خالق ذوالجلال گویم
گوی و چوگان، عارفی:۳۰۹۱

زبانرا چو در اول این کلام
زحمد و تحیت رساندی بکام
مأکول و مشروب، یوسفی:۲۵۹۳و۳۱۱۶

زبان میگشایم بحمد کریم
بحمد کریم رحیم وقدیم
ناظر و منظور، پیر جمال:۳۲۵۹

زبلبل نامه بیتی چند گویم
جواب معرفت آمد بجویم
بلبل نامه، عطار:۲۶۶۱

زد علم برقبهٔ عرش عظیم
نام بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم
مثنوی ۳۱۴۲ ش ۳۴۰۷۴

زفیض خداوند حی قدیم
رحیمست‌ورحمان‌حکیم‌وکریم
خنکار نامه: ۲۸۰۱

ساقی او آن بادهٔ یاقوت فام
آنکه‌عمر خضر می‌بخشدبوام
ساقینامه، نامی: ۲۸۸۸

ساقیا فصل ز مستان آمد و ماه صیام
باده در این فصل‌واجب گشت‌ودراین‌ماه‌حرام
بادهٔ بیخمار : ۲۶۵۴

سپاس و حمد بر خلاق عالم
که از خاکی پدید آورد آدم
کنزالاسرار : ۳۰۵۸

سر از خواب غفلت چو برداشتم
لوای فراست بر افراشتم
هفت جام، فضولی: ۳۳۲۲

سنبل مشکین ریاض قدیم
بسم‌الله الرحمان الرحیم
گلشن‌کشمیر : ۳۰۸۱

شبی چون گل بخاك دل‌نشستم
طلسم غنچهٔ هستی شکستم
مثنوی همت:۳۱۴۰

شبی در خلوت غم بود جایم
مکدر گشت سر جوش صفایم
ساقینامه، میر: ۲۸۸۷

صد حمد وثنا ز جان دما دم
وز صورت آب وخاك و آدم
مونس العشاق ، عربشاه: ۲۲۵۰

فبالله الرحمان الرحیم
اعظم اسماء علیم و قدیم
مثنوی حروفی: ۳۱۴۳

کی بود یارب که روبریشرب وبطحا کنم
—
تخمیس نعت جامی: ۲۷۲۲

گشایم زبان را بحمدحکیم
—
صدیق (پزشکی) : ۵۵۶

کنون سامعان را خبر میکنم
که من غزوهٔ بدر سر میکنم
جنگ نامه: ۲۷۴۷

گفت شیر خدای علی ولی
هادی خلق مقتدای انام
سخنان کوتاه : ۱۶۲۶

گنج مخفی در طلسمات قدیم
باءبسم الله الرحمان الرحیم
گنج مخفی: ۳۰۹۰

لله الحمد قبل کل کلام
بصفات الجلال والاکرام
سلسلة الذهب، جامی: ۲۹۱۵ ودرة التاج: ۲۸۰۷

مبدا ایجاد کتاب کریم
بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
احسن التحف : ۲۶۲۳

مطلع دیباجهٔ حمد قدیم
هست بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
گنج نامه، سید: ۳۰۹۰

منازل را چو رمزی باز گفتم
بسی در معانی باز سفتم
مقامات سعه: ۳۲۲۹

من به بسم‌الله الرحمان الرحیم
چون شدم ایمن زشیطان رجیم
رموز العاشقین : ۲۸۴۱

من بنام حق ابتدا کردم
سمنو نامه را بنا کردم
سمنو نامه: ۲۹۲۲

مطلع دیوان اسرار قدیم
هست بسم‌الله الرحمان‌الرحیم
زبدة الاسرار، صفی‌علیشاه ۲۸۵۱

میکنم حمد خداوند کریم
قادر بیچون و قیوم قدیم
عشق افروز، ثاقب: ۳۰۰۳

نام حق برزبانم همی رانم
که بجان ودلش همی‌خوانم
فقه منظوم، شرف: ۳۰۲۹

نخستین چو گردید جاری قلم
بنام جهان آفرین زد رقم
جام گیتی نما، فروشانی: ۲۷۳۷

نخستین چو آهنگ دفتر کنم
بنام خداوند خامه ، سر کنم
سفرنامه حاتم خویی، (بخش سفرنامه‌ها)

نظر هردو کوکبی باهم
که بود خانه‌شان مقابل هم
فتح الباب : ۳۰۱۳

نیست در ایام ما چندان عجب ازبلا
بلکه امنیت عجب باشد در این دوران مقیم
سخنان کوتاه: ۱۶۲۵

هر که او چهل حدیث یاد گرفت
از احادیث مهتر عالم
چهل حدیث: ۲۷۵۸ و ۱۵۹۶

هزاران درود هزاران سلام
زما بر محمد علیه السلام
رستم نامه: ۲۸۳۷

هست بسم‌الله الرحمان الرحیم
مصحف آیات اسرار عظیم
اسرار الشهود: ۲۶۲۸

یارب نفسی ده که ثنا پردازم
این نغمه‌به‌آهنگ‌سزا پردازم
حدیقةالطب(پزشکی) : ۵۲۰

یارب گنه آلود ز دنیا مبرم
بی‌وعدهٔ‌وصل‌خود، به‌عقبامبرم
زبدةالعقاید: ۲۸۵۳

یقین میدان که چندین عجایب
بـرای یـک دل دانا نهـادیم
طوفان معرفت:۲۹۹۶

ن

آغاز سخن بنام یزدان
روزی‌ده انس‌وخالق‌جان
تاریخ محمدی:۲۷۰۴

آفرین جان آفرین، برجان جان
زآنکه او هست آشکار و،او نـهان
مظهرالعجایب،عطار: ۳۲۱۷

آن شنیدستی که شمع انجمن
جان روشن،روشنی جان من
مثنوی ناصرعلیشاه: ۳۱۳۶

ابتدا بسم‌الله الرحمان
الرحیم‌المتوالی‌الاحسان
سبحةالابرار ، جامی: ۲۸۹۲

ابتدای هر کلام و هرسخن
خوش‌بودحمدکریم‌ذوالمنن
عشقنامه، عشقی: ۳۰۰۵

ادا میکنم شکر جان آفرین
که بخشیدم ازفضل دنیاودین
گلشن قدس، صادقی:۳۰۸۱

از پس حمدخداوند زمین وآسمان
درلغت‌نظمی‌کنم همچون لالی‌عمان
مثلثات منظوم : ۳۰۲۲ و۳۱۱۶

السلام ای سایه‌ات خورشیدرب‌العالمین
آسمان عز وتمکین،آفتاب داد و دیـن
هفت‌بند حسن‌کاشی : ۳۳۱۷

افتاده شامگه بکنار افق نگون
خود چون سر بریده از این..
دوازده‌بند : ۲۸۱۴

الهی آتش عشقم بجان زن
شرر درپنبه‌زاراستخوان زن
مثنوی: ۳۱۴۳ ش ۳۴۰۷۷

الهی به‌اعزاز آن‌پنج تن
که هستندفخرزمین‌وزمن
حیدرنامه: ۲۷۷۷

الهی تویی واقف ازحال من
عیانست پیش تو احوال من
ساقینامه، اهلی ترشیزی:۲۸۶۱

الهی درد عشقم را دوا کن
بنازم را بنازی آشنا کـن
محبت نامه: ۳۱۷۴

الهی دل بعشقت مایلم کن
دوعالم شوق، تحویل دلم کن
نیاز و ناز، آزاد:۳۲۸۹

الهی دلم را شکستی رسان
چودیوانه‌کردی‌به‌مستی‌رسان
ساقینامه، شوکتی:۲۸۷۳

الهی سینه‌ام را ساز قانون
زآهش بندتارو ناله مضمون
یوسف وزلیخا ، حاذق: ۳۳۴۱

الهی فیض الهامی عطا کن
دلم را نکته سنج مـدعا کـن
یوسف‌وزلیخا، شعله: ۳۳۴۲

الله واله و رب و رحمان
فرد واحد،حکیم‌وسبحان
نصیب الفتیان: ۳۰۴۴

امان میخواهد دلم از خالق جان آفرین
تابه نظم آرم ز معراج رسول المرسلین
معراج نامه، عطار: ۳۲۲۲

اول از ترکیب جسم آدمی گویم سخن
یك بیك سازم بیان احوال از من گوش کن
طب منظوم: ۵۶۶

اول کارها دلا از جان
به‌ثنای‌خدا، گشای زبان
داستان محمد حنفیه: ۲۸۰۶

ای بتو شاهی ملك جاودان
از توشده کون ومکان لامکان
گلدسته، عماد فقیه: ۳۰۶۷

ای بر احدیت تو اعیان
هریك به‌مثل دلیل وبرهان
ذبیح نامه، حزین: ۲۸۲۱

ای بنام تو ابتدای سخن
اول وصف تو، انتهای سخن
می‌رنگ، قطب: ۳۲۵۶

ای بنام تو افتتاح سخن
زانکه‌از توست عقل پیر کهن
سلسلهٔ‌مشایخ‌درویش محمد: ۱۱۹۶

ای بیادت تازه جان عاشقان
زآب لطفت تر زبان عاشقان
سلامان وابسال، جامی: ۲۹۱۲

ای چهارده ساله قرةالعین
بالغ نظر علـوم کـونین
نصیحت نامه، نظامی: ۳۲۷۸

ای حسن تو از صفات بیرون
درعشق تو کاینـات مـجنون
لیلی و مجنون، هلالی: ۳۱۱۵

ای خاك تو، تاج سربلندان
مجنون تو، عقل هوشمندان
لیلی ومجنون، جامی: ۳۱۰۰

ای خداوند آشکار و نهان
پرورانـندهٔ مکین و مـکان
کنزالاسرار (عشقنامه): ۳۰۶۳

ای خداوندگار بیحدوچون
ازقیاس و گمان وهم، بیرون
گلشن‌آرا، اردکانی: ۳۰۷۰

ای خدا نطق بسته راواکن
درثنای رسول گویا کـن
مثنوی صالح: ۳۱۲۸

ای داده بچشم آدمی جان
گنجی بطلسم کرده پنهان
گنج‌طلسم: ۱۳۳۹

ای دل شوریده، شیدایی مکن
بیش‌ازاین‌آشوب‌ورسوایی‌مکن
مثنوی رحمت کوزه کنانی: ۳۱۲۲

ای ذات تو همچو در مکنون
برتر زخیالی‌و، وزچه وچـون
درمکنون، دزفولی: ۲۸۰۹

ای رفیقان بشنوید این داستان
بشنوید این داستان از راستان
طاقدیس، نراقی: ۲۹۹۳

ای روی زمین زفیض عامت روشن
عالم همه از پرتو نـورت روشن
ترجمهٔ مناجات ص۲۷۲۶ ش۲۸۶۸۶

ای زتو بلند تارك و تاج‌سخن
گوهرزتویافت بحرمواج‌سخن
لطایف‌الخیال: ۳۰۹۸

ای زخیال همه وصفت برون
درك تواز فکروخردشدفزون
ملکزاده و پری: ۳۲۳۳

ای زعدلت ستم‌کشیده عنان
وی زبذلت‌درم خریده مکان
قصیدهٔ‌مصنوع، شربتدار: ۲۱۴۴

ای زلال هوس تشنه لبان
آرزومند توصاحب طلبان
فلك اعظم: ۳۰۳۲

ای شده از قدرت تو ماوطین
لوحهٔ دیباجهٔ دنیـا و دیـن
ناظر ومنظور: مجمع‌البحرین: ۳۲۵۹

ای صبا ای مایهٔ آرام من
کام‌بخش خاطر ناکام من
مثنوی، طوفان: ۳۱۲۹

ای فرازندهٔ سرای جهان
بکل وخشت، آشکار و نهان
خلوت‌راز ، وحید: ۲۸۰۰

ای قلم تیز کن، زبان بیان
بهر حمد خدای هردوجهان
آداب‌خط، سلطانعلی: ۱۹۰۱

ای کمینه بخششت ملك جهان
من چگویم چون‌تومی‌دانی‌تمام
لب لباب، کاشفی: ۳۰۹۴

ای که هستی گوهر مقصود من
صیقل آیینهٔ بهبود من
مثنوی : ۳۱۴۱ ش ۳۴۰۶۵

ای مذهب زتو عنوان سخن
حمدتوسرلوحهٔدیوان سخن
گلزار صفا : ۱۹۱۵

ای مرکز دایرهٔ امکان
وی زبدهٔعالم‌کون‌ومکان
شیر وشکر، ابابی: ۲۹۷۸

ای منزه خیالت از چه و چون
پرو خالی زتو درون و برون
گلشن خیال ، واحد: ۳۰۷۳

ای میر همه ستم شعاران
نومید کن امیدواران
مثنوی ، غیرت: ۳۱۳۰

ای نامه نگار خامهٔ من
نام تو مراد نامهٔ من
آیینهٔ عبرت، الفت : ۲۶۲۲

ای نور چراغ دیدهٔ من
آرام دل رمیدهٔ من
مثنوی ، اشرف: ۳۱۱۸

ای نور حدیقهٔ جهان بین
مه رازتوزینت استوآیین
شمس‌المشرقین : ۲۹۶۹

ای نوگل باغ نوعذاران
آرام و قرار بیقراران
مثنوی حسین یزدی: ۳۱۲۱

ای والهٔ حسن ودل‌کش جان
عشق تو بهردوکون سلطان
واله وخدیجه : ۳۲۹۲

ایها الساقی شرابی ده که من
سوختم وهست ذوق سوختن
مثنوی، لطیف الدین: ۳۱۳۲

ایها اللاهی عن العهد القدیم
ایهاالساهی عن النهج القویم
نان وحلوا ، بیابی: ۳۲۶۲

باز دریای سخن، شد موج زن
موج زن شد، بازدریای سخن
جنات الوصال: ۲۷۴۳

بال مرصع بسوخت مرغ ملمع‌بدن
اشك‌زلیخا بریخت‌یوسف گل‌پیرهن
شرح قصیدهٔ فخررازی: ۱۲۴۵

بدان ای عارف اسرار یزدان
حبیب رازدان اهل عرفان
مثنوی: ۳۱۴۲ ش ۳۴۰۸۳

بر کرهٔ خاك تنك میدان
کم‌باش‌چوگوی‌اسیرچوگان
ختم‌الغرایب : ۲۷۷۸

بشنو از من داستان دیهقان
قصهٔ بی‌خانمان خونین دلان
مثنوی، کریم : ۳۱۳۲

بشنو ای بلبل زگل‌این‌داستان
نقد حال‌خویش رااز‌ما ستان
اکسیرالجنون: ۲۶۴۵

بشنوید ای دوستان احوال من
بنگرید ای دوستاران حال‌من
مثنوی، رفیق: ۳۱۲۳

بشنوید ای معشر آزادگان
این‌حکایت‌ازدل، دل کف‌دادگان
مثنوی، آذر: ۳۱۱۷

بعد حمد مربی دو جهان
صانع‌حرف ،آشکارونهان
مخارج حروف (قرائت):۹۸

بنام‌آنکه‌کرد از راه احسان
صراحی بدن را پرمی جان
ساقینامه، سنایی: ۲۸۷۲

بنام ایزد ویزدان ورحمان
رحیم و آفریننده و سبحان
تحفهٔ‌کسکین : ۱۹۷۰

بنـام پـادشاه حی منان
کزوشدانجم‌وافلاك گردان
بختیار نامه، پناهی : ۲۶۵۹

بنـام پادشاه پادشاهان
سرافرازی‌ده‌صاحب کلاهان
وصف‌کشمیر : ۳۲۹۹

بنام جهان بخش ملك آفرین
سرا پرده افراز چرخ بریـن
اسکندر نامه،ثنایی : ۲۶۳۲

بنام جهاندار کل جهان
بنام‌خداوندکون ومکان
تاریخ ایران، تقی:۲۷۰۳

بنام چمن آفرین جهان
حبابی کن شیشهٔ آسمان
ساقینامه، مایل: ۲۸۸۴

بنام خالق پیدا و پنهان
که‌پیداونهان‌داندبیکسان
فرهاد و شیرین، صابر: ۳۰۲۱

بنام خداوند جان آفرین
حکیم سخن درزبان‌آفرین
بوستان سعدی:۳۳۴۶

بنام خداوند جان آفرین
که‌لطفش‌روان‌دادبرماء وطین
مثنوی : ۳۱۴۲ ش ۳۳۰۸۴

بنام خداوند جان آفـرین
نگارندهٔ آسمـان و زمیـن
چنگیز نامه:۲۷۵۶

بنام خداوند شور آفرین
حکیم نخ وتار وپودآفرین
نیستان: بوستان قاسمی:۳۲۹۰

بنام خداوند عرش برین
حکیم توانای جان‌آفرین
مختار نامه ، خموش: ۳۱۸۱

بنام خداوند کون و مکان
خردبخش‌جان، کردگار جهان
سفینةالنجات ، زاهد: ۲۹۱۳

بنام خداوند کون و مکان
نگارندهٔ صورت انس‌وجان
معظم نامه:۳۲۲۴

بنام خداوندگار جهان
خدای‌زمین‌وخدای‌زمان
گنج مراد،کرمانی: ۳۰۹۰

بنام خداوند هر دو جهان
جهاندار بخشندهٔ مهربان
نبی نامه:۳۲۶۹

بنام خداوند هر دوجهان
شه‌هفت‌گیتی و، نه آسمان
فتحنامه، تتوی:۳۰۱۳

بنام خداوند هفت آسمان
خداوند روزی ده‌غیب‌دان
بختیارنامه: ۲۶۵۹

بنام خداوند هوش آفرین
دو گوش‌نصیحت‌بنوش‌آفرین
گلشن صبا،کاشانی:۳۰۸۰

بنام خدایی‌که از قدروشان
خم باده را نام کردآسمان
ساقینامه، آشنا: ۲۸۵۷

بنام خدایی‌که داد ازشهان
جهان پادشاهی به‌شاه‌جهان
پادشاه‌نامه، قدسی:۲۶۷۶ ظفرنامه،قدسی : ۲۹۹۷

بنام خدایی‌که سیل سخن
روان‌کرددرعرصه گاه‌دهن
فیل نامه:۳۰۳۳

بنام روانبخش روزی رسان
که‌رزق آفرینست پیش‌ازروان
مزعفر نامه، بسحاق: ۳۱۹۹

بنام شاهد نازك خیالان
عزیزخاطر آشفته حالان
نیرنگ عشق،غنیمت: ۳۲۸۹

بنام شوق بخش بیقراران
فروغ‌افزای شمع گلعذاران
جعد وهیچ: ۲۷۴۰

بنام فرازندهٔ آسمان
فروزندهٔمشعل‌اختران
قیافه شناسی، منظوم: ۳۰۵۰

بنام‌کردگار فردبیچون
که‌ماراازعدم‌آوردبیرون
هیلاج نامه، عطار: ۳۳۲۹

بنام مهین‌کردگار جهان
خداوند بخشندهٔ مهربان
شهنشاه نامهٔ حسینی: ۲۹۷۷

بنام نام بخش نامداران
گدای درگه اوشهریاران
گهرنامه، خواجو: ۳۰۹۱

بنام نخل بند روضهٔ جان
که وصفش کردفکرم‌داگلستان
بهرام‌وگلندام: ۳۰۸۹

بنام نکته‌گیر نکته دانان
زبان دان زبان بی‌زبانان
رام واستیا: ۲۸۲۳

بود بازی نرد، باب شهان
که‌دربزم، ازرزم‌دارد نشان
وصف نرد: ۳۳۰۰

به شیرینی شهد کنج دهن
به جوش اسیران چاه ذقن
قسم نامه، ظهوری: ۳۰۳۸

بهترین هرکلام ای نور چشم‌مردمان
هست نام خالق بسیار بخش مهربان
صدکلمه،عادل: ۱۶۴۳ و ۲۹۸۷

بهر تصویر عشق سحر وبیان
شدچمن صفحهٔ خامهٔ سروران
مثنوی: ۳۱۴۱ ۳ش ۳۴۰۶۴

بیا ای خامه انشای رقم‌کن
بنام‌کاتب لوح وقلم کن
رسم‌الخط: ۱۹۱۲

بیاد دار عادل ، برای صحت تن
دوبیت‌مختصرخوشگوارهمچوشکر
طب منظوم، ترجمهٔ ارجوزه: ۵۴۵

بیا ساقی اسباب‌می سازکن
سر خم بنام خدا باز کن
ساقینامه، فیاض: ۲۸۸۳

بیا ساقی ای ترك رعنای من
دوچشم تو درعین نعمای من
ساقینامه، حیرتی: ۲۸۶۶

بیا ساقی ای مونس دوستان
بزن خیمه‌اندر سرابوستان
ساقینامه، فروغ : ۲۸۸۱

به یومی که اردوی شاه جهان
زطهران برون شد به‌مازندران
سفرنامه مازندران (دربخش‌سفرنامه‌ها)

پس از تحمید ذات پاك یزدان
درود مصطفی و نعت یاران
فرایض منظوم، ابن‌حسام: ۳۰۱۸

پس ازحمد خداوند زمین وآسمان
کرده‌ام نظم مثلث چون‌لئالی‌عمان
مثلثات منظوم: ۳۰۲۲

پس پردهٔ صلح جویندگان

—

ساقینامه ، وحشی نسخهٔ ۳۰۶۸۷

تا شده پیوند روان با بدن
عشق‌روان‌بودو،دل‌خسته تن
مجالس وعظ، بیهقی ، اخلاق: ۱۶۷۸

تاطعا می‌نگذرد از معده‌بر بالای آن
گرنبات سوده مینوشی بود عین زیان
طب منظوم: ۵۲۴

تــرا ای خــردمنــد روشن روان
زبان کرد یزدان‌از این سان روان
گوش نامه: ۳۰۹۱

جبرائیلا ساز راه خویش کن
سینه‌رازین سوی بی‌تشویش کن
جبرئیل نامه: ۲۷۳۹

چرخ از چه باز جامه به‌بر کرده نیلگون
وآنکه نشستــه زاشك شفق تا کمر بخون
چهل بند: ۲۷۵۷

چنین که لعل لبت زاب خضر دادنشان
توان رسیــد بیکدم بچشمـهٔ حیــوان
ولایتنامه، ضمیری: ۳۳۰۳

چنین‌آمد از فیلسوف این سخن
که چون شد بهشه تازه دور کن
مقالات هفت‌حکیم: ۳۲۲۹

چو سلطان انجم زخاور زمین
برسم عرب گشته محمل نشین
داستان اکبر پادشاه: ۲۸۰۴

چون اختر صدر الوزراء گشت دگرسان
از خواستهٔ یــزدان، یــا سایهٔ یــزدان
مسمط در تاریخ،رهی: ۳۲۰۲

حکما گفته قول ذوالقرنین
آنکه زویافت کار حکمت‌زین
اختلاجات اعضا (نظم و نثر) : ۴۶۴

حمد بیحد،شکر بی پایان من
مــرخداونــد قدیــم ذوالمنن
مقالات توحیدیه،ذیل

حمد بیحد هست مخصوص خدای
مالك روزجزا، دانندهٔغیب و نهان
طب منظوم، حکیم: ۵۶۵

خدا را ستایش که آرد برون
زرگهای رز، آب وآتش برون
ساقینامه، قنایی: ۲۸۸۲

خداوندا بفکرم تازه جان کن
به‌حمد خویش اول، تر زبان کن
کامروپ ، همت: ۳۰۵۳

خداوندا بقلبم شوری‌افکن
ازآن‌شورآتشی‌دردل برافکن
کفر و ایمان، شیخ صنعان: ۳۰۵۵

خداوندا دلم راشادگردان
زقید هستیم آزاد گــردان
مهروماه: ۳۲۵۱ ۳۲۴۳ ش۳۵۶۴۳

خدایا بحمد تو کردم بیان
توخالق‌تورزاق، بهردوجهان
معراج سالکین : ۳۲۳۲

خدایا بهرسروری،سروری درجهان
تو مختاری ای ، سرور سروران
مختار نامه: ۳۱۸۳

خدایا تا از این فیررزه ایوان
فرو زد ماه ومهروتیر و کیوان
عشاق نامه، عبید: ۳۰۰۳

خدایا تویی زندهٔ جاودان
فرازندهٔ این سپهــر روان
کلیه ودمنه، قانعی: ۳۰۵۷

خوانده‌ام من، کتاب مکرزنان
دیده‌ام حیلـه‌هــای راه زنــان
مکرزنان : ۳۲۳۱

دلا اندر اطوار کار جهان
یکی بازبنگرچو کارآگهان
فتحنامه،حسن اصفهانی: ۳۰۱۳

دلا تابکی بی می لاله‌گون
چونرگس‌بودجام‌عیشت‌نگون
ساقینامه، زکی: ۲۸۷۰

دلاگر نسیم خزان شد وزان
بهاراست‌ومیخورگان درامان
ساقینامه، قاسمی: ۲۸۸۲

دوستان آیید از پیرو جوان
گل بسر، با ناله و آه و فغان
مثنوی، بیدل: ۳۱۱۹

دوستان همدمان هواداران

—

ملك دینار: ۳۲۳۲

دین و ایمان مرد را به یقین
نشناسند جز بـه صدق یمیـن
ترجمهٔ نثراللالی: ۱۵۷۸ش ۱۵۴۷۳

ز بلبل شنیدم یکی داستان
که برخوانداز گفتهٔ باستان
اسفند یار نامه: ۲۶۳۲

زهی جهندهٔ فرخندهٔ دونده ترن
که‌چون‌شهاب نوردد بصدشتاب ترن
وصف کالسکه: ۳۲۹۸

ساقی ای آرام‌جان ناتوان
می بده آن‌می‌برنگ‌ارغوان
قیمه پلو، شیخنا: ۳۰۵۰

سپاس گویمت ای خالق زمین وزمان
بـود زرنج دو کون، از توام امیدامان
بهجت نامه، طاهر: ۲۶۷۰

سپهدار دیار درد مجنون
علم‌زدروزی‌ازحی‌سوی‌هامون
چاه وصال، احمد سند: ۲۷۵۳

سر خط دیوان الهیست این
سرورق دفتر شاهـیست این
مظهر الاثار، هاشمی: ۳۲۱۵

سر نامه حمد جـهـان آفـرین
کزو شد پدید آسمان و زمـین
مثنوی ، شهاب: ۳۱۲۷

سروشی خاست دوش از محفل جان
که انـدر شهـر بـند ذات انسان
ساقینامه، اشراق: ۲۸۵۹

سلسلهٔ نام الهیست این
ناظم‌سر رشتهٔ‌شاهیست‌این
سرحمد علی عظیم، نورعلیشاه: ۲۹۰۸

سوی ویرانه‌ام سحری جلوه کنان
بهرپرسیدن‌بیمارخودآن‌سروروان
بیمار وطبیب: ۲۶۷۵

شکرجبار، کردگار جهان
خالق‌خلق‌و، راحم ورحمان
خلاصة الرمل: ۲۷۹۹ ومعین الرمل: ۳۲۲۵

شکر گویم که بتوفیق خداوند جهان
بر سر نامه ز توحید نوشتم عنـوان
قران سعدین: ۳۰۳۴

شنیدم بچنین روز، خالق سبحان
به‌جبرائیل‌امین‌داد این‌چنین‌فرمان
غدیریه، ناصری : ۳۰۰۹

شنیدم که‌بد، روبهی بدفسون
ابا هدهدی شد به‌غاری‌درون
روباه وهدهد: ۲۸۴۱

طرز خاموشی وطرح گفتن
همه کس میداند، غیر از من
مثنوی، ملاشاه : ۳۱۳۵

طوطی کلکم که سیمرغ چمن
تازگی آموخت از طرز سخن
حاتم نامه، سلیم: ۲۷۵۹

عجب مانده‌ام زین خم نیلگون
که‌صد گونه‌رنگ‌آمدازوی‌برون
ساقینامه، اشرف: ۲۸۷۲

عزیزان ، دوستان ، مهر آفرینـان
شهیدان ، کشتگان ، محنت قرینـان
زبور العاشقین : ۲۸۵۳

عقـد گشای گـرهٔ کاف ونون
آنکه زوصفش عجز الواصفون
اخلاق شاهی: ۱۵۳۱

علم منطق مبحث الفاظ است، لیکن بالطبع
عمده مدلولش معرف، نیز حجت بیگمان
منطق منظوم: ۱۵۱۱

قصه‌ای دارم ز پیران کـهن
جانفزا ، مانندهٔ در عـدن
گلشن راز، ثاقب: ۳۰۷۳

قلم بردار رازدل عیان کن
سرآغازش بنام غیب‌دان کن
بلبل نامه، عطار: ۲۶۶۱

کبوتر با زبان خوشبیانی
چنین‌زد چلکه‌برمرغ‌معانی
فرهاد وشیرین ، فوقی: ۳۰۲۲

کرد ملکشاه، الب ارسلان
عزم شکار از طرف اصفهان
داستان ملکشاه: ۲۸۰۷

کریم‌کار سازکار بدست آسان
شاه رضای شریف رهبرشناسان
شیرین وفرهاد، الماسی: ۲۹۸۴

کوکبهٔ خسرو نوشیروان
شدچه‌جهان گیر گران‌تا گران
مثنوی، خلیل: ۳۱۲۱

که سفیان دگر باره از راه کین
زبطحا بیامد به یثــرب زمیــن
سفیان ویثرب: ۲۹۱۲

کیم دیوانه‌ای از خود هراسان

ـ

مثنوی، نصیری: ۳۱۳۷

گردل احمق نبودی تابع قول وزبان
از زبان خود نیفتادی مدام اند زیان
سخنان کوتاه: ۲۶۲۵ ش ۱۵۹۹۳

گر کنی گوش سویم از دل وجان
مشکــلات تــرا کــنــم آســان
فرهنگ یوسفی (پزشکی) : ۵۷۳

لك الحمد والشكر يا مستعان
بارباب معنی تو دادی زبــان
مجموعهٔ شاعران: ۳۱۷۰

مائیم ستمکشان محزون
زین‌مشت‌غباروطاس‌پرخون
محیط الکونین، سالك: ۳۱۸۱

مرحبا ای بلبل باغ کهن
ازگل رعنا بگو با ماسخن
مثنوی، بوعلی قلندر: ۳۱۲۵

مرحبا ای سیه رخ دوزبان
ای‌حدیث‌آفرین‌بیدل‌وجان
تحریمة القلم، سنایی: ۲۷۰۶

مژده مژده ، مژده‌ای دلدادگان
کامد آن یــاری ده افتــادگــان
احکام المحبین، پیر جمال: ۲۶۲۳

مصر شهرو، شهرماه و، ماءآب و، خوف سهم
سهم تیرو ، اجنحه بال باشد ، بــال جان
نصاب تجنیس: ۲۰۳۷

من بغیر تو نبینم در جهان
قادرا پروردگارا جاودان
بیسر نامه، عطار: ۲۶۷۵

نام والای ، ایزد ذوالمنن
هست‌موج‌نخست بحر سخن
بحرالحقایق، هدایت: ۲۶۵۶

نامه برکردگار جهان
کوست‌الله‌وراحم‌ورحمان
نسب اخوان: ۲۰۴۴

نخستین که‌آید قلم در زبان
بحمد خدا، به‌که گردد روان
گنج روان، شاه‌داعی: ۳۰۸۸

نطق جان بشنو زدستان ساز من
این نوای جان و این آواز من
طاوبی: ۲۹۹۵

هرثنای بیحد و، بیچند و چون
کزدهان هرثنا گوشد، بــرون
نخبة النصایح: ۳۲۷۰

هرچه‌قاری را اهم و، واجب‌آمدبیگمان
نظم‌حافظ‌عزالدین‌را گربخوانی‌ای‌جوان
تجوید منظوم: ۷۹

یاد گیر از امام (با) دل وجان
تــو حــروف تمــامــت قــرآن
تجوید منظوم: ۸۰ ش ۸۰۸

یار با خود در ازل بی ما و من
عشق را میساختــی با خــویشتن
مثنوی، طالبانی: ۳۱۲۹

یاضیاء النور، ای جان جهان
ای سر، سر دفتر سرو نهان
ضیاءالنور، بروجردی: ۲۹۹۲

و

الهی بپاکان درگاه تو
به‌مردان‌روکرده‌درراه‌تو
پنج گنج ، منزوی: ۲۶۸۴

ای بساط فلك بسیط از تو
از سماتا سمك محیط از تو
شطرنج منظوم: ۲۹۶۶

ای بلبل جان نغمه سرا ازغـم تو
چون دایره دل پیشرو ازغـم تـو
موسیقی (در بخش موسیقی)

ای جهان دیده، بود خویش از تو
هیچ بـودی نـبـود، پیش از تـو
هفت پیکر ، نظامی: ۳۳۱۷

ای خداوندی که از ایجاد تو
شد خراب آباد، لا آبـاد تو
گنج‌اسرار، سیاف: ۳۰۸۷

ای خدای بی‌نهایت،جودتو
گشته نابود، بود از جودتو
گنج اسرار: ۳۰۸۷

ای دوجهان غرقهٔ آلای تو
کون ومکان قطرهٔ دریای‌تو
فتوح‌الحرمین، محیی: ۳۰۱۶

ای شده محبوس دام آرزو
نیست‌چیزی‌جز گره‌دردام‌او
منهاج الحقایق، مجذوب: ۳۲۴۴

ای ماه ستمگر جفا جو
ای سید جورکیش‌بدخو
مثنوی، هجری : ۳۱۴۰

ای نوای دل عشاق، ازتو
صد نوا ساز،درآفاق ازتو
عشاق نوا، رازی: ۳۰۰۳

ای نورس گلزار ابراهیم از تو
وی آتش نمرود تف بیم از تـو
گلزار ابراهیم: ۳۰۶۸

این‌زبانها را بکام از نام تو
نعمت نطق‌وبیان انعام تـو
جنات وصال: ۲۷۴۳

این نصیحت بگوش جان بشنو
با توگویم چنین و،چنان بشنو
نصیحت نامه: ۱۴۵۸ و ۳۲۷۸

بسم الله خـدای کانـا نو
لامکان نانهین وه تهانـو
مقبول‌البیان: ۳۲۳۰

بسم من لااله الا هو
صنع‌لفظی‌وزین معنا
کمال‌نامه، خواجو: ۳۰۵۷

بنام آنکه حسن و عشق هردو
بود نقشی ز کلـك صـنعت او
دستور محبت: ۲۸۱۱

بنام برازندهٔ آرزو
که‌خالی‌نباشدازوهیچ‌سو
فتحنامه، حسام‌الملك: ۳۰۱۴

تفتست فرشته بلبل او
مه تفته‌ز آتش گل او
حسن الفاق: ۲۷۷۰

خط که مایقرء است‌شهرت او
آن اشارت بود خـط نیکـو
مرکب ورنك سازی: ۱۹۱۷

سخن پرداز این افسانهٔ نو
چنین‌زدداستانی‌درپس‌خسرو
خسرو وشیرین، قاسمی: ۲۸۷۸

یك نفس بیش نیست شربت تو
بدگرکس دهنـد نـوبـت تو
ساقینامه ، عرشی: ۲۸۷۸

ابتدا میـکنم به بسم‌الله
کوست‌بر کل کاینات گواه
عجایب‌الدنیا، آذری : ۳۰۰۱

افتتاح کلام به‌بسم الله
ابتدا میکنم بحمدالله

شوق نامه : ۲۹۷۳

اگر با صد هزاران مکر وحیله
گرفتی از کف مـن یـك وسیله

نامه‌ها ، اعتضادالسلطنه:۳۲۶۸

الا ای آنکه هستی سالك راه
بیا با مـن بـگو،اسرار الله

روحیه، شاه نعمت‌الله: ۱۱۸۱

الهی بدل، کامم از خامه ده
نـوای دل انبیـا نـامه ده

انبیاء نامه:۲۶۵۰

الهی خنده‌ام را نالکی ده
سرشکم‌راجگرپر کالکی‌ده

سوز وگداز، نوعی:۲۹۲۵

الهی هم دل و هم بی دلی ده
هم‌آن‌حاصل‌همان‌بی‌حاصلی‌ده

زیبانگار: ۲۸۵۵

الهی سینهٔ درد آشنا ده
غم‌ازهردل که‌بستانی‌بماده

خسرو وشیرین،سنجر:۲۷۸۶ و ساقینامهٔ اوش۳۰۴۹۵

ان اولی الشروع بسم‌الله
ابتدی بسمه و احمـدلـه

خزاین ملکوت، نویدی: ۳۳۲۳

اول و آخر بیکی نام به
عشق سرآغاز وسرانجام‌به

انوارالولایة، هدایت: ۲۶۵۱

ای بدرگاه تو شاهان داد خواه
ما رعیت جمله و، تـو پـادشاه

چار تخت، ابیوردی: ۲۷۵۳

ای بدر ماندگی پناه همه
کرم تست عذر خواه همـه

عشق،منظومه‌در... :۳۰۰۳ومثنوی‌جامی: ۳۱۲۰

ای بیکتایی سزاوار آمده
واز همه یکتا پدیدار آمده

گنج اسرار:۳۰۸۷

ای جلال تو بیانها رازبان‌انداخته
عزت‌ذاتت‌یقین رادرگمان‌انداخته

دیوان وهبی:۲۶۰۵

ای خدایی کز توشد هست‌این‌همه
وزمی ایجـاد تـو، مست آن همه

گنج اسرار:۳۰۸۷

ای دل اول بگو تو بسم‌الله
کن ادا شکر نـعمت‌الله

منظومهٔ کلامی:۹۹۷

ای راهنمای بهر زبان در افواه
یزدان و کرسطوس چـوتکـری

برهان قاطع :۱۹۲۲

ای غیر ترا بسوی تو راهی نه
در سر حقیقت تو، آگاهی نه

مطالب العشاق:۳۲۰۹

ای‌کلام از اعظم نام تو زیور یافته
در صفات وزسپاست‌زیب‌دیگر یافته

لؤلؤدرج مضامین:۸۷

ای‌که هرپیداز تو پیداشده
وازتو هرشیدا دلی‌شیداشده

گنج اسرار،سیاف:۳۰۸۷

ای نگارندهٔ سپید و سیاه
ای طرازندهٔ نگین و کلاه

خلاصةالاحکام، صبا:۲۷۹۶

ای وجودت شده بقای همه
با زمین و زمان صفای همه

یوسف وزلیخا، دولت:۳۳۴۱

ای همه عالم برتو بی‌شکوه
رفعت خاك در تو، بیش کوه

سحرحلال، اهلی:۲۹۰۲

این‌نامه بنام آن یگانه
کوراست بقای جاودانه

لیلی و مجنون، صاعد: ۳۱۰۳

برازندهٔ تاج و تخت وکلاه
خدیو جوانبخت تیمور شاه

تمرنامه، هاتفی:۲۷۲۹

برازندهٔ تاج و تخت و کلاه
خدیو جوانبخت عباس‌شاه
قندهار نامه، صائب: ۳۰۴۹

برخیز و فراهم کن ، اسباب زمستانه
بزمی خوش و دلکش ساز، رندانه و مستانه
مسمط: ۳۳۰۲

بسم من لااله الا هو
صنع لفظی و زین معناه
کمال نامه ، خواجو: ۳۰۵۷

بنام آنکه در عنوان نامه
بود نامش نخستین نقش خامه
خسرو وشیرین، نامی: ۲۷۸۹

بنام خداوند خورشید و ماه
که دل را به هوش و خرد داد راه
انوشیروان نامه: ۲۶۵۱

بنام فروزندهٔ شید و ماه
نگارندهٔ هر سپید وسیاه
عین الغموم، مطلع: ۳۰۰۸

بنام نامی حی یگانه
خداوندی، که او بشکافت دانه
گلشن اسرار: ۱۳۳۸

بندهٔ بس عاصی استم، روسیاه
جرم بسیار است، روزم شد تباه
معرفت نامه: ۳۳۲۳

بنمود خواب راست، اول ماه
دردووسه، زخواب عکس بخواه
خوابنامهٔ منظوم: ۲۸۰۱

بنیاد سخن بنام حق نه
کز هر چه بهست، نام حق به
چهل صباح: ۲۷۵۹

پیش از آن دم که بگیرم خامه
—
قافیه، ناشناخته : ۱۹۷۱

چون قلم میکشم الف ز آه
مددم کرد بسم الله
تسبیح کربلا: ۲۷۲۸

حمدلله تعالی ذاته
شهدالله تبارك ذاته
اکسیر الجنون : ۲۶۴۵

خداوندا بعشقم زندگی ده
بفرقم تاج عز بندگی ده
خسرو وشیرین، هاتفی: ۲۹۸۴

خداوندا دلم در گاه دل ده
چو داغم تکیه بر دیوار دل ده
یوسف وزلیخا، ناظم: ۳۳۴۴

خداوندا دلی ده شاد از اندوه
به گنجایش غم، کوه تا کوه
فرهاد وشیرین: ۳۰۳۸

خدایا تویی پادشاه همه
خداوندی تو ، پناه همه
منهج الابرار، اشرف: ۳۳۴۵

رمل را شانزده بود خانه
نیست کذب اندرین و، نه افسانه
رمل منظوم: ۲۸۳۹

ساقی از آن مشربهٔ یاقوت ده
قوتم از مرتبهٔ یاقوت ده
ساقینامه، اهلی: ۲۸۶۳

سبحان الله عز شأنه
من جل جلاله و عمه
مثنوی حماسی دینی : ۳۱۲۱

سبحان من تحیر فی ذاته سواه
فهم خرد بکنه کمالش نبرده راه
انیس العاقلین : ۲۶۵۲

سپاس و شکر بیحد و کرانه
بود لایق معبود یگانه
ارشاد العوام: ۸۷۴

سر این نامه را بنام اله
ابتدا میکنم به بسم الله
حقیقت حق، چشتی: ۲۷۷۳

سینه‌ای خواهم، ز هجر افروخته
عاشقی خواهم، چو خود دلسوخته
عشق حقیقی: ۳۰۰۴

شود یاورم گر معین،اله
به‌نظم آورم‌قصهٔ‌آن‌دوشاه
حسنین: ۳۰۵۴

شبی رو از گلاب شسته
چورخ‌راآیینهٔ‌خورشیدرسته
مثنوی، نوعی:۳۱۳۸

شبی کز پی‌نبود آنرا سحر گـاه
از او طول امل وامانده در راه
وصف باغ قزوین: ۳۲۹۶

صباحی زاب کوثر روی شسته
گلی ازچشمهٔ خـورشیـد رسته
خسرو وشیرین، شاپور، ۲۷۸۶

صدر هذا الکتاب بسم‌الله
افتتاح الخطـاب بسم‌الله
نسبت نامه، منظوم، ۳۲۷۲

عدالت خواستند ایرانی از شاه
که عدلش از زمین گیردالی‌ماه
تاریخ مشروطیت : ۲۷۰۴

علی الله التوکل بالبدایه
علیه الاعتماد فی النهایـه
ابواب العلوم: ۱۹۶۱

کل ما فی الوجود لیس سواه
وحـده لا الـه الا الله
تذکرة العاشقین: ۲۷۲۲

کیم من داغداری در زمانه
بهر داغی خدنگی رانشانه
مثنوی، کلیم: ۳۱۳۲

ملك ترا هست،تو برتر همه
ما بفروئیم تو بـر سرهـمه
قصهٔ ملکزاده : ۲۸۰۷

مینهد خامه‌ام بجای کـلاه
برسرنامه تـاج بسم‌الله
نسب نامه، والهی: ۳۲۷۲

نام او باده سینه میخـانه
دهن هر که هست پیمانه
میخانه : ۳۲۵۶

نتوان یافت در خزینهٔ شاه
رشتهٔ گوهری چـو بسم‌الله
رشتهٔ‌گوهر بینش: ۲۸۳۸

(الله) نیست حد خامه از نام اله
دم زدن بـایـد دارد نـگاه
نود و نه نام خدا: ۲۲۰۵

نخست آغاز هر دفتر ثنابه
ثنابر بـارگاه کبریابـه
جمشید و خورشید ، فرخ : ۲۷۴۳

ویحك ای نقش بند بی‌خـامه
قاصد رایـگان بی مـایـه
کارنامهٔ بلخ، سنایی:۳۰۵۲

ی

آیینهٔ طلعت خـدایی
گنجینهٔ فیض کبریایی
تحفة النبی : ۲۷۲۱

ابتدا کردم بنام آن الهی
—
بهرام وگل‌اندام،کاتبی: ۲۶۷۳

از این منزل سخن را بربجایی
که باشدزین حـکایت ابتـدایی
مجمع‌البحرین: ۳۱۶۸

الا ای آهوی‌وحشی‌کجایی
مرا بـاتست بسیار آشنایی
مثنوی ۳۱۴۱ ش ۳۴۰۶۱

الهی پردهٔ پندار بگشای
در گنجینهٔ اسراربگشای
جمشید و خورشید، ساوجی: ۲۷۴۲

الهی جان ما را بخش نوری
بنور جان ودل ما راحضوری
گلستان ارم، هدایت: ۳۰۷۰

الهی چون سپهرم سینه بگشای
—
ساقینامه، جامی: ۲۸۶۵

الهی ده دلها را رسایی
—
محمود و ایاز، زلالی:۳۱۷۷ش ۳۴۶۸۱

الهی غنچهٔ امید بگشای
گلی ازروضهٔ جاوید بنما
یوسف وزلیخا، جامی: ۳۳۳۱

الهی قاسمی را راه بنمای
زبانش ربه بسم‌الله بگشای
عمدة الاشعار، قاسمی: ۳۰۰۸

الهی گوهر مقصود بنمای
بطور دل تجلی‌یی بفرمای
یوسف و زلیخا، حشمت:۳۳۴۱

الهی مخزن. . . بگشای
فروغ مطلع انوار بنمای
وامق‌وعذرا، جوشقانی: ۳۲۹۳

السلام ای سایهٔ خورشید رب العالمین
آسمان عزو تمکین آفتاب داد و دین
هفت بند: ۳۳۱۷

اول دفتر بنام آن کسی
که‌چومن‌آشفته دل‌داردبسی
جزایر، کیمیا:۶۱۹

ای آنکه بجز تو نیست هستی
دارد زتو هست و نیست هستی
تفسیر سورهٔ بقره: ۲۷۲۸

ای آنکه زعین خود نمایی
مایی تو بما ولی نمایی
لؤلؤالعبرات، قاضی:۳۰۹۹

ای اسم توگنج هر طلسمی
قانع ز تو هرکسی باسمی
دستورمعما، جامی(نثر): ۲۱۸۴

ای باسرار حقیقت برده‌پی
بشنواز نایی حکایت نی‌زنی
چهار فصل، میکده: ۲۷۵۷

ای برادر روز وشب‌نام علی
برزبان‌داری‌واز وی غافلی
ولایت نامه، هاشم: ۳۳۰۴

ای پاکی تو منزه از هر ادراکی
قدوسی تو مقدس از ادراکی
رمزالعشایخ: ۲۸۳۹ و مختارنامه، عطار:۳۱۸۲

ای پیدا تر از هر پیدایی
وی هویدا(آشکار)ترازهرهویدایی
حق‌الیقین، شبستری (نثر): ۱۱۲۹

ای جهان داور یکتاکه سمیعی وبصیری
وی پدیدآور اشیا، که حکیمی‌وخبیری
تحفهٔ حسینیه: ۲۷۱۳

ای حیات دل حسام الدین بسی
میل میجوشد به قسم سادسی
مثنوی معنوی: ۳۱۴۴

ای داده زماه تابه‌ماهی
برهستی ذات‌توگواهی
شاهنامهٔ نادری: ۲۹۹۸

ای درون پرور برون‌آرای
وی‌خردبخش‌بی‌خردبخشای
حدیقه، سنایی: ۲۷۶۳

ای روان آفرین دل آرای
وی خرد رابه‌خویش‌راهنمای
آسمان هشتم:۲۶۱۹

ای زتو وجود جمله اشیا
جز تو همه اسم بی‌مسمی
معما، ذوالنون: ۲۱۸۹

ای شاه وگدا را سوی خود راه نمای
در رشته کار همه کس عقد گشای
تضمینات، فخری: ۲۷۲۸

ای صفایی،ای فقیه معنوی
ناظم آن طاقدیس و مثنوی
مثنوی شفایی: ۳۱۲۶

ای ضیاء الحق حسام الدین تویی
که گذشت از مه بنورت مثنوی
مثنوی معنوی:۳۱۴۴

ای قبله نمای عشق‌بازی
معشوق‌حقیقی و مجازی
خورشید ومه‌پاره: ۲۸۰۳ و مثنوی سعید حکیم:۳۱۲۴
ای قلم فکرت مدحت‌سرای
قفل در گنج سخن‌بر گشای
مونس‌الاخیار، شعوری: ۳۲۵۰
ای گشته نهان زغایت پیدایی
—
عشق‌ومحبت(نثر):۱۲۸۴
ای مهر سپهر بیوفایی
برهم زن رسم آشنایی
مثنوی، صفا:۳۱۲۸
ای نام ترا بهر زبانی شأنی
صدفتحو گشاداز آن‌عیان‌هر آنی
مخازن الجواهر:۲۱۹۷
این نامه‌که هست حسب حالی
طغراش بنام ذوالجلالی
کارنامه ، قاسمی:۳۰۵۱
این شنید ستی که شه مولی علی
سر خود با چه بگفت از پر دلی
اسرار الولایه:۲۶۳۲
بار خدایا تو از آن برتری
کت صفت آرندبصورت گری
مظفرنامه: ۳۲۱۵
به بحر تقارب نمودم ثنای
بدیدم‌که طرزی نمانده‌بجای
مصابب: ۳۲۰۴
بدرستیکه خلق‌کرد خدای
آدمی را بصورت زیبای
چهل حدیث ، ناشناخته: ۱۵۹۶
بده ساقی آن جام گیتی نمای
که در روزغم،می‌بودغمزدای
ساقینامه، حکیم: ۲۸۶۶
بر گشایم زبان بنام خدای
خالق ذوالجلال راهنمای
اسطرلاب منظوم: ۲۳۵

بروزی خوشتر از روز جوانی
زمین و آسمان در شادمانی
معارضهٔ شعرا: ۳۲۱۸
بشنو ای طوطی . . . شکرخای
نمایی تابکی اندر قفس جای
قضا وقدر، مقصود: ۳۰۴۸
بعد تحمید خداوند ودرود مصطفی
نعت آل‌پاك پیغمبر رسول مجتبی
عوامل منظوم:۲۰۷۲
بعد تحمید کردگار غنی
گوی نعت پیامبر مدنی
شکوائیه، فراهانی : ۲۹۶۸
بعد حمد خدا و نعت نبی
گوش‌کن گرراه خداطلبی
جمیله : ۲۷۴۳
بعد حمد خدای‌بی‌همتای
وزپی نعت سید دو سرای
ارث: ۲۶۲۵
بفرمان خدای لایزالی
پدیدآمد قضا را خشکسالی
پیش ورز:۳۲۵۷
به مجنون گفت روزی عیب جویی
که پیداکن به از لیلی نکویی
لیلی ومجنون : ۳۱۱۵
بنام آنکه از نور معلی
جهان آراست‌چون‌فردوس‌اعلی
مثنوی، احمد: ۳۱۱۷
بنام آنکه از نور هستی
دوعالم را بلندی دادوپستی
ازهارگلشن:۲۶۲۶
بنام پادشاهی ، دلنوازی
کریم کردگاری، کارسازی
چنبر نامه: ۲۷۵۵
بنام جهان آفرین پاك خدای
کزین‌بر تر اندیشه را نیست‌جای
نسب نامه:۳۲۷۱

بنام خدا خالق‌مرتضی
ستاینده،موجد ماسوی
صولت صفدری:۲۹۹۱
بنام خداوند هردو سرای
که جاوید باشد بهردوسرای
یوسف وزلیخا،فردوسی: ۳۳۴۲
بنام صورت آرای معانی
—
خسرو وشیرین نظامی، ش ۲۹۶۰۷
بنام ملهم سر نهانی
صفیرآموزمرغ بوستانی
چندر کرن: ۲۷۵۶
بیا تابشادی و فرخندگی
براریم با هم دمی‌زندگی
ساقینامه ، خسرو:۲۸۶۷
بیا ساقیا مجلس عشرتی
بیارای‌در بهترین‌صورتی
ساقینامه، سلمان:۲۸۷۱
بیا شیعه بشنو ثنای‌علی
صفا ده دلت ازولای‌علی
کوثر نامه (شرح‌حدیث)۳۰۶۴
ثنایی‌کان بود شایسته اولی
بنام حضرت بیچون مولی
نسبنامه ، ابن‌حسام: ۳۲۷۱
جهانا ندانم چه‌سان لعبتی
که هردم برایی بیك‌صورتی
وقایع سلطان‌بایرید: ۳۳۰۲
چرخ با این‌اختران‌نغز وخوش‌وزیباستی
صورتی در زیر دارد هر چه در بالاستی
قصیدهٔ یائیه، فندرسکی: ۳۰۴۱
چنین گفتند ارباب معانی
چو بگشادند ابواب معانی
آداب البحث منظوم:۱۴۹۱
چون برحسین نماند دگر یارویاوری
از بی‌کسی شده آه شرر بارش آذری
مثنوی بیدل:۳۱۱۹
چو حمد خداوند بس واحدی
بدیباجه گفتن بود واجبی
رشتهٔ اخلاق : ۲۶۱۵
خدا راست حمد و پسندیدگی
جزاورا نشاید پرستندگی
جواهرالولایه: ۲۷۴۹
خداوندا بعشقم راه بنمای
دری برورویم‌ازتأییدبگشای
شیرین و خسرو، میرجمله: ۲۹۸۰
خداوندا توفتاح جهانی
فتح برجمله اعدا میدهانی
فتحنامه، مسافر:۳۰۱۴
خداوندا در توفیق بگشای
نظامی را ره تحقیق بنمای
خسرو وشیرین، نظامی: ۲۷۹۰
خداوندا در گفتار بگشای
دلم را دولت دیدار بنمای
سعادت نامه، نظام: ۲۹۱۰
خداوندا دری ازغیب بگشای
جمال شاهد لاریب بنمای
صفات‌العاشقین: ۲۹۸۹
خداوندا دلم را چشم بگشای
به معراج یقینم راه بنمای
شیرین و خسرو ، دهلوی: ۲۹۸۱
خداوندا دلی ده آشنا روی
که‌تابدجز توازهرآشنا روی
شاه وبهرام، عبدالرزاق:۲۸۹۲
خداوندا رهی از غیب بنمای
زغیبم چشم دل بر عیب‌بگشای
خسرو وشیرین، جعفر: ۲۷۸۵
خدایا جهاندار اکبرتویی
کرم گستروبنده پرورتویی
اکبر نامه،حمید: ۲۶۴۵
خدایا چون سپهرم سینه بگشای
دلم طوطی‌کن و آیینه بنمای
یوسف وزلیخا ، ناظم: ۳۳۴۴

خدایا خداوند هستی تویی
نگهدار بالا و پستی تویی
شاهنامه: ۲۹۳۴

خدایا روزیم کن سوزی‌ودردی
که دریابم خزان رنگ زردی
مثنوی، تعریف کشمیر: ۳۲۹۸

دارم اندر دست، خونین‌خامه‌ای
تاکه بنویسم مصیبت نامه‌ای
روضة‌الاسرار: ۲۸۴۳

درة التاج نامه نام خدای
کاسمان وزمین ازوست بپای
خسرو وشیرین، شهاب: ۲۷۸۶

در حدیث آمده که بیت حرام
زاده دروی علی عمرانی
مقطعات: ۳۲۳۱

درکشور شام، پیر زالی
از قامت، خم‌شده هلالی
سمند و بیدل، سمند: ۲۹۲۲

دلا پرهیز از زهدریایی
. . . . . خدایی
گنج‌العارفین ، شاه نعمت‌الله: ۱۳۳۹

دلا تا بکی از در دوست دوری
گرفتار دام سرای غروری
مناجات، بهایی: ۳۲۳۲

دلا تا بکی دردی غم‌کشی
خوری‌خون وآه دمادم کشی
ساقینامه ، هجری: ۲۸۹۱

دلا چه شدکه همی دیده‌ام ترا به غمی
همیشه کار تو آه واینن دمبدمی
تخمیس قصیدهٔ برده: ۲۷۲۲

دلا دیدهٔ دوربین برگشای
دراین دیر، دیرینهٔ دیرپای
ساقینامه، جامی: ۲۸۶۵

رب بما جدت وانعمتنی
شکرك الهمت والزمتنی
فخریه، هجری: ۳۰۱۸

رفیق مهربان من عظامی
شفیق مهربان یارگرامی
عبرت نامه، عبرت: ۳۰۰۱

رقم سازی زلوح راز دانی
چنین کرده‌است‌روشن‌نکته‌دانی
تذکرهٔ خطاطان به نظم (بخش‌سیر)

روزی از روزها نکومردی
بی نظیری یگانه‌ای، فردی
مثنوی ، مشهور: ۳۱۳۴

زاهل دانش و ارباب معنی
سئوالی دارم اندرباب‌معنی
گلشن راز، پرسشها: ۳۰۷۳

زبان بگشای به تحمید الهی
که‌آن بهتر، ازهرچه خواهی
حدیقة‌الریاحین، اخلاق، ۱۵۹۸

زهی عالم از نخل صنعت بری
زخمخانه‌ات نه فلك ساغری
ساقینامه، رشیدا: ۲۸۶۹

زهی نام تو سردیوان‌هستی
ترا برجمله‌هستی‌پیش‌دستی
ناظر و منظور، وحشی: ۳۲۶۰

سالکی در مقام یکتایی
خانه بردوش‌ملك‌تنهایی
قضا وقدر، رشیدا: ۳۰۴۳

سپاس آن خدای ایزد رهنمای
که‌ازکاف و نون کرد گیتی‌بپای
بهمن نامه‌آذری: ۲۶۷۳ و سام نامه ، خواجو : ۲۸۹۱ و گرشاسبنامه، اسدی: ۳۰۶۵

سر نامه کنم نام خدایی
که‌نتوان گفتنش‌چون وچرایی
سی‌نامه، امیرحسینی: ۲۹۳۱

سلاطین را در آغاز جوانی
بخدمت‌صرف کردم‌زندگانی
قانون الصور: ۱۹۱۴

شبی از همدمان ایمانی
محفلی گرم‌بود، روحانی
ثمرة‌الحجاب: ۲۷۳۴

شبی با نو جوانی گفت پیری
کهن‌دردی کشی، صافی ضمیری
پیرو جوان، نصیرا: ۲۷۰۰
شنیدم زرنــدی باده نوشی
زسر درفتنه‌ای خمخانه‌جوشی
داستان دختر: ۲۸۰۵
شنیدستم زقول نکته سنجی
نهان اندر حال شوریده گنجی
افسون نگاه، ثاقب: ۲۶۴۴
شنیدم پاسخ از شکر زبانی
حلاوت از بیانش داستانــی
قضاوقدر، مشتاق: ۳۰۴۷
شنیدم از یکی عنوان طرازی
به محبوب مــحبت عشقــبازی
قضا وقدر، سفرچی: ۳۰۴۳
شنیدم روزی از بیخورد وخوابی
—
قضا وقدر، ضیا: ۳۰۴۶
شنیدم روزی از روش روانی
چو گل نازك خیالی خرده دانی
قضا وقدر، محمد سعید اشرف: ۳۰۴۲
شنیدم روزی از پاکیزه رایی
سرای عاریت را کدخدایــی
قضاوقدر، رکنا: ۳۰۴۳
شنیدم روزی از خونابه نوشی
چو گل از پارهٔ تن خرقه‌پوشی
قضا وقدر، قلی سلیم: ۳۰۴۴
شنیدم روزی از رعنا جوانی
—
مثنوی: ۳۱۲۱ ش ۳۴۰۶۹
شنیدم روزی از سنجیده گویی
چو شعله سرکشی ژولیده‌مویی
معالی و مظاهر، رزمی. ۳۲۱۹
شنیدم روزی ازطرز آشنایی
عروس نکته را، برقع گشایی
قضا وقدر، طالب: ۳۰۴۶

شنیدم روزی از فرخنده فالی
چو گل آشفته‌ای صاحب‌کمالی
قضا وقدر، طاهرا: ۳۰۴۷
شنیدم روزی از معنی طرازی
بدیوان سخن دیباجــه سازی
قضا وقدر، نافعی: ۳۰۴۸
شنیدم زرندی باده نوشی
سر در فتنه‌خمخانه جوشی
داستان دختر وپسر برهمن: ۲۸۰۵
شنیدم نقلی از صاحب‌کمالی
بزرگی بخردی نیکوخصالی
مثنوی، نصیری: ۳۱۳۷
قصه گویم بسبك مثنوی
گوش دل بازکن تابشنوی
مثنوی مرتشی: ۳۱۴۳
کریما مالك الملك، توآن سبوح سبحانی
بــه نــزدت آشکارا هست کار سروپنهانی
مناجات، ثنایی: ۳۲۳۳
کنم ابتدا من، بنام خــدای
که‌پیداست‌ازقدرتش‌دوسرای
کوك شاستر: ۳۰۶۴
کنی بتیغ دو ابرو همیشه خونریزی
مگــر ز آه دل خستــگان نپرهیزی
مختارنامه، شعاعی: ۳۱۸۱
کنیم‌کوثر کده از شعله نوشی
لب بتخانه را المــاس پــوشی
حسن‌گلوسوز: ۲۷۷۱
گر بخواهی فال مصحف بنگری
آنچه شرط است اندرو درنگری
فالنامه، ناشناخته: ۳۰۹۲
گفت پیش من شبی فرزنه‌ای
ازدویك‌جان، دلخراش‌افسانه‌ای
عشق نامه، پیام: ۳۰۰۴
گل افشان چمن زارمعانی
بهار انگیز باغ نکته دانی
مثنوی ۳۱۴۳ ش ۳۴۰۹۱

گوش اصلی باز کن تا بشنوی
داستانها از کتاب مثنوی
مثنوی ، بدرلاهیجی: ۳۱۱۹

گوش کن‌ای‌عزیز روحانی
—
طول عمر انسان،دانش: ۴۳۲

ماییم قلندران معنی
درلنگرخوش‌هوای‌دنیی
قلندر نامه، امیرحسینی: ۳۰۴۹

مخدرات سرا پرده‌های‌قرآنی
چه‌دلبرند که دل‌می‌برندپنهانی
قصیدهٔ عظمی: ۳۰۴۰

مرا ازغیب آمد مهمانی
حریف بذله سنج نکته‌دانی
مثنوی،سعید حکیم:۳۱۲۴

مرا افکند هرروز جایی
نصیبم کرد گردون‌بادپایی
مثنوی، کلیم : ۳۱۳۲

مشنو ازنی درکتاب‌مولوی
بشنواز تنبور قمصور خویی
درخوشاب، نیر:۲۸۰۸

من خدایم،من‌خدایم، من‌خدای
فارغم ازکبر و کینه،واز هوای
بیسر نامه، عطار:۲۶۷۵

نام او تاج سر هرنامه‌ای
شعلهٔ دیدار هرهنگامه‌ای
شعلهٔ دیدار، زلالی : ۲۹۶۶

نخستین برین نامهٔ دلگشای
سخن نقش بستم بنام خدای
خاورنامه، ابن‌حسام: ۲۷۷۷

نخستین برزبانم گشت جاری
سپاس ذات پاک کردگاری
سفرنامهٔ منظوم،عیوقی(در بخش‌سفرنامه‌ها)

نسیم صبح جانم تازه کردی
رسیدی لطف بی‌اندازه کردی
کارنامه ، ابن‌یمین : ۳۰۵۱

نظام نظم من کن‌چون نظامی
بده جامم ز دست فیض جامی
مثنوی: ۳۱۴۳ ش ۳۴

نگارستان طراز خوش بیانی
سخن صورتگر چین معانی
نگارستان‌چین: ۳۲۸۳

نیاید زآفرینش آشنایی
کزو کس‌نشودبوی‌وفایی
مثنوی،مسیحای‌کاشانی : ۳۱۳۳

هرآن روزی‌که بلبل‌داقرین‌گلستان‌بینی
سرشك دیدهٔ بلبل ، بروی گل روان بینی
بیاریه: ۲۶۷۰

منابع

الف . فهرستهای چاپ شده در ایران

۱- فهرستهای خاص

عنوانهای زیر که به ترتیب تهجی (اصفهان ، روضاتی- یزد ، وزیری) یاد شده است همان عنوانهایی است که در متن فهرست خود ، پس از شمارهٔ مسلسل (لاتین) نسخه‌ها بکار برده‌ام . بنابراین این بخش نه تنها فهرست منابع است بلکه توضیح دهندهٔ عنوانهای یاد شده نیز هست .

اصفهان ، روضاتی:

۱ ـ فهرست کتابخانهٔ شخصی حاج سیدمحمد علی روضاتی‌در اصفهان، نگاشتهٔ‌حاج‌سید محمد علی روضاتی. یک‌جلد، انتشارات مؤسسهٔ نشر نفایس مخطوطات اصفهان،در۱۳۴۱خ، ۴۰۰ + ۸ ص به ترتیب شمارهٔقفسهٔ کتابها .

اصفهان ، عمومی (ملی) :

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ عمومی اصفهان، نگارش جواد مقصود همدانی.

۲ ـ جلد یکم ، چاپ تهران ، ابـان ۱۳۴۹ خ ، ۳۹۷ ص .

هفتصد وشش جلد کتاب خطی تك کتاب و مجموعهٔ فارسی وعربی بدون ترتیب درآن شناسانده شده است.

تبریز، ملی:

فهرست کتابخانهٔملی تبریز، کتابهای خطی‌اهدایی‌حاج‌محمد نخجوانی، نگاشتهٔمیرودود سید یونسی، در دوجلد :

۳ ـ جلد یکم ، از انتشارات کتابخانهٔ ملی تبریز ، چاپ تبریز ۱۳۴۸ خ ، ۴۷۵ ص .

به ترتیب تهجی نام‌کتابها ازالف تاخ ، کتابهای فارسی و ترکی ، ودرآن۴۰۵نسخه نشان داده شده است .

تهران، ادبیات:

فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ ادبیات تهران، نگارش محمد تقی دانش‌پژوه، سه‌جلدرویهم ۱۰۲۴ صفحه .

۴ ـ جلد یکم، چاپ تهران ، دانشکدهٔ ادبیات ، مجلهٔ ادبیات ، خرداد ۱۳۳۹ خ، ۶۸۲ ص .

به ترتیب تهجی نام کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها.

۵ ـ جلد دوم ، کتابهای اهدائی آقای علی‌اصغر حکمت تهران، دانشکدهٔ ادبیات، ضمیمهٔ سال دهم مجلهٔ ادبیات، ، ۱۳۴۰خ، ۱۰۶ص. به‌ترتیب تهجی نام کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها.

۶ ـ جلد سوم کتابهای اهدائی امام جمعه کرمان، چاپ تهران ، دانشکدهٔ ادبیات ، ضمیمهٔ سال سیزدهم مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات، ۱۳۴۴ خ، ۲۵۰ص.

بمانند جلد دوم

تهران ، الهیات:

فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ الهیات و معارف اسلامی، نگارش سید محمد باقر حجتی، زیر نظر محمد تقی دانش پژوه ، دوجلد رویهم ۱۵۶۷ صفحه.

۷ـ جلدیکم ، تهران ، انتشارات دانشگاه تهران، شمارهٔ ۱۰۸۲ ، ۱۳۴۵ خ، ۱۲۲۴ ص به ترتیب تهجی نام کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها.

۸ ـ جلد دوم نگارش دکتر محمد باقر حجتی ، تهران ، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۸ خ، ۳۴۳ ص به ترتیب تهجی نام کتابها بدون تجزیهٔ مجموعه‌ها .

تهران، پزشکی :

۹ـ فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ پزشکی تهران، نگارش حسن ره آورد، یك جلد، تهران، ۱۳۳۳ خ ، ۴۷۰ ص .

به ترتیب تهجی نام کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها.

تهران، حقوق :

۱۰ ـ فهرست کتابخانهٔ دانشکدهٔ حقوق وعلوم سیاسی دانشگاه تهران، نگاشتهٔ محمد تقی دانش پژوه . یك جلد ، انتشارات دانشگاه تهران ، شمارهٔ ۶۵۲ ، دیماه ۱۳۳۹، خ . ۶۰۲ ص .

به‌ترتیب تهجی نام کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها .

تهران، خانقاه نعمت‌اللهی:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ نوربخش خانقاه نعمت اللهی . در دو جلد نگاشتهٔ ابراهیم دیباجی :

۱۱ ـ جلد یکم ، زیرچاپ است ، و از یادداشتهای نگارنده بیش ازچاپ بهره‌مند شده‌ام .

۱۲ ـ جلد دوم ، چاپ تهران ، انتشارات خانقاه نعمت‌اللهی ش ۴۶ ، دیماه ۱۳۵۰ خ ، ۲۹۶ ص .

به‌ترتیب شمارهٔ کتابهادرقفسه، ازش ۲۵۱ تا ۶۱۰، تك کتابی‌ومجموعه، ومجموعه‌ها تجزیه نشده است، ازفارسی و عربی و ترکی.

تهران، دانشگاه:

فهرست کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران ، پانزده جلد ، رویهم ، ۸۷۰۴ صفحه .

۱۳ ـ جلد یکم، نگاشتهٔ علی‌نقی منزوی(برادربزرگم)، انتشارات دانشگاه ش ۱۲۳ سال ۱۳۳۰خ، ۲۷۶ ص .

به ترتیب موضوع : (قرآن، دعا) سپس به‌ترتیب تهجی نام کتابها وتجزیهٔ‌مجموعه‌ها.

۱۴ـ جلد دوم، نگاشتهٔ‌علی نقی منزوی ، انتشارات دانشگاه ش ۱۶۸، سال ۱۳۳۲ خ ۹۰۰ ص به ترترتیب موضوع: (متنهای ادبی ، علوم ادبی ، تاریخ وجغرافیا، ازقلم‌افتاده‌ها) هریك به ترتیب تهجی‌نام‌کتاب و تجزیهٔ مجموعه‌ها ، سپس چند نمونه از خطوط دانشمندان و خوشنویسان .

۱۵ ـ جلد سوم، نگاشتهٔ محمد تقی دانش پژوه، انتشارات دانشگاه ، ش ۱۶۹، بسال ۱۳۳۲ خ ، ۶۹۰ صفحه، به‌ترتیب موضوع . (منطق ، فلسفه ، عرفان، کلام ، فلسفهٔ عملی) هر یك به ترتیب حروف تهجی و تجزیهٔ مجموعه‌ها .

۱۶ ـ جلد چهارم ، نگاشتهٔ محمد تقی دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه ، ش ۱۸۱، سال ۱۳۳۲ خ ۱۰۸۲ + ۸۰ص. به ترتیب‌موضوع: (تاریخ فلسفه، پزشکی، ریاضی، علوم‌غریبه، افزارهای علمی) هریك به ترتیب تهجی در نام‌کتابها و تجزیهٔ مجموعه‌ها.

۱۷ ـ جلد پنجم ، نگاشتهٔ محمدتقی دانش پژوه ، انتشارات دانشگاه ، ش۲۹۹، سال ۱۳۳۵ خ از صفحهٔ ۱۰۵۶ تا ۲۱۱۲ . به‌ترتیب موضوع : (اخبار و احـادیث ، اصول فقه ، فقه) و هریك به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها .

۱۸ ـجلدششم، نگاشتهٔ‌محمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات دانشگاه، ش۳۰۳، سال۱۳۳۵خ، از صفحه ۲۱۱۳ تاصفحهٔ ۲۶۰۰ + ۳۶ ص . ذیل است و به‌ترتیب تهجی‌در نام‌کتابها .

ـ فهرست اعلام واماکن وفرق‌چهار جلد اخیراز احمد منزوی ، یك‌جلد، سال۱۳۳۵ خ ، ۴۵۱ص .

۱۹ـجلدهفتم، نگاشتهٔ محمد تقی‌دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه ش۵۳۳، سال۱۳۳۸خ، از صفحهٔ ۲۶۰۱ تا ۲۸۰۸ + ۳۱ص + ۴۱۱ص ذیل‌است وازقلم افتاده‌ها به ترتیب تهجی‌در نام‌کتابها .

۲۰ـ جلدهشتم، نگاشتهٔ محمد تقی‌دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه‌ش۶۶۵،سال۱۳۳۹خ از صفحهٔ ۱ تا ۷۶۰، بترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

۲۱ـ جلد نهم، نگاشتهٔ‌محمدتقی‌دانش‌پژوه، انتشارات‌دانشگاه، ش۶۶۹،سال۱۳۴۰خ، ازصفحهٔ ۷۶۱ تا ۱۵۰۴ بترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

۲۲ـ جلد دهم، نگاشتهٔ محمد تقی دانش‌پژوه ، انتشارات دانشگاه ، ش۶۷۸ ، سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۱۵۰۵ تا ۲۰۰۰، به‌ترتیب شمارهٔ‌قفسهٔ‌کتابها .

۲۳ ـ جلد یازدهم، نگاشتهٔ محمد تقی‌دانش پژوه، انتشارات دانشگاه، ش ۶۹۱،سال ۱۳۴۰ خ، ازصفحهٔ ۲۰۰۱ تا ۲۵۰۲ به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها .

۲۴ ـ جلد دوازدهم نگاشتهٔ محمد تقی دانش پژوه ، انتشارات‌دانشگاه، ش۶۹۳،سال سال ۱۳۴۰ خ ، ازصفحهٔ ۲۵۰۵ تا ۳۰۰۸ . به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها.

۲۵ ـ جلدسیزدهم، نگاشتهٔ محمدتقی‌دانش‌پژوه،انتشارات‌دانشگاه،ش۶۹۹،سال ۱۳۴۰ خ، از صفحهٔ ۳۰۰۹ تا ۳۵۱۲ ، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

۲۶ ـ جلد چهاردهم ، نگاشتهٔ محمد تقی دانش‌پژوه ، انتشارات دانشگاه،ش ۷۲۲، سال ۱۳۴۰خ، از صفحهٔ ۳۵۱۳ تا ۴۰۶۶ : به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها.

۲۷ ـ جلد پانزدهم ، نگاشتهٔ محمد تقی‌دانش پژوه ، انتشارات دانشگاه،ش۱۰۹۶، سال ۱۳۴۵ خ، ازصفحهٔ ۴۰۶۴ تا ۴۲۴۴ + ۲۸۰صفحه . بترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها،سپس فهرستهائی برای نام‌کتابها ونگارندگان جلدهای ۸ـ۱۵ .

۲۸ ـ نسخه‌ها و اسناد خطی‌کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران درنمایشگاه، به‌یادگار دوهزار و پانصدمین سال بنیانگذاری شاهنشاهی ایران، مهرماه ۱۳۵۰خ . تدوین‌فهرست‌از محمد شیروانی ، چاپ‌تهران۱۳۵۰خ، ۱۴۶ ص.

درآن۱۵۷کتاب‌عرضه‌شده درنمایشگاه ونیز نمونه‌هایی‌ازروی جلدها ومرقعات‌وقطعات نوشته شده و اسناد و ابزارهای علمی‌نشان داده شده‌است.

فهرست فیلمها :

۲۹ ـ نگاشتهٔ محمد تقی دانش‌پژوه ، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۸ خ ، ۸۲۰ ص . فهرست فیلمهای گرد آمده درکتابخانهٔ مرکزی دانشگاه است از نسخه های فارسی و عربی کتابخانه‌های شخصی وعمومی درایران وبیرون، درسه‌بخش:فارسی، عربی،مجموعه‌ها دوبخش یکم ودوم بترتیب تهجی درنام‌کتابها ودرپایان فهرست نامها است.

تهران،سپهسالار:

فهرست‌کتابخانهٔ مدرسهٔعالی سپهسالار در تهران، پنج جلد .

۳۰ ـ جلدیکم ، نگاشتهٔ ابن‌یوسف (حدائق) ، انتشارات دانشکدهٔ معقول ومنقول‌در سال ۱۳۱۵ خ ـ ۷۰۰ص ، به‌ترتیب موضوع : (قرآن، دعا، تفسیر، دربارهٔ قرآن، اخبارو و حدیث، فقه، اصول فقه) وهریك بترتیب تهجی درنام‌کتابها .

۳۱ – جلددوم، نگاشتهٔ ابن‌یوسف، انتشارات دانشکدهٔ معقول ومنقول در ۱۳۱۶–۱۳۱۸ خ، ۷۹۵ ص، به‌ترتیب موضوع: (خطب ومنشآت، فرهنگنامه‌ها، صرف ونحو، معانی بیان و بدیع، عروض وقافیه، اشعار وتذکره‌ها، دیوان).

۳۲ – جلد سوم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش پژوه وعلینقی منزوی باتجدیدنظر ازعلینقی منزوی ازانتشارات انجمن‌علوم‌انسانی‌ش۲، در ۱۳۴۰ خ، ۵۴۶ ص، به‌ترتیب‌تهجی‌نام‌کتابها. مجموعه‌ها تجزیه شده است.

۳۳ – جلدچهارم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی منزوی، باتجدیدنظر ازعلینقی منزوی، از انتشارات‌علوم انسانی ش۴، در۱۳۴۶خ، ۵۶۰ص، به‌ترتیب تهجی نام‌کتابها، مجموعه‌ها تجزیه شده است.

۳۴ – جلد پنجم، نگاشتهٔ محمدتقی دانش پژوه و علینقی منزوی به‌ترتیب تهجی نام کتابها، مجموعه‌ها تجزیه شده است.

این جلدفهرست هنوزمنتشر نشده است ولی‌استاد مقامی‌آقای دانش‌پژوه جزوه بجزوه به من داده‌اند.

تهران، سلطنتی:

۳۵ – فهرست کتابخانهٔ سلطنتی، بکوشش دکتر مهدی بیانی، نگاشتهٔ ۱۳۳۵-۱۳۴۶ خ (سال درگذشت نگارنده)، با پیشگفتار خانم بدری اتابای، چاپ تهران، بی تاریخ، ۶۷۶ ص.

به‌ترتیب تاریخی ازفردوسی‌تا ناصرالدین‌شاه، نسخه‌های‌خطی‌فارسی را ازبخشهای ادبی آورده‌است، سپس‌مجموعه‌ها، رویهم۷۵۴ جلدتك کتابی‌ومجموعه نشان داده شده‌است، وناتمام‌است.

تهران، مجلس:

فهرست کتابخانهٔ مجلس‌شورای‌ملی‌درتهران، دربیست ودوجلد، رویهم‌پیرامن ۶۶۵۰ ص

۳۶– جلدیکم، انتشارات کتابخانهٔ‌مجلس شورای ملی در۱۳۰۵، در۳۶۴ ص‌سه‌بخش: کتابهای خطی، کتابهای‌چاپی، کتابهای السنهٔ‌خارجه. بخش‌خطی آن‌به‌ترتیب تهجی‌نام کتابها.

۳۷ – جلد دوم، نگاشتهٔ‌یوسف‌اعتصامی (اعتصام‌الملك)، انتشارات کتابخانهٔ‌مجلس‌شورای ملی تهران، بسال ۱۳۱۱ خ، ۵۴۰ ص، به‌ترتیب موضوع: (حدیث، اخلاق، ادبیات، دعا، تاریخ، تفسیر، جغرافیا، حکایات، حکمت، دیوان و تذکره، ردود، ریاضی وستاره‌شناسی، سفرنامه، سیر، صرف ونحو ومعانی بیان وبدیع، صناعات، پزشکی، عرفان، فقه، کتب مختلفه، کلام، فرهنگنامه، مجموعه‌ها، مرقعات، قرآن، حیوان شناسی).

۳۸ – جلد سوم، نگاشتهٔ ابن‌یوسف شیرازی (حدائق)، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران، ۱۳۱۸ – ۱۳۲۰ خ، ۸۱۴ص، به‌ترتیب موضوع: (تفسیر، دعا، حدیث،

فقه ، فرهنگ ، بدیع وعروض وقافیه ونحو وصرف ومعما ، شعروتذکره ودیوان).

۳۹ ـ جلد چهارم، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، تهران، ۱۳۳۵خ ۴۷۹ ص. کتابهای عربی و به‌ترتیب موضوع است وهربخش به‌ترتیب تهجی در نام کتابها .

۴۰ ـ جلد پنجم ، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی تهران ، ۱۳۴۵ خ ، ۶۱۲ ص . به‌ترتیب موضوع : (کلام ، فلسفه ومنطق)، هریك به‌ترتیب تهجی در نام کتابها .

۴۱ ـ جلد ششم ، نگاشتهٔ سعید نفیسی و اصلاحات ازعبدالحسین حایـری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی تهران ، ۱۳۴۴ خ ۳۳۰ ص . به‌ترتیب موضوع:(قرآن،دربارهٔ قرآن ، خطب وکلمات قصار ، دعا ، حدیث، فقه و اصول فقه ،کلام،فلسفه ، عرفان و تاریخ تصوف،ریاضی،ستاره شناسی، طبیعیات،پزشکی، ادبیات ، فرهنگنامه، دائرةالمعارف،دیوان، نحو وصرف و عروض وبدیع وموسیقی و معما،متون‌ادبی ، اخلاق، حکایات،مقامه، کشکول ، منشآت و ترسل، تاریخ ، علوم غریبه، سفرنامه) . وهربخش به ترتیب تهجی درنام کتابها.

۴۲ـ جلد هفتم، نگاشتهٔ عبدالحسین حایری، انتشارات کتابخانهٔ مجلس شورای ملی، در۱۳۴۶خ در۶۴۳ص. فهرست کتابهای اهدایی آقای جمال‌امامی‌خویی‌ست، به‌ترتیب‌تهجی درنام‌کتابها وتجزیهٔ مجموعه‌ها.

۴۳ ـ جلد هشتم، نگاشتهٔ بانو فخری راستکار. انتشارات کتابخانهٔ‌مجلس‌شورای‌ملی، در ۱۳۴۷خ،در۶۴ ۵ ص.فهرست آثار منظوم است به‌ترتیب‌تهجی، مجموعه‌ها تجزیه نشده است.

۴۴،۴۵ـجلد نهم(دردوجلد) نگاشتهٔ عبدالحسین‌حائری،انتشارات کتابخانهٔ‌مجلس، در ۱۳۴۶ـ۱۳۴۷ خ، ۹۵۸ ص. به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب .

۴۶،۴۸ ـ جلد دهم(درسه جلد) نگاشتهٔ عبدالحسین‌حائری،انتشارات کتابخانهٔ‌مجلس، در۱۳۴۷خ‌در ۱۶۰۰ ص. به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌هر کتاب.

۴۹ ـ جلدیازدهم، زیرنظر محمدتقی دانش‌پژوه وایرج افشار وعلینقی‌منزوی‌وانویس و فهرست از احمد منزوی (نگارنده)، انتشارات کتابخانهٔ مجلس درسال۱۳۴۵خ،۴۵۸ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها .

۵۰ ـ جلد دوازدهم ، زیرنظر محمد تقی دانش‌پژوه و ایرج افشار وعلینقی منزوی و وانویس و فهرست از احمد منزوی (نگارنده)، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس‌درسال ۱۳۴۶ خ، ۴۴۰ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها .

۵۱ ـجلدسیزدهم، زیرنظر محمدتقی‌دانش‌پژوه وایرج افشار وعلینقی منزوی‌وانویس و فهرست‌ازاحمد منزوی، انتشارات کتابخانهٔ مجلس‌درسال ۱۳۴۶خ، ۴۳۷س، بترتیب‌شمارهٔ قفسهٔ‌کتابها .

۵۲ـ جلدچهاردهم، زیرنظرایرج‌افشار، محمدتقی دانش‌پژوه وعلینقی‌منزوی،وانویس

و فهرست‌ازاحمدمنزوی، انتشارات کتابخانهٔ‌مجلس‌شورای ملی، تهران‌درسال۱۳۴۷خ، ۴۶۷ص به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ کتابها.

۵۳ - جلد پانزدهم، زیر نظرایرج افشار، محمدتقی‌دانش‌پژوه وعلینقی‌منزوی، وانویس وفهرست ازاحمد منزوی، انتشارات کتابخانهٔ‌مجلس، درسال۱۳۴۷خ، ۴۸۷ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب .

۵۴- جلدشانزدهم، زیر نظر ایرج‌افشار، محمدتقی‌دانش‌پژوه وعلینقی‌منزوی، وانویس‌و فهرست ازاحمدمنزوی‌۱۳۴۸خ، ،۴۷۶ص. بترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب.

۵۵ -جلدهفده هم، نگاشتهٔ عبدالحسین‌حایری، چاپ۱۳۴۸خ، ۴۲۴ص، به‌ترتیب شمارهٔ قفسه کتابها .

۵۶ - جلدهیجدهم، نگاشتهٔ خانم‌فخری‌راستکار، فهرست کتابهای اهدایی‌مرحوم رهی معیری‌است‌بترتیب شماره‌ای، نسخه‌های خطی وسپس‌چاپی. انتشارات کتابخانهٔ مجلس‌شورایملی تهران، ۱۳۴۸خ، ۲۶ + ۱۵۴ص.

۵۷ - جلدنوزدهم، نگاشتهٔ عبدالحسین‌حایری، انتشارات‌کتابخانهٔ مجلس‌شورایملی، تهران، ۱۳۵۰خ، به‌ترتیب‌شماره‌ای، کتابهای ریاضی‌وپزشکی‌ومجموعه‌هایی که‌علوم‌دیگر رانیز دارد، ۶۴۶ص .

تهران ، معارف :

فهرست کتابخانهٔ معارف (ملی) ، نگاشتهٔ عبدالعزیز جواهرالکلام ، دوجلد رویهم نزدیك به ۵۰۰ ص .

۵۸ - جلدیکم ، چاپ‌وزارت فرهنگ درسال ۱۳۱۳خ، ۲۴۲ص، بترتیب‌موضوع.

۵۹ - جلد دوم، چاپ وزارت فرهنگ سال۱۳۱۴ خ، ۲۵۰ص ، بترتیب‌موضوع.

تهران ، ملی:

فهرست‌خطی کتابخانهٔ ملی، وابسته‌به‌وزارت‌فرهنگ وهنر، نگاشتهٔ عبدالله انوار، دوجلد رویهم ۱۱۲۶ص.

۶۰ - جلد یکم، انتشارات وزارت‌فرهنگ وهنر، تهران، ۱۳۴۳خ، ۵۲۶ص، بترتیب شمارهٔ قفسهٔ هر کتاب ، ازش ۱ تا ۵۰۰.

۶۱ - جلددوم، انتشارات وزارت‌فرهنگ وهنر، تهران، ۱۳۴۷ خ، ۶۰۰ص. بترتیب شمارهٔ قفسهٔ‌هر کتاب، ازش ۵۰۱ تا ۱۰۰۰.

قم، آستانه :

۶۲ - فهرست کتابهای خطی آستانهٔ معصومه قم، نگاشتهٔ‌محمدتقی دانش پژوه، دریك جلد، چاپ تهران ۱۳۵۰ خ، درپیرامن ۳۰۰ص .

نخست قرآنها، سپس کتابها فارسی وعربی به‌ترتیب تهجی، آنگاه مجموعه‌ها.

قم ، فیضیه:

فهرست کتابخانهٔ مدرسهٔ فیضیه درقم ، نگاشتهٔمجتبی عراقی، دردوجلد، رویهم ۹۷۰ص

۶۳ ـ جلدیکم، چاپ علمیهٔقم، سال۱۳۳۷خ، ۴۷۶ص . بترتیب موضوع: (قرآن، دعا وزیارت، فلسفه وکلام وعرفان) وهریك بخش بترتیب تهجی درنام کتابها، کتابهای چاپی نیز آورده شده است.

۶۴ ـ جلددوم، چاپ‌علمیهٔقم، سال۱۳۳۸خ، ۴۹۶ص . بترتیب موضوع: (اخلاق، مناقب و مصائب ، تاریخ، رجال ودرایه وتراجم، اخبار) کتابهای چاپی نیزآورده شده است .

کاشان ، آیت‌الله رضوی:

۶۵ ـ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ آیت‌الله رضوی، نگارش محمدتقی دانش‌پژوه، ۶۶ ص ، بادیباجه‌ای درسر گذشت آیت‌الله‌علم الهدی سیدمحمدحسین بنیان گذار کتابخانه . فهرست ۱۰۰ جلد کتاب ومجموعه‌ازفارسی وعربی است‌بترتیب تهجی‌درنام کتابها.

کاشان، مدرسهٔ سلطانی:

۶۶ ـ فهرست کتب خطی کتابخانهٔ مدرسهٔ سلطانی کاشان ، بکوشش آقای‌نیکساز رئیس کتابخانه وکارکنان‌آن‌کتابخانه ، از انتشارات ادارهٔ فرهنگ وهنر کاشان، انجمن‌کتابخانه، ۱۳۵۰ خ، ۴۷+۸ص.

به‌ترتیب تهجی‌درنام‌کتابها، ۳۹۴ نسخهٔ خطی‌فارسی‌وعربی‌درآن‌نشان داده‌شده‌است.

مشهد، رضوی:

۶۷ ـ درپایان جلد دوم«مطلع الشمس»نگاشتهٔمحمدحسنخان صنیع‌الدوله‌فهرستی‌هست باعنوان «فهرست جمیع‌نسخی که‌فعلا در کتابخانهٔ مبارکهٔ حضرت رضا موجود است»وافزوده: اگرچه صورت‌آن‌چندان مصحح‌نبود ولی بقدر میسور منقح ساخته‌است. این‌فهرست موضوعی است : قرآن، تفاسیر خاصه، تفاسیرعامه ، ادعیه وزیارات، اخبارخاصه، اخبارعامه، کتب‌فقه خاصه ، فقه‌عامه ، حکمت وکلام ، معانی بیان ، منطق، لغت ، طب، رجال، قرائت، معارف و اخلاق، نحو وصرف، ریاضی‌و هندسه وحساب، تاریخ، دیوان، فرامین، وقفنامجات، اجاره نامجات. درسال ۱۳۰۲ ق چاپ سنگ شده ، در۳۲ص چهارستونی، هرستون ۴۰-۴۸ سطر.

فهرست کتابخانهٔ آستان‌قدس رضوی، هشت‌جلد، رویهم۴۳۱۸صفحه.

۶۸ـ جلد یکم، نگاشتهٔ حاج عماد فهرستی، ازانتشارات آستان‌قدس، درسال۱۳۰۵خ، بترتیب موضوع : (حکمت، منطق، تفسیر، اخبار) سپس هریك به‌ترتیب تهجی درنام کتابهای خطی وسپس چاپی.

۶۹ ـ جلددوم، نگاشتهٔحاج عماد فهرستی، انتشارات‌آستان قدس‌رضوی‌سال۱۳۰۵خ، ۳۹۲ صفحه. به‌ترتیب موضوع ، (فقه ، اصول، تجوید، دعا، اخلاق، رجال و نسب، فرهنگ نامه‌ها) وهریك به‌ترتیب‌تهجی‌درنام کتابها، خطی، سپس‌چاپی.

۶۹ـ جلدسوم نگاشتهٔ حاج عمادفهرستی و گروهی از انتشارات آستان قدس، سال ۱۳۰۵ خ، ۳۷۰ ص، بترتیب موضوع: (صرف و نحو، معانی بیان، تاریخ وافسانه، ادبیات، طب، ریاضی) وهریك به ترتیب تهجی، خطی وچاپی.

۷۰ـ جلدچهارم نگاشتهٔ آقای ولائی، از انتشارات آستان قدس، سال ۱۴۲۵ خ ۵۴۲ ص . بترتیب موضوع: (کلام وحکمت. منطق، تفسیر) وهریك بترتیب تهجی در نام کتابها خطی، سپس چاپی.

۷۱ ـ جلدپنجم، نگاشتهٔ گروهی، انتشارات آستان قدس، سال ۱۳۲۹ خ ۶۷۸ ص به‌ترتیب موضوع : (اخبار، فقه) وهریك بترتیب تهجی در نام کتابها.

۷۲ ـ جلدششم، نگاشتهٔ گروهی، انتشارات آستان قدس، سال ۱۳۴۴ خ، ۷۳۰ ص به‌ترتیب موضوع: (اصول فقه، تجوید، دعا ومزار، اخلاق، رجال و نسب ودرایه) .

۷۳ـ۷۴ـ جلدهفتم (دردومجلد)، نگاشتهٔ احمد گلچین معانی، انتشارات ادارهٔ کتابخانه، سال ۱۳۴۶ خ، ۱۰۱۳ ص به‌ترتیب موضوع: (تاریخ، سیر، تذکره، افسانه، سفرنامه، روزنامه، ادبیات، دیوان، مثنوی، جنگ ، منشآت، عروض، بدیع قافیه ، معما، کشکـول ، امثال ، اخلاق، آداب ، خط) مجموعه‌ها تجزیه نشده است.

مشهد، فاضلیه:

۷۵ ـ فهرست کتابخانهٔ مدرسهٔ فاضلیه در مشهد، نگاشتهٔ او کتائی، یك جلد، چاپ ۱۳۰۹ خ، ۲۶۵ ص، بترتیب موضوع: (حکمت و کلام ومنطق، تفسیر، اخبار، فقه و کشکول، دعا، اخلاق، فرهنگنامه‌ها ، نحو وصرف، ادبیات ، تاریخ، پزشکی) و هریك بترتیب تهجی در نام کتابها.

مشهد ، فرهنك :

۷۶ـ فهرست کتب خطی کتابخانهٔ عمومی فرهنگ و هنر مشهد، فارسی ـ عربی، نگاشتهٔ رمضانعلی شاکری، از انتشارات ادارهٔ کل فرهنگ وهنر خراسان (انجمن کتابخانهٔ عمومی مشهد)، چاپ مشهد ، زوار، آبانماه ۱۳۴۸ خ، ۱۲۷ ص .

به‌ترتیب موضوعی: قرآن ودعا، حکمت وعرفان، اخبار وفقه، ریاضی وستـاره شناسی و پزشکی ، ادبیات، تاریخ وتذکره، وهر بخش به‌ترتیب تهجی در نام کتابها.

یزد، وزیری:

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ وزیری یزد، وابسته بکتابخانهٔ آستان قدس رضوی، در دو جلد (جلدهای دیگری نیز زیر چاپ دارد) ، نگاشتهٔ محمد شیرانی:

۷۷ ـ جلدیکم، چاپ تهران، ۱۳۵۰ خ، ۴۳۶ + ۴۸ ص. به‌ترتیب شماره از ۱ تا ۵۰۰.

۷۸ ـ جلددوم، چاپ تهران، ۱۳۵۰ خ، از ص ۴۳۷ تا ۸۱۵ + ۵۱ ص. به‌ترتیب شماره از ۵۰۱ تا ۱۰۰۰ .

۲ ـ فهرستهای عام

تاریخ تذکره‌های فارسی :

تاریخ تذکره‌های فارسی، نگاشتهٔ احمد گلچین معانی، به‌ترتیب تهجی نام تذکره‌ها ، بانشان دادن نسخه‌های خطی هر تذکره، در دوجلد :

۸۰ - جلدیکم ، ازالف تاط ، انتشارات دانشگاه تهران‌ش۱/۱۲۳۶ ، چاپ تهران، ۱۳۴۸ خ، ۷۶۵س.

۸۱ - جلددوم ، ازع تای. انتشارات دانشگاه تهران ۱۲۳۶/۲ ،چاپ تهران، ۱۳۵۰ خ ۱۰۲۹ س.

فرهنگنامه‌های عربی بفارسی :

۸۲ - نگاشتهٔعلینقی‌منزوی، یك‌جلد، انتشارات‌دانشگاه تهران، ش۵۱۳، در۱۳۳۷خ، ۳۴۲ س. این کتاب فهرست کتابخانهٔ خاصی‌نیست‌بلکه نسخه‌های خطی درموضوع‌خود را از همهٔ‌کتابخانه‌ها به‌ترتیب سدهٔ نگارش‌نشان داده است .

فهرست‌مصنفات ابن‌سینا :

۸۳ - نگاشتهٔ دکتر یحیی مهدوی ،یك‌جلد، انتشارات دانشگاه‌ش۲۰۶ سال۱۳۳۳خ، ۴۱۳ص(این کتاب‌فهرست‌نگارشهای ابوعلی‌سینا است‌با‌نشان دادن‌نسخه‌های خطی آنها درهمهٔ کتابخانه‌های جهان) .

کتابشناسی فردوسی

۸۴- کتابشناسی‌فردوسی، فهرست‌آثار وتحقیقات دربارهٔفردوسی وشاهنامه ، نگاشتهٔ آقای ایرج‌افشار، انتشارات انجمن‌آثارملی،ش۵۹. مرداد۱۳۴۷خ .

درچهار بخش: ۱- تحقیق درشرحال‌فردوسی‌وبحث‌در بارهٔ شاهنامه. ۳- نسخه‌های خطی شاهنامه ، درجهان، ۴- چاپهای متن‌شاهنامه.

نسخه‌های خطی :

نشریه‌کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه تهران، زیرنظر محمد تقی دانش‌پژوه ، ایرج‌افشار. فهرست نسخه‌های خطی‌کتابخانه‌های شخصی است وجزآن ،درشش جلد رویهم ۳۲۰۰س.

۸۵ - جلدیکم ، انتشارات دانشگاه تهران ش۶۷۷ ، درسال ۱۳۴۰ خ،در ۲۷۰س.

۸۶ - جلد دوم، انتشارات دانشگاه تهران ش۷۷۴ ، درسال ۱۳۴۱خدر۲۸۶س.

۸۷ - جلد سوم، انتشارات‌دانشگاه ش ۸۸۰،درسال ۱۳۴۲خ، در۵۸۸س.

۸۸ - جلد چهارم ، انتشارات‌دانشگاه ش۱۰۳۹ ، درسال ۱۳۴۴خ،در۶۹۴ س.

۸۹ - جلدپنجم ، انتشارات‌دانشگاه ش۱۰۳۹/۵ ، درسال۱۳۴۶خ ، در۷۶۷س.

۹۰ - جلد ششم، انتشارات دانشگاه‌تهران، ۱۰۳۹/۶ ،مهرماه ۱۳۴۸خ ، ۶۹۸س.

ب - فهرستهایی‌که در بیرون‌از ایران چاپ شده است

آصفیه ، کتابخانهٔ آصفیه:

فهرست‌کتب نفیسهٔ قلمیه مخزونهٔ کتب خانهٔ آصفیه سرکارعالی، مرتبه‌بعهد اعلیحضرت سلطان‌بن‌السلطان فتح‌جنگ نظام‌الدولة نظام‌الملك ، فرمانروای مملکت دکن.

نگاشتهٔ میرعثمان علیخان بهادر، چهار جلد، رویهم ۲۷۵۲ صفحه .

۹۱ - جلدیکم، چاپ حیدرآباد، ۱۳۵۷، ۶۶۲ ص . به‌ترتیب موضوع، وهرموضوع در سه بخش عربی وفارسی واردو، وهر بخش بترتیب‌تهجی‌درنام‌کتابها.

۹۲ ـ جلد دوم ، چاپ‌حیدرآباد ، ۱۳۵۷ ، ۶۲۴ص . بمانند جلدیکم .

۹۳ ـ جلد سوم، حیدر آباد، ۱۳۴۷ ، ۷۶۰ص . به‌ترتیب موضوع ، وهرموضوع‌در سه‌بخش عربی‌وفارسی واردو، وهر بخش به‌ترتیب حروف تهجی در آغاز نام کتابها، باختصاردر هشت جدول افقی .

۹۴ ـ جلدچهارم ، چاپ‌حیدر آباد ۱۳۴۷، ۷۶۰ص. بمانند جلد سوم.

الاسطرلاب و ماالف فیه‌من کتب ورسائل فی‌عصورالاسلامیة :

۹۵ ـ یك‌جلد، نگاشتهٔ گورگیس عواد، ازانتشارات‌مجلهٔ«سومر» دربغداد، ۱۹۵۷م، ۲۶ص. فهرستی است موضوعی به‌ترتیب حروف تهجی درنام کتابها.

استانبول، طوپقپوسرای :

فهرست‌کتابهای فارسی در طوپقپوسرای استانبول ، نگاشتهٔ فهمی ادهم. (ترکی)

۹۶ ـ جلد یکم، چاپ استانبول، ۱۹۶۱م ، ۳۹۱ص.

Karatay, Fehmi Edhem. Topkapi Sarayi Muzesi Kutuphanesi Farsca Yazmalar Katlogu. Istanbul, Topkapi Sarayi Muzesi Yayinlari, No. 12, 1961

بغداد ، المخطوطات التاریخیة فی‌خزانة کتب‌المتحف‌العراقی:

۹۷ ـ گورگیس عواد (عربی) یك‌جلد، چاپ‌بغداد ۱۹۵۷م.

بغداد ، خزائن‌کتب الاوقاف :

۹۸ـ الکشاف عن‌مخطوطات‌خزائن‌کتب الاوقاف ببغداد.

نگاشتهٔ محمد اطلس، (عربی) یك جلد چاپ ۱۹۵۳م، بغداد (فهرست نسخه های عربی است، جز در مجموعه‌های آن‌که کتابهای‌فارسی دارد) .

بغداد ، جامعة‌الحکمة :

۹۹ ـ فهرست مخطوطات خزانة یعقوب سرکیس، المهداة الی‌جامعة الحکمة ببغداد، نگاشتهٔ‌گورگیس عواد (عربی) ، چاپ بغداد ، ۱۳۸۵–۱۹۶۶م ، ۲۲۴ص .

بنگال ، آسیایی :

۱۰۰ ـ فهرست کتب فارسیه ایشیاتك‌سوسائتی‌بنگاله.

به‌ترتیب موضوع ، درجدولها، باختصار. دردوبخش‌فارسی ۲۰۰ص وعربی‌آن ۱۵۳ص، چاپ ۱۹۰۴ م.

Catalogue of Persian Books, Asiatic Society of Bengal

پاکستان، انجمن ترقی اردو :

۱۰۱ ـ نگاشتهٔ‌سیدفرازعلی‌رضوی، فهرست نسخه‌های فارسی وعربی‌موجوددرکتابخانهٔ

انجمن‌ترقی‌اردو در کراچی‌ست‌انتشارات انجمن‌روابط‌فرهنگی‌ایران وپاکستان کراچی، چاپ کراچی، (به‌زبان‌اردو) آبانماه۱۳۴۶خ، ۱۳۲ص. به‌ترتیب‌موضوع: (معلومات‌عامه فرهنگنامه، امثال، بیاض، انتخابات، فلسفه، اخلاق، خوابنامه، کتب مقدسه، قرائت، دربارهٔ قرآن، تفسیر، حدیث، عقاید، فقه، اسلامیات، تصوف، سیروسوانح، تذکرةالاولیا، اوراد، فالنامه، فضایل ومناقب، هندویات، قانون، تعلیمات، درسیات، قواعدزبان، تنقید، عروض، معانی بیان، ریاضی، ستاره‌شناسی، پزشکی، صنعت وحرف، خط، طباخی، رمل، نیرنجات، جفر، علم‌النفس، علم‌الاعداد، فنون جنگ، موسیقی، کلیات، دیوان، مثنوی، منظومه، قصیده، قطعات‌تاریخی، تذکرةالشعراء، ادب، انشا، جغرافیا، سوانح، سفرنامه، تاریخ).

پاکستان، دانشگاه پنجاب:

۹۵ ـ فهرست کتابخانهٔ دانشگاه‌پنجاب ـ پاکستان .

نگاشتهٔ استاد س‌م.عبدالله، دردوجلد. کتابهای‌فارسی‌چاپ‌لاهور۱۹۴۸م. به‌ترتیب‌موضوع

۱۰۲ ـ جلد یکم . کتابهای فارسی . چاپ لاهور۱۹۴۸م. بترتیب موضوع و نظم‌ـ تاریخی.س ۱ تا ۳۰ .

Abdullah, S.M. , (Comp.) A descriptive Catalogue of the Persian, Urdu and Arabic Manuscripts in the PanJab University Library. Lahore, 1942. v.
Vol. 1, Fasciculus 1: Persian Manuscripts – History.

۱۰۳ ـ جلد دوم، کتابها فارسی، چاپ لاهور ، ۱۹۴۸م ، به‌ترتیب موضوع. و نظم تاریخی.ازص ۱۳۱ تا۵۷۳+۲۲ص .

Abdullah, S. M., (Comp.) A descriptive Catalogue of the Persian, Urdu and Arabic Manuscripts in the PanJab University Library. Lahore, 1948. v.
Vol. 1, Fasciculus 11: Persian Manuscripts – Poetry.

پاکستان ، لاهور ، پرفسورشیرانی :

فهرست مخطوطات شیرانی(فهرست کتابخانهٔ لاهور) ، نگاشتهٔ دکترمحمدبشیرحسین. در دوجلد :

۱۰۴ ـ جلد یکم، به‌ترتیب موضوعی :

۱ ـ تفسیر ۲ ـ تجوید ۳ ـ حدیث ۴ ـ تاریخ عالم ۵ ـ تاریخ اسلام ۹ ـ تاریخ افغانستان. ۱۰ ـ تاریخ اقوام و قبایل . ۱۱ ـ تاریخ ممالك غربی و آسیای وسطی . ۱۲ ـ تذکره ها ۱۳ ـ منظومه‌ها و هریك به‌ترتیب تهجی در نام کتابها ، رویهم۱۰۷۲ نسخه‌نشان داده شده‌است، ازانتشارات ادارهٔتحقیقات‌پاکستان، دانشگاه پنجاب مارچ۱۹۶۸م ، ۲۰۲ص.

۱۰۵ـجلد دوم، به‌همان ترتیب:

۱ ـ تصوف ۲ ـ هندو مذهب تصوف ۳ ـ فقه ۴ ـ فرهنگنامه‌ها ۵ ـ نثرفارسی ۶ ـ انشا ۷ ـ پزشکی‌وشکار.

رویهم ۱۱۰۴ نسخه نشان داده شده است ، ازانتشارات ادارهٔ تحقیقات پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب،چاپ ۱۹۶۹ م، ۲۱۲ص.

پنجاب ، پبلك لائبريری:

تفصیلی‌فهرست‌مخطوطات فارسیه پنجاب پبلك‌لائبريری ، نگاشتهٔ منظور احسن عباسی (اردو) در دوجلد، به‌ترتیب موضوعی.

۱۰۶ ـ جلد یکم:

درآن ۵۸۸ نسخهٔ فارسی‌نشان داده شده است،چاپ‌لاهور، ۱۹۶۶، ۸۶۰ص.

۱۰۷ ـ جلد ضمیمه:

در آن۲۲۲نسخه نشان داده‌شده است ، چاپ ۱۹۶۶ م ۲۱۸ص.

داکا،دانشگاه :

فهرست کتابخانهٔ دانشگاه داکا. نگاشتهٔ پرفسور ا.ب.م حبیب‌الله. (انگلیسی)

۱۰۸ـجلد یکم، کتابهای فارسی به‌ترتیب موضوع.

چاپ داکا ۱۹۶۶ م. ۴۰۶ص+۲۴ص .

Habibullah A. B. M. Descriptive Catalogue of the Persian, Urdu and Arabic Manuscripts in the Dacca University Library Dacca 1966. 2 v. (Dacca University Library Publication, 1)

Vol. 1 : Persian Manuscripts

سوریه ، دمشق ، ظاهریه :

۱۰۹ـفهرست مخطوطات دارالکتب‌الظاهریة ، علم‌الهیئة وملحقاتها، نگاشتهٔ‌ابراهیم خوری ، چاپ دمشق ۱۳۸۹ـ۱۹۶۹ مـ۳۷۴ ص .

(چهار جلد از فهرست این‌کتابخانه را دیده‌ام وتنها درجلد یادشده دربالا پنج نسخهٔ فارسی دیده شد ، و دردیگر جلدها نسخه‌های فارسی نشان داده‌نشده‌است).

قاهرة ، دارالکتب :

فهرس‌المخطوطات الفارسیة‌التی تقتنیها دارالکتب حتی عام۱۹۶۳م . نگاشتهٔ نصرالله مبشر طرازی(عربی)، دردوجلد، رویهم۷۲۶ صفحه .

۱۱۰ ـ جلدیکم، به‌ترتیب تهجی درنام‌کتابها،ازحرف الف‌تاش، چاپ‌قاهره،۱۹۶۶ م، ۳۵۸ ص .

۱۱۱ـ جلددوم، به‌ترتیب حروف تهجی درنام‌کتابها، ازحرف‌ص‌تا ی،سپس‌فهرستها،

چاپ قاهره ۱۹۶۷م، ۳۶۸ ص.

۱۱۲ - الفهرس الوصفی للمخطوطات الفارسیة المزینة بالصور والمحفوظة بدار الکتب، القاهرة، نگاشتهٔ نصرالله مبشر طرازی، به‌ترتیب سدهٔ کتابت در نسخه‌ها، سپس فهرست نامها و در پایان هشتاد نمونه از کارهای هنری که در نسخه‌های فارسی آن کتابخانه هست، چاپ قاهره، ۱۹۶۸م، ۱۹۰+۸۰ ص

لندن، موزهٔ بریتانیا:

فهرست کتابهای فارسی در موزهٔ بریتانیا.

۱۱۳ - جلد دوم نگاشتهٔ چارلز ریو ص ۴۳۳ تا ۸۷۷، چاپ ۱۸۸۱ م.

به‌ترتیب موضوعی.

Rieu, Charles, Catalogue of the Persian Manuscripts in the British Museum Trustees of the British Museum, 1881 Vol. 2.

۱۱۴ - ذیل فهرست کتابهای فارسی درموزهٔ بریتانیا، نگاشتهٔ چارلز ریو، ۳۰۸+۵ص چاپ ۱۸۹۵ م.

به‌ترتیب موضوعی.

Rieu, Charles, Supplement to the Catalogue of the Persian Manuscripts in the British Museum. Trustees of the British Museum, 1895.

لنین‌گراد، اکادمی علوم:

فهرست نسخه‌های خطی فارسی در اکادمی خاورشناسی لنین‌گراد، نگاشتهٔ دکتر اولك آکیموشکین، رئیس بخش ایرانشناسی آن اکادمی. به‌زبان روسی، به‌ترتیب حروف تهجی در نام کتابها. درآن ۴۶۸۰+۱۱۰ نسخهٔ فارسی نشان داده شده‌است.

۱۱۵ - جلد یکم ازالف تا یاء وسپس ذیل آن، چاپ مسکو ۱۹۶۴م، ۶۳۲ص.

موصل، مخطوطات موصل:

۱۱۶ - کتاب مخطوطات الموصل، وفیه یبحث عن مدارسها الدینیة و مدارس ملحقاتها نگاشتهٔ دکتر داود چلبی موصلی، چاپ بغداد، ۱۹۲۷م، ۳۸۹ ص.

به‌ترتیب تهجی در نام کتابخانه‌های شهر موصل، وهر کتابخانه به‌ترتیب موضوع، وهر موضوع به‌ترتیب حروف تهجی در نام کتابها.

نجف، امیرالمؤمنین:

۱۱۷ - فهرست نسخه‌های خطی فارسی، در کتابخانهٔ امیرالمؤمنین، بنیاد گذاردهٔ شیخ عبدالحسین امینی تبریزی، فهرست دستویس (چاپ نشده) نگاشتهٔ سیدعبدالعزیز طباطبایی یزدی، به‌ترتیب تهجی در نام کتابها، پیرامن ۳۰۰۰ نسخهٔ فارسی.

هند، بانکیپور:

فهرست کتابهای فارسی واردو درکتابخانهٔ ملی خاوری بانکیپور درهندوستان. نگاشتهٔ مولوی عبدالمقتدر.

۱۱۸- جلد منظومه‌ها از فردوسی تاحافظ، چاپ۱۹۰۸م، ۲۷۴+۸ ص.

Abdul Muqtadir. Catalogue of the Arabic and Persian Manuscripts in the Oriental Public Library at Bankipore; Firdausi to Hafiz. (Bankipore) 1908.

صوابنامه

صفحه	ستون	سطر	
۲۶۱۹	۱	۲۵	بخوانید: موزهٔ بریتانیا ۲۵۹۰۲ Add [دیو ۲: ۶۷۶]
۲۶۴۳	۲	۳	اطوز گنج، نثر است.
۲۶۷۷	۱	۱۱	حکمة ۴۷۹. بخوانید: حکمة ۴۹۷.
۲۷۱۳	۱	۱۰	سپهسالار ۴۵۴. بخوانید سپهسالار ۲۵۴ مؤرخ ۱۲۰۷
۲۷۴۷	۱	۱۸	جنگنامه، نثر است.
۲۷۵۵	۲	۲۸	چنسر نامه بخوانید: چنیسر نامه
۳۰۱۸	۱	۷	هجری بخوانید: متخلص به صادق و پدر هجری
۳۱۳۶	۲	۷	مثنوی ناصر علی.. بخوانید: مثنوی نصر تعلی اردبیلی که یاد او در «دیوان: ۱۵۷۴» گذشت.

10041500091702
کتابخانه دانشکده ادبیات

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL. 4

10041500091702
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 38

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه‌های خطّی فارسی

جلد پنجم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۴۱

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

فهرست نسخه‌های خطی فارسی

جلد پنجم

نگارنده

احمد منزوی

نشریه شماره ۴۱

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ای

وابسته به سازمان همکاری عمران منطقه ئی (R.C.D)
شماره ۵ – خیابان لوس‌آنجلس – شمال بولوار الیزابت

تهران

بها ۲۵۰ ریال

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

پیشگفتار

جلد پنجم فهرست نسخه های خطی‌فارسی شامل چهاربخش میباشدکه بترتیب به‌شرح منظومه‌ها، شرح متنهای ادبی، نثرهای ادبی، افسانه‌ها ، وموسیقی اختصاص یافته است .در این چهاربخش رویهم۳۸۱۶نسخهٔخطی معرفی شده است وجمع‌همهٔ نسخه هاکه در پنج جلد فهرست نسخه های خطی ذکرشده است بر۴۰۹۷۴ بالغ میشود .

منبع اصلی مؤلف این‌کتاب درتنظیم وتدوین این فهرستنامه صدوسی‌جلد ازفهرستهای کتابهای خطی موجود در داخل وخارج ازکشور ایران است‌که تاکنون چاپ ومنتشرشده و دردسترس مؤلف این‌کتاب قرار داشته است. عنوان صدوهیجده جلد ازاین فهرستها درپایان جلد چهارم فهرست نسخه های خطی فارسی درج شد و نـام فهرستهای دیگری‌که در فاصلهٔ تکمیل چاپ جلد ششم‌ازمجموعهٔحاضر دردسترس مؤلف قرار میگیرد در پایان جلد ششم قید خواهد شد .

البته تعیین اینکه این‌تعدادقریب‌به ۴۱ هزارنسخهٔ خطی‌مربوط به‌چندکتاب‌با عنوان مستقل است وبه‌عبارت دیگربه‌دست‌آوردن‌این‌آگاهی که‌درهربخشی‌ازموضوعات‌دینی وعلمی‌و ادبی‌و... که اینك نسخه های خطی‌آن در کتابخانه های ایران وبیرون ازایران‌نگاهداری میشود چند جلدکتاب به زبان فارسی تألیف شده است محتاج بررسی دقیقی ست زیرا بعضی از این‌کتابها به نامهای گوناگون معرفی شده وبـرخی دیگردر داخل یك مجموعه ضبط و قلمدادگردیده است .

ضمن یك بررسی‌اجمالی معلوم شدکه‌همین جلدپنجم۱۲۵۳عنوان کتاب‌مستقل‌راشامل میباشد. بعضی‌ازاین‌کتابهابه‌بیش‌ازیك‌عنوان‌معرفی‌شده که‌دراین‌موارد ، مؤلف فهرست، معرفی هرکتاب‌را به‌نام‌مشهورتررجوع‌داده‌است. وبرعکس گاهی‌دونویسنده‌یابیشتر کتاب‌خودرا به‌نام واحدی نامگذاری کرده‌اند در این قبیل موارد هر یك از این‌کتابها یك‌کتاب جداگانـه منظورگردیده است .

امیداست بزودی چاپ‌جلدششم‌دورهٔفهرست نسخه‌های‌خطی‌فارسی، که مربوط به‌بخشهای جغرافیا، تاریخ، وسفرنامه‌ها میباشد پایان پذیرد و نتیجهٔکوشش و مجاهدتهای‌شبانه روزی مؤلف‌آن، آقای‌احمد منزوی، مورد مراجعه وبهره مندی پژوهندگان تاریخ و علم و ادب و فرهنگ ایران قرارگیرد .

سلیم نیساری

فهرست

عنوان بخش		صفحه
جلد یکم :		
بخش یکم	تفسیر	۱
بخش دوم	قرائت	۶۹
بخش سوم	دربارهٔ قرآن	۱۰۵
	فهرست مؤلفان علوم قرآنی	۱۲۲
بخش چهارم	ریاضی	۱۳۲
بخش پنجم	ستاره شناسی، اختربینی	۲۰۳
	فهرست مؤلفان علوم ریاضی و ستاره‌شناسی	۳۷۶
بخش ششم	طبیعیات	۳۹۲
بخش هفتم	پزشکی	۴۶۰
بخش هشتم	کیمیا	۶۱۲
بخش نهم	دائرةالمعارف ، چند دانشی	۶۴۶
	فهرست مؤلفان علوم تجربی	۶۹۶
جلد دوم (۱) :		
بخش دهم	فلسفه	۷۲۱
بخش یازدهم	کلام ، عقاید	۸۶۸
بخش دوازدهم	عرفان	۱۰۰۹
جلد دوم (۲):		
بخش سیزدهم	منطق	۱۴۹۰
بخش چهاردهم	فلسفهٔ عملی	۱۵۱۳
بخش پانزدهم	ملل ونحل	۱۷۲۰
بخش شانزدهم	بابی ، ازلی ، بهائی	۱۷۳۲
	فهرست مؤلفان جلد دوم	۱۷۶۳

عنوان بخش		صفحه
جلد سوم :		
بخش هفدهم	کلیات ادبی	۱۸۴۵
بخش هجدهم	خط	۱۹۰۱
بخش نوزدهم	فرهنگنامه	۱۹۱۹
بخش بیستم	دستورزبان	۲۰۴۷
بخش بیست‌یکم	دستور نامه نگاری	۲۰۸۳
بخش بیست ودوم	بلاغت	۲۱۲۴
بخش بیست وسوم	عروض‌وقافیه	۲۱۵۳
بخش بیست وچهارم	معما	۲۱۷۹
بخش بیست‌و پنجم	دیوان	۲۲۰۶
جلد چهارم:		
بخش بیست‌وششم	منظومه‌ها	۲۶۱۷
	فهرست سر آغاز منظومه‌ها	۳۳۶۱
	فهرست منابع کتاب	۳۴۲۴
جلد پنجم:		
بخش بیست و هفتم	شروح منظومه‌ها ، شروح متون ادبی	۳۴۴۱
بخش بیست وهشتم	نثرهای‌ادبی ، منشآت ادبی ، توصیفها ، مناظره‌ها ، امثال ، مقامه ، شوخی و هزل .	۳۵۱۸
بخش بیست ونهم	افسانه ، حکایت ، نمایشنامه	۳۶۵۴
	فهرست مؤلفان بخشهای ادبی	۳۷۵۶
بخش سی‌ام	موسیقی	۳۸۸۵
	فهرست مؤلفان بخش موسیقی	۳۹۲۶

آمار نسخه های معرفی شده

جلد اول	علوم دینی ، علوم ریاضی ، علوم تجربی	۶۴۶۷	نسخه
جلد دوم(۱)	فلسفه ، کلام وعقاید ، عرفان	۸۰۱۵	»
جلد دوم(۲)	منطق ، فلسفه عملی ، ملل ونحل وادیان	۲۹۵۶	»
جلد سوم	علوم ادبی ، زبان، دیوانها	۹۷۱۶	»
جلد چهارم	منظومه ها	۱۰۰۰۴	»
جلد پنجم	شرح منظومه ها و متون ادبی ، نثر های ادبی ، افسانه ها ، موسیقی	۳۸۱۶	»
	جمع :	۴۰۹۷۴	نسخه

تاریخ انتشار :

جلد اول	مهر ماه ۱۳۴۸
جلد دوم (در دوقسمت)	مهر ماه ۱۳۴۹
جلد سوم	مهر ماه ۱۳۵۰
جلد چهارم	شهریور ۱۳۵۱
جلد پنجم	اسفند ۱۳۵۱

این کتاب که به شماره ۶۹۲ مورخ ۲ مهر ۱۳۴۹ کتابخانه ملی بـه ثبت رسیده است در یکهزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسه فرهنگی منطقه‌ئی درچاپخانه تهران‌مصور به‌چاپ‌رسید.

بخش بیست وهفتم

شروح منظومه‌ها ، شروح متون ادبی

اختیارات مثنوی

از احمد فرزند محمد مولوی ، صبوحی توقادی قسطنطنی در گذشتهٔ ۱۰۵۷ . گزارشی بر برخی از بیتهای دشوار « مثنوی معنوی » مولوی‌ست. صبوحی دیوانی به‌ترکی‌وفارسی‌نیز دارد. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس مرآن خالق ارض .

بنگرید : هدیةالعارفین ۱ :۱۶۰ .

37159 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۳۰ م تصوف ترکی: درویش‌احمدفرزندشکری‌مولوی ۱۷ رجب **۱۲۷۲** ، شش دفتر در یک جلد است [مخطوطات ۱ : ۸] .

اسرار مثنوی و انوار معنوی

از معین‌الدین عبدالله ، سدهٔ یازدهم هند، خلیفهٔ‌عبیدالله خویشکی‌چشتی (نگارندهٔ بحر‌ــ الفراسة : ۱۰۶۱») . گزارش‌«مثنوی‌معنوی» مولوی‌ست . درآن آمده : چون‌پس ازمـدتی متمادی ازدیاد دکن‌بسوی موطن اصلی‌خودکه قصبهٔ‌قصور است مراجعت‌نمود ...

37160ــ **لاهور**، پنجاب‌پبلك لائبریری ۵۲ ، ۸۷۱ مث ، معین : نستعلیق ۲۷ شعبان **۱۱۱۹**، آغاز یك‌برگ افتاده، ۳۰۵گ ۱۷س [ف.منظور احسن‌عباسی ۱ :۴۲۱] .

امواج خوبی

از خوب محمدچشتی ، درگذشتهٔ ۱۰۲۳ (۱۶۱۴ م) . گزارش مثنوی « خوب ترنگ» است که به‌اردو ودر۹۸۶ سروده‌شده بوده‌است، در عرفان .

37161ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۴۲۴/۱۳۷۲ : نوشتهٔ سید الـطاف حسین شهسوانی، ۱۷ رجب**۱۲۷۴** (۱۸۵۸م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین۲ : ۲۰۰] .

37162ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۹۵/۱۳۴۴ : تاریخ‌یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲ :۲۰۲] .

ایجاز مفاتیح الاعجاز=شرح گلشن راز

درس ۱۰۶۰ گذشت.

ب

بافستان

از محمد سعید، درگزارش « بـوستان » سعدی، که در رمضان ۱۰۹۶ بدان آغاز کرده است. **آغاز:** حمدبیحدومدح‌بیعددلایق‌حضرت مالك‌الملکی باشد که بوستان .

37163 ـ داکا، دانشگاه DU ۱۱۸ (۸۴ ف) : شکسته ، بی‌تاریخ ، ۹۱ گ [ف . حبیب‌الله ۱: ۷۱] .

بحر الفراسة

عبیدالله خویشکی چشتی، گزارش غزلهای حافظ است که دو نسخه از آن در ص ۱۰۶۱ گذشت. واینك نسخهٔ دیگر :

37164 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pi/VI ۱۵ B ۲۸۵۴ : نستعلیق بی تاریخ گویا پیش از **۱۱۷۵**. آغاز برابر نمونهٔ [ف . عبدالله ۲: ۲۷۸] .

بستان افروز جهان = شرح گلستان

سعدی ، حسین کفوی

بهار باران

از محمدغیاث‌الدین فرزند جلال‌الدین رامپوری، که یاد او در «غیاث‌اللغات: ۱۹۳۱» گذشت . گزارش «گلستان» سعدی ست ، در ۱۸۹۱ م و۱۸۹۶ م و ۱۸۹۷ م و پس از آن چاپ شده است.(در ۴۸۰ص). **آغاز**: گلچینی گلستان حمد وسبحان، نه‌یارای بنان بیان انسان سراپا نسیان...منت خدایرا...منت دومعنی دارد اول آنکه احسان خود کسی را یاد.

بنگرید: ف. مشار: ۲۳۸ـ ف . دانشگاه ۲: ۱۴۲ .

37165ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۱، ۸۷۴ گل ، غیاث : نستعلیق نجم‌الدین ، محرم **۱۲۸۶**، آغاز برابر نمونه، ۳۹۴ ص ۲۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۵۵] .

37166 ـ هند، بانکیپور ۱۱۰: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، ۲۶۵ گ ۲۱ س [ف .عبدالمقتدر: ۱۵۷] .

بهار بوستان

از منشی راتیك چند (پیك‌چند) بهار، از پایان‌سدهٔ دوازدهم‌هند، گزارش‌فاضلانه‌ایست از «بوستان» سعدی . برای چهارمین بار بسال ۱۹۲۹م‌در ۶۱۰ص‌چاپ شده است. **آغاز** :این گلبن دانش که نامیست‌به بهار بوستان سیرش نصیب‌یاران ودوستان .

بنگرید : ف. مشار: ۲۳۸.

37167 ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۳ ، ۸۷۱ بو، لیك : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، آغاز افتاده، ۳۲۴ گ ۱۷ س[مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۱: ۴۲۶].

بهار عمر

گزارش «گلستان» سعدی‌ست، در ۱۱۱۹ **آغاز**:غنچهٔ گلستان کنت کنزاً ... که گلبانگ.

37168 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۳۶۶ Or : شکسته آمیز سدهٔ **۱۸** م، ۲۸۴ گ [ریو ۲ : ۶۰۷] .

پیروزی و مقالهٔ نوروزی

از نجاتی نیشابوری، محمودفرزند عمر، از سدهٔ هشتم که یاد اودر «الکافیة فی‌العروض‌و الصنعة والقافیة : ۲۱۷۲» گذشت. گفتاریست درگزارش قصیدهٔ «بدایع الاسحار فی صنایع الاشعار: ۲۱۲۶»مطرزی گنجی، بنام‌امیراحمد فرزندفضل‌الله‌فرزندابی‌الخیرهمدانی‌ساخته‌است. **آغاز**:الحمدلله البدیع المبدع‌الصانع‌المخترع

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۲۴۹(الکافیة).

37169 ـ قاهره ، دارالکتب ۱ ـ م مجامیع فارسی: نوشتهٔ‌درویش فردوس ۲۵ رمضان **۸۶۱**، شمارهٔ ۵ مجموعه.[مخطوطات ۱: ۲۰۴].

ت

تحفة الشیعه = کفایة الجند

از مصطفی فرزندحاج‌محمدیزدی، درشرح قصیدهٔ چهل‌وهشت‌بیتی عینیهٔ حمیری :لام عمرو اللوی مربع . بدستور یکی از شاهزادگان که بسال ۱۲۵۵ درآن شهر فرمانروایی‌میکرده، در یك مقدمه درسرگذشت‌سراینده(اسماعیل‌بن محمد ۱۰۵ــ ۱۷۹) ویك‌فصل‌درگزارش‌قصیده ویك خاتمه‌دربیان اسراری‌چندومناسبت‌دوازده امام بادوازده برج‌وجز اینها. **آغاز**: الحمدلله القادرالمتعال... یعنی‌بعدازحمد ملك‌علام‌وپس از شکر ...

بنگرید : ذریعه ۱۸ :۹۰.

37170 ــ **تهران** ، مجلس ۱۱۱۶ : نستعلیق فرزند محمدعلی نائینی ، در **۱۲۸۵** بدستور میرزا محمدحسنخان ، جای برخی‌از نامهاسفیده مانده، آغاز برابر نمونه، ۵۶ گ ۱۶ س[ف. مجلس۳:۷ :۴۹۷] .

تحفة‌الطالبین فی‌شرح ابیات مراد العارفین

متن‌ازصوفی‌الله‌یار(بنگرید:۳۱۹۶) گزارش از عبدالرحیم فرزند عثمان فرزند سرمکی فرزند قریم بلغاری .

37171ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۳۳۰۰ (۶۳۸ف): نوشتهٔ **۱۸۴۹**(؟) ، (۱پ ۵۱ر) .

37172ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۸۰۸ (۶۳۹ ف): نوشتهٔ **۱۳۰۵**، (۵پــ ۵۹ر)

37173 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۶۲۶ (۶۳۷ف) : بی‌تاریخ، (۱۱۷ پــ ۱۶۶پ) .

37174 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۲۰۲ (۶۴۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۶۷ ر ــ ۱۱۲پ) .

37175 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۲۲۱۰ (۲۲۱۰ف) : بی‌تاریخ، (۲۲۵پــ ۲۳۹پ) [ف. آکیموشکین۱:۱۰۴].

تحفة‌اللآلی = تحفة اللبیب

محمد جعفرقاینی، که دو نسخهٔ آن درص ۲۰۴۹ ــ ۲۰۵۰ یادشده‌است. درگزارش‌شواهد شعری «شرح قطرالندا» .

37176ــ **تهران**، ملك۲۵۲۷: نستعلیق محمدصادق‌فرزندابوطالب‌سوربانی،۹ع۱/**۱۲۲۲** ۶۸ گ ۱۴ س.

37177ــ **تهران**، دانشگاه ۴۴۶۴/۳: نسخ محمدعلی فرزند حاجی‌لطفعلی‌تاجرنوری ۱۶ع/**۱۲۳۵** (۶۲پ ــ۹۳ر) آغازبرابر همان نمونه [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۹].

37178 ــ **تهران** ، مجلس ۵۸۷۴ : نستعلیق‌محمدکاظم فرزند حاج مختارشیرازی، **۱۲۴۰** ، آغاز برابرهمان نمونه، ۱۶۲ص۱۵ س [ف. مجلس ۱۷ :۲۷۳].

37179ــ **تهران**،ادبیات۶۱/۱جوادی: با تاریخ **۱۲۴۴** دردفتر[ف.ادبیات ۳ :۲۵].

37180 ــ **تهران**، ملك ۵۷۰۱: نسخ نصرالله فرزند استاد باقر اصفهانی ، پنجشنبه محرم**۱۲۵۶** ، آغازبرابرهمان‌نمونه [رؤیت].

تحفة‌المراد

دارابی ، درص ۱۰۷۵ گذشت.

ترجمهٔ ابیات عربیهٔ حافظ = شرح و ترجمه...

از محمد قاسم قندهاری ، کـه یاد اودر «سرقت: ۲۱۴۰» گذشت. **آغاز**: حمدله. صلاة. امابعد، چنین گوید بندهٔ آثم محمدقاسم، که‌چون ابیات عربیهٔ شمس‌الدین... بعدازتصحیح ابیات که از تصرفات کاتبان نسخ‌شده بود، برشرح لغات و ترجمهٔ عبارات آن پرداختم .

37181ـ **تهران**، الهیات ۷۵۶/۲ د: همراه همان «سرقت»، نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۱۳پ ـ ۲۰پ) [ف. الهیات ۱:۳۸۵] .

ترجمهٔ ابیات مختصر تلخیص المفتاح

متن از تفتازانی، ترجمه از محمدمهدی فرزند غیاث‌الدین محمدرضوی ، سدهٔ یازدهم. **آغاز**: الحمدلله الذی خلق الانسان ... وبعد ، چنین گویدمحمدمهدی‌بن... که‌این‌رساله‌ایست که بالتماس اعزا خوان درترجمهٔ ابیاتی.

37182ـ **تهران**، ملک۱۰۷۵: نستعلیق نکارنده ، شعبان **۱۰۹۱** ، ۵۵ گ ۱۲س[ف. ملک:۱۲۶] .

ترجمهٔ اتابکیهٔ اقدسیه

از تقی‌منشی ساوجبلاغی ، سدهٔ۱۳ـ۱۴، که‌یاداودر«شکر العباد: ۱۶۳۹» گذشت. ترجمهٔ گزارشی‌ست از «مثنوی معنوی» که‌بترکی‌بوده است، بنام امین‌السلطان‌وزیراقدس اعظم ساخته [دیباجهٔ دفتر ششم] و در ۲۰ شعبان ۱۳۰۶ بانجام رسانده است[نسخهٔ ملک] .

37183 ـ **تهران** ، ملک ۱۴۸۰ : نستعلیق وشکستهٔ آغازسدهٔ **۱۴**، زرین، ۱۸۵ گ ۱۷ س [ف. ملک : ۱۲۸].

37184ـ **تهران**، سلطنتی۵۲۰(۴۰۷ ف) : نستعلیق گویامترجم، آغازسدهٔ**۱۴**، ناقص و بخش دفترششم رادارد. **آغاز**: الحمدلله الذی جعل القسم السادس من کتاب المثنوی المعنوی... این مجلد ششم را نیز برآن اعتبارات سابقه قیاس کن ، ۱۵ص ۲۹ س [ف . دکتر بیانی : ۱۴۲] .

ترجمهٔ دیوان حضرت علی

از کاشف‌الدین محمد، متخلص به‌کاشف، فرزند سالک‌الدین محمد، گرد آورندهٔ «کنز ـ السالکین» که‌بعنوان«مشیخه»درفهرست‌دانشگاه ش۲۱۴۳یاد شده‌است.

37185 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۱۴۳ : بخامهٔ سراینده، شمارهٔ ۷۰«کنزالسالکین» یا «مشیخه» اشعاریست‌ازحضرت‌علی‌باترجمه‌فارسی آنهابنظم (ص۲۹۴ـ۲۹۶) [ف . دانشگاه ۹: ۷۹۷] .

ترجمهٔ دیوان مجنون عامری

دیوان اوست‌همراه با ترجمه فارسی آن.

37186 ـ **تهران** ، ادبیات۱/۱۹۹ جوادی: نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف .ادبیات ۳:۳۳] .

ترجمهٔ شواهد عوامل = شرح عوامل المائة

ترجمهٔ شواهد مطول

ترجمه ازمحمد بیدگلی‌کاشانی.

بنگرید : (ص۲۱۳۱) .

37187ـ **تهران**، ملک۲۲۵۶: شکسته نستعلیق خلیل‌فرزندصادق‌قزوینی،ج۱/**۱۲۶۳** آغاز برابر نمونه ، ۹۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

ترجمهٔ غزل عطار

دانشگاه تهران دانشکده ادبیات ... انسانی

از قطب‌الدین محمد شیرازی نی‌ریزی حسینی ذهبی، درگذشتهٔ ۱۱۷۳. ترجمهٔ غزل زیر ازفریدالدین عطارنیشابوری‌است که‌بعربی درآورده است: زسکان کویت‌ای‌جان، که‌دهدمرا نشانی-که ندیدم ازتوبوئی وگذشت زندگانی. و درپایان مینویسد سالهاپیش از این ترجمه‌به منظومه‌ای پرداختم‌درعشق. ترجمهٔ این «قصیده عشقیه»او نیز آن‌دردست‌هست(بنگرید:۱۰۸۳:۱).

آغاز: الحمدلله وسلام‌علی عباده‌الذین اصطفی محمد.. بعد. لقدسمعت فی‌ریعان الشباب من منذقرن غزلامن منظومات العارف‌الربانی ... یامن‌الی عشقه قلبی قداستبقا ـ عمراً وماشم‌من عرفانه عبقا.

37188ـ **تهران،** مجلس ۴۸۸۹/۳ : نسخ حسن‌فرزند محمدحسینی، باتاریخ **۱۱۷۰** در دفتر (۱۴ر ـ ۱۸ر) [رؤیت] .

ج

جواهرالاسرارزواهرالانوار

ازکمال‌الدین حسین خوارزمی، گزارش «مثنوی»ست که۲۱ نسخهٔ آن درص۱۷ ـ ۱۱۱۸ نشان داده‌شده‌است. واینك چند نسخهٔ دیگر:

37189ـ **استانبول**، طـوپقپوسرای R.۴۴۸ :سدهٔ **۱۰**، آغاز: حمدبیحد وثنای‌بیعد ۲۶۷گ ۱۹س [ف. فهمی‌ادهم ۱۸۲:۱].

00000 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۴۰۵۱ Add : نستعلیق**۱۰۸۱** (۱۶۷۰م) آغازحمد بیحد وثنای بیعد، ۵۰۸ گ [ریو۲: ۵۸۸] . همان‌نسخهٔ 10354 .

37190ـ **تهران،** سلطنتی۲۷۱۶(۴۰۶ ف) : نستعلیق‌ترکی،سدهٔ**۱۱**، آغازبرابرشمارهٔ پیشین ، ذدین، ۹۵۸ص۲۳س[ف.دکتربیانی: ۱۳۹] .

37191ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۴۱: نسخ‌پیرامن**۱۱۰۳ـ۱۱۰۴**، آغاز برابر شمارهٔ پیشین، ۷۱ص۲۴س[ف.دیباجی۲:۷۵].

37192 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب WJ ۹ pi/VI ۲۴۵۷: نستعلیق‌محمد رضا فرزند شیخ عبدالرحیم هاشمی، ۷صفر**۱۱۲۷**، آغازبرابرشمارهٔ پیشین[ف.عبدالله۲:۱۹۸] .

37193 ـ**بنگال،** ایشیاتك ۲۷ منظوم (۵۷): نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۹۱] .

جواهرمولوی ولاآلی مثنوی

ازابوبکرشاشی،زین‌الدین. گزارش کوتاهی است از «مثنوی» مولوی. **آغاز:** الحمدلله‌حمد الشاکرین والصلاة علی‌خیرالذاکرین.. بعداز آن میگوید شیخ الشیوخ‌قطب‌العارفین ...زین الملة والدین مولانا ابوبکرالشاشی .

37194ـ **هند،** بانکیپور۸۶: نستعلیق محمدمظفر، **۱۰۹۴**، با تاریخ ۶محرم **۱۰۸۹** دربلدهٔ پیشاور، ۹۷گ۱۱س [ف:عبدالمقتدر: ۱۲۱] .

ح

حاشیهٔ مکاتبات علامی

ازمخدوم جهانیان. **آغاز:** امابعد،میگوید شکستهٔ کنج‌حرمان کمترین جهانیان که چون

نیرنگ زتقدیر .

37195ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۱۸۷۶ ابو، مخد: نستعلیق ۲ع ۱/۱۲۴۹، آغاز برابر نمونه، ۷۵ گ [منظور احسن عباسی ۲:۱۶۱].

حاشیهٔ مکاتبات علامی

ناشناخته. **آغاز:** قوله. الف گـونا گون جهت اقتران است وملابست. چنانکه دوشادوش ورنگا رنگ .

37196 ـ **لاهور** ، پنجـاب پبلـك لائبریری ۹، ۱۸۷۶ بو: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۶۱ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۶۰] .

حدائق الاسلام فی نعت النبی علیه السلام

از یوسف اهل فرزند محمد فرزند شهاب‌ـ الدین عبدالله جامی ، نگارندهٔ «فرايد غیاثی» در نامه‌های دیوانی. گزارشی است از قصیدهٔ بردهٔ بوصیری، بنام ابوالقاسم بابر بهادر، بسال ۸۵۳ که به‌استرآباد رفته‌بود. **آغاز:** احمدالله الذی خلق نور محمد(ص) قبل الاشیاء ثم خلق من نوره العرش .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۴۰ (فـرایـد غیاثی) .

37197ـ **تهران** ، ملك ۷۲۶ : نوشتهٔ **۸۵۵**. [نسخه‌ها ۵: ۵۶۷].

37198ـ **اکادمی لندن** : نسخ خود نگارنده، نیمه‌های رجب **۸۶۳** در خزانهٔ معدآباد جام درمزار ابونصر احمدجام. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۹۶ هست [فیلمها: ۷۴] .

37199ـ **مدینه**، عارف حکمت ۷ مدایح النبویه: نستعلیق حسین التاش، آغاز رجب **۹۲۱** در رباط گلبرگهٔ چسبیدهٔ به‌باب الصفـا ، آغاز برابر نمونه، ۳۱۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۵۶۷].

37200ـ **تاشکند**، (ف ۲ : ۱۰۰) : نوشته **۹۹۴** .

37201 ـ **تهران**، ملك ۸۳۹: نوشتهٔ **۱۳۵۲** .[نسخه‌ها ۵: ۵۶۷] .

حدیقة الحقیقه = شرح گلشن راز

در س ۱۲۲۳ گذشت.

حدیقة المعارف

از شجاع‌الدین کمال کربالی ، گـزارش «گلشن راز» است. درس ۱۱۲۳ گذشت.

حل ترکیب کریما

از احمد پرسروری فرزند میان شمس الدین، گویا از پایان سدهٔ سیزدهم. گزارش «نصایح الملوك» سعدی‌ست که گزیده‌ای از «بـوستان» اوست . **آغاز:** بعدالحمد والصلاة برضمایر اولوالابصار روشن وهویدا باد .

37202ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۵۳ ، ۸۷۱ کر، احمد: نستعلیق نظام‌الدین گویا بروزگار نگارنده ، ۵۱ گ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه ،منظور احسن عباسی ۱: ۴۳۱].

حل مالاینحل = شرح قصیده

ازعبداللطیف شیروانی، مشهور به افلاطون. متن از ابوالمفاخر فاخری رازی [گـلچین معانی] ازسدهٔ پنجم وششم (که با خاقانی (م ۵۰۲) مکاتبه داشته است). قصیده‌ایست مصنوع نونی در دربارهٔ طلوع شمس واکسیر جوانی ودر پـایان ستایش ازحضرت رضا. با این سر آغاز: بال مرصع بسوخت مرغ ملمع بدن ـ اشك زلیخا بریخت یوسف گل پیرهن. سپس گزارش برخی از سروده‌های حافظ، امیرخسرودهلوی، امیرشاهی سبزواری، کمال خجندی ، سلمان ساوجی، ودر ۹۶۷(=

خموشی بجو) بانجام‌رسانده است. شارح قصیده را ازفخررازی پنداشته است. گزارشی‌دیگری از این‌قصیده‌درص ۱۲۴۵ گذشت در آنجاقصیده ازفخرالقضاة رازی یادشده‌است. گزارشی‌دیگر از آن‌نیزدرهمین‌بخش‌بنام«شرح‌قصیده» خواهد آمد. **آغاز:** آن خالق اشیاء که جهان مجمل ازوست ـ درهرده‌و رسم آخرو اول ازوست ـ زومشکل‌عشاق‌بپایان آید ـ در دفتر عشق **حل ماینحل** ازوست .

بنگرید:ذریعه۹: ۵۰ (ابوالمفاخر)ـفرهنگ سخنوران: ۴۲۵ .

37203ـ **تهران**،ملی۶۶۸ف: نستعلیق عبدالکریم **۱۲۳۴**، در فهرست آمده: گویا از **خموشی(؟)** که‌برای‌حسن‌آقانگاشته‌است، ۸۷گ ۱۱ س[ف. ملی۲: ۱۷۰].

37204ـ **مشهد**،رضوی۹۴۵/۲ادبیات (۴۸۶۶): نستعلیق**۱۲۵۰** (ص۱۷۷ ـ ۲۲۸) آغاز برابرنمونه[ف‌ـرضوی۷: ۷۶۶]**فیلم** آن دردانشگاه ش۲۱۰۸هست[فیلمها: ۶۴۴].

37205ـ **مشهد**،رضوی۹۲۴/۱ادبیات (۴۵۳۵) : نستعلیق، پنجشنبه سلخ‌ع۱/**۱۲۷۱** (ص۱ـ۵۸) تاریخ نگارش ۹۶۷یاد شده [ف. رضوی ۷: ۷۳۱] .

37206ـ **تهران**، دکترمفتاح۲۷۷/۵: نوشتهٔ علی‌فرزند محمدحسن مشهدی خراسانی **۱۲۸۲**؟، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

37207 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۳۵ : شکسته نستعلیق سلمان (یا سلیمان)فرزندسلیم، ۵ شعبان**۱۲۸۴**، آغازبرابر نمونه. در فهرست تاریخ نگارش ۹۵۶یاد شده[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۰۷] .

37208ـ **تهران**، ملك۵۴۸/۱: شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

حل مثنوی

ازافضل‌الله‌آبادی. در گذشتهٔ۱۱۲۴. گزارش شش دفتر «مثنوی معنوی» است بسال۱۱۰۴در شصت وهفت‌سالگی‌نگاشته‌است: یکهزارویکصدو چارازسنین‌ـ بوداز هجرت گذشته که‌این‌حزین‌ـ که به‌شصت وهفت عمر اورسید‌ـ و آنچه مقصود دل‌اوبد بدید. **آغاز:** مرخدا راشکر کز لطف قوی‌ـ داد توفیقم‌به حل مثنوی.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۶ (افضل‌هندی)ـفرهنگ سخنوران: ۵۰ (محمدافضل لاهوری).

37209 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۷۷۱ Add : همراه«شرح مثنوی نورالله احراری» نوشتهٔ ۱۵محمد شامی(**۱۷۳۱**م) (گ ۱۷۷ ـ ۳۲۸) [ریو۲: ۵۹۲].

37210 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب VE ۹ piVI ۲۳۴۷: تاریخ‌یادنشده، دفتر چهارم را دارد ، يك برگ ازآغاز ونیزانجام افتاده .

37211 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب H ۱ ppi/VI۱۵۱۷ : نستعلیق‌بی‌تاریخ، هر شش‌دفتر رادارد [ف. عبدالله۲: ۲۰۳].

37212ـ **هند**، بانکیپور۷۸: نستعلیق هندی‌محمدعلیم‌الدین‌فرزندفصیح‌الدین‌قنوجی، **۱۲۰۶**، ۵۴۵گ۱۹س [ف. عبدالمقتدرمولوی: ۱۱۰] .

حل مشکلات وصاف

متن «تجزیة‌الامصار» و صاف‌الحضرة . (بنگرید: شواهدتجزیةالامصار، درهمین‌بخش) **آغاز:** دیباج دیباجهٔ کتاب‌فصاحت‌قرین‌مخطط ومدبج ازمدیح وآفریـن جهان آفرینی است.

37213ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۴۴۱ : ۳۹گ۱۵س . [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۵۱] .

حوراثیه = شرح رباعی حورا بنظارهٔ نگارم

درس ۱۱۳۳-۱۱۳۶ گذشت.

حوراثیه = شرح رباعی...

خواجه احرار، عبیدالله، که ۶ نسخهٔ آن در ص ۱۱۳۳ یادشده است. اینك نسخه‌هایی دیگر:

37214ــ **مشهد**، رضوی ۱۰۴۵۰/۱۲: نسخ خوب، باتاریخ **۹۹۹** در ش ۲ دفتر (گ ۲۹۸-۳۰۰)، آغاز: الحمدلله فیاض الحکم والمواهب و موصل الطالبین... اما بعد، بدانکه این فقیر را بسی (بمانند نمونه) [رؤیت].

37215ــ**همدان**، کتابخانهٔ غرب ۵/۲۲-۴۶۴۷: با تاریخ **۱۰۶۶-۱۰۸۰** در دفتر، آغاز برابر شمارهٔ پیشین [ف. دکتر مقصود].

37216ــ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۴ Add: از سدهٔ **۱۷**م، (گ ۷۲-۷۶) [ریو ۲: ۸۶۲].

37217ــ**لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۸۶ C (۱۸۰۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۶**، (۱پ-۴ر)

37218ــ**لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۲۱۰ C (۱۸۰۷ ف): بی‌تاریخ، (۱۶۷ر-۱۷۰ر) [آکیموشکین ۱: ۲۵۱].

37219ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۰۴ (۱۸۰۶ف). باتاریخ **۱۲۰۷** در دفتر، (۷۴پ-۷۷ر) [آکیموشکین ۱: ۲۵۱].

حوراثیه = شرح رباعی

از میرسیدعلی همدانی، که یاد او در «آداب وسیر: ۱۰۱۴» گذشت. گزارشی است از رباعی شیخ ابوسعید ابی‌الخیر: حورا بنظارهٔ نگارم صف زد..

37220ــ **موزهٔ قونیه** ۱۳۷/۲: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۵۹**. فیلم آن در دانشگاه ۳۰۲ هست [فیلمها: ۴۵۱].

حوراثیه = شرح رباعی

از شاه قاسم انوار، که دو نسخهٔ آن در ص ۱۱۳۳ یادشده است. واینك نسخه‌ای دیگر:

37221ــ **موزهٔ بریتانیا** (۲۸۱/۴) Or۲۹۵۱: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷** (۱۴۷۲م) [ذیل ریو: ۱۸۴].

حوراثیه

از شاه نعمت‌الله ولی، که سه نسخهٔ آن در ص ۱۱۳۵ یاد شده است. اینك نسخه‌ای دیگر:

37222 ــ **مشهد**، رضوی ۶۸۸۳/۲۸ فهرست نشده: نسخ عباس فرزند حاجی محمد شیرازی الاصل، درهمدان، **۱۲۴۸**، (۱۲۶پ-۱۲۷پ)، آغاز برابر همان نمونه، همراه ۹۰ گفتار دیگر از همو [رؤیت].

حوراثیه

گزارش همان رباعی است از ناشناس.

37223 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۱۴۷ (۱۸۰۴ف): بی‌تاریخ، (۱۲۲پ-۱۲۴پ) [آکیموشکین ۱: ۲۵۱].

خ

خارستان خیال

قانعی، در بخش ادبیات منثور خواهد آمد.

ختم الغرایب

از محمد فرزند خواجکی گیلانی استرآبادی، گزارشی است بر قصیدهٔ خاقانی با این سر

آغاز: ازاین مشتی اسماعیلی ایام ـ از این جوقی سرائیلی برزن. واین جزء «ختم الغرایب: ۲۷۷۸» خودخاقانی است. **آغاز:** حمدی چون رحمت ایزد متعال بی پایان، و شکری چون نعمت کریم ذوالجلال فراوان... امابعد، چنین گوید..

37224 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۹۵: نستعلیق **۱۰۲۳**، آغاز برابر نمونه، ۸۲ گ ۱۵ س، نویسنده درپایان مینویسد که نگارنده نتوانسته است نگارش خود را بپایان برساند [ف . ملی تبریز ۱ : ۴۴۹] .

37225 ـ **تیران**، دانشسرایعالی ۱ /۱۰۹ قریب: نستعلیق سدهٔ **۱۲**. درفهرست آمده: این ختم الغرایب درشرح دیوان خاقانی وورونی و اسفرانگی وپنج گنج نظامی ودیگران است، ودر آغاز آن بیت «سماعیلی» خاقانی گزارش شده است آغاز برابر نمونه، [نسخه‌ها ۵: ۶۴۲].

37226 ـ **تهران**، سپهسالار ۱/۱۴۵: نوشتهٔ **۱۲۶۵** (۱پ ۹۸ر) آغاز برابر نمونه، [ف. سپهسالار۴: ۳۶۱] .

خلاصة الترجمه

از ملامحمد تقی فرزند ملاشاه ویردی، او نخست «کامل الترجمه» را در گزارش شواهد «الخلاصة النحوية» ابن ناظم بسال ۱۱۱۷ نگاشته سپس آن گزارش را بسال ۱۱۲۳ هنگام سفر به عراق گزیده و «خلاصة الترجمه» نامیده است. و هردو بفارسی است. **آغاز:** الحمدلله علی کل حال والصلاة علی حبیبه محمد و آله خیر آل.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۲۰.

37227 ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۴۱۹/۴: تاریخ یادنشده، ۱۰۳ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

خیابان = شرح گلستان

سراج الدین علی خان آرزو ، که یاد او در «سراج اللغة: ۱۹۲۹» گذشت . **آغاز:** خیابان گلستان سخن حمد چمن پیراییست که اگر خار است واگر گل پروردهٔ ابر رحمت اوست.

37228 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب phIII/IIFG ۱۲۹۰/۱۷۹۹ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۹۰** دردفتر [ف. عبدالله ۲ : ۲۲۱] .

خیر الرسایل = شرح گلشن راز

درص ۱۱۴۲ گذشت .

د

در مکنون

از سیدعبدالفتاح حسینی عسکری ، گزارش «مثنوی معنوی» است که درص ۱۱۴۳ یاد شده، واینک نسخه‌ای دیگر:

37229 ـ **هند**، بانکیپور ۷۹: نستعلیق محمدعلی تهتوی، سدهٔ **۱۸**م، ۱۴۶ گ ۱۱ س آغاز برابر همان نمونه [ف. عبدالمقتدرمولوی: ۱۱۲] .

ر

ریاض الفتیان = شرح نصاب الصبیان

متن ازفراهی، گزارش از نظام فرزند کمال هروی، که از خودچنین یادکرده است : نظام ـ الدین کمال بن جمال بن حسام الهروی وجد صحیح اسفل این ضعیف که مذکور است ومعروف به ابن حسام... بسال ۷۹۰ نگاشته است. دوازده نسخهٔ

آن در س ۱۹۷۶ ـ ۱۹۸۷ گـذشت . اینك نسخه‌هایی دیگر:

37230 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۴۴۸۹ (۲۶۳۳ف): نوشتهٔ **۱۲۸۵**، (۱پ ـ ۱۴۵پ)، درفهرست بنام **شرح نصاب** است [ف. آکیموشکین ۱: ۳۵۱].

37231 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۱۹/۸۹۰: تحریر شکسته آمیز، عبدالحکیم امن آبادی، گویا ۱۹۰۴ب (سدهٔ **۱۳**)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **شرح نصاب** است، ۷۶ گ ۲۱س [ف. تسبیحی ۱: ۲۸۷].

37232 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۵۷۸ B (۲۶۳۲ف): بی تاریخ، درفهرست بنام **شرح نصاب** است، ۱۲۵ گ [آکیموشکین ۱: ۳۵۱].

ز

زبدة البحرین

گزارش دیوان حافظ است، وگویا همان «مرج البحرین» خاتمی باشد.

37233 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۷۱Api/VI۷۵: نستعلیق شمس الدین فرزند شیخ عبدالکریم قریشی، ۲۳ ذیحجهٔ ۳۵ پادشاهی اورنگ زیب = **۱۱۰۲** [ف. عبدالله ۲: ۲۷۷].

ش

شرح ابیات

ازقطب لاهیجی، قطب الدین محمد فرزند ملاشیخ علی شریف اشکوری، نگارندهٔ «محبوب القلوب» شاگرد میرداماد، درگذشته پس از ۱۰۷۵ شرح چند بیت ازچند سراینده است: ۱ ـ از نظام: عقل بشرع توزدریای خون (بعربی) ۲ ـ رباعی از سحابی: بفارسی، عالم همه فرع تست ای اصل وجود ـ زیرا که وجود تو ازاین فرع نمود، ۳ ـ رباعی گمنام فارسی: درعلم نظر شرح اشارات بس است ـ در زهدوصلاح تـرك طاعات بس است. و در آن سروده‌هایی از خوداو نیز هست. **آغاز**: عقل بشرع توزدریای خون ـ کشتی جان برده بساحل برون لعل مراد الناظم (ره) ان العقل لایـهتدی الی الاحکام الماموره بها ..

37234 ـ **دانشگاه** ۳۹۵۰/۴ : نسخ نگارنده، رجب **۱۰۸۸** (ص ۸۰ ـ ۹۲) یك گزارش بعربی و دو گزارش دیگر به فارسی ست و در هامش از «محبوب القلوب» یاد کرده است [ف. دانشگاه ۱۲: ۳۹۳۹].

شرح الابیات

از یارمحمد قاسم فرزند ابوالقاسم نجاری. گزارش شواهد «الفواید الضیائیة» جامی است و «الکافیة» ابن حاجب.

(بنگرید: ۲۰۶۵ ـ ۲۰۶۷).

37235 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۳۲۱ (۲۳۱۸ ف): نوشتهٔ **۱۱۷۷**، (۳۳پ ـ ۵۵ر) [آکیموشکین ۱: ۳۲۳].

37236 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۹۵۲ B (۲۳۱۷ ف) : بی تـاریخ ، (۱۴۱ پ ـ ۱۹۳ر).

37237 ـ **لنین گراد** ، اکادمی عـلوم C ۱۹۷۱ (۲۳۱۹ف) : بی تاریخ (۱۷ پ ـ

۵۷پ) .[آکیموشکین ۱: ۳۲۳].

شرح ابیات خان

از احمد فرزند جلال‌الدین خواجکی کاسانی (ازسرزمین فرغانه)، معروف به‌مخدوم اعظم واز هموست : بابریه که بنام پادشاه بابری هند نگاشته است ، از مجموعه رساله‌های این عارف چهار نسخه دردست هست: ۱ـ نسخهٔ لنین گراد C ۶۶۸ با ۳۱ گفتار نوشتهٔ ۱۰۹۵، ۲ـ نسخهٔ فرهاد معتمد ۱۸۷ نوشتهٔ ۱۰۵۴ با ۱۵ گفتار ۳ـ نسخهٔ لنین گراد B ۲۸۱۸ نوشتهٔ ۱۲۳۶ با ۱۷ گفتار. ۴ـ نسخهٔ لنین گراد ۱،۴۳۲۴ نوشتهٔ ۱۲۶۱ با ۶ گفتار.

37238 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۶۶۸ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۹۵**، همراه ۳۰ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱ : ۵۱۵] .

37239 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۸۱۸ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۳۶**، همراه ۱۶ گفتار دیگر او [آکیموشکین ۱ :۵۱۴].

شرح ابیات

از سروده‌های: انوری، خاقانی ، حافظ، سنایی وجزآنها .

37240 ـ **تهران**، مجلس ۱۸۲۲/۸ : بی‌تاریخ. وتاریخ **۱۲۳۶** در هامش مجموعه (ص ۱۱۳ـ۱۲۵) . **آغاز** : شعر انوری : گمان بری که ظریفی ولی نمیدانی ... یعنی خود را فصیح وظریف میدانی امانمیدانی که مردم تورا مثل مردم چشم میدانند [ف . مجلس ۹ : ۴۲۱] .

شرح ابیات سبعه

خواجه، کافی، درص ۸۰۶ گذشت .

شرح ابیاتی از ابن‌العربی

ترکه، درص ۱۲۱۴ گذشت.

شرح ابیاتی ازابن‌فارض

نسفی، درص ۱۲۱۴ گذشت.

شرح ابیاتی از حافظ

درص ۱۲۱۴ ـ ۱۲۱۵ گذشت.

شرح ابیاتی ازسیف اسفرنگ

سیف‌الدین اعرج، که یاد اودر « کلیات : ۱۸۷۳» گذشت. گزارش از ناشناس.

37241 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۵/۳ : نوشتهٔ نصرالله فرزند فضل‌الله، یکشنبهٔ دههٔ میانهٔ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** . (۱۱۹ر ـ ۱۲۶ر) . آغاز : من کلام... سیف‌الدین اسفراینی: درعقاب قلمت عین زتوقیع ببرد.. کرکسان‌میگوید، ونسرین فلك را میخواهد وازکاف سر کرکسان مرادست

شرح ابیاتی از گلشن راز

خلوتی، درص ۱۲۱۶ گذشت.

شرح ابیاتی ازمثنوی

ازاسیری لاهیجی، که دوبیت آن را گزارش کرده است. چهار نسخهٔ آن درص ۱۵ـ۱۲۱۶ یاد شده، واینك نسخه‌ای دیگر:

37242 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۹۱۱/۴ فهرست نشده: باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر بهمین خامه، درنمای نسخه بخامهٔ نویسنده‌از محمود شبستری دانسته‌شده (۱۴ر ـ ۱۴پ) آغاز برابر همان نمونه [رؤیت] .

شرح ابیاتی ازمثنوی

رسوخی، اردبیلی، نوربخشی. درص ۱۲۱۵ـ ۱۲۱۶ گذشت .

شرح ابیاتی ازمثنوی

ناشناخته .

37243 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۹۷۰/۹۱۸/۴ : تاریخ و نشانی یاد نشده [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲۲۲:۲].

شرح ابیاتی از ناصر خسرو

لاهیجی، درس ۱۲۱۶ گذشت.

شرح ابیاتی از یوسف و زلیخا

متن از جامی ، گزارش بعربی از سلمان فرزندمحمد گیلانی، گردآورندهٔ مجموعهٔرضوی، که‌در آن گفتارهایی‌ازو نیزهست: رسالةفی‌الوجود رسالةفی‌العقل، رسالةفی‌النفس، رسالةفی‌المادة، الکشف‌والکرامات، این گفتار، الشرافةوالحسبة، ترتیب الموجودات، مراتب‌الموجودات، تجدد الامثالا، جواز صدورالکثرةعن‌الواحد، تعریف العلم، رسالةالآفاق‌والانفس، همهٔ گفتارها بعربی است واین گزارش‌چهاربیت‌ازیوسف‌وزلیخاست: بعالم هرچه ازنووزکهن‌زاد ـ چنین داندسخن دان‌کزسخن‌زاد. **آغاز**: حمداً لك یامن یفعل مایشا ویحکم مایرید. فنقول لما کانت الابیات الاربعة الواقعة فی.

37244 ـ مشهد ، رضوی ۶۱۲۳/۱۱ فهرست‌نشده: بخامهٔ نگارنده، شعبان **۱۰۹۴** ، (۵۴پ ـ ۵۶ب) آغازبرابر نمونه [رؤیت].

شرح اسکندر نامه

متن ازنظامی، گزارش ازسراج‌الدین‌علی آرزو، که‌یاداودر«سراج‌اللغة:۱۹۲۹» گذشت. **آغاز** : نحمدالله حمداً متکاثراً و نصلی علی محمد(ع) .

37245ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب F ۳ pe/II ۲۰۰۹ : نستعلیق، بی‌تاریخ.

37246ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب C ۳ pe/II ۱۰۲۶: شکسته‌آمیز، بی‌تاریخ.

37247ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳C pe/II ۱۲۰۶: نستعلیق، تازه .

37248ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲B Ape/II: نستعلیق۹ذیحجهٔ**۱۲۵۳** نوشتهٔ فهیم‌الدین کرنالی، آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله ۱۷۱-۱۷۲:۲] .

شرح اسکندر نامه

ازحامد فرزندجمال‌بخاری‌حسنی‌جنفوری **آغاز**: حمدبینهایت وسپاس‌بیغایت مرحضرت.

37249ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۵۷۹/۱ Add: محرم**۱۰۹۶**(۱۶۸۴م) (گ۱ـ۴۸) گزارش‌بخش‌یکم‌آن است[ریو۲: ۸۲۰].

شرح اسکندر نامه

متن‌ازنظامی، گزارش از محمد رضا ، که نخست‌پدرش مولانا محمد اکرم ملتانی بدان میپرداخته ونسخهٔ ناتمام این گزارش رابه او واگذارده واوبرحسب‌وصیت پدر، و به کمک گزارشهای دیگر «اسکندر نامه» آنرا تکمیل کرده است.

37250ـ پاکستان، گنج‌بخش ۸۹۰/۵۰: تحریر وشکسته، غلام‌محمد فرزند میان غلام محیی‌الدین، ۱۴ع۲/**۱۲۸۲**، جلد دوم‌آن‌است، ۱۳۵ گ [ف. تسبیحی ۲۳۷:۱].

شرح اسکندر نامه

متن ازنظامی ، گزارش از شیخ محمد مهندس .

37251ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۳ E pi/VI ۱۶۹۲: نستعلیق۷ع ۲/**۱۲۳۴** [ف. عبدالله۲: ۱۷۰] .

شرح اسکندر نامه

متن ازنظامی، گزارش‌ازمحمدنصیرفرزند

سلطانی اصفهانی. گزارش بخش یکم آن است که پیرامن ۱۲۶۲ نگاشته است. در دیباچه از گزارشها و حواشی که پیش از او بر این مثنوی نگاشته‌اند ولی نتوانسته‌اند دشواریهای آن را برطرف کنند بدون ذکر نام یادمیکند. **آغاز:** حمد وسپاس متوافره و ثنای و تحیت متکاثره مر خالقی را که ظلمت کدهٔ حروف اشباح انسانرا.

37252 ـ **تهران**، عبدالمجید عبداللهی: نستعلیق خوانا، حاجی سرور، چاشت پنجشنبهٔ ۷ رمضان **۱۲۶۶**، آغاز برابر نمونه، درشهر قندهار احمدشاهی، [رؤیت].

37253 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب L ۳ **II** ۲۵۱۵pe: شکسته آمیز قاضی محمدباقر فرزند قاضی محمدحسن، ۱۸ ج ۱/ **۱۲۶۲**، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله۲: ۱۷۴].

شرح اسکندر نامه = شرح شرفنامه

گزارش تنها شرفنامه است بسیار کوتاه. **آغاز:** خدایان جهان پادشاهی . .. یعنی ای خداوند تعالی پادشاهی جهان تراست وازما بندگی آید خدایی تراست.

37254 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ق ۳ ف ۳۱۴: تاریخ یاد نشده، ۶۴ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۶].

37255 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳ **peII** ۴۵۶: نستعلیق شوال ...؟ بی‌تاریخ سال [ف. عبدالله۲: ۱۷۴].

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی. گزارش ناشناخته. **آغاز:** الحمدلله تعالی حمداً متکاثرا... اما بعد، این نسخه‌ایست شرح ابیات اسکندر نامه ملك الکلام استادالانام... خواجه نظام الدین گنجوی.

(بنگرید: شرح اسکندر نامه محمدنصیر).

37256 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۳۲ف) Or ۳۵۱۳: نستعلیق زیبای هند، سدهٔ **۱۸** م، ۳۶۵ گ [ذیل ریل: ۱۵۶].

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی. گزارش نگاشتهٔ ۱۱۳۸ (= کلید گنج نظامی طلسم سال گشاد). **آغاز:** شرح متن ذات الهی چون صفات نامتناهی واز کماهی نعت صاحب لولاك (ع).

37257 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳N pc/II ۹۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله۲: ۱۷۱].

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی. گزارش از ناشناس. فارسی روان است ولی برخی از گزارشها دور از تصور است وحقیقت ندارد [تسبیحی]. **آغاز:** حمدله. صلاة ... خدایا جهان پادشاهی.. لفظ خدای بالضم که نام متبرك ذات باری تعالی است مرکب است از کلمهٔ خد و کلمهٔ آ. یعنی شخصی که خود آمده است وپس از کثرت استعمال.

37258 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳G pe/II ۱۷۴۸: نستعلیق ۲۴ محرم **۱۲۳۹** آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۱۷۳].

37259 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۴۱/۸۹۰: تحریر وشکستهٔ عبدالحسین فرزند سیدشاه فرزند محمد سلیم، **۱۲۷۴**، آغاز برابر نمونه، در فهرست نویسنده به احتمال نگارندهٔ کتاب تلقی شده است، ۲۲۴ گ [ف. تسبیحی ۱: ۲۳۵].

شرح اسکندر نامه

متن از نظامی. گزارش ناشناخته.

37260 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو

۳ قف ۳۱۲: نوشتهٔ ۱۲۳۴، ۶۱۸ ص [ف. سرفراز علی: ۸۶].

37261 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱سکند ـ ۹، ۸۷۴ظهر، سه: نستعلیق وشکستهٔ میانهٔ سدهٔ ۱۳. آغاز افتاده، ش ۲دفتر، ۴۹گ ۲۱س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن‌عباسی ۱: ۵۷۱].

37262 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۳۱۳: تاریخ یاد نشده، ۱۴۰ ص.

37263 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۳۱۴: تاریخ‌یاد نشده، تنها گزارش شرفنامه است، ۶۴ص [ف. سرفرازعلی: ۸۶].

شرح اسکندرنامه = شرح علوی

شرح اسکندرنامه = فواید علیشر

شرح اسکندر نامه = فواید مظفری

شرح اسماء الهی

شاه‌نعمت‌الله، درص۱۲۱۷ گذشت.

شرح اکهرتی

از جائسی.

37264 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ق ف ۳۱۰: تاریخ‌یادنشده[ف. سرفرازعلی: ۸۴].

شرح الفیه

متن‌ازابن‌مالك‌درنحوزبان‌عربی، گزارش ازمحمدفرزند علی‌کاشانی، که درصفر ۱۰۰۹ برای‌فرزندش جعفر نگاشته است. دو نسخه‌ازآن درص۲۰۵۷ یاد شده است واینك نسخه‌ای‌دیگر:

37265 ـ تبریز، ملی ۲۷۳۰ (۸۴۲ ف): نستعلیق ونسخ‌خداداد دستجردی، ذیحجهٔ ۱۱۲۳، آغاز برابرهمان‌نمونه[ف. سیدیونسی ۲: ۸۵۸].

شرح الفیه

درص۲۰۵۶–۲۰۵۷ گذشت.

شرح الفیه

متن ازشهید، دربخش فقه خواهدآمد.

شرح بوستان

متن ازسعدی، گزارش از سروری ترك، مصطفی فرزند شعبان، در گذشتهٔ۹۶۲یا۹۶۹. اومعلم سلطان‌مصطفی پسرسلطان سلیمان‌قانونی عثمانی‌بوده، وبه‌دستورهمو «بوستان»را گزارش کرده است. دردیباچه میافزایدکه پیش ازاین «گلستان»را به‌بعربی گزارش‌کرده است. این دوگزارش ونیزشرح‌مثنوی‌معنوی ازاودردست هست. واسماعیل‌پاشا نیز ازاین سه‌گزارش‌او یادکرده است. آغاز: حمدمحسوب‌بعدداوراق ریاض وشکر مسکوب شجار قطرات حیاض‌آن خالق الوان بهارستان.

بنگرید: هدیة‌العارفین۲: ۴۳۴ـ ذریعه۱۴: ۳۹ـ کشف‌الظنون ۱: بوستان.

37266 ـ تهران، مجلس ۴۰۹۸: نستعلیق سدهٔ۱۱–۱۲، آغازبرابر نمونه، انجام در: حکایت فقیهی برافتاده مستی گذشت‌افتاده، ۱۹۱گ۱۹ س[رؤیت].

37267 ـ مدینه، عارف حکمة ۱۶: ۱۲۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴].

37268 ـ قاهره، دارالکتب۲۳ ادب فارسی: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه. ۲۰۰گ ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۳۱۴].

شرح بوستان

متن ازسعدی، گزارش ازشمعی، که یاداو در«شرح بهارستان» خواهد آمد. در فهرست

(عارف‌حکمت) از دو گزارش‌اویکی به‌فارسی و دیگری‌به‌ترکی از «بوستان» یـاد شده است . اسماعیل‌پاشا از«شرح‌بوستان»اوبی‌آنکه‌بگوید به‌چه‌زبانی‌ست یادکرده است.

بنگرید: هدیة‌العارفین ۲:۴۳۸.

37269ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۱۲: تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده: به فارسی ، ۳۲۹گ .

37270ـ **مدینه** ، عارف حکمت ۳۲: تاریخ یاد نشده ، درفهرست آمده: به ترکی، ۳۲۰گ [نسخه‌ها۵:۴۹۴].

شرح بوستان

متن‌ازسعدی، گزارش‌ازعبدالرسول‌فرزند شهاب‌لدین‌فرزندعبدالله‌فرزندطاهرفرزندحسن قرشی بسال ۱۰۷۳، بدستوربرادربزرگ‌اخوت پناه شیخ‌عبدالله وبرخی‌ازیاران. گزارش برخی از ابیات دشوارآن است. **آغاز:** حمد بیحـد مرخالقی‌راکه‌به‌قطرات مطرات وانزلنامن... بوستان جهان‌را نظاره‌داده.

37271 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۲۵۸۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۵۶گ [ریو۲ : ۶۰۴] .

37272ـ **پاکستان** ، **گنج بـخـش** ۸۹۰/۴۲ : تحریرشکسته‌آمیز،محمداسماعیل ۳ شعبان **۱۲۲۲**، آغازبرابر نمونه ، نویسنده کتاب را«جهانگیری‌شرح‌بوستان»نامیده‌است، ۵۸گ [ف. تسبیحی ۱: ۲۴۵] .

شرح بوستان

متن ازسعدی ، گزارش از عبدالـواسع هانسوی، که یاد اودر«غرایب اللغات:۱۹۳۱» گذشت. گزارش سروده‌هـای دشوار آن است **آغاز:** ربنالاتواخذناان‌نسینا...میگویدمعترف به‌عجزونادانی‌درفهم‌الفاظودرک‌معانی‌عبدالواسع هانسوی .

37273ـ **هند،** بانکیپور۱۰۱: نستعلیق محمدصادق، ۱۲ذیقعده **۱۲۰۳**. ۱۲۳گ ۱۵ س[ف.عبدالمقتدر: ۱۵۰].

37274ـ **هند،** بانکیپور۱۰۰: نستعلیق هند، مولوی‌شیخ‌پیر محمدسدهٔ**۱۲**م، آغازبرابر نمونه، ۹۴ گ۱۵س[ف. عبدالمقتدر: ۱۵۰].

37275ـ **لاهور،** پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۵۳، ۸۷۱بو،وا : نستعلیق باتاریخ **۱۲۵۴**در دردفتر، ش۱ دفتر، ۹۵گ۱۵س [منظوراحسن عباسی ۱:۴۲۸].

37276ـ **پاکستان،** گنج بخش۸۹۰/۲۰۸: نستعلیق میان‌محمد زمان ، **۱۲۷۰** ، **آغاز :** بنام‌جهاندارجان جان‌آفرین.. بباید دانست که مشهور درالسنهٔ خلایق‌وعامه‌نسخ‌همین‌بیت‌است، ۱۱۱ گ۱۵ س[ف. تسبیحی ۱:۲۴۸].

37277ـ **مشهد،** رضوی ۶۵۳ ادبیات (۸۷۷۵) : نستعلیق مغلوط اوایل سدهٔ **۱۳** در هند، آغاز برابر نمونه، ۱۱۹گ ۱۱س [ف. رضوی۷ : ۶۰۴].

37278 ـ **پاکستان** ، **گـنـج بـخـش** ۸۹۰/۲۱۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، آغازبرابرنسخهٔ پیشین، ۷۲گ ۱۸س[ف.تسبیحی۱: ۲۵۰].

37279 ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۳۹۷ (۸۵ ف): نوشتهٔ نظام الدین، بی‌تاریخ ،آغاز برابر نمونه، ۶۹ گ [ف.حبیب‌الله ۱:۸۵]

شرح‌بوستان=بهار بوستان

شرح بهارستان

متن ازعبدالرحمان‌جامی، گزارش‌ازشمعی درفهرست(عارف‌حکمت،مدینه) دوگزارش‌ازاو یکی به‌فارسی ودیگری‌به‌ترکی از «بهارستان»

یاد شده است.

نخست اینکه اومصطفی چلبی فرزندمحمد قسطنطنی متخلص بهشمعی در گذشتهٔ ۱۰۰۵ است دوم اینکه اسماعیل پاشا نگارشهای اورا بدینگونه یاد کرده است: شرح پندنامه، شرح بوستان سعدی، شرح دیوان حافظ ، شرح سبحة الابرار جامی، شرح گلستان، شرح مثنوی مولوی، شرح دیوان شاهی. ودراینها ازشرح بهارستان نام برده نشده است .

بنگرید : هدیة العارفین ۲: ۴۳۸.

37280ـ مدینه، عارف حکمت ۳۵: در فهرست آمده: شرح بهارستان از شمعی به ترکی، ۱۰۱ گ .

37281ـ مدینه، عارف حکمت ۱۵: در فهرست آمده: شرح بهارستان جامی ازشمعی به فارسی، ۲۰۱ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۴].

شرح بیتهایی ازمثنوی

ازامیر بخاری .

37282 ـ بنگال ، آسیایی bo ۹/۶ (۱۵۱۱) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۵۹] .

شرح بیت

متن‌دو بیت است، درفیی‌زوال ازصدرالشریعة، درستاره شناسی، گزارش ازجلال الدین محمود، در ده سطر.

37283ـ کاشان ، آیت‌الله رضوی ۷۷ (۳۷۴/۴و۵) : سدهٔ ۸ ـ ۹ همراه « اشجار و اثمار» و جز آن [ف. آیت‌الله‌رضوی: ۱۲].

شرح بیتی از ابوسعید

شاه‌نعمت‌الله ، درص ۱۲۱۷ گذشت.

شرح بیتی از حافظ

ملاجان ، درص ۱۲۱۸ گذشت.

شرح بیتی از حافظ

ازدوانی، که ۱۸ نسخهٔ آن درص ۱۲۱۸ یاد شده است واینك دو نسخهٔ دیگر:

37284 ـ مشهد، رضوی ۷۹۱۱/۱۰ فهرست‌نشده: باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر (۴۱پ و ۵۰ر) آغاز برابر همان نمونه [رؤیت] .

37285ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۶ـ۲۹۷ جلا ـ۲۹۷ مج: نستعلیق، ۲ع ۱/ **۱۱۰۵** ش ۶ دفتر، آغاز: لك الحمد [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۹].

شرح بیتی از حافظ = معراج المؤمنین

شرح بیتی ازدهلوی

از اسیری لاهیجی. که ۶ نسخهٔ آن در ص ۱۲۱۹ یادشده است، واینك نسخه‌ای دیگر:

37286ـ تهران، دانشگاه ۲ـ۵۴۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بدنبال دیوان او، ناقص [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۹] .

شرح بیتی از دهلوی

ازجامی، که ۱۶ نسخهٔ آن در ص ۱۹ ـ ۱۲۲۰ یاد شده است. اینك نسخه‌هایی دیگر:

37287ـ تهران، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ ـ ۹۰۲** [ف. دکتر بیانی: ۲۷۹].

37288ـ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۸ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۵].

37289 ـ تهران ، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۶] .

37290ـ استانبول ، طوپقپوسرای

۱۵۸۵/۹ A۰: در«کلیات» اوازسدهٔ ۱۰، درفهرست بنام «دریای‌شهادت» یادشده است[ف . فهمی ادهم۱: ۲۳۷] .

37291 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۷۲۰: در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۷۹** (ش۸) [آکیموشکین۱: ۴۴۳] .

37292ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم۹۹۹ B (۲۳۲۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۶۰ پ ـ ۶۳ر) [آکیموشکین ۱: ۳۲۴] .

37293 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۱۱ Add: ازسدهٔ**۱۷**م، (گ۹۷ـ۱۰۰) آغاز برابر همان نمونه [ریو۲: ۸۶۳].

37294 ـ **بنگال** ، آسیایی ۹/۴ bo (۱۵۱۱) : درفهرست سرایندهٔ بیت خاقانی یاد شده است[ف. بنگال: ۱۵۹] .

شرح بیتی از سنایی

درص ۱۲۲۱ گذشت.

شرح بیتی از عطار

درص ۱۲۲۱ـ۱۲۲۲ گذشت.

شرح بیتی از گلشن راز

ازدوانی، که ۱۶ نسخهٔ آن درص ۲۲ ـ ۱۲۲۳ یاد شده‌است. و اینك نسخه‌ای دیگر :

37295 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷،۶ زلا، جلا ـ ۲۹۷مج: باتاریخ **۱۱۰۵** دردفتر، آغاز: بعدالحمد بمایستحقه، ش۷ دفتر[منظوراحسن عباسی۲: ۱۰] .

شرح بیتی ازمثنوی

درص۱۲۲۳ـ۱۲۲۴ گذشت.

شرح پند نامه

متن‌ازعطار، گزارش ازمحمد فرزند غلام محمد، بسال۱۲۳۵ . **آغاز:** نحمدالله‌علی نواله ونکیره بالجلال تکبیراً ونصلی علی محمد... میگوید بندهٔ نحیف.

37296ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب I] ۲۷ VI/۲۷۷۴: نستعلیق‌ملامحمد امین‌الیاس ملا، ۱ ع ۱/ **۱۲۸۸** [ف.عبدالله۲: ۱۸۶].

شرح تحفة الاحرار

متن‌ازجامی، که‌درص۲۷۰۶ یادشده است. گزارش ازمحمدرضافرزندمحمد اکرم‌قدیری، در۱۱۷۲. **آغاز:** حامداً لمن‌جعل‌حقایق‌الاشیاء مظهرالاسم‌الباطن .

37297ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۴۱ pi/VI ۱۲۷۵: نستعلیق‌پیرامن سدهٔ سدهٔ**۱۳** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۰۰] .

شرح تحفة الاحرار

متن ازجامی، که درص ۲۷۰۶ یاد شده است. گزارش‌ازناشناس.

37298ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۱،۶ تحفه، لا: نستعلیق ازآغازسدهٔ **۱۳** ، آغازافتاده، ۱۳۹ گ۱۷س[مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن‌عباسی۱: ۷۸۷].

شرح تحفة العراقین

متن ازخاقانی‌شیروانی ، که در ص۲۷۱۴ یادشده، گزارش ازعبدالسلام. **آغاز :** المقالة الاولی وهی تسمی بعرایس الفکر و مجالس الذکر .

37299 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب A ۵ piVI ۵۰۸ (۲۳۴): نستعلیق **۱۲۸۴** [ف. عبدالله۲: ۱۵۸].

شرح تحفة العراقین

متن ازخاقانی‌شیروانی، که درص ۲۷۱۴

یاد شده است. گزارش ناشناخته .

37300ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۷۶ ApiVI ۲۷۲(۲۳۳): نستعلیق بی تاریخ آغاز افتاده : بازیچه نمای مجلس افروز: یعنی هنگامه نمای خاقانی تویی همه روز [ف. عبدالله ۱۵۷:۲] .

شرح ترجیع بند

متن از اوحدی مراغه‌ای ، که یاد او در «کلیات: ۱۸۴۷» گذشت. گزارش از احمد فرزند موسی رشتی استادی که یاد او در «شرح جام جهان نما: ۱۲۲۵» گذشت .

آغاز: حمد، صلاة، امابعد، عزیزی از این فقیر احمد بن موسی الاستادی التماس شرح ترجیع شیخ کرده است، و این درویش التماس او را اجابت کردم .. در خرابات عاشقان کوییست.

37301ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۹، ۸۷۱ اوحد، احمد: نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۲ با تاریخ شوال ۹۹۱ که گویا تاریخ نگارش است، ۵۹ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۱۳] .

37302ـ **بادلیان**، اکسفورد ۱۷/۹۴: فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۴۲ هست [فیلمها : ۵۶۸] .

شرح حديقة الحقيقة

متن از سنایی که در ص ۲۷۶۱ یاد شده است. گزارش ناشناخته .

37303ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵B ۴۹۹۸Spi/VI: نستعلیق شکسته با تاریخ ۱۱ ج ۱۰۹۸/۲ آغاز گزارش: یعنی ای درون آدمی را بصفات حمیده که عالیترین آن معرفت است پرورش داده، از باطن سایر مخلوقات بهتر ساخته [ف . عبدالله ۲: ۴۳۴] .

شرح حدیقه = مرآت الحدایق

شرح حدیقه = مفتاح الحقیقه

شرح حرز الامانی

شاطبی، در ص ۹۰ گذشت.

شرح حسن و عشق

متن از نعمت خان عالی، که یاد او در «دیوان: ۲۵۸۳» گذشت. گزارش از صاحبی . **آغاز:** از آنجا که گزارش مضامین حمد الهی امریست محال .

37304ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۰۰ Api/AI ۲۸۰: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۸۶] .

شرح درج المضامین

متن در تجوید از مختار اصفهانی ، که در درص ۸۷ یاد شده است. گزارش از ناشناس . **آغاز:** بدانکه ناظم اعلاالله مقامه در مقام توجه بباطنی معبود حقیقی را مخاطب ساخته عرض مینماید: ای کلام از اعظم نام توزیور یافته .

37305ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۴۹ (۸۴۷ ف) : نسخ و نستعلیق حسینعلی فرزند محمد کاظم خلخالی، **۱۲۹۳**، ۵+۴۱ گ ۱۲ س [ف. سید یونسی ۲: ۸۶۳] . مثل این

شرح درج المضامین

قادری، درص ۹۱ گذشت.

شرح دستور معمای جامی

متن «دستور معمای صغیر» جامی (بنگرید دستور معما: ۲۱۸۴). گزارش از یار محمد فرزند پیر محمد تاشکندی، در چند باب.

37306ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۶۱۶ B (۲۶۱۱ ف) : با تاریخ **۱۲۳۵** در دفتر ، (۴۶ر-۵۷پ) [آکیموشکین ۱: ۳۴۸].

شرح دستور معمای جامی

متن همان «دستور معمای صغیر» جامی‌ست، گزارش از ناشناس.

37307 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۵۹۸ (۲۴۳۲ ف) : نوشتهٔ **۱۱۱۷**، (۵ پ ـ ۲۳پ) [آکیموشکین ۱:۳۳۲].

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از میرحسین، گزارش از صادق رکنی عاشق، که ۶ نسخهٔ آن در ص ۲۱۹۳ گذشت، اینك نسخه‌هایی دیگر. **آغاز:** بنام آنکه از تألیف و ترکیب ـ معمای جهان را دادترتیب.

37308 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۵۹۸ (۲۴۳۰ف): نوشتهٔ **۱۱۱۷**، (۲۴پ ـ ۶۵پ).

37309 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۳۷ A (۲۴۲۸ ف) : بی تاریخ، (۸۲ پ ـ ۱۱۸ر).

37310 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۸۳۶ (۲۴۲۹ ف): بی تاریخ، ۱۰۶ گ [ف. آکیموشکین ۱:۳۳۲].

27311 ـ **داکا**، دانشگاه ۳۰۶ DU (۲۰۷ف): بدنبال «دستور معما» که متن آن است، نوشتهٔ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)، (۵۵ر ـ ۶۱پ)، آغاز برابر نمونه [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۹۰].

شرح دستور معمای نیشابوری

متن از میرحسین، گزارش از محمد نوندا کی که ۵ نسخهٔ آن در ص ۲۱۹۳ یاد شده است. اینك نسخه‌یی دیگر :

37312 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A۹۳۷ (۲۴۳۱ ف): بی تاریخ، (۵پ ـ ۸۰پ) [آکیموشکین ۱:۳۳۲].

شرح دو غزل از حافظ

لاهیجی، در ص ۱۲۳۳ گذشت.

شرح دیباجهٔ مرقع

از عبدالرحمان جامی، شرح دیباجهٔ مرقع میرعلیشیر نوایی است.

37313 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم شوروی ۱۷۲۰: در «کلیات» جامی نوشتهٔ **۱۰۷۹** [آکیموشکین ۱:۴۴۳].

37314 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴۰۹ ظهو، سر: نستعلیق **۱۲۵۵**، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ ۲۱ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱:۵۷۳].

شرح دیباجهٔ نورس

متن از ترشیزی (بنگرید: کلیات: ۱۸۸۰) گزارش از حفیظ‌الله، از نیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم. در دو سرود (باب): ۱ ـ در بیان لوازمات عروض و اصول موسیقی ۲ ـ در گزارش متن. **آغاز:** بیا ساقی بهار آمد خزان رفت ـ گل آمد خار در راه بلبان رفت.

شرح دیوان ابوالفرج رونی

در تهران بکوشش چاپکین روس بسال ۱۳۰۴ خ بچاپ رسیده است.

37315 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۵/۲: نوشتهٔ نصرالله فرزند فضل‌الله، با تاریخ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** در پایان دفتر (۹۸پ ـ ۱۱۹ر) از قصیدهٔ میمی (ص ۸۶ ج تهران) آغاز میشود: نه بحر باشد باعزم او بعبره عبیر [ف. سپهسالار ۵:۱۸۵].

شرح دیوان انوری

از میرزا ابوالحسن حسینی فراهانی، کشته در شیراز ۱۰۳۹، در دو بخش: ۱ ـ گزارش قصیده‌ها ۲ ـ گزارش تنها بیتهای دشوار انوری. از پایان بخش یکم و دیباجهٔ بخش دوم آن برمیاید که بخش

یکم‌را درجوانی‌نگاشته است و ازاینکه در آن بررسی‌دقیق‌نکرده‌پوزش‌میخواهد. بسال ۱۳۴۰ خ بکوشش استاد مدرس رضوی چاپ شده‌است آغاز۱ : (بخش۱) سپاسی که ازروی گواهی خردبرذمهٔ خانوادهٔ امکان‌لازم است. آغاز: ۲ (بخش۱) بازاین‌چه‌جوانی‌وجمالست‌جهان‌را... جمره بنابرمشهوربخاریست که درآخرزمستان برآید، ودراصطلاح‌تازیان. آغاز:۳(بخش۲) ای‌نام توقالب عبارات راروح ... شیرازه‌بندد دفتر جوانی ابوالحسن فراهانی.

بنگرید:ذریعه ۱۳ :۱۶۵.

37316ـ مشهد، رضوی۷۰۱(۷۷۱۶): نستعلیق ونسخ‌ع۲/**۱۰۲۲**،هردوبخش‌را دارد، بانشانی(منه سلمه‌الله)، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۱۴۲ گ [ف.رضوی ۷: ۶۳۲].

37317ـ تهران، سلطنتی۳۵۶(۳۳۷ ف): نسخ‌خوش‌ابن‌شرف‌الدین‌حسن‌زین‌العابدین الشهیربه‌زینا‌الشیرازی، شنبه۶ع۱۶/**۱۰۲۲** هر دوبخش را دارد، آغازبرابرنمونهٔ۱ و۳، ۳۸۸ ص ۱۷ س[ف. دکتربیانی :۵۱].

37318 ـ تهران ، مجلس ۱۱۰۵ : نستعلیق خوب‌محمدصالح‌فرزند حسن حسینی، **۱۰۲۷-۱۰۲۸** ، هردوبخش رادارد، زرین .

37319ـ بادلیان، ۴۳/۲ اوزلی :با تاریخ**۱۰۳۹** دردفتر (گ۷۱-۱۹۹). فیلم آن دردانشگاه ش۱۰۱۱ هست [فیلمها: ۵۵۴].

37320ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب B ۱۰ Api VI ۲۰۳ (۲۱۸): نستعلیق**۱۰۴۱** آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف . عبدالله ۲ : ۱۴۸] .

37321ـ تهران،مجلس۴۰۱۸: نستعلیق زیبای ۱۲ج ۲/**۱۰۵۳**، آغاز در دیباچهٔ بخش یکم افتاده،[رؤیت].

37322ـ مشهد، رضوی ۷۰ ادبیات : نستعلیق منصورفرزند عبدالله‌دهدشتی **۱۰۵۵** ، وقف‌نادر۱۱۴۵. آغازبرابربخش‌دوم‌است، ۲۰۹ گ ۱۲س [ف.رضوی۳: ۱۸۰] .

37323ـ تهران، سنا۷۵۵۹: نستعلیق جمال‌الدین‌علی، ۱۰ذیحجهٔ**۱۰۶۰**، هردوبخش را دارد[نسخه‌ها۲: ۲۳۱].

37324 ـ تهران، مجلس ۴۶۷۱/۲: نستعلیق ، باتاریخ**۱۰۷۷** دردفتر (۱۲۸ پ ـ ۱۸۷ر)، آغازبرابر نمونهٔ**۲** [رؤیت].

37325ـ تهران،حقوق۲۳۰ج: نستعلیق ج۲/**۱۰۷۸**، هردوبخش رادارد، ۱۱۴ گ[ف. حقوق:۱۴۷] .

37326 ـ مشهد، رضوی ۶۳ ادبیات: نستعلیق **۱۰۷۸**،درفهرست‌بخامهٔ‌نگارنده‌دانسته شده است (؟) ، هردوبخش‌را دارد، ۱۱۴ گ ۱۸س [ف.رضوی ۳: ۱۷۷] .

37327ـ تهران، ادبیات۵۴ جوادی: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۸۴**. بخش یکم اوست ، با حاشیه‌هایی . [ف . ادبیات۳ : ۲۰] .

37328ـ تهران ، دانشگاه ۵۲۵۵ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، صفحهٔ ۱ نونویس، ۱۳۴ گ ۱۴س [ف.دانشگاه۱۵: ۴۱۸۱].

37329ـ موزهٔ‌بریتانیا Or ۲۶۱ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابرنمونهٔ**۱** ، ۶۲ گ [ریو۲: ۵۵۶] .

37330ـ تهران، اصغر مهدوی۲۳۱: : نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** [نسخه‌ها ۲: ۸۵] .

37331ـ تهران، مجلس ۵۷۰۷ : نستعلیق‌هندی **۱۱۰۵** دراحمدآباد، آغازبرابر نمونهٔ۱، ۲۳۵ ص ۱۵ س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۶۲].

37332ـ موزهٔ بریتانیا (۲۱۹ف)

Or ۳۳۱۲: محمدهاشم همدانی،۱۳۲(گویا **۱۱۳۲** هـ ۱۷۲۰ م) [ذیل‌ریو :۱۴۰].

37333 ـ **داکا** ، دانشگاه ۳۴۲ DU (۷۲ف): نستعلیق غلام احمد، **۱۸۲۹**م، آغاز برابر نمونۀ۲، ۵۷ گ [ف.حبیب‌الله۱: ۶۰].

37334ـ **تهران**، ملك ۵۸۲۰ : نسخ سدۀ**۱۲**، آغازبرابر نمونۀ ۱، انجام افتاده ، ۱۲۲ گ ۱۸س[رؤیت] .

37335 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۳۹: نستعلیق‌سدۀ **۱۲** ، هردوبخش را دارد، آغاز و انجام افتاده،۸۷گ ۱۸س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۲۳] .

37336ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۷۲ : نستعلیق سدۀ **۱۳** ،هردوبخش‌رادارد، ۶۰گ۱۵ س[ف.دانشگاه۸: ۵۸۴].

37337ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۴۷ : شکسته‌نستعلیق سدۀ**۱۲** ،۹۶گ ۲۱ س [ف . دانشگاه ۸ :۳۵].

37338ـ **قم**، آستانه۴: ۱۸۱-۸۳۲۵: نسخ سدۀ**۱۳**، آغاز وانجام افتاده،۲۳۲گ ۱۰ س[ف. آستانه:۱۳۳].

37339ـ**هند** ، بانکیپور۳۰: نستعلیق **۱۲۱۱**، آغاز برابر نمونۀ۱، ۱۷۲گ ۱۳س [ف. عبدالمقتدرمولوی:۳۸].

37340ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی‌ف ۲۸۳ : نستعلیق **۱۲۲۵** [نسخه‌ها ۵:۳۸] .

37341 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۰۶ : نستعلیق **۱۲۳۰** ،هردوبخش‌را دارد، واز آغاز دومین نزدیك‌به ۷۴بیت را ندارد، ۱۵۴ ص .

37342 ـ **موزۀ بریتانیا** ۲۵۸۲۰ Add: نستعلیق **۱۲۳۲** (۱۸۱۷ م) ۱۲۹ گ [ریو۲: ۵۵۶] .

37343ـ **تبریز**، ملی ۲۸۴۵ (۸۷۰ ف): نستعلیق**۱۲۳۴**، آغازبرابر نمونۀ**۱**، ۹۱ گ ۱۹ س [ف.سیدیونسی۲ :۸۸۱].

37344ـ **تهران**،دانشگاه۲۳۳: نستعلیق زیبای‌محمد عیسی، **۱۲۳۶**، بخش‌یکم راندارد، ۱۰۹ گ۱۵س[ف.دانشگاه۱: ۱۲۵].

37345ـ **تهران**،مجلس۴۰۹: نستعلیق **۱۲۴۰**، بخش‌یکم، آغازبرابر نمونه،۱۲۵گ [ف. مجلس۳: ۴۸۳] .

37346ـ **تهران**،دانشگاه۴/۲۸۷۱: نستعلیق محمدمحسن‌فرزندآقامیرزامحمدحسین فرزند میرزاعبدالغنی‌طبیب کرمانی،۲۶ذیحجۀ **۱۲۴۵** (۵۸پ-۱۳۷ر) دیباچه‌را ندارد.[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۶].

37347 ـ **تهران** ، سپهسالار ۶۲۰۶ : نستعلیق،**۱۲۴۷** . دوبخش است: ۱ـ گزارش چکامه‌ها ۲ـ گزارش قطعه‌ها، ۱۱۹گ ۱۴س [ف. سپهسالار۵: ۱۸۶].

37348 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۷۴/۱ : نستعلیق جعفرقلی قلیچی،**۱۲۵۸** برای اردشیر میرزا درگرگان، هردو بخش رادارد (۱پ- ۹۰پ) [رؤیت] .

37349 ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۱۴ : نستعلیق**۱۲۵۸**، آغازبرابرنمونۀ۲، هردوبخش رادارد . ۱۸۲ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۷ : ۳۰۲] .

37350ـ **مشهد**، رضوی ۷۰۲ ادبیات (۴۸۳۷) : نستعلیق**۱۲۶۴**،هردوبخش‌را دارد [ف. رضوی۷: ۶۳۳] .

37351 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۴۹ : نستعلیق، پنجشنبه۲۴ج**۱۲۶۵**/۲، ۸۵گ ۱۲س [ف.دانشگاه۱۳: ۴۰۶۵].

37352ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۲۰/۱: نستعلیق عبدالجبار**۱۲۶۵** (ص۲ -۲۳۹)آغاز

برابر نمونهٔ **۱** [ف. مجلس۱۷: ۳۰۶] .

27353ـ **تبریز**، ملی ۲۶۵۹ (۸۶۹ ف): نستعلیق شعبان **۱۲۷۴**، **آغاز**: باز این چه‌جوانی، ۷۷ گ ۲۰ س[ف . سید یونسی۲ : ۸۸۰] .

37354ـ **تهران**، مجلس ۱۱۰۷/۱ : همراه «شرح مخزن‌الاسرار» و«شکوائیه»ی او نوشتهٔ **۱۲۷۵** .[ف. مجلس] .

37355 ـ **تهران** ، الهیات ۳۳/۲ د: شعبان **۱۲۸۸** ، از روی نسخهٔ ساریخان صفوی (۱۰پ ـ ۱۶۹پ) [ف. الهیات ۱ :۲۲۲].

37356ـ**مشهد** ، رضوی ۷۰۳ ادبیات (۸۳۸۷): نستعلیق **۱۲۹۴** دیباچه‌را ندارد[ف. رضوی ۷: ۶۳۴] .

37357ـ **تهران**، مجلس ۴۷۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بخش یکم آن‌ست، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۰۸ گ ۱۴ س[رؤیت].

37358 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۲۶/۱ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۳** (ص۱ ـ۲۶۵) [نسخه‌ها ۵ :۱۷۹].

37359ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۹ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، دیباچه‌را ندارد، بایادداشت قزوینی، ۱۸۴ گ ۱۴ س.

37360ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده ، در ۲۴ رمضان ۱۳۳۴ درمسجدشاه به ۱۵ شاهی خریداری شده، ۱۰۳ گ ۱۵ س [ف . ادبیات ۱: ۲۳۱] منتقل‌شده به دانشگاه.

3736[1]ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، [ف . ادبیات۳: ۲۰].

37362ـ**مشهد**، آقای کاظم مدیر شانه‌چی: آغاز گزارش قصاید و انجام بخش دوم افتاده [نسخه‌ها۵: ۵۸۷].

37363ـ **تهران**، مجلس ۴۱۰: نستعلیق خوب ۱۸۸ گ ۱۴ س [ف. مجلس۲: ۲۳۹] .

37364ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۱۲۶ B (۲۴۰۶ ف): بی‌تاریخ، ۱۲۵ گ.

37365ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۱۲۷ B (۲۴۰۷ف) : بی‌تاریخ، (۱ر ـ ۵۳ر).

37366ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۲ D (۲۴۰۹ف): بی‌تاریخ، ۶۹ گ[ف. آ. کیموشکین ۱: ۲۲۹] .

37367ـ**لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۴۳، ۸۷۱ دیو. ابو: شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**، با تاریخ ۴ شعبان ۱۰۴۴ درپایان که گویا تاریخ نگارش است، ۱۱۳ گ ۱۷ س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۳۸۹].

شرح دیوان انوری

ازمحمدفرزنداودفرزندعلوی شادی‌آبادی که«شرح دیوان خاقانی»را نیز نگاشته‌است. **آغاز**: سپاس بیقیاس مرصانع قدیم را که بامر کن.

37368ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api VI۴۴ (a) ۲۳۹ (۲۱۶) : نستعلیق **۱۰۹۲**، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۱۴۷] .

37369ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A Api VI۴۴ (b) ۲۳۹ (۲۱۷): نستعلیق، بی‌تاریخ، باتملك **۱۰۹۴** درشاهجهان‌آباد[ف. عبدالله۲: ۱۴۸] .

37370ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۳۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۱۵۳ گ، آغاز برابر نمونه [ریو۲: ۵۵۶] .

37371ـ **هند**، بانکیپور ۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۷۱ گ ۲۵ س.

37372ـ **هند**، بانکیپور ۲۹: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، دیباچه را ندارد، ۱۰۵ گ [ف.

عبدالمقتدر: ۳۷– ۳۸] .

37373 ــ تهران ، سپهسالار ۲۰۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**،در۱۲۷۲ازآن‌اعتضادالسلطنه بوده،۱۵۵گ ۲۱ س[ف. سپهسالار۵: ۱۸۶]. فیلم آن دردانشگاه ش۲۵۸۷ هست [فیلمها : ۱۳۰] .

شرح دیوان انوری

ازمحمد فرزند عبدالرزاق فرزندنجفقلی دنبلی تبریزی، نگاشتهٔ۱۲۴۷. **آغاز:** براعت استهلال حمد وستایش وبیت القصیدهٔ ثنا..

37374ــ **تبریز**، ملی ۲۵۹۲ (۸۶۸ ف) : نسخ، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، نام نگارنده در دیباجه نیامده است،۳۹۱گ۱۹س [ف. سیدیونسی ۲: ۸۷۹].

شرح دیوان انوری

ازنصیرای همدانی.

37375ــ **تهران**، ملك ۵۴۴۵/۲۰ : نستعلیق‌محمد شاه‌قاضی، باتاریخهای **۱۰۳۴** – تا **۱۰۴۷**دردفتر. گزارش‌تنهاخطبهٔ دیوان‌است (۱۱۰پ –۱۱۱ر) . [رؤیت] .

شرح دیوان انوری

ناشناخته .

37376ــ **بنگال** ، آسیایی ۲۴ شروح (۱۰۴۷) : شکستهٔ **۱۱۱۸** [ف . بنگال : ۱۲۰] .

37377ــ **تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۱۰۹/۲: نستعلیق**۱۲۲۴** [نسخه‌ها۵: ۶۴۲] .

37378ــ**کاشان**،مدرسهٔسلطانی۳/۳۱۵: نسخ محمد فرزندنظام‌الدین‌سهروردی، **۱۲۹۰** [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۳۱].

37379 ــ **تهران** ، سپهسالار ۲۰۳ : نستعلیق، ۲۱ ج ۱/**۱۲۵۴** در ۱۲۶۱ از آن علیقلی میرزابوده ودر۱۲۹۷ وقف‌شده. **آغاز:** بازاین‌چه‌جوانی‌وجمالست،۱۸۲گ.درفهرست آمده : جزشرح فراهانی وشادی‌آبادیست[ف. سپهسالار۵: ۱۸۷].

شرح دیوان بیدل

میرزا عبدالقادر، که درص۲۲۵۴ یادشده است، گزارش ازصبغةالله‌خیالی‌سلیمانی، مشهور به ملازاده، ازسدهٔسیزدهم، بنام‌عبدالمجیدعثمانی (۱۲۵۵–۱۲۷۷) ساخته‌است[نصرالله‌طرازی] **آغاز:** حمد وسپاس خداوندیرا سزاست که الفاظ ازحیرت ادای معانی شکرش سر زبان گزید .

37380ــ **قاهره**، دارالکتب ۹۸ ادب فارسی‌طلعت: محمدفرزندملامحمدمیرزاسنندجی بدستور نگارنده،در**۱۲۷۴**یا۱۲۸۱،۲۴۵گ ۱۲س[مخطوطات ۱: ۳۲۲].

شرح دیوان حافظ

ازمحمد افضل‌الله آبادی ، نگارندهٔ « حل مثنوی: ۳۴۴۷»،یك نسخهٔآن درص۱۲۳۴یاد شده،واینك‌نسخه‌ای‌دیگر: **آغاز:** حمدحق‌ونعت مصطفی‌را – ازدل‌بزبان‌رسانده اول– بی‌دعوی فضل ولاف دانش– ایـن شرح رقم نمـوده ، **افضل** .

37381ــ**هند**، بانکیپور ۱۵۹: نستعلیق فیض‌الله ، سـدهٔ **۱۸** م، ۱۴۰گ ۱۹ س [ف. عبدالمقتدر: ۲۷۰].

شرح دیوان حافظ

ازسیف‌الدین‌ابوالحسن‌عبدالرحمان‌متخلص به ختمی، نگاشتهٔ ۱۱۲۶. در ذریعه وفرهنگ سخنوران واژه ختمی ازاویادنشده است.

37382 ــ **داکا** ، دانشگاه ۳۸۲ DU (۹۷ ف) : نستعلیق گویاخودنگارنده، **آغاز:**

الایا ایهاالساقی... دانا و آگاه باش‌ای رعنا که الاحرف تنبیه است ویا حرف‌ندا، ۷۴ گ[ف. حبیب‌الله ۱ :۸۲] .

37383ـ **هند**، بانکیپور ۱۶۰ : نستعلیق سیدفخرالدین علی فرزند سیدمحمد افضل، سدهٔ **۱۸** م، ۱۰۴ گ ۲۷-۲۹س [ف. عبدالمقتدر: ۲۷۲] .

شرح مشکلات دیوان حافظ

از پیر مراد مشفق کرمانشاهی ، از ایل زنگنه، زنده‌در۱۲۳۷. هدایت‌مینویسد: برخی ازسروده‌های حافظ را گزارش‌کرده ولی‌پسند نشده است. **آغاز:** سپاس‌بیقیاس‌عالمی داروا و ستایش بی‌آلایش‌ناظمی‌داسزا است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۵۰- فرهنگ‌سخنوران ۵۴۴- مجمع‌الفصحا۲ :۴۴۶.

37384ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۶۳۹ : شکسته نستعلیق، یکشنبه۲ع ۱/**۱۲۸۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۱ گ ۱۱س[ف.دانشگاه۱۶: ۵۲] .

شرح دیوان حافظ

چند نسخهٔ ناشناخته.

37385ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۷۵ Api/VI ۲۷۱: نستعلیق،همراه «زبدة البحرین » مؤرخ **۱۱۰۳** [ف . عبدالله ۲ : ۲۷۷] .

37386ـ**هند**، بانکیپور ۱۶۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۸** م ، **آغاز:** الای‌طوطی گویای‌اسرار. الاکلمهٔ تنبیه است، درپارسی بجهت‌التماس نیز آمده است.طوطی‌درعرف‌صوفیهٔ‌صافیه‌نفس‌ناطقه را گویند، ۲۱۰ گ [ف عبدالمقتدر: ۲۷۳].

37387ـ **تهران،** دانشگاه‌۲۹۰۹/۴: نستعلیق**۶۲ - ۱۲۶۷** (ص۱۸۹-۱۲۴) پاره‌ای ازسروده‌ها را گزارش کرده. **آغاز:** افرادچندی که ازغیب املای‌قلم لسان‌الغیب خواجه..دوش ازمسجد سوی میخانه آمدپیرما.. بدانکه می باصطلاح اهل شهود وفلاح عبارت‌است‌ازکیفیت وحالت‌که از تجلی‌محبوب [ف . دانشگاه‌۱۰: ۱۷۵۵] .

37388ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب I ۱۵ pi/VI ۱۴۸۰: نستعلیق اسدبیك، ۴ یا ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۵۲** ، **آغاز:** اما بعد ، مخفی نماندکه‌چون شمس‌الدین محمد حافظ‌شیرازی اهل‌رازحقایق[ف.عبدالله ۲ : ۲۸۰].

37389ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۸۹۰/۲۹۸ : نستعلیق‌شکسته آمیز ، **آغاز :** در دیباجه افتاده : تتلمی‌که بودتصرف آمیز.. وچون فقیر بحسب ارادهٔ صمیمی کتب این فن را بسیارمطالعه، ۳۷۴ گ ۱۳ س [ف.تسبیحی ۱: ۲۵۸] .

شرح‌دیوان حافظ بعربی

37390ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۲۹/۱ Add : باتاریخ **۸-۱۱۵۳**(۵-۱۷۴۰ م)در دفتر (گ۱-۱۴) [ریو۲: ۷۹۷].

شرح دیوان حافظ

سروری، شرقی، محمد صادق لکهنوی ، دارابی، درص ۱۲۳۴ - ۱۲۳۵ گذشت.

شرح دیوان حافظ = بحرالفراسد

شرح دیوان‌حافظ = زبدةالبحرین

شرح دیوان‌حافظ = لطیفهٔ‌غیبی

شرح دیوان حافظ = مرج‌البحرین

شرح دیوان خاقانی

ازعبدالرحمان جامی ، به‌آنچنانکه این

یوسف از فهرست آصفیه نقل کرده است.

37391 ــ آصفیه، ۹۳ دیوانها: (ف. (ف. آصفیه ۲: ۱۲۵۲ ؟؟) [ف . مجلس ۳: ۴۹۳] .

شرح دیوان خاقانی

از عبدالوهاب فرزندمحمدحسینی‌معموری هندی‌متخلص به‌غنایی‌تبریزی، بسال ۱۰۱۸ . برای فرزندی‌صدرالدین‌محمد که‌ازاوخواسته بوده‌است برخی از بخشهای کوتاه این گزارش درپاورقی دیوان‌خاقانی‌چاپ‌عبدالرسولی‌درتهران ۱۳۱۶خ چاپ شده است. **آغاز:** خاقان کشورسخنوری، و سلطان ملك بلاغت گستری.

بنگرید:ذریعه ۹ :۷۹۲ .

37392 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۱۶ : نوشتۀ **۱۰۰۵**، ۳۵۱ گ ۲۱ س[ف. فهمی ادهم ۱:۱۴۶].

37393 ـ **تهران** ، دانشکاه ۲۱۶ : نستعلیق محمدمعصوم فرزند محمد باقر، ۱۰ج **۱۰۳۷/۱**، بدستور آقاولی خان‌برادرآقاعلی خان خوشنویس[ف. دانشکاه۲: ۱۳۵]فیلم‌آن در دانشکاه‌ش ۱۱۳ هست[فیلمها: ۱۳۱].

37394 ــ**همدان**، کتابخانۀ‌اعتمادالدوله ۵۸ : نوشتۀ ۱۶ صفر **۱۰۴۴** مقابله‌شده [نسخه‌ها ۵: ۳۴۳] .

37395 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۸۸۳: نوشتۀ **۱۰۶۰**، ۳۳۰ گ ۲۱ س[ف. فهمی ادهم ۱: ۱۴۶] .

37396 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۹۲ : نستعلیق سدۀ **۱۱**، آغاز برابر و انجام افتاده، ۳۶۲ گ ۱۹ س[ف. سپهسالار ۵: ۱۸۷].

37397 ــ**مدینه**، عارف‌حکمت ۱۴ دیوان فارسی: نستعلیق سدۀ **۱۱-۱۲**، با تملك محمد سلیمان آغازاده وقف ، ۱۲۶۶ [نسخه‌ها ۵ : ۵۶۹] .

37398 ــ **تهران**، ملی ۱۰۶۴ : نستعلیق ۴ج۲/**۱۲۳۳**، بفرمودۀ‌عباس‌میرزا. آغازبرابر نمونه، ۴۸۶ گ ۱۹ س [ف. ملی ۳ : ۸۳]فیلم آن در دانشکاه ش ۲۲۸۱ هست [فیلمها : ۱۳۱] .

37399 ــ**مشهد**،رضوی ۱۰۳۶۱ فهرست نشده : نستعلیق، ۱۰ رجب **۱۲۳۳**، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۳ گ ۲۵ س [رؤیت].

37400 ــ **تهران**،مجلس ۴۱۱ : بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه، پیرامن ۵۰۰ بیت‌را گزارش کرده، ۲۸۶ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۲ :۲۳۹].

شرح دیوان خاقانی

ازعلوی‌لاهیجی. **آغاز:** حمدی که‌تصاویر مبدعان سراپردۀ غیبی.

37401 ــ **موزۀ بریتانیا** Add ۲۷۳۱۵ : نستعلیق ذیقعدۀ **۱۱۰۷** (۱۶۹۶م)، ۲۱۰ گ[ریو ۲ :۵۶۱].

شرح دیوان خاقانی

از محمد فرزند داود فرزند محمدشادی آبادی ملوی(منده‌ای) ، بروزگارشاه ناصر ــ الدین خلجی(۹۰۶-۹۱۶)، که دیوان انوری رانیز گزارش کرده‌است. نخست بیتی‌رامینویسد، سپس واژه‌های دشوارآنرا گزارش کرده، سپس رویهم بیت‌را گزارش میکند. **آغاز :** جواهر زواهر سپاس‌بیقیاس‌نثار حضرت صمدیت .. دل من‌پیر تعلیمست ومن‌طفل.. بدان‌دل‌نفس‌ناطقه‌را گویند .

بنگرید:ذریعه۹: ۲۸۰و۲۸۱ــپیشگفتار عبدالرسولی برچاپ دیوان ۱۳۱۶خ.

37402 ــ **تهران** ، سپهسالار ۴۱۲ : نستعلیق ملا علی شیدای تویسرکانی ، ۴ محرم

۱۰۰۰ واندی، زرین، ۲۴۸ گ ۱۷ س[ف. سپهسالار ۵:۱۸۸] .

37403ـ **تهران**، ملی۲۰ف : نستعلیق ونسخ ج۲/**۱۰۳۲** ، زرین، آغاز افتاده‌وازبیت ۱۵شروع میشود،۳۱۷گ [ف.ملی۱ :۱۴] .

37404 ـ **هند**، بانکیپور۳۴: نستعلیق ابراهیم‌میرن‌حسین،**۱۰۳۶**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳گ۲۳ س [ف.عبدالمقتدرمولوی :۴۵].

37405 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۱۱ Add: نستعلیق‌شوال**۱۰۸۰** (۱۶۷۰م)، آغاز برابرنمونه، ۲۳۵گ [ریو۲: ۵۶۱].

37406ـ **مشهد**، رضوی ۶۶۱ ادبیات (۸۸۰۱) : نستعلیق عبدالرشیدفرزندشیخ‌اولیا که دراوده می‌زیسته،سدهٔ**۱۱**، آغاز افتاده[ف. رضوی۷: ۶۰۹].

37407 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۶۹ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، آغاز برابر نمونه‌وانجام‌افتاده، ۲۶۹گ ۱۸س [ف. سپهسالار۵:۱۸۷].

37408ـ **تهران**، ادبیات۳۱ ج: نسخ سدهٔ **۱۱** ، آغازبرابر نمونه، ۲۷۲گ ۲۱ س [ف. ادبیات۱: ۳۳۳] منتقل شده بدانشگاه.

37409ـ **موزهٔبریتانیا** Or۳۶۳ : نستعلیق سدهٔ**۱۷** م،۳۵۷گ [ریو ۲: ۵۶۱].

37410ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۶۱ : نستعلیق محمدفاضل‌فرزند محمد شفیع دراحمد آباد، یکشنبهٔ ۱۶ رمضان **۱۱۱۰** (۴۳ جلوس اورنگ‌زیب) آغاز دردیباجه افتاده‌است، ۱۰۶ گ۲۱ س[ف. دانشگاه۹: ۱۲۰۰].

37411ـ **موزهٔ بریتانیا**۱۰۵۷۹/۲ Add: شعبان **۱۱۴۹** (۱۷۳۶ م) [ریو ۲: ۸۲۰] .

37412ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۲۰ piVI ۱۸۸۲ (۲۲۹) : شکستهٔ ع ۱۱۹۲/۲ [ف:عبدالله ۲:۱۵۵] .

37413ـ **شیراز**، شاهچراغ: سدهٔ**۱۲** [نسخه‌ها۵: ۲۴۰].

37414ـ **هند**، بانکیپور۳۵: نستعلیق، **۱۲۲۳** ، ۱۸۳ گ ۲۵ س [ف. عبدالمقتدر : ۴۶] .

37415ـ **تهران**،مجلس۲ ۴۱۲: نستعلیق **۱۲۳۸**، **آغاز**: دل‌من پیرتعلیم است ومن‌طفل زبان‌دانش .. برگها نسخه درصحافی جابجا شده ، ۲۹۰گ ۱۷س[ف . مجلس ۲: ۲۳۹].

37416 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۹۷ : نستعلیق‌نصرالله‌فرزند مشهدی‌علی، **۱۲۴۹**، آغاز برابر نمونه، نگـارنده در نسخه دلشاد آبادی نسبت گرفته است، ۲۷۴ س ۲۰س [ف.مجلس ۱۷:۱۵۳] .

37417 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۷۰ : نستعلیق نصرالله‌فرزند مشهدی‌علی، یکشنبه۱۳ ۱۳ج۲/**۱۲۴۹**، ۱۹۳ ۱۹گ س[ف.سپهسالار ۵:۱۸۸] .

37418 ـ **تهران** ، مجلس ۱۱۱۳ : نستعلیق**۱۲۶۱** . آغاز برابر نمونه ، نویسنده دقیق نبوده،۱۲۸گ ۲۷س [ف . مجلس ۳ : ۴۹۲] .

37419ـ**تهران**،سپهسالار۲۷۱: نستعلیق، ج۲/**۱۲۶۲** ، ۱۹۵ گ ۱۶ س [ف .سپهسالار ۵: ۱۸۸] .

37420ـ**مشهد** ، رضوی ۶۶۲ ادبیات (۶۵۶۴) : نستعلیق، ع۲/**۱۲۸۹** آغازبرابر نمونه ولی نونویس [ف.رضوی۷:۶۰۹].

37421ـ **پاکستان**،دانشگاه‌پنجابE ۱۰ Spi/VI ۵۶۴۰ : نستعلیق برکت‌علی‌ومحمد نصیرطونکی، ۲۱رجب**۱۳۲۱**، آغازبرابر نمونه [ف. عبدالله۲: ۴۴۰] .

37422ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۴۵ ApiVI ۲۴۰(۲۲۸): نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله ۲: ۱۵۴].

37423ـ آصفیه ۱۶۵قصاید : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳ :۵۱۴] .

37424 ـ بنگال، آسیایی ۲۲ شروح (۱۲۸۲) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، انجام افتاده .

37425ـ بنگال ، آسیایی ۲۳ شروح (۱۳۴۸) : نستعلیق ، تاریخ یاده نشده [ف . بنگال: ۱۲۰].

شرح دیوان خاقانی

چند گزارش ناشناخته.

37426 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۱۴۲۶ C(۲۵۷۷ف): باتاریخ۱۰۹۵دردفتر، (۱۴۰ ر ـ ۱۷۰ پ) . گزارش قصیده‌های اوست .

37427 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۵۲۰ (۲۵۷۸ ف) : بی‌تاریخ ، ۳۵۹ گ [آکیموشکین۱: ۳۴۳] .

37428 ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۰۷ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ ۱۲ ، گزارش‌قصیده‌هاست، آغاز: عروس‌عافیت آنکس‌قبول کرد... عافیت تندرستی شیر بهادست پیمان که ازطرف داماد پدر عروس را وقت‌کارخیر دهندبه‌نقد، ۱۹۰ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۵] .

37429 ـ تهران ، سپهسالار ۲۹۴ : نستعلیق حسن فرزند محمد ابراهیم کوهینی تفرشی، سه‌شنبهٔ ۲۰رجب۱۲۶۰، ۱۹۴گ۱۹ س [ف. سپهسالار۵: ۱۸۸] .

37430ـ تهران،ادبیات۲۷۷جوادی: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز و انجام افتاده [ف . ادبیات ۳: ۲۰] .

37431ـ تهران، ملی۳۰۸۰ـ۱۳۴۸ف: تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن دردانشگاهش ۱۸۰۲ هست. آغاز: حمدله . امابعد، این تحفه تذکره‌ایست بلکه‌تبصرهٔ عقلای‌وقت .درفهرست آمده: این گزارش از شادی آبادی و معموری غنائی نیست[فیلمها: ۱۳۱].

37432ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۶۵۴Spi/VI۱۰F: نستعلیق‌محمداسماعیل و محمد فاضل، بی‌تاریخ، نسخهٔ بدوآشفته [ف. عبدالله۲: ۴۴۱].

37433ـ مدینه ، عارف حکمة ۱۴ : گـزارش مشکـلات آن است [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۳] .

شرح دیوان خاقانی = ختم ـ الغرایب

شرح دیوان خاقانی =مفتاح الکنوز

شرح دیوان ظهوری

ظهوری ترشیزی، که‌دیوان‌اودرس۲۴۱۹ یاد شده است. گزارش از سید رفعتعلی‌فرزند پیرعلی رسول‌پوری، بسال ۱۲۴۱ (۱۸۲۵م) آغاز: بسم‌الله والحمدلله که صدر کلامم مصدر حمد محمودی‌ست که‌قامت قابلیت خلیفه کتاب وعلم‌آدم‌الاسما کلها.

37434ـ داکا، دانشگاه DU۳۱۵ (۱۲۰ف) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، ۲۲۰ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۰۲].

شرح دیوان عرفی

که‌یادآن‌درس۲۴۳۷ گذشت.ازمیرزاجان. گزارش قصیده‌های اوست . و گزارش غزلهای اوبنام«مفتاح النکات» درهمین‌بخش‌خواهدآمد.

آغاز: کلید گنجینهٔ نطق وزبان دندانهٔ سین.

37435ـ موزهٔ بریتانیا Or۳۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۱۷۲ گ [ریو ۲: ۶۶۸] .

شرح دیوان عرفی

گویا از قطب الدین فارغ [عبدالله]. گزارش دشواریهای قصیده‌های اوست، که درفیض بار بانجام رسیده است. **آغاز:** شرح ستایش سخن افزای که روح معنی را درقالب حروف در آورده».

37436ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب B ۲۸۴ pi/VI ۱۸۷۸: نستعلیق تازه، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۳۵] .

شرح دیوان عرفی

از لاله عوض رای متخلص به مسرت شاهجهانپوری از نیمهٔ یکم سدهٔ سیزدهم. گزارش قصیده‌های اوست.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۵۳۷.

37437 ـ آصفیه ۲۳۰ قصاید: نوشتهٔ **۱۲۶۷** [ف. آصفیه ۴: ۵۱۴] .

شرح دیوان عرفی

از وهبی افندی. به ترکی.

37438ـ مدینه، عارف حکمة ۲۳: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده.

شرح دیوان عرفی

متن از عرفی شیرازی، گزارش قصیده‌های اوست از ناشناس.

37439ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۷۸۱ قصا: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، ۶۴۲ ص ۱۵ س، آغاز افتاده، [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۴۵۹] .

37440ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۷۸۱، ۸۷۱ قصا ـ لا: شکستهٔ آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، ۱۷۷ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۶۰] .

شرح دیوان عرفی = مفتاح النکات

شرح دیوان حضرت علی

از حسین فرزند اسماعیل، متخلص به حسینی زنده در نیمهٔ یکم سدهٔ دهم، که گذشته از عرفان و ادب از ستاره‌شناسی نیز بهره داشته است. گزارش گزیده‌ای از دیوان منسوب به او است و با گزارش حدیث ما الحقیقة منسوب به کمیل آغاز میگردد، آنگاه یك یا چند بیت از دیوان را آورده بترجمهٔ فارسی آن پرداخته و در آن زمینه یك رباعی سروده وزیر عنوان اشراق بگزارش عرفانی آن بیت میپردازد. **آغاز:** مامن دابة الاهو آخذ بناصیتها، ان ربی علی صراط مستقیم، الحمدلله الذی هدانا طریق مشاهدة ... رباعیه: پیدا و نهان و غایب و حاضر اوست ـ طغرای نشان مظهر وظاهر اوست.

37441ـ تهران، مجلس ۱۱۱۴: نستعلیق یار محمد سرندی، **۱۰۳۷**، ۱۰۱ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۳: ۴۹۵] .

شرح دیوان حضرت علی

از قاضی کمال الدین میرحسین میبدی، که یاد او در «جام گیتی نما: ۷۶۷» گذشت. گزارشی است بر «دیوان» منسوب به حضرت علی با یك دیباچهٔ بزرگ مشهور به «فواتح» که نسخه‌های جداگانهٔ آن در ص ۱۳۰۳ یادشده است، سپس به گزارش سروده‌ها پرداخته است. وخود گوید: نخست واژه‌ها را گزارش دهم و پس از آن سروده را بی کم وکاست به نثر فارسی گردانم، سپس آنرا بیك رباعی فارسی در آورم و در پایان داستانهایی مناسب جز آن را آورم. در ۸۹۰ به انجام رسیده و در تهران ۱۲۸۵ ولکهنو ۱۲۹۳ و باز تهران ۱۳۵۶ چاپ شده است. **آغاز** (فواتح): سپاس سعادت اساس

آغاز (گزارش): علم‌روشنتر ستاره‌ایست که‌در آسمان ماهیت انسانی‌تابد، و نازکتر غنچه.
بنگرید:ذریعه۹: ۱۱۰۰ و۱۳: ۲۶۶ـف. مشار: ۱۰۲۰ـ ف . دانشگاه ۲: ۱۱۶.

37442ـ تهران، مجلس۴۱۳: نستعلیق ونسخ۸۹۰ ، فواتح‌را نیزدارد، آغازبرابر نمونه زدین[ف. مجلس ۲: ۲۴۰].

37443ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۵۳۲ (۲۴۱۰ ف): نوشتهٔ۹۲۴، ۲۴۰ گ [آکیموشکین ۱: ۳۲۹].

37444ـ قاهره، دارالکتب۱۱۵ادب فارسی: نستعلین ۲۰شوال۹۲۴،بادیباچه، آغاز برابر نمونه، ۱۹۴ گ ۲۳ س [مخطوطات ۱: ۳۲۷].

37445 ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۰۸: نسخ جارالله‌فرزندجارالله، ۱محرم۹۵۹[نسخه‌ها ۲: ۸۵].

37446ـ تهران ، خانقاه‌نعمت اللهی ۳۸۲: نستعلیق داودفرزندحاجی،رمضان۹۶۱ درکشمیر، فواتح است وگزارش دیوان، ۶۵۰ س ۱۹ س [ف. دیباجی ۲: ۹۹].

37447ـ تهران، مجلس ۳۳۶۶/۸ : نستعلیق ترکی۹۶۲، بخشی ازآنست(س۲۴۷ـ۲۶۹) [ف. مجلس۱۰: ۱۲۰۶].

37448ـ قاهره، دارالکتب ۸۲ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ ابراهیم فرزند سلیمان ، ۹۶۹ ، آغازبرابر نمونه،زدین، ۲۱۵ گ۲۱ س[مخطوطات ۱: ۳۲۸].

37449ـ تهران،دکترمفتاح: نستعلیق دوشنبهٔ ۲۰ذیحجهٔ ۹۸۰ [رؤیت].

37450ـ تبریز، ملی ۳۸۳۲ (۸۶۷ ف): نسخ،ج۲/۹۸۰، آغازبرابرنمونه، ۳۹۲ گ۱۷ س[ف. سید یونسی ۲: ۸۷۸].

37451 ـ آصفیه۶۷دیوان: نسخ۹۸۰ از نسخهٔ نوشته‌شدهٔ ۸۹۰، ۳۰۲ گ ۱۹س[ف. آصفیه۱: ۵۹۱] .

37452ـ تهران، دانشگاه۹۷: نستعلیق زیبای‌روزگارنگارنده،سدهٔ ۱۰، باسه‌بیت‌افزودگی درپایان‌که گویابخامهٔ نگارنده‌است، ۲۴۱ گ۲۵ س[ف. دانشگاه۲: ۱۱۶].

37453ـ همدان ، آرامگاه بوعلی : نستعلیق سدهٔ ۱۰،زدین۳۰۷ گ ۹س [نسخه‌ها ۵: ۳۳۰] .

37454ـ تهران،حقوق۸۳ب: نسخ‌سدهٔ ۱۰ ، همراه با فواتح، بایادداشت ج ۹۶۳/۱ درفومن، ۳۳۰ گ.

37455ـ تهران، حقوق۱۷۱ج : نسخ سدهٔ ۱۰، زدین، بافواتح ، بایادداشت ۱۰۰۱و ۱۰۰۳ ، ۵۱۳ گ ۱۵س[ف. حقوق: ۱۴۹].

37456ـ نجف، امیرالمؤمنین ۲۸۷: سدهٔ ۱۰، نسخه‌کامل ازفواتح تاپایان، ۳۳۷ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

37457ـ تهران، مجلس ۱۴۱خویی: نسخ سدهٔ ۱۰ـ۱۱، همراه با«فواتح» ۱۲۸س ۱۷ س [ف. مجلس۷: ۱۵۶].

37458ـ تهران، مجلس۴۷۳۴ : نسخ خوب محمدباقر فرزند محمدقاسم خراسانی ، ج۲/۱۰۰۵، زدین ، با «فواتح» ازروی‌نسخهٔ نوشتهٔ ع۸۹۱/۱، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

37459ـ تهران ، دانشگاه ۳۹۹۲ : نستعلیق، سه‌شنبه۱۸ذیحجه ۱۰۴۲ ، ۳۲۹ گ ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۵] .

37460ـ تهران، سپهسالار۲۷۹۹/۱۲ نوشتهٔ صفی‌فرزندمحمدظهیر، سوم‌شوال۱۰۷۴ (س۴۱ـ۱۲۷) ، [ف. سپهسالار ۵: ۱۸۹].

37461ـ مشهد، رضوی ۶۵۹ ادبیات

(۴۸۳۸): نسخ محمدرضا فرزندنجم‌الدین، ۴ ذیقعدهٔ **۱۰۵۷** بادیباچه وسرآغاز بمانندنمونه زرین [ف.رضوی ۷:۶۰۸].

37462ـ **تهران**، الهیات ۲۹۷ ج: نستعلیق ونسخ حاجی محمدفرزندکرم‌الله‌سیاف شوشتری، ۱۷ذیحجهٔ**۱۰۵۰**، ۲۱۲ گ ۱۵ س [ف.الهیات ۱:۸۳].

37463ـ **تهران**،سپهسالار۳۰۶۶: نسخ یکشنبه۲ع/**۱۰۸۰**،درپایان‌چند بیتی‌افزودگی دارد[ف. سپهسالار ۵:۱۸۹].

37464ـ **بادلیان** P.S.۷۸/۲: نوشتهٔ صفر**۱۰۸۰** دراجمیر. فیلم آن در دانشگاه ش ۹۹۶ هست [فیلمها: ۵۵۲].

37465ـ **تهران**، ملی ۲۹۶ ف: نسخ ۲۶ ع/۱۴/**۱۰۸۳**، همراه با «فواتح»، آغاز برابر نمونه، ۳۷۵ گ ۱۷ س [ملی ۱: ۲۹۰].

37466ـ **تهران**، سپهسالار۵۱۳: نسخ سدهٔ**۱۱**، زرین،فواتح‌رانیزدارد، ۳۱۱ گ ۲۱ س[ف.سپهسالار ۵:۱۸۸].

37467ـ **تهران**، الهیات۱۶ ج: نسخ سدهٔ**۱۱**، آغاز افتاده، ۱۰۸ گ۱۹س[ف.الهیات ۱:۸۳].

37468ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۸۷: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، همراه با«فواتح» آن، آغازو انجام افتاده، ۱۱۳ گ۲۲س[ف.دانشگاه۱۴: ۳۵۱۹].

37469ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۲۲/۶/۳۶۴۳/۲: سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمدبشیرحسین۲:۲۹۱].

37470ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۱۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**ـ**۱۲**، بخشی‌از آغاز کتاب‌است (۱پ‌ـ۶۹پ) [ف. دانشگاه۱۴:۳۸۴۷].

37471ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۸۴: نسخ‌محمدکاظم فرزندمحمدشریف، سه‌شنبه۲۴/۴/**۱۱۲۹** ازآن:فرهاد میرزابوده‌است[نسخه‌ها ۳:۱۸۸].

37472ـ **تهران**، سپهسالار ۷۱۶۲: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**،زرین، دیباچه وفواتح‌رادارد، ۳۶۱ گ ۱۹س[ف. سپهسالار ۵:۱۸۹].

37473ـ **تهران**، ملی۲۱ف: نستعلیق سدهٔ**۱۲**،همراه‌با«فواتح»آن، آغازبرابر نمونه، ۲۸۷ گ۲۱س[ف.ملی۱:۱۵].

37474ـ **تهران**، مجلس ۴۱۴: نسخ **۱۲۲۱**، آغاز وانجام‌نونویس، ۲۱۸ گ ۲۱ـ۲۳ [ف. مجلس۲:۲۴۱].

37475ـ **تهران**، سپهسالار ۳۰۵۲: نسخ شنبهٔ ۲۸ ع ۲/**۱۲۳۵** بخواهش خواجه‌ـ عبدالحسین مال‌میری، بافواتح،۳۱۱ گ ۲۰س [ف.سپهسالار ۵: ۱۸۹].

37476ـ **تهران**،سپهسالار۸۰۹۰/۱: نسخ ۲۸ج۲/**۱۲۴۸**(۲پ‌ـ۵۲ر)[ف.سپهسالار ۵: ۱۹۰].

37477ـ **تهران**،اصغرمهدوی۳۰۷/۲: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، بی‌دیباچه، از پایان افتاده [نسخه‌ها۲: ۱۱۰].

37478ـ **تهران**،ملی۱۲۰ف:نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغازبرابرنمونه،۲۲۳ گ۱۷س[ف. ملی۱:۱۱۳]فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش ۱۸۰۵هست [فیلمها:۱۳۱].

37479ـ **تهران**،ادبیات۱۷۸حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۴** [ف. ادبیات۲:۲۵]

37480ـ **تهران**، ملی۱۰۱۱ف: نسخ ونستعلیق **۱۰۴۹**،کامل‌شدهٔسدهٔ**۱۳**،آغازبرابر نمونه، تنها فواتح آن است،۳۸۳ گ۱۹س[ف. ملی۳:۱۲].

37481ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۹۱: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۶۵۸ص ۲۴ س [ف. دیباجی ۲ :۱۶۷] .

37482 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم B ۱۸۴۳ (۵۳ ذیل) : بی‌تاریخ ، ۴۲۷ گ [ف. آکیموشکین۱:۶۲۴].

37483ـ **آصفیه** ۵۱۱دیوان: نستعلیق عبدالنبی‌بهکری، ۱۳۳گ۲۱س[ف. آصفیه۱: ۵۹۱] .

37484ـ **قاهره**،دارالکتب۱۰۹م‌ادب فارسی: نسخ، زرین، آغاز برابرفواتح‌آن است [مخطوطات۱: ۳۲۸].

شرح دیوان‌علی

ازیکی ازشاگردان‌نظام‌الدین‌عبدالحق،و بنام‌سرکارقاین وقهستان‌امیرعلاءالدین‌سیدعلی، نگارنده‌چندباردیوان رانزدهمان استادخوانده و ازاواجازهٔ خواندن‌ونوشتن آنرا گرفته‌است، ودرآن ازشرح قاضی میرحسین‌میبدی‌بهره‌برده ورباعیهای اورا نیزآورده است و متن اوهمان «انوار العقول»است‌ومناجات‌علی کسیدمرتضی به‌ترتیب‌تهجی گردآورده است[دیباچه] **آغاز:** الحمدلله‌العلی‌الکبیر المبین‌العالی‌والمتعالی... مجامع محامد وثنا وطوالع لوامع‌عزت‌وکبریا لایق است‌مرحضرت واجب‌الوجودی را.

37485 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**،متن‌نسخ، ۱۰۰گ۱۶س [ف. دانشگاه۱۲:۲۶۵۲] .

شرح دیوان حضرت علی

چندگزارش ناشناخته .

37486ـ **تهران**، مجلس۲۱۹۸: نسخ معرب سدهٔ**۹-۱۰** خطبه ندارد ، ترجمهٔ شوقی تبریزی‌نیست، گاهی مقطعات‌وگاهی‌مثنوی‌است بابحور گوناگون. ترجمه باسرخی زیرمتن، ۴۹۲ ص ۷س. **آغاز:** قال‌امیرالمؤمنین امام المتقین‌ـ گفت امیرالمؤمنان وپیشوای‌متقیان. [ف. مجلس۶: ۱۶۰] .

37487ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۷ادب فارسی طلعت: نسخ‌وترجمهٔزیرنویس‌سرخ‌نوشتهٔ شمس‌الدین‌محمدفرزندعلی‌علاءالدین‌استرآبادی **۹۰۸** [مخطوطات ۱ :۱۵۰].

37488ـ **تهران**،سلطنتی ۲۶۸۰(۷۵۳ ف): نسخ‌خوش ونستعلیق‌سدهٔ**۱۰**، زرین،۱۵۱ ص۱۲س. نخست‌یك‌بیت ویاچندبیت راآورده‌به نثرگزارش می‌کند، سپس دریك‌رباعی آنرابه نظم درمی‌آورد. آغاز :الناس‌من جهةالتمثال اکفاء .. حضرت‌امیرالمؤمنین(ع) میفرماید، جمعی‌که افرادحقیقت انسان‌اند،ازروی‌صورت یکسان‌اند.. رباعی: انسان‌که‌بصورت‌همه‌چون یکدگرندـ بایدکه‌بچشم مهردرهم نگرندـ نام پدر ومادرصوری‌بزنند[ف.دکتربیانی:۶۱۵].

37489ـ **نجف**،امیرالمؤمنین ۱۴۷۶: نستعلیق زیبای سید محمد زمان فرزند تاج‌الدین‌محمودحسینی،۷ع **۱۰۴۷/۱**،زرین، ۲۸۰گ [ف. خطی،سیدعبدالعزیزطباطبایی].

37490ـ **تهران**، دانشگاه۱۲۴/۱۳: باتاریخ‌ع**۱۱۹۵/۱**دردفتر، ترجمهٔسروده‌هایی‌ست ازآن[ف. دانشگاه ۲:۲۳۴].

37491 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۱۱: نستعلیق ونسخ‌سدهٔ**۱۳**، شرح‌وسپس برای‌هربیت یك‌رباعی. **آغاز:** انتخبت‌هذه‌الابیات‌من‌دیوان ... نفی‌نسب‌طینی‌واثبات‌حسب‌دینی. .ش‌میفرماید جمعی‌که افراد انسانند ازروی صورت‌یکسانند چه‌پدرایشان‌آدم‌است، ۷۱گ۱۹س[ف.دانشگاه ۱۳:۳۳۷۴].

37492ـ **تهران**،الهیات۱۹۳د: بخشی ازدیوان‌است‌نوشتهٔ**۱۲۵۸** بازیرنویس‌فارسی‌آن،

(۹۳ر–۱۷۸ر) [ف. الهیات ۱: ۲۵۸].

37493– تهران، دانشگاه ۴۲۵۱: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۴**، گزارشی است به نثر و نظم از یکی ازمتاخران. **آغاز**: قوله(ع): الناس من جهة التمثال اه. انسان که بصورت همه چون یکدیگرند– باید که بعین مهر درهم نگرند، ۸۴ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۲].

37494 – موزهٔ بریتانیا ۷۲۷۰ Or: سدهٔ **۱۱–۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۵].

شرح دیوان ناصرعلی

ناصرعلی که یاد او در «دیوان: ۲۴۴۸» گذشت. گزارش از ایندارمان Indarman نگاشتهٔ ۱۲۶۳. **آغاز**: از آنجاکه شرح حمد ناظمی که صفحهٔ پیشانی بادام چشمان .. محبت جاده‌ای.

37495 – پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۶۲ pi/VI ۸۵۶: نستعلیق میان سید علی، ۱۰ ج ۱/ **۱۲۶۴**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۸۲].

شرح رباعی ابوسعید ابی الخیر = حورائیه

در ص ۲۴۴۷ گذشت.

شرح رباعی بدخشی

از ملاشاه محمد بدخشی، که یاد او در «یوسف وزلیخا: ۳۳۴۳» گذشت.

37496– لنین گراد، اکادمی علوم ۱۰۳ C: در «کلیات» او بی تاریخ [ف. آکیموشکین ۱: ۴۵۷].

شرح رباعیات جامی

متن و گزارش از جامی، که ۳۲ نسخهٔ آن در ص ۸۰۸ یاد شده است. و اینک نسخه‌هایی دیگر:

37497 – استانبول، طوپقپوسرای H.۶۷۲/۱۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۷–۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۴].

37498– تبریز، ملی ۳۵۷۲/۸ (۸۷۲ ف): نستعلیق، **۹۰۲**، آغاز برابر همان نمونه، ۳۲ گ ۱۷ س [ف. سیدیونسی ۲: ۸۸۳].

37499– استانبول، طوپقپوسرای R.۸۸۶/۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۹۳۵].

37500– دهلی نو، ۵۰۴/۱۱ (۱۸۱): باتاریخ **۹۷۰** در «کلیات» او. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۹ هست [فیلمها: ۱۶۳].

37501– تهران، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲**، زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۶].

37502– استانبول، طوپقپوسرای B۸۸۷/۲۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰**.

37503– استانبول، طوپقپوسرای A.۱۵۸۵/۱۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۰** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷].

37504– لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۱،۶۸ جا–۲۹۷،۶ سلوك: ش ۹ دفتری باتاریخ **۱۰۱۹–۱۰۵۹** [منظور احسن عباسی: ۱۴۶].

37505– تهران، مهدی بیانی ۲ مج: باتاریخ **۱۰۶۸** در دفتر که در بندر سورت نوشته شده است، در فهرست بنام (رسالهٔ وجودیه): الوجود ای بانضمامه) یادشده است [نسخه‌ها ۶: ۶۹۲].

37506– مشهد، رضوی ۷۹۱۱/۱۲ فهرست نشده: باتاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۷۷ر– ۸۹ر) آغاز برابر همان نمونه [رؤیت].

37507– موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۳۹/۱۰ Add: از سدهٔ **۱۷**م، (گ ۹۰–۹۶)، آغاز برابر همان نمونه [ریو ۲: ۸۳۴].

37508ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۲۱/۲ Add: ازسدهٔ **۱۷**م (گ ۱۰۰ ـ ۱۱۳،) آغاز برابرهمان نمونه[ریو ۲: ۸۲۷].

37509 ـ لاهور، پبلک‌لائبریری ۶۸، ۸۷۱ جا ـ ۲۹۷ مج: باتاریخ **۱۱۰۵** دردفتر (گ۱۵۵ـ۱۶۴)ش۱۹دفتر[مخطوطات‌فارسیه، منظور احسن عباسی۲: ۲۰] .

37510ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۹۷ pi/VI ۶۹۱ (۴۳۵ف): شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۲**، آغازبرابر نمونه .

37511 ـ مشهد، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴): در«کلیات » مؤرخ **۱۲۳۱** او [ف. رضوی ۷: ۶۷۰] .

37512ـ مشهد، رضوی۶ ۹۴۰فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیزسدهٔ **۱۴ـ۱۳**، آغاز برابرهمان نمونه، ۳۰گ[رؤیت].

37513ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۸۲۵ (۲۴۱۱ ف): بی‌تاریخ، (۴رـ۱۷پ و۳۴پ ـ ۴۰پ) [آکیموشکین۱: ۳۲۹].

شرح رباعیات خان

ازاحمدفرزندجلال‌الدین‌خواجکی‌کاسانی مخدوم‌اعظم. (مکررص۳۴۵۱)

37514 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۶۶۸ (۳۸۷۴ ف): درمجموعه گفتارهای‌او ازنثلم ونثر نوشتهٔ **۱۰۹۵** ، (۱۶۶رـ...).

37515 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۱۸ (۳۸۷۲ف): در مجموعه گفتارهای او ازنثلم ونثر نوشتهٔ **۱۲۳۶**، (۱۶۸ پ ...) [آکیموشکین۱: ۱۴ـ۵۱۵] .

شرح رباعیات دوانی

متن و گزارش ازدوانی، که۱۳ نسخه‌ازآن درص ۱۰ـ۸۱۱ یادشده. اینک‌نسخه‌هایی‌دیگر:

37516ـ مشهد، رضوی۷/ ۷۹۱۱فهرست نشده‌باتاریخ**۱۰۸۳** دردفتر(۲۱پـ۳۹ر)آغاز برابرهمان‌نمونه [رؤیت].

37517ـ موزهٔ بریتانیا۱۶۸۳۹/۱۱ Add: ازسدهٔ **۱۷** م ، همراه «شرح رباعیات» جامی وجزآن(گ۹۶ـ۱۱۲) آغازبرابرهمان نمونه [ریو۲: ۸۳۴].

37518ـ لاهور، پنجاب‌پبلک لائبریری ۶، ۲۹۷ جلاـ۲۹۷ مج: با تاریخ **۱۱۰۵** در دفتر،ش۲۰ دفتر(گ۱۶۴ـ۱۸۹)، آغازبرابر همان‌نمونه [منظور احسن عباسی۲: ۲۱].

شرح رباعیات محتشم = ماده‌تاریخ سازی

از احمد وقار، که‌یاد اودر«محاسن‌السنه: ۶۸۶» گذشت. گزارش شش رباعی‌محتشم‌کاشی است که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۲» گذشت . رباعیهادرماده تاریخ‌پادشاهی شاه اسماعیل دوم (۹۸۴)وگزارش‌رادر۱۱مقدمه(فصل)ویك‌بیان ویك خاتمه ساخته است : فصل۱ـدرسر گذشت محتشم ونمونه‌ای از سروده‌های‌او۲ـسر گذشت شاه اسماعیل (۹۸۴ـ۹۸۵) ۳ـ معنی تاریخ و اشتقاق‌آن ۴ـ تواریخ معروف ومبدءهریك۵ـ مبدء تاریخ اسلام ۶ـفایدهٔعلم تاریخ۷ـتعریف شعر ۸ ـحروف مقطعه‌ومعجمه۹ـحروف‌تهجی وتطبیق‌آن بااعدادوقاعدهٔاستخراج‌عدداز‌حروف ۱۰ ـایراد شش‌رباعی محتشم که ازهریك عدد ۹۸۴ بدست‌میآید ۱۱ ـ قاعدهٔ جذر گرفتن و افزایش وکاهش در اعداد و علم‌حساب. بیان‌در ذکر مقصود و گزارش شش رباعی . خاتمه در پوزش‌ازتأخیردرنگارش‌وقصیده‌ای‌درستایش‌فرهاد میرزا. درفصل‌یکم‌آمده: اکنون که سی‌او ندی‌از پادشاهی (فتحعلی شاه ۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) می گذرد .

37519 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۴ : نوشتهٔ رحمت‌فرزند وقار (نگارنده) شیرازی، **۱۲۹۶** برای‌فرهادمیرزا، آغاز درخطبه‌افتادگی دارد، ۹۸ص ۱۲س [ف. مجلس۱۷:۱۸۴].

شرح رباعیات سحابی

متن ازسحابی‌استرآبادی، که‌درص۲۸۳۳ یادشده است، گزارش ازعنایت‌الله بلگرامی، که در۱۱۰۱(۱۶۸۹م) به‌انجام‌رسانده‌است. **آغاز:** بعد، نموده میآید که چون بندهٔ درگاه سامی عنایت‌الله بلگرامی‌بیاوری طالع ورهبری‌بخت.

37520 ـ **داکا**، دانشگاه ۸۳ ـ ۸۱ DU (۳۴۹ف) : شکسته، سدهٔ **۱۸** م، (۱۹پ ۷۵پ) [ف.حبیب‌الله ۱:۳۷۷].

شرح سبحة‌الابرار

متن ازجامی(بنگرید: سبحه : ۲۸۹۲). گزارش ازمحمد فرزندغلام محمد.

37521 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۸۶۵ (۲۴۳۳ف): نوشتهٔ **۱۲۵۱**، ۱۲۱گ [آکیموشکین۱:۳۳۲].

شرح سکندرنامه = شرح اسکندرنامه

شرح سیرالعباد الی المعاد

سنایی، درص ۱۲۳۸ گذشت.

شرح شبستان نکات

متن‌ازفتاحی که‌درص۱۶۳۷ یادشده، گزارش از محمد بهرام فرزند آخوند ملازاده، مشهور به ملازاده.

37222 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۵۹۸(۲۴۴۱ ف) : بی‌تاریخ، (۶۶ ر ـ ۱۳۶ر).

37523 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۹۵۳ (۲۴۴۲ ف): بی‌تاریخ، (۴۲ر ـ ۳۱۷پ).

37524 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۵۸۲ (۲۴۴۳ ف): بی‌تاریخ، ۲۳۳ گ [آکیموشکین ۱:۳۳۳].

شرح شمعا

37525 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم C ۱۵۸۲ (۲۴۴۳ف) : بی‌تاریخ، ۲۳۳ گ [آکیموشکین۱:۳۳۳].

شرح شرفنامه = شرح‌اسکندرنامه

درص۳۴۵۳ گذشت.

شرح شعر حضرت شیخ عطار

ناشناخته.

37526 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۸۹۰ (۲۴۴۴ف) : با تاریخ **۱۰۰۶** در دفتر، (۱۰پ ـ ۳۰۳ر)، [آکیموشکین۱:۳۳۴].

شرح شعرهای همدانی

سروده‌هاییست بعربی از خواجه غلامعلی همدانی، سروده‌هاییست هزلی‌ودروزن‌و اعراب نادرست، گزارش کننده دردیباجه‌آنهارامسخره کرده ودرکار خود ازآنهاخورده گرفته است. وچهارباب باید داشته باشد: ۱ـ ترکیب الفاظ ۲ـ اصطلاحات سراینده ۳ـ شرح‌معنی‌ظاهر ۴ـ تفسیرمفهوم‌باطنی. درآن‌ازشاه‌عباس‌یکم (۹۹۶ـ ۱۰۳۸) ودوم وشاه سلیمان(۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) یاد شده است.

آغاز: ثمرهٔ طیبه‌شجرهٔ‌حمداله که‌طوطیان انجمن ملاأعلی را قوت نطق، و نغمه سرایان بستان عالم قدس.

37527 ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۷/۵د :

نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (۱۱۱پ-۱۱۸پ)، ناقص [ف. ادبیات۱: ۳۳۶].

شرح شواهد بهجة المرضیه

ازسیوطی- نظام‌الدین‌اردبیلی، که ۴ نسخهٔ آن درص ۲۰۶۱ گذشت، اینك نسخه‌ای‌دیگر:

37528 **- تبریز** ، ملی ۲۷۷۸/۳ (۸۸۱ف) : نسخ میرمحمد فرزند عبدالصمد فرزند عبدالجلیل، **۱۲۶۴**، آغاز برابر همان نمونه، ۳۹ گ [ف. سیدیونسی۲: ۸۸۸].

شرح شواهد تجزیة الامصار

متن‌ازوصاف‌الحضرة. گزارش بیتهای‌عربی آن است(بنگرید: حل‌مشکلات‌وصاف: ۳۴۴۷).

37529**- تهران**، ادبیات۱ ۲۰حکمت: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳**، اندازه‌رحلی[ف. ادبیات ۲: ۲۶].

شرح شواهد شرح قطر

متن ازابن‌هشام انصاری(۷۰۸-۷۶۱)، گزارش سروده‌های‌آن ازمحمدجعفراصفهانی، **آغاز**: الحمدلله‌الذی لایصفه‌وصف، والصلاة.

37530**- شیراز**، ملی‌فارس۵۱۵/۴۹۲ ابن(۱۷۵-۵۷ش) : نستعلیق‌خود نگارنده، ع **۱۲۴۹/۱** ، ۸۷ گ۱۱س[ف.ملی۱: ۱۵۳].

شرح شواهد شرح کافیه

ازمصطفی‌فرزندمحمدخویی‌ترك، درگزارش شواهدشرح‌کافیه ، ترکیب اشعار حروف مشبهة بالفعل درکتاب سیوطی وجامی‌وشرح‌قصر‌الندا وشواهد اشعار کتاب ضوء... **آغاز**: امن‌رسم‌دار مربع ومصیق.. معناه بالفارسیة‌نشان‌نهاد ومهر نهاد گندم‌را.

37531**- یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۵۱۱ (۴۳۲۷/۵): گویا بخامهٔ نگارنده ، **۱۲۴۶** ، (گ۱۰۱-۱۲۵) ، همراه : سفرهٔ درویشان در تفسیرحمد ومعوذتین، جام جم در عرفان، جام سفالین‌عرفان، شرح‌عوامل‌جرجانی واین یکی بعربی، همه‌ازهمو ، رویهم۱۲۵ گ [ف. شیروانی۲: ۴۴۷].

شرح شواهد مطول = ترجمهٔ شواهد (ص۲۱۳۱و۳۴۴۴)

شرح طغرا

37532**- پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف ۳۱۵: تاریخ یاد نشده ، ۲۶۰ س [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۸۶].

شرح طوی = شرح‌اسکندرنامه

متن‌ازنظامی گنجوی(ص۲۶۳۳)، گزارش ازعلیمحمدفرزندفتح محمدجراح‌سانکرئی، که روزگارش شناخته نیست. گزارشی‌ست مفصل ، باتوضیحات: ادبی، دستوری، لغوی، فلسفی ، تاریخی، ستاره‌شناسی‌باگواه‌آوردن‌سروده‌هایی ازدیگران. **آغاز**: حمدله . صلاة . خصوصاً علی افضلهم محمد وعلی وآل‌محمد و اصحاب محمداجمعین‌آمین، امابعد، میگویدعلیمحمدبن فتح محمدجراح .

37533 **- پاکستان** ، گنج بخش ۸۹۰/۲۱۴: نستعلیق وشکستهٔ‌محمدحسن‌فرزند گلحسن فرزندحافظ محمد زمان ، ۲۰ رجب **۱۲۹۱**، تنهاگزارش۲۸ بیت‌آغاز آن است‌در ۵۵ گ ۱۹س [ف.تسبیحی۱: ۲۶۷].

شرح عوامل المائة = ترجمهٔ‌شواهد عوامل

متن ازملامحسن‌قزوینی، ازکتابهای‌درسی قرنها، ترجمه ازعبدالرزاق فرزند داود، ضمن ترجمهٔ شواهد «عوامل» مثلها و سروده‌هایی به

فارسی آورده است. **آغاز:** الحمدلله عالم الغیوب وکاشف الکروب... امابعد، چنین گوید الراجی الی ربه الودود.

37534ـ **تهران**، ملی ۲/۱۰۰۳ ف: لطف‌الله فرزند محمد تقی، **۱۲۳۹** (ص ۶۳ـ ۸۱) [ف. ملی ۳:۳] .

شرح عوامل المائة

متن از عبدالقاهر گرگانی (م ۴۷۱)، گزارش از عبدالرحمان جامی (م ۸۹۸) [آکیموشکین].

37535ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۷۳۵ (۲۵۳۵ ف): بی‌تاریخ، ۵۹ گ.

37536 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۳۰۳ (۲۵۳۶ ف): بی‌تاریخ، (۷ رـ ۸ ر).

37537 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۸۰ (۲۵۳۷ ف): بی‌تاریخ، (۱۳۴رـ ۱۵۶ر).

37538 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۹۲ (۲۵۳۸ف): بی‌تاریخ. (۸۹پـ ۹۰ر). [آکیموشکین ۱: ۳۴۰].

شرح عوامل المائة

متن از عبدالقاهر گرگانی.

37539ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A۹۱۲ (۲۴۷۵ ف): نوشتهٔ **۹۷۸**، (۳رـ ۲۴پ). [آکیموشکین ۱: ۳۳۶].

37540 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۵۸۴ (۲۴۸۰ ف): نوشتهٔ **۹۷۹**، (۸پـ ۲۲ر). [آکیموشکین ۱: ۳۳۷].

37541 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۳۱۴ (۲۴۸۵ ف): نوشتهٔ **۱۰۹۱ـ۱۰۸۸** (۴۷پ ـ ۵۶پ).

37542ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۷۷ (۲۴۹۸ ف): نوشتهٔ **۱۸۳۱**م، (۱۳ پـ ۵۶ر).

37543 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۳۱ (۲۴۹۵ف): باتاریخ **۱۸۸۲** م در دفتر، (۹۴رـ ۱۲۴ر).

37544 **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۳۸۳ B (۲۴۹۲ف): نوشتهٔ **۱۲۳۰**، (۱رـ ۲۵ پ).

37545ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم ۵۰۲ B (۲۴۸۲ف): نوشتهٔ **۱۲۴۶**، (۱۲۵رـ ۱۴۳پ).

37546ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم B ۵۰۲ (۲۴۸۱ف): نوشتهٔ **۱۲۴۶**: (۱۰۹پ ـ ۱۲۴پ) [آکیموشکین ۱: ۳۳۷].

37547ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۱۲۰۶ (۲۵۲۹ف): نوشتهٔ **۱۲۸۶**، (۱۱۱ پـ ۱۴۶ر).

37548 ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C۱۸۰۳ (۲۵۳۳ف): نوشتهٔ **۱۳۰۶**، (۱۰۶ پ ـ ۶۰پ) [آکیموشکین ۱: ۳۳۹].

37549ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم C ۱۴۱۷ (۲۵۳۲ ف): بی‌تاریخ، (۱۲۱پـ ۱۳۵پ).

37550 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۷۷۴ (۲۴۷۴ ف): بی‌تاریخ، (۱۱۲پـ ۱۲۷پ).

37551ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A۹۱۳ (۲۴۷۶ ف): بی‌تاریخ، (۱۵۹ پـ ۱۹۷پ).

37552ـ **لنین گراد**، آکادمی علوم A۱۱۹۸ (۲۴۷۷ ف): بی‌تاریخ، (۲۳پـ ۷۰پ).

37553ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم

A ۱۲۲۸ (۲۴۸۸ف) : بی‌تاریخ ، (۱۰پ-۲۱پ) .

37554- لنین‌گراد ، اکادمی علوم A ۱۴۳۶(۲۴۸۹ ف): بی‌تاریخ،۶۵گ.

37555- لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۵۰۲ (۲۴۸۳ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۶۲ر-۱۸۰ ر) .

37556 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۶۷۷ (۲۴۸۴ف) : بی‌تاریخ ، (۹۲ ر - ۹۶پ) .

37557- لنین گراد ، آکادمی علوم B ۱۹۴۱ (۲۴۸۶ ف) : بی‌تاریخ ، (۷۲پ-۷۴پ) .

37558- لنین گراد ، اکادمی علوم B۱۹۵۲ (۲۴۸۷ ف) : بی‌تاریخ، (۲۰۵پ-۲۱۲پ) .

37559 - لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۱۹۷۴ (۲۴۸۸ ف): بی‌تاریخ ، (۹ پ - ۲۸پ) .

37560- لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۰۸۳ (۲۴۸۹ف) : بی‌تاریخ ، (۹۸ ر-۱۳۱پ) .

37561 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۴۰ (۲۴۹۰ف): بی‌تاریخ ، (۱۱۴پ-۷ پ) .

37562 - لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۳۵۹ (۲۴۹۱ف) : بی‌تاریخ ، (۴۴پ - ۵۷پ) .

37563- لنین گراد، اکادمی علوم B۲۴۳۹ (۲۴۹۳ ف): بی‌تاریخ، (۳۵ پ - ۱۱۰پ) .

37564 - لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۴۳۹ (۲۴۹۴ف): بی‌تاریخ ، (۱۱۳ ر - ۱۶۹پ) .

37565 - لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۵۵۶ (۲۴۹۶ ف) : بی‌تاریخ، (۴۹پ-۱۲۱پ) .

37566- لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۶۰۴ (۲۴۹۷ف) : بی‌تاریخ ، (۵۸ پ-۸۴پ) .

37567- لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۲۷۳۵ (۲۴۹۹ ف): بی‌تاریخ،(۴پ-۶ر).

37568 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۷۳۵ (۲۵۰۰ ف) : بی‌تاریخ، (۱۱پ-۲۰ر) .

37566- لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۲۷۳۵ (۲۵۰۱ ف): بی‌تاریخ ، (۲۰پ - ۲۷ر) .

37570 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۷۳۵ (۲۵۰۲ ف) : بی‌تاریخ، (۲۷پ-۳۳ر) .

37571- لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۷۳۵ (۲۵۰۳ ف) : بی‌تاریخ، (۳۳پ-۵۸پ) .

37572 - لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۸۹۸ (۲۵۰۴ ف) : (۱ر - ۱۴ر).

37573 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۸۹۸ (۲۵۰۵ ف) : (۱۴پ- ۴۹ر).

37574 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۳۵ (۲۵۰۶ف) : (۲پ-۶۷پ).

37575 - لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۷۸ (۲۵۰۷ ف) : (۱۱۷ر - ۱۴۰ پ) .

37576- لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۹۴ (۲۵۰۸ ف) : (۵۴پ -۸۹پ).

37577- لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۹۹۵ (۲۵۰۹ ف) : (۲۰پ-۳۷پ).

37578ـ لنین‌گراد ، اکادمی علـوم B ۳۰۰۵ (۲۵۱۰ ف): (۱پ-۱۳ر) .

37579 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۰۱۶ (۲۵۱۱ ف):(۱پ ـ ۱۸ر).

37580 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۰۱۶ (۲۵۱۱ ف):(۲۰پ-۹۲ر).

37581ـ لنین‌گراد ، اکادمـی علوم B ۳۰۱۶ (۲۵۱۲ف): (۲۰پ-۹۲ر).

37582 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۳۰۲۰ (۲۵۱۴ ف) : (۱پ -۹۷ر).

37583 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۲۰۳ (۲۵۱۵ف) : (۹پ-۲۴پ).

37584 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۲۰۳ (۲۵۱۶ف) : (۲۵پ- ۷۲پ).

37585 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۳۴۰۳ (۲۵۱۷ ف) : ۲۳ گ.

37586 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۴۵۱ (۲۵۱۸ ف): (۸پ-۵۸ر).

37587 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۳۴۵۲ (۲۵۱۹ ف) : (۹۸ر-۱۲۱پ).

37588 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۳۵۷۸ (۲۵۲۰ ف):(۱۷پ-۴۰ر).

37589 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۶۳۶ (۲۵۲۱ ف): (۱۴۱پ-۱۵۲پ).

37590 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۶۹۶(۲۵۲۲ ف) : (۱۲۴پ-۱۷۱پ).

37591ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۳۷۳۹ (۲۵۲۳ ف): (۱۳پ-۱۶پ، ۲۲ر-۲۵پ) .

37592 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۸۸۹ (۲۵۲۴ف) : ۱۷ گ.

37593 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۸۹۰ (۲۵۲۵ ف): ۴۵ گ.

37594ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم ۳۹۹۷ B (۲۵۲۶ف) : (۷۶پ ـ ۹۸ر) .

37595ـ لنین‌گراد ، اکادمی علـوم B ۴۰۱۴(۲۵۲۷ف): (۱پ-۱۲).

37596ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم C ۱۲۵۰ (۲۵۳۱ ف) : (۹۱پ- ۱۰۱پ). [آکیموشکین۱: ۳۳۹-۳۳۶].

37597ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم ۴۲۰۶ B(۲۵۲۸ف.):(۹۹پ۱۱۷پ).

37598ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم ۱۲۳۸ C(۲۵۳۰ف):(۹۱پ-۲۶پ) همهٔ این ۵۰ شماره بی‌تاریخ است.

شرح عوامل المائة

درص ۲۰۶۲-۲۰۶۵ گذشت.

شرح غزلی از حافظ

ازدوانی، (درهمه دیرمغان)، که ۷ نسخهٔ آن‌درص ۱۲۴۰ زیر دو عنوان یاد کرده‌ام . با توضیح اینکـه آن هفت نسخـه از 11628 تا 11634 همه‌ازیك گزارش‌هستند.

اینك نسخه‌هایی‌دیگر.

37599ـ مشهد ، رضوی ۸۶۲۵/۱۰ فهرست‌نشده: نستعلیق شکسته آمیز سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه(۹۵ر-۱۰۵ر)، در نسخه‌نامی ازنگارنده نیست [رؤیت].

37600ـ مشهد، رضوی۵/۷۲۲۳ فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ۱۱ ، (۵۱ر-۷۴ر)، آغاز: دیریست تابحکم [رؤیت] .

37601ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۵، ۸۷۱ جلا-۲۹۷ مج: باتاریخ ۱۱۰۵ در دفتر، ش۲۱دفتر(گ ۱۹۰-۱۹۸)، آغاز برابر نمونه [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۲: ۲۲].

37602ـ موزهٔ بریتانیا۱۶۸۳۲/۳ Add: با تاریخ**۱۱۶۵-۱۱۷۴** دردفتر (گ ۲۴-۳۴) [ریو۲:۸۲۸] .

شرح غزلی از حافظ

عبرت، درص۱۲۴۰ گذشت.

شرح قران السعدین

متن از امیرخسرودهلوی، که‌درص۳۰۳۴ یاد شده است. گزارش‌ازنورمحمدالیاس‌مشرقی مدعو به‌نورالحق دهلوی. بسال ۱۰۱۴=۶-۱۶۰۵ م (چشم‌عیب ارزمیان بردارند. میشود شرح قران السعدین). **آغاز:** خطبهٔ کبریا و جلال مرپادشاهی را که پادشاهی اورا آغاز و بدایت نیست .

37603ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۱۳/۳۱۱۸:سعدالله‌فرزند سیدعبدالله، ۷ صفر**۱۰۷۰** (۱۶۵۹م)[ف.دکتر محمدبشیر حسین۱:۴۲] .

37604ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۲۷ A pi/VI ۲۱۹ : نستعلیق ۲۰ ع **۱۰۷۴/۲** [ف.عبدالله ۲:۲۵۲].

37605ـ **داکا**، دانشگاه DU ۲۶۴ (۹۲ف) : شکسته آمیز ، ۱۸ رجب **۱۰۹۷** (۱۶۸۶ م) ، آغازبرابر نمونه، ۹۳ گ [ف . حبیب‌الله۱:۷۷] .

37606ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۱۴ pi/VI ۱۱۲۱: شکسته آمیز ۲۹ ع **۱۱۲۶/۲**، آغازبرابر نمونه [ف . عبدالله۲: ۲۵۲] .

37607ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۶۴: صفر**۱۱۳۶** (۱۷۲۳ م) آغاز برابر نمونه، ۶۵ گ [ریو۲:۶۱۷].

37608ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۳۱۶: نوشتهٔ**۱۱۸۸**، ۱۴۴س[مخطوطات، سرفرازعلی:۸۶] .

37609ـ **آصفیه** ۳۳۶مثنوی : نوشتهٔ پیرامن**۱۲۰۰** [ف. آصیفیه۴: ۵۸۰].

37610ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۶۲۱۲: نوشتهٔ عوض‌رای مسرت، ۵ ج **۱۲۶۱/۱** (۱۸۴۵ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۴۳] .

37611ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۱۴ pi/VI ۹۳۶: نستعلیق۱۸ج۲ **۱۲۶۹/۲** [ف. عبدالله۲ :۲۵۳].

37612ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب F ۱۴ pi/VI ۲۵۸۲: بی‌تاریخ [ف.عبدالله ۲:۲۵۳] .

شرح قران السعدین

متن از امیرخسرو دهلوی، دو گزارش ناشناخته .

37613ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۱۱ ،۸۷۱ قر، نور(۳): نستعلیق‌ش۲دفتری‌از سدهٔ**۱۲-۱۳** ، انجام، افتاده ، ۱۳۰گ ۱۵س [منظور احسن‌عباسی ۱:۵۷۲].

37614ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۷۸ منظوم (۵۹۸) : شکسته، تاریخ‌یاد نشده[ف. بنگال: ۹۶] .

شرح قران السعدین = نورالعیون

شرح قصیدهٔ ابن فارض

متن ازشرف‌الدین ابوحفص عمربن علی سعدی، قصیدهٔ عرفانی معروف به‌میمیهٔ خمریه: شربناعلی... گزارش‌ازمیرزاحسن‌انصاری‌جابری اصفهانی (م۱۳۷۶ق). **آغاز:** سبحانه من‌جمیل لاتوجة نقاب الاالنور ولالجماله الاالظهور. ای

گشته نهان زغایت پیدایی ـ عین همه عالمی‌ز بس یکتایی.

37615ـ **اصفهان**، عمومی۱۱۵۴۴: نستعلیق نگارنده، سه‌شنبه ۲۴ رجب **۱۳۰۹**، ۱۰۱ص ۱۲س[ف. دکتر مقصود۱: ۱۲۲].

شرح قصیدهٔ ابن فارض (میمیه)= شرح خمریه

از ابن فارض ـ جامی که ۵ نسخهٔ آن درص ۱۲۴۳ یادشده است. درآنجا دواشتباه از من رخ داده است: ۱ـ درعنوان بجای «شرح میمیهٔ ابن‌فارض» عنوان «شرح تائیه ابن‌فارض» یادشده ۲ـ در نسخهٔ 11666 بجای همراه «شرح تائیه» نادرست همراه «شرح خمریه» یادشده است. و اینك نسخه‌هایی دیگر از همان شرح خمریهٔ میمیه.

37616ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۵۲ (۳۲۶۷ ف): نوشتهٔ **۹۹۵**، (۱۱۶پ ـ ۱۱۸ر) [آکیموشکین ۱: ۴۲۳].

37617ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۸(۵۱۸ ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲**. [ف. دکتر بیانی: ۲۷۹].

37618ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۹۴(۵۲۱ ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲**، زدین[ف. دکتر بیانی: ۲۸۶].

37619ـ **تهران**، سلطنتی۳۰۴۳(۵۱۹ ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۴ ـ۹۹۹**، زدین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۲].

37620ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R۰۸۸۷/۲۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰**.

37621ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A۰۱۵۸۵/۱۶: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۰**[ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۷ـ۲۳۶].

شرح قصیدهٔ ابن فارض = شرح قصیدهٔ تائیه= شرح نظم الدرر

متن ازهمان ابن‌فارض، گزارش ازصاین‌الدین ترکه که هفت نسخهٔ آن درص ۱۲۴۳ یاد شده است. اینك چند نسخهٔ دیگر:

37622ـ **تبریز**، ملی۳۱۲۸: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست نگارنده شناخته نشده، ۷۱گ ۱۹س[ف. سیدیونسی۱: ۲۶۱].

37623ـ **تبریز**، ملی ۲۸۰۵ (۸۹۷ ف): نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، درفهرست از نگارنده نام برده نشده است، ۱۰۸گ [ف. سیدیونسی۲: ۹۰۱].

شرح قصیدهٔ ابن فارض (تائیه)= شرح نظم الدرر

ازهمان ابن‌فارض ـ جامی، که سه نسخهٔ آن در ص۱۲۴۴ یادشده است. واینك چهار نسخهٔ دیگر:

37624ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۸(۵۱۸ ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸ـ۹۰۲** [ف. دکتر بیانی: ۲۷۹].

37625ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۹۴(۵۲۱ ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۸۲**، زدین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۶].

37626ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۰۱۷/۴ Or: همراه با شرح میمیهٔ او نوشتهٔ **۱۰۱۴** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۶].

37627ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۲/۴ Add: با تاریخ **۱۱۶۵ـ۱۱۷۴** در دفتر (گ۳۴ـ۶۲) [ریو۲: ۸۲۸].

شرح قصیدهٔ ابن فارض (خمریه)

متن ازهمان ابن‌فارض، گزارش ازقاضی مهدی

فرزند ملااسدالله، زنده‌در ۱۰۸۱ . **آغاز:** احمدك یامن‌مثل نوره کمشکاة فیهامصباح‌الهدایه... پس مقارن این‌حال ومتعاقب‌این‌مقال.

37628ـ تبریز، ملی ۲۷۵۶ (۸۶۱ ف) : نستعلیق علی اصنروافی دیلمقانی، محرم ۲۶،**۱۲۸۲**گ ۱۲س [ف . سید یونسی ۲ : ۸۷۳] .

شرح قصیدهٔ اثیر اخسیکتی

درس ۱۲۴۴ گذشت.

شرح قصیدهٔ اسرار الحکمه

ازابو‌العباس‌فضل‌لوکری، دربخشهای: منطق، طبیعی، ریاضی، الهی، علم‌اخلاق. درآغاز هر بندچندبیت رامی‌آورد سپس بـه گـزارش آن می‌پردازد . **آغاز:** بسمله . قال‌الشیخ الامـام ابوالعباس الفضل اللوکری(ره) سپاس وستایش مرایزد واجب‌الوجود. القسم‌الاول‌فی‌المنطقیات آیا شنیده‌قیاس‌وشناخته‌برهان‌ـ گرفته‌یادمقالات منطق یونان.

37629ـ تهران ، مجلس ۵۱۳۸/۳: نستعلیق باتاریخ**۱۰۳۰** دردفتر(۵۴-۷۱)[رؤیت].

شرح قصیدهٔ بال مرصع

ازجامی. بااین‌سر آغاز: بال‌مرصع بسوخت مرغ ملمع‌بدن‌ـ اشك‌زلیخا بریخت یوسف گل پیرهن .

(بنگرید: حل‌مالاینحل: ۳۴۴۶).

37630ـ استانبول ، طـوپقپوسرای H.۷۰۰: ۲۹گ ۲۱ س[ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۵۹] .

شرح قصیدهٔ بانت سعاد

متن ازکعب‌بن‌زهیر بعربی: بانت‌سعادفقلبی الیوم متبول‌ـ تیم‌اثرهالم‌یفدمکبول. درستایش پیامبر. گزارش ازمحمدسعیدبصیری؛

بنگرید: ذریعه ۱۴:۵.

37631ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف۳۱۷: تاریخ‌یادنشده، ۶۴ص[مخطوطات، سرفرازعلی :۸۶].

شرح قصیدهٔ بانت سعاد

متن ازهمان کعب‌بن زهیر ، گزارش از نظام‌الدین‌فرزندمحمدرستم‌فرزندعبدالله‌خجندی امنابادی. **آغاز:** حمدله. صلاة.امابعد، عرضه میدارد مسکین‌نظام‌الدین بن‌محمد رستم... که این‌بی‌بضاعت بی‌استطاعت .

37632ـ داکا ، دانشگاه DU ۳۴۰ (۳۶۳ف) : نستعلیق، ۲۵صفر**۱۲۴۷** (۱۸۳۱ م) ، ۳۲گ [ف.حبیب‌الله۱:۴۰۳] .

شرح قصیدهٔ بانت‌سعاد

همان‌قصیده، گزارش ناشناخته

37633ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۲۷۷ D (۲۵۸۰ف) : بی‌تاریخ، (۴۷ر-۵۵پ).

شرح قصیدهٔ بدءالامالی

متن از امام‌سراج‌الدین‌علی فرزند عثمان اوشی‌فرغانی حنفی، در گذشتهٔ۵۷۵ ، در کلام‌و بویژه توحید ، بعربی، بسال۵۶۹سروده‌است: یقول‌العبد فی‌بدء الامالی‌ـ لتوحید بنظم‌کالالی. گزارش‌ازشیخ محمدهاشم[به آنچنانکه‌درهامش نسخه‌آمده است].

آغاز: ملیك ملك، مولی‌الموالی‌ـ له‌وصف التکبروالتعالی . یعنی آن خدایی که پادشاه پادشاهان‌است وخداو ندخداوندان است مراورا سزدصفت بزرگی .

بنگرید: کشف‌الظنون۲ : ۱۳۴۹ (قصیدهٔ یقول‌العبد) ـ هدیة‌العارفین ۱ : ۷۰۰ (علی اوشی) .

37634ـ داکا، دانشگاه ۳۵۲ DU (۲۶۳ف) : نستعلیق وشکسته، سدهٔ ۱۹م، ۳۷ گ[ف. حبیب‌الله ۱ :۲۵۳] .

شرح قصیدهٔ بدءالامالی

متن ازهمان اوشی‌فرغانی، گزارش‌بایداز یک‌صوفی‌افغانی‌بالهجهٔ‌پشتو باشد ـ باشهرت آخوند در ویزه ننکرهاری، که‌نام اوعبدالکریم فرزند مخدومی‌بوده ، ودر پیشاور بروزگار اکبرشاه (۱۵۵۶-۱۶۰۵م) میـزیسته است . سپس آن گزارش به‌فارسی دری‌تحریرشده‌است. درپایان نسخه آمده است: تمام‌شدشرح امالی ازتقاریر مخدوم درویزه ننکرهاری قـدس‌الله‌سره‌العزیز که موافق است‌بحراللالی.. وچون ازین‌برین (ازبر؟) مضمون شرحی افتاده بود، امابعـضی نامناسب درآن‌مسطوربود اکنون از آن عدول نموده‌عبارت دیگرآوردم. **آغاز:** حمدله.صلاة ملیک‌مالک‌مولی‌الموالی‌ـله‌وصف‌التکبروالتعالی یعنی‌آن خدای که پادشاه پادشاهانست .

37635ـ داکا ، دانشگاه ۴۳۲ DU (۳۶۴ف): نستعلیق،۱۱ذیقعدهٔ**۱۲۵۴**(۱۸۳۸ م) ، ۳۱گ [ف.حبیب‌الله ۱ :۴۰۴].

شرح قصیدهٔ بدءالامالی

همان‌قصیدهٔ اوشی (م۵۷۵) .

37636ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A۵۲۷ (۵۲ذیل): بی‌تاریخ، ۵۶ گ[آکیموشکین ۱ :۶۲۴] .

شرح قصیدهٔ بدءالامالی=

مصباح الجنان

شرح‌قصیدهٔ‌برده(الکواکب‌الدریه)

متن‌ازبوصیری محمد فرزند سعید(م۶۹۴ یا ۶۹۵)، گزارش‌ازعصام‌الدین‌ابراهیم‌عرابشاه اسفراینی، که یاداودر «شرح‌کبری : ۱۵۰۲» گذشت. قصیده‌ایست بنام «الکواکب‌الدریة فی مدح‌خیر البریة»درستایش‌پیامبر. **آغاز:** بدانکه ناظم‌این‌قصیدهٔ‌سعیده که‌چشم‌بلاغت‌بلطافت‌او ندیده ودر براعت‌به‌اعلی‌العلیین‌رسیده‌ابوعبدالله‌مصری.

37637ـ تهران، ملک ۵۸۱۲/۱ : با تاریخ**۹۷۴** دردفتر (ص۹)، آشفته صحافی‌شده است[رؤیت].

شرح قصیدهٔ برده

متن ازبوصیری، گزارش از محمدافضل فرزند روزبهان مدعوبه خواجه‌مولانا اصفهانی نگاشتهٔ ۹۲۱.(بنگرید ص:۳۴۸۴).

37638ـ آصفیه۲۴۲۲قصیده: تاریخ‌یاد نشده درفهرست نام نگارنده محمد افضل آمده [ف.آصفیه ۴: ۵۱۴].

شرح قصیدهٔ برده = ترجمهٔ...

متن ازبوصیری. گزارش از عبدالرحمان جامی (م۸۹۸) ؟

37639 ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم۹۸۹ C (۳۲۵۸ف): نوشتهٔ**۱۱۱۵**، (۱۰پ‌ـ۱۴ر) .

37640 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۲۲۵۰ (۴۲۵۷ ف) : نوشتهٔ**۱۲۵۲**، (۷۲ پ‌ـ۹۵پ) [آکیموشکن۱ : ۴۲۱].

37641 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۷۹۷ (۳۲۵۹ف) : نوشتهٔ**۱۲۸۵**، (۱پ‌ـ۲۱پ) [آکیموشکین۱ :۴۲۲].

37642ـ لنین‌گراد، اکادمی عـلوم B۲۲۴۶ (۳۲۵۶ف) : نوشتهٔ **۱۲۹۴**، (۸پ‌ـ۳۲پ) [آکیموشکین ۱ :۴۲۱].

37643ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۲۴۲۵ (۳۲۶۰ ف) : بی‌تاریخ، (۳ب‌ـ۲۱ب) [آکیموشکین ۱: ۴۲۲] .

شرح قصيدهٔ برده

ازشرف‌الدين علی‌يزدی معمايی ، كه‌يادا‌و در «انگشت شماری: ۱۳۷» گذشت. بنام‌سلطان محمد بهادر، باعنوانهای: مفردات، تركيب، حاصل‌الفحوی . زيرعنوان مفردات واژه‌ها را گزارش كرده، سپس زيرعنوان تركيب آنها را تركيب وزيرعنوان حاصل الفحوی گزارشی متكلف‌عرفانی‌از‌آن كرده‌وسروده‌هايی‌فارسی‌نيزدر ميانه‌آورده است،ودرآغاز‌كارهيجده‌تنبيه‌آورده است.درهنگام‌چاپ‌ذريعه۱۴: ۶ نه‌سطردرتوصيف اين گزارش نابجابدنبال «شرح قصيده» ازمير عبدالوهاب چاپ شده‌است. **آغاز:** پاكادانای توانا تبارك و تعالی‌كنه مقبولی از ناظمان در اوصاف‌حبيب‌واجب.

بنگريد: ذريعه۱۴: ۶.

37644ـ **تهران**، مجلس ۲۵۱خويی: نسخ تحريری**۸۰۸** . آغازبرابر نمونه،۲۸۴ ص۱۹ س[ف. مجلس ۷: ۴۱۲].

37645ـ **تهران**،مجلس ۴۲۰: نستعليق **۸۹۱** ، يك‌صفحه ازديباچه افتاده، ۱۱۵ گ۱۹ س[ف. مجلس۲: ۲۴۴] .

37646ـ **مشهد**، عبدالحميد مولوی‌ش ف ۴۵۱: نستعليق‌قطب‌الدين‌الحافظ‌فرزندعوض فرزند نحمال(؟) فرزند احمديزدی، پنجشنبه ۳ذيحجهٔ**۸۹۹** درشيراز، آغازبرابرنمونه ،در فهرست ازنگارنده نام‌برده‌نشده است [نسخه‌ها ۵:۶۵] .

شرح قصيدهٔ برده

متن ازبوصيری، گزارش ازغضنفر فرزند جعفرحسينی. **آغاز:** موزون‌ترين كلامی‌كه در اركان‌بيت المعمور قصيدهٔ سخنوری ازو سالم است .

37647ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H ۱۰۶۱ : پيرامن‌سدهٔ**۱۱** ، آغاز برابر نمونه،[ف. فهمی‌ادهم۱ : ۱۲۶] .

37648ـ **داكا** ، دانشگاه DU ۴۲۸ (۱۵۴ ف): نستعليق ونسخ، سدهٔ**۱۷** م ، آغاز برابر نمونه،۸گ[ف.حبيب‌الله۱: ۱۴۱].

37649ـ **لنين‌گراد** ، اكادمی علوم C۱۷۹۷ (۲۵۹۴ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۹** ، (۲۵پ-۱۶۱پ) .

37650ـ **لنين‌گراد**، اكادمی علوم B۲۲۴۶ (۲۵۹۰ف) : نوشتهٔ**۱۲۹۴**، (۵پ-۸پ) .

37651ـ **لنين‌گراد** ، اكادمی علوم C ۱۴۸۱ (۲۵۹۴ف) : بی‌تاريخ، (۱ پ - ۷۸پ) .

37652 ـ **لنين‌گراد** ، اكادمی‌علوم B ۱۹۷۸ (۲۵۸۴ ف) : بی‌تاريخ ، (۱پ - ۱۱۰پ) .

37653 ـ **لنين‌گراد**، اكادمی‌علوم A ۷۶۹ (۲۵۸۵ ف) : بی‌تاريخ ، (۸ پ - ۱۲پ) .

37654 ـ **لنين گراد** ، اكادمی‌علوم A ۱۴۷۱ (۲۵۸۶ ف): (۴۹ر-۵۱ر).

37655ـ **لنين گراد** ، اكادمی علوم B ۱۹۷۸ (۲۵۸۷ف) . (۱پ -۷پ).

37656ـ **لنين گراد** ، اكادمی علوم B ۲۰۷۸ (۲۵۸۸ ف) : (۷۸پ - ۸۱ر).

37657ـ **لنين‌گراد** ، اكادمی علوم B۲۱۱۹ (۲۵۸۹ ف): (۲۸۲پ-۲۸۷ر).

37658 ـ **لنين‌گراد**، اكادمی علوم B ۲۲۵۰ (۲۵۹۱ف) : (۵۸ر-۵۹پ).

37659ـ **لنين گراد** ، اكادمی علوم B ۲۸۲۹ (۲۵۹۲ف) : (۶۳ ب - ۶۴ پ)

[آکیموشکین ۱ :۴۵ -۳۴۴] .

شرح قصیدهٔ برده

متن ازهمان بوصیری، گزارش ازفریدفرزند فتح‌الله حسینی، مفتی شهرهرات.

37660- آصفیه ۲۲۰ قصیده : نوشته پیرامن **۱۲۵۰** [ف. آصفیه ۴ :۵۱۴].

شرح قصیدهٔ برده

متن ازبوصیری، گزارش ازفضل‌الله فرزند روزبهان، که یاداودرسلوك الملوك: ۱۶۳۴» گذشت (ویك نسخه آن نابجادرص ۳۴۸۲ یاد شده‌است).

37661- **لنین‌گراد**، اکادمی علوم A ۱۱۴۳ (۲۵۹۵ ف): نوشتهٔ **۱۰۴۹**، (۱پ- ۹۸ر) .

37662- **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۳۲۶ (۲۵۹۶ ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ- ۶۰پ) [آکیموشکین ۱ :۳۴۵].

شرح قصیدهٔ برده

متن ازبوصیری، گزارش ازمحمد خبیصی کرمانی مشهوربه‌شمس‌امام،اودوگزارش براین قصیده دارد، واین‌یکی گزیده‌ایست از دیگری که بنام «فواید علائیه» در این بخش خواهد آمد .

37663 - **مشهد**، رضوی ۶۱ ادبیات: نستعلیق تاریخ یاد نشده، وقف‌عزالدین‌محمد، گزیده‌ایست ازگزارش دیگر او، ۱۱۶گ ۱۶ س [ف. رضوی ۳ :۱۷۷] .

37664- **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۴۷۰ (۲۵۹۷ف): تاریخ یادنشده، (۲۳ر- ۱۱۹پ)[آکیموشکین ۱ :۳۴۶].

شرح قصیدهٔ برده

ازملایوسف دشتبیاضی. به‌نثرونظم. **آغاز:** امن تذکر جیران بذی سلم . . . زیاد کردن همسایگان ذی سلم‌است- که آب‌دیده بیامیختی بخون جنون ... ازعادت شعرا وفصحا وادبا و بلغاست که درمقام شکوه ازروزگار .

37665- **تهران**، دانشگاه ۱۲۵۷/۲۷ : با تاریخ **۱۰۸۵-۱۰۹۷** دردفتر (۹۹پ- ۱۰۰ پ) ، بخشی ازآن‌ست.

شرح قصیدهٔ برده

متن ازبوصیری، گزارش به‌نظم‌وبه‌دوزبان پنجابی وفارسی متن ۱۶۶ بیت، فارسی آن ۱۶۴ وپنجابی آن پیرامن ۱۶۰ بیت‌است. **آغاز:** بنام خدای بخشاینده. امن تذکر جیران بذی‌سلم.. جان‌چت آون‌میری تائین ساتهی ذی‌سلم دی.. ای زیادصحبت یاران -اشك‌چشم آمیخته‌باخون روان .

37666- **پاکستان** ، گنج بخش ۲۶۳/۸۹۰ و ۲۹۰: نسخ خوش‌یارمحمدعلی‌در متن‌عربی آن‌در ۱۲۳۱، ونستعلیق‌خوش‌محمدعلی فرزندشیرعلی درترجمه‌ها **۱۲۴۲**، ۱۸گ ۲۰س [ف. تسبیحی ۱ :۲۷۳].

شرح قصیدهٔ برده

متن ازبوصیری، چندگزارش ناشناخته.

37667- **تهران** ، سپهسالار ۷۰۸۱ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** ، متن‌نسخ ، **آغاز:** حمدله . دانای توانا... که مقبولی ازناظمان دراوصاف حبیب‌واجب‌الترحیب اوکوی اخلاص‌واختصاص است، ۱۲۰ گ ۸س [ف. سپهسالار ۵ :۱۵۶]. باید ازشرف‌الدین‌علی‌یزدی باشد.

37668- **پاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۷ و ۲۹۰: تحریر، سدهٔ **۱۲**، **آغاز :** من تذکر جیران بذی‌سلم.. آیا ازیادکردن همسایگانی کەساکن‌اند درموضعی آن را ذی سلم‌علم است، آمیختی اشکی‌راکه‌روان‌شد، ۸۶ گ ۱۳س[ف. تسبیحی ۱ :۲۷۲] .

37669ـ **تهران**، ادبیات ۵ د : نسخ و نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، گزارشی است با عنوانهای : امااللغة، الاعراب بعربی،سپس عنوان :المعنی بفارسی. **آغاز:** امن‌تذکرجیران... امااللغة فقوله: امن تذکر، الهمزة‌للاستفهام‌و من‌لتعلیل، ۱۰۴گ۱۹س[ف.ادبیات۱ :۳۲۹]. بایدازشرف الدین‌علی‌یزدی باشد.

37670ـ **مشهد**، رضوی ۶۲ ادبیات : نستعلیق تاریخ‌یادنشده، وقف‌سید محمدزمان‌در ۱۰۲۴، نخست‌واژه‌های مفرده سپس ترکیب و آنگاه گزارش‌شده‌است،وبنام‌سلطان غیاث‌الدین محمد نگاشته‌شده است. **آغاز:** حمدله، ۷۳ گ ۲۳س [ف. رضوی۳ :۱۷۷].

37671ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علـوم B ۲۲۰۲(۲۵۸۲ ف) : بی‌تاریخ ، (۴۶ ر ـ ۵۴پ) .

37672ـ **لنین‌گراد**، اکادمی عـلوم B۴۲۴۶ (۲۵۸۳ف): بی‌تاریخ، (۲پ‌ـ۷ر) [آکیموشکین ۱ :۳۴۴] .

شرح قصیدهٔ برده

درص ۲۷۲۴ گذشت.

شرح قصیدهٔ بستی

درص۱۲۴۴ گذشت.

شرح قصیدهٔ حبسیه = شرح قصیدهٔ گبریه

شرح قصیدهٔ حمیری (عینیه)

متن ازحمیری. گزارش ناشناخته**آغاز:** الحمدلله و سلام علی عباده .. شیخ فخرالدین صاحب مجمع البحرین در کتاب منـاقب نقل کرده است .

37673 ـ **تهران**،مجلس ۳۲۲۲ : در جنگ، بخامهٔ نسخ بهاءالدوله(ص۲۹۶) [ف. مجلس۱۰ :۱۰۲۲] .

شرح قصیدهٔ خمریه

متن‌ازعبدالقادر گیلانی،شطحیات‌صوفیانه‌است: سقانی‌الحب کاسات الوصال. گزارش ازفضل‌الله فرزند روزبهان که یاد اودر «سلوك الملوك : ۱۶۳۴» گذشت .

37674ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۱۴۵ (۲۵۹۸ف): نوشتهٔ**۱۲۹۹**،(۳۸پ‌ـ ۵۶پ) [آکیموشکین۱ :۳۴۶].

شرح قصیدهٔ خمریه

متن‌ازعبدالقادر گیلانی،همان‌قصیدهٔعرفانی، گزارش ازمحمدفرزند ملاپیرمحمدشیرازی.

37675ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی‌عـلوم B ۲۱۴۵ (۲۵۹۹ف): نوشتهٔ**۱۲۹۹**،(۵۷ر‌ـ ۱۰۷پ) [آکیموشکین ۱ :۳۴۶].

شرح قصیدهٔ خمریه

متن‌ازعبدالقادر گیلانی،همان‌قصیدهٔعرفانی. گزارش از محـمد غوث فرزنـد سید حسین قادری .

37676ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی عـلوم B۲۱۴۵(۲۶۰۰ ف): نوشتهٔ**۱۱۹۹**،(۱۹پ‌ـ ۳۵ر) .

37677 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۲۱۴۵ (۲۶۰۱ف) : نوشتهٔ**۱۱۹۹**،(۱۱پ ۱۹پ) [آکیموشکین۱ :۳۴۶] .

شرح قصیدهٔ خمریه

متن از عبدالقادر گیلانی: (سقانی الحب کاسات)، گزارش ازناشناس. نسخه‌ای دیگراز این گزارش درص۱۲۴۵ یاد شده‌است.

37678ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۲۹۷،۴۲ قا : نستعلیق‌شکسته، تاریخ یادنشده (۱پ‌ـ۱۳ر)، آغازبرابرهمان‌نمونه[مخطوطات

فارسیه ، منظور احسن عباسی: ۸۶].

شرح قصیدهٔ دعبل (تائیه)=

ترجمهٔ قصیدهٔ ..

متن ازدعبل خزاعی، با این سر آغاز: تجاوبن بالادنان والزفرات ـ نوائح عجم اللفظ و النطقات. گزارش ازمحمدباقرمجلسی(م ۱۱۱۰) فرزند محمد تقی ، برای شاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) ، بادیباجه‌ای در سرگذشت دعبل وزنجیرهٔ روایت این قصیده، سپس سه فصل و یك خاتمه . درآن وعده داده که قصیدهٔ فرزدق و عینیهٔ حمیری را نیز بفارسی درآورد. **آغاز:** الحمدلله الذی اکرمنابولاء سیدالمرسلین..این رساله عجاله را برمقدمه وسه فصل وخاتمه.

بنگرید: ذریعه۴: ۱۲۸ (ترجمه) و۱۴: ۱۱ (شرح...) .

37679ـ **تهران**، ملك ۵۹۳/۲۱: نسخ با تاریخ **۱۱۲۵** در دفتر (ص ۵۷۰ ـ ۶۱۲) ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

37680ـ **مشهد**، رضوی ۱۲ ادبیات: نستعلیق ابوالحسن فرزند محمدحسین **۱۱۲۳**، ۳۴گ ۱۵س [ف . رضوی ۳: ۱۶۰].

37681ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۵۵/۴: نسخ با تاریخ **۱۲۲۳** دردفتر، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، (۸۷پ-۱۰۳پ) [رؤیت].

37682ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۹۴/۶: نستعلیق محمدفرزندمحمد باقر **۱۲۹۰-۱۲۹۲** (ص۲۹۷-۳۲۹) [ف. دانشگاه۱۲: ۲۶۰۵].

37683ـ **مشهد**، رضوی ۶۸۶ ادبیات (۴۸۵۳) : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

شرح قصیدهٔ ربوبیه

ازنخشبی، ضیاءالدین بدیوانی (م ۷۵۱=۵۱-۱۳۵۰م) . نگارندهٔ «طوطی نامه» و جز آن.

37684ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۸۱۷ (۲۶۰۳. ف): بی‌تاریخ، (۱۲۷پ-۱۴۷پ) .

37685ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۱۹۷۸ (۲۶۰۲ ف) : بی‌تاریخ، (۱۱۲پ-۱۳۵پ) [آکیموشکین ۱: ۳۴۶-۳۴۷].

37686ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۳۲۱۰ (۵۴ ذیل) : بی‌تاریخ، (۱پ-۲۹پ) [آکیموشکین ۱ :۶۲۵].

شرح قصیدهٔ طنطرانیه

متن ازمعین‌الدین ابو نصر احمدبن‌عبدالرزاق طنطرانی در گذشتهٔ ۴۸۵ بعربی باسرآغاز : یا خلی‌البال قدبلبلت بالبلبال بال. گزارش ازعلی فرزند شبلی با عنوانهای : اللغة ، الاعراب ، الصنعة، المعنی . و شعرهای فارسی دارد این قصیده درنسخهٔ چاپ تبریز به رشیدوطواط نسبت داده شده است ولی درست نیست، چه این قصیده در ستایش خواجه نظام‌الملك وزیر کشته در ۴۸۵ است. **آغاز:** شکر وسپاس مرقادری راکه ... مصطفی را... سرورصدرا صفیا. .. گردانید.. چنین گوید.. علی بن شبلی.. که چون دیدم قصیدهٔ غرای.. الملةوالدین الطنطرانی.. بزبان پارسی حل کنم اگرچه اورا شرح کافیه وافیه بود... برسم خدمت شاهزاده ..زین‌الدولة والدین علاء للمرفعة والیقین.

بنگرید : کشف‌الظنون۲: ۱۳۴۰

37687ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۲۵/۱: نستعلیق احمدنامراد در **۹۵۳** (ص۱-۴۷) [ف. دانشگاه۹: ۱۵۰۰] .

شرح قصیدهٔ سینیهٔ عیاذیه

گزارشی است از دهکذ معانی بیان و با تمثیل به‌سروده‌های‌فارسی. آغازقصیده: اعوذبرب الناس من‌لوم‌آبس. (بنگرید : عبرت نامه در همین‌بخش). **آغاز:** ربنا آتنامن‌لدنك رحمه.. سطریست چند سودمند بمنزلت ترجمان قصیدهٔ وعظیهٔ سینیه‌راکه ازبحر طویل و قافیه متدارك است مشهور به‌عیاذیهٔ غیرعنادیه در اندرز .

37688 ـ **تهران،** سپهسالار۷۵۳۳/۴: نوشتهٔ محمدعلی کرمانشاهی،سدهٔ**۱۴**،(۱۸۸ر-۲۰۳ر) [ف. سپهسالار۵: ۲۱۲].

شرح قصیدهٔ عبدالقادر = شرح قصیدهٔ خمریه

شرح قصیدهٔ عبدالقادر – شرح قصیدهٔ غوثیه

شرح قصیدهٔ «العروس»

متن‌ازخالدبن‌صفوان‌القناص. [سیدیونسی] با این سرآغاز : عوجاًعلی طلل‌بالقفص‌خلانی گزارش ازمحمد فرزندابوالقاسم فرزندحاجی ملااحمدفرزند ملاعلی فرزندملادولتعلی‌خویی، زنده در۱۲۶۷ . بایك‌مقدمهٔ کوتاه بعربی به گزارش قصیده‌میپردازد. **آغاز:** الحمدلله‌الذی معانی تجلیله فی‌مغانی‌النفوس عروس.

37689ـ **تبریز،** ملی۵/۲۶۰۰(۸۹۶ف) : نسخ‌نگارنده دراصفهان**۱۲۶۷**،۲۵گ ۲۲–۲۱ س[ف. سیدیونسی۲: ۸۹۹].

شرح قصیدهٔ عطار

متن از عطار نیشابوری ، گزارشی‌ست عرفانی، ازناشناس.

37690ـ**لنین‌گراد،** اکادمی‌علوم۷۰۸ B (۲۵۷۹ف): نوشتهٔ **۱۰۵۲**،(۱ر–۳۲ر) [آکیموشکین ۱: ۳۴۴].

شرح قصیدهٔ عقدالفرید فی‌علم التجوید

متن از محمد فرزند محمود سمرقندی (بنگرید: الملتقط من‌معانی‌حرزالامانی: ۱۱۹ ازهمو) . گزارش ازحسن‌فرزندشجاع فرزند حسن‌حافظ‌تونی(بنگرید: شرح‌القصیدةاللامیه: ۹۱ازهمو) .

37691 ـ **لنین گراد ،** اکادمی‌علوم B ۲۳۸۹ (۲۶۰۴ف) : نوشتهٔ**۹۵۹**،(۸۳پ-۱۱۶ر) .

37692ـ **لنین‌گراد،** اکادمی علوم B۲۳۸۹ (۳۳۱۹ ف) با تاریخ**۹۵۹**دردفتر، (۱۱۷ پ – ۱۳۸ پ) [آکیموشکین ۱ : ۴۲۷] .

شرح قصیدهٔ عینیه

متن ازابوعلی، گزارش محمد صالح، که نسخه‌ای ازآن درص۸۱۴ یادشده است . اینك نسخه‌ای دیگر :

37693ـ **تهران،** سنا۲۲/۲۸۰ : نوشتهٔ رمضان**۱۱۸۴** ، درفهرست‌آمده: درآن‌ازمحمد صالح فرزندشاهرخ‌یاد شده وبنام‌اعتضادالسلطنه محمد نگاشته شده است [نسخه‌ها ۶ : ۵۱۶].

شرح قصیدهٔ غوثیه

متن ازعبدالقادر گیلانی، که چندگزارش آن‌بنام «شرح‌قصیدهٔ عبدالقادر» درص ۱۲۴۵و «شرح‌قصیدهٔ خمریه»درص۳۴۸۵ گذشت.

نخست‌بیت عربی راآورده، سپس‌اول‌لفظ، دوم معنی، سوم مفهوم هربیت‌را گزارش کرده است.

37694 ـ **پاکستان ،** گنج بخش ۱۵۷/۲۹۰: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، **آغاز:** افتاده:

اعتزال يك گوشه شده‌را گويند كه از اهل سنت وجماعت گوشه شده‌اند، يعنی‌چون‌ديدارالله‌تعالی ببينندچنان‌درلذت‌مستغرق‌شوند كه‌جمله‌نعمتهای بهشت را فراموش‌كنند، ۴۴ گ ۱۱ س [ف . سبيحی۱:۲۷۶] .

شرح قصيدهٔ‌فاخری‌رازی

متن ازابوالمفاخر فاخری، كه ياد اودر «حل‌ماﻻينحل: ۳۴۴۶» گذشت. دراين گزارش‌نيز قصيده رازفخرالدين‌رازی پنداشته‌اند. **آغاز:** شرح‌قصيدهٔ‌فخرالدين‌رازی كه‌درمدح‌امام‌معصوم گفته : بال‌مرصع بسوخت مرغ‌ملمع بدن.

37695ـ **تهران،** ملك۴۶۷۱: نستعليق سدهٔ**۱۱** در«گنج المعانی » (۳۰ر ـ ۳۲ر) ، آغازبرابر نمونه [رؤيت].

37696ـ **تهران،** دكترمفتاح ۸۳/۱: نستعليق محمد جعفر فرزند محمد باقر فرزند ابراهيم، شعبان**۱۳۰۳** درممقان، آغازبرابـر نمونه [رؤيت] .

شرح قصيدهٔ فخرالقضاة

حكيم خفايی، درص۱۲۴۵ گذشت.

شرح قصيدهٔ فرزدق

ازمصطفی‌فرزندمحمدترك‌خويی كه‌يادادودر«شرح شواهد كافيه: ۳۴۷۵» گذشت. ناظر بر گزارش مجلسی [دانش‌پژوه]متن درستايش‌حضرت‌حسين درذريعه(۱۳:۱۴) نه‌ازاين گزارش‌ونه‌از گزارش مجلسی‌نام‌برده‌نشده‌است، ولی‌از گزارش‌ملامحمد شفيع فرزند محمدعلی استرآبادی‌نوهٔ دختری مجلسی‌يادشده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌جعلنا من‌خيرالامة وصيرنامن المؤتمنين.

37697ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۳۴ : نستعليق محمد اسماعيل فرزند محمد نايينی ، يكشنبه ۱۱ع۲/**۱۲۸۵**، آغازبرابر نمونه، ۷۳ گ ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۶:۳۱].

شرح قصيدهٔ توأشی

37698 ـ **موزهٔ بريتانيا** Or ۸۰۲۰/۲: دردفتر نوشتهٔ**۸۶۴** همراه «نزهة‌اﻻبرار» [نسخه‌ها ۶۸۹:۴] .

شرح قصيدهٔ كبريه

ازشمس الدين محمد فرزند جمال‌الدين احمد لاهيجانی، ازسدهٔ يازدهم، گزارش‌قصيدهٔ «حبسيهٔ» خاقانی‌شيروانی است، بسال ۱۰۷۷. خود ازاين‌قصيده‌چنين‌يادكرده‌است: اين‌قصيده درالسنه به‌قصيدهٔ كبريه ساير است. شارح‌قصيده را نفهميده ردكرده است . [گلچين معانی] . **آغاز:** حمد وسپاس‌مرخالقی‌راكه‌وجودانسان را مرآت‌هستی خويش گردانيد.

37699ـ **مشهد،** رضوی ۶۹۵ ادبيات (۴۸۵۷): نستعليق‌خودنگارنده‌شعبان**۱۰۷۷**، ۱۱۰ گ‌۱۳ س[ف.رضوی۷:۶۲۹].

شرح قصيدهٔ لاميه

متن‌ازمهدی‌آتشی، درستايش‌فريدون‌ميرزا والی، ووصف‌بهار: شمال‌است اين‌يانسيمی معللـ مجرد نسيمی چومعلول اول. گزارش از ميرزا احمدقراچه داغی، ودر آن از منشآت آخوند ملا محمد وسروده‌هايی‌ازخود و ديگران‌آورده وشيواست [دانش پژوه]. **آغاز:** قربانت شوم. چنديست كه‌كمر درخدمت بسته‌ام و در شاهراه زحمت نشسته .

37700ـ **تهران،** دانشگاه ۳۰۹۹/۱: نسخ نزديك**۱۲۴۸** (ص۱ـ۳۱) [ف .دانشگاه ۱۱: ۲۰۵۰] .

شرح قصيدهٔ مدحيه

شرح قصیدهٔ مدحیه

چکامه‌ایست درستایش حجة‌الاسلام ، شاید سیدمحمد باقرشفتی، در گذشتهٔ ۱۲۶۰ به‌تازی. وخود سراینده آنرا به‌فارسی گزارش کرده‌است.
آغاز: الحمدلله‌البادی‌الرزاق،والصلاةوالسلام علی‌محمد وآله‌ذوی‌الارتقاءوالاستباق.

37701 ـ **مشهد**، رضوی ۶۸۲ ادبیات (۴۸۶۰): نسخ و نستعلیق‌علی‌اکبرفرزند محمد کریم سالیانی گیلانی ۱۷ع ۲/**۱۲۶۲**، ۱۹گ [ف. رضوی۷: ۶۲۰] .

شرح قصیدهٔ معجزات

قاضی اختیار، در ص۱۲۴۵ گذشت.

شرح قصیدهٔ مناجات = ترجمهٔ

درص۲۷۲۶ و۲۹۶۴. گذشت.

شرح قصیدهٔ میرفندرسکی

محسن گیلانی، درص۱۲۴۶ گذشت.

شرح قصیدهٔ یائیه

میرفندرسکی، محمدصالح خلخالی ، که ۱۶ نسخهٔ آن درص۱۲۴۵ یاد شده است، اینک نسخه‌هایی‌دیگر :

37702 ـ **یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۲۱۵۰/۵ (۸۰۹): نسخ‌باتاریخ **۱۲۴۲-۱۲۶۶** دردفتر، [ف.شیروانی ۲: ۶۹۶]

37703 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۲۹۷/۲ (۸۹۸): باتاریخ ع۲/**۱۲۷۷** دردفتر، انجام افتاده ، ۱۶ گ [ف . شیروانی ۲ : ۷۴۳] .

37704 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۳۹: نستعلیق، ۹ج۲/**۱۲۹۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۲ ص ۱۲ س [ف . دیباجی ۲ ، ۱۹۲] .

37705 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۳۸ : نسخ، بی‌تاریخ، دیباجه‌افتاده، **آغاز:** چرخ با این اختران، ۲۳۰ ص ۱۵س [ف . دیباجی۲: ۱۹۲] .

شرح کریما = معین‌المبتدی

شرح کریما = حل ترکیب کریما

شرح کلیله و دمنه

متن از ابوالمعالی، گزارش‌شواهدواخبار واشعارتازی‌آنست، برای‌ضیاءالملک‌مکرم‌الدوله ملک‌الوزرا حسین فرزندمحمد، درکرمان‌بسال ۶۶۱ ساخته شده است .

37706 ـ **لالااسماعیل** ۵۱۶ : نسخ و نستعلیق محمدفرزندمحمودفرزندمحمدزنگی، اواخرع۱/**۷۰۷** ، ۸۵گ ۱۲س. فیلم آن در دانشگاه‌ش۵۷۴هست [فیلمها: ۱۳۳].

37707 ـ **گوتا** ۸۵ف: تاریخ‌یادنشده، ۱۷۳ گ . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷۸۹ هست [فیلمها : ۱۳۲].

شرح گلستان

متن ازسعدی، گزارش از احراری، میر محمد نورالله ، در گذشتهٔ ۱۰۷۳ ، صدر صوبهٔ شاهجهان آبادبروزگار اورنگ‌زیب(۱۰۶۹ـ۱۱۱۸). گزارش‌حاشیه‌مانندیست. **آغاز:** منت خدایرا عزوجل که زبان گویا راپیشکار دل‌دانا ساخت. خلق‌الانسان وعلمه‌البیان.

37708 ـ **تهران**،دانشگاه ۵۲۵۰/۱: نستعلیق‌محمدحسین حسینی در ۲ ع ۱/**۱۰۹۸** برای‌میرزامحمدبرهان‌الله‌فرزندشاه‌میرزامحمد (۱پ‌ـ۷۷ر) آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۸۰] .

37709 ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۴۱، ۸۷۴ گل، نو: نستعلیق**۱۲۳۳**، آغازبرابر

نمونه، ۱۱۱ گ ۱۴ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۵۸].

37710 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۲۹: نستعلیق هندی، ۷ محرم سدهٔ **۱۳**، ۱۳۱ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۶].

37711 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۰۷۹ (۲۶۱۲ف): بی‌تاریخ، (۶۱پ ـ ۱۳۹پ) [آکیموشکین ۱: ۳۴۸].

37712 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲ E II/III/ph ۱۸۸۰: نستعلیق، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۲۲۲].

شرح گلستان = شرح مشکلات گلستان

جنید، در ص ۱۹۲۹ گذشت.

شرح گلستان

از مولوی ریاض علی.

37713 ـ **بنگال**، ایشیاتک E ۱۶۰ (۱۰۳۶): همراه متن [ف. بنگال: ۵۸].

شرح گلستان

متن از سعدی، گزارش از سروری، مصطفی فرزند شعبان، که یاد او در «شرح بوستان ۳۴۵۴» گذشت. بنام سلطان مصطفی خان فرزند سلیمان قانونی عثمانی، به عربی. و از پایان نسخهٔ بانکیپور برمی‌آید که در پایان ع ۹۵۷/۲ بانجام رسیده است. آغاز: الحمدلله الذی جعلنی من علماء ـ البیان والمعانی.

بنگرید: کشف الظنون ۲ (گلستان) ـ ذریعه ۱۴: ۳۹.

37714 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۲۲ ادب تیمور: بچند خامه، از آن میان نگارنده، اواخر ذیقعدهٔ **۹۶۱**، با یادداشتهایی از نگارنده در خرده‌گیری از گزارش ابن سیدی بر گلستان، ۱۵۸ گ ۱۵ س.

37715 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۵ تصوف ترکی: بخامهٔ نگارنده، **۹۶۱**، ۲۳۷ گ ۱۹ س.

37716 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۱ ادب فارسی طلعت: بخامهٔ نگارنده، ذیقعدهٔ **۹۶۱**، ۲۳۲ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۳۴۳ـ۳۴۴].

37717 ـ **مکه**، مکتبة المکة المکرمة: نوشتهٔ **۹۶۱** [نسخه‌ها ۵: ۵۴۰].

37818 ـ **هند**، بانکیپور ۱۰۷: نستعلیق هند، **۹۶۱**، انجام: تم شرح گلستان فی آخر ربیع الآخر سنة (۹۵۷) فی بلدة اماسیه .. وتم کتابته فی اواخر ذی القعدة سنة احدی و ستین وتسعمایه. کتبه الشارح الفقیر سروری. ۲۷۸ گ ۱۹ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۴].

37719 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۷ ادب فارسی طلعت: نستعلیق **۹۸۳**، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۳۴۴].

37720 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۰ (۹۰۴ ف): نسخ سدهٔ **۱۰**، گویا نگارنده، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳ گ ۲۱ س [سیدیونسی ۲: ۹۰۷].

37721 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶ تصوف ترکی: نوشتهٔ مصطفی فرزند محمد، **۱۰۰۷**، ۱۷۰ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱: ۳۴۴].

37722 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۶۶ ادب تیمور: حسین فرزند علی فرزند حسن، ۲۰ شوال **۱۰۰۲** [مخطوطات ۱: ۳۴۴].

37723 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۶۹ ادب تیمور: نسخ محمد فرزند علی، ۲۰ محرم **۱۰۹۳** [مخطوطات ۱: ۳۴۴].

37724 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب k ph/III/۱۱ ۱۰۳۳: نستعلیق ۴ ج

۱۲۵۳/۲ آغاز برابر نمونه [ف .عبدالله۲ : ۲۲۰] .

37725ـ تبریز، ملی ۲۹۰۵ (۶-۹۰ ف) : نستعلیق‌علی فرزندمحمد، ۱۲۷۲، آغاز برابرنمونه، ۱۸۴ گ ۱۷ س [ف.سیدیونسی ۹۰۸:۲] .

37726ـ قاهره، دارالکتب ۵۵ ادب ترکی قوله: بی‌تاریخ، ۲۴۰ گ۱۷س.

37727ـ قاهره، دارالکتب ۸۱ ادب فارسی: تاریخ یاد نشده ، ۲۲۸ گ ۲۳ س.

37728ـ قاهره، دارالکتب۳۸۹ادب تیمور: تاریخ‌یادنشده،۵۱۷ص۱۷س[مخطوطات ۴۴۳:۱-۴۴۴] .

شرح گلستان

محمدبن‌احمدخطیب سوادی، به عربی .
آغاز: الحمدلله‌الذی خلق‌اللوح‌والقلم.

37729ـ قاهره، دارالکتب ۹۲ ادب فارسی: بی‌تاریخ، انجام افتاده،۱۵۴ گ ۲۳ س [ف. مخطوطات۱:۳۴۸].

شرح گلستان

از ملاسودی بوسنوی ، درگذشتهٔ ۱۰۰۰ . چلبی آنرا از بهترین گزارشها میداند . به ترکی. آغاز :حضرت‌شیخ‌بسمله‌ذکر ندنصکره حدیث‌شریفه اقتداایدوب، حمدخدایی‌معناذکر ایلدی‌و بیوردی، منت‌خدایرا. آغاز۲:الحمدلله وسلام‌علی‌عباده‌الذین‌اصطفی خصوصاً علی‌رسوله المصطفی.وبعد، معلوم اوله‌که .. حضرت شیخ بسمله. آغاز۳:افتتاح ابواب‌کمالات .

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۵۰۴.

37730ـ قاهره، دارالکتب ۶۰ ادب ترکی قوله: نوشتهٔ شریف محمود فقیر،دوشنبه شوال۱۰۵۰، آغاز برابر نمونهٔ۱، ۴۸۸ گ ۱۹ س[مخطوطات۱:۳۴۵] .

37731ـ قاهره، دارالکتب۳۲۱ادب تیمور: نسخ، ۲۰ذیقعدهٔ ۱۰۵۲ ، آغاز برابر نمونهٔ۲ ، ۶۸۸ص۳۱ س .

37732 ـ قاهره ، دارالکتب ۴۴۲۵ س : نوشتهٔ احمدفرزند احمد، ۱۰۸۱، آغاز نتوکل یاکریم الحلیم، ۱۰۰ گ۳۰س.

37733ـ قاهره، دارالکتب۲۱۱ادب ترکی طلعت : محمودفرزند مصطفی،میانه‌های ع۱۱۶۸/۱ ، ۳۶۰ گ ، آغازبرابر نمونهٔ۳، ۳۶۰ گ ۲۷ س.

37734ـ قاهره، دارالکتب۱۴۱ادب ترکی: نوشتهٔ مصطفی فرزندحسن ، ۱۲۳۰ ، ۲۱۲ گ۲۱س[مخطوطات۱:۳۴۵] .

37735ـ قاهره، دارالکتب۱۴۲ادب ترکی: بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونهٔ۳، زرین ، ۱۶۷ گ۲۵ س .

37736ـ قاهره، دارالکتب۲۵۶ادب ترکی طلعت: بی‌تاریخ،۳۹۶ گ ۲۳س .

37737ـ قاهره، دارالکتب۱۶۹ادب ترکی طلعت: تعلیق‌زیبا، آغاز برابرنمونهٔ۱، ۳۳۱ گ ۳۱ س .

37738ـ قاهره، دارالکتب ۸۲ ادب فارسی: نسخ،بی‌تاریخ، انجام افتاده، ۱۲۸ گ ۲۲ س .

37739ـ قاهره، دارالکتب۱۷تصوف ترکی: بی‌تاریخ، آغاز درخطبهٔدیباجه‌افتاده ، ۴۷۰ گ۲۳ س .

37740ـ قاهره، دارالکتب۳۸۸ادب تیمور: بی‌تاریخ، آغاز در دیباجه افتاده،۴۷۲ گ ۲۴س .

37741ـ قاهره، دارالکتب۱۵۶ادب ترکی‌طلعت: عبدالرحیم، بی‌تاریخ،زرین،۳۴۵ گ ۲۷س[مخطوطات۱:۳۴۵] .

شرح گلستان

از مصطفی شمعی (شمع‌الله) برزینی در گذشتهٔ ۱۰۰۰، بنام سلطان محمد عثمانی، به ترکی [ن. طرازی]. باید این شمعی همان باشد که یاد او در «شرح بهارستان: ۲۴۵۵» گذشت. **آغاز:** سپاس بیپایان اول صانع بینظیره که گلستان جهان صنعی.

37742ـ قاهره، دارالکتب ۱۳ تصوف ترکی: نوشتهٔ محمود الجندی، ۹۹۹، آغاز برابر نمونه، ۲۲۷ گ ۱۷ س.

37743ـ قاهره، دارالکتب ۸ ادب ترکی طلعت: نسخ مسعود فرزند ابراهیم، شوال ۱۰۴۸ زرین، ۱۷۸ گ ۲۳ س [مخطوطات ۱: ۳۴۶ـ ۳۴۷].

37744ـ تهران، دانشگاه ۵۴۲۴: نسخ محمد فرزند ابراهیم فرزند حسن، ۱۹ محرم ۱۱۴۱، آغاز برابر نمونه، ۱۳۹ گ [ف. دانشگاه ۱۶: ۶].

37745ـ قاهره، دارالکتب ۱۴ تصوف ترکی: بی‌تاریخ، ۲۸۴ گ ۱۹ س.

37746ـ قاهره، دارالکتب ۱۱۴۴۱ س: بی‌تاریخ، ۲۹۷ گ ۱۹ س.

37747ـ قاهره، دارالکتب ۲۳۲ ادب ترکی طلعت: بی‌تاریخ، زرین، ۲۲۸ گ ۲۳ س [مخطوطات ۱: ۳۴۶ـ ۳۴۷].

شرح گلستان

علی‌زاده، سید یعقوب فرزند علی در گذشتهٔ ۹۳۱. چلبی نقل میکند: علی‌زاده «شرح منیری» را برداشته و در آغاز و انجام آن نام خود را نهاده است. گزارشی است به عربی با متن فارسی آمیخته، نگارنده ترکی خوب میدانسته و بسیاری از واژه‌ها را به ترکی ترجمه کرده است. **آغاز:** الحمدلله علی ما اولینا من النعم ورزقنا... باب اول درسیرت پادشاهان. وهی عبارة عن الطریقة حمیدة کانت اوذمیمة.

بنگرید: ذریعه ۱۴: ۳۸ـ کشف الظنون ۲: ۵۰۴ـ ف. دانشگاه ۲: ۱۴۱.

37748ـ تهران، مجلس ۹۳۰۹: نستعلیق سدهٔ ۱۰، اندکی از شرح دیباچه و باب ۸ افتاده آغاز: که طاعتش موجب قربت است، ۳۶۳ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۱۰: ۹۶۰]

37749ـ تهران، دانشگاه ۲۳۰: نسخ سدهٔ ۱۰، آغاز افتاده: .. اول اردیبهشت ماه جلالی ـ بلبل گوینده بر منابر غضبان، مصحح، ۱۴۱ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۲: ۱۴۱].

37750ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۳۶۶ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۶ م. ۱۵۹ گ [ریو ۲: ۶۰۶].

37751ـ تبریز، ملی ۲۸۶۸ (۹۰۵ ف): نسخ، گویا نگارنده، آغاز برابر نمونه. ۱۲۹ گ ۲۱ س [ف. سید یونسی ۲: ۹۰۷].

شرح گلستان

از محمد عبدالرسول قریشی هاشمی، (ز ۱۰۷۳)، که یاد او در «شرح بوستان: ۳۴۵۵» گذشت.

آغاز: سپس سپاس علیمی که علم آدم الاسما کلها، حرفی است از تختهٔ تعلیم او.

بنگرید: ریو ۲: ۶۰۴.

37752ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب phIII/IIFG ۱۷۹۹/۱۲۹۰: نستعلیق ۹ رجب ۱۲۴۱ [ف. عبدالله ۲: ۲۲۰].

شرح گلستان = بستان افروز جهان

از کفوی حسین فرزند رستم حنفی، در گذشتهٔ ۱۰۱۰. به ترکی. در مکه هنگامی که قضاوت آنجا را داشت، در شوال ۱۰۰۵ به انجام رسانده

وچون پاکنویس نشده‌بود، مـلاحسین فرزنـد کوزلجه‌رستم‌پاشامعروف به‌حسینی آنراپاکنویس کرده ودیباجه‌ای درسر گذشت نگارنده بر آن افزود و«بستان افروزجهان» نامید. **آغاز:** منت خدایرا. تعدادمنت‌واظهارمنت‌ایتمك‌رب‌العزة

بنگرید: هدیة‌العارفین۱:۳۲۱ ـ کشف‌ـ الظنون۱:۱۵۰۴ ـ ف. دانشگاه ۲:۱۴۱.

37753ـ **قاهره**، دارالکتب۴۴۰۵س: سید مصطفی فرزند صالح در گذشتهٔ ۱۱۹۷، بی‌تاریخ، **آغاز:** حکایت، ازحکیمی‌پرسیدندکه از شجاعت وسخاوت کدام بهتر.

37754ـ **قاهره**، دارالکتب ۶۶ ادب ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، زرین، ۳۱۳گ ۲۱س [مخطوطات ۱:۳۴۷].

شرح گلستان

ازشیخ ولی‌محمد اکبرآبادی، که «مخزن الاسرار» را در گزارش «مثنوی معنوی» بسال ۱۱۴۰ آغازکرده ودر ۱۱۴۹ به انجام رسانده است. **آغاز:** ثنایی که معبود مطلق را شاید در تصور هیچکس نیاید.

37755ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۱، ۸۷۴ گل، ولی: شکستهٔ‌همان‌روزگاران نگارنده، آغاز برابر نمونه، ۱۳۵گ ۲۱س [منظور احسن‌عباسی ۱:۵۵۹].

شرح گلستان

دو نسخهٔ‌ناشناخته.

37756ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۱، ۸۷۴ گل، لا: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**، آغازافتاده: دم، یعنی‌بادی که‌ازدهان‌وبینی‌برمیآید ممد، بضم‌میم اول وکسر دوم و تشدید سوم مدد کننده، ۲۷۶ص ۱۵س، [منظور احسن‌عباسی ۱:۵۵۷].

37757ـ **تهران**، سپهسالار ۱۲/۳: نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، آغاز افتاده: قسم دوم درمرکبات معانی بعضی اقوال اکابر و حدیث نبوی (س) بسمله... قوله‌تعالی اعملوا آل‌داود شکراً.. یعنی‌عمل بکنید ای، [ف. سپهسالار ۵:۲۲۸].

37758ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف۳۱۸: تاریخ‌یادنشده، ۴۰۸ص[مخطوطات سرفراز علی: ۸۷].

شرح گلستان

ناشناخته. **آغاز:** منت بی‌منتها باغبانی‌راسزد که‌باغچهٔ‌دل‌تنگ‌آدم‌درصحن گلستان علم‌الانسان مالم‌یعلم شکفاینده ...منت مرخدایرا ... منت بالکسر وتشدید نون سپاس‌کردن‌بر نعمت‌رسان بمقابلهٔ شاکر تضرع‌ولفظ.

37759ـ**هند**، بانکیپور۱۰۹: نستعلیق قاسم‌علیخان غازی‌پوری، ۲۱ ذیحجهٔ **۱۲۶۰**، ۱۱۱گ ۱۷س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۶].

شرح گلستان

گزارش ازناشناس‌به‌**ترکی**.

37760ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۸ترکیه مخطوطات ترکیه وفـارسیه: نـوشتهٔ اسماعیل قریمی‌کورلوی‌الاصل، ع ۱۱۶۰/۱، **آغاز:** باب سوم درفضیلت قناعت. قناعت‌مصدردر، ۴۶۲ گ۲۱ س.

37761ـ **قاهره**، دارالکتب۱۸تصوف ترکی: نوشتهٔ احمد مشهوربه‌حافظ القرآن، **۱۲۳۸**، ۲۹۰ گ ۲۵ س [مخطوطات ۱: ۳۴۸].

شرح گلستان

ناشناخته. به‌عربی.

37762ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۷۰:

نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، آمیخته بامتن مانند ۲۳۰ دانشگاه (نگاشتهٔ علی‌زاده) وبااندکی جدایی، **آغاز:** الشیاطین. اما آنچه فرمودی از زجرومنع مناسب سیرت ارباب همت نیست .. حکایت یکی ازپادشاهان پیشین، بمعنی پادشاهان متقدمین ... گفتم دون است و ناسپاس وسفله بضم السین بمعنی البخیل کذافی المشهور، ۲۰۳ گ ۱۵ س[ف.دانشگاه ۱۱:۲۴۷۸].

شرح گلستان = بهار یاران .

شرح گلستان = بهارعمر

شرح گلستان = خیابان

شرح گلستان = شکرستان

شرح گلستان = فرهنگ گلستان

شرح گلستان = فرهنگ واژه‌های...

درص ۱۹۴۶ گذشت.

شرح گلستان = نورستان

شرح گلشن راز

ازدوانی، شاید همان شرح بیتی «از گلشن راز : ۲یا۱۲۲۳ و۳۴۵۷» او باشد.

37763ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۳۵/۲ : نوشته پیرامن **۹۲۴**(۱۵۱۸م) [ف . دکترمحمدبشیر حسین ۲:۲۳۲].

شرح گلشن راز

از درویش محمدفرزند سفرشه، گویا از نیمهٔ سدهٔ یازدهم [منظور احسن‌عباسی] یاحافظ محمد فرزند صفرشیروانی [نصرالله طرازی] . نسخه‌ای از آن درص ۱۲۵۰ یادشده‌است واینک نسخهٔ دیگر :

37764ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۵۸، ۸۷۱ گل، در: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر همان نسخهٔ قاهره، که درص ۱۲۵۰ یاد شده ، انجام افتاده، ۵۳ گ ۱۵ س [منظور احسن‌عباسی ۱:۴۳۳] .

شرح گلشن راز

چند گفتار ناشناخته .

37765ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۹۳۶ (۲۶۱۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۹**، (۱پ-۱۱۷) .

37766ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۴۲۵ (۲۶۱۴ف) : نوشتهٔ **۱۲۹۶**، ۱۰۵ گ [آکیموشکین ۱:۳۴۸] .

37767ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۶۱ (۴۹۴۵) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده . انجام: شعر: صدق واخلاص است زاد راه تو، ۲۳۷ گ ۲۱ س[ف.شیروانی ۲:۴۷۹].

37768ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۷۳ A (۲۶۱۳ ف) : بی‌تاریخ [آکیموشکین ۱: ۳۴۹] .

37769ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۴۵۷/۴۳۴/۴ : انجام افتاده [ف.دکتر محمدبشیر حسین ۲ :۲۳۳] .

شرح گلشن راز = حدیقة المعارف

شرح گلشن راز = گلزار دمساز

شرح گلشن راز = مفاتیح الاعجاز

شرح گلشن راز

درص ۱۲۴۸ تا ۱۲۵۳ گذشت .

شرح گل کشتی

متن از میر نجات، که درص ۳۰۸۲ یادشده است. گزارش از سلامت‌الله کاشفی پس از ۱۲۳۲ نگاشته است. **آغاز:** خوشترین هوشی که رندان مدهوش راهوش آرد ، خالقی‌ست .

37770ـ داكا، دانشگاه ۲۴۹ DU : (۱۳۵ ف) : نستعلیق گویا**۱۲۳۷** (۱۸۲۱م) ۵۲ گ [ف.حبیب‌الله : ۱۲۰] .

شرح گل گشتی

متن ازمیر نجات، که درس۳۰۸۲یادشده، گزارش ازذن سنگود زخمی .

37771ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳قف۳۲۰: تاریخ‌یادنشده، ۱۱۵س [مخطوطات سرفرازعلی:۸۷] .

شرح گل گشتی

متن ازمیر نجات، که درس ۳۰۸۲یادشده گزارش از محمدغیاث‌الدین، بروش‌عرفانی‌در عشق، بسال۱۲۵۳ (۱۸۳۷م) نگاشته است .

37772ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۳۶۱/۳۵۷: نوشتهٔ**۱۲۵۵**(۱۸۳۹م) [ف . دکتر محمد بشیرحسین۲:۲۳۳].

37773ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۰۸۸/۸۳ : نوشتهٔ احمددین،۱۸۵۷م (=**۱۲۷۴**) .

37774 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۳۶۶۰/۶۳۹: آغاز وانجام افتاده[ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲ :۲۳۳] .

شرح لامیةالعجم

متن قصیده‌ایست از طغرایی ، مؤیدالدین ابواسماعیل حسین فرزندعلی، درگذشتهٔ۵۱۴، بسال ۵۰۵ دربغداد در وصف حال خود وگله ازروزگار سروده است: اصالةالـرأی صائتنی عن‌الخطلـ وحلیةالفضل زانتنی‌لـدی العطل . گزارشهایی بسیاری دارد. ازآن میان نسخهٔ ناشناختهٔ زیرکه بفارسی‌است.

بنگرید:ذریعه۱۴:۴۳ ـ کشف‌الظنون۲: ۱۵۳۷.

37775ـ **تهران**، دهخدا۹۱/۲: سدهٔ **۱۳-۱۴** ، **آغاز**: اصالةالرای صائتنی . . . الاصالة مصدر واصل‌هرشیئی ریشه‌واساس‌اوست، ناتمام [نسخه‌ها ۳ : ۴۳] ، منتقل شده بـه ـ دانشگاه.

شرح لغات و مصطلاحات آثار ظهوری=فرهنگ‌واژه‌هاواصطلاحات آثار ظهوری

ازعبدالرزاق فرزند محمد اسحاق‌حسینی سورتی، بسال۱۲۱۲ (۱۷۹۷م).

37776 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۳۴۱/۳۳۷ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۱۵] .

شرح مثنوی گلشنی

گلشنی بردعی،روشنی‌رومی‌درس۱۲۵۴ گذشت.

شرح مثنوی معنوی

ازملاایوب لاهوری یاخواجه ایوب‌پارسا، بسال ۱۱۲۰ بهانجام‌رسیده است : یافت شرح مثنوی مولوی ـ خلعت اتمام از لطف خدا ـ گشت تاریخش‌بگوش‌دل‌خرد‌ـ طرفهٔشرح‌معنوی جانفزا. **آغاز**: حمدلایحصی وثنای نـامنتـها مرملکی راکه نی‌وجودعشق‌درخلوتکدهٔوحدت نغمه‌سرای‌اسرارا‌حدیت...اوست.

37777ـ **هند**، بانکیپور۸۱:نستعلیق هندی، ج۱/**۱۱۴۸**، آغازبرابر نمونه، ۴۸۸ گ ۱۹س [ف. عبدالمقتدر:۱۱۴] .

37778ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵۱۸ ppi/VI ۱J : نستعلیق‌محمدفرزند میرزا احمد، ۱۴شوال **۱۲۲۶** ، آغاز برابر نمونه ، همراه‌نی‌نامهٔ جامی [ف . عبدالله ۲ : ۲۰۵] .

37779ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ppi VI/IK ۱۵۱۹: نستعلیق ۲۰ ذیحجه ۱۲۶۵ و ۲۳ ع ۲/۱۲۶۶ .

37780ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب WL ۹ pi/VI ۲۵۷۵: نستعلیق جان‌محمد، ۹ شعبان ۱۲۶۷ [ف. عبدالله ۲: ۲۰۷].

37781ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب N ۹ pi/VI ۹۴۲ : نستعلیق بی‌تاریخ وتازه [ف. عبدالله ۲: ۲۰۶] .

شرح مثنوی معنوی

از بهلول برکی فرزند میرزاخان، که شرح دیوان صائب را بسال ۱۱۲۴ نگاشته است. و نیز ازهموست: شرح دیوان ناصر علی، شرح دیوان غنی، شرح دیوان حافظ. **آغاز:** ... که بعد از آنکه خدمت مولانای بالتماس چلبی حسام‌الدین که با لقاء غیب مطابق افتاده بود.

37782ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب WD ۹ pi/VI ۲۳۵۰ : نستعلیق بی‌تاریخ [ف. عبدالله ۲: ۲۰۹] .

شرح مثنوی معنوی = سر گذشت مولوی

محمدشفیع عاملی در بخش تاریخ ـ سیر خواهد آمد.

شرح مثنوی معنوی

از مولانا عبدالعلی فرزند نظام‌الدین فرزند قطب‌الدین السما لوی . **آغاز :** (دفتر ۱) : الحمدلله اللذی استأثر فی حجاب غیبه. بشنواز نی چون ... . عارف سامی شیخ عبدالرحمان جامی قدس سره درشرح این میفرمایند که مراد ازنی انسان کامل ومکمل است.

37783ـ هند، بانکیپور ۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۹ ، ۳۷۷ گ [ف . عبدالمقتدر : ۱۲۰] .

37784ـ هند، بانکیپور ۸۳: نستعلیق ۵ رمضان ۱۲۶۶ ، در لکهنوی ، آغاز افتاده ، ۲۸۲ گ [ف. عبدالمقتدر: ۱۱۹].

37785ـ هند، بانکیپور ۸۲ : نوشتهٔ ۱۶ شوال ۱۲۳۵، ۳۹۱ گ ۲۰ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۱۶] .

شرح مثنوی معنوی

از محمدنورالله احراری ، نگارندهٔ شرح گلستان: ۳۴۸۹» **آغاز:** الحمدلله العلی الاعلی الوهاب الذی انزل علی عبده الکتاب.

37786ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۷۱ Add: نستعلیق ۱۵ محمد شاهی (۱۷۳۱ م) ۳۲۸ گ (گ ۱ـ ۱۷۶) سپس «حل مثنوی» افضل‌الله آبادی [ریو ۲: ۵۹۲] .

37787ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۵۲ ، ۸۷۱ مث ، میر : نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، ۲۴۱ گ ۱۷ س [منظوراحسن عباسی ۱: ۴۲۳] .

37788ـ بنگال، ایشیاتك ۷۹ منظوم (۵۷۰) : نستعلیق، انجام افتاده .

37789ـ بنگال ، ایشیاتك ۸۰ منظوم (۴۸۴) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۹۶] .

شرح مثنوی معنوی

گویا ازخاکسار، سیدشکرالله‌خان خوافی هندوستانی (م ۱۱۰۸) ، درحل برخی مشکلات ابیات آن. [فرهنگ سخنوران: ۱۸۲]. **آغاز:** الحمدلله العظیم العلی عن احاطة .

(بنگرید : ایـوانف ش ۲۱۱ ص ۱۶۷ ASBC) .

37790ـ داکا،دانشگاه DU۱۱۵(۸۱ ف) : نستعلیق، احمدیار، **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م) ، ۱۱۶ گ [ف. حبیب‌الله۱:۶۸].

37791 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱ ppi/VI۱۵۲۰: نستعلیق‌داراب‌بك‌بلوچ، تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونه . [ف.عبدالله ۲۰۴:۲] .

شرح مثنوی معنوی

از نظام‌الدین محمود حسینی شیرازی ، متخلص به‌داعی، که‌یاداودرخیرالزاد:۱۱۴۲، گذشت. **آغاز**: حمدله ، صلاة . امابعد، این ناگزیریست معنوی برمواردمثنوی که‌ازقلم‌داعی رقم می‌نماید .

37792ـ **هند**، بانکیپور۷۳: نستعلیق ۲۳ رمضان، **۱۲۰۸**، ۱۰۹گ[ف.عبدالمقتدر: ۱۰۲] .

37793ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵۲، ۸۷۱ مث ، دا: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغازبمانند نمونه با کمی‌جدایی ، ۲۷۱ گ [منظور احسن عباسی ۲ :۹۲].

شرح مثنوی معنوی

ازمصطفی‌سروری‌ترك، که دونخسهٔ آن‌درص ۱۲۵۵ گذشت . واینك‌نسخه‌هایی‌دیگر:

37794 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۲۴۲ :فضل‌الله‌تبریزی، **۹۲۶**، ۳۵۰گ ۲۵س[ف. فهمی ادهم ۱:۱۸۳] .

37795ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۳۶۱ : نوشتهٔ**۹۴۹**، ۴۳۹گ۲۵س[ف. فهمی ادهم ۱ :۱۸۳] .

37796ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۳۶۱ :نوشتهٔ**۱۰۰۸** ، ۳۹۸ گ ۲۷ س.

37797 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A.۱۳۶۱ : مصطفی‌فرزند محمد ، **۱۰۱۱** ، ۳۶۹ گ ۲۵ س .

37798 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۴۵۴: سدهٔ**۱۱**، ۱۵۲ گ ۲۹س [ف.فهمی ادهم۱:۱۸۴-۱۸۳].

شرح مثنوی معنوی

از محمد نعیم .

37799ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۲۷۰: نستعلیق **۱۱۰۴**(۱۶۹۲م)، ۱۴۱۰گ.انجام‌آن: تمام‌شد مسودهٔ‌چند ابیات مثنوی مولوی‌ازدست امیدوارکرم‌کریم فقیرحقیر محمدنعیم[ریو۲: ۵۹۱] .

شرح مثنوی معنوی

از مولانا سلطان نظام‌الدین اولیاء؟

37800ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۱ منظوم (۸۳۰) : نستعلیق، انجام افتاده [ف .بنگال: ۹۶] .

شرح مثنوی معنوی

چند نسخهٔ ناشناخته.

37801 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۳۲۹۲ (۲۶۱۷ ف): نوشتهٔ **۸۳۳**، (۱۵۵ پـ-۱۷۱د) [آکیموشکین ۱ : ۳۴۹] .

37802ـ **داکا**، دانشگاه HR۱۰(۸۲ ف) : نستعلیق سدهٔ**۱۸**م، درفهرست‌آمده:شاید مکاشفات رضوی باشد، ۱۷۵ گ[ف .حبیب‌الله ۱:۶۹] .

37803ـ**هند**، بانکیپور۸۰: نیم‌شکسته، عقیق‌الله ، ۲۹محرم **۱۰۷۷**. آغازافتاده :هو الغالبون ـ بعدهذانموده می‌آید که‌چون‌سعادت ابدی ودولت سرمدی‌نامزد این‌خاکپای، ۱۴۶ گ ۱۳ س[ف . عبدالمقتدرمولوی: ۱۱۴].

شرح مثنوی = اسرار مثنوی

شرح مثنوی = ترجمهٔ اتابکید

شرح مثنوی = جواهر الاسرار

شرح مثنوی = جواهر مولوی

شرح مثنوی = حل مثنوی

شرح مثنوی = درمکنون

شرح مثنوی = فتوحات المعنوی

شرح مثنوی = کاشف الاسرار

شرح مثنوی = کشف اسرار معنوی

شرح مثنوی = لطایف اللغات

شرح مثنوی = لطایف معنوی

شرح مثنوی = مخزن الاسرار

شرح مثنوی = مغنی

شرح مثنوی = مفتاح المعانی

شرح مثنوی = مکاشفات رضوی

شرح مثنوی = منتخب قادری

شرح محمود و ایاز

متن از زلالی خوانساری، که یاد آن در ص ۳۱۷۷ گذشت. گزارش از سید محمدصادق علی متخلص به غالب، زنده در لکهنو ۱۲۹۰ .

37804ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۷۹ ، ۸۷۱ زلا، صا: نستعلیق مولا بخش ۲۹ مارج **۱۸۹۵**م، ۴۹۰ گ ۱۳ س [منظور احسن عباسی ۱:۴۶۶] .

شرح مخزن الاسرار

متن از نظامی، گزارش از ابراهیم تتوی که دو نسخهٔ آن در ص ۱۲۵۶ یاد شده است. اینک سه نسخهٔ دیگر :

37805ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب C ۱۰۷ pi/VI ۲۸۵۶: شکستهٔ سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر همان نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۱۶۶] .

37806ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵ Api/VI ۲۰۹: شکسته آمیز ۱۶ ذیقعدهٔ **۱۲۰۱**، آغاز برابر همان نمونه [ف.عبدالله ۲:۱۶۵] .

37807ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۴۵، ۸۷۱ـ مخز، ابرا: نستعلیق ۶ صفر **۱۱۲۳**

آغاز: حمد بیحد وشکر بیعدمر خدایی را سزد که سینهٔ بی کینهٔ انسان را مخزن اسرار و مطلع انوار ساخت ، ۲۵۱ گ، ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱:۳۰۱] .

شرح مخزن الاسرار

از گنجوی، جونپوری در ص ۱۲۵۶ گذشت .

شرح مخزن الاسرار

متن از گنجوی، گزارش از عبدالحمید برادر قاضی رفیع الدین .

37808 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۳۳ (۲۶۱۹ ف) : نوشتهٔ **۹۱۷**، (۲پ-۱۴۷ر) [آکیموشکین ۱:۳۵۰].

شرح مخزن الاسرار

گنجوی، عبرت دماوندی، در ص ۱۲۵۶ گذشت .

شرح مخزن الاسرار

متن از نظامی، گزارش از محمد بلخی که سه نسخهٔ آن در ص ۱۲۵۷ یاد شده است. اینک چهار نسخهٔ دیگر :

37809 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲۲۳) Or ۲۹۳۴ : سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر همان نمونه درفهرست نگاشتهٔ ۱۰۹۱ یاد شده ، ۱۳۳ گ [ذیل ریو:۱۵۷] .

37810 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۴۹ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م آغاز برابر همان نمونه، ۲۲۷ گ [ریو۲:۵۷۳].

37811 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۱۰۷ **pi VI** ۸۴۴ (۲۴۸) : نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر همان نمونه[ف . عبدالله ۲:۱۶۴] .

37812 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۸۲ منظوم (۸۲۹) : نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف. بنگال: ۹۶] .

شرح مخزن الأسرار

متن ازنظامی ، گزارش ازناشناس.

37813 ـ **پاکستان** ، ۸۹۰/۲۴۰ : نستعلیق ، فیض بخش، برای میان نادرعلی، سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده، ۲۲۰ گ ۱۶س[ف. تسبیحی ۱:۲۸۲].

شرح مدخل منظوم

برای متن بنگرید به مدخل منظوم: ۳۱۹۲ گزارش ازحبیب‌الله ، که ۶ نسخهٔ آن درص ۳۲۰ یاد شده است . اینك نسخه‌هایی دیگر:

37814 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۰۰۵ (۲۶۲۰ف): نوشتهٔ **۹۲۷**، (ص ۷۵-۱۶۸)[آکیموشکین ۱: ۳۵۰] .

37815 ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر ، الف ۴۹ : نوشتهٔ **۱۰۶۹**، آغاز برابر همان نمونه، در فهرست متن ازخواجه دانسته شده، ۱۸۴ ص ۱۴ س [ف. کتب خطی ۳:۷۳].

37816 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۵مج : با تاریخ **۱۱۳۲** ـ **۱۱۳۴**، خطبه را ندارد [رؤیت] .

شرح مرغوب القلوب

متن ازشمس تبریزی که درص ۳۱۹۷ گذشت، ونسخه‌ای ازگزارش آن درص ۱۲۵۷ یاد شده است .

شرح مستزاد مولانا

آغاز: حمد بیحد خداوند ذی الجلال را که جمال مطلق او درمرایای ذرات وجود هویدا.

37817 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای M.R.۲۲۸/۲ : دردفتری نوشتهٔ **۱۰۸۶** [ف. فهمی ادهم ۱:۳۲۲] .

شرح مقدمة الصلاة = شرح نام حق

متن ازشرف الدین بخاری، که بنام «فقه منظوم : ۳۰۲۹ » یاد شده است . گزارش از اختیارالدین فرزند غیاث الدین حسینی . فقه حنفی است.

37818 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۶۵ A (۲۶۲۴ ف) : نوشتهٔ **۱۰۲۷**، ۴۱ گ. در فهرست بنام **شرح مقدمه الصلاة** است [آکیموشکین ۱: ۳۵۰] .

37819 ـ **آصفیه** ۹۱۴ : پیرامن **۱۳۰۰**. درفهرست بنام شرح نام حق است،[ف. آصفیه۴:۴۴۸] .

شرح مناجات = ترجمهٔ مناجات

درص ۲۷۲۶ گذشت .

شرح منشآت ابو الفضل

متن ازشیخ ابوالفضل علامی نگارندهٔ «مکاتبات علامی» وجز آن. گزارش ازخیرالله احمد.

37820 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری

۹، ۸۷۶ ابو، خیر: نستعلیق ۱۰ رجب **۱۲۵۲** گزارش دوفتر دوم آنست، **آغاز:** قوله عرضه داشت. عرض، بفتح آشکارا کردن وعرضه نمودن، ۹۱ گ [منظور احسن عباسی ۱: ۵۸۷].

شرح نامه حق = شرح

مقدمة الصلاة.

شرح نامهٔ نامی

متن از لطفعلی دانش تبریزی، که در بخش ادبیات نثری خواهد آمد. گزارش از افضل الدین یزدانبخش.

37821 ــ **تهران،** دانشگاه ۴۷۳۴/۱۰: سدهٔ **۱۳** (ص ۳۳۷-۳۶۵) همراه «نامهٔ نامی» وجز آن [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۹].

شرح نامهٔ نامی

متن از لطفعلی دانش تبریزی، که در بخش ادبیات نثری خواهد آمد. گزارش ازجعفر علی فرزند مهدیقلی حافظ یزدی، که از شرح شرف الدین حسن فرزند عبدالکریم قمی برای حاجی جامی گزین کرده است.

37822 ــ **دانشگاه،** ۴۷۳۴/۱۱: نسخ وشکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، همراه «نامهٔ نامی» وجز آن (ص ۳۶۵-۴۰۴) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۹].

شرح نان و حلوا

متن از شیخ بهائی، گزارش از ناشناس. گزارش شش بیت از آنست: ازدرم ناگه در آمد بی حجاب لب گزان ازرخ برافکنده نقاب .. گفتمش کی بینمت ای خوش خرام ــ گفت نصف اللیل لکن فی المنام. **آغاز:** شرح ابیاتی که شیخ الاسلام... در نان و حلوا بیان فرموده.

37823 ــ **مشهد،** رضوی ۶۷۴ ادبیات (۶۳۲۳): نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۹ گ ۱۹

[ف. رضوی ۷: ۶۱۶].

شرح نسخهٔ منظوم

متن از وطواط، گزارش از ناشناس. در دیباجه مینویسد: خواجه رشیدالدین وطواط چند رساله ومقاله درفن عروض نگاشته است، واز آن میان نسخهٔ منظوم، و من آن نظم را گزارش کرده‌ام.

نسخه‌ای از آن درص ۲۱۵۹ یادشده است. اینك نسخه‌ای دیگر:

37824 ــ **مشهد،** رضوی ۶۱۱۵/۳ فهرست نشده: نستعلیق، باتاریخ **۹۸۳**، به‌همین خامه دردفتر، (۷۱پ-۷۴پ)، آغاز برابر همان نمونه [رؤیت].

شرح نصاب الصبیان = ریاض الفتیان

ابن حسام، درص ۱۹۸۶ و ۳۴۴۹ گذشت.

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی، گزارش از محمد کریم دشت بیاضی، که ۱۲ نسخهٔ در آن درص ۱۹۹۴ یادشده است. واینك نسخه‌های دیگر:

37825 ــ **لنین گراد،** اکادمی علوم A ۸۱۵ (۲۶۲۹ ف): نوشتهٔ **۹۵۴**، (۳۲ر-۹۶ر). نام نگارندهٔ گزارش در فهرست محمد یاد شده است.

37826 ــ **لنین گراد،** اکادمی علوم B ۲۳۹۱ (۲۶۳۱ ف): نوشتهٔ **۱۱۹۱**، (۴پ-۴۳پ) [آکیموشکین ۱: ۳۵۱].

37827 ــ **تهران،** دانشگاه ۵۵۷۹: نسخ شنبه ۲۵ شوال **۱۲۶۷**، ۴۸ گ ۲۰ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۳۹].

37828 ــ **تهران،** خانقاه نعمت اللهی ۲۷۴: نستعلیق، آغاز برابر همان نمونه، ۲۳۰

س۱۲س[ف.دیباجی۲:۱۷] .

37829ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۲۰۶ A (۲۶۲۸ ف) : بی‌تاریخ، ۸۰ گ.

37830ـ لنین گراد، اکادمی علوم۵۱۸ B (۲۶۳۰ف): بی‌تاریخ، ۸۱ گ[آکیموشکین ۱: ۳۵۱] .

37831ـ داکا، دانشگاه DU۱(۲۲۴ ف) : نستعلیق، آغاز برابرهمان نمونه، ۱۴۹ گ [ف.حبیب‌الله: ۲۰۷] .

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی، گزارش ازمحمدفرزندجمال یا محمد فرزند جلال، که دو نسخهٔ آن در س ۱۹۹۴ یاد شده است ، اینک نسخه‌ای دیگر:

37832ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۳۷ : نستعلیق سدهٔ۱۳، نام‌نگارنده درفهرست: محمد فرزند جلال یادشده، ۸۳ گ ۱۶س[ف.دانشگاه ۱۶: ۳۱] .

شرح نصاب الصبیان

متن ازفراهی، گزارش ازیعقوب‌چرخی، که نسخه‌ای از آن در س ۱۹۹۶ نشان داده شده است .

37833ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۳۷ (۲۶۳۴ف) : بی‌تاریخ، (۳۶پ-۴۵پ) [آکیموشکین۱: ۳۵۱].

شرح نصاب الصبیان

متن از فراهی ، چندگزارش ناشناخته .

37834ـ تبریز ، ملی۳۶۳۸ (۹۲۰ ف) : نسخ، تاریخ یادنشده ، **آغاز،** افتاده : اغنیاء ولایحض علی طعام المسکین، و مسکین گداست . گران عود وبربط ، ۴۵ گ۱۵س.

37835ـ تبریز، ملی ۳۶۳۷ (۹۲۱ ف): نستعلیق، تاریخ یادنشده، **آغاز** افتاده: چنان یادکه فاضلان وکاملان که مخدومانند براوحسد برند، ۱۲۶ گ ۱۲ س [ف. سید یونسی ۲ : ۹۱۹] .

37836ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۰۵ A(۲۶۲۷ف): بی‌تاریخ، ۱۹۳ گ[آکیموشکین ۱: ۳۵۱] .

شرح نورس نامه

از عبدالهادی.

37837ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳قف۲۲۳: تاریخ یادنشده، ۳۱۴ص[مخطوطات سرفرازعلی: ۸۷].

شرح نهج البلاغه

دربخش حدیث خواهد آمد.

شرح نیرنگ عشق

متن ازغنیمت پنجابی که در س ۳۲۸۹ گذشت. گزارش ازمحمداشرف انصاری، برای حافظ محمد زین‌العابدین[دیباجه]. **آغاز:** حمدعزیزی که محمداشرف انبیاء س به‌احصای وصف‌ذاتش بعجز معترف گردیده .

37838ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب B ۱۶۱ pi/VI ۲۵۵۲: نستعلیق حامدشاه، بی‌تاریخ، آغاز گزارش: بنام‌شاهدنازك خیالان ...شاهد خوب صورت ساده روی بی‌موی زنخ [ف.عبدالله ۲: ۳۷۶].

37839 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب A ۱۶۱ pi/VI ۱۳۰۶: نیم‌شکسته‌بی‌تاریخ [ف.عبدالله ۲ :۳۷۵] .

شرح نیرنگ عشق

متن ازغنیمت پنجابی، گزارش ازناشناس، که از خود به‌هیچمدان ساکن‌محلهٔ جلال نگر شاهجهان پور، قصبهٔ پرگنه‌یاد میکند. **آغاز** :

غازه پردازی رخسارشاهد کتاب‌ازریختن رنگ سخن در مقدمهٔ توحید و گلگونه سازی‌چهرهٔ نیرنگ عشق .

37840ـ داکا ، دانشگاه DU ۲۶۸ (۱۲۹ ف): نستعلیق‌عبدالحق،**۱۲۵۷** (۱۸۴۱ م) ، ۵۷ گ [ف . حبیب‌الله ۱ : ۱۱۴].

شرح یوسف و زلیخا

متن ازجامی، گزارش ازمحمدباقی[نسخهٔ ملك]یامحمدباقر[نسخه‌پزشکی]فرزندسلطان‌احمد فرزند خواجه ابراهیم‌سوپنجی [نسخهٔ ملك]یا سیوپنجی [نسخه‌پزشکی]. که پس ازآنکه‌بسال ۱۰۰۸ بقریهٔخودسوپنج‌رسیده‌وچندروزی‌آنجا توقف‌کرده ، بقدر وسع مشکلات لفظی آن را گزارش کرده است[دیباجهٔ نسخهٔملك] **آغاز:** شرح ابیات یوسف وزلیخا .. سر آغـاز نامهٔ امیدواران اکرام عزیزی شاید کـه اشك نیاز زلیخایی رابحسن قبول یوسفی .

37841ـ تهران، ملك۴۱۳۷/۲۲:با تاریخهایی از **۱۰۴۱** تا**۱۰۶۱** دردفتر (۱۰۹ پ – ۱۱۵) آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

37842ـ تهران، پزشکی ۲۳۹/۱ : سدهٔ**۱۱** ، (۱–۱۶) ، نام نگارنده در فهرست محمدباقرونسبت‌اوسیوپنجی‌یادشده‌است[نسخه‌ها ۳ : ۳۳۲] .

37843 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D ۳۵۲ (۲۶۳۵ ف): بی‌تاریخ ، (۵۳ پ – ۶۳پ) درفهرست‌نگارنده‌محمدباقی‌سیونجی‌یادشده است . [آکیموشکین۱: ۳۵۲] .

شرح یوسف وزلیخا

متن‌ازجامی، گزارش‌ازعبدالواسع‌هانسوی که‌یاداودر«شرح‌بوستان: ۳۴۵۵» گذشت. **آغاز:** محبوب‌ترین مقالات شرح‌قصهٔ جمال‌یوسفی‌ست که خاتون حجله‌نشین.

37844ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱ – یو ، واسع : شکستهٔ ۱۹ رمضان **۱۲۳۶**، آغاز برابرنمونه،۴۳ گ ۲۰–۱۲س.

37845ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۶۷ ۲۶۳: نستعلیق فهیم‌الدین کرنالی، ۵ شوال **۱۲۵۲**

37846ـداکا،دانشگاهDU۳۸۵(۱۰۱ ف) : نستعلیق ، ۹ ع ۱/بی‌تاریخ، سدهٔ **۱۸** م، درفهرست بنام **سی‌درسی** یاد شده است، آغاز برابرنمونه، ۴۲ گ [ف. حبیب‌الله ۱ :۸۶] .

37847 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب C ۵۹ pi/VI ۶۸۴ : نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه [ف . عبدالله ۲ : ۳۰۳] .

37848ـلاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶۸ ، ۸۷۱ – یو،واسع: شکستهٔآغازسدهٔ**۱۳**، انجام افتاده، ۸۰ گ۱۲س[منظوراحسن‌عباسی ۱: ۴۹–۴۵۰] .

شرح یوسف و زلیخا = شرح عجیب

متن ازجامی، گزارش‌ازمولوی‌محمدشاه، شاگرد حکیم محمد ساجد فرزند فیض محمد قادری‌لکهنوی. نگاشته‌پس‌از۱۱۷۵ که‌درلکهنو ۱۲۹۴ (۱۸۷۷ م) وکلکته۱۲۴۰در۳۴۲ص چاپ‌شده است. **آغاز:** زهی‌قادر مطلق بیچون که از قدرتش صفحهٔ روی‌مبارك یوسفی به‌آیت فیض اشاعت جمال.

بنگرید : ف. مشار: ۱۰۳۱.

37849ـ آصفیه ۲۶۶ مثنوی : نوشتهٔ **۱۲۴۵**، در فهرست بنام«شرح عجیب»یادشده است [ف. آصفیه ۳: ۶۲۸] .

37850ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب E ۵۹ pi/VI ۱۲۷۷: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۰۴].

شرح یوسف و زلیخا

متن از جامی، گزارش از محمد فرزند غلام محمد، در آن از شرح محمد اکرم ملتانی و شرح محمد رضا و شرح عبدالواسع و گزارشی دیگر که نگارنده‌اش را نمی‌شناخته نقل میکند. نگارنده متن را بنام «محبت نامه» خوانده است. **آغاز:** حمدله، صلاة .. میگوید احقر عباد .. که بسا اوقات در دل این فقیر خیال شرح نمودن **محبت نامه** مولانا عبد

37851ـ **پاکستان**، گنج بخش ۱۸/۸۹۰: نستعلیق شکسته آمیز، مولوی امن آبادی، ۱۹۰۴ ب(**۱۲۶۷**ق)، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۲۱ س [ف. تسبیحی ۱: ۲۸۹].

37852ـ **داکا**، دانشگاه ۳۹۱ DU (۱۰۲ ف): نستعلیق ۱۱ صفر **۱۲۷۵** (۱۸۵۸م) آغاز برابر نمونه، ۲۳۳ گ [ف. حبیب‌الله: ۸۶].

37853ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب F ۵۹ pi/VI/ ۱۳۱۴: نستعلیق میانجی ابراهیم، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۳۰۴].

شرح یوسف و زلیخا

متن از جامی، چند گزارش ناشناخته.

37854ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۱،۶۸ یو، لا: نستعلیق سید حسن علی سونی پتی، ۱۰ع۱/**۱۲۴۸**، آغاز افتاده، ۶۷ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۰۱].

37855ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب D ۵۹ pi/VI ۷۱۶: نستعلیق بی تاریخ، تازه، **آغاز:** الهی غنچهٔ امید بکشای .. تمهید این فصل در استدعای حصول علم و عرفان که مقصود از خلقت بنی‌آدم [ف. عبدالله ۲: ۳۰۵].

شعر خیال = شرح مینا بازار

از ارشد اشرف متخلص به خیال، از میانهٔ سدهٔ سیزدهم. گزارش «مینابازار» از کتابهای ادبی درسی هندوستان است که در ۱۲۱۱ (= شعر خیال) بانجام رسانده است. **آغاز:** ربنا ظلمنا انفسنا و ان لم تغفر لنا... میگوید ممنون منت بی شمار ایزد متعال امیدوار بخشش بی‌همال.

37856ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ ظهور، ارش: نستعلیق شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۸۶ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۵۲].

شقایق الحقایق = شرح گلشن راز

احمد الهی، در س ۱۲۶۱ گذشت.

شکرستان

محمد سعد عظیم آبادی، در گزارش «گلستان» نگاشتهٔ ۱۰۹۵. و از هموست: «باغستان: ۳۴۴۱» در گزارش «بوستان».

37857ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۵۶ Add: شکسته آمیز سدهٔ **۱۸** م، ۱۲۰ گ. [ریو ۲: ۰۰].

37858ـ **داکا**، دانشگاه HR۶۳ (۸۷ ف): شکسته، ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۱۶** (۱۸۰۱م)، ۱۷۲ گ [ف. حبیب‌الله: ۷۳].

37859ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ph/III/IIL ۲۳۴۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده **آغاز:** ستایش فراوان و نیایش بی‌پایان، داوری را سزا است که گلستان جهان را [ف. عبدالله ۲: ۲۲۱].

37860ـ **داکا**، دانشگاه ۱۲۰ DU

(۸۸ ف) : نستعلیق، بی تاریخ، **آغاز:** سپاس لطافت اساس و منت نظافت لباس خدای را که گلستان جهان را بسرو قامت ، ۹۱ گ [ف . حبیب‌الله : ۷۴] .

طومار معانی = طور معانی

از زین‌العابدین ابراهیم‌آبادی ، گزارش مشکلات و اصطلاحات دیوان حافظ است، که در ۱۱۱۸ نگاشته است. **آغاز** : بعد حمد وثنای ذات مطلق کـه از ادراك فهم بشر در بحـر صفات .

37861ــ **داکا**، دانشگاه DU۲۲(۹۸ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، نسخه بنام **شرح طور معانی** ست، ۹۴ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۸۳] .

37862ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب L ۱۵ pi/VI ۱۹۳۷: نستعلیق بی تاریخ ، آغاز برابر نمونه، بنام **طومار معانی** ست [ف. عبدالله ۲: ۲۷۹] .

ع - غ

عبرت نامه = عبرت المشایخ

ترجمهٔ قصیدهٔ سینی یا «عیاذیهٔ غیرعنادیه» است. (بنگرید : شرح قصیدهٔ سینیه : ۳۴۸۶)

37863ــ **تهران**، دانشگاه ۲۷/۴۷۳۴: سدهٔ **۱۳** ، (ص ۵۵۲-۵۷۹) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۰] .

عین الترتیل

سمرقندی ، در ص ۹۱ گذشت.

غنچهٔ باز = شرح گلشن راز

به نظم، در ص ۳۰۰۹ گذشت .

ف

فتوحات غیبیه

در کیمیا، در ص ۶۲۶ گذشت.

فتوحات المثنوی

از مولانا عبدالعلی ساحب ، سدهٔ یازدهم هند. گزارش مثنوی معنوی ست .

37864ــ **موزهٔ بریتانیا** Or۳۶۸ : نستعلیق **۱۱۰۳** (۱۶۹۲ م) ، ۱۲۵ گ [ریو ۲: ۵۹۲] .

37865ــ **موزهٔ بریتانیا** Or ۳۶۷: نستعلیق رمضان ۵۰ اورنگ‌زیب (۱۱۱۷ ق = ۱۷۰۵ م) [ریو ۲: ۵۶۱] .

فرهنگ گلستان

ازحمید فرزند عبدالله موسوی، در سه قسم: قسم اول در اشعار عربی و بعضی فارسی . قسم دوم در بیان معانی و بعضی مرکبات الفاظ کلام ربانی و احادیث و اقوال اکابر، سوم در لغات مفردات به ترتیب تهجی . **آغاز:** الحمدلله علی نعمائه و الصلاة علی نبیه والسلام علی اصحابه .

37866ــ **هند**، بانکیپور ۱۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۱۸۰ گ ۱۵ س [ف عبدالمقتدر مولوی: ۱۶۰] .

فوائح

ازمیرحسین میبدی، که ۶ نسخهٔ آن در ص ۱۳۰۳ یـاد شده است . و اینـك نسخه‌هایی دیگر :

37867ـ تهران، مجلس۴۱۳:همراه با «ترجمهٔ دیوان»نوشتهٔ **۸۹۰**، آغاز برابر نمونه [ف .مجلس۲:۲۴۰] .

37868ـ قاهره، دارالکتب۱۱۵ادب فارسی:همراه با « شرح دیوان » نوشتهٔ **۹۲۴**.

37869ـ قاهره، دارالکتب۱۸۲ادب فارسی طلعت: همراه با«ترجمهٔ دیوان» نوشتهٔ **۹۶۹**[مخطوطات۱ :۳۲۷–۳۲۸] .

37870ـ تهران، حقوق۸۳ب:همراه با «شرح دیوان» ازسدهٔ **۱۰** .

37871ـ تهران،حقوق۱۷۱ج:همراه با « شرح دیوان » از سدهٔ **۱۰** ، [حقوق : ۱۴۹] .

37872ـ نجف،امیرالمؤمنین۲۸۷:همراه با«ترجمهٔدیوان»ازسدهٔ**۱۰** [ف.سید عبدالعزیز طباطبایی] .

37873ـ تهران، دهخدا۲۷۷: نستعلیق سدهٔ**۱۰–۱۱** ، زرین [نسخه‌ها۳:۳۹۷].

37874 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۶۹۳: حیدرعلی، **۱۰۰۸**،۳۰۶گ۱۹س.

37875 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۶۹۲: نوشتهٔ**۱۰۵۰** ، آغاز برابر نمونه، ۳۱۷ گ ۲۱س [ف. فهمی ادهم۱ :۹].

37876ـ تهران،سلطنتی۲۶۹۶(۷۵۴ ف) : نسخ و نستعلیق خوش مجنون بهبهانی ، محرم**۱۰۸۷**، آغازبرابر نمونه، ۴۶۲ص۲۳س [ف. دکتربیانی:۶۱۶] .

37877ـ تهران،ادبیات۲۵۲جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، زرین [ف.ادبیات۳:۲۰] .

37878ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۶۲۲/۳۶۴۳: سدهٔ**۱۱**[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۲ :۲۴۰].

37879ـ موزهٔ بریتانیا۱/۲۶۲۹۹ Add : با تاریخ **۱۱۵۹** (۱۷۴۶م) در دفتر (گ ۱–۸۴) [ریو۲ :۸۶۴] .

37880ـ تهران ، سپهسالار ۲۷۴۲ : نسخ سدهٔ **۱۲**، زرین ، ۱۵۹ گ ۱۳س [ف . سپهسالار۵:۱۸۹].

37881 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۳۶/۳ Add: پیرامن**۱۸۱۴-۱۸۱۸**م، گزیده‌ایست از آن (گ ۱۲۰–۲۴۹) ، سپس شرح دیوان علی[ریو۲:۸۰۵].

37882ـ تهران،الهیات۵۳۰د: نستعلیق محمد مهدی اصفهانی،**۱۲۵۳**،۱۳۷گ ۱۴س [ف. الهیات۱:۸۳] .

37883ـ تهران،اصغرمهدوی۲۶۸/۶ : نسخ مسیح کمره‌یی ، **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۲ : ۱۰۰] .

37884ـ همدان، کتابخانهٔغرب۴۷۷۲: نسخ، بغلی [ف. دکتر مقصود].

37885ـ استانبول ، طـوپقپوسرای A. ۲۶۳۲: ۱۷۹ گ ۲۷س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۰] .

37886ـ بنگال ، آسیایی ۲۵ شروح (۸۱۸) : نستعلیق ، تاریخ یادنشده.

37887ـ بنگال ، آسیایی ۲۶ شروح (۱۵۶۴) : نستعلیق ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۲۰] .

فواید علائیه

از محمد فرزند نصیر خبیصی ، مشهور به شمس امام، بنام خواجه‌علاءالدین‌حسن فرزند

خواجه ضیاءالدین هبةالله، که گویا در نیمهٔ دوم سدهٔ نهم میزیسته است. گزارشی است از «قصیدهٔ برده» بوصیری در ستایش پیامبر، پس از مقدمه وحمد وستایش از وزیر زاده یادشده و نامیدن کتاب، سپس یکایك بیتها را آورده بترجمهٔ واژه‌ها وسپس حاصل معنی بنثر پرداخته و آنگاه آنرا بنظم فارسی ترجمه کرده است ودر آخر تخمیس قصیده را بعربی آورده است. او گزارش دیگری برهمین قصیده دارد که بعنوان «شرح قصیده» ۳۴۸۴: گذشت.

37888ـ تهران، مجلس ۱۱۲۷: نستعلیق ونسخ برهان عبدالله برهان‌مؤذن، ۸۸۲، برای خود. درهامش نسخه نویسندهٔ دیگر دو ترجمه به‌نظم از این قصیده رادر ۸۹۲ نوشته‌است، ۲۳۴ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳: ۵۲۴].

فوايد عليشيرى = قواعد عليشيرى

ازمحیی‌الدین فرزند نظام‌الدین (م ۹۵۶) مرید سیداشرف جهانگیر، گزارش برخی از سروده‌های دشوار «اسکندر نامه»ی نظامی‌است، بنام میر علیشیر نوایی (۸۴۴–۹۰۶). آغاز ۱: سپاس بیقیاس مردادای کونین‌را که‌میزان‌اشعار آغاز ۲): خدایاجهان پادشاهی‌تراست ..بر پادشاهان‌مملکت‌مبرهمن خواهدبود که الف کلمهٔ خدا.

37889ـ موزهٔ بریتانیا ۲/۲۶۲۴۳ Add: از سدهٔ ۱۸م، (گ ۱۲ – ۶۸) آغاز برابر نمونهٔ ۱، انجام افتاده، و بنام فوايد عليشيرى است [ریو ۲: ۸۵۹].

37890ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۸۴۲ pe/II ۳ E: نستعلیق و شکستهٔ ۱۲ صفر ۱۲۳۹، آغاز برابر نمونهٔ ۲ وبنام قواعد عليشيرى است [ف. عبدالله ۲ : ۱۶۹].

37891ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۲۱۱۴ (۳۲۸۱ ف): بی‌تاریخ، ۱۳۷ گ بنام قواعد عليشير یادشده‌است [ف. آکیموشکین ۱: ۴۲۴].

فوايد مظفرى

گزارش «اسکندر نامه»ی نظامی‌ست از پیرعلی رسول پوری، ساختهٔ ۱۲۰۴. آغاز: حمدله ..امابعد،میگوید راقم‌الحروف‌الراجی الی رحمةالله الرؤف که اگر چه این‌بی‌بضاعت را سروسامان شرح‌نویسی.

37892ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۲۹۳ pe/II ۳ B: نستعلیق‌وشکستهٔ‌بی‌تاریخ آغاز برابر نمونه [ف. عبدالله ۲: ۱۷۳].

قواعد عليشيرى = فوايد عليشيرى

درهمین صفحه گذشت.

ك

كاشف‌الاسرار و مطلع الانوار

ظریفی چلبی، درس ۱۳۱۲ گذشت.

كتاب مناجات = ترجمهٔ مناجات

از ابراهیم امینی، درگذشتهٔ ۹۳۰، که «نظم الجواهر» را در گزارش سرودهٔ حضرت علی: لك‌الحمد یاذاالجود والمجد و العلی. بسال ۹۲۲ به‌انجام‌رسانده‌است. واین‌یکی گزارشی است به‌نظم‌ونثر که در ۹۱۸ به‌انجام‌رسانده‌است: پی نام وتاریخ این‌ترجمه ـ کتاب‌مناجات کردم رقم. آغاز ۱): وبعد... طالب‌علم‌یقینی‌ابراهیم امینی را بصورت ترجمهٔ ابیات‌مناجاتی‌منسوب

است به... رهنمون گشته وترجمهٔهر بیت‌رباعی مشتمل برچهار قافیه بر زبـان ترجـمان قلم گشته ...لك الحمد یاذالجود. **آغاز ۲**):ای نـام توسردفتر دیوان کمال ـ بی‌نام‌توره نیست بمقصود و.

بنگرید: ذریعه۹:۱۵(ابراهیم).

37893ـ **تهران**، دانشگاه۱/۲۴۵۷: نستعلیق**۹۵۲** عنوان ونشان‌شنگرف(ص۱ـ۲۰) آغازبرابرنمونهٔ**۱**[ف.دانشگاه ۹:۱۱۹۲].

37894ـ **تهران**،مجلس۵۱۳۸: باتاریخ **۱۰۲۴-۱۰۵۷** درجنگ‌ابن‌خاتون(گ۲۲۲ـ۲۲۵) . آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت].

کشف اسرار معنوی درشرح ابیات مثنوی

ازعبدالحمیدفرزندمعین‌الدین‌محمدفرزند محمد هاشم حسینی‌قتالی‌رفاعی‌تبریزی. **آغاز:** حمدبیحد وثنای بیعدذات احدیت‌سمات.

37895 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۰۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ۴۹۷گ [ریو۲: ۵۸۸] .

کشف الرموز

ازنیازی حجازی بخارایی،فرزندسیدعلی فرزند محمد نگارندهٔ«جوهر فرد : ۲۱۸۰ » گزارشی‌ست بربرخی از سروده هـای دشوار فردوسی وخاقانی‌وانوری وظهیرفاریابی‌ونظامی وجزآنها ، وگزارش‌برخی ازسروده‌های خود نگارنده، دریك‌مقدمه‌ودوباب‌ویك‌خاتمه:مقدمه در اموریکه‌پیش‌ازشروع‌درمقصودلازم‌است. باب ۱ ـ درمعضلات ابیات متقدمین۲ـ درمشکلات ابیات متاخرین ، خاتمه‌دراشعاری‌که سرایندهٔ آنها شناخته نیست. نام‌کتاب‌ونگارنده‌وفهرست بخشها دردیباچه‌آمده است. **آغاز:** زهی صانع ناظمی‌که‌کلام موزون مصنوع بیمن نظم صنعت اوست.سپاس بیقیاس.. امابعد،عرضه میدارد .. نیازی‌بن‌سید علی‌بن‌سیدمحمدالحجازی.. بخاری.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۲۴۰ و ۱۸ :۳۵ ـ فرهنگنامه‌های عربی بفارسی :۱۱۷.

37896ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۱۵۸ : نستعلیق قابلی، نزدیك**۹۷۸** (ص۱ـ۴۷)۱۵س [ف . دانشگاه۱۱: ۲۱۱۹] .

کشف الصرفی نظم الدر

شیرازی ، درص۱۳۱۹ گذشت.

کنز الرموز = شرح سیر العباد

سنایی، ناشناخته‌درص۱۳۳۳ گذشت .

گلزار دمساز = شرح گلشن‌راز

قریمی، درص ۱۳۳۸ گذشت.

ل

لطایف غیبی

از محمد دارابی، درگزارش‌دیوان‌حافظ، که ۱۴ نسخهٔ آن درص ۴۲ـ۱۳۴۳ گذشت.و اینك‌نسخه‌ای‌دیگر:

37897 ـ **تهران** ، دکترمفتاح۲۴۰: نستعلیق عبدالله فرزند عبدالمجیدهزارجریبی، یکشنبهٔ **۱۲۲۶**[رؤیت] .

لطایف اللغات

ازعبداللطیف کبیر عباسی، که۲۰نسخهٔآن درص ۱۹۵۰ یاد شده‌است، واینك چند نسخهٔ دیگر :

37898 ـ **موزهٔ بریتانیا** B .xix

۱۶ Royal : نستعلیق هند ، شعبان **۱۰۸۱** (۱۶۷۰ م) [ریو۲: ۵۹۰] .

37899ـ قم، آستانه۶۴۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۴۶ گ ۲۱ س [ف . آستانه : ۱۵۸] .

37090ـ موزهٔ بریتانیا ۷۶۸۵/۱ Add : ازسدهٔ**۱۶** م، (گ۱ـ۱۳۰) [ریو۲: ۸۱۰] .

37901 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۱۴ pi/VI ۱۰: نستعلیق‌حافظ شیر محمد کرنالی، سال۴۰پادشاهی(**۱۱۰۹**) آغازبرابر نمونه[ف.عبدالله۲:۲۰۱] .

37902 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۱۲ Add : نستعلیق**۱۱۲۴** (۱۷۱۲ م) ۱۶۲ گ [ریو۲:۵۹۰] .

37903ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم۷۶ C(۱۹۱m) : نوشتهٔ**۱۱۳۹**، (۱پ-۳۱۰پ) [آکیموشکین۱:۴۷۷] .

37904 ـ هند، بانکیپور۵۹: نستعلیق هند، سدهٔ**۱۸** م، آغازبرابر همان نمونه، ۲۱۹ گ [ف.عبدالمقتدر:۱۰۶] .

37905ـلنین‌گراد،اکادمی‌علوم۲۱۰ I : نوشتهٔ **۱۲۳۱** ، (۲۷۸پ ـ ۳۶۲ پ) .

37906ـ لنین‌گراد،اکادمی‌علوم۱۵۶ B(۱۹۱n): نوشتهٔ**۱۲۳۲**، ۱۸۰گ[آکیموشکین ۱:۴۷۷] .

37907 ـ داکا ، دانشگاه ۴۱۰ DL (۲۲۸ف): نستعلیق ، ۱۸۹۹ ب (**۱۸۴۲**م) ، ۲۴۳ گ [ف.حبیب‌الله :۲۰۹] .

37908 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۳۲۵: تاریخ یادنشده، (۱۴۳ب-۲۶۲پ) [آکیموشکین۱:۴۷۷] .

لطایف معنوی من حقایق المثنوی

از عبداللطیف کبیر عباسی(م۱۰۴۸) که‌یاد اودر«لطایف‌اللغات: ۱۹۵۰» گذشت . گزارش بیتهای دشوار«مثنوی معنوی» مولوی است که در۱۰۳۲ بانجام رسیده ودر کاونپور ۱۸۷۷م ۱۲۹۲ قدر۲۸۲ص چاپ شده است . **آغاز:** رب‌اشرح لی صدری.. شرح‌بعضی‌ابیات مشکلهٔ فارسی وترجمهٔ .

بنگرید: ذریعه۱۸: ۳۲۲ ـ ف. مشار : ۱۳۳۹ .

37909 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۷۷۰ Add : نستعلیق**۱۰۸۰** (۱۶۶۹م)، ۲۰۶ گ [ریو۲:۵۹۰] .

37910ـ هند، بانکیپور۷۴: نستعلیق ۱۷ذیقعدهٔ **۱۱۱۰**، آغازبرابر نمونه،۲۶۴ گ ۱۷ س [ف .عبدالمقتدر مولوی:۱۰۴] .

37911 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۲۷۶ pi/VI۶ Q : نستعلیق میرزا محمد فرزند شیخ‌آدم، ۲۵ صفر **۱۲۷۷**، آغاز برابر نمونه [ف.عبدالله۲:۱۹۹] .

37912ـ بنگال، ایشیاتك ۱۰۴منظوم (۸۴۶) : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده[ف. بنگال: ۹۸] .

37913ـ هند، بانکیپور۲۱: نستعلیق ۵۴۹ گ درفهرست‌بنام‌لطایف‌الحقایق‌من‌نفایس الدقایق یاد شده است،۱۷س [ف .عبدالمقتدر: ۲۶] .

لطیفهٔ غیبی = لطایف‌غیبی

از محمد دارابی، که ۱۴ نسخهٔ آن در س ۱۳۴۲ ـ ۱۳۴۳ یاد شده ، اینك نسخهٔدیگر:

37914ـموزهٔ بریتانیا(ف۱/۴۱۷) ۲۸۵۲ Or: باتاریخ ج۲/**۱۲۹۳** (۱۸۷۶م) دردفتر (گ۱ـ۴۹) آغازبرابر نمونه،درفهرست بنام‌لطیفهٔ غیبی است[ذیل‌ریو:۲۶۴] .

لغات مسالك المتقين

گزارش واژه‌های دشوار مثنوی «مسلك المتقين: ۳۲۰۰» صوفی‌الله یار است .

37915ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۲۶ : نوشتهٔ **۱۲۷۹**، (۳۸۶ر-۳۹۵ر) [آکیموشکین۱: ۴۷۷] .

اللؤلؤة الفريدة في شرح القصيدة الحميرية

از آخوندملا محمدحسین فرزند احمد شریف‌حسینی، گزارشی ازقصیدهٔ:لام‌عمری‌بالوا مربع...سیداسماعیل‌حمیری‌است، برای‌طهماسب میرزا، باسه‌مقدمه ساخته‌است،وددرجب۱۲۳۷ بدان‌آغاز کرده‌است. نگارنده بنیاد گذارمدرسهٔ آخوند درهمدان‌بوده‌است. **آغاز**: الحمدلله‌عدد آیاته واسمائه وزنة ارضه وسمائه .. اما بعد ، چنین گوید .. محمدحسین‌بن ... که از اعظم عبادات .. ذکر مناقب .

بنگرید : ذریعه۱۸ : ۳۸۲ .

37916ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۱۲۹ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، گویا ازخود نگارنده، ۸۰گ ۱۹ س[ف. سپهسالار۵: ۸۹۹] .

37917 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۴۷۸۰: شکسته‌نستعلیق، آغازبرابر نمونه[ف. دکتر مقصود] .

لوامع انوار الكشف و الشهود = شرح خمريه

از ابن‌فارض‌ـجامی، که در۴۶ نسخهٔ‌آن‌در ص ۱۳۴۸ یاد شده است ، و اینك چندنسخهٔ دیگر :

37918ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۷۴، ۸۶۱عمر ، جام‌ـ۲۹۷،۵۵حج: نستعلیق شکستهٔ‌حسین‌علی، سه‌شنبه۲۳صفر **۱۲۱۰**، ۲۸ گ ، آغازبرابر نمونه [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن‌عباسی: ۱۲۱] .

37919ـ **تبریز**، ملی ۲۲۴۳ (۷۳۳ ف) : نستعلیق محمد حسن فرزند ملا محمد اسماعیل، **۱۲۳۳**، آغاز برابرنمونه، درفهرست نام‌کتاب ونام نگارنده نادرست‌آمده‌است، ۲۷ گ ۲۴ س[ف. سیدیونسی۲: ۷۶۴].

37920ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۲/۲۰۰۵/۱۰۱۵ : تاریخ‌یادنشده، در فهرست شناخته نشده وبنام «لمعات‌ـ کتاب»یاد شده است .

37921ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۱ A ۲۳۵۴/۳۵۰: نیز تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۴۳].

37922ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۰۷۰۳ : آغازبرابرنمونه، ۴۳ گ ۱۷س [ف.فهمی ادهم۱: ۲۲].

مجموعة الفرائد في شرح ابيات الشواهد

از محمدرفیع الشریف،هنگامی که «مغنی اللبیب» ابن هشام‌رامباحثه‌میکرده، سروده‌های آنرا به درخواست دوستی ، بعربی گزارش و بفارسی ترجمه‌کرده است. **آغاز**: الحمدلله ـ الذی رفع‌قدرالعلم فی‌الانظاروالافاق.

37923 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۹۱۲/۲ (۱۴۱۴) : سدهٔ**۱۲** ، باتاریخ ۱۱۹ (**۱۱۰۹**) در دفتر ۲۳ گ [ف. شیروانی ۲: ۷۵۲] .

محمودیه = شرح گلشن‌راز

از میرزاعبدالکریم رایض‌الدین‌زنجانی، اعجوبه، نگارندهٔ «عین‌الحقایق : ۱۲۸۸» و

«کنز الاسرار: ۱۳۳۶» وجز آن. همان «مفاتیح الاعجاز» لاهیجی‌ست با دستبرد گیهایی از اعجوبه که آقای گلچین معانی در «گلشن‌راز و شروح آن» آنرا شناسانده است. و نیز بکوشش شمس‌الدین پرویزی ذهبی بسال ۱۳۳۵ خ همراه «کرسی‌نامه» و «وصیت نامهٔ حضرت قدسی» و «تنبیهیه» چاپ شده است. **آغاز:** بنام آنکه فکرت آموخت.. بدانکه هرفیضی که ازفیاض مطلق فایض‌شود.

بنگرید: نشریه دانشکاه ۴: ۱۰۳.

37924 ـ **مشهد**، رضوی ۹۲۸۰ فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۴**، ۴۶۱ گ ۱۳ س، وقف همان شمس‌الدین الدین پرویزی [رؤیت].

مخزن الاسرار

از سیدعبدالعلی عرف به‌میرن(!) بخاری. درگزارش هفت بند خود.

37925 ـ **آصفیه** ۲۲۶ قصاید: نوشتهٔ **۱۱۹۴** [ف. آصفیه۴: ۵۱۶].

مخزن الاسرار

از ولی‌محمد اکبرآبادی، گزارش «مثنوی معنوی» است که در ۱۱۴۰ بدان آغاز کرده و ودر۱۱۴۹ بانجام رسانده است. درآن آمده:

چون زیاطن رخ نمود انجام او ـ **مخزن اسرار**
کردم نام او ـ کم کنی از نام او گر ده‌عدد ـ مرترا از سال ختم آگه کند.

آغاز: (دیباجه) سپاس‌وستایش مرحضرت وجود مطلق را که بصورت اجناس تعینات. **آغاز** (دفتر۱): بشنو از نی ... معنیش همانست که حضرت مولوی جامی نوشته‌اند. **آغاز**(دفتر۲): حمد میگویم خدای پاك را. **آغاز** (دفتر۳) حمد حق که حامد و محمود اوست. **آغاز** (دفتر۴): حمد حق که برتر از حمد وثناست. **آغاز** (دفتر۵): بازمیرانم قلم درحمدحق. **آغاز:** (دفتر۶): حمد حق گویم که‌حمد اورا سزاست.

37926 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۳۷ منظوم (۶۰۶): شکستهٔ **۱۱۸۸**. گزارش دفتر ۱ و ۲ و ۴ است [ف. بنگال: ۱۰۰].

37927 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۱۳۶ منظوم (۳۸۳): شکسته تاریخ یادنشده، گزارش دفتر ۱ و ۲ و ۶ است [ف. بنگال: ۱۰۰].

37928 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب pi/VIp ۸۳۸: نستعلیق بی‌تاریخ، نسخهٔ کامل ازشش دفتر [ف. عبدالله۲: ۲۰۸].

مرآت الحدایق = لطایف الحدایق

ازعبداللطیف کبیرعباسی، که ۳ نسخهٔ آن درص۱۳۷۱ یادشده‌است، واینك چند نسخهٔ دیگر:

37929 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ApiVI ۵۷ ۲۵۳: نستعلیق **۱۱۱۱**، **آغاز:** این نو شکفته گلزاری‌ست که دراین‌هنگام [ف. عبدالله۲: ۱۳۸].

37930 ـ **بنگال**، ایشیاتك ۷۶ منظوم (۵۹۵): نستعلیق ۳۸ پادشاهی عالمگیری، سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده درفهرست بنام «شرح حدیقه» یاد شده است [ف. بنگال: ۹۵].

37931 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب B ۲۶ ppi VI ۱۵۶۵: نستعلیق، بی‌تاریخ.

37932 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A ۴ pi VI ۲۵۳: نستعلیق بی تاریخ، باتاریخ نگارش ۱۰۴۰. [ف. عبدالله ۲: ۱۳۹].

مرآت الحقایق

دهدار، درص ۱۳۷۲ گذشت.

مرج البحرین

از خاتمی، سیف‌الدین عبدالرحمان فرزند

سلیمان. گزارش غزلها وقطعه‌های دیوان حافظ است. آغاز: الایاایهاالساقی ..داناوآگاه باش ای‌عاشق که الاحرف تنبیه است ویا حرف ندا. ایها کلمه‌ایست که‌معرف بلام.

37933ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب D ۱۵ pi/VI۸۵۸: نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز نزدیك به‌نمونه است [ف. عبدالله۲:۲۷۸]

37934ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب pi/VIN ۲۴۷۸: نستعلیق یکم‌صفر..(بی‌تاریخ‌سال. آغاز نسخه: قطع منزلها:چه‌قطبیت بوده درجنب قدرش خود چه‌غوثیت[ف.عبدالله ۲: ۲۷۶].

مشارق‌الدراری الزاهر

فی کشف حقایق نظم‌الدرر.

ازسعدالدین‌سعیدفرغانی، که۳نسخهٔ آن در ص۱۳۸۶ یاد شده واینك نسخه‌ای دیگر:

37935ـ استانبول، طوپقپوسرای H ۰ ۲۳۲: پیرامن سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۳۲۶].

مشرق

فیض، در ص ۱۳۸۷ گذشت.

مصباح‌الجنان = شرح قصیدهٔ بدء الامالی

متن‌ازسراج‌الدین علی‌اوشی فراغانی، که یاد اودر«شرح قصیدة الامالی:۳۴۸۱» گذشت. گزارش گویا ازعبدالکریم‌خاکی، بسال۱۲۷۷ (۱۸۶۰م) = که مصباح‌الجنان‌شدتمام‌ای‌جان. آغاز: (پس از دیباجه) : نوشتم نامهٔ‌توحید یزدان ــ به‌شرح‌متن‌علی‌بن‌عثمان‌ــ بگوید بنده در آغاز تحریر ــ برای‌حق‌شناسی‌نظم‌تابان ــ یقول‌العبد...

37936ـ داکا، دانشگاه ۱۴۲ AR (۳۴۰ ف) : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۷** دردفتر، (۱ر-۱۷پ) [ف. حبیب‌الله ۱: ۳۵۰].

معادن‌الرضا

گزارش «هفت بند»محتشم‌کاشانی است. با دیباجه‌ای. آغاز: کلامیکه مطلع‌ومقطعش بحلیهٔ مبانی رفیع متجلی ومزین است .

37937ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۹۴ pi/VI ۱۰۶۰: نستعلیق بی‌تاریخ[ف. عبدالله۲:۳۲۸] .

سراج‌المؤمنین = شرح بیتی از حافظ

کاشف، درص۱۳۹۷ گذشت.

معین‌المبتدی

ازنصیرالدین‌فرزندفقیرعبدالله، در گزارش «کریما»ی سعدی‌ست، که گزیده‌ای‌ست از سروده‌های «بوستان» و بنام «نصیحة الملوك : ۳۲۷۵» گذشت، بربنیاد باب، باب، ش‌لغات (شرح‌لغات)وقوله، قال. نخست بیتی‌رامی‌آورد سپس به‌گزارش واژه‌ها به‌نثر روان‌می‌پردازدو مآخذومنابع گزارش‌واژه‌هارانام‌می‌برد. آغاز: حمدله . عاقبة. اما بعد،میگویدداعی کافهٔ‌اسلام نصیرالدین... که‌چون‌اول‌معلمان‌به‌شاگردان‌در تعلیم‌کتب معقولات‌به‌کتاب کریما آغازند.

37938ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۲۲۲ : نستعلیق خوش‌میان محمدزمان، سکنهٔ موضع مستاله، آدینه **۱۳۰۴**، ۵۱گ۱۵ س [ف. تسبیحی۱: ۶۰۶].

مغنی

از محمدعابد ، گزارش «مثنوی معنوی» مولوی‌ست، که در ۱۱۰۰ بدان آغاز کرده‌است.
آغاز: حمدمطلق مرذات جامعی راکه اعیان خارجی وهستی تفاصیل شئون .

37939 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۶۹ Or: رمضان **۱۱۰۰** (۱۶۸۹ م)، ازدفترسوم آغاز میشود، ۱۷۵ گ [ریو۲: ۵۹۱] .

37940 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب WN ۹ pi/VI ۲۹۶۶: نستعلیق خوجه‌پیر چراغ ، ۲ع۲۷ و۲۸ج۲/**۱۲۳۴**، آغازبرابر نمونه[ف.عبدالله۲: ۲۰۱].

مفاتیح الاعجاز

اسیری لاهیجی ، که ۴۱ نسخهٔ آن در س ۱۴۰۱ ـ۱۴۰۳ یاد شده‌است، اینك چند نسخهٔ دیگر :

37941 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد۳۵۱: نستعلیق خوش رحمةالله فرزند محمد حسینی نوربخشی، بروزگار و نزد او ، **۸۸۲** در زبید یمن، برگ نخست نونویس، ۴۲۹ گ۱۹س [ف. شهرستانها۱: ۱۸۰] .

37942 ـ **تهران**، مجلس۸۸۴۴فهرست نشده : نوشتهٔ **۹۰۱** [آقای رحیمی گنجور کتابخانه] .

37943 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۶۶/۱۶۱: نوشتهٔ **۹۱۵** (۱۵۰۹ م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین۲: ۲۵۳].

37944 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب۴۵۷۴: نستعلیق عبدالعزیز . **۹۲۳** [ف . دکتر مقصود].

37945 ـ **تهران**، سلطنتی۶۷۶(۴۴۴ ف) : نستعلیق طاهر محمد هلالی، **۹۵۹**، آغاز برابر نمونه، زدین، ۷۵۹ص ۱۷س[ف.دکتر بیانی: ۱۸۴] .

37946 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۸۸/۲۸۳: پایان‌سدهٔ **۱۰**[ف.دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۵۴] .

37947 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Api/VI ۳۷ ۲۳۱: نستعلیق هند،سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه[ف. عبدالله ۲: ۲۲۳].

37948 ـ **تهران**، ملی۱۰۹۰ف: نستعلیق علی فرزند احمدشیرازی، ذیقعدهٔ **۱۰۱۲**، آغاز برابرنمونه، ۳۴۶گ۲۱س[ف. ملی۳: ۱۱۲] .

37949 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H. ۱۵۰۳: نوشتهٔ محمدزین‌الدین، **۱۰۲۵**، ۳۷۲ گ ۲۱س[ف. فهمی ادهم۱: ۱۹۹] .

37950 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۷۹۶(۴۱۶۹ف): نوشتهٔ **۱۰۳۱**، ۴۰۷گ [آکیموشکین ۱: ۵۵۷] .

37951 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۲۸: نستعلیق حسنعلی، ۱۴ذیقعدهٔ **۱۰۳۴**، آغاز برابرنمونه، سپس اجازهٔ طریقت او به‌قاضی عبدالله، ۱۱۰۰ص ۱۷س[ف.دیباجی۲: ۶۸] .

37952 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۲۰: نستعلیق علی فرزند عبدالغالب، دوشنبه ج۱/**۱۰۷۵**، آغازبرابر نمونه، ۸۰۰ص۱۸س [ف. دیباجی ۲ :۱۲۳].

37953 ـ **تهران**، ملی۱۰۹۸ف: محمد شفیع فرزند عبدالفتاح خوانساری ، شنبه ع۱/**۱۰۹۶**، آغازبرابرنمونه، ۳۶۲ گ۱۹س[ف. ملی۳: ۱۱۸] .

37954 ـ **هند**، بانکیپور۱۲۳: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۴۶ گ ۱۱ س [ف. عبدالمقتدر : ۱۷۲] .

37955 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب B ۱۰۱ pi/VI ۱۰۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** .

37956 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب A

۳۷ VI/pi۸ ۲۳۰۸: نستعلیق۲۸ج۱/**۱۱۳۱**.

37957ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۶۲VI/pi۱۶۳۳: نستعلیق۲۷رجب**۱۱۸۸** [ف. عبدالله۲:۲۲۴].

37958ـ **تهران**، سلطنتی، شمارهٔقفسه درفهرست یادنشده (۴۴۵ف) : نستعلیق خوش عبدالکریم طباطبایی، **۱۲۶۹** آغاز برابر نمونه، زدین، ۷۳۶ص۱۹ س [ف. دکتر بیانی : ۱۸۶] .

37959 ـ**مشهد**، جامع گوهرشاد۳۰۴۳: نستعلیق‌شکسته ، سدهٔ **۱۴** [ف.شهرستانها ۱: ۱۸۰] .

37960ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم۲۴۵ B (۴۱۶۷ ف) : بی‌تاریخ، ۴۴۸ گ.

37961 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۴۶ (۴۱۶۸ف): بی تاریخ ، ۴۴۲ گ . [ف. آکیموشکین۱:۵۵۷] .

37962 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۶۶/۱۶۲ : نوشتهٔ محمد عبدالله ، تاریخ یاد نشده، نسخهٔ‌بی‌مانند [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲:۲۵۴] .

37963ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۰۲۵۶: محمد فرزند احمد مغربی ، تاریخ یاد نشده ، آغازبرابر نمونه ، [ف .فهمی‌ادهم ۱ : ۲۰۰] .

مفتاح الحقیقه

گزارش حدیقه، درص ۱۴۰۴ گذشت.

مفتاح الکنوز

از رضا قلیخان هدایت ، که یاد او در «اصول الفصول : ۱۰۴۳» گذشت. گزارش سروده های خاقانی‌ست ، و در « مظاهر الانوار» خود که‌در۱۲۶۵ نگاشته‌ازاین کارخود یادکرده است. **آغاز:** مفتاح ابواب کمال و کلام ومصباح ضلال ظلام.

بنگرید: مجمع الفصحاء ۱ : ۲۰۰ ـ ذریعه ۲۱ : ۳۴۳ .

37964ـ **موزهٔ بریتانیا** (۲/۲۲۱) Or۳۴۰: همراه «تحفة العراقین» خاقانی نوشتهٔ زین العابدین **۱۲۵۹** (۱۸۴۳ م)[ریو ، ذیل: ۱۵۱] .

37965ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۷۵۲: نستعلیق خوب ۲۰رجب **۱۲۶۱**، ۵۵ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

37966ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۳۱: نستعلیق خوبج۱/**۱۲۷۱**، ۷۴ گ[ف.خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

مفتاح گلستان

از خواجهٔعالم اویس عرف‌به‌آدم، فرهنگ واژه‌های دشوار گلستان است، ساختهٔ ۱۰محرم ۹۰۰ (۱۴۹۴ م) .

37967ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۱۶ : تاریخ‌یاد نشده، انجام‌افتاده [ف.دکترمحمدبشیر حسین۱:۳۲۲].

37968ـ **تبریز**، حاج‌آقاحسین نخجوانی، ۴۸۷۳ : نوشتهٔسیدعزالدین عشقی طالب علم‌مدرسه مولوی‌غلام رسول [نسخه‌ها۴: ۳۴۱] .

مفتاح المخزن

متن «مخزن‌الاسرار» ازنظامی، گزارش دشوارهای آن از عبدالحافظ لاهوری مولتانی هاشمی‌لاهوری، بروزگار عالمگیر (۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸)، بسال ۱۰۸۰ نگاشته است. **آغاز:** حمدلااحصی‌وثنای‌لاانقضای‌سزای‌خدای‌بی‌همتایی باشد که مفتاح .

37969_ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۵، ۸۷۱ مخز، حبیب: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۲** **آغاز:** مخازن محامد وصفات، ۶۹ گ ۲۱ س [منظور احسن عباسی ۱: ۳۰۲] .

37970 _ داکا، دانشگاه ۲۶۷ DU (۷۵ ف): نستعلیق، محرم **۱۲۷۴** (۱۸۵۷م)، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۰ گ [ف .عبدالله ۱: ۶۳] .

37971_ پاکستان، دانشگاه پنجاب A ۱۱ Api/VI ۲۰۴ (۲۴۹): نستعلیق بی تاریخ آغاز برابر نمونه . [ف. عبدالله ۲: ۱۶۵].

مفتاح المعانی = شرح مثنوی

از عبدالفتاح گجراتی. که دو نسخهٔ آن در ص ۱۴۰۶ یاد شده واینك نسخه‌ای دیگر: **آغاز:** الحمدلله الولی والصلاة علی النبی و آله المهدی . هو اصل اصول الدین ، یعنی بیخ بیخ دین حقیقت روشن است که اصل طریقت است .

37972_ هند، بانکیپور ۷۷: نستعلیق هندی، ۲۲ شوال **۱۲۰۶**، بنام «شرح مثنوی» یادشده است، ۱۹۴ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر مولوی: ۱۰۹] .

مفتاح النکات

ازمیرزاجان فرزندفخر الدین محمد ۱۰۷۳. گزارش غزلهای عرفی شیرازی‌ست، و گزارش قصیده‌های اوازهمو بنام «شرح دیوان: ۳۴۶۷» گذشت. **آغاز:** شانهٔ گیسوی دوشیزگان سین ستایش صانعی راسزاست که در منقار طوطیان.

37973_ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۲۸ C pi/VI ۹۴۶: نستعلیق بی تاریخ، تازه [ف. عبدالله ۲: ۳۳۴] .

مکاشفات رضوی

ازمحمدرضا لاهوری، که ۲ نسخهٔ آن در ص ۱۴۱۵ یاد شده است. اینك نسخه‌های دیگر : **آغاز:** نه هرحمدی سزاوار آفریدگار جهان و جهانیان است، نه هرحامدی کاشف اسرار.

37974_ اصفهان، عمومی ۱۱۵۳۷ : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲** ، ۲۸۷ ص ۲۰ س [ف. دکتر مقصود : ۱۵۸] .

73975_ داکا، دانشگاه HR۱۰ (۸۲ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، درفهرست آمده: شاید مکاشفات رضوی باشد ، ۱۷۵ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۶۹] .

37976_ هند، بانکیپور ۷۶: نستعلیق هند، اسدالله فرزند شاه سعدالله نبیرهٔ شیخ بهاء الدین المعروف حضرت شاه باجن برهانپوری، ۲۰ رجب سوم سال پادشاهی محمدشاه، ۱۸۴ گ ۲۴ س [ف.عبدالمقتدر مولوی: ۱۰۷].

منتخب قادری

حیات علی، سدهٔ سیزدهم. گزارش «مثنوی معنوی» است . **آغاز:** حمد بیحد وسپاس بیعد سزاوار بارگاه آرامگه آرای خلوتکدهٔ غیب .

37977_ هند، بانکیپور ۸۵: نستعلیق ۱۴ شوال **۱۲۲۴** ، ۱۷۳ گ ۲۳-۲۵ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۲۰].

منهج النجاة

ازمحمدطاهر (شیرازی قمی)، بنام شاه سلیمان صفوی. در دیباجه آمده است : در ایام جوانی چندرباعی درمعارف الهیه واصول مذهب شیعه سروده بودم، اکنون آنها را گزارش میکنم. در هشت باب : ۱_ در توحید ۲_ درعدل ۳_ در نبوت ۴ _ امامت ۵_ معاد ۶_ درابطال جبر وتفویض و اثبات امر بین الامرین ۷_ معنی بدا ۸_ اخلاص ومحبت. **آغاز:** حمدله. صلاة. اما بعد، مخفی نماند

که غرض‌ازآفرینش انسان‌وجان‌تحصیل معرفت واطاعت خدا... این داعی دولت قاهره محمد طاهراین رساله را ازبرای انتفاع.

37978ـ تهران،عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق، باتاریخ ۱۱۰۰ باهمین‌خامه دردفتر، همراه:دعای‌جوش‌کبیروترجمه‌واخبارواحادیث ازمجلسی زیارت نامه، اختیارات مجلسی‌درسه فصل ویك‌خاتمه، سپس این‌کتاب، آداب‌تجهیز و تکفین مجلسی، ترجمهٔصلاةملامحسن،رسالهٔ وحیزه درعقودنکاح، نان وحلوا،مناهج‌المسائل ترجمهٔ برالساعه [رؤیت].

نسایم گلشن

ازنظام‌الدین‌شاه داعی شیرازی، که در ص ۱۴۵۶ یاد شده است .

37979ـ تهران، سپهسالار ۲/۳۲۳: نستعلیق ابوالقاسم‌فرزندسعدی‌دامغانی، پنجشنبهٔ ۱۰ رمضان ۱۰۲۷ و مقابلهٔ ۱۰۲۸ (۳۱ پ ــ ۲۷۹پ) [ف.سپهسالار۵:۷۱۲].

نظم الجواهر

از سلطان ابراهیم امینی، صدر، درگذشتهٔ ۹۳۰. گزارش‌دیوان‌حضرت علی‌ست، برای‌شاه سلطان حسین میرزا بایقر(۸۴۲ ــ ۹۱۱) ، نگاشته ودر۹۲۲ بانجام‌رسیده است. اودر۹۲۷ بشاه اسماعیل (۹۰۵ــ۹۳۰) پیوست و«فتوحات شاهی» را در تاریخ برای او ساخت . آغاز: سبحانك‌لاعلم‌لناالاماعلمتنا..ای صنع‌تو ترجمان دیوان ولا...حمدی که‌ناظمان مناظم‌قرب‌ولایت بدایت مقال.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۵ (ابراهیم) و۱۶ : ۱۱۷ (فتوحات).

37980 ـ تهران،دانشگاه۳/۲۴۵۷: نستعلیق ۹۵۲ (ص۹۱ ــ ۲۵۰) همراه شرح مناجات حضرت علی ، شرح دعای صباح‌هردو از او[ف. دانشگاه۹:۱۱۹۵] .

نورستان

ازمحمد واصل کوردی سالاری ، گزارش «گلستان» سعدی‌ست ، که در۱۴ذیحجهٔ۱۱۰۵ (سی و هشتمین سال پادشاهی عالمگیر) ، در شاهجهان آباد نگاشته‌است . آغاز : سپاس بیقیاس مرداوریر راکه خلاصهٔ طینت انسانرا مشغوف‌حکمت..منت مرخدارا..المنت‌بکسر میم و تشدید نون عدالمنعم‌النعم علی‌المنعم ، یعنی‌شمار کردن منعم نعمتهای خود بر نعمت داده شده .

37981ـ هند، بانکیپور۱۰۸: نستعلیق هند، گویا نگارنده، ۱۶۹ گ ۲۱ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۵].

نورالعیون = شرح قران‌السعدین

متن ازامیر خسرو دهلوی، گزارش از نورالدین‌محمدمعروف‌به‌نورالحق‌شاه‌ترك‌بخاری شاهجهان آبادی دهلوی ، در گذشتهٔ ۱۰۷۳. فرزندشیخ عبدالحق.در۱۰۱۴(چشم‌عین‌ازمیان بردارند ـ میشود «شرح‌قران‌السعدین») . واز اوست «زبدةالتواریخ». آغاز: خطبهٔ کبریا و جلال‌مرپادشاهی‌راکه‌پادشاهی‌اوراآغاز وبدایت نیست .

37982ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹۱ ، ۸۷۱ـقر ، نور(۲) : نستعلیق آغازسدهٔ ۱۳ . آغازیك‌برگ افتاده ، ۱۲۲گ۱۷س.

37983ـ لاهور، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹۱، ۸۷۱قرـنورـ۹۱، ۸۷۱قر(۳): نستعلیق سدهٔ ۱۳[منظوراحسن‌عباسی۱: ۴۷۹].

نی‌نامه

از جامی، که ۳۴ نسخهٔ آن در ص ۷۵ ـ

۱۴۷۷ یاد شده است. اینك چندنسخهٔ دیگر :
آغاز: عشق جزنایی وماجز نی‌نه‌ایم ... این سطریست چندمنثور وبعضی‌منظوم.

37984ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۶۷۲/۱۸: در «کلیات» او **۸۷۷ ـ ۸۹۵** [ف. فهمی‌ادهم۱:۲۳۵].

37985ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۸(۵۱۸ ف): در«کلیات»اونوشتهٔ**۸۹۸-۹۰۲**[ف.دکتر بیانی: ۲۷۹] .

37986ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۷: در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۱** [ف. فهمی ادهم۱:۲۳۵] .

37987ـ**لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۱۱۱ C (۲۰۱۲ف) : باتاریخ**۹۵۷**دردفتر، (۱۶۳پ-۱۷۰پ) [آکیموشکین۱: ۲۸۵].

37988ـ **تهران**،سلطنتی۲۲۹۴(۵۲۱ ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۸۲** ، زرین [ف. دکتربیانی:۲۸۶].

37989ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۷/۱۵: در«کلیات»او ازسدهٔ**۱۰**.

37990 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A. ۱۵۸۵/۱۹: در«کلیات»او ازسدهٔ**۱۰**[ف. فهمی ادهم۱: ۲۳۶-۲۳۷] .

37991ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۱۸۱۰ (۲۰۱۱ف) : با تاریخ **۱۰۰۶** در دفتر ، (۲۲۶پ - ۲۳۰ر) [آکیموشکین ۱: ۲۸۵] .

37992ـ**تهران**،سپهسالار۳۹/۲۷۹۹: نسخ عبدالمطلب حسینی ، شعبان **۱۰۷۴** (ص. ۳۷۶-۳۷۹)[ف. سپهسالار۵ : ۷۴۱] .

37993ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۷۲۰ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۷۹** (ش ۵) [آکیموشکین۱: ۴۴۳] .

37994ـ **مشهد** ، رضوی ۷۹۱۱/۱۳ فهرست نشده: باتاریخ**۱۰۸۳** دردفتر(۸۹پ-۹۱ر) **آغاز:** عشق جز نایی و ما [رؤیت] .

37995 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۴/۳ Or : ازسدهٔ**۱۷** م ، (گ ۷۵- ۷۸) [ریو۲: ۸۷۶] .

37996ـ**موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۴/۱۳ Add : ازسدهٔ**۱۷-۱۸**م ، (گ۱۱۷-۱۲۴) [ریو ۲ :۸۶۳] .

37997ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۸۵ Api/VI ۲۷۶: نستعلیق ۲۹ رمضان و ۱۹ذیقعدهٔ**۱۱۵۷**. **آغاز:** بشنوازنی[ف.عبدالله ۲ :۲۰۰] .

37998ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۹۹۹ (۲۰۱۰ف) : نوشتهٔ**۱۲۱۹**، (۵۴پ-۶۰ر) [آکیموشکین۱:۲۸۵].

37999ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب J ۱ ppiVI ۱۵۱۸: باتاریخ **۱۲۲۶**، آغاز برابرنمونه [ف.عبدالله ۲: ۲۰۵].

38000ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۴۶۱/۲ فهرست‌نشده : باتاریخ**۱۲۴۱** دردفتر(۴۳پ-۵۰ر) [رؤیت] .

38001 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۸۷۷/۲: شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**[ف. شهرستانها ۱:۱۹۵] .

38002ـ **تهران**، سپهسالار ۳۴۹/۲: تاریخ‌یادنشده(۱۵۲پ-۱۵۷پ).

38003ـ **تهران**،سپهسالار۶۵۵۳/۵: تاریخ‌یادنشده (۳۹ر-۴۳پ) آغازبرابرنمونه [ف. سپهسالار۵ : ۷۴۱] .

نی‌نامه

باید ازمعنوی باشد. درگزارش همان‌بیت سرآغاز مثنوی. **آغاز:** نی‌چه و آن‌دور پس‌این پرده کیست- ناله وافغان اوازبهرچیست.

38004- **تهران**،سپهسالار۷/۶۵۵۳: تاریخ یادنشده (۴۴ر-۴۷پ)[ف.سپهسالار۵: ۷۴۲] .

وحدتیه=شرح بیت درص ۸۶۵ گذشت.

بخش بیست وهشتم

ادبیات نثری

متون ادبی ، منشآت ادبی ، توصیفها ، مناظره‌ها ، امثال ، مقامه، شوخی‌وهزل .

الف

آرزو وخیال

گفتاریست خیالی، در آن از آرزو وخیال و شوق و توفیق وانتظار، وعواطف واحساسات دیگری که همراه اینهاست، به نثر شیوایی سخن رفته است. **آغاز** : دروادی توهم ، روزی شحنهٔ آرزو و دامی خیالی را بدست پیچیده کام دل می‌جست، تصور خیال شخص آرزو را بوادی توهم در آورده متوجه.

38005ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۳۰۳۴: نستعلیق ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۲۷۶** (ص۷۷ ـ ۷۹) ۱۶ س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۴] .

آشوب نامه = هفت آشوب

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۹» گذشت. دیباجه‌ایست بر «سبعهٔ: ۲۹۰۰» زلالی به نثر ونظم، بایك دیباجه ویك خاتمه، در دیباجهٔ «آشوب نامه» ازسرایندگانی نام برده و ستایش کرده تارسیده به زلالی که اورا باستایش بسیار نام برده ونیز از «سبعهٔ سیاره»ی او. سپس هفت آشوب که هر آشوب آن دیباجهٔ یکی از هفت مثنوی زلالی است: آشوب ۱ـ دیباجه‌ی محمود و ایاز ۲ ـ دیباجه‌ی حسن گلوسوز ۳ـ دیباجه‌ی شعله‌ی دیدار ۴ ـ سلیمان نامه ۵ ـ آذر وسمندر ۶ ـ میخانه ۷ـ ذره وخورشید. **آغاز**: این نامه را جوخامه‌ی طغرا تمام کرد ـ **آشوب نامه‌اش** ازسر صدق نام کرد. شکر ناطقی که ابیات بروج سپهر از معنی ابد.

38006ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۲۹ : در «کنج معانی» سدهٔ **۱۱** (۱۹۸ر ـ ۲۰۴پ)، آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

38007ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۱۸: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۳**، (ص۱۶۸ـ۱۸۰)[ف. مجلس ۱۰: ۷۹۵].

38008ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۰/۱۴: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۳** [ف . دانشگاه ۲ : ۲۰۴] .

38009ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۱۹: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

38010ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴،۹ طغر : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. منظو راحسن عباسی: ۵۶۴] .

38011ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [ف. دکتر

محمدبشیر حسین ۲ :۳۵۹] .

آهنگ بلبل

ازطغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست وبسیار نزدیك بهجوش بلبل. **آغاز:** زطغراچون‌این حرف شدصورت یاب ـ ازویافت **آهنك بلبل** خطاب .

38012ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲ جنك رفیع‌الدین دافع: باتاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص۳۷) [نسخه‌ها۶: ۱۱۰] .

38013ـ **تهران** ، مجلس ۳۲۱۵/۷: سدهٔ **۱۲**، آغازبرابرنمونه،(ص۵۸ـ۶۱)[ف. مجلس ۱۰: ۷۹۶].

ابکار الافکار فی الرسائل و الاشعار

از وطواط، که یاد او در «انس اللهفان : ۱۵۴۴» گذشت. درچهار بخش به نثر و نظم فارسی وعربی: ۱ـ مشتمل برده نامهٔ عربی ۲ـ ده قصیده وچندقطعه‌ی عربی ۳ـ ده نامه‌ی پارسی ۴ـ ده قصیده وچند قطعه وغزل ورباعی فارسی. سعید نفیسی در پیشگفتارچاپ دیوان وطواط فصول این کتاب را طور دیگری نوشته‌اند . **آغاز :** الحمدلله علی‌صنایع کرمه وروایع نعمه والصلاة علی نبیه الوفی ورسوله.. وبعدفراهم‌آورندهٔ‌این‌مجموع محمدبن .

38014ـ **مشهد**، رضوی ۱۳۴ ادبیات (۴۴۲۹) : نستعلیق میرزا آقاخان کرمانی ج ۲/**۱۳۰۵** دراستانبول، ۵۹گ۱۶س ازروی یکی ازنسخه‌های ترکیه[ف. رضوی۷: ۱۹۲]. فیلم آن درد انشگاه ش۶ ۱۳۰هست[فیلمها: ۴].

38015ـ **استانبول**، دانشگاه ۴۲۴:

38016 ـ **استانبول** ، نـور عثمانیه ۳/۴۳۱۲: [پیشگفتار نفیسی بر دیوان ـ ف. رضوی ۷: ۱۹۳] .

اخلاق الاشراف

عبیدزاکانی ، درص۱۵۲۷ گذشت.

اخگر

ازلطفعلی دانش‌شیرازی، صدر الافاضل ، که یاداو در «آداب المحادثه: ۱۵۱۶» گذشت گفتاریست در شرح معمیات.

38017ـ **تهران**، دانشگاه۲۵/۴۷۳۴: نوشتهٔ شوال**۱۲۹۴** ، (ص۵۴۲ ـ۵۴۷) [ف. دانشگاه۱۴ : ۳۶۹۰].

اخوان صفا

ازحاج‌محمدحسن آقاگنجوی ، که یاداو در «کلیات: ۱۸۹۱» گذشت.

38018ـ **تهران**، دانشگاه۱/۳۲۰۴: در «کلیات» اومؤرخ **۱۳۰۰** (ص۱ ـ۷۹) [ف. دانشگاه۱۱: ۲۱۶۰] .

اشارتیه = اشاریه

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات : ۱۸۷۹» گذشت. خطاب بـه سرلشکر قطبشاه یولچیخان‌هزیمت‌دستگاه، درنسخهٔ‌مجلس ۳۲۱۵ «خمسهٔ ضروریه» و «اعلامیه» و «اشارتیه» بدنبال یکدیگر هستند (بنگرید: رقعه‌ی‌التماسیه‌ازهمو) **آغاز:** خطاب به سرلشکر قطبشاه یولچیخان هزیمت دستگاه .

38019ـ **تهران**، مجلس۳۲۱۵/۲۸: در «کلیات» اوازسدهٔ**۱۲**، (ص۲۸۲ـ۲۸۳)[ف. مجلس ۱۰: ۷۹۶] .

38020ـ **تهران**، دانشگاه۲۵/۵۰۴۰: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۲ـ۱۳** درفهرست بنام اشاریه است [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38021ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور

شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷:در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م) ، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو، بنام‌اشاریه است[دکترمحمدبشیرحسین ۳۵۹:۲] .

اشتهار نامه

دیباجهٔ « منامیه » است در بخش تاریخ خواهد آمد.

اطوز گنج = اتوز گنج

از فوقی‌یزدی ، که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۸» گذشت. گفتاری‌ست به‌نثروبه‌شوخی‌در سی‌باب باعنوانهای : گنج ، ازیکم‌تاسی‌ام.وهر گنجی مربوط به‌یکی از آوازها: از چپ‌زردر کیسه تا اوازالله‌اکبر .

آغاز: امابعد، بلکه مابعد، بدانکه این رساله‌ایست‌مشتمل‌برفوایدومنافعی‌جهت‌سنجیدن میزان‌طبیعت که‌ر ندان.

38022ـ **تهران**،دانشگاه ۲۵۹۱/۱۴۱: در مجموعهٔ آقا محمد معینا اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۶۵۶ ـ۶۵۸) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۴۰۵] .

38023ـ **تهران**، دانشگاه۲۶۱۹/۲: نستعلیق**۱۱۴۰** (ص۲۹۷) درفهرست‌آمده‌اطوز گنج‌درچهل‌نغمه! [ف .دانشگاه۹: ۱۴۸۷].

38024 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۰۴/۱ : شکسته نستعلیق ابراهیم توپچی با تاریخهایی از**۱۲۵۶** تا**۱۳۱۶** در دفتر (۱پ ـ ۳۵ر) آغاز برابر نمونه،۱۲س[رؤیت].

38025ـ **تبریز**، ملی ۲۸۲۶ (۵۶۳ ف): در«کلیات» اونوشتهٔ میرزامحمدآشتیانی، سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴**، آغاز برابر نمونه [ف . سید یونسی۲ :۶۲۳] .

38026 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۸۶۲ : در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۴** (ص ۴۷ـ۹۴) .[ف. دانشگاه ۲ : ۲۸۳۹] .

38027ـ **تهران** ، الهیات ۵۵۴/۲د: نستعلیق محمدعلی،سدهٔ**۱۴**(۶۶ر ـ۹۲پ)آغاز برابر نمونه[ف. الهیات۱: ۳۲۲].

اعلامیه

ازطغرای مشهدی، که یاد او در«کلیات : ۱۸۷۹» گذشت ، به‌نثر و نظم در بدگویی از یولچی‌خان همانکس که در «خمسهٔ ضروریه» نیز ازوبدگفته‌است. **آغاز:**مخاطب‌این‌خطاب نصیحت انتساب ـ یولچیخان پسر آقاجان‌موی تاب . (بنگرید: اشاراتیه:۳۵۱۹) .

38028ـ **تهران**،مجلس ۳۲۱۵/۲۷: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** ، (ص۲۷۹ ـ۲۸۰)، آغاز برابر نمونه[ف.مجلس۱۰ :۷۹۶].

التماسنامه = رقعه . ..

از طغرای مشهدی، که یاد اودر« کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. به‌نثر ونظم. درآن‌آمده:پیش از این در نواحی دکن دومکتوب دردم، یکی بنام «اشارتیه» ودیگری«اعلامیه» نوشته بودم، سپس از دوستان التماس میکند که‌درآن‌دونامه دست‌بر ندهرشعر اوراکه باقافیهٔ کلك‌وملك‌است ازآنها حذف‌کنند. **آغاز:** این‌رقعه‌شداززبان مردم‌ـ موسوم به التماسنامه .

38029ـ **تهران** ، مجلس۳۲۹۶/۶۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۱۰ : ۹۴۲] .

الهامیه

از طغرای مشهدی ، که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۹» گذشت . یکی از منشآت اوست به نثر و نظم ، بیشتر آنرا گزارش زندگی وی فراگرفته است .

آغاز ۱) : الهامیه‌ی طغرای سماوی کلامیست از پردهٔ غیب. آغاز۲) : در نزد محبت همه جا فضل حکمت (!) ... بحمدالله که نقش مراد در پوست سخت تجرد نشسته و مهرهٔ طالع در گلستان .

38030ـ تهران ، مجلس ۲۳۲۷ : نوشتهٔ‌محمد رضا **۱۰۷۲** (ص۷۰۷جنگ) [ف. مجلس ۸ : ۱۸] .

38031ـ**عبدالحسین بیات**۱۲ جنگ‌رفیع الدین‌رافع، باتاریخهای**۱۰۷۸ـ۱۰۸۴**(ص۵۰) همراه چند گفتار دیگر از همو [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۰] .

38032 ـ **تهران**، ملك ۲۶۷۱/۳۱ : در«گنج‌معانی»ازسدهٔ **۱۱**،(۲۰۹پ‌ـ۲۱۳پ)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

38033 ـ **تهران**،دانشگاه ۱۱۰/۲۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (۱۵۴ر) ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف . دانشگاه ۲ : ۲۰۲] .

38034 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۰ : در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

38035ـ **تهران** ،مجلس ۳۲۱۵/۴ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**، (ص ۳۶ـ۴۷)[ف. مجلس ۱۰ : ۷۹۴] .

38036ـ **داکا**، دانشگاه ۳۹۴ D U (۳۵۷ ف) : همراه ۸ گفتار دیگر او از سدهٔ **۱۸**م،آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف . حبیب الله۱: ۱۴۵] .

38037ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷ : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م) همراه با ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۵۹] .

38038ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۴۰۹ طغر : در «کلیات» او نوشته **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی : ۵۶۴] .

38039ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** ، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو[دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۹] .

38040ـ **لنین‌گراد**،اکادمی علوم۸۶ A : بی‌تاریخ ، همراه ۹ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱ : ۵۱۶] .

امثال = مجمع الامثال

از میرزا محمد طاهر. شایدنصر آبادی. در نمای نسخه‌ی‌ملك آمده: ازمرحوم جد مادری حقیرمیرزا محمد طاهر که در «تذکرةالشعراء» بخط خود قلمی داشته . به ترتیب تهجی .

بنگرید:ذریعه ۶۴۳:۹(طاهر نصرآبادی) و۲۰ : ۱۹ (مجمع الامثال) .

38041ـ **تهران**،ملك ۵۴۲۲/۳ : در جنگ محزون قزوینی نوشتهٔ **۱۲۲۷** ، (۸۸ر۷۳) . **آغاز:** سلام روستایی بی‌طمع نیست . سنگ درجای خود چه سنگین است . سنگ سنگ را می‌شکنند . سنگ فلاخنی شده [رؤیت] .

امثال = مجموعه در ...

گفتار های ناشناخته .

38042ـ**موزهٔ بریتانیا**Or۹۴۴۷: نوشتهٔ **۵۸۵** امثال‌عربی‌ست و ترجمهٔ‌فارسی آنها [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۳] .

38043ـ**تهران**،مجلس۵۱۳۸/۱۲۴: در جنگ ابن خاتون نوشتهٔ **۲۴** تا **۱۰۵۷** ، (گ ۴۷۹ ـ ۴۸۳)، **آغاز** : آلوچو به‌آلو نگرد رنگ برآرد . آواز دهل شنیدن ازدور

خوشست. از کوزه همان برون تراود که دروست [ف . مجلس ۱۵ : ۱۹۲] .

38044ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۳۲۵ (۲۸۲۱ ف) : نوشتهٔ **۱۰۸۷-۱۰۸۸** (۳پ-۱۵۷ر)، درفهرست بنام **ضروب الامثال** خوانده شده است [آکیموشکین ۱ : ۳۶۸] .

38045ـ **تهران**، دانشگاه ۳۲۸۹/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱- ۱۲** ، (۴۳ر- ۴۴ پ) ، **آغاز** : امثالی که از **اعجاز خسروی** نقل نموده شد : چشم از روی دوستان روشن شود نه ازباغ وبوستان[ف . دانشگاه ۱۱:۲۲۵۵]. گفتاری بدین نام از امیر خسرو دهلوی چاپ شده است .

38046 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۲۸/۷: در جنگ زرین قلم نوشتهٔ **۱۲** تا **۱۱۱۵** ، (ص ۲۴۶ -۳۰۴) . **آغاز** : ابتدا میکنم بنام خدا - بی‌مثالی که هست بی‌همتا . **انجام** : ولولهٔ درجانش افتاد [ف.دانشگاه۱۴: ۳۵۶۴]،

38047ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۱۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**(ص ۹۰-۱۰۸)امثال وضروب وبعضی تعبیرات مشهوره [ف.دانشگاه ۱۳ : ۳۳۷۹] .

38048 ـ **فرانسه** ، عمومی Arras ۱۱۵۳ (۱۳۴۴) : تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۴ : ۱۳۷] .

38049ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۵۶ادب تیمور: مثلهایی‌ست بفارسی و گزارش آنها بترکی . **آغاز:** سپاس فراوان اول متکلمی بی‌زبانه‌ارزانیدد، ۲۸۵ص۲۳س[ف.مخطوطات ۱ : ۲۷] .

38050 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷۴/۲ مجامیع ترکی طلعت : بی‌تاریخ ، باتملك ۱۲۱۷ (گ۱۰۵-۱۰۹)۱۹س[ف.مخطوطات ۲ : ۱۱۸] .

38051ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۴۴/۱۹۳۲/۱ : تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده : ضرب الامثال فارسی [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۳۱۵] .

امثال = دستور العمل

محمد داود ترك .

امثال = جامع التمثیل

از حبلرودی .

امثال = مجمع الامثال

ابراهیم خالص .

امثال عرب و حکایات غریبه

ازناشناس . ترجمهٔ یك کتاب عربی‌ست که آغاز وانجام آن افتاده وناشناخته بوده است ، و بدستور ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ترجمهٔ لفظی شده است . **آغاز** : حکایت میکند بعضی از ایشان که صبح نمودم روزی وحال آنکه تمام شده بود مأکول ومشروب من ومن ازشدت هم وغم .

38052ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۵۶ : نسخ زیبا ، سدهٔ **۱۳** ، بانام ظل السلطان در سرلوح زرین آن ، ۳۶۷ ص ۱۹س [ف.دکتر مقصود ۱ : ۹] .

انجمن دانش

از میرزا احمد وقار (۱۲۳۲-۱۲۹۸)، که یاداودر«محاسن السنة: ۶۸۶» گذشت. پیروی از«گلستان»سعدی‌ست دریك مقدمه وسه مقاله و یك خاتمه ، در تهران بسال ۱۲۸۱ نگاشته است. ودر روزگار نگارنده در۱۲۸۹-۱۲۹۰ بچاپ رسیده است . **آغاز** : سپاس بی قیاس خداوند براسزدجل سلطانه ...

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۶۵ - ف. فارسی مشار : ۱۵۵ .

38053 ـ تهران،ملك ۱۶۷۰ : نستعلیق علی‌اکبر الخمروی ، ذیعقدهٔ ۱۲۸۴ ، ۱۰۲ گ ۱۴ س [ف . ملك : ۳۸] .

38054 ـ تهران،سلطنتی ۲۸۷۰ :سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۱ : ۱۵۹] .

اندیشهٔ درست

از شیخ ابراهیم زنجانی . انشای اوست.

38055 ـ تهران، مجتبی‌مینوی ۶۳ : نستعلیق عیسی فرزند محمد حسن فرزندمحمد جعفر فرزند سیف‌الدین علی استرآبادی پدر استاد مینوی [نسخه‌ها ۶ : ۶۳۹] .

انشای ...

در بخش منشآت خواهد آمد .

انوار سهیلی

از حسین واعظ کاشفی (م۹۱۰)، که یاد او درجواهر التفسیر : ۴۲» گذشت .ترجمه ایست از «کلیله ودمنه»ی عربی وتحریریست از«کلیله ودمنه»ی بهرامشاهی باافزود گیهایی بنام نظام الدین احمد شیخم سهیلی جغتایی درگذشتهٔ ۹۱۸ از امیران سلطان حسین‌میرزا بایقرا . بارهاچاپ شده است . **آغاز:** حضرت حکیم علی الاطلاق جلت حکمته ، که وظایف لطایف حمد وثنای او .

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۳۰ ـ ف.مشار : ۱۷۰ـ کشف الظنون ۲ : ۱۵۰۷ (کلیله) .

38056ـ یوگسلاوی، بایگانی دولتی زاکروب : A ۱۴۲ نوشتهٔ ۹۲۵ [نسخه ها ۲ : ۲۷] .

38057ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۳۶۱ : نوشتهٔ ۹۲۹ ، ۳۴۸ گ ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۳۰۲] .

38958 مشهد، رضوی۱۰۴۷۶فهرست نشده : نستعلیق حسن فرزند مسعود طبیب ، چهارشنبه ۹ ج ۱/ ۹۴۰ ، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴گ [رؤیت] .

38059ـ تهران، دانشگاه ۵۱۱۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، زرین ، با یك مجلس تصویر ، آغاز دردیباحه نونویس وانجام‌درباب ۱۳ افتاده ، ۳۲۰گ ۲۳ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۸] .

38060ـ موزهٔ بریتانیا ۶۳۱۷ Or : نوشتهٔ ۱۰۰۹ . [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

38061ـ تهران،ملك۲۱۷۹ : نستعلیق محمد طاهر ، ۲۱ رجب ۱۰۶۲ درملتان‌برای ابوالحسن تفرشی ، ۳۱۷گ ۱۷ س [رؤیت].

38062ـ مشهد،جامع گوهرشاد ۹۸: تعلیق محمد مهدی ، ۱۰۵۲ [ف . شهرستانها ۱ : ۶۹] .

38063ـ تبریز ، ملی۲۵۷۲ : نسخ تعلیق ۱۲ صفر ۱۰۹۱ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۹۶گ ۱۸ س [ف . ملی تبریز ۱ :۱۰۹].

38064 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۳۸ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، [نسخه‌ها ۲ :۶۴].

38065ـ تهران،مجلس ۲۲۲۳ :نسخ تعلیق خوش سدهٔ ۱۱ ، با یاد داشت اینکه : خط میرزا صالح است ، با ۴۵ مجلس آب و رنگ درهاش ، آغاز برابر نمونه ، ۶۴۷ ص ۱۷ س [ف.مجلس۶: ۱۸۰].

38066ـ تهران،مجلس ۴۵۲۵: نسخ سدهٔ ۱۱، آغاز وانجام نونویس، ۴۲۳گ ۱۴ س [رؤیت] .

38067ـ ساری ، طاهری شهاب : نستعلیق روزگار شاه صفی (سدهٔ ۱۱) ، ۴۲۲ ص ۱۹ س [نسخه ها ۶ : ۶۱۳] .

38068ـشیراز،دکترمیر: درمجموعه ازسدهٔ ۱۱ـ۱۲ [نسخه‌ها ۵ : ۲۸۳] .

38069 لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۸۴۱ (۲۴۴ ف): نوشتهٔ **۱۱۰۸**، ۲۵۴ گ [ف.آکیموشکین ۱ : ۶۲] .

38070ـ موزهٔ بریتانیا، or۸۱۰۷: نوشتهٔ **۱۱۳۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

38071ـ بغداد، جامعة الحکمة ۳۰۴ سرکیس: نستعلیق احمد فرزند حسین **۱۱۴۳**، آغاز برابر نمونه ، ۲۷۲ گ ۱۹ س [مخطوطات، یعقوب سرکیس ، کورکیس عواد : ۱۷۷] .

38072ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم ۹۸ G (۲۴۱ ف) : نوشتهٔ **۱۱۷۵** ، ۲۴۴ گ [آکیموشکین ۱ : ۶۱] .

38073ـ فرانسه، عمومی Strasbourg ۴۷۱۶ : نبشتهٔ **۱۱۸۵** [نسخه‌ها ۴ :۱۳۸] .

38074ـ اصفهان، شهرداری ۱۰۵۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵ : ۳۰۸] .

38075ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ج ۹ ، ۸۷۳ بید ، حسین (۲) : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده ، ۳۲۴ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی ۲ : ۱۴۵] .

38076 ـ تهران، سپهسالار ۶۷۳۵ : نستعلیق محمد باقر فرزند حاجی لطفعلیخان ترکمان ملایری، ۱ محرم **۱۲۰۵** ، بروزگار ایالت محمد حسین خان قاجار ، نویسنده مینویسد : این والی در هفته یکصد تومان بیحساب میگیرد واین حقیر در تهران برای یکدینار معطل بود ، ۲۸۹ گ ۱۸ س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۱۵] .

38077ـ اسرائیل، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۲۰-۸ Ar: نوشتهٔ **۱۲۰۶** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۸] .

38078ـ تبریز، ملی ۲۵۷۱ : نسخ زین العابدین بروجردی ، ۸ ج ۱۲۱۶/۲ ، آغاز برابر نمونه، ۳۰۲ گ ۱۷ س [ف . ملی تبریز ۱ : ۱۰۹] .

38079ـ تهران، سپهسالار ۱۳۳۸ : نستعلیق ۱۸ ج **۱۲۱۷/۲** ، زرین ، ۲۹۵ گ ۱۹ س [ف . سپهسالار ۳: ۲۱۴] .

38080 ـ تهران، اصغرمهدوی ۹۸: شکسته نستعلیق میرزا علی محمد شیرازی ، ۱۴۲۵ع/**۱۲۲۰**، رویه روغنی [نسخه‌ها ۲: ۶۴].

38081ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۳: نوشتهٔ **۱۲۲۱**، ۶۵۸ ص [مخطوطات، سرفراز علی : ۸۴] .

38082ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۳۰۴: نوشتهٔ صفر **۱۲۲۳**، ۲۰۲ گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

38083ـ تهران، مجلس ۲۲۲۲ : نسخ خوش مسیح فرزند نعیم‌الدین تبریزی‌حسینی، **۱۲۲۵** ، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۴۵۹ ص ۱۹ س [ف . مجلس ۶: ۱۸۰] .

38784 ـ تهران ، سپهسالار ۶۷۳۲: نستعلیق ، **۱۲۲۷** ، ناقص ، ۳۰۶ گ ۱۶ س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۱۵] .

38085 ـ مشهد ، رضوی ۲۵۶۷ : نسخ تعلیق محمد حسین فرزند مهدی بیگ شیرازی ، چهارشنبه ۱۸ ذیحجهٔ **۱۲۲۷**، آغاز برابر نمونه [ف . ملی تبریز ۱ : ۱۰۸].

38086 ـ تهران ، سپهسالار ۶۷۳۴: نستعلیق، **۱۲۲۸**، ۲۱۷ گ ۱۷ س [ف.سپهسالار ۳ : ۲۱۵] .

38087 ـ تهران ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۵۱ : نستعلیق محمد امین ، پایان ذیقعدهٔ **۱۲۳۰** ، آغاز برابر نمونه ، ۸۴۴ ص ۱۷ س [ف . دیباجی ۲ : ۸۱] .

38088 ـ تهران ، ملك ۲۷۳۶ :

شکسته نستعلیق محمد رضا متخلص به رنگارنگ اصفهانی ، شوال **۱۲۳۵** ، ۱۷۰ گ ۱۹ س [رؤیت] .

38089 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۵۳۹ : نستعلیق عبدالکریم فرزند میرزا محمد علی تفرشی ، **۱۲۳۸**، بخواهش میرزا محمدقلی، زرین [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۴۸۵] .

38090 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم D ۲۰۵ (۲۴۶ ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۸** ، ۲۲۰ گ [آکیموشکین ۱ : ۶۲] .

38091 ـ **همدان** ، آقای محمود ایزدی: نستعلیق ع۲/**۱۲۴۰** [نسخه‌ها ۵ : ۳۶۹] .

38092 ـ **تهران** ، سپهسالار ۶۷۳۳: نستعلیق ۲۴ ذیحجه‌ی **۱۲۴۰**، ۱۷۹ گ [ف. سپهسالار ۳ : ۲۱۵] .

38093 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق عبدالخالق فرزند محمد تقی اژئی ، ع۱/**۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۱] .

38094 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۸۵ : نسخ تعلیق اسماعیل فرزند کربلائی گل محمد ، ساکن دیه شیشه وان از محال مراغه، غرهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۴۹**، ۱۸۸ گ، ۲۰ س [ف. ملی تبریز ۱ : ۱۱۰] .

38095 ـ **تهران** ، ملی ۹۵۷ ف : نستعلیق محمد رحیم فرزند میرزا محمد ، در **۱۲۵۰** ، زرین ، ۲۳۴ گ ۲۱ س [ف . ملی ۲ : ۴۹۶] .

38896 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۵ فیروز ۷۰۲۰ : نستعلیق حاجی عزیز ، **۱۲۵۴** ، زرین، ۴۲۳ ص ۱۳ س [ف . مجلس ۲۱ : ۱۴] .

38097 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ج ۹ ، ۸۷۳ بید ـ حسین : نستعلیق **۱۲۵۵**، ۶۵۴ ص ۱۲ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱ : ۵۳۷] .

38098 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نسخ ابن الحسن بیدگلی ، **۱۲۶۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۲] .

38099 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۸۰۹ (۲۴۳ ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۴**، (۷۵پ ـ ۱۳۵ پ) [آکیموشکین ۱ :۶۲] .

38100 ـ **آصفیه** ، ۳۷۸ اخلاق : نوشتهٔ **۱۲۶۵** [ف. آصفیه ۴ :۴] .

38101 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۵ ادبیات: نسخ علی فرزند محمد فرزند میرزا کاظم **۱۲۷۰** با دومجلس تصویر [ف . رضوی ۷ : ۲۱۰] .

38102 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۵۰۶ (۳۸۶۷ ف) : باتاریخ **۱۲۹۷** در دفتر ، (۱۱۰ر) [آکیموشکین ۱ :۵۱۳].

38103 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۶۶ ادبیات: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام یك برگ افتاده [ف. رضوی ۷ : ۱۶۶] .

38104 ـ **تهران** ، مجلس ۳/۳۷۰۳ فهرست نشده : سدهٔ **۱۳** همراه : جهانگشای نادری، منشآت استرآبادی [نسخه‌ها ۵: ۱۹۵].

38105 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۲۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۴۱۸ ص ۱۹ س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۷۵] .

38106 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Or ۶۴۷۸: سدهٔ **۱۳** .

38107 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Or ۷۶۱۵: سدهٔ **۱۳**. [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

38108 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۱۲ : نستعلیق محمد حسین امین الضرب فرزند حاج محمد حسن ، ۲۶ شوال **۱۳۰۲** بدستور پدر ، رویه روغنی [نسخه‌ها ۲: ۶۴] .

38109 ـ **تهران** ، الهیات ۱۷۷ ج: نستعلیق نواب صفوی ملا باشی ، ع۱/**۱۳۰۶**

در شیراز ، ۲۴۸ گ ۲۲ س [ف . الهیات ۱ : ۱۴] .

38110 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۸۸: نستعلیق زیبا، آغازبرابر نمونه، ۴۴۲ص ۱۹ س [ف . دیباجی ۲ : ۱۰۳] .

38111 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۲۱ : شکسته نستعلیق بسیار زیبا ، تاریخ یاد نشود، زرین ، آغاز برابر نمونه ، ۶۲۴ ص ۱۶ س [ف . مجلس ۶ : ۱۷۹] .

38112 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۹۸۱ (۲۳۹ ف) : بی‌تاریخ ، ۴۲۶ گ .

38113 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۴۲۱۷ (۲۴۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۱ پ ـ ۴۹۱ر) .

38114 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۷۸۷ (۲۴۲ ف) : بی‌تاریخ ، ۴۳۲ گ .

38115 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۳۳۱ (۲۴۵ ف) : (۱ پ ـ ۲۲۸ پ) [آکیموشکین ۱: ۶۱-۶۲] .

38116 **لنین‌گراد** ، اکادمـی علوم C۱۵۷۳ (۳۷۸۳ف) : در«مجموعه» بی‌تاریخ (۱ر ـ۶پ) [آکیموشکین ۱ : ۴۹۸] .

38117 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۷ : تاریخ‌یاد نشده ، ۴۶۰ص [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۷] .

38118 ـ **داکا** ، دانشگاه ۱۴۳ DU (۵۸ ف) : شکسته ، بی تاریخ ، ۴۶ گ .

38119 ـ **داکا** ، دانشگاه ۹۰ HR (۵۹ ف) : شکسته ، بی‌تاریخ ، ۲۱۶ گ[ف. حبیب الله ۱ : ۴۸ ـ ۴۹] .

انوار المشارق

از طغرای مشهدی ، که‌یاد او در«کلیات: ۱۸۷۹ » گذشت . یکی از منشآت اوست بـه نثر ونظم . **آغاز:** انوار المشارق طغرا.ا گر به آسمان فصاحت ضیانمی‌داد. **آغاز ۲** : ای جوش دل صراحی وجام ازتو .

38120 ـ **تهران** ،مجلس۲۰/۳۲۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۸۵ ـ ۱۹۸) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۹۸] .

38121ـ **تهران** ، مجلس۱۰/۳۲۹۶: شکسته نستعلیق‌هندی سدهٔ**۱۲**(ص۲۴۱-۲۶۱) آغازبرابر نمونهٔ**۲**، [ف . مجلس۱۰:۹۴۵].

38122 ـ **تهران** ،دانشگاه۱۱۰/۱۶: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونهٔ**۱**، پیرامن۳۵۰ بیت‌نوشته[ف .دانشگاه۲:۲۰۱].

38123 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۰: در«کلیات» اواز سدهٔ **۱۲-۱۳**. [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

38124 ـ **پاکستان** ، لاهور ،پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو[دکتر محمد بشیر حسین ۲ : ۳۵۹] .

38125 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۴ طغر : در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۴۵**،[منظور احسن‌عباسی: ۵۶۴].

انیس العاشقین

از امیر سید حسین ابیوردی متخلص به فیضی ، که‌یاداودر «چارتخت: ۲۷۵۳» گذشت دربیان عشق وحالات‌آن به نثرآمیخته به‌نظم، ادبی‌باتعبیرات‌عرفانی.خود دردیباجه گوید:در مقام‌مقایسه‌با«گلستان» سعدی‌به‌هیچ‌ننماید. پس از دیباجه این عنوانها رادارد : گفتاردرآغاز مخالفت عشق با عقل ، گفتار در توجه عقل به جانب شهر دل ، باب دربیان‌کلماتی که‌متعلق است به عشق مجازی و حکایاتی که وسیله است به‌محبت حقیقی... بکوشش آقای ایرج‌افشاربا

پیشگفتار ایشان همراه همان « چارتخت » در «فرهنگ ایران زمین ص ۸۶ ـ ۱۶۰ » جلد ۱۵ دفترهای ۱ـ۴ بسال ۱۳۴۷ خ چاپ‌شده است . **آغاز :** تویی کزعشق تواز باب‌ادراک‌ فتاده برزمین چون سایهٔ تاك ... وبعدپوشیده نماندبر بلبلان گلستان کمال‌وطوطیان‌شکرستان مقال که این بنده ... حسین ابیوردی .

بنگرید: مجالس‌النفایس:۲۷۳ـ پیشگفتار چاپ ، ازآقای ایرج افشار درفرهنگ ایران زمین جلد ۱۵ ، ۱۳۴۷ خ .

38126 ـ **سوئد** ، دانشگاه اوپسالا GlxxII : نوشتهٔ رمضان **۸۹۸** ، شاید بخامه‌ی نگارنده ویادداشتی که‌بخامه‌ی اوست، همراه «چارتخت» او (۶۵ پ ـ ۱۲۱ پ) . از روی همین نسخه چاپ شده است .

انیس العاقلین

از ملامیرقاری گیلانی، که درص ۱۵۴۷ یاد شده‌است . به روش «گلستان» سعدی‌ست، ونسخهٔ 15164 (پاریس ۲۱۶۴) نوشتهٔ ۸ شعبان ۱۰۸۷ و بخامهٔ نگارنده شناخته شده است . ولی نباید او تـا این روزگار زنده مانده‌باشد .

38127 ـ **یزد** ، جامع کبیر ،وزیری ۶۱۸/۳ (۶۳۱۵) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،همراه « مطالب العشاق » او ، آغاز برابر نمونه [ف . شیروانی ۲:۵۲۷].

انیس العشاق

از شرف الدین رامی، حسن فرزندمحمد (م۷۹۵) ،که یاد او در « بدایع الصنایع : ۲۱۲۷ » گذشت . بنام شیخ ابوالفتح اویس بهادرخان جلایری(۷۵۷ـ۷۷۶) ، وبگفته‌ی چلبی بسال ۷۲۶ ، در بیست باب در اوصاف اندام معشوق بـه نثر و نظم نگاشته است . و کلمان هوارت M.CL. Huart آن را به فرانسوی ترجمه و در پاریس ۱۸۷۵ م بچاپ رسانده است . ودر تهران همراه « عجایب المخلوقات» بکوشش عباس اقبال‌آشتیانی‌بسال ۱۳۲۵خ چاپ شده‌است . **آغاز :** حمد و ثنا خالقی را علت کلمته‌که درمبدء خلقت وجود خاکیان را به تشریف ولقدکرمنا .

بنگرید : ف . مشار : ۱۷۶ـ پیشگفتار چاپ از اقبال .

38128 ـ **تهران** ،ادبیات ۵ر۱۰۷د: نوشتهٔ زین حسینی، ۱۱ ذیقعدهٔ **۸۲۳**، (۱۳۸ پ ـ ۱۸۶ر) [ف . ادبیات ۱ : ۳۶] .

38129ـ **عبدالحسین بیات** ۱مج: باتاریخ **۸۳۴**در دفتر(ص۲ـ ۵۷)، آغاز برابر نمونه، زرین ، درمتن ، درفهرست آمده: درنوزده باب [نسخه‌ها ۶ : ۶۹] .

38130 **تهران** ، دانشگاه ۱۹۳۰/۱: نسخ سید نعمت الله درویش ، ع **۸۳۵/۱** ، (۱پ ـ۳۲ر) . [ف . دانشگاه ۸ :۵۴۸] .

38131 ـ **قونیه** ۲۵۴۶/۱: نستعلیق بهاء الدین فرزند سعید تاج‌الدین‌حاجی‌حسن فرزندبهاء الدین‌فرزند حسن فرزندعبدالملك (علی) حافظ حکایت خطیب قمی ، شنبه ۱۵ ع **۸۴۸/۲** (ص۳ـ۴۷) .فیلم آن دردانشگاه ش ۳۲۱ هست [فیلمها : ۴۵۳] .

38132 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۸۵ :نسخ تعلیق اسماعیل فرزند یوسف قومنی ، ۸۵ (**۸۵۰**)، آغاز برابرنمونه ،۷۰گ ۱۵ـ۱۶س [ف . ملی تبریز ۱ : ۱۱۷] .

38133 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۲۰ : نوشتهٔ **۸۹۲** (ص۱ـ۸۴) [مخطوطات ، سرفراز علی : ۸۴] .

38134 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۴۹۸/۱ : نستعلیق سدۀ **۹ـ۱۰** ـ درنوزده باب سپس«حدایق‌الحقایق» ازهمو[نسخه‌ها۲: ۱۲۰].

38135ـ **تهران**، سنا۲۳۶ :سدۀ**۹ـ۱۰** [نسخه‌ها۶:۴۹۵] .

38136 ـ **تبریز** ، ملی ۲۵۷۲/۲ (۶۶۹ف) : نستعلیق بی‌تاریخ، باتاریخ**۹۰۲**و **۹۳۹** در دفتر ، آغاز برابر نمونه ، ۳۰ گ ۱۷ س [ف .سید یونسی ۲: ۷۱۷] .

38137 **تهران** ، الهیات ۴۷۱/۴ د: نستعلیق سدۀ **۱۰** باتاریخ شوال **۹۶۰** دردفتر، (۶۰ر ـ۸۱ پ) ، آغاز و انجام افتاده [ف . الهیات۱ :۳۰۷] .

38138 ـ **تهران** ، ملك ۵۸۲۳/۱ : سدۀ **۱۰** ،انجام درباب۱۹ افتاده (۱پ ـ۳۴) [رؤیت] .

38139ـ **تهران** ، ملك ۵۵۱: نستعلیق سدۀ **۱۰** ،۲۳گ ۱۸ س [رؤیت] .

38140 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ م عروض فارسی: نستعلیق زیبا،**۱۰۰۰**ـ**۱۰۰۳** (۹۷پ ـ۱۲۴) آغاز برابر نمونه ، در ۱۹ باب [مخطوطات ۱: ۳۳] .

38141 ـ **مشهد** ، رضوی ۶ادبیات : نستعلیق نوروزعلی **۱۰۳۸** ،آغازبمانندنمونه، ۳۳گ ۱۴ س [ف. رضوی ۳: ۱۵۸] .

38142 ـ **یزد** ، سریزدی ۱۰۳/۱ : نستعلیق ۲۶ رجب**۱۰۵۷** [نسخه‌ها۴: ۴۲۸].

38143ـ **تهران**، دانشگاه۲۴۵۳/۱: نستعلیق نزدیك شعبان **۱۰۷۱** (۴ـ۹۵) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۸۶] .

38144 ـ **مشهد** ، فرخ ۸۲: نستعلیق **۱۰۷۵** در « بیاض‌الله ویردی بیگ» [نسخه ها ۳ : ۸۷].

38145ـ **تهران**، دانشگاه ۲۰۹۸/۴۵: نستعلیق ۸ شعبان **۱۰۸۳** درجنگ اصلان‌بیگ فرزند علی گیلانی (ص۳۷۱) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۷].

38146 ـ **تهران** ، مجلس۵۹۷۳/۱: نستعلیق رضا علی معلم، فرزند شاه فرخ فرزند حاج محمد تبریزی ، **۱۰۹۲** (ص ۲ ـ۱۰۸) [ف .مجلس ۱۷ : ۳۵۳]

38147ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۵۰۴: نسخ خوب سدۀ **۱۳**، وتصحیح۳ج **۱۲۹۸/۲**، ۹۹گ [ف. خطی، سید عبدالعزیزطباطبایی].

38148 ـ **تهران** ، ملك ۵۳۷/۱ : سدۀ **۱۱** ، (ص ۴ـ۵۶) ، پایان نسخه امثله است [ف . ملك ، مجموعه ها : ۶۴] .

38149ـ **تهران**،دانشگاه ۱۹۶۴/۲: نستعلیق سدۀ**۱۱** (۲۸رـ ۶۰ر) ازاواخرباب۶ است‌تاپایان کتاب[ف. دانشگاه ۸: ۵۷۸] .

38150ـ **تهران**،دانشگاه ۴۸۶۴/۴۸: نستعلیق‌سدۀ**۱۱**(۸۲ـ۱۰۰)[ف.دانشگاه۱۴].

38151ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۳/۴: سدۀ**۱۱** ، (۵۸ـ۶۰متن وهامش)[ف.سپهسالار ۳: ۲۱۹] .

38152ـ**تهران**،ملك۳۸۴۴/۱: نستعلیق سدۀ**۱۱** ، (۱پـ۹ر)آغاز وانجام‌برابرنمونه. [رؤیت] .

38153ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۸۰/۲: نستعلیق‌سدۀ**۱۱**(ص۱۴۶ـ۱۶۱)،افتادگی‌دارد [ف. مجلس ۱۷: ۳۵۷].

38154ـ **تهران**،دانشگاه۲۲۱۴فیلم: در جنگ‌مؤرخ**۱۱۵۹**(ص۳۱۴ـ۳۳۶)[فیلمها ۶۵۷:] .

38155 ـ **تهران** ، ملی ۵۶۴/۵ ف : نستعلیق سدۀ**۱۲** (ص۱۳۶ـ۱۸۷)، آغازبرابر نمونه [ف. ملی۲: ۵۵] .

38156ـ تهران ، الهیات ۲/۱۷۳د : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،(۱۹ر-۲۹پ) [ف .الهیات ۲۵۴:۱] .

38157ـ تهران، مجلس ۲/۳۴۸۶: نوشتهٔ عبدالوهاب رشتی، در**۱۲۲۲**(ص۱۳۶-۱۳۷)، [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۴۶].

38158ـ تهران، دانشگاه۲/۴۲۱۳: نسخ ملامحمود فرزندملااحمد۱۵صفر**۱۲۲۶**، برای‌استاد فتح‌الله (ص۶۰-۱۱۶)[ف.دانشگاه ۳۱۸۷:۱۳] .

38159ـ مشهد، رضوی۱۶۹ ادبیات: نستعلیق میرعبدالغفار ۱۶ رجب**۱۲۳۳**عبارات آغاز بانسخه‌های دیگر دگر گونی دارد [ف. رضوی۷ :۲۱۳] .

38160ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۴۳۳: محمدعلی تنکابنی، ع۱/**۱۲۴۴**، آغازیك برگ افتاده، [ف.خطی،سیدعبدالعزیزطباطبایی].

38161ـ همدان، آقای‌قاسم‌برنا۱مج: نوشتهٔ سیدمحمدحسینی،شوال**۱۲۴۶**،ش۱دفتر [نسخه‌ها۵:۳۷۸].

38162 ـ تهران ، مجلس ۲/۶۱۳ : نستعلیق**۱۲۴۷**، آغازبرابر نمونه [ف .مجلس ۳۶۶:۲] .

38163ـ تهران، مسعودمحتشمی۵/۰۰ نستعلیق**۱۲۶۵** [نسخه‌ها ۵:۶۷۳] .

38164ـ تهران،دکترمفتاح۵/۳۰۰: نستعلیق**۱۲۶۶** [رؤیت] .

38165 ـ تهران،دانشگاه۱/۳۷۰۷: نستعلیق آدینهٔ۱۶رجب**۱۲۷۰**(ص۱-۴۴)[ف. دانشگاه۱۲: ۲۷۰۹].

38166 ـ تهران، ملك۷۳۰ : شکسته نستعلیق فضل‌الله ، **۱۲۷۱**،۴۴گ ۱۰ س [ف. ملك:۴۴] .

38167ـ مشهد،رضوی۵/۲۴۹ادبیات (۴۵۳۵): نستعلیق**۱۲۷۱** آغازبرابرنمونه(ص ۷۸-۱۱۰) [ف.رضوی ۷ :۷۳۲] .

38168ـ تهران،ملك۴/۵۲۰: نستعلیق سید محمدعلی‌فرزند میرزاشیب‌تفرشی، پنجشنبهٔ ۱۷صفر **۱۲۷۶**، (ص۲۷۶ -۳۴۶) [رؤیت].

38169ـ تهران، دانشگاه۱/۳۰۳۴: نستعلیق ۲۰ذیقعدهٔ**۱۲۷۶**(ص۱-۳۸)[ف.دانشگاه ۱۹۷۳:۱۰] .

38170ـ تهران،دکترمفتاح۸/۲۷۷: نستعلیق سه‌شنبهٔ ۴ج۲/**۱۲۸۲** [رؤیت] .

38171ـ تبریز ، ملی ۲۸۸۹: نسخ تعلیق‌عباس بروجردی متخلص‌به‌همایون فرزند حاج‌فتح‌الله،رجب**۱۲۹۰** دربالنج، آغاز برابر نمونه،۳۵گ۱۲س [ف. ملی‌تبریز ۱ :۱۱۸].

38172ـ تهران ، مجلس ۱/۳۸۰۰ فهرست‌نشده : نوشتهٔ **۱۰۹۲** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۷] .

38173ـ مشهد، رضوی۱۶۸ ادبیات: نستعلیق علینقی رازی، سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه [ف.رضوی ۷ :۲۱۲] .

38174ـ تهران، مجلس ۳/۴۸نجم : سدهٔ**۱۳**[نسخه‌ها۵: ۲۰۲].

38175ـ تهران ، ادبیات ۱/۹۷د : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۱پ-۳۱ر)۹س

38176ـ تهران، ادبیات۲/۹۴د:سدهٔ **۱۳** (۴۹پ -۷۲پ)، تاباب۱۹دروصف‌ساق‌پا دارد وآنگاه افتاده [ف. ادبیات۱: ۳۵-۳۶].

38177ـ تهران ، الهیات ۲/۳۷۳د: نسخ ونستعلیق سدهٔ**۱۳**،(۱۵ر - ۴۹پ) [ف. الهیات۱:۲۸۹].

38178ـ تهران ، مجلس ۲/۲۶۰۰ فهرست‌نشده: سدهٔ**۱۳**(ص۴۷-۱۲۶) [نسخه‌ها ۵:۱۸۸].

38179ـ تهران، سپهسالار ۳۸۱/۳: سدهٔ**۱۳**، باتملك ۱۲۸۰ .

38180ـ تهران، دانشگاه۱۷۵۲/۴: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، (۱۱پ-۴۹پ)[ف.دانشگاه ۱۱۸۶:۹].

38181ـ تهران، سنا۷۵۵۲: نستعلیق سدهٔ**۱۳** ، اندازه‌بیاضی [نسخه‌ها۲: ۲۴۸].

38182ـ مشهد، رضوی۱۷۱ ادبیات: نستعلیق ۷صفر**۱۳۰۳**پنج‌صفحه‌ازپایان‌راندارد [ف. رضوی۷: ۲۱۳].

38183ـ تهران ، دانشگاه ۴۹۲۸ : نستعلیق حسین‌فرزند غلامرضا، ج۱/**۱۳۰۷**در تـهران، ۲۲گ ۱۲س [ف. دانشگـاه ۱۴ : ۴۰۴۶] .

38184ـ مشهد، رضوی۱۷۰ ادبیات: نستعلیق ۲صفر**۱۳۲۱**همراه‌با«حدائق‌الحقایق» او[ف. رضوی۷ :۲۱۳] .

38185ـ تبریز، ملی ۲۹۳۸ : نسخ تعلیق، تاریخ یادنشده، آغازبرابرنمونه، ۵۱گ ۱۱ س[ف. سیدیونسی ۱:۱۱۹].

38186ـ تهران، ملك۵۴۸/۳: شکسته نستعلیق‌تاریخ یادنشده [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۷۲] .

38187ـ لنین‌گراد، اکادمی عـلوم B۱۰۰۵ (۲۵۳ف): بی‌تاریخ، (۲۲ر-۴۱پ) [آکیموشکین۱:۶۳].

38188ـقاهره،دارالکتب۱م مجامیع: بدون تاریخ، آغاز برابر نمونه .

38189ـقاهره،دارالکتب۲۴مجامیع: نسخ‌زیبا (گ۱۶-۲۷).

38190ـ قاهره، دارالکتب۱۳۵ادب فارسی: آغازبرابر نمونه .

38191ـ قاهره، دارالکتب ۵۷ ادب طلعت: تعلیق‌زیبای محمدفرزندعبدالحی‌فرزند عبدالرحمان، آغازبرابرنمونه.

38192ـقاهره،دارالکتب۵۳۶ مجامیع طلعت: آغازبرابرنمونه(گ۲۸-۴۸)[مخطوطات ۱:۳۳-۳۴] .

انیس‌العشاق = مختصر . . .

متن ازدامی، گزیده ازمحمدکریم فرزند مهدیقلی تبریزی، درنوزده باب ویك‌خاتمه. **آغاز:** حمدله ...امابعد،چنین گوید اقل‌عباد محمدکریم‌بن مهدیقلی تبریزی... باب‌اول‌در صفت‌موی ، وآن‌سه نوع‌است:معقد و مجعد و مسلسل.

38193ـ تهران، ملك ۶۱۴۹/۲ : نستعلیق،(ص۴۱-۴۷) [رؤیت] .

انیس‌العشاق

ازحیدرفرزندمحمدخوانساری، [شیروانی] نسخهٔ یزد سرآغازوزبدةالتصانیف: ۹۵۲»اورا دارد !

38194 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۱۶۲۳/۲(۱۹۱ف): نسخ‌ونستعلیق‌شوال**۱۲۳۱** ۲۴گ [ف.شیروانی ۱:۲۱۰].

انیس‌العشاق

ازآقا میرزاعلینقی‌طارمی، به‌نظم ونـثر، ادبی، نام‌نگارنده درآغازآمده است . **آغاز:** نغمه شناسان‌قال‌عشق راپردهٔموهوم‌است،حکایتی

در کتاب زینةالمجالس چندسطر بینج‌شطری بنظر رسید بفرمایش بعضی اززنده دلان پیمانهٔ عشق ساعد رقم عنبرشیم بکلید بسمله‌در گلزارمضامین در اوراگشود .

38195ـ تهران ، دانشگاه ۳۴۹۱ : نسخ‌سدهٔ ۱۱-۱۲، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۳ گ۸س[ف.دانشگاه۱۱: ۲۴۹۹].

اوصاف الاوباش

از رقیعا ، درص۱۵۴۸ گذشت.

ب

بادهٔ بی‌خمار

ازمحمودمیرزا قاجار، که‌یاداودرد«دیوان: ۲۵۱۷» گذشت، دربارهٔمیخوارگی، بسال۱۲۴۷ ساخته، ودرپایان جدولی گذارده ومقامات میخوارگی را نشان‌داده است، بافرهنگی از نامهای گوناگون شراب(بنگرید: بادهٔ وحدت ازهمو: ۲۶۵۴). **آغاز:** بیزم‌غیردانم‌باده‌خوردی شب نمیدانم- که بیرون رفتی ازآن‌بزم یارفتی بخواب آنجا .

38196 ـ تهران، دانشگاه ۲۹۸۶: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳-۱۴**، آغازبرابرنمونه، ۴۴گ ۲۰س[ف.دانشگاه۱۰ :۱۸۹۸].

38197ـ مشهد، رضوی۴۴۵۲: تاریخ یاد نشده[تاریخ تذکره‌های‌فارسی۱: ۷۳۳].

بازار عاشقان

ازسید محمدفرزند خواجه شاه.

38198ـلنین‌گراد،اکادمی‌علوم۱۹۱۷ B (۲۸۴ ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۰**، (۲پ-۶۸ر) [آکیموشکین۱: ۶۷].

باغ وبهار=شبنم شاداب

ازظهیرای تفرشی، زنده‌تا۱۱۱۱، فرزند ملامراد فرزندعلیخان. انشایی‌ست‌دروصف‌بهار، عرفانی ادبی. **آغاز:** شبنم‌شاداب‌هرگونه‌ثناو ستایش . . . داجع بجناب آفتاب نقاب بهار پیراییست .

بنگرید: ذریعه۹: ۶۵۸-فرهنگ‌سخنوران: ۳۶۳ .

38199ـ تهران، دانشگاه۵/۴۷۲۷: باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر، (۱۰۶-۱۲۷)، سپس «وصف‌سخن» ازهمو وبنام« باغ‌وبهار»است.[ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۶].

38200ـ تهران،دانشگاه۱۲/۴۱۱۸: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص۲۲۱-۲۳۳)آغاز برابر نمونه[ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۹۹].

38201ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی۳۴۱۸/۳۱۴/۲: نوشتهٔمحمد نصیرالدین **۱۲** پادشاهی بهادرشاه ثانی(۱۲۵۳-۱۲۷۵) آغاز برابرنمونه، درفهرست از آن ظهیرای تفرشی‌زنده‌در ۱۰۸۳ یادشده است [ف. دکتر محمدبشیرحسین۲: ۲۳۱] .

38202ـ پاکستان،لاهور،پرفسورشیرانی ۴۹۴۱/۱۹۲۹/۲ : نوشتهٔ**۱۲۴۵**(۱۸۲۹م)، درفهرست‌بنام «شبنم‌شاداب» است و ازنگارنده نام برده نشده [دکتر محمد بشیر حسین۲ : ۳۶۴] .

38203ـلاهور، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۸۷۴/۹ طغر: در«کلیات»طغرای‌مشهدی‌نوشتهٔ **۱۲۴۵** و بنام«شبنم‌شاداب»است[منظوراحسن: ۵۶۴] .

38204ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۵/۱۷۸۵/۳/۴۸۰۵: نوشتهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۵۴** (۱۸۳۹م) درفهرست ازآن ظهیرای تفرشی دانسته شده‌است و بنام «شبنم شاداب» است [ف . دکتر محمدبشیرحسین۲: ۲۳۰] .

38205ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۱/۲۲۲۸/۵۲۳۸: تاریخ یادنشده، در فهرست بنام «شبنم شاداب» است وازنگارنده نام برده نشده است . [دکترمحمد بشیر حسین۲: ۳۶۴] .

بحر اللطائف

نسخهٔ سپهسالار تنهادیباجهٔ آنست. **آغاز:** تا خامهٔ نقش ایجادنکات..

38206ـ تهران، سپهسالار۹/۲۹۱۳: محمد تقی نجم ثانی ، شعبان **۱۱۵۷** هنگامیکه ازشوشتر بیرون‌میآمد، زرین، (ص۲۲۴-۲۵۰) دیباجهٔ کتابی است[ف. سپهسالار۳: ۲۴۳].

بساتین الانس

ازمحمد صدر علاء احمد ملقب به تاج ، معروف به اختسان .

38207 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۹۹۷ (۳۲۱ف) : نوشتهٔ **۸۳۶**، ۲۱۱ گ [ف.آکیموشکین ۱: ۷۳].

بساط نشاط

از والیه‌قاجار ، حسن جهان خانم دختر فتحعلیشاه که یاداودر«دیوان: ۲۵۵۶» گذشت. گفتاریست به‌نثرونظم، درنازونیازعاشق‌ومعشوق وتحقیق عشق ومراتب آن. **آغاز:** حمدله . و العاقبة للمتقین ... غرض‌ازتألیف وتصنیف‌این کتاب‌شورانگیز، حسرت‌آمیز، خون‌ریز، محبت خیز.

38208ـ مشهد، رضوی۱/۹۳۴ادبیات (۴۷۹۴): شکسته‌نستعلیق‌خوش سدهٔ**۱۳**، سپس دیوانش [ف . رضوی۷: ۷۴۷] .

38209ـ تهران، ملی۸۷۴ف: نستعلیق گویا سدهٔ**۱۳**، سپس‌دیوانش، ۳۳گ۱۶س[ف. ملی۲: ۴۰۸] .

38210ـ تهران، مجلس ۱/۲۳۸۶ فهرست نشده : نوشتهٔ ادیب الممالك فراهانی متخلص‌به‌امیری، **۱۳۰۵**(ص۱-۱۲۷)[نسخه‌ها ۵: ۱۶۶ ـ ف. رضوی۷: ۷۴۸] .

بسط خیط

از مخدوم اعظم، احمد خواجگی کاسانی، که یاد او در «شرح ابیات خان: ۳۴۵۱» گذشت .

38211ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C ۶۶۸: در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۹۵**، همراه ۳۰ گفتار دیگر ازهمو.

38212ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۸۱۸: در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۲۳۸**، همراه ۱۶ گفتار دیگر ازهمو [ف. آکیموشکین۱: ۵۱۴، ۵۱۵] .

بلبلستان

از محمد فوزی، متخلص به‌مستاری، در گذشتهٔ ۱۱۶۰، به‌پیروی از «گلستان» سعدی و «بهارستان» جامی ، به‌نثر ونظم، درشش‌خلدو هریك درهشت آیین نگاشته است . این کتاب بکوشش Milvo Jmolic به فرانسوی ترجمه و بسال۱۹۳۵م درپاریس‌چاپ شده‌است. **آغاز:** بلبلان حمد وثنای حضرت خدای‌ذی‌الکبریا .

اسماعیل‌پاشا ازمحمدفوزی‌فرزندعبدالله‌مشهور به‌مفتی ادرنه، در گذشتهٔ ۱۳۱۸ یادکرده که نگاشته‌ای بنام «گلستان» دربرابر «گلستان» سعدی دارد .

بنگرید : ذریعه۹: ۸۵۱ .

38213ـ **یوگسلاوی** ، فرهنگستان علوم: C/Dp۱۸۳۱: نوشتهٔ مصطفی‌فرزندصالح نیمی مستاری، در**۱۱۶۳**،فیلم آن در(دانشگاه ۱۳۷۷) هست [نسخه‌ها ۲:۲۲].

38214ـ **قاهره**،دارالکتب ۱۰۰ادب فارسی طلعت: بخامهٔ ادهم، بی‌تاریخ، زرین، ۳۸ ، گ۲۱ س[مخطوطات ۱:۳۹] .

بهار دانش

از عنایت‌الله‌لاهوری، آل صالح کمبوه (کنبوری) درگذشته ۱۰۸۲ یا ۱۰۸۸ افسانهٔ هندی‌کهن است‌ازروایتهای برهمنان، درمعاشقهٔ جهاندار سلطان ومهربانو (بهرور)، بنام‌سلطان محمدشاهجهان دوم، بسال ۱۰۶۱ ، به تقلید «عیار دانش» که تحریری‌ست‌از«کلیله ودمنه»ی بهرامشاهی ساخته‌است. درهند۱۲۶۱وپس‌از‌آن بارهاچاپ شده است. **آغاز** (دیباجه): فاتحهٔ کتاب مستطاب آفرینش وپیرایهٔ صحیفهٔ‌دانش‌و بینش . **آغاز** (کتاب): پیرایه‌ده دیباجهٔ سخن حمدحکیمی‌ست که ملك معنی.

بنگرید :ذریعه۳:۱۵۸و۹:۷۷۲-فرهنگ سخنوران: ۴۰۹- ف. مشار: ۲۳۷ -مؤلفین مشار ۴:۶۳۷ - سبك شناسی ۳: ۲۸۹ و ۲ : ۲۵۳ .

38215ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۳قف۷:میرزاعبدالله، گویا **۱۰۹۱** (یا**۱۱۹۱**) ۳۶۶س [ف . سرفرازعلی:۸۴].

38216ـ **مشهد**، رضوی۹۶۰۴فهرست نشده : نستعلیق هندی، سدهٔ**۱۱**، آغازبرابرآن دونمونه، ۲۸۹گ[رؤیت].

38217ـ **موزهٔ بریتانیا** ۹۷۷۱ Or: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۴ : ۶۷۲] .

38218ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۹۹۱ : نستعلیق سدهٔ**۱۱-۱۲** ، آغازدردیباچه افتاده، پایان نیزسه‌عنوان‌کم دارد [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۴] .

38219ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۹۹۷ : نستعلیق غلام رسول‌فرزند حافظعبدالرحیم، ۲ رجب **۱۱۲۰** ، بروزگار محمد شاه غازی ، برنسخه ۳۹۹۱ دانشگاه افزودگی دارد [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۹۸۸] .

38220ـ **داکا** ، دانشگاه ۵۲ - ۴۹ HR (۳۴۲ف) : باتاریخ **۱۱۲۷** (۱۷۱۵م) در دفتر ، (۱- ۱۰۱ پ) [ف . حبیب‌الله ۱ : ۳۶۱] .

38221ـ **لنین‌گراد**،اکادمی‌علوم۱۳۰ C (۳۶۶ ف) : باتاریخ**۱۱۳۶** دردفتر، ۲۶۴ گ [آکیموشکین ۱:۷۷].

38222ـ **آصفیه**، ۲۹۵ قصص: نوشتهٔ **۱۱۴۱** [ف. آصفیه۴:۵۲۶] .

38223ـ **پاکستان**، گنج‌بخش۸۹۰/۱۰۵: نستعلیق ، شیخ‌سوز، ۲۲ذیقعدهٔ **۱۱۴۹**، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۵ گ [ف . تسبیحی ۱ : ۷۵] .

38224ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳قف ۸: نوشتهٔ**۱۱۵۱**، ۵۹۶ص [ف.سرفراز علی:۸۴] .

38225ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف ۴ : میرعلی‌اکبر،**۱۱۹۴** (ص۱-۶۹) [ف. سرفرازعلی:۸۴] .

38226ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۶۶ Or : سدهٔ**۱۳** ، درفهرست از نگارنده‌نام‌برده نشده [نسخه‌ها ۴:۶۷۲] .

38227ـ **مشهد**، رضوی ۱۱۷ تاریخ: نستعلیق‌هندی اواخر سدهٔ**۱۳**،صفحهٔ۱ نونویس انجام‌چند سطر افتاده، ۱۷۱گ۲۳س[ف.رضوی ۷:۲۳] .

38228ـ تهران، ملك۱۹۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** (سنهٔ ۱۶۰ جلوس)، ۲۷۹ گ ۱۹س [ف. ملك:۶۱] .

38229ـ استانبول ، طـوپقپوسرای Y۱۰۷ : پیرامن سدهٔ**۱۲**، آغازبرابر نمونهٔ دیباجه ، ۴۴۶گ ۱۵ س[ف". فهمی‌ادهم ۱ : ۳۰۶] .

38230ـ لاهور، پنجاب‌پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۳ عنا(۳): شکستهٔپایان‌سدهٔ**۱۲**، ۳۳۷ گ ۱۴ س[مخطوطات فارسیه، مـنظور احسن عباسی ۱:۵۴۲] .

38231ـ موزهٔ بریتانیا ۹۶۹۷/۶ Add : ازسدهٔ**۱۸** م،(گ۷۱ ـ۹۵) بخشی‌از آنست [ریو۲:۸۲۰] .

38232ـ لنین‌گراد ، اکادمـی علوم C ۲۴۵۶(۲۶۹ ف): نوشتهٔ**۱۲۱۲**، ۲۰۴گ [آکیموشکین ۱:۷۷].

38233ـ هاروارد، فرانسیس هوفر: نستعلیق خوش **۱۲۱۳** مصور [نسخه ها ۴:۱۰].

38234ـهاروارد،هوتن p۳۲: نستعلیق هندی، ۲جون **۱۸۲۷** م،زدین،مصور[نسخه‌ها ۴:۲] .

38235ـ موزهٔ بـریتانیا ۵۷۴۹ Or: نوشتهٔ**۱۲۱۶** ، [نسخه‌ها۴: ۶۷۱].

38236ـلاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۳ عنا(۴): نستعلیق۱۹رمضان **۱۲۳۷**، آغازچند برگ افتاده، ۷۶۴ص ۱۲س [منظور احسن‌عباسی۱:۵۴۳].

38237ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۲ ق ف ۵: نوشتهٔ**۱۲۳۹**، ۵۶۰ص[ف.سرفراز علی: ۸۴] .

38238ـ قاهره، دارالکتب۳،م‌تاریخ فارسی: شکستهٔمیرزا محسن‌فرزند مـلامـیرزا مؤمن بخارایی۱۷محرم**۱۲۵۸**. آغاز بـرا بـر نمونه [مخطوطات۱:۴۰] .

38239ـ تهران، مجلس ۲۲۲۵: تحریری هندی، ۶ذیقعدهٔ**۱۲۸۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۹۸ گ ۱۷س[ف. مجلس ۶:۱۸۲] .

38240ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹ ، ۸۷۳عنا(۲): نستعلیق‌قاضی‌شاه‌محمدفرزند قاضی‌مهتاب‌الدین، ۴ بهادون**۱۹۱۸**ب، ۲۵۲ گ ۱۹س.

38241ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹ ، ۸۷۳عنا (۱): نستعلیق‌نصرةالدین‌یا نصرت احمد ازمـیـانهٔ سـدهٔ **۱۳**، ۳۷۰ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی۱:۵۴۰].

38242ـ مشهد، عبدالحمید مولوی : شکسته نستعلیق، تاریخ یادنشده .

38243ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق هندی، تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵ : ۱۳] .منتقل شده به‌دانشکاه مشهد .

38244ـ تهران، مجلس۶۷۶: نستعلیق درشت محمداسحاق‌متوطن در بلخ، بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه، ۶۳۰گ۱۱ س [ف.مجلس ۲:۴۲۸]

38245ـلنین‌گراد،اکادمی‌علوم ۱۳۱۲ C (۳۶۷ف) : بی‌تاریخ، ۲۵۵ گ.

38246ـ لنین گراد ، اکادمی علـوم C ۱۴۲۳ (۳۶۸ف) : بی‌تاریخ ، ۲۲۷ گ. [آکیموشکین۱:۷۷] .

38247ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف ۶: تاریخ‌یاد نشده، ۲۷۶ص.

38248ـ داکا ، دانشگاه DU۷۵(۵۰ ف): نستعلیق، ۱۸۶ گ [ف.حبیب‌الله۱:۴۲].

بهارستان

عبدالرحمان جامی، که یاداودر« تهلیلیه: ۳۶» گذشت . بروش« گلستان» سعدی ، برای فرزندش ضیاءالدین یوسف، بنام سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱)، بسال ۸۹۲ (شود نهصدار هشت بروی‌فزایی)، درهشت روضه‌وهر یك درهشت آیین نگاشته‌است. این کتاب با ترجمهٔ آلمانی آن دروین ۱۸۴۶ م و با گزارش ترکی آن بنام «هدایة العرفان» در ۱۲۵۲ در استانبول، و بارها در ایران چاپ شده‌است. **آغاز:** چومرغ امرذی بالی زآغاز... امابعد، نموده می‌آید که چون در این وقت دلپسند فرزند ارجمند.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۸۸- ف. مشار: ۲۲۳۸ و چ۲ ج ۱ : ۸۰۴.

38249- **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۷۲/۸ : در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف. فهمی ادهم ۱:۲۳۴].

38250 - **تهران**، ملك ۴۷۹۵/۱۵: در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۹۵** ، (۴۱۹پ -۴۳۹ پ) ، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

38251 - **موزهٔ بریتانیا** ۵۰۹۶ Or : نوشتهٔ **۸۹۹** . [نسخه‌ها ۴:۶۷۱].

38252- **تهران**، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۹۸-۹۰۲** . [ف . دکتربیانی : ۲۷۹].

38253- **هاروارد**، هوتن : نستعلیق **۹۰۸**، درسرلوح نسخه بنام «بهاریات» است [نسخه‌ها ۴:۲] .

38254- **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۸۸۶/۱۱ : در«کلیات» نوشتهٔ **۹۳۱** [ف . فهمی ادهم ۱: ۲۳۵] .

38255- **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۴۷۴ A (۳۷۳ ف) : نوشتهٔ **۹۳۹**، ۷۲ گ.

38256- **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۴۷۳ (A ۳۷۲) : نوشتهٔ **۹۴۱**، ۱۱۱ گ [آکیموشکین ۱:۷۷] .

38257- **قاهره**، دارالکتب ۴۲ ادب فارسی: نوشتهٔ **۹۵۰**،زرین، آغاز برابر نمونه، با گزارشهایی به‌ترکی [مخطوطات ۱ :۴۱] .

38258- **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۲۰۶ B(۳۷۵ف): نوشتهٔ **۹۵۴**، ۱۳۳ گ [آکیموشکین ۱:۷۷] .

38259 - **تهران**، دانشگاه ۱۰۲ :در «کلیات» مؤرخ **۹۶۶** . او [ف. دانشگاه ۲ : ۱۸۸] .

38260 - **تهران** ، دانشگاه ۴۸۶۲ : نستعلیق علی فرزند عیسی معروف به‌قنبرعلی یا نیه‌وی ، آغاز صفر **۹۷۲**، ۹۴ گ [ف. دانشگاه ۱۴:۳۸۸۳] .

38261- **کپنهاك**، سلطنتی، اهدائی دانشگاه ۱۰: نستعلیق ترکی **۹۷۵** [نسخه‌ها ۵:۷۱۰] .

38262- **قاهره** ، دارالکتب ۱/۱۵۲م ادب فارسی: درکنارهٔ «هفت اورنگ» نوشتهٔ **۹۷۸** [مخطوطات ۲: ۲۲۸] .

38263- **تهران**، ملك ۵۷۲ : نستعلیق محمد فرزندعثمان، ۱۰ صفر **۹۸۶**،زرین، ۱۱۰ گ ۱۳س[رؤیت].

38264 - **تهران** ، سلطنتی ۹۴۷۲ (۵۲۰ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۸۶**، زرین [ف . دکتربیانی:۲۸۴] .

38265- **تهران**، سلطنتی ۳۰۴۳ (۵۱۹ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۹۴-۹۹۹**،زرین [ف . دکتربیانی: ۲۸۲].

38266- **قاهره**، دارالکتب ۱۴۳ ادب

طلعت: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۲۹ ج ۹۹۵/۲، زرین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۴۱] .

38267 ــ تهران ، ملك ۵۹۹۷/۳: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۰ [رؤیت] .

38268 ــ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۸۸۷/۲۶ : در «کلیات» اوازسدهٔ ۱۰ [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۳۶].

38269 ــ تهران ، مجلس ۲۴۰۷/۲ فهرست نشده: نوشتهٔ ۱۰۰۲ [نسخه‌ها ۵: ۱۷۲].

38270 ــ مشهد، رضوی ۱۸۰ ادبیات: نستعلیق ترکی علی فرزند منصور، ج ۱۰۰۷/۲ باحاشیه‌هایی بترکی [ف. رضوی ۷: ۲۲۰].

38271 ــ کپنهاك ، سلطنتی اهدائی دانشگاه ۱۱: نستعلیق علی فرزند ملاعلی السیسقوکی (؟) ۱۰۱۵ در قصبهٔ اکیل [نسخه‌ها ۵: ۷۱۰] .

38272 ــ تهران ، مجلس ۳۱۰۰/۲: نستعلیق خوب ۱۰۲۰ (ص ۱۱۷ ــ ۲۰۰)، زرین [ف. مجلس ۱۰: ۶۵۱] .

38273 ــ یوکسلاوی: نوشتهٔ سلیمان حسن سوخته ، نیمه‌های شوال ۱۰۳۱ در شهر سرای درقهوهٔ قولاغوز. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها ۱: ۶۴۰] .

38274 ــ قاهره، دارالکتب ۷، م ادب فارسی: نوشتهٔ اواخرج ۱۰۳۵/۲، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۴۱] .

38275 ــ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ن ۶۸ ، ۸۷۱ جا ــ ۶ ، ۲۹۷ سلوك : ش ۱۰ دفتری باتاریخ ۱۰۱۹ ــ ۱۰۵۹، گزیدهٔ آنست از ناشناس [منظور احسن عباسی: ۱۴۷] .

38276 ــ قاهره، دارالکتب ۳۸ مجامیع: نوشتهٔ ابراهیم فرزند صالح، رمضان ۱۰۵۵ در درشهر بلگراد، آغاز برابر نمونه ، (گ ۱ ــ ۸۷ مجموعه) [مخطوطات ۱: ۴۱] .

38277 ــ استانبول ، طوپقپوسرای R. ۲۰۲۱/۳ : دردفتری نوشتهٔ ۱۰۵۷ [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲۲] .

38278 ــ لنین گراد، اکادمی علوم شوروی C. ۱۱۲: باتاریخ ۱۰۶۰ دردفتر (۱۵۸ ر ۲۶۸ پ) [آکیموشکین ۱: ۷۸] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲۴ هست [فیلمها: ۵۶۵].

38279 ــ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۵۵: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

38280 ــ استانبول ، طوپقپوسرای R ۹۱۹ : عبدالکبیر فرزند رمضان افندی ، سدهٔ ۱۱ ، ۷۹ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۵۸] .

38281 ــ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۶۸ مج: نوشتهٔ ۵ ع ۱۱۱۳/۱، آغاز افتاده [ف . خطی ، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

38282 ــ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۵۰: نستعلیق زیبای رمضان ۱۱۱۴ ، زرین، آغاز افتاده ، ۸۴ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

38283 ــ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۹۴ : نستعلیق مرتضی قلی، ۱۲۱۴ [نسخه‌ها ۵: ۶۱۹] .

38284 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۴۷ (۳۷۷۶ف) : در «مجموعه» نوشتهٔ ۱۲۲۶ [آکیموشکین ۱: ۴۹۶].

38285 ــ مشهد، رضوی ۷۵۷ ادبیات (۴۶۱۴) : در «کلیات» مؤرخ ۱۲۳۱ او [ف . رضوی ۷: ۶۷۰] .

38286 ــ تهران ، دهخدا ۲۶۹/۲ : نستعلیق ۱۵ رجب ۱۲۴۰. آغاز افتاده [نسخه‌ها ۳: ۴۰۵] .

38287 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۱۰۰۸ (۳۷۷ف): نوشتهٔ ۱۲۵۱، (۱۰۳پ۔ ۱۷۵پ) .

38288ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۱۵۳ B(۳۷۸ف) : نوشتهٔ ۱۲۵۴، (۷۳پ۔ ۱۶۵پ) [آکیموشکین ۱: ۷۸] .

38289ـ تهران، ادبیات۲/۲۳۷ج : نستعلیق ۱۲۵۶ ، (۲۲پ۔۹۹پ)[ف.ادبیات ۱ :۴۷] .

38290ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۹۱۹ A (۳۷۴ف) : نوشتهٔ ۱۲۶۸، (۲پ۔۱۱۱ر) [آکیموشکین۱: ۷۷] .

38291ـ تهران، سپهسالار ۲۷۲۲ : نسخ ۱۲۸۳ ، ۷۰ گ ۱۸ س .

38292ـ تهران، سپهسالار۳/۲۹۵۰: باهمان خامهٔ شمارهٔ پیشین (۲۷۰ر – ۳۳۷پ) [ف . سپهسالار۳: ۲۶۱] .

38293ـ تهران، الهیات ۲/۱۹۷ج: نستعلیق سدهٔ ۱۳، با تاریخهایی از ۱۲۸۶ – ۱۲۸۸ (۱۷پ۔۶۴ر)[ف. الهیات۱:] .

38294ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۴۵، ۸۷۴ جام۔ ۶۶ ، ۲۹۷صرف : نستعلیق گویا سدهٔ ۱۳ ، آغاز افتاده، ۳۹ گ [منظور احسن‌عباسی : ۱۸۳].

38295ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱/۱۰۸: نستعلیق، باتاریخ۱۳۳۵ دردفتر بهمین خامه [نسخه‌ها ۵: ۶۴۰] .

38296ـ تهران، سلطنتی۱۰۴۴: تاریخ یاد نشده، [نسخه‌ها:].

38297 ـ تهران، مجلس۶۷۷: نستعلیق ریز، تاریخ‌یاد نشده، ۶۲گ ۱۹س [ف.مجلس ۲: ۴۲۸] .

38298ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۶۴ A (۳۷۰ف): بی‌تاریخ، ۹۵گ.

38299ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۶۵ A (۳۷۱ف) : ۹۴گ .

38300ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم ۲۰۸ B (۳۷۶ ف) : ۱۲۹گ.

38301 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۲۲۳۶ B(۳۷۹ف) : نیزبی‌تاریخ، (۴۸پ۔ ۹۸پ) [آکیموشکین۱: ۷۷–۷۸] .

38302ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی۲۳۵/۳۲۴۰ : تاریخ‌یادنشده[ف.دکتر محمدبشیر حسین۲: ۳۲۶].

38303 ـ مدینه، عارف حکمت۵۳ : [نسخه‌ها۵ : ۴۸۴] .

بهارستان

از علی‌اکبر فرزند علی فرزند ابوالقاسم قائم‌مقام‌فراهانی‌فرزندعیسی، (۱۲۶۹-۱۳۲۹) بروش «گلستان» سعدی ولی‌با داستانهایی از روزگار نگارنده، درچهار فصل : ۱ ـفضایـل پادشاهان ۲ ـ فضل درویشان ۳ـ محامداخلاق و عواید حکمت ۴ـ لوازم‌تربیت‌ومراسم‌صحبت و ازهموست: خارستان. جان جهان‌که نیز در هردو از «گلستان» پیروی‌کرده است. «جـان جهان» اوچاپ شده است. **آغاز افتاده :** بـه مزیدامعان وشرط‌تانق نظر باید که حق سبحانه وتعالی بەحسن‌صنع ویمن قدرت بساط افـلاك بر آورد.

بنگرید : مؤلفین‌مشار۴: ۵۳۰.

38304 ـ تهران ، دانشگاه ۲۵۲۴: نستعلیق خودنگارنده‌ازسدهٔ۱۳، انجام افتاده، ۱۰۳گ [ف.دانشگاه۹: ۱۳۲۳].

بهارستان

ازمحمد یوسف کلهر کرمانشاهی، درچهار خیابان. شامل‌خطبه‌های‌عید، دیباجهٔ‌نکاح‌نامه،

فتحنامهٔ مشهد و پاسخ آن، عرایض، مکاتیب، چند دیباجه، رقعه‌ها و نامه‌های زیادی و سروده‌هایی با تخلص نشاط. در دیباجه نام کتاب و نگارنده یاد شده است. **آغاز:** این لالی چند است بدستیاری غواص خامه ازعمان فکر بر کنار آمد.

38305ـ **تهران**، ادبیات ۳۱د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۱۳۷ گ ۱۴ س [رؤیت].

بهارستان جنون

از جنونی تخلص. نثری است شاعرانه آمیخته به نظم. **آغاز:** بیار باده که در صید گاه عالم هوش بهار میرسد ازموج گل کمند بدوش.

38306ـ **داکا**، دانشگاه DU ۳۱۰ (۱۹۴ف): نستعلیق شکسته آمیز، ۶ ج ۱/**۱۲۲۹** (۱۸۱۳ م)، ۱۳ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۷۲].

بهار عجم

امانت علی، در بخش منشآت خواهد آمد.

بهار کازرون

از راهبا.

38307ـ **تهران**، دانشگاه ۴۸۶۴/۱۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۷۵۶) [دانشگاه ۱۴: ۳۸۹۰].

بهار سخن

اندرجیت، در بخش منشآت خواهد آمد.

بهار نثر

از آیامل (لاله آیارام) از منشیان اواخر سدهٔ دوازدهم هند. در ۱۱۸۷ (هست آیامل مؤلف این کتاب). انشایی ادبی. **آغاز:** حمد و ثنا خاصه بجناب کبریاست که نیرنگی قدرتش طلسمی از کارخانهٔ ابداع.

38308ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۶ آیا: نستعلیق گویا ازروزگار نگارنده، ۱۴۴ گ ۱۳ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۸۱].

بهاریه

ازآقا حسینا. که دیباجهٔ «مطلع الانوار» ملامحمد باقر یزدی را بنام شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) ساخته است. به نثر و نظم در وصف بهار. **آغاز:** باز این چه جوانی و جمال است جهان را... الحمدلله والمنه که این جان غمدیدهٔ سرد و گرم روزگار کشیده.

38309ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹۹۷/۱۶: سدهٔ ۱۱، باتاریخ **۸۳-۱۰۸۶** درجنگ (۷۵ر-۷۶پ)، همراه: دیباجهٔ بیاض، نامه به میرذوالفقار (۲ دونامه)، دیباجهٔ «مطلع الانوار» محمد باقر یزدی، نامهٔ ناشناخته، وقفنامچه ازهمو [ف. دانشگاه ۸: ۶۰۹].

بیانات شیبانی

از ابونصر فتح‌الله شیبانی کاشانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۶» گذشت. به شیوهٔ «مقامات» حمیدی و حریری، در دوازده مقامه، به نثر و نظم، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). گزیده‌ایست از دیگر نگارشهای او که نام آنها را در دیباجه برده است. و این جز «مقالات» اوست. **آغاز:** حمد و سپاس بیقیاس و ثنا و ستایش بی آلایش و درود نامعدود.

38310ـ **تهران**، ملی ۴۸۰ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویا نگارنده، ۱۸۸ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۴۶۲].

بی بوج نامه

ازحمیدالله شاه آبادی. نثری است شیرین و فصیح که بسال ۱۲۳۵ نگاشته است [گلچین معانی].

آغاز: حمدبیحد وثنای‌بیعد مرخالقی بیچون را که کارخانهٔ عالم دون‌بصنعت گوناگون آراسته و نگارخانهٔ خلقت.

38311 ـ **مشهد**، رضوی۲۳۳ ادبیات: دریك جنگ نستعلیق‌هندی سدهٔ **۱۳** (ص۶۹۲ـ ۷۰۶) [ف. رضوی۷:۲۷۲].

پ

پروردهٔ خیال

از محمودمیرزاقاجار(۱۲۱۴ـ۱۲۷۱)، پسر فتحعلیشاه، بنام‌پدرخود، و برای‌تاج‌الدولة یکی‌ازبانوان درباری دردستورنگارش نامه‌های عاشقانه دریك‌مقدمه و نه‌باب، ویك‌خاتمه درسبب نگارش، بسال۱۲۴۱ساخته است [دیـباجه] . بدین‌ترتیب،

۱ ـ در عشق و اشتداد مـحبت ، در پنج نامه.۲ـ درمهاجرت‌مطلوب.۳ـدر گله گذاری از معشوق .۴ ـ در تعریف ایام وصل و تأسف از آن‌روزها.۵ ـ دربیماری معشوق . ۶ ـ در رسیدن‌خبر بیماری عاشق.۷ـدراینکه‌شبهابکوی توپنهان‌می‌آیم.۸ ـ دریارتازه گرفتن معشوق. ۹ ـ درنوازش عاشق . هریك از این بندها در پنج‌نامه. خاتمه‌درسبب نگارش. **آغاز:** پروردهٔ خیال نـازك خیالان و نتیجهٔ نکته‌دانیهای خردمندان، حمد و مدح قادربیچونی است که بر بندگان..

38312 ـ **مشهد**، رضوی ۱۸۶ادبیات: شکسته نستعلیق ۱۶محرم **۱۲۴۱** آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷:۲۲۷] .

38313 ـ**مجارستان**،اکادمی‌بودابست: در«مجمع محمود» اونوشتهٔ ۱۶محرم **۱۲۴۱**. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها: ۷۹۸] .

38314 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۸۴/۲: نستعلیق باتاریخ **۱۲۴۶** در دفتر (ص ۲۰۸ ـ ۲۵۵) ، ناتمام[ف. مجلس۸:۴۵۲] .

38315 ـ **تهران** ، ادبـیات ۲۴۵/۲ حکمت: شکسته نستعلیق **۱۲۸۸** [ف. ادبیات ۲ : ۵۳] .

38316 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۰۰ : شکسته نستعلیق غلامحسین‌سالك، ع۱۶/**۱۲۹۹**، ۸۳ گ ۷ س [ف. دانشگاه۱۴:۳۶۴۵].

38317 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۹۲/۲ فهـرست نشده : نوشتهٔ **۱۳۱۹** [نسخه‌ها ۵ : ۱۹۲] .

پریخانه

از طغرای‌مشهدی، که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. (پریخانه بمعنی‌بتکده)، به‌نثر ونظم. **آغاز:** پریخانه‌ی طغراچون‌بنام خدیو ایران‌زمین‌تازگی.

38318 ـ**تهران**، مجلس۳۲۱۵/۱۲: در«کلیات»اوازسدهٔ**۱۲**،(ص۱۱۶ـ۱۲۵)[ف. مجلس ۱۰:۷۹۵].

38319ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۱۰/۱: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲** ،پیرامن ۲۴۰ بیت نوشته دارد[ف. دانشگاه ۲: ۱۹۶] .

38320ـ **تهران**،دانشگاه۵۰۴۰/۱۶: در«کلیات» او ازسدهٔ**۱۲ـ۱۳** . [ف. دانشگاه ۱۵: ۵۰۹۴] .

38321 ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك لبریری ۸۷۴،۹ طغر: در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن‌عباسی :۵۶۴] .

پریشان=گلستان قاآنی

ازمیرزاحبیب‌الله‌قاآنی، که‌یاداودر «کلیات: ۱۸۸۸» گذشت . بروش «گلستان» سعدی ، بنام‌محمد شاه‌قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴)،در۲۰ رجب ۱۲۵۲ بانجام‌رسانده ، ودر۱۲۶۱ونیز ۱۳۱۵ درنولکشوربنام«گلستان‌حکیم‌قاآنی»و نیز تهران۸-۱۳۲۷خ چاپ‌شده‌است . **آغاز:** توانا خداییکه بیخودان‌بزم‌محبت، گاهی مست قدرت اویند ، و گاهی مست‌رحمت‌او.

بنگرید: ذریعه۳:۱۹۷-ف.مشار:۱۳۱۳ ف . دانشگاه۶:۲۱۵۲ .

38322- **تهران**، مجلس ۴۷۰۴/۱ : در«کلیات» مؤرخ **۱۲۶۲** او(۱پ-۵۷).آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

38323- **تهران**، دانشگاه۴/۱۱۰۱: نستعلیق**۱۲۶۳** ، (۱۰۱پ -۱۵۴پ) ، آغاز برابرنمونه [ف. دانشگاه۶:۲۱۵۲] .

38324 - **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۸۹/۳: نستعلیق احمد چهارشنبه ۱۹ ع **۱۲۸۶/۱** [نسخه‌ها۵: ۶۳۹] .

38325- **تهران** ، مجلس ۲۶۱۰: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۳**.

38326- **تهران** ، مجلس ۲۶۰۹: در « کلیات » او ازسدهٔ**۱۳** . [ف . مجلس ۸ : ۳۴۶-۳۴۷] .

38327- **تهران**، ملی۱۸۸ف: نستعلیق شاید عباسقلی والدآقاکریم، دریك جنگ سدهٔ **۱۳** ، (ص۳۰-۴۰) بخشی‌ازآن است [ف.ملی ۱۸۹:۱] .

38328 - **آصفیه** ۲۴۱ اخلاق : نوشتهٔ **۱۳۱۱** [ف. آصفیه۳: ۶] .

38329 - **تهران**،مجلس۴۲۴: نستعلیق تاریخ یادنشده ، در«کلیات» او[ف. مجلس۲: ۲۴۶] .

38330- **تبریز**، ملی۲۶۲۴/۲ : در جنگ (گ ۱ - ۳۲) [ف. ملی تبریز ۱ : ۳۵۱] .

38331- **تهران** ، سپهسالار ۱۶۰ : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده،انجام‌افتاده،(۴-۵۷) [ف. سپهسالار۳:۲۸۸] .

38332- **لنین گراد**،اکادمی‌علوم۲۴۲ B (۳۳۶۰ف): بی‌تاریخ،۱۱۷گ[آکیموشکین ۱: ۴۳۲] .

پلو = کتاب ..

پنج رقعه

ازظهوری ترشیزی، که یاد او در«کلیات: ۱۸۸۰» گذشت، ویاازارادت‌خان‌واضح‌ساوجی (۱۰۵۹ - ۱۱۲۸) که یاد او در « دیوان : ۲۵۹۲ » گذشت . منشآتی است ادبی و در نسخهٔ۳۲۹۶ تهران ، مجلس شش نامه است،و باآغازآنهاشناخته‌میشوند: ۱-**شهید تبسم**ایست عشوهٔ خون‌بها ، مقتول‌رنگین‌مطلب‌شیرین‌مدعا ۲ - **فرقنامه** یا: آب‌ازفرق‌گذشته بجز قلزم شمر اشك دوری فرق فرق تا قدم سوخته ۳ - **زیبا عروس**دولت‌را ازروزنخست‌نامرداعیش سکالیست ۴ - **قربانی‌چشم** بستئعید قربان و بافرصت فرصت جاوید همدم وباعشرت‌مدام۵- **پشت‌بدیوار**شیشهٔ‌کدورت۶-**ازچشم‌افکنده** نگاه آشنا، ازنظر افتادهٔ‌غمزهٔ فریب‌آوا.«پنج رقعه» بنام ظهوری ترشیزی درلکهنونولکشور چاپ سنگ شده است .

بنگرید : ف. مشار: ۲۷۴ .

38333- **تهران** ، مجلس ۳۲۹۶/۴: شکسته نستعلیق‌هندی سدهٔ**۱۳**، شش رقعه‌است،

آغاز آنها برابر نمونه، همراه «سه‌نثر» **ظهوری** و در فهرست کتابخانه از ظهوری دانسته شده است[ف. مجلس ۱۰: ۹۱۷].

38334ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۶۲۰۰/۱: نوشتهٔ ۲۴رمضان **۱۲۰۸** (۱۷۹۳ م) [دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۵۲].

38335ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۷۴/۴۴۹: در «کلیات» **ظهوری** نوشتهٔ **۱۲۳۴** (۱۸۱۹ م) [دکترمحمد بشیر حسین۲: ۳۳۳].

38336ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف ۹: نوشتهٔ‌سیدظهورعلی رضوی‌بلگرامی، **۱۲۴۲** درفهرست از **واضح ساوجی** دانسته شده ۳۳ص[سرفرازعلی: ۸۴].

38337ـ **تهران**، مجلس۲۸۷: نوشتهٔ **۱۲۶۱**، همراه سه‌نثر **ظهوری** واز همو دانسته شده است[ف. مجلس ۲: ۱۶۴].

38338ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۶۳۲۰/۳: نوشتهٔ منگولعل، ع۱۶/**۱۲۶۴**(۱۸۴۸ م) در فهرست آمده: از **واضح** ویا **ظهوری**.

38339ـ **پاکستان**، لاهور، شیرانی ۳۵۲۷/۵۰۳/۲: سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [دکترمحمدبشیرحسین۲: ۳۵۱-۳۵۲].

پیروی از گلستان = تتبع در گلستان

ت

تاج المدایح

از طغرای‌مشهدی، که یاداودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. به‌نثرونظم، دربارهٔ‌مرادبخش پسر جهان‌پادشاه. **آغاز:** چون‌این‌نسخه‌زیب (رشك) لوایح شد- مسمی (مخاطب) به تاج‌المدایح شد.

38340ـ**عبدالحسین بیات** ۱۲جنگ رفیع‌الدین دافع، باتاریخ **۱۰۷۸-۱۰۸۴**(ص ۴۵) [نسخه‌ها۶: ۱۱۰].

38341ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف): شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درمجموعهٔ‌زرین [ف. دکتربیانی: ۶۰۸].

38342 ـ**تهران**، مجلس ۲۳۹۷/۲ فهرست نشده: سدهٔ**۱۲**(ص۲۶ -۳۳) درکلیات او [نسخه‌ها۵: ۱۷۰].

38343ـ **تهران**، مجلس۳۲۹۶: در دفتری از سدهٔ**۱۲**، (ص۱۰۹؟-۱۹۲) باتاریخ ۱۲۹۹ دردفتر [ف، مجلس ۱۰: ۹۴۳].

38344ـ **تهران**، دانشگاه۲/۱۱۰: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۲**، آغاز برابر نمونه [ف. ف. دانشگاه ۲: ۱۹۶].

38345ـ **تهران**، دانشگاه۱/۵۰۴۰: در «کلیات» او ازسدهٔ**۱۲-۱۳**[ف.دانشگاه۱۵: ۴۰۹۴].

38346ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۳: در«کلیات» او از سدهٔ**۱۲**، (ص۳۴-۳۶)[ف. مجلس ۱۰: ۷۹۴].

38347ـ**داکا**، دانشگاه DU۳۹۴(۱۵۷ ف): همراه ۸ گفتار دیگر ازهمو، از سدهٔ **۱۸**م، **آغاز:** سرخ روی قلم بنگارش ثنای شهنشاهی [ف. حبیب‌الله۱: ۱۴۵].

38348ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در«کلیات» او نوشتهٔ

ودانش واصحاب ذوق و بینش واضح و مبرهن است .

بنگرید : ذریعه ۳:۴۲۱ ـ ف . مشار : ۳۶۴ .

38365ـ تهران، ادبیات۲/۱۵۲ج: نسخ ۱۳۰۳، (۱پ-۱۷ر) آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱:۸۳] .

38366ـ تهران،ملی۲/۴۸۸ ف:نسخ خوش ۱۳۰۲ ، (۵۴-۷۶)، آغازبرابرنمونه [ف. ملی۱:۴۶۹] .

38367ـ تهران،مجلس۱۲۷۹(۱۲۳۴) :نسخ زیبای سیدمحمد مهدی طباطبایی تاریخ یاد نشده [ف. مجلس ۴:۵۵ و۵: ۴۹۸] .

تحفة العشاق

ناشناخته . در«مخطوطات۱:۶۳» آمده: محادثةفارسية مشروحة بالتركية. آغاز: بنام خدای عزوجل آغاز کردم.

38368ـ قاهره،دارالکتب ۷۲مجامیع ترکی طلعت: باتاریخ۱۱۵۰درش۱ و۲،شمارهٔ ۶ دفتر (گ۱۴۹-۱۵۵) [مخطوطات۱:۶۳]

تحفة المعتمدية

ازمحمدجعفرحسینی، ملقب به‌حقایق‌نگار، معروف به‌حاج میرزاجعفرخر موجی، نگارندهٔ «حقایق‌الاخبار ناصری» و«فارسنامه» وجزآن درگذشتهٔ۱۳۰۱ق. درشیراز بسال۱۲۹۲، بنام یحیی خان‌قزوینی معتمدالملك‌حکمران‌فارس، دریك مقدمه وچهارباب نگاشته‌است: مقدمه در سرگذشت همان‌معتمدالملك‌کەپس ازاینها لقب مشیرالدوله گرفته است. باب ۱ـ درسروده‌های عربی ۲ ـمنثوراتی‌ازعرب۳ـاشعارفارسی ۴ـ منثورات فارسی .

آغاز: سپاس وستایش بی‌حدمر خدایرا...

بنگرید: مؤلفین‌مشار ۲:۳۱۵.

38369ـ تهران، مجلس۲۲۲۶ : نسخ خوش ع۲/۱۲۹۳ بدستورنگارنده، برای‌همان معتمدالملك،زرین ، آغازبرابر نمونه، ۵۴۹ ص۱۷ س[ف. مجلس ۶:۱۸۴] .

تحقیقات

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست‌به‌نثر و نظم. آغاز۱ : طغراچوبه‌آسمان تازگی‌خیال راه یافت، آغاز۲: ازبس‌غلط‌است‌حرف‌قاموس فلك .

38370ـ عبدالحسین بیات۱۲جنگ رفیع‌الدین دافع، باتاریخهای ۱۰۷۸-۱۰۸۴ (ص۴۱)[نسخه‌ها۶: ۱۱۰] .

38371ـ داکا،دانشگاه۳۹۴DU(۳۵۷ ف) : همراه۸ گفتار دیگراو ازسدهٔ۱۸م، آغاز برابرنمونهٔ ۲ [ف.حبیب‌الله۱:۱۴۵].

38372ـ تهران، دانشگاه۱۳/۱۱۰: در«کلیات» اوازسدهٔ۱۳، (۶۹ر)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، نزدیك‌به۷۰ بیت نوشته دارد [ف . دانشگاه۲:۱۹۹] .

38373ـ تهران، دانشگاه۷/۵۰۴۰: در«کلیات» اوازسدهٔ ۱۲-۱۳ [دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

38374ـ تهران،مجلس۵/۳۲۱۵:در «کلیات» او ازسدهٔ۱۲(ص۴۷-۴۹)[ف.مجلس ۱۰: ۷۹۴] .

38375ـ تهران،مجلس۳۲۹۶ :ازسدهٔ ۱۲ ، همراه۱۲گفتار دیگرازهمو (ص۲۳۸- ۲۴۱) آغاز برابرنمونهٔ۲ [ف . مجلس ۱۰ : ۹۴۵] .

38376ـ تهران، دانشگاه۵/۳۷۷۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ ، (ص۴۹-۵۴)،همراه

با ۵ گفتار دیگر ازهمو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰] .

38377ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر : در«مجموعه» نگارشهای او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. منظور احسن: ۵۶۴] .

38378ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در«کلیات» او نوشته ، **۱۲۴۸** ، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۵۹] .

تذکرة الاتقیا = تذکرة الاحبا

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم دربرابر «خمسهٔ ضرویه» ودرآن دوازده تن را ستایش کرده است: شیخ محمدعلی تبتی، میرزا تیمورخان ، حکیم محمد رضا خراسانی ، شیخ عبدالکریم دربیتی، درویش عبدالله، قاضی محمد قاسم ، میرالهی ، حافظ میرك علی ، ابوطالب همدانی، میر محمدصالح جراح، شیخ اسماعیل، پهلوان شیرعلی. **آغاز:** طغراتاکی زبان تیز کنی ـ دروصف شهان سخن جلوریز کنی ـ آن به که بجای خفتگان دم صبح ـ توصیف دوازده سحر خیز کنی .

38379 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۹۶/۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۲۹۹** (ص ۱۹۲-۱۹۷) ضمن کلیات او [نسخه‌ها ۵: ۱۷۰] .

38380ـ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶: همراه چند گفتار دیگر ازهمو ، ازسدهٔ **۱۲** (ص ۱۹۲- ۱۹۷) [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۳] .

38381ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۱۰/۵: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (۲۴پ)، آغاز برابر نمونه ، نزدیك به ۴۲۰ بیت نوشته دارد[ف. دانشگاه ۲: ۱۹۷] .

38382ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۱۱: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲-۱۳** بنام **تذکرة الاحبا** است[دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38383ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴،۹ طغر : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** در فهرست بنام **تذکرة الاتقیا** است[منظور احسن عباسی: ۵۶۴] .

38384 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتاردیگرازهمو، درفهرست بنام **تذکرة الاتقیا** است، [دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۵۹] .

ترجمهٔ اطباق الذهب

متن ازشرف الدین عبدالمؤمن شفروه، در مقامات است، ترجمهٔ زیر نویس متن.

38385ـ **تهران**، الهیات ۲۵۲/۴ج: باتاریخ **۱۰۹۶** دردفتر، ازآغاز تامقالهٔ پنجاه وهفتم رادارد(۱۷۶پ- ۲۳۹ر)[ف. الهیات ۱: ۱۹۰] .

38386 ـ**نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۸۶: نسخ تاریخ یاد نشده ، ترجمهٔ زیرنویس [ف . خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

ترجمهٔ ربیع الابرار

متن ازعلامهٔ زمخشری، ابوالقاسم محمود فرزند عمر، درگذشتهٔ ۵۳۸ در ۹۲ باب بنام «ربیع الابرارونصوص الاخبار» در محاظرات. ترجمهٔ گزیده‌ای ازآن است.

بنگرید: کشف الظنون ۱: ۸۳۲.

38387ـ **تهران**، مجلس ۵۱۳۸/۱۱۲: در «جنگ ابن خاتون» نوشتهٔ **۲۸- ۱۰۵۷** ، گزیده‌ایست ازآن(گ ۴۴۸) **آغاز**: امیرالمؤمنین حسین بن علی رضی الله عنه ' از پدر پرسید که چونست که مردمان دنیا رادوست دارند گفت زا

برای آنك ایشان فرزندان دنیااند وکسی را بر دوستی مادر ملامت نکنند [ف . مجلس ۱۵ : ۱۸۶] .

ترجمهٔ زهرالربیع

متن ازسیدمحدث جزایری، سید نعمت‌الله فرزند عبدالله شوشتری، درگذشتهٔ ۱۱۱۲. در طرایف ولطایف، جلدیکم آن دربمبئی ۱۲۹۱ چاپ شده‌است. ترجمهٔفارسی آن‌ازسیدنورالدین محمدفرزند سید نعمت‌الله، نوادهٔ نگارنده، بنام محمدصالح بیگلربیگی‌خوزستان. درتهران‌بسال ۱۳۰۲ ق وپس ازآن‌چندبار چاپ شده است . **آغاز:** درودوسپاس و ستایش بیقیـاس سزاوار صانعی است حکیم .

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۶۹ (زهرالربیع) و ۴: ۱۰۶ (ترجمهٔ زهرالربیع) ـ ف. مشار : ۴۰۳ .

38388 ـ **تهران**، مجلس ۴۴۶۳: نسخ ونستعلیق **۱۲۳۵** ، درفهرست آمده: متن‌وترجمه هردوازسیدنورالدین‌محمدجزایری. نگاشته ۱۹ ج۲/ ۱۲۳۱، [رؤیت] .

38389ـ **تهران**، مجلس ۵۹۳۵ : نسخ محمدباقر فرزندمیرزاجان‌واعظ، **۱۲۶۵**، ۲۴۰ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۱۷: ۳۲۲] .

38390ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۴۶ فهرست نشده : نستعلیق، سلخ ع۱/ **۱۲۷۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۲ گ [رؤیت] .

ترجمهٔ زهرالربیع

متن ازسیدمحدث جزایری ، تـرجمه از ناشناس وشاید همان ترجمهٔ پیشین باشد.

38391 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۵۱ Or: نوشتهٔ **۱۲۳۴**. [نسخه‌ها ۴: ۲۷۲].

ترجمهٔ فرج بعدالشدة

در بخش حکایات خواهد آمد.

ترجمهٔ قطف الزهور = کارنامهٔ جهان

ترجمهٔ المحاضرات = فرحة الادیب

ترجمهٔ مقامات حریری

ترجمه ازناشناس.

38392 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۹۶۷ Or : ترجمهٔ زیرنویسی **۶۶۲** دردهکدهٔ قراباغ [راهنمای کتاب ۵: ۸۶۶] .

38393ـ **اسرائیل**، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۲۷-۴ Ar : مقامات و ترجمهٔ آنست مؤرخ **۱۲۱۸** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰۰].

38394ـ ـ**تهران**، مجلس ۳۰۵: نسخ **۱۲۲۳** ترجمهٔ زیرنویس، ۱۸۹ گ [ف. مجلس ۲: ۱۷۹] .

تضمین گلستان

ازغالب‌دهلوی، که‌یاداودر «دیوان: ۱۸۸۷» گذشت. درلکهنووکانپوراین یکی‌بسال ۱۸۷۳ م در ۲۵۲ ص چاپ شده‌است .ن .

بنگرید: مؤلفین‌مشار ۱: ۵۵۲.

تعدادالنوادر

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت . یکی ازمنشآت اوست به‌نثرو نظم . **آغاز ۱:** تعدادالنوادرطغرا که عبارت‌است از این‌مقالات رنگین. **آغاز۲ :** در تیره‌زمین هنددستگیر شدم .

38395ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲ جنگ رفیع‌الدین واقع: باتاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۴۰) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰۰] .

38396ـ **تهران**، مجلس۳۲۹۶: ازسدهٔ **۱۲** ، همراه ۱۲ گفتار دیگرازهمو(ص۲۲۷ـ۲۳۳) آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف .مجلس۱۰: ۹۴۴] .

38397ـ **داکا**، دانشگـاه DU ۳۹۴ (۱۵۷ف) : همراه۸ گفتار دیگراو، سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونهٔ**۲**[ف.حبیب الله ۱ :۱۴۵].

38398ـ **تهران**، مجلس۳۲۱۵/۲۳: دره کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**، (ص۲۰۸ـ۲۱۱)[ف. مجلس ۱۰ :۷۹۵] .

38399ـ **تهران**، دانشگاه۱۱۰/۲۳: دره کلیات»اوازسدهٔ**۱۲**، (۲۰۷پ)، آغازبرابر نمونهٔ ۱، نزدیك به۱۵۰ بیت نوشته دارد [ف . دانشگاه۲:۲۰۳] .

38400ـ **تهران**، دانشگاه۵۰۴۰/۹: دره کلیات» اوازسدهٔ**۱۲ ـ ۱۳** [دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

38401ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۷۱/۳: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳** ، (ص۳۱ـ۳۷) هـمراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰] .

38402ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: دره کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۲۶**(۱۸۱۱م)، همراه۱۵ گفتاردیگرازهمو.

38403ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۲۹۴/۳۲۹۹:دره کلیات»او نوشتهٔ**۱۲۴۸** همراه ۱۹ گفتار دیگرازهمو [دکترمحمدبشیر حسین۲:۳۵۹] .

38404ـ**لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۴طغر: دره کلیات» او نوشته **۱۲۷۴** [منظور احسن‌عباسی:۵۶۴] .

تعریفات = ده‌فصل

عبیدزاکان، درص ۱۵۸۳ گذشت. واینك نسخه‌های دیگر :

38405ـ **داکا**، دانشگاه DU۱۶ (۳۵۴ف) :سدهٔ**۱۸**م، (۲۰پ ـ ۲۳پ)، دیباجه‌را ندارد و از:فصل اول‌الدنیا آنچه هیچ آفریده در او آسایش نبیند آغاز میشود [ف. حبـیب‌الله ۱ : ۳۸۶] .

38406ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۸۶۳ A (۸۰۶ ف): بی‌تاریخ، (۱۹۲ر ـ ۱۹۳ ر) [آکیموشکین۱:۱۲۵] .

تعریفات = مقالات

ازملادوپیازه ، بشیوهٔ «تعریفات» عبیدـ زاکان. درنسخهٔ «لطایف»چاپ‌استانبول‌وسنگی ایران‌چاپ شده‌است[عبدالحسین‌حایری]. باید همان عبدالمؤمن فرزند ملاولی محمددهـلوی سرایندهٔشوخ‌باشد که‌عبیدزاکان‌را پیروی‌میکرده است. **آغاز**: الخدا: خوان یغما . الرسول : خیرخواه دشمنان .

بنگرید: ذریعه۹: ۳۳۰ـفرهنگ‌سخنوران ۲۱۲ .

38407ـ **آکسفورد** ، بادلیان ۱۷ و ۱۸: نوشتهٔ**۱۲۰۰** . با عنوان **تلغظ نامه ، فرهنك نامه** . فیلم آن‌دودردانشگاه‌ش۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها :۵۸۳].

38408ـ **تهران**، مجلس ۲۸۰۷ (یا ۲۸۱۲): دره کلیات» عبیدزاکان‌نوشتهٔ**۱۳۱۷**خ در این«کلیات» سه‌تعریفات‌هست: یکی ازعبید (ص۶۹ـ۷۹) ودیگری‌ازدوپیازه‌وسوم‌ناشناخته (ص۲۰۰ـ۲۰۱)[ف. مجلس۱۰:۱۰۰].

تعریف اصفهان = وصف ...

تقلید سه‌نثر = تتبع سه‌نثر

تقلید کلیله و دمنه = بهاردانش

عنایت لاهوری. درص۳۵۳۳ گذشت.

تقلید کلیله و دمنه = ریاض‌الملوك

تقلید کلیله و دمنه = مرزبان‌نامه

تقلید گلستان = تتبع درگلستان

درص ۳۵۴۲ گذشت.

التمیز

محاضره‌هاییست بعربی و گاهی فارسی، آیتها وخبرها و سخنان کوتاه دانشمندان و فرزانگان را گردآورده‌است. باعنوانهای: عقل، علم، احسان، حلم، حیا، صبر، مشورة، شجاعت، ادب، صحبت، فقر، غنی، قناعت، عزلت، عتاب، زیادت، جود، صیانت‌مال، تجارت، نسا، سفر، شیب..

38409ـ تهران، سپهسالار ۲۹۳صدر: نسخ، ذیحجهٔ ۱۱۰۱، آغازافتاده، ۱۶۲گ ۱۹ س[ف. سپهسالار ۳:۵۰۸].

تنباکو

ازملا محیی‌خلخالی. **آغاز:** فرخنده‌شبی که ازقلم‌نورچهره گشای یافته و به‌نیروی‌بازوی روشنی.

38410ـ تهران، ملك ۵۴۰۳/۳: شکسته نستعلیق جنونی، پیرامن ۱۱۰۰، (گ ۶) [رؤیت].

تیغ وقلم = مناظرهٔ ... خواجوی کرمانی.

ث

ثمرهٔ طبی

از طغرای مشهدی، که یاد اودره‌کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی‌ازمنشآت اوست به‌نثرو نظم، درآن نام‌داروها وگیاهای‌پزشکی بسیار برده شده است. **آغاز:** ثمری‌طبی‌طغرا که تازه میوی کاغذین سبد است.

38411ـ تهران، مجلس ۲۲۱۵/۱۶: در«کـلیات» او ازسدهٔ ۱۲، (ص۱۴۷–۲۶۳) [مجلس۱۰: ۷۹۵].

38412ـ تهران، دانشگاه ۱۱۰/۶: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۲، (۲۶ب)، آغازبرابر نمونه، [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۷].

38413ـ تهران، دانشگاه ۵۰۴۰/۲۰: در«کلیات» او ازسدهٔ ۱۲–۱۳ [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38414ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۴/۹ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۴۵ [منظور احسن‌عباسی: ۵۶۴].

38415ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۹۹/۲۹۴: در«کلیات» اونوشتهٔ ۱۲۴۸، همراه۱۹ گفتاردیگرازهمو[دکترمحمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

ج

جامع‌الاسرار

نورعلیشاه، درص۱۱۰۹ گذشت.

و اینك چند نسخهٔ دیگر:

38416ـ تهران، خانقاه نعمت‌اللهی

۲۷۷/۲: سدهٔ ۱۳، با تاریخ **۱۲۹۴** در دفتر در بندانزلی، (ص۶–۶۳) آغاز برابر نمونه [ف. دیباجی ۲ :۲۱] .

38417 ــ **تهران**، مجلس ۸۶۴۳/۲ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۳۰۳** در «کلیات» او آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

38418ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۱۸ A (۸۹۵ف): باتاریخ ۱۲۶۳ در دفتر (۵۵ پ –۸۱ر) ــ [آکیموشکین ۱ :۱۳۶] .

جامع الانظار

ازعلی محمد هزار جریبی مازندرانی ، در حل حدیثها و آیتها وشعرهای دشوار، دردکن در ساعت ۲روز ۲/۱۰/۱۲۰۵ ساخته است. در دیباچه نام کتاب و تاریخ نگارش هست. **آغاز:** جواهر حمدی که ازخزاین صدور پاکان به استعانت ابدی اخلاص و اسلام و ایمان چون گنج شایگان .

38419ــ **تهران**، دانشگاه ۱/۴۷۰۶: نستعلیق ابوالقاسم فرزند محمدزمان تفرشی، ۴ ذیقعدهٔ **۱۲۶۹** ، (ص۱۰–۱۹۷) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۵۱] .

جامع التمثیل = مجمع الامثال =

مجمع التفسیر = جامع التماثیل

ازمیرزا محمدعلی حبله وردی (هله رودی، حبلرودی) حبله رود ازفیروزکوه سرچشمه میگیرد . بنام عبدالله قطبشاه (۱۰۲۰ – ۱۰۸۳) ، بسال ۱۰۵۴، به ترتیب حروف تهجی، در ۲۸ باب مثلهارا گردآورده ودردنبال هر فصل داستانی دارد . دردیباجه میگوید: بسال ۱۰۴۹ در مجلس شیخ الاسلام خاتون آبادی دردکن گفتند که شاه عباس دستور داده مثلهای ترکی را گرد آورند، وعربان نیز مثلهای خویش گردآورده اند ومثلهای فارسی را کسی یکجا گرد نیاورده است، من نیز بدان پرداختم. او نخست «جامع التمثیل» را نگاشت سپس در آن دست برد «مجمع الامثال» راساخت . «جامع التمثیل» درتهران ۱۲۷۶ق وسپس هندوایران چاپ شده است. «مجمع الامثال» رادکترصادق کیا درتهران چاپ کرده اند. ولی من نسخه‌های هر دو تحریر را یکجا با ذکر ویژگیها می‌آورم . **آغاز:** سپاس بیحد وستایش بیعد بی‌مثیلی راسزاست که با ایمای دلگشای.

بنگرید: ذریعه۵ : ۴۶ (جامع) و ۲۰ : ۱۸ (مجمع)ــف. مشار: ۴۶۶(جامع)ــ یادداشتهای قزوینی ۴ :۱۳۷.

38420ــ **تهران**، دانشگاه ۱/۳۲۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱ – ۱۲**، (۱پ – ۳۱ر) آغاز برابر نمونه ، ودرفهرست بنام **مجمع الامثال** است وازمحمد**علی** حبله وردی دانسته شده است ومی‌افزاید : جز **جامع التمثیل** محمد حبله رودیست . [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۵۴] .

38421 ــ **داکا**، دانشگاه DU۲۱۳ (۲۳۴ ف): نوشتهٔ ع ۲/**۱۱۲۸** (۱۷۱۵م) ، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **مجمع الامثال** وازجبلر **ودی** دانسته‌شده، ۵۱ گ [ف. حبیب الله ۱ : ۲۱۵].

38422 ــ **تهران** ، ملك ۵/۵۷۶۵ : نستعلیق هندی ، باتاریخ **۱۱۵۱** در دیباجه نام نگارنده **محمدعلی** یادشده [رؤیت] .

38423ــ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، درمجموعه نظم و نثر، ذرین وبنام **مجمع الامثال** است [ف. دکتر بیانی : ۶۰۹] .

38424 ــ **تهران**، ملك ۱۳/۴۳۴۱: نستعلیق میرعلی اکبر فرزند میرمحمد محسن زکی حسینی، نزدیك **۱۲۱۹** دراحمدآباد بیدر

(۱۱۵ر–۱۲۶پ متن‌وهامش) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

38425– **بادلیان**، Add. ۶۹/۵۵: با تاریخ **۱۲۰۰–۱۲۰۴** دردفتر. گزیدهٔ آنست‌ودر فهرست بنام **جامع التمثیل** است. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۲۳۶ – ۱۳۳۸ هست. [فیلمها: ۵۸۸].

38426– **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۵۸/۲۵۳: نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۳۱۳].

38427– **لنین گراد**، اکادمی علوم D۳۰۶ (۸۹۸ف): نوشتهٔ **۱۲۳۶**، ۲۱۲ گ [آکیموشکین ۱: ۱۳۷].

38428– **تهران**، سپهسالار ۶۰۵/۱ مبشر: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۴۳** (۱پ– ۱۱۲) درفهرست بنام **جامع التمثیل** است [ف. سپهسالار ۴: ۸].

38429 – **تهران**، الهیات ۱۳۴ ب: نستعلیق نصرالله، ۲ ج۲/**۱۲۴۳** برای میرزا جعفرقلی، درفهرست بنام **جامع التمثیل** است ۱۶۵ گ ۱۸ س [ف. الهیات ۱: ۳۸].

38430– **تهران**، ملك ۱۱۳۵: نستعلیق **۱۲۴۴**، ۳۵۵ گ ۱۷ س [رؤیت].

38431– **تهران**، مجلس ۴۵۶/۱ فهرست نشده: باتاریخ **۱۲۵۷** در ش پس‌از آن (ص ۱– ۱۳۳) [نسخه‌ها ۵: ۱۵۳].

38432– **برلین**، توبینکن ۱۶۴۳: نوشتهٔ ۲۰ ذیحجهٔ **۱۲۶۳**، درفهرست بنام **مجمع الامثال** است، ۷۴ س. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۹۴۳ هست [فیلمها: ۱۸۰].

38433 – **مشهد**، رضوی ۲۲۳ ادبیات (۴۴۸۱): نسخ‌و نستعلیق ۱۰ محرم **۱۲۷۶**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۲۵۴] وفیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۲۸ هست [فیلمها: ۶۳].

38434– **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۶۲۰: نصرالله فرزندعلی تفرشی، **۱۲۸۲**، ۲۳۹ گ، در یادداشتها بنام «**جامع التمثیل**» است [یادداشتهای سیدعبدالعزیزطباطبایی].

38435– **مشهد**، رضوی ۲۲۴ ادبیات (۸۳۵۵): نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۳** درفهرست بنام **جامع التمثیل** است، آغاز وانجام افتاده ۱۴۹ گ [ف. رضوی ۷: ۲۵۴].

38436 – **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۸۳۴ (۳۵۵۱): نستعلیق چاپی وخطی، آغاز افتاده درفهرست بنام **جامع التمثیل** است، ۲۱۱ گ ۲۰ س [ف. شیروانی ۲: ۷۰۴].

38437– **آصفیه** ۱۱۲ قصص: نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز بسیار نزدیك به نمونه، باتاریخ نگارش ۱۰۵۴، نام کتاب **مجمع الامثال** و نگارنده محمد علی یاد شده [ف. آصفیه ۲: ۲۹۶].

38438– **هند**، بانکیپور: ...: تاریخ یادنشده، فیلم آن دردانشگاه ش ۲۷۷۵ هست [فیلمها: ۶۳].

سجان جهان

ازعلی‌اکبر فراهانی، که‌یاداودر «بهارستان ۳۵۳۷» گذشت. نیز به‌پیروی «گلستان» سعدی، بنام مظفرالدین‌شاه، در ۱۳۰۰–۱۳۰۸ نگاشته‌است: سال هجرت هزاروسیصدرفت‌درجمادی‌نخست، روز دو هفت. و این سومین تقلید اوست از «گلستان». آندو بنامهای: بهارستان وخارستان است. درچهارفصل وفهرست‌فصلها ماننداندوست: واندرآن چهارفصل وجمله بهار–**اولین** سیرت ملوك شمار – **دوم** اخلاق فقراهل دلق–**سوم** اندر معاشرت باخلق – هست**چهارم** حکمت‌و دانش– که کرانیست‌هر که هست آتش – چون

جهان جسم و حکمتش چون جان ـ زیبد این نامه خوانند **جان‌جهان**. «جان‌جهان» در ۱۳۳۵ ق چاپ شده است.

بنگرید، ف. مشار: ۴۷۵.

38439 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۴۲: نستعلیق نگارنده، باخط خوردگی، ج۲/**۱۳۰۸**، آغاز افتاده، ۷۱گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۶۲].

جلازیه

محتشم، درص ۲۷۴۱ گذشت.

جلق نامه

ازعبید زاکان.

38440 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۳۶۵: ضمن «لطایف» ازسدهٔ **۱۴** [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۶۶].

جلوسیه

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم. **آغاز:** جلوسیه‌ی طغراعبارت است ازاین رقم که چون بدعوای.

38441 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۱۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (ص۹۸ـ۱۱۱) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۴].

38442 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۰/۱۷: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (۹۷ پ)، آغاز برابر نمونه، نزدیک به ۳۶ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه ۲: ۲۰۱].

38443 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۲۱: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲ـ۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38444 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۴، ۹ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵**.

[منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

38445 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۵۹].

جمعیت و مباحثهٔ طعامها ـ رسالهٔ...

از ناشناس. در نه باب بسیار لطیف و نام بسیاری از خوراکها در آن دیده میشود [دانش پژوه] **آغاز:** رسالهٔ جمیت مباحثه طعامها که ازجوانب اتفاق میکنند و بهم میرسند، برضمیر منیر ورای وقاد هر بصیر ازصغیر و کبیر وغنی وفقیر پوشیده نماند که ازز مان آدم تا انقراض عالم شعرای نیک نام... **انجام** خاله بی بی چوترا میل طبیعت باشد ـ عمه خاتون بنهد بهر تو طشتی بر بار.

38446 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۰۵/۲: نستعلیق همراه دیوان بسحاق اطعمه، ازسدهٔ **۹ـ۱۰** که در ۱۸ محرم ۱۰۹۴ درسلطانیه خریداری شده (ص۶۱ ـ ۷۹) [ف. دانشگاه ۱۰: ۲۷۵۱].

جواهر الاسرار

آذری، درص ۱۱۱۵ گذشت و بنام «مفتاح الاسرار» درهمین بخش خواهد آمد.

جوش بلبل

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم، و صورت دیگری از «آهنگ بلبل: ۳۵۱۹» اوست. **آغاز:** ازلب طغرا چو گل کرد این نوای پرخروش ـ **جوش بلبل** شد خطابش در مقامات سروش.

38447 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۰/۱۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (۵۹ پ)، آغاز برابر نمونه، نزدیک به ۱۱۰ بیت نوشته دارد

[ف . دانشگاه۲:۱۹۸].

38448 ـ **تهران** ، مجلس ۳۲۹۶/۱۱: از سدۀ **۱۲** ، همراه۱۲ گفتار دیگر ازهمو(ص ۲۶۱- ۲۵۷) آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰:۹۴۵] .

38449ـ **بادلیان** Add۶۹/۳۴ : با تاریخ **۱۲۰۰-۱۲۰۱** در دفتر منشآت اوست. ۱-بهاریه یا مشابهات ربیعی ۲- مجمع الغرایب ۳ - دیباجۀ معیار الادراك ۴-این منشئه ۵-عبرت نامه یاعنبر نامه وهجویات یارقعات .فیلم آنها در دانشگاه ش۱۲۳۶ - ۱۳۳۸هست [فیلمها: ۵۸۳] .

38450ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۸۶ : بی تاریخ، همراه۹ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین۱ :۵۱۶] .

چهل سر گپ

از سراینده‌ای باتخلص سالك وسالك ـ العارفین، ازسدۀ سیزدهم. مناظره‌ایست به نثر و نظم میان اوو زاهدی ریائی در یکی ازمدرسه‌های اصفهان. درپایان آن آمده: **سالك** گهری زمعرفت سفت وبرفت ـ حرفی ززرموز گفت وشنفت و برفت. گر راست بگفت و گرغلط نکته مگیرـ هر کس سخنی بفهم خود گفت و برفت. **آغاز:** الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب.

38451ـ **مشهد**، رضوی ۲۶۹ ادبیات: شکسته نستعلیق **۱۲۴۲**، ۶ گ درمتن وهامش [ف. رضوی۷: ۳۰۰]

چ

چشمۀ فیض

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۹» گذشت . ۶۶ نامه‌ی اوست اززبان ۶۶ تن از درباریان درپاسخ دستخطشاه دکن حیدر آباد . دردیباجه مینویسد: چون بیشتر درباریان نمی‌توانستند پاسخ شایسته بدستخطشاه نویسند من بدین کار دست زدم. ازاین گفتار نام و نشان کسانی ازدرباریان هند آشکار می گردد. **آغاز:** چشمه‌ی فیض طغرا نام این تازه مقالست که از تری لفظ خشکی .

38452ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۸ : در «کلیات» او از سدۀ **۱۲**، (ص۶۱-۹۵)[ف. مجلس ۱۰ : ۷۹۴] .

38453ـ **تهران**، دانشگاه۱۱۰/۱۹: در «کلیات» او ازسدۀ **۱۲** ، (۱۲۴پ) ،آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۹۰۰ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه ۲: ۲۰۱] .

38454ـ **تهران**، دانشگاه۵۰۴۰/۲۲: در «کلیات» او ازسدۀ **۱۲-۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

38455 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴/۹، طغر: در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی:۵۶۴] .

38456ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتۀ **۱۲۴۸** ، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیرحسین۲:۳۵۹].

چمن آرا

داستانهایی‌ست به نثر ونظم، بشیوۀ «گلستان» ازروزگار محمدشاه و فتحعلی شاه. **آغاز :** سلطان به‌پسری شکیل مایل بود، وکیل قبایلش کرد، پسر به دلگرمی که داشت آغاز بی‌شرمی گذشت .

38457ـ **تهران**، ملک۶۰۶۷:شکسته نستعلیق سدۀ **۱۳-۱۴** ، متن وهامش، انجـام افتاده ، ۲۹ گ۱۳ س [رؤیت] .

چمنستان

آنندرام‌مخلص‌لاهوری(م۱۱۶۴) که یاداو در «مرآت‌الاصلاح: ۱۹۵۶» گذشت .درچهار چمن وهرچمن‌در۲ گلدسته : چـمن ۱ـ دردو گلدسته: نقلهای شیرین‌وشورانگیز،هزل۲ـ در دوگلدسته: بعضی احوال مسموعی ووقوعی،در بعضی مطالب دربارۀ درختان ومیوه‌ها۳ ـدردو گلدسته : فوائد چند، نکات وحکمت واندرزها ۴ـ دردوگلدسته: لطایف ازبعضی‌مردم،لطایفی که ازخود نگارنده‌است. **آغاز:** بعدرنگارنگ آرایش چمنستان حمد و ستایش‌اوتعالی شأنه‌و عز برهانه .

38458ـ**لاهور**،پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹ ، ۸۷۴آنند : نستعلیق غرۀ محرم **۱۲۵۶**، آغازبرابر نمونه،۷۵گ [منظور احسن‌عباسی ۲ : ۱۵۱] .

چهار چمن

محمدصالح،درگذشتۀ۱۰۷۰،بسال۱۰۶۵ ساخته است.

38459ـ **آصفیه** ۳۵۴ انشا: نوشتـۀ **۱۱۰۵** [ف. آصفیه ۴:۴۸] .

چهار عنصر

از بیدل دهلوی،میرزا عبدالقادر، که یاد اودر «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت. درچهارعنصرو چند مقاله،عرفانی، که دربیست‌سال (۱۰۹۵ـ ۱۱۱۶) بدان می‌پرداخته‌است، و در «کلیات» او (همراه: عرفان، طور معرفت، مثنوی (این گفتار)رقعات، نکات،اشارات.حکایات،غزلیات، رباعیات ، طلسم‌حیرت) دربمبئی ۱۲۹۹ چاپ شده است. **آغاز:** خداوندا از زبان معذوربی صرفه‌سرائیست عذر هرزه در ایان‌بپذیر.

بنگرید : ذریعه۱۹:۱۵۵ ـ ف .مشار : ۵۳۸ ، ۵۷۱ .

38460ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۶ ب : نستعلیق‌سدۀ**۱۱ـ۱۲**، بافهرست‌درآغاز،۲۷۸گ ۱۷ س[ف. ادبیات۱:۱۹۶] .

38461ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۰۷ C (۹۶۵ ف) : نـوشتۀ **۱۱۸۴** ، ۱۸۳ گ [آکیموشکین ۱:۱۴۷] .

38462ـ**موزۀبریتانیا** Or۶۴۴۳: نوشتۀ**۱۲۶۸**درفهرست‌بنام«چهارعنصر»آمده . [نسخه‌ها ۴:۶۶۸] .

38463 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۳۸۱/۱۳۳۰ : نوشتۀ ۲۵ دسمبـر **۱۸۷۰** م، تنها عنصر دوم‌است .

38464ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۶۱۲/۳۶۲۴: سدۀ**۱۳**، تنها عنصردوم است[ف. دکترمحمدبشیرحسین۲:۳۲۹].

38465ـ**داکا**، دانشگاه۸۵HR(۱۸۳ ف): نستعلیق‌سدۀ**۱۹**م ، آغازبرابر نمونه،۱۸۴ گ[ف.حبیب‌الله۱: ۱۶۴].

38466ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۸ E (۳۴۳۲ ف) : در«کلیات»اونوشتۀ**۱۳۰۱-۱۳۳۵** (۱۹۷پ ۲۸۱پ) [آکیموشکین ۱: ۴۴۳] .

38467 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم ۱۰۸ C (۹۶۶ ف) : بـی‌تـاریخ، ۳۲۲ گ [آکیموشکین ۱:۱۴۷] .

38468ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳قف ۱۳ : نوشتۀ محمد صدرالدیـن، تاریخ یاد شده ، ۴۵۳س .

38469 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو

۳ قف ۱۴: نوشتهٔ میرعلی، تاریخ یادنشده ، ۲۷۸ س[ف. سرفرازعلی : ۸۵] .

38470ـ مدینه، عارف حکمة ۱۲:در فهرست بنام«چهارعنصر بهشت منزل» یاد شده [نسخه‌ها ۵ :۴۵۱] .

38471ـ بنگال، ایشیاتك ۱۶F۷۱۶: شکسته، عنصر دوم وسوم آنست.

38472ـ بنگال، ایشیاتك ۱۷F۹۳۲: شکسته [ف. بنگال:۶۴] .

چهار مقاله=مقالات

از شیبانی .

چهار مقاله

ازعروضی سمرقندی، که ۲۸ نسخهٔ آن در س ۵۸ـ ۶۵۹ یاد شده است. اینك چند نسخهٔ دیگر :

38473 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۹۰) Or ۳۵۰۷: نستعلیق ۱ع/**۱۰۱۷** (۱۶۰۸م)، آغاز برابر همان‌نمونه، ۳۸ گ [ذیل‌ریو : ۲۴۴] .

38474ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۴۰: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲**، زرین، ۸۷ گ [ف. خطی ، سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

38475ـ تبریز، ملی ۲۷۱۶: نستعلیق زیبا، **۱۲۷۲** ، آغاز برابر نمونه، ۹۶ گ ۱۱ س [ف. ملی تبریز ۱ :۳۹۶].

38476ـ اصفهان، شیخ‌حسن جابری انصاری ۲مج : نستعلیق **۱۲۷۲** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۵] .

38477ـ موزهٔ بریتانیا (۴۱۸/۱) Or ۲۹۵۵: باتاریخ **۱۲۷۴** – **۱۲۷۵** (۸ – ۱۸۵۷ م) در دفتر(گ ۱ـ ۵۰) [ریو ، ذیل : ۲۶۵] .

38478ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۲۸۸: نستعلیق خوب ابراهیم مشتری‌طوسی، ۲۵رجب **۱۲۹۲**، ۵۸ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

38479ـ تهران، مجلس ۵۵۸۲/۱: نستعلیق شکسته زیبای **۱۲۹۷**(س۲-۹۳) [ف . مجلس ۴۲:۱۷] .

38480ـ مشهد ، جامع گوهر شاد ۱۴۱/۳: شکسته نستعلیق خوش محمدابراهیم، **۱۲۹۸** [ف. شهرستانها ۱:۱۰۶] .

38481ـ اصفهان، عمومی ۱۱۵۶۰: نسخ بسیار خوب هدایت‌الله ، ۵محرم **۱۳۰۳**، زرین، ۱۴۱ص ۱۲ س[ف. دکتر مقصود ۱ : ۸۸] .

38482 ـ تبریز، ملی ۲۹۹۷: نستعلیق محمدعلی مشهور به‌حاجی‌آقا، **۱۳۰۵**، ۵۳ گ ۱۵ س[ف. ملی تبریز ۱ :۳۹۷].

38483ـ تهران، استادمینوی ۲/۷۱: نستعلیق عبدالغفور اردستانی فرزند محمدتقی آشتیانی قمی، ذیقعدهٔ **۱۳۱۳** [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۹] .

چهل ناموس=جزئیات وکلیات= ناموس اکبر

از ضیاءالدین نخشبی(م۷۵۱ق=۱۳۵۰ م) درمسایل‌معرفت وتصوف بروش تمثیل. **آغاز:** مبتد احمد احدقل هوالله احد،الله‌الصمد، خطبهٔ احدیت .

38484ـ داکا، دانشگاه DU ۲۲۴ (۱۶۰ف): نستعلیق، رجب **۱۰۸۷**، ۱۷۱گ[ف. حبیب‌الله ۱:۱۴۸] .

38485ـ بنگال، آسیایی ۱۷۸F۵۴: نستعلیق **۱۱۲۹** [ف.بنگال:۶۷].

38486ـ داکا ، دانشگاه DU ۸۰

(۳۶۱ ف) : نستعلیق، **۱۲۴۵** ، ۱۱۰ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۰۲] .

38487 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۲/۳۲۱۷: تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۲۱۲] .

38488 ــ **بادلیان** ۲۷۰۱: تاریخ یاد نشده. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۵۰ هست (ف ۳: ۵۴) [فیلمها : ۲۶۳] .

38489 ــ **بنگال**، آسیایی ۳۷۴F۵۵: در فهرست بنام «ناموس اکبر» یاد شده [ف. بنگال: ۶۷] .

ح

حجلهٔ خیال

ازعبدالباقر موسوی اصفهانی، سدهٔ سیزدهم، بدستور میرزا محمدرضی منشی تبریزی نگارندهٔ «زینة‌التواریخ» ووزیرفتحعلی شاه (۱۲۱۲ ــ ۱۲۵۰) در آذربایجان ، وبنام پادشاه (گویا همان فتحعلی‌شاه) . بروش «گلستان» سعدی نگاشته است. **آغاز**: حمد بیحد خدایی راجل شأنه که صفات کمالش از نقص بدایت مبراست.

38490 ــ **تهران**، ادبیات ۱۷۰ ج: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، نسخهٔ اصل و بخامهٔ نگارنده، انجام افتاده، ۷۳ گ ۱۱ س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۴] منتقل شده بدانشگاه .

حدایق الادباء

مفتون دنبلی، درص ۶۵۹ گذشت.

حدیدیه = رسالهٔ ..

ازفریدون فرزند عکاشه، که در «دریسمیه» یاد اوخواهد آمد. یکی ازمنشآت اوست.

38491 ــ **تهران**، مجلس ۲۲۶۳: همراه «دریمیهٔ» او وجز آن نوشتهٔ **۷۸۶** (ص ۱۲۴ــ ۱۳۳) [ف. مجلس ۶: ۲۱۹] .

حسن و عشق = قصهٔ...

گویا از ملا طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت.

38492 ــ **بادلیان** Add.۶۹/۱۰ : با تاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۳]. دراین دفتر «جوش بلبل...» وچند گفتاردیگرازطغرا هست و گویا به این قرینه این گفتار نیز ازو گمان رفته است .

حسن و عشق = در بیان...

38493 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۷۱ (۱۲۵۱ ف): بی‌تاریخ ، (۵۷پ ــ ۷۹پ) [آکیموشکین ۱: ۱۸۵] .

حظلیات

ازصادقی کتابدارافشار، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۷» گذشت. مانند «رسالهٔ لذات» معین استرآبادی ، درچهارفصل وپانصد حظ: ۱ــ درآداب عشق ومیل برسبیل هزل ۲ــ لوازم سفروتدارك آن ۳ ــ نادریات وکلفتیات وبی‌فکریات ۴ ــ فصول اربعه و سلوك آن وگذراندن اوقات و طلب یاران قابل اختلاط. **آغاز**: یارب زسخنهای هوس دورم دار. وازحرف هوا به لطف مهجورم دار ....این چند کلمه مطایبه انگیز لطایف آمیز که نفس ارباب عشرت وطبع .

38494 ــ **تهران**، ملك ۶۳۲۵/۲ : در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۱**، (۱۵پ ــ ۲۱پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

38495 ـ تهران، دانشگاه ۷۳۹۵/۶: سدهٔ ۱۴ (۴۳ر-۴۹پ)، آغاز برابر نمونه [مجلهٔ هنر ومردم ۹۰: ۱۳].

حکایات

صاحب علی آبادی، در بخش داستانها خواهد آمد.

خ

خارستان

از ادیب کرمانی، میرزا قاسم فرزند زین العابدین، در گذشتهٔ ۱۳۴۸، که «ساقینامه» او درص ۲۸۵۸ گذشت. در برابر «گلستان» سعدی، به لهجهٔ کرمانی و بافندگان آن سامان دریك اصل ودوازده فرع ساخته ودر کرمان ۱۳۲۱ خ و ۱۳۲۷ خ وتهران ۱۳۳۶ خ چاپ شده است وازهموست: آتش زنه (رباعیات)، تاریخ تلگرافی که تاریخ منظوم ایران است، که هردو چاپ شده است ونیز «فرهنگ لغات نادرهٔ خارستان، نیستان، سفرهٔ سبزی، مثنوی عوام» که بکوشش مجدالاسلام کرمانی در ۱۷۰ص درتهران ۱۳۳۰ خ چاپ شده است. درمجلس همراه «خارستان» او «جواب بوستان» ازهموهست که در ذریعه ۹: ۶۵ این یکی بنام «نیستان» یادشده است. آغاز: صنعت خلوشی راخف وذل، که تارشالش در کمال ظرافت است و پود اندرش مزید لطافت. هر مکویی که فرو میرود.

بنگرید: ذریعه ۹: ۶۵ (ادیب) و ۷: ۱۳۲ (خارستان) ـ مؤلفین مشار ۴: ۹۰۱ (قاسم) ـ ف. مشار: ۵۹۰.

38496 ـ تبریز، ملی ۲۶۶۵: نستعلیق غلامحسین شریف کرمانی، ۱۳۱۶، آغاز برابر نمونه [ف. ملی تبریز ۱: ۴۴۸].

38497 ـ تبریز، ملی ۲۵۸۰: نسخ احمد فرزند محمدحسین حسینی، ۱۳۲۲، آغاز برابر نمونه، [ف. ملی تبریز ۱: ۴۴۷].

38498 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۴۱ B (۱۱۲۸ ف): باتاریخ ۱۸۹۶ م دردفتر، (۱ پ-۷۷پ) [آکیموشکین ۱: ۱۶۸].

38499 ـ تهران، حقوق ۷۷د: شکسته نستعلیق دکترمحمود آقا افشار، رمضان ۱۳۲۸، اهدایی فرزندش ایرج افشار، انجام افتاده وتا سطر ۱۸ ص ۳۶۸ چاپی رادارد، باعنوان «خارستان و نیستان بعدی» یاد شده است، ۶۲گ ۹ س [ف. حقوق: ۹۹].

38500 ـ تهران، مجلس ۲۴۷۰/۱ فهرست نشده: سدهٔ ۱۴ (ص۸۵-۲۱۱) همراه با «جواب بوستان» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۸۶].

38501 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۹ D (۱۱۲۹ ف): بی تاریخ، (۱پ - ۴۴ پ) [آکیموشکین ۱: ۱۶۸].

خارستان

ازعلی اکبر فراهانی (۱۲۶۹-۱۳۲۹) که یاد اودر «بهارستان: ۳۵۳۷» و «جان جهان: ۳۵۵۰» گذشت. واین سه تقلیدهایی ست از «گلستان» سعدی، وجدایی درفهرست آنها دیده نشده است. در «خارستان» همان چهارفصل عنوان شده که در «بهارستان» اویاد شده، بایدآنها رابایکدیگر سنجید تاجدایی آنها دانسته شود. «خارستان» رابنام ناصرالدین شاه ومظفرالدین میرزاولیعهد در ۱۳۰۱ آغازودرج ۱۳۰۵/۲ق بانجام رسانده است.

38502ـ تهران ، دانشگاه ۲۹۷۷ : نستعلیق نگارنده، باخط خوردگی، آغاز افتاده، ۱۰۹ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۳].

خارستان = روضهٔ خلد

مجد خوافی .

خارستان خیال

ازقانعی قزوینی، گزارشی است بر «گلستان» سعدی [نصرالله طرازی] درذریعه ۹ :۸۷۴ و فرهنگ سخنوران: ۴۶۶ ازقانعی قزوینی حکاك سدهٔ دهم یاد شده است. **آغاز:** بسم‌الله الرحمان الرحیم.هست صلای سرخوان حکیم. الحمدلله الملك المنان، بعددستاره‌های آسمان وقطرات باران.

3803ـ قاهره ، دارالکتب ۴۳۵۵ س : تعلیق بی‌تاریخ، آغازبرای نمونه یاد شد ۶۱ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱ : ۱۲۸] .

خارستان سلیمانی

ازسلیمان‌خان‌لله بر گشاطی.

38504ـ مشهد،رضوی۸۹۳۵فهرست نشده : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده،اهدائی‌حکمت ۴۹ گ [نسخه‌ها ۵ :۳] .

خرابات فقیر

از فقیر اصطهباناتی شیرازی، میرزا علی فرزند میرزاباقر واعظ، مشهوربه‌معین‌الشریعه در یك‌مقدمه وچهار باب ویك خاتمه، بروش « گلستان » سعدی نگاشته است در ۲۷۲ س درشیراز ۱۳۰۷ خ [ذریعه]یا۱۳۰۲خ[مشار] چاپ شده است.

آغاز: حکیم‌علی‌الاطلاق دابندگی رواست.

بنگرید : ذریعه ۷ : ۱۴۳ و ۹:۸۴۲ ـ ف. مشار: ۶۰۰ .

38505ـ تبریز، ملی۳۵۴۷ : تعلیق شکسته گویاخود نگارنده، آغازبرابر نمونه، ۹۲ گ ۱۹س [ف.ملی‌تبریز۱ :۴۵۰].

خمسهٔ ناقصه (ضروریه)

از طغرای مشهدی، که یاداو در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت . یکی‌ازمنشآت اوست به‌نثر و نظم، درآن‌پنج‌تن‌ازهمکاران خود را بسختی بد گفته‌است: شیخ‌محمدخاتون،ادریس‌مازندرانی، یولچی‌خان، درویش روستانی.

(بنگرید: تذکرةالاحبای‌او۳۵۴۵) **آغاز:** آزرده‌ام‌ازدیدن بی‌دردی‌چندـ افسرده‌ام‌ازصحبت دم سردی چند .

38506ـ تهران، دانشگاه ۱۱۰/۴: در«کلیات» اوازسدهٔ **۱۲** ، (۲۱پ)، آغازبرابر نمونه.درفهرست بنام«خمسهٔ ضروریه»است[ف. دانشگاه۲:۱۹۷] .

38507ـ تهران،دانشگاه۲۳/۵۰۴۰: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲-۱۳**، درفهرست‌بنام «خمسهٔ نـاقصه » است [ف . دانشگـاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

38508ـ پاکستان، لاهور، پـرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷:در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م)، همراه‌با ۱۵ گفتار دیگر ازهمو در فهرست‌بنام«خمسهٔ ملیح»است [دکتر محمدبشیرحسین ۲ :۳۵۹].

38509ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۴،۹طغر: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** ، [منظور احسن‌عباسی:۵۶۴] .

خوابنامه = رسالهٔ ...

از بسحاق اطعمه، که‌یاد اودر «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت. بشیوهٔ «کنزالاشتها»ولی به‌نثر ونظم. دردیباچه‌ازخوابدیدن‌خودیاد کرده آنگاه نه‌باب‌آورده است. **آغاز:** رساله. برضمیر منیر

ورأی وقادهر بصیر ازصغیر و کبیر وفقیر پوشیده نماند .

38510ـ تهران ، ملك ۴۹۲۵/۶:در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۴۲** ، عنوان **رساله** دارد، آغازبرابر نمونه (۶۳پ-۷۷ر) [رؤیت].

38511 ـ **تهران**، ادبیات۸۱جوادی: در«کلیات»اوازسدهٔ**۱۳**درفهرست بنام**خوابنامه** است [ف. ادبیات۳:۱۶].

خواب و خیال = گلشن خیال

نصر آبادی ، دربخش داستان آید.

خوان الوان

38512ـ**بنگال**، آسیایی۱۷M۱۵۲۰: در یك بیاض[ف. بنگال: ۷۸].

خوان خلیل =دیباچهٔ ...

ازظهوری ترشیزی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت. درستایش عادلشاه دوم بیجاپوری (۹۸۸-۱۰۳۷)، به‌نثر ونظم، ودرپایان آن‌از انباز وسهیم بودن خودبا ملك قمی‌سخن گفته است. ازدیباجه‌های سه گانه‌ی اوست، که‌روز گاری ازکتابهای‌درسی‌هندبود وبنام «سه‌نثر»درکانپور ۱۸۷۶ م ولکهنو۱۹۲۴م در ۸۲ ص‌با گزارش واژه‌ها چاپ‌شده‌است. وآن‌دوی دیگر : گلزار ابراهیم، نورس‌خیال هریك‌در جای خودخواهد آمد. **آغاز:** ای‌ازتو براهل‌تخت واکلیل‌سبیل- کرذکر جمیل است و کزقدر جلیل .... شکر موهبت خلیلی‌که حضرب ابراهیم‌خلیل یکی‌از پیشکاران .

خوان خلیل مجموعه سروده های ظهوری وملك قمی‌ست، که‌برای عادلشاه نامبرده سروده شده ودیباجه‌ی نثری‌آن ازظهوری‌ست.

بنگرید:ذریعه۷:۲۷۵ (خوان خلیل) - مشار:۹۸۳ (سه‌نثر) .

38513 ـ **موصل**، دکتر داود چلبی ۱/۶۰: نوشتهٔ**۱۰۳۲** ، سه‌نثراست[ف.موصل: ۲۷۸] .

38514ـ **تهران** ، سلطنتی۴۳۴ (۶۲۷ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۳۳** ، سه‌نثراست [ف. دکتربیانی: ۴۰۱] .

38515ـ **تهران**، دانشگاه ۳۷۴۹:در «کشکول» محمدمعصوم کرمانی ومحمدزمان ، **۱۰۳۸-۱۰۸۰** ، هرسه نثراست [ف.دانشگاه ۱۲:۲۷۴۲].

38516ـ **تهران**، دانشگاه۵۶۳۴/۱: در جنگ‌نوشتهٔ محمدرضا ۱۷ محرم **۱۰۵۴** ، هرسه دیباجه است[ف. دانشگاه۱۶:۵۱].

38517 ـ **تهران**، ملك۵۵۴: باتاریخ **۱۰۵۳** - **۱۰۷۹** در دفتر ، هر سه نثر است [رؤیت] .

38518ـ **تهران**، سلطنتی۵۴۳(۶۲۶ ف) : در«کلیات» ملك‌قمی نوشتهٔ **۱۰۶۷** ،سه نثر است [ف.دکتربیانی:۳۹۹].

38519 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۴۶/۴:در جنگ‌نوشتهٔ**۱۰۶۷** تا**۱۱۴۸** [ف . ملی ۱ : ۳۷۴] .

38520 ـ **تهران**، ملك۶۴۵۶/۷ : در دفترنوشتهٔ**۱۰۷۰**،(۱۸۲پ-۱۸۹)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

38521 ـ **تهران**،سلطنتی۴۳۲(۶۲۸ ف): در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۷۰**، سه‌نثر است [ف. دکتربیانی :۴۰۲].

38522ـ **تهران**، مجلس۲۳۲۷:محمد رضا **۱۰۷۲**، سه نثر است [ف . مجلس ۸ : ۱۷] .

38523 ـ **تهران**،دانشگاه ۱۴۲۷/۶: درجنگ یك‌خطی **۱۰۷۴**،(۱۴۰پ -۱۴۷ر) [ف.دانشگاه ۸: ۱۰۰] .

38524ـ تهران،دانشگاه۵۶۴۵/۴۴: درجنگ نوشتهٔ **۱۰۷۴-۱۰۸۳** [ف. دانشگاه ۵۵:۱۶] .

38525ـ مشهد،رضوی۴۷۷(۴۷۰۰): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۰۷۷** ،هرسه‌نثراست[ف. رضوی۷:۴۵۵] .

38526ـ تهران،دانشگاه۱۴/۱۹۹۷: نستعلیق، باتاریخ ج ۲ **۱۰۸۳/** دردفتر، (۵۹ر-۷۰پ) آغازبرابر نمونه .

38527ـ تهران، دانشگاه۳/۳۰۹۸: باتاریخ**۱۰۸۳-۱۰۸۶** در دفتر (ص۱۷) [ف. دانشگاه۱۱:۲۰۴۴] .

38528ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۲ ۶۹ C (۳۸۶۴ف) : با تاریخ**۱۰۸۴** در دفتر [ف. آکیموشکین۱:۵۱۱].

38529ـ تهران، ملک۱۹/۴۱۷۱: با تاریخ **۱۰۹۲** بهمین‌خامه در دفتر، (۲۶ پ-۳۲پ) ، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

38530ـ تهران، ملک۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**،هر سه‌است، زرین (۱۸ر - ۲۹ ر) [رؤیت].

38531 ـ تهران ، ملک ۵۸۴۱/۵: نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

38532ـ تهران ، ملک ۴۶۷۱/۲۰: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**،(۱۷۵ر-۱۸۳ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

38533 ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۳۳ (۷۱۶ف): نستعلیق‌زیبا ، سدهٔ**۱۱**، هرسه‌است [ف.دکتربیانی:۵۳۲] .

38534ـ مشهد، رضوی ۴۷۷ ادبیات (۴۷۰۰) : سدهٔ**۱۱** [ف. رضوی ۷:۴۵۶].

38535ـ مشهد،رضوی۹۶۲(۴۹۵۱): نستعلیق‌خوش‌شکرالله‌ایمودی، نیمه‌ی‌دوم‌سدهٔ **۱۱**، سه‌نثر است (ص۱-۴۶) زرین[رؤیت].

38536 ـ مشهد، رضوی۱۰۴ادبیات: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی۷:۳۳۶] .

38537 ـ تهران، دانشگاه۴۴۸۵:در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱** [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۲] .

38538ـ تهران، دانشگاه ۴۸۶۴/۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱**،(ص۱-۸) [ف.دانشگاه ۱۴:

38539 ـ تهران،دانشگاه۴/۳۰۱۵: سدهٔ **۱۱** (ص۱۳)[ف. دانشگاه ۱۰:۱۹۵۴].

38540ـ تهران،سپهسالار۳۸۲: نستعلیق شکستهٔهندی‌سدهٔ**۱۱**، ازروزگاراو[ف.سپهسالار ۴:۵۰۹] .

38541ـ تهران ، دانشگاه ۵۰۸۸ : سدهٔ **۱۱-۱۲** در جنگ [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۰] .

38542 ـ تهران ، ملک ۵۴۰۳/۴ : نستعلیق چلیپای **۱۱۰۰**، (۷ر -۱۳ر)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

38543 ـ تهران،دانشگاه۷/۲۴۶۵: نستعلیق **۱۱۰۴**(ص۶۰-۸۳) [ف. دانشگاه۹: ۱۲۱۵].

38544 ـ تهران، دانشگاه۳/۲۵۹۱: در مجموعهٔ‌آقا محمد معینای اردوبادی **۱۱۰۴** (ص۶هامش) [ف.دانشگاه ۹:۱۴۰۷].

38545 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی۱۵۲/۳۱۵۷: نوشتهٔسال۱۲(**۱۱۱۲**) [ف. دکترمحمدبشیرحسین۲: ۳۳۳].

38546ـ تهران،دانشگاه۱۱/۴۶۲۸: باتاریخ**۱۱۱۲-۱۱۱۵** دردفتر،هرسه‌نثر است [ف.دانشگاه۱۴:۳۵۶۵] .

38547ـ لاهور، پنجاب‌پبلك لائبریری

۹، ۸۷۰ مج-ج ۸۲۱، ۸۷۳ کرسن‌ولی(۲): با تاریخ**۱۱۱۶** دردفتر[منظوراحسن‌عباسی۱: ۵۲۶].

38548ـ **تهران،** دانشکاه ۳۰۰۳: با تاریخ ۱۳۹ (شاید **۱۱۳۹**)، زرین، هرسه‌است [ف. دانشگاه۱۰: ۱۹۳۲].

38549ـ **تهران،** دانشکاه۹/۴۱۱۸: نستعلیق**۱۱۳۳**، همراه گلزارابراهیم(ص۱۸۰-۲۱۷) [ف. دانشگاه۱۳: ۳۰۹۹].

38550 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی۱۹۷۵/۴۹۸۷: نوشتهٔ چنی‌لعل‌کاتهیه **۱۱۹۶** (۱۷۸۲ م)[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۳۳۳].

38551 ـ **تهران،** ملك ۳/۵۴۰۵: شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، (۱۲پ-۱۹پ)، زرین، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

38552 ـ **تهران،** مجلس ۱/۳۲۹۶: شکسته نستعلیق‌هندی سدهٔ**۱۲**، هرسه نثراست بازیر نویس هندی(ص۱-۷۰) سپس‌نامه‌هایی‌از او [ف.مجلس ۱۰: ۹۱۷].

38553 ـ **تهران،**دانشکاه۳/۵۰۴۰: نستعلیق‌هندی‌سدهٔ**۱۲-۱۳**هرسه‌است، بدینگونه: نورس، گلزار، خوان [ف. دانشکاه ۱۵: ۴۰۹۵].

38554ـ**لاهور،**پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۴ ظهو، سه: سدهٔ**۱۲**، هرسه نثراست [منظور احسن‌عباسی ۱: ۵۶۹].

38555ـ **پاکستان،** گنج بخش۱/۸۹۰ و۱۶۰۰: نستعلیق سدهٔ**۱۲-۱۳** [ف.تسبیحی۱: ۵۷۶].

38556ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی۱/۳۵۲۷/۵۰۳: نوشتهٔ ۴۳پادشاهی‌شاه عالم دوم، پیرامن**۱۲۱۶** (۱۸۰۱م) [ف.دکتر محمدبشر حسین۲: ۳۳۰].

38557ـ **تهران،** ملك ۱۹/۴۳۴۱: نستعلیق‌میرعلی‌اکبرفرزندمیر محمدمحسن‌زکی حسینی، نزدیك**۱۲۱۹** (۱۴۱ پ - ۱۷۰ پ هامش) هرسه‌نثر است [رؤیت].

38558 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی۱/۳۵۱۱/۴۸۷: نوشتهٔ رمضان**۱۲۲۸** (۱۸۱۳م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۰].

38559ـ **داکا،** دانشگاه DU ۲۳۷ (۱۶۴ ف): نستعلیق۲۹رجب**۱۲۳۱**(۱۸۳۱م) [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۵۱].

38560 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۹/۳۴۷۴: دره‌کلیات، او نوشتهٔ **۱۲۳۴** [ف. دکترمحمدبشیر حسین۲: ۳۳۳].

38561ـ**لاهور،** پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۴۰۹ ظهو، سه۵۳، ۸۷۱نو، و۱: نوشتهٔ ۲۹ج۱**۱۲۵۴**/، ش۲دفتر، ۴۰ گ[منظوراحسن عباسی ۱: ۴۲۹].

38562 ـ **تهران،** دکترمفتاح ۱۳۳: نستعلیق غلامحسین۸شوال**۱۲۵۸** برای محمد حسن‌خان بهادر مندوری، هرسه است: نورس، گلزار، خوان خلیل [رؤیت].

38563 ـ **تهران،** مجلس۲۸۷: مجلس **۱۲۶۱**، هرسه‌نثر است [مجلس۲: ۱۶۴].

38564 ـ **تهران،** مجلس ۱/۳۵۳۷: نستعلیق با تاریخ**۱۲۶۵** دردفتر(ص۲-۹۵)هر سه است[ف. مجلس۱۰: ۱۴۹۵].

38565ـ **اسرائیل،** ملی ودانشگاهی اورشلیم ۴-۴ A.r: نوشتهٔ **۱۲۹۲**[نسخه‌ها۵: ۱۱۰].

38566 ـ **تهران،** ادبیات ۲/۱۷۹ جوادی: سدهٔ**۱۳**[ف.ادبیات۲: ۳۱].

38567 ـ **داکا،** دانشگاه ۷۲ - ۶۹

HR (۱۶۵ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م [ف . حبیب‌الله ۱: ۱۵۱] .

38568 ـ **تهران** ، مجلس ۴۴۲/۲ : نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، آغازبرابرنمونه[ف. مجلس ۲: ۲۵۹] .

38569 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم B۱۰۰۵(۲۲۶۹ف): بی‌تاریخ[ف. آکیموشکین ۱: ۳۱۶] .

38570ـ **بنگال**، آسیایی۲۲F۶۴۲: شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال :۶۴] .

38571 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۳/۱۴۵/۳۱۵۰: نوشتهٔ‌محمدعظیم‌فرزند مخدوم عبدالکریم، تاریخ‌یادنشده [ف.دکتر محمدبشیر حسین ۲: ۳۳۰] .

38562ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۵۶۶/۴۶۱۶ : هر سه نثر است در «کلیات» او[ف. دکترمحمدبشیر حسیـن ۲ : ۳۳۲] .

38573ـ **تهران**،مجلس۴۲۳: نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، در«کلیات» او[ف. مجلس ۲: ۲۴۵] .

38574 ـ **پاکستان**،انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ۲۱ف: تاریخ‌یادنشده، ۴۶ص.

38575ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ قف ۳۸: نوشتهٔ ۲۲جلوس‌پادشاه غازی، ۵۱ ص[مخطوطات،سرفرازعلی: ۸۶] .

38576ـ**بنگال**، آسیاییO۴۷(۹۲۷): تاریخ یادنشده،همراه دیوان‌شاهی [ف. بنگال: ۱۳۳] .

خوان نعمت

از نعمت‌خان ، عالی‌شیرازی، که‌یاد اودر «دیوان: ۲۵۸۳» گذشت. مجمـوعه نظم و نثر اوست، که دیباجه‌ی‌آن در ۱۱۰۴ نگاشته شده است . **آغاز:** عیار افزای سخن اکسیری‌ست که‌چون برفلزات معدن‌لفظ طرح‌شود.

38577ـ **تهران**، دانشگاه۱/۴۲۹۰: نستعلیق**۱۲۲۵** (ص۱ـ۲۲)دیباچهٔ آنست که‌در ۱۱۰۴ ساخته شده ودرآن ازاوستایش‌شده‌است [ف. دانشگاه۱۳ : ۳۲۵۸] .

خیرة الکاتب

ازناشناس. سخنان بزرگان را به‌ترتیب حروف تهجی آغاز آنهاآورده وگزارش‌کرده است. **آغاز:** الحمدلله الاول بلابدایة والاخر بلانهایة والصلاة... امابعد،همت‌جمیع بزرگان درعصر مصروف آن بوده است .

38578 ـ **تهران**،ملی۱/۷۴۶ف: نسخ گویا سدهٔ**۱۲** ، (ص۲۴۴ـ۲۵۴)[ف. ملی۲: ۲۶۹] .

د

دارالخلد

سیدغلام محیی‌الدین ذوقی.

38579 ـ**بنگال**،ایشیاتک۱۹F۹۱۴: نستعلیق تاریخ ونشانی دیگر یـاد نشده [ف . بنگال: ۶۴] .

دجالیه

درهزل وهجو میرزا مهدی خواجه وند.

38580 ـ **تبریز**، ملی۲۶۳۱ (۸۰۷ ف) : بدنبال «سفینهٔ اشعار» میرزا عباسخـان همدانی، ۲۴ گ [ف. سید یونسی ۲: ۸۲۹].

در کیه = کبکیه = پشمیه

از وکیل لشکر . هزلیات ومطایبات است به‌نثر ، سپس قصیده وقطعه و ترجیع بنام کبکیه و پشمیه، آنگاه هزل به‌نثر، نیز گفتگوی خانم و شیخ و کربلایی ننه به‌نظم.

38581 ـ تهران، دانشگاه ۲۹۸۴/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۲پ-۷۰پ) ۱۴ س [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۸۹۶] .

در مکنون

ازمحمدشریف کاشف، گویاهمان کاشف شیرازی (۱۰۰۱ - ۱۰۶۰) که یاداو دره‌خزان وبهار: ۱۶۰۱» گذشت. مکتوبی‌ست.

38582 ـ تهران ، ادبیات ۱۷۵/۳ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲: ۴۹] .

دستنبو

ازغالب دهلوی، که یاداودر«کلیات: ۱۸۸۷» گذشت. **آغاز:** بنام خداوندفیروزگر ـ مه‌ومهر ساز وشب‌وروزگر ـ توانا داورنه‌سپهر فرازهفت اختر افروز .

38583 ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۹۶ ، ۸۷۱ پنج: نوشتهٔ ۲۸ محرم **۱۲۸۰** در «کلیات»او، آغاز برابر نمونه، ۲۳ گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۲: ۱۲۷] .

دستور العمل میرصفهان بهشت نشان

از منشآت آقامنصورسمنانی‌ست، درتوصیف شهر اصفهان بنظم ونثر. **آغاز:** زندانی بیت الاحزان فراق ، عاشق مشتاق نمیداندکه بکدام زبان بیان صدمات مفارقت نماید...

38584 ـ تهران ، ملك ۵۴۰۳/۱۹: باتاریخ **۱۱۰۰** دردفتر ، (۵۳ ر - ۵۷ ر) [رؤیت] .

دستور العمل فی ضروب المثل

ازمحمد داود فرزندمصطفی اصم، مشهور به‌ریاضی ترك. درترجمهٔ‌مثلهای فارسی به‌ترکی وگزارش آنها ونشان دادن‌جای بکاربردن آنها به‌فارسی . **آغاز:** سپاس فراوان اول متکلم بی‌نیازه .

38585 ـ قاهره، دارالکتب ۱۱ م‌مجامیع ترکی : تعلیق درویش ابراهیم گلشنی **۱۰۹۸** در ادرنه (گ ۱۹ - ۱۵۰) آغاز برابر.

38586 ـ قاهره، دارالکتب ۱۳م لغت ترکی: تعلیق درویش یوسف المولوی **۱۱۰۰**، ۴۸ گ ۲۱ س [مخطوطات ۱: ۱۴۰] .

38587 ـ قاهره، دارالکتب ۱۶۴ لغت ترکی: بی‌تاریخ، ۴۵ گ ۱۷ س.

38588 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۴ م مجامیع ترکی: بی‌تاریخ، (گ ۱ - ۴۰) .

38589 ـ قاهره، دارالکتب ۵۶ ادب ترکی قوله : بی‌تاریخ، (گ ۱۱۴ - ۱۵۶) .

38590 ـ قاهره، دارالکتب ۷۴ مجامیع ترکی طلعت : بی‌تاریخ، (گ ۱ - ۱۰۴) .

38591 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۰۶ مجامیع ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ، (گ ۶ - ۱۳) . [مخطوطات ۱: ۱۴۰ - ۱۴۱] .

دلق محمودی

از محمود میرزا قاجار .

38592 ـ تهران، ملك ۱۳۹۹ : نسخ ج۱ **۱۲۵۷**، ۱۵۳ گ ۱۵ س [ف. ملك: ۲۵۱] .

دلگشا = رسالهٔ ...

ازعبیدزاکان، که‌یاد اودر«اخلاق الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت . بادوبخش عربی و فارسی ، انتقادی . در«کلیات» اوچاپ‌شده‌است. **آغاز:** الحمدلله‌علی نعمه ونواله ومنه‌وافضاله... چنین

گوید...عبید زاکانی .
بنگرید : ف. مشار: ۶۹۴.
38593 ـ حمیدیه۱۱۸۱: در«کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۸**.فیلم آن‌دردانشگاه‌ش۵۶۵هست [فیلمها : ۱۶۶] .
38594ـ تهران، اصغرمهدوی۷۶:در «کلیات» اوازسدهٔ۱۰،(۲۴۳ـ۲۹۰)[نسخه‌ها ۹۱:۲].
38595ـ تهران،دانشگاه۱۱/۲۹۷۸: در جنگ رفیع‌حسینی، سدهٔ **۱۱** (ص۴۰-۴۹) [ف. دانشگاه۱۰:۱۸۸۵] .
38596ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۶۳۴ مج : محمد تقی‌باتاریخ **۱۲۴۹** در دفتر [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].
38597ـ تهران ، ادبیات ۲۰۵ ج:در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۸۲**، هر دوبخش عربی و فارسی آن[ف. ادبیات ۱:۳۹۶].
38598ـ تهران ، مجلس ۲۸۰۷ (یا ۲۸۱۲) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۱۷** (ص ۱۰۰ـ۱۹۱) ، آغاز برابر نمونه [ف.مجلس ۹۹:۱۰] .
38599ـ تبریز،ملی۳۵۷۲/۹(۷۲۸ ف) : نستعلیق، نسخهٔ‌گرانبها، آغازبرابر نمونه، ۸ گ ۱۷ س[ف. سیدیونسی ۲ :۷۶۰].

دو پروانه و یك مكتوب

از بهوانیدس متخلص‌به‌بهگو، که‌یاد اودر «بحرطویل : ۲۶۵۶» گذشت.
38600ـ مشهد، رضوی۲۳۳ ادبیات: در جنگ‌مؤرخ **۱۸۹۳** = **۱۳۱۱**ق (ص۶۲۲-۶۲۷ [ف . رضوی۷ : ۲۷۱] .

دیباچه

دراین‌بخش‌تنهادیباچه‌های کتابهاورساله‌ها یاد خواهد شد . ودیباچه‌هایی ازقبیل: دیباچهٔ رقم ، دیباچهٔوقفنامه، دیباچهٔنکاح نامه‌دربخش اسناد ومنشآت خواهد آمد.

دیباچهٔ ابواب الجنان

میرزا رفیع‌الدین واعظ‌قزوینی (که‌درص ۱۵۱۸ یاد شده است).
به‌نظم‌ونثر. **آغاز:** بهترین‌مقالی که‌سر خیل کاروان فنون محاورت تواندبود، وخوشترین کلامی که پیرخرد را درطریق سخن گزاری عصاکش خامهٔ بیان تواند نمود .
38601ـ تهران ، ملك ۴۶۵۷/۲۵: نستعلیق ، باتاریخ **۱۰۶۳** دردفتر ، آغازبرابر برابر نمونه[رؤیت] .
38602 ـ تهران ، مجلس ۴۴۲/۳ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۲: ۲۵۹].
38603 ـ تهران، سپهسالار۱۴۳/۱: درجنگ سدهٔ **۱۱**، (ص۴۹) [ف. سپهسالار۴: ۴۶۲] .
38604 ـ تهران، دانشگاه۲۵۹۱/۳: درجنگ آقامحمد معینای اردوبادی، **۱۱۰۹**، (ص۱۳ـ۲۳) [ف. دانشگاه۹ :۱۳۹۵] .

دیباچهٔ اسرارالهدایه

براسرارالهدایهٔ جمال الدین ابوالحسن فرزندصدرالدین‌مدرس‌اردبیلی‌خراسانی. **آغاز:**

دیباچه‌ای که‌ماهیچهٔ لوای‌فصاحت را‌علم‌ساخته، و بیدق وسنجق بلاغت را‌توام نموده شقهٔ انشاء بدیع ارتقاء معانی.

38605ـ تهران، دانشگاه۱/۳۴۴۸: نستعلیق سدهٔ**۱۲-۱۳** (ص۱-۲) [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۴۵۸] .

دیباچهٔ بازنامه

که امیرالامرا حسب‌الامر‌همایونی نوشته است .

38606ـ **تهران**،دانشگاه۲۵۹۱/۵۲: در جنگ‌آقا محمد‌معینای اردوبادی، **۱۱۰۹**، (ص ۱۷۱ -۱۷۷) همراه دیباجهٔ دیگر [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۹۹] .

دیباجهٔ بیاض

ازآقا حسینا. درگذشته پیش از ۸۳ - ۱۰۸۶ . **آغاز:** سبحان الله این چه گوهر گرانمایه واختر بلندپایه است که آشنایان‌زبان وحی والهام .

38607ـ **تهران**،دانشگاه۱۹۹۷/۱۵: در جنگ نوشتهٔ **۸۳-۱۰۸۶**. درعنوان آمده: جناب‌آقا حسیناغفرالله(۷۱ر-۷۴ب)[دانشگاه ۸ : ۶۰۹] .

38608 ـ **تهران** ، ملك ۶۰۷۵/۱ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۸۷**دردفتر، (۱پ-۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

دیباجهٔ بیاض

از بایندر بیکای دوزالی، بر بیاض میرزا محمد ابراهیم .

38609ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۹۱/۱: درهامش جنگ معینای اردوبادی،**۱۱۰۹**، (ص ۱۵) در این جنگ چند منشه‌ی دیگر از این بایندربیکا هست[ف . دانشگاه۹: ۱۴۰۷] .

دیباجهٔ بیاض

از آقا حسین خوانساری، برای‌بیاض شاه عباس‌دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) .

38610ـ **عبدالحسین‌بیات** ۲۶جنگ رفیع‌الدین‌محمد رافع، باتاریخ **۱۰۸۴**دردفتر (ص۷۷) [نسخه‌ها۶ : ۱۱۱].

38611ـ **تهران**،دانشگاه۲۵۹۱/۹۰: درجنگ منشآت، آغازسدهٔ**۱۲**(ص۳۰۲-۳۱۰) [ف . دانشگاه۹:۱۴۰۱] .

38612 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۶۶/۹: سدهٔ **۱۲** (ص۳۱۳-۳۲۰) [ف . مجلس ۱۷ : ۱۱۸] .

دیباجهٔ بیاض

دیباجهٔ بیاض انشای ملا خلیل‌وقاری.

38613ـ **تهران**، ادبیات۱۰۴حکمت: درجنگ‌نوشتهٔ **۱۱۰۳** [ف. ادبیات ۱ : ۱۰].

38614ـ **تهران** ، مجلس۳۴۵۵/۱۳: درجنگ‌مؤرخ **۱۰۶۳** تا **۱۱۴۱**، (ص۲۱-۲۲) [ف. مجلس ۱۰ :۱۳۳۶] .

دیباچهٔ بیاض

ازشاهزاده‌رضاقلی‌میرزا. **آغاز:** حبذا این بیاض دل آرا ...

38615ـ**تهران** ، ملك ۴۷۱۹/۲۴ : شکسته‌نستعلیق، باتاریخ**۱۱۹۲**دردفتر، (۱۱۵ر-۱۱۵پ)[رؤیت].

دیباجهٔ بیاض

محمدصادق .

38616ـ **تهران**،دانشگاه۲۵۹۱/۱۲۹: درهامش جنگ معینای‌اردوبادی، مؤرخ**۱۱۰۹** (ص ۳۳۱) [ف. دانشگاه۹:۱۴۱۴] .

دیباجهٔ بیاض

دیباجهٔ بیاض‌فایضای ابهری اصفهانی،ملا محمدنصیر، شاگرد صایب،ودرگذشته‌دریورش افغان دراصفهان۱۱۳۴ .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۸۰۵ ـ فرهنگ سخنوران: ۴۳۰ .

38617ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۵۵/۷ : باتاریخ **۱۲۴۴** دردفتر [نسخه‌ها ۵: ۶۲۳] .

دیباجهٔ بیاض

که خواجه محمد میرك(بیگ) صالحی املاء کرده است .

38618ـ تهران، ادبیات۱۰۴حکمت: نستعلیق ، با تاریخ **۱۱۰۳** در جنگ [ف . ادبیات ۲:۱۰] .

38619ـ تهران،مجلس ۳۴۵۵/۱۲: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۳** تا **۱۱۴۱** (ص ۲۰ـ ۲۱) [ف. مجلس۱۰: ۱۳۳۶] .

دیباجهٔ بیاض

ازمتیما ، بربیاض شاه‌عباس دوم(۱۰۵۲ـ ۱۰۷۷) .

38620ـ تهران ، مجلس ۲۳۲۷ :در جنگ مؤرخ **۱۰۷۲** ، (ص۷۱۴) [ف .مجلس ۸ : ۱۸] .

دیباجهٔ بیاض ومجموعه

خلیفه مؤمن حسین .

38621ـ تهران،دانشگاه۲۵۹۱/۸۹: درجنگ‌مینای اردوبادی، **۱۱۰۹**،(ص۲۹۹ـ ۳۰۲) [ف. دانشگاه ۹:۱۴۰۱] .

دیباجهٔ بیاض

از میرزا مهدی استر آبادی ، بر بیاض شاهزاده امامقلی میرزا .

38622ـ شیراز،ملی‌فارس ۸۹۱/۵۴ تا (۴۵): در «منشآت» او[ف.ملی۱:۴۴] .

دیباجهٔ بیاض

از مولانا ناظم هروی، بربیاض‌حسنخان.

38623ـ تهران،دانشگاه۲۶۱۸/۱۶: در جنگ سدهٔ**۱۱ـ۱۲**ص،(۱۳۶)[ف.دانشگاه ۹ : ۱۴۸۵] .

دیباجهٔ بیاض

از محمد طاهر وحید قزوینی (که یاد او در«کلیات : ۱۸۹۸» گذشت) . بربیاض‌میرزا محمدحسین طبیب قمی، که شاه برآن‌بخط‌خود چیزی نوشته .

38624ـ تهران،دانشگاه۳۰۹۸/۱۷: در جنگ گردآوردهٔ اصلان گیلانی‌در **۱۰۸۳ـ ۱۰۸۶** (ص ۲۶۹) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۵] .

دیباجهٔ تاریخ صادرات شاه عباس

از ملامحمد طاهر وحید قزوینی.(که یاد او در«کلیات: ۱۸۹۸» گذشت) .

38625ـ تهران ، سپهسالار۱۴۳/۲: نستعلیق، درجنگ سدهٔ **۱۱** ، (ص ۴۹) [ف . سپهسالار۴: ۴۶۳] .

دیباجهٔ ترجمهٔ شمسیه

از قوام‌الدین محمد یزدی(م۸۳۰) که‌یاد او در«کلیات:۱۸۹۰» گذشت .

38626ـ تهران، دانشگاه۲۵۷۶/۵: در«کلیات» او از سدهٔ**۱۲** ، همراه با دیباجهٔ سفینهٔ غزلیات (ص۶۱ ـ۶۳) [ف. دانشگاه۹: ۱۳۷۴] .

دیباجهٔ ترجمهٔ کشکول

دیباجهٔ‌ترجمهٔ‌کشکول‌شیخ بهایی که احمد

شهیدی بنام قطبشاه ساخته است .

38627 ـ تهران، ادبیات۱۱۴حکمت: در جنگ سدهٔ **۱۱** [ف. ادبیات ۲: ۱۰] .

دیباجهٔ تقویم

خواجه ، درص۲۹۲ گذشت.

دیباجهٔ تقویم

از میرزا معزالدین محمد فرزند محمد محسن اصفهانی ، بر «تقویم» گویا استاد ابوجعفر کافی نگارندهٔ «التسهیل» (نسخهٔ دانشگاه ۱۷۸۱) [محجة ۲: ۳۱].

38628 ـ تهران، دانشگاه۵/۲۹۷۸: در جنگ رفیع‌حسینی ، سدهٔ **۱۱** ،(ص۷ـ۱۱) [ف . دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۵] .

دیباجهٔ جامع البدایع مظفری

از قوام‌الدین محمدیزدی در گذشتهٔ ۸۳۰ ق(که یاد او دره کلیات: «۱۸۹۰» گذشت). بر «جامع‌البدایع مظفری» نگاشتهٔ رکن الدین مسعود صاعدی، که منتخب غزلیات شعرا بوده است، برای شاهزاده اسماعیل ابراهیم سلطان نوشته است .

38629 ـ تهران، دانشگاه۳/۲۵۷۶: دره کلیات، همان‌یزدی‌ازسدهٔ **۱۲**،(ص ۴۷...) [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۷۴] .

دیباجهٔ جنگ

از مولانا احسنی لاهیجی ، برای جنگ حسینخان کهدمی. **آغاز:** شکر بی‌منتهاصانعی‌را.

38630 ـ تهران، ادبیات۱۰۴حکمت: درجنگ نوشتهٔ **۱۱۰۳** [ف.ادبیات ۲: ۱۰].

38631 ـ تهران، مجلس۱۱/۳۴۵۵: در جنگ‌مؤرخ **۱۰۶۳** تا **۱۱۴۱**، آغازبرابر نمونه (ص۲۰) [ف. مجلس۱۰: ۱۳۳۶] .

دیباجهٔ جنگ

ازمحمدصادق برجنگ گرد آوردهٔ آقا محمد مینای اردوبادی فرزندحاجی‌محمدخان، که در۱۱۰۹ آغازبه‌گردآوری‌آن‌کرده‌است، به‌خواهش همان اردوبادی‌در۱۶ج۱۱۰۹/۲ نگاشته‌است.

38632 ـ تهران، دانشگاه۲۵۹۱/۱: بخامهٔ نگارنده درهامش ص۱ـ۲ [ف .دانشگاه ۹: ۱۳۹۵] .

دیباجهٔ جواهر الاسرار

از شیخ آذری، که درص ۱۱۱۵ یاد شده است .

38633 ـ تهران ، مجلس ۲۳۲۷: با تاریخ **۱۰۷۲** دردفتر(ص۷۶۸) [ف.مجلس۸: ۱۸] .

38634 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۰۰: در جنگ سدهٔ **۱۱** [ف . دانشگاه۱۵: ۴۲۴۴].

دیباجهٔ جهادیه

از میرزاابوالقاسم‌قائم‌مقام، بر«جهادیه»ی پدرش میرزاعیسی. اودودیباجه‌یکی‌بر«جهادیه» کوچك‌ودیگری‌بر«احکام‌الجهادواسباب‌الرشاد» پدر خود نگاشته است، این‌دودیباجه‌درمجموعه منشآت قائم‌مقام چاپ شده است .

38635 ـ تهران، مجلس ۵۷۴۱/۲ : بروزگار نگارنده، سدهٔ **۱۳** ، دیباجهٔ اوست‌بر «احکام الجهاد و اسباب الرشاد» که‌بایددرهشت باب بشمارهٔ‌درهای‌بهشت‌باشد، ولی‌دراین‌دیباجه فهرست هفت‌باب آورده شده است، (ص ۱۱۲ـ۱۴۰) **آغاز:** ربنا افرغ علینا صبراً و ثبت اقدامنا [ف. مجلس۱۷: ۱۸۱] .

دیباجهٔ چمن سخن

ازظهیرا .

38636 ـ عبدالحسین بیات ۱۹ جنگ رفیع‌الدین دافع : نوشتهٔ همان رفیع‌الدین در ۱۰۸۴ (ص۶۱) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰] .

دیباجهٔ حل‌لغت

38637 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۰۳۶ (۱۳۴۸ف): نوشتهٔ ۱۰۵۳ (۱۵۱ر-۱۶۴ر) [ف . آکیموشکین ۱: ۱۹۶] .

دیباجهٔ خرابات و خمخانه

دیباجهٔ خرابات و خمخانه ازسیادت‌پناه میرزا ابوطالب شیرازی انجو. **آغاز:** الهی ثنای مجموعهٔ ذات ، ثنای اقدس وادای صفات سپاس مقدسین داحیرتی‌دارم .

38638 ـ تهران، ملک ۴۳۴۱/۲۸ : نستعلیق میرعلی‌اکبر فرزند میرمحمدمحسن زکی حسینی ۱۱۹۳-۱۲۱۹ (۲۴۴ر-۲۴۶ر هامش) [رؤیت] .

دیباجهٔ خوان خلیل = خوان خلیل

ظهوری ، درص ۳۵۵۸ گذشت.

دیباجهٔ درة‌التاج

قطب‌الدین محمود شیرازی، که درص ۶۶۵ یاد شده است . **آغاز:** اگرچه برضمیرارباب کیاست و خاطر .

38639 ـ تهران، مجلس ۲/۴۹۹۹: نسخ عبرت نایینی مصاحبی، در مجموعه دیباجه‌ها نوشتهٔ ۱۳۵۴ق (۱۱پ-۲۱ر) [رؤیت] .

دیباجهٔ دیوان

امیر خسرو دهلوی (بنگرید : دیوان : ۲۳۱۶) .

38640 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۹۳۴/۱۹۲۲ : نوشتهٔ فاضل محمد فرزندشیخ شاهجهان، ۲ ذیحجهٔ ۱۰۵۰ (۱۶۳۰ م) دیباجهٔ غرة‌الکمال آن است [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۳۰] .

38641 ـ عبدالحسین بیات ۳۰ جنگ رفیع‌الدین رافع مؤرخ ۱۰۷۹ - ۱۰۸۴ (ص ۱۰۴) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۱] .

دیباجهٔ دیوان

دیباجهٔ دیوان فضولی بغدادی، درگذشتهٔ ۹۷۰ ق ۱۵۶۱م .

38642 ـ تهران، سپهسالار ۲۹۱۳/۲۱ : نوشتهٔ ۱۱۵۷ [ف. سپهسالار ۴: ۴۶۳] .

دیباجهٔ دیوان

ازعبدالرزاق فیاض لاهیجی، بردیوان خود. (بنگرید: دیوان فیاض: ۲۶۷۳) .

38643 ـ تهران ، ادبیات ۵/۱۵۵ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱ درجنگ [ف. ادبیات ۱: ۱۶۸

38644 ـ اراک، عبدالحسین بیات ۲ مج: جنگ رفیع‌الدین دافع، باتاریخهای ۱۰۷۸-۱۰۸۴ (ص۱۳) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰] .

دیباجهٔ دیوان

شیخ فیضی دکنی (بنگرید دیوان فیضی: ۲۴۷۴) .

38645 ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۷۲۲: شکسته و نسخ باتاریخ ۱۰۸۲ دردفتر، [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰] .

38646 ـ تهران، اصغرمهدوی ۲۶۸/۸: در جنگ نوشتهٔ ۱۲۹۴ [نسخه‌ها ۲: ۷۵] .

دیباجهٔ دیوان

ازمدهوش جرفادقانی، (که یاد اودره‌سر-العزیز: ۱۶۳۲» گذشت) .دیباجهٔ دیوان اشعار سرکار شوکت مدار... است (بنگرید: دیباجهٔ رسالهٔ نوحه‌جات، ازهمو). **آغاز:** ترصیع هر

سخن ازسپاس‌خداوندی‌ست که بی‌واسطهٔ دخیلی نظم موجودات .

38647ـ تهران، ملک۳/۵۰۵۶ :در « کلیات » او نوشتهٔ **۱۲۴۸** (۴ پ ـ ۶ ر) [رؤیت] .

دیباجهٔ دیوان

از نصیرای‌همدانی م۱۰۳۰(که یاد اودر «شرح بیتی از گلشن‌راز: ۱۲۲۳» گذشت). بر دیوان‌حکیم‌زلالی(که‌نسخه‌هایی‌از آن‌درس۲۳۴۱ گذشت) . **آغاز:** زلال‌سخن‌حمد سخن‌آفرینی سزد، که بلغای‌شیرین‌زبان‌به‌مدح‌اورطب‌اللسان

38648ـ تهران، ملک۲۳/۴۶۷۱ :در «گنج معانی» از سدهٔ**۱۱**، (۱۸۷پ ـ۱۸۹ر) [رؤیت].

دیباجهٔ دیوان

از نصیرای همدانی م ۱۰۳۰ ، بردیوان خودش (بنگرید : دیوان نصیرا : ۲۵۷۵) . **آغاز:** یگانه‌ای که‌هزارویك‌نام مبارکش‌هزارو یك چراغ برافروخت .

38649ـ تهران، ملک۴۶۷۱:در«گنج معانی» ازسدهٔ**۱۱** ،(۱۹۳ پ ـ ۱۹۴ر) آغاز برابر نمونه[رؤیت] .

دیباجهٔ دیوان

ازنصیرای‌همدانی‌م ۱۰۳۰،برشرح‌دیوان انوری . **آغاز:** خدایرا سپاس که چون لفظ پرستان معنی شناس ، متاع روی دست‌لوح‌وقلم را .

38650ـ تهران ، ملک۱/۴۶۷۱ : در «گنج معانی» سدهٔ **۱۱** [رؤیت] .

38651ـ تهران،مجلس۱۴۳/۳۴۵۵: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳** تا **۱۱۴۱** (ص ۱۲۴) [ف. مجلس ۱۰ :۱۳۴۹] .

دیباجهٔ رسالهٔ اسطرلاب

از آقا حسین خوانساری .

38652ـ **عبدالحسین بیات**۲۷جنگ رفیع‌الدین دافع، باتاریخ **۱۰۸۴**در دفتر(ص ۸۲) [نسخه‌ها۶ :۱۱۱] .

دیباجهٔ رسالهٔ تعلیم جوارح

از محمدطاهر وحید قزوینی(که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۸» گذشت). بررسالهٔ امانت‌پناه در تعلیم جوارح که از نگاشته‌های خود وحید است که برای شاه‌روزگار نگاشته است .

38653ـ تهران،دانشگاه۳۰۹۸/۱۶: در جنگ گردآوردهٔ اصلان گیلانی،در**۱۰۸۳**ـ**۱۰۸۶** (ص ۲۶۵) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۱۰۴۵] .

دیباجهٔ رسالهٔ ذهبیه

از شاه غازی محمد نصیر (نگارندهٔ تحفهٔ شاهیه : ۱۴۰۱) .

38654 تهران، دانشگاه۲۵۹۱/۸۸: در جنگ معینای اردوبادی، **۱۱۰۹**،همراه‌دو دیباجهٔ دیگر(ص۲۹۳ـ ۲۹۹)[ف.دانشگاه۹: ۱۴۰۱] .

دیباجهٔ رسالهٔ نوحه‌جات

از مدهوش جرفادقانی ، محمد صادق (که یاد اودر «سرالعزیز:۱۶۳۲» گذشت). بر «رسالهٔ نوحه‌جات»است که‌ازنتایج‌افکارحضرت شوکت‌مداروالاتحریر یافته. **آغاز:**ذوالجلالی را سپاس رواست، که‌آینهٔ‌جلالش ازانکسارملال عصفا .

38655 ـ تهران، ملک۲/ ۵۰۵۶:در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۴۸** ، (۴رـ۴پ) متن و هامش [رؤیت] .

دیباچهٔ سبعهٔ سیاره — آشوب‌نامه

طغرا ، در ص ۳۵۱۸ یاد شده‌است.

دیباچهٔ سفینه

از مولانا محمدرحیما، بر سفینهٔ امیر الامرا شاهوردی خان.

38656ـ مشهد، رضوی ۷/۲۳۶ ادبیات (۴۴۹۴): در جنگ سدهٔ **۱۲**، (ص ۲۴۳—۲۴۹) [ف . رضوی ۷: ۲۷۶] .

دیباچهٔ شجرهٔ مبارکه

38657 ـ تهران ، مجلس ۲۲۲۷: در جنگ نوشتهٔ **۱۰۷۲** (ص ۶۰۰) [ف. مجلس ۸: ۱۷] .

دیباچهٔ شرح دیوان انوری

از ابوالحسن فراهانی، که در ص ۳۴۵۹ یاد شده است.

38658 ـ تهران، مجلس ۱۷/۵۹۹۶: باتاریخ **۱۰۹۸ـ۱۱۰۰** در دفتر (ص ۵۴ـ۵۶) [ف. مجلس ۱۷ : ۳۷۱] .

دیباچهٔ شهنشاهنامه

از شفیعای یزدی.

38659 ـ تهران، مجلس ۲۳۲۷: در جنگ مؤرخ **۱۰۷۲** (ص ۶۴۷)[ف. مجلس ۸: ۱۷] .

دیباچهٔ شیرین و خسرو

میر محمد امین ، میرجمله (که در ص ۲۹۸۰ یاد شده است). **آغاز:** ای خسرو معنی زتو باتاج ونگین ... خسرو شهرستان سخن را کام جان از شهرستان ناظمی شیرین است.

38660 ـ تهران، مجلس ۵۱۳۸:/۱۴۳ نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (گ ۵۸۰) [رؤیت].

دیباچهٔ عروض

از نصیرای همدانی ، برشرح عروض یکی ازبزرگان وستایش قطبشاه .

38661 ـ تهران ، مجلس ۲۳۲۷ : محمد رضا **۱۰۷۲** (ص ۶۱۵ جنگ) [ف . مجلس ۸: ۱۷] .

38662ـ تهران، دانشگاه ۴۸۶۴/۲۵: در جنگ سدهٔ **۱۱**، (ص ۳۰ـ۳۳)[ف. دانشگاه ۱۴ : ۳۸۸۵] .

دیباچهٔ قصهٔ حمزه

از عباسقلی خان هرات؟ .

38663ـ تهران، دانشگاه ۳۰۹۸/۴۳: در جنگ گردآوردهٔ اصلان گیلانی، **۱۰۸۳ ـ ۱۰۸۶** (ص ۳۶۹) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۴۶] .

دیباچهٔ کتاب دعا

ازمدهوش، محمدصادق جرفادقانی (که یاد او در «سرالعزیز: ۱۶۳۲» گذشت). بر کتاب دعایی که شیخ المشایخ عبدالصمد حسب الاشارهٔ حضرت شهریاری گردآورده بود. **آغاز:** درهٔ اکلیل هر کلام از سپاس جهاندار کریمی‌ست که هزار داستان لطف عمیمش.

38664 ـ تهران ، ملك ۵۰۵۶/۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۴۸** در «کلیات» او (۶پ ـ ۷ر) متن وهامش [رؤیت] .

دیباچهٔ کشکول

کشکول شیخ ابوالفضل پسر مبارك هندی، نگارندهٔ مکاتبات اعلامی. **آغاز :** فرمانروای معنی کارگزاری صورت پیش گرفتهٔ گنجور خزاین خردمندی .

38665ـ تهران، مجلس ۵۱۳۸/۱۲۲:

نستعلیق جعفر، ۱۴ ع ۱۰۴۰/۲ (گ۴۸۵) [رؤیت].

دیباجهٔ کلیات حکیم شفایی

ازمحمدتقی‌دولت‌آبادی بر«کلیات» حکیم شفایی (م۱۰۳۷) که‌درص ۱۸۷۵ یاد شده‌است. درآن‌کلیات اورا درهشت‌بخش یادمیکند:

۱ـ قصاید ۲ـ ترکیب وترجیع۳ـ غزل ۴ ـ هجو ومطایبه۵ ـ نمکدان حقیقت۶ـ مهرو محبت ۷ـ دیدهٔ بیدار۸ ـ مختصرمجمع‌البحرین بروزن «تحفةالعراقین».

38666 ـ تهران، ملـك ۴۱۷۱/۱ : نستعلیق، باتاریخ۱۰۹۲ بهمین خامه دردفتر، آغاز بزیروصالی رفته: موزون و دلفریب کـه بشگرف (۱پ-۵ر) [رؤیت].

دیباجهٔ کلیات قوام یزدی

قوام‌الدین محمدیزدی در گذشتهٔ ۸۳۰ که «کلیات» اودرص ۱۸۹۰ یادشده است. دیباجهٔ آن از برادرش است.

38667 ـ تهران،دانشگاه۲۵۷۶/۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲، درآغازهمان کلیات (ص۱) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۳۷۴].

دیباجهٔ کلیله و دمنهٔ براشناسی

38668ـ تهران،دانشگاهی۲۱۹۰/۲: نستعلیق خوش گویا کلهر، (۷پ-۱۲پ) [ف. دانشگاه۹ : ۸۷۴].

دیباجهٔ گلزار ابراهیم - گلزار ابراهیم

ظهوری.

دیباجهٔ گلزار محمدی

ازمحمدمعصوم‌فرزندحسین‌منشی‌بروجردی، برای بیاض محمدبیگ نوشته‌است. آغاز: سبزی بهار سخن برشحات حمدچمن‌آراییست که شبنم گلزار محمدی را مغزدماغ‌خردمندی ساخته.

38669 ـ تهران، ملك ۵۴۰۳/۱۵ : نستعلیق سراینده‌ای باتخلص جنونی، باتاریخ ۱۱۰۰ در دفتر، (۴۸ر-۵۱ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

38670ـ تهران،اصغرمهدوی۲۸۴/۱۱: از سدهٔ ۱۲، بامهر مؤرخ ۱۱۳۲ [نسخه‌ها۲: ۱۰۷].

دیباچهٔ مثنوی معنوی

ازمحمد صالح بیگ منشی، برمثنوی مولانای‌بلخی.

38671ـ تهران،دانشگاه۲۵۹۱/۸۰: جنگ سدهٔ ۱۱، (ص۱۵۸) [ف. دانشگاه۹: ۱۴۱۱].

دیباچهٔ مثنوی معنوی

دیباجه‌های دفتر۱و۲و۳و۴ و۵ و۶،همان دیباجه‌های منسوب به‌خودمولانا.

38672ـ تهران، مجلس ۴۹۹۹: نسخ عبرت نایینی، مصاحبی، ۱۳۵۴ ق، در یـك مجموعه دیباجه‌ها[رؤیت].

دیباچهٔ مثنوی معنوی

از نواب اشرف، بر«منتخب‌مثنوی‌معنوی» مولوی. آغاز: ندانم‌آن گل خودروچه‌رنگ‌و بو دارد ـ که مرغ هرچمن گفتگوی اودارد ـ سپاس بیقیاس‌قدسی اساس مرحضرت...

38673 ـ تهران، ملك ۴۱۸۵/۱ : نستعلیـق سدهٔ ۱۱ (۱ پ ـ ۲ پ چـلیپا) [رؤیت].

دیباجهٔ مجموعه

از شرف‌الدین‌حسن اردبیلی، برمجموعهٔ

نظم و نثر عرب خان‌آغریواغلی بیگلربیگی ولایت شیروان ، مؤرخ ۱۰۵۳ .

38674ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۹ ادبیات (۴۴۸۵) : درجنگ‌سدهٔ **۱۲**، آغازافتاده(ص ۶۱۴) [ف. رضوی۷:۲۶۵].

دیباچهٔ مجموعه

گویا ازمیرزا محمدحسین لواسانی ، بر-مجموعهٔ شفیعای خراسانی، نوشتهٔ ۱۰۷۳.

38675 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۳۸۵۷: شکسته نستعلیق همان‌لواسانی، **۱۰۷۳**،(ص۱-۶) [ف. دانشگاه۱۲: ۲۸۳۴] .

دیباچهٔ مرقع

از قوام‌الدین محمدیزدی، در گذشتهٔ ۸۳۰ ق(که یاد اودر «کلیات: ۱۸۹۰» گذشت) .بر مرقع خواجه عبدالقادر .

38676 ـ**تهران**،دانشگاه ۲/۲۵۷۶: در«کلیات» اواز سدهٔ**۱۲** ، (ص۱۰ ...) [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۷۴] .

دیباچهٔ مرقع

از نصیرای همدانی م۱۰۳۰ق (که‌یاد او در «شرح بیتی از گلشن‌راز:۱۲۲۳» گذشت). دیباچهٔ مرقع شاهزاده میرزا ابوالفضل‌است.

38677 ـ **تهران** ، ملك ۴۶۷۱ : در «گنج معانی» ازسدهٔ**۱۱** ، (۱۸۹ر ـ ۱۹۳ر) [رؤیت].

دیباچهٔ مرقع

درص ۱۹۱۱-۱۹۱۲ گذشت

دیباچهٔ مطلع‌الانوار

از آقا حسینا (که یاد او در « دیباچهٔ بیاض : ۳۵۶۴» گذشت) بر«مطلع‌الانوار»ملا محمدباقریزدی(که یادآن‌درص ۳۵۰ گذشت).

واینك نسخهٔ جدا ازمتن‌آن. **آغاز**: حمدی‌فزون از میزان عقول و حواس ، و سپاس بیرون از مقیاس .

38678ـ **تهران**، دانشگاه۱۸/۱۹۹۷: در جنگ نوشتهٔ **۸۳-۱۰۸۶** (۷۷ پ ـ ۸۰ر) [ف. دانشگاه ۸ :۶۱۰] .

دیباچهٔ مظهرالاسرار

ازمحمد امین وقاری‌طبسی (که یاد اودر «دیوان:۲۶۰۳» گذشت).

37679 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۰۸ جنگ رفیع‌الدین دافع، نوشتهٔ **۸۴ - ۱۰۷۹** (ص ۲۷۸) [نسخه‌ها۶:۱۱۵].

دیباچهٔ معیار الادراك

از طغرای مشهدی ، که یاد او در«کلیات: ۱۸۷۹» گذشت .

38680ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۷ : در جنگ مؤرخ **۱۰۷۲** (ص ۵۷۹) [ف . مجلس ۸ : ۱۷] .

38681ـ**تهران**،دانشگاه ۱۳/۵۰۴۰: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲ -۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

38682 ـ **بادلیان**، Add ۶۹/۳۴ : باتاریخ **۱۳۰۱-۱۳۰۰**دردفتر، همراه«جوش بلبل» و جزآن ، فیلم‌آن دردانشگاهش ۱۲۳۶ ۱۳۳۸ هست[فیلمها:۵۸۴] .

38683ـ **اکسفورد**،Add۶۹/۳۴: همراه «جوش بلبل» و جـز آن از همونوشتهٔ **۱۳۰۰**،فیلم‌آن در دانشگاهش ۱۲۳۶و۱۳۳۸ هست [فیلمها:۵۸۴] .

38684 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۴۸۷/۳۵۱۱: ش ۱در «کلیات»او نوشتهٔ غـلام رسول، در **۱۲۲۶** در کجـرات

[دکتر محمد بشیر حسین ۲ :۳۵۹] .

38685ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۰۹، ۸۷۴ ظفر: درمجموعه نگاشته‌های او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. منظور احسن: ۵۶۴] .

38686 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹] .

دیباچهٔ مکاتیب

از نصیرای همدانی (م ۱۰۳۰) که یاد او در «شرح بیتی از گلشن راز: ۱۲۲۳» گذشت. بر «مکاتیب» قطب السالکین جهرمی. به نثر و نظم. **آغاز:** مبدعی که سبعهٔ معلقات هفت آسمان نمونه‌ای از بدایع انشاء ابداع اوست.

38687ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در «گنج معانی» (۱۸۶ر ـ ۱۸۷پ) [رؤیت] .

38688 ـ **تهران**، ملك ۵۵۴/۱۱: با تاریخ **۱۰۵۳ـ۱۰۷۹** در دفتر (ص ۱۶۲ـ۱۷۲)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

دیباچهٔ منشآت فارسی

ازعبدالصمد افضل خواهرزادهٔ شیخ ابوالفضل فرزند مبارك علامی، که منشآت او را در سه بخش گرد آورده و برای آن این دیباچه را نگاشته است. **آغاز:** گوناگون نیایش مرداوری را که وجود بشر را از کارخانهٔ عنایت .

38689ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۴ حکمت: در جنگ نوشتهٔ **۱۱۰۳** [ف. ادبیات ۲: ۱۰۰] .

38690ـ **تهران**، مجلس ۳۴۵۵/۲۵۹: در جنگ نوشتهٔ **۱۰۶۳** تا **۱۱۴۱**، (ص ۳۵۸)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۶۸] .

دیباچهٔ میزان الصنایع

از مدهوش، محمد صادق جرفادقانی (که یاد او در «درس العزیز : ۱۶۳۲» گذشت) . بر «میزان الصنایع»، که حسب الاشارهٔ حضرت نواب والا رقم زده است. این مدهوش ملاباشی حیدر قلی میرزا پسر فتحعلی شاه بوده است، و شاید منظورش از نواب والا همو باشد. **آغاز:** ستایش و سپاس مرمعبود یزدانی را رواست که صحایف طرایف و اوراق .

38691ـ **تهران**، ملك ۵۰۵۶/۱: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، (۲ ر ـ ۴ پ) [رؤیت] .

دیباچهٔ نگارخانهٔ چین

از میرزا ابوطالب فندرسکی، بر همان مثنوی که در ص ۳۲۸۳ یاد شده است.

38692ـ **عبدالحسین بیات** ۳ جنگ رفیع الدین دافع، نوشتهٔ **۱۰۷۸ـ۱۰۸۴** (ص ۱۶) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰] .

دیباچهٔ نورس = نورس خیال ظهوری .

ذ

ذخر السفاهه علی طب البازهد

از محمد هاشم (ابوهاشم) فرزند مفید شیرازی انصاری، زنده در ۱۰ ج ۱۲۷۶/۲. نام او در دوجا (دیوان نسخهٔ ۴۱۳۹ دانشگاه و زخاریف نسخهٔ ۴۷۲۶ دانشگاه) ابوهاشم، و در دوجا (دیوان نسخهٔ ۳۳۲۷ دانشگاه و همین نسخهٔ ذخر السفاهه) محمد هاشم یاد شده است .

هزل و شوخی‌ست و گزارشی است برارجوزهٔ

هزلی خود اوبعربی بنام «طب‌البلاهه» وبیشتر دربدگویی‌ازپزشکان. ودرپایان موسیقی‌وفقه را نیز به‌سخریه گرفته‌است. این گفتاردرمجلهٔ ارمغان (س۱۴ ش ۶ص ۴۳۳–۴۴۰ وش۷ص ۴۸۵ – ۴۸۸) چاپ‌شده‌است. **آغاز:** هذا کتاب ذخر... حمدله. صلاة. فیقول العبدالاثیم ابن‌الشیخ المفید محمد هاشم ، لمافرغت من ارجوزتی المسماة بطب البلاهة .

38693 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۷۲۶: باتاریخ **۱۳۰۵** دردفتردردیباچه خودرا محمد هاشم خوانده‌است همراه «الزخاریف» او، (ص ۳۲–۷۲) [ف . دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۴].

ر

رسالهٔ راه روشن

ازشاه داعی‌شیرازی، که یاداودر «دیوان: ۲۳۲۴» گذشت. گفتاریست‌به‌نثر.

38694 ـ **تهران**، سلطنتی۲۲۲(۳۰۵۰ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** [ف . دکتر بیانی : ۲۶۰] .

الرایقة = مناظرهٔ شمس وسحاب از خواجو .

ربیع الملوك

بنام کارکیا سلطان حسن بهادرخان ، در قریهٔهری ازبخش رودبار، بسال ۸۹۴ نگاشته شده است.

بنگرید : ذریعه۱۰: ۷۷ .

38695 ـ **مجلس** ۱۱۲ : نسخ‌درهامش «مجمل‌الحکمه» که‌نبشتهٔ **۶۶۷**است. [ف. مجلس ۲: ۵۷] .

ربیعیه = رسالهٔ ...

از جلال‌الدین فریدون فرزند عکاشه، از منشیان زبر دست‌سدهٔ هشتم و درباد ابواسحاق اینجو درشیراز . منشآتی ازاو دردست‌هست‌که برخی ازآنها نام ویژه‌ای دارد : رسالهٔ‌ربیعیه، رسالهٔ رحیقیه ،رسالهٔ میمیه، رسالهٔ نخلیه، رسالهٔ حدیدیه ، فتحنامه ، ونیزمکاتباتی در تهنیت و وتعزیت ودعوت وجزآن این گونه مکاتبات در بخش منشآت خواهدآمد. ربیعیه دوانشااست: ادبی بدین‌نام : ۱ـ در ستایش شیخ ابواسحاق اینجو ۲ـ ستایش‌ازغیاث کیخسرو. **آغاز:** الحمدلله العلی الاسمی محیی نبات الارض و السماء .

38696 ـ **اصفهان**، کتابخانهٔ‌شهرداری ۲۱۰ـ۳: درجنگ گرانبهای‌تاج‌الدین‌احمد وزیر با تاریخهای **۷۶۸–۷۸۲**. همراه‌منشآت دیگرازعکاشه، واین ربیعه‌ای است‌که درستایش جلال‌الدین مسعود است [نسخه‌ها ۴: ۴۷۰].

38697ـ98 ـ **تهران**، مجلس۲۲۶۳ : رقاع زیبای روزگارنگارنده، چهارشنبه‌شعبان **۷۸۶**، منشآت اوست‌از: رحیقیه(هردو)، ربیعیه (هردو) ، میمیه، حدیدیه، نخلیه، ومکاتیب دیگر در تهنیت و تعزیت و دعوت ، رویهم ۲۲۶ ص ۸ س [ف. مجلس ۶: ۲۱۹] .

38699 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۴/۲۶۸: نسخ مسیح کمره‌ای باتاریخ **۱۲۹۴** ، دردفتر، [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰] .

38700ـ **تهران**، سپهسالار۱۲/۲۹۱۶: تاریخ یادنشده(۲۱۳ر–۲۱۶ر) [ف.سپهسالار ۵: ۴] .

ربیعیه

از محمد فرزند یحیی ، نامهٔ تهنیت است

که برای میرزای عالمیان که بوزارت رسیده بود نوشته است. **آغاز:** ... الحمدلله خالق الاشیاء رافع اطواق السماء .

انجام: که صد سال دیگر چنین بگذرانی

38701ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۶/۱۳: تاریخ یادنشده (۲۱۶ر ـ ۲۲۰ر) [ف. سپهسالار ۵:۴] .

رحیقیه = رسالهٔ . .

از فریدون فرزند عکاشه ، که یاد او در «دبیعیه: ۳۵۷۳» گذشت. دوانشا بدین نام از او یاد شده است: ۱ ـ درستایش جلال الدین مسعود شاه ، ۲ ـ درستایش شیخ ابواسحاق اینجو . **آغاز:** چیست صافی جوهری همچون خرد روشن روان ... افلاطون دفی (؟) که بعد از سنهٔ اربعین صفای ریاضی و کمال طبیعی او بنصاب رسید.

38702ـ703 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۶۳: همراه «دبیعیهٔ» او و جزآن نوشتهٔ **۷۸۶** هر دو گفتار اوست (ص ۱ـ۲۷ و ۵۰ـ۶۱) [ف. مجلس ۶: ۲۱۸] .

38704ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۷۲/۴: شکسته و نسخ با تاریخ **۱۰۸۲** در دفتر [نسخه‌ها ۲: ۱۰۱] .

38705ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۲۶۸/۳: نسخ مسیح کمره‌یی، با تاریخ **۱۲۹۴** در دفتر، سپس «دبیعیه» از همو [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰] .

38706ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۶/۱۱: تاریخ یاد نشده (۲۱۱ پ ـ ۲۱۳ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵:۵].

رحیقیه دبیعیه

از نظام الدین شامی [دانش پژوه] .

38707ـ **قونیه**، ۲۵۴۶/۳ : نوشتهٔ ۲۱ع ۸۴۸/۱، (گ ۶۲ـ ۷۱) . فیلم آن در دانشگاه ش ۳۲۱ هست [فیلمها : ۴۵۳].

رسالهٔ بسحاق اطعمه

که یاد او در «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت . بمانند « کنزالاشتها : ۳۰۵۸» او . به نظم و نثر . آغاز :شکر وسپاس بیحدوقیاس رازقی را که درسراپای نیشکر وجود انسانی.

38708 ـ **تهران** ، ملك ۴۹۲۵/۸ : نستعلیق احمدابراهیم حسن خواجهٔ شیرازی . ۱۶ع **۸۴۲/۱** همراه رسالهٔ دیگر ازهمو درهمین باره [رؤیت] .

رسالهٔ عاشقانه

ازعصمت بخارایی ، که یاد او در «دیوان ۲۴۴۴» گذشت . به‌نظم و نثر، همان گفتاری که محتشم کاشی «جلالیه: ۲۷۴۱» خود رابتقلید آن ساخته‌است [گلچین معانی] .

38709ـ **مشهد**، رضوی ۴۹۶ (۴۷۱۹): همراه «دیوان: 24776» او ازسدهٔ **۹** ، آغاز افتاده [ف . رضوی ۷: ۴۶۹] .

رسالهٔ فتاحی

از یحیی فتاحی، سیبك، که یاد او در «شبستان نکات : ۱۶۳۷» گذشت .

38710ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۵: تاریخ یادنشده، ۳۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی : ۸۶] .

رسایل خواجو

ازخواجوی کرمانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۷» گذشت .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۲۳ .

38711ـ **تهران** ، سنا ۳۵۲ : تعلیق خوش اسماعیل فرزند عبدالله **۸۲۰**، در «کلیات» او ، وبنام «سراجیه» [نسخه‌ها ۶: ۵۵۴] از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۱ :۱۴] .

38712ـ تهران، سلطنتی۱۱/۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف): در «کلیات»، نوشتهٔ۸۲۴، بنام«سراج وهاج» است [ف. دکتر بیانی : ۲۱۰] .

38713 ـ تهران ، سلطنتی ۲۹۹۱/۸ (۴۶۴ ف) : در «کلیات»، او نوشتهٔ ۹۲۷، بنام «سبع المثانی » است [ف . دکتر بیانی : ۲۱۲] .

رسایل سعدی

بنگرید به‌نسخه‌های کلیات او : ۱۸۶۱ .

رسائل وخطب

واعظ قزوینی . شاید همان میرزا رفیع نگارندهٔ «ابواب الجنان:۱۵۱۸» باشد.

38714ـ تهران، دانشگاه۲۰/۲۹۷۸: در جنگ رفیع حسینی، سدهٔ ۱۱ (ص ۱۱۷ ـ ۱۵۴)، سپس سروده‌هایی ازواعظ که باید همو کس باشد [ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۸۶].

رشحات نشاط

ازمیرزا نشاط اصفهانی عبدالوهاب که‌یاد او در«کلیات: ۱۸۹۵» گذشت. به‌فارسی‌وعربی آغاز: ناظم‌العلوم‌بربع المناظم احتبس‌الهواء و احترس‌الماء والکاد علیه وبعث ثم‌استوی.

38715ـ تهران، مجلس۲/۳۰۰۶: شکسته نستعلیق سدهٔ۱۳ (ص۱۰۳ـ۲۲۰) ، زدین، با یادداشتهایی ازملك‌الشعراء بهار دردفتر، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰:۴۵۶] .

رشد نامه

از شیخ عبدالقدوس .

38716 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف ۳۰۹ : نوشتهٔ علاءالدین در ۱۱۳۷، ۱۰۸ص [مخطوطات، سرفرازعلی:۸۶].

رضوان

از میرزا آقاخان‌کرمانی ، که یاد او در «صد خطابه : ۱۷۴۴» گذشت . به پیروی از «گلستان» سعدی ، دریك مقدمه وچهارموسم و یك خاتمه، بنام‌میرزا محسن‌خان ضیاءالسفراء و ناصرالدین‌شاه وسلطان‌عبدالحمید دوم پادشاه عثمانی در۱۳۰۴ق‌درسعد آباد عثمانی نگاشته است:درآن سالی که رضوان مختتم‌شد،هزارو سیصد وچارش رقم‌شد. مقدمه درسعادات نفوس و انقلاب روزگار،موسم۱ـ عشق و جوانی ۲ـ تهذیب اخلاق۳ـ سیرت بزرگان وآداب‌ملوك ۴ ـ لطایف‌محاظرات. خاتمه مطالعات‌حکمت آیات وعبارات عبرت‌اشتمال. آغاز: تعالی‌ذات لم‌یزل که وحدتش منشأ کثرت است، و بوصف اندرش‌مزیدحیرت، هر تنزیه که‌خوانیش‌تعطیل ذات .

38717ـ تهران، دانشسرایعالی،قریب ۲ : نستعلیق ۱۳۲۳، آغاز افتاده [نسخه‌ها۵: ۶۳۰] .

38718 ـ تهران ، ملك ۶۴۲ : نوشتهٔ۱۳۲۳ [ف. رضوی ۷:۵۶۴].

38719 ـ مشهد، رضوی ۶۲۰ ادبیات (۹۳۳۵) : نسخ ۷رجب ۱۳۲۶ آغاز برابر نمونه[ف. رضوی ۷:۵۶۲] .

38720 ـ تهران، دکتر مفتاح: نسخ ۱۷ع۲/۱۳۳۷، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

38721ـ تهران، استادمینوی ۱۵۶: نستعلیق خود استاد مینوی ، انجام نونویس [نسخه‌ها ۶:۶۴۸] .

38722 ـ تهران ، استاد مینوی ۳ : نستعلیق مهندس علی آقای کاظمی ، سدهٔ ۱۴ [نسخه‌ها ۶:۶۴۸] .

38723 ـ تهران ، مجلس ۲۸۵ : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۳گ ۱۵ س[ف. مجلس۲:۱۶۲] .

رقعات = عبرت نامه

طغرای مشهدی .

روح راحت

از حسن واقفی. در ذریعه و فرهنگ سخنوران در واژهٔ واقفی از کسی بدین نام یاد نشده است.

38724 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۸۰ : بخامهٔ نگارنده ، ۱۴۵ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۹۴] .

روضهٔ خلد = خارستان

از مجد خوافی ، مجدالدین . اسماعیل پاشا او را رکن‌الدین محمد خوافی در گذشتهٔ ۸۳۴(!) یاد کرده است . چلبی (۱ : ۶۱۶) مینویسد که «جواهر اللغه»ی زمخشری را مولانا محمد خوافی به‌نظم در آورده است.

به‌پیروی از «گلستان» سعدی، در هیجده باب در اخلاق و سیاست و ۴۲۰ حکایت و سروده‌هایی از خود او در دو ماه ۷۳۳ ساخته است، و تا ۷۳۷ بدان دست می‌برده است. این کتاب بنام «خارستان» در ۱۶ باب در کانپور ۱۸۷۸ م و ۱۹۱۱م بنام مجد خوافی که بروزگار اکبر شاه (۹۶۳ ـ ۱۰۱۴) میزیسته (!) چاپ شده است.

بنگرید ، ف . مشار: ۵۹۱ (خارستان). ذریعه ۱۱ : ۲۹۳ (روضه) ـ ف . فیلمها : ۷۳۶ .

38725 ـ **مشهد** ، آقای فرخ ۲ مج : نستعلیق فضل‌الله فرزند مرتضی موسوی ، ۲۰ شوال **۸۳۴** [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۳۷ هست [فیلمها : ۷۳۶].

38726 ـ **مشهد**، عبدالله کشاورز: بی‌مقدمه و دو باب آخر [فیلمها: ۷۳۶].

38727 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۵۲۶۸/۲۲۵۸: تاریخ یاد نشده در فهرست بمانند چاپی نگاشتهٔ خوافی بروزگار اکبر پادشاه دانسته شده است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۳۲۹] .

روضة العشاق

از خرمی تبریزی ، از سدهٔ دهم . بنام ابوالغازی عبدالعزیز بهادرخان پادشاه بخارا، به‌پیروی از «گلستان» سعدی، در یك مقدمه و هشت باب ، در ۹۶۴م (خرمی بلبل گل) نگاشته است : ۱ـ استغنا و تندخویی معشوق و نتیجهٔ آن ۲ ـ گرفتاری عاشق و زاری ایشان ۳ـ حسن و ادای معشوق و اخلاق پسندیدهٔ ایشان ۴ـ صفت اخلاص عاشق و اصول مطلوب ۵ ـ غیرت و دلنوازی معشوق ۶ ـ پاکبازی عاشق ۷ـ نصیحت به جوانان و صفت جوانی ۸ـ جهالت پیران و شکایت از پیری. **آغاز**: منت خدای را عزوجل که انوار هدایتش از قطره کثیف، چنین گوهر لطیف بر آورد .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۲۹۲ ـ فرهنگ سخنوران : ۱۸۹ ـ فهرست نسخه‌های خطی ازبکستان ص **VI** .

38728 ـ **تهران**، استاد مینوی ۵۲ : نستعلیق محمد نیاز، **۱۱۹۸** در بخارا ، ربعی [نسخه‌ها ۶ : ۶۴۹].

38729 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۲۷۸ : بی‌تاریخ، پایان افتاده ، تا باب هشتم را دارد ـ ۲۰۴ص ۱۱س ، آغاز برابر نمونه [ف. دیباجی ۲ : ۲۳] .

ریاض الافکار

از یارعلی تبریزی شیرازی ، سدهٔ ۸ـ۹ که یاد او در «لمحات : ۱۳۴۴» گذشت . در توصیف بهار ، در آن آمده: عزیزی از اعیان خواص ... اقتراح نمود که چون ترا در طرز

بدایع گستری رتبه‌ی ظهیروانوریست. .. چرا بسخنان سحر بیان خودممتازومستثنا نسازی ... و تو نیزمعارضه‌ای‌درخصوص بهاروخزان‌تنویسی **آغاز:** برگ وبال نهال باغ کلام ـ حمدحقست وشکر ذی انعام .

38730 ـ **تهران** ، مجلس ۶۲۱/۴ : نستعلیق، در فهرست‌آمده : این‌کتاب‌در **۹۲۶** در شهر بورسه بنام مصطفی پاشا از وزیران عثمانی نوشته شده است . [ف . مجلس ۲ : ۳۷۴] .

38731 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۰۴۵: پیرامن سدهٔ **۱۰** ، درفهرست‌بنام «مباحثهٔ بهارباخزان» یاد شده‌است. آغازبرابر نمونه ، ۴۹ گ ۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱ : ۲۷۴] .

ریاض المحبین

از میرزا رضا قلیخان‌هدایت، که یاد اودر «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. درپندواندرز به‌نثر ونظم وداستانها، بروش«گلستان» سعدی، به‌نثر ونظم، در یك مقـدمه ودو مقالـه، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ۱۳۱۳) وصدراعظم او نگاشته است: مقالت یکم درمذمت‌محبت دنیا در تهران ۱۲۹۸ وتبریز ۱۳۱۴ ق چاپ‌شده است . **آغاز:** محبوبی را سپاس‌که طایرقیاس برمطلع جمالش نپرد وسباح خردبکنه کمالش پی‌نبرد .

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۳۳۵ ـ ف . مشار: ۸۶۸ .

38732 ـ **تهران** ، ادبیات۶د: نستعلیق محمود فرزند ملاعلیمحمد قاضی عسکر، ۲۵ ع ع۲/ **۱۲۸۷** درشهرطوس، آغازبرابر نمونه ، ۱۹۰ گ [ف. ادبیات ۱: ۳۰۳] .

38733 ـ **تهران** ، آقـای عبدالمجید عبداللهی: شکسته‌نستعلیق‌محمدرفیع‌فرزند محمد حسن گرگانی گویادرهمان سال **۱۲۹۰** نوشته باشد . آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

38734 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۹۸ : نسخ، ۲۶ج۲/ **۱۳۳۰**، آغاز برابر نمونه ، ۳۲۶ ص ۱۶س [ف. دیباجی ۲ : ۱۷۰] .

ریاض الملوك فی ریاض السلوك

از نظام‌تبریزی، ترجمه‌ای‌ست بادگرگونی از «سلوان المطاع فی‌عدوان الطباع» ابن ظفر مکی اندلسی(م۵۶۸) ، بروش «کلیله و دمنه» اززبان جانوران وپرندگان ، در یك مقدمه و پنج باب : ۱ـ تفویض۲ ـ تأسی۳ـ صبر۴ـرضا ۵ ـ زهد، ودر خاتمه سرگذشت سلطان اویس جلایری (م۷۷۶) که نگاشته را بنام او ساخته آورده، ونیز اینکه کتاب‌را در۷۶۸ دربغدادبعرض همایونی رسانده‌است. چلبی ازترجمه وفهرست یاد شده بدون‌نام مترجم یادکرده است. **آغاز:** علیك والالاتساق الرکائب . .. اگر چه فوائح کتاب خطاب مقدم‌ذکر سوانح منائح ایـزدی میسر نشود وروایح فوایح ...سبب‌تألیف کتاب چنین گوید **نظام** درایـن‌عبارت .

بنگرید : کشف‌الظنون ۲: ۹۹۸ (سلوان المطاع) ذریعه۱۱: ۳۳۸ـ چهل‌مقالهٔ‌نخجوانی: ۱۳۵ ـ ازسعدی تاجامی ، حکمت: ۲۴۳.

38735 ـ **تهران**، دانشگاه۲۵۵۷: نستعلیق ۲۰ ع۱/ **۸۶۳** آغاز برابرنمونه، ۱۶۸گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۴۹].

38736 ـ **تهران**، ملك۴۰۲۱: نستعلیق ۱ ج ۱/نیمهٔ سدهٔ **۱۰** در هرات . فیلم آن در دانشگاه‌ش ۲۸۹۷هست [فیلمها : ۱۱۴].

38737 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۵۷:

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۱۶۴گ، ۱۸س .

38738 ـ **تهران**، آقای بدره‌ای: نسخ محمد فرزند صوفی محمددبیر مرید شیخ‌محمد وسیم، سدهٔ **۱۱-۱۲**، ۴۱۱گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۳۳ هست [فیلمها: ۱۱۴] .

38739 ـ **تهران**، مجلس ۱۲۳۴: نسخ ومعرب، غرهٔ صفر **۱۲۰۸**، ۴۴۳ص ۱۴س [ف. مجلس ۶: ۱۹۰] .

38740 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹ـم مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۳۰۲گ [مخطوطات ۱: ۲۸۵].

ریحان بوستان افروز

از آقاخان کرمانی، که یاد او در «صد خطابه: ۱۷۴۴» گذشت. «ریحان بوستان افروز بر طرز و ترتیب ادبیات فرنگستان امروز» است، که در طرابزون، در ذیقعدهٔ ۱۳۱۳ق نگاشته است. **آغاز**: نیایش کنم داور پاک را که ما ورای طبیعت است ومنزه از ادراک بشریت.

بنگرید: اندیشه‌های میرزا آقا خان: ۳۷ .

38741 ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۵۸: نستعلیق خودنگارنده، ۱۰گ ۱۷س [نسخه‌ها ۶: ۶۵۰] .

ریش نامه

از عبیدزاکان، که در ص ۱۶۱۹ یاد شده است.

و اینک نسخه‌ای دیگر:

38742 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۳۸/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر همان نمونه (ص ۱۲۷-۱۳۹) [ف. مجلس ۱۷: ۱۸۰] .

ز

زبدة الآثار

از ابونصر فتح الله خان شیبانی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۶» گذشت. در دو مقالت و یک خاتمه، به نظم ونثر در مطالب گوناگون: یکم در سفر ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) به مازندران و وصف جایها و ساختمانها که از آن گذر کرده، و بیشتر قصیده‌هاییست که سروده و دیباجه‌ای دارد، و نیز اطلاعات جغرافیایی دارد. مقالت دوم در یک مقامه و یک خاتمه: مقامه در کاخهای شاهی و باغها و ساختمانهایی که شاه بر پا کرده است. خاتمه در شش مقامه: ۱ ـ در احوال دوتن از پزشکان شاه و بیمارستان و داروخانه ۲ـ اشعاری که در مآثر شاهی سروده است ۳ و ۴ ـ سروده‌هایی از دیگران (حکیم الممالک وامین السلطان و...). ۵ ـ چکامه‌ای که بزبان بومیان کاشان سروده است، و سروده‌هایی براین شیوه ازدیگران ۶ـ انجام کتاب و خاتمه. **آغاز ۱)**: این کتابیست مسمی به زبدة الآثار درمآثر شهریار موفق مظفر کامکار شاهنشاه ممالک وسیعهٔ ایران. **آغاز: ۲)**: چه ستایش گوید خدایی را که همهٔ پیغمبران در ستودن اوجل وعلا به عجز معترفند.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۶.

38743 ـ **تهران**، ملی ۳۱۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، زدین، ۳۳۰ص ۱۴س [نسخه‌ها ۶: ۱۸۱] .

38744 ـ **تهران**، ملی ۹۳۶ف: نستعلیق خوش شوال **۱۳۰۱**، زدین، شاید برای ناصرالدین شاه، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۱۶۵گ ۱۴س [ف. ملی ۲: ۴۷۵] .

الزخاریف

از محمدهاشم (ابوهاشم)شیرازی‌انصاری، که‌یاد اودر«ذخرالسفاهة: ۳۵۷۲» گذشت. هزل است وشوخی، گزارشی است برقصیدهٔ‌هزلی‌خود او که‌پیش‌ازاین‌بشیوهٔ‌ملمع‌سروده‌بوده‌است،‌واین «الزخاریف» نیز ملمع‌است، گویـا در آن از دانشمندان‌روزگار خودخرده‌گرفته است. ودر ۱۲۷۸ به‌انجام‌رسانده‌است. آغاز: ...حمدله. اما بعد، فیقول ابن الشیخ المفید ابوهاشم انی لمایئست‌عن‌الاجتهادوالامامةومااورثنی‌التحصیل الاالندامة، حرضنی نفس‌الخبیثة .

38745 ـ تهران، دانشگاه۱/۴۷۲۶: با تاریخ ۱۳۰۵ در دفتر، همراه همان «ذخرـ السفاهه» دردیباچه‌نگارنده‌خودراابوهاشم‌خوانده است، (ص۱ـ۳۰) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۷۳].

س

سراپا = انیس العشاق

رامی، درص ۳۵۲۷ گذشت .

سراپا

در بخش منظومه‌ها ص ۲۹۰۵ گذشت.

سرالعزیز

از مدهوش گلپایگانی، دونسخهٔ آن درص ۱۶۳۲ گذشت . اینك نسخه‌ای‌دیگر:

38746 ـ تبریز، ملی۲۵۴۶ (۶۰۷ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ نگارنده ۱۲۴۷ ، همراه «سرمشق‌جنون»، آغاز: بنده‌ام‌خداوندی را (بمانند نمونه) [ف. سیدیونسی ۲: ۶۵۸].

سرمشق جنون

از مدهوش گلپایگانی، که‌یاداوپیش‌ازاین گذشت. آغاز: سرمشق جنون عاقلان سپاس یکتا خدایی‌ست که دلهای دیوانه‌رابه‌آفـریدن سلسله مویی‌به‌زنجیر کشید.

38747 ـ تبریز، ملی۲۵۴۶ (۶۰۷ ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ نگارنده ۱۲۴۷ ، همراه همان«دیوان: 25893». [ف. سیدیونسی ۲: ۶۵۸] .

سکنجبینیه

از ابوالقاسم فرهنگ شیراز، که‌یاد اودر «دیوان: ۲۴۶۶» گذشت .

38748 ـ مشهد، رضوی۸۹۴۹: نستعلیق و شکسته‌علی اصغرحکمت ۱۳۲۸ ، ۴۰ گ ۱۱ س . اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵: ۴].

السلطنة الکبری بطریق عجیب مشتملا علی نصایح والذکری

از ابوالخیر. دروصف عقل‌وعشق. آغاز: بعد تحسین‌شهسواران‌عرصهٔ‌کلام‌ونیزشهریاران صفحهٔ ارقام.

38749 ـ تهران، دانشگاه۱/۵۵۴۱: نسخ ۱۲۳۳ ، (۲پ ـ ۹پ)[ف. دانشگاه ۱۶: ۳۲] .

سمائیه

از احمد خواجکی‌کاشانی ، که یاد او در «شرح ابیات‌خان: ۳۴۵۱» گذشت .

38750 ـ لنین گراد، اکادمی علـوم C۶۶۸ : در«کلیات» اونوشتهٔ ۱۰۹۵ ، همراه ۳۰ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱ : ۵۱۵] .

38751 ـ لنین گراد، اکادمی علـوم B۴۳۲۴: در«کلیات» اونوشتهٔ ۱۲۶۱ ، همراه

۵ گفتار دیگر ازهمو[آکیموشکین۱:۵۱۴] .

سنبلستان

از محمودمیرزاقاجار، که‌یاداودر«مجمع محمود: ۶۸۲» گذشت . بنام‌پدرش‌فتحعلی‌شاه، بروش«گلستان» به‌نثرونظم‌درچهارباب:۱-نصایح ملوك‌ودیگران۲-ظرافت۳-الغاز۴-نامربوطهای زمان و اقاویل ناشایست ، نام‌کتاب در دیباچه آمده است.واین‌جز«سنبلستان»اوست که‌تذکرهٔ سرایندگان است. **آغاز:** ... الحمد علی کل حال . گرم‌ببوستان فصاحت برند ، رونق آن افزایم، وگربه‌گلستان بلاغتم‌باردهند برحسن وی افزونی آرم .

38752 ـ**مجارستان**،اکادمی‌بوداپست: در «مجمع‌محمود» اونوشتهٔ **۱۲۴۴**. فیلم‌آن‌در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها :۷۹۶].

38753 ـ **تهران**، دانشکاه۳۱۵۳/۱: نستعلیق سدهٔ**۱۴** (ص۱-۷۰)۱۱س،آغازبرابر نمونه،سپس تذکرهٔ شعرای او بنام «سنبلستان» است[ف . دانشکاه۱۱: ۲۱۱۱].

سنبلستان رومی

ازسید محمد شوکت‌رومی،ازسدهٔسیزدهم. **آغاز:**در خبرفرمودجناب رسالت‌مآب-بسمله را مفتاح کل‌کتاب.

38754 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰۸ م ادب فارسی: تعلیق،بی‌تاریخ،۱۴۲ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱:۳۰۴].

سه‌مقاله = مقالات

شیبانی .

سه نثر

از ظهوری ترشیزی، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۰» گذشت . سه‌دیباجه است به نامهای : گلزار ابراهیم ، خوان خلیل، نورس خیال . که‌هریك جداگانه وگاهی‌یکجا در مجموعه‌ها آمده است ، این‌منشآت روزگاری ازکتابهای درسی هند بوده ، و بنام «سه نثر» در کانپور ۱۸۷۶ م ولکهنو ۱۹۲۴م‌در۸۲ص‌با گزارش واژه‌ها واصطلاحات چاپ‌شده‌است. ومن‌هریك را بنام خود یاد کرده‌ام .

بنگرید : ذریعه۷:۲۷۵ (خوان خلیل)و ۲۱۵:۱۷ (گلزار ابراهیم) ـ مشار : ۹۸۳ (سه‌نثر) .

سیفیه

از عبدالعزیز کاشی فرزند ابوالغنائم. در وصف شمشیر، به نثر ونظم، پس‌از«قلمیه»ی‌خود که در۷۰۱ق نگاشته‌بود ، بخواهش یکـی از بزرگان نگاشته است . در بارهٔ نگارنده باید گفت‌شایدپسرعبدالرزاق‌کاشی(م۷۳۵ یا۷۳۰) باشد، چه او کینهٔ ابوالغنایم‌داشته‌است. **آغاز:** رسالةالسیف من انشا... بعدازحمد خداونـد کردگار ودرود برمحمد مختار...چنین گوید منشی‌این‌ابیات‌ومؤلف‌این‌کلمات... عبدالعزیز بن‌ابی‌الغنائم‌کاشی.

38755 ـ **کوپرولو**۱۵۸۹/۷۵: نوشتهٔ چهارشنبهٔ ۱۰ع۱/ **۷۵۶** در دزفول (۱۷۱ر- ۱۷۴ر) بدنبال «قلمیه»ی‌او.فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۴۶۲ آو ۴۶۳ ب هست [فیلمها:۴۸۴] .

38756 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۱۸۸ج: نسخ سدهٔ**۸-۹** ، (۱۱پ-۱۹ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. ادبیات ۱: ۴۷۹] .

ش

شبستان نکات و گلستان لغات

از ملایحیی سیبك فتاحی(تفاحی)، که۲۴

نسخهٔ آن درص۱۶۳۷-۱۶۳۹ یاد شده است .
اینك نسخه‌هایی دیگر:

38757 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۶۳ م ادب‌فارسی: در«کلیات»مؤرخ۸۷۹او[مخطوطات ۲ : ۷۲] .

38758 ـ تبریز، ملی۲۹۷۸ (۸۳۵ ف) : نستعلیق مرتضی فرزند مسیب حسینی ، شوال ۱۰۱۷، آغاز افتاده، ۳۳ گ۲۶-۲۵س [ف. سید یونسی ۲: ۸۵۲] .

38759 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی۳۵۳۱/۱/۵۰۷: نوشتهٔ محمود فرزند احمد فرزند شهبازخان، ۱۰۶۷(۱۶۵۶م) در برهانپور ، آغاز افتاده [ف . دکترمحمدبشیر حسین۲:۲۳۰] .

38760 ـ لنین‌گراد، اکادمی علـوم A ۸۶۳ (۲۳۰۵ف) : نوشتهٔ۱۱۰۸، (۱پـ ۱۹۱ر) [آکیموشکین۱:۳۲۱].

38761 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۲۵ (۲۳۰۸ف) : نوشتهٔ ۱۲۸۱،(۱۴ پ- ۱۱۹پ)[آکیموشکین۱:۳۲۲].

38762 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۳۵۵۴/۵۳۱: نوشتهٔمحمد انور،۵ ع ۱۲۸۷/۲ (۱۸۷۰ م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۳۰] .

38763 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علـوم A ۴۶۴ (۲۳۰۴ ف) : بی‌تاریخ ، ۸۸ گ .

38764 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۸۰۶ (۲۳۰۴ ف) : بی‌تاریخ ، (۵۳پـ ۶۲پ) .

38765 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۹۶۹ (۲۳۰۶ ف) : بی‌تاریخ،۱۴۱گ.

38766 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۱۰ (۲۳۰۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۳۲ر- ۷۸پ) .

38767 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۵۳۲ (۲۳۰۹ف) : بی‌تاریخ ، ۸۳ گ .

38768 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۱۲ (۲۳۱۰ ف) : بی تاریخ . (۱پـ ۱۵۸ر) .

38769 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D ۳۳۲ (۲۳۱۱ ف) : ۱۱ گ[آکیموشکین ۱:۲۱ -۳۲۲] .

38770 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۲۱۴/۱۱۶۱ : آغاز و انجام افتاده [ف . دکترمحمد بشیرحسین۲:۲۳۰] .

شب نامه

ازمیرزا فتاح‌خان گرمرودی، نمونه‌انشای نثر فارسی پیش‌ازروزگار ناصری‌ست ، همراه «سفرنامهٔ» اوچاپ شده است(بنگرید: سفرنامهٔ میرفتاح) .

38771ـ تهران، مجلس ۲۳۱۴: نسخ خوش ۱۳۵۸ ، همراه«سفرنامهٔ» او[ف.مجلس ۶: ۲۷۵] .

شبنم شاداب=باغ و بهار

ظهیرا،درص۳۵۳۱ گذشت .

شراب=قدغن شراب

صائب تبریزی .

شعشعه

از محمدحسین شعاع‌شیرازی، که‌یاد اودر «دیوان : ۲۳۸۰» گـذشت . نـگاشتهٔ شعبان ۱۳۲۲ .

38772 ـ تهران، ادبیات۲۹۵حکمت: نستعلیق خود نگارنده در جـنگ سروده‌ها ، شعبان۱۳۲۲ [ف. ادبیات ۲: ۱۲] .

شکایت نامه

ازمحمودذاتی نیشابوری ، به‌نثر ونظم از قطعه وبیت‌ورباعی‌وفرد ومثنوی، ودرآن‌آمده: ووقتی همایون وساعتی میمون‌آخر شهررمضان هشتصد وچهل ویك: شکایت‌نامه رابنیاد کردم۔ دل غم‌دیده را زوشادکردم. باعنوان : در سبب (تالیف) کتاب‌وبی وفایی احباب، درحسب‌حال پیر بیخویش ومکرم‌صحبتان، درمذمت‌رقیبان وناهلی خویش ، نصیحت‌محبوب ازصحبت‌پیر معیوب،رسم خاتمه وعذر این‌مکالمه.درذریعه۹: ۳۳۷ وفرهنگ‌سخنوران: ۲۱۵ ازذاتی‌هروی نیشابوری ازروزگار میرعلیشیر نوایی(۸۴۴- ۹۰۶) یاد شده است. **آغاز:** درناموافقی‌سه۔ سیار ، وصف‌معشوق‌ستمکار. امابعد،چنین گوید مؤلف این لطایف مسجع ومصنف ایـن‌ظرایف ملمع‌بندهٔ حضرت‌غفوری‌محمودذاتی‌النیشابوری ...شبی‌ازشبها نشسته‌بودم‌ودرمجالست براغیار بسته.

38773 ــ **تهران**،دانشگاه۲/۳۰۷۵: نسخ گویا محمد فرزند حاجی طالب ، نزدیك **۸۴۷** ، انجام افتاده(ص۳۶-۸۳) ۱۷ س[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۲۱] .

شکرستان

ازعلیمحمد منشی متخلص به‌حکیم . بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳)، برای‌میرزا علی‌اصغرخان أمین‌السلطان ، بروش«گلستان» سعدی ، حکایتهایی‌پندآمیزرابه‌نثرونظم،(چون ارکان طبایع) درچهار جزء نگاشته است :۱- نکوهش جور واعتساف‌ومدح اخلاق‌ستودهٔملوك ۲- درشرح‌عشقبازی‌یکی‌ازفقیهان۳-درنکوهش سیرت عملهٔ موتی وبدی‌پیشهٔ آنان۴-درنکوهش تجدید فراش ومباحثی چند در این‌زمینه .

نگارنده بایستی جز علیمحمدحکیم‌برادر صفای اصفهانی باشد ، چه او تا پایان زندگی عمسری نگزید ونگارندهٔ مادریکی ازحکایتهااز زن و فرزند و تجدید فراش خود یاد میکند ، ونیز نبایدمیرزاعلیمحمد خطاطلواسانی باشد، هرچند که معلم عشق یکی ازشاهزادگان بوده است ، زیرا لواسانی‌صفاتخلص‌داشته ونگارندهٔ ماحکیم‌تخلص کرده است.[گلچین معانی]ونیز از این روزگاران علیمحمد طبیب گرونی را میشناسیم (نگارندهٔ المولودیه‌فی‌حقیقةالولاده: ۶۰۵). **آغاز:** شکرومنت خداوندی راسبحانه تعالی که‌دهان جان‌وخردبشکرشکرخودشیرین کرد .

38774ــ **تهران**، ملی۴۷۲ف:شکسته نستعلیق خوش ،۱۲ج۲/**۱۲۹۰**، آغازبرابـر نمونه ، نسخهٔ‌کامل ، ۳۱ گ۱۰ س[ف .ملی۱: ۴۵۷] .

38775ــ **تهران**، ملی۴۱۷ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، شایدبخامهٔ نگارنده ، آغاز برابرنمونه ، سه‌جزءآن رادارد، ۲۷ گ۱۰س [ف . ملی۱: ۴۰۰] .

38776ــ**مشهد**، رضوی۱/۹۴۴۹ادبیات (۴۸۷۲) : نوشتهٔ پنجشنبه ۲۵ ع ۲/**۱۳۲۳** در تبریز ، آغاز برابر نمونه ، تنها جزء یکم آن است وکمی کمتر ازش۷۱۴ رضویست[ف. رضوی۷ : ۷۶۴] .

38777 ــ **مشهد**، رضوی۷۱۴ ادبیات (۴۸۷۳): نستعلیق‌سدهٔ**۱۴**،تنهابخش‌یکم‌آنست [ف. رضوی۷:۶۳۹] .

شکرستان

ازمیرقمرالدین متخلص به‌منت دهلوی که یاد او دردیوان : «۲۵۴۵» گذشت . بـروش «گلستان» سعدی، در هفت باب : ۱ ـ تهذیب اخلاق ۲ ـ آداب صحبت۳ـ سخن و خاموشی ۴ ـ جمع وبذل مال۵ـعشق ۶ ـداستانهایی‌از پادشاهان وامیران و صـوفیان و فرزانگان و

سرایندگان ۷ ـ مطایبات. آغاز: منت‌قادری را جلت‌قدرته، که طاعتش بتوفیقش منوط است وقربتش به‌عنایتش مربوط.

38778 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ منت(۲): نستعلیق ۲۲ اکتوبر **۱۸۳۲** م، ۵۲ گ، ش ۱ دفتر [منظور احسن‌عباسی ۲: ۱۵۷].

38779 لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۴۷۴ منت: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۹۳ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۵۴].

شمس و سحاب = مناظرهٔ...

شمع و پروانه = مناظرهٔ..

شمع و شمس = مناظرهٔ..

شمع و بلبل = داستان. . .

38780 ـ ایاصوفیا ۶/۲۶۲۰: باتاریخ **۸۷۴** در دفتر (گ ۹۱ ـ ۱۱۰). فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۲ هست [فیلمها ۱: ۴۱۱].

الشواهد والامثال

از ابونصر عبدالرحیم (مماسمع من والده الشهید) بعربی، وفارسی کهن نیز دارد [دانش پژوه].

38781 ـ آیاصوفیا ۴۱۲۸/۱: نسخ (گ ۱۳۹ ـ ۱۴۲). فیلم آن در دانشگاه ش ۴۲۰ هست [فیلمها ۱: ۴۶۶].

شوق‌نگار

بنگال، آسیایی ۴۲/a۰۷۳ (۱۰): تاریخ یاد نشده [ف. بنگال: ۱۵۳].

شهر آشوب

از اشرفی معروف به‌میر رموزی. ازپایان سدهٔ دهم و آغاز سدهٔ یازدهم. درذریعه وفرهنگ سخنوران درواژهٔ اشرفی ورموزی ازاو یاد نشده است (بنگرید: شهر آشوب: ۲۹۷۲ ازاشرف مازندرانی که مخفی نیز تخلص میکرده‌است).

38782 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم A ۷۹۶ (۲۶۵۵ ف): بی‌تاریخ، (۱پ ـ ۲۸پ) [آکیموشکین ۱: ۳۵۴].

شهر آشوب

ازمیرزا محمدشفیع، بروزگار شاه سلطان حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) به‌نثر، در آن شاهزادهٔ هندوستان که درسایهٔ کنگرهٔ قصر دولت آمده بود، وشیخ پشم‌الدین در گزینی، شاه‌سلطان حسین ... زربافت، قبا، کمر زرین، مندیل، شمشیر، شتر، حلقهٔ کمان، قلمدانهای کاربهرام ومانی، کاغذخطایی وکشمیری... کوی نوقان، واعظ قزوینی رایاد ووصف کرده‌است ونکات تاریخی ومذهبی لطیفی دارد. آغاز: شهر آشوب من بیانات ... میرزامحمدشفیع. عرضه‌داشت ملازمان پادشاه زادهٔ هندوستان بموقف عرض علمای اعلام دین مبین، و فضلای دارالسلام ایران‌زمین، که برفرس فراست وتوسن فهم ..

بنگرید: شهر آشوب درشعر فارسی، گلچین معانی: ۹۵.

38783 ـ تهران، سپهسالار ۱۴۳/۶: در جنگی ازسدهٔ **۱۱** (۶۸ر ـ ۷۳ر) [ف. سپهسالار ۴: ۴۹ و ۵: ۲۶۷].

38784 ـ تهران، سنا ۸۸/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** در یك جنگ. [نسخه‌ها ۶: ۴۳۵].

38785 ـ تهران، دانشگاه ۲۹۵۰/۷۲: نوشتهٔ محمد امین فرزند محمد مؤمن تسونی **۱۱۴۷** (ص ۳۴۰ ـ ۳۸۰ متن وهامش) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۴۱].

38786 ـ داکا، دانشگاه ۱۶ DU

(۳۵۴ ف) : سدهٔ **۱۸** م، (۶۲ر) . [ف. حبیب‌الله ۱ : ۶۸۸] .

38787 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۹۹/۴۷۵/۲ : تاریخ یادنشده، در هامش ، ناقص [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲ : ۳۶۵] .

38788 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۲۷۸۹/۱ Add : باتاریخ **۱۲۵۰** (۱۸۳۵م)، درمجموعهٔ «گلشن خسروی» [ریو ۲ : ۸۵۰] .

شهر آشوب جونپور

از عبدالحکیم مکر متخانی.

38789 ـ **داکا**، دانشگاه DU۱۶ (۲۵۴ ف) : ازسدهٔ **۱۸** م ، (گ ۳۸ر) [ف. حبیب‌الله ۱ : ۳۸۸] .

شهر آشوب = وصف اصفهان

اعجاز هراتی، درهمین بخش.

شهر آشوب منظوم

در بخش منظومه‌ها ۲۹۷۲ گذشت.

شیر و شکر

ازرضی‌الدین‌محمد قزوینی [ن. طرازی] درذریعه ۱۴ : ۲۶۸ ازمثنوی «شیر وشکر» آقا رضی قزوینی نگارندهٔ عیاریه: ۱۸۴» وجز آن یاد شده است. طرازی درفهرست خودنگفته که این گفتار نثر است ویانظم. **آغاز:** حمدله... که مفتاح دلگشای این تسمیه وتحمید.

38790 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۶ مجامیع فارسی : تعلیق زیبا، بی‌تاریخ (گ ۱ ـ ۵) ۱۹س [مخطوطات ۱ : ۳۵۸] .

شیبیه

از مخدوم اعظم، احمد خواجکی کاسانی، که یاد او در « شرح ابیات خان : ۳۴۵۱» گذشت .

38791 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۶۸ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۹۵**، همراه ۳۰ گفتار دیگر [آکیموشکین ۱ : ۵۱۵] .

ص

صاحبیه

سعدی. (بنگرید: کلیات سعدی: ۱۸۶۱).

صبح صادق

از قاضی محمدصادق، متخلص به اختر، زاده درهوگلی بنگال در گذشتهٔ ۱۸۵۸م درلتواه . که تذکرهٔ «آفتاب عالمتاب» را بسال ۱۲۶۹ نگاشته است . یك نثر استوار است. **آغاز:** شکر وسپاسی که حضرت آفریدگار دانای نهان و آشکار را سزد کجا ازز بان این حیران .

بنگرید : تاریخ تذکره‌های فارسی ۱ : ۱۷ .

38792 ـ **داکا** ، دانشگاه HR ۲۳ : (۳۴۳ف) : سدهٔ **۱۸** م (۱ ـ ۱۹ر) [ف. حبیب‌الله ۱ : ۳۶۳] .

صبح وصال

از وصال شیرازی (۱۱۹۷ ـ ۱۲۶۲) ، که یاد او در «دیوان: ۲۵۹۹» گذشت . بنام محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) و معتمدالدوله فرهاد میرزا، بسال ۱۲۶۴ نگاشته است.

38793 ـ **شیراز**، دکتر وصال: بخامهٔ خودنگارنده، همراه با مثنوی «بزم وصال» .

38794 ـ **شیراز**، دکتر وصال: بخامهٔ

خود وصال باخاتمهٔ فرهنگ پسر او در ۱۲۷۰ که میگوید پدرم آنرا درشیراز بنام معتمدالدوله فرهاد میرزا در ۱۲۶۴ نوشته است [نسخه‌ها ۵: ۲۹۲] .

صفات العشاق

از شیخ حسین زاهدی، که «بیان الاسرار: ۱۰۶۶» را بسال ۱۲۵۳ نگاشته است. عرفانی است. **آغاز:** الحمدلله الذی جعل الانسان الکامل معلم ... امابعد، چنین گوید اضعف عباد... که کلام معجز نظام حضرت شاه ولایت .

38795 ـ **یزد**، جامع کبیر ۹۳۸/۶ (۸۷): نسخ **۱۲۳۳** (گ ۱۵۲ ـ ۱۶۰). انجام: الصلا بیماری منصور را ـ داروی مایك بیك رنجور را [ف. شیروانی ۲: ۷۶۷].

صنم کدهٔ چین

سیدحسین شاه. ضرب المثلهای اردووفارسی وعربی است .

38796 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۱۱ M ۹۹۶ : نستعلیق ، تاریخ یادنشده [ف. بنگال: ۸۶] .

ض

ضیافت معنوی

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثرو نظم. **آغاز :** ضیافت معنوی طغرا این مجموعه‌ی طبقهای کاغذین است .

38797 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۵/ ۱۱۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** ، (۸۲ر)، آغاز برابر نمونه ، نزدیك به ۱۵۰ بیت نوشته دارد [ف . دانشگاه ۲: ۲۰۰] .

38798 ـ **تهران**، مجلس ۲۲/ ۳۲۱۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** ، (ص ۲۰۲ـ۲۱۵) [ف . مجلس ۱۰: ۷۹۵] .

38799 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی : ۵۶۴] .

ط

طراز الاخبار

از عبدالنبی فخرالزمانی قزوینی، که یاد او در «ساقینامه : ۲۸۷۹» گذشت . و مرگ او را ۱۰۳۷ یاد کرده‌اند ولی از تاریخ نگارش این کتاب برمی‌آید که تا ۱۰۴۱ زنده بوده است بنام شاهجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) وصفی خان سیف خان : از بخت **سیف خانی** این مخزن معانی ـ چون‌شد تمام کردم نامش **طراز اخبار** . در آن سخنان منظوم ومنثور دیگران را درموضوعهای گوناگون گردآورده است. دارای مقدمه‌ای در پنج فصل، سپس چهار اخبار : اخبار رزم ، اخبار بزم ، اخبار عاشقی، اخبار عیاری. وهریك دردوازده طراز از نظم و نثر، سپس خاتمه‌ای درمتفرقات باسرگذشت خود . ودرپایان تاریخ نگارش را چنین یاد کرده است: تاریخ این کتاب است زیبا طراز اخبار ۱۰۴۱ . ودرآن از «نوادر الحکایات» خود که نگاشتهٔ همان ۱۰۴۱ است نیز یاد کرده است . و این جز «طراز الاخبار» خوزانی (استوری ۱: ۱۲۶) است. **آغاز:** خداوندا نبی داده زبانی ـ

که جز حمدت نخواهد داستانی.. طراز اخبار سلاطین نامدار و زینت قصص صاحب‌قرانان روزگار نام بزرگ خداوندی‌ست .

برای‌نمونه : جزء دوم‌دربزم است: طراز یکم آن در می‌ومیخانه وخم ۲- درساقی و جام وصراحی ... ۱۲ - در بزمهای تمام عیـار و جشنهای مملو ازنقش ونگار ، وخوان ومایده و بارگاه . جزء سوم: درآنچه به‌عاشقی بستگی دارد . طراز ۱ - درعشق وعاشق وحسن ودل‌و نظر . ۲ - درحسن واقسام صاحب‌حسنان ... ۱۲-درزفاف وزادن نخستین‌فرزند. جزءچهارم: در تعریف‌چیزهایی که متعلق است(۱)طراز۱- در زرو جواهر ۲ - دردزد وعیار و قاصد ... ۱۲ در دیوان. فهرست بخشهاوفهرست کتابهایی که در «طرازالاخبار» ازآن‌یادشده و همچنین فهرست‌نام سرایندگان که درآن کتاب آمده را آقای‌دانش پژوه در فهرست‌خودآورده است .

بنگرید : پیشگفتارچاپ میخانه، ازمحمد شفیع: ۱۴.

38800 - تهران، سنا۳۵۸: نستعلیق سیدمحمدفرزندمسعودفرزنداحمدحسینی‌بهاری، ۲۷ صفر ۱۴۳(۱۰۴۳) درپتنه ، آغاز برابر نمـونه ، ۶۲۸ گ ۱۹ س [نسخـه‌ها ۶ : ۵۵۶] .

38801 - تهران، دانشگاه ۳۲۹۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، آغاز وانجام‌ومیانه افتاده ، فهرست اجزای آن‌در فهرست کتابخانه آورده شده است، ۱۰۷ گ ، چلیپا[ف. دانشگاه۱۱: ۲۲۶۷] .

طریق‌الحقیقه = طریقة الحقیقه

در پایان از سعدی شیـرازی دانسته شده است ولی باید از سعدی لاهوری باشد بروش «گلستان» ، به‌نظم ونثر [دکتر محمد بشیر حسین] در نمای آغاز نسخه بنام نخستین و در دیباجه بنام دوم خوانده‌شده است. در تذکرها ازچندتن با تخلص سعدی‌یاد شده‌است‌ازآن‌میان شیخ سعدالدین‌پسر شیخ‌الاسلام‌سعدالله کندوری لکهنوی در گذشتهٔ ۸۸۱ . **آغاز :** سبحان‌الله، رواست تراخدایی وسزاست تراکبریایی ، که عدرا وجود تو بخشیدی و ذرات مکونات را .

38802- **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۵۱۵۰/۲/۲۱۳۸: نوشتهٔ ۱۰پادشاهی محمدشاه ، ۱۰شعبان **۱۱۴۰** (۱۷۲۸م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین۲: ۲۳۵].

طلسمات خیال

لاله‌کپول رام .

38803 - **بنگال**، آسیایی۳۷F۴۶۱: شکسته تاریخ یاد نشده .

38804- **بنگال**، آسیایی۳۸F۵۴۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۶۵] .

طلسم حیرت

ازبیدل لاهوری، که یـاد او در «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت . در«کلیات» او بسال ۱۲۹۹ در بمبئی چاپ شده است[مشار: ۱۲۷۴] .

38805 - **مدینه**، عارف‌حکمة ۱۱۲: [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴] .

طور معرفت

ازبیدل‌لاهوری، که‌یاداودر«دیوان: ۲۲۵۴» گذشت . در«کلیات» او بسال ۱۲۹۹ ق چاپ شده است.

بنگرید : ف. مشار: ۱۲۷۴.

38806 - **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۱۸ E (۳۴۳۲ف) : در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۲۵- ۱۳۰۱** (۱۱۴پ -۱۲۸ر) [آکیموشکین ۱ : ۴۴۲] .

طوفان معرفت

از سلیمان نشأت فرزند احمد رفیع، نوادریست به‌نظم ونثر. **آغاز:** یقین میدان که چندین عجایب .

38807 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۳ ادب ترکی‌طلعت: بی‌تاریخ (گ۹۴ـ۱۳۰) [ف. مخطوطات۲: ۱۴].

طومار مطوله و مجموعهٔ

مجموعه

از محمدصادق فرزندمحمدحسین‌شیرازی، از سدهٔ ۱۳-۱۴، درچندبخش. نخست داد و ستد وخرید وفروش‌معشوق وعاشق وغبن‌معشوق ودر میانه ولایتنامه‌ای‌ست‌بروش شیعی‌وعرفانی، چنین‌است‌برخی‌ازعنوانهایش: رقعهٔ‌معشوق به‌اهالی شرع‌انور، مجلهٔ عاشق، اشارهٔ عرشیه، تمثیل بدایت ظهور، تحقیر حقیقت بصر، ترتیب تجلیات وکشفه، کشف وعیان و دیگر مطالب عرفانی. **آغاز:** بسم‌الله تعالی‌شأنه. یاایها‌الذین آمنوا انفقوا ممارزقکم‌الله... باعث برترقیم‌این صحیفهٔ مزینه آنکه بفروخت به‌بیع شرط خیار صحیح شوقیه .

38808 ـ **تهران**، دانشگاه۴۶۷۱: سدهٔ **۱۳ - ۱۴** عبارتهای عربی به‌نسخ، ۱۰۷ص [ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۱۹].

ع

عبرت‌العاشقین

از شوقی تبریزی، عبدالحسین که یاداودر «شرح‌دیوان حافظ: ۱۲۳۴» گذشت. در هفت باب .

38809 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۸۸: نستعلیق خودنگارنده **۱۲۳۸-۱۲۴۸** درکلیات او، هفت‌باب‌است (ص۳۰۶ـ۳۱۸) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۱۴] .

عبرت نامه = عنبر نامه = رقعات

از طغرای مشهدی، که یاد اودره کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. منشآتی‌ست یکی در دزدیهای سرایندگان ومضمونهایی‌که‌نصیرا از ظهوری دزدیده، دیگری‌قمارنامه که درآن‌ازچندگونه بازی یادکرده است: نرد، گنجفه، شطرنج، و دیگر نامه‌هایی به‌کسان: محمد کریم، قاضی تنناما، روشن‌قلم، میرزاسنجر، شمساخوشنویس خواجه لالا، میرزا جلال اردستانی (در اینجا میگویدازروزگارپیامبر تاکنون‌هزارسال گذشته)، میرك دشت بیاضی، میرزا رحیم، میر محمد صالح، ملااحمدسلیمانی، ملانصیرمحمدنجومی، حکیم محمدحسین‌پزشك، آقامحمدخان، احمد جلیلی، میرزا صانعی، میرزا بزمی، سید عبدالرحیم، میرزاشریف. **آغاز:** قلمی‌بهر.. شده عبرت نامه ـ تاشوددروسیه آن‌زردسخن‌چون‌خامه.

38810 ـ **تهران**، مجلس۳۲۱۵/۲۵: دره کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**. (ص۲۱۵ـ۲۷۸)، در فهرست آمده: چند رقعه است که نخستین آن عبرت نامه نام‌دارد [ف. مجلس ۱۰: ۲۹۵].

38811 ـ **تهران**، دانشگاه۱۱۰/۲۱: دره کلیات» او ازسدهٔ**۱۲**، (۱۶۳پ)، آغازبرابر نمونه، نزدیك به۸۵۰ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه۲: ۲۰۲] .

38812 ـ **تهران**، دانشگاه۵۰۴۰/۲۶: دره کلیات» او ازسدهٔ **۱۲-۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

38813 ـ **بادلیان** Add۶۹/۳۴ : با تاریخ **۱۲۰۰-۱۲۰۱** دردفتر، همراه «جوش بلبل» وجز آن . فیلم آن‌در دانشگاه‌ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۴] .

38814 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) ، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو. درفهرست بنام **رقعات** است [دکتر محمد بشیرحسین ۲:۳۵۹] .

عجایب اللطایف

از محمد طاهرعلی‌خان .

38815 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۲۵: نوشتهٔ حیدرعلی‌شاه، **۱۲۲۳**، ۲۴۶ ص [ف. سرفراز علی: ۸۷] .

عرایس الخواطر ونفایس ـ النوادر

از وطواط ، که یاد او در «انس اللهفان : ۱۵۴۴» گذشت . انشاء است .

38816 ـ **فاتح** ۴۰۷۴/۱: نوشتهٔ **۵۷۵** در قونیه . **فیلم** آن‌در دانشگاه‌ش ۱۴۱ هست [فیلمها : ۴۱۷] .

38817 ـ **تهران** ، سنا ۲۱۸/۱۶ : نستعلیق نیمهٔ یکم سدهٔ **۹**، در «منشآت» نصرالله منشی سمرقندی. ازکتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۲:۴۴ و ۶:۴۸۰].

عرض سپاه = عرض لشکر

از دوانی، که یاد او در « تهلیله : ۳۶ » گذشت . ادبی، تاریخی، درعرض‌سپاه اوزن‌ـ حسن است که بکوشش آقای ایـرج افشار بسال ۱۳۳۵ خ چاپ شده است. **آغاز:** ... قال‌الله تعالی ولقد کتبنافی‌الزبور ... ازپرتواشعهٔ این نیرقدسی بنیان منظر تحقیق رااین‌معنی مشاهده ... ابتدای عرض . درفصل‌خریف که ایام‌عرض عساکرمنصوره است .

بنگرید : ذریعه۱۵:۲۴۵ ـ ف. مشار : ۱۱۰۸ ـ کتابشناسی دهساله : ۳۵۳ و ۵۲۳.

38818ـ **روان کوشکو** ۲۰۴۲/۲: با تاریخ **۸۸۸** دردفتر،فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۷ هست [فیلمها:۴۳۶] .

38819 ـ **تهران**، ادبیات ۱۱۹/۱۴ حکمت: نسخ‌سدهٔ **۱۰**، با تاریخ **۹۷۰** دردفتر[ف. ادبیات۲:۴۱] .

38820ـ **تهران** ، ملك ۵۶۸۵/۲۲ : نستعلیق‌شعبان**۹۹۷** دراصفهان، (۷۶پ‌ـ۸۶پ)، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

38321ـ **تهران**،اصغرمهدوی ۲۷۴/۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ **۱۰۱۳** در دفتر [نسخه‌ها۲:۱۰۱].

38822ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۶۹۲ C (۳۸۶۴ف): باتاریخ **۱۰۸۴** دردفتر(۶۱پ) [آکیموشکین ۱: ۵۱۱] .

38823 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۴۴/۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز باکمی جدایی بمانند نمونه، (۲۶ر‌ـ۳۴پ) [رؤیت] .

38824ـ**تهران**،دانشگاه۴۸۶۴/۵۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**،(ص۱۴۲‌ـ۱۶۹) [ف.دانشگاه ۱۴: ۴۸۸۶] .

38825 ـ **مشهد** ، رضـوی ۲۵۶/۲ ادبیات : درجنگ نوشتهٔ محمدقاسم طباطبائی **۱۱۴۷** گزیده‌ایست ازآن[ف . رضـوی ۷ : ۲۸۹] .

عروس و داماد = تمثیل ...

دربخش داستانهاخواهدآمد.

عشق = رساله در...

ازعبادالله طبیب بشیوهٔ ادیبانه. **آغاز**: حمد حبیبی‌راکه عاشقان جمال و طالبان‌وصال‌را... امابعد ، برخاطر عالم‌آرای ارباب‌بینش.

38826ـ **تهران**، مجلس ۳۴۸۶/۳ : نوشتهٔ **۱۲۲۲** (ص۲۳۸ - ۲۴۵) [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۴۶] .

عشق نامه

از واجد علیشاه، درگذشتهٔ۱۸۸۷م بسال ۱۲۶۵ (۱۸۴۹م)، درسوانح‌وداستان‌عشق‌خود نگاشته‌است.

38827 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۸۴/۱۶۳۴: بخامهٔ‌نگارنده**۱۲۶۵** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۷۷].

عشق وروح = عقل و روح

فضولی، درص ۱۲۸۳ گذشت.

عشق وحسن

طغرای‌مشهدی(بنگرید: حسن‌وعشق: ۳۵۵۵)

38828ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر : در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴] .

علمیه

از مخدوم اعظم، احمد خواجکی‌کاسانی، که یاد اودر «شرح‌ابیات‌خان:۳۴۵۱» گذشت.

38829 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۶۸ : در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۰۹۵**، همراه ۳۰ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱ : ۵۱۵] .

38830 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۳۲۴ : در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۲۶۱**، همراه ۵ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱ : ۵۱۴] .

عیاردانش

علامی ، دربخش داستانها خواهد آمد.

ف

فراغت نامه

از سراینده‌ای باتخلص کرم . دریك فصل ویك‌خاتمه[دیباجه]. **آغاز**: سپاس‌ومنت‌خداوندی راکه ... صورارش وسماازانشاءبدیع اومنتشر ...لمؤلفه: ای‌درصفت‌کمال تونطق‌الکن‌ـعاجز زمدایح تواربابـسخن .. مفلس‌بازارکم‌بضاعتی هرچند دست وپازدکه‌مگرعبارتی غریب‌ومعانی بکری بدست آورد.

38831 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۱۴: نستعلیق هندی . بـرای مصطفی سوائی خـان فرمانروای‌دکن‌نوشته‌شده‌است، ۶۳گ۱۳س[ف. دانشگاه ۹: ۱۴۷۴] .

فرح افزا

ازپاکهرمل حافظ آبادی معروف‌به‌تولی، بسال ۱۰۳۷ (۱۶۲۷م) .

38832 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۲۰۵ : ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰۳۷ (۱۶۲۷ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۲۳۷] .

فرحةالادیب وسلوةالکریب =

نوادر = ترجمةالمحاضرات

متن ازراغب اصفهانـی، ابوالقاسم حسین فرزند احمد، درگذشتهٔ ۵۰۰ . دربیست وپنج

حد و فصلها و بابهایی، بنام «محاضرات الادباء و محاورات الشعراء والبلغاء». ترجمه از محمد صالح فرزند محمد باقر روغنی سپاهانی، که «ترجمهٔ توحید مفصل: ۹۱۶» را بسال ۱۰۸۰ به انجام رسانده است. درمقدمهٔ قسم سوم آن آمده: هرقسم را برشش حد نهادم و کتاب را بنام «فرحة الادیب ...» نامیدم.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۳۴ (ترجمهٔ محاضرات) ـ کشف الظنون ۲: ۱۶۰۹ (محاضرات) ـ هدیة العارفین ۱: ۳۱۱ (راغب).

38833 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۰۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درصفحهٔ عنوان آمده: جلد چهارم نوادر آخوند ملا ... ادام الله تعالی ایام افادته، عنوانهای الحدالتاسع عشرفی الملابس و الطیب والاوانی، الحدالعشرون فی ذم الدنیا... الحدالثالث والعشرون فی الموت ومایتعلق به رادارد برخی (حد)هایی دارد که جای شمارهٔ آن سفیدمانده ۲۰۹ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۵۲].

38834 ـ **مشهد**، رضوی ۱۱ ادبیات: نستعلیق، تاریخ یادنشده، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، ازحدیکم تاحد دوازدهم رادارد درفهرست بنام «ترجمهٔ ...» یادشده است، ۱۰۶ گ ۱۷ س [ف. رضوی ۳: ۱۶۰].

38835 ـ **تهران**، مجلس ۸ ـ ۳۰۸: نستعلیق بی تاریخ، ناتمام، ۴۹۸ گ ۲۲ س [ف. مجلس ۲: ۱۸۰].

فردوسیه

از طغرای مشهدی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست به نثر و نظم، در وصف کشمیر و پادشاه آن. **آغاز**: فردوسیهٔ طغرا عبارتست ازاین تازه بوستان، که چون موسم اردیبهشت فکر... ای درطلب توخانه بردوش سحاب ـ بارانی قطره در رهت سالك آب.

38836 ـ **عبدالحسین بیات** ۱۲ جنگ رفیع الدین دافع، باتاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۳۱) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۰].

38837 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۸/۱۱۰: در «کلیات» اواز سدهٔ **۱۲**، (۱۰۹پ)، آغاز برابر نمونه، نزدیك به ۵۰۰ بیت نوشته دارد [ف. دانشگاه ۲: ۲۰۱].

38838 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/۵۰۴۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲ - ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38839 ـ **تهران**، مجلس ۱/۳۲۱۵: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (ص ۱ - ۲۵) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۴].

38840 ـ **داکا**، دانشگاه DU ۳۹۴ (۳۵۷ف): همراه ۸ گفتار دیگر او، از سدهٔ **۱۸** م **آغاز**: ثنای بهارپیرای ست [ف. حبیب الله ۱: ۱۴۵].

38841 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م)، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

38842 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [ف. منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

38843 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** (۱۸۳۲ م) در لکهنو، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

38844 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۶ A: همراه ۹ گفتار دیگر ازهمو، بی تاریخ [آکیموشکین ۱: ۵۱۶].

38845 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۳۵۴: تاریخ یادنشده، ۱۰ص.

38846 ـ. پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف۳۴: تاریخ‌یادنشده، ۳۴س[ف.سرفراز علی: ۸۷] .

فریدةالاصقاح فی ترجمةسلوان المطاع

متن از ابوعبدالله محمدبن‌محمد، معروف بابن ظفرمکی نحوی‌اندلسی (م۵۶۸). درپنج سلوانة: ۱ـ تفویض ۲ ـصبر ۳ـ تاسی۴ ـرضا ۵ ـ زهد. درنوادر حکایتهای پادشاهان‌به‌زبان پرندگان وجانوران . ترجمه از سید نعمت‌الله موسوی شوشتری، بنام‌محمدعلی میرزا ، در ۸ ع۱۲۳۳/۱۶، نیزدرپنج‌سلوانه. چلبی‌ازترجمهٔ آن بنام سلطان اویس‌جلایری یاد کرده است‌با خاتمه‌ای درسر گذشت همان سلطان وعنوانهای باب بجای سلوانه وافزوده‌هایی‌برمتن. **آغاز:** آغاز ترجمهٔ‌کلام وافتتاح نگارش اقلام حمد و شکر .

بنگرید: کشف‌الظنون۲:۹۹۸(سلوان)ـ ذریعه۱۶:۲۲۳ (فریدة) .

38847ـ **تهران،** دکترمفتاح۱مج: نسخ باتاریخ ج۱/**۱۲۴۹** بهمین‌خامه دردفتر، آغاز افتاده [رؤیت] .

38848 ـ **تهران ،** دانشگاه ۳۵۶۳ : نستعلیق فتح‌الله فرزند افسر جلالی ، دوشنبه۶ ۱/**۱۳۱۰**،زرین، آغازبرابر نمونه،۵۲گ۱۶ س[ف.دانشگاه ۱۲: ۲۵۸۱] .

38849ـ**همدان،** کتابخانهٔغرب۰۰ ۲۶: نستعلیق علی دولابی، شوال **۱۳۲۷**، خشتی[ف. دکتر مقصود] .

ق

قابوس نامه

امیر عنصرالمعالی کیکاوس ، که در ص ۱۶۵۵ یاد شده است. و اینک‌چندنسخهٔ دیگر

38850 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی علوم C ۶۵۹ (۳۱۷۳ ف) : نوشتهٔ**۱۱۶۸**، (۹ر ـ ۱۴۰پ) .

38851 ـ **لنین‌گراد ،** اکادمی علوم B ۱۸۴۹ (۳۱۷۲ف): نوشتهٔ **۱۲۰۸**، ۶۶گ [آکیموشکین ۱ :۴۱۰] .

38852 ـ **مشهد،** رضوی۹۹۸۶فهرست نشده : نستعلیق ، ۸ ج ۱/**۱۲۴۷** ، ۱۲۳ گ [رؤیت] .

38853 ـ **اصفهان،** عمومی ۱۱۵۵۹: نستعلیق۲۵ ذیحجهٔ**۱۲۹۴** ، ۲۴۲ ص ۱۶ س [ف . دکتر مقصود۱:۱۲۳] .

38854 ـ **تهران،** خانقاه نعمت اللهی ۳۱۹ : نستعلیق، بی‌تاریخ، ۱۷۸ گ۱۵س[ف. دیباجی ۲:۵۷] .

38855 ـ **لنین گراد ،** اکادمی علوم B ۹۲۵ (۳۱۷۱ف) : بی‌تاریخ ، ۲۰۸ گ . [آکیموشکین۱:۴۱۰] .

قدغن شراب

ازصائب تبریزی، که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۷» گذشت . دورقعه است به‌نثر.

38856 ـ **تهران،** دانشگاه ۵۶۴۵:در یك‌جنگ نوشتهٔ **۱۰۷۴-۱۰۸۳**، دورقعه است: یکی هنگامیکه ازشراب‌خواری‌منع شده بود و یکی دربارهٔ توبهٔخود و وصف غلیان وتنباکو.

38857ـ **تهران،** سلطنتی۶۲۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۲**، درمجموعه نظم ونثر [ف . دکتربیانی :۶۰۸].

قرة‌العین (العیون)

از دانشمندی شیعی، شاید قاضی اوس، یا آنچنانکه در نسخهٔ مهدوی آمده است بروش ثعالبی در چهار بخش: ۱ـ امثال، در سه فصل که در برابر هر مثل عربی مثلی به‌فارسی آورده است ۲ـ الفاظ محاوره، دوازده فصل ۳ـ حکایتها در بارهٔ آیات، هشت فصل ۴ـ آیتها و سروده‌ها، در نسخهٔ ادبیات کتاب بنام مولانا محمد ساخته‌شده است، و در نسخهٔ برلین که آغاز آن بمانند نسخهٔ فاتح است (با اندك جدایی) بنام فضل بن عمران در خراسان ساخته شده است. اسماعیل‌پاشا باهمین‌سر آغاز (نمونهٔ ۱) نسخه‌ای را یاد کرده که بنام امیر ابوـ المفاخر بن محمد ساخته‌شده است. **آغاز ۱**: چون آثار قدرت موهبت و انوار عاطفت مهتری مر کهتری بسیار شود **آغاز ۲**: حمدله. صلاة. امابعد، بحکم لارطب ولا یابس الی فی کتاب المبین، چون بدیده تحقیق نگرند.

بنگرید: ذیل کشف الظنون ۲: ۲۲۶ ـ ذریعه ۱۷: ۷۱.

38858 ـ **فاتح** ۴۰۶۴: نسخ **۷۱۲**، ۵۰ گ ۱۱ س. آغاز برابر نمونهٔ ۱، بنام فضل بن عمران ساخته‌شده است. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۰ هست [فیلمها: ۱: ۱۵۴].

38859 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۶۹۲: نستعلیق **۸۶۷**، زرین، نام مهدا الیه در دیباجه نیامده است، و نام کتاب نیز «قرة العین» است، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۵۳ گ [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۳۷].

38860 ـ **تبریز**، ملی ۳۵۷۲: نوشتهٔ **۹۳۸**، درفهرست کتابخانه بنام «قرة السعین» و نگارنده قاضی اوس یادشده است [نسخه‌ها ۴: ۳۰۸].

38861 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳/۱ م مجامیع فارسی: نستعلیق اوائل محرم **۹۸۲** (گ ۱ـ۲۲)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، درفهرست از آن محمد مؤمن فرزند محمد قاسم شیرازی هندی در گذشتهٔ ۱۱۱۸ یادشده است (!) [ف. مخطوطات ۲: ۴۱].

38862 ـ **یزد**، سریزدی ۱ مج: نستعلیق رمضان **۱۰۲۹** در فهرست کتابخانه از قاضی اوس دانسته شده است [نسخه‌ها ۴: ۴۳۰].

38863 ـ **تهران**، ادبیات ۹۱ ب: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، تا پایان فصل ۸ از بخش سوم است، آغاز برابر نمونهٔ ۱، در دیباجه بنام «مولانا محمد» ساخته‌شده است، ۲۶ گ ۲۳ س [ادبیات ۱: ۳۷۸].

38864 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۶۸/۹: نسخ مسیح کمره‌ای، در پیرامن **۱۳۹۴**، در فهرست از قاضی اوس دانسته‌شده است [نسخه‌ها ۲: ۱۰۰].

38865 ـ **تهران**، مجلس ۶۳۵/۱: نستعلیق، بی‌تاریخ، **آغاز**: امابعد.. چون بدیده تحقیق نگرند. درفهرست از نگارنده و مهدا الیه نام برده نشده است [ف. مجلس ۲: ۴۰۱].

38866 ـ **قاهره**، دارالکتب ۷/۴ مجامیع فارسی طلعت: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز**: و بعد چون شکر منعم بکتاب و سنت بر منعم علیه (گ ۲۴ـ۵۴) [ف. مخطوطات ۲: ۴۱].

قرتیکا

از فتحعلی آخوندزاده، فرزند احمد تقی فرزند حاجی احمد، در گذشتهٔ ۱۲۹۵. از دانشمندان آزاداندیش، که یاد او در «صد خطابه: ۱۷۴۴» گذشت. (بنگرید: مکتوب آخوندزاده درهمین بخش).

بنگرید: مؤلفین مشار ۴: ۷۵۹.

38867 ـ **اراك**، ابراهیم دهگان: نوشتهٔ خود آخوند زاده، **۱۲۸۳** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۰].

قلمیه

ازعزالدین عبدالعزیزکاشی، که یاد اودر «سیفیه: ۳۵۸۰» گذشت. به‌نظم‌ونثردروصف‌قلم. که‌پس از«رسالةقلم» که‌بعربی‌بسال۷۰۱ نگاشته بود این‌رابفارسی‌نگاشته‌است[دیباجه]. **آغاز:** بعد ازحمد خداوند ودرود برمحمدمصطفی... چنین گوید محرر این‌رساله ومقرر این‌مقاله عبدالعزیزکاشی.

بنگرید:ذریعه ۱۷:۱۶۸.

38868 **ـ استانبول،** اونیورسیته۱۹/۵۵۲: نسخ‌سدهٔ **۷ـ۸**، تاریخ‌نگارش ندارد. فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش۲۴۲ هست[فیلمها:۴۴۴].

38869 **ـ قم،** سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: درجنگ مؤرخ**۷۳۷** [نسخه‌ها۶:۳۶۶].

38870 **ـ کوپرولو** ۱۵۸۹/۷۴: سپس «سیفیه»ی اوست‌نوشتهٔ**۷۵۶**، (۱۶۷ر ـ ۱۷۱ر). فیلم آنها دردانشگاه‌ش ۴۶۲آو ۴۶۳ب هست [فیلمها: ۴۸۴].

38871 **ـ تهران،** ادبیات۱/۱۸۸ج: نسخ‌سدهٔ **۸ـ۹** وچون ازشاه‌شجاع یاد شده پس تاریخ‌نوشتن‌پیش‌از ۷۶۰ نخواهدبود، بایادداشت قزوینی، (۱پ ـ ۱۱ پ) [ف. ادبیات ۱: ۴۷۹].

قلمیه = مناظرهٔ قلم

قمارنامه

از مشتری‌خراسانی، که‌یاد اودر«کلیات: ۱۸۹۳» گذشت. حکایت‌نظم ونثراست در بدگویی ازقمار وپندبه‌فرزند خود. **آغاز:** بدان ای‌فرزند هرگز با این گروه‌بدنام‌که بیازندو پس گیرند.

38872 **ـ تهران،** دانشگاه۲/۵۴۹۴: بدنبال دیوان اونوشتهٔ ذیحجهٔ **۱۲۹۱** بدستور خود مشتری، (گ۸۱ـ۱۰۳) [ف.دانشگاه۱۶: ۲۱].

38873 **ـ تهران،** مجلس۲۴۹۰: شکسته نستعلیق خود سراینده‌در«کلیات» مؤرخ**۱۲۹۲** او (ص۳۷۵ـ۳۷۷)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس۸: ۱۸۶-۱۸۷].

ک

کارستان

ازابوالبرکات‌فرزند عبدالمجید ملتانی، متخلص به‌منیر (م۱۰۵۴).

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۱۵.

38874 **ـ لنین گراد،** اکادمی علوم C ۱۱۳۳ (۶۸ ذیل): بی تاریخ، ۷۰ گ [آکیموشکین ۱: ۶۲۷].

کارنامه

شاه‌محمد گهرتلی.

38875 **ـ پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۰۱۰/۴۰۶۲: نوشتهٔ ۱رمضان **۱۲۵۳** (۱۸۳۷ م) [ف.دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۳۶۷].

کارنامهٔ ایزدی

دربخش تاریخ خواهد آمد.

کاشف‌الغیوب

از طغرای‌مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت.

38876 **ـ تهران،** دانشگاه۲۴/۵۰۴۰:

در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲-۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

کتاب پلو

به نثر و نظم. و از اینگونه است: کنز الاشتها: قیمه‌پلو: ۳۰۵۰ به نظم. **آغاز:** مقدمه: درجا بیست که همینکه برنج را ازفارس بیرون می‌آورند. **پایان:** چه کرده‌ایم که برگشنگی سزاواریم ـ غزای ارده وشیره همیشه‌میداریم.

78ـ38877ـمشهد، رضوی ۹۵۵/۱ ادبیات (۸۱۴۰): شکسته‌نستعلیق محمدحسین یزدی، ۲۶ شعبان **۱۳۱۰** در پنج صفحه وسپس دوباره آمده [ف. رضوی ۷: ۷۸۶].

کتاب دانستن = امثلهٔ فارسی گفتن

ازمحمدفرزندحاج الیاس. **آغاز:** الحمدلله العلی القوی الجبار.

38879 ـ قاهره، دارالکتب ۲/۶ لغت فارسی: نوشتهٔ حسن فرزندعبدالله، **۹۰۱**، [ف. مخطوطات ۲: ۵۵].

38880ـقاهره، دارالکتب ۴۴۹۱/۱ س: نوشتهٔ محمد فرزند عیسی، **۱۱۲۰** (گ ۱ـ ۱۷).

38881 ـ قاهره، دارالکتب ۲/۹ لغت فارسی: نسخ، بی تاریخ.

38882 ـ قاهره، دارالکتب ۳/۱ تعلیم فارسی: نسخ بی تاریخ. [ف. مخطوطات ۲: ۵۴].

کتاب قرائت

از مخبر السلطنه، برای سال دوم دبستان گردآورده‌است، و گویامیخواسته بچاپ برساند. [دانش پژوه] بنگرید: «گنجینه» ازهمو در همین بخش.

38883 ـ تهران، حقوق ۳۴۲ ج: نستعلیق نگارنده، عکسهایی مربوط به کتاب به برگها چسبانیده شده، یادداشتهای دیگر ازخود نگارنده، ۱۴۴ گ ۱۴ س [ف. حقوق: ۱۷۱].

کتاب المضاحک

«که مشتمل است برمضاحک رنگین ولطایف طیبت آیین ومطایبات شیرین وحکایات نمکین». که در ۱۱۲۳ (عشرت افزای جان) نگاشته‌شده است.

38884 ـ داکا، دانشگاه ۳ HR (۶۲ ف): نوشتهٔ **۱۱۲۳** (۱۲ـ ۱۷۱۱م)، همراه پراکنده‌هایی دیگر، ۱۴۵ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۵۱].

رسالهٔ کلمات باقیه

از شاه داعی شیرازی، که یاد اودر «دیوان: ۲۳۲۴» گذشت.

38885 ـ تهران، سلطنتی ۲۲۲/۵ (۵۰۳ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۷۶** (بنگرید، دیوان 23088» [ف. دکتر بیانی: ۲۶۰].

کلمة الحق

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت.

38886 ـ تهران، مجلس ۲۴/۳۲۱۵: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** (ص ۲۱۱ـ۲۱۵) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۵].

38887ـ تهران، دانشگاه ۵۰۴۰/۱۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

38888ـلاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵**، [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

کلیات طغرا

مجموعه منشآت اوست، که ۵ نسخهٔ آن‌در
س ۱۸۷۹ گذشت . و اینك نسخه‌هایی دیگر:

38889 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم
C ۶۹۲ (۳۸۶۴ف): باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر،
(۴ر) گویا۶ گفتاراست[آکیموشکین۱:۵۱۱].

38890 ـ **داکا**، دانشگاه ۳۹۴ DU
(۱۵۷ف) : نستعلیق زیبا ، سدهٔ **۱۸**م ، برخی
ازمنشآت اوست در«مجموعه منتخبات» : ۱ ـ
فردوسیه ۲ ـ مرآت‌الفتوح ۳ـ الهامیه ۴ ـ
مشابهات ربیعی۵ ـ تحقیقات۶ ـ تجلیات ۷ـ
کنزالمعانی ۸ـ تعدادالنوادر۹ ـ تاج‌المدایح .
[ف. حبیب‌الله۱: ۱۴۵] .

38891 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور
شیرانی۳۵۱۱/۲/۴۸۷ : نوشتهٔغلام رسول،
۱۲۲۶ (۱۸۱۱م)درگجرات.دارای:۱ـمعیار
الادراك ۲ ـ الهامیه ۳ ـتحقیقات۴ـ فردوسیه
۵ ـ تعدادالنوادر ۶ ـ تجیاة ۷ـمجمع‌الغرایب
۸ ـ مرتفعات ۹ـ مشابهات ۱۰ ـتاج‌المدایح
درستایش سلطان مراد بخش ۱۱ ـ مرآت
المفتوح ، در ستایش شاهزاده‌مراد بخش۱۲ـ
کنزالمعانی ، درستایش شاه شجاع ۱۳ ـمدح
دوازده شیخ۱۴ـ خمسهٔ ملیح۱۵ـ اشاریه۱۶ـ
رقعات طغرا[دکترمحمدبشیرحسین۲:۳۵۹].

38892ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری
۹ ، ۸۷۴طغر : نستعلیق ظهیرای تفرشی،۱۵
ذیحجهٔ **۱۲۴۵** ، ۲۴جلوس اکبرپادشاه‌غازی.
دارای :

۱ ـ فردوسیه ۲ـتاج‌المدایح۳ ـ الهامیه
۴ ـمرآت‌الفتوح ۵ ـ کنزالمعانی۶ـ تجلیات
۷ـمشابهات ربیعی۸ـ تعدادالنوادر۹ـ مرتفعات
۱۰ـمجمع‌الغرایب ۱۱ ـ معیارالادراك۱۲ ـ
تحقیقات۱۳ـ تذکرةالاتقیا۱۴ـ انوارالمشارق
۱۵ـخمسهٔ ناقصه (خمسهٔ ضروریه)۱۶ ـمعراج
الفصاحه ۱۷ ـ عشق و حسن ۱۸ ـ گریهٔ قلم
۱۹ ـ کلمة‌الحق ۲۰ـ جلوسیه ۲۱ـ آشوب‌نامه
۲۲ ـ نمونهٔ‌انشا۲۳ ـ وجدیه۲۴ ـ ثمرهٔ طبی
۲۵ـضیافت معنوی۲۶ـچشمهٔ‌فیض۲۷ـپریخانه
۲۸ ـ رقعات۲۹ ـ شبنم‌شاداب، ۳۹۰ گ ۱۳س
[منظوراحسن : ۵۶۴] .

38893 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور
شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: نوشتهٔ **۱۲۴۸** درلکهنو.
دارای:۱ـفردوسیه‌درتعریف کشمیر۲ـمشابهات
ربیعی ۳ـ تاج‌المدایح۴ـ مرتفعات ۵ـالهامیه
۶ـانوارالمشارق۷ـمرآت‌الفتوح۸ـکنزالمعانی
۹ـمعیارالادراك۱۰ـجلوسیه۱۱ـتعدادالنوادر
۱۲ ـ تحسینات ۱۳ـ متحققات ۱۴ ـ مجمع
الغرایب ۱۵ ـ تذکرةالاتقیا ۱۶ـوجدیه۱۷ـ
ثمرهٔ‌قلبی۱۸ـآشوب‌نامه۱۹ـچشمهٔ فیض[دکتر
محمدبشیرحسین۲:۳۵۹].

38894 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور
شیرانی۳۲۹۹/۲۹۴:«کلیات»اوست‌نوشتهٔ **۱۲۴۸**
(۱۸۳۲ م) درلکهنو[مخطوطات ، دکترمحمد
بشیرحسین ۲:۲۵۹] .

38895ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری
۸۷۴،۹۵طغرا: نستعلیق‌میانهٔ‌سدهٔ **۱۳**، گزیده‌ای
از رسایل اوست، ۸۷ گ ۱۵ س [منظور احسن
عباسی۱:۵۶۲] .

38896 ـ **داکا** ، دانشگاه ۴۴۰ KS
(۱۶۳ف): شکسته‌سدهٔ **۱۹**م، ۴۰ گ[ف.حبیب‌الله
۱: ۱۵۰] .

38897 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم
شوروی A۸۶ : تاریخ‌یادنشده . دارای: ۱ ـ
فردوسیه ۲ـ تاج‌المدایح ۳ـالهامیه۴ ـمرآت
الفتوح ۵ـ کنزالمعانی۶ـجوش بلبل۷ـمرتفعات
۸ ـ مشابهات۹ـ تعدادالنوادر[ف. آکیموشکین
۱: ۵۱۶] .

کلیله و دمنه

از متون هندی Sanskrit از بد پای Bidpay است . که برزویهٔ پزشك بروزگار انوشیروان(۵۳۱-۵۷۹م) ده‌باب آنرا به‌پهلوی درآورد وشش‌باب بر آن‌افزود، عبدالله‌پسرمقفع آنرا ازپهلوی‌بعربی درآورد و یك باب بر آن افزود، علی‌فرزندشاه‌فارسی نیز باب‌مقدمة‌الکتاب رابر آن‌افزوده‌است. (نسخهٔ‌متن آن‌در پنج‌باب‌بنام «پنجاتنترا» (پنج کتاب) هنوز در هندهست) ابوالمعالی نصرالله منشی فرزند محمد فرزند عبدالحمید، پیرامن ۵۳۸، بنام‌بهرامشاه‌غزنوی (م۵۴۸)، آن۱۸ باب‌راازعربی به‌فارسی‌درآورده است. این‌ترجمه‌بارهاچاپ‌شده‌است، از آن‌میان باپیشگفتار عبدالعظیم قریب بسال ۱۳۵۷ ق .
آغاز: سپاس‌وستایش‌مرآفریدگاری‌راجل‌جلاله که آثار قدرت او بر چهرهٔ روز روشن تابان.

بنگرید: ذریعه۸: ۲۶۰و۱۸: ۱۳۵- کشف الظنون۲ :۱۵۰۷- ف.مشار: ۱۲۸۰.

38898_ **پاریس**، S.P.۱۹۶۵: نسخ نوشته درغزنین‌نزدیك۱۱۴۴م(=**۵۳۸**) بخش نخستین ودارای‌باب برزویهٔ‌طبیب ومصوراست، ۵۴گ‌۹س. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۲۸۸۳هست [فیلمها :۱۶۹] .

38899 **آنکارا**،وزارت‌فرهنگ۱۱۱: نسخ‌محمدفرزندهارون‌سیفی، دههٔ‌نخستین‌ذیقعدهٔ **۵۹۴**، ۲۳۰گ۱۹ س، فیلم‌آن‌در دانشگاه ش ۱۱۹۶هست [فیلمها :۱۶۹].

38900 _ **پاریس** ، ملیS.P. ۳۷۵: نسخ‌سدهٔ**۶-۷**، ۱۴۴گ۲۱س.فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۲۵۹هست [فیلمها:۱۶۹].

38901_ **بورسه**، حسین‌چلبی ۷۶۳ : نسخ **۶۹۷**. ۱۹۲گ۱۹ س.فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۳۵۳هست [فیلمها: ۱۶۹] .

38902 _ **تهران**،ملك،۱۲۷۱: ازسدهٔ **۷-۸** ، آغاز وانجام‌افتاده، فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۵۷۶ هست[فیلمها:۱۶۹] .

38903 _ **نافذپاشا** ۱۰۱۰: نسخ‌سدهٔ **۷-۸** ، ۲۲۳گ۱۷س . فیلم‌آن دردانشگاه ش ۶۰۰ هست [فیلمها: ۱۶۹] .

38904 _ **اکسفورد** ، بادلیان ۱۲ P.F.، نسخ حسین فرزند اسفندیار ابهری . ج ۱/ **۷۳۰**.فیلم‌آن در دانشگاه‌ش۲۳۷۹هست [فیلمها: ۱۶۹] .

38905 _**قاهره** ، دارالکتب۶۱ ادب فارسی: نسخ**۷۴۴**،مصور، ۱۰۲گ، باتکمله‌ای تابرگ ۱۱۵ ،[ف.مخطوطات۲: ۷۳]فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش۲۶۹۹ هست .

38906_ **همدان**، آقای‌حاجی‌ایزدی: نوشتهٔ فرخشاه‌فرزند حیدرابرقوهی‌مشتهر به‌عز منشی، ۲۰رمضان **۷۵۰**، با۲۰تصویر،زرین ، یك‌صفحه‌ازدیباچه‌افتاده، ۱۷۰گ۱۳س[نسخه‌ها ۵: ۳۶۷] .

38907_**استانبول**، کوپرولو۸/۱۵۸۹: نوشتهٔ‌اسماعیل‌فرزندمحمودفرزندفضل‌الله‌بخاری، ۱۵ج ۱/**۷۵۴** (۱۲۷پ-۱۲۶پ).فیلم آن‌در دانشگاه‌ش ۴۶۲ آو ۴۶۳ ب هست [فیلمها : ۴۷۹] .

38908 _ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۲۴: طیفور فرزند عبدالرشید الـولی قزوینی' **۸۰۸** ، ۱۲۱گ۳۱س[ف.فهمی‌ادهم ۱: ۳۰۱] .

38909 _ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۲۳ :یوسف‌امیری، **۸۱۰**، ۴۰۲گ۱۷.

38910 _ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۰۲۲ :محمدفرزندشمس‌الدین‌بایسنقری، **۸۳۳**، ۱۴۶گ۲۱ س[ف.فهمی‌ادهم۱: ۳۰۱].

38911 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۳۶۲: نوشتهٔ ۸۳۴ ، ۱۷۲ گ ۱۹س[ف. فهمی ادهم۱ :۳۰۲] .

38912 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم شوروی۸۲۴ C: نستعلیق۸۸۳،۲۰۲گ۱۸س. مصور. [ف. آکیموشکین۱:۴۵۸]عکس آن‌در ملی‌ش ع۱- ۱۷۳۰ هست [نسخه‌ها ۳:۱۰۳ ـ فیلمها : ۱۶۹] .

38913 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۱۶۹۵ C: نوشتهٔ۸۹۷، ۱۸۸ گ[آکیموشکین ۱:۴۵۸] .

38914ـ تهران ، آقای‌برومند۱/۱: سدهٔ۹ ، زرین مصور [فیلمها :۷۱۹] .

38915 ـ آصفیه ۱۸۸ اخلاق : نستعلیق خوش۹۱۸، مصور،زرین، آغازبرابر نمونه ، ۴۶۱س ۱۵ س [ف . آصفیه ۱ :۶].

38916 ـ تهران ، دانشسرایعالی ، قریب۸۴: نستعلیق‌سدهٔ۱۲ـ۱۳،رحلی[نسخه‌ها ۵:۶۳۴] .

38917ـ تهران ، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۱۴: نسخ زیبا، بی‌تاریخ، ۴۳۶س ۱۵س[ف. دیباجی ۲: ۱۲۱].

38918ـقاهره‌دارالکتب(۱۸۳۹ف): نوشتهٔ ۱۲۲۴، زرین، ۲۱۳ گ۱۵ س [ف . مخطوطات۲:۷۳] .

38919ـ تهران،ملك۵۹۶۲: نستعلیق خوش‌محمدحسین کاتب‌السلطان‌شیرازی، رمضان ۱۲۹۵ ، زرین، ۱۹۰ گ۱۵س[رؤیت]

38920 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H.۳۶۳ : پیرامن‌سدهٔ ۱۳ ، ۱۶۵ گ ۱۹س [ف. فهمی ادهم۱:۳۰۲].

38921ـمشهد،رضوی۸۹۷۹: نستعلیق فروغ حکمت ج ۱/۱۳۳۱ ، ۶۴گ ۱۲ س . گزیدهٔ آنست ازعلی‌اصغرحکمت واهدائی‌همو به‌کتابخانه [نسخه‌ها۵:۶] .

38922 ـلنین گراد،اکادمی‌علوم۸۰۱ A : بی‌تاریخ ، ۱۱۸ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۵۸] .

38923 ـ مشهد، فرخ۱۲۴: تاریخ‌یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۵] منتقل شده بدانشگاه مشهد .

38924 ـ موصل ، مدرسة المحدیه، جامع‌الزیوانی ۵۵: [ف . موصل:۱۷۴].

38925 ـ آصفیه ۱۸۹ اخلاق:[ف . آصفیه ۱:۶] .

کلیله ودمنه

ازعبدالله ابوالحسن سمرقندی بخاری،در گذشتهٔ ۳۳۰ یا۳۴۳. **آغاز:** سپاس‌وحمد و ثنا آن پادشاهی راکه برکارقدرت.

38926 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۹۷۹: ظفرفرزندمسعودفرزندحسن‌فرزند ابوالبرکات‌الفقیه جرجانی ، صفر ۶۶۴ آغاز برابرنمونه. برای آتابك آذربایجان اصلان اینانج‌تفاتکین، ۱۱۷ گ۱۹س[ف.فهمی‌ادهم۱: ۳۰۰] .

کمالیه

خوفی ، درص۳۰۵۸ گذشت .

کنزالاسرار = جامع‌الاسرار

نورعلیشاه، درص۱۱۰۹ گذشت.

کنزالمعانی

از طغرای مشهدی، که یاد او دره‌کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. یکی ازمنشآت اوست‌به‌نثر و نظم. **آغاز۱):** کنزالمعانی طغراخانه‌ی‌گنج زریست‌کاغذین دیوار. **آغاز۲):** نفایس‌مخزن دهان چواهر حمدمکرمیست .

38927 ـ **عبدالحسین بیات** ۳۸ جنگ رفیع‌الدین دافع، باتاریخهای **۱۰۷۸ـ۱۰۸۴** (ص۱۴۱) [نسخه‌ها ۶: ۱۱۱] .

38928 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶: سدهٔ **۱۲**، همراه ۱۲ گفتار دیگر ازهمو (ص ۲۱۱ـ ۲۱۷) ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۴] .

38929 ـ **داکا**، دانشگاه DL. ۳۹۴ (۳۵۷ ف): همراه ۸ گفتاردیگر اوازسدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف . حبیب الله ۱ : ۱۴۵] .

38930 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۱۵: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (ص۱۴۳ ـ ۱۴۷) [مجلس ۱۰: ۷۹۵] .

38931 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰/ ۱۱۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** ، (۵۶ پ)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، نزدیك به ۱۰۰ بیت نوشته‌دارد [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۸].

38932 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰/ ۵۰۴۰: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

38933 ـ **تهران**، دانشگاه ۲/ ۳۷۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، (ص ۲۰ـ۲۸)، همراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰] .

38934 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) ، همراه ۱۵ گفتار دیگـر ازهمو [ف. دکترمحمدبشیر حسین حسین ۲ : ۳۵۹] .

38935 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

38936 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** همراه ۱۹ گفتاردیگر ازهمو [دکترمحمدبشیر حسین ۲ : ۳۵۹] .

33937 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۸۶ A: بی‌تاریخ ، همراه ۹ گفتار دیگـر ازهمـو [آکیموشکین ۱ : ۵۱۶] .

ـ گ ـ

گریهٔ قلم

ازطغرای مشهدی، که یاداو در «کلیات : ۱۸۷۹» گذشت. **آغاز**: گریه‌ی‌قلم‌خطاب‌این رقم دردناك طغراست .

38938 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۲۱: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲** ، (ص ۱۹۸ ـ ۲۰۲)، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۶].

38939 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** ، [منظور احسن عباسی: ۵۶۴].

گفتگوی ابوالعلی گنجه‌ای

آغاز: گفتگوی جناب ابوالعلی گنجه‌ای باحضرت حکیم خاقانی که شاگرد او بوده، در هجواو گفته . وهوافضل‌الدین ابراهیم بن علی نجار شیروانی، فاضلی گرانمایه وشاعری بلند پایه‌است.

38940 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۲۵/۲ فهرست نشده: در «کلیات» شیروانی نوشتهٔ **۱۰۱۸**، (۵۰ رـ ۶۰ پ) [رؤیت].

گلدستهٔ اندیشه

ازوقاری طبسی‌یزدی، محمد امین فرزند عبدالفتاح ، ازسدهٔ یازدهم . نوادهٔ شمس‌الدین محمد عارف‌طبسی . نامه‌ها ومنشآت است ، از دانشمندان وادیبان روزگار خـود، دردوازده برگ ، هر برگی درچندلون ، در ۲۲ شعبان ۱۰۸۳ در اصفهان به انجام رسانده است . **آغاز:** نخستین‌غنچه‌که ازگلبن خامهٔ دبیران سخن‌پرداز .

38941 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۳۵: نستعلیق **۱۲۵۱**، آغازبرابر نمونه، ۱۸۸ص ۱۴س [ف. دیباجی۲: ۱۹۱] .

گلدستهٔ گلستان = انتخاب گلستان

38942 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۲ قف ۲۳: تاریخ‌یاد نشده، ۵۳ص [ف. سرفراز علی: ۸۷] .

گل رعنا

ازمحمدطاهر نصرآبادی، نگارندهٔ «تذکرهٔ» بنام‌او.

یکی ازمنشآت اوست .

38943 ـ **تهران**، دانشگاه۱۴/۴۶۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (۱۷۳ - ۱۸۱) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۶۱۴] .

گلزار ابراهیم = دیباجهٔ ...

از ظهوری‌ترشیزی، که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۸۰» گذشت. یکی از«سه‌نثر»اوست آمیخته به‌نظم که درآن‌نه‌صفت‌ابراهیم‌عادلشاه (۹۸۸ - ۱۰۳۷) رابیان‌میکند (بنگرید: سه‌نثر: ۳۵۸۰). درآن ازملک‌قمی بخوبی‌یاد میکند ودرنوشتن «گلزار ابراهیم» اوراانباز خود خوانده است **آغاز:** خرمی‌چمن سخن بطراوت حمد بهار پیرایی‌ست که گلزار ابراهیم در رخسار یوسف طلعتان .

بنگرید : ذریعه۱۷: ۲۱۵ .

38944 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ باتاریخ **۱۰۱۴** درمجموعه [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۴۴].

38945 ـ **موصل** ، دکتر داود چلبی ۱/ ۶۰: نوشتهٔ **۱۰۳۲**، سه‌نثر است [ف. موصل: ۲۷۸] .

38946 ـ **تهران**، سلطنتی۴۳۴ (۶۲۷ ف): در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۳۳** ، سه‌نثراست [ف. دکتربیانی: ۴۰۱] .

38947 ـ **تهران**، دانشگاه۳۷۴۹: در «کشکول» نوشتهٔ **۱۰۳۸-۱۰۸۰** ، هر سه نثر است [ف. دانشگاه۱۲: ۲۷۴۳] .

38948 ـ **تهران**، ملک۵۵۴: باتاریخ **۱۰۵۳ - ۱۰۷۹** در دفتر ، هرسه نثر است [رؤیت] .

38949 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۵۶۳۴: در جنگ نوشتهٔ محمدرضا، ۱۷ محرم **۱۰۵۴** هرسه دیباجه‌است [ف. دانشگاه۱۶: ۵۱].

38950 ـ **تهران** ، سلطنتی۵۴۳ (۶۲۶ ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۶۷**، سه نثراست [ف. دکتربیانی: ۳۹۹].

38951 ـ **تبریز**، ملی۲/ ۳۰۴۶: در جنگ نوشتهٔ **۱۰۶۷- ۱۱۴۸** [ف . ملی ۱ : ۳۷۴] .

38952 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علـوم C ۶۹۲ (۳۸۶۴ ف): باتاریخ **۱۰۸۴** دردفتر [ف . آکیموشکین۱: ۵۱۱] .

38953 ـ **تهران**، سلطنتی۴۳۲ (۶۲۸ ف) : در «کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۷۰**، سه‌نثراست [ف. دکتربیانی: ۴۰۲] .

38954 ـ **تهران**، مجلس۲۳۲۷:محمد رضا ، **۱۰۷۲**، سه‌نثر است [ف . مجلس ۸ : ۱۷] .

38955 ـ **مشهد**، رضوی۴۷۷(۴۷۰۰): در«کلیات» مؤرخ **۱۰۷۷**او هرسه‌نثراست[ف. رضوی ۷: ۴۵۵] .

38956 ـ **تهران**، دانشگاه۵۶۴۵/۴۴: درجنگ نوشتهٔ **۱۰۷۴ ـ ۱۰۸۳**[ف.دانشگاه ۵۵:۱۶] .

38957 ـ **تهران**، دانشگاه۱۹۹۷/۱۲: نستعلیق اصفهان،**۱۰۸۳**. (۴۷ر-۵۳ر)، آغاز برابر نمونه [ف . دانشگاه] .

38958 ـ **تهران**، دانشگاه۳۰۹۸/۲: باتاریخ **۱۰۸۳-۱۰۸۶** در دفتر (ص۷) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۴] .

38959 ـ **اسرائیل**، ملی ودانشگاهی اورشلیم۱۵-۸ ‎8r‎ : همراه«نورس» او نوشتهٔ **۱۰۸۷** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸] .

38960 ـ **تهران**، ملک۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، هرسه‌نثراست،زرین (۱۸ر ـ ۲۹ر) [رؤیت] .

38961 ـ **تهران**، ملک۵۸۴۱/۲ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

38962 ـ **تهران**، ملک۴۶۷۱/۱۹:در «گنج معانی» ازسدهٔ**۱۱** ،(۱۷۱پ-۱۷۵ر)، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

38963 ـ **مشهد**، رضوی۴۷۷ ادبیات (۴۷۰۰) : از سدهٔ **۱۱** . [ف . رضوی ۷ : ۴۵۵] .

38964 ـ **مشهد**، رضوی۹۶۲(۴۹۵۱): نستعلیق خوش‌شکرالله ایموری، سدهٔ**۱۱**،سه‌نثر است [رؤیت] .

38965 ـ **تهران** ، سپهسالار ۳۸۲ : شکسته نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱**، باتصحیح‌خود نگارنده [ف.سپهسالار۲: ۶۳۰ و۴ :۵۰۹] .

38966 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۳۳ (۷۱۶ ف) : نستعلیق زیبابه‌شیوهٔمیرعماد،سدهٔ **۱۱** ، زرین ، هرسه است [ف . دکتر بیانی : ۵۳۲] .

38967 ـ **تهران**، دانشگاه۵۰۸۸:در جنگ ازسدهٔ**۱۱-۱۲** [دانشگاه۱۵: ۴۱۱۰].

38968 ـ **تهران** ، ملك ۵۴۰۳/۵ : شکسته‌نستعلیق باتاریخ **۱۱۰۰**دردفتر،(۱۳ر- ۱۸ر)چهارستونی[رؤیت].

38969 ـ **تهران**،دانشگاه۲۴۶۵/۸: نستعلیق **۱۱۰۴**(ص۸۳-۹۳)[ف. دانشگاه۹: ۱۲۱۵] .

38970 ـ **تهران**،دانشگاه۲۵۹۱/۵: درمجموعه محمد میناى اردوبادی‌مؤرخ**۱۱۰۹** (ص۳۶-۴۹) همراه‌با دیباچه‌ای دیگر ازهمو [ف.دانشگاه ۹:۱۳۹۶] .

38971 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۵۷/۱۵۲: هرسه نثر است نوشتهٔ **۱۱۱۲** [دکتر محمد بشیر حسین ۲:۳۳۳].

38972 ـ **تهران**،دانشگاه۴۶۲۸/۱۲: باتاریخ **۱۱۱۲-۱۱۱۵**دردفتر،هرسه‌است[ف. دانشگاه۱۴: ۳۵۶۵].

38973 ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۰ مج-ج۸۷۳،۸۲۱ گرشن،ولی(۲): با تاریخ**۱۱۱۶** دردفتر[منظور احسن‌عباسی۱: ۵۲۶] .

38974 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۰۰۳: نستعلیق‌خوش گویاعلی‌قلی‌در۱۱۳۹(شاید**۱۱۳۹**) در منشآت‌او که‌برای کتابخانهٔشاهزاده‌ای‌نوشته شده، زرین(ص۱-۵۵)زرین[ف.دانشگاه۱۰: ۱۹۳۲] .

38975ـ تهران، دانشگاه۹و ۴۱۱۸/۱۰: نستعلیق **۱۱۳۳**، دیباچهٔ گلزار ابراهیم استو خوان خلیل (ص ۱۸۰ــ۲۱۷) [ف. دانشگاه ۳۰۹۹:۱۳] .

38976 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی۴۹۸۷/۱۹۷۵: هر سه‌نثر است نوشتهٔ **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م)[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۳۳] .

38977ـ تهران، ملك۱/۵۴۰۵: شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، (۱پ‌ــ۷ر)، آغاز برابر نمونه، زرین[رؤیت] .

38978 ـ تهران ، ملك ۶۳۱۶/۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، (۹ر-۱۵پ)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

38979 ـ تهران، مجلس۵۶۶۶/۱۲: سدهٔ**۱۲**، (ص۳۸۵ــ۳۹۰) [ف. مجلس ۱۷ : ۱۱۹] .

38980 ـ تهران، مجلس۲/۳۲۹۶ : شکسته نستعلیق هندی‌سدهٔ**۱۲** ، (ص۱۸ــ۳۴)، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس ۱۰: ۹۱۷].

38981 ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹ ، ۸۷۴ ظهو،سه: نستعلیق۱۲ پادشاهی والا (شاه عالم)، سدهٔ**۱۲**،هرسه‌است [منظور احسن عباسی ۱: ۵۶۹].

38982ـ تهران، دانشگاه۳/۵۰۴۰: نستعلیق هندی،سدهٔ**۱۲**-**۱۳**،هرسه‌نثراست[ف. دانشگاه۱۵: ۴۰۹۵] .

38983ـ اکسفورد، بادلیانAdd۶۹ اوزلی۱۲۴۱: باتاریخ **۱۲۰۰** دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاهش ۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست[فیلمها : ۵۸۴] .

38984 ـ پاکستان، گنج‌بخش۱/ ۸۹۰ و ۱۶۰ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**- **۱۲**[ف. تسبیحی۱: ۵۷۶] .

38985 ـ تهران، ملك۱۹/۴۳۴۱: با تاریخ **۱۲۱۹** دردفتر، هرسه‌نثر است، (۱۴۱پ- ۱۷۰پ هامش) [رؤیت] .

38986 ـ داکا، دانشگاه DU ۲۳۷ (۱۶۴ف): نستعلیق۲۹رجب**۱۲۳۱** (۱۸۳۱م) [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۵۱].

38987 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۴۷۴/۴۴۹: نوشتهٔ**۱۲۳۴** در«کلیات» او [ف. دکترمحمد بشیرحسین۲: ۳۳۳].

38988ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۴۰۹ظهو،سه۸۷۱۰۵۳نو،وا: نوشتهٔ**۱۲۵۴** هرسه‌نثر است [ف. منظور احسن عباسی ۱ : ۴۲۹] .

38989ـ تهران ، دکترمفتاح۱۳۳: نستعلیق‌غلامحسین، ۸شوال **۱۲۵۸** برای‌محمد حسن‌خان بهادرمندوی، هرسه‌است [رؤیت].

38990 ـ تهران، مجلس۲۸۷: نوشتهٔ **۱۲۶۱** [ف. مجلس۲: ۱۶۴] .

38991ـ تهران، مجلس۳۵۳۷: باتاریخ **۱۲۶۵** دردفتر، هر سه‌نثراست(ص۲ــ۹۵)[ف. مجلس ۱۰: ۱۴۹۵] .

38992 ـ اسرائیل، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۴ـ۴ A.r: نوشتهٔ **۱۲۹۲** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰] .

38993 ـ داکا، دانشگاه ۷۲ ـ ۶۹ ـ HR (۱۶۵ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۹**م[ف. حبیب‌الله ۱: ۱۵۱] .

38994 ـ تهران ، مجلس ۱/ ۴۴۲ : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، آغاز برابر نمونه[ف. مجلس ۲: ۲۵۹] .

38995 ـ لنین گراد، اکادمی علوم

B۱۰۰۵ (۲۲۶۹ف): بی‌تاریخ [ف. آکیموشکین ۱ : ۳۱۶] .

38996 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۱۴۵/۳۱۵۰: محمدعظیم فرزند مخدوم عبدالکریم، تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۰] .

38997 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۵۶۶/۴۶۱۶: تاریخ یاد نشده ، در «کلیات» او [دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۲].

38998 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۳ : در «کلیات» او تاریخ یادنشده [مجلس ۲: ۲۴۵] .

38999 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ۲۱ ف: تاریخ یادنشده، هرسه است، ۴۶ص.

39000 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۸: نوشتهٔ ۲۲ جلوس پادشاه غازی، هر سه نثر است، ۵۱ص [ف. سرفرازعلی: ۸۶].

گلزار حال

ترجمهٔ پربوده‌چندر.

39001 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ج ۱ ۸۲۰۱ ، ۸۷۳ کرشن ـ ولی (۳): نستعلیق ۱۷ رجب **۱۱۸۰**، **آغاز:** حمد ذاتی را که اصل ذاتهاست ، ذات او در اصل اصل ذاتها، ۵۴ گ [منظوراحسن عباسی ۲ : ۱۴۲].

گلستان

از سعدی شیرازی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۶۱» گذشت. در هشت باب، بسال ۶۵۶ نگاشته است: در آن مدت که ما را وقت خوش بود ـ ز هجرت ششصد و پنجاه و شش بود. در ۱۲۶۸ و پس از آن بارها چاپ شده است. **آغاز**: منت خدای را عز و جل .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۲۲۰ ـ کشف الظنون ۲: گلستان. ف. مشار: ۱۳۱۱.

39002 ـ **تهران**، سلطنتی (شماره یاد نشده): نسخ ثلث دودانگ زیبای یاقوت مستعصمی **۶۶۸** (پیرامن ۱۲ سال پس از نگارش، و ۲۳ سال پیش از مرگ نگارنده)، نسخه معرب، بادگرنیها در برخی واژه‌ها و عبارتها و حتی ترتیب حکایتها با دیگر نسخه‌های کهن، واصولا برخی از حکایتها را که در نسخه‌سی دیگر هست این نسخه ندارد، این جدایی‌ها در پیشگفتار بانو بدری اتابای بر چاپ عکسی آن با مقایسه با نسخهٔ چاپ فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی مسکو ۱۹۵۹م نشان داده شده است. آغاز برابر نمونه ، زرین ، ۳۳۶ص .

39003 ـ **مجلس** ۸۵۵۵ فهرست نشده: نسخه کهن «کلیات» مؤرخ **۷۵۳** اگر ساختگی نباشد [رؤیت] .

39004 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۵۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [رؤیت] .

39005 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۸** [رؤیت].

39006 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۱: در «کلیات» او ازسدهٔ **۸** [ف. مجلس ۸: ۲۸۵].

39007 ـ **مغنیسا**، کنل ۱۸۴۱: نسخ ۸ رمضان **۸۰۱**، ۱۰۶ گ ۱۸ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۳۶۶ هست [فیلمها: ۱۷۲].

39008 ـ **تهران** ، **مجلس** ۵۱۷۷ (یا ۲۵۷۲): در «کلیات» مؤرخ **۸۰۵** او [رؤیت] .

39009 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱ ادب فارسی قوله: نوشتهٔ محمد فرزند ملا حسین گیلانی **۸۰۶**، ۱۰۷ گ ۱۵ س [ف . مخطوطات ۲ : ۸۴] .

39010 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۷۸ C (۳۴۴۷ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۱** [آکیموشکین ۱: ۴۴۹] .

39011 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب D ۳۸ pi/VI ۱۸۶۶: نستعلیق‌مظفر فرزند عبدالله ، در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۶** [ف.عبدالله ۲: ۲۱۳] .

39012 ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم ۳۱ A (۳۴۴۰ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۲۹** [آکیموشکین ۱: ۴۴۵] .

39013 ـ کاشان، مدرسهٔ‌سلطانی ۳/۳۶۳: نسخ، **۸۳۴** [ف. مدرسهٔ سلطانی : ۳۷] .

39014 ـ یوگسلاوی: نوشتهٔ‌چهارشنبه‌پایان‌صفر **۸۷۱** .فیلم‌آن‌در‌دانشگاه‌ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها: ۶۴۰] .

39015 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۹۲۵: در «کلیات» او نوشتهٔ **۸۹۳**، [ف.فهمی ادهم ۱: ۱۸۵] .

39016 یوگسلاوی: نوشتهٔ‌داود فرزند بازارلو ، گویا رمضان **۸۹۶**.فیلم‌آن‌دانشگاه‌ش ۲۰۱۶ هست [فیلمها: ۶۳۷] .

39017 ـ کپنهاک، سلطنتی ۱۲۲ کریستن سن: نستعلیق خوش **۸۹۹** [نسخه‌ها ۵ : ۷۰۷] .

39018 ـ تهران، دانشگاه ۱۴۷۸: در «کلیات» او از سدهٔ **۹** [ف. دانشگاه ۸: ۸۷۲] .

39019 ـ تهران، سلطنتی ۳۲۷ (۴۰۸ ف) در «کلیات» او ازسدهٔ **۹** [ف . دکتر بیانی : ۱۴۳] .

39020 ادنبورک، ملی‌اسکاتلند ۳۱۸۰ N.L.S.: نستعلیق سدهٔ **۹**، زرین برگ‌انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۶۸۴] .

39021 ـ هند ، بانکیپور ۹۱: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۵** م. [ف. عبدالمقتدر : ۱۳۶] .

39022 ـ تهران ، سنا ۲۹۳ : نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰** ، زرین، از آن دکتر بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۵۳۳] .

39023 ـ هاروارد ، هوتن ۴ S.P.۰ M: در «کلیات» او ازسدهٔ **۹ ـ ۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۶] .

39024 ـ قاهره، دارالکتب ۱۴ م ادب فارسی: تعلیق ج ۲/**۹۰۴**، ۱۲۲ گ ۱۳ س [ف. مخطوطات ۲: ۸۲] .

39025 ـ موزهٔ بریتانیا ۹۱۱۲ Or : نوشتهٔ **۹۰۵** با شرح عربی آن. [نسخه‌ها ۴: ۶۶۷] .

39026 ـ تهران، سلطنتی ۳۳۱ (۴۰۹ ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ اوحدی‌شیرازی **۹۱۷** [ف. دکتر بیانی : ۱۴۵] .

39027 ـ تهران، سلطنتی ۳۳۰ (۴۱۰ ف): در «کلیات» او که باید نوشتهٔ همان اوحدی شیرازی نویسندهٔ نسخهٔ پیشین باشد [ف. دکتر بیانی: ۱۴۶] .

39028 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۸۴۷ Or : نوشتهٔ **۹۱۹** مصور [نسخه‌ها ۴: ۶۶۸] .

39029 ـ تهران ، ملك ۵۹۵۴ : در «کلیات» او مؤرخ **۹۲۳** [رؤیت] .

39030 ـ موصل، المدرسة‌الحسینیه ۲۲۷: نوشتهٔ **۹۲۷** [ف. موصل: ۱۳۴] .

39031 ـ تهران، مجلس ۲۵۷۴: در «کلیات» مؤرخ **۹۲۸** او [ف . مجلس ۸ : ۲۹۸] .

39032 ـ تهران ، ملك ۵۹۹۱ : در «کلیات» مؤرخ **۹۳۲** او [رؤیت] .

39033 ـ استکهلم، دانشگاه ۲: نوشتهٔ **۹۳۲** [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴] .

39034 ـ قاهره، دارالکتب ۷۶ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ ع ۱۶/**۹۴۴**، زرین، ۱۳۵

گ۱۲ س [ف. مخطوطات ۲:۸۳] .

39035 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۸۸/۲ اوزلی: باتاریخ **۹۴۷-۱۱۳۶-۱۱۸۴** دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۱۶ هست [فیلمها : ۵۵۴] .

39036 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱ ادب فارسی : در «کلیات»، مؤرخ **۹۴۹** او [مخطوطات ۲ : ۶۷] .

39037 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱/۲۴۷۱/۵۷۸۸: نوشتهٔ **۹۵۳** (۱۵۴۶ م) درشهر تهتهه همراه بوستان [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲:۳۳۴] .

39038 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۱: نسخ رضوان فرزند محمد فرزند مصطفی ، ۱ ذیقعدهٔ **۹۵۷** در نیکبولی [نسخه‌ها ۵ :۶۳۴] .

39039 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۱ (۳۵۸۲ ف): نوشتهٔ **۹۵۷**، (۴۰پ-۱۸۰ر)[آکیموشکین ۱:۴۶۷] .

39040 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۱۹۵ (۳۵۵۹ ف): نوشتهٔ **۹۵۹**، ۹۸ گ [آکیموشکین ۱:۴۶۶] .

39041 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۲ ادب فارسی طلعت: تعلیق، محمد **۹۶۲** ، در قصبهٔ ایدوس، ۶۶ گ ۱۶ س [ف. مخطوطات ۲:۸۳] .

39042 ـ **تهران**، مهدی بیانی: نستعلیق زیبای محمد محمود کاتب، **۹۶۳**، همراه بوستان او .

39043 ـ **موصل**، جامع خاتون ۳ : نوشتهٔ **۹۶۵** [ف. مخطوطات موصل: ۷۹] .

39044 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۹۷/۱ فهرست نشده: نستعلیق خوب کمال الدین حسین حسینی ، رجب **۹۶۶** ، همراه «بوستان» زرین [رؤیت] .

39045 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۴ Or : نوشتهٔ **۹۶۶** . [نسخه‌ها ۴: ۶۶۷] .

39046 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۳۴۴: نوشتهٔ ۲۰ شوال **۹۶۸** [نسخه‌ها ۵: ۲۱۷] .

39047 ـ **اصفهان**، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق زیبای میرعلی کاتب **۹۶۸**، زرین [نسخه‌ها ۶ :۵۹۹] .

39048 ـ **کپنهاک** ، سلطنتی، اهدائی دانشگاه ۶: نستعلیق ترکی، ذیحجهٔ **۹۶۸** [نسخه‌ها ۵ : ۷۱۰] .

39049 ـ **آصفیه** ۱۳۸۱ اخلاق: نوشتهٔ بسیار خوش **۹۷۰** [ف. آصفیه ۴ :۶] .

39050 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۵۲۹ (۳۵۴۵ ف): نوشتهٔ **۹۷۱** ، ۱۰۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵] .

39051 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۶۳ (۳۵۵۴ ف) : نوشتهٔ **۹۷۵**، ۹۷ گ [آکیموشکین ۱:۴۶۵] .

39052 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۰۲ Or : نوشتهٔ **۹۷۵** مصور . [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷] .

39053 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای Y ۲۴۰۶ : کاتب سلطانی مظفرعلی، **۹۷۵** ، ۱۳۹ گ ۱۱ س [ف . فهمی ادهم ۱:۱۹۱] .

39054 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۸ ادب فارسی طلعت: نستعلیق محمود شهابی، **۹۷۶**، ۱۱۰ گ ۱۴ س، زرین [ف. مخطوطات ۲: ۸۴] .

39055 ـ **بغداد**، معهدالدراسات الاسلامیه : نستعلیق پایان ع ۱/**۹۷۷**، در آن آمده که ازروی نسخهٔ خود سعدی نوشته شده، زرین [نسخه‌ها ۵ :۴۰۷] .

39056 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۱۶ ادب

فارسی: تعلیق، **۹۷۸**، ۱۳۳ گ ۱۵ س [ف. مخطوطات۲: ۸۱].

39057 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۲۴: نوشتهٔ **۹۷۸** [ف . فهمی ادهم ۱: ۱۸۷].

39058 ـ **تهران**، ملك۵۹۷۹: نستعلیق خوش حیدرحسینی کاتب، شعبان، **۹۷۹**، زرین، ۱۵۲ گ، ۱۰س [رؤیت].

39059 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۲م‌ادب فارسی: تعلیق‌زیبای‌درویش‌حسین‌بوسنوی، محرم **۹۸۱** ، زرین، ۱۰۹، گ ۱۵ س.

39060 ـ **قاهره** ، دارالکتب۲۴ ادب فارسی: نسخ **۹۸۱**، ۱۷۹، گ۹س [ف. مخطوطات ۲: ۸۱].

39061 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۶ : در «کلیات» مؤرخ **۹۸۲** او [ف . مجلس ۳ : ۵۴۸] .

39062 ـ **کپنهاك** ، سلطنتی اهدائی دانشگاه۳: نستعلیق‌ترکی‌علی‌فرزندبانی، **۹۸۲**، [نسخه‌ها ۵: ۷۱۰] .

39063 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۰۸۵: ملك‌محمدتبریزی، **۹۸۶**، ۱۷۳ گ ۲۴ س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۱۶۱].

39064 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۶۰۴ A (۳۵۴۶ ف): نوشتهٔ **۹۹۰**، ۹۹ گ [آکیموشکین۱: ۴۶۵] .

39065 ـ **هند**، بانکیپور۱۰۲: نستعلیق محمد قوام‌شیرازی، ۱۱رجب **۹۹۰**، ۱۰۰ گ ۱۴ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۱] .

39066 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۹۳۸: محمد صالح **۹۹۱** ، ۱۲۴ گ۱۱س [ف. فهمی ادهم۱: ۱۹۲].

39067 ـ **تهران**، سلطنتی۴۸۵۸ (۴۲۷ ف) : نستعلیق، **۹۹۳**، زرین، همراه «بوستان» [ف . دکتربیانی: ۱۶۷].

39068 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم۸۱ C : در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۳** [آکیموشکین ۱: ۴۴۸] .

39069 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۳۶/۱ (۷۴۵ف) : نستعلیق خوش جعفر سبزواری حسینی، **۹۹۴** ، زرین [ف . دکتر بیانی : ۵۹۷] .

39070 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۹۰۹ (۳۵۴۸ ف): نوشتهٔ **۹۹۶** ، ۹۹ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39071 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۲۹۰ (۴۲۸ف): نستعلیق زیبای عمادالملك‌الحسنی، در دارالسلطنه قزوین، **۹۹۸**، همراه «بوستان» [ف. دکتربیانی: ۱۶۸].

39072 ـ **ادنبورك**، دانشگاه، نیوکالج: نوشتهٔ درویش‌صالح فرزندمحمد، **۹۹۸** درشهر سرای [نسخه‌ها۵: ۶۸۷].

39073 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۶۱/۲ : نستعلیق ۱۰محرم **۹۹۹** نوشتهٔ‌عبدالوهاب‌فرزند ابوالمکارم حجازی ، زرین ، با یك مجلس [رؤیت] .

39074 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۲۷۴ فهرست نشده : نستعلیق خوش، **۹۹۹**، زرین ، ۱۱۸ گ، ۱۲ س [رؤیت].

39075 ـ **تهران**، ملك ۵۹۴۵ : نسخ سدهٔ **۱۰** ، زرین، ۱۱۷ گ ۱۲س [رؤیت].

39076 ـ **تهران**، ملك۶۰۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین [رؤیت] .

39077 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۸۰: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۰** [رؤیت] .

39078 ـ **تهران**، دانشگاه۵۱۵۳ :در

«کلیات» اواز سدهٔ **۱۰** [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۲۸].

39079 ـ **تهران**، سلطنتی ۴۷۵۹ (۴۱۱ ف): در«کلیات»اوازسدهٔ**۱۰**.

39080 ـ **تهران**، سلطنتی۳۲۸(۴۱۲ ف) : در«کلیات» او ازسدهٔ**۱۰**.

39081 ـ **تهران**،سلطنتی ۳۴۱(۴۲۶ ف) : نستعلیق زیبای‌سدهٔ**۱۰**،همراه «بوستان» زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۶۵].

39082ـ **تهران**، ملی۶۶۰ف: نسخ کهن سدهٔ **۱۰**، افتادگی دارد، ۱۹۵ گ۹س[ف.ملی ۲: ۱۶۳].

39083 ـ **تهران**، مهدی بیانی : نسخ زیبای شمس‌الدین‌شیرازی، نیمهٔ دوم‌سدهٔ **۱۰**، همراه «بوستان» او.

39084 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۹۴۱: سدهٔ**۱۰**، ۱۹۹ گ ۹س [ف.فهمی ادهم ۱: ۱۹۲].

39085 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱م‌ادب فارسی: نستعلیق‌زیبای‌سلطان‌محمد نور خوشنویس در گذشته ۹۴۰ـ۹۵۰، بی‌تاریخ، زرین،مصور ۱۴۸ گ ۹س [ف. مخطوطات ۲: ۸۲].

39086ـ **هند**، بانکیپور۹۶: هدایت‌الله شیرازی، سدهٔ **۱۶**م. همراه «بوستان» [ف. عبدالمقتدر: ۱۴۸].

39087 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۲۸/۱۰۷۸: سدهٔ **۱۰** در«کلیات» او [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۶۱].

39088 ـ **تهران**، دانشگاه۳۳۲۸:در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۰**-**۱۱**[ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۱۴].

39089 . **تهران**، دانشگاه ۴۰۳۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ـ **۱۱** [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۲۷].

39090 ـ **تهران**، ملك ۵۹۸۳ : در «کلیات» او مؤرخ**۱۰۰۰** [رؤیت].

39091 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۰۷/۱ فهرست نشده: نوشتهٔ**۱۰۰۴** (ص ۱ ـ ۱۱۶) [نسخه‌ها ۵: ۱۷۲].

39092 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۸ : در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۰** او [ف. مجلس ۳ : ۵۵۳].

39093 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۳۰ادب فارسی طلعت : نستعلیق درویش عبدالله فرزند عبدالجلیل استرآبادی، شنبه ۱ج۱/**۱۰۱۲**، ۸۰ گ ۱۷س.

39094 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۱۷ادب فارسی: تعلیق، دوشنبه ج۲/**۱۰۱۳**، آغازافتاده، ۱۳۵ گ ۱۳ س[ف. مخطوطات۲: ۸۲].

39095 ـ **تهران**، مجلس ۱۱۳۹: در «کلیات» مؤرخ **۱۰۱۷** او [ف. مجلس ۳ : ۵۵۴].

39096 ـ **تهران**، مجلس۱۰۰/۱: ۳۱ نستعلیق خوب **۱۰۲۰**،زرین(ص۱ـ۱۱۶)[ف مجلس۱۰: ۶۵۱].

39097 ـ **اسرائیل**، اورشلیم، ملی دانشگاهی ۴ـ۸ Ar: نوشتهٔ **۱۰۲۱** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۸].

39098 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۴۶۳۱/۱۵۸۱: نوشتهٔجلال‌الدین محمد فرزند محمد فرزند جلال‌شاهی‌رضوی، **۱۰۲۳** (۱۶۱۴ م) ازروی نسخهٔیاقوت‌مستعصمی‌نوشتهٔ ۶۶۸ که ازروی‌نسخهٔاصل سعدی‌نوشته بود[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۳۴].

39099ـ **تهران**،سلطنتی۳۳۸: نستعلیق رکن‌الدین مسعود شهیر به‌حکیم‌رکنا، دوشنبه

۵ رمضان **۱۰۳۵** درقصبهٔ فرح‌بخش‌مالده، ۱۲۳ گ ۱۲ س .

39100ـ **قاهره** ، دارالکتب ۸۵ زکیه : نستعلیق‌خوب عمرفرزند ابوبکر ، **۱۰۳۵**، ۲۱۳ گ ۱۵ س [مخطوطات۲ :۸۱] .

39101 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۱۳۳۲ (۳۵۶۱ ف): نوشتهٔ **۱۰۳۶**، ۹۹ گ [آکیموشکین ۱ :۴۶۶] .

39102 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۷۸ C : دره‌کلیات» او نوشته **۱۰۴۰** [آکیموشکین ۱ : ۴۴۶] .

39103ـ **تهران**، مجلس ۲۵۷۶ : نستعلیق میرعلی **۱۰۴۳** ، زرین، ۲۰۰ ص ۱۴ س [ف . مجلس ۸ :۳۰۴] .

39104 ـ **قاهره**، دارالکتب ۸۳ ادب فارسی: نوشتهٔ‌شیخ‌سنعان، **۱۰۴۳**، ۱۰۳ گ ۷ س [ف. مخطوطات ۲ :۸۱] .

39105 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۹۷۲ : در «کلیـات» او نوشتهٔ **۱۰۵۲** : [آکیموشکین ۱: ۴۴۶] .

39106 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۶۵ (۷۸ذیل): نوشتهٔ **۱۰۵۲**، ۱۱۵ گ [آکیموشکین۱ :۶۲۹] .

39107 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۱۱۹۴ (۳۵۵۸ف): نوشتهٔ **۱۰۵۵**، ۱۲۵ گ [آکیموشکین ۱ :۴۶۶] .

39108 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۲۰۲۱/۲ :دردفتری نوشتهٔ **۱۰۵۷** [ف.فهمی ادهم ۱ :۳۲۲].

39109 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۱۶۱ B (۳۵۵۲ ف) : نـوشتهٔ **۱۰۵۸** ، ۶۹ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39110 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۱۱۲ C (۳۵۸۳ ف): با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (۱پ ـ ۲۵۲پ) [آکیموشکین۱: ۴۶۷] . فیلم آن در دانشگاه ش۱۱۲۴ هست [فیلمها: ۵۶۵].

39111ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۴۷۲ : نستعلیق خوب‌حاج سلمان، **۱۰۷۸**، زرین، ۸۷ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

39112 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E.H.۱۶۴۴ : نوشتهٔ ملاادریس، **۱۰۸۶**، ۱۱۸ گ ۱۵ س [ف.فهمی ادهم۱ :۱۹۳].

39113 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی عـلوم B۲۴۰۵ (۳۵۶۹ف): نوشتهٔ **۱۰۹۵**، ۱۱۹ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39114 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** [ف. شهرستانها ۱ :۱۶۶].

39115 ـ **تهران**، ادبیات ۵۷ ج: در « کلیات» او از سدهٔ **۱۱** [ف . ادبـیات ۱ : ۳۹۵].

39116ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۱۲: دره‌کلیات» اوازسدهٔ **۱۱** [ف .دیباجی۲: ۱۱۹] .

39117 ـ **استانبول**، طوپقپـوسرای R. ۹۳۹: سدهٔ **۱۱**، ۱۷۵ گ ۱۱ س [ف.فهمی ادهم ۱: ۱۹۲] .

39118ـ**هند**، بانکیپور۲ ۹: دره‌کلیات» او ازسدهٔ **۱۷**م. [ف.عبدالمقتدر: ۱۴۲].

39119 ـ **استکهلم**، دانشگاه۳: سدهٔ **۱۱**، باگزارش ترکی آن [نسخه‌ها۵ :۷۱۴].

39120ـ134ـ**هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ‌رضا: پانزده‌نسخه، که‌یکی‌ازآنها بخامهٔ علی‌نقی‌خوشنویس‌روزگارشاهجهان‌سدهٔ **۱۱** است [یادداشتهای مهدوی غروی ، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵، ۴۸] .

39135ـ **تهران**، دانشگاه۲۳۲۹ : نسخ

درشت‌درمتن‌وترجمهٔ‌ترکی ریزترمیان سطرها، ازسدهٔ **۱۱–۱۲**، نسخهٔ‌پاکیزه‌ایست [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۱۴].

39136 ــ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۴۹ Or: مصور سدهٔ **۱۱ – ۱۲** [نسخه‌ها ۴ : ۶۶۷].

39137 ــ **استانبول،** طوپقپوسرای A. ۱۵۲۴: نوشتهٔ **۱۱۰۰**، ۱۱۰ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۹۳].

39138 ــ **بنگال**، ایشیاتك E ۱۵۹ (۱۳۳۰): نوشتهٔ **۱۱۰۱**، نسخهٔ گرانبها [ف. بنگال: ۵۸].

39139 ــ **پیشاور،** دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۸۶۷/۱: محمد سلیم کشمیری، **۱۱۰۵** [لباب‌المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۳۵۱].

39140 ــ **هند،** بانکیپور ۱۰۳: نستعلیق هدایت‌الله زرین‌قلم **۱۱۱۵**، بایادداشت: تم‌الکتاب وهی‌النسخة الاوله بخط‌المصنف‌عفاالله‌تعالی‌عنه، یوم‌السبت فی‌العشر الاخیرمن محرم‌سنة‌اثنین و ستین وستمایه یوم فتح‌شیرازالملك من آل‌مظفر الی غیرهم، ۱۲۵ گ ۱۲ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۲].

39141 ــ **لنین گراد،** اکادمی‌علوم ۱۶۲ B (۳۵۵۳ف): نوشتهٔ **۱۱۱۹**، ۷۸ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39142 ــ **هند،** بانکیپور ۱۰۴: نوشتهٔ رام نراین پندت، **۱۱۴۱**، ۶۸ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر مولوی: ۱۵۲].

39143 ــ **استانبول،** طوپقپوسرای H. ۷۳۲: نوشتهٔ **۱۱۶۱** (۱۷۴۸م)، ۷۹ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم: ۱۹۳].

39144 ــ **لنین گراد،** اکادمی علوم B۴۲۱۸ (۳۵۷۶ ف): نوشتهٔ **۱۱۶۴**، (۱۰۰ ب–۱ ب) [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39145 ــ **لنین گراد،** اکادمی علوم ۴۰۴۷ B (۳۵۷۵ف): نوشتهٔ **۱۱۷۵**م (۹۸ ب–۳۱ ب).

39146 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۳۰۳۵ (۳۵۷۲ف): نوشتهٔ **۱۱۷۴**، ۶۲ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39147 ــ **تهران،** مجلس ۲۵۷۷: در «کلیات» مؤرخ ۱۱۷۵ (**۱۱۷۵**) او [ف. مجلس ۸: ۳۰۵].

39148 ــ **لنین گراد،** اکادمی علوم B۱۲۸۷ (۳۵۶۰ف): نوشتهٔ **۱۱۸۳**، ۱۴۲ گ

39149 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۳۳۱۵ (۳۵۷۳ف): نوشتهٔ **۱۱۸۹**، ۱۲۶ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39150 ــ **مشهد،** رضوی ۷۶۰ ادبیات (۴۹۱۲): در «کلیات» مورخ **۱۱۹۷** او [ف. رضوی ۷: ۶۷۷].

39151 ــ **لنین گراد،** اکادمی علوم ۱۲ E (۳۵۹۰ ف): در «گلشن» گردآوری مهجور **۹۱–۱۱۹۹**، (۱ پ–۱۰ ر) [آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

39152 ــ **لنین گراد،** اکادمی علوم B۲۵۷۴ (۳۵۷۰ف): نوشتهٔ **۱۱۹۲**، ۱۰۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39153 ــ **تهران،** دانشگاه ۲۱۸۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲** [ف. دانشگاه ۹: ۸۷۲].

39154 ــ **تهران،** ملی ۱۰۴۳ف: نستعلیق خوش، ازآغازسدهٔ **۱۲**، زرین، ۱۲۷ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۵۰].

39155 ــ **قم،** آستانه ۵: ۱۶–۶۱۸۲: در «کلیات» اوازسدهٔ **۱۲** [ف. آستانه: ۱۵۶].

39156 ــ **اصفهان،** عمومی ۵–۱۱۵۰: ۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، بدستورمیرزا ابوترابا، ۴۳۱

س۹س[ف.دکترمقصود ۱:۱۴۰].

39157 ـ هند، بانکیپور ۱۰۶: محمد علی فرزند زرین قلم، ۲۵ محرم ۸ پادشاهی محمد شاهی (سدهٔ ۱۲) ۱۷۲ گ ۱۱ س [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۳].

39158 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۷۷۸ Or، سدهٔ ۱۲، [نسخه‌ها ۴: ۶۶۸].

39159 ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۶۵: نستعلیق سدهٔ ۱۲، ۸۲ گ ۱۶ س.

39160 ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۱۱۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲، ۱۷۷ گ ۱۱ س.

39161 ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۲۱۶: نستعلیق سدهٔ ۱۲، ۷۳ گ ۱۷ س [ف. تسبیحی ۱: ۳۷۹-۳۸۲].

39162 ـ تهران، سلطنتی ۳۲۹ (۴۱۷ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۰۴ ـ ۱۲۰۷، زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۵۶].

39163 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۳۶ A (۳۵۴۱ ف): نوشتهٔ ۱۲۰۵، ۱۸۷ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39164 ـ هند، بانکیپور ۱۰۵: حیات علی ۱۶ ذیحجهٔ ۱۲۰۸، ۷۸ گ [ف. عبدالمقتدر: ۱۵۳].

39165 ـ تهران، مجلس ۲۵۷۸: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۱۴ او [ف. مجلس ۸: ۳۰۶].

39166 ـ تهران، الهیات ۱۴۴/۲ د: نستعلیق ۱۷ ذیقعدهٔ ۱۲۱۷ [ف. الهیات ۲۴۶

39167 ـ موزهٔ بریتانیا، Or۲۱۹۴: همراه تذکرهٔ گردیزی نوشتهٔ محمد رفیع شیرازی، ۱۲۱۷ (۱۸۰۲م) [ریو ۳: ۱۰۷۱].

39168 ـ بنگال، ایشیاتك ۱۵۶ E ۱۱۴۹: نستعلیق ۱۲۱۹ [ف. بنگال: ۵۷].

39169 ـ تهران، ملی ۱۰۹۳ ف: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۲۰ در اصفهان (س ۴۱۰۰) [ف. ملی ۳: ۱۱۵].

39170 ـ قاهره، دارالکتب ۱۴ ادب فارسی طلعت: نستعلیق خوب، ۱۸ محرم ۱۲۲۳ زرین [ف. مخطوطات ۲: ۸۳].

39171 ـ مشهد، رضوی ۱۰۵۳۵ فهرست نشده: نسخ محمدعلی، ذیقعدهٔ ۱۲۲۷، با ترجمهٔ ترکی زیرنویس، ۱۸۴ گ ۱۴ س [رؤیت].

39172 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۴۰۴ (۳۵۶۸ ف): نوشتهٔ ۱۲۳۱، ۱۹۲ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶].

39173 ـ تهران، مجلس ۲۵۸۰: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۳۲ او [ف. مجلس ۸: ۳۰۸].

39174 ـ تهران، مجلس ۲۵۷۹: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۳۲ او [ف. مجلس ۸: ۳۰۷].

39175 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۱۰۱۵: نستعلیق محسن فرزند اشرف الواعظین، ۱۲۳۴، برای چاپی که میرزا کتابفروش تهرانی از روی آن میخواست بکند [ف. شهرستانها ۲: ۱۶۶].

39176 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۷۹/۸۴۶: غلام محی الدین، با مهر دیگری مؤرخ ۱۲۳۴ (۱۸۱۹م) در پایان نسخه [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۳۴].

39177 ـ تهران، مجلس ۱۱۴۰: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۳۵ او [ف. مجلس ۳: ۵۵۶].

39178 ـ تهران، مجلس ۱۱۴۲: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۳۷ او [ف. مجلس ۳: ۵۵۸].

39179 ـ تهران، موزه ۳۷۱۴: نستعلیق ۱۲۳۷ ، زرین [نسخه‌ها ۲ : ۲۱۲].

39180 ـ یزد، جامع کبیر ، وزیری ۸۲۶ (۱۲۸۷۹) : نسخ، ۱۲۳۷، آغاز افتاده، ۷۴ گ ۱۴ س [ف. شیروانی ۲ : ۷۰۰] .

39181 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۸۰ C : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۳۸ [آکیموشکین ۱ : ۴۴۷] .

39182 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۴۶۳ A (۳۵۴۴ ف) : نوشتهٔ ۱۲۳۹، ۶۳ گ.

39183 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۴۶۲ A (۳۵۴۳ ف): نوشتهٔ ۱۲۳۹ ، ۷۵ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۶۵].

39184 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۷: نوشتهٔ ۱۲۴۰ ، ۲۳۴ ص [ف . سرفرازعلی : ۸۸] .

39185 ـ تهران، سلطنتی ۳۲۰ (۴۱۹ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ زین العابدین اصفهانی ۵ ع ۱۲۴۱/۲، زرین [ف . دکتر بیانی : ۱۵۹] .

39186 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۷۸۳ C (۷۷ ذیل) : نوشتهٔ ۱۲۴۱ ، ۲۵۰ گ [آکیموشکین ۱ : ۶۲۹] .

39187 ـ تهران، مجلس ۸۹۶۸ فهرست نشده : در «کلیات» او مؤرخ ۱۲۴۳ ، اهدایی سلطان القرایی [رؤیت].

39188 ـ تهران ، مجلس ۲۲۰۰: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۴۳ او [ف . مجلس ۶ : ۱۶۰] .

39189 ـ تهران، ملی ۹۴ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۴۴ او [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۰] .

39190 ـ تهران، خانقاه نعمت اللهی ۴۹۴: نستعلیق ۵ ع ۱۲۴۴/۱، ۲۴۷ ص ۱۳ س [ف. دیباجی ۲ : ۱۶۹] .

39191 ـ نجف، امیر المؤمنین ۱۲۴۴: نستعلیق تازه و در هامش آن «بوستان» است، با جلدی هنری که مؤرخ ۱۲۴۴ است، ۸۰ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39192 ـ استانبول، طوپقپوسرای E.H. ۱۶۴۳ : نوشتهٔ ۱۲۴۴، ۱۸۸ گ ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۱۹۳].

39193 ـ تهران، مجلس ۱۱۳۷: در «کلیات» مورخ ۱۲۴۵ او [ف . مجلس ۳ : ۵۵۱] .

39194 ـ تهران ، الهیات ۸۷/۱ د : نستعلیق محمد صالح معلم طالقانی ، ۱۲۴۷ (۸ پ ـ ۷۸ ر) [ف. الهیات ۱ : ۲۳۰].

39195 ـ تهران ، ملك ۵۰۶۷/۲ : نستعلیق ابوالقاسم فرزند عبدالرضا قزوینی ، ساکن شیراز ۱۲۴۷ ، (۱ پ ـ ۴۰ پ) هامش [رؤیت] .

39196 ـ تهران، مجلس ۲۵۸۲ : در «کلیات» مؤرخ ۱۲۴۸ او [ف . مجلس ۸ : ۳۱۰] .

39197 ـ تهران، دانشگاه ۱۴۸۴: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۴۸ ـ ۱۲۵۰ او [ف. دانشگاه ۸ : ۱۳۳] .

39198 ـ شیراز، ملی فارس ۸۹۱/۵۱ سعد (۸۹ ـ ۲ ك): در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۴۹ [ف. ملی ۱ : ۷۸] .

39199 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۱۱ D: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۴۹ [آکیموشکین ۱ : ۴۵۰] .

39200 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۸۱۵ C : در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۵۰ [آکیموشکین ۱ : ۴۴۹] .

39201 ـ **تهران** ، ملك ۵۲۶۵: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۲** او [رؤیت].

39202 ـ **تهران**، ملی ۹۱ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۲** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۱۸] .

39203 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۴۱ ، ۸۷۴ گل: نستعلیق صبغة‌الله زاهدی ۱۴ ع **۱۲۵۲/۲**، ۱۶۲ گ ۱۴ س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۵۲] .

39204 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۳۲۴: نوشتهٔ ۱۲ ج **۱۲۵۶/۲** در «کلیات» او [رؤیت] .

39205 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۹ C : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۵۶** [آکیموشکین ۱: ۴۴۷] .

39206 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۴۱۵ مج : نستعلیق خوب ذوالفقار خان فرزند صدر اعظم نوری میرزا آقا خان، **۱۲۵۷** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39207 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۸۳: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۷** او [ف. مجلس ۸ : ۳۱۱] .

39208 ـ **تهران**، ملی ۹۶ فهرست نشده: در «کلیات» مؤرخ **۱۲۵۹** او [نسخه‌ها ۴ : ۲۳۵] .

39209 ـ **تهران** ، ملی ۱۹۸ ف : در «کلیات» مؤرخ **۱۲۶۱** او [ف. ملی ۱: ۱۹۷] .

39210 ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر، الف ۸: نستعلیق خوش محمد تقی جوینی متخلص به شاهد، **۱۲۶۱** [ف. کتب خطی: ۹۲] .

39211 ـ **شیراز**، ملی فارس ۸۹۱/۵۱ سعد(۸ـ۱ـ گ): شکسته نستعلیق فضلعلی فرزند مصطفی، **۱۲۶۳** ، همراه غزلهای او [ف. ملی ۱: ۱۱] .

39212 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۶۸ B (۳۵۵۶ ف) : نوشتهٔ **۱۲۷۵** م، ۹۸ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۶] .

39213 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۲۱ (۴۲۲ ف): نستعلیق خوش میرمحمد حسین فرزند میر محمد محسن اصفهانی، یکشنبهٔ ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۲۶۶** در کلیات او، زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۶۲] .

39214 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۸۹۰/۲۴۶: نستعلیق خوش میان محمد زمان، **۱۲۷۳**، ۱۲۴ گ ۱۳ س [ف. تسبیحی ۱: ۳۸۴] .

39215 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۴۶: نستعلیق بخارایی محمد صالح فرزند ملا باباجان وزدابی، **۱۲۷۴** [نسخه‌ها ۵: ۶۳۵] .

39216 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۸۹۰/۱۰۳ : نستعلیق خوش، فضل احمد، ۲۲ محرم **۱۲۷۴**، ۱۱۴ گ ۱۳ س [ف. تسبیحی ۱: ۲۷۷] .

39217 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۴۸ : شکستهٔ ریز خوش محمدرضا فرزند مهرانخان قراگزلو، یکشنبه ۲۰ شوال **۱۲۷۸**، زدین [ف. دانشگاه ۹: ۹۰۶] .

39218 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۶۵۲ (۳۵۷۴ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۸**، ۹۶ گ آکیموشکین ۱: ۴۶۶] .

39219 ـ **اصفهان**، شهرداری ۳۹۹ : نستعلیق میرزا فتح‌الله فرزند ابوالقاسم شیروانی، ۱۲ ج **۱۲۸۳/۱** [نسخه‌ها ۵: ۳۱۰] .

39220 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۶: نستعلیق میرزا اسماعیل تفرشی، **۱۲۸۵**، زدین، ۱۰۹ گ ۱۱ س [ف. مجلس ۲: ۱۷۲] .

39221 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۹۱۷/۱۹۰۵/۱: با مهر مؤرخ **۱۲۸۵** (۱۸۴۲ م) در پایان نسخه [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۳۴] .

39222 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۸۲: نستعلیق زیبای عبدالغفار، ع ۱۲۸۶/۱۶، زرین، ۱۰۵ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39223 ـ مشهد، رضوی ۱۰۲۸۷ فهرست نشده: نستعلیق خوب، ۵ رمضان ۱۲۸۷، زرین، ۱۶۳ گ ۹ س [رؤیت].

39224 ـ تهران، مجلس ۲۵۸۴: در «کلیات» مؤرخ ۱۲۸۸ او [ف. مجلس ۸: ۳۱۲].

39225 ـ تهران، ملك ۶۲۴۶: نستعلیق زیبا، سدهٔ ۱۳، نام نویسنده را پاك کرده نام دیگری و تاریخ ۱۲۸۰ یاد کرده‌اند، زرین، ۶۲ گ [رؤیت].

39226 ـ تهران، سلطنتی ۳۳۲ (۴۲۰ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ محمدمهدی شیرازی، سدهٔ ۱۳، زرین [ف. دکتر بیانی: ۱۶۰]

39227 ـ تهران، ملی ۹۲ فهرست نشده: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۲۲۳].

39228 ـ تهران، مجلس ۲۵۸۱: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۳ [ف. مجلس ۸: ۳۰۹].

39229 ـ تهران، مجلس ۲۵۸۶: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، نسخهٔ کامل، زرین [ف. مجلس ۸: ۳۱۴].

39230 ـ تهران، مجلس ۲۵۸۵: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۳ [ف. مجلس ۸: ۳۱۲].

39231 ـ تهران، مجلس ۳۰۹۹: در «کلیات» او از سدهٔ ۱۳ [مجلس ۱۰: ۶۴۹].

39232 ـ تهران، الهیات ۶۹ ب: در «کلیات» او ازسدهٔ ۱۳، انجام افتاده [ف. الهیات ۱: ۱۱۲].

39233 ـ مشهد، رضوی ۷۷۴ (۴۹۱۹): شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز و انجام افتاده [ف. رضوی ۷: ۶۹۰].

39234 ـ تهران، ملی ۱۰۲۰ ف: شکسته نستعلیق خوش، سدهٔ ۱۳، زرین، همراه با: مطایبات رباعیها، تك بیتها، ۸۵ گ ۱۲ س [ف. ملی ۳: ۱۹].

39235 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۶۴ B (۳۵۵۵ ف): نوشتهٔ ۱۳۰۷، ۱۵ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۵].

39236 ـ تهران، سنا ۲۴۹: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، آغاز و انجام افتاده، [نسخه‌ها ۶: ۵۰۱].

39237 ـ تهران، حقوق ۱۳۲ ب: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۵۸ گ ۱۵ س [ف. حقوق ۱: ۱۷۷].

36238 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۷۱: تعلیق خوب میرزا مهدی موسوی، سدهٔ ۱۳، زرین [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

39239 ـ موزهٔ بریتانیا Or ۶۴۷۸: سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

39240 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۴۱، ۸۷۴ گل: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۲۷ گ ۸ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۵۴].

39241 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۸۰۴: سدهٔ ۱۳، آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۳۵].

39242 ـ داکا، دانشگاه AK ۴ (۳۶۲ ف): نستعلیق احمدشاه قریب، سدهٔ ۱۹ م، آغاز افتاده، ۱۳۱ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۰۲].

39243 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg ۴۷۰۷: [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

39244 ـ اسرائیل، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۱۹-Ar ۰۸: سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۵: ۱۰۸].

39245 ــ تهران، اصغر مهدوی ۹۱ : شکستهٔ سدهٔ **۱۳ ــ ۱۴** در تهران [نسخه‌ها ۲ : ۹۲] .

39246 ــ تهران، دانشگاه ۲۱۹۷/۱ : نستعلیق بیدل تبریزی **۱۳۰۱** (۱پ ــ ۱۳۲ر) [ف.دانشگاه۹:۸۷۸].

39247 ــ مشهد، رضوی۷۷۵ ادبیات (۸۳۲۰): نستعلیق‌میرزاعلی‌اکبرعبیدی **۱۳۰۱** بخشی ازآنست [ف. رضوی ۷: ۶۹۱].

39248 ــ مشهد، رضوی ۷۷۶ادبیات (۸۳۲۱): نستعلیق‌میرزاعلی‌اکبرعبیدی **۱۳۰۲** بمانند ش۷۷۵ رضوی [ف.رضوی۸: ۶۹۱].

39249 ــ نجف، امیرالمؤمنین۱۵۹۴ : نستعلیق‌خوب‌حاج‌بشیر، ۳ذیقعدهٔ **۱۳۱۰**،زرین، ۱۴۰ گ[ف.خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

39250 ــ اصفهان، عمومی۱۱۵۴۸ : نستعلیق‌حاج‌نصرت‌خان ، شعبان**۱۳۱۶**بدستور ظل‌السلطان، ۲۴۳ص ۱۱ س[ف. دکترمقصود ۱: ۱۴۱].

39251 ــ تهران،مجلس۵۷۱۳: شکسته نستعلیق **۱۳۱۷**، ۳۰۶ص ۸س[ف.مجلس۱۷: ۱۶۶] .

39252 ــ اصفهان، عمومی۱۱۵۳۸ : نستعلیق‌همایون‌میرزافرزندظل‌السلطان، **۱۳۲۰** زرین، ۲۲۸ص ۱۵ س[ف. دکتر مقصود ۱ : ۱۴۰] .

39253 ــ اصفهان، عمومی۱۱۵۳۹ : نستعلیق خوش محمدعلی، **۱۳۲۳**،زرین، ۲۵۶ ص۱۵ س[ف. دکترمقصود۱: ۱۴۱].

39254 ــ تهران ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۲۹/۳ : با تاریخ **۱۳۳۰** در دفتر ، انجام افتاده [نسخه ها ۵ : ۶۴۳].

39255 ــ تهران ، دانشگاه ۵۵۹۷ : نستعلیق شب ع۱/**۱۳۳۴**، ۷۰ گ [ف.دانشگاه ۱۶ : ۴۳].

39256 ــ تهران، دانشگاه۱/۴۹۰۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (۱ پ ــ ۵۸ پ).

39257 ــ تهران ، مجلس ۱۱۴۳ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۴** ، شاید میرزا علینقی خوشنویس شیرازی، ۱۲۴ گ ۱۲س.

39258 ــ تهران، مجلس۱۱۴۴: نسخ برجسته باسفیدآب‌میرزاعلیخان‌فرقانی‌اصفهانی سدهٔ **۱۴**. ۱۲۵ گ ۱۴ س [ف . مجلس ۳ : ۵۵۹] .

39259 ــ کاشان،مدرسهٔ‌سلطانی ۳/۳۲۶ : نستعلیق، بی‌تاریخ [ف.مدرسهٔ سلطانی :۳۷].

39260 ــ تهران،دانشگاه۱۷۳: تاریخ یاد نشده ، در «کلیات» او [ف . دانشگاه ۲: ۱۹۴] .

39261 ــ یزد،جامع کبیر،وزیری۹۸۹ (۳۶۷۴) : نستعلیق، آغازوانجام‌افتاده، ۸۰ گ ۱۲س [ف.شیروانی۲: ۸۰۸].

39262 ــ مشهد، عبدالحمیدمولوی‌ش ف ۵۸۶: مرقع، شکسته بسیارخوش، ۵۲قطعه [نسخه‌ها۵: ۹۶]منتقل‌شده‌بدانشگاه مشهد.

39263 ــ تهران، یحیی‌ذکاء۱۸: شکسته نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده[نسخه‌ها ۳: ۱۳۹].

39264 ــ تهران،مجلس۲۹۷: نستعلیق، تاریخ یاد نشده[ف.مجلس ۲: ۱۷۲].

39265 ــ تهران، مجلس ۲۷۳۸/۲ : نستعلیق بی‌تاریخ (ص۲۸۰ــ۴۹۹)[ف.مجلس ۹: ۸۲] .

39266 ــ قاهره، دارالکتب۸۰ ادب فارسی: بی‌تاریخ، ۸۵ گ۱۲س.

39267 ــ قاهره،دارالکتب۵۲ ۵۰س:

نسخ، ۱۱۹ گ ۱۷ س [ف. مخطـوطات ۲ ۸۱-۸۲] .

39268 ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم B۴۵۳۵: دره کلیات» او بی تاریخ [آ کیموشکین ۱: ۴۴۶] .

39269 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۶۹۶: دره کلیات» او بی تاریخ [آ کیموشکین ۱: ۴۴۹] .

39270 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۳۴ (۳۵۳۹ ف) : تـاریخ یـاد نشده ، ۱۹۳ گ.

39271 ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم A ۳۵ (۳۵۴۰ ف) : تـاریخ یاد نشده ، ۷۵ گ.

39272 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۳۸ (۳۵۴۲ ف) : بی تاریخ، (۲۱ر ـ ۲۳ پ و ۳۲ر-۱۳۴پ) .

39273 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۶۲۲ (۳۵۴۷ ف) : بی تاریخ، ۱۰ گ.

39274 ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم A ۱۱۲۱ (۳۵۴۹ ف) : بی تاریخ (۱ پ - ۱۴۳ب) .

39275 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۱۱۸۱ (۳۵۵۰ ف): بی تاریخ، ۶۴ گ.

39276ـ لنین گراد، اکادمی علـوم A ۱۳۶۶ (۳۵۵۱ ف) : بی تاریخ، (۱ پ- ۱۶پ) .

39277 ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم B ۱۱۴۹ (۳۵۵۷ ف) : بی تاریخ، ۱۰۲ گ.

39278ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۹۲۴ B (۳۵۶۲ ف) : بی تاریخ. ۹۹ گ.

39279 ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم B ۱۹۲۹ (۳۵۶۳ ف) : بی تاریخ، ۳۴ گ.

39280 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۹۸۸ (۳۵۶۴ ف) : بی تاریخ ۸۳ گ.

39281 ـ لنین گراد، اکادمـی علوم B ۲۱۷۹ (۳۵۶۵ ف) : بی تاریخ ، (۱پ - ۱۲۳پ) .

39282 ـ لنین گراد ، اکادمـی علوم B۲۲۸۲ (۳۵۶۶ف): تاریخ یاد نشده، (۹۰ر- ۹۹پ) .

39283 ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم B ۲۲۸۹ (۳۵۶۷ف) : با ۱۱ مینیاتور(۹پ- ۱۲۵پ) .

39284 ـ لنین گراد ، اکادمی عـلوم B۲۶۰۵ (۳۵۷۱ ف): بی تاریخ، ۱۱۱ گ.

39285 ـ لنین گراد، اکادمی علـوم B ۴۲۴۲ (۳۵۷۷ ف) : (۱ر-۱۷۴پ).

39286 ـ لنین گراد، اکادمی علـوم B ۴۴۰۴ (۳۵۷۸ ف): ۷۸ گ

39287 ـ لنین گراد، اکادمی علـوم B ۴۴۱۹ (۳۵۷۹ف): ۱۳۰ گ.

39288ـ لنین گراد، اکادمـی علـوم B ۴۴۵۹ (۳۵۸۰ ف) : (۱۰۷ر-۱۱۳پ).

39289 ـ لنین گراد، اکادمی علـوم B ۸۵ (۳۵۸۱ ف): (۱پ -۱۰۸پ).

39290ـ لنین گراد، اکادمی علـوم C ۷۷۷ (۳۵۸۴ف): ۱۲۲ گ.

39291ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۷۹۰ C (۳۵۸۵ف) : ۹ گ .

39292 ـ لنین گراد، اکادمـی علـوم C ۱۱۱۹ (۳۵۸۶ ف) : ۱۳۰ گ . ۱۶ مینیاتور .

39293 ـ لنین گراد، اکادمی عـلوم C ۱۹۰۵ (۳۵۸۷ ف): ۸۱ گ.

39294 ـ لنین گراد، اکادمی علـوم

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

۱۹۱۹ C (۳۵۸۸ف): (۱۴۵ پ ـ۱۸۰پ) [آکیموشکین ۱:۴۶۴ تا۴۶۷].

39295 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم ۱۶۴۰ A(۷۶ ذیل): بی‌تاریخ ، ۱۲۱ گ.

39296 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم ۲۴۶۵ C (۷۹ ذیل): بی‌تاریخ، ۱۰۵ گ.

39297 ـ **لنین‌گراد**،اکادمی‌علوم۷۱۶ D (۸۰ ذیل) : بی‌تاریخ، ۸۰ گ [این سه: آکیموشکین ۱:۶۲۸-۶۲۹] .

39298 ـ**قاهره**، دارالکتب ۷۷ ادب فارسی طلعت: بی‌تاریخ، باسر گذشت‌سعدی‌مؤرخ ۱۱۹۸ [ف. مخطوطات۲:۸۳] .

39299 ـ**قاهره**، دارالکتب۷۵فارسی طلعت: تعلیق زیبای عبداللطیف قره حصاری ، بی‌تاریخ، باتملك۱۰۲۵ .

39300 ـ **قاهره**،دارالکتب۱۱۰أدب فارسی طلعت: نوشتهٔزیبای‌قاسم، بی‌تاریخ [ف. مخطوطات۲:۸۳].

39301 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹أدب فارسی قوله : تعلیق‌زیبا، بی‌تاریخ، ذرین[ف. مخطوطات۲:۸۴].

39302 ـ **قاهره**، دارالکتب۱۳م‌ادب فارسی: بی‌تاریخ ، ذرین، ۱۱۱ گ ۱۴ س[ف. مخطوطات۲:۸۲].

39303 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۶م‌ادب فارسی: بی‌تاریخ،ذرین، ۲۲۰ گ ۹س.

39304 ـ**قاهره**، دارالکتب ۲۰ ادب فارسی قوله: بی‌تاریخ، ذرین.

39305 ـ**قاهره** ، دارالکتب ۲۲أدب فارسی‌قوله: بی‌تاریخ[ف.مخطوطات۲:۸۴] .

39306 ـ **داکا**، دانشگاه‌HR۷۶ (۸۶ ف) : نستعلیق، ۱۰۵ گ [ف . حبیب‌الله ۱ : ۷۳] .

39307 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی: Versailles (۶۷) ۹۲۳: باترجمهٔترکی تاریخ یاد نشده ۱۷۷ گ [نسخه‌ها ۴:۱۳۲].

39308 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۱۳۸ : ۱۸۲ گ [ف . فهمی ادهم ۱ : ۱۹۱] .

39309 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای A ۳۵۷۵: ۱۳۸ گ۱۳س [ف.فهمی‌ادهم۱: ۱۹۳] .

39310 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۸۴۰: ۱۳۳ گ ۱۱س[ف. فهمی ادهم۱: ۱۹۲] .

39311 ـ**بنگال**، ایشیاتك ۱۵۷ E . E (۱۲۶۷) : نستعلیق تاریخ یاد نشده.

39312 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۵۸ E (۱۲۸۰): نستعلیق‌تاریخ‌یادنشده.

39313 ـ **بنگال** ، ایشیاتك ۱۶۱ E (۱۴۶۶): همراه گزارش‌عربی‌آن‌ازیعقوب بن سیدعلی [ف. بنگال:۵۸].

39314 ـ **بنگال**،ایشیاتك۱۴۴منظوم (۵۳۴) : نستعلیق‌تاریخ یادنشده، در هامش «مصباح رشید»[ف. بنگال:۱۰۱].

39315 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۲۸: تاریخ‌یادنشده، ۱۹۸ ص [ف . سرفرازعلی :۸۸].

39316 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۲/۱۱۰۰/۴۱۵۳: آغاز وانجام‌افتاده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲ :۳۳۴].

39317 ـ **هاروارد**، هوتن: P.۴ . Ms : نستعلیق ترکی‌سیدعلی فرزند مصطفی افندی، باترجمه‌برخی‌ازواژه‌هابترکی[نسخه‌ها ۴:۶].

39318 ـ **هاروارد**، هوتن:۲ـP۴-

Ms : نستعلیق بادوصفحهٔ آغاززرین [نسخه‌ها ۶:۴].

39319 ـ موصل ، المدرسة‌الحسینیه ۸۲۸: [ف.موصل:۱۳۴].

39320 ـ موصل، مدرسهٔ اسلامیه ۲۰: [ف. مخطوطات موصل:۴۲].

39321 ـ موصل، مدرسهٔجامع‌پاشا۴: [ف. مخطوطات موصل:۴۷].

39322 ـ موصل ، مدرسة‌المحمدیة ، جامع‌الزیوانی ۱۶۳: [ف. موصل: ۱۸۰].

39323 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه ، مشرقیه ۱۸۱۴ : خوشخط .

39324 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۸۱۵ : خوشخط [لباب‌المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۳۳۹].

گلستان = تقلیدی از...

ازمحمدشریف متخلص بحشمت.

به‌نثر و نظم، درهشت‌باب، بمانند «گلستان» سعدی، باب‌یکم در سیرت‌پادشان‌را داردتاباب ششم درصفت‌پیری‌به‌همان‌ترتیب که‌در«گلستان» است ، ونسخه ناتمام می‌ماند ـ در دیباجه سبب نگارش رامینویسد ، واز«بوستان» خودکه نیز به‌پیروی«بوستان»سعدی‌سروده‌است نام‌می‌برد، و ازمیرزا علی‌اصغر امین‌السلطان‌ستایش‌میکند ونگاشتهٔ خودرا بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) میسازد. **آغاز:** منت خدای را جلت عظمته‌که ستایش اوبرهر شیئی‌فرض .

39325 ـ مشهد، رضوی ۱۰۵۷۶/۱ فهرست نشده: در«کلیات» او نوشتهٔ نگارنده ، ۲۶ج۲/**۱۳۰۷** ، (۱ب ـ۴۲پ) ، سپس‌تقلید «بوستان»سعدی، آنگاه«دیوان» ازهمو[رؤیت].

گلستان = تقلیدی از...

از شوریدهٔ شیرازی ، عبدالوهاب فرزند علی اشرف، مشهور به‌مدرس. اوجـز شوریدهٔ شیرازی به‌نام‌محمدتقی‌است که‌یاداودر «دیوان: ۲۳۸۴» گذشت. در تذکره‌هایی که دسترس‌بود نامی از این نگارنده نیافتم . او بسال ۱۲۷۴ «کلیات سعدی» را گزیده‌بنام «نتایج‌الکلیات» ساخته‌است.دراین گزیده‌منشآت‌وسروده‌هایی‌ست ازخوداو به‌شیوهٔ«گلستان». این«نتایج‌الکلیات» در یك مقدمه است دردومقالت وسپس‌شش‌نتیجه ویك‌خاتمه. مقالت‌دوم‌ازمقدمه‌نثری‌ست آمیخته‌به نظم ،در یك‌سلسله‌مقالات خطاب‌به‌خدا وپیامبر و اصناف‌خلق‌ازشاه‌تا گدا، درپند واندرزدر ۶۱ ص بروش «گلستان»، ودرآن‌ازرویدادهای‌سفر خود به‌کرمان وری وخوزستان وآذربایجان و حجاز وعراق‌عرب، وازدونگاشتهٔ دیگرخودبنام «نخبة‌الاخبار» درتاریخ و«کنز‌المسافرین» در دستور سفر، یادکرده است.

39326 ـ مشهد، رضوی ۱۰۴۸ ادبیات (۸۷۵۱) : در«نتایج‌الکلیات» اونوشتهٔ ۲۲ج ۱/**۱۲۷۴**، بادستخورد گیهایی به‌خامهٔ‌نگارنده [ف. رضوی۷: ۸۸۱].

گلستان الادبا

ازمحمدعلی رجاءزفره‌ای. کـه، یاد اودر «تجوید: ۷۴» گذشت. دریك‌خیابان‌و۲۴ گلزار [دیباچه] **آغاز:** شکر وسپاس مرخداوندی‌را سزاست که‌کشف معمااز برای بـندگان خـود نموده... امابعد،چنین گوید... که‌چون‌چندی ازابیات متفرقه که‌بدون‌دانستن علم‌معما معلوم نمی‌شد جمع آوری‌نموده دراین وجیزه مرقوم‌و به گلستان الادباء موسوم ساخت.

39327 ـ اصفهان، محمدحسن‌زفره‌ای: نوشتهٔ ۱۷ج۲/**۱۳۱۰**[تذکرة‌الاطیاب‌دراسامی کتب تاریخ وانساب ۱ :۵] .

گلشن آرا

ازمحمدطاهر نصر آبادی، نگارندهٔ «تذکرهٔ» بنام او. به‌نثر.

39328ـ تهران، دانشگاه ۴۶۶۶/۱۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱ - ۱۲ (ص۱۸۱–۱۸۸) همراه «گل رعنا» ازهمو [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۱۴].

گلشن خیال

میرزاطاهر، دربخش داستانها خواهدآمد.

گلشن خیال

از عبدالقادرمحزون بسطامی سپاهانی، زنده در ۱۱۱۴. گفتاریست به‌نثر. درذریعه وفرهنگ سخنوران درواژهٔ محزون ازاو یادنشده است.

آغاز: گلشن خیالی که‌این غریق بحر گمنامی عبدالقادر بسطامی خیال کرده، بعرض ایستادگان سریر محبت وتعشق و دلبستگان علاقهٔ مودت‌و تعلق میرساند.

39329 ـ تهران، دانشگاه ۳۲۲۶: در جنگ گردآوری خود او با تاریخهایی از ۱۱۱۱–۱۱۱۴ در اصفهان (ص ۷۲ ـ ۷۷) سروده‌هایی نیز باعنوان لامحرره‌دراین جنگ‌هست [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۱۲].

گلشن عجایب

رام‌سنکهه کایته

39330 ـ بنگال، آسیایی ۸۵۳F۴۰: شکستهٔ ۱۱۷۲ [ف. بنگال: ۶۶].

گلشن عشق

شاه محترم‌الله، درس ۳۰۸۰ گذشت.

گلشن فرحت

فرحت، درس ۳۰۸۱ گذشت.

گل گلستان

گزیدهٔ «گلستان» سعدی‌ست.

39331 ـ بنگال، آسیایی M ۲۸ ۱۵۳۳: شکسته، سپس سروده‌هایی از سعدی [ف. بنگال: ۷۹].

گل ومل = مناظرهٔ ...

گل‌ونوروز = رسالهٔ...

از مخدوم اعظم، احمد خواجکی‌کاسانی، که یاد اودر «شرح ابیـات خـان: ۳۴۵۱» گذشت.

39332 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۶۶۸: در «کلیات» او نوشتهٔ ۱۰۹۵، همراه ۳۰ گفتار دیگر ازهمو [آکـیموشکین ۱: ۵۱۵].

گنج شایگان

میرزا جعفر بروجردی وسپس همدانی، متخلص به‌ریاض، که یاداودر «دیوان: ۲۳۳۸» گذشت. بروش «گلستان» درپنج باب: ۱ـ معارف یزدانی ۲ـ مراسم جهانبانی ۳ـ ترک‌شناعت ۴ ـ برگ قناعت ۵ ـ آداب موافقت‌واداى‌حق موافقت. دردیباچه‌ازخودنامی‌نبرده‌است ولی‌در پایان تخلص اوآمده است. **آغاز:** زهی‌بخشندهٔ بیمنت و بخشایندهٔ بی‌ضنت عم‌نواله، کـه‌ذات بیزوالش کرانهٔ هستی‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۳۹۵ و۱۸: ۲۳۸.

39333 ـ اصفهان، ادبیات ۲ مج: نستعلیق ۱۲۶۷، درفهرست نام نگارنده برده نشده است [نسخه‌ها ۴: ۴۷۸].

39334ـ تهران، مجلس۲۲۴۳: شکسته نستعلیق تحریری، آدینهٔ رجب ۱۲۷۶، آغاز برابر نمونه، نویسنده درهامش‌نام ونشانیهای نگارنده‌راآورده‌است، ۱۷۰ص۱۳س [ف. مجلس ۶: ۱۹۸].

39335ـ **تهران،** ادبیات ۱۳۸ ج : نستعلیق علی، **۱۲۹۳**، درپایان سروده‌هاییست وپند پدر به‌پسر، ۱۰۹گ ۱۱س [ف. ادبیات ۱: ۴۰۱] منتقل شده بدانشگاه .

گنجفهٔ وقفی

رقعه‌ایست دربارهٔ گنجفهٔ وقفی آقامیرزا بیگ گنجفه ساز.

39336 ـ **مشهد،** رضوی ۶۴۰ ادبیات (۴۴۵۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دریك‌سفینهٔ آشفته [ف. رضوی ۷: ۵۸۲] .

گنجینه

از مخبرالسلطنه. درسهایی‌ست پراکنده در پنجاه وسه‌بند، ومیخواسته سر کلاس درس گفته شود، پرسشهایی نیزپس ازهر درس هست. (بنگرید به: کتاب‌قرائات: ۳۵۹۴) . گویاهردو ازمهدیقلی‌خان‌فرزندمخبرالدوله‌علینقی هدایت (۱۲۸۰ق-۱۳۳۴خ) باشد. **آغاز :** مطالب این کتاب را معلم باید جزء بجزء خاطرنشان طفل نماید . غرض ازتألیف این کتاب بیچون‌و چرا واداشتن طفل وایجاد موقع جواب‌برای معلم است... بسمه‌تعالی. کتاب گنجینه (دروس متفرقه ، زمان، وقت‌کار) طفل‌شیرخوار کم‌کم بزرگ ودرس‌خوان‌میشود.

بنگرید: مؤلفین مشار ۶: ۴۵۸.

39337ـ **تهران،** حقوق ۳۵د: نستعلیق گویاخودمخبرالسلطنه، سدهٔ **۱۴**، وازکتابخانهٔ اوبدست‌آمده، ۴۰گ ۱۷س [ف. حقوق: ۱۷۷] منتقل شده‌بدانشگاه .

گنجینهٔ نشاط

دربخش منشآت خواهدآمد.

گندستان

از استاد ذبیح‌الله بهروز فرزند ابوالفضل طبیب ساوجی، (۱۲۷۰خ - ۱۳۵۹خ) شوخی است و انتقادی.

بنگرید: مؤلفین‌مشار ۳: ۷۷.

39338 ـ **تهران ،** مجلس ۳۶۶۲/۲ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۴** ، سپس‌خلاصهٔ «گندنامه» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۹۴].

گند نامه

از همان ذبیح‌الله بهروز.

39339ـ **تهران ،** مجلس ۳۶۶۲/۳ فهرست نشده: سدهٔ **۱۴**، سه‌گفتار اوست‌دریك جلد : مرآت السرائر ، گندستان ، گندنامه [نسخه‌ها ۵: ۱۹۴] .

گیتی افروز

39340 ـ **پاکستان،** انجمن ترقی‌اردو ۳ قف ۳۰: تاریخ‌یاد نشده(س ۵۰۰-۵۱۳) [ف. سرفرازعلی : ۸۸].

ل

لبادیه = مناظرةاللبدوالبادیة

خواجوی کرمانی.

لذات = رسالة ...

از معین‌لذت، معین‌الدین‌استرآبادی، که درمشهد میزیسته، ودربرگشت ازحج که‌درسال ۹۷۶ رفته‌بودغرق‌شده‌است. گفتاریست‌فکاهی‌در سه‌باب : ۱ـ درلذات ۲ـ لابدیات فی السفر ۳ـ نعوذبالله هیهات . ودرآن ازمعصوم بیك‌صفوی، میرجان خادم ، میرزازین‌العابدین یاد شده

است . آغاز: الحمدلله الذی خلقنی من طین ولم یجعلنی من البلغمین . رتبت الکتاب علی ثلاثة ابواب. الباب الاول فی الذات. لذه، عاشقی که او را نزنند، وبر زنبیل نهاده به مسجد جامع نبرند .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۰۷۵-۱. فرهنگ سخنوران ۵۵۵ .

39341 ـ داکا، دانشگاه DU ۱۶ (۳۵۴ف): سدهٔ ۱۸م، (۱۷ر-۲۰پ) آغاز برابر نمونه، درفهرست نگارنده شناخته نشده است [ف. حبیب‌الله ۱: ۳۸۶].

39342ـ تهران، مجلس ۲۷۸۵/۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ باتاریخ ۹۷۲ دردفتر (ص ۴۴-۴۶) [ف. مجلس ۱۰: ۲۵].

لطایف

از عبیدزاکان، نقادهزلی، مجموعهٔ اخلاق الاشراف، ریش‌نامه، صدپند، ده‌فصل یا تعریفات، جلق‌نامه ، مثنویها، تضمینات، قطعه‌ها، رباعیات اوست بادیباجهٔ مسیوفرتهٔ فرانسوی درسر گذشت زاکانی، چاپ شده است.

39343ـ تهران، دانشگاه ۲۴۴۴/۱۶: درمجموعهٔ عبدالکریم نجارباشی ۱۱۸۹-۱۱۹۵ (ص ۱۰۳) [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۲۵].

39344ـ تهران، دانشگاه ۲۳۶۵: نسخ سدهٔ ۱۴، ۷۱ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۶۵] .

لطایف الحقایق

از رشیدالدین فضل‌الله فرزند عمادالدوله ابوالخیر همدانی وزیر مغولی، کشته در ۷۱۸ جلد چهارم «مجموعهٔ رشیدیه»ی اوست با مقدمهٔ «جامع التصانیف» اومنشآت وتقریظها وستایشهای دانشمندان .

بنگرید: ذریعه ۹: ۳۶۲ .

39345 ـ تهران، ملك: نوشتهٔ ۵ ج ۷۰۸/۲ بروزگارنگارنده ، ضمن «المجموعة الرشیدیه» [ذریعه ۱۸ :۳۱۴] .

39346ـ ایاصوفیا ۳۸۳۳: نسخ تاریخ یاد نشده، ۳۲۳ گ ۲۵س. فیلم آن دردانشگاه ۴۱۲ هست.

39347ـ پاریس، ملی S.P.۶۳: تاریخ یادنشده، فیلم آن دردانشگاه ۹۸۰ هست [فیلمها: ۱۷۴] .

لطایف قدرخانی

از ابوالفتح علاء نصیر، بنام الغ قتلغ اعظم همایون قدرخان، درجواب مسائل وبیان فوائد و حکم ونکات.

39348 ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی ش ف ۵۵۳/۳: نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین [نسخه‌ها ۵: ۸۵] منتقل شده بدانشگاه مشهد .

لطایف وظرایف = لطایف الظرایف

مجموعة اللطایف = لطایف الطوایف

ازعلی فرزندحسین کاشفی، که یاد او در «مخارج حروف: ۹۸» گذشت. درچهارده باب و هرباب درچندفصل، حکایتها وظرایف را برای ندیمان بسال ۹۳۹ (غرجستان = گرجستان)، پس ازرهایی اززندان یکسالهٔ هرات گردآورده و بنام شاه محمدفرزند سلطان محمدنصیرالدوله پادشاه گرجستان، هنگامیکه در گرجستان میزیسته ساخته است: باب۱- استحباب مزاج وذکر مطایبهای پیغمبر۲- لطایف ازامامان۳-لطایف ازپادشاهان ۴- ازامیران۵-ازادیبان۶-اعراب بلیغان۷-مشایخ وقضات۸-فرزانگان۹-سرایندگان و آنچه بالبداهه سروده‌اند ۱۰- ظرفا ازمردو زن۱۱-بخیلان ۱۲-طماعان۱۳-اطفال وبندگان

۱۴ـ ابلهان‌وپیامبران دروغین. این کتاب بنام «لطایف‌الطوایف» در بمبئی و پاره‌ای از آن در پاریس و بازهمهٔ آن در تهران و این بار بکوشش گلچین معانی بسال ۱۳۳۶خ چاپ‌شده‌است. **آغاز۱)**: بعدازادای لطایف تحمیدات الهی ووظایف صلوات حضرت رسالت پناهی . . . چنین گوید . . . . **آغاز۲)** : حمدله . عاقبة . . . اما بعد چنین گوید . . .

بنگرید: ذریعه ۱۸ : ۳۱۵ ـ ف. مشار : ۱۳۳۸ـ پیشگفتار چاپ.

39349 ـ **تهران**، سپهسالار ۱/۲۹۵۰ : نستعلیق عبدالخالق فرزند قاضی سلطان محمد، نیمهٔ سه‌شنبهٔ ذیقعدهٔ **۹۹۸** در لاهور (۱پ ـ ۱۸۲ر) در دیباچه **لطائف‌الظرائف** خوانده‌شده است تصحیح شده است [ف . سپهسالار ۵: ۴۷۵].

39350 ـ **تهران**، مجلس ۳۱۰۰/۴ : نستعلیق خوب، باتاریخ **۱۰۲۰** دردفتر، انجام افتاده (س۳۹۴ـ۵۹۴) در نسخه‌بنام **لطایف الظرایف** است، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، [ف. مجلس ۱۰: ۶۵۲].

39351 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۰۰۴ (۸۴۰): نوشتهٔ **۱۰۲۸**، درفهرست بنام **لطایف الطوایف** است ، ۱۴۶ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۶] .

39352 ـ **تهران**، سنا ۱۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز دردیباچه وانجام درفصل یکم از باب دهم افتاده، ۳۰۳ص [نسخه‌ها ۶: ۴۶۱].

39353 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۴۹ : نسخ سدهٔ **۱۱** ، دردیباچه **لطائف الطوایف** خوانده شده ، ۱۸۸ گ ۱۶س [ف.سپهسالار ۵: ۴۷۵].

39354 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۸۱/۳ : نستعلیق یکشنبه ۱۲ ذیحجهٔ **۱۱۱۴**، (۱۵۱پ ـ ۱۹۲ر) ، سه برگ ازپایان نونویس [رؤیت].

39355 ـ **تهران** ، ملك ۵۷۶۵/۵ : نستعلیق هندی ۲۴ پادشاهی محمدشاه در شاهجهان، سلخ ۲/ **۱۱۵۱**، (۳۰ر ـ ۹۱ر)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [رؤیت] .

39356 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۱۶۴ . نوشتهٔ **۱۱۷۷**. **آغاز**: باب اول در ذکر مزاج وبعضی مطایبهای پیغمبر، ۱۵۸ گ ۱۷س در فهرست بنام **مجموعة اللطایف** است [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۶].

39357 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۱۷ (یا ۸۵۷): نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، زرین آغاز برابر نمونه، ۲۴۰ گ ۱۲س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن عباسی ۱: ۶۴۵].

39358 ـ **تهران** ، مجلس ۶۲۲/۲ : نستعلیق باتاریخ **۱۲۰۷** دردفتر، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [ف. مجلس ۲: ۲۸۱].

39359 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۲۵ ادب فارسی طلعت: نوشتهٔ محمدمیرزا فرزندملامحمد یوسف النمنکانی، **۱۲۹۴** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۲۳۷ گ ۱۵ س [ف.مخطوطات ۲: ۹۱].

39360 ـ **تهران**، ادبیات ۱۲۸ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست بنام **لطایف الطوایف** است، انجام افتاده، ۷۷ گ ۲۲ س [ف . ادبیات ۱: ۴۰۵] .

39361 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ **۱۴** [نسخه‌ها ۵: ۳۷۶].

39362 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۰۰۳ (۸۳۹): تاریخ یادنشده، ۱۳۲ گ.

39363 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۲۳۰ (۳۶۴۲ف): تاریخ یادنشده، ۲۱۹ گ.

39364 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۲۳۶ (۳۶۴۱ف): تاریخ یادنشده، (۱۰۱پ ـ ۱۷۴ر) هرسه نسخه بنام **لطایف الطوائف**

یاد شده است [آکیموشکین ۱ : ۴۷۶] .

39365 ـ **تبریز،** ملی ۴۶۴۰: تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام **لطایف و ظرایف** یاد شده[نسخه‌ها ۴: ۳۱۰].

39366 ـ **مدینه،** عارف حکمة ۳۱۸: ۱۲۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۱] .

39367 ـ **نجف،** سیدمحسن حکیم ۸۰۴: تاریخ یاد نشده، ۱۲۰ گ[یادداشتهای سیداحمد اشکوری] .

39368 ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۱۲۳ (۱۶۱ ف): نستعلیق خلیق‌دادفرزند شاه‌محمد فرزند علی سیالکوتی، بی‌تاریخ، ۱۷۷ گ[ف. حبیب‌الله ۱: ۱۴۸] .

لطایف و ظرایف

در بخش داستانها خواهد آمد .

لطیفهٔ فیاضی

از فیضی، دربخش منشآت خواهدآمد.

لعل و گوهر

میرمحمدباقر واقف. نکاشتهٔ ۱۲۲۶.

39369 ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۲ ق ف ۱۱: نوشتهٔ محمدتاج‌الدین(ص ۹ـ۶۲) [ف. سرفرازعلی: ۸۸] .

م

مجالس

از سعدی شیرازی، در بسیاری از نسخه‌های «کلیات: ۱۸۶۱» اوهست که بارها چاپ‌شده‌است و آنجا که نسخه‌ای جداگانه از آن بود در زیر آورده شد .

39370 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/ ۲۲۹۰ الف ۵۲۹۶: نوشته پیرامن **۷۳۴** (۱۳۳۴م) دارای پنج مجلس[دکترمحمد بشیرحسین ۲ :۳۳۵].

39371 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۴۱۱ Or : سدهٔ **۸**، هرپنج مجلس است[نسخه‌ها ۴ : ۶۷۰] .

39372 ـ **مشهد،** رضوی ۲۹۰ ادبیات: نسخ و نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۰**، خبیثیات اوست بامجالس ثلاثه وچهار سرلوح [ف . رضوی ۷: ۳۲۵] .

مجلس = مجلسی = نکات

از بیدل ، عبدالقادر، که‌یاداو در«دیوان: ۲۲۵۴» گذشت. به نثر و نظم.

39373 ـ **لاهور،** پنجاب پبلک لائبریری ۹۵ ، ۸۷۱ نکا: نستعلیق عبادالله خلیفهٔ حیات‌الله قادری سهارنپوری ، تاریخ یاد شده ، ۵۲ گ [منظور احسن عباسی ۲ :۱۱۷] .

مجمره

از حسینعلی بیگ شرر(م ۱۲۴۸) . که‌یاد او در«دیوان: ۲۳۷۷» گذشت. جنگ نظم و نثر اوست ازحکایتها وسروده‌ها و بیشتر سروده‌های دیگران .

39374 ـ **مشهد،** رضوی ۹۱۷ ادبیات (۸۳۵۷) : نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۳** [ف . رضوی ۷: ۷۲۳] .

مجمع الامثال

از ابراهیم خالص بوزروفجه‌وی رومی ، در گذشتهٔ ۱۱۶۰، که بسال ۱۱۴۳ با نجام‌رسانده است [نصرالله‌طرازی] .اسماعیل‌پاشا تاریخ‌انجام را ۱۱۶۷ درقسطنطنیه‌یاد کرده و نبایددرست باشد

چه نسخه‌یی پیش از این تاریخ داریم. مثلهای فارسی است به‌ترتیب تهجی و گزارش آن مثلها به ترکی. **آغاز:** این‌رساله دستورعجم‌رابیان و اصطلاحات‌فرس راکشف وعیان میکند.

بنگرید : هدیة‌العارفین ۱ : ۴۰–ذیل کشف الظنون ۲ : ۴۳۲.

39375 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۳م‌لغت فارسی: گویا بخامهٔ نگارنده، ذیحجهٔ **۱۱۴۳**، زرین [ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۴] .

39376ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۷ لغت ترکی طلعت: تعلیق‌زیبای حسین فرزند احمد، غرهٔ صفر **۱۱۸۶**، زرین، ۳۰۴ گ ۲۷س .

39377ـ**قاهره**، دارالکتب ۲ لغت‌فارسی طلعت: نوشتهٔ‌شیخ‌احمد فخری‌جلوتی، **۱۱۸۹**، ۴۱۱ گ ۲۵ س[ف. مخطوطات ۲ : ۱۱۴].

مجمع‌الامثال = جامع الامثال

درص ۳۵۴۹ گذشت.

مجمع‌الباقی

ناشناخته ، در پنج فصل ، در حکایتهای طرب انگیز . و دردیباچه‌آمده: درپایان چند قصیده وقطعه وغزل از گفتهٔ خودم‌مرقوم است . **آغاز:** حمد وسپاس‌مرخداوندی‌را سزاست که لطف عمیمش‌شامل بندگان‌سراپا عصیان ...اما بعد ، چون بعضی ازمردمان را باقتضای زمان میل بمزاح .

39378 ـ **تهران** ، مجـلس ۲۸۹۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، انجام افتاده وبخش‌قصیده‌و سروده‌های نگارنده را ندارد، ۱۱۰ص۹س[ف مجلس ۱۰ : ۲۸۷] .

مجمع‌البحرین

از طغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. شاید همان «مجمع‌الغرایب» او باشد.

39379ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲/ ۵۰۴۰: در«کلیات»او ازسدهٔ **۱۲–۱۳**[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۴] .

مجمع‌التهانی و محضر‌الامانی

از محمدطوسی، بدستورشاهرخ بهادرخان بسال ۸۳۰ ، گفتاریست‌ادیبانه‌به‌نثرو نظم فارسی و عربی در اخبار ونکات تاریخی و در پـایان ستایشی ازبایسنقر. **آغاز:** الحمدلله‌الذی اعز عباده المخلصین بصنوف سیوف‌الظفر و النصره واذل اعداءالدین بصوارم.

39380ـ **تهران**، ملك ۴۷۷/۳ : نستعلیق سدهٔ **۹** [ف.ملك، مجموعه‌ها : ۳۴].

مجمع‌الغرایب

از طغرای مشهدی، که یاد اودر«کلیات : ۱۸۷۹» گذشت. یکی‌از منشآت اوست به‌نثرو نظم. **آغاز:** زین‌نسخه که‌پادشاه کلکنده شنید– طغرا به‌نشان خسرو هندرسید .

39381ـ **عبدالحسین بیات** ۳۹جنگ رفیع‌الدین دافع، باتاریخهای **۱۰۷۸–۱۰۸۴** (ص ۱۴۳) [نسخه‌ها ۶ : ۱۱۱] .

39382 ـ **تهران** ، دانشگاه ۷/ ۱۱۰: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**،(۴۱ر)، آغازبرابر نمونه، نزدیك‌به ۱۰۰ بیت‌نوشته‌دارد[ف. دانشگاه ۲ : ۱۹۷] .

39383ـ **تهران** ، مجلس ۸/ ۳۲۹۶: از سدهٔ **۱۲**، همراه ۱۲ گفتاردیگر ازهمو،(ص ۲۲۳– ۲۳۷)، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۹۴۴] .

39384ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۱۳: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۲۵–۱۲۹)

[ف. مجلس ۱۰:۷۹۵] .

39385ـ بادلیان Add ۶۹/۳۴ : با تاریخ **۱۲۰۰-۱۲۰۱** دردفتر، همراه «جوش بلبل» و جز آن. فیلم آن دردانشگاه‌ش ۱۲۲۶ـ ۱۳۳۸ هست [فیلمها:۵۸۳].

39386 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: دره‌«کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) ، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [دکترمحمد بشیرحسین ۲:۳۵۹].

39387 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۲۹۴/۲۲۹۹:دره«کلیات»اونوشتهٔ**۱۲۴۸** همراه۱۹ گفتار دیگر ازهمو[دکترمحمد بشیر حسین ۲:۳۵۹] .

مجمع اللطایف

از احمد فرزند محمد فرزند تطاول علی متخلص به‌محرمی . **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس مرخدای خفی الالطاف را که .

39388 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۷/۱۲ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ (گ ۱۲۲ ـ ۱۳۹) ، ۱۵س [ف. مخطوطات ۲:۱۱۵].

مجمل الاقوال فی الحکم و الامثال = مجمع الاقوال فی...

از احمدفرزنداحمد دمامینی(ازشهرهای آسیای‌صغیر)، زاده‌درسیواس.در دوبخش:یکم‌در مؤتلفات درهفتادباب،دوم‌مختلفات‌درهفت‌باب. درکشف‌الظنون بهردونام آورده‌شده‌ومختلفات آنرا در پنج باب یاد کرده است ، در غرهٔ ع ۶۹۳/۱ به‌انجام‌رسیده است. آغاز: اللهمانت المدعو وفضلك‌ا لمرجو [کشف‌الظنون] **آغاز:** هذاکتاب مجمل ... الفه احمدبن احمد ... مشتملاعلی قسمین . قسم‌اول در مؤتلفات و آن مشتمل است‌برهفتاد باب. الباب الاول‌فی‌الحث علی‌الطاعة .

39389 ـ **تهران** ، سید نصرالله تقوی: بگفته‌آقای تقوی‌بخامهٔ نگارنده است. باتاریخ غرهٔ ع ۶۹۳/۱، آغازبرابرنمونه. وبگفته‌آقای مجدالعلی این نسخه ونسخهٔ عبرت برای چاپ آماده میشده است .

39390 ـ **تهران**، دانشگاه۲۲۴ : نسخ زیبای محمدعلی عبرت نایینی، **۱۳۳۵**ق، آغاز برابر نمونهٔ۴، ۲۹۷ص‌سطرها گوناگون[ف. دانشگاه۲:۷۲۹] .

مجموعة الادب فی نوادر العجم و العرب

ازمیرزارضاخان‌نایینی‌قاضی‌نور، در گذشتهٔ ۱۳۵۱ از واقفین کتابخانهٔ‌رضوی، که‌سر گذشت او درمقدمهٔ جلدچهارم‌فهرست‌آن کتابخانه‌آمده است. درنوادر اشعار و امثال فارسی وعربی . **آغاز:** حسن‌الابتدی‌فی‌المقال حمدالله الملك المتعال . . .

39391 ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۰ادبیات (۴۹۴۹): نسخهٔ اصل‌وقلم‌خورد گیهایی ازخود گرد آورنده ، ۴۹۹ گ [ف . رضوی ۷ : ۷۹۵] .

39392 ـ **مشهد**، رضوی۹۶۱ ادبیات (۴۹۵۰): نسخ خوش گویا عبرت نایینی جلد یکم، وپاکنویس‌شدهٔ نسخهٔ۹۶۰است[ف.رضوی ۷:۷۹۶] .

مجموعة اللطایف = لطایف و ظرایف

علی‌کاشفی، درص ۳۶۱۹ گذشت.

محمودنامه

از محمودمیرزاقاجار (که یاداودر «دیوان: ۲۵۱۷» گذشت) . توقیعات دلکش وحکایتهای خوش وپند ونصیحت، به نثر ونظم، بدرخواست دوستان، بسال ۱۲۳۷ق نگاشته است.

39393 ـ **تبریز**، ملی ۲۷۱۲: نوشتهٔ **۱۲۴۱** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲] .

39394 ـ **مجارستان**، اکادمی علوم بوداپست: در «مجمع محمود» او نوشتهٔ **۴۱ ـ ۱۲۴۴**، فیلم‌آن‌در دانشگاه، ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها: ۷۹۸] .

مختصر انیس العشاق = انیس ... محمدکریم، درص۰ ۳۵۳ گذشت.

مرآت التقی

از نجم‌الدین اسکندر آملی زنده‌در ۱۰۶۹ درچهار آیینه و خاتمه، دربنگال بسال ۱۰۵۲ بنام‌علیقلی بیك سپاهانی وپسراومحمدتقی ساخته است. وگزیده‌ایست ازاجزاء «آیینهٔ اسکندری» و محاضره مانندی‌ست . وازهموست : «گوهر شناسی: ۴۵۰۰» وجزآن. وبرای‌شناسایی برخی ازنگارشهای اوبنگرید: ذریعه ۲۰: ۴۲۶ (نجم‌الدین اسکندر) .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۲۶۷.

39395 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۷۷/۴ جوادی: نستعلیق **۱۰۵۹** ، همراه « تقویم : ۲۶۷» وجزآن ازهمو [ف.ادبیات ۳: ۴۳].

39396 ـ **تهران**، آقای‌محدث‌ارموی: تاریخ یادنشده‌همراه «مرآت‌الامثال» و«مرآت المذاهب» وچند گفتار دیگر ازهمو [ذریعه ۲۰ ۲۶۴ و۲۶۷ و۲۸۵].

مرآت الجمال

از مولانا ادریس بدلیسی، (که یاد او در «شرح گلشن راز: ۱۲۴۸» گذشت). داستانی‌ست عرفانی ادبی در مناظرهٔ مهروماه، بنام سلطان بایزید (۸۸۶ـ۹۱۸) فرزندسلطان‌محمدعثمانی بسال ۹۰۷ بدان آغاز و در پیری بسال ۹۲۵ بروزگار سلطان سلیم‌شاه (۹۱۸ـ۹۲۶) بپایان رسانده است. ودرآن‌آمده: سیاق این رساله تمثیلی‌ست ازداستان خلافت‌آن سلطان. **آغاز:** صباح العشق اشرق من‌جمیل ... این چه وجه جمیل است مرآت جمال بر کمال ، وچه حسن بی‌عدیل است مقطع مهر بی‌زوال.

بنگرید: ذیل کشف‌الظنون ۲: ۴۵۸.

39397 ـ **تبریز**، ثقةالاسلام: ازسدهٔ **۹ـ۱۰** [نسخه‌ها ۴: ۳۲۸].

39398 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۵۲ فارسی اخلاق وتصوف: نستعلیق خوش ناظم‌الکتاب ، رجب **۹۲۵**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۸۸ گ [نسخه‌ها ۵: ۵۷۲].

39399 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۹۶۸ : نستعلیق ۲۶ ج ۲/ **۱۲۹۰** برای آقامیر خلیل، آغاز برابر نمونه، ۸۳ گ ۱۴ س [ف.دانشگاه ۱۰: ۱۸۶۷] .

39400 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۷۸۱ : نستعلیق باختری (ترکی)، تاریخ‌یادنشده، آغاز برابر نمونه [ف.سپهسالار ۵: ۵۳۷].

مرآت السرائر

از ذبیح‌الله بهروز، وبنام مستعار محمدبن فضل‌السنبلی‌الشاملو، شوخی است و انتقادی.

39401 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۶۲/۱ فهرست‌نشده: سدهٔ **۱۴** ، سپس « گندستان » و « گند نامه» ازهمو [نسخه‌ها ۵: ۱۹۴].

مرآت الفتوح

از طغرای‌مشهدی، (که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت). یکی ازمنشآت‌اوست به‌نثرو نظم‌و درستایش شاهزاده مرادبخش. **آغاز:**

مرآت الفتوح طغرا سجنجلی است کـه چون بساختن ش پرداخته. **آغاز۲:** نوبهارآمد که مقراض ازپربلبل کند .(بنگرید: مرتفعات)

39402ـ **تهران،** مجلس۲۳۲۷: نوشتهٔ محمدرضا **۱۰۷۲** (ص۶۵۱) [ف. مجلس ۸ : ۱۸] .

39403 ـ **داکا،** دانشگـاه DU ۳۹۴ (۳۵۷ ف) : همراه۸گفتار دیگر اوازسدهٔ**۱۸** م، **آغاز:** یك تازان میدان‌تقریر[ف.حبیب‌الله ۱: ۱۴۵] .

39404ـ **تهران،** مجلس۳۲۹۶:ازسدهٔ **۱۲**، همراه‌با۱۲ گفتاردیگرازهمو، (ص۲۰۴-۲۱۱) آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۴] .

39405 ـ **تهران،** مجلس ۳۲۱۵/۶: در«کلیات» اوازسدهٔ **۱۲**، (ص۴۹- ۵۸) [ف. مجلس۱۰: ۷۹۴].

39406ـ **تهران،** دانشگاه ۱۱۰/۹:در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**،(۴۷پ)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، نزدیك‌به ۲۵۰ بیت نوشته‌دارد[ف . دانشگاه ۲: ۱۹۸] .

39407 ـ**تهران،** دانشگاه ۵۰۴۰/۴: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲ـ۱۳** [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

39408ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) ، همراه۱۵ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیر حسین ۲:۳۵۹].

39409ـ**لاهور،** پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در « کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن‌عباسی: ۵۶۴] .

39410 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴ : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸** ، همراه۱۹ گفتار دیگر ازهمو[دکتر محمدبشیر حسین ۲ :۳۵۹] .

39411ـ **لنین‌گراد،** اکادمی‌علوم۸۶ A : تاریخ یادنشده، همراه۹ گفتاردیگرازهمو [آکیموشکین ۱: ۵۱۶].

مرآت المضحکین

ازملا دوپیازه(بنگرید:ت-ر-بغات:۳۵۴۷)

39412 ـ **پاکستان،** لاهور، شیرانی ۴۳۲۵/۱۲۷۲/۱ : در یك بیاض همراه چند حکایات [دکتر محمدبشیرحسین۲ : ۳۵۱] .

مراسلة الوداد

نامه‌های عاشقانه میان‌عاشق ومعشوق است با عنوان: طالب ودیگری مطلوب به‌نثر ونظم ، مانند«نازونیاز»ابن‌یمین،چندجاتخلص‌مسکین، عاشق،وواله درشعرها هست. نام‌کتاب دردیباچه آمده است .

39413 ـ**تهران،** دانشگاه۳۹۳۷: نسخ سدهٔ**۱۳-۱۴**، آغاز وانجام افتاده،۳۶گ۱۲س [ف ـ دانشگاه ۱۲: ۲۹۲۲] .

مرتفعات

از طغرای‌مشهدی،(که‌یاد او در «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت) یکی ازمنشآت اوست به‌نثرو نظم‌ودرآن‌واژه‌های‌ستاره‌شناسی‌رابسیاربکاربرده است . **آغاز ۱**) : از مرتفعات طـغرا سپهر فصاحت‌کوکبه‌ی ظهوریافته. **آغاز۲):** نوبهار آمدکه مقراض‌ازپربلبل‌کند .(بنگرید:مرآت الفتوح).

39414 ـ**عبدالحسین‌بیات**۱۲جنگ رفیع‌الدین رافع، باتاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** دردفتر (ص ۳۸) [نسخه‌ها ۶:۱۱۰] .

39415 ـ **تهران،** مجلس۳۲۱۵/۱۱:

در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (ص۱۱۱–۱۱۶) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۵].

39416 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۹۶: همراه ۱۷ گفتار دیگر ازهمو، سدهٔ **۱۲** (ص ۲۰۴ – ۲۱۱)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** [مجلس ۱۰ : ۹۴۴].

39417 ـ **تهران**، دانشگاه ۳/۱۱۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (گ ۱۸ر)، آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ف. دانشگاه ۲: ۱۹۶].

39418 ـ **تهران**، دانشگاه ۸/۵۰۴۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۲–۱۳** [دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴].

39419 ـ **تهران**، دانشگاه ۴/۳۷۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲–۱۳**، (ص۳۹–۴۷)، همراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰].

39420 ـ **تهران**، مجلس ۴/۳۲۹۶: شکسته نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲** (ص۲۰۴–۲۱۱) [ف. مجلس ۱۰: ۹۴۴].

39421 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۹۷/۱۱ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** (ص۱۱۱ –۱۱۶) در کلیات او [نسخه‌ها ۵: ۱۷۱].

39422 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: با تاریخ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱ م) در «کلیات» او [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۵۹].

39423 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتاردیگر ازهمو [دکتر محمد بشیرحسین ۲ :۳۵۹].

39424 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ طغر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۷۴** [منظور احسن عباسی : ۵۶۴].

39425 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۸۶: تاریخ یادنشده، همراه ۹ گفتاردیگر ازهمو [آکیموشکین ۱: ۵۱۶].

مرزبان نامه

متن از اسپهبد مرزبان فرزند رستم فرزند شروین از خاندان باوند، از شاهزادگان طبرستان، درگذشتهٔ ۴۰۲. که بزبان طبری نگاشته بود، بمانند «کلیله و دمنه» از زبان جانوران، تحریر فارسی آن از سعدالدین وراوینی، درآغاز سدهٔ هفتم. بارها چاپ شده است از آن میان با پیشگفتار محمد قزوینی.

پیش ازوراوینی محمد فرزند غازی ازمردم ملاطیه درپایان سدهٔ ششم (۵۹۸) این کتاب را بفارسی کنونی درآورده و بنام «روضة العقول» نامیده بود، بخشی از این یکی نیز در پاریس ۱۹۳۸م چاپ شده است.

«مرزبان نامه» به ترکی درآمده و محمد پسر عربشاه درگذشتهٔ ۸۵۴ آن را از ترکی بعربی درآورده است، این ترجمه نیز درقاهره ۱۲۷۷ ق چاپ شده است. **آغاز ۱** : حمد وثنایی که روایح ذکر آن چون ثنایای صبح بر نکهت دهان گل خنده زند. **آغاز۲**: حمدوسپاس بیعدبدان پادشاه ازل وابد، وآن روزی دهنده.

بنگرید: پیشگفتارقزوینی براین کتاب ـ ف. مشار: ۱۴۲۸ ـ ذریعه ۸: ۲۶.

39426 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۶۴۸۶: نوشتهٔ **۶۷۲**. [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

39427 ـ **استانبول**، اونیورسیته ۶۸۶: نسخ ابوالعباس محسن فرزند محمد فرزند محمد فرزند محمود یزدی، ۲۲ شوال **۷۴۲**، ۲۱۸ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۵۳ هست [فیلمها : ۱۹۲].

39428 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۴۷۶

Or: نسخ ونستعلیق، **۷۶۰** درشیراز، ۲۲۵ گ ۲۱س. فیلم آن‌دردانشگاه‌ش۷۱۳هست[فیلمها: ۱۹۲] .

39429 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۰۷۹۶/۱۲: باتاریخ**۸۱۰** دردفتر، آغازبرابر نمونهٔ**۱** [ف. فهمی ادهم ۱: ۲۱۰].

39430ـ **تهران**، آقای‌برومند ۲/۱: سدهٔ **۹** [فیلمها:۷۱۹].

39431 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۶۶۴: **۹۰۷**، ۱۹۳گ۱۶ س [ف.فهمی ادهم ۱:۳۰۳].

39432ـ **نجف**،امیرالمؤمنین۱۵۹۹: نوشتهٔ درویش مرشد فرزند خلیل ،شعبان**۹۷۳** در دیورکی، ۲۶۱ گ [نسخه‌ها۵:۴۱۶] .

39433 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم B ۲۵۷: نوشتهٔ**۱۰۶۳**، ۱۷۰ گ[آکیموشکین ۱: ۵۴۲] .

39434 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۵ تاریخ: نستعلیق صفی‌قلی، **۱۰۷۰**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۹۴ گ ۱۹ س[ف .رضوی۳:۱۰۲].

39435ـ **تبریز**، آقای‌حسین‌نخجوانی ۲۳۰۲ : نوشتهٔ سه شنبهٔ ۲۶ ذیـحجهٔ **۱۰۷۱** [نسخه‌ها ۴:۳۴۱] .

39436 ـ**تهران** ، ملك ۴۱۷۱/۲۹: نستعلیق **۱۰۹۲**، (دوشنبه۱۵ آبان)(۲۶۶پـ ۳۵۲ر)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** [رؤیت].

39437 ـ **تهران** ، مجلس ۴۵۷۲ : نستعلیق‌هاشم،۲۷شعبان، سدهٔ**۱۱**، ۱۷۰ گ۱۵ س [رؤیت].

39438 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۸۹: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**ـ**۱۳**، آغاز وانجام‌افتاده، ۱۶۰ گ ۱۷س [ف.دانشگاه۱۵:۴۰۷۹].

39439 ـ**تهران**،حقوق۲۳۹ ج :نسخ ونستعلیق ع۲/**۱۲۶۹**، بدستورشاهزاده‌اسکندر میرزا، دنباله‌را ندارد، ۱۹۱ گ ۱۶س [ف . حقوق: ۱۹۰] .

39440 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۴۷ : نسخ تعلیق خوب **۱۲۷۵** دربنگال، با یادداشتی در بارهٔ جزیه ورفع آن از زردشتیان ایران، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، ۲۷۰ گ ۱۶س.[ف.مجلس۶: ۲۰۲] .

39441 **تهران** ، سپهسالار ۱۲۱۲/۱: نسخ‌آقا باباشاه میرزائی، ۱۷ شعبان **۱۲۸۱**، ۱۵۴ گ ۱۸ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۴۲].

39442 ـ **اصفهان**، شیخ حسن‌جابری انصاری ۱ مج: نستعلیق**۱۲۸۴** [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۴] .

39443 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۹۹ ج : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغازبرابر نمونهٔ **۲** ، ۱۹۰ ۲۱ـ۱۵ س[ف. ادبیات۱: ۴۲۱].

39444 ـ **تهران**،ادبیات ۲۴۷/۱و۲ ج: هردو شماره راکه دوجلد این کتابست میر علینقی‌بن هاشم کاشانی در**۱۳۲۳** ازروی‌دو نسخهٔ لندن یکی ش ۶۴۷۶۰ مؤرخ ۷۶۲ دیگری ش ۲۹۷۲۰ مؤرخ ۱۲۷۷ بخط نستعلیق نوشته وبرخی‌نیز بخط قزوینی در ۱۹ محرم **۱۳۲۴** نوشته وبا سه‌نسخه تصحیح کرده است، و گویا برای‌چاپ آماده کرده است. جلد ۱ ازس۱ تا ۲۴۵، جلد۲ از۲۴۶تا۴۹۹است.۱۲۰س‌روی‌هم ۲۵۰ گ فرنگی.

39445ـ **تهران**،ادبیات۱۴۳ب: نسخ محمدبن‌عبدالوهاب‌قزوینی در۲۰شوال**۱۳۲۵** با حواشی او. نسخه‌ایست دریك‌رو نوشته شده و آمادهٔ‌چاپ است،۱+۳۰۵+۳+۱۰ گ [ف. ادبیات۱: ۴۲۱] .

39346 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۲۶ : نستعلیق‌زیبا، بی‌تاریخ، زرین . آغاز : برابر

نمونهٔ۴ ، در دیباچه‌ومیانه کمی‌بادیگر نسخه‌ها جدایی‌دارد [رؤیت].

39447ـ تهران ، مجلس۵۸۶: نسخ، تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونهٔ۱، دنباله را ندارد ، ۱۴۹ گ ۱۷ س [ف . مجلس ۲ : ۳۴۵] .

39448 ـ پاریس ، ملی۳۸۴ - P : تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۳۲۰ هست [فیلمها:۱۹۲] .

مزعفرنامه

از بسحاق اطعمه، که‌یاد او در «کلیات : ۱۸۴۹» گذشت. مانند « کنزالاشتهای » او ، دو گفتاربدین‌نام‌دارد: یکی به‌نظم که‌درص۳۱۹۹ گذشت ، واین‌یکی به‌نثر ونظم. آغاز: مزعفر خواران‌مطبخ‌فصاحت،وکبیادسان‌سفرهٔ بلاغت.. اشارت‌چنین کرده‌اند ... بغرا چون‌این‌حدیث پریشان ازو شنید .

39449 ـ تهران ، ملك ۴۹۲۵/۹ : نستعلیق احمد ابراهیم حسن‌خواجهٔ شیرازی، ع۸۴۲/۱۶ (۱۲۵ پ ـ ۱۳۵ر) همراه چندین گفتار اوهمه درهمین‌باره ، زدین، آغازبرابر نمونه،عنوان‌نسخه «رساله»است [رؤیت].

39450ـ تهران، سلطنتی۲۱۷(۵۰۴ ف) : دره‌کلیات» او ازسدهٔ۹ زدین،[ف.دکتر بیانی:۲۶۳].

مسخره ومضحکه

حکایتها وهزلیات رکیکی‌است، ازیکی‌از درباریان‌ناصرالدین‌شاه‌قاجار(۱۲۶۴-۱۳۱۳) و درآن ازنظم ونثر دیگران، از«ماءالحیاة»و مضحکات سعدی وعبیدزاکان وجزآنها بهره‌برده است. آغاز: برحریفان‌ظریف‌وظریفان‌حریف که بزم آرای محفل نشاط.

39451ـ مشهد، رضوی ۹۸۰ ادبیات (۶۵۶۸) : نستعلیق اوایل سدهٔ۱۴، ۶ ۱۰۶ گ [ف. رضوی۷ : ۸۲۹] .

مشابهات ربیعی

از طغرای‌مشهدی، (که‌یاد او دره کلیات : ۱۸۷۹» گذشت) .یکی‌از منشآت اوست‌به‌نثر و نظم. آغاز: مشابهات‌ربیعی‌طغرا نسبت‌به‌نغمات عندلیبان گلشن اعجاز. آغاز: ۲ موسم آن‌شد که میناراك هندی سر کند.

39452ـ تهران،مجلس۳۲۹۶:همراه چند گفتار دیگر ازهموازسدهٔ ۱۲ ، (ص۱۹۷-۲۰۴) آغازبرابر نمونهٔ۲ ،درفهرست بنام‌مشابهات است [ف. مجلس ۱۰ :۹۴۳] .

39453ـ تهران ، مجلس ۳۲۱۵/۹: دره کلیات»اوازسدهٔ۱۲،(ص۹۵-۹۸) درفهرست بنام مشامهات است [ف. مجلس۱۰:۷۹۴].

39454 ـ داکا، دانشگاه DU ۲۹۴ (۳۵۷ ف): همراه۸ گفتار دیگر اوازسدهٔ۱۸ م ، آغاز برابر نمونهٔ ۲ بنام مشابهات است [ف . حبیب الله ۱ : ۱۴۵] .

39455ـ تهران، دانشگاه۸/ ۱۱۰:در «کلیات» او ازسدهٔ۱۲ ، (۴۴پ)، آغازبرابر نمونهٔ ۱ ، نزدیك‌به۱۰۰ بیت نوشته دارد[ف . دانشگاه۲:۱۹۸] .

39456 ـ تهران، دانشگاه۶/۵۰۴۰: دره کلیات» او ازسدهٔ ۱۲-۱۳ [دانشگاه۱۵: ۴۰۹۴] .

39457 ـ تهران، دانشگاه۶/۳۷۷۱: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳،(ص۵۵-۶۲) ، همراه پنج گفتار دیگر ازهمو [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۷۶۰] .

39458ـ بادلیان Add ۶۹/۳۴: با تاریخ ۱۲۰۰-۱۲۰۱ دردفتر ، همراه «جوش

بلبل» وجز آن ازهمو. فیلم آن دردانشگاه ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها ۱: ۵۸۴].

39459ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۱۱/۲/۴۸۷: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م)، همراه ۱۵ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۵۹].

39460ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۴ ظتر: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن‌عباسی: ۵۶۴].

39461ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۳۵۹].

39462 ـ **لنین گراد**: اکادمی علوم ۸۶ A: بی‌تاریخ، همراه ۹ گفتار دیگر ازهمو [آکیموشکین ۱: ۵۱۶].

مشکول

از حاجی بابای قزوینی، که به پیروی «کشکول» شیخ بهایی نوشته‌است دراخبار وحدیث وحکایتهای لطیف وپند و موعظه و نکت بلیغ و سروده‌ها. در این کتاب که به فارسی‌وعربی بوده محمد باقر خاتون آبادی، بروزگار سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) دست برده و آنچه‌عربی بوده‌ترجمه کرده است، این‌یکی‌در تهران بسال ۱۳۰۰ق در ۳۳۲ص چاپ شده‌است.

بنگرید: ف. مشار: ۱۴۴۳.

39463 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۲۵۳: نستعلیق ۲۴ رمضان **۱۳۱۲**، ۲۷۹ گ. این نسخه جز آن است که چاپ شده [ف. دانشگاه ۷: ۲۷۸۷]. فیلم آن در همان کتابخانه ش ۲۵۵۴ هست [فیلمها ۱: ۱۹۵].

مطالب العشاق

از ملا میرقاری کوکی گیلانی کاشانی، که یاد او در «اسرارالقرآن: ۱۰۶» گذشت. بنام فرهاد خان سپهسالار روزگار شاه‌عباس (۹۹۶-۱۰۳۸)، در نیمه‌های ج ۱۰۰۲/۲، در وصف صورت و آتش‌محبت وتفسیر صورت عشق‌ومودت وشیوهٔ محبوبان مهرگسل‌ومحبان بی‌صبر ودل، همراه باحکایتها وپندها، وتعریف فصل بهار و بی اعتباری دنیا وعمر بی وفا و مردم‌نامرغوب. **آغاز**: ای‌غیر ترا بسوی توراهی نه ـ درس حقیقت توآگاهی نه ... گلدستهٔ کریم شکرو سپاس وشمامهٔ عظایم مدح بیحد وقیاس مماثل نسیم اسحار وشمیم اشجار.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۱۳۹.

39464ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۲-۷۳۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۴: ۴۱۲].

39465ـ **یزد**، جامع کبیر ۶۳۱۵/۱: باتاریخ **۱۲۱۵** دردفتر، همراه: نامه‌ای از او به‌عبدالله‌وانیس‌العاقلین‌ازهمو. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۴۷۹ هست [فیلمها ۱: ۷۰۰].

39466 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۵۴۶/۲: نستعلیق **۱۲۲۰** (ص۹۸- ۱۸۹) آغاز بمانند نمونه [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۶۶].

مطایبات

ازعلی اکبر فرزند فرج تبریزی.

39467 ـ **تبریز**، ملی ۲۸۶۱: تاریخ و نشانی بیشتر یادنشده [نسخه‌ها ۴: ۳۱۳].

معراج فصاحت

از طغرای مشهدی (که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت). یکی ازمنشآت اوست به‌نثر و نظم دربیان صفتهای‌شاه: تهور، شوکت، دیوان داری، فضیلت، سعادت. **آغاز ۱**: معراج‌فصاحت طغرا به‌عرش خیال رفرف معنی‌دارد. **آغاز ۲**:

ازحق نخی معجزه آیین خواهم .

39468ـ تهران، دانشگاه۲۴/۱۱۰: در«کلیات» او ازسدهٔ ۱۲ . (۲۱۰پ) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱،[ف . دانشگاه۲:۲۰۳].

39469ـ تهران، مجلس۱۷/۳۲۱۵: در «کلیات» او ازسدهٔ۱۲، (ص۱۶۳ ـ۱۶۸) [ف. مجلس ۱۰: ۷۹۵].

39470 ـ تهران، مجلس ۳۲۹۶ :از سدهٔ ۱۲، همراه ۱۲ گفتار دیگر ازهمو (ص ۲۷۶-۲۸۲) آغازبرابر نمونهٔ ۲ [ف .مجلس ۱۰: ۹۴۵] .

39471ـلاهور، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹ ، ۸۷۴ طغر: دره کلیات» او نوشتهٔ ۱۲۴۵ [منظور احسن‌عباسی :۵۶۴] .

معیار الادراک ـ دیباجهٔ ..

طغرا، درص۳۵۷۱ گذشت .

مفتاح الاسرار

از شیخ آذری اسفراینی(۷۸۴ ـ۸۶۶). درچهارباب برابر «جواهرالاسرار: ۱۱۱۵» خود،وآغاز آن‌نیز برابر نمونهٔ۱ همان «جواهر» است. باب‌چهارم‌آن درنه‌فصل: ۱ـدراشکال‌قصاید ۲ ـ دراشکال‌قصایدمجهوله۳ـ اشکالات‌غزلیات ۴ ـ درمجهولات‌غزل ۵ـ دراشکال‌مقطعات۶ـ دراشکال رباعی ۷ـ دربیان‌اشکال‌شاعری درلفظ ۸ ـ دربیان اشکال‌معمیات۹ـدر اسرارلغزـنام کتاب‌مفتاح‌الاسرار وتاریخ نگارش ۸۳۰ درديباجهٔ نسخهٔ دانشگاه آمده‌است .

39472 ـتهران ، دانشگاه ۲۴۲۳ : نستعلیق محمد تقی فرزند افلاطون گیلانی ج ۱/۱۰۶۷ بافهرست مطالب درآغاز. نسخه‌بنام مفتاح‌الاسرار است ودرص۹ نسخه‌نام‌نگارنده بدینگونه آمده: علی‌حمزه‌بن‌علی‌ملک‌بن‌حسن طوسی بیهقی‌مولد اسفراینی‌محتدیعرف‌بآذری، ۲۲۴ گ ۱۷ س[ف. دانشگاه۹:۱۰۶۵].

39473 ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم‌V ۱۶۱۱ C (۳۸۶۸ف):در«مجموعه» بی‌تاریخ، و بنام جواهر الاسرار [آکیموشکین ۱ : ۵۱۳] .

مفرح القلوب

از تاج محمد.

39474 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف۳۰: نوشتهٔمیر ثابت علی‌در۱۲۰۷، ۱۴۳ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۸۸].

مفرح المجالس

از عطاءالله شیرازی .

39475 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ قف۳۱: نوشتهٔ۱۲۶۸، ۲۰ص[مخطوطات، سرفراز علی: ۸۸] .

مقالات شیبانی

از ابونصر فتح‌الله شیبانی‌کاشانی(که‌یاداو در«کلیات: ۱۸۷۶» گذشت). به نظم و نثرفصیح و بلیغ ، درسرگذشت خودبنام حسام‌السلطـنه درچهار فصل، ۱ـ درنژاد وصفت ونام‌نگارنده و سبب سفربخراسان ۲ ـدرسبب فراهم‌آوردن ترهات خویش وفضیلت سخن وعدم‌اعتنای‌ملوك بنظم‌ونثر۳ـ ثنا ومحمدت واظهاربندگی‌نسبت به آستان‌ملك۴ـدرغروب کوکب‌عمر خدایگان و طلوع دولت پادشاهزاده حسام السلطنه مراد میرزا. واین‌جز « مقالات شاهنشاهی:۳۲۲۸» اوست. آغاز: آرای آرایش سخن در ستایش حکیمی علیم‌است‌علت کلمته، که‌آدمی‌را به‌فضیلت بیان‌که اشرف اوبر دیگر حیوانات.

39476 ـتهران، ملك۵۵۹۶:شکسته نستعلیق ، ذیحجهٔ ۱۲۷۳ برای‌ملکزاده نوشته

شده ، آغاز برابر نمونه ، ۷۶ گ ۱۵ س [رؤیت] .

39477 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا: شکسته نستعلیق ۲ ذیحجهٔ **۱۲۷۳**، سه مقاله در سرگذشت خودش است [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹].

39478 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح ۳۵۷: نستعلیق زین‌العابدین کلاهدوز کرمانی ، در **۱۲۷۸** ، سه مقاله را دارد [رؤیت].

39479 ـ **مشهد**، رضوی ۹۸۸ ادبیات (۴۹۷۰) : نستعلیق محرم **۱۲۸۰**، آغاز بمانند نمونه، با سرلوح زیبا ، ۱۱۳ گ ۱۲ س [ف. رضوی ۷: ۸۳۷] .

39480 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۹/۲ ادبیات (۴۹۷۱) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۶۵ ـ ۱۰۳) آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۷۷۸].

3948[1 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷۱۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** در فهرست بنام **سفرنامه** یاد شده است، آغاز برابر نمونه، ۹۸ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۱۵].

39482 ـ **تهران**، ملك ۵۲۱/۱ : نستعلیق ۸ شعبان **۱۳۲۱** ، آغاز برابر نمونه (ص ۴ ـ ۱۹۱) [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۵۶].

39483 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۵۴ (۸۱۶ ف) : نستعلیق ، بی‌تاریخ، سه مقاله را دارو بنام **سه مقاله** یاد شده است آغاز برابر نمونه، ۱۰۶ گ ۱۱ س [ف. سیدیونسی ۲: ۸۳۵].

مقامات حمیدی

ازقاضی حمیدالدین ابوبکر عمر فرزند محمود محمودی حمیدی بلخی، در گذشتهٔ ۵۵۹. به پیروی از «مقامات» بدیع‌الزمان همدانی (م ۳۳۸) و «مقامات» حریری (م ۵۱۶). در بیست وچهار مقاله، درپایان ج ۵۵۱/۲ بانجام رسانده است. در تهران ۱۲۶۰ ق وپس از آن در ایران و هندچاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی شرفنا بالعلم الراسخ وعرفنا بالدین الناسخ... سپاس و ستایش حضرت خداوندی را که بیار است ارواح ما را بوجود .

بنگرید: ذریعه ۹ : ۲۶۷ (حمیدی) هدیة العارفین ۱: ۲۳۴ ـ ف. مشار: ۱۴۷۷ ـ سبك‌شناسی ۲: ۳۲۹ .

39484 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۲۵ دیوان: نسخ محمد فرزند محمد ابن‌السمرقندی المعروف بالعیدری، چهارشنبه ۲۳ شعبان **۶۶۸** زرین ، ۱۱۴ گ [نسخه‌ها ۵: ۵۷۳].

39485 ـ **تهران** ، سنا ۲۷۰: نستعلیق خوش عبدالقادر فرزند شیخ سعدالله قنوجی ، دوشنبهٔ ۱۴ رمضان، **۱۰۴۰**. زرین [نسخه‌ها ۶: ۵۰۸] از کتابهای بیانی بوده.

39486 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۷۸ : نستعلیق **۱۰۴۵** ، ۱۵۴ گ ۱۳ س [ف. مجلس ۱۰ : ۱۷۶۴] .

39487 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای E. H ۱۴۶۵ : نوشتهٔ عثمان فرزند احمد ، **۱۰۹۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۹ گ [ف. فهمی ادهم ۱: ۱۲۵] .

39488 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۹۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، **آغاز** :سپاس خداوندی (سپس بمانند نمونه)، ۵۳ گ ۱۴ س [رؤیت] .

39489 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۳۳ : نستعلیق زیبای محمدعلی حسینی ۱۲۸ (**۱۲۰۸**) آغاز برابر نمونه ، زرین، ۱۱۴ گ ۱۵ س [رؤیت] .

39490 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۰۰۴ Or : نستعلیق ، پیرامن **۱۸۵۰** م، ۷۹ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۱۰۰۳] .

39491 ـ ساری ، طاهری شهاب : نستعلیق خوب باتاریخ ۱۸ صفر ۱۲۵۴ [نسخه‌ها ۶: ۶۳۴] .

39492 ـ تهران ، مجلس ۵۳۰۷/۱: نستعلیق و نسخ محمدعلی مازندرانی، چهارشنبه ۱۰ ذیحجهٔ ۱۲۶۲ (۱پ ـ ۱۰۳ر) [رؤیت].

39493 ـ تهران ، حقوق ۱۴۵ ج : نستعلیق محمد مهدی خوانساری ج۱/۱۲۶۴ و یادداشت مدایح نگار ۱۳۱۷. هدیهٔ دکتر مصدق ۱۱۶ گ ۱۲ س [ف. حقوق: ۲۰۳].

39494 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۸۴ Or : نوشتهٔ ۱۲۶۷ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۲].

39495 ـ تهران، دانشگاه ۴۱۰۳/۳: نستعلیق باتاریخ ۱۲۶۷ درشمارهٔ پیشین بهمین گونه خامه (۸۴پ ـ ۱۱۸پ) انجام‌افتاده [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۰۸۳].

39496 ـ تهران ، الهیات ۱۱۲ ج : نستعلیق ۳ محرم ۱۲۶۷، درتهران، آغاز سه برگ افتاده ، باگزارش‌واژه‌ها درهامش، ۶۶ گ ۱۹ س [ف. الهیات ۱: ۴۰۸] منتقل شده به‌دانشگاه .

39497 ـ تهران، سپهسالار ۳۲۶۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، از آغازتا یک‌صفحه ازمقامهٔ ۱۹ را دارد، در ۱۲۷۰ به‌کتابخانهٔ اعتضاد ـ السلطنه داخل گردیده ، ۷۹ گ ۱۶ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۳۸].

39498 ـ تهران، دکتر مفتاح ۲۸۸: نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۸ رمضان ۱۲۷۴ بخواهش سرکار نایب وزیر، زرین [رؤیت].

39499 ـ تهران، مجلس ۲۲۴۹: نسخ تعلیق خوش، ۱۲۸۴، آغاز برابر نمونه، ۲۶۵ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۶: ۲۰۳].

39500 ـ تهران ، ادبیات ۱۱۴ ج : نستعلیق چهارشنبه ۱۵ صفر ۱۲۸۹ ، برای فرمانروای کردستان، باحاشیه‌هایی، ۱۱۱ گ ۱۶ س [ف. ادبیات ۱ : ۴۳۷] منتقل شده به دانشگاه .

39501 ـ تهران ، دانشگاه ۳۴۲۹: نستعلیق سلیمان قاجار ، ۲۸ ذیقعدهٔ ۱۲۹۲ [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۳۷] .

39502 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۱۲۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها ۵: ۶۴۹].

39503 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۴۵ Or : سدهٔ ۱۳ ، [نسخه‌ها ۴ : ۶۷۲].

39504 ـ تهران ، الهیات ۴۳۰ د : نسخ سدهٔ ۱۳-۱۴ ، ۸۷ گ ۱۹ س [ف. الهیات: ۱: ۴۰۸] منتقل شده به‌دانشگاه .

39505 ـ تهران، آقای علی‌آبادی : نوشتهٔ حبیب‌الله علی‌آبادی مازندرانی، ۱۳۰۱، آغاز برابر نمونه، کاغذ آبی [یادداشتهای آقای ثبوت] .

39506 ـ تهران ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۶۰/۲: محمدحسن فرزند ملا محمد گرگانی، ج۱/۱۳۰۸ [نسخه‌ها ۵: ۶۴۶].

39507 ـ تهران، سپهسالار ۵۷۲ مشیر: نستعلیق سدهٔ ۱۴، وقف ۱۳۱۹، ۱۴۰ گ ۱۴ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۳۸] .

مقامات ریاض = مقامات حمیدهٔ عدیده

از ریاض همدانی، میرزا جعفر، (م ۱۲۶۸) که یاد او در «دیوان: ۲۳۳۸» گذشت. در بیست مقامه، بنظم ونثر، و در آن از مقامات حمیدی و بدیع‌الزمان پیروی کرده‌است. هدایت می‌نویسد اوچندرساله نگاشت از آن‌میان «مقامات حمیدهٔ عدیده» به‌روش «مقامات» بدیع‌الزمان وحمیدی

آغاز : الحمدلله مبدع الانسان و مودع اللسان انشاء الکلم وعلم العلم، مرصع البیان بجواهر البراعة .

39508ـ **تهران** ، مجلس ۴۸۹۰ : نستعلیق خوش جهانگیر مرندی ایکانلو، ۱۲ ج **۱۲۹۸/۲** ، ۹۵ گ ۱۲ س [رؤیت].

مقامات سدیدالدین اعور

سدیدالدین محمد از کردان کرماج، از سدهٔ ششم، که با اثیرالدین اخسیکتی مهاجات داشته است .

بنگرید : ذریعه۹: ۴۳۵ .

39509 ـ **تهران** ، محمد باقر ترقی : شش برگ ازسدهٔ **۶ـ۷** درپایان یك مجموعه از همان روزگار، چندمقامه وسرودههاییست، این نسخه که گویا بخامهٔ خودسدیدالدین باشد بکوشش آقای ایرج افشار درمجلهٔ ادبیات س ۱۶ ص ۶۷۳ـ۶۹۶ چاپ شده است .

مقامه

پس ازستایش ودرود بر پیامبر وخدا، ازشعر وشعرا ومیرزا طبیب طوفان ستایش شده است . و نیز نامهای که میرزا مهدیخان منشی الممالك بوی نوشته و از اوستوده استرا آورده است . **آغاز :** جواهر حمدی که صیرفیان بازار نقود معانی وناظمان سلسلهٔ عقود لالی برشتهٔ فکر و خیال گشته .

39510 ـ **مشهد** ، جامع گـوهر شاد ۵۰۵/۲ : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، ۶ گ ۱۵ س [ف. شهرستانها ۱: ۱۸۱].

مقامهٔ ابوسعید = مناظرهٔ گل و مل

از ابوسعید ترمذی .

مکاتیب عاشق به معشوق

مجموعه نامههای ادبی ست دربارهٔ عشق بازی و مغلق نام کتاب پس ازبسمله آمده است.

39511ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم B ۵۸۲ (۴۲۱۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۳**، ۱۰۲ گ [آکیموشکین ۱: ۵۶۳] .

مکتوب آخوندزاده

میرزا فتحعلی (م ۱۲۹۵ ق)، که یاد اودر واصلاح خطدراسلام: ۵ ـ ۱۹۰ ، گذشت. نامهایست به روزنامهٔ ملت (که نخستین شمارهٔ آن مؤرخ ۱۲۸۳/۱ع۱۴ وتا ۲۰ ج ۱۲۸۷/۲ ق منتشر میشدهاست) مؤرخ ۱۷ رمضان ۱۲۸۳ ق در تفلیس نخست بریکی ازابیات سروش خورده گرفته ، سپس این خردهها رابه آن روزنامه گرفتهاست: ۱ـ چرا درآغازروز نامه عکس مسجد است و بهتر بود نقوشی ازتخت جمشیدیا تاج دوازده ترك صفویان نشان روزنامه میشد ۲ـ چرادرروزنامه سرگذشت سرایندگانرا میگذارید وچرامطالب آموزنده وعام المنفعه نمیگذارید ۳ ـ گفتگویی دربارهٔ نسب سروش شمس الشعرا ۴ ـ خوردههایی به سرودههای همان سروش ، که دارای حسن مضمون والفاظ نیست، وچرا او رالقب شمس ـ الشعرا دادهاند ۶ـ روزنامه رابهتر است بجای چاپ سنگ باحروف سربی چاپ کنند. این نامه بکوشش آقای ایرج افشارچـاپ شده است . (بنگرید: قرتیکا : ۳۵۹۲). **آغاز:** قریتکا به منشی روزنامهٔ ملت سنیهٔ ایران، مکتوب است. برادر مکرم من ازتاریخ جمعه چهاردهم ربیع ـ الاول ۱۲۸۳ درشهر تفلیس روزنامهٔ ملت ایران واصل شد .

39512ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۷۷۶: نستعلیق **۱۲۸۳**، در ۱۲۸۵ با نسخهٔ اصل مقابله شده ، ۲۵ گ ۱۸ـ۱۲ س [ف . سپهسالار ۵: ۶۴۸] .

مکتوب مرتضی قلیخان

مرتضی قلیخان‌فرزندمیرزا علیمحمد خان نظام‌الدوله، نوادهٔ محمدحسین‌خان صدر اعظم اصفهانی (م ۱۳۰۶) ، در رد «مکتوب‌آخوند زاده» .

39513ـ تهران ، سپهسالار ۲۷۸۰ : نستعلیق ۱۲۸۵ که سال‌نگارش است. ۳۲۱ گ ۱۲ س[ف. سپهسالار۵ :۶۴۹] .

ملستان = گلستان

از میرزا ابراهیم مدایح‌نگارش تفریشی، مستوفی خاصهٔ همایونی (۱۲۸۰ ــ ۱۳۲۵ق) تقلیدی‌ست از«گلستان» سعدی، درپنج ساغر و یك‌جرعه ، وخود گویدآنراباسم‌سامی گلستان موسوم‌کردم:ساغر۱ــ درحسن‌سلوك‌وعادت‌ملوك ۲ـ در اخلاق درویشان ۳ـ تفویض‌به‌ذات‌باری ۴درحمق ونادانی ۵ــدرحکم وآداب.جرعه‌در مختصری‌ازسر گذشت‌خود. درآن‌آمده:ابراهیم فرزند مهدی فرزند رضاقلی،زاده در۱۲۸۰ ، درنواحی تفرش درقهستان قم،چندین‌کتاب در سر گذشت سرایندگان‌بپایان‌رسانده‌ام،وکتابی چون«انجمن‌ناصری»درتاریخ‌قاجاریان‌نگاشتم. پس از آغاز‌نسخهٔ رضوی دیباجهٔدیگری‌ست‌که درآن از امیرزاده امیرحسین‌خان نایب‌الدولهٔ مملکت خراسان وامیرتومان‌که برطبع و نشر این‌کتاب‌همت گماشته‌اندستایش‌شده‌است.سه‌کتاب در تراجم:تذکرهٔ انجمن ناصری،تذکرهٔقدسیه تذکرهٔ مجدیه‌ونیز«ملستان»در تقلید«گلستان» از اوچاپ شده است. **آغاز:** حمدخدایراعظمت قدرته، که قدرتش‌موجب حیرت است، وبه‌صنع اندرش مزید فکرت .

بنگرید : مؤلفین مشاد۱: ۴۳ــ تـاریخ تذکره‌های فارسی ۱: ۷۱ و ۳۲۸.

39514 ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۱۴/۴ فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز علی اکبر فرزند میرزااسماعیل سمنانی، متخلص به‌یاهو، ۱۳۳۰ ، (۲۰۱پ ــ ۲۴۴پ) [رؤیت] .

مناظرات خمس

از صاین‌الدین ترکه، که ده نسخهٔآن در ص۱۴۲۱یادشده است: ۱ــمناظرهٔاصحاب‌شیخ عقل با اعوان سلطان‌عشق۲ـمناظرهٔ وهم‌باعقل ۳ ـ مناظرهٔ وهم‌وخیال ۴ـ مناظرهٔ سمع‌وبصر ۵ ـ مناظره ومقابلهٔ عاشق ومعشوق.عرفانی.

39515 ـ موزهٔبریتانیا۲۳۹۸۳/۴ Add: نسخ، با تاریخ ۸۵۸ ق(۱۴۵۴ م)در در دفتر ، (گ۵۳ ...)، همراه۴ گفتاردیگر ازهمو، آغاز برابرهمان نمونه ، هرپنج است [دیو ۱: ۴۲] .

39516 ـ موزهٔبریتانیا۱۶۸۳۹/۲ Add : از سدهٔ۱۷ م، (گ ۱۶ــ۳۱) هرپنج است ، همراه ۸ گفتار دیگرازهمو. آغازبرابر نمونه [دیو۲:۸۳۳] .

39517ـ استانبول ، طـوپقپوسرای H. ۷۰۱: پیرامن سدهٔ۱۱،آغاز برابرهمان نمونه، در فهرست‌بنام «مناظرهٔعقل وعشق» یاد شده است، ۷۲ گ۱۳ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶] .

مناظرات منیر

از ابوالبرکات منیر لاهوری ، درگذشتهٔ ۱۰۵۴ (۱۶۴۴ م) .

گفتگوهاییست میان:مه وقمر، آب وآتش تیغ وقلم،وجز آنها، بامایهٔتوحیدوعرفان.

39518ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۷۲/۵۴۸: تاریخ‌یادنشده[ف.دکتر محمد بشیرحسین ۲:۲۵۸] .

مناظرهٔ رزم و بزم

از صاین‌الدین ترکه، که پنج نسخه‌ی آن درص ۱۴۲۲ یاد شده است. اینك نسخه‌ای‌دیگر:

39519 ـ تهران، ادبیات ۳۲۶/۹ جوادی: نستعلیق **۱۰۸۸**، همراه ۹ گفتاردیگر ازهمو [ف. ادبیات ۳:۱۲] .

مناظرهٔ بغداد و اصفهان

از کمال‌اصفهانی، عبدالسلام‌بن‌الماجد [دانش پژوه] . به‌نثر و نظم. درذریعه‌وفرهنگ‌سخنوران واژهٔ کمال از او یاد نشده است .

39520 ـ موزهٔ‌بریتانیا Or۷۷۲۰: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، ۴۴ گ ۹س [ریو۲: ۶۰۰]. فیلم آن‌دردانشگاه ۷۱۶هست [نسخه‌ها۴: ۶۷۱ـ فیلمها: ۲۰۵] .

مناظرهٔ تیغ و قلم = سبع‌المثانی

از خواجوی کرمانی، که‌یاد اودره کلیات: ۱۸۵۷» گذشت. درمناظرهٔ تیغ‌وقلم‌به‌نثردشوار بنام امیرمبارزالدین محمد، بسال۷۴۸ ساخته است. برای دستیابی به‌نسخه‌های‌این گفتارنسخه‌های «کلیات» اوبررسی‌شود. **آغاز:** الحمدلله‌الذی رضع سیوف‌الالسنة بجواهرالتقدیس و التمجید وانطاق‌السنة السیوف... چنین گوید..

بنگرید : پیشگفتارچاپ‌کلیات‌او، سهیلی: ۷۸.

39521 ـ تهران، ملك ۵۹۶۳/۶ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۲۹**(گ۹)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

مناظرهٔ سیف و قلم

از جلال‌الدین شاه‌خوافی.

39522 ـ تهران، سنا ۲۱۸/۱۵ : نستعلیق نیمهٔ یکم‌سدهٔ **۹**، در «منشآت» نصرالله منشی سمرقندی [نسخه‌ها۶: ۴۸۰].

مناظرهٔ شطرنج و نرد

گفتگوی‌شطرنج و نرداست، بنام‌میر مبارك شاه فرمانروای شوشترخوزستان.

39523 ـ چستربیتی ۱۳۴/۴: نسخ شیخ محمود در**۸۶۴** درشیراز برای‌ابوالفتح پسر بوداق‌بهادرخان‌پسرجهانشاه‌پسر قره‌یوسف ترکمان قرقوینلو [چستربیتی۲: ۶۴].

39524 ـ تهران، استادمینوی ۱۰۷/۴: رونویس ازهمان نسخهٔ چستربیتی [نسخه‌ها۶: ۶۸۲] .

مناظرهٔ شمس و سحاب

از خواجوی کرمانی، که یاداودره کلیات: ۱۸۵۷» گذشت. که پس از «سبع‌المثانی» که‌در ۷۴۸ ساخته‌بودنگاشته‌است. **آغاز:** حمدموفور وشکر نامحصورمتخصص‌بدرگاه‌احدیت و بارگاه صمدیت .

پیشگفتار چاپ‌کلیات او، از احمدسهیلی: ۷۹ .

39525 ـ تهران، سنا ۳۵۲/۳: تعلیق خوش اسماعیل فرزند ابراهیم فرزند عبدالله، **۸۲۰**، زرین، در «کلیات» او [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۴] .

39526 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف): دره کلیات» اونوشتهٔ**۸۲۴**(بنگرید: دیوان او23051) [ف. دکتربیانی: ۲۱۰] .

39527 ـ تهران، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف): دره کلیات» اونوشتهٔ**۹۲۷**[ف. دکتر بیانی: ۲۱۲] .

39528 ـ تهران، ملك۵۹۶۳/۶ :در «کلیات» اونوشتهٔ **۸۲۹**، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

مناظرهٔ شمشیر و قلم = قلمیه

ازوصاف، شرف‌الدین‌عبدالله، بنام ابوسعید فرزند الجایتو، به‌نثرونظم. (بنگرید : سیفیه:

۳۵۸۰) . **آغاز** : رب زدولاتنقص ، چون هلال ربیع الاول به مقام قشلاغ برروی سپهر میناگون سایهٔ ایزدی چهرهٔ زوال زر نمود.

بنگرید : ذریعه۱۷:۱۶۸ .

39529 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۸۸/۱۰ ج : سدهٔ **۸-۹** (۱۱۲پ-۱۱۷پ) نام نگارنده بهمین گونه بخامهٔ نویسنده درآغاز نسخه است. همراه «قلمیه»ی کاشی [ف. ادبیات۱:۴۸۸].

مناظرهٔ شمع و پروانه

ازخواجوی کرمانی، (که‌یاد او در«کلیات ۱۸۷۵» گذشت).

39530 ـ **تهران** ، سنا ۳۵۲/۴ : در «کلیات»او نوشتهٔ **۸۲۰**، بنام«رسالهٔشمع‌وپروانه» (بنگرید: 17564) [نسخه‌ها ۶ : ۵۵۳ و۱:۱۴] .

مناظرهٔ شمع وشمس

ازخواجوی کرمانی (که‌یاد اودر«کلیات ۱۸۷۵» گذشت) .

39531 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ ف): در«کلیات»او نوشتهٔ **۸۲۴**[ف.دکتر بیانی: ۲۱۰] .

39532 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۹۹۱ (۴۶۴ ف): در«کلیات» او نوشتهٔ **۹۳۷** [ف . دکتربیانی:۲۱۲].

مناظرهٔ صوفی وفقیه

مناظرهٔ صوفیان ومتفقهان درسال ۱۰۸۳ است دربارهٔ حلقه‌ذکر جلی وعزلت وخلوت وشال پوشی‌وروزه‌وجز آن. **آغاز** : حمدله. امابعد، باعث برتقریراین کلمات،ذکر مناظره‌ایست که واقع شدمیان بعضی ازمحبان اهل ذکر وطبقهٔ علیهٔ جلیلهٔ صوفیه.

39533 ـ **یزد** ، جامع کبیر، وزیری ۹۹۳ (۴۳۳۸): نسخ‌محمدتقی‌حسینی،غرهٔ ع ۱/**۱۰۸۹**، ۱۹۳گ۱۵س[ف.شیروانی۸۱۱].

مناظرهٔ فار و سنبور = جواهر العقول

درص۱۷۲۶ یاد شده است .

مناظرهٔ گل ومل=مقامهٔ ابوسعید

از ابوسعید ترمذی، ازنویسندگـان سدهٔ ششم. به‌پیروی از«مقامات‌حمدی» دریک‌مقدمه وچهارمناظره میان گل‌ومل: ۱ـ مناظرهٔ آن‌دودر آیتها و اخبار وامثال۲ـ درطب ۳ـ درتعبیر۴ـ در تخلص، بسال ۵۸۵(ثقة) بنام‌برهان الدولة والدین صدر جهان قتلغ بلکا بیغو اسفهسالار ابوالمحامد محمدبن‌علی نگاشته است.درنسخهٔ کاشان‌نام‌نگارنده‌ابوسعدونام‌نوشته«مقامهٔابوسعید» آمده است وازروی همین نسخه‌که ناقص‌است‌در نبیذکهن درساغرسخن بسال۱۳۴۷خ‌چاپ‌شده است، وباردیگر در«فرهنگ ایران‌زمین»جلد ۱۶ . **آغاز**: شکر وسپاس‌آفریدگاری‌راکه‌بر شاخ گل‌میگون‌تاج‌خروس‌ودواج طاوس‌ازاکرام شامل اوست .

بنگرید : ذریعه۱۸:۲۳۳ (گل ومل) ـ فیلمها : ۸۱۳ .

39534 ـ **کاشان**، حسن عاصفی: نوشتهٔ **۵۸۵** ، همراه «ورزنامهٔ»هشت‌بابی، جهان‌نامهٔ بطان، حکایتهای فکاهی. این‌نسخه بنام مـقامهٔ ابوسعید است وازروی‌همین نسخه‌چاپ‌شده‌است [فیلمها: ۸۱۳].

39535 ـ **چستربیتی** ۱۳۴/۳: نسخ شیخ محمود در**۸۶۴**، درشیراز برای ابوالفتح پسر بوداق بهادرخان‌پسرجهانشاه‌پسرقره‌یوسف ترکمان قرقوینلو [ف. ۲:۶۴] .

39536ـ **تهران**، استادمینوی۱۰۷/۳:

رونویس ازهمان نسخهٔچستربیتی، تازه[نسخه‌ها ۶: ۶۸۲] .

39537 ـ **تهران**،سنا۲/۲۹۵: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده. در فهرست آمده: **چهار مناظرهٔ گل و مل** [نسخه‌ها۶: ۵۲۳].

مناظرهٔ گل و مل

بندی‌ست کوتاه در گفتگوی گل و مل وجز نگاشتهٔ ابوسعید ترمذی است.

39538 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۵۵۲/۱۲: نسخ‌سدهٔ**۷** ، فیلم آن‌در دانشگاه ش ۵۴۲ هست [فیلم: ۴۳۳ و۸۱۳].

مناظرة اللبد و البادیه = لبادیه

از خواجوی‌کرمانی(که یاداودر«کلیات: ۱۸۷۵» گذشت).درمناظرهٔ نمد و بوریاست در سوانح سفرحجاز وداستان گذروی به‌خانقاهی‌و دیدارپیری که‌خوددامعروف کرخی‌مینامیده‌به‌نثر دشوار، بسال۷۴۸ساخته‌است. **آغاز:** حمدوثنا که سجه‌طرازان‌حظایرجبروت‌زمزمهٔ آن‌درعالم‌جان.

بنگرید: پیشگفتارچاپ‌کلیات او ، احمد سهیلی‌خوانساری: ۷۸.

39539 ـ **تهران**، سلطنتی ۱۲۱۴۹ (۴۶۳ف): در«کلیات»او نوشتهٔ **۸۲۴**[ف.دکتر بیانی: ۲۱۰] .

39540 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۶۳/۵ : نستعلیق، در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۲۹** (گ۱۱)، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

39541ـ **تهران**،سلطنتی۲۹۹۱(۴۶۴ ف):در«کلیات»او نوشتهٔ**۹۲۷**نسخه‌بنام«الرسالة الثالثه» است [ف. دکتر بیانی :۲۱۲].

مناظرهٔ مادی و الهی

گویابنام‌رفیق وشفیق. **آغاز:** بنام‌آنکه‌هستی نام ازویافتـ فلك‌جنبش زمین‌آرام‌ازویافت.. امابعد، درعنفوان‌جوانی‌روزی درحجرهٔخلوت نشسته ... یکی ازدوستان.

39542 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۴۴۰: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۴**، ۴۰۰ گ۱۲ س [ف. شهرستانها۱: ۱۸۴].

مناظرهٔ مهر و ماه = مرآت‌الجمال

بدلیسی، که‌درص ۳۶۲۴ گذشت.

مناظرهٔ نثر و نظم = جهل مرکب

درص۳۵۵۲ گذشت .

منشآت

در این‌فهرست‌تاآنجاکه توانسته‌ام‌منشآت ونامه‌ها را برحسب موضوع دسته‌بندی کرده‌ام، چنانکه‌نامه‌های‌فلسفی‌دربخش‌فلسفه(ص۱۴۲۶) و نامه‌های عرفانی دربخش عرفان (ص۱۴۲۶ و۱۴۳۴) نشان داده شده است، ودرزیرچند منشئه‌ای‌آورده میشود که بیشترمایهٔ ادبی دارد. نامه‌های دوستانه وفرمانهاومنشورهانیزدربخش جداگانه‌ای خواهدآمد.

منشآت

ازصادقی کتابدارافشار(که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۷۷» گذشت). در دو نسخهٔزیرفارسی‌وترکی

را درهم آمیخته ملمع نگاری کرده است.

39543ـ **تهران**، ملك۷/۶۳۲۵: در «کلیات» او ازسدهٔ **۱۱**، ملمعات فارسی و ترکی اوست و نسخهٔ کاملی مینماید [رؤیت].

39544ـ **تهران**، دانشگاه۱۰/۷۳۹۵: همراه «دیوان» او از سدهٔ **۱۴**، گزیدهٔ منشآت ملمع فارسی‌وترکی اوست(۹۰ر-۹۷پ)[مجلهٔ هنر ومردم ۹۰ :۱۴].

منشآت

طغرای مشهدی (که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۹» گذشت). گفتارهای‌اوکه درفهرستانها بدانها نام ویژه‌ای داده‌نشده است درزیر آورده میشود.

39545ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۷: در جنگ نوشتهٔ**۱۰۷۲**، (ص ۵۷۹) گفتاری‌ست بعنوان «انشا» همراه‌چند گفتاردیگر از او[ف. مجلس ۸:۱۸].

39546ـ**قاهره**، دارالکتب۵۲۷۸ش: شکستهٔ عباسقلی شاملو، **۱۱۲۶**، **آغاز:** ثنای بهارپیرای که‌انگشت‌سبزه‌را بدانها شبنم‌غلطان. زرین [ف.مخطوطات۲:۱۹۵].

39547ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۹۱۰: خوشخط، **۱۱۸۳**ق، درفهرست بنام : **انشاء** ملاطغرا یاد شده [لباب‌المعانی، عبدالرحیم مولوی:۳۶۴].

39548ـ **تهران**، ادبیات۵/۱۷۵حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باعنوان«منشآت»[ف.ادبیات ۲:۴۹].

منشآت

از ملافوق‌الدین فوقی‌یزدی(که یاداو در «کلیات، ۱۸۸۸» گذشت). منشآتی‌است باهمان شیوهٔ هزلی و انتقادی او.

39549 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۲۶۱۹: نستعلیق **۱۱۴۰**، (۲۵۷پ-۲۹۸ر). با این عنوانها: ۱-قصهٔ‌شوزلیه۲-مقدمهٔ‌عاشق‌شدن‌میرزا خان‌تبریزی بابچهٔ‌ریسمان باز۳-نامهٔ‌بچهٔ‌ریسمان باز بەمیرزاخان۴-ابیاتی‌که‌به‌آن‌بچه‌نوشته‌اند ۵- پاسخ‌آن‌بچه‌بمیرزا۶- شرح‌رقعهٔ‌مولامحمد حسین‌کاشی۷-رقعه‌ای‌که دربندرسورت‌بەمیرزا خافی‌نوشته‌شده۸-لغزعجیب ۹-نصیحت‌بەفرزند خود، سپس «اوطوزگنج». **آغاز:** فقراتی‌چند که دارالسلطنه لاهور انتظار یافته که عازم دارالخلافه‌شاهجهان آبادبود:شبی درعزلت‌که تنهایی باشاهدخود سرگرم شراب صحبت‌بودم [ف. دانشگاه۹ : ۱۴۸۶].

39550ـ **تهران**، ملك۴/۵۱۰۴: شکسته نستعلیق صفر **۱۳۱۶**، (۱۱۰ پ - ۱۲۱ر)، **آغاز:** برعزیزانیکه‌علم نشاط‌درمیدان انبساط افروخته‌اند، این نکتهٔ لطیفه مستور نماند [رؤیت].

منشآت

مدهوش گلپایگانی (که یاد اودردسر - العزیز:۱۶۳۲» گذشت).

39551 ـ **تبریز**، ملی۲۵۴۶ (۶۰۷ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ نگارنده، **۱۲۴۷**، [ف. سیدیونسی ۲:۶۵۸].

منشآت

گویا بخشی ازکتابی یارساله‌ای‌باشد، تا اندازه‌ای انتقادی‌با تضمین نام‌چیزهایی‌مانند سنگ وفلاخن وشیشه‌وآتش‌ومومیائی‌واستخوان ولوزیان، وسبحهٔ خاك کربلا، وجانمازهای‌قالی کارکشمیر، وقالی‌بافان‌فرنگ‌وکرمان وجانماز

ساز قاین وکاشان ، ولنگ‌قطیفه، تامیرسد بنام معاویه وشمر. ودرهر نامه‌ای برخی ازاین‌نامها بتناسب بالوازم ومشابهات آنهابکنایه واستعاره آمده و بسیارشیرین وشیواست. در آن از نان و حلوای بهایی یاد شده، وباید ازمنشیان سدهٔ ۱۱-۱۲ هند باشد [دانش پژوه].

39552 ـ **تهران**، دانشگاه۴۷۹۳:سدهٔ **۱۱-۱۲** ، آغاز وانجام‌افتاده. **آغاز**:حریفان خوش خیال رسیده جفا، کهاگرسنگ‌این‌سخت جانی‌که پیوسته درفلاخن اطواداین‌طایفهٔست نهاد مهیاست ، ۱۰ گ [ف . دانشگاه ۱۴ : ۳۸۳۳] .

مهر و محبت

39553 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۱۴۹: در جنگی از سدهٔ**۱۳** [ف.شهرستانها ۱۰۳:۱] .

مینا بازار

منسوب به‌ظهوری ترشیزی(که یاد او در «کلیات : ۱۸۸۰» گذشت)وگویاازارادت‌خان واضح درگذشتهٔ ۱۱۲۸ (۱۷۱۶ م) باشد. نثر مصنوع ومنشیانه است، دروصف میوه، پارچه ، شیرینی و دیگر خوردنیهای بازاری‌ست کـه نگارنده‌دیده و«مینابازار» خوانده میشده‌است. مینابازارهم‌اکنون نیزدرپاکستان برپا میشود. چندین‌باردر هند وپاکستان چـاپ شده است. **آغاز**: عصمتیان روپوش حیاپرور وخلـوتیان عفت‌کوش پاك نظر را مژده باد .

بنگرید : ف . مشار: ۱۴۴۴ .

39554 ـ **پاکستان**، گنج‌بخش۸۹۰/۱ و ۱۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۴ گ [ف. تسبیحی۱: ۵۷۷].

39555 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۳۴۷۴/۴۴۹:در«کلیات»ظهوری‌نوشتهٔ **۱۲۳۴** (۱۸۱۹م)[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲ : ۳۳۳] .

39556 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۳۶۴۸/۶۲۷: سدهٔ**۱۳**[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۲:۳۳۷].

39557 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۶۱۶/۱۵۶۶ : تاریخ‌یاد نشده ،در «کلیات» ظهوری [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۲:۳۳۲] .

میمیه = رسالهٔ . . .

از فریدون فرزند عکاشه (کـه یاد او در «میمیه:۳۵۷۳» گذشت) .

39558ـ **تهران**،مجلس۲۲۶۳:همراه «میمیه»ی اونوشتهٔ **۷۸۶** وجز آن (ص ۱۱۰- ۱۱۶) [ف. مجلس ۶: ۲۱۸] .

ن

ناز و نیاز

ابن یمین. نامه‌هاییست‌میان‌عاشق‌ومعشوق به‌نثر وسروده هایی در میانه . **آغاز**، بلهوس درطمع قنادی‌که مگر خاموشی ازرضاست . . . جواب نامهٔ معشوق : رسید قاصد درجی زمشك ناب آورد ـ چه‌جای‌درج در خوشاب آورد.

39559 ـ **تهران**، دانشگاه۳۹۲۱/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳** (ص۲-۳۰) آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه ۲۹۰۹:۱۲].

ناز و نیاز

از مجنون رفیقی (که یاد او در «آداب خط: ۱۹۰۲» گذشت). بنام ابوالمظفر حسین بهادرخان گورکان، در یك مقدمه و چند باب (نسخه‌ها گوناگون است)، به نثر رنگین در ناز و نیاز معشوق. **آغاز:** شکر و ستایش معشوقی را که عاشق وار نامهٔ تحیت را در صورت عشق بعاشقان خود فرستاد ... معروض میدارد منشی این نامه حقیقی مجنون رفیقی.

39560 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۲۰/۵: نستعلیق **۱۰۰۵**، آغاز افتاده، در ۱۴ باب [نسخه‌ها ۵: ۶۳۸].

39561 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۳۸/۱۳۳: درجنگ ابن‌خاتون، نوشتهٔ **۲۴-۱۰۵۷**، در یك مقدمه و شانزده بـاب، **آغاز:** ای عاشق نـاز ارجمندان، (گ ۵۱۵).

39562 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۶/۵۵: نستعلیق سدهٔ ۱۱، با تاریخ **۱۰۶۰** در دفتر، (ص ۲۸۰-۲۸۲)، درفهرست آمده در چهار باب، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۹۷].

39563 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۷۵/۶: شکسته نستعلیق محمد علی شیرازی، در **۱۲۷۳**، برای نجفقلی استرآبادی نصرت (ص ۴۸-۵۸) در یك مقدمه و ۱۶ باب باید باشد که تا پایان ۱۳ را دارد، **آغاز:** ای عاشق راز دردمندان [ف. مجلس ۸: ۴۳۹].

39564 ـ **تهران**، سنـا ۷۵۵۲/۵: نستعلیق **۱۲۷۶** [نسخه‌ها ۲: ۲۴۹].

39565 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۱۷/۱۱۶۴/۴: نـوشتهٔ **۱۸۴۳** م **آغاز:** معروض میدارد منشی این نـامهٔ حقیقی مجنون رفیقی، درفهرست نام نگارنده نادرست میرعلی کاتب یاد شده‌است، و شمارهٔ بابها سیزده یاد شده است.

39566 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۰۶/۴۸۲/۱: سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۲: ۳۷۸].

ناسخ و منسوخ

ازعبید زاکان، (که یاد او در «اخلاق الاشراف: ۱۵۲۷» گذشت) وشاید این نیز همان «اخلاق الاشراف» او باشد.

39567 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۹۰: در جنگ نوشتهٔ **۸۳۶**، (۱۹۴ هامش) [نسخه‌ها ۲: ۷۲].

ناموس اکبر = چهل ناموس

ضیاء نخشبی، در ص ۳۵۵۴ گذشت.

نامهٔ ناشی = هوس نامه

ازدانش شیرازی، صدرالافاضل لطفعلی، (که یاد او در «آداب المحادثه: ۱۵۱۶» گذشت). برای میرزا ابوالقاسم جندقی متخلص به هوس، و میرزا ابوالحسن جندقی، در سه بخش بروش «السامی فی الاسامی» بهزل و شوخی نگاشته است.

39568 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۳۴/۹: سدهٔ **۱۳-۱۴**، (۳۰۴-۳۳۶) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۸۹].

نتایج الکلیات

از شوریدهٔ شیرازی، عبدالوهاب (که یاد او در «گلستان: ۳۶۱۶» گذشت). گزیدهٔ کلیات سعدی‌ست، در یك مقدمه با دو مقالت و سپس شش نتیجه و یك خاتمه: مقالت یکم درسر گذشت سعدی، دوم برخی از (مزخرفات این ذرهٔ بیمقدار). که تقلیدی ست از «گلستان» سعدی. سپس شش نتیجه: ۱ـ درنتایج فقرات گلستان ۲ـ نخبهٔ حکایات بوستان ۳ـ زبدهٔ قصاید فارسی ۴ـ لب غزلیات ۵ـ خلاصهٔ دیگر منظومه‌ها از ترجیع

و علوم انسانی

وقطعه ورباعی وتك بیتها ۶ـ پاره‌ای ازمطایبات. خاتمه دربرخی ازهزلیات .

آغاز: نتایج کلیات. حمدوسپاس نثار بارگاه خداوندی جل جلاله.

39569 ـ **مشهد**،رضوی۱۰۴۸ادبیات (۸۷۵۱) : نستعلیق آدینهٔ ۲۲ج ۱/**۱۲۷۴** با قلم‌خوردگی ازخودنگارنده، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی۷: ۸۸۱].

نخبایه = رسالهٔ ...

از فریدون فرزند عکاشه ،(که یاد او در «ربیعیه: ۳۵۷۳» گذشت) .

39570ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۶۳ : همراه «ربیعیه» نوشتهٔ **۷۸۶** (ص۱۸۱–۱۸۵) [ف. مجلس ۶: ۲۱۸] .

نزهة الارواح

امیرحسینی‌هروی، که ۶۰ نسخهٔ آن درص ۱۴۵۲ گذشت . اینك نسخه‌هایی دیگر :

39571 ـ **تهران** ، مجلس ۳۴۵۰ : نستعلیق شیخ احمد تبریزی ، در**۸۸۹** ، آغاز برابر نمونه، زرین ، ۱۷۶ ص ۱۴ س [ف . مجلس۱۰: ۱۳۰۷] .

39572 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۲۹ Or: نستعلیق،**۹۲۵**ق(۱۵۱۹م)، آغاز برابر نمونه،۸۴ گ ۱۵س [ریو ۱: ۴۰] .

39573ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۷۶ (۴۴۱۵ف): نوشتهٔ **۱۰۱۲**، (۴۸پ-۹۷ر) [آکیموشکین۱:۵۸۵] .

39574 ـ**تهران** ، سپهسالار ۲۸۲۳ : نستعلیق ایدمی‌محمد فرزندعثمان، پایان‌ذیقعدهٔ **۱۰۵۰**، شش‌صفحهٔ آغاز نونویس، ۶۶گ[ف. سپهسالار ۵: ۷۰۹].

39575 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۱/۲۹۸/۳۳۰۳: رمضان ۱۹ پادشاهی والا . درشاهجهان‌آباد، گویا **۱۰۵۶** (۱۶۴۶ م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۶۱].

39576 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۲ (۴۴۱۴ف): باتاریخ**۱۰۶۰** دردفتر، (۱ پ ـ ۲۳۱پ) [آکیموشکین ۱: ۵۸۵].

39577 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۰۳۸: نستعلیق رمضان فرزند حسین قنبر ، شوال **۱۰۶۴** ، ۹۳ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۷۰۹] .

39578ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۸۰۳/۷۷۰ : عطاءالله، ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۰۹۸** (۱۶۸۷ م)[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۲۶۱] .

39579 ـ**تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۲۶۱: نستعلیق محمد فرزندحسین قراچه‌داغی تبریزی، سدهٔ**۱۱**، آغاز افتاده،۱۹۲ص ۱۱س [ف. دیباجی ۲: ۱۱] .

39580 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۸۳۷/۸۰۴:سدهٔ**۱۱**[ف.دکترمحمد بشیرحسین۲: ۲۶۰] .

39581 ـ**موزهٔ بریتانیا** ۲۶۲۹۲/۱ Add: ازسدهٔ**۱۷** م ، (گ۸۶-۹۴) [ریو۲: ۸۶۱] .

39582 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۸۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، انجام افتاده، ۱۱۰ گ ۱۴ س[ف. دانشگاه۱۶: ۴۰] .

39583 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم V۳۱۷ (۴۴۰۲ ف): نوشتهٔ**۱۱۱۹**، ۱۲۰گ [آکیموشکین۱: ۵۸۴] .

39584 ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۶۳ (۲۸۴ف) : نستعلیق**۱۱۵۰**، آغازبرابر نمونه، ۷۸گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲۸۲].

39585 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۱۴۱ (۴۴۱۱ف) : باتاریخ ۱۷۷۰م (؟) دردفتر ، (۶۳پ ـ ۸۳ر) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۵] .

39586 ـ تهران، دانشگاه ۵۶۰۲ : نستعلیق میرزا احمد، ۲۰ع ۲ /۱۱۸۱،زدین، بامهر مؤرخ ۱۱۹۲ و ۱۲۲۰ ، ۹۹گ۱۵ س [ف. دانشگاه۱۶: ۴۴] .

39587 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۸۱۷ Add: شکسته آمیز هند،سدهٔ ۱۸م، ۱۰۳ گ ۱۵س[ریو۱: ۴۰] .

39588 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۲۱۰۷ (۴۴۰۹ف): نوشتهٔ ۱۲۰۳،(۳پ ـ ۱۲۵ر) [آکیموشکین۱:۵۸۵] .

39589 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۹۳(۴۴۱۲ف): نوشتهٔ ۱۲۱۳، ۹۵گ [آکیموشکین ۱:۵۸۵].

39590 ـ تهران،سپهسالار ۵/۷۱۷۰: نسخ ۵شوال ۱۲۴۳ (۱۴۲پ ـ۲۰۵پ)[ف. سپهسالار ۵:۷۰۹] .

39591 ـ لنین گراد،اکادمی علوم۹۷۱ A (۴۴۰۴ ف) : نوشتهٔ ۱۲۴۴، ۱۱۱گ.

39592 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۹۳۶ (۴۴۰۶ ف):نوشتهٔ ۱۲۴۴، ۱۰۹گ [آکیموشکین ۱:۵۸۴] .

39593 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسود شیرانی۲۰۸۴/۵۰۹۶: مظفر حسین ۱۹۱۱ بکرمی (۱۸۵۴م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲:۲۶۱] .

39594 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۲۸۸ (۴۴۱۳ ف): نوشتهٔ ۱۲۶۳، ۱۵۱ گ [آکیموشکین ۱ :۵۸۵].

39595 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۱۹۵۰(۴۴۰۸ف): نوشتهٔ ۱۲۷۵، [۳۳پ ـ ۱۳۸پ] [آکیموشکین ۱:۵۸۴].

39596 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۲۵ (۴۴۱۰ ف): با تاریخ ۱۲۸۱ در دفتر، (۱ پ ـ ۱۳ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۸۵] .

39597 ـ تهران ، خانقاه‌نعمت اللهی ۲۹۰: نستعلیق زیبای‌غلامحسین فرزنداسماعیل کرانی، ع۲/۱۲۹۸، در روستای سعید آباد سیرجان، آغازبرابر نمونه، ۱۸۹گ۱۱س [ف. دیباجی۲ :۳۳] .

39598 ـ داکا ، دانشگاه ۲۳۶ DU (۲۸۵ ف) : نستعلیق، سدهٔ۱۹م، ۷۸گ [ف. حبیب‌الله۱ : ۲۸۴] .

39599 ـ تهران،سپهسالار۲/۲۹۵۰: تاریخ یاد نشده(۲۶۹ر–۱۸۲پ)[ف.سپهسالار ۵: ۷۰۹] .

39600 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۸۵۵ A (۴۴۰۳ ف) : بی‌تاریخ، ۱۰۶ گ.

39601 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۹۳۵ (۴۴۰۵ف) : بی‌تاریخ ، (۲۵ پ ـ ۴۹ پ) .

39602 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۰۹۵ (۴۴۰۷ ف) : بی‌تاریخ،۹۳گ.

39603 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۴۹۰ (۴۴۱۶ ف) : بی‌تاریخ،(۱۲۳پ ـ ۱۶۲پ) .

39604 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۸۱۹ (۴۴۱۷ف) : بی‌تاریخ، (۱۷۳پ ـ ۲۳۹ر) [آکیموشکین ۱:۵۸۴–۵۸۵].

39605 ـ پیشاور،دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۰۲۶ : خوش خط [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۱۸۹].

39606 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۰۸/۲/۱۷۸۸ : تاریخ‌یادنشده.

39607 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۲۷/۷۹۴: آغاز وانجام افتاده[ف. دکتر محمدبشیرحسین۲:۲۶۱].

نزهة السرور

ازمعین‌الدین یـزدی. از سدهٔ هشتم، در گذشتهٔ ۷۸۹، نگارندهٔ «مواهب الهی»درتاریخ خاندان مظفر. گفتاری‌ست آراسته بـاصنایع بدیعی، مؤرخ ۷۵۷. **آغاز:** الحمدلله‌حق‌حمده والسلام‌علی خیرخلقه... دراین‌مدت که تعاطی کئوس نشاط چهرهٔ روزگاربرافروخته وتناول اقداح‌کامرانی خرمن عموم سوخته.

بنگرید: تاریخ یزد: ۲۰۶ ـ پـیشگفتار چاپ مواهب الهی. ازسعیدنفیسی:۱۲ـمؤلفین مشار۶: ۲۶۳.

39608 ـ **تهران،** ادبیات۱/۱۸۸ج: نسخ سدهٔ **۸ ـ ۹**، در دفتر از شاه شـجاع (۷۵۹ـ۷۸۶) یاد شده‌است،آغازبرابر نمونه، ۱۲۱گ ۲۱ س [ف. ادبـیات ۱: ۴۸۸].

39609ـ **تهران،** حقوق ۴۶/۱۵ ج: سدهٔ **۱۱**،(۲۶۵پ‌ـ۲۶۷ر)، آغازبرابر نمونه، [ف. حقوق:۲۱۷]. بایدهردونسخه به‌دانشگاه منتقل شده باشد.

نسیم الربیع

ازناشناس. ترجمهٔ بخشی از«ربیع‌الابرار» ابوالقاسم محمود فرزند عمر ز مخشری، درـ گذشتهٔ ۵۳۸ است. در۸۲باب، متن‌آن در۹۲ باب است.

بنگرید: کشف الظنون ۱:۸۳۲ (ربیع ـ الابرار).

39610 ـ **استانبول،**اونیورسیته۴۱۱ فارسی: نسخ نیکروز فرزند خضـر شاه، ۱۰ ذیقعدهٔ**۸۷۳**،۱۹۳گ۱۹ س.فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۲۳۷ هست [فیلمها: ۲۶۶].

نصف جهان = نقش جهان

نفایس العرایس

در بخش تواریخ‌پیامبران خواهدآمد.

نفایس الکلام و عرایس = الاقلام

ازرضی احمد فرزند محمود فرزند احمد سمرقندی، در دوبخش: ۱ـامثله ۲ـمفاوضات. نکاشتهٔ ۶۴۳.

39611ـ **استانبول،**ایاصوفیا۴۳۳۶: نستعلیق ذیقعدهٔ**۸۷۱**، ۱۲۶گ ۱۱س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۲۸ هست [فیلمها: ۲۶۷].

39612ـ**استانبول،**اونیورسیته۱۲۰۲ نسخ**۸۹۳**، ۱۴۲گ. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۵۲هست [فیلمها:۲۶۷].

39613 ـ**تهران**، ملك ۸۵۰: نسب و تاریخ نگارش ازاین نسخه بدست آمـده است [فیلمها: ۸۰۲].

نقش جهان درتعریف اصفهان

از رفیع‌الدین محمد، درتعریف اصفهان. گفتاری بنام «نصف جهان فی‌تعریف اصفهان» ازمحمد مهدی اصفهانی بکوشش دکترمنوچهر ستوده‌چاپ شده است.

بنگرید: مجلهٔ سخن۱۲: ۱۲۷۰.

39614 ـ**عبدالحسین بیات**۱ جنگ رفیع‌الدین رافع، باتاریخهای**۱۰۷۸ـ۱۰۸۴** (ص۱ـ ۱۲) [نسخه‌ها ۶: ۱۰۹].

نقل عرایض

چندربهان، دربخش منشآت خواهدآمد.

نکات

از بیدل دهلوی لاهوری (که یاداودر «دیوان: ۲۲۵۴» گذشت) . در کلیات او بسال ۱۲۸۷ق و پس از آن چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه۹ : ۱۵۲ ـ ف . مشار: ۷۲۰ .

39615 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۱۹/۳ Add : پیرامن **۱۱۵۲** (۱۷۳۹م) (گ۵۵-۷۳) [دیو ۲: ۸۲۶] .

39616 ـ **بنگال** ، ایشیاتـك E۲۱۴ (۹۵۱): شکستهٔ **۱۱۶۹** ق [ف. بنگال: ۶۲].

39617 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم C۲۴۷۳ (۷۳ذیل): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۲۱** [ف. آکیموشکین ۱: ۶۲۸].

39618 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم C ۱۲۴۷ (۳۷۷۶ف) : در «مجموعه» نوشتهٔ **۱۲۲۶**، [آکیموشکین ۱: ۴۹۶].

39619 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم B ۴۴۶۵ (۴۵۰۰ ف) : نوشتـهٔ **۱۲۴۴** ، ۶۶ گ .

39620 ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم B ۲۳۴ (۴۴۹۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۹** ، (۴پ-۷۱پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۴] .

39621 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۸ E (۳۴۳۲ف) : در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۲۵-۱۳۰۱**، (۱۲۸پ ـ ۱۴۶ پ) [آکیموشکین ۱: ۴۴۲] .

39622 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۹۹۰ (۴۴۹۹ ف) : بی تاریخ، ۸۸ گ.

39623 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم C۱۴۳۰ (۴۵۰۱ف): بی تاریخ، (۱پ-۷۷پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۴] .

39624 ـ **بنگال** ، ایشیاتـك E۲۱۳ (۹۰۷): آغاز افتاده ، همراه بارقعات او [ف. بنگال: ۶۲] .

نکاح ملا دوپیازه

که یاداودر «تعریفات: ۳۵۴۷» گذشت. انتقادی، هزلی.

39625 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۵۱۵۷/۲۱۴۵: نوشته پیرامن **۱۱۳۳** (۱۷۲۱ م) ، همراه «منشآت» او [مخطوطات دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۱۶۳].

نکت العارفین

از صادق، امثال هندیست بفارسی.

627 ـ 39626 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۲۷۱۵ و ۲۷۱۶: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۵۴ و ۲۹۵۵ هست [فیلمها: ۲۶۸] .

نگارستان

از مولانا معین الـدین اسفراینـی یزدی آوه‌ای جوینی عارف، بـدستور پدر خود، وبنام استاد خود ابوالفتح هبةالله فرزند سعدالدین یوسف حموی، وصدرالمسلمین غیاث الدین محمدفرزند رشیدالدین فضل الله بسال ۷۳۵، به پیروی «گلستان» سعدی به نثر ونظم آمیخته به عرفان، درهفت باب نگاشته پیشکش سلطان ابوسعید بهادر خـان گورکانی (۷۱۶-۷۳۶) کرده است: باب ۱ـ مکارم اخلاق ۲ـ صیانت وپرهیزکاری ۳ـ حسن معاشرت ۴ـ عشق ومحبت ۵ـ وعظ ونصیحت ۶ـ فضل ورحمت ۷ـ فوایدمتفرقه . بخشی از آن در هند چاپ شده است. **آغاز**: حمدوسپاس مرخدایی راکه ازلیتش ازسمت بدایت منزه است.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۷۹ (معین جوینی)

فرهنگ‌سخنوران: ۵۵۶ـ کشف‌الظنون۲: ۱۹۷۶ (نگارستان) ـ سبک‌شناسی۳: ۱۵۶.

39628 ـ **اصفهان**، عمومی ۳۲۶۰ : نسخ سدۀ ۸، **آغاز:** درباب یکم‌افتاده: رنج‌کش گرمراد میطلبی... حکایت‌سالی درنواحی‌مصر قحطی‌عظیم‌افتاد، ۳۲۲ص۱۷س[ف. دکترمقصود ۱: ۱۶۷] .

39629 ـ **ساری**، طاهری‌شهاب: کهن ازسدۀ ۸ ، آغاز وانجام افتاده، ۲۳۴ ص ۱۰ س [نسخه‌ها ۶: ۶۳۴] .

39630 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۵۲ ادبیات (۸۴۱۴): نستعلیق ع۲/۹۸۹ آغاز برابر نمونه ۳۴۸ گ ۱۵س [ف. رضوی ۷: ۸۸۴] .

39631 ـ **تهران**، مجلس۵۷۴۶: نستعلیق سدۀ ۱۰، آغاز برابر نمونه، زرین، ۴۳۲ص۱۶ س[ف. مجلس۱۷: ۱۸۷].

39632 ـ **لندن**، انجمن‌آسیائی‌پادشاهی a ۳۵۲: نوشتۀ ۱۰۳۷ [نسخه‌ها۵: ۶۸۰].

39633 ـ **قونیه** ۲۵۳۳ : نستعلیق چهارشنبۀ ۱۰۵۵، ۳۸۹ گ۱۷ س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۳۱۹ هست[فیلمها ۱: ۲۶۸] .

39634ـ **تهران** ، حقوق ۱۷۴ ج: نستعلیق‌سدۀ ۱۱، آغازدردیباجه وپایان‌افتاده، ۱۳۴ گ ۱۷س[ف. حقوق: ۲۲۱].

39635ـ **تهران**، دانشگاه۳۸۶۴/۵۶: نستعلیق سدۀ۱۱ ، تنها بندی ازآنست (۱۷۳-۱۷۵).

39636ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۵۸ : نستعلیق‌سدۀ۱۱، وتاریخ۹۶۷ را دارد، ۳۱۲ گ ۱۷س[ف. دانشگاه ۸: ۵۳] .

39637ـ **تهران**، ادبیات۳۶ج: نستعلیق سدۀ ۱۱، آغاز وانجام افتاده، ۲۵۶ گ۱۴س [ف. ادبیات۱: ۵۱۲].

نگارستان بی‌مانند

از ابن‌کمال پاشا، احمد فرزند سلیمان، که‌یاد اودر«وجود : ۸۵۹» گذشت. بسال۹۳۹ بنام‌صدراعظم‌پاشا وزیرسلطان‌سلیمان‌قانونی، به‌پیروی «گلستان» سعدی، درهشت‌باب، درپند و اندرز وداستانهای تاریخی‌نگاشته‌است. **آغاز:** منتهای بی‌انتها خدای‌بی‌همتای‌را عزوجل که درتشیید مبانی‌حکمش عجل‌است .

بنگرید: هدیةالعارفین۱: ۱۴۱ـ کشف‌الظنون۲: ۱۹۷۶ـ مؤلفین‌مشار ۱: ۴۴۶.

39638 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۹۷۲ : نستعلیق، نیمۀ دوم‌محرم ۹۷۳، ۱۸۱ گ ۲۱س [ف. دانشگاه۱۲: ۲۹۶۸]. فیلم‌آن‌در همان کتابخانه‌ش ۲۰۸۳ هست[فیلمها: ۲۶۹].

39639 ـ **مدینه**، عارف‌حکمة ۲۸۷: نوشتۀ ۹۷۳، ۲۳۰ گ[نسخه‌ها۵: ۴۹۱].

39640ـ **استانبول**، ایاصوفیا۴۳۳۸: نسخ‌عزیزالدین فرزند احمد عزالدین‌هنکوبی لاری، محرم ۹۸۲ درمکه، ۱۸۴ گ۲۱س. فیلم آن دردانشگاه ش۴۲۸هست[فیلمها : ۲۶۹].

39641 ـ **کپنهاك**، سلطنتی ، اهدائی دانشگاه: تعلیق ابوالعلا علی‌متخلص‌به‌فریدی، ذیقعدۀ ۹۸۲ [نسخه‌ها۵: ۷۱۰] .

39642ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۱ تاریخ فارسی: بی‌تاریخ، ۲۳۵ گ ۱۷س.

39643ـ **قاهره**، دارالکتب۳۹م‌تاریخ فارسی: نسخ، ۲۳۱ گ۱۳ س. زرین.

39644 ـ**قاهره**، دارالکتب۱۳۵أدب فارسی طلعت: ۲۱۶ گ ۱۳س[ف. مخطوطات ۲: ۲۲۳] .

نمد و بوریا = مناظرة اللبد و... خواجوی کرمانی در۳۶۳۷ گذشت.

نمکدان

از جیحون یزدی، (که یاد اودر«دیوان : ۲۲۷۵» گذشت). به‌نثر و نظم‌در برابر«گلستان» سعدی. **آغاز:** حمدمؤید محمودی‌راجلت‌قدرته که مناجاتی ویرا خواهدبود.

39645_ **مشهد،** رضوی ۳۸۳ ادبیات (۴۶۲۳) : همراه «دیوان» اومـؤرخ **۱۳۰۸** آغازبرابر نمونه [ف. رضوی۷: ۳۸۷].

39646_ **تهران ،** سنا۱۰۳ : شکسته نستعلیق همراه«دیوان» اومؤرخ**۱۳۱۶**(ص۱_ ۲۹) [نسخه‌ها۶: ۴۴۰] .

نمونۀ انشا

از طغرای‌مشهدی، (که یاد اودر«کلیات : ۱۸۷۹» گذشت). یکی‌ازمنشآت‌اوست‌دربرخی ازصفات پادشاه: سخـاوت، عدل، شجـاعت ، کمانداری، علم‌ربانی ، خـوشنویسی، والایی، سرودشناسی. **آغاز:** طغرای‌فرداتما چـون‌به تحریرصفت اعلی‌شتافته، این‌نوشته.

39647_ **تهران،** مجلس۳۲۱۵/۱۹: در«کلیات» او ازسدۀ **۱۲**، (ص۱۸۰ _ ۱۸۵) [مجلس۱۰: ۷۹۵] .

39648 _**تهران،** دانشگاه۱۱۰/۲۵: در«کلیات»اواز سدۀ**۱۲**، (۲۱۴ر)، آغازبرابر نمونه [ف. دانشگاه۲ :۲۰۳].

39649_**تهران،** دانشگاه۵۰۴۰/۱۵: در«کلیات» او ازسدۀ **۱۲ _ ۱۳** [ف.دانشگاه ۱۵: ۴۰۹۴] .

39650_**لاهور،** پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۴/۹طغر: در«کلیات»اونوشتۀ**۱۲۴۵** [منظور احسن عباسی: ۵۶۴] .

نوادرالامثال

ازمیرك محمدتاشکندی‌نقشبندی، بغدادی، در مثلهای فارسی باگزارش ترکی‌آنها، بسال ۱۰۲۱، به‌ترتیب‌تهجی‌نگاشته‌است. [ن.طرازی]. وازهموست: «تتمۀ نوادر الامثال : ۳۵۴۲» . **آغاز:** دررحمد بیشمار برآن خالق لیل‌ونهار که ازعالم غیب.

بنگرید:هدیة‌العارفین۲: ۲۶۹_ ذیل‌کشف الظنون ۲: ۶۸۰ .

39651 _ **قاهره،** دارالکتب۱مجامیع ترکی: تعلیق‌مصطفی فرزند عبدالـرحمـان ، **۱۰۶۸**(ک۵_۵۶) ۱۹س، آغازبـرابرنمونه.

39652 _ **قاهره،** دارالکتب۴۶ ادب ترکی طلعت: تعلیق‌زیبای‌سید محمدهاشم‌فرزند داود عارف، **۱۲۷۸**، آغازبرابرنمونه، ۷۷گ ۱۳س [ف. مخطوطات۲: ۲۲۴].

نوادرالامثال

از نادرمیرزا قاجار (۱۲۴۲ _ ۱۳۰۵) فرزند بدیع‌الزمان‌میرزاصاحب اختیارفـرزند محمدقلی‌میرزاملك‌آرافرزندفتحعلی‌شاه‌قاجار.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۴۸_ مؤلفین‌مشار ۶: ۴۹۱ _ دانشمندان‌آذربایجان: ۳۶۷.

39653 _ **تهران ،** مجلس ۲۴۱۰/۱ فهرست نشده: همراه «خـوداکیهای ایرانی : 3902» ازهمو، ازسدۀ **۱۴**، (ص ۱ _۱۱۱) [نسخه‌ها۵: ۱۷۳].

نوباوۀ منیر

منیرلاهوری، دربخش‌منشآت خواهدآمد.

نورالانوار

ازشیخ ابوالعلاء محمدیوسف صبحی‌حیدر آبادی. گزیدۀ «انوارسهیلی» کاشفی است.

39654 _ **پاکستان،**انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف۳۳: نوشتۀ**۱۲۲۰**، ۱۲۱ص[ف.سرفراز علی : ۸۸] .

نورس خیال = دیباجهٔ...

ازظهوری ترشیزی،(که‌یاداو دره‌کلیات : ۱۸۸۰» گذشت). یکی از«سه‌نثر» اوست‌به‌نثر ونظم،درستایش‌ابراهیم عادلشاه(۹۸۸-۱۰۳۷) و در همان«سه نثر»چاپ شده‌است(بنگرید:سه نثر : ۳۵۸۰)، که برای‌مقابله باه‌نورس»ملك قمی ومقابله با«مخزن‌الاسرار» نظامی نگاشته است. بگفتهٔ «میخانه»: باطن‌حضرت‌شیخ‌نظامی نگذاشت که‌آن‌دوعزیز در تتبع آن‌کتاب‌کاری سازند. **آغاز:** سرود سرایان‌عشرتکه‌قال‌که‌به نورس سرابستان حال‌کاروکام.

39655ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۰ : با تاریخ **۱۰۱۴** در دفتر، [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۴۴] .

39656 ـ **موصل** ، دکتر داود چلبی ۶۰/۱: نوشتهٔ **۱۰۳۲**، زدین سه‌نثر است[ف. موصل:۲۷۸] .

39657ـ **تهران** ،سلطنتی۴۳۴(۶۲۷ ف) : در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۰۳۳**، سه‌نثراست. [ف. دکتر بیانی:۴۰۱] .

39658 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۴۹: نستعلیق‌در«کشکول»محمدمعصوم‌فرزندعبدالعلی کرمانی و محمد زمان **۱۰۳۸ - ۱۰۸۰** (ص ۲۰۸-۲۱۶) [ف دانشگاه۱۲:۲۷۴۳].

39659 ـ **تهران**، دانشگاه‌۵۶۳۴/۱: درجنگ نوشتهٔ محمدرضا، ۱۷محرم **۱۰۵۴** ، هرسه دیباجه است[ف. دانشگاه۱۶:۵۱].

39660ـ **تهران**،ملك۸و۹و۱۰ ۵۵۴/۱۰: با تاریخ**۱۰۵۳-۱۰۷۹**دردفتر،سه‌نثراست(ص ۸۶-۱۳۶) [رؤیت] .

39661ـ **تهران**،سلطنتی۵۴۳ (۶۲۶ ف) : در«کلیات» ملك قمی‌نوشتهٔ **۱۰۶۷** ، سه نثر است [دکتربیانی :۳۹۹] .

39662 ـ **تهران**،سلطنتی۴۳۲ (۶۲۸ ف): در«کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۷۰**،سه‌نثر است، [ف. دکتر بیانی: ۴۰۲].

39663 ـ **تهران**،دانشگاه ۲۴۶۴/۸: نستعلیق**۱۰۶۳-۱۰۷۳** (ص۵۴۱-۵۴۹)آغاز برابر نمونه، انجام افتاده [ف . دانشگاه ۹ : ۱۲۰۲].

39664ـ **تبریز**،ملی۲و۳و۴ ۳۰۴۶/۴: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۷** تا**۱۱۴۸** [ف. ملی۱: ۳۷۴] .

39665 ـ **تهران**، ملك ۶۴۵۶/۸:در دفترمؤرخ **۱۰۷۰** (۱۹۰ پ - ۱۹۳پ) آغاز برابر نمونه . [رؤیت] .

39666 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۲۷ : محمدرضا **۱۰۷۲**، سه‌نثر است(۵۴۹ - ۵۶۰) [ف. مجلس۸:۱۷] .

39667ـ **تهران**،دانشگاه۴۴/۵۶۴۵: در جنگی‌با تاریخ**۱۰۷۴-۱۰۸۳**[ف.دانشگاه ۱۶: ۵۵] .

39668ـ**مشهد**،رضوی۴۷۷(۴۷۰۰): در«کلیات» اونوشتهٔ**۱۰۷۷** ،هرسه‌نثراست[ف. رضوی ۷: ۴۵۵] .

39669ـ **تهران**،دانشگاه۱۴۲۷ : نوشتهٔ **۱۰۷۸** (۲۲۴ر - ۲۷۶ ر) [ف . دانشگاه ۸: ۱۰۰] .

39670 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۶۹۲ (۳۸۶۴ف): باتاریخ **۱۰۸۴** دردفتر [کیموشکین ۱ :۵۱۱].

39671ـ **تهران**،دانشگاه۱۳/۱۹۹۷: با تاریخ۱۵ج ۲/**۱۰۸۳** دردفتر، بفرمودهٔ کلبعلی پروانهٔ کلانتر کهدم اصفهان ، (۵۳ر- ۵۸پ) ۲۵س، آغاز برابر نمونه.[ف.دانشگاه ۸: ۶۰۸] .

39672 ـ تهران، دانشگاه۳۰۹۸/۱: با تاریخ **۱۰۸۳-۱۰۸۶** در دفتر (ص۱) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۴۴].

39673 ـ اسرائیل، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۱۵ ـ ۸ Ar: نوشتهٔ **۱۰۸۷** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۸] .

39674 ـ تهران، ملك ۴۱۷۱/۱۸: با تاریخ **۱۰۹۲** بهمین‌خامه دردفتر، (۲۴پ ـ ۲۶پ)، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

39575ـ تهران، ملك۴۰۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، هرسه است، (۱۸ر-۲۹ر) [رؤیت] .

39576 ـ تهران، ملك ۵۴۰۵/۲ : نستعلیق شکسته‌آمیزسدهٔ **۱۱**، (۷ر ـ ۱۲پ)، آغاز برابرنمونه، زرین[رؤیت].

39577 ـ تهران ، ملك ۶۳۱۶/۱ : نستعلیق شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۱**، (۱ر-۹ر) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

39578ـ تهران، دانشگاه۲۴۶۵/۶: نستعلیق محمدقاسم **۱۱۰۴**(ص۵۰ - ۶۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۱۵].

39579ـ تهران، دانشگاه۲۴۷۳/۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱** ، (ص ۱۰) [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۴۱] .

39680 ـ تهران ، ملك ۵۸۴۱/۴ : نستعلیق خوش‌سدهٔ**۱۱** ، [رؤیت].

39681ـ تهران ، ملك ۴۶۷۱/۱۸: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱** ، در« گنج معانی » (۱۶۸ ر ـ ۱۷۱پ) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

39682ـ تهران،سپهسالار۳۸۲: شکسته نستعلیق روزگار او،سدهٔ**۱۱**، و گویا تصحیحها بخامهٔ اوست[ف. سپهسالار۴: ۵۰۹].

39683 ـ تهران، رضوی۴۷۷ادبیات (۴۷۰۰) : سدهٔ **۱۱** ، [ف . رضوی ۷ : ۴۵۵] .

39684ـ مشهد،رضوی۹۶۲ (۴۹۵۱): نستعلیق خوش شکرالله‌ایموری، سدهٔ**۱۱**،هرسه نثر است ، زرین [رؤیت].

39685ـ تهران ، سلطنتی ۱۲۲۳۳ (۷۱۶ ف): نستعلیق‌زیباسدهٔ **۱۱**،زرین،هرسه است [ف.دکتر بیانی :۵۳۲] .

39686 ـ تهران،سپهسالار۱۴۳/۱۵: در جنگی از سدهٔ **۱۱** [ف . سپهسالار ۴ : ۴۶۴] .

39687 ـ تهران، دانشگاه۵۰۸۸: در جنگ از سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲** [دانشگاه ۱۵ : ۴۱۱۰] .

39688 ـ تهران، ملك۵۴۰۳/۷: با تاریخ **۱۱۰۰** دردفتر، (۱۸ر ـ ۲۱پ) چهار ـ ستونی، آغازبرابر نمونه[رؤیت].

39689 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۳۱۵۷/۱۵۲: نورنگ‌خان فرزندغلام محمدخان سال۱۲(**۱۱۱۳**) [ف. دکتر محمد بشیرحسین۲: ۳۳۳] .

39690-91ـ تهران،دانشگاه۹و۴۶۲۸/۱۰: با تاریخ**۱۲-۱۱۱۵** در دفتر، دو نسخه است (۳۰۵-۳۱۸) و(۳۱۹ - ۳۳۴) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۵۶۵] .

39692ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۰، ۹ مج‌ـ ج ۸۲۱، ۸۷۳ گرشن، ولی (۲): باتاریخ**۱۱۱۶** دردفتر،ش۲ دفتر[منظور احسن عباسی۱: ۵۲۶] .

39693 ـ تهران ، دانشگاه ۳۰۰۲: نوشتهٔ ۱۳۹شاید**۱۱۳۹**،زرین،هرسه است[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۳۲].

39694 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور

شیرانی ۱۹۷۵/۴۹۸۷: نوشتهٔ‌چنی لعل کاتهیه در رامپور (مصطفی‌آباد)، ۲۲ذیقعدهٔ **۱۱۹۶** (۱۷۸۲ م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۲: ۳۲۳].

39694 ـ **تهران**، مجلس۱۹/۵۶۶۶: سدهٔ**۱۲**(ص۲۷۲ـ۳۷۶)[ف.مجلس۱۷: ۱۱۸].

39695ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹، ۸۷۴ ظهو، سه: نستعلیق، ۱۳ جلوس ولا (شاه عالم)، میانهٔ سدهٔ **۱۲**،ش۱ دفتر، ۳۹گ [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۵۶۹].

39696ـ **تهران**،دانشگاه ۳/ ۵۰۴۰: نستعلیق هندی سدهٔ**۱۲ـ۱۳**،هرسه‌نثراست[ف. دانشگاه۱۵: ۴۰۹۵].

39697ـ **تهران**، مجلس ۱/۳۲۹۶: شکسته نستعلیق هندی سدهٔ**۱۲** (ص۱ ـ ۱۸) همراه آن دونثر [ف.مجلس۱۰: ۹۱۷].

39698 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۶۹ Add اوزلی۱۲۴۱: باتاریخ **۱۲۰۰** دردفتر. فیلم آن‌در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۴].

39699 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۱/۸۹۰ و ۱۶۰۴: نستعلیق، سدهٔ**۱۳ـ۱۲**،هرسه نثراست، ۲۵گ [ف.تسبیحی ۱: ۵۷۶].

39700ـ **تهران**، ملک۱۹/۴۳۴۱: با تاریخ**۱۲۱۹** دردفتر،هرسه‌نثر است(۱۴۱پـ ۱۷۰پ هامش)[رؤیت].

39701 ـ **داکا**، دانشگاه ۲۳۷ DU (۱۶۴ ف): نستعلیق،۲۹رجب**۱۲۳۱**(۱۸۳۱ م)، [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۵۱].

39702 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۹/۳۴۷۴: نوشتهٔ**۱۲۳۴**در«کلیات» او [ف. دکترمحمدبشیرحسین۲: ۳۲۳].

39703ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک لائبریری ۹، ۸۷۴ ظهو، سه ـ ۸۷۱،۵۳نو، وا: نوشتهٔ **۱۲۵۴**، [ف. منظور احسن عباسی ۱: ۴۲۹].

39704 ـ **تهران**، دکتر مفتاح ۱۲۳: نستعلیق غلامحسین،۸ شوال**۱۲۵۸**،هرسه‌است [رؤیت].

39705ـ **تهران**، مجلس۲۸۷: نستعلیق **۱۲۶۱**، هرسه نثراست [مجلس۲: ۱۶۴].

39706 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۳۷: با تاریخ**۱۲۶۵** در دفتر، هرسه‌نثر است (ص۲ـ ۹۵) [ف. مجلس۱۰: ۱۴۹۵].

39707 ـ **تهران**، دانشگاه۸/۳۰۳۴: نستعلیق**۱۲۷۶** (ص۱۱۸ـ ۱۲۶) ۱۶س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۵].

39708 ـ **اسرائیل**، ملی ودانشگاهی اورشلیم ۴ـ۴ Ar: نوشتهٔ**۱۲۹۳** [نسخه‌ها۵: ۱۱۰].

39709 ـ **تهران**، ادبیات ۱/۱۷۹ جوادی: سدهٔ**۱۳** [ف. ادبیات ۳: ۳۱].

39710 ـ **داکا**، دانشگاه ۷۲ ـ ۶۹ HR(۱۶۵ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۹**م،[ف.حبیب‌الله ۱: ۱۵۱].

39711 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۳: در «کلیات» او، تاریخ یاد نشده [ف .مجلس ۲: ۲۴۵].

39712 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۱۰۰۵(۲۲۶۹ف): بی‌تاریخ،(۱رـ۲۱پ) [آکیموشکین ۱: ۳۱۶].

39713 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۴/۱۴۵/ ۳۱۵۰: نوشتهٔ‌محمدعظیم‌فرزند مخدوم‌عبدالکریم، تاریخ‌یادنشده[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲: ۳۳۹].

39714 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۱۶/۱۵۶۶: تاریخ یادنشده،هرسه دیباجه است در «کلیات» او [ف.دکترمحمدبشیر حسین۲:۳۲۲] .

39715 ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ۲۱ ف: تاریخ یادنشده،هرسه نثر است. ۴۶ س .

39716 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق۳۸ ف: نوشتهٔ ۲۲جلوس پادشاه غازی،۵۱ س [ف. سرفراز علی:۸۶].

39717 ـ بنگال ، آسیایی ۴۷ O (۹۲۷) : تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۳۳] .

نهرالفصاحه

از میرزا محمدحسن‌قتیل‌دهلوی، که‌یاداو در«چهارشربت: ۲۱۵۸» گذشت.

39718 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف ۳۲: نوشتهٔ**۱۲۴۴**، ۸۲س[ف.سرفراز علی: ۸۸] .

39719 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ق ف۱۵۶: نوشتهٔ**۱۲۶۳**، ۸۶س[مخطوطات، سرفراز علی: ۵۸] .

نه‌سوراخیه

هزل وشوخی است‌باکلماتی رکیك، در نه سوراخ وهر سوراخی یك‌فتیله، که‌بنام‌ملکزاده سلیمان میرزا ساخته‌شده است. **آغاز:** حمد و ستایش منقبت ونیایش‌پاك یزدانی‌راسزاست، که بحکم الرجال قوامون علی‌النساء... ونسائکم حرث لکم ... تا زنان خویش از پس وپیش مطیع ومنقاددارند.

39720 ـ تهران، مجلس ۵۰۶۶/۵: نستعلیق، گویا مشتری طوسی، با تاریخ**۱۲۹۱** در دفتر، (۹۵پ-۱۰۱پ) [رؤیت].

وجدیه

از طغرا، دربخش موسیقی خواهدآمد.

وچیزهٔ گلستان

گزیده‌ایست از«گلستان» سعدی‌بنام‌ظل‌ـ السلطان فرزند ناصرالدین‌شاه.

39721 ـ اصفهان، عمومی۱۱۵۳۰: نستعلیق خوب میرزا رضاقلی ادیب شیرازی ، **۱۳۱۷** ، زرین، ۳۰ س۵ س [ف.دکترمقصود ۱: ۱۶۸] .

وصف اصفهان

از ملاعطا اعجاز هراتی، ازسدهٔ یازدهم. شهر آشوبی‌ست‌به نثرشیوا، و در هر عنوان سروده‌یی‌ست از خود او، و از رهگذر شناخت شهر سپاهان ومردم‌شناسی تاریخی‌بسیارسودمند [گلچین معانی] . با عنوانهای : تمهید بساط عیش، تعریف بهارمشتمل بر اسامی مقامات ، دیباجه، اسامی‌حمامات، جوش وخروش مردم در دشت‌وجویباره،اظهارخامه،شعارعوام‌الناس، بزازان،خیاطان،صفت زرگر، کمانگر،شمشیر گر، ازدحام، اسامی قهوه‌خانه،اسامی‌خواتین که‌بتیاره آمده‌اند، اسامی‌محلات‌شهرصفاهان، تهیهٔ ساز وبرگ‌خاص‌وعام،فرش‌انبساط، کیفیت بزم، شعرای‌محفل ، حکمای‌بزم،صحبت‌کتاب، علمای طریقت، اطعمه واشربه، فروغ کوکب آتشبازی،هنگام‌رسن‌بازی،ماحصل کلام. **آغاز:** در دشت‌نامه‌بقطرات‌جویبارخامه‌تحریر گلکاری حمدبهار آفرین نمودن.

بنگرید: ذریعه۹: ۸۱ـ تذکرهٔ‌نصرآبادی ۴۰۸ـ فرهنگ سخنوران: ۴۶.

39722 ـ تهران،دانشگاه۲۵۹۱/۲۶: در جنگ‌منشآت ازسدهٔ **۱۱**، (ص۷۶-۸۷)، در فهرست بنام«منشآت» یادشده‌است [ف.دانشگاه ۹: ۱۳۹۷].

39723ـ تهران، دانشگاه۲/۲۰۳۴: نستعلیق **۱۲۷۶** ، آغاز برابر نمونه (ص ۳۹ـ ۵۲) درفهرست بنام«تعریف اصفهان»یادشده[ف. دانشگاه۱۰: ۱۹۷۳] .

وصف اصفهان

آغاز: زبدهٔمعاشران قدیم‌ومصاحبان‌ندیم یعنی منتخب مجموعهٔ اهلیت فلانی‌که در دیار عشرت اساس دارالسلطنه اصفهان.

39724ـ **تهران**، مجلس۳۴۵۵/۱۱۳: نوشتهٔ احمدغلام‌در **۱۱۳۸** نقل ازمجمع حیدر بیگ ، درپایان‌آن احمدغلام مینویسد:هـزار حیف از اصفهان چون دریای‌خشك وماهیان و جانوران همه مرده‌اند ....: بجهت‌آنکه‌صاحب نداشت ، در ۲۹ سال دشمن دین دست یافت . [ف. مجلس۱۰: ۱۳۴۷] .

وصف‌اصفهان=دستور العمل‌سیر اصفهان

سمنانی،درص۳۵۶۲ گذشت.

وصف اصفهان=نقش‌جهان

رفیع‌الدین‌محمد، درص۳۶۴۳ گذشت.

وصف بهار

ازخواندمیر مؤرخ. گفتاریست به‌نثر ونظم.
آغاز: چون خروار رنگ‌مینا رنگ سپهر.

39725 ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۱/۷ : نستعلیق باتاریخ **۱۰۹۲**(درش۲۹ بهمن‌خامه) دردفتر (۷پ ـ ۸ر) [رؤیت] .

وصف حال

از محمدعاقل فرزندمیرمحمدصالح‌حسینی شاه نعمت‌اللهی. درآغازآن مینویسد: که‌صبحی دامن‌دامن فیض‌اظهرمن‌الشمس ازگریبان‌خود میریخت، وخرمن خرمن نور ازمزرعهٔفلك‌می بیخت ، خادم‌فقرا محمدعاقل بن ... ازنـگاه چنین بیگاه نتوانست‌خود رانگاه‌داشت،حسب‌الحال خویش کلمهٔچند نگاشت. **آغاز:** جمیع کاینات‌جامع‌اند درتوحید احدجل‌جلاله، وکل مخلوقات ناطق‌اند.

39726ـ **تهران**، مجلس ۴۶۰۷/۲ : نستعلیق، باتاریخ**۱۲۷۶**دردفتر،(۸پـ۱۱ر).

وصف شمشیر = سیفیه

کاشی، درص۳۵۸۰ گذشت.

وصف قلم = قلمیه

کاشی ، درص۳۵۹۳ گذشت.

وصف کشمیر

از ابوالفیص فرزند مبارك،فیضی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۸۸» گذشت .

39727 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علـوم B۱۰۰۵ (۸۰۵ف): بی‌تاریخ،(۶۱ر_۶۳ر) [آکیموشکین ۱:۱۲۵] .

وصف کشمیر =فردوسیه‌وتجلیات

طغرا ، درص۳۵۹۰ گذشت.

وصف کشمیر

به‌نثر ونظم. **آغاز:**حمد بیحد وسپاس‌بیعد مرحضرت واجب‌الصور ونگارندهٔ پیکر بشر... امابعد، ازاین بهارستان معانی‌چشم بـه‌دورکه گلستانی‌ست عنبرشمیم.

39728ـ **تهران**، ملـك ۴۹۵۷/۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**(۸۹رـ ۹۰ر)[رؤیت].

ه

هادی السالکین

درملایر، در ۲ رمضان ۱۲۵۹، دراخلاق باآوردن حکایتها نگاشته شده است. **آغاز:** حمد وسپاس مرخداوندی را سزاست که از یك حرف کن جمله موجودات را ازپردهٔ کمون به‌عرصهٔ ظهور برآورده .

39729 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۸۲ : نستعلیق **۱۲۵۹**، آغازبرابر نمونه، ۷۴گ ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۶: ۳۹].

هزلیات

از میرزا نصرالله. باید دربیست‌وهفت دره باشد. درهٔ یکم در بیست وهفت کریوه وبیست و هفت شکاف ویك گذر. **آغاز:** یامن البسنالباس الکفر والنفاق ... پس از ابراز شقا مبرز عهدرا .

39730 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۸۹۹ : نسخ سدهٔ **۱۳**. تنهادرهٔ یکم رادارد، ۲۳گ ۱۴س [ف. سپهسالار۵: ۸۶۰].

هشت بهشت = قنبر نامه

ازملاادهم واعظ خلخالی، (که یاداودر «تفسیر سورهٔ فاتحه: ۲۸» گذشت). دیباچه‌ایست به‌نثر بر «هفت بند: ۳۳۱۷» حسن کاشی آملی (که یاداو دردیوان ۲۲۹۸ گذشت) ودرآن ازکاشی وسرودهٔ او (عرش دهلیز سرایت‌ای امیرالمؤمنین) دفاع کرده است. **آغاز:** الحمدلله العلی الولی، الخفی الجلی ذاته لذاته بذاته.

39731 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۷ ادبیات (۵۰۲۳) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه، ۷گ [ف رضوی۷: ۸۸۹].

هفت آشوب = آشوب نامه

طغرا ، درص ۳۵۱۸ یادشده است .

همایون پرمرون = انشای ...

ازنجفعلی فرزندمحمدعظیم‌الدین، در گذشتهٔ آغازسدهٔ چهاردهم. انشاییست بزبان پهلوی(؟)، **آغاز:** ستایش یزدانی فرگاه باندازه همادی دریابش نخستین خردکه بفراهمی .

39732 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۱، ۸۷۶ نجف: نستعلیق ارشادعلی، ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۲۹۹** در توتك، ۷۱گ ۱۵س [منظور احسن عباسی۱: ۵۷۵].

هوس نامه

ازمحمدفرزندمحمدفرزندقطب‌الدین، مشهور به قطبی ازنیقی، بسال ۸۹۱ بروزگاری که در مدرسهٔ بایزیدخان (مدرسهٔ چلبی) درس می گفته، به‌پیروی «انیس العشاق: ۳۵۲۷» رامی، دریك مقدمه و۲۶ باب، برای سلطان بایزید فرزندسلطان محمد فرزند محمد فرزند مراد عثمانی نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان فی احسن التقویم، وجعل جوهرالعشق... امابعد، چون این فقیرحقیردر اوان جوان وزمان شادمانی.

39733 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۷ : تعلیق ترکی موسی نامی، ذیحجهٔ **۹۰۶** آغازبرابر نمونه، ۸۸گ ۱۷س [ف. سپهسالار۵: ۷۶۶].

39734 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۳۹۶: نسخ شیوهٔ عثمانی سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه ، ۱۲۰گ ۱۶س [ف. دانشگاه۹ : ۹۹۷].

ی

یخچالیه

از بهار اصفهانی مذهب، محمدعلی فرزند ابوطالب، که نخست بهار وسپس فرهنگ تخلص کرده است، نگارندهٔ «مدایح معتمدیه» در گذشتهٔ پیش از ۱۳۰۶. تذکره مانندی‌ست ولی به‌هزل، خو در دیباچه مینویسد که نام این سرایندگان خیالی‌ست، ولی چنین نیست ودر آن سرایندگانی را که خواسته هجووانتقاد کرده‌است. بروزگار محمدشاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) نگاشته وبکوشش محمدحسین فروغی بسال ۱۲۹۰ چاپ شده‌است. (بنگرید: بهجة‌الشعرا: تذکره) تربیت «یخچالیه» را به پدر او نسبت داده درست نیست. **آغاز**: برطرف جهان شوخی میگفت بدین منوال ـ دل گرم مکن دروی کاین جز سرد یخچال. فرخ‌افزا ستایشی که تذکره‌اش بذل سرایان انجمن قدس رالب بشکرخند.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۴۴ (بهار) ـ ف. مشار: ۱۶۷۹ (یخچالیه) ـ دانشمندان آذربایجان، تربیت: ۴۰.

39735 ـ **تهران**، مجلس ۱۲۰۳ : شکسته نستعلیق **۱۲۸۴**، زرین، درپایان باچاپی جدایی دارد، ۸۰ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۳ : ۷۰۰].

39736 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۸۶: نستعلیق اصغر شیرازی، شعبان **۱۳۲۴**. ۶۷ گ ۱۱ س، اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵: ۷].

بخش بیست و نهم

افسانه ، حکایت ، نمایشنامه

الف

آواز خاموش

از صهبای قزوینی شهرستانی ، جمشید ، (که یاد او در «کلیات : ۱۸۷۸» گذشت) . داستانهایی‌ست به نثر و نظم.

39737 ـ **تهران**، ملك ۵۳۱۳/۲ : در «کلیات: 17815»اواز سدهٔ **۱۱**[رؤیت].

آیینهٔ سکندری

ناشناخته . ازمیانهٔسدهٔ سیزدهم. **آغاز :** زهی نیرنگ سازی وطرفه‌طرازی که شاهجبین را بخاتون یغماکه پرده نشین‌خرگاه‌خلخ‌است ازدواج داده .

39738 ـ **لاهور** ، پنجـاب پبـلك لائبریری ۴۶۳۰۱لا : نستعلیـق از روزگـار نگارنده،۴۸ گ [منظوراحسن‌عباسی۲ : ۶۰].

آیینهٔ مشروطه

ازمحسن دستگردی متخلص به مهندس . دارای مطالب گوناگون سیاسی اجتماعی بـا داستانها به‌نظم و نثر، در۱۲۹ فقره، در۱۳۴۳ (که شدآیینهٔمشروطه نامش) بانجام‌رسانده‌است. **آغاز:** بنام‌خداوند گردون‌پیر.. خدمت‌خداوندان خرد و فرهنگ و طـالبان استقـلال مملکت کیومرث.

39739 ـ **تبریز**،ملی۳۳۶۰ نخجوانی: نسخ ۱۰ رجب**۱۳۴۳** نوشتهٔحاج‌ادیب‌الشریعه متخلص به سودایی، ۷۰ گ ۱۹ س [ف . ملی سید یونسی۱ :۳] .

ابومسلم نامه

داستانی‌ست افسانه‌ای دربـارهٔ ابومسلم اصفهانی سردارخراسانی (شهیـد۱۳۷ق) . با چند تحریر.درنسخهٔ۱۰۶۲ سلطنتی‌نام‌نگارنده ابوطاهربن‌موسی طرطوسی وجای‌دیگر آن‌ابو- طاهربن حسین‌بن علی بن‌موسی طرطوسی یاد شده،وبگفتهٔعباس اقبال نگارش‌آن پیش‌از۷۲۴ است. درذریعه۴: ۱۵۰ ازهفده‌کتاب که‌دربارهٔ ابومسلم‌نوشته شده یاد شده است .

بنگرید: مجلهٔ سخن‌س ۱۰ش۳ ص ۲۸۲ گفتار دکتر محجوب ـ تجارب‌السلف: ۸۴ ، ۸۶ .

39740 ـ **مشهد**،جامع گوهرشاد ۱۰۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، بایادداشت**۱۰۶۱**، ۵۰۹ گ. فیلم‌آن دردانشگاه ش۲۱۵۲هست[فلمها: ۴] .

39741ـ **تهران**،سلطنتی۱۰۶۲فهرست نشده : نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۱** بایك سرلوح و سیزده تصویر، ازاواخر دورهٔ صفویه ،۴۳۶ص ۳۴ × ۱۲، ۱۷س. در دوجلـداست. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان الرحیم، ای‌دل‌زبان بگشای‌که بسم‌الله‌الرحمان الرحیم‌است اول اسما (؟)... اما بعد ، ازراویان اخبار وناقلان آثاراز قصه وداستان صاحب الدعوة...

39742 ـ **مشهد**،جامع گوهرشاد۹۱: نستعلیق، **۱۱۵۲**، داستانی‌ست دراز اززایش و سرگذشت او وجنگهایش مانند اسکندر نامه. **آغاز:** خروج سید امیراحمدبن محمدحنیفیه وبازخواست نمودن خون امیرابومسلم صاحب الدعوة ازکفار. بسمله. اماراویان‌اخبارو ناقلان آثار چنین روایت‌کنند،که‌چون ابوجعفرلعین ابومسلم‌را به‌مهمانی‌طلبیده اوراشهید.درفهرست بنام **ابومسلم‌نامه** است [ف. شهرستانها ۱: ۶۱] .

39743 ـ **پاریس**، ملی S.P۸۴۳: نستعلیق نظام‌الدین‌فرزندسیدعبدالعزیزلاهوری، ۲۱ج۱/**۱۱۴۷** ، درپایان‌آن‌آمده: باقی‌این‌در دفترسیزدهم‌بیاض خواهدآمد،۵۴۳گ.فیلم‌آن در دانشگاه‌ش۱۳۲۵ هست [فیلمها: ۴].

39744 ـ**لنین‌گراد**،اکادمی‌علوم۱۲۸ C (۳۲۱۸ ف): نوشتهٔ**۱۱۸۷**، درفهرست‌بنام **قصهٔ امیرابومسلم**است،در۱۱دفتر،۵۵۲گ [آکیموشکین۱: ۴۱۶] .

39745ـ **مشهد**،جامع گوهرشاد۱۰۰: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، برگ‌نخستین‌نونویس. **آغاز:** حمدله. امابعد، چنین گویدخواجه‌نصیرطوسی علیه‌الرحمه، که‌در ولایت‌مروشاه‌جهان‌دوبرادر بودند یکی‌را عمران ودیگرراسیداسدمیگفتند. در فهـرست بـنام **ابومسلم نامه** است[ف . شهرستانها ۱:۶۱]. بنگرید ش 39740

39746 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۵۳ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۲-۱۳**، **آغاز:**حمدله.اسدگفت دلی‌که در این‌شهر ببردکه ببینم‌که کار بکجا میرسد،انجام‌افتاده،۴۰۲گ۲۲س[ف.دانشگاه ۸ : ۲۸۰] .

39747 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱۴۲: نستعلیق رحیم‌فرزندآقا حسین فرزند آقامحمد رحیم اصفهانی، پنجشنبه۲۶ شعبان **۱۳۳۲** .

39748 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۱۴۳: همان نویسنده،۲محرم **۱۳۳۷** .

39749ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۱۶۶: همان نویسنده ، ۱۸ع۲/**۱۳۳۷**. ازاین سه‌ـ شماره‌یك‌کتاب‌بدست میآید وبنام**ابومسلم‌نامه** یادشده [نسخه‌ها ۲ :۶۲] .

39750 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی عـلوم C۱۲۹ (۳۲۱۹ ف): نوشتهٔ**۱۲۴۳**، ۶۷۶گ در فهرست بنام**قصهٔ امیر ابومسلم** است در ۸۴ داستان.

39751 ـ**لنین‌گراد** ، اکادمی عـلوم C ۲۴۳۰ (۳۲۲۲ ف): نوشتهٔ**۱۲۷۵**، (۲۹۹ پ‌ـ ۴۳۹ر)درفهرست بنام‌قصیهٔ**امیرابومسلم** است .

39752 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی عـلوم C ۲۴۴۵(۳۲۲۳ ف): نوشتهٔ**۱۲۸۱** ، ۴۱۷ گ، در فهرست بنام‌قصهٔ **امیرابومسلم**است.

39753 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی عـلوم C ۱۳۰۹ (۳۲۲۰ف) : بی‌تاریخ،۱۶۷گ.

39754 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۶۶ (۳۲۲۱ف) : بی‌تاریخ، (۱۳۰رـ ۱۵۸ب) . [ف. آکیموشکین۱:۴۱۶].

39755 ـ **پاریس**، ملی‌S.P.۸۹۲: نستعلیق ، تاریخ‌یاد نشده،۴۰۷گ. فیلم‌آن‌در

دانشگاه ش ۱۵۸۰ هست [فیلمها:۴].

احسن القصص

گرفته از « تاریخ الفی» در بخش تاریخ خواهد آمد.

احمد و بهشتی = داستان...

ادهم درویش = داستان...

اسکندر نامه

افسانه‌ایست با تحریرها و روایتهای گوناگون، در سر گذشت اسکندر پسر داراب پسر اردشیر و برادر پوراندخت دختر دارا. نسخهٔ کهنی از آن از سده‌ی ۵-۶ در دست هست (نسخه‌ی نفیسی) که در آن از محمود غزنوی یادشده، تحریر دیگری از آن و نزدیك به آن از سدهٔ ۱۰-۱۱ که از ابوطاهر طرطوسی دانسته شده (نسخه‌ی ۲۹۴۷ دانشگاه)، و تحریر تازه‌تر آن (نسخه‌ی ۱۵ب الهیات) که در این یکی از طرطوسی نام برده نشده‌است. تحریری از آن در بمبئی در ۵۵۰ بچاپ سنگ رسیده است. و نسخه‌ی عربی آن بنام «سیرة اسکندر» در رضوی هست.

من همه‌ی نسخه‌ها را یکجا در زیر میآورم.

بنگرید: سبك‌شناسی ۱: ۱۳۰-۱۲۸ و ۳: ۲۶۱-ف. مشار: ۹۶-فرهنگ ایران‌زمین ش ۷ گفتار آقای دانش‌پژوه درباره تواریخ حکما. هزارهٔ فردوسی: ۲۰

00000-**مشهد**، رضوی ۵۴ تاریخ: نوشتهٔ **۹۹۳** . **آغاز:** حدیث الملك المنصور من الرب المشکور خلیفة الله فی ارضه. بعربی‌ست و بنام «سیرة اسکندر» در آن اسکندر نیمه‌پیامبر پنداشته شده است، ۱۱۰ گ [ف. رضوی ۳: ۹۰].

39756- **تهران** ، دانشگاه ۲۹۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، آغاز و انجام افتاده ، از **ابوطاهر طرطوسی** دانسته شده، و در آن اسکندر پادشاهی‌ست نه پیامبر ، واز «خاوران نامه : ۲۷۷۷» سرودهٔ ۸۳۰ (۱۷ر) یادشده و باید ازسدهٔ ۱۰-۱۱ باشد. **آغاز:** ...وهر کجا میرسیدند منادی میکردند که هر که ظلم میکرده باشد درزیر پای پیل اندازند (در تولد اسکندر از مادری ناهید نام و پدر داراب نام، و اینکه فیروز شاه میخواست اورا به آب اندازد)، ۲۹۴ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۰] .

39757- **تهران** ، مجلس ۳۰۲۵ : نستعلیق **۱۱۰۶** ، بخش دوم است با ۳۴ تصویر، در فهرست آمده: از نگارشهای روزگار صفویه است که **حکیم منوچهر** ناقل آنست. **آغاز:** بوجد آی ایدل بجوش این زمان که باز آمدیم برسر داستان ، اماصاحب جلد دوم منوچهر حکیم ناقل است ومیفرماید که چون سلطان صاحبقران حلقه‌فکن گوش گردن کشان نتیجهٔ دارا برگزیدهٔ خلق، ۵۹۸ ص ۲۲ س [ف. مجلس ۱۰: ۴۷۲] .

39758- **تهران**، الهیات ۱۵ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، با ۲۶ مجلس تصویر ، انشای تازه‌ایست از آن داستان ، ودر آن از طرطوسی نام برده نشده است. ۲۱۹ گ ۲۳ س [ف. الهیات ۱ : ۹-ف: دانشگاه ۱۰: ۱۸۳۰].

39759- **تهران**، ملك ۳۰۵۰ :شکسته نستعلیق رضا علی‌عباسی ۱۲ ع۲/ **۱۲۰۸** برای کربلائی محمدشریف . **آغاز:** رفتن شاه هفت کشورملك‌داد گر خسرو ناموراسکندر ذوالقرنین به ترکستان ، ۲۰۲ گ ۱۸ س [رؤیت].

39760 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۸ (۱۱۵ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۸**، (۲۶۷پ-۲۷۸پ) [آکیموشکین ۱: ۴۶].

39761-**لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۲۷ C (۱۱۴ ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۶** ، ۲۷۲ گ

[آکیموشکین ۱: ۴۶] .

39762 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۶۰۷ (۱۱۶ ف): با تاریخ ۱۲۵۶ دردفتر، (۱۱۳پ-۱۴۹پ) [آکیموشکین ۱:۴۶].

39763 ـ تهران، مجلس ۳۱۶۱ : نستعلیق حاجی میرزا عبدالباقی فرزند محمد اسماعیل، وفرزند او احمد در۱۲۶۴، زرین، با ۱۰۲ تصویر، آغاز: مستوفی‌دفتر دانش و مسخر صفحهٔ آفرینش چنین...که اوراسکندر بن‌دارای اصغر گویند، و بلغت یونانی نام او اخشیده روس است یعنی فیلسوف، غالب خلق عالم‌بدین‌پرستی بود..بایادداشت:این هفت‌جلد اسکندرنامه را مرحوم میرزا عبدالباقی نوشته ومن که کوچکترین‌اولادآن مرحوم‌هستم‌بر گهای افتاده را ازروی نسخهٔ دیگری‌نوشتم، ۸۷۰ص ۱۸ س[ف. مجلس ۱۰: ۷۴۵] .

39764 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۹۷۸۰ (۲۳۶ ف): نستعلیق ۱۳۰۸، آغاز: حمدله. صلاة. حمد بیحد وثنای‌بیعد پادشاهی را سزدکه،۳۰۹گ ۲۴ س[ف. شیروانی ۱ : ۲۳۷] .

اسکندریه = رسالهٔ...

از محمد تقی فرزند محمدحسین‌کاشانی، دربارهٔ اسکندر ذوالقرنین ازروی اخبارشیعی‌و وتاریخ. (دربارهٔافسانهٔاسکندرمجله‌سخن گفتار دکترمحجوب دربارهٔ اسکندرنامه). آغاز: حمدله .. چنین گوید بندهٔ ... محمد تقی‌بن محمد حسین‌کاشانی.

39765 ـ تهران، دانشگاه ۳۹۱۱ : نسخ گویا نگارنده شوال۱۲۹۹، ۱۵گ ۱۵س [ف. دانشگاه۱۲ : ۲۹۰۰] .

39766ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۲۴۸ (۱۱۷ ف) : بی‌تاریخ، ۱۶۴ گ [آکیموشکین ۱:۴۶].

39767ـ لنین گراد، اکادمی‌علوم۳- C۱۴۶۳(۱۱۸ف): بی‌تاریخ، ۳گ[آکیموشکین ۱: ۴۶] .

تاریخ اسکندری

از طاهر فرزند حسن فرزند علی فرزند موسی‌طوسی، بروایت طرطوسی، درسر گذشت اسکندر آغاز: حمدله. عاقبة. صلاة. امـا از راویان اخبار وناقلان‌آثار وخوانندگان قصص و تواریخ.

(بنگرید: اسکندرنامه:۳۶۵۶) .

39768 ـ آصفیه ۴۲۹ تاریخ: گویا سدهٔ۱۲ ، انجام افتاده ، ۳۶۳گ۲۴ س [ف. آصفیه۱: ۱۶۲] .

اسکندرنامه = فتوحات اسکندری

اصحاب اخدود

افسانه‌ایست‌ازداستانهای‌قرآن (سورهٔ بروج آیت۴) وعرب. صاحب‌الاخدودذونواس‌ازروزگار یزدگرد بوده است (مجمل‌التواریخ‌ص۱۶۸). وازتواریخ‌پیامبران است. آغاز: بدانکه‌اصحاب اخدودمردمانی بودنداندرنجران.

39769 ـ تهران، سپهسالار۲۵۵۱/۳: نسخ حسنعلی‌فرزند استادعلی‌قلی شربتدار، سدهٔ ۱۲ با تاریخ ۱۱۰۹ دردفتر(ص۱۱۶-۱۲۲) [ف. سپهسالار ۳: ۱۴۰] .

اعجاز موسوی = قصهٔحضرت‌موسی

معین مسکین، دربخش‌تاریخ‌خواهدآمد .

افسانهٔ آفرینش

ازصادق هدایت (۱۲۸۱ خ- ۱۳۳۰ خ) فرزنداعتضادالملك هدایتقلی. نمایش‌یاخیمه‌شب بازیست در سه‌پرده ، درآن ازدستگاه آفرینش

خرده گیری شده است درپاریس بسال ۱۹۴۶م ونیز باداستان«قضیه زیربته» و«آب زندگانی». وبا دیباجه‌ای بکوشش بزرگ علوی به‌آلمانی ترجمه‌ودربرلین۱۹۶۰م‌چاپ شده است.

بنگرید: راهنمای کتاب س۳ش۲ص۲۵۸ مؤلفین‌مشار ۳: ۵۱۰ .

39770 ـ **تهران**، حقوق۲۵۴ج: شکسته نستعلیق آقای ایرج افشار، ۱۸فروردین**۱۳۰۹** خ (۱۳۲۹) ۳۹ص ۱۳ س [ف . حقـوق : ۱۷] .

افسانهٔ دیوانه

از قطب‌الاقطاب محمدچشتی، که یاد اودر « مجالس حسنیه: ۱۳۶۰ » گذشت. عرفانی.

39771 ـ **بنگال**، آسیایـی ۱۳/۳۱ bo (۱۱۰۹): تاریخ‌یاد نشده، همراه با ۴۰ گفتار دیگر ازهمو[ف. بنگال: ۱۷۰].

اقبال نامه

گویا ازشمس‌الدین شوشتری. گفتاریست دربارهٔ جزیرهٔ خضرا، وغایب‌شدن امام زمان، که بنام‌شاه‌تهماسب‌صفوی(۹۳۰ـ۹۸۴) نگاشته شده است .

داستان بحرابیض و جزیرهٔ خضرا ومدینة الشیعه و شهری که در اقصای زمین مغرب است و امام وفرزندان‌اودر آن‌زندگی میکنند بچند روایت یادشده است: یکی بعنوان«ترجمهٔ‌جزیرهٔ صاحب‌الزمان»ومنسوب به‌زین‌الدین کرکی‌ست، دوم «اقبال نامه» که گویاازشمس‌الدین‌شوشتری باشد. ودر آن‌ازغیبت‌پیامبران‌وامام‌زمان گفتگو میکند، ومینویسدمن‌دراین کتاب‌چیزهایی‌نوشتم که درجاهای‌دیگر نیست، و آنچه‌نوشتم‌یاازروی خردست یاسخنان‌پیشوایان، و سپس بـه‌داستان جزیرهٔ خضراء میپردازد. واین‌روایت‌جزروایت نباطی‌است که ازسدهٔ ششم‌وتازه‌تر از آن است، وآورندهٔ‌آن مردی‌ترسا واین یکی ازسدهٔ هفتم وازعلی فرزندفاضل مازندرانی است.

این داستان مانند روایت بحار(ج۱۳ باب من رآه)میباشد.

ترجمه‌ای ازاین‌داستان‌درهندبچاپ‌رسیده که دردیباجه از شاه‌تهماسب(۹۳۰ـ۹۸۴) نام برده شده است . (بنگرید: جزیرهٔ خضرا، در همین‌بخش). **آغاز:** حمدوسپاس وستایش وثنای واجب الوجودیرا ... بعد ازادای‌مراسم‌حمدو صلاة چون دربعضی اوقات که‌مشرف‌بود بسعادت خدمت... السلطان شاه طهماسب‌بهادرخان... حکایت بحرابیض و جزیرهٔ ..

بنگرید: ذریعه۵: ۱۰۶ـ ف. دانشگاه۵: ۱۰۹۸ تا ۱۱۰۴ .

39772 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۶۷۷ نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰**، درفهرست بنام **جزیرهٔ خضرا** «داستان»یاد شده است وتوضیح‌دیگری ندارد. . **آغاز:** فی‌ذکر المهدی و مایتعلـق بذلك ...اول‌دلیل امامت او[ف.شهرستانها۱: ۹۷] .

39773 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۹ : نستعلیق، باتاریخ **۱۰۶۳** دردفتردردیه خاتون آباد اصفهان ، (گ۸۲ـ۹۳)، **آغاز:** شریف زاهد محمدبن‌علی‌العلوی‌الحسینی‌درکتاب‌خود روایت‌کرده باسناد مرفوع باحمدبن محمدبن یحیی‌الانباری که گفت درسنهٔ۵۴۳وزیرعالیشان عون‌الدین‌یحیی، ۱۲ گ[ف. دانشگاه۲: ۵۵۷ـ ۵۶۳] .

39774 ـ **تبریز** ، ثقةالاسلام۴ مج: با تاریخ**۱۰۷۹** دردفتر [یادداشتهای‌سیدعبدالعزیز طباطبائی] .

39775 ـ **تهران**، مسجدجامع، چهلستون ۱۸۴۵/۲ : درمجموعه نوشتهٔ محمدعلی‌فرزند

شاهقلی الروملو کندی، باتاریخ محرم **۱۰۸۰**، است. **آغاز:** وصورت این حکایت بنوعی‌ست که منقول ازخط محمدبن‌محمدالمکی‌شهیدو(بنقل) ازخط فضل‌بن یحیی‌علی‌طلبی(نه طیبی). **انجام** رسیدن من به آنجهت‌شریفه‌دررجب بودسنهٔ تسعین وستمایة (ص ۱۳۲– ۱۳۶) [یادداشتهای آقای ثبوت].

39776– **تهران**، سپهسالار ۲/۷۵۸: نسخ سدهٔ **۱۱**، (۳۵پ– ۷۶پ)، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۳: ۱۷۹].

39777– **تهران**، اصغرمهدوی ۲/۳۶۴: نستعلیق و نسخ علی فرزنداحمدرشتی دریزد برای خودش و تملك از همو مؤرخ ذیقعدهٔ **۱۲۸۵**. [نسخه‌ها ۲: ۱۷۷].

39778– **تهران**، دانشگاه ۶۵۶: نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۴۳ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۵: ۱۰۹۸].

الف لیله و لیله

متن از افسانه‌های بنام عربی‌ست. ترجمه از میرزا عبداللطیف طسوجی، زنده در ۱۲۹۴، که در ۱۲۵۹ به انجام رسیده وسروده‌های فارسی مندرج دراین ترجمه ازسروش اصفهانی‌ست. نخستین بار بسال ۱۲۶۱ درتهران چاپ شده است.

ترجمه‌ای ازآن به‌نظم از سیف الشعراء ابوالفتح دهقان سامانی (۱۲۴۰ق–۱۳۲۶ق) در تهران ۱۳۱۸ق وپس ازآن چندبارچاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۹۴.

39779– **مدینه**، عارف‌حکمة ۳۱۶: نوشتهٔ **۱۲۴۱** (؟) ۴۰۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۵].

39780– **تهران**، مجلس ۲۸۷ فیروز ۷۰۱۷: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۳**، ۵۱۲ ص ۲۸س [ف. مجلس ۲۱: ۲۳].

الف لیله و لیله = هنریه

از محمد باقر

ترجمهٔ الف لیل

ناشناخته.

39781 – **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی Arras: (۱۳۲۳) ۱۱۴۴: ترجمهٔ هفت‌شب اول آن است، ۳۲ گ [ایرج افشار، نسخه‌ها ۴: ۱۳۲].

امثال و حکایات

از الشیخ القاضی ابوعلی الشعرخی[ص ۲۴۱]، درترجمهٔ اخبارو امثال وشواهد تاریخی، در دوازده باب: ۱– دربیان آثاروشرح اخباری که مشتمل برذکر جماعتی که محنت و بلا کشیده‌اند ۲– حکایت جماعتی که بفال نیك یا بدعای خوب یاسخن خوش شدت ایشان به فرج انجامیده ۲۶ حکایت، ۳– حال جماعتی که پادشاه برایشان غصب کرده باشدو بنصیحت ووعظ ازخود دفع کنند ۱۸ حکایت، ۴– درذکر جماعتی که به حبس وزندان گرفتار بودندوخداایشانرا نجات داد ۱۸ حکایت، ۵– دراحوال جماعتی که بشدت و بلا مبتلا شدند وآنان را فرج ارزانی شد ۱۱ حکایت، ۶– جماعتی که به واقعهٔ سهمناك گرفتار شدند، ۲۹ حکایت (بنگرید: جامع الحکایات، ترجمهٔ فرج بعدالشده).

39782 – **اصفهان**، عمومی ۳۲۸۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز در پیش ازباب یکم وانجام درباب ششم افتاده، ۲۴۲ ص ۲۲ س [ف. دکترمقصود ۱: ۹].

امیر ارسلان

از داستانهای بنام که بارهاچاپ شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۲ ـ ف ـ مشار : ۱۵۱ .

39783 ـ **مشهد**، رضوی ۳ تاریخ : نستعلیق یداالله فرزندعبدالعلی**۱۳۱۶** . **آغاز:** اما راویان اخبار وناقلان آثار، ۱۰۰گ ۲۹س [ف. رضوی۳:۷۳] .

امیر حمزه = حمزه نامه

ب

بانو گشسپ

ناشناخته . افسانه‌ایست به شر. (بنگرید به : بانو گشست نامه : ۲۶۵۵).

39784 ـ **بادلیان**، ۲۸/۲ اوزلی : با تاریخ **۱۲۴۰** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۵ هست [فیلمها : ۵۵۹] .

بختیار نامه

ازسید سلیمان بخاری قاری . در حکایات غریبه . آقای دکتر ذبیح‌الله صفادو تحریر از داستان بختیارنامه ، یکی بنام «راحة‌الارواح» و دومی بنام «بختیارنامه، عجایب‌البخت» بسال ۱۳۴۷خ چاپ کرده‌اند. باید دید این نسخه‌ها باآندوچه پیوندی دارد. چاپ ۱۳۴۷خ همراه با ترجمهٔ عربی آن است . ونیز بنگرید به ـ «بختیارنامهٔ منظوم:۲۶۵۹» و«راحة‌الارواح» و«لمعة‌السراج» درهمین بخش .

39785 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۸۳۹ (۳۰۹ ف): نوشتهٔ**۱۰۸۸**، (۱ر ـ ۳۰ پ) [آکیموشکین۱ :۷۱] .

39786 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۰ (۳۰۷ف) : نوشتهٔ **۱۱۹۵** ، (۱ر ـ ۱۱۰ر) [آکیموشکین ۱:۷۱] .

39787ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۴ (۳۰۸ف) : بی‌تاریخ ، (۱۳۱ر ـ ۱۷۱پ) [آکیموشکین۱:۷۱] .

39788 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): درمجموعه حکایتها، بی‌تاریخ ، (۳۰۷ـ۳۰۹) [آکیموشکین ۱ : ۱۵۸] .

39789 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): در مجموعه حکایتها، (۵۷۱ پ) [ف. آکیموشکین۱:۵۲۹].

39790ـ **مدینه** ، عارف حکمة ۳۰ : ۵۰ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۴] .

بختیار نامه = لمعة السراج

در همین بخش خواهد آمد.

بختیار نامه = داستان ...

بدیع‌الجمال و سیف‌الملوک = سیف‌الملوک و..

بساتین‌الانس

از تاج عبدوسی، محمدصدرعلااحمدحسن دبیرعبدوسی، ملقب به‌تاج معروف به‌اختسان یا ملك اختسان هندی دهلوی [نسخهٔمدینه۵۴۲] بنام‌شمس‌الخلافه‌محمدشاه‌بن‌تغلق‌شاه‌فرمانروای دهلی (۷۲۰-۷۵۲)، دربیست وشش‌سالگی‌خود بسال ۷۲۶ نگاشته است. داستانی‌ست بمانند کلیله ودمنه ومرزبان‌نامه ومنظورش سیاست و کشورداری‌ست [نسختی ازآن درص۳۵۳۲ یاد شده است] . **آغاز :** صد هزار جواهرحمد و سپاس و غرر دررثنای بیقیاس .

39791 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۵۰۶: نستعلیق آدینه ۱۸ محرم **۸۷۴**، ۱۵۹ گ [نسخه‌ها ۵: ۵۶۰].

39792 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R. ۱۰۳۲: پیرامن سدهٔ **۹**، آغاز برابر نمونه. ۱۴۲ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۵].

39793 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۵۴۲: نستعلیق خوش، زرین، ۲۰۵ [نسخه‌ها ۵: ۵۶۰].

بلوهر و بوذاسف

داستانی‌ست گرفته از تعالیم بودا در بدگویی از دنیا. درفهرست ابن ندیم (ص ۴۲۴) بنام «بوتاسف وبلوهر» آمده، وسروده‌ی عربی‌آن را از أبان بن‌عبدالحمید اللاحقی و بنام «بلوهر وبردانیه» یادکرده است (ص ۱۷۲) و ترجمه‌ی یونانی آن بنام «برلام وبوذاسف» است. مجلسی درپایان جلد هفدهم «بحار الانوار» عربی آنرا آورده، سپس همان تحریر را خود به فارسی در آورد و در «عین‌الحیات» خود گنجانده است این ترجمه ضمیمهٔ «حیات ابرار» سیدقریش در ۱۲۸۰ق نیز چاپ شده.

پدرم «تهذیب‌قصة بلوهر» را ازسید محسن نگارندهٔ «اعیان‌الشیعه» و ترجمه‌ی گجراتی آن را از غلامعلی بهاونگری یاد کرده اند. و از ترجمه‌های تازهٔ آن به‌فارسی‌سره بنام «بلوهر» از سیدعلیرضا ریحان‌الله‌یزدی در ۱۳۲۰خ در ۹۶ص چاپ شده است.

بنگرید: فهرست ابن ندیم: ۴۲۴ و ۱۷۲- ذریعه ۳: ۱۴۹ (بلوهر) و ۴: ۳۱ (بوذاسف) و ۴: ۵۱۵ (تهذیب قصة) و ۷: ۲۵ (حکایة بلوهر) ف. مشار ۱: ۲۳۱ (بلوهر) و ۲۳۴ (بوذاسف و بلوهر) و ۵۸۸ (حیات الابرار).

39794 ـ **تهران**، ملک ۴۱۸۷: نسخ محمد فرزند محمد فرزند ابوطالب معروف به همام طبیب، نیمهٔ ذیقعدهٔ **۸۱۰**، ۱۲۳ گ ۱۹ س [ف. ملك: ۵۹].

39795 ـ **تهران**، مجلس ۴۱۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲** آغاز و انجام افتاده، با ۶ مجلس رنگی، ۱۵۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

39796 ـ **تهران**، ادبیات ۱۴۳ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، بروایت ابن‌بابویه ودرپایان آن هشت تمثیل هست، ۶۱ گ ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۲۳۱] منتقل شده بدانشگاه.

39797 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، شیوهٔ آن کمی کهن‌تر ازچاپی است، سروده‌هایی از صائب نیز درآن هست. **آغاز**: بعد از انشای محمدت و ثنای نامتناهی، ۱۲۶ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۴].

39798 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۲۱/۹: نستعلیق محمد صادق تفرشی، در **۱۲۴۱** (ص ۸۲-۱۱۸)، نسخه همان تحریری است که‌در «عین الحیات» آمده. **آغاز**: تمثیلی‌چند که پیشوایان دین در مذمت دنیابرای تنبیه‌غفلت زدگان... دربیان آنکه‌هرچند آدمی بدنیامشغول میگردد خلاص ازآن دشوار است [ف. مجلس ۱۰: ۷۸۲].

39799 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۱۸: نستعلیق رحیم حسینی، **۱۲۴۹** [ف. شهرستانها ۱: ۷۳].

بهار دانش

در ص ۳۵۲۳ گذشت.

بهجت افزا

از محمد مهدی جربادقانی. داستان‌عاشقی بدیع‌الزمان نیشابوری وپری‌زاد دختر پادشاه چین است، ودیگرداستانهای کوتاه وشیرینی که‌در

آن میان پیش‌آمده است. **آغاز**: طلوع صبح عبارات حکایات بهجة‌افزای نشاط.

39800ـ **تهران**، ملك۲۹۰۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، انجام‌افتاده، ۶۵گ ۱۹ س [ف. ملك: ۶۲].

بهرام و بهروز = داستان...

ازحسن‌قاری. داستان دو برادر بهرام کهتر پرهیزکار و بهروز مهتر تبهکار است. **آغاز**: من‌تألیفات‌مولاناحسن‌قاری‌سلمه‌الله. مخفی نیست که مشرب مسرت دنیا از شوائب مضرت صافی نیست.

39801ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۳۴/۶: نستعلیق **۱۲۷۶** بروزگار نگارنده (ص ۸۹ـ ۹۸) ۱۶ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۵].

بهگت ساگر

درس ۱۰۶۶ گذشت.

بهگوت پوران

BHAGVAT PURAN

ترجمه از افسانه‌های عرفانی‌هندی.

(بنگرید: مها بهارات، درهمین بخش)

39802 ـ **داکا**، دانشگـاه DU۳۱۷ (۲۷۸ ف): سدهٔ **۱۸** م، آغاز افتاده، ۱۶۹گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲۷۵].

بهگوت گیتا = مهابهارات

پ

پاردایانها = هانری‌سیم

ترجمه از افسانه‌های فرانسوی.

39803ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۴۳ لا: شکستهٔ سیدمحسن حشمت دفترفرزند میرزا علیرضاتی معزدفتر مستوفی دارالخلافه تهران، ۶ شوال **۱۳۴۱**، ۵۲۰ص۱۳س [منظور احسن‌عباسی ۱: ۳۵۳].

پنج بیك

ازعنایت الله آل‌صالح کنبـوری، داستان برهمن ساده لوح ومکرزن اوست، گرفته از «بهار دانش: ۳۵۳۳».

39804 ـ **مشهد**، رضوی۲۲۳ ادبیات: درجنگ مؤرخ**۱۸۹۳**ـ **۱۲۱۱** (س ۶۲۸ ـ ۶۵۳) [ف. رضوی ۷: ۲۷۱].

پیر و جوان

ازناصرالدین‌شاه‌قاجار (۱۲۴۶ـ۱۳۱۳)

داستانیست بشیوهٔ رومانهای فرنگی، درستایش بهار وتوصیف چهارفصل وحکایتی‌ازپیروجوان، شیوهٔ این داستان اثر رومانهای فرنگی را در نگارنده نشان میدهد. **آغاز**: هوالله‌تـعالی، تفصیلی دردرك بهارنوشته‌میشود، بااینکه‌طبایع ناس مختلف است وهریك بوضع وطور و قسمی درك بهار میکنند.

39805ـ **تهران**، ملی۴۹۲ف: نستعلیق خوش عبدالکریم منشی‌طهرانی ۴ ع۲ **۱۲۸۹**/ زرین، باعکس‌رنگی‌ناصرالدین‌شاه‌وآرایشهایی زرین ورنگا رنگ دیگر، ۳۵گ ۹س [ف. ملی ۱: ۴۷۲].

ت

تآتر کریم شیره‌ای

نمایشنامه‌ای انتقادی از روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). آغاز: شرحی از بدبختی اهالی ایران ومجمعی ازسختی و زبونی این ممالك ویران بجهت عبرت و اطلاع مطالعه کنندگان درلباس قصه و طرز طیاطر فرنگیان درچند مجلس قلمی گردید. اسامی اجزای مجلس شاه، وزیر مخصوص، امین‌الدوله . .

39806 ـ تبریز، ملی ۳۰۱۹: نستعلیق ج ۱۳۱۰/۱، ۱۳+۴۱گ ۱۰ س [ف. ملی تبریز ۱: ۳۱۱] .

تاج‌القصص

در بخش تواریخ پیامبران خواهد آمد.

تاریخ شاهزاده خانم بابلی

افسانه‌ای‌ست تاریخی ازفرمزدخترپادشاه بابل بنام بلوس وازدواج آن دختر باآمازان . با عنوان فصل . آغاز : تاریخ شاهزاده خانم بابلی. فصل اول. یکی ازسلاطین قدیم بابل که او را بلوس می‌نامیدند .

39807 ـ تهران ، ملی ۶۳۳/۳ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند محمد شریف قزوینی ، در ۱۳۱۳ ، ۱۲۲گ ۱۱س [ف. ملی ۲: ۱۴۳] .

تحفهٔ هرعزیز با تمیز در قصهٔ غلام و کنیز

39808 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۱۶۴۲ (۱۹ذیل) : بی‌تاریخ، ۱۲ گ ، [آکیموشکین ۱ : ۶۱۹] .

ترجمهٔ الف لیل ولیله = هنریه

ترجمهٔ الف لیل ولیله = الف ...

ترجمهٔ الدرالنثیر

از تقی ساوجبلاغی، که یاد اودر «ترجمهٔ اتابکیه : ۳۴۴۴» گذشت.

39809 ـ تهران، ملك ۶۳۷: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، زدین، ۴۹گ ۱۲س [رؤیت] .

ترجمهٔ فرج بعدالشدة = جامع الحکایات

ترجمهٔ لابل‌گابریل (جبرئیل زیبا)

ترجمه ازعبدالحسین، بدستور میرزاعلی اصغر صدراعظم، درج ۱۳۱۶/۱ بانجام‌رسانده است. آغاز: شاهت دست‌میمالد وخدایت شفا میدهد ، پادشاه جدید فرانسه یعنی لامرامه ، اردوی خودرا درنزدیکی شهررنس دریکی از کهنه عمارات ییلاقی .

39810 ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۷۶ فهرست نشده : نستعلیق عبدالحسین ، ج ۱۳۱۶/۱ ، (گویا تاریخ نگارش ونوشتن‌هردوباشد) ۴۴۱گ ۱۲س [رؤیت] .

تکملة اللطایف ونزهة الظرایف

دربخش تواریخ پیامبران خواهد آمد.

تلماك

از فنلون Fenelon ، ترجمه ازمیرزا علیخان ناظم‌العلوم، متن برای تربیت (دوك بورگونی) درهیجده‌فصل نگاشته‌شده‌است. ترجمه در تهران ۱۳۰۴ ق و۱۳۱۹ق‌چاپ‌شده‌است. آغاز: آخرین‌سلاطین شهر تروا که پریام‌نام داشت، خواهری داشت هیزیون‌نام که هرکول

رب النوع شجاعت اورا فریفته .

بنگرید: ف.مشار: ۴۴۵ .

39811 ـ تهران ، ملی ۱۱۰۴ ف : نستعلیق‌محمد صادق‌فرزند محمدعلی منشی‌علی آبادی مازندرانی، دوشنبه ۱۲شوال **۱۳۱۵** ، زرین، ۶۲گ ۱۳ س [ف. ملی۳:۱۲۶]

تلماك

از فرانسوادی سالیناك دی‌لاموت، ترجمه ازمحمد فرزندکاظم(همین) بنام ناصرالدین‌شاه قاجار (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳) . **آغاز** : جهان‌بینا چشم نهان‌بین بازکن .

39812ـ قاهره، دارالکتب ۶۴ ادب فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، زرین، ۷۸گ ۱۵ س [مخطوطات ۱:۱۰۳].

تمثیل عروس وداماد = مضمون بهار

ترجمه از میرزا جعفر قراچه داغی ، در ذیحجهٔ ۱۳۰۸، از فرانسوی، نمایشنامه‌ایست از اصل‌یونانی، واز اولین ترجمه‌هایی در این باره . **آغاز**، دیباچه. سبب‌ترجمه. دراین‌سنوات ترقی آیات که برای تعلیم و تعلم وهر گرنه فنون وهنر .

39813 ـ تهران، ملی۵۹۶ف: نستعلیق درشت وریز **۱۳۰۹**، برای‌ناصرالدین‌شاه، ۹۷ گ ۱۱ س[ف.ملی۲:۱۰۴]. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۱۶۸ هست [فیلمها: ۸۲].

تمیم انصاری = قصهٔ...

ج

جامع الحکایات = ترجمهٔ الفرج بعدالشدة

در بارهٔ نگارندهٔ متن و ترجمه گفتگوست بایستی متن از ابوالحسن علی فرزند محـمد مداینی، درگذشتهٔ ۲۳۵ باشد [ذریـعه ۱۶ : ۱۵۵]، کەقاضی ابوعلی‌محسن‌فرزندابوالقاسم علی تنوخی (۳۲۷ـ۳۸۴) [ذریعه ۹: ۱۷۸] آنرا افزوده درچهارده باب ساخته است[ذریعه ۱۶ : ۱۵۵] . ودرنسخه‌ی‌چاپی متن از همین تنوخی دانسته شده است. ترجمه ازحسین‌فرزند اسعد (سعد) فرزند حسین دهستانی (دهبانی) است که برای وجیه‌الدین طاهرزنگی‌فریومدی نماینده‌ی حکومت ارغون‌خان‌مغول‌درخراسان و مازندران میان سالهای۶۵۱ـ۶۶۳درسیزده باب با افزودن حکایتهایی برمتن وبسیار روان ساخته است. داستانهایی‌ست درفرج بعدازشدت: کسانیکه دارایی آنها بەدزدی رفته و برگشته است، کسانیکه‌دچارترس‌بوده وبه‌أمن‌رسیده‌اند، کسانیکه دچار عشق شده و به‌مراد خویش رسیده‌اند... بابهای‌آغاز درآیتهاوبابهای‌انجام درسروده‌هایی است‌در این‌باره . سروده‌هایی‌از مترجم نیزدارد. این‌ترجمه دربمبئی ۱۲۷۶ق و۱۳۲۹ ق و تهران ۱۳۷۴ق چاپ شده‌است. نسخه‌ی ملك ۴۱۷۱ دیباجه‌ای ازمحمد مؤمن شرفیه دارد. **آغاز۱**: حمد وثنا قیومی راکه عجز عقول ذریات آدم‌ازادراك کنه ذات‌بیچون اوچون‌آیات‌صنعش**آغاز۲**:سزاوارترین حمدی که زبان‌گوینده بدان مشعوف‌باشد. **آغاز۳**: حمدله . صلاة اما بعد ...

بنگرید : ذریعه۵: ۵۰ (جامع‌الحکایات) ۹: ۱۷۸ (تنوخی) و۱۶:۱۵۵(دوکتاب‌بنام

فرج بعدالشدة) ـ ف. مشار: ۴۰۸ (ترجمه‌ی فرج بعدالشدة) .

39814 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۱۴۵۸ : جلال‌الدین حسین فرزند اسعد فرزندحسین مؤیدی، **۷۰۶**، ۲۳۹گ، ۲۵، آغاز برابر نمونهٔ **۱**. [ف.فهمی‌ادهم۱ :۳۰۵].

39815ـ **تهران**،سنا۲/۲۳۶: نستعلیق سدهٔ **۹ـ۱۰** ، بگواهی مجتبی مینوی، باعنوان **اختیارات جامع الحکایات** در آغاز و انجام‌آن [نسخه‌ها ۶:۴۹۵] .

39816ـ **تبریز**،سیدمحمدعلی طباطبایی قاضی : سدهٔ **۱۰**، [سید عبدالعزیزطباطبایی].

39817 ـ **یزد**، وزیری ۲ـ ۴۵۸۰ : نستعلیق زیبای محمدحسن شیرازی ، **۱۰۲۴**، زرین، **آغاز:** کتاب فرج بعدازشدت انشاءالله مبارك باشد فهرست‌الابواب.... ۲۸۰گ۱۵س [ف. آقای‌شیروانی۱:۴] .

39818ـ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۸۹ : نوشتهٔ **۱۰۴۵** ، زرین [نسخه‌ها ۵ : ۳۴۴] .

39819 ـ **تهران** ، سلطنتی ۳۰۲۵ : نستعلیق سلام فرزند حبیب‌الله قوام کازرونی ، **۱۰۵۹** ، آغازبرابر نمونه‌ی **۲** [نسخه‌ها ۱ : ۱۷۱] .

39820 ـ**تهران**، ملی۶۷ف: نستعلیق ونسخ‌میرمحمدهادی‌فرزند میرمهدی‌لنگرودی، چهارشنبهٔ ۲۰صفر **۱۰۸۹**، ۱۹۴گ۲۱س[ف. ملی ۱:۵۷] فیلم‌آن‌دردانشگاهش ۱۸۹۴هست [فیلمها: ۱۴۶] .

39821ـ **تهران**، ملك ۲۸/۴۱۷۱ : نستعلیق، با تاریخ **۱۰۹۲** بهمین خامه‌دردفتر، (۲۰۷ ب ـ ۲۶۵ر) آغاز برابر نمونه‌ی **۳** با دیباجه‌ی محمد مؤمن شرفیه [رؤیت].

39822 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۵۲ : نستعلیق محمد فرزند تاج‌الدین حسن‌غیاث آبادی، **۱۰۹۲** [نسخه‌ها ۵: ۴۵] .

39823ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۴۳ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، یك‌صفحه از انجام‌افتاده، رحلی[نسخه‌ها ۶:۶۵۵] .

39824 ـ **یزد**، وزیری۳۷(۹۷۸۵): نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۱** ، آغازبرابرنمونهٔ**۱**، ۲۱۰گ ۲۶ س [ف. شیروانی۱: ۴۶].

39825ـ **تهران**،ادبیات۵۶د: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، انجام افتاده، ۱۲۴گ۱۷س [ف. ادبیات۱ :۳۶۵]

39826 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۵۹۳۰ : سدهٔ**۱۱** [نسخه‌ها ۴:۶۷۱] .

39827 ـ**تهران**، سپهسالار : نستعلیق ۱ ج ۱/ **۱۱۰۶**، آغاز برابر نمونه،۲۳۱گ ۱۳ س[ف. سپهسالار۵: ۳۶۰] .

39828 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۱۷ (۳۰۳۱ ف) : نوشتهٔ**۱۱۱۶**، ۱۷۲گ [آکیموشکین ۱:۳۹۴] .

39829ـ **تهران**، مجلس۲/۵۹۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۶۲ـ۵۳۱)آغاز وانجام افتاده [یادداشتهای‌آقای عبدالحسین‌حایری].

39830ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸۷۸ ابو، حسین : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲** ، آغاز افتاده ودر فهرست ازنگارنده نام برده نشده ، ۴۸۶گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۴۶] .

39831 ـ **تهران**، مجلس ۶۸۰: نسخ آمیخته به ثلث ، تاریخ‌یاد نشده، آغاز برابر نمونه‌ی **۱**، ۲۶۸گ ۲۵س [ف. مجلس ۲ : ۴۳۰] .

39832 ـ **تهران** ، خانقاه‌نعمت‌اللهی

۴۰۶ : نسخ، آغاز و انجام افتاده، ۴۹۴ ص ۲۱ س [ف . دیباجی ۲: ۱۱۶] .

جامع الحکایات

39833ـ لنین گراد، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف) : تاریخ یاد نشده. دارای ۱۸ داستان : ۱ ـ حکایت رئیس ولایت موصل و پسر او (۱پ)، ۲ ـ حکایت بنا وزن بنا با وزیران پادشاه کرمان (۲۴ر) ، ۳ ـ حکایت (۶۷ر) ، ۴ ـ حکایت هارون الرشید و وزیر او فضل بن ربیع با ابوالقاسم بصری (۶۸ب)، ۵ـ حکایت رضوان شاه (۹۸پ) ۶ـ حکایت فرخ شاه و فرخ روز و فرخ ناز (۱۳۱ر)، ۷ـ حکایت وزیران پادشاه غزنین و پسر و دختر ملک دریا بار (۱۶۵پ)، ۸ ـ حکایت نصر عیار و جوانمردی او و پسر پادشاه خراسان (۱۹۵ پ) ، ۹ ـ حکایت پسران شاه خراسان و شاهزاده خدای داد و برادران... (۲۰۹پ) ، ۱۰ـ حکایت دختر پادشاه و یک مرد پیر و سه جوان (۲۲۷ر) ، ۱۱ـ حکایت آن پادشاه که گفت مرد بینم در دنیا باشد؟ وزیر گفت نه ! (۲۴۸پ) ، ۱۲ـ حکایت ... (۲۶۰ر) ۱۳ ـ درودگر و جولا و دختر پادشاه عمان (۲۸۰ پ) ۱۴ـ حکایت مظهر بصری و برادران (۳۰۲ر) ، ۱۵ ـ حکایت پادشاه ولایت کشمیر و دختر او با بازرگان خراسان و عجایبها (۳۳۰ر) ۱۶ ـ حکایت شاپور خشت زن (۳۵۶پ)، ۱۷ـ حکایت (۳۶۹پ) ۱۸ ـ حکایت در قضیه سلیمان و سیمرغ و قضا و قدر (۳۸۶) رویهم ۴۱۹ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۱۳۷].

39834ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۵۴۸ (۹۰۳ ف) : بی تاریخ، ۱۸۶ گ.

39835ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۳۲۷ D (۹۰۴ف) : بی تاریخ ، ۲۵۶ گ ، این سه نسخه از یکدیگر جدایی دارند [آکیموشکین ۱: ۱۳۷-۱۳۹] .

39836ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ قف ۱۱ : تاریخ یاد نشده، ۱۶۶ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۵].

جامع الحکایات = چهل و شش حکایت

چهل وشش داستان از افسانه‌های عامیانهٔ مشهور وغیر مشهور است، با نثری روان که بعلت افتادگی در آغاز و انجام نسخهٔ ۱۹۱ رضوی شناخته نشده است. و بگفتهٔ گلچین معانی بایستی در آغاز سدهٔ یازدهم و برای جلال الدین محمد اکبر شاه (۹۶۳-۱۰۱۴) در هندوستان گرد آمده باشد.

فهرست داستانها راهمو درفهرست رضوی آورده است .

39837ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده، دارای ۴۶ داستان بدینگونه: ۱ـ داستان شاهزاده ملک محمد (ص ۱-۱۴) ، ۲ـ داستان شهریار با دخترعم (ص۱۴-۲۸)، ۳ـ داستان عظیم بصری (ص۲۸-۴۶)، ۴ـ داستان فرخ جواهری (ص۴۷-۵۴)، ۵ـ شاهزاده قاسم و گوهر بانو (ص۵۴- ۶۹) ، ۶ ـ ادهم درویش (ص۶۹- ۷۶)، ۷ـ داستان شیخ محمود سمنانی (ص۷۶- ۹۱) ، ۸ خواجه مسعود پسر خواجه سعید (ص ۹۱-۹۷)، ۹ ـ جوان و کنیزك (ص۹۸-۱۰۰)، ۱۰ ـ شاهزاده هرمز (ص۱۰۱-۱۵۴) ، ۱۱- داستان شاهزاده بهرام ودختر فغفور (ص۱۵۴- ۱۸۳)، ۱۲ـ داستان ابوالعلا کرمانی (ص۱۸۳- ۱۹۴)، ۱۳ـ داستان شیرزاد و شمسه بانو (۱۹۴- ۲۱۲)، ۱۴ـ داستان شاهزاده مهر (۲۱۲-۲۵۰)، ۱۵ـ سلیم جوهری با حجاج (ص۱۵۱-۲۷۶)، ۱۶ ـ داستان حبیب عطار (ص۲۷۶ -۲۸۹) ،

۱۷ـ داستان پسر خواجه‌سعید (ص۲۸۹-۳۲۵) ۱۸ ـ داستان جهان افروز (ص۳۲۵-۳۶۳)، ۱۹ـ داستان عاشق شدن شاهزاده (ص۳۶۳ـ ۳۷۰)، ۲۰ـ پسر پادشاه کرمان وسفر بغداد و چاه (۳۷۰ـ۳۷۳)، ۲۱ـ داستان خورپیر و فرخ‌روز (ص ۳۷۳-۳۸۴) ، ۲۲ـ داستان تمیم انصاری (ص۳۸۴ـ۴۲۰) ، ۲۳ـ داستان شاهزاده نیاز (ص۴۲۱ـ۴۶۰)، ۲۴ـ داستان حامد جوهری (ص۴۶۰ـ۵۲۹) ، ۲۵ـ داستان دزد و قاضی (ص۵۲۹ - ۵۴۰) ، داستان مرد لشکری (ص ۵۴۰-۵۴۷) ، داستان امیرزاده که قهر کرده بود (ص۵۴۷ـ۵۵۲) ، ۲۸ـ داستان احمد و شاهزاده محمود جوانمرد (ص۵۵۲ ـ۵۶۷) ، ۲۹ ـ داستان بختیار (ص۵۶۸-۶۰۶)، ۳۰ ـ داستان هزار گیسو و آزاد بخت (ص ۶۰۶ ـ ۶۴۳) ۳۱ ـ داستان مهر و وفا (ص ۶۴۳ ـ ۶۵۷) ، ۳۲ ـ داستان ابوالفوارس ملاح (ص ۶۵۷-۶۶۷) ، ۳۳ـ داستان سیمرغ و سلیمان (ص۶۶۷ـ۶۸۷)، ۳۴ ـ داستان شاهزادهٔ ایران (ص۶۸۷-۷۱۶)، ۳۵ـ داستان خواجهٔ بازرگان و پسر وزیر (ص۷۱۶-۷۲۰)، ۳۶ـ داستان بازرگان احمق (ص۷۲۰ـ۷۲۶) ، ۳۷ـ داستان خواجه فرعی (ص۷۲۶ـ۷۳۱)، ۳۸ـ داستان رای کامرود (ص ۷۳۱ـ ۷۳۹) ، ۳۹ـ داستان شاهزاده و گریختن زن او (ص ۷۳۹ـ۷۴۵)، ۴۰ـ داستان زرگر و تجار (۷۴۵ـ۷۵۱) ، ۴۱ ـ داستان ملکزادهٔ اسرائیلی (ص۷۵۱ـ ۷۵۳)، ۴۲ ـ موش و گربه (ص۷۵۳ـ۷۶۱) ، ۴۳ـ داستان دلهٔ مختار (ص۷۶۱ـ ۸۰۰) ، ۴۴ ـ داستان فیروزبخت (ص۸۰۰ـ۸۳۲)، ۴۵ـ داستان ملک نوبهار شاه (ص۸۳۲-۸۵۲)، ۴۶ـ داستان پسر پادشاه هند وسند باد (ص۸۵۲ـ ۹۱۶)، رویهم ۴۵۸ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۷: ۶۸] .

جزیرهٔ خضرا = اقبال نامه

از محمد هادی فرزند محمدصالح فراهانی، مؤرخ ۱۱۲۵ ، دربارهٔ همان داستان ساختگی « اقبال نامه: ۳۶۵۸ ». این یکی ترجمهٔ رسالهٔ شیخ محمد امین کاظمی است که در سپاهان بسال ۱۰۹۱ نسخه‌ای از آن بها بن‌خاتون داده بود [دیباچه] در دو بند است: یکی داستان فضل پسر یحیی پسر علی طیبی ودیگری روایت کمال الدین احمد فرزند محمد فرزند یحیی انباری در ۱۰ رمضان ۵۴۳. (بنگرید : اقبال نامه: ۳۶۵۸) **آغاز:** حمدله ... اقول ، چنین گوید... محمدهادی بن محمد صالح فراهانی...

بنگرید : ذریعه ۴: ۹۳ .

39837 ـ تهران، ملک ۱/۴۷۷: سدهٔ ۱۱، باتاریخ **۱۰۷۳** در دفتر، زرین [ف. ملک مجموعه‌ها : ۳۴] .

39838ـ تهران، دانشگاه ۲/۴۲۸۸: نسخ و نستعلیق محمداسماعیل فرزند محمدرضای حسینی منجم، ۱۱ج ۱/**۱۲۱۶** در کرمانشاه (۴۲ پ ـ ۶۵ پ) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۵۷] .

جمال وعشق

در داستان یوسف.

39839 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۸۶۳ Or: همراه ظفرنامهٔ بوذرجمهر، که نوشتهٔ **۷۶۱** است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۷، ۶۷۱] .

جمشید جهانگیر = قصهٔ ...

جنگنامهٔ امیر حمزه = حمزه‌نامه

جنگنامه

سرگذشت افسانه‌ای سید جلال‌الدین اشرف است، به نثر، پنج نسخه از آن به گمانی که

نظم است درص ۲۷۴۷ یاد کرده‌ام که باید به اینجا آورده شود . و باید افزود: این جنگنامه از روی چهار نسخه بکوشش آقای محمد روشن با فهرستها چاپ شده است.

جنگنامهٔ امیر المؤمنین = غزوة ـ المجاهدین

از محمدقاسم [پایان کتاب]. افسانه‌ایست از روزگار صفویه در آن از عظام و جمیل بن کثیر و محاربهٔ جمیل و حلقمة بن الجحاف و عبادبن شر نام برده و در آخر کتاب آمده: من بی‌سند این را ننوشته‌ام بلکه رسالهٔ عربی محمدصالح بحرانی را ترجمه کرده‌ام و اینجا نام خـود را برده است .

39840 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز افتاده، دو صفحهٔ انجام نو نویس رمضان ۱۳ (= ۱۳۰۰) [رؤیت] .

جنگ نامهٔ شاه مردان علی

حماسهٔ دینی‌ست باچند تحریر .

39841 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۴۸ C (۹۳۷ف): باتاریخ **۱۲۳۸** در دفتر، (۱۰۲ر- ۱۵۲پ) .

39842 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم ۱۵۸۷ C (۹۴۱ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۴**، (۱پ- ۱۲۶پ) .

39843 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم ۲۲۷۳ B (۹۳۴ ف) : بی‌تاریخ، ۲۰۱ گ

39844 ـ **لنین گراد** ، اکادمی عـلوم ۲۱۸۱ B (۹۳۵ ف): (۱پ-۱۸۰ر).

39845 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۱۶ C (۹۳۶ ف): نیز بی‌تاریخ ۱۷۳ گ .

39846 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۰۹۴ C (۹۳۸ ف): ۲۰۶ گ .

39847 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم ۱۳۱۰ C (۹۳۹ف) : ۱۰۲ گ.

39848 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۳۷۸ C (۹۴۰ ف) : (۳۴ پ - ۱۳۹پ) [ف. آکیموشکین ۱ :۱۴۳] .

39849 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۹۷ (۳۱۸۸ ف) : (۱۰۲ر-۱۹۹ر) [آکیموشکین ۱ : ۴۱۲] .

39850 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۹۴۳ B (۳۲۱۴ ف) : (۵۵پ- ۶۶پ) . [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۵] .

جنگنامهٔ محمد حنفیه

از داستانهای حماسی دینی. باچند تحریر. چند نسخهٔ منظوم از آن درص ۲۸۰۶ یاد شده، و نیز منظومی از آن به ترکی در (مشهد ، گوهرشاد ۵۵۵) هست. **آغاز:** حمدله ... بدانکه نقل نوعی حادثات واقعات شهادات امیرالمؤمنین امام حسن وحسین شهیدان دشت کربلا بن .... روایت میکند جعفر امام .

39851 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۲۵ C (۳۲۰۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۷**، ۱۹۸ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۴] .

39852 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۹۷ A (۳۲۰۶ ف) : بی‌تاریخ، (۱ر -۱۰۱ پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۴] .

39853 ـ **داکا** ، دانشگاه ۴۰۱ KS (۶۵ف): نستعلیق شکسته‌آمیز، آغاز برابر نمونه ۱۰۶ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۵۴] .

جوانامرگ = قصهٔ بدیع الجمال و وشاهزادهٔ مصری = قصهٔ دختر فغفور چین

از مولانا عبدالغفور سقیم . (بنگرید :

داستان پادشاه‌زاده ملک‌حسین، درهمین بخش). داستان دختر فغفورپادشاه چین‌است‌بنام‌بدیع‌الجمال، وپرسشهایی که از خواستگاران خود میکرده وصد هزار جوان درعشق اوضایع‌شده بودند(بنگریدداستان شاهزاده ودخترفغفور، در همین بخش) با شاهزادهٔ مصری‌که ازاو نام برده نشده‌است، که‌پرسشهاراپاسخ‌داد وشیفتگی او بهزناشویی می‌انجامد. **آغاز**: حمدله.عاقبة، بعده ، مصنف‌کتاب مولانا عبدالغفورسقیم، نقل میکند از راویان‌که فغفور نام پادشاه، دختری داشت بغایت حسن و جمال ، چنانچه عالمیان اکناف بدیع‌الجمال را .

39854 ـ **پاکستان**، گنج‌بخش۲۸۹/۸۹۰: نستعلیق،سدهٔ**۱۲**. آغاز وانجام‌افتاده‌درفهرست بنام**جوانامرگ**است،۱۸گ۹س [ف.تسبیحی ۱: ۱۴۳] .

39855 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۵۷/۸۹۰: نستعلیق‌وتحریر، غلام‌محمدحافظ، **۱۲۳۸** ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **قصهٔ دختر فغفور چین** است، ۲۱گ۱۰-۱۱ س[ف. تسبیحی۱: ۳۵۵] .

39856 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۲۸۸/۸۹۰ : نستعلیق، **۱۲۶۱**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **جوانا مرگ** است ۴۰گ [ف. تسبیحی ۱: ۱۴۱] .

جوامع‌الحکایات و لوامع الروایات

ازسدیدالدین‌محمدفرزندمحمدفرزندیحیی عوفی‌بخاری حنفی،سدهٔ ۶ـ۷. نگارندهٔ تذکرهٔ «لباب الالباب» که در ۶۱۸ ـ ۶۲۵ نگاشته است .

داستانهای‌تاریخی‌ست که‌به‌صورت‌حکایتها، درچهار بخش وهربخشی دربیست و پنج باب، بنام سلطان شمس‌الدین تتمش به‌انجام رسانیده است. پیش از این «جوامع» را بنام‌عین‌الملك فخرالدین حسن اشعری وزیر ناصرالدین‌آغاز کرده بود . نسخه‌های‌آن‌گوناگون‌است، گویا عوفی‌نخست آنرا کوتاهترپرداخته و سپس در نسخه‌های دیگر بر آن افزوده،ویااینکه‌دیگران بر آن افزوده‌اند: قسمت‌یکم‌درتوحیدوپیامبری و یادی از اولیا وپادشاهان وتاریخ هریك.دوم در خویهای نیکو از شرم و فروتنی وکرم و دارندگان آن وداستانهایی از ایشان . سوم خویهای ناپسنداز کینه‌وآزوجز آن‌وداستانهایی ازهریك . چهارم شگفتیهای جهان و طبیعت و داستانهایی در آن باره .

باپیشگفتار انگلیسی ازدکتر محمدنظام‌الدین حیدرآبادی درلیدن ۱۹۲۹ م و گزیدهٔ آن بکوشش ملك‌الشعرا بهار درتهران۱۳۲۴ خ، سپس بخش یکم آن بکوشش دکتر محمد معین ۱۳۳۵ خ‌چاپ شده است. برای‌شناسایی بیشتر پیشگفتارهای چاپ وفهرست دانشگاه ج ۲: ۲۱-۳۲ دیده شود . **آغاز** ج ۱ : حمد و ثنای مبدعی راکه ازبدایت‌صباح‌وجودتانهایت رواح‌عدم . **آغاز** ج ۲: شکر و سپاس و حمد بیقیاس‌پروردگاری‌راکه‌برید. **آغاز**۳:سردفتر مکارم اخلاق ومحاسن سیرخصیت‌حیات‌که اصل درخت ایمان ودرجهٔ اعصان .

بنگرید: ذریعه۵: ۵۰ و۲۴۹ـف.مشار: ۵۱۱ .

39857 ـ **پاریس**،ملی**A.F.P.**۷۵: نسخ فارسی ایران، گویاکهن‌ترین نسخه‌ها و پیرامن ۷۰سال پس‌ازنگارش است**۶۲۵ـ۶۳۰** زرین ، ۲۵۵گ [پیشگفتارچاپ :۶۲].

39858 ـ **تهران** ، محمد رمضانی ،

خاور : بایادداشت : تم‌الکتاب علی‌یدی . . . حسام‌الفقیر المولوی ، در ۷۱۵، زرین، تنها ۱۵ باب رادارد، ۴۰۱ ص ۲۵ س [پیشگفتار چاپ : ۵۶] .

39859 ــ پاریس، ملی ۹۵ .S.P: نسخ ایرانی، پیرامن ۱۵ج ۷۱۷/۲ ، زرین، ۲۷۹گ ۳۳ س [پیشگفتارچاپ: ۶۵] .

39860 ــ استانبول ، فاتح ۴۳۰۹: نسخ خوب۷۳۲،[پیشگفتار چاپ:۶۸].

39861 ــ موزهٔ بریتانیا ۶۸۵۵ . Or : سدهٔ هشتم [۴:۶۷۱] .

39862 ــ پاریس ، ملی ۹۰۶ . S.P : نسخ ، بگفتهٔ بلوشه ازسدهٔ۱۴م(۸ق)، عکس آن در تهران ملی‌هست، ۳۵۸گ۳۴س [پیشگفتار چاپ:۶۷].

39863 ــ موزهٔ بریتانیا ۱۱۶۷۶ Or: نوشته۸۳۴ درفهرست نام‌نگارنده نیامده [نسخه‌ها ۴:۶۷۲] .

39864 ــ تهران، مجلس ۶۸۱: چند خامه، تاریخ نوشتن‌را سیاه کرده‌نوشته‌اند: عاشر رجب ۸۸۳ . آغاز برابر جلد یکم، ۲۴۲گ ۲۹ س [ف. مجلس۲ :۴۳۱] .

39865 ــ استانبول ، طوپقپوسرای H.۱۳۷۲: عبدالله الکاتب اصفهانی، ۸۸۴ ، ۳۵۴گ ۲۵س. منتخب آنست. آغاز: الحمدلله الذی تفرد بالعظمة والکبریاء و توحد بالقدم و البقاء [ف. فهمی ادهم۱:۳۰۴] .

39866 ــ تهران، استادمینوی ۱۴۴: نسخ‌سدهٔ ۹ـ۱۰، آغازدر دیباچه‌افتاده، رحلی، محشی [نسخه‌ها ۶:۶۴۳] .

39867 ــ تهران ، ملی۵موقت: نسخ، بدستور زینل‌خان‌والی‌هرات، در۹۲۰،زرین، هرچهاربخش‌است، آغازبرابر نمونه[پیشگفتار چاپ : ۵۲] .

39868 ــ تهران ، اصغرمهدوی ۷۰ : نستعلیق‌چهارشنبهٔ ۲۷رجب ۹۲۳. کاغذ هندی. دارای قسم ۲ و۳ و۴ . [نسخه‌ها ۲ :۷۲] .

39869 ــ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۰۸۷: نوشتهٔ۹۵۸، آغازبرابر نمونهٔ۳. ۲۹۷گ [ف. فهمی‌ادهم ۱ :۳۰۴] .

39870 ــ تهران، استادمینوی ۱۴۲: نسخ سدهٔ ۱۰، با یادداشت خرید ببهای هشت تومان در۱۰۳۵ ، قسم یکم، ۲۰۷ گ، رحلی [نسخه‌ها ۶:۶۴۳] .

39871 ــ تهران،اصغر مهدوی۱۰۸: نسخ سدهٔ ۱۰ ، درهامش تاباب۲۴قسم۴ قصیدهٔ ستایش نظام‌الملك قوام‌الدین رادارد [نسخه‌ها ۲ :۹۵] .

39872 ــ تهران ، سپهسالار۱۶۰۸ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، ازخلافت‌مهدی(باب ۵ بخش ۱)تانیمهٔ باب۲۵ بخش۴را دارد، آغازنونویس، ۴۲۰گ۲۲ س[ف. سپهسالار ۴:۱۱۵] .

39873 ــ تهران، ادبیات ۲۷ب : نسخ ونستعلیق ۱۰۱۸ ، نسخه‌ی کامـل ، ۳۸۲ گ ۲۱ س.

39874ــ تهران،ادبیات۹۳ب : نستعلیق ۱۰۲۵ ، تنها ج ۲، آغازبرابر نمونه، ۲۵۷ گ ۲۱ س[ف. ادبیات۱ :۱۸۹].

39875 ــ تهران،محمدرمضانی،خاور: نسخ در دومجلد ، گویانوشتهٔ۱۰۲۲ـ۱۰۲۳ برای کلبعلی‌بیك یساول صحبت شاملو ، زرین جلد یکم ۳۴۵گ و جلد دوم ۲۲۸گ ۲۳ س [پیشگفتارچاپ:۵۹] .

39876 ــ مشهد، رضوی ۱۸۴ تاریخ (۴۲۱۲) : نستعلیق ونسخ امین‌الدین محمدو وغیره ۱۵ ج ۱۰۲۹/۲و بخشی‌ازآن نونویس سدهٔ ۱۳، آغازآن‌برابر جلدیکم یاد شده [ف. رضوی ۷ :۶۳] .

39877 ـ **مشهد**، رضوی ۸۱(۴۰۹۷): نستعلیق **۱۰۳۱** درپایان ج ۲، زرین، آغاز برابر و انجام افتاده، [ف. رضوی ۳: ۹ ـ پیشگفتار چاپ: ۵۴] .

39878 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۸۴ : نستعلیق زیبای **۱۰۳۵**، زرین، ۱۵۸۲ ص ۲۱ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۱۷] .

39879 ـ **تهران**، حقوق ۷ب: نستعلیق ۲۲ رجب **۱۰۴۸**، هرچهار بخش را دارد، ۵۰۲ گ ۲۵ س [ف. حقوق: ۹۲] .

39880ـ **تهران**، مجلس ۲۲۲۹: نسخ وتعلیق مرتضی قلی فرزنـد الله وردی افشار ، **۱۰۵۰ ـ ۱۰۵۱**، ج ۱، ۳۲ س، پایان‌نو نویس ۱۲۲۴ ، ۸۰۳ ص ۲۷ س [ف . مجلس ۶ : ۱۸۷] .

39881 ـ **تهران**، مؤید ثابتی : نسخ منصور خطیب ابرقوهی فرزند محمود، سلخ ج **۱۰۵۶/۲** ، آغاز برابر نـمونهٔ ۱، ۷۳۵ ص [پیشگفتار چاپ : ۶۱] .

39882ـ **تهران**، ملك ۴۱۵۸: نستعلیق محمدقاسم فرزند ملامحمد جمیل کابلی‌خالدی، در **۱۰۵۷** ، کامل، زرین، آغاز برابر نمونه ، ۴۷۸ گ ۲۷ س [رؤیت] .

39883ـ **تهران**، سلطنتی ۸۸۸: نستعلیق خوش محمد سعیدلاهیجانی، ۱۸ محرم **۱۰۷۵**، ج ۱ و ۲ ، آغاز برابر نمونه [پیشگفتـار چاپ] .

39884 ـ **تهران** ، ادبیات ۲/۴۴ ج: نستعلیق محمدعلی‌جزی سین‌دخواری(!) محرم **۱۰۸۷**، (۱۴۹پ ـ ۳۵۰ د)، نویسنده قسم یکم درمعرفت‌آفریدگار تا باب پانزده در عجایب جهان آنرا گزیده است [ف . ادبیات ۱ : ۱۸۹] .

39885 ـ **تهران** ، سلطنتی ۸۹۱ ـ ۱۲۸۵/۱۰۴۲: سه‌بخش آغاز بخامهٔ نورالدین محمد لاهیجانی، وبخش پایان نستعلیق محمـد رضای تبریزی، **۱۰۸۹**، زرین [پیشگفتار چاپ: ۵۰] .

39886ـ **تهران**، ملی ۱۴۱ف: نسخ سدهٔ **۱۱** ، آغازچند سطری افتـاده . نسخه آشفته صحافی شده ، ۵۸۷ گ ۲۵ س [ف. ملی ۱ : ۱۳۶] .

39887ـ **تهران** ، ملك الشعراء بهار ۱۶۱ منتقل شده به‌مجلس : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، ۴۲۷۸ بیت، کامل ولی از آغاز دیباچه کمی افتاده، ۵۳۶ گ [نسخه‌ها ۵: ۶۶۰] .

39888ـ **تهران** ، ملك ۴۱۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، کامل ، آغازبرابر نمونه، ۵۳۰ گ ۲۵ س [رؤیت] .

39889 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۰۹: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، متن وحاشیه، آغاز وانجام افتاده ، جدولبندی بزر[نسخه‌ها ۳: ۱۷۰].

39890 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H. ۱۳۷۳ : پیرامن سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونهٔ ج ۱، ۲۴۶ گ ۲۷ س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۳۰۳] .

39891 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۳۴۱ : سدهٔ **۱۲** ، آغازبرابر ج ۱، ۲۵۵ گ ۲۵ س [ف. فهمی‌ادهم ۱: ۳۰۴] .

39892ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹ ، ۸۷۳عو: نستعلیق‌پایان سدهٔ **۱۲**، ۱۹۸ گ ۱۹ س [منظور احسن‌عباسی ۱: ۴۴۲].

39893 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۳۴ Or : پیرامن **۱۸۵۰**م بنام **جامع‌الحکایات** یاد شده، ۲۲۹ گ [ریو ۳: ۱۰۰۴].

39894 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۱۰۰ (۹۴۷ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۱**، ۳۷۰ گ

[آکیموشکین ۱:۱۴۴] .

39895 ـ **تبریز**، ملی۳۳۲۴: نسخ و نستعلیق گویا دو نویسنده، ۲۷صفر**۱۳۰۳**[ف. ملی تبریز ۱:۳۸۶] .

39896 ـ **مشهد**، فرخ ۷۳: تاریخ یاد نشده ، پایان نو نویس[نسخه‌ها ۵:۶۱۲]منتقل شده به‌دانشگاه مشهد .

39897 ـ **تبریز** ، ملی ۳۰۷۱/۲ : نستعلیق تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۴۴ گ ۲۵ س[ف. ملی‌تبریز ۱:۳۸۵].

39898 ـ **تهران** ، سلطنتی ۸۸۹ ـ ۳۸۹/۱۰۴۱ : نستعلیق تاریخ یادنشده، انجام افتاده [پیشگفتار چاپ : ۵۰] .

39899ـ **مشهد**، رضوی ۲۵ تاریخ : نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ج۱، پایان افتاده ، وقف ۱۱۶۶، ۴۵۸ گ ۲۹ س [ف . رضوی ۳:۸۱].

39900 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۷۱۰ (۹۴۳ ف) : بی تاریخ ، (۶ پ ـ ۴۸۰پ) .

39901 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۷۱۱ (۹۴۴ ف) : بی تاریخ ، (۱ ر ـ ۱۹۷پ) .

39902 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۰۰۶ (۹۴۵ ف): بی‌تاریخ ، (۴۹ پ ـ ۱۰۳ر) .

39903 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۴۳۸۵ (۹۴۶ ف) : بی‌تاریخ، ۶۰ گ.

39904 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۱۹۶ (۹۴۷ ف) : بی‌تاریخ، ۱۶۹ گ [آکیموشکین ۱: ۱۴۴] .

39905 ـ **آصفیه**، ۲۲۳قصص: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۵۲۲] .

جواهر العقول فی مناظرة الفار و السنور

ازمجلسی ویا دیگری، که هفت‌نسخه‌ی آن در ص ۱۷۲۶ یاد شده . اینک چند نسخهٔ دیگر :

39906 ـ **تهران**، ملک ۵۰۳۰ نستعلیق نادعلی فرزند میرزا محمدکاظم مشهور به‌میرزا آقاسی ، ۲۵ع۲/**۱۲۵۶**، ۱۶۹ گ۱۲س[ف. ملک، فارسی: ۱۹۴] .

39907ـ **تهران**،مجلس۵۶۸۱: شعبان **۱۲۷۸**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۰ص۱۷س[ف. مجلس ۱۷ :۱۳۶] .

39908ـ **مشهد**،جامع گوهرشاد۵۹۹: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، درجنگی با۱۶ مجلس رنگی ، آغاز افتاده [ف . شهرستانهـا ۱ : ۱۰۵] .

39909 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۸۵۰ (۹۵۶ف): بی‌تاریخ. درفهرست بنام **جواهر العقود** و موضوع‌دینی یاد شده است ولی گویا همین گفتاراست، ۸۱ گ[آکیموشکین ۱: ۱۴۵] .

چ

چهار درویش ـ داستان ..

محمد افضل .

بنگرید : ذریعه۹: ۸۶ (شاه محمد افضل هندی) فرهنگ سخنوران: ۵۰(همان‌شاه‌محمد افضل) وذریعه۹ : ۴۳۹ (سرخوش لاهوری).

39910 ـ **هاروارد**، هوتن PVF: نستعلیق میر معزالدین، سدهٔ **۱۳**، بدستور نجم‌الدین علی‌خان بهادر [نسخه‌ها ۴: ۵].

چهار درویش

امیر خسرو دهلوی، که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت.

39911 ـ **آصفیه**، ۲۳۷ قصص: نوشتهٔ **۱۱۶۳**، مصور [ف. آصفیه۴: ۵۲۶].

39912 ـ **آصفیه** ۱۹۲ قصص: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۵۲۲].

چهار درویش

میکراج منشی.

39913 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۳ ق ف ۱۲: تاریخ یاد نشده، ۳۳۴ ص [ف. سرفراز علی: ۸۵].

چهار درویش

ناشناخته. افسانه‌ایست خیالی از جن و پری و دیو و آدمیزاد. **آغاز**: سپاس بیقیاس مالک‌الملکی را سزاست که جمیع موجودات‌را از شعشعهٔ آفتاب بمنزلهٔ‌ظهور.

39914 ـ **تبریز**، ملی۲۵۵۸: نستعلیق حاجی محمد تقی فرزند میرزا هادی‌همدانی، **۱۲۸۵**، آغاز برابر نمونه. [ف. ملی‌تبریز۱: ۳۹۵].

چهار درویش

39915 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۳۶۴ (۳۲۳۷ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۶**، (۱پ ـ ۷۷ر).

39916 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۹ (۳۲۳۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۸**، (۱۴ر ـ ۵۵۵پ) [آکیموشکین۱: ۴۱۸].

39917 ـ **اورشلیم**، ملی ودانشگاهی Ar. ۸ـ۳۷: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۹].

39918 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۲۲۰ (۳۲۳۶ ف): بی‌تاریخ، ۲۲۵ گ [آکیموشکین ۱: ۴۱۸].

39919 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۲۴ Spi/VI ۴۳۵۰: نستعلیق کشمیراز سدهٔ **۱۳**، ناقص، منظوم، ۷۰ گ [ف. عبدالله۲: ۵۶۹]. از کتابهای پرفسورشیرانی بوده[ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۱۰۳].

چشمهٔ نوش

ازصهبای قزوینی‌شهرستانی، (که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۸» گذشت). داستانهایی‌ست‌عرفانی به نثرونظم.

39920 ـ **تهران**، ملک ۵۳۱۳/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، دره‌کلیات» او [رؤیت].

چهل طوطی

درپاریس۱۹۲۷م‌وتهران۱۲۹۹ق وپس‌از آن‌چندبارچاپ‌شده است.

بنگرید: ذریعه۵: ۳۱۶ ـ ف. مشار: ۵۴۱.

39921 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۶۵۴/۱: نستعلیق، تاریخ‌ونشانی‌بیشتریادنشده است [ف. شهرستانها۱: ۱۰۶].

چهل قصه

چهل قصهٔ‌کلیله ودمنه که بزرگ امید به شیرین گفت، به‌نثر ونظم، نظم آن از نظامی است.

39922 ـ **مشهد**، رضوی۲۳۳ادبیات: در جنگ مؤرخ **۱۱۹۳-۱۲۱۱** (ص ۴۶۰ ـ ۶۱۱) نسخه سی‌وچهارداستان‌رادارد[ف. رضوی ۷: ۲۷۱].

چهل و شش حکایت = جامع الحکایات

ح

حاتم با حسن بانو = حکایت

39924 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی تاریخ، درمجموعه ۱۵ داستان، (۱۰۲ پ)[ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

حاتم نامه = قصهٔ حاتم

چند تحریر ناشناخته، به‌نثر. داستانی‌ست در رفتار وکردار وجوانمردی وسخاوتمندی و جنگها وآشتیهای حاتم طایی. تحریری ازاین داستان بنام «حاتم طایی» دربمبئی چاپ سنگ شده است.

چند داستان منظوم‌ازآن نیزدرص ۲۷۵۹- ۲۷۶ گذشت.

39925 ـ لنین گراد، اکادمی علوم E۱۲ (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور ۹۱-۱۱۹۹، با عنوان «نقل مقبرهٔ حاتم» [ف. آکیموشکین ۱: ۴۶۸].

39926 ـ داکا، دانشگاه KS ۴۳۳ (۵۴ ف): شکستهٔ ۱۲۳۱، آغاز: راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت میکنند که درملك یمن‌پادشاهی بود که برکابش سوار وپیاده بیقیاس بود، نامش طی، ۱۰۴ گ. درفهرست بنام قصهٔ حاتم طایی یادشده‌است [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۵].

39927 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۳۳: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز: سپاس بیقیاس مرحضرت پروردگار را جل شأنه ... بعد ازحمد وثنا، راویان اخبارو ناقلان آثارچنین روایت‌میکنند... دربیان تولد حاتم، ۱۲۸ گ [ف. سپهسالار ۴: ۱۳۶].

39928 ـ پاکستان، گنج بخش ۸۹۰/۲۴۲: نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ ۱۳ (۱۲۳۰). آغاز: سپاس بیقیاس پروردگاربرا... (بسیار نزدیك به‌نسخهٔ سپهسالار) درپایان آمده: تمام شد نسخهٔ حاتم نامه. فارسی‌روان، ۱۰۳ گ ۱۵ س [ف. تسبیحی ۱: ۱۴۸].

39929 ـ اکسفورد، بادلیان ۱۹۴ اوزلی: نستعلیق عنایت‌الله، چهارشنبهٔ ۲۶ صفر جلوس شاهی (بروزگار محمد شاه غازی)، برای خان احمدخان درمرشد آبادهند، ۲۷۰ گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۴۹ هست [فیلمها: ۸۱].

39930 ـ داکا، دانشگاه KS ۴۰۸ (۵۵ف): شکسته، سدهٔ ۱۹ م، ۱۵ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۶].

39931 ـ لاهور، پنجاب پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۳ وقا: نستعلیق ازمیانهٔ سدهٔ ۱۳، آغاز افتاده، درفهرست بنام وقایع مهمات حاتم طائی یاد شده‌است، ۱۴۷ گ ۱۴ س[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۷۹۱].

39932 ـ مشهد، فرهنگ‌وهنر، ج ۱۲: نستعلیق تاریخ‌یاد نشده، در فهرست بعنوان شرح احوال حاتم بن طی یادشده، آغاز: سپاس بیقیاس خالق یکتایی راسزاست که ذات مقدسش ازعیب‌حدوث، ۳۲۳ص[ف. کتب‌خطی: ۱۱۰].

34933 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۱۵: تاریخ ونشانی دیگریاد نشده، در فهرست‌بنام حاتم طائی یادشده‌است، ۲۳۲ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۸۵].

39934 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه،

مشرقیه ۱۵۳۲ ب: تاریخ و نشانی یادنشده، جز اینکه: قصهٔ حاتم‌طائی‌ست [لباب‌المعانی، عبدالرحیم: ۲۸۹].

حاتم نامه = هفت سیر حاتم

حاتمیه

ازمعین‌الدین‌حسین‌فرزندعلی‌کاشفی‌سبزواری (که یاد اودر «آینهٔ اسکندری: ۲۰۴» گذشت) داستانهایی‌ست از حاتم‌طایی، بنام ابوالغازی سلطان‌حسین، بسال ۸۹۱ نگاشته‌است، وبکوشش شفر درمیان‌آثار منتخبهٔ‌ایرانی ۱۸۸۳م‌بچاپ رسیده‌است. **آغاز:** بنام‌خدایی که‌بخشنده‌اوست - برارندهٔ کارهر بنده‌اوست. امابعد، ازمضمون کلام سعادت انجام ملك علام.

39935 - تهران، مجلس۶۸۳: نستعلیق شاه محمودخوشنویس، **۸۹۱**، زرین، آغازبرابر نمونه، ۵۲ گ [ف. مجلس۲: ۴۳۵].

39936 - تهران، دانشگاه ۲۳۵۶: نستعلیق محمدکاتب‌زره‌ای، ج۹۶۹/۲ درروستای برآباد، زرین، آغازبرابرنمونه، ۱۶۷ گ۱۹ س [ف. دانشگاه۱۱: ۲۳۵۷].

39937 - قاهره، دارالکتب۷ مجامیع فارسی طلعت: بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، در فهرست به‌عنوان«رسالةفی‌ترجمة حاتم‌الطائی» آمده است(گ۸۰-۱۰۸مجموعه)[مخطوطات ۱: ۲۲۹].

حاجی بابا = حاجی بابای اصفهانی = حاجی بابا در لندن

متن‌ازجیمزموریه فرانسوی، زاده‌درازمیر تبعهٔ‌کشور انگلیس ومنشی سفارت‌آن کشور در تهران سالهای ۲۳-۱۲۲۴و۲۵-۱۲۳۰. که چندی ازطرف عباس‌میرزا ولیعهد سرپرستی دانشجویان‌ایرانی اعزامی‌درلندن‌راداشته‌است. که گویا روی دشمنی‌با یکی ازدانشجویان این کتاب را (دربیان آداب و اخلاق ایرانیان!) نگاشته‌است.

این کتاب چندبار بفارسی درآمده است: یکی ازشیخ‌احمد روحی کرمانی‌شهید ۱۳۱۴، فرزند محمدجعفر امام‌جمعهٔ کرمان. دوم گویااز میرزا حیرت که درهند انجام گرفته. این کتاب یکبار بنام «حاجی‌بابای اصفهانی»دردوجلددر کلکته ۱۳۲۴ق ۱۹۰۵ م‌با پیشگفتارانگلیسی ماژوربلوت چاپ شده‌است. چاپهای‌دیگر نیز دارد.

ترجمهٔ دیگر آن از اسدالله طاهری بنام «حاجی بابا درلندن» دربمبئی ۱۳۲۵ق و پس ازآن با پیشگفتاراستادمحیط‌طباطبایی‌درتهران ۱۳۲۱خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۶: ۵ - ف. مشار ۵۴۳ و ۵۴۵- نثرفارسی‌معاصر، ایرج افشار: ۲۳ - نخستین کنگرهٔ نویسندگان، گفتاردکترخانلری پانزده گفتار استادمینوی، گفتار هشتم.

39938 - تهران، ملی۳۹۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه، **آغاز:** فصل درکیفیت تولد وتربیت حاجی‌باباولدکربلایی حسن. چنین گویدحاجی‌باباکه‌پدرمن کربلایی حسن یکی از دلاکهای مشهوراصفهان‌بود، ۷۶ گ ۱۵ س [ف. ملی۱: ۳۸۰].

39939 - تهران، فرهادمعتمد ۱۷۲: شکسته‌نستعلیق‌محمدیزدی‌پسرحاجی‌محمدحسن تاجر محمدآبادی **۱۳۱۷**. [نسخه‌ها۳: ۱۷۱].

39940 - تهران، دکترمفتاح: نستعلیق میرزا محمد یزدی، در**۱۳۱۹** [رؤیت].

حسن ودل

از میرزارضی‌بندهٔ تبریزی نگارندهٔ«ربیع المنجمین: ۲۹۳»، دونسخهٔ‌آن درص ۱۲۸۳ یاد

شده ، اینك دو نسخهٔ دیگر :

39941ـ **تهران**، ادبیات۲۳۹جوادی: نستعلیق محمدمهدی عرب فرزند محمد اشرف متخلص بمشرب، ۳ شعبان **۱۲۰۸** برای میرزا جعفر نواب [ف. ادبیات۳:۱۵] .

39942 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۰۸۰ Or : نوشتهٔ **۱۲۶۴**، درفهرست از ابن‌محمد شفیع رازی (!) دانسته‌شده است [نسخه‌ها۴: ۶۷۲] .

حسن و دل

از سلمان تربتی است، که بشیوهٔ «حسن و دل» سیبك نگاشته است ودر دیباجه مینویسد: حسن ودل تفاحی نیشابوری رادیدم و اشعاری بمناسبت بر آن‌افزودم . **آغاز:** ای‌حسن بتان ماه سیما ازتو- وی‌غمزهٔ مهوشان زیبا ازتو... بعد هذا درایام جوانی... فقیر بی‌سامان‌سلمان تربتی را بمطالعهٔ رسایل‌مایل گردانید.

39943ـ **تهران**، سپهسالار۶۸۳۲/۲: نستعلیق **۱۱۰۴**. پایان‌افتاده . (۵۲ر-۶۲پ) [ف. سپهسالار ۴:۳۱۸].

حسن و دل = عقل و سلطنت = افسانهٔ عقل

از فتاحی نیشابوری، یحیی‌سیبك که یاداو در «شبستان نکات : ۱۶۳۷» گذشت. داستانی است به‌نثر دربارهٔ پادشاهی‌عقل نام‌وپسرش‌بنام دل ، باعنوانهای:القصه، راوی گوید . **آغاز:** حمدله ، صلاة ... چنین گوید مخترع این حکایت‌ومبدع‌این‌روایت که‌درشهر یونان‌پادشاهی بود عقل نام ، تمام مغرب مسخر احکام او **آغاز ۲):** سپاس بیقیاس مرحضرت‌صمدیت... در ولایت شرق در شهر بدن پادشاهی بود عقل نام .

بنگرید: ذریعه ۷ : ۱۶ ـ کشف‌الظنون ۱: ۶۶۶ (حسن دل) .

39944 ـ **بادلیان**، ۹۱ اوزلی۱۳۴۳ اته : نستعلیق عبدالرحمان‌مذهب**۸۹۷**، ۳۹گ ۱۹ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۲۹ هست [فیلمها :۷۶] .

39945 ـ **پاریس**، ملی S.P: نستعلیق احمد منسوب به‌سلطان ایونی، **۸۹۸** باعنوان: نوباوهٔ بوستان‌بیان و تذکرهٔ دوستان‌زمان‌یاحسن ودل، ۲۹گ ۱۳س. **فیلم** آن‌دردانشگاه‌ش۱۳۱۷ هست [فیلمها:۲۶۹] .

39946 ـ **تهران** ، ملك ۲۵۱۹/۳ : نستعلیق ترکی خضر فرزند محمد، **۱۰۳۶** ، (۱۰۵پ ـ ۱۳۷پ) آغازبرابر نمونه،درنسخه بخامهٔ تازه‌تر به **عقل وسلطنت** نامیده شده [رؤیت] .

39947ـ **تهران**،دانشگاه۲۹۵۰/۱۱: باتاریخ **۱۰۴۹** دردفتر(ص۴۴ـ۵۱) آغازبمانند نمونه : مخترع این‌حکایت . در فهرست بنام **افسانهٔ‌عقل** یادشده،واز نگارنده نامبرده‌نشده است[ف. دانشگاه ۱۰:۱۸۳۵] .

39948 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۷: نستعلیق ۱۴ ج ۲ /**۱۰۵۸** ، زرین (۳۰۰ر ـ ۳۰۶ر) درنسخه ازنگارنده‌نام‌برده‌نشده، آغاز برابر نمونهٔ۱[رؤیت].

39949ـ **تهران**، ملك ۶۴۵۶/۷: با تاریخ **۱۰۷۰** دردفتر،(۱۷۷پ-۱۸۲پ) آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

39950 ـ **تهران**، دانشگاه۲۵۹۱/۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، (۴۲۰-۴۳۱ هامش)، در فهرست آمده : **حسن و دل** فتاحی نیشابوری که‌گویا جزیحیی سیبك باشد [ف . دانشگاه ۹ : ۱۴۱۸] .

39951ـ تهران، سپهسالار ۳۸/۲۷۹۹/۳: درجنگی ازسدهٔ **۱۲**(ص۳۶۷ـ۱۷۴) آغاز برابر نمونهٔ۱[ف. سپهسالار۴: ۳۱۸].

39952 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۸۲ نوشتهٔ **۱۲۴۲** [نسخه‌ها۴: ۶۷۲] .

39953 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۵۲/۳ : نستعلیق **۱۲۵۹**، [نسخه‌ها۲: ۲۴۹].

39954ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۵، ۸۷۳ فتا: نستعلیق میانهٔسدهٔ**۱۳**،درفهرست آمده گویا ازفتاحی ، آغاز برابر نمونهٔ **۲** ، ۱۴ گ ۱۱س[منظور احسن‌عباسی۱: ۵۳۱] .

39955 ـ **برلین**، ۴۱۱پترمن: تاریخ یاد نشده . فیلم‌آن در دانشگاه‌ش۱۵۶۹ هست [فیلمها: ۷۶] .

39956 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۴۲۱/۳ : نستعلیق (گ۴۸ـ۷۲).فیلم آن‌در دانشگاه‌ش ۲۳۸ هست[فیلمها: ۴۴۱].

39957ـ58ـ**مدینه**، عارف‌حکمة ۵۴۵ و۵۵۳ : دونسخه ۴۲ و ۲۰ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۶] .

حسن و دل

لامعی‌چلبی. به‌نثرونظم. **آغاز**: شکروسپاس ومنت بیقیاس اول خالق‌الجن والناس . چلبی بدنبال‌حسن‌دل‌فتاحی‌ازآن‌یادکرده(۱: ۶۶۶). بنگرید : مجله ادبیات س ۷ ش ۳ : ۷۷ .

39959 ـ **توبینگن** ۱۰۲۳ Oct . Or : نستعلیق **۹۵۶**. آغاز برابر نمونه. فیلم آن دانشگاه ش۱۵۷۱ (وعکس۶۱۶۶) هست [فیلمها : ۷۶] .

حسن و دل

ناشناخته .

39960ـ **تهران**، سلطنتی ۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**،درمجموعه نظم و نثر، زرین [ف . دکتر بیانی: ۶۰۹].

39961 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۳ ق ۲۷ : تاریخ یاد نشده ، ۲۶۱ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۸۵].

حسن و عشق = صحت و مرض

فضولی بغدادی.

حسن وعشق=تزویج العشق و الحسن

از نعمت‌خان، میرزا محمد شیرازی، (که یاد اودر«دیوان: ۲۵۸۳» گذشت). به‌نثرونظم، در حدیث حسن‌وعشق،جسم وجان، باعنوانهای القصه و انشای صوفیانه. چلبی دوبار ازحسن وعشق» اونام برده و آنرا نادرست منظومه یاد کرده است. **آغاز**: حدیث عشق شدزیب‌بیانم. چوشمع افتاد آتش درزبانم... عرایس افکار معانی را با اختان الفاظ روشن‌بیانی‌بدینگونه عقد .

بنگرید : ذریعه۷: ۱۷ ـ کشف‌الظنون ۱ : ۴۰۶ .

39962 ـ **قاهره**، دارالکتب ۹۸ادب فارسی : میرزا حمزهٔ مازندرانی ، دوشنبه ع ۱۱۵۹/۲ (گ ۵ ـ ۶۲) آغاز برابر نمونه [مخطوطات۱: ۳۰] .

39963 ـ **تهران**، سلطنتی۶۳۴(۷۵۰ ف) : شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، زدین، درمجموعه [ف. دکتربیانی: ۶۰۸] .

39964 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۰۵/۲۱۹۴/۱: سدهٔ**۱۲** [ف.دکتر محمدبشیر حسین۲: ۲۱۳] .

39965 ـ **آصفیه**، ۱۰۸ انشا: نستعلیق

هدایت‌الله منشی‌نظام‌شیرازی، گویاسدهٔ **۱۲**، ۲۲ گ۱۱ س [ف. آصفیه ۱: ۷۱] .

39966 ـ **تهران** ، ملک؟۱۱/۴۳۴۱: نستعلیق میرعلی‌اکبر فرزند میر محمد محسن زکی‌حسینی، ۲۶ج۱/**۱۲۱۹**(۹۸ر-۱۰۳ر متن و هامش) [رؤیت] .

39967 ـ **داکا** ، دانشکاه ۱۱۶ DU (۱۳۰ ف) : نستعلیق شکسته آمیز ، **۱۲۲۴** (۱۸۰۹ م) ، آغازبرابر نمونه، ۱۸ گ [ف . حبیب‌الله ۱: ۱۱۵].

39968 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۴۸۰۵/۱/۱۷۸۵: نوشتهٔ ۲۵ ذیحجهٔ **۱۲۵۴**(۱۸۳۸م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۱۲] .

39969ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۴/۶۳۲۰ : نوشتهٔ منکولعل ، پیرامن **۱۲۶۴**(۱۸۴۸ م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲:۲۱۳] .

39970 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۳۸۵/۳۸۱/۵ : نوشتهٔ رحمتعـلی ، پیرامن ۱۸۷۸ م (**۱۲۹۵**) [ف .دکتر محمد بشیرحسین ۲ : ۲۱۲] .

39971 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی۳/۴۸۷/ ۳۵۱۱: نوشتهٔ‌غلام‌رسول، سدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمدبشیرحسین ۲: ۲۱۳].

39972ـ**لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۸۷۴ ،۷ نعم: نستعلیق‌میانهٔ‌سدهٔ **۱۳**، ش۱دفتر، آغازبرابرنمونه، ۳۵ ص ۱۰ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۶۱] .

39973 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۱۳۲ (۳۴۷۸ف): در«کلیات»اوبی‌تاریخ (۳پ ـ ۱۰ر) [آکیموشکین۱ : ۴۵۷] .

39974 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۳۴۸ (۱۰۴۵ف) : بی‌تاریخ ، (۱۳۳پ-۱۴۲پ) [آکیموشکین ۱ :۱۵۴] .

39975 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۳ ق ف۱۶: تاریخ یادنشده، ۲۶ص [مخطوطات سرفراز علی: ۸۵] .

حسین کرد = داستان ..

روایتی ازآن بنام «حسین‌کرد شبستری» در بمبئی ۱۳۰۸ خ وتهران ۱۳۲۴ خ وپس‌از آن چاپ شده است .

بنگرید: ف . مشار: ۵۶۵.

39976 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۴۲۱ (۱۲۲۶ ف): نوشتهٔ**۱۲۵۵**، (۱پ-۱۷۱ر) [آکیموشکین۲: ۱۸۱].

حکایت تولد محمد

39977 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۲۶ (۲۲۰۷ ف) : بی‌تاریخ ، (۱۱۹ ر) [آکیموشکین ۱: ۴۱۴] .

حکایت حسن و عشق

39978 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۷۳ (۱۰۸۱ ف): بی‌تاریخ، (۱۴۳ پ ـ ۱۵۰پ) [آکیموشکین۱: ۱۶۱].

حکایت قهقه

39979ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم۹۰۵ A (۱۰۹۵ ف) : نوشتهٔ**۱۳۳۳** ، ۴۱گ.

39980ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم۸۹۶ A (۱۰۹۴ ف) : بی‌تاریخ، ۱۹ گ.

39981 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۱۴ (۱۰۹۶ ف) : بی‌تاریخ، ۲۸ گ [آکیموشکین ۱: ۱۶۳] .

حکایت نکات بیدل

بیدل دهلوی، که‌یادآوردر«دیوان: ۲۲۵۴» گذشت .

39982 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۸ E (۳۴۳۲ ف): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۲۵-۱۳۰۱** [آکیموشکین ۱: ۴۴۲].

حکایت وفات یافتن فرزند بابای پیر

39983 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۲۳۵۳ B (۱۱۰۶ ف): بی‌تاریخ، (۵۴پ-۵۵پ) [آکیموشکین ۱: ۱۶۴].

حکایات

ازصاحب علی‌آبادی، (که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۶» گذشت). حکایتهایی‌ست بشیوهٔ «گلستان» سعدی. **آغاز**: لالی ثنای مزید مخزن‌داراز مخزون دریا.

39984 ـ **مشهد**، رضوی ۴۶۳ ادبیات (۴۶۹۰): در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۷۱**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۴۴۴].

39985 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۵۹: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. سپهسالار ۲: ۶۲۴].

39986 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۵۰: در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** (ص۱۷۷-۱۸۴) [ف. مجلس ۸: ۱۵۱].

39987 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۱۵ (۶۷۶ ف): در «کلیات» او از سدهٔ **۱۳** [ف. دکتر بیانی: ۴۵۸].

39988 ـ **تهران**، مجلس ۱۰۰۸: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۰۲** [ف. مجلس ۳: ۳۲۸].

حکایات و لطیفه‌ها

از محمد فرزند سلطان سلیمان فرزند محمد بلغاری.

39989 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۳۲۷ Or: نوشتهٔ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

حکایات مضحک

گردآورنده گویا از منشیان ظل السلطان پسر ناصرالدین‌شاه فرمانروای اصفهان بوده است. **آغاز**: پاکاملکا ملک جهانها از آن توست و جمله دلها بفرمان تو، سرپادشاهان گردانفراز.. در شیراز باغی است مشهور بباغ کلانتری، شبی درآنجا چند نفر ازمردان بعیش‌وعشرت مشغول بودیم.

39990 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۶۵: شکسته نستعلیق زیبای گردآورنده. شوال سدهٔ **۱۳**، ۸۲ ص ۱۲ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۹۲].

حکایتها

گویا ازمحمدرضا منشی موسوی چند داستان کوتاه است و درمیان آنها نامه‌هایی از آن منشی. در پایان یکی ازداستانها آمده: این حکایت در سیزده سال پیش تألیف شده، ودر ۱۳۰۱ به تجدید تحریر آن دراین کتابچه پرداختم.

39991 ـ **تهران**، ملک ۵۶۶۸: شکسته نستعلیق گویا ازمحمد رضا منشی موسوی، در **۱۳۰۱**. در هامش یکی از حکایتها یادداشت ضیاءالدین بن ندیم‌باشی است: افسوس اکنون این گل‌خار گشته ودرزندان دارالسلطنهٔ قزوین زندانیست [رؤیت].

حکایتها

گویا از عبدالعلی ادیب‌الممالک فرزند حاجی علیخان حاجب‌الدوله مراغه‌ای، زاده در ۱۲۴۵. داستانهایی‌ست کوتاه عشقی واخلاقی بیشتر برای سرگرمی، درحکایت یکم سروده‌ای‌ست درستایش ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) **آغاز**: حکایت. وقتی مرا باکثرت عیال وعسرت معاش

خیال عشرت و تجدید فراش در نظر آمد، وهوای بهجت و نشاط و مسرت و انبساط.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۵.

39992_ تهران، ملك ۶۳۲۷/۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۲۳۵ر - ۲۶۵پ)، سپس «روزنامهٔ سفر عتبات» از عبدالعلی ادیب الممالك است، نسخه را عمو به‌فرزندی معصومه خانم در ۱۲۹۰ بخشیده است، بامهر: ادیب الممالك کنده ۱۲۷۳ [رؤیت].

حکایتها = داستانها = قصص

چند نسخه و مجموعه.

39993 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۱۹۳ Or: سدهٔ **۹**، حکایتهایی است کوتاه به‌نثر، در فهرست کتابخانه در بخش کتابهای یهودی یادشده است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶].

39994 ـ **تبریز**، ملی ۲۳۷۱: نوشتهٔ **۱۰۶۳** در بسطام، درفهرست بنام، قصه‌وافسانه یاد شده [نسخه‌ها ۴: ۳۰۸].

39995 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۸۳۹ (۲۹ ذیل): باتاریخ **۱۰۸۸** در دفتر، حکایتهایی‌ست از آن میان بهرام و بهروز، ابراهیم قواس. [آکیموشکین ۱: ۶۲۱].

39996 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۵۷/۲۵: درجنگی از سدهٔ **۱۱** (ص ۵۹-۶۶) حکایتهاییست کوتاه: از انوشیروان وشاپور واردشیر، حکایت شیخی، داستان ابوالعباس سفاح، داستان سؤالی که از عمر بن‌عبدالعزیز کرده‌اند و جز آنها [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۹].

39997 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۷۷۳ Or: سدهٔ **۱۱**، داستان یوسف است در فهرست کتابخانه در بخش کتابهای یهودی یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶].

39998 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۱۹۵ Or: سدهٔ **۱۱-۱۲** به‌نثر و نظم، داستان سلیمان و سیمرغ، درفهرست موزه در بخش کتابهای یهودی یاد شده است.

39999 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۷۷۴ Or: سدهٔ **۱۱-۱۲** حماسهٔ داوداست. درفهرست موزه‌ در بخش کتابهای یهودی یادشده‌است [نسخه‌ها ۴: ۶۶۶].

40000 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۵۴۴ (۳۰ ذیل): باتاریخ **۱۱۹۳** دردفتر، (۶۲پ - ۱۱۹پ)، دارای: حکایت ابراهیم قواس، حکایت صیادی که دام نهاده بود [ف. آکیموشکین ۱: ۶۲۱].

40001 ـ **تهران**، ملك ۴۷۰۹/۶: نستعلیق، سدهٔ **۱۲** (۱۵۰ر-۱۶۷پ) داستانهاییست آغاز وانجام افتاده، درآن ازشاهزادهٔ ایرانی که بخواستگاری دختر ستمگر فغفور رفته و پرسشهای آزمایشی دختر وسرگذشت پادشاهی که ازعزت به‌خواری افتاده سخن رفته است [رؤیت].

40002_ **تهران**، ملك ۵۰۸۵: نستعلیق مهجور خویی گویا فرزند عبدالعظیم شوریده سدهٔ **۱۲-۱۳**، حکایتهاییست کوتاه باعنوان: روایت، حکایت. **آغاز**: پاره‌ای حکایات و مزخرفات و روایات عجیبه و غریبه که بمرور دهور از کتب ملاحظه شدویا ازمصاحبان استماع افتاد... بدانکه حکمای اسلام درزمان مأمون [رؤیت].

40003_ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۰ (۱۰۶۶ ف): نوشتهٔ **۱۲۰۹**، ۳۳ گ. دارای: ۱ ـ حکایت دزد وقاضی ۲_ قصهٔ گرگ وروباه ۳ ـ تحفة الوزرا ۴_ حکایت اندلس وطلسم آن ۵ ـ داستان دخمهٔ انوشیروان ۶ ـ حکایت [آکیموشکین ۱: ۱۵۶].

40004 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۶ (۱۰۶۷ف): نوشتهٔ **۱۲۳۱**، (۱۶۲ر ـ ۲۳۹ر). دارای: ۱ـ داستان دخمه رفتن اسکندر ۲ـ حکایت شاه کیقباد و وزیر او ۳ـ حکایت سلطان حسین میرزا و دو کنیزك ۴ـ حکایت هارون الرشید (دزد وقاضی) [آکیموشکین ۱:۱۵۷].

40005 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۴۲۱ D (۱۲۲۴ف): نوشتهٔ **۱۲۶۰** (۱۷۲پ ۱۹۱پ) [آکیموشکین ۱:۱۸۱].

40006 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۸۰۹ C (۱۰۷۰ف) : باتاریخ **۱۲۶۴** در دفتر، دارای چهار داستان: ۱ـ داستان شاهزاده مسلم وملکهٔ هزار گیسو (۱پ) ۲ـ داستان هفت وزیر (۱۹ر) ۳ ـ داستان شاهزاده سلیمان باملکه گلفام، (۵۵پ) ، ۴ـ داستان مظفرشاه با ملکه گنج مهر (۶۵پ) ، [ف. آکیموشکین ۱:۱۵۹].

40007 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۵**. دارای ده داستان: ۱ـ حکایت شیرزاد با گلشاد (۱پ)، ۲ ـ حکایت سیف الملوك (۶۷ر)، ۳ ـ حکایت رضوان شاه (۱۰۰پ) ، ۴ـ حکایت مطهر بصری (۱۲۱پ) ۵ ـ حکایت عادلشاه (۱۳۹ر) ، ۶ـ حکایت سه جوان (۱۶۲پ)، ۷ـ حکایت شکری (؟) (۱۷۳پ) ، ۸ ـ حکایت شاهزاده قاسم وگهر بانو (۱۸۷ر) ، ۹ـ حکایت (۲۰۲پ) ۱۰ـ حکایت موش وگربه (۲۱۸پ)، ۲۲۷گ [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۰] .

40008 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۰۷۰ (۱۰۷۶ف) : باتاریخ **۱۸۲۰**م در دفتر ، (۳۷ر ـ ۴۵پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۱] .

40009 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۵۸۷ (۱۰۷۱ف): باتاریخ **۱۲۷۶** در دفتر [ف. آکیموشکین ۱:۱۵۹] .

40010 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۱۶۳۹ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، در ۷۴ باب . **آغاز :** حمدله . امابعد، این کلمه‌ای‌ست درباب دنیا و آخرت تا همه به‌فکر آخرت بوده باشند ودوکلمه دراین کتاب حدیث استفسار کرده‌ایم... فهرست الاول در ذکر الدنیا [ف. شهرستانها ۱:۱۶۱].

40011 ـ تهران، سپهسالار ۲۸۸۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، داستانهایی‌ست بفارسی و فرانسوی، دردوستون: کوچکتر آن نستعلیق وفارسی و بزرگتر فرانسوی وحروف ایتالیایی، باتملك علیقلی میرزا ۱۲۸۳ . **آغاز:** ابتدامیکنم بنام خداوند رحمان ورحیم، ۶۰گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴: ۳۲۶] .

40012 ـ تهران، ملی ۱۸۸ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، چند داستان است دریك جنگ، از آن میان داستان کبوتر بازوسنگ پرانی او (ص ۴۵۴ـ ۴۵۶) ونیز داستانی دیگر (ص ۴۹۳) [ف. ملی ۱: ۱۸۹] .

40013 ـ پاکستان ، گنج بخش ۱۴۸/۲۹۰: نستعلیق شکسته‌آمیز، سدهٔ **۱۳** ، آغاز وانجام افتاده، درفهرست آمده: داستانها و گفتارهای دینی وعرفانی واخلاقی ارزنده‌است، شباهت به «تذکرة الاولیاء» عطار دارد، ما نام **حکایتهای دینی و عرفانی** برای آن برگزیدیم ، سروده‌هایی گواه آورده، سئوال و جوابهای آن مانند قصص الانبیاء است ، رویهم رفته نسخهٔ جالب وشیرین است [نقل باختصار]، ۱۲۰گ ۱۳ س [ف. تسبیحی ۱:۶۵۴].

40014 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۶۳ B (۱۲۲۲ ف) : نوشتهٔ **۱۳۰۷** ، ۲۱۱ گ [آکیموشکین ۱:۱۸۱] .

40015 ـ شیراز، ملی فارس ۲۹۷/۱۲ بنت (۲۰۶ـ۲۰۶ب) : بی‌تاریخ، داستانهایی‌ست گزیده از انوار سهیلی، قابوسنامه، نصایح الملوك

و جابجا با کلمهٔ «زبده‌داستانی» آغاز می‌شود، ۲۱ گ ۲۳ س [ف. ملی شیراز ۱: ۱۸۱].

40016 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۷۱۲ (۱۰۷۴ ف): تاریخ یادنشده.

40017 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۱۰۱ D (۱۰۷۵ ف): تاریخ یادنشده [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۰].

40018 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۳۸۰ (۱۰۷۷ ف): (۱۶۵ پ ـ ۱۶۶ ر) حکایتی‌ست.

40019 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۰۴ (۱۰۷۸ ف): (۲۳۰ ر ـ ۲۳۷ ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۱].

40020 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۲۶۳ (۱۲۲۳ ف): بی‌تاریخ، (۵۳ پ ـ ۶۲ پ). [آکیموشکین ۱: ۱۸۱].

40021 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ ف): بی‌تاریخ، دارای داستانهای ۱ ـ حکایت ادهم سقا ۲ ـ حکایت موش و گربه ۳ ـ حکایت دله و مختار ۴ ـ حکایت خواجه عفان ۵ ـ حکایت سلطان حسین و دو کنیزک ۷ ـ میرزا همدم و جامی [آکیموشکین ۱: ۱۵۷].

40022 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹): بی‌تاریخ، دارای ۱۸ داستان: ۱ ـ داستان هزار گیسو (۱ ر) ۲ ـ هفت پسر وزیر (۲۱ ر)، ۳ ـ شاهزاده سلیمان وملکه گلفام (۶۷ پ)، ۴ ـ شاه‌مظفر وملکه گنج‌مهر (۸۱ ر)، ۵ ـ شاهزاده بهروز وملکه‌مهرافروز (۹۵ ر)، ۶ ـ خجسته وماریه (۱۰۵ پ)، ۷ ـ داستان صالح خشت ریز (خشت مال) با دختر قاضی (۱۱۸ پ)، ۸ ـ داستان خواجهٔ ظالم با کنیزک خود (۱۲۴ ر)، ۹ ـ داستان شاه سلجوقی باشاهزاده داراب (۱۲۷ پ)، ۱۰ شاهزاده خورشید باهمراهی مادرخود (۱۳۶ ر)، ۱۱ ـ داستان عالم‌آرای (۱۴۵ پ)، ۱۲ ـ داستان ملکهٔ لال (لعل) بانو (۱۵۵ پ) ۱۳ ـ داستان خسرو شاه بادختر پادشاه کوفه (۱۶۴ پ)، ۱۴ ـ داستان عبدالملك شاه باغلام خودزیرك (۲۰۷ پ)، ۱۵ ـ داستان شاهزاده ساد(؟) باملکه‌شابور (۲۱۴ ر)، ۱۶ ـ داستان چهاربرادر که آنها پسران پادشاه بودند (۲۲۰ ر) ۱۷ ـ داستان بختیارنامه باده وزیر (۲۲۵ ر) ۱۸ ـ داستان سیف الملوك با بدیع الجمال (۲۷۰ ر)، رویهم ۳۲۳ گ [ف، آکیموشکین ۱: ۱۵۸].

40023 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): با ۱۵ داستان: ۱ ـ حکایت پادشاه چین وهمایون‌فال (۱ ر) ۲ ـ حکایت حجاج با سلیمان جوهری؟ (۱۱ پ) ۳ ـ حکایت سیف‌الملوك با بدیع‌الجمال (۲۴ پ) ۴ ـ حکایت مهر وماه (۵۰ ر)، ۵ ـ حکایت حاتم باحسن بانو (۱۰۲ پ)، ۶ ـ حکایت سه‌جوانمرد (۱۸۸ ر)، ۷ ـ حکایت عادل‌خان (۱۹۵ ر)، ۸ ـ حکایت خواب دیدن مردپیر (۲۰۶ پ)، ۹ ـ حکایت بهروز شاه پسرپادشاه‌چین (۲۱۳ ر) ۱۰ ـ حکایت فرانکیس بانو دختر وزیر سلطان محمود با بازرگان (۲۲۰ پ)، ۱۱ ـ حکایت شاهزاده قاسم باگوهر بانو (۲۲۳ پ)، ۱۲ ـ حکایت سلطان شاه‌بن‌داراب شاه (۲۳۴ ر)، ۱۳ ـ حکایت رضوان‌شاه (۲۴۴ ر)، ۱۴ ـ حکایت هفت‌وزیر با شاهزاده سنجر (۲۸۶ ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

5002۴ ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): نیز بی‌تاریخ، دارای ۵۶ داستان: ۱ ـ حکایت شیخ صنعان (۱ ر)، ۲ ـ حکایت شهربی‌جانان (۲۶ ر)، ۳ ـ حکایت پری وشاهزاده (۳۴ ر)، ۴ ـ حکایت شاهزادهٔ

جوان وجوانبخت و ...(۴۴ر) ، ۵- حکایت بهرام گور ودلارام(۶۷پ)،۶-حکایت‌شاهزاده مولاحسن ۷ - حکایت دختر پادشاه کشمیر و شاهزاده (۱۰۰ر)، ۸- حکایت رضوان شاه و پری و چشمه و آهو (۱۲۱ر) ، ۹ - حکایت هارون‌الرشید و اسحاق موصلی(۱۳۹ر) ،۱۰- حکایت شاهزاده که مادر وپدر رابفروخت؟وبا دختر ملك‌چین مناظره کرد (۱۴۶پ)،۱۱ - حکایت پادشاه‌شمشیربند(۱۷۴ر)،۱۲-حکایت مرد وزن (۱۹۲ر) ۱۳- حکایت مردی که زن خواسته بود (۱۹۲پ) ۱۴-حکایت‌مردمطرب که زن صاحب جمال داشت (۱۹۲پ)، ۱۵ - حکایت ابوبکرربانی...(۱۹۳ر)۱۶-حکایت ارشد رشید با اشرف (۱۹۳ پ)۱۷- حکایت ترکمن ومدح صاحب بافراس‌وشتر گوروقاضی (۲۳۹ر) ۱۸ - حکایت پادشاه ووزیر وحرف قضا وقدر (۲۴۴ر) ، ۱۹- حکایت شاهزاده‌و وزیر و گفتن وزیر که‌آدم‌بیغم‌نباشد (۲۶۰ر)، ۲۰ - حکایت‌آن پادشاهزاده که درزمان حیات پدر اختیار سفرنمود (۲۷۲پ)، ۲۱-حکایت مردمنم ازشهر حلب(۲۸۶پ) ، ۲۲- حکایت گل وباغبان (۲۹۱ر) ، ۲۳- حکایت عزیزو زن (۳۲۱ پ)، ۲۴ - حکایت اصحاب کهف (۳۲۹ر)،۲۵-حکایت مردی‌درعهدعضدالدوله درشهر بغداد (۳۶۹ر) ، ۲۶- حکایت ،۲۷- حکایت زاهدوزن خوش‌صورت(۳۷۶پ)،۲۸- حکایت جوان اصفهانی وزن‌صراف درشهریزد (۳۸۳ر)، ۲۹ - حکایت‌آن سه‌جوان‌ویك‌مرد پیر (۳۹۱ر) ، ۳۰- حکایت (۴۱۳پ)،۳۱- حکایت هفت قلندر (۴۱۴ر) ، ۳۲ - حکایت قاضی که از خرمن گل باسیر افتاد (؟) (۴۲۸ پ) ، ۳۳-حکایت جوان‌خشت‌زن وخلیفهٔ‌بغداد (۴۳۰ر)، ۳۴-مردمسلمان‌ازجهود سرباقرض گرفت (۴۳۷ر) ، ۳۵- ملك و گنج یافتن او (۴۴۲ر) ، ۳۶- دوبرادر و گنج یافتن‌درحمام (۴۴۵پ) ، ۳۷- بازرگانی که‌درکاروانسرای نیشابور فرودآمده‌بود(۴۵۱پ)،۳۸ -هارون-الرشید وآن‌جوان که‌اوراسگ پرست‌می گفتند (۴۵۵پ) ، ۳۹ - پادشاهزاده که درخواب بر دختری عاشق‌شدکه سه‌خال برروی‌داشت(۴۷۴ پ)، ۴۰ - یوسف حجام و منصور (۵۱۹ر) ، ۴۱ - بختیارنامه (۵۷۱پ) ، ۴۲ - حکایت (۶۳۷پ) ، ۴۳- منصوردمشقی‌و گنج یافتن او (۶۴۴پ) ، ۴۴- دخترملك کشمیر و فرخ‌شاه (۶۵۵پ)،۴۵-حکایت(۶۷۴پ)،۴۶-فضل‌الله پسررئیس نهروان(۶۷۶ر)،۴۷ -هارون‌الرشید و ابوالقاسم بصری (۶۹۴ر) ، ۴۸-پریزادکه پادشاهی خواست باکنیزای؟ ومار سیاه وسفید (۷۱۱ر) ، ۴۹- حکایت سعد سمید و شمعون جهود و مرغ سعادت (۷۱۶ پ) ، ۵۰-پادشاه دریابار وصدپسر (۷۳۱ر)،۵۱-شاهزادهٔ‌حصیر باف (۷۴۴پ)، ۵۲ - پسر ماهیگیر وآواز.. (۷۴۸ر) ، ۵۳- گرگ وروباره (۷۵۷ر) ، ۵۴ - دزد وقاضی (۷۶۴پ) ، ۵۵-مردابطال درشهر کوفه(۷۷۰پ)،۵۶-دلال‌مختال(۴۸۰ر) [ف . آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

40025 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۹۲۴ (۶۳ ذیل) : بی‌تاریخ، (۱ ر-۸۹ پ) در فهرست تنها بنام **قصص** یاد شده است [آکیموشکین۱: ۶۲۶] .

31-40026 -**آصفیه**۲۱۴و۲۱۵و۲۱۶ و۲۱۷و۲۱۸ و۲۱۹ قصص: شش‌جلد[ف. آصفیه ۲: ۵۲۲] .

40032 - **بنگال**، آسیایی CO ۱/۱ (۹۳): تاریخ‌یادنشده‌درفهرست‌تنها بنام«قصص» یاد شده‌است[ف. بنگال:۱۷۲].

40033 -**فرانسه**، عمومی Versailles

(۷۶) ۹۳۲ : تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «مجموعه قصه» یاد شده است [نسخه‌ها ۴ : ۱۳۲] .

40034 ـ **فرانسه**، عمومی(۷۱)۹۲۷: تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام «قصه» یادشده ، ناقص [نسخه‌ها۴: ۱۳۲] .

حمزه نامه = اسمار حمزه = جنگنامهٔ امیرالمؤمنین حمزه.

منسوب به‌شاه ناصرالدین‌محمد. در بخشهایی و داستانهایی بنام اسمار. باتحریرهایی گونا‌گون : نسخه‌ای از آن بنام«قصهٔحمزه» بکوشش آقای جعفر شعار ۱۳۴۷ خ چاپ شده است. درف. مشار از«شاهزاده حمزه» نام‌برده شده که سه بارچاپ‌شده‌است.

تحریری‌از آن‌درهمین بخش بنام‌رموز حمزه خواهد آمد .

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۵۲ (رموزحمزه) و ۱۹: ۱۶۱ (حمزه نامه) ـ سبك شناسی ۱ : ۱: ۲۸۴ ـ مجلهٔ ادبیات‌س ۳ ش ۷ : ۸۶ ـ ف. مشار: ۸۴۲(رموزحمزه، پرویزمیرزا) و ۱۰۰۰ (شاهزاده‌حمزه)ـ مؤلفین‌مشار۲: ۱۵۳ (پرویز میرزا) .

40035 ـ **هند**، رضا رامپور ۳۰۴۶: نستعلیق غرهٔ رجب **۱۱۸۵**، **آغاز :** حمدله . این قصه‌ایست‌مشهور درعرب وعجم، داستان‌اول کشته شدن خواجه بخت از دست القش وزیر. آخرین داستان: داستان۷۳ و آمدن‌پریان‌است، ۳۴۵ص [هنر ومردم ۸۵: ۳۴] .

40036 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۱۶: نستعلیق‌هندی‌سدهٔ**۱۲**، بهای آن‌در۱۳۲۴دوتومان ودر۱۳۶۶چهارتومان بوده، بایك‌مجلس‌تصویر، نسخه عنوان داستان ۱ تا ۶۳را دارد. **آغاز:** داستان اول درکیفیت‌اقرش وزیر خواجه بخت جمال‌اورااقرش گشتن. چنین آورده‌اند که‌درزمان ماضی درایران‌زمین پادشاهی‌بود در مداین که اورا قباد شهریار گفتندی، شاه‌عادل وشهنشاه‌با دل ورعیت پرور و مخالف‌کش‌بود[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۶] .

40037 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۵۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، ۱۴۸گ ۱۷ س[ف.دانشگاه۱۵: ۴۲۱۶] .

40038 ـ **هند**، رضا رامپور۳۰۴۶ : نوشتهٔ شیخ‌الاسلام فاروقی نهاوندی ، ۲ذیحجهٔ **۱۳۱۷**. باعنوان «جنگ نامهٔ امیرحمزه » ، ۵۷۱ ص **آغاز :** قصه امیرالمؤمنین حمزه (رض) روایت میکنند . داستان اول : چنین روایت کرده که‌درقرون‌ایران‌زمین‌درشهرمدائن پادشاهی‌بودکه اورا قباد. آخرین دستان: ۷۳ شهادت یافتن .[هنرومردم ۸۵: ۳۴] .

40039 ـ **اصفهان**، عمومی۲/۱۱۵۱۵: شکسته نستعلیق منشی‌خلوت، رمضان **۱۳۲۲** ، تنها سروده‌های‌رموزحمزه است که بدستورظل‌السلطان‌بیرون‌نویس کرده‌است، ۹۱ص[ف. دکتر مقصود ۱: ۳۶۵] .

40040 ـ **تبریز**، ملی۲۸۵۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۴: ۲۹۳] .

40041 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۶۲۵ (۳۲۲۴ ف): بی‌تاریخ ، (۱ پ ـ ۱۷۳پ) .

40042 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۳۹۷ D (۳۲۲۵ف): بی‌تاریخ، ۳۹۸گ[آکیموشکین ۱: ۴۱۷] .

40043 ـ **توبینکن** ۴۱۸۱ : نسخ و مصور، تاریخ یادنشده، **فیلم** آن‌دردانشگاه ش ۹۸۳هست [فیلمها: ۷۷].

40044 ـ **هند**، خدابخش۷۶۸: تاریخ

یاد نشده، ناقص، نسخه بنام «قصهٔ امیر حمزه» ثبت است. بیشتر داستان دراین بخش ازنسخه‌در بارهٔ ابومسلم، نصرسیار است: داستان رفتن نصر سیار بطرف خراسان: فریادزدست‌فلك بی‌بنیاد، هرگز گره بستهٔ کس دانگشاد، ۳۴۷ گ [هنر ومردم ۸۵: ۳۴].

40045ـ اکسفورد ، بادلیان ۲۵۳۲ Ind ist pers :74 - 75 -76 : تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه‌ش۲۹۴۴و۲۹۵۳ هست [فیلمها: ۱۰۷].

خ

خردلال

40046 ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم۱۲ E (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گردآوری مهجور ۹۱-۱۱۹۹ [آکیموشکین ۱:۴۶۸].

خورشید وروشن‌ضمیر = قصهٔ...

از راج کرن فرزندبهوانی‌داس، ازمنشیان آغازسدهٔدوازدهم، بروزگارعالمگیر. داستانیست به‌نثر. آغاز: فاتحهٔ‌نسخهٔ‌ایجاد وخاتمهٔ مکاتبهٔ کون و فساد.

40047ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۳ راج: شکستهٔ میانهٔ سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۷۴گ۱۳س[منظور احسن‌عباسی ۱: ۵۳۹].

د

داراب‌نامه

ازبوطاهر محمد فرزندحسن فرزند علی طرطوسی، داستانی‌ست‌شیواازسدهٔ‌ششم، درداستان داراب پادشاه ودختر اوعما، ودر دنبال آن از اسکندرودارای‌دارایان‌ودختراوروشنك‌وداستان او باپسرفیلفوس نیزسخن‌رفته است. درسه‌جلد، که دوجلدآن بکوشش دکترذبیح‌الله‌صفا ۴۵- ۱۳۴۶ خ چاپ شده است.

بنگرید : راهنمای‌کتاب ۹: ۴۱۹.

40048ـ استانبول ، طوپقپوسرای R ۱۵۱۷ : نوشتهٔ۷ذیحجهٔ ۸۸۷ ، آغاز : حمدله . اما راویان اخبار و ناقلان اسرار ومؤرخان این‌تاریخ‌چنین روایت‌میکند. ۵۵۰ گ ۲۵س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۶] فیلم آن در دانشگاه ش۲۲۶ هست[فیلمها: ۸۱].

40049 ـ لندن ، دیوان هند ۴۴۴ : نستعلیق کیقبادفرزندمهیارپارسی، ۸۹۵، بدستور نوشروان‌پسربهمن‌شاه‌پارسی. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۵۰۴ هست [فیلمها: ۸۱].

40050 ـ پاریس، ملی ۸۳۷ S.P: نستعلیق‌محمدفرزنداسماعیل‌موسوی، ۶ع۱/۹۹۳ درفتح پور اکره. فیلم آن دردانشگاه ش ۷۳۴ هست [فیلمها : ۸۰].

40051ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۱۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، کامل شدهٔ سعید نفیسی ، در ۱۳۳۷ خ = ۱۹۵۸م درعلی گره‌ازروی‌نسخهٔ ۴۱۴/۱۰علی گره، ۵۱۵گ ۲۰س[ف. دانشگاه ۱۶: ۲۶]. فیلم آن‌نیزدرهمان دانشگاه‌ش۲۶۴۹ هست [فیلمها: ۸۱].

40052 ـ هند، علی گره ۴۱۴/۱۰ مجموعهٔ عبدالسلام: باتاریخ ۲۳ رجب ۱۲۹۷ [ف. دانشگاه۱۶: ۲۶].

40053ـلنین‌گراد، اکادمی‌علوم۲۶۷

B (۱۲۲۰ف) : بی‌تاریخ، ۴۷۶ گ.

40054 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۱۹۳۱ C (۱۲۲۱ ف) : بی‌تاریخ، (۱۵ر ـ ۴۱پ) [آکیموشکین۱: ۱۸۰].

40055ـ پاریس ، ملی۸۳۸ .S.P: نستعلیق‌تاریخ یادنشده، ۸۴۲ گ ۲۵ س. فیلم‌آن در دانشگاه ۷۳۵هست [فیلمها :۸۱].

داستان آدم بیغم

40056 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۱۰۳ A (۹۰۲ ف): درمجموعه‌حکایتها، بی‌تاریخ ، در حکایت آن پادشاه که گفت مرد بیغم نباشد؛ وزیر گفت نه ! (۲۴۸ پ) [ف . آکیموشکین۱ :۱۳۷].

40057 ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ف): درمجموعه‌حکایتها، بی تاریخ، در حکایت شاهزاده و وزیر و گفتن وزیر که آدم‌بیغم‌نباشد ، (۲۶۰ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۸].

داستان آزاد بخت = داستان هزارگیسو

داستان آزاد بخت = داستان شاهزاده آزادبخت

داستان ابراهیم قواص (؟)

40058ـ لنین‌گراد، اکادمی‌علوم ۵۴۴ D (۳۰ ذیل) : باتاریخ **۱۱۹۳** در دفتر[ف. آکیموشکین ۱: ۶۲۱].

داستان اردشیر بابکان

از افسانه‌های زردشتیان .

40059 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۴۱۳/۸ Add : همراه‌دیگر نگاشته‌های‌زردشتی‌نوشتهٔ **۱۱۷۹** یزدگردی(۱۸۰۹م)دربمبئی(گ۸۵- ۹۴) . **آغاز** : آغاز داستان اردشیر بابکان [ریو ۱: ۵۱] .

داستان ابوشحمه

صوفیانه، درچندباب.

40060 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم ۴۴۹۳ B (۱۹۴۳ ف): بی تاریخ ، (۷۹پ ـ ۸۴پ) [آکیموشکین ۱ :۴۱۶].

داستان ابوالعباس

داستان ابوالعباس مـأمون خوارزمشاه و وزیر فاضل حکیم‌ابوالحسن احمدفرزند محمد سهلی وحکمای اقالیم .

40061 ـ حمیدیه ۱۴۴۷/۸۷ : با تاریخهایی از **۷۵۱** ـ **۷۵۵** دردفتر. فیلم‌آن‌در دانشگاه ۱۹۵هست[فیلمها:۴۲۷].

داستان ابوغازی کرمانی

و مختار پسراو، وسرگذشت‌ایشان.

40062 ـ مشهد، رضوی ۲۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ**۱۲**، در«جامع‌الحکایات»(ص ۱۸۳ـ۱۹۴) [ف. رضوی۷: ۷۱] .

داستان ابوالفوارس سلاح

و درچاه گذاشتن‌خواجهٔ بازرگان اورا،و بیرون‌آمدن‌ابوالفوارس‌وانتقام گرفتن‌ازخواجه.

40063 ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ**۱۲** ، در « جامع الحکایات » گردآمدهٔسدهٔ۱۱،(ص۶۵۷ـ۶۶۷)[ف.رضوی ۷: ۷۳] .

داستان احمد وشاهزاده محمود و جوانمرد

داستان احمد وشاهزاده‌محمودوجوانمرد کاردان ورفتن ایشان به‌قسطنطنیه و دلباختگی شاهزاده به‌منیجه‌بانو دختر پادشاه آنجاورسیدن شاهزاده به دلخواه خود .

40064ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ۱۱، (ص۵۵۲ – ۵۶۷) [ف. رضوی ۷:۷۲].

داستان احمد و مهستی

40065 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۵ Or : نوشته **۸۶۷** مصور [نسخه‌ها۴: ۶۷۱].

داستان ادهم درویش

داستان ابراهیم ادهم است ، با مشك افروز دختر پادشاه پارس. **آغاز** : قصهٔ ادهم درویش با وزیر ادهم‌پادشاه ودختر پادشاه، که اسم دختر مهر افروزاست. بسمله. حمدله.اما بعد، راویان اخباروناقلان آثارآورده‌اند که در بلاد خراسان وزیری بود که او را ادهم وزیر میگفتند .

40066ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ**۱۲** ، در مجموعه۴۶ حکایت (ص۵۴–۶۹) [ف. رضوی ۷: ۷۰] .

40067ـ **تهران**، دانشگاه۸/۲۸۳۹: نسخ محمدحسن فرزند محمد علی‌در خبوشان، ۱۶ محرم **۱۲۲۱** (گ۱۰۷پ–۱۱۴ر) آغاز ازاین‌نسخه‌است [ف.دانشگاه۱۰: ۱۶۸۳].

داستان ادهم سقا

40068ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ ف): در مجموعه حکایتها بی‌تاریخ (۱۲۸ر . . .) [آکیموشکین ۱ : ۱۵۷] .

40069 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۹۳ (۱۰۷۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۴**،(۱۲۴پ-۱۳۵ر) [آکیموشکین ۱: ۱۶۱] .

داستان اسکنده بهگوت پوران

(بنگرید بەص۳۶۶۲) .

40070ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۸۸/۱ اوزلی: درجنگ مؤرخ **۱۰۳۶** و **۱۱۸۷** .فیلم آن دردانشگاه‌ش ۱۲۲۹هست. [فیلمها: ۵۸۲].

داستان‌اشرف‌خان حاکم ولایت عربستان

از میرزا محمد فرزند دوستعلی‌خان‌معیر الممالك، برای عصمة‌الملوك ودرنوروزیك سالی پیشکش شده است. داستان اشرف خان حاکم‌و کریم‌آقا خواهرزادهٔ اشرف خان ، قربان‌بیك ناظر، حسن بیگ‌فراش‌خلوت‌است، بروش‌تآتردر چهار مجلس .

40071 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۴۰۲: نوشتهٔ یکشنبهٔ ۱۰رجب **۱۳۰۷** [دؤیت].

داستان اشرف خان عادل ومیردرویش

آغاز : حمدله. امابعد، برضمیرمنیر سامعان آورده‌اند که درروزگار مقدم درشهر خراسان پادشاهی بود بسیار عادل .

40072 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۶۵۴/۲: نسخ، تاریخ یادنشده[ف.شهرستانها ۱: ۱۶۱] .

داستان اشرف‌خان‌وسرگذشت سه‌درویش

40073 ـ **اکسفورد**، بادلیا۴۷۵/۱۳ اولی ۳۸۹: نستعلیق. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۰۴هست [فیلمها: ۵۴۰].

داستان اصحاب کهف

40074ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف) : درمجموعه۵۶داستان، بی‌تاریخ، (۳۲۹ر...) [ف . آکیموشکین۱ : ۵۲۹] .

داستان افسر زرین کسری

دربارهٔ افسر زرین کسری به وزن پنجاه من، که ده پهلو داشته و بر هر پهلوی آن پندی خسروانه نبشته بودند . و آن پندها .

(بنگرید: دخمهٔ انوشیروان: ۱۶۰۴) .

آغاز: داور دادآفرین کسری را زرین‌افسری بود به‌سنگ پنجاه من گوهرآذین ده پهلوی

40075 ـ **تهران** ، ملی ۱/ ۶۷۶ ف : گویا ولی فرزند فرزندعلیخان‌شیرازی، پس‌از برگشت از تبریز **۱۲۸۸**،(ص ۱-۱۴) [ف. ملی۲ : ۱۷۶] .

داستان امیرزاده که قهر کرده بود

داستان امیرزاده‌ای که از برادر خود که پادشاه شده بود قهر کرده بود، و خریدن فال نیکو، و پادشاه شدن او .

40076 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲** ، در «جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۵۴۷-۵۵۲) [ف. رضوی ۷ :۷۲] .

داستان اندلس و طلسم آن

40077 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۶۰ (۱۰۶۶ف): باتاریخ**۱۲۰۹** درمجموعه داستانها [ف. آکیموشکین۱ :۱۵۶].

داستان انوشیروان عادل

(بنگرید : دخمهٔ انوشیروان :۱۶۰۴ و در همین بخش) .

40078ـ**لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۸۶۰ A (۳۲۲۶ ف) : با تاریخ **۹۹۸** در دفتر ، [آکیموشکین۱ :۴۱۷] .

داستان ایوانهو

ترجمه از انگلیسی .

40079ـ **تهران**، دانشگاه۲/۴۳۳۷: با تاریخ **۱۲۸۹** درشمارهٔ پیش از آن (۳۱پ-۵۶پ) [ف.دانشگاه۱۳ :۳۲۹۶] .

داستان بازرگان احمق

بازرگان احمق وزن‌مکارهٔ او که در شهر نیشابور بوده است.

40080ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷):سدهٔ **۱۲** ، در «جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۷۲۰ ـ۷۲۶) [ف. رضوی ۷ :۷۳] .

داستان بشرالعلم

به‌نظم.

40081 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۱۷۲(۳۲۳۴ف): بی‌تاریخ،(۱۸پ-۳۱ر) [آکیموشکین ۱ :۴۱۸] .

داستان بختیار

بختیار و ده وزیر وفـرخ سوار و دشمنی کردن‌وزیران باشاهزاده، و به‌دلخواه‌خود رسیدن آن عالیمقدار .

40082ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات»

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

گردآمدهٔسدهٔ۱۱، (ص۵۶۷-۶۰۶) [ف. رضوی ۷۳:۷] .

داستان بختیار = بختیار نامه

درص ۳۶۶۰ گذشت.

داستان بدیع‌الملك

40083ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم۱۱۷ C (۳۲۲۷ف) : نوشتهٔ**۱۱۲۱**، (۲ر-۲۵۹ر) [آکیموشکین ۱ :۴۱۷] .

داستان بلوهر و بوذاسف =

بلوهر و ...

درص ۳۶۶۱ گذشت.

داستان بنا وزن بنا

با وزیر کرمان.

40084 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۱۰۳ A (۹۰۲ ف): در مجموعه ۱۸ داستان، بی‌تاریخ، (۲۴ر ...) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۳۷] .

داستان بهدینان

از افسانه‌های زردشتی.

40085ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۴۱۳/۱ Add: همراه نگاشته‌های دیگر زردشتی، **۱۱۷۹** یزدگردی (**۱۸۰۹** م) در بمبئی (گ ۱-۸) آغاز: داستان بهدینان فارس که ازولایت ایران به‌هند آمده‌اند [ریو ۱ : ۵۰] .

داستان بهرام گور و دلارام

40086 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف): درمجموعه ۵۶ داستان، (۶۷ پ ...) [ف. آکیموشکین ۱ : ۵۲۹].

داستان بهرام و گل‌اندام = قصهٔ ...

40087 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۳۶۴ D (۳۲۲۸ف): باتاریخ **۱۲۳۷** دردفتر، (۱۵۵پ - ۱۶۹پ) [آکیموشکین ۱ :۴۱۷] .

بهروز شاه پسر پادشاه چین =

حکایت ..

40088 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۱۶۴۰ C (۱۶۴۰ف): بی‌تاریخ، در مجموعه ۱۵ داستان ، (۲۱۳ر ...) [ف. آکیموشکین ۱ : ۱۵۹] .

داستان بهروز و بهرام

(بنگرید: ص ۳۶۶۲).

40089ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۴۷۶ C (۱۲۲۵ ف) : نوشتهٔ **۱۰۱۳** (۲۴۹پ - ۲۶۲) [آکیموشکین ۱ : ۱۸۱] .

40090 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۸۳۹ (۲۹ذیل) : باعنوان حکایت نوشتهٔ **۱۰۸۸** ، [آکیموشکین ۱ : ۶۲۱] .

داستان بهلول و ابوحنیفه

40091ـ تهران، دانشگاه ۳۳۴۹/۲۹: نستعلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱-۱۲** درجنگ زرین (ص ۲۶۰) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۹] .

داستان پادشاه زاده ملك حسین

ازمولانا عبدالغفور (بنگرید : جوانامرگ ۳۶۶۸) .

40092 ـ اکسفورد، بادلیان ۶۹/۱۵ Add : باتاریخ **۱۲۰۱** دردفتر. فیلم آن دردانشگاه

ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۳].

داستان پادشاه چین

داستان پادشاه‌چین ووزیر رعیت‌پروراو، و جهانگردی آندو و برخورد با دختر زیبای باغبانی .. **آغاز:** حضرت حکیم علی الاطلاق جلت کلمته ، که وظایف‌لطایف حمد وثنای او بحکم وان‌من‌شیء‌الایسبح بحمده...جوهریان داسه‌بازار معانی وصرافان... که درشهر چین پادشاهی‌بود که‌صیت‌دولت‌وکامکاری اودراطراف و جوانب عالم .

40093 ـ **تهران** ملك ۴۰۷۶/۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ (۳۹پ ـ۴۲ر) زرین، انجام افتاده [رؤیت] .

داستان پادشاه دریابار

داستان پادشاه‌غزنین و وزیران او وپسرو دختر ملك دریابار ، وحرف قضا و قدر.

40094 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ف) : بی تاریخ ، در «جامع الحکایات» (۱۶۵ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۳۸] .

40095ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۲۵۶ B (۳۹۲۱ف): بی‌تاریخ، در«مجموعه‌حکایات» (۲۴۴ر) با عنوان : حکایت پادشاه و وزیر و حرف قضا و قدر [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۷] .

40096 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم ۲۵۶ B(۳۹۲۱ف): در مجموعه حکایتها، بی‌تاریخ، (۷۳۱ر)، باعنوان: پادشاه دریابارو صد پسر [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹].

داستان پادشاه شمشیربند

40097 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ف): درمجموعه ۵۶داستان، بی‌تاریخ ، (۱۷۴ ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان پادشاه کشمیر و دختر او

و بازرگان خراسانی‌وعجایبها .

40098ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم ۱۰۳ A(۹۰۲ ف): درمجموعه ۱۸ داستان ، بی‌تاریخ، (۳۳۰ ر ...)[ف. آکیموشکین۱: ۱۳۷] .

داستان پریزاد

داستان پریزاد که‌پادشاهی‌خواست،و کنیز و مار سیاه وسفید .

40099 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف):درمجموعه۵۶داستان ، بی‌تاریخ ، (۷۱۱ر...) [ف . آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

داستان پری وشاهزاده

40100 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه۵۶ داستان، (۳۴ر...) [ف. آکیموشکین۱:۵۲۹].

داستان پسر پادشاه هند و سندباد

داستان‌پسر‌پادشاه‌هند کردیس‌شاه‌و‌تعلیم‌نمودن سندبادآن‌نیکو خصال را، ومصلحت‌درخاموشی اودیدن درنزد پدر، وتحریك‌کردن کنیرك در کشتن شاهزاده درخدمت پادشاه،وتمثیل‌آوردن هفت‌وزیر‌واورااز کشتن‌رهانیدن وسیاست کردن کنیزك. در۲۶ داستان (بنگرید : سندباد نامه درهمین بخش) .

40101 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ

۴۲۶۷: سدهٔ**۱۲** ، در«جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، (ص۸۵۲–۹۱۶) [ف .رضوی ۷: ۷۴] .

داستان پسر خواجه سعید

داستان پسر خواجه سعید ملك محمدنام و قحطی شدن‌درمصر وفروختن پدر اورا به‌دختر شاه‌مصر .

40102**ــ مشهد**،رضوی۱۹۱(۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ،(ص۲۸۹–۳۲۵) [ف . رضوی ۷ : ۷۱] .

داستان پسران شاه خراسان

و شاهزاده خدایداد و برادران ...

40103 **ــ لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف): در مجموعه۱۸ داستان، بی‌تاریخ ، (۲۰۹پ ...) [ف . آکیموشکین ۱: ۱۳۷] .

داستان پسر کنت دومنت کریسطو

متن‌ازژول‌لومینا، ترجمه‌ازدکتر خلیل‌خان ثقفی اعلم‌الدوله ، بسال۱۳۱۵-۱۳۱۹ق، بنام مظفرالدین شاه .

40104 **ــ تهران**،ملی۱۰۰۶ف:شکسته نستعلیق دهٔیکم ذیحجهٔ**۱۳۱۵**،جلد**۲**، **آغاز:** کتاب دویم از داستان... ترجمهٔدکتر...فصل اول بیدادگری دشمن مست یا هشت نه‌سال‌بعد از وقایع مسطوره، یعنی‌در سالهای‌هزاروهشتصد وچهل وهفت وهشت میلادی،۹۱گ ۲۱س[ف. ملی۳:۸] .

40105 **ــ تهران** ، ملی ۱۰۴۲ ف : شکسته نستعلیق ۲۰ محرم **۱۳۲۱** ، جلد **۵** . **آغاز :** کتاب پنجم ازداستان... ترجمهٔ ... شجاعان پرهمت راستی، فصل‌اول. یکهزار و- هشتصد و بیست وچهار. وقایع‌ذیل‌درپاریس‌چند ماه از تفصیلاتی‌که درکتاب، ۱۱۱گ ۲۲ س [ف. ملی۳:۴۹] .

40106**ــ تهران**،ملی۱۰۰۵ف: شکسته نستعلیق شعبان **۱۳۳۰** ق، جلد**۴**، **آغاز:** جلد چهارم ازداستان‌پسر کنت... ترجمهٔ دکتر خلیل خان. سر گذشت فانفار جزءاول‌حکایت‌قابیل- فصل اول حملهٔ دزد برمسافر راه در اواسط‌ماه دسامبر،۱۴۴گ ۲۰س[ف. ملی ۳: ۷].

داستان پسر ماهیگیر و آواز ...

40107 **ــ لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف) : درمجموعه حکایتها، بی‌تاریخ (۷۴۸ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان‌ تعشق بلبل

ازابراهیم صغیری، به‌نظم‌ونثر. نصرآبادی از ابراهیم صغیری سدهٔ یازدهم‌یادکرده‌است.

آغاز: ای‌نام تو برتر از گمان‌همه کس-درقبضهٔ قدرت توجان همه کس.سزاوار کلام‌ذوی الافهام ولایق بیان‌ارباب‌کلام.

بنگرید : ذریعه۹: ۶۰۸ ــ تذکرهٔ نصر- آبادی : ۵۲۰ــفرهنگ‌سخنوران:۳۳۶.

40108**ــ تهران**، ملك۴۵۹۴: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۲**،۶۳گ۱۲ س[ف.ملك،فارسی: ۲۴۰] .

داستان تمیم انصاری

داستان زن وفرزندان تمیم انصاری‌ست و گفتگوی صحابهٔ پیامبر اسلام. شیرین‌وروان، چند تحریر ازاین داستان‌هست .

40109 **ــ پاکستان** ، گنج بخش ۲۹۰/۶۱ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱ ــ ۱۲** : **آغاز:** ... چنین‌آورده‌اند که درعهد خلافت

امیرالمؤمنین عمر خطاب (رض) که یاران در مسجد مدینه نشسته‌بودند که عورتی ازسرتاقدم پوشیده درجامه کرده آمد، و به‌فصیح‌زبان گفت: ای‌یاران میان شما عمرخطاب (رض) کیست؟، ۱۱ گ ۱۷ س[ف. تسبیحی۱:۳۵۴] .

40110ـ **مشهد**، رضوی۱۹۱(۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در «مجمع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۳۸۴ ـ ۴۲۰) . داستان تمیم‌بن حبیب‌الداری انصاری‌ست وشگفتیها که برسر او گذشت [ف.رضوی۷:۷۲] .

40111 ـ **اکسفورد**، بادلیان۲۲/۶۹ Add اوزلی۱۲۴۱ : باتاریخ**۱۲۰۱**دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها :۵۸۳] .

40112ـ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم۱۲۶ C (۳۲۳۱ ف): باتاریخ**۱۲۵۰**دردفتر،(۱۰۱ پ‌ـ۱۱۸ر).

40113 ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم B ۱۰۱۸ (۳۲۳۰ ف) : بی‌تاریخ، (۶۸پ‌ـ ۱۱۶پ) .

40114 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۹۳ (۳۲۳۲ ف): بی‌تاریخ، (۱۰۱ پ‌ـ ۱۱۹ر) [آکیموشکین ۱:۴۱۸] .

40115 **داکا**، دانشگاه۴۰۲KS(۶۶ ف) : شکسته، بی‌تاریخ. **آغاز**: حضرت‌پیغمبر آن سرور فرمودند که بعدازوفات من‌عجایب‌ها بسیار روی خواهد نمود، ۱۲ گ [ف.حبیب‌الله ۱:۵۴] .

داستان تیمور شاه و اردبیلی

داستان رفتن تیمورشاه فرزندجهانگیر به اردبیل، وپسرشیخ‌صدرالدین‌موسی‌فرزندصفی‌ـ الدین اسحاق فرزند جبرائیل اردبیلی‌است.

40116 ـ **یزد**،علوی۲/مج(۶۱):سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۴:۴۴۶] .

داستان جلال ومند یزدی ومظفر مکی

کوتاه.دریک‌صفحه. **آغاز**: دوستی بدوستان موافق کن که دوستی بدوستان کایینه کیسه (که) یاری یاران پیاله ونواله را اعتبارنباشد.

40117ـ **تهران**،دانشگاه۳۵/۱۹۹۷: باتاریخ **۱۰۸۳** دردفتر(گ۳۵ب)[ف.دانشگاه ۸:۶۱۵] .

داستان جمشید جهانگیر

40118ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم C ۱۵۸۵ (۳۲۳۳ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۴۸ گ [آکیموشکین ۱:۴۱۸] .

داستان شاه جمشید با دیوان

40119 ـ **پاریس** ، ملی ۳/۱۰۲۲ S.P: نستعلیق، باعنوانی‌بخامهٔ‌پهلوی.فیلم‌آن در دانشگاه ش۹۱۴هست [فیلمها :۵۴۷].

داستان‌جناب شیخ ومیرزاخلیل

به‌ساخت نمایشنامه ، انتقادی . **آغاز** : میرزا خلیل: مولاناعرضی‌است که‌بیان‌آن‌فرض است ... شیخ : شما درهرباب وموردمأذون‌و مختارید ...

40120ـ **تهران**، دانشگاه۲/۲۹۸۴: نستعلیق سدهٔ **۱۴** همراه«درکیهٔ»وکیل‌لشکر(ص ۷۱رـ۱۰۹پ) [ف. دانشگاه۱۰:۱۸۹۷].

داستان جوان اصفهانی

وزن صراف درشهریزد .

40121ـ**لنین گراد**،اکادمی علوم۲۵۶ B(۳۹۲۱ ف):درمجموعه۵۶داستان‌بی‌تاریخ،

(۳۸۳ د...) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹].

داستان جوان و کنیزك

داستان جوان طالب علم و کنیزکی که بروی عاشق بود واحوال ایشان.

40122ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ ۱۳، در «جامع الحکایات» (ص ۹۸ـ۱۰۰) [ف. رضوی ۷: ۷۰].

داستان جهان افروز

دختر پادشاه چین و دلباختگی او به ملك حسین پسر خواجه منصور.

40123ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ ۱۳، درجامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۳۲۵ـ۳۶۳) [ف. رضوی ۷: ۷۱].

داستان چهار برادر پسران شاه

40124ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): بی تاریخ، درمجموعه ۱۸ داستان، (۲۲۰د) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸].

داستان حاجی صالح کج اخلاق

40125ـ موزهٔ بریتانیا ۱۱۹۷۴ Or: سدهٔ ۱۳، [نسخه‌ها ۴: ۶۷۲].

داستان حامد جوهری

حامد پسر خالد جوهری که پس از مرگ پدر زیاده روی کرد ودارایی اورا تباه ساخت، ریاضت کشید ودرپایان به‌دلخواه خود رسید.

40126ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ ۱۳، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۴۶۰ ـ۵۲۹) [ف. رضوی ۷: ۷۲].

داستان حجاج ابن یوسف

به داستان «ابومسلم نامه: ۳۶۵۴» بی ارتباط نیست.

40127ـ تهران، دانشگاه ۲/۲۲۱۶: نستعلیق ۱۶۳/ع۳ ۱۰۹۰. (۶۴پ ـ۱۲۳). آغاز: ابوحفص کوفی روایت کند بنزد خلیفه... [ف. دانشگاه ۹: ۸۹۲].

داستان حبیب عطار

حبیب عطار ساحر وطلسمات او.

40128ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ ۱۳، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۲۷۶-۲۸۹) [ف. رضوی ۷: ۷۱].

داستان حسن بانو

آغاز: قصهٔ حسن بانو، روایت می کنند که در ایام گذشته پادشاهی بود فرخ شاه، مال ومنال وحسن وجمال بسیار داشت.

40129ـ داکا، دانشگاه ۱۷ DU (۴۹ ف): شکسته، بی تاریخ، ۴۶ گ [ف. حبیب الله ۱: ۴۲].

داستان حضرت امیر

به نظم.

40130ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۳: نوشتهٔ خوش غلام جیلانی، بی تاریخ، جلد ضخیم [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۷].

داستان حیدر و دختر قاضی کشمیر

از ابن صفایی

40131ـ لنین گراد، اکادمی علوم

A ۸۷۵ (۳۲۳۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۷**،(۱پ-۶۹ر) [آکیموشکین۱: ۴۱۹] .

داستان خجسته و ماریه

40132 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): درمجموعه۱۸داستان، بی‌تاریخ (۱۰۵ پ) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۵۸] .

داستان خسرو شاه با دختر پادشاه گرفه

40133 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): بی‌تاریخ،درمجموعه ۱۸ داستان، (۱۶۴ پ) [ف. آکیموشکین۱: ۱۵۸] .

داستان خشت مال‌زاده

چندگونه داستان است .

40134 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۵۸۲/۵: تاریخ یادنشده . باعنوان ، **قصه مسعود** پسری که پدر خشت مال خود را در کودکی ازدست داده ودرسیزده سالگی به‌بغداد رفته وقاضی او را برای تحلیل زن سه‌طلاقه‌ای خوانده که‌باآن زن مردی‌توانگر ازدواج کند.

آغاز: روایت کرده‌اند که درمملکت‌فارس‌مردی بود خشت‌مال [ف. شهرستانها۱: ۱۶۱].

40135 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۴ (۳۲۲۹ ف): بی‌تاریخ، با عنوان : **قصهٔ پسرخشت مال**، (۱۱۳ر-۱۳۱ر)[ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۷] .

40136 ـ **لنین گراد** ، اکادمي علوم B ۲۵۶ (۳۹۳۱ ف) : در مجموعه حکایتها بی‌تاریخ، (۴۳۰ر) باعنوان: **حکایت جوان خشت زن و خلیفهٔ بغداد**[ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۸] .

40137 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ف) : در «جامع الحکایات» بی‌تاریخ، (۳۵۶پ)، باعنوان: **حکایت شاپور خشت زن** کازرونی با خواجه مظفر [ف . آکیموشکین ۱: ۱۳۸] .

40138 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف) : درمجموعه‌حکایتها، بی‌تاریخ، باعنوان: داستان **صالح‌خشت‌ریز** با دختر قاضی ، (۱۱۸پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸] .

داستان خواب‌دیدن مردپیر

40139 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، در مجموعه ۱۵ داستان ، (۲۰۶پ) [ف. آکیموشکین۱: ۱۵۹] .

داستان خواجهٔ بازرگان و پسر وزیر

داستان خواجهٔ بازرگان و پسر وزیر و برهمن وطوطی و نجار وسرگذشت‌ایشان.

40140 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲**، در «جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱،(ص۷۱۶- ۷۲۰) [ف . رضوی ۷: ۷۳] .

داستان خواجهٔ جوهری وزنش

داستان خواجهٔ جوهری وزنش است ودر

آن ازکیخسرو وکیقباد نیز سخن رفته‌است.

40141 ـ تهران ، دهخدا ۲۶۸/۲۱: نسخ سدهٔ **۱۱ـ۱۲** . آغاز و انجام افتاده ، و نسخه میرسد به (ذکرکشتن وزیر ناجوانمرد وتربیت کردن‌خواهرزاده‌اش)[نسخه‌ها۳:۴۰۵] منتقل شده به دانشگاه .

داستان خواجهٔ ظالم با کنیزک خود

40142 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): درمجموعه۱۸داستان بی تاریخ (۱۲۴ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۵۸] .

داستان خواجه عثمان

40143 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ ف) : درمجموعه داستانها [ف . آکیموشکین ۱:۱۵۷] .

داستان خواجه فرعی

داستان خواجه فرعی وپارسایی کردن زن خواجه مسعود .

40144 ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱. (ص۷۲۶ـ۷۳۱) [ف . رضوی۷ : ۷۴] .

داستان خواجهٔ مال‌دار

40145 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۳۵۳ (۱۰۸۲ف): بی‌تاریخ،(۱۲۹پ‌ـ ۱۳۱ر) [آکیموشکین۱:۱۶۲].

داستان خورپیروز و فرخ روز

پسران دهقان و دشمنی کردن گروهی با ایشان وکشتن خور پیروز یکی از ایشان را و رسیدن خورپیروز از راه دلیری به‌شاهی.

40146ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ**۱۲**، در«جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ۱۱، (ص۳۷۳ـ۳۸۴) [ف . رضوی ۷:۷۲] .

داستان داود طایی

داستان دیدار فضل‌عباس ازداود طایی در صومعهٔ اوست، وروی گرداندن‌طایی‌ازدیداراو، سپس راه‌یافتن به‌صومعه، **آغاز:** نقل‌چنین‌است که‌داود طایی(ره) ازمنصب‌داران مجالس‌قربت واز متورعان ورع وحدت‌بود، درترقی مدارج ومعارج مناجات اورا شأنی بود، و در سیاحی مباهج خلوات برهانی‌مینمود.

40147 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۰۴۱/۳ فهرست نشده: با تاریخ **۱۰۶۷** دردفتر، انجام افتاده، ۴/۵ ص [رؤیت] .

داستان دختر قیصر روم

داستان دختر قیصر روم وداستان هارون‌و برمکیان است .

40148 ـ تهران،سپهسالار۷۵۵۲/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** (۶۲رـ۶۷پ)[ف سپهسالار ۴ : ۴۰۵] .

داستان دخترکی‌از کردستان

ترجمه اسماعیل محلاتی، بنام‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) . از نوشتهٔ انکلیسی. و سرگذشت دختری ازسرشناسان کرستان را دربردارد .

40149 ـ تهران،ملی۶۱۰ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویاازمترجم وبرای‌ناصرالدین‌شاه، جلددوم آنست، ۷۶گ۱۵س[ف.ملی۲:۱۲۲].

داستان دختر ملك كشمير و فرخ سير

40150 ـ لنين گراد ، اكادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه ۵۶داستان، بی‌تاریخ، (۶۵۵پ...) [ف آكيموشكين۱: ۵۲۹] .

داستان دخمهٔ انوشيروان = دخمهٔ ...

داستان درويش ساحر و روباه و فاخته

آغاز: آورده‌اند كه شخص‌درويشی‌درمدت عمر خود درعلم‌ساحری رياضت ميكشيد.

40151 ـمشهد،رضوی۴/۹۵۵ادبيات (۸۱۴۰) : نستعليق‌غلامحسين‌يزدی۲۵ شوال **۱۳۰۵** [ف.رضوی ۷: ۷۸۶].

داستان درويش و سلطان‌مسعود

دربارهٔ درويشی كه بيت‌زيررابداهةسروده است : زپيش آيدخدنگش برقفا بندم سپر۔ تا نيايد نوك مژ گانش ازآن سوه‌آه بدر. واينكه مسعود دهان درويش را پراز زر كرده است .
آغاز: درويش دهكی روزی به مجلس سلطان آمد .

40152 ـقاهره،دارالكتب، ۵مجاميع تركی طلعت: تعليق‌زيبای‌محمد نظيف،**۱۱۷۷** (گ ۱۳۴د) [ف. مخطوطات ۲: ۴۴] .

داستان دزد و قاضی = دزد وقاضی

داستان درودگر و جولا

و دخترپادشاه عمان .

40153 ـ لنين گراد ، اكادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ف) : درمجموعه۱۸ داستان ، بی‌تاريخ، (۲۸۰پ...)[ف . آكيموشكين۱: ۱۳۷] .

داستان دلهٔ مختار

داستان دلهٔ مختار دختر خواجـه جعفر بغدادی ومكر كردن‌او بامردم بغداد، وعياريها وطراريهای آن‌مكاره ، درچندين داستان .

40154 ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاريخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۳** ، درجامع الحكايات، گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱،(ص۷۶۱ ـ ۸۰۰) [ف . رضوی۷ : ۷۴] .

40155ـ لنين گراد ، اكادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف) : در مجموعه داستانها ، (۷۸۰د) [ف. آكيموشكين ۱: ۵۲۹] .

40156 ـ لنين گراد ، اكادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ف) : در مجموعه داستانها (۱۵۳د ـ ۱۷۱د) [ف . آكـيموشكين ۱ ۰ ۱۵۷] .

40157ـ اكسفورد، بادليان۴۷۵/۲ اوزلی۳۸۹ : نستعليق. فيلم‌آن در دانشگاه ش ۸۰۴ هست [فيلمها ۱: ۵۴۰] .

داستان دهقان‌زادهٔ نادان

ازمنشی بهوانيداس . بهگو تخلص. به‌نثر ونظم، وازهموست: بحر طويل: ۲۶۵۶ و دوـ پروانه : ۳۵۶۳.

40158ـ مشهد، رضوی۲۳۳ ادبيات: در جنگ مؤرخ **۱۸۹۳**م = **۱۲۱۱**(ص۶۱۲ـ ۶۲۱) [ف . رضوی۷: ۲۷۱] .

داستان رای كامرود و طوطی

داستان‌رای كامرود ومعالجت‌طوطی ومثل آوردن احوالات ايشان .

40159 ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۷۳۱ ـ ۷۳۹) [ف. رضوی ۷: ۷۴] .

داستان رئیس ولایت موصل و پسر او

40160 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A۱۰۳ (۹۰۲ ف) : درمجموعه‌حکایتها ، بی‌تاریخ ، (۱پ...) ، باعنوان : حکایت رئیس ولایت مـوصل و پسر او [آکیموشکین ۱ : ۱۳۷] .

40161 ـ **لنین‌گراد** ، اکـادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف) : درمجموعه حکایتها، بی‌تاریخ ، (۶۷۶ ر...) ، با عنوان : فضل‌الله پسر رئیس نهروان [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان رضوان شاه

40162 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۱۹(۱۰۷۳ ف) : در مجموعه حکایتها نوشتهٔ **۱۲۹۵** ، (۱۰۰ پ) [ف.آکیموشکین ۱: ۱۶۰] .

40163 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف) : بی‌تاریخ، درمجموعه حکایات، (۱۲۱ر)، باعنوان: حکایت‌رضوان شاه باپری وچشمه وآهو ، [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۷] .

40164 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ف) : درمجموعه حکایتها، (۲۴۴ر...)[ف.آکیموشکین۱: ۱۵۹].

40165 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ف) : در « جامع الحکایات» ناشناخته ، (۸۹پ) باعنوان : حکایت‌رضوان شاه‌پسر ملك‌چین [آکیموشکین۱: ۱۳۷].

حکایت زال مخدوره فریب

آغاز: بعد از ادای سپاس ایزد متعال و ثنای بیقیاس ذوالجلال .

40166 ـ **داکا** ، دانشگاه DU۵۰(۴۲ ف): نستعلیق ، **۱۰۹۴**، ۱۶۶ گ[ف.حبیب‌الله ۱: ۳۶] .

داستان زاهد و زن خوش صورت

40167 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه۵۶ داستان بی‌تاریخ (۳۷۶ پ ...)[ف. آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

داستان زرگر و نجار

و مصاحبت ایشان ، وآشنایی‌چند ساله را برطرف کردن زرگر ، ومکرنمودن نجار .

40168 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آوردهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۷۴۵ـ۷۵۱) [ف. رضوی ۷: ۷۴] .

داستان سرمهٔ خفا

داستان شیادی‌سید هندی‌کیمیا گر، دارای سرمهٔ خفا .

40169 ـ **تهران**، دانشگاه۳۶۶۹/۳: نستعلیق شکسته سدهٔ **۱۴** (ص۶۷ ـ۷۷) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۷۷] .

داستان سعد وشمعون

داستان سعد سعید و شمعون جهود و مرغ سعادت است.

40170ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه۵۶داستان، بی‌تاریخ، (۷۱۶ر...) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹].

داستان سعید بلخی

افسانهٔ سعید بلخی وپسر وزیر و علی جوانمرد .

40171 ـ تهران، دانشگاه ۳۳۴۹/۲۵: نستعلیق عجزی بهبهانی، سدهٔ **۱۱ - ۱۲** (ص ۲۳۸ - ۲۴۷) زرین [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۳۴۹] .

حکایت سلطان جمجمه

ازعطار نیشابوری . به‌نظم .

40172 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۷۲ (۱۰۸۶ ف) : بی‌تاریخ ، (۱ر- ۵پ) .

40173 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۹۷ (۱۰۸۷ ف): بی‌تاریخ،(۱۳۸پ- ۱۴۴پ) [آکیموشکین ۱: ۱۶۲].

داستان سلطان حسین و دو کنیزک

40174ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۶۶ (۱۰۶۷ف):درمجموعه‌حکایتهانوشتهٔ **۱۲۳۱**، [آکیموشکین۱: ۱۵۷].

40175 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۵۹ (۱۰۸۸ ف) : بی‌تاریخ،(۱۰۴پ- ۱۰۶پ) .

40176 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۵۰۲ (۱۰۸۹ ف): بی‌تاریخ،(۱۵۰پ- ۱۵۲پ) .

40177 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ ف): در مجموعه حکایتها (۲۱۷پ) [آکیموشکین ۱: ۱۵۷] .

داستان سلطان‌شاه‌بن‌داراب‌شاه

40178ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، درمجموعه ۱۵ داستان ، (۲۳۴ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹] .

داستان سلیم جوهری باحجاج

داستان سلیم جوهری با حجاج بن‌یوسف ملعون وسر گذشت‌خودرا گفتن‌به‌حجاج . نسخهٔ عربی‌این‌داستان‌درمجموعهٔ ۴۲۷۳ مشهد رضوی هست .

40179 ـ مشهد، رضوی ۲۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۲۷۶ - ۲۸۹) [ف. رضوی ۷ : ۷۱] .

داستان سه جوان

باید دید میان‌نسخه‌ها چه‌پیوندی هست

40180 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف) : در مجموعه حکایتها نوشتهٔ **۱۲۹۵** ، (۱۶۲پ) باعنوان : حکایت سه جوانمرد ، [ف. آکیموشکین۱: ۱۶۰].

40181 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۲۵۶(۳۹۲۱ف) باعنوان: حکایت آن‌سه‌جوان ویك مرد پیر [ف. آکیموشکین۱: ۵۲۸].

40182 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، درمجموعه ۱۵داستان ، (۱۸۸ر) با عنوان :حکایت سه-

جوانمرد ، [ف. آکیموشکین۱:۱۵۹].

40183 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف): در«مجموعه حکایات» ، (۲۲۷ر) باعنوان: حکایت دختر پادشاه ویك مردپیر وسه مرد جوان [ف. آکیموشکین ۱: ۱۳۸] .

داستان سید سالار مسعود غازی

از افسانه های هندی ، دربارهٔ سرکشی و شخصیت پهلوانی شاه ساهوفرزندعطاء الله پادشاه مداین و سلطان رجب پادشاه زنگبار ومحمد و علی درمکه، وسلطان محمود غزنوی. **آغاز** : حمدله... والذی کان کماهوالآن .

40184 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۴۷/۲ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) (گ۱۴۹-۱۶۸) [ریو۳: ۱۰۱۵].

داستان سیمرغ و سلیمان

داستان دختر پادشاه مغرب و پسر پادشاه مشرق است که بهقضای الهی بهیکدیگر میرسند: سلیمان برتخت نشسته وازقضاوقدرسخن‌میگفت سیمرغ گفت قضاکارپروردگار نبودهوقضا برهمی گردد . سلیمان گفت این‌مگو. جبرائیل بیامد وگفت: دوش‌ملك مشرقرا پسری وپادشاه‌مغرب را دختری‌آمده، تقدیراست ایندو به یکدیگر رسند . سیمرغ گفت‌من‌میان ایشان‌جدایی‌افکنم وقضا را برهم‌زنم، سلیمان گفت نتوانی، سیمرغ دختر را برداشته بردرختی کشن‌میگذارد،هر دوبزرگ‌میشوند، پسربر کشتی‌نشسته...(گزیدهٔ چهل‌سطر آغازداستان)ودر پایان‌سیمرغ‌شرمنده به‌کوه قاف میگریزد. **آغاز**: در اخبار چنین یافتم که محمودابوالفوارس گفت کهازابوشمایل شنیدم که حسن بصری (ره) گفت باسناد درست که روزی سلیمان‌بن‌داود . [نسخهٔرضوی]

40185 ـ **مشهد**،رضوی۲/۱۰۰۴۱ فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۶۷** دردفتر، (۷گ۲۳سطری) نشانیهاازاین‌نسخه‌است[رؤیت].

40186 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ ۴۲۶۷ : سدهٔ **۱۲**، در «جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۶۶۷ ـ ۶۸۷) [ف.رضوی ۷: ۷۳] .

40187 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۴۲۰ (۳۲۴۰ف): نوشتهٔ **۱۲۴۹**، (۲۱۸پ-۲۳۰ر)[ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۹].

40188 ـ **تهران**، دکترمفتاح۳/۳۰۰: با تاریخ **۱۲۳۴** ـ **۱۲۶۶** در دفتر ، انجام افتاده[رؤیت] .

40189 ـ **تهران**، سپهسالار۲/۵۷۸۶: تاریخ‌یادنشده (۱۰۷پ-۱۲۷ر) [ف.سپهسالار ۵: ۱۲۸] .

40190 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ف) : درمجموعه‌حکایتها،(گ ۳۸۶...) ، باعنوان: حکایت در قضیهٔ‌سلیمان و سیمرغ وقضا وقدر [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۳۷] .

40191 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۱۵۹ (۳۲۴۱ف): بی‌تاریخ،(۱ر-۱۳ر) [آکیموشکین ۱ : ۴۱۹].

داستان سلیمان و بلقیس

ازآخوند خواجه‌نصیرالدین. صوفیانه.

40192 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۱۶ (۲۲۶۵ ف): بی‌تاریخ ، (۳۲ پ - ۷۴ر) [آکیموشکین ۱: ۳۱۵] .

داستان شاپور منوچهر

40193 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۳۵۳ (۱۲۲۷ ف) : بی‌تاریخ، (۵۶ ر - ۶۶پ) [آکیموشکین ۱: ۱۸۲].

داستان شاه جمشید = داستان جمشید

داستان شاه خاور و سهیل و گلرخ

از مرزبان داوری زردشتی داستانیست آمیخته با اندرز وسخنان سودمند در ۱۶۷۰ بیت.

40194 ـ تهران، دانشگاه۳/۲۵۷۷: نستعلیق سدهٔ ۱۳ (ص۳۰۳–۳۹۸) همراه «خرد نامه» ازهمان داوری وچند گفتاردیگر زردشتی [ف. دانشگاه۹: ۱۳۷۹].

داستان شاهزاده آزاد بخت

40195 ـ فرانسه، کتابخانهٔ عمومی Versailles (۵۹) ۹۱۵: نبشتهٔ ۱۲۳۲ [نسخهها ۴: ۱۳۱].

داستان شاهزادهٔ ایران

که در خواب به دختر پادشاه روم دل می بازد، و بدنبال آن دختر شهر بهشهر میرود تا بهدلخواه خود میرسد.

40196 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ ۱۲، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، (ص۶۸۷–۷۱۶) [ف. رضوی ۷: ۷۳].

داستان شاهزاده بهرام و دختر فغفور

داستان شاهزاده بهرام پسر پادشاه روم و دلباخته شدن بر صورت گلندام دختر فغفورچین و رفتن بهچین وجنگیدن وبدست آوردن گلندام، در آن از «بهرامنامه»ی نظامی سرودههایی آورده شده است. گویا تحریری از «سماك عیار» باشد که یاد آن درهمین بخش خواهد آمد.

40197 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ ۱۲، در «جامع الحکایات» (ص ۱۵۴–۱۸۳) [ف. رضوی ۷: ۷۱].

داستان شاهزاده بهروز

40198 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): درمجموعه حکایتها، بی‌تاریخ، با عنوان: حکایت بهروز شاه پسر پادشاه چین، (۲۱۳ر).

40199 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): بی‌تاریخ، درمجموعه حکایتها (۹۵ر)، باعنوان: داستان شاهزاده بهروز و ملکه مهر افروز[ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸].

داستان شاهزاده پسر یزدگرد با عمر خطاب

40200 ـ پاریس، ملی S.P.۱۰۲۲/۱: نستعلیق باعنوانی بخط پهلوی، فیلم آن دردانشگاه ش ۹۱۴ هست [فیلمها: ۵۴۷].

داستان شاهزاده حصیرباف

و آهنگ سفر کردن ورخصت گرفتن ازپدر ورفتن به بغداد وبهچاه انداختن جهود طباخ اورا و حصیر بافتن ملکزاده وبردن جهود بهخدمت خلیفه و رسوا شدن جهود وبیرون آوردن خلیفه شاهزاده را.

40201 ـ مشهد، رضوی۱۹۱(۴۲۶۷): نستعلیق سدهٔ ۱۲، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، نشانیها از این نسخه است ، (ص ۳۷۰– ۳۷۳) [ف. رضوی۷: ۷۲].

40202 ـ لنین گراد، اکادمی علوم

B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف) : در مجموعه‌حکایتها، (۷۴۴پ ...) درفهرست بنام داستان شاهزاده حصیرباف یادشده‌است و بایددیدمیان‌دو نسخه‌چه پیوندی‌هست [ف. آکیموشکین۱: ۵۲۹].

داستان شاهزاده خانم

از واثق.

40203 ـ **مشهد،** فرخ۱۰۸ :خطخوش تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۹۳] .منتقل شده به‌دانشگاه مشهد

داستان شاهزاده خورشید و مادرش

40204 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶(۱۰۶۹ف): درمجموعه۱۸داستان، بی‌تاریخ، (۱۳۶ ر) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۵۸] .

داستان شاهزاده رامهر وخاور شاه

داستان است .

40205ـ **همدان،** آقای قاسم برنا : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ش ۱ دفتر [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۹] .

داستان شاهزاده سلیمان وملکه گلفام

40206 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶(۱۰۶۹ف): در مجموعه حکایتها بی‌تاریخ (۶۷ پ) [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۵۸] .

40207 ـ**لنین گراد،** اکادمی‌علوم۸۰۹ C (۱۰۷۰ ف) : باتاریخ **۱۲۶۴** در مجموعه حکایتها ، (۵۵پ) ، [ف آکیموشکین ۱ : ۱۵۹] .

داستان شاهزاده قاسم و گوهر بانو

داستان‌شاهزاده قاسم پسراقباس شاه‌پادشاه ختن ودلباخته شدن برصورت گوهربانودختر پادشاه یمن.

نسختی ازاین داستان به‌عربی درمجموعه ش ۴۲۷۱مشهد رضوی‌هست .

40208 ـ **مشهد،** رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق در«جامع‌الحکایات»، سدهٔ **۱۲**، (ص۵۴-۶۹) [ف. رضوی۷: ۷۰].

40209ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۱۹(۱۰۷۳ ف): درمجموعه۱۰ داستان نوشتهٔ**۱۲۹۵** ، (۱۸۷ر)[ف. آکیموشکین۱: ۱۶۰] .

40210 ـ **لنین گراد،** اکادمی علوم C ۱۶۴۰(۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، در مجموعه ۱۵ داستان، (۲۲۳پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹] .

داستان شاهزاده که درخواب..

داستان پادشاهزاده که درخواب‌بردختری عاشق شدکه‌سه خال بر روداشت.

(بنگرید:داستان‌شاهزاده‌نیاز: ۳۷۰۲).

40211 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف): در مجموعه۵۶داستان، بی‌تاریخ ، (۴۷۴ پ...) [ف . آکیموشکین ۱: ۵۲۹] .

داستان شاهزاده که در زمان حیات پدر اختیارسفر نمود

40212ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): درمجموعه‌۵۶داستان، بی‌تاریخ، (۲۷۲پ...) [ف. آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

داستان شاهزاده ملک محمد

پسرپادشاه‌چین ودلباخته‌شدنش بر گلعذار دخترشاه پریان .

40213 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق‌سدهٔ **۱۲** در مجموعه‌«جامع الحکایات» گردآمدهٔ‌سدهٔ ۱۱، (ص۱-۱۴)[ف. رضوی ۷: ۷۰].

داستان شاهزاده مهر

شاهزاده‌پسر پادشاه مشرق‌ودلباخته‌شدن‌بر ماه دخترهلال‌شاه مغربی .

40214 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷):سدهٔ**۱۲** ،دره‌جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ درسدهٔ ۱۱،(ص۲۱۲-۲۵۰)[ف.رضوی ۷: ۷۱] .

داستان شاهزاده نیاز

پسرشاه قباد ودلباختگی اوبر صورت ناز دختر پادشاه فتنه .

40215 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ**۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۴۲۱- ۴۶۰) [ف. رضوی۷: ۷۲] .

داستان شاهزاده و دختر فغفور

گفتگوی شاهزاده‌ای‌ست بادخترفغفور که از خواستگاران خودچیزهایی میپرسید واگر پاسخ‌درست نمیدادند آنهارامیکشت،وسرانجام فغفور دستور میدهد دختر زن همین شاهزاده شود ... وآزین‌بستن‌شهر. (بنگرید : جوانا مرگ : ۳۶۶۸) .

40216ـ اکسفورد، بادلیان، اوزلی ۵۸: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۱۱۳گ۱۴س. داستان شاهزادهٔ توران است ودخترفغفورچین فیلم آن در دانشگاه ش۱۰۱۳ هست [فیلمها: ۸۲] .

40217ـ تهران ، دانشگاه ۱/۴۷۶۷: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳-۱۴** ، (ص ۱ - ۱۹) ، آغاز افتاده ، نشانیها ازاین‌نسخه است ۴۱ گ ۱۶ س [ف . دانشگاه ۱۴ :۳۸۱۴] .

دستان شاهزاده و شاه عبدالعلی

داستان‌شاهزادهٔ روم‌وشاه‌عبدالعلی‌دانشمند است .

40218ـ اکسفورد، بادلیان ۲۰/۶۹ Add اوزلی ۱۲۴۱: باتاریخ**۱۲۰۱**دردفتر. فیلم آن در دانشگاه ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها: ۵۸۳] .

داستان شاهزاده و گریختن زن او

داستان پسرپادشاه وزن او و گریختن‌آن زن وپشیمان شدن و بر گشتن وخود را دیوانه وانمودن .

40219ـ مشهد ، رضوی ۱۹۱ تاریخ ۴۲۶۷ : سدهٔ**۱۲** ، دره‌جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ۱۱، (ص ۷۳۹-۷۴۵) [ف. رضوی ۷:۷۴] .

داستان‌شاهزاده هرمز

پسر قیصر روم ودلباخته‌شدن برجمال گل دختر پادشاه خوزستان، وسر گذشت ایشان،از گفتهٔ شیخ عطار .

40220 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**،در«جامع‌الحکایات» (س ۱۵۴-۱۸۳) [ف. رضوی۷: ۷۱].

داستان شاه سلجوق باشاهزاده داراب

40221 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): درمجموعه‌۱۸داستان، بی‌تاریخ (۱۲۷ پ) [ف. آکیموشکین ۱ : ۱۵۸].

داستان شاه قباد و وزیر او

40222ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۶ (۱۰۶۷ ف) : با تاریخ **۱۲۳۱** در مجموعه داستانها[ف. آکیموشکین۱:۱۵۷].

داستان شاه و پسرش

40223ـ **اکسفورد**، بادلیان اوزلی ۷۲ : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده،۴۸گ‌۱۵س. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش‌۱۰۱۵هست[فیلمها:۸۲].

داستان شهریار

داستان شهریار بادخترعم و آنچه بر سر ایشان گذشت. نسختی از این داستان به عربی در مجموعه‌ش۴۲۷۳ مشهد رضوی هست.

40224ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**،در«جامع‌الحکایات» (س۱۴-۲۸)، [ف. رضوی ۷: ۷۰].

داستان شیخ صنعان

بنگرید : بخش منظومه‌ها : ۲۹۷۷ - ۲۹۷۸.

40225ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶(۳۹۲۱ ف): درمجموعه‌۵۶داستان، (۱ر...) [ف. آکیموشکین ۱:۵۲۹] .

داستان شیخ علی‌دقاق

داستان شیخ است وضمیر گفتن او.

40226ـ **تهران**،دانشگاه۱۹۹۷/۱۲: نستعلیق . با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر (۸۸ر) . **آغاز:** روزی چند نفر بدیدن شیخ علی دقاق میرفتند ، بایکدیگر گفتند که اگرشیخ مردی حق است جهت ما انار ترش می‌آورد [ف . دانشگاه ۸: ۶۱۲] .

داستان شیخ محمودسمنانی

شیخ محمود پسر شیخ علاءالدولهٔ سمنانی وسرگذشت اوست.

40227 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**،در«جامع‌الحکایات» گردآمدهٔ سدهٔ ۱۱، (س۷۶-۹۱) [ف. رضوی ۷:۷۰].

داستان شیرزاد وشمسه بانو

شیرزاد وشمسه‌بانو وکامل وزیروشیرزرین قبا .

40228 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (س۱۹۴ - ۲۱۲) [ف. رضوی۷:۷۱] .

داستان شیرزاد و گلشاد

40229ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۴۱۹(۱۰۷۳ف): درمجموعه‌۱۰داستان، نوشتهٔ **۱۲۹۵** ، (۱پ...) [ف. آکیموشکین ۱:۱۶۰] .

40230 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۹۶ (۱۲۲۹ف): نوشتهٔ **۱۳۰۵**، (۴۳ر-۱۱۳پ) [آکیموشکین۱: ۱۸۲].

40231 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۵۸۷ (۱۲۲۸ ف): بی‌تاریخ، (۵۶پ-۱۳۰پ) [آکیموشکین ۱: ۱۸۲].

داستان شیطان لعین

40232 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۵۰۲ (۳۲۴۸ف): بی‌تاریخ، (۹۴ر-۹۹پ) [آکیموشکین۱: ۴۲۰].

داستان صیادی که دام نهاده بود

40233 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D ۵۴۴ (۳۰ذیل): باتاریخ **۱۱۹۳** در دفتر [ف. آکیموشکین۱: ۵۲۱].

داستان طاهر بصری

(بنگرید: داستان مطهر بصری، درهمین بخش).

40234 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D ۳۵۲ (۳۲۴۹ ف): باتاریخ **۱۰۳۷** دردفتر، (۲۱پ-۲۳پ) [آکیموشکین۱: ۴۲۰].

داستان طرماخ

دربخش تاریخ اسلام خواهد آمد.

داستان طلحه

ناشناخته. ازخوابدیدن کرب‌[پادشاه‌یمن و تعبیر آن به خرابی سد سبا آغاز میشود، و اینکه اوسه‌پسر داشت: ایوب، حامد، قامر. ایوب را بجای خود گمارد و کوچ کرد. در آن از: یاسر ازطایفهٔ حمیری، خارکن که پادشاه شد، طلحه که ستاره شناسی میدانست، رافع، عاصم سپهسالار، ومفلح بن‌عامرو... نام‌برده‌شده‌است.

آغاز: ملك کرب از اولادهود (ع) بود، و پادشاه یمن بود، پایتخت اودرشهر سبا بود، و اهل صبا به‌فسق وفجور بودند، کرب منع‌میکرد نپذیرفتند، شبی‌خواب دیدموشی بسیارسدصبارا.

40235 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۴۹ فهرست نشده: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ناتمام، ۱۰۶گ ۱۴ س [رؤیت].

داستان هادلخان

40236 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ف): درمجموعه ۱۰ داستان نوشتهٔ **۱۲۹۵**، (۱۲۱ پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۶۰].

40237 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ، در مجموعه ۱۵ داستان، (۱۹۵ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

40238 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۲ مجامیع فارسی: بی‌تاریخ (گ ۱۱-۳۰). **آغاز:** راویان اخبار و ناقلان آثار و محدثان داستان، ۱۳ س [مخطوطات۱: ۳۸].

داستان هادلخان و سه درویش

40239 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۱۵۷ (۱۰۶۱ف): نوشتهٔ **۱۲۹۷**، (۱۹۷پ-۲۳۶ر).

40240 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۹۶ (۱۰۹۳ ف) نوشتهٔ **۱۳۰۵**، (۱۷پ-۴۲پ).

40241 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۴۵۵ (۱۰۹۲ف): بی‌تاریخ، (۱۶۳پ-

۱۷۹پ) . [آکیموشکین ۱:۱۶۳].

داستان عاشق شدن شاهزاده

داستان دلباختگی پادشاه‌زاده و باغبان‌بچه بردختر زاهد .

40242ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۳۶۳ ـ ۳۷۰) [ف. رضوی ۷ :۷۱] .

داستان عالم آرا

40243 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف): درمجموعه حکایتها، بی تاریخ ، (۱۴۶ پ) [ف . اکیموشکین۱: ۱۵۸] .

داستان عبدالملك‌شاه باغلام‌خورد زیرك

40244ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): بی‌تاریخ،درمجموعه ۱۸ داستان ، (۲۰۷پ) [ف. آکیموشکین۱: ۱۵۸] .

داستان عشق ا . م و ح . م باخانم کرمانی

40245 ـ **اصفهان**، عمومی ۳۲۵۵ : نستعلیق **۱۳۲۴** ، ناتمام، ۱۸۷ص۱۶س [ف. دکتر مقصود ۱:۱۵۶] .

داستان عظیم بصری

داستان عظیم‌بصری با دختر داودیهودی، وبیان حالاتی‌چندکه درمیان ایشان گذشت،در دارالخلافه بغداد .

40246ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**،در«جامع‌الحکایات» (ص۲۸ ـ ۴۶) [ف.رضوی۷ :۷۰] .

داستان عنقا

40247 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۳۷۱(۳۸۶۶ ف). دریك‌مجموعه، بدنبال «داستان قلعهٔ عراق» تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [آکیموشکین ۱ :۵۱۲].

داستان فراموشخانه = فراموش خانه

میرزا ملکم، درص ۱۶۵۲ گذشت.

داستان‌فرانگیس‌بانودختر وزیر سلطان محمود بابازرگان

40248 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ ف): بی‌تاریخ،درمجموعه ۱۵داستان ، (۲۲۰پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۹] .

داستان فرخ جواهری

بافرخنده بانودختر پادشاه دیلمان.

40249ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**،در«جامع‌الحکایات» گرد آمدهٔ ۱۱، (ص۴۷ ـ ۵۴) [ف. رضوی ۷ :۷۰].

داستان فرخشاه

40250ـ**لنین گراد**،اکادمی‌علوم ۱۰۳ A (۹۰۲ف): درمجموعه حکایتها، بی‌تاریخ، (۱۳۱ر) ، باعنوان : حکایت فرخشاه و فرخ روز وفرخ ناز[ف. آکیموشکین۱: ۱۳۷].

40151ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ف) : درمجموعه حکایتها (۶۵۵پ)، با عنوان : دختر ملك کشمیر وفرخ شاه [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹] .

داستان فیروز بخت

داستان فیروزبخت پسرملك نوادر پادشاه قسطنطنیه، و دلباخته شدن‌او برسمن ترك‌دختر پادشاه ختای.

40252ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ ۱۲، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۸۰۰-۸۳۲) [ف. رضوی ۷ : ۷۴] .

داستان فیروز شاه

40253 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۰۷۵ Or : سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

40254 ـ دانشگاه اوپسالا ۵۵۵ : تاریخ یاد نشده، داستان فیروز شاه پسر ملك داراب پسربهمن پسر اسفندیار (مجلد سوم). فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۷۱۱هست [فیلمها : ۸۲] .

داستان قلهٔ‌عراق

40255ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۱۳۷۱ C (۳۸۶۶ ف): بی‌تاریخ، (۴۶پ - ۵۸پ) سپس «داستان عنقا» [آکیموشکین ۱: ۵۱۲] .

داستان قمریه

40256ـ تهران، ملك۴ ۲۰۰: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۹۴گ، ۱۲س [ف. ملك. فارسی ۲۴۱] .

داستان کوه قاف

ازفخرالدین‌ترکستانی، نگارندهٔ «ترجمهٔ توحید مفضل : ۹۱۷» . ترجمهٔ حدیثی است دربارهٔ داستان رفتن حضرت‌علی با یارانش به کوه قاف وسد سکندر و شگفتیها که بدست او رخداده ، بخواهش مرتضی قلیخان متــولــی خاکجای شیخ‌صفی، درسه‌شنبه۷ذیقعدهٔ ۱۰۶۸ ق به‌انجام رسانیده است .

40257 ـ نجف، سیدمحسن‌حکیم، محمد رشتی ۲/۲: نسخ ونستعلیق سلطان‌محمدساکن قم، ۱۰۶۸ ، (۳۰۰ر-۳۲۴پ)[ف.سیداحمد اشکوری۱: ۱۷].

داستان گاو قرض‌دار

در ۶۰ بیت .

40258 ـ تهران، دانشگاه۸/۲۵۷۷: نستعلیق سدهٔ ۱۳ . (ص ۴۶۵-۴۶۹) ، همراه چندگفتار زردشتی از نگاشته‌های مــلا فیروز کاوس پارسی‌و«داستان‌شاه‌خاور وسهیل‌وگلرخ» از راوری[ف. دانشگاه۹ : ۱۳۷۹].

داستان گرك وروباه - گرك وروباه

داستان گنج یافتن - داستان ملك وگنج یافتن او

40259ـ لنین گراد، اکادمی علوم۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف) : در مجموعه ۵۶ داستان ، بی‌تاریخ ، (۴۴۲ ر...) [آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان گنج یافتن درحمام

داستان دو برادر و گنج یافتن آندو در حمام است .

40260ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف) درمجموعه ۵۶ داستان ، بی‌تاریخ، (۴۴۵پ ـ...) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹] .

داستان گنج یافتن منصور دمشقی

40261ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۲۵۶ B (۳۹۲۱ ف): درمجموعه ۵۶ داستان، بی‌ـ تاریخ، (۶۴۴پ...) [ف . آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان گواهی دو کبك

از میرزا احمد سند، که یاد در «چاه‌وصال: ۲۷۵۳» گذشت .

40262ـ تهران، دانشگاه ۲۴۴۴/۳۱: نوشتهٔ عبدالکریم نجارباشی در کابل ۱۰ شعبان **۱۱۸۹** (ص ۲۸۸ ـ ۲۹۱) [ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۲۶] .

داستان گیسیاه بانوی زابلستان

بانام مستعار خواجه فتاح تاجر.

در این داستان از دو ساحر بنام سوسن جادو و مرجان جادو ، خطاییان ، فرامرز ، اسکندر ، محمد پیامبر ، حضرت صاحب ، و شهرهای، بغداد ، نجف، مشهد، حلب، خطا نام برده شده است. **آغاز:** امادروایت ابن‌غرا و کهن تاریخ این روایت دلگشا را چنین بسکه (استکه) رسانیده‌اند، که چون بانوی زابل از ارسطو و سالاران دعا گرفته متوجه بجانب غار شد ، چون بادهٔ مرگ را دردشت تاخته ناگاه شعلهٔ آتش در برابر نمایان شد .

40263 ـ **تهران** ، دهخدا ۲۳۴ : نستعلیق صفر **۱۲۷۷** ، ۳۰ گ درمتن وحاشیه چلیپا . [نسخه‌ها ۳ : ۳۹۵] منتقل شده به دانشگاه .

داستان محمد حنفیه = جنگنامهٔ محمد حنفیه

درص ۳۶۶۸ گذشت.

داستان محمد حنفیه

منظوم، درص ۲۸۰۶ گذشت.

داستان محمود غزنوی

40264ـ پاریس، ملی S.P.۱۰۲۲/۲: نستعلیق ، باعنوانی بخامهٔ پهلوی، فیلم آن در دانشگاه ش ۹۱۴ هست [فیلمها: ۵۴۷] .

داستان مرد لشکری

داستان مرد لشکری وزن صالحهٔ او، ورفتن لشکری به‌خدمت پادشاهزاده وزن دستهٔ گل به او دادن ، و آزمودن پادشاهزاده آن زن را.

40265 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷): سدهٔ **۱۳** ، در « جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، (ص ۵۴۰-۵۴۷) [ف . رضوی ۷ : ۷۲] .

داستان مردی در بغداد

داستان مردی درعهد عضدالدوله در شهر بغداد .

40266 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): در مجموعه ۵۶ داستان بی‌تاریخ ، (۳۶۹ر ...)[ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹] .

داستان مرغان

غزالی، درص ۱۱۴۳ گذشت .

داستان مرفوزن

40267 ـ موزهٔ بریتانیا۵/۲۴۴۱۳ Or: نوشتهٔ ۱۲ذیقعده **۱۲۲۵** = خرداد ماه **۱۱۷۹** . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۹۱ (۱۲۹۰؟) هست [فیلمها : ۵۹۰].

داستان مسعود پسر خشت‌مال=

داستان خشت مال زاده

درص۳۶۹۴ گذشت .

داستان مسعود پسر خواجه سعید

داستان مسعودپسر خواجه سعید ورفتن‌او به شهر بنفش پوشان و داخل شدن به حمام و آنچه برسر او گذشت. نسخهٔعربی‌این داستان در مجموعه شمارهٔ ۴۲۷۳مشهد رضوی‌هست.

40268 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، در « جامع ـ الحکایات» (س۹۱ ـ ۹۷) [ف . رضوی ۷ : ۷۰] .

داستان مسعودشاه وعزیزشاه=

مسعود نامه

داستان مسیو لمارکی

از محمدرضامنشی موسوی، (که یاد اودر «حکایتها: ۳۶۷۹» گذشت) .درپایان‌آن‌مینویسد در تبریز، رجب ۱۳۰۸ ، هنگامیکه نزد ملا محمد ندیم باشی حضرت ولیعهد و در سلك شاگردان معظم‌له‌بودم، اززبان‌پاریسی‌به‌پارسی درآوردم. **آغاز:** آسیابانی ازهمهٔ مال دنیابه جهت سه‌پسری‌که داشت ، آسیایی و خری و گربه‌ای گذشت .

40269 ـ **تهران** ، ملك ۵۶۶۸/۶ : نستعلیق گویانگارنده، رجب**۱۳۰۸**درتبریز، ۶ ص،سپس‌بندی‌درسوانح‌خود،همراه«حکایتها» ازهمو [رؤیت] .

حکایت مطهر بصری و برادران

(بنگرید: داستان طاهر بصری: ۳۷۰۴).

40270 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف):درمجموعه۱۰داستان نوشتهٔ**۱۲۹۵** ، (۱۰۰ پ) [ف . آکیموشکین ۱ :۱۶۰] .

40271ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۱۰۳(۹۰۲ف):تاریخ‌یاد نشده،در«مجموعه حکایات» ، (۳۰۲ر...) [ف. آکیموشکین ۱:۱۳۸] .

داستان مظفرشاه وملکه گنج‌مهر

40272ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۸۰۹ (۱۰۷۰ ف) : با تاریخ **۱۲۶۴** در مجموعه حکایتها، (۶۵پ) .

40273 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف):درمجموعه‌حکایتها ، بی‌تاریخ، (۸۱ر)[ف. آکیموشکین۱:۱۵۸ـ ۱۵۹] .

داستان مقامرت هارون‌الرشید

در داستان قماربازی او بازبیده خاتون‌و باختن‌هارون‌است ، وناگزیرشدن اوبه‌آمیزش بافایزه کنیز حبشی، ونطفه‌گرفتن مأمون در رحم آن‌کنیزحبشی ، وجدال أمین ومأمون .

40274 **تهران** ، ملی۶۵۵ف: نستعلیق خوش غلامحسین قاجار ملقب بصدر الشعراء ، شعبان **۱۲۹۱**، ۵ گ۷س[ف.ملی۲:۱۵۹] .

داستان ملك دریا بار

داستان پادشاه غزنین و وزیر او و دختر ملك دریا بار.

گویا همان است که درص ۳۶۹۰ گذشت.

40275 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۷۵۲/۱ Or: نستعلیق اکوست **۱۸۴۹**م، **آغاز**، راویان اخبار و ناقلان آثار چنین آورده‌اندکه دربلاد غزنین، (گ۲ـ ۱۱)[ریو۳:۱۰۱۸].

داستان ملك جمشید وشکستن طلسم حمام بلور

آغاز : داستان ملك جمشید و شکستن طلسم حمام بلور وطلسم آصف. بسمله. نستعین الله فی‌کل الامور ـ زادفی قلبی بـذکر الله سرور ... برشتهٔ عرض درمی‌آورم که راویان اخبار و ناقلان آثار . . . بدینگونه روایت کرده‌اند، که در ولایت... هندوستان‌پادشاهی بودکه نام اوملك همایون شاه می گفتند.

40276 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۲۶ : نستعلیق شکسته ۵ ع ۱/**۱۳۰۷** در شیـراز ، نویسنده مینویسد: بحسب مقتضی اشعار مناسب بر آن افزودم، ۱۷۰ گ ۱۵س[رؤیت] .

داستان ملکزادهٔ اسرائیلی

و فرستادن پدر او را به تجارت .

40277 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع ـ الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص ۷۵۱ـ ۷۵۳) [ف. رضوی ۷۴:۷] .

داستان ملك سرفراز وعابد

در ص۱۶۰۵ گذشت.

حکایت ملك شمس‌الدین =

کلیات سعدی

داستان ملك نوبهار شاه

داستان ملك نوبهار شاه پسر ملك نوروز شاه هرات ، و پسر برزیگر .

40278ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۱ تاریخ ۴۲۶۷ : سدهٔ**۱۳** ، در«جامع‌الحکایات» گرد آمده سدهٔ ۱۱، (ص۸۳۲ـ۸۵۲) [ف .رضوی ۷۴:۷] .

داستان ملك و گنج یافتن او = داستان‌گنج یافتن

داستان ملکهٔ شهروم وفقیه

با چند تحریر.

40279ـ **لنین‌گراد**، اکادمی عـلوم B ۴۰۸۳ (۱۰۹۹ ف) : نـوشتهٔ **۱۲۸۲**، ۲۶ گ

40280 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۴۳۸ (۱۰۹۷ ف) : بـی تاریخ، (۹رـ ۱۹ر) .

40281 ـ**لنین‌گراد**، اکـادمی علوم B ۹۳۴ (۱۰۹۸ ف) : بی‌تاریخ . (۱پ ـ ۲۶ر) .

40282ـ **لنین‌گراد**، اکـادمی علوم C ۱۴۰۱ (۱۱۰۰ ف) : بی‌تاریخ ، (۷۲رـ ۷۶پ) .

40283 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۵۰۲ (۱۱۰۱ ف) : (۱ پ ـ۱۵ پ) [آکیموشکین ۱۶۴:۱] .

داستان ملکه لعل‌بانو

40284 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): بی‌تاریخ، درمجموعه

۱۸ داستان ، (۱۵۵ر) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸] .

داستان مورچه و مهتر سلیمان

ازافسانه‌های اسرائیلی.

آغاز: قصهٔ مورچه ومهتر سلیمان (ع). آورده‌اندکه در حوالی مکهٔ معظمه وادی است که نام اونمل .

40285 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴/۱۶ مجامیع فارسی‌طلعت: نستعلیق‌ذات‌الله قادری ، **۱۲۴۳** (گ۱۷۰-۱۷۶)[ف . مخطوطات ۲: ۴۴] .

داستان موش‌وگربه = موش‌وگربه

داستان مولانا با کبوتر باز

40286ـ **تهران**،سپهسالار۵۷۷/۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص۱۸۶-۱۹۲). **آغاز:** نقل است که در جوار طالب علمی کبوتربازی خانه داشت [ف.سپهسالار ۴ :۳۲۷] .

داستان مهر ووفا

در دلباختگی مهر ووفا ، وجدا شدن از یکدیگر و باز به‌یکدیگررسیدن.

40287ـ**مشهد**،رضوی۱۹۱(۴۲۶۷): سدهٔ **۱۲** ، دردجامع الحکایات، گردآمدهٔسدهٔ ۱۱ ، (ص ۶۴۳ - ۶۵۷) [ف . رضوی ۷ : ۷۳] .

داستان مهر افسر وشاه پیکر

داستان‌بافرخ‌شاه‌جم‌گوهرودانشمندوزیر، و اظهار دلتنگی شاه از نـداشتن فرزند آغاز میگردد... **آغاز:** در ابتدای سخـن و آغاز گفتار بنام خداوند پادشاهان و سلطـنت بخش صاحب کلاهان .

40288ـ **عبدالحسین‌بیات**، نستعلیق تحریری روشن سدهٔ**۱۴** ، جای مجلسها سفید مانده ، ۲۲گ ۲۱ س[نسخه‌ها۶ :۹۹].

داستان مهرخاوری یامشرقی = مهر و ماه

با این‌کسان وجایها: خاورشاه، پادشاه ، وزیر، ایوب،عابد،روز افروزدخترشاه پریان، شاهزاده مهر، دخترماهان ، دخترهامون،ماه مغربی، پادشاه یمن، پادشاه‌مداین،نیک‌اختر، نسیم‌عیار، ابرفرنگی ، زهره‌دختر وزیر، مهر پادشاه ، سحاب فرنگی ، دخـتر بوقلمون ، قلعهٔ جادویان، گنبد نرگس، سرچشمه،جزیرهٔ دیوساران ، جزیرهٔ ددان، بیت‌المقدس ، شهر مغرب ، باغ غولان. [نسخهٔ ۴۰۰۴ دانشگاه] **آغاز :** راویان اخبار و ناقلان آثار روایت کرده‌اند، که درشهر مشرق پادشاهی‌بودکه او راخاورشاه میگفتند [همان نسخه] .

40289 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۰۰۴ : شکسته نستعلیق **۱۲۷۴** ، در فـهـرست بنام **مهر خاوری یا مشرقی** نامیده شده، آغاز برابر نمونه ، ۷۱گ ۱۵س[ف. دانشگاه۱۲: ۲۹۹۲] .

40290ـ**تهران** ، دانشگاه۱/۴۱۱۶: نستعلیق محمد اسماعیل فرزند کربلائی محمد حسن تاجر بروجردی وجدانی،شعبان**۱۲۹۹** (۱پ ـ ۱۲۰ر) دردیباچه **مهر وماه** نامیده شده . آغاز نزدیك به‌نمونه، نام‌کسان وجایها بسیار نزدیك به نسخهٔ ۴۰۰۴ دانشگاه [ف . دانشگاه ۱۳ :۳۰۹۳] .

40291ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۶۹/۱ Add : باتاریخ**۱۳۰۱** در دفتر. فیلم آن در

دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست در فهرست فیلمها بنام : **مهر خاور شاه و ماه است.** [فیلمها :۵۸۲] .

داستان مهر و ماه

40292 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ف): درمجموعه ۱۵داستان (۵۰ر) [آکیموشکین ۱ :۱۵۹].

40293 ــ **پاکستان** ، گنــج بــخش ۸۹۰/۱۱۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱ـ۱۲** داستانی‌ست در فهرست بنام ناشناخته یادشده است، آغازو انجام افتاده ، نثرشیرین است‌آمیخته‌به نظم ، در داستان **مهر و ماه** که مشتری و عطارد و دیگران نیز درآن‌هستند، نسیم‌عیار نیز عیاری میکند نامه‌هایی میان مهر وماه درقالب مثنوی دارد ، **آغاز:** ... مرا فرمان توبرجان‌روان است ـ کجا پروای قتل دیگران است...چون نسیم جواب نامه بگرفت از قلعه بیرون آمد مانند بادروان شد به‌بارگاه مهر رسید، نامهٔماه به‌دستش داد ، مهر نامه را میخواند و همچون مروارید اشك میریخت، ۶۱گ ۱۳ س [ف . تسبیحی ۱ :۶۴۵].

داستان میرزا همدم و بجامی

40294ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۰۳۸ (۱۱۰۵ ف): نوشتهٔ**۱۲۴۳**،(۱پ-۱۴ر) .

40295 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۷۰۰(۱۱۰۲ ف) : بی‌تاریخ ، (۳۱ر-۳۵پ) .

40296ـ**لنین‌گراد**،اکادمی‌علومa۱۰ـ C ۱۲۰۲ (۱۱۰۳ ف) : بی‌تاریخ،۱۹گ.

40297 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۵۰۲ (۱۱۰۴ف) : بی‌تاریخ، (۱۲۷ر-۱۴۶پ) . [آکیموشکین۱ :۱۶۴] .

40298 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ ف): درمجموعه‌حکایتها، بی‌تاریخ ، (۳۱۹پ ـ...) [آکیموشکین ۱: ۱۵۸] .

داستان نصر عیار

داستان نصر عیار و جوانمردی او و پسر پادشاه خراسان .

40299 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف): درمجموعه ۱۸ داستان، بی‌تاریخ ، (۱۹۵پ ـ ...)[ف. آکیموشکین ۱:۱۳۷] .

داستانهای شاهنامه= شاهنامهٔ منثور

داستان هارون‌الرشید

داستان هارون الرشید ووزیر او فضل بن ربیع‌باابوالقاسم بصری .

40300 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A ۱۰۳ (۹۰۲ ف) : بی‌تاریخ ، در «جامع الحکایات» (۶۸پ...) [ف. آکیموشکین۱: ۱۳۷] .

40301 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): بی‌تاریخ، در«مجموعه حکایتها» ، (۶۹۴ ر...) [ف .آکیموشکین ۱ : ۵۲۹] .

داستان هزار گیسوی

40302 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۸۰۹ (۱۰۷۰ ف) : با تاریخ **۱۲۶۴** در

دفتر، (۱پ)، باعنوان : داستان‌شاهزاده‌مسلم‌با ملکه‌هزار گیسوی[ف. آکیموشکین ۱:۱۵۹].

40303 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): بی‌تاریخ،درمجموعه حکایتها ،(۱ر...) باعنوان‌قصهٔ‌هزار گیسوی [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸] .

داستان هزار گیسو و آزادبخت

داستان پادشاه مصر و آوازهٔ هزار گیسو شنیدن ، ورفتن وزیر و هزار گیسو راآوردن، ودلباخته شدن‌آزاد بخت به‌هزار گیسووبه‌اتفاق ازنزدپدر گریختن ایشان.

40304 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲**، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (س۶۰۶ ـ ۶۴۳) [ف. رضوی۷: ۷۳] .

40305 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۱۸/۳ Egerton: سدهٔ**۱۸**م. **آغاز**: راویان اخبار وناقلان‌آثارچنین‌روایت میکنندکه درشهرمصر [ریو۲:۷۶۴].

داستان‌هفت‌درویش = هفت‌درویش

داستان هفت وزیر = هفت وزیر

داستان حضرت یوسف

ازحسین‌کاشفی بیهقی، نگارندهٔ « جواهر التفسیر: ۴۲» و جز آن . وشاید گرفته از تفسیرهایش باشد .

40306 ـ **آصفیه**، ۲۹۴ سیر: نوشتهٔ **۱۲۱۲** [ف . آصفیه ۳: ۳۸۰] .

داستان یوسف حجام و منصور

40307 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف) : درمجموعه‌۵۶داستان، بی‌تاریخ،(۵۱۹ ر...) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹] .

داستان یوسف

چند داستان ناشناخته .

40308ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۸۶۳/۲ شرقی : باتاریخ**۷۶۱** دردفتر(۳۹پ ـ ۵۰ر). فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۷۱۷هست [فیلمها:۵۲۸].

40309ـ **لاهور**،پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۹۹۲ ، ۲۹۷ یوسف: نسخ‌پایان‌سدهٔ**۱۲**،۱۶۱ گ . آغاز افتاده : ... یوسف (ع) سر مبارك به‌پیش افکنده دل باندیشه در این شدکه اگر اظهار واقعه میکند مخالفت فرمان پدر است و اگر یا [منظور احسن عباسی ۲:۴۸] .

40310 ـ **همدان**، آقای قاسم برنا : شکسته نستعلیق**۱۲۵۲** به‌نظم ونثر . [نسخه‌ها ۵: ۳۷۵] .

40311 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۴۸۶ (۳۲۳۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۵۹**،۴۷۶ گ [آکیموشکین ۱: ۴۱۹] .

40312 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۱۶۱۵ : نستعلیق ونسخ‌سدهٔ **۱۴** .داستان‌یوسف است وگریز به صحرای کربلا. **آغاز**: حکایت و قصهٔ حضرت یوسف‌وکیفیت‌آن‌بدین نهج‌است است که حضرت یعقوب دوازده پسر داشت و یوسف را ازهمه بیشتر دوست می‌داشت [ف . شهرستانها ۱ : ۱۸۲] .

40313 ـ **کاشان** ، مدرسهٔ سلطانی ۳/۳۴۳ : نستعلیق ، بی تاریخ [ف . مدرسهٔ سلطانی : ۲۱] .

داستان یوسف = احسن القصص

معین مسکین ، درص ۲ گذشت.

داستان یوسف = شمس المجالس

در همین بخش ص۳۷۲۷ خواهد آمد.

داستان یوسف = کشف الارواح

اردستانی. درص ۵۵ گذشت.

داستان یوسف = یوسفیه،

یوسف و زلیخا

درهمین بخش خواهد آمد.

داستان یوسف = یوسفیه

نایینی، درص۶۷ گذشت .

دخمهٔ انوشیروان = داستان...

درص ۱۶۰۴ گذشت. و اینك چند نسخهٔ دیگر :

40314 ـ تهران، ملك ۸۶۸۵/۱۶ : نستعلیق ، باتاریخ **۹۹۷** دردفتر، (۲۳ر-۲۵ر) **آغاز :** خداوند اخبار چنین گویند که چون گرگین بدست بهمن کشته شد بهمن سر کوه لن رفت [رؤیت] .

40315 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۰ (۱۰۶۶ ف) : در مجموعه داستانها نوشتهٔ**۱۲۰۹** [ف. آکیموشکین۱:۱۵۶].

40316 ـ **داکا**، دانشگاه DU ۳۰۸ (۶۱ ف) : شکستهٔ ۲۸ج **۱۲۲۷/۱** (۱۱ - ۱۸۱۰ م) . **آغاز :** راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت می‌کنند که خلیفهٔ بغداد با جمعی ازبزرگان ، ۹گ [ف. حبیب الله۱: ۵۰] .

40317ـ **موزهٔ بریتانیا**۵/۲۴۴۱۳ Add : همراه نگاشته‌های دیگر زردشتی ، **۱۱۷۹**یزدگردی(**۱۸۰۹**م) دربمبئی، (گ۶۱- ۶۸) **آغاز:** حکایت‌هارون‌الرشیدبرای‌زیارت دخمهٔ نوشیروان دادگر [ربو ۱:۵۱] .

دخمه رفتن اسکندر = داستان ...

40318 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۶۶ (۱۰۶۷ ف) : با تاریخ **۱۲۳۱** در مجموعه داستانها [ف . آکیموشکین ۱ : ۱۵۷] .

در مجالس

قصص واعظانه .

40319 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۰۱۷: تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی:۱۸۷].

دزد و قاضی

داستانی‌ست از روزگار هارون‌الرشید در بغداد، باجدایی‌هایی‌درنسخه‌ها، روایتی‌ازداستانی بنام «دزد وقاضی» بسال ۱۲۹۶ق و۱۳۴۴ق و پس ازآن چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه۸ : ۱۴۸ ـ ف .مشار : ۶۷۳ .

40320 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ **۱۲** ، در «جامع الحکایات» گرد آمدهٔ سدهٔ ۱۱، (ص۵۲۹-۵۴۰)مباحثه دزد وقاضی بغداد است [ف.رضوی ۷:۷۲].

40321ـ **اکسفورد**، بادلیان ۶۹/۱۶ Add اوزلی ۱۲۴۱ :نوشتهٔ ۲۹ع۱**۱۲۰۰/**، قصهٔ دزد وقاضی‌ست . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۳].

40322 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۹۲۴ (۳۷۴۷ ف) : در «مجموعه» نوشتهٔ **۱۱۹۹-۱۲۰۳** (۴ر- ۶پ)[آکیموشکین ۱: ۴۹۰] .

40323 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو

۳ ق ف۱۷: نوشتهٔ ابراهیم خان، **۱۲۰۸**، ۲۱ ص [ف. سرفراز علی: ۸۵] .

40324 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۶۰ (۱۰۶۶ ف): باتاریخ **۱۲۰۹** دردفتر [آکیموشکین ۱: ۱۵۶] .

40325 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۶ (۱۰۶۷ ف) : با تاریخ **۱۲۳۱** در مجموعه داستانها ، داستان هارون‌الرشید است و دزد وقاضی [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۷].

40326 ـ **تهران**، مجلس۴/۲۶۷۲ : نسخ **۱۲۳۹** ، (ص۳۴۳–۳۴۴)، آغاز برابر نسخهٔ (دانشگاه ۱۴/۴۷۲۴) [ف.مجلس ۸ : ۴۳۴] .

40327 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۴۲۰ (۱۰۸۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۴۰**، (۲۱۳ پ–۲۱۸ر) [آکیموشکین۱: ۱۶۲].

40328ـ **داکا** ، دانشگاه KS ۴۲۳ (۶۳ ف) : نستعلیق **۱۲۴۵** . **آغاز:** قصهٔقاضی ودزد. چنین آورده‌اند که(در) شهر بغداد در عهد هارون‌الرشید (ره) یك قاضی بوده بانواع علم وحلم آراسته، ۷ گ [ف. حبیب‌الله۱: ۵۲].

40329ـ **تهران**، دانشگاه۱۴/۴۷۲۴: نستعلیق **۱۲۵۱** ، (ص۸۲ – ۱۰۶) . **آغاز:** حکایت دزد وقاضی. راویان اخبـار و ناقلان آثار و طوطیان‌شکرخوارچنین‌روایت کرده‌اند که قاضی بود درشهر بغداد ... نام او قـاضی محمد [ف. دانشگاه۱۴ :۳۶۷۲].

40330 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۲: در جنگ نوشتهٔ **۱۲۱۵–۱۲۵۹** [نسخه‌ها ۲: ۷۱] .

40331 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۶۷ (۱۰۸۳ ف) : با تاریخ **۱۲۸۷** در دفتر، (۱۵۰پ–۱۶۰ر) [آکیمـوشکین ۱: ۱۶۲] .

40332ـ **تهران**، دانشگاه ۹/۴۶۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، بایادداشت۱۲۷۲ق، (۷۵ر–۷۸ر) [ف. دانشگاه۱۴: ۳۵۳۶] .

40333 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴** . نسخه دیباچه‌ای‌دارد به‌نثر ونظم و بنام‌شاه و قوام احمد نظام و منوچهـر خان. **آغاز:** بعهد دولت خسرو بدور حشمت دارا ـ که خار گلبن سوری وخاك‌عنبر سارا .. هوالسلطان‌الاعظم، ۸ گ ۲۰ س[ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۱۶] .

40334ـ **تهران**، سپهسالار۲/۲۹۱۳۱: تاریخ یاد نشده (ص۲۶۶–۲۶۹). **آغاز:** در زمان هارون‌الرشید در بغداد قاضی بود [ف . سپهسالار۴ : ۴۲۶] .

40335 ـ **لنین گراد** ، اکادمـی علوم C ۱۵۰۲ (۱۰۸۴ف): بی‌تاریخ ، (۱۵۳ر–۱۵۶پ) . [آکیموشکین۱: ۱۶۲] .

40336 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ف): بی‌تاریخ، ش۲۵ مجموعه حکایتها(گ۱۰۸۳–۱۰۸۵)[آکیموشکین۱: ۵۲۹] .

40337 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۰۳ فریزر : نستعلیق ، ۳۳ گ ۱۱س. داستان‌دزد و قاضی است. فیلم‌آن‌در دانشگاه‌ش۱۰۲۲هست [فیلمها: ۸۲] .

دلیران ربانی

از عزیزالله شیرازی ، نمایشنامه‌ایست در پنج فصل ویك‌مقدمه ، ودرآن سر گذشت‌میرزا محمدعلی بـاب و)تـاریخ پیـدایش بهائیت و گفتگوهایی میان قرةالعین وچندتن‌دیگر آمده است . و درپایان فصلی‌ست باعنوان : وقایـع تاریخی‌که اساس این مناظره است . **آغاز :** مقدمات بر دو قسم است: یکی برای خوانندهٔ

قلیل الصبر، ودیگری ازبرای محقق..اشخاص داخل تیاترازقرارذیل است . اسماء، اوصاف، قرةالعین، زنی‌ربانی، که بعداً موسوم به‌طاهره شد ، زنی‌نجیب .

40338ـ **تهران** ، ملك ۵۲۳۵: نسخ ابوالحسن تبریزی.درج۲/**۱۳۴۴**، ۶۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

دوازده شبانه

ترجمه از عبدالرحیم طبیب فرزند احمد ادیب‌کاشانی، ازشاگردان‌دارالفنون‌قدیم، بدستور استادش مسیوپروسکی سرتیپ و صاحبمنصب و معلم زبان فرانسوی و جغرافیا، که در ذیحجهٔ ۱۲۹۲ بانجام‌رسیده‌است. داستانهاییست‌سودمند همراه با اندرزهایی اخلاقی. **آغاز** : ستایش سزاوار خداوندیست که وجود انسانی را محل صفات ملکوتی وموضع ملکات لاهوتی قرار داد ، و انبیاء راشدین راجهت اصلاح‌اخلاق..

40339ـ **تهران**، ملی ۴۵۷ف:شکسته نستعلیق‌مترجم، شنبه ۲۰ذیحجهٔ**۱۲۹۲**، ۲۲۷ گ ۱۲ س [ف. ملی۱: ۴۴۱] .

دوازده شهر = داستان ..

از درویش مظلوم علیشاه، باید در دوازده جزء باشد و نام شهرهای خطا و شیرده درآن آمده است .

40340 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۴۲۷ ص ۱۷ س[ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۰۷۱].

دون کیشوت = ترجمهٔ...

Don Qichotte

متن ازمیگویل سروانتس‌ساودرا

Miguel de Cervants Seavedra

ترجمه ازمار دروس داود خانف

Martirosse Davida Khanoff

مترجم ومعلم فنی روسی دارالفنون قدیم، درچهارشنبه ۱۸ذیحجهٔ ۱۲۸۸، بدستور ناصر الدین‌شاه وبکوشش‌صنیع‌الدوله‌محمدحسنخان.

40341 ـ **تهران**، ملی۴۱ف: نستعلیق چهارشنبه ۱۸ذیحجهٔ **۱۲۸۸** درتهران، زرین، جلد دوم‌آن است. **آغاز:** جلددوم ازکتاب‌دون کیشوت لامانچی. باب‌اول‌درتفصیل گفتگوهای سانجو پانسا بادون‌کیشوت‌لامانچی و برادر ـ زاده‌اش ، ۱۶۵ گ ۱۵ س[ف. ملی ۱: ۳۰] . فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۱۸۱۹ هست [فیلمها : ۸۶] .

دیوان وبرهمنان

گفتاریست درپیدایش دیوان و برهمنان، از افسانه‌های‌هندی. **آغاز:** بدانکه‌چون‌تقدیر خدای تعالی‌نوبت‌دیوان درعالم رسانید ودیوان را پدید آورد، اول‌دیو که آفریده شدمارچ‌نام بود .

40342 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۲۵۹۷: نستعلیق محمود فرزند خضر بخاری، نزدیك **۱۰۷۸** (ص۴ـ۲۰) [ف.دانشگاه۹: ۱۴۴۴].

ر

راحة الارواح

از میرزا محمدصادق وقایع نگار، همای مروزی، (که یاد اودر «تحفهٔ عباسی: ۱۵۶۱» گذشت). برای فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰)

تا باخواندن آن عارضهٔ کمخوابی اورفع شود. درحکایتهای شگرف از دربار الغ بیگ پادشاه خاور وفیروز شاه پادشاه باختر، دریك افتتاح و بیست وهشت راحت ویك اختتام . **آغاز :** راحت ارواح وسرور قلوب در ترانه‌ایست که نی‌خامه را درآهنگ ثنایش ازدل برآید .

40343 **ـ مشهد،** رضوی ۲۰۵ تاریخ: نستعلیق‌سلخ‌صفر **۱۲۲۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۵ گ ۱۲ س [ف.رضوی ۷:۸۸] .

40344 **ـ تهران ،** مجلس ۶۸۲ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابرنمونه، ۱۵۰ گ ۱۲ س[ف. مجلس ۴۳۴:۲] .

راحة الارواح فی سرور المفراح = بختیارنامه

از شمس الدین محمد دقایقی مروزی ، تحریریست از « بختیارنامه » که در سمرقند برای محمود فرزند محمد فرزند عبدالکریم (این کس درست شناخته نیست)، دررده فصل‌وده باب نگاشته‌شده‌است. بختیارنامه‌از داستانهایی است که ازروزگاران پیش از اسلام بازمانده، در روایتهای گوناگون ، تحریری ازآن که از مروزی‌ست‌بکوشش‌دکترذبیح‌الله صفابا‌پیشگفتار ایشان در ۱۳۴۵ خ چاپ شده است . در این پیشگفتارازترجمهٔعربی‌آن‌وروایتهای گوناگون آن سخن رفته است، همان ترجمه‌ای که‌همراه «بختیار نامه: ۳۶۶۰ » در۱۳۴۷خ چاپ شده است .

بنگرید : راهنمای کتاب ، گفتار محمد روشن ۹: ۵۰۳ ، ۴۴۵ ـ پیشگفتار چاپ از دکترصفا .

40345ـ **پاریس** ملی ۱۵۶۲ S.P: نوشتهٔ ۲۳ذیحجهٔ **۶۶۳** ، ۱۵۶ گ۲۳س . فیلم آن دردانشگاه ش ۶۵۲هست[فیلمها : ۱۰۳] این نسخه پایهٔ چاپ استاد قرار گرفته است [پیشگفتار چاپ] .

48-40346ـ ازسه‌نسخهٔدیگر آن‌بدون نشانی‌کامل‌در گفتار آقای‌محمدروشن‌درراهنمای کتاب نام‌برده شده است :

۱ـ نوشتهٔ یوسف‌بن اسعدالکاتب‌اللاکی، جمعهٔ ۶ذیقعدهٔ **۶۶۵** .

۲ـ نوشتهٔ **۶۹۵**.

۳ ـ سدهٔ **۱۰** ـ**۱۱**، که تئودورنلد خاور-شناس در مجلهٔ شرقی ج ۴۵ شناسانده است [راهنمای کتاب س ۵۰۳:۹] این خاورشناس دربارهٔ محمود فرزند محمد فرزند عبدالکریم که داستان برای اوتحریرشده است، میگوید: متأسفانه بدین‌نام در جای‌دیگری‌برنخورده‌ام، زیرا محمود فرزند محمد که‌از ۵۲۴ تا۵۳۶در سمرقند حکومت میکرده نیایش عبدالکریم‌نام نداشته بلکه‌سلیمان‌بن‌بغراخان‌داود بوده‌است، و یکی دیگرنیز ازفرمانروایان سمرقند که‌پس از گشودن‌خوارزمشاه (۶۰۴) بدین‌نام‌خوانده میشده‌است.ونیزروزگاری‌بازمی‌ماندکه‌حکومت الطوایفی بوده وشاهزادگان‌برسمرقندفرمان-روایی میکرده‌اند(سالهای ۶۰۴ـ۶۳۶)، شاید یکی از این‌شاهزادگان محمودنام‌داشته که‌این داستان برای او تحریر شده است [راهنمای کتاب س ۵۰۳:۹] .

رامایَن

از دیبی داس‌کایتهه

Debídás یا Deví – Dása · Käyath

آغاز: سجود ما بدرگاه سری رام‌جیو که از تهمت وجود مبرا .

40349 **ـ موزهٔ بریتانیا** ۱۲۴۹

Or : نستعلیق، نوامبر ۱۸۰۴ م، ۲۶۷ گ ۱۵ س [دیو ۱: ۵۶] .

رامایَن

از افسانه‌های کهن هندی وعرفانی، ترجمه از شیخ عبدالقادر بدیوانی حنفی فرزندمبارك شاه ، (پیرامن ۹۴۸ق-۱۰۰۴ ق)، ازنزدیکان اکبرپادشاه (۹۶۳ق-۱۰۱۴ق)، ازمترجمان روزگار خود، ونیز نگارندهٔ «منتخب‌التواریخ».
آغاز: برضمایر ارباب بصایر مخفی نماندکه این‌کتابی‌ست درمیان اهل‌هند مشهور، که‌آنرا رامایین خوانند .

بنگرید: هدیةالعارفین ۱: ۵۹۹- دیو ۱: ۲۲۲- مؤلفین مشار ۳: ۹۰۶- تاریخ ادبیات برون ، یاسمی : ۱۶۱، ۱۳۳.

40350 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج ۵۵، ۲۹۴ با‌عبد: شکستهٔ ۱۱۱۲- ۱۱۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، [منظور احسن عباسی: ۳۵].

40351 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۴۸ Or: ذیحجهٔ ۱۲۱۹ ق(۱۸۰۵ م)، آغازبرابر نمونه، ۳۱۴ گ ۱۵ س[دیو ۱: ۵۵].

رامایَن

ازگوهر(گردهر)داس، به‌نظم، که‌نسختی‌از آن درص۲۸۲۴یادشده است. آغاز: ثنا وشکر آن بخشندهٔ جانرا - پدید آورد گوهر دو - جهانرا .

40352 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۲۵۱ Or : نستعلیق ۱۸۰۴ م، آغاز برابر نمونه، نام سراینده در فهرست گرد هر داس Girdar - Das است ، ۲۴۲ گ ۱۲ س [دیو ۱: ۵۶].

رسالهٔ افغانیه

40353 ـ **بنگال** ، آسیایی ۵۳/۵ ao (۸۹۸) : نستعلیق، تاریخ یادنشده [ف . بنگال : ۱۳۶] .

رستاخیز

کنت لئونیکی لاویچ تولستوی روسی (م ۱۸۷۵ م) ترجمه وتحریرعلی اصغر حکمت . در تهران ۱۳۳۹ خ در۵۴۷+یه مصورچاپ شده است.

نیز ترجمهٔ دیگرآن‌از محمدعلی‌شیرازی در ۱۳۳۴ خ در ۲۱۲ س و سپس ۱۳۴۱ خ چاپ شده است .

بنگرید: کتابشناسی‌ده ساله: ۴۳۸.

40354ـ**مشهد**،رضوی ۸۹۴۴: نستعلیق شنبهٔ ۲۸ شوال ۱۳۳۳ ، ۲۲۷ گ ، اهدائی حکمت [نسخه‌ها ۵: ۴] .

رستم‌نامه

داستانی‌ست به‌نثر .

بنگرید : بلوشه۳: ۲۲ ش ۱۲۰۰.

40355 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۳۶ : نستعلیق ریز محمد شریف نایکلی، ۲۴ رجب ۱۲۴۵ ، با ۳۴ تابلو نقاشی، **آغاز**، افتاده: چون چندروزی براین گذشت ضحاك‌منجمان‌را طلب کرد که در طالع او ، ۷۶گ ۲۲ س [رؤیت] .

40356 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۱۰۰/۸۹۰: نستعلیق، سدهٔ ۱۳ ، آغاز وانجام افتاده ، داستانی‌ست برپایهٔ شاهنامه و بروش نقالی ، از : داستان فریدون و افراسیاب و کیکاوس وسیاوش ورستم وسهراب و منیژه ، و رستم واسفندیار ، ورستم‌ودیوسفیدوهفت‌خوان، **آغاز**: . . . به‌جانب فریدون انداختند ، او از سنگ بیدار شد وهمان‌افسون خواند، سنگ

از غلطیدن بندشده ، ۶۳ گ [ف. تسبیحی ۱: ۲۱۰] .

40357 ـ پاریس ، ملی ۱۰۲۸ S.P: نستعلیق، تاریخ‌یادنشده ، ۱۹۷ گ ۲۱ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۳۰هست[فیلمها: ۱۰۶] .

رستم و اسفندیار = داستان. . .

از محمدعلی حسینی تفرشی .

40358ـ کاشان،مدرسهٔ‌سلطانی۲/۳۷۷: نستعلیق ، **۱۲۵۰** [ف . مـدرسهٔ سلطانی : ۲۰] .

رموز حمزة = حمزه نامه

از ملا علی‌شکرریز [عبدالله انوار]. نقیب الممالك داستانسرای دربار ناصـرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) داستانی‌بدین‌نام گردآورده است[ذریعه۸: ۳۶]. و نیز داستانی بدین‌نام‌ازپرویز میرزا درتهران۱۲۷۶ ق وبمبئی وشیرازچاپ شده است [مشار: ۸۴۱] . و نیز کتاب داستان «امیر حمزه‌صاحبقران» با «تاریخ گیتی گشای» در شیراز ۱۳۶۶ ق چاپ شده است [مشار : ۱۵۲] همهٔ اینها مایه‌ای از داستـان شورش و جنگهای حمزةبن عبدالله خارجی‌دارد، نام‌وی حمزة پسر آذرك شادی سیستانی‌ست . این کس برهارون‌الرشید (۱۷۰-۱۹۳) شورید و بـر سیستان و بخشی از خراسان و هند دست یافت [ذریعه۸: ۳۶]. بنگرید به«حمزه نامه: ۳۶۸۴».

در آغاز نسخهٔ۵۳ف‌ملی که‌جلد یکم‌آنست آمده : رموز حمزه هفت جلد کتابست وبرای دخترپادشاه هند، که بیماری دق دچار شده‌بود نوشته شده است، تا اوبخواند ، وچون‌پنج جلد ازآن را خواند دق‌بالمره از او برطرف شد ، هفت‌جلدرا که‌تمام کرد آثاری ازدق دراو نماند.

وفایدهٔ‌این هفت‌جلد بسیاراست، بویژه‌پادشاهان را درباب لشکرکشیدن وجنگ کردن ومدارا باایشان.

آغاز: جلد اول. باعث تصنیف هفت جلد رموزکه هفت‌نفر حکیم تألیف کردند ، باعث تصنیف‌این کتاب‌ومؤجب‌تألیف‌این‌خطاب آنستکه یکی ازپادشاهان‌هند را نازنین‌دختری‌بود. .

40359 ـ تهران، ملی ۵۳ف: نستعلیق میرزا الیاس بلباسی الاصل، در۸ج ۲/ **۱۲۳۷** (جلد ۱) ، ۱۹۹ گ ۱۸ س [ف.ملی۱: ۳۹].

رند و زاهد = بحث ...

از فضولی بغدادی، که یاداوردر«توحیدیه: ۱۱۰۱» گذشت . داستانی‌ست به نثر و نظم با مطالبی اخلاقی و اجتماعی وادبی که میان رند و زاهد گفتگو میشود . درتهران ۱۲۷۰ بنام « بحث رند وزاهد » چاپ شده است. **آغاز:** ای برتوسجودزاهدان‌وقت‌نماز. . . الهی‌بحرمت زاهدان پاکیزه مذهب صومعه عبادات ... اما بعد ، زاهدصومعهٔ ریا و رند خمخـانهٔ خطا ، فضولی بی‌نوا .

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۵۴ ـ ف . مشار: ۲۰۴ .

40360ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۹۲۴ : در « کلیـات » او نوشتهٔ **۹۹۷** [آکیموشکین۱ : ۴۵۴] .

40361ـ تهران ، حقوق ۴/ ۴۶ ج : شکسته نستعلیق ج۲/ **۱۰۶۳** در اشرف ، (۹۵ پ-۱۰۰) [ف، حقوق : ۱۲۶] منتقل شده به دانشگاه .

40362ـ تهران، دانشگاه۴/ ۱۴۲۷: با تاریخ **۱۰۷۹** دردفتر، (۱۲۴ر-۱۳۹ب).

40363ـ تهران،دانشگاه۱/ ۳۲۲۰: نستعلیق سه‌شنبه۹ج۱/ **۱۰۷۹** درمشهدخراسان،

(ص۱-۵۶) [ف. دانشگاه۱۱:۲۱۷۷].
40364 ـ موزهٔ بریتانیا (۴۲۲/۴) Or ۳۶۴۲: با تاریخ ۱۰۷۳-۱۰۸۸ (۷۸-۱۶۶۲ م) (۸۴ پ - ۹۵ پ) [ذیل ریو: ۲۶۹].
40365 ـ تهران، ملك۲۶/۴۱۷۱: نستعلیق۱۰۹۲(درش۲۹بهمین‌خامه) (۱۹۲ر-۲۰۱ر) آغاز نزدیك به‌نمونه [رؤیت].
40366ـ تهران، اصغرمهدوی۲۸۴/۴: نستعلیق سدهٔ ۱۱، [نسخه‌ها ۲: ۱۰۷].
40367 ـ مشهد، رضوی۶۲۳ ادبیات (۳۵۴۱): نسخ محمد امین‌لاهیجانی سدهٔ۱۱، آغاز برابرنمونه [ف.رضوی۷: ۵۶۵].
40368 ـ موزهٔ بریتانیا (۳۰۴) Or۲۸۷۰: شکسته۱۱۴۰(۸-۱۷۲۷م)، آغاز برابر نمونه، ۳۶گ [ذیل ریو: ۱۹۴].
40369ـ تهران، مجلس۱۱۸۸: شکسته نستعلیق۱۲۳۹. پیوستهٔ «دیوان» دولت، [ف. مجلس ۳: ۶۷۳].
40370 ـ تهران، مجلس ۲۵۸/۲: نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، آغازبرابرنمونه[ف. مجلس۲ : ۲۵۸].

روبنسون کروزئه

متن ازدانیل دیفو (دفو، دانیل)

ترجمه‌گویا از محسن منشی، که‌نویسندهٔ نسخه است، وبدستور شعاع‌السلطنه در سه‌شنبه ۲۲ع۱/۱۳۱۱ق‌آن را به‌انجام رسانده است. داستان مردی‌ست روبنسون نام که بدنبال طوفان‌زندگی درجزیره‌ای‌دور افتاده‌سرگردان شده است. نگارنده درآن‌زندگی‌فردی وتنها از زندگی‌گروهی را نشان داده است.

دو ترجمه از این داستان یکی از بهرام فرهوشی، بسال ۱۳۳۴ خ و یکی از اقبال یغمایی نیز همان سال وسالهای‌پس ازآن‌چاپ شده است.

آغاز: فصل اول در تولد روبنسون و ابتدای تحصیل او ومفارقت‌کردنش‌درانگلستان وگرفتاری اوبطوفان دریا ونوکری او.

بنگرید: کتابشناسی ده‌ساله: ۵۶۳.

40371 ـ تهران، ملی۶۹۴ف: شکسته نستعلیق خوش، محسن منشی که در فهرست کتابخانه باحتمال مترجم داستان یاد شده، و همان تاریخ ۲۲ع ۱۳۱۱/۱. [ف. ملی ۲: ۲۰۰].

روح و بدن = صحت و مرض

رودلف

داستانی‌ست تازه.

40372 ـ مشهد، رضوی ۳۶ تاریخ: نستعلیق سیدابوالقاسم کاشانی ۱۳۱۶ برای اشرف‌السلطنه، جلدیکم، وقف‌همان‌اشرف‌السلطنه ۱۳۳۴، ۳۱۵گ ۲۹ س [ف. رضوی ۳: ۸۵].

رومان بلوس

از ولتر (۱۶۹۴ - ۱۷۷۸ م) ترجمه از سدهٔ سیزدهم، بنام‌ناصرالدین‌شاه، در یازده‌فصل. داستان سرگذشت «بلوس» پادشاه‌بابل‌است، که با وجودی‌که خودرا برترین مردان جهان میشمارد، چگونه‌چاپلوسان‌ونابخردان‌رابدور خودگردآورد وسرانجام اوبه‌بدنامی کشید. در این‌داستان‌نام‌بسیاری ازاثاثیه ووسایل‌دربارنام برده شده‌است. **آغاز**: ترجمهٔرمان‌حکیم‌ولتر. یکی از سلاطین‌قدیم بابل‌زمین‌که او را بلوس مینامیدند، ازکثرت استقلال واستقرار خودرا اول سلطان عالم بلکه اولین شخص روی زمین میدانست.

40373 ـ **تهران**، ملی۲۴۱ ف: نسخ خوش سدهٔ **۱۳** ، با یادداشت ناصرالدین‌شاه : تماماً درکلاردشت ملاحظه‌شد، ۸۶ گ ۱۴ س [ف. ملی۱: ۲۴۴].

رومان دارا

از میرزا احمددارا فرزند حاجی محمد حسین کازرونی. گفتگوییست‌میان‌یك‌تن‌فرانسوی ویك ایرانی، دربارهٔ وضع اجتماعی ایران و نکوهش‌ازآن، درکراچی‌بسال۱۹۱۳م. **آغاز:** بیادی خلاق حی‌مجیب ـ کنم‌مدح آل رسول ای نجیب ـ چومن مسلم وشیعهٔ مؤمنم ـ بقرآن وختم رسل مذعنم ـ که«رومان‌دارا» جزاندرز نیست ـ بجزخیرخواهی‌غرض گوکه‌چیست ـ برادرجان! امیدکه‌پیوسته‌کامیاب بوده باشید .

40374 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۶۳: نسخ محمدحسن قزوینی‌که درکربلا میزیسته، سدهٔ **۱۴** ، ۶۶گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۸۴۰] .

ریاض العاشقین

از حاجی آقا فرزند عبدالغفار ، داستان یوسف است در دوازده قصص (مقصد).

40375 ـ **تهران** ، ملك‌الشعراء۲۶۶ (مجلس ؟): نستعلیق محمدکاظم فرزند احمد، **۱۲۹۱** ، ازمقصد دوم ازمقاصد دوازده‌گانه تا مقصد پنجم‌است‌سپس‌مقصدچهارم دردوازده‌ضیاء [نسخه‌ها۵: ۶۶۱].

ریاض الملوك

تبریزی ، درص۳۵۷۷ گذشت .

ز ـ ژ

زنگی نامه

40376 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۴۶۶ (۲۱۷۳ف) : نوشتهٔ**۱۲۳۷**، (۱ر ـ ۱۲۸پ) [آکیموشکین۱: ۳۰۴].

ژیل بلاس

متن ازلساژ فرانسوی ، ترجمه از دکتر محمدخان کرمانشاهی، معروف‌به‌کفری(۱۲۲۵ ق ـ ۱۳۲۶ق) بسال۱۳۲۳ق‌درتهران‌در۴۶۴ ص چاپ شده‌است،وجزاین داستان‌چهار گفتار پزشکی از اوچاپ شده است: امراض‌الاطفال، تشریح چشم (ضیاءالناظرین) ، سرم‌قرابادینی و سایر مایعات حیوانیهٔ قابل تزریق، کوفت و بیماریهای آمیزشی[1]. **آغاز:** ای‌عزیزلایق‌چنین دانستم‌که قبل‌از شروع‌درسر گذشت‌خود بر سبیل تمثیل به ایراد حکایت .

بنگرید: مؤلفین مشار۵: ۶۹۵.

40377 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۴۷۵ فهرست نشده : شکسته نستعلیق بهاءالدین علی آبادی فرزند میرزا زین‌العابدین ، آدینه ۹ شعبان **۱۳۱۱** ، ۳۸۳گ ۹ س [رؤیت] .

س

سافیتیت گنت = ترجمهٔ...

ترجمه از ناشناس . دارای پنجاه داستان است .

آغاز: حکایت اول خدای حقیقی. جوان عیسوی در خانهٔ بت‌پرستی زندگی میکرد واغلب باو میگفت که نیست‌مگر یك‌خدا.

40378ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۴۵: نستعلیق‌خوب سدهٔ **۱۴**، ۸۵ص۹ س [ف.دکتر مقصود ۱: ۶۵].

سراج الطريق

داستانی ست ازناساکیت Näskit فرزند او دالك Üdälik هندی.

40379ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۲۸/۴ Egerton : ازسدهٔ **۱۸** م (گ ۵۸ ـ ۸۶) **آغاز**: این‌داستان‌غرابت‌نشان رابعبارت [ریو ۲: ۷۹۶].

سرو خسروی

ازغلام حسین خان‌منشی، داستان خسرو وشیرین است‌به‌نثر، بدنبال سروده‌های «خسرو شیرین» نظامی گنجوی.

آغاز: حمدصانعی‌که چراغ‌عشق‌ومحبت در دلهای عاشقان بر افروخته.

40380ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۷۰ Add : نستعلیق **۱۸۱۵** م،۱۵۸ گ[ریو۲: ۵۷۵].

سفر در اطراف اطاق

متن ازگراف اگزاویه دمستر. ترجمه‌از از محمدرضا فرزند میرزااحمدغفاری‌کاشانی، از مترجمان دربار ناصرالدین‌شاه، و بدستور همو درج۲/۱۲۷۸. درپنج کتاب: ۱ـسفر در اطاق در۴۲فصل ۲ـ سیرشبانه‌دراطاق در ۳۹ فصل ۳ـمریض بیماری داءالفیل ۴ـ مجوسین غفغارا ۵ ـ جوانهٔ سیبری. **آغاز**: ... بندهٔ درگاه اله وغلام خانه‌زادشاهنشاه جمجاه‌روحی وروح العالمین فداه محمدرضابن میرزااحمد غفاری‌کاشانی‌که از اوان جوانی تاکنون که سنین‌عمرش بچهل وشش میرسد نمك پروردهٔ خوان عنایت ومشمول عاطفت اعلیحضرت قدر قدر قدرت بوده.

40381ـ **تهران**،ملی۱۵۲ف: نستعلیق ج۲/**۱۲۷۸**، عنوان‌سرخ، درصفحهٔیکم‌شیروـ خورشید زر وبنفش، آغازبرابر نمونه، ۱۴۵ گ [ف. ملی۱: ۱۵۸].

سلطان نامه

از مصطفی قلی‌فرزند محمدحسن موسوی سروی، داستان‌کنیزك و بازرگانی‌ست، که‌در ۱۲۶۱ بدان آغاز ودر۱۲۶۹ بنام‌ناصرالدین شاه بپایان رسانده است. در دیباجه میگوید: این داستان‌بروزگارانوشیروان ازز‌بان‌یونانی به‌عربی‌ا درآمده وبروزگار محمود غزنوی از عربی به‌نظم فارسی دری درآمده است، واین نظم فارسی بوسیلهٔ دوستی به‌اورسیده است واو آنرا به‌نثر درآورده‌است. **آغاز**: بعد ازحمد خدا ونعمت پیغمبران‌راهنماودرودخاتم‌الانبیا.. مکشوف رأی مؤرخان اوضاع روزگارو محدثان

40382ـ **تبریز**، ملی۳۲۷۳ (۸۱۳ ف) : نستعلیق، گویا نگارنده، **۱۲۶۹**، آغاز برابرنمونه، ۱۲۵ گ ۲۰ س[ف. سید یونسی۲: ۸۳۳].

40383ـ **فرهادمعتمد** ۸۵: نستعلیق ۲۷ رمضان **۱۲۷۰** کتاب در این نسخه بنام شاهزاده محمد میرزا آغازشده است [نسخه‌ها ۳: ۱۸۷].

سمك عيار = داستان مرزبان شاه

از فرامرزفرزندخدادادفرزندعبدالله‌کاتب ارجانی. در سه‌شنبه ۴ ج ۵۸۵ از صدقه‌بن ابی‌القاسم آغاز روایت کرده‌است. ازداستانهای

ایرانی‌ست ودرپیرامن‌سدهٔششم‌نگاشته‌شده‌است. جلد یکم‌آن بکوشش پرویز ناتل خانلری با پیشگفتارایشان در۱۳۳۸ خ‌در۱۴+۳۲۳ س سپس جلد دوم از ایشان و جلد سوم بکوشش آقای رضا سیدحسینی‌چاپ‌شده‌است. داستان‌پسر شاه حلب است از دخترشاه عراق ودلباختگی او به‌دختر فغفورچین ، سپس جنگ با پادشاه ماچین .

بنگرید : کتابشناسی ده‌ساله: ۲۴۹.

40384 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۳۲۹۸ Or : تاریخ یادنشده، ۲۶۸ گ۲۳س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۴۵۱ هست [فیلمها : ۱۲۳] .

40385 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۸۱ Ouseley : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳ : ۱۰۳] .

40386ـ **اکسفورد**، بادلیان۴۴۲اوزلی : ۳۷۹

40387 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۸۰ : نیز تاریخ یادنشده. فیلم‌سه‌نسخهٔ‌بالادردانشگاه ش ۱۲۰۲ و ۱۲۰۳ و ۱۲۰۴هست [فیلمها : ۱۲۳] .

سندباد نامه

ازظهیرالدین‌محمدفرزندعلی‌فرزند محمد ظهیری سمرقندی‌کاتب، کمی پس‌از۵۵۶، بنام سلطان قلج طمغاج خاقان فرزند قلج قراخان برهان مسعود تحریر کرده است . وازهموست: اغراض السیاسة : ۱۵۴۱.

داستانی‌باریشهٔ‌پهلوی‌ست‌درآداب‌کشورداری و رفتار بارعیت، که پیش ازظهیری سمرقندی خواجه عمیدالفوارس قناورزی آنرا از پهلوی بدستور نوح بن منصور سامانی بسال ۳۸۹ به فارسی دری درآورده بود، سپس ظهیری‌آن را به‌فارسی روان تری درآورده است.

بکوشش احمد آتش دراستانبول۱۹۴۸م با ترجمهٔ عربی‌آن و پیشگفتار ترکی ، وسپس در تهران باپیشگفتار علی‌قویم بسال۱۳۳۳ خ چاپ شده است .

چلبی از«سند بادنامه» شمس‌الدین محمد فرزند علی فرزند محمد کازهٔ دقایقی‌مرورودی یادکرده است، که آغازآن نزدیك به تحریر ظهیری است. **آغاز۱)** : حمد وثنای مکرمی راکه از حجلهٔ شب‌تار حجرهٔ عاشقان‌پرداخت [چلبی]. **آغاز۲)**: حمد وثنای کریمی‌راکه‌از حجلهٔ غیب خلوت عاشقان پرداخت و سپاس موحدی راکه [نسخهٔ دهخدا] .

بنگرید: ذریعه ۹: ۱/ ۶۶۱ (ظهیرسمرقندی) و ۱۲: ۲۳۵ (سند باد) ـ ف. مشار : ۹۷۶ ـ مقالات فارسی: ۳۲۳ و ۵۰۲۶-پیشگفتارچاپ قویم .

40388ـ**ازمیر**، حصارسحلیپ‌چی۶۷۶: نسخ ابوالخیر فرزند ابوالعز فرزند محمد الجامع ، دوشنبه ۷ شعبان **۶۰۴** ، ۱۳۵ گ ۱۷ س. کسی‌در ۶۱۴ ودیگری‌در۶۱۵ازروی آن برای‌خودنسخه برداشته. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۲۷۲هست [فیلمها :۱۲۴] .

40389ـ **سلیمانیه**، عاشرافندی۸۶۱: نسخ رمضان فرزندغریب عبدالرحمان‌بغدادی، ۵ ع۲/**۷۸۵**، ۱۳۴ گ ۱۷ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۲ هست [فیلمها:۱۲۴].

40390 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۵ Or : نستعلیق **۱۰۳۱** (۱۶۲۲ م)، ۱۳۲ گ [دیو ۲: ۷۴۸] .

40391ـ **تهران**، ادبیات۱۳۴ د: نستعلیق ۱۰ ج ۲/**۱۰۳۲**، زرین ، ۱۲۸ گ ۱۵س[ف. ادبیات ۱: ۳۱۸] .

40392ـ لنین گراد، اکادمی علوم D ۳۵۲ (۳۳۷۰ ف): نوشتهٔ ۱۰۳۷، (۱پ-۲۱) [آکیموشکین ۱ :۴۳۳].

40393 ـ تهران، دهخدا۲۶۸: نسخ، سدهٔ ۱۱-۱۲، گزیدهٔ جعفر فرزند محمد فرزند حسن حسینی است، باسر آغاز نمونهٔ ۲ از متن ظهیر سمرقندی [نسخه‌ها۳: ۴۰۵] منتقل شده بدانشگاه تهران.

40394ـ سامره، میرزا محمد تهرانی: تاریخ یاد نشده [ذریعه۱۲: ۲۳۴]. منتقل‌شده به‌بغداد.

سنگهاسن بتیسی

Singhasan Battisi

از بهاری‌مل Biharimal. داستانی‌هایی از دلیری راجه بکر مانجیت است. آغاز: حمد وثنای بیشمار آن آفریدگار کبار که از عطایات وعبادات عبادان.

40395 ـ داکا، دانشگاه DU ۴۵ (۴۴ ف): نستعلیق، ۱۳ صفر ۱۱۸۵ در بنگال، ۱۲۳ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۳۸].

40396ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۳ ق‌ف ۲۰: نوشتهٔ ۱۲۴۳، ۲۲۴ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۶].

40397 ـ داکا، دانشگاه ۲۷۳ DU (۴۵ ف): شکسته، ۹ پادشاهی اکبرشاه‌دوم (۱۲-۱۸۱۱م) ۹۸ گ [ف. حبیب الله ۱: ۳۹].

40398 ـ داکا، دانشگاه ۴۱۲ KS (۴۳ ف): شکسته، آغازبرابر نمونه، ۹۸ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۳۷].

سنگهاسن بتیسی

ازچتربهوج Chaturbhuj فرزند مهر چندکایت ساکن‌درشهرسون‌پت. سی ودوداستان است گرفته‌ازافسانه‌های‌هندوان، بروزگاراکبر پادشاه (۹۶۳ق-۱۰۱۴ق) آغاز: حمدمرحضرت ملک‌متعال وثنای بارگاه ایزدلایزال.

40399 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۵۹۷ Add: نستعلیق ج۲/ ۱۱۹۶ (۱۷۸۲ م)، ۷۸ گ [ریو۲: ۷۶۲].

40400ـ پاکستان، انجمن ترقی‌اردو ۳ق ف ۲۲: نوشتهٔ ۱۲۲۶، ۲۴۰ ص [ف. سرفرازعلی: ۸۶].

سنگهاسن بتیسی

ترجمهٔ بسنت رای‌بن هرگون کوام کایت Basant Ray، در ده جزو، بنام شاه جهان شهاب‌الدین احمد.

40401ـ بادلیان ۲۶۹۵، ۸۸ Pers: نستعلیق ۱۲۳۱، فیلم آن‌در دانشگاه ش۹۹۷ و ۲۹۴۰ هست [فیلمها: ۱۲۶].

سنگهاسن بتیسی = ترجمهٔ...

ترجمهٔ «سهناسنادا ترن‌ستی» ازافسانه‌های هند از سنسکریت، ازناشناس.

40402ـ لاهور، پنجاب‌پبلك لائبریری ج۲۳، ۸۹۱ سنگه: نستعلیق شکستهٔ ۱۱ ع ۱۲۶۷/۱، ۱۰۰ گ ۱۴-۱۳س [منظوراحسن عباسی ۱: ۶۴۰].

40403 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۹۲۲ Or: نستعلیق ۱۸۴۵م، ۷۰ گ ۱۵ س. آغاز: عالم عالم سپاس وشکر مرقادری راکه انس وملك. [ریو۳: ۱۰۰۶].

سیاحتنامهٔ ابراهیم بیك یا بلای تعصب او

از حاج‌زین‌العابدین‌مراغه‌ای، درگذشته درقاهره ۱۲۹۰ق. داستانی‌ست انتقادی، جلد

یکم ودوم وسوم آن درقاهره ولاهور وقسطنطنیه وکلکته و بمبئی ولیپزیك و تهران چاپ شده است. **آغاز:** عرض مخصوص بـر دانشمندان روشن‌ضمیر که روی سخن به‌طرف ایشان‌است.

بنگرید : ذریعه ۱:۶۵ (ابراهیم بیگ) و ۱۲: ۲۶۸ (سیاحتنامه) ــ مؤلفین مشار ۳: ۲۷۴ .

40404ـ **تبریز،** ملی۳۳۲۹ (۸۱۸ ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، ۱۷۸ گ ۱۵ ـ۱۳ س [ف. سید یونسی ۲ : ۸۳۷] .

سیت‌بسنت = قصهٔ ...

آغاز: دانایان اسماروراویان‌اخبارچنین روایت .

40405 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۷/۱ Egerton: باتاریخ**۱۲۱۷**(۱۸۰۲م) دردفتر (گ۲-۶۲) [ریو۲:۷۹۲] .

سیف‌الملوك و بدیع‌الجمال = قصهٔ . . .

داستان عاصم پسرصفوان‌از پادشاهان‌عرب است به‌نثر ودرچند تحریر، و سروده‌ای از آن درص:۲۹۳۱ گذشت . **آغاز :** شکر وسپاس و ستایش بیقیاس مرصانعی‌راکه قلم خود... اما بعد، راویان اخبار و ناقلان آثار وبزرگـان روزگارچنین آورده‌اند ، که ... در وقت عهد سلیمان پیغمبرع . درمصرپادشاهی بود عاصم‌بن صفوان‌از داد وعدل آوازهٔ اومشهور.

40406ـ**موزهٔ بریتانیا**۵۰۲ Harl: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، **آغاز:** چنین‌آورده‌اندکه درشهر مصرپادشاهی‌بودنام اوصفوان... ، بنـام **قصهٔ‌سیف‌الملوك و بدیع‌الجمال** یاد شده است .

40407ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۱۸/۱ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م . **آغاز :** راویان‌اخبار وناقلان آثارچنین‌آورده‌اند که‌در ایام دولت سلطان‌غزنوی [ریو۲:۷۶۴].

40408 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۸۷۵۸ Or : نوشتهٔ **۱۱۸۹** ، در فهرست بنام **قصهٔ سیف‌الملوك و بدیع‌الجمال** است[نسخه‌ها ۴:۶۷۱] .

40409 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۶ Add : نستعلیق‌شعبان (**۱۱۵۴** = ۱۷۴۱م) **آغاز:** چنین‌حکایت آورده‌اند که ازبزرگان‌و حکیمان‌روزگار ، ۴۴ گ [ریو۲: ۷۶۵].

40410ـ**موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۶۷/۲ Add : باتاریخ ۲ محمدشاهی **۱۱۷۴** (۶۰-۱۷۵۹م). **آغاز:** چنین‌آورده‌اند که روزی از روزها سلطان محمود [ریو۲:۷۶۵].

40411 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ۸۹۱۸ Add : باتاریخ **۱۲۱۷** (۱۸۰۲ م) در دفتر (گ ۱۰۹-۲۲۰) [ریو۳ : ۷۶۹].

40412 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی عـلوم A ۶۹۵ (۳۲۴۷ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۳** ، بنام **سیف‌الملوك و بدیع‌الجمال** است و به‌نظم؟ ۳۸ گ [آکیموشکین ۱ : ۴۲۰] .

40413 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف):در «مجموعه‌حکایتها»، نوشتهٔ **۱۲۹۵**، ش ۲، (۶۷ر...)[آکیموشکین ۱: ۱۶۰] .

40414 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۵ (۳۲۴۴ف) : با تاریخ **۱۲۹۷** در دفتر، (۲ پ ـ ۴۰ پ) [آکیموشکین ۱ : ۴۱۹] .

40415 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۴ (۳۲۴۲ ف) : بی‌تاریخ، ۵۸ گ.

40416 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۵ (۳۲۴۳ ف) : بی‌تاریخ، ۵۰ گ.

40417 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۲۱۹(۳۲۴۵ ف) : بی‌تاریخ ، (۶۸ پ ـ ۹۵پ) .

40418 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۴۶۹(۳۲۴۶ ف): بی‌تاریخ، (۹۲ر-۹۴پ) [آکیموشکین ۱: ۴۱۹].

40419 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ ف): درمجموعه‌حکایتهاء بی‌تاریخ،ش۱۸دفتر، (۲۷۰ر...)[آکیموشکین ۱: ۱۵۸] .

40420ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ف): درمجموعه‌حکایتهاء، ش۳، (۲۴پ...) [آکیموشکین ۱:۱۵۹].

40421ـ قاهره، دارالکتب ۹ تاریخ فارسی: تعلیق بی‌تاریخ،انجام افتاده (گ۱۷-۶۹ مجموعه) ۸س.در فهرست بنام : **حکایت بدیع‌الجمال وسیف‌الملوك** آمده است . **آغاز:** چنین آورده‌اند راویان‌اخبارومهندسان روزگار [مخطوطات ۱:۱۲۵] .

40422 ـ داکا ، دانشگاه KS ۳۹۴ (۵۶ ف) : نستعلیق ۲ محرم ۸ پادشاهی‌نواب جعفرخان نصیر، آغازبرابر نمونه، ۷۱ گ. در فهرست بنام **قصهٔ سیف الملوك** و . . . است [ف.حبیب الله ۱:۴۷] .

40423 ـ داکا ، دانشگاه KS ۴۰۳ (۵۷ ف) : شکسته بی‌تاریخ. درپایان آمده : افسانهٔ سیف‌الملوك بدیع‌الجمال تمام‌شدمن‌تصنیف **منشی عمر درازخلف محمدچاند** (؟).. ۳۹ گ [ف. حبیب‌الله ۱ : ۴۸].

40424ـ پیشاور، دارالعلوم‌اسلامیه، ۱۵۴۸ : خوشخط . در فهرست بنام **داستان سیف‌الملوك** یادشده[لباب‌المعانی،عبدالرحیم مولوی: ۲۹۱] .

40425 ـ اکسفورد ، بادلیان ۹۴ اوزلی : نستعلیق، تاریخ یادنشده، در فهرست بنام: **داستان گلستان‌ارم و بدیع‌الجمال و سیف الملوك** آمده ، ۱۳۶ گ ۱۷ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۴۵ هست [فیلمها: ۱ : ۸۲] .

40426 ـ اکسفورد ، بادلیان ۹۹ Add : تاریخ یاد نشده ، در فهرست بنام : **داستان بدیع‌الجمال ومعراج شاه** آمده، ۱۸۸ گ ۱۶ س. فیلم‌آن درددانشگاه‌ش۱۲۴۷ هست [فیلمها:۸۱] .

ش

شاه جمیله

40427ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۳۳۵ (۲۲۸۴ ف) : بی‌تاریخ، (۹۴پ-۱۲۸پ)[آکیموشکین۱:۳۱۹].

شاهنامهٔ بکرماجیه=سنگهاسن‌بتیسی

درص ۳۷۲۳ گذشت .

شاهنامهٔ منثور

ازابوطاهر (محمد) فرزندحسن‌طرطوسی که‌یاد اودرداراب‌نامه: ۳۶۸۵، گذشت‌داستانهای شاهنامه‌است. **آغاز:** حمدله.عاقبة. صلاة.

از راویان اخبار وناقلان آثار و خوانندگان قصص وتواریخ استاد فاضل کامل ابوطاهر... چنین روایت میکند که مرزال زر را سه پسر بود.

بنگرید: استوری۱: ۱۱۸۸.

40428 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۰۱۴ Or: تاریخ یاد نشده. آغاز برابر نمونه، فیلم آندر دانشگاه ش۲۵۷۳هست [فیلمها: ۱۵۵] و نسخهٔ عکسی آن در همان کتابخانه ش ۵۸۶۴هست.

40429 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۶۱۵ Or: نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، ۱۲۹ گ،فیلم آن دردانشگاه ش۱۵۰۶ و۲۵۷۳ هست[فیلمها ۱: ۸۳].

شاهنامهٔ منثور

متن ازفردوسی طوسی، گزیدهٔ آن به‌نثر ازتوکل بیك‌فرزندتولك بیك واقعه‌نویس،وامین شهرغزنین، که گویا همان توکل بیك کولالی فرزند قوشچی اعتقادخان فرمانروای کشمیر باشد. در ۱۰۶۳،سال۲۶پادشاهی‌شاهجهان‌شاه غازی،هنگامی که‌شهر کابل به‌شاهزاده‌محمددارا-شکوه سپرده میشده است، وبنام شمشیر خان فرمانروای‌غزنین. **آغاز:** حمدبیغایت وثنای بی‌نهایت‌مرحضرت کبریای‌واجب‌الوجودی‌را.. اما بعد، این رسالهٔمختصر درهنگام‌هزاروشصت وسه ... ترتیب یافت.

40430ـ تهران، دانشگاه ۵۲۹۷: نستعلیق‌هندی، نوشته از روی چاپ ۱۱ رجب **۱۲۳۵**،یا گویا نسخه‌ای باشد که برای چاپ نوشته‌اند، آغازبرابرنمونه،۱۴۹ گ۲۳س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۶].

شاهنامهٔ منثور

از راجه‌رام خلف لچهمی نرائن، گزیدهٔ «شاهنامه» است‌به‌نثر، نگاشتهٔ ۱۱۴۰.

40431 ـ آصفیه، ۱۶۵۳ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۰** [ف. آصفیه۴: ۱۰۰].

شاهنامهٔ منثور ـ درهٔ چهارپاره

از فریدون فرزند محمد قاسم حلال خور مازندرانی. داستان پیشدادیان است به‌نثر، گرفته شده از«شاهنامهٔ» فردوسی. **آغاز:** چون درسنهٔهزار ودویست شانزدهٔ هجری.

40432 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۶۶۴ Add: نستعلیق **۱۲۲۲** (۱۸۰۷ م). آغاز برابر نمونه [ف. ریو۲: ۵۴۱].

شاهنامهٔ منثور

40433 ـ موزهٔ بریتانیا BXIV ۱۶ Royal: نستعلیق، شهریور **۱۰۴۰** یزدگردی (۱۶۷۱ م) ۱۱۸ گ **آغاز:** سپاس بیقیاس‌مرایزد بیچون‌بی‌مثل بی‌نمون. [ف.ریو ۲: ۵۴۱].

40434 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۳۸ Add: ۱۷۱ گ[ف. ریو۲: ۵۴۱].

40435 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C ۱۴۶۳ (۲۳۰۲ ف): بی‌تاریخ، ۹۲ گ [آکیموشکین ۱: ۳۲۱].

40436ـ کپنهاك، سلطنتی کریستن سن: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**[نسخه‌ها۵: ۷۰۶].

شاهنامهٔ منثور = هفت لشکر

درهمین‌بخش‌خواهدآمد.

شاهنامه و سامنامه

آمیخته باهم، که هر دوچاپ‌شده است.

40437ـ تهران، استادمینوی ۱۱۵:

نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، آغاز وانجام افتاده، خشتی [نسخه‌ها ۶: ۶۵۱].

شاهنامه و گرشاسب نامه

گزیده‌ای‌ست به‌زبان‌سخنوران نقال. **آغاز:** و به‌نستعین . اما پادشاه خرمن‌معنی ، چهره‌گشای عروس معانی حکیم اسدی‌ره ازتـاریخ ملوك عجم وازعدالت پادشاهان‌عادل‌وازشجاعت جوانان شیر دل‌چنین روایت میکرد، که مراد در شهرجوانی وسروبالا بی‌مصاحب جانی‌بود، و آن جوان را نژاد به پادشاهان ملوك عجـم میرسید .

40438 ـ **تهران،** استاد مینوی ۱۳۵ نستعلیق ابوالقاسم فرزندبدرالدین محمد سیاه پوش، **۱۱۳۵** ، رحلی [نسخه‌ها ۶: ۶۵۲].

شرفنامه

از غلامحسین‌خان‌بهادر منشی دارالانشای کمپانی انگلیسی‌بهادر. «اسکندر نامه»ی‌بحری و بری‌نظامی گنجوی‌ست که در دو جلد به نثر درآورده است: جلدیکم بری ودوم‌بحری. واز دیباجهٔ جلد دوم‌برمی‌آیدکه دومین‌رایازده‌سال پس ازجلد یکم ساخته‌است. **آغاز:** لالی‌آبدار شکر وسپاس نثار بارگاه پادشاهی‌بادکه.

40439 ـ **آصفیه** ، ۱۳۱۴ تـاریخ : نوشتهٔ **۱۲۶۸** ، جلددوم‌است، آغازبرابرنمونه ۲۹۲ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱ : ۲۱۶ و ۳: ۱۰۴] .

شری‌بهاگوت وداماتی

از منشی امانت‌رای، که دردهلی میزیسته است. ترجمه‌ای‌ست از افسانه‌های‌کهن هندی. (بنگرید: بهکت مالا: ۲۶۷۳).

40440 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۲/۸۴۴/۳۸۷۷: نوشتهٔ‌سردهارام، ۳۱ جولای **۱۸۷۴** م [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۴۸] .

شری‌گیتا = ترجمهٔ بهکوت گیتا

ترجمه ازمنشی دیارام خوشدل‌کشمیری. (بنگرید : بهکت ساگر: ۱۰۶۶) ترجمه‌ای است از داستانهای افسانه‌ای هنـدی. **آغاز :** ابتدای هرصفحه عنوان بنام نامی شری‌مهاداج صاحب‌که خالق کون ومکان‌است.

40441 ـ **لاهور،** پنجاب‌پبلك‌لائبریری ج۵۱۲، ۲۹۴ گیتا ـ دیا: نستعلیق، بی‌تاریخ ۶۱ گ [منظور احسن عباسی: ۲۵].

شعله و آه = داستان شهزاده ملك محمود

ازمنشی‌عبوری، بدستورشاه‌عالم، ترجمه‌ای است ازهندی در داستان شهزاده ملك محمودبا شمسه بانو .

40442 ـ **اکسفورد** ، بادلـیان ۴۸۲ اوزلی۱۶۷: نستعلیق‌محمدعظیم، ۳ج۲/**۱۱۹۸** (۲۶ پادشاهی شاه عالم)، ۹۹گ۱۵س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۱۰۲۶ هست [فیلمها: ۱۳۴].

شمس المجالس

در داستان‌حضرت یوسف، در یك‌مقدمه و چهارفصل. **آغاز:** مستنیران‌اشعهٔ‌شموس‌مقتبسان شعلات نفوس پران مقدمهٔ توفیق که مقتدیان اصحاب.

40443 ـ **همدان** ، کتابخـانهٔ غرب ۴۶۸۲: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازبرابر نمونه [نسخه‌ها ۵: ۳۵۷].

ص

صالحه وفیروزبخت = حکایت...

به‌نظم و نثر. درپایان آن آمده: فتوحی را به‌آل مصطفی بخش ـ گناهش را بروح مصطفی بخش. **آغاز:** بعد از حمدوثنای کبیر، برمصور بی‌مثل ونظیر.

40444 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۸۷۳ فتوـ ۹۷،۵۸ ط: نوشتهٔ غرهٔ ذیحجهٔ **۱۰۸۱**، ۸۱ ص، ش ۸ دفتر [منظور احسن عباسی: ۱۲۶].

صحت ومرض = حسن وعشق = روح وبدن

فضولی بغدادی، هفت نسخهٔ آن به‌نام «روح و بدن: ۷۹۵» وبیست ونه‌نسخهٔ آن به‌نام «صحت ومرض: ۱۲۶۶» گذشت. و اینك نسخه‌هایی دیگر:

40445 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۹۲۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۹۹۷** [آکیموشکین ۱: ۴۵۴].

40446 ـ **مشهد**، رضوی ۵۷۹۳/۷ فهرست‌نشده: باتاریخ **۱۰۵۸** تا **۱۰۶۳** دردفتر، آغاز برابرهمان‌نمونه، (۹۱پ ـ ۹۶پ) [رؤیت].

40447 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۴۲۲/۲) Or ۳۶۴۲: با تاریخ **۱۰۷۳**ـ**۱۰۸۸** (۷۸ـ۱۶۶۲م) دردفتر (۶۴پ ـ ۷۰پ) [ذیل ریو: ۲۶۹].

40448 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۵۶/۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با تاریخ **۱۰۷۷** در دفتر، (۱پ ـ ۷ر)، آغاز برابرهمان نمونه [رؤیت].

40449 ـ **مشهد**، رضوی ۶۱۲۳/۳ فهرست نشده: نوشتهٔ ع ۱۰۹۴/۱، آغاز برابر نمونه، (۲۰پ ـ ۲۸ر) [رؤیت].

40450 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۳۹/۵ Add: ازسدهٔ **۱۷** م، (گ۶۶-۶۹) [ریو ۲: ۸۳۳].

40451 ـ **خرم آباد**، مدرسهٔ علمیهٔ کمالیه ۱۴۱۹: نستعلیق‌ریزخوش همراه «شرح قصیدهٔ حمیری» نوشتهٔ **۱۲۷۱**، آغاز برابر همان نمونه [یادداشتهای آقای ثبوت].

40452 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۷۱۱ (۲۶۶۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۸۳**، (۵پ ـ ۲۹پ) [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

40453 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۹۳۷ (۲۶۶۵ف): نوشتهٔ **۱۲۸۳**، (۲۰۲پ ـ ۲۱۳ پ) [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

40454 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۸۸/۲ فهرست نشده: سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، (۱۳۷پ ـ ۱۴۸پ) [رؤیت].

40455 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A ۱۵۷۸ (۲۶۶۴ف): نوشتهٔ **۱۳۰۳**، (۱۱۳ر ـ ۱۲۵ر) [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

40456 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۲۵/۱۲ (۷۳۴ ف): نستعلیق، آغاز برابر نمونه، ۸ گ ۲۰ س [ف. سید یونسی ۲: ۷۶۵].

40457 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۴۲۹۴ (۲۶۶۶ ف): بی‌تاریخ، ۱۰ گ [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

صدو پنجاه حکایت

از اعلم‌الدوله دکتر خلیل ثقفی (۱۲۷۶ـ ۱۳۶۴ ق). وازهمو «صد حکایت» بسال ۱۳۲۸ ق

و «هزار و یك حكایت» كه بسال ۱۳۰۸خ و ۱۳۱۸خ چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۷ ـ مؤلفین مشار ۳: ۲۴ ـ ف. مشار: ۱۰۶۵.

40458 ـ **تهران**، ادبیات ۶۱ حكمت: نستعلیق خوش ۲/**۱۳۳۰** از خودنگارنده [ف. ادبیات ۲: ۲۷].

ط

طرائف الظرایف

از جهانگیر میرزا قاجار، فرزند عباس میرزا ولیعهد، (كه یاد او در «عروض وقافیه: ۲۱۶۲» گذشت). داستانهاییست آمیخته بهزل وپند واندرز، بروش «مجمع الامثال» میدانی و «كشكول» بهایی ونكتههای تاریخی وجغرافیایی درآن گنجانده شده، ودر ۱۲۶۷ در تویسركان بدان میپرداخته است. **آغاز:** حمد خدای‌را كه آفرینندهٔ جهان است، و آموزندهٔ انسان، علم الانسان مالم یعلم.

40459 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۹۹: نستعلیق حبیب‌الله میرزا، یكشنبه ۲۶ع۱ **۱۲۸۸/** آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۲۶۸].

40460 ـ **تهران**، ملی ۴۴۵ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۹۶گ [ف. ملی ۱: ۴۳۳].

طوطی نامه

از ابوالفضل فرزند مبارك فیضی. گزیدهٔ همان «طوطی‌نامهٔ» نخشبی است. **آغاز:** بعد سپاس خداوند زمان وزمین وستایش‌دادار.

40461 ـ **موزهٔ بریتانیا** Add ۱۰۵۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ۱۴۹، گ [ریو ۲: ۷۵۴].

طوطی نامه = چهل طوطی

ازضیاءالدین نخشبی، كه یاد او در «لذت النسا: ۵۹۱» گذشت، در دیباجهٔ نسخهٔ ۲۶۳ رضوی آمده‌است: اصل داستانها به‌زبان سانسكریت و ۷۰ داستان بوده، دانشمندی ۵۹ داستان آنرا به فارسی درآورده، چون مغلق بوده یكی از بزرگان از نخشبی خواسته كه آنرا آرایش و پیرایش كند، او نیز درآن دست برده چیزی كاسته وچیزی افزوده وبدینگونه درآورده است. در نسخهٔ ۲۴۴۷ دانشگاه تاریخ نگارش چنین آمده‌است: زهجرت هفتصدوسی (۷۳۰) بوده آن شب ـ كه این افسانه‌ها كردم مرتب ـ ازآن افسانه‌ها در خواب خوش خفت ـ ضیاء نخشبی افسانه‌ها گفت.

نسخهٔ تركی آن درقاهره (دارالكتب ۴ ادب تركی) هست. داراشكوه پسر شاهجهان نیز در این كتاب دست برده است. این اصلاح‌شده در لندن با ترجمهٔ انگلیسی آن بسال ۱۸۰۱م چاپ‌شده‌است. باردیگر «طوطی نامه» ازانگلیسی بكوشش جلال آل‌احمد و خانم ایشان دكتر سیمین دانشور به‌فارسی درآمده و بنام «طوطی نامهٔ اصل» درمجلهٔ یغما چاپ‌شده‌است. وتحریری ازآن ازان عبدالله فقیر است. **آغاز:** مناجات بحضرت رازق البغاث فی عشه كه رازق وحوش و طیور . . . مثنوی: پیامی دارم پس خوش پیامی.

بنگرید: ذریعه ۵: ۳۱۶ (چهل طوطی) ف. مشار: ۱۰۹۵ ـ سبك شناسی ۳: ۲۶۰ ـ گفتار

دکتر محجوب، مجلهٔ سخن ۱۱ ش ۷: ۷۵۶- مجلهٔ یغما ۱۸: ۲۰۱ - ۲۰۴ .

40462 ـ **حالت‌افندی**. ۹: نسخ‌محمد خنجی، چاشت پنجشنبهٔ ۱۳محرم **۹۵۵**، ۲۶۰ گ ۱۴س. فیلم آن در دانشگاه ش ۵۵۶ هست [فیلمها: ۱۴۰] .

40463 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۱۰۲/۸۹۰: نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱** ، آغاز و انجام افتاده، درفهرست آمده: باوجود ناقصی کاملترین نسخه ها است ، ۱۳۷ گ ۱۵-۱۶س س [ف. تسبیحی ۱: ۳۱۴].

40464 ـ **موزهٔ بریتانیا** BXII Royal ۱۶ : نستعلیق**۱۰۳۹** (۱۶۷۰ م) ، ۲۷۲ گ [ریو۲: ۷۵۳].

40465 ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبریری ۵ ، ۸۷۳ ضیا: نستعلیق۴صفر**۱۰۸۲**، ۱۸۴گ ۱۷ س[منظور احسن‌عباسی۱: ۵۲۹].

40466 ـ **داکا**، دانشگاه ۲۱۹ DU (۵۱ف): شکستهٔ عبدالبادی، ۲۰صفر**۱۰۹۵**، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۳] .

40467 ـ **مشهد**، رضوی ۲۶۳ تاریخ (۴۲۲۴ عمومی): نستعلیق‌هندازسدهٔ**۱۱**، انجام افتاده ، آغاز برابر نمونه [ف . رضوی ۷ : ۱۳۲] .

40468 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۱۴۴/۸۹۰: نستعلیق خوب‌سدهٔ**۱۱** ، آغاز و انجام‌افتاده، غلط کم دارد، ۱۴۲ گ۱۷س[ف. تسبیحی ۱: ۳۱۶].

40469 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۲۴۴۷: نستعلیق هارون، ۲۹شعبان **۱۱۳۰** در لکـهی پرکنه‌چتوی‌سرکار پهکر، (ص۱-۲۳۷)، آغاز پس نام‌کتاب ونگارنده برابر این نمونه [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۵۰] .

40470 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۹ (۲۸۸۴ف): باتاریخ**۱۱۵۸** دردفتر، (۱ر- ۱۴ر) [آکیموشکین ۱: ۳۷۷].

40471 ـ **پاکستان**، ملتان، کتابخانهٔ خصوصی سید عباس‌حسن شاه‌کردیزدی: نوشتهٔ **۱۰۶۶**ق [مجلهٔ وحید ۱۰۶: ۸۰۰] .

40472 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۸ (۲۸۸۳ ف): نوشتهٔ **۱۱۸۶**، ۲۱۷ گ [آکیموشکین ۱: ۳۷۶].

40473 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۶۸۶۴ Add : نستعلیق رمضان **۱۱۹۴** (۱۷۸۰ م)، گزیده‌ایست. **آغاز:** حمد وسپاس قادربیچون را که طوطی خوش لهجه ، ۳۸ گ [ریو ۲ : ۷۵۴] .

40474 ـ **مشهد**، رضوی ۲۶۴ تاریخ (۸۵۵۹): نستعلیق‌سدهٔ**۱۲** آغازافتاده.

40475 ـ **مشهد**، رضوی ۲۶۵ تاریخ (۸۷۷۴ عمومی) : نستعلیق ، آغاز و انجام افتاده، ۲۱۹ گ۱۵س [ف.رضوی۷: ۱۳۵]فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۰۲هست .

40476 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۸ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۴۶۹ گ .

40477 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۲۷ Add : نستعلیق‌سدهٔ **۱۸** م، ۱۶۸ گ [ریو۲: ۷۵۳] .

40478 ـ **همدان**، آرامگاه‌بوعلی: از سدهٔ **۱۲** ، گزیدهٔ محمدخداوند قادری است، تا قصهٔ هشتم را دارد [نسخه‌ها ۵: ۳۳۱] .

40479 ـ **پاکستان**، گنج‌بخش۱۴/۸۹۰ نستعلیق تحریرآمیز، سدهٔ**۱۲-۱۳**، آغازبرابر نمونه. انجام افتاده، وپیرامن ۵۲ داستان را

دارد، ۳۶گ ۱۹ س[ف. تسبیحی ۱:۳۱۲].

40480 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۳۹۵۹ (۲۸۸۷ ف): نوشتهٔ **۱۲۰۳**، ۱۶۱ گ [آکیموشکین ۱:۳۷۷].

40481 ـ تهران، دانشگاه ۴۹۹۶/۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با تاریخ **۱۲۱۸** در شمارهٔ یکم مجموعه (۱۲۴ر-۱۷۵پ) آغاز وانجام افتاده. در فهرست آمده: باید چهل طوطی **عبدالله فقیر** باشد که پیش از آن طوطی نامه داراشکوه و پیش از آن طوطی نامهٔ ضیاءالدین نخشبی ست [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۱].

40482 ـ داکا، دانشگاه KS ۴۲۸ (۵۳ف): نستعلیق، **۱۲۳۴** (۱۸۲۶م)، ۵۶گ [ف. حبیب‌الله ۱:۴۵].

40483 ـ اسرائیل، اورشلیم، ملی دانشگاه ۷۵-۸-۰ Ar: نوشتهٔ **۱۲۵۸** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۹].

40484 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۲۰ (۲۸۹۰ف): نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۵ر-۲۵۴ر) [آکیموشکین ۱:۳۷۷].

40485 ـ داکا، دانشگاه a ۴۲۰ DU (۵۲ف): نستعلیق، سدهٔ **۱۹** م. **آغاز:** بعد ازجنس جنس ثنا وصفت پیدا کنندهٔ آسمان، ۸۸گ [ف. حبیب‌الله ۱:۴۴].

40486 ـ هاروارد، هوتن p ۲۴: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳**، با بسیاری از نقاشیها بسبك هندی [نسخه‌ها ۴:۵].

40487 ـ کپنهاك، سلطنتی S.P.۶.C: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۷۰۴].

40488 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۳۴۵ (۲۸۸۵ ف): بی‌تاریخ، ۲۲۸گ

40489 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۴۳۸ (۲۸۸۶ ف): بی تاریخ، (۲۴ر-۲۴۳پ).

40490 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۱۸ (۲۸۸۸ف): بی‌تاریخ، ۱۳۷گ.

40491 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۱۹ (۲۸۸۹ ف): بی‌تاریخ، (۷پ-۲۶۳پ).

40492 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۲۱ (۲۸۹۱ ف): بی‌تاریخ، ۲۶۱ گ [آکیموشکین ۱:۳۷۷].

40493 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۵۳۶ (۳۷۸۲ف): بی‌تاریخ، [آکیموشکین ۱:۴۹۷].

40494 ـ بادلیان ۴۴۴ اوزلی ۵۰: نستعلیق، تاریخ یادنشده، ۳۲۳ گ ۱۵ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۱۴ هست [فیلمها: ۱۴۰].

40495 ـ پاریس، ملی P.۳۷۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۱۲۹گ ۲۹ س. فیلم آن در دانشگاه ش۱۳۳۱ هست [فیلمها: ۱۴۰].

40496 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۲ق ف ۲۱: نوشتهٔ احمدفرزند میان نبی بخش ۴۱۲ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۴].

40497 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۴: تاریخ یادنشده، ۳۴۶س.

40498 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۳: نوشتهٔ محمد معصوم، ۲۸۲ س [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۷].

طوطی نامه

ازمحمدقادری، گزیدهٔ همان «طوطی نامهٔ» نخشبی است. **آغاز:** بعد ازجنس جنس ثناوصفت پیدا کنندهٔ آسمان.

40499 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۲۴۰۱

Add : شکستهٔ هند، سدهٔ ۱۸ م، ۶۳ گ [ریو ۲: ۷۵۴] .

40500 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۹۶۴ Add : ۱۸۰۶ م، ۱۱۵ گ [ریو۲: ۷۵۴].

ع

العجایب و الغرایب

سرگرمی‌های گوناگون، بی‌دیباجه و نام نگارنده. **آغاز:** باب اول در ذکر مکرهای خداوندان عقل دردفع خصمان.

40501 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۵۸۴ Or : نستعلیق **۱۱۳۳** (۱۷۲۱ م)، ۳۴ گ گزیده‌ایست از آن: انجام: هذا ممّا انتخبه الفقیر الی‌الله الغنی علی بن محمد الشروانی فی بلدة قرص سنة ثلثه وثلاثین بعدالالف والمائة [ریو ۲ : ۷۵۱] .

عجیب القصص

از راجه دین‌دیال (ویال؟)، بسال ۱۱۷۹ نگاشته است .

40502 ـ **آصفیه** ۲۹۴ قصص: نوشتهٔ **۱۲۶۷** [ف. آصفیه ۴: ۵۲۸] .

عذرا و وامق

از ارادت .

داستان وامق وعذراست به‌نثر . در پایان آمده : **ارادت** بعد از این **خاموش** میباش۔ به بزم‌نکته سنجان گوش میباش .

40503 ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۹، ۸۷۳ ارادت: نستعلیق ۱۹ بیسا که **۱۲۹۶** ب، ۸۸ گ [منظور احسن عباسی ۱: ۱۴۴] .

عنکبوتان و مگسان

متن آلمانی ازویلهلم‌لیبکنیخت.

40504 ـ **تهران**، استادمینوی ۲/۳۵: نستعلیق واثق (مینوی) **۱۳۳۷** ق تا **۱۳۰۲** خ در دفتر [نسخه‌ها ۶ : ۶۷۴] .

عیار دانش

ابوالفضل فرزند مبارك علامی، (۹۵۸-۱۰۱۱)، نگارندهٔ «مکاتبات علامی» وجز آن.

داستانهاییست اخلاقی گرفته از انوار سهیلی و ترجمه‌شده‌ازسنسکریت. در نولکشور چاپ‌سنگ شده‌است . ونیز گزیدهٔ آن بنام «نگاردانش» از هیندوفورد صاحب بهادر در ۱۹۰۲ م چاپ‌شده است .

آغاز: سپاس ازل وابد خداوندی را که کران تاکران از آشکار و نهان پرتو آفتاب عالمتاب جمال‌اوست .

بنگرید : ذریعه ۱۵: ۳۶۳ ـ ف. مشار : ۱۱۳۸ و ۱۵۹۸ ـ مؤلفین‌مشار ۱: ۲۰۸ .

40505 ـ **پیشاور**، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۹۰۷: خوشخط، بروزگار نگارنده، پیرامن **۱۰۶۵** [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۳۶۲] .

40506 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۰۱۶/۱ Or : باتاریخ **۱۱۳۶** (۱۷۲۴م) دردفتر (گ ۳-۹۲) [ریو۳: ۱۰۴۳] .

40507 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۹۴۵ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۸۳** (۱۷۷۰م)، آغاز برابر نمونه، ۲۱۷ گ ۱۰ س.

40508 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۴۳۲ گ ۱۵ .

40509 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۴۷۷:

نستعلیق رمضان **۱۲۱۷** (۱۸۰۳م)، ۳۳۴ گ ۹س [ریو۲: ۷۵۶-۷۵۷].

40510- **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹ : ۸۷۳ بید، فضل : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه ، ۳۹۴ گ [منظور احسن عباسی۲: ۱۴۶].

عین البصر و منیر الملوک

درهندوستان .

40511- **موزهٔ بریتانیا** ۲/۲۴۰۴۱ Add : از سدهٔ **۱۹** م (گ۹۷-۱۸۰) همراه چند داستان دیگر [ریو۲: ۸۵۴].

ف

فتوحات سکندری

گرفته‌از «اسکندرنامه» و «شرفنامهٔ» نظامی ونیز از «شاهنامهٔ» فردوسی . **آغاز** : شکر و سپاس متکاثر و حمد و ستایش متوافر سزاوار ذات فرمان روای اقلیم ملکوت .

40512- **آصفیه** ۴۰۶ تاریخ: نوشتهٔ بهاءالدین ، در **۱۲۲۶**، ۲۱۷س ۱۵س [ف . آصفیه۱: ۲۲۴] .

فرج بعد از شدت = جامع الحکایات

ترجمهٔ فرج بعدالشدة

درص ۳۶۶۴ گذشت .

فرح بخش

ازلچهمی رام که در قصبهٔ ابراهیم آباد میزیسته است . داستان دلباختگی‌رای رتن‌سن وپدماوت‌است،(بنگرید: پدماوت : ۱۶۷۷ از رزمی به‌نظم) . **آغاز** : شکر وفود بدرگاه رب‌الغفور وحمدنامحصور .

40513 - **موزهٔ بریتانیا** ۸۹۱۸ Add: نستعلیق ع۱۶/**۱۲۱۷** (۱۸۰۲م)،۲۸۸ گ [ریو۲: ۷۶۸] .

قصص ابراهیم

قصص الاتقیا من قصص الانبیا

قصص الانبیا

قصص قرآن

هرچهاردربخش تاریخ پیامبران خواهد آمد.

قصهٔ اکر شاهزاده و گل پادشاه

آغاز: قصهٔ منصور شاه وعاقل وزیر وخوشحال وزیر وفاضل وزیر.

40514 - **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۸ Add : نستعلیق زیبای‌هند ، سدهٔ**۱۸**م، ۲۱۴ گ [ریو۲: ۷۷۲].

قصهٔ امیر حمزه = حمزه نامه

درص۳۶۶۷ گذشت .

قصهٔ امیر حمزه = رموز حمزه

درص۳۷۱۸ گذشت .

قصهٔ بشیر قاضی = دزد وقاضی

درص۳۷۱۳ گذشت.

قصهٔ بهروز بازرگان

داستان بهروز بازرگان خراسانی ودختر شاه کشمیر است .

بنگرید: ص ۳۶۸۹ .

40515 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵۶/۴ Add: شکسته آمیز ۹ پادشاهی شاه احمد(**۱۱۷۸**- ۱۷۶۴-۵ م) [دیو ۲: ۷۷۲] .

قصة الجواهر

داستان محمد مسعودشاه فرزند عزیز شاه پادشاه اصفهان با معشوق او نیك اقبال دختر وزیر فرخ فال و گیتی آراست .

40516 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۸۸) Or ۳۲۲۳ : نستعلیـق سدهٔ **۱۸** م، ۲۳۲ گ در فهرست بنام **قصة الجواهر** است .

آغاز : حمدله . . . آثار و داستان طرازان روزگارچنین روایت میکنندکه درشهر اصفهان پادشاهی بود عزیز که صیت جاه وحشمش چون باد صبا باطراف جهان رسانده [ذیل دیو: ۲۴۳].

40517 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۷ Add: نستعلیق هند، ذیقعدهٔ **۱۲۲۵** (۱۸۱۰ م) درفهرست بنام **قصهٔ عزیز شاه** است. **آغاز:** اما راویان اخبارات رنگین و ناقلان حکایات شیرین روایت کرده اند که درملك اصفهان پادشاهی بود[دیو ۲: ۷۷۳].

قصهٔ دختر پادشاه یمن

داستان دختر شاه یمن ودووزیر: آصف و کامکار .

40518 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵۶/۳ Add: شکسته آمیز پادشاهی شاه احمد(**۱۱۷۸**- ۱۷۶۴-۵م) [دیو ۲: ۷۷۲].

قصهٔ زبان مرغان

40519 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۱۵۹ (۶۵ ذیل): بی تاریخ، (۱۳ر-۱۵پ) [آکیموشکین ۱: ۶۲۷].

قصهٔ زمستان = ترجمهٔ ...

از ویلیام شکسپیر .

40520 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۶۹: شکسته نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۴۱ گ ، اهدائی علی اصغر حکمت [نسخه ها ۵: ۶].

قصهٔ زن گلفروش

از قطب الاقطاب محمدچشتی، که یاد او درمجالس حسنیه: «۱۳۶۰» گذشت.

40521 ـ **بنگال** ، آسیایی ۱۳/۲۹ bo (۱۱۰۹) : تاریخ یادنشده، با ۴۰ گفتار دیگر ازهمو [ف. بنگال : ۱۷۰].

قصهٔ سنجان

از بهمن پسر کیقباد. ازداستانهای زردشتی ست.

آغاز: بنام ایزد دانای سیخان سبحان- بهردم می سرایم نکته از جان .

40522 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۷۲۶۸/۲ Add : همراه «زراتشت نامه» مؤرخ **۱۰۴۶** ق (۱۶۷۷ م) [دیو ۱: ۵۰] .

قصهٔ سلیمان

در بخش تاریخ پیامبران خواهد آمد.

قصهٔ شاه کاشغر ووزیراو

که گفته بود که مردبیغم نباشد(بنگرید: ۳۶۸۶)

40523 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۵۶/۶ Add: شکسته آمیز ۹ پادشاهی احمدشاه(**۱۱۷۸** ۱۷۶۴-۵ م)[دیو ۲: ۷۷۲] .

قصهٔ شاه همایون فال و دلارام .

آغاز: راویان اخبار و ناقلان اسمـار چنین روایت میکنند که درزمان پیشین.

40524ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۸۶۷/۳ Add : باتاریخ ۲محمدشاهی **۱۱۷۴** (۶۰ـ۱۷۵۹م) دردفتر [دیو۲:۷۶۵].

قصهٔ شیر مردان‌علی مرتضی

داستان حنفیه دختر قیصر روم و علی و فرزند آنها محمداست (بنگرید: داستان‌محمد حنفیه : ۲۸۰۶و۳۶۶۸) **آغاز:** الحمدلله... امار اویان‌اخبارو ناقلان بلاغت‌آثار گزارندگان اسرار.

40525 ـموزهٔ بریتانیا ۲۵۸۳۵/۲ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، (۶۱ ـ ۱۴۹).

قصهٔ علمشاه

40526 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۸ (۳۲۵۰ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۵۵ گ [آکیموشکین ۱: ۴۲۰] .

قصهٔ فرخ شاه

داستان فرخ شاه شاهزادهٔ ختن‌است.

40527ـ موزهٔ بریتانیا۵/Or۷۰۵۶ دردفتری همراه«قصهٔبازرگان»۳۷۳۳وجز آن.

قصهٔ گل باصنوبر

40528 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۱۸/۲ Egerton : سدهٔ **۱۸** م. **آغاز :** حکایت گل باصنوبرچه کردوصنوبر با گل‌چه کرد[دیو ۲: ۷۶۴] .

قصهٔ ملک‌علی و مهربانو

داستان ملک علی پسرشاه بخاراست و مهربانو ازخاورزمین.

40529 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۰۵۶/۱ Add : شکسته آمیز، ۹ پادشاهی شاه احمد (**۱۱۷۸**ـ۱۷۶۴ م).[دیو۲:۷۷۲].

قصهٔ ممدوده وحضرت‌سلیمان

40530 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۹۲ (۳۲۵۳ ف): با تاریخ **۱۲۷۸** در دفتر،(۴۱پ‌ـ۴۸پ)[آکیموشکین۱:۴۲۱].

قصهٔ موسویه = اعجازموسوی

از معین مسکین، دربخش‌تاریخ‌پیامبران خواهد آمد.

قصهٔ نوروز شاه

از اودتچند کایته Uditchand Kāyath متخلص به‌عزیز ، به سال ۱۱۵۷ **آغاز:** تازه حکایتی غریب و نوآیین روایتی عجیب.

40531 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۰۵۸۴ Add : شکسته‌آمیزهند، سدهٔ**۱۸**م،۱۶۸گ [دیو۲: ۷۷۰] .

قلیل البضاعت

از آخوند محمدصاحب فاروقی.

در روش داستان‌سرایی‌وحکایت گویی‌ونیز انشا نویسی. عنوانهای: رقعه، لطیفه ، فالنامه دارد. **آغاز:** کتاب هذاقلیل البضاعت . الهی عاقبت بخیر باد ، جهان جهان نیایش و عالم عالم ستایش سزاوارصانعی‌که پیکر انسانی از کتم‌عدم به‌منصبهٔ ظهورآورد .

40532ـ پاکستان، گنج‌بخش۸۹۰/۷۱: نستعلیق حکومت رای فرزند منشی تیکچند ، **۱۲۸۰**، که در فهرست باحتمال تاریخ نگارش نیزدانسته شده است، ۴۴ گ ۱۲ـ۱۳س [ف ، تسبیحی۱:۳۵۹] .

قهوه‌خانهٔ شهرسورت = جنگ هفتاد ودوملت

درص ۱۷۴۷ گذشت.

ك

کارستان

ابوالبرکات منیر لاهوری فرزند ملا عبد المجید ملتانی، درگذشتهٔ ۱۰۵۴. داستان شاهزاده هرمز پادشاه افسانه‌ای مشرق زمین است. چلبی اورا با نگارندهٔ شرفنامهٔ منیری: ۱۹۹۷، درآمیخته درست نیست. **آغاز:** ستایش گوناگون پادشاهی را سزاوار است. (نسختی از آن در س۳۵۹۳ گذشت).

بنگرید: ذریعه۹: ۱۱۱۵ (منیر) ـ فرهنگ سخنوران: ۵۷۱.

40533 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۸۷۳، ۹ منیر: نستعلیق گل محمد فرزند جان محمد، ۲ ج ۱/۴ ۷ جلوس فرخ‌سیر غازی، ۱۱۲ گ ۱۲ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۴۹].

40534 ـ **آصفیه** ۱۳۵۱ انشا: تاریخ و نشانیهای دیگر یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۵۸].

کارنامهٔ منشی

از ملک‌میکه راج، از ادیبان روزگار شاهجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷). داستان است. **آغاز:** کارنامهٔ کائنات که در ظاهر بینان جلوه گاه نور مقید است.

40535 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریر ۸۷۳، ۹ ملک: نستعلیق یکی از شاگردان نگارنده ۴ رجب ۳ احمدشاهی (= **۱۱۶۴**)، آغاز برابر نمونه، ۱۰۷ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۴۴۷].

کامروپ

Kämrup

از احمد فرزند اسلام عالمگیری، ترجمه‌ایست از سانسکریت.

40536 ـ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی: Arras ۱۱۴۸ (۱۳۴۷): نبشتهٔ **۱۱۵۰** [نسخه‌ها ۴: ۱۳۶].

کامروپ و کاملتا = قصهٔ ...

Kämrup wa Kämlatä

چند تحریر است به نثر، از همان داستان که نظم آن در س۳۰۵۳ گذشت. **آغاز:** قصه‌پردازان غرایب آثار و داستان طرازان سوانح روزگار که نخل‌بندان گلشن دانش.

40537 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۶: نوشتهٔ **۱۱۳۶**، ۱۵۸، س [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۷].

40538 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۵۶۲۳ Add: نستعلیق **۱۱۸۸** (۱۷۷۴م)، ۱۳۲ گ آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۷۶۳].

40539 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۶۳۲/۱ Add: باتاریخ **۱۱۹۲** (۱۷۷۸م) در دفتر (۱ـ ۶۸) [ریو ۲: ۸۰۳].

40540 ـ **داکا**، دانشگاه HR۶۵ (۶۴ ف): نوشتهٔ **۱۱۹۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۷ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۵۳].

40541 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۶۹۶۵ Add: باتاریخ **۱۸۱۲** م، ۳۲۸ گ [ریو ۲: ۷۶۴].

کامروپ و کاملتا

محمد مراد، در س۳۰۵۳ گذشت.

کتاب اسماعیل

به نظم، در س۳۰۵۴ گذشت.

کتاب برهت

و خلاصهٔ باب اول کتاب برهت در ذکر احوال

مهوب کهند، منجمله‌ده‌باب که مشتمل برحالات راجه‌برتهی‌راج Prīthīrāj بزبان‌سنسکریت تصیف است » از داستانـهـای پـدماواتی Papmävatī ست (بـنگرید : پدماوت : ۲۶۷۷) .

40542 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۸۳۷/۲ Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ق) (گ۱۴–۱۸) [ریو۳: ۱۰۲۹] .

کتاب سلیمان پیامبر

40543 ـ تهران، دانشگاه۱۴/۴۷۳۴: سدهٔ ۱۳، (ص۴۰۹–۴۱۲) [ف.دانشگاه۱۴: ۳۶۸۹] .

کشف الاسرار وخسف الاشرار

متن ازمسیوژرژرنلدزانگلیسی، درداستان «بوسهٔ عذرا» که سیدرجبعلی‌شاه به‌هندی‌ترجمه کرده ، وسید حسین صدرالمعالی از مترجمان دارالترجمهٔ همایونی، آنرا ازهندی به‌فارسی درمی‌آورد، و بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) میسازد. در دوجلد. جلدیکم پنجاه و سه فصل، دوم‌پنجاه وسه فصل.

40544 ـ تهران، ملی۱۰۶۱ف: نستعلیق ۱۳۱۴ ، زدین، جلد۲ ، آغاز: فصل اول‌در باب مهمانخانه، چون خسرو خاوریعنی آفتاب ضیاء گستر آهنگ‌باختر کرده، درتپه‌های مغربی ۲۶۲ گ ۱۹ س[ف. ملی۳: ۸۰۲].

40545 ـ تهران، ملی۱۰۵۴ف: نستعلیق ۲۰ ج۱/۱۳۱۴، که فهرست‌نگار آنرا تاریخ نگارش نیزمیداند . جلد ۱ ، آغاز: داستان ما ازماه ژوئیه سال هزاروچهارصدو وسی‌وپنج میلادی‌مقارن اواسط‌تابستان‌شروع‌میشود، ۲۴۰ گ ۱۹س [ف.ملی ۳: ۷۲] .

کلیله ودمنه

درص ۳۵۹۶ گذشت.

کشن باس

ازکشنداس‌باسدیو Kishndäs Bäsdev متوطن درصوبهٔ لاهور. همان‌داستان«سنگهاسن بتیسی:۳۷۲۳»است، به‌نظم. آغاز: حمدخداوند سرایم‌نخست ــ تا شوداین‌نامه‌بنامش‌درست.

40546 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۶۵۳ Add : ع۱/(۱۱۹۸=۱۷۸۴م) ، ۳۰ گ [ریو۲: ۷۶۳] .

40547 ـ موزهٔ بریتانیا ۵۶۵۲ Add : نستعلیق‌سدهٔ ۱۸ م، ۱۴۰ گ[ریو۲: ۷۶۳] .

گ

گربه نامه = گربه و موش = موش و گربه

به‌نظم، درص۳۰۶۵ و ۳۲۴۷ گذشت.

گرگ و روباه

بنگرید: گرگ‌وروباه‌دربخش‌منظومه‌ها: ۳۰۶۶ .

40548 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۶۰ (۱۰۶۶ ف) : در مجموعهٔ حکایتها نوشتهٔ ۱۲۰۹ [ف . آکیموشکین ۱: ۱۵۶].

40549 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف): در مجموعه حکایتها، (۷۵۷ر)، [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲۹].

گل بکاولی
Gul-i-Bakawali

ازشیخ عزت‌الله بنگالی. پس‌از۱۱۳۴.
آغاز: زینت دیباجهٔ سخن بنام سخن آفرین که قفل گنجینهٔ دلها بمفتاح.

40550 ـ **داکا**، دانشگاه HR ۶۶ (۴۶ف): نوشتهٔ شوال **۱۲۰۲**، آغاز برابر نمونه، ۸۸ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۰].

40551 ـ **داکا**، دانشگاه DU ۴۴ (۳۹ف): شکستهٔ سید احمد علی، **۱۲۴۹**، ۹۴ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۴۱].

40552ـ **داکا**، دانشگاه DU ۱۱۲ (۴۷ف): شکسته، بی‌تاریخ، ۱۰۸ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۴۱].

گلریز

از ضیاءالدین نخشبی. که‌یاد او در«طوطی نامه: ۳۷۲۹» گذشت.

40553 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۱۳۶ (۳۵۳۸ ف): نوشتهٔ **۱۰۰۴**، ۱۱۸ گ [آکیموشکین ۱: ۴۶۴].

گلستان ارم

40554 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۶۵ (۳۲۴۳ف): بی‌تاریخ، [آکیموشکین ۱: ۴۱۹].

گشایش نامه

از خواجه راجکرن Räjkaran چند داستان‌است، نگاشتهٔ ۱۱۰۰ق. (بنگرید: خورشید و روشن ضمیر: ۳۶۸۵). **آغاز:** قربان آن‌قادری چون‌که فضای افلاك را با این همه نقوش متلون منقش‌نمود.

40555 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۹ Add: نستعلیق‌رمضان **۱۲۴۳** (۱۸۲۸م)، نسخه‌دیباجه‌ندارد، وشش‌داستان‌رادارد، ۱۰۰ گ [ریو۲: ۷۶۷].

40556 ـ **داکا**، دانشگاه DU ۲۲۷ (۶۰ ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، نسخه هفت داستان دارد، ۴۴ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۴۹].

گلشن انبساط

ازمحزون‌اسدآبادی، میرزالطف‌الله‌فرزند حسین مستوفی فرزند حبیب‌الله، خواهر زادهٔ سید جمال‌الدین اسدآبادی (افغانی). بنام فتحعلی‌شاه(۱۲۱۲ـ۱۲۵۰). داستان نگارستان چین است وافسانهٔ شاهزاده فیروز پسر پادشاه خطا ومهرتاج دخترپادشاه چین، به‌نظم و نثر.
آغاز: بدایع افکار سخن وصنایع‌ابکار ناطقهٔ شکر شکن افصح روایات ... اما بعد، رتبت چهرهٔ دیباجهٔ سخن اوصاف.

بنگرید: ذریعه۹: ۹۷۵ و۱۸: ۲۲۴ـ فرهنگ سخنوران: ۵۱۷.

40557 ـ **تهران**، ملك۴/۵۴۲۲: شکسته نستعلیق‌نگارنده، رجب**۱۲۲۷** (۱۰۵ر ـ ۱۲۲ر) [رؤیت].

گلشن خیال = خواب وخیال

ازمیرزاطاهر نصرآبادی، نگارندهٔ«تذکرهٔ نصرآبادی»، زاده‌پیرامن۱۰۲۷. داستانیست عشقی ووصف یك‌رؤیا، به‌نثر و نظم. **آغاز:** بنام گلشن آرای‌خیالات ـ که ازنفیش‌بیرون میآید اثبات... بعد از حمد قادر مختار ونعت سید ابرار.

بنگرید : ذریعه۹: ۶۴۳ و ۱۸: ۲۲۶.

40558ـ **تهران**، ملك ۴۶۷۱/۱۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، دره گنج معانی» (۱۵۹ر ـ ۱۶۱پ) بنام **گلشن خیال** است، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

40559ـ **تهران**، دانشگاه۱۲/ ۲۴۶۵: نستعلیق نزدیك**۱۱۰۴**(ص۱۱۶ـ۱۲۵)درفهرست بنام**گلشن‌خیال**آمده است [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۱۵] .

40560ـ **تهران**، دانشگاه ۴۴۹۰:در جنگ مؤرخ **۱۱۱۳** (ص۶ـ۷) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۳۷] .

40561 ـ **تهران**، دانشگاه۶/ ۲۶۱۹: نستعلیق نزدیك**۱۱۴۰**(ص۴۶۲-۴۶۷)درفهرست بنام **گلشن خیالات** آمده ، آغاز برابر نمونه. [ف. دانشگاه۹: ۱۴۸۹].

40562ـ **تبریز**، ملی ۳۰۴۶/۸: در جنگ مؤرخ **۱۰۶۷**تا **۱۱۴۸** [ف . ملی ۱ : ۳۷۵] .

40563ـ **تهران**، مجلس ۲۶۶۶/۲ : شکسته نستعلیق فضل‌الله**۱۱۷۱**(ص۳۹۸دفتر)، آغاز برابر نمونه(ص۱۰۴ـ۱۱۲) [ف.مجلس ۸: ۴۲۵] .

40564 ـ **تهران** ، ملك ۴۷۱۹/۹ : نزدیك **۱۱۹۳** ، (۲۰ر۲۱ر)آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

40565ـ**داکا**، دانشگاه۱۶ DU(۳۵۴ ف) : سدهٔ **۱۸**م، (۳۵رـ۳۸پ)، بنام**خواب و خیال** یاد شده است،آغازبرابر نمونه[ف. حبیب‌الله ۱ : ۳۸۷] .

40566 ـ **تهران**،مهدی‌بیانی: نستعلیق جلی‌متوسط ، محمودفرزندمحمدکاظم‌اصفهانی، در**۱۲۴۷**،ضمن‌منشآت‌دیگر ازمحمدطاهروحید قزوینی‌وبنام**خیال و خواب**آمده‌است[نسخه‌ها ۲: ۴۸] .

40567 ـ **مشهد**،رضوی۲۴۴ ادبیات: نستعلیق ازسدهٔ **۱۳**، ناتمام . دریك جنگ [ف. رضوی ۷: ۲۸۱] .

40568ـ **تهران**، دانشگاه۶/۵۳۵۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۲۱۳] .

ل

لطایف وظرایف

ازسیدحسین‌فرزندسیدمحسن‌فیروزکوهی، حکایتهاییست‌باعنوان: لطیفه، لطیفه که‌درتهران آدینهٔ۲۱ج۲/۱۲۸۴ بانجام‌رسانده‌است. **آغاز:** ستایش مرخداوندی را سزاست کـه بنی نوع انسانرا از جمیع موجـودات لباس برتـری پوشانید .

بنگرید: ذریعه۱۸: ۳۲۴.

40569ـ **تهران**، دانشگاه۱/۴۴۵۶: شکسته نستعلیق سیدحسین فرزند سید مـحسن خان فیروزکوهی، تهران۲۱ج ۲/**۱۲۸۵** (۲پ‌ـ۵۲ر و۹۱پ ـ۹۳ر) [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۴۱۳] .

لطایف وظرایف

ناشناخته، درنه فصل: ۱ـ درادب ومروت پادشاهان وامیران نامدار ، و در یافتن دروغ گویان‌وپیدان‌کردن‌دزدان ۲ـ درحکایات فرج بعد ازشدت ۳ـ حکایتهای متفرقه۴ـ در ذکر

قراست قاضیان و احکام برگزیدهٔ منجمان و بعضی‌ازلطایف۵- درحکایات‌عجیب‌ازعلوم‌غریبهٔ ترکان صحرانشین و احشامیان‌شانه‌بین‌اگرچه احکام ایشان درنزد اهل‌دانش دور ازکار است ۶- حکایات زنان عاقله۷- احوال‌درویشان و سخنان‌بارتبهٔ‌دیوانگان‌بافراست وطفلان‌دانشمند ۸- در سخنان ساده لوحان وکارهای دزدان۹- ذکرسخنان کران و کوران ولطایف آنها.

درنمای نسخهٔ۶۲۸۱ ملك که در دیباچه افتادگی دارد بخط تازه‌تری آمده که از ویس (اویس) بیك است.

بنگرید:ذریعه ۱۸: ۳۲۴.

40570 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۸۱/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (۴۳ر-۱۵۰ر) ، آغاز در دیباچه افتاده ، باتملك‌فریدون‌میرزا پسر بهمن میرزا پسر فتحعلی شاه در۱۲۷۱ [رؤیت] .

لطایف وظرایف

ناشناخته .

40571 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۰۹۴۵ Or : نوشتهٔ **۱۱۷۰** [نسخه‌ها۴: ۶۷۲].

لطایف وظرایف

کاشفی، درص۳۶۱۹ گذشت.

لمعة السراج لحضرة التاج

ازنگارنده‌ای شیعی، که‌درده‌باب‌بنام‌کریم فرزند محمدفرزند عبدالکریم،شاهزادهٔورارود خراسان ، در سمرقند نگاشته است . بختیار نامه است وددنبال آن داستانهایی از یحیی- برمکی وسلیم‌جوهری‌وزین‌الاصنام‌وابوالفوارس ملاح و خواجهٔ بازرگان وخالد ومرد حجام.

بکوشش آقای محمد روشن با مقابله‌باسه نسخهٔ : لیدن ، بادلیان، اکسفورد وپیشگفتار وفهرست واژه‌هاوآیتهاوامثال‌وسروده‌هابتازگی چاپ شده است .

40572 ـ **اکسفورد**، بادلیان۴۷۶اوزلی ۲۳۱: تاریخ یاد نشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۵۱ هست [فیلمها: ۱۷۶] .

م

مجمع الحکایات

از اخی‌سهیم القانونی.

40573 ـ **تهران**،دانشگاه۲۹۷۸/۲۲: درجنگ رفیع‌حسینی، سدهٔ **۱۱** ، (ص ۱۶۸- ۱۶۹) [ف. دانشگاه۱۰: ۱۸۸۶].

مجموعه حکایات

از محمدصالح فرزند جلال‌الدین‌محمد کاشانی، بسال۱۲۰۵ ساخته‌است.

40574 ـ **آصفیه** ۲۳۵ قصص : نوشتهٔ پیرامن**۱۱۰۰**[ف. آصفیه ۴: ۵۳۰] .

مجموعه حکایات

ازمحمد کاظم فرزند میرك حسین مظفری سجاوندی، متخلص به‌حبی. «حکایات عجیب و غریب» است. **آغاز:** بنام خالق دانای رزاق - معلق‌آفرین چرخ نطاق .

40575 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۷ ، Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۳۲۰گ [ریو ۲ : ۷۵۹] .

مجموعه حکایات

داستانهاییست صوفیانه ۱ - اندر خوردن

حلال ونگاه داشتن قوت خویش ۲ـ درریاضت و نفس راقهر کردن ۳ـ اندررنج بـردن و جهد کردن برطاعت خدا ۴ـ اندر ترسیدن ازخدای ۵ ـ اندر نگاه داشتن زبان ۶ ـ اندر حکایات تایبان وسبب توبهٔ ایشان ۷ـ اندر کرامات اولیای خدای ۸ـ اندردعا که کردند ودروقت مستجاب شد ۹ـ اندرصدق اولیا وخبردادن بریکدیگر ۱۰ ـ اندر توکل برخدای... ۱۱ـ سخا، ۱۲ـ ورع امرا ۱۳ ـ زهدنسا ۱۴ـ کرامات طبیبان ۱۵ ـ کرامات اکابر ۱۶ـ کرامات فقرا ۱۷ ـ اعانت خدا متحیران‌را ۱۸ـ اوقات‌اولیا ۱۹ـ خوابها ۲۰ ـ پراکنده. **آغاز:** حمدله. عاقبة. و ستایش مرخدایرا که آفریدگار جهانست و آفریدگار همهٔ جانوران است.

40576 ـ **موزهٔ بریتانیا** (۳۹۳) Or ۳۲۰۷: نسخ سدهٔ **۱۳**م، ۱۵۳ گ [ریو، ذیل: ۲۴۸].

مجموعه حکایات

40577ـ**موزهٔ بریتانیا** Add۷۰۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۴۰ گ. مجموعه داستانی است برای سرگرمی. **آغاز:** پادشاهی ازشخصی پرسید که علم تیراندازی میدانی؟ [ریو ۲: ۷۷۲].

محرم راز

از بهرام فـرزند علیمردان بهادر طوغ ارسلان‌خان. مجموعه داستـان و سرگـرمی (شوخی)ست. **آغاز:** الهی آنچه میزان طبع سنجد همه‌اسم است.

40578ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۲۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۸۷ گ [ریو۲: ۷۶۷].

شمس وقهقهه = محبوب‌القلوب= محفل آرا

میرزا برخوردار، که درص ۱۳۶۵ یادشده است. حکایتهایی‌ست اخلاقی‌عرفانی، باتحریرهای گوناگون.

دوازده‌نسخهٔ آن درص ۱۳۶۵ـ۱۳۶۶ یاد شده است، اینک نسخه‌هایی‌دیگر:

40579 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۶۱۹ Add : نستعلیق ج ۱/**۱۲۱۵** (۱۸۰۰م)، ۳۴۲ گ [ریو۲: ۷۶۷].

40580 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۳۷۰ Or : شکسته آمیز میرزا محمدرحیم، ذیقعدهٔ **۱۲۲۰** (۱۸۰۶م) درفهرست بنام **محبوب القلوب** یادشده، ۴۵۰ گ [ریو ۲ :۷۶۸].

40581ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۶ ، ۸۷۳ برخو : نستعلیق شکستهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۴۹**، ۱۶۹ گ ۲۵س[منظور احسن عباسی ۱ :۵۳۳].

40582 ـ **تهران** ، ملك‌الشعراء بهار ۲۱۱(مجلس؟) : نستعلیق منظر علـی اصغر مازندرانی، ۱۶ع/**۱۲۴۶**، دررشت برای حاجی عبدالوهاب. درفهرست بنام **محفل آرا** یاحکایت رعنا و زیبا یـاد شده است. [نسخـه‌ها ۵ : ۶۷۰]گویا به‌مجلس منتقل‌شده‌است.

40583 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم C ۶۷۱: نوشتهٔ **۱۲۸۷** درفهرست‌بنام **محبوب القلوب**است، ۳۱۷ گ[آکیموشکین ۱: ۵۳۲].

40584 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم B ۴۴۹۵ (۹۱ذیل) : نوشتهٔ **۱۲۹۷**، (۴۱پ ۱۵۱پ)[آکیموشکین ۱ :۶۳۱].

40585 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۴۴ فهرست نشده : نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز دردیباچه وانجام درپایان باب چهارم افتاده است. دریك‌مقدمه و چهار باب‌ویك‌خاتمه‌است. مقدمه درچهارمقالت: ۱ـ آداب کدخدایی که باعث آبادی خانه‌است ۲ـ آداب تربیت‌فرزند ۳ـ درفواید ضیافت ۴ـ

در شکر گزاری ازنعمتها . باب یکم درآداب تواضع و شرم.دوم درحسن‌خلق‌وآزارنرساندن سوم در تحصل رفیق مناسب و دوری از سفله. چهارم درفوایدقناعت ونتایج همت ومذمت‌بخل و حسد . خاتمه راندارد ، ۲۹۱ گ ۲۵ س [رؤیت] .

40586 ـ **مدینه**، عارف حکمة۵۹۴: تاریخ یادنشده درفهرست‌بنام**محفل آرا**یادشده است ، ۵۸ گ[نسخه‌ها۵: ۴۷۹].

محمد حنفیه = جنگنامه

درص۳۶۶۸ گذشت .

محمود و ایاز = داستان ...

40587 ـ **پاریس**، ملی ۱۷۸۷ .P. S : نستعلیق رجب **۱۱۰۴**، ۳۲۸ گ ۱۴ س. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۷ هست [فیلمها : ۸۲] .

مختار نامه

دربخش تاریخ‌اسلام خواهدآمد.

مسرن نامه

داستان‌عزیز شاه ومسعودشاه است .

40588 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۴۸۴ (Add ۷۱): نستعلیق،پایان ع ۱/**۱۲۰۶** : زهجرت ده ودوصدبودوشش ـ که‌تحریر گردید این‌قصهٔ خوش.فیلم‌آن دردانشگاه شمارهٔ۱۲۴۳ هست [فیلمها: ۱۹۴] .

مسیب نامه

از ابوطاهر فرزند اسماعیل فرزند موسی طرطوسی(بنگرید:۳۶۸۵). **آغاز:**الحمدلله.. اما بعد،ابوطاهر بن اسماعیل‌بن‌موسی‌طرطوسی

40589 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۱۱ peII ۱۳۳۴ (۴۴ ف) : شکسته آمیز عبدالوهاب ، ۲۸ذیقعدهٔ **۱۲۶۸**، ۱۲۹ گ۱۹ س[ف‌عبدالله ۱: ۳۱] .

مسیب نامه

ازمحمد بقای‌وارس. همان‌حماسهٔ‌دینی‌ست به‌نثر .

40590 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۲۱۲ (۴۰۹۰ف): تاریخ‌یادنشده، ۲۱۲ گ [آکیموشکین ۱: ۵۴۸] .

مسیب نامه

40591 ـ **بادلیان** ۲۵۲۳: تاریخ یاد نشده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۴۵ هست [فیلمها: ۱۹۵] .

معراج نامه

داستان مذهبی.

40592 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۱۹۷۷ (۴۱۵۰ف) : بی‌تاریخ ، (۷۵پ ـ ۸۴پ) .

40593 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۹۲۴ (۴۱۵۱ف) : بی‌تاریخ ، (۴۸ر ـ ۵۷پ) .

40594 ـ **لنین‌گراد**،اکادمی علوم C۱۳۷۸ (۴۱۵۲ف): بی‌تاریخ، (۱پ ـ ۲۳ر) [آکیموشکین۱: ۵۵۵] .

مرز نامه = خورشیدنامه =

بوستان‌خیال

از میرمحمد تقی جعفری حسینی احمدآبادی، متخلص به‌خیال، در گذشتهٔ ۱۱۷۳ق ، و شاگردمحمدافضل ثابت‌بدخشانی(که‌یاداودر «دیوان‌ثابت: ۲۲۶۱» گذشت). بوستان خیال‌او درچندجلدوچندبخش‌است، بخشهاعنوان گلستان

گلزار و بهار را دارد. وخود گوید داستانی‌ست آمیخته باتاریخ‌وحقیقت‌بخش‌یکم‌بنام«معز نامه» است،درچند دفتر به‌نثروآمیخته به‌نظم، برخی‌از سروده‌ها عنوان‌لمؤلفه‌دارد، داستان را بنام‌محمد پادشاه (۱۱۳۱ق-۱۱۶۱ق)ونواب‌محمداسحاق بهادرساخته است، ودر داستان معزالدین و صاحبقران‌اکبر است،درپایان«معز نامه»وعده‌میدهد که «بوستان خیال» راباداستان«خورشیدنامه» دنبال‌کند ودرپایان خورشیدنامه [نسخهٔ‌دیوان هند] وعده میدهد که احوال صاحبقران‌اعظم وصاحبقران اصغر را در دفتر دیگر دنبال کند .

بنگرید، فرهنگ‌سخنوران: ۱۹۹- ریو۲: ۷۷۰ (بوستان خیال).

40595ـ **تهران**، مجلس۱۴۰۹۲ فهرست نشده: نستعلیق‌خوش، با تاریخ **۱۱۶۴** درپایان، زرین، دوبخش‌معز نامه‌است. اندازه‌رحلی‌بزرگ وقطور. **آغاز:** بخش‌یکم-حمدی‌که اگر تمام دریاهای روی‌زمین‌مرکب‌شود وجمیع شاخهای درختان ... اماراویان خردپرورو ناقلان‌سخن گستر... داستان‌در این‌بخش‌باعنوان‌زیر آغاز میشود: بیان روان‌شدن شاهزادهٔ‌معزالدین فلك اقتدارجانب‌ملك‌ظهورستان وکتخدایی‌شاهزاده عالیشاه باناطقه روشن‌بیان ومواصلت عاشقان‌با معشوقان. **انجام** این‌بخش: واین گلذارمشتمل است بر ذکر رفتن صاحبقران به جبل‌الصفا و خطاب صاحبقران اکبر به‌جانب جبل‌اعلی... و چون به‌این مقام خواهدکشید، بهار اول از کتاب بوستان‌خیال‌باتمام خواهدرسید. **آغاز:** بخش دوم-بنام خدایی که ازمشتی خاك پدید آوردگوهر تابناك... بعدازحمد وسپاس‌حضرت ملك‌العلام ونعت... پادشاه اسلام **محمد شاه** غازی... ودعای... نواب **محمداسحاق‌بهادر** شروع دردفتر سیوم بهاردویم که **معز نامه** نام داردنموده شد... نخستین‌عنوان این‌بخش: ذکر فرستادن شاهزاده معزالدین ابوالمکارم برسم ایلچی به‌جانب شهر فردوس جبل‌اعلی‌نزدابو-عامروابوحاکم. **انجام** این‌بخش: واین گلستان مسمی به **معز نامه** گردید، امیدکه عزیز دلها گردد و گلستان دیگر چون‌به‌فرصت‌روزگار به اتمام‌رسد بنام **خورشید نامه** علم‌شهرت‌بر-افروزد. والله‌الموفق. آقای عبدالحسین‌حایری مرا به‌این نسخه‌راهنمایی کرده‌اند.

40596ـ **لندن**، دیوان‌هند۸۳۷ (۱۷۷۲): نستعلیق، **۱۲۰۲** . گلزار یکم از بهار دوم از گلشن‌یکم‌بوستان‌خیال‌است. **آغاز:** حمدی‌که اگر تمام‌دریاهای روی زمین مرکب شود ... بمانند نسخهٔ تهران‌مجلس. شماره‌های ۱۷۷۱ و۱۷۷۳ و۱۷۷۴ دیوان هند از همین‌نویسنده است، ۱۴۸ گ [اته۱: ۵۳۸] .

40597ـ **لندن**، دیوان‌هند۸۳۶ (۱۷۷۱): نستعلیق، **۱۲۰۲** (۱۷۸۷-۱۷۸۸م)، گلستان یکم (دردو گلزار) ازبهاردوم از گلشن‌یکم‌است **آغاز:** نخلبندان حدایق اخبارو گلشن‌آرایان شقایق آثار . درکلفون(پایان) آن‌آمده: گلشن اول یعنی‌دفتراول از گلستان اول‌یعنی‌جلداول (بهار دویم) از **بوستان‌خیال** است، ۳۱۹ گ [اته۱: ۵۳۹] .

40598 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۳۸ (۱۹۳۰): نستعلیق **۱۲۰۲** ، بایادداشت: دفتر سیوم از بهار دویم از جلدسیوم **معز نامه**، (گلزار دوم از گلشن سیوم ازبهاردوم-گلشن یکم) **آغاز:** بنام خدایی که ازمشتی خاك‌پدید آورد گوهر تابناك ، ۳۳۷ گ [اته ۱ : ۵۳۹] .

40599 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۳۹

(۱۷۷۰) : نستعلیق۷محرم **۱۲۰۲**، دفتریکم (جلد) ازبهار سوم (یا گلستان دوم) ازبوستان خیال است. **آغاز:** : ادای حمد و سپاس‌رب‌ـ العالمین حکیم علیم ونعت ودرودسیدالمرسلین رسول... آغاز گلستان دوم‌بهار سیوم از کتاب **بوستان** که موسوم است‌به **خورشید نامه**. اما راویان اخبار وناقلان آثار ومحدثان این حدیث شیرین‌بیان ومخبران‌این‌داستان‌رنگین. در خاتمه آمده: انشاالله تعالی‌بعد ازاین‌احوال صاحبقران اعظم وصاحبقران‌اصغر دردفتردویم مذکور کرده خواهد شد، ۳۸۸ گ [اته ۱ : ۵۳۹] .

40600 ـ لندن ، دیوان هند ۸۴۲ (۱۷۶۹) : نستعلیق، **۱۲۰۲** ، دفتردوم ، در کلفون (پایان) آن‌آمده، مسوداین‌اوراق‌رنگین سیاق مناسب‌چنان دانست، که سطر دوم ازجلد دوم ازبهار سیوم بوستان خیال که **خورشید نامه** نام‌دارد دراین‌مقام‌باتمام رساند، وجلد سیو...، ۳۳۰ گ ۱۹س [ف. اته۱: ۵۳۹].

40601ـ لندن، دیوان‌هند۸۴۳ (۱۹۲۹): نستعلیق ، **۱۲۰۲** دفترسوم (جلد)ازبهار سوم بوستان خیال است، **آغاز:** اما راویان اخبار وناقلان‌آثار روایت کرده‌اند که‌چون‌صاحبقران اکبر قصهٔ‌صاحبقران‌اعظم‌بدستان‌صحت‌رسانیده‌اند حسن عالی‌برخاست، ۲۰۵ گ۱۶ س [اته ۱ : ۵۴۱] .

40602ـ لندن، دیوان‌هند۸۴۴ (۱۷۷۵): نستعلیق، **۱۲۰۲** ، دفترچهارم (جلد) از بهار سوم‌آن است. **آغاز:** زبان انسان شمع‌انجمن وقتی تواند شد که بقدر مقدور حمد خداوند غفور... درکلفون (پایان) آن‌آمده: الحمدلله و المنه‌که جلدچهارم‌ازبهارسیوم که‌فقط براحوال صاحبقران اصغر شاهزاده بدرمنیر مشتمل‌بود به اتمام‌رسید، باقی‌احوال‌بهتر توفیق‌واحوالات دیگردرجلد دیگر... ، ۳۸۶ گ۱۹س[اته۱: ۵۴۲] .

40603 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۶۲۹۱ Add: نستعلیق‌هند، ازسدهٔ**۱۸** م ، ۳۴۹ گ [ریو ۲: ۷۷۲].

40604 ـ موزهٔ بریتانیا ۴۹۳۹ Add : نستعلیق خوب، دوبخش‌آ نست، ۴۱۵ [ریو۲: ۷۷۱] .

40605 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۴۹۳۵ Add: نستعلیق شوال (**۱۱۶۹** ـ۱۷۵۶م) ، ۴۵۲ گ. **آغاز:** دفتر دویم ازکتاب شاهنامهٔ بزرگ که مشتمل است‌براحوال ظفر مآل صاحبقران شاهزاده خورشیدتاج بخش[ریو۲: ۷۷۱] .

40606 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۶۸۹ Add: نستعلیق خوب‌هند، سدهٔ **۱۸**م ، ۲۵۳ گ **آغاز:** جلدچهارم از بهار دویم ازکتاب **بوستان خیال** که‌آنرا **معزنامه** گویند[ریو ۲: ۷۷۰] .

40607 ـ لندن ، دیوان هند ۸۳۵ (۱۹۳۲): نستعلیق، بی‌تاریخ، نخست مقدمه ، سپس بهاردوم (یا گلستان‌یکم) بوستان خیال که‌جلدسوم **بوستان خیال** است، ودرپایان‌مجلد آمده: تمام شد جلد ثالث **مهدی نامه** ، در خاتمه آمده: مناسب‌چنان نمود که مقدمهٔ بهار دوم راکه‌عبارت ازدفتر قائم‌نامه(است) دراین مقام باختتام رسانیده شروع‌در گلستان اول از بهار دویم‌ازبوستان‌خیال نماید. **آغاز:** هرگونه ستایش‌که در دل‌هرستایش‌کننده بگذرد و بر زبان اوجاری گردد ، ۱۵۲ گ [ف . اته ۱ : ۵۳۸] .

40608ـ لندن، دیوان‌هند۸۴۰ (۱۹۳۳)

نستعلیق، بی‌تاریخ، دفتر(جلد) دوم‌از بهارسوم (یا گلستان‌دوم) است. **آغاز**: بعدازسپاس‌وستایش خداوند غفور وصلاة تامیات بر سول واجب التعظیم. ... چنین گوید... که چون احوال صاحبقران اصغر درجلداول از بهارسیوم بجای مذکورشد... شروع در تحریر جلد دویم بهار سیوم نمود. و ابتدای این جلد از احوال صاحبقران اکبر شاهزاده معز الدین، ۳۶۷ گ [اته ۱: ۵۳۸]

40609 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۴۱ (۱۵۹): نستعلیق، بی‌تاریخ، سطر یکم از دفتر دوم است. **آغاز**: نیکوترین محامد وعالیترین اثنیه سزاوار جناب حضرت خالق‌البریه است که مخلوقات ارض وسما، ۳۳۸ گ ۱۶س [اته ۱: ۵۳۹].

40610 ـ **لندن**، دیوان هند ۸۴۵ (۱۹۳۱): نستعلیق، دفترپنجم(جلد۵) از بهار سوم تاپایان جلدسیزدهم از بوستان خیال است. **آغاز**: بعد ازحمد وثنای حضرت کریم کارساز بنده‌نواز، خداوند جهان. در کلفون آمده: تمام شد جلدسیزدهم **بوستان خیال**، ۳۹۳ گ ۱۶ س [اته ۱: ۵۴۲].

مفتاح الاکبر

از افسانه‌های کهن هندی، ترجمه از سید مظفرفرزند هاشم حسینی، از منشیان روزگار اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴). **آغاز**: حمدبیقیاس پادشاهی که وجود اعیان را ازمخزن غیب کنت کنزاً.

40611 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ج ۸۲۱۰، ۸۷۳سنکه‌ـمظ: نستعلیق **۱۱۱۰**، درلاهور، ۵۷ گ ۱۸س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۱۹].

مفتاح الامرا

جعفر فرزند حسن حسینی الکسبی، در سه فصل وهرفصل درحکایتهای کوتاه از فارسی وعربی گرفته و گردآورده‌است، دراینکه‌پادشاه باید باامیران‌وزیران‌مشورت کند.

40612 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۴۹۸ (۴۱۷۰ف): نوشتهٔ **۱۲۰۵**، (۱۴۱ر-۱۶۴پ) [آکیموشکین ۱: ۵۵۷].

مفرح القلوب

از تاج (تاج‌الدین فرزند) معین‌ملکی. ترجمه‌ای‌ست ازهتوپدیس. **آغاز**: حمد وسپاس بیقیاس مرحضرت‌شاهی‌راکـه ازجمله بندگان خویش.

40613 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۸۳۳ Add: نستعلیق، ج ۲/**۱۱۹۵** (۱۷۸۱م)، آغاز برابر نمونه، ۹۷ گ ۹ س [ریو۲: ۷۵۷].

40614 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۳۰: نوشتهٔ میر ثابت علی، **۱۲۰۷**، ۱۴۳ ص [ف.سرفراز علی: ۸۸].

ملاجعفری خروس باز

از محمد حسن، سرگذشت و داستانهای منسوب به‌ملاجعفرجانماز دار مجلسی‌ست، که ازخلال‌داستانها وشوخیهای زیادی‌که باونسبت میدهند زیرکی ملا جعفری آشکار می‌گردد [عبدالله انوار].

آغاز، ملاجعفری خروس‌باز از مشاهیر اهل اصفهان‌ورنودآن سامان‌وازاصحاب‌اشهر العلماء والمحدثین... آخوند ملامحمد باقر مجلسی.

40615 ـ **تهران**، ملی ۴۲۸ ف: شکسته نستعلیق خوش، ۷ع۲/**۱۳۰۵**، ۸ گ ۹ س [ف ملی ۱: ۴۰۸].

ملاحت مقال

ازدلپت رای مخاطب به راودلپت سنگه
Dalpat Rai entitled Räo Dalpat
ازسدهٔ دوازدهم هند، داستانهای تاریخی ولطایف است . آغاز، ملاحت مقال ازمدح ممدوحی ست که جلوه اش .

40616 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۲۸ Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، ۱۷۵ گ ۱۰ س [ریو ۳:۵ ۱۰۰۰].

منتخب التماثیل

ازعلی اکبر فرزند عبدالعلی کرمانی، که ازمیهن خودبه شهر کرمانشاه افتاده ،ودرهنگام بیکاری به گرد آوری و نگارش « منتخب نورالعیون» واین کتاب که ازپند وموعظه خالی نیست می پرداخته است [دیباجه]. در داستانها و افسانه های مذهبی و تاریخی، درکرمانشاه بسال ۱۲۶۹ ق ساخته است . (بنگرید منتخب نورالعیون: ۹۹۶). آغاز:سپاس بیحدوستایش بیعدد، بیمثلی را سزاست .

40617 ـ تهران ، دانشگاه ۸۹۸ (یا۸۸۹) : نوشتهٔ نگارنده ، ۱۲۶۹ ، همراه «منتخب نورالعیون : 9156» او (گ ۱۱۴- ۱۷۶) [ف . دانشگاه ۲ : ۲۶۵] .

منتخب الحکایات

گویاازمحمد حسین فرزندمیرزاعبدالصمد قاضی رضوی همدانی (که سفرنامهٔ او دربخش سفرنامه‌هاخواهدآمد) بیست‌وپنج داستان است.

40618 ـ همدان، آقای قاسم برنا : همراه «سفرنامهٔ » همان همدانی و نوشتهٔ همو ۱۳۰۷ [نسخه‌ها ۵ : ۳۷۸] .

موسی نامه

داستان‌حضرت‌موسی‌وکوه‌طوراست، دلچسب.

40619 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۵۸ : تاریخ ونشانی بیشتریادنشده [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۲۷۶]. وداستانهایی‌دربارهٔ حضرت موسی‌دربخش تاریخ‌پیامبران‌خواهدآمد.

موش و گربه

داستان موش و گربه و گرفتن گربه موش را ومکر کردن موش مر گربه را و خود را ازدست‌اورهانیدن. با چند تحریر. (بنگرید: جواهرالعقول : ۳۶۷۲) .

40620 ـ مشهد، رضوی ۱۹۱ تاریخ (۴۲۶۷) : سدهٔ ۱۲، در «جامع الحکایات» گردآمدهٔ سدهٔ ۱۱ ، (ص ۷۵۳-۷۶۱) [ف . رضوی ۷:۷۴] .

40621 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۲۱۸۰ (۱۰۶۸ف) : درمجموعه داستانها، (۱۹۰ پ) [ف .آکیموشکین ۱:۱۵۷].

40622 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۲۴۱۹ (۱۰۷۳ ف) : در مجموعه ۱۰ داستان نوشتهٔ ۱۲۹۵ ، (۲۱۸پ) [ف . آکیموشکین ۱:۱۶۰].

موش و گربه،گربه وموش

به نظم درص ۳۰۶۵ و ۳۲۴۷ گذشت .

مهابهارات = بهگوت‌گیتا= گیتا
BHAGVADGeeTA

مهابهاراتا یکی از بزرگترین مجموعه داستانهای‌کهن هند وآرایی‌ست ، وزمینهٔ‌اصلی آن جنگ جانشینی میان « کوراواس » و «پانداواس » دو عموزاده از دودمانهای شاهان هند وآرایی‌بنام دودمان «ماه» است .

بنگرید:هنرومردم ش۹۶و۹۷ گفتار آقای

مهدی غروی دربارهٔ افسانه های عشقی هند و اروپایی ص ۶۰.

ترجمه‌بدستوراکبرپادشاه(۹۶۳-۱۰۱۴) بکوشش گروهی،ازدانشمندان : ملا عبدالقادر بدیوانی ، نقیب خان ، ملاشیر ،محمدسلطان، که در۹۹۰ (۱۵۸۲م) بدان آغاز و در ۹۹۵ (۱۵۸۷م) به انجام رسانده اند ، با دیباچهٔ ابوالفضل علامی فرزند مبارك (۹۵۷ ـ کشتهٔ ۱۰۱۱).ودربرخی ازنسخه‌ها ترجمه از همین ابوالفضل‌دانسته شده است.

40623 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۶۵۱ Add : نستعلیق ۲۵ پادشاهی محمد شاهی **۱۱۵۵** (۱۷۴۲م) در آن آمده : این نسخه گیتا که در انکشاف سرایر قدرت ذوالجلال ... باجازت سلطان عادل ... جلال الـدین محمد اکبر پادشاه ... شیخ **ابوالفضل** از زبان سهنسکرت ترجمه ... ایراجه دهراشت ازعنایت وبرکت سپاس برحقیقت این خواص‌و کنه‌این منافع مطلع گشتم بلکه بچشم نیزدیدم که پسران تیره رای، ۴۷ گ [ریو۱:۵۹].

40624 موزهٔ بریتانیا ، ۷۶۷۶ Add : شکسته ، ۱۸۲۲ ب (**۱۷۶۵**م) ، بنام‌گیتا .**آغاز** :کتاب بزبان فارسی تصنیف شیخ ابوالفضل علامی ازکتاب مهابهارته ازفن ششم که آنرا بهکهم پرب گویند ،سریکرشن جیووارجن سنباد . دهرت راشتر گفت که کورکهیت که مزرعهٔ نیکوکاری‌ست مردم‌من وجماعت پاندوان‌هنگامی‌که بقصدکارزاررو برو شدند بچه‌کار مشغول گشتند ، ۵۵ گ ۱۵ س [ریو۱:۵۹] .

40625 ـ بادلیان، D ۷۴ : نستعلیق تاریخ یاد نشده ، ۳۱۵ گ ۱۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۱۵ هست.

40626 ـ **لندن** ، دیوان هند . چاپ جیپور در۱۹۰۸م. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۷۶۶ هست.درفهرست:ترجمهٔ ابوالفیض‌فرزند مبارك فیضی یاد شده است [فیلمها : ۲۴] .

مها بهارات

ازطاهرمحمد فرزند عماد الدین‌شیرازی، تحریری دیگر ازهمان افسانه است، بادوتاریخ ۱۰۱۵ ق و۱۰۱۱ ق .

آغاز : شکر وسپاس خداوندی را که بقدرت کامله .

40627 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۰۱۶/۲ Or : با تاریخ **۱۱۳۶** (۱۷۲۴م) در دفتر، (گ ۹۲-۱۲۳) [ریو۳ : ۱۰۴۳].

مها بهارات

تحریرهایی‌ست از همان افسانهٔ عرفانی هندی .

40628 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۶۴۲- Adb ۵۶۴۱ : ذیحجهٔ **۱۰۰۷** (۱۵۹۹م) ، ۳۸۰+۴۸۱گ [ریو۱: ۵۸] .

40629 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۶۰۷ Add : نستعلیق رجب**۱۱۱۰** ق (۱۶۹۹م) ، **دسم اسکند از شری‌بهاکوت مهاپران** است، نوشتهٔ رام کرشن فرزند پرتاپ سنکه دهوسر، ۱۳۹ گ ۱۹س [ریو۱ :۵۹] .

40630 ـ **داکا**، دانشگاه ۲۷۹ DU (۲۷۹ ف) : با تاریخ ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۲۷** (۱۷۱۵م) .**آغاز**: داویان اخبار هندوستان درکتب خود چنین نوشته‌اند ، ۱۱۹ گ .

40631 ـ **داکا** ، دانشگاه ۴۰۹ DU (۲۸۰ ف) : نستعلیق شکسته آمیز ، **۱۱۶۳** (۱۷۴۹م) ، ازپروا (بخش) چهارم است تا

یازدهم. **آغاز** : سرگیتانامه ، مهابهارته ، که آنرا بیراته پرب گویند . راویان اخبارچنین گویندکه پدرراجه جد هشتر بصورت جهچیه ظاهر گشت، ۲۸۷ گ[ف . حبیب الله ۱: ۲۷۸-۲۷۶] .

40632 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۶۵۰ Add : شکسته‌آمیزهند ، سدهٔ **۱۸**م، **آغاز**: ادهیای اول کیفیت سری کرشن ورام هنگامی که راجه پریجهت نه دفتر از جمله دوازده جراید سری بهاکوت شنیده متعجب و مباهی گردید ازکوسایین سکدیو پرسید ، ۲۲۰ گ ۱۲ س [دیو۱: ۶۰].

40633 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۱۲۲ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، **آغاز**: نام نهاده درکیرش ضیافت و جشن عالی داده از نطفه او باسم راجه سودیب از آن باسم راجه بیجی ، ۴۸ گ ۱۷س [دیو۱: ۶۰].

40634ـ **تهران**، مجلس۷۴۳۵فهرست نشده : نستعلیق نزدیك به نسخ سدهٔ **۱۳-۱۲**، آغاز وانجام افتاده ، ۶۹۶ گ [رؤیت] عکس آن نزدآقای جلال نایینی‌ست‌برای چاپ آماده میکنند .

40635 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۰۳۶ Add : نوشتهٔ **۱۷۹۸** م ، ۲۰۶ گ .

40636 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۷۳ Add : نستعلیق ، سدهٔ **۱۸** م، ۸۰ گ ۱۲س، **آغاز** : جنمیجی گفت بزرگان من‌که ازترس جرجودهن .

40637ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۷۰ Add : شکستهٔ هند ، ج ۲ **۱۲۱۸/۲** و صفر **۱۲۱۹** (۴ - ۱۸۰۳ م) ، ۲۸۳ گ ۲۹ س [دیو۱: ۵۸].

مهابهارات = بهگوت‌گیتا

با عنوانهای فن

آغاز : ای مژده هزار عالم از شوق تو مست ـ سردرره جستجوی و جان بر کف دست

40638 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج ۵۶ ، ۲۹۴ مها‌ـ شمید : نستعلیق عنایت الله قریشی ، ۱۵ رجب **۱۰۶۶** ، فن چهاردهم ، ۲۴۳ گ .

40639 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج ۵۶ ، ۲۹۴ مها‌ـشانت :شکسته، دوحصه : یکم ۹ رمضان ۵ جلوس محمد شاهی **۱۱۳۵** ، دوم ۲۵ ذیحجهٔ همانسال در لاهور ، ۲۰۴+۱۰۱ گ ،

40640 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج۵۶، ۲۹۴ مها ـ انساسن: نستعلیق شکستهٔ مولراج فرزند بهگوان داس ، ۲۰ ج **۱۱۳۶/۲**، ۱۲۱ گ .

40641-42 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Add ۵۶۳۸ - ۵۶۴۰ : با تاریخهای : ع۱۶/**۱۱۷۵** وع۱۶/**۱۱۷۷**، ۴۱۳+۳۷۱+ ۴۰۰ گ [دیو۱ :۵۷] .

40643 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۵۶ ، ۲۹۴مها (۲) : نوشتهٔپنجشنبه **۱۲۳۹**، ۲۶۲ گ .

40644-45 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ج ۵۶ ، ۲۹۴ مها : نستعلیق،۲جلد، یکم ۳۱ گ ، دوم ۲۴۰ گ [منظور احسن عباسی : ۳۸-۴۴] .

مهابهارات

ازپریم(بنگرید : تاریخ‌مهابهارات) .

40646 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۶۴ : تاریخ یاد نشده ، گزیدهٔ آنست ، ۱۷۶ س .

40647ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو

۴ ق ف ۶۵ : تاریخ یاد نشده (ص۹۴-۲۵۰) [ف . سرفراز علی : ۱۰۳] .

مها بهارات = بهگوت گیتا

Mahābhārāta

از دارا شکوه ، (که یاد او در «حسنات العارفین : ۱۱۲۵» گذشت) . ترجمه‌ای‌ست از سانسکریت ، ترجمۀ فارسی سنگ **Sona** یا گفتگوی کریشنا و آرجونا و داستان جنگ ارجن است با جرجودهن ، درهشت ادهیاء .

40648 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۳۵۸: شکسته نستعلیق محرم/**۱۰۸۳**، ۶۱۴ گ . فیلم آن در دانشگاه ش۹۵۷ هست [فیلمها : ۲۶۱].

40649 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۲۵: نستعلیق هندی ، سدۀ **۱۲** ، آغاز و انجام افتاده، نام نگارنده درفهرست نیامده است ، گویا همین نگاشته باشد [نسخه‌ها ۲: ۱۳۲] .

مها پران

در ص ۱۴۳۱ گذشت .

مهذب الاخلاق

ازمحمد علی فرزند فتح‌الله فراش خلوت، ترجمه‌ایست از «سانتی کنت» درصد حکایت که بکوشش لوئی فریدل آلمانی از آلمانی بفرانسه در آمده است وسپس از آن زبان بفارسی بر گردانده شده است .

آغاز : حمد و ستایش حضرت معبودی را سزاست که بید قدرت ودست عنایت قلوب نیرۀ ارباب هوش .

40650 ـ **تهران**، ملی ۵۰۷ف: شکسته نستعلیق ع۱۴/**۱۳۰۱** ، شاید از مترجم ، ۱۳۵ گ ۹ س [ملی ۲ : ۶] .

مهر و مشتری

داستانی‌ست به نثر، از مهر و مشتری .

40651 ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۳۰ : نستعلیق **۱۲۵۴** ، ۴۴ ص ۲۳ س [ف . مجلس ۱۷: ۳۱۹] .

مهر و وفا = داستان...

در ص ۲۷۱۰ گذشت

مهر و ماه = داستان...

در ص ۲۷۱۰ ـ ۲۷۱۱ گذشت

میکا و منوهر

از مد هوداس **Mādhodās** گجراتی داستان دلباختگی میکا (مینکا) وراجه منوهر است. **آغاز**: سخن است که آدمی زاد را از حضیض حیوانی به انسانی رساند .

40652 ـ **لندن** ، دیوان هند ۸۲۴ (۱۸۵۴) : شکسته ، ۵ پادشاهی عالمگیر **۱۱۱۸**) ق ۱۷۰۶ م) ، ۱۷۸ گ ۱۵ س [اته ۱: ۵۳۴] .

ن

نادرالحکایات

از کهیم چند فرزند مهر چند، گویا از منشیان آغاز سدۀ سیزدهم هند . **آغاز** : در این ایام که بحسب آبخورد در بلدۀ سهرند (سرهند) اتفاق اقامت افتاد .

40653 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۹ ، ۸۷۳ کهیم : شکسته تاریخ یاد نشده ، ۵۶ گ ۱۶ ، ۱۸س [منظوراحسن عباسی ۱: ۵۴۶] .

ناز و نیاز

از فیاض همدانی ، حاج آقا محمد ، از معاصرین (که یاد او در « دیوان : ۲۴۷۳ » گذشت). افسانه‌ایست عرفانی. **آغاز:** هستی که عبارت‌ازپیدایی‌صرف وباعتبار ماهیت ...

40654 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۳۹/۱ ادبیات (۸۲۳۴) : نستعلیق خود نگارنده ، همراه با «دیوان»غزلهای او(ص۱ـ۲۸) ناتمام [ف . رضوی ۷ : ۷۵۸].

نسخهٔ صنوبر و گل

از اندرجیت دهیر ، از نویسندگان آغاز سدهٔ دوازدهم هند. داستانیست به نثر گرفته از افسانه های هندی ،که در۱۱۲۹ بانجام‌رسانده است : ده فزودم برای تاریخش ـ خواندمش «نسخهٔ صنوبر و گل ». (بنگرید : قصهٔ گل و صنوبر:۳۷۳۵). **آغاز:** ... بهار گلشن الفاظ ومعنی حمد وسپاس بهارپیرای کاینات .

40655 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۳،۹اند: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۹** م ، ۳۸ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۵۳۵].

نسیم الربیع

منسوب بقوام‌الدین، ترجمهٔ گزیده‌ایست ازکتاب«ربیع‌الابرار»زمخشری. نسخهٔ زیر۸۲ باب را دارد، درصورتیکه متن‌در۹۸باب است. نسخه‌ای دیگر ازآن درص۳۶۴۳ یادشده است .

40656 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۶۹ (۴۴۳۳ ف) : بی‌تاریخ ، (۳۷ پ ـ ۶۱ پ) [آکیموشکین ۱:۵۸۷].

نشوة الوداد وهدیة المعاد

ازمحمد اسماعیل فرزند محمد باقر مجد الادبای خراسانی، حکایتهاییست و از هموست: «ترجمهٔ ینابیع الموده : ۱۵۷۹». **آغاز :** و به نستعلیق و علیه التوکل والیقین یارب هین لنامن امرنا رشداً ...وبعد ، چنین‌مینگارد... محمد اسماعیل بن محمد باقر .

40657 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۱۴۷۲۰/۹ (۱۱۰ف) : با تاریخ ۱۳۲۷ ـ ۱۳۳۱ در دفتر، (گ۹۲ـ۹۵). [ف.شیروانی ۱ : ۱۴۶].

نوادر الحکایات و غرایب الروایات = بحرالنوادر

از عبدالنبی فرزند خلف ، فخرالزمانی قزوینی ، که یاد اودر « ساقینامه : ۲۸۷۹ » گذشت ، (بنگرید:طراز الاخبار:۳۵۸۵) در داستانهای شگفت پیامبران وامامان وشاهان‌و فرمانروایان . در پنج صحیفه هریك دردوازده باب ، وهرباب دردوازده حکایت . در مجلس دوم‌ازباب یکم نسخهٔ موزهٔ بریتانیاOr۱۸۷۴ مینویسد :که من این‌کتاب را درسال ۱۰۴۱ مینویسیم وبنام خداوند میسازم . پس اوتا این تاریخ زنده بوده است .**آغاز:** ستایش‌خداوند بخشنده راکه‌بازآفرید ازعدم بنده راکه‌طریق معرفتش .

بنگرید : ذریعه ۷۱۵:۹ (عزتی) ـ تذکرهٔ میخانه چاپ گلچین معانی : ۶۵۸ ـ ۷۸۳ ـ استوری ۸۱۱:۱ .

40658 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۷۴: نستعلیق ۲۰ ع ۱/**۱۲۴۱** درمدت ۲۵ روز در دارالکتابه‌نوشته‌شده‌است، آغازبرابر نسخهٔ‌حقوق زدین، ۵۰۷گ۳۱س [سپهسالار۵:۷۲۹].

40659 ـ **تهران** ،حقوق ۵۵ ب: نسخ پنجشنبه ۲۴ رجب **۱۲۸۷**، صحیفهٔ یکم ازپنج صحیفهٔ آن است . **آغاز** : باب اول صحیفهٔ نخستین در بیان حکایات نادرهٔ حفظ وحمایت

آفریدگار مر بندگان خود را ، ۲۱۷ گ ۲۷ س [ف.حقوق : ۲۲۲].

40660 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۷۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه. چهارصحیفه را دارد ، انجام افتاده ، ۱۰۶۴ س ۲۰ س [ف. مجلس ۷۵۴:۱۰] .

40661 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۷۴ Or : نستعلیق ، صفر **۱۰۵۳** (۱۶۴۳ م) در احمدآباد. **آغاز**: بنام خداوند کریم کارگشای، نخستین صفحه ازپنج صفحه است، ۴۴۴ گ ۲۲ س [ریو ۳: ۱۰۰۴].

40662 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۵۵/۱۱ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق)، بخشی ازآن است (گ ۵۱۸-۵۸۳) [ریو ۳ : ۱۰۲۰].

نوادر النقول فی مآثر العقول

ازابوالفتح بن مظفر. مجموعه داستانهایی ست کوتاه Anecdotes برای سرگرمی ، بخواهش فرزندش محمد مظفرعلی نگاشته است، وخود در پایان تاریخ ۱۱۵۱ ق را سال انجام یاد میکند. **آغاز** : لطایف تحمیدات بیشمار و وظایف تمجیدات .

40663 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۸۳۴ Add : نستعلیق شوال **۱۱۵۴** (۱۷۴۱ م) ، ۲۵۹ گ [ریو ۲: ۷۶۹] .

نوش آفرین

داستان نوش آفرین است ، بااین کسان : سروآزاد ،ماه زرافشان ، میمونه خاتون دختر شاه پریان ، شاهزاده الیاس ، ملك محمد ، افراسیاب ، جهانگیر شاه ، دانای وزیر ، عادلشاه پادشاه چین ، شاهزاده محمد ، حمید ملاح ، امیرسلیم ، ملك بهمن، عبدالرحمان، صنم ، دیلم ، علقمهٔ دیو، رقام وگلفام برادران پرورش جادوگر وجزآنها .

در ف . مشار: ۱۶۱۰ چاپ سنگی «نوش آفرین وگوهر تاج» درتهران ۱۳۰۲ ق نشان داده شده است .

40664 ـ **ساری** ، طاهری شهاب : نستعلیق ۱۶ع۱/**۱۰۷۹**، ۱۴۳ ص ۱۵ س [نسخه‌ها ۶: ۶۳۵].

40665 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۹۵ : نستعلیق اسدالله فرزند عبدالرحیم شیروانی، ۱۱ ذیحجهٔ **۱۱۹۹** ، آغاز افتاده ، با ۹ تصویر ، ۲۱۸ ص ۱۷ س [ف . مجلس ۱۰: ۱۵۶۳].

40666 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۳۶۴ (۱۲۳۵ف) : نوشتهٔ **۱۲۳۷**، (۷۷پ ۱۵۵ر) [آکیموشکین ۱: ۱۸۳].

40667 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۶۲ (۱۲۳۱ ف) : بی‌تاریخ، ۱۵۶ گ.

40668 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۱۸۷۱ (۱۲۳۲ ف) : بی‌تاریخ ، ۸۰ گ .

40669 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۱۰۴ (۱۲۳۳ ف) : بی‌تاریخ، ۲۵۴ گ.

40670 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۲۲۱ (۱۲۳۴ ف) : نیز بی‌تاریخ (۱ پ - ۱۲۱ پ) [آکیموشکین ۱: ۱۸۲] .

نه منظر

داستانی‌ست .

40671 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۴۷۹ M.caps . Or804: نسخ ۱۵ ج **۸۸۹**/ ، ۸۵ گ ۱۵ س . فیلم آن دردانشگاه ش ۸۸۴ هست [فیلمها : ۲۷۰].

40672 ـ **پاریس** ، ملی ۳۶۸/۴ف: نوشتهٔ حسین شعرباف صوفی استرآبادی، ۵ ج

۸۸۹/۲. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۰۶ هست [فیلمها : ۵۹۲].

نیرنگ ظهیر

ازافسانه‌های‌اساطیری‌هندی‌است،از گروه Sects و Castes در هفت جلوه و عنوانهای فروغ . آغاز : بنام آنکه او مقصود هر نام .

40673ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۴۱/۱ Add : از سدهٔ ۱۹م (گ ۱-۹۶) [ریو ۲: ۸۵۴] .

و

وامق و عذرا

از ظهیر الانام میرزا ابراهیم کرمانی ، متخلص‌به ظهیر(که«مجمع‌البحرین :۳۱۶۸» را بسال ۱۱۶۲ ق سروده است) . در دیباجه مینویسد : نخست در جوانی داستان وامق و عذرا را به نظم سروده ،پس ازسالهادرروزگار پیری درکرمان به خواهش‌دوستان‌آن داستان رابه‌نثردرآوردم .اما‌دراین نثرنیزسروده‌هایی بسیار در وزن خسرو وشیرین نظامی هست، که گویا ازهمان منظومهٔ یادکردهٔ اوباشد .ازآن میان بیتی‌که تخلص اونیزدرآن هست:ظهیر از این سخن‌کن دست کوتاه ـ تو نیز از این بدانی حاشی الله.ونیز درخاتمهٔ‌آن مناجاتی‌ست به نظم ازخود ظهیرا دروزن وامق‌وعذراوشاید خاتمهٔ همان مثنوی یادکردهٔ اوباشد . آغاز: حمدبیحد وثنای بیعد مخصوص صانعی ... اما بعد ، چنین گوید سخن سنج الفاظ ومعانی... ظهیرالانامی میرزا ابراهیم کرمانی .

این‌کسان وشهرها و جایها در عنوانهای آن دیده میشود : ثانی شکردخت دختر فغفور چین ، شاهزاده وامق وعذرای پری ، شاهزاده نعیم خان ، شهردربند و چین ، گروه فرنگی، جزیرهٔ زیر باد چین ، جزیرهٔ سنگساران ، جزیرهٔ بوزینگان ، پیل‌گوشان ، نسناس ،شهر زنان ، سلیمان پیامبر، سعد بازرگان ، آصف ثانی ، مهین بانو، پریدخت ، حورای پری ، دیو خلخال ، جنیان ، شهر جنیان ، کوهسار چین و ماچین ، ملك الارواح ، ملك شهبال ، شهرجابلسا، باغ زرین ،طیفور، نصرت، بهرام، بیجاده ، لیلی ومجنون .

40674 ـ تهران ، مجلس ۵۶۹۱ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۲ ، آغاز برابر نمونه ، نگارنده در فهرست درست شناسانده شده است ۴۴۴ص۱۴س [ف. مجلس ۱۷: ۱۴۵].

40675 ـ تهران ، مجلس ۳۱۱۶ : نسخ شنبه ۱۴ع۳/۱۲۹۲، آغاز برابر نمونه ، پایان‌آن با نسخهٔ دانشگاه جدایی دارد ، ۷۰۲ ص ۱۴س [ف .مجلس . ۱۰:۶۸۳].

40676 ـ تهران ، ادبیات ۶۵ب: نسخ سدهٔ ۱۳، آغازبرابر نمونه ، درفهرست‌نگارنده درست شناسانده نشده است ، و به احتمال از ظهیرالدین حسن‌کرمانی‌زنده در۹۲۶ دانسته شده‌است، ۱۶۷ گ۲۲س[ف. ادبیات۱:۲۳۴] منتقل شده به دانشگاه .

40677 ـ تهران ، دانشگاه ۳۴۸۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغازافتاده ، نخستین عنوان نسخه : در خواب دیدن ثانی شکردخت دختر فغفورچین را و عاشق شدن وسردرپی شاهزاده وامق نهادن ورفتن، وبازپسین‌آن: روانه شدن شاه وامق وعذرا وثانی وشکردخت بشهر شام و سباپپای‌تخت‌خود و رفتن شاهزاده نعیم وحورا

بملك تاجکن و رسیدن نگارین و آصف پیر بدیدارفرزند خود وامق ثانی ، با پنج مجلس تصویر ، ۸۴ گ ۱۶ س [ف .دانشگاه۱۱: ۲۴۸۷] .

ه

هر بنس بوران

از افسانه‌های هندی.

40678 ـ **بنگال** ، آسیایی ۵۱/۵ ao (۱۹۹) : شکسته ، تاریخ یاد نشده [ف . بنگال : ۱۳۵].

هزار گیسو = داستان ...

در ص ۳۷۱۲ گذشت .

هفتادو دودیو و دیوانگی

40679 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۳۹/۶: نستعلیق‌آقا بابا پسرخلیفه دده خان مصرقانی، **۱۲۳۶** [نسخه ها ۳ : ۴۴] . منتقل شده به دانشگاه .

هفت درویش

ازافسانه های دینی و عیاران وشیرین‌وپر دروغ است ، پس ازیك باب بی‌عنوان باب ۱ـ درپیری ومریدی ۲ـ باب در ابجد ۳ـ در سر داشدان آدم صفی ۴ـ سرداشدان محمدمصطفی ۵ـ چگونگی‌اهل‌تراش۶ـ اسباب چهارضرب ۷ـ گناهان کبیره ۸ ـ کار خبازان ۹ ـ کرباس بافتن وسنگ وترازو ۱۰ـ در اسباب فوطه و لنگ ۱۱ـ گلاب زدن وشیشه ۱۲ـ باب صفت علی۱۳ـ نامه وسنگه وتیغ. **آغاز**: وبه‌نستعین بدانکه‌چنین روایت کرده‌اند ازسرور روندگان و پرندگان عالم و سیاح اهل عرب و عجم ... شاه مردان وشیرحضرت یزدان‌ومعتمد **حمزهٔ** صاحب قرآن .

40680 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۳۲: نسخ، با تملك **۱۲۹۶** ، ۹۱ گ ۱۴ س [ف . سپهسالار ۵ : ۷۶۲] .

هفت سیر حاتم

ناشناخته . داستان حاتم طایی است ، شایداین‌دو نسخه‌یکی‌نباشد. **آغاز**:سپاس‌بیقیاس پرورد‌گاری داجل شأنه و هزاران نعت بر آن محمد مصطفی .

40681 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۳،۹ هفت : نستعلیق گنگارام ، سه‌شنبه ۸ ج ۲/**۱۲۳۷**،**آغاز**:هر کس که نیست بعشقت هلاك به ، ۲۹۴ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱ :۵۵۰].

40682 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری۸۷۳،۹(۲): شکستهٔ میانه سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه ، ۱۳۶ گ ۲۳ ـ ۲۵ س [منظور احسن عباسی ۱ :۵۵۲].

هفت قلندر

40683 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۵۶ (۳۹۲۱ ف):در مجموعه حکایتها بی‌تاریخ،(۴۱۴ر) [ف. آکیموشکین۱:۵۲۸].

هفت اشکر

نثرشاهنامه‌است برای نقالان، گویاساختهٔ سدهٔ۱۲، ازکیومرث‌است‌تا بهمن‌پسراسفندیار. آقای دکتر وحید نیا درکار چاپ آن هستند . **آغاز**:... اما راویان اخبار و ناقلان آثار و طوطیان شکر شکن شیرین گفتار و محدثان

داستان کهن وخوشه چینان خرمن وادی ایمن بدین نقل چنین آورده .

40684 ـ **تهران** ، مجلس ۲۹۸۳ : نستعلیق تحریری ۳ ذیحجهٔ **۱۲۹۳** ، با نزدیك به ۵۰ پیکرهٔ رنگی ، برگ پایان نونویس ، ۴۴۴ ص ۲۳ س [ف . مجلس ۱۰: ۱۶۱۷].

هفت لشکر

40685 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۳۶۱ Or : شمارهٔ ۱ دفتر، نوشتهٔ **۱۲۵۵** همراه فارسنامهٔ شاملو [نسخه ها ۴ : ۶۸۴] .

هفت وزیر

40686 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۸۰۹ (۱۰۷۰ف) : با تاریخ **۱۲۶۴** در مجموعه حکایتها (۱۹ر) [ف . آکیموشکین ۱: ۱۵۹].

40687 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۶۴۰ (۱۰۷۲ف) : بی‌تاریخ، درمجموعه حکایتها ، (۲۸۶د) ، باعنوان : حکایت هفت وزیر با شاهزاده سنجر [ف . آکیموشکین ۱: ۱۶۰].

40688 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۹۶ (۱۰۶۹ف) : بی‌تاریخ ،درمجموعه حکایتها (۲۱د) [ف. آکیموشکین ۱: ۱۵۸].

هنریه = ترجمهٔ الف لیل ولیله

متن عربی ناشناخته (بنگرید :الف لیله: ۳۶۵۹) . ترجمه از محمد باقر خراسانی برنجردی (!)، هنگامی که درحیدر آباد دکن بوده ، بسال ۱۲۲۳ جلد یکم ودوم آن را، د ۲۷۶ شب ، بنام هنری داسل انگلیسی ترجمه کرده است .

بنگرید : ذریعه ۲: ۲۹۴ ـ ف . مشار : ۱۴۲ ـ مؤلفین مشار ۱: ۱۹۸ و۲: ۲۹۴ .

40689 ـ **آصفیه** ، ۲۳۴ قصص : پیرامن **۱۲۹۰** [ف. آصفیه ۴: ۵۲۶].

40690 ـ **هاروارد**، هوتن PIIF: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳** ، جلد ۱و۲ آن است [نسخه‌ها ۴: ۳].

هنگامهٔ عشق

ازرای رایان ، آنندرام متخلص به‌مخلص هندی ، در گذشتهٔ ۱۱۶۴ ق . از افسانه های هندی ست ، در دو قسمت : نخست داستان دلباختگی وزناشویی رتن‌سین وپدماوتی ،سپس برخی ازرویدادهای تاریخی آمیخته باتخیل که به‌بخش یکم پیوستگی دارد .

نخستین بار این داستان را ملك محمد جائسی بسال ۹۴۷ ق ۴۱-۱۵۴۰م به زبان هندی سروده بود ، سپس ملاعبدالشکور بزمی بدستور پدرش منور آن را درقالب مثنوی به فارسی درآورد و«رت‌پدم ـ رتن وپدم» نامید (که یادآن درص ۲۸۳۷ گذشت) ، سپس همین داستان را عاقلخان رازی بنام « شمع و پروانه» به فارسی‌سرود (که یادآن در ۲۹۷۱ گذشت) ،آنگاه آنند رام آنرا به نثر فارسی درآورد «هنگامهٔ عشق» نامید وبسال ۱۱۵۵ق به انجام رساند . وازهموست: مرآت الصلاح: ۱۹۵۶ و رباعیات ۲۸۳۵ و چمنستان ۳۵۵۳

آغاز: مناجات بدرگاه مجیب‌الدعوات‌الهی.

40691 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ج ۸۲۱ ، ۸۷۳ جائس ـ مخل : نستعلیق شکسته شیود،یال ۱۷ رجب **۱۲۵۱** ، ۱۲۶ ص ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۱۸].

هیروانجهه = قصهٔ ...

ازمنسارام منشی **Mansaram**. داستان

دلباختگی‌میر Hïr ورانجهه Ranjhah است.
آغاز : نخستین کلام را حمد و ثنای صانع بهترین ،

40692 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۲۴۴ Or : نستعلیق هند ، سدهٔ **۱۸** م ، ۷۹ گ [ریو ۲: ۷۷۰].

ی

یك حكایت از رسول

مثنوی‌ست حماسی دینی که ۱۷ نسخهٔ آن درس ۳۳۳۰ یاد شده است . ونیز بنگرید بـه نسخهٔ 34093 در ص ۳۱۴۳ .

40693 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۱۲۸ (۱۰۸ ذیل) : با تاریخ **۱۹۰۴** م دردفتر، (۱پ ـ۸پ) [آکیموشکین ۱: ۶۳۳].

40694 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۱۱۹۹ (۱۰۹ ذیل) : بی‌تاریخ ، (۱پ ـ ۴پ) [آکیموشکین ۱: ۶۳۳].

یوسف وزلیخا

ازمحمد حسین فرزند احمدکاتب یزدی، دریك مقدمه ودوازده فصل ویك خاتمه بـه نثر (باگریزهایی مناسب احوال سیدالشهداء) نام نگارنده در دیباچه آمده است . فصل ۱ : اذن گرفتن‌اسباط ازپدرخود وبردن یوسف‌به‌صحرا ۲ـ برگشت اسباط نزد پدر۳ـ آمدن کاروان بر سرچاه ۴ـ گرفتار شدن زلیخا به عشق ۵ـ کیفیت زندان‌یوسف ۶ـ بیرون‌آمدن اززندان ۷ـ احوال زلیخا ۸ـ گرسنگی خاندان‌یعقوب ۹ـ آمدن اسباط وابن یامین بمصر ۱۰ـنگاه داشتن ابن یامین را ۱۱ ـ شناساندن یوسف خود را ۱۲ ـ استقبال‌کردن یوسف . خاتمه درمرگ یعقوب ویوسف‌وزلیخا. [نسخهٔ ۲۱۷۹ دانشگاه] وگویا نسخهٔ مشهد ـ گوهر شاد ش ۱۶۱۵ 40312 یاد شده در ص ۳۷۱۲ همین داستان باشد . **آغاز** : بسمله . . حمدله . . . اجمعین ، وبعد حمدبی‌حد وثنای لاتعد خالقی را سزاست ورازقی رادروا ... اما بعد چنین گویدذرهٔ بیمقدار... محمدحسین‌بن احمد الکاتب الیزدی ... دربیان قصهٔ یوسف. مشتمل‌بر گریزهایی‌مناسب احوال‌سیدالشهداء.

40695 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۷۹: نستعلیق علی‌اکبرفرزند محمد زاهد گرگانی پنجشنبه و شب آدینهٔ **۱۰۹۱** برای محمد علی تعزیه دارفرزند میرزا عبدالله، ۱۲۰ گ ۱۲ س [ف.دانشگاه ۹ : ۸۶۹].

40696 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۲/ ۲۶۳: نستعلیق پنجشنبهٔ ۱۷ع۲/**۱۲۶۴**. آغازبمانند نمونه . [نسخه ها۳: ۴۴۶] .

یوسفیه

از سید علی فرزند زین العابدین حسینی علویچه‌ای اصفهانی ، رفیعی پورعلوی.داستان یوسف پیامبر است وازسرگذشت ابراهیم‌آغاز میگردد،ودر۱۷ذیحجهٔ ۱۳۸۰ بانجام‌رسیده‌است.

40697 ـ **ری** ، عبدالعظیم ۱۳۵ : نستعلیق‌ونسخ نگارنده ، در۱۷ذیحجهٔ **۱۳۸۰**. [نسخه ها ۳: ۴۵۴].

فهرست مؤلفان بخشهای ادبی

کلیات ادبی ، خط ، فرهنگنامه ، دستور زبان ، دستور نامه نگاری ، بلاغت ، عروض و قافیه ، معما ، دیوان ، منظومه ها ، شروح منظومه ها و متون ادبی ، نثرهای ادبی، افسانه .

آبرو : علی‌اصغر :
آتش پاره : ۲۱۲۴
جواهرآبرو : ۲۷۴۹
دیوان : ۲۲۰۶
آتشی ، عبدی ، سلیمی :
جنگنامه : ۲۷۴۷
دیوان : ۲۲۰۶
آتشی ، مهدی :
شرح قصیدهٔ لامیه : ۳۴۸۸
آتشی شیرازی ، سید طاهر :
دیوان : ۲۲۰۶
آخوند زاده ، فتحعلی تفلیسی :
اصلاح خط اسلام : ۱۹۰۵
قرتیکا : ۳۵۹۲
مکتوب : ۳۶۳۳
آخوند محمد صاحب فاروقی :
قلیل البضاعت : ۳۷۳۵
آخوند علی‌اکبر = علی اکبر بادکوبه‌ای
آدم ، اویس فرزند علاء :
کلید گنج،مفتاح گلستان: ۱۹۴۸، ۳۵۱۳
آرزو اکبرآبادی ، سراج الدین علیخان
انتخاب کلام شعرا : ۲۶۵۰
خیابان (شرح گلستان) : ۳۴۴۹
داد سخن : ۲۱۳۷
دیوان : ۲۲۰۷
سراج اللغة : ۱۹۲۹
ساقینامه : ۲۸۵۷
شرح اسکندرنامه : ۳۴۵۲
عطیهٔ کبری : ۲۱۴۲
موهبت عظمی : ۲۱۵۱
نوادر الالفاظ : ۲۰۴۵
آزاد (سدهٔ ۱۲) :
نیاز وناز : ۳۲۸۹
آزاد (زنده در۱۲۳۵) :
مشرب عشاق الهی : ۳۲۰۳
آذر بیگدلی ، لطفعلی بیگ :
دیوان : ۲۲۰۶
ساقینامه : ۲۸۵۷
مثنوی‌آذر : ۳۱۱۶ و ۳۱۱۷
مغنی نامه : ۳۲۲۵
آذری :
امامیه : ۲۶۴۹
کورش نامه : ۳۰۶۴
آذری اسفراینی ، حمزة فرزند علی :

بهمن نامه : ۲۶۷۳
دیباجهٔ جواهر الاسرار : ۳۵۶۶
دیوان : ۲۲۰۷
عجایب الغرایب ، غرایب الدنیا: ۳۰۰۱
عروجیه : ۳۰۰۲
مرآت : ۳۱۹۳
مفتاح الاسرار : ۳۶۳۰
آزاد :
دیوان : ۲۲۰۸
آزاد کشمیری ، میرزا ارجمند :
حملهٔ حیدری : ۲۷۷۴
دلگشانامه : ۲۸۱۳
آزاد بلگرامی ، غلامعلی :
دیوان : ۲۲۰۸
غزلان هند : ۳۱۴۳
مثنوی آزاد : ۳۱۱۷
آسودهٔ شیرازی ، محمد مهدی :
دیوان : ۲۲۰۸
آشفتهٔ شیرازی ، محمدکاظم :
دیوان : ۲۲۰۸
آشنای شاهجهان آبادی ، میرزا طاهر
ساقینامه : ۲۸۵۷
محمد آشوب نورانی :
صولت فاروقی : ۲۹۹۱
آصف :
دیوان : ۲۲۰۸
آصف = رستم الحکما .
آصفخان ، قوام الدین جعفر :
خسروشیرین : ۲۷۸۵
آصف الدوله هندی ، محمد یحیی علی.
دیوان : ۲۲۰۸
آصفی :
دیوان : ۲۲۰۸
آصفی رامپوری ، عبدالجبار .
دیوان : ۲۲۰۹
آصفی قهستانی هروی :
دیوان : ۲۲۰۹
آفریدی :
شفاعت آفریدی : ۲۹۶۷
آفرین :
دیوان : ۲۲۱۰
آقا = حاجی‌آقا .
آقا بابا اصفهانی = گرامی .
آقا جانی = سایل شیرازی .
آقا حسین خوانساری :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴
دیباجهٔ رسالهٔ اسطرلاب : ۳۵۶۸
آقا حسینا (خوانساری ؟) :
بهاریه : ۳۵۳۸
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴
دیباجهٔ مطلع الانوار : ۳۵۷۱
میرزا آقا خان = پرتولنجانی .
آقا خان کرمانی :
رضوان : ۳۵۷۵
ریحان بوستان افروز : ۳۵۷۸
آقا خان معتمد السلطان ، علی :
شرح الفیه : ۲۰۵۷
آقاسی بیگ = وفای قمی .
آگاه ، نظام الدین احمد :
ساقینامه : ۲۸۵۷
آگاه قاجار ، اردشیر میرزا :
دیوان : ۲۲۱۰
عروض وقافیه : ۲۱۶۰
آگاهی ، جان محمد :
ثواب انگیز ، تیرنامه : ۲۷۳۴
آگه ، عبدالصاحب :

دیوان : ۲۲۱۰
آل احمد فرزند محمد :
موجز الفقه : ۳۲۴۶
آنندرام = مخلص .
آهی :
دیوان : ۲۲۱۰
آیامل (ایارام) :
بهار نثر : ۳۵۳۸
آیینه‌کوب ، مصطفی :
الجامع الفارسی : ۱۹۷۸
ابجدی هندی ، محمد اسماعیل :
انور نامه : ۲۶۵۱
دیوان : ۲۲۱۱
راغب ومرغوب : ۲۸۲۳
زبدة الافکار : ۲۸۵۲
معظم نامه : ۳۲۲۳
مودت نامه : ۳۲۴۶
هفت جوهر : ۳۲۲۳
ابراهیم (چند تن) :
احسن الدرر : ۲۶۲۳
دستورمعما : ۷۱۲۳
ساقینامه : ۲۸۵۷
ابراهیم ارزرومی = حقی :
ابراهیم اسفراینی ، عربشاه :
استعاره ، حقیقت ومجاز : ۲۱۲۴
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۲
میزان الادب : ۲۰۷۹
ابراهیم‌اصفهانی‌فرزندشاه‌حسین:
فرهنگ‌فارسی،فرهنگ جهانگشا: ۱۹۳۷
ابراهیم اصفهانی = ساغر .
ابراهیم امینی ، صدر :
کتاب مناجات : ۳۵۰۶
نظم الجواهر : ۳۵۱۵
ابراهیم بردعی = گلشنی
ابراهیم بلخی فرزند ادهم :
مثنوی ابراهیم : ۳۱۱۷
ابراهیم بوزروفجه‌ای = خالص .
ابراهیم تتوی :
شرح مخزن الاسرار : ۱۲۵۶ و۳۴۹۸
ابراهیم ترشیزی = دیری .
ابراهیم تویسرکانی صفوی = ادهم.
ابراهیم خادم :
فرهنگ وفایی : ۱۹۳۸
ابراهیم دده = شاهدی .
ابراهیم دشتکی = صفا .
ابراهیم زنجانی :
اندیشهٔ درست : ۳۵۲۳
ابراهیم زنجانی :
ترجمهٔ التصریف : ۲۰۵۰
حاشیه برالتصریف : ۲۰۵۳
شرح التصریف : ۲۰۵۹
شرح شواهد شرح التصریف : ۲۰۶۱
ابراهیم شبستری = عیانی.
ابراهیم شربتدار اصفهانی :
بلاغت : ۲۱۲۹
حل معمیات : ۲۱۸۲
عروض (رسالهٔ شاهی) : ۲۱۵۹
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۴
مرآت الخیال : ۲۱۹۸
ابراهیم‌شیرازی‌فرزندعبدالکریم= ملتجی
ابراهیم صغیری :
داستان تعشق بلبل : ۳۶۹۱
ابراهیم قزوینی = سالك
میرزا ابراهیم کرمانی ، ظهیرالانام :
وامق وعذرا : ۳۷۵۲

محمد ابراهیم محلاتی = خلوتی .
ابراهیم نواب ، میرزا محمد ابراهیم
مثنوی ابراهیم نواب : ۳۱۱۷
ابراهیم ودید ترك = ودید
ابن البواب ، محمد :
تحفهٔ علایی : ۱۹۶۹
ابن حاجب ، عثمان :
ترجمهٔ فواید ضیائیه : ۲۰۵۱
شرح شافیه : ۲۰۶۰،۲۰۵۹
شرح کافیه : ۲۰۶۷،۲۰۶۶
ابن حسام (چند تن) :
خاوران نامه : ۲۷۷۷
دیوان : ۲۲۱۱
ریاض الفتیان : ۱۹۸۶
سرورالعین : ۲۹۰۸
عوامل منظوم : ۲۰۷۲
فرایض منظوم : ۳۰۱۸
نسب نامه ۳۲۷۱
ابن خاتون عاملی ، محمد :
دیوان : ۲۲۱۱
ابن سیرین :
خوابنامهٔ منظوم : ۲۸۰۱
ابن سیفی :
تجربه نامه : ۲۷۰۵
ابن صفایی :
داستان حیدر ودختر قاضی : ۳۷۹۳
ابن ظفر اندلسی :
ریاض الملوك : ۳۵۷۷
فریدة الاصقاع : ۳۵۹۱
ابن عاقل :
دیوان : ۲۲۱۱
ابن عباس :
شرح منظومهٔ ابن عباس : ۲۹۶۴
ابن عماد خراسانی :
تجوید منظوم : ۲۷۰۵،۷۹
ده نامه ، روضة المحبین: ۲۸۴۵
دیوان : ۲۲۱۱
ابن غیاث = کمال شیرازی
ابن فارض :
شرح قصیدهٔ ابن فارض : ۳۴۸۰،۳۴۷۹
لوامع انوارالکشف والشهود : ۳۵۰۹
ابن کمال پاشا،احمد :
دستور زبان فارسی : ۲۰۵۵
دقایق الحقایق : ۱۹۸۵
رسالهٔ یائیه : ۲۰۸۲
قواعد الفرس : ۲۰۷۵
نگارستان بی‌مانند : ۳۶۴۵
ابن مالك :
شرح الفیه : ۳۴۵۴،۲۰۵۶
ابن ناصر الحق محمد نوربخشی :
انشای عالم آرا : ۲۰۸۴
دستور الانشا : ۲۱۰۰
عمدة المنشآت : ۲۱۱۳
ابن نصوح :
محبت نامه ، ده نامه : ۳۱۷۳
ابن هشام :
حاشیه برمغنی اللبیب : ۲۰۵۴
شرح شواهد قطرالندا : ۳۴۷۵،۲۰۶۲
ابن همام‌شیرازی ،
اسرار دل : ۲۶۲۷
تحفة الملوك : ۲۷۲۰
چهل حدیث : ۲۷۵۷
شهادتنامه : ۲۹۷۲
کلیات ابن عمام : ۱۸۴۵
مصابیح الهدی : ۳۲۰۴

ابن یمین :
نازونیاز : ۳۶۳۹
ابن یمین فریومدی :
پند نامه : ۲۶۹۶
داستان دخمهٔ انوشیروان : ۲۸۰۵
دفترجلال وجمال : ۲۸۱۳
دیوان : ۲۲۱۱
کارنامه: ۳۰۵۱
کلیات : **۱۸۴۵**
کنزالحکمه : ۳۰۶۰
ابن یمین شبرغانی :
مجلس افروز ، هفت مجلس : ۳۱۶۴
ابواسحاق اطعمه = بسحاق .
ابوالبرکات ملتانی = منیر .
ابوالبقاء = صدیقی‌سلطانپوری
ابوبکرشاشی ، زین الدین = شاشی
ابوبکر فرزند علی اسکندری :
تحفهٔ نصرتی ، تحفهٔ ناصری : ۲۰۸۹
ابوتراب ؟ :
دیوان : ۲۲۱۴
فیوض الصرف : ۲۰۷۴
ابوتراب جوشقانی = فرقتی‌کاشانی .
ابوتراب نطنزی = جوزا .
ابوتراب وقایع نویس اصفهانی
مختارنامه : ۳۱۸۱
ابوجعفر فرزند محمد باقر
شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۴
ابوجعفرك بیهقی = بیهقی .
ابوالحسن حکمت = پیرمحمد
ابوالحسن شکارپوری :
گنجینهٔ مصادر : ۱۹۴۹
مصدرنامه : ۲۰۲۹
ابوالحسن فراهانی = فراهانی
ابوالحسن قاضی جهاتی‌آذربایجانی :
لؤلؤ العبرات : ۳۰۹۹
ابوالحسن نهاوندی = امید .
ابوالحسن یزدی = شیدا .
ابوالخیر :
السلطنة الکبری : ۳۵۷۹
ابوالخیر انصاری ، فرزند سعد :
فتح الکتاب : ۲۰۰۱
ابوسعید ابوالخیر :
رباعیات ابوسعید : ۲۸۲۴
ابوسعید ترمذی :
مناظرهٔ گل ومل ، مقامه : ۳۶۳۶
ابوشجاع گزازی ، اسماعیل = فدایی .
ابوطالب :
دیوان : ۲۲۱۴
ابوطالب شیرازی انجو :
دیباجهٔ خرابات وخمخانه : ۳۵۶۷
ابوطالب فندرسکی اصفهانی :
بیان بدیع : ۲۱۳۰
حملهٔحیدری : ۲۷۷۴
دیباجهٔ نگارخانهٔ چین : ۳۵۷۲
ساقینامه : ۲۸۵۸
نگارخانه چین (نه نگارنامه) : ۳۲۸۳
قصیدهٔ یایی : ۳۰۴۱
ابوطالب کاشانی = کلیم
ابوطاهرطرطوسی = طرطوسی.
ابوالعلاء :
عروض وقافیه : ۲۱۶۰
ابوالعلاءگنجه‌ای :
گفتگوی ابوالعلاء: ۳۵۹۸
ابوعلی سینا :
رباعیات ابوعلی : ۲۸۲۵
شرح قصیدهٔ عینیه : ۸۱۴ و۳۴۸۷

ابوعلی شرف قلندر چشتی :
خوابنامه : ۲۸۰۱
دیوان : ۲۳۷۸
مثنوی ابوعلی : ۳۱۲۵،۳۱۲۶
ابوعلی شعرخی، قاضی :
امثال و حکایات : ۳۶۵۹
ابوالفرج رونی :
دیوان : ۲۲۱۴
شرح دیوان ابوالفرج : ۲۴۵۹
ابوالفتح فرزند مظفر :
نوادر العقول : ۳۷۵۱
ابوالفتح تبریزی = جرعه .
ابوالفتح علاء نصیر :
لطایف قدرخانی : ۳۶۱۹
ابوالفتح منشی الممالک = قابل خان
ابوالفضایل ، ابراهیم = شمس المعالی.
ابوالفضل بیهقی = بیهقی
ابوالفضل خطیب کازرونی :
شرح ارشاد : ۲۰۵۶
ابوالفضل ساوجی = مجد .
ابوالفضل علامی = علامی
ابوالفضل قرشی ورارودی = قرشی
ابوالفیض دکنی = فیضی
ابوالفیض نجم الدین چریاکوتی = نجم
ابوالقاسم :
محمودیه : ۳۱۸۰
ابوالقاسم ذهبی = راز شیرازی
ابوالقاسم شیرازی = عارف .
ابوالقاسم شیرازی = قاسمی کازرونی .
ابوالقاسم فراهانی = فراهانی ، ثنایی .
ابوالقاسم قزوینی = عارف .
ابوالقاسم فندرسکی = میرفندرسکی.

ابوالمعالی :
دیوان : ۲۲۱۶
ابوالمعالی = نصرالله منشی .
ابوالمفاخر فاخری رازی .
حل مالاینحل : ۳۴۴۶
شرح قصیدهٔ فاخری : ۳۴۸۸
ابوالمکارم :
بوستان الخیال : ۲۶۶۸
ابوالمواهب = سعدالدین صوفی .
ابونصر انوی گرجستانی :
انیس القلوب ، انبیاء نامه : ۲۶۵۳
ابونصر فراهی = فراهی .
ابوالوفاخوارزمی = پیرفرشته.
ابوهاشم = هاشم شیرازی .
اتابکی ، میر احمد خان :
دیوان : ۲۲۱۶
اثر :
دیوان : ۲۲۱۶
اثر دهلوی ، میرمحمد :
دیوان : ۲۲۱۶
اثر لاری ، آخوند شفیعا :
دیوان : ۲۲۱۷
اثیرالدین اخسیکتی :
دیوان : ۲۲۱۷
اثیرالدین اومانی ، عبدالله :
دیوان : ۲۲۱۸
احرار = خواجه احرار .
احراری ، میرمحمد نورالله.
شرح گلستان : ۳۴۸۹
شرح مثنوی : ۳۴۹۶
احسن خان بنگالی ، عبدالعلی :
جذبهٔ حیدری : ۲۷۳۹

احسن الله خان کشمیری = راضی .
احمد (چند تن) :
ترسل : ۲۰۸۹
دیوان : ۲۲۱۹
مثنوی احمد : ۳۱۱۷
احمد فرزند اسحاق ، جمال الدین :
لسان التنزیل : ۲۰۱۹
احمد فرزند جمال الدین :
مشاعره : ۳۲۰۳
احمد فرزند عثمان = خاتم .
احمد فرزند علی :
مفراح درشرح مرواح : ۲۰۷۹
احمد فرزند فیض الله :
گلشن معانی : ۳۰۸۱
احمد فرزند محمد :
رافع النصاب : ۱۹۸۶
شرح صرف میر : ۲۰۶۳
احسان الله = ممتاز .
محمد احسن = ایجاد .
احسن مستحسن :
دیوان : ۲۲۱۹
احسن الله لاهوری :
مفتاح‌الافواه: ۳۲۲۶
احسن کشمیری ظفرخان :
دیوان : ۲۲۱۹
احسنی لاهیجی :
دیباجهٔ جنگ : ۳۵۶۶
احمد ابراهیمی قمی ، قاضی :
گلستان هنر : ۱۹۱۶
احمد اردبیلی ، فرزند غتی :
ترجمهٔ التصریف : ۲۰۵۰
احمد ادرنوی = نشاطی .
احمد اتابکی = اتابکی .
احمد انصاری ، شمس الدین :
شورش عشق ، عشق شور : ۲۹۷۱
احمد خان بخاری :
دیوان : ۲۲۲۰، ۲۳۸۸؟
احمد بیهقی = بیهقی.
احمد تطاول علی = محرمی .
احمد تبریزی ، فرزند محمد :
شهنشاه نامه : ۲۹۷۵
احمد جام = ژنده پیل.
احمد چغتایی = سهیلی .
احمد جلایر ، سلطان :
دیوان : ۲۲۱۹
احمد حسینی ، فرزند محمد :
اظهار المظاهر : ۲۶۴۴
میرزا احمدخراسانیفرزندرضا = خرد.
احمد خواجکیکاسانی = خواجکی .
احمد رسمی افندی :
ره آورد (فرهنگ) : ۱۹۲۸
احمد روحی = روحی .
احمد روحی = خواجه اسحاق .
احمد خان زایی = سردار احمد.
احمد زوالی دولت آبادی :
شرح ارشاد : ۲۰۵۶
احمد سند :
چاه وصال : ۲۷۵۳
داستان گواهی کبك : ۳۷۰۷
سمند وبیدل : ۲۹۲۲
لیلی ومجنون : ۳۱۰۳
نگارستان چین : ۳۲۸۳
احمد سودهری :
نظم فرایض دینی : ۳۲۸۰
احمد سیواسی = دماینی .

احمد شهیدی = شهیدی .

احمد شیرازی = وقار .

احمد صاروخانی = لالی.

احمد صدیقی جیوی ، نظام الدین.

مجمع الصنایع : ۲۱۴۸

احمد طنطرانی = طنطرانی .

احمد طوسی = قانعی.

احمد عالمگیری فرزند اسلام.

کامروپ : ۳۷۳۶

احمد قیصری ، فرزند اسحاق :

تاج الرؤس وعزالنفوس : ۱۹۲۴

میرزا احمد کازرونی = دار .

احمد کاسانی = خواجکی.

احمد کاشانی = صبور.

احمد کرمانشاهی = الهامی.

احمد کرمیانی = داعی .

احمد کشمیری :

گلشن بیخار : ۳۰۷۱

احمد کمال پاشا = ابن‌کمال پاشا .

احمد کورحصاری، خیرالدین‌خواجه‌سی.

شرح لغز : ۲۱۹۵

صندوقة المعارف : ۲۱۹۶

احمد گجراتی = جلالی .

احمد گرجی = اختر.

احمد گروسی کبودوندی :

فوائد امینیه : ۲۰۷۳

احمد گنجوی = قوامی.

احمد لاریجانی = اخگر.

سید احمد لاهیجی = بدرلاهیجی.

احمد مولوی = صبوحی‌قسطنطنی.

احمد میدانی = میدانی.

ملا احمد نراقی = صفایی .

احمد هروی = حقیری.

احمد بخش پاکستانی = نشاطپسروی.

احمد علی سندیلوی :

انیس العاشقین : ۲۶۵۲

احمد علی عباسی چریاکوتی :

عجالة الصرف : ۲۰۷۲

احمد علی فرزند اکبر علیخان :

ترجمهٔ مطول : ۲۱۳۱

احمد یار (زنده ۱۱۰۴) :

دیوان : ۲۲۲۰

احمد یار : (م ۱۲۶۵) :

گلزار خیال : ۳۰۶۸

احمد یار لاهوری = یکتا.

احمدی :

چنگیزنامه ، شاهنامه: ۲۷۵۶

احمد کرمیانی :

بدایع السحر : ۲۱۲۷

دیوان ادب : ۲۸۲۰

مرقات الادب : **۲۰۲۵**

معیار الادب : ۲۰۷۸

میزان الادب : ۲۰۷۹

اختر :

قضا وقدر : ۳۰۴۲

اختر بنگالی ، محمد صادق :

صبح صادق : ۳۵۸۴

اختر گرجی ، فرزند فرامرز :

دیوان : ۲۲۲۰

ساقینامه : ۲۸۵۸

اختسا = تاج.

اختیار تربتی = قاضی اختیار.

اختیار خان گجراتی :

معمیات : ۲۱۹۹
اخگر ، احمد سرهنگ :
دیوان : ۲۲۲۰
اخی سهیم القانونی .
مجمع الحکایات : ۳۷۴۰
ادریس بدلیسی :
دیوان : ۲۴۸۰
دیوان نجم الدین مسعود : ۲۵۶۷
مرآت الجمال: ۳۶۲۴
ادهم تویسرکانی صفوی ، ابراهیم :
ازهار گلشن : ۲۶۲۶
دیوان : ۲۲۲۰
ساقینامه : ۲۸۵۸
ملا ادهم واعظ خلخالی ، عزلتی :
بهارستان : ۲۶۶۹
دیوان : ۲۴۴۲
هشت بهشت ، قنبر نامه : ۳۶۵۲
ادیب پیشاوری، احمد :
دیوان : ۲۲۲۱
قیصر نامه : ۳۰۵۰
ادیب زندی = المعی.
ادیب کاشانی ، عبدالمطلب :
فرهنگ فارسی : ۱۹۳۹
ادیب کاشانی، فرج الله :
دیوان : ۲۲۲۱
ادیب کرمانی ، میرزا قاسم :
خارستان : ۳۵۵۶
ساقینامه : ۲۸۵۸
نیستان (بوستان) : ۳۲۹۰
ادیب گرمرودی، محمد حسین :
دیوان : ۲۲۲۱
کلیات : ۱۸۴۵

ادیب نیشابوری ، عبدالجواد :
دیوان : ۲۲۲۱
ادیب هروی اسکندری نیشابوری.
گوهرنامه : ۲۱۷۲
ادیبی :
عجایب اللغه : ۱۹۳۰
ارادت خان = واضح ساوجی.
ارجاسب = شاپور تهرانی .
ارجاسب = امیدی تهرانی .
ارجمند کشمیری = آزاد.
اردشیر میرزا = آگاه قاجار .
ارسلان طوسی ، قاسم مشهدی .
دیوان : ۲۲۲۱
رباعیات : ۲۸۲۶
ارشد ، غلامعلی :
کلیات : ۱۸۴۶
ارشد ، محمد ارشد :
کلیات : ۱۸۴۶
ارشد اشرف = خیال .
ارشد هروی :
ابر گهربار : ۲۶۲۳
ارفع = دانش تبریزی .
ازرقی هروی :
دیوان : ۲۲۲۲ و ۲۳۸۲
اسامی ، علی اسامی ترک :
تحفة الاسامی: ۱۹۶۷
محمد اسحاق بخارایی = شوکت .
اسحاق خواجه سی = خواجه اسحاق .
اسحاق نیشابوری = مذاقی .
اسدالله بروجردی فرزند زین العابدین :
بهار وخزان : ۲۶۶۹
اسدالله تفرشی = طغرای .

اسدالله حسینی ، فرزند احمد :
قافیه : ۲۱۶۷
اسدالله عباسی دزفولی هاشمی :
عن وسلوا : ۲۲۴۴
اسد بیگ قزوینی :
ساقینامه : ۲۸۵۸
اسد ساوی فرزند عمر :
عدة المتعلمین : ۲۰۷۲
عدة المتادبین : ۲۰۷۲
اسدی طوسی :
گرشاسبنامه : ۳۰۶۵
لغت الفرس : ۱۹۵۱
اسرار سبزواری ، ملا هادی :
اسرارنامه : ۲۶۳۲
دیوان : ۲۲۲۴
ساقینامه : ۲۸۵۹
اسراری ساوجی ، ابوخضر :
اسرار خاوری : ۲۶۲۷
اسعد ترك ، فرزند اسماعیل :
جامع اللغات : ۱۹۷۹
اسکندر آملی = نجم الدین اسکندر .
محمد اسلم :
تحفة الاخلاص : ۲۰۸۸
دیوان : ۲۲۴۴
اسلم علی مدرسی :
اوراق الصرف : ۲۰۴۸
اسماعیل ابجدی = ابجدی .
اسماعیل ابرقوهی ، بن نظام الملك :
تحفهٔ بهایی : ۲۰۸۸
اسماعیل اسفراینی = عارف .
اسماعیل اصفهانی = ایما .
اسماعیل باخرزی ، فرزند لطف‌الله :
خلاصة اللغات : ۱۹۸۲

اسماعیل بروجردی = سرباز = فارس
اسماعیل بنان السلطنه آشتیانی = ثاقب .
اسماعیل تفرشی ، فرزند معصوم :
لب قصص مثنوی : ۳۰۹۴
محمد اسماعیل تهرانی فرزند شمسا :
دیوان : ۲۵۴۶
میرزا اسماعیل تهرانی = مدهوش .
محمد اسماعیل خراسانی فرزند باقر :
نشوة الوداد : ۳۷۵۰
اسماعیل شیرازی = توحید .
شاه اسماعیل صفوی ، عادلی :
استخلاصیه : ۲۶۲۷
میر اسماعیل قاهانی قمی = طاهری .
محمد اسماعیل کزازی = فدایی .
اسماعیل کوفی کیمیاوی :
مخزن الحکمه : ۳۱۹۱
محمد اسماعیل محلاتی :
داستان دخترکی ازکردستان : ۳۶۹۵
اسماعیل مناستری :
مبادی فارسی : ۲۰۷۶
اسماعیل منشی شیرازی :
انشای ناصری : ۲۰۸۶
اسماعیل یزدی لاهیجی = سید یزدی .
اسماعیل یزدی = ذبیحی .
اسیر اصفهانی ، جلال شهرستانی :
دیوان : ۲۲۲۵
اسیر ورامینی ، محمد قاسم :
دیوان : ۲۲۲۶
اسیری (سدهٔ ۱۰) :
غزونامه : ۳۰۰۹
مجمع البحرین : ۳۱۶۷
اسیری ، خوفی (سدهٔ ۱۱) :
کمالیه : ۳۰۵۸

اسیری اصفهانی نافنجی، قاسم :

کلیات : ۱۸۴۶

لوامع الانظار : ۳۰۹۹

اسیری لاهیجی، محمد نوربخشی :

اسرار الشهود : ۲۶۲۸

دیوان : ۲۲۲۶

شرح ابیاتی از مثنوی : ۱۲۱۵و۳۴۵۱

شرح بیتی ازدهلوی : ۱۲۱۹و۳۴۵۶

کلیات ۱۸۴۶

مفاتیح الاعجاز : ۱۴۰۱ و۳۵۱۲

اشتهاگرجی، عبدالله، سرگشته :

دیوان : ۲۲۲۷

اشراق اصفهانی، میر داماد :

دیوان : ۲۲۲۷

کلیات : ۱۸۴۶

مشرق الانوار، مخزن الاسرار: ۳۲۰۳

اشراق مراغه‌ای، میرعبدالفتاح :

دیوان : ۲۲۲۷، ۲۴۳۱

ریاض الفتوح : ۲۸۴۷

ساقینامه : ۲۸۵۹

قیامت نامه : ۳۰۵۰

اشرف (چند تن):

بهرام شاه : ۲۶۷۱

پنج‌گنج، خمسهٔ اشرفیه : ۲۶۷۷

ساقینامه : ۲۸۵۹

مدخل منظوم : ۳۱۹۲

اشرف، شاه محمد حسن :

نسخهٔ کیدانی: ۳۲۷۳

محمد اشرف انصاری :

شرح نیرنگ عشق: ۳۵۰۱

اشرف مازندرانی، محمد سعید :

دیوان : ۲۲۲۷

ساقینامه : ۲۸۵۹

شهرآشوب : ۲۹۷۲

قضا وقدر : ۳۰۴۲

کلیات : ۱۸۴۶،۱۸۷۰

مثنوی اشرف : ۳۱۱۸

درویش اشرف مراغه‌ای خیابانی :

منهج الابرار : ۳۲۴۵

اشرف مشهدی، فرزند محمد علی :

ثمرهٔ شجره : ۲۷۳۴

اشرفی، رموزی :

شهرآشوب : ۳۵۸۳

اشعری ؟ :

دیوان : ۲۲۲۸

شاهنامه : ۲۹۳۴

شنگول ومنگول (گربه نامه) : ۲۹۷۱

اصغر نهاوندی، علی اصغر :

دیوان : ۲۲۲۸

امیراصلان :

اخلاق منظوم : ۲۶۲۵

اصیلی مشهدی، محمد :

جامع الاوزان : ۲۱۵۵

اطهری، اطهرخان :

دیوان : ۲۲۲۸

اظهری شیرازی، بوداق اصفهانی :

دیوان : ۲۲۲۸

اعتضاد السلطنه، وزیر علوم :

تنبیه الخواص : ۲۷۳۲

دیوان، جواهر منظوم : ۲۴۶۰

نامه‌ها، مکاتبات منظوم : ۳۲۶۸

اعجاز :

دیوان : ۲۲۲۸

اعجاز هرانی، ملاعطا :

وصف اصفهان : ۳۶۵۰

اعجوبهٔ ذهبی = رایض الدین.
اعزخان بهادر - دیدهٔ ترکمان.
اعظم ؟ :
دلگشانامه : ۲۸۱۴
دیوان : ۲۲۲۹
معراج نامه : ۳۲۲۲
اعظم عباسی چریاکوتی :
باده افراه : ۲۶۵۳
بندهٔ دینار : ۲۶۶۲
داروی درد : ۲۸۲۱
غنچهٔ آرزو : ۳۰۱۰
لاله زار : ۳۰۹۳
مطرز : ۳۲۰۹
ناز دولت : ۳۲۵۷
نظام الصرف : ۲۰۸۱
نظام النحو : ۲۰۸۱
نغمهٔ بلبل : ۳۲۸۱
اعور، سدید الدین کرماجی :
مقامات سدید الدین : ۳۶۳۳
افتخار :
دیوان : ۲۲۲۹
افجنگی :
دیوان : ۲۲۲۹
افراسیاب بروجردی = دلبر علی.
افسر اصفهانی، عبدالرحیم :
دیوان: ۲۲۲۹
افسر طیاری قزوینی (سدهٔ ۱۳) .
دیوان : ۲۲۲۹
افسر قزوینی (سدهٔ ۱۳):
انیس الشعرا : ۲۱۵۳
افسر قاجار، محمد میرزا :
موش و گربه : ۳۲۴۷
افسر قاجار، محمد رضا میرزا :
دیوان : ۲۲۲۹
افسر قاجار، محمد هاشم میرزا :
پند نامه : ۲۶۹۶
دیوان : ۲۲۲۹
افسر کردستانی، علی اکبر:
بدایع اللغه : ۱۹۶۳
دیوان : ۲۲۲۹
محمد افضل :
چهاردرویش : ۳۶۷۲
محمد افضل الله آبادی : (م ۱۱۲۴).
حل مثنوی : ۳۴۴۷
دیوان : ۲۲۶۱
شرح دیوان حافظ : ۳۴۶۳
افضل الدین کرمانی :
دیوان : ۲۲۳۰
افلاطون شیروانی = عبداللطیف.
اقبال حیدرآبادی، یاورخان:
دیوان : ۲۲۳۰
اقدسی :
نسب نامه : ۳۲۷۱
اقدسی مشهدی (م ۱۰۰۴) :
ساقینامه : ۲۸۶۰
محمد اکبر دولت آبادی :
اصفهانیه : ۲۶۴۳
اکبر عراقی اصفهانی :
دیوان : ۲۲۳۰
محمد اکبر منشی :
مقامات حسینی : ۳۲۲۹
محمد اکرم ملتانی = غنیمت.
اکسیر اصفهانی، محمد عظیم :
دیوان : ۲۲۳۰
شاهد ومشهود : ۲۹۳۳
الفت کاشانی، محمد قلی افشار:
دیوان : ۲۲۳۱

الفت مرشد آبادی ، محمدعلی :
دیوان : ۲۲۳۰
الفتی ساوجی ، فتی :
ریاض الصنایع قطبشاهی : ۲۱۴۰
الماس ؟ :
شیرین وفرهاد : ۲۹۸۴
المعی ، غلامحسین شیرازی :
دیوان : ۲۲۳۱
الله داد دکنی = فیض .
الله قلی میرزا قاجار = کمال .
الله و یردی خان ، عالیجاه :
جعد مهج : ۲۷۴۰
داستان دختر برهمن : ۲۸۰۵
الله یارخان بلخی = نصیبی.
الهامی اصفهانی ، حسین :
دیوان : ۲۲۳۱
ساقینامه : ۲۸۶۰
الهامی کرمانشاهی ، احمد :
باغ فردوس : ۲۶۵۵
دیوان : ۲۲۳۱
فتحنامهٔ حسام السلطنه : ۳۰۱۴
قصایدالهامیه فی‌مدایح‌الحسامیه: ۳۰۳۸
الهی همدانی ، عماد الدین :
دیوان : ۲۲۳۱
امام الدین ، فاضل ...
چندرگرن : ۲۷۵۶
امام الدین بردسیری کرمانی = محمد.
امام الدین بیدلوی امامی نعمانی :
دوحة الصنایع : ۲۱۳۹
امامقلی‌خان :
محمود وایاز : ۳۱۷۵
امامقلی قاجار = مشعوف.

امام‌و یردی بیگ شاهجهان‌آبادی = واصلی.
امامی :
دیوان : ۲۲۳۱
امامی بلگرامی (زنده ۱۲۴۸):
مثنوی میر امامی : ۳۱۱۸
امامی هروی ، محمد :
دیوان : ۲۲۳۱
امانت رام لعل پوری :
بهکت مالا : ۲۶۷۳
شری بهاگوت وراماین : ۳۷۲۷
امان الله :
پند نامه : ۲۶۹۶
امانی مازندرانی ، محمد :
دستور شعرا : ۲۱۳۸
امانی هروی کابلی، میرامان الله :
دیوان : ۲۲۳۲
رباعیات : ۲۸۲۶
امانی هندی ، امان الله :
ساقینامه : ۲۸۶۰
امراء القیس :
شرح معلقات امرء القیس : ۲۹۶۴
میر امری :
ساقینامه : ۲۸۶۰
قضا وقدر : ۳۰۴۲
امید :
دیوان : ۲۲۳۲
امید طوسی ، حسن :
دیوان : ۲۲۳۳
امید نهاوندی ، ابوالحسن :
دیوان : ۲۲۳۳
امید همدانی ، محمد رضا قزلباش :
دیوان : ۲۲۳۳

امیدی تهرانی، ارجاسب (مسعود) :
دیوان : ۲۲۳۳
ساقینامه : ۲۸۶۱
امیر اصلان = اصلان.
امیر بخاری :
شرح ابیاتی ازمثنوی : ۲۴۵۶
امیرالحاج، عبدالصمد :
شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۳
امیرحسینی واسطی، حیدر = واسطی.
امیرحسینی هروی = میر...
امیرشاهی = شاهی.
امیری :
دیوان : ۲۲۳۴
امین، محمد امین (چند تن) :
باغ ارم، بهرام و گلندام: ۲۶۵۴ و ۳۰۸۹
قصیدهٔ عظمی : ۳۰۴۰
گلشن سعادت : ۲۱۱۵
مجمع الانشا : ۲۱۱۶
امین بخارایی :
دیوان : ۲۲۳۴
محمد امین ترمذی :
اسرار المعانی : ۲۶۲۸
امین دهلوی (سدهٔ ۱۳) :
دیوان : ۲۲۳۴
محمد امین، روح الامین، میر جمله :
آسمان هشتم، بهرامنامه : ۲۶۱۸
پنج گنج : ۲۶۸۴
دیباجه شیرین وخسرو : ۳۵۶۹
دیوان : ۲۲۳۶
شیرین وخسرو : ۲۹۸۰
گلستان ناز : ۳۰۷۰
لیلی ومجنون : ۳۱۰۳
مطمح الانظار : ۳۲۱۳

محمد امین هروی :
ارجاح المتعلمین : ۲۰۴۸
محمد امین = وقاری طبسی.
امینی :
محمود وایاز : ۳۱۷۶
انجب :
فلك اعظم : ۳۰۲۱
انجدانی دکنی، شاه طاهر:
دیوان : ۲۴۱۳
انجوی شیرازی، حسین:
فرهنگ جهانگیری : ۱۹۳۳
اندرجیت :
سسی پنون : ۲۹۰۹
طراز الانشا : ۲۱۱۲
نسخهٔ صنوبر وگل : ۳۷۵۰
انسی شاملو، علیقلی :
مثنوی : ۳۱۱۸
محمود وایاز : ۳۱۷۶
انصاف قاجار = ایرج میرزا.
انوری :
دیونامهٔ مرتضی علی : ۲۸۲۰
انوری، اوحدالدین.
دیوان : ۲۲۳۵
ساقینامه : ۲۸۶۱
کلیات : ۱۸۴۷
فراقنامه : ۳۰۱۹
اوجی کشمیری، فرزند نامی :
ساقینامه : ۲۸۶۱
اوجی نطنزی،
دیوان : ۲۲۴۲
اودچند کایته:
قصهٔ نوروز شاه : ۳۷۳۵

اوحد الدین طبیب رازی :
ذیل سیر العباد : ۲۸۲۲
اوحدالدین کرمانی، حامد .
دیوان : ۲۲۹۲
اوحدی :
نهال باغ ارم : ۳۲۸۸
اوحدی بلیانی ، محمد :
ساقینامه ، نشاهٔ بیخمار : ۲۸۶۱
سرمهٔ سلیمانی : ۱۹۲۹
اوحدی مراغه‌ای اصفهانی :
جام جم : ۲۷۳۵
ده نامه ، منطق العشاق : ۲۸۱۸
دیوان : ۲۲۴۲
رباعیات اوحدی : ۲۸۲۶
شرح ترجیع بند : ۳۴۵۸
کلیات : **۱۸۴۷**
اوحدی عراقی ، موسی.
دیوان : ۲۲۴۲
کلیات : **۱۸۴۷**
قاضی **اوس** = قاضی .
اوشی فرغانی ، علی :
شرح قصیدهٔ بدء الامالی : ۳۴۸۱
اوکتایی قاجار :
دیوان : ۲۲۴۳
اویس فرزند علا = آدم (زنده ۹۰۰) :
محمد اویس (زنده ۱۱۸۴):
گل بهار : ۳۰۶۶
اویس بیگ :
لطایف وظرایف : ۲۷۳۹
اهل بیتی :
مثنوی اهل بیتی : ۳۱۱۸
اهلی ؟ :
فراید منظوم : ۳۰۱۸
مثنوی اهلی : ۳۱۱۹
اهلی ترشیزی :
دیوان : ۲۲۴۳
ساقینامه : ۲۸۶۱
اهلی شیرازی ، محمد:
دیوان : ۲۲۴۴
زبدة التصانیف : ۲۸۵۳
ساقینامه : ۲۸۶۲
سحر حلال : ۲۹۰۲
شمع وپروانه : ۲۹۷۰
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۴ و۳۰۴۱
کلیات : **۱۸۴۷**
گنجفه : ۳۰۸۹
مثنوی اهلی : ۳۱۱۸
ایاز :
اعجاز عشق : ۲۶۴۴
ایامل ، ایارام :
بهار نثر : ۳۵۳۸
ایجاد ، محمد احسن :
شاهنامهٔ دکن : ۲۹۵۹
ایجاد همدانی برهانپوری ، علینقی :
دیوان : ۲۲۴۵
ایرانشاه فرزند ابوالخیر :
بهمن نامه : ۲۶۷۳
ایرج میرزا ، انصاف :
دیوان : ۲۲۳۵
عارفنامه : ۲۹۹۸
ایزد بخش ، رسا اکبرآبادی :
ریاض الوداد : ۲۱۰۸
ایکی ، سراج الدین حسن :
دیوان : ۲۸۷۸
ایما اصفهانی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۲۴۵

ایمانی = طالع هروی .
ایندرمان :
شرح دیوان ناصر علی : ۳۴۷۲
ایوب لاهوری :
شرح مثنوی معنوی : ۳۴۹۵
ایوبی = مستاری.
بابا افضل کاشانی :
دیوان : ۲۲۴۵
رباعیات : ۲۸۲۶
رباعیات در حساب : ۲۸۳۲
بابا داود = خاکی .
بابا شاه = حالی اصفهانی.
بابا شهیدی = شهیدی قمی.
بابا طاهر عریان :
رباعیات : ۲۸۲۷
بابا علی = ملاخرمی.
بابافغانی = فغانی.
بابا قاسم = خادم اصفهانی .
حاجی بابا قزوینی :
مشکول : ۳۶۲۹
باباکوهی شیرازی ، محمد:
دیوان : ۲۲۴۶
باذل مشهدی ، محمد رفیع :
حملهٔ حیدری : ۲۷۷۵
کلیات : ۱۸۴۸
باسطی دهلوی = علیخان :
دیوان : ۲۲۴۶
باغبان = ضمیری اصفهانی .
باغنوی = عماد.
محمد باقر استرآبادی = محوی .
محمدباقر اصفهانی = رشحه.
محمدباقر خاتون آبادی:
مشکول : ۳۶۲۹

محمد باقر خراسانی :
هنریه،الف لیل : ۳۷۵۴
باقر خلیفهٔ سلطان ، فرزند حسن :
مفتاح سلیمانی : ۳۲۲۷
محمد باقر داماد = اشراق .
محمد باقر چهار سویی خوانساری:
قرة العین وسرور النشأتین : ۳۰۳۶
باقر خردهٔ کاشانی :
دیوان : ۲۲۴۶
ساقینامه : ۲۸۶۳
محمد باقر کاشانی = خلیل.
محمد باقر سلماسی = واصف .
باقر طباطبایی (زنده ۱۳۰۷):
دیوان : ۲۲۴۶
محمد باقر قاینی ، فرزند محمدکاظم :
درهٔ توحید : ۲۸۱۰
محمد باقر قزوینی = ناجی .
محمد باقرخان مدراسی = گوهر.
محمد باقر وفسی :
واقعهٔ وفس : ۳۲۹۱
محمد باقر یزدی = حکیم‌ریاضی هروی.
محمد باقر همدانی رضوی :
عشق ودل : ۳۰۰۵
محمد باقر یزدی بفروی :
شواهد ضیائیه : ۲۰۶۸
باقر علی ؟ :
رموز الطاهرین : ۲۸۴۰
گلشن اسرار : ۳۰۷۱
باقی :
سوز و گداز : ۲۹۲۳
قمری وعندلیب : ۳۰۴۹
باقی ، محمود (م ۱۰۰۸):
دیوان : ۲۲۴۷

محمود باقی سوپنجی (زنده ۱۰۰۸):
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۲
بایسنقرمیرزا فرزند شاهرخ گورکانی:
دیوان : ۲۲۴۷
بایسنقر میرزا فرزند سلطان محمود
دیوان : ۲۴۲۵
بایندر بیگای دوزالی .
دیباجهٔ بیانی : ۳۵۶۴
ببرعلی‌لکنهوی ، محمد :
زهد وتقوی : ۲۸۵۵
سیف الملوك وبدیع الجمال : ۲۹۳۱
بحری مبانجی :
دیوان : ۲۲۴۷
بخاری :
دیوان : ۲۲۴۷
بختیار :
مثنوی بختیار : ۳۱۱۹
بخش الله بنی اسرائیلی:
گل‌بوستان : ۳۰۶۶
بخشی :
دیوان : ۲۲۴۷
بدایع نگار تهرانی ، ابراهیم = نواب .
بدرالدین بدخشی رومی :
التوسل‌الی‌الترسل: ۲۰۸۹
بدرجاجرمی ، محمد :
مونس الاحرارفی‌دقایق الاشعار : ۲۲۴۹
بدرچاچی = چاچی.
بدر خبوشانی :
دیوان : ۲۲۴۸
بدر شیروانی (م ۸۵۴) :
دیوان : ۲۲۴۸
بدرلاهیجانی ، احمد :
دل افروز : ۲۸۱۳
دیوان : ۲۲۴۸
شهرآشوب: ۲۹۷۲
کلیات : ۱۸۴۹
مثنوی بدر لاهیجی . ۲۱۱۹
بدر محمد دهلوی ، دهاروال :
ادات الفضلا : ۱۹۱۹
دستور الاخوان : ۱۹۸۳
بدلی واعظ ملاطوی صنیع الله.
بدیع تبریزی منوچهری :
مطلوب الاحباب : ۲۱۹۸
بدیع الدین ترکوسیستانی :
دیوان : ۲۲۴۸
بدیع الزمان نصرآبادی (م۱۱۲۱) :
تاریخ چهل ستون : ۲۷۰۳
بدیع شیرازی ، فتح الله :
دیوان : ۲۲۴۹
کلیات : ۱۸۴۹
بدیعی :
مثلثات ، نصاب مثلث : ۲۰۲۱و۳۱۱۶
برج :
دیوان : ۲۲۴۹
میرزا برخوردار :
شمس وقهقهه ، محبوب‌القلوب : ۱۳۶۵، ۳۷۴۱ .
بردعی = گلشنی.
برقی خویی ، عبدالله :
دیوان : ۲۲۴۹
برکت الله ، سید شاه (م ۱۱۶۶) :
مجمع البرکات : ۳۱۶۸
برکت الله دهلوی (ز۱۲۱۵) :
دیوان : ۲۲۴۹
برهان تبریزی ، محمد حسین :
برهان قاطع : ۱۹۲۲

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

نافع برهان : ۲۰۷۹

برهان الدین محمدکر :

شرح رسالهٔ معما : ۲۱۹۴

برهان الشریعه :

تتم مختصر الوقایه : ۳۲۸۰

برهان کاشانی ، میرغروی :

ساقینامه : ۲۸۶۳

برهمن اکبرآبادی ، چندر بهادر :

دیوان : ۲۲۴۹

بزرگ نوری = رضا قلی .

بزمی دهلوی ، عبدالشکور :

رتن وپدمات ، پدماوت : ۲۶۷۷ و ۲۸۳۷

بساطی :

دیوان : ۲۲۴۹

بساطی سمرقندی :

دیوان : ۲۲۴۹

بسحاق اطعمه :

خوابنامه : ۳۵۵۷ و ۲۸۰۱

دیوان : ۲۲۵۰

رسالهٔ بسحاق : ۳۵۷۴

کجری نامه : ۳۰۵۴

کلیات : **۱۸۴۹**

کنزالاشتها: ۳۰۵۸

مزعفرنامه : ۳۱۹۹ و ۳۶۲۸

بسمل شیرازی ، علی اکبر :

تحفة السفر لنورالبصر: ۲۱۳۰

دیوان : ۲۲۵۱

بسمل کرمانی :

دیوان : ۲۲۵۱

بسنت رای فرزند هرگون گوام :

سنگهاسن بتیسی: ۳۷۲۳

بشیرخان (ز ۹۵۵):

زبدة الفواید : ۱۹۲۸

بشیرخان (سدهٔ ۱۱):

فرهنگ بشیرخانی : ۱۹۳۱

بصیری بغداد :

مناظرة الجواهر لمسرة الخواطر : ۳۲۳۳

بقای اصفهانی ، محمد :

دیوان : ۲۲۵۱

بقایی :

ناز و نیاز : ۳۲۵۷

محمد بقا وارس :

مسیب نامه : ۳۷۴۲

بکتاش قلی ابدال رومی :

بوستان الخیال : ۲۶۶۸

دیوان : ۲۲۵۶

بلیغ .

دیوان : ۲۲۵۱

بمانعلی = راجی کرمانی .

بنایی هروی ، حالی:

بهرام وبهروز ، باغ ارم : ۲۶۷۱

بندهٔ تبریزی = میرزا رضی .

بنده علی عطارد قلم خان:

چمنستان : ۲۰۹۸

بنوالی دهلوی = ولی.

بوداق اصفهانی = اظهری .

بوصیری :

شرح قصیدهٔ برده : ۲۹۶۳ و ۳۴۸۲

بوعلی قلندر = ابوعلی شرف قلندر .

بها :

دیوان : ۲۲۵۲

بهای ساوجی ، مستوفی :

دیوان : ۲۲۵۲

بهاء الدین جامی شیرازی :

مثنوی بهاء الدین: ۳۱۱۹

بهاراصفهانی ، محمد علی :
یخچالیه : ۳۶۵۳
بهارخراسانی ، محمد تقی :
چهار خطابه : ۲۷۵۶
دیوان : ۲۲۵۲
بهارکرمانی قاجار ، شهرت :
دیوان : ۲۲۵۲
بهاریج ، عبدالقادر :
فرحت الارواح : ۳۰۲۰
بهاری مل :
سنکهاسن بتیسی : ۲۷۲۳
بهایی ، محمد :
ترجمهٔ صمدیه : ۲۰۵۱
شرح نان وحلوا : ۳۵۰۰
شیر وشکر : ۲۹۷۸
طوطی نامه : ۲۹۹۶
فواید امینیه : ۲۰۷۳
قلندر نامه : ۳۰۴۸
مناجات منظوم : ۳۲۳۲
نان وپنیر : ۳۲۶۱
نان وحلوا : ۳۲۶۲
بهجت ، محمد تاج الدین :
تاج القواعد : ۲۰۴۹
بهجت بلگرامی ، مکهن لال کایته :
دیوان : ۲۲۵۲
بهجت قاجار ، غلامحسین :
دیوان : ۲۲۵۲
نصاب فرانسوی : ۲۰۴۲
بهرام فرزند علیمردان بهادر .
محرم راز : ۲۷۴۱
بهرام سقا = سقا.
بهرام شاه فرزند فرخ شاه :
دیوان : ۲۲۵۳

بهگو ، بهونیداس :
بحرطویل : ۲۶۵۶
دو پروانه ویك مكتوب : ۳۵۶۳
بهو نیداس = بهگو .
بهلول؟ :
دیوان : ۲۲۵۳
مثنوی بهلول : ۳۱۱۹
وصلت نامه : ۳۳۰۰
بهمن پسر کیقباد :
قصهٔ سجان : ۳۷۳۴
بهو پات رای = بیغم.
بهوانیداس منشی :
داستان دهقانزاده: ۳۶۹۶
بهوج داس = سنکهاس.
بهیکه ، خواجه محمد :
مفتاح لغات القرآن : ۲۰۳۰
بیانی کرمانی ، عبدالله مروارید :
دیوان : ۲۲۵۳
شرفنامه ، ترسل : ۲۱۱۰
مونس الاحباب ، رباعیات : ۳۲۴۹
بیانی هروی ، حالی :
دیوان : ۲۲۵۱
بی‌بی‌جان = حیاتی‌کرمانی .
بیخود :
دیوان : ۲۲۵۳
بیخود لاهوری ، جامی نامدارخانی .
ساقینامه : ۲۸۶۳
بیدل :
دیوان : ۲۲۵۳
بیدل بخاری :
دیوان : ۲۲۵۳
بیدل رودباری ، قربان قزوینی :
مثنوی بیدل : ۳۱۱۹

بیدل شیرازی ، رحیم اصفهانی :
دیوان : ۲۲۵۳
بیدل لاهوری دهلوی ، عبدالقادر :
جنون بهاریه : ۲۰۹۷
جواهر ریزه : ۲۰۹۷
چهار عنصر : ۳۵۵۳
دیوان : ۲۲۵۴
رباعیات : ۲۸۲۸
ساقینامه، محیط اعظم : ۳۱۸۰
طور معرفت : ۲۹۹۶ و ۳۵۸۶
مثنوی بیدل : ۳۱۱۹
نکات : ۳۶۴۴ ، ۳۶۷۸
بیدل مازندرانی کرمانشاهی ، محمد :
قوام عروض : ۲۱۷۲
بیرکلی ، محمد :
صحاح العجم : ۱۹۹۸
بیرنگ :
دیوان : ۲۲۵۶
بیغم ، بهوپات رای :
دستور شگرف : ۲۱۰۱
مثنوی بیغم : ۳۱۲۰
بیلی صاحب ، جان :
تحفهٔ بیلوله : ۲۷۱۲
بینشان (بانو...) :
دیوان : ۲۲۵۶
بینش ذهبی ، محمد علیخان :
دیوان : ۲۲۵۶
بینش کشمیری ، محمد جعفر بیك :
رشتهٔ گوهر : ۲۸۳۸
شور خیال : ۲۹۷۱
گلدسته : ۳۰۶۷
گنج روان : ۳۰۸۸
بینوا ، مرتضی قلیخان :
تهنیة الملوك مظفری : ۲۷۳۳
دیوان : ۲۲۵۶
بیهقی ، ابوجعفرك ، احمد :
تاج المصادر : ۱۹۶۵
المحیط بلغات القرآن : ۲۰۲۴
بیهقی ، ابوالفضل محمد :
فرهنگ بیهقی : ۲۰۰۲
پاکهرمل حافظ آبادی ، تولی :
فرح افزا : ۳۵۸۹
پاندت دورکاپرشاد ، عاشق :
دولت خان : ۲۸۱۵
پربوده چندر :
گلزار حال : ۳۶۰۲
پرتاب رای راجه :
جامع القوانین : ۲۰۹۵
پرتو لنجانی ، علیرضا :
دیوان : ۲۲۵۶
پرتوی شیرازی لاهیجی :
ساقینامه : ۲۸۶۳
پروانه :
نان وخرما: ۳۲۶۸
پروانه ، میرزا صادق تفرشی :
دیوان : ۲۲۵۷
نخبة المدایح : ۳۲۷۰
پرویزخان سلماسی ذهبی :
مختصر المرائی : ۳۱۸۳
پروین همدانی ، ابوالقاسم :
آمال العارفین : ۲۶۱۹
پریشان :
دیوان : ۲۲۵۷
پریشان بختیاری :
دیوان : ۲۲۵۷
پریشان قراگزلو ، مرتضی قلیخان :

دیوان : ۲۲۵۷
پناهی :
بختیار نامه : ۲۶۵۹
پور بهای جامی ، تاج الدین :
دیوان : ۲۲۵۷
پور یاولی قتال = پهلوان محمود .
پهلوان محمود پریار خوارزمی :
کنزالحقایق : ۳۰۵۹
پیام اکبرآبادی ، شرف الدین علی :
دیوان : ۲۲۵۷
عشق نامه : ۳۰۰۴
پیامی کرمانی ، عبدالسلام :
قصیدهٔ دایی : ۳۰۴۰
پیر پاشا ، سید محمد :
شرح تحفهٔ شاهدی : ۱۹۹۳
پیرجمال اردستانی ، جمالی محمد :
احکام المحبین : ۲۶۲۳
استقامت نامه : ۲۶۲۷
بدایة المحبه : ۲۶۵۹
بیان حقایق احوال المصطفی : **۲۶۷۴**
تبنیه العارفین : ۲۷۳۲
دیوان : ۲۲۵۸
روح القدس : ۲۸۴۱
شرح الکنوز : ۲۹۶۴
شرح الواصلین : ۲۹۶۵
فتح الابواب : ۳۰۱۲
فرصت نامه : ۳۰۲۱
کشف الارواح : ۳۰۵۵
کلیات : **۱۸۴۹**
کنزالدقایق : ۳۰۶۰
الکنوز وبحرالرموز : ۳۰۶۴
مصباح الارواح : ۳۲۰۴
مهر افروز : ۳۲۵۰
میزان الحقایق : ۳۲۵۶
ناظر ومنظور : ۳۲۵۹
نهایة الحکمه : ۳۲۸۸
هدایات المحبه ۳۳۰۷
هدایات المعرفه : ۳۳۰۷
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۰
پیرعلی رسول پوری :
فواید مظفری : ۳۵۰۶
پیرفرشته ، ابوالوفا خوارزمی :
دیوان : ۲۲۱۶
پیرقزوینی ، میرم سیاه :
دیوان : ۲۲۵۸
پیرمحمد طبیب ، ابوالحسن :
هشت خلد ، مجموعهٔ آصفی : ۲۱۲۲
پیرمراد مشفق کرمانی :
شرح مشکلات دیوان حافظ : ۳۴۶۴
تأثیر تبریزی ، محسن :
ثمرة الحجاب : ۲۷۳۴
جهان نما : ۲۷۵۲
حسن اتفاق : ۲۷۷۰
دعوت العاشقین : ۲۸۱۲
دیوان : ۲۲۵۰
رموز العاشقین : ۲۸۴۱
کلیات : **۱۸۵۰**
گلزار سعادت : ۳۰۶۹
معمای جهان : ۳۲۲۴
منهاج المعراج : ۳۲۴۵
میمنت نامه: ۳۲۵۷
تاج ، محمد صدر علا احمد عبدوسی :
بساتین الانس : ۳۵۳۲ و ۳۶۶۰
تاج الدین جامی = پوربها .
تاج محمد :
مفرح القلوب : ۳۶۳۰

تاج معین ملکی ، تاج ابن معین :
مفرح القلوب : ۲۷۴۵
تاج الدین نسائی :
کارنامهٔ اوقاف : ۳۰۵۲
تاج ماه (بانو) :
دیوان : ۲۲۵۸
کلیات : ۱۸۵۱
تارك شیرازی :
دیوان : ۲۲۵۸
تاشکندی = یار محمد .
تجلی ، علیرضا شیرازی :
بهاریه : ۲۶۷۰
دیوان : ۲۲۵۹
مثنوی تجلی : ۳۱۲۰
معراج الخیال : ۳۲۱۹
وصف کشمیر : ۳۲۹۸
شاه تراب :
مثنوی : ۳۱۲۵
تراب رضوی ، فرزند رحیم :
مفتاح الکنوز: ۳۲۲۸
تراب (ز۱۱۲۶) :
دستور العفاف : ۲۸۱۱
تریاکی :
قضا وقدر : ۳۰۴۲
تسلی قاجار ، قضا :
دیوان : ۲۲۵۹
تسلیم شیرازی ، محمد هاشم :
دیوان : ۲۲۵۹
تسکین :
سروگل ، فلکناز نامه : ۲۹۰۸
تشنهٔ تهرانی ، محمد تقی :
دیوان : ۲۲۵۹

تفاحی = فتاحی ، سیبك .
تفتازانی :
ترجمهٔ ابیات تلخیص المفتاح : ۳۴۴۴.
تفتهٔ هندی ، هرگوپال :
دیوان : ۲۲۵۹
تقوی ، میرسید علی :
دیوان : ۲۲۶۰
محمد تقی :
منتخب اللغة ، مشهد اللغة : ۲۰۳۴
محمد تقی ، ابوالمکارم :
تصانیف میرزا تقی : ۲۷۲۸
تقی فرزند محمود :
شرح صرف میر : ۲۰۶۳
محمد تقی بروجردی :
شرح عوالم جامی : ۲۱۹۵
شاه محمد تقی برهانپوری = همدم.
محمد تقی تبریزی = نیر .
تقی تفرشی = دانش .
محمد تقی جعفری = خیال احمدآبادی.
تقی جهرمی = سرابی .
میرزا تقی حکیم :
تاریخ ایران : ۲۷۰۳
محمد تقی خراسانی = بهار .
تقی دارابی :
خوك نامه ، گهرنامه : ۲۸۰۳
محمد تقی دولت آبادی (سدهٔ ۱۱) :
دیباجهٔ کلیات حکیم شفایی : ۳۵۷۰
تقی ساوجبلاغی منشی.
ترجمهٔ اتابکیهٔ اقدسیه : ۳۴۴۴
شکر العباد : ۱۶۳۹
محمد تقی شیرازی = شوریده .

محمد تقی شیرازی = سها.
تقی علی آبادی = صاحب :
سید تقی قزوینی :
ترجمهٔ قصیدهٔ رضا: ۲۷۲۵
محمد تقی قشقایی = تشنهٔ تهرانی.
تقی الدین کاشانی :
دیوان : ۲۲۶۰
محمد تقی کاشانی فرزند محمد حسین :
اسکندر نامه : ۳۶۵۷
تقی کاشانی = سپهر.
محمد تقی کمال سنجر = سنجر...
تقی مازندرانی مشهدی :
ساقینامه : ۲۸۶۴
محمد تقی ملاشاه ویردی :
خلاصة الترجمه : ۳۴۴۹
تقی منشی = عنوان نکار.
محمد تقی نوری فرزند محمد=مجنون.
محمد تقی نیشابوری = ادیب هروی.
تقی ورامینی :
فتحنامهٔ انجمن جعفری ورامین : ۳۰۱۴
محمد تقی همدانی = حمید .
تمکین ؟ :
دیوان : ۲۲۶۰
هفت سیر حاتم : ۳۳۲۴
تمکین شیرازی :
نشاط القلوب ، مختار نامه : ۳۲۷۳
تمنا ، محمد حسین :
بدیع الصرف : ۲۰۴۹
تنها پنجابی ، عبداللطیف :
دیوان : ۲۲۶۰
توپچی :
دیوان : ۲۲۷۰

توحید شیرازی ، اسماعیل .
دیوان : ۲۲۶۱
توفیق کشمیری ، محمد.
بحر طویل : ۲۶۵۷
سراپا : ۲۹۰۵
توکل بیك تولك :
شاهنامهٔ منثور : ۳۷۲۶
تولی = پاکهرمل .
لاله تیاك چند بهادر:
جواهر الحروف : ۱۹۲۷
تیمور فرزند صدرالشعرا :
دیوان : ۲۲۶۱
تیمور حسنی :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۴
ثابت بدخشی ، میرمحمد افضل الله آبادی :
دیوان : ۲۲۶۱
ثابت تبریزی ، محمد علی صحاف :
دیوان : ۲۲۶۱
ثاقب :
افسون نگاه . ۲۶۴۴
دیوان : ۲۲۶۱
ساقینامه : ۲۸۶۴
عشق افروز : ۳۰۰۳
کلیات : **۱۸۵۱**
گلشن راز : ۳۰۷۳
ثاقب آشتیانی ، اسماعیل بنان السلطنه .
تاریخ ایران : ۲۷۰۳
دیوان : ۲۲۶۱
کلیات : **۱۸۵۱**
ثاقب افشار :
دیوان : ۲۲۶۲
ثریای تهرانی ، حیدرعلی :
دیوان : ۲۲۶۲

ثنایی :
خوابنامهٔ منظوم : ۲۸۰۱
ثنایی = فراهانی .
ثنایی مشهدی ، خواجه حسین :
اسکندر نامه : ۲۶۳۲
حدیقه ، منتخب ... ۲۷۶۱
دیوان : ۲۲۶۳
ساقینامه : ۲۸۶۴
کلیات : **۱۸۵۴**
ثنایی مننیساوی ، محمد چلبی :
مناجات منظوم : ۳۲۳۲
جائیسی :
شرح اکهرتی (؟): ۳۴۵۴
ملاجامعی :
خاص الانشا : ۲۰۹۹
جامنی بهان رای :
مکتوبات شاهی : ۲۱۱۹
جامی ، احمد = ژنده پیل .
جامی ، ملاحسن :
دیوان : ۲۲۷۰
جامی ، عبدالرحمان :
اعتقاد نامه ، عقیده نامه : ۲۶۴۴
بهارستان : ۳۵۳۵
پنج گنج : ۲۶۷۸
پند نامه : ۲۶۹۷
تحفة الاحرار : ۲۷۰۶
جلاء الروح : ۲۷۴۰
چهل حدیث : ۲۷۵۷
حاشیه برفواید الضیائیه : ۲۰۵۴
حلیة الحلل : ۲۱۸۳
خرد نامهٔ اسکندری : ۲۷۸۰
دستور معما : ۲۱۸۴،۲۱۸۵،۳۲۲۴
دیوان : ۲۲۶۴
رباعیات : ۲۸۲۸
ساقینامه : ۲۸۶۵
سبحةالابرار : ۲۸۹۲
سلامان وابسال : ۲۹۱۲
سلسلة الذهب : ۲۹۱۴
شرح بیتی ازدهلوی : ۱۲۱۹ و۳۴۵۶
شرح حلیة الحلل: ۲۱۹۳
شرح دیباجهٔ مرقع‌نوایی : ۳۴۵۹
شرح دیوان خاقانی : ۳۴۶۴
شرح رباعیات : ۳۴۷۲
شرح سبحة الابرار : ۳۴۷۴
شرح فواید الضیائیه: ۲۰۶۵
شرح قصیدهٔ بال مرصع : ۳۴۸۲
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۱
شرح قصیدهٔ ابن فارض :۱۲۴۳ و۳۴۸۰
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۲
صرف منظوم : ۲۹۸۸
عروض وقافیه : ۲۱۶۱
عقاید نامه : ۳۰۰۶
قلندر نامه : ۳۰۴۸
کلیات : ۱۸۵۲
لجة الاسرار : ۳۰۹۶
لوامع انوار الکشف والشهود : ۳۵۰۹
لیلی ومجنون : ۳۱۰۰
مثنوی جامی : ۳۱۲۰
مختصر وافی درعلم قوافی : ۳۱۷۳
نی نامه : ۱۴۷۵ و۳۵۱۵
هفت اورنگ : ۳۳۱۲
یوسف وزلیخا : ۳۳۳۱
جامی ، عبدالرحیم :
سرخاب ورستم : ۲۹۰۷
جامی ، محمد قلی :

کوك شاستر : ۳۰۶۴
جامی قرتگنی فرزند کمال :
مظهر گل : ۳۲۱۸
جامی نامدار خانی = بیخود لاهوری .
میرزا جان :
شرح دیوان عرفی: ۳۴۶۷
جان بیلی صاحب = بیلی .
جانجانان دهلوی فرزند میرزا جان = مظهر .
جان شاه رضوی = میرصوفی .
جان محمد = آگاهی .
محمد جان مشهدی = قدسی.
جانی خراسانی ، فرزند ملکشاه.
نصاب ترکی : ۲۰۳۸
آقا جانی شیرازی = سایلی .
جبلی (ز۱۱۴۱) :
اسکندرنامه : ۲۶۳۳
جرعهٔ تبریزی ، ابوالفتح :
دیوان : ۲۲۷۰
جرمی :
دیوان : ۲۲۷۱
جزوی :
دیوان : ۲۲۷۱
جعفر :
مثنوی جعفر : ۳۱۲۰
محمد جعفر فرزند محمد فاضل :
انشای عجیب : ۲۰۸۵
محمد جعفر اصفهانی :
شرح شواهد شرح قطر : ۳۴۷۵
محمد جعفر اصفهانی = غیرت .
محمد جعفر اصفهانی = طرب نایینی .
محمد جعفر خرموجی = حقایق نگار.
محید جعفر میرزا افشار = سلطان .

جعفر زتلی = زتلی.
محمد جعفر بیگ زنوزی = محروم.
محمد جعفر قاینی :
تحفةاللالی، تحفةاللبیب ۲۰۴۹، ۳۴۴۳.
شرح شواهد شرح قطر : ۲۰۶۲
شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۴
میرزا جعفر قراچه‌داغی:
تمثیل عروس وداماد : ۳۶۶۴
میرزا جعفر قصر شیرینی = ساغر کنگاوری .
جعفر کسبی فرزند حسن :
مفتاح الامراء : ۳۷۴۵
محمد جعفر کشمیری = بینش.
محمد جعفر لنجانی مبارکه‌ای اصفهانی :
مفتاح اللغة : ۲۰۳۰
ملا جعفر همدانی = حیران .
محمد جعفر همدانی = ریاض .
جعفر علیخان :
فرهنگ جعفری : ۱۹۳۲
جعفری = محمد مقیم تویسرکانی.
جعفری = آصفخان قزوینی .
جعفری ، میرمحمد نصیر سندی :
دیوان : ۲۲۷۱
جلال ، طاهر :
دیوان : ۲۲۷۱
جلال احمد آبادی :
دیوان : ۲۲۷۲
جلال اردستانی :
دیوان : ۲۲۷۱
کلیات : ۱۸۵۵
جلال اصفهانی = اسیر شهرستانی.

جلال‌خوافی = شاه خوافی .
جلال‌الدین‌ذهبی، محمد = مجدالاشراف.
جلال الدین رئیس العلما :
اطیاریه : ۲۶۴۳
نوروزیه وبهروزیه : ۳۲۸۷
جلال الدین طباطبائی ، محمد :
تتبع سه نثر : ۳۵۴۲
جلال‌الدین محمود :
شرح بیت : ۳۴۵۶
جلال طبیب شیرازی شیروانی :
دیوان : ۲۲۷۱
گل ونوروز : ۳۰۸۵
جلال قاجار ، جلال الدین میرزا :
دیوان : ۲۲۷۱
جلال میرغینایی :
معمای منظوم : ۲۲۰۰
جلالی :
دیوان : ۲۲۷۲
جلالی ، احمد گجراتی :
دیوان : ۲۲۷۲
جلالی خوافی :
دیوان : ۲۲۷۲
جم :
دیوان : ۲۲۷۲
جمال الدین :
فرهنگ جمال الدین : ۲۰۰۴
جمال الدین اصفهانی ، محمد :
دیوان : ۲۲۷۲
جمالی :
دیوان : ۲۲۷۴
جمالی تبریزی ، محمد شیخ الاسلام :
دیوان : ۲۲۷۴
جمالی دهلوی ، جمال الدین :
مرآت المعالی (معانی) : ۳۱۹۵
جمالی شوشتری فرزند حسن :
فتوحات عجم : ۳۰۱۶
جمرهٔ کاشانی ، فرج الله :
دیوان ادیب: ۲۲۲۱
جیشید قزوینی شهرستانی = صهبا.
جمشید معمایی :
مخازن الجواهر : ۲۱۹۷
معمیات : ۲۱۹۹
محمد جمیل بدخشی :
رسالهٔ نظم : ۲۸۳۷
جنت حایری ، درویشعلی :
دیوان : ۲۲۷۴
جنگی = دولت رضا .
جنونی (چندتن) :
معما : ۲۱۹۹
بهارستان جنونی : ۳۵۳۸
لطیفهٔ شوق : ۳۰۹۹
جنونی اردبیلی :
دیوان : ۲۲۷۴
جنید شیرازی (بغدادی) فرزند بهرام :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳
کلیات : ۱۸۵۵
جنید الله هروی = حاذق.
جنید هندی ، فرزند عبدالله:
شرح مشکلات گلستان : ۱۹۲۹
آقا جواد اصفهانی = حاجب .
محمد جواد پوده‌ای سمیرمی قمشهی :
قیمه پلو : ۳۰۵۰
جواد تهرانی :
بیان: ۲۱۳۰

محمد جواد نراقی = شفایی .

جواهر رقم :

آداب نگارش : ۱۹۰۵

جوت پرکاش = شوقی.

جوز انطنزی، ابوتراب :

دیوان : ۲۲۷۴

جوینی ، معین اسفراینی آوه‌ای :

نگارستان : ۲۶۴۴

جوهری :

بحرطویل : ۲۶۵۷

جوهری کرمانی :

معمیات منظوم : ۲۱۹۹

جویای تبریزی ، داراب :

دیوان : ۲۲۷۴

جهان خاتون دختر مسعود شاه :

دیوان : ۲۲۷۵

جهانشاه فرزند قرایوسف = حقیقی .

جهان قاجار ، زبیده دختر فتحعلی شاه :

دیوان : ۲۲۷۵

جهانگیر میرزا قاجار، پسرعباس میرزا:

طرایف الظرایف : ۲۷۲۹

عروض وقافیه : ۲۱۶۲

جیحون یزدی ، محمد :

دیوان : ۲۲۷۵

نمکدان : ۳۶۴۶

چاچی ، بدرالدین :

دیوان : ۲۲۴۷

چاچی ، درویشعلی فرزند عثمان :

مفتاح التوحید : ۳۲۲۶

چاچی = شاشی.

چتر بهوج :

سنگهاسن بتیسی: ۳۷۲۳

چرخی ، یعقوب :

شرح نصاب : ۱۹۹۶و۳۵۰۱

چنالی :

دیوان : ۲۲۷۶

چندر بهادر منشی = برهمن .

راجه چندلال = شادان .

حاتم کاشی :

حاتمیه : ۲۷۶۰

حاجب اصفهانی ، آقا جواد :

دیوان : ۲۲۷۶

حاجی آقا فرزند عبدالغفار :

ریاض العاشقین : ۳۷۲۰

حاجی تقی قزوینی :

دیوان : ۲۲۷۶

حاجی ابرقوهی :

دیوان : ۲۲۷۶

ناظر ومنظور : ۳۲۵۹

نسب نامه : ۳۲۷۲

حاجی بچه‌بستی ، شمس الدین :

دیوان : ۲۲۷۶

حاذق طبیب تبریزی :

قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۵

حاذق الملك ،کاظم :

فرح نامهٔ فاطمی : ۳۰۲۰

حاذق هروی ، جنیدالله :

یوسف وزلیخا : ۳۳۴۱

حافظ :

خلاصة الانشا : ۲۰۹۹

حافظ اوبهی = سلطانعلی هروی :

حافظ خویشکی = خویشکی .

حافظ سعد :

دیوان : ۲۲۹۱

حافظ شرف :
شرح قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳، ۲۹۶۳
حافظ شیرازی :
دیوان : ۲۲۷۶
ساقینامه : ۲۸۶۵
حافظ علاف = خراباتی .
حافظ محمد شجاع :
سیر منظوم : ۲۹۳۰
حالتی :
دیوان : ۲۲۹۲
حالی :
دیوان : ۲۲۹۲
حالی اردبیلی ، عماد الفقراء محسن :
شمس القصاید : ۲۹۶۹
حالی اصفهانی ، بابا شاه :
آداب مشق : ۱۹۰۳
حالی اصفهانی ، عبدالله :
دیوان : ۲۲۹۲
حالی هروی = بنایی .
حامد بخاری جنفوری.
شرح اسکندر نامه : ۳۴۵۲
حامد کرمانی = اواحدالدین .
حامد الله هندی :
دیوان : ۲۲۹۲
حبله وردی ، محمد علی:
جامع التمثیل ، مجمع الامثال : ۳۵۴۹
حبی مظفری سجاوندی = کاظم.
حبیب الله ؟ :
رباعیات فی بیان خیر الدیانات : ۲۸۳۵
قابوس : ۲۰۱۲
حبیب الله سپاهانی :
ایرنامه : ۲۶۵۳
حبیب اللهی ، میرزا محمد :
دیوان : ۲۲۹۲
حبیب الله ساوجی = سالک کاشانی.
حبیب کرخی هروی :
دیوان : ۲۲۹۲
حبیب الله مشهدی ، مجتهد :
دیوان : ۲۲۹۳
حبیش تفلیسی :
ترجمان القوافی، لغات القوافی: ۱۹۷۵
جوامع البیان درترجمان قرآن: ۱۹۷۹
قانون ادب : ۲۰۱۳
وجوه القرآن : ۲۰۴۵
حرم بختیاری ، عباس.
مجمع الاصناف : ۳۱۶۷
حروفی ؟ :
مثنوی : ۳۱۴۳
حزین :
هفت بند : ۳۳۱۷
حزین شیروانی ، عبدالرحیم :
دیوان : ۲۲۹۳
ذبیح نامه : ۲۸۲۱
حزین لاهیجی ، محمد علی :
تذکرة العاشقین : ۲۷۲۲
چمن وانجمن : ۲۷۵۵
حدیقهٔ ثانی : ۲۷۶۱
خرابات : ۲۷۷۹
دیوان : ۲۲۹۳
صفیردل : ۲۹۹۰
فرهنگنامه : ۳۰۲۹
کلیات : ۱۸۵۵
مطمح الانظار : ۳۲۱۳
حسابی ، حسن قاری :
دیوان : ۲۲۹۴

حسام خویی ، حسن :
تحفهٔ حسام : ۱۹۶۷
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۵
قواعد الرمل : ۲۱۱۴
نزهة الکتاب : ۲۱۲۲
نصیب الفتیان : ۲۰۴۴و۳۲۷۶
حسام شاهدی :
فرهنگ فارسی به ترکی : ۲۰۰۹
محمد حسام کاشی :
ساقینامه : ۲۸۶۶
حسامی ، حسام الدین :
حسن وعشق : ۲۷۷۲
حسرت :
دیوان : ۲۲۹۴
حسرت ، احمد :
تسهیل اللغات : ۱۹۲۷
حسرت مشهدی ، محمد :
دیوان : ۲۲۹۵
سراپا : ۲۹۰۵
سفر به هند : ۲۹۱۱
حسرت همدانی :
دیوان : ۲۲۹۵
حسرتی ، عبدالعزیز :
فرهنگ واژه‌ها ... ۱۹۴۳
حسن ؟ :
تحفة الشعرا : ۲۱۵۴
دیوان : ۲۲۹۵
حسن ، شیخ لطف الدین :
مثنوی : ۳۱۳۲
حسن ، فرزند فتح الله :
خمسهٔ حسن : ۲۸۰۱
حسن آملی = حسن کاشی .
حسن اردبیلی ، شرف الدین :
دیباجهٔ مجموعه : ۳۵۷۰
حسن اشرفی :
دیوان : ۲۲۹۵
حسن اصفهانی = صفی علیشاه.
حسن اصفهانی :
فتحنامه : ۳۰۱۳
حسن افشار = مایل .
میرزا حسن انصاری جابری :
شرح قصیدهٔ ابن فارض : ۳۴۷۹
حسن ایکی = ایکی .
حسن بیگ بخشی = عتابی تکلو.
حسن تبریزی :
دیوان : ۲۲۹۵
حسن تبریزی = عشقی تفرشی .
محمدحسن تبریزی = گنجوی.
حسن تونی فرزند سلیمان = سلیمی.
حسن تونی ، فرزند شجاع :
شرح عقد الفرید : ۳۴۸۷
ملاحسن جامی = جامی.
محمد حسن جانمازدار:
ملاجعفری خروس باز : ۳۷۴۵
حسن جهان قاجار = والیه.
حسن چلبی :
درة التاج : ۲۸۰۷
حسن حلبی = شعوری.
حسن دهلوی ، فرزند علاء سنجری :
دیوان : ۲۲۹۵
حسن رومی = حسام خویی ،
میرزا حسن زنوزی = فانی.
حسن شاملو ، فرزند حسین :
دیوان : ۲۲۹۷
مثنوی : ۳۱۲۵

حسن شیرازی = مشرقی.
حسن صدری = صدری.
حسن طالقانی ، فرزند محمد تقی :
لسان العجم : ۲۰۷۶
حسن طبیب فرزند علی = خفایی.
حسن طوسی فرزند محمد = امید.
حسن علی آبادی :
دیوان : ۱۲۹۷
حسن غزنوی ، فرزند محمد :
دیوان : ۲۲۹۷
حسن قاری :
بهرام و بهروز : ۳۶۶۲
حسن قاری = حسابی.
حسن کاشی آملی :
دیوان : ۲۲۹۸
هفت بند : ۳۳۱۷
میرحسن کاشی فرزند حسین = عسکر .
حسن کشمیری (ز۱۱۱۳):
دیوان : ۲۲۹۸
محمد حسن گنجوی = گنجوی.
حسن مترجم :
ترجمان المعارف ، لغات ثلاثه: ۱۹۷۶
حسن مستوفی = معین‌دفتر.
حسن نراقی :
دیوان : ۲۲۹۸
ملاحسن نهاوندی فرزند محمد :
دیوان : ۲۲۹۹
حسن نیشابوری ، سامانی :
بحرالصنایع : ۲۱۲۵
حسنعلی ، فرزند شیرعلی:
مثنوی : ۳۱۲۰
حسنعلی انجدانی فرزند یعقوب :
سرالبلا: ۲۹۰۷
حسنعلی میرزا قاجار = شکسته.
محمد حسین :
وقایع پنون : ۳۳۰۲
حسین فرزند احمد :
فرهنگ حسینی : ۱۹۳۵
محمد حسین فرزند محمد جعفر :
کنزالمعارف : ۳۰۶۳
حسین فرزند بدرالدین :
رسم الخط قرآن : ۱۹۱۲
حسین فرزند رستم = کفوی .
حسین فرزند سید محمد رضا :
غنچهٔ باز : ۳۰۱۰
محمد حسین آذربایجانی = ادیب.
امیرحسین ابیوردی = فیضی .
حسین اصفهانی = رفیق .
حسین اصفهانی فرزند اکبر = الهام.
حسین اصفهانی = مجمر .
حسین میرزا بایقر = سلطان...
ملا حسین بیهقی = کاشفی.
محمد حسین تبریزی، فرزندمحمدحسن:
تحفة الکتاب : ۲۰۸۹
حسین تبریزی فرزند خلف = برهان.
محمد حسین حسینی فرزند رضا :
شرح امثله : ۲۰۵۸
حسین خوارزمی ، کمال الدین :
جواهر الاسرار وزواهر الانوار :۳۴۴۵
دیوان : ۲۲۹۹
کنزالحایق فی‌الرموز والدقایق :۳۰۶۰
حسین خوانساری = آقا...
محمد حسین خویی = سالك.
حسین خویی حسینی :

آیة الملك، الفیه : ۲۶۱۹

حسین اسعد دهستانی :

جامع الحکایات : ۳۶۶۴

حسین ذهبی موسوی = میرعین الدین.

حسین زاهدی (ز۱۲۵۳):

صفات العشاق : ۳۵۸۵

حسین زوزنی = زوزنی.

میر محمد حسین ساوجی = شوقی.

ملاحسین سبزواری = رفیق اصفهانی .

حسین شاه حقیقت = شاه حقیقت .

سید حسین شاه :

صنم کدهٔ چین : ۳۵۸۵

محمد حسین شریف حسینی = شریف..

محمد حسین شیرازی = حسینی.

محمد حسین شیرازی = شعاع .

میرزا محمد حسین شیرازی :

مفتاح الفتوح : ۳۲۲۷

حسین شیروانی فرزند علی = ذوالفقار.

حسین صدر المعالی مترجم :

کشف الاسرار : ۳۷۳۷

محمد حسین طالقانی فرزند محمدرضا:

شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۴

حسین طبسی حسینی :

مطلع العاشقین : ۲۲۱۳

محمد حسین فراهانی = وفا.

حسین فیروزکوهی فرزند محسن :

لطایف وظرایف : ۳۷۳۹

حسین قره حصاری :

شامل اللغة : ۱۹۹۲

محمد حسین قاجار = شعاعی .

محمد حسین کاشانی فرزند علی= ملهم.

محمد حسین کاشانی فرزند آقاخان: مشرقی.

حسین کاشفی = کاشفی .

محمد حسین کرمانی = رونق علیشاه .

محمد حسین گرمرودی آذربایجانی :

دیوان : ۲۲۹۹

محمد حسین گیلانی فرزند احمد = فغفور

محمد حسین لواسانی :

دیباجهٔ مجموعه : ۳۵۷۱

خواجه حسین مشهدی = ثنایی.

محمد حسین ملك الشعرا :

کنارنگ نامه : ۳۰۵۸

محمد حسین ملیح آبادی :

فتوحات اسلام : ۳۰۱۵

حسین میبدی = میبدی.

محمد حسین میرزا = نادری.

محمد حسین نطنزی برزی :

فرهنگ عربی بفارسی : ۲۰۰۵

حسین نطنزی = نطنزی .

محمد حسین نوری منشی :

چهل کلمه : ۲۱۳۲

میر حسین نیشابوری معمایی :

دستور معما : ۲۱۸۶

شرح دستور معما : ۲۱۹۳

معما : ۲۱۹۹

معما نامه : ۳۲۲۴

حسین هروی :

جوامع الانشا : ۲۰۹۷

حسین هروی فرزند عالم = میرحسینی.

محمد حسین همدانی فرزند عبدالصمد:

منتخب الحکایات : ۳۷۴۶

محمد حسین یزدی فرزند احمد:

یوسف وزلیخا : ۳۷۵۵

میرزا حسین یزدی :

قصیده : ۲۲۹۹،۳۰۳۹
حسین یزدی فرزند محمد = شوکت .
حسین رضا پاشا :
عیون الاثار : ۳۰۰۸
مجموعهٔ دلپذیر : ۳۱۷۰
حسینعلی بیکدلی = شرر.
حسینقلی خان = سلطان بختیاری .
حسینقلی آذربایجانی :
دیوان : ۲۲۹۹
حسینقلی قاجار = مریخ .
حسینی ؟ :
دیوان : ۲۳۰۰
کفر وایمان : ۳۰۵۶
حسینی خوارزمی :
دیوان : ۲۳۰۰
حسینی ، حسین فرزند اسماعیل.
شرح دیوان علی : ۳۴۶۸
حسینی قزوینی شیرازی ، محمدحسین :
اشتر نامه : ۲۶۴۱
الهی نامه : ۲۶۴۵
پنج گنج : ۲۶۷۸
قسم نامه : ۳۰۲۷
مهر وماه : ۳۲۵۱
وامق وعذرا : ۳۲۹۲
وصف الحال : ۳۲۹۷
میرحسینی هروی = میر...
حشم ، حسن :
دیوان : ۲۳۰۰
حشمت ، محمد شریف :
گلستان : ۳۶۱۶
حشمت قاجار ، همایون میرزا :
دیوان : ۲۳۰۰

کلیات : ۱۸۵۵
گلشن فردوس : ۳۰۸۱
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۱
حصاری ، محمد حلیمی قیصری :
الفواید الحصاریه : ۱۹۴۷
حضوری قمی ، عزیزالله :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۱
دیوان : ۲۳۰۰
حفظ الله رامپوری عباسی؟ :
انشای فیض رسان : ۲۰۸۵
کتاب الصبیان : ۲۱۱۴
حفظی ، قاسم فرزند احمد :
دیوان : ۲۳۰۰
معراج آسمان خیال : ۳۲۱۹
حقایق نگار خرموجی ، محمد جعفر :
تحفهٔ معتمدیه : ۳۵۴۴
حبظ الله:
شرح دیباجهٔ نورس : ۳۴۵۹
حقیر = اندرجیت منشی.
حقیری هروی ، احمد:
دستور معما (۳) : ۲۱۸۸،۲۱۸۹
شرح دستور معما : ۲۱۹۳
شرح مناجات : ۲۹۶۴
مخزن الجواهر ، کامرانیه : ۲۱۹۸
حقی ارزرومی ، ابراهیم :
المجموعة الانسانیه : ۳۱۶۹
حقیقت ، حسین شاه :
تحفة العجم: ۳۰۴۹
حقیقی ، جهانشاه پسرقرایوسف :
دیوان : ۲۳۰۱
حکمت :
شرح حال فاطمه : ۲۹۶۲
حکمت شیرازی ، علینقی :

دیوان : ۲۳۰۱

حکیم :

مسمط : ۳۲۰۲

حکیم ، درویش محمد حکیم :

مفتاح الحکمه : ۳۲۲۶

حکیم ، علیمحمد منشی :

شکرستان : ۳۵۸۲

حکیم احمد :

سلك الجواهر : ۲۱۰۹

حکیم خراسانی ، رضا :

فرهنگ واژه های عامیانه : ۱۹۴۵

حکیم خفایی = خفایی .

حکیم رکنا = مسیحای کاشانی ، صادق.

جبر واختیار : ۲۷۳۹

دستور معما : ۲۱۸۹

دیوان : ۲۵۲۷

ساقینامه: ۲۸۸۵

قضا وقدر : ۳۰۴۳

مثنوی : ۳۱۳۳

معما : ۲۲۰۰

حکیم ریاضی یزدی هروی ، محمدباقر:

ریاض الحکمه : ۲۸۴۷

حکیم شفایی اصفهانی ، حسن :

دریدهٔ بیداد : ۲۸۲۰

دیوان : ۲۳۸۱

ساقینامه : ۲۸۷۳

کلیات : **۱۸۷۵**

مثنوی : ۳۱۲۶

مهرومحبت ، محبت نامه : ۳۲۵۲

نمکدان حقیقت : ۳۲۸۶

حکیم شیرازی ، محمد صادق :

دیوان : ۲۳۰۱

حکیم شیرازی ، غلامعلی :

دیوان : ۲۳۰۱

ساقینامه : ۲۸۶۶

کلیات : **۱۸۵۶**

محبت نامه : ۳۱۷۴

حکیم قمی ، محمد سعید :

بتخانهٔ سومنات : ۲۶۵۵

خورشید ومه پاره ، گل رعنا : ۲۸۰۳

دیوان : ۲۳۵۴

حکیم نزاری = نزاری قهستانی .

حلال خور = فریدون مازندرانی.

حلوایی :

ولایت نامه : ۳۳۰۳

حلوایی شیرازی ، غیاثا :

دیوان : ۲۳۰۲

ساقینامه : ۲۸۶۶

حلیمی ، لطف الله :

بحر الغرایب : ۱۹۲۰

قائمه : ۲۰۱۲

مصرحة الاسماء : ۲۰۲۹

نثار الملوك : ۲۰۳۶

حلیمی = حصاری ، محمد ،

حمدالله مستوفی ، فرزند ابوبکر:

ظفرنامه : ۲۹۹۶

حمید ؟ :

دیوان : ۲۳۰۲

گلدستهٔ نیرنگ ، دلهٔ مختاله : ۳۰۶۷

حمید انگوری :

سلك الجواهر : ۱۹۹۱

حمید بلخی ، ابوبکرعمر :

مقامات حمیدی : ۳۶۲۱

ملاحمید کشمیری :

اکبرنامه : ۲۶۴۵

حمید موسوی ، فرزند عبدالله :
فرهنگ گلستان : ۳۵۰۴
حمید همدانی ، محمد تقی :
دیوان : ۲۳۰۲
حمید الله شاه‌آبادی :
بی‌بوج نامه : ۳۵۳۸
حمیری :
شرح قصیدهٔ حمیری : ۳۴۸۵
حیا :
دیوان : ۲۳۰۲
محمد حیات :
صرف ونحو : ۲۰۷۲
حیات علی دهلوی :
آمد نامه : ۲۰۴۷
منتخب قادری : ۳۵۱۴
حیاتی :
دیوان : ۲۳۰۲
حیاتی کرمانی ، بی‌بی جان :
دیوان : ۲۳۰۳
حیاتی گیلانی :
بلقیس وسلیمان : ۲۶۶۲
دیوان : **۲۳۰۳**
ساقینامه : ۲۸۶۶
حیدر ؟ :
دیوان : ۲۳۰۳
رساله درشعر : ۲۱۵۹
حیدر بلگرامی = واسطی.
حیدر تربتی ، قطب الدین :
دیوان : ۲۳۰۳
حیدر خوانساری ، فرزند محمد:
انیس العشاق : ۳۵۳۰
حیدر شیرازی :
مونس‌الارواح : ۳۲۵۰
حیدر طبسی فرزند نعمت الله :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۲
حیدر علی = ثریا تهرانی.
حیدرعلی اصفهانی فرزند مهدی = کمالی.
حیدرعلی شیرازی فرزند مهدی = نوا.
میر حیدر کاشی :
معما : ۲۲۰۰
حیدر قلی میرزا قاجار = خاور.
حیدر محمد بلخی = غریبی .
حیدر هروی ، کلیچه پز:
دیوان : ۲۳۰۳
ساقینامه : ۲۸۶۶
حیدری تبریزی :
جنگنامهٔ گجرات : ۲۷۴۸
دیوان : ۲۳۰۴
لسان الغیب : ۳۰۹۷
حیران :
دیوان : ۲۳۰۴
حیران دنبلی (بانو):
دیوان : ۲۳۰۴
حیران همدانی ، جعفر :
دیوان : ۲۳۰۴
حیران یزدی ، غلامرضا :
دیوان : ۲۳۰۴
حیران قزوینی :
دیوان : ۲۳۰۵
حیرت :
دیوان : ۲۳۰۵
حیرت رومی ، مصطفی سیواسی :
امثله : ۲۰۴۸
شرح مفاتیح الدرایه : ۲۰۶۸

مفاتیح الدرایه : ۲۰۷۸

حیرت هندی :

حاجی بابا : ۳۶۷۵

حیرتی هروی تونی ، تقی الدین‌محمد:

ساقینامه : ۲۸۶۶

کتیب معجزات: ۳۰۵۴

خاتم ، احمد افندی :

دیوان : ۲۳۰۵

شرح تحفهٔ شاهدی : ۱۹۹۲

خاتمی :

دیوان : ۲۳۰۵

خاتمی ، عبدالرحمان :

مرج البحرین : ۳۵۱۰

خادم ، عبدالجواد :

سؤال وجواب : ۲۹۲۳

خادم ، نظام الدین :

انشای خادمی : ۲۰۸۴

خادم اصفهانی ، بابا محمد قاسم :

دیوان : ۲۳۰۵

ملك دینار : ۳۲۳۲

خازن :

دیوان : ۲۳۰۶

خاقان ، فتحعلی شاه :

دیوان : ۲۳۰۶

ساقینامه : ۲۸۶۶

خاقانی شیروانی :

تحفةالعراقین : ۲۷۱۴

ختم الغرایب : ۲۷۷۸

دیوان : ۲۳۰۸

شرح قصیدهٔ کبریه : ۳۴۸۸

کلیات : ۱۸۵۶

مفتاح الکنوز (شرح دیوان) : ۳۵۱۳

خاك ، محمد صدر الاسلام :

زور عشق : ۲۸۵۵

خاکسار ، شکرالله خوافی :

شرح مثنوی : ۳۳۹۶

خاکی :

دیوان : ۲۳۱۳

کلام‌خاکی: ۳۰۵۶

خاکی ، بابا داود :

ضروریه : ۲۹۹۲

خاکی بنگالی ، عبدالکریم‌کشمیری :

دیوان : ۲۳۱۳

ورد المریدین : ۳۲۹۴

خاکی خراسانی بروجردی ، لطفعلی :

لطف نامه : ۳۰۹۸

خالد :

دیوان : ۲۳۱۳

ملاخالد بابان :

دیوان : ۲۳۱۳

خالدبن صفوان **القناص :**

شرح قصیدهٔ العروس : ۳۴۸۷

خالدکرد ، ضیاء الدین :

دیوان : ۲۳۱۴

خالص :

دیوان : ۲۳۱۴

خالصا :

بحرطویل : ۲۶۵۷

خالص بوزروفجه‌وی، ابراهیم:

مجمع الامثال : ۲۶۲۱

خالص طالبانی :

دیوان : ۲۳۱۴

خاموش بنگالی :

دیوان : ۲۳۱۴

خاموش دهلوی ، رای صاحب رام :

دیوان : ۲۳۱۴

خاموش طالقانی، درویش عبدالمجید .
دیوان : ۲۳۲۱و۲۵۱۳
خاموش یزدی، میرزا علیخان :
حدیث‌کسای منظوم : ۲۷۶۱
حدیث منظوم : ۲۷۶۱
خلافت نامهٔ حیدری : ۲۷۹۹
دیوان : ۲۳۱۵
شهنشاه نامهٔ حسینی : ۲۹۷۷
قریب الفرج : ۳۰۳۷
مختار نامه : ۳۱۸۱
مخزن العرفان : ۳۱۹۱
خاور قاجار، حیدرقلی :
دیوان : ۲۳۱۵
خاوری شیرازی، فضل الله :
دیوان : ۲۳۱۵
یوسف وزلیخا ، احسن القصص : ۳۳۴۱
محمد خبیر حسین نسابه :
کشف دقایق التصریف : ۲۰۷۵
خبیصی، محمدکرمانی :
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۴
فواید علائیه : ۳۵۰۵
ختمی، عبدالرحمان .
شرح دیوان حافظ : ۳۴۶۳
خدری اصطهباناتی :
دیوان : ۲۳۱۶
خراباتی، حافظ علاف :
ولی نامه : ۳۳۰۵
خرد شکارپوری، منصور علی :
مجموعهٔ خرد : ۳۱۷۰
خرم :
دیوان : ۲۳۱۶
خرم، عاشق الله :
آمد نامه : ۲۰۴۷
خرمی، بابا علی:
نصاب قزلباش : ۲۰۴۳
خرمی تبریزی :
روضة العشاق : ۳۵۷۶
امیرخسرو دهلوی :
آیینهٔ اسکندری : ۲۶۱۹
بازنامه : ۲۶۵۴
بهرامنامه ، هشت بهشت : ۳۳۰۸
پنج گنج : ۲۶۷۹
تغلق نامه : ۲۷۲۸
ثمانیه : ۲۷۳۴
چهار درویش : ۳۶۷۳
حجة الاحرار : ۲۷۶۰
دریای ابرار ، بحرالابرار : ۲۸۱۰
دولرانی ، خضرنامه : ۲۸۱۵
دیباجهٔ دیوان : ۳۵۶۷
دیوان : ۲۳۱۶
رسایل اعجاز : ۲۱۰۶
ساقینامه : ۲۸۶۷
شرح قرآن سعدین : ۳۴۷۹
شیرین وخسرو : ۲۹۸۱
صفات العاشقین : ۲۹۸۹
عشقیه : ۳۰۰۵
فتحنامه : مفتاح‌الفتوح :۳۰۱۳و۳۲۲۷
فرس الفروس : ۳۰۲۰
قرآن سعدین : ۳۰۳۴
کلیات : **۱۸۵۶**
مجنون ولیلی : ۳۱۷۰
مرآت الصفا : ۳۱۹۵
مطلع الانوار: ۳۲۰۹
نامهٔ منظوم : ۳۲۶۰
نصاب خالق باری : ۲۰۳۹

نصاب تجنیس الالفاظ : ۲۰۳۷و۳۲۷۴
نصاب بدیع : ۲۰۳۷
نورالعیون : ۳۵۱۵
نه سپهر : ۳۲۸۸
هشت بهشت ، بهرامنامه : ۳۳۰۸
خسرو زردشتی :
مثنوی : ۳۱۲۱
خسروخان والی :
دیوان : ۲۳۲۰
خطایی :
ساقینامه : ۲۸۶۷
خطایی قمی :
لب مثنوی : ۳۰۹۶
خطیب دمشق ، جلال الدین محمود :
شرح مختصر تلخیص : ۲۱۴۱
خطیب رستم مولوی = رستم .
خفایی ، حسن ، حکیم :
دیوان : ۲۳۰۱
خلج ، میرزا عبدالله :
دیوان : ۲۲۲۰
خلوتی = شریف خلوتی ، عبدالرحیم
خلوتی محلاتی ، محمد ابراهیم :
دیوان : ۲۳۲۰
خلیفهٔ شاه محمد = قنوجی.
خلیفهٔ مؤمن حسین = مؤمن .
خلیق لاهوری:
بدیع الجمال وسیف الملوك : ۲۶۶۰
جذب رسا : ۲۷۳۹
دیوان : ۲۳۲۰
خلیل الدین بیجاپوری :
عالم پناه : ۲۹۹۹
خلیل ثقفی، اعلم الدوله :
داستان پسر کنت دومنت : ۳۷۹۱
صدوپنجاه حکایت : ۳۷۲۸
خلیل زرگر :
مثنوی : ۳۱۲۱
خلیل شیرازی :
مثنوی : ۳۱۲۱
خلیل کاشانی ، باقر :
دیوان : ۲۳۲۰
ساقینامه : ۲۸۶۷
میرزا خلیل مازندرانی = عجیب .
ملا خلیل وقاری = وقاری.
خلیلی = درویش خلیلی.
خمسه ، محمد مقیم سلیمی شیرازی:
دیوان : ۲۳۲۱
خموش = خاموش .
خنجر بیگ :
دیوان : ۲۳۲۱
خواجگی بلخی = نامی.
خواجگی سمرقندی :
دیوان : ۲۳۲۱
خواجگی کاسانی ، احمد ، مخدوم اعظم.
بطیخیه : ۳۵۳۲
سمائیه : ۳۵۷۹
شرح ابیات خان : **۳۴۵۱**
شیبیه : ۳۵۸۴
علمیه : ۳۵۸۹
خواجوی کرمانی :
پنج گنج : ۲۶۸۳
تحفهٔ بهایی (گوهرنامه) : ۲۷۱۲
دیوان : ۲۳۲۱
رسایل خواجو : ۳۵۷۴
روضة الانوار : ۲۸۴۴
ساقینامه : ۲۸۶۷
سام نامه : ۲۸۹۱
گل ونوروز: ۳۰۸۶

فراقنامه : ۳۰۱۹
کلیات : **۱۸۵۷**
کمال نامه : ۳۰۵۷
گل ونوروز : ۳۰۸۶
گوهرنامهٔ بهایی: ۳۰۹۱،۲۷۱۲
مثنوی : ۳۱۲۱
مفاتیح القلوب ومصابیح الغیوب: ۳۲۲۵
مناظرهٔ تیغ وقلم : ۳۶۳۵،۳۲۳۴
مناظرهٔ شمس وسحاب : ۳۶۳۵،۳۲۳۴
مناظرهٔ شمع وپروانه : ۳۶۳۶
مناظرهٔ اللبدوالبادیه : ۳۶۳۷
مناظرهٔ شمع وشمس : ۳۶۳۶
هما وهمایون : ۳۳۲۵
خواجه احرار ، عبیدالله.
حورائیه : ۳۴۴۸،۱۱۳۳
خواجه اسحاق = احمدکوزلحصاری .
خواجه پادشا ،کلمة الله فرزند رحمت :
نصاب قطبیه : ۲۲۷۵
خواجه زاده ولی سرهندی :
بدیع اللغات ، تاریخ‌جهانگیری: ۱۹۳۱
خواجه شعیب جوشقانی = شعیب.
خواجه عبدالله = عبدالله انصاری.
خواجه قطبی = قطبی بلخی .
خواجه محمد = محمدکرمانی.
خواجه محمود جوان = کاوان .
خواجه نصیرالدین = نصیرالدین‌طوسی.
خواجه نجفعلی = نجفعلی.
خوافی = خاکسار.
خوافی = مجد خوافی.
خواند میر ، محمد :
نامهٔ نامی : ۲۱۲۱
خوب محمد چشتی .
امواج خوبی (شرح) : ۳۴۴۰

خورم ! :
دیوان : ۲۳۲۳
خوفی :
فرقت نامه : ۳۰۲۱
کمالیه ؟ : ۳۰۵۸
خوشدل کشمیری ، دیارام :
شری‌گیتا : ۳۷۲۷
خویشگی قصوری ، مرتضی:
دیوان : ۲۲۹۱
خیال ، اشرف ، ارشد :
شعرخیال ، شرح مینا بازار : ۳۵۰۳
فانوس خیال : ۲۱۴۳
خیال احمد آبادی محمد تقی :
بوستان خیال ، معزنامه : ۳۷۴۲
خیالی :
دیوان : ۲۳۲۳
خیالی بخاری :
دیوان : ۲۳۲۳
خیام نیشابوری :
رباعیات : ۲۸۲۹
خیرالله لاهوری = فدای .
خیرخواه هروی = غریب ، غریبی.
دارا :
دیوان : ۲۳۲۳
دارا فرزند درویش :
ترسل : ۲۰۹۰
دارا قاجار ، عبدالله میرزا .
دیوان : ۲۳۲۴
گلنامه : ۳۰۸۳
دارای کازرونی ، احمد :
دارا شکوه ، محمد :
دیوان : ۲۳۲۳
طوطی‌نامهٔ نخشبی: ۳۷۲۹

مهابهادات : ۳۷۴۹
داراب بیگ = جویای تبریزی .
دارابی ، محمد:
لطیفهٔ غیبی: ۳۵۰۸
داعی :
نظم المشکاة : ۳۲۸۰
داعی انجدانی تفرشی :
دیوان : ۲۳۲۴
شاه داعی شیرازی، نظام الدین محمود.
چشمهٔ زندگانی : ۲۷۵۴
چهار چمن : ۲۷۵۶
چهل صباح : ۲۷۵۸
راه روشن : ۳۵۷۳
دیوان : ۲۳۲۴
ساقینامه : ۲۸۶۷
سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۰
ستهٔ داعی : ۲۹۰۱
شرح مثنوی معنوی : ۳۴۹۷
عشق نامه : ۳۰۰۴
کان ملاحت: ۳۰۵۳
کلمات باقیه . ۳۵۹۴
گنج‌روان : ۳۰۸۸
مشاهده : ۳۲۰۲
نسایم گلشن : ۱۴۵۶و ۳۵۱۵
داعی کرمیانی ، احمد :
عقود الجواهر : ۲۰۰۰
دانا ؟ :
حاصل حیات : ۲۷۶۰
قضا وقدر: ۳۰۴۳
دانش :
دیوان : ۲۳۲۵
دانش تبریزی ، پرنس ارفع ، رضا :
رشدیه در اصلاح الفبا : ۱۹۱۳
دانش تفرشی ، ضیاء لشکر ، تقی :
نوشین روان : ۳۲۸۷
دانش شیرازی ، لطفعلی :
اخگر : ۳۵۱۹
رباعیات بدیهیه : ۲۸۲۸
شرح نامهٔ نامی : ۳۵۰۰
نامهٔ نامی ، هوس نامه : ۳۶۴۰
یادگار نامه : ۳۳۳۰
دانش قاجار :
کشف الحق : ۳۰۵۵
دانیال دولتخانی :
بحرطویل : ۲۶۵۷
ملا داود :
شیروشکر : ۲۹۸۰
محمد داود اصم ، فرزند مصطفی :
دستور العمل فی‌ضروب المثل : ۳۵۶۲
داود اصفهانی ، فرزند عبدالله :
دیوان : ۲۳۲۵
زبورالعاشقین : ۲۸۵۳
نمکدان دین : ۳۲۸۶
داود خانف = مارد روس .
داوری شیرازی، محمد :
دیوان : ۲۳۲۵
داهیا :
مثنوی : ۳۱۲۲
دبیر :
دیوان : ۲۳۲۶
درد دهلوی ، فرزند محمد ناصر:
دیوان : ۲۳۲۶
درکی قمی :
دیوان : ۲۳۲۶
درویزه ننکرهاری ، عبدالکریم.

بحراللالی : ۸۹۷
شرح قصیدهٔ بدء الامالی : ۳۴۸۲
درویش اشرف = اشرف مراغی.
درویش خلیلی :
تحفة العشاق : ۲۷۱۹
درویش صابر :
دیوان : ۲۳۲۶
درویش عبدالحمید = خاموش.
درویش علی فرزند عثمان = چاچی.
درویش علی مقرب علیشاه = جنت.
درویش علیمحمد شیرازی :
سید الانشا : ۲۱۰۹
درویش محمد بخاری = محمد.
درویش محمد حکیم = حکیم.
درویش محیی :
شامل (عروض) : ۲۱۵۹
درویش مصطفی :
نحومنظوم : ۲۰۸۱
درویش مهدیقلی خان :
ساقینامه : ۲۸۶۸
درویش ناصر بخارایی :
دیوان : ۲۵۵۹
هدایت نامه : ۳۳۰۸
دری شوشتری (ز۱۲۴۴) :
چمن سرو : ۲۷۵۵
دست غیب ، محمد صادق .
دیوان : ۲۳۲۷
دست غیب شیرازی ، نظام :
دیوان : ۲۳۲۶
ساقینامه : ۲۸۶۸
دشت بیاضی ، محمدکریم .
دیوان : ۲۶۰۴

شرح نصاب : ۱۹۹۴و۳۵۰۰
کلیات : ۱۸۹۹
دشتی :
مصباح الغرا فی رثاء الشهدا : ۳۲۰۶
دشتی ، محمد خان :
خسروشیرین : ۲۷۸۵
دیوان : ۲۳۲۷
دعبل خزاعی :
شرح قصیدهٔ تائیه : ۳۴۸۶
دعوی قمی ، محمد :
دیوان : ۲۳۲۷
دلبرعلی بروجردی ، افراسیاب :
دیوان : ۲۳۲۷
ساقینامه : ۲۸۶۸
دلاور علی هندی :
آب ونمك : ۲۶۱۷
دلپت رای سنگه ، راودلپت :
ملاحت مقال : ۳۷۴۶
دلشاد پسروی :
دیوان : ۲۳۲۸
دلشاد ، دل محمد :
ساغر بزم : ۲۸۵۷
دماینی سیواسی ، احمد :
مجمع الاقوال فی الامثال : ۳۶۲۳
دوانی،جلال‌الدین :
شرح رباعیات : ۸۱۰و۳۴۷۳
شرح بیتی ازحافظ : ۱۲۱۸ و۳۴۵۶
شرح غزلی ازحافظ : ۱۲۴۰و۳۴۷۸
شرح بیتی از گلشن راز: ۱۲۲۲و۳۴۵۷
شرح‌گلشن راز : ۳۴۹۴
عرض سپاه : ۳۵۸۸
ملادو پیازه : ۳۵۴۷

تعریفات : ۳۵۴۷
مرآت المضحکین: ۳۶۲۵
نکاح ملادوپیازه : ۳۶۴۴
هزلیات : ۳۳۰۸
دوره‌ای ذهبی :
واقعهٔ کربلا : ۳۲۹۱
دوزالی = بایندربیکا .
دوست محمدکاتب کوشانی هروی :
خط، حالات هنروران : ۱۹۰۸
دوستی سمرقندی :
ساقینامه : ۲۸۶۸
دولت جنگی ، رضا بیک .
گل ونوروز : ۳۰۸۷
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۱
دولت قاجار ، محمد علی میرزا :
دیوان : ۲۳۲۸
گلچهر واورنگ : ۳۰۶۷
دهاروال = بدرمحمد دهلوی :
دهخدا :
دیوان : ۲۳۲۸
دهدار ، محمد :
عین وجود : ۳۰۰۸
نقطه : ۳۲۸۳
هفت دلبر: ۳۳۲۴
دهدار ، محمود ، عیانی :
سجنجل الاسما : ۲۹۰۲
دیارام :
دیوان : ۲۳۲۹
دیارام = خوشدل کشمیری.
دیانت رای فرزندکنش دای :
دانش بهار: ۲۱۰۰
دیبی داین کایته :
دامأین : ۳۷۱۶
دیدهٔ ترکمان ، اعزخان بهادر :
دیوان : ۲۳۲۹
دیری ترشیزی ، ابراهیم :
ساقینامه : ۲۸۶۸
دیوانه ، صدر.
نودونه نام خدا : ۲۲۰۵
دیوانهٔ مشهدی ، محمد قاسم :
دیوان : ۲۳۲۹و۲۴۷۹
ذاتی :
دیوان : ۲۳۲۹
ذاتی نیشابوری ، محمود :
شکایت نامه : ۸۱–۳۵۸۲
ذبیح الله بهروز :
گندستان : ۳۶۱۸
گند نامه : ۳۶۱۸
مرآت‌السرائر: ۳۶۲۴
ذبیحی :
هبة الاحباب : ۳۳۰۶
ذبیحی یزدی ، اسماعیل :
نرگسدان : ۳۲۷۰
ذره :
دیوان : ۲۳۲۹
ذره ، محمد :
دیوان : ۲۳۲۹
ذکایی شعبانی .
دیوان : ۲۳۲۹
ذوالفقار شیروانی ، حسین :
دیوان : ۲۳۳۰
مفاتیح الکلام‌فی‌مدایح الکرام: ۳۲۲۶
ذوقی ، غلام محیی الدین :
دارالخلد : ۳۵۶۱
نجیب نامه : ۳۲۷۰
ذوقی بلگرامی :

دیوان ، شکرستان : ۲۹۶۸،۲۳۳۰
ذوالنون حکیم :
دستورمعما : ۲۱۸۹
ذهنی کشمیری :
ساقینامه : ۲۸۶۸
رابط اصفهانی ، ملك محمد :
ساقینامه : ۲۸۶۹
راتیك چند بهار ، منشی .
بهاربوستان (شرح گلستان) : ۳۴۴۲
راجای قتال دهلوی ، یوسف .
دیوان : ۲۳۳۰
راج کرن فرزند بهوانی داس:
خورشید وروشن ضمیر : ۳۶۸۵
گشایش نامه : ۳۷۳۸
راجه :
دیوان : ۲۳۳۰
راجی :
دیوان : ۲۳۳۰
راجی کرمانی ، بمانعلی :
حملهٔ حیدری : ۲۷۷۶
راز :
مثنوی : ۳۱۲۲
راز شیرازی ، ابوالقاسم ذهبی :
اسرار الولایه : ۲۶۳۲
دیوان : ۲۳۳۱
کوثرنامه : ۳۰۵۵
مراتب العارفین : ۳۱۹۶
مناسك العاشقین : ۳۲۳۳
رازی ؟ :
عشاق نوا : ۳۰۰۳
مثنوی : ۳۱۲۲
راسخ لاهوری ، محمد زمان .
مثنوی : ۳۱۲۲
راضی کشمیری ، احسن الله :
دیوان : ۲۳۳۱
راغب :
فراقنامه : ۳۰۱۹
راغب اصفهانی :
فرحةالادیب ، ترجمهٔ محاضرات: ۳۵۸۹
راغب پاشا :
دیوان : ۲۳۳۱
رافع ، رفیع الدین :
دیوان : ۲۳۳۱
نفرین نامه : ۳۲۸۱
رافعی ، محیی :
دیوان : ۲۳۳۱
راقم :
دیوان : ۲۳۳۱
راقم ، عبدالحکیم :
تحفهٔ میرزا : ۲۷۲۰
راقم مشهدی ، محمد :
دیوان : ۲۳۳۱
رام سنکهه کایته :
گلشن عجایب : ۳۶۱۷
رام نراین ، راجه رام فرزند لچهمی‌نرائن.
منتخب رام ، شاهنامهٔ منثور : ۳۲۳۵ ، ۳۷۲۶.
رامی ، شرف الدین ، حسن :
انیس العشاق : ۳۵۲۷
بدایع الصنایع ، تحفة الفقیر : ۲۱۲۷
تحفة الفقیر : ۲۱۵۵
حدایق الحقایق ، حقایق : ۲۱۳۳
ده فصل : ۲۸۱۷
صنعت شعر وشعرا : ۲۱۴۲
مختصر صنایع شعری : ۲۱۴۹

رای صاحب = خاموش دهلوی.

رایج سیالکوتی، محمد علی:

دیوان: ۲۳۳۲

رایض الدین ذهبی: عبدالکریم:

دیوان: ۲۲۲۹

محمودیه (شرح گلشن راز): ۳۵۰۹

رایض ساوجی:

دیوان: ۲۳۳۲

محبت نامه: ۳۱۷۴

ربیع گرگانی:

دیوان: ۲۳۳۲

مثنوی: ۲۱۲۲

رتن سنگه بهادر = زخمی.

رجازفره‌ای، محمد علی:

دبستان شعرا: ۲۱۵۸

گلستان الادبا: ۲۶۱۶

ملا **رجب**، صادق اصفهانی:

دیوان: ۲۳۹۹

رجبعلی حکیم تبریزی = واحد.

رحمت الله:

عمدة المکاتیب: ۲۱۱۳

غواص البحر: ۲۱۱۳

رحمت الله حروفی:

دیوان: ۲۳۳۲

رحمت سفدرانی:

دیوان: ۲۳۳۲

رحمت شیرازی کازرونی:

دیوان: ۲۳۳۲

رحمت کوزه‌کنانی، محمد:

زینت الحکایات: ۲۸۵۶

مثنوی: ۳۱۲۲

رحمت یزدی، محمدکاظم:

سبع المثانی: ۲۹۰۱

محمد رحیما:

دیباجهٔ سفینه: ۳۵۶۹

رحیم کرمانی، فرزند کریم خان قاجار:

دیوان: ۲۳۳۲

رحیم میرزا قاجار = عشیقی.

رزمی، گورکین بیگ:

دیوان: ۲۳۳۳

معالی ومظاهر: ۳۲۱۹

رسا اکبرآبادی، ایزد بخش.

رستم الحکما، محمد هاشم اصفهانی:

دیوان: ۲۳۳۳

معمانامه: ۲۲۰۴

رستم طارمی بخاری:

عروض، مختصری در...: ۲۱۶۲

الوافیه فی علم القافیه: ۲۱۷۸

رستم مولوی، خطیب:

فرهنگ فارسی به ترکی: ۲۰۰۹

قواعد زبان فارسی: ۲۰۷۴

وسیلة المقاصد: ۲۰۴۶

رستم میرزا صفوی = فدایی قندهاری.

رستمعلی:

هیرورانجهن: ۳۳۲۸

رشحهٔ اصفهانی، محمد باقر:

نوروز وجمشید: ۳۲۸۷

رشدی:

ساقینامه: ۲۸۶۹

رشید الدین اسفراینی، محمد:

مصباح رشیدی: ۳۲۰۵

رشید الدین فضل الله همدانی:

لطایف الحقایق: ۳۶۱۹

رشیدای عباسی:

دیوان: ۲۳۳۳

حسن گلوسوز: ۲۷۷۱

سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۰
قضا وقدر : ۳۰۴۲
کلیات : ۱۸۵۸
مثنوی : ۳۱۲۳
نقش ارژنگ : ۳۲۸۲
رشید کبروی :
رونق المصابیح : ۲۸۴۶
محمد رضا فرزند محمد جعفر:
مضامین شعرا : ۳۲۰۹
رضا افشار بکشلو قزوینی :
بروز نگارش پارسی : ۲۰۸۷
محمد رضا امامی فرزند عبدالله = شکیبی.
محمد رضا تبریزی = مجذوب.
رضا تبریزی اصفهانی = نجیب الدین.
ملا رضا تبریزی قاضی عسکر = شفا.
محمد رضا چلبی = عنوان تبریزی.
محمد رضا حسینی فرزند قاسم :
فرهنگ رضوی : ۱۹۲۶
محمد رضا خبوشانی = نوعی.
رضا خراسانی = حکیم خراسانی.
رضا ریشارخان فرانسوی :
صرف زبان فرانسه : ۲۰۷۱
رضا سبزواری عریضی :
دیوان : ۲۳۳۳
رضا شاهی :
رباعیات : ۲۸۳۳
محمد رضا شیرازی موسوی :
بلاغت : ۲۱۳۰
محمد رضا طوسی = نصیری.
محمد رضا غفاری کاشانی:
سفر در اطراف اطاق : ۳۷۲۱
محمد رضا قدیری فرزند محمد اکرم.
شرح تحفة الاحرار: ۳۴۵۷
محمد رضا قزلباش = امید همدانی.
محمد رضا قمی فرزند محمد:
ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه : ۲۷۲۵
محمدرضا کشمیری، خوشنویس = مشتاق.
محمد رضا گیلانی = رضایی.
محمد رضا لاهوری :
مکاشفات رضوی : ۱۴۱۵، ۳۵۱۴
محمد رضا ملتانی فرزند محمد اکرم.
شرح اسکندرنامه : ۳۴۵۲
محمد رضا منشی :
تأسیس القوافی : ۲۱۵۴
محمد رضا میرزا قاجار :
گلنامه : ۳۰۸۲
محمد رضا میرزا قاجار = افسر.
محمد رضا منشی موسوی :
حکایتها : ۳۶۷۹
داستان مسیو لمارکی : ۳۷۰۸
رضا خان نایینی :
مجموعة الادب: ۳۶۲۳
محمد رضا همدانی = کوثر.
محمد رضا همدانی = عشقی.
رضا علی قادری چشتی :
مفتاح الخطوط : ۱۹۱۷
رضا قلی خان = هدایت.
رضا قلی میرزا :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴
رضا قلی میرزا مراغه‌ای، مجنون‌علیشاه:
دیوان : ۲۵۱۳
نور الانوار : ۲۲۸۶
رضا قلی میرزا نوری ، بزرگ :
دیباج الشهود : ۲۸۲۰

رضایی :
انوشیروان نامه : ۲۶۵۱
رضایی تتوی :
زیبا نگار، گل باغ : ۲۸۵۵
رضایی شیرازی ، محمد :
معمیات : ۲۲۰۲
رضایی گیلانی ، محمد رضا :
قضا وقدر: ۳۰۴۳
رضوان :
دیوان : ۲۳۳۳
رضوان نایینی طباطبایی :
دیوان : ۲۳۳۴
رضوی تبریزی ، محمد رفیع :
دیوان : ۲۳۳۴
رضی :
دیوان : ۲۳۳۴
میر رضی ارتیمانی :
دیوان : ۲۳۳۴
ساقینامه : ۲۸۶۹
میرزا رضی تبریزی ، بنده :
حسن ودل : ۳۶۷۵
رضی احمد سمرقندی فرزند محمود :
نفایس الکلام : ۳۶۴۳
رضی قزوینی :
شیر وشکر : ۳۵۸۴
رضی نیشابوری خشاب :
دیوان : ۲۳۳۴
رفعت رامپوری ، محمد غلام :
در منظوم : ۲۸۰۹
رفعتعلی رسول پوری :
شرح دیوان ظهوری : ۳۴۶۷
رفیع الدین :
دیوان : ۲۳۳۵
محمد رفیع حسینی = رضوی تبریزی.
میرزا رفیع الدین تبریزی طباطبایی :
تحفة الامثال : ۳۵۴۳
میرزا رفیع دستور :
قافیه : ۲۱۶۸
محمد رفیع زبیبی قزوینی :
مفتح المفاتیح : ۲۰۳۰
رفیع شاهجهان آبادی = باذل مشهدی.
محمد رفیع شریف :
مجموعة الفوائد : ۳۵۰۹
محمد رفیع طبسی خراسانی:
حدیقة البدایع : ۲۱۳۶
محمد رفیع قزوینی :
جنگ شاه اسماعیل : ۲۷۴۶
خجسته بیاض ، سفینه: ۲۰۹۹
دستور نامه نگاری : ۲۱۰۲
دیباجهٔ ابواب الجنان : ۳۵۶۳
رفیع کاشانی :
قسمت نامهٔ میراث : ۳۰۲۷
رفیع کرمانی = رکن.
محمد رفیع گیلانی :
نان وپنیر : ۳۲۶۱
رفیع الدین لنبانی اصفهانی :
دیوان : ۲۳۳۵
رفیع الدین محمد :
نقش جهان درتعریف اصفهان : ۳۶۴۳
رفیع منوچهری = بدیع تبریزی.
رفیعی :
دیوان : ۲۳۳۵
رفیق :

دیوان : ۲۳۳۵
رفیق اصفهانی ، ملاحسین سبزواری :
دیوان : ۲۳۳۶
مثنوی : ۳۱۲۳
رکنا = عاشق.
رکن الدین :
طرفة الفقها : ۲۹۹۴
رکن الدین کرمانی ، رفیع :
دیوان : ۲۳۳۶
رمزی کاشانی ، هادی:
رمزالریاحین : ۲۸۳۸
رموزی = اشرفی.
رموزی کاشانی ، محمود :
گلشن رموزی : ۳۰۷۹
رنجهوداس فرزند رنجیت جونپوری:
دقایق الانشا : ۲۱۰۵
روح الامین بلگرامی :
دیوان : ۲۳۳۷
روح الامین شهرستانی = امین .
روح الله عطار شیرازی :
دیوان : ۲۳۳۷
روح الله منشی شیرازی = فتوحی.
روحی کرمانی ، شیخ احمد :
حاجی بابا : ۳۶۷۵
روحی همدانی :
دیوان : ۲۳۳۷
رودکی سمرقندی :
دیوان : ۲۳۳۷
روزبهان بقلی :
تحفة العرفان : ۲۷۱۹
روشن اصفهانی ، محمد صادق :
دیوان : ۲۳۳۸
روشن ضمیر :
تحفة البحرین: ۲۷۱۲
گدای باخرزی: ۳۰۶۵
مثنوی : ۳۱۲۳
روشن علی انصاری :
قواعد زبان فارسی : ۲۰۷۴
روشنی زادهٔ رومی = نعمت.
رونق :
مجمع العشاق : ۳۱۶۸
موعظه : ۳۲۴۸
رونق علیشاه کرمانی ، محمد حسین :
ترجمهٔ مناجات خمسة عشر : ۲۷۲۷
غرایب : ۳۰۰۹
کلیات : ۱۸۵۸
رهایی :
کلیات : ۱۸۵۸
رهی :
دیوان : ۲۳۳۸
مسمط درتاریخ: ۳۲۰۲
رهین :
دیوان : ۲۳۳۸
ریاض همدانی ، جعفر :
دیوان : ۲۳۳۸
گنج شایگان : ۳۶۱۷
مقامات ریاض : ۳۶۳۲
ریاضی؟ :
حسن جهانگیر ، شاهنامه : ۲۷۷۰
دیوان : ۲۳۳۹
ریاضی سمرقندی :
دیوان : ۲۳۳۹
رئیس العلما = جلال الدین.
زاهد (سدهٔ ۱۱):

دیوان : ۲۳۴۰
زاهد ، محمد ابراهیم خلوت نشین :
دیوان : ۲۳۴۰
زاهد تبریزی ، میرزا قاسم :
دیوان : ۲۳۴۰
سفینة النجات : ۲۹۱۲
کلیات : **۱۸۵۹**
زبردست خان ، صدر الدین محمد :
بحرطویل : ۲۶۵۸
زبوری ، نقی :
شرح منظومهٔ ابن عباس : ۲۹۶۴
زتلی ، میرزا جعفر :
جعفر نامه : ۲۷۴۰
دیوان : ۲۳۴۰
کلیات : ۱۸۵۵
زخمی ، رتن سنکه بهادر:
دیوان : ۲۳۴۰
شرح گل گشتی : ۳۴۹۵
زرگر :
دیوان : ۲۳۴۰
زرگر اصفهانی :
دیوان : ۲۳۴۱
زکی همدانی :
دیوان : ۲۳۴۱
ساقینامه : ۲۸۷۰
زلالی :
زبیده خاتون : ۲۸۵۴
زلالی خوانساری ، محمد حسن :
آذر وسمندر : ۲۶۱۸
حسن گلوسوز : ۲۷۷۱
دیوان : ۲۳۴۱
ذره وخورشید : ۲۸۲۱

سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۰
سلیمان نامه : ۲۹۲۱
شرح محمود وایاز : ۳۴۹۸
شعلهٔ دیدار : ۲۹۶۶
کلیات : **۱۸۵۹**
مثنوی : ۳۱۲۳
محمود وایاز : ۳۱۷۷
میخانه : ۳۲۵۵
محمد زمان خراسانی = ساقی .
محمد زمان قاجار فرزند فضلعلی = منصف.
میر محمد زمان لاهوری = راسخ .
زمخشری ، محمود فرزند عمرخوارزمی :
ترجمهٔ تعلیم المبتدی : ۲۰۵۰
ترجمهٔ ربیع الابرار : ۳۵۴۵
شرح شواهد مفصل : ۲۰۶۳
فرهنگ عربی بفارسی : ۲۰۰۵
مقدمة الادب : ۲۰۳۱
نسیم الربیع، ترجمهٔ ربیع الابرار: ۳۶۴۳، ۳۷۵۰.
زوالی = احمد زوالی دولت آبادی .
زوزنی ، حسین فرزند احمد :
ترجمان القرآن : ۱۹۷۲
مصادر : ۲۰۲۶
زهرا خانم :
کلمات عاشق غیبی : ۳۰۵۷
زیاد اوغلو = مصاحب گنجوی.
زیب النسا بیگم = مخفی.
زیرك دهلوی :
هنس جواهر : ۳۳۲۸
زین العابدین :
مؤید المجاهدین : ۳۲۵۰
زین العابدین ابراهیم آبادی :
طومار معانی : ۳۵۰۴

زین العابدین مراغه‌ای :
سیاحتنامهٔ ابراهیم بیک : ۳۷۲۳
زین العابدین یزدی : عزلتی .
ژسوانت رای منشی :
ساقینامه : ۲۸۷۰
ژنده پیل ، احمد جام :
دیوان : ۲۲۶۳
مواهب نامه : ۳۲۴۶
ژوکال کیشور = سیراب.
ژولیده شیرازی ، عبدالله :
دیوان : ۲۳۴۱
سابق :
دیوان : ۲۳۴۲
سابق ترك ، فریدون :
دیوان : ۲۳۴۲
ساجد علی = فنایی.
ساجدی :
دیوان : ۲۳۴۲
ساره خاتون دختر سپهرکاشانی :
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۳-۲۰۶۴
ساری شیرازی ، علی اکبر:
دیوان : ۲۳۴۲
حدیقة القلوب : ۲۷۶۹
عشق نامه : ۳۰۰۴
کلیات : **۱۸۵۹**
مثنوی (۲) : ۳۱۲۳
ساعی :
دیوان : ۲۳۴۲
ساعی ، محمد بیک :
بحرطویل : ۲۶۵۷
ساعی شیرازی :
بحرطویل : ۲۶۵۷
ساغر اصفهانی ، محمد ابراهیم :
دیوان : ۲۳۴۲
مظفرنامه ، سبعة ابحر : ۳۲۱۵
ساغر شیرازی ، محمد خزاعی :
دیوان : ۲۳۴۳
ساغر گنگاوری ، جعفر :
دیوان : ۲۳۴۳
ساغر همدانی ، محمد مهدی قمی :
دیوان : ۲۳۴۳
ساقی :
بهاردل : ۲۶۶۹
ساقی خراسانی ، محمد زمان :
الهی نامه : ۲۶۴۶
دیوان : ۲۳۴۳
ساقینامه : ۲۸۷۰
سلسلهٔ مشایخ : ۲۹۲۰
کلیات : **۱۸۵۹**
ساکی = شایق .
سالك ؟ :
جهل مرکب : ۳۵۵۲
دیوان : ۲۳۴۳
سالك بختیاری :
مصباح الطریق : ۳۲۰۶
سالك تبریزی :
دیوان : ۲۳۴۴
سالك خویی ، محمد حسین :
دیوان : ۲۳۴۴
سالك قزوینی ، محمد ابراهیم :
دیوان : ۲۳۴۴
ساقینامه : ۲۸۷۰
کلیات : **۱۸۶۰**
محیط الکونین : ۳۱۸۱
سالك کاشانی ، میرزا حبیب الله:

دیوان : ۲۳۴۴
ساقینامه : ۲۸۷۰
کلیات : **۱۸۶۰**
گلزار اسرار : ۳۰۶۸
سالك یزدی ، ملا سالك :
خسروشیرین : ۲۷۸۵
دیوان : ۲۳۴۴
ساقینامه : ۲۸۷۱
کلیات : **۱۸۶۰**
سالم :
خورشید وپروانه : ۲۸۰۲
سالم سبزواری :
مختارنامه : ۳۱۸۱
سالم کشمیری ، محمد اسلم .
دیوان : ۲۳۴۴
سامی منشی ، عبدالعظیم :
مرآت الخیال : ۳۱۹۵
سامی نیشابوری :
منشی‌گری وخطاطی : ۱۹۱۷
سایلی رومی :
دیوان : ۲۳۴۴
سایلی شیرازی ، محمد سعید آقاجانی :
دیوان : ۲۳۴۴
سپانلو زاده = فتحعلی قاجار.
سپهر کاشانی ، محمد تقی:
اوصاف ناصری : ۲۶۵۳
براهین العجم : ۲۱۵۴
دیوان : ۲۳۴۵
کلیات : **۱۸۶۰**
مثنوی : ۳۱۲۳
سپهر کاشانی ، عباسقلی :
تحفهٔ مظفری . ۲۷۲۰

ترجمهٔ فواید ضیائیه : ۲۰۵۱
سحاب اصفهانی ، محمد :
دیوان : ۲۳۴۵
سحابی استرآبادی :
دیوان : ۲۳۴۶
رباعیات : ۲۸۳۳
شرح رباعیات : ۳۴۷۴
کلیات : **۱۸۶۱**
مثنوی : ۳۱۲۴
سحبانی زنجانی ، ضیاء الدین :
دیوان : ۲۳۴۶
سخایی :
دیوان : ۲۳۴۷
سدیدالدین = منزوی .
سدیدالدین کرماجی = اعود.
سراجی جهرمی ، محمد تقی :
دیوان : ۲۳۴۷
سرابی خراسانی ، مصطفی :
دیوان : ۲۳۴۷
سراج الدین :
دیوان : ۲۳۴۸
سراج الدین اکبرآبادی ، علی = آرزو.
سراج آورنگ آبادی = حسین دکنی .
دیوان : ۲۳۴۷
سراج الدین سگزی :
دیوان : ۲۳۴۷
سراج الدین عروضی :
غرایب اللغه : ۱۹۳۱
سراج قمری قزوینی آملی:
دیوان : ۲۳۴۷
سرباز بروجردی ، اسماعیل خان :
دیوان : ۲۳۴۸و۲۴۵۷

سرخوش لاهوری ، محمد افضل :
کلیات : ۱۸۶۱
سرخوش مشهدی :
دیوان : ۲۳۴۸
سردار :
دیوان : ۲۳۴۸
سردار زایی ، احمد خان :
دیوان : ۲۳۴۸
سرشاری قفقازی ، نجفقلی :
دیوان : ۲۳۴۸
کلیات : **۱۸۶۱**
ندبة الاسرار : ۳۲۷۰
سرگشته گرجی = اشتها .
سرمه دهلوی ، مجذوب :
رباعیات : ۲۸۳۳
سروش اصفهانی ، محمد علی :
اردیبهشت : ۲۶۲۵
الف لیل ولیله : ۳۶۵۹
تحفة الوزراء : ۲۷۲۱
دیوان : ۲۳۴۸
روضة الاسرار : ۲۸۴۳
سروری :
دیوان : ۲۳۴۸
سروری ، حسنعلی :
اسکندرنامه : ۲۶۲۳
سروری ترك ، مصطفی :
شرح بوستان : ۳۴۵۴
شرح گلستان : ۳۴۹۰
شرح مثنوی : ۳۴۹۷
سروری کاشانی ، محمد قاسم :
ساقینامه : ۲۸۷۱
خلاصة المجمع : ۱۹۲۷
مجمع الفرس: ۱۹۵۳

سعادت ، میرسعد الله:
تاریخ کشمیر : ۲۷۰۴
سعد :
دیوان : ۲۳۴۹
سعد = حافظ سعد .
سعدالله :
غواص البحر : ۲۱۱۳
سعدالله = سعادت .
سعدالله اجمیری = عالی .
سعدالله پانی پتی = مسیح .
سعد بخاری ، سعد حافظ :
دیوان : ۲۳۴۹
سعدلدین صوفی ، ابوالمواهب :
السنة ثلاثة : ۱۹۶۲
محمد سعد عظیم آبادی :
شکرستان : ۳۵۰۳
سعدی ؟ :
طریق الحقیقه : ۳۵۸۶
سعدی شیرازی :
بوستان : ۳۳۴۷
تتبع در گلستان : ۳۵۴۲
دیوان : ۲۳۴۹
شرح بوستان : ۳۴۵۴
شرح گلستان : ۳۴۸۹ تا ۳۴۹۴
شکرستان (شرح گلستان) : ۳۵۰۳
فرهنگ گلستان : ۳۵۰۴
کلیات : **۱۸۶۱**
گلستان : ۳۶۰۲
مجالس : ۳۶۲۱
مفتاح گلستان : ۳۵۱۳
معین المبتدی (شرح کریما) : ۳۵۱۱
ناز ونعیم : ۳۲۵۷
نصیحت الملوك (کریما) : ۳۲۷۵

نورستان (شرح گلستان) : ۳۵۱۵
وجیزهٔ گلستان : ۳۶۵۰
محمد سعید (چندتن) :
باغستان (شرح بوستان) : ۳۴۴۱
تبصرة الشعرا : ۲۱۵۴
میزان الاشعار : ۲۱۷۶
سعید اردستانی = فدایی .
سعید اشرف ، محمد صالح :
کلیات : **۱۸۷۰**
سعید باخرزی خبوشانی :
رباعیات : ۲۸۳۴
میرزا محمد سعید حکیم :
مثنوی (۳) : ۳۱۲۴
سعید آقا جانی = سایلی شیرازی.
سعید سمرقندی ، فطرت زر دوز .
محمد سعید عصمتی :
البلبلة القریرة : ۱۹۶۴
سعید قرشی ملتانی :
کلیات : **۱۸۷۰**
سعید قمی = حکیم کوچك .
سعید کاشانی = قصاب .
سعید مازندرانی فرزند صالح = اشرف .
سعید نقشبندی :
دیوان : ۲۳۵۴
گنجنامه : ۳۰۹۰
سفره چی ، رضا بیگ :
قضا وقدر : ۳۰۴۳
سقا بخارایی ، بهرام :
دیوان : ۲۳۵۴
مغنی نامه : ۳۲۲۵
سقیم ، عبدالغفور :
جوانا مرگ : ۳۶۶۸
سلامت الله کاشفی :
شرح گل کشتی : ۳۴۹۴
سلطان ابراهیم امینی ، صدر = ابراهیم.
سلطان احمد جلایر:
دیوان : ۲۲۱۹
سلطان احمد مظفری :
دیوان : ۲۳۵۵
سلطان افشار ، محمد جعفر میرزا .
دیوان : ۲۳۵۵
سلطان اویهی = سلطانعلی .
سلطان تیپو :
مأکول ومشروب : ۳۱۱۶
سلطان حسین میرزا بایقرا ، حسینی:
گل ومل : ۳۰۸۵
معما : ۲۲۰۰
سلطان سلیمان عثمانی :
فتوحات جمیله : ۳۰۱۵
سلطان سلیم عثمانی فرزند با یزید :
دیوان : ۲۳۶۱
سلطان سلیمان = محبی خواندکار .
سلطان سلیم خان عثمانی فرزند سلیمان :
شهنامهٔ سلیم خان : ۲۹۷۵
سلطانعلی شیرازی فرزند رضاعلی = مینا.
سلطانعلی مشهدی :
آداب خط : ۱۹۰۱
خط : ۱۹۰۸
صراط السطور : ۱۹۱۳
سلطانعلی هروی ، اویهی :
تحفة الاحباب : ۱۹۲۵
سلطان قاجار ، محمد میرزا :
تحقیق القوانین : ۲۰۵۰
دیوان : ۲۳۵۵
سیف الرسایل : ۲۹۳۰

سلطان محمد کاشانی :
شرح الفیه : ۲۰۵۷
سلطان ولد ، بهاء الدین محمد :
دیوان : ۲۶۰۴
رباب نامه : ۲۸۲۴
کلیات : ۱۸۹۹
مثنوی : ۳۱۲۴
مثنوی ولدی : ۳۱۳۹
ولد نامه : ۳۳۰۴
سلطانی بختیاری ، حسینقلی خان :
تحفهٔ حسینیه : ۲۷۱۳
دیوان : ۲۳۵۶
سلمان تربتی :
حسن ودل : ۳۶۷۶
سلمان ساوجی :
جمشید وخورشید : ۲۷۴۲
دیوان : ۲۳۵۶
ساقینامه : ۲۸۷۱
فراقنامه : ۳۰۱۹
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۵و۳۰۴۱
کلیات : **۱۸۷۰**
سلمان گیلانی ، فرزند محمد :
شرح ابیاتی ازیوسف وزلیخا : ۳۴۵۲
سلیم ؟ :
دیوان : ۲۳۵۹
مثنوی : ۳۱۲۴
سلیم بیگ افغانی ، ذوالقدر :
دیوان : ۲۳۵۹
سلیم تهرانی ، محمد قلی طرشتی :
حاتم نامه ، حاتمیه : ۲۷۵۹
دیوان : **۲۳۶۰**
ساده دل ، حمار نامه : ۲۸۵۶

قضا وقدر : ۳۰۴۴
مثنوی : ۳۱۲۴
وصف بهار : ۳۲۹۶
وصف قحط : ۳۲۹۸
وصف کشمیر : ۳۲۹۹
وصف لاهیجان : ۳۳۰۰
سلیم عطار یزدی :
قضا وقدر : ۳۰۴۶
سلیمان فرزند احمد رفیع = نشأت .
سلیمان فرزند عبدالرحمان = نحیفی .
سلیمان بیدگلی :
دوازده بند : ۲۸۱۴
سلیمان عثمانی = سلطان ...
سلیمان خان قاجار فرزند محمد = عزت.
سلیمان کاشانی = صباحی .
سلیمان کحالی ، شاه علی :
زبدهٔ منظوم ، متمم : ۲۸۵۳
طب منظوم ، نظم قانون : ۲۹۹۳
سلیمان لله برکشاطی:
خارستان سلیمانی : ۳۵۵۷
سلیمانی همدانی ، سلیمان :
دیوان : ۲۳۶۰
سلیمی = آتشی ، عبدی .
سلیمی :
شیرین وفرهاد : ۲۹۸۴
سلیمی تونی ، حسن :
حرزالنجاة ، مالابدمنه فی : ۲۷۶۹
شرح دعای صنمی: ۲۸۱۲
واجبات منظوم : ۳۲۹۰
سلیمی عثمانی = سلطان سلیم .
سلیمی نیشابوری :
جوهریه : ۲۰۹۷

سمرقندی :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳
سنایی غزنوی :
الهی نامه : ۲۶۴۶، ۳۲۳۵
بهرام و بهروز : ۲۶۷۲
تحریمة القلم : ۲۷۰۶
حدیقه ، فخری نامه : ۲۷۶۱
خلاصی نامه : ۲۷۹۹
دیوان : ۲۳۶۱
رباعیات : ۲۸۳۳
زاد السالك ، طریق التحقیق : ۲۸۴۸
ساقینامه : ۲۸۷۱
سنایی‌آباد ، سلوت نامه ، تجربة القلم : ۲۹۲۲ .
سیرالعباد ، کنزالرموز : ۲۹۲۹
شهرآشوب ، کارنامهٔ بلخ : ۲۹۷۳
عقلنامه ، سنایی‌آباد : ۳۰۰۶،۳۰۰۷
کارنامهٔ بلخ ، مطایبه نامه : ۳۰۵۲
کلیات : **۱۸۷۳**
کنوز اسرار ورموزاحرار : ۳۰۶۳
منتخب حدیقه، الهی نامه: ۳۲۳۵
سنبل زاده ، محمد وهبی :
تحفهٔ وهبی : ۱۹۷۰
نخبة اللغه : ۲۰۳۷
سنجر ایرانی ، محمد تقی .
کلام سنجر : ۳۰۵۶
سنجر کاشانی ، محمد هاشم :
خسروو‌شیرین ، فرهاد وشیرین :۲۷۸۵
دیوان : ۲۳۶۳
ساقینامه : ۲۸۷۲
کلیات : **۱۸۷۳**
سند = احمد سند :
سنگ چند :
ریاض الوفاق : ۲۱۰۸
سنگهاس = بهوج داس پیرخان .
شاهنامهٔ بکرماجیب : ۲۹۵۹
سوادی ، محمد :
شرح گلستان : ۳۴۹۱
سوختهٔ کبرمانی :
دیوان : ۲۳۶۳
سور بهاری ، عبدالرحیم :
کشف اللغات : ۱۹۴۷
سوزی سمرقندی :
دیوان : ۲۳۶۴
ملا سودی برسنوی :
شرح گلستان : ۳۴۹۱
سهای شیرازی ، محمد تقی :
ترجمهٔ عوامل : ۲۰۵۱،۲۰۷۳
دیوان : ۲۳۶۵
عاشق ومعشوق : ۲۹۹۹
کلیات : **۱۸۷۳**
سهراب خان = بهارکرمانی قاجار .
میرزا سهراب دارا بجردی = عالمی.
سهیلی :
وامق وعذرا : ۳۲۹۲
سهیلی جغتایی ، احمد :
دیوان : ۲۳۶۵
سیبك = فتاحی ، تفاحی.
سیاف شیرازی = علی اصغر .
سید :
دیوان : ۲۳۶۶
مثنوی : ۳۱۲۵
سید ، خواجه :
دیوان : ۲۳۶۶
سید شاه عبدالرزاق = سید صاحب.
سید صاحب ، عبدالرزاق :

فرهنگ‌آداب : ۱۹۳۱
سیدکابلی ، رضا فرزند حسین تهرانی .
دیوان : ۲۳۶۶
سید لاهیجی :
دیوان : ۲۳۶۶
سید مطهر :
دیوان : ۲۳۶۶
سید یزدی ، اسماعیل لاهیجی :
دیوان : ۲۳۶۶
سیدی ؟ :
دیوان : ۲۳۶۷
هیرورانجها : ۳۳۲۹
سیراب ، ژوکال‌کیشور :
دیوان : ۲۳۶۷
سیرتی قزوینی ، محمد حسین غفاری :
دیوان : ۲۳۶۷
سیف اسفرانك ، اعرج :
دیوان : ۲۳۶۷
شرح ابیات سیف اسفرانك : ۳۴۵۱
کلیات : **۱۸۷۳**
سیف الدوله قاجار = سلطان .
سیف الواعظین = جواد پوده‌ای .
سیفی :
دیوان : ۲۳۶۸
سیفی بخاری عروضی :
دستور معما : ۲۱۸۹ ، ۲۱۹۰
دیوان : ۲۳۶۹
صنایع البدایع : ۲۹۹۱
عروض سیفی ، میزان الاشعار : ۲۱۶۲
سیفی فراغانی :
دیوان : ۲۳۶۸
سیفی هندی ، میان سیف‌الله :
بهرام نامه : ۲۶۷۱
سینه چاك ، یوسف :
جزیرهٔ مثنوی : ۲۷۴۰
سیوطی :
حاشیه بر بهجة المرضیه : ۲۰۵۳
شرح شواهد بهجة المرضیه : ۲۰۶۱
شاپورتهرانی ، ارجاسب :
خسروو‌شیرین : ۲۷۸۶
دیوان : ۲۳۶۹
کلیات : **۱۸۷۳**
مخزن الغرایب : ۳۱۹۱
شادان ، راجه چندلال :
کلیات : **۱۸۷۴**
دیوان : ۲۳۶۹
شاشی ، ابوبکر ، زین الدین :
جواهرمولوی ولالی‌مثنوی : ۲۷۴۹و ۳۴۴۵ .
شاعر پنجابی شاهجهان‌آبادی = معنی‌یاب.
شاعر قراباغی :
دیوان : ۲۳۷۰
شافی ، عبدالله طبیب :
دیوان : ۲۳۷۰
شاکر :
علم غیب : ۳۰۰۷
شاکر تهرانی :
رباعیات : ۲۸۳۴
شاکر مصطفی بوزاقی ، عثمان :
مثلث نامه : ۲۰۲۳
المسالك الدریه : ۲۰۷۷
شاکر دزفولی ، نصرالله :
دیوان ، لمعات البیان : ۲۳۷۰
شانی :
دیوان : ۲۳۷۰
شانی تکلو :

دیوان : ۲۳۷۰
مثنوی : ۳۱۲۵
شاهجهانگیر = هاشمی‌کرمانی .
شاهد ؟ :
بحرطویل : ۲۶۵۷
دیوان : ۲۳۷۲
شاهد اصفهانی :
بحرطویل : ۲۶۵۷
شاهد نیشابوری :
بحرطویل : ۲۶۵۸
شاهدی دده ، ابراهیم :
تحفهٔ شاهدی : ۱۹۶۸ و۲۷۱۳
گلشن توحید : ۳۰۷۱
شاه اسماعیل = اسماعیل صفوی .
شاه بدخشی ، محمد:
دیوان : ۲۳۷۱
رباعیات : ۲۸۳۴
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۳
شاه حقیقت ، حسین :
تحفة العجم : ۲۱۳۱
شاه خاتم :
دیوان : ۲۳۷۱
شاه خوافی ، جلال الدین :
مناظرهٔ سیف وقلم : ۳۶۳۵
شاه داعی شیرازی=داعی.
شاه سنجر :
دیوان : ۲۳۷۲
شاه شجاع پسرمبارز الدین :
دیوان : ۲۳۷۱
ساقینامه : ۲۸۷۲
شاه شجاع الملك افغان :
دیوان : ۲۳۷۲
شاه طاهر = انجدانی دکنی.
شاه طبیب خراسانی :
دیوان : ۲۳۷۲
شاه عبدالرحمان قادری :
گلزار خیال : ۳۰۶۹
شاه عبداللطیف :
دیوان : ۲۳۷۲
شاه علی = سلیمان کحال .
شاه محترم الله متوکل = محترم
شاه محترم الله = توکلی .
شاه محمد اودی = عطایی .
شاه محمد بدخشی = شاه بدخشی .
شاه محمد = قنوجی.
شاه محمدگهرتلی :
کارنامه : ۳۵۹۳
شاه محیی الدین :
مدایح المشایخ : ۳۱۹۲
شاهنامچی = فتح الله .
شاهی ؟ :
دیوان : ۲۳۷۲
گلشن وحدت : ۳۰۸۱
امیر شاهی سبزواری :
دیوان : ۲۳۷۲
شایق :
دیوان : ۲۳۷۶
شایق ، غلام قادر :
شایق نامه : ۲۹۶۱
شایق سپاهانی ، محسن :
گربه وموش : ۳۰۶۵
شایق لرستانی ، هادی بیگ :
دیوان : ۲۳۷۶
شباب :

دیوان : ۲۳۷۶
شبستری ، محمود :
سعادت نامه : ۲۹۰۹
گلشن راز : ۳۰۷۳
شجاع السلطنه = حسنعلی میرزا .
شحنهٔ خراسانی ، محمد مهدی :
دیوان : ۲۳۷۷
شربتدار = ابراهیم شربتدار.
شرر بیگدلی ، حسینعلی :
دیوان : ۲۳۷۷
شکایت نامه ، درددل عشاق : ۲۹۶۸
مجمره : ۳۶۲۱
شرف :
معما : ۲۱۹۰
شرف بخاری :
فقه منظوم ، نام خدا ، مقدمة الصلاة :
۳۲۳۱ و۳۴۹۹.
شرح مقدمة الصلاة : ۳۴۹۹
شرف جهان ، قزوینی .
ساقینامه: ۲۸۷۲
دیوان: ۲۷۲۲، ۲۳۷۸
کلیات : ۱۸۷۴
شرف الدین حسینی ، حسین :
دیوان : ۲۳۹۰
شرف رامی = رامی.
شرف زرد تبریزی :
ساقینامه : ۲۸۷۲
شرف شفروه ، عبدالمؤمن :
ترجمهٔ اطباق الذهب : ۳۵۴۵
دیوان : ۲۳۷۷
شرف الدین معمایی یزدی ، علی :
حلل مطرز: ۲۱۸۱
دستورمعما : ۲۱۹۰

دستورنامه نگاری : ۲۱۰۲
دیوان : ۲۳۷۸
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۳
مختصرحلل مطرز : ۲۱۹۸
منتخب حلل مطرز : ۲۲۰۴
شرفعلی ، عبدالفتاح :
کلید دانش : ۳۰۵۶
شرف قلندر ، ابوعلی شرف .
شریف (چند تن) :
بیمار وطبیب : ۲۶۷۵
دیوان : ۲۳۷۹
منتخب شریف : ۲۲۰۴
شریف = عبدالقهار.
محمد شریف = حشمت .
شریف تبریزی :
دیوان : ۲۳۷۹
سهواللسان : ۲۹۲۸
شریف حسینی ، محمد حسین :
للؤة الفریدة فی‌شرح القصیده : ۳۵۰۹
شریف خلوتی ، عبدالرحیم :
دیوان : ۲۳۷۹
محمد شریف خان دهلوی :
تألیف شریف : ۴۸۶ و۱۹۶۶
محمد شریف قمی ، فرزند محمد مقیم :
دررمنثورة : ۱۹۸۳
شریف کاشانی :
دیوان : ۲۳۷۹
محمد شریف صدر ، ضیاء :
تذکرة الخطاطین : ۱۹۰۷
میرسید شریف گرگانی:
امثله : ۲۰۴۸
ترجمان القرآن : ۱۹۷۲ و ۱۹۷۳
رسالهٔ میرسید شریف : ۲۱۳۹

سؤلات میرسیدشریف : ۲۹۲۲
شرح امثله : ۲۰۵۹
شرح صرف میر : ۲۰۶۳
شرح کافیه : ۲۰۶۶
صرف میر : ۲۰۷۱
محمد شریف لاری جویمی :
فرهنگ فارسی بفارسی : ۱۹۳۹
گنج معانی : ۳۰۸۸
شریف معمایی :
الفیهٔ شریف : ۲۱۷۹
شریفی :
ایهام الشریف : ۲۱۷۹
دیوان : ۲۳۸۰
الششوی الشیرازی ، عظیم الدین محمد:
مثنوی : ۳۱۳۰
مناجات منظوم : ۳۲۲۳
شعاع :
جنگنامهٔ خامس آل عبا : ۲۷۴۸
شعاع شیرازی ، محمد حسین :
اشعهٔ شعاعیه : ۲۶۴۲
دیوان : ۲۳۸۰
شعشعه : ۳۵۸۱
شعاعی قاجار ، محمد حسین :
دیوان : ۲۳۸۰
کلیات : **۱۸۷۴**
مختارنامه : ۳۱۸۱
وقعهٔ کربلا : ۳۳۰۳
شعبان زاده :
مظهر الاشکال : ۲۰۳۰
شعرخی = ابوعلی.
شعری اصفهانی ، میرزا طاهر :
بهجت نامه : ۲۶۷۰
شعلهٔ گلپایگانی :
چاه وصال : ۲۷۵۳
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۲
شعوری ، حسن حلبی :
نوال الفضلا : ۲۰۴۵
شعوری کاشانی :
دیوان : ۲۳۸۰
کلیات : **۱۸۷۴**
مونس الاخیار : ۳۲۵۰
مهر ووفا : ۳۲۵۵
خواجه شعیب جوشقانی :
دیوان : ۲۳۸۰
کلیات : **۱۸۷۴**
وامق وعذرا : ۳۲۹۲
شفای تبریزی، محمد رضا ، قاضی‌عسکر .
شاهنامهٔ جدید : ۲۹۵۹
شفایی :
دیوان : ۲۳۸۱
شفایی اصفهانی = حکیم ...
شفایی نراقی ، محمد جواد :
مثنوی : ۳۱۲۶
شفروه . شرف ...
محمد شفیع :
شهرآشوب : ۳۵۸۳
شفیعا :
دیوان : ۲۳۸۱
میش ورز : ۳۲۵۷
شفیعای لاری = اثر .
شفیعای یزدی :
دیباجهٔ شهنشاهنامه : ۳۵۵۹
شفیع خان تفرشی = مجرم .
محمد شفیع شاهجهان آبادی فرزند

شریف = وارد .
شقاقی تبریزی ، مهدی بیك :
دیوان : ۲۳۸۱
شکرریز = علی .
شکرالله اصفهانی ، قاضی :
زهرة الادب : ۱۹۸۸
شکرجیو = شوقی .
شکرالله خان خوافی = خاکسار.
شکسته ، میرزا محمد حسین :
دیوان : ۲۳۸۱
شکستهٔ قاجار ، جسنعلی میرزا :
دیوان : ۲۳۸۱
ملا محمد شکور = غریب.
شکوه فیروزآبادی ، محمد علی :
دیوان : ۲۳۸۲
شکیبای کرمانی :
دیوان : ۲۳۸۲
شکیبی اصفهانی ، محمد رضا امامی :
ساقینامه ، عشرت‌آباد : ۲۸۷۳
شمس الدین :
شرح کافیه : ۲۰۶۷
شمس امام = خبیصی.
شمس الدین ازرقی :
دیوان : ۲۳۸۲
شمس تبریزی:
دیوان: ۲۳۸۲
شرح مرغوب‌القلوب : ۳۴۹۹
مرغوب القلوب : ۳۱۹۷
شمس الدین سیواسی ، احمد :
فرهنگ فارسی به ترکی : ۲۰۰۹
شمس الدین شوشتری :
اقبال نامه : ۳۶۵۸
شمس الدین طبسی ، محمد قاینی :
دیوان : ۲۳۸۳
شمس الدین علی :
نشرح : ۳۲۷۳
شمس قاری لاهوری ، نورالدین :
فالنامهٔ منظوم : ۳۰۱۲
شمس الدین کاشانی :
شهنامهٔ چنگیزی : ۲۹۷۴
شمس الدین کشمیری :
فرهنگ شمسی : ۱۹۳۷
فرهنگ فارسی بفارسی : ۱۹۳۹
فرهنگ عربی بفارسی : ۲۰۰۵
شمس المعالی ، ابراهیم :
دیوان : ۲۳۸۳
ساقینامه : ۲۸۷۳
شمس قیس رازی ، محمد :
المعجم فی‌معاییر اشعار العجم : ۲۱۵۰
شمس منشی نخجوانی ، محمد هندوشاه :
الارشاد فی‌الانشاء : ۲۰۸۳ - ۲۰۸۲
دستور الکاتب : ۲۱۰۱
صحاح الفرس : ۱۹۳۰
شمسی عراقی :
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۲
شمعی قسطنطنی ، مصطفی برزینی:
شرح بوستان : ۳۴۵۴
شرح بهارستا :ن ۳۴۵۵
شرح گلستان : ۳۴۹۲
شنبهو برهمن :
ظفر نامه : ۲۹۹۸
شوری بخشایشی ، عبدالحسین :
دیوان : ۲۳۸۴
شوریدهٔ خویی ، عبدالعظیم :

دیوان : ۲۳۸۴
شوریدهٔ شیرازی ، محمد :
دیوان : ۲۳۸۴
شوریدهٔ شیرازی ، عبدالوهاب :
گلستان : ۳۶۱۶
نتایج الکلیات : ۳۶۴۰
شوق حیدر آبادی ، علی احمد :
نامهٔ منظوم: ۳۲۶۰
شوقی ، محمد حسین :
نغمات شوقی : ۳۲۸۱
شوقی ادرنوی ، یوسف :
فرهنگ فارسی به ترکی : ۲۰۰۹
شوقی بغدادی :
ترجمهٔ دیوان علی : ۲۷۲۲
شوقی تبریزی ، عبدالحسین :
دیوان : ۲۳۸۴
عبرت العاشقین : ۳۵۸۷
کلیات : **۱۸۷۵**
شوقی ساوجی ، محمد حسین :
دیوان : ۲۳۸۴
شوقی هندی ، جوت پرکاش :
دیوان : ۲۳۸۴
مثنوی : ۲۱۲۶
شوقی هندی ، شکرجیو :
داستان صافی نیت پادشاهان : ۲۸۰۶
شوکت :
دیوان : ۲۳۸۵
شوکت بخاری ، محمد اسحاق :
دیوان : ۲۳۸۵
کلیات : **۱۸۷۵**
شوکت رومی، محمد :
سنبلستان رومی : ۳۵۸۰
شوکت شیرازی تهرانی :
صحت نامه : ۲۹۸۶
مثنوی : ۳۱۲۷
شوکت یزدی ، حسین :
دیوان : ۲۳۸۷
شوکتی :
ساقینامه : ۲۸۷۳
شهاب اصفهانی :
مدایح احتشامیه : ۳۱۹۲
شهاب اصفهانی ، نصرالله :
دیوان : ۲۳۸۷
شهاب ترشیزی ، عبدالله :
بهرام نامه : ۲۶۷۱
خسرو وشیرین : ۲۷۸۶
دیوان : ۲۳۸۷
قصهٔ حاجی رحیم : ۳۰۳۸
کلیات : **۱۸۷۵**
مثنوی : ۳۱۲۷
ملحد نامه : ۳۲۳۲
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۲
شهاب الدین سمرقندی ، احمد بخاری :
دیوان : ۲۳۸۸
شهابی :
عروة الوثقی : ۳۰۰۲
شهباز خان :
وقایع پنون : ۳۳۰۲
شهرت :
دیوان : ۲۳۸۸
شهرت شیرازی ، حسین :
دیوان : ۲۳۸۸
شهرت لکهنوی ، افتخار الدین علی :
مجلس ابجدی : ۲۱۷۳
شهرستانی :
ابیات فاخرة : ۱۴۹۲

شهرهٔ قاجار ، علیرضا :
دیوان : ۲۳۸۸
شهیدا :
دیوان : ۲۳۸۹
شهیدی :
فرهنگ فارسی به ترکی : ۲۰۰۹
شهیدی ، احمد :
دیباجهٔ ترجمهٔ کشکول : ۳۵۶۵
شهیدی قمی ، بابا :
دیوان : ۲۳۸۹
شیبانی ، ابونصرفتح الله :
بیانات شیبانی : ۳۵۳۸
دیوان : ۲۳۸۹
زبدة الآثار : ۳۵۷۸
فتح وظفر: ۳۰۱۵
کلیات : **۱۸۷۶**
مقالات شیبانی : ۳۶۳۰
میرشیخ = میر...
شیخ زادهٔ کوبنانی ، ابواسحاق :
تألیفیه : ۲۱۸۰
شیخ میرک ابهری = نرکس.
شیدا (دوتن) :
دیوان : ۲۳۹۰ ، ۲۳۹۰
شیدای اصفهانی :
دیوان : ۲۳۹۰
شیدای اکبرآبادی ، مهدی :
دیوان : ۲۳۹۰
شیدای هندی ، نوازش علیخان :
جامع الفواید : ۲۰۵۱
شیدای یزدی ، ابوالحسن :
نصاب شیدا : ۲۰۳۹
ملا شیر :
مهابهارات : ۳۷۴۷
شیرخان = مسعود دهلوی .
شیرعلی قصوری ، شیرحمله :
انشای فیض بخش : ۲۰۸۵
شیرمحمد هزاری :
اختر هزاری : ۲۶۲۴
شیرین مغربی ، مغربی ، محمد :
دیوان : ۲۳۹۰ و ۲۵۳۹
صائب = صایب .
صائن = صاین .
صابر = درویش صابر.
صابر ترمذی ، شهاب الدین :
دیوان : ۲۳۹۵
صابر شیرازی ، محمد مهدی.
دیوان : ۲۳۹۸
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۱
صاحب :
دیوان : ۲۳۹۸
صاحب الزمانی ، حسن :
کلیات : ۱۸۷۶
صاحب علی‌آبادی ، محمد تقی :
حکایات : ۳۶۷۹
دیوان : ۲۳۹۸
کلیات : **۱۸۷۶**
صاحب‌کاشانی ، محمد مسیح :
دیوان : ۲۳۹۹
صاحب نراقی ، ملامحمد :
دیوان : ۲۳۹۹
فرهنگ واژه های سیف الامه : ۲۰۰۴
مثنوی : ۳۱۲۴
صاحبی :
شرح حسن وعشق : ۳۴۵۸
صاحبی ، سلیمان :

دیوان : ۲۳۹۹
صاحبی کیرانی نخجوانی = شمس منشی.
صادق (چند تن) :
دیباجۀ بیاض : ۳۵۶۴
دیباجۀ جنگ : ۳۵۶۶
دیوان : ۲۳۹۹ و ۲۴۰۰
ساقینامه : ۲۸۸۷
نکت العارفین : ۳۶۴۴
صادق ابرکوهی = صادقی.
محمد صادق اردستانی = روشن .
میرزا صادق اردوبادی منشی :
ترسل : ۲۰۹۰
صادق اصفهانی = رجب .
محمد صادق اصفهانی = صامت .
محمد صادق بروجردی :
شرح الفیه : ۲۰۵۶
محمد صادق بنگالی = اختر.
محمد صادق تبریزی = ناظم . صادقا :
محمد صادق تفرشی ، پدر هجری :
دیوان : ۲۴۰۰ و ۲۶۰۸
سوزوگداز : ۲۹۲۳
شاهنامه : ۲۹۵۸
فخریه : ۳۰۱۸
کلیات : ۱۸۹۹
مثنوی : ۳۱۲۷
صادق تفرشی = پروانه .
محمد صادق جانداری منشی :
مثنوی دخمۀ شاهان : ۳۱۲۲
محمد صادق حسینی = دست غیب.
صادق رکنا = حکیم رکنا .
صادق رکنا = عاشق .
محمد صادق سرکانی فرزند محمد علی:
ترجمۀ التصریف : ۲۰۵۰
محمد صادق شیرازی = حکیم‌شیرازی.
محمد صادق شیرازی فرزند محمدحسین:
طومار مطوله : ۳۵۸۷
محمد صادق صوفی شیرازی :
دیوان : ۲۴۰۸
محمد صادق کوه‌کیلویی :
ریاض العشاق : ۲۸۴۷
صادق ملتانی :
شوق نامه : ۲۹۷۲
صادق نیشابوری = حکیم رکنا.
صادق هدایت :
افسانۀآفرینش : ۳۶۵۷
صادقی‌ابرکوهی :
دیوان : ۲۴۰۰
رموز العاشقین : ۲۸۴۰
صادقی کتابدار افشار :
حظیات : ۳۵۵۵
دیوان : ۲۴۰۰
ساقینامه : ۲۸۷۳
سهواللسان : ۲۹۲۸
قانون الصور : ۱۹۱۴
مثنوی : ۳۱۲۷
منشآت : ۳۶۳۸
هجوثالث : ۳۳۰۶
صاعدای اصفهانی ، محمد هاشم :
لیلی ومجنون : ۳۱۰۳
صافی :
ساقینامه : ۲۸۷۳
صافی ، احمد :
جام مظفر : ۲۱۵۶
صافی ، امین الدین محمد :
دیوان : ۲۴۰۰

صافی اصفهانی ، میرزا جعفر :
دیوان : ۲۴۰۱
شهنشاه نامه : ۲۹۷۵
گلشن خیال : ۳۰۷۲
صافی (بابی) :
گلشن قدس : ۳۰۸۱
محمد صالح (چند تن) :
چهارچمن : ۳۵۵۳
دیوان : ۲۴۰۱
سوهنی مهینوال: ۲۹۲۷
شرح قصیدهٔ عینیه : ۳۴۸۷
محمد صالح ، ملاسعید اشرف :
کلیات : ۱۸۷۰
صالح فرزند حسن :
مثنوی : ۳۱۲۸
محمد صالح استرآبادی :
دیوان : ۲۴۰۱
محمد صالح اکبرآبادی کشفی :
رباعیات کشفی: ۲۸۳۵
محمد صالح بیگ منشی :
دیباجهٔ مثنوی معنوی : ۳۵۷۰
صالح تبریزی ،شیخ الاسلام :
دیوان : ۲۴۰۲
محمد صالح خلخالی :
شرح قصیدهٔ یائیه : ۱۲۴۵، ۳۴۸۹
محمد صالح رضوی نواب :
جواهر الخیال : ۲۷۴۹
لطایف الخیال : ۳۰۹۸
محمد صالح روغنی اصفهانی :
فرحة الادیب : ۳۵۸۹
محمد صالح کاشانی فرزند جلال محمد :
مجموعه حکایات : ۲۷۴۰
محمد صالح کنبوه لاهوری :
بهار سخن : ۲۰۸۷
گلشن سخن : ۲۱۱۵
محمد صالح مازندرانی :
صیغ مشکله : ۲۰۷۲
محمد صالح ملتانی مسافر :
زاد المسافرین : ۲۸۵۱
صالحی ، میرك بیگ :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵
صالحی حروفی :
اصحاب بدر : ۲۶۴۳
صامت اصفهانی ، محمد صادق .
دیوان : ۲۴۰۲
صامت بروجردی ، محمد باقر:
گلشن زهرا : ۳۰۷۹
صائب تبریزی اصفهانی ، محمد علی :
آرایش نگار : ۲۶۱۸
دیوان : ۲۳۹۱
قدغن شراب : ۳۵۹۱
قندهار نامه ، عباسنامه : ۳۰۴۹
کلیات : ۱۸۷۷
مرآت الجمال : ۳۱۹۴
میخانه : ۳۲۵۶
واجب الحفظ : ۳۲۹۱ و ۲۵۹۲
صاین الدین ترکه :
دیوان : ۲۴۰۲
مناظرات خمس : ۳۶۳۴
مناظرهٔ رزم وبزم : ۳۶۳۴
صاین سمنانی ، رکن الدین :
ده نامه ، تحفة العشاق : ۲۸۱۹
صاینی ، قوام الدین محمد :
کلیات : ۱۸۹۰
صبا (؟) :

دیوان : ۲۴۰۲
سوانح ایام فراق : ۲۹۲۳
صبای کاشانی ، فتحعلی خان :
پند نامه : ۲۷۰۰
تحفة العراقین : ۲۷۱۹
خداوند نامه : ۲۷۷۸
خلاصة الاحکام : ۲۷۹۶
دیوان : ۲۴۰۲
شکار نامه : ۲۹۶۷
عبرت نامه: ۳۰۰۰
کلیات : **۱۸۷۷**
گلشن صبا : ۳۰۸۰
معارضهٔ شعرا : ۳۲۱۸
مقالات شاهنشاهی : ۳۲۲۸
صباحی کاشانی ، سلیمان :
دیوان : ۲۴۰۴
صبغة الله خیالی سلیمانی = ملازاده .
صبوحی بیرجندی،علی اشرف :
فرهنگ بیرجندی : ۱۹۳۲
صبوحی قسطنطنی ، احمد مولوی :
اختیارات مثنوی (شروح) : ۳۴۴۱
صبور کاشانی ، احمد :
دیوان : ۲۴۰۴
صبوری (؟) :
تاریخ هند : ۲۷۰۵
دیوان : ۲۴۰۵
صبوری تبریزی :
دیوان : ۲۴۰۵
صبوری خراسانی ، محمدکاظم :
دیوان : ۲۴۰۵
کلیله ودمنهٔ منظوم : ۳۰۵۶
صحت لاری ، محمد باقر:
دیوان : ۲۴۰۵
صحیفی شیرازی :
ساقینامه : ۲۸۷۳
صداقی :
تحفة الفقیر : ۱۹۶۹
صدر :
دیوان : ۲۴۰۵
صدر الدین فرزند محمد رضی :
بهاریه : ۲۶۷۰
صدر الافاضل افشار ، نظام :
مصائب : ۳۲۰۴
صدر دیوانه = دیوانه .
صدر السلطنه :
تاریخ مشروطیت : ۲۷۰۴
صدرالشعرا = غلامحسین.
صدر الشعرای کاشانی ، محمود :
دیوان : ۲۴۰۶
صدرای شیرازی ، محمد :
خلاصی نامه : ۲۷۹۹
دیوان : ۲۴۰۶
صدرالدین قونوی ، محمد :
منظومهٔ عرفانی : ۳۲۴۴
صدر الممالك :
مشتاقنامه : ۳۲۰۳
صدرالدین هندی :
کلیات : ۱۸۷۸
صدر عکاسباشی :
نصیحت نامه : ۳۲۷۶
صدری ، حسن :
روایع الافکارفی بدایع الاشعار : ۲۸۴۱
میرصدری تهرانی :
دیوان : ۲۴۰۶
صدر یزدی ، سید علی :

دیوان : ۲۴۰۶
صدقی استرآبادی ، سلطانمحمد:
ساقینامه : ۱۸۷۴
صدیق ، ابومحمد منشی:
چهار گلشن : ۲۰۹۸
صدیقی سلطانپوری ، ابوالبقا :
تعلیم المبتدی : ۲۰۹۴
صرفی کشمیری ، یعقوب :
دیوان : ۲۴۰۶
مسلك الاخیار : ۳۲۰۰
مغازی النبی : ۳۲۲۵
صفای اصفهانی :
دیوان : ۲۴۰۶
صفای دشتکی شیرازی ، ابراهیم :
حسرت نامه : ۲۷۷۰
سوز وگداز : ۲۹۲۳
مثنوی : ۳۱۲۸،۳۱۲۸
صفای قاجار ، صفا علیشاه :
سبحهٔ صفا : ۲۸۹۹
صفائی :
دیوان : ۲۴۰۷
صفایی، درویش :
دیوان : ۲۴۰۷
صفایی جندقی سمنانی ، احمد :
دیوان : ۲۴۰۷
صفای حایری ، غلامعلی :
تلخیص العروض : ۲۱۵۵
صفایی نراقی ، احمد :
شك وسهو : ۲۹۶۸
طاقدیس ، لسان الغیب : ۲۹۹۳
صفدر علیشاه = منصف قادری .
محمد صفر نصیری عتیقی :
لطایف الخیال : ۳۰۹۸
صفی (چند تن) :
دیوان : ۲۴۰۷ ، ۲۴۰۷
صفت خواجگان نقشبند : ۲۹۹۰
محمود وایاز : ۳۱۸۰
صفی اصفهانی :
ساقینامه : ۲۸۷۴
صفی الدین بسطامی = علا...
صفی موقانی :
مجمع الرسایل : ۲۱۱۷
صفی علیشاه = میرزا حسن .
زبدة الاسرار : ۲۸۵۱
عقل وعشق : ۳۰۰۷
صفی قلی بیگ چرکس :
دیوان : ۲۴۰۸
صفی قلی خان شاملو :
فارسنامه : ۳۰۱۰
صلایی ، حسن بیگ :
دیوان : ۲۴۰۷
صنیع‌الله افندی ، بدلی ملاطوی :
فتح الفتاح : ۲۰۰۱
صوفی الله یار ، طهماسبك خان :
فرهنگ ترکی بفارسی : ۲۰۰۳
صوفی الله یار بخاری نقشبندی :
تحفة الطالبین (شرح مراد العارفین) : ۳۴۴۳ .
لغات مسلك المتقین : ۳۵۰۹
مراد العارفین : ۳۱۹۶
مسلك المتقین : ۳۲۰۰
صوفی مازندرانی ، محمد یوسف :
دیوان : ۲۴۰۸
ساقینامه : ۲۸۷۴

صهبا شهرستانی ، قزوینی جمشید :
آوازخاموش : ۳۶۵۴
دیوان : ۲۴۰۸
کلیات : ۱۸۷۸
صهبای قمی ، محمد تقی:
دیوان : ۲۴۰۹
صهبایی :
کلیات : **۱۸۷۸**
صهبای شهرستانی قزوینی :
چشمهٔ نوش : ۳۶۷۳
صیدی تهرانی ، میرسید علی :
دیوان : ۲۴۰۹
وصف کشمیر : ۳۲۹۹
صیرفی :
گلزارصفا : ۱۹۱۵
صیرفی تبریزی :
اصول خطوط سته : ۱۹۰۶
ضروری :
داستان جولای ومار : ۲۸۰۵
ضمیری اصفهانی ، باغبان ، حسین :
ناز ونیاز : ۳۲۵۸
ضمیری بلگرامی ، نظام الدین :
دیوان : ۲۴۱۰
ضیاء :
دیوان : ۲۴۱۰
ضیاء = محمد شریف صدر .
ضیاء الدین اردوبادی :
حل معما : ۲۱۸۲
ضیای اصفهانی ، عبدالله :
قضا وقدر : ۳۰۴۶
ضیای اصفهانی رودشتی :
دیوان : ۲۴۱۰

ضیاء الدین پارسی :
دیوان: ۲۴۱۰
ضیای تفرشی ، ضیاء لشکر = دانش .
ضیای نخشبی = نخشبی.
ضیاء السلطنه نایینی = مشتاق .
ضیایی :
طب منظوم : ۲۹۹۳
ضیایی جونپوری موشحی :
ساقینامه : ۲۸۷۴
ضیایی خبوشانی :
دیوان : ۲۴۱۰
ضیایی هروی :
قضا وقدر : ۳۰۴۶
طالب :
دیوان : ۲۴۱۱
طالب آملی :
جهانگیرنامه ، ساقینامه : ۲۷۵۲
دیوان : ۲۴۱۱
سوز و گداز: ۲۹۲۴
قضا وقدر: ۳۰۴۶
کلیات : **۱۸۷۹**
طالب اصفهانی :
ساقینامه : ۲۸۷۵
طالبانی کرکوکی ، عبالرحمان قادری.
مثنوی : ۳۱۲۹
طالب رازی = مفتون.
طالب علی = عیشی لکهنوی .
طالع هروی ، ایمانی :
بدایع اللغه : ۱۹۶۳
طالع = قوی.
طاهرا :
قضا وقدر : ۳۰۴۷

طاهر اردبیلی ، محمد کاظم :
دیوان : ۲۴۱۳
میرزا طاهر اصفهانی = شعری.
محمد طاهر انصاری :
خط سریانی : ۱۹۱۰
شاه طاهر دکنی = انجدانی .
محمد طاهر سبزواری فرزند حسین :
زبدة اللغات : ۱۹۸۷
محمد طاهر شاهجهان‌آبادی = آشنا.
محمد طاهر شیرازی قمی :
منهج النجاة : ۳۵۱۴
سید طاهرشیرازی = آتشی .
طاهرمحمد شیرازی فرزند عماد :
مهابهارات : ۳۷۴۷
طاهرطوسی فرزند حسن :
تاریخ اسکندری : ۳۶۵۷
محمد طاهر عراقی = فیاض.
محمد طاهرقزوینی = وحید .
طاهر کشمیری = غنی.
محمد طاهر نصرآبادی = نصرآبادی.
محمدطاهر علیخان :
عجایب اللطایف : ۳۵۸۸
طاهری :
دیوان : ۲۴۱۳
طاهری ، اسدالله :
حاجی‌بابا : ۳۶۷۵
طاهری قاهانی قمی ، اسماعیل:
دیوان : ۲۴۱۳
طایرشیرازی ، میرزا حسن :
دیوان : ۲۴۱۳
طایف گلپایگانی ، محمد علی :
دیوان : ۲۴۱۴

طبیب :
دیوان : ۲۴۱۴
طبیب اصفهانی ، عبدالباقی :
دیوان : ۲۴۱۴
محمود وایاز : ۳۱۸۰
طبیب مازندرانی = طوفان هزارجریبی.
طراز یزدی ، عبدالوهاب :
دیوان : ۲۴۱۴
طرایفی ، جمال الدین عبدالکریم :
دیوان : ۲۴۱۵
طرب نایینی ، محمد جعفر اصفهانی :
قواعد زبان ترکی: ۲۰۷۴
طرزی :
دیوان : ۲۴۱۵
طرزی افشار :
دیوان : ۲۴۱۵
طرزی درانی :
دیوان : ۲۴۱۵
طرطوسی ، (حسین ،علی،محمد):
ابومسلم نامه : ۳۶۵۴
اسکندر نامه : ۳۶۵۷،۳۶۵۶
جنگنامهٔ محمد حنفیه : ۲۷۴۸
داراب نامه : ۳۶۸۵
شاهنامهٔ منثور : ۳۷۲۵
مسیب نامه : ۳۷۴۲
طرفه ، فرج الله :
دلیل العشاق : ۲۱۰۶
مدایح اعتمادیه : ۳۱۹۲
طرفی :
کلام طرفی : ۳۰۵۶
طریقتی کرمانی ، مظفر علیشاه :
بحرالاسرار : ۵۵۶و۶

دیوان : ۲۴۱۵
سرالاسرار : ۲۹۰۷
طسوجی ، عبدالحسین :
الف لیلة ولیلة : ۳۶۵۹
طسوجی ، محمود :
دستورزبان فارسی: ۲۰۵۵
طغرای تفرشی ، اسدالله :
دیوان : ۲۴۱۷
طغرالی مشهدی :
آشوب نامه = هفت آشوب : ۳۵۱۸
آهنگ بلبل : ۳۵۱۹
اشارتیه ، اشاریه : ۳۵۱۹
اعلامیه : ۳۵۲۰
التماس نامه : ۳۵۲۰
الهامیه : ۳۵۲۰
پریخانه : ۳۵۳۹
تاج المدایح : ۳۵۴۱
تجلیات : ۳۵۴۳
تحقیقات : ۳۵۴۴
تذکرة الاتقیا، تذکرةالاحباء : ۳۵۴۵
تعداد النوادر : ۳۵۴۶
ثمرهٔ طبی: ۳۵۴۸
جلوسیه : ۳۵۵۱
جوش بلبل: ۳۵۵۱
چشمهٔ فیض: ۳۵۵۲
حسن وعشق= قصهٔ : ۳۵۵۵
خمسهٔ ناقصه (ضروریه) : ۳۵۵۷
دیباجهٔ سبعهٔ سیاره = آشوب نامه .
دیباجهٔ معیار الادراك : ۳۵۷۱
شرح طغرا : ۳۴۷۵
ضیافت معنوی : ۳۵۸۵
عبرت نامه ، رقعات : ۳۵۸۷
عشق وحسن : ۳۵۷۹
فردوسیه : ۳۵۹۰
کاشف الغیوب : ۳۵۹۳
کلمة الحق : ۳۵۹۴
کلیات : ۳۵۹۵ و۱۸۷۹
کنزالمعانی : ۳۵۹۷
گریهٔ قلم : ۳۵۹۸
مجمع البحرین : ۳۶۲۲
مجمع الغرایب : ۳۶۲۲
مرآت الفتوح : ۳۶۲۴
مرتفعات : ۳۶۲۵
مشابهات : ۳۶۲۸
معراج‌الفصاحة : ۳۶۲۹
منشآت : ۳۶۳۸
نمونهٔ انشا : ۳۶۴۶
طغرائی ، مؤید الدین حسین :
شرح لامیة العجم : ۳۴۹۵
طغرل :
دیوان : ۲۴۱۷
طفیلی :
دیوان : ۲۴۱۷
طنطرانی ، احمد فرزند عبدالرزاق :
شرح قصیدهٔ طنطرانیه : ۳۴۸۶
طوبا :
دیوان : ۲۴۱۸
قصیده : ۳۰۳۹
طوبای شهرستانی ، محمد حسن :
دیوان : ۲۴۱۷
طوبای نایینی ، محمد خان :
دیوان : ۲۴۱۷
کلیات : ۱۸۸۰
طوسی؟ :
دیوان : ۲۴۱۸،۲۴۱۸
طوطی مازندرانی ، عباس :

نظم الشهدا : ۳۲۷۹

طوفان ؟ :

جنگنامه : ۲۷۴۷

قاصد صبا : ۳۰۳۳

طوفان هزار جریبی ، میرزا طبیب :

دیوان : ۲۴۱۸

شاهنامه : ۲۹۴۴

مثنوی : ۳۱۲۹

قضا و قدر : ۳۰۴۷

طهماسب گرجی ، کنیاز :

فرهنگ انکلیسی ... ۲۰۰۲

طهماسبقلی بیگ تکلو = عرشی .

طیش ، میرزا خان :

شمس البیان : ۱۹۹۸

ظرافت ، محمد قاسم :

ثمرة الفؤاد : ۲۷۳۴

ظفر قره باغی :

دیوان : ۲۴۱۹

ظل :

دیوان : ۲۴۱۹

ظل الله دکنی ، محمد قلی :

دیوان : ۲۴۱۹

ظهوری :

سوگند نامه : ۲۹۲۷

ظهوری ترشیزی ، نورالدین محمد :

آیینهٔ راز : ۲۶۲۲

ابدالیه : ۲۶۲۳

بهاریه ، خزان وبهار: ۲۶۷۰

پنج رقعه : ۳۵۴۰

خوان خلیل : ۳۵۵۸

دیوان : ۲۴۱۹

ساقینامه : ۲۸۷۵

سه نثر : ۳۵۸۰

شرح لغات آثار ظهوری : ۳۴۹۵

قسم نامه : ۳۰۳۸

کلیات : **۱۸۸۰**

گلزار ابراهیم : ۳۰۶۸، ۳۵۹۹

مینا بازار : ۳۶۳۹

نورس خیال : ۳۶۴۷

نورس نامه : ۳۲۸۷

ظهیر ، ظهیرا ؟ :

تاریخ سیستان : ۲۷۰۳

دیباجهٔ چمن سخن : ۳۵۶۶

زلزلهٔشیروان . ۲۸۵۴

وامق وعذرا : ۳۲۹۳

ظهیر تفرشی :

باغ وبهار : ۲۶۵۵

شبنم شاداب . باغ وبهار : ۳۵۳۱

ظهیر فاریابی ، محمد :

دستور الانشا : ۲۱۰۰

دیوان : ۲۴۲۱

ظهیر کرمانی :

مجمع البحرین : ۳۱۶۸

ظهیری سمرقندی محمد فرزند علی:

سند بادنامه : ۳۷۲۲

محمد عابد (ز۱۱۰۰) :

مغنی (شرح مثنوی) : ۳۵۱۱

عابد (ز۱۰۶۴) :

اساس الاسلام : ۲۶۲۶

عابد اصفهانی :

چهل بند : ۲۷۵۷

عاجز ؟ :

دیوان : ۲۴۲۵

شورش نامه : ۲۹۷۲

عادل خراسانی :

ترجمان القرآن : ۱۹۷۲ و۱۹۷۳

صدکلمهٔ منظوم : ۲۹۸۷
نظم اللالی : ۱۷۱۰ و ۳۲۸۰
عادلی هروی = بایسنقر میرزا :
عارف (چندتن) :
دیوان : ۲۴۲۵
رباعیات : ۲۸۳۴
وقایع سلطان بایزید : ۳۳۰۲
عارف ، فتح الله :
شاهنامهٔ سلیمانی : ۲۹۳۵
وقایع سلطان با یزید : ۳۳۰۲
عارف ، حسن :
دیوان : ۲۴۲۶
عارف اردبیلی :
فرهاد نامه : ۳۰۲۱
عارف اسفراینی ، اسماعیل :
تحفهٔ حیدریه : ۲۷۱۳
دیوان : ۲۴۲۶
عارف ایکی ، سراج الدین علی = ایکی.
عارف شیرازی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۴۲۶
عارف قزوینی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۴۲۶
عارفی هروی ، محمود :
گوی وچوکان ، حال نامه : ۳۰۹۱
مثنوی : ۳۱۲۹
عاشق :
دیوان : ۲۴۲۷
قضا وقدر : ۳۰۴۷
عاشق ، رکنا ، صادق :
شرح دستور معما : ۲۱۹۳ و ۳۴۵۹
عاشق اصفهانی ، محمد خان :
ایوان نعمت : ۲۶۵۳

دیوان : ۲۴۲۷
عاشق لکهنوی = پاندیت دور .
عاشق الله هندی = خرم .
عاشقی ، علی :
دیوان : ۲۴۲۹
عاصی اصفهانی ، میرزا احمد نقاش :
دیوان : ۲۴۲۹
عاصی رشتی ، محمد محسن اصفهانی :
دیوان : ۲۴۲۹
معراج الشهاده : ۳۲۲۲
عاقلخان رازی ، میرعسکر :
ساقینامه : ۲۸۷۸
شمع وپروانه (پدمات) : ۲۹۷۱
مهر وماه ، نغمات العشاق : ۳۲۵۲
عاقل حسینی نعمت اللهی :
وصف حال : ۳۶۵۱
عالمی ، سهراب دار بجردی :
دیوان : ۲۴۲۹
عالی اجمیری ، سعدالله :
دیوان : ۲۴۲۹
گلشن محمود : ۳۰۸۱
عالی شیرازی ، نعمتخان ، میرزا محمد:
حسن وعشق : ۳۶۷۷
خوان نعمت : ۳۵۶۱
دیوان : ۲۵۸۳
سخن عالی ، من وسلوا : ۲۹۰۴
شرح حسن وعشق : ۳۴۵۸
کلیات : **۱۸۸۰**
مثنوی : ۳۱۳۸
عالی قسطنطنی ، مصطفی :
دیوان : ۲۴۳۰
ربیع المرسوم : ۲۸۳۶

عامل الدین :
مثنوی : ۳۱۲۹
عامل الدین ، محمد طاهر:
دیوان : ۲۴۳۰
عبادالله طبیب :
عشق : ۳۵۸۸
عباس بختیاری = حرم.
عباس بسطامی = فروغی .
عباس عطارد = عطارد .
مفتی میرعباس لکهنوی شوشتری :
حدیث منظوم : ۲۷۶۱
خطاب فاضل : ۲۷۹۶
ملا عباس مازندرانی = طوطی.
عباس یزدی فرزندکاظم = فرات .
عباسقلی خویی فرزند زین العابدین = مظهر .
عباسقلی شاملو ، فرزند حسنخان :
مجمع الاسما : ۲۱۹۷
عباسقلی کاشانی = سپهر.
عباسقلی خان هرات :
دیباجهٔ قصهٔ حمزه : ۳۵۶۹
عبدالباقر اصفهانی موسوی :
حجلهٔ خیال : ۲۵۵۵
عبدالباقی اصفهانی = طبیب .
عبدالباقی تویسرکانی :
دیوان : ۲۴۳۰
عبدالجبار خجندی :
مدخل منظوم : ۳۱۹۲
عبدالجبار رامپوری = آصفی .
عبدالجلیل فرزند عبدالرحمان :
آداب المرسلین : ۲۰۸۳
میرعبدالجلیل بلگرامی = واسطی .
عبدالجمال هندی :
فواید العلما : ۱۹۴۷
عبدالجواد خادم = خادم .
عبدالجواد نیشابوری = ادیب .
عبدالحاکم :
نامهٔ منظوم : ۳۲۶۱
عبدالحسین (؟) :
ترجمهٔ لابل کابریل : ۳۶۶۳
نصاب فرانسوی : ۲۰۴۳
عبدالحسین تبریزی = شوقی .
عبدالحسین‌خان منشی = شوری بخشایشی.
عبدالحسین خراسانی شمس آبادی = نصرت
عبدالحسین زند ، مؤلف الدوله :
فرهنگ مظفری : ۲۰۱۱
عبدالحسین طالقانی :
ترجمهٔ صمدیه : ۲۰۵۱
عبدالحسین طسوجی = طسوجی .
عبدالحکیم = داقم .
عبدالحکیم = مکرمتخان .
عبدالحمید (؟) :
شرح مخزن الاسرار : ۳۴۹۸
کشف الاسرار (شرح مثنوی) : ۳۵۰۷
عبدالحی حسینی :
رسالهٔ فقهی : ۲۱۰۷
عبدالرحمان = ختمی .
عبدالرحمان بخاری = مشفقی .
عبدالرحمان برهانپوری :
فرهنگ واژه ها، مفتاح الاخلاق : ۱۹۴۲
عبدالرحمان ترك = قدوسی .
عبدالرحمان خاتمی = خاتمی.
عبدالرحمان خطلانی :
مجلس افروز ، نصیحتی : ۳۱۶۵

عبدالرحمان خوافی = گرامی .
عبدالرحمان دماوندی :
دیوان : ۲۴۳۰
عبدالرحمان قادری = شاه عبدالرحمان.
عبدالرحمان کرکوکی = طالبانی‌قادری.
عبدالرحیم ، ابونصر :
الشواهد والامثال : ۳۵۸۳
عبدالرحیم اصفهانی = افسر .
عبدالرحیم اصفهانی شیرازی :
سعد وهمایون : ۲۹۱۱
عبدالرحیم باباخانی = معدوم‌کرد
عبدالرحیم بلغاری فرزند عثمان :
تحفةالطالبین فی‌شرح‌المراد : ۳۴۴۳
عبدالرحیم جامی :
سرخاب رستم : ۲۹۰۷
عبدالرحیم خلخالی مستوفی = ندیم .
عبدالرحیم خلوتی = شریف .
عبدالرحیم سوربهاری = سود بهاری.
عبدالرحیم شیروانی = حزین.
عبدالرحیم طبیب‌کاشانی فرزند احمد،
دوازده شبانه روز : ۳۷۱۵
عبدالرحیم ، گراك هیوری :
کارنامهٔ حیدری : ۳۰۵۳
عبدالرحیم یزدی = قضایی.
عبدالرزاق فرزند داود :
شرح عوامل‌المائه: ۳۴۷۵
عبدالرزاق‌دنبلی‌فرزند نجفقلی=مفتون.
عبدالرزاق سمرقندی :
دستور الانشا : ۲۱۰۰
عبدالرزاق سورتی :
شرح لغات‌آثار ظهوری : ۳۴۹۵
عبدالرزاق لاهیجانی = فیاض .

عبدالرسول خویی = قنای زنوزی :
عبدالرسول قرشی فرزند شهاب الدین :
شرح بوستان : ۳۴۵۵
شرح‌گلستان : ۳۴۹۲
عبدالرشید اسلام‌آبادی رامپوری :
گلشن قدس : ۳۰۸۱
گلشن‌کشمیر : ۳۰۸۱
عبدالرشید تتوی مدنی :
فرهنگ رشیدی : ۱۹۳۶
منتخب اللغات شاهجهانی : ۲۰۳۳
عبدالسلام :
شرح تحفة العراقین : ۳۴۵۷
عبدالسلام اصفهانی = کمال اصفهانی .
عبدالسلامکرمانی = پیامی .
عبدالشکور دهلوی = بزمی.
عبدالصاحب = آگه .
عبدالصمد = امیر الحاج .
عبدالصمد افضل علامی :
دیباجهٔ منشآت علامی : ۳۵۷۲
عبدالعزیز :
دیوان : ۳۴۳۰
عبدالعزیزحسرتی = حسرتی .
عبدالعزیزکاشی فرزند ابوالغنایم :
سفینه : ۳۵۸۰
قلمیه : ۳۵۹۳
عبدالعزیزهروی = عزت.
عبدالعظیم ، محمود علیشاه ، عظیما
دیوان : ۲۴۴۷
عبدالعظیم‌خویی = شوریده .
عبدالعظیم منشی = سامی .
عبدالعلی فرزند عبدالرحیم :
معیار الاشعار : ۲۱۷۵
عبدالعلی بنگالی = احسن خان.

عبدالعلی خلخالی فرزند فضلعلی:
دستورزبان ترکی ، ۲۰۵۵
عبدالعلی سمالوی :
شرح مثنوی : ۳۴۹۶
عبدالعلی شاه ، محمد حسن :
دیوان : ۲۴۳۱
عبدالعلی صاحب هندی :
فتوحات معنوی (شرح مثنوی) : ۳۵۰۴
عبدالعلی مراغه‌ای = ادیب الممالك .
حکایتها : ۳۶۷۹
عبدالعلی میرزا قاجار = عبدی.
عبدالعلی میرن = میرن .
عبدالغفار قریمی فرزند حسن :
معما: ۲۲۰۰
عبدالغفار همدانی :
ترسل : ۲۰۹۰
عبدالغفور :
داستان پادشاهزاده حسین : ۳۷۸۹
عبدالغنی فرزند داود :
شرح رسالهٔ معما : ۲۱۹۴
عبدالغنی هندی :
دیوان : ۲۴۳۱
عبدالفتاح ، شرفعلی .
عبدالفتاح حسینی عسکری :
درمکنون(شرح مثنوی) :۱۱۴۳،۳۴۴۹
عبدالفتاح حکیم حیدر آبادی :
دریا : ۲۸۱۰
عبدالفتاح گجراتی :
مفتاح المعانی : ۳۵۱۴
میرعبد الفتاح مراغه‌ای :
دیوان : ۲۴۳۱
میرعبد الفتاح مراغه‌ای = اشراق .
میرعبد القادر = بیدل .
عبدالقادر = مخزن :
عبدالقادر بدیوانی فرزند مبارك :
رامایِن : **۳۷۱۷**
مهابهارات : ۳۷۴۷
عبدالقادر بسطامی سپاهانی = محزون .
عبدالقادر بهاریج = بهاریج .
عبدالقادر تونی اصفهانی :
شاهنامه ، فتحنامه : ۲۹۳۵
عبدالقادرگیلانی :
دیوان : ۲۵۱۹
شرح قصیدهٔ خمریه (۴) : ۳۴۸۵
شرح قصیدهٔ غوثیه : ۳۴۸۷و۱۲۴۵
عبدالقاهر کرگانی :
شرح عوامل المائه : ۲۰۶۵،۲۰۶۴
شرح عوامل المائه : ۳۴۷۶
عبدالقدوس :
رشد نامه : ۳۵۷۵
عبدالقهار شریف :
میزان الاوزان : ۲۱۷۶
لسان القلم : ۲۱۴۸
عبدالکریم ایروانی فرزند ابوالقاسم :
ترجمهٔ لغت : ۲۰۵۵
مختصر العروض : ۲۱۷۳
عبدالکریم بنگالی =خاکی.
عبدالکریم چلبی ورداری :
معما : ۲۲۰۰
عبدالکریم ذهبی = رایض الدین .
عبدالکریم سلطان :
دیوان : ۲۴۳۱
شش اختر : ۲۹۶۶
عبدالکریم صدر =کیوان .
میرعبدالله :

فقه منظوم : ۳۰۳۱
عبدالله فرزند محمد :
شرح مفاتیح الدرایه : ۲۰۶۸
عبدالله فرزند محمد جمال :
ملکزاده وپری : ۳۲۳۲
عبدالله فرزند معروف :
عروض وقافیه : ۲۱۶۴
عبدالله ابی تمیم فرزند فضل الله :
بهارنامه : ۲۶۶۹
عبدالله اصفهانی = حالی .
خواجه عبدالله انصاری :
تجنیسات : ۲۷۰۵
عبدالله ترشیزی = شهاب .
عبدالله ترکستانی :
نصاب ترکی : ۲۰۳۸
عبدالله جامی فرزند شهاب الدین :
شرح کافیه : ۲۰۶۷
عبدالله خلج = خلج .
عبدالله خویی = برقی .
عبدالله خویشکی = معین الدین چشتی.
عبدالله سمرقندی بخاری :
کلیله ودمنه : ۳۵۹۷
عبدالله شاهجهان آبادی:
فرهنگ هوش : ۱۹۴۷
عبدالله شوشتری فرزند نورالدین :
ترجمة التصریف : ۲۰۵۰
عبدالله شیرازی فرزند فضل الله منشی :
دیوان : ۲۵۴۵
مناظرهٔ شمشیر وقلم : ۳۶۳۵
خواجه عبدالله صیرفی تبریزی.
آداب مشق ، قلمیه : ۱۹۰۳
عبدالله طباخ جهرمی = کامل.
عبدالله طبری منشی :
کلمات اشارات : ۲۰۷۶
عبدالله طبیب = شافی.
عبدالله فنایی = فنایی.
عبدالله میرزا قاجار = دارا .
عبدالله کلیانی فرزند بایزید.
مرغوب انصاری : ۳۱۹۸
عبدالله گرجی = اشتها .
عبدالله مروارید کرمانی = بیانی.
عبدالله همدانی = اثیرالدین اومانی .
عبداللطیف = شاه ...
عبداللطیف بلخی :
مخزن حروف : ۳۱۹۱
عبداللطیف بیرجندی = لطیفی
عبداللطیف چشتی :
حقیقة الحق : ۲۷۷۳
عبداللطیف شیروانی :
حکایت آمدن سیل : ۲۷۷۳
حل مالاینحل (شرح قصیده) : ۳۴۴۶
عبداللطیف کبیر عباسی :
لطایف معنوی : ۳۵۰۸
مرآت الحقایق : ۱۳۷۱،۳۵۱۰
عبدالمآلی = عبدی .
عبدالمجید طالقانی = خموش ، درویش
عبدالمطلب = ادیب کاشانی .
عبدالمؤمن = شرف شفروه .
عبدالنبی بخاری فرزند عبدالرسول :
حاشیه بردستور المبتدی : ۲۰۵۴
عبدالنبی حامی :
نجات المسلمین : ۳۲۶۹
عبدالنبی فخرالزمانی ، عزتی.
ساقینامه : ۲۸۷۹
طراز الاخبار: ۳۵۸۵

نوادر الحکایات : ۳۷۵۰
عبدالواحد (چند تن) :
روشن رای نامه : ۲۸۴۲
نبی‌نامه ، حملهٔ احمدی : ۳۲۶۹
ولایت نامه : ۳۳۰۳
عبدالواسع :
رسالهٔ عبدالواسع : ۲۱۳۹
عبدالواسع جبلی :
دیوان : ۲۴۳۱
عبدالواسع نظامی هروی :
ترسل : ۲۰۹۰
منشاالانشاء : ۲۱۲۱
عبدالوسع هانسوی :
شرح بوستان : ۳۴۵۵
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۲
غرایب اللغات : ۱۹۳۱
قواعد زبان فارسی : ۲۰۷۴
حاج عبدالوهاب :
ساقینامه : ۲۸۷۸
عبدالوهاب اردکانی = گلشن .
عبدالوهاب شیرازی = شوریده .
عبدالوهاب جیلانی :
دیوان : ۲۴۳۳
عبدالوهاب دزفولی :
دیوان : ۲۴۳۳
شتر نامه : ۲۹۶۲
عبدالوهاب معموری = غنایی .
عبدالوهاب یزدی = طراز .
عبدالوهاب یزدی = محرم .
عبدالهادی :
شرح نودس نامه : ۳۵۰۱
عبدوسی = تاج ، اختسان.

عبدی :
دیوان : ۲۴۳۳
عبدی ، عبدالمآلی :
دیوان : ۲۴۳۳
عبدی علایی :
دیوان : ۲۴۳۳
عبدی قاجار ، عبدالعلی میرزا :
دیوان : ۲۴۳۳
عبرت :
عبرت نامه : ۲۹۹۹
عبرت نایینی ، محمد علی :
دیوان : ۲۴۳۴
سفرروح : ۲۹۱۱
عبرت نامه : ۳۰۰۱
عبوری منشی :
شعله وآه : ۳۷۲۷
عبهری شیرازی :
دیوان : ۲۴۳۴
عبید زاکان :
جلق نامه ۳۵۵۱
دلگشا نامه: ۳۵۶۲
دیوان : ۲۴۳۴
ریش نامه : ۳۵۷۸
عشاق نامه : ۳۰۰۲
فالنامهٔ بروج : ۳۰۱۱
فالنامهٔ طیور : ۳۰۱۱
فالنامهٔ گل : ۳۰۱۱
فالنامهٔ وحوش : ۳۰۱۲
لطایف : ۳۶۱۹
کلیات : **۱۸۸۱**
موش وگربه : ۳۲۴۷
ناسخ ومنسوخ : ۳۶۴۰
عبیدالله کرد فرزند حیدر :

شرح حلية الحلل : ۲۱۹۳

عتابی تکلو ، حسن بیگ بخشی :

ساقینامه : ۲۸۷۸

عتیقی سمرقندی ، جلال الدین :

دیوان : ۲۴۳۴

عثمان بوزاوقی = شاکر .

عثمان سمنانی :

فتح المثانی : ۲۰۰۱

محمد **عثمان** قیس غلام شاه :

کنایات واستعارات : ۲۱۴۸

عجیب مازندرانی ، محمد خلیل :

دیوان : ۲۴۳۵

عذب ، جعفر :

مثنوی : ۲۱۲۹

عراقی ، فخرالدین ، ابراهیم :

دیوان : ۲۴۳۵

ساقینامه : ۲۸۷۸

عشقنامه ، ده فصل : ۳۰۰۳

عربشاه = ابراهیم اسفراینی .

عربشاه = عماد عربشاه یزدی.

عرشی :

دیوان : ۲۴۳۶

عرشی اکبرآبادی ، محمد مؤمن :

دیوان : ۲۴۳۶

شاهد عرشی : ۲۹۳۳

عرشی تبریزی ، طهماسبقلی بیك :

دیوان : ۲۴۳۴

عرشی کازرونی :

ساقینامه : ۲۸۷۸

عرفی شیرازی ، جمال الدین محمد :

خسرووشیرین ، فرهاد وشیرین : ۲۷۸۷

دیوان : ۲۴۳۷

رباعیات : ۲۸۳۴

ساقینامه : ۲۸۷۹

قصیدهٔ ترجمة الشوق ، هراس و مماس : ۳۰۳۹ .

کلیات : **۱۸۸۱**

مثنوی : ۳۱۲۹

مجمع الابکار : ۳۱۶۵

مخزن الاسرار : ۳۱۸۴

معراج نامه : ۳۲۲۲

هجوشاعران گداچشم : ۳۳۰۷

عروج دکنی :

پیام الفت : ۲۰۸۸

عروضی = سراج الدین .

عروضی سمرقندی :

چهار مقاله : ۲۵۵۴

عزت :

دیوان : ۲۴۴۲

عزت الله بنگالی :

گل بکاولی : ۳۷۳۸

عزت ترك ، علی پاشا :

دیوان : ۲۴۴۲

عزت سبزواری تهرانی :

دیوان : ۲۴۴۲

عزت قاجار ، سلیمان خان :

دیوان : ۲۴۴۲

عزت هروی ، عبدالعزیز :

ساقینامه : ۲۸۷۹

عزتی قزوینی = عبدالنبی فخرالزمانی.

عزالدین تتوی شوشتری :

فتحنامه : ۳۰۱۳

عزلت :

دیوان : ۲۴۴۲

عزلت بهگری ، میرنجم الدین رضوی :

دیوان : ۲۴۴۲
عزلتی (؟) :
دیوان : ۲۴۴۲
شیروشکر : ۲۹۸۰
عزلتی خلخالی = ملا ادهم واعظ .
عزلتی یزدی ، زین العابدین :
دیوان : ۲۴۴۳
عزیزالله شیرازی :
دلیران ربانی : ۳۷۱۴
عزیزالله قمی = حضوری قمی :
عزیزکایته = اودچند .
عزیزی :
رمل منظوم: ۲۸۳۹
قافیه : ۲۱۶۸
عسجدی ، ابونصر :
دیوان : ۲۴۴۳
میرعسکر رازی = عاقلخان خوافی .
عسکر کاشانی ، میرحسن :
ساقینامه : ۲۸۸۰
عشرت سیالکوتی قرشی :
شهنامهٔ نادری : ۲۹۶۰
شهنامهٔ احمدی : ۲۹۷۴
عشق اصفهانی = داود .
عشقی :
دیوان : ۲۴۴۴
عشقی تفرشی تبریزی ، حسن :
سراج الکاتبین : ۱۹۱۳
عشقی تهرانی :
عشق نامه . ۳۰۰۵
عشقی عظیم آبادی ، محمد وجیه :
دیوان : ۲۴۴۳
عشقی همدانی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۴۴۳
عشیقی ، محمد رحیم فرزند عباس‌میرزا :
ضیاء العین : ۲۹۹۲
عصار تبریزی ، محمد فرزند احمد :
مهرومشتری ، عشقنامه : ۳۲۵۳
الوافی فی‌تعداد القوافی : ۲۱۷۷
عصار لواسانی ، محمد :
دیوان : ۲۴۴۳
لسان الغیب : ۳۰۹۷
خواجه عصمت بخاری :
دیوان : ۲۴۴۴
رسالهٔ عاشقانه : ۳۵۷۴
سرور العین : ۲۹۰۸
عضدالدوله ، مهرداد :
دیوان : ۲۴۴۵
عضدالدین خوارزمی ، محمود :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۶
عضد یزدی ، جلال الدین :
دیوان : ۲۴۴۵
ملا عطای هراتی = اعجاز.
عطاء الله شیرازی :
مفرح المجالس : ۳۶۳۰
عطاء الله نیشابوری = عطایی.
عطار تونی :
جوهر ذات : ۲۷۵۰
دیوان : ۲۴۴۵
سی‌فصل : ۲۹۳۰
مظهر الاسرار : ۳۲۱۶
مظهر العجایب : ۳۲۱۷
معراج نامه : ۳۲۲۳
هیلاج نامه ، منصورنامه : ۳۳۲۹
عطار نیشابوری :
ارشاد نامه : ۳۰۴۰

اسرارنامه، کنزالحقایق : ۲۶۲۸ و ش 27303.
اشترنامه : ۲۶۴۱
الهی نامه : ۲۶۴۷
بحرالابرار = دریای ابرار.
بلبل نامه : ۲۶۶۱
بیسرنامه : ۲۶۷۵
پند نامه، نصیحت نامه : ۲۶۹۷، ۳۲۷۷
حقایق الجواهر؟ : ۲۷۷۲
حکایت سلطان جمجمه : ۲۶۹۸
خیاط نامه : ۲۸۰۳
دریای ابرار، بحرالابرار : ۲۸۱۰
دیوان : ۲۴۴۶
سالك راه راست : ۲۸۹۱
ستهٔ عطار : ۲۹۰۲
شرح قصیدهٔ عطار: ۳۴۸۷
شیخ صنعان: ۲۹۷۷
کلیات : **۱۸۸۳**
کنزالاسرار : ۳۰۵۸
گل وخسرو : ۳۰۸۴
لسان الغیب : ۳۰۹۷
مختارنامه : ۳۱۸۲
مصیبت نامه : ۳۲۰۷
مفتاح الفتوح : ۳۲۲۷
منطق الطیر، مقامات الطیور : ۳۲۳۶
نزهت الاحباب : ۳۲۷۱
وصلت نامه : ۳۳۰۰
ولد نامه : ۳۳۰۵
هفت وادی : ۳۳۲۵

عطایی :
برزونامه : ۲۶۶۰

عطارد، عباس :
ترسل : ۲۰۹۰

حکیم عطایی اصفهانی :
ساقینامه : ۲۸۸۰

عطایی اودی، شاه محمد :
دیوان : ۲۴۴۷
عطایی نامه : ۳۰۰۶

عطایی نیشابوری، عطاء الله فرزند محمود.
بدایع الصنایع : ۲۱۲۸
قافیه، منتخب مقطع : ۲۱۶۸
مختصر بدایع الصنایع : ۲۱۴۹

محمد عظیم اصفهانی = اکسیر.

عظیم الدین تتوی :
فتحنامهٔ سند : ۳۰۱۴

عظیم الدین شیرازی = الشوی.

عظیمای نیشابوری :
دیوان : ۲۴۴۸
فوزعظیم : ۳۰۳۲

علاء بسطامی، صفی الدین :
تحفة الشعرا : ۲۱۵۵

علاء الدوله سمنانی، احمد :
دیوان : ۲۴۴۸

علاء نصر = ابوالفتح.

علال فرزند عادل حافظ :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۳

علامی، ابوالفضل :
دیباجهٔ کشکول : ۳۵۶۹
دیباجهٔ مرقع : ۱۹۱۱
شرح منشآت ابوالفضل : ۳۴۹۹
عیاردانش : ۳۷۳۲

علمی قزوینی = ملکی.

علوی لاهیجی :
شرح دیوان خاقانی : ۳۴۶۵

علی :
تخمیس غزلهای حافظ : ۲۷۲۱

علی خان :
دیوان : ۲۴۴۸
محمد علی فرزند محمد رضا :
کنز اللغه : ۲۰۱۹
علی فرزند نصر :
ترجمان اللغه : ۱۹۷۳
علی آشتیانی منشی فرزند یوسف = میکده.
محمد علی آشتیانی = مایل .
محمد علی اصفهانی = بهار .
محمد علی اصفهانی = سروش .
علی اوشی فرزند عثمان = اوشی .
علی بخاری فرزند عمر :
شرح نصاب . ۱۹۹۴
علی بسطامی فرزند طیفور :
گنجنامه درحل لغات شاهنامه : ۱۹۴۹
فرهنگ فارسی به فارسی: ۱۹۳۹
علی بکتاشی گرجی = علی گرجی .
علی پاشا = عزت ترك .
میرعلی تبریزی = علی سلطانی .
محمد علی تفرشی حسینی :
رستم واسفندیار: ۳۷۱۸
محمد علی تویسرکانی فرزند بابا :
شرح الفیه : ۲۰۵۷
میرزا محمد علی تهرانی = فخرالادبا.
علی جزایری = نورالدین .
علی جوهر شناس = نقلی تبریزی .
درویش علی فرزند عثمان = چاچی.
محمد علی حبله وردی = حبله‌وردی .
علی حلاوی فرزند محمد تاج :
دقایق الشعر : ۲۱۳۸
علی احمد حیدرآبادی = شوق.
محمد علی خراسانی = فردوسی ثانی.
علی خوارزمی فرزند محمد :
منبع النهرین : ۲۱۲۱
میرزا علی خویی = مهجور .
علی خان دهلوی = باسطی.
محمد علی خان ذهبی = بینش .
محمد علی رازی فرزند شاهقلی:
قسطاس مستقیم: ۲۰۱۴
علی ریاضی :
روضهٔ ریاضی: ۲۱۰۸
محمد علی زفره‌ای = رجا .
علی سرهندی = ناصرعلی.
میرعلی سلطانی علوی تبریزی = سلطانعلی.
محمد علی سیالکوتی = رایج .
ملا علی شغال :
معمیات : ۲۲۰۰
ملا علی شکرریز :
رموز حمزه : ۳۷۱۸
محمد علی صحاف = ثابت تبریزی .
علی طرطوسی = طرطوسی.
علی طوسی فرزند محمد تقی :
پاپریه : ۲۰۴۹
علی علویچه‌ای اصفهانی :
یوسفیه : ۳۷۵۵
محمد علی فراش خلوت فرزند فتح الله:
مهذب الاخلاق : ۳۷۴۹
ملا محمد علی فروشانی :
جام گیتی نما : ۲۷۳۷
علی فومنی گیلانی .
بلبل نامه : ۲۶۶۲
علی خان قاجار = صفا.

میرزا علی قاجار = گیتی .
میرعلی کازرونی = رحمت شیرازی.
علی کاشانی فرزند مراد :
مطلع مقاصد اللغة : ۲۰۲۹
علی کاشفی = کاشفی .
محمد علی کربلایی :
شرح شافیه : ۲۰۵۹
محمد علی واعظ کرمانی = قاصرقاینی.
میرزا علیخان ناظم العلوم :
تلماك : ۳۶۶۳
ملا علی گرجی بکتاشی :
شرح تحفهٔ شاهدی : ۱۹۹۲
علی گیلانی فرزند محمد علی .
حدایق الریاحین : ۲۷۶۰
محمد علی لاریجانی = مرکب
محمد علی لاهیجی = حزین.
محمد علی مرشدآبادی = الفت .
محمد علی خان مشهدی = مبتلا.
علی معتمد السلطان = آقا خان.
علی معمایی = شرف الدین .
علی مقرب علیشاه = جنت .
علی مؤذن = مؤذن.
علی مؤید الدوله فرزند احمد :
عتبة الکتبة : ۲۱۱۲
سید علی میبدی فرزند محمد علی :
نقل مجلس : ۲۲۸۳
محمد علی میرزا قاجار = دولت .
محمد علی نایب دوم :
وقایع ترکان اتابکی : ۳۳۰۲
محمد علی نایینی = عبرت .

محمد علی میرزا همدانی = مفلس
میر سید علی همدانی :
چهل اسرار : ۲۷۵۷
حورائیه : ۳۴۴۸
دیوان : ۲۴۴۹
میرزا علیخان یزدی = خاموش.
علی اسامی = اسامی .
علی اشرف بیرجندی = صبوحی.
علی اصغر = آبرو.
علی اصغر فرزند عبدالصمد :
ریاض المعارف : ۲۸۴۸
علی اصغر بروجردی = نیر .
علی اصغر حکمت :
رستاخیز . ۳۷۱۷
علی اصغر شیرازی ، سیاف :
جنات وصال ،کشف الاسرار : ۳۰۸۷
علی اصغر نهاوندی = اصغر.
علی اکبر بادکوبه‌ای :
تجرید اللغات : ۱۹۶۶
علی اکبر تبریزی فرزند فرج :
مطایبات : ۳۶۲۹
علی اکبر تفرشی :
معما : ۲۲۰۰
علی اکبر شیرازی :
آرایش دیده : ۲۶۱۸
الایاتیه : ۲۶۱۹
در الثمین، الهام ربانی : ۲۸۰۸
علی اکبر شیرازی = بسمل.
علی اکبر شیرازی = ساری .
علی اکبر طباطبایی ، فرزند عبدالحسین:
معمائیه : ۲۲۰۱
علی اکبر فراهانی فرزند ابوالقاسم :

بهارستان : ۳۵۳۷
جان جهان : ۳۵۵۰
خارستان : ۳۵۵۶
شکوائیه : ۲۹۶۸
علی اکبر کردستانی = افسر.
علی اکبر کرمانی فرزند عبدالعلی .
منتخب التماثیل : ۳۷۴۶
علی اکبر وراميني یزدی :
مقاصد اللغات : ۲۰۳۱
علی اکبر یزدی ، فرزند عبدالکریم :
حاشیه بربهجة المرضیه : ۲۰۵۳
علی بخش = اظفری .
علی جان :
رباعیات : ۲۸۳۴
علی دوست :
راکب ومرکوب : ۲۸۲۳
علیرضا شیرازی = تجلی.
علیرضا قاجار = شهره .
علیرضا کرمانی = فایض .
علیرضا لنجانی اصفهانی = پرتو.
علی زاده ، یعقوب :
شرح گلستان : ۳۴۹۲
علیشیر نوایی :
دیوان : ۲۴۵۹
علیقلی = اعتضاد السلطنه .
علیقلی بیگ شاملو = انسی.
علیقلی مشهدی فرزند رضا قلی = مصور.
علیقلی داغستانی فرزند محمدعلی = واله.
علیمحمد جراح سانکرئی :
شرح علوی (شرح اسکندرنامه) : ۳۴۷۵
علیمحمد شیرازی = درویش .
علیمحمد منشی = حکیم .
علیمحمد هزارجریبی مازندرانی :
جامع الانظار : ۳۵۴۹
علینقی ترشیزی :
روایح الانشا : ۲۱۰۷
علینقی شیرازی = حکمت .
علینقی طارمی :
انیس العشاق : ۳۵۳۰
علینقی کمره‌ای = نقی .
علینقی همدانی فرزند نعیم .
عروض : ۲۱۶۴
علیم هندی :
دریای روح : ۲۸۱۰
عماد :
دیوان : ۲۴۵۰
عماد باغنوی :
شرح صنایع الاسحار : ۲۱۴۱
عماد شیرازی محمود عماد .
گنج البحر : ۳۰۸۸
عماد الدین عربشاه یزدی :
مونس العشاق : ۳۲۵۰
عماد الدین فضل الله :
اسامی سلسلهٔ کبرویه : ۲۶۲۷
عماد الدین غزنوی :
دیوان : ۲۴۵۱
عماد الفقراء محسن اردبیلی = حالی.
عماد الدین فقیه کرمانی :
دیوان : ۲۴۵۰
صحبت نامه : ۲۹۸۵
صفا نامه ، مونس‌الابرار : ۲۹۹۰و۳۲۴۹
طریقت نامه : ۲۹۹۴
کلیات : ۱۸۸۶
گلدسته : ۳۰۶۷
مثنوی عماد : ۳۱۳۰

محبت نامه : ۲۱۷۴

عمر فرزند شجاع الخضر :

میزان الاوزان : ۲۱۷۷

عمر فرزند محمود بلخی = حمید .

عمعق بخاری :

دیوان : ۲۴۵۱

عنایت :

دیوان : ۲۴۵۱

عنایت الله فرزند هدایت الله :

عشق وعقل : ۳۰۰۵

عنایت بلگرامی :

شرح رباعیات سحابی : ۳۴۷۴

عنایت لاهوری ، آل صالح کنبوه :

بهاردانش : ۳۵۲۳

پنج بید : ۳۶۶۲

گلشن عنایت : ۲۱۱۵

ملا عنایت الله مستوفی :

معما : ۲۲۰۱

عنایت هروی مشهدی = فکری .

عنبر شاه خان :

انشا : ۱۰۸۴

عنصری بلخی :

دیوان : ۲۴۵۱

عنصرالمعالی کیکاوس :

قابوس نامه : ۱۶۵۵ و۳۵۹۱

عنقای طالقانی :

اشارات حسینیه : ۲۶۴۰

دیوان : ۲۴۵۳

عنوان تبریزی ، محمد رضا چلبی :

دیوان : ۲۴۵۳

عنوان نگار ، تقی :

دیوان : ۲۲۶۰

شاهنشاه نامه : ۲۹۶۰

عوفی بخارایی ، محمد :

جوامع الحکایات : ۳۶۶۹

عیانی :

هفت خوان حیدری : ۳۳۲۳

عیانی رفیقی :

ساقینامه : ۲۸۸۰

عیانی شبستری ، ابراهیم :

انبیا نامه : ۲۶۵۰

میرزا عیسی افشار = فتحی .

عیشی رازی :

بهرام‌گور،پدمات : ۲۶۷۱

عیشی لکهنوی ، طالب علی :

کلیات : **۱۸۸۶**

عیشی هروی :

قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۶

ممتاز البدایع : ۲۱۵۱

میرعین‌الدین دزفولی، حسین :

صحیفة الاصفیا : ۲۹۸۶

غنچهٔ باز : ۳۰۰۹

نغمة الاولیا : ۳۲۸۱

میرعین‌علی جرفادقانی :

رباعیات : ۲۸۳۶

عین القضاة همدانی :

بحرالاسرار : ۲۶۵۶

عیوقی :

ورقه و گلشاه : ۳۲۹۴

غازی خان سندی :

شش‌گلشن : ۲۹۶۶

غافل :

دیوان : ۲۴۵۳

غالب :

عبدالله نامه : ۲۹۹۹

غالب دهلوی ، اسدالله :
پنج آهنگ : ۲۰۸۸
تضمین گلستان : ۳۵۴۶
دستنبو : ۳۵۶۲
دیوان : ۲۴۵۳
کلیات : **۱۸۸۷**
غباری :
اخلاق شاهی : ۱۵۳۱
غریب ، محمد شکور :
عشق نامه : ۳۰۰۵
غریب ، غریبی هروی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۴۵۴
غریبی بلخی ، حیدر محمد :
مصیبت‌نامه : ۳۲۰۶
غزالی :
مناجات منظوم : ۳۲۳۳
غزالی مشهدی :
تحفة العشاق : ۲۷۲۰
دیوان : ۲۴۵۴
ساقینامه : ۲۸۸۰
قدرت‌آثار : ۳۰۳۴
مثنوی ؟ : ۳۱۳۰
نقش بدیع : ۳۲۸۲
غضنفر حسینی فرزند جعفر :
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۳
غفور مراغه‌ای :
دیوان : ۲۴۵۴
غلاما ، غلامعلی :
لمعات الطاهرین : ۳۰۹۹
محمد غلام شاهجهان‌آبادی = رفعت .
غلامحسین زندی شیرازی = المعی .
غلامحسین محمد پوری :
دستورنامه : ۲۱۰۱
غلامحسین خان منشی :
سرود خسروی : ۳۷۲۱
شرفنامه : ۳۷۲۷
غلامحسین میرزا صدرالشعرای قاجار:
دیوان : ۲۴۰۶
شکارنامه ، نسبنامه : ۲۹۶۷
غلامحسین میرزا قاجار = بهجت.
غلام حیدر = فیاضی .
غلام رسول :
سوهنی مهینوال : ۲۹۲۷
غلام رکن الدین = میان‌مرادشاه جیو.
غلامعلی ارجینی = ارشد .
غلامعلی بلگرامی = آزاد .
غلامعلی شیرازی= حکیم .
غلامعلی هروی حایری = صفا .
خواجه غلامعلی همدانی :
شرح شعرهای همدانی : ۳۴۷۴
غلام غوث خان هندی :
بهارستان اعظم : ۲۶۶۹
غلام قادر جلال پوری :
منظومه : ۳۲۴۳
غلام قاسم مهری :
منظومه : ۳۲۴۳
غلام محمد خان صاحب بهادر :
جنگنامهٔ نواب : ۲۷۴۸
غلام محیی قصوری :
تحفهٔ رسولیه : ۲۷۱۳
حلیهٔ محبوب‌خدا : ۲۷۷۴
مکاتیب طیبه : ۲۱۱۹
مکتوبات شریف : ۲۱۱۹
غلام محیی = ذوقی.
غلام محیی = نحیف.
غلام مصطفی فرزند محمد صالح :

نسخهٔ دلپذیر : ۳۲۷۲
غمام همدانی ، یوسف زاده :
دیوان : ۲۴۵۴
غنایی ، عبدالوهاب معموری.
شرح دیوان خاقانی : ۳۴۶۵
غنیمت پنجانی ، محمد اکرم :
دیوان : ۲۴۵۶
شرح اسکندر نامه : ۳۴۵۲
شرح نیرنگ عشق : ۳۵۰۱
مثنوی ؟ : ۳۱۳۰
نیرنگ عشق : ۳۲۸۹
غنی :
دیوان : ۲۴۵۴
غنی کشمیری ، محمد طاهر :
دیوان : ۲۴۵۴
کلیات : **۱۸۸۷**
محمد غوث قادری فرزند حسین :
شرح قصیدهٔ خمریه : ۳۴۸۵
غیبایی (عیانی؟) :
جفر منظوم : ۲۷۴۰
محمد غیاث الدین :
شرح گل کشتی : ۳۴۹۵
غیاث اصفهانی نقشبندی یزدی :
دیوان : ۲۴۵۶
غیاث بخاری :
دیوان : ۲۴۵۶
محمد غیاث رامپوری مصطفی‌آبادی :
بهاریاران (شرح گلستان) : ۳۴۴۲
غیاث اللغات : ۱۹۳۱
غیاث الدین محمد :
مخزن البحور : ۲۱۴۹
ملاغیاث مستوفی :
معما : ۲۲۰۱
غیاثی،غیاث‌الدین(؟) :
دیوان : ۲۴۵۶
مثنوی : ۳۱۳۰
غیرت (؟) :
آتش افروز : ۲۶۱۷
دیوان : ۲۴۵۷
غیرت اصفهانی ، محمد جعفر :
دیوان : ۲۴۵۷
مثنوی ؟ : ۳۱۳۰
فاتح ، فاتحی ، فاتحا :
دیوان : ۲۴۵۷
فاخر:
دیوان : ۲۴۵۷
فاخری ، ابوالمفاخر :
شرح قصیدهٔ فاخری : ۳۴۸۸
فارس :
دیوان : ۲۴۵۷
فارس بروجردی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۴۵۷
فارغ :
دیوان : ۲۴۵۸
ولایت نامه : ۳۳۰۳
فارغ ، قطب الدین.
شرح دیوان عرفی : ۳۴۶۸
فارغ گیلانی :
دیوان : ۲۴۵۸
فارغ نامه : ۳۰۱۰
فارغی :
دیوان : ۲۴۵۸
فاروقی ، قوام ، ابراهیم :
شرفنامهٔ منیری : ۱۹۹۷
فالی ، میرزاده :
حقیقت نامه : ۲۷۷۳

فانی ، لطفی ، لطفلی :
دیوان : ۲۴۵۸
فانی زنوزی ، میرزا حسن :
دیوان : ۲۴۵۸
فانی کشمیری ، محمد محسن :
دیوان : ۲۴۵۸
راز و نیاز : ۲۸۲۲
مصدر الاثار : ۳۲۰۶
فانی هروی = میرعلیشیر.
فایز دهلوی ، صدرالدین محمد :
دیوان : ۲۴۵۹
شهرآشوب : ۲۹۷۳
کلیات : **۱۸۸۷**
فایض :
مثنوی : ۳۱۳۰
فایض ابهری ، محمد نصیر:
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵
قضا وقدر : ۳۰۴۷
فایض اردبیلی :
نسخهٔ مهرو وفا : ۳۲۷۳
محمد فایق لکهنوی :
مخزن الفوايد : ۲۰۷۷
فایض کرمانی :
دیوان : ۲۴۵۹
ساقینامه : ۲۸۸۰
فایض نابینی ، محمد :
طورسینا : ۲۹۹۵
فتی ساوجی = الفتی .
خواجه فتاح تاجر :
داستان کیسیاه : ۳۷۰۷
فتاح مراغه‌ای = اشراق :
میرفتاح خان گرمرودی :
شب نامه : ۳۵۸۱
فتح چند منشی :
ترسل : ۲۰۹۱
فتاحی نیشابوری ، سیبك ، یحیی :
البسه : ۲۶۴۹
حسن وعقل ، عقل وسلطنت : ۳۶۷۶
دستور العشاق : ۲۸۱۱
دیوان : ۲۴۵۹
روضهٔ بستان : ۲۸۴۵
شبستان نکات : ۱۶۳۷ ، ۳۵۸۰
شرح شبستان نکات : ۳۴۷۴
عروض ، تجنیسات : ۲۱۶۴
کلیات : **۱۸۸۷**
فتح الله ، ابونصر = شیبانی .
فتح الله اصفهانی :
حسن اتفاق : ۲۷۷۰
فتح الله سبزواری :
اصول وقواعد سته : ۱۹۰۶
فتح الله شاهنامچی :
صنم وبرهمن : ۲۹۹۱
فتح‌الله شوشتری، فرزند حسن=وفایی.
فتح الله شیرازی = بدیع .
فتح الله عارف :
شاهنامهٔ سلیمانی : ۲۹۳۵
فتح الله ناصری چهل حصاری :
فواکه السحرفی بدایع الشعر : ۲۱۴۳
فتحی :
دیوان : ۲۴۶۰
فتحی افشار ، میرزا عیسی :
دیوان : ۲۴۶۰
فتحعلی کاشانی = صبا .
فتحعلی تفلیسی = آخوند زاده .
فتحعلی قاجار قزوینی = سپانلو :
مقالید ترکیه : ۳۰۲۱

فتحعلی شاه = خاقان .
فتوح :
دیوان : ۲۴۶۰
فتوحای مراغه‌ای :
دیوان : ۲۴۶۰
فتوحی :
صالحه وفیروز بخت : ۳۷۲۸
فتوحی شیرازی ، روح الله :
شرفنامه : ۲۱۰۹
فتونی :
حاتم نامه : ۲۷۶۰
فخرالادبا تهرانی ، محمد علی :
دیوان : ۲۴۶۰
فخرالدین بایقراهروی :
دیوان : ۲۴۶۱
فخرالدین ترکستانی :
داستان کوه قاف : ۳۷۰۶
فخر رازی :
حل مالاینحل (شرح قصیده) : ۳۴۴۶
شرح قصیدهٔ فاخری : ۳۴۸۸
فخرالزمانی = عبدالنبی قزوینی.
فخر القضاة رازی :
حل مالاینحل (شرح قصیده) : ۳۴۴۶
فخری :
مثنوی : ۳۱۳۱
فخری سپاهانی ، شمس الدین محمد :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۷
معیارجمالی : ۱۹۵۶
ملخص معیار جمالی : ۲۱۷۶
فخری قاجار = اعتضاد السلطنه .
فخری گرگانی ، اسعد :
ویس ورامین : ۳۳۰۵
فخری هروی ، محمد :
تحفة الحبیب : ۲۷۱۲
معما : ۲۲۰۱
فدا :
دیوان : ۲۴۶۱
فدای اردستانی ، میرزا سعید :
دیوان : ۲۴۶۱
فدای لاهوری ، خیرالله :
میرزا وصاحبیه : ۳۲۵۶
فدایی ؟ :
ابتهال العاشقین : ۲۶۲۲
دیوان : ۲۴۶۱
مثنوی : ۳۱۳۱
فدایی قندهاری صفوی : رستم میرزا .
دیوان : ۲۴۶۱
فدایی کزازی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۴۶۱
فدوی :
ساقینامه : ۲۸۸۱
فرات یزدی ، عباس :
دیوان : ۲۴۶۲
فراقی اصفهانی ، غیاثا محمد :
دستور نامه نگاری : ۲۱۰۲
فرامرز فرزند خداداد ارجانی:
سمك عیار : ۳۷۲۱
فراهانی ، میرزا ابوالقاسم ، قائم مقام.
جلایرنامه : ۲۷۴۱
دیباجهٔ جهادیه : ۳۵۶۶
دیوان : ۲۲۶۲
عروض : ۲۱۶۰
کلیات : **۱۸۵۱،۱۸۸۹**
فراهانی ، ابوالحسن :
دیباجهٔ شرح دیوان انوری : ۳۵۶۹
شرح دیوان انوری : ۳۴۵۹

فراهانی = وفا .
فراهی ، ابونصر:
ریاض الفتیان (شرح نصاب) : ۳۴۴۹
شرح نصاب : ۳۵۰۰ تا ۳۵۰۱
نصاب الصبیان : ۲۰۳۹ و ۳۲۷۴
میرزا فرج الله = طرفه .
فرج الله کاشانی = جمره .
فرج الله کاشانی = ادیب .
فرحت :
دیوان : ۲۴۶۲
گلشن فرحت : ۳۰۸۱
فرخ :
جمشید وخورشید : ۲۷۴۳
فرخ ، سید فرزند علی :
حسن وعشق : ۲۷۷۲
فرخ حسین = ناظم هروی .
فرخی سیستانی :
دیوان : ۲۴۶۲
فردوسی طوسی :
شاهنامه : ۲۹۳۵
شکایت نامه : ۲۹۶۸
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۲
فردوسی ثانی ، محمد علی خراسانی :
شاهنامهٔ نادری : ۲۹۵۹
فردی :
دیوان : ۲۴۶۴
فرزدق :
شرح قصیدهٔ فرزدق : ۳۴۸۸
فرسی :
نسب نامه : ۳۲۷۲
فرشته ، محمد قاسم :
دیوان : ۲۴۶۴
فرصت شیرازی ، محمد نصیر :
دیوان : ۲۴۶۴
فرقتی کاشانی ، ابوتراب بیگ :
دیوان : ۲۴۶۴
ساقینامه : ۲۸۸۱
مثنوی : ۳۱۳۱
فرنگیس = محترم .
فروغ :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغ ، سید رضا :
دیوان : ۲۴۶۵
ساقینامه : ۲۸۸۱
فضل : ۳۰۲۹
کلیات : **۱۸۸۷**
هفت بزم : ۳۳۱۶
فروغ اصفهانی ، مهدی :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغ تبریزی ، عبدالله :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغی :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغی بسطامی ، عباس :
دیوان : ۲۴۶۵
فروغی عطار قزوینی همدانی:
دیوان : ۲۴۶۶
فرهاد میرزا معتمد الدوله :
فرهنگ جغرافیایی : ۱۹۳۲
فرهاد میرزا ولیعهد :
نصاب انگلیسی : ۲۰۳۷
فرهنگ شیرازی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۴۶۶
سکنجبینیه : ۳۵۷۹

فرهنگ فرهنگ : ۲۰۱۱
فرید :
دیوان : ۲۵۲۴
فرید مفتی هرات :
شرح قصیدهٔ برده : ۳۴۸۴
فرید اصفهانی ، احول :
دیوان : ۲۴۶۶
فریدون = سابق ترك.
فریدون مازندرانی ، حلال خور :
شاهنامهٔ منثور : ۳۷۲۶
فریدون میرزا پسر فتحعلی شاه :
قسطاس الشعراء : ۲۱۷۱
فریدون عکاشه :
ربیعیه : ۳۵۷۳
رحیقیه : ۳۵۷۴
میمیه : ۳۶۳۹
تخلیه : ۳۶۴۱
فزونی استرآبادی ، هاشم :
ساقینامه : ۲۸۸۱
فصیح رونی خوافی :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۷
فصیح هروی :
دیوان : ۲۴۶۷
فصیح هروی دشت بیاضی ، محمد :
بدایع الصنایع : ۲۱۲۸
فصیح هروی انصاری :
دیوان: ۲۴۶۷
ساقینامه : ۲۸۸۱
فصیحی هروی انصاری خراسانی .
دیوان : ۲۴۶۷
فضل الله (چندتن) :
فرهنگ ترکی بفارسی : ۲۰۰۳
قیافه شناسی منظوم : ۳۰۵۰
مناظرهٔ زلف وابرو : ۳۲۳۴
فضل الله اصفهانی فرزند روزبهان :
شرح قصیدهٔ برده ۳۴۸۲ و ۳۴۸۴
شرح قصیدهٔ خمریه : ۳۴۸۵
فضل الله بروجردی ، شمس العلماء :
قافیه : ۲۱۷۰
فضل الله حروفی :
اسکندر نامه : ۲۶۳۳
عرش نامه : ۳۰۰۲
فضل الله شریف :
تبصرة الصبیان : ۱۹۶۶
فضل الله حسینی شیرازی :
تذکرهٔ خاوری : ۳۱۵۵
فضل الله خاوری شیرازی ، ابوتراب :
مهرخاوری : ۳۲۵۱
فضل الله قزوینی ، شرف الدین :
نزهة الابصار : ۲۱۷۷
فضل کریم :
گلشن شهدا : ۳۰۸۰
فضل لوکری = لوکری .
فضل الله همدانی = رشید الدین.
فضلعلی نصرآبادی کاشانی :
مجلس افروز : ۳۱۶۵
فضلی :
دیوان : ۲۴۶۷
مجموعهٔ امیرفرغانه : ۳۱۷۰
فضولی بغدادی :
دیوان : ۲۴۶۷
رند وزاهد : ۳۷۱۸
صحت ومرض ، روح وبدن : ۳۷۲۸
کلیات : **۱۸۸۷**
هفت جام : ۳۳۲۲

فطرت ، معزالدین محمد :
دیوان : ۲۴۶۸
فطرت زردوز ، سعید سمرقندی :
مطلوب‌وطالب : ۳۲۱۴
فغانی شیرازی، بابافغانی :
دیوان : ۲۴۶۸
فغفور گیلانی ، محمد حسین لاهیجی :
ساقینامه : ۲۸۸۲
فقیر :
مثنوی : ۳۱۳۱
فقیر شاهجهان‌آبادی دهلوی، شمس‌الدین:
حدایق بلاغت : ۲۱۳۲
درمکنون : ۲۸۰۹
دیوان : ۲۴۷۱
شمس الضحی : ۲۹۶۹
صنایع وبدایع : ۲۱۴۲
عروض وقافیه : ۲۱۶۴
گل فقیر : ۳۰۸۲
وافیه : ۲۱۷۸
واله وسلطان : ۳۲۹۲
فکرت لاریجانی ، نعمت الله :
تحفة النبی : ۲۷۲۱
فکری اصفهانی ، محمد رضا :
رباعیات : ۲۸۳۴
فکری مشهد ، محمد :
رباعیات : ۲۸۳۴
فکری مشهدی هروی ، عنایت :
معمیات : ۲۲۰۱، ۲۲۰۲
فلکی شیروانی، محمد مؤمن :
تقسیم نامه : ۳۰۳۸
دیوان : ۲۴۷۱
فنایی :
جهان نامه : ۲۷۵۲
فنایی ، ساجد علی :
انشا : ۲۰۸۴
فنایی ، عبدالله مولوی :
دیوان : ۲۴۷۲
فنایی : عبدالمجید :
احسن التحف ، درة النجف : ۲۶۲۲
فنایی زنوزی ، عبدالرسول :
دیوان : ۲۴۷۱
ساقینامه : ۲۸۸۲
میر **فندرسکی** ، ابوالقاسم :
شرح قصیدهٔ یایی : ۱۲۴۵، ۳۴۸۹
قصیدهٔ یایی : ۳۰۴۱
کشف اللغات : ۲۰۱۵
میر **فندرسکی** = ابوطالب.
فوجی نیشابوری ، مقیما :
دیوان : ۲۴۷۲
ساقینامه : ۲۸۸۲
محمد **فوزی** = مستاری .
فوقی یزدی ، احمد :
اطوزگنج : ۳۵۲۰، ۲۶۴۳
داش تموز : ۲۸۰۷
دزوقاضی : ۲۸۱۱
دیوان : ۲۴۷۲
ساقینامه : ۲۸۸۲
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۲
کلیات : **۱۸۸۸**
منشآت : ۳۶۳۸
فهمی رازی ، محمد :
قسمت نامهٔمیراث : ۳۰۲۷
فهیم ترك :
دیوان : ۲۴۷۳
فیاض :

دیوان : ۲۴۷۳

فیاض عراقی ، محمد طاهر :

فیض السعادة : ۳۰۳۳

فیاض لاهیجانی ، عبدالرزاق :

دیوان : ۲۴۳۰ و ۲۴۷۳

ساقینامه : ۲۸۸۲

سام وبهرام : ۲۸۹۲

فیاض همدانی ، محمد :

دیوان : ۲۴۷۳

ناز ونیاز : ۳۷۴۹

فیاضی ، غلام‌حیدر، میرتقی :

سلم النحو : ۲۰۵۶

فیروز کاوسی :

سه گوهر شریف : ۲۹۲۸

صددر : ۲۹۸۷

فیضان اندخودی = نجیب .

فیض الله ، فیض :

دیوان : ۲۴۷۳

فیض الله خان :

صنایع شعری : ۲۱۴۲

عروض وبدیع : ۲۱۴۲

مرآت الصنایع : ۲۱۹۸

معراج الفیض : ۲۰۷۸

فیض دکنی ، الله داد :

مدارالافاضل : ۲۰۲۴

فیض کاشانی ، محسن :

آب زلال : ۲۶۱۷

دیوان : ۲۴۷۳

شرح عوامل : ۲۰۶۰

ضروریات : ۲۹۹۲

فیضی ، علی اکبر:

دیوان : ۲۴۷۴

فیضی ابیوردی ، سید حسین :

انیس العاشقین : ۳۵۲۶

چارتخت : ۲۷۵۳

فیضی دکنی ، ابوالفیض فرزند مبارك :

پنج گنج : ۲۶۸۴

دیباجهٔ دیوان : ۳۵۶۷

دیوان : ۲۴۷۴

رتن وپدم : ۲۸۳۷

زلیخا : ۲۸۵۴

طوطی نامه : ۳۷۲۹

فتحنامهٔ گجرات : ۳۰۱۵

کلیات : **۱۸۸۸**

مبدء فیاض : ۳۱۱۶

مجمع الاشعار : ۳۱۶۷

مرکز ادوار : ۳۱۹۸

نل ودمن : ۳۲۸۴

وصف کشمیر : ۳۶۵۱

هفت کشور : ۳۳۲۴

فیضی شیروانی ، سید حسن (حسین) :

دیوان : ۲۴۷۶

قاآنی ، حبیب الله :

دیوان : ۲۴۷۶

پریشان : ۳۵۴۰

کلیات : **۱۸۸۸**

قائم مقام فراهانی = فراهانی.

قابل خان ، ابوالفتح منشی الممالك :

آداب عالمگیری : ۲۰۸۳

قابل شیرازی :

دیوان : ۲۴۷۷

قادری :

دیوان : ۲۴۷۷

میر قادری :

مطالب العشاق : ۳۲۰۹

قاسم (چند تن) :
دیوان : ۲۴۷۷
جنگنامهٔ امیرالمؤمنین : ۳۶۶۸
قاسم بیگ ، میرزا :
ظفرنامهٔ کابل : ۲۹۹۸
قاسم حفظی = حفظی :
محمد قاسم اردوبادی :
ترجمهٔ قصیدهٔ عینیه : ۲۷۲۵
قاسم اصفهانی = اسیری .
قاسم اصفهانی = خادم .
قاسم اکبرآبادی = کاهی .
شاه قاسم انوار :
انیس العارفین : ۲۶۵۲
حورائیه : ۱۱۳۳، ۳۴۴۸
دیوان : ۲۴۷۷
کلیات : **۱۸۸۹**
مقامات العارفین ، صد مقام : ۳۲۲۹
منظومهٔ عرفانی : ۳۲۴۴
واقعهٔ امیر تیمور : ۳۲۹۱
ملا محمد قاسم باخرزی = قدسی.
قاسم خان بکلاری ، ارغنون ادراکی :
چنیسر نامه : ۲۷۵۵
قاسم تبریزی = زاهد .
میرزا قاسم تونی :
دیوان : ۲۴۷۹
محمد قاسم جناب فرزند احمد :
دبستان سخن : ۲۱۳۷
قاسم سامنی ملایری :
حاشیه بربهجة المرضیه : ۲۰۵۳
حاشیه‌برفواید الضیائیه : ۲۰۵۴
حاشیه برمغنی : ۲۰۵۴
محمد قاسم قندهاری :
ترجمهٔ ابیات عربیهٔ حافظ : ۳۴۴۴
سرقت : ۲۱۴۰
مشکاة الطالبین : ۲۱۷۵
قاسم کاهی ، اکبرآبادی‌کابلی :
معما : ۲۲۰۲
قاسم مشهدی = ارسلان طوسی .
قاسم مشهدی = دیوانه .
محمد قاسم ورامینی = اسیری.
قاسمعلی (ز ۱۲۶۰) :
حالات شاه شجاع : ۲۷۶۰
داستان شاهی دارانیان : ۲۸۰۶
میان قاسمعلی قاضی طالع :
گل گلزار سخنوری : ۲۱۱۵
قاسمی :
دیوان : ۲۴۸۰
قاسمی کازرونی شیرازی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۴۸۰
قاسمی کرمانی = ادیب .
قاسمی گنابادی :
خسروشیرین : ۲۷۸۸
دیوان : ۲۴۸۰
زبدة الاشعار: ۲۸۵۲
ساقینامه : ۲۸۸۲
شاهرخ نامه : ۲۹۳۴
عاشق ومعشوق : ۲۹۹۹
عمدة الاشعار : ۳۰۰۸
کارنامه ، گوی و چوکان : ۳۰۵۱
کلیات : **۱۸۸۹**
لیلی ومجنون : ۳۱۰۴
قاصد کرمانی قاینی :
دیوان : ۲۴۸۰

صحیفهٔ قاصریه : ۲۹۸۷

قاضی اختیار تربتی :

دیوان : ۲۲۲۰

مختار الاختیار : ۲۱۱۷

قاضی اوس :

قرة العین : ۳۵۹۲

قاضی عیسی :

دیوان : ۲۴۸۰

قاضی کرد همدانی :

صدوده بند : ۲۹۸۸

قاضی کریم :

درج الجواهر : ۲۸۰۸

قاضی یحیی لاهیجانی :

دیوان : ۲۴۸۰

قانع :

خسرو وشیرین : ۲۷۸۹

محمد قانع گلپایگانی :

دیوان : ۲۴۸۱

قانعی طوسی ، احمد :

کلیله ودمنهٔ منظوم : ۳۰۵۷

قانعی قزوینی :

خارستان خیال : ۳۵۵۷

قایمی جاجرمی ، نصرالله .

دیوان : ۲۴۸۱

قبولی :

دیوان : ۲۴۸۱

قپلان بیگ بدخشانی :

دیوان : ۲۴۸۱

قتیل :

دیوان : ۲۴۸۱

قتیل لاهوری :

چهار شربت ، اشربهٔ محمدیه : ۲۱۵۸

دستور نوشت نثر : ۲۱۰۵

دیوان : ۲۴۸۱

شجرة الامانی : ۲۱۴۰

قتیلی :

وامق وعذرا : ۳۲۹۳

قدرت الله ابهری = نرگس .

قدرت اردبیلی ، محمد هادی ، علیشاه :

دیوان . ۲۴۸۲

قدسی :

دیوان : ۲۴۸۲

قدسی باخرزی ، محمد قاسم :

دیوان . ۲۴۸۲

قدسی کرمانی :

قضا وقدر : ۳۰۴۷

قدسی مشهدی ، محمد جان :

پادشاه نامه : ۲۶۷۶

دیوان : ۲۴۸۲

ساقینامه : ۲۸۸۳

ظفرنامه : ۲۹۹۷

مثنوی : ۳۱۳۱

وصف باغ اکبرآباد : ۳۲۹۶

وصف کشمیر : ۳۲۹۹

قدوسی ترك ، عبدالرحمان :

تحفة الملوك : ۱۹۷۰

قدوسی دیوانه ، سعدالدین احمد :

حقایق المعارف : ۲۷۷۳

قراباغی :

دیوان : ۲۴۸۴

قربان رودباری = بیدل .

قربانعلی فرزند علی :

خوابنامهٔ منظوم : ۲۸۰۲

قرة العین ، طاهره :

دانشگاه تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

دیوان : ۲۴۸۳

قرتی همدانی ، لطف الله :

دیوان : ۲۴۸۴

قرشی ، ابوالفضل محمد وارودی :

عراضة العروضین : ۲۱۵۹

قره حصاری ، حسین :

شامل اللغة : ۱۹۹۲

قصاب کاشانی ، سعید :

دیوان : ۲۴۸۴

قصاب مازندرانی :

دیوان : ۲۴۸۴

قصه خوان ، قطب محمد :

خط وخطاطان ونقاشان : ۱۹۱۱

قضای قاجار = تسلی.

قضایی یزدی ، عبدالرحیم :

دیوان : ۲۴۸۴

قطب الدین :

می رنگ : ۳۲۵۶

قطب چشتی ، قطب الدین محمد :

افسانهٔ دیوانه : ۳۶۵۸

قطبشاه ، سلطان قلی :

دیوان : ۲۴۱۹، ۲۴۸۵

قطب شیرازی ، قطب الدین محمود :

دیباجهٔ درة التاج : ۳۵۶۷

قطب لاهیجی اشکوری، محمدفرزندعلی.

شرح ابیات : ۳۴۵۰

قطب نی ریزی ذهبی ، محمد :

انوار الولایه : ۲۶۵۰

ترجمهٔ غزل حافظ : ۳۴۴۴

شرح حدیث نورانیه : ۲۹۶۲

عشقیه : ۳۰۰۵

منهج التحریر : ۳۲۴۵

قطبی :

دیوان : ۲۴۸۵

قطبی ازنیقی ، محمد :

هوسنامه : ۲۶۵۲

قطبی بلخی ، خواجه :

نشاط نامه : ۳۲۷۳

قطران تبریزی :

دیوان : ۲۴۸۵

فرهنگ فارسی بفارسی : ۱۹۴۰

قطرب بصری :

مثلثات : ۲۰۲۲

قفایی ، علی :

دیوان : ۲۴۸۷

قلندر شاه جیو ، میان قلندر :

بیان حق : ۲۶۷۴

حلیهٔ مبارك : ۲۷۷۳

معراج القبول : ۳۲۲۲

سلطان قلی **قطبشاه** = قطبشاه .

محمد **قلی** = جامی .

قلی افشار = الفت کاشانی.

محمد **قلی طرشتی** = سلیم تهرانی .

قمر اصفهانی ، نظام الدین محمود .

دیوان : ۲۴۸۷

قمرالدین سونی پتی ، فرزند سناء الله:

تهذیب وتأدیب کلام : ۲۱۳۱

قمرالدین میناب :

دیوان : ۲۴۸۷

قنوجی ، شاه محمد ، خلیفه :

جامع القوانین ، انشای خلیفه : ۲۰۹۶

قواس ، مبارکشاه غزنوی :

فرهنگ فارسی بفارسی : ۱۹۴۰

قوام الدین :

نسیم الربیع : ۲۶۴۳ ، ۳۷۵۰
قوام الدین سحابی :
شرح معما : ۲۱۹۵
قوام الدین شرف حسینی :
دیوان : ۲۴۸۷
قوام فاروقی = فاروقی .
قوام الدین محمد صاینی = صاینی .
قوام الدین یزدی ، محمد .
دیباجهٔ کلیات قوام : ۳۵۷۰
دیباجهٔ مرقع : ۳۵۷۱
دیباجهٔ جامع البدایع : ۳۵۶۶
دیباجهٔ ترجمهٔ شمسیه : ۳۵۶۵
دیوان : ۲۴۸۷
کلیات : **۱۸۹۰**
قوام الدین یزدی ، محمد فرزند حسن :
دیوان : ۲۴۸۷
کلیات : ۱۸۹۰
قوامی خبازرازی، بدرالدین :
دیوان : ۲۴۸۷
قوامی گنجوی ، قوام الدین احمد :
بدایع الاسحار فی صنایع الاشعار: ۲۱۲۶
دیوان : ۲۴۸۸
شرح صنایع الاسحار : ۲۱۴۱
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۷
قوسی تبریزی :
دیوان : ۲۴۸۸
قوی طالع ، طالع :
دیوان : ۲۴۸۸
قیام الدین:
عروض : ۲۱۶۴
قیصری = احمد فرزند اسحاق .
کاتبی نیشابوری ترشیزی :
تجنیسات : ۲۷۰۵
دیوان : ۲۴۸۸
دلربا : ۲۸۱۳
ده باب ، ده نامه : ۲۸۱۷
سی نامه، دلگشا، محب و محبوب : ۲۹۳۲
قصیدهٔ شترحجره : ۳۰۴۰
کلیات : **۱۸۹۰**
گلشن ابرار : ۳۰۷۱
مجمع البحرین ، ناظرومنظور : ۲۲۵۹
هفت گنج : ۲۳۲۴
کاشف ، محمد فرزند سالك محمد .
ترجمهٔ دیوان حضرت علی : ۳۴۴۴
کاشف اصفهانی ، اسماعیل :
تحفة الاقالیم : ۲۷۱۲
دیوان : ۲۴۸۹
ساقینامه : ۲۸۸۳
کلیات : **۱۸۹۱**
کاشف دزفولی ، صدرالدین ،محمدباقر:
درمکنون : ۲۸۰۹
دیوان : ۲۴۸۹
ولایت نامه : ۳۳۰۳
کاشف شیرازی ، محمد شریف :
درمکنون : ۳۵۶۲
کاشف یزدی ،کاشف الدین محمد :
دیوان : ۲۴۹۰
کاشفی بیهقی ، حسین فرزند علی :
انوار سهیلی : ۳۵۲۳
بدایع الافکار فی صنایع الاشعار : ۲۱۲۶
حاتمیه : ۳۶۷۵
دیوان : ۲۴۹۰
صحیفهٔ شاهی : ۲۱۱۱
لب لباب معنوی : ۳۰۹۴
مخزن الانشا : ۲۱۱۷

کاشفی شیعی، علی فرزند حسین :
لطایف وظرایف : ۳۶۱۹
کاشفی شیرازی :
فتحنامه : ۳۰۱۴
کاشفی کالپی، احمد :
دیوان : ۲۴۹۰
محمدکاظم اردبیلی = طاهر .
محمدکاظم تبریزی = مسیح .
محمدکاظم شیرازی = آشفته .
کاظم کاشانی :
دیوان : ۲۴۹۰
محمدکاظم مظفری سجاوندی، حبی .
مجموعه حکایات : ۲۷۴۰
میرزاکاظم یزدی = مهجور.
محمدکاظم نهاوندی فرزند محمد علی:
جوز وخرما : ۲۷۴۹
کافرا = یحیی .
کاکی فرزند محمود :
الصکوك والقبالات : ۲۱۱۲
کامل :
دیوان : ۲۴۹۰
کامل جهرمی، عبدالله طباخ :
ساقینامه : ۲۸۸۳
کاهی اکبرآبادی، ابوالقاسم کابلی :
دیوان : ۲۴۹۰
معما : ۲۲۰۲
کبود جامه، شاه نصیرالدین :
دیوان : ۲۴۹۱
کپول رام = لاله ...
کتاب :
دیوان : ۲۴۹۱
کحلی :
دیوان : ۲۴۹۱
کربلایی محمد صادق = گلچین .
کربلایی علیخان = مصاحب گنجوی.
کرم :
فراغت نامه : ۳۵۸۹
کرم، کریم :
حربهٔ حیدری : ۲۷۶۹
کرمیانی :
تحفة الحرمین : ۲۱۸۰
محمدکریم اصفهانی = مجنون .
محمدکریم تبریزی سرابی :
انیس العشاق : ۳۵۳۰
برهان جامع ، فرهنگ محمد شاهی : ۱۹۲۱ .
محمدکریم دشت بیاضی= دشت بیاضی.
محمدکریم خان قاجار :
مثنوی : ۳۱۳۱ و ۳۱۳۲
کریم قاری فرزند درویش محمد زمان :
ذخیرة الاخری : ۲۱۰۶
محمدکریم کرمانشاهی فرزند علی‌اکبر :
شرح شواهد فواید ضیائیه : ۲۰۶۳
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۴،۲۰۶۴
کسکین ترك :
تحفهٔ کسکین : ۱۹۷۰
کشته نظری، احمد :
دیوان : ۲۴۹۱
کشفی اکبرآبادی = محمد صالح .
کشفی دارابی، سید جعفر :
دیوان : ۲۴۹۱
کشنداس باسدیو :
کشن بلاس : ۳۷۳۷

کشوری دیلمقانی :
دیوان : ۲۴۹۲
کشوری رودباری قزوینی :
دیوان : ۲۴۹۱
کعب‌بن زهیر :
شرح قصیدهٔ بانت سعاد : ۳۴۸۱
کفری کرمانشاهی ، محمد خان :
ژیل پلاس : ۳۷۲۰
کفوی ، حسین فرزند رستم :
شرح گلستان : ۳۴۹۲
کلمه الله فرزند رحمت = خواجه‌پادشا .
آقا کلبعلی :
قائد المحبین: ۲۱۱۴
کلیم کاشانی همدانی ، ابوطالب :
اقبال نامه : ۲۶۴۵
جنگ با فیل : ۲۷۴۶و۳۱۳۲و۳۲۹۷
دیوان : ۲۴۹۲
ساقینامه : ۲۸۸۳
شاهجهان نامه ، پادشاه نامه ، ظفرنامه: ۲۹۳۳ .
شکست دست : ۲۹۶۸
کلیات : **۱۸۹۱**
مثنوی : ۳۱۳۲
وصف جنگ با فیل = جنگ بافیل .
وصف عمارات اکبرآباد : ۳۲۹۷
وصف قحط : ۳۲۹۸
وصف کشمیر : ۳۲۹۹
کمال اصفهانی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۴۹۴
کمال اصفهانی ، عبدالسلام :
مناظرهٔ بغداد واصفهان : ۳۶۳۵
کمال افندی :
منتخب شاهنامه : ۳۲۳۵

کمال بدخشی :
معما : ۲۲۰۲
کمال خجندی ، مسعود :
دیوان : ۲۴۹۸
کمال خوارزمی ، حسین :
دیوان : ۲۵۰۱
کمال شیرازی ، غیاث .
بحرالصنایع : ۲۵۵۶
پنج گنج : ۲۶۸۴
دیوان : ۲۵۰۱
کمال قاجار ، الله قلی میرزا ایلخانی .
دیوان : ۲۵۰۱
کمال کاشانی :
دیوان : ۲۵۰۲
کمال کربالی ، شجاع الدین :
حدیقة‌المعارف(شرح گلشن‌راز) : ۱۱۲۳
کمال الدین هروی = بنایی .
دیوان : ۲۲۵۱
بهرام وبهروز: ۲۶۷۱
کمالی اصفهانی ، حیدرعلی :
دیوان : ۲۵۰۲
کنیش داس بهدارمنشی :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۲
کوثر :
ذوق وشوق : ۲۸۲۲
کوثر همدانی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۵۰۲
نامهٔ دلنواز : ۳۲۶۰
کوثر همدانی ، میرعقیل :
ساقینامه : ۲۸۸۳
فرهاد وشیرین ، خسرووشیرین : ۳۰۲۲
کوشانی هروی = دوست محمد .

کوکبی :
دیوان : ۲۵۰۲
کوکبی بخارایی :
تعریف معما : ۲۲۰۴
کوکل چند = لاله ...
کهتر ، اسدالله :
دیوان : ۲۵۰۲
کهیم چند فرزند مهرچند :
نادر الحکایات : ۳۷۴۹
گاوان ، خواجهٔ جهان ، محمود :
مفتاح الانشا ، قواعد الانشا : ۲۱۱۸
مناظر الانشاء : ۲۱۱۹
گدا = یوسف ...
تحفة النصایح : ۲۷۲۱
گدایی :
ساقینامه : ۲۸۸۴
گراك هپوری = عبدالرحیم .
گرامی اصفهانی ، آقا بابا ، محمد قاسم:
دیوان : ۲۵۰۲
گرامی خوافی ، عبدالرحمان :
دیوان : ۲۵۰۲
گرجستانی انوی = ابونصر انوی .
گرجی = یوسف .
گروهرداس (کوهرداس) :
راماین : ۳۷۱۷،۲۸۲۴
گل احمد فرزند محمد :
بیاض الله ویردی : ۲۶۷۴
گلچین ، کربلایی محمد صادق :
دیوان : ۲۵۰۳
گلشن :
دیوان : ۲۵۰۳
گلشن اردکانی ، عبدالله الوهاب ایرانپور:
دیوان : ۲۵۰۳
گلشن‌آرا : ۳۰۷۰
گلشن جونپوری ، علی فرزند عطاء الله :
دیوان : ۲۵۰۳
گلشن گلپایگانی ، میرزا محمد :
دیوان : ۲۵۰۴
گلشنی ادرنوی ، محیی الدین :
تخمیس نعت جامی : ۲۷۲۲
مصادر السنة اربعة: ۲۰۲۸
گلشنی بردعی ، ابراهیم :
بحرالحقایق فی کشف الدقایق : ۲۵۵۶
دیوان : ۲۵۰۴
المعنویة الخفیه : ۳۲۲۴
گل محمد رامپوری = وفا .
گل محمد شاهجهانی پنجابی = معنی‌یاب.
گل محمد خان کرمانی = ناطق مکرانی.
گنجوی تبریزی ، محمد حسن :
اخوان صفا : ۳۵۱۹
دیوان : ۲۵۰۴
زیبانامه : ۲۸۵۵
کلیات : ۱۸۹۱
گوهر مدراسی ، محمد باقر خان :
دیوان : ۲۵۰۴
گیتی :
دیوان : ۲۵۰۴
گیتی قاجار ، میرزا علی :
دیوان : ۲۵۰۴
گیسو دراز ، سید محمد :
دیوان : ۲۵۰۴
لآلی ، سید احمد صاروخانی :
مجمع القواعد : ۲۰۷۷
لال ، منشی :
قیصر نامه : ۳۰۵۰

لاله بهوپت رای :
دستور شگرف : ۲۱۰۱
لاله پران ناته :
سری بهاگوت : ۲۹۰۹
لاله جات پرکاش :
دستور عشق : ۲۸۱۱
لاله نیك چند بهادر :
جواهر الحروف : ۱۹۲۷
لاله عوض رای = مسرت .
لاله کپول رام :
طلسمات خیال : ۳۵۸۶
لاله کورکل چند :
زیب التواریخ : ۲۸۵۶
لامع همدانی ، میرزانودا :
دیوان : ۲۵۰۵
لامعی برسوی ، محمود :
تحفهٔ لامعی : ۱۹۷۰
روضة الاخیار : ۲۸۴۳
لامعی‌چلبی :
حسن ودل : ۳۶۷۷
لامعی گرگانی ، ابوالحسن :
دیوان : ۲۵۰۵
لایق جونپوری ، محمد مراد :
شمع انجمن : ۲۹۶۹
لچهمی رام ، لاچکه رام :
بهکت مالا : ۲۶۷۳
فرح بخش : ۳۷۳۳
لچهمی نراین کهتری :
انشای لچهمی نراین : ۲۰۸۵
مفید الانشا: ۲۱۱۹
وجیز الانشا : ۲۱۲۲
لسانی :
دیوان : ۲۵۰۶
لسانی ، وجیه الدین :
ساقینامه : ۲۸۸۴
لسانی شیرازی ، عبدالعزیز :
دیوان : ۲۵۰۶
شهرآشوب : ۲۹۷۳
کلیات : **۱۸۹۱**
مجمع الاوصاف ، شهرآشوب : ۳۱۶۷
لطف :
کارنامه : ۳۰۵۳
شیخ لطف الله = حسن .
لطف الله استرآبادی = محزون
محمد لطف صبرانی :
فواید عزیزیه : ۲۰۷۳
لطف الله کاشانی بن عبدالکریم :
تحفة الدستور : ۲۱۸۰
لطفعلی بیگ = آذر بیگدلی.
لطفعلی خراسانی = خاکی بروجردی .
لطفعلی شیرازی = دانش .
لطفی :
دیوان : ۲۵۰۶
لطیف :
دیوان : ۲۵۰۶
لطیفی بیرجندی ، عبداللطیف :
انوار القلوب : ۲۶۵۰
لقمان حکیم :
صد پند منظوم : ۲۹۸۷
لوکری ، ابوالعباس فضل :
شرح قصیدهٔ اسرار الحکمه : ۳۴۸۱
مادح :
دیوان : ۲۵۰۷
ماردروس داود خانف :
دون کیشوت : ۳۷۱۵

مانی :
دیوان : ۲۵۰۷
مانی شیرازی :
دیوان : ۲۵۰۷
محمد ماه = وت .
ماهر :
شهرآرا : ۲۹۷۲
ماهرشیرازی :
دیوان : ۲۵۰۷
مایل آشتیانی ، محمد علی :
دیوان : ۲۵۰۷، ۲۴۴۸
مایل اصفهانی ، رحیم :
دیوان : ۲۵۰۸
مایل افشار ، میرزا حسن :
امینیه : ۲۶۴۹
دیوان : ۲۵۰۸
شکرپلو : ۲۹۶۸
شیرین پلو : ۲۹۸۰
مایل دهلوی ، قطب الدین :
ساقینامه : ۲۸۸۴
مبارك اصفهانی = مدهوش.
مبارکشاه غوری ، فخرالدین :
رحیق التحقیق : ۲۸۳۷
مدخل منظوم : ۳۱۹۲
متقی :
دیوان : ۲۵۰۹
مثالی کاشانی :
آیینهٔ گیتی نما : ۲۶۲۲
لیلی ومجنون : ۳۱۰۴
مجد الاشراف ذهبی ، جلال‌الدین‌محمد:
دیوان : ۲۵۰۹
مجموعهٔ جلالیه : ۳۱۶۹
مجد خوافی :
روضهٔ خلد ، خارستان : ۳۵۷۶
مجد ساوجی ، ابوالفضل محمد :
دیوان : ۲۵۰۹
مجد همگر :
دیوان : ۲۵۰۹
رباعیات : ۲۸۳۵
مجدی :
وصف‌کالسکهٔ بخار : ۳۲۹۸
مجدوب :
دیوان : ۲۵۱۰
مجذوب تبریزی ، شرف الدین محمد :
تأییدات : ۲۷۰۵
خزاین الفواید : ۲۷۸۴
دیوان : ۲۵۱۰
ساقینامه : ۲۸۸۴
شاهراه نجات : ۲۹۳۴
کلیات : **۱۸۹۳**
مثنوی : ۳۱۳۳
مسلك النجات : ۳۲۰۲
منهاج الحقایق : ۳۲۴۴
مجذوب دهلوی = سرمد .
مجذوب همدانی ، محمد جعفر :
دیوان : ۲۵۱۰
مجرم تفرشی ، شفیع :
دیوان: ۲۵۱۱
مجرم شاملو ، مرتضی قلیخان :
دیوان : ۲۵۱۱
مجرم کشمیری ، میرزا محمد :
سراپا : ۲۹۰۵
مجرم مکری ، نعمت الله :
شاهنامهٔ حقیقت : ۲۹۵۹

مجلسی ، محمد باقر :
بلوهر وبوذاسف : ۳۶۶۱
جواهر العقول : ۳۶۷۲و۱۷۲۷
شرح قصیدهٔ دعبل : ۳۴۸۶
مصیبت نامه : ۳۲۰۹
مجمر اصفهانی اردکانی ، حسین :
دیوان : ۲۵۱۱
کلیات : **۱۸۹۴**
مجنون اصفهانی ، محمدکریم :
دیوان : ۲۵۱۲
مجنون تویسرکانی ، محمد حسین :
عشق حقیقی : ۳۰۰۴
مجنون رفیقی مشهدی :
آداب خط ،قواعد خط : ۱۹۰۲
آداب مشق: ۱۹۰۴
خط وسواد : ۱۹۱۱
رسم الخط : ۲۸۳۸ و۱۹۱۲
شطرنج منظوم : ۲۹۶۶
ناز ونیاز : ۳۶۴۰ـ۳۹
مجنون عامری :
ترجمهٔ دیوان مجنون : ۳۴۴۴
مجنون مراغه‌ای = رضا قلی ،علیشاه :
مجنون نوری ، وحید، محمد تقی :
دیوان : ۲۵۱۳
مجید طالقانی = خموش .
مجیر بیلقانی ، ابوالمعالی :
دیوان : ۲۵۱۳
محبعلی خان :
صولت صفدری : ۲۹۹۱
فرح نامهٔ فاطمی : ۳۰۰۲
محبعلی سندی فرزند حیدر علی :
ساقینامه : ۲۸۸۴
محبی :
مثنوی : ۳۱۳۳
محبی خواندکار ، سلطان سلیمان :
دیوان : ۲۵۱۴
شاه **محترم الله** متوکل :
گلشن عشق : ۳۰۸۰
محترم ، فرنگیس :
دیوان : ۲۵۱۴
محتشم قاینی ، میرزا مقیم :
معمیات : ۲۲۰۲
محتشم کاشانی :
جلالیه : ۲۷۴۱
دوازده بند : ۲۸۱۴
دیوان : ۲۵۱۴
کلیات : **۱۸۹۴**
معادن الرضا : ۲۵۱۱
نقل عشاق : ۳۲۸۳
محرم :
دیوان : ۲۵۱۶
محرم ، محرمی :
شاهنامه . شهنامه : ۲۹۷۴
محرم کشمیری ، میرزا محمد :
سراپا : ۲۹۰۵
محرم یزدی ، عبدالوهاب :
دیوان : ۲۵۱۶
فرهنگ خدا پرستی : ۳۰۲۸
محرمی ، احمد فرزند علی :
مجمع اللطایف : ۳۶۲۳
محروم زنوزی ، جعفر بیگ :
دیوان : ۲۵۱۶
محزون اسدآبادی ، لطف الله .
گلشن انبساط : ۳۷۳۸

مخزونه :
دیوان : ۲۵۱۶
مخزون بسطامی سپاهانی ، عبدالقادر :
گلشن خیال : ۳۶۱۷
مخزون کازرونی ، محمد :
دیوان : ۲۵۱۶
محسن (چند تن) :
اعلام ماتم : ۲۶۴۴
دیوان : ۲۵۱۶،۲۵۱۶
محسن اردبیلی = حالی.
محسن اصفهانی فرزند حسین = شایق .
محمد محسن اصفهانی فرزند شفیع = عاصی
محسن تبریزی = تأثیر .
محمد محسن تته‌ای :
محك الکمال : ۳۱۷۵
محسن دستگردی = مهندس .
محمد محسن شریف قمی .
قصیده : ۳۰۳۹
ملا محسن قزوینی :
ترجمهٔ عوامل المائة : ۲۰۵۱
شرح شواهد فواید ضیائیه : ۲۰۶۳
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۰
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۴ و۳۴۷۵
محسن منشی (سدهٔ ۱۴) :
روبنسون کروزئه : ۳۷۱۹
سید محمد (؟) :
فقه منظوم : ۳۰۳۱
گنج طالبین : ۳۰۸۸
محمد فرزند الیاس :
کتاب دانستن (امثله): ۳۵۹۴
محمد فرزند جمال :
شرح نصاب : ۱۹۹۴ و ۳۵۰۱
محمد فرزند حاجی (ز۷۱۷) :
مفتاح الانشا : ۲۱۱۹
محمد فرزند حسام = بهیکه .
محمد فرزند خواجه شاه :
بازار عاشقان : ۳۵۳۱
محمد فرزند سعد :
دستور الفصحا (فرهنگ) : ۱۹۲۸
محمد فرزند عبدالله :
شرح الفیه : ۲۰۵۷
محمد فرزند عبدالخالق :
کنزاللغات: ۲۰۱۶
رئیس الشعراء : ۲۱۵۸
محمد فرزند غلام محمد :
شرح پند نامهٔ عطار : ۳۴۵۷
شرح سبحة الابرار : ۳۴۷۴
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۳
محمد فرزند کاظم :
تلماك : ۳۶۶۴
محمد فرزند یحیی :
ربیعیه : ۳۵۷۳
محمد اتابکی فرزند محمد :
حل ابیات شرح کافیه : ۲۰۵۴
محمد ادرنوی = گلشنی .
محمد اسفزاری زمجی = نامی .
محمد ازنیقی = قطبی .
محمد استرآبادی، سلطان محمد = صدقی.
محمد اسفراینی = رشید الدین .
محمد اصفهانی ، بهاء الدین :
شرح شافیه : ۲۰۶۰
محمد اصفهانی فرزند محسن ، معزالدین :
دیباجهٔ تقویم : ۳۵۶۶
محمد اصفهانی = بقا .
محمد اصفهانی = جمال الدین.
محمد بخاری ، درویش فرزند دوست محمد.

فواید الخطوط : ۱۹۱۳
محمد بخاری فرزند محمد :
المستخلص، جواهر القرآن: ۲۰۲۵
میرزا محمد بخش آشوب شاهجهانی
فتوحات شام : ۳۰۱۵
محمد بدخشی ، کمال الدین :
ضابطهٔ حل معما : ۲۱۹۶
محمد بردسیری فرزند ایل طغان :
مصباح الارواح : ۳۲۰۴
محمد بغدادی فرزند مؤید :
التوسل الی الترسل : ۲۰۹۴
محمد بلخی = مولوی.
محمد بلخی کرهای فرزند قوام رستم :
بحرالفضایل (فرهنگ) : ۱۹۲۱
شرح مخزن الاسرار: ۱۲۵۷و۳۴۹۸
محمد بلغاری فرزند سلطان سلیمان :
حکایات ولطیفه ها : ۳۶۷۹
محمد بنده نواز = گیسو دراز .
محمد بلیانی کازرونی = اوحدی .
محمد بیدگلی کاشانی :
ترجمهٔ شواهد مطول : ۳۴۴۴
محمد بیرکلی = بیرکلی .
محمد بیهقی فرزند یوسف = وحیدی .
محمد بیهقی = بیهقی .
محمد پیر پادشاه = پیر پادشاه .
محمد تاج = بهجت .
محمد تاج = تاج .
محمد تبریزی = جمالی .
محمد تبریزی = شفا.
محمد تبریزی = عصار.
میرزا محمد تنکابنی فرزند سلیمان :
حاشیه بر بهجة المرضیه : ۲۰۵۳
حل المشاکل : ۲۰۵۴
شرح عوامل المائة : ۲۰۶۵
شرح الفوائد الصمدیه : ۲۰۶۵
محمد تونی = حیرت هروی .
سید محمد جزایری فرزند نعمت الله :
ترجمهٔ زهر الربیع : ۳۵۴۶
محمد جوانرودی ، ابوالنجیب :
زواهر اللغه : ۱۹۲۸
محمد چشتی ، قطب الاقطاب :
قصهٔ زن گلفروش : ۳۷۳۴
محمد چلبی = ثنایی .
محمد حسینی = ذره .
دیوان : ۲۳۲۹
محمد خبیصی = خبیصی .
محمد خراسانی ، رضیالدین فرزند شفیع:
مطلع : ۲۱۴۹
محمد خراسانی فرزند حسن :
دبستان شعرا : ۲۱۳۸
محمد خراسانی = حسرت مشهدی.
محمد خراسانی=راقم مشهدی.
محمد خزاعی = ساغر شیرازی.
محمد خواجگی گیلانی استرآبادی.
ختم الغرایب (شرح قصیده) : ۳۴۴۸
محمد خوارزمی فرزند ابوالقاسم :
تراجم الاعاجم: ۱۹۷۱
محمد خوسفی قاینی = ابن حسام.
محمد خویی فرزند ابوالقاسم :
شرح قصیدهٔ العروس : ۳۴۸۷
محمد خویی فرزند عبدالصبور :
خلاصهٔ عباسی : ۱۹۸۲
محمد دارابی = دارابی.
محمد داراشکوه = دارا شکوه .

محمد دشیشی فرزند مصطفی :
التحفة السنیه : ۱۹۶۸
محمد دقایقی مروزی :
راحة الارواح ، بختیار نامه : ۲۷۱۶
محمد دماوندی فرزند صالح :
شرح لغات دیوان انوری : ۱۹۲۹
محمد دنبلی فرزند عبدالرزاق :
شرح دیوان انوری : ۳۴۶۳
محمد رازی فرزند قیس = شمس قیس.
محمد رومی = شوکت.
محمد زبیدی یمنی مصری :
الفرسیه : ۲۰۴۹
محمد زوزندی بخارایی :
رسم الخط قرآن : ۱۹۱۲
محمد ساروی فرزند تقی :
همایون نامه : ۳۳۲۷
محمد سدیدی فرزند عمر:
الصحیفه العذراء : ۲۰۰۰
محمد سلطان :
مهابهارات : ۳۷۴۷
محمد سمرقندی فرزند محمود :
شرح عقد الفرید : ۳۴۸۷
محمد سمرقندی فرزند علی = ظهیری .
محمد السنبلی الشاملو :
مرآت السرائر: ۳۶۲۴
محمد شادی آبادی فرزند داود :
شرح دیوان انوری : ۳۴۶۲
شرح دیوان خاقانی: ۳۴۶۵
محمد شاه ، مولوی :
شرح یوسف وزلیخا : ۳۵۰۲
محمد شیرازی فرزند پیر محمد :
شرح قصیدهٔ خمریه : ۳۴۸۵
محمد شیرازی = داوری .
محمد شیرازی = رضایی .
محمد شیرازی = عالی .
درویش محمد شیروانی سفرشه :
شرح گلستان : ۳۴۹۴
محمد شیروانی فرزند حسن :
ترجمهٔ اقیانوس (فرهنگ): ۱۹۷۷
محمد طرطوسی = طرطوسی .
محمد طوسی (ز۸۳۰) :
مجمع التهانی: ۳۶۲۲
محمد عاملی = ابن خاتون :
محمد صاحب فاروقی = آخوند .
محمد قادری :
طوطی نامه : ۳۷۳۱
محمد قرشی فرزند عمر :
الصراح من الصحاح : ۱۹۹۹
محمد قمی = دعوی .
ملا محمد قندهاری :
معمیات : ۲۲۰۲
محمد قونوی = صدر الدین .
محمد قونوی ، فرزند یحیی :
شادیه : ۱۹۹۲
محمد قیصری = حصاری .
سلطان محمد کاشانی = سلطان .
خواجه محمد کرمانی :
دیوان : ۲۲۳۲
محمد کرمانشاهی فرزند علیمحمد= بیدل
محمد خان کرمانشاهی = کفری.
میرزا محمد کشمیری = مجرم .
محمد کلکته‌ای = وحدت .
میرزا محمد گلپایگانی = گلشن .
محمد گیرتلی = شاه محمد .
محمد گیلانی فرزند سلیم :

شرح الفیه : ۲۰۵۷
محمد لاهیجی ، فرزند احمد :
شرح قصیدهٔ کبریه : ۳۴۸۸
محمد لکهنوی = پیرعلی.
محمد محمدی دهلوی = اثر .
محمد مشهدی = اصیلی .
محمد مشهدی = محمد خراسانی .
میرزامحمدمعیرالممالك فرزنددوستعلی:
داستان اشرف خان : ۳۶۸۷
شیخ محمد مهندس :
شرح اسکندر نامه : ۳۴۵۲
محمد میرانی فرزند هادی :
شرح شرح تصریف : ۲۰۶۰
محمد میرزا قاجار = افسر .
محمد مهینی فرزند عبدالخالق :
دستور دبیری : ۲۱۰۱
محمد ناموس‌خواری فرزند علی :
تحفهٔ جلالیه : ۲۰۸۹
جلالیه درعلم مکاتبه : ۲۰۹۷
حدایق الوثاق : ۲۰۹۸
محمد نخجوانی صاحبی = شمس منشی.
ملا محمد نراقی = صاحب .
سید محمد نوربخش :
دیوان : ۲۵۸۶
واردات منظوم : ۳۲۹۱
محمد نوربخشی = ابن ناصر الحق.
محمد نونداکی فرزند علی :
شرح دستور معما : ۲۱۹۳و۳۴۵۹
محمد نی ریزی = قطب نی ریزی .
محمد ورایینی فرزند غازی = وراوینی.
محمد هروی = امامی.
محمد هروی = فخری .
محمد هروی = فصیح .
محمد همدانی = غمام .
محمد یزدی = قوام .
محمود (چند تن) :
دیوان : ۲۵۱۷
رسالهٔ منظوم : ۲۸۳۷
معراج سالك : ۳۲۲۲
محمود فرزند ادهم :
گلشن انشا : ۲۱۱۵
محمود فرزند ضیاء محمد :
تحفة السعادة فرهنگ اسکندری: ۱۹۲۶
محمود فرزند محمد :
قواعد خطوط سته : ۱۹۱۴
محمود اشرفی :
دیوان : ۲۵۱۷
محمود برسوی = لامعی .
محمود پریار = پهلوان پوریاولی .
محمود ربنجی فرزند عمر :
مهذب الاسما : ۲۰۳۴
محمود شیرازی = عماد .
محمود شیرازی = داعی .
محمود شیرازی = قطب .
محمود طسوجی = طسوجی .
محمود قیمی :
منتخب مثنوی : ۳۲۳۶
محمودکاشانی = رموزی .
محمودگاوان ، خواجه جهان = گاوان .
محمود لاهیجی فرزند امین :
لب اللغه : ۱۹۴۹
محمود لاهوری (ز۱۰۰۸) :
حدیقة الفقرا : ۲۷۶۹
محمود ملك الشعرا ، عندلیب :
دیوان : ۲۵۱۸

محمود میرزا قاجار :
بادهٔ بیخمار : ۳۵۳۱
بادهٔ وحدت : ۲۶۵۴
پروردهٔ خیال : ۳۵۳۹
دلق محمود : ۳۵۶۲
دیوان : ۲۵۱۷
سنبلستان : ۳۵۸۰
صاحب نامه : ۲۹۸۵
مجمع محمود : ۶۸۲
محمد محمود نیشابوری :
محمود نامه ، عشق‌نامه : ۲۵۱۷و۳۱۷۵
محمود نیشابوری = نجاتی.
محمود همدانی = الهی.
محنت کردستانی :
دیوان : ۲۵۱۸
محوی استرآبادی، باقر :
مثنوی : ۳۱۲۴
محوی همدانی ، مغیث الدین :
دیوان : ۲۵۱۸
رباعیات : ۲۸۳۵
محیط :
دیوان : ۲۵۱۹
محیی :
دیوان : ۲۵۱۸
محیی الدین فرزند نظام الدین :
فواید علیشیری : ۳۵۰۶
محیی الدین محمد :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۴
محیی رافعی ، محب الفقرا :
دیوان : ۲۵۱۹
محیی گیلانی = عبدالقادر.
محیی لاری :
فتوح الحرمین : ۳۰۱۶

مخبر السلطنه :
کتاب قرائت : ۳۵۹۴
گنجینه : ۳۶۱۸
مختار :
دیوان : ۲۵۱۹
مختار اصفهانی :
شرح درج مضامین : ۳۴۵۸
مختار غزنوی ، سراج الدین عثمان :
دیوان : ۲۵۱۹
شهریار نامه : ۲۹۷۴
هنرنامهٔ یمینی : ۳۳۲۷
مخدوم :
دیوان : ۲۵۲۱
محمد مخدوم :
صرف پارسی : ۲۰۷۰
مخزن قانون : ۲۰۷۷
مخدوم‌اعظم=احمد خواجکی .
مخدوم جهانیان :
حاشیهٔ مکاتبات علامی : ۳۴۴۵
مخزن ، عبدالقادر :
هنش جواهر : ۳۳۲۸
مخفی ، زیب النسابیگم :
دیوان : ۲۵۲۱
مخلص :
کلیات : ۱۸۹۳
مخلص کاشانی نراقی ، محمد تقی:
دیوان : ۲۵۲۲
مخلص لاهوری ، آنندرام :
چمنستان : ۳۵۵۳
دیوان : ۲۵۲۲
رباعیات : ۲۸۳۵
هنگامهٔ عشق : ۳۷۵۴
مخمور ملایری :

دیوان: ۲۵۲۲

مدامی :

دیوان : ۲۵۲۲

مدایح نگار تفرشی ، ابراهیم :

ملستان : ۳۶۳۴

مدرس رضوی ، محمد تقی :

عروض : ۲۱۶۴

مدهوداس گجراتی :

میکاومنوهر : ۳۷۴۹

مدهوش اصفهانی ، مبارك خان :

دیوان : ۲۵۲۳

مدهوش تهرانی ، میرزا اسماعیل :

دیوان : ۲۵۲۳

مدهوش گلپایگانی :

دیباجهٔ دیوان : ۳۵۶۷

دیباجهٔ کتاب دعا : ۳۵۶۹

دیباجهٔ رسالهٔ نوحه جات : ۳۵۶۸

دیباجهٔ میزان الصنایع : ۳۵۷۲

دیوان : ۲۵۲۳

سرالعزیز : ۳۵۷۹ و ۱۶۳۲

سرمشق جنون : ۳۵۷۹

کلیات : **۱۸۹۳**

مثنوی : ۳۱۳۴

منشآت : ۳۶۳۸

مذاق نیشابوری ، اسحاق :

عقل وجنون : ۳۰۰۷

مذنب :

دیوان : ۲۵۲۳

محمد مراد = همت .

حافظ مراد ، محمد مراد :

قواعد زبان فارسی : ۲۰۷۵

محمد مراد جونپوری = لایق .

مراد شاه جیو ، غلام رکن الدین :

مراد العاشقین : ۳۱۹۶

سلطان مراد عثمانی :

شهنشامه : ۲۹۷۵

مرتضی قصوری = خویشکی .

مرتضی قلی = بینوا .

مرتضی‌قلی=پریشان‌قراگزلو.

مرتضی قلی خان شاملو :

دیوان : ۲۵۲۳

مرتضی قلی خان شاملو - مجرم .

مرتضی قلی متولی :

ترجمهٔ مناجات : ۲۷۲۶

مرتضی قلی نظام الدوله فرزند علیمحمد:

مکتوب مرتضی قلی خان : ۳۶۳۴

مرتضایی :

قصیدهٔ جامع التفریق : ۳۰۴۰

مرزبان راولی :

داستان شاه خاور : ۳۷۰۰

مرزبان پسر رستم :

مرزبان نامه : ۳۶۲۶

مرشد بروجردی :

دیوان : ۲۵۲۴

ساقینامه ، مقامات : ۲۸۸۴

مرشد شیغکی شیرازی فرزند علی :

شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۵

مرکب لاریجانی ، محمد علی :

مرکب ورنگ سازی : ۱۹۱۷

مروت ، محمد ماه :

مجمع الفتح : ۳۱۶۹

مروی ، خواجه حسین :

دیوان : ۲۵۲۴

مریخ ، حسینقلی قاجار :

دیوان : ۲۵۲۴

مسافر :
دیوان : ۲۵۲۴
فتحنامه : ۳۰۱۴
مستاری ، مصطفی ایوبی :
شرح تحفهٔ شاهدی : ۱۹۹۳
مستاری ، محمد فوزی :
بلبلستان : ۳۵۳۲
مستی :
دیوان : ۲۵۲۴
مسرت شاهجهان آبادی ، لاله عوض.
شرح دیوان عرفی : ۳۴۶۸
مسرور :
دیوان : ۲۵۲۵
مسعود (چند تن) :
دیوان : ۲۵۲۵ و ۲۵۶۷
مخزن معنی ، تیغ وقلم : ۳۱۹۱
مسعود بیگ چشتی ، نوراليقين :
دیوان : ۲۵۲۵
مسعود دهلوی ، مقبول الله :
دیوان : ۲۵۲۵
مسعود سعد :
دیوان : ۲۵۲۵
شهرآشوب : ۲۹۷۳
خواجه مسعود قمی :
دیوان : ۲۵۲۷
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۳
مسکین (؟) :
دیوان : ۲۵۲۷
مسکین ، عبدالله :
مثنوی : ۳۱۳۳
مسکین تتوی :
دیوان : ۲۵۲۷
محمد مسلم :
مختار نامه: ۳۱۸۳
محمد مسیح :
دیوان : ۲۵۲۷
محمد مسیح بغدادی :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۳
مسیح پانی پتی ، سعدالله :
راماین ، رام وسیتا : ۲۸۲۳
مسیح تبریزی ، محمدکاظم :
دیوان : ۲۵۲۷
مسیح کاشانی = حکیم رکنا .
مسیحی ؟
دیوان : ۲۵۲۸
ساقینامه : ۲۸۸۵
مشتاق :
دیوان : ۲۵۲۸
مشتاق :
قصهٔ عشق : ۳۰۳۸
قضا وقدر : ۳۰۴۷
مشتاق اصفهانی ، سید علی حسینی :
دیوان : ۲۵۲۸
مشتاق تربتی اصفهانی ، محمد، مشتاقعلی
دیوان : ۲۵۳۰
مشتاق کشمیری ، محمد رضا :
دیوان : ۲۵۳۰
مشتاق نایینی ، علیخان ، ضیاء السلطنه :
دیوان : ۲۵۳۰
كنزالمعجزات ناصری : ۳۰۶۳
مشتاقعلی شاه :
دیوان : ۲۵۳۰
میرزا مشتری :
خلد برین : ۲۷۹۹
مشتری خراسانی ، ابراهیم :

دیوان : ۲۵۳۰
قمار نامه : ۳۵۹۳
قواعد ترم تو ، نصاب ترم تو : ۳۰۴۹
کلیات : **۱۸۹۳**
مشرب کاشانی :
ساقینامه : ۲۸۸۵
مشرقی شیرازی ، حسن (زنده ۱۰۱۰) :
دیوان : ۲۵۳۱
ساقینامه : ۲۸۸۵
شبستان انس : ۲۹۶۲
شمس المشرقین : ۲۹۶۹
کلیات : **۱۸۹۳**
مغنی نامه : ۳۲۲۵
مشرقی طوسی ، ملك (زنده ۱۰۵۰) :
خسرووشیرین : ۲۷۸۹
دیوان : ۲۵۳۱
ساقینامه : ۲۸۸۶
کلیات : **۱۸۹۴**
مشرقی کاشانی ، محمد حسین :
دیوان : ۲۵۳۲
مشعوف قاجار ، امامقلی:
دیوان : ۲۵۳۲
مشفق همدانی = پیرمراد .
مشفقی :
دیوان : ۲۵۳۲
ملا **مشفقی بخارایی** ، عبدالرحمان :
دیوان : ۲۵۳۲
ساقینامه : ۲۸۸۶
مثنوی : ۳۱۳۴
ملا مشفقی فرماید : ۳۲۳۲
مشکی :
مثنوی : ۳۱۳۴
مشهور :
مثنوی: ۳۱۳۴
مصاحب :
دیوان : ۲۵۳۲
مصاحب گنجوی ، کربلایی علیخان :
دیوان : ۲۵۳۲
ساقینامه : ۲۸۸۶
مصحفی همدانی ، شیخ غلام :
دیوان : ۲۵۳۳
مصدق :
دیوان : ۲۵۳۳
مصطفی خان هندی :
آمد نامه : ۲۰۴۷
مصطفی فرزند محمد :
الجامع الفارسی : ۱۹۷۸
مصطفی ایوبی = مستاری .
مصطفی برزینی فرزند محمد = شمعی.
مصطفی ترك فرزند شعبان = سروری .
مصطفی خراسانی = سرابی .
مصطفی خویی ترك فرزند محمد :
شرح شواهد شرح کافیه : ۳۴۷۵
شرح قصیدهٔ فرزدق : ۳۴۸۸
مصطفی سیواسی فرزند ابوبکر = حیرت.
مصطفی قسطنطنی = عالی.
مصطفی یزدی فرزند محمد:
تحفة الشیعه ، کفایة الجنه : ۳۴۴۳
مصطفی قلی سروری فرزند محمد حسن:
سلطان نامه : ۳۷۲۱
مصور مشهدی ، علیقلی :
دیوان : ۲۵۳۳
مضطر :
دیوان : ۲۵۳۲
مطرزی = قوامی گنجوی.

مطلع :
دیوان : ۲۵۳۳
مطلع مازندرانی :
عین الغموم : ۳۰۰۸
مطهر ؟ :
دیوان : ۲۳۶۶
نصیب اخوان: ۲۰۴۴
مطهر کژه (کره‌ای) :
دیوان : ۲۵۳۳
مظفر ، سیف الدین :
آثار مظفر : ۲۶۱۸
سید مظفر فرزند هاشم هندی حسینی :
مفتاح الاکبر : ۳۷۴۵
مظفرحسین :
نوید هدایت ، ترجمهٔ زواهر : ۳۲۸۸
مظفرعلیشاهکرمانی = طریقتی.
مظفری = حسام خویی.
مظلوم علیشاه :
دوازده شهر: ۳۷۱۵
مظهر ، سید :
دیوان : ۲۵۳۳
مظهرخویی ، عباسقلی :
دیوان : ۲۵۳۴
مظهردهلوی ، جانجانان :
دیوان : ۲۵۳۴
مظهری :
دیوان : ۲۵۳۵
معجز :
دیوان : ۲۵۳۵
معدوم‌کرد ، عبدالرحیم تاوکوزی :
دیوان : ۲۵۳۵
معزی نیشابوری :
دیوان : ۲۵۳۵

معروف عبادی :
کنز اللالی : ۳۰۶۲
معصوم :
مثنوی : ۳۱۳۴
معصوم بروجردی فرزند حسین :
دیباجهٔ گلزارمحمدی : ۳۵۷۰
معصوم خاوریکوزه کنانی تبریزی :
مهرخاوری : ۳۲۵۱
معصومعلی شاه دکنی:
مقطعات : ۳۲۳۱
میرمعصومعلی موسوی :
جنگ العرفا : ۲۷۴۶
معنی :
مور نامه : ۳۲۴۷
معنی یاب ، گل محمد پنجابی :
دیوان : ۲۵۳۹
معین :
دیوان : ۲۵۳۹
محمد معین :
زبدة الرمل : ۲۸۵۲
معین الدین اسفزاری = نامی.
معین الدین اسفراینی یزدی=جوینی.
معین الدین چشتی ، عبدالله خویشکی .
اسرار مثنوی وانوارمعنوی: ۳۴۴۱
بحرالفراسه : ۱۰۶۱،۳۴۴۲
معین دفتر ، حسن :
فرهنگ مظفری : ۱۹۴۲
معین شهرستانی فرزند عباسه :
ترسل : ۱۰۹۱
عروض : ۲۱۶۴
قوانین وآداب ترسل : ۱۰۹۱
معین الدین کرمانی فرزند عبدالحمید :

گنج مراد : ۳۰۹۰

معین لذت استرآبادی :

لذات : ۳۶۱۸

معین الدین یزدی :

نزهة السرور : ۳۶۴۳

معینی :

دیونامه : ۲۸۲۰

مغربی = شیرین.

مفتون رازی ، ابوطالب ، طالب :

دیوان : ۲۵۴۲

مفتون دنبلی ، عبدالرزاق :

سلیم وسلمی : ۲۹۲۲

نازونیاز : ۳۲۵۸

مفتون ساروی ، محمد شفیع :

دیوان : ۲۵۴۳

میرمفتی محمد عباس = عباس‌لکهنوی

مفلس همدانی ، محمد علی :

دیوان : ۲۵۴۳

مفلق دنبلی ، محمد علی :

دیوان : ۲۵۴۳

ملا مفید بلخی :

دیوان : ۲۵۴۳

مفید شیرازی ، داور :

اصلاح الالفاظ : ۱۹۶۲

شرح معلقات امرء القیس: ۲۹۶۴

مقبل اصفهانی ، آقا محمد :

دیوان : ۲۵۴۳

مقبل صاحبکشمیری :

زبدة الاذکار : ۲۸۵۱

مقصود :

قضا وقدر : ۳۰۴۷

مقصود دانکی (انکوتی) :

تحفة الابواب : ۱۹۲۵

مقصود علی خلخالی :

گنجینهٔ جواهر : ۳۰۹۰

مقیم ، مقیما ، محمد مقیم ؟ :

دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵

زنبیل مقیم : ۲۸۵۵

مقیم اصفهانی = مقیم‌کتابدار.

محمد مقیم تویسرکانی ، جعفر :

فرهنگ جعفر : ۱۹۳۲

شرح نصاب الصبیان : ۱۹۹۵

محمد مقیم سلمی شیرازی = خمسه .

محمد مقیم قزوینی فرزند صفی .

شرح الفیه : ۲۰۵۷

مقیم کتابدار فرزند قوام اصفهانی :

مثنوی : ۳۱۳۵

مقیم نیشابوری = فوجی .

مکانی :

دیوان : ۲۵۴۳

مکتبی شیرازی :

دیوان : ۲۵۴۳

لیلی و مجنون : ۳۱۰۴

مکرمتخانی ، عبدالحکیم :

شهرآشوب جونپور : ۳۵۸۴

ملا مکرم حبیب‌آبادی :

یادگارمعدل الممالک : ۳۳۳۰

مکهن لال بلگرامی = بهجت .

مکین ، محمد فاخر :

دیوان : ۲۵۲۴

ملا ؟ :

پند نامه ؟ ۲۷۰۰

مثنوی : ۳۱۳۵

ملا باشی ایروانی = عبدالکریم .

ملا دو پیازه = دوپیازه .

ملازاده ، صبغة الله خیالی سلیمانی :
شرح دیوان بیدل : ۳۴۶۳
ملتجی :
دیوان : ۲۵۴۴
ملتجی شیرازی ، ابراهیم :
دیوان : ۲۵۴۴
ملکم خان :
خط آدمیت : ۱۹۱۰
ملك قمی :
دیوان : ۲۵۴۴
صنم وبرهمن : ۲۹۹۱
کلیات : **۱۸۹۴**
گلزار ابراهیم : ۳۰۶۸
منبع الانهار : ۳۲۳۴
نورس نامه : ۳۲۸۷
ملك محمد اصفهانی = رابط .
ملکی قزوینی فرزند ابراهیم ، علمی:
ساقینامه : ۲۸۸۶
مل کنبوه :
مرآت الانشا : ۲۱۱۸
مل وارسته سیالکوتی لاهوری :
نامهٔ نگارین وصحیفهٔ رنگین : ۲۱۲۲
ملول شیرازی :
دیوان : ۲۵۴۵
ملولی :
دیوان : ۲۵۴۵
ملهم بخاری ، عبدالله :
لیلی ومجنون : ۳۱۰۴
ملهم کاشانی محمد حسین :
ساقینامه : ۲۸۸۷
ممتاز :
مثنوی : ۳۱۳۶
ممتاز ، احسان الله :
عقد ثریا : ۲۱۴۲
ممکن :
دیوان : ۲۵۴۵
منت دهلوی ، میرقمرالدین :
سراپا : ۲۹۰۵
شکرستان : ۳۵۸۲
نشئهٔ حکمت : ۳۲۷۳
منزوی ، سدید الدین :
پنج گنج : ۲۶۸۴
خزانة الاحکام : ۲۷۸۴
منسارام منشی :
هیروورانچهه : ۳۷۵۴
منشی :
دیوان : ۲۵۴۶
منشی خویی ، مهدی :
دیوان : ۲۵۴۵
منشی شیرازی ، وصاف الحضرة=عبدالله.
منصف :
دیوان : ۲۵۴۶
کلیات : **۱۸۹۴**
منصف تهرانی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۵۴۶
منصف ، صفدر علیشاه قادری :
جرجیس رزم : ۲۷۳۹
جنگنامهٔ بهرت پور : ۲۷۴۸
منصف قاجار ، محمد زمان :
دیوان : ۲۵۴۶
منصف کوهپایه‌ای ، عبدالحق :
دیوان : ۲۵۴۶
منصور ؟ :
دیوان : ۲۵۴۶
نبی نامه : ۳۲۶۹
منصور تبریزی :

دیوان : ۲۵۴۷

منصور سمنانی ؟ :

دستور العمل سیر اصفهان : ۲۵۶۲

سبحهٔ هزار دانه : ۲۹۰۰

منصور شیرازی فرزند محمد :

ترسل : ۲۰۹۲

منصور علیشاه :

دیوان : ۲۵۴۶

محمد منصور علی شکار پوری = خرد .

منظر اصفهانی ، محمد :

دیوان : ۲۵۴۷

منظور خراسانی ، احمد :

بهار وخزان : ۲۶۷۰

منوچهری دامغانی :

دیوان : ۲۵۴۷

منور خانم :

مثنوی : ۳۱۳۶

منور کرمانی ، محمود :

دیوان : ۲۵۵۱

ملا منیر :

مثنوی : ۳۱۳۵

منیر لاهوری ، ابوالبرکات :

کارستان : ۳۵۹۳ ، **۳۷۳۶**

مظهر گل : ۳۲۱۸

مناظرات منیر : ۳۶۳۴

موجه ، سراج الدین علیخان :

کلیات : ۱۸۹۴

موجی بدخشانی قاسم :

لیلی ومجنون : ۳۱۰۴

مؤذن خراسانی ، محمد علی :

خلاصی نامه : ۲۷۹۹

دیوان : ۲۵۵۰

موزون ، قلیخان قایم جنگ :

دیوان : ۲۵۵۱

موسی وزیر لشکر = اوحدی عراقی .

موسوی :

کلام موسوی : ۳۰۵۶

موفق السلطان :

زرندیه : ۲۸۵۴

موفق مجدی فرزند محمد :

مصباح الرسایل : ۲۱۱۸

مولچند منشی :

نگارخانهٔ منشی : ۲۱۲۲

مؤلف الدوله = عبدالحسین زند .

مولوی بلخی ، جلال الدین محمد :

دیوان : ۲۵۵۱

رباعیات : ۲۸۳۶

شرح مثنوی : ۳۴۹۵ تا ۳۴۹۸

فتوحات معنوی : ۳۵۰۴

کشف الاسرار : ۳۵۰۷

لطایف معنوی : ۳۵۰۸

مثنوی معنوی : ۳۱۴۴

مخزن الاسرار : ۳۵۱۰

مغنی : ۳۵۱۱

منتخب قادری : ۳۵۱۴

نی‌نامه : ۱۴۷۵ و ۳۵۱۵

محمد مؤمن :

لعل قطبی : ۲۱۷۲

محمد مؤمن استر آبادی :

دیوان : ۲۵۵۵

مؤمن حسین ، خلیفه :

دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵

ملا مؤمن حسین یزدی :

رباعیات مؤمن : ۲۸۳۶

محمد مؤمن حسینی :

عروض : ۲۱۶۵

مؤمن سندی :
دیوان : ۲۵۵۵
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۳
محمد مؤمن شیرازی = فلکی .
محمد مؤمن فیروزآبادی :
جامع الاشعار : ۲۷۳۸
مؤمن کاشانی :
مثنوی : ۳۱۳۶
محمد مؤمن گنابادی حسینی :
خلاصة اللغات : ۱۹۲۷
مؤمنۀ نیشابوری :
ضیاء المؤمنین : ۲۹۹۲
مونس بارفروشی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۵۵۵
مونس علیشاه ، عبدالحسین = وفا .
مؤید الشعرا :
دیوان : ۲۵۵۵
مؤید شیرازی :
دیوان : ۲۵۵۵
مؤید الدین طغرایی = طغرایی .
مهجور ؟ :
دیوان : ۲۵۵۵
هیرورانجها : ۳۳۲۹
مهجور ثقفی ، محسن :
دوازده بند : ۲۸۱۴
مهجور خویی ، میرزا علی :
فراقنامه : ۳۰۲۰
مهجور همدانی :
دیوان : ۲۵۵۶
مهجور یزدی ، کاظم ؟ :
گل و بلبل : ۳۰۸۳
مثنوی : ۳۱۳۶
مهدی (چند تن) :
انشای صبیان : ۲۰۸۴
سمنو نامه : ۲۹۲۲
نخبة النصایح : ۳۲۷۰
میرزا مهدی استرآبادی :
دیباجۀ بیاض : ۳۵۶۵
دیوان : ۲۵۵۶
سنکلاخ : ۱۹۹۱
مبانی اللغه : ۲۰۷۶
مهدی استرآبادی معمایی :
دیوان : ۲۵۵۶
مهدی اشتهاردی :
صرف زبان عربی : ۲۰۶۸
مهدی اکبرآبادی = شیدا .
مهدی بیگ تبریزی = شقاقی .
مهدی تبریزی :
قواعد احمدی : ۲۰۱۵
مهدی جرفادقانی :
بهجت افزا: ۳۶۶۱
محمد مهدی حیدرآبادی = اقبال.
محمد مهدی خراسانی = شحنه.
مهدی خویی فرزند نصیر = منشی.
محمد مهدی رضوی فرزند محمد.
ترجمۀ ابیات تلخیص المفتاح : ۳۴۴۴
مهدی شیرای فرزند محمد = صابر .
مهدی شیرازی فرزند حیدرعلی = آسوده.
ملا مهدی نراقی :
نخبة البیان : ۲۱۵۱
مهدی نقیب :
دیوان : ۲۵۵۶
محمد مهدی همدانی رضوی = ساغر.
مهدیا :
ساقینامه : ۲۸۸۷
مهراج = شادان .

مهرداد = عضد .
مهرعلی تبریزی :
دیوان : ۲۵۵۶
مهرعلی چاکر :
دیوان : ۲۵۵۶
مهری :
دیوان : ۲۵۵۶
مهری عرب :
بحرطویل : ۲۶۵۸
دیوان : ۲۵۵۶
سراپا ،آیینهٔ بدن نما : ۲۹۰۶،۲۶۲۲
لیلی ومجنون : ۳۱۰۸
مجمع الشعراء : ۳۱۶۸
مهندس :
دیوان : ۲۵۵۷
مهندس ، محسن دستگردی :
آیینهٔ مشروطه : ۳۶۵۴
میانجی = بحری.
میبدی ، میرحسین :
شرح دیوان علی: ۳۴۶۸
فواتح : ۱۳۰۳و۳۵۰۵
مطلع الدقایق : ۲۱۹۸
میدانی ، سعید فرزند احمد :
الاسما فی‌الاسماء : ۱۹۶۲
میدانی ، احمد فرزند محمد :
السامی فی‌الاسامی: ۱۹۸۸
نبذة‌الادواة: ۲۰۸۰
الهادی الشادی فی الادوات : ۲۰۸۱
مید لال زار :
گنج طلسم : ۳۰۸۸
میرجان :
قلندر نامه : ۳۰۴۹
میرجمله ، روح الامین = امین .
میرحسینی هروی ، حسین :
پنج گنج : ۲۶۷۸
زادالمسافرین : ۲۸۴۹
ستهٔ میرحسینی : ۲۹۰۱
سی‌نامه ، عشق نامه : ۲۹۳۱
قلندرنامه : ۳۰۴۹
دیوان : ۲۲۳۴
کلیات : **۱۸۴۶**
کنزالرموز : ۳۰۶۰
نزهة الارواح : ۱۴۵۲و۳۶۴۱
میرحاج :
دیوان : ۲۵۵۷
میرداماد = اشراق .
میردهلوی ، تقی :
کلیات : ۱۸۹۵
میرزا :
دیوان : ۲۵۵۷
میرزاده = قالی.
میرشرف الدین علی‌اکبرآبادی = پیام .
میرشیخ پورانی فرزند نورالدین :
چهل کلمهٔ منظوم : ۲۷۵۹
میرصوفی ، سید جان شاه رضوی .
دیوان : ۲۵۵۷
ساقینامه : ۲۸۸۷
میرعلیشیر = علیشیر نوایی .
میرعماد حسینی قزوینی سیفی :
آداب مشق : ۱۹۰۴
میر غروی کاشانی = برهان .
میرغینایی = جلال .
میرقاری کوکی گیلانی :
انیس‌العاقلین: ۳۵۲۷،۱۵۴۷

دستورنامه‌نگاری : ۲۱۰۳
شرح‌نصاب : ۱۹۹۶
لوازم‌الانشا: ۲۱۱۶
مطالب العشاق : ۳۶۲۹
میر قوام دهلوی = منت .
میرك محمد تاشکندی بغدادی :
تتمهٔ نوادر الامثال : ۳۵۴۲
نوادر الامثال : ۳۶۴۶
میرلطفی :
شعلهٔ شوق : ۲۹۶۷
میرم سیاه = پیرقزوینی.
میر نجات‌قمی :
دیوان: **۲۵۶۷**
شرح گل‌کشتی : ۳۴۹۴و۳۴۹۵
گل‌کشتی : ۳۰۸۲
میکده‌آشتیانی ، علی فرزند یوسف :
چهار فصل : ۲۷۵۷
میکراج منشی :
چهار درویش : ۳۶۷۳
میگه راج ، ملك :
کارنامهٔ منشی : ۳۷۳۶
میلی مشهدی هروی ، محمد قلی :
تذکرة العاشقین : ۲۷۲۲
دیوان : **۲۵۵۷**
قسمت نامهٔ میراث : ۳۰۳۷
مینای اصفهانی :
دیوان : ۲۵۵۸
مینای تربتی :
دیوان : ۲۵۵۸
مینای شیرازی ، سلطانعلی :
سلطانیه : ۲۹۲۰
نائی :
ساقینامه : ۲۸۸۷
نابی :
تحفة الحرمین : ۲۷۱۳
نابی رهاوی ، یوسف :
دیوان : ۲۵۵۸
ناجی قزوینی ، باقر :
تزویج نامه : ۲۷۲۷
دیوان : **۲۵۵۸**
نادر :
نادرنامه : ۳۲۵۷
نادان :
پیروخرد (نه‌پیرخرد) : ۲۷۰۲
نادان قزوینی :
دیوان : ۲۵۵۸
نادر میرزا قاجار :
اللسان فی‌الاسماء : ۱۹۴۹
نوادر الامثال : ۳۶۴۶
نادری ، محمد تقی :
دیوان : ۲۵۵۸
نادری ، محمد حسین میرزا :
ظفرنامهٔ نادری : ۲۹۹۸
نادری سمرقندی :
مثنوی : ۳۱۳۶
معما : ۲۲۰۲
نادم انصاری :
دیوان : ۲۵۵۹
نادم‌گیلانی ، شهسوار بیگه :
رباعیات : ۲۸۳۶
ناساکیت فرزند اودالك :
سراج الطریق : ۳۷۲۱
ناشی :
احوالات خاقان : ۲۶۲۴
ناصر :
دیوان : ۲۵۵۹

ناصرالدین بچه‌ای :
دیوان : ۲۵۶۲
ناصر بخارایی = درویش ناصر .
ناصرجنگ ، نواب :
دیوان : ۲۵۵۹
ناصرخسرو مروزی :
دیوان : ۲۵۵۹
روشنایی نامه : ۲۸۴۲
سعادتنامه : ۲۹۱۰
ناصر الدین شاه قاجار :
پیروجوان : ۳۶۶۲
دیوان : ۲۵۶۲
منتخب اللغهٔ ناصری : ۲۰۳۴
ناصر علی سرهندی ، علی سرهندی :
دیوان : ۲۴۴۸ و ۲۵۶۳
ساقینامه : ۲۸۸۷
شرح‌دیوان ناصرعلی : ۳۴۷۲
مثنوی : ۳۱۳۶
نقاش صورت : ۳۲۸۱
شاه ناصرالدین محمد :
حمزه نامه ، جنگنامه : ۳۶۸۴
ناصری ، علیرضا :
دیوان : ۲۵۶۴
ناصری‌انصاری، مصطفی مؤتمن الدوله :
دیوان : ۲۵۶۴
ناصری‌کرمانی :
اسکندرنامه : ۲۶۳۳
غدیریه : ۳۰۰۹
ناطق (؟):
دیوان : ۲۵۶۴
سد سکندر : ۲۹۰۵
وصف‌کشمیر : ۳۲۹۹
ناطق اصفهانی :
بحر الالفاظ : ۲۱۷۹
دیوان : ۲۵۶۴
ناطق بروجردی :
دیوان : ۲۵۶۴
ناطق‌کوه پایه‌ای ، ملازمان :
دیوان : ۲۵۶۵
ناطق مکرانی ، کل محمدکرمانی :
دیوان : ۲۵۶۵
ناظر مازندرانی ، طاهر :
دیوان : ۲۵۶۵
ناظم :
دیوان : ۲۵۶۵
ناظم تبریزی ، صادقا :
فیروز وشهناز : ۳۰۳۳
ناظم هروی ، فرخ حسین :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵
دیوان : ۲۵۶۵
رباعیات : ۲۸۳۶
یوسف وزلیخا : ۳۳۴۴
نافع درویش مولوی:
ساقینامه : ۲۸۸۸
نافعای قمی ، طباخ :
قضا وقدر : ۳۰۴۸
نامی اسفزاری ، محمد زمجی :
ترسل : ۲۰۹۱
نامی اصفهانی ، محمد صادق :
خسروشیرین : ۲۷۸۹
درج گهر : ۲۸۰۸
دیوان : ۲۵۶۵
ساقینامه : ۲۸۸۸
گنج‌گهر : ۳۰۹۰
لیلی ومجنون : ۳۱۰۸
نامهٔ نامی : ۳۲۶۱

وامق وعذرا : ۳۲۹۳
ویس ورامین : ۳۳۰۶
نامی بلخی ، خواجگی :
شرح دستور معما : ۲۱۹۴
شرح معما : ۲۱۹۵
نامی سیستانی :
قضا وقدر : ۳۰۴۸
نامی کرمانشاهی ، محمد استرآبادی :
دیوان : ۲۵۶۶
نامی هندی ، عزیزالدین مستقیم :
بلقیس وسلیمان : ۲۶۶۲
نباتی تبریزی نقاش :
دیوان : ۲۵۶۶
نباتی قراچه داغی ، ابوالقاسم :
دیوان : ۲۵۶۶
نبی شاه ، نواب نصیرخان :
دیوان : ۲۵۶۶
مثنوی : ۳۱۳۷
نثار علی ، عبدالرحمان روشن :
چهار گلزار : ۱۰۵۲
نثارگرمرودی ، مهدی بیان الملك.
دیوان : ۲۵۶۶
نثاری تونی :
دیوان : ۲۵۶۷
میر نجات :
دیوان : ۲۵۶۷
میر نجات اصفهانی قمی = میر نجات:
نجاتی :
دیوان : ۲۵۶۷
نجاتی رومی ، عیسی بیگ :
دیوان : ۲۵۶۷
نجاتی نیشابوری ، محمود .
پیروزی ومقالهٔ نوروزی : ۳۴۴۲
شرح صنایع الاسحار : ۲۱۴۱
الکافیه فی العروض والصنفه : ۲۱۷۲
نجاشی ، عماد الدین :
دیوان : ۲۵۶۷
خواجه نجفعلی :
تورات منظوم : ۲۷۳۳
نجفعلی جهجهری:
نظم مناقب : ۳۲۸۰
نجفعلی فرزند عظیم الدین :
همایون برسرود : ۳۶۵۲
نجفعلی قفقازی = سرشار .
نجم الدین اسکندر آملی .
مرآت التقی : ۳۶۲۴
نجم چریاکوتی ، ابوالفیض عباسی :
دیوان : ۲۵۶۷
فیض الهی : ۳۰۳۳
نجم الدین کبری :
اسلامیه : ۲۶۴۰
نجم الدین مسعود :
دیوان : ۲۵۶۷
نجمی کرمانی فرزند علی :
نحو : ۲۰۸۰
نجیب ادیب :
نصاب مستطاب : ۲۰۴۴
نجیب اندخودی ، فیضان :
مرآت الحقایق : ۳۱۹۴
منتخب مثنوی : ۳۲۳۶
نجیب جرفادقانی :
دیوان : ۲۵۶۸
نجیب الدین رضا تبریزی ذهبی :
خلاصة الحقایق : ۲۷۹۷
دیوان : ۲۵۶۸

سبع المثانی : ۲۹۰۱

نحیف ، غلام محیی :

چارچمن : ۲۰۵۲

نحیفی ترک ، سلیمان :

تخمیس قصیدهٔ برده : ۲۷۲۲

نخشبی ، ضیاء :

چهل ناموس ، جزئیات وکلیات: ۳۵۵۴

طوطی نامه : ۳۷۲۹

گلریز : ۳۷۳۸

ندایی کاشغری ، عبدالله .

دیوان : ۲۵۶۸

ندایی نیشابوری ، حسین :

سیف النبوة ، مشهدالشهداء : ۲۹۳۱

ندرعلی :

فرهنگ ترکی جغتایی : ۲۰۰۳

ندیم خلخالی ، عبدالرحیم :

دیوان : ۲۵۶۹

کلیات : **۱۸۹۵**

مرآت العرفا : ۳۱۹۵

ندیم مشهدی ، زکی :

تسبیح کربلا : ۲۷۲۷

درنجف : ۲۸۱۰

نراقی ، مجدالدین :

دیوان : ۲۵۶۹

نرگس ، شیخ میرک ابهری :

دیوان : ۲۵۶۹

نزاری قهستانی ، سعدالدین :

ادب نامه : ۲۶۲۵

ازهر ومزهر : ۲۶۲۶

دستورنامه : ۲۸۱۱

دیوان : ۲۵۶۹

روز وشب : ۲۸۴۲

سفرنامهٔ منظوم : ۲۹۱۱

کلیات : **۱۸۹۵**

نسایی = تاج الدین .

نسبتی ، شاه محمد صالح :

دیوان : ۲۵۷۰

نسیمی شیرازی حروفی :

دیوان : ۲۵۷۰

نشأت ، سلیمان فرزند احمد رفیع :

طوفان معرفت : ۳۵۸۷

نشأت مازندرانی ، زین العابدین :

دیوان : ۲۵۷۱

نشأت مشهدی ، زین العابدین .

دیوان : ۲۵۷۱

نشاط :

دیوان : ۲۵۷۱

نشاط اصفهانی، عبدالوهاب .

دیوان : ۲۵۷۱

رشحات نشاط : ۳۵۷۵

کلیات : ۱۸۹۵

مثنوی : ۳۱۳۷

نشاط پسروی ، احمد بخش پاکستانی :

اعجازعشق : ۲۶۴۴

نشاط (نشات) **تبریزی** ، عبدالرزاق :

دیوان : ۲۵۷۳

نشاطی :

دیوان : ۲۵۷۳

نشاطی ادرنوی، احمد دده :

قواعد دریه : ۲۰۷۴

نشانی دهلوی ، علی احمد :

دیوان : ۲۵۷۳

کلیات : **۱۸۹۶**

نشیمی :

ساقینامه : ۲۸۸۸

نصرآبادی : محمد طاهر .
گل رعنا : ۳۵۹۹
گلشن‌آرا : ۳۶۱۷
گلشن خیال : ۳۷۳۸
مرآت الخیال : ۳۱۹۴
میرزا نصرالله :
هزلیات : ۳۶۵۲
میرزا نصرالله اصفهانی = شهاب .
نصرالله بناء نسفی فرزند علاء :
لطایف الانشاء : ۲۱۱۶
سید نصرالله تقوی :
هنجار گفتار : ۲۱۵۲
نصرالله جاجرودی = قایمی.
نصرالله شیرازی :
معما : ۲۲۰۲
نصرالله شیرازی ، محمد باقر :
فروق اللغات : ۲۰۰۲
نصرالله منشی ، ابوالمعالی :
شرح کلیله ودمنه : ۳۴۸۹
کلیله ودمنه : ۳۵۹۶
نصرت :
دیوان : ۲۵۷۴
نصرت ، ناصرعلیشاه :
دیوان : ۲۵۷۳
نصرت اردبیلی ، نصرت علیشاه، نصرالله:
دیوان : ۲۵۷۴
مثنوی(که نادرست از ناصرعلی دانسته شده) :
. ۳۱۳۶
نصرت اردبیلی ، قدرت علیشاه ، هادی:
دیوان : ۲۵۷۴
نصرت خراسانی،عبدالحسین منشی اصفهانی
دیوان : ۲۵۷۴
فروزنده : ۳۰۲۱
نصرت سیالکوتی، محمد نعیم دلاورخان:
دیوان : ۲۵۷۴
نصیبی :
دیوان : ۲۵۷۵
نصیبی بلخی ، الله یار خان :
دیوان : ۲۵۷۵
نصیبی کرمانشاهی ، محمد خان :
دیوان : ۲۵۷۵
نصیبی گیلانی حلوا فروش :
دیوان : ۲۵۷۵
نصیر ؟ :
ترجمهٔ قصیدهٔ برده : ۲۷۲۴
دیوان : ۲۵۷۵
خواجه نصیر آخوند :
داستان سلیمان وبلقیس : ۳۶۹۹
محمد نصیر ابهری = فایض .
محمد نصیر اصفهانی فرزند سلطانی :
شرح اسکندر نامه : ۳۴۵۲
نصیرای اصفهانی ، پزشك :
پیروجوان ، بهار وخزان : ۲۷۰۰
مثنوی : ۳۱۳۷
محمدنصیر امامی :
شجرهٔ مبارکه : ۲۱۹۲
نصیرجوشقانی :
مثنوی : ۳۱۳۷
نصیرخان سندی = جعفری .
محمد نصیرشیرازی = فرصت .
خواجه نصیرالدین طوسی :
اختیارات مسیرقمر : ۲۲۳و۲۶۲۵
رباعیات : ۲۸۲۸
شرح معیار الاشعار : ۲۱۴۱
مدخل منظوم : ۳۱۹۲

معیار الاشعار : ۲۱۷۵
منظومهٔ خواجه : ۳۲۴۴
وجودیهٔ منظوم : ۳۲۹۴
محمد نصیر قزوینی فرزند خلف :
شرح معمیات : ۲۱۹۵
مختصر حلل مطرز : ۲۱۹۸
شاه نصیر کبود جامه = کبود جامه.
نصیرای همدانی ، محمد :
دیباجهٔ دیوان (۳) : ۳۵۶۸
دیباجهٔ عروض : ۳۵۶۹
دیباجهٔ مرقع : ۳۵۷۱
دیباجهٔ مکاتیب : ۳۵۷۲
دیوان : ۲۵۷۵
ساقینامه : ۲۸۸۸
شرح دیوان انوری : ۳۴۶۳
مثنوی : ۳۱۳۷
معما : ۲۲۰۲
محمد نصیر یزدی فرزند قاضی:
دیباجهٔ رسالهٔ ذهبیه : ۳۵۶۸
نصیری طوسی ، محمد رضا :
رسالهٔ القاب : ۲۱۰۷
نطقی اردوبادی :
دیوان : ۲۵۷۶
کشف الحقایق : ۳۰۵۵
نطنزی ، حسین فرزند ابراهیم :
دستور اللغه (الخلاص) : ۱۹۸۳
مرقات (صحائف) : ۲۰۲۴
نظام :
دیوان : ۲۵۷۶
نظام اردبیلی فرزند احمد :
شرح شواهد بهجه المرضیه ۲۰۶۱ و ۳۴۷۵
شرح شواهد شرح تصریف : ۲۰۶۱
نظام استرآبادی معمایی فرزند حسین :
دستور معما : ۲۱۹۱
دیوان : ۲۵۷۶
سعادتنامه : ۲۹۱۰
معراج الخیال، چرخیات: ۳۲۲۱ و ۲۷۵۴
منهاج الهدا : ۳۲۴۵
نظام افشار ، حبیب الله ارومی ، صدر :
دیوان : ۲۵۷۶
نصاب : ۳۲۰۴
نظام الدین اولیا :
شرح مثنوی : ۳۴۹۷
نظام تبریزی، محمد رفیع (سدهٔ ۱۳-۱۴).
دیوان : ۲۵۷۶
نظام تبریزی (سدهٔ ۸) :
ریاض الملوك : ۳۵۷۷
نظام الدین سیالکوتی = عشرت .
نظام الدین شامی :
رحیقیه وربیعیه : ۳۵۷۴
ظفرنامه ، شرفنامه : ۲۹۹۷
نظام علیشاه :
دیوان : ۲۵۷۷
نظام قادری ، محمود :
دیوان : ۲۵۷۷
نظام الملك شیرازی = دست غیب.
نظام هروی = ابن حسام .
نظام هروی ، قاضی (م ۹۰۰) :
دیوان : ۲۵۷۷
نظام هروی فرزند کمال .
ریاض الفتیان (شرح نصاب) : ۳۴۴۹
نظامی (سدهٔ ۱۲) :
بوستان خیال : ۲۶۶۹
نظامی قونوی :
دیوان : ۲۵۷۷
نظامی گنجوی :

اسکندر نامه : ۲۶۳۳
پنج گنج : ۲۶۸۵
خسرووشیرین : ۲۷۹۰
خلاصة الخمسه : ۲۷۹۷
دیوان : ۲۵۷۷
ساقینامه : ۲۸۸۸
شرح علوی (شرح اسکندرنامه) : ۳۴۷۵
شرح مخزن الاسرار : ۳۴۹۸ تا ۳۴۹۹
شیرین وفرهاد : ۲۹۸۵
فوایدعلیشیری (شرح اسکندر) : ۳۵۰۶
فواید مظفری (شرح اسکندر) : ۳۵۰۶
کلیات : ۱۸۹۶
لیلی ومجنون : ۳۱۰۸
مخزن الاسرار : ۳۱۸۴
مفتاح المخزن (شرح مخزن) : ۳۵۱۳
مقالات هفت حکیم : ۳۲۲۹
نصیحت نامه : ۳۲۷۸
هفت پیکر : ۳۳۱۷

نظر :
ساقینامه : ۲۸۸۸

نظرعلی زنجانی :
دررالمثات : ۱۹۸۳

نظمی بهبهانی :
دیوان : ۲۵۷۸

نظمی تبریزی ، علی جوهرشناس :
دیوان : ۲۵۷۸
ساقینامه : ۲۸۸۸

نظیری (؟) :
دیوان : ۲۵۷۸
مثنوی : ۳۱۳۸
معراج نامه : ۳۲۲۳

نظیری اصفهانی :
صرف زبان عربی : ۲۰۶۹

نظیری نیشابوری ، محمد حسین :
دیوان : ۲۵۷۸
کلیات : ۱۸۹۶
مثنوی : ۳۱۳۷

نعمت الله روشنی زاده رومی :
جامع اللغه : ۱۹۲۷
لغت نعمت : ۲۰۲۰

شاه نعمت الله ولی :
آفاق وانفس : ۲۶۱۹
حورائیه : ۱۱۳۵، ۳۴۴۸
خوابنامهٔ منظوم : ۲۸۰۲
دیوان : ۲۵۸۱
نسب نامه : ۳۲۷۲

سید نعمت الله شوشتری جزایری :
ترجمهٔ زهرالربیع : ۳۵۴۶
فریدة الاصقاع(ترجمهٔ سلوانه) : ۳۵۹۱

نعمت الله طبیب :
معما : ۲۲۰۳

نعمت الله لاریجانی = فکرت .
نعمت‌خان شیرازی=عالی.
نعمت الله مکری = مجرم .

محمد نعیم :
شرح مثنوی : ۳۴۹۷

میرزا نعیم سدهی اصفهانی:
دیوان : ۲۵۸۳

نفعی ، عمر:
دیوان : ۲۵۸۴

نقش ، محمد ابراهیم :
دیوان : ۲۵۸۴

نقی زبوری = زبوری .

نقی کمره‌ای ، علینقی :
دیوان : ۲۵۸۴
معما : ۲۲۰۱

نقیب شیرازی ، احمد :
بادهٔ بیخمار : ۲۶۵۳
دیوان : ۲۵۸۵
نقیب خان هندی :
مهابهارات : ۳۷۴۷
نکهت :
هولی : ۳۳۲۸
نوای شیرازی ، حیدر علی :
دیوان : ۲۵۸۶
نوای کاشانی ، درویش حسین :
دیوان : ۲۵۸۶
نواب اشرف :
دیباجهٔ مثنوی معنوی : ۳۵۷۰
نواب تهرانی ، ابراهیم بدایع نگار :
دیوان : ۲۵۸۶
نوازش :
دیوان : ۲۵۸۶
نوازش علیخان = شیدا .
نورالله :
بهار سخن : ۲۰۸۷
میرمحمد نورالله احراری = احراری.
نورالله اصفهانی = ضیا .
نوربخش خراسانی = محمد نوربخش .
نورالحق‌شاه بخارایی ، محمد:
نورالعیون : ۳۵۱۵
نورالدین‌اژدری فرزند محمد :
غازان نامه : ۳۰۰۸
نورالدین جزایری شوشتری ، علی:
ترجمهٔ اضداد : ۱۹۷۷
فروق اللغات : ۲۰۰۲
نورالدین زیارتگاهی فرزند احمد :
قافیه : ۲۱۷۰
نورس ، عبدالرزاق :
دیوان : ۲۵۸۷
نورس دماوندی ، محمد حسین :
دیوان : ۲۵۸۷
نورعلیشاه طبسی‌تونی اصفهانی :
جامع الاسرار : ۳۵۴۸
جنات الوصال : ۲۷۴۳
دیوان : ۲۵۸۷
سرعلم حمد علی عظیم : ۲۹۰۸
کلیات : **۱۸۹۶**
مثنوی : ۳۱۳۸
نوری :
دیوان : ۲۵۸۹
نوری اصفهانی ، محمد ، چهار .
دیوان : ۲۵۸۹
نوعی :
دیوان : ۲۵۸۹
نوعی خبوشانی ، محمد رضا :
دیوان : ۲۵۸۹
ساقینامه : ۲۸۸۸
سوز و گداز : ۲۹۲۴
مثنوی : ۳۱۳۸
نول سنگه :
جکت روپ . ۲۷۴۰
نویدی اصفهانی :
دیوان . ۲۵۹۰
نویدی شیرازی ، عبدی بیگ :
آیینهٔ اسکندر : ۲۶۲۲
بحر مسجور : ۲۶۵۹
جام جمشید : ۲۷۳۷
جنت الاثمار : ۲۷۴۶
جوهر فرد : ۲۷۵۲
دوحة الازهار : ۲۸۱۴
دیوان : ۲۵۸۹

روضة الصفات : ۲۸۴۵
زینت الاوراق : ۲۸۵۶
صحیفهٔ اخلاص : ۲۹۸۶
صحیفهٔ لاریب : ۲۹۸۷
کلیات : ۱۸۹۷
لوح مسطور : ۳۰۹۹
مجنون ولیلی ، لیلی ومجنون : ۳۱۷۳
مروج الاشواق : ۳۱۹۹
مظهر الاسرار : ۳۲۱۷
منشور شاهی : ۳۲۳۶
مهیج الاشواق : ۳۲۵۵
هفت اختر ، بهرامنامه : ۳۳۱۱
هفت خزانه ، خزاین ملکوت : ۳۳۲۳
نیجی :
دیوان : ۲۵۹۰
نیاز (نیازی) .
دیوان : ۲۵۹۰،۲۵۹۱
نیاز جوشقانی ، حسن (حسین) اصفهانی:
دیوان : ۲۵۹۰
نیاز کشمیری ، خواجه شاه نیازتاشکندی :
دیوان : ۲۵۹۱
نیازی ، محمد سمیع ؟ :
دیوان : ۲۵۹۱
نیازی بخاری ، حسین فرزند علی :
جامع اللغات : ۱۹۷۹
جوهر فرد : ۲۱۸۰
شهابیه : ۲۱۹۶
کشف الرموز : ۳۵۰۷
نیازی شیرازی ، سید علی :
دیوان : ۲۵۹۰
ساقینامه : ۲۸۸۹
فیروز ونسرین : ۳۰۳۳
نیازی صفوی اصفهانی ، سید احمد :
دیوان : ۲۵۹۱
نیازی عشاقی مصری :
دیوان : ۲۵۹۲
نیر بروجردی ، علی اصغر :
در مکنون : ۲۸۰۸
ضیاء النور : ۲۹۹۲
نیر تبریزی ، محمد تقی حجة الاسلام :
الفیهٔ عینکی : ۲۶۴۹
درخوشاب : ۲۸۰۸
نیلی ، میرزاده :
دیوان : ۲۵۹۲
واثق :
داستان شاهزاده خانم : ۳۷۰۱
واثقی :
دیوان : ۲۵۹۲
واجد علیشاه :
عشق نامه : ۳۵۸۹
واحد تبریزی ، رجبعلی حکیم :
دیوان : ۲۵۹۲
واحد قمی ، محمد علی :
گلشن خیال : ۳۰۷۳
وارد شاهجهان‌آبادی ، محمد شفیع :
ساقینامه : ۲۸۸۹
واسطی بلگرامی ، عبدالجلیل :
طوبی : ۲۹۹۵
مثنوی : ۳۱۳۸
واسطی بلگرامی ، حیدر = امیرحسینی.
تحقیق الاصطلاحات : ۱۹۲۶
واصف :
دیوان : ۲۵۹۲
واصف سلماسی، باقر :
جواهر الولایه : ۲۷۴۹
واصل کوردی ، سالاری :

نورستان : ۳۵۱۵
واصلی :
قصیدهٔ مصنوع : ۲۱۴۷
مثنوی : ۳۱۳۸
واصلی شاهجهان‌آبادی ، امام ویردی‌بیگ.
دیوان : ۲۵۹۲
واضح ساوجی ، مبارك الله ، ارادتخان :
پنج رقعه : ۳۵۴۰
دیوان : ۲۵۹۲
ساقینامه : ۲۸۸۹
کلیات : **۱۸۹۷**
مینا بازار : ۳۶۳۹
واعظ قزوینی :
رسایل وخطب : ۳۵۷۵
واعظ قزوینی ، رفیع الدین محمد :
دیوان : ۲۵۹۳
کلیات : **۱۸۹۷**
وصف باغ قزوین : ۳۲۹۶
واقف ، واقفی ؟ :
جام گیتی نما : ۲۷۳۸
دیوان : ۲۵۹۳
واقف ، محمد باقر (سدهٔ ۱۲) :
لعل وگوهر : ۳۶۲۱
واقف لاهوری ، نورالعین :
دیوان : ۲۵۹۳
واقفی ، حسن :
روح وراحت : ۳۵۷۶
والا ؟ :
اساس الایمان : ۲۶۲۶
دیوان : ۲۵۹۴
والا بدخشی ، ضیاء الدین اسلام خان :
ساقینامه : ۲۸۸۹
والمیکی :
رامه اوتار : ۲۸۲۴
واله ؟ :
دیوان : ۲۵۹۴
واله ، امیر بیگ :
قضا وقدر : ۳۰۴۸
والهٔ اصفهانی ، محمدکاظم :
دیوان : ۲۵۹۴
والهٔ داغستانی ، علیقلی :
دیوان : ۲۵۹۵
والهٔ عجمی ، محمد موسوی :
دستور نظم : ۲۱۵۸
دیوان : **۲۵۹۴**
قانونچه : ۲۱۱۴
مرزا نامه : ۳۱۹۷
نجم الهدایه : ۳۲۶۹
والهی ، میروالهی :
دیوان : ۲۵۹۵
والهی قمی ، یوسف :
دیوان : ۲۵۹۵
ساقینامه : ۲۸۹۰
نسب نامه : ۳۲۷۲
والیه قاجار ، حسن جهان :
بساط نشاط : ۳۵۳۲
دیوان : ۲۵۹۶
ساقینامه : ۲۸۹۰
والی کردستانی ، خسرو خان :
دیوان : ۲۵۹۶
وامق یزدی ، محمد علی :
دیوان : ۲۵۹۶
واهب اصفهانی :
مثنوی : ۳۱۳۹
وثوق تهرانی ، حسن وثوق الدوله :

دیوان : ۲۵۹۶
وجدی همدانی :
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۳
وحدت :
دیوان : ۲۵۹۶
وحدت سرهندی، عبدالاحد،عبدالواحد :
دیوان : ۲۵۹۷
وحدت کلکته‌ای ، محمد :
شیج صنعان وترسا: ۲۹۷۸
وحدت کلهر ، طهماسبقلی :
انوار قدسیه ؟ : ۲۶۵۰
دیوان : ۲۵۹۷
وحشت :
دیوان : ۲۵۹۷
وحشت ، رفعت :
اورنگ نامه : ۲۶۵۳
وحشی ؟ :
حمار نامه : ۲۷۷۴
قسمت نامهٔ میراث: ۳۰۳۷
وحشی بافقی :
خلدبرین : ۲۸۰۰
دیوان : ۲۵۹۷
ساقینامه : ۲۸۹۰
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۳
کلیات : ۱۸۹۸
ناظر ومنظور : ۳۲۶۰
وحشی تبریزی :
دیوان : ۲۵۹۸
وحشی جوشقانی کاشانی :
دیوان : ۲۵۹۸
وحشی دولت آبادی :
دیوان : ۲۵۹۸
وحید :
دیوان : ۲۵۹۸
وحید تبریزی :
اعمال القوافی : ۲۱۵۳
بدایع الصنایع : ۲۱۲۹
جامع مختصر،مختصروحیدی : ۲۱۵۶
عروض وقافیه : ۲۱۶۵
مفتاح البدایع : ۲۱۷۶
مفتاح الصنایع : ۲۱۷۶
وحید قزوینی ، محمد طاهر :
امثال : ۳۵۲۱
خلوت راز : ۲۸۰۰
دیباجهٔ تاریخ صادرات : ۳۵۶۵
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۵
دیباجهٔ تعلیم جوارح : ۳۵۶۸
دیوان : ۲۵۹۸
راز ونیاز : ۲۸۲۲
ساقینامه : ۲۸۹۰
سد رنگ : ۲۹۲۸
شهرآشوب : ۲۹۷۳
عاشق ومعشوق ، جانبخش : ۲۹۹۹
فتحنامهٔ قندهار : ۳۰۱۴
کلیات : ۱۸۹۸
گلزار عباسی : ۳۰۶۹
مهرعالم آرا : ۳۲۵۱
نازونیاز : ۳۲۵۸
وصف آلات جنگ : ۳۲۹۶
وصف طنبور : ۳۲۹۷
وصف عمارت شاهی : ۳۲۹۸
وصف نرد : ۳۳۰۰
وصف همایون تپه: ۳۳۰۰
وحیدی بیهقی ، محمد :
عروض : ۲۶۱۵
وحیدی قمی عراقی :

شهر انگیز : ۲۹۷۴
ودید ترك ، ابراهیم :
جواهرالالسنه : ۱۹۸۰
وراق هروی :
دیوان : ۲۵۹۹
وراوینی ، محمد :
مرزبان نامه : ۳۶۲۶
وصاف الحضره = عبدالله شیرازی .
وصال شیرازی ، محمد شفیع :
بزم وصال : ۲۶۶۰
دوازده بند : ۲۸۱۴
دیوان : ۲۵۹۹
صبح وصال : ۳۵۸۴
فرهاد وشیرین : ۳۰۲۷
وصالی ساروی ، محمد رضا طبری :
دیوان : ۲۶۰۰
وصالی شیرازی ، علاء الدین اودهی :
دیوان : ۲۶۰۰
وطواط ، رشید الدین محمد :
ابکار الافکار فی‌الرسائل‌و: ۳۵۱۹
بدایع السحر : ۲۱۲۷
حدایق السحر : ۲۱۳۴
حمد وثنا : ۱۹۸۰
دیوان : ۲۶۰۰
شرح حدایق السحر : ۲۱۴۱
شرح نسخهٔ منظوم : ۲۱۵۹و۳۵۰۰
عرایس الخواطر ونفایس... ۳۵۸۸
عروض منظوم : ۲۱۶۷
مطلوب کل طالب : ۳۲۱۴
نقود الجواهر : ۲۰۴۵
وفا (؟) :
دیوان : ۲۶۰۱
غمکده : ۳۰۰۹
لؤلؤ منظوم : ۳۱۰۰
وفای رامپوری ، گل محمد :
دیوان : ۲۶۰۱
وفای شیرازی :
دیوان : ۲۶۰۱
وفای فراهانی ، محمد حسین :
دیوان : ۲۶۰۲
فیروزوشوخ : ۳۰۳۳
وفای قمی ، آقاسی بیگ ، علیخان :
دیوان : ۲۶۰۱
وفایی :
دیوان : ۲۶۰۲
وفایی شوشتری ، فتح الله :
دیوان : ۲۶۰۳
کسائیه : ۳۰۵۵
وفایی شوشتری ، عبدالرسول مداح :
دیوان : ۲۶۰۲
وفایی هروی :
دیوان : ۲۶۰۳
وفا علیشاه ، عبدالحسین ، مونس علیشاه :
وفائیه : ۳۳۰۲
وقار شیرازی ، احمد :
انجمن دانش : ۳۵۲۲
بهرام وبهروز : ۲۶۷۲
دیوان : ۲۶۰۳
رموز الاماره ، ترجمهٔ عهد : ۲۸۴۰
شرح رباعیات محتشم : ۳۴۷۳
موسی وخضر : ۳۲۴۷
وقار لکهنوی ، جواله پرشاد :
دیوان : ۲۶۰۳
وقار الملك :
عروض سلطانی : ۲۱۶۵
وقار الملك ، امیرسلیمان قاجار :

مناقب الائمة : ۳۲۲۴
وقاری ، ملاخلیل :
دیباجهٔ بیاض : ۳۵۶۴
وقاری یزدی ، طبسی ، محمد امین :
دیباجهٔ مظهر الاسرار : ۳۵۷۱
دیوان : ۲۶۰۳
گلدستهٔ اندیشه : ۲۱۱۴و۳۵۹۹
معما : ۲۲۰۳
وقایع نگار = همای مروزی .
وقایع نویس = ابوتراب اصفهانی .
وقوعی تبریزی ، محمد شریف :
دیوان : ۲۶۰۴
ولد = سلطان ولد .
ولی :
دیوان : ۲۶۰۴
ولی دشت بیاضی :
کلیات : ۱۸۹۹
مثنوی : ۳۱۳۹
ولی‌دهلوی ، بنوالی ، پورنام والی :
گلزار خیال ، ترجمهٔ پربوده : ۳۰۶۹
ولی محمد حیدر آبادی :
تهنیت نامه : ۲۰۹۵
ولی محمد اکبرآبادی :
شرح گلستان : ۳۴۹۳
مخزن الاسرار : ۳۵۱۰
وکیل لشکر :
درکیه ، پشمیه : ۳۵۶۲
وهبی افندی ترك :
شرح دیوان عرفی : ۳۴۶۸
وهبی افندی ترك = سنبل زاده .
وهبی ، هرسها :
دیوان : ۲۶۰۵
وهمی ، حسن :
دیوان : ۲۶۰۵
ویسی هروی :
دیوان : ۲۶۰۵
هاتف اصفهانی ، سید احمد :
دیوان : ۲۶۰۶
هاتفی ؟ :
دیوان : ۲۶۰۷
قوافی : ۲۱۷۱
هاتفی جامی ، عبدالله :
پنج گنج : ۲۶۹۶
تمرنامه ، ظفرنامه : ۲۷۲۹
دیوان : ۲۶۰۷
ساقینامه : ۲۸۹۰
شاهنامه : ۲۹۵۸
شیرین وخسرو : ۲۹۸۳
لیلی و مجنون : ۳۱۱۴
مثنوی : ۳۱۳۹
هفت منظر : ۳۳۲۴
هادی (چند تن) :
دیوان : ۲۶۰۷
دستور معما : ۲۱۹۱
ساقینامه ، سوگند نامه : ۲۸۹۰
مثنوی : ۳۱۳۹
محمد هادی اردبیلی = قدرت .
محمد هادی ساروی فرزند صالح مترجم:
انوار البلاغه . ۲۱۲۵
شرح شافیه : ۲۰۶۰
نحو : ۲۰۸۰
ملا هادی سبزواری = اسرار .
هادی طبیب :
شرح نصاب : ۱۹۹۶
هادی فراهانی فرزند صالح :

جزیرهٔ خضرا : ۳۶۶۷
هادی‌کاشانی فرزند حبیب = رمزی .
هادی خان نواب :
داستان دختر وپسر برهمن : ۲۸۰۵
هادی نوری :
شرح عوامل المائه : ۲۰۶۵
هارون :
دیوان : ۲۶۰۸
هاشم ، محمد هاشم (؟) :
دیوان : ۲۶۰۸
شرح قصیدهٔ بدء الامالی : ۳۴۸۱
محمد هاشم اصفهانی = رستم الحکما .
هاشم بیگ استر آبادی = فزونی .
محمد هاشم شیخ‌الاسلام= افسرقاجار.
درویش محمد هاشم شیرازی ذهبی :
دیوان : ۲۶۰۸
کلیات : **۱۸۹۹**
کوثر نامه ، شرح حدیث بساط : ۳۰۶۴
ولایت نامه : ۳۳۰۳و۳۳۰۴
محمد هاشم شیرازی فرزند مفید :
دیوان : ۲۲۱۶و۲۶۰۸
ذخرالسفاهه علی طب البلاهه : ۳۵۷۲
الزخاریف : ۳۵۷۹
محمد هاشم شیرازی = تسلیم .
هاشم‌کاشانی = سنجر .
هاشم نقشبندی فرزند قاسم :
سبعهٔ سیاره : ۲۹۰۱
هاشمی (؟) :
گلستان جمال : ۳۰۷۰
گلشن انشا : ۲۱۱۵
هاشمی بخارایی ، شیخ الاسلام :
دیوان : ۲۶۰۸
میرهاشمی کرمانی ، شاهجهانگیر :
مظهر الآثار : ۳۲۱۵
هجری ؟ :
دیوان : ۲۶۰۸
صبا نامه : ۲۹۸۵
مثنوی : ۳۱۳۹ و ۳۱۴۰
هجری تفرشی فرزند صادق :
مثنوی : ۳۱۳۹
هجری رازی :
دیوان : ۲۶۰۹
ساقینامه : ۲۸۹۱
هدایت = صادق هدایت .
هدایت‌طبرستانی ، رضا قلی :
انوار الولایه : ۲۶۵۱
انیس العاشقین : ۲۶۵۲
بحرالحقایق : ۲۶۵۶
خرد نامهٔ مظفری : ۲۷۸۳
خرم بهشت : ۲۷۸۳
دیوان : ۲۶۰۹
ریاض المحبین : ۳۵۲۷
ساقینامه : ۲۸۹۱
ستهٔ ضروریه : ۲۹۰۲
کلیات : **۱۸۹۹**
گلستان ارم ، بکتاشنامه : ۳۰۷۰
مفتاح الکنوز : ۳۵۱۳
منهج الهدایه : ۳۲۴۶
هدایت نامه : ۳۳۰۷
هدایت الله سپهر کاشانی :
تذکرهٔ خوشنویسان : ۱۹۰۸
هرکرن فرزند منیراداس :
فن انشا : ۲۱۱۳
هرگوپال = تفتهٔ هندی .
هلال‌کاشانی ، ابوطالب ، مفتون :
دیوان : ۲۶۰۹

هلالی :
دیوان : ۲۶۰۹
هلالی جغتایی :
دیوان : ۲۶۱۰
شاه ودرویش : ۲۹۶۰
صفات العاشقین : ۲۹۸۹
لیلی ومجنون : ۳۱۱۵
هما ، انورحسین :
دیوان : ۲۶۱۱
همای شیرازی ، رضا قلی (محمد علی) :
دیوان : ۲۶۱۲
همای مروزی ، محمد صادق :
دیوان : ۲۶۱۲
راحة الارواح : ۲۷۱۵
کلیات : ۱۸۹۹
همایون :
دیوان : ۲۶۱۲
همایون بروجردی، عباس :
دوازده آیین : ۲۱۰۶
دیوان : ۲۶۱۳
همت :
مثنوی : ۳۱۴۰
همت ، محمد مراد :
کامروپ ، دستور همت : ۳۰۵۲
همدم برهانپوری ، محمد تقی :
لمعة الشمس : ۳۰۹۹
هنرجندقی ، اسماعیل :
دیوان : ۲۶۱۳
هیدجی زنجانی ، محمد :
دیوان : ۲۶۱۴
هیراچند منشی .
زاد المعاش : ۲۱۰۸
یار احمد بروجردی رشیدی :
طربخانه : ۲۹۹۴
یار اورنگ آبادی ، منورالدوله احمد:
دیوان : ۲۶۱۴
یار علی تبریزی شیرازی :
ریاض الافکار : ۳۵۷۶
یار محمد تاشکندی فرزند پیرمحمد :
شرح دستور معمای جامی : ۳۴۵۸
یارمحمدقاسم بخاری.فرزندابوالقاسم
شرح الابیات : ۳۴۵۰
یاورخان = اقبال حیدرآبادی .
یتیم بروجردی ، محمود همدانی:
دیوان : ۲۶۱۴
یحیی :
دیوان : ۲۶۱۴
یحیی خلخالی :
تنباکو : ۳۵۴۸
محیی سیبک = فتاحی.
محمد یحیی علی = آصف الدوله .
ملا یحیی قزوینی فرزند محمد شفیع :
ترجمان اللغة : ۱۹۷۵
تهذیب المهذب : ۱۹۷۸
المجموع والمصادر : ۱۹۷۹
ملا یحیی کاشانی :
قضا وقدر : ۳۰۴۸
یحیی کافرا :
زهروتریاق : ۲۸۵۵
هادی المضلین : ۳۳۰۶
یعقوب چرخی = چرخی .
یعقوب شاه نور الله :
مخزن گوهر : ۳۱۹۱
یعقوب شیرازی فرزند حسن :
تحفة المحبین : ۱۹۰۷
یعقوب علی زاده = علی زاده .

یعقوب کردی نیشابوری :
البلغه المترجم : ۱۹۶۴
یعقوب کشمیری = صرفی .
یعقوب نیشابوری فرزند احمد :
عروض : ۲۱۶۶
یغما جندقی :
دیوان : ۲۶۱۴
سرداریه : ۲۹۰۷
کلیات : ۱۹۰۰
یقین :
دیوان : ۲۶۱۴
یکتای لاهوری ، احمد یار :
گلدستهٔ حسن : ۳۰۶۷
یکدل :
مهرانگیز : ۳۲۵۱
یگانه نیشابوری ، ابوالحسن :
دیوان : ۲۶۱۵
یمین فریومدی :
دیوان : ۲۶۱۵
یوحنا دارد :
دیوان : ۲۶۱۵
یوسف :
دیوان : ۲۶۱۵
یوسف ادرنوی = شوقی .
یوسف اهل ، محمد جامی :
حدایق الاسلام فی نعت النبی : ۳۴۴۶
نورالانوار : ۳۶۴۶
محمد یوسف خواجم :
عقدگهر : ۳۰۰۶
محمد یوسف برهانپوری :
مختار نامه : ۲۱۸۳
محمد یوسف صبحی حیدرآبادی :
یوسف دولت آبادی = راجای قتال .
یوسف عروضی نیشابوری :
القاب العروض : ۲۱۵۳
یوسف کلهر کرمانشاهی :
بهارستان : ۳۵۳۷
یوسف گدا = گدا .
یوسف گرجی :
دیوان : ۲۶۱۵
یوسف گیلانی لاهیجی :
دیوان ؟ : ۲۶۱۵
تذکرة الخطاطین : ۱۹۰۷
یوسف مازندرانی = صوفی.
یوسف هروی :
دستورنامه نگاری : ۲۱۰۳
یوسفعلی خان صاحب بهادر :
تاج فرخی : ۲۷۰۲
یوسفی هروی :
بدایع الانشا : ۲۰۸۶
حفظ الصحة : ۲۷۷۲
فواید الاخیار : ۳۰۳۲
مأکول ومشروب : ۳۱۱۶
نصیحت نامه : ۳۱۴۰
مناجات منظوم : ۳۲۲۳
نصاب شش زبان ؟ : ۲۰۳۹
محمد یونس ، احمد :
گلدستهٔ حالات : ۳۰۶۷

بخش سی ام

موسیقی

الف

آداب آوازها

درده باب : ۱ـ آداب مقامات و رنگ و گوشه وشعبه و آواز های مختلفه ، ۲ ـ آداب آوازی که در چه وقت باید خوانده شود ، ۳ـ آداب آوازهایی که پیغمبران میخواندند ، ۴ـ آداب علاج امراض ، ۵ ـ آداب وحش وطیر کهچه آواز میخوانند، ۶ـآداب مرثیهٔمحتشم که درمنبرها خوانند ، ۷ـآداب ذکرها کهدر پای منابرخوانند ، ۸ ـ آداب ذکرهاکـهدر گلدسته خوانده میشود ، ۹ـ آداب ذکرهایی که درویشان وصوفیان خوانند ، ۱۰ ـ آداب تصنیفات که در مجلس اهلطرب خواندهمیشود

آغاز: پس ازفهرست یاد شده : و از جمله ده باب است . باب اول در مقامات وگوشه ها و شعبه ها و آوازهایی که هریك اسمی دارد . و این‌است : راست گویان‌حجازی‌به‌نوامیگویندـ که چنین کشته شد ازبهرمخالف به عراق .

40698 ـ **تهران** ، ملك ۲ / ۲۸۳۰ : شکسته نستعلیق علیرضا فرزند حسین فرزند اسماعیل قاینی بیرجندی ، با تاریخ **۱۲۷۵** بهمبق خامه دردفتر .

ازالة القناع عن وجوه السماع

= نغمة العشاق

از محمد نورالله فرزند محمد مقیم الدین غفوری نسباً اعظم پوری حنفی چشتی صابری، برای قطب ومرشد خود مولانا عبدالرحمان ، بسال ۱۲۴۴ ق، درحلیت واقسام وآداب غناو سماع .

درنسخهٔ آن درص ۱۰۲۵ یاد شده واینك نسخه‌ای دیگر:

40699 ـ **تهران** ، مجلس ۲ ۹۰۰۲ : [یاد داشتهای‌آقای حایری].

اشجار واثمار

ازعلاء منجم ، زاده در۶۲۳ ق درگذشته پس از۶۷۰ق . ستاره شناس ، صوفی،سراینده وموسیقی دان بوده است . این‌کتاب اوکـه در پنج شجره است وهرشجره در چند شعبه و هر شعبه درچندثمرهدرستارهشناسی‌ست ونسخه‌هایی ازآن دربخش خود ص۲۳۶ یاد شده است ، و برای شناسایی‌بیشترکتاب ونگارنده بهفهرست مجلس ۱۹:۵۳۶ ـ ۵۴۸ مراجعه شود .

درنسخهٔ ۶۴۰۰ مجلس‌مؤرخ ۸۲۹-۸۳۷

که مورد بررسی آقای عبدالحسین حایری قرار گرفته و با چند نسخهٔ دیگر سنجیده شده است، در ثمرهٔ ۶ شعبهٔ ۴ از شجرهٔ ۵ آن مطالبی در بارهٔ موسیقی آمده که در چاپی و بیشتر نسخه‌های خطی نیست، و برای پژوهش در تاریخ موسیقی وسماع واقسام آن در میان صوفیان و مسلمانان پرارزش است. و نیز در ثمرهٔ ۳ شعبهٔ ۵ شجرهٔ ۵ ازدانش موسیقی ورابطهٔ آن با دیگر دانشها سخن آورده است و پاره‌ای از اصطلاحات موسیقی را نیز چند تن از استادان این هنر را یاد می‌کند.

اصول غنا

از راچند احمد آبادی، برای دال چند صاحب، بسال ۱۱۷۸، در سه فصل نگاشته است. **آغاز**: بعد ازاقرار واعتراف به عجزازقصور از لیاقت و طاقت گزارش و ستایش و نیایش خداوندی.

40700 ـ **بهار هند** ۲۳۶/۱: (ف ۱: ۱۸۷). [مجلهٔ هنر ومردم ۹۸: ۴۲].

اصول النغمات الآصفی

ازغلامرضا فرزند محمد پناه، در موسیقی هندی، بدرخواست مستر ریچارد جانسن M.richard Johnson و بنام آصف وزیر: به آصف لقب آن سلیمان سریر ـ به معنی‌ست شاه و به صورت وزیر. درشش اصل: ۱ ـ دربیان (سراد هیا)، شش فصل، ۲ ـ در بیان (راگ ادهیا)، ۳ ـ دربیان (پرگیرن کادهیا ـ پرگیرنگ ادهیا)، ۴ ـ دربیان (تاراد هیا)، ۵ ـ در بیان (نادادهیا)، ۶ ـ... وهراصل درچندفصل نگاشته است، با فهرست آنها در آغاز. **آغاز**: نحمد ونصلی. وجدانگیز ترنمی که سوزان سینهٔ ریشان محبت به تملك خوابانَد.

40701 ـ **هند**، بانکی پور ۴۰۷۵ (۳۹۲۸ ف خدابخش پتنه): نوشتهٔ سهنی لعل ۱۲۳۶ فصلی، ۸۰ گ ۱۲ س.

40702 ـ **هند**، بانکی پور ۲۵۳۹ (۳۹۲۶ ف خدا بخش پتنه): نوشتهٔ حسین بخش، سدهٔ ۱۳، برای آصف الدوله، ۸۴ گ ۱۶ س.

40703 ـ **هند**، بانکی پور ۳۹۷۱ (۳۹۲۷ ف خدا بخش پتنه). سدهٔ ۱۳، انجام افتاده، ۵۵ گ ۱۹ س [مرآت العلوم، سید اطهرشیر ۳: ۲۴۷].

40704 ـ **بهارهند**، ۲۳۵/۱ (فهرست ۱: ۱۸۶).

40705 ـ **بهارهند**، ۱۸۷/۳ (فهرست ۱: ۱۸۷). [دانش‌پژوه، هنرومردم ۹۶ و ۹۷: ۷۱].

40706 ـ **لندن**، دیوان‌هند ۲۰۱۷:

40707 ـ **لندن**، دیوان هند ۲۰۲۳ (۲۰۸۳): نستعلیق تنها فصل یکم آن‌را دارد. [ف. اته ۱: ۱۱۲۳].

اطوزگنج = انوزگنج

ازفوقی یزد، درص ۳۵۲۰ گذشت.

اعلام الاعباد فی حرمة الغناء

ازمیرمحمد هادی فرزند میرلوحی موسوی حسینی سبزواری. در یك مقدمه و پنج فصل و یك خاتمه، در حرمت غنا، همانکه نسخه‌ای ازآن درص ۱۲۹۲ بنام «غناء» یاد شده است.

نگارنده پسر میر لوحی محمد سبزواری نگارندهٔ «کفایة المهتدی» ست، ونگارندهٔ «اصول العقاید» که دررمضان ۱۰۸۲ به انجام رسانده است [نسخهٔ گوهرشاد ۱۳۷۰]. **آغاز**: حمد بیحد عزیزی را سزاست، که گوشه گیران بینوا را در حصار عبادت با وجود طاعت از خطاب عدالت.

40708 ـ **تهران**، ملك ۲/۵۹۱ : شکسته نستعلیق میرزا بیك فرزنـد محمد تقی کرمانی، در رجب **۱۱۱۴** (ص۱۰۴ــ۱۶۳) [ف. ملك، مجموعه ها : ۹۱].

الهام الطرب

در موسیقی هندی. **آغاز :** بعد نـوای (حمد) جزیل و پس از صدای قوال ثنای منعم جمیل که کبوترجان را .

40709ـ **لندن**، دیوان هند۱/۲۰۳۳ (۱۲۴۵) : نستعلیق [ف. اته۱:۱۱۲۶].

انیس الارواح

ازمیرزا ابراهیم‌فرزندکاشف الدین‌محمد یزدی، بنام شاه عباس صفوی، در موسیقی، دریك مطلع وسه مقصد ویك خاتمه، با آوردن اصطلاحات‌موسیقی‌دردیباچه‌بروش‌براعت‌استهلال.

بکوشش آقای گلچین‌معانی درمجلهٔ‌ادبیات مشهدس۴ ش۴ چاپ شده است. **آغاز:** بلبل از شاخ سرو بگل‌بانگ‌پهلوی ــ میگفت دوش‌درس مقامات معنوی ... آشفتگان قلندر نامهٔ‌ابدال وشوریدگان صوفیانه حال که مقام شناسان را

40710 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۲۷ : درجنگ مؤرخ **۱۰۷۲** (ص ۶۹۹) [ف.مجلس ۸:۱۸].

40711 ـ**تهران**،سپهسالار۱/۷۴۹۳: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، تنها دیباجه را دارد، آغاز برابرنمونه، (۱پ ــ ۳۶ پ) [ف .سپهسالار ۳:۲۱۷].

ایقاع در موسیقی

از صفی الدین ابـوالمفاخر عبدالمؤمن فرزند یوسف فرزندفاخرارموی‌آذربایجانی. از مردم بلخ که در تبریز و بغداد میزیسته، سراینده، خوشنویس، و در موسیقی سرآمد بوده است، نزدیك به ۶۱۳زاده ودرصفر۶۹۳ درتنگدستی درگذشته است.

شکرالله‌احمداوغلوآنرابه ترکی‌درآورده بخشی از کتاب بزرگ خود ساخته در مجلهٔ ترکی شهبال در استانبول چاپ شده است. و احمد فرزندعبدالرحمان موصلی‌آنرا به‌عربی درآورده است [ف.دانشگاه ۳:۱۰۶].

ب

بارجاتك = موسیقی

روشن ضمیر، درهمین بخش.

بحور الالحان

از میرزاآقـا محمد نصیر، فرصت الدوله حسینی شیرازی (۱۲۷۱ ــ ۱۳۳۹). در علم موسیقی‌ست ونسبت‌آن‌به‌عروض.دربمبئی۱۳۳۲ ق وتهران ۱۳۴۵ خ در۲۴۳ +۱۵ص‌چاپ شده است .ن.

بنگرید : ف. مشارج ۲ج۱:۶۹۶.

بدایع الوقایع

زین‌الدین محمود واصفی‌هروی .سفرنامه است ودربخش‌سفرنامه‌ها خواهدآمد.

درآن بسیاری ازمسایل اجتماعی روزگار خود راآورده است. مانند : روش جراحی، راه ورسم‌عیاری وکشتی گیری، مفردان‌قلندر، ونیز رسوم خوشگذرانی و عیاشی دربـاریان و دیوانیان‌آنروزه،هنرمندان نقاش،خوشنویسان ونام‌کارهایی‌ازایشان، ویادی‌ازخواجه‌کمانداد تیرانداز که اززرخریدان مستعصم‌خلیفه‌بوده و نیز پهلوان حسن شاه تیرانداز، نکته هایـی فراوان دربارهٔ موسیقی شناسان وخنیاگران و

تاریخ موسیقی آن روزگار در آن توان یافت .

بهجة الروح وقوت الأرواح

ازعبدالمؤمن فرزند صفی الدین گرگانی، در دیباجه ها نام ساختگی عبدالمؤمن فرزند صفی الدین فرزند عزالدین فرزند محیی الدین فرزند نعمت فرزند قابوس فرزند و شمگیر گرگانی آمده که برای سلطان محمود غزنوی (م ۴۲۲ ق) نگاشته است.

دریك مقدمه سپس ده باب و یك خاتمه : ۱ - در بیان مبدء این علم ۲ - اقاویل بعضی ازحکما در این علم ، ۳- نسبت این علم به وجود انسان ، ۴ - نسبت آن بـه کواکب سبعه ، ۵- بحور اصل وحرکات هر یك ، ۶ - علم ادوارموسیقی به نظم ، فصل دربحوراصول به نظم ، ۷- ترکیب پرده به حسب سیرعطارد وقمروزهره ، ۸- درمجالس مناسب هرکسی چه نغمه باید ،۹-هرپرده وهرنغمه وهرمقامی چند بانگ بـود ، ۱۰- سلوك صاحب این علم بـا خواص وعوام . خاتمه درآنکه هرمقامی ازچه استخراج کرده اند ودرنسبت پرده ها به کواکب وعناصر وفصول اربعه .

بکوشش ه . رابینو در بنیاد ایران زمین ۱۳۴۶ خ چاپ شده است . درپیشگفتار چاپ آن دکتر خانلری مینویسند: روزگار نگارش آن شناخته نیست ، شاید ازسدهٔ ۱۰ - ۱۱ ق باشد. نام نگارنده وممدوح آن هردوساختگی ست. و سپس به بررسی کتاب پرداخته پیوندی میان آن ورسالهٔ موسیقی خواجه عبدالرحمان غزنوی ازسدهٔ دهم نشان داده اند . **آغاز:** حمدله .اما بعد ، فهذه رسالة الشریفة و الذخیرة الباهرة فی علوم الادوار ، من قول الحکماء الفلسفة.. یعنی این رساله ای ست بـزرگ ، قلیل اللفظ کثیرالمعنی در علم موسیقی از کلام حکمای یونان .

بنگرید : پیشگفتار چاپ ، رابینو-ذریعه ۳:۱۶۲- راهنمای کتاب ۱۲:۴۶۸ گفتار آقای سروش یار ازاصفهان .

40712 - **بادلیان** ، ۱۸۴۱ : نوشتهٔ قایم فرزند نظرعلی یزدی ، پایان ذیحجهٔ **۱۰۳۶** درکوی احمدآباد اصفهان .

40713 - **تهران** ، مجلس ۴۸۵۴/۲: نستعلیق عین علی، **۱۰۴۶**، (۶۰پ-۸۴پ) ، درپایان شش شکل ویك جدول ازنتهای موسیقی وسروده ای ونام ۱۲ مقام هست[رؤیت].

40714 - **استکهلم** ، دانشگاه ۲مج: با تاریخ **۱۰۹۱** دردفتر[نسخه ها ۵:۵۵].

40715- **تهران**، مجلس ۳۴۵۵/۳۰۲: نوشتهٔ ریز ۱۶ ج **۱۱۳۹/۱** (ص ۴۱۹-۴۴۰)، آغاز برابر نمونه . و در دیباجه نگارنده عبدالمؤمن است که برای محمود غزنوی ساخته است [ف. مجلس ۱۰:۱۳۸۱].

40716 - **تهران** ، سنا ۲۲۴۲/۲ : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه ها ۲:۲۳۶] .

40717- **تهران**، ملك ۱۶۴۸: نستعلیق **۱۲۵۹**،۱۴گ ۲۰س[رؤیت].

40718 - **تهران** ، ملك ۸۳۳/۱ : نوشتهٔ **۱۲۷۹**.

40719 - **تهران** ، ملك ۶۱۹۳/۱۱: نستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۹** دردفتر، (۱۸۸پ-۲۰۵) آغاز برابر نمونه [رؤیت].

40720- **تهران**، سپهسالار ۲۸۶۹/۵: با تاریخ **۱۲۷۹** دردفتر، (۱۵۸پ -۱۷۹پ) آغازبرابرنمونه [ف. سپهسالار ۳:۲۶۱] .

40721 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۸۴۴ (۳۸۶ ف) : بـا تاریخ **۱۲۸۰** در دفتر، (۱پ - ۲۳پ) [آکیموشکین ۱:۷۹].

40722 ـ تهران ، دانشگاه۳/۱۹۹: نستعلیق محمد علی ، با تاریخ ۱۲۸۷ دردفتر، (۵۵ر-۷۲ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸۳۹:۴].

40723 ـ تهران ، سپهسالار۱/۶۹۸: نستعلیق ۱۲۹۵ ، (۱۲۲ر...) [ف. سپهسالار ۲۶۱:۳].

40724ـ تهران، ملك۵/۴۹۴: نستعلیق، با تاریخ ۱۳۰۳ دردفتر (ص۲۳۹ ـ ۲۷۷) ، **آغاز**: وبعد چنین گویـد ...کـه چون طبع سلطان السلاطین سلطان محمود غزنوی راغب [رؤیت].

40725ـ تهران، دانشگاه۱/۵۸۶۹: تاریخ یاد شده .

40726 ـ کیمبریج (ف . نیکلسون: ۲۰۳) : [هنرومردم ۹۵:۵۵].

ت

تحفة الأدوار

ازعنایت الله فرزند میرحاج هروی ، بنام اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ق)، نیمی به نثر ونیم دیگر بـه نظم ، نگاشته‌است .

آغاز : حمد بیرون از دایرهٔ احصا و سپاس افزون از احاطه و استقصاء .

40727ـ بادلیان،۱۸۴۵(۳۰اوزلی): نوشتهٔ محمد امین ،۲۴محرم ۱۰۷۷ ، برای شاه قباد فرزند عبدالجلیل بدخشی‌دیانت‌خان، دراکبرآباد . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۳۶ هست [فیلمها : ۵۶۰] .

تحفة الهند

ازمیرزامحمدخان‌فرزندفخرالدین‌محمد، به درخواست کوکلتاش خان ، وبرای‌آموختن محمد معزالدین‌جهاندارشاه پسراورنگ‌زیب، گویا بسال۱۰۷۱ [ریو]یا ۱۰۷۶ ،درموسیقی هندی وهنرهای زیبای دیگروقیافه شناسی ،در یك مقدمه وهفت باب نگاشته است :

مقدمه درمصطلحات حروف تهجی هندی‌و علم خط واشکال حروف مذکوره ، از مفردات ومرکبات وبعضی قواعدکلی بهاکها Bhasa در چهار فصل . سپس باب ۱ ـ در علم پنگال Pingal یعنی علم عروض هند ، در سه فصل ۲ـ درعلم تك Tuk یعنی‌قافیه درهند، در دو فصل۳ ـ در علم النکار Alankära یعنی‌علم بدیع و بیان اهل هند ، دو فصل ۴ ـ در علم سینگارس Sringärasa یعنی‌عاشقی‌ومعشوقی وبیان احوال عاشق ومعشوق ، دو فصل ۵ـ در علم‌سنگیت Sangita یعنی‌علم‌موسیقی‌اهل‌هند و غیره ، در ده فصل، ۶ ـ درعلم کوك kok یعنی‌معرفت اقسام زن ومرد وصحبت ومباشرت کردن با زنان ، پنج فصل ۷ـ درعلم سامدریك Samudrika یعنی قیافه شناسی ، دوفصل. خاتمه درلغات ومصطلاحات وکنایات اهل‌هند، به ترتیب تهجی ، هرحرف دریك باب وحرف دوم فصل .

در کلکته ۱۹۳۵ م در ۹۱ ص چاپ شده است. **آغاز**: حمدله ... اما بعد ، چنین گوید مست بادهٔ هذیان بیحد میرزا محمد.

بنگرید : ف . مشار چ۲ ج ۱:۱۲۲۱ ـ ریو۱: ۴۶۲: ۱۰۷۸.

40728 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۶۸ Add : نستعلیق‌سدهٔ ۱۸م ،آغازبرابرنمونه، ۲۴۶ گ ۱۵س [ریو۱: ۶۲].

40729 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم

C ۶۸۹ (۶۶۵ف) : نوشتهٔ **۱۲۰۳**، ۱۵۲ گ [آکیموشکین ۱۰۷:۱].

40730 ـ **لندن**، دیوان هند ۲۰۱۱ : نوشتهٔ **۱۱۹۴** [ف . اته۱:۱۱۱۸].

40731 ـ **لندن**، دیوان هند ۲۰۱۲ (۱۸۶۱):

40732 ـ **لندن**، دیوان هند ۲۰۱۳ (۳۴۰۷):

40733 ـ **لندن**، دیوان هند ۲۰۱۴ (۱۹۰۷) : [ف . اته ۱۱۱۹:۱].

40734 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۷۶۳ : [مجلهٔ هنرومردم۹۶و۶۹:۹۷] .

تذکرة النغم

از محمد مؤمن‌فرزند ابوالمحسن حسینی منشی‌گونابادی، که «خلاصة اللغات : ۱۹۲۷» خود را در۱۰۰۶ نگاشته است . دریك مقدمه وچهارفصل‌ویك خاتمه نگاشته است [دیباجه]. اگرچه درمتن شش فصل بیشماره آمده است : فصل ۱ـ دروجه تسمیهٔ موسیقی، ۲ـ دردانستن مقام ، ۳ـ درشعبه ، ۴ـ در آوزه ۵ـ در بحر اصول ، ۶ ـ در تصنیفات موسیقی . بیانی در «خوشنویسان ۸۴۱:۷» ازمحمد مؤمن زندهٔ ۱۰۳۲ ومحمد مؤمن اکبرآبادی مشکین رقم درگذشتهٔ۱۰۹۱ یاد کرده‌است. گویانخستین‌آندو همین نگارنده باشد [دانش پژوه] **آغاز :**... حمدی که حافظان‌خوش‌الحان نواسازروح‌افزا عشاق وار به‌آهنگ دل فریب غم‌زداترغم‌آغازند خالقی را سزاست.

بنگرید : ذریعه ۱۱۲۴:۹ ـ مجلهٔ‌هنرو مردم۵۵:۹۵.

40735ـ **کاشان**، مصطفی‌فیضی: نستعلیق چهارشنبه ، ذیعقدهٔ ۱۴۷(**۱۰۴۷**)، ۶ گ ۱۱ س ۱۵س . سپس‌قصیدهٔ ای درموسیقی[صدوسی واند اثر درموسیقی ۹۵ :۵۵].

ترجمة الادوار

متن از صفی الدین عبدالمؤمن ارموی ، (که‌یاداودر «ایقاع درموسیقی:۳۸۸۷گذشت) در۱۵فصل پیش از گشودن بغداد بدست هلاکو نگاشته است .

ترجمه ازقاضی عماد الدین یحیی فرزند احمدکاشانی ، بدستورابواسحاق اینجو(۷۴۳- ۷۵۸) ، که درچاشت ۲ محرم ۷۴۶ آن را به انجام رسانده است . درپایان‌آن‌آمده : تحریر این رساله به فرمان‌آن شهی‌ـ کزدولتش امور جهان با نظام شد ـ روز دوم زماه محرم زمان چاشت ـ درسال هفتصد وچهل وشش تمام شد .

آغاز : حمد وسپاس ودرود بی‌پایان‌لایق حضرت مالك الملکی‌باشدکه اگردرآن‌به‌هزار دستان ... فصل‌اول درتعریف نغمه وبیان‌حدت وثقل... فصل پانزدهم درمباشرت عمل .

بنگرید : ف . دانشگاه ۱۰۶:۳.

40736 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۰۷ : تحریری خوش سدهٔ ۹ ، آغاز برابر نمونه ، ۶۷گ ۲۱ س [ف. مجلس۱۶۸:۶].

ترجمة الادوار

متن‌ازهمان صفی‌الدین ، ترجمه ازمیرزا محمد اسماعیل فرزند محمد جعفر اصفهانی ، برای میرزاآقاخان نوری ، بسال ۱۲۹۶ ،در پانزده فصل نگاشته است [دیباجه] . بکوشش آقای یحیی ذکاءازروی نسخهٔ سپهسالاردرمجلهٔ موسیقی‌ش ۴۶تا ۵۶ چاپ شده است . **آغاز:** سبحان من تفرد بتألیف ادوارالافلاك‌الدائرة. ...اما بعد، چون بعون عنایت احدیت بروفق ارادهٔ ازلیت ، اخترفلك اقبال ازافق‌کمال .

40737 ـ **تهران**، سپهسالار ۵۶۴ :

نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۴۱ گ ۲۰ س [ف. سپهسالار ۳:۲۹۷].

40738 ـ تهران ، مجلس ۲۲۰۶ : نسخ خوش سدهٔ **۱۳** ، چون صفحهٔ یکم افتاده مترجم درفهرست شناخته نشده است ، وترجمه ازسدهٔ یازدهم دانسته شده است ، ۸۰ س۲۱س [ف. مجلس ۶:۱۶۸].

ترجمة الادوار

متن ازهمان ارموی ، ترجمه از ناشناس که دیباجهٔ جدایی برای آن نگاشته است . **آغاز :** بعد ازسپاس وستایش حق جل وعلا و درودپاك مقدس برروان پاکان وبرگزیدگان... فرمود کسی که اوامرش بر من واجب است وتیمن بهسعی‌درمراد های‌خاطرش ،تامختصری درشناخت نغمها .

40739ـ تهران، ملك۲/۸۳۱: نسخ، سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، بدنبال‌متن (الادوار) که نستعلیق حسن فرزند احمد فرزند علی نوشتهٔ شنبه ۲ ج ۹۸۴/۲است ، واین‌ترجمه‌باید بخامهٔ دیگری باشد [هنر ومردم ۹۵:۳۲].

ترجمهٔ پرجتکا

Parijataka

ازمیرزا روشن ضمیر، بروزگار اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۹ق ۱۱۱۸ق) ،که اصل آن‌بزبان‌سنسکریت‌دررقص‌وموسیقی‌هندی‌ست(ن)

بنگرید : صدوسی وانداثر در موسیقی ، مجلهٔ هنر ومردم ۹۶و۹۷:۷۱.

ترجمهٔ الشرفیه

متن از صفی الدین عبدالمؤمن ارموی ، نگارندهٔ «ایقاع درموسیقی: ۳۸۸۷» بنام«الشرفیة فی‌النسب التألیفیة» که برای شرف‌الدین‌هارون پسر شمس الدین محمد جوینی صاحب دیوان در پنج مقاله نگاشته است (نسخهٔ دکتر وصال مؤرخ۹۵۴). ترجمهٔ‌آن ازناشناس ، که‌کارادوو خاورشناس فرانسوی گزیدهٔ این ترجمه را به فرانسوی درآورده ودرمجلهٔ‌آسیایی چاپ کرده است .

40740 ـ تهران ،حاج‌محتشم‌السلطنه: همان نسخه‌ای که ترجمهٔ برگزیدهٔ آن بـه فرانسوی‌چاپ شده است. واکنون دانسته‌نیست درکجاست [ف. دانشگاه ۳ : ۱۰۶ ــ نشریهٔ دانشگاه ۵:۲۹۳].

تشریح موسیقی

از حکیم شاه محمد اکبر ارزانی (که یاد اودر «طب اکبری : ۵۵۸» گذشت) .

40741ـ پیشاور، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۹۶۶ : تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۳۷۸].

تعلیم النغمات وبیان الدرج والشعب والمقامات

درهفت فصل : ۱ـ دربیان سطور، ۲ـ در بیان پرده های مقامات ، ۳ ــ در پرده های مقامات ، ۳ـ درپرده های شعب ، ۴ـ دربیان پرده های‌آوازها وتفسیرکردن‌آن،۵ـدر ربط دادن ،۶ـ دربیان‌آوازهاکه هر یکی از میان دومقام چگونه نمایند ،۷ـ دربیان هفده بحر، اصول و تقطیع آن ، **آغاز :** سپاس بیقیاس صانعی را .

40742 ـ وین ، ۱۵۱۹ : (فلوگل ۲:۵۹۳) [مجله هنر ومردم ۹۹:۴۳].

ج

جامع الالحان

از کمال‌الدین عبدالقادرفرزند غیبی‌حافظ مراغه‌ای، خوشنویس وسراینده و موسیقیدان (۷۵۴ – ۸۳۷) ، بنام فرزند خود محمود (نگارندهٔ مقاصد الادوار) دریك‌مقدمه ودوازده باب ویك خاتمه ، مؤرخ محرم ۸۰۸ /۱۱۹ صفر ۸۱۶. آغازآن مانند « زبدة الالحان » است . واز همین غیبی است: کنزالالحان،زبدةالادوار، مقاصد الالحان .

اینك فهرست آن : مقدمه در تعریف و کیفیت حدوث صناعت موسیقی و موضوع و مبادی وعلت غایی‌آن ، باب ۱– تعریف صوت ونغمه‌وسبب وصول آنها به سامعه واسباب‌حدوث ثقل ، ۲ – در تقسیم دساتین به طریق صاحب ادوار ۳– بیان ابعاد وذکر نسب آنها واضافات ابعاد بعضی به بعضی وفصل ابعاد بعضی ازبعضی وتقسیم هر بعد ، ۴– ذکر بعضی‌ازاصناف‌اجناس ونسب‌ابعاد واعدادآن‌وتألیف ملایم ازاقسام... ۵– درحکم وترین وثلاثة اوتار و اربعة اوتار که عود قدیم است ، وخمسة اوتارکه عودکامل است ...۶– بیان ادوارمشهوروطبقات ادوار ، وتعیین‌آوازهای سته ...۷– دراشتباه ابعادبیك دیگر واشتراك نغمات ادوار... وذکر نسب و اعدادآنها ۸– ادوار مشهور در جمع تمام ... و ذکر اسامی نغمات ملایمه به الفاظ عربیه و یونانیه،۹ – ذکردساتین مستوی ومنعکس ... و طریق پیدا کردن ترجیعات ، ۱۰ – قاعدهٔ گرفتهای مشکل بردساتین عود ، ازمتشابهات ومخالفات ، وتعلیم خوانندگی به حلق ... و ذکر اسامی ومراتب الحان ۱۱– ادوار ایقاع بطریق قدما ، وچنانکه در این زمان مستعمل ومتداول است ، و اصول وفروع ادوار ایقاعی که مخترع این فقیر است ، ۱۲ – تأثیر نغم ادوار، واصابع سته ... وطریق ساختن‌تصانیف درعملیات این فن، خاتمه ، درآداب مباشران این فن ، واینکه درهرمجلس مناسب‌آن‌مجلس خوانند ،وطریقهٔ تلحین‌مغول واسامی کوکهای ایشان ، وذکراسامی مباشران این‌فن. **آغاز:** حمد بیغایت و شکر بینهایت (بمانند « زبدة الادوار» او).

بنگرید:صدوسی‌واندائرفارسی‌درموسیقی، ازدانش پژوه ، هنر ومردم ش ۹۵: ۲۳ .

40743 – **بادلیان** ، ۱۸۴۲ : نسخهٔ اصل نگارنده مؤرخ محرم **۸۰۸** ، برای‌پسرش نورالدین عبدالرحمان ، وتجدید شدهٔ **۸۱۶** .

40744 – **استانبول** ، نور عثمانی ۳۶۴۴: نسخهٔ اصل مؤرخ **۸۱۸**، بنام سلطان شاهرخ،۱۲۲ گ ۲۷ س .فیلم آن در دانشگاه ش ۴۸۹ هست [فیلمها :۱: ۲۶۱].

40745 – **استانبول** ، نور عثمانی ۳۶۴۵:نستعلیق ، بنام همان شاهرخ (۸۰۷– ۸۵۰) . فیلم آن در دانشگاه ش ۴۹۰،هست [فیلمها :۱: ۲۶۱].

40746 – **بادلیان** ،: گزیدهٔ آن است ازخود مراغی ، مؤرخ **۸۲۱** ، برای بایسنقر [هنر ومردم ۹۵: ۳۳].

جامع العلوم = حدائق الانوار امام فخررازی .

جمع الاقوال فی‌قول القوال = رساله درجمع مقالات فقها

ازمحمدفرزند جلال رضوی‌شاهی، نگاشتهٔ ۱۰۲۸ ق «درجمع مقالات فقها درباب شنیدن الحان و اختلاف مذاهب ایشان ، ومقاله‌ای‌ست درتفصیل اقوال اولیا در سماع و تنوع مشارب ایشان » وخاتمه درآداب سماع . **آغاز:** نعت سپاس بیقیاس مخصوص خداوند بنده‌نوازی‌ست که.

40747 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۲۳ Or : مؤرخ **۱۰۲۸** که گویا تاریخ نگارش است.درفهرست با عنوان دوم است [ذیل ریو : ۱۱۵] .

40748 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۸۴ ف : نسخ ونستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام یکم است ، ۳۵ گ ۱۳س [ف . ملی ۳:۳۴۵] .

جنگ ترانه ها

تصنیف های روزگار قاجار،مانند :شازده اعتضاد ، امین شورا نمی‌خوام و وزیر وزرا نمی‌خوام ، حیاط شاهی ، محمد علی‌تبریزی، بناز جقهٔ اصلت بدم ، گوشت بیار مژدهٔ وصلت بدم، وجزآنها . ترانه‌ها در آن‌با نام دستگاه آنهاآمده است .

40749 ـ **تهران** ، سنا ۱۰۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، از کتابهای بیانی بوده [نسخه ها ۶:۴۴۰].

جواهر الموسیقات محمدی

ازشیخ‌عبدالکریم فرزندشیخ فریدانصاری قادری جاونپوری، دربارهٔ راگه‌ها از موسیقی هندی .

40750ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۲۸۵۷ Or: (ف.اونس:۳۳) [هنرومردم ۹۹:۴۴].

ح

حدائق الانوار = جامع العلوم

امام فخررازی (م۶۰۶ق) که درص ۶۵۶ یاد شده است . درشصت علم ،که شمارهٔ ۴۷ آن موسیقی‌ست .

حرمت سرود

در ۹ فصل .

40751 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۲۳۳ (۱۷۹۴ت): بی‌تاریخ ، (۱۳۲ پ ـ ۱۴۴پ) [آکیومشکین۱:۲۴۹].

حکم سرکاری وسپهسالاری

ازخان احمد خان ، ازسدهٔ ۱۰-۱۱.دو حکم است از اوبه استاد زیتون خنیاگر:یکی حکم‌سرکاری وکلانتری‌سازنده‌ها ونوازنده ها، دیگری حکم سپهسالاری تولم برای وی . در خاتمهٔ«زبدةالالحان» مراغه‌ای (۷۵۴-۸۳۷) از زیتون نامی بمانند یکی از استادان فن یاد شده است .

40752 ـ **تهران**، دانشگاه ۷۹و۸۰/ ۳۳۰۱:درمجموعه‌منشآت‌نوشتهٔ۲۱ع۲/**۱۱۸۲**، (ص ۶۹و۷۰) [ف. دانشگاه ۱۱:۲۲۸۵] .

حکم سرکاری

از همان خان احمد خان . حکم‌سرکاری سازنده هاست برای محمد مؤمن عودی .

40753ـ**تهران**، دانشگاه۴۹/۳۳۰۱: درمجموعه منشآت نوشتهٔ**۱۱۸۲**،(ص۵۰) [ف. دانشگاه ۱۱:۲۲۸۳].

خ

خلاصة الافکار فی معرفة الادوار

ازشهاب الدین عبدالله صیرفی ، خنیاگر وخوشنویس ، گزارشی‌ست از «الادوار» ارموی، بنام سلطان اویس (۷۵۷–۷۷۶). باید دید آیا این صیرفی با نگارندهٔ «آداب مشق :۳۰۱۹۰» در گذشتهٔ ۷۴۲ یکی هستند ؟ .

40754 ـ **تهران** ، آقای همایی : در تاریخ ادبیات خود ج ۱:۲۱۴ و ج ۲:۸۸ از آن یادکرده‌اند [ف. دانشگاه ۳:۱۰۷–هنرو مردم ۹۵:۳۱] .

خلاصة العیش عالم شاهی

ازمظهرمظفر،درموسیقی‌هندی ، بروزگار شاه عالم (۱۱۷۳ – ۱۲۰۲) ، بسال ۱۱۷۷ و بنام او، از روی نوشته های هندی کهن ، مانند سنگیت دربن Sangit Darpan جزآن، دردومطلب نگاشته است: ۱ـ مزاج واحوال عضوتناسل ، دربیست باب، ۲ـ دربارهٔ زنان ، بیست باب . در پایان آن قیافه وموسیقی بانت وتاریخ موسیقی دانان‌هند گذارده شده است ، که رویهم ۶۴ ذکر است.

آغاز : بعد حمد کبریا ونعت سیداصفیاع برضمیردانشوران دقیقه‌رس وکاملان‌صحیح‌نفس.

بنگرید:صدوسی‌واندائرموسیقی۹۸:۴۱.

40755 ـ **لندن** ، دیوان هند۱۸۵۳: نوشتهٔ ۱۶ع ۱/**۱۲۱۳**.

40756 ـ **تهران** ، دانشگاه ۸۰۳۱ : تاریخ یاد نشده.

40757 ـ **بادلیان** ، ۱۶۲۸ : [مجلهٔ هنرومردم ۹۸:۴۱].

خلاصة العیش

از میرهدایت الله.

40758 ـ **هند** ، بانکی پور ۲۵۵۱ (۳۹۲۹ ف. خدا بخش پتنه): نوشتهٔ لاله کشن سنگه **۱۲۲۶** ق ، ۴۰ گ ۱۵س [مرآت العلوم سید اطهرشیر۳:۲۴۷].

د

دانشنامهٔ علایی

ابوعلی سینا، که درص۶۶۴ یاد شده‌است، بخشی در موسیقی ازتألیف وایقاع دارد.

دانستن مقامها درهروقت

در۱۲ بیت . پس ازعنوان یاد شده آمده است : منشی‌شهاب الدین منشی‌تحریراً ۹۶۲.

آغاز: علم موسیقی ادهمی دانی–صبح دم پردهٔ رهاوی سازـ باز برپردهٔ حسینی داـ کن بوقت طلوع صبح آغاز.

40759 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۷۶۰: درص۱ «همایون‌نامه»ی شهاب منشی محمد پسر جمال الاسلام ازسدهٔ ۱۰، وشاید ۹۶۲ [هنر ومردم ۹۵:۴۹].

درة التاج لغرة الدباج

قطب الدین محمود شیرازی (م۷۱۰) ، که‌درص۶۶۵یاد شده‌است. دائرةالمعارفی‌ست، فن چهارم ازجملهٔ چهارم‌آن در موسیقی‌ست . دریك مقدمه وپنج مقالت ، وهریك درچندفصل

ومبحث و یك خاتمه است . در آن از فارابی طرفداری کرده وسخنان صفی‌الدین عبدالمؤمن ارموی را در «الشرفیه فی النسب التألیفیه» در خرده‌گیری ازاو، رد کرده‌است .

دستور النغم

در بارهٔ طنبورزنی، درچهارباب : ۱ــ در ذکر سره Svara ومقام سره‌ها و جز آن ۲ــ درراگها وراگنیها و امثلهٔ آن، ۳ــ درصورت تهاته‌راگهاوراگنیهادر طنبور ۴ــ در نواختن هر کدام ازراگها وراگنیها در طنبور. **آغاز:** به جمیع دستور واصطلاح طنبور برنگار ناما نیز بیاموزیم .

40760 ــ **برلین** ، ۳۴/۳ (فهرست پرچ: ۸۴) [مجلهٔ هنر ومردم ۹۶ و۹۷: ۷۲].

ر

راگمالا = رسالهٔ ...

Ragmälä

ازنهاکرداس .

در محرم ۱۱۸۸ ق .

آغاز : دربیان راگ وراگنی‌های نغمات ومقامات اهل هند .

40761 ــ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۱۸ (۱۷۳۹) : شکسته ، نوشتهٔ ۲۵ ع ۱۱۹۳/۲ **۱۴** گ [ف. اته ۱: ۱۱۲۱].

راگ درپن = آیینهٔ راگها = راك

وی بودهه پوتهی

Raga Drpan

در موسیقی هندی ، متن و اصل آن مانکتوهل‌است، که‌اگرنتهٔ‌هندی بدستورمان‌سینگه راجهٔ‌گوالیار ساخته است ، ونایك بهنوونایك بخشوونایك پندوی ومحمود ولوهنگ باوکمك کرده وازکتابهای «بهرت سنگیت» و «سنگیت درپن» و«رتن‌آکر» درآن بهره برده‌اند .

ترجمه‌ازفقیرالله‌فقیرسیف خان گوالیاری. که‌بسال۱۰۷۳ آنرابدست‌آورده‌ودر۱۰۷۶ق‌از هندی به فارسی‌بر گردانده است . درده باب: باب ۱ــ سبب‌تألیف ۲ــ درداستن‌راگها ۳ــ درتعیین هرموسم که درآن موسم‌کدام‌راگ وراگنی خوانند ، وحرفهایی‌که بباید درآغاز تصنیف‌آید ۴ــ دردانستن (سر) ها وتصنیفهایی کــه در نغمه می‌بندند ۵ ــ در دانستن سازها و نایك ونایکه وسکهی ۶ ــ در دانستن عیوب گوینده ۷ــ درشناخت‌آوازها وروبت‌حنجره‌ها ۸ــ دردانستن استادکامل ۹ــ دردانستن برنده وفایدهٔ برنده نمودن ۱۰ــ دربیان‌گوینده‌ها و سازنده‌هاکه‌درزمان مابوده‌اند وهستند. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس‌آفریدگاررا که از حمد و سپاس بیرون است ونعت ومحمدت .

40762 ــ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۱۷ (۱۹۳۷) : نوشتهٔ ج ۱۱۹۶/۲ [ف . اته ۱۱۲۰:].

40763 ــ **اکسفورد**، بادلیان۱۸۴۷: نوشتهٔ **۱۲۹۰** [ف. اته :۱۰۶۵].

40764 ــ **آصفیه** ، ۵۷۵ فلسفه: نوشتهٔ **۱۲۱۹** درفهرست بنام **موسیقی‌مانکتوهل** است [ف. آصفیه ۴: ۴۹۴] .

40765 ــ **تهران** ، دانشگاه ۸۰۱۸ : سدهٔ **۱۳ــ۱۴**.

40766 ــ **بهارهند** ، ۲۳۵/۲ (ف۱: ۱۸۶) مجلهٔ [هنرومردم ۹۶و۹۷: ۷۰].

راگها وراگنیها = رساله در...

به زبان ریخته وپنجابی وفارسی ، که بـا عنوان «درراگ بهیدون» آغاز میشود .

40767 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۱۹ (۱۹۰۶): نستعلیق، ۳۱ گ[ف.اته ۱۱۲۲:۱].

راگها وراگنیهای هند = رساله در.

آغاز : بدانکه در ولایت ایران وغیره شش آوازعلم موسیقی را شش نام مقرر کرده‌اند.

40768 ـ **بهارهند** ۲۳۶/۲ (فهرست ۱۸۷:۱) [مجلهٔ هنرومردم ۹۶و۹۷: ۷۲] .

راگهای هندی

متن سنسکریت آن از نایك بخشاو

Naik Bakhshawa کـوالیـاری از درباریان راجه مان سینکه، در گذشته نزدیك ۹۲۴ واززمین داران شهر کالینجار بهادر شاه گجرات (۹۳۲ق۹۴۳ق) پس از آنکه سکندر لودی (۸۹۴ق۹۲۳ق) کوالیار را گرفته بوده است .

ترجمه از ناشناس که بدستور شاه جهان (۱۰۳۷ق۱۰۶۷ق) انجام گرفته است . **آغاز :** چون نفوس مقدسـهٔ بخرد نهاد را میل به لذات روحانی بیشتر وادراك سرور از اموری که ... ازآنجاکه دراین **عشر** نامه تصانیف نایك بخشوهزاردهرپدنگارش یافته بههندی.

40769 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۱۵ (۱۸۰۸) : نستعلیق رمضان **۱۰۶۶** ق[ف.اته ۱۰۱۹:۱].

40770 ـ **لندن** ،دیوان هند ۲۰۱۶: نوشتهٔ رمضان **۱۰۶۶**ق [ف.اته ۱۰۱۹:۱].

40771 ـ **اکسفورد**، بادلیان۱۸۴۶: نوشتهٔ محمدامین اکبرآبادی ،۱۵صفر**۱۰۷۸** ق در شاهجهان آباد [مجله هنر و مردم ۹۶ و ۹۷: ۶۹].

رساله در بیان تهاته

از عوض محمد کامل خانی (تهاته یعنی نواختن سازها و کوك کردن تاازپرده بدر نیفتد). **آغاز** : درتهاته کردن راگ بیرون و آن چنان است که تاری که برسیر است آنرا تار (سرج سر) نامند واین را .

40772 ـ **بادلیان** ، ۱۰۴۹: درپایان نسخه جدول تقسیمات مخارج نغمات که بخامهٔ میرزا ابوالخیر پسر کامل خان دیده شده بودمؤرخ ج۲/**۱۰۷۸**، ونیزجدولی ازقباد پسر عبدالجلیل حارثی، ونیز گفتار کوتاهی بنام «اسامی سر» با یك دیباچهٔ کوتـاه وسه جدول مؤرخ ۲۲ صفر **۱۰۷۹** هست [مجلهٔ هنرومردم۹۸: ۴۲] .

رساله درعمل بین وتهاته ...

ازهمان عوض محمدکامل خانی،درعمل بین وتهاته راگهای هندی ، دریك مقدمه درحقیقت (راگ) ونود فصل، درموسیقی هندی . **آغاز :** اما بعد ، چنین گوید اقل العباد عوض محمد کامل خانی ، که‌دروقتی ازاوقات صحبت‌دوستان.

40773 ـ **بادلیان** ، ۱۸۴۸: گویا از سال **۱۰۷۹**. [مجله هنرومردم ۹۸: ۴۲].

رساله در ذکر مغنیان هندوستان

ازعنایت خان راسخ فرزند شمس الدوله لطف‌الله خان صادق بهادر تهورجنگ، نگارندهٔ « رقعات عنایت خانی»، از روزگار محمد شاه (۱۱۳۱ـ۱۱۶۱) . در « ذریعه» و « فرهنگ سخنوران» واژهٔ راسخ ازاو یادنشده است . **آغاز:** آینهٔ ضمیر منیر دانشوران صاحبنظر و مرآت باطن تجلی .

40774 ـ **هند** ، بـانکیپور ۱۷۳۴

(ف ۱۸:۱۷۴) [مجلهٔ هنرومردم۹۸:۴۱].

رفیق توفیق = آداب علیه

ازمحمد علی قزوینی، که درص ۱۶۱۵ یاد شده است.

پس ازدیباچه یك اتصال است در تهذیب اخلاق وتنزیهٔ اعمال ، سپس دوحرف... حرف دوم دراوصاف مخدوم در۲۴ ادب ، ادب بیست وچهارمآن درکسبمسرت وخوشحالیست ،در دو قسم : ۱ـ اسباب مسرات نفسانی : آداب علماء وفضلاء بااصطلاحات علمی ، آداب شعرا وظرفا ، به نثر و نظم ، ۲ ـ اسباب مسرات جسمانی : آداب ندیمان ، آداب ارباب غنا با اصطلاحات موسیقی . درآن بروش تضمینو براعت استهلال از اصطلاحات :شکار ، سیاق ، موسیقی،ضرب موسیقی ،نجوم،بزم و ندیمی ، غنا،وجز آنهاآمدهاست،واصطلاحاتموسیقیآن بسیارسودمند است[صدوسیوانداثردرموسیقی]. اینك نسخه هایی دیگر.

40775 ـ تهران ، آقای احمدآرام: نستعلیق ۱۱۰۴ ، نسخه بنام آداب علیه است [فیلمها:۱:۷۹۱].

40776 ـ تهران ، ملك ۱۶۲ : نوشتهٔ ۱۲۲۳ [هنر ومردم۱۰۰:۲۴].

ریاض الابرار

ازحسین عقیلی رستمداری ،زندهدر۹۷۹. دائرة المعارفیست کهآنرا درمجله وحیدمرداد ۱۳۵۰خ(ص۷۴۲-۷۵۲) وگسترده تردرنامهٔ آستانقدسمهرماه ۱۳۵۰خ(ص ۱۹۸-۲۱۵) شناساندهام.

کتاب در يك فاتحه است و دوازده روضه ویكخاتمه.وهریكدارایبخشهای کوچکتراست دوحهٔ پنجم ازروضهٔ هشتمآن درموسیقیست.در سه فصل:فصل یکم درمجملی از ادوار وایقاع ، فصلدوم الحان ونغمات ، فصلسوم بیانحدوث نغمات .

در آغاز بخش موسیقی مینویسد: وچون رسالهای در فن موسیقی علیحده تدوین کردهام مناسبندیده که ذکرقواعدآن رامفصلاً بنگارم.

40777 ـ مشهد، رضوی ۵۴ ادبیات: نسخ نزدیك به نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ۱۱ ، (ص ۵۷۸-۵۸۱)،خودکتاب در دو جلد است یکم بهشمارهٔ ۲۰۳۳ ودوم۵۴ادبیات [رؤیت].

ز

زبدة الادوار = شرح ادوار

از عبدالقادر غیبی مراغهای ، نگارندهٔ «جامع الالحان:۳۸۹۲» وجزآن.دریك مقدمه باسه اصل، ویك مقاله با دوفصل ، ویك خاتمه دارای «زوایدوفواید»درشرح«الادوار»ارموی. نگارنده بعداً رسالهٔ «زوایدالفواید»خویشراکه پسازم«زبده» نگاشته بوده برآن افزوده است: مقدمه درسه اصل : ۱ـ درمعنی لفظ موسیقی ، ۲ ـ بیان موضوع موسیقی ، ۳ ـ بیان مبادی موسیقی . مقاله در دو فصل : ۱ ـ در شرح ادوار ونغمات، درچند فصل ۲ـ درشرح آواز ایقاعات ، تا فصل۱۳. خاتمه مشتمل بر«زواید وفواید» درششفصل، درخاتمه نخست ازتعریف لحنسخنداشته وازفارابیواز«الشرفیة»ارموی و«لوازم الموسیقی» احمدبنجعفرمداینیحداد یاد میکند ، و در پایان از شیخ عبدالرحمان مراغی وخواجه رضوان شاه تبریزی وازهمان ارموی و شیخ شمس الدین سهروردی (جامع

خط وموسیقی) وعلی‌ستایی وحسن‌زاهروزیتون یادمیکند. **آغاز:**... حمدبیغایت وشکر بینهایت قادری راکه انواع‌موجودات را به‌کمال‌قدرت وتمام حکمت ازعدم بوجودآورد .

بنگرید : گفتار دانش پژوه درهنر ومردم ۹۵:۳۲تا۳۴ .

40778 ـ **تهران** ،سپهسالار۱/۵۶۵: نوشتۀفتح‌الله فرزندابویزیدشابرانی(شروانی)، یکشنبه ۲۶شوال**۸۴۵**، ازروی نوشتۀ نگارنده اومترجم «الانوار لاعمال الابرار» اردبیلی‌ست به فارسی ونیزشارح «التذکرة» طوسی پس از ۸۷۵ به‌عربی(ف.دانشگاه۴:۹۰۷و۵:۱۸۲۵) [ف . سپهسالار ۵:۱۴۱].

40779 ـ **استانبول** ، طریقپو سرای A.۳۴۷۰ : پیرامن سدۀ **۹**، آغازبرابر نمونه، در فهرست بنام **شرح کتاب الادوار** است ۴۲گ ۲۹ س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۰۷].

40780 ـ **تهران** ، ملك ۱۴۷۶ : نوشتۀ ۱۶ صفر**۱۲۸۳**، درتهران .

40781 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۹۵: نسخ آغاز سدۀ **۱۴**، ازروی نوشتۀ فتح الله شابرانی ۸۴۵ که از روی نوشتۀ نگارنده بوده است ، آغازبرابر نمونه ، ۲۹۰ ص ۱۵س [رؤیت] .

40782 ـ **تهران** ، ملی.

فیلم آن دردانشگاه ش ۲۹۲۷ هست.

40783 ـ **استانبول** ، نورعثمانی : فیلم‌آن دردانشگاه ش ۴۹۱ هست .

زاوید الفوایدِ

عبدالقادر غیبی مراغه‌ای ، این گفتار را به مانند شرح «الادوار» ارموی نگاشته است، سپس آنرا به مانند خاتمه‌ای در دنبال «زبدة الادوار:۳۸۹۷» خودآورده‌است.

س

ساز الواح فولاد

با چند لوح.

آغاز : ساز الواح فولاد . این الواح را ازفولاد سازند ، وچون درازباشد و عریض ثقیل‌اعنی‌بم باشد ، واینها سبب نرمی‌آن‌باشد.

40784 ـ **تهران** ، ملك ۸۳۲/۳ : نوشتۀ**۸۳۷**،(۸۹پ ـ ۹۰ر)[مجله‌هنر۹۹:۴۲].

ساز چینی

ازخواجه کمال الدین عبدالقادرمراغه‌ای (نگارندۀجامع‌الالحان :۳۸۹۲وجزآن) ، که به « مقاصد الادوار » فرزندش محمود افزوده شده است. [ن.طرازی].

40785 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲فنون جمیله : (بنگرید: مقاصد الادوار ، از فرزند نگارنده) [مخطوطات ۲:۱۳۶].

ساز غابی

با شکل این ساز.

آغاز : این سازغابی چنانست‌که آن را ازدوروضع کرده باشد ، چنانکه در زیر زمین ریسمان را کشیم اوتار آن در ادوار می‌آیند و نغمات جلیه ازآن مسموع گردد .

40786 ـ **تهران** ، ملك ۸۳۲/۴ : نوشتۀ **۸۳۷**، (گ۹۰پ) .

سرسماع ـ رساله در ...

علاء الدوله.درص ۱۱۹۳ یادشده است .

سلطانیه ـ رساله در موسیقی

ازنجم‌الدین کوکبی، که «نادره: ۲۲۰۴»

را بنام عبید الله خان در ۹۱۵ نگاشته است . در«ذریعه ۹:۹۲۶» از کوکبی بخاری ماهر در موسیقی زنده در۹۲۸ یاد شده است . که باید همین کوکبی باشد . دردوازده‌مقام ویك‌خاتمه، بنام خسروعبیدالله‌خان نگاشته است ، ودرمقام پنجم‌آن از «شرفیهٔ» صفی الدین عبدالمؤمن و « نفایس الفنون »آملی یاد شده است :مقام۱ـ در شرف علم موسیقی ، ۲ ـ معنی موسیقی و نغمتین(موسیقی وتعیین‌موضوع آن)،۳ـ تعریف نغمه ،۴ـ تعریف بعد وجنس و جمع و ملایمت ومنافرت آن ، ۵ـ پرده های اصل ، ۶ـ سبب آوازها و شعبات ، ۷ ـ بیان مرکبات ، ۸ ـ تعریف‌نقر،۹ـ تعریف ایقاع، ۱۰ـ دروارد..ن النغم بقدرت وی میسراست (ادوارالضروب)، ۱۱ـ تقسیم تصنیف اضافی‌که بحسب اجزاء از هم ممتازند ، ۱۲ـ دراقسامی‌که بحست اصول ازهم‌ممتازند. خاتمه‌دررعایت‌حالات‌وتعیین‌اوقات وتاثیر نغمات (بنگرید: بهجة الروح:۳۸۸۸)

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعد حکیم‌کارسازی راکه سازگاری عشاق به‌نوای نای اوست .

40787ـ **تهران**،سپهسالار۴۲/۲۹۳۱: [ف. سپهسالار۵:۶۸۸].

40788 ـ **تهران** ، مجلس۲/۲۷۳۹: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام **رسالهٔ موسیقی**یاد شده است و از نگارنده نام برده نشده است . درهامش آن منظومه‌ای ست در۱۷ بیت درموسیقی [ف. مجلس ۹:۸۷].

40789 ـ **تاشکند** ، موزه ۴ـ۷۲۳: (ف ۳۱۷:۱۰) [هنرومردم ۴۸:۹۵].

40790 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۲۵۷(۲۰۰۳ ف): بی‌تاریخ ، (۲۶۱پ ـ ۲۶۲ر) نسخه بنام **مقامات علیه** است و در فهرست بنام **رساله در موسیقی** یاد شده و نام نگارنده درکلفون نسخه‌آمده است . [ف . آکیموشکین ۲۸۳:۱] .

سماع = رساله در جواز ...

ازعبدالجلیل‌فرزند عبدالرحمان مسیحی، بنام نواب مسیح الزمان درگذشتهٔ ۱۰۶۱،در دوکتاب : یکم درناروایی موسیقی ، در چهار فصل ، دوم در اصطلاحات صوفیان . (بنگرید ص ۱۲۰۱ ش 11266) .

40791 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۲۳ Or : همراه چهارگفتاردیگرفارسی‌درموسیقی وچندگفتار به عربی [ذیل ریو:۱۱۵] .

سماع

دربخش عرفان ۱۲۰۱ گذشت .

سماع الوجدین

40792 ـ**موزهٔبریتانیا**، ۷۶۲۸/۱ Or : سدهٔ **۱۲ـ۱۳** (۱۷ ـ ۱۸م) گزیدهٔ آن است ، پس دو گفتار به‌فارسی در موسیقی هندی : راگ درپن ، انتخاب نائیکابهید (ف. اونس:۳۲) [نسخه‌ها ۴:۶۶۰].

ش

شرح الادوار

متن ازصفی‌الدین عبدالمؤمن ارموی(که یاد اودرهایقاع‌درموسیقی :۳۸۸۷ گذشت)، که پیش ازگشودن بغداد بدست هلاکوخان(نسخهٔ نور عثمانیه ش ۳۶۵۳ مورخ ۶۳۳ است) در

۱۵ فصل نگاشته است .

گزارش از لطف الله فرزند محمد فرزند محمود فرزند محمد فرزنـد اسعد سمرقندی ، بنام امیرزاده سیدی ، بسال ۷۹۸ نگاشته‌است.

بنگرید : ف. دانشگاه ۳:۱۰۶؛۱۰۷ — هنرومردم ،گفتاردانش پژوه ۹۵:۳۲.

40793 ـ شیراز ، دکتر وصال۲۹ : نوشتهٔ عبدالله فرزند شمس‌الدین ، رجب**۹۵۴**، بدینگونه: الشرفیه، الادوار ، رسالهٔ موسیقی ، (این گفتار)، موسیقی‌دیگر [نسخه‌ها۵:۲۹۳].

40794 ـ تهران ، ملك ۱۶۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز وانجام افتاده [مجلهٔ هنرومردم ، ۹۵:۳۱] .

شمس الاصوات

در موسیقی هندی ، بروزگـار عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) ، بسال ۱۱۰۹ (= جای‌نغمه)، درشش‌باب نگاشته شده است :

۱- کیفیت تفاضل (سُر) که هندیان(سرادهیای) گویند، در۱۴ فصل، ۲- دردذکر راگها که‌هندیان آن را (راگدهیای) گویند، در۲ فصل، ۳-در شرح (الاپ) یعنی برداشتن و گردانیدن (سر) در(راگ) وارکان آن ، کـه (برکن ادهیای) گویند ، ۷ هفت فصل ، ۴ - در شرح تفصیل اقسام (گیت) که‌آنرا (پربندهیای) گویند ، ۹ فصل ، ۵- در شرح قوانین دستك زدن کـه آنرا (تارادهیای) گویند ، ۶- درکلیات سازو احوال آن که‌آنرا (نادادهیای) گویند. **آغاز:** قول‌اول‌که عبارت‌است ازحمد مخصوص‌حکیمی مطلق است که چون .

40795 ـ لندن ، دیوان هند ۲۰۲۲ : نوشتهٔ ۴ شعبان **۱۱۹۶**، [صدوسی واندائر در موسیقی، مجلهٔ هنرومردم ۹۸:۴۱].

ع

عینیه

از اسماعیل حکیم تهرانـی ، بنام علینقی میرزاعین‌الملك فرمانروای‌سبزوار، درمرغزار رودخانهٔ ششتمد کوه میش شهر سبزوار ، پیش ازسال ۱۳۱۰ق ، درچهارمقدمه ویك مقاله در پنج‌فصل ویك خاتمه‌نگاشته است. **آغاز:** سپاس بیقیاس را سازنده‌ای بـرازنده و نـوازنده‌ای طرازنده است که از یك نغمه‌اش چندین صدا برخواست ،وازیك ترانه اش‌این‌همه‌نواست.

40796 ـ تهران ، مجلس ۲۲۱۳ : نوشتهٔ درویش‌مجید ملقب‌به‌نورعلیشاه، **۱۳۱۰**، آغاز برابر نمونه ، ۶۷گ ۷س [ف . مجلس ۶:۱۷۲].

غ

غنا = رساله ای در...

گویـا از سید کاظم رشتی ، فرزند محمد قاسم ، درگذشتهٔ۱۲۵۹. گفتاریست عرفانی که هنگام‌مسافرت و گذر ازاصفهان درپاسخ پرسش سلطان الذاکرین ، در بیان حکم غنا برپـایهٔ احادیث‌نگاشته. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌تقدس‌بقدس قیومیته عن نعت الجوهریات ومایشابهما (پنج صفحه بعد) وبعد ذکرمینماید عبدمفتقرالی‌الله. ... که درسبیل سفر بسوی ملیك‌فضل‌وعدل...در

ارض اصفهان توقف نموده ، جناب مستطاب.. سلطان الذاکرین ...

40797 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۳۸/۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** (۶۳پ ـ ۷۶ر) آغاز برابر نمونه، بدنبال سلوك ازسیدکاظم رشتی [رؤیت].

غنا = اعلام الاحبا

سبزواری، هادی، درص۳۸۸۶

غنا = حرمت ...

در ص ۱۱۲۴ گذشت .

غنیه المنیه

از ناشناس ، درموسیقی هندی ، بروزگار ابوالمظفر فیروزشاه (فیروزالدین تغلق۷۵۲-۷۹۰)، بسال۷۷۶ بدرخواست امیرشمس‌الدوله والدین ابراهیم حسن ابوالرجا فرمانروای گجرات،ازدسانگیت‌درپن»که‌بزبان سنسکریت بوده‌است.دردوقسمت،قسمت نخست در دوباب: ۱ـ درمعرفت سرود ، درچهارفصل،۲درمعرفت مزامیر ، دوفصل.قسمت دوم ، دردوباب : ۱ـ در بیان رقص ، ۲ـ در شرایط وآداب مجلس سرود واصحاب محاسن ومعایب‌بعضی‌ازاصحاب وجز آن ، هشت فصل .

40798 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۰۸: مصور [هنرومردم ۳۱:۹۵].

ف

فائده‌ای در...

فائده‌ای در بـارهٔ نامهای دوازده مقام و گزارشی ازآنها .

40799 ـ **تهران** ، سپهسالار ۵۶۵ : سدهٔ **۹** (گ ۱۱۹ـ۱۲۱) [هنر و مردم ۹۵ : ۴۵] .

فرید الزمان فی‌معرفة الالحان

ازنگارندهٔ «غنیة المنیة» وپیش ازآن ،در موسیقی ایرانی. بدرخواست امیر شمس‌الدوله والدین‌ابراهیم‌حسن‌ابورجافرمانروای‌گجرات نکاشته شده است ، و گویا ترجمه‌ای از عربی باشد.(بنگرید:غنیة المنیة:همین‌صفحه).

بنگرید : مجلهٔ هنرومردم ، گفتار دانش پژوه ۳۱:۹۵.

40800 ـ **پاکستان** ، انجمن تـرقی اردو۳ق ف۸۰۳:تاریخ ونشانی بیشتر یادنشده ۳۱۶ص [مخطوطات ، سرفرازعلی:۶۶] .

فوائد السماع

ازمحمد علی حزین لاهیجی ، که یاد او در دفرسنامه :۴۴۱» گذشت .

40801 ـ **تهران**، ملك ۴۰۵۷/۲۱: [هنر ومردم ۲۷:۹۴].

ق

قانون استیفا = موسیقی

از امیرخسرو دهلوی . بنگرید به واژهٔ موسیقی درهمین‌بخش.

قصیده در موسیقی

قصیده‌ای‌ست در۴۵ بیت ، سرودهٔ ۷۸۵ .

آغاز : برداشت پرده از رخ گل بـاد بهار ـ

چون سرو گیر پای گل وطرف جویبار. انجام : تاریخ سال هفتصد و هشتاد وپنج بود ـ کامد به سلك نظم، این توفیق‌کردگار.

40802 ـ **کاشان** ، مصطفی فیضی : نستعلیق ، بدنبال «تذکرة النغم» نوشتهٔ ۱۴۷ (**۱۰۴۷**) [هنرومردم ۹۵:۵۶] .

قصیدهٔ لغنیه

ازعبدالغنی غنی‌تبریزی ، درستایش‌ائمه، در مقامات دوازده گانه . **آغاز** : ای برادر اگرت هست هوای عرفان ـ روتولا بکن‌ازجان به علی عمران . **انجام** : دارم امیدکه باشد به غنی فاتحه خوان .

40803 ـ **تهران** ، سنا ۲۲۴۲ : در هامش [هنر ومردم ۹۹:۴۱] .

قواعد اصول وفروع

آغاز : در اسامی دوازده مقام . اول راست ، دوم عـراق ، سیم اصفهان. **انجام** : پنجگاه رهاوی نهفت غـزال جمع بـاشند ، تمام شد **قواعد اصول و فروع** و سیونر (سنور)دوازده‌مقام‌وترکیبات‌جملگی. والله‌اعلم.

40804 ـ **تهران** ، سپهسالار۵۶۵ : نوشتهٔ شابرانی ، سدهٔ **۹**، (۱۲۲ر ـ ۲۲۳) [هنر ومردم ۹۵:۴۵] .

ك

گرامیه = کرامیهٔ‌رامجرد

ازدوره سفرچی ، یا حافظ مقصود [نسخهٔ دانشگاه] شاگرد استاد سلطان محمد (و در برخی‌نسخه‌هامحمود)طنبوری ،ازموسیقیدانان ومطربان‌شاه تهماسب(۹۳۰ـ۹۸۴) وشاه‌عباس (۹۹۶ـ۱۰۳۸)، بنام سلطان تاج بخش شاه ـ نشان علیقلی‌خان ، در سه اصل : اصل اول در بیان دوازده مقام ، دوم دربیان شعبه و آواز ، سوم دربیان اصول‌وبعضی‌فوائد موسیقی (آوازه وپیدا شدن مقامات) . ودرآن از استادان هنر موسیقی نام برده است . **آغاز**: ای بلبل جان نغمه سرا ازغم تو ـ چون دایره دل بی‌سرو پا از غـم تـو . حمد و سپاس و ستایش بیقیاس پادشاهیرا...امابعد، چون‌سر گشتهٔ هروادی... دورهٔ سفرچی منظورنظر کیمیا اثرحضرت ... تاج بخش‌شاه‌نشان علیقلی‌خان گردد . بنابراین این رساله را موسوم به‌کرامیهٔ رامجردساخته، برسه اصل نهاد .

بنگرید : ذریعه ۱۷: ۲۹۰.

40805 ـ **تهران** ، مجلس۲/۴۸۵۴: عین علی ، با تاریخ **۱۰۴۶** دردفتر، (۸۵پ ـ ۹۰ر) [رؤیت].

40806 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۳۷/۲۵: محمد شریف مروی پیرامن **۱۰۴۷** (۱۲۰پ ـ ۱۲۲ر)چلیپا، آغازبرابر نمونه [رؤیت] .

40807 ـ **تهران** ، حقوق ۴۶/۶ج : دوشنبه ۱۲ع۲/**۱۰۶۴**، بدستورخواجه‌رحیما، درقصبهٔ طیبهٔ اشرف (۱۰۹پ ـ ۱۱۰پ) ، آغاز وبخشها برابر نمونه ، در فهرست بنام **رسالهٔ موسیقی**یادشده وازنگارنده نیز نام‌برده‌نشده است [ف. حقوق:۲۱۳] .

40808 ـ **تهران**، دانشگاه۱/۲۵۹۱: سدهٔ **۱۱**، (ص۴۰۲ ـ ۴۱۳)، آغازبرابر نمونه، درفهرست بنام **رسالهٔ موسیقی** یاد شده واز نگارنده‌نام‌برده‌نشده[ف.دانشگاه ۹:۱۴۱۸].

40809ـ **تهران**، مجلس۳۴۵۵/۳۰۱: در جنگ نوشتهٔ احمد غلام‌در**۱۱۳۹** (ص۴۴۰-۴۴۱) آغاز برابرنمونه ، سپس «بهجةالروح» است [ف. مجلس ۱۳۸۱:۱۰] .

40810 ـ **تهران**، دانشگاه۵۵۹۴/۲: سدهٔ **۱۲**، نگارنده بنام **حافظ مقصود** است و نسخه درسه فصل ، (۱۶۳ر – ۱۴۱پ) [ف . دانشگاه ۴۲:۱۶] .

40811 ـ **تهران** ، سنا ۲۲۴۲/۴ : نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** [نسخه‌ها ۲۳۶:۲] .

40812 ـ **تهران** ، ملك ۸۳۳/۲ : نوشتهٔ **۱۲۷۹** .

40813 ـ **تهران** ، ملك ۶۱۹۳/۱۲: با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (۲۰۶ر – ۲۱۰ر) [رؤیت] .

40814 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۱۸۴۴ (۱۹۶۵ ف) : نوشتهٔ **۱۲۸۰**، (۲۵ پ – ۳۱ پ) [آکیموشکین ۲۷۵:۱] .

40815 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۹/۴: نستعلیق محمد علی ، ع۲/**۱۲۸۷**، (۷۲ پ – ۷۸ر) در فهرست بنام شاه نشان علی خان یاد شده‌است. [ف.دانشگاه ۹۳۱:۴] .

40816 ـ **تهران**، دانشگاه۵۸۶۹/۲: نوشتهٔ **۱۳۱۴** [هنر ومردم ۵۴:۹۵] .

40817ـ **تهران** ، سپهسالار۲۸۶۹/۶: تاریخ‌یاد نشده، (۱۸۰پ-۱۸۶ر)[ف.سپهسالار

40818ـ **تهران**،سپهسالار۲۹۳۱/۴۱: درفهرست بنام **موسیقی**یادشده [ف. سپهسالار ۶۸۷:۵] .

40819 ـ **تاشکند** ، موزه ۴۶۸/۳: (ف ۳۱۹:۱ش۷۲۰) .

کشف الاوتار

از قاسم فرزند دوستعلی بخارایی ، بنام جلال الدین اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴)، در بارهٔ شش مقام رسالهٔ دوازده مقام که حیدر تونیانی بنام همایون پادشاه (۹۳۷ – ۹۶۳) ساخته بود . **آغاز** : نتمات حمد کاملهٔ حکیم کارسازی را اعظم‌شأنه . امابعد ، عرضه‌میدارد فقیر حقیرشهیر به قاسم بن دوستعلی بخاری ، هداه الله سواء الطریق.

بنگرید: صدوسی‌اثر، هنرومردم۹۹:۴۴.

40820 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۲۳ Or : همراه چهارگفتار دیگر به فارسی در موسیقی‌وچند گفتار به عربی[ذیل ریو:۱۱۵] .

کنز الالحان

از عبدالقادر غیبی حافظ مراغه‌ای ، نگارندهٔ«جامع‌الالحان :۳۸۹۲». دریك مقدمه ودوازده باب وهر باب درچند فصل ویك‌خاتمه. عنوان بابها بمانند همان «جامع الالحان» و آغازنسخه بمانند «زبدة الالحان» اوست ،ولی نام نگارنده و کتاب «کنزالالحان» در دیباجه آمده‌است .**آغاز**:حمد بیغایت وشکر بینهایت، قادری را که انواع موجودات را بکمال ... اما بعد ، چنین گوید محرر این کتاب ... عبدالقادربن عیسی (؟) الحافظ المراغی .

بنگرید : ذریعه ۱۴۷:۱۸ .

40821 ـ **تهران** ، ملك ۶۳۱۷/۲ : سدهٔ **۱۱**، (۱۵پ-۱۶۲پ)، آغاز برابرنمونه، با یاد داشت مخبر الدوله در بارهٔ نام کتاب [رؤیت] .

کنز التحف

ازناشناس، که دردیباجه ازسیدغیاث‌الدین حسینی ستایش کرده است ، دریك مقدمه و سه مقالت : مقدمه ، در بیان شرف این صناعت برسایر صناعات و سبب تألیف این رساله ، و داستان مرموزفکروخیال. مقالهٔ یکم: درعلمی

موسیقی، دردوقسم: ۱ـ حدود وتعریفات موسیقی ۲ ـ علت اسباب حدت وثقل وعوارض . مقالهٔ دوم: درعملی موسیقی ، در دو قسم ۱ـ تعریف عود وتسویهٔ اوتارآن واستخراج ادوارو آوازها از آن ، ۲ ـ تشریح ایقاعات سبعهٔ مشهور و وانتقال سخن . مقالهٔ سوم : درتصنیع سازها و تعدیل آن. مقالهٔ چهارم : دروصیتی که طالبان این فن را بکارآید وبیان اشعاری که مناسب تألیفات باشد ، گویا در۲۲ج ۱/۷۵۶بانجام رسیده است :ـ آن روز که احداث جهان مهمل بود ـ در آخر این رساله ام مدخل بود ـ اندرسنهٔ (لح ذ د و بو)ـ بیست و دوم جمادی اول بود . که سالهای ۷۴۱ و ۷۴۶ و ۷۴۹ و ۷۶۴ و۷۸۹ نیز گفته‌اند [دانش پژوه].

آغاز : شکر وسپاس بیحد وقیاس سزاوار حضرت آن پادشاهی که سراپردهٔ عظمتش .

40822 ـ **لندن** ، دیوان هند۲۷۶۳: نوشتهٔ ۱ ذیعقدهٔ **۷۸۴**

40823 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۲۳ Or : ش ۵دفتر، همراه چهار گفتار دیگر در موسیقی به فارسی و چند گفتار دیگر بعربی [ذیل ریو: ۱۱۵].

کنز الموسیقی

در راگها وراگنیها ودهره‌ها بزبان‌هندی بادیباچهٔ نوباوهٔ گلشن جنان » و سروده های فارسی ، بنام معزخان . **آغاز** : آغاز صدای ستایش محمود بنام نغمه سرای کن .

40824 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۱: [مجله هنرومردم۹۶و۹۷: ۷۲].

گلستان هنر

قاضی احمد ، درص ۱۹۱۶ گذشت .

م

مجمع الادوار

از مخبرالسلطنه هدایت طبرستانی ،حاج مهدیقلی فرزند علیقلی(۱۲۸۰ق ـ۱۳۳۴خ). که ازروی « الادوار» ارموی و«شرح الادوار» مراغه‌ای و« مقاصد الالحان» همان مراغه‌ای و «درة التاج» شیرازی ، موسیقی‌ایرانی‌رابروش نوین‌اروپایی‌درآورده است ، درتهران ۱۳۱۷ خ چاپ‌شده است . ونیزازهمو «دستورابجدی» در موسیقی چاپ شده است .

بنگرید : ف.مشار: ۱۳۸۰ـ مؤلفین مشار ۶:۴۵۸ـ هنرومردم ۹۹: ۴۱.

40825 ـ **تهران**، حقوق ۱/۱۲۰ج: نستعلیق خود نگارنده ، با یاد داشت ۱۹۱۸م درآغاز، ومانند «نوبت اولی احوال النغم » چاپی‌ست ، ۱۴۷ گ ۱۸س .

40826 ـ **تهران** ، حقوق۲/۱۲۰ج: نستعلیق‌خود نگارنده ومانند «نوبت دوم‌تألیف النغم» چاپی‌ست ، ۱۴۸ گ ۱۶ س [ف.حقوق: ۱۸۳].

مجمل الحکمه

ترجمهٔ گزیدهٔ پنجاه ویک رسالهٔ « اخوان الصفا»ونگاشته‌پیش‌از۸۰۶قاست، که گفتاری‌در موسیقی دارد . (بنگرید : مجمل الحکمه : ۶۸۳) .

مجموعه آوازها

بروش هندی .مجلد یکم دراصول خفیف: در اصول عمل، در اصول‌اواسط ،دراصول

ضرب ، دراصول چهارضرب ، دراصول ضرب الفتح ومحجل .

مجلد دوم دراصول رمل وغیره .

الموشح الکلی جامع لجمیع الالحان مرتب ملی بیوت خمسه، ساخته خواجهٔ رومی. دراصول ثقیل.

40827 ـ اکسفورد، بادلیان ۱۸۵۱: گویا ازدویست یا سیصد سال پیش [مجله هنرو مردم ۹۶ و۹۷: ۷۲] .

المختصر المفید فی بیان الموسیقی واصول احکامه

در مقامات وپرده‌ها .

40828 ـ حمیدیه ، ۱۴۴۷/۵۷ :در جنگ مؤرخ ۷۵۰ تا ۸۱۱. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها : ۴۲۶ ـ مجلهٔ هنرو مردم ۹۵ :۴۵].

مرآت آفتاب نما

ازعبدالرحمان شاهنوازخان (م ۱۲۲۲) تاریخ‌عمومی‌ست (ودربخش خودخواهدآمد)، تجلی نهم ازجلوهٔ یکم‌آن در (احوال واضعین علم موسیقی وحقیقت نایکان هند) است .

مرآت الخیال

ازمیرشیرعلیخان لودی ، نگاشتهٔ ۱۱۰۲ تذکرهٔ سرایندگان است (ودربخش تذکره ها خواهدآمد) . نگارنـده در این تذکرهٔ خود گفتارهایی جدا ، در مایهٔ دیگری جز تذکره نویسی‌جای داده است . ازآن میان گفتاری در بیان موسیقی (ص ۱۵۱) .

مصباح السرور = مفتاح السرور

ازحسن فرزندخواجه طاهرفرزندخواجه محمد قاضی‌پر گنهٔ‌آنتور سرکاردولت‌آبادصوبهٔ شاه اورنگ آباد ، بـروزگار اورنگ زیب (۱۰۶۹ق ۱۱۱۸ق) ، بسال ۱۰۷۴ ق ، در چهار باب نگاشته است :

باب ۱ ـ در بنیاد راگ Raga دانستن وآوازوسازوسرود ومورچهنا Murchana وسرت Sruti وگرام Grama وجرآنها.

۲ ـ دانستن راگ زنان و پسران و آب ـ راگ Upragaوصورت وپوشاك ووقت و جز آنها ۳ ـ دانستن سده سیکزن یـاسنگیرن Saranga و سالنگ Saraga جز آنها

۴ ـ بنیاد پکهاوج و دانستن ساز و وقت وترتیب‌رقص. وچنین‌است نام برخی‌ازبخشهای آن : سنگیت رتناکر، روپ رتناگر ، سنگیت بکرند، بهرت سنگیت . **آغاز** : سپاس بیحد وستایش‌بیعد مرخالقی را سزدکه نغمه‌پردازان قدرت .

40829 ـ بنگال ، ۱۶۲۹: [ایوانف ۱: ۷۵۳].

40830 ـ برلین ، ۳۴/۲ : فهرست برج ص ۸۴ [مجلهٔ هنر ومردم۹۶و۹۷: ۷۰].

مصطلحات موسیقی = رساله در..

ازحکیم میرزاابوطالب خان فرزندمحمد بیگ تبریزی اصفهانی (لکهنو ۱۱۶۵ـ کلکته ۱۲۲۱) نگارندهٔ «مسیرطالبی‌فی‌بلادالافرنجی» وجزآن.

40831 - تهران ، ملك ۴۳۰۳ : بدنبال «خلاصةالافکار»اونوشتهٔ ۱۲۴۰ وهمراه چندگفتار دیگر ازهمو . [تاریخ تذکره های فارسی ۱: ۵۹۶].

40832 ـ هند، بانکیپور۷۱۲: بدنبال «خلاصة الافکار» او(۲۴۹ب ـ ۲۵۷) [مجلهٔ‌هنر ومردم ۹۸: ۴۳] .

مصطلحات موسیقی = رساله در..

آغاز : حمدله . صلاة ... امـا بعد ، بدانکه موسیقی لفظ سریانی‌ست ،

40833 ـ **قاهره** ، ۲۸مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق‌حسین رضافرزند عصمت‌پاشای وزیر، **۱۳۱۸** [مخطوطات].

معرفة النغم

ازابوالحسن‌قیصر، سرایندهٔ زنده‌در۱۰۷۱ ق. که دیوانش در(دیوان‌هند:۹۳۵) هست، از روی کتابهای ایرانی وهندی ، دریك مقدمه‌در دوقسم ودومقالـه و یك خاتمه بسال ۱۰۸۷ ق نگاشته است . **آغاز** : الحمد لصانع‌العالم ومبدع الخلق من العدم ، والصلاة علی رسول المعظم محمد سید العرب والعجم . اما بعد ، چنین گوید بندهٔ احقر ابوالحسن المتخلص به قیصر ،

40834 ـ **بادلیان** ۱۸۵۰/۲: نوشتهٔ **۱۱۷۴** [مجلهٔ هنرومردم ۳۷:۹۸].

مغنیان هند = رساله درذکر ...

مفرح القلوب

ازحسنعلی‌دکنی‌عزت ، درموسیقی‌می‌سور Mysor، بدستورتیپوسلطان(۱۱۹۷-۱۲۱۳) بسالهای ۱۱۹۷- ۱۱۹۹ ، با سروده هایی به فارسی و ریخته . بدینگونـه : مقدمه در ذکر صدای مردنك و آواز گردش زنگوله و آواز زنگوله وصدای کرکر ، باب ۱ـ دربیان نغمهٔ ابیض و اصولها و ضربها و غناها و طرزهای ششگانه ، ۲ـ نغمهٔ اصفرووقت سراییدن‌آن و اصولهای پنجگانهٔ‌آن . ۳ـ نغمهٔ احمرواصولها وضربها، ۴ـ نغمهٔ زبرجد واصولها و ضربها ، ۵ـ نغمهٔ ورد و طرز های ششگانه ، ۶ ـ نغمهٔ عباسی واصولها . خاتمه دربیان دوغزل فارسی وچندین ریختهٔ هندی‌خارج‌از وزنهای‌ششگانه.

آغاز : حمد صانعی که چون‌آفتاب جهانتاب صبح صنعتش از افق مشرق .

40835 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۴ (۲۸۰۹): نستعلیق وشکسته ، بی‌تاریخ ،آغاز برابر نمونه .

40836 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۵ (۱۲۳۵) : نستعلیق ، بی‌تاریخ .

40837 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۶ (۲۱۸۹): شکسته ، بی‌تاریخ .

40838 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۷ (۲۲۷۳): نستعلیق، بی‌تاریخ[اته ۱۱۲۳:۱].

40839 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۸ (۲۲۷۸) : شکسته ، بی‌تاریخ .

40840 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۲۹ (۲۲۰۳): نستعلیق ، بی‌تاریخ .

40841 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۳۰ (۲۱۹۰): شکسته ، بی‌تاریخ .

40842 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۳۱ (۱۶۳۸): شکستهٔ علیرضا ، بی‌تاریخ.

40843 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۳۲ (۳۳۹۵): [اته ۱۱۲۴:۱] .

مقاصد الادوار

ازمحمودفرزندعبدالعزیزفرزندعبدالقادر مراغه‌ای ، درگذشتهٔ ۹۱۸ . بنام با یزید دوم دراصول وفروغ وقواعد علم موسیقی ، باالحاق موسیقی‌چینی بنام «سازچینی» نگارش پدرش ، این کتاب را ساخته است . و همین کتاب در «دانشمندان‌آذربایجان ص ۲۵۴» ازنورالدین عبدالرحمان‌پسر مراغه‌ای‌که پدرش « جـامع الالحان» را در۸۱۶ بنامش ساخته است‌دانسته شده است . **آغاز** : الحمدلمن جعل الارواح مایلة بطیب الاصوات وزینها بحسن الالحان و النغمات .

بنگرید : صدوسی وانداثر ، مجلهٔ هنر و مردم ۹۵:۴۷ .

40844 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۲ فنون جمیله : بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه ،درفهرست بنام**مختصرفی‌علم‌الموسیقی**یاد شده است وهمین جاآمده است : باالحاق موسیقی چینی (ساز چینی) از ساخته های پدرش خواجه کمال‌الدین‌عبدالقادر، ۳۰گ۱۷س[مخطوطات ۲:۱۳۶] .

40845 ـ **استانبول** ، نور عثمانی ۳۶۴۹:تاریخ یاد نشده [هنرومردم۹۵:۴۷].

40846 ـ **مدینه** ، عارف حکمت۲۲: تاریخ یاد نشده ، در فهرست بنام **رساله در موسیقی** در ۱۲ گ یاد شده است [نسخه ها ۵:۴۹۴].

مقاصد الالحان

از عبدالقادر غیبی مراغـه‌ای ، نگارنده «جامع الالحان:۳۸۹۲» وجزآن. بنام سلطان مراد خان عثمانی (۸۲۴ ـ ۸۵۵) ، و امیر بایسنقرپسر شاهرخ درگذشتهٔ ۸۳۷، درآدینه ۲۱ شوال ۸۲۱، دریك مقدمه ودوازده باب و یك خاتمه نگاشته است ، وبیشترازدرةالتاج» قطب‌شیرازی گرفته‌است.ودرآن‌ازموسیقیدانها: صفی‌الدین عبدالمؤمن ارموی وخواجه‌رضوان شاه وشمس‌الدین سهروردی وعلی‌ستایی وحسن زاهر و حسام الدین قتلغ بوغا یاد شده است [دانش‌پژوه] . **آغاز**: الحمدلله‌الذی‌زین‌الاصوات بطیب‌الالحان‌والنغمات‌وصیرهادائرة‌بین‌الشعب. ...اما بعد ، فان الاذهان المستقیمه و الطباع السلیمه مایلة الی‌الموسیقی... بنابرین مقدمه بندهٔ ...عبدالقادربن‌غنی!... و آنرا مقاصد ـ الالحان نام نهادم ... مرتب‌کردم برمقدمه و دوازده باب وخاتمه .

بنگرید : مجلهٔ هنرومردم ۹۵:۳۳ .

40847 ـ**مشهد** ، رضوی۵۳۹۰(۴۴۹ ف) : نستعلیق و خامهٔ نگارنده **۸۲۱** . نسخهٔ بسیار گرانبها .سروده‌هایی‌به‌فارسی وترکی از نگارنده موافق آهنگها در پایان هست ، وقف نادر شاه ۱۱۴۵ ، ۷۷گ ۱۶س [ف . رضوی ۳:۳۵۰ و۸:۴۴۲].

40848 ـ **بادلیان** ، ۱۸۴۳ : نوشتهٔ ۲۱ شوال **۸۲۱**، بانسخهٔ بادلیان ۱۸۴۴ کمی جدایی دارد .

40849 ـ **تهران** ، ملك ۸۳۲/۱ : نوشتهٔ **۸۳۷**، [رؤیت].

40850 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R ۱۷۲۶ (۲۷۹ ف) : نوشتهٔ محمد فرزند محمود فرزند الیاس **۸۳۸**،آغازبرابرنمونه ، ۲۱س ۷۹گ [ف. فهمی ادهم ۱:۱۰۶].

40851 ـ **تهران** ، ملك ۱۶۵۹ : ستعلیق سدهٔ **۹**. [رؤیت].

40852 ـ **نور عثمانی** ، ۳۶۵۶ : نسخ ذیحجهٔ **۹۰۳**، ۱۰۵ گ ۱۸س.فیلم‌آن در دانشگاه ش۴۹۲ هست [فیلمها:۲۰۲].

40853 ـ **بادلیان** ، ۱۸۴۴ : نوشتهٔ سه شنبه ۳محرم **۱۰۷۷**، دراکبرآباد ،ازروی نسخه نوشتهٔ ۴رمضان ۸۴۲ برای شاه قبادپسر عبدالجلیل حارثی بدخشی،مقدمه‌ای‌داردکه‌در آن روایتهایی‌ازپیامبراست دروصف‌آوازخوش وخاتمه‌ای نزدیك به خاتمهٔ « جامع الالحان» اوودرآن‌آمده‌که بیشتراز «درة التاج » گرفته شده وناظر برآن است .

40854 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۲۰۳ : نستعلیق علی‌فرزند اسماعیل رشتی، **۱۲۹۱**، از روی نسخهٔ فخرالدین اسعد نوشتهٔ ۸۷۴، آغاز برابرنمونه، ۵۷گ ۲۸س[ف. دانشگاه ۱۱ : ۲۱۵۹] .

40855 ـ **مشهد**، رضوی ۶۴۵۴ (۴۵۰ ف) : نستعلیق تحریری ملك خانم اوکتایی ، تیرماه **۱۳۲۰** خ ، از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۸۲۱ همین کتابخانه ، ۷۲ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۴۴۳:۸].

40856 ـ **لیدن** ، ۳:۵-۳۰۲ .

مقامات

ازصافی کرمانی، محمد علی . در چهارده بیت مثنوی . شاید همان سراینده سدهٔ سیزدهم (فرهنگ سخنوران: ۳۲۶) .درپایان آن آمده: فواساز سربارصافی چه اوست ـ شودکار این نغمه ازچوب وپوست . **آغاز**: شنیدم شبی مطربی راست کیش ـ چنین گفت در پرده باتارخویش.

40857 ـ **تهران** ، سنا ۲۲۴۲ : در هامش نسخه [هنرومردم ۹۹: ۴۱].

مقامات

40858 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۴۰۸ (۱۹۹۷ ف): نوشتهٔ **۱۱۷۶**، ۲۲ گ [آکیموشکین ۱: ۲۸۱].

مقامات السالکین

ازملاشاه محمدفرزندمحمد دارابی شیرازی متخلص به شاه (نگارندهٔ «شرح دیوان حافظ: ۱۲۳۵» وجز آن). دراصطلاحات موسیقی ، و گفتهٔ دانشمندان اسلامی در روایی و ناروایی غناوموسیقی. بادیباجه‌ای شیوا ازمولا ناخداداد.

40859 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۱۰۰۵ Or: نوشتهٔ **۱۱۰۵-۴**، ۵۸ گ [ف. اونس: ۳۳ نسخه‌ها ۴: ۶۶۰ـ هنرومردم ۹۵: ۲۷].

مقامات السالکین

درمقدمه ودوفصل وخاتمه ، درتجویزغنا، ازنگارنده‌ای شیعی اثنی عشری، که نام خودرا برمز: ف۲ف آورده‌وازمولا نامحمدباقر خراسانی و «کفایهٔ» اووازفیض کاشانی‌وحس گیلانی قمی و ازرسالهٔ «وجدیهٔ» خود یاد میکند .

40860 ـ **تهران** ، سعیدنفیسی ۲۰۲ : نسخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، با حاشیه هایی [منه سلمه الله ، مدظله]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۰ هست [فیلمها ۱: ۲۰۳].

مقامات عالیه = سلطانیه

کوکبی ، درص۳۸۹۸ گذشت.

منتخب الطالبین

درموسیقی‌هندی ،درچهارباب: ۱ـدرشش راگ وسی وشش راگنیها ۲ ـ در بیان راگ و راگنیهایی که مخصوص‌اند علی‌الترتیب . ۳ ـ در تفصیل راگ و راگنیها۴ـ در بیان اختلاط راگ وراگنیها.

40861 ـ **لندن** ، دیوان هند ۲۰۳۳ (۱۲۴۵) : دردیهی نزدیك شاهجهان آباد ، همراه «الهام الطرب» [ف.اته ۱: ۱۱۲۶] .

موسیقی = رساله درعلم ...

ازحکیم نظام الدین احمد گیلانی، شاگرد میرداماد (که یاد اودر«شجرهٔ دانش : ۶۷۳» گذشت) . گفتاریست در علم موسیقی و کیفیت اصل وفرع آن .

40862 ـ **آصفیه** ، ۳۹ مجموعه ها : ضمن‌همان«شجرهٔ دانش» که‌برخی‌ازگفتارهای آن‌بخامهٔ نگارنده و مؤرخ **۱۰۴۵** است [ف . آصفیه ،میرعثمان علی ۲: ۴۷۸].

موسیقی = رساله در ...

ازامیرخان ، مطرب مخصوص شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ ق ۱۱۳۵) ، بنام همان شاه . دردیباجه نام شاه ودرص ۹۲ نام نگارنده ودرنمای نسخه (این یکی‌بخامهٔ نویسنده)سمت

نگارنده آمده است . دردیباجه مینویسد : این روزگار ۷۸سال اززندگی‌ام گذشته،درکودکی جزترکی‌شکسته که بزبان گرجی‌پیوسته‌نشنیده بوده‌ام وتا ۲۵سالگی دراین دانش‌معلمی‌ندیده وشاعر بوده‌ام درآن ازعبدالقادر مراغه‌ای وآقا مؤمن یادکرده سروده هایی با تخلص کوکبی نیزدارد (بنگرید : سلطانیه:۳۸۹۸). **آغاز:** سرود درود نامعدود ، وسپاس فزون ....

مکرر:موسیقی:۳۹۱۳ است

40863 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۱۱ : نستعلیق میرزا عیسی خان فرزند میرزا مهدی خان تفرشی، شاید **۱۳۰۵** ، ۱۴۹ ص ۱۰ س

موسیقی

ازجامی عبدالرحمان (۸۱۷-۸۹۸).پس ازدیباجه ، تمهید است دربیان آواز، ویك فصل درتأثیر نغمات وایقاع آن درنفس‌ولذت این‌دو، سپس‌دوقسم : یکم‌درعلم‌تألیف دراحوال‌نغمات، درچند فصل. دوم درعلم ایقاع دراحوال ازمنه، درچند فصل. دریکم‌رجب ۸۹۰ به‌انجام‌رسانده است.این گفتار همراه با ترجمهٔ روسی آن در تاشکند ۱۹۶۰م‌بکوشش‌بلیایوا Beliyaeva چاپ‌شده‌است. ونیزحسینعلی‌ملاح آنرا گزارش کرده درمجلهٔ موسیقی (ش ۱۰۱ تا۱۰۷)چاپ کرده است. **آغاز** :... بعد از ترنم به نغمات سپاس خداوندی‌که شعبه دانان مقامات بندگی راگوش امید. **انجام**: اینست آنچه از اصول و فروع این فن میسر شد . والله سبحانه ملهم الصواب ... وتیسرذلك فی‌غرة رجب المرجب سنة تسعین وثمانمایه.

بنگرید: صدوسی‌واندااثردرموسیقی، مجله هنرومردم ۹۵:۴۶ ـ ذریعه ۸:۱۶۸ (دستور موسیقی).

40864 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۶۷۲/۵: در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۷۷-۸۹۵** [ف.فهمی ادهم ۱:۲۳۵].

40865 ـ **تهران** ، ملك ۴۷۹۵/۲۲: نستعلیق غرهٔ رجب **۸۹۵** در«کلیات» او(۳۹۴پ-۴۰۲ر)آغاز وانجام برابر نمونه[رؤیت].

40866 ـ **پاریس** ، ملی ۸۲۲ S.P (۱۶۷۶ بلوشه): در«کلیات» او نوشتهٔ درویش محمد فرزند امیرسرخ فرزند میرشیخ محمد ، **۸۹۵-۶**[بلوشه۳:۲۷۳] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۰۸۰ هست [فیلمها :۱۶۳] .

40867 ـ **استانبول** ، نور عثمانی ۴۱۷۱/۳۵: در«کلیات» اونوشتهٔ **۸۹۸** .

40868 ـ **اوزبکستان** ، اکادمی‌علوم ۱۳۳۱: در«کلیات»اونوشتهٔ محمدکاتب‌هروی، **۹۰۸**[ف.تاشکند۲:۴۱۰۰هنرومردم۹۵:۴۶].

40869ـ **تهران**، دانشگاه ۸۲۵۳/۳: در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۰۹** .

40870 ـ **استانبول** ، اونیورسیته ۴۵۵/۲۷: در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۱۵**.

40871 ـ **بادلیان** ، ۸۹۴/۳۴ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۴۱**.

40872 ـ **بادلیان** ، ۸۹۵/۳۴ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۶۳**.

40873 ـ **هند** ، بانکیپور ۱۸۰ XIX : در«کلیات» او**۹۷۰-۱۰۱۷** (ف۲: ۵۰) .

40874 ـ **بادلیان** ، ۸۹۶/۲۱ : در «کلیات» اونوشتهٔ **۹۷۹**.

40875 ـ **استانبول** ، نور عثمانی ۴۱۷۷/۱۳: در«کلیات» اونوشتهٔ**۹۷۹-۹۸۱**.

40876 ـ **استانبول** ، نور عثمانی ۳۷۷۷/۱۴: در«کلیات» اونوشتهٔ **۹۸۰**.

40877ـ **وین**، NF۳۵۰(۲۰۱۰/۹):

نوشتۀ ۲ع/۹۸۳ (فلوکل ۳:۵۴۳).

40878 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۷/۱۰: در«کلیات» او ازسدۀ **۱۰** [رؤیت].

40879 ـ **تهران** ، سلطنتی (شماره یاد نشده): در«کلیات» او نوشته ازروی نسخۀ اصل .

40880ـ**استانبول**، ایاصوفیا۴۲۰۶: تاریخ یاد نشده .

40881 ـ **استانبول** ، داماد ابراهیم ۴ـ۷۵۳: [مجلۀ هنرومردم ۹۵ :۴۶ـ۴۷].

موسیقی = رساله در ...

از حاجی محمد حسن آقا فرزند علینقی گنجوی تبریزی مؤید التجار، باتخلص گنجو ازروزگارمظفرالدین شاه قاجار.

40882ـ**تهران**، دانشگاه ۳۲۰۴/۴: در«کلیات 1967» او مؤرخ **۱۳۲۳**(ص۱۶۴ـ۱۸۲) موسیقی ومرثیه است [ف.دانشگاه۱۱: ۲۱۶۰].

موسیقی = رساله در ...

ازامیرخسرودهلوی(۶۵۱ـ۷۲۵یا۷۲۸) که یاد اودره کلیات :۱۸۵۶» گذشت .

درصدوسی‌واند اثر در موسیقی دربارۀ او آمده است : در نشرهنرموسیقی کمك کرده و قولان هند او را استاد خویش می‌دانسته‌اند... در استوری ۱:۴۹۵ و دیباجۀ سعید نفیسی بردیوان اووفهرست دانشگاه ۲:۱۸۱ازاثراو درموسیقی بنام «قانون استیفا» یاد شده است ، ولی درهیچك نسختی‌ازآن نشان داده‌نشده است.

موسیقی = رساله در ...

ازدرویش علی‌چنگی الخاقانی (از سدۀ ۱۱)درویش‌علی‌فرزند میرزاعلی‌فرزندعبدالعلی فرزند محمد مؤمن قانونی فرزند خواجه عبدالله فرزند خواجه محمد مروارید . در آن سرگذشت موسیقیدانان ایرانی مانند حسین کوکبی ودیگران‌آمده است .

در«ذریعه ۹:۳۲۳» ازدرویش علی طبیب که پدر او شماع بوده از سدۀ ۹ ـ ۱۰ ودر «خوشنویسان:۴۵۵»از درویش علی‌خوشنویس زنده درمحرم ۸۶۹ یاد شده که نباید هیچیك ازاینددو باشد .

40883 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۴۰۳(۲۰۰۲ف): بی‌تاریخ،(۵پ‌ـ۱۴۶ر) [ف. آکیموشکین ۱:۲۸۳].

40884ـ **تاشکند** ،موزه ۴۴۹: تاریخ یاد نشده .

40885 ـ **تاشکند** ، موزۀ ۴۶۸/۱: [هنر ومردم ۹۵:۵۵] .

موسیقی = رساله در ...

ازروحانی. دربارۀ ده مقام با دائره‌ای در آهنگها ، با نام بردن استادان موسیقی و یادکردن اصول تصنیف‌آنان، مانند ثقیل استاد سیف الدین، وخفیف استاد علی، و چهارضرب ووسط استادتن پرور، وزرافشان استادروحی ، ورمل حسن عودی ، وضرب الفتح وشاهنامه و فاخته ضرب‌کمال الدین عبدالقادر. **آغاز**:در بیان سرود سرایان علم موسیقی‌ودانستن‌شعبات آن .بسمله . سرود سرایان عشر تگه قال که بنورس سرا بوستان کارکام و زبان ساخته‌اند ، به‌شهد صانعی‌عذب‌البیانند...بدان ای‌عزیز.. که این رساله‌ای‌ست بحث در علم موسیقی‌که عبارت است ازنغمه‌ای چند مناسب وموزون.

بنگرید : صدوسی و انداثر ، هنر ومردم ۹۵:۵۳ .

40886ـ **تهران**، دانشگاه۲۵۹۱/۶: در مجموعه آقا محمد مینای اردوبادی مؤرخ

۱۱۰۴ (ص ۷۹۲ – ۷۹۷) [ف . دانشگاه ۹:۱۴۲۰].

موسیقی = رسالهٔ ... (بارجاتك)

ازروشن ضمیرخنیاگربنده زادهٔ عالمگیر (۱۰۶۹–۱۱۱۸) ، ترجمه ازکتابهای هندی پـارجاتك **Parijatka** منسوب بـه اهوبل **Ahobal** نام متن به سه گونه در آن آمده است : بادرجاتك ، تارجاتك ، مارچاتك . با اصطلاحات سنسکریت و دهرهٔ هندی، در سه بخش: ۱ـ گیت‌کاند **Gitikanda** ۲ـ بادکاند **Vadkanda** ۳ـ نرت‌کاند **NritaKanda** **آغاز:** سرود اثرآمودواثرسرود نمود ،زمزمهٔ حمدکارسازبنده نوازی‌ست که بهٔ آهنگ وجود صاحب مقام محمود ساز کالبد را نغمه پـرداز آواز ساخته .

درتذکره‌ها ازروشن ضمیر ایرانی الاصل حاکم بندر سورت در گذشتهٔ ۱۰۷۷ یاد شده است ،که درموسیقی مهارت داشته ، ومقاماتی به عربی وفارسی وهندی ساخته است .

بنگریـد : ذریعه ۹ : ۳۹۱ – تذکـرهٔ نصرآبادی : ۶۰.

40887 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۹۳ **Egerton** : نستعلیق هندی شعبان **۱۱۹۴** (۱۷۸۰م)، آغازبرابر نمونه، ۲۱۱ گ ۱۳س [ریو۲:۴۸۹] .

40888 ـ **لندن**، دیوان هند ۲۰۰۹: تاریخ یاد نشده .

40889 ـ **لندن** ، دیوان هند۲۰۱۰: [مجلهٔ هنرومردم ۹۸:۴۱] .

40890 ـ **آصفیه** ، ۴۱۸فلسفه :تاریخ یاد نشده ، در فهرست بنام بارجاتك یاد شده است [ف. آصفیه ، میرعثمان علی ۳:۴۹۲].

موسیقی = رسالهٔ ...

از غزنوی ، خواجه عبدالرحمان فرزند سیف‌الدین‌غزنوی،ازغزلسرایان وموسیقیدانان سدهٔ ۱۰ق، به نثر ونظم ،گرفته ازنگارشهای عبدالقادرمراغه‌ای وسروده هایی‌از«سلطانیه»ی کوکبی . نسختی از آن همراه دیوان سروش اصفهانی‌بنام «شمس‌المناقب»،درده صفحهٔ رحلی درتهران ۱۳۰۰ق چاپ شده است. **آغازچاپ** سنگ : چنین گوید خواجه عبدالرحمان بن سیف الـدین غزنوی ، کـه علم موسیقی علم شریفی ست ، دانستن آن برای اطبا و حکما فواید زیـاد بخشیده ،آنچه ازکتب این علـم مطالعه‌نموده‌ام مختصری‌بیان میشود : آورده‌اند که‌فیثاغورث. **آغاز** نسخهٔ‌دانشگاه: مختصری‌ست در بیان دوازده مقام موسیقی و بیست و چهار شعبه وشش‌آوازه‌که دانسته شود واضع هر مقام واسم اووتعلق بکدام برج از بروج ... برای چه مرض مفید است .

درپیشگفتارچاپ«بهجة الروح:۳۸۸۸»آقای دکترخانلری پیوندی میان آن و این رساله و «سلطانیه:۳۸۹۸» کوکبی‌نشان داده‌اند.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۷۸۹ (غزنوی) . راهنمای‌کتاب س۱۲ش ۷ و ۸: ۴۶۸ – مجلهٔ موسیقی ش ۱۲:۴۱.

40891 ـ **تهران**، دانشگاه۳۸۰۶/۴: نستعلیق نزدیك **۱۳۰۰** (ص۱۸۷–۱۹۶)[ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۸۸].

40892 ـ **تهران**،مجلس۲۳۲۱/۳۷: سدهٔ **۱۱** درپایان آن‌آمده : این بخش مأخوذ است از تألیف عبدالقادر ، و در فهرست بنام **موسیقی** آمده ، ودر «صدو سی واند اثر در موسیقی»آمده است : گویا بندی‌ست از آن ؟!

[ف.مجلس ۱۰:۹۹۵ ـ مجله هنر ومردم ۹۸: ۳۶] .

موسیقی = رسالهٔ ...

از محمد علی ، بدرخواست بزرگی بنام مهدی، درشش باب نگاشته است ، و در آن از رسالهٔ عبدالقادر بهره برده است: ۱ـ درآوازه ۲ـ درمقامات ، ۳ـ درشعبه ، ۴ـ در گوشه ، ۵ـ درترانه ، ۶ـ دراصول‌ضرب . نام‌نگارنده به نظم در(گ۳۶ر) آمده است. **آغاز:** حمد و سپاس‌وستایش‌مرخدای‌راست که‌لازم برهرشیء.

40893 ـ **هند** ، بانکیپور ۲۲۴۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۹م**، آغاز برابر نمونه،(۳۵پ- ۳۹ر) [عبدالمقتدر ،ذیل ۲: ۱۵۴] .

موسیقی = رساله در ...

درویش علی‌چنگی. درص ۳۹۱۰ گذشت.

موسیقی = رسالهٔ ...

گویا از میرزاآقا محمد علی گرگانی ، ازروزگارقاجار، سدهٔ سیزدهم .

40894 ـ **تهران** ، ملك ۸۰۵/۴ : درمجموعه نوشتهٔ میرزاآقا محمد علی گرگانی وگردآوری‌او، **۱۲۹۴-۱۲۹۰** [مجلهٔ‌هنر ومردم ۹۹: ۴۱].

موسیقی = بندی در ...

از کاشانی ، بابا افضل محمدفرزند حسن (۵۸۲ یا ۵۹۲ ـ۷۰۷). که به شمارهٔ ۲۴ در «مصنفات‌بابا افضل»:۶۵۳-۶۵۴» چاپ شده است . **آغاز :** لحن، آوازهایی‌چند بود بهم آورده از نغمهای مختلف ،که نفس از شنیدن آن لذت یابد .

40895 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۸ : نستعلیق **۱۰۸۳**، (۴ ر ـ ۵ر) ، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۳: ۳۲۸] .

40896 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۹۱/۱۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه ، (۱۶۲پ ۱۶۳ پ) [رؤیت].

40897ـ **تهران**،دانشگاه۱۴۰۱/۱۹: نستعلیق رضا فرزند موسی کشمیری ، سدهٔ**۱۱**، درطوس(۲۲۶-۲۲۷)[ف.دانشگاه۹: ۱۰۱۵].

40898 ـ **تهران**،مجلس۵۰۳۱/۱۹: نسخ خوش محمد علی عبرت نایینی ،**۱۳۴۷**، (ص ۴۸-۵۰) ،آغاز برابر نمونه [رؤیت].

موسیقی = رسالهٔ ...

ازخواجه‌کلان خراسانی ، گفتاری‌ست با دوتحریریکی ازآن دو: دریك مقدمه وسه‌باب ویك خاتمه‌بایك صفحه دائرهٔ موسیقی[دیباجه] ولی‌درنسخهٔ سپهسالارداین‌عنوانهاهست:مقدمه‌در علم به ادوار موسیقی ووجه تسمیهٔ‌آن .فصل در بیان مقامات وشعبه . فصل درتعداد شعبه.فصل درتعداد آوازه . فصل درمقدمات نغمات .فصل در اصفهان . فصل در راست. فصل در حجاز . فصل در کوچك . فصل در نغمات و نقرات . فصل در اصول به حرف مرقعات و محسنات . باب درچند بیت : (مقام اندرعدد بیست‌آمد و چار- دوشعبه هرمقامی‌راست‌ناچار- حسینی‌کز مقامات‌است برتر- دوگاه‌آمد قرینش‌بامحیر) فصل دراوقات . **آغاز:** حمدله . وبعد،معروض ضمیراعزمیگرداند بندهٔ‌حقیرفقیر کسیرالمشتهر به خواجه‌کلان خراسانی، که در اثنای‌تحصیل درحفظ کلام‌قیوم ، گاه‌گاه درترنم جهت تحقیق آهنگها و دائره های اصول و قواعد موسیقی اقدام میرفت تا قدری درضبط وربط‌آمد ... و این‌رساله‌مشتمل‌است برمقدمه وسه‌باب وخاتمه.

40899ـ **تهران** ، سپهسالار۱۹۱۳/۷: (ص ۳۶۰-۳۶۲) [ف. سپهسالار۵: ۶۸۸] .

موسیقی = رسالهٔ ...

از خواجه کلان خراسانی. تحریر دیگری‌ست ازهمان رساله ، به نظم ونثر، دریك مقدمه در ادوار موسیقی ، وسه باب : ۱ ـ بیان مقامات و تعریف آن . با عنوان فصل سوم در تعداد آوازه‌ها ، ۲ـ مقدمات هریك وکیفیت حصول شعب وآوازها ، بادوفصل در نغمه ها ، ۳ـ در نغمه ها ونقرات وبحور اصول ، در دو فصل . درآن از استادان فن یاد شده و آمده که هفت آهنگ تا روزگارشاه شیرویه بوده است ، و استاد سعدی درهرفنی ازموسیقی مهارت‌داشته، پس ازبرشمردن استادانی و ساخته های ایشان میرسد به نگارنده خواجه‌کلان که در اثنای تحصیل علوم و حفظ کلام قیوم گاهی در ترنم اقدام میرفت . **آغاز:** مقام اندرعدد هشت‌آمد وچار ـ دونغمه هرمقامی راست ناچار ـ بزرگ است ورهاوی اصل شهناز ـ شوم تاکردمش‌من بعد دم ساز. روایت است ازحضرت موسی ... با قوم خود به صحرایی رسیدند .

40900ـ **تهران**، دانشگاه۴/۷۴۹۹: (ص ۶۷ـ۷۹) [صدوسی واند اثردر موسیقی ؛ هنرومردم ۹۸: ۳۵].

موسیقی = رساله ...

از امیرخان کوکبی گرجی ، مطرب شاه سلطان‌حسین(۱۱۰۵ـ ۱۱۳۵)، در۷۸سالگی، در۲۵ع۲/۱۱۰۸ در دوبخش نثر ونظم ، بنام همان شاه نگاشته است . [دیباجهٔ نسخهٔ‌ملك]: باب ۱ـ در اسامی دوازده مقام ، ۲ ـ بیست و چهارشعبه‌که یکی ازپستی و دیگری از بلندی هرمقام حاصل شود ، ۳ـدرشش‌آواز، ۴ـهفده بحر اصول ، ۵ ـ بحر اصول قدیم از قول حکیمان ، از جمله هفت اصولی که در میان نقارچیان مشهور است، ۶ـ در بحر اصولی که علای‌ساری نوشته،۷ـ در نسبت دوازده مقام به بروج دوازده گانه، ۸ـ دربیان آنکه هرمقام‌را ازکدام حیوان برداشته اند ، ۹ ـ هر اصولی چند ضرب است ، ۱۰ ـ نسبت مقامات به فصول چهارگانه ، ۱۱ـ هر اصولی راچگونه بنوازند، ۱۲ـ دربیان کلیات خواجه عبدالقادر ۱۳ـ دربیان شد ، ۱۴ـ در هر وقت روز وهر وقت شب چه مقام باید خواندکه خوش آیند باشد ، ۱۵ـآداب سازندهٔ دهل. نگارنده جز قباد بیگ کوکبی گرجی سراینده در گذشتهٔ ۱۰۳۳ است که «کلیات» او در دانشگاه هست در«صدوسی واندائر» فهرست تصنیهایی که در این گفتار ازآنها یاد شده در ۱۳ بند ، و نیز فهرست‌تصانیف‌ضرب یاد شده را با نام‌سازندگان آنها در ۱۵ بند، آورده شده است .

ابیاتی‌دررسالهٔ‌موسیقی‌خواجه‌عبدالرحمان غزنوی (چاپ سنگ) دربیان گوشه‌ها وآوازها آمده که نگارنده آنها را از مولانا کوکبی دانسته است، همان ابیان درباب ششم « بهجة‌ـ الروح:۳۸۸۸»زیرعنوان (دربیان علم‌الادوار الموسیقی‌بالنظم) آمده است .

غزنوی درگفتارخودسه بارهنگام نقل‌سروده‌ها ازکوکبی نام می‌برد. ودریك جا نیز نام‌کتاب اورا چنین یاد میکند: دیگر استادان موسیقی همهٔ اینهاداشش‌آوازقرارداده‌اند مولاناکوکبی درسلطانیه آن شش‌آواز رااینطور به نظم‌درآورده است(وهمانْ بیت‌نیزدر« بهجت‌الروح»آمده‌است) وازاینهامیتوان‌نتیجه گرفت که‌در« بهجت‌الروح: ۳۸۸۸»و«رسالهٔ موسیقی‌غزنوی:۳۹۱۱»هردو ازاین گفتارکوکبی‌بهره برده‌شده است [دکتر خانلری] **آغاز:** سروددرودنامعدودوسپاس‌فزون ازدایرهٔ‌قیاس‌سزاواربزم‌بهشت‌آیین‌ومجمع‌رنگین پادشاهی ست .

40901 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۱۱ :

نوشتهٔ میرزا عیسی خان پسرمیرزا مهدی خان تفرشی، ۱۰ع‌۱/۱۳۰۵، آغاز برابر نمونه . انجام : مکرراهاهی اهاهی،هی‌جانم بل ، ماه من‌بل. هردو بخش‌رادارد [ف.مجلس۶: ۱۷۰].

40902 ـ تهران ، ملك ۱۶۵۲/۲ : نوشتهٔ محمد صادق فرزند محمد علی‌علی‌آبادی مازندرانی ، ۱۳۱۵ق‌برای احتشام الملك،هر دو بخش را دارد ، انجام افتاده [مجلهٔ هنر و مردم ۳۷:۹۸].

و بنگریدنسخهٔ: 40916ص۳۹۱۷

موسیقی = رساله در...

ازکاشف الدین محمد یزدی، ابوالمحامد کاشف الدین محمد فرزند سالك الدین محمد (۸۴۷–۹۱۵)فرزندابوالمعارف‌مولی‌نجم‌الدین محمد یزدی (۸۱۸– ۸۸۵) . پدرش نگارندهٔ «حجلة العرایس» یاد شده در ص ۵۲۰ است .

و شاید این رساله از کاشف الدین محمد یزدی اردکانی باشد [دانش‌پژوه].

40903 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۶۹۲ (۳۸۶۴ ف): با تاریخ۱۰۸۴دردفتر، (۱ پ ـ ...) در فهرست نام نگارنده تنها کاشف الدین محمد یزدی یاد شده است . [ف. آکیموشکین ۱: ۵۱۱].

موسیقی = رساله در ...

ازمیرصدر الدین محمد ، بروزگارنواب سکندرجاه بهادر، بسال ۱۲۳۰ ق نگاشته است [میرعثمان علی].

قاضی احمد در فصل سوم «گلستان هنر» از میر صدر الدین محمد قزوینی سیفی فرزند میرزا شرف نگارندهٔ « تذکرة الشعراء» یی نام می‌برد که «درعلم موسیقی وادوار وقوف بسیار داشت وصوتها و نقشها بسته و دهسال هر ساله مبلغی‌کلی از ابوالمظفرشاه عباس بهادر خان» دریافت می‌کرده است . که اگر تاریخ نگارش در گفته میرعثمان علی درست نباشد احتمال می‌رود همین‌کس باشد .

بنگرید : تاریخ تذکره های فارسی ۱ : ۲۶۷ «تذکرة الشعراء»ی میر صدرالدین .

40904 ـ آصفیه ، ۳۹۳ فلسفه: نوشتهٔ ۱۲۴۲ [ف. آصفیه ، میرعثمان علی۳: ۴۹۲].

موسیقی = رساله درعلم ...

ازمیرصدرالدین محمد فرزند میرزاشرف جهان فرزند قاضی جهان سیفی قزوینی(که‌یاد اوپیش ازاین‌گذشت). خوشنویس ورنگ‌آمیز ووصال و موسیقی دان ونقاش بوده و نگارندهٔ «تذکرةالشعراء»یی‌ست که در«تاریخ‌تذکره های فارسی ۱: ۲۶۷» نشان داده شده است . او در ۱۶ع/۱۰۰۷ ق نزدیك بسطام درگذشته است . وگویا اوست‌که نامه‌ای به یکی ازارباب نغمه نوشته وفرستاده است [دانش پژوه] .در آن از «جامع‌الالحان» و«مقاصدالحان» وازعبدالقادر مراغه‌ای وحافظ ادوار قزوینی و رضوان شاه تبریزی وکسان دیگریاد شده است .

دریك مقدمه وپنج فصل و خاتمه : مقدمه در پیداکردن علم موسیقی وتعریف نغمه‌وایقاع وذکر اسامی جمعی‌که با این فن مشغول‌بوده. فصل ۱ـ درذکر بعضی حالات مقامها و اسامی آن ۲ـ دربیان آوازها وآن شش است ۳ـ در اسامی بیست و چهارشعبه ، و ذکر برخواستن هردویی ازآنها ازروی یك مقام ۴ـ درخواص هرکدام وزیادت آنکه بردیگری دارد ۵ـ در ذکر اصولها که در کتب موسیقی بنام ایقاع مذکورمیشود. آغاز۱:حمدله ...اما بعدحمد پروردگار ازل و ابد را ... کـه محیط فلك نیلگون شعبه‌ای حقیر ازدریای فیض‌بی‌منتهای اوست... این مختصر به مقدمه است وپنج فصل

آغاز۲: وبعد این مختصری‌ست درعلم موسیقی ومبنی‌است بریك مقدمه وپنج فصل‌ویك خاتمه.

40905 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۲/۲۸۲۷ وینفیلد ۸: نستعلیق ، درپایان آن آمده که از میرصدرالدین‌محمد است ومؤرخ۶ع۱/**۱۰۰۸** وبنام سلطان حسین میرزا ، ودرفهرست بستون (۸۲:۳) گمان برده شده است که این گفتار صدرالدین‌محمد دشتکی‌ست که بنام سلطان‌حسین بایقرا (۹۴۳ ـ ۹۱۱) نگاشته است ، و نباید درست باشد [دانش‌پژوه درهنرومردم۹۶و۹۷: ۶۸] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۰ هست [فیلمها : ۵۷۰].

40906 ـ **تهران** ، سنا ۲۲۴۲/۳ : نسخ سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ،آغازبرابر نمونهٔ **۱** ، در آغازآن (نه دردیباجه) ازمیرصدرالدین‌محمد دانسته شده است [نسخه ها ۲:۲۳۶] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۷۸۰ هست [فیلمها :۶۲۸].

40907 ـ **تهران**، ملك ۴۹۴/۶ : در مجموعه نسخ ونستعلیق با تاریخهایی‌از۱۲۳۹ تا ۱۳۰۴ و این گفتار نستعلیق ۲۷ ذیحجهٔ **۱۳۰۳**، آغازبرابرنمونهٔ**۲**، (ص ۲۷۸ـ۲۵۲) درآن ازنگارنده نام برده نشده است [رؤیت]. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۳۰۱۱ هست [فیلمها : ۷۸۱].

موسیقی = رساله در ...

از محمد فرزند محمود فرزند محمد نیشابوری ،درده فصل. از روی تنها نسخهٔ آن بکوشش آقای دانش پژوه در « هفتاد سالگی فرخ» ص ۹۹ـ۱۰۳ چاپ شده است .

40908 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۱۲ (۱۸۸۱ف): با تاریخ **۶۶۳** دردفتر، (۲۷پ-۲۸پ) [ف. آکیموشکین ۱:۲۶۱] .

موسیقی = کتابی در ...

از مداح حسینی .

40909 ـ **بغداد** ، معهدالد راسات الاسلامیة العلیا ۳۸: تاریخ یاد نشده ، باشکل طنبور [نسخه‌ها ۵:۴۰۶].

موسیقی = رساله در...

دریك مقدمه وهفده فصل ، و فصل هفدهم درهفت قسم .

40910 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۷۴ : نسخ **۱۲۷۳**. دریك مقدمه وهفده فصل .مقدمه در مبادی علم موسیقی ، فصل ۱ـ در تقسیم دستانها و تعریف ابعاد ۲ـ دربیان پرده‌ها ۳ـ دربیان‌آوازه‌ها ۴ـ درآنکه ابریشم چندبانگ است ۵ـ نسبت پرده‌هارا بابروج به‌قول‌متقدمان ومتأخران ۶ـ درمنسوبات پرده ها باکواکب ۷ـ در معرفت استخراج پرده‌ها ۸ـ در ادوار ۹ـ درآنکه پیش هرشخص چه ضرب بایدزدن ۱۰ـ درآنکه هرپرده که زیادت‌کنی ونرم‌کنی چه شود ۱۱ ـ در آنکه مادر جملهٔ ساز ها چه بود (ام جملهٔ سازها عوداست)۱۲ـ معرفت نواختن پرده‌هاکه مناسب وقت باشد ۱۳ـ در بیان‌آنکه در نزد هرقومی کدام‌پرده‌مناسب‌است ۱۴ـ درشبانه روزازهفته‌کدام پرده مناسب‌است ۱۵ـ نسبت‌پرده‌ها به‌اقالیم سبعه ۱۶ـ درتأثیر نغمات در طبایع ۱۷ـ معرفت سماع و آنچه بدان‌منسوب باشد. وباب هفدهم (درسماع) در هفت‌قسم‌است‌درست‌برابر نسخهٔ‌سپهسالار. **آغاز:** حمدوثنا ودرود وسپاس مرخداوندی راکه‌خلق را ازعدم بـه وجودآورد ... بدانکه در بیان کتاب اعلام میرودکـه علم موسیقی علمی‌ست بینهایت ، و کیفیتی ست بـه طبع و روحانیت تعلق دارد... مشتمل‌است برهفده فصل‌ومقدمه،

۳۰گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۸:۵۸۵].

40911ـ تهران،سپهسالار ۳۹۳۱/۱۰:
دريك مقدمه وهفده باب يا فصل : ۱ـ درمبادی این علم ۲ـ در تقسیم دستانها و تعریف ابعاد ۳ـ دربیان پردهها۴ـ دربیان آوازهای‌ششگانه ۵ـ نسبت پردهها به روح ۶ـ منسوبات‌پردهها به‌کواکب ۷ـ معرفت پردهها ۸ـ معرفت‌ایقاع اصول ۹ـ باید دانست پیش هر کسی کدام پرده را باید به واجب ۱۰ـ درآنکه هر پـرده را زیادت تیز کنی و نرم سازی چه حاصل شود ۱۱ـ درتعریف سازها ۱۲ـ درمعرفت‌نواختن سازهاکه مناسب وقت باید ۱۳ـ درمعرفت‌آنکه هرقومی راکدام پرده باید به واجب ۱۴ـ در دانستن‌آنکه در شبانه روزی در هر وقت کدام پرده باید بـه واجب ۱۵ـ نسبت پرده ها بـه اقالیم ۱۶ـ درمعرفت‌تأثیر نغمات درطباع۱۷ـ درمعرفت سماع‌وآنچه‌بدومنسوب‌باشد[دیباجه] نسخه درمتن‌درترتیب‌فصلها‌کمی‌بادیباجه‌جدایی دارد . وباب هفدهم (درمعرفت سماع) در هفت قسم است : ۱ـ در تعریف حـواس خمسه ۲ـ تعریف سماع ۳ـ آداب سماع۴ـ احکام‌وحقیقت سماع ۵ـ دروجد ومراتب‌آن ۶ـ دررقص ۷ـ در خرقه. **آغاز :** حمد و ثنا و درود و سپاس مرخداوندی راکه‌آدمی را از جملهٔ مخلوقات برگزید... اما بعد ، برضمیر انـوار ارباب دانش مخفی نماندکه علم موسیقی علمی‌ست به غایت‌شریف ودقیق‌وروحانی... مشتمل‌برمقدمه وهفده فصل‌وخاتمه [مجلهٔ هنرومردم ۹۶و۹۷: ۷۶].

موسیقی = رساله در ...

در شانزده فصل : فصل ۱ـ درتعریف علم موسیقی ۲ ـ در قانون پرده ها ۳ ـ در وضع شعبه‌هاواسامی‌آن۴ـدرمناسبت‌بروج‌دوازده گانه ۵ـ در نسبت‌کواکب و پرده ها ۶ـ در مزاج پردهها ۷ـ در استخراج پردهها ، در۱۴باب، ۸ـ درتعریف سازها ۹ـ در اینکه سه پرده را چه وقت باید خواند.۱۰ـ باید زننده وگوینده عطار صفت‌باشد ۱۱ـ درشرایط زننده وگوینده ۱۲ـ شمارهٔ‌آوازها ۱۳ـ بدانکه جمله ابریشم که زنندگان می‌نوازند از یازده بانگ بیرون نیست ۱۴....۱۶۰۰ـ درشش‌آواز. **آغاز:** حمد وسپاس بیقیاس خدایرا عزوجل که بنی‌آدم را بقوت کیاست آن داد که استخراج پرده های مختلف ... اما بعد ، چون بعضی از عزیزان طالب علم موسیقی بودند ، ازاین ضعیف درهر وقت ودرهر ایام سؤال میفرمودند ... از این فقیرالتماس‌نمودندکه دراین باب رساله‌بنویس.

40912 ـ تهران ، ملك ۳۳۲۶/۴ :
نستعلیق بـدرضای حسینی **۱۲۳۸** (۱۱۳ر ـ ۱۱۶ر) همراه با گفتاری دیگر در موسیقی [رؤیت] .

موسیقی = رساله در ...

درشانزده فصل، که فصل هفتم‌آن‌نیزدر۱۴ باب است ونزدیك به نسخهٔ پیشین. **آغاز:** این مختصری ست در علم موسیقی از جهت ملتمس بعضی عزیزدرشانزده فصل ترکیب‌کرده شد تا مرطالبان این صنعت را حظی وافر باشد ... فصل اول درشرح موسیقی ... فصل دوم قانون پردهها وشعبه‌ها... فصل‌سوم نوروزومبرقع... فصل پانزدهم پرده راست ... فصل شانزدهـم اوقات زنندگی وخوانندگی .

40913 ـ تهران ، ملك ۸۹۳/۱ :
نستعلین سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرنمونه [رؤیت].

موسیقی = رساله در ...

درپانزده فصل‌ويك خاتمه : ۱ـ در تقسیم دستانها و تعریف ابعاد ۲ـ در معرفت مبادی

علم موسیقی ۳ـ دربیان پرده ها ۴ـ درآوازها که آنراشعبه‌خوانند ۵ـ درآنچه‌پرده‌هارا به‌بروج نسبت کرده‌اند ۶ـ درمنسوبات پرده‌ها با کواکب سبعه ۷ـ در استخراج پرده ها ۸ـ در معرفت ایقاع اصول ۹ـ در آنکه پیش هرشخصی چه ضرب باید ۱۰ـ درآنکه پرده‌ها را زیاد کنی و نرم‌گیری چه سود ۱۱ـ درمعرفت سازها ۱۲ـ درنواختن پرده‌ها ۱۳ـ در آنکه نزد هر قوم کدام پرده مناسب باشد ۱۴ـ در نسبت پرده‌ها بافصول اربعه ۱۵ـ درنسبت‌پرده‌ها بااقالیم‌سبعه. خاتمه در تأثیر نغمات .

آغاز : سبب تألیف این کتاب آن بود که جماعتی ازاصحاب، فقیررا التماس کردند تا در علم موسیقی رساله‌ای تألیف نموده شود، بنابر ملتمس ایشان... مبتنی است بر پانزده‌فصل‌وخاتمه.

40914ـ **تهران**، مجلس ۵۱۸۰/۵۰: نستعلیق **۱۰۶۹**، (ص۴۹۹ـ۵۰۶)، باشکلهای موسیقی، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

40915ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۱/۲۸: نوشتهٔ **۱۰۹۳**ق دراجمیر، (ص ۱۰۴ـ ۱۰۶) [ف. سپهسالار۵: ۱۸۷].

موسیقی = رساله در ...

گویا ازمیرخان کوکبی ص۳۹۱۳ است.

درپانزده باب ، کوتاه : ۱ـ...، ۲ـ در بیان دانستن‌بیست وچهار شعبه ۳ـ دربیان شش آواز ۴ ـ در بیان هفده بحر از قول خواجه عبدالقادر مراغه‌ای ۵ ـ در نسبت دوازده مقام ۶ـ هرمقام را از کدام حیوان برداشته‌اند . ... ۱۵ـ درآداب‌سازنده‌واهل‌این‌فن‌وحسن‌سلوك

40916 ـ **تهران**، ملك ۴۷۱۹/۴۳: شکسته نستعلیق نزدیك **۱۲۲۷**، آغاز درپیش‌از باب دوم افتاده . انجام : سم طوس ، کنگره ، سازهای ناقص اند . تمت ...

موسیقی = رسالهٔ ...

درسه بند ، به نظم ، دردوازده باب ، با اسامی مقامات دوازده گانه ، ۲ـ دربیان آنکه بیست و چهار شعبه را چگونه پیدا کرده‌اند ، ۳ـ دربیان شش‌آواز، ۴ـ دربیان آنکه بیست وچهارشعبه ازدوازده مقام‌گرفته‌اند، ۵ ـ شش آوازراچگونه‌ازدوازده‌مقام گرفته‌اند ۶ـ اصول را چون پیدا کرده‌اند ، ۷ ـ اصول مختلف ، ۸ـ شش بحردیگررا چون زیاده کرده‌اند ۹ـ زیاده کردن پنج بحر گرد ، ۱۰ ـ اصولهای مختلف ، ۱۱ـ رنگهای مختلف ، ۱۲ـ آهنگی که خوانند درکدام مقامها سیر کنند .

40917ـ **تهران**، آقای‌محیط‌طباطبایی: نوشتهٔ فتح الله خواری ، **۱۰۷۵** ، آغاز در باب یکم افتاده : (ودوازده‌بخش شد واز هر بخشی آوازی بر آمد ... وترتیب دوازده‌مقام آنچنان است که گذشت ، اما بعضی گفته‌اند که عشاق مقدم است ، باین دلیل: عشاق‌مراقدحسینی‌ست چوراست). وازروی همین نسخه بکوشش‌استاد چاپ‌شده‌است .

موسیقی = رساله در بیان علم ...

در دوازده باب .

40918 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۲۵۷ (۱۸۳۷ف) : بی‌تاریخ ، (۲۷۲ر ۲۷۷ پ) [آکیموشکین ۱: ۲۵۴].

موسیقی = رساله در علم ...

درهشت فصل .

40919 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۹۸۳ (۱۹۳۵ف) : نوشتهٔ **۱۲۰۷**، ۴ گ [آکیموشکین ۱: ۲۷۰].

موسیقی = رسالهٔ ...

دارای این فصلها: ۱ـ شش‌آوازه به‌نثر،

۲ـ شش‌آوازه به نظم ، ۳ـ دربیان اصول این علم‌که مشتمل بر۱۷ عدد آمده ، ۴ـ در بیان نظم اصول‌که بیست وسه قرارداده اند ، ۵ـدر بیان‌آنکه هریك از مقامات به‌کدام از بروج تعلق‌دارد. **آغاز:** بدانکه جمیع‌آشیاء به‌آهنگ ونغمه مشغولند که‌اگریك‌آهنگ‌ایشان بی‌اصول بوده باشد . ملال در ذات بهم میرسد .

40920ـ **تهران**،سپهسالار۲۹۱۳/۱۸: (ص ۳۶۳ـ۳۶۵) [ف. سپهسالار۵: ۶۸۷ـهنر ومردم ۹۹: ۴۰].

موسیقی = رساله در ...

گویا از سدهٔ یازدهم . با این عنوانها : فصل (۱) دربیان دوازده مقام و بیست و چهار شعبه‌وچهار گوشه، فصل (۲) بدانکه هردومقام را یك اواز است . **آغاز:** رساله درعلم‌موسیقی پوشیده نماندکه ازخواص علم‌موسیقی‌لهوولعب وساز ونواست و باقی محض حقیقت و شناخت ذات بیهمتاست ... باید دانست کـه مقامات و نغمات را مجموع ازوحوش وطیور برداشته .. راست ازفیل،عشاق ازخروس، حسینی ازاسب، عراق ازگاو، بزرگ ازکبك .

40921 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۴۸۲: نستعلیق ریز گویا **۱۲۵۹**، ۲ص درمتن وهامش [نسخه‌ها ۲: ۷۱].

موسیقی = رساله در ...

درمقامهاوشعبه‌ها. به‌نثرونظم. باعنوانهای: دربیان ۱۲ مقام و۲۴ شعبه و۴ گوشه ، دربیان پست وبلندی هرمقام وشعبه ، فصل در کواکب متعلقه‌به دوازده مقام، دربیان پیدا شدن‌دوازده مقام. **آغاز :** بدان ای فرزندکه هیچ علمی‌به علم موسیقی نرسد ... باید دانست‌که نغمات‌و مقامات ازوحوش وطیور برداشته‌اند... راست ازفیل، عشاق از خرگوش ، حسینی از خر ، عراق ازگاو، بزرگ ازگوسفند ...

40922 ـ **تهران** ، مجلس ۶۲۶/۵ : تاریخ ونشانی یاد نشده ، آغازبرابر نمونه[ف. مجلس ۲: ۳۸۵].

موسیقی = رسالهٔ ...

یك فصل‌دارد . درآن ازشمس‌الدین‌محمد فرزندحسین‌وابواسحاق موصلی وابونصرفارابی یاد شده است . ونیزآمده : این‌کمینه درمیان دایره شش‌آوازه ساخته وآوازها هریك به دو مقام علم افراخت . **آغاز:** مخفی نماندکه‌آنچه فقیر تتبع نموده است علم موسیقی از حضرت ادریس ع به‌ظهورآمده ، گویند درحالت‌عروج روحانی ازصدای دورفلك فرا گرفته .

40923ـ **تهران**،سپهسالار۲۹۱۳/۱۶: (ص ۳۵۸ـ ۳۵۹) [ف. سپهسالار ۵: ۶۸۷ ـ هنر ومردم ۹۹: ۴۰] .

موسیقی = رساله در ...

گزیده‌ای‌ست‌از«مصباح السرور: ۳۹۰۵» قاضی‌حسن، بسال۱۰۸۴ق، درموسیقی هندی . (فهرست پرچ: ۸۴) .

40924 ـ **لندن** ، دیوان هند۷۱۴/۵: سپس بندی در علم موسیقی بـا این سرآغاز : بدانکه موسیقی تألیف است ووضع‌حکماست و نهادآن روح است [ف۱: ۳۷۱].

موسیقی = رساله در علم ...

دردوازده مقام وبیست وچهارشعبه وچهل‌و هشت‌گوشه وشش آوازه وهفت بحر و اصول . **آغاز :** بدان ایدك الله کـه این رساله‌ای ست درعلم موسیقی مشتمل بردوازده مقام و بیست و چهارشعبه و چهل و هشت‌گوشه و شش آوازه و هفت بحر واصول.

40925 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی

۵۳۶: در جنگ، تاریخ یـاد نشده [نسخه ها ۸۱:۵] منتقل‌شده‌به‌الهیات مشهد.

موسیقی = رساله در ...

با عنوان : فصل دربیان مقامات وغیره . ودرآن ازعبارات فارابی در تعریف نغمه آمده است . **آغاز :** علـم موسیقی عبارت است از معرفت احوال .

40926 ـ **بادلیان** ، ۲۰۱۸ : تاریخ یاد نشده [هنر ومردم ۴۲:۹۹] .

موسیقی = رسالهٔ ...

در بارهٔ شش دستگاه اصل و شش دستگاه فرع بادودایره ودربارهٔ مقامات به‌نظم‌به‌مثال. **آغاز** : قاعده درعلم موسیقار. موسیقاربروزن بوتیمارسازی‌ست ازنی های بزرگ وکوچك‌به اندام مثلث سازند .

40927 ـ **تهران**، آقای محمد مشیری یزدی : در مجموعه ، ۸ص.

موسیقی = رساله در ...

آغاز : بدانکه علم موسیقی در دوازده پرده است ، ودرهشت باب وزیاد .

40928 ـ **تهران** ، سنا ۲۸۴/۵ : با تاریخ **۱۲۶۵** دردفتر [نسخه‌ها ۵۱۹:۶].

موسیقی = رسالهٔ ...

آغاز : بدانکه بعضی از استادان‌موسیقی برآنند که‌حکیم افلاطون ازتمام دوازده بروج فلك بگوش جان دوازده مقام شنید و جمله را ضبط کرد، چنانکه مقام راست از برج حمل و مقام اصفهان ازبرج ثور.

40929 ـ **تهران**، سپهسالار۲/۷۴۲۱: (۲۰۵ر-...) [ف. سپهسالار ۶۸۸:۵].

موسیقی = رساله در علم ...

آغاز : رساله درعلم موسیقی . بسمله . اما بعد ، بباید دانست که مقام چندست و شعبه چند است و اصول چند است . بدانکـه مقام دوازده است وهرمقامی را دوشعبه ، ولازم است که بیست وچهار باشد .

40930 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۱۴ فیلم : درجنگی‌ازسدهٔ **۱۳**، (ص ۳۳۶-۳۳۸) [فیلمها :۶۵۷- هنرومردم ۴۱:۹۹].

موسیقی = رساله در ...

نامبوب. گویاازروی «سلطانیه :۳۸۹۸» کوکبی‌نگارش‌یافته‌است[دانش‌پژوه].درانجام‌آن آمده : بگوش جان شنو از **کوکبی** که کرد آنرا-بچاربیت‌ده‌ودومقام‌شش‌آواز. **آغاز:**فصل دربیان دانستن علم موسیقی ومقامات و شعبه ، بدانکه ارشدك‌الله تعالی که‌هیچ‌علمی به‌موسیقی نمی‌رسد ، چنانکه حضرت امیرالمؤمنین ع فرموده‌اند : هرکه این علم را سیر کند ، تمام علمها راآموخته باشد .

40931 ـ **تهران** ، ملك ۳۳۲۶/۳ : نوشتهٔ **۱۲۳۸**، (گ ۱۰۹ر - ۱۱۳ر) .

موسیقی = رساله در ...

در آن آمده : چنانکه در کتاب **نسبت مؤلفه** یادکردیم . **آغاز :** بدانکه موسیقی تألیفی ست کـه حکمای ارواح حیوانی وضع کرده‌اند نه‌جسم را، که جسم را از آن نصیبی نیست ، وموسیقی‌صناعتی‌ست مرکب از حیوانی وروحانی‌وتألیف غناء الحان ازوی‌ست.

بنگرید : مجله هنر ومردم ۴۵:۹۵.

40932 ـ **حمدیه** ، ۱۴۴۷/۶۱ : در جنگ مؤرخ **۷۵۰**تا **۸۱۱**. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها :۴۲۶].

موسیقی = رساله در ...

بااین عنوانها: باب دربیان دوازده مقام. فصل‌دربیان اصول کبیر. فصل‌دربیان چهارشد. باب دوم در بیان شد سیوم. باب در بیان شد چهارم. فصل در بیان دوازده مقام. فصل از جهت هرطایفه چه مقام باید نواخت. **آغاز:** بدان ای فرزند ایدك الله تعالی کـه هیچ علمی به‌خوردا بینی به‌علم موسیقی نمیرسد، چنانکه حضرت امیر ع سیر هرعلمی کرد، چون بـه موسیقی‌رسیده‌فرموده که عجیب‌وغریب می‌ماند.

40933 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۶/۳۶: با تاریخ **۱۰۴۹ـ۱۰۵۸** در دفتر (۲۹۰ پ ـ ۲۹۲ پ) [رؤیت].

موسیقی = رساله در ...

باین عنوانها: دوازده‌مقام وبیست‌وچهار گوشه‌که نظماً گفته میشود، در بیان پستی و بلندی‌هرمقام، دربیان‌شد، فصل دربیان کواکب متعلقه‌به دوازده مقام، دربیان پیدا شدن‌دوازده مقام... **آغاز:** رساله درباب علم‌موسیقی. بسمله بدان ای فرزندکه هیچ علمی بـه علم موسیقی نمی‌رسد، چنانکه حضرت امیرع سیرهرعلمی کرد وچون به علم موسیقی رسید فرمود عجیب وغریب است.

40934 ـ **تهران**، مجلس ۶۲۶/۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، در مجموعه‌ای که درج ۲:ص۳۸۵ فهرست مجلس نشان داده شده است [رؤیت].

موسیقی = رساله در ...

دایره شش‌آوازه اصل. با شکل. **آغاز:** ...خالق‌بیچون که هیچ‌علم‌ازعلوم به‌خوردبینی به علم‌موسیقی نمیرسد، چونکه جناب‌علی‌بن ابیطالب سیرعلم‌کرد.

40935 ـ **تهران**، ملك ۲۵۳۶/۱۲: سدهٔ **۱۱**. [هنرومردم۹۹:۴۳].

موسیقی = رساله در ...

ونیزچند گفتارناشناخته.

40936 **شیراز**، دکتروصال ۳ مج: شمارهٔ ۳دفتری‌بدینگونه: ۱ـالشرفیه۲ـالادوار (هردو از ارموی) دومی نوشتهٔ ۲محرم**۹۵۲**، ۳ـاین گفتار، درچندفصل، ۴ـترجمهٔالادوار۵ـ رساله مانند دیگر در موسیقی. با سرودهٔ میرزا قاسم‌گونابادی درس ع [نسخه ها ۵:۲۹۳].

40937 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**، ۶۲۷۰/۴ Or: با تاریخ **۱۰۲۲ـ ۱۰۲۵** در دفتر (ف. اونس:۹۱) [نسخه‌ها ۴:۶۵۹].

40938 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**، ۸۱۱۶: سدهٔ **۱۲** ق ۱۸ م، مجموعه دارای یك رسالهٔ موسیقی وسپس راک درموسیقی هندی بـه نظم (ف. اونس: ۳۲) [نسخه‌ها ۴:۶۶۰].

40939 ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۹ ادبیات (۴۴۸۵): سدهٔ **۱۳**، فصلی‌ست در مـوسیقی، (ص ۷۴۵ـ۷۴۱) [ف.رضوی ۷:۲۶۵].

40940 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۲۸ Or: سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳**، مجموعه ۳ رساله در موسیقی هندی [نسخه ها ۴:۶۶۰].

40941 ـ **تهران**، دانشگاه ۸۳۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دائرهٔ مقامات که‌به‌جانوران نسبت داده شده است، دریك برگ [هنرو مردم ۹۹:۴۳].

40942 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۲۲۵۷(۱۸۹۶ف): بی‌تاریخ، باعنوانهای: باب، باب(۲۷۸ر-۲۸۴پ) [ف. آکیموشکین ۱:۲۶۳].

40943 ـ **تاشکند**، مـوزه ۷۲۸: (ف ۱:۳۱۹) دربیان شعبهای هرمقام [هنر و مردم ۹۹:۴۳].

40944 ـ پیشاور، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه۱۶/۱۹۴۵: تاریخ یادنشده ،درفهرست آمده: رساله بزبان فارسی‌درعلم موسیقی،سپس رسالهٔمنظوم‌درفن‌خط[لباب المعانی.عبدالرحیم مولوی :۳۷۴].

40945 ـ بنگال ، آسیایی ۱۲/۴ IO (۹۵۰): تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف . بنگال :۱۶۳].

40946 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۸۲۳ Or: گزیده‌ای ست از موسیقی « دانش نامهٔ » ابوعلی سینا [ذیل ریو:۱۱۵] .

موسیقی پرورش هندی = رساله در علم ...

گویا ترجمهٔ فارسی سنسکریت سنگیت دربن Sangit Darpan (نسخهٔ بـادلیان ۱۸۴۷) یـا ترجمهٔ « آیینه ملودی » است ، بی دیباجه . [دانش پژوه]. **آغاز:** بدانکه علم موسیقی علمی است درغایت لطافت ، هر طبعی آنرا محیط نتواند شد ، و هردلی آنرا مدرك نتواند گشت زیراکه کسب علم موسیقی ممکن نشود مگر به طبع‌سلیم .

40947 ـ بادلیان ، ۱۸۵۲: نستعلیق بی‌تاریخ [ف. اته ۱:۱۰۶۹].

موسیقی چینی = سازقطعات چینی در پایان‌آن جدولی‌ست .

آغاز : بیان قطعات چینی بـه تـرتیب اصل وفرع مشتمل‌برمجموع نغمات‌مع‌الحواد؟ بدو مضراب باید قرع کردن‌آن مضراب از هر جسمی که ارادت ضارب که مباشرآن است .

40948 ـ تهران ، ملك ۸۳۲/۲ : نوشتهٔ **۸۳۷** (۸۸پ-۸۹ر) [هنرومردم ۹۹ : ۴۲] .

موسیقی = ساله در . . .

نامبوب وازمتأخران وشایدازعبدالوهاب نام‌که نویسندهٔ نسخهٔ مجلس است . بدینگونه: سبب اختراع موسیقی ، تقسیم صوتها از جهت کمیت بهشت نوع ، واینکه غنا مرکب است‌از الحان، والحان ازنغمه‌ها ، ومقایسهٔ موسیقی‌با شعرموزون، وشمارهٔمقامهاوتعریف آنها. **آغاز:** بسمله. بدانکه موسیقی بزبان یونـانی (مو) بمعنی‌آوازاست ، و (سیقی) بمعنی گره،وچون موضوع این علم لحن است ، ولحن در حقیقت به‌آواز گره دادن است... موسیقی‌صناعتی‌است مرکب ازجسمانی وروحانی .

40949 ـ تهران ، مجلس۱۲۹۳/۹۷ طباطبایی: نسخ عبدالوهاب ، درجنگ‌اعتضاد-السلطنه . با تاریخ **۹۳ ـ ۱۲۹۶** در جنگ ، (ص ۸۰۰-۸۰۵) [رؤیت].

موسیقدانان دهلی

به واژهٔدهلی‌دربخش‌جغرافیا مراجعه‌شود.

موسیقی منظوم

در بیان علم موسیقی و آداب و کیفیات و خواص‌آن. **آغاز:** مقام اندر عدد هشت آمد و چار ـ دوشعبه هرمقامی راست ناچار (که در پایان «نسیم طرب» نیزآمده است).

40950 ـ تهران ، ملك ۴۵۸۳/۲ : نستعلیق سده**۱۳** همراه گفتاری به‌نثر. آغازاین یکی: بدانکه در پیدا شد علم موسیقی اختلاف است [رؤیت].

40951ـ بادلیان، Add۶۹ (۱۲۴۱ اوزلی): فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۳۶و۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۲-هنر ومردم ۴۲:۹۹].

موسیقی منظوم

دربارهٔ دوازده مقام

آغاز: بعد حمد خدا و صلوات بر رسول و اصحاب او . بباید دانست که علم موسیقی علمی‌ست .

40952 ـ **بادلیان**، ۱۸۵۰/۱ : نشانی دیگر یاد نشده [هنرومردم ۹۹: ۴۲] .

موسیقی منظوم

در بیان دوازده مقام و دوازده شعبه ، در دوازده بیت. **آغاز:** راست خوان وراست‌روای مرد راه ـ هم مرقع باشد وهم پنجگاه ـ روبه اصفهان که یابی‌ای‌پسر ـ توزنیر نیزو نیشابورك خبر .

40953 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۴۸۲ : درنزدیك به‌پایان جنگ نوشتهٔ **۱۲۵۹** [نسخه‌ها ۷۱:۲ ـ هنرومردم ۹۹: ۴۲].

موسیقی منظوم

در پانزده بیت .

آغاز : در علم موسیقی . عشاق مراقد حسینی است چوراست ـ حضیض اوج، حضیض اوج ـ زابل عوج دوگاه محیر مرقع پنجگاه ـ درپرده بوسلی رهاوی ونواست ـ حضیض اوج ، حضیض اوج، حضیض اوج.

40954 ـ **تهران**، الهیات۴/۱۲۴ج: نوشتهٔ ۱۲رجب **۱۳۱۱** [ف. الهیات۱: ۱۵۸].

موسیقی منظوم

هفده بیت‌است درهامش «سلطانیه» کوکبی. **آغاز:** ای برادریك دوگاهی‌ساز کن ـ ازحسینی پستیی‌آغاز کن .

40955 ـ **تهران** ، مجلس۲/۲۷۳۹ : درهامش «سلطانیه :...» [هنرومردم ۹۵: ۴۸].

موسیقی منظوم

دارای این عنوانها : ۱ـ درآنکه‌هر مقامی ازچند نغمه حاصل‌وبه‌کدام برج منسوب است، ۲ـ هر مقامی به‌کدام وقتی از اوقات منسوب است ، ۳ـ درآنکه‌بیست وچهارشعبه وخواندن هریك درکدام‌ساعت مناسب‌است، ۴ـ درحرفهای موسیقی، ۵ـ درسازهای مختلفه . **آغاز :** هذا رساله دربیان‌علم‌موسیقی. بسمله. درشیوهٔ‌موسیقی سخن بسیار است ـ از جمله وجود هر سخن ادواراست ـ غافل منشین زنغمه‌ی داودی ـ کین قول یقین زسالك اطواراست. دربیان‌آنکه‌هر مقامی را دوشعبه است وهرشعبه‌ای نغمه‌ای‌چند است وهرشعبه‌ای‌کدام است.

40956 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۲/۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰، ۱۲۱ بیت، (گ ۸۸) رویهم ۱۳ص [ف. سپهسالار۴: ۴۸ ـ هنرومردم۹۹: ۴۰].

موسیقی منظوم

سروده بیست‌کوتاه در موسیقی.

40957 ـ **تهران**، الهیات۴/۱۲۴ج: با تاریخ **۱۳۱۱**ق دردفتر، (۲۲پ ـ ۲۳پ) . **آغاز:** مراقد حسینی‌ست چوراست ـ در پرده بوسلك رهاوی نواست. **انجام:** نواکاندر جهان افتاد ازآن شور ـ بود نوروز خارافرع ماهور [ف. الهیات ۱: ۱۵۸] .

ن

نامه

از میرصدرالدین ، گویا همان محمد سیفی قزوینی (که‌یاد او در «موسیقی: ۳۹۱۴»

گذشت) به‌یکی‌ازارباب نغمه .

40958-59- **تهران**، سلطان‌القرائی: درپایان «همایون نامه‌ی شهاب منشی» دونامه است‌همراه‌دو نامه‌ی‌دیگر بی‌عنوان که‌اصطلاحات موسیقی دارند [هنر ومردم ۹۴: ۲۶] .

نامه = پاسخ ...

ازقولان رودسر، به‌خواجه کمال‌رودسری، ازسدهٔ **۱۰-۱۱** پاسخ نامه‌ای‌ست.

40960- **تهران**، دانشگاه ۵۳/۲۳۰۱: درمجموعه منشآت نوشتهٔ **۱۱۸۲**، (ص۵۲)[ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۸۴].

نامه

ازخان احمد خان ، که یاد او در « حکم سرکاری: ۳۸۹۳» گذشت دردعوت‌ازاستادزیتون خنیاگر به رشت.

40961- **تهران**، دانشگاه ۵۶۴۵/۱۲: درمجموعه منشآت، (گ ۲۰ر) [مجلهٔ‌هنرومردم ۹۴: ۲۶].

نسیم طرب = نسیمی

ازسراینده‌ای بنام طرب یـا نسیمی وگویا بنام پادشاهی (مظفرمحمود) ، از سدهٔ دهم، از روی «درة التاج» شیرازی‌ونگاشته های‌ارموی و «زوایدالفواید» مراغه‌ای که‌بدانها اشاره‌ای دارد [دانش پژوه]. باید درچهل فایده وبیست مطلب باشد : فایدهٔ ۱- دربیان الفاظ احادیث اربعه درتغنی، فایدهٔ۲- درمعانی‌احادیث اربعه وآنچه متعلق است . فـایدهٔ ۳- در وجه تسمیه این رساله به **نسیمی** . (نسیمی طرب ناك از هرمقام - وزید وبیاورد ازآنجا پیام- کـه نام رساله زنامم بدان - **نسیم طرب** نام این شد روان)، فایده ۴- درمعرفت موسیقی وتقسیم‌آن بردوقسم (علم نغمه، علم نقره)، ۵- درمعرفت مراتب‌یعنی‌پستی‌وبلندی‌نغمه، ۷- دروجه‌مشابهت مقامات وشعب ، واینکه هر مقامی را دو شعبه باشد، ۸- دروجه مشابهت آوازها بهمان‌درخت خدنك . ۹- در آنکه‌کدام شعبه از کدام مقام حاصل میشود . ۱۰- دراینکه هرآوازه از دو مقام حاصل‌شود، ۱۱- دربیان‌آنکه دیگراسامی مکرر درپرده چند دیگر باشد... ۱۲- اسامی پرده‌ای چندکـه در غیر موضع خودش اطلاق میکند. ۱۳- هرپرده مرکب ازچند نغمه‌باشد، درسه‌باب (کمیات‌نغمات، کمیت نغمات‌آوازها، کمیات نغمات شعب)، ۱۴- ظهورنغم هرپرده، یعنی پستی به بلندی یـا بعکس ، در سه قسم ، ۱۵- بیان‌تشبیه نسبتی‌که میان دوپرده ونسبتی که میان اعداد است ، ۱۶- در وجه مشابهت تسمیهٔ مقامات ، ۱۷- در احوال اهل سرود و آنکه هریك نام چه بود و از کدام بلدبوده ، ۱۸ - نسبت طباع مقامات بـه عناصر اربعه و کیفیت نـواختن عود از جهت علاج مریض ، ۱۹- تشبیه‌پرده‌ها به سبعهٔ سیاره وبروج، ۲۰- معرفت نوع دوم از قسم موسیقی یعنی انغام و تشبیه‌آن به علم طب (۲۱)- کیفیت نبض‌وتشبیه آن به ادوار۲۲- اسامی‌ادواردرکمیت‌نقرات، (۲۳)- اختلاف نقرات ادواردرکمیت وکیفیت ۲۴- کیفیت دور اساس ، ۲۵- کیفیت نقرات چهارضرب، ۲۶- کیفیت‌نقرات دورثقیل، ۲۷- کیفیت نقرات دورمخمس ، ۲۸- نقرات دور بشارت‌کبیر، یـازده فصل ، ۲۹- نقرات دور جواجك یعنی‌دقایق، ۳۰- نقرات دوردرافشان، چهارفصل، ۳۱- کیفیت نقرات دور شاهنامه ، ۳۲- نقرات دورترکی۳۳- نقرات دورهزج، سه فصل ، ۳۶- نقرات دورمجمل، نـه فصل، ۳۷- نقرات دوراصول عمل، هفت فصل، ۳۸- نقرات دورضربی ، چهار فصل ، ۳۹- کیفیت

نقرات دورروان کبیر، چهارفصل‌وصغیرسه‌فصل ودورالفرج کبیر چهار فصل وصغیرچهار فصل، ۴۰ـ کیفیت نقرات دور خفیف صریح ضربی، شش فصل (نقل‌فهرست باختصار). **آغاز**: بنام خداوند هرانس وجان ـ به نطق‌آورهرزبان در دهان ... به‌تخصیص ظل اله‌کریم ـ که یعنی سرخاندان‌قدیم ـ جنابی‌که باشد **مظفر** یقین ـ برابنای دولت برابنای‌دین ـ صفاتش‌چو**محمود** باشد تمام ـ چگویم به وصفش نمایم‌کدام.

40962 ـ **تهران**، مجلس ۴۸ نجم (۳۹۵۳۷/۷۲۴۹) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۲۷ گ ۱۱ س . فهرست فایده ها و مطالب نسخه گسترده تر درمجلهٔ هنرومردم آمده‌است [مجلهٔ هنرومردم ۹۵:۴۹تا۵۳] .

نشان

نشان ازسلطان‌احمد پسرشیخ‌اویس‌ایلکانی (۷۸۴-۸۱۳) ، به عبدالقادر حافظ نگارندهٔ «مقاصد الالحان»، مؤرخ‌میانه های صفر۷۷۹.

40963 ـ **تهران**، ملك ۸۳۲/۷ : همراه دونشان دیگر به‌اونوشتهٔ**۸۳۷**، (گ۹۳ر-۹۳پ)[مجلهٔ‌هنرومردم۹۴:۲۵].

40964 ـ **تهران**، سپهسالار: شماره ونشانی‌بیشتریادنشده‌است[پیشگفتارچاپ‌مقاصد الالحان: ۲۳ـهنرومردم ۹۴:۲۵].

نشان

نشان سلطان شیخ اویس پسرحسن‌ایلکانی جلایری(۷۵۷ ـ ۷۷۷) ، به‌همان کمال‌الدین عبدالقادرنگارندهٔ «مقاصد الالحان» .

40965 ـ **تهران**، ملك ۸۳۲/۶ : همراه‌نشان امیرتیموربه اونوشتهٔ**۸۳۷** وبهمان خامه، (۹۲پ ـ۹۳ر) [هنرومردم ۹۴:۲۵].

نشان

نشان‌امیرتیمور گورکان، درسفارش‌خواجه کمال‌الدین‌عبدالقادرنگارندهٔ «مقاصدالالحان» به مردم سمرقند، مؤرخ‌یکم‌رجب ۸۰۰.

40966 ـ **تهران**، ملك ۸۳۲/۵ : نوشتهٔ **۸۳۷**(۹۱ر ـ ۹۲پ) [هنرومردم، دانش پژوه ۹۴:۲۵].

نغمهٔ عندلیب = چهار باغ

ازمحمد رضا فرزند ابوالقاسم طباطبایی، متخلص بـه نجم . بسال ۱۲۶۱ق. تذکره ای بنام بالا، بنام واجدعلیشاه پادشاه اوده نگاشته است. این تذکره دردوروضه است ، روضهٔ دوم آن دردوحدیقه : ۱ـ دربارهٔ موسیقی یونـانی ۲ـ دربارهٔ موسیقی هندی. نسخه های آن در بخش تذکره‌ها خواهدآمد .

نفایس الفنون و عرایس العیون

آملی، نگاشتهٔ۷۳۵-۷۴۲، که‌درص۶۹۱ یادشده‌است. دائرةالمعارفی‌ست، بخش‌موسیقی‌آن درپنج‌باب است. (فن۴ازمقالهٔ۳ ازقسم۲کتاب) درآن ازسخنان صفی‌الدین‌ارموی درة‌الشرفیه فی‌النسب‌التألیفیه» خرده گیری شده‌است .

40967 ـ **مشهد**، رضوی ۶۳۴۷/۴ (۴۱۲ف): نوشتهٔ رجب **۱۲۹۳**، تنهافن‌چهارم از مقالـهٔ سوم از قسم دوم « نفایس » است در موسیقی. (ص ۴۹-۶۸ مجموعه) [ف . رضوی ۸:۳۸۴] .

نقاوة الادوار

ازعبدالعزیزفرزندکمال‌الدین‌عبدالقادر، بنام‌سلطان محمدثانی‌فاتح‌پسرمراد خان‌عثمانی (۸۵۵ـ ۸۸۶) ، در یك مقدمه و پانزده فصل نگاشته‌است. **آغاز**: الحمدلله‌الذی جعل‌الارواح مایحسن الالحان و النغمات ، و قلوب العشاق الحجازیةراغبین الالحان‌والمقامات.

40968 ـ **استانبول**، طریقپو سرای A۳۴۶۲ (۲۷۸ف): سدهٔ ۹ ق ۱۵ م، آغاز برابر نمونه، ۷۵گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱:۱۰۶].

40969 ـ **استانبول**، نور عثمانی ۳۶۴۶: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [هنر و مردم ۴۵:۹۵].

و

وجدیه

ازطغرای مشهدی، که یاد اودر «کلیات: ۱۸۷۹» گذشت. مثنوی‌ست در ۵۰۰ بیت، دربارهٔ هنرموزیك واختراع فیثاغورث آنرا، و نظر صوفیان، مانند نظام الدین اولیا وعطار وعراقی دربارهٔ آن، وجدایی میان سرود های ایرانی و هندی. سپس از زبـان ابزارها کـه هریك در برتری‌خود سخن گفته‌اند: قانون، دوتار، تنبور، عود، چنگ، نی، چغانه، کمانچه، موسیقار، نی‌انبان، بلبان، رود، ارغنون، خبتر، دف، خنجری، دایره، مندل، تال. **آغاز**: این‌نامه که‌آوازدرانشادارد. صدشعبه‌معرفت‌درااملا دارد.

در «کلیات» او نسخهٔ مجلس گفتار بی نامی‌از اودر«موسیقی» یاد شده است، که در ۱۶۰ بیت‌است: که‌باید همین«وجدیه»ی‌او باشد.

40970 ـ **تهران**، مجلس ۳۲۱۵/۱۴: در«کلیات» او از سدهٔ **۱۲**، (ص ۱۲۹-۱۴۳) [ف. مجلس ۷۹۵:۱۰].

40971 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۰/۲۲: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲**، (۱۹۱پ)، آغاز برابر نمونه، ۵۰۰ بیت نوشته دارد[ف. دانشگاه ۲۰۲:۲].

40972 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۴۰/۱۷: در«کلیات» او ازسدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. دانشگاه ۴۰۹۴:۱۵].

40973 ـ **لاهـور**، پنجاب پبلك لائبریری ۸۷۴/۹ ظفر: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۵** [منظور احسن‌عباسی: ۵۶۴].

40974 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۹۹/۲۹۴: در «کلیات» او نوشتهٔ **۱۲۴۸**، همراه ۱۹ گفتار دیگر ازهمو [دکتر محمد بشیرحسین ۳۵۹:۲].

هـ

هفت جام

از فضولی بغدادی، مثنوی‌ست در مایهٔ ساقینامه که درص ۳۳۲۲ گذشت. در هفت جام (باب) است ودرهریك باب سراینده از یکی‌از ابزار های موسیقی گفتگومی کند، و اطلاعات خود رادربارهٔ موسیقی‌ومیتولوژی‌نشان‌می‌دهد.

بنگریـد: مجلهٔ ادبیات تهران، گفتار جاکا بچیر، ش۱۶ص ۱۴۱، ۱۶۶.

فهرست مؤلفان و برخی از کسان بخش موسیقی

الف ـ ی

آقا خان نوری : ۳۸۹۰
آملی :
نفایس الفنون : ۳۹۲۴
ابراهیم کاشف یزدی :
انیس الارواح : ۳۸۸۷
ابواسحان اینجو : ۳۸۹۰
ابواسحاق موصلی : ۳۹۱۸
ابوالحسن قیصر = قیصر.
ابوالرجا ، ابراهیم حسن : ۳۹۰۱ ، ۳۹۰۱
ابوطالب اصفهانی لندنی :
مصطلحات موسیقی : ۳۹۰۵
ابوعلی سینا :
دانشنامهٔ علایی : ۳۸۹۴
خان احمد خان :
حکم سرکاری وسپهسالاری : ۳۸۹۳
حکم سرکاری : ۳۸۹۳
نامه : ۳۹۲۳
احمد گیلانی = نظام الدین.
احمد اوغلو ترک :
ایقاع درموسیقی: ۳۸۸۷
احمد موصلی :
ایقاع درموسیقی: ۳۸۸۷
ارموی = عبدالمؤمن .
استاد تن پرور : ۳۹۱۰
استاد روحی : ۳۹۱۰
استاد سیف الدین : ۳۹۱۰
محمد اسماعیل اصفهانی :
ترجمهٔ الادوار : ۳۸۹۰
اکبر ارزانی = شاه محمداکبر.
اگرنته :
داگ درپن : ۳۸۹۵
امیرزاده سیدی : ۳۹۰۰
انصاری جاونپوری = عبدالکریم.
اهوبل :
موسیقی : ۳۹۱۱
بابا افضل کاشانی :
موسیقی : ۳۹۱۲
بایزید دوم : ۳۹۰۶
بایسنقر میرزا : ۳۹۰۷
جامی، عبدالرحمان :
موسیقی : ۳۹۰۹
تن پرور = استاد ...
جاونپوری = عبدالکریم انصاری.
حداد مداینی، احمد : ۳۸۹۷
حزین لاهیجی = محمد علی .
حسام الدین قتلغ : ۳۹۰۷
حسن پرگنهٔ آنتور :
مصباح السرور: ۳۹۰۵
حسن زاهر=زاهر .

حسین عقیلی = رستمداری.
حسن عودی : ۳۹۱۰
حسن گیلانی قمی : ۳۹۰۸
حسنعلی دکنی، عزت :
مفرح القلوب : ۳۹۰۶
حکیم تهرانی، اسماعیل:
عینیه : ۳۹۰۰
امیرخسرو دهلوی :
قانون استیفا : ۳۹۰۱،۳۹۱۰
خواجه کلان خراسانی :
موسیقی (۲) : ۳۹۱۲
دارابی = شاه...
درویشعلی چنگی خاقانی :
موسیقی : ۳۹۱۰
دوره سفره چی :
کرامیه : ۳۹۰۲
راچند احمدآبادی :
اصول غنا : ۳۸۸۶
راسخ = عنایت خان.
رستمداری، حسین عقیلی :
ریاض الابرار : ۳۸۹۷
محمد رضا طباطبایی = نجم.
رضوان شاه تبریزی : ۳۹۰۷،۳۸۹۷
روحانی :
موسیقی : ۳۹۱۰
روشن ضمیر (سدهٔ ۱۱):
ترجمهٔ پرچتکا : ۳۸۹۱،۳۹۱۱
زاهر، حسن : ۳۹۰۷،۳۸۹۸
زیتون : ۳۸۹۸
حکم سرکاری : ۳۸۹۳
ستابی، علی: ۳۸۹۸،۳۹۰۷
سلطان احمد ایلکانی:
نشان : ۳۹۲۴
سلطان اویس : ۳۸۹۴
سلطان الذاکرین : ۳۹۰۰
سهروردی، شمس‌الدین : ۳۸۹۷،۳۹۰۷
سیفی قزوینی، صدرالدین محمد :
موسیقی : ۳۹۱۴
نامه : ۳۹۲۲
شاه دارابی، محمد :
مقامات السالکین : ۳۹۰۸
شاه محمد اکبر ارزانی :
تشریح موسیقی: ۳۸۹۱
شاهنوازخان، عبدالرحمان :
مرآت‌آفتاب نما: ۳۹۰۵
شاهی = محمد رضوی.
شمس الدین محمد : ۳۹۱۸
میر شیرعلیخان لودی :
مرآت الخیال : ۳۹۰۵
صابری = نورالله.
صافی کرمانی، محمد علی:
مقامات : ۳۹۰۸
صدرالدین محمد قزوینی = سیفی.
موسیقی: ۳۹۱۴
صیرفی، عبدالله :
خلاصة الافکار فی‌معرفة الادوار: ۳۸۹۴
طرب :
نسیم طرب : ۳۹۲۳
طغرای مشهدی :
وجدیه : ۳۹۲۵
عبدالله صیرفی = صیرفی.
عبدالجلیل مسیحی :
سماع : ۳۸۹۹
عبدالرحمان مراغه‌ای ۳۸۹۷،۳۹۰۶
عبدالعزیز فرزند عبدالقادر:
نقاوة الادوار : ۳۹۲۴

عبدالغنی تبریزی = غنی .
عبدالقادر غیبی مراغه‌ای :
جامع الالحان : ۳۸۹۲
زبدة الادوار : ۳۸۹۷
سازچینی : ۳۸۹۸
کنزالالحان : ۳۹۰۳
مقاصد الالحان : ۳۹۰۷
نشان : ۳۹۲۴
عبدالکریم انصاری جاونپوری :
جواهر الموسیقات محمدی : ۳۸۹۳
عبدالمؤمن ارموی :
ایقاع درموسیقی : ۳۸۸۷
ترجمهٔ الادوار : ۳۸۹۰
ترجمهٔ الشرفیه : ۳۸۹۱
شرح الادوار : ۳۸۹۹
عبدالمؤمن گرگانی :
بهجة الروح : ۳۸۸۸
عبدالوهاب :
موسیقی: ۳۹۲۱
عزت دکنی = حسنعلی .
عقیلی = رستمداری .
علاء الدولهٔ سمنانی .
سرسماع : ۳۸۹۸
علاء منجم :
اشجار واثمار : ۱۸۸۵
محمد علی :
موسیقی : ۳۹۱۲
محمد علی حزین لاهیجی :
فوائد السماع : ۳۹۰۱
محمد علی قزوینی :
رفیق توفیق، آداب علیه : ۳۸۹۷
محمد علی گرگانی:
موسیقی : ۳۹۱۲
عماد الدین کاشانی، یحیی :
ترجمهٔ الادوار: ۳۸۹۰

عنایت الله هروی :
تحفة الادوار : ۳۸۸۹
عنایت خان راسخ :
رساله دردذکر مغنیان : ۳۸۹۶
عودی = محمد مؤمن.
عوض محمدکامل خانی :
رساله دربیان تهاته : ۳۸۹۶
رساله درعمل بین وتهاته : ۳۸۹۶
عین الملك ، علینقی : ۳۹۰۰
غزنوی ، عبدالرحمان : ۳۹۱۳
موسیقی : ۳۹۱۱
غفوری چشتی = نورالله .
غلامرضا فرزند محمد پناه:
اصول النغمات الاصفی : ۳۸۸۶
غنی تبریزی ، عبدالغنی :
قصیدهٔ لغنیه: ۳۹۰۲
غیاث الدین حسینی: ۳۹۰۳
فخر رازی :
جامع العلوم : ۳۸۹۲
فرصت الدوله شیرازی = محمد نصیر .
فضولی بغدادی :
هفت جام : ۳۹۲۵
فقیر الله فقیر سیف خان کولیاری :
راگ درپن : ۳۸۹۵
فوقی یزدی :
اطوز گنج : ۳۸۸۶
فیض کاشانی : ۳۹۰۸
قاسم بخارایی :
کشف الاوتار : ۳۹۰۳
قاضی احمد ،
گلستان هنر : ۳۹۰۴
قطب شیرازی ، محمود :
درة التاج لغرة الدباج : ۳۸۹۴
قیصر ، ابوالحسن :
معرفة النغم : ۳۹۰۶

کاشانی = عماد الدین .
سید کاظم رشتی:
غنا : ۳۹۰۰
کامل خانی = عوض محمد .
کلان خراسانی = خواجه .
کوکبی، حسین: ۳۹۱۰
کوکبی گرجی : ۳۹۱۱، ۳۹۱۹، ۳۹۲۲
سلطانیه : ۳۸۹۸
موسیقی : ۳۹۰۸و۳۹۱۳و۳۹۱۷
کوکلتاش خان: ۳۸۸۹
گرجی = کوکبی .
گرگانی = عبدالمؤمن .
گونابادی = محمد مؤمن .
لطف الله سمرقندی :
شرح الادوار: ۳۸۹۹
لودی = شیرعلیخان .
لوهنگ :
راك درپن : ۳۸۹۵
محمد رضوی شاهی :
جمع الاقوال فی القول : ۳۸۹۲
محمد خان هندی فرزند محمد :
تحفة الهند : ۳۸۸۹
محمود مراغه‌ای ، فرزند عبدالعزیز :
جامع الالحان : ۳۸۹۲
سار چینی : ۳۸۹۸
مقاصد الادوار : ۳۹۰۶
محمد نیشابوری فرزند محمود .
موسیقی : ۳۹۱۵
محمود هروی = واصفی .
مداینی حداد، احمد : ۳۸۹۷
مراغه‌ای = عبدالقادر.
مراغه‌ای = محمود.
مسیحی = عبدالجلیل.
مظفر مظفر :
خلاصة العیش عالم شاهی : ۳۸۹۴
معزخان : ۳۹۰۴
محمد مؤمن عودی :
حکم سرکاری : ۳۸۹۳
محمد مؤمن منشی گونابودی :
تذکرة النغم : ۳۸۹۰
موصلی = احمد وابواسحاق .
مهدیقلی طبرستانی = هدایت .
میرلوحی = هادی .
نایك بخشاو :
راگهای هندی : ۳۸۹۵ ، ۳۸۹۶
نایك پندوی :
راگه درپن : ۳۸۹۵
نجم ، محمد رضا طباطبایی :
نغمهٔ عندلیب ، چهارباغ : ۳۹۲۴
نسیمی :
نسیم طرب : ۳۹۲۳
محمد نصیر شیرازی ، فرصت الدوله :
بحر الالحان : ۳۸۸۷
نظام الدین احمدگیلانی :
موسیقی : ۳۹۰۸
محمد نورالله غفوری جشتی صابری :
ازالة القناع، نغمة العشاق : ۳۸۸۵
نهاکرداس :
راگمالا: ۳۸۹۵
واصفی هروی ، محمود :
بدایع الوقایع : ۳۸۸۷
محمد هادی میرلوحی سبزواری:
اعلام الاحباء فی حرمة الغناء : ۳۸۸۶
هارون جوینی : ۳۸۹۱
میر هدایت الله :
خلاصة العیش : ۳۸۹۴
هدایت طبرستانی، مهدیقلی :
مجمع الادوار : ۳۹۰۴
هروی = عنایت الله .
هروی = محمود .
یحیی کاشانی = عماد الدین .

10041500091705
کتابخانه دانشکده ادبیات

تالار قرائت
تهران
کتابخانه دانشکده ادبیات
و علوم انسانی

A CATALOGUE OF

PERSIAN MANUSCRIPTS

VOL. 5

10041500091705
کتابخانه دانشکده ادبیات

COMPILED BY

AHMAD MONZAVI

PUBLICATION No. 41

R. C. D.

REGIONAL CULTURAL INSTITUTE

فهرست نسخه های خطّی فارسی

جلد ششم

نگارنده

احمد منزوی

نشریهٔ شماره ۵۴

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه ئی

فهرست نسخه‌های خطی فارسی

جلد ششم

شماره ثبت ۹۸۳۰۳
تاریخ
کتابخانه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

نگارنده
احمد منزوی

نشریه شماره ۵۴

مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی

وابسته به‌سازمان همکاری عمران منطقه‌ئی (R. C. D.)
شماره ۵ ـ خیابان لوس آنجلس ـ شمال بولوار الیزابت
تهران

شماره ثبت در کتابخانه ملی ....

این کتاب در یکهزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در چاپخانهٔ تهران مصور به چاپ رسید

بهاء ۴۰۰ ریال

پیشگفتار

جلد ششم فهرست نسخه‌های خطی فارسی که اینك در نتیجهٔ یکسال ونیم کوشش پیگیر مؤلف ارجمند آن آقای احمد منزوی در اختیار پژوهشگران و علاقه‌مندان به آثار فرهنگ کهن فارسی قرار میگیرد شامل هشت بخش مربوط به جغرافیا ، سفرنامه و بخش مهمی از تاریخ میباشد . اگرچه انتظار میرفت در این مجلد همهٔ کتابهای مربوط به تاریخ سیر و تذکره‌ها نیز درج شود اما بعلت اینکه حجم کتاب از حد متعارف آن بیشتر نشود بخشهای مربوط به تاریخ افغانستان، ترکمنستان ، آذربایجان و ارمنستان ، اروپا ، آمریکا و همچنین بخش سیر و تذکره‌ها به جلد دیگری موکول میشود .

درمجلدات ششگانهٔ فهرست نسخه‌های خطی فارسی رویهم ۴۹۰۲۲ نسخهٔ خطی فارسی معرفی شده است . منابع اصلی مؤلف در کتاب فهرستهای چاپی کتابخانه‌های ...
طبعمات

ذکر نشده است بجای ذکر منبع به قید کلمهٔ «رؤیت» اکتفا شده است .

درآغاز هرمجلد از فهرست نسخه‌های خطی فارسی عنوان همهٔ بخشها از جلد اول تا آخرین جلدی که منتشر میشود برای سهولت مراجعه درج گردیده‌است. تعداد نسخه‌های خطی معرفی شده مربوط به هر بخش نیز دراین فهرست منعکس میباشد .

سلیم نیساری

شماره ثبت در کتابخانه ملی ....

اینکتاب در یکهزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ای در چاپخانهٔ تهران مصور به چاپ رسید

بهاء ۴۰۰ ریال

فهرست

	عنوان بخش	صفحه
جلد یکم:		
بخش یکم	تفسیر	۱
بخش دوم	قرائت	۶۹
بخش سوم	دربارهٔ قرآن	۱۰۵
	فهرست مؤلفان علوم قرآنی	۱۲۲
بخش چهارم	ریاضی	۱۳۲
بخش پنجم	ستاره‌شناسی، اختربینی	۲۰۳
	فهرست مؤلفان علوم ریاضی وستاره‌شناسی	۳۷۶
بخش ششم	طبیعیات	

جلد دوم (۲) :

بخش سیزدهم	منطق	۱۴۹۰
بخش چهاردهم	فلسفه عملی	۱۵۱۳
بخش پانزدهم	ملل ونحل	۱۷۲۰
بخش شانزدهم	بابی ، ازلی ، بهائی	۱۷۳۲
	فهرست مؤلفان جلد دوم	۱۷۶۳

* * *

جلد سوم :

بخش هفدهم	کلیات ادبی	۱۸۴۵
بخش هجدهم	خط	۱۹۰۱
بخش نوزدهم	فرهنگنامه	۱۹۱۹
بخش بیستم	دستور زبان	۷۰۴۷
بخش بیست‌ویکم	دستور نامه‌نگاری	۲۰۸۳
بخش بیست ودوم	بلاغت	۲۱۲۴
بخش بیست وسوم	عروض وقافیه	۲۱۵۳
بخش بیست وچهارم	معما	۲۱۷۹
بخش بیست‌وپنجم	دیوان	۲۲۰۶

* * *

جلد چهارم :

[illegible] [illegible]

شماره ثبت در کتابخانهٔ ملی ....

این کتاب در یکهزار نسخه به سرمایهٔ مؤسسهٔ فرهنگی منطقه‌ئی در چاپخانهٔ تهران مصور به چاپ رسید

بهاء ۴۰۰ ریال

	فهرست‌مؤلفان بخشهای‌ادبی	۳۷۵۶
بخش سی‌ام	موسیقی	۳۸۸۵
	فهرست مؤلفان بخش موسیقی	۳۹۲۶

جلد ششم :

بخش سی ویکم	جغرافیا ـ سیاسی ، طبیعی ، انسانی ـ	۳۹۲۹
بخش سی ودوم	سفرنامه	۳۹۹۱
بخش سی وسوم	تاریخ (کلیات) ـ روزنامه‌های خبری	۴۰۵۹
	فهرست مصنفات ، فهرست‌کتابخانه‌ها ، یادداشتها وجز آنها	
بخش سی وچهارم	تاریخ عمومی	۴۰۸۹
بخش سی وپنجم	تاریخ ایران	۴۲۱۵
بخش سی وششم	ادیان ـ سرگذشت وسیرت پیامبران ، امامان امامزادگان ، مناقب وسوگواری آنان	۴۴۰۳
بخش سی وهفتم	نیم قاره هند	۴۵۶۹
	فهرست منابع جدید	۴۷۲۱

آمار نسخه‌های معرفی شده

جلد اول	علوم دینی، علوم ریاضی، علوم تجربی	۶۴۶۷	نسخه
جلددوم(۱)	فلسفه، کلام‌وعقاید،عرفان	۸۰۱۵	«
جلددوم(۲)	منطق ، فلسفه عملی ، ملل ونحل و ادیان	۲۹۵۶	«
جلد سوم	علوم ادبی ، زبان ، دیوانها	۹۷۱۶	«
جلدچهارم	منظومه‌ها	۱۰۰۰۴	«
جلد پنجم	شرح منظومه‌ها ومتون ادبی ، نثرهای ادبی ، افسانه‌ها ، موسیقی	۳۸۱۶	«
جلد ششم	جغرافیا، تاریخ‌عمومی، ایران، ادیان نیم‌قاره‌هند	۸۰۴۸	«
	جمع :	۴۹۰۲۲	نسخه

تاریخ انتشار:

جلد اول	مهرماه ۱۳۴۸
جلد دوم(دردوقسمت)	مهرماه ۱۳۴۹
جلد سوم	مهرماه ۱۳۵۰
جلد چهارم	شهریور ۱۳۵۱
جلد پنجم	اسفند ۱۳۵۱
جلد ششم	ابان‌ماه ۱۳۵۳

بخش سی ویکم

جغرافیا

سیاسی، طبیعی، انسانی

الف

آتشفشانی کوه وزوو

گویا ترجمه‌ای از نگاشته های اروپایی برای مدرسهٔ دارالفنون است. **آغاز:** فصل اول درآتشفشانی کوه وزوو، کوهی است درجنوب و مغرب ایطالیا، نزدیکی ناپل، درشمال ایالت واقع است.

40975 ـ **تهران** ، حقوق ۱۶۳ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، درکناره‌ها نامهای جغرافیایی گزارش شده‌است، ۳۴گ ۱۵س[ف.حقوق:۳].

آثار البلاد

ناشناخته ، که برای غیاث الدین خواجه حبیب الله وزیر، بسال ۹۰۸ نگارش یافته‌است. (ونسخه‌ای بنام «جغرافیا» درهمین بخش یـاد خواهد شدکه‌گویا همین‌کتاب است).

40976 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۸۸۱ Or : سدهٔ **۱۰ـ۱۱**. [نسخه‌ها ۶۷۳:۴].

آثار جعفری

ازمیرزامحمدجعفرحقایق‌نگارخرموجی. که یاد اودر«تحفهٔ معتمدیه : ۳۵۴۴»گذشت . جغرافیای ایران وجهان است ، وبه همین نام درتهران ۱۲۷۶ ق چاپ شده است ، و برخی آنرا بەمیرزا سید جعفر خان مشیرالدوله (م ۱۲۷۹ق) نسبت داده‌اند .

بنگرید : ف. مشار : ۱۳ـ ذریعه ۱:۷.

40977 ـ **تهران** ،دکترمفتاح: نستعلیق محمد جعفرفرزندابوالحسن‌حسینی، ۱۲ذیحجهٔ **۱۲۸۲** ازخرموجی دانسته شده است[رؤیت].

40978ـ **تهران**،مجلس۳۸۵طباطبائی: تاریخ یاد نشده ، فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۷۸۲ هست ،درفهرست ازخرموجی دانسته شده است [فیلمها:۱].

40979 ـ **شیراز**،صدرالدین‌محلاتی: تاریخ یاد نشده،درفهرست ازخرموجی دانسته شده است [نسخه ها ۲۷۱:۵] .

آمار استرآباد

آمار نفوس و فـواصل و مشخصات دیگر استر آباد ، در اپیچ‌ئیل ۱۲۷۶ ، به روزگار فرمانروایی ملك‌آرا درآن سرزمین.

40980 ـ **شوروی** ، موزهٔ آسیائی

اکادمی علوم B ۲۴۶۴ :فیلم آن به‌ش ۱۶۴۴ در دانشگاه هست [فیلمها:۳] .

آمار تهران

ازعبدالغفار منجم باشی اصفهانی ،که یاد اودر«آسمان:۳:۲۰۲» گذشت. بدستور اعتضاد ـ السلطنه‌وناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳).در آن‌آمده :من‌با هشت تن‌ازشاگردان‌دارالفنون در هشت ماه خانه بخانه تهران را آمارگیری کرده ، شمارهٔ جمعیت صدوچهل وهفت هزارو دویست پنجاه شش تن (۱۴۷۲۵۶) بود بجز سپاهیان،ونه‌هزاروپانصدوهشتاد خانه(۹۵۸۰)، و در هر خانه نزدیك به‌شانزده تن میزیستند، آن هشت تن آمارگر در چهار کوی تهران : عودلاجان ، چاله میدان ، سنگلج، بازار ارك گمارده شده بودند .**آغاز:** حمدله ... وبعد، چون برحسب امرقضا جریان دارای جهان.

40981 ـ **تهران** ، سپهسالار۲۷۶۳: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳** ، ۴۶گ ۱۲س [ف . سپهسالار۳:۲۵].

آمارتهران ـ صورت املاك‌خالصه در تهران

مرزبخشها ، شمارقناتها، شمارخانوارها، پیشه‌وران،سکنه، باغها،وضع‌آبادی،فرآورده‌ها و دیگر مشخصات بخشهای زیر : سعد آباد ، عباس‌آباد، سرخ حصار ،کبود گنبد ، حصارك کلك، کتلان، صالح آباد ، سعدآباد قوشچی ، محمود آباد، فیلستان ، باغ خواص ، مینه ، خالد آباد ، شهرستان ، حصارك و آهنین ، موسی‌آباد، قوینك، ظهیر آباد ، داود آباد ، کهریزك، رستم‌آباد، پوئیك، خیرآباد،خاوه، شهرطغان، حسن‌آباد، رین باجك، عمرآباد، طالب‌آباد، گل‌عباس.

از رهگذرتاریخی بسیار ارزنده .**آغاز:** سعدآباد. این قریه ازجمله دهات معتبرخالصه است، اززراعت خیزی گذشته ازقرارتقریر.

40982 ـ**مشهد**، رضوی۸۶۴۹فهرست نشده : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، شماره‌ها بـه سیاق، ۴۳گ [رؤیت]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۰۶ هست [فیلمها:۱۳۸] .

آمار تهران

با شمارش خانه‌ها در ۱۲۶۹ق.

40983 ـ **کیمبریج** ، ۹۱ (۹ K) برون: نستعلیق وسیاق، همان روزگار،۱۹گ ۲۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۴۴ هست [فیلمها:۳] .

آمار تهران = راهنمای تهران

اخضرعلیشاه، درهمین‌بخش.

آمار طوایف گوکلان

آماری‌ست‌ازطوائف‌کوه‌نشین وصحرانشین گوکلان ، رعایای دولت علیه ، با ذکر تعداد خانوار، نام ایل ، صورت فرایسان‌گوکلان ، صورت‌سکنهٔ‌قدیم‌قاریقلعه، صورت اسامی‌یموت، صورت قبعات اخال .

40984 ـ **تهران** ، ملك۴۲/۴۳۲۶: نستعلیق‌آغاز سدهٔ **۱۴** [رؤیت].

آمار مشهد

اززین العابدین فرزند حاجی محمدولی میرزا قـاجار فرمـانروای مشهد بـروزگار ناصر الدین شاه ، آمار جمعیت شهر مشهد از ایرانی وشیعه هایی ازملیتهای دیگر ونام‌سران شهر وحرفهٔ‌آنان ومناصبی‌که دارند ونیز وضع مالی‌آنان‌درجدولهایی. بادیباچه‌ای‌دردوصفحه.

40985 ـ**تهران**،مجلس۲۱۲۲فهرست

نشده: ازسدهٔ **۱۳-۱۴** [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

آمار نظامی

از صورت مخارج افواج ، جمع و خرج توپخانه واسطبل، موجودی انبار ها ، مخارج استمراری قشون ایران، نام معاریف صاحبمنصبان، مواجب وسورسات، کتابچهٔ ثبت اسلحه، روش سربازگیری، شرح لوازم جنگی، صورت توپهای موجود ، صورت ثبت اسلحه .

دربخشهای: اسنادوسپاهیگری خواهدآمد.

آمار نهاوند

از سلسله خانها و واعظان و سرایندگان وطلاب علوم دینی ومستوفیان و بازرگانان و پیشه وران معتبرومعروف ومقابروامامزادگان ومسجدها وکوی ها وگرمابه ها و شاهزادگان وکاریزها وآبهای نهاوند.

40986 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۲۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، درپایان دیوان امیدنهاوندی [ف. دانشگاه ۱۴: ۲۳۰۴].

آمار هند = وقایع هندوستان

از میرزا محمود کازرونی مترجم خاصهٔ همایونی، درج ۲/۱۳۰۲ق، از روزنامهٔ طیمز (تایمز). دردوبخش: ۱ـفرمانروایان بومی ۲ـ فرمانروایان مسلمان. **آغاز :** اطلاعات علمی و تاریخی لشکری و کشوری حکام بومی و سرحدی ممالك (مابا) هندوستان همواره رابطهٔ زیادی باحکام داخلهٔ هندوستان و خارجهٔ آنجا که درحدود طبیعی‌خود ازممالك بیرما تا بلوجستان است دارد.

40987 ـ **تهران** ، ملی ۶۵۲ ف : نستعلیق هدایت منشی، درع۲/**۱۳۰۲** ، برای ناصر الدین شاه، آغازبرابر نمونه ، درفهرست بنام**وقایع هندوستان** آمده‌است، ۱۵۳ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۱۵۶].

40988 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۷۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، زدین ، آغاز برابر نمونه درفهرست بنام**آمار** آمده است، ۸۷ ص ۱۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۲۵].

آیات البینات = غرایب زمین و آسمان

درص ۳۳۰ گذشت .

آیینهٔ جهان نما

ازقربانعلی فرزنـد سبحانعلی، بخواهش میرنوازخان (میرنواز الملك) فرزندکرار نوازخان. ترجمه وگزارشی ست ازکتابی بـه عربی درجغرافیا ، در «اخبار جهان و عجایب آن » . **آغاز :** شکر مرخدایی راکه بیچون لاجوردی چرخ گردان برسرما افراخت.(آغاز ترجمه) : باید دانست‌که این نسخه بـه منزلهٔ شرح دایره است که.

40989 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Geo ۳ (۶۴۵ ف) : نستعلیق احمد معظم خان، ۴ ذیقعدهٔ **۱۲۴۳** (۱۸۲۷م)، آغاز برابرنمونه ، ۱۱۹ گ ۱۷س [ف. محمداشرف ۲: ۲۷۸].

آیینهٔ مظفری

ازمیرزا محمدجعفرحقایق نگارخرموجی که یاد اودر «تحفهٔ معتمدیه: ۳۵۴۴» گذشت، در جغرافیای عمومی ربع مسکون ، و نیز تاریخ پادشاهان پیش‌ازاسلام وخلفای عرب‌وپادشاهان پس از اسلام ایران. وشاید جلد دوم « نزهة ـ الاخبار، جغرافیا» او باشد . **آغاز :** جلد دوم مسمی بهآیینهٔ مظفری... یونان و ایران از ده

درجهٔ شمالی خط استواء اول‌معموره داشته‌اند.

40990 ـ **تهران** ، مجلس۲/۵۰۰۷: نسخ‌بی‌تاریخ، سدهٔ **۱۴**، بدنبال«نزهت‌الاخبار» او، (۴۳۳پ ـ ۵۸۲) [ف. مجلس۱۴: ۳۰۵].

اتناگرافی = امتحان درست‌کردن نقشه های

احوال شهر اکبرآباد

از مانك چند Mänik Chand تاریخ وجغرافیای اکره است. **آغاز:** حمد خالقی که درکاشانه دماغ انسان.

40991 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۳۰ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، (گ ۱ ـ ۳۰) [ریو ۳: ۹۵۸].

احوال صوبه جات دکن

40992 ـ **آصفیه** ، ۱۳۶۷: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۹۲].

احوال عمارات اکبر آباد - تاج محل

احوال بلوك مال امیر = جغرافیا

از محمد حسن فرزنـد علی معروف بـه صنیع الدوله، (بنگرید اوزان ومقادیر: ۱۴۰) بسال ۱۳۰۲ ، بنام ناصرالدین شاه . در آن سال درمال امیرازبخشهای بختیاری مجسمه‌ای ازخاك بیرون می‌آید وظل السلطان‌فرمانروای جنوب‌آنرا به‌تهران‌میفرستد، شاه به‌صنیع‌الدوله دستور میدهد تا مختصات جغرافیایی مال أمیر را برای اوبنگارد، واو این گفتاررامی‌نگارد. **آغاز** : بتاریخ شهرجمادی الاولی سنهٔ ۱۳۰۲ دربلوك مال امیر ازلواحق رستاق بختیاری.

40993 ـ **تهران** ، ملی ۸۹۰ ف : شکسته نستعلیق ج ۱/**۱۳۰۲** ، ۱۴ گ ۱۰ س [ف. ملی۲: ۴۲۴].

احوالات مکهٔ معظمه

ازخواجه محمد پارسا (۷۵۶ـ ۸۲۲) ، که یاد اودر «تفسیر: ۱۹» گذشت.

40994 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۱۳۵۱ (۲۸ف): بی‌تاریخ،(۱۰پ ـ ۱۳پ).

40995 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۲۲۱۰ (۲۹ف): بی‌تاریخ، (۱۰۶ ـ ۱۰۸پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۳۶].

اخبار مدینه

دربخش تواریخ عربستان خواهدآمد.

اخبار وجغرافیای سودان

ترجمه ونگارش وتحقیق فروغی . **آغاز:** سودان . فتنهٔ محمد احمد کـه دعوی مهدویت نموده و او را بنام متمهدی یعنی مهدی دروغی یاد میکنند .

40996 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۸ : نستعلیق شکستهٔ **۱۳۰۱**ق، ۱۶ ص ۹ س [ف . مجلس ۱۰: ۱۶۱۰].

اسماء البلدان

به ترتیب حروف تهجی.

40997 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۹ ـ م مجامیع فارسی: بی‌تاریخ، آغازدردیباچه‌افتاده، حرف الف، اصفهان: [مخطوطات۱: ۲۴۰].

اشکال عالم = ترجمهٔ ...

متن از ابوالقاسم فرزند احمد جیهانی ، ترجمه ازناشناس‌که‌بنام ابوالمفاخرعلی‌خواجه فرزند محمد ولی امیرالمؤمنین افتخار بخارا نگاشته است. **آغاز:** هزاران حمد وثناوشکر وسپاس خدایرا.

40998ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۴۲/۱ Or: نوشتهٔ ۱۴ رمضان ۱۲۵۱، برای بالیوزیك مسیحی، باچندنقشه (گ۲-۷۷) [ریو ۱: ۴۱۵] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۶۵ هست [فیلمها ۱: ۶۰۵].

اسناد موقوفات

دربخش اسناد خواهد آمد.

اطلاعات فنیه راجع به بغداد

ترجمه از محمد عارف منشی دارالترجمهٔ همایونی، از ترکی، که بوسیلهٔ محمدحسن‌خان صنیع‌الدوله به ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) پیشکش کرده است. (احوال خصوصیه و طبیعیهٔ بغداد) است. **آغاز**: یکی از ولایات وسیعه و مهمهٔ آسیایی دولت علیهٔ عثمانی ولایت بغداداست.

40999ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۶/۱۰: نستعلیق محمد قلی نوری، ۱۸ محرم **۱۳۰۲** ۱۰۷ ص. سپس: ۲ـ جغرافیای خرطوم وسودان ۳ـ صاحب‌الغارفی‌المرو ۴ـ حکمرانان خراسان ۵ـ عمارت سلطنتی دولت روس ۶ـ وضع حالیهٔ حلب و بغداد و ایران و ترکستان ۷ ـ تاریخ قره چیان ۸ ـ سرگذشت مادام لاوالت ۹ ـ مخادعات سیاسیه یکزن ۱۰ ـ حسن و آنیت ۱۱ـ ترجمهٔ اخبارعلمی ۱۲ـ تاریخ قائمهٔ بانك ۱۳ ـ تخم مرغ صنعتی ۱۴ ـ کیفیات فنیهٔ مشروبات الکلی، که بیشتر ازعموست وشاید همه ازعموباشد [ف. دکترمقصود ۱: ۳۵۳-۳۶۰].

41000ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۵/۱: نسخ **۱۳۰۹**، ازروی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته‌شده است [ف. دکترمقصود ۱: ۳۵۲].

اطلس آهی

ازجهانگیر فرزند مجیدآهی.

41001ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۵۰۷: نسخهٔ اصل **۱۳۵۴** [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

اطلس ربیعی

محمد جواد ربیعی نوری.

41002 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۵۷: نسخهٔ اصل [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

اعلام الناس فی احوال بندرعباس

از محمدعلی پورحاج احمد خان مدعو به سدید السلطنه. که سالها درکناره های جنوب میزیسته است، درجغرافیای سیاسی و طبیعی و اقتصادی بندرعباس وبلوچی و بیابان و جزیرهٔ قشم. باسرگذشت خود. **آغاز**: اعلام‌الناس‌فی... مساحت طول بندر عباس ابتدا میشود غرباً از بندر مهتابی که تعلق.

41003 ـ **تهران**، ملی ۱۰۸۲ ف: نستعلیق **۱۳۲۹** ق، گویا ازخود نگارنده، ۲۱۹ گ ۱۱ س [ف. ملی ۳: ۱۰۰].

41004 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتماد ـ الدوله ۱۰۰: نوشتهٔ دین یارفرزند کیخسرو، **۱۳۴۳** [نسخه ها ۵: ۳۴۱].

اقالیم ـ خاتمهٔ روضةالصفا

در بارهٔ آفرینش و ذکر بلاد و اقالیم و طوایف واماکن مشهوره، که برای میرعلیشیر (۸۴۴-۹۰۶) نگاشته شده است، با ذکر دانشمندان‌وبزرگان‌هرسرزمین. **آغاز**: بررأی صوابنمای اصحاب خبرت و ارباب بصیرت پوشیده نماندکه بعضی از علمای تاریخ چنان گفته‌اند (آورده‌اند) که باری سبحانه و تعالی ازبرخی از اقسام نور محمدی (ع) جوهری بیافرید.

41005 ـ **تهران**، مجلس ۶۱۹: نستعلیق، با تاریخ **۹۳۰** در دفتر، آغاز برابر

نمونه، درفهرست بنام: **درذکر بلادواقالیم وطوائف و اماکن مشهوره** یاد شده است [ف. مجلس ۲:۳۷۲].

41006 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۹۶/۷ فهرست نشده: با تاریخ **۱۰۹۰** دردفتر، (ص ۱۱۹-۱۸۲)، آغاز برابر نمونه. از آفرینش جهان واینکه همهٔ جهان آب بوده وعرش بر آب جای داشته، آغاز میکند، وآفرینش درشش روز سپس بسط الارض، عجایب ربع مسکون، ذکر بحارو بحیرات وخلیجات: بحر الهند، بحر الشام. بحرفارس (در اینجا گوید این دریا را بحر بصره وبحر عمان وبحرهند نیز گویند) سپس نهرها یکایك، جزایر، جبال، براری، آنگاه به اقالیم سبعه می‌پردازد، در پایان این بخش آمده: ذکر بعضی از عجایب و غرایب که معروض رای مقرب حضرت سلطان صاحبقران کشورگشای میگردد، **انجام:** زبخشایش فرومگذار سرمویی [رؤیت].

41007 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۲۶: نستعلیق **۱۲۵۳**، ۵۴گ ۲۱س. درفهرست بنام **جغرافیا** یاد شده است، آغاز برابر نمونه [ف. ملی تبریز ۱:۳۳۰].

اقالیم = صورالاقالیم

اقالیم = مسالك وممالك

اقالیم اسلام ومعموره

ازمحمدفرزند عبدالسلام خواجکی درویش.

41008 ـ **آصفیه**، ۴۸۶ مواعظ: نوشتهٔ **۱۲۶۴** [ف. آصفیه ۴:۶۳۸].

اقالیم سبعه = لمعات = تقاسیم زمین

منسوب بـه خواجه نصیرالدیـن طوسی (م۶۷۲) [دیباجه]. درشش لمعه: ۱ ـ تعیین حدود ووضع درجهٔ اقلیمها ۲ـ دریاها وخلیجها ۳ـ سیارات وصفت اقلیم منسوب به هفت سیاره ۴ـ عوارض کواکب، از آن میان خسوف ۵ـ بیان علل کسوف ۶ ـ حرکات افلاك. در آن معمورهٔ زمین را به پنج قسم تقسیم کرده است: ۱ـ تقسیم سه اقلیمی منقول از حضرت نـوح ۲ـ تقسیم بگفتهٔ فریدون ۳ـ تقسیم هندیان ۴ـ تقسیم یونانیان ۵ـ تقسیم بروش پارسیان کـه زمین را بهفت اقلیم تقسیم کرده‌اند.

آغاز: ... اما بعد، این رساله‌ایست در اقالیم سبعه از تصانیف... طوسی. فی وجود الاقول فی تقاسیم الارض واقسامها. نوشته اندکـه تمام ربع مسکون معمور.

بنگرید: احوال و آثار خواجه، مدرس رضوی: ۳۱۷.

41009 ـ **تهران**، مجلس ۶۳۶۷/۲۳: با تاریخ **۱۱۹۵** در دفتر (ص ۴۱۸ ـ ۴۳۳) [ف. مجلس ۱۹:۴۴۶].

اقالیم سبعه = رساله در ...

آغاز: الحمدالله الذی جعل الشمس ضیاء و القمر نورا ... بدانکـه شکل زمین مانند کره است.

41010 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴۴۸۵ س: بی تاریخ (۱ـ۲ مجموعه) ۱۹س [مخطوطات ۱:۲۲۵].

اقلیم نامه

در آن هفت اقلیم را با نقشه توضیح داده است. **آغاز:** حمدله ... و بعد، بدانکه شکل زمین مانند کره‌ییست، وبیشتر را آب فرو گرفته است.

41011 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۴۳۷/۲: همراه «آداب المتعلمین» نوشتهٔ **۱۱۸۹**، (۱۶

پ-۲۱ر) [ف. سپهسالار ۳: ۱۸۰] .

امتحان درست کردن نقشه‌های اتنا گرافی

از علی اکبر پسرحاجی حسین تبریزی، که در دوم شعبان ۱۲۹۲در شهر پطروسکه از محال داغستان نگاشته است [دیباچه] در آغاز برخی ازواژه های دشوارفرانسه ویونانی بکار رفته در کتاب را ترجمه کرده است . کتاب ترجمهٔ جزوهٔ درسی آموزشگاه های مسکو در ۱۸۶۶م است‌که (دربارهٔ انتقال طوایف‌مختلفه از محلی به محل دیگر) گفتگومیکند. **آغاز:** چون ترجمهٔ بعضی الفاظ فرانسه و غیر هم از این‌کتابچه...

41012 ـ **تهران** ، ملك ۶۳۹۱ : شکسته نستعلیق، جوهرآبی، از همان روزگار ترجمه ویا آغازسدهٔ **۱۴**، ۵۸ گ‌۱۴س[رؤیت].

امین الاخبار

اشرف علی، دربخش‌تاریخ‌ایران‌خواهدآمد.

انکشاف سوئیس آمریکن

موسیوویت نی Whitney یاسرپرستی دکتر هیدن Dr.Hayden بسال ۱۸۷۳م‌به کوه های بلند کلرادوکه میروند و جای های تازه‌ای کشف می‌کنند . این کتاب حاصل کار آنهاست. **آغاز:**...فصل اول در بیان انکشاف ۱۸۷۳ باغ خدایان کانن دوبوادو کتنیه پارك جنوبی .

41013 ـ **تهران** ، ملی ۶۰۴/۵ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (س ۱۴۴-۱۸۴)، [ف. ملی ۲: ۱۱۵].

انتخاب هفت اقلیم

متن از امین احمد رازی ، کـه در بخش تذکره ها خواهدآمد . (بنگرید :تاریخ‌عالم، درهمین‌بخش: ۳۹۳۹).

41014 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ GeO۲ (۶۲۲ ف): سدهٔ **۱۳** ،**آغاز:** مخفی نماندکه حکمای دقیقه شناس‌خرداقتباس چنین اتفاق‌کرده‌اند، ۸۸ گ ۱۳س [ف.محمد اشرف ۲: ۲۶۴].

اوصاف الامصار = مختصرمفید

در همین بخش .

اوضاع کرمان = کتابچهٔ ...

از ناشناسی‌که بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) وبه دستور صدراعظم دربارهٔ کرمان وحومهٔ‌آن‌پژوهش‌کرده اوضاع بلوکات آنجا را به ترتیب تهجی نام‌آنهاآورده است . **آغاز:**... منت خدای راکه جهان خراب را باز روی به‌آبادی.

41015ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳-۱۴** ، زرین ، شاهانه ، آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

اهرام مصر

ازمحمد میرزا مهندس، به نام‌ناصرالدین شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳) درتاریخ‌ووضع‌جغرافیایی آن سرزمین .

41016 ـ **تهران** ، ملك ۷۰۳ : نسخ با تصحیحات‌نگارنده، **۱۲۹۲**،درپایان‌منقولاتی ازنوشته های عربی دربارهٔ اهرام آورده است، ۴۴گ ۱۹س [ف.ملك: ۴۶] .

ب

بحر البلدان

ترجمهٔ «آثار البلاد و اخبار العباد» زکریای قزوینی‌ست، مؤرخ دهار ۱۰۰۱ق. بنگرید: کشف الظنون ۱:۹.

41017 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۵۵/۵ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق)، بخشی از آن است، (گ ۱۶۶-۲۱۷) [ریو ۳:۱۰۱۹].

41018 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۴۰/۲ Or: نستعلیق وشکسته‌آمیز، با تاریخ ۱۸۵۱م در دفتربندی ست از آن [ریو ۳:۱۰۳۶].

بدایع آثار

از ناشناس، بنام غیاث الدین منصوروزیر، دریك مقدمه ودو مقاله ویك خاتمه نگاشته شده است. این غیاث الدین شاید دشتکی (م ۹۴۸ ق) ویاغیاث‌الدین فرزندرشید الدین که حمدالله مستوفی‌دره«تاریخ گزیده» نگاشتهٔ ۷۳۰ق از او یادکرده است باشد. مقدمه در بیان اشیایی که مقاصد بر آن‌موقوف است. مقالت۱ـ درمسافت سطح ارض و تعیین اقالیم و آنچه بدان متعلق است، ۲ـ در مساحت افلاك وكواكب و آنچه تعلق به اودارد. خاتمه در ملحقات. **آغاز:** الحمد لله الذی زین السماء بزینت الکواکب ونوروجه.

41019 ـ آصفیه، ۲۰۳ جغرافیا: نوشته نزدیك ۱۲۰۰ [ف.آصفیه ۴:۲۲۸].

41020 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۱۳ GeO (۶۱۱ف): نستعلیق خوب، تاریخ یاد نشده، آغازبرابر نمونه، ۶۶+۳گ ۱۵س [ف. محمد اشرف ۲:۲۵۷].

برآورد مخارج راه سازی راه مازندران

شاه، گویا ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) به مهندسی دستور میدهد که هزینهٔ راه سازی میان‌تهران وبندر مشهدسر(بابلسر) را براورد کند، واوپس از بازدید هزینهٔ راه ارابه رو را گزارش میکند. **آغاز:** حسب الامراعلیحضرت اقدس همایون شهریاری.

41021 ـ تهران، ملی۸۱۲ف: شکسته نستعلیق سدهٔ۱۳، هزینه ها با عدد سیاقی‌نوشته شده، ۶گ ۱۴س [ف. ملی ۲:۳۴۸].

برزیل ازممالك ینگی دنیا

ترجمه ایست از روزنامه تـوردمند، از میرزاعلیخان مترجم‌الممالك، یکی‌ازمترجمان وزارت انطباعات روزگار ناصرالدین شاه، و در پایان همین گفتار خود را مترجم فرانسه و انگلیسی یادکرده است. سرگذشت نگارنـده در ذیل «مآثر والآثار» آمده است.

41022 ـ مشهد، رضوی ۲۲ تاریخ: نستعلیق بی‌تاریخ، وقف اشرف السلطنه ۱۳۳۴ ۱۵گ ۱۰س [ف. رضوی ۳:۸۰].

بهجة العالم

ازحکیم‌مهارت‌خان‌اصفهانی(م۱۱۲۴)دربارهٔدهلی

41023 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۴۴ Or: نستعلیق۱۲۶۸(۱۸۵۱م)، (گ۱-۲۸) [ریو ۳:۹۹۲].

بیان ابنیه

فهرست ساختمانهایی ست کـه شاهزاده حسام السلطنه محمد تقی شاه قـاجار هشتمین

فرزند فتحعلی شاه و فرمانروای بروجرد ، در آن شهرساخته است (ازاین رساله‌نیز برمی‌آید که اوسودای شاهی‌داشته‌است) بدینگونه: میدان، تالار ، دیوانخانه ، دفتر خانه ، باغ جنت ، برج اسد، تالاربهشت‌آیین، تالار خلدبرین ، شمس‌العماره، قصورحور، عمارت دلگشا، عمارت فرح بخش ، خلوت قدیم ، زین خانهٔ خاصه ، خلوت سمت شاه نشین، تالاردیوانخانه ، عمارت خواجه سرایان، حمام قدیم وجدید، چارحوض، چاه منبع، انبار غله، حبه خانه ، قور خانه ، نجارخانه، باغ گلستان، یخچال، اصطبل قدیم وجدید، شترخانه، قاطرخانه، باغات وعمارات دارالسرور ، قصر خاقان تپه ، بیدستان غربی تپه، عمارت نشاط، قلعهٔ بحرین.

در آن از«لطایف‌المدایح»خود که‌رساله‌ایست بنام شاه ودروصف عمارتها وباغها نوشته شده یاد میکند . و بـاوقفنامهٔ همان حسام السلطنه آغاز میشود. **آغاز** : الحمدلله الذی وقف علی خلوص بعضی الضمایر... بسمله. شاهدکلامی که مشاطهٔ‌کلك فصاحتش درافادهٔ معانی بدیعه.

41024 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۵۳ ج : نستعلیق ع۱۲۳۷/۱ ، ۴۴ گ ۱۰ س [ف . ادبیات ۱: ۴۹].

پ

پروگرام مدرسهٔ مبارکهٔ صنایع

برنامهٔ مدرسهٔ صنایع است ، بدینگونه : ۱ـ عمل صافی خانه ۲ـ عمل آهنگرخانه ۳ـ عمل ریختن خانه ۴ـ عمل صنایع خانهٔ خشبیه ۵ـ شعبهٔ خاتم سازی ۶ـ شعبهٔ خراطی ۷ـ شعبهٔ منبت‌کاری. **آغاز** : پروگرام مطالب وطبقات عملی مدرسهٔ مبارکـهٔ صنایع . پروگرام عملی صافی خانه .

41025 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۳۳ ف : شکسته نستعلیق ۱۲۹۹خ، ۷ گ ۱۴ س [ف . ملی ۳: ۴۰] .

ت

تاج محل = (دربارهٔ ...) تاریخ عمارات آکره

دربارهٔ بانو بیگم تاج بی‌بی، ممتاز محل همسر شاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷ق)، وگزارش خاکجای اوبنام تاج محل ازرهگذر تاریخی و هنری .

نسخه ها یکی‌نیست.

41026 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۹۱۰ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م ، **آغاز** : احوال نواب مهد علیا ارجمند بانو بیگم مخاطب بـه ممتاز محل، ۶۲ گ ۱۵س [ریو۱: ۴۳۰] .

41027 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Si۱۴(۶۳۷ف): نستعلیق‌سدهٔ۱۳. **آغاز**: حقیقت چهرهٔعمارت روضهٔ مقدسهٔ مطهره، طول ازدیوار کنارهٔدریا. درفهرست‌بنام‌احوال‌عمارات اکبرآباد یاد شده است ، ۴۳ گ ۱۶ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۵] .

41028 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۳۰/۲ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، در بارهٔ تاج محل و

دیگر ساختمانهای اکراه است (۳۲ ـ ۸۱) [ریو ۳: ۹۵۸].

41029 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11،73 ۸۴۶ (۱۳۲ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، درسر گذشت بیگم است. **آغاز**: خلاصه احوال بانو بیگم مخاطب به ممتازمحل عرف‌تاج‌بی‌بی. ۷۹گ [ف. عبدالله ۱: ۸۹].

41030 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق ف۵۵: تاریخ یادنشده، گفتاری ست درکیفیت بنای تاج محل، ۷۴ص [ف. سرفراز علی: ۲: ۱۰۲].

41031 ـ **هند**، بانکیپور۲۶۲ (۶۴۵): نستعلیق، پیرامن‌سدهٔ ۱۹م، درفهرست بنام‌تاریخ آکره در ذکر کیفیت بنای تاج محل و دیگر عمارات‌آکره آمده است، ۹۵گ ۱۰س.

آغاز: آورده‌اند که شاهجهان‌پادشاه‌چهار پسرداشت‌یکی‌داراشکوه،دوم شاه شجاع، سیوم اورنگ زیب عالمگیر، چهارم مرا دبخش [عبدالمقتدر ۷: ۲۰۵].

41032 ـ **هند**، بانکیپور۲۶۳ (۶۴۶): با همان نشانیها نوشته‌و**۱۲۴۹**، ۱۰۹گ‌۷س.

تاریخ بنای تاج گنج (تاج محل)

گزارش ساختمان، ونوشته‌ها وهزینهٔ‌بکار رفته‌در گورهمان‌بانو بیگم مشهور به ممتازمحل‌و تاج‌بی‌بی‌همسرشاهجهان‌ودر گذشته در ۱۰۴۰.

41033 ـ **آصفیه**، ۶۵۶ تاریخ: نستعلیق بهاد علی ساکن تاج گنج، ۱۴۸گ ۷س [ف. آصفیه ۱: ۱۶۷].

تاریخ تاج محل

تاریخ‌وهزینهٔ‌ساختمان‌خاکجای‌تاج‌بی‌بی‌همسر شاهجهان، ونقشهٔ ساختمان، ونام خوشنویسان ومعماران وکسان بنامی که درآن ساختمان کار کرده‌اند. ونیز ازچند ساختمان بنام دیگر در آکره درآن گفتگوشده است. **آغاز**: خلاصه احوال بانو بیگم مخاطب به ممتاز محل عرف تاج بی‌بی اهلیه شاهجهان پادشاه غازی بنت.

41034 ـ **آصفیه**، ۴۱۹ تاریخ: نوشتهٔ میرزا مغل بیگ، ۷ دسمبر **۱۸۷۶** م، آغاز برابرنمونه، مصود، ۴۸۰ ص [ف. آصفیه ۱: ۱۶۹].

41035 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta 8 (۶۳۸ ف): نستعلیق میرزا موعل (مغل) بیگ ۲۶ نوامبر **۱۸۷۶** م، ۹ ذیحجهٔ ۱۲۹۳، آغاز برابرنمونه، ۴۳گ ۷س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۶].

41036 ـ **هند**، بانکیپور۲۶۴ (۶۴۷): با همان نشانیها، آغازبرابرنمونه، ۳۰گ ۷س [ف. عبدالمقتدرو مرآت‌العلوم ۱: ۴۹].

41037 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۱۰ (۶۳۹ ف): نستعلیق شیخ‌وزیر محمد، ۲۲ نوامبر **۱۹۰۶** (شوال **۱۳۲۴** ق) درآکره، ۸۱گ [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۶].

41038 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ Ta ۷ (۶۴۰ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۴**، سپس یك مثنوی‌ست، ۴۲گ‌۷س.

41039 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۶ (۶۴۱ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۳۷گ ۷س.

41040 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۹ (۶۴۲ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۴**، با هشت عکس‌آب ورنگ، ۸۱گ ۷س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۶].

تاریخ آستانهٔ عراق

ازمحمد حسن مترجم، گویااعتمادالسلطنه (که یاد اودرداوزان ومقادیر: ۱۴۰، گذشت)،

بدستور ناصرالدین شاه ، دررجب ۱۳۰۵، در تاریخ و جغرافیای آستانه یکی از دهستانهای اراك. [عبدالله انوار] . **آغاز** : بسمه تعالی . چون او امر جهان مطاع همایون اعلیحضرت قویشوکت شاهنشاه... شرف صدوریافت.

41041ـ **تهران**، ملی۲۷۹ف: نستعلیق رجب **۱۳۰۵**، زرین، ۱۲ گ ۱۲س [ف .ملی ۱:۲۷۲] .

تاریخ چین

از رواکسو ReV Exoo کـه در ۹۷۰ (۱۵۶۳ م) بـه چین سفر کرده بـود . ترجمهٔ فارسی آن از محمد زمان خان ، در ده فصل : ۱ ـ تحقیق در اسم چین ۲ ـ وسعت و وضع چین ۳ـ فرآورده های چین ۴ـ صنایع جزئیه اهل چین ۵ ـ صنایع کلیه و علوم ومراتب علمای ایشان۶ـ عمل وتدبیر ومملکت داری اهل چین ۷ ـ رسوم و آداب اهل چین ۸ـ شکل وهیئت ولباس وبعضی ازضوابط مردم چین ۹ـ بعضی قواعد افسانه‌آمیزورسوم بیهودهٔ مردم‌چین ۱۰ـ مذهب. **آغاز**: حمدله.والصلاة والسلام علی محمد وآله اجمعین .

41042 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگGeo۷۶(۶۱۳ف): نستعلیق،سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه ، ۱۴۲ گ ۱۱س [ف.محمد اشرف ۲:۲۵۹].

تاریخ راه آهن

از بارون نورمان مهندس مخصوص دولت ایران. ترجمه از میرزا هارتون مترجم . از کتاب Historigue Des Chemins de applica tion De Chemins De Fer .

41043 ـ **تهران** ، ادبیات ۴۱ پ : شکسته نستعلیق **۱۲۹۶** ، متن فرانسوی و ترجمهٔ فارسی هردوهست ، نقشه نیزدارد ، ۲۰ گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱:۶۶] .

تاریخ عالم = انتخاب هفت‌اقلیم

از فیض الله انصاری جونپوری ، بنام وجیه الدین علیخان بهادرنگاشته است. گزیده از «هفت اقلیم» امین احمد رازی که در بخش تذکره‌ها خواهدآمد. (بنگرید: انتخاب هفت اقلیم:۳۹۳۵) .

41044 ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۳۳۳ (۳۳۳ ف) : شکسته ، با تاریخ **۱۲۴۱**، آغاز افتاده، ۱۳۰ گ [ف. حبیب الله ۱:۳۳۴] .

تاریخ مختصر قطبشاهی

وصف وشرح است ازساختمانها وجزآن، که بروزگارقطبشاه در گلکنده و نظام در حیدرآباد و بخشهای بیرون(حومه)شهر برپاشده‌است،ومیرسد به۱۲۴۵ (۱۸۳۰م). **آغاز**: مخفی مباد که در سنهٔ هشتصد ونه هجری محمدقلی قطب‌الملك .

41045 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Ta ۱۱۸ (۶۳۵ف): نستعلیق، **۱۲۵۲** (۱۸۳۶م)، آغاز برابرنمونه ، ۱۰ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف ۲:۲۷۴] .

تاریخ وجغرافیای پنجاب

نصرتعلی، دربخش تاریخ‌هندخواهدآمد .

تاریخ و جغرافیای سلماس =

قیراط الماس

تاریخ وجغرافیای کرمان

از افضل الدولة کرمانی ، بسال ۱۳۲۳ ساخته ودرآن از اوضاع آن روزگارکرمان : تأسیس کنسولگری های انگلیس ۱۳۱۲ وروس

۱۳۲۱ یاد کرده ،وجز «سالاریه» احمدعلی‌خان کرمانی و «جغرافیای مملکت کرمان» که درچهار تنبیه است و بسال ۱۲۹۶ نگاشته شده است میباشد [دانش پژوه] . باید دید بـا نگاشتهٔ میجرسکس ترجمهٔ میرزا نصرالله چه جدایی دارد.
آغاز : (تاریخ وجغرافیای قدیم کرمان‌است) از تواریخ قدیم و آثار رمیم استنباط میشود که مملکت کرمان بزرگ وعظیم بوده .

41045 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۵۶: نستعلیق خوش آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۱۱ گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۱۰:۱۶۹۸].

تاریخ و جغرافیای کرمان =

سالاریه

از احمد علی خان فرزند علیمحمد خان وزیری، بسال ۱۲۹۱ بدان‌آغاز و در ۱۲۹۳ بدان می‌پرداخته است . نگارنده در۱۲۹۴ به تهران آمده ودر۱۲۹۵ در گذشته‌است.

در یك مقدمه وچهار تنبیه و یك خاتمه : مقدمه درتسمیه وطول وعرض کرمان. تنبیه۱ـ درتفصیل گواشیر وبلوکات شرقی آن۲ـ بلوکات شرقی جنوبی ۳ ـ صفحات غربی ۴ ـ ولایات شمالی. خاتمه درتاریخ آن محال. گویا نگارنده تا پیرامن رویداد های ۱۲۰۹ را نگاشته و درگذشته و ناتمام‌مانده‌است. آنکاپسرش آقاخان آنرا تا رویداد های ۱۳۱۹ میرساند و بنام سالارلشکرفرمانفرماعبدالحسین‌میرزا «سالاریه» می‌نامد. این دو کتاب بکوشش‌وپیشگفتار آقای باستانی پاریزی بسال ۱۳۴۰خ چاپ شده‌است.
آغاز : حمدله . صلاة . آنچه در تاریخ عرب ویهود و کلدانیان مسطور است: کرمان منسوب است به کرمابن هیتال‌بن عیلام ... و بعضی‌ازکتب‌تواریخ مثل معجم‌البلدان وقاموس وغیره بفتح‌کاف.

بنگرید : پیشگفتارچاپ، فرهنگ ایران زمین ۱ ـ ۴ سال ۴۵ ـ ۱۳۴۶ خ ـ ذریعه ۱۲:۱۱۹ـف. مشار:۹۱۴.

41046 ـ **تهران** ، ملك ۴۲۵۹ : شکسته نستعلیق و نسخ سید علی فرزند محمد حسینی ، ۱۴ ج ۲/**۱۳۹۵** ، ۱۹۷ ص،همراه «تاریخ وزیری» در چاپ پایه‌کارآقای باستانی قرارگرفته است [رؤیت].

41047 ـ **تهران** ، حقوق ۱۵۶ ج : شکسته نستعلیق‌محمد محمدآبادی فرزندمحمد حسین‌یزدی، ع۱/**۱۳۱۴**، بدستوربهجت‌الملك امیر تومان، آغازبرابرنمونه ، با نسخه پیشین (ملك) جدایی دارد ، ۳۸۴ گ ۱۱ س [ف . حقوق: ۱۳۳ــ پیشگفتارچاپ:۱۶].

41048ـ **تهران** ، ملك۳۸۲۷ :شکسته نستعلیق حسن تریچی بمی، ۱ج۱/**۱۳۱۶** در بمم، تنها بخشی ازآغازآنست، ۳۱ گ ۱۴ س [ف. ملك:۸۹].

41049ـ**اصفهان** ،عمومی۱/۱۱۳۵۷: نستعلیق، شکستهٔ محمد یزدی،۱۸ج۱/**۱۳۱۸** تاریخ‌وسپس«جغرافیای مملکت‌کرمان» که گویا ازهموست، آغازبرابرنمونه، ۱۸۹ص۱۹س[ف. دکتر مقصود ۱:۳۴۶] .

41050 ـ **تهران** ، آقـای روحی : نوشتهٔ **۱۳۲۴** [پیشگفتار چاپ:۱۶] .

41051 ـ **شوروی** ،فرهنگستان‌علوم (یا موزهٔ‌آسیایی) D ۱۳۰/۲۷۵۶ : نوشتهٔ ۴ صفر **۱۳۲۵** ، عکس‌آن‌نز آقای‌باستانی پاریزی هست ودرچاپ ازآن بهره برده‌اند [پیشگفتار چاپ:۱۶] .

41052ـ **تهران**، مرحوم‌پاشاوزیری: نوشتهٔ هوشنگ وزیری فرزند میرزا پاشاخان، گویاازروی نسخهٔ‌روحی[پیشگفتارچاپ:۱۶].

41053 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم

B۱۹۷۲ (۳۳۶۸ف): بی‌تاریخ، (۱پ-۱۶پ)، در فهرست بنام **سالاریه** از احمد علیخان آمده است. [آکیموشکین ۱: ۴۳۳].

تاریخ و جغرافیای کرمان = ترجمهٔ ...

متن ازمیجر سکس (سایکس) امجی انگلیسی نخستین قونسول انگلستان در کرمان و بلوچستان بسال ۱۳۱۲ق ۱۸۹۵م نگاشته است، ترجمه از میرزا نصرالله خان نواب شیرازی، مترجم قونسلگری بسال ۱۳۲۲ از انگلیسی بفارسی درآورده و بتصحیح افضل الملک کرمانی رسانیده است. **آغاز:** ستایش خدایی را که کتاب آفرینش را تاریخ بینش ارباب دانش قرار داد.

بنگرید: ف. مشار: ۳۳۳.

41054 - **تهران**، ملك ۳۹۵۸: نسخ شعبان **۱۳۳۲**، ۴۰گ ۱۵س [ف. ملك: ۸۹].

41055 - **مشهد**، رضوی ۱۷۱ تاریخ: نسخ محمد حسینی محرر، غرهٔ رجب **۱۳۲۳**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۵۶].

41056 - **تهران**، ملك ۳۷۹۰: نسخ سدهٔ **۱۴**، ۳۸گ ۱۵س [ف. ملك: ۸۹].

4057 - **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۵۴: نسخ زیبای آغاز سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۷۳ص ۱۵س [ف. دکترمقصود ۱: ۳۹].

41058 - **مشهد**، فرخ ۲۵۲: تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۳: ۸۷].

تاریخ کرید = جزیرهٔ کرت

متن ازخانیوی (خانیه وی) حسین کامی به ترکی، ترجمه ازمحمد جعفر قراچه داغی، در ۱۹ج ۱۲۹۴/۱. منیف افندی وزیرمختار عثمانی کتاب‌را برای اعتضادالسلطنه وزیر علوم می‌فرستد، و بدستور او به فارسی برگردانده میشود. متن دراسلامبول ۱۲۸۸ چاپ شده. جلد یکم آن جغرافیای طبیعی و اقتصادی و سیاسی جزیرهٔ کرت و نیزاطلاعات مردم شناسی و تاریخ آن جزیره را دارد. **آغاز:** هوالله تعالی .. در اوایل شهر محرم الحرام که بدایت السنهٔ ۱۲۹۴هجری و نهایت سال خیرت مآل سیچقان ئیل ترکی .. الحمدلله الذی هدانا للایمان ... اما بعد چنین گوید گوشه نشین با دیهٔ گمنامی خانیوی حسین کامی: که جزیرهٔ ...

41059 - **تهران**، سپهسالار ۱۵۳۰: نسخ سدهٔ **۱۳**، در۱۲۹۴ ازان اعتضاد السلطنه بوده، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵گ ۱۸س [ف. سپهسالار ۳: ۳۰۲].

41060 - **تهران**، ملی ۲۸۳ف: نسخ خوش ۱۳ع۱/**۱۲۹۵**، آغاز برابر نمونه، تنها جلد یکم آن است، ۱۱۸گ ۱۷س [ف. ملی ۱: ۲۷۶].

تاریخ کعبه

از زین العابدین فرزند نورالدین فرزند مراد حسینی کاشانی مکی جعفری، درروزیکشنبه ۲شوال ۱۰۴۰، درسه فصل وخاتمه ساخته‌است: فصل ۱- درسبب افتادن خانهٔ کعبه وساختن آن. ۲- درسبب ساختن آن. ۳- در مسجد حرام و ودرها وستونها وقبه‌های آن. خاتمه درمکانهای شریف مکه. ودرخاتمه ازخود وتاریخ نگارش یادکرده است. **آغاز:** وبه انطق و استعین .. بعد حمد خدا ودرود بر نبی وآل او...

41061 - **تهران**، ادبیات ۳/۸۶ب: نستعلیق لطف الله محمدکریم، **۱۰۴۰**، (۸۲پ-۸۸پ) ۲۱س [ف. ادبیات ۱: ۷۶].

تاریخ وجغرافیای لار

از محمد حسن اعتماد السلطنه، که یاداو

دراوزان ومقادیر: «۱۴۰» گذشت. اودرتابستان ۱۲۹۸ همراه ناصر الدین شاه، به درهٔ لار در شمال لواسان ازتوابع تهران رفته است، واین اطلاعات راآنجاگردآوری کرده است. **آغاز:** هوالله ... سرچشمهٔ رودخانهٔلاردردامنهٔ جنوبی کوه موسوم بقراسنگ واقع است.

41062 ـ **تهران**، ملی ۶۳۹ف: نسخ خوش **۱۲۹۸**، با نقشه‌ای از درهٔ لار، ۳۴گ ۱۲س [ف. ملی ۲:۱۴۷].

تحفة العالم

تاریخ وجغرافیای‌کوتاه اروپاست.

(بنگرید: تحفةالعالم، جزایری، دربخش سفرنامه‌ها). **آغاز:** سر گذشت عهدگل را از نظیری بشنوید.

41063 ـ **تهران**، مجلس۶۸۵: نسخ، بی‌تاریخ، ۶۶گ ۱۵س [ف.مجلس۲:۴۳۶].

تحفة الهند

از بهلانات Bholā Nāth مولتانی فرزند منشی دین دیوال. از سدهٔ ۱۹ م هند. درنـه باب: ۱ ـ در احوال آبادی و تختگاه فرمانروایان‌قدیم‌دهلی‌ازابتدای‌راجه‌بکرماجیت تاکنون ۲ـ طول وعرض حدودکشورهندوتعداد کل جمع دامی‌ازمال وسایر محاصیل۳ـ کیفیت مشروطهٔ صوبه‌داری وفوجداری‌وغیره‌هندوستان ۴ـ منازل‌وفراسخ‌هریك‌صوبه‌با دیگرصوبجات ۵ـ دربیان حاصلات ایران دیار، بطرزاختصار ۶ـ عجایب وغرایب عمارات مرتفع که به فلك سرکشیده ۷ـ اقالیم سبعه ونام امصار وبلادقدیم آنجا۸ـ احوال‌جزایری‌که‌درربع‌مسکون‌آمده ۹ـ کوههای مشهور. واین جز «تحفة الهند» لال رام است. **آغاز:** ستایش بیحد و نیایش لاتعد حضرت مالك الملکی را.

41064 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب APg ۳ ۱۲۱ (۹۲ف): شکسته‌آمیز، ۱۸ع **۱۲۶۶/۲**، آغازبرابر نمونه، ۱۶۲گ ۱۴س [ف. عبدالله ۱:۶۱].

تحقیقات سرحدیه

ازمیرزا جعفرخان مشیرالدولهٔ تبریزی، که یاد اودر «حساب: ۱۷۱» گذشت. گزارش مأموریت اوست از۱۲۶۵ تا شعبان ۱۲۷۱ در کمیسیون بررسی مرز ایران وعثمانی، دردفاع ازخواستهای‌مرزی ایران. درویش پاشانماینده دولت عثمانی در آن‌کمیسون نیز کتابی برله خواستهای ترکان بنام «خاطرات درویش‌پاشا» نگاشته ودر ۱۲۹۶چاپ کرده، کـه محمد علی تربیت‌آنرابه فارسی‌درآورده است. «تحقیقات سرحدیه» بکوشش‌وپیشگفتار‌آقای محمدمشیری چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذی اسری بعبده لیلاً... اما بعد این مختصررساله ایست درتحقیقات سرحدیه‌که بندهٔ درگاه جهان پناه جعفرحسینی ملقب به‌مشیرالدوله، در ایامی‌که باتفاق مأموران دول ثلاثهٔ عثمانیه وانگلیس و روس بحدود دولتین علیتین ایـران و عثمانی مأموربود ...

بنگرید: ذریعه۱۸: ۳۷۳(لوایح‌سرحدیه) مجلهٔ وزارت امورخارجه ج ۱ش ۳ص۳۳.

41065 ـ **تهران**، ادبیات ۱۶۵ ج: شکسته نستعلیق رجب **۱۲۷۳**، ۹۳گ ۱۲ س [ف. ادبیات ۱:۹۱].

41066 ـ **تهران**، ملك ۴۳۲۶/۱۷: نستعلیق با تاریخ **۱۳۰۵** دردفتر، (۱۸پ ـ ۵۹ر) آغاز برابرنمونه [رؤیت].

41067 ـ **تهران**، مجلس۱/۲۷۷۵: شکستهٔ هادی فرزند نصرالله خان‌غلام‌پیشخدمت نوری منشی وزارت خارجه، ادینهٔ غرهٔ ع ۲/-

۱۳۰۸ بدستور قوام الدوله وزیر امورخارجه (ص۱ـ ۲۱۵) آغاز برابر نمونه [ف . مجلس ۹:۲۱۶].

41068 ـ تهران، وزارت امورخارجه ۹۷۴/۲: نسخ ۳ع۲/۲ ۱۳۲۱. شمارهٔ ۱ «طرز حکومت ایران» است، برابر نمونه ،[رؤیت].

ترجمهٔ آثار البلدان = بحر البلدان

ترجمهٔ آثار العباد

متن از ابوعبدالله زکریا فرزند محمود قزوینی، (م۶۸۲) (بنگرید: عجایب‌المخلوقات درهمین بخش) بسال ۶۷۴دریك مقدمه وهفت اقلیم نگاشته و در ۱۸۴۸ م چاپ شده است . ترجمه بـا افزودگیها از جهانگیر میرزا پسر عباس میرزا، که یاد اودر «عروض : ۲۱۶۲» گذشت . بنام پادشاه روزگار، در۱۲۶۸ بدان می‌پرداخته است. درآن ازذیقعدهٔ ۱۲۶۷ کـه درتویسرکان بوده وازکتاب‌دیگرخود«تاریخ‌نو» یادکرده است . آغاز: الاقلیم الاول . جنوب آن اقلیم ببلاد زنج وحبشه وولایت نوبه اتصال دارد .

بنگرید : ذریعه ۱ : ۱۷ (آثار البلاد)ـ کشف الظنون۱:۹.

41069 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۳۹: نستعلیق حاجی یحیی میرزا بگواهی برادر او ابراهیم فرزند سلطان سلیم میرزا در۱ ذیحجهٔ ۱۳۲۳، ۲۸۰گ۱۶س[ف.دانشگاه۹: ۱۱۱۳]

ترجمهٔ اقوام المسالك فی معرفة احوال الممالك

متن ازخیرالدین پاشای تونسی ، که‌بسال ۱۲۸۴ بعربی دربارهٔ کشورهای اروپا وعادات ورسوم‌کهن واوضاع سیاسی اروپائیان نگاشته‌و در ۱۲۸۵ چاپ شده است . ترجمه از میرزا حیدر علی اصفهانی ملقب بـه فخرالادباء بنام مسعود میرزا ظل السلطان فرزند ناصر الدین شاه‌فرمانروای اصفهان، دریك مقدمه ودو کتاب وهرکتاب درچندباب‌نگاشته‌است.

41070 ـ تهران ، مجلس ۶۸۶ : نستعلیق ۱۳۱۳ ، بـا جدولهایی در سنجیدن سالهای میلادی وهجری وجدول احصائیه هایی آغاز: بزرگست خدایی‌که‌قرار داده است از نتایج عدل معمودیت را، ۲۷۹گ ۱۴س [ف . مجلس ۲ :۴۳۷].

41071 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۴۳۶: نسخ‌آغاز سدهٔ ۱۴، آغاز: اقل بندگان میرزا حیدر علی اصفهـانی کـه از خانزادان . . . ظل السلطان...است. خدایی‌که قرارداده‌است ازنتایج عدل‌معمودیت راومزیت داده است نوع انسان ، ۷۸۶ ص ۱۴ س [ف . دکتر مقصود ۱:۵۵].

ترجمهٔ تقویم البلدان

متن ازعماد الدین اسماعیل فرزند افضل علی ایوبی (م ۷۳۲ق) بروش جدولبندی بسال ۷۲۱ق نگاشته است وچند بارچاپ شده‌است . ترجمه های فرانسوی ، ترکی ولا تینی دارد. ترجمهٔ فارسی آن از خلیفهٔ سلطان در گذشتهٔ ۱۰۶۴، حسین‌فرزند رفیع‌الدین‌محمدوزیرشاه عباس یکم، بنام شاه صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲).

بنگرید : ذریعه ۴: ۹۰ (ترجمهٔ تقویم البلدان) کشف‌الظنون۱: ۱۴۶۸ (تقویم‌البلدان).

41072 ـ تهران ، ملك ۱۰۲۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ذدین، باتملك فرهاد میرزا در ۱۲۸۰، ۲۱۲گ ۲۳س [ف. ملك:۱۲۹].

ترجمهٔ تقویم البلدان

متن ازهمان عماد الدین ایوبی ، ترجمه

ازملا عبدالعلی بیرجندی (م۹۳۴)، که یاد او در «بیست باب درتقویم : ۲۴۷» گذشت . با افزودگیهایی درحساب مساحت اقلیمها ، در محرم ۹۲۷ به انجام رسانده است. (بنگرید : عجایب البلدان ، در همین بخش) ترجمهٔ بیرجندی نسخهٔ رضوی دریك مقدمه ودو مقاله است : **مقدمه** دربیان طریق مساحت زمین . **مقالهٔ یکم** درمعرفت اقالیم و مواضع مشهوره درنه فصل : فصل ۱ــ درمعرفت آنچه میان خط استوا و اقلیم اول است ، ۲ــ در معرفت اقلیم اول ومواضع مشهورهٔ آن. فصل ۳تا۸ اقلیمهای دوم تا هفتم، فصل ۹ــ در معرفت آنچه داخل اقالیم نیست از جانب شمال . **مقالهٔ دوم** در حدود ولایات وبحار وبحیرات وآنهار وجبال مشهور، پنج فصل : فصل۱ــ در تحدید ولایات ۲ــ بحارعظیمه ۳ــ بحیرات مشهوره ۴ــانهار ۵ــ جبال. **آغاز:** اما بعد، این مختریست در معرفت مساحت ارض وتقسیم آن بااقالیم ومعرفت امکنهٔ مشهوره درهراقلیمی، ومعرفت بحار .

بنگرید : استوری ۱۲۸:۲ .

41073 ــ **نجف** ، سیدابوالقاسم ریاضی: نوشتهٔ نگارنده، با تملك ملا محمد تقی فرزند محمد رضا رازی ۱۳۰۹ [ذریعه ۴: ۹۰] .

41074 ــ **مشهد** ، رضوی ۵۵۳۲ (۴۷۰ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰** حافظ حسین کربلایی تبریزی متخلص بــه خادم نگارندهٔ روضات الجنان وجنات الجنان در گذشتهٔ ۹۹۷ ازروی نسخهٔ اصل که بخامهٔ نگارنده بــوده ، آغازبرابرنمونه ، ۸۵ گ ۱۷ س [ف . رضوی ۴۶۵:۸].

41075 ــ **پاریس**، ملی ۶۶۹ : نوشتهٔ گنجعلی فراهانی **۱۰۴۷** برای شمس الدین عبدالمتعال. در فهرست ترجمهٔ همین **گنجعلی** دانسته شده است [ف. بلوشه ۳۸۸:۱].

41076 ــ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۶۲: نستعلیق یوسیفای لیلانی، سدهٔ **۱۲** ، ویاد داشت خرید ۱۰ ع ۱۱۱۲/۲، ۱۰۹ گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۸ : ۲۹۰] آغاز برابر نمونه ، مترجم **گنجعلی فراهانی** دانسته شده است ، درپایان آن آمده : ترجمهٔ گزیدهٔ آن است و مساحت اقالیم درآن دوباره حساب شده واگرغلطی در آن باشد ازنادرستی نسخهٔ عربی آن است کــه دردست مترجم و گزینند بوده است.

ترجمهٔ تقویم البلدان

متن همان نگاشتهٔ عمادالدین دمشقی ایوبی نسخه ای از ترجمهٔ بیرجندی در پاریس هست که بخامهٔ گنجعلی فراهانی ست که بدستورحاجی شمس الدین عبدالمتعال در ۱۰۴۷ ق به انجام رسانده است . این نسخه درفهرست بلوشــه ترجمهٔ گنجعلی فراهانی پنداشته شده است ،و نسخهٔ دانشگاه تهران نیز که مترجم آن شناخته نبود ازهمان گنجعلی یاد شده است . [گلچین معانی].

ترجمهٔ جغرافیای تاریخی

متن ازآبه گلتیه، ترجمه ازعلی مترجم ، ازمترجمان روزگار ناصرالدین شاه(۱۲۶۴ــ ۱۳۱۳). جغرافیای کشورهای پنج قارهٔ جهان است بکونهٔ مرزهای نیمهٔ سدهٔ سیزدهم . وشاید یکی ازنخستین کارها درزمینهٔ جغرافیای تاریخی جهان برپایه دانش نوین به فارسی باشد[عبدالله انوار]. **آغاز :** ترجمهٔ جغرافیای تاریخی آبه گلیته . ملاحظات کلیه درباب اروپا ومحصول ساکنین وطوایف والسنه ومذاهب ودول آن.

41077 ــ **تهران** ، ملی ۴۶۲ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه، زرین ۲۷۴ گ ۱۲س [ف. ملی۱ :۴۴۷].

ترجمهٔ جغرافیای زمین

از اسماعیل.

41078 **اصفهان** ، عمومی ۳۲۵۶ : نستعلیق خود مترجم، **۱۳۱۹**، ترجمهٔ گزیدهٔ جغرافیای زمین است، ۳۷س ۱۸س [ف.دکتر مقصود ۱:۷۰].

ترجمهٔ راپورتی در باب تصرفات در رود نیل

متن‌ازون سان‌هوف، چاپ‌شده درروزنامهٔ سنت پطرز بورغ، در۲۴ و۲۵ و ۲۶ سپتامبر ۱۸۸۵م. دربارهٔ رودنیل وبستر آن وچگونگی بهره برداری‌ازآن،ومحاسبهٔ آب آن‌دربخشهای گوناگون این رودخانه .

ترجمه ازمنوچهر. **آغاز:** تواریخ قدیم‌و جدیدمملکت مصر اختلاف واضح دارند،وقتیکه ملاحظه کنیم .

41079 ــ **تهران** ، ملی ۹۳۲ ف : نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۳**، ۱۸ گ ۱۹س [ف . ملی ۲:۴۷۱] .

ترجمهٔ لایحه های ترکی سرحدی

دولایحه است : یکی در تشخیص مرز دو کشور ایران وعثمانی برپایهٔ پیمان نامهٔ ارزـ روم مؤرخ ۱۲۶۳ ، ترجمه از محبعلی یکانلو ناظم‌الملك.لایحهٔ دوم: صورت مجلس‌قومیسیون روس وانکلیس وایران وعثمانی ، در بارهٔ مرز باغسائی وصیفی وملخطاوی است ، کـه جناب ناظم‌الملك در۱۳۰۲ دردارالخلافه تهران‌قلمی وبه‌عرض‌دولت رسانیده است. **آغاز:**لایحهٔ۱: . . ترجمهٔ لایحهٔ ترکی‌اقل بندگان محبعلی. در تشخیص خط حدود دولتین علیتین ایران و عثمانی بروفق معاهدهٔ... وبعضی دلایل راجعهٔ به‌آن درمأموریت قمیسیون مختلط بهاسلامبول

آغاز : لایحهٔ ۲ : چون سالها مباحثهٔ حدود فیمابین دولتین ایران و عثمانی امتداد یافته است، ظهور اختلافات و اشکالات زیادشده‌بود.

41080 ــ **تهران** ، حقوق ۱۸۳ج : نستعلیق‌آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۴۵+۵۰ س ۱۶ س [ف. حقوق :۵۶].

ترجمهٔ مسالك و ممالك =

مسالك و ...

ترجمهٔ نقشهٔ بزرگ

ازعلی‌بخش قاجار، که‌نسختی ازآن‌درص ۲۶۲ یادشده. ترجمه ازفرانسوی، هفت نقشه اززمین، ستارگان باشرح‌وبیان‌اوضاع‌وحوادث فلکی‌وجوی‌وتأثیرات‌وروابط‌ستارگان‌درزمین‌و آب‌وهواوفصلهاودریاها. **آغاز:** الحمدلله‌الذی جعلنی‌من‌امة خیرالنبیین...این‌ذرهٔ بیمقدار... مقصودا زترسیم این (بمانند همان نمونه) .

41081 ــ **تهران** ، مجلس۱/۶۲۱۴: نسخ علی اکبر، **۱۲۹۸** (ص۲ـ۹۲)، آغازپس ازخطبه‌بمانندهمان‌نمونه[ف.مجلس۱۹ :۲۹۹].

تعریف مدینه = تعریف بلادعرب

از حاج محمد میرزا مهندس ، در تعیین منازل ومساحت میان پنج بندر دریای سرخ و مدینه، واز هموست : جغرافیای آذربایجان ، جغرافیای‌درهٔ‌رودبار. که‌دردومی گزارش کارهای پژوهشی خود را نیزنوشته است .

41082 ــ **تهران** ، ملك۶۰۷ :شکسته نستعلیق نگارنده ، ۵۵ گ ۱۲س [ف. ملك : ۱۵۵].

41083 ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نوشتهٔ روزگار نگارنده، در **۱۲۹۴** ، ۳۷ گ [نسخه‌ها۵:۱۷] بایدبه دانشکدهٔ الهیات رفته باشد .

تفریح العمارات

از لاله سیلچند Sil Ghand تاریخ ساختمانهای اکبرآباد (آکره) است بویژه آنهایی که بروزگار اکبرپادشاه(۹۶۳-۱۰۱۴) وشاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) برپاشده است، ازتاریخ شهر و تاریخ مسجدها وساختمانهای: مسجد جامع، عمارت چهل ستون، خانهٔنصرت جنگ، خاکجای سید جلال بخارایی، خانهٔ راجه مان سنگه، مبارکمنزل، ودهاجای‌دیگر، آغاز: سبحان‌الله ذرهٔ بیتاب رابحضور خورشید دستگاه عجزطرازی‌ست وخورشیدجهانتاب را.

41084 ـ هند، بانکیپور ۶۴۸: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، در پایان آمده. تمام شد نسخهٔ تفریح العمارات من تصنیف لاله سیلچند طالب علم مدرسهٔ سرکار دولتمدار، ۲۲۴ گ ۱۳س [عبدالمقتدر ۷:۲۰۸].

41085 ـ لندن، دیوان هند ۷۳۱: بنام احوال عمارات مستقر الخلافة.

41086 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۴۵ Or: بنام حالات اکبرآباد، (گ۲۱ ـ ۵۸) [ریو۳:۱۰۳۱].

ث

ثمریه

ابوطاهر فرزند قاضی ابوسعید سمرقندی.

41087 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۲۳۰۷ (۸۸۷ ف): نوشتهٔ ۱۲۹۲، (۵۸ پ-۹۶پ) [آکیموشکین ۱:۱۳۵].

41088 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۶۷۸ (۸۸۶ ف): نوشتهٔ ۱۳۱۲، ۳۵گ.

41089 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۴۱۸ (۸۸۸ف): نوشتهٔ ۱۳۱۳، ۷۹گ [آکیموشکین ۱:۱۳۵].

ج

جام جهان نما

از مظفرحسین، مخاطب بـه مهارتخان فرزند محمد هروی. یادداشتهای گوناگون در تاریخ وجغرافیا وبیوگرافی‌ست.

نگارنده در۱۱۱۸ق در اورنگ‌آبادبوده است. آغاز: افتتاح سخن سخن سنجان بحمد صانع شایان.

41090 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۵۵/۱ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق)، آغازبرابرنمونه، گزیدهٔآن است (گ۲ـ ۲۳) [ریو۳:۱۰۱۹].

41091 ـ موزهٔبریتانیا، ۱۷۶۲/۳۳ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق)، (گ۴۷۷-۵۰۲) [ریو۳:۱۰۲۶].

جذب القلوب الی دیار المحبوب

ازشیخ عبدالحق‌محدث دهلوی، (که‌یاداو دروتکمیل الایمان: ۹۲۵، گذشت). تاریخ و جغرافیای شهرمدینه‌است وذکرمقامات متبرکه درهفده باب‌که در۹۹۸ (۱۵۹۰ م) در مدینه بدان‌آغاز ودردهلی ۱۰۰۱ (۱۵۹۲م) بانجام رسانده است. ترجمه وگرفته شده از «خلاصة الوفا»ی شیخ نورالدین علی سهوانی است.

بااین عنوانها: درعدد اسمای این بلدهٔ عظیم الشأن، درفضایل ومحامد آن، در اخبار

سکان این بقعه درقدیم الزمان ، درانبعاث باعثهٔ قدوم پیامبر بدین بلد، درهجرت نمودن بدین بلد، در کیفیت عمارت مسجد نبوی و سایر مقامات شریف، مجملی ازتغییرات وزیادتهاکه درمسجد نبوی بعد ازآن حضرت داه یافته ، بعضی از فضایل مسجد شریف و روضهٔ منیف آنحضرت، درعمارت مسجد قبا وسایر مساجد نبوی، بعضی ازآبارمتبرکه ، در بعضی اماکن شریفه درمیان مکه ومدینه، درفضل‌مقبرهٔشریفهٔ بقیع ومقابرآن، درفضایل جبل احد و شهدای آن، درفضایل زیارت سیدالانام ، حکم زیارت قبرشریف ازوجوب و استحباب و ....، آداب زیارت واقامت درآن مقام، فضایل وآداب‌صلاة برسیدکاینات.

در نولکشورلکهنو۱۲۸۶ق ۱۸۶۹م و۱۹۱۴م و۱۹۱۶م چاپ شده است. **آغاز:** صد شکرکه ازتشنگی‌غم رستم... الحمدلله وسلام علی‌عباده.. حمدی‌که سزاوار جناب الهی‌آید .

بنگرید : استوری۱:۴۲۷،۱۳۰۷-ف . مشار:۴۸۱. کشف‌الظنون۱:۵۸۱(جذاب...)

41092 ـ **هند** ، بانکیپور ۲۶۶ (۶۴۳): نستعلیق عبدالستار **۱۰۳۸**، ۲۲۴ گ ۱۷س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر۱ :۵۰].

41093 ـ **تهران** ، سلطنتی ۲۸۷۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، تاریخ نگارش نـدارد [نسخه‌ها ۱:۱۷۲].

41094 ـ **هند** ، بانکیپور۶۴۴: نسخ، ملاگل محمد سیالکوتی، **۱۱۰۲**، ۱۸۱گ۱۹س [عبدالمقتدر ۷:۲۰۵].

41095 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۳۱: نستلیق هندی محمد نجیب **۱۱۰۹** سال ۴۱ پادشاهی عالمگیر در لاهور ، ۱۶۷گ ۱۴ س [ف.دانشگاه۱۵ : ۴۲۰۶] .

41096 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Pe1117B ۲۴۷۵ (۱۵۱ف): نستعلیق ۷ ذیحجهٔ **۱۱۴۹**ق،آغازبرابر نمونه ، ۱۵۹گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱:۱۰۱] .

41097 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Si ۱۴ (۶۱۴ ف) : نوشتهٔ نصرالله ، ۲۷ع ۲/**۱۱۷۰** (۱۷۴۷م)،آغازبرابرنمونه، ۲۲۵گ ۱۷س [ف. محمد اشرف ۲:۲۶۰] .

41098 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۴۳۵/۲۴۱۶: محمد حافظ و محمد حسین قادری ، ۲ رجب **۱۱۹۰** (۱۷۷۶ م) [ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۵] .

41099 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Si ۱۵ (۶۱۵ ف): نستعلیق ، ۲۰ ج ۲/**۱۲۷۹**، ۲۵۲ گ ۲۱س [ف. محمد اشرف ۲:۲۶۱].

41100 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۵۲ : نسخ‌محمد صالح‌فرزند محمد درویش‌سمرقندی، ۳ع۲/**۱۳۰۲**،ازروی نسخهٔ‌نوشته‌ج۱۱۰۴/۲، ۱۷۲گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۸:۵۶۷].

41101 ـ **لندن** ، دیوان هند ۷۸۵ اته ۷۲۰: تاریخ‌یاد نشده ، فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۸۷۷ هست [فیلمها :۶۶].

41102 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe1117A ۱۰۵۷ (۱۵۲ ف) : نستعلیق ، بی‌تاریخ،(گ۱ـ۱۷۸) [ف. عبدالله۱:۱۰۱].

41103ـ **پیشاور**،دارالعلوم‌الاسلامیه، مشرقیه۱۴۳۷: تاریخ یادنشده [لباب‌المعانی، عبدالرحیم مولوی :۲۷۳].

41104 ـ **پیشاور**، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۲/۳:همراه چهار گفتار دیگراز همو [همان فهرست :۲۷۷].

جغرافیا

حافظ ابرو، شهاب الدین عبدالله فرزند لطف الله هروی، زاده گویا بسال ۷۶۳ و در گذشتهٔ ۸۳۴. دردوقسمت: بخشی‌درجغرافیای عمومی ودیگری دربارهٔ خراسان، که این یکی جغرافیای تاریخی‌خراسان‌بزرگ‌است، ازآغاز اسلام‌تا روزگار نگارنده.

بدستور شاهرخ پس از اینکه در۸۱۷ ق جغرافیایی به عربی برای اونگاشته بود، در ۸۱۷ق بدان‌آغاز وتا ۸۲۳ق بدان‌می‌پرداخته است. دردومجلد: جلد یکم پس ازدیباچه: در صورت الارض، صورت تألیف، هیأت زمین، قسمت اقالیم، بیاض خط استوا، ذکرالبحار، ذکرخلیج حق، بحرالاخضر، بحرالفارس، ذکرقلزوم، بحر بربر، بحراقیانوس... ومیرسد به: ذکر بلادکرمان، ذکر حکام‌کرمان، ذکر بلوکات.

جلددوم: خراسان‌بزرگ، حکام‌خراسان، چیرگی مسلمانان، روزگار خاندان اموی، حکام خراسان بروزگارعباسی، ذکرصفاریان، ذکرغزنویان... ومیرسدبه حکومت‌صاحبقران امیرتیمور بسال ۸۲۳ق وپایان می‌یابد.

بخش‌خراسان آن‌ازبخش‌دوم‌بکوشش‌آقای مایل‌هروی افغانی بتازگی درتهران چاپ شده است.

آغاز۱: سپاس بیقیاس مالك الملکی را که بیافرید آسمانها.

آغاز۲: سپاس بیقیاس قادری را که بساط افلاك را بحرکات شیوایی‌پیرامن مرکز خاك درگردش.

بنگرید: استوری ۱:۸۶، ۲:۱۳۲:۲۵۸۷.

41105 ـ **بادلیان** ۳۵۷، **الیوت** ۳۳

اته: نستعلیق**۱۰۴۴**، ۲۷۷گ ۲۰س. جلدیکم مجموعه‌ایست جغرافیایی‌با تاریخ‌فارس‌وکرمان وخراسان. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۸۸۷ هست [فیلمها: ۶۶].

41106 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۷۷

Or: نستعلیق شوال **۱۰۵۶** (۱۶۴۶ م)، جغرافیای: فارس، کرمان، خراسان است، و نام نگارنده دردیباجه‌نیست، **آغاز:** سپاس بیقیاس مالك‌الملکی‌را. سپس‌خاتمهٔ«حبیب السیر» است [ریو۱:۴۲۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۴۷۱ هست [فیلمها: ۶۰۶].

41107 ـ **تهران**، سلطنتی: تاریخ یاد نشده، درآغاز شش صفحه جغرافیاست ساخته ۸۱۷. **آغاز:** سپاس بیقیاس قادریرا. سپس جلد یکم تاریخ حافظ ابرو. **آغاز:** حمدبیحد و ثنای بیحد قادریرا سزد. پس از آن باز جغرافیاست. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۸۶۹هست [فیلمها: ۶۶].

41108 ـ**موزهٔ‌بریتانیا**، ۱۹۸۷/۱

Or: نستعلیق، پیرامن**۱۸۵۰**م، (گ۲ـ۱۴۹) گزیده‌ای‌ست ازجغرافیای حافظ ابرو، **آغاز:** حمد بیحد وثنای بیعددقادری راسزدکه‌مشرب احدیتش [ریو۲:۹۹۱].

41109 ـ **تهران**، ملك ۴۱۴۳: نستعلیق محمد فرزند محمد حسن بروجنی، ۵ج۱/**۱۲۷۲**، آغازبرابر نسخهٔ‌پیشین، ۳۴۷گ ۲۶س[رؤیت].

41110 ـ **تهران**، آقای مؤید ثابتی: نسخ **۱۲۹۶**، بـرای فریدون میرزا قاجار، ۳۸۱گ [پیشگفتار چاپ ذیل جامع‌التواریخ: ۵۸].

جغرافیا
غیاث الدین حبیب الله دریك مقدمه و دو مقاله و یك خاتمه (گویا همان آثار البلاد : ۳۹۲۹ باشد) .

41111 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۲۸۲/۳۰ : نسخ محمد طاهر فرزندولی محمد طبیب مشهدی، در۱۳۰۹، (ص۲۳۷-۲۶۷). [نسخه ها ۲:۱۰۷].

جغرافیا
متن ازمسیو بروسکی ازمعلمان دارالفنون ترجمه از شاگردش عبدالرحیم الطبیب فرزند احمد الادیب کاشانی.جغرافیای جهان است در شصت وهشت فصل. **آغاز:** جهانرا بلندی وپستی تویی... ستایش کرد گاریست عظمت شأنه ؟

41112 ـ تهران ، ملی ۹۱۲ ف : نستعلیق گویانگارنده ، سدهٔ۱۳، ۵۰ گ ۱۶س [ف. ملی ۲:۴۴۷] .

جغرافیا = جهان آراء
از فلوغن. درس ۳۹۶۱

جغرافیا
ازمیرزا مهدی خان. **آغاز :** جغرافیای میرزا مهدی خان. بسمله. حمدله. وبعد چون بعضی ازدوستان خواهش نمودند که مباحثه از علم جغرافیا به جهت ایشان قراد دهیم .

41113 ـ مشهد ، جامع گوهر شاد ۱۵۹۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ۱۴[ف.شهرستانها ۱:۹۸].

جغرافیا
بنام عباس میرزا نایب السلطنه. باعنوانهای نمایش . در نمای نسخه آمده : تالیف میرزا آقاسی است. **آغاز:** سپاس یزدان را که ماه و هور آفرید.

41114ـ تهران ، ملك۷۱۲: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ، ۳۲ گ ۱۳ س [ف . ملك ، فارسی:۱۸۰] .

جغرافیا
ترجمه ازفرانسوی، درهفتادفصل. **آغاز:** حمدله . اما بعد ، این مختصری ست در علم جغرافیا که اززبان فرانسه بفارسی ترجمه شده، مشتمل برهفتاد فصل.

41115 ـ مشهد ، آقای کاظم شانه چی: شکسته نستعلیق خوش محمود فرزند میرزا بابا مستوفی گرگانی، ۱۲۹۴[نسخه ها۵:۵۸۴].

جغرافیا
بروش پرسش وپاسخ، و تازه .
آغاز: دربیان مختصری از علم جغرافیا بـه طریق سؤال و جواب . اما بعد ، سؤال کدامند .

41116 ـ تهران ، الهیات ۴۶۹/۲ د: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، (۴۲پ ـ۵۶پ) [ف. الهیات ۱:۳۰۶].

جغرافیا
ازناشناس، در دیباجهٔ آن آمده : که از او خواسته بودندمباحثه ای ازعلم جغرافیا بجهت ایشان قرار دهد، ونگارنده خواسته بود یکی ازکتب معتبرفرانسوی را درجغرافیای طبیعی وتاریخی و جنگی که در مدرسهٔ مخصوص پاریس تدریس مینمایند ترجمه کند، ولی بهتردانسته که کتابی در دوجزء بنگارد. یکم در اصول علم هیئت نوین، دوم درجغرافیای طبیعی وتاریخی وجنگی. **آغاز:** حمدله . والصلاة والسلام علی خیرخلقه محمد وآله اجمعین.

(بنگرید: جغرافیا، میرزامهدی:...).

41117 ـ مشهد، رضوی۵۴۸۲(۴۷۲ ف): نستعلیق عطاء الله متطبب، ۱۹ع۱/۱۲۹۹،

۷۷ گ ۲۰س [ف. رضوی ۸:۴۶۸].

جغرافیا

شهرها را نام میبرد وشرح‌میدهد، بترتیب اقالیم ، وازبلاد زنج آغازمیکند. **آغاز**: حمد. اما بعد برضمیر منیر اربــاب فطنت و خاطر مستنیراصحاب خبرت واضح و لایح است کــه معرفت هیئت اجسام سفلی واوضاع .

41118 **ـ تبریز**، ثقة الاسلام: نستعلیق **۹۹۲**،شمارۀ ۱دفتر[سیدعبدالعزیزطباطبایی].

جغرافیا

چند گفتار ناشناخته.

41119 **ـ لنین گراد** ، اکادمی علوم ۱۲۲ B (۹۱۷ ف): نوشتۀ**۱۲۷۱**، (۱۷۷پ ۱۸۱پ) [آکیموشکین ۱:۱۴۰].

41120 **ـ تهران** ، ملی۸/۱۲۲۷ف: با تاریخ **۱۳۰۰**ق دردفتر (ص ۷۶۸-۶۷۱). در بارۀ اصطلاحات تازۀ جغرافیاست و خواص وتقسیمات زمین ، سپس گفتگو ازسرزمینهای معروف وپاره ای ازشهرهای بزرگ. **آغاز** : دربیان بعضی اصطلاحات وتعبیرات [ف . ملی ۳:۳۷۶] .

41121 **ـ تهران** ، مجلس ۶۰۴/۴ : شکسته، بی‌تاریخ، در فهرست‌آمده : رساله در جغرافیا برسبیل ایجاز و اختصار[ف . مجلس ۲:۳۶۱].

41122 **ـ پاکستان** ، انجمن تــرقی اردوق ۲ ف ۳۰: تاریخ ونشانی‌دیگر یادنشده (ص۱-) [مخطوطات سرفرازعلی:۹۶] .

جغرافیای آذربایجان

ازمحمد میرزا مهندس (بنگرید : تعریف مدینه : ۳۹۴۵) . **آغاز** : نخستین حمدبیحد مالکی‌رازیبد.

41123 **ـ تهران** ، ملك ۱۳۷۹ : شکسته نستعلیق نگارنـد **۱۳۰۱** ، بـا خط خورد گیهای‌او، انجام افتاده، ۲۷ گ۱۱س[ف. ملك، فارسی:۱۸۱].

جغرافیای اروپا

نسخه‌ها یکی‌نیستند.

41124 **ـ تهران** ، ملك ۳۷۰۹ : شکسته نستعلیق‌ذیحجۀ**۱۳۱۹**، گویاازفرانسوی ترجمه شده . **آغاز**: درشرح مملکت فرانسه و کیفیت‌آن، لفظ فرانسه مشتق است ازفرانك ، ۸۹ گ ۱۶س [ف.ملك، فارسی:۱۸۱] .

41125 **ـ تهران** ، الهیات ۴۶۹/۱ د: نستعلیق، گفتاری ست بروش پرسش وپاسخ ونگاشتۀ تازه . **آغاز**: سؤال ، کدامند حدود اروپا . جواب ، اروپاکــه قسمت کوچکتر از سه قاره است، (۲پ - ۴۱ پ) [ف . الهیات ۱:۳۰۶] .

41126 **ـ موزۀ بریتانیا** ، ۵۷۴۴ Or: بی‌تاریخ ، گرفته‌شده ازحدیقة الاقالیم‌الله یارخان بلگرامی. [نسخه‌ها ۴:۶۷۳].

جغرافیای استر آباد و یموت و گوکلان = نخبۀ سیفیه

جغرافیای اصفهان

ازحسین‌فرزند محمد ابراهیم تحویلدار. این گفتاربکوشش دکترمنوچهرستوده‌درتهران چاپ شده است.

41127 **ـ تهران** ، ملك ۳۷۷۶ : نستعلیق صفر **۱۳۰۸**، ۱۰۰ گ ۱۵س [ف . ملك ، فارسی :۱۸۲].

جغرافیای ایران

41128 **ـ اصفهان** ، عمومی ۳۳۲۳ :

شکسته نستعلیق سدۀ ۱۴، **آغاز:** دیرزمانی است که دانشمندان هرقرن وعلمای هرعصر دراصول ملل ونژاد های آنها ابحاث مطوله گشوده‌اند و آراء مختلفه، واقدم واعم اقوال و آرا در این مسئلهٔ عویصه، ۱۰۱ ص۱۲س [ف. دکتر مقصود ۱:۸۰].

جغرافیای ایران و توران

ازناصرالدین‌فرزند امیرمعصوم، بخواهش محمد افندی عرفی ترجمان سرکار سلطان محمود خان عبدالمجید خان ، بسال ۱۲۴۳ نگاشته است .

41129 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۷۱۱ Or: نستعلیق **۱۲۴۳**، ۲۴گ [نسخه‌ها ۴:۶۷۳] فیلم آن دردانشگاه ش ۸۶۰هست [فیلمها: ۶۷].

جغرافیای بحرین

41130 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۴۶/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، سپس : گفتاری در راهای خراسان، راه های سیستان وکرمان [نسخه‌ها ۲:۹۶] .

جغرافیای بریتانیا

گویا از علی محمد اصفهانی متخلص بـه طغرل، در«ذریعه» و«فرهنگ سخنوران» واژهٔ طغرل از او یاد نشده ولی این علیمحمد بـاید نگارندهٔ «مشکاة السنیه» باشدکه درهمین بخش خواهدآمد .

41131ـ اصفهان، عمومی۱۱۳۷۶/۵: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، همراه «تاریخ هند» ازطغرل که بهمین قرینه این یکی‌نیز ازاو دانسته شده است (ص ۲۷۰ ـ ۳۰۹) [ف . دکتر مقصود ۱:۳۵۱].

جغرافیای بریتانیا

41132 ـ تهران ، ملی ۵۲۷ ف : نستعلیق سـدهٔ **۱۳** ، جغرافیای انگلستان و کشور هـای وابستهٔ آن در سدهٔ ۱۹م است و کوششهای انگلیس بـرای نگاهداری آنها ، **آغاز:** تفصیل مملکتی که‌درتصرف اعلیحضرت پادشاه انگلیس است. ازیورب ده مملکت، ۵۲گ ۱۱س [ف. ملی ۲:۲۲] .

جغرافیای بنادر جنوب

41133 ـ تهران ، ملك ۶۸۱: شکسته نستعلیق عباسقلی تفرشی بـازرجانی ، ذیعقدهٔ **۱۳۱۵**، ۶۴گ ۱۶س [ف. ملك، فارسی: ۱۸۲].

جغرافیای تاریخی آیه گاتیه

ترجمه‌ازعلی‌مترجم‌انگلیسی وفرانسوی ، بسال ۱۳۰۷. **آغاز :** اروپا کوچکترین پنج قسمت دنیاست تخمینا بقدر يك عشر از قسمت اقیانوس کبیر. (بنگریدجغرافیا: کلیته: ۳۹۵۶)

41134 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۳۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۲۷۹ص۱۳س.

41135 ـ اصفهان، عمومی۱۱۳۵۳: نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۴** ، ۲۷۹ص ۱۳ س [ف . دکترمقصود ۱:۷۷ـ۷۸].

جغرافیای جهان

ازمحمد علی فرزند محمد ملك الواعظین طبری تهرانی. **آغاز:** اصول علم جغرافیا . بسمله. تعریف، جغرافیا علمی است که ازکلیهٔ اوضاع‌یکی‌ازکواکب کدرهٔسماوی‌یعنی‌سیاره‌ای که‌مرکززندگانی‌نوع‌بشراست‌بحث میکند .

41136 ـ تهران ، دانشگاه۳۴۳۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با یاد داشت ملك‌الواعظین دربارهٔ فهرست رساله های‌مجموعه‌مؤرخ۱۳۲۹ (۳پ‌ـ۱۴پ) [ف . دانشگاه ۱۱:۲۴۴۷].

جغرافیای خراسان

41137 ـ تهران ، اصغر مهدوی ۱۴۶/۲: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، بدنبال «جغرافیای بحرین» [نسخه‌ها ۲:۹۶].

جغرافیای دنیا

ازماطاوس ملکیانس، برای مظفر الدین شاه، در۱۲۲۱ نگاشته است. جغرافیای طبیعی و سیاسی کشور های جهان است، از آن میان ایران، که در این بخش گذشته از جغرافیای طبیعی و سیاسی نام بسیاری از زمامداران آن روزگارانیز آورده است.

وازاوست: تقویم بطرزجدید۲۶۸. **آغاز:** دراواینکه مملکت ایران ازپرتوالطاف‌شاهنشاه عادل باذل، اسلامیان پناه.

41138 ـ **تهران**، ملی ۴۸۱ ف: نستعلیق زیبای**۱۳۲۱**، برای مظفرالدین‌شاه، زرین با تقویم سالهای ۲۱ـ۱۳۲۲، و نقشهٔ ایران، ۸۷گ ۱۲س [ف. ملی۱: ۴۶۳].

جغرافیای رود بارقصران

از حاجی محمد میرزای مهندس، که یاد اودرد تعریف‌مدینه: ۳۹۴۵» گذشت. درآن آمده: سالها در مرز های ایران بـه نقشه بـرداری می‌پرداخته، وازسوی کشورهای عثمانی و روس درخاك روسیه و عثمانی ومصر ومکه و مدینه و حجاز بدین‌کارمی‌پرداخته است، درآذربایجان وعراقین عرب وعجم به جانثاری ونقشه‌کشی و قلعه سازی وحرکات عسکریه می‌پرداخته‌است. دوسال پیش به دربار خواسته شده، در لار و دماوندکه ییلاق وشکارگاه شاه است همراه شاه بوده است، وبی‌آنکه مأموریتی داشته بـاشد صفحات لار ورودبار وتا: لواسان و دماوند را نقشه برداری‌کرده است.

واین گفتاردربارهٔهمان درهٔ رودبارقصران است. **آغاز:** سپاس بیقیاس صانعی را سزدکـه از امتزاج جواهر ارضی وسماوی بـه ترکیب آدمی پرداخت.

41139ـ **تهران**، ملك ۷۰۲: نستعلیق نگارنـده، رجب **۱۲۹۰**، ۳۰ گ ۱۱ س [رؤیت].

41140 ـ **تهران**، ملی ۸۰۸ ف: نستعلیق محمد علی تفرشی، در**۱۲۹۳**، که در فهرست تاریخ نگارش نیز پنداشته شده است، آغازبرابرنمونه، ۴۱گ۹س[ف.ملی۲: ۳۴۴].

جغرافیای سودان

از احمد مدحت افندی رئیس دارالطبعهٔ دولتی اسلامبول، ترجمه ازمحمد عارف‌منشی، ازمترجمان روزگارناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳). **آغاز:** مسئلهٔ مصریه‌که در این ایام تمامـی اروپ را مشغول میسازد، عبارت از طغیان اهالی سودان است.

41141 ـ **تهران**، مجلس ۲۷۰۰: نستعلیق محمد قزوینی عاشوری، ج ۱/**۱۳۰۱** ۳۴ص۳۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۱۱].

41142ـ **اصفهان**،عمومی۱۱۴۲۶/۲: همراه با «اطلاعات فنیه راجع به بغداد» از همو نوشتهٔ **۱۳۰۲**، ۲۳ص [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۵۴].

41143ـ**اصفهان**، عمومی۱۱۴۲۵/۲: نسخ **۱۳۰۹**، ازروی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته‌شده است [ف. دکترمقصود ۱: ۳۵۲].

جغرافیای سودان

از فروغی. **آغاز:** سودان. فتنهٔ محمد احمدکه دعوی‌مهدویت‌نموده واورابنام‌متمهدی یعنی مهدی دروغی یاد میکنند، دربلاد حوالی رود نیل.

41144 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۹۸:

نستعلیق شکستهٔ **۱۳۰۱** ، اخبار و جغرافیای سودان‌است‌ترجمه شده ازروزنامه‌های‌فرانسوی وعربی،۱۶ص ۱۰س[ف. مجلس۱۰:۱۶۱۰].

جغرافیای سیستان و کرمان

41145ــ **تهران**،اصغرمهدوی۳/۱۴۶: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، در بارهٔ راه های سیستان است، همراه «جغرافیای بحرین» [نسخه ۹۶:۲] .

جغرافیای سیلان = جغرافیا وتاریخ‌سیلان

جغرافیای صورتی‌ینگی‌دنیا

متن ازویلسن. ترجمه از اسماعیل فرزند صحافباشی،شاگرد دارالفنون. سپس ملقب به لسان الملک، که یاد اودره چاپ‌کاری: ۴۱۴ » گذشت. ترجمه از انگلیسی، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ، در ذیعقدهٔ ۱۲۹۸ . جغرافیای اقتصادی و سیاسی اتازونی ست با عکسهایی. **آغاز:** جغرافیای صورتی‌ینگی‌دنیا، ناصرالدین شاه . در زمان دولت جاوید بنیان سلطان اعظم و خاقان اعدل اکرم،ملك ملوك العالم، غوث الدنیا والدین غیاث الاسلام...

41146 ــ **تهران** ، ملی ۲۶۰ ف : شکسته نستعلیق خوش عبدالغفار،**۱۲۹۸**،زرین با ۸۱ عکس فتوگراف ، ۹۹گ ۱۸ س [ف . ملی ۱:۲۵۷].

جغرافیای عالم

ترجمه ازادوارد برجیس انگلیسی . بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ــ ۱۳۱۳) ، در صفر ۱۲۶۷ .جغرافیای‌سیاسی‌وطبیعی‌واجتماعی‌ست. و به ترتیب تهجی نام شهرها از الف تا یا . گذشته ازجغرافیا رویداد هایی را نیز گزارش کرده است. **آغاز :** ثنا وستایش‌وسپاس‌ونیایش سزاوارخداوندی‌ست یگانه جل وشأنه .

41147 ــ **تهران** ، ملی ۵۴۰ ف : نستعلیق خوش عبدالله ترجمه نویس‌صفر**۱۲۶۷** ۵۴۳گ ۱۱س [ف. ملی۲:۳۳].

جغرافیای عالم =کلیاتی در...

از امان الله خان و میرزا ابوالقاسم و حسینعلی خان و مهدیقلی خان و حیدر میرزا ومیرزاعزیزالله ومیرزاشیخ محمد واسدالله‌خان و میرزا مصطفی خان و میرزا احمد خان ، مترجمان دارالترجمهٔ روزگار ناصری. که هر بخشی‌را یکی ازآنان ترجمه و نگاشته است : ۱ــآفریقا۲ــ امریکای جنوبی (این دو بخش از امان الله خان است) ۳ ــ اروپا و آسیا و اقیانوسیه (ازمیرزا ابوالقاسم خان) ۴ــ اروپا وافریقا(ازحسینعلی‌خان)۵ــآفریقا وآمریکای شمالی وجنوبی واقیانوسیه (از مهدیقلی خان) ۶ــآفریقا وامریکای جنوبی (از اسدالله خان ۷ــ طوایف سیبری (حیدرمیرزا) ۸ــ اروپا و امریکای جنوبی(شیخ‌محمد)۹ــ اروپاوامریکای شمالی (میرزا مصطفی‌خان) ۱۰ــ آسیاوآفریقا (ازمیرزا احمد خان).

41148 ــ **تهران** ، ملی ۶۶۴ ف : نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین‌شاه، ۸۵گ ۱۳س [ف. ملی ۲:۱۶۵] .

جغرافیای عالم

از روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳) جغرافیایی‌ست‌کوتاه از پنج قاره ، و بیشتر از جغرافیای سیاسی کشور ها در اواخر سدهٔ نوزدهم‌گفتگو میکند : امریکای شمالی و جنوبی، اروپا ، افریقا،آسیا ، استرالیا و در خاتمه‌ازآرژانتین وبرخی‌ازکشورهای‌اروپایی.

آغاز: اخبار مختلفهٔ ینکی دنیای شمالی . اقتدار اهالی‌کانادا پس ازترقی آنها وزن حمل و نقل بار در دریای آنها چند سالست تفاوت نکرده .

41149 ـ **تهران** ، ملی ۳۴۲ ف : شکسته نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳** ، شاید نگارنده وبرای ناصرالدین شاه ، ۵۶گ ۱۳س [ف . ملی ۱:۳۳۴] .

جغرافیای عالم اسلام

از محمد عارف مترجم، بنام ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) بسال ۱۳۰۹ نگاشته است. درجغرافیای سیاسی و طبیعی کشور های اسلامی، ونیزعقاید وسنتهای مردم سرزمینهای اسلام است. محمدعارف باید نگارندهٔ «انقلاب فی‌الاسلام» باشدکه در بخش تاریخ ایران یاد خواهدشد. **آغاز:** عالم‌اسلام.فصل اول. دربیان احوال جغرافیا ئیهٔ عالم اسلامی‌ست.

41150 ـ **تهران**، ملی۵۰۱: نستعلیق پنجشنبهٔ ۶ صفر **۱۳۰۹**، گویابخامهٔ نگارنده، با یك نقشه، ۷۴گ ۱۱س [ف. ملی ۲:۱].

جغرافیای عراق عجم وعرب

ازحاجی محمد میرزا مهندس، کـه‌یاد او درهٔجغرافیای رودبار: ۳۹۵۲» گذشت .

41151 ـ **تهران** ، ملك ۷۰۵:شکسته نستعلیق نگارنده ، در **۱۳۰۲** هنگامیکه بـه مسافرت عتبات رفته بود، ۲۰۴گ ۱۰س[ف. ملك، فارسی:۱۸۳].

جغرافیای عمومی عالم

از میرزا هاشم خان، کفیل ادارهٔ دروس وزارت خارجه و معلم مدرسهٔ سیاسی تهران ، برای تدریس در سه‌کلاس نخستین این مدرسه اززبان فرانسوی‌وجزآن گرفته‌شده‌است.

41152 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۰۴ : نستعلیق علی فرزند حسین‌آذربایجانی شاگرد مدرسهٔ سیاسی تهران ، در ۴ شوال **۱۳۳۳** . [نسخه‌ها ۳:۹]. منتقل‌شده‌بهدانشگاه

41153 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۴۰: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**. دارای ۱ ـ جزایر بریتانیا ومتصرفات دولت انگلیس ۲ ـ ممالك بلژیك و هلند ۳ ـ پرتوغال (پرتقال) ۴ـ هندوستین (هندوچین) ۵ـ اقلیم‌افریقا. **آغاز:** در باب جزایر بریتانیا سطح آن ۳۱۴۹۰۰ کیلومترمربع است ، ۷۷ص۱۰س [ف. دکتر مقصود ۱:۱۴۸].

جغرافیای فرانسه = مختصردر ..

ازداود فرزند ضارود. با عنوان:(مختصر درباب چگونگی دولت فرانسه وملت وپایتخت ایشان‌که شهرفاریز است).

41154 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۸۰۴ (۳۹۷۱ف) : نوشتهٔ **۱۸۲۶**م،۳۳گ [آکیموشکین۱:۵۳۶].

جغرافیای فرانسه

ترجمه ازفرانسوی، در دوبخش . نخست هیئت نوین، دوم جغرافیای طبیعی وسیاسی کرهٔ زمین بویژه جغرافیای‌کشورفرانسه ازطبیعی و تاریخی‌وجنگی. گرفته‌ازکتابهایی‌که درمدرسهٔ جنگ پاریس تدریس می‌شده است . **آغاز :** حمدله. وبعد ، چون بعضی از حقیر خواهش نمودندکه مباحثه ازعلم جغرافیا بهجهت‌ایشان قرار دهم .

41155 ـ **تهران** ، حقوق ۱۹ ج : نستعلیق دوشنبه ۲۳ صفر **۱۲۹۸** برای حاجی حسینعلی خان نوری، ۱۰۵گ ۱۱ س [ف . حقوق:۷۰] .

جغرافیای قدیم و جدید طالقان

ازصنیع الدوله محمد حسنخان ، کـه یاد اودر «اوزان ومقادیر : ۱۴۰» گذشت . نخست ازکتابهای پیشینیان که درآنها از طالقان نـام برده شده است یاد میکند ، سپس به جغرافیای طالقان (نزدیك تهران) می‌پردازد، نامدیه ها را می‌آورد، و نیز مردان بنامی که ازآن‌بخش برخاسته‌اند. **آغاز:** این رساله‌که مشتمل است برجغرافیای قدیم وجدید طالقان و تاریخ آن با شرح حال‌معاریف رجال‌متقدمین ومتأخرین آنسامان .

41156 ـ **تهران** ، ملی ۶۰ف : نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، زرین، ۵۴ گ ۱۰س [ف.ملی ۵۱:۱].

جغرافیای قفقازیه

ترجمه ازروسی، ازماردیروس‌داود خانف معلم زبان روسی دردارالفنون سابق، بـدستور ناصرالدین‌شاه، درج ۱۲۷۸/۱ .جغرافیای‌قفقاز، گرجستان‌وشهر تفلیس‌وتاریخ کوتاه وشرحی‌از بهداشت‌آن بخشهاست. ترجمه‌ای از«الماناك» دربارهٔ قفقاز است، وازهموست: اخبار روسیه، تاریخ الکساندر اول ، تاریخ جدید (اروپا) . **آغاز:** درخصوص اسباب واوضاعی کـه مورث مرض نوبه میشودوجهات دافعهٔ آن‌درشهر تفلیس که توروپف حکیم تحقیق کرده .

بنگرید: پیام نوین‌س۲ش۲:۱۶ــاستودی ۱۵۱:۲.

41157 ـ **تهران** ، ملی ۲ف: نستعلیق خوش‌روزگار نگارنده، زرین، با جدول‌حرکت کشتیها، ۲۹۲ گ۱۴س [ف . ملی۱:۱] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۷۹۱ هست [فیلمها:۶۷].

جغرافیای کاشان

ازعبدالحسین‌لسان‌السلطنه ملك‌المؤرخین، که یـاد او در« آثار البدیعه ۶۴۶ » گذشت . بروزگار وزارت وثوق‌الدوله ووزیرمعارف‌آن روزه‌نصیرالدوله، به‌هنگامیکه‌نگارنده دراوقاف کاشان‌کار میکرده‌است، دربارهٔ حدودجغرافیایی کاشان وساختمانها و آثار باستانی آن شهر و دیه‌های‌آن نگاشته است. ودرآن ازدانشمندان آن سرزمین ازگذشته و آن روزه نیزیادکرده است. **آغاز:** جغرافیای کاشان . چون امروزه معارف ایران بواسطهٔ اقدامات حضرت اشرف وثوق الدوله رئیس الوزرا .

41158 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۴۴ ف : شکسته نستعلیق، **۱۳۳۸**ق، ۲۶ گ ۱۳س[ف. ملی۳:۵۱] .

جغرافیای کرمان

جغرافیای کرمان وبخشهای‌نزدیك‌به‌آنرا بطور دقیق گزارش کرده است، و راه کرمان را در۲۱ منزل تقسیم کرده دیه‌های سرراه را گزارش کرده‌است. **آغاز** : منزل اول ماهان، راه‌این منزل درشکه رووریك دارکه اگر باد حرکت کند ریك بسیار می‌آید .

41159 ـ **تهران**، ملك۵۷۸۷:شکسته نستعلیق پایان سدهٔ**۱۳**، ۵۱ گ۱۵س[ف.ملك، فارسی: ۱۸۳].

جغرافیای کرمان

با دیباچه‌ای‌که درآن از ناصرالدین شاه وصدراعظم‌ستایش شده ، ودر آن‌آمده ، که‌به او دستورداده است، که‌اوضاع کشوربویژه کرمانرا بنویسد نخست شهر کرمان و سپس بلوکها و روستاهای‌آن‌را گزارش کرده‌است . ودر یکجا از سال ۱۲۶۵ یاد کرده است . و این جز جغرافیای وزیری است که دریك مقدمه وچهار

تنبیه ودر۱۲۹۶ نگاشته شده، وجز جغرافیای افضل الدولهٔ کرمانی کشته ۱۳۳۰ (ش ۲۵۸۶ دانشگاه) است. (بنگرید: تاریخ و جغرافیای کرمان: ۳۹۳۹تا۳۹۴۱). **آغاز:** منت خدای را که جهان خراب را روی بآبادیست.

41160 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، درص ع بنام کتابچهٔ دهات کرمان یاد شده است [نسخه‌ها ۲: ۹۰] .

جغرافیا کرمان = جغرافیای مملکت کرمان

جغرافیای کشمیر

از ناشناس در آن از راپورت تجارتی ۱۸۶۲م نام برده شده است . **آغاز** : باید دانست که متقدمین واهل سیروجه تسمیهٔ کشمیر را بدین نوع بیان کرده‌اند . **انجام** : تقریباً اندرون یک کرور تومان

41161 ـ **تهران**، ملك ۶۷۹: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۹۶گ۱۱س[ف. ملك، فارسی: ۱۸۳].

جغرافیای گلطیه (گلتیه):

ترجمه از محمود کاشانی، مأمور حفظ الصحهٔ اصفهان، بسال ۱۳۶۱(؟) بدستور ظل السلطان پسر ناصرالدین شاه، **آغاز:** سپاس بیرون از قیاس خداوندی را سزاست که بقدرت کاملهٔ الهیه کرهٔ زمین ... جغرافیا علمی‌ست که در آن گفتگو میشود از احوال و اوضاع بسیط کرهٔ زمین و آن بردو قسم است. (بنگرید: جغرافیای تاریخی: ۳۹۵۰)

41162 ـ **اصفهان**، عمومی۱۱۴۵۷: نسخ سدهٔ**۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۴ ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱: ۸۰].

جغرافیای گیلان و مازندران و استرآباد

متن از مسیو بهلر (که یاد او در «اسباب مهندسی: ۱۳۳» گذشت) او بدستور ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) مأمور راه سازی گیلان و مازندران میگردد و سفری به رشت و انزلی و مازندران و گرگان و آق قلعه و خواجه نفس و گمش تپه میکند و گزارش سفر خود را بصورت یك کتاب جغرافیایی سودمند از سرزمینهای یاد شده می‌نگارد. **آغاز:** این مختصریست از تفصیل حصول و نتایج تفتیشات نظامی و غیره .

41163 ـ **تهران** ، ملی ۸۸۶ ف : شکسته نستعلیق گویا سدهٔ **۱۳**، ۳۷گ ۱۱ س [ف. ملی ۲: ۴۲۰] .

جغرافیای لرستان

نگارنده بروزگار ناصرالدین شاه قاجار مأموریت می‌یابد که از لرستان دیدن کند و از نقاط مهم آن از: شهرها و رودخانه ها و کوه‌ها ومرز آن با عربستان اطلاعاتی گردآورد .این کتاب گذشته ازجغرافیای طبیعی این بخش از کشور، اطلاعاتی از ایلهایی که در این سرزمین میزیند نیز دربردارد. **آغاز:** جغرافیای لرستان. چون برقاطبهٔ چاکران وجانثاران آستان سپهر نشان همایون .

41164 ـ **تهران** ، ملی ۴۸۴ ف : نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، ۴۴گ۱۴س [ف . ملی ۱: ۴۶۵].

جغرافیای لهستان

ترجمه از علی مترجم از مترجمان دارالترجمهٔ ناصرالدین‌شاه، وبنام همان‌شاه، درع۲/ ۱۳۰۳. جغرافیای طبیعی وسیاسی و اقتصادی آن کشور است، واز اقوامی که در آنجا زیسته ورویدادهایی که در نیمهٔ یکم سدهٔ نوزدهم بر آن سامان گذشته

نیز گفتگو کرده است. **آغاز :** مقدمه. از لفظ لهستان بزرگترین دولت شمالی ومرکزی اروپا بخاطرها خطورمیکند، وشنیع ترین کبایر پلتیك جدید درمدنظرمیآید.

41165ـ تهران، ملی۳۹۵ف: نستعلیق خوش دارالترجمه ، ع ۲/**۱۳۰۳** ، بـرای ناصرالدین شاه، زرین، ۲۹۴ گ ۱۱س [ف . ملی ۱: ۳۷۹] .

جغرافیای مازندران و گیلان و دامغان وسمنان

ازمیرزا ابراهیم. ودر آن بلوکهای این سامان را از راه تهران ـ سمنان ـ دامغان ـ شاهرود ـ استر آباد ـ تـرکمن سرای ـ مازندران ـ گیلان ـ آستارا برشمرده وسفر نامه مانندسفری‌ست که از۲۵ رمضان ۱۲۷۶ آغاز شده است .

41166 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم شوروی C ۱۸۸۵ (۳۳۵۱ف): نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۲۷۷**، برای جنرال برنهارد داران، ۱۰۲ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۴۳۰] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۴۱ هست [فیلمها :۶۸].

جغرافیای مازندران = جغرافیای گیلان ومازندران

جغرافیای محال جرمی

از ابوالحسن‌فرزند علیقلی (علینقی)خان افشار که خودرامهماندارسفارت‌میخواند.سفرنامه مانندیست‌ازمحال‌جرمی،مؤرخ غرهٔ ج۲/۱۳۵ با چهارده تابلو نقاشی آب رنگ‌که در صفحهٔ برابرهریك وضع جغرافیایی آن‌بخش‌راگزارش کرده است. بدینگونه: ۱ـ قریه کلهرعظیم بیك ۲ـ قریه طولی محال دشت خالصه ۳ـ گردنه و قراولخانهٔ سلانك میان جرمی و طولی ۴ ـ جرمی رود وقلعهٔ بارهٔ ستارمحکم خان ۵ـقبله جرمی وقلعهٔ مخصوص درراه سرحدات روم۶ـ کوه شهیدان وخرابه های‌بدکارمحال۷ـ بدکار وکلیسای ترکوردشت ۸ ـ کوه شمشیر پتی از محال‌ترکوردشت۹ـ قلاع پیررشت میان‌جرمی وبدکار ۱۰ ـکوه خلیل میربهاء ۱۱ ـ محال ترکور ۱۲ـ قلعهٔ هالاکوخان‌ومحال‌انزل قره ۱۳ـ ایضا انزل قره ۱۴ـ قریهٔ‌کوکرچین .

41167 ـ تهران ، مجلس ۴۰۷۴ : نستعلیق‌روزگارنگارنده، ج ۲/۱۳۵ (**۱۳۰۵**) زیر تابلوها امضای ابوالحسن بن علینقی (یا علیقلی) هست ، هرتابلو بریك مقوا چسبانیده شده است، ۱۴ گ [رؤیت] .

جغرافیای محال مازندران

از علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه ،که یاد اودر«رصد خانهٔ مراغه:۲۹۳» گذشت. بدستور ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، هنگام‌سفر اوباشاه به کلاردشت مازندران بسال ۱۲۸۵ (۱۸۶۸م).دربارهٔ چالوس، قومش از«معجم ـ البلدان» و«مراصد الاطلاع » تـرجمه‌کرده و چیزهایی برآنها افزوده است. **آغاز:** والصلاة والسلام علی‌خیرخلقه وآله. وبعد.چون در ماه ربیع الثانی‌موافق‌اوماه فرانسه، درسال۱۲۸۵ مطابق۱۸۶۸عیسوی، درهنگامیکه این‌چاکر علیقلی قاجاردرر کاب ...

41168 ـ تهران ، سپهسالار۲۷۶۴: نستعلیق میرزا مسیح کمره‌یی، ج ۱/**۱۲۸۵** ، زرین. آغازپس ازحمد بمانند نمونه ، ۱۲ گ ۹س [ف. سپهسالار۵: ۲۶۸] .

41169 ـ تهران ، ملك۶۱۵۱/۱۵: نسخ عبدالکریم ، ۱۴ رمضان **۱۲۹۲** ، (ص

۴۷۰ ـ ...) جنگ اعتضاد السلطنه ، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

جغرافیای مملکت کرمان

گویا از احمد علیخان کرمانی ، نگارنده «تاریخ و جغرافیای کرمان: ۳۹۴۰»، **آغاز:** ابتدای خاك بلوچستان کرمان از کوچ گردون تا بمپور پنج فرسخ، از آنجا تا فهره شش فرسخ.

41170 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۵۷/۲ : شکسته نستعلیق محمد یزدی، ۱۸ ج ۱۳۱۸/۱، بدنبال «تاریخ کرمان» احمد علیخان کرمانی که گویا این یکی نیز از هموست، ۹۸ ص ۱۹ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۴۷].

جغرافیای مملکت کرمان

41171 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۳۰ (۹۱۸ف) : نوشتهٔ **۱۳۲۵** ، ۴۰ گ [آکیموشکین ۱: ۱۴۱].

جغرافیا و تاریخ سیلان و حالت حالیهٔ آن

با عنوانهای : در اصول زراعت چای آن جزیره ، درخصوص محصول قهوهٔ سراندیب ، درخصوص جواهرات سراندیب، درباب عمارات و ابنیهٔ قدیمهٔ سراندیب، درخصوص درخت نارگیل سیلان، محصول دارچین، درخت سنکونا ، صنایع جزیرهٔ سیلان، مختصری از جغرافیای کرهٔ ارض (در آن از سالهای ۱۸۷۷ تا ۱۸۸۴م یاد شده است) سپس هندوستان و کشمیر. **آغاز:** جزیرهٔ سیلان اگرچه درعالم جغرافیایی یك قسمتی ازشبه ـ جزیرهٔ هندوستان میباشد .

41172 ـ **خرم آباد** ، مدرسهٔ علمیهٔ کمالیه ۱۲۸۰ : نستعلیق خوش، اهدایی اعتضاد رازانی، ۲۰۰ ص، انجام افتاده [یاد داشتهای آقای علی اکبر ثبوت] .

جغرافیا و تاریخ سیلان

ترجمهٔ سیدحسین شیرازی، یکی از مترجمان روزگار ناصرالدین شاه ، بنام همان شاه ، در ۲۳ ج ۱۳۰۲/۱ بانجام رسانده است. تاریخ و جغرافیای سیلان دراواخر سدهٔ سیزدهم است ، ودربارهٔ بخشهایی ازهندوستان و شیوهٔ سازمان آنجا، حکومتهای مستقل وشمارهٔ سپاهیان آنها، ورابطهٔ آنها باانگلستان وجنگهایی که بااین دولت کرده اند بتفصیل سخن میگوید . **آغاز:** جغرافیا وتاریخ سیلان وحالت حالیهٔ آن . بسمله . این کتابچه عبارتست ازجغرافیای جزیرهٔ سیلان و حالت حالیه سایر اقطاع هندوستان **پایان:** چندی نمیگذرد که محصولات وآبادی آنجا باعلادرجهٔ ترقی خواهدکرد . ترجمه چاکر دعاگـو... سیدحسین شیرازی، مترجم روزنامجات هندوستان.

41173 ـ **تهران** ، ملی ۳۸۷ ف: نستعلیق خوش محمد صادق تویسرکانی، در ۲۳ ج **۱۳۰۲/۱** برای ناصرالدین شاه، زرین، ۱۰ س [ف. ملی ۱: ۲۷۴].

جغرافیا و نام منازل افغانستان

از سید حسین شیرازی ، مترجم کتابها و روزنامه های هندی دردارالترجمهٔ ناصرالدین شاه است، ترجمه و اقتباس است ، در گزارش منازل میان شهرهای بزرگ افغانستان وشهرهای هندوستان باختری (پاکستان وبخشی ازهندوستان کنونی) وگزارشی ازطوائفی که دردوقرن اخیر در افغانستان میزیسته اند. **آغاز:** ذکر مجملی از جغرافیا و اسامی منازل حال افغانستان و شرح دوابه های پنجاب و غیره ...

41174 ـ **تهران** ، ملی ۶۲/۲ ف : نستعلیق خوش محمدصادق تویسرکانی، در **۱۳۰۳**. ۲۱ گ ۱۵ س. شمارهٔ ۱ دفتر «احمدشاه درانی» از هموست [ف. ملی ۱: ۵۳].

جغرافیا ونام منازل از تهران به شیراز

ازمحمد حسن میرزا و علیخان مهندسان بدستور ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) ، در این گفتارشصت وچهارمنزل‌میان راه‌را گزارش کرده ودر ۱۳۰۷ بانجام رسانده‌اند، نام‌آن دو مهندس درپایان‌آمده است. **آغاز:** حسب الامر شرح تفصیل جغرافی منازل عرض راه از دارالخلافه در امتداد خط شوسهٔ جدیدالی‌قم و محلات و گلپایگان وکمره وخوانسار وفریدن وکروند ونجف‌آباد... واز خط ییلاقی بپائین وشهرشیرازوکواد... ومراجعت ازشهر شیراز الی شهر قم رو بدارالخلافه.

41175 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۴۶ : نسخ سدهٔ **۱۴**، ۱۵۱ گ ۱۵ س [ف . مجلس ۴۹۰:۱۰]

جغرافیا ونام منازل از مشهد به سرخس

از عبدالله خان مهندس ، بنام ناصرالدین شاه، بسال ۱۲۹۶ ، نگارنده سرهنگ فوج سرخس‌بوده واطلاعات ارزنده‌ای ازوضع‌نظامی و اقتصادی این سرزمین داشته است [عبدالله انوار]. **آغاز:** تبیین وضع قلعهٔ مبارکهٔ‌ناصریهٔ سرخس وشرح حالات نواحی و صحاری وبیان احوال سکنه وسایر .

41176 ـ **تهران** ، ملی ۸۳۱ ف : نستعلیق**۱۲۹۶**، گویانگارنده برای‌ناصرالدین شاه نوشته، ۳۱ گ ۹س [ف.ملی۲:۳۶۵] .

جغرافیای هندوستان

از سید حسین حسینی فرزند سید رضای شیرازی، مترجم نوشته های‌هندی دارالترجمهٔ همایونی، بدستور محمد حسنخان صنیع‌الدوله، ازکتابها وروزنامه های هندی، بسال ۱۳۰۱ق نگاشته است. **آغاز:** (دیباجه) ای‌آنکه‌بحکمت بالغه محوطهٔ هستی را وسعت دادی و بقدرت کامله... **آغاز:** (متن): برارباب دانش‌مخفی ومستور نماناد که جغرافیا آن علمی را گویند که از اوشناخته شود شکل کرهٔ ارض و وضع آبادیهای‌آن .

41177 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۳۶۴ : نستعلیق ، که درج ۱/**۱۳۰۱** از دید نگارنده گذشته، بافهرست مطالب ونام‌شهرها ودیه‌های هندوستان، آغاز برابرنمونه، ۱۹۳ ص ۱۴ س [ف. دکتر مقصود ۱:۸۱] .

41178 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۴۸۱ (۴۷۳ ف) : نسخ محمد صادق تویسرکانی ، شوال **۱۳۰۲**ق، که در فهرست تاریخ نگارش نیزدانسته شده است، آغازبرابردیباجه، ۹۸ گ ۱۴س [ف.رضوی ۸:۴۶۹].

41179 ـ**اصفهان**، عمومی۱۱۳۷۶/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۷۶-۲۳۱)، آغاز برابر نمونه [ف. دکترمقصود ۱:۳۵۰] .

41180 ـ **تهران** ، مجلس ۶۸۷ : نستعلیق درشت، دیباجه را ندارد ، سپس آغاز بمانند نمونه ، ۹۴ گ ۱۴ س [ف . مجلس ۲:۴۳۷] درفهرست نام مترجم نیامده باید از همین شیرازی باشد .

جمع کامل ایران وهند

آماری‌ست ازایران وهند . **آغاز :** جمع ممالك ایران.

41181 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار

جنگ Geo۱۰ تاریخ (۳۵۱ ف) : شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲** ، ۱۸گ [ف . محمد اشرف : ۳۸۸].

جمع کامل صوبه جات دکن

آغاز: گوشوارهٔ صوبجات دکن.

41182 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ N.۳۴۷ (۴۲۱ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، ۴۹گ [ف. محمد اشرف: ۴۹۰].

جمع کامل صوبه‌جات دکن

گزارشی درآمد شش صوبهٔ دکن وتاریخ کوتاهی. **آغاز:** جمع کامل صوبهٔ خجسته بنیاد اورنگ‌آباد .

41183 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۴ تاریخ (۴۲۰ ف) : نوشتهٔ سید ـ بقاء الدین ۱۰ صفر **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م)، ۱۰۰گ ۱۳س [ف. محمد اشرف: ۴۸۹].

جمع کامل صوبهٔ خاندیس

ازبخشهای دکن. **آغاز:** فهرست‌پرگنات صوبهٔ خاندیس .

41184 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۶ تاریخ (۴۲۶ ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، ۱۶۲گ [ف. محمد اشرف: ۴۹۴].

جمع کامل صوبهٔ بیجاپور

آغاز: صوبهٔ دارالظفر بیجاپور .

41185 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۲۷ تاریخ (۴۲۵ ف) : سدهٔ **۱۳** ، ۳۷۱گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۴۹۳].

جمع کامل صوبهٔ محمدآباد بیدر

آغاز: صوبهٔ محمدآباد عرف ظفرآباد، ازروی دفترقانگوی صوبه تحقیق نموده نوشته شد .

41186 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۷ تاریخ (۴۲۴ ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، ۱۰۷گ ۱۲س [ف . محمد اشرف ۴۹۲].

جمع کامل صوبهٔ خجسته بنیان اورنگ آباد

آغاز : صوبهٔ خجسته بنیاد.

41187 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۳۴۵/۱ تاریخ (۴۲۳ ف) : شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، ۱۷۹گ.

41188 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۵ تاریخ (۴۲۲ ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، ۲۰۰گ ۱۲س [ف. محمد اشرف: ۴۹۱].

جنات ثمانیه

ازسید محمد باقرفخرالواعظین خلخالی، کـه در مشهد میزیسته ، در هشت بخش خاك جایهای امامان وبقاع متبرکه را گزارش کرده است: ۱ـ مکه ۲ـ مدینه ۳ـ قدس ۴ ـ نجف ۵ـ کربلا ۶ـ کاظمین ۷ـ سامراء ۸ ـ مشهد خراسان، وخاتمه دربارهٔ شهرقم، بسال۱۳۲۷ بدان‌آغازودر ۱۳۳۱ بانجام رسانیده است .

بنگرید : ذریعه ۵: ۱۵۰.

41189 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۸ تاریخ : نستعلیق **۱۳۳۱** وقف نگارنـده در همانسال ، ۴۰۳گ،سطرها گوناگون[ف.رضوی۳: ۸۲].

جهان نامه

از محمد فرزند نجیب بکران . **آغاز:** حمد وثنامبدع بی‌آلت‌ومخترع بیعرض‌وعلت‌را.

بنگرید : ریو۱: ۴۲۳.

41190 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم

C۶۱۲/۱(۲۶۹۹ف): نوشتهٔ ۲۸ رمضان **۶۶۳**، (۱پ-۲۷ر) [آکیوشکین ۱:۱۴۶]. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۴۹ هست [فیلمها:۶۲۵].

41191 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R ۱۶۴۵: نوشتهٔ **۸۹۷**، ۱۲۱گ ۱۱س [ف. فهمی ادهم ۱:۷۷].

جهان نما = جغرافیا = جهان آراء

ازفلوغون رفائیل انگلیسی، کـه پس از آموزش مقدماتی به‌آموختن زبان فارسی روی آورده، سپس به ایران‌آمده، درتبریز فارسی خوانی خود را دنبال کرده ومیخواسته‌فرهنگ فارسی بنگارد، ولی از آن روی‌گردان شده، بسال ۱۲۶۶، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳)، دریك مقدمه وپنج مطلب ویك‌خاتمه بروش نوین جغرافیای جهان را نگاشته‌است. درنسخهٔ‌دانشگاه بنام‌**جهان آرا**ست‌ولی کتابی بنام **جغرافیای جهان نما** ازهمین‌نگارنده‌بسال ۱۳۱۷ق در تبریز چاپ شده است. **آغاز**: ستایش بی‌آلایش‌نثار بارگاه شاهنشاهی است که درکشورهستی ودایرهٔ وجودسلطانی‌ست‌مستقل.

بنگرید: ف.مشار: ۴۹۰.

41192 ـ **تهران**، ملی ۳۳۶ ف: نستعلیق **۱۲۶۶**، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام **کتابی‌درجغرافیا**است، ۱۴۶گ ۱۲س [ف. ملی ۱:۳۲۹].

41193 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۶۲: نستعلیق آخوندملاصالح‌تبریزی، ۲ع۲/**۱۲۸۱**، درفهرست آغاز آن یاد نشده و بنام جغرافیای **جهانماست**، و می‌افزایـد: در ف مشار س ۴۹۰ این کتاب از فلوغن‌وترجمه‌از کس‌دیگری دانسته شده است ولی‌ازاین نسخه بدست‌می‌آید کـه فلوغن کتابرا بـه فارسی نگاشته است، ۲۲۵ ص ۱۳س [ف.دکترمقصود ۱:۷۸].

41194 ـ **تهران**، ملك ۶۷۴: شکسته نستعلیق‌عبدالحمیدمعلم‌دبستان، درج۲/**۱۲۹۷**، ۹۹گ ۱۵ نسخه برای چاپ سنگی نویسانده

41195 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۴۷۳: نستعلیق محمد ابراهیم منشی سبزواری، رجب **۱۳۱۵** برای‌آقا میرزا ابراهیم، آغاز برابر نمونه، درچند جانسخه بنام **جهان آرا**نامیده شده است، ۱۷۹گ ۱۱س [ف.دانشگاه ۱۱: ۲۴۷۹].

جهان نما

ازموسی‌ژان‌داودخان‌مترجم، که‌ازفرانسوی به ترکی درآورده‌و میرزا محمد حسین فرزند حبیب الله فراهانی، دبیرالملك. ترجمه را از ترکی به فارسی درآورده است. بنام حاج میرز اآقاسی و بدستور میرزا محمد تقی خان وزیر عساکرنظام و سفیر روم (امیرکبیر) بسال ۱۲۶۱ درپنج مقصد ترجمه شده است: مقصد ۱- در بیان ممالك اروپا ۲- ممالك آسیا ۳- آفریقا ۴- امریکا ۵- آسئانی (اوقیانوسیه). ازنخستین کتابهای‌جغرافیایی نوین‌است که بدستورامیرکبیر ترجمه و تصحیح شده است. **آغاز۱**: لك الحمدیاذالجودوالمجد والعلی‌تبارکت تعطی‌من تشاء وتمنع. **آغاز۲**: الحمدلله الذی وضع الارض‌مهاداً وجعل‌الجبال اوتاداً. مبدء هر کلام بنام ناطقی سزدکه بانی نزهت سرای جهانست.

بنگرید: ذریعه ۴:۹۵.

41196 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۵۳۶: نستعلیق دهـهٔ سوم شوال **۱۲۶۱**. نسخهٔ اصل [نسخه‌ها ۲:۷۲].

41197 ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی ۲۳۳۲: نوشتهٔ ۸ محرم **۱۲۶۸**

[نسخه ها۴: ۳۳۹].

41198 ـ **تهران** ، ملی ۵۵ ف : نستعلیق خوش و نسخ رضا قلی تاریخ نویس ، **۱۲۷۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۲۶گ ۱۷ س [ف. ملی ۱: ۴۱].

41199 ـ **مشهد**، رضوی۲/۲۲ریاضی: نستعلیق رضا قلی خان هدایت، **۱۲۷۴**، ۲۸۱ گ ۱۹س [ف. رضوی ۳: ۳۰۵].

41200 ـ **مشهد** ، رضوی۵۲۴۹(۴۷۴ ف) : نستعلیق، ۲ رمضان **۱۲۷۴**ق، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۸۱گ ۱۹س [ف. رضوی۸: ۴۷۰].

41201 ـ **تهران** ، مجلس ۲۱۸۷ فهرست نشده : نستعلیق رضا قلیخان فرزند مهدیقلی سرایی، **۱۲۷۷**، برای کتابخانهٔ میرزا سعید خان صدراعظم، درپایان آن آمده: پیش از این سه نسخه برای ناصرالدین شاه نوشته‌ام ، ۴۹۶ ص ۱۹س [یاد داشتهای آقای حایری].

41202 ـ **تهران** ، ملی ۲۳۷ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۸۷گ ۱۷س [ف. ملی ۱: ۲۴۱] .

جهان نمای ناصری

از نصرالله .

41203 ـ **تهران** ، ملک ۶۸۳: شکسته نستعلیق **۱۳۰۱**، زرین، ۷۵ گ ۹س [ف. ملک، فارسی: ۲۰۰] .

چ

چهار محال = وضع ...

نامه ایست از ناشناس به ظل السلطان ، دربارهٔ چهار محال اصفهان (کراج ، براان ، روددشت) ونیز گزستان و کویر کاوخانی ، ونیز (جهت خرابی املاك خالصه و اربابی محال مابین وملاحظاتی دربارهٔ آبادی پایین شهر).

41204 ـ **اصفهان**، عمومی۲/۱۱۴۶۱ شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** (ص۱۲-۲۲) [ف. دکترمقصود ۱: ۳۶۲].

ح

حدود العالم من المشرق الی المغرب

از ناشناس ، بسال ۳۷۲ . از کهن‌ترین متون جغرافیای اسلامی، چندبار چاپ شده‌است. نخستین بار بکوشش و پیشگفتار بار تولد در لنین گراد بسال ۱۳۴۸ (۱۹۱۳ م) بصورت عکسی، ونیز ترجمهٔ انگلیسی آن، و نیز چاپ از سید جلال الدین تهرانی در تهران ۱۳۵۲ق، ونیز بکوشش دکتر منوچهر ستوده درتهران ۱۳۴۰خ.

بنگرید : راهنمای کتاب ۵: ۴۵۷ـ ف . مشار: ۵۵۴ .

41205 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۶۱۲ (۱۰۳۵ف): نسخ ریز عبدالقیوم فرزند علی الفارسی، **۶۵۶**، (۲۶پ ـ ۷۶ پ) [ف . آکیموشکین ۱: ۱۵۳] همین نسخه بسال ۱۳۴۸ق بصورت عکسی با دیباجهٔ بارتولد خاور شناس روس چاپ شده است.

حدیقة الاقالیم

ازمرتضی‌حسین اللهیارعثمانی بلگرامی (۱۱۳۲-۱۲۰۸). فرزنداللهیار، تاریخ‌جهان وجغرافیای هفت‌اقلیم است که بسالهای۱۱۹۲-۱۱۹۶ (یا ۱۲۰۲ق ۱۷۸۷ م) از روی کتاب «هفت‌اقلیم» اسکات نگاشته‌است. درحیدرآباددکن ۱۳۰۹ق در۶۱۶ص ولکهنو ۱۸۷۹م در۶۹۷ ص‌چاپ شده است. (بنگرید کتاب اسکات ، در همین بخش). **آغاز:** حمد بیحد مرخدای‌عزوجل راکه لسان عالمیان.

بنگرید: ذریعه ۶: ۳۸۰ (حدیقةالاقالیم) و۶:۳۸۸ (حدیقة العالم)- استوری ۱:۱۴۲- ف. مشار: ۵۵۶- مؤلفین مشار۶:۱۵۸.

41206 **ـ هند،** بانکیپور۲۵۳(۶۳۸): نستعلیق محمد امین بیگ ،**۱۲۱۸**ق،۴۷۱گ ۲۲س .

41207 **ـ هند،** بانکیپور۲۵۴(۶۳۹): نستعلیق همان محمدامین، **۱۲۱۸**ق،اقلیم یکم ودوم، ۱۱۲گ ۲۳س.

41208 **ـ هند** ، بانکیپور ۲۵۵ (۶۴۰): تعلیق، **۱۲۱۸**. اقلیم سوم،۲۱۸گ ۲۳س .

41209 **ـ هند،** بانکیپور۲۵۶(۶۴۱): همان تعلیق **۱۲۱۸** ق . اقلیم چهارم و پنجم ، ۱۵۲گ ۲۳س [عبدالمقتدر ۷: ۲۰۰- مرآت العلوم ۱:۴۸].

41210 **ـ تهران** ، فرهاد معتمد ۸۴: نستعلیق امین بیگ ع۲/**۱۲۱۹** ، زرین ، در ۱۲۷۲ درتبریزحسام السلطنه آنرا به بهمن- میرزا قاجاربخشیده است، [نسخه‌ها۳:۱۷۶].

41211 **ـ برلین** ، ۴۲۲ : نستعلیق و شکسته‌آمیز، ۲۹ع۱/**۱۲۲۴** (۱۸۰۹م)، ۵۲۲ گ [ف. پرچ:۴۱۷].

41212 **ـ هند** ، بانکیپور ۶۳۷ : تعلیق **۱۲۵۳** فصلی [آغاز برابرنمونه ، ۶۳۹ گ ۱۷س [عبدالمقتدر۷:۱۹۸].

41213 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۱۹ Or: نستعلیق ج۲/**۱۲۵۴** (۱۸۳۸م)، آغاز برابرنمونه ، ۵۱۵ گ ۲۵س [ریو۳:۹۹۲].

41214 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، Or ۵۷۴۴/۱ : تاریخ یاد نشده ، جغرافیای اروپاست گرفته شده از آن [نسخه‌ها۴:۶۷۳].

41215 **ـ بادلیان** ، ۵ الیوت: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۶ هست [فیلمها:۷۵].

41216 **ـ پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۵۶۷۶/۲۳۵۷: تاریخ یاد نشده، انجام افتاده، تنها خاتمهٔ آن درتاریخ انگلستان است [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۶۲].

41217 **ـ پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۸-۵۳/۳۰: تاریخ یاد نشده ، اقلیم چهارم [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱:۱۲].

41218 **ـ برلین**، ۴۲۱: آغاز: فهرست اقلیم اول ملوك یمن ، حمد بیحد مرخدای عزوجل راکه [ف. پرچ:۴۱۷].

حوض سلطان = مقاله دربارهٔ...

ازناصرالدین‌شاه‌قاجار(۱۲۶۴-۱۳۱۳).

41219 **ـ ساری** ، طاهری شهاب : نوشتهٔ **۱۳۳۲**. همراه «رکن الاسفار»، ۸۶ص [نسخه‌ها ۶:۶۲۳] .

خ

خاتمه

درس ۲۹۰ گذشت.

خاتمهٔ حبیب السیر

خواندمیر. جلد چهارم و دنبالهٔ «حبیب السیر» اوست. پس‌ازخطبه عنوانهای اقلیم‌اول، اقلیم ثانی... دارد، وبدنبال هر عنوان نام شهرها وکشورها آورده شده است و حکایتهایی نیزدارد. چاپ شده است، **آغاز**: اختتام در ذکر بدایع وغرایب ربع‌مسکون وعجایب‌وقایع جهان بوقلمون. بعد ازحمد وثنای صانع‌جهان غرابت‌آیین وپس ازدرود.

نسخه‌های آن‌در بخش تاریخ عمومی همراه متن خواهدآمد.

خاتمهٔ روضة الصفا

متن از میرخواند (کـه در بخش تاریخ عمومی خواهدآمد). خاتمه از نوهٔ دختری او یـا خواهر زاده‌اش خوانـد میر نگارنـدهٔ «حبیب السیر». در آن آمده اکنون‌که سنهٔ تسعمایهٔ هجری ست یك محله‌ازمحلات‌خوارزم بـاقی ست [نسخهٔ ۲۸۸۴ دانشگاه] و نیز در دنبالهٔ این خاتمه تاریخ مفصل‌هرات‌را آورده و اینجاازمیرعلیشیر (۸۴۴–۹۰۶) ستایش‌کرده‌است.

دردوبخش‌است: یکم بدایع‌صنایع‌وعجایب عالم، که ازآفرینش نورمحمدی و بیت المعمور وسدرة المنتهی و لوح و قلم و عرش وکرسی و نمیط‌الارض‌وما خلق‌بها آغاز میشود سپس چند گفتار: گفتار ۱– عجایب وغرایب‌ربع‌مسکون‌از انسان و حیوان ۲– دریاها وشگفتیهای آن ۳– رودها ۴– چشمه ها و چاهها ۵– جزایر ۶ – کوهها ۸– بیابانها. بخش‌دوم جغرافیای‌اقالیم سبعه است، با مسایل هندسی و هیوی در بارهٔ زمین‌آغازمی‌شودومقدمه‌ای درکلیات‌جغرافیایی سپس اقلیمهای هفتگانه: اقلیم اول، اقلیم‌دوم. وپس ازاقلیم هفتم ذکر بعضی‌ازمواضع که خارج ازاقلیم‌است. وتاریخ‌هرات [نسخهٔ‌مجلس ۶۳۶۳].

درص ۳۹۳۳ سه نسخه بنام«جغرافیا»یاد شده است که باید همین خاتمه باشد. ودربخش تاریخ عمومی به هنگام نشان دادن نسخه های «روضـة الصفا» نسخه هایی‌کـه بدنبال دیگر مجلدات آن است یاد خواهد شد، و در اینجا تنها نسخه هایی یاد می‌شودکـه جدا از دیگر مجلدات‌باشند. **آغاز۱**: خاتمه دربدایع‌صنایع وآنچه‌نگاشتهٔ‌سلك‌قدرت. **آغاز۲**: بررای‌ارباب خبرت‌واصحاب‌بصیرت‌پوشیده نماندکه بعضی‌از علمای‌تاریخ چنان‌گفته اندکه باریتعالی.

در برخی ازنسخه ها عبارات‌آغازنمونهٔ۱ ارانداردوبا سرآغازدوم شروع میشود.

41220 موزهٔ بریتانیا، ۲۶۳۰۵ Add: نستعلیق‌ع۱/۹۸۱(۱۵۷۳م)، ۱۴۸گ ۱۵س [ریو۱: ۹۳].

41221 – مشهد، رضوی ۱۰۳۶۷ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۰، خاتمهٔ روضه است، آغاز پس ازعبارتهایی بمانند نمونه۱، ۷۰گ ۱۴س [رؤیت].

41222 – تهران، دانشگاه ۲۸۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۰–۱۱، آغاز برابر نمونهٔ۱، در آن‌آمده: اکنون‌که سنهٔ تسعمایهٔ هجری ست، ۱۵۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۲۹].

41223 – اصفهان، دانشکدهٔ‌ادبیات: نستعلیق‌ذیحجهٔ ۱۰۰۱، زرین[نسخه‌ها۴: ۴۷۶].

41224 – تهران، مجلس ۲۳۰۱:

تحریری، ج ۱۰۰۴/۲، ۱۳۶گ، ۲۰س [ف. مجلس ۶: ۲۶۰].

41225 ـ تهران، ملی ۱۱۶۰: نستعلیق ۱۰۲۰، بدنبال جلد ۶ روضة الصفا، آغاز برابر نمونهٔ [رؤیت].

41226 ـ تهران، مجلس ۱۴۴۱۴؟: نستعلیق ج ۱۰۴۴/۱، آغاز: بررأی ارباب خبرت واصحاب [رؤیت].

41227 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۸۷ (۳۱ف): نسخ خوب سیدمیران غیاث الدین فرزند شاه میرزا ت، ۲۸ شوال ۱۰۵۵ (۱۶۴۵م)، آغاز برابر نمونهٔ ۲، خاتمه سپس اقلیم ششم از یك كتاب جغرافیایی‌ست، [ف. محمد اشرف: ۲۸].

41228 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۶۴: نستعلیق ۱۰۶۴، بدنبال جلد ۶ روضة الصفا زدین [ف. سپهسالار ۵: ۷۰].

41229 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۶۵/۱: نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد مؤمن ملقب به عاشق، ۶ رمضان ۱۰۶۵، (۱ر ـ ۵۰ پ) [ف. سپهسالار ۵: ۷۰].

41230 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۱۸۵ Add: نسخ محمدقلی، شوال ۱۰۷۰ (۱۶۶۰م)، جلد ۷، (۱ـ۱۵۰) [ریو ۱: ۹۵].

41231 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۵۷۹۶ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، ۱۳۰گ ۱۴ س [ریو ۱: ۹۳].

41232 ـ هند، بانکیپور ۱/۴۶۱: نوشتهٔ ۱۲۲۶ درهند، بدنبال جلد ۷، آغاز برابر نمونهٔ ۲، [عبدالمقتدر ۴: ۲۲].

41233 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۰۷ Add: نستعلیق علی فرزند محمد، ع ۱۲۴۲/۱ (۱۸۲۶م)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۸۰گ ۱۹س [ریو ۱: ۹۳].

41234 ـ تهران، مجلس ۶۳۶۳/۳: با تاریخ ۱۲۵۱ دردفتر، فهرست مطالب ازاین نسخه است (ص ۱۱۰ـ۱۵۵) [ف. مجلس ۱۹: ۴۱۹].

41235 ـ برلین، ۳۹۳: نستعلیق ج ۱۲۵۹/۱ (۱۸۴۳م) [پرچ: ۳۹۵].

خانوار وانفاس مملکت استرآباد با جمیع متعلقات

بنگرید: آمار استرآباد ۳۹۲۹

41236 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۴۹۴ (۱۱۳۹ ف): نوشتهٔ ۱۲۷۶، ۲۰گ [آکیموشکین ۱: ۱۶۹].

خلاصة البلدان

41237 ـ موزهٔ بریتانیا، ۸۳۷۵ Or: سدهٔ ۷، (بااطلاعات تاریخی) [نسخه ها ۴: ۶۷۳].

خورشید لامع = منظر العالم

از محمد رضا متخلص بـه نجم فرزنـد ابوالقاسم طباطبایی، (که «اخبارات هند» را بسال ۱۲۶۴ ق نگاشته است). درجغرافیا، و بدونام بالاآنرا خوانده است.

41238 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۴۳/۲ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ق)، همراه گزیدهٔ همان «اخبارات هند» ونگاشته‌هایی دیگر ازهمو (گ ۵۴) [ریو ۳: ۱۰۱۴].

د

دخل و خرج
در بخش اسناد خواهد آمد.

دزدان لامافیا = جغرافیای ینگی دنیا
ترجمه از ناشناس، گویا برای ظل السلطان پسر ناصرالدین شاه. **آغاز:** شهر نول ارلان، یکی ازشهر های معروف ینگی دنیای شمالی است، این شهرحاکم نشین بلکه پایتخت ولایت لوئیزان است، شهرمذکور.

41239 – **اصفهان**، عمومی ۱۱۵۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۴۱۹ ص ۱۴ س.

41240 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۹: نستعلیق، ناتمام، ۴۴۸ص ۱۲س [ف. دکتر مقصود ۱:۹۴].

دوازده آیین
ازحکیم خاقانی شیروانی.
دربارهٔ نام وحدود پارس و زبان پارسی. **آغاز:** مقدمه مشتمل بردوازده آیین. آیین اول دربیان اطلاق اسم پارس برملك ایران.

41341 ـ **شیراز**، ملی فارس ۲/۶۷۷-۶۶ ت (۸۹۱/۵۱خا): نوشتهٔ میرزا احمد، ۱۵ ع ۱/**۱۲۹۰**، بدنبال «تحفة العراقین» خاقانی. ۴۲ گ ۱۴ س [ف. ملی فارس ۲:۲۶۵].

دهلی = گفتاری در بارهٔ ...
از ناشناس که نام خودرا یاد نکرده است، دربارهٔ مذهب وجایهای تاریخی، آیین ومراسم دسته جمعی، سرایندگان، موسیقیدانان، هنرمندان،... دهلی. **آغاز:** آتش مفارقت منزل لاله پیته را فی الجمله ازسبزه آب.

41242 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ SN۲ (۶۲۵ ف): نوشتهٔ ۲۰ شعبان **۱۱۸۵** (۱۷۷۱م)، ۸۸ گ ۱۱س.

41243 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ AN ۳۶ (۶۲۶ ف): شکستهٔ خوب، ۲۶ شوال **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م)، ۶۱ + ۳ گ ۱۲ س [ف. محمداشرف ۲:۲۶۹].

دهلی = گفتاری دربارهٔ ...
ازناشناس، دربارهٔ جمعیت و ساختمانهای مهم وتاریخی آن شهر. **آغاز:** کیفیت آبادی شهر دهلی درخلاصة التواریخ مینویسد که: درزمان سلف تختگاه فرمانروایان هندوستان شهر هستناپور برکنار دریای گنگ بود.

41244 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۳۴۸ (۶۳۶ف): شکستهٔ سدهٔ **۱۲**، ۲۴ گ ۱۱س [ف. محمد اشرف ۲:۲۷۵].

ر

راپورت گردش در کوهستانها
ازسلیمان مهندس، که بسال ۱۲۹۸ گزارش داده است. وازهوست: سفرنامهٔ آذربایجان. **آغاز:** راپورت گردش درکوهستانات ما بین قزوین وگیلان، حسب الامرخانه زاد سلیمان مهندس مأموربوده بجهت انتخاب راه شوسه. معروض میدارد بتاریخ (۲۵ ج ۱۲۹۸/۲). تفصیل راهها وامتدادات مختلفه درکوهستانها ما بین قزوین و گیلان ... راه خرزان که اول عبورشد راهی است کوهستانی.

41245 ـ **تهران**، حقوق ۳۳۵ ج: نستعلیق همان روزگاران، ۱۰ گ ۱۳ س [ف. حقوق: ۱۱۷].

راپورت میانکاله

ازحاج میرزا مهندس تهرانی (بنگرید : تعریف مدینه :۳۹۴۵)، که در ۱۲۹۹ به این شبه جزیره رفته واوضاع جغرافیایی وتاریخی آنرا نگاشته است .

(میانکاله شبه جزیـره ای ست در دوازده فرسنگ دردریای خزر، که ازروستای زاغمرز آغازمیشود ودرنزدیکی بندرگز پایان می‌یابد، به پهنای سه تاشش کیلومتر) .

41246 ـ **ساری** ، طاهـری شهاب : با تاریخ **۱۲۹۹**، ۱۲ ص ۱۷س [نسخه‌ها ۶ : ۶۲۲].

راهای کرمان وسیستان تا هرات وقندهار

که بروزگار وزارت میرزا آقـا خان و بدستورناصر الدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) نگاشته شده است . ودرآن ۲۱ منزل راه کرمان وقصبات سرراه بامشخصات کامل ونیز آب وهوای آنها گزارش شده است. **آغاز:** منزل اول ماهان راه این منزل هموار ودرشکه رووریك دارد ، که اگرباد حرکت کند ریك بسیار میآورد ... **پایان :** که الحمدلله ازتوجهات چنین ولینعمتی بسلامتی همهٔ اردوبا نهایت خوشحالی مراجعت کردند ... جبرئیل امین گفت .

41247 ـ **تهران** ، ملك ۵۷۸۷ : از اواخرسدهٔ **۱۳**، ۵۱ گ ۱۵س [رؤیت] .

41248 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۷۱: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، در ۱۲۹۶ از آن اعتضاد السلطنه بوده است، ۲۴ گ ۱۱س [ف. سپهسالار ۵: ۱] .

راهنمای تهران = آمار تهران

از اخضر علیشاه ، بروزگار میرزا علی اصغرخان، بدستورمختارالسلطنه، بسال ۱۳۲۰ق در آن آمده : دارالخلافهٔ مظفری نزدیك بـه سی وشش کروروذرع مربع ومحیط آن ۱۸۴۸۰ ذرع، دارای پنج کوی :دولت،سنگلج، بازار ، چاله میدان، عودلاجان، وهرکوی چند پاتوق دارد ویك کدخدا، وهرپاتوقی را یك نایب‌است با چند پلیس. **آغاز :** الحمدلله الواحد الاحد الذی لم یلد ولم یولد ... وبعد، این‌خاکپای گدایان بی‌سروپا ... اخضرعلیشاه ... اظهار میدارد پس از استرشاد حضرت استاد ... سنهٔ ۱۳۱۷ فقیررا پیش‌آمد.

41249 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۰ ب : نسخ سدهٔ **۱۴** ، ۱۸۳ گ ۱۲ س [ف . ادبیات ۱: ۲۸۲]. منتقل شده بدانشگاه .

رسالهٔ جغرافیایی

ازمحمدفرزنداحمد حسینی‌منشی‌بغدادی.

41250 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۸۸ (۱۷۴۶ف): نوشتهٔ **۱۲۳۷** ، ۴۰ گ [آکیموشکین ۱: ۲۳۹] .

رسالهٔ عجایب وغرایب

گفتاری‌ست کوتاه دربارهٔ برخی‌ازشگفتیها وآغازمیشود باوصف ایلوره Ellora وغارهای آن، و نیز راهرو های دور بار Durbar و جایهایی ازشیراز. **آغاز:** ذکرعجایب‌وغرایب عمارت ایلوره دولت‌آبادکه هرچند راؤ پادشاه هند ساخته .

41251 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Geo ۹ (۶۴۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۸ گ ۱۴س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۷].

الرسالة المبارکة = الرسالة المبارکة تبیین احوال المکه المعظمة والمدینة المنورة والمسجد

الاقصی.

ازحاجی‌عبدالرحمان‌سمرقندی.

41252 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم ۱۰۱۰ B (۱۹۷۲ ف): بی‌تاریخ، (۳۳پ ـ ۵۴ پ) [آکیموشکین ۱: ۲۷۷].

روزنامهٔ عابرین سرحدات

فهرست نام کسانی که بشهرهای تفلیس و ایروان وشیروان و گنجه وجز آنها میرفته‌اند، ویا ازقفقاز به تبریزمیآمده‌اند،ساختهٔروزگار وزارت خارجهٔ میرزا سعید خان در۱۲۸۳.

ازاینگونه«روزنامه»هابسیاری‌درکتابخانهٔ وزارت امور خارجه هست و این نـاچیز در «فهرست نسخه‌هاواسناد» آن وزارتخانـه نشان داده‌ام (فهرستی‌که درکنارهمان اسناد محفوظ مانـده و متاسفانـه نتوانستم نسخه‌ای از آنها بـرای خود بردادم . بیاد دارم در آن اسناد فهرست وار نام مسافران ، مرد وزن وکودك ، با تاریخ رفت (ودرستون‌دیگر برگشت)ازتاریخ روزوماه وسال، وسیلهٔ مسافرت ، مقصد،هدف، (زیارت ،حج، بازرگانی،دیدارفامیل،درمان) واینکه‌مسافران‌تبعهٔچه‌کشوری‌هستند، وازکدام مرز(مرز هابه‌تفکیك وجدا ، شمال، باختر ، جنوب) یادشده بود. وازرهگذربررسی‌تاریخی بسیارسودمند . افسوس‌ازچهارده ماه رنجی‌که درتهیهٔآن فهرست‌کشیدم وغیر قابل استفاده در کنارآن اسناد «محفوظ» ماند .

41253ـ تهران ،ملی۱۷۸۱/۱۳۳۸ و۱۱۹۹ : نوشتهٔ شوال **۱۳۰۴** . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۰۷ هست [فیلمها: ۹: ۱۰۹] .

ریاض‌السیاحه

شیروانی، دربخش‌سفرنامه‌هاخواهدآمد .

س

سندرنامه

سندرنامه واژهٔ ترکی ـ فارسی‌ست :مرز، حدود،ثغر. نسخه سرحدنامه‌ای ست از زبـان شاه سلیمان صفوی ، پس از مصالحه با سلطان مراد خواندگاردوم. خطاب به امیران وحکام تا ازمرز های تعیین شده تجاوزنکنند، بتاریخ ۴ محـرم ۱۰۴۹ . **آغاز** : ستایش و نیایش بی‌آلایش سزای عتبه‌کبریایی .

41254ـ تهران،مجلس۲۳۷/۳۴۵۵: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳ـ ۱۱۴۱** (ص ۳۴۱) [ف . مجلس. ۱: ۱۳۶۴] .

سنور نامهٔ بغداد

41255 ـ اراك ، عبدالحسین بیات ۴۲ جنگ رفیع الدین واقع ، با تاریخهای **۱۰۷۸-۱۰۸۴** (ص ۱۰۸) همراه«سنورنامهٔ» ترکی [نسخه ها ۶: ۱۱۱].

سیرالبلاد

ازمحمد مرادفرزند عبدالرحمان، ترجمهٔ «آثار البلاد واخبارالعباد» ابوعبدالله زکریای قزوینی در گذشتهٔ ۶۸۲ است ، کـه بخش دوم آنـرا میان سالهای ۱۰۳۷ ـ ۱۰۵۴ نگاشته است.

آغاز : حمد عالی اساس و سپاس بیرون از حد قیاس .

بنگرید : ذریعه۱۲: ۷ .

41256 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۸۷/۲ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م ، آغاز برابر نمونه، (گ ۱۵۰ـ ۲۳۰) گزیده‌ای ست از آن [ریو۳: ۹۹۱] .

41257 ـ بادلیان ، ۴۰۰ ، 45 . Add: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۵۶۱ گ ۱۴ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۱۷ هست [فیلمها: ۱۲۵].

سیر المنازل

ازسنگین بیگ فرزند علی بیگ. گزارش عمده ساختمانهای شاهجهاد آباد و گذشتهٔ دهلی وکتیبه‌های آنهاست. آغاز: معماری که به‌معماری کن وجودکاینات .

41258 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۶۲/۲، Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق) ، (گ ۴۴ـ۱۱۸) [ریو۳: ۱۰۲۴] .

41259 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۵۳، Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹م ، آغاز برابر نمونه ۹۲ گ ۱۰ـ۱۳ س .

41260 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۴۳۰، Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۷۱ گ ۱۱ س [ریو ۱: ۴۳۱ـ۴۳۲].

ش

شجاع حیدری = عجایب البلدان

از محمد حیدر، که بدستور سلطان محمد شاه شجاع ، در نیمهٔ یکم سدهٔ یازدهم نگاشته است . آغاز : سپاس بیقیاس مرخالقی را که طبقات آسمان .

41261 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۰۸ Or: نستعلیق ج۲/۱۲۳۸ (۱۸۲۳م)، ۹۰ گ ۱۷ س [ریو ۳: ۹۹۲].

41262 ـ هند ، بـانکیپور ۶۴۲ : نستعلیق پیرامن سدهٔ ۱۹ م ، درکلفون بنام عجایب البلدان یادشده‌است، ۱۴۰ گ ۱۴ س [مرآت‌العلوم ۱: ۴۸ـ عبدالمقتدر۷: ۲۰۱] .

41263 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۰۶ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۱۴۵ گ ۱۳ س [ریو ۱ : ۴۲۷] .

41264 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۵ Ta (۶۲۳ ف) : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۱ گ ۱۲ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۶۴] .

41265 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۱۶ Ta (۶۲۴ ف) : نوشته‌درلاهور، ۱۹۰۱ (ج ۱۳۱۹/۲ ق) ، ۱۰۱ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۶۵] .

شرح آسیای مرکزی

متن از کستنکو کاپی‌تن اتامازر ، ترجمه ازمارد روس داود خانف (که یاد او در «جغرافیای قفقاز: ۳۹۵۵» گذشت). که پس از چیرگی روسان بر آن سرزمین نگاشته است ، در نه باب : ۱ـ جغرافیای آسیای مرکزی ۲ـ طوایف آن ۳ـ اسباب وجهاتی که روسها را بر آن داشته که حرکتی بسوی آسیای میانه کنند ۴ـ فرآورده‌های کشاورزی آن سرزمین ۵ـ کانهای آن ۶ـ پیشه ها و هنر های دستی ۷ ـ بازرگانی ۸ ـ راهها ۹ـ امید و خیالات و تخمینهای تزارها برای آسیای میانه . آغاز : دیباچهٔ مصنف ، مسئلهٔ آسیای مرکزی در ایـن جزء زمان از مسایل مهمهٔ عالـم و علاوه براینکه داخل در مطالب مفید معدود میشود .

41266 ـ تهران ، ملی ۱۱۳۹ ف : شکسته نستعلیق گویا میرزا محمد حسین فروغی ذکاء الملك ، ۱۲۹۵ ، بـا فهرست مطالب در آغاز، ۲۱۵ گ ۱۳س [ف. ملی۲:۱۶۱].

شرح اقالیم سبعه = صور الاقالیم

در دوباب : ۲و۷ فصل .

شرح بلدان چین

ترجمه ازمتن فرانسوی، ازمحمد حسین فرزند رضاقلی قاجار، بنام محمدشاه(۱۲۵۰-۱۲۶۴)، درنه فصل. وازهموست: تاریخ شهر قسطنطنیه، کەدربخش‌تاریخ خواهدآمد. آغاز: حمد و ستایش صانعی را سزاست کـه صنوف مصنوعات سماء وارضاً.

41267 ـ تهران ، ملی۸۶۱ف: نسخ سدۀ ۱۳، گویا بخامۀ نگارنده ،زرین،۵۵ گ ۱۰س [ف. ملی ۲:۳۹۵] .

شرح ده صفحه نقشۀ فرنگی

درس ۳۱۷ بخش ستاره شناسی گذشت.

شکارگاههای اردبیل و مشگین وسبلان

ازناشناس، که ازخود به چاکریادمیکند، وبدستور ناصرالدین شاه بـه اردبیل ومشکین وسبلان میرود، وبه بررسی زندگی‌مردم‌ووضع جغرافیایی آن بخشها می‌پردازد ، و کتاب را بدینگونه مینگارد: گرفته شدن کسرفوج (ص ۱-۸)، دربارۀ اردبیل (ص۸-۱۷) ، در بارۀ مشگین(ص۱۷-۲۵)، دربارۀ کوه سبلان (۲۵-۳۷)، معدن میان چشمۀ آبگرم (۳۷-۴۰) ، دربارۀ تشریف آوردن موکب همایون (۴۰ - ۵۰)، دربارۀ نظم صفحات (۵۰-۵۶).ودرآن آمده: در۱۲۷۱ که ازخدمت شهریای مرخص شدم تاکنون دوازده سال می گذرد . پس باید نگارش پیرامن ۱۲۸۳ باشد . آغاز : عرض نمیکند این‌کتابچه فقراتی راکه در او خلافی بوده باشد واستحضارمیدهدحضورانوراعلیضرت

41268 ـ تهران ، ملی ۷۶۴ ف : نستعلیق‌گویا ۱۲۸۳، و گویا بخامۀ نگارنده، ۳۰ گ ۱۱س [ف. ملی ۲: ۲۹۲] .

شهر وینه

ازمسیونیولینسکی و مسیوویکتردوروی . ترجمه ایست ازروزنامۀتوردومند Tour du monde در آغـاز دیدنیهای شهر در سال ۱۸۸۱م بنقل‌ازمسیونیولینسکی بیان میشود ، آنگاه مشاهدات مسیوویکتردوروی را بتفصیل میآورد . آغاز : ترجمۀ روزنامه توردومند . بموجب روایت مسیونیولینسکی درسنۀ۱۸۸۱م وینه پایتخت اطریش بیست سال قبل ازاین‌قلعۀ کوچکی بود .

41269 ـ تهران ، ملی ۲۹ ف : نستعلیق سدۀ ۱۳، شاید ازمترجم، همراه چند عکس ازشهروینه ، ۷۷ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱:۲۱].

ص

صور الاقالیم = مسالك وممالك

ازمحمد فرزند یحیی .

41270 ـ موزۀ بریتانیا ، ۱۵۷۷ Or: با تاریخ ۱۰۵۶دردفتر ، (۶ب - ۹ ر) [ریو ۱:۴۲۳].

صور الاقالیم = عجایب‌البلدان-

هفت‌اقلیم = هفت‌کشور

از ناشناس، که ازهمراهان امیر مبارزالدین محمد مظفر بنیادگزار دودمان مظفر در گذشتهٔ ۷۶۵ ق در کرمان بوده، و بنام او، در دو باب و هریك چند فصل نگاشته است: باب یکم دو فصل، ۱ـ کرهٔ زمین ومساحت آن وطول وعرض بلدان ۲ـ آفاق جنوبی وخط استوا. باب دوم، هفت فصل: ۱ـ درذکر اقلیم اول وماینسب الیه، ۲ تا ۶ـ اقلیم ثانی تا اقلیم سادس ۷ـ اقلیم سابع و نهایت عمارت ربع مسکون ازاطراف شمالی و موضعی چندکه آنجا اختلاف روز وشب بسیار است، آمیخته با افسانه واساطیر.

در آغاز آن آمده که افلاطون بدستور اسکندر که طرح ربع مسکون واشکال صوراقالیم وبلاد را خواسته بود آنرا کشیده، و ارسطورا نزد اسکندرفرستاده واووزیرش شد. **آغاز:** حمدله. عاقبة. امابعد، درتواریخ مذکور است که‌چون اسکندر رومی فیلقوس بـه سن شانزده سالگی رسید بـه فرمان خدایتعالی داعیهٔ جهانگیری درخاطرش سرایت کرد.

بنگرید: ذریعه-۱۵:۹۷-استوری۲:۱۳۱ دیو ۱:۴۲۰.

41271 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۲۰: نسخ، **۹۶۷**، آغاز برابر نمونه، زدین، بافهرست مطالب درآغاز، ۱۱۶ گ ۱۴س [رؤیت].

41272 ـ **تهران**، مجلس۶۰۹۷/۱: نستعلیق **۹۸۲** (ص۲ـ۹۶) آغازبرابر نمونه، و بنام **صور الاقالیم** یـاد شده است، سپس بخشی ازعجایب المخلوقات (ص۹۸ـ۱۲۴). [ف. مجلس ۱۹:۷۸].

41273 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۴۵، Add: نسخ ۱۵۹ (گویا **۱۰۵۹**ق۱۶۴۹) ، در پـایـان آمده: **صور الاقالیم**، ۹۴ گ [دیو۱:۴۲۱].

41274 ـ **تبریز**، ملی۳۲۹۶: گویا نوشتهٔ **۱۰۶۰**، همراه تاریخ حکما گویا ازتتوی درفهرست بنام **صورالاقالیم** یا **هفت کشور** یاد شده است [نسخه‌ها ۴:۳۰۶].

41275 ـ **تهران**، دانشگاه۲۴۶۴/۳۴: نستعلیق **۱۰۶۳-۱۰۷۳**، آغاز برابرنمونـه، درفهرست بنام **صور الاقالیم** یاد شده (ص ۱۰۴۵ـ ۱۱۲۳) جدول زر [ف. دانشگاه ۹:۱۲۰۶].

41276 ـ **مشهد**، رضوی ۵۴۸۳ (۴۷۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه، در فهرست بنام **جغرافیا**ست، ۶۹گ ۱۷ س [ف. رضوی ۸:۴۶۷].

41277 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۰۴ Add. نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابرنمونه، ۸۷ گ ۱۵س [دیو۱:۴۲۰].

41278 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۵۴۳/۱: نستعلیق محمد حسن فرزند محمد جعفرطبیب، در۱ج۲ **۱۲۳۴/**. درفهرست بنام **شرح اقالیم سبعه** است [نسخه ها۲:۱۲۲].

41279 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۸۶ Or: نستعلیق، ج۱/**۱۲۵۶**(۱۸۴۰م)، ۷۰ گ ۱۵س [دیو ۱:۴۲۱].

41280 ـ **تهران**، ملی۶۲۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست آمده: **جغرافیای قدیم** شاید **هفت کشور**، [ف. ملی۲:۱۳۴].

صور الاقالیم

گزیدهٔ روزگارشاه‌عباس (۹۹۶-۱۰۳۸).

آغاز: حمد بیحد و ستایش بیعد مرخالقی را که ازکتم عدم.

41281 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۲۰/۴، Add: ازسدهٔ **۱۷** م، (گ ۱۰۷ـ ۱۲۳)،

[دیو۲:۸۱۳] .

صور الاقالیم = اقالیم السبعه

دو گفتار ناشناخته .

41282 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۲۵۳ (۲۸۱۷ف): نوشتهٔ **۱۰۴۶**، (۱پ ـ ۸۶ر) بنام **صور الاقالیم السبعه** یاد شده است [آکیموشکین ۱: ۳۶۷] .

41283 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۵۸۵/۲: نستعلیق، با تاریخ **۱۲۵۱** در دفتر ، گفتاری ست در **نجوم و جغرافیای شهرها و اقلیمها** [نسخه‌ها ۲: ۱۲۳].

صور الاقالیم = اقالیم

درص ۳۹۲۳ گذشت.

صور الاقالیم = مسالك وممالك

درهمین بخش خواهدآمد .

صور البلدان = ترجمهٔ ...

صورت املاك خالصه در تهران = آمار تهران

درص ۳۹۳۰ گذشت.

صورت دفع وبخش محصول شتوی

41284 ـ **تهران** ، مجلس ۳۴۵۵/۲۴: صورت حساب دفع وبخش محصول شتوی قوی ئیل **۱۱۹۱** به سیاق (ص ۳۱) [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۳۸] .

صورت رؤسا وشاگردان دارالفنون

گزارشی‌ست از نام روسا و شاگردان مدرسهٔ دارالفنون بی‌تاریخ و شاید از نیمهٔ یکم پادشاهی ناصرالدین شاه ، و در آن کارهاییکه بفارغ التحصیلان این آموزشگاه محول شده است نیز یاد شده است. **آغاز:** صورت اسامی رؤسا وشاگردان مدرسهٔ مبارکهٔ دارالفنون از داخل وخارج، رؤساء و شاگردان مدرسه که خارج ومأمورخدمت شده‌اند .

41285 ـ **تهران** ، ملی ۴۳۸ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، برای ناصر الدین شاه ، ۷ گ ۱۲س [ف.ملی ۱: ۴۲۸] .

صورت طلاآلات و ...

41286 ـ **تهران**، مجلس ۳۴۵۵/۱۵۰: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳ ـ ۱۱۴۱** (ص ۱۲۹) صورت طلاآلات و اقمشه‌ای‌که شاه صفوی به معتمد الخاقان آقا قنبر علی‌صاحبجمع خزانه تحویل داده با تعیین بهای هریك. واحد پول در این صورت طاق است [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۴۹] .

ط

طرسوس = رسالهٔ ...

گفتاری ست در بارهٔ شهرطرسوس واقع درآسیای صغیر. **آغاز** : طرسوس بالفتح و فتح الراء شهری ست درزمین مغرب .

41287 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ Ta۶۳/۲(۶۴۹ف): با تاریخ **۱۲۱۹** (۱۸۰۵م)دردفتر، (گ۱ـ۳) [ف.محمداشرف

۲۸۱:۲].

طول و عرض بلاد اسلام

41288 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۹۷۰/۵: نسخ سدهٔ **۱۱**. طول وعرض شهرهای اسلامی را به درجه ودقیقه با حروف ابجد نشان داده است [ف. شهرستانها ۱:۱۵۱].

ع

عجایب البلدان

از نظام الدین عبدالعلی فرزند محمد بیرجندی.

شاید همان «ترجمهٔ تقویم البلدان: ۳۹۴۳» او ویا گرفته از آن باشد.

41289 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۲۵۴ (۲۹۱۸ف): بی‌تاریخ، (۱پ-۶۳پ) [آکیموشکین ۱:۳۷۹].

عجایب البلدان

چند گفتار ناشناخته.

41290 ـ **بغداد** ، جامعة الحکمة ۳۱۷/۱ سرکیس: از سدهٔ **۱۲** ، درفهرست آمده: نزدیك است به «خریدة العجایب و فریدة الغرایب» ابن وردی (چلبی ۱: ۷۰۱) [ف. یعقوب سرکیس، کورکیس عواد: ۱۸۲].

41291 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱۴۹۰/۶: نوشتهٔ عبدالرحیم فرزند محمدعلی شوشتری، **۱۲۷۱** ، گزیده ایست در ۱۱ گ [یاد داشتهای سید احمد اشکوری] .

41292 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۲۵۳ (۲۹۱۹ ف) : بی‌تاریخ ، (۸۷ ر ـ ۲۲۸ پ) [آکیموشکین ۱ :۳۸۰].

عجایب البلدان = صور الاقالیم

از ناشناس ، که نام خود و تاریخ کارخود را یادنکرده است، و نام بالا دربیرون ازمتن است، و تاریخ ضمن کتاب ۹۶۸ ق است. گفتاری‌ست در یك مقدمه و سه مقاله و یك خاتمه: مقدمه درهندسه . مقالهٔ یکم در مبداء سالها و تواریخ. دوم در هیئت افلاك وکواکب بطریق اجمال. سوم درمعرفت زمین واقسام او باقالیم خاتمه درتعداد بلاد وولایات وجبال و بحار و انهار که درربع مسکون است. **آغاز** : شکر و سپاس وحمد بیقیاس مرصانعی‌راکه نقاش قدرت او به پرکار تصویر و بقلم تقدیر صفحات افلاك را بدررسیمین ثواقب وثوابت بیاراست .

41293 ـ **هند** ، بانکیپور ۶۳۵: نسخ سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه ، ۳۱ گ ۲۷ س [ف. عبدالمقتدر ۷:۱۶۵] .

عجایب البلدان = صور الاقالیم

عجایب الطبقات

ازمحمد طاهر فرزند ابوالقاسم (بلخی) . در وصف شهرها و سرگذشت شاهان هند ، در هفت طبقه. **آغاز** : غایت سعادت ابدی‌ونهایت کرامت سرمدی حمدکریمی‌ست که منظر هفت آشام اجرام‌را به کمال صمدیت مطلق برافراشت.

41294 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۰۱۸/۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درفهرست آمده : نسخهٔ اصل است، (۴۴-۴۹۷ر)، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۸:۶۳۶].

41295 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۹۸ (۲۹۲۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۴**، (۱پ-۲۴۶ پ) [آکیموشکین ۱ :۳۸۰].

41296 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۷۸۶(۲۹۲۰ف) : بی‌تاریخ، ۵+۱۸۱گ.

41297 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۷۹۶ (۲۹۲۱ ف) : بی تاریخ ، ۱۷۷گ.

41298 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۴۵۳ (۲۹۲۲ ف) : بی‌تاریخ ،(۴۵ پ ـ ۲۱۰ پ) [آکیموشکین ۱: ۳۸۰].

عجایب المخلوقات وغرایب الموجودات

متن از ابوعبدالله زکریـای قـزوینی ، محمدفرزند محمودکمونی(م ۶۸۶یا ۶۸۲ق). دردو مقاله و هر یك در چند فصل بسال ۶۷۴ نگاشته است .

بگفتهٔ استوری این کتاب پنج‌بار به‌فارسی ترجمه شده ، یکی ازترجمه ها از ناشناسی‌که کتاب‌رابنام شاهپور فرزند عثمان ساخته‌است. نسخهٔ ۶۳۴/۱ بانکیپور ازناشناس و بنام همان شاهپور است و تاریخ ترجمه در کلفون ۸۹۰ ق یاد شده است .

نسخهٔ ۳۵۴ آصفیه و۶۳۴/۲ بانکیپور در دیباچه مترجـم عبدالرشیدمعروف بـه بایزید البستگی‌ست، که‌بنام‌همان‌شاهپورساخته‌شده‌اند. نسخه هایی نیزهست‌که نه نام‌مترجم‌دارد ونه نام‌کسی‌که بنام‌اوترجمه شده است .

نسخه‌هایی‌ازترجمهٔ این‌کتاب درص۴۳۴ ـ ۴۳۶ یاد شده ونیزدرزیر یادمی‌شودنسخه‌ها از مترجمان مختلف وتحریر های گوناگون است وتفکیك‌آنها نیاز به بررسی ومطابقهٔ نسخه ها ازنزدیك دارد .

بنگرید : استوری ۱: ۱۲۴ ریو۲: ۴۶۲.

41299 ـ هند ، بانکیپور۶۳۴/۱ : نوشتهٔ حاجی علی‌جبلی، ۱۵ ع ۸۴۰/۲ ،نام مترجم‌را ندارد ولی‌تـرجمه بنام مظفر منصور شاهپورفرزند عثمان ساخته شده، تنها جلدیکم است و در پایان آن (کلفون) تاریخ ترجمه ۸۹۰ق یاد شده است . آغاز : العظمة لك و الکبریاء لجلالك ، اللهم‌یاقایم الذات ومفیض الخیرات (۱پـ ۱۵۷پ) [عبدالمقتدر ۷ : ۱۹۳ـ مرآت العلوم ۱: ۴۹] .

41300 ـ هند ، بانکیپور۶۳۴/۲ : بدنبال نسخه پیشین ، نـام مترجـم در دیباچه عبدالرشید المدعو بایزید البستکی‌ست ، تاریخ ترجمه ندارد، آغاز: سپاس بیقیاس کـه مقاطع‌اوهام‌افهام ازادراك مطالع‌آن عاجزاند، (۱۵۷پ ـ ۴۵۸) [عبدالمقتدر ۷ : ۱۹۴ ـ مرآت العلوم ۱: ۴۹] .

41301 ـ موزهٔبریتانیا ، ۱۶۷۳۹ Add: نستعلیق ۹۶۵ (۱۵۵۸م) ، در نسخه ازمترجم نام برده نشده ولی بنام همان‌شاهپور ساخته شده است ، آغـاز آن نیز برابر متن (العظمة لك) است، ۳۱۶گ [ریو۲: ۴۶۲].

41302 ـ آصفیه، ۳۵۴فلسفه: نستعلیق ۱۰۰۶ ، با پیکره های دستی ، آغاز برابر متن: العظمة والکبریاء لجلالك ، تـرجمه از ملا عبدالرشیدمعروف‌به‌بایزیداست که بنام همان عزالدین شاپورساخته است، تاریخ‌ترجمه ندارد ، در یك مقدمه ودو مقاله است : مقدمه درچهار فایده. مقالهٔ ۱ـ علویات ، در سیزده نظر۲ـ سفلیات ، درشش‌نظرخاتمه‌درحیوانات عجیبه ، ۳۶۳گ ۲۰ س [ف . میرعثمان علی ۲: ۲۸۱].

41303 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۷۷۰۶ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م ، ترجمه ای ست لفضی ومغلق‌با خاتمه‌ای ساختگی‌مؤرخ۱۰۵۱، آغاز : حمد متواتر و شکر متکاثـر سزاوار

لمن یلیق به الحمد ، ۲۸۶ گ ۲۱ س [ریو ۲:۴۶۳].

41304 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۳۷۱ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، با تصاویری متعدد به سبك‌هندی، ۴۰۵ گ ۱۵س [ریو۲:۴۶۳].

41305 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۶۰۲ Add: نستعلیق ۱۰۹۷ (۱۶۸۵م)، ۳۸۰گ

41306 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۷۳۸ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷م ، ۲۴۸ گ ، مصور [ریو ۲:۴۶۳].

41307 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۷۴۰ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م ،مصور ، ۴۰۴گ [ریو ۲:۴۶۴].

عجایب المخلوقات و غرایب الموجودات = ترجمهٔ...

متن از همان زکریای قزوینی ، ترجمه ازناشناس، که درشعبان ۹۵۴(۱۵۴۷م) ، بنام ابوالمظفر ابراهیم عادلشاه (۹۴۱ ـ ۹۶۵) ساخته، وازخود نام نبرده است. آغاز:العظمة لك والکبریاء لجلالك، اللهم یاقائم الذات .. اما بعد ، درعهد خلافت وایام سلطنت .

41308 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ GeO۶ (۶۰۲ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابرنمونه، ۳۹۱ گ ۱۹س.

41309 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ GeO ۵ (۶۰۳ ف): نستعلیق‌سدهٔ۱۲، آغاز افتاد: صنع باری تعالی دراین‌آیه تفکر کردی، ۲۶۱گ ۱۴س.

41310 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگGeO ۷ (۶۰۴ ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۲، آغاز برابرنمونه ، با ۲۱۸ تصویرشیوهٔدکن، ۳۳۷ گ ۱۵س.[ف. محمد اشرف ۲:۲۵۳].

41311 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۳۷۳ Or: نستعلیق ۱۲۵، (۱۲۰۵ ـ ۱۷۹۰ م) ، آغاز: اما بعد ، در عهد خلافت وایام سلطنت پادشاه عالیجاه، ۵۸۱ گ [ریو۲:۴۶۴] .

41312 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۲۱ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۹ م ، ۴۶۴گ ۱۹ س [ریو۳:۹۹۵] .

41313 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ GeO ۸ (۶۰۵ف): نستعلیق سدهٔ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۲۶۹ گ ۲۱س [ف.محمد اشرف ۲:۲۵۴].

عجایب المخلوقات وغرایب الموجودات

متن‌ازهمان زکریای قزوینی، ترجمه‌هایی ناشناخته‌که تفکیك‌آنها نیازبه بررسی‌ومطابقهٔ نسخه ها دارد .

41314 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۶۶۰: نوشتهٔ ۸۳۴، آغاز : العظمة لك والکبریا لجلالك ، اللهم یـا قائم الذات و مفیض الخیرات، ۲۸۷ گ۱۷ س [ف . فهمی ادهم ۱:۷۴].

41315 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۶۴ Add: نسخ ۸۴۵(۱۴۴۱م) آغاز یك برگ افتاده‌است. ۳۴۲ گ [ریو۲:۴۶۴] .

41316 ـ استانبول ، طوپقپو سرای H.۴۱۰: نوشتهٔ ۸۸۴ ، آغاز : العظمة لك والکبریاء لجلالك،۴۲۹ گ ۱۵س [ف.فهمی ادهم ۱:۷۴].

41317 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۶۵۹ : نوشتهٔ ۹۰۰، آغاز: العظمة لك والکبریاء، ۲۲۸ گ۱۹ س [ف . فهمی ادهم ۱:۷۴].

41318 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۴۰۳: علاءالدین فرزند هدایت الله الشریف، **۹۷۶** ، ۴۲۱ گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۷۵:۱].

41319 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۴۰۷: محمد القیوام شیرازی، **۹۷۶**، **آغاز:** العظامه لك والکبریاء، ۴۷۸ گ ۱۵ س [ف . فهمی ادهم ۷۵:۱] .

41320 ـ **تهران** ، مجلس ۶۰۹۷/۲: نستعلیق **۹۸۳** (ص ۹۸-۱۲۴) . گزیده ایست از «تحفة الغرایب». **آغاز:** پوشیده نماند کـه حکیم دانا محمد زکریا در « تحفة الغرایب » حکایات عجایب آورده است، بعضی از آن در باب اقلیم اول، در این نسخه مرقوم میگردد [ف . مجلس ۷۹:۱۹] و [نسخه ها ۵ : ۱۸۹] در ذریعه ۲۱۹:۱۵ از « عجایب المخلوقات ـ تحفة الغرایب مـلا محمد حسین فرزند محمد زمان استرآبادی یاد شده است.

41321 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۴۰۲: نوشتهٔ **۹۸۵**، ۲۸۷ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۷۵:۱] .

41322 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۲۱ : نستعلیق تحریری پیرامن سدهٔ **۱۰** ، نسخـه چنین است : در دو مقاله، مقالهٔ یکم در علویات وعجایب فلکی در سیزده نظر و هر نظر در چند فصل، مقالهٔ دوم در سفلیات در سیزده نظر و فصلها وپیش از هر مقاله چهار مقدمه یادکرده است . **آغاز:** یا واهب العقول وذوالمن والنعم فاطر السماوات... اما بعد ، چنین گوید احقر عباد زکریا بن محمد بن محمود الکمونی ...چون بحکم الهی مفارقت اهـل وطن اتفاق افتاد ، ۳۶۰ ص ۲۱ س [ف . مجلس ۱۴۷۸:۱۰] .

41323 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۴۱۱: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۸۲ گ ۱۷ س. **آغاز** : العظامة لك والکبریاء لجلالك .

41324 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۴۰۶: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۳۰۰ گ ۱۷ س. آغاز برابر شمارهٔ پیشین.

41325 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۴۰۴ : پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۳۱۱ گ ۱۷ س. آغاز برابر شمارهٔ پیشین.

41326 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۴۰۱: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۷۳ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۷۶-۷۷] .

41327 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۶۶۱: پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۳۲۰ گ ۱۷ س [ف. فهمی ادهم ۷۵:۱] .

41328 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ GeO ۴ (۶۰۶ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، اقتباسی ست از آن . **آغاز** : حمدله ... بدان ایدك الله تعالی فـی الدارین ، چون حضرت جل وعلا خواست که ، **انجام** : در این مقالـه هرچه نقل آنرا از کتب معتبر پسندیده نوشته شد تمامیت از نقل عجایب المخلوقـات و جامـع الحکایات است، ۸۴ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف ۲۵۴:۲].

41329 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۱۰۰۸ (۲۹۲۵ ف): بی‌تاریخ ، (۱ پ ـ ۱۰۱ پ)، با ۸۲ مینیاتور .

41330 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۹۶ (۲۹۲۵ ف): بی تاریخ، ۱۳۹ گ.

41331 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۵۹۷ (۲۹۲۶ ف) : بی‌تاریخ، ۳۲۵ گ، با ۱۰۱ صورت [آکیموشکین ۳۸۰:۱] .

عجایب المخلوقات و غرایب

المنجزات

از نجیب همدانی.

41332 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۴۵۳ A (۲۹۲۷ ف): بی‌تاریخ، ۲۵۳ گ.

41333 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۱۲۹ D (۲۹۲۸ ف): بی‌تاریخ، ۲۳۲ گ [آکیموشکین ۱:۲۸۱].

عمارات سلطنتی دولت روس

گویا ازمحمد عارف منشی، که یاد او در «اطلاعات فنیه راجع به بغداد» گذشت. **آغاز:** ممالك وسیعهٔ اروپایی. دولت روس که در قدیم الایام یکی ازشعب بحر محیط شمالی وازممالك حاره بوده آن ازاستخوانهای مکنوزهٔ حیوانات بحریه وبریه مفهوم میشود.

41334 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۴۲۶/۵: همراه «اطلاعات فنیه» از محمد عارف منشی نوشتهٔ **۱۳۰۲**، ۶۳ ص [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۵۵].

41335 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۴۲۵/۵: نسخ **۱۳۰۹**، ازروی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته‌شده است [ف. دکترمقصود ۱: ۳۵۲].

غ ـ ف

غرایب الاسرار

از خواند میربلخی، غیاث الدین محمد نگارندهٔ «حبیب السیر» واین را هنگامیکه از هرات بـه قندهار رفته بود بنام معین السلطنه ابـونصرسلطان بدیع الزمان میرزا ساخته و (غرایب بلاد وبحار وانهار وجزایر و جبال و عیون وآباد وعجایب اشکال واطوار از آدمیان وجنیان ووحوش‌وطیور جهان) رادرآن آورده، واین نام را دردیباچه بدان داده است. و این جـز «خاتمهٔ حبیب السیر» اوست. **آغاز:** غرایب اسرار عالم‌آمال وامانی.. شمه‌ای از آثارقدرت‌آفرید گاریست.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۳۰.

41336 ـ تهران، دانشگاه ۳۰۳۴/۱۰: نستعلیق **۱۲۷۶** (ص ۱۲۷-۱۳۵) ناتمام [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۹۷۵].

غرایب ربع مسکون

خواند میر، خاتمهٔ «حبیب السیر» است، درص ۲۹۶۴ گذشت

غرایب زمین وآسمان

قزوینی ـ فروغی، درص ۲۳۰ گذشت.

فارسنامهٔ ناصری

دربخش تاریخ ایران خواهد آمد

فتوح الحرمین

لاری، درص ۳۰۱۶ گذشت.

فرهنگ جغرافیایی

فرهاد میرزا، درص ۱۹۳۲ گذشت.

فضایل مکه

دربخش تاریخ عربستان خواهدآمد.

فوایدالناظرین

دربارهٔ طایف و مکه. **آغاز:** بعد حمد خداوند حقیقی که انوارقدرتش.

41337 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۱۹ Or: نستعلیق با تاریخ **۱۲۵۴** (۱۸۳۸م) در دفتر (گ ۲-۱۲) [ریو ۳: ۹۹۳].

ق

قلاع صوبهٔ خجسته بنیاد

گزارش دژهای نظامی اورنگ‌آباد است، وبیوگرافی کوتاهی ازقلعه داران آنجا. **آغاز:** قلاع صوبهٔ خجسته بنیاد. قلاع یکصد ودوقلعه.

41338 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۱ تاریخ (۴۲۷ ف) : شکستهٔ خوب سد **۱۲**، ۸۸ گ ۱۲ س [ف . محمد اشرف : ۴۹۵].

41339 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۲۴۵(۴۲۸ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، ۸۸ گ۱۲س [ف. محمد اشرف:۴۹۶].

قیراط الماس وترجمهٔ سلماس

دربخش تاریخ ایران خواهدآمد.

ك

کتاب اسکات = خاتمهٔ حدیقة الاقالیم

متن ازکاپیتان جوناتان‌اسکات ـ C.jonathanScott انگلیسی، تـرجمه از شیخ اللهیار بلگرامی . دربـارهٔ اقالیم و شهرها و جزایرویننکی دنیا. (بنگرید: حدیقة الاقالیم، اللهیار درس ۳۹۶۳) وازاین‌کاپیتان «جهان آرا» در تاریخ (یوروپ و انکلند) بکوشش ملك‌الکتاب‌شیرازی‌دربمبئی۱۳۰۶چاپ‌شده‌است **آغاز:** کاپیتان‌جوناتان‌اسکات میگوید که بقول بطلمیوس حکیم‌بیان‌میکنم احوال این دنیا را که عبارت ازهفت اقلیم‌کهنه است ، چه حکیم موصوف این دنیا را هفت بخش‌کرده .

بنگرید : ف . مشار: ۵۱۹ .

41340 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ GeO.۱ (۶۲۹ ف) : نستعلیق ۱۷ج **۱۲۱۷/۲** (۱۸۹۲م)، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **خاتمهٔ حدیقة الاقالیم** یاد شده، ۳۳ گ۱۷س[ف. محمد اشرف۲: ۲۷۰].

41341 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta ۶۳/۱ (۶۳۱ف): نستعلیق، **۱۲۱۹** (۱۸۰۴م) ، آغاز برابر نمونه ، بنام **خاتمهٔ حدیقه الاقالیم** یاد شده، ۷۱ گ ۱۱س [ف محمد اشرف ۲: ۲۷۱] .

41342 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۳۹/۹: تاریخ یاد نشده، با تاریخهایی از **۱۲۰۶** تا **۱۲۴۵** دردفتر(ص ۹ـ۱۷۷) آغازبرابر نمونه، در فهرست بنام **جغرافیا و هیئت** یاد شده [ف. مجلس ۱۰: ۳۶۹].

41343 ـ **تهران**، الهیات ۳۶۲ د : نستعلیق رجب **۱۲۷۲**، درفهرست بنام **احوال امریقیه‌وجزائرات**است، آغازبرابرنمونه، ۶۹گ [ف. الهیات ۱: ۵].

41344 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ted ۱۶۴/۱ (۶۳۰ ف) : نستعلیق محمد قاسم علی، ۸ج ۱/**۱۲۹۱** (۱۸۷۳ م) بنام **خاتمهٔ حدیقة الاقالیم** یاد شده، ۶۳ گ ۲۱س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۱] .

41345 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ GeO۱۱ (۶۳۲ ف) : شفیعای خوب، سدهٔ **۱۳** ، همان **خاتمهٔ حدیقة الاقالیم**

است با افزودگی چندی درآغاز. **آغاز**: اما بعد، پوشیده نماند که چون خاطر دریا مناظر. کپتان جوناتهان اسکات، ۵۰ گ ۱۴س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۱].

کتابچهٔ اوضاع کرمان =

اوضاع کرمان

درص ۳۹۳۵ گذشت.

کتابچهٔ ثبت املاک ...

در بخش اسناد و منشآت خواهد آمد.

کتابچهٔ جمع و خرج ...

در بخش منشآت واسناد خواهد آمد.

کشف الغرایب

ترجمه و نگارش ازعباسقلی قدسی بادکوبی فرزند میرزا محمد خان ثانی، زاده در ۱۲۰۸ که بفارسی وترکی وعربی شعر میسرود، همراه میرزا محرم قراباغی متخلص بـه مریض. در تاریخ کشف امریکا در ۱۲۴۶ نگاشته‌اند. **آغاز**: الحمد لله سابغ النعم ... اما بعد بررأی ارباب فطانت پوشیده نیست فرقهٔ بنی‌آدم را در بسیط عالم اسباب معاش بتدریج فراهم‌آمده.

41346 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۸۰۳ (۳۴۱۰ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۶**، ۵۱ گ [آکیموشکین ۱: ۴۳۹].

41347 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۹: نستعلیق **۱۲۹۸**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۸۹ گ ۹س [ف. مجلس ۲: ۱۵۱].

کلمات مخزونه

ازمحمدکاظم فرزند رضا طبری، زنده در ۱۲۶۷. گرفته‌شده از نگاشتهٔ کاپیتان جوناتان اسکات انگلیسی با افزوده هایی ازخود او، در جغرافیای جهان. وازهموست «خلاصة التواریخ» (بنگرید: کتاب اسکات: ۳۹۷۸ وحدیقة الاقالیم: ۳۹۶۳) **آغاز**: حمدله... اما بعد، پس میگوید محمد بن رضا الکاظم الطبری، که این چند کلمه‌ای ست که آنرا نقل کردیم از کتاب **حدیقة الاقالیم** از گفته وتألیف کاپیتان... وچند کلمه هم ملحق به‌آن نمودیم.

41348 ـ **تهران**، حقوق ۵۲ د: نستعلیق میانهٔ رجب **۱۲۶۷**، ۲۴ گ ۱۴ س [ف. حقوق: ۱۷۵].

کنگرهٔ بین‌المللی علوم جغرافیایی

گزارش کار های کنگرهٔ جهانی جغرافیا دانهای دنیاست در پاریس به سال ۱۸۸۹م، و تصمیمهای گرفته شده در آن کنگره، از آن‌میان تصمیم بـر تدوین جغرافیای آفریقا و آسیا و آمریکاست، که شرکت‌کنندگان اطلاعات خود را دربارهٔ این سه قاره بـه‌کنگره میدهند، و حاصل‌مطالعات آنان‌درهفده فصل‌تدوین میگردد واین‌کتاب ترجمهٔ آن فصلهاست. **آغاز**: از پنجم الی‌یازدهم ماه سنهٔ هزاروهشتصد و هشتاد ونه درپاریس کنگرهٔ بین المللی راجع بعلوم.

41349 ـ **تهران**، ملی ۸۸۷ ف: نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۸ج۲/**۱۳۰۷**، ۳۵ گ ۱۰س [ف. ملی ۲: ۴۲۱].

کیفیت تاج محل = تاریخ

تاج محل

در ص ۳۹۳۷ و۳۹۳۸ گذشت.

ل

لب السیر و جهان نما

از ابوطالب تبریزی اصفهانی معروف به لندنی (که یاد او در سفرنامهٔ «مسیر طالبی» خواهد آمد). تاریخ و جغرافیای عمومی ست، در چهار باب و فصلها، بنام آصف الدوله، در ۱۲۰۸ق به انجام رسانده است. باب سوم آن در سرگذشت دانشمندان و سرایندگان است. **آغاز**: حمدله... اما بعد، ابجدن خوان دبستان نادانی.

بنگرید: استوری ۱: ۱۴۵ ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۷۳۳.

41350 ـ **آصفیه**، ۱۳۱۲ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۲۰** [ف. آصفیه ۳: ۹۸].

41351 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۷۱ Or: نستعلیق پیرامون **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق)، آغاز برابر نمونه، ۳۵ گ ۱۵س [ریو ۳: ۸۹۵].

41352 ـ **تهران، ملک** ۴۳۰۳: نستعلیق خوش نادعلی **۱۲۴۰**، همراه تذکرهٔ خلاصة الافکار و چهار گفتار دیگر از همو: گفتاری در اخلاق، مصطلحات موسیقی، عروض و قافیه، مختصری در فنون خمسهٔ طب، و این گفتار [تاریخ تذکره های فارسی ۱: ۵۶۶].

م

مجمع الغرایب

از سلان محمد (نه محمود) فرزند درویش محمد بلخی، تاریخ و جغرافیای افسانه آمیز است، در ۱۸ باب، باب یکم در عجایب و غرایب که درافلاك واقع است.. فهرست دیگر بابها و نیز سه نسخه از آن در ص ۶۸۵ گذشت. **آغاز**: سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم.

41353 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۲۴۱ Add: نستعلیق، ع ۲۶/۲۴ پادشاهی اکبر شاه (**۱۱۱۰**ق ۱۶۹۸م). **آغاز**: سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا، ۱۳۵ گ ۱۵س [ریو ۱: ۴۲۶].

41354 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۲۲۵ (۳۸۳۱ف): با تاریخ **۱۲۲۲** در دفتر (۱۵۶ر ـ ۱۷۹ر، ۱۸۶پ ـ ۲۲۸پ).

41355 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۹۱۸a (۳۸۴۰ف): با تاریخ **۱۲۳۳** در دفتر، (۴پ ـ ۱۳۱ر).

41356 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۴۱۹ (۳۸۳۲ف): نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۲۲۰ گ.

41357 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۷ (۳۸۳۴ف): نوشتهٔ **۱۲۵۶**، (۴پ ـ ۱۱۰) [ف. آکیموشکین ۱: ۳۰۵].

41358 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۵۷۷ (۳۸۳۸ف): نوشتهٔ **۱۲۶۴**، ۷۲ گ.

41359 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۹۵ Or: نستعلیق **۱۲۶۲** (۱۸۴۶م)، ۱۶۸ گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۹۲].

41360 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ GeO۱۲ (۶۱۲ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۳ گ ۱۲س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۵۸].

41361 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۳۴۰ (۳۸۴۱ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۱۱۲

پ- ۲۰۸ر).

41362 - لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۴۱۵ (۳۸۳۷ ف) : نوشتهٔ **۱۳۰۵** ، (۱۲۹ر- ۲۳۸ پ).

41363 - لنین گراد ، اکادمی علوم B۷۸۵ (۳۸۲۷ف): تاریخ یاد نشده ،(۳پ-۱۲۵ر) [ف.آکیموشکین ۱:۵۰۴].

41364 - لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۲۹ (۳۸۲۸ف): تاریخ یاد نشده ، بخشی ازآن است (۱۵۵ر-۱۵۶ر).

41365 - لنین گراد ، اکادمی علوم B۷۹۵ (۲۸۲۹ ف) : بی‌تاریخ، ۱۰۳ گ .

41366 - لنین گراد ، اکادمی علوم B۱۰۰۷ (۳۸۳۰ف) : (۷پ - ۹۶پ ۱۲۶ ۱۳۹پ) .

41367 - لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۳۱ (۳۸۳۳ف): (۷۹پ - ۸۱ر،۱۲۸ر ۱۳۵پ) .

41368 - لنین گراد ، اکادمی علوم C ۶۰۸ (۳۸۳۵ف) : ۱۲۶ گ .

41369 - لنین گراد ، اکادمی علوم C ۶۰۹ (۳۸۳۷ ف): ۱۱۹گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۴۸ هست [فیلمها: ۱۸۴] .

41370 - لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۱۸۵۸ (۳۸۲۹ ف): (۱ ۲۰پ-۳۳۹پ). [ف.آکیموشکین ۱:۵۰۴ تا ۵۰۶] .

مجموعه

از حسن فرزندکرملی اصفهانی ، بسال ۱۲۲۴دربارهٔ افلاك واقالیم سبعه ، پادشاهان، فرزانگان،کانها، جانوران ، گیاهان وجزآنها گردآورده‌است. **آغاز:** سپاس وستایش و درود ومحمدت بیقیاس‌سزاواریگانه‌وجودی‌تواندبود.

41371 - **تهران** ، مجلس ۶۲۸: نسخ وشکسته نستعلیق، بی‌تاریخ ، ۲۴۷ گ [ف . مجلس ۲:۳۸۷].

مجموعهٔ دروس

ازدکترمحمودافشار فرزند محمد صادق، زاده دریزد ۱۳۱۳ق. مدیرمجلهٔ‌آینده. تقریر درسهای اودر مدرسهٔ علوم سیاسی تهران است، که در ۱۳۳۱ ق گرد آورده است . دارای : جغرافیای آسیا دوجزوه ، علم صرف ، تاریخ عرب، تاریخ‌یونان، جغرافیای عمومی جهان، جغرافیای ایران ، معانی، جغرافیای‌آسیا .

بنگرید : مؤلفین مشار۶:۸ .

41372 - **تهران** ، حقوق ۹۲ ج : شکسته نستعلیق نگارنده ، ۴ شوال ۱۳۳۱ق، اهدایی‌فرزندش‌آقای‌ایرج‌افشار، ۴۴۴گ۲۸س [ف. حقوق:۱۸۳] .

مجموعهٔ ربع مسکون افلاطون

41373 - **آصفیه** ، ۱۴۲ جغرافیا : تاریخ ونشانی‌بیشتر یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۲۴۲].

محفل فردوس

شوشتری . مقدمهٔ‌آن درجغرافیای‌تاریخی شوشتر است. دربخش سیرخواهدآمد .

مختصر مفید = اوصاف الامصار

از محمد مفید فرزند محمود یزدی، کـه در۱۰۸۷ دردکن بدان‌آغاز ودر۹ع۱/۱۰۹۱ بنام سلیمان صفوی(۱۰۷۷- ۱۱۰۵) به‌انجام رسانده است. (بنگرید: جامع مفیدی). دارای مقدمه، سپس:عراقات، عراق عرب،عراق‌عجم، آذربایجان، اران، ارمنستان، کرمان وقهستان ... خراسان ، خوزستان، دیاربکر، سیستان ،

زابلستان و نیمروز، شیروان، طبرستان، گرگان، دماوند، خاور ، رستمدار، مازندران، طالش، فارس، کرمان، گیلان، کردستان ، گرجستان ، کاج و مکران، داغستان ... آغاز: خرد هر کجا گنجی آرد پدید ـ بنام خدا ساز آن را کلید .

41374 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۰۵۸۳ Add: نستعلیق پیرامن ۱۰۹۱ (۱۶۸۰م) ، آغاز برابر نمونه، نسخه بنام مختصر مفید یاد شده است، ۲۷۵ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۴۲۷].

41375 ـ تهران ، دکتر مفتاح : نستعلیق محمد کاظم کروی، ۲۷ ع ۱۲۵۳/۱ برای آخوند ملا رجبعلی، آغاز برابر نمونه، نسخه بنام اوصاف الامصار یاد شده است. [رؤیت].

مرآت آفتاب نما

شهنواز خان، در بخش تاریخ عمومی خواهد

مرآت گیتی نما

از عبدالکریم متخلص به «شتاق» که در چهچر میزیسته است . آغاز : مراتب حمد و سپاس تسلیم بارگاه .

41376 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۰۳۸ Or: نستعلیق شوال ۱۲۶۳ق، ۱۳۲ گ ۱۶ س [ریو ۳: ۹۹۴] .

41377 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۹۱ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق) ، آغاز برابر نمونه ، ۱۱۴ گ ۱۵ س [ریو ۳ : ۹۹۴].

مرز ایران و روس

در این رساله (تفصیل خط حدود ایران و روس از سمت آذربایجان بعلامتهای حدودی که نصب شده و معاهدهٔ ترکمن چای) آمده و از نوشته های زمان قاجار است. آغاز: نظر بفصل چهارم عهد نامهٔ ترکمن چای...

41378 ـ تهران ، ادبیات ۲۸ د : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، ۹۱ گ ۹ س [ف . ادبیات ۱: ۴۲۰].

مساحت البلاد

از آقا محمد علی مشهور به بهبهانی. در هشت نمایش. نسختی از آن درص ۱۹۵ یاد شده است. واینک نسخه‌ای دیگر :

41379 ـ مشهد ، رضوی ۸۳۲۲ (۴۸۱ف): نستعلیق حاج میرزا علی اکبر خان عبیدی دبیر دیوان، سه شنبه ۲ شعبان ۱۳۰۴ ، آغاز برابر همان نمونه، ۲۶ گ ۱۶ س [ف . رضوی ۸: ۴۷۷].

مساحت کعبه

دو رساله است هر دو در مساحت و طول و عرض و ارتفاع خانهٔ کعبه» و مقامات مسجد الحرام و رکن، گویا از دو تن.

41380 ـ آصفیه ، ۸۳ جغرافیه : بخامهٔ نگارنده در ۱۲۵۴ ، آغاز : الحمد لله وسلام علی عباده الذین. اما بعد، این مختصری ست در بیان عرض و طول بیت‌الله، ۲۰ ص ۱۷ س .

41381 ـ آصفیه ، ۸۲ جغرافیه : بی‌تاریخ ، آغاز : بدان ایدك الله تعالی بنیل هذه السعادات والکرامات، ۴۱ ص ۱۲ س [ف . آصفیه ۱: ۴۱۴] .

مسالك و ممالك

ابوالحسن صاعد بن علی جرجانی ، در گذشتهٔ ۸۸۱ . پس از مرگ شاهرخ بهادر (۸۰۷ـ۸۵۰) نگاشته است . در نوزده فصل . و ناظر بر «جهان نامهٔ» محمد فرزند نجیب بکران بوده است. (بنگرید: جهان نامه: ۳۹۶۰)

آغاز : سپاس و ستایش خدایرا عزوجل که ما را بخرد مخصوص گردانید ...

اما بعد، همیگوید مصنف این کتاب ابوالحسن صاعد بن علی الجرجانی .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۶۶۴ – هدیة العارفین ۱:۴۲۱ – ذریعه ۵ : ۳۰۰ – استوری ۲:۱۳۳ .

41382 – **تهران** ، ادبیات ۴۱ د : نسخ سدهٔ **۹–۱۰** ؛ یك صفحهٔ پایان نونویس و باز هم کامل نیست، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۴ گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱:۴۲۴] منتقل شده بـه دانشگاه .

41383 – **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۶۷۲ : نوشتهٔ **۱۰۱۰**، ۱۲۲گ [آکیموشکین ۱:۵۴۵]. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۵۰ هست [فیلمها:۱۹۴].

41384 – **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۷۰۵ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، آغاز برابر نمونه ، ۹۶ گ ۱۵س[ریو ۱:۴۲۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۵۰ هست [فیلمها:۴۲۴] .

41385 – **تهران** ، استاد مینوی ۱۹: نستعلیق خود مینوی وکس دیگر از روی نسخهٔ سدهٔ ۹ کتابخانهٔ فروغی [نسخهها ۶:۶۸۵].

41386 – **پاریس**، S.P.۱۵۲۷: نستعلیق. تاریخ یاد نشده، ۲۷۵ گ. فیلم آن دردانشگاه ش ۷۷۶ هست [فیلمها:۱۹۴] .

المسالك والممالك = ترجمهٔ ..

متن از اصطخری ، ابواسحاق ابراهیم فرزند محمد معروف به کرخی، درگذشتهٔ ۳۴۶ق. [چلبی] ترجمه از ابوالمحاسن محمد فرزند سعید (سعد) فرزند محمد نخجوانی ، معروف به ابن الساوجی ، زنده در ۷۳۲ . [اسماعیل پاشا] . پیش از اصطخری ابوزید بلخی احمد فرزند سهل در گذشتهٔ ۳۲۲ق «صور الاقالیم» را در ۳۰۸–۳۰۹ ق نگاشته بود ، و اصطخری نزدیکیهای ۳۴۰ق «المسالك والممالك» خود را از روی آن نگاشته است.

ترجمه های فارسی آن یکسان نیست ، بیشتر بی نام است، برخی منسوب به ابوالمحاسن بن الساوجی ودر تحریری دیگر از خواجه نصیر (بنگرید: اقالیم: ۳۹۳۴) ونسخهای از محمد بن اسعد بن عبدالله [نسخهٔ بادلیان] . پایان نسخهٔ ملك تاریخ ۸۹۸ را دارد. وتحریری از آن از سدهٔ ۵ – ۶ بکوشش ایرج افشار ۱۳۴۰ خ در ۲۲۴ ص چاپ شده است . **آغاز : الحمد لله** مبتدی النعم و ولی الحمد وصلی الله علی سید المرسلین محمد.. امابعد، چنین گوید خداوند سخن که مرادما از تصنیف این کتاب آن است کی اقلیمهای روی زمین یاد کنیم ، آنچه دائرهٔ اسلام بدان محیط است.

بنگرید: ذریعه ۱۵:۹۶– استوری ۲:۱۱۸ پیشگفتار چاپ مسالك وممالك از ایرج افشار – ایضاح المکنون ۲ : ۴۷۳ – هدیة العارفین ۲:۱۴۸ (ابن ساوجی) و ۱:۶ (اصطخری) – احوال وآثار خواجه، مدرس رضوی: ۳۱۷ .

41387 – **مشهد** ، رضـوی ۵۴۰۵ (۴۸۳ف): نسخ ونستعلیق کاتب طیب ، پـایان سدهٔ **۷**، آغاز وانجام افتاده، مترجم ناشناخته ، وهمان است که بکوشش آقای افشار ۱۳۴۰ خ چاپ شده باکمی جدایی، با هفت نقشه، ۱۶۱ گ [ف. رضوی ۸:۴۷۷].

41388 – **تهران** ، موزه ۳۵۱۵ : نسخ ابـن الساوجی ابـوالمحاسن محمد بن سعد بن محمد نخجوانی ، آدینهٔ ۴ محرم **۷۲۶** در شهر سپاهان، باده سرلوح زرین ، و بیست نقشهٔ رنگین، از کتابهای آستانهٔ شیخ صفی بوده است، ۱۳۷ گ [نسخه ها ۲:۲۱۷] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۳۷ هست[فیلمها:۱۹۴].

41389 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۳۱ : نسخ کهن سدهٔ **۷ـ۸**، آغاز برابر نمونه، ۵۸ گ ۲۱س. درفهرست آمده: ترجمه گونه‌ای‌ست از نگاشتهٔ اصطخری که‌ازروی «صورالاقالیم» بلخی ساخته بود [ف. دانشگاه ۸: ۱۱] . فیلم آن در دانشگاه ش. ۲۷۱۰هست [فیلمها: ۱۹۴].

41390 ـ **بادلیان**، ۳۷۳ اوزلی : نسخ ذیعقدهٔ **۸۹۷**، ۱۶۸ گ ۱۷س. فیلم آن‌در دانشگاه ش ۸۰۳هست. درفهرست آمده : متن ازاصطخری ترجمه ازمحمد فرزنداسعد فرزند عبدالله ، بنام مجاهدالدین قزان‌بن‌توکلتیمور [فیلمها: ۵۰].

41391 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای B ۳۳۴ (۱۹۱ف): سدهٔ ۹، ۱۵۴ گ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۷۳].

41392ـ **مشهد**، رضوی۵۶۲۳(۴۸۳ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، ازمترجم نام برده‌نشده، آغازآن برابرصفحهٔ ۱۸۵ سطر۵ چاپی‌ست ، ۸۰ گ ۱۹س [ف. رضوی ۸: ۴۷۸].

41393 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R۱۶۴۶ (۱۹۰ ف) : نوشتهٔ علی الحافظ ، **۱۰۷۵** (۶۵-۱۶۶۴م) ، آغاز برابر نمونه ۱۲۳ گ ۱۵س [ف. فهمی ادهم۱: ۷۳].

41394 ـ **تهران** ، ملك ۶۷۸/۲ : نسخ **۱۲۹۵**، (ص۴۰-۳۲۱). درفهرست آمده: گویا ترجمه از«مسالك وممالك» اصطخری‌ست **آغاز** :... اسلام ملك چین است و آنچه بدو پیوندد... ذکردریا بزرگترین دریاها دریای فارس. انجام : اما قزوین شهر بزرگ است ، باروو‌حصاردارد، اما دراین روزگار که‌مادیدیم درتاریخ هشتصد ونودهشت (۸۹۸) از هجرت نه بارومانده ونه‌حصار. .وکوه سبلان‌ازدماوند.

41395 ـ **مشهد** ،رضوی۱۷۸ ریاضی: نسخ کهن، بی‌تاریخ، آغاز وانجام افتاده، ۱۶۱ گ۱۳ـ۱۶س. درفهرست آمده: بیشتر گمان میرود ترجمهٔ اصطخری باشد [ف. رضوی ۳: ۲۵۷]. فیلم آن دردانشگاه ش ۹هست[فیلمها: ۱۹۴].

41396 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۱۰ : تاریخ یـاد نشده ، ۱۱۴ گ . در فهرست دربارهٔاین نسخه وپسین آن آمده است: متن ازاصطخری ترجمه ازابن الساوجی .

41397 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۷۹۷ (۴۰۴۰ف): تاریخ‌یادنشده، ۱۵۲ گ [آکیموشکین۱: ۵۴۵].

مسالك وممالك

انجام‌آن‌نزدیك به‌نسخهٔ ۱۳۳۱ 41386 دانشگاه‌است. **آغاز**: حمدبی‌حدو ثنای‌بیعدصانعی را سزاست . عقول انبیاء واولیاء از چگونگی ذات وصفات اوعاجزند ، وبادیه پیمایان قلم و ایجاد، ودریا نوردان محیط ابداع ...اما بعد ذکربلادمغرب. برقه شهریست بزرگ وخوش آب وهوا ، وولایتی عظیم است ..

پایان :وسلاب، وسبیلکند این‌دوجایگاه قصبه ندارد، وبسبب این یاد نکردیم، کـه این هر یکی ثغری است در پیش کافران این است حدود مسالك واقـالیم درممالك اسلام کـه یاد کردیم. تمام شد .

41398 ـ **تهران** ، ملك ۵۹۹۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، زرین، با۱۸ نقشهٔجغرافیایی رنگارنگ ۸۸، گ ۱۵ س [رؤیت] .

مسالك وممالك = اقالیم .

درص ۳۹۳۳گذشت .

مسالك وممالك = صورالاقالیم .

درص ۳۹۷۰گذشت.

مسجد جامع گلپایگان

از فضل‌الله فرزند آخوند ملازین العابدین بروجردی، معروف به‌شمس‌العلماء، (که یاد او در«قافیه: ۲۱۷۰» گذشت).

نگارند به مسجد جامع گلپایگان که از ساختمانهای باستانی‌ست رفته، و به همراهی و راهنمایی میرزا یحیی‌خان نبشته هایی که بخط کوفی‌درپیرامون آنجابوده خوانده وترجمه کرده است. تاریخ نگارش این کتابچه ۱۳۰۲ق‌است. **آغاز:** چون‌حقیرراقم‌حروف‌فضل‌الله المعروف به شمس‌العلماءالبروجردی‌ابن...ملازین‌العابدین مدتهابود در گلپایگان‌خدمت...مقرب‌الخاقان معتمد السلطان حکمران ملك گلپایگان، آقای میرزا یحیی خان...

41399 ـ **تهران**، ملك ۶۱۹۶/۱۲: شکسته‌نستعلیق خودنگارنده در**۱۳۰۲**. همراه «قافیه» ازهمو. (۲۹ر ـ ۳۰ر) [رؤیت].

مشکاة السنیه

ترجمه ازعلی‌محمدطبیب اصفهانی کرونی بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، بسال ۱۳۰۸ نگاشته است. دریك مقدمه وشش‌قسمت ویك خاتمه، در جغرافیای عمومی و شهرهای بزرگ پنج‌قاره. خاتمه‌درنژادوزبانهای مردمان زمین (بنگرید: جغرافیای بریتانیا: ۳۹۵۱). **آغاز:** تحمیدوتمجیدتوانا خالقی‌راسزدکه این بیضی تودهٔ خاك درخم چوکان.

41400 ـ **تهران**، ملی ۶۴۵ ف: نستعلیق میرعماد الدین فرزند میرابوالقاسم خان‌فرزندامیرحسین‌خان‌فرزند میرزاغلامرضا مشهور به میرزا غلام شاه قندرسکی موسوی، ۴ شوال **۱۳۰۸**، با فهرست، ۲۸۵ گ ۱۰س [ف. ملی ۲: ۱۵۱].

معلومات الآفاق

ازامین الدین خان سید ابوالمکارم امیر خان حسینی هروی. **آغاز:** هوالکریم، یعنی کریم کرم بخش رحمت‌گستر.

41401ـ **موزهٔ بریتانیا، ۱۷۴۱/۶** Or: نستعلیق‌پیرامن **۱۸۵۰** م، (۱۲۶۶ق) (گ ۷۱ـ۸۸)[ریو ۳: ۱۰۱۴].

مفاتیح الادب فی‌تواریخ العرب

دربخش تاریخ عربستان خواهدآمد.

منظر العالم = خورشید لامع

نجم، درص ۳۹۶۵ گذشت.

ن

نخبهٔ سیفیه

از محمد علی قورخانچی صولت نظام. بروزگارمظفرالدین‌شاه درجغرافیای استرآباد ویموت وکوکلان، بدستورشاهزاده سیف‌الدوله فرمانروای استرآباد وبنام او، درج۲/۱۳۲۱ نگاشته است (بنگرید: نخبهٔ‌کامرانیه، درهمین بخش). **آغاز:** بسم‌الله الذی خلقنا عجولاوعجیباً وغریباً، حمد ساحت‌اقدس امنعی‌را سزاست که قطرهٔ آبی را دریای معرفت نمود.

41402 ـ **تهران**، مجلس ۶۹۰: نستعلیق بی‌تاریخ، هامش‌شش‌صفحهٔ‌آغاززرین، آغاز برای نمونه، ۱۳۸ گ ۹س[ف. مجلس ۲: ۴۳۹] فیلم‌آن دردانشگاه ش. ۲۲۳۴ هست [فیلمها: ۲۶۴].

نخبهٔ کامرانیه = جغرافیای استرآباد.

ازمحمد علی صولت نظام کـه در ۱۳۲۱ مستخدم کل قشون ومأموراستر آباد بوده، بنام محمد علی شاه قاجار ونایب السلطنه . تحریر دیگری ازاین کتاب درمجلس هست کـه سیفیه یا سیفی خوانده شده است، هردوبکوشش‌مسیح ذبیحی چاپ‌شده‌است. (بنگرید: نخبهٔسیفیه، در همین بخش). **آغاز:** ستایش بی‌آلایش نثار بارگاه شاهنشاهی .

41403 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۵۹ : نستعلیق محرم**۱۳۳۷**، ۶۱ گ ۱۰س[ف. ملك. فارسی: ۱۸۱].

نزهت الأخبار

ازمحمد جعفرخرموجی (که یاد او در : آثارجعفری: ۳۹۳۰ وآیینهٔ مظفری: ۳۹۳۱ گذشت) جغرافیای فارس وتاریخ قاجاریان و سرگذشت‌چندتن‌ازسران وسرایندگان‌روزگار خوداوست، دردیباچه‌ازخودونام‌چندنگارش‌دیگر خودیادکرده است. **آغاز:** حمدله... بعدعرض مینمایـد اقل سادات ... محمد جعفر الملقب بحقایق نگار، کـه مسقط الرأس اجدادی این بندهٔ ضعیف قریه المدعوبه خورموج.

41404 ـ **تهران** ، مجلس ۵۰۰۷ : نسخ سدهٔ **۱۴**، زدین، آغاز برابر نمونه (۳پـ ۴۳۳پ) [رؤیت].

نزهت القلوب

ازحمد الله مستوفی، که یادآن درص۶۸۹ گذشت .

اینك چند نسخهٔ دیگر:

41405 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۴ GeO (۶۰۷ف) : نستعلیق خوب سدهٔ **۹**، آغاز برابر همان نمونه، ۳۷۳ گ۱۹س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۵۵] .

41406 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۶۴۰ (۴۸۹ف): نستعلیق محمود فرزند عبدالحسین سبزواری، ذیقعدهٔ **۹۵۱** که دست برده شده‌بـه ۷۵۱ درآمده است، ۳۳۵ گ ۱۷س [رؤیت].

41407 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۳۸۹ : نستعلیق محمود فرزند عبدالحسین سبزواری، چهارشنبهٔ ۱۲ع ۱/ ۹۵۹، ۲ ۴۰ص ۲۳س[ف. دکترمقصود ۱: ۱۶۶].

41408 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۷۹۳ (۴۴۱۹ف): نوشتهٔ **۹۶۲** ، ۱۸۴ گ [آکیموشکین ۱: ۵۸۵].

41409 ـ **شیراز**، صدرالدین‌محلاتی: نوشتهٔ رمضان **۹۷۱** [نسخه‌ها ۵: ۲۷۴].

41410 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۷۰۸ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۹۸۴** (۱۵۷۷م) ، ۲۵۳ گ ۲۰س [ریو۱: ۴۱۹].

41411 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۵ GeO (۶۰۸ف): نستعلیق علیخان فرزند شمس الدین حاجی ، ۲۱ محرم **۹۹۸** (۱۵۸۹م)، با مهرسلطانمحمد قطبشاه ، ۲۰۹ گ ۲۱س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۵۵] .

41412 ـ **تهران** ، سپهسالار۲۷۸۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، برگ پایان نونویس شوال ۱۰۶۶، ۲۴۶گ۱۸س[ف سپهسالار۵: ۷۱۰].

41413 ـ**موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۷۳۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، آغاز برابرنمونه، ۲۴۱ گ ۲۵س[ریو۱: ۴۱۸].

41414 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۴۳ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ۲۶۸ گ ۱۹س [ریو۱: ۴۱۹] .

41415 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ GeO۱۶ (۶۰۹ف) : نستعلیق خوب

مرتضی فرزند عبدالغنی، **۱۰۰۰**(۱۵۹۲م)، آغازافتاده، ۲۱س[ف. محمد اشرف ۲:۲۵۶].

41416 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۳۷ Add: نسخ **۱۰۲۲** (۱۶۱۳ م)، ۲۵۷ گ ۲۱س، با نقشه ها، [ریو۱:۴۲۰].

41417 - **تهران**، مجلس ۵۷۴۲: نستعلیق**۱۰۲۴**، زرین، آغازبرابرهمان‌نمونه، ۵۱۶ ص ۲۳س [ف. مجلس ۱۷:۱۸۳].

41418 - **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۰۷/۱ Add: نستعلیق، با تاریخی گویا **۱۰۲۷** (۱۶۱۸م) (گ ۱-۲۳۹) [ریو ۲:۸۱۱].

41419 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۳۵ Add: نستعلیق حیدر آباد، شوال **۱۰۲۹** (۱۶۲۰م)، ۳۷۸گ ۲۱س [ریو۱:۴۲۰].

41420 - **تهران**، سپهسالار ۱۵۲۱: نستعلیق محمد تقی‌کاتب خاتون‌آبادی، دوشنبه ۵ ذیعقدهٔ **۱۰۳۱**، زرین [ف. سپهسالار ۵: ۷۱۰].

41421 - **تهران**، ملی ۱۴۶۹ ف: نستعلیق مقیم فرزند محمد شریف سرهندی، **۱۰۳۳**ق، آغازبرابرنمونه، ۲۳۹ گ ۲۵س [ف. ملی ۳:۵۰۰].

41422 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۲ (۴۴۲۳ف): نوشتهٔ **۱۰۳۴**، ۱۹۶گ [آکیموشکین ۱:۵۸۶].

41423 - **تهران**، سپهسالار۲۷۸۶: نستعلیق تاج‌الدین، یکشنبهٔ ۲۶ع۲/**۱۰۵۱**، نسخهٔ‌کامل، ۲۵۴ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۵:۷۱۰].

41424 - **تهران**، مجلس ۳۳۲۱/۷: سدهٔ ۱۱ با تاریخ **۱۰۶۱** (ص۲۰۷ - ۲۵۵) [نسخه‌ها ۵:۱۶۳-ف. مجلس۱۰:۹۸۱].

41425 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C۶۰۱ (۴۴۲۲ف): نوشتهٔ **۱۰۷۰**، ۳۱۴گ [آکیموشکین ۱:۵۸۶].

41426 - **رشت**، آقای شاد قزوینی: نستعلیق ۲۳ع۲/**۱۰۷۶**، دره۱۰۸۲ازان‌محمد رفیع الدین فرزند میرزا محمد ظهیر اهری بوده است [نسخه‌ها ۵:۳۹۶].

41427 - **مشهد**، رضوی۳۵۷۹(۴۹۱ ف): نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۳**، گزیدهٔ آن است وبا صفت انسان‌آغازمیشود، ۱۱ گ [ف.رضوی ۸:۴۸۲].

41428 - **تهران**، مجلس ۳۱۷۸: نسخ‌سدهٔ **۱۱**، ونونویس‌آن‌مؤرخ۱۲۲۴، باصور فلکی، آغازبرابرهمان نمونه [ف. مجلس۱۰: ۷۶۲].

41429 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۴۴ Add: نستعلیق‌سدهٔ **۱۷**م، ۲۴۶گ ۱۹س.

41430 - **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۱۰ Add: نستعلیق‌سدهٔ **۱۷**م، با نقشه‌ها، ۷۶۷گ ۱۲س.

41431 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۵۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۳۴۷گ ۲۲ س [ریو۱: ۴۲۰].

43432 - **مشهد**، رضوی ۵۶۳۹(۴۸۸ ف): نستعلیق لطف الله طغایی ۷ ج ۲/**۱۱۰۰**، آغاز برابر همان نمونه، ۲۹۰ گ ۲۱ س [رؤیت].

41433 - **موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۰۹ Add: نستعلیق، ج ۲/**۱۱۱۲** (۱۷۰۰ م)، ۲۵۷ گ ۲۲س [ریو۱:۴۲۰].

43434 - **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۰ (۴۴۲۱ف): نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۱۷۹گ [ف.آکیموشکین۱:۵۸۵].

41435 - **مشهد**، رضوی ۹۸۰۰(۴۹۰

ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۷۲ گ [ف. رضوی ۴۸۲:۸].

41436ـ هند، بانکیپور ۲۶۰۲ (۶۳۳): غلامحسن جواهررقم **۱۳۱۴**، ۲۶۴ گ ۱۹ـ ۲۳ س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر ۱: ۴۹].

41437 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۷۹۴ (۴۴۲۰ف): بی‌تاریخ، ۱۷۹ گ.

41438 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۳ (۴۴۲۴ ف): بی‌تاریخ، ۳۱۸ گ.

41439 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۰۴ (۴۴۲۵ف): بی‌تاریخ، ۲۳۰ گ.

41440 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۷۸۴ (۴۴۲۶ف): بی‌تاریخ، (۱پ‌ـ۲۷۲پ) [آکیموشکین ۱: ۵۸۶].

41441 ـ **موصل**، مدرسهٔ احمدیه ۸۷: تاریخ‌یادنشده [ف. مخطوطات‌موصل ۲۸].

نقشهٔ ایران

41442 ـ **اصفهان**، کلیسای ارمنیان: چاپ سدهٔ **۱۷**م [نسخه ها ۵: ۳۲۴].

41443 ـ **شیراز**، سید امین الله کوثری: ترسیم‌میرزاسلیمان‌خان‌معلم‌دارالفنون **۱۳۱۰** [نسخه ها ۵: ۲۸۰].

نقشهٔ تهران

بدستور ناصرالدین شاه و اعتضاد السلطنه وزیر علوم ورئیس دارالفنون، وبا سرپرستی امیرتومان‌جعفرقلیخان رئیس‌مدرسه‌وعبدالغفار نجم الملك معلم‌ریاضی،وبدستیاری محمدحسین خان سرتیپ اول ناظم‌مدرسه‌وبهمراهی بیست‌تن ازشاگردان‌مهندسی‌مانندمحمدحسن‌میرزاسرتیپ وآقاعلیخان سرتیپ‌وذلفقارخان‌سرتیپ وسلیمان خان‌سرتیپ‌مسیحی‌وعباسقلی‌خان‌سرتیپ، درمدت یکسال، بسال ۱۲۸۵ بانجام‌رسانده شده است.

41444 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۷۸۵ فیلم: همان سال **۱۲۸۵**، ۴۸ گ [فیلمها: ۲۶۸].

نقشهٔ جغرافیایی

ازحاج میرزا حسن طبیب فسایی (۱۲۳۷ ق‌ـ۱۳۱۷ق) (نگارندهٔ فارسنامهٔ ناصری، که یادآن‌دربخش‌تاریخ‌ایران‌خواهد آمد).

41445 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۸۲: در زمینهٔ مشمعی، اهدایی علی اصغر حکمت [نسخه ها ۵: ۷].

نقشهٔ دریای خزر

41446 ـ **اصفهان**، کلیسای ارمنیان: ترسیم جان استروئی‌بکمك ملوانـان ارمنی، چاپ **۱۶۶۸**م [نسخه‌ها ۵: ۳۲۴].

و

وصف صوبه های هند

شیخ ابوالفضل.

4147 ـ **بادلیان**، Add ۰۶۹/۳۰: نوشتهٔ ۱۳ع ۱/**۱۲۰۰**. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۳۳۸و۱۲۳۶ هست [فیلمها: ۵۸۴].

ه

هفت اقلیم

امین احمد رازی، دربخش تذکره هـا خواهدآمد.

هفت اقلیم

ازمحب الله مبارزالله آبادی .

41448 ـ **بادلیان** ، ۲۶۹۲/۹: فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۳۳ هست [فیلمها : ۷۴۳].

هفت اقلیم

41449 ـ **لاهـور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۵۵۱،۴ لا: شکستهٔ اوایل سدهٔ **۱۳** با یادداشت ۱۸۹۳م، بدون دیباجه. **آغاز:** اقلیم اول بزحل منسوب است وعامه این اقلیم اسودااللون باشند ، ۱۴ گ ۲۳ س [منظور احسن عباسی ۲۹۷:۱].

هندوستان = رساله درباب ...

ازسید علی نامی که ده سالی در هندوستان بوده، واطلاعات خود را برحسب ولایتها نگاشته است .

41450 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۴۶: نستعلیق برای دارالترجمهٔ همایونی در ۷۸ رحلی [نسخه ها ۶:۶۴۷].

هیئت افلاک وزمین

درس ۳۶۸ و ۴۵۹ گذشت.

هیئت و جغرافیا و ارباب انواع

ازناشناس، که گویا پنجمین گفتاری باشد که برای فریدون میرزا قاجار نگاشته است . نخست دربارهٔ هیئت برابر دانش نوین ، سپس ازجغرافیا، آنگاه ارباب انواع برپایهٔ اندیشهٔ پارسیان وهندیان گفتگو میکند . **آغاز:** سپاس یزدان‌را که ماه وعور آفریدوظلمت ونورهویدا کرد، آسمان وزمین وتصریف شهور .

41451 ـ **تهران** ، ملی ۳۵۶ ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، ۲۵ گ ۱۵ س [ف . ملی ۱: ۳۳۸].

ی

یادداشت جغرافیایی = کشفیات جغرافیایی

متن ازمسیو مونوادومسیو دوویریه، بسال ۱۸۸۶م، ترجمه‌ازعلی‌مترجم، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳)، بسال ۱۳۰۴، دربیست فصل: فصل یکم، درآن کشفیات ششماههٔ آخرسال ۱۸۸۶ را گزارش کرده است ۲ ـ اکتشاف دو نفرفرانسوی بنامهای کاپوس وبنوال ۳ـ کشفیات دیالافوا وزنش درایران ۴ـ مختصات جغرافیایی پامیر ۵ـ زمین شناسی سرزمینهای لینا وآمور ۶ـ بخش جنوبی چین ۷ ـ مرکز استرالیا ۸ـ صحرای استرالیا ۹ـ زلند نو ۱۰ـ گینهٔ نو ۱۱ـ قطب شمال ۱۲ـ قطب جنوب ۱۳و۱۴ـ آفریقا ۱۵ـ کنگو ۱۶ ـ سرچشمهٔ رود کنگو ۱۷ـ آلاسکا ۱۸ـ کنارهای جنوبی آلاسکا ۱۹ـ ینگی دنیا ۲۰ـ بولیوی. **آغاز:** فصل اول در این شش ماه آخرسال ۱۸۸۶م.

41452 ـ **تهران** ، ملی ۶۲۲ ف : نستعلیق ۳ج۲/**۱۳۰۴**، شاید از مترجم برای ناصرالدین شاه ، ۳۰ گ ۱۱ س [ف . ملی ۲: ۱۳۰].

بخش سی‌ودوم

سفرنامه

الف

احوال چین = سفرنامهٔ چین

متن‌ازمسترالیس، ترجمه ازادواردبرجیس همراه با میرزا صادق راقم. رویدادهای‌چین‌از ۱۸۲۳م ببعد، وزندگانی مردم چین وآداب و آیین ایشان ، ووضع جغرافیایی‌آن سرزمین. بروزگار محمد شاه (۱۲۵۰ – ۱۲۶۴) د بدستوربهمن میرزا صاحب ممالك‌آذربایجان، درچهارشنبه ۲۳شعبان ۱۲۶۱ به انجام رسیده است. **آغاز** : الحمدلله الذی خلق المداین و البلاد وجعلها مقراً ومقاماً.

41453 – تهران، ملك ۳۸۱۴: نستعلیق میرزا صادق، ۶شعبان **۱۲۶۳**، ۱۷۰گ۱۲س [رؤیت].

41454 – **تهران** ، ملی ۸۹۵/۱ ف : نستعلیق‌ج۱/**۱۲۶۳**، آغازافتاده (ص۱–۱۶۷) [ف. ملی ۲:۴۳۱] .

41455 – **تهران** ، ملی ۵۱۴ ف : شکسته نستعلیق‌خوش چهارشنبهٔ ۸صفر**۱۲۶۶**، زدین،آغاز برابر نمونه، ۴۶گ ۱۵س [ف . ملی ۲:۱۱].

41456 – **تهران** ، مجلس۴۰۳۲/۵: نستعلیق ۲ع۱/**۱۲۹۷**، (گ ۱۲۵– ۱۷۱) ، آغازبرابرنمونه [رؤیت] .

41457 – **تهران** ، دانشگاه ۵۰۳۷: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام سفرنامه یاد شده ، ۸۰ گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۱۵:۱۰۹۳].

41458 – **تهران** ، حقوق ۱۵۹ ج : نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، ۷۹گ ۱۱س [ف . حقوق:۱۴۱]. منتقل شده‌به‌داشگاه

امین الاخبار

ازسید حکیم اشرف علی رضوی مهندس عکاس ، ملقب به راحت الدوله (رافت الدوله) به روزگار ناصر الدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳) دروصف قراء وقصبات فارس ، هنگام سفری‌که از بمبئی به‌آنجاکرده بود، **آغاز**: تفصیل‌حال بی‌مآل مؤلف‌ازسنهٔ ۱۲۷۴ الی‌سنه ۱۳۱۳ ... سید حکیم اشرف علی رضوی عینی ملقب به راحت الدوله ...که متوقف بندرمعمورهٔ بمبئی بود .

41459 – **تهران** ، ملك ۲۹۵۷ : شکسته نستعلیق نگارنده ، ع۱/**۱۳۱۳** ، آغاز برابرنمونه، ۳۹گ۱۲س [رؤیت].

41460 – **تهران** ، سپهسالار۷۲۲۸: گویابخامهٔ نگارنده‌ودرشیراز **۱۳۱۴** ق، در فهرست ازنگارنده نام برده نشده است، بامهر شرف علی رضوی ۱۲۹۱ . **آغاز** : جلد دوم امین الاخباردربیان سلاطین واکابرفارس ،معه بعضی ازذکرخیرات ومبرات ایشان. بسمله . بدانکه فارس‌نام پسرپهلوبن سام بن نوح‌بوده،

۴۸گ ۱۲س [ف. سپهسالار۳:۱۹۶].

انیس الحجاج

ازصفی فرزند ولی، که درقزوین میزیسته است. سفرنامهٔ اوست به مکه و مدینه. بـایك مقدمه، سفردریایی‌ازسورت به جده در۱۰۸۷ ق، سپس طریق ۲،۱،۰۳،۲۰۱ آغاز: الحمدلله‌وسلام علی عباده الذین اصطفی.

41461 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۶ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، ۱۳۱گ۹س [ریو۳:۹۸۰].

ایران و ایرانیان

متن ازمستر بنی‌جامین، سفیردولت‌اتازونی در ایران، که پس ازبرگشت به امریکا درهفده فصل، درشهر بستن بچاپ رسانده است.

41462 ـ اصفهان، عمومی۱۱۵۵۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳، تنها ترجمهٔ فصل۷ و۸و۹ و ۱۱و۱۷ آنست، آغاز: دربیان وضع وحال نو کرداری درایران. یکی از اصول مقرره کـه شایان اعتنا درایران. ۲۰۰س۲۰س [ف.دکتر مقصود ۱:۱۳].

ایران و قضیهٔ ایران

متن ازژرژ.ن. کرزن CarZon عضو مجلس مبعوثان ومعاون وزارت امـور خارجهٔ انگلیس، که از ۱۸۸۹ م بـا عنوان خبرنگار روزنامهٔ تایمز به ایران‌آمده، به افغانستان و خاورنیزسفر کرده است. ترجمه ازمیرزامحمد شاگرد تـوپخانهٔ دارالفنون، بـدستور امیر نظام السلطنه حسینقلی خان مافی والی فارس، بسال ۱۳۱۱ق.

دارای اطلاعات جغرافیایی وتـاریخی و بمانند یك فرهنگ‌جغرافیایی‌ست، ووضع‌دربار ودیوانخانهٔ شاهزادگان و حکام و صحبت آنها مخصوصاً باسفرا، ودیوانخانـهٔ عدلیه و وضع حکومت، علما، مساجد، معابد، ساختمانها، قلعه بندی شهرها، بنادر، آثارقدیمه، مدارس، بحرپیمایی، مخازن، قورخانه، وضع قشون.

بتازگی‌ترجمهٔ‌دیگری‌از آن‌از آقای‌غ.وحید مازندرانی چاپ شده است.

41463 ـ تهران، مجلس ۲۱۹: شکسته سدهٔ ۱۳، ۷۰۱گ ۱۴س. [ف.مجلس ۲:۱۲۳].

ایران و مسئلهٔ ایران

متن ازعمان مستر لردکرزن، ترجمه از میرزا محمود خان افشار کنگاوری، مترجم و مدیرروزنامهٔ فرهنگ، کـه یاد او در «مفتاح الفنون:۱۵۰۸» گذشت.

41464 ـ اصفهان، عمومی۱۱۴۰۲: شکسته‌گویا خود نگارنـده، رمضان ۱۳۱۰، بخشهایی ازآنست: ۱ ـ فصل سیزدهم از جلد یکم در احوال شاه ایران وخانواده و وزیران او،۲ـ دولت قاجاریه وپادشاهی‌ناصرالدین‌شاه ۳ـ فصل هفدهم ازجلد یکم ۴ ـ فصل نوزدهم ازجلد دوم ۵ـ فصل بیست وهشتم ازجلد دوم، ۴۲۷س ۱۶ س [ف. دکترمقصود ۱:۱۴].

ب

بدایع السفر وقایع السفر

ازشیخ‌الرئیس.سفرنامه‌یك‌ماموریت‌سیاسی ازمشهد بەقوچان‌است‌که ازچهارشنبهٔ ۲۹ صفر ۱۲۹۲ بهمراهی‌آقا میرزا احمدمجتهد آغاز گشته است، ومنظوراستمالت از ابوالحسنخان ورفع‌وحشت ازمردم‌قوچان‌بوده است. نگارنده

منشی زبردست ودانشمندی بوده است. **آغاز :** من که ازدروازه بیرونم نمی‌بردند، خلق بحکم الزام و اقتضای ابرام از طرف علمای ملت و وکلای دولت برای‌استمالت ابوالحسن خان و رفع وحشت مردم قوچان... درصحبت جناب. آقـا میرزا احمد مجتهد سلمه الله ظهر روز چهارشنبه بیست و نهم صفر ۱۲۹۲ از مشهد برآمدیم. بکوشش دکتر وحیدنیا در مجلهٔ خاطرت در۱ـ۱۳۵۲خ‌چاپ‌شده‌است

41465 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۱۵ تاریخ (۷۲۳۱): شکسته‌نستعلیق گویابه‌خامهٔ‌نگارنده نسخه ناتمام است از۲۹صفرتا ۱۲ع۱/**۱۲۹۲** را دارد [ف. رضوی ۷:۲۰] .

بدایع الوقایع

از زین الدین‌محمود فرزند عبدالجلیل واصفی هروی، سراینده وموسیقیدان، که چون شاه اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰) به خراسان‌رسید، در۹۱۸ گریخته به عبیدالله‌خان اوزبك(۹۱۸ـ۹۴۶) وکوچکونچی خان (۹۱۶ ـ ۹۳۷) پناه برده است. سفرنامه مانند اوست. وآنچه درخراسان تاورارود درهرات وبخاراوسمرقند وتاشکندديده‌است تابسال ۹۴۰ق، ازرویدادهای روزگارشیبان‌خان ودیگر فرزندان ابوالخیر خان اوزبك،جنگهای شاه اسماعیل و ازبکان ، خونریزیهای مذهبی، مناظره‌های علمی وادبی آنروزگار درورارود وترکستان ، و سرانجام فرزندان‌سلطان‌حسین‌میرزا، ومجالس‌میرعلیشیر، وسرگذشت‌فضلای‌آنروزه‌که‌بیشترآنان‌ورویدادها را خود دیده است. وسروده هایی از خود او نیزدرآن هست.

بکوشش‌آ.ن. بلدرف خاورشناس روس‌در دوجلد درمسکو ۱۹۶۱م چاپ شده است . در پیشگفتارروسی‌آن‌از۳۱ نسخهٔ‌آن که درشهرهای لنین‌گراد وتاشکند وتاجیکستان هست یادشده ترجمهٔ‌ترکی‌آن مؤرخ ۹۳۹ق نیزچاپ شده است .

بنگرید:ذریعه۹: ۱۲۴۹(واصفی)ـفرهنگ سخنوران:۶۳۹ـ تـاریخ تذکره های فارسی ۴۶۷:۲ .

41466 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۰۱ (۳۱۸ف): نوشتهٔ **۱۰۴۳** ، (۱پ ـ ۳۲۳پ) .

41467 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۴۹ (۳۱۵ف): با تاریخ **۱۲۰۲** در دفتر، (۱پ‌ـ۲۱۶ر).

41468 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۵۳ (۳۱۷ف): باتاریخ **۱۲۸۱** دردفتر ، ۴۴۳ گ .

41469 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۵۲ (۳۱۶ف): تاریخ یاد نشده، ۳۳۵گ [ف.آکیموشکین ۱:۷۲ـ۷۳] .

41470ـ **مدینه**، عارف حکمت۵۰۱: تاریخ یادنشده، ۲۵۰ گ [نسخه ها۵:۴۷۴].

بدایع وقایع نخستین سفر مظفرالدین شاه

ازرضا قلی‌فرزند جعفرقلی‌خان نیرالملك، ترجمه ایست‌ازنوشتهٔ‌کوریلن‌خبر نگارفرنگی، از(بدایع وقایع نخستین سفرمظفر الدین شاه به‌اروپا) که در روزنامـهٔ‌اندیاردر اروپا چاپ شده بود. نگاشتهٔ ۱۹۰۰م. سفریکم اودر ۱۲ ذیحجهٔ ۱۳۱۷ق‌آغازشده است. بکوشش آقای دکتر سیف الله وحیدنیا درمجلهٔ وحیدازش۷۸ (خرداد۱۳۵۰خ)تا...چاپ‌شده است. **آغاز:** مقدمه از قول‌نگارنده:ازآنجاکه سیاحت‌اروپ گشت وگذارممالك فرنگ همواره منظور .

41471 ـ تهران، ملی۵۴۱ف: نستعلیق بسیارخوب، آدینهٔ محرم**۱۳۱۱** (گویا)، زرین، ۹۱گ ۱۴س [ف. ملی ۲: ۳۵].

بستان السیاحه

ازمیرزازین‌العابدین‌شیروانی (در۱۳۳۹خ چاپ شده) پنج نسخه‌آن درص۶۴۹ گذشت. اینك نسخه‌یی دیگر:

41472ـ مشهد، فرهنگ و هنر، ه ۳: نسخ خوب احمدفرزند محمدعلی‌شیرازی، **۱۲۴۹**، آغازبرابرهمان نمونه، ۷۷۶ص۲۳س [ف. کتب خطی۱۰۴].

ت

تبصرة المسافرین = سوانح عمری

از محمد حسن طباطبایی تبریزی فرزند میرزا باقر (پیشخدمت عباس میرزا قاجار) جهانشاهی الاصل، زاده در۱۲۴۹، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). سفر نامهٔ تبریزـ تهران اوست بسال ۱۲۷۰ ونیزدیگر سفرهای اوبه عثمانی ومشهد، وگزارش تاریخ هریك ازشهرها ونقل نبشته‌ها واسناد وفرمانها تاسال ۱۳۰۸ وصورت هزینهٔ مسافرتهای او. ازرهگذرتاریخ اجتماعی‌ومدنی و جغرافیایی و تاریخی بسیارسودمنداست. **آغاز:** برهرفردی ازافراد لازم است‌که سرگذشت خود راسفراً و حضراً.

41473 ـ تهران،خاندان علی‌آبادی: شکسته نستعلیق‌نگارنده، ازهمان روزگاران، آغازبرابر نمونه۱۷س[یادداستهای‌آقای‌ثبوت]

41474 ـ تهران، ملك ۴۳۲۰:شکسته نستعلیق **۱۳۰۸**، درتبریز، آغاز برابر نمونه، [رؤیت].

41475 ـ تهران، ادبیات ۱۴ ب: نستعلیق علی‌اصغرفرزند محمد تفرشی،**۱۳۱۴** ق، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام سفر نامه است، ۲۴۵گ ۱۹س [ف. ادبیات۱: ۳۱۵].

تحفة الخاقانیه

ازناشناس.

دریك مقدمه و چند مرحله ویك خاتمه، بنام فتحعلی شاه قاجار، بسال ۱۲۳۱ پس از بر گشت ازسفرهند نگاشته ودرآن گزارش‌سفر خود وشگفتیهاکه در هندوستان دیده را آورده است. **آغاز:** لآلی معانی‌آبدارزلالی که از موج خیزبهرطبع صافی ضمیران سخن سنجان دبستان روشن خیالی آغاز تراوش نمود **انجام:** وصورت این دایره این‌است.

41476 ـ تهران، ۱۲۴۴: نستعلیق جواد فرزند زین العابدین الحسینی،**۱۲۳۱**، ۱۶۱گ ۱۵س زرین [رؤیت].

تحفة العالم

ازسید عبداللطیف فرزند ابوطالب فرزند سیدنعمت‌الله‌جزایری شوشتری، زاده درشوشتر ۱۱۷۲ق درتاریخ شوشتر و خوزستان وهند و دانشمندانی که‌دیده است. وسفرنامه مانندهاست ازسفر عتبات وهند. درآن ازبرتری‌انگلیسها ونکوهش فرانسویان سخن رفته ودر ۱۲۱۶ق درحیدرآبادبه انجام‌رسیده‌است. سپس‌دنباله‌های آن را در۱۲۱۶ق وباردیگر۱۲۱۹ق به‌انجام رسانده‌است، همه‌یکجا در۱۲۹۴ق درحیدرآباد چاپ شده است.

احمدکسروی در«چهل مقاله» در بارهٔ او

واین‌کتابش زیر عنوان(هم دزدوهم‌دروغ‌باف) سخنی‌دارد. ومینویسد: این کتاب ازجهت‌مطالب درچهاربخش‌است: ۱ـ افسانه هایی که‌شوشتریان دربارهٔ شهرخود داشته‌اند ۲ـ چگونگی شهر وکویها و مسجدها ودیگرساختمانهای بزرگ ۳ـ رویداد های شوشتر وخوزستان از۹۳۲ تا ۱۱۶۷، ۴ـ پاره‌ای ازسروده های نگارنده و دیگران... اوبیشتر مطالب خود را از « تحفة العالم = تذکرهٔ شوشتر» عموی خود دزدیده است، آنگاه‌دروغهای‌نگارنده رابرمی‌شمرد.

آغاز: دلکش صفیری که عندلیب دستانسرای خامهٔ نغمه پردازی.

بنگرید: ذریعه ۴۵۱:۲ ـ ف. مشار: ۳۶۸ ـ چهل مقالهٔ کسروی: ۲۲۳ (چاپ ۱۳۳۵خ)-استوری۱۱۲۴:۱-تاریخ‌تذکره‌های فارسی۵۶۵:۲.

41477 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta۱۳۷ (۶۳۳ ف): نستعلیق‌گویا نگارنده، ج۱/ **۱۲۲۰** (۱۸۰۶م)، آغازبرابر نمونه، ۲۶۶گ ۱۶س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۲].

41478 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۱۵۰: نستعلیق غلامرضا **۱۲۲۴** برای آقا بابا، نسخه گویادرهندبوده‌است، ۲۲۹گ۱۷س[ف.دانشگاه ۸۴۷:۹].

41479 ـ **تهران**، حقوق ۳۵ب: نسخ محمد جعفرفرزند محمد حسین موسوی، ۱۴ رجب**۱۲۴۰**، ۲۳۱گ۲۳س [ف.حقوق:۴۲].

41480 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۶۱۱ (۶۴۲ف): نوشتهٔ**۱۲۵۴**، ۲۷۲گ [آکیموشکین ۱۰۴:۱]. فیلم‌آن دردانشگاه ۱۶۴۰هست [فیلمها:۴۳].

41481 ـ **تهران**، ملک۴۳۳۹: نسخ فخرالدین فرزند معصوم، ذیعقدهٔ **۱۲۶۰**، ۱۶۶گ ۲۰س [رؤیت].

41482 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۹ تاریخ (۶۳۱۱): نستعلیق هند **۱۲۶۰**، بخش میانهٔ کتابست ونسخه بنام فرنگ نامه آمده [ف. رضوی ۷: ۵۰].

41483 ـ **تهران**،اصغر مهدوی۱۷۸: سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۲: ۶۶].

41484 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۳۹: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۳۱۳گ ۱۷س [ف.دانشگاه ۴۲۰۸:۱۵].

41485 ـ **تهران**، حقوق۲۳د: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، بخشی ازآن است، برابر(ص ۱۶۹ـ ۲۷۲چاپی) ۱۰۴گ ۱۵س[ف. حقوق:۴۲].

41486 ـ **یزد**، وزیری۱۴۳۰ (۱۰۱۹ ف): نستعلیق ونسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز در دیباجه افتاده: مخاطب به میرعالم بهادر ادام الله ظله بطریق تحفه ارمغان گذرانم، ۳۰۴گ ۱۷ س [ف. شیروانی ۱۲۳:۳].

41487 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۸ تاریخ (۴۱۹۹): نستعلیق هند، سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه، خودکتاب‌است و تنها ۶/۵ص ازذیل را دارد، ۱۴۴گ۱۹س [ف. رضوی ۷: ۴۹].

41488 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [نسخه ها ۵: ۶۲۰].

41489 ـ **تهران**، ملی۸۹۳ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازوانجام افتاده، ۷۱گ ۱۵س [ف. ملی۴۲۹:۲].

41490 ـ **تهران**، سپهسالار۱۵۲۴: نسخ سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۲۴۲گ ۱۸ س [ف. سپهسالار۳۶۹:۳].

41491 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۳۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغازبرابرنمونه، ۲۲۲گ ۲۱س [ریو۱: ۳۸۳].

41492 ـ **تهران** ، مجلس۱/۲۷۸۶: نستعلیق تحریری و نسخ سدهٔ **۱۴** ، بخشی از آنست(ص۱ـ۱۳۰)زدین[ف.مجلس۱۰:۳۶].

تحفة العراقين

ازخاقانی، سفرنامه عرفانی‌اوست‌ازسفری که بسال ۵۵۱ ازشیروان به مکه‌کرده است . که۱۱۴۵ نسخهٔآن درص۲۷۱۴ـ۲۷۱۸ گذشت. اینك چند نسخهٔ دیگر:

41493ـ**مشهد**،رضوی۱/۱۰۵۲۵فهرست نشده:دره‌کلیات»اونوشتهٔ ۱۴ع‌۱/**۱۰۱۸**(۱پ‌ـ۴۹پ) [رؤیت] .

41494 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۱/۷۶۶۷ Add: با تاریخ **۱۰۲۲** (۱۶۱۳ م) در دفتر (گ ۱ـ۷۸) [ریو۲:۸۰۹] .

41495 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۶۳: دره‌کلیات» اونوشتهٔ **۱۰۲۹** (۱ پ ـ ۸۲پ) [آکیموشکین ۱:۴۴۵].

41496 ـ **مشهد** ، رضوی ۲/۷۸۸۱: اوایل ذیقعدهٔ**۱۰۳۳** ، (۱۹پ‌ـ۷۵ر)، بادیباجهٔ نثر: خیرما اعتصم المرء [رؤیت] .

41497 ـ **تهران** ، ملی ۱۳۱۴ ف : نستعلیق‌علی‌عراقی، **۱۰۴۰** ، آغازبرابر نمونهٔ، ۸۸گ۱۹س [ف. ملی۳:۳۷۸] .

41498 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۲۶ (۶۴۴ ف) : نوشتهٔ**۱۰۵۴** ، ۱۰۸گ [آکیموشکین ۱:۱۰۵].

41499 ـ **پاکستان** ، گنج بخش ۸۹۰/۵۴: نستعلیق محمدقلی، دوشنبه ۱۴ ج ۲/**۱۰۶۹**، یکمین سال پادشاهی اورنگ‌زیب، نیمی ازدیباجهٔ عربی‌آن تباه شده، ۹۸گ ۱۶ س [ف. تسبیحی ۱:۱۰۵] .

41500 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۷۲۸ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، درفهرست بنام کلیات یاد شده.

41501 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۰۱۸ Add: دره‌کلیات» اواز سدهٔ **۱۶**م [ریو ۲ : ۵۶۰].

41502 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۲۵ (۶۳۴ ف) : نوشتهٔ **۱۲۲۲** ، ۱۴۶گ [آکیموشکین ۱:۱۰۵] .

41503 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۴۹۴ فهرست نشده : شکسته نستعلیق دوشنبه ۱۷ ج ۲/**۱۲۴۵**،(۱پ‌ـ۱۲۸ر)، آغاز برابر[رؤیت].

41504ـ **موزهٔ بریتانیا**، (۱/۲۲۱) Or۳۴۰۱: نستعلیق‌شکسته‌آمیز زین‌العابدین، **۱۲۵۹**(۱۸۴۳م) (۳ـ۱۰۵) [ریو ، ذیل : ۱۵۱] .

41505 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۷۲۳ (۶۷۴ف) : نوشتهٔ**۱۲۸۹**، ۱۰۹گ [آکیموشکین ۱:۱۰۵].

41506 ـ **شیراز** ،ملی‌فارس۱/۶۷۷ـ۶۶ت (۸۹۱/۵۱خا): نوشتهٔ ع ۱/**۱۲۹۲** ، آغازبرابر نمونه، ۱۲۰گ۱۴س[ف .ملی‌فارس ۲:۲۶۴].

41507 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۲۲۵: نستعلیق، **۱۹۵۹**(درفهرست‌کتابخانه‌چنین است) [ف. شهرستانها ۱:۸۱] .

41508 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۰۵ ف : تاریخ یاد نشده ، آغازبرابرنمونه [ف . ملی ۳:۲۴۰] .

41509 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۱۳۹ (۶۴۵ف): بی‌تاریخ ،۱۱۲گ.

41510 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۳۹۷۴ (۶۴۶ ف): بی‌تاریخ،۱۰۹ گ .

41511 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۶۲ (۱۸۱b):تاریخ یاد نشده ، دره‌کلیات»

او(۱پ- ۸۴پ) [آکیموشکین ۱: ۴۴۴].

41512 - **پیشاور**، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۷۹۸: [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی: ۳۳۷] .

41513 - **هند**، بمبئی ، انیورسیته V۰۱۰۸ (۱۷۱ف): نوشتهٔ ح س ن **۱۲۱۰** . آغاز برابر نمونه [ف.عبدالقادرسرفراز: ۲۵۰].

تحفة الغرایب

41514 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۹۹۹ Or: سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها۴: ۶۷۳].

تحفة الفقراء

از میرزا علیخان صفاء السلطنه مشتاقی نایینی(که یاد اودر «دیوان مشتاقی: ۲۵۳۰» گذشت).سفرنامهٔ اوست از مشهد تاتهران از راه رباطات بنایین و از آنجا به تهران ، از یکشنبه ۵ج۲-۱۳۰۰تا بامداد دوشنبه۲ذیقعدهٔ همین سال. **آغاز:** بسمله. یکشنبه پنجم‌جمادی الثانیه ۱۳۰۰ بعد ازتلثیم عتبهٔ علیه ...

41515 - **تهران** ، اصغرمهدوی۱۴۹: نستعلیق، گویا نسخهٔ اصل [نسخه ها۲: ۶۶].

41516 - **تهران** ، حقوق۱۹۶ج : نستعلیق‌بقایی صفایی‌نایینی، ۱۵محرم**۱۳۴۵**، آغازبرابر نمونه ، ۴۳ گ ۲۰س [ف.حقوق : ۴۵] .

تذکرة الاحوال

حزین، دربخش سیروسوانح خواهدآمد.

تذکرة السفر و تحفة الظفر

از نک رای NekRai زاده در۱۲۷۶ق

آغاز: اگرنه مد بسم‌الله بودی تاج عنوانها . ... بالف‌ابجدقسم‌که‌بای‌بسمله.

41517 - **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ۲/AN۱۴۸(۶۴۸ف): شکسته‌نستعلیق رام سنکه ، ذیقعدهٔ **۱۱۶۴**(۱۷۳۴م)، ۴۹ گ ۱۵س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۸۰].

ترجمهٔ الرحله = ترجمهٔ تحفة النظار فی غرایب الامصاروعجایب الاسفار

متن‌ازابن بطوطه، ابوعبدالله محمدفرزند عبدالله طنجی مغربی (۷۰۳ - ۷۷۹ ق) . در پاریس ۷۴-۱۷۷۹م وپس‌ازآن چندبارچاپ شده است .

ترجمه ازشیخ ابراهیم زنجانی ، از روی نسخهٔ مؤرخ صفر۷۵۷ق.

بنگرید: هدیة العارفین ۲: ۱۶۹-ایضاح المکنون ۱: ۲۱۲.

41518- **تهران**، ادبیات۱۲۷حکمت: نستعلیق باجوهر، گویا از خود مؤلف باشد . ۲۵۲س. بخش دوم کتاب است . اندازه جیبی [ف. ادبیات ۲: ۸].

تشخیص‌منازل = سفرنامهٔ‌عباسقلی

تیراجل درصدمات راه جبل

دربارهٔ‌سفرمکه‌وعتبات‌وآسیبهای راه‌است.

41519 - **تهران** ، اصغر مهدوی ۱۳۹: نستعلیق بی‌تاریخ، ازسدهٔ**۱۴** [نسخه‌ها ۲: ۶۹].

ج

جنگ در ترکستان

متن سفرنامهٔ ژنرال اسکوبلف،فرمانده سپاه‌روس‌درجنگهای‌ترکستان ۱۸۸۰-۱۸۸۱م است، ترجمه‌ازروسی‌ازامان‌الله‌میرزافرزندشکرالله

میرزا(وبگفتهٔ دکتر مقصود همان سپهبد جهانبانی بعدی)، در آن گذشته ازرویدادهای تاریخی و جنگی جغرافیای این سرزمین نیز آورده شده است، درچند جلد، یکم درپنج باب: باب ۱ـ شرح مختصری ازمملکت ماوراءالنهر ۲ـ تدابیر روسها برای گرفتن آن تا آغاز ۱۸۷۹ م ۳ـ طرحهای ریخته شده برای تسخیر آوازیس ـ آخال ... ۴ـ تدارك سفر جنگی درپطرزبورغ ... ۵ـ ورود جنرال اسکوبلف به تفلیس. **آغاز ۱ :** جنگ درترکستان. سفر اسکوبلف ۱۸۸۰ الی سنهٔ ۱۸۸۱ م. باب اول شرح مختصری ازمملکت ماوراء الخزرودریاچهٔ آرال معروف است بـه مملکت ماوراء الخزر . **آغاز ۲ :** جنگ در ترکستان، سفرجنگی اسکوبلف ازسنهٔ ۱۸۸۰ الی سنهٔ ۱۸۸۱ م. باب ششم ذکر آنکه درهنگام آمدن ژنرال اسکوبلف بهساحل شرقی بحرخزر وضع اعمال وتنظیمات دولت روس درآنجا بچه حالت بوده است.

41520 ـ **تهران** ، ملك ۶۲۳۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، باعکس قاب شده در جلد ، آغازبرابر نمونهٔ**۱** [رؤیت] .

41521 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۳ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ازباب ششم آغازمیشود ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، با دونقشه، ۲۶۵ گ ۱۱س [ف.ملی ۱۳۱:۱].

41522 ـ **تهران** ، حقوق ۱۷۲ ج : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، تملك صنیع الدوله ۱۲۹۸، آغازبرابر نمونهٔ**۱**، ۲۲۶ گ ۱۰ س [ف.حقوق: ۹۱].

41523 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۳۷۱ : نستعلیق عبدالغفار اصفهانی، ۱۵ محرم **۱۳۰۱**. ازفصل نهم آغازمیشود. **آغاز:** فهرست، جنگ آسیا. حرکت چهار ستون سپاه روس ، جنگ جلو باطوم حمله وتسخیر ازدهان.. مطلب اول، اگر نقشهٔ معرکه قتال آسیا را بدقت رسم کنند ووضع وحالت نقشه راکه ما در یکی از فصول سابقه ذکر کردیم ملتفت باشد، ۵۰۹ص ۱۵س.

41524 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۳۷۲ : نستعلیق ج ۱/ **۱۳۰۰**، ۵۳۴ص ۱۵س. نسخه بمانند شمارهٔ پیش است، ونام مترجم درفهرست امان الله میرزا یاد شده است [ف دکتر مقصود ۸۷:۱] .

41525 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۷۵ : شکسته نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، نسخه برای ظل السلطان ساخته شده وعکس اورا دارد، جلد یکم آنست، زدین، آغازبرابر نمونهٔ۱، نام مترجم درفهرست آمده . ۵۶۴ص ۱۱س

41526 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۳۸۵ : شکسته نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴**، گویا جلد یکم ، ۳۶۳ ص ۱۸س [ف. دکترمقصود ۸۶:۱] .

41527 ـ **تهران** ، مجلس ۶۹۲ : نستعلیق **۱۳۰۳** ، جلد یکم است و مترجم امان الله میرزا دانسته شده است، بایك نقشه از ورارود و چند عکس چاپی ، ۱۵۷ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۴۴۱:۲].

41528 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۴۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، زدین ، جلد یکم است ، نگارش کرودکف ، و از مترجم نام برده نشده آغازبرابر نمونهٔ**۱** ، [ف.دانشگاه ۱۶۱۵:۱۰].

چهار تخت

ابیوردی، درص ۲۷۵۳ گذشت.

چهار فصل = سفر نامه

میرفتاح .

ح

حالات الحرمین = مسیر الحرمین

ازرفیع الدین فرزند فرید الدین خان مرادآبادی ، درگذشتهٔ ۱۵ ذیحجهٔ ۱۲۱۸ ق سفرنامهٔ اوست ازاکبرآباد به مدینه و مکه و احوال آن دوشهر راگزارش کرده است ، نام کتاب درنسخه نیامده است. **آغاز:** حمدوسپاس خدای‌را عزوجل که واجب گردانید بربندگان خود حج خانهٔ خود را .

41529ـ **هند** ، بانکیپور ۲۷۰(۶۲۶): تعلیق، سدهٔ **۱۹**م ، ۱۰۰ گ ۱۷ س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر۱: ۵۰ وف۷:۱۷۷].

41530 ـ **آصفیه** ، ۱۲۶ سفرنامه : نوشتهٔ**۱۲۰۲** درفهرست بنام **مسیر الحرمین** است . [ف. آصفیه۴: ۳۵۴]

حجازیه

از ابوالاشرف محمد فرزند حسین فرزند علی‌حسینی‌یزدی، همان کسیکه «نهایة المسؤل» را بدستورش‌ساخته‌اند. گزارش‌سفرحجازاوست که بسال ۷۵۷ باآغازپادشاهی شیخ اویس آل جلایر انجام گرفته است . (بنگرید : نهایة المسؤل ، دربخش تواریخ اسلامی) . **آغاز :** حمد بی‌منتهی وثناء لایحصی مرموحدی‌راکه .

41531ـ **مشهد** ،رضوی ۳۱۳/۲تاریخ (۴۲۸۹) : نسخ محمد سجتانی **۷۶۵** در پنج صفحه ۲۵ س ، انجام افتاده ، بدنبال همان «نهایة المسؤل» [ف . رضوی ۷:۱۷۹].

حدایق السیاحه = حدیقة السیاحه

ازمیرزازین‌العابدین شیروانی،(م۱۲۵۳)، گزیده‌ای‌ست از«بستان السیاحة: ۶۴۹» او،و درشیرازبسال ۱۲۴۲ نگاشته است . **آغاز :** حدایق حمد وثنا وریاض سپاس بی‌منتهامختص ذات واجب الوجودی‌ست.

بنگرید : ذریعه۶:۳۸۵(حدیقةالسیاحه) استوری ۲:۱۱۵۱ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲:۶۴۷ .

41532ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۵۵: شکسته نستعلیق یکشنبه ۲۳ شوال **۱۳۱۴**،در در اصفهان، ۴۷۱ص ۳۲س [ف. دکتر مقصود ۱:۸۹].

41533 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۸۲ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۴**، آغازبرابرنمونه، انجام‌افتاده ۱۲۳ گ ۲۲س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۶۹] .

حکایات نادرهٔ سفرآگره

ازعبدالله خان فرزند نواب وزیر الدوله امیر الملك محمد وزیرخان‌بهادرنصرت‌جنگ بسال ۱۲۷۹(۱۸۶۳م)= سروش گفت : شد آباد هند غریب، نگاشته است . واز هموست : تاریخ انگلستان .

41534 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۶۲/۸۲۹: تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۳۷].

حیرت نامه

ازابوالحسن‌فرزندمیرزامحمدعلی‌شیرازی، روزنامهٔ‌سفرمأموریتی‌اوست‌به انگلستان‌سالهای ۱۲۲۴ـ۱۲۲۵ ق و رویداد های آن روزگار (بنگرید: سفرنامهٔ روسیه ، در همین بخش) . **آغاز :** بـرسیاحان روزگار و جهاندیدگان تجربه‌کار.

41535ـ**هند**، بانکیپور۲۷۱(۶۳۰): نستعلیق **۱۲۲۸**ق ، ۱۴۵ گ ۲۲س [مرآت

العلوم، عبدالمقتدر۱: ۵۰] آغاز برابر نمونه [ف.عبدالمقتدر۷: ۱۸۶] .

41536 ــ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۴۶ Add: نستعلیق وشکسته‌آمیز سدهٔ **۱۹**م ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۲۷س گ۱ [ریو۱: ۳۸۶].

خ

خطای نامه

سفر نامهٔ چین است ، کـه برای سلطان سلیم خان فرزندبایزیدعثمانی نوشته شده‌است. **آغاز** : جمله‌اشیاء ازذرات‌زمین‌وآسمان‌مسبح حق‌اند. (بنگرید:سفر نامهٔخطا، درهمین‌بخش)

41537 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۱۷ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق زیبای **۱۲۷۳** (گ۶۷ـ۱۲۸ مجموعه)[مخطوطات۱: ۱۳۰].

خلاصهٔ وقایع وشرح احوال

ژنرال اجوادان حسنعلیخان وزیر مختارایران در دربارهای فرانسه وانگلیس

41538 ــ **تبریز** ، ملی ۳۲۰۹ : نوشتهٔ محمد تقی میرزا بزرگ محرر**۱۲۷۸**. [نسخه‌ها ۴: ۲۹۴].

د

دافع الغرور

از عبدالعلی ادیب الملك فرزنـد حاجی علیخان‌حاجب الدوله مراغه‌ای، (برادراعتماد۔ السلطنه).روزنامهٔ سفراوست بسال۱۲۷۵ برای سرکشی به آذربایجان با مأموریتی دولتی ، همراه فرج الله طرفه خازن الاشعار ، و خود آنرا بدان نام خوانده است . بکوشش آقـای ایرج افشاردر۱۳۵۰ خ چاپ شده است.

41539 ــ **تهران** ، سعید نفیسی : نستعلیق نسبتاً خوش، عکس‌آن نزدآقای‌افشار بوده که‌ازروی‌آن‌چاپ کرده‌اند،وگویااصل‌نسخه به دانشگاه تهران منتقل شده باشد .

دلیل الانام فی‌سبیل زیارت بیت الله الحرام

سفر نامهٔ سلطان‌مراد میرزا حسام‌السلطنه است به مکه بسال ۱۲۹۷، که در آن دیدنیها ورویداد های‌راه راروزانه‌یاد داشت کرده‌است. **آغاز**:ازآنجاکه سفرحج‌درمسلمانی‌رکنی‌ست از ارکان .

41540 ــ **تهران** ، ملك ۱۳۷۶ : نستعلیق عبدالرحیم در**۱۲۹۹**، ۱۴۹ گ۲۱س [ف. ملك، فارسی: ۲۵۱].

41541ــ**تهران** ،مجلس۴۴۱: نستعلیق علی علی آبادی مازندرانی در **۱۳۲۳** ، آغاز برابرنمونه، ۲۳۸ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲ : ۴۴۱].

ذیل تحفة العالم

ازسیدعبداللطیف‌جزایـری‌شوشتری(بنگرید: تحفة العالم : ۳۹۹۴) . بخواهش آقا احمد فرزندمحمدعلی‌بهبهانی(بنگرید:مرآت‌الاحوال درهمین‌بخش)، دربارهٔدیداروسفراوازحیدرآباد

به بمبئی‌ست که در ۱۲۱۹ ق انجام گرفته‌است.
آغاز: سبحان الله شکر حضرت آفریدگاری که ازبدایع قدرت اوایجاد کون ومکان.

41542 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Ta۱۳۸ (۶۲۴ف): نسخ خوب احمد علی، ۱۴۲۰/ ۱۲۲۵ (۱۸۰۱ م)، آغاز برابر نمونه، ۲۱۱ گ ۱۸ س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۴].

ر

راپورت کلات نادری

سفرنامهٔ کسی‌ست از مشهد به‌کلات نادری. این‌سفرشانزده روزه‌بوده‌واز۱۹شوال ۱۳۰۹ آغازشده است. **آغاز:** روزدوشنبه نوزدهم‌شوال المکرم ۱۳۰۹ سه ساعت به غروب مانــده از صحن مقدس سوار شده.

41543 ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۶۲۸۶: شکسته نستعلیق، بایك تصویرازکبود کنبد مشهوربه بقعهٔ نادری‌عمل‌محمد علی‌فرزند لطفعلی خان شیرازی، ۲۴س [نسخه ها ۲ : ۲۶۰].

رکن الاسفار

از غلامحسین خان افضل الملك مستوفی دیوان اعلا، ادیب شیرازی زندی، در گذشتهٔ ۱۳۴۸، فرزند مهدیخان فرزند علیخان، از نوادگان کریم خان زند. نگارنـدهٔ «افضل التفاسیر:۳» وافضل التواریخ وتـرجمهٔ اعلام الناس وجزآنها. اوضاع جغرافیایی و تاریخی مازندران دراواخر روزگار قاجاریان را در بر دارد.

41544 ـ **ساری**، طاهری شهاب: نوشتهٔ۱۳۳۲، درپایان گفتاری‌ست‌ازناصرالدین شاه‌دربارهٔ «حوض‌سلطان» [نسخه ها۶: ۶۲۳].

رموز السیاحه

ازنجفقلی ولی میرزا پسرحسینقلی‌میرزا فرمانفرما پسرفتحعلیشاه‌قاجار، دردههٔ‌نخستین ج ۱۲۵۶/۱ به انجام رسانده است. سفرنامهٔ رضا قلی‌میرزانایب الایاله ونواب حسام‌الدوله تیمورمیرزاست، که پس ازمرگ فتحعلی شاه، بسال ۱۲۵۱-۱۲۵۲ ازعراق‌باکاروان دمشق وشام‌وحاجیان‌همراه شده به‌اروپا سفرکرده‌اند و نگارنده همراه ایشان بـوده است. در آن سرگذشت شاهزادگان قاجار و تحدیـد بلاد ایران وعراق عرب وسوریه ومصر و برخی از کشورهای اروپـا ودیدنیهاآورده شده است. (بنگرید وقایع وفات فتحشاه، درهمین‌بخش)
آغاز: رموزالسیاحه دربیان ممالك ایران و شام وفرنگستان وپاره‌ای از وقـایع سلاطین و شاهزادگان. رموز سیاحت وکنوز صناعت از فیض عنایت حضرت مبدع پـاك و خالق افلاك

بنگرید: استوری ۱: ۳۳۸، ۱۱۵۳.

41545 ـ **تهران**، ملی۹۶ف: نستعلیق عبدالسمیع فرزند محمد علی یزدی، آدینه ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۵۶** درکاظمین، آغاز افتاده، ۱۷۴ گ ۲۲س [ف. ملی ۱: ۸۱]فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۱۹۳۷هست [فیلمها: ۱۰۷].

41546 ـ **تهران**، الهیات ۱۰۰ب: نستعلیق‌محمدزمان افشار، پایان‌رمضان**۱۲۷۷**، برای‌کیوان میرزا درکربلا، ۲۰۶ گ ۲۱ س [ف. الهیات ۱: ۶۸].

41547 ـ **تهران**، مجلس ۷۸۷ : شکستهٔ نستعلیق محمود فرزند علینقی‌شیرازی، ۱۳۳۰، درفهرست بنام «وقایع وفات فتحعلی شاه وسفرنامهٔ رضا قلی میرزا» یاد شده است، ۲۱۱ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۲:۴۹۳].

41548 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۲۰۸۳ Or: تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۵۶۴ هست [فیلمها: ۱۰۷:۱].

روزنامه

ازمیرزا محمد علی منشی باشی‌همدانی، ملقب بـه فرید الملك، سفر نامهٔ خوزستان و هندوستان واروپای اوست، ازسه‌شنبهٔ ۱۸ محرم ۱۳۱۵ تا ۷ج۱/۱۳۱۶ ق. از یاد داشتهای او برمی‌آید که اوسه سفر به‌اروپا کرده، ودرذیحجهٔ ۱۳۱۵ که در انگلستان بوده‌لقب فرید الملکی از سوی نظام السلطنه وزیرعدلیه بامهر میرزا علی اصغرخان امین‌الدوله‌صدراعظم‌آن‌روز گار بدورسیده‌است، وازهمین یادداشتهابرمی‌آید که «روزنامهٔ» اوچندین دفتربوده ولی اکنون دودفترآن درکتابخانهٔ رضوی هست [گلچین معانی]. **آغاز ج۱**: هوالمعین. مختصرروزنامهٔ سفرعربستان‌است که دررکاب‌حضرت اجل‌اکرم سردار اکرم مدظله والی عربستان و بختیاری **آغاز ج۲** : سه‌شنبه۱۷ ذیحجة الحرام۱۳۱۲ قوی‌ئیل درقرخلو بودم. محمد صادق بیگ. **آغاز۳**: شب دوشنبه دهم شوال المکرم‌هجری سال قوئیل ۱۳۱۲ مطابق.

41549 ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۷ تاریخ (۷۳۰۵) : نستعلیق تحریری خود نگارنده، سفرنامهٔ اوست از۱۸ محرم **۱۳۱۵** تا **۱۳۱۶** در خوزستان وهندوستان واروپا، برگها جابجا شده، جلد۱، ۸۰ گ.

41550 ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۸ تاریخ (۷۳۰۶): همان نستعلیق نگارنده، گزارش روزانهٔ هموست از سه‌شنبه ۱۷ ذیحجهٔ **۱۳۱۲** تا ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۳۱۸** که از یك طرف دفتر نوشته است، و گزارش ۱۰ شوال **۱۳۱۲** تا ۲ رمضان **۱۳۱۸** که ازطرف دیگردفتر نوشته است، ۵۶ گ [ف. رضوی ۷:۱۰۳-۱۰۵].

روزنامه

از یکی از کارکنان ادارهٔ پست همدان، یاداشتهای شخصی ست از یکم ذیقعدهٔ ۱۳۳۷ تا ۲۷ ع ۱۳۴۱/۲ و پاره‌ای از رویداد های سیاسی ایران و جهان به نقل از روزنامه ها را دارد، وبخشی‌ازآن گزارش‌سفرعتبات‌اوست. وازاین‌یادداشتها برمی‌آید که نگارنده‌همشهری وخویش‌فریدالملك‌است که‌روزنامهٔ‌اوپیش ازاین گذشت [گلچین معانی]. **آغاز**: سه‌شنبه‌غرهٔ ذیقعدهٔ ۶ برج اسد ۲۹ ژوئیه۱۹۱۹.

41551 ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۶ تاریخ (۷۳۰۸): نستعلیق‌تحریری‌ازخودنگارنده، با چندنقشه‌وتصویر ازجاهاوکسان، ۱۰۳ گ [ف. رضوی۷:۱۰۲].

روزنامهٔ ایام مسافرت کلات

نگارنده درپانزدهم‌ذیقعدهٔ۱۲۹۸ ازمشهد آغاز به مسافرت‌کرده وگزارش سفر خود را روز بروزنگاشته وازکلات بـه تفصیل گفتگو کرده است. درص ع بخامهٔ‌ای گویا ازناصرالدین شاه‌آمده: سیاحت سپهسالار میرزا حسین خان مرحوم درکلات درایام حکومتش. **آغاز** : روزدوشنبه پانزدهم ذیقعدهٔ ۱۲۹۸ ازشهرمشهد مقدس به‌کنار رودخانهٔ‌کشف رود.

41552 ـ **تهران**، وزارت‌امورخارجه ۶۲۸۸: شکستهٔ خوش، ۲۳ گ [نسخه ها ۲ : ۲۶۱].

روزنامهٔ تشریف فرمایی

از ناشناس.

آغاز: روزنامهٔ تشریف فرمایی امپراطور بقفقازیه وورود سفارت کبرای دولت علیه. ماه رجب در سال قوی‌ئیل ۱۲۸۸ هـ = سپطابر (سپتامبر) ۱۸۷۱ م . بعد از آنکه دولت روس ازمأموریت نواب شاهزاده ... حشمت الدوله امیرجنگ دامت شوکته العالیه استحضار حاصل نمود .

41553 ـ **تبریز** ، ملی ۳۳۳۲(۷۵۴ ف): نستعلیق **۱۲۸۸**، ۱۸ گ ۱۳س. انجام: شهر مادام توقف امپراتور درتفلیس چراغانی بود [ف. سید تونسی ۲:۷۷۹] .

روزنامهٔ توقف تبریز

41554 ـ **تهران** ، آقای صفی: روزنامهٔ توقف درتبریز از ۱۷ رجب **۱۳۰۶** است تا ۲۸رجب **۱۳۰۷**. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۶۲۹ هست [فیلمها: ۱۰۸] .

روزنامچهٔ سفر فارس

ازفرهاد میرزا معتمد الدوله فرزندعباس میرزاکه یاداودره کنزالحساب: ۱۸۹، گذشت. یاد داشتهای سفراوست که ازیکشنبهٔ ۱۸ ذیقعدهٔ ۱۲۵۷ آغاز گشته، ودرنسخهٔ اصل بـه خامـهٔ نگارند تا پنجشنبهٔ ۹ ج ۱/۱۲۵۸ را دربردارد. ودرآن نکات جغرافیایی وتاریخی وباستانشناسی دربارهٔ مسجدها ومجسمهٔ شاهپور وجز آن یادداشت شده است .

نگارنده سفرنامهٔ سفر مکهٔ خود را بنام «هدایة السبیل» نگاشته کـه بسال ۱۲۹۴ در تهران بچاپ سنگ رسیده است.

41555 ـ **تهران** ، فرهاد معتمد ۱۳۹: نستعلیق خودنگارنده، ۱۱۶ص. سپس برگهایی سفید [نسخه ها ۳: ۱۸۵] .

روزنامچهٔ مأموریت روسیه

ازذوالفقار، روزنامچهٔ مأموریت و توقف درارد‌وی دولت‌روسیه است که حسب الامراعلا انجام‌گرفته، گزارش مسافرت از ۲۶ شوال؟ از تهران ازراه شاهرودوبجنورد تاعشق‌آباداست.

آغاز : خانه‌زاد دولت ابد مدت‌که‌ازخاکپای مبارك مأموریت .

41556 ـ **تهران** ، وزارت امورخارجه ۶۲۸۴: شکستهٔ خوش، تاریخ یادنشده ، ۲۷ص [نسخه‌ها ۲: ۲۶۱] .

روزنامچهٔ مملکت خراسان =

سفرنامهٔ خراسان

گزارش مأموریت کسی ست که بروزگار فرمانروایی حسام السلطنه در خراسان بـدان سرزمین رفته است. وبکوشش کریم اصفهانیان درفرهنگ ایران زمین ج ۱۵ چاپ شده است.

آغاز: عرض‌میشودکه میرزا عبدالوهاب‌رشدی که باتفاق میرزا احمد خان بهرات‌رفته بود.

41557 ـ **تهران**، ملی ۵۲۰ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۴ گ ۱۵س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۸۳ هست، واز روی همین فیلم چاپ شده است [فرهنگ ایران زمین ۱۵ : ۳۲۷ـ ف.ملی ۲: ۱۶] .

روزنامهٔ حکیم الممالك

حکیم‌الممالك . علینقی خان پیشخدمت، پزشك ناصرالدین شاه ، فرزند حاج اسماعیل خان جدیدالاسلام. سفرنامهٔ سفریکم ناصرالدین شاه به خراسان است ، که از یکشنبه ۱۵ ذیحجه ۱۲۸۳ ازیوشان تپهٔ تهران آغاز شده و در ۲۲ ج ۱/۱۲۸۴ به سلطنت آباد برگشته و دراین منزل بعلت شیوع بیماری وبا تا ۱۰ ج

۱۲۸۴/۲ میمانند، ودراین‌روز که خطر بیماری بکلی ازمیان رفته بودبه‌تهران وارد شده‌اند. در این «سفر نامه» روز بروز حالات شاه و دیدنیها ووضع جغرافیایی‌آن ناحیه را گزارش میکند، ودر۱۲۸۶ق‌درتهران‌در۴۸۵ ص‌چاپ شده است. **آغاز:** این مختصریست از روزنامهٔ علینقی‌بن‌اسماعیل‌ملقب بخطاب حکیم‌الممالك.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۲۶۹ و۱۲: ۱۸۵. ف. مشار: ۸۵۲، ۹۶۴.

41558 ـ تهران، دانشگاه ۴۱۷۸: نستعلیق، پایان ع ۱۲۸۹/۱، ۷۶ گ ۱۶ س آغازبرابر نمونه، [ف دانشگاه ۱۳: ۳۱۴۴].

41559 ـ مشهد، فرخ ۲۵۷: بخامهٔ طغرانویس تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳: ۹۳].

روزنامهٔ سفر

ازمیرزارضا سربازمهندس، سفرنامهٔ اوست ازتهران به‌کرمان. این‌سفررا اوبسال ۱۳۲۲ بدستور دولت انجام داده: «به چاپاری برای معیت وامنیت میسون تجاری هندوستان که در خطوط مختلفهٔ ایران برای تحقیق تجارت و رواج مال التجارهٔ هندوستان‌به‌ایران می‌آمدند حرکت نموده» است، و در آن پس از تعیین اعضای میسون به جغرافیای طبیعی و انسانی و اقتصادی‌شهرها ودیه‌های‌درمیان رامیپردازد. **آغاز:** بسمله. بتاریخ ۲۱رجب ۱۳۲۲ حسب اظهارمشیرالدوله وزیر امورخارجه‌وبه‌انتخاب مرحوم امیر خان سردار سپه‌سالار و دستور العمل عین الدوله صدر اعظم، این کمترین بنده رضا سرباز مهندس ...

41560 ـ تهران، ملك ۶۲۸۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۱۸ گ ۱۶س [رؤیت].

روزنامهٔ سفارت ایشیك آقاسی

سفارت میرمعصوم خان ایشیك آقاسی خراسان، ازخراسان به‌کابل بسال ۱۳۰۱، از سوی رکن الدوله فرمانروای‌خراسان. **آغاز:** ازآنجاکه مرحوم پدرخانه زاد واین خانه‌زاد مکرر به‌صفحات ممالك‌افغانستان.

41561 ـ تهران، وزارت‌امورخارجه ۶۲۹۴: شکسته، از همان تاریخ نگارش، عنوان بخامهٔ ناصرالدین شاه، [نسخه‌ها ۲: ۲۶۲].

روزنامهٔ سفر استرآباد

گزارش‌مسافرت شاهزادهٔ‌اعظم‌به‌استرآباد (که نام او نیامده) برای نظم طوایف یموت و کوکلان، ودارای‌اطلاعات گرانبهای‌جغرافیایی وسنن ایلات استرآباد است [عبدالله انوار]. **آغاز:** روزنامه شهر ذیحجة الحرام مطابق ۱۲۶۳ دارالمؤمنین‌استرآباد ازقرارروی‌داد.

41562 ـ تهران، ملی‌۷۴۹ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۶ گ ۱۵س [ف. ملی ۲: ۲۷۱]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۹۹ هست [فیلمها: ۱۰۸].

روزنامهٔ سفر اسکندرکول

ازمیرزا عبدالرحمان فرزند محمد لطیف مستجرسمرقندی.

41563 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D۱۳۳ (۲۰۴۹ ف): نوشتهٔ **۱۸۷۰**م ۳۹۸گ

41564 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D۱۳۴ (۲۰۵۰ف): نوشتهٔ **۱۸۷۰** م، ۳۲۲ گ[آکیموشکین ۱: ۲۹۰].

روزنامهٔ سفر بروجرد ـ

سفرنامهٔ بروجرد

ازجعفرقلی‌خان‌به‌بروجرد، بنام‌ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، گزارش سفر اوست

بدستورشاه برای رساندن خلعتی به‌ظل‌السلطان فرمانروای عراق‌وفارس‌ولرستان که ازچهارشنبه ۲۴ ذیقعده آغازمیشود ودیدنیهای جغرافیایی‌و اوضاع‌اجتماعی میان‌راه راآورده است. **آغاز:** برحسب امراعلیحضرت قدرقدرت شاهنشاهی. ... برای‌رسانیدن‌یك‌قبضه‌شمشیر‌مرصع‌مرحمتی.

41565 ـ **تهران**، ملی۶۲۴ف: شکسته نستعلیق‌خوش سدهٔ **۱۳**، برای‌ناصرالدین شاه ، ۱۱ گ ۱۶س [ف. ملی ۲: ۱۳۲]. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۶۸۱هست [فیلمها: ۱۰۸].

روزنامهٔ سفر بلوچستان

از شاهزاده نصرت الدوله فیروز میرزا فرمانروای کرمان و جنوب خاوری [عبدالله انوار]. که‌برای دوماه ازکرمان برای‌سرکشی بخش مأموریت خود بـه بلوچستان وخاش در محرم ۱۲۹۷ سفرمیکند، وپس ازبازدیـد این گزارش را ازدیدنیهای خود برای‌ناصرالدین شاه مینویسد . واطلاعات جغرافیایی زیادی از شهرهای‌آن سامان ومنازل میان راه، و اوضاع اقتصادی‌وزندگی‌مردم‌آن روزگاررادربردارد. وپیشنهاد هایی برای آبادانی‌آن‌بخش‌ازکشور کرده است .

دربارهٔ‌نگارنده باید گفت: نصرت‌الله‌فیروز میرزا پسر فرمانفرما عبدالحسین میرزا پسر عباس میرزا ، در ۱۲۹۷ فرمانروای کرمان نبوده ، شاید سفر نامهٔ پدرش و یا کسی دیگری باشد. **آغاز:** بسمه ... روزنامـهٔ سفر بلوچستان. درتاریخ نوزدهم‌محرم‌الحرام‌حرکت ازشهرکرمان لغایت شهرربیع الثانی‌هذه‌السنه لوی ئیل ۱۲۹۷.

بنگرید : مؤلفین مشار۳: ۸۷۷ .

41566 ـ **تهران** ، ملی ۴۳۰ ف : شکسته نستعلیق، ع۱۶/**۱۲۹۷**. با نقشه هایی از کوه‌ها وبخشهای‌آباد وجزآن، ۷۸گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۴۰۹] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۰۳ هست [فیلمها : ۱۰۸].

روزنامهٔ سفر خراسان

ازسید بودانی‌ملقب به جلال، که‌بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) ، از راه دماوند ودره پلور به‌مازندران واز آنجاباکشتی وراه‌آهن عشق‌آباد به‌کلات نادری وازآنجا به مشهد میرود، وازراه سبزوار وسرخه ولاسگرد ودماوندولاریجان‌بازمیگردد. گزارش رویدادها ودیدنیهای‌سفر اوست . **آغاز:** ازدارالخلافه طهران‌بیرون‌آمده‌دورأس‌قاطرکرایه‌ویك‌رأس‌اسب

41567 ـ **تهران**، ملی۸۱۱ف: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۳۶گ ۱۱س [ف . ملی۲ : ۳۴۷] .

روزنامهٔ سفر خوارزم

روزنامهٔ‌سفرفرستاده‌ایست که برای‌آزادی اسیران ایرانی ، همراه طامسن صاحب منصب انگلیسی‌فرستادهٔ دولت انگلستان، وبیکه‌وردی فرستادهٔ خان خیوق ، و یك تن غلام چاپـار فرستادهٔ وزیرمختاردولت روسیه، حسب الحکم شاه ایران، در۲۷ذیحجهٔ (؟) از تهران بسوی خوارزم می‌روند . ورویـداد های میان راه را برای گزارش به‌دولت می‌نگارد. **آغاز:** بتاریخ ۲۷ذیحجة الحرام ازدارالخلافهٔ طهران‌باتفاق طامسن .

41568ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۶۱۸۹: شکسته، ۲۰گ [نسخه‌ها ۲: ۲۶۲].

روزنامهٔ سفرعتبات

ازعبدالعلی ملقب به ادیب‌الملك فرزنـد حاجی علیخان حاجب الدوله. سفرنامـهٔ سفر ناصرالدین شاه است که ازمحرم **۱۲۷۳** آغاز

گشته‌است. ودرآن گزارش رؤیدادهای روزانه آمده ودیدنیها ومنازل میان راه وکسانیکه در این سفر بدیدن شاه‌آمده‌اند گزارش شده است. **آغاز**: واجب الوجودی را سجودست که عالم امکان ازپرتو وجودش موجود است،وجهانیان را درود حضرت معبودیرا .

41569 ـ **تهران**، ملك۱/۶۳۲۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، شاید نگارنده، (۱ پ ـ ۲۳۴پ) نسخه در حرکت ازپل دلاك بطرف تهران افتاده : و برحسب حکم حاجب الدوله حیدرقلی‌بیك سواردا پس‌فرستادیم. بایادداشت بخشش نسخه به فرزندی معصومه خانم بتاریخ ۱۲۹۰ ومهر:ادیب الممالك ۱۲۷۳[رؤیت] .

41570 ـ **تهران**، دکترمحمد مقدم: نسخهٔ اصل، که به‌آقای‌افشاربرای چاپ‌داده‌اند [پیشگفتارچاپ دافع الغرور،ازآقای افشار].

روزنامهٔ سفرفرنگستان =

سفرنامهٔ ناصرالدین شاه

سفر ناصرالدین‌شاه به‌فرنگستان، این‌سفر ازدوشنبه ۲۲صفر ۱۲۹۰ آغازوروزبروز نگاشته میشده‌است، بدینگونه سفرادامه مییابد:ایران، روس ،آلمان، بلجیك (بلژیك) ، انگلیس ، فرانسه، سویس، ایتالیا ، اطریش ، عثمانی ، قفقازیه و صبح چهاردهم رجب ۱۲۹۱ در راه انزلی‌پایان‌مییابد. **آغاز**: بسمله. روزنامهٔسفر فرنگستان است که به میمنت ومبارکی‌بخواست خداوند تعالی... از طهران تاانزلی را سابقاً درسیاحت گیلان بتفصیل نوشته بودیم، دراینجا بشرح وتفصیل حاجت نیست، مکر... وقایعی که تا انزلی روی میدهد...

بنگرید: ذریعه۱۲:۱۸۸ـف.فارسی‌مشار: ۸۵۲و ۹۶۴.

41571 ـ **تهران**، مجلس ، فهرست نشده: نستعلیق‌زیبای محمودخان فراش‌خلوت، ذیقعدهٔ **۱۲۹۱**. نسخهٔ سلطنتی با یك سرلوح‌و دوصفحه تشعیر ممتاز درآغاز (درمجمع‌الصنا- یع مبارکهٔ دولت علیه، خانه زاد ... احمد) ترنجها و تذهیب در تمام صفحه‌ها هست . بـاعکس ناصر الدین شاه در میان سرلـوح ۱۶۳گ ۱۹س [رؤیت].

روزنامهٔ سفر میرزا ابوالحسن

میرزا ابوالحسن‌ایلچی‌وزیرامورخارجه.

41572 ـ **تهران**،ملی ۲۰۹۳:نوشتهٔ **۱۲۸۸**، فیلم آن دو دانشگاه ش ۱۶۹۰ هست [فیلمها:۱۰۸] .

روزنامهٔ سفر هرات

یکی از درباریان قاجار ، که بروزگار فرمانروایی‌حسام‌السلطنه‌برخراسان‌وظهیرالدولة برهرات، برسالت ناصر الدین شاه از تهران بـه هرات میرود ، و درایـن سفرنـامـه گزارش سفرخود را ازروز حرکت از تهران تا برگشت یادداشت میکند . دراین«سفرنامه» گذشته بردستورهای‌ناصرالدین‌شاه‌بفرمانروای آن روزگار، اطلاعات سودمند جغرافیایی از شهرهای میان راه در پایان سدهٔ سیزدهـم را می‌یابیم **آغاز**: بسمله . دریوم شنبه ۱۵شهر رجب ازدارالخلافه روانهٔ هرات شدیم، ازشهر نقل‌مکان نمودیم، درباغ مرحوم میرزا فتح‌الله.

41573 ـ **تهران**،ملی۲۷۳ف:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، شاید از نگارنـده برای ناصرالدین شاه، ۲۶گ ۲۱س [ف . ملی ۱ : ۳۶۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۹۷ هست [فیلمها:۱۰۸] .

روزنامهٔ سیاحت

ازمیرزا علی‌سررشته دار، منشی‌وروزنامه نویس سرحدات آذربایجان. گزارش سفر اوست ازتبریز به تهران، در۱۲۷۸ق. دیدنیهای‌خود را درمیانهٔ راه ونیز بزرگانی که دیده است را گزارش کرده‌است. **آغاز**: روزنامهٔسیاحت‌کمترین خانه زاد دولت جاوید مدت قاهره میرزا علی سررشته دار .

41574 ـ تهران ، ملی ۱۳۶۰ ف : شکسته نستعلیق نگارنده سدهٔ **۱۳**، ۱۹گ۱۳س [ف. ملی۳:۴۲۱].

روزنامهٔ شکارکن و سولقان

ازملك قاسم قاجار، که گویاازمسخره‌های دربار ناصرالدین شاه بوده ، در سال ۱۲۶۶ همراه شاه‌به‌شکارکن وسولقان میرود، ودر این گفتارآن شکارراگزارش کرده وبیشتربمزاح و مسخرگی پرداخته است. **آغاز**: حسب الحکم اعلیحضرت شهریـاری روحی وروح العالمین فداه روزنامهٔ شکارکن و سولقان را این بندهٔ آستان بنویسد.

41575 ـ تهران ، ملی ۳۵۴ ف : نستعلیق **۱۲۶۶** برای ناصرالدین شاه، ۱۴گ ۱۳س[ف. ملی۱:۳۴۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۹۶هست [فیلمها:۱۰۹].

روزنامهٔ مسافرت نیشابور

ازمشهدی محمدآقا معاون الفقرا.

41576 ـ شیراز ، خانقاه احمدیه : نوشتهٔ محسن‌عماد الفقرا حالی**۱۳۴۳**[نسخه‌ها ۵:۲۱۸] .

روزنامهٔ وقایع سفر کربلا =

سفرنامهٔ کربلا

یکی ازدرباریان روزگارناصرالدین شاه قاجار ازراه قزوین و همدان به‌کربلا و نجف میرودوازراه‌قصرشیرین و کرمانشاه‌وقم‌به‌تهران برمیگردد. ودراین «سفرنامه» دیدنیهای خود وسرگذشت چندتن ازعلمای شیعه وازآن میان شیخ مرتضی انصاری را نیزکه دیده مینوسد . **آغاز** : روزنامهٔ وقایع سفرکربلای معلی علی ساکنهاالاف التحف والثناء .

41577 ـ تهران ، ملی ۴۰۰ ف : نستعلیق نسبتاً خوش سدهٔ **۱۳**، ۳۲گ ۱۷ س [ف. ملی ۱:۳۸۶] .

روزنامهٔ وقایع سفرمغان =

سفرنامهٔ ...

گزارش سفرمغان است، ازتبریزبدنجا و برگشت، آغازسفر۱۷محرم (؟) تاج ۱/ ؟ از زبان وقلم خود مظفرالدین شاه قاجار. **آغاز**: امروزکه روزپنجشنبه هفدهم شهرمحرم‌الحرام است بسلامتی واقبال نقل مکان بباغ‌شمال‌نمود.

41578 ـ تهران ،وزارت‌امورخارجه ۶۲۹۲: شکستهٔ خوش، با عکسهایی از منازل و آثار باستانی . با یادداشتی در برگ یکم : سفرنامهٔ مغان‌که نویسانده وعکسهای‌آنراهم‌از عکاسباشی گرفته‌ام، ۸۰گ [نسخه‌ها۲:۲۶۲].

روزنامهٔ ویستفکه مسکاب

ازمیرزا عبدالرحمان سمرقندی (؟) کـه یاد اودر«روزنامهٔ سفر اسکندر» گذشت .

41579 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۸۰۶ (۲۰۵۱ف) : نوشتهٔ **۱۸۷۲** م (؟) ۷۴گ [آکیموشکین ۱:۲۹۱].

ریاض السیاحه

ازمیرزازین العابدین‌شیروانی(م۱۲۵۳) که یاد اودر«بستان السیاحه : ۶۴۹»گذشت . سفرنامهٔ اوست باگزارش‌جغرافیایی‌ازشهرهای

جهان بویژه ایران و(فصلی از مذهب ومشرب فرق و زمره اولیا وعلما و حکما و خواقین و خوانین ووزیران و سرایندگان هردیار) کـه دیده است. دریك خلد وچهارروضه ویك بهار، وهرروضه‌دریك سفره وچند حدیقه، وهرحدیقه درچندگلزار یاگلستان یـا چمن یاگلشن در قمشه در۱۵ شوال ۱۲۳۷ بهانجام رسانده، و بنام‌شاهزاده ابوالفتح محمد رضا فرزندفتحعلی شاه قاجار متخلص به افسرـ که درآن‌روزگار والی گیلان بوده است ساخته است .

بکوشش سعید طباطبایی نایینی دراصفهان ۱۳۳۹ق در۳۴۷ص چاپ شده است. **آغاز۱:** ریاض حمد وثناوحدایق سپاس بی‌منتها مختص واجب الوجودی‌ست جل شأنـه ... اما بعد ، محرراین دفتر ومسودۀاین گلستان صدق اثر. **آغاز۲:** درختان سبزدرنظرهوشیارـ هرورقی دفتر معرفت‌کردگار... اطفال چمن ممکنات همگی درتسبیح وتحمید.

بنگرید: ذریعه ۹:۱۷۶و۱۱:۲۲۷ـف. مشار : ۸۶۷ـ استوری ۲ : ۱۱۵۰ ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲:۶۴۴ .

41580 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نستعلیق سدۀ **۱۳**، ازآغاز تا خاتمۀ روضۀ یکم را دارد، رحلی [رؤیت].

41581 ـ **تهران** ، مجلس ۵۰۲۴ : نستعلیق ونسخ سدۀ **۱۳** ، بدستور سید نصرالله تقوی‌افتاده گیهای آنرا عبرت نایینی‌در۱۳۵۲ نونویس کرده. آغازبرابر نمونۀ۱، ۳۴۶گ۲۳س [رؤیت].

41582 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۸۳۷۸ Or: سدۀ **۱۳**، جلدیکم [نسخه‌ها ۴:۶۷۳].

41583 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۳۵۶: شکسته نستعلیق،۲ع۲/**۱۳۱۴** درتهران، ۵۱۲ ص۲۵س [ف. دکترمقصود ۱:۱۰۸].

41584 ـ **تهران** ، دانشگاه۲۶۵۶ : نستعلیق ذیحجه **۱۳۱۵** [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۵۵۵] درفهرست‌آمده : بنام شاهزاده محمد رضا پسر فتحعلی شاه فرمانروای گیلان بسال ۱۲۱۷ـ۱۲۴۲دردوجلد نگاشته است ؟.

41585 ـ**مشهد**،رضوی۱۰۳۰۷فهرست نشده : نستعلیق محمد علی اصفهانی، ۸ صفر **۱۳۲۴**، آغازبرابر نمونه، درچهارخلدوبخشهای کوچکتر، ۲۶۹گ ۲۵س [رؤیت].

41586 ـ **قم** ، فیضیه ۲۱۴۷(۱۳۵): نستعلیق‌شکسته‌آمیز، آغازبرابر نمونۀ**۲**، انجام: قد فرغ من تألیف هذاالکتاب فی‌قصبة القمشه فی‌یوم الخمیس خمس وعشرین شهرشوال، سبع وثلاثین ومأتین بعد الالف (**۱۲۳۷**)، ۲۶۰ص ۲۱س [ف. فیضیه ۲:۲۲۸] .

41587 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۱ـ م تصوف فارسی: بی‌تاریخ، بخشی ازآنست (گ ۱۰۸ـ۱۱۷ مجموعه) [مخطوطات ۱:۲۸۴].

41588 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۳۲ (۲۱۲۳ف): بی‌تاریخ، ۱۳۱گ.

41589 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۳۱ (۲۱۲۲ف): ۲۱۶گ [آکیموشکین ۲۹۷:۱].

ز

زبدة الاخبار فی سوانح الاسفار

ازعلی‌میرزا فرزند میرزا ابوطالب‌دهلوی متوطن درعظیم‌آباد. گزارش‌سفراوست‌به(عرب وعجم)، باعنوانهای: نهر. نهردردومجلد .جلد یکم دریازده نهر، که نهر یکم‌آن در بارۀ سفر

اواز عظیم آباد بسال ۱۲۴۱ است. جلد دوم در هفت نهر، نهر هفتم آن دربارهٔ سفر اواز تهران به مشهد خراسان از راه سمنان، دامغان، نیشابور، مشهد است، با گزارشی از هریك از این منازل. نهرهای دیگری نیز دربارهٔ ایران دارد. در آن از ناأمنی راهها و وضع ترکمانان سخن رفته است و در ۹ ج ۱۲۴۹/۲ به انجام رسیده است. **آغاز:** سبحان الذی اسری بعبده لیلا من المسجد الحرام... اما بعد. بر خاطر دریا مقاطر سیاحان

41590 ـ **هند**، بانکیپور ۲۷۲(۶۳۱): نستعلیق امیر علی برادر نگارنده و بدستور او **۱۲۴۶** ق، جلد یکم، ۱۲۴گ ۱۴س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۱۸۸ تا ۱۹۱].

41591 ـ **هند**، بانکیپور ۲۷۳(۶۳۲): نوشتهٔ نگارنده، **۱۲۴۹** ق، جلد دوم، ۱۷۸گ ۱۴س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر ۱: ۵۱].

س

سحر سامری و سفرنامهٔ ناصری

ازغلامحسین افضل الملك زندی شیرازی نگارندهٔ «رکن الاسفار: ۴۰۰۱» و جز آن. یادداشتهای روزانهٔ اوست از سفر کلاردشت و طالقان از ۸ ع ۱۳۰۱/۱ و برگشت از سفر عتبات به تهران تا شنبهٔ ۱۵ ذیقعدهٔ ۱۳۰۱، همراه نامه هایی از خودش به دیگران [نسخهٔ ملك].

41592 ـ **تهران**، ملك ۶۲۲/۱: شکسته نستعلیق نگارنده در **۱۳۰۲**. در پایان آمده: از تسوید سفر نامهٔ ثانیهٔ خود فراغت حاصل شد [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۱۱۴].

سرگذشت و سفرنامه

از حبیب الله خان پژمان عالم اسرار. یادداشتهایی‌ست تا تاریخ ۱۳۵۰ برای خودش، وسروده هایی بخامهٔ دیگران برای یادگاری نیز دارد. **آغاز:** بنام خداوند بخشندهٔ مهربان یکتا کریم ورحیمی که از پرتو ذاتش ما بندگان مدت عمر را آسایش نموده.

41593 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۲۳: نستعلیق نگارنده، ۳۱۶گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۸۳].

سرگذشت یا سفرنامه

از ابوتراب فضل‌الله خاوری حسینی شریفی شیرازی، که یاد اودر «دیوان: ۲۳۱۵» گذشت. که در شصت سالگی در شیراز بسال ۱۲۵۷ در دو باب وچند فصل نگاشته است.

41594 ـ **شیراز**، دکتر خاوری: بخامهٔ نگارنده رجب **۱۲۶۲** [نسخه‌ها ۵: ۲۶۷].

سفارت نامهٔ خوارزم

ازرضا قلیخان هدایت، که یاد اودر «اصول الفصول: ۱۰۴۳» گذشت. بسال ۱۲۶۷ ق هنگامی که محمد امین خان خوارزمشاه هدایایی به تهران فرستاده بود، میرزا تقی خان امیرکبیر سفارت خوارزم و خیوه را به هدایت داد، و او به همراهی سفیر خوارزم در سه شنبه ۵ ج ۲/ همان سال به خوارزم رفته و سال دیگر برگشته است. واین گزارش دیدنیهای این سفر اوست. بسال ۱۸۵۵ م بکوشش شفر Scheffer با ترجمهٔ فرانسوی آن در بولاق چاپ شده است. ونیز درجلد دوم «مرآت البلدان» چاپ شده است. **آغاز:** سرآغاز هر نامه یاد نگار ـ بنام جهان داور کردگار.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۱۸۶ ـ ف. مشار: ۹۶۰.

41595 ـ **تهران**، سلطنتی: تاریخ و شماره یاد نشده [نسخه‌ها ۱:۱۷۹].

سفر انکشاف رودخانه های امازون و مدرا

از فرانز کلر لزنژه FranzKeller Lozinger، ترجمهٔ ازعبدالحسین‌خان‌منشی، گزارش دیدار نگارنده است از برزیل بسال ۱۸۶۷م که پیرامون یکسال میانجامد. **آغاز:** سفر انکشاف ووضع رودخانـه های امازون و مدرا بواسطهٔ سیاحت موسیو.

41596 ـ **تهران**، ملی۳/۶۰۴ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۷۵ ـ ۱۰۲) همراه‌سفرنامهٔ ادواردشاطن [ملی۲:۱۱۳].

سفر به هند

ازحسرت، درص ۲۹۱۱ گذشت.

سفرنامه = جنگ در ترکستان

اسکو بلوف، درص۲۹۹۷ گذشت.

سفرنامه

اعتماد نظام.

41597 ـ **مشهد**، فرخ ۲۳۲: تاریخ‌و نشانی بیشتریاد نشده [نسخه‌ها ۳:۹۳].

سفرنامه

ازامین لشکر. بسال ۱۳۰۰ق، به خراسان با دستخط هایی ازناصرالدین شاه قاجار.

41598 ـ **مشهد**، فرخ ۲۵۷: تاریخ ونشانی بیشتریاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۹۳].

سفرنامه = سفرنامهٔ مخدوم‌جهانیان

ازجهانیان جهانگشت، جلال‌الدین‌محمد فرزنداحمدعارف ملتانی‌هندی (۷۰۷-۷۸۵)، (که‌یاد او در «نامه های جهانیان جهانگیر: ۱۴۳۸ گذشت). سرگذشت اوست و دیدنیهای او که درگردش در ایران و کشورهایی همراه با شگفتیها یادکرده است. **آغاز:** حمدله. و العاقبة للمتقین والصلاة والسلام ... اما بعد، این رساله‌ای‌ست متبرك ازآن قطب الاقطاب.

41599 ـ **آصفیه**، ۱۶ سفر نامه: شکستهٔ شیخ غلامعلی فرزند عبدالقادر فرزنـد شیخ احمد... درشهرترچناپلی، در **۱۱۸۸**، ۳۸ص ۱۵س [ف. آصفیه ۲:۱].

41600 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ Maj ۲۷/۳ (۶۵۲ ف): نـوشتهٔ میرغلامحسین، درحیدرآباد، میانهٔ سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، ۱۰۵گ ۸س [ف. محمداشرف ۲:۲۸۶].

سفرنامه

ازحمزه میرزا قاجار، گزارش سفراو به مشهد در۱۲۷۷ق است.

41601 ـ **تهران**، ادبیات ۱۹ د: شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغاز وانجام افتاده. ۱۲س ۴۹گ [ف. ادبیات ۱:۳۱۷].

سفرنامه

ازعبدالله فرزند مصطفی قلیخان قراکزلو اعتماد السلطنه، که با مأموریت دولتی دو سال ۱۲۹۴-۱۲۹۶ در مرزسرخس میز یسته است. ودرآن اطلاعات بسیاری ازترکمانان آن مرز و بـوم بویژه دوایل تکه و سالور و نیز وضع جغرافیایی آن سرزمین را دارد، وازهموست: کتابچهٔ مسافرت عربستان ولرستان. **آغاز:** چون درعهد فرخنده عصر پاینده سرکاربندگان اعلیحضرت اقدس همایونی شاهنشاه.

41602 ـ **تهران**، ملی۵۴۷ف: نستعلیق خوش **۱۲۹۶**، برای ناصرالدین‌شاه، ۲۷۰گ

۱۱س [ف. ملی ۲:۳۹] فیلم‌آن دردانشگاه‌ش ۱۶۸۰ هست [فیلمها: ۱۲۰] .

سفر نامه

از آقای محمود فرخ سفر ایشان است به لندن.

41603 ـ **مشهد** ، فرخ ۱۰۹ : نوشتهٔ آقای جواهری سدهٔ **۱۴** [نسخه ها ۹۳:۳] .

سفر نامه

سفر نامه و تاریخ لئون هم (ـ Leon homme)است ورویدهایی از مشروطیت در آن‌یادشده‌است. **آغاز** : بدانکه در زمان شاه طهماسب اول‌صفوی .

41604 ـ **تهران** ، ادبیات ۸۵ ج : نستعلیق سدهٔ**۱۴**، ۲۸۴ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۳۱۴:۱] .

سفر نامه

ازشیخ‌محمدفرزندزین‌العابدین مازندرانی بارفروشی، معروف‌به‌ابن الشیخ حایری(کربلا ۱۲۸۲ـ قم۱۳۵۰) یکی‌ازروحانیان روشنفکر مشروطه خواه. این نامه گزارش روزانهٔاوست ازروزحرکت‌از نجف برای بازگشت به‌ایران پس گریختن محمدعلی‌شاه تارسیدنش به‌تهران ودارای‌مطالب تاریخی سودمنداست. روزغدیر ۱۳۲۷درکاظمین مانده وروزبعدآهنگ ایران میکند . و در همه جا باگروهای گوناگون روبرو میشود، دردولت‌آباد با عضد السلطان برادرشاه فراری روبرو میشود واواز برادرش بیزاری میجوید. **آغاز:** روزچهارشنبهٔ سیم‌شهر ذیقعدة الحرام سنه(۱۳۲۷=۵عقرب)تقریباً چهارساعت بغروب مانده‌ازخوانه(چنین است) بیرون‌آمدم. ساعت نه وده‌دقیقه ...

41605 ـ **تهران** ، دانشگاه ۸۸۰ : نستعلیق اصل و به‌خامهٔنگارنده، روز بروز از **۱۳۲۷** تا **۱۳۲۸** ، دو برگ درمیان افتادگی دارد. ۱۰۸گ ۱۴س [ف. دانشگاه۵۹۱:۲].

سفر نامه

ازمیرزامحمودخان‌فسایی، نعمت(۱۲۷۱ ۱۳۴۵) فرزندزین العابدین‌حسینی.(بنگرید: سفر نامهٔ هندوستان: ۴۰۳۶) .

بنگرید: ذریعه ۷۵۴:۹و۱۲۱۵(نعمت).

41606 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۹۴۸ : نستعلیق‌خود نگارنده ، ذیحجهٔ**۱۳۱۷**، ۴۰گ [نسخه‌ها ۴:۵] .

41607 ـ **تهران**، دکتروصالی: نشانی بیشتریاد نشده [ذریعه ۱۲۱۵:۹] .

سفرنامهٔ آزاد

مولانا عبدالرسول آزاد کشمیری ، سدهٔ دوازدهم.

41608 ـ **آصفیه** ، ۱۴۷ سفر نامه : نوشتهٔ **۱۲۰۰** [ف. آصفیه ۳۵۲:۴].

سفر نامهٔ آذربایجان

از سلیمان خان مهندس معلم ریاضیات دارالفنون قدیم .گزارش سفر اوست به تبریز برای تأسیس مدرسه‌ای درتبریز، که بهمراهی گروهی‌ازمعلمان، بدستور اعتضاد السلطنه. که از۶ ذیقعدهٔ ۱۲۹۳ تا ۵رمضان ۱۲۹۴ انجام گرفته است. درسه فصل. درآن دیدنیهای خود وکارشکنیها راآشکارا نوشته است ، ونیز نام همراهان‌خودرا.وازهموست:راپورت‌گردش در کوهستانها:۳۹۶۶ **آغاز:** حسب‌الامراعلیحضرت

41609 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۱ : نسخ تعلیق روشن ومتوسط، ازروز گارنگارش، با اصلاحاتی ، جای برخی ازنامهای اروپایی سفید مانده، ۱۰۰ص ۱۴س [ف . مجلس ۶:

۲۷۰].

سفرنامهٔ آسیای مرکزی =
سیاحت یك درویش دروغین

متن از آرمینیوس‌وامبری Arminus Vamdery مجارستانی، ترجمه از اوانس Awanus فرزند استاد ابراهیم زرگرباشی‌ازمترجمان روزگارناصرالدین‌شاه که در ۱۳۰۹ - ۱۳۱۲ به‌کارهای سیاسی نیز می‌پرداخته است، برای میرزاعلی اصغر خان امین السلطان وزیرمالیه، بسال ۱۳۰۲ ق به انجام رسانده است. گزارش سفر اوست از راه تهران به خیوه و بخارا و سمرقند و صحرای ترکمنستان که در ۱۸۶۳ م آغاز شده است، در چندین باب، دردوبخش: ۱- گزارش‌دیدنیهای خود ۲ - وضع جغرافیایی و اجتماعی مردم آسیای میانه. گویا «سفرنامهٔ ایران و آسیای میانه» نسخهٔ فیضیه نیز همین کتاب باشد. **آغاز**: فصل اول. اگر شخصی در وسط ماه ژوئیه یعنی در اواسط تابستان در ایران سفر کرده باشد میداند که وقتی که

بنگرید: استوری ۱: ۱۱۶۱ مؤلفین‌مشار ۱: ۲۰.

41610 - **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۷۴: نستعلیق محمد فرزند حاجی محمد قلی‌قزوینی معروف به عاشوری، دوشنبهٔ محرم **۱۳۰۳**، آغازبرابرنمونه، پانزده فصل را دارد، برابر ص ۱- ۳۸۰ چاپ‌بنگاه ترجمه ونشر، دردیباجهٔ آن‌آمده: این دعاگو سید حسین (شیرازی) باکمال مشقت این نسخه‌را تحصیل کرده‌محض تقدیم خاکپای ... ظل السلطان ... استنساخ نمود، ۴۴۰ ص ۱۴ س [ف. دکتر مقصود ۱: ۱۱۹].

41611 - **تهران**، ادبیات ۵۷ حکمت: شکسته نستعلیق محمد علی تفرشی، ۵ ذیحجهٔ **۱۳۳۰** ق، ۵۲۵ ص [ف. ادبیات ۲: ۲۳]۲.

41612 - **تهران**، مجلس ۶۹۸: نستعلیق، بی‌تاریخ، نسخه در ۱۵ فصل است، ۱۵۰ گ [ف. مجلس ۲: ۴۴۳].

سفرنامهٔ آلمان

جنگ ماننده‌ست از بخشهای زیر: ۱- ترجمهٔ روزنامهٔ پست مؤرخ ۱۲ - ۱۴ شوال ۱۳۰۶ آلمان، دربارهٔ سفر ناصرالدین شاه به آن کشور، از یحیی نامی، بدستوراعتمادالحرم ۲- گزارش نشانهایی که امپراتور آلمان به ولیعهد ایران وامین السلطان و دیگر وزیران داده، و نشانهایی که ناصرالدین شاه بدیگران داده ۳- تلگرافهایی که شاه درمیان‌راه به تهران کرده ۴- قصیده‌ای بروش (یاد جوی مولیان) ازملاباشی ثریا ۵- نامهٔ شاه به اعتماد الحرم ۶- ترجمهٔ سخنان ناپلئون دربارهٔ ایران.

41613 - **تهران**، دانشگاه ۲۲۲۵: نستعلیق یکشنبه ۲۲ ذیقعدهٔ **۱۳۰۶** تا **۱۳۰۷**، ۲۶ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۹: ۸۹۶].

سفرنامهٔ آلیس = احوال چین

درص ۳۹۹۱ گذشت.

سفرنامهٔ ادوارد شاطن

ادواردشاطن، ترجمه ازعبدالحسین‌فرزند محمد تقی‌خان، بسال ۱۲۹۲. گزارش دیدار ادوارد شاطن است از شهرستان شیاکجیا Chioggia در نزدیکی وینز، از وضع جغرافیایی وآثارتاریخی‌آنجا. **آغاز**: ترجمه وتحریرخانه زاددولت جاوید مدت عبدالحسین پیشخدمت شاگرد اطاق موسیو بروسکی‌معلم، درشرح سیاحت.

41614 ـ تهران، ملی۱/۶۰۴ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، شاید ازمترجم برای ناصرالدین شاه، (ص ۱ ـ ۴۰) ۱۷ س [ف. ملی ۲:۱۱۲].

سفرنامهٔ اروپا

مظفرالدین‌شاه به اروپا، که ازروزدوشنبهٔ ۲۷ذیحجهٔ‌سال(۱۳۱۷) برابرهفدهم‌عیدوحمل آغازشده است.

41615ـ تهران، وزارت امورخارجه ۶۱۸۵: نستعلیق خوش، آغاز: بنام خداوند. روزپنجشنبه دوازدهم (!) شهرذیحجهٔ ۱۳۱۷. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۶۳۲ هست [فیلمها: ۱۲۱].

41616 ـ تهران، وزارت امورخارجه ۶۲۹۰: شکسته، آغاز: امروزکه روز دوشنبه ۲۷(!) ذیحجهٔ سال بوده وهفدهم عید[نسخه‌ها ۲:۲۶۳-۲۶۴].

سفرنامهٔ اصفهان

از عبدالحسین ملك المؤرخین کاشانی، گزارش سفراوست ازتهران تاسپاهان، همراه باصمصام السلطنه بختیاری فرمانروای‌سپاهان، ازآدینهٔ ۱۷ع ۱-۱۳۳۲تا پنجشنبهٔ۱۶ذیحجهٔ ۱۳۳۲. که بنام احمدشاه و رئیس الوزرای او میرزاحسن‌مستوفی‌الممالك نگاشته‌است. آغاز: جلد اول تاریخ اصفهان. بسمله. الحمدلله الذی صیرالتواریخ الماضیة تبصرة للمستقبلین ... و بعد چنین‌مینگارد.. .عبدالحسین‌ملك‌المؤرخین کاشانی، سال گذشته مطابق سنهٔ هزارو سیصد و سی ودوم هجری ازطهران جامهٔ سفر...

41617 ـ تهران، حقوق ۳۶۱ ج: نستعلیق خود نگارنده، ۱۶۴ گ۱۴س [ف. حقوق: ۱۳۹] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۲۱۰ هست [فیلمها:۱۱۹].

سفرنامهٔ اصفهان = روزنامهٔ‌مسافرت

گزارش سفرظل السلطان‌است به‌اصفهان. آغاز: روزنامهٔ مسافرت موکب حضرت ... ظل السلطان ... بصفحات ایالت‌حکمرانی.

41618 ـ تهران، سپهسالار۲/۶۹۳۹: سدهٔ ۱۳(۹ پ ـ ۱۶)[ف. سپهسالار۵:۱۰۷].

سفرنامهٔ اصفهان

از ناشناس، ازخانهٔ‌منتصر السلطنه‌درزرگندهٔ تهران به اصفهان تا بازگشت به تهران. این سفردر۷ صفر۱۳۴۳ آغاز شده است. آغاز: حمدله ... اما بعد چون یکی از شرایط مهمهٔ تکمیل شدن انسانی... مسافرت نمودن است.

41619 ـ تهران، دانشگاه۱/۲۲۰۵: نستعلیق ۲۵ و ۱۱ ج ۱/۱۳۴۳ در دفتر، (۱پ ـ ۲۳ر)[ف. دانشگاه۹:۸۸۵].

سفرنامهٔ اصفهان وفارس

از ناشناس، که بدستور ناصر الدین شاه خلعتی برای ظل السلطان فرمانروای اصفهان می‌برد، وازآنجابه شیرازمیرود.واین گزارش‌و یادداشتهای روزانهٔ اوست ازآن‌سفر، ازتهران تا برگشت. این‌سفرازسه شنبه ۱۰شوال۱۳۰۳ آغازشده‌است. آغاز: بسمله. حرکت‌ازطهران یوم سه‌شنبه دهم شهرشوال ۲۲ سرطان‌یکساعت بغروب مانده سوارشده با میرزا یوسف خان وایلی بیك و سلطانعلی بیك از دروازهٔ کمرك بیرون‌آمد(بنگرید:سفرنامهٔبروجرد:۴۰۰۴).

41620 ـ تهران، ملی۴۲۴ف:شکسته نستعلیق ۱۳۰۳ برای ناصرالدین شاه،۲۲ گ ۱۱س [ف. ملی ۱:۴۰۵].

سفرنامهٔ افریقا

متن‌ازاستانلی، که‌بدنبال‌دکترلیوینگستون به سرزمینهای ناشناختهٔ افریقا می‌رود وپس از جستجوی زیاد دکتررا می‌یابد، ولی خود از مکتشفان قارهٔ سیاه می گردد و به گردش و پژوهش می‌پردازد. ترجمه ازعلی مترجم از مترجمان‌دارالترجمهٔ‌ناصری، گویا تاریخ‌نسخه تاریخ ترجمه نیزباشد. **آغازج ۱:** الحمد لله الذی جعلنا من امـة محمد خیرالمرسلین و شیعةعلی. **آغاز ج ۲:** اسم جزیرهٔ مزبور را آلیس گذاشتیم وبا اهالی‌آنجا بزودی.

41621 **- تهران**، ملی۹۲۰ف: نستعلیق محمود منشی، در۲۶ ذیحجهٔ **۱۳۰۸**، جلدیکم، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۱۲گ۱۲س [ف. ملی ۲:۴۵۴].

41622 **- تهران**، ملی۶۲۹ ف:شکسته نستعلیق محمود منشی، در ۱۵شعبان **۱۳۱۰**، برای مظفرالدین شاه (روزگار ولیعهدی)، جلد دوم است آغاز برابر نمونهٔ ۲، ودرفهرست بنام مکاشفات‌آفریقای مرکزی نامیده‌شده‌است. ۲۶۲گ ۱۲س [ف. ملی ۲:۱۳۷].

سفرنامهٔ افریقا

متن ازاستانلی، که‌برای رهایی‌امین‌پاشا، بسال ۱۸۸۶م میرود. ترجمه از فرانسوی از اوانس خان کـه یاد او در «سفر نامهٔ آسیای مرکزی: ۴۰۱۲» گذشت. بسال ۱۸۹۰م.

41623 **- تهران**، مجلس ۶۹۹: نستعلیق **۱۳۰۸**، ۱۹۸گ ۱۰س [ف. مجلس ۲:۴۴۴].

سفرنامهٔ افریقا = سیاحت استانلی

متن از استانلی ست کـه بدنبال دکتر لیوینگستون‌به‌سرزمینهای‌نایافتهٔ‌آفریقارفته‌وپس ازبـ گشت‌دیدنیهای‌خودرا نگاشته‌است. ترجمه ازیوسف فرزند محمد علی قراچه داغی، بسال ۱۳۱۲. این‌سه ترجمه: (اوانس، علی‌مترجم، یوسف قراچه داغی) باید با یکدیگر سنجیده شود تـا دانسته شود چه جدایی هایی دارند. **آغاز:** ترجمهٔ‌کتاب سیاحت استانلی به‌ممالك غیرمکشوفهٔ‌آفریقا ومکاشفات آنجا ها بواسطهٔ استانلی.

41624 **- تهران**، ملی ۸۲۴ ف: شکسته نستعلیق‌گویـا مترجم، در ۲۵ ج **۱۳۱۲/۲**، ۲۵۶گ۱۵س [ف.ملی۲:۳۶۰].

سفرنامهٔ افریقا

متن‌ازماژورسرپانیطو، ترجمه‌ازناشناس، ترجمهٔ سفرنامهٔ اوست درافریقا ودورآتلانتیك وگزارش‌وضع‌جغرافیایی‌وسیاسی کشورهای‌افریقای میانه ومستعمرات پرتقال، ونیزسرزمین های محیط‌آتلانتیك وهندوستان را دربردارد. واز سال‌۱۸۷۷م‌آغاز میگردد.

41625 **- تهران**، ملی ۵ف: نستعلیق خوش‌آغاز سدهٔ **۱۴**، ۲۲۵گ۱۱س. درفهرست بعنوان: ترجمهٔ روزنامه آمده است. **آغاز:** ترجمهٔ روزنامه توردومند وتتمهٔ سیاحت ماژور سرپانیطو از میان افریقا و محیط آتلانتیك و محیط هندوستان ازسنهٔ ۱۸۷۷ الی‌سنه۱۸۷۸ مسیحی [ف. ملی۱:۳].

سفرنامهٔ اوانس

ازاوانس‌خان ارمنی، که یاداودر«سفرنامهٔ آسیای‌مرکزی: ۴۰۱۲» گذشت. گزارش‌سفراوست ازمرزایران ودریای سیاه، برلین، لندن، توکیو خاربین، منچوری که درآینجا درگذشته‌وجنازهٔ اورا به تهران‌آورده‌اند.

41626 **- تهران**، ادبیات ۸۲ د: شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۴**. گذشته ازسفرنامه‌تاریخ

خاندان‌قاجار و ترجمهٔ کتاب وزیرمختار آمریکا در ایران درنزدیکیهای ۱۸۸۲–۱۸۸۳م نیز هست، ۲۴۹گ ۱۱س [ف. ادبیات ۱:۲۱۶].

سفرنامهٔ ایران

گویا ترجمه‌از محمدعارف‌منشی‌دارالترجمهٔ همایونی‌باشد . ترجمهٔ‌مطالبی‌ست زیر عنوان: «وضع حالیه ولایات حلب و بغداد و ایران و ترکستان » نسخه تنها آنچه دربارهٔ ایران است را دارد. **آغاز:** ایران‌ـ آنگاه‌که به ایران عبورکردم این قطعه را از حیث شدت تعصب و تمدن به آنطوریکه حکایت میکنند ندیدم .

41627 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۶/۶ : همراه «اطلاعات‌فنیه راجع به بغداد» وجزآن نوشتهٔ **۱۳۰۲**، ۱۹س [ف. دکتر مقصود ۱ : ۲۵۶].

41628 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۵/۶ : نسخ **۱۳۰۹** ، از روی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته شده است [ف دکترمقصود ۱:۲۵۲].

سفرنامهٔ ایران

متن « سفرنامهٔ دکتر اوئیلز به ممالك ایران» است‌که در ۱۳۰۵ق بزبان انکلیسی نگاشته شده، ومسیو کرستوف سوف روسی به روسی درآورده ، ومیرزا سید عبدالله مترجم زبان روسی دربارظل السلطان پسر ناصرالدین شاه، در۲۲رجب۱۳۰۷ بدستورهمان ظل‌السلطان آنرا به‌فارسی‌در آورده است . (بنگرید : سیاحتنامه یك جهانگرد روسی، ازهمین‌مترجم درهمین بخش) **آغاز:** ماهمواره محض تفرج واطلاع مقصود خودرا مصروف بانکشاف‌اماکن جدیدهٔ خارجه مینماییم .

41629 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۳۵۱ : نستعلیق‌آغازسدهٔ **۱۴**، زرین، ۲۲۴س ۱۳ س [ف. دکترمقصود ۱:۱۱۱].

سفرنامهٔ ایران = سیاحتنامه ...

مادام ژان دی‌لافو، درهمین‌بخش

سفرنامهٔ ایران

ازیك فرنگی ویایك ایرانی‌آشنابه‌اوضاع فرنگ از روزگار ناصرالدین‌شاه ، وگویا از درباریان ظل السلطان ، با عنوان : فصل ۶ـ امم وطوایف ایران ۷ـ شرایط خدمت‌درایران ۸ـ ناصرالدین شاه وخانوادهٔ سلطنتی ۹ـ بعضی ازامتیازات دولت ایران ۱۰ـ تفرج درکوهها ۱۱ـ صنایع ایران ۱۲ـ فرقه های مذهبی و حکمتی‌درایران ۱۳ـ شیعه‌ها و تعزیه ها ۱۴ـ محصولات وتجارت ایران ۱۵ـ شرع وعرف‌و قوانین ۱۶ ـ بعضی امکنهٔ بعیدهٔ ایران ۱۷ ـ وضع پلتیکی ایران .

41630 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب ۱۸۴: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ـ **۱۴** ، آغاز وانجام نانویس‌مانده[نسخه ها ۵:۶۳۱].

سفرنامهٔ ایران و آسیای میانه

ازناشناس که ازخود چنین‌یادکرده است : درسال هزاروهشتصد وشصت وسه (۱۸۶۳م) از ارمنی یونس ! درولایت هونگری متولد شده‌ام ودرپایان از خود به درویش یاد میکند . در بیست وچهارباب ودردوبخش‌گزارش سفرخود رابه تهران ودیگر شهرستانهای ایران وبخش بزرگی از آسیا وشگفتیهایی‌که‌دیده است‌داده، ونیز در بارهٔ وضع جغرافیایی‌جایها و پولتیك وسیاست‌کشورها که‌دیده‌است. (بنگرید:سفرنامهٔ آسیای‌مرکزی، آرمینوس: ۴۰۱۲). **آغاز :** ازدارالخلافه تهران، دورصحرای ترکمانها ، خیوه بخارا وسمرقند نموده .

41631 ـ **قم**، فیضیه ۲۱۷۴(۱۶۲) :

نستعلیق شکستهٔ بی‌تاریخ، ۱۸۲ص ۱۷س[ف . فیضیه ۲۳۴:۲] .

سفرنامهٔ بحری

ترجمه ازسیدعلی فرزند میرزا سید رضی حکیم باشی‌نظام، بنام ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) . گزارش سفر دریـایی از پارانای parana بوئنزآیر به‌آسامپسیونAssam ption و دیدنیهای جغرافیایی ومردم شناسی او. **آغاز:** مسافرت بحری از پارانـای بوئنز آیرزبسمت آسامپسیون می‌باید کـه زمستان در بوئنزآیربرېز مکث ودرنگ کرد .

41632 ـ **تهران** ، ملی ۶۰۴/۴ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۱۰۳ – ۱۴۳) [ف. ملی ۱۱۴:۲] .

سفرنامهٔ بخارا

ازسیدعزیز بدستور ولیم‌مورکرافت‌صاحب بهادر. نگارنده ازاتك تاکشمیر، تبت،یارکند، کاشغر، فوقان فرغانه، سمرقند، بخارا، بلخ و خلم،کابل وبراه بت بامیان ، پیشاور بـه اتك برگشته است. از۲۷(بست هفتم) رجب۱۲۲۷ (۱۵ اگشت ۱۸۱۲م) تا ذیحجهٔ ۱۲۲۸ (= ۶ دسمبر۱۸۱۳ م) . ویکبار میگوید در۷ ع ۱۲۲۷/۲ازشاهجهان‌آبادروانه شده وهرآنچه خود دیده یـا شنیده وآنچه فاضلخان دریافته نوشته است .

41633 **تهران** ، دکترمفتاح : نستعلیق میرزا عباسعلی،۲۷شوال**۱۲۳۵** = ۲۱ اپریل ۱۸۳۰م [رؤیت].

سفرنامهٔ بخارا

ازناشناس ،که‌گویا ایلچی دربار فتحعلی شاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰) بوده و بهمراه خواجه خلیل‌فرستادهٔ امیر بخارا ازتهران‌رهسپار بخارا گردیده است و گزارش منزل بـه منزل راه خود را دراین دفتر گردآورده است. درآن‌از سیف‌الله‌میرزا(گویاپسر فتحعلی‌شاه)وآصف‌الدوله حاکم‌خراسان ومحمد زمان‌خان‌قاجار وحاجی سیداسماعیل‌مجتهدسبزواروومحمدتقی‌خان‌قاجار یادکرده است. [عبدالحسین‌حایری] **آغاز :** الحمدلله‌علی‌جزیل‌آلائه‌وجمیل‌نعمائه‌والصلاة... وبعد، چون‌آفتاب سلطنت و خلافت این دولت بیزوال ازمکمن‌غیب طالع‌وآیات رفاه‌وآسایش ساطع گشت تدبیرات ملکی...

(بنگرید: سفارب‌نامهٔ خوارزم ۴۰۰۹)

41634 ـ **تهران** ، مجلس ۲۸۶۰ : شکسته نستعلیق، ناتمام، ۹۸ص ۱۲ س [ف . مجلس ۲۰۲:۱۰] .

سفرنامهٔ بروجرد –روزنامهٔ سفر جعفرقلی، درص۴۰۰۴ گذشت

سفرنامهٔ بلوچستان

گویا ازوابستگان دربارظل السلطان‌پسر ناصرالدین شاه . **آغاز:** منزل اول ماهان.از شهرتـا ماهان هفت فرسنگ است بفرسنگهای اهالی‌کرمان‌که درحقیقت سه ربع فرسخ‌است. درعرض راه‌آبادی نیست .

41635 ـ **اصفهان** ،عمومی ۱۱۴۶۳: شکسته نستعلیق‌آغازسدهٔ**۱۴**، ۱۲۰ص ۱۰س[ف. دکترمقصود ۱۱۳:۱ ونسخه ها ۳۱۷:۵].

سفرنامهٔ بلوچستان = روزنامهٔ سفربلوچستان

نصرت الدوله، درص۴۰۰۵ گذشت.

سفرنامهٔ بلوچستان = سفر نامهٔ کرمان و...

سفرنامهٔ بنائیه

ازبنان دفترمتخلص بـه رضایی ، علیرضا فرزند داودوقایع نگار فرزنـد محمد جعفر ، زنده در۱۳۲۴ق. رویدادهای سفریکصد وپنج روزهٔ اوست. **آغاز:** اول دفتر بنام ایزددانا... رزو پنجشنبه یـازدهم شهر محرم الحرام سنهٔ یکهزاروسیصد وسیزده هجری مطابق قوی ئیل ترکی .

41636 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۳۰(۸۰۴ ف) : نستعلیق زیبای علی اصغر فرزند داود ، **۱۳۱۳**، ۲۸+۷۳گ [ف . سید یونسی ۲ : ۸۲۶].

سفرنامهٔ تبریز

ازارکلی فرزندسهراب مشهوربهوالیخان، که ازسوی ناصرالدین شاه قاجاردر۱۲۶۶ به تبریزمیرودوبه‌تهران برمیگردد . ورویدادهای ایـن سفرخود را بـا شیوهٔ ادیبانه ای در این «سفر نامه» گرد میاورد ، و پس ازبازگشت در نیاوران بعرض شاه میرساند . **آغاز** : سپاس بی‌قیاس، پادشاهی‌را سزاست وستایش بی‌آلایش حکیم‌علی‌الاطلاقی‌راسزاست که‌کنبدنه‌درون‌خضرا دهلیز بقعه الوهیت‌اوست .

41637 ـ **تهران** ، ملی ۴۰۹ ف : نستعلیق خوش ،**۱۲۶۶**، برای ناصرالدین‌شاه، زدین، ۳۵گ ۱۱س [ف. ملی ۱: ۳۹۳] .

سفرنامهٔ ترکستان = مسافرت نامه هانری لانسدل، درهمین بخش

سفرنامهٔ ترکستان = جنگ در ترکستان

در بخش تاریخ ترکستان خواهد آمد .

سفرنامهٔ تفلیس ـ تهران

ازمحمد حسنخان اعتماد السلطنه ،که یاد اودر «اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت . در آن آمده : یکشنبه ۶ رجب ۱۲۹۰ (۱۸۷۳ م) ناصرالدین شاه ازتفلیس ازراه بادکوبه بسوی ایران برمیگردد، وویرا مأمورمیکند که‌برای حمل بارهای دولتی وبنه و ... چند روزی در تفلیس بماند . سرانجام‌آهنگ تهران کرده و دریکم شعبان ۱۲۹۰ به تهران میرسد . واین سفرنامهٔ همین بخش‌ازمسافرت اوست . **آغاز:** ظهر یکشنبه ششم شهر رجب سنهٔ ۱۲۹۰ کـه موکب همایون.

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۸۹.

41638 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۲ : نسخ تعلیق‌خوب علی‌منشی‌نایینی،ج۱/**۱۲۹۱**، ۱۰۵ص ۱۰س [ف. مجلس ۶: ۲۷۰] .

41636 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۲ تاریخ : نستعلیق میرزا علیخان مترجم الممالك ،آغاز برابر نمونه، ۱۹۹گ ۱۵س [ف. رضوی ۳ : ۸۹] .

سفرنامهٔ الجزایر = سفرنامهٔ صحرا.. لارژو، درص ۴۰۲۳

سفرنامهٔ جنگی اسکوبلوف = سفرنامه...

سفرنامهٔ جنوب ایران

متن سفرنامهٔ مسیو بابن وهوسهٔفرانسوی است‌به‌جنوب‌ایران ، تـرجمه از محمد حسن مترجم حضور ملقب به‌اعتماد السلطنه **آغاز** : (دیباچه): بعد ازحمد کردگارومدح‌اعلیحضرت اقدس‌شهریارروحی... محمد حسن... **آغاز:** (متن): هشت روزبود که دیولافوا و زوجه‌اش منتظرورود مکاری بودند تا اشیایی‌راکه‌درتمام زمستان‌گذشته در حفریات خرابـهٔ شهر سوز

انکشاف .

41640 ـ **اصفهان** ، عمومی ۱۱۴۴۲ : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۱۷۵ ص ۱۳ س [ف . دکتر مقصود ۱ : ۱۱۱] .

سفرنامهٔ جنوب ایران

تاریخچهٔ قشونکشی ناصرالدین شاه است به خوزستان ، برای سرکوبی برخی ازشیوخ عرب و گرفتن مالیات چند ساله ، نوشتهٔ یکی ازصاحب منصبان همراه سردارسپاه تهران .

41641 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۷۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، آغاز وانجام افتاده ، ۲۴۹ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۸۵۸] .

سفرنامهٔ جنوب ایران

نویسنده یکی ازدرباریان محمدشاه‌قاجار است که در ۲۷ ج ۱/ ۱۲۵۶ ، بدستور همان شاه ازاصفهان حرکت میکند وبه شیراز ، بوشهر ، کنارهٔ کناوه عسلویه ، بخشهای دشتی ودشتستان میرود ، وروزانه دیدنیها ورویدادها رایادداشت میکند. کارنگارنده این بوده که بهر کجامیرفته وضع جغرافیایی آن را نشان دهد و چون از هنر نقشه کشی بهره مندبوده ، ازشهرهای بزرگ درمیان راه نقشه هایی برمیدارد . این سفرنامه ازرهگذر جغرافیایی بسیارسودمنداست. **آغاز :** حمدله. والصلاة والسلام علی خیرخلقه محمدو آله الطیبین الطاهرین وعلی ابن عمه وخلیفة بلافصله علی ابن ابی‌طالب امیرالمؤمنین.

41642 ـ **تهران** ، علی ۴۳۴ ف : شکسته نستعلیق **۱۲۵۶** ، برای محمد شاه ، ۸۹ گ ۱۱ س [ف. علی ۱ : ۴۲۵] .

سفرنامهٔ جنوب = سیاحتنامه ...

سفرنامهٔ چمن سلطانیه

از سام میرزا فرزند محمد قلی میرزا ، ملك‌آرا متخلص به رضوان (زنده در ۱۳۰۶) گزارش سفر ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) است به چمن سلطانیه که از ۲۵ شعبان (۱۰ نوروز) ۱۲۷۵ است تا ۲۲ ع ۱/ ۱۲۷۶ق ، و اوضاع جغرافیایی طبیعی و اجتماعی مردم آن سامان را دربردارد . در مقدمه نام همراهان شاه‌آمده است ، ومینویسد ۱۷ سال است دردربار به شاعری میگذرانم ، وبدستور همان شاه این «سفر نامه» را می‌نگارم. **آغاز :** سپاس وستایش افزون ازحد و قیاس خاصه ذات خداوندیست عظم سلطانه و بهر برهانه .

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۷۰ ـ فرهنگ سخنوران : ۲۳۳ .

41643 ـ **تهران** ، علی ۵۰۲ ف : نستعلیق خوش **۱۲۷۵** ، زرین ، گویا برای ناصر الدین شاه نوشته شده ، ۱۵۹ گ ۱۴ س [ف. علی ۲ : ۲] .

سفرنامهٔ چین

از میرزا فروغی ، ترجمه از فرانسوی . جغرافیای سیاسی چین است.

41644 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۰۰ : نستعلیق محب الله منشی گروسی ، صفر **۱۳۰۱** ، نسخهٔ اصل دارالترجمه است باامضای ناصر الدین شاه [نسخه‌ها ۶ : ۶۵۰] .

سفرنامهٔ چین = احوال چین

سفرنامهٔ چین = خطای نامه

سفرنامهٔ چین وژاپن

از یوسف والتن ، اودرسال ۱۸۹۹م ازچین به ژاپن و کره میرود و گزارش سفرخود رادر این سفرنامه درشانزده فصل ویك خاتمه همراه یك نقشه از چین مینگارد ، این کتاب دارای

اطلاعات مفصل جغرافیایی دربارهٔ چین وژاپن وکره میباشد. آغاز: بعد البسملة. هوالله تعالی. شرح مسافرت یوسف والتن ازچین به ژاپن و کره درسال ۱۸۹۹ مسیحی، این «سفر نامه» مشتمل است برشانزده فصل ویك خاتمه، ویك ورقه نقشهٔ چین. فصل اول. مسافرت به نیوشوانك بنابروضع وطبیعت چین که برای سیاح تازگی دارد، درماه اکست ۱۸۹۹ ...

41645 ـ تهران، ملی ۲۵۲ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، انجام افتاده، ۸ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱: ۲۴۴].

سفرنامهٔ حاجی پیرزاده

ازحاج محمد علی پیرزاده، عارف نایینی فرزند محمد اسماعیل، درگذشتهٔ ۱۳۲۱ ق. سفرنامهٔ سفراوست که بسال ۱۳۰۳ ق بپاریس و مصرواسلامبول کرده است. قصیده‌ای در شرح حال پاریس ازودرتهران ۱۳۱۶ ق چاپ شده است. جلدیکم سفرنامه (تهران تالندن) بکوشش حافظ فرمافرمائیان وپیشگفتار ایرج افشار در ۱۳۴۲ خ در ۳۲۱+۵۱ ص چاپ شده است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۴: ۱۴۹ ـ راهنمای کتاب ۱۱: ۳۱۶.

41646 ـ تهران، مجلس ۶۹۵: نسخ ۱۳۲۱، ۲۸۸ گ ۲۳ س [ف. مجلس ۲: ۴۴۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۲۸ . هست [فیلمها ۱: ۱۱۹].

سفرنامهٔ حبشه

41647 ـ تهران، ملی ۴۸۸۳ ـ ۴۷۵،۷۲۴: تاریخ یادنشده، فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۷۹ هست [فیلمها ۱: ۱۱۹].

سفرنامهٔ خراسان

از محمد علی منشی، یاد داشتهای سفر رکن الدوله فرمانروای خراسان وسیستان است در ۱۲۹۹ بسرخس. ودرآغازآن نام کارگزاران خراسان راآورده است.

41648 ـ تهران، مجلس ۵۹۳۴: شکسته نستعلیق نگارنده، ۱۲۹۹، ۶۲ ص ۱۵ س [ف. مجلس ۱۷: ۳۲۱].

سفرنامهٔ خراسان

ازناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳).

41649 ـ رشت، آقای شاد قزوینی: نستعلیق حسن فرزند حسین قرشی، ۱۱ ذیقعدهٔ ۱۳۲۲ [نسخه ها ۵: ۳۹۴].

سفرنامهٔ خراسان

یکی از وزیران صفوی.

41650 ـ تهران، دانشگاه ۵۶۴۵/۹۹: در جنگی با تاریخ ۱۰۷۴-۱۰۸۳ (۹۸ پ - ۱۰۰ ر) [ف. دانشگاه ۱۶: ۵۶].

سفرنامهٔ خراسان = وقایع عرض راه.

سفرنامهٔ خراسان = عبرت الناظرین

سفرنامهٔ خراسان وسیستان

ازابراهیم خدا بنده، گزارش سفر او به خراسان تا سیستان وبازگشت او از آنجا به خراسان است، که از بامداد دوشنبهٔ ۸ محرم آغازشده است.

41651 ـ تهران، آقای ثقفی اعزاز: تاریخ یاد نشده. فیلم آن دردانشگاه ش ۲۰۹۲ هست [فیلمها ۱: ۱۲۱].

سفرنامهٔ خراسان وکرمان

افضل الملك (گویا نگارندهٔ رکن الاسفار: ۴۰۰۱)

41652 ـ **مشهد**، فرخ ۱۱۴: بخامهٔ خود افضل الملك [نسخه‌ها ۳:۹۳] منتقل شده به دانشگاه مشهد.

سفرنامهٔ خطا

گزارش سفر ایلچیان میرزا شاهرخ است بسال ۸۳۲ به دیارخطا، با ریاست شادی‌خواجه وبای سنقر. کاترمر این‌سفرنامه راکه‌در «مطلع السعدین» گنجانده‌شده گرفته‌وباترجمهٔ‌فرانسوی آن‌درپاریس بسال ۱۸۴۳ م در۵۱۴ ص بچاپ رسانده است [دانش پژوه]. **آغاز**: در کتب تاریخ مسطوراست‌که پادشاه منفورمعین‌السلطنه دارالخلافه میرزا شاهرخ.

41653 ـ **تهران**، سپهسالار ۲۹۱۳/۲۵: تاریخ یاد نشده [ف. سپهسالار ۵:۱۰۷].

سفرنامهٔ خوارزم

41654 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۶۹/۱ (۹۹): سدهٔ **۱۳** (ص ۱ـ۱۶) سپس «سفرنامهٔ قفقاز» غفور [نسخه‌ها ۵:۱۸۶].

سفرنامهٔ خوارزم = روزنامهٔ‌سفر درص ۴۰۰۵ گذشت.

سفرنامهٔ خوارزم = سفارت نامهٔ. هدایت، درص۴۰۰۹ گذشت.

سفرنامهٔ خوی

ازمظفرالدین‌شاه، که بروزگارولیعهدی، بنام سرکشی بـه حوزهٔ حکومت خوی، روز سه‌شنبه ۲ ع ۱۳۰۷/۲ ازتبریزبسوی خوی راه می‌افتد، ورویداد های سفرخود راکـه بیشتر سرگرمی شکار است مینگارد. **آغاز**: روز سه‌شنبه دوم ربیع الثانـی بعزم شکار بکانـات حرکت کرده شب چهارشنبه را خانـهٔ کلانتر بودم.

41655 ـ **تهران**، ملی ۶۴۲ ف: شکسته نستعلیق **۱۳۰۷** درتبریز، ۷ گ ۱۸ س [ف. ملی ۲:۱۴۹]. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۷۰۰ هست [فیلمها: ۱۱۹].

سفرنامهٔ خیوق (خیوه)

متن از مستر ماگاهان امریکایـی، در لشکرکشی روسها به خیوه در۱۸۷۳ م بزبان انکلیسی، که احمد افندی در۱۲۹۲ ق آنـرا بـترکـی درآورده، سپس دردارالترجمـهٔ ناصرالدین شاه زیـر نظر اعتماد السلطنه، بوسیلهٔ حسن فرزند علی بـه فـارسی درآمده است. دریك مقدمه وسه قسمت: مقدمه تعریف تاریخ وتقاسیم‌آن، قسمت۱ـ دراتصال‌مشارالیه به معسکرروسیه ۲ـ درتفصیل سوق عسکرروس برخطهٔ خوارزم ۳ـ پولتیك دودولت انکلیس و روس درآسیای میانه. ودرپایان دنباله‌ای «در جوامع‌اخبارتاریخیهٔ‌خوارزم»ازاعتمادالسلطنه. **آغاز**: درلندن بودم‌کـه ازقشون‌کشی روسها بطرف خیوق خبردارشدم. **آغاز**: (ذیل): عبدالله بن عامر که درسال ۲۸ هـ حضرت فخر الانام... والی‌بصره معین ومنصوب گردید، بعد ازدوسال.

41656 ـ **تهران**، مجلس ۶۹۶: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام سفرنامهٔ خیوه است، ۲۴۹ گ ۱۶ س [ف. مجلس۲:۴۴۲] فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۲۲۸ هست [فیلمها:۱۱۹].

41657 ـ **اصفهان**، عمومی۱۱۴۰۹: نستعلیق ۲۵ ج ۱۳۰۴/۱، ترجمه ۶۲۲ ص، ذیل۹۶ص، آغازبرابرنمونه، زرین، درفهرست آمده: دردارالترجمهٔ‌ظل‌السلطان‌ترجمه‌شده‌است

سفرنامهٔ دوراند (دی‌یورند)

ترجمه‌ازعلیمحمد ساکی‌دربارۀ سفرهیأت سرنـی موردوراند وزیر مختار انگلیس در ایران، نگاشتۀ همسر او ا.ر. دوراند . بسال (۱۸۹۴ـ۱۹۰۰م) کـه همراه شوهر خود از ایران وشهرهای قم،کاشان ، منطقۀ بختیاری ، اهواز ، شوشتر،دزفول ، میانکوه ارستان ، خرم‌آباد، بروجرد، اراك ودوباره قم وتهران دیدن‌کرده است، ودیـدنیهای خود را نگاشته است. ترجمه بسال ۱۳۴۶ خ در ۲۱۰ص‌چاپ شده است .

نسخۀخطی‌آن درفهرستهایاد نشده‌است‌جز نسخه‌ای‌که بنام فریدون میرزانوۀ ناصرالدین است‌وپس‌ازاین‌یاد خواهد شد.

بنگرید: راهنمای‌کتاب س۱۱: ۳۱۳ .

سفرنامۀ دور دنیا

ترجمه ازعلی پسرمحمد اسماعیل‌مترجم، از معلمان مدرسۀ نظامیه در تبریز ، از متن فرانسوی، بدستور ناصر الدین شاه. دردیباجه از توجه او بترقیات یـاد کرده مینویسد سال پیش جلد دوم این سفرنامه را تـرجمه کرده بوده‌ام. گویااین‌کتاب‌ترجمۀ جلدسوم‌سفرنامۀ دوردنیا بریاست‌دولون دورویل‌نایب امیرالبحر فرانسوی باشدکه درپاریس در دو مجلد بسال ۱۸۵۲م‌چاپ شده‌است. بنابراین‌بایستی‌ترجمه پس‌از۱۲۶۸ق‌انجام‌گرفته باشد[سعیدنفیسی]. **آغاز:** الحمدلله الذی لایبلغ مدحته القائلون ولایحصی نعمائه العادون ...

41658 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۳ : نستعلیق‌آغازسدۀ **۱۴** ، با نقاشیهایی‌که گویـا تقلیدی ازنسخۀ چاپی متن باشد، آغاز برابر نمونه، ۶۷۰ ص ۱۵س [ف. مجلس۶: ۲۷۱].

سفرنامۀ دی‌پورند (دوراند)

تـرجمه از فریدون فرزند مسعود میرزا ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه قاجار،که که همراه دی یورند همسروزیرمختار انگلیس به باختر ایران سفرکرده ، وگزارشهای آن سفررا ازربان اودرشعبان ۱۳۲۰، بفارسی در هیجده فصل نگاشته است . واز همین نگارنده است : تاریخ مغولها . **آغاز** : شرح مسافرت دی یورند... بطرف غرب ایران... این‌کتاب مشتمل است برپاره‌ای تصاویرکه شرح‌هرکدام درکتاب داده شده.

41659 ـ **اصفهان**، عمومی۱۱۴۵۶: نستعلیق‌آغازسدۀ**۱۴**، ۲۶۶ص۱۱س [ف.دکتر مقصود ۱: ۱۱۵].

سفرنامۀ روسیه

از میـرزا ابـوالحسن خان شیرازی ، یادداشتهای سفر اوست به روسیه در ۱۲۲۹ق. (بنگرید:حیرت‌نامه:۳۹۹۹). **آغاز:** آغازکاری کـه بفرخی پذیرای انجام است ، ستایش پروردگاری‌ست .

41660 ـ **تهران** ، وزارت خارجـه ۶۸۶۸ : شکستۀ سدۀ **۱۳** ، ۲۸۷ ص ۱۶ س [رؤیت].

سفرنامۀ روسیه

ازمصطفی‌خان فرزند نصرالله افشار،منشی میرزا مسعود مستوفـی در پترزبورك . میرزا مسعود همراه باگروهی درشعبان۱۲۴۴ازسوی عباس میرزا ولیعهد مأمورپترزبورك (لنین‌گراد امروزپایتخت روسیۀ‌آنروزی)می‌شود.وبه‌منشی خوددستورمی‌دهدکه‌دیدنیهاورویدادهای‌این‌سفر راگردآوری‌کند. وبگفته نگارنده آنچه خود دیده و یا از میرزا مسعود شنیده است در شش فصل می‌نگارد: ۱ـ سفر از دارالسلطنۀ تبریز

به پطرزبورغ ۲ـ توقف درپترزبورك ۳ـ تعداد ولایات وعدد اهالی روسیه وچگونگی هرولایت واصناف نوکرورعیت ۴ـ کیفیت ولایت روسیه و عادات واخلاق ایشان ۵ـ درامور دولیه ۶ـ در اطوارمراجعت. **آغاز**: حمدله . صلاة وبعد . چنین می‌نگارد اقل خلق الله مصطفی افشاربن نصرالله.

41661 ـ **تهران**، ملی ۱۲۳۵ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳ وشاید نگارنده، ازکتابهای دکتروصال بوده، ۱۸۲ گ ۱۸س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۶۹۱هست [ف. ملی۳: ۲۸۷ ـ فیلمها:۱۲۱].

سفرنامهٔ روسیه

ازمصطفی‌قلیخان‌میرپنجه، که بسال ۱۳۰۰ ۱۸۸۳م به سرپرستی گروهی به سفر۵۲ روزه به روسیه میرود، وازتهران بـه رشت، حاجی طرخان، ساراتف، مسکو، پطرزبورغ رفته‌در آیین تـاجگذاری امپراتـور شرکت جسته و برمیگردد، ورویدادهای این مسافرت خودرا در این دفتر برای ناصر الدین شاه مینگارد . **آغاز**: روزسه‌شنبه غرهٔ رجب المرجب هزارو سیصد هجری ۲۶ آوریل (۱۸۸۳م) .

41662 ـ **تهران**، ملی ۶۴۶ ف: شکسته نستعلیق، آدینهٔ ۱۱ ذیقعدهٔ ۱۳۰۰، برای ناصرالدین‌شاه، ۳۰گ۱۵س[ف. ملی۲: ۱۵۲] .

41663 ـ **تهران**، ملی ۸۶۴ ف: شکسته نستعلیق گویانگارنده، ۱۱ذیقعدهٔ ۱۳۰۰ ۲۸ گ ۱۴س [ف. ملی ۲:۲۹۸] .

سفرنامهٔ روسیه

در آن آمـــده : پس از آنـــکـه روسها، بـردژگوگ تپه چیره شدنـد و ترکمانان راشکست دادند، ازسوی رکن‌الدوله والی خراسان مأمور شدم‌که به عشق‌آباد بروم وتهنیت پیروزی‌رابه روسها بگویم. وازخراسان به عشق‌آباد رفتم و،ورد پذیرایی‌قرار گرفتم . در این سفر نـامه گزارش رویدادهـا و وضع جغرافیایی‌سرزمینهایی‌ست که‌ازآنها گذر کرده، ونیز نظم وترتیب سپاهیان روس را نگاشته‌است **آغاز**: هو. بعد ازفتح قلعهٔ گوگ تپه و قلع و قمع ترکمانان که وقایع‌آن داستانی‌ست که در سرهربازاری ست .

41664 ـ **تهران**، ملی ۷۳۳ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۳۱ گ ۱۲س [ف . ملی ۲:۲۵۶] .

سفرنامهٔ روسیه = روزنامچهٔ مأموریت

درص ۴۰۰۳ گذشت .

سفرنامهٔ سن پطرزبورغ

ازحبیب الله خان افشارقزوینی‌سیف‌الملك عباسقلی خان میرپنجه، بسال ۱۲۷۱ بـرای اظهارهمدردی درمرگ نیکلای امپراتور تزار به سن پطرزبورغ میرود، وبدستور اونگارنده گزارش رویداد های راه را گرد می‌آورد . و درآن وضع جغرافیایی سرزمینهای میان راه و منازل و چاپارخانه‌های میان پل خدا آفرین تا پطرزبورغ، با نشان دادن فاصله هارا بـه فرسخ نشان داده است. وپیش‌ازآغاز سفرنامـه پیمان نامهٔ صلح پاریس‌مؤرخ ۱۸ مارس‌راآورده است.ودرپایان «گفتگوی‌ایلچی‌جانشین‌قفقاز» آمده‌است. **آغاز**: مأموریت جناب‌جلالت مآب کفایت‌وکفالت انتساب‌امارت و ایالت اکتساب عظمت وحشمت .

41665 ـ **تهران**، ملی ۲۸۸ ف:

شکسته نستعلیق شاید نگارنده، **۱۲۷۳**، برای عباسقلی‌خان سیف الملك، با مهر ناصرالدین شاه، ۱۲۸ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱: ۲۷۹] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۸۷ هست [فیلمها: ۵۳].

سفرنامهٔ سیاه‌کوه

از اعتماد السلطنه، صنیع الدوله (که یاد اوردر «اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت).

41666 ـ **تهران**، مجلس ۱۵۱۶ ؟: در «کراسة المعی» بخامه های گونان ازسدهٔ **۱۳**، [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

سفرنامهٔ شاهرود وطوس

ازناشناس، که برای کشیدن خط تلگرافی مشهد ـ شاهرود، یك سفردویست‌روزه‌ازتهران به مشهدکرده است. این سفر ازنهم صفرتادوم رمضان ۱۲۹۳ طول کشیده است، و با پیمودن نزدیك به ۵۵۰ فرسنگ اطلاعات جغرافیایی ومنازل میان تهران ـ شاهرود ـ طوس را ونیز مالیات وکانهای هر بخش ودهی را دراین سفرنامه گردآورده است. **آغاز**: حسب الفرمایش سرکار جناب مخبرالدوله، نهم شهر صفرالمظفر از دارالخلافهٔ مبارکه به سمت ارض اقدس حرکت نموده، تفصیل یازده منزل از دارالخلافه الی شاهرود ازاین قراراست: منزل اول ازدروازهٔ مشهد الی خاتون‌آباد هیجده میل ونیم انگلیسی مسافت دارد.

41667 ـ **تهران**، حقوق ۱۷۰ ج: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، ۳۸ گ ۱۹ س [ف. حقوق: ۱۴۰]. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۱۱ هست [فیلمها: ۱۱۸].

سفرنامهٔ صحرای الجزایر

متن ازمسیو لارژ وفرانسوی، گزارش سفریست که از ۱۸۷۴ تا ۱۸۷۸م به بیابانهای الجزایر کرده‌است، وهرچه سرراه خود دیده یادداشت کرده. حرکت اوازکشور «بیکرا» که درقلب صحرا است آغاز میگردد، سپس ازملکهٔ زبیان وجبل حقاری، دیدن میکند و از راه «نیژر» به «سنگال» میرود. **آغاز**: ترجمه توردمند، روزنامه جدیدیست که در آن وقایع احوال مسافرتهایی‌که در دنیا میشود مندرج است، وقایع احوال مسافرتی است که مسیو لارژ وفرانسوی ازسنهٔ ۱۸۷۴ الی ۱۸۸۷...

41668 ـ **تهران**، ملی ۲۸ ف: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، با عکسهای زیادی‌ازدیدنیهای الجزایر، صحرا ومردم آن سرزمین، با چند نقشهٔ جغرافیایی، ۲۱۲ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱: ۲۰].

سفرنامهٔ ظفری = تحفة السالکین

ازسردارمؤید ظفرعلیشاه. در سرگذشت ودیدنیهای خود، درقالب مثنوی. درآن‌آمده: بعد چندی درمراغه‌آمدم ـ که بدانجا زادبوم و مولدم. درپیرامن ۳۹۵ بیت، بسال ۱۳۲۴ سروده است. **آغاز**: بشنو از من قصه، دیده بازکن ـ تا بکی محنت، طرب‌آغازکن ـ ماه ذیقعده هزاروبیست وچهار ـ سیصد افزون بد، زمستان بی‌بهار.

41669 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۸۳ فهرست نشده: نستعلیق‌شکسته‌آمیز، سید محمدمشهور به‌آقا بزرگ فرزند محمد شفیع حسینی‌قرشی، ۱۴ شوال **۱۳۲۵** بدستور سراینده، در پایان آمده: این اشعارآبدار ... سردارمؤیدالملقب به ظفرعلیشاه روحی‌فداه، درعرض راه‌خراسان به‌کنار آمده، برحسب امر مبارك ضبط شد. ۲۹ گ ۱۵ س [رؤیت].

سفرنامهٔ حتبات

از جامی ، میرزا حسین خان مهاجرانی [به‌آنچنانکه در نمای نسخه آمده است]. گزارش سفر اوست ازهمدان به کربلاو نجف و برگشت، که ازسه‌شنبه ۴ رمضان ۱۳۲۱ق آغاز ودر ۲۴ صفر۱۳۲۲ به انجام میرسد . **آغاز:** حمدله. که خداوند عمر وتوفیق کرامت فرمود و چند سفر بزیارت عتبات عالیات مشرف شدم... واز اول تـا بحال عمرشصت و یکسال شده چندین مرتبه شرفیاب زیارت شدم ... وامروز که روز سه شنبهٔ شهررمضان المبارك سنهٔ ۱۳۲۱است .

41670 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۷۹۱ : شکسته نستعلیق خود نگارنده ، ۱۵۴ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۳۱].

سفرنامهٔ عتبات

سفرنامهٔ میرزا محمد حسین‌رئیس‌الکتاب است که درسفرعتبات ناصرالدین شاه در۱۲۸۷ همراه اوبـوده ، وگزارش منازل میان راه را باجمال گزارش کرده است .

41671 ـ **تهران**، سرتیپ‌علی‌طباطبائی: نسخهٔ اصل [راهنمای کتاب ۱۲: ۱۸۱] .

سفرنامهٔ عتبات

ازمیرزامحمد عظیم‌خان منشی‌دربارهرات فرزند محمد اسماعیل خان منشی ، قندهـاری الاصل . سفرنامهٔ اوست ازهرات بـه عتبات و برگشت درآغازسدهٔ چهاردهم . **آغاز** : تفصیل سفرهای حقیرفقیر...که درسن بیست سالگی.

41672 ـ **تهران** ، مجلس ۲۷۳۵/۳: نستعلیق خود محمد عظیم، **۱۳۱۵** (ص۲۳۹ـ ۳۰۳) [ف. مجلس ۹: ۷۴] .

سفرنامهٔ عتبات

ازمحمدولی میرزا (که یاد او در درموز السیاحه:۱ ۴۰۰۱، گذشت) . در آن از مرگ سیدکاظم رشتی وادعا های میرزا علیمحمدباب یاد شده است. پس باید پس ۱۲۵۹ ـ ۱۲۶۰ این سفرروی داده باشد .

41673 ـ **تهران** ، مجلس ۳۹۹۲ ؟: در جنگی بخامهٔ نگارنده ، سدهٔ **۱۳** ، [دکتر جان لایونگود] .

سفرنامهٔ عتبات = روزنامهٔ سفر...

درص ۴۰۰۵ گذشت .

سفرنامهٔ فارس

سفرنامهٔ تهران به فارس است (از صبح پنجشنبه ۱۲ شوال ایت ئیل ۴حوت از نظامیه بعزیمت ایـالت و فرمانفرمایی فـارس مصمم حرکت) شده‌است.

41674 ـ **تهران** ، آقای ثقفی‌اعزاز: تاریخ یاد نشده، ۱۳۹ ص. فیلم‌آن دردانشگاه ش.۲۰۹۰ هست [فیلمها: ۱۱۸].

سفرنامهٔ فرنگ

ازامین الملك .

41675 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۲۷: نوشتهٔ **۱۲۷۲**در۲۵۰ص [نسخه ها ۴: ۳۰۴].

سفرنامهٔ فرنگ = سفرنامهٔ حاج سیاح

از حاج سیاح محلاتی، درگذشتهٔ۱۳۴۴. گزارش سفر اوست به فرنگ .

41676 ـ **مشهد** ، فرخ ۲۷: باتصحیح نگارنده که گویا نسخه را بـرای میرزا حبیب مجتهد خراسانی نوشته بوده [نسخه ها ۵ : ۶۱۲].

سفرنامهٔ فرنگ

از مسعود میرزا ظل السلطان فرزنـد

ناصرالدین شاه ، گزارش سفر اوست به‌فرنگ که در «تاریخ سرگذشت مسعودی» ص۳۷۱ بیعد چاپ شده است .

41677 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۶۴ : شکسته نستعلیق خود ظـل السلطان ، ذیحجهٔ **۱۳۳۳**، ۴۱۲ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱ : ۱۱۶].

سفرنامهٔ قطب‌شمال

ازژون روس ، فرانکلن ، ادوارپـاری . تـرجمه ازمحمد اسماعیل معلم مدرسهٔ دولتی تبریز ، بدستور مظفر الدین میرزا (ولیعهد)، ازفرانسوی ، گزارش سفر آن سه تـن است و دیدنیهای ایشان. **آغاز:** الحمدلله الذی جعلنا امةمحمدخیرالمرسلین وشیعةعلی.

41678 ـ **تهران** ، ملی ۶۰۷ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** درتبریز برای ولیعهد، ۹۷گ ۱۵س [ف. ملی۲:۱۱۷].

سفرنامهٔ قطب شمال

ازکاپیتن اطراس انکلیسی، ترجمهٔ محمد حسین (حسن). سفرنامهٔ قطب‌شمال اوست در ۱۸۶۰م. **آغاز:** تفصیل مسافرت‌کاپیتن‌اطراس بسمت قطب شمال در۱۸۶۰م ترجمهٔ این بنده محمد حسن . شاندون نـامـی از اهـالـی لیورپول انکلیس ،کـه از عنفوان جوانی تـا پایان زندگانـی عمر خود را صرف اندوختن علوم بحری ...

41679 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۵۷ : شکسته نستعلیق فتح الله فرزندکاظم شیرازی‌در شنبه ۱۲رجب **۱۳۱۹**، ۱۱۱ص ۱۳ س [ف . دانشگاه ۱۵:۴۰۹۹].

سفرنامهٔ قفقاز

ازمحمد علی‌خان غفور .

41680 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۶۹/۲ فهرست نشده : ازسدهٔ **۱۳** (ص ۱۷ ـ ۳۹۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۸۶].

سفرنامهٔ قم

از افضل الملك میرزا غـلامحسین خان مستوفی دیوان، که هنگام پیشکاری حکومت قم بسال ۱۳۲۳، برای شاهزاده محمدتقی‌میرزای رکن الدوله نگاشته است. اطلاعات تاریخی و جغرافیایی دارد . (بنگریـد: رکن الاسفار : ۴۰۰۱وسحرسامری: ۴۰۰۹). **آغاز:** افتتاح سخن‌سرائی بنام فرمانفرمایی‌سزاست که بدون مشیر کارها را بنظام‌آرد .

41681 ـ **تهران** ، مجلس ۶۹۷ : شکسته نستعلیق، **۱۳۲۴** ق،آغازبرابرنمونه، درفهرست نام نگارنـده **غلامحسین** یاد شده است، ۲۲۴گ ۱۶س [ف. مجلس ۲:۴۴۳] .

41682 ـ **رشت** ، کتابخانهٔ عمومی : ۴۴۵: نوشتهٔ رجب**۱۳۲۶**، برای نصرةالدوله درفهرست نام نگارنده **غلامعلی** یاد شده‌است فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۰۲۱ هست [فیلمها : ۱۲۰].

سفرنامهٔ قم

ازحسین پیاده نظام، معلم فوج‌مخصوص، که بزبان فرانسه‌آشنایـی داشته . داستانیست خیالی ازسفری کـه حاجی محمد فاضل تاجر حریرفروش به قم‌کرده ومقصود نگارنده شرح منازل میان راه است . این کتاب‌در۱۳۱۵ق‌یا پس‌از آن نگاشته شده و نسخهٔ ۲۳۱۶ مجلس دارای ۹ مجلس نقاشی ازمناظراین سفراست. **آغاز:** حاجی محمد فاضل‌تاجر حریرفروش.

41683 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۶ : تحریری خوب،گویا نسخهٔ اصل ، با۹ مجلس

آب ورنگ، ۱۸س ۱۷ـ ۱۹س [ف. مجلس ۲۷۵:۶].

سفرنامهٔ قم = علی‌آباد نامه

سفرنامهٔ کجلر

گویا از یکی از همراهان عباس میرزا نایب السلطنه (م ۱۲۴۹) که همراه او برای شکار وسرکشی از تبریز به کجلر رفته است. گزارش بسیارخواندنی است [عبدالله انوار]. **آغاز:** روزدوشنبه دوساعت ازروزگذشته بعزم سفر کجلر ازخانه بیرون‌آمده.

41684 ـ **تهران**، ملی ۶۴۷ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درتبریزبرای عباس میرزا، ۲۵ گ ۱۲س [ف. ملی۲:۱۵۳].

سفرنامهٔ کردستان

از سلطان سرتیپ محمد حسین فرزند محمود مهاجرقراباغی، مؤرخ۱۷صفر۱۳۲۹.

41685 ـ **تهران**، دانشگاه۲/۲۲۴۳: نستعلیق، گویا همان ۱۷صفر**۱۳۲۹** (۱۵۹ـ ۱۷۳) بافهرست‌درپایان[ف. دانشگاه۹:۹۰۴].

سفرنامهٔ کرزن

گزارش‌سفرلردکرزن**Lord Corzon** است از تهران تاسپاهان و از آنجا بشیراز. ترجمه ایست از کتاب او از محمد فرزند ابراهیم‌شاگرد دارالفنون، بدستورنظام‌السلطنه مافی. دیباجه‌ای ازمترجم دارد، که در نسخهٔ ادبیات درمیانه وپیش ازفصل بیستم جای‌گرفته است. **آغاز دیباجه:** بسمله. حمدوستایش مختص پروردگارست. **آغاز:** فصل نوزدهم از طهران الی اصفهان. راه جنوبی پس از توقف چندهفته درتهران‌ومهمانداری سفارت انگلیس دوباره مصمم شدم که قدری با چارپایان سرو کله زده.

41686 ـ **تهران**، ادبیات ۱۴۴ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، ۱۱۷ گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱:۳۱۷].

سفرنامهٔ کرمان وبلوچستان

ازناشناس، که‌سفراوبامأموریت دولتی، در سه‌شنبه ۴ رجب۱۲۸۸ازتهران آغاز شده ودر ذیقعدهٔ‌همان‌سال‌به‌تهران‌بر گشته‌است. **آغاز:** در شهررجب المرجب ۱۲۸۸ مطابق با سال قوی ئیل حسب الامر الاقدس الاعلی بجهت بردن نقشهٔ بلوچستان و دستور العمل سرحدی برای جناب وکیل‌الملک‌حکمران‌کرمان وبلوچستان ازوزارت جلیلهٔ خارجه ووزارت سرحدیه این بنده را بچاپاری مأمورکرمان‌فرمودند...

41687 ـ **تهران**، ادبیات ۷۷ د: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در۱۳۰۸/۲/۱۳ خ نسخه به چهار قران خریداری شده، ۴۹ گ ۱۳س [ف. ادبیات ۱:۳۱۶].

سفرنامهٔ کرمان

سفرنامهٔ تبریز ـ کرمان است به همراهی فرمانفرما شاهزاده محمد طاهر میرزا، بوسیلهٔ درشکه، در۱۳۰۹. **آغاز:** سفرنامهٔ‌سفر کرمان در رکاب حضرت اشرف والافرمانفرما روحی فداه درسن شصت و هفت سالگی بتاریخ شهرشوال ... ۱۳۰۹. روزیکشنبه چهارم‌شهر شوال ازتبریز حرکت شد، با نواب مستطاب والاشاهزاده محمد طاهر میرزا ... در یک درشکه نشسته به منزل با سمنج راندیم.

41688 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۷۶(۸۰۵ف): نستعلیق **۱۳۰۹**، ۲۹ گ ۱۷ـ۱۶س[ف. سید یونسی ۲:۸۲۷].

سفرنامهٔ کرمان وبلوچستان

= سفرنامهٔ خراسان
افضل‌الملك درص۴۰۱۹ گذشت.

سفرنامهٔ کرمان = روزنامهٔ سفر میرزا رضا
درص ۴۰۰۴ گذشت.

سفرنامهٔ کشمیر
ازکنیشی‌لعل Ganeshi lal. گزارش سفراو به‌کشمیر است در۱۸۴۶م.

41689 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۸۵ Or: شکسته‌آمیز پیرامن **۱۸۴۶** م، ۷۰ گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۸۳].

سفرنامهٔ گازت = راپورت‌کالات
درص ۴۰۰۱ گذشت.

سفرنامهٔ گازت = روزنامهٔ ایام مسافرت. درص ۴۰۰۲.

سفرنامهٔ گرجستان = سفرنامهٔ تفلیس. درص ۴۰۱۷ گذشت

سفرنامهٔ گرگان
ناشناخته در«کراسهٔ المعی» که در بخش «کلیات» ازتاریخ خواهد آمد جای دارد.

41690 ـ **تهران**، مجلس ۱۵۱۶؟: در«کراسهٔ المعی» که‌بخامه های گوناگون است [دکترجان لایونکود].

سفرنامهٔ گیلان ومازندران و استرآباد = جغرافیای ...
بهلر. دربخش جغرافیا ص۳۹۵۶ گذشت.

سفرنامهٔ لرستان و عربستان
ازحسنعلی‌خان افشار، بنام ناصرالدین شاه قاجار، در۱۲۶۶ نگاشته است. اودراین سال مأمور رساندن خلعت برای حاکم‌لرستان وخوزستان میشود، ودراین «سفرنامه» دیدنیها ورویدادهای روزانهٔ خودرا برای شاه‌مینویسد، ودارای‌نامها واطلاعات‌جغرافیایی‌سودمندیست. **آغاز:** حسب الحکم سرکار اعلیحضرت قـدر قدرت قضا شوکت شاهنشاه جمجاه دیـن پناه روحی و روح العالمین فداه روزنـامچهٔ سفر لرستان وعربستان خانزاد قدیمی ... بسمله. بتاریخ یوم دوشنبه دوازدهم شهر ذیحجةالحرام ازخاکپای مبارك...

41691 ـ **تهران**، ملی ۴۷۵ ف: نستعلیق **۱۲۶۶** شاید از نگارنـده و بـرای ناصرالدین شاه، ۵۰ گ ۱۵س. [ف. ملی۱: ۴۵۹] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۶۷۹ هست، [فیلمها: ۱۱۹].

سفرنامهٔ لرستان = جغرافیای ..
دربخش جغرافیا ص ۳۹۵۶ گذشت.

سفرنامهٔ لرستان وعربستان = کتابچهٔ مسافرت
ازقراگزلو، در همین بخش

سفرنامهٔ لندن
متن‌ازگوستاودره، وبلانشارژرلد. ترجمه ازعلی‌پسررضانامه‌نگار ازمترجمان‌دارالترجمهٔ ناصری. نسخه‌ای ازسفرنامهٔ‌آن دوتن را ملکه ویکتوریا به ناصرالدین‌شاه‌پیشکش می‌کند، و بدستورشاه‌بفارسی‌بر گردانده می‌شود. سفرنامهٔ آن دوتن است از لندن و دیدنیهای‌آن، و از رهگذرتاریخی وجغرافیای سودمند. **آغاز:** السلطان ناصرالدین شاه خسرو صاحبقران.

کتابی است کـه کوستاودره و بلانشار ژرلد از مسافرت خود درلندن نوشته ...

41692 ـ **تهران**، ملی ۲۷۱ ف: نستعلیق‌خوش‌علیمحمدفرزندطباطبایی‌اردستانی، ۲۹ صفر**۱۲۹۴**، زرین، ۱۴۲ گ ۱۱س [ف. ملی ۱:۲۶۷].

سفرنامهٔ لوات = ترجمهٔ مسافرت نامهٔ لوات

از لیوتنان کلنل برسفر دلوات، قونسول دولت‌انگلیس‌دراسترآباد، سفرنامهٔ‌اوست‌ازتهران به استرآباد وتعیین وضع جغرافیایی عرض راه تهران به استرآباد ازراه عراق، میان سالهای ۱۸۸۱–۱۸۸۲م، برابر۱۲۹۸–۱۲۹۹ ق. ترجمه از غلام خانـه زاد رحیم از مترجمان دارالترجمهٔ ناصری، در ذیقعدهٔ ۱۳۰۰. واز این مترجم است «مسافرت نامه» وترجمه‌هایی دیگر.

41693 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۱۰: نستعلیق‌میرزا رحیم‌فرزانه، یکشنبهٔ ۲۷ذیقعدهٔ **۱۳۰۰**، ۳۶س ۲۰ س. بخشیدهٔ ایرج افشار به دانشگاه[دانشگاه ۱۴:۱۱:۴۰].

41694 ـ **تهران**، وزارت‌امورخارجه ۶۲۹۳: نسخ خوش، تاریخ یاد نشده، ۴۸ گ [نسخه‌ها۲: ۲۶۰].

سفرنامهٔ مادام ژان دی لافوا

ترجمه ازمحمدحسن‌خان‌صنیع الدوله، که یاد اودرداوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت.موسیو لافوامهندس پل وراه شوسه درسالهای ۱۸۸۱–۱۸۸۲م برای بازدیدآثار باستانی با همسرش مادام ژان دی لافوابه ایران می‌آید وبه شوش میرود وکندکاویهایی میکند وآثاری بـه موزهٔ لوورپاریس‌می‌فرستد. همسراوکه زنی‌دانشمند بوده دیدنیهای خود را ازایـن سفر از هنگام بیرون‌آمدن ازپاریس‌تا برگشت، دراین‌کتاب گرد می‌آورد، ودر روزنامهٔ «توردومند» چاپ میشود. این‌سفر نامه باردیگر بکوشش‌علیمحمد فرهوشی‌ترجمه و در۱۳۳۲خ چاپ‌شده [مشار: ۹۶۳]. **آغاز:** هو. ترجمهٔ روزنامهٔ‌توردومند، بموجب روایات مادام ژان دی لافوا، در باب سیاحت در ممالك ایران وکلده و سوریان در سالهای ۱۸۸۱–۱۸۸۲م...

41695 ـ **تهران**، ملی۷۳ف: نستعلیق شکستهٔ‌خوش پایان سدهٔ**۱۳**، باعکس‌ناصرالدین شاه، و۵۴ عکس‌چسبانیده شده، ۱۲۰ گ۱۱س [ف. ملی ۱:۶۳]. گویا فیلم همین نسخه باشد کـه دردانشگاه ش ۱۸۵۲ هست و در فهرست مترجم فتح الدوله و شمارهٔ نسخه دگر گونـه آمده است [فیلمها: ۱۲۴].

سفرنامهٔ مارکوپولو

متن‌ازمارکوپولو، ترجمه‌ازسلطان‌ابراهیم خان، بدستور علیقلیخان سرداراسعد بختیاری.

41696 ـ **تهران**، ادبیات ۵۴حکمت: شکسته‌نستعلیق‌ج ۱۳۳۳/۲ نسخه باید ترجمهٔ سفرنامهٔ مارکوپولو بـاشد از فصل هشتم جلد دوم تا فصل سی‌وچهارم، درتاریخ قوبلای قآن با دنبالهٔ جلد دوم درسفر بهمغرب و قسمت سوم کتاب دوم در مسافرت بسمت جنوب از فصل ۶۰ تا۷۷. [ف. ادبیات ۲:۲۴].

سفرنامهٔ مارکوپولو

سفرنامه مارکوپولو، ترجمه از روماسیا (راماسیا). بادیباچه‌ای دربارهٔ‌کتاب ونگارنده آن.

41697 ـ **تهران**، ادبیات ۶۰حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ چهاردهم. در ۲۳۱ س

اندازه‌خشتی. سفر دو برادر در ۱۸ فصل و کتاب اول در ۶۱ فصل وجلد دوم تاریخ قوبلاقآن از فصل ۱ تا ۷ را دارد [ف. ادبیات ۲: ۲۴].

سفرنامهٔ مازندران

متن بروسی از ملگونوف که بـه دعوت دفتر خانـهٔ جغرافیایی اکادمی براندر بسال ۱۸۶۰م به تفلیس رفته و از آنجا بـه گیلان و مازندران آمده است. ترجمه ازپطرس روسی از مترجمان دارالترجمهٔ ناصری، بنام ناصرالدین شاه، مطالب ارزنده‌ای از اوضاع جغرافیایـی دهات به ویژه مازندران دارد، واز منابع ایرانی «تاریخ طبرستان» نیز بهره برده است. **آغاز:** درعهد دولت ابد مدت جاوید عدت شهریار عادل سلطان دریا دل.

41698 ـ **تهران** ملی ۵۷۹ف: شکسته نستعلیق، اواخرسدهٔ **۱۳**، ۱۰۹گ ۱۰س [ف. ملی ۲: ۷۶] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۸۸ هست [فیلمها: ۱۲۰].

سفرنامهٔ مازندران

ازموسیو برونیارسرهنگ صاحب منصبان فرانسوی مستخدمان دولت ایران، و در آن ازراه سازی دربخش مازندران گفتگو می کند **آغاز:** تفصیل سفر مازندران موسیو برونیار سرهنگ صاحب منصبان فرانسوی... اگر چه برای اینجانب درسفر مازندران مجالی نشد، دراین که محال گیلان را ببینم.

41669 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۲۸۱۶: نسخ سدهٔ **۱۳** (۲۱پ ـ ۳۳ر) [ف. سپهسالار ۵: ۱۰۷].

سفرنامهٔ مازندران و گیلان و

دامغان و سمنان = جغرافیای...

میرزا ابراهیم، دربخش جغرافیا ۳۹۵۷ گذشت.

سفرنامهٔ مان تن

ازمسیوادولف ژان، ترجمه ازعباس نوادهٔ حاجی محمد ولی‌میرزا، بنام ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)، گزارش دیدار ادولف است ازشهرمان تن درمرز ایتالیا و فرانسه برکنار دریای مدیترانه، واوضاع جغرافیایی وتاریخی آنجارا دارد. **آغاز:** ترجمه وتحریر خانه‌زاد دولت جاوید مدت عباس نوادهٔ.

41700 ـ **تهران**، ملی ۲/۶۰۴ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (ص ۴۴ـ۷۴) [ف. ملی ۲: ۱۱۲].

سفرنامهٔ مجدالدین بغدادی

41701ـ **شیراز**، دکتر خاوری ۵/.. شماره وتاریخ ونشانی بیشتر یاد نشد [نسخه‌ها: ۵: ۲۶۸].

سفرنامهٔ محمد رضا بیگ

سفرنامهٔ محمد رضا بیگ و سرگذشت او درسفر ازایران تا پاریس درروزگار سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵ـ۱۱۳۵). ترجمه ازمحمدعلی تفرشی، بدستور علیقلیخان اسعد بختیاری.

این سردار مشوق سلطان ابراهیم خان در ترجمهٔ «سفرنامهٔ مارکوپولو» نیز بوده است، و نسخه‌ای از «سفرنامهٔ شاردن» نیز بدستور او رونویس شده است.

41702 ـ **تهران**، ادبیات ۵۵حکمت: شکسته نستعلیق ۹ ع ۲/**۱۳۳۳** نـوشتهٔ خـود مترجم، ۶۲۶ص.

41703 ـ **تهران**، ادبیات ۵۶حکمت: شکسته نستعلیق همان مترجم، ۴۴۴ص [ف. ادبیات ۲: ۲۴].

سفرنامهٔ مختار الملك

مختار الملك شجاع الدوله میر تراب علیخان سالارجنگ . گزارش سفر اوست ازحیدرآباد به بمبئی. **آغاز:** بتاریخ هفتم ماه رمضان المبارك سنـهٔ ۱۲۸۲ ھ روز شنبه صبح بوقت پنج ساعت .

41704 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ S. N ۳ (۶۴۶ ف) : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳** ، ۲۴گ ۱۱ س [ف . محمد اشرف ۲:۲۷۹].

سفرنامهٔ مراغه

ازمظفرالدین شاه ، بروزگار ولیعهدی ، بسال ۱۳۰۵ق.

41705 ــ **تهران** ، سلطنتی۱۱۱۸۵: نستعلیق محمد رضامنشی، **۱۳۰۵**. با۲۴۵عکس از دیدنیهای طبیعی وتاریخی ، ۳۱گ ۱۶ س [نسخه‌ها ۱: ۱۸۰] .

سفرنامهٔ مرو

ازسیدمحمدلشکر نویس، که‌همراه‌شاهزاده حشمت‌الدوله‌وقوام‌الدوله به‌سرکوبی‌ترکمانان کولکلان ویموت وسالور بسوی‌مرورفته بود ، سپاه دولت مرکزی شکست می‌خورد ، تزارها مداخله می کنند. گزارش این سفرازدیدنیها و آداب ورسوم مردم‌آن سرزمین دراین سفرنامه آورده شده است. **آغاز:** تاریخ سفرمروومطابق سال پیچی ئیل ۱۲۷۷. بسمله. مقدمه که قبل ازشروع .

41706 ــ **تهران** ، ملی ۱۳۶۵ : نوشته **۱۲۷۷**، زدین، ۴۶گ ۱۲س. فیلم آن دردانشگاه ش۱۶۹۳هست [فیلمها: ۱۲۱ ــف. ملی۳: ۴۲۵].

سفرنامهٔ مکه

ازمحمدحسین‌فراهانی، که‌درشوال۱۳۰۲ ق ازتهران به قزوین‌ــ رشت‌ــ قفقاز‌ــ اسلامبول جده‌ــ مکه میرود، سپس ازراه شمال: بادکوبه ارس‌ــ لاهیجان‌ــ قزوین به تهران بازمیگردد. ودر این سفرنامه سرگذشت خود ورویدادها و دیدنیها واوضاع جغرافیایی شهرهای میان راه را مینگارد. **آغاز:** بسمله. وصلی الله علی سید نامحمد النبی وآله الطاهرین . وبعد .

41707 ــ **تهران**، ملی۳ ۵۷۳ ف : نسخ **۱۳۰۳**،زدین، همراه با نقشهٔ جغرافیایی‌مکه، ۲۸۷گ ۱۵س [ف. ملی ۲: ۶۹] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۰۶هست [فیلمها: ۱۲۱].

سفرنامهٔ مکه

از محمد حسین فرزنـد حاجی میـرزا عبدالصمد قاضی رضوی همدانی. سفرنامهٔ حج اوست، با برادرش آقا محمدکه از۲۷ رمضان ۱۳۰۷آغازشده است .

41708 ــ **همدان** ، آقای قاسم برنا: نوشتهٔ رمضان **۱۳۰۷** سپس «منتخب الحکایات» گویا ازهمو. [نسخه‌ها ۵: ۳۷۸] .

سفرنامهٔ مکه

ازداود فرزندعلینقی‌حسینی، مدعوبه‌وزیر وظایف، ازنیمهٔیکم سدهٔ چهاردهم، گزارش‌سفر اوست سپس مناسك حج. **آغاز:** ولله علی‌الناس حج البیت، چند سال متوالی بود که همه سال خیال تشرف به مکه معظمه داشتم.

41709 ــ **مشهد** ، رضوی ۲۴۹ تاریخ (۶۵۶۲) : نستعلیق تحریری نگارنده ۱۵ شوال **۱۳۲۴**با فهرست مندرجات [ف. رضوی ۷: ۱۲۳].

سفرنامهٔ مکه

ازسیف الدوله سلطان‌محمد فرزندفتحعلی شاه(که یاد او در «دیوان: ۲۳۵۵» گذشت) . یادداشتهای سفرمکهٔ اوست ازراه رشت، دریای خزر، تفلیس، استانبول، مکه، عراق، جنوب ایران تا تهران که در ۱۲۷۹ بدان‌آغازکرده واوضاع جغرافیایی وانسانی و سیاسی کشورها را دربردارد. **آغاز**: حمدله . صلاة . چنین گوید سیف الدولة سلطان محمدبن‌فتحعلی‌شاه.

41710 ـ **تهران**، ملی ۷۶۱ ف : شکسته نستعلیق گویا **۱۲۸۰** وگویا بخامهٔ نگارنده، ۲۷۲ گ ۱۱س [ف. ملی۲:۲۸۲].

سفرنامهٔ مکه

ازضیاءالدین آل کیوان قاری که‌در۱۱۲۹ به سفرحج رفته است . گزارش کارهای خود اوست .

41711ـ **تهران**،مجلس۲۴۲/۲۴۵۵: نوشتهٔ احمد غلام عملهٔ خزانه. درجنگ مؤرخ **۱۱۴۳** (ص۳۴۷) بهمان خامه [ف. مجلس ۱۰:۱۳۶۵] .

سفرنامهٔ مکه

از حاج میرزا علی‌خان اعتماد السلطنه، درگذشتهٔ ۱۲۸۵ پدر اعتماد السلطنهٔ بنام. یادداشتهای مسافرت اوست که بسال ۱۲۶۳ انجام گرفته، که در«ذریعه» بعنوان «سفرنامه بیت‌الله» یاد شده است. **آغاز**: ربنالاتزغ قلوبنا بعد اذهدیتنا .

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۸۶.

41712 ـ **مشهد**، رضوی ۵۳ تاریخ: نستعلیق **۱۳۰۶**، بدستورپسرش اعتمادالسلطنهٔ دوم، ۱۰۹ گ ۱۲س [ف. رضوی ۳:۹۰].

سفرنامهٔ مکه

ازمیرزا محمد علی قراهانی حسینی، که درنیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم‌درتبریز میزیسته‌است. سفرنامهٔ سفرمکهٔ اوست که از شب سه‌شنبه ۱۸ شعبان ۱۲۶۳ از بغدادآهنگ مکه‌کرده و در ۲۶ج ۱/۱۲۶۴ به تبریز برگشته است. اواز راه: دلی عباس، قره تپه،توارق، کرکوك، آلتون‌کوپری، اربیل،کلك، موصل، دلیب، مراحف، جزیرةالعمر، دیرتپه، مسین،ماردین، شیخان، خانی، دیاربکر، سیورك، خارپوت، اورفه،رأس‌العین، بیره جك، حلب، خان‌تومان، سلمی، معرةالنعمان، خان شیخان، حما،حمص ایکی‌قبولی، چشمهٔ امام زین العابدین،قطیفه، شام، مزیرب، تبوك، عین زرق، معان، مداین صالح، حدیبیه، حشمتی، مدینة به‌مکه رفته و ازراه شام دومه، بنك، حما، حلب، اخضرین، سزار، بیره جك،آسمان، قره‌چوان، سیورك، قراباغچه، دیاربکر، قرطی،اویس قرن،خان، بدلیس، دلیکلی طاش، میدان، ناتوان،دریاچه وان، اخلاط، ارین، عادل جواز، ارجیش، بیگری، محمودی، قشلاق مقوری، برخملو، شروك، خوی، الماسرای، دیزج خلیل به‌تبریز برگشته است.

41713 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۱۰ : شکستهٔ خوش سدهٔ**۱۳**، زرین، ۱۱۰ ص ۹ س [ف. مجلس ۶:۲۶۸] .

سفرنامهٔ مکه

ازحاج لطفعلی خان اعلایی. گزارش‌سفر اوست، با فاتحه وخاتمه‌ای. **آغاز**: بنام‌خداوند مهرمنیرـ‌خداوندروزی ده دستگیر.

41714 ـ **مشهد**، رضوی ۲۵۰ تاریخ (۴۲۴۳): نستعلیق‌محمدتقی‌نبیی‌متخلص‌به‌احقر.

۲۰ذیحجه۱۳۴۸، ۸۰ گ[ف. رضوی۷:۱۲۴].

سفرنامهٔ مکه

ازمحمد ولی میرزا قاجار، گزارش سفر ۱۲۰۶ اوست. آغاز: الحمدلله الـذی شرفنی بزیارة بیته... چنین گوید محمد ولی‌چون در سنهٔ ۱۲۰۶ که توفیق رفیق... گردید، وبعداز حصول استیذان ازپادشاه.

41715ـ تهران، سپهسالار ۲۸۰۷/۲: سدهٔ ۱۳، با حاشیهٔ (منه) (۱۶ پ ـ ۵۰ پ) [ف. سپهسالار۵:۱۰۷].

سفرنامهٔ مکه

ازناشناس، که‌ازنزدیکان دربار ناصرالدین شاه بوده، در۷ ذیقعدهٔ۱۲۸۸ ق از راه نجف و صحرا به مکه میرود ودوباره به‌نجف برمیگردد و دیدنیهای خود را در این سفر بـا اطلاعات جغرافیایی ومردم شناسی شهرهای میان راه‌را مینگارد، وازدید شاه میگذراند. آغاز: حمد بیحد خداوندی را سزاست که لم یلدولم‌یولد.

41716 ـ تهران، ملی ۷۷۶ ف: شکسته نستعلیق ۱۲۸۸، گویانگارنده‌که برای ناصرالدین‌شاه نوشته است، زرین۷۱ گ۱۲س [ف. ملی۲:۳۰۱]فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۱۶۸۹ هست [فیلمها:۱۲۱].

سفرنامهٔ مکه

ازناشناس، که ازنزدیکان‌دربارناصرالدین شاه‌بوده، در۲شعبان ۹۶(۱۲۹۶) ازراه‌تهران خانقین ـ عتبات ـ بغداد ـ بصره ـ قشم ـ هرمز ـ جده به‌مکه میرود. سپس ازمکه بـه مدینه ـ جبل عامل ـ نجف برمیگردد. ودرج۱۲۹۷/۲ به‌تهران بازمیگردد.ودراین سفرنامه شهرهای میان راه را یکی بیکی گزارش میدهد. آغاز: مختصری ست در شرح سفربیت الله الحرام،

خانزاد بعد ازاستیذان.

41717 ـ تهران، ملی ۸۶۵ ف: نستعلیق‌خوش گویا نگارنده، در۱۲۹۷، زرین ۲۱ گ ۱۲س [ف. ملی ۲:۳۹۹].

سفرنامهٔ مکه

ازناشناس، که خود (خط و ربطی نداشته وعرض‌میکرده‌وسرکارنواب عالی‌آقا،ولی‌خان) مینوشته‌است. این سفر به‌مکه‌ومدینه‌وکربلا، از ۲۵شعبان ۱۳۰۹ تا ۹ صفر(گویا سال بعد) انجام گرفته است.

41718 ـ تهران، ادبیات ۲۹۳ جوادی: شکسته نستعلیق، نسخهٔ اصل [ف. ادبیات ۳:۲۰].

سفرنامهٔ ملکهٔ انگلیس

ترجمه از محمد اسماعیل (گویـا فرزند صحافباشی) بنام‌ناصرالدین‌شاه قاجار(۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳)، سفرنامهٔ ویکتوریا ملکهٔ بنام‌انگلیس است‌به اسکاتلند که دردوشنبه۲۹ اگست۱۸۴۲م ازلندن‌بیرون‌رفته ودر۱۷دسامبرهمانسال بشهر برگشته است. درآن گزارش سفربه«بلراتل» و نواحی باختری اسکاتلند، همچنین تعدادی ازسفرهای این‌ملکه باطراف انگلیس‌وآخرین سفراوکه به‌هلند انجام گرفته نیزگزارش شده است. آغاز: ملاقات اول اسکاتلند دوشنبه ۲۹ اگست سنهٔ ۱۸۴۲عیسوی.

41719 ـ تهران، ملی ۴۴۴ ف: نستعلیق ج۱۲۹۴/۱، برای ناصرالدین شاه، زرین، ۱۵۳ گ ۱۱س [ف. ملی ۱:۴۳۲].

سفرنامهٔ ملکهٔ انگلیس

ترجمه از موسیوریشار خان فرانسوی، ملقب‌به‌رضا، از مترجمان ناصرالدین شاه، و بـدستور او در ۱۲۸۵ بـانجام رسیده است.

سفرنامهٔ ویکتوریاست ازسفرهای ۱۲۶۴ تا ۱۲۷۸ (۱۸۴۸ - ۱۸۶۱ م) دراسکاتلند و کوهستانهای آن بخش، وضمناً گزارشی ازملتزمین رکاب و برخی از گزارشهای پیش ازسفرخود، وهمچنین ازسرگرمیهای خود درآن یاد داشتهایی آورده است. **آغاز:** سیاحت نخستین درخاك اسکتلند روزدوشنبه ۲۹ ماه اوگست سنهٔ ۱۸۴۲ م مطابق سنهٔ ۱۲۵۸ هجری درکشتی رایلجارج نوشته است پنج ساعت ازنصف شب گذشته...

41720 - **تهران** ، ملی ۳۱۲ ف : نستعلیق **۱۲۸۵** (سال ترجمه) برای ناصرالدین شاه، با سه تصویرچاپی، ۲۰۵ گ ۱۴ س[ف . ملی ۱ : ۳۰۳] .

سفرنامهٔ منظوم (کرمان)

از ثاقب آشتیانی ،که یاد اودر «کلیات : ۱۸۵۱» گذشت. سفرنامهٔ کرمان اوست .

41721 - **تهران** دانشگاه، ۲۴۳۷: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** (ص ۶۶ - ۹۷) . در «کلیات 17498» او[ف. دانشگاه ۹ : ۱۱۰۹] .

سفرنامهٔ منظوم (مکه)

ازمیرزا جلایر، سفرنامهٔ مکه تا دیدار کاظمین اوست، بنام محمد شاه قاجار(۱۲۵۰- ۱۲۶۴). درپایان مطالبی دربارهٔ ایل خزاعی به شردارد. **آغاز:** محمد شهنشاه جوانبخت- که برخوردار باد ازتاج وازتخت.

41722 - **تهران** ، ملی ۸۳۷ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** شاید بخامهٔ میرزا جلایر، ودر پایان در بارهٔ ایل خزاعی به نثر مطالبی دارد ۱۷ گ ۱۹ س [ف. ملی ۲ : ۳۷۴].

سفرنامهٔ منظوم (سوانح)

از حاتم فرزند حسن فرزند محمد خان خویی، با یك دیباجه بنثر. درآن آمده: اکنون که سال ۱۳۱۱ ق است، وازعمراین خانه زاد چهل واندی گذشته است، سرگذشت ورویدادهای روزگارخود را دراین مختصر بعرض خردمندان میرساند . **آغاز :** ستایش و سپاس مرحضرت معبودی را سزاست کـه ازقدرت ... نخستین چوهنگام دفتر کنم- بنام خداخامه راسر کنم- بنان خامه گیرد، بنامش درست- که ازنام او نامه گردد درست .

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۰۷ .

41723 - **تهران** ، ملك ۵۴۱۴ : نستعلیق سراینده ، **۱۳۱۱** ، ۴۱ گ ۱۴ س [رؤیت] .

سفرنامهٔ منظوم

گویا حسرت ، درص ۲۹۱۱ گذشت.

سفرنامهٔ منظوم = چارتخت

ابیوردی ، در ص ۲۷۵۳ گذشت .

سفرنامهٔ منظوم (مشهد)

از محمد داود اصفهانی متخلص بـه عشق (م ۱۱۳۳)، که یاد او در « دیوان : ۲۳۲۵ » گذشت . گزارش مسافرت خود بـه خراسان برای تصدی تولیت استان قدس است ودرآن نام یك بیك منازل میان راه اصفهان تامشهد او بسیاری ازامثال را نیز آورده است.

بنگرید : ذریعه ۱۹ : ۲۰۷ .

41724 - **تهران** ، سپهسالار ۲۵۶ : در«دیوان: 23092» او که پاکنویس اصل است [ف. سپهسالار ۲ : ۵۹۵-۵۹۸].

سفرنامهٔ منظوم (مکه)

از زوجهٔ میرزا خلیل رقم نویس روزگار صفویان. سفرنامهٔ اصفهان - مکه- شام اوست درقالب مثنوی. درآن مسافتها و آب و هوای منزلها و دیدنیها را در پیرامن ۱۳۰۰ بیت

گزارش‌کرده است . **آغاز** : مرا چون‌کرد چرخ حیله پرداز_جگر خون‌ازفراق یارده‌ساز _حرامم‌شدبه بستر خواب‌راحت_ندیدم‌چاره‌ای غیراز سیاحت

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۲۰۷.

41725 _ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۵/ ۲۵۹۱: درمجموعهٔ‌آقا محمد معینای‌اردوبادی مؤرخ **۱۱۰۴** (ص۷۶۴_۷۷۹) [ف. دانشگاه ۱۴۱۹:۹].

سفرنامهٔ منظوم (اروپا)

از عیوق ، گزارش سفر ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ _۱۳۱۳) است به اروپا ،که از ۲۱ صفر ۱۲۹۰ آغاز میگردد، ازیکی‌ازهمراهانش با تخلص عیوق. **آغاز**: نخستین برزبانم گشت جاری_ سپاس‌ذات‌پاک‌کرد گاری.

41726 - **تهران** ، ملی ۵۰۴ ف : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴** ، برای ناصرالدین‌شاه، ۴۶گ ۱۲س [ف. ملی۲:۳].

سفرنامهٔ منظوم (مشهد)

ازمجرم تفرشی، میـرزا سید شفیع خان که یاد اودر«دیوان:۲۵۱۱» گذشت . سفرنامهٔ تهران _ مشهد اوست‌که به همراه عین الدوله صدراعظم انجام‌گرفته است ، درقالب مثنوی ، مانند «جلایرنامهٔ» قائم مقام و«عارفنامهٔ»ایرج میرزا، ونکات تاریخی وجغرافیایی واجتماعی نیز دارد .

41727 _ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۱۴: شکسته نستعلیق محمد صادق ، محرم**۱۳۳۴** ، درديوان او(ص۱_۲۳) [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۶۸] .

سفرنامهٔ منظوم (عتبات)

ازمشتری خراسانی، که یاد اودر«کلیات: ۱۸۹۲» گذشت . قطعاتی است سروده در سفر عتبات درتوصیف ونکوهش شهرها ومنازل‌میان راه: وصف نجف، مذمت خان شور ، وداع از کربلا، منزل قزل رباط، خانقین ، قرنطینه ، پل ذهاب ...

41728 _ **تهران** ، دانشگاه۵۲۶۳ : در « دیوان » او مؤرخ **۱۲۹۱** [ف . دانشگاه ۴۱۸۶:۱۵] .

41729 _ **تهران** ، مجلس ۶۴۵۱ فهرست نشده: نوشتهٔ ۲۱محرم **۱۲۹۱** در یك جنگ [رؤیت].

41730 _ **تهران** ، مجلس ۲۴۹۰ : شکسته نستعلیق‌خودسراینده‌در«کلیات»اومؤرخ **۱۲۹۲** [ف. مجلس ۸:۱۸۵] .

سفرنامهٔ منظوم (مکه)

ازهمان مشتری خراسانی ،که یاد اوپیش ازاین گذشت.این‌مثنوی همراه«شمس‌المناقب» سروش اصفهانـی بکوشش سراینده در تهران ۱۳۰۰ق چاپ‌شده است. **آغاز ۱** : مختصری ازسفرنامه درتحمید پروردگار... ای نـام‌تو با هزاراعزاز_ برنامهٔ‌کاینات‌ازآغاز. **آغاز۲:** نیمهٔ شعبان مه ، ازتوفیق بی‌پایان رب _ سوی مکه باربستم ، بی‌غم و رنج و تعب .

بنگرید:ذریعه۱۲ :۱۸۹_ف.مشار:۹۶۳.

41731 _ **مشهد** ، رضوی ۵۵۲ (۴۷۵۷) در«کلیات»اوازروزگارخودسراینده آغازبرابرنمونهٔ ۲، [ف. رضوی ۷ :۵۱۱].

41732 _ **تهران**، دانشگاه۵/۳۸۰۶: نستعلیق میرزا ابـراهیم اشتری شاعر،رمضان **۱۳۰۰** (ص ۱۹۶_۱۹۹)آغازبرابر نمونهٔ **۱** [ف .دانشگاه ۲۷۸۸:۱۲] .

41733 _ **تهران** ، مجلس ۱۰۶۷ : در«کلیات» اوازسدهٔ**۱۳** [ف. مجلس۳:۴۱۵].

سفرنامهٔ منظوم = مظهر گل

منیر لاهوری، درس ۳۲۱۸ گذشت.

سفرنامهٔ منظوم

از نزاری، درس ۲۹۱۱ گذشت.

سفرنامهٔ منظوم (هندوستان)

ازمیرسید علی نیاز، سفرنامهٔ هندوستان است در قالب مثنوی. (بنگرید: دیوان نیاز شیرازی: ۲۵۹۰).

41734 ـ مشهد، رضوی ۸۹۷۵: شکسته نستعلیق خود سراینده، ۲۴گ۱۱س. اهدایی علی اصغر حکمت [نسخه‌ها۵: ۶].

سفرنامهٔ منظوم (مازندران)

از ناشناس. سفرنامهٔ ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) است، در بحر تقارب. از رهگذر نام منازل و نام برخی از همراهان شاه سودمند است. **آغاز:** به یومی که اردوی شاه جهان ـ زتهران برون شد به مازندران.

41735 ـ **تهران**، ملی ۳۲۲ف: نستعلیق چلیپای سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه، ۹گ ۱۱ بیت [ف. ملی ۱: ۳۱۷].

سفرنامهٔ میرزا صالح

از میرزا صالح شیرازی فرزند حاجی باقرخان کازرونی، که در ۱۲۳۰ق با گروه دانشجویان ازسوی میرزا بزرگ قائم مقام یکم و عباس میرزا ولیعهد، ازتبریز به لندن رفته‌است. درآن تاریخ ووضع کشورهای اروپایی وعثمانی آمده است. بکوشش محمدشهرستانی و پیشگفتار اسماعیل رایین در تهران ۱۳۴۷ خ ۴۵۶+۳ص چاپ شده است.

بنگرید: مجلهٔ وزارت امورخارجه ج۱ ش ۳: ۳۰.

41736 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۴۰۳۴: شکسته‌آمیز پیرامون **۱۸۲۰** م، گزارش سفراواز ۱۲۳۰ تا ۱۲۳۵ است، درچهار فصل **آغاز:** بعد از وظایف حمد حضرت وهاب علی الاطلاق، ۲۰۵ گ ۱۶س [ریو۱: ۳۸۷].

41737 ـ **تهران**، ادبیات ۲۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویا ازروی نسخهٔ اصل، از فصل دوم خروج ازتبریزوسفربه پترزبورغ در ۱۰ ج ۲/۱۲۳۰ برابر ۱۹ آوریل ۱۸۱۵ م آغازمیشود ومیرسد به‌آخرین روزسفرپنجشنبه ۱۹ع۱/۶ جنوری. **آغاز:** بندگان نواب والا دکتر شارپ شرحی به میجر دارسی نوشت، ۳۹۳ گ ۱۸س [ف. ادبیات ۱: ۳۱۴].

41738 ـ **تهران**، ملك الشعرا بهار ۱۳۶۱ (مجلس؟): نستعلیق رحلی [نسخه ها ۵: ۶۶۱].

سفرنامهٔ میرفتاح = شب نامه = چهار فصل

از میرفتاح (عبدالفتاح) گرمرودی، گزارش دیدنیهای اوست که در ۱۲۵۴-۱۲۵۵ق همراه گروه سفارت، به روزگار محمد شاه قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴) به نیابت (ریاست) حسین خان آجودان باشی، به نمسا وفرانسه و انگلستان رفته است، در دیباچه مینویسد از اطلاعات اقبال الدولهٔ نیشابوری هندی که از امیران هندوستان بوده و در لندن میزیسته بهره‌مند شده است. دریك مقدمه وچهارفصل و یك خاتمه: مقدمه دربیان اوضاع راه از تبریز تا مرزروم. فصل ۱ـ اوضاع ووقایع عثمانی، درسه باب ۲ـ در اوضاع آق نیکزودولت روم ایلی ودولت روما و جزایرواقعه درمیان دریای مزبور ونمسا، درپنج باب ۳ ـ اوضاع فرانسه

۴ ـ اوضاع ولایت انگریز . خاتمه در اوضاع ربع مسکون وکل‌عالم . همراه «شب نامه» در ۱۲۱۲ص چاپ شده است. **آغاز ۱:** خداوندی را بنده‌ایم وکردگاری را پرستنده که دارندهٔ جهانست ودانندهٔ نهان. **آغاز ۲ :** بندهٔ درگاه عبدالفتاح که درتاریخ ۱۲۵۵ .

بنگرید : نشریهٔ وزارت امورخارجه ج ۱ ش ۳:۳۲.

41739 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۹۰ تاریخ (۴۲۴۴): نستعلیق گویا نگارنده ،در فهرست بنام **چهارفصل** یاد شده است ، آغاز برابر نمونهٔ**۱**، ۹۸ گ [ف. رضوی۷:۶۷].

41740 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۴ : نسخ‌خوش**۱۲۵۸**، آغازبرابر نمونهٔ**۲**،درفهرست بنام **سفر نامهٔ روسیه == شب نامه** یاد شده است، ۱۵۴ص [ف. مجلس ۶:۲۷۵].

41741 ـ **عبدالحسین بیات :** نسخ احمد فرزند محمد هاشم، در**۱۲۵۹** درفهرست بنام **چهار فصل** یاد شده است [نسخه ها ۶:۸۰] .

41742 ـ **تهران** ، ملك ۱۱۳۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۹۷ گ ۱۹س [رؤیت].

41743ـ**تهران**، سپهسالار۱/۱۵۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، (۱رـ ۲۵پ) آغاز برابر نمونهٔ **۲** [ف . سپهسالار ۵:۱۲۲] .

41744ـ **تهران**، سنا۷۵۶۴ :نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** ، در فهرست بنام **سفر نامهٔ نظام‌الدوله** میرزا حسین خان‌آجودان‌باشی یاد شده است [نسخه ها ۲:۲۳۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۷۹هست [فیلمها:۱۲۲].

سفرنامهٔ ناصرخسرو = سیاحتنامه علوی‌قبادی مروزی ، که یاد اودر «جامع الحکمتین:۷۶۶» گذشت . بدنبال خوابی‌که می‌بیند بسال ۴۳۷ق از خراسان‌آهنگ دیدار خلفای اسماعیلی را میکند، ازخراسان بمکه ومصرمی‌رودودراین‌سفرنامه‌دیدارهاورویدادهای سفرهفت سالهٔ خود را درایران وسوریه ومصر وحجاز و شهر احساءگزارش کرده است . در ۱۳۱۲ق وپس ازآن چند بارچاپ شده است. به عربی درمصر۱۳۶۴ ق وبه فرانسوی‌همراه با متن درپاریس ۱۸۸۱ م چاپ شده است . ترجمه های دیگر نیزدارد . **آغاز :** ... چنین گوید ابومعین الدین ناصرخسرو القبادیانی المروزی تاب الله عنه .

بنگرید: ذریعه ۱۲:۱۹۰ـ ف . مشار : ۹۶۵.

41745 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۹۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) ، بخشی ازآن‌است [ریو۳: ۹۷۹] .

41746ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۷۶۲/۶ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م ، بخشی ازآن است (گ ۱۶۷ـ۱۷۴) [ریو۳:۱۰۲۴].

41747 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۹۰۷(۲۲۴۹ف): با تاریخ **۱۲۸۴**دردفتر، ۳۳ گ [آکیموشکین ۱:۳۱۳].

41748 ـ **تهران** ، علی ۱۱۸۳ ف : شکسته نستعلیق فرج‌الله فرزند نصرالله تفرشی، **۱۲۹۸**،آغاز برابر نمونه ، ۱۰۹ ص ۱۵ س [رؤیت] .

41749 ـ **تهران**، ادبیات۲/۱۲۱ج: نستعلیق احمد فرزند محمد حسین مستوفی آستانهٔ قم، ۱۰شعبان **۱۳۰۳**، (۳۳پـ۸۵ر) [ف. ادبیات ۱:۳۱۴] .

41750 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۸۷ : نستعلیق ابراهیم فرزند میرزا علی اکبر خان آجودان باشی توپخانه ، سه شنبه ۱۸ محرم

۱۳۱۴، با سر گذشت او در دیباچۀ نسخه (ص ۱ـ ۵۷)، ۱۰۰ گ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۳۲].

سفرنامۀ ناصرالدین شاه =

سفرنامۀ منظوم

سفرنامۀ ناصرالدین شاه

در ص ۴۰۰۶ و ۴۰۳۴ گذشت

سفرنامۀ ولایت توسکانی

ازهانری بل قونسول فرانسه درفلورانس ترجمه ازروزنامۀ توردومند، درسدۀ سیزدهم. سفر اوست به بخشهای توسکانی درمرکز ایتالیا و از صنایـع آنجا گفتگو میکند، و مطالب جغرافیایی وتاریخی فراوان دربارۀ این بخش از خاك اروپا را در بردارد. **آغاز**: ترجمۀ روزنامه توردومند، جلد سی و هشتم، کتاب نهصد وهفتادونه درباب شهرهای کوچك وصنعت معتبرولایت توسکانی واقع در مرکز ایطالیا، بتوسط مسیوهانری بل قنسول فرانسه درفلورانس روایت شده است. فصل اول شهرهای کوچك بمردمان کوچك اروپا وجود دارد.

41751 ـ **تهران**، ملی ۲۴۸ ف: شکسته نستعلیق سدۀ **۱۳**، بـرای ناصرالدین شاه، ۸۰ گ ۱۱ س [ف. ملی ۱: ۱۴۹].

سفرنامه و یادداشتهای حکومت همدان

از ظهیر الدوله، علیخان ملقب بـه صفا علیشاه (۱۲۷۹ق ـ ۱۳۴۲ق)، کـه یاد او در «سبحۀ صفا: ۲۸۹۹» گذشت. یادداشتهای سفر اوست ازتهران به قم ـ همدان، که از ۱۶ ع ۱۳۲۴/۲ ق آغازمیشود تا ۲۴ ذیقعدۀ همان‌سال یادداشتهای سفر وروز گارفرمانروایی‌اوست‌در همدان. بکوشش‌وپیشگفتار آقای‌ایرج‌افشارهمراه بادو اقعۀقتل ناصرالدین‌شاه»ازهمه وتلگرافهای، همدان ـ تهران بسال ۱۳۵۱ خ چاپ‌شده‌است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۴: ۲۹۶.

41752 ـ **تهران**، انجمن اخوت: بخامۀ نگارنده، همان نسخه‌که بکوشش آقای افشار چاپ شده است.

سفرنامۀهندوستان = تحفةالخاقانیه

ازسلطان‌الواعظین‌ابوالفتح‌حسنی‌حسینی، شاگرد ملاعلی نوری (م ۱۲۴۶)، سفرنامـۀ هندوستان‌اوست که‌در آغاز سال ۱۲۲۱ ازاصفهان آغازشده است، بدستورفتحعلی‌شاه دریك مقدمه ودومرحله ویك خاتمه در ۱۲۳۱ نگاشته است: مرحلۀ ۱ دربارۀ هند ومردم آنجا وفرنگیانی که درآنجا بوده‌اند، دریك مقدمه و چند مقصد. مرحلۀ ۲ دربارۀ دریاها دریك مقدمه ودومقصد. خاتمه درپند بـه شاه وفرمانروایـان از روی سرالاسرار ارسطو. ودر آن از خطبه‌ایکه در مسجد جمعۀ کلکته خوانده ودرآن فتحعلی‌شاه را ستوده، ریاضتهـای هندوان و شگفتیهـا و جشنهای‌آنان، وبرخی ازآداب ورسوم آنان، نام چند تن‌ازسران هندی وراجه‌هاودانشمندان وسرایندگانی که با آنها برخورد کرده است آورده است. از کشت وبزر و بهره برداری کشاورزی هندوستان یـاد کرده. رویهـم از رهگذر تاریخی واجتماعی وجغرافیایـی بسیار سودمندست. **آغاز**: لالی معانی‌آبدارحمدزلالی که ازموج خیزطبع صافی‌ضمیران سخن‌سنجان دبستان روشن خیالی‌آغاز.

نسختی ازآن درص ۲۹۹۴ گذشت.

41753 ـ **تهران**، ملی ۱۹۴۴ فهرست نشده: نستعلیق میانۀ سدۀ **۱۳**، آغازبرابر نمونه ۱۰۷ گ ۱۷ س.

41754 ـ **تهران**، دانشگاه۳۱۴۴ : نستعلیق ۲۹ محرم **۱۲۶۵**، ۱۳۶گ ۱۵ س [ف‍دانشگاه ۱۱:۲۰۹۹] .

سفرنامهٔ هندوستان

از محمود حسینی شیرازی، گزارش سفر اوست ازشیرازبه بمبئی و برگشت. (بنگرید : سفرنامه:۱۱ ۴۰۱۱). **آغاز:** صبح‌روزسه‌شنبه‌چهارم شهرجمادی الثانیه ۱۳۰۹ بعزم بمبئی‌ازشیراز حرکت شد، به‌کاروانسرای (چناررداهوار) که رسیدم دیدم پرازسرباز است.

41755 ـ **تهران**، مجلس ۵۸۸۹ : شکستهٔ تحریری زیبای نگارنده، آغازسدهٔ**۱۴**، ذرین، ۸۰ص ۹س [ف. مجلس۱۷:۲۸۴] .

سفرنامهٔ هنری صاحب

41756 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۵۲۷۸/۲۲۶۸: ازروی چاپ ۱۸۶۲م گزیدهٔ‌آنست [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۶۱:۱] .

سفرنامهٔ یزد

از ناشناس، که بروزگار فرمانروایی ظل السلطان دراصفهان، ازتهران‌آغازکرده‌به یزد رفته وپس ازیازده ماه، از راه‌کهریزك و کاشان و قم بـه تهران برگشته است. در آن دیدنیها ورویدادها ومنازل وفواصل میان آنها را، ونام شهرها و دهها و وضع اجتماعی آنها را روز بروزیادداشت کرده‌است. **آغاز:** برحسب امرقدرقدرت‌اعلیحضرت‌همایون.. روزشانزدهم ثانویه ازدارالخلافه طهران بیرون‌آمده، هوا بشدت سرد ونهرهای‌دورشهر تماماً یخ بسته‌بود راه طهران الی قم وکاشان لازم بشرح وتفصیل نیست.

41757 ـ **تهران**، ملك ۶۲۸۷ : نستعلیق پایان سدهٔ**۱۳** [رؤیت].

سفرنامهٔ ینگی دنیای جنوبی

سفرنـامهٔ دکتر کرو است در امـریکای جنوبی‌که بنا بمأموریت وزارت بحریهٔ فرانسه برای تحقیقات علمی از دسامبر ۱۸۷۶ م آغاز شده است ودر۱۳۰۰ ق در پاریس چاپ شده است.

ترجمه ازمیرزاکاظم معلم شیمی، بدستور ناصرالدین شاه بسال۱۳۰۳ انجام‌گرفته‌است. **آغاز:** شرح سفرهای دکتر کرودرممالك‌ینگی دنیای جنوبی‌که درسنهٔ هزاروسیصد هجری در پاریس بطبع رسیده، ودرهزاروسیصدوسه بامر اعلیحضرت شهید سعید ناصرالدین شاه... آقا میرزاکاظم معلم شیمی ترجمه نموده، و حقیر دراین تاریخ‌که هزاروسیصد و پانزده است از باب رفع بیکاری ومشغلهٔ حال تحریرمینماید. **آغاز (کتاب)** : چون از جانب وزارت بحریه مأمورشدم‌که در اندرون مملکت گویان فرانسه سفرعلمی وتفحصات تحقیقی پیش‌بگیرم روزهفتم دسامبر ۱۸۷۶ از ثار بیرون آمده بکشتی... سوارشده...

41758 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۶۲: نستعلیق خوش چهارشنبه ۱۴ع‌۲/**۱۳۱۵**،۴۲ گ [ف. دانشگاه ۹:۱۳۵۲] .

سفرو کیل قوخان

حالات سفروکیل‌قوخان‌که بروم‌رفته‌بود.

41759 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۶۳/۲/۲۲۶۸: تاریخ یـاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۶۱:۱] .

سفینهٔ سلیمانی

ازمحمد ربیع فرزند محمد ابراهیم،عضو سفارت محمد حسین بگ در دربـار سیام، در

.۱۰۹۸-۱۰۹۶

41760 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۹۴۲ Or: نوشتهٔ **۱۷۰۰**م [نسخه‌ها ۴:۶۷۳].

سیاحتنامه

متن ازیك جهانگرد روسی‌ست که بسال ۱۸۸۷م دربندر **اوزان اده**ی‌کنارخزر پیاده شده وبه تهران می‌آید و نزد ناصرالدین شاه بارمی‌یابد وپس ازچندی ازراه قزوین‌به کنارهٔ خزر بازمی‌گردد، ودیدنیهای خود راگزارش کرده‌است. ترجمه ازسید عبدالله مترجم روسی، بسال ۱۳۰۶، برای ناصرالدین شاه . مترجم درمیان پرانتز برخی ازگفته های نگارنده را روشن کرده‌است. (بنگرید: سفرنامهٔ‌ایران، دکتر اوئیلز: ۴۰۱۵). **آغاز:** سیاحت‌یکنفرروسی‌ست درایران که این خانه زاد دولت علیه‌سیدعبدالله مترجم روسی بفارسی ترجمه نمود . بسمله . درسنهٔ .

41761 ـ **تهران** ، ملی ۸۸۸ ف : نستعلیق شوال **۱۳۰۶** ، ۵۱گ ۱۲ س [ف . ملی ۲:۴۲۲].

سیاحتنامهٔ آلپ

متن از سیرمارتن‌کنوای ، که سرتاسر کوههای‌آلپ‌را گشته واین گزارش‌را بهانجمن جغرافیایی‌انگلیس‌داده است. سپس‌این‌سفرنامه بکوشش‌شارل بوآنزابه زبان فرانسوی‌درآمده است، آنگاه‌بکوشش‌زین‌العابدین‌مترجم‌الملك، وبدستور مظفرالدین شاه ومیرزا محمود خان علاء الملك وزیر فرهنگ‌آنروزه، ازفرانسوی بـه فارسی برگردانده شده است . و از همین مترجم است: سیاحتنامه‌هانری‌فوشر . **آغاز :** برحسب امر قدر قدرت اعلیحضرت قویشوکت ظل الله اسلام پناه .

41762 ـ **تهران** ، ملی ۹۲۲ ف : نستعلیق **۱۳۲۳** گویا بخامهٔ مترجم ، ۱۷۳گ ۱۰س [ف. ملی ۲:۴۵۶] .

سیاحتنامهٔ تبت

متن از سویج هنری لاندوریه انگلیسی ، ترجمهٔ بخش نخستین‌آن درپنجاه فصل، ازیکی ازمترجمان روزگارناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). سفرنامهٔ پطرزبورغ ، هند ، چین تا تبت است . **آغاز :** چون در این عهد همایون روزگارمیمون، که انواع و اقسام‌کمالات ... فصل اول ترجمه. وقتی‌که مصمم شدم‌به‌سیاحت تبت .

41763 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۱۹ : نستعلیق عزیزالله ، ۱۶ ذیعقدهٔ **۱۳۲۲** ، جلد یکم است، ۱۹۰گ ۱۵س [ف. مجلس ۱۰ : ۴۶۶ و نسخه‌ها ۵:۶۵۹] .

سیاحتنامهٔ ترکستان

متن ازپاشینو معاون سابق سفارت روسیه درتهران، که درپیرامن ۱۲۸۰ق به ترکستان وامیرنشینان‌آن سامان ونیزبخشهایی که زیر حکومت‌روسها درآمده بوده‌سفرکرده، ودراین سفرنامه‌که بزبان روسی‌ست اوضاع جغرافیایی وسیاسی واجتماعی را گزارش‌کرده است، آنگاه چاپ شدهٔ آنرا برای‌ناصرالدین‌شاه‌میفرستد، و این یکی به داود خانف (بنگرید جهان نما : ۳۹۶۱) دستور میدهد که آنرا به فارسی‌درآورد **آغاز:** قبل از اینکه این حقیر شروع بتألیف این‌کتاب نمایـد لازم شمردکـه حق مردمان با هنررا ضایع ننماید .

41764 ـ **تهران** ، ملی ۱۷۶۱ ف : نستعلیق، ۹ج ۱۲۸۶/۲ق، با مقدمه‌ای دریك صفحه ازمترجم ونقشه ای از ترکستان که باید

از نسخهٔ اصلی گرفته شده باشد، ۱۵۵ گ ۱۵س [یاد داشتهای دکتر جان لایو نکود] .

سیاحتنامهٔ ترکستان

متن ازمسیو موزر (سویسی) که از مسکو به ترکستان مسافرت کرده است، و جلد دوم آن گزارش جغرافیا و مردم شناسی مردم خیوه (خیوق) وچهار جوی است ، ترجمه از میرزا علیخان مترجم فرانسوی وانگلیسی دارالترجمه، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳) . **آغاز ج ۲:** به ولایتی رسیدم که قشلاقهای آنجا وضعاً با قشلاقهای حول وحوش بخارا مختلف است .

41765 ـ **تهران** ، ملی ۱۷۹۸ ف : نستعلیق شکسته ، همان روزگاران ، ۹۱ گ ۱۸۱س ۱۳س [یادداشتهای دکتر جان لایو نکود] .

سیاحتنامهٔ جنوب

بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴–۱۳۱۳) گروهی برای سیمکشی و بنیاد تلگرافخانه از تهران به اصفهان ـ یزد ـ کرمان ـ کناره‌های خلیج فارس رفته‌اند، وبرحسب معمول آن روزه رویدادها ودیدنیهای خود رادراین «سفرنامه» گردآورده‌اند. اعضای این گروه وتاریخ سفر شناخته نیست. برای تاریخ تلگراف درایران نیز سودمند است. (درفرهنگ ایران زمین جلد ۱۹ چاپ می‌شود)

41766 ـ **تهران** ، مجلس ۷۰۰ : تحریری ریز، بی‌تاریخ ، ۴۰ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۴۴۴] فیلم آن دردانشگاه ش ۲۲۳۷ هست [فیلمها: ۱۲۰].

سیاحتنامهٔ جنوب

ازناشناس، که بدستور محمد شاه (۱۲۵۰–۱۲۶۴) ، از ۲۷ ج ۱/ ۱۲۵۶ ، بگردشی در بخشهای جنوبی پرداخته و دیدنیهای خود را در این « سفرنامه » گرد آورده است . این «سفرنامه» ازاصفهان آغاز ودر کناره های جنوبی پایان می‌یابد. **آغاز:** پس ازادای مراسم حمد وثنا که وظیفهٔ مرضیهٔ ...

41767 ـ **تهران** ، مجلس ۷۰۱ : نسخ، سدهٔ ۱۳ ، ۶۳ گ ۱۶س [ف . مجلس ۲: ۴۴۵] فیلم آن دردانشگاه ش ۲۲۳۶ هست [فیلمها: ۱۱۸] .

سیاحتنامهٔ شاردن = سفرنامهٔ شاردن

متن ازشوالیه شاردن . از این سفرنامه چند ترجمه نسبتاً کهن دردست هست که هریك بخشی ازمتن رادارد ، بدانگونه که در نسخه‌های آن یاد میشود : (سید محمد ، سیدمیرعلیخان ناظم).

ترجمهٔ بخش دیداراواز اصفهان ترجمهٔ ابوالقاسم فرزند علی اصغر عریضی متخلص به نژند در ۱۳۳۰خ ۱۷۶س با نام دوم [مشار: ۹۶۲] وهمهٔ آن در ده جلد ترجمهٔ محمدلوی عباسی درتهران ۱۳۳۵– ۱۳۴۵ خ بانام یکم چاپ شده است . [مشار: ۹۸۶]

41768ـ **تهران**، ادبیات ۴۸حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، ترجمهٔ **میرسید علیخان ناظم** ، در بارهٔ سفر دوم اوست. از سپاهان به بندرعباس وباز گشت بـه اصفهان ، ۱۸۱ص .

41769 ـ **تهران**، ادبیات۴۹حکمت: سدهٔ ۱۴ ، گویا از همان ناظم ، سفر اوست از پاریس به ایران، ۱۴۰ص.

41770 ـ **تهران**، ادبیات ۵۰حکمت: شکسته نستعلیق ۲۲ شوال ۱۳۳۱ ، نوشتهٔ محمد علی قائم مقامی فراهانی ، بدستور سردار اسعد بختیاری ، گویا ترجمهٔ همان ناظم باشد ، سفر

اوست ازپاریس به‌اصفهان [ف. ادبیات۲:۲۴] .

41771 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۵۳۵ : نستعلیق‌گویا ازخود مترجم. درص ع مترجم آن **سید محمد** یادشده است نسخه **جلدنهم** است(اول مسافرت‌مؤلف ازاصفهان به‌بندرعباس وبرگشت باصفهان) ۷۵گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۳۴۸۴:۱۳] .

سیاحتنامهٔ فرنگ

ازحاج محمد علی سیاح ، از تهران بـه قفقاز وروم وفرنگ ، بسال ۱۲۷۶ ق آغاز و چند سال درآن کشورها میگردد . نزدیك بـه همهٔ کشورهای اروپاحتی‌ایرلندرا دیده‌وگزارش کرده است ، بویژه ایتالیا وفرانسه .**آغاز :** آغازمهاجرت ازایران وسبب سیاحت‌فقیرحقیر محمد علی سیاح .

41772 ـ **تهران**، ملی ۱۶۸۷ ف : شکسته نستعلیق عباسقلی فرزند حسین‌تفرشی، یکم اصغر **۱۳۱۵** ق ، ۲۲۵ گ [یاد داشتهای دکترجان لایونکود] .

سیاحتنامهٔ هانری‌فوشر

از هنری فوشر ، تـرجمهٔ زین العابدین مترجم الملك ، سفرنامهٔ اوست ازهندوستان و افغانستان درآغازسدهٔ بیستم، ودارای اطلاعات جغرافیایی و تاریخ‌آندوکشور ،کـه بروزگار مظفرالدین شاه از زبان فرانسوی‌بفارسی روان درآمده است .**آغاز:** برحسب امرقدر قدرت اعلیحضرت‌قوی شوکت ظل‌الله‌اسلام پناه خسرو عادل‌باذل شهریارفرخنده‌آثار ...

41773 ـ **تهران**، ملی ۴۷۲ ف : نستعلیق خوش رمضان **۱۳۲۳**ق، ۲۲۶گ ۹س [ف. ملی۱:۴۵۷] .

سیاحتنامهٔ هندوستان

ازمیرزاافضل الله‌فرزند عضد الملك حسینی درگذشتهٔ ۱۲۹۹ . به هنگامی که‌کارگزارایران دربمبئی بوده، از۲۵ع ۱۲۹۰/۱تا ۱۴ رجب ۱۲۹۴ ، برای سرکشی به ایرانیان پراکنده در هندوستان بـه‌گردش درهند می‌پردازد ، و دیدنیهای خودرا دراین سفرنامه گرد می‌آورد وپیشکش ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)

متن ازمسیولوئی‌روسله،سفیردولت‌فرانسه در هندوستان ، سالهای ۱۸۶۶ ـ ۱۸۶۸ م . ترجمه از رضا غفاری مترجم مخصوص دربار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) ، واز این مترجم‌است: تاریخ‌ناپلئون، ترجمهٔروزنامه‌های فرنگ. **آغاز:** تفصیل سیاحت مسیولوئی‌روسله دربلاد هندوستان .

41774 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۳۵ : نستعلیق‌شکستهٔسدهٔ**۱۴**، آغازبرابرنمونه، ۷۶ص ۱۱س [ف. مجلس ۱۷:۱۷۸] .

سیاحتنامهٔ هندوستان = سفرنامهٔ

متن ازمسیودوسله، گزارش سفراوست بـه هندوستان در۱۸۶۸م، که برای ناصرالدین‌شاه به‌فارسی برگردانیده شده است . و شاید جلد دوم ترجمهٔ همان غفاری باشد .**آغاز:** (ج۲) تفصیل سیاحت و سیراست که مسیو دوسله در هندوستان‌مرکزی ودرایالت بنگال‌کرده‌است، ابتدای سیاحت نـامهٔ ذیل در جزوه های پیش درج شده است . نگارنده گوید در ماه محرم به شهر بوپال ورودکردیم.

41775 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۷۸: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** ، عکسهای چاپی به برگهای نسخه چسبانیده شده است، ۱۲۳گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۹:۱۲۴۶] .

می کند. درآن وضع سیاسی و جغرافیایی هند وآیین ورسوم هندیان وشیوهٔ کشت قهوه و چای و نیل‌وفلفل آمده‌است. نگارنده‌کتاب «کیدبوک» که تاریخ طبیعی وجغرافیایی هند است ترجمه کرده و در این سفرنـامه جای داده است . و نیز از مسافرت خود بـه برمه و رساندن نامهٔ شاه به فرمانروای آن سرزمین مطالبی دارد. **آغاز:** الحمدلله ناصرالملة والدین بافضاله.. وبعد، چون منظورمراحم گستر... ناصرالدین شاه .

41776 ـ **تهران** ، حقوق ۳۶۷ ج : شکسته نستعلیق نگارنده ،آغاز برابر نمونه ، ۵۰۹ س ۱۲س [ف. حقوق:۱۳۷] فیلم‌آن‌در دانشگاه ش۲۲۱۲ هست [فیلمها: ۱۲۰].

41777 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۵۹ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، شماره هابه سیاق، اکلیلی، همراه ۴۷ عکس ازکارگزاران وراجه‌ها و ساختمانهای باستانی وتـازه ساز و پوشاك مردم وپرستشگاه هاوتندیسها ، درپایان یاد داشت از لطفعلی دانش تبریزی در بـارهٔ نگارنده نوشتهٔ ۱۲۹۹ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۲ گ ۱۳ س [رؤیت] .

41778 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۳۳۵ گ ۱۹س [ف. ملی ۱:۱۱۰] .

80-41779ـ **تهران**،مجلس۰/۱/ ۳۳۰۰: شکسته نستعلیق عباسقلی سپهر کاشانی ،سدهٔ**۱۴** (ص۱–۲۷) با دیباجه‌ای ازهمان سپهر دربارهٔ نگارنده وسفرنامه‌اش. گزیدهٔ آن است، همراه با نسخه‌ای دیگرازهمین سفرنامه‌که پاکنویس نسخهٔ سپهر است (ص ۳۸– ۸۲) [ف . مجلس ۱۰:۹۴۹].

سیاحت نامهٔ هندوستان

ترجمه‌ازمنوچهرفرزندحشمت‌اسلطنه‌عماد‌ـ الدوله‌بنام‌ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴–۱۳۱۳)، که‌در شعبان۱۳۱۲ بفارسی‌درآورده‌است. نگارندهٔ‌متن ازجهانگردان اروپایی‌ست که از بمبئی آهنگ گردش درهند راکرده و پس‌ازشش‌ماه‌گردش‌به بمبئی‌برگشته‌وگزارش گردش‌خودرانگاشته‌است واز مترجـم است: سرگذشت ماری‌انتوانت . **آغاز:** سیاحت نامهٔ هندوستان ، هنگامی کـه در بمبئی توقف داشتیم بتماشای مهمانخانهٔ‌تاج کلوپ رفتیم .

41781 ـ **تهران** ، ملی ۶۱۹ ف : نستعلیق‌محمد صادق تویسرکانی، شعبان**۱۳۱۲** در دارالخلافهٔ تهران، زدین ، ۳۶ گ ۱۰ س [ف. ملی۲:۱۲۸] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۰۱ هست [فیلمها: ۱۲۴] .

سیاحتنامهٔ هندوستان = تحفهٔ خاقانیه

درص ۳۹۹۴ و۴۰۳۷ گذشت .

سیرمحمدیه

ازمحمد احمد سیاح، زاده در۱۲۳۱ ق، گزارش سفر اوست درهند وخاورمیانه،همراه چهره هایی ازصوفیان، بسال۱۲۹۶ق. **آغاز:** سبحان الذی اسری بعبده ... درتوصیف خود فرموده است .

41782 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ S.N ۴ (۶۴۷ف) : نوشتهٔ ۲۴ محرم **۱۲۹۶**(۱۸۷۹م)، آغازبرابرنمونه،۲+ ۳۷۶ گ ۱۱س [ف. محمد اشرف ۲:۲۸۰] .

ش

شرح احوال قوچان

از ابن المرحوم المیرزا محمد ابراهیم مجتهدی عسکری ، بسال ۱۳۱۱ بنام معتضد ـ السلطنه. نگارنده که ازخویشان شجاع الدوله بوده، بدعوت او، و برای سرسلامتی گفتن باواز مرگ ابوالحسین خان ازمشهد به قوچان میرود ودر این سفرنامه دیدنیهای خود را مینگارد . واطلاعات جغرافیایی زیادی از قوچان دارد . **آغاز :** اگرچه مجملی ازمفصل شرح مهاجرت و مسافرت خودم را از مشهد بقوچان شفاهـا بعرض ... رساندم .

41783 ـ **تهران** ، ملی ۶۷۱ ف : نسخ خوش گویا **۱۳۱۱** وشاید بخامهٔ نگارنده درمشهد ، ۴۷ گ ۹س [ف. ملی۲:۱۷۲].

شرح سیاحت چیریکف

از مسیوچیریکف سرهنگ روسی ، کـه بهایران آمده وتابوشهر رفته است. ترجمهٔ آبکار مترجم «تاریخ روسیه» وجز آن، ازمتن روسی بسال ۱۳۰۵ ، ودرآن ازسال ۱۸۷۱م یادشده است . **آغاز :** این کتاب شرح سیاحت مسیو ... در ممالك محروسهٔ ایران که بزبان روسی تألیف کرده .

41784 ـ **تهران** ، وزارت امورخارجه ۶۲۹۱: نستعلیق، ۲۰۳س . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۶۲۳ هست [فیلمها: ۱۲۱ـ نسخه ها ۲: ۱۶۳].

شرح کیفیت منازل سفر بیکانیر

ازسید التفات حسین خان میرمنشی ، بسال ۱۸۲۹ م ، گزارش سفر رسانیدن خلعت بـه مهارجه رتن سنکه بیکانیر است کـه کورنر جنرال فرستاده بود .

41785 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۷۰/۱۳۱۸/۱ : تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۴۴].

شرح مسافرت حاج سید مرتضی

از اسماعیل.

41786 ـ **تبریز** ، ملی۳۲۳۱(۹۱۳ ف) : نوشتهٔ نگارنده **۱۳۰۰**، آغاز افتاده .در پایان آمده : هرچه دراین دفترنوشته شده همانا اول رقمی است که بدون مسوده وتبدیل یك کلمه مرقوم شد، محض امتثال فرمایش آقا زاده ... آقا میرزا احمدآقا زید شرفه، ۴۲گ ۲۱ س [نسخه ها ۴:۳۰۴ـ ف. سید یونسی۲:۹۱۳].

شگرف نامهٔ ولایت

از میرزا اعتصام الدین سیاح فرزند شیخ تاج الدین. سفرنامهٔ انگلستان اوست که بسال ۱۱۹۹ق نگاشته است. **آغاز :** ستایش ونیایش مالك الملکی را سزد .

41787 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or،۱۷۷۴: شکسته آمیز ۱۸۶۷س (**۱۸۱۰** م) ، ۱۱۹ گ ۱۳س [ریو۳:۹۸۱].

41788 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۰ Or : نستعلیق محرم ۶ پادشاهی اکبر پادشاه دوم (= **۱۲۲۷** ق ۱۸۱۲ م) ، آغاز برابر نمونه، ۳۸۲گ ۱۵س [ریو۱:۳۸۳].

41789 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۳۱۷ Ta (۶۲۸ ف) : نستعلیق، ۶ ع **۱۲۲۸/۱** ق ۱۸۱۳م، آغازبرابرنمونه، ۱۳۲ گ ۱۵س [ف. محمد اشرف ۲ :۲۷۰].

41790 ـ **آصفیه** ۹۴ سفرنامه: نوشتهٔ **۱۲۳۰** [ف. آصفیه ۳: ۳۵۰] .

41791 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۸۴۸ Or: نوشتهٔ **۱۸۳۳**م [نسخه‌ها ۴: ۶۷۳].

41792 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۴۸/۸ Or: پیرامن **۱۸۵۰** م(۱۲۶۶م)، بخشی از آن است(گ ۱۰۷ـ۱۲۱) [ریو۳: ۱۰۱۶].

41793 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو۴ ق ف ۷۶: تاریخ یاد نشده، ۱۶۷ ص [ف. سرفرازعلی: ۹۷].

ظ

ظفرنامهٔ عضدی

ازغلامحسین افضل الملك المعی، نگارندهٔ «افضل التفاسیر: ۳ و رکن الاسفار: ۴۰۰۱» و جز آن. گزارش سفرخراسان اوست باعضدالدوله، زپایان ذیحجهٔ ۱۳۰۱ تا ۲۰ ج ۱۳۰۲/۲ با اطلاعات سودمند از آستانهٔ قدس وموقوفات آن وفرمانهایی واطلاعاتی دربارهٔ کتابخانهٔ آنجا.

41794 ـ تهران، ملك ۶۲۲/۲: شکسته نستعلیق نگارنده در **۱۳۰۲**، همراه «سحرسامری» ازهمو [ف. ملك، مجموعه‌ها: ۱۱۴].

ع

عبرت الناظرین = سفرنامهٔ خراسان

گزارش سفر یکی از مستوفیان دربار و از نوکران امیرتومان کشیکچی باشی است، دررکاب همایونی، ازتهران به‌مشهد خراسان، بسال ۱۲۸۴ وبازگشت ازآنجا به تهران. در آن از میرزا عباس حکیـم سمنان پسر دایـی نگارنده، وازآقامیرزا محمد حسن‌حکیم‌باشی سمنان برادر او(ص۱۶۱ـ۱۶۲) یاد شده‌است وازخود اونیزشعری هست. وضع‌آنروزدربارو بزرگان ولشکریان از آن بدست می‌آید. در فصلهایی: ۱ ـ قرض نمودن برای تدارك سفر ۲ـ شرح حالات درگرفتن نوکر۳ـ وقایعات عرض راه و تفصیل حالات سرکار امیر تومان ۴ـ ورود به‌مشهد ووقایعات آنجا از رسومات امیر تومان وجز آن، وبرگشت بـه تهران. خاتمـه شکر نعمت جناب آقـا محمد مهدی کشیکچی باشی. **آغاز**: مکن اندیشهٔ من گوش کن که این نامه غم حیف باشدکه برآن خاطر محترم گذرد.

41795 ـ تهران، دانشگاه ۴۲۰۳: نستعلیق خود نگارنده **۱۲۸۴**، نـام‌کتاب در نمای نسخه‌آمده است، ۱۹۴ گ ۱۱ س[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۰].

عبرت نامه = بصیرت نامه

نصرت نامه

متن از کشیش لهستانی بنام کروسنیسکی Judas Thaddaeus krusiki است کـه بیست و شش سال در سپاهان زیسته، و گزارش یورش و چیرگی افغانها و انجام کار سلطان‌حسین(۱۱۰۵ـ۱۱۳۵) رابه‌لاتینی‌نگاشته است سپس ابراهیم نامی ازدرباریان عثمانی به ترکی‌درآورده وبنام «تاریخ سیاح‌دربیان‌ظهور اغوانیان‌وسبب‌انهدام صفویان» چاپ شده‌است. ترجمه ازعبدالرزاق مفتون دنبلی، که یاد

اودر «حدایق الادباء : ۶۵۹» گذشت . بدستور عباس میرزا نایب السلطنه. سپس بسال ۱۲۷۴ دیگری دست درآن برده ومطالبی برآن افزوده است. بخشی ازاین ترجمه در «منتظم ناصری» گنجانیده‌شده است . **آغاز ۱ :** حمد و سپاس بیرون از ادراك وهم وقیاس سزای ذات‌مقدس. **آغاز۲ :** درزمان سلطان حسین صفوی شخص سیاحی ازملت مسیحیه درعالم سیاحت به‌اصفهان آمده .

بنگرید : استوری ۱ : ۳۲۱ و ۳۳۵ (بصیرت نامه) ـ ف . مشار : ۱۱۰۴ (عبرت نامه) ،ذریعه۱۵ : ۲۱۳

41796 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۰۹ : تحریری زیبا ، پنجشنبه ۱۵ ج ۱/**۱۲۷۷** ، نسخه بنام **بصیرت نامه** و آغاز آن برابر نمونهٔ **۲**،۱۳۷ص۱۲س [ف. مجلس۶:۲۶۵].

41797 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ذیل ۶۳): نوشتهٔ **۱۲۷۸** ق .

41798 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۴۹ : نستعلیق، **۱۲۸۱**ق. [یاد داشتهای دکتر جان لایونکود].

41799 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۰۷ : نستعلیق خوش عادلشاه میرزا فرزند جهانشاه قاجار، ۲۶ج ۲/**۱۲۷۹** ، برای محمد حسین میرزا فرزند حاجی همایون میرزا، ۱۳۰ گ ۸س [رؤیت] .

41800 ـ **اراك** ، عبدالحسین بیات : نستعلیق **۱۲۸۱**،آغاز برابرنمونهٔ ۲ ، ۶۰گ ۱۴س[نسخه ها ۶:۹۰] .

41801 ـ **تهران** ، ملی ۷۳۱ ف : نستعلیق خوش سیامك میرزا فرزند حاجی همایون میرزا قاجار، رجب **۱۲۸۹** ، زدین ، ۱۵۲گ ۹ س.آغازبرابرنمونهٔ **۲**، نسخه بنام **بصیرت نامه** است [ف. ملی ۲:۲۵۴] .

41802 ـ **قم** ، سید شهاب الدین ۴۸: نستعلیق غلامحسین ۲۳، شعبان **۱۲۹۴**، آغاز برابرنمونهٔ۲، درفهرست‌بنام بصیرت نامه‌است. ۹۵گ۱۲ س [سید احمد اشکوری ۱ :۶۰].

41803 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۰۷ ج : نستعلیق نقی فرزند حسین حسینی تفرشی نعمت اللهی ملقب بـه محبعلی شاه ، ۵ محرم **۱۳۲۰**، نسخه‌بنام**نصرت نامه**است، آغازبرابر نمونهٔ **۱**، در۱۲۷۴ در ترجمه دستبرده شده و مطالبی‌برآن افزوده شده است، ۲۰۵ص۱۳س [ف. ادبیات ۱:۱۲۴].

41804 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۵۱۶: نسخ‌سدهٔ**۱۳**، آغاز برابرنمونهٔ **۲**، وقف۱۲۸۳ ۴۵گ .

41805 ـ **تهران** ، ملی ۳۵۵ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**،آغاز برابرنمونهٔ **۲**، بنام **عبرت نامه** یاد شده است ، ۲۸گ۱۸س [ف . ملی ۱:۳۴۵].

41806 ـ **تهران** ، ملی ۲/۳۶۲ف : شکسته نستعلیق، سدهٔ **۱۳**،آغاز برابر نمونـهٔ **۲**، وبنام**عبرت نامه**است، (ص۱۸۵ـ۲۲۳)، با نسخهٔ پیشین‌جدایی‌دارد [ف. ملی۱:۳۵۱].

41807 **تهران** ، دانشگاه ۲۷۵۱ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۴** ، درفهرست‌بنام **عبرت نامه** آمده‌است[ف.دانشگاه ۱۰:۱۶۱۶].

علی آباد نامه = سفرنامهٔ قم

از ناشناس ، کـه در۱۳۰۴ ق همراه بـا امین السلطان به قم رفته است . **آغاز:** بتاریخ شب شنبه .

41808 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۱۵ : شکسته ، گویا نسخهٔ اصل ، ۸۸ص ۲۱س [ف. مجلس ۶: ۲۷۵].

ف

فتوح الحرمین

از ملامحیی لاری، که‌درص۳۰۱۶ یادشده است .

واینک سه‌نسخهٔ دیگر :

41809 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۹۶ ف : نستعلیق**۹۴۹**، آغازبرابرهمان‌نمونه،درفهرست بنام **اسرار حج** خوانده شده است ، زرین ، ۶۷گ ۱۷س [ف. ملی۳: ۳۶۰].

41810 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۵۳۲/۳ : نستعلیق مصطفی فرزند اسحاق ، **۱۲۰۰**، آغازبرابرهمان‌نمونه[ف. شهرستانها ۱:۱۵۵].

41811 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۸۸۳ (۳۰۱۱ف) : بی‌تاریخ ، (۱۶۸ر ـ ۲۰۵ پ)[ف. آکیموشکین۱: ۳۹۱].

ک

کتابچهٔ مسافرت عربستان

از حاج میرزا عبدالغفار نجم الملک که بخواهش احتشام السلطنه فرمانروای‌خوزستان وبدستور ناصرالدین شاه برای بازدید از سد اهواز و دیگر کارهای مهندسی آن سامان در ۱۲۹۸ و۱۲۹۹ رفته بود : از چهارشنبه ۲۲ ذیحجهٔ ۱۲۹۸ تا بامداد یکشنبه ۱۴ رمضان ۱۲۹۹در هشت ماه وبیست‌روز . **آغاز۱ :** حمدله . و بعد اگر چه اصل منظور از این مأموریت برآوردساختن‌سداهوازاست. **آغاز۲:** سوادکتابچهٔدستورالعمل‌چاکرخانزادعبدالغفار، برای مسافرت عربستان و تحقیق احوال سد اهواز وجواب فقرات بعنوان اصل وشرح .

41812ـ **تهران** ، وزارت‌امورخارجه ۶۲۴۹ : نستعلیق خوش ، آغاز برابر نمونهٔ۲ ۱۱۸ص [نسخه ها ۲: ۲۶۴] .

41813 ـ **تهران** ، دانشگاه۵۶۲۶ : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۳۱۵**، آغاز برابرنمونهٔ **۱** ، ۱۱۲ گ ۱۶س [ف ، دانشگاه ۱۶: ۴۹].

کتابچهٔ مسافرت عربستان و لرستان

ازعبدالله‌فرزندمصطفی‌قلیخان‌اعتمادالسلطنه قراگزلو، که پس‌ازدوسال‌ونیم‌توقف‌درخوزستان ولرستان، درع ۱۳۰۸/۱ بعرض رسیده است واز هموست : سفرنامه : ۴۰۱۰. **آغاز:** درعهد این سلطنت عظمی هر یك از خانزادان که بصفحات‌لرستان .

41814 ـ **تهران**، وزارت‌امورخارجه ۶۲۸۵: نستعلیق خوش ، ۱۷۷ص [نسخه‌ها۲: ۲۶۵].

کتابچهٔ مسافرت فارس

از محمد حسن مهندس قاجار ، راپورت منازل خط : سروستان ـ فسا ـ داراب ـ جهرم ـ خفر ـ کراد تا شیراز است ، که در شوال۱۳۰۸ بروزگار فرمانروایی‌معتمدالدوله، وبدستور امین السلطان بدان‌پرداخته‌است ؛ و گزارش ۲۲ منزل راه را هر یك جداگانه

نگاشته است. **آغاز:** منزل اول کنارپل فسا. فاصلهٔ مابین شهرشیراز وپل فسا.

41815 ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۶۲۸۷ : شکستهٔ خوش، ۲۲گ [نسخه ها۲: ۲۶۵].

کتاب سیر عزت

از سید عزت الله.

سفرنامهٔ اوست در آسیای مرکزی، که درع۲/۱۲۲۷/۲ ازدهلی آغازشده است. **آغاز:** احوال‌سفر بخارا وتفصیل منازل‌ازاتك‌تاکشمیر.

41816 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۰۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغازبرابر نمونه، ۱۳۰گ ۱۱س [ریو ۳:۹۸۲].

گ

گرامی نامه

در گزارش دیدار گورنر بارنجیت سنگه درروپژ است.

41817 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۵۶۶/۱۵۱۶/۱ : نسخه از همان روزگار است [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ : ۴۷].

گزارش افغانستان

ازحاج‌سیدابوالحسن قند هاری که‌ازسوی دولت ایران مأمور رسالت تهنیت استقلال‌امیر شیرعلیخان والی افغانستان شده، وقایع و اوضاع اداری‌ونظامی وکشوری آن سامان را گزارش‌کرده است.

41818 ـ **تهران**، الهیات ۲۶۱ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۲۴گ ۱۱س [ف. الهیات ۱:۱۱۵].

گزارش میرزا ملکم

گزارش میرزا ملکم خان، سفیر ایران، به‌وزارت‌امور خارجهٔ‌ایران‌است.

41819 ـ **تهران**، آقای دکترمعینیان: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۸۳۴ هست [فیلمها : ۱۷۱].

گنج شایگان (عربستان)

ازمیرزا تقی‌حکیم باشی. **آغاز:**عربستان گنجی است مملو ازسیم وزر و خزانه ایست از هرطرف بسته، دارای دومفتاح : مفتاح‌خارجی ومفتاح داخلی، مفتاح خارجی محمره و رود کارونست ... ومفتاح داخلی راههای کوهسار فیمابین عربستان وخرم آباد لرستان.

41820 ـ **اصفهان**، عمومی۱۱۴۴۵: نستعلیق ج ۱۲۹۹/۱. با یاد داشت‌ناصرالدین شاه : ظل السلطان! میرزا تقی حکیم باشی این‌کتاب را در سیاحت و اطلاعات خودش در صفحات عربستان بسیار بسیار خوب و درست نوشته است تماماً ملاحظه شد شما هم ملاحظه بکنید ... باید الی‌سه سال دیگر مجری‌شود، باینمعنی‌که‌آنچه حاکم عربستان یعنی خودشما باید بکنید و قلب ماهیت عربستان را بکنید دست بکارزده شروع نمایید، وآنچه دولت‌باید بکندآنرا هم‌بیرون نویس کرده بعرض‌برسانید که ازامسال ... باتمام برسد، لوی ثیل۹۹، ۱۲۵ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱:۱۴۲].

م

مأموریت دکتر ولف به بخارا

ترجمه ازتیمور یا محمود نامی ، بدستور ظل السلطان در۱۳۲۳ ، در دوجلد ، **آغاز :** دیباچه : کلمات مختصری کفایت‌میکند مرا در خصوص بیان کردن حکایت ساده ... در سال ۱۸۴۳م من بعهده گرفتم خواهش انجمن را که برپا شده بود ازجهت پیدا کردن ستودارت وکونولی دو نفر از صاحبمنصبان انگلیسی که بعزم سیاحت به بخارا رفته بودند .

41821ـ اصفهان ، عمومی ۱۱۴۲۷ : شکسته نستعلیق سدۀ **۱۴** ، جلد۱ ، ۴۳۲ص ۱۴س .

41822 ـ اصفهان ، عمومی ۱۱۴۲۸ : نستعلیق سدۀ **۱۴** ، جلد۲ ، ازفصل دوازدهم آغاز میشود ، ۲۳۴ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱ : ۱۴۶] .

مأموریت جنرال گاردان

ازمیرزا علی‌خان‌مترجم، ترجمۀ کتابیست در بارۀ مأموریت گاردن بـه کشور ایران در روزگار ناپلئون یکم ، که بچاپ رسیده است، اسنادتاریخی که دراین کتاب‌دیده میشود بوسیلۀ پسر اوآلفرد دوگاردان بچاپ رسیده است.

در برگ پایان نسخۀوزارت امورخارجه بـه خامه‌ی محمد حسن اعتماد السلطنه آمده است : حسب الامر همایونـی در دارالترجمه بوسیله میرزا علی خان مترجم ترجمه ودر۱۵ رمضان ۱۲۹۸ در شهر ستانك به‌نظر همایـون رسانید .

ترجمه‌ای از ایـن کتاب از عباس اقبال آشتیانی درتهران ۱۳۱۰خ در۱۹۳ ص چاپ شده است .

بنگرید : ذریعه ۱۹: ۲۷ ـ ف . مشار : ۱۳۵۳ .

41823 ـ تهران، وزارت‌امورخارجه ۶۲۰۳/۸۴: با یك سرلوح ، ویاد داشت خط اعتماد السلطنه دربارۀ نگارنده وتاریخ‌ترجمه، ۲۹۴گ ۱۱س [رؤیت] .

مخزن الوقایع

سفرنامۀ امین الملك‌به فرنگ .

از حسین فرزند میرزا عبدالله سرابی‌ملقب به‌گرانمایه ، کـه منشی فرخ خان امین الملك بوده و سفرنـامۀ سفارت او را به فرنگ ، در سالهای ۷۲ ـ ۱۲۷۴ در دو جلد ، بـا یك مقدمه وچهار فصل و یك خاتمه نگاشته است : مقدمه دررویداد ها از دارالخلافه تا اسلامبول وچهار فصل دراوضاع‌دولتهای عثمانی،انگلیس، فرانسه ومجملی‌ازدول یورپ. خاتمه دراوضاع دولت پروس . بسال ۱۳۴۴خ در تهران چاپ شده است . وازهموست : شرح احوال پروس.

آغاز۱): الحمدلله الاول قبل‌الاشیاء... سرپادشاهان گردن فراز ... صانع قدیمی کـه امین راز وسفیرخبیرحضرت بی‌نیاز. **آغاز۲):** در ایـن عهد فیـروزی مهـد شاهنشاه جمجاه ناصرالدین شاه ... بتاریخ روز دوشنبه یازدهم شهر ذیقعدۀ ۱۲۷۲ جناب امین الملك‌فرخ‌خان هنگام عصر از نیاوران .

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۲۳۰ .

41824 ـ تهران ، ملك ۴۳۷۱ : نوشتۀ خود نگارنده . [رؤیت].

41825 ـ تهران ، دانشگاه ۳۰۷۸ : نستعلیق اصلاح شده گویـا از خود نگارنده ،

آغاز اندکی افتاده ، ۱۲۴ گ ۱۹ س. همراه عکس در باریان قاجار [ف . دانشگاه ۱۱ : ۲۰۲۴].

41826 ـ **تهران** ، ملی ۱۶۴۷ ف : نستعلیق، **۱۲۷۳**ق، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۰ گ ۱۶ س [یادداشتهای دکترجان لایونگود] .

41827 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۱۳ج : نستعلیق چهارشنبه ۱ ج ۲/**۱۲۸۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۶۲ گ ۱۳ س [ف . ادبیات ۱ : ۴۱۹].

41828 ـ **تهران** ، حقوق ۱۰۵ ب : نستعلیق عبدالغفار همدانـی ، ج ۱/**۱۲۹۰** ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۲۱ گ [ف.حقوق:].

41829 ـ **تهران** ، عمومی ۱۱۳۸۶ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه ، ۴۰۲ ص ۱۴س [ف. دکترمقصود ۱:۱۴۹] .

41830 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۳۵ : نستعلیق ، بی‌تاریخ ، ۲۷۶ گ ۱۵س .

41831 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۲۷ (۸۰۶ ف) : نستعلیق زیبا، آغاز پیرامن ۵ برگ و انجام‌برابر ۱۱ صفحه‌ازچاپی‌کم‌دارد، ۱۲۸ گ ۱۹-۱۸س [ف . سید یونسی ۲:۸۲۸].

41832 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۰ تاریخ : وقف ۱۳۳۴، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۲۱۷ گ ۱۹س [ف . رضوی ۳:۱۰۰].

مرآت الاحوال = جهان نما

ازآقااحمدفرزندمحمدعلی‌فرزندمحمدباقر بهبهانی کرمانشاهی (۱۱۹۱ ـ ۱۲۳۵) . سفرنامه‌ی اوست ازعراق به هند در۳۲ سالگی در۱۲۲۳ ، جلد یکم آن (کـه دوم آن دیده نشده است) درعظیم‌آبادهند، بسال ۱۲۲۵ق ، بنام شاهزاده بهاء الدولـه ، در پنج مطلب و خاتمه ای نگاشته است : مطلب **یکم** در ذکر احوال و اعداد و اولاد محمد تقی مجلسی ، پنج فصل، **دوم**درذکر احوال واولاد ملامحمد باقرمجلسی، چهارفصل. **سوم** احوال مولانـا محمد صالح مازندرانی واولا او، هشت فصل . **چهارم** احوال‌آقا محمد باقر اصفهانی‌مشهور بـه بهبهانی، چهارده‌فصل . **پنجم** در احوال نگارنده‌واهالی‌وممالك‌هندوستان وشرح‌احوال فرنگ، درسه مقصد : **۱** ـ احوال نگارنده از بدو ولادت تا ورود به جزیرهٔ فمپل از جزایر هندوستان ، نوزده فصل، **۲**ـ ذکراحوال‌ازبدو ورودبه جزیرهٔ بمبئی‌تاتاریخ نگارش ازعادات ورسوم‌کشور هند ...، بیست وشش فصل ، **۳**ـ دراحوال ممالك انگریز وعادات وصناعات‌آن قوم، درمقدمه وسه مقام (تاریخ اروپاست) و خاتمه، وهرمقام درچند فصل. **خاتمه**درنصایح، در دوفصل ، درکشور داری . **آغاز**: الحمدلله الذی جعل العلماء ورثة الانبیاء .

بنگرید : مصفی المقال : ۵۵ ـ ذریعه ۲۰:۱:۲۶۱ـ استوری ۱:۰:۱۱۳۰.

41833 ـ **تهران** ، ملی ۱۴۶۶ ف : نسخ سفدرعلی موسوی ، **۱۲۲۵**، آغاز برابر نمونه ، ۱۹۶گ ۲۰س [ف. ملی۳:۴۹۸].

41834 ـ**هند**، بانکیپور۲۷۶(۶۲۹): تعلیق، **۱۲۲۵**ق ، ۲۷۶ گ ۱۷ س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر۱:۵۱] .

41835 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۴۰۵۲ Add: نستعلیق ع۱۶/**۱۲۲۵** (۱۸۱۰ م) در عظیم‌آباد، آغاز برابرنمونه ، ۳۴۸گ ۱۵ س [ریو۱:۳۸۵] .

41836 ـ **تهران** ، مجلس ۵۵۵۱ : نستعلیق فیص علی اثنی عشـری ، **۱۲۲۶** در عظیم‌آباد بهارهند، ۶۶ص۵س، فهرست کتاب درفهرست کتابخانه‌بتفصیل آمده‌استودرچندجای

نسخه آمده است که این مجلد یکم است. [ف. مجلس ۱۷: ۶].

41837 ـ **تهران**، سعید نفیسی ۲۱۶: نوشتهٔ آقابابا فرزند ملامحمدمهدی‌شاه‌میرزایی، شنبهٔ شعبان **۱۲۷۴**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۷۴ هست [فیلمها: ۱۹۰].

41838 ـ **هند**، بانکیپور ۲۷۵ (۶۲۸): تعلیق، پیرامن سدهٔ **۱۹**م، ۳۸۶ گ ۱۶ س [مرآت العلوم، وف. عبدالمقتدر ۷: ۱۸۰].

41839 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی ۴۱۳/۱: سید محمد مهدی فرزند سید جعفر فرزند حسین فرزند عبدالله فرزند جعفر مولوی کاشانی، سه شنبه صفر **۱۳۰۸** در کربلا، (س ۲ـ۷۴)، آغاز برابر نمونه [ف. دیباجی ۲: ۱۱۹].

41840 ـ **نجف**، محمد رضا آل کاشف الغطاء: جلد یکم در پنج مطلب بهمانگونه که یاد شد [ذریعه ۲۰: ۲۶۱].

41841 ـ **آقای هادی ارفع**: نسخ، تاریخ یاد نشده، ۴۵۳ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۸۶ هست [فیلمها: ۱۹۰]

مرآت الارض = روزنامه = سیاحتنامه

از حاج میرزا محمد خان فرزند فتحعلی بیگ لواسانی، که بسال ۱۲۶۴ با سفارت شاه به روسیه رفته است، در یك مقدمه ودو حرف ویك خاتمه، بشیوهٔ روزنامه نویسی، دیدنیهای خود را از شهر های میانهٔ راه و از آن میان حاجی ترخان را آورده است. جغرافیای پنج قاره را نیز دارد. درآن ازمحمد شاه غازی و ناصرالدین شاه یاد شده است. **آغاز**: هوالذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق ... روزنامهٔ ایجاد را خامهٔ ابداع اوبد و حرف کاف و نون ایجاد کرد.

41842 ـ **تهران**، مجلس ۷۰۲: نستعلیق وشکسته، ازهمان روزگار، ۱۱۵ گ ۱۵ س. [ف. مجلس ۲: ۴۴۵] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۲۷ هست [فیلمها: ۱۹۱].

مسافرت به حبشه

ترجمهٔ Letour du monde نگارش دکتر بلانك. جغرافیا و تاریخ شاهان وتوصیف ساختمانها، و گزارش سفر در کولومبی انگلیس درجزیرهٔ آلاسکا ووانکوه، سیاحت در اسپانیا ودیداری ازمادرید. سفرنامهٔ «مسیو در شیر» و «مسیو عاژقول» از سال ۱۲۶۸ ق تا ۱۲۶۹ ق، گزارش سفر در روم، مسافرت در جنوب هنداست. **آغاز**: ... اسرای تهودورو برحسب روایت وتقریر مسیو دکتر بلانك ازسنهٔ ۱۸۶۶م تا ۱۸۶۶ (؟!) اول چاپ وترجمه و نقاشی آن که قبل از این شیوع نیافته وچاپ نشده.

41843 ـ **تهران**، ملی ۱ ف: نسخ خوش اوایل سدهٔ **۱۴**، باچندعکس چاپی، ۲۴۵ گ ۱۵ س. [ف. ملی ۱: ۱].

مسافرت به طور سینا

ترجمه ازمحمد حسن مترجم (که یاداودر «سفرنامهٔ جنوب: ۴۰۱۷» گذشت)، ازروزنامهٔ توردمند، بنام ناصرالدین شاه قاجار، دررمضان ۱۳۰۹. سفرنامهٔ یك جهان نگرد فرانسوی است که ازراه سوئز بکوه طورمیرود ودراین کتابچه رویدادهای سفرودیدنیهای خودرادرراه مینگارد و ازنقاط جغرافیایی نام میبرد و وجه تسمیه آنها را مینویسد.

41844 ـ **تهران**، ملی ۴۱۴ ف: نستعلیق رمضان **۱۳۰۹** برای ناصرالدین شاه،

زرین، آغاز: ترجمهٔ روزنامهٔ توردمند، ۴۲ گ ۱۱ س [ف. ملی۱:۳۹۸].

مسافرت نامه = تاریخ تبت

متن از سویج لندر، جهانگرد اروپایی که به تبت رفته ودیدنیها ورویداد های سفرخودرا گردآورده است. ترجمه از اسماعیل فرزند صحافباشی، ازمترجمان روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳)، ملقب به لسان‌السلطان، دررجب۱۳۲۲ق بدستورمظفرالدین‌شاه‌قاجار. درجلد یکم بیشتر ازدشواریهای راه ووضع‌تبت وآداب ورسوم آن سرزمین گفتگو شده است در آغاز و در پایان «مسافرت‌نامه» خوانده شده است، ولی گویا میخواسته‌تاریخ تبت‌را بنگارد.

وازمترجم‌است: چای‌کاری که درص۴۱۴ گذشت، ونیز: تاریخ انگلستان، تاریخ هند، ترجمهٔ روزنامه‌های‌انگلیسی، جغرافیای‌صورتی ینگی‌دنیا، جنگ‌چین وقشون‌متحدین، مقابرهند ۴۰۵۲ وجز آنها. **آغاز ج۱):** بسمه‌تعالی، برحسب امر اعلیحضرت قدر قدرت ... مظفرالدین‌شاه قاجار، خلد الله ملکه ودولته و حشمته وجلاله وقدرته، بسیاحت نامه...

41845 - **تهران**، ملی ۲۷۶ ف: شکسته نستعلیق رجب **۱۳۲۲**ق، زرین، جلد ۱، درفهرست بنام تاریخ تبت است، ۱۲۵ گ ۱۴ س [ف. ملی ۱:۲۷۰].

مسافرت نامه = سفرنامه

ازابراهیم(؟)صحافباشی، که در ۱۰ذیحجهٔ ۱۳۱۴ ازکنارهٔ انزلی‌آهنگ سفر به‌دورجهان میکند، ودراین سفرنامه دیدنیهای خود راازروسیه، آلمان، فرانسه، لندن، امریکای شمالی ژاپون، کشور های خاوری و در پایان بمبئی می‌نگارد. **آغاز:** مسافرت نامهٔ ابراهیم صحافباشی‌طهران. ازتاریخ دهم ذیحجهٔ۱۳۱۴ حرکت از انزلی از دریای کاسپیان بطرف بطروفسکی.

41846 - **تهران**، ملی ۳۵۰ ف: شکسته نستعلیق ابوالقاسم آشتیانی، پنجشنبه ۴ رمضان **۱۳۱۵**، برای مظفر الدین شاه، ۷۵ گ ۹ س [ف. ملی ۱:۳۴۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۸۲ هست [فیلمها:۱۱۸].

مسافرت نامه

از دکترهانری لانسدل کشیش انگلیسی، ترجمهٔ ازرحیم مترجم، ازمترجمان دارالترجمهٔ ناصری، بنام همان ناصرالدین شاه، بسال ۱۳۰۲. گزارش‌سفر آن کشیش است به‌ترکستان وخیوه وبخارا در ۱۸۸۲م ۱۲۹۹ق، وپیمودن چهار هزار فرسخ، درچهار فصل، در روزنامهٔ گرافیك چاپ شده وازآن بـه فارسی درآمده است: فصل ۱ - مسافرت‌درترکستان‌روس ۲- مسافرت‌درممالك خارجه۳- مسافرت‌درممالك بخارا ۴ - در وضع مملکت‌خیوق. **آغاز:** ترجمهٔ مسافرت نامهٔ دکتر هانری لانسدل کشیش انگلیسی به ممالك ترکستان روس در آسیای وسطی وممالك خارجه وخیوق و بخارا درسنهٔ (۱۸۸۲م = ۱۲۹۹ق).

(بنگرید: سیاحتنامهٔ ترکستان: ۴۰۳۹).

41847 - **تهران**، ملی ۱۴۰ ف: نسخ ج ۲/**۱۳۰۲**ق، درتهران، زرین، آغاز برابرنمونه، با یادداشتی بخامهٔ ناصرالدین‌شاه: تماماً ملاحظه شد، ۲۰ تصویر فتوگرافی، ۸۴ گ ۱۲ س [ف. ملی ۱:۱۳۵].

41848 - **اصفهان**، عمومی۱۱۳۹۸: نسخ آغازسدهٔ **۱۴**، ۱۲۹ ص ۱۲ س، زرین، آغازبرابرنمونه، [ف. دکترمقصود ۱:۱۱۷].

سیر الحرمین = حالات الحرمین

مرادآبادی، درص ۳۹۹۹ گذشت.

سیر طالبی فی بلاد الافرنجی

ازمیرزاابوطالب خان تبریزی اصفهانی، فرزند حاجی‌محمد بیگ، معروف به‌ابوطالب لندنی. سفرنامهٔ اوست به‌کشورهای: انگلستان، فرانسه، عثمانی، وجزآن درسالهای ۱۲۱۳ – ۱۲۱۸ که بسال ۱۲۱۹ق نگاشته و بهزبانهای انگلیسی، هلندی، فرانسوی ترجمه وچاپ‌شده است. خودکتاب چند بار از۱۲۲۹ق۱۸۱۲م وپس ازآن، وگزیدهٔ آن بعنوان «منتخب مسیر طالبی» ازداود مکفا فرزند صاحب در۱۸۳۶م درکلکته بچاپ‌رسیده‌است. وازهموست: خلاصة الافکار(تذکره)، لب‌السیر (تذکره)، مصطلحات درموسیقی. **آغاز**: بعد حمد خداوند عالم، که بخشندهٔ فهم‌به‌نوع آدم ومتمم عزائم آن.

بنگرید: ف. مشار ۱۴۴۰، ۱۵۱۰.

41849-51 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۴۷-۸۱۴۵ Add: سه نسخه است، نستعلیق: یکی نوشتهٔ در الله‌آباد صفر **۱۲۲۱** ودیگری ج **۱۲۲۱/۲** وسومین‌رجب **۱۲۲۱** (۱۸۰۶م)[ریو ۱: ۳۸۴].

41852 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۵۲۶/۲۵۵۰: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۳۸** (۱۸۲۲م) [دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۴۸].

41853 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ S.N ۵ (۶۴۴ ف): نستعلیق بوعلی کاتب، ۱۵ ج **۱۲۳۸/۱** (۱۸۲۳ م)، آغاز: بعضی از اوضاع لندن وشهرهای انگلند، ۱۲۵ گ ۱۱س [ف. محمد اشرف ۲: ۲۷۸].

41854 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲، ۹۱۴ ابو: نستعلیق و شکستهٔ پایان سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه، ۳۴۱ گ ۱۵س [ف.منظوراحسن‌عباسی ۱: ۶۵۴].

41855 ـ **هند**، بانکیپور ۲۷۷ (۶۲۷): تعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۳۱۹ گ ۱۵ س [مرآت العلوم، عبدالمقتدر ۱: ۵۲]. آغاز برابرنمونه [ف.عبدالمقتدر ۷: ۱۷۸].

41856 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۳۰ Egerton: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، ۱۰۷ گ ۱۸–۲۰س [ریو ۱: ۳۸۴].

41857 ـ **لندن**، دیوان هند ۶۹۶:

مشکاة المسافرین

ازمشکاة السلطان متخلص‌به هما، علی‌اکبر فرزند داود، سفرنامهٔ اوبه عتبات است، مؤرخ ۱۳۱۷، وازرهگذر جغرافیایی وکارهایی که پادشاهان ایران در کربلا و نجف و کاظمین کرده‌اند سودمند است، نام کتاب در دیباجه آمده است. **آغاز**: بنام‌خداوندجان و خرد ـ که بی نام اوخامه برنگذرد. چنین گوید این ذرهٔ خاکسارعلی‌اکبرمشکاة‌السلطان ولدمرحوم آقا میرزا داود وقایع نگار...

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۶۱.

41858 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۷۳: نستعلیق علی‌اصغرشریف بنان دفترفرزندداود، یکشنبهٔ ۱۱رجب **۱۳۱۸**، ۸۶ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۰۱۷].

مظهر گل

لاهوری، درص ۳۲۱۸ گذشت.

مقابر هند

از اسماعیل فرزند صحافباشی (که یاد او در «مسافرت نامه: ۴۰۵۱» گذشت).

در این گفتار دیدنیهای خودرا ازساختمان مزارات هند مفصل یاد میکند ، و در ضمن عکسهایی نیزدر نسخهٔ ۲۵۱ ملی همراه است آغاز: بسمله. تبارك وتعالی، سلاطین قدیم هندوستان را عادت براین بود که مقابرخودرا درزمان حیات بنا میکردند وچون درمعماری ابنیه مذکوره کمال استادی وهنر بکار رفته ...

بنگرید : ذریعه ۲۱:۳۷۵.

41859 ـ تهران ، ملی ۲۵۱ ف : نستعلیق خوش سدهٔ ۱۳، بنام ناصرالدین شاه، با ۱۷ عکس فتوگراف که برمقوا چسبانیده شده ، ۲۱گ [ف. ملی ۱:۲۵۱].

مقالات شیبانی

فتح الله، درص ۳۶۳۰ گذشت.

مقصود جهان

از محمود میرزا قاجار (که یاد او در «دیوان:۲۵۱۷» گذشت). سفرنامهٔ اوست از خرم‌آباد بسوی گرمسیرآنجا ، بنام جهانشاه میرزا و پدرش فتحعلی شاه بسال ۱۲۴۲ ق نگاشته است. ودرآن (احوالات خلق ، خلق اهل لرستان ، وبدایع وآثار)آنجاآورده شده است. آغاز: هذاکتاب مقصود جهان .بسمله، وبالله ... چنین گوید بندهٔ شرمنده ... محمود قاجارکه دریوم شنبه‌بیست ودوم جمادی الاولی بطالع حوت .

41860 ـ مجارستان، اکادمی بوداپست: در«مجمع محمود» او، نوشتهٔ ۱۲۴۱ـ۱۲۴۴. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها : ۷۹۸].

41861 ـ تهران ، مجلس ۴۰۱۹ : نسخ و نستعلیق ، با مهر اعتماد الملك کندهٔ ۱۳۰۳ق، همراه پراکنده هایی‌دیگر[رؤیت].

منازل الحج

ازبند (ه) علی فرزند میرزا خیرات‌علی. سفرنامهٔ حج اوست از بغداد به نجف ، حله ، مدینه‌ومکه، پیرامن۱۲۱۴ق. آغاز: الحمدلله الذی جعل منازل الحج وسیلة للشهود .

41862 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۷۴۱ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۵۹گ ۷س [ریو ۱:۴۲۹].

منازل میان تهران ومشهد

متن ازجهانگردی انگلیسی ،که بسال ۱۲۷۳ق ازتهران‌آهنگ‌هرات‌میکند، نخست به مشهد سپس به افغانستان میرود ،او دراین راه پیمایی همهٔ منازل میان راه را گزارش میکند. سپس‌آنتوان مسیحی‌آنرا به فارسی‌بنام ناصرالدین شاه ترجمه میکند .آغاز : چنین گوید بندهٔ شرمنده آنتوان مسیحی مترجم و آجودان حضور ساطع النور .

41863 ـ تهران ، ملی ۷۷۱ ف : نستعلیق خوش ۱۲۸۴ گویا مترجم ، ۱۹گ ۱۰س [ف. ملی ۲:۲۹۷] .

منتخب مسیر طالبی

متن از میرزا ابوطالب خان تبریزی اصفهانی، کەدرص۴۰۵۲یادشده است. گزینندهٔ ناشناس شاید رجبعلی قزوینی، گزیده‌ای‌ازاین سفرنامه از داود مکفا فرزند صاحب در کلکته ۱۸۳۶م چاپ‌شده است. آغاز: بعد حمدمتکاثر حکیمی که وجود جن‌وانس‌شمه‌ای‌ست‌ازصفحات کمالات او، وثنای متوافرقادری راکه .

بنگرید : ف. مشار: ۱۵۱۰.

41864 ـ مشهد ، رضوی ۳۰۵ تاریخ: نستعلیق رجبعلی فرزند عباسعلی قزوینی ، ۱۴ رمضان ۱۲۶۸ بدستور شاهزاده سیف الملوك

میرزا. گلچین‌معانی مینویسد : معلوم نیست که خلاصه کنند «مسیرطالبی» رجبعلی است یا تنها استنساخ را بدستور آن شاهزاده کرده‌است [ف. رضوی ۷:۱۷۴].

میزان الاخلاق

ازسید محمد علی‌فرزند سید جعفر یزدی. سوانح سفر اوست در هند ، بنام سرجان ملکم Sir John Malcolm ، بسال ۱۲۴۴ق
آغاز : حمد وستایشی که انواراخلاصش آفاق وانفس .

41865 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۴۰۵۰ Add: نستعلیق ، ج ۱/**۱۲۴۴** (۱۸۲۷م) ، آغاز برابر نمونه ، ۱۸۷ گ ۱۶س [ریو ۱ : ۳۸۸].

ن

نورالمشرقین

از بهشتی هروی ، عبدالله ثانی ، شاگرد فصیحی هروی ، در پاسخ « تحفة العراقین : ۲۷۱۴» خاقانی،سفرنامه‌ای‌ست‌عرفانی‌درقالب مثنوی درپیرامن ۱۸۰۰ بیت [نسخهٔ ۵۱۵۳ ملك]، پس از نعت وستایش شاه عباس (۹۹۶ق ۱۰۳۸ق) مینویسد چون « تحفه » را خواندم آنرا نادرست دیدم ، و من اکنون وصف هفت اقلیم راکنم . آنگاه میپردازد به صفت کعبه . مدینه، گورستان‌بقیع، مناقب‌ومعجزات‌امامان، صفت هرات ، صفت مشهد مقدس ، صفت قصبهٔ نیشابور، صفت سبزوار ، صفت سمنان ، صفت طهران، بلدهٔ قم، صفت صفاهان،صفت‌دولتخانهٔ پادشاهی،صفت قیصریه، صفت قهوه خانه،صفت حمام ، تعریف بازار اصفهان ، چهار بـاغ . زنده‌رود،صفت همدان، سبب‌عزیمت به‌هندوستان صفت قصبهٔ سبزوار ، ولایت فـراه ، صفت قلعهٔ بست، صفت قندهار وسوانحی که روی داد،صفت بلاد هندوستان . خاتمه دروصف کشمیر. **آغاز**: مائیم‌یکانه گوهر پاك ـ شاداب زفیض‌جوهرخاك هرچند صدف گهر طرازد ــ چون جوهر مـا چگونه‌سازد. دربارهٔسراینده در«ذریعه۹:۱۴۸» همین اندازه گفته شده است: نام او عبدالله واز سدهٔ‌یازدهم‌وشاگردفصیحی‌هروی‌ست.این‌فصیحی نگارندهٔ «مجمل فصیحی» (سدهٔ ۸ــ۹) و فصیح هروی که گویاپدرنگارندهٔ«شرح‌نصاب‌الصبیان: ۱۹۹۴» است ودر «مجالس النفایس : ۱۰۶ و ۲۸۱»ازاویاد شده‌است(آغازسدهٔ ۱۰)نخواهد بود. وشاید شاگرد فصیحی هروی انصاری‌باشد که «دیوان» اودرص ۲۴۶۷ گذشت .

41866 ـ **تهران** ، ملك ۵۱۵۳ : نستعلیق خوش اواخر ذیعقدهٔ **۱۰۶۷**، دربلدهٔ احمدآباد، جدول بزر ورنگها. مهر : بـدیع الزمان .آغاز برابر نمونه ، ۷۹ گ ۱۲ س [رؤیت].

و

واقعات سفر حجاز

ازشیخ عبدوس، مرید محمد معصوم‌ساکن پارگانا پنج نور، دربارهٔ سفرخود اوست‌بایك کرجی به مکه برای زیارت و برگشت او بـه چیتاگنگ. وآغاز میشوداز: کیفیت‌شهرجده ، طول وعرض‌آن شهر ، اوضاع و لباس مردم و

ساختمانها وجز آنها .

41867 ـ داکا ، دانشگاه ۴۱ ـ ۲۹ H R (۳۴۱ ف) : نوشتهٔ سبحان صدیقی ، با تاریخ **۱۲۲۹** دردفتر (۱۵۲ر ـ ۱۶۳ر) ، آغاز افتاده [ف. حبیب الله ۱:۲۶۱] .

وقایع البدایع سوانح دهلی = رسالهٔ سالارجنگ = سفرنامهٔ دهلی

ازدرگاه قلی خان بهادر سالار جنگ ، مؤتمن الملك (درگذشتهٔ ۱۱۸۰) ، که همراه نواب نظام الملك آصفجاه بجهان آباد (دهلی) بروزگار نادرشاه رفته بود . در این سفرنامه گزارش ساختمانها ودانشمندان ومشایخ ودیگر صاحبان هنر را که دیده ونیز رویدادها که رخ داده گزارش کرده است، این سفرنامه باترجمهٔ اردوی آن بسال ۱۲۵۲ ق چاپ شده است (بنگرید: تاریخ خصوصیات جهان آباد ، از همو دربخش هند) . **آغاز:** وقتی نواب خان دوران مرحوم یعنی درگاه قلی خان بهادر سالار جنگ مؤتمن الدوله مؤتمن الملك بـه رفاقت نواب نظام الملك آصفجاه بهشاهجهان‌آباد رفته بودند خصوصیات آنجا آنچه به نظر درآمده بود بقید قلم در آوردند مسطور می گردد.

41868 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲/۲۶۲۳۷ Add : با تاریخ **۱۱۹۲ـ۱۲۰۰** (۱۷۷۸ ـ ۱۷۸۶م) دردفتر (گ ۷۸ـ۱۲۸) ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام **رسالهٔ سالار جنگ** یاد شده است [ریو ۲:۸۵۸]

41869 ـ آصفیه ، ۲۸۲ تاریخ: نوشتهٔ میرحیدر حسین ۲۱ محرم **۱۲۹۸** ، مقابلهٔ عبدالرحمان ۲ صفر همان سال ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام **وقایع البدایع سوانح دهلی** یاد شده است، ۴۶ گ ۱۵س [ف. آصفیه ۱ : ۲۴۴] .

وقایع سفر کوهستان وسفر لاهور

ازقاسم علی طالع مند.

41870 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲/۵۷۹۴ : بی تاریخ [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۵۱] .

وقایع سواری = سفرنامه

ازسام میرزا متخلص بهرضوان (که یادآوردر سفرنامهٔ چمن سلطانیه: ۴۰۱۸ ، گذشت) . ناصرالدین شاه بسال ۱۲۷۵ از تهران به سلطانیهٔ زنجان و آذربایجان میرود ، رضوان همراه اوست و رویداد های این سفر رامینگارد . وازآن میان «وقایع سواری» است که از ۲۸ع ۱۲۷۶/۲ تا ۲۸ ع ۱۲۷۷/۲ را دربردارد . **آغاز:** نخست مر خدای را سپاس بیکران سزد بعد درود نامحدود بر محمد.

41871 ـ **تهران** ، ملی ۶۶۳ ف : شکسته نستعلیق **۱۲۷۷** ، برای ناصرالدین شاه ، ۱۰۵ گ ۱۰س [ف. ملی ۲:۱۶۴] .

وقایع عرض راه طهران به خراسان

ازبرادر سام میرزا (که نام این یکی در «سفرنامهٔ چمن سلطانیه: ۴۰۸۱ » گذشت) . بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) . این شاهزاده ازتهران به خراسان رفته حسام السلطنه مراد میرزا را دیدار کرده برمی گردد ، و رویدادها ودیدنیهای خود را دراین «سفرنامه» می نگارد. واز رهگذر شناسایی منازل میان راه ، و نام بسیاری ازسران قاجار که در آن ازآنان یاد کرده است سودمند است . **آغاز:** وقایع عرض راه از دارالخلافه طهران الی خراسان ، بتاریخ صبح

چهارشنبه ربیع الثانی حرکت از شهر طهران بمشهد ...

41872 ـ **تهران** ، ملی ۴۸۶ ف : شکسته نستعلیق ، شاید نگارنده ، سدهٔ **۱۴** ، برای شاه ، ۲۲ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۴۶۷].

وقایع وسرگذشت

حسینعلی‌خان گروسی

حسینعلی خان گروسی وزیر مختار ایران درفرانسه وانگلستان، نگاشتهٔ میرزا بزرگ ، محمد تقی خان زنـده در ۱۲۷۸ . گزارش مأموریتهای گروسی‌است . **آغاز:** حسینعلی‌خان کبود وند گروسی ژنـرال آجودان وایلچی مخصوص اعلیحضرت .

41873 ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۰۹ : نستعلیق میرزا بزرگ، محمد تقی، **۱۲۷۸** ، آغاز برابر نمونه ، چاپ ژلاتینی‌ست ، ۱۲ گ ۱۱ س [ف. سیدیه نسی ۱: ۴۶۸].

وقایع وفات فتحعلی شاه = رموز السیاحه

نجفقلی میرزا، که درص ۴۰۰۱ گذشت . درمقدمهٔ بلندآن که در ۵۲ صفحه است رویداد مرگ فتحعلی شاه ودو دستگی وآشوب پس از آن راکه به این مسافرت وسرگردانی گروهی ازشاهزادگان‌قاجارمی‌انجامدگزارش‌شده‌است، ازاین روی این سفرنامه دربرخی ازمنابع‌بنام «وقایع وفات فتحعلی شاه» یاد شده است .

ه

هدایت السبیل

از میرزا محمدعلی‌منشی (شایدباسفرنامهٔ زیر یکی‌باشد).

41874ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۰۶ : نستعلیق‌زیبای‌نگارنده ، برای خزانهٔ شاهزاده رکن الدوله فرمانروای شیراز، زرین، ۴۴ گ [یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

هدایت السبیل و کفایت الدلیل

ازفرهاد میرزا معتمدالدوله فرزند عباس میرزا، درگذشتهٔ ۱۳۰۵. سفرنامهٔمکهٔاوست، درسالهای ۳ـ۱۲۷۲. دوباردر شیراز وتهران بچاپ رسیده است .

بنگرید : ف. فارسی مشار: ۱۶۴۴.

41875 ـ **تهران**، فرهاد معتمد۱۴۸: شکسته نستعلیق‌به‌خامهٔ‌نگارنده، باحاشیه‌هایی، ۱۰۵ گ ۲۶ س . [نسخه ها ۳: ۲۵۲].

الهدایة‌الصدریه‌فی‌الهدایة‌البشریه

گویا سفرنامهٔ هندوستان باشد، کـه بنام میرزا علی اصغـرخان فرزنـد ابـراهیم خان امین السلطان صدر اعظم نـاصرالدیـن شاه ، نوشته شده باشد . **آغاز:** جلایل نعوت مختص بارگاه واجب الوجودی‌ست که ازشر .

41876ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۳۰ : نسخ ، مصطفی‌تفرشی، **۱۳۱۷** ، ۱۰۲ س ۱۳ س [ف. دیباجی ۲: ۱۸۸] .

ی

یادداشتها

ازعبدالحسین، ازمستوفیان آذربایجان ، یاداشتهای سیاسی روزانهٔ اوست در هنگام سفر ازدوشنبهٔ ۲رمضان۱۲۹۷تا ۲۹ ذیحجهٔ۱۲۹۷

41877 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۲۵: شکسته نستعلیق‌نگارنده ، ازهمان تاریخها، و گویا نگارنده در ۱۲۶۵ نزدیك به پانزده‌سال داشته ونزد میرزا ابوالحسن‌یغماکه نزدپدرش میزیسته درس فارسی میخوانده است (ص ۳۴۲) ، ۲۳۶گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۳۰۱۶:۱۳].

یادداشتهای روزانه

ازمیرزا اصغرخان تلگرافچی خرم‌آباد، تاریخچهٔ‌مأموریت‌اوست در۱۳۱۱ن .

41878 ـ **تهران** ، سنا ۱۵۹: نستعلیق خود اودر**۱۳۱۱** [نسخه ها ۶:۴۶۱].

یادگارسیاسی

هوریس رمبلد انگلیسی، ترجمه ازاردشیر بدستور ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه ، وازهمین‌مترجم‌است: اخبار راجپوت، درتاریخ هندوستان .

41879 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۳۳: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، جلد دوم از آغاز فصل‌چهاردهم تا پایان فصل‌بیست وچهارم‌است. **آغاز:** سفارنامهٔ چین درسنهٔ ۱۸۵۹م در ماه مارچ وقت خودرا معین کرده که بطرف مشرق، ۵۱۸ ص ۱۳س [ف. دکترمقصود۱: ۱۷۲] .

بخش سی و سوم

تاریخ (کلیات)

روزنامه‌های خبری، فهرست مصنفات ، فهرست کتابخانه‌ها یادداشتها وجز آنها

الف

ایرادات میرزا فتحعلی به رضا قلی خان

ازمیرزا فتحعلی آخوند زاده (۱۲۲۷ – ۱۲۷۹) فرزند میرزا محمد تقی، که یاد اودر «صد خطابه : ۱۷۴۴ » گذشت . در تابستان ۱۲۷۹ سه ماه تعطیلی خود را در ییلاق‌قوجور تفلیس به‌مطالعهٔروضة‌الصفای ناصری‌میگذراند و انتقاد های خود را به آن در این گفتار برای نگارندهٔ آن‌رضاقلیخان‌هدایت‌مینویسد . واز او میخواهدآن را در روزنامه چاپ کند . و این جز نامهٔاوست‌در بارهٔ«روز نامهٔملت»که برای‌همین هدایت نوشته است . که درص ۳۵۹۲ د ۳۶۳۳ گذشت . آغاز: ایراد اتیست‌که میرزا فتحعلی‌بتاریخ رضاقلی‌خان گرفته. هوالله‌تعالی، درسنهٔ هزارودویست‌وهفتاد ونه‌هجری ،تابستان سه ماه درییلاق .

41880 ـ **تهران** ، ملی ۱۴۹ ف : نستعلیق شکستهٔ خوش ابـوتراب طباطبایی پیشخدمت اعتضاد السلطنه در تبریز ، در ۲۸ محرم **۱۳۰۱** شمارهٔ **۹** دفتری بنام «مجموعهٔ میرزا محمد علی‌نایب اول (ص ۲۴۳ –۲۵۲) ۱۶س. [ف. ملی ۱:۱۵۰].

ت

تاریخ جواهرات در ایران

ازعباس اقبال‌آشتیانی.

41881ـ **تهران**،دانشگاه۵۴۳۲/۱۰: ماشین شده. تاریخ جواهردر ایران است (ص ۱۶۹– ۲۱۲) دردفتری بخامهٔ نگارنده [ف . دانشگاه ۷:۱۶].

41882 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۳۳: نستعلیق خود نگارنـده ، سدهٔ **۱۴** ، تـاریخ جواهرات‌است باسیاههٔجواهرات آستان‌رضوی ۱۷۱گ [ف. دانشگاه ۸:۱۶].

تحفهٔ مظفریه = شرف ایران و افتخار ایرانیان

ازهاشم‌فرزند حسن. بنام مظفرالدین شاه قاجار ، در توصیف ایران از دیدگاه احادیث

دینی، بسال ۱۳۱۵ق نگاشته و در ۱۳۲۱ بنام دوم در تهران چاپ‌شده است [ابراهیم‌دیباجی]. **آغاز:** وصلی الله علی محمد ...اکمل ارباب الشرایع والمرسلین ... به اینکه محمد وآل محمد وعموم طبقات .

41883 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۲۶: نسخ، سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۳۲ص ۱۷ س [ف. دیباجی ۲:۱۸۶] .

تذکرهٔ مصنفین = فهرست‌مصنفات

ازناشناس. فهرست‌نگارشهای شاه‌عبدالحق دهلوی (۹۵۸–۱۰۵۲/۲۴۲۲) است .

41884 ـ**آصفیه** ، ۱۰۶ اسامی‌کتب: تاریخ ونشانی های دیگر یاد نشده [ف.آصفیه ۳:۳۴] .

ترجمهٔ خطوط بیستون

ازراولینسن که دردربار محمد شاه قاجار کارمیکرده، هنگام گذراز کوه بیستون‌رونویسی از نبشته ها باخود به‌انگلستان میبرد ، پس از خواندن آن ترجمهٔ فارسی آنـرا برای شاه میفرستد، لسان‌الملك بدستورحاج میرزاآقاسی دیباچه‌ای براین ترجمه مینگارد. این‌نبشته‌ها درپنج خانه نوشته شده است: خانهٔ ۱ــ نوزده فقره ۲ــ شانزده فقره ۳ ــ چهارده فقره ۴ ــ نوزده فقره ۵ــ هنوز خوانده نشده بوده است [نسخهٔ‌ملی]. **آغاز:** ترجمهٔ‌خطوط کوه بیستون، درعهددولت شهریارشیر شکارز بدهٔدودمان‌قاجار، وارث ملك جم ملك العجم، که مطایای فلك با حمل عطایـای اوهارب است ... فقرهٔ اول . بسمله . من داریوش‌هستم. [نسخه ۲۹۱ملی].

41885 ـ **تهران** ، حقوق ۲۰۰ ج : نسخ **۱۲۸۳**، برای محمد میرزا، **آغاز:** ترجمهٔ خطوط قدیمه که در بیستون نقش‌کرده‌اند ، و رانس صاحب خوانده وبزبان انگلیسی ترجمه کرده، آنها مشتمل‌است برنوزده فقره، مجموع نودوشش سطر، حسب الفرمایش ... فقره‌اول بسمله. من داریوش هستم، ۱۸گ ۱۳س [ف. حقوق:۵۱].

41886 ـ **تهران** ، ملی ۲۹۱ ف : نستعلیق‌خوش‌سدهٔ**۱۳**، برای محمد شاه قاجار، آغاز برابرنمونه ، ۱۹گ ۱۲ س [ف . ملی ۱:۲۸۷].

ترجمهٔ روزنامه های اروپایی

ازرضا غفاری، که یاد اودرد تاریخ‌ناپلئون، دربخش‌تاریخ‌اروپا خواهدآمد .

41887 ـ **تهران** ، ملی ۸۵۱/۲ ف : نستعلیق گویاسدهٔ**۱۳**، (ص۶۶–۱۱۳). **آغاز:** ترجمهٔ‌روزنامجات**و** باکه ازروزنامجات‌فرانسه می‌باشد، روزشنبه دوم مه سنهٔ ۱۸۷۴ پاریس. ...تا روزپنجم همان ماه را دارد [ف.ملی ۲: ۳۸۷] .

41888 ـ **تهران** ، ملی ۸۴۰ ف : نستعلیق **۱۸۷۴**م، **آغاز** : روزنامجات **لوان هرالد** طبع یافته دراسلامبول ، ترجمهٔ بندهٔ درگاه، ۵۶گ ۱۲ف [ف. ملی ۲: ۳۷۶].

ترجمهٔ روزنامه‌های اروپایی

ازمیرزا علیخان مترجم .

41889 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۶۳ : نستعلیق**۱۳۰۱**، ترجمهٔ‌نوشته هایی ازروزنامهٔ سنت پطرزبورغ گرفته ازاندیانس بلژ، ۴۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۳].

41890 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۵ : نستعلیق محمد قزوینی عـاشوری ، ۲۸ شوال **۱۳۰۱** . ترجمه ایست‌ازروزنامه های‌گوناگون آغاز: تونس. بتاریخ اول ماه ژویلیه بروزنامهٔ

سنت پطرزبورغ خبرداده‌اند که حکومت‌تونس در۲۴ ساعت بمعیت رجال نظامی یک‌مریضخانه در گولت قرار داده‌اند ، ۳۰ص ۱۰ س [ف . مجلس ۱۰:۱۶۰۹] .

ترجمهٔ روزنامه های اروپایی

ازمیرزا عیسی‌خان مترجم، که در ۱۳۰۱ ازمترجمین ویژهٔوزارت انطباعات ایران بوده است. **آغاز:** یونان‌مجمع‌ارشئولژیک‌شهر آتن‌در صدد انکشاف قمردریا ...

41891 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۰ تاریخ: شکسته‌نستعلیق‌خودمترجم ، در **۱۳۰۱** ، ۱۰ گ ۱۰ س [ف . رضوی ۳:۷۹] .

ترجمهٔ روزنامه های اروپایی

ترجمه ازفروغی .

41892 ـ **تهران** ، استاد مینوی ۱۰۱: نستعلیق **۱۳۰۱**، ۳۰ س [نسخه‌ها ۶:۶۴۱]

ترجمهٔ روزنامه های اروپایی

ترجمه ازیوسفعلی، مارد روس داودخانف روسی، میرزا علیقلی کاشانـی ، رضا مترجم ، علی‌فرزندرضانامه نگار، مترجمان‌دارالترجمهٔ ناصرالدیـن شاه قاجار ، بـرای همان شاه ، ترجمهٔ رویداد های جهان در سال ۱۸۷۱ م و بیشتررویداد های جنگ آلمان ـ فرانسه‌است از چندین روزنـامه از آن میان ژورنـال و سن پطرزبورك.

41893 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۱ ف : نستعلیق شکسته‌آمیز خوش، سدهٔ**۱۳**، ۳۳۱ گ ۱۷س [ف. ملی ۱:۱۱۳] .

ترجمهٔ روزنامهٔ استاندارد

ازمیرزا محمود مترجم (کازرونی).

41894 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۳ : نستعلیق محمد قزوینی عاشوری ، ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۳۰۱**، **آغاز:** ... اخبار مختلفه از روزنامهٔ استاندارد انگلیسی : در تمامی ممالك فرانسه عددکالسکه های‌بخارعبارت ازششهزاروهشتصدو نود و سه اراده میباشد ، ۳۲ص ۱۰ س [ف . مجلس ۱۰:۱۶۰۸].

ترجمهٔ روزنامهٔ اندپاندانس بلژ

ترجمه از میرزا باقر فرزند میرزا رضا معین السلطانه .

41895 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۰ : نستعلیق خود مترجم ، **۱۳۰۱**، **آغاز :** ترجمهٔ روزنامهٔ اندپاندانس بلژمؤرخـهٔ ۲۰ نـوامبر ۱۸۸۳م . اطریش ومجارستان، این اواخر در قشون‌اطرایش ترقی‌عمده‌حاصل‌شده استطوری قراردادەاندکه میتوان پرکردن‌توپهای برنجی فولادی، ۲۹ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۰۱].

ترجمهٔ روزنامهٔ اند پاندانس بلژ

ترجمه ازمحمد علی فرزند فتح الله فراش خلوت، اززبان فرانسوی .

41896 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۵ : نستعلیق خود مترجم، ۱ رجب **۱۳۰۱** ، **آغاز:** ترجمهٔ روزنامـهٔ اندپاندانس لژ ، از فرانسه بفارسی، سنهٔ ۱۳۰۱ . انگلیس. ازلندن‌بتاریخ سلخ ماه مارس تلگراف کرده‌اندکه روزنامهٔ... ۳۲ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۴].

ترجمهٔ روزنامه های انگلیسی

از اسماعیل‌فرزند صحافباشی، که یاداودر «مسافرت نامه: ۴۰۵۱» گذشت .

41897 ـ **تهران** ، ملی ۴۵۵ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، گزارش ۷۲ تصویر است ازروزنامه های انگلیسی که خودتصویرها درنسخه نیست، از ۲۰ تا۲۷ دسامبر ۱۸۷۹م

آغاز: یکشنبه ۲۰ دسامبر ۱۸۷۹ م تصویر اول سرکار اعلیحضرت ملکهٔ انگلستان به صاحب منصبانی که درجنگهای افغانستان و ذلوخدمت کرده‌اندنشان افتخارمرحمت‌میکنند، ۲۷ گ ۹س [ف. ملی ۱:۴۴۰۱].

ترجمهٔ روزنامه های انگلیسی

ترجمه ازمیرزا محمودکازرونی، کـه یاد اودره‌آمار هند: ۳۹۳۱، گذشت.

41898 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۶۱ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز:** روزنامجات انگلیسی، روس وانگلیس. درروزجمعه جنرال سرها ملی در مجلس اظهار اتحاد خدمت صاحبمنصبان بزرگ بدولت یك نطق مفصلی درخصوص، ۳۶ ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۲].

41899 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۷۵ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز:** ترجمه از روزنامهٔ استاندارد انگلیسی، مؤرخهٔ ژون . بصیرت در عمل زندگانی عمده مقاصد انسانی‌دردنیاآمال واعمالی‌است‌که بردلهای عموم اهل‌دنیا، ۳۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۹].

41900 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۶۴ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز:** انتخبات اخباری‌که ازروزنامجات انگلیسی‌ترجمه شده :افغانستان ۳ دسامبر . قوت لشکری کـه از جانب امیر افغانستان بجهت مقاومت طایفهٔ مغول فرستاده شده بـود در وادی مـوسوم بقراقروم بسختی شکـت فاحشی خورده اند، ۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۳].

41901 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۸۲ : نستعلیق ۵ج‌۲/**۱۳۰۱، آغاز:** ترجمهٔ‌انتخاب اخبار روز نامجات انگلیسی از مؤرخهٔ مـاه ژانویه . پطرزبورغ تا ۱۰ ژانویه . پنج نفر قاتلان کلنل سواد کین پس از تحقیق بچنگ حکومت گرفتار شدند، ۴۸ ص ۱۳س [ف . مجلس ۱۰:۱۶۰۲].

41902 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۸۶ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز:** ترجمهٔ اخبار مفیدهٔ روزنامجات انگلیسی از وینه در زمان روانه شدن پرنس ردولف ولیعهد دولت اطریش بـه اسلامبول، ۴۸ص ۱۳س.

41903 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۸۷ : نستعلیق‌محمد قزوینی‌عاشوری ، شوال‌**۱۳۰۱، آغاز:** ترجمهٔ روزنامهٔ دالی بریس انگلیسی منطبعهٔ هـانك‌كانك . این مداخله دیپلو ماسی دول‌اروپ، ۴۰س [ف . مجلس ۱۰:۱۶۰۵].

41904 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۸۸ : نستعلیق خود مترجم، **۱۳۰۱** ، **آغاز:** زبدهٔ اخباری ست که ازروزنامجات انگلیسی ترجمه شده ازتاریخ ۱۶دسامبر الی بعد . خارطوم . سه نـفر قـاصدی کـه از جـانب خـاردوان بـا نوشته جات بجانب اردوگاه فرستاده شده بودند، ۴۸ص۱۳س [ف.مجلس ۱۰:۱۶۰۵].

41905 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۰۵ : شکسته نستعلیق‌خود مترجم ، ۲۹ج ۲/**۱۳۰۱** **آغاز:** ترجمه منتخبات اخبار روزنـامجات انگلیسی ماه فوریه ومارس. پاریس ۱۱ فوریه خط تلگرافی فیمابین پلیهانگ وسایکان‌کشیده شده، لهذابجهت‌مخابره‌ازاردوی‌فرانسه، ۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۱۴].

ترجمهٔ روزنامه های انگلیسی

ترجمه از دکتر لوکز و میرزا محمود کازرونـی از مترجمان انگلیسی دارالترجمهٔ همایونی (ناصری).

41906 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۹۱ : نستعلیق، صفر**۱۳۰۱، آغاز:** ترجمهٔ روزنامهٔ

منطبعهٔ لندن. یوم چهارشنبه ۲۴ اکتبر ۱۸۸۳. نامه نگاری مینویسد که درممالك مکزیکو به مسافت چهار فرسخ تاشهر، ۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۷].

ترجمهٔ روزنامه های انگلیسی

از مرتضی خان پیشخدمت همایونی.

41907 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۶۵: نستعلیق، **۱۳۰۱**، **آغاز**: انگلیس مؤرخهٔ ۱۹ دسامبر روزنامهٔ پارمال کازت مینویسد: که ادارهٔ پلیس لندن مطلع شده است که چند نفراز شورشیان، ۲۰ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۴].

ترجمهٔ روزنامهٔ ایطالیایی

ترجمه از: اندرنی خان سرتیپ، ودرآن از نیروی دریایی برخی ازکشور های اروپایی و امریکا گفتگومیشود، ونام برخی از کشتیهای جنگی وزورمندی آنها یاد میگردد. **آغاز**: روز هشتم سپتامبر ۱۸۹۲ در چهارمین نامهٔ انکشاف امریکا پنجاه فروند کشتی جنگی مجتمع دربند رژن ازممالك ایالات متحده ...

41908 ـ **تهران**، ملی ۲۶۱ ف: نستعلیق خوش گویا برای ناصرالدین شاه، ۲۲۰گ ۱۰س [ف. ملی ۱:۲۵۸].

ترجمهٔ روزنامهٔ ایلوستراسیون و ولتان

ترجمهٔ روزنامهٔ ایلوستراسیون (پاریس) که ازتاریخ ۱۶ ژوئیه ۱۸۸۱م آغاز میگردد، وبرخی از مطالب مهم آن عبادتند از: در بارهٔ ذوذوابه سال ۱۲۹۸، زندانهای پاریس، سلسله‌های مختلف اسلامی در الجزایر اخبار پراکنده، محاکمهٔ قاتلان سلطان عبدالعزیز عثمانی، شرح تصاویر، ترجمهٔ هفت نمره از روزنامهٔ ولتان پاریسی از ۲۵ ژوئیه ۱۸۸۱م تا ۲ اوت همان سال. **آغاز**: ترجمهٔ روزنامهٔ ایلوستراسیون، مؤرخهٔ شانزدهم ماه ژوئیه سنهٔ ۱۸۸۱ م که در پاریس بطبع میرسد.

41909 ـ **تهران**، ملی ۳۴ ف: نستعلیق خوش، پیرامن **۱۲۹۸**، ۱۵۴گ ۱۱س [ف. ملی ۱:۲۵].

ترجمهٔ روزنامهٔ تان (لوتان)

ازناشناس، در بارهٔ رویداد های جهان به ویژه مصر. ازتان فرانسوی

41910 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۴۶: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۴**، **آغاز**: روزنامهٔ تان، جمعهٔ ۲ ژون **۱۸۸۲**م. دیروزدرآخرین ساعت اطلاع دادیم که وزیر امور خارجهٔ ما پس از اختتام مجلس شورا بدولت انگلیس پیغام فرستاد، ۶۲۱ص ۱۵س [ف. دکترمقصود ۱:۵۹].

ترجمهٔ روزنامهٔ تایمس

ازناشناس.

41911 ـ **تهران**، ملی ۱۳۹۶ ف: نسخ سدهٔ **۱۳**، ترجمهٔ اخبار داخله و خارجهٔ روزنامهٔ تایمس است، مؤرخ ۱۸۸۵م، ازاخبار پارلمان انگلیس ودربارهٔ مرزهای افغانستان و اختلافات انگلیس وروس، ۸گ ۱۲س [ف. ملی ۳:۴۵۶].

41912 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ترجمهٔ گفتاریست ازروزنامهٔ تایمس مؤرخ ۱ سپتامبر ۱۹۰۵ = ۲۸ رجب ۱۳۲۳، در بارهٔ رویداد های جنگ در خاور نزدیك، ۲۹ص ۱۶س [ف. دکترمقصود ۱:۶۰].

ترجمهٔ روزنامهٔ تایمس و گرافیك واستندارد

پاره‌ای ازگفتار های‌آن روزنامه هـا از سالهای ۱۳۰۰و ۱۳۰۱. **آغاز:** ترجمهٔاخبار روزنامهٔ انگلیسی موسوم به تایمس ،هفدهم ماه اوت سنهٔ ۱۸۸۳م (= ۱۳شوال ۱۳۰۰).

41913 ـ **تهران**، حقوق ۲۵۳ ج: نستعلیق‌آغاز سدهٔ **۱۴**، ۴۰گ ۲۰ س [ف. حقوق: ۵۰].

ترجمهٔ روزنامه های ترکی

ترجمه ازبرجیس انگلیسی.

41914 ـ **تهران**،ملی ۳۳۰ف: نستعلیق عبدالله ترجمه نویس، ۲ج **۱۲۶۵/۲**، بـرای ناصرالدین شاه، ترجمهٔ گزیده رویداد ها از روزنامهٔ اسلامبول رمضان ۱۲۶۵ (ص ۷۶ ـ ۸۳) و ع ۲ر۱۲۶۳ (ص ۱۲۵ ـ ۱۳۶)، رویدهاازهمهٔجهان‌وبیشتر کشورعثمانی‌ست [ف. ملی ۱: ۳۲۴].

ترجمهٔ روزنامه های ترکی

ازمحمد عارف خان.

41915 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۰۴: نستعلیق **۱۳۰۱**. **آغاز:** حوادث متعلقه بـه اعلیحضرت سلطان. صاحبمنصبان نظامی‌راکـه چندی قبل بجهت تکمیـل عملیات و حسیات فنون عسکریه به برلین فرستاد، ۴۸ص۱۳س

41916 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۰۱: نستعلیق، **۱۳۰۱**،**آغاز:** بقیهٔ زندگ نی‌عمومی درانگلستان. محاکم وپولیس. پولیس که‌بتعاقب نمودن مجرمین‌ومقصرین مأمورند درهرمملکت از بومی‌آن محل انتخاب و تعیین شده است، ۳۴ص ۱۳س.

41917 ـ **تهران**، مجلس ۳۷۰۲: نستعلیق، **۱۳۰۱**، **آغاز:** سفرنامهٔ پرنس‌رودلف ولیعهد دولت اطریش و مجارستان که بـازوجهٔ خود پرنس استفانی به اسلامبول تشریف برده وازآنجا به روسیه رفته، ۱۸ص ۱۰ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۳-۱۶۱۲].

ترجمهٔ روزنامه های ترکی

از میرزا عبدالـرسول منشی و مترجـم روزنامه های تـرکی عثمانی، همانکه در ذیل «مآثر والاثار» ازاونامبرده شده است. ترجمهٔ رویداد های جهان به ویژه عثمانی‌ست.

41918 ـ **مشهد**، رضوی ۲۱ تاریخ: نستعلیق‌بی‌تاریخ، وقف اشرف السلطنه۱۳۳۴، ۱۶گ، ۱۰س [ف. رضوی ۳: ۷۹].

ترجمهٔ روزنامهٔ توردمند

ازعیسی‌مترجم مخصوص (گویا گروسی).

41919 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۹۶: نستعلیق، شعبان **۱۳۰۱**،**آغاز:** ترجمهٔمطالب مفیده‌کـه درجلد های توردمند مندرج است، کاؤنیگی دنیای جنوبی، قوم‌آنتیوکنوس که‌در بلندیها وفراز جبال کردیلرنشو و نماکرده. ۲۶ص ۱۰س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۰۹].

41920 ـ **تهران**، ملی ۹۳۰ ف: نستعلیق ۱۴ فـروردین **۱۳۰۳** ق، بـرای ناصرالدین شاه، دربارهٔ اوضاع چین و هند و اسپانیا وآفریقا و روس و انگلیس و امریکای جنوبی واقیانوسیه و فرانسه و آسیای مرکزی مطالبی‌دارد، ۳۳گ ۱۰س [ف. ملی ۱: ۴۶۹].

ترجمهٔ روزنامه های خارجی

ازبرجیس انگلیسی. (بنگرید: ترجمهٔ روزنامه‌های ترکی).

41921 ـ **تهران**، ملی ۳۳۰ ف: نستعلیق خوش عبدالله ترجمه نـویس ۲۰ ج **۱۲۶۵/۲**، برای ناصرالدین‌شاه. ترجمهٔگزیدهٔ رویدادها ازروزنامه های پاریس ولندن دربارهٔ هندوستان وفرانسه و مجارستان و عثمانی، از

رویداد های سال ۱۲۶۵، ۶۸گ ۱۱س [ف. ملی ۱: ۳۲۴].

ترجمهٔ روزنامه های خارجی

ازسپهرکاشانی، عباسقلی، که یاد او در «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت.

41922 ـ تهران، مجلس ۳۱۳۶: شکسته نستعلیق عباسقلی فرزند لسان الملك، سدهٔ **۱۳** [ف. مجلس ۱۰: ۷۰۷].

ترجمهٔ روزنامه های روسی

از امان الله میرزا. (جهانبانی) ترجمه ازروسی

41923 ـ تهران، مجلس ۳۶۹۲: نستعلیق، **۱۳۰۱**، **آغاز**: اخبارات تلگرافی ازلندن، ازقراریکه ازاخبارات روزنامهٔقاهره معلوم میشود، ۳۶ص ۱۰س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۰۷].

41924 ـ تهران، مجلس ۳۶۹۷: نستعلیق شکسته **۱۳۰۱**، **آغاز**: مجملی از تاریخ اسکندر: مقدونیه درست بشمال مملکت یونان قطعه ملك کوهستانی واقع که معروف است به ماکیان و اهل این مملکت مردمانی هستند بسیارسخت طبیعت، ۳۶ص ۱۰ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۱۰].

ترجمهٔ روزنامه های روسی

ازمسیو اوانس مسیحی.

41925 ـ تهران، مجلس ۳۷۰۳: نستعلیق محمد قزوینی، رمضان **۱۳۰۱**، **آغاز**: صورت شرطنامهٔ ما بین فرانسه و چین. از آنجاییکه دولت جمهوری فرانسه واعلیحضرت امپراطورچین اراده دارندکه بواسطهٔ قرارداد مقدماتی، ۳۶ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۱۳].

ترجمهٔ روزنامه های روسی

ازمیرزا زین العابدین.

41926 ـ تهران، ملی ۸۶۹ ف: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، برای ناصرالدین شاه، در **۱۲۸۴** ترجمه شده است. بخشهایی از آن ترجمه ازفرانسوی وکار علیقلی و بخشهایی از روزنامه های روسی کارمیرزازین‌العابدین‌است، ۱۱۷گ ۱۱س [ف. ملی۲: ۴۰۳].

ترجمهٔ روزنامه های روسیه

ازمیرزا علیخان مترجم.

41927 ـ تهران، مجلس ۳۶۶۳: شکسته نستعلیق‌محب الله منشی گروسی، **۱۳۰۱** **آغاز**: ترجمهٔ روزنامهٔ **سنت پطرزبورغ** ازفرانسه. درروزنامهٔ **اندیانس بلژ** مؤرخهٔ ۲۲ مارس تفصیل ذیل در باب مصر و سودان منظوراست، تقریری ازوضع‌احوال....، ۴۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۹۳].

ترجمهٔ روزنامه های روسیه

ازمیرمحمد علی فرزند فتح الله فراش خلوت همایونی.

41928 ـ تهران، مجلس ۳۶۷۷: نستعلیق، **۱۳۰۱**، **آغاز**: ترجمهٔ روزنامهٔ **سنت پطرزبورغ** از فرانسه بفارسی، سنهٔ ۱۳۰۱. اخبار مختلفهٔ خبری، ۲۶ص ۱۳ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۰۰].

41929 ـ تهران، مجلس ۳۶۶۹: نستعلیق **۱۳۰۱**، با اخبار مصرشروع میشود، **آغاز**: ترجمهٔ روزنامهٔ **سنت پطرز بورغ** ازفرانسه بفارسی سنه ۱۳۰۱، اخبارتلگرافی ازپاریس، ۳۸ص ۱۳ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۹۶].

ترجمهٔ روزنامه های روسیه

ازماردروس داود خانف روسی‌وعلی‌فرزند رضا نامه نگار، علیقلی کاشانی، رضا مترجم برادرحاج محسن‌خان، مترجمان دارالترجمهٔ ناصرالدین شاه قاجار، دراواخرسدهٔ سیزدهم.

41930 ـ تهران، ملی ۷۵: نستعلیق سدهٔ ۱۳، تاریخ‌ترجمه‌ج۲/۱۲۸۸. رویدادهای ۲۶ آوریل ۱۸۷۰ تـا ۱۳ ژوئیهٔ همان سال، **آغاز**: ترجمهٔ روزنامجات سن پطرز بورغ ۴۶ سال نمرهٔ ۹۱ شنبه ۲۶ آوریل، ۵۰۴ گ ۱۶س [ف. ملی ۱:۶۵].

41931 ـ تهران، ملـی ۸۴ ف: نستعلیق خوش، سدهٔ ۱۳، رویداد های۱۸۷۲م را دارد، **آغاز**: ترجمه اخبارمختلفه ازروزنامهٔ لاتیورکی وژورنال دوسن پطرزبورغ. دولت روسیه واتازونی. گفتگو وسئوال وجواب اتازونی بادولت بهیهٔ انگلیس درفقرهٔ مشهوربه الاباما، ۴۰۷گ ۱۳س [ف. ملی۱:۷۲].

41932 ـ قم، آستانه ۲:۹-۶۴۳۳: نسخ سدهٔ ۱۳-۱۴. ترجمهٔ ژورنال دوسن پطرزبورغ، لاتیورکی، دربارهٔرویدادهای گوناگون، عنوان: ترجمهٔاخبارروسیه‌رادارد، ۵۴ گ ۱۳س [ف. آستانه:۷۶].

ترجمهٔ روزنامه های روسیه

ترجمه ازناشناس.

41933 ـ تهران، دانشگاه ۳۷۹۶: شکسته نستعلیق ۱۴ ج ۱/۱۲۸۶، **آغاز**: ترجمهٔ روزنامهٔ پطرزبورغ‌مؤرخ۲۷ آوریل ۱۸۶۹م اخبارخارجه پولتیکه، ۱۲۵ گ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۸۱].

41934 ـ تهران، ملی ۸۵۶ ف: شکسته نستعلیق۱۲۹۱، برای ناصرالدین‌شاه، **آغاز**: ترجمهٔ روزنامجات سن‌پطرزبورك سنهٔ۱۲۹۱، روز۱۹مارس...، ۴۹۰ گ۱۵س[ف. ملی ۱:۳۹۱].

41935 ـ تهران، مجلس ۳۶۸۳: نستعلیق ۱۳۰۱، **آغاز**: ترجمهٔ روزنامجات فرانسه درروزنامهٔ سنت پطرزبورغ مؤرخ پنجم ماه اکتبرسنهٔ ۱۸۸۳ نوشته است، ۲۸س۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۳].

41936 ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ترجمهٔ روزنامهٔ ژورنال دوسن ـ پطرزبورك ش ۲۵۸ مـؤرخ آخر سپتامبر ۱۸۷۹م تاش ۲۶۸، نسخهٔ اصل [رؤیت].

ترجمهٔ روزنامه های عربی

ازمیرزا علیخان.

41937 ـ تهران، مجلس ۳۶۹۴: نستعلیق محمد قزوینی عـاشوری، ۲۰ محرم ۱۳۰۱، **آغاز**: موافق روزنامهٔ دیلی نیوز از عدن بتاریخ (۲۵ ژوئن) نـوشته‌اند، موافق اخبار یکه باینجا رسیده است یکنفر متمهدی در لوکابـان درولایت یمن پیدا شده، ۱۴ ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۸].

ترجمهٔ روزنامه های عربی

ازفروغی، محمد حسین.

41938 ـ تهران، مجلس ۳۶۵۸: نستعلیق‌عباس ۱۳۰۱، **آغاز**: روزنامهٔاعتدال منطبعهٔ اسلامبول شرحی ازپلتیك دولت‌انگلیس نگاشته و بوضع سطور در ذیل بدانشرح ابتدا نموده، ۳۴س۲۳س [ف. مجلس۱۰:۱۵۹۰].

41939 ـ تهران، مجلس ۳۶۷۰: نستعلیق، ۱۳۰۱، ترجمه از عربی، **آغاز**: روس وبلغارستان. تلگرام واصل از وینه گوید بنابراخبارصحیح‌که به وینه رسیده وجه‌غرامت

عسکریه که باید بلغارستان هر سال ، ۲۴ ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۶].

41940 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۱ : نستعلیق شکستهٔ میرزا علیخان ترکه، **۱۳۰۱** ازروزنامه های فرانسوی **والجوائب** عربی ، ۲۰ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۷].

41941 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۰ : نستعلیق شکستهٔ میرزا عباس منشی دارالترجمه **۱۳۰۱، آغاز:** روزنامهٔ **الجوائب** مؤرخ ۱۲ محرم گوید: اخبار تلگرافی کـه این دفعه در باب ممالک بالخان (بالکان) رسیده ، ۲۰ ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۶].

41942 ـ **تهران،** استاد مینوی۱۷۴: نستعلیق‌عباس، ترجمهٔ روزنامهٔ **عروةالوثقی،** پاریس۴رجب **۱۳۰۱**، ۲۲ص ، رحلی [رؤیت]

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازآوانس زرگرباشی‌ارمنی، مترجم زبان فرانسوی ، ترجمهٔ روزنامهٔ کنتس دوپاری .

41943 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۲۹ تاریخ (۴۲۳۷): نستعلیق**۱۳۰۶**ق، جلد پنجم‌آنست، سرلوح وجدول زر، ۱۴۸ گ ۱۴س . **آغاز** : دوست من شما از من خواهش میکنید که درباب زندگانی خودم..

41944 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۳۰ تاریخ (۴۲۳۸): همان نستعلیق ، باهمان آرایشها ، جلدششم‌آنست، ۱۵۷ گ۱۵س**آغاز:** ممکن‌بود کـه عـروس دفعهٔ سیم دوک دوریشلیو و عروس خواهرزاده... [ف. رضوی۷:۱۰۵-۱۰۶].

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمحمد علی فرزند فتح الله فراش‌خلوت. (که‌یاداوردهٔ ترجمهٔ‌روزنامهٔ اندپاندانس: ۴۰۶۱، گذشت)،

41945 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۸۱ : نستعلیق، **۱۳۰۱، آغاز** : ازلندن بروزنامـهٔ سنت پطرزبورغ بتاریخ ۲۳ آوریـل تلگراف شده که ازقاهره بروزنامهٔ دیلی‌نیوزخبررسیده، ۱۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۲] .

ترجمهٔ روزنامه‌های فرانسوی

ازمیرزاعلیخان مترجم، اززبان‌فرانسوی.

41946 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۶۸ : نستعلیق‌محمد قزوینی‌عاشوری، رمضان**۱۳۰۱**، **آغاز** : ترجمهٔ روزنامه‌جات فرانسه ، مـؤرخ مه ۱۸۸۴ . روزنامجات سنت پطرزبورغ‌مؤرخ ۶ مه نوشته است‌که روزنامهٔ تان مینویسد : از وقتیکه، ۴۸ص۱۳س [ف. مجلس۱۰:۱۵۹۵]

41947 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۴ : نستعلیق‌شکستهٔ محب الله منشی، **۱۳۰۱، آغاز:** منعکس دنیا درروزنامهٔ سنت پطرزبورک‌مورخهٔ ۱۸سپتامبر۱۸۸۳، ۴۸ص ۱۳س [ف مجلس ۱۰:۱۵۹۸] .

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمیرزا علیقلی خان مترجم .

41948 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۷۳ : شکسته نستعلیق علیخان ترک ، **۱۳۰۱، آغاز:** گران دوک ولادیمیر در زمان تـوقف پـاریس یکروز بمجلس‌ماز برای تماشا رفته بود، ۳۲ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۸].

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمیرزا علیقلی‌خان ومیرزازین‌العابدین.

41949 ـ **تهران** ، ملی ۸۶۹ ف : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، برای ناصرالدین‌شاه، ۱۱۷ گ۱۱س. سال‌ترجمه**۱۲۸۴** ، ازروزنامه‌های گوناگون، [ف. ملی ۲:۴۰۳] .

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمیرزا عیسی‌خان مترجم مخصوص .

41950 - تهران ، ملی ۵۴۴ ف : شکسته نستعلیق خوش ۱۷محرم **۱۳۰۱**، برای ناصرالدین شاه که درتوقف‌دوشان تپه‌درذیحجهٔ ۱۳۰۰ دستور داده بود بـرای او بـه فارسی درآورده شود، ازروزنامه های: سای‌کنه، تان، ارنتال، مرنینگ پست . با یاد داشت : تماماً ملاحظه شد، ۳۲ گ ۱۰س [ف. ملی۲:۳۶] .

41951 - تهران ، مجلس ۳۶۶۷ : نستعلیق میرزا علیخان ترك منشی دیوانـی ، **۱۳۰۱**، **آغاز:** ترجمهٔ روزنامه های مختلفه‌از ازفرانسه بفارسی‌سنهٔ ۱۳۰۱ آلمان. عددتحصیل طلاب علوم سه ماههٔ تابستان ۱۸۸۳ م، ۳۲س ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۵].

41952 - تهران ، مجلس ۳۶۷۹ : نستعلیق همان علیخان، **۱۳۰۱**، **آغاز:** ترجمهٔ اخبارمختلفهٔ روزنامه های فرنگستان.انگلیس بعد از افتتاح مجلس پارلمنت در بـاب جنگ فرانسه وچین گفتگو ومشاجرهٔ طولانی،۳۲س ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۶۰۱] .

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازفروغی، محمد حسین.

41953 - تهران ، مجلس ۳۶۵۸ : نستعلیق عباس، **۱۳۰۱**، ۲۴س ۲۳س، ترجمه از روزنامه های عربی و فرانسوی ست [ف . مجلس ۱۰:۱۵۹۰].

41954 - تهران ، مجلس ۳۶۷۱ : شکسته نستعلیق‌میرزا علیخان **۱۳۰۱**، ترجمه ازروزنامه های فرانسوی و عربی‌ست ، ۲۰ ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۹۷].

ترجمهٔ روزنامه های فرانسوی

ازمرتضی خان پیشخدمت همایونی .

41955 - تهران ، مجلس ۳۶۷۸ : نستعلیق ۱۶ع‌۳/**۱۳۰۱**، **آغاز:** پاریس. پولیس خانهٔ خیابـان دولت امـروز صبح بیگ وضع غریب‌آتش گرفته‌است، ۴۰ص۱۳س [ف.مجلس ۱۰:۱۶۰۰].

ترجمهٔ روزنامهٔ گرافیك

ازعلی فرزند رضا نامه نگار ، ترجمه از متن انگلیسی ، رویداد هـای سیاسی و اوضاع اجتماعی جهان درسال ۱۸۷۷ م، گویا ترجمه نیز از همان سال باشد .

41956 - تهران ، ملی ۶۱ ر ف : نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۳** ، سدهٔ درتهران، با۷۲ عکس (فتوگرافی) ۵۳گ۱۴س. **آغاز:** دولت انگلیس‌لرد کران ویـل در روزسه شنبه نطقی ادا نمود، اگرچه نطق اودرباب پلطیك داخلهٔ انگلیس... [ف ملی ۱:۵۲].

ترجمهٔ روزنامهٔ لوتان

ازعلی مترجم، ترجمهٔ روزنامهٔ لوتان از شمارهٔ ۷ اکتبر ۱۸۸۲ تا ۳۱ همان ماه ، در بارهٔ رویداد های جهان بویژه کشورمصر .

41957 - تهران ، ملی ۴ف: نستعلیق خوش‌روزگارترجمه، جدولبندی‌شده ، ۱۴۰گ ۱۱س. **آغاز:** ترجمهٔ روزنامه لتان مورخـهٔ هفتم ماه اکتبرسنهٔ ۱۸۸۲. ازقاهره نوشته‌اند که روزششم ماه اکتبرتشریفات سالیانه بجهت عزیمت حجاج بطرف مکه [ف. ملی۱:۲].

ترجمهٔ روزنامه های هندی

ازمیرسید حسین‌خان صدرالمعالی‌شیرازی از مترجمان دارالترجمهٔ نـاصرالدیـن شاه و پسراوظل السلطان ، درگذشته‌پیرامن ۱۳۳۲. ترجمه اززبان هندی.

41958 ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۰۲: نستعلیق محمدعاشوری قزوینی منشی دارالترجمه، ۷شعبان **۱۳۰۱**، ۴۶ص [نسخه ها ۶: ۶۴۱].

41959 ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۴۸: نستعلیق محمد قزوینی عاشوری، ۳شعبان **۱۳۰۱**، ۴۶ص.

41960 ـ **تهران**. استادمینوی ۱۴۵: نستعلیق میرزا محمد قزوینی عاشوری منشی دارالترجمه، ۲ج ۱/**۱۳۰۱**، ۴۶ص، بایادداشت ناصرالدین شاه. در بارهٔ هندوستان است. [نسخه ها ۶: ۶۴۱].

41961 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۸۴: نستعلیق محمدقزوینی عاشوری، ۲۸ع ۱/**۱۳۰۱**، **آغاز**: کتابچهٔ اول از روزنامجات شهرصفر. افغانستان. نامه نگار **کوه نور** مینویسد، که چون مطالعه کنندگان این اخبار، ۴۸ص ۱۳س [مجلس ۱۰: ۱۶۰۳].

41962 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۸۹: نستعلیق همان عاشوری، ۲۹صفر **۱۳۰۱**، **آغاز**: انتخاب ازروزنامجات هندوستان، از ۱۴محرم تا لغایت ۲۱ماه مذکورسنهٔ ۱۳۰۱ه. کشف ـ الاخبارنامه نگارصورت محبوسین شاهزادگان ورؤسای هندوستان، ۴۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۶۰۶].

41963 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۶۲: نستعلیق همان عاشوری، ۱۰ع ۲/**۱۳۰۱**، **آغاز**: کتابچهٔ سیم ازروزنامجات شهرصفر ۱۳۰۱. سرگذشت جارج ستیفنش (ژرژاستیون) مخترع راه آهن. این شخص جلیل القدر...، ۴۶ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۹۲].

41964 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۵۹: نستعلیق همان عاشوری، ۲۳ ج ۱/**۱۳۰۱**، **آغاز**: کتابچهٔ اول ترجمهٔ روزنامجات هندوستان شهرربیع الثانی ۱۳۰۱. واقعات تبت ونپال. نگارندهٔ روزنامهٔ **کوه نور** مؤرخهٔ ۱۲ع ۲/ ۱۳۰۱ مطابق دهم فوریهٔ ۱۸۸۴، ۴۸ص ۱۳س

41965 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۶۰: همان عاشوری، ۱۰رجب **۱۳۰۱**، دنبالهٔ کتابچهٔ یکم است. **آغاز**: کتابچهٔ اول ترجمه از روزنامجات هندوستان. مصر و احوال حالیهٔ آنجا. نگارندهٔ **کوه نور** منطبعهٔ لاهورمینویسد چندی قبل یك ارتیکلی درخصوص، ۴۸ص ۱۳س [مجلس ۱۰: ۹۱ـ۱۵۹۰].

41966 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۶۶: همان عاشوری ج ۱/**۱۳۰۱**، آغاز: کتابچهٔ سیم ترجمهٔ روزنامجات هندوستان شهرربیع الاول. احوال سودان و خیالاتی که بعضی ازاهالی امکنه درباب آن خطه کرده‌اند، ۴۶ ص ۱۳س [مجلس ۱۰: ۱۵۹۶].

41967 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۷۲: نستعلیق ۱۷شوال **۱۳۰۱**، **آغاز**: ترجمه از از روزنامجات هندوستان احوال زبیرپاشا و برده فروشی و معاملات ستوران. نگارندهٔ **کوه نور** شهرلاهورمنطبعه ۷ژوئن مینویسد... ۳۲ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۹۷].

41968 ـ **تهران**، مجلس ۳۶۷۶: نستعلیق ۸ ج ۲/**۱۳۰۱**، **آغاز**: کتابچهٔ سیم ترجمه از روزنامجات هندوستان، شهر ج ۱/ ۱۳۰۱. کیفیت سلطنت اسلافیه مملکت دکن، صاحب روزنامهٔ **کوه نور** منطبعهٔ شهر لاهور مینویسد، ۴۰ص ۱۳س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۹۹].

41969 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۷۸: نستعلیق خوش پیرامن **۱۳۰۱**، گزارشهای مصر است، با یادداشتی دربارهٔ اینکه این کتاب تماماً بوسیلهٔ میرزا فتح الله در ۱۳۰۲ برظل السلطان خوانده شده است، **آغاز**: نگارندهٔ **کوه نور**

منطبعهٔ لاهورمی‌نویسد: چندی قبل یك ارتیکلی درخصوص واقعات و آفات حالیهٔ مصر درج ، ۱۳۹ص [ف. دکترمقصود ۱:۶۴].

41970 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۴۷۱: نستعلیق ۱۶ع۱/**۱۳۰۲**، دربارهٔ قیامت‌صغری وظهورمهدی بروش شیعی، ۱۶۴ص ۱۱س[ف. دکترمقصود ۱:۶۱].

41971 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۴۴۳: نستعلیق‌میرزا محمد قزوینی، ۱۵صفر**۱۳۰۲**، گفتاریست در اخلاق و عادات مردم ایران و پادشاهی نادرشاه، **آغاز:** مملکت ایران‌اینوقت بیش ازآنچه ممالك عثمانی حالت تمدن‌حاصل نموده ازمدنیت‌بهره‌مند شده وترقی‌کرده بود . بایادداشتی که: نسخه‌درصفر۱۳۰۲ بوسیلهٔ‌میرزا فتح‌الله‌برای ظل‌السلطان خوانـده شده است ، ۱۹۰ ص۱۱س [ف . دکتر مقصود ۱:۶۱] .

41972 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۴۷۵: نستعلیق **۱۳۰۲**. گفتارهاییست دربارهٔ ایران‌و روس وانگلیس همراه دونامه‌که گویا ازمترجم است بـه ظل السلطان ، واخباری ازروزنامـهٔ ملتری‌گازت انگلیسی. **انجام :** احتمال‌کلی میدهدکه ظل‌السلطان را ولیعهد خودقراربدهد چنانکه خیلی از اهالی ایران هم طالب همین مطلب میباشند، ۱۴۳ص ۱۰س.

41973ـ اصفهان ، عمومی۱۱۴۷۷: شکسته نستعلیق‌محمدقزوینی،۱۵رجب **۱۳۰۲**، اخبارروس وانگلستان است، ۱۵۷ ص ۱۰ س [ف. دکترمقصود ۱:۶۴].

41974 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۴۷۶: شکسته نستعلیق خوب پیرامن **۱۳۰۲**. دربارهٔ روس‌وانگلیس. **آغاز:** روزنامهٔ **کوه‌نور** مؤرخ ۲۱آوریل مطابق شش‌رجب مینگارد، ۱۴۸ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱:۶۳] .

41975 ـ تهران ، آقـای ثقفی اعزاز ۱/۵: با تاریخ **۱۳۱۵-۱۳۱۶** دردفتر وسپس اخبارترجمه ازروزنامه های دیگرجهان، ودر پایان«بدایع نظمیه»هست. فیلم‌آندوردانشگاه‌ش ۲۰۸۹هست [فیلمها ۱:۶۴۴] .

41976 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۴۷۳: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۴** ، وصیت نامهٔ پطر کبیر ازروزنامهٔ **کوه‌نور** مؤرخ۶ژانویه ۱۸۸۵ م ، بایادداشت‌ظل‌السلطان: خوانده رشده، ۱۶۴ص

41977 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۴۷۲: نستعلیق‌شکسته سدهٔ **۱۴**، نامه های دیپلوماسی است دربارهٔ آسیا (ج۱ کتاب‌آبی) . بایادداشت ظل السلطان که: درسه شنبهٔ ۱۵ رجب درمنزل علی‌آباد بالمره ملاحظه شد، ۱۹۳ ص ۱۲س.

41978 ـ اصفهان ، عمومی۱۱۴۷۴: نستعلیق خـوش سدهٔ**۱۴**، اخباریست در بـارهٔ روس ومرو، که در صفر۱۳۰۲ برظل السلطان خوانده‌شده‌است، ۱۲۳ص۱۱س. [دکترمقصود:۶۲]

41979 ـ مشهد ، رضوی ۲۳ تاریخ : نستعلیق بی‌تاریخ، وقف اشرف السلطنه۱۳۳۴، ۱۱گ ۱۰س [ف. رضوی ۳:۸۰].

ترجمهٔ عهدنامهٔ علی

هشام بـن‌عتبه این عهد نـامه را بدستور حضرت علی در دیرحزقیل ذی الکفل در صفر ۴۰ق بخط کوفی نوشته. پیمانی‌است که‌حضرت‌علی با گروهی ازدانشمندان ارمنی وذمی‌بسته است

41980 ـ تهران ، الهیات ۶۴۳ د : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۶گ ۹ س [ف . الهیات ۱:۲۹].

تظلم ازروس = رساله در ...

آغاز: بسم‌الله والحمدلله القاهر فوق‌عباده والصلاة علی... وبعد، برضمیرمنیرارباب‌همت

وتابعان دین ودولت مکشوف ومشهود .
(جهادیه‌ها دربخش فقه خواهدآمد)

41981 - **تبریز** ، ملی ۳۴۲۰ (۶۹۴ ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ودرپایان قصیده‌ای‌ست عربی حماسی پندآمیز ، ۲۶ گ ۱۴س [ف . سید یونسی۳: ۷۳۵].

تقسیم وترتیب ادارات وتکالیف وزارت خارجه

دردوفصل.

41982- **تهران**، دکترمفتاح: شکسته نستعلیق سدۀ **۱۴** [رؤیت].

توبه نامه

دربخش اسناد خواهدآمد .

توقیعات کسری انوشیروان

ازجلال الدین محمد طباطبایی زواره‌ای درگذشتۀ ۹۹۵، فرزند عمدةالقضاة غیاث‌الدین علی ، برای شاهزاده مراد بخش از عربی به فارسی‌درآورده است. توقیعات ودستورهایی‌ست منسوب به انوشیروان که درآن به مؤبدان و دستوران وبزرگان دربارۀ کارهای کشوری و سپاهی وآداب و رسوم مردم دستور میدهد . عنوانهای: توقیع کسروی، مرفوع وزیران‌دارد. این‌کتاب نخست به زبان پهلوی بوده واز آن به عربی درآمده است ــ درکلتکه ۱۲۴۰وپس ازآن‌بارها درهندچاپ‌شده است ویکبار همراه ترجمۀ انگلیسی‌آن درلندن۱۳۱۰(۱۸۹۲م)، ونیز بکوشش‌احمدکسروی، ونیز بکوشش‌حسین نخجوانی وپیشگفتاراستاد مینوی این یکی در تبریز۱۳۳۴خ چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۴: ۵۰۱ـف . مشارج۲ ج۱: ۱۴۵۴ .

41983 - **پاکستان**، گنج‌بخش۲۳۸/ ۹۵۰ و ۸۹۰ : نستعلیق خوش ، ۱۹۱۶ ب (**۱۲۹۷**ق ۱۹۱۶م)، آغاز افتاده، ۴۸گ۱۱س [ف. تسبیحی ۱: ۱۳۴].

تیول نامچه

دربخش اسناد خواهدآمد.

ح

حدایق السلاطین فی کلام الخواقین

ازعلی فرزند طیفور بسطامی (بنگرید : انوارالتحقیق: ۱۵۴۴) بسال۱۰۹۲(۱۶۸۱م)، دریك دیباجۀ بلند سپس‌یك باب وسه‌حدیقه‌ویك فصل نگاشته است: باب دربیان احتیاج بوجود سلاطین نامدارخواقین‌کامکار ، حدیقۀ اول در نفحه‌ای ازگفتارموعظت‌آثاربرخی ازسلاطین‌و خواقین وشمه‌ای ازاحوال ایشان ازآغازتاسال ۱۰۳۰ق، درچهارطبقه : طبقۀیکم پیشدادیان، طبقۀ دوم کیانیان... ومیرسد به پادشاهان پس ازاسلام وسال ۱۰۳۰. فصل پایان کتاب‌دربیان احتیاج‌سلاطین‌بوجودوزاری‌صاحب تدبیراست.

دردیباجه‌آورده است که از این کتابها بهره‌مندشده‌است: حبیب‌السیر، المعجم‌فی‌تاریخ ملوك العجم، عالم‌آرای عباسی، تاریخ بهمنیه، تاریخ قطبشاهیه، لب التواریخ، دستورالوزرا، تحفۀ‌سامی، تذکرۀ هفت اقلیم رازی ، تذکرۀ دولتشاه. **آغاز:** ای‌نام توعنوان سخن را زیور ـوی وصف‌تودیوان بیان را افسر.

41984 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ Ta۲۱۳ (۵۳۷ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۹ ۲۰ گ ۱۴س [ف. محمد اشرف ۲: ۱۰۴–۱۱۳].

خ

خطبهٔ افتتاحیهٔ مدرسهٔ لقمانیه

خطابهٔ افتتاح مدرسهٔ لقمانیهٔ تبریز است و در آن ازچگونگی گشایش مدرسه و بنیادگزار آن لقمان الملك، بروزگار ولیعهدی مظفرالدین میرزا درتبریز، ووزارت نظام السلطنه مافی سخن رفته است. **آغاز**: الحمدلله الذی خلق الانسان وعلمه البیان.

41985 ـ **تهران**، ملی ۱۳۹۳ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۵ گ ۱۶س [ف. ملی ۳: ۴۵۴].

خطبهٔ جلوس

دربخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

د

دستور الملوك = تذکرة الملوك

ازمحمد رفیع انصاری مستوفی الممالك، که درص ۱۶۰۶ یاد شده است.

واینك نسخه‌ای دیگر؛ این نسخه درپانزده باب‌ویك خاتمه است: **باب یکم** درشغل‌ملاباشی ومتولیان‌وعلما واهالی‌شرع دارالسلطنه‌اصفهان درده فصل. **باب دوم** دربیان منصب هریك از امراء، دریك مقدمه و پانزده فصل: فصل ۱ـ وزیردیوان اعلی ۲ـ قورچی باشی ۳ـ سپهسالار ۴ ـ قوللر اقاشی ۵ ـ ایشك اقاشی باشی ۶ـ تفنگچی اقاشی ۷ـ ناظر بیوتات ۸ـ دیوان بیگی ۹ـ امیرشکار ۱۰ـ توپچی ۱۱ـ میراخورباشی ۱۲ـ مجلس نویس ۱۳ـ مستوفی‌الممالك ۱۴ـ حکیم باشی ۱۵ـ میرآخورباشی. **باب سوم** دربیان شغل‌هریك ازمقربان‌بساط، درسه‌مقاله: مقالهٔ یکم‌درخواجه سرایان سیاه وسفید درپنج فصل: فصل ۱ ـ ریش سفید حرم ۲ ـ مهتر رکابخانه ۳ـ جبادار باشی ۴ ـ صاحب جمع خزانهٔ عامره ۵ ـ لله غلامان خاصه و غلامان انبادی. مقالهٔ دوم، خواجه سرایان سفید و سیاه، دردوفصل: فصل ۱ـ یوزباشی غلامان سفید ۲ـ یوزباشی خواجه سرایان سیاه. مقالهٔ سوم، دریازده فصل: فصل ۱ ـ خلیفة الخلفا ۲ـ ایشك آقاسی ۳ـ منجم باشی ۴ ـ مهردار مهر همایونی ۵ـ مهردارمهرشرف نفاذ ۶ـ مستوفی سرکار ۷ـ معیرالممالك ۸ـ منشی الممالك ۹ـ مستوفی‌خلاصه ۱۰ـ قورچی‌رکاب ۱۱ـ توشمال باشی. **باب چهارم**، مقرب الخاقان و مقرب الحضره، شانزده فصل: فصل ۱ـ وزیر اجتماع ۲ـ وزیرسرکارفیض آثارموقوفات ۳ـ وزیرحلال ۴ـ وزیرسرکارقورچی ۵ـ وزیرسرکارغلام ۶ـ وزیرتفنگچی ووزیرتوپچی ۷ـ مستوفی‌موقوفات ممالك ۸ـ محتسب الممالك ۹ ـ لشکر نویس ۱۰ـ کلانتر اصفهان ۱۱ـ مستوفی قورچی ۱۲ـ مستوفی سرکارغلام ۱۳ـ مستوفی‌سرکارتوپخانه ۱۴ ـ دوشلك وکیل! ۱۵ ـ مستوفی اصفهان ۱۶ـ ملك الشعرا. **باب پنجم** در بیان شغل وخدمت‌مقربان، درشش‌مقاله: مقالهٔ‌یکم‌دردوفصل:

۱ـ ناظر دفترخانهٔ همایونی ۲ـ داروغهٔ دفترخانه. مقالهٔ دوم درسه فصل: فصل۱ـ سفره‌چی باشی ۲ـ جلودار باشی ۳ـ مهماندار باشی . مقالهٔ سوم درنه فصل:فصل ۱ـ داروغهٔ اصفهان ۲ـ داروغهٔ فراشخانه۳ـ دوات دارمهر بزرگ ۴ـ دوات دارمهر انگشتر ۵ـ بین باشی ۶ ـ بین‌باشی‌تفنگچی۷ـ بین باشی تفنگچی‌اصفهان ۸ـ میراب دارالسلطنه اصفهان ۹ـ ناظردواب مقالهٔ چهارم دردو مقصد . مقاله پنجم ، در : فراشباشی ، شیره‌چی باشی ، رکابدار باشی، کتابدارباشی ، قبچاچی باشی ، خیاط خانه ، آبدارباشی، قهوه‌چی باشی، چینی‌کش باشی، زین‌دارباشی، شربتدارباشی، مشعلدار باشی ، بیلدارباشی ، حویجدار باشی ، نقاش باشی ، شترخان، انباردارباشی ـ مقالهٔ ششم ، در دو مقصد: مقصد یکم مقرب الحضرة، درسه فصل : فصل ۱ ـ یساولان صحبت ۲ ـ ایشك اقاشیان دیوان ۳ـ قاپوچی بـاشی دیوان . مقصد دوم مقرب الحضره، دردوفصل: فصل۱ـ یساولباش ۲ـ ایشك‌اقاشیان. **باب ششم**،درشغل اصحاب دفترخانهٔ همایون اعلی و ارباب قلم و وزرا و غیرهم ، درچهار مقاله: مقالهٔ یکم درده فصل: فصل ۱ـ صاحب توجیه ۲ـ ضابطه نویس ۳ ـ سرخط نویس۴ـ ادارچه نویس ۵ـ رقم‌نویس دیوان اعلی۶ـ کشیك نویسان۷ـ پیشکش‌نویس ۸ـ منشی دیوان ۹ـ نامه نویس ۱۰ـ منشیان دارالانشا. مقالهٔ دوم ، درسه فصل : فصل ۱ ـ وزیران کارها (وزیرقراالوس ، وزیر دیوان اعلی، وزیرسرحد ، وزیر محال ارامنه) ۲ـ مستوفیان (مستوفی ارباب تحاویل ، مستوفی ارباب‌تحاصیل، مستوفی‌سرکارفیض‌آثار، مستوفی محال انتقالی، مستوفی‌سرحد و محال ارامنه) ۳ـ سایرجماعت (نقیب الاشراف، خاصه‌تراش، پروانچی، متصدی‌باغات، عسس، محصص‌مملکت، ریاع ، مساح، خطیب ، معرف) مقالهٔ سوم در صاحب‌جمع، درسه فصل، فصل۱ـ صاحب‌جمعان (ضراب باشی ، زرگر باشی ، مسکر باشی ، عطار باشی ، ادونچی باشی ، یمیش باشی ، طاوقچی‌باشی، سلاخ‌باشی، صاحبجمع اصطبل، تحویلدارغزتان، ایاغچی‌باشی)۲ـ قطاع‌باشی، چاپچی‌باشی، معمارباشی، صراف باشی،جراح باشی،حلاج باشی۳ـ ریش‌سفیدان۴ـ کلانتران ارامنهٔ جلفای قدیم وجدید . **باب هفتم** ، در شش فصل : فصل۱ـ محرران سرکارات جمع ۲ـ محرران سرکـارات خرج ۳ ـ محرران سرکار توجیه ۴ـ محرران سرکارنظارت ۵ـ دفتردار۶ـ غرب باشی. **باب هشتم** در ذکر شغل‌مشرفان بیوتات وعمارات وغیره. **باب نهم** درذکر پیشکش مقرری هرسالهٔ مقربان درگاه معلی‌وغیره. **باب دهم** درذکرمداخل ومخارج ممالك ایران. **باب یازدهم** درتفصیل‌مداخل ولایاتی که درتصرف اولیاء دولت قاهره است . **باب‌دوازدهم**درذکر نفری ملازمان ومداخل هریك از بیکلربیکان وحکام وسلاطین ولایات. **باب سیزدهم** درتفصیل نفری قورچیان...و مقربان‌ایام‌شاه‌سلطان‌حسین وغیره. **باب‌چهاردهم** درذکر تفصیل یسامکشان محال مذکورهٔ عراق وغیره. **باب پانزدهم** درتفصیل نیروجات و ایلات‌وچریکی‌وغیره. **خاتمه** درذکراحشامات واعراب‌سوای‌آنچه درتحت‌ولایات‌ابواب‌الجمع بوده وغیره.

41986 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۰ تاریخ (۲۰۲ف) : نستعلیق خوب سدهٔ۱۲، آغازبرابر همان نسخهٔ چاپی ولی از آن کاملترو باآن جدایی‌دارد، ۱۱۰گ ۲۱س

[ف. محمد اشرف :۲۲۱تا۲۳۹].

روزنامه = دفتر ...

ناشناخته. دودفتر است.

41987 ـ **تهران**، آقای حسین ثقفی

اعزاز: یادداشتها سیاسی واجتماعی شش‌سال‌از پنجشنبه ۲۲ ج ۱/**۱۳۰۱** تـا دوشنبه ۲۹ ج **۱۳۰۶/۲** است. فیلم‌آن دردانشگاهش ۲۰۹۱ هست [فیلمها:۱۰۷].

41988 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۵۰۰:

نستعلیق سدهٔ **۱۴**، دفتر کار های کسی‌است‌کـه سرگذشت و سوانح‌زندگی خویش را تـا سال **۱۳۱۱** درآن‌گردآورده، ازحسناتی کـه انجام داده وکتابهایی که به عاریت داده و یاگرفته است، ۱۰۰گ۱۱س [ف. سپهسالار۴:۴۵۲].

روزنامه های اروپا= ترجمهٔ...

روزنامهٔ دخول وخروج افراد به باغ شاهی

ازمحمدحسین‌فراهانی، مدعو به‌قوام‌السادات نگاشتهٔ ذیقعدهٔ ۱۳۱۲. بدستور شاه و حاجب الدوله. ناصرالدین شاه در۱۳۱۱ به‌باغ شاهی میرود وازحاجب الدوله میخواهدکه‌آمد و شد اشخاص‌را بدرون باغ درمدت اقامت اودرآنجا صورت برداری‌کند، حاجب الدوله این‌کاررا به قوام السادات وامیگذارد، این‌کارسال بعد ۱۳۱۲ نیز بعهدهٔ همان قوام السادات واگذارده میشود. واودر این گزارش ساعت و حتی دقیقهٔ ورود وخروج مردم را یاد داشت‌کرده است. **آغاز:** چون درسنهٔ ماضیه یسونت ئیل‌خیریت دلیل‌که موکب فیروزی‌کوکب‌اعلیحضرت‌اقدس همایونی ...

41989 ـ **تهران**، ملی ۳۳۷ ف: شکسته نستعلیق خوش،۱۸ذیقعدهٔ**۱۳۱۲**، برای ناصرالدین شاه، زرین، ۱۷ گ [ف. ملی ۱: ۳۳۰].

سفارشنامه = وصیت نامه

دربخش اسناد خواهدآمد.

سکه های طبرستان

41990 ـ **تهران**، مجموعهٔ‌آقای‌دکتر شمس الدین جزایری: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده است. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۸۹۶ هست [فیلمها:۱۲۲].

سکه های هند

ازعبدالباری، بدستور نواب وزیرالملك محمد علی‌صولت‌جنگ والی‌محمدآباد (تونك) در بارهٔ سکه های پادشاهان هند.

41991 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۱۳: نوشتهٔ ۱۹ ع ۲/**۱۳۰۸** (۱۸۹۰م)[ف. دکترمحمد بشیرحسین۱:۴۰]

ص

صورت استنطاق میرزا رضاکرمانی

صورت پرسشهایی ست که ازمیرزا رضای کرمانی، شهید ۱۳۱۴، وپرسشهایی‌که از زن وفرزندان و دیگر آشنایان او در بارهٔ کشتن ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳) شده است، و گواهی چند ناظر برکشتن‌آن شاه. **آغاز:** صورت استنطاق میرزا رضای‌کرمانی پسرشیخ اقدایی.

41992 ـ **تهران**، ملی ۱۰۲۸/۲ف۱ با تاریخ **۱۲۲۴** دردفتر (س ۶۱ـ۱۰۱)، سپس دو نـامه یکی از بصره ودیگری از متحصنین سفارت دربارهٔ مشروطیت [ف. ملی۳: ۳۴].

ع

عرض سپاه

دوانی، درص ۳۵۸۸ گذشت.

عریضه وشرح حال

دربخش نامه هاواسناد خواهدآمد.

علم تاریخ

از ناشناس، گرفته شده از نـوشته های عثمانیان وازپژوهشهای نوین فرنگی. درمقدمه ازفوایدتاریخ واینکه چگونه مردمان راسودمند می‌افتد گفتگومی کند، سپس ازانواع حکومتها سخن می گوید. **آغاز:** درتاریخ احمد جودت افندی ردی برفضیلت علم وفواید تاریخ.

41993 ـ **تهران**، ملی۴/۱۲۲۷ ف: باتاریخ **۱۳۰۰**ق دردفتر، (س۵۶۷ ـ ۵۷۶) [ف. ملی۳: ۲۷۴].

ف

فتحنامه

دربخش منشآت، اسناد خواهدآمد.

فرمان

دربخش منشآت، اسناد خواهدآمد.

فضائل السادات

دربخش تاریخ اسلام خواهدآمد.

فهرست اسامی فرماندهان کرمان

دربخش تادیخ ایران خواهدآمد.

فهرست اسامی کتب مبارکه

41994 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۲۹۵ (۳۱۶۹ ف): بی‌تاریخ، ۳۲ گ [آکیموشکین ۱: ۴۱۰].

فهرست تصانیف = فهرست مصنفات

فهرست تواریخ

41995 ـ **بادلیان**، ۳۸۸/۴ اوزلی: درجنگ مؤرخ **۱۰۴۶ـ۱۱۸۷**. بسیارسودمند فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۲۹ هست [فیلمها: ۵۸۲].

فهرست صبح صادق

ازناشناس. بادیباچه‌ای بعربی درعظیم آباد (پتنه) بسال ۱۳۰۳ق ساخته شده است. (متن آن تاریخ عمومی‌ست که دربخش ویژهٔ خودخواهد آمد).

41996 ـ **هند**، بـانکیپور ۴۷۵: نستعلیق خوب ۷شوال **۱۳۰۳** در عظیم آباد. **انجام:** تمام شد فهرست مطولـهٔ هر دو مجلد نسخهٔ صبح درعظیم آباد بتاریخ... ۷۹گ ۱۵س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۵۰].

فهرست کتابخانهٔ آستان قدس

بدستور ذوالریاستین آقای مؤتمن الملک متولی‌باشی، درج ۱۲۹۷/۲، قرآنهاو کتابها عرض دیده شده و این فهرست سیاهـه برداری

شده است. قرآنها و سپس کتابها و به ترتیب موضوعی‌ست. (بنگرید: فهرست کتابخانهٔ رضوی، درهمین صفحه)

41997 ـ مشهد، جامع گوهر شاد ۵۴۵: شکسته نستعلیق حاج محمد علی پسر محمد حسن، رمضان ۱۳۰۵ [ف. شهرستانها ۱:۱۵۸].

فهرست کتابخانهٔ توفیق یحیی

کتابهای عربی، فارسی و ترکی آن کتابخانه.

41998 ـ قاهره، دارالکتب ۳۷ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۳۸ س [ف. مخطوطات ۲:۳۳].

فهرست کتابخانهٔ حکیم اوغلی علی پاشا

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه.

41999 ـ قاهره، دارالکتب ۲۲ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۱۳۱ س [ف. مخطوطات ۲:۳۴].

فهرست کتابخانهٔ خسرو پاشا

کتابهای عربی، فارسی و ترکی آن کتابخانه.

42000 ـ قاهره، دارالکتب ۳۳ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۵۶ س [ف. مخطوطات ۲:۳۳].

فهرست کتابخانهٔ دکتر اصغر مهدوی تهران

درچهاردفتر. ازخود او.

42001 ـ تهران، دانشگاه ۱۵۷۴ فیلم: ازروی نسخهٔ اصل که بخامهٔ نگارنده‌است [فیلمها: ۱:۱۵۱].

فهرست کتابخانهٔ رضوی مشهد

42002 ـ تهران، حقوق ۳۱۶ ج: شکسته نستعلیق نزدیك ۱۳۰۰، بروش سیاقی، که برای عرض و بازدید کتابها و اسناد وقف نوشته‌اند، و پیش از چاپ فهرستهای کنونی نوشته شده است. کتابها درآن برحسب علوم تقسیم شده، واندکی ازنشانه های نسخه نیزدر آن یادشده است. **آغاز:** صورت عرض وبازدید کلام الله و کتب موقوفه سرکار فیض آثار حسب الاطلاع جناب مستطاب شریعتمدار حاجی شیخ رئیس زید فضله العالی که در شهر ذیقعدة الحرام قوی ئیل مطابق سنهٔ ۱۳۰۰ نوشته میشود. کلام الله بخط أئمه ع وغیرهم، ۷۲ گ ۲۸ س [ف. حقوق: ۱۶۷].

42003 ـ تهران، دانشگاه ۲۷۳۳: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴، سیاههٔ کتابهاست به ترتیب موضوعی، ازتفسیر تا مرقعها، با دادن شماره ونام واندازه وخط، واین جز نسخهٔ ۳۱۶ ج حقوق است. **آغاز،** صورت کتب کتابخانه... بقرارتفصیل ذیل است: تفاسیر خاصه، جوامع الجمع. انجام: مرقع رقمی عبدالخالق خان... وتصاویر چینی است [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۲۸].

فهرست کتابخانهٔ سپهسالار تهران

42004 ـ تهران، سپهسالار ۴۶۳: نسخهٔ اصل ودرهفت جلد جدا جدا صحافی شده، شش جلد آن کتابهاییست که درروزگار سپهسالار خریداری شده وتاریخ ۱۲۹۷ دارد، وجلدهفتم پس ازمرگ اونوشته شده است.

42005 ـ تهران، سپهسالار ۴۶۴: مکرر نسخهٔ ۴۶۳ ونسخهٔ دوم آنست هرهفت جلد در یك مجلد، بی تاریخ، وگویا ۱۲۹۹ـ۱۳۰۰. **آغاز:** صورت کتب مرحوم سیدحسن ولدمرحوم حاج سید نصرالله استرآبادی وغیره که ازبرای مدرسهٔ جناب... ابتیاع شد فی شهر جمادی الاولی ۱۲۹۷. با مهراعتضاد السلطنه، ۴۸ گ [ف.

سپهسالار ۵: ۳۸۸–۳۹۰].

فهرست کتابخانهٔ سرکار دولت مدار و چند کتابخانهٔ دیگر

فهرست کوتاه نام پیرامن دو هزار کتاب عربی وفارسی ست در کتابخانهٔ سلطنتی؟ (مطبع محال)

42006ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۲۰۶۶

Or: درمجموعه (گ ۵۵ – ۱۰۰) سپس چند کتابخانهٔ دیگر [ریو ۳: ۱۰۶۰].

فهرست کتابخانهٔ سلطان بایزید خان

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه است.

42007 ـ قاهره، دارالکتب ۱۷ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۲۱۷ ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ سلطان محمد و قاضی زاده محمد

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه. است

42008 ـ قاهره، دارالکتب ۳۰ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۴۰ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ سلیمانیه

کتابهای عربی و فارسی و ترکی آن کتابخانه.

42009 ـ قاهره، دارالکتب ۳۸ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۹۱ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ عاشر افندی

(شیخ الاسلام)

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه است.

42010 ـ قاهره، دارالکتب ۲۵ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۱۴۴ ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ فاتح

(سلطان محمد)

کتابهای عربی، فارسی، و ترکی آن کتابخانه.

42011 ـ قاهره، دارالکتب ۱۵ مکتبات: تاریخ یاد نشده، ۳۳۳ ص [ف. مخطوطات ۲: ۳۴].

فهرست کتابخانهٔ قزوینی

نگاشتهٔ خود او: میرزا محمد خان، در دیباجهٔ «یاد داشتهای قزوینی ۸» وصف آنها بخامهٔ خود قزوینی آمده است.

15ـ42012 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۷۲ تا ۵۴۷۵: نسخ خود او، درچهارجلد از ۱ تا ۴۲۰۰۴ و ۴۷۷۳ و ۴۹۸ و ۳۹۲ گ [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۷].

فهرست کتابخانهٔ کالج فورت ویلیام

فهرست کتابهای شرقی در کتابخانهٔ کالج Fort William است، ومحدود به نام کتابها وبیشتر بدون نام نگارنده.

42016 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۴۲

Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۱۱۰ گ [ریو ۲: ۷۷۷].

فهرست کتابخانهٔ مدرسهٔ شعاعیه

بخشی از کتابهای اهدایی شیخ یحیی امام جمعه است به حاج مخبر السلطنه مهدیقلی خان

هدایت، که اونیز به‌آن مدرسه در شیراز ، در ۱۳۳۳ق واگذار کرده‌است. در آن ۳۷۹ جلد کتاب خطی و چاپی بـه ترتیب موضوع نشان داده شده است. درپایان نوشته است : باید سه نسخه‌ازاین‌فهرست‌نوشته شود. یکی‌در کتابخانه بماند ویکی به وزارت علوم ویکی بـه بلدیهٔ شیراز فرستاده شود. **آغاز:** بسمله. کتب مفصلهٔ ذیل راکـه ... شیخ یحیی امام جمعه ... در اوقات حکومت ... حاج مخبرالسلطنـه ... برسم‌هدایا ازجهت حضرت معظم‌له میفرستادند معدودی ازآن‌را بعنوان کتابخانهٔ ملی‌درمدرسهٔ شاعیهٔ باداره‌ٔ معارف توقیف فرمودند ، وصیغهٔ وقف‌جاری‌شد، وتحویل‌اداره‌ٔمعارف کردند.... چنین‌مقررفرمودند که‌استفاده‌ازکتب‌مز بور، فقط درهمان‌اداره‌ٔمعارف یامدرسه‌ٔمذکوره‌باید‌باشد... فی‌شهرذیقعدهٔ ۱۳۳۲ . (درفهرست‌چنین است)

42017 ـ **تهران** ، حقوق ۱۲۱ ج : نستعلیق **۱۳۳۳**ق، در۵۵ ص ومهرامین‌خاقان مدیر مدرسهٔ شاعیهٔ دولتی،۳۲گ ۱۴س [ف. حقوق ۱:۱۶۷] منتقل شده به دانشگاه .

فهرست کتابخانهٔ مشکاة

از علینقی منزوی (برادر بزرگم) بسال ۱۳۶۳ق . فهرست‌کتابخانهٔ شخصی آقای سید محمد مشکاة است پیش ازواگذاری کتابها بـه کتابخانه‌ٔمرکزی‌تهران. دراین‌فهرست‌نام برخی ازکتابهاآمده‌که متأسفانه به‌کتابخانهٔ دانشگاه منتقل نشده است . پس ازانتقال‌کتابخانـه بـه دانشگاه فهرست دیگری ازکتابهای انتقالی‌در شش جلد چاپ شده است . جلد یکم و دوم از همان برادرم و دیگر مجلدات ازآقـای محمد تقی دانش پژوه است .

بنگرید : ذریعه ۴۰۴:۶ .

42018 ـ **نجف** ،کتابخانهٔ حاج آقـا بزرگ تهرانی : نوشتهٔ برادرم ، در دفترهایی [رؤیت].

فهرست کتابخانهٔ ملك تهران

دردودفتر، کتابهای خطی وچاپی ،که در ۱۳۱۶/۸/۶خ وقف‌آستان رضوی شده است.

42019 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۲۳ فیلم:ازروی‌نسخهٔ‌اصل که‌در کتابخانهٔ ملك‌است . جلد یکم خطیهاست ودارای ۶۴۶۵ مجلداست [فیلمها:۱۵۱].

فهرست کتابخانهٔ منشی رام‌دایال

ازرام پـرتاب Ràm Partàb سهای الله‌آبادی. فهرست‌کتابهای خطی فارسی‌وعربی وهندی‌آن‌کتابخانه‌است، مؤرخ۱۸۷۴و۱۸۷۷ سماوات (۱۸۱۷و۱۸۲۰م). **آغاز:** هرآنکسی که بتعدادکتب‌الهی وشیرازه بندی نعت .

42020 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۲۵۸۶۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۳۷گ [ریو ۲ : ۷۷۷].

فهرست کتابخانهٔ موزهٔ همایونی

ازعیسی، شاید میرزا عیسی خان‌گروسی، مترجم وملتزم رکاب ناصرالدین شاه ، نگاشته در۱۳۰۱. در این فهرست‌کتابهای موجود در چهارده قفسه ودوبخاری بالاوپائین ازکتابهای فارسی وفرانسه، نشان داده شده است . **آغاز:** هوالحفیظ. فهرست انواع‌کتب فرنگی کـه در کتابخانهٔ موزهٔ همایونی ضبط است .

42021 ـ **تهران** ، ملی ۱۹۰ ف : نستعلیق ولاتین **۱۳۰۱**، دریك صفحه نـامهای فارسی‌کتابها ودرصفحهٔ‌دیگر نامهای فرانسهٔ آن کتابها یاد شده است ، ۱۵گ [ف . ملی ۱ : ۱۹۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۴۷ هست [فیلمها: ۱۵۲] .

فهرست کتابخانهٔ والدهٔ سلطان
(یکی جامع)

کتابهای عربی،فارسی‌وترکی آن کتابخانه

42022 ـ قاهره ، دارالکتب ۳۱ مکتبات: تاریخ یاد نشده ، ۹۹س[ف. مخطوطات ۳۴:۲] .

فهرست کتب سید کاظم رشتی و شیخ احمد احسایی و کریمخان

ازحاج زین العابدین خان فرزند حاج محمدکریم خان کرمانی قاجار . (۱۲۷۶ – ۱۳۶۰ق). گویابسال۱۳۲۱ق .

واین جزء«فهرست کتب‌شیخ احمد احسایی وسایر مشایخ» نگاشتهٔ ابوالقاسم فرزند ایشان است که دردوبخش درکرمان چاپ شده است : ۱ـ سرگذشتها(سرگذشت نگارنده،زین‌العابدین‌پدر ایشان، حاج کریم‌خان، سیدکاظم‌رشتی، شیخ‌احمد احسایی) ۲ ـ فهرست نگارشهای مشایخ (۱ـ شیخ احمد احسایی ۲ ـ سید کاظم رشتی ۳ ـ محمدکریم‌خان کرمانی ۴ـ محمد خان کرمانی ۵ـ حاج زین العابدین کرمانی).

42023 ـ یزد ، وزیری ۱۲۶۱ : نستعلیق شکستهٔ ۱۳۲۴ق . شمارهٔ نگارشها در کنارهٔ نسخه آمده است . در س ۱۹۰ صورت رساله‌های شیخ احمدتا۴۷ ورساله‌های‌سیدکاظم رشتی تا ۲۵۲ شماره یاد شده است . در برگ ۱۷۴ یاد داشتی‌ست که : ازتاریخ۲۱ تا۱۳۲۴ق رسائلی که نگاشته‌اند در این فهرست نیامده است، ۱۶۹گ۱۷س [ف. شیروانی۳:۹۰۹].

فهرست کتابهای تاریخ =

مآثر نامه

کتابها ورساله هـای عمدهٔ شرقی بـویژه هندی. درمتن نامی به‌آن داده نشده است ولی درعنوان‌آن «مآثرنامه درحقیقت‌کتب تواریخ» آمده است. ودر پایان آن آمده است : راقمه ابـوالحسن ولدمنشی غـلامحسن متوطن بندر هوگلی. **آغاز** : الحمدلله علی افضاله والصلاة والسلام علی حبیبه.

42024 ـ موزهٔ بریتانیا ، Add ۱۶۷۲۰ : نستعلیق سدهٔ ۱۸م ، ۲۰ گ ۹س [ریو ۷۷۶:۲] .

فهرست کتابهای تاریخ

فهرست مؤلفان تاریخ و نام‌کتابها ، بـه اختصار، ازنخستین‌کسیکه پس از اسلام تاریخ نگاشته است‌تاروزگارنگارنده. نامبوب. **آغاز:** اول‌کسیکه‌درملت محمدی ص... غزوات‌نبی‌را تصنیف نمود، وبه علم تاریخ پرداخت،محمدبن اسحاق بن یسار است.

42025 ـ تهران، مجلس۵۱۳۸/۱۱۵: نستعلیق، درجنگ‌ابن‌خاتون‌نوشتهٔ۲۴ـ۱۰۵۷ دریك برگ [رؤیت].

فهرست کتابهای تاریخ

گفتاریست کوتاه‌که در آن نـام و نشانی نگارندهٔ سی کتاب آورده شده است . **آغاز :** اسامی تاریخ‌که ارباب‌کمال را ضرورت است. اول تاریخ طبری تألیف محمدبن جریر.

42026 ـ تهران ، ملك۴۱/۴۷۱۹: نوشتهٔ ۱۲۳۴، (۱۶۰ر) [رؤیت] .

فهرست کتابهای ملکی لسان الاطبا

حسن فرزند میرزا علی طبیب ، متخلص به خفایی و حکیم ، لسان الاطبا .گرد آوردهٔ خود او .

42027ـ تهران ،دانشگاه۴/ ۴۰۸۵: درجنگ گرد آوردهٔ خود او نوشتهٔ **۱۲۹۷ ـ ۱۳۱۱**، (ص ۲۹ـ ۳۰) [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۶۳].

فهرست کتابهای میرزا محسن

کتابهای میرزا محسن سررشته دارتوپخانه پسرمیرزا هادی طبیب آشتیانی، مؤرخ ۱۳۱۲ درجنگ خود او.

42028 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۱/ ۴۳۴۳: شکسته نستعلیق ، رجب **۱۳۱۲** (ص ۲۸۳ـ۲۸۴) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۹۹].

فهرست کتابهای وقفی خاندان حکمت

نگاشته آقای مهدی مولایی، فهرست کتابهای اهدایی علی اصغر حکمت است به کتابخانهٔ آستان قدس رضوی .

42029 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۷۳ فیلم : ازروی نوشتهٔ نگارنده مؤرخ **۱۳۸۲** ق [ف. فیلم: ۱۵۲] .

فهرست مصنفات شیخ الرئیس

از حبیب یغمایی ، بخواهش آقای رعدی رئیس انطباعات وزارت فرهنگ، بسال ۱۳۱۴خ نگاشته است . بایك دیباچه و سه بخش : ۱ ـ کتابهای چاپ شده۲ـ خطی موجود ۳ـ کتابهایی که تنها نامی ازآنها مانده است .

وازاینگونه است «فهرست نسخه‌های مصنفات ابن‌سینا» نگاشتهٔ یحیی مهدوی چاپ ۱۳۳۳خ در ۴۱۳ + 20 ص

42030 ـ **همدان** ، آرامگاه بوعلی ۹۵۶: نستعلیق خود نگارنده، ۱۲/ ۸/ **۱۳۱۴**خ، ۲۴ گ ۱۴س [نسخه ها ۵: ۳۳۱] .

فهرست مصنفات فیض

از خود فیض کاشانی .

بنگرید : ذریعه ۱۶: ۳۷۹ .

42031ـ **تهران** ،دانشگاه ۱/ ۲۰۹۹: نستعلیق ،**۱۱۰۱**، (۱۷۳پ ـ ۱۷۷ر) دومین فهرست اوست و تاریخ نگارش ۱۰۸۹ است نه ۱۰۹۰ [ف. دانشگاه ۸: ۷۲۶].

42032 ـ **تهران** ، مجلس۲/ ۵۵۵۷: نستعلیق عبدالائمهٔ نجفی، با تاریخ **۱۱۸۸**ق در دفتر، (ص۸ـ۱۵) [ف. مجلس ۱۷: ۲۳].

42033 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۳۶۴: نسخ علی فرزنـد احمد رشتی دریـزد پیرامن **۱۲۷۰**. همان که در۱۰۹۰ درهشتادوسه سالگی نگاشته وازصدکتاب خود یاده کرده . [نسخه‌ها ۲: ۱۷۷].

42034 ـ **تهران**،دانشگاه۷/ ۳۵۹۵: نستعلیق، **۱۲۹۲**ق، (ص ۳۳۰ـ۳۴۴)،دومین فهرست اوست و در پایان تاریخ ۱۰۹۰ آمده است نه ۱۰۸۹[ف . دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۶].

42035 ـ **تهران**، مجلس۲/ ۳۲۶۲: نسخ تحریری سدهٔ **۱۳**، (ص۲۹ـ۴۵).دراین نسخه بـدون بحساب آوردن یکایك نگارشهای خود منتخباتی از۸۸ کتاب خود راآورده‌است، نخستین آنها «الصافی» وآخرین آنها «فهرست مصنفات»، خودکه گویا همین کتاب است . و در پایان شمارهٔ نگارشهای خود را ۱۰۰ یادکرده است و گوید : این مؤلفات بتدریج و برحسب تـرقی من در علوم از لحاظ استواری مطالب متفاوت‌است، ومطالب برخی ازکتابهارادربرخی دیگر اما بابیانی بهترتکرارکرده‌ام . **آغاز** : الحمد لله و سلام علی عباده ... اما بعد ، فهذا فهرست .

42036 ـ **تهران**، مجلس۳/ ۳۲۶۲ :

بدنبال نسخهٔ پیشین. (ص ۴۶-۵۷) . در این نسخه‌فهرست نگارشهای خود راکاملتروروشنتر آورده است، وآنها را بجز نامه هاکـه بحساب نیاورده به بیست دستهٔ پنج‌تایی‌تقسیم ودرهردسته ۵ رساله وکتاب‌را که در موضوع یاجهتی‌دیگر نزدیکی دارند یادکرده است،کتابهایی ست که از ۲۰تا۸۳ سالگی نگاشته ودر۱۰۹۰ق بانجام رسانده است. ودرپایان گوید: نفیس ترین‌آثار من برای‌خواص‌سی رسالهٔ نخست‌است بعلاوه... آغاز:الحمدلله وسلام علی‌عباده الذین‌اصطفی. اما بعد فیقول الفقیر. [ف. مجلس ۱۰:۸۶۷].

فهرست مصنفات محمد کریم خان

حاج محمدکریم خان قاجار،که یاد اودر «حلقهٔ کریمی:۲۸۷» گذشت. نگاشتهٔ خود او . در این باره بنگرید به « فهرست‌کتب احسایی وسایرمشایخ ۱۶۸:۲تا ۳۰۵». آغاز:فهرست مصنفات الحقیرالفقیر الاثم‌کریم بن ابراهیم، که درحدود صد رساله می‌باشد .

42037ـ تهران ، مجلس ۲۷۵۱/۹: نوشتهٔ محمد رضوی ، ۱۲۶۳ ، (ص ۳۷۲ - ۳۷۵) ، همراه با « فهرست رسایل حاج‌کریم خان»نگاشتهٔ عبدالرحیم‌خراسانی که بعربی‌ست (ص ۱-۹) [ف. مجلس ۱۳۱:۹].

فهرست مصنفات‌مجلسی

ازمحمد حسین (م۱۱۵۱) فرزند محمد صالح (م۱۱۲۰)حسینی‌خواتون‌آبادی،فهرست نگاشته های نیای اومحمد باقر مجلسی‌ست ،در دوفصل ویك خاتمه : یکم درنگاشته های عربی او،ده‌شماره،دوم‌نگاشته‌های‌فارسی، پنجاه‌شماره. این‌فهرست‌در«روضات» نگاشتهٔ پدراومحمدصالح دانسته شده درست نیست[ذریعه]. آغاز:حمدلله وکفی... اما بعد در بیان اسماء تصانیف عربی وفارسی‌مولانا محمد باقر... وعدد ابیات‌آنها، واین مشتمل است بردوفصل: فصل اول در بیان تصانیف عربی وآنها ده عدد است... فصل دوم دربیان‌کتابهای فارسی وآن پنجاه عدد است..

بنگرید : ذریعه ۳۸۰:۱۶ .

43038 ـ تهران ، مجلس۵۵۵۷/۱: نستعلیق عبدالائمة نجفی فرزند عبدالحسین ، ۱۱۸۸ (ص۲-۸) درنسخه ازنگارنده نام برده نشده است ولی‌گفته است «شرح صحیفه» رامن بپایان رسانیده‌ام. آغاز: باب دوم «ا» دربیان اشعاروتصانیف وعدآنها، واین باب «ا» مشتمل بردوفصل است، فصل‌اول دربیان تصانیف‌عربی، [ف. مجلس ۲۳:۱۷].

42039 ـ نجف ، سید محسن حکیـم ۱۷۰۷/۲ : با تاریخ ۱۲۲۴ در دفتر ، ۳گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری] .

42040 ـ قم ،آستانه ۲:۳-۶۱۱۳ : با تاریخ ۱۲۳۶دردفتر،ش ۲دفتر [ف.آستانه: ۱۸۸].

4204[1]ـمشهد،رضوی۸۴۶۵: نستعلیق ۱۲۶۹، درنجف، [سیدعبدالعزیز طباطبایی].

42042ـ تهران ، دانشگاه۲۶۱۱/۴: نستعلیق حسین فرزند ابوطالب حسنی‌حسینی، پنجشنبه ۲۱ ج ۲ /۱۲۸۸، (ص۱۰۴-۱۱۳)، آغاز برابر نمونه ، در آن آمده : ایـن فقیر میرمحمد حسین شروع از اتمام آن « الفوائد الطریفه فی‌شرح الصحیفه» نموده‌ام ، از اینجا دوچیز بدست می‌آیـد: ۱ـ نگارنده میر محمد حسین است ۲ـ نگارنده «شرح صحیفه » راکه بپایان نرسیده بوده بپایان رسانده است [ف . دانشگاه ۱۴۶۹:۹].

42043 ـ یزد ، وزیری ۱۳۸۴/۳ : سدهٔ ۱۳ ، ۲گ [ف. شیروانی ۹۴۴:۳].

فهرست مصنفات مجلسی

ازمحمد مدعو به علی حسینی ، در دیباچه مینویسد: چونمیرمحمد حسینفرزندمیرمحمد صالح خاتونآبادی درفهرست خود بسبب (عدم اعتناحسب الواقع متوجه نشده بودند) آنرا استدراك نمودم. وآنگاه کتابها را در دو قسم : عربی و فارسی نشان داده است. **آغاز:** حمدله.وصلیالله علی محمد و آله الطاهرین . اما بعد ، چنین گوید محمد المدعو بعلی الحسینی... که چون جناب اعلم العلمهفیزمانه، میرمحمد حسینبن میرمحمد صالح الحسینی... الخاتونآبادی ، که والدایشان رئیس المجتهدین... بود.

42044 ـ **تهران** ، ملك ۳/ ۶۳۴۱ : نستعلیق بد محمدتقیفرزند حاجی محمدحسین نیشابوری ، ج ۱/ **۱۲۸۳**،آغاز برابر نمونه [رؤیت].

فهرست مصنفات مجلسی

ازمحمدنصیر برادر زادهٔ محمدباقرمجلسی دردونوع: عربی،فارسی. درآنآمده: اینفقیر درسنهٔیکهزارویکصدو چهلونههجریدراصفهان این مجلد را دیده وجای دیگر مینویسد : این مجلد بنظرحقیرنرسیده وجناب میرمحمدحسین هم ننوشتهانـد. **آغاز:** بعدازحمد وسپاسالهی وصلوات برحضرت رسالتپناهی...اینفهرستی است که جامعالمعقولوالمنقول وحاوی کمالات کثیرمولانا محمد نصیر المجلسی (ره)دراسامی تصانیف عربی وفارسی کتابهای عم بـزرگوار خود مولینا محمد باقر مجلسی...

42045 ـ **تهران**، ملك ۲/ ۶۳۴۱ : نستعلیق محمد تقی فرزند حاجی محمد حسین نیشابوری ، ج ۱/ **۱۲۸۳**، بدنبالآن «فهرست تصانیفمجلسی»ازمحمدمدعو بعلیهست[رؤیت].

فهرست مصنفات مجلسی

چند نسخهٔ ناشناخته .

42046ـ **تهران** ،سپهسالار۲/ ۸۱۶۹: با تاریخ **۱۱۳۵** دردفتر بهمین خامه (۱۱۴رـ ۱۱۹ر). **آغاز:** باب. در بیان اسماء تصانیف عربـی وفارسی کتابهای مرحوم مولانـا محمد باقربن محمد تقیوعددآنها وعدد ادبیاتآنها، واین باب مشتمل بود بردوفصل اول درتصانیف عربی وآنها ده است [ف. سپهسالار۵: ۳۹۱].

42047 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۲/ ۴۶۰: نسخ ، ازسدهٔ **۱۳** [نسخه هـا ۵: ۶۵] . منتقلشدهبهالهیاتمشهد

فهرست ناسخ التواریخ

از محمد تقی لسان الملك سپهرکاشانی ، نگارندهٔ متن. دردوقسمت : ۱ـ فهرست مطالب «ناسخ التواریخ» بـه ترتیب موضوعهای چاپ شده (ص ۱ ـ ۴۰۸) ۲ـفهرستنامهایپادشاهان ایران ودانشمندان و نامداران که در جلد های چاپیآمده است به ترتیب طبقهٔآنان وهریك به ترتیب تهجی (ص ۴۰۸ـ ۶۹۴).

42048 ـ **تهران** ، مجلس : نستلیق و شکستهبخامهٔنگارنده، ۶۹۴ص[یادداشتهایدکتر جانلایونگود].

ق

قبالجات املاك

دربخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

قباله نامه = عقد نامه

قسم نامه

قسمنامهٔ پنج تن از سران مشروطیت : آقایان ممتاز الدولة، محمدولی میرزا سپهسالار، نجفقلی بختیاری، علیقلی بختیاری، صمصام ــ الدولة است ، بدینگونه : بسمله . وبه نستعین . به شهادت کلام الله مجید ما پنج نفر امضا ومهر کنندگان ذیل ، هم عهد و هم قسم شده ، در پیشرفت مصالح ملك وملت واساس اصول مشروطیت باکمال اتحاد ساعی، و بادوستان هم دوست و با دشمنان دشمن بوده وبیاری خداوند متعال اسباب استحکام استقلال مملکت ایران رافراهم بکنیم . فی غرهٔ ذی قعدة ۱۳۲۸ (مهر و امضاء پنج تن) .

42049 ـ **تهران** ، مجلس ۴۵۷۲

فهرست نشده : شکسته نستعلیق ،گویا خامهٔ اسماعیل ممتاز الدولة باشد . این قسمنامه در پشت یك جلد قرآن چاپی نوشته و امضاء شده است [رؤیت].

قسم نامه

دربخش اسناد خواهدآمد.

ك

کتابچهٔ نثری و اسامی معارف وصاحبمنصبان قشون ایران

دربخش سپاهیگری خواهد آمد.

کراسهٔ المعی

از افضل الملك شیرازی ، (که یاد او در «افضل التفاسیر: ۳» گذشت). مجموعه‌ای‌ست در چهارجلدازنگاشته‌های‌خود اوودیگران بادیباجه سپس فهرست مطالب ازقبیل : صدکلمه ، تاریخ ایران باستان بروش سیاقی ازهبوط تا ۱۰۸۴ سپس ادامهٔ آن تا ۱۲۹۸، و نیز تاریخ سلطان محمد فرزند مراد عثمانی وجانیشان او ، ونیز ماده تاریخهایی ازروزگارزند وافشار وقاجار، تاریخ افاغنه بروزگاراحمد شاه دورانی، نقشه‌ای از مجلس تشریفات سلام فتحعلی شاه که در آن جای نشیمن هر گروه نشان داده شده است ، و نیز یاد داشتهایی در بارهٔ شهر تهران بروزگار ناصرالدین‌شاه،سفرنامهٔ گرگان، سرگذشت شیخ شهاب الدین اهری استاد شاه صفی صفوی ، عرضحال‌مردم هرات به دولت فرانسه، گفتاری دربارهٔ اتحاداسلام وسیاست کشورهای باختری، فهرست نام فرزندان ناصرالدین شاه ، قانون تأسیس مجلس شورای دولتی مؤرخ ۱۳۰۲ ق، در بارهٔ تأسیس و ساختن مدرسهٔ سپهسالار ، یادداشتهایی دربارهٔ امتیاز تنباکومؤرخ ۱۳۰۹ ق، سفرنامهٔ سیاه‌کوه از اعتماد السلطنه ، و جز اینها.

42050 ـ **تهران** ، مجلس ۱۵۱۶؟ :

بخامه های‌گوناگون نستعلیق وشکسته از خود او ودیگران با دیباجه‌ایی از خود اووفهرست مطالب در۱۵صفحه، [دکترجان لایونگود].

گونین مصفا

ازفراسوگوتلپ قوم جادمن لهستانی ،که درخدمت زیب النسابیگم همسرشمر درهندبوده است. فهرست کتابهای فارسی از نظم ونثرداکه دیده به ترتیب تهجی گرد آورده است . و در سه‌شنبهٔ ۱۳ اگست ۱۸۳۹م ساون‌سدی چوت ۱۸۹۶ بانجام‌رسانده است. وبیشتر نگاشته‌های فارسی درهند را دارد. **آغاز:** ستایش صانعی که برناظران صحائف معارف ازگردش صفایح

لیل ونهار .

42021 ـ آصفیه ، ۱۰۵ اسامی کتب: نوشتهٔ ۱۸۳۹م،۲۲۲گ ۹س[ف. آصفیه ۱: ۴۰].

مؤرخ ۱۹۸۰م برای معاون الدوله‌غفاری.

42052ـ تهران، معاون الدوله‌غفاری: ضمن مجموعهٔ مؤرخ ۱۳۴۹ـ۱۲۸۲، فیلم‌آن‌در دانشگاه ش ۳۹۱۷ هست [فیلمها: ۷۴۱] .

گواهینامهٔ فرماسونری

م

مآثرنامه

دربارهٔ کتابهای بنام‌درتاریخ خاور وبویژه تاریخ هند. نام‌آن در متن چنین آمده است : مآثرنامه‌درحقیقت‌کتب‌تواریخ. پیرامن۱۱۶۲ق نگاشته شده است . ودر پایان آن‌آمده : راقمه ابـوالحسن ولدمنشی غلامحسن متوطن بندر هوگلی. **آغاز :** الحمدلله علی افضاله والصلاة والسلام علی حبیبه.

42053 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۲۰ Add: نستعلیق‌سدهٔ ۱۸م، ۲۰گ[ریو۲: ۷۷۶].

مجمع محمود

ازمحمودمیرزا قاجار(کیاد اودردودیوان: ۲۵۱۷،گذشت). بسال ۱۲۳۵ ق چند نگاشتهٔ خود را در مجلدی گردآورده ودیباجه‌ای برای آن‌نوشته‌وبدین نام خوانده‌است، باماده‌تاریخ: خواست محمود چـه از پیر خـرد تاریخش ـ گفت این مجمع محمود پریشان نشود . دارای ۱ـ سفینهٔ محمود (تذکره)، ۲ـ دیوان ، ۳ ـ منتخب المحمود (تاریخ) ، ۴ ـ گلشن محمود (تذکره)۵ـ مخزن‌محمود(سیر)۶ـ نقل‌مجلس (تذکره)، ۷ ـ سنبلستان (ادب) ۸ ـ پروردهٔ خیال (ادب) ۹ـ مقصود جهان (تاریخ)، ۱۰ـ محمودنامه(ادب)۱۱ـ رؤیای صادقانه(تاریخ) ۱۲ـبیان محمود (تذکره) [نسخهٔ مجارستان] نسخه های مجمع محمود ازنظر شمارهٔ‌رساله ها یکسان‌نیستندواینک‌چندنگاشتهٔ‌دیگراو: ۱ـتذکرة السلاطین (تاریخ ایران تا قاجاریان) ۲ ـ در المحمود (دیوان در پیرامن ۱۵ هزار بیت) ۳ـ بادهٔ بیخمار (ادب) ۴ ـ منتخبات اشعار ۱۶۴ تن قدیم وجدیدکـه در فهرست دانشگاه بنام «سنبلستان» یادشده‌است۵ـ نصیحت‌الملوك ۶ـمرآت‌محمدی(تاریخ‌ایران)۷ـاخبارمحمدی (عمومی)۸ـ تاریخ‌روسیه۹ـ تاریخ صاحبقران.

بنگرید: تاریخ تذکره های فـارسی ۱ : ۷۳۴ـ استوری۱: ۸۸۷. **آغاز:** اول دفتربنام ایزد دانا ـ صانع پروردگارحی‌وتوانا.

42054 ـ تهران ، ملی ۲۳۴۹ ف : نستعلیق‌محمد قلی‌لاریجانی، سدهٔ ۱۳، دارای: ۱ـ منتخب‌المحمود (ص۱۱ـ۴۹) درمعجزات پیامبر ۲ـ گلشن محمود (ص ۵۱ ـ ۱۴۸) در سرگذشت‌فرزندان‌فتحعلی‌شاه۳ـمخزن‌المحمود (ص۱۵۱ـ۲۱۲) درسرگذشت‌عارفان‌وکرامات ایشان ۴ـ محمود نامه (ص ۲۱۵ـ۲۷۲) در توقیعات و حکایات دلکش ۵ ـ رساله ای در خوابهای صادقهٔ فتحعلیشاه (ص ۲۷۵ـ۲۹۲) ۶ـ تذکرة السلاطین (ص ۲۹۵ ـ ۴۲۷) در تاریخ ایران، ۲۱۴ گ ۱۷ س [یاد داشتهای دکترجان‌لایونگود]

42055 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۲۲ : میانهٔ سدهٔ ۱۳ [ذیل ریو:] .

42056ـ ترکیه،اسعد افندی۳۸۷۴: تاریخ‌یاد نشده [تـاریخ تذکره های فـارسی

.[۷۳۴:۱

42057ـ مجارستان، اکادمی بوداپست: نوشتهٔ ۱۲۴۱ـ۱۲۴۴. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست]فیلمها: ۷۹۶[.

ن

نامهٔ متمهدی = ترجمهٔ ...

متن از متمهدی بنام سودانی ست کـه بر انگلیسها شوریده و بعربی برای سران کشورهای اسلامی نوشته وآنان را به دشمنی با انگلیسها وهمبستگی خوانده است .

ترجمه از عبدالمطلب ادیب کاشانی (بنگرید: فـرهنگ فـارسی بفارسی: ۱۹۳۹) ، بـرای نـاصرالدین‌شاه. نـامه را میرزا یـوسف خان مستشار الدوله حاکم بوشهر برای شاه فرستاده بوده است. **آغاز:** حمد از برای خدایی حکمران کریم است ودرود برای آقای ما محمد وآل اوست

42058 ـ **تهران** ، ملی ۱۳۹۵ ف : شکسته نستعلیق **۱۳۰۱**، درتهران، ۶گ۱۴س [ف. ملی ۳:۴۵۶] .

نشان خاصهٔ شاهنشاهی

به شاهزاده شاه مراد.

42059ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵/ ۲۵۹۱: در مجموعه معینای اردوبادی نـوشتهٔ **۱۱۰۹** و دیگران تا **۱۲۶۳**، (ص ۵۷) [ف . دانشگاه ۱۴۰۸:۹].

نشانها

نشان تولیت، مناصب دیوانی ، منع ریش تراشی، بخشیدن مالیات، منع ارتکاب جرایم، دربارهٔ تملک مستغلات و . . . دربخش منشآت وفرمانها خواهد آمد .

نشانهای دولت ایران = قانون نشانها

ازحاج میرزا آقاسی (که یاد اودر « چهل فصل سلطانی: ۱۱۲۰» گذشت) بروزگار محمد شاه قاجار (۱۲۵۰ـ۱۲۶۴) وبنام او. آیین‌نامهٔ نشانهای دولتی‌ست، که گویا در۱۲۵۲ق نگاشته شده است. درپایان آن آمده : برحسب فرمـان اعلیحضرت محمد شاه قاجار تحریرشدتـا نسخ آن در کارخانهٔ مبارک کـه باسمه شده در اکناف ممالك محروسه انتشار یابد وقـواعد مرقومـهٔ نشان برتمامی اهل نظام وغیره هویـدا گردد . **آغاز:** حکما ومتکلمین علم حکمت را برحسب حصرعقلی بردو قسم منقسم داشته‌اند : علمی و عملی. وحکمت‌عملی نیز برسه قسم کرده‌اند: یکی ازآنها سیاست مدن است.

درپایان نسخهٔ دوم این رساله «تجدیدنظر» درقانون نشانهاست که بروزگار ناصرالدین‌شاه ساخته شده است .

42060 ـ **تهران**، وزارت امورخارجه: نستعلیق خوب ۲۰ محرم **۱۲۵۲**ق، آغاز برابر نمونه، قانون نشانها نامیده شده است ، ۲۸گ ۱۲س. عکس آن نزد آقای محمد مشیّری هست.

42061 ـ **تهران** ، اسماعیل رائین : عکس نسخه‌ای ست بخامهٔ نستعلیق خوب ولـی ریزتر از نسخهٔ پیشین، نوشتهٔ **۱۲۵۲** که بـاید تاریخ نگارش باشد، آغاز برابر نمونه، نشانهای دولت ایران نامیده شده است ، ۱۳گ ، مصور درپایان آن تجدیدنظر درقانون نشانها، است، فتوی نسخه نزد آقایان محمد مشیری ومحسن معظم هست.

نشانهای دولت ایران =

تجدید نظر درقانون نشانها

ازمیرزاآقا خان صدراعظم ، در آغاز آن آمده‌است: بنابدستور ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)که به میرزاآقا خان صدر اعظم داده شده است، دگرگونیهایی در رسالهٔ پیشین در پنج فقره داده شده است ، وباید بدون زیاده و کم با الحاقات مقررة الفعل شود. فقرهٔ یکم‌در آن است که «نشان جواهر» موقوف گردد...

آغاز: حمدله. صلاة . درعهد فرخنده و زمان دولت‌پاینده‌اعلیحضرت قدرقدرت... ناصرالدین شاه غازی ابدالله عیشه وابد جیشه. ازنتایج‌رای اصابت .

42062- **تهران**، اسماعیل‌رائین:عکس‌از نسخهٔ نستعلیق‌خوب، بی‌تاریخ، بدنبال«نشانهای دولت ایران» نگاشتهٔ میرزاآقاسی،آغاز برابر نمونه، ودوعکس دیگرانآن نزد آقایان محمد مشیری ومحسن مفخم هست، ۸گ ۱۲س .

نشانهای هنری

درس ۳۹۲۴ گذشت .

نشانهای دولت ایران و آلمان

گزارش‌نشانهایی‌ست‌که امپراتورآلمان‌به ولیعهد ایران وامین السلطان ودیگر و زیران ایران‌داده، ونیز نشانهایی که ناصرالدین شاه در سفرخود به فرنگ به دیگران داده‌است.

(بنگرید: سفرنامهٔ‌آلمان:۴۰۱۲).

42063 - **تهران** ، دانشگاه ۲۲۲۵: نستعلیق **۱۳۰۶** تـا **۱۳۰۷** ق [ف . دانشگاه ۸۹۶:۹].

نشانهای‌عالی‌دولت ایران

گرد آوری از نـاشناس ، کـه بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) ، در بارهٔ نشانهای‌دولت ایران ودولتهای خارجی‌روزگار نگارش.ساخته‌است **آغاز:** آنکه چون پیشنهاد خاطر خطیر همایون .

42064 - **تهران** ، ملی ۲۶۱۴ ف : نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، ۴۳گ ۱۰س [یادداشتهای دکترجان لایونکود].

و

وصیت نامه = سفارشنامه

دربخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

وقایع اتفاقیهٔ یومیه

ازسرتیب علی‌نقی خان.

42065 - **تبریز**، ملی ۳۳۲۸:گویا نوشتهٔ **۱۳۰۲** [نسخه‌ها ۳۱۵:۴] .

ی

یاد داشتها

ازافضل الملک‌شیرازی یکی ازاین‌دونسخه آغازنگارش‌تاریخ۱۳۳۵رادارد،ومینویسددر۲۵ محرم این سال بـه پنجاه وشش سالگی رسیده است. (بنگرید: افضل‌التواریخ ازهمو،دربخش تاریخ ایران).

42066 - **تهران** ، ملك ۸۱۲:شکسته نستعلیق افضل الملك ، در **۱۳۰۶** - **۱۳۰۷** ،

بیشترسوادنامه‌هاواحکام‌است،۱۲۷ گ

42067ـ تهران ، ملك ۴۱۳۸: گویا بخامهٔ نگارنده ، تاریخ سال **۱۳۱۶** ق ایران است، درآن خود را: غلامحسین بن مهدی بن ابراهیم انوار بن کریم خان زند یاد کرده است [یاد داشتهای دکترجان‌لایونگود] .

42068 ـ تهران ، ملك ۶۲۴: شکسته نستعلیق خود افضل الملك **۱۳۳۵** تا **۱۳۴۸** ، نامه های اتـابك و دیگران نیز بدان چسبانده شده، آغاز نگارش ۱۳۳۵ ق‌است، ۲۴۲ گ ۱۶ س

یادداشتها

از شیخ حسن جابری انصاری فرزند علی فرزند محمود، (۱۲۸۷ق‌ـ ۱۳۳۵ خ).

بنگرید : تاریخ جراید ومجلات: ۶۵ ـ مؤلفین مشار ۲: ۶۱۰ ـ طبقات اعلام الشیعه ، نقبا: ۴۱۵.

42069ـ اصفهان ، شیخ حسن جابری انصاری: در اندازهٔ جیبی [نسخه‌ها ۶: ۵۹۷].

42070ـ اصفهان ، شیخ حسن‌جابری انصاری: یادداشتهای‌تاریخ‌اصفهان‌ومتفرقه‌است، درسه پوشه [نسخه‌ها ۶: ۵۹۸] .

یاد داشتها

ازمیرزا حسن خان منشی اسرارصدرات و وزارت جنگ ووزارت‌خارجه، که باید نگارندهٔ «تبصرة المسافرین: ۳۹۹۴» باشد. یادداشتهای گوناگون وبیشتر تاریخی‌ست که درسفر واقامت درعثمانی واروپا شنیده ویا ازروزنامه‌هاخوانده بوده است، وفهرست نام شهرها و پایتختها کـه دیده است. **آغاز:** بسمله. درسالنامهٔ دولت‌روس سنهٔ ۱۸۷۴م (۱۲۹۱ ق) راه‌آهنی کـه دولت روس بالفعل درداخلهٔ مملکت خودکشیده .

42071 ـ تهران ، ملی ۲۲۶۴ ف : شکسته نستعلیق، **۱۲۷۳** تا **۱۲۹۱**، سپس «تبصرة المسافرین» محمد حسن طباطبایـی تبریزی ، (ص۱ـ۲۲)[یادداشتهای دکترجان‌لایونگود].

یاد داشتها

از عباس اقبال آشتیانـی (م۱۳۳۴ خ)

42072 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۳۵ : نستعلیق‌محمد در **۱۲۹۷** ، وخوداقبال ودیگران چندگفتار ، فرمان ، یادداشتهاست ، ۴۴۱ گ

42073 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۳۷: نستعلیق‌اقبال‌وماشینی، فرمان‌ونامه‌ها، پراکنده‌هایی دربارهٔ امیر کبیر، دربارهٔ هرات، دیوان‌معزی، جغرافیا [ف. دانشگاه ۱۶: ۸].

42074ـ تهران، ادبیات ۷ب: نستعلیق ع۱۲/**۱۳۳۷**ق، ۱۴۱ گ ۳۱س [ف . ادبیات ۱: ۵۲۵]. منتقل شده به دانشگاه .

42075 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۰۹: بخامهٔ خود اقبال‌دردنبال «یادداشتهای» قزوینی دربارهٔ امکنه در سروده هـای عرب، وخاندان نوبخت، [ف. دانشگاه ۱۶: ۷ـ۳].

42076 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۳۲ : نستعلیق خود او، یاد داشتهای ادبی وتاریخی، تاریخ‌پزشکی، ترجمهٔ بخش قرآن ازاستوری، سروده ها، نسخه شناسی چندکتاب ، ۲۰۶ گ

یاد داشتها

ازعلی‌اصغرحکمت فرزند حشمت الممالك احمد علی شیرازی، زاده در ۱۳۱۰ق .

42077ـ8 ـ مشهد، رضوی ۸۹۸۴ و ۸۹۸۵: اهدائی خود حکمت [نسخه‌ها۵: ۷].

یاد داشتها

از فرهاد میرزا قاجار (کـه یـاد اودر «کنز الحساب: ۱۸۹» گذشت).

42079 ـ تهران، فرهاد معتمد۱۴۹:

نستعلیق سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۳:۲۵۲] .

یاد داشتها

ازمیرزا فضل الله نوری وزیر نظام . و از هموست: (تذکرهٔ تاریخی در تاریخ خاندان قاجار).

42080 ـ **تهران**، مجلس ۵۹۳۳ : نسخ سدهٔ ۱۳، بخامهٔ نگانده، ودرپایان حسینقلی نوری برادر زادهٔ نگارنده ووزیر فوایـد عامهٔ روزگار قاجار یـادداشتی در یك صفحه دارد ، ۱۸۲ص ۱۴س [ف. مجلس ۱۷:۳۲۱].

یاد داشتها

ازقوام السلطنه، احمد(۱۲۴۹خ-۱۳۳۴خ) خطاب به دکترخلیل‌خان اعلم‌الدوله ودیگران، نخستین آنها تاریخ ۱۳۲۳را دارد.

42081 ـ **تهران**، آقای حسین ثقفی اعزاز فرزند اعلم الدوله: ۷۰گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۲۷ هست [فیلمها: ۲۷۴].

یاد داشتها

ازعلامه میرزا محمد خان قزوینی، درهفت جلد بکوشش آقای ایرج افشار سالهای ۱۳۳۲خ تا ۱۳۴۲خ چاپ شده است.

4202ـ6 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۰۳ تا ۵۴۰۷: بخامهٔ خود نگارنده، پنج‌جلد: ج۴در ۱۹۶س، وج۵در۲۳۶س، وج۶در۲۳۷س، وج۷ در۲۳۵س، وج۹در۲۷۶س[ف. دانشگاه ۱۶:۳].

یاد داشتها

ازآقای محمود فرخ . فرزنـد سید احمد جواهری، زاده در۱۳۱۴ق. وازکارهای ایشان است: چاپ وتحشیهٔ مجمل فصیحی، سفینهٔ محمود.

41087 ـ **مشهد**، فرخ ۱۱۰: بخامـهٔ خود ایشان [نسخه ها] .

یاد داشتها

از میرزا جان .

42088 ـ **تهران**، سنا ۷۵۵۲/۶ : نستعلیق **۱۲۷۶** [نسخه‌ها ۲:۲۴۹].

یاد داشتها در بارهٔ حملهٔ افغان

ازنویسنده ای ناشناس که در بخشهای مرزی ایران ـ افغانستان میزیسته، ویورشها ودستبردهای مرزی افغانیها را از دوشنبهٔ نهم شعبان ۱۱۳۴ تااواخرع ۱۱۳۸/۱ق را یاد داشت کرده است.

آغاز: هوالله تعالی. بتاریخ دوشنبهٔ نهم شعبان ۱۱۳۴ فوجی از افغان.

42089 ـ **مشهد**، رضوی ۳۱۹ تاریخ (۴۲۹۴): شکسته نستعلیق نگارنده، ۶گ، چلیپا

یادداشتهامربوط به تاریخ قاجار

ازناشناس، نام کتاب در پشت برگ نسخه بگونهٔ بالاست، ودردفتر ثبت کتابخانه بنام «رسالهٔ انتقادی از زمان قاجاریه» است . گفتاریست انتقادی ازآن روزگار ودرآغاز سخن بسیاراز ترکمانان دارد. ونزدیك به نوشته‌های ملکم خان است.

42090 ـ **تهران**، سنا ۱۷ الف / ۷ موقت: نستعلیق شکسته وآیتها بـه نسخ ، سدهٔ ۱۳-۱۴ **آغاز** : افتاده: ... که اگر در رفع ظلم وبدعت جدید که حذرآن بـه ملت و دولت ایران... آنجام نیز افتاده. ازکتابهای دکترمفتاح بوده، ۱۲۴ص ۹س [یادداشتهای دکترجان لایونگود]

یادداشتهای سیاسی و تاریخی و اقتصادی

درتاریخ بیداری ایرانیان.

42091ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۲۲: نستعلیق سدهٔ ۱۴، ۱۹۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۶:۲۸] .

یاد داشتها

ازصدر السلطنه حسین قلی‌خان نوری سفیر ایران در امریکا وعراق.

42092ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۹۶: [نسخه ها ۵:۴۲۶].

بخش سی وچهارم

تاریخ عمومی

الف

آثار عبداللهی

از عبدالله قزوینی ، ازسدهٔ سیزدهم ،که می گوید دراین کتاب سه‌مطلب زیرا می‌نگارم: ۱ـ زندگی ناپلئون (ص ۳ ـ ۱۰) ۲ ـ جنگ انگلیسها با ایرانیان دربوشهر (ص ۱۱ـ۲۰) ۳ـ جنگ انگلیسها با افغانان (ص۲۱ـ۳۲). **آغاز :** الحمد لله الذی خلق اللوح والقلم و علم الانسان مالم یعلم.

42093 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۴۵ ف : شکسته نستعلیق **۱۲۸۴**، شاید نگارنده،۱۶گ ۱۵س [ف. ملی ۳:۲۹۸] .

آثار الملوك والانبیا

درسرگذشت پیامبران و پادشاهان ایران وهمایون پادشاه (۹۳۷ـ ۹۶۳) . جنرافیا را نیزدارد، ازحبیب السیر »گزیده شده و در دیباجهٔ (نسخهٔ سپهسالار) از شاه اسماعیل به تضمین یاد شده است .در همان‌نسخه نام‌کتاب برابرتاریخ نگارش (۹۳۱) نیزهست. ونیز : شد اختتام (خبر جهانیان) ۹۳۰ = ۱۵۲۴ م [نسخهٔ شیرانی]. **آغاز۱)**، برضمیرانورفضلای سخنور وخاطر ازهر بلغای هنرپرور ، درنقاب ارتیاب مستورنماند. **آغاز ۲) :** ای یافته از منزل مه‌تا ماهی... افتتاح اخبارآثارپادشاهی بحمد وثنای قدسی الهی است.

42094 ـ **تهران** ، مجلس ۶ / ۶۱۹: نستعلیق **۹۳۰**،آغازبرابرنمونهٔ **۱**، در فهرست آمده: شاید ازمیرخواند باشدکه برای میر علیشیر نگاشته است [ف. مجلس ۲:۲۷۳].

42095ـ **تهران**، سپهسالار۲ / ۱۶۶۵: نستعلیق دوشنبهٔ **۱۰۸۶**، (۱۵رـ۱۲۷پ)، در فهرست‌آمده : نام شاه اسماعیل به تضمین در دیباجه‌آمده‌ونام‌کتاب(= ۹۳۱) تاریخ‌نگارش است. آغازبرابرنمونهٔ **۲** [ف. سپهسالار۳:۸].

42096 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۴۹: تاریخ یاد نشده ،آغازافتاده، تاریخ نگارش «خبرجهانیان: ۹۳۰ » یاد شده است [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۱] .

آیینه = مرآت الارض

تاریخ‌و رجال مجدول‌است ، ساخته برای میرزا حسن منشی خاص صدرات عظمی.

42097 ـ **تبریز** ، ملی۳۵۸۳: نبشتهٔ **۱۲۹۰** [نسخه ها ۴:۲۸۵] .

آیینهٔ جهان نما

ازسیف الدین علی فرزند ملامحمد جعفر شریعتمدار استرآبادی(که یاد اودر «بوستان : ۷۱» گذشت). در تاریخ وداستان آفرینش است وپادشاهان افسانه‌ای ایران‌وسرگذشت‌پیامبران اسرائیلی و تاریخ اسلام تا سال ۴۱ هجری . وتاریخ رویداد های پیش‌ازاسلام برمبنای‌هبوط آدم است.

بنگرید : ذریعه ۱:۵۱.

42098ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۳۸ : نستعلیق‌نگارنده، صفر**۱۳۰۴** = ۷۵۲۱هبوط آدم (!)آغاز در دیباچه افتاده است ، ۲۵۷گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۳:۳۰۲۷].

آیینهٔ سکندری

کرمانی، دربخش‌تاریخ‌ایران‌خواهدآمد.

آیینهٔ مظفری

خرموجی، درس ۳۹۳۱ گذشت.

احسن التواریخ

ازحسن بیگ روملو (۹۳۸-۹۸۵)نبیرهٔ امیرسلطان روملو، تاریخ عمومی ست دردوازده جلد، دوازدهمین‌آن‌که دردست هست تاریخ‌شاه اسماعیل وشاه تهماسب واسماعیل دوم ووزیران وفرمانروایان ودانشمندان‌آن روزگاراست، از سال ۹۰۰ تا ۹۸۵. این بخش بکوشش‌چارلز نارس سدون C.N.Seddon با ترجمهٔ انگلیسی‌آن‌دردوجلد، بسال۱۹۳۴م (۱۹۳۱م) چاپ شده است. وبخشی ازآن نیزکه دربارهٔ گرجستان بوده در۱۹۶۷م در اتحاد جماهیر شوروی چاپ شده است.

در (ذکرآل‌عثمان) ومدت پادشاهی‌ایشان میگوید: تا دراین سال که تاریخ هجری به نهصد وهشتادرسیده است، دویست ونودویکسال است . **آغازج۱۲)** : حمد وسپاس وشکر بیحد وقیاس سلطانی را سزاست‌که سرادقات.

بنگرید: ذریعه ۱:۲۸۷-ف. مشار:۴۹- استوری ۱:۳۰۷-۱۲۷۹.- تاریخ تذکره‌های فارسی ۲:۴۳۹.

42099 ـ **اسعد افندی** ، ۲۱۵۷ : نستعلیق سه شنبه صفر **۱۰۱۴** ،ج۱۲ در تاریخ پادشاهان صفوی‌تا سال ۹۸۵ است. فیلم‌آن در دانشگاه‌ش ۵۳۶ هست [فیلم:۴] .

42100 ـ **تهران** ، مجلس ۵۸۸۴ : نستعلیق‌یوسف، **۱۰۶۹**، آغازبرابرنمونه، ۶۷۸ص ۱۶س [ف. مجلس ۱۷:۲۷۹].

42101 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۶۲۰: نسخ محمد علی فرزند نورالدین محمد خطیب واعظ، محرم**۱۰۸۷**، ج۱۱و۱۲ آن است، ۹۲گ [ف. دانشگاه ۱۶:۴۸].

42102 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۶۶ : تعلیق خوب محمد علی فرزند شیخ نورالدین محمد واعظ‌کاشانی مشهور به خطیب، **۱۰۸۷** ؛ جلد ۱۲، آغاز برابرنمونه، ۸۵گ ۳۲س[ف. مجلس ۶:۲۲۳].

42103 ـ **پاریس** ، ملی ۱۳۵۰ S.P : نستعلیق محیی الدین محمد فرزند علی افضل تویسرکانی، در ۲۴ ع ۲/ **۱۰۸۹** ، ۲۳۰ گ .فیلم‌آن در دانشگاه تن ۷۷۰ هست [فیلمها:۵] .

42104 ـ **تهران** ، ملی ۲۰۰۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،آغازبرابر نمونه ، نخستین عنوان: گفتاردروقایع رفتن سلطان‌حسین میرزا به حصار شادمان، آخرین عنوان: گفتار در فتح قلوپلنگان ، در میانه آشفتگی دارد ، ۳۲۶گ ۱۵س [یاد داشتهای دکترجان لایونکود].

42105 ـ **تهران** ، ادبیات ۶۶ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین، انجام‌افتاده ،۱۷۳ گ ۱۷س [ف. ادبیات ۱:۱۳].

42106 ـ **نور عثمانیه** ، ۳۲۱۷ : نستعلیق ۲۶ج / سدهٔ **۱۱**، فیلم آن‌ش ۱۷۶ در دانشگاه هست [فیلمها:۴].

42107 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۹۰ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، افتادگیهایش از روی نسخهٔ مورخ رمضان ۱۰۲۴ کامل شده است، جلد ۱۲وتاسال ۹۸۵را دارد ، ۳۶۷ گ ۱۷س[ف. دانشگاه۱۵:۴۱۹۴].

42108 ـ **تهران** ، ملی۱/ ۱۰۷۶ف: نستعلیق، باتاریخ**۱۲۷۴**دردفتر،(ص۱ ـ۳۳۸) آغازبرابرنمونه، [ف. ملی۳:۹۵].

42109 ـ **تهران** ،ملی۴۵۱۵:نستعلیق خوب **۱۲۸۴**،آغازبرابرنمونه، ۱۷۷ گ۲۳س [ف. معارف ۲:۱۸].

42110ـ **تهران**،ملک۶۲۳۳ :نستعلیق صفر**۱۳۴۰**، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰۶۹،آغاز برابرچاپی، ۹۰ گ ۳۱س [رؤیت].

42111 ـ **مشهد** ، فرخ ۸۵ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها۳:۸۶]منتقل شده به‌دانشگاه مشهد .

احسن التواریخ =

منتخب التواریخ

از حسن فرزند محمد خاکسی شیرازی ، **آغاز:** زبان قلم وقلم زبان را قدرت وقوت.

42112 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹ ، ۲۹۷ حسن : شکستهٔ میانه سدهٔ **۱۲**،آغازبرابرنمونه، ۱۶۴گ ، بامهر مؤرخ ۱۱۰۴ ،درفهرست‌به‌هردونام‌است.[منظوراحسن عباسی: ۲۱۰].

42113 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۴۹ Or : نستعلیق ۴۰ پادشاهی شاه عالم **۱۲۱۲** (۱۷۹۷ م) آغاز برابر نمونه ، بنام **احسن التواریخ** است، ۶۳۰گ [ریو۳:۸۸۶] .

42114 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۱/ ۱۷۴۷ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق) ، (گ ۲ـ۱۴۸) [ریو ۳:۱۰۱۵].

احسن التواریخ = تاریخ‌خیرات

محمد خراسانی.

احسن القصص و دافع الغصص

از احمد فرزند ابوالفتح شریف اصفهانی حایری،زنده در۱۲۵۰،همان «احسن القصص» تنوی‌ست با دستبردگیهایی در آن ،که‌گویا میخواسته‌آنرا بگونه‌ای درآورد‌که اهل‌منبررا بکارآید. دیباجهٔ نسخه هاگوناگون است : در چند نسخه آنراگرفته شده ازه تحفة الابرار » آقامحمد جعفرفرزند محمد علی‌حایری‌بهبهانی ویك جاگرفته شده ازه‌تاریخ الفی»گفته است. بهرحال دزدی‌ست از نگاشتهٔ تتوی در تاریخ پیامبران و پارسیان و دانشمندان و وزیران و فرنگستان وهندوستان است. **آغاز:** بیا وبنگر اگر چشم خورده بین داری .. . العبدالراجی احمدبن ابوالفتح ... معروض میدارد که ... به زیارت‌کتاب‌مستطاب «تحفة الابرار»...

42115ـ**مشهد**،رضوی۱۰۴(۴۱۶۸): نستعلیق **۱۲۵۶** ، در دیباجه از احمد شریف اصفهانی دانسته شده و اینکه ازه تاریخ الفی » گزیده است،آغازبرابرنمونه، ۲۹۵ گ ۱۹س [ف. رضوی ۷:۷].

42116ـ **تهران** ، ملك۳۹۴۱:شکسته نستعلیق۱/ع **۱۲۵۹**، برای سلطان مرادمیرزا قاجار،دردیباجه‌ازاحمدشریف دانسته شده‌است،

آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

42117 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۱۹: نسخ آقا بابا پسر محمدمهدی شهمیرزادی، رجب **۱۲۶۰**، دردیباجه از احمدشریف وگرفته شده از «تحفة الابرار» بهبهانی یاد شده است، آغاز برابر نمونه، درپایان گفتاری دربارهٔ «تاریخ الفی» دارد، ۲۷۱گ ۲۵س [ف. سپهسالار۳:۵۵]

42118 ـ **مشهد** ، رضوی ۱ تاریخ : نستعلیق محمد کاظم فرزند محمد امین سرایی آذربایجانی، **۱۲۹۸** ، برای محمد حسنخان اعتماد السلطنه ۱۳۳۴، **آغاز:** بیا وبنگر اگر چشم، ۲۷۶گ ۲۱س [ف. رضوی ۳:۷۳] .

42119 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۰۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، نسخه دگرگون شدهٔ نگاشتهٔ تتوی‌ست آغاز پس ازیك بیت یادشده : جلد سیم ازاحسن القصص شاهی که اقل...احمدالشریف ازتتبع تفاسیر وتواریخ درمقام جمع وتنقیح آن برآمده لحن هر سخنش لایق محفلی است ، ۱۷۸گ ۱۶س [ف. مجلس ۱۷:۵۸].

42120 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پایان دردذکر رویدادافغانها در اصفهان افتاده، ۳۴۹گ۱۹س[ف.سپهسالار ۳:۵۶].

42121 ـ **تهران،** ملی ۱۳۰ف : نسخ سدهٔ **۱۲۴۹** دردیباجه آمده: به «تحفة الاسرار» بهبهانی دست یافتم، به ویژه جلد سوم که از کتب تاریخ ابوحنیفه دینوری و... من از این کتابها احوال پیامبراسلام وامامان وپادشاهان عجم ازکیومرث تا پیدایش اسلام بیرون کشیدم وازکتابهای دیگراحوال‌صوبجات هندوشهرهای فرنگ و غرایب عالم را گرفتم و برآن افزودم وتا رویدادهای روزگار قاجاریان فراهم‌ساختم **آغاز :** بیا ونگر اگرچشم... نسخه تاریخ ایران تا ۹۹۴ق شاه تهماسب‌را دارد، ۳۰۰گ

42122 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵ تاریخ (۴۱۶۹): نسخ سدهٔ **۱۳**، دردیباجه میگوید : آنرا از«تحفة الابرار» بهبهانی به ویژه جلد سوم‌آن گزیدم ، وبعضی از رویدادها را ازجلد دوم‌آن که مشتمل برنکات ودقایق قرآنی بود ، **آغاز:** بیا وبنگر اگرچشم...، ۳۲۸گ۲۴س [ف. رضوی ۷:۸].

42123 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۵۷ : نسخ‌سدهٔ**۱۳**، درآن‌آمده: آنرا از«تحفةالابرار» بهبهانی، برای میرزا فرج الله اردلان وزیر کردستان وصاحب‌اختیارالکای سنندج‌در ۱۲۵۰ واندی‌آنرا ساخته است، **آغاز:** بیا وبنگر اگر چشم، ۲۸۱گ ۲۷ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۱۹].

42124 ـ **تبریز** ، ملی ۳۱۵۹: نسخ ونستعلیق چندنویسنده ، آغازنونویس، تاریخ‌یاد نشده، دردیباچه نگارندهٔ آن احمدشریف‌اصفهانی وگرفته شده از«تحفة الابرار»آقا محمد جعفر بهبهانی یاد شده است. بخشهای آن : مقدمه ، قصهٔ‌یوسف، قصهٔ ابراهیم، قصهٔ لوط، قصهٔ‌فرعون وموسی، قصهٔ بلقیس وسلیمان، قصهٔ ارمیا، بخت النصر، زکریا، یحیی، ذوالقرنین، لقمان‌حکیم، خضر والیاس، یسع، اصحاب الرقیم ، اصحاب کهف، عزیز پیامبر، دانیال، بنای‌بیت‌المقدس، بئرمعطله، شهرسبا ، تبع بن مصدع ، قصهٔ رفع عیسی به‌آسمان. ذکرحکما و سلاطین عجم در دوازده عنوان، آغازبرابر نمونه، ۲۵گ [ف . ملی ۱:۲۰] .

42125 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۷۴ : نسخ سدهٔ **۱۳**، ۴۰۷گ ۱۹س [ف. ملك:۷].

42126 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۳۸۶ (۲۲ ف) : بی تاریخ ، ۲۹۳ گ

[آکیموشکین ۱:۳۵].

42127 ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱۸۶۰: جلد ۳، ۱۶۰ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

احسن القصص ودافع الغصص

ازاحمد فرزند نصرالله دیبلی تتوی‌سندی، معروف به قاضی زاده، کشته درلاهور (۹۹۶) تا ۱۰۰۲ یا ۱۰۱۰ (بگفتهٔ فیضی: بیست وپنجماه صفر) یکی‌ازنگارندگان «تاریخ‌الفی» واین‌«احسن القصص» گزیده‌ای‌ست ازهمان «الفی: ۴۱۰۰» دردیباجهٔ آن‌آمده: چون ازنگارش «الفی» در صد وهشتاد هزاربیت بپرداختم، این «احسن القصص» را ازآن‌گزیدم.

درسدهٔ‌سیزدهم احمد فرزندابوالفتح‌شریف حایری اصفهانی در آن دستبرده و بنام خود ساخته است.

بنگرید: ذریعه ۱: ۲۸۸ ـ استوری ۱: ۱۲۱ ـ ف. دانشگاه ۶: ۲۴۴۳.

42128 ـ **نجف**، سید صادق کمونه: نسخهٔ‌کهن، شاید ازروزگارنگارنده [ذریعه ۱: ۲۸۸].

احوال روس وافغانستان و هندوستان

سیدحسین، دربخش‌تاریخ‌روسیه‌خواهدآمد.

اخبار محمدی

ازمحمود میرزا قاجار (م۱۲۷۱) که یاد اودر«دیوان: ۲۵۱۷» گذشت. دردیباجه‌مینویسد: پس ازپرداختن از «مرآت محمدی»، خواستم تاریخ‌کوتاهی ازآغازآفرینش تاسال ۱۲۶۲ را بنگارم، پس‌رویداد های بزرگ‌جهان‌رافهرست وارنگاشتم وپیشکش شاه (محمد شاه ۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) کردم، بخش پس ازنادرشاه و روزگار قاجارآن قابل ملاحظه است [عبدالله انوار].

آغاز: اول مکنونات عقل و جان است واندر پی اونه فلک‌گردان است.

42129 ـ **تهران**، ملی ۵۷۸ ف: نستعلیق ریز ۱۲۶۲، برای محمد شاه قاجار، ۹۲ گ ۱۸ س [ف. ملی ۲: ۷۶].

اخوان المجالس

ازمیربرهان الدین خان لاغربدخشی، که درديه باغك تالقان افغانستان، بسال ۱۲۸۵ ق نگاشته است. تاریخ‌اسلام را تاچنگیز باختصار یادکرده، سپس‌بسرگذشت‌گروهی‌ازسرایندگان فارسی سرای معاصرپرداخته است.

42130 ـ **افغانستان**، میرزا برهان الدین بدخشی: نسخهٔ دستنویس نگارنده [تاریخ تذکره های فارسی ۱: ۴۴۶].

اصح التواریخ = تاریخ خیرات

محمد خراسانی، درهمین بخش.

افصح الاخبار

از افصح تبریزی، محمد باقر (فرزند) عنایت الله (فرزند) صدرالدین محمد تبریزی، مشتهر به افصح. درهفت بخش (باب) وفصلها. باب۱ ـ آفرینش ۲ ـ پیامبر و خلفا و امامان، خاندان اموی وعباسی ۳ ـ چنگیز ـ ابوسعید بهادر خان ۴ ـ تیمور وبابریان هند ۵ ـ صفویان تا ۱۰۲۶ ق. ایران باستان رانیزدارد. **آغاز:** افتتاح کلام بنام مالك الملکی سزد که سلاطین عالیمقدار.

42131 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۳۸ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، ناقص، ۵۰۱ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۲۱].

افضل التواریخ

ازمیرزا فضلی فرزند زین العابدین،

42132 ـ **هند**، راجه محمد مهدی فیض آبادی: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ذریعه ۲: ۲۵۹].

انتخاب تواریخ

ازمولوی بهادر علی مشهور به حسن بخش حسینی واسطی، درگذشتهٔ ۱۲۴۸، بسال ۱۲۱۲ ساخته است.

42133 ـ **آصفیه**، ۱۷۶۲ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۳۲** [ف. آصفیه ۴: ۹۲].

انتخاب تواریخ

ازریاضی (مخضر ریاض ریاضت ریاضی کم بضاعت ـ دیباجه). تاریخی ست کوتاه از: ۱ـ انبیا واوصیا ازآدم تا ابراهیم، در دوطبقه ۲ـ انبیا و ملوك بنی اسرائیل، سه طایفه ۳ـ ملوك عجم، چهارطبقه: پیشدادیان، کیانیان، اشکانیان، ساسانیان. ۵ ـ محمد مصطفی ۵ ـ خلفا ۶ـ خاندان امیه ومروانیان ۷ـ بنی عباس ۸ـ طوایف ملوك اسلام: صفاریان، سامانیان، غزنویان، غوریان، دیلمیان، سلجوقیاق، خوارزمشاهیان، اتابکان، اسماعیلیان، قراختائیان، چنگیزیان، تیموریان، برانیه، بایندریه. **آغاز:** انتخاب تواریخ. تاریخ مآثردولت ابدی وتاریخ دفاتر سعادت سرمدی ترتیب.. حمد و ثنای احدی... چون هوشمندان بختیار و بختیار هوشیار.

42134 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، زدین، آغازبرابرنمونه، ۸۶ گ ۹س [ف. دانشگاه ۱۶: ۲۴].

انتخاب جامع التواریخ

مشجر.

42135 ـ **ترکیه**، احمد ثالث ۲۹۳۷ A.B: تاریخ یاد شده، مشجراست (برسم خزانة الکتب قاسم سلطان بن سید احمدخان الغازی). فیلم آن در دانشگاه ش ۲۳۸۴ هست [فیلمها: ۱۶].

انتخاب منتخب

ازعبدالشکورمنشی، فرزند عبدالواسع، از مردم تته، بنام اورنگ زیب عالمگیر (۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸)، در ۱۰۸۴ ق (۱۶۷۳ م) کتابی بنام «منتخب التواریخ» راگزیده وبدین نام خوانده است. وازهموست: ذکرالحسین. **آغاز:** انتخاب منتخب کلام ابلغ النظام.

42136 ـ **تهران**، مجلس ۲۱۸: چند صفحهٔ آغازنسخ وبقیه نستعلیق، بی تاریخ، آغاز برابرنمونه، ۲۸۹ گ ۱۴س [ف. مجلس ۲: ۱۲۳].

42137 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۶۳۸/۴۶۸۸: تاریخ یادنشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۱].

انفع الاخبار

از محمد امین فرزند دولت محمد حسینی البالحی ul-Balihi. تاریخ عمومی ست، در احمد نگر (دکن)، بسال ۱۰۳۶ ق نگاشته شده است. **آغاز:** انفع و زبدهٔ کلمات راویان اخبار انبیاء.

42138ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵/۱۷۶۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، (گ ۲۱۰ـ ۲۴۱) [ریو ۳: ۱۰۲۳].

انوئیم اسکندر = لب التواریخ= طبقات طوائف الامم

ازمعین الدین نطنزی (که دربیشترفهرستها ازاونام برده نشده است) برای اسکندر میرزا فرزند عمرشیخ، نوهٔ تیمورگوکانی، بروزگاری

که درشیراز فرمانروایی می‌کرد . تحریری دیگری از آن هست که بنام شاهرخ تیموری (۸۰۷ـ۸۵۰)ساخته‌شده‌وبنام«منتخب‌التواریخ معینی»ست، که درپاریس‌چاپ‌شده است . تحریر یکم‌آن بکوشش ژان ابان فرانسوی در ایران بسال ۱۹۵۶م چاپ شده است .

تاریخ عمومی‌ست ازآغازآفرینش‌تا۸۱۵ـ۸۱۶ق، دریك مقدمه درآفرینش وسپس‌سه‌قسم. نسخه ها دربخشها جدایی دارند .

بنگرید: ریو۳ : ۱۰۶۲ ـ استوری ۱ : ۱۲۳۴.

42139 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۵۶۶ Or: نستعلیق رمضان **۸۶۷**(۱۴۶۳م) ، نسخه دردوجا افتادگی داشته که‌کسی آنرا با مطالبی از«خلاصة الاخبار» تکمیل کرده است، ۳۲۰گ ۱۹س. دریك مقدمه است در آفرینش وسه قسم **قسم یکم :** در۱۵طبقه: ۱ـ پادشاهان ایران باستان‌ازکیومرث‌تازاب ۲ـ کیانیان۳ـاسکندر وملوك الطوایف۴ـ سلوکیان ۵ـ بنی‌اسرائیل ۶ـ داود وفرزندان او۷ـ بروعام ۸ـ اشکانیان وسگاها ۹ـ ساسانیان۱۰ـ رومیان۱۱ـقیاصرهٔ یونان ۱۲ـ پاپها ۱۳ و۱۴ عربها ۱۵ـپیامبر اسلام. **قسم دوم** درتاریخ اسلام و ایران تا ترکان درشش طبقه: سرگذشت پیامبر ، خلفای چهارگانه،امامان،جانشینان دیگرحضرت‌علی، یاران پیامبر ، خاندان امویان ، عباسیان ، غزنویان، سلجوقیان ایران وکرمان و روم ، پادشاهان طبرستان وگرگان، غوریان ، مصر، خوارزم، اتابکان سوریه ودیاربکر،سلغوریان، ملاحده، شبانکاره، پادشاهان هرمز، قراختایی کرمان، پادشاهان یزد بروزگارمغول، الوار، اتابکان لر، **قسم سوم** نسب ترکان ومغولان‌از جامع التواریخ ، مغولان ایران ، انجوها ، مظفریان، امیران ماوراءالنهر ، تیموریان،این بخش مفصل‌ترازتاریخ‌گزیده است وارزشمند .

آغاز: مقدمه در آفرینش عالم وکیفیت مبدء آن [ریو۳:۱۰۶۲].

42140 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۳۸۰ (۲۴۹ ف): نوشتهٔ **۹۷۷** ، ۱۶۵ گ

42141 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۳۸۱ (۲۴۸ف): نوشتهٔ **۹۰۲**، ۳۰۱گ.در فهرست بنام **انو نیم اسکندر** و نگارنده **معین الدین نطنزی** یاد شده است . [آکیموشکین ۱:۶۲].

42142 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۸۵ تاریخ (۴۲۶۹) : نستعلیق عبدالهادی فرزند ملا رشید داغستانی من اعمال‌دقورناره، **۱۰۷۶**ق، زرین، ۲۶۶گ۲۵س. تحریری‌ست‌بنام‌شاهرخ. درفهرست شناخته نشده واحتمال داده شده‌که نام‌کتاب **طبقات طوائف الامم** یا طبقات الامم باشد ودرپایان‌بنام **لب التواریخ** است. بدینگونه است : **قسم اول** درذکرآدم و اولاد اوتانوح. ذکرشعب انساب طوائف امم وتفصیل قبایل بنی‌آدم .**قسم دوم** اخبارپادشاهان عجم وعالم وپیامبران وحکماکه‌معاصرایشان‌بوده‌اند تابعثت پیامبر، در پانزده طبقه : **۱** ـ در ذکر پیشدادیان، **۲**ـ ازنسل‌اول‌درذکرکیانیان ،**۳**ـ اسکندر واولاد ملوك الطوایف،**۴**، یونانیان‌بعد ازاسکندر رومی ، **۵**ـ اولاد اسحاق و اسباط و یعقوب و اجمال انبیاء و تفصیل سلاطین که تا زمان بهمن دربنی‌اسرائیل بوده‌اند،**۶**ـ داود و فرزندان او، **۷**ـ بروعام،**۸**ـ اشکانیان وانبیاو حکماکه معاصربودند،**۹**ـساسانیان‌که‌سی‌وهشت تن بوده‌اند ۵۳۳ سال و۴ماه و۳ روز پادشاهی کرده‌اند،**۱۰**ـ قیاصرهٔ روم بعد ازمسیح،**۱۱**ـ قیاصرهٔ یونان، **۱۲**ـ پایان افرنج و روم‌که

خلفای مسیح بودند، **۱۳**ـ ملوك عرب که‌معاصر ملوك عجم بوده‌اند **۱۴** ـ ملوك عرب و ایشان سه صنف اند: تباعیهٔ بزرگ، ملوك یمن، ملوك حبش **۱۵** ـ نسب پیامبر. **قسم دوم** ابتدای حضرت رسالت وولادت او تاپایان عباسیان، در شش طبقه: **۱**ـ محمداز زایش تاپیامبری او **۲**ـ امامان، **۳**ـ سه‌پسر حضرت‌امیر ازفاطمه، **۴**ـ برخی ازاصحاب‌ومهاجران **۵**ـ امویان **۶**ـ عباسیان. **قسم سوم** دردذکرامرای ممالك وسلاطین‌اقالیم عالم بروزگارعباسی، درچندین‌طبقه: (صفاریان سامانیان، آل بویه، غزنوی، سلجوقی، ملوك طبرستان وجرجان، غور، مصر، خوارزم، اتابکان اسماعیلیه، شبانکاره، هرمز، کرمان، یزد، شعایب‌لرستان، اتابکان لر بزرگ، لر کوچك). **قسم چهارم** اقوام ترك‌ومغول ازآغازتاروزگار امیرتیمور، درچندین طبقه. **آغاز**: بدانکه اغلب مـؤرخان صادق القول اتفاق آنست کـه حضرت عزت شأنه نخست جوهری سبز بیافرید [ف. رضوی ۷:۱۴۹].

42143 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۵: نستعلیق تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام **تذکرة الملوك** واین که ازآفرینش تاشاهان مغول‌رادارد یادشده است. **آغاز**: برابر نسخهٔ رضوی‌ست [ف‌مجلس ۲:۱۳۶].

ب

بحر التواریخ

تاریخ عمومی‌ست، ازیك تن‌هندی، ازسال ۱۰۹۹ق تا ۱۱۵۴ق.

42144 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/۱۷۵۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، (گ ۲۴–۲۹) [ریو ۳:۱۰۱۷].

بحرالفوائد وعقد الفراید

ازسیدمحمدشفیع حسینی‌اصفهانی (بنگرید: نسب نامه)، بنام شاه عباس (۱۰۵۲–۱۰۷۷)، دائرة المعارفی‌ست در پنج جلد: ۱ ـ مبدء و معاد ودانستن حقایق اعیان عالم واوصاف مردم وطریق تعیش وزندگی طوایف ۲ـ درسرگذشت پیامبران به ویژه پیامبر اسلام ۳ ـ سرگذشت امامـان شیعه ۴ ـ سرگذشت اولیا و حکما و دانشمندان ۵ـ پادشاهان وامیران روی زمین.

جلدیکم آن‌دریك‌مقدمه‌ودومقاله ویك‌خاتمه است: مقدمه در تمهید قواعدسخن، مقاله ۱ـ دراوصاف حمیده وطریق تحصیل هریك ووصف ذمایم ومهلکات ۲ـ رسوم وعادات ارباب خیرو آداب سلوك ملوك وفرمانروایـان و وزیران. خاتمه دروصایای پیامبر به حضرت علی [نسخهٔ رضوی]. دربارهٔ بخشهای کتاب بنگریدبه‌نسخهٔ سپهسالار. **آغاز ج۱**: صد شکر که بنمود رخ‌آن غیرت‌حور... لله الحمدکه شاهد یکتای وحدت سزای توحید ومحبوب بی‌همتای خلوت.

بنگرید: ذریعه ۳:۴۴.

42145 ـ **یزد**، وزیری ۴۱۵: نستعلیق **۱۰۹۲**، ۲۲۵ گ، ج۱و۲ است. فیلم آن در (دانشگاه ۲۴۹۹) هست [فیلمها: ۲۰].

42146 ـ **تهران**، ملك ۳۹۴۳: نسخ سدهٔ **۱۱**، ج۱، آغازبرابرنمونه، ۱۲۳گ ۲۲س [رؤیت].

42147 ـ **مشهد**، رضوی ۱۱۳ تاریخ (۹۲۶۹): سدهٔ **۱۱**، ج۱، فهرست‌مطالب‌در بالااز این نسخه یاد شد، آغازبرابرنمونه [ف. رضوی ۷:۱۷].

42148 ـ تهران، ادبیات ۶ب : نسخ سدهٔ **۱۱**، دوبیت آغاز برابر دیگر نسخه‌هاست ، ولی درفهرست بنام «تاریخ پیامبر» بدون نام نگارنده یاد شده است ، باید جلد دوم آن باشد. فهرست آن چنین است: درشش جهت: ۱ـ ظهور نوروجود پیامبر ۲ـ طلوع آفتاب سرور کاینات ۳ ـ معنی رسول ۴ـ بعثت پیامبر اسلام وسرگذشت او ۵ـ نامها ولقبهای او ۶ـ سرگذشت دیگر پیامبران، ۳۴۹گ [ادبیات ۱: ۵۹].

42149 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۰۹ : نسخ سدهٔ **۱۱**، ج۱، آغاز برابر نمونه. درفهرست آمده: نام شاه ونگارنده وفهرست مطالب در دیباجه آمده است ، آنگاه فهرست هفت (!) جلد بدینگونه درفهرست کتابخانه آمده: ۱ ـ سیرت پیامبر ۲ـ امامان ۳ـ امام زادگان ۴ـ ملوك و سلاطین ۵ـ مناقب اجداد صفویه ۶ـ سرگذشت شاه عباس ۷ ـ شهرهای ایران، ۷۱۴گ ۲۰س [ف. سپهسالار ۳: ۲۴۲] .

42150 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۱۴ تاریخ (۴۱۷۴) : نسخ محمد فرزند حاجی سید علی ساوجی ۱۰ رمضان **۱۲۷۱**، جلد دوم است. آغاز آن با همان دوبیتی آغاز میشود [ف. رضوی ۷ : ۱۹].

42151 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۷۳ : نسخ رجب **۱۲۷۶**، برای محمد ولی میرزا به دستیاری عباسقلی میرزا در اصفهان ، ۲۸۸ گ ۳۵ س

42152 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۶۱: نسخ سدهٔ **۱۳**، ۱۲۳گ، ۳۵س [رؤیت] .

42153 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۲۶۵: نسخ سدهٔ **۱۳**، ج۱، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰گ ۲۴س [ف. دانشگاه ۹: ۹۱۶].

42154 ـ **تهران** ، الهیات ۲۵۳ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ج۱، ۲۷۰گ ۲۲س [ف. الهیات ۱: ۱۵] .

بحرمواج

از محمد علی خان انصاری (م ۱۲۰۶ ق ۱۷۹۱م) فرزند عزت الدوله هدایت الله خان فاضل فرزند شمس الدوله لطف الله خان صادق متهورجنگ. تاریخ عمومی بویژه هند است در سه جلد، که در ۱۲۰۹ نگاشته شده است [دیباجه] ولی تا ۱۲۱۱ق میرسد، در سه جلد ، یکم آن دارای : مقدمه ، تاریخ غزنویان ، غوریان ، نادرشاه و جانشینان او تا محمد خان قاجار ، درانیان هرات ازاحمدشاه (۱۱۶۰ـ۱۱۸۷) تا زمان شاه. جلد دوم باعنوانهای موج، موج از آغاز ستجوك تا پایان سال ۱۲۱۱ق ۱۷۹۶م. موج یکم درمعتقدات اهل هند وراجکان ورایان ومقدمات ضروری وطلوع آفتاب محمدی. دوم در پادشاهان دهلی ازشهاب الدین غوری تا ابراهیم لودی، بیست وشش تن. موج سوم پادشاهان دکن . چهارم گجرات ، پانزده تن. پنجم حکام سند . ششم پادشاهان بنگال . هفتم پادشاهان مالوه . هشتم مرزبانان خاندیس که فاروقیه خوانند . نهم فرمانروایان جونپور ، شش تن . موج دهم پادشاهان کشمیر، شانزده تن. **آغاز ج۱**: ستایش گوناگون سزاوار درگاه شاهنشاهی ست .

بنگرید : استوری ۱: ۱۴۴.

42155 ـ **برلین** ، ۴۲۷ : نستعلیق ، محمدعلیخان، **۱۲۰۸** [ف. پرچ: ۴۱۹].

42156 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲، ۱۷۶۲ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) جلد۱، آغاز برابر نمونه (گ۲۷۷ـ۳۵۵) [ریو ۳: ۱۰۲۵].

42157 ـ **هند**، بانکیپور ۵۴۴: تعلیق هندی سدهٔ **۱۹** م ، جلد ۲ ، ۳۳۶گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۲۰] .

42158 ـ **برلین،۴۲۴**: شکسته‌آمیز، جلد۲، **آغاز**:جلددوم اخبار السلاطین‌المسمی بتاریخ بحرالمواج، ازابتدای‌ست جوك تااوایل کلجوك وتاآخر۱۲۰۹ھ ۳۳۰گ .

42159 ـ **برلین،۴۲۳**: شکسته‌آمیز، جلد ۱، آغازبرابرنمونه، ۲۸۹گ .

42160 ـ **برلین ، ۴۲۵**: **آغاز**:موج دوازدهم دردذکرسلطنت ابونصر مجاهد الدین احمد شاه بن محمدشاه [پرچ: ۴۱۹] .

42161 ـ **برلین ، ۴۲۶**: نستعلیق . **آغاز**: سپاس بیقیاس شایان‌آفریدگار، ۲۳۶گ [پرچ:۴۱۹] .

برهان الفتوح

ازمحمد علی فرزنـد محمد صادق حسینی نیشابوری نجفی . تاریخ عمومی‌ست ازآغاز تا بسال۱۱۴۸ق، دریك‌مقدمه‌وهیجده‌باب‌ویك‌خاتمه باب ۱ـ آفرینش وپیامبران وپادشاهان باستان ۲ ـپیامبر اسلام‌وامامان۳ـ خلفای عرب ، ۴ـ سران اندلس پادشاهان ایران در نـودسال از طاهریان‌تاشیروانشاهیان، ۵ـپادشاهان‌عرب۶ـ چنگیزخان۷ـتیموریان‌ایران‌وتوران ۹ـصفویان ۱۰ـعثمانیان۱۱ـ شیبك‌واوزبك۱۲ـپادشاهان دهلی... **آغاز**: نیکوترین سخنی‌که قافله‌سالار کلمه وکلام.

42162 ـ **موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۸۴** Or: شکسته‌آمیز ذیقعدهٔ **۱۱۴۸** (۱۷۳۶م) ، ۲۱۵گ ۱۸س [ریو۳:۸۹۳] .

42163 ـ **برلین**، پادشاهی۳ ۶۰ (۳): دارای فصل ۱۵ ازباب ۱۳ دربارهٔ پادشاهان‌تیت صغیر، وباب۱۴ درسرگذشت دانشمندان و بـاب ۱۵ درسرگذشت عارفان وبخشی ازباب ۱۶ در سرایندگان است [استوری ۱:۱۲۷].

بهاء التواریخ

ازمحمدولی‌میرزافرزند فتحعلی‌شاه‌قاجار، بنام ناصرالدین شاه، بسال ۱۲۷۵، برپـایه‌ی کتابهای تفسیروتاریخ .

آغاز ج۱) : ان خیر کلمة یبتدلی بها الکلام... اما بعد ، براصحاب بینش و ارباب دانش پوشیده نیست. **آغازج۲)**: دردذکر بعضی ازمعایب ومثالب‌معاویه. **آغازج۳)**:السنة اولی این سال را سنة الهجریه‌گویند. **آغاز ج۵)** : ای چهره‌آرای افکار ابکار .

42164 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۵۲ : شکسته نستعلیق خود نگارنده، (درسنهٔ نـاقصهٔ هجریه‌درضحوهٔ شهر۵تحریر بانجام رسید)جلد پنجم، آغازبرابرنمونه، ۲۱۲گ ۲۰س .

42165 ـ **تهران**،ملك۴۱۵۱: نستعلیق عبدالله فراهانی، **۱۲۷۲**، جلد سوم، آغازبرابر نمونه ، ۲۴۷گ۲۷س .

42166 ـ **تهران** ، ملك۴۱۴۹ : نسخ آقا بابا فرزند ملا مهدی شهمیرزادی ، دوشنبهٔ ۸محرم **۱۲۷۶** بدستوربهاء الدوله، جلد یکم ، آغازبرابرنمونه، ۵۲۷گ ۳۱س.

42167 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۵۰: نسخ همان‌آقا بابا، ۲۱ج ۱/ **۱۲۷۶** بایادداشت‌همان بهاءالدوله،جلد دوم، آغازبرابرنمونه،۵۶۸گ

42168 ـ **تهران**،ملك۴۱۵۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، جلد دوم، ۳۸۰گ ۲۹س .

42169 ـ **تهران**،ملك۴۱۷۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از آغاز تـا فصل هشتم در وصایـای افلاطون‌رادارد، ۴۰۷گ۲۱س [رؤیت].

بهجة التواریخ

ازشکرالله فرزند شهاب الدین‌احمدفرزند زین الدین زکی رومی، درگذشتهٔ ۸۹۴ ، بنام

سلطان محمد فرزند مراد خان عثمانی ، بسال ۸۵۲یا۸۴۱(یا۸۶۱چلبی)، درسن‌هفتادسالگی نگاشته است. دائرة المعارف است : در سیزده باب: ۱ـ آفرینش جهان، دردو گفتار: یکم بگفتهٔ اهل تفسیروحدیث، دوم ازگفتار حکما ، در چهارده فصل ودوازده مقالت، در جهانشناسی و جغرافیا ومردم شناسی. باب ۲ـ تاریخ برخی ازپیامبران ۳ـ نسب پیامبراسلام ۴ـ زایش‌او، درهفت فصل ۵ـ ازدواج و فرزندان عموهـا و عمه های او۶ـ درعشرهٔ مبشره وتاریخ‌آنها ۷ـ فضیلت صحابی غیرعشره وحفاظ وفقها۸ـ مناقب وسرگذشت دوازده امام شیعیان، در چهار فصل ۹ـ مشاهیرطبقات مشایخ ۱۰ـ مشاهیرحکمای یونان وجز یونانی ۱۱ ـ پادشاهان و امیران کفار واسلام ۱۲ ـ تواریخ خلفا ۱۳ـ تواریخ پادشاهان‌عثمانی‌تا روزگارسلطان‌محمد. **آغاز:** ایـن‌کتاب را ازتفاسیر کلام رب العالمین جل جلاله وعم‌نواله وازکتب ستهٔ احادیث. **آغاز۲:** الحمدلله الذی براکل شیی‌ءثم ادعاه .

بنگرید : استوری ۱:۹۱ـ کشف الظنون ۱:۲۵۷.

42170 ـ **بادلیان** ، ۶۲۸ مـارش Marsh: نسخ‌گویا ازخود نگارنده، ۲۲۷گ ۱۷ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۰۰۵ هست [فیلمها:۲۴].

42171 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۵۳۸: پیرامن سدهٔ۹، ۲۴۵گ ۱۵ س ، آغازبرابرنمونهٔ۱ [فهمی ادهم ۱:۳۸] .

42172 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۷۸۵ (۳۸۵ ف) : نـوشتهٔ فرهاد فرزنـد شیرمراد خواجه ۲ع۱۳ /۹۳۸، ۲۱۸گ[ف. آکیموشکین ۱:۷۹]. فیلم‌آن در ملی هست .

42173 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۵۳۹: یحیی‌فرزند ولی، ۹۳۹، ۳۱۷گ ۱۹س [ف. فهمی ادهم ۱:۳۹].

42174ـ **تهران**، ملی۳۷۶ف: نستعلیق فضل الله بن سفرالبلغرادی ، در شوال **۹۶۴** . ۱۸۳گ ۱۷س [ف . ملی ۱:۳۶۵] .

42175 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۶۲: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغازبرابر نمونـه، ۳۷۰گ ۱۵ س [رؤیت].

42176ـ **مدینه** ،عارف حکمت۵۰۳: نسخ سدهٔ**۱۲**، نسخهٔ پاکیزه وشاهانه ولی‌بـاب ۱۲و۱۳را ندار، [نسخه‌ها ۵:۵۶۱] .

42177 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۲۷ Or: نستعلیق رمضان **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م)، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ۳۶۴۰۲گ۱۱س [ریو ۱:۸۸۴] .

ت

تاج الاخبار وسراج الآثار

از محمد حسین فرزند علیرضا شیرازی ، بنام فتحعلی شاه قاجار، تاریخ عمومی ایران‌از پیامبران تا سال ۱۲۴۵ق است ، دریك فاتحه (دومقاله) وسی‌وسه فصل‌ویك خاتمه. (بنگرید: زبدة المعاصرین، دربخش تذکره‌ها) . **آغاز :** فهرست صحایف‌کتب واسفار و عنوان مکاتیب و اخبار حمد وثنای پروردگاری است..

42178 ـ **تهران** ، ملك ۴۰۸۳ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، انجام نانویس‌مانده، ۲۸۷گ ۱۷س[رؤیت] .

تاریخ‌ابراهیمی = تحفة التواریخ

ازابراهیم فرزند جریر . ص۴۱۲۲

تاریخ ابوالخیرخانی

از مسعود فرزند عثمان کوهستانی، بنام ابوالغازی عبداللطیف خان بهادر خان اوزبك (۹۴۷-۹۵۹) نگاشته است . ابوالخیر خان پسر دولت شیخ اوغلان فرزند ابراهیم سلطان ازنوادگان جوجی فرزند چنگیز مغول است . ازتاریخ پیامبران وآدام آغازمیشود، سپس پیامبر اسلام، آنگاه طبقهٔ یکم درچهار خلیفه و دوازده امام، طبقهٔ دوم خاندان امویان، سوم عباسیان. پادشاهان ایران باستان ازکیومرث تا یزدگرد، صفاریان، سامانیان، غزنویان ، سلجوقیان ، چنگیز... [نسخهٔ بانکیپور]. آغاز : جواهر حمد وسپاس بیقیاس که شهسوار عقل بەسرحد .

بنگرید: استوری ۱:۱۱۰.

42179 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۷۸ (۴۸۵ ف): نوشتهٔ **۹۹۸** ، ۲۴۸ گ [آکیموشکین ۱:۸۷].

42180 ـ **هند**، بانکیپور۴۶۸: نستعلیق حافظ بخاری، دوشنبه ۲رمضان **۹۹۹**، درقصبهٔ پیرمست، آغازبرابرنمونه، ۲۴۳ گ ۲۳س[ف. عبدالمقتدر۴:۳۲].

42181 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۱۸۸ Add : نستعلیق هند محمد شریف از قوم اسرائیل، دردهلی، سدهٔ **۱۷**م، ۳۵۳گ ۱۹س [ریو۱:۱۰۲]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۳۹۹ هست [فیلمها:۲۸].

42182 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۷۹ (۴۸۶ ف): نوشتهٔ**۱۲۵۰**، ۳۵۳گ.

42183 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۸۰ (۴۸۷ ف) : نوشتهٔ **۱۳۱۸** ، ۷۲ گ [آکیموشکین ۱:۸۷].

تاریخ الفی = الفی

تاریخ هزار سالهٔ پس ازپیامبر اسلام است، که بدستور محمد اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴)در ۹۹۳=۱۵۸۵م بدان پرداخته‌اند :

نقیب خان میرغیاث الدین علی فرزند عبداللطیف قزوینی (م ۱۰۲۳) (که یاد او در «مهابهارات:۳۷۴۶» گذشت) وقاضی احمدتتوی سندی (کشته درلاهور۹۹۶)، ومیرشاه فتح الله شیرازی (م۹۹۷) تاریخ دوسالهٔ نخستین پس ازمرگ پیامبررا نوشته‌اند. حکیم همام فرزند عبدالرزاق گیلانی(م۱۰۰۴) وحکیم‌علی گیلانی (م۱۰۱۸) وحاجی‌ابراهیم‌سرهندی (م۹۹۴)، وخواجه میرزا نظام الدین احمد فرزند مقیم بخشی‌هروی (که یاد اودر«طبقات اکبرشاهی» خواهدآمد)، وعبدالقادربدوائی (که یاد او در «رامایـن:۳۷۱۷» گذشت). وجز آنها تاریخ سالهای۳تا ۳۵ پس‌ازمرگ پیامبررا نگاشته‌اند.

قاضی‌زاده شیخ‌ابوالجواد احمد تتوی(که یاد اودر «خلاصة الحیاه» خواهد آمد) از سال ۳۶تاغازان‌خان‌رادردوجلدوبتنهایی‌نگاشته ودر ۹۹۶ درگذشته است . وازغازان تا سال ۹۹۷ را آصف خان میرزا قوام الدین جعفر بیگ قزوینی (م۱۰۲۱) نگاشته است.

همان قاضی احمد تتوی ایـن کتاب را گزیده«احسن‌القصص :۴۰۹۳» را ساخته‌است.

بنگرید:ذریعه۲:۲۹۴- استوری۱:۱۱۸ و۱۲۴۰-ف. دانشگاه۶:۲۴۴۲ .

42184 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ (۵۷ف): نسخ سدهٔ **۱۱** ؛ **آغاز** : آغاز کتاب دربیان اموری‌که واقع شده بود در سال اول‌رحلت خاتم‌النبیین. سپس‌جلد دوم. **آغاز:** وازجمله‌وقایع‌این سال‌آنکه ابراهیم بن عبدالله المحض بەامدادبعضی ازشیعه، ۱۲۲۹گ ۲۹-

۳۰س [ف. محمد اشرف:۶۵].

42185 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۶۸۱ Add: نسخ‌سدهٔ ۱۷م. آغاز (برابر نسخهٔ پیشین) ۶۶۸گ ۳۰س [ریو ۱:۱۱۷].

42186 ـ تهران، دانشگاه ۴۷۰۲: نستعلیق سدهٔ ۱۲، رویداد های سالهای ۳۹ ـ ۱۳۵است، ۴۲۵گ۱۷س[ف. دانشگاه۱۴:].

42187 ـ تهران، الهیات۱/ ۵ ب: نستعلیق سدهٔ ۱۲، ازمرگ پیامبر تا۵۵ه‍ است، زرین، ۵۴۳گ ۳۰س.

42188 ـ تهران، الهیات ۲/ ۵ب: نستعلیق سدهٔ ۱۲، سالهای ۵۵۲تا۸۴۴۹رادارد، ۵۲۷گ ۳۰س [ف. الهیات ۱:۲۰].

42189-90 ـ موزهٔ بریتانیا ۶۶۵۵۱و ۶۶۵۵۰Add: جلدیکم، سدهٔ ۱۸م، دوشماره: ۵۴۳ + ۵۲۴گ.

42191 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۴۲ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، ۲۵س[ریو ۱:۱۱۸].

42192 ـ تهران، مجلس ۲۲۲: نسخ ۱۲۴۴، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۶۰۹گ ۳۴ س [ف. مجلس ۲:۱۲۵].

42193 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۳۷۹: نسخ احمد فرزند ابوالفتح اصفهانی، پیرامن ۱۲۶۴: جلد یکم است، ۱۲۵۲ س ۲۸ س

42194 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۳۸۰: نسخ احمد فرزند ابوالفتح اصفهانی، ج ۲/ ۱۲۶۴ در کرمانشاه، جلددوم آن است، ۱۴۰۶ص، ۳۴س [ف. دکترمقصود ۱:۱۹ـ۱۸].

42195 ـ تهران، سپهسالار ۱۵۵۰: نستعلیق ۱۲۶۶، جلد یکم، ازمرگ پیامبر تا سرگذشت طغتکین، ۵۱۱ گ ۳۰ س [ف. سپهسالار ۳:۲۹۳].

42196 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱/ ۱۶۹۷ Or: نستعلیق ۱۸۴۸م، گزیدهٔ آن است، (گ ۱ـ۳۳۰) [ریو ۳:۱۰۱۱].

42197 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۶۹ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ق) گرفته شده از تاریخ الفی‌ست باعنوان **مجموعة التواریخ** ۲۸گ.

42198 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۳۱ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، گرفته شده از تاریخ الفی‌ست، ۱۲۴گ [ریو ۳:۸۸۵].

42199 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۱۷۴۲ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، گرفته شده از آن است، (گ ۷ـ۱۱۲) [ریو ۳:۱۰۱۴].

42200 ـ تهران، ملك ۴۳۷۶: نسخ سدهٔ ۱۳، جلد دوم از ۱ ۵۰ تا پادشاهی اسماعیل صفوی است، ۷۰۱گ ۳۴ س [رؤیت].

42201 ـ تهرن، ملك ۴۳۷۵: نسخ محمد باقرفرزند محمد حسین بروجنی، سدهٔ ۱۳، برای سلطان حسین میرزا، ازسال یکم تا ۵۰۰ است، ۳۳۴گ ۳۸س [رؤیت].

42202 ـ تهران، دانشگاه ۲۲۱: سدهٔ ۱۳، ازسال یکم تا ۳۹۹، دیباجه و پایان ندارد، تصحیح شده، ۴۱۳گ ۳۱ س [ف. دانشگاه ۲:۵۲۰].

32203 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ H۶۷ (۵۸ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، نگاشتهٔ آصف خان. آغاز: ... ذکروقایع سال (۵۴۴)... ازجمله وقایع این سال آنکه ملك نورالدین‌محمود قلعهٔ حصر را ازدست شهاب‌الدین. ۵۳۰گ ۱۹س [ف. محمد اشرف:۶۹].

42204 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ H ۶۸ (۵۹ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، جلد ۴، از ۷۳۰ تا ۹۷۴ مرگ پیامبر، ۵۰۳گ ۱۹س.

42205 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۶۹ (۶۰ ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، جلد۱ ،ازسال۱ تا۵۷مرگ‌پیامبراست. **آغاز:**... وقایع سال اول از خلافت ابوبکر ذکر ارتداد قبیله‌کنده وحضرت موت ایمن، ۴۴۱گ ۱۹س

42206 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۷۰ (۱۶ف): جلد ۱ و ۲ است ، از سال۱۴تا۴۷۲. **آغاز:** ذکرخلافت‌امیرالمؤمنین عثمان رضی الله عنه. درسال چهاردهم ازرحلت سیدالبشر، ۵۳۹گ ۱۵–۲۷ س [ف . محمد اشرف:۶۹تا۷۱] .

42207 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۲۳۳: نستعلیق میرزا حیدر علی فرزند زین العابدین علی‌آبادی، محرم**۱۳۱۴**، زدین، بادیباجه، سپس‌از رویدادهای ۶۹۴ آغازمیشود ودر۷۸۴ بهانجام میرسد، ۲۷۰گ ۱۵س .

42208 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۲۳۴ : نستعلیق ، عباس فرزند ابوالحسن منشی‌باشی علی‌آبادی، شعبان **۱۳۱۳** ، زدین ، و دنبالهٔ شمارهٔ پیشین، ۲۳۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه۶: ۲۴۴۶] .

42209 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۸۹ : نستعلیق خوب بهاء الدین علی آبادی ، صفر **۱۳۳۱**، زدین، جلد دوم است ،۴۱۲ص۱۵س [ف. مجلس ۱۰:۱۵۵۸].

42210 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۲۲۹: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، از سال یکم آغاز میشود ، ۳۷۰گ ۱۱س.

42211 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۲۳۰ : بهمان خامه ودنبالهٔ‌آن، ازسال۲۶تا میانهٔ۴۱، ۳۴۴گ ۱۱ س .

42212 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۲۳۱ : بهمان خامه ودنبالهٔ‌آن، درسرگذشت معاویه تا تا هارون الرشید عباسی، ۳۲۰گ ۱۱س .

42213 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۲۳۲ : بهمان خامه ، ازمأمون وامین عباسی است تا غزنویان وسال۳۴۰مرگ‌پیامبر، ۳۶۴گ۱۱س [ف. دانشگاه ۶: ۲۴۴۵].

42214 ـ **تهران** ، سلطنتی ۸۱۸ : بی‌تاریخ .

42215 ـ **تهران**، مجلس۲۲۳: نستعلیق آغاز وانجام افتاده، جلد دوم، ۴۷۵گ۲۵س.

42216 ـ **مشهد** ، رضوی ۶ تاریخ : نسخ، جلدیکم، دیباجه ندارد، ۵۷۵گ۳۶س.

42217 ـ **مشهد**، رضوی ۷تاریخ: نسخ، جلد دوم، دیباجه ندارد، تا رویداد های ۹۹۴ را دارد، ۶۹۷گ [ف. رضوی ۳:۷۴].

42218 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۴۶۵ Or: ۶۶۳گ [ریو ۱:۱۱۹].

42219 ـ **هند** ، بمبئی ، انیورستیه ۹۳۷۵۱ف : نسخ زیبا [عبدالقادر سرفراز : ۱۷۲].

42220 ـ **برلین**، ۴۱۷: نستعلیق، ازسال یکم‌مرگ‌پیامبرآغازمیشود[پرچ:۴۰۷].

تاریخ انبیاء وحکما وملوک عجم

متن ازعلیشیر نوایی (۸۴۴ ق ۹۰۶ ق) ترجمه ازصالحی بسال ۱۰۵۰ق .

42221 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۶۴۵ (۴۹۰ف) : نوشتهٔ **۱۲۵۶** ، ۱۱۶گ [آکیموشکین ۱:۸۸].

تاریخ ایران، عربستان، روم

تاریخ‌کوتاه ایران ، عربستان، روم پیش ازاسلام‌است، ترجمه‌اززبانهای‌اروپایی. **آغاز :** بطوری‌که درتاریخ ایران دیده‌ام بعدازاسکندر ایران وشام و آسیای صغیر...

42222 ـ **تهران** ، ملک۶۴۰۸: شکسته

نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۵۷ گ ۱۸ س.

تاریخ ایلچی = خلاصة التواریخ = تاریخ قطبشاهیه

ازخور (خورشید)شاه فرزند قباد حسینی عراقی، درگذشته درذیقعدهٔ ۹۷۲ درکلکنده. درسرگذشت خودگوید: برهان نظام شاه‌بهمنی فرمانروای احمد نگر (۹۱۴ – ۹۶۱) او را به سفارت نزد شاه تهماسب (۹۳۰ – ۹۸۴) فرستاد واودر ری (قزوین) در۹۵۲ به نزدشاه رسیده، وتا۹۷۱ نزد اوبوده است. شاه‌حالات وسوانح‌خود را دردونسخه باوداده: یکی برای قطبشاه‌پادشاه حیدرآباد، ودیگری برای‌خودش ونگارنده‌درنگارش خود ازآن‌نسخه‌نیز بهره‌مند شده است.

بروزگار ابراهیم قطبشاه (م۹۸۸)، دریک مقدمه‌وهفت‌مقاله‌نگاشته: مقدمه درسبب‌آفرینش‌و مقصود از ظهور ابـوالبشر و بعضی از واقعات اولاد اوتانوح وطوفان. **مقالهٔ یکم** درپادشاهان ایران وجزآنان وبرخی ازپیامبران بروزگار ایشان ومجملی ازاحوال حکما، درپنج گفتار: ۱ـ پیشدادیان و پیامبران روزگار ایشان ۲ ـ کیان وپیامبران روزگار ایشان ۳ـ اسکندر و اشکانیان و ملوك الطوایف و پیامبران روزگار ایشان۴ـ ساسانیان ۵ـ پادشاهان یمن‌وداستان اصحاب فیل وقیاصرهٔ روم. **مقالهٔ دوم** پیامبر اسلام وجنگهایش وخلفا وامامان دوازده‌گانه‌و خاندان امویان و عباسیان و جز آنها، درپنج گفتار: ۱ـ زایش‌وبعثت وجنگها وحالات‌پیامبر تا مرگ ۲ـ خلفای عرب ۳ـ حضرت علی از زایش و امامت دوازده تن ۴ـ خاندان امویان وافعال شنیعهٔ ایشان وظهورمختار ثقفی وهجوم شیعیان۵ـ خاندان عباسیان، ابومسلم‌مروزی. **مقالهٔ سوم** درپادشاهان روزگارعباسیان. در سیزده گفتار: ۱ ـ طاهریان ۲ ـ آل لیث ۳ـ سامانیان، قابوس‌وشمگیر۴ـ خاندان بویه۵ـ سبکتکین ۶ـ غوریان و غرجستان ۷ـ سادات اسماعیل ۸ـ سلجوقیان ۹ـ پـادشاهان نیمروز ۱۰ ـ پادشاهان کرت ۱۱ ـ اتـابکان ۱۲ ـ خوارزم مشاهیان ۱۳ ـ قـراختائیان. **مقالت چهارم** درپادشاهان ترکستان ویورش‌به‌ایران، در چهارگفتار: ۱ ـ نسب و شرح ترکان ۲ ـ چنگیز وفرزندان او۳ـ هلاکو ویورش او ۴ـ خانـدان مظفر. **مقالت پنجم** امیر تیمور و فرزندانش، درسه‌گفتار: ۱ـ ظهورصاحبقران‌و استیلا براکثرمعمورهٔ جهان ۲ـ شاهرخ میرزا وفرزندان عظام او۳ـ دیگرفرزندان‌صاحبقران **مقالت ششم** درقراقوینلو وآق قوینلو وظهور جمجاه شاه اسماعیل وفرزندش تهماسب وبرخی ازپادشاهان‌شروان وگیلان وطبرستان بروزگار آندو، درپنج گفتار: ۱ـ قراقوینلو ۲ـ آق‌قوینلو ۳ـ شاه اسماعیل فرزندش تهماسب۴ـ پادشاهان طبرستان ۵ ـ پادشاهان روم. **مقالت هفتم** پادشاهان هند بروزگار اسلام درپنج گفتار: ۱ـ پادشاهان دهلی و توابع ۲ ـ افغانان در دهلی ۳ـ پادشاهان خلجی ۴ـ پادشاهان گجرات۵ـ بهمنیان دکن. **خاتمه** در ذکرسادات و نقبا و علما وحکما وسرایندگان و منشیان کـه بیشتر نگارنده به خدمت ایشان رسیده است، در سه مجلس. **آغاز:** دیباجهٔ نسخهٔ‌آفرینش‌وموجودات وخلقت نوع‌گرامی انسان وفهرست قصص‌انبیا.

42223 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۷۱ (۵۶ ف): نستعلیق خوب نظام فرزند عبدالله شیرازی، **۱۰۳۸** (۱۶۲۹ م)، آغاز بـرابـر نمونـه، در فهرست بنام **تاریخ قطبشاهیه** است، ۶۱۰ گ ۲۷ س [ف. محمد اشرف: ۵۳ تا ۶۵].

42224 ـ تهران ، دانشگاه ۴۳۲۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱ سرلوح و جدول بزر ، تنها مقالهٔ ۶و۷ واز قراقوینلو دارد تا ۹۶۲ . آغاز : مقالهٔ ششم دردذکرسلاطین قراقوینلو و آق‌قوینلووظهورحضرت‌شاه‌جم جاه سکندرنشان شاه اسماعیل صفوی وسلطنت اولاد وامجاد او . وشمه‌ای از حالات سلاطین‌روم در چهارگفتار، گفتاریکم در ذکرسلاطین قره قوینلو و حالات ایشان، ۶۷ گ ۳۱ س . [ف . دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۴].

42225 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۵۳ Or: نستعلیق ذیقعدهٔ ۹۷۲(۱۵۶۵م)، ۱۲۲ گ ۲۳س [ریو ۱:۱۱۰].

42226 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۳۵۱۳ Add: نوشتهٔ‌جمیل‌فرزند محمد تقی‌رودباری، درذیحجهٔ ۱۰۹۵ ، در فهرست بعنوان تاریخ ایلچی نظام شاه یاد شده [ریو۱:۱۰۷] ، فیلم آن دردانشگاه ش ۱۲۷۵ هست [فیلمها: ۳۰].

42227 ـ تهران ، مجلس ۵۲۳۹ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز برابرنمونه ، نسخه در گفتارچهارم ازمقالهٔ چهارم ناتمام‌میماند، ۳۱۹ گ ۲۶س [رؤیت].

42228 ـ آصفیه ، ۱۳۳۰ تاریخ : نستعلیق، تاگفتارششم‌ازمقالهٔ سوم است، ۴۴۳ گ ۲۵س [ف. آصفیه ۱:۱۶۴و۴:۲ ...

42229ـ تبریز، ملی ۳۳۰۶: نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونهٔ ۲ ، انجام درگفتار ۳از مقالت ۶ افتاده، در فهرست بنام «تاریخ قطبشاهی» ست، و مقالت ششم آن برابر نسخهٔ دانشگاه است، ۳۹۵ گ ۳۲س [ف.ملی تبریز ۱:۱۷۴ـ نسخه‌ها ۴:۲۹۵] .

تاریخ بناکتی = روضةاولی‌الالباب در همین بخش خواهدآمد .

تاریخ بهان

میرزا احمد صادق منشی .

42230 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۴۵۸ (۴۹۲ ف) : نوشتهٔ ۱۲۷۴، (۱۳۱پ ۱۵۲پ) .

42231 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۸۷۶ (۴۹۳ ف) : بی‌تاریخ، (۸۹ پ ـ ۹۸ر) [آکیموشکین ۱:۸۸].

تاریخ پیامبران وپادشاهان

متن ترکی از یوسف فرزند عبداللطیف ، برای سلطان سلیمان پسرسلطان سلیم عثمانی. ترجمه از صفی قلی حاکم ایروان و بنام شاه سلیمان‌صفوی(۱۰۷۷-۱۱۰۵) .ونیزدردیباچه گوید : این‌کتاب بسال ۱۰۷۸ از روم به ایروان برده شده است .

نسخهٔ ۲۲۷۲ مجلس بروزگار فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) فراهم شده است و پادشاهان ایران‌را که پس‌ازشاه سلیمان‌بوده، وتانسب نامهٔ فرزندان فتحعلی شاه را برآن افزوده‌اند .

آغاز: تیمنا بذکرمن جری بامره‌القلم، وتبرکاباسم.

42232 ـ تهران ، مجلس ۲۲۷۲ : آغازسدهٔ ۱۳، ۵۱ گ [ف. مجلس۶: ۲۲۸].

تاریخ پیامبران وپادشاهان

ازآدم تا روزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ۱۰۷۷)وسال۱۰۶۷. ودرپایان آن‌لاحقه‌ای‌دارد درجغرافیای ربع مسکون، درسه صفحه وبا یك صفحه نقشهٔ اقالیم سبعه.

در بخش تاریخ نخست نامها به شنگرف و در میان دایره ها نوشته شده و درکنار هر یك گزارش کوتاه بصورت چلیپا. تاریخ صفویان به ویژه عباس‌دوم را بیشتر نوشته است، **آغاز:**

حضرت ابوالبشر (ع) ابوالبشرلقب شریفش صفی الله است .

42233 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۲۳ تاریخ (۴۱۷۸): نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام‌افتاد [ف. رضوی ۷:۲۸].

تاریخ پیامبران وپادشاهان

42234 ـ **اصفهان**، شهرداری ۱۸۸/۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، درحاشیه عنوان «جزء دوم» آمده‌است، «درذکرشمه‌ای‌از اخبارسیدالمرسلین» است و میرسد به تاریخ اهل بیت و امویـان و عباسیان ، سپس‌پادشاهان‌که به روزگارعباسیان درکشورهای اسلامی‌پادشاهی‌میکرده‌اند . عنوان «ذکرشعب»دارد ومیرسد به‌عنوان «جلال‌الدین منکبرنی» و«حکومت آل صفویه درمیان‌اکراد» [نسخه‌ها ۵:۳۰۸].

تاریخ تقویمی = تاریخ سیاقی=

تاریخ پادشاهان عجم = تاریخ سنواتی = ترجمهٔ تقویم التواریخ نامهای دیگر دیده شود .

تاریخ جهان نمای

عوض محمد فرزنـد روزی محمد صوفـی عطار . (بنگرید: تحفةالتواریخ‌خانی: ۴۱۲۱)

42235 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۳۹ (۵۰۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۸۴**، (۹ پ ـ ۸۳۵ د) [آکیموشکین ۱:۹۰]

تاریخچه

تاریخ پیامبران و بزرگان و پادشاهان ، ازآغازآفرینش‌تاسدهٔ ۱۰می‌باشدو به‌هنگام‌نگاشتن آن‌که ۹۳۴ سال‌ازنزایش پیامبرمیگذشته‌است . و فیات سـدهٔ ۹ ـ ۱۰ آن بسیار دقیـق است [عبدالحسین حایری]. **آغاز:** تواریخ انبیاءو اولیا ، والملوك والسلاطین والحوادث الواقعة فی‌العالم. ابتداءآفرینش‌عالم‌چنانچه درتواریخ مشهور است وبزرگان اعتبارکنند .

42236 ـ **تهران** ، مجلس۵/ ۲۷۸۵: ازسدهٔ **۱۰**، (ص ۴۹ـ۵۵). انجام:وکشته‌شدن امیر اعظم شیخ علی بیگ ولد یـار بیگ ... فی‌یوم الاثنین ۱۹ ذیقعدهٔ ۹۸۸ھ . تمت [ف . مجلس ۱۰:۲۶].

تاریخ حیدری = مجمع‌التواریخ

میرحیدر، درهمین بخش‌می‌آید.

تاریخ خیرات = احسن التواریخ = اصح التواریخ

ازشمس الدین محمدفرزند امیرکبیرشهید امیرفضل الله موسوی خراسانی ، برای شاهرخ (۸۰۷ـ۸۵۰) ، بسال ۸۳۱ بدان آغاز(گشت تاریخ من هم‌ازدرخ‌آل۸۳۱)کرده است. تاریخ ایران است ازآفرینش تا مرگ تیمور ۸۰۷ و رویداد ها را تا ۸۵۰ نیز برآن افزوده است ، دریك مقاله وسه قسم وسپس یك مقاله : قسم‌یکم ازکیومرث تا یزدگرد ، درچهارطبقه (باب). دوم ازشیث تاالمعتصم، هشت طبقه، سوم‌پادشاهان روزگار عباسیان ، سیزده (دوازده) طبقه. ودر آن از ۴۹کتاب بهره بـرده ، از آن میان از «تاریخ حافظ ابرو» و«تاریخ وصاف» نیز یـاد کرده است . **آغاز :** حمد بیحد و ثنای بیعد حکیمی را... که‌گوهر وجود انسان را ... به صحرای وجودآورد .

بنگرید : استوری ۱:۸۹، ۱۲۳۶ .

42237 ـ **بادلیان**، ۲الیوت (اته۳۲): نستعلیق خوش نیمه های ذیحجهٔ**۸۴۳**، ۴۳۶گ ۳۵ س . فیلـم آن در دانشگاه ش ۸۷۲ هست

[فیلمها:۳۴].

42238 ـ تهران ، ادبیات ۶۱ ب : نستعلیق **۱۲۴۳**، آغازبرابر نمونـه ، ۱۷۴گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱:۶۴].

42239 ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۷۶ : نستعلیق علی اصغر رودباری، **۱۲۶۷**، ۱۵۶گ ۲۶س [ف . دانشگاه ۱۶ : ۳۸] از کتابهای نفیسی بوده ، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۷۱ و ۲۷۹۶ هست [فیلمها:۳۴] .

تاریخ راحت افزا

از محمد علی فرزند محمد صادق حسینی (نگارندهٔ «برهان الفتوح : ۴۰۹۸» وجز آن) بخواهش نواب میرنجف علیخان بهادر شمشیر جنگ، دردو باب نگاشته است : یکم، تیموریانی که در ایران و توران پادشاهی کرده‌اند . دوم تیموریانی که در هند پـادشاهی کرده‌اند ، تـا بروزگار شاهجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) . در حیدرآباد دکن بی‌تاریخ در۳۴۳ص چاپ شده است. **آغاز:** مبتدای هرشیی‌ءحمد وثنای واحد غالبیست بی‌انتها ومنتهای‌همهٔ اشیا سپاس‌وستایش حکیم قدیمی ست.

بنگرید : ف. مشار:۳۱۴.

42240 ـ آصفیه ، ۱۳۱۳ تـاریخ : نستعلیق مظفر حسین حیدر آبـادی ، رمضان **۱۱۸۵**، بدستور نواب موسی رضا خان صفوی ۱۶۷گ ۱۵س [ف.آصفیه ۱:۱۷۲] .

42241 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۶ تاریخ (۳۴۰ف): شکسته نستعلیق حلیم الدین علی، ۷محرم **۱۲۲۶** (۱۱۴۰؟)، آغازبرابر نمونه، ۲۳۲گ۱۳س .

42242 ـ حیدر آباد ، مـوزهٔ سالار جنگ ۲۴۵ تاریخ (۳۳۹ف): نستعلیق ، ۱۹ رجب **۱۲۴۶** (۱۸۳۱م)، آغاز برابر نمونـه ، ۱۴۳گ۱۹س [ف. محمد اشرف:۸ـ۳۷۶] .

42243 ـ آصفیه، ۱۰۰۱تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۹۸** [ف.آصفیه ۳:۹۶].

تاریخ رحیم خانی = تحفهٔ خانی

تاریخ سلطانی

ازسید حسن فرزند مرتضی حسینی، برای شاه سلطان حسین صفوی ، بسال ۱۱۱۵ق ،در سه فصل نگاشته است: ۱ـ آفرینش و پیامبران وامامان وجز آنها ۲ـ پادشاهان پیش از اسلام وپس ازاسلام تا روزگار صفویـان ۳ـ تـاریخ صفویان تا ۱۰۵۱ق.

42244 ـ لندن ،کیمریج ، بـروان H۱۶(۱۵):انجام افتاده [استوری۱:۱۳۴].

تاریخ سلطانی

درفهرست فیلمها از سپهر کاشانی، عباسقلی دانسته شده که نباید ازو بـاشد. در چند جلد . جلد یکم آن : (ص ۱ ـ ۱۱۸) در سرگذشت پیامبروامامان، (ص ۱۱۸ـ۱۳۱) در انساب و قبایل سادات، (ص ۱۳۱ ـ ۱۶۹) پـادشاهان ایران‌ازکیومرث‌تایزدگرد، (ص۱۷۰ـ۱۸۰) در سرگذشت حکما و سخنان پند آمیز ایشان (ازیونانیان) ، (ص ۱۸۰ ـ ۱۸۳)گاه شماری (ص۱۸۴ـ۱۸۷)انساب گورکانیان‌تا اکبرشاه، (ص ۱۸۷ـ ۱۹۰) پادشاهان عثمانی تا سلطان محمدچهادم. **آغاز:**... بسمله. بروثیقه شناسان دقاترمعرفت کردگار وحق گزینان افراد.

42245ـ تهران ، ملی۸۳ ف: نستعلیق صفر**۱۲۴۰**،در فهرست کتابخانهٔملی ازنگارنده نام‌برده نشده‌است،ولی‌درفهرست‌فیلمهااین‌تاریخ که درمتن‌به حروف‌است (هزارودویست‌وچهل) به رقم ۱۳۴۰ برگردانده شده ودرهمین‌فهرست آمـده است : نگاشتهٔ عباسقلی خـان سپهر در

گذشتهٔ ۱۳۴۰، ۹۵گ۲۳س[ف. ملی۱:۷۱- فیلمها:۳۴].

تاریخ سنواتی

ازسال یکم هجرت تا ۱۰۴۰ کهشاهجهان پادشاه غازی قصد دکن کرده است. در دیباچـه آمده : وکتاب « صبح صادق » از مؤلفات این حقیر است، جویندهٔ آن علم را ازکثرت کتب مستغنی سازد.

شاید ازملا محمد صادق فرزندمحمد صالح سپاهانی زاده در ۱۰۱۸ باشدکـه بهند رفته و «صبح‌صادق» و«شاهد صادق» رانیز نگاشته‌است. **آغاز:** وله‌ایضا (بدنبال‌پراکنده هایی از «شاهد صادق») درعلم‌اخباروسیروآن‌عبارتست ازمعرفت قصص‌انبیاواحوال‌ملوک‌وسلاطین واکابردوران.. اکنون تـاریخ وفات برخی از اکابر و مشاهیر وشمه‌ای از معظمات وقایع که در هر سال واقع شده‌برسبیل‌ایجازواختصاربیان‌کنیم.سنةالاولی.

بنگرید : ذریعه ۱۵:۱۳۹۶:۱۵.

42246ـ تهران، ملك ۳۶۲۴: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بدنبال پاره‌ای ازشاهد صادق» (گ ۹۵ پ ـ ۱۰۸ «مجموعه) [رؤیت].

تاریخ سنواتی = تاریخ تقویمی

تقویم مانند (بنگرید : تاریخ سیاقی ، در همین صفحه) رویداد های بزرگ را از فرود آمدن‌آدم‌تا پادشاهی‌اورنگ زیب وسال۱۰۹۲ دارد. بدینگونه: دیباجه، تاریخها، خاتمه .در دیباجه میگوید : در۱۰۷۵ به بغداد وارد شدم، این‌کتاب را به شکل تقویم که نگاشتهٔ یکی از ترکان استانبول بود یافتم ، نخست آنـرا بـه عربی وسپس به فارسی درآوردم. **آغاز :** حمد وثنایی‌که غایتی مراورا نیست، پروردگاری‌که اورا بدایتی نیست ، خالقی‌کـه ایتال صنایـع فلك دوار.

42247 ـ تهران ، ملی ۱/۶۸ ف : نسخ ونستعلیق گویانصیرفرزند محمد صادق ،ع ۱/**۱۲۱۴**،آغازبرابرنمونه، (ص ۱ ـ ۱۰۳) [ف . ملی ۱:۵۸].

42248 ـ تهران ، مجلس ۴۷۷۲ : نستعلیق محمد سعید قاجار ، رجب **۱۲۳۹** در تهران، آغازبرابرنمونه ، ۱۰۴ گ [رؤیت] .

تاریخ سیاقی = سیاق التواریخ = تاریخ مجدول = تاریخ سنواتی = خلاصة التواریخ = مجمل التاریخ = تاریخ تقویمی = تاریخ پادشاهان عجم = تقویم التواریخ

تاریخ کوتاه‌جهان‌وایران است ازپادشاهی کیومرث (وبرخی ازآدم) تا (معمولاً)روزگار محردین . تحریرها و مبدء و انجام نسخه‌هـا گوناگون است. دربیشتر بجای رقمهای هندسی شماره ها به سیاق نوشته شده است (بنگرید : تقویم التواریخ درهمین بخش) در «ذریعه ۷ : ۲۱۶»کتابی‌ازاینگونه بنام «خلاصة التواریخ» یاد شده است ، نسخه‌ای از آن بنام « تـاریخ پادشاهان عجم» که ازکیومرث‌آغاز وتـا پایان روزگارفتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) را دارد بسال ۱۲۶۲ در تهران در ۲۲۰ ص چاپ شده به نسخه توجه شود :

بنگرید : ذریعه۷: یمه۲۱۶ـ استوری۱: ۱۲۷۱ـ ف. مشار:۳۰۵.

42249 ـ تهران ، سنا ۲۸/۸۸:سدهٔ **۱۱**، با تاریخ **۱۰۸۳** در دفتر، نسخه از آغاز است تاشاه عباس و در فهرست بنام **تـاریخ پادشاهان‌ایران** یاد شده[نسخه ها۶:۴۳۶].

42250 ـ تهران ، ملی ۱/۵۶ ف :

نستعلیق خوش **۱۰۹۱**، (ص۱–۱۳۷) ، نسخه بنام **مجمل التاریخ** است . از روزگار کیومرث تا ۱۰۵۱ را دارد ، وبسیار نزدیك به‌نسخه‌ای‌ست که جداگانه‌بنام «مجالس‌الملوك» خواهدآمد. **آغاز** : مجمل التاریخ پادشاهان عجم که درملك‌ایران‌سلطنت کرده‌اند، ازابتدای سلطنت‌کیومرث که بعضی اوراآدم ع. **انجام** : یونت ئیل۱۰۵۱. نواب همایون به عزم‌یورش قندهار ازاصفهان بیرون‌آمده ، درداالمؤمنین کاشان مریض درشب چهارشنبه ۱۸ صفربه عالم جاودانی انتقال‌نمود . اناالله وانااليه لراجعون مدت سلطنت او سیزده عام وشش بود .. مجمل التاریخ که متضمن حصول علم برتعداد و افراد پادشاهان عجم است وسیاق وکیفیت‌آن موافق صیغ علم سیاق وضع و در مواردکلمهٔ لایقرء حسب‌الامرفرمودهٔ عالیحضرت میرزایی ازروی افراد مذکور نقل شده‌که بقرینهٔ فصول علم آن معلوم. و وصول بـه ادراك لذت اخبار ماضیه حاصل‌گردد ، ۶۸گ۱۷س [ف. ملی۱:۴۲].

42251 — **تهران** ، مجلس ۵۶۹۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، فهرست نگارگویا باستناد مهر: عبده محمد ابراهیم بن‌اسماعیل‌که درزیر همه‌صفحه‌هاخورده‌آن‌رانگاشتهٔ**محمدابراهیم** یاد شده میداند. ازکیومرث آغاز میشود تاشاه صفی (۱۰۳۸–۱۰۵۲)، ازعنوانهایی که‌بالای همهٔ صفحه های چپ نوشته چنین بدست‌می‌آید که‌کتاب درهفتاد مجمل وهفت حرف وچنددفعه است. **آغاز** : ازتـاریخ پادشاهان عجم کـه در مملکت سلطنت کرده‌انـد ، از ابتدای سلطنت کیومرث... الی‌جلوس شاه عباس (گویادوم). درذیل رویداد هـای روزگار شاه اسماعیل یکم فهرست‌نام سادات ودانشمندان وسرایندگان‌آن روزگاررا آورده است، که در فهرست کتابخانه آورده شده است ، ۱۴۴س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۵۳].

42252 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Add ۱۹۵۳۱ : نستعلیق، برکاغذ مـؤرخ **۱۸۰۹** م ، **آغاز**: حمد بیحدوثنای‌بیعد مرواجب‌الوجودی را سزد، ۴۱گ [ریو۱:۱۳۸].

42253 ـ **تهران** ، مسجـد جامـع ، چهل ستون : بدنبال « کامـل التعبیر » حبیش تفلیسی، **۱۱۴۰**.ساختهٔ **مرتضی مازندرانی** ست‌که ازکیومرث آغاز و میرسد به شاه عباس وروزگارعباسیان را نسبتاً مفصل دارد، نام‌این مازندرانـی در دیباجـه آمده است ، ۳۹گ [یاد داشتهای‌آقای ثبوت].

42254 ـ **لندن** ، دیوان هند (اتـه ۲۷۳۱) : تـاریخ زایش ومرگ پـادشاهان و بزرگان فهرست وارورویداد های تـاریخی از زایش تیمور۲۵شعبان ۷۳۶ق تاسال ۱۱۴۴را دارد ، سیاقی مانند است [استوری ۱۵۷:۱].

42255 ـ **لندن** ، دیوان هند(اته۱): تاریخ پادشاهان ایران و توران و هندوستان و جزآنها، تاریخ سنواتی دنیای اسلام است‌کـه بخش هندی‌آن باپادشاهی‌محمد شاه (۱۱۳۱–۱۱۶۱) پایان می‌یابد [استوری ۱۵۷:۱] .

42256 ـ **تهران** ، ملی ۲۰۷۲ ف : نستعلیق، سدهٔ **۱۲–۱۳**، از هبوط تـا **۱۱۷۵** رادارد، وبنام **جدول تاریخ** است، وبخشی‌از آن درتاریخ عثمانی وبه ترکی، مجدول استو به سیاق . **آغاز** : افتاده:ظاهر میگردد از آن کیفیت تعلیـم وامیدوار است ازکاملین مطلعین برآن فن، ۹۵گ ۱۴ س [یاد داشتهای دکتر جان لاینگود].

42257 ـ **تهران**، مجلس۷/ ۶۳۶۳ : با تاریخ **۱۲۵۱** دردفتر، (ص ۲۰۷–۲۲۴) .

درفهرست بنام تاریخ پادشاهان = تقویم تواریخ است ، مجدول، در آغاز تاریخ پیامبر وچهارخلیفهٔ عرب سپس تا حضرت حسین، سپس پیشدادیان ، کیانیان ، اسکندر ، اشکانیان ، ساسانیان، سامانیان، آل بویه سبکتکینیان ، سلجوقیان، خوارزمشاهیان، ملاحده، بنی‌امیه، بنی عباس [ف. مجلس ۱۹: ۴۲۲].

42258 ـ **تهران**، ملی ۱/۱۱۴۶ف: با تاریخ **۱۲۵۲** دردفتر، ازکیومرث است تا ۱۰۵۱ق، و در پشت صفحهٔ یکم بنام **مختصر التواریخ** خوانده شده است ، **آغاز:** اول أحوال پادشاهانی که قبل ازظهوراسلام سلطنت کرده مشتمل برچهارده ... (ص۱-۷۴) [ف. ملی ۳: ۱۶۹].

42259 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۰۸ : نستعلیق **۱۲۵۶** دریزد ، تاریخ ایران است به سیاق فهرست واراز پیشدادیان تا مظفرالدین‌شاه قاجار، درسر آغاز آن آمده **خلاصة التواریخ** **آغاز** : خلاصة التواریخ پادشا هان ایران از این قرار تفصیل است . **انجام** : السلطان ... مظفرالدین شاه قاجارسنهٔ هزاروسیصد سیزده ه در تبریز برتخت سلطنت جلوس کردند، ۸۶گ [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۵۳].

42260 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۵۴ تاریخ (۴۲۴۶): نستعلیق فرج الله لاریجانی، **۱۲۶۱**، درفهرست بنام **سیاق التواریخ** است، نسخهٔ کامل‌ومیرسدبه سرگذشت فتحعلی شاه‌وهمسران وفرزندان او، ۸۸گ [ف. رضوی۷: ۱۲۶] .

42261 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۶۸ : نستعلیق فضل‌الله حسینی شیرازی، ۲ع۲/ **۱۲۶۱**، در تهران ، در فهرست بنام **تاریخ سیاقی** یاد شده، **آغاز**: تاریخ پادشاهان عجم وغیره که درملک ایران سلطنت کرده‌اند ... وتاسال ۱۲۵۰ را دارد ، همراه غزلهایی از فروغ اصفهانی ، رویهم ۱۰۷گ، ۲۷س [نسخه‌ها ۱: ۱۶۴].

42262 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۵۸ ج : شکسته نستعلیق، **۱۲۶۲**، تاریخ‌پادشاهان‌ایران پیش ازاسلام است و میرسد به فتحعلی شاه ، و درفهرست بنام **سیاق‌التواریخ**،است، **آغاز:** خلاصهٔ تاریخ پادشاهان عجم و غیره که در ملک ایران سلطنت کرده‌اند [ف . ادبیات ۱: ۳۲۰]

42263 ـ **تهران** ، ملی ۱۴۷۴ ف : شکسته نستعلیق عباسقلی خان، **۱۲۶۴**ق ، بنام **خلاصة التواریخ** است وازکیومرث تاشاه عباس‌سوم‌صفوی ۱۱۴۸ق رادارد، **آغاز**: تاریخ پادشاهان‌عجم که درملک‌ایران سلطنت کرده‌اند. درذکر پادشاهان‌که قبل ازظهور اسلام، ۴۷گ ۱۳س [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

42264 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۱۷۶۰ Or: نستعلیق **۱۸۴۹**م ، دیباجه وسپس‌جدولها وآنگاه خاتمه (گ ۲-۷۶) [ریو۳: ۸۹۰].

42265 **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۳۸۸۶ Add: شکسته‌آمیزسدهٔ **۱۹** م ، بنام **تقویم التواریخ**است، ۷۷گ ۲۰س [ریو۱: ۱۳۷].

42266 ـ **تهران** ، ملی ۲۱۴۳ ف : شکسته نستعلیق **۱۲-۱۳**، ازآدم تا ۱۱۷۸ق، با خاتمه‌ای درجغرافیای سیاسی‌بویژه شهرهای ایران، **آغاز** : زمان هبوط‌آدم الی هجرت پیغمبر (ص) که بحسب احادیث وکلام الهی ، ۱۷۸گ۲۸س[یادداشتهای‌دکترجان‌لایونگود].

42267 ـ **تهران** ، ملی ۲۶۶ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**،زدین. ازکیومرث‌آغاز و تا رویداد های روزگار فتحعلی شاه (مسافرت او به خراسان ۱۲۱۳) را دارد . در فهرست بنام **خلاصةالتواریخ** است ، شماره‌ها سیاقی‌ست. **آغاز** : تاریخ درذکر پادشاهان عجم هاکه در

مملکت ایران سلطنت کرده‌اند. دردکر پادشاهانی که قبل ازظهور اسلام سلطنت کرده‌اند. کیومرث اول ملوك پیشدادیان است، وآیین پادشاهی در جهان او گذاشت، ۷۶گ ۲۲س [ف. ملی ۱ : ۲۶۲].

42268 ـ **تهران**، ملی ۱۱۱۸ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، ازکیومرث تا رویدادهای روزگار فتحعلی شاه است، وتاریخ امویان و عباسیان را نیز دارد، رقمها سیاقی، و بنام **تاریخ سیاقی** یاد شده، آغازدرست برابر نسخهٔ پیشین ولی انجام آن جداست، ۱۰۲گ ۲۴ س [ف. ملی ۳:۱۳۸].

42269 ـ **تهران**، ملی ۱۳۶۹ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، درفهرست بنام **تاریخ سیاقی** ست. و تا محمد شاه قاجار را دارد. **آغاز:** تاریخ پادشاهان عجم که در ملك ایران سلطنت کرده‌اند، از ابتدای سلطنت، ۹۶گ ۲۸س [ف. ملی ۳:۴۲۸].

42270 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۸۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، از پادشاهی کیومرث آغاز وتا پایان فتحعلی شاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰) را دارد، هر یك سلسله در یك بخش، **آغاز :** کیومرث اول ملوك پیشدادیان ونخستین سلاطین جهان است، قبل ازوهیچیك ازفرزندان آدم ع برمسند سلطنت متمکن نشد، ۸۶گ [رؤیت].

42271 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۷۳ : تحریری خوانای سدهٔ ۱۳، نسخه بنام **خلاصة التواریخ** است ولی با اندك جدایی همان است که بنام تاریخ پادشاهان عجم چاپ شده، **آغاز:** فهرست اسامی وعدد سنوات سلطنت وحکومت، ۱۶۸ص ۱۳س [ف. مجلس ۶:۲۲۹].

42272 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۰ : شکسته وتحریری سدهٔ ۱۳. از پیشدادیان تا روزگار فتحعلی شاه و جنگ ایران و تزارها ۱۲۱۸، در فهرست بنام **خلاصة تاریخ پادشاهان عجم** یاد شده، رقمها به سیاق، ۸۷گ ۲۰س [ف. مجلس ۲:۱۳۹].

42273 ـ **تهران**، حقوق ۳ ۱۰۳ ب : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، درفهرست بنام **سیاق التواریخ** است، از پیشدادیان آغاز شده و میرسد به فتحعلی شاه. **آغاز:** تاریخ پادشاهان عجم که درملك ایران سلطنت کرده‌اند ... در ذکر پادشاهانی که قبل ازاسلام سلطنت کرده‌اند، ۷۶گ [ف. حقوق: ۱۴۲].

42274 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۷ : نستعلیق شکسته‌آمیز، سدهٔ ۱۳، ازآغاز تاروزگار فتحعلی شاه (۱۲۲۰) را دارد دردوبخش (پیش ازاسلام وپس از اسلام) در فهرست بنام **تاریخ سیاقی** آمده، **آغاز :** کیومرث اول ملوك پیشدادیان است، قبل ازاوهیچکس از فرزندان آدم... ازآغاز تانادرشاه درجدولهاودو ستونی بمانند دستکهای بازرگانی، وازاینجا تا پایان نسخه سطرها بلند ویك ستونی ست، ۸۸ گ [ف. دانشگاه ۲:۵۲۳].

42275 ـ **اصفهان** عمومی ۱۱۴۵۹: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ازکیومرث است تا۱۰۴۷، ودرفهرست بنام **مجمل التواریخ** پادشاهان عجم است، **آغاز:** پادشاهان عجم که درملك ایران سلطنت کرده‌اند، ازابتدای کیومرث... **انجام.** منوچهرخان حاکم مشهد مقدس شده به مدافعهٔ اردفته ابوالغازی گرفتار شد، و سیچقان ئیل و اودئیل ۱۰۴۶ اردوی معلی در اصفهان نزول اجلال داشته، وبارس ئیل سنهٔ۱۰۴۷علیمردان رنگ روگردان شد و قلعهٔ قندهار را به تصرف جنتای داده خود به هندوستان رفت، ۱۷۲ص ۱۳س [ف. دکترمقصود : ۱۴۸].

42276 ـ تهران ، ملك ۴۱۷۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ازآغاز است ومیرسد به سال ۱۲۱۲، ۹۶گ.

42277 ـ تهران ، سنا ۸ / د ۲۶ : نستعلیق شکسته سدهٔ ۱۳ ، بنام رسالهٔ خلاصهٔ تاریخ وسبك سیاق، ازپیشدادیان تافتحعلی‌شاه ۱۲۲۰ق رادارد وناتمام‌میماند، آغاز: حمدله. علی بندهٔ خاص جان‌آفرین ولی درصنعت‌جهان آفرین . امـا بعد ، این رساله‌ایست بقاعده و قانـون اهـل سیاق مشتمل برخلاصـهٔ تـاریخ پادشاهان عجم ، ۸۴گ [یـاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

42278 ـ تهران ، ملك ۳۷۲۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، از آغـاز است تـا رویداد های ۱۲۱۵ در مسافرت مادر فتحعلی شاه به زیارت ، ۹۸گ ۲۰س .

42279 ـ تهران ، ملك ۳۹۱۲ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، و تـا رویداد های ۱۲۲۰رادارد، ۷۲گ . [رؤیت]

42280ـ تهران ، ملك۳۹۳۲:شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ازآغـاز است و میرسد بـه روزگار فتحعلی شاه وسال ۱۲۲۰، ۷۸گ.

42281 ـ مشهد ، رضوی ۲۵۳ تاریخ (۴۲۴۵): نستعلیق‌آغازسدهٔ ۱۳، درنمای‌نسخه بنام تاریخ پادشاهان عجم است ، دیباجه ندارد واز پیشدادیان‌آغاز میشود و میرسد بـه سرگذشت مصطفی خان پسر جعفرخان زنـد و سپس افزوده ای ست در پـادشاهان قاجارکـه میرسد به نـاصرالدین شاه . آغاز : در ذکر پادشاهانی‌که قبل‌ازظهوراسلام سلطنت‌کرده‌اند ۶۲گ [ف. رضوی ۷:۱۲۶].

42282ـ تهران، موزهٔ ایران۱۷: نستعلیق سدهٔ ۱۳، درفهرست‌آمده : تاریخ پادشاهان عجم [نسخه ها ۳:۱۱۹].

42283 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۱۹۴۵ Or : سدهٔ ۱۳، در فهرست آمده : تـاریخ پادشاهان عجم [نسخه ها ۴:۶۵۱] .

42284 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۵۸ Or: نستعلیق سدهٔ۱۹م، درفهرست بنام تقویم التواریخ است، آغاز: حمد وثنایی‌که او را نهایتی نیست پروردگاری را ، ۲۵۲گ ۹ س [ریو ۳:۸۸۹] .

42285ـ مشهد، جامع گوهرشاد۵۹۱: نستعلیق ۱۳۳۱، بفرمـودهٔ میرزا عبدالحسین آقا اصفهانی، با مجالس رنگی، در دو بخش : ۱ـ پیش ازاسلام، که ازکیومرث‌آغاز میشود ، ۲ـ پس از اسلام ، که میرسد به پادشاهی‌احمد شاه وسال۱۳۳۱ق، هردودمان با شعری عنوان شده است ، چنانکه برای صفاریان‌آمده : برزم خوارج بصد زیب و زین ـ میان بست باردهـم ابن حسین ـ خوارج شکست و غنیمت نمود ـ خراج سجستان برایران فزود [ف. شهرستانها ۱:۷۶].

42286ـ تهران، دهخدا ۱۵۴ : نستعلیق سدهٔ۱۳-۱۴، درفهرست‌بنام سیاق‌التواریخ است، ونسخه ازکیومرث‌آغاز میشودومیرسد به ناصرالدین‌شاه قاجار [نسخه ها ۳:۲۱].

42287 ـ مشهد ، فـرخ ۲۹۲ : بـه خط خوش ، تاریخ یاد نشده ، در فهرست بنام سیاق التواریخ است [نسخه ها ۳:۹۳] . منتقل شده به دانشگاه مشهد .

42288 ـ قم ، مدرسـهٔ فیضیه ۲۰۴۳ (۴۴): نستعلیق، بی‌تاریخ، ازکیومرث‌آغاز و به‌کشته شدن لطفعلی خان به دست محمد خان قاجار پایان می‌یابد . نخست نـام هرسلسله را (پیشدادیـان) نوشته سپس مدت پادشاهی آن

تیره را یادکرده آنگاه مدت زندگی و پادشاهی یکایك را نوشته است. **آغاز:** تاریخ پادشاهان عجم وغیره که در ملك ایران سلطنت کرده‌اند، ۱۲۴ گ ۳۱ س [ف. فیضیه ۲:۱۸۶].

42289 ـ **تبریز**، ملی ۲۲۶۹: نسخ تعلیق شکسته، تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام **تاریخ پادشاهان عجم** نامیده شده. از کیومرث آغاز می‌شودتا فتحعلیشاه وتاریخ کشته شدن محمد خان ۱۲۱۲ رادارد، ۱۰۱ گ [ف. تبریز ملی ۱:۱۶۰].

42290 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۹۷: نستعلیق شکسته تاریخ یاد نشده، درفهرست بنام **تاریخ پادشاهان عجم** نامیده شده. از کیومرث آغاز تا مرگ شاه عباس ۱۰۳۷ را دارد. در فهرست آمده نسخهٔ ناقصی ازهمان شماره ۲۲۶۹ ملی تبریز است، ۵۵ گ [ف. ملی تبریز ۱: ۱۶۱].

42291 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۲۳: تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده: **تاریخ مجدول** وساختهٔ ۱۰۷۵ [نسخه‌ها ۳:۲۹۰].

42292 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B ۷۱۵ (۴۹۴ ف): بی‌تاریخ، در فهرست بنام **تاریخ پادشاهان عجم** است وتا ۱۲۱۲ را دارد، [آکیموشکین ۱:۸۹].

تاریخ صدرجهان

از فیض الله فرزند زین العابدین فرزند حسام بنیانی، مخاطب به ملك القضاة صدرجهان بنام محمودشاه، بهادر گجرات (۸۶۳ـ۹۱۷ق) پسرمحمدشاه پسر احمدشاه، بسال ۹۰۷ (۱۵۰۱م) تاریخ عمومی‌ست تا سدهٔ نهم، در چهار قسم و یك خاتمه. با عنوان مقالهٔ یکم دردوفرقه: ۱ـ پیامبران ازآدم تا پیامبر اسلام ۲ ـ پادشاهان پیش‌ازاسلام، این یکی درچهارطبقه: پیشدادیان کیانیان، اشکانیان، ساسانیان. سپس باب دوم (قسم دوم) درچهارخلیفهٔ پیشین اسلام، آنگاه: خاندان امویان، عباسیان، سپس قسم سوم در تاریخ پادشاهان پس ازاسلام، درنه طبقه: طبقهٔ ۱ـ صفاریان ۲ـ سامانیان ۳ ـ دیلمیان ۴ ـ خاندان‌سبکتکین ۵ـ سلجوقیان ۶ـ خوارزمشاهیان ۷ـ اتابکان‌فارس‌و عراق وآذربایجان ۸ـ مصرو سوریه ۹ ـ اسماعیلیان. (بنگرید: تاریخ محمود شاهی ازهمودرهمین بخش).

42293 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۲۹ Add: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۱۲** (۱۶۰۴م) در درجونپور، در فهرست بدان نامی داده نشده، ۴۸۲ گ ۱۱ س [ریو ۱:۸۶].

42294 ـ **هند**، بانکیپور ۴۶۲: نستعلیق ۸ ذیحجهٔ **۱۲۴۰**، در فهرست بنام **تاریخ صدر جهان** است، ۳۴۲ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر ۴:۲۳].

42295 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۵ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق). بخشی از آن است وتا مرگ حضرت حسن را دارد، ودرمتن فهرست نامی بدان داده نشده و ازنگارنده نام برده نشده است، ۱۶۴ گ ۱۷ س [ریو ۳:۸۸۵].

42296 ـ **لندن**، کیمبریج، بروان ۴۳ فهرست: نوشتهٔ **۱۲۳۰**ق.

42297 ـ **لندن**، کیمبریج، بروان G ۱۲ (۱۲): کمی ازپایان افتاده [استوری ۱:۱۰۹].

تاریخ طبری = ترجمهٔ تاریخ طبری

تاریخ عالم

ترجمه ونگارش ازمیرزا ابوالحسن خان

فروغی(۱۳۰۱ق ـ۱۳۳۸خ) فرزند ذکاءالملك محمد حسین اصفهانی . بـه هنگامی کـه معلم دارالفنون‌وعلوم‌سیاسی بوده، گزیدهٔ رویدادهای اروپا وخاوردوررا درسدهٔ ۱۹م، درپانزده فصل ویك خاتمه‌آورده است . خاتمه در رویدادهای جهان به روزگار نگارنده است . وگویا برای دانشجویان‌نگاشته باشد [عبدالحسین حایری]. درذریعه ۳:۲۶۳ درف مشار۳۲۵ ونیز مؤلفین مشار۱:۱۶۱ از این نگارش‌اویاد نشده است. **آغاز** : مقدمه ، مقدمات و علل انقلاب کبیر فرانسه شورشی است که واقع شده است در آن واحد برچند چیز ، یکی آثـاریکه از اوضاع شوالیه باقی بود.

بنگرید : ادبیات معاصر، یاسمی : ۷۹ .

42298 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۲۶ : شکستهٔ عبدالحسین‌هژیر، شوال**۱۳۳۷**، ۲۳۹ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰:۱۰۹۸].

تاریخ عالم

42299 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۷۵ (۷۹ف) : نستعلیق خوب محمد شریف سعید سمرقندی، صفر**۱۰۴۶**(۱۶۳۶م) تاریخ عالم‌است ازپیشدادیان‌تا چنگیز، **آغاز**: مذکوردرذکرپیشدادیان‌که اول‌ایشان‌کیومرث است وکیانیان، ۶۹۰گ ۱۹ س [ف . محمد اشرف:۱۰۰] .

تاریخ عمومی

ازجعفرفرزند محمد حسینی، بنام‌شاهرخ، بسال ۸۲۰ق ، تـاریخ عمومی کوتاهی ست از آفرینش تا ۸۱۷ ق .

بنگرید : استوری ۱:۸۶.

42300 ـ **بنگال** ، انجمن‌آسیایی ۸: نوشتهٔ **۹۸۸** ق [ایوانف ۸] .

تاریخ عمومی

ازغیاث الدین محمد جامی، که در دربار همایون پادشاه (۹۳۸ـ ۹۶۳ ق) کار می‌کرده است. تاریخ عمومی‌ست تا سال ۹۷۰ق.

42301 ـ **هند** ، مرشد آباد ، دیوان فضل ربیع: درفهرست نذیر احمد ش۵۵ نشان داده شده است [استوری ۱:۱۵۷].

تاریخ عمومی

نـاشناخته . در سه قسمت : ۱ ـ حالات پیامبر وصحابه واولیاء ۲ـ تـاریخ ایران ۳ـ تاریخ اکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) .

42302 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۳۸ : تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۳].

تاریخ وجغرافیای عمومی

ناشناخته‌درهشت‌باب: ۱ـاقسام هفت‌اقلیم‌و غیره ۲ـ پادشاهان وپیامبران ۳ـ اولیاء الله و زاهدان ۴ـ شعرای زمان ۵ـ سرگذشت حکما ۶ ـ پندهـا و داستانهای شگفت ۷ ـ واقعات عالمگیر همایون و محمد شاه غازی ۸ ـ اقالیم سبعه واحوال شهرها . **آغاز** : الحمدلله الذی زین قلوبنا بنور الایمان والاسلام .

42303 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pcll ۱۰۵ ۲۲۵۸ (۵۵ف): همراه «تزوك تیموری» نوشتهٔ **۱۲۵۲**[ف. عبدالله ۱:۳۸].

تاریخ عمومی

ناشناخته .

42304 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۸۵ Or : نستعلیق پیـرامن **۱۸۵۰** م ، بخشی از کتابی‌ست درتاریخ عمومی نگاشتهٔروزگارمحمد شاه‌کجرات (۸۶۳ـ۹۱۷ق). فرقهٔ ۱ازمقالت

یکم درپیامبران ، فرقهٔ ۲ ازمقالت یکم پیامبر سلام، باب۲خلفای پیشین،سپس‌حضرت‌حسن، ۱۶۴گ ۱۷س [دیو ۱:۸۸۵].

تاریخ قبچاق خانی

از خواجـم قلـی بیك قبچاق خان بلخی فرزنـد قبچاق خان امامقلی بیك قوش بیکی سبحان‌قلی‌خان فرمانروای‌توران، که‌در۱۱۳۴ نگاشته ودر ۱ ع۱۴/۱۱۳۷ دوبـاره چیزهایی برآن افزوده و در ۲۷ شوال ۱۱۳۸ بـانجام رسانده است . تاریخ عمومی‌ست دریك فاتحه و پنج باب ویك خاتمه.

بنگرید : استوری ۱ : ۱۳۶ ، ۱۱۸۸ ، ۱۲۴۳.

42305 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۳۳ (۵۶۴ ف) : بی‌تاریخ، ۵۰۹گ .

42306 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۸۶۴ (۵۶۵ ف): بی‌تاریخ ، (۳۶ پ ـ ۴۳ر) [آکیموشکین ۱:۹۶].

42307 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۳۴۸): نوشتهٔ **۱۱۳۸** ق) .

42308 ـ **بـادلیان** ، ۱۱۷ : نوشتهٔ ۱۷۸۲م (**۱۱۹۷**ق)،۳۰۱گ ۱۵ س [استوری ۱:۱۳۶] .

فیلم آنـدو در دانشگاه تهران ۱۲۳۹ و ۱۲۴۰هست [فیلمها : ۳۶].

تاریخ کبیر

ازجعفر فرزند محمد فرزند حسن‌حسینی یزدی، متخلص به جعفری . تاریخ عمومی ست ازآغازآفرینش تا روزگار امیر تیمور وکشور گشایی ها وفرزندان او تا بسال ۸۴۵ق .

اوسه نگارش دارد : تاریخ کبیر، تـاریخ واسط، تاریخ یزد. تاریخ یزد اوبکوشش‌آقای ایرج افشار بسال ۱۳۳۸خ چاپ شده است .

بخشی از« تاریخ‌کبیر » او در سرگذشت مشایخ وفقیهان و قاریان و مفسران وفرزانگان اسلام وسرایندگان فـارسی سرا در « فرهنگ ایران زمین» سال ۱۳۳۷خ چاپ شده است.

دربارهٔ نگارنده ونسخه های«تاریخ‌کبیر» و«تاریخ واسط» رجوع شود به فرهنگ ایران زمین دفتر ۲ و۳ جلد ۶ و مجله یغما شمارهٔ ۷ سال ۱۵ (آذرماه ۱۳۴۱خ) .

تاریخ گردیزی = زین الاخبار

عبدالحی گردیزی .

تاریخ کلام الملوك = کلام‌الملوك

یوسف لاهیجی، درهمین بخش .

تاریخ گزیده

از حمدالله مستوفی (۶۸۰ـ ۷۵۰)فرزند تاج الدین ابوبکر قزوینی ، بـرادر خواجه فخرالـدین احمد ازسرایندگان قزوین . بنام خواجه غیاث الدین محمد ، بسال ۷۳۰ ، در رویداها ازآغازآفرینش تا روزگارخود،دریك فاتحه وشش باب و یك خاتمه : فاتحه در آغاز آفرینش . باب ۱ـ پیامبرانو فرزانگان ، دو فصل ۲ ـ پادشاهان پیش از اسلام ۳ ـ پیامبر اسلام وخلفا، شش فصل ۴ ـ پادشاهان اسلام ، دوازده‌فصل۵ـ أئمهٔسنت وحدیث وسرایندگان، شش فصل ۶ـ تاریخ باب الجنه قزوین ، هشت فصل. بخشهایی از آن به انگلیسی و فرانسوی ترجمه شده، وهمهٔآن بکوشش ادواردبراون و نیزعبدالحسین نوایی چاپ شده است. وبگفتهٔ براون مستوفی‌ازدجامع التواریخ» رشیدالدین فضل الله پیروی کرده است . و از هموست : تجارب الامم، ظفرنامهٔ منظوم ، نزهت القلوب

آغاز: سپاس و ستایش پادشاهی را کـه ملك

او بی زوال است و مملکت او بی انتقال .
بنگرید : ذریعه ۳: ۲۸۱ ــ ف . مشار : ۳۳۴ــ استوری ۱ :۸۲ .
42309 ــ **قم** ، آستانه ۳: ۹۶ــ۶۰۲۳: نسخ سدهٔ ۸ــ۹، آغاز در دیباجه انجام‌درعصیان پهلوان اسدبن‌طغانشاه درکرمان افتاده ، ۲۲۵ گ ۲۲س [ف. آستانه:۱۵۸] .
42310-11ــ **هندوستان**، رامپور ، کتب خانهٔ رضا: دو نسخه ، یکی از آنها نوشتهٔ **۸۳۳** [یادداشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷:۴۵، ۵۰] .
42312 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۵۰۳ (۵۶۹ ف): نوشتهٔ **۸۴۷** ، ۲۵۲ گ [آکیموشکین ۱ :۹۶].
42313 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۷۹۵ (۱۶ ذیل) : نوشتهٔ **۸۵۵** ، ۲۵۴ گ [آکیموشکین ۱ :۶۱۹].
42314 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲۶۹۳ Add : نستعلیق رجب **۸۹۰** (۱۴۸۵م)، آغاز برابرنمونه، ۲۴۹ گ ۲۱س [ریو ۱ :۸۰].
42315 ــ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: ازآن صدرا بوده و پنداشته شده‌که پیشنویس اصلی‌ست، ۳۱۹س [نسخه‌ها ۵ : ۱۳] منتقل شده به الهیات مشهد .
42316 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۱۳ : نسخ سدهٔ۹، هشت صفحهٔ پایان نونویس ۱۲۹۷، زدین، ۲۴۷ گ۲۱س [ف. سپهسالار ۳:۳۰۳]
42317 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۳۱ Add : نسخ ، محرم **۹۲۴** (۱۵۱۸ م) ، ۲۵۲ گ ۲۵س [ریو ۱ :۸۲].
42318 ــ **تهران** ، ملی ۱۳۴۷ ف : نستعلیق عبدالرحمان فرزند محمود فرزند عبدالرحمان سعیدی ، **۹۶۰**، آغازبرابر نمونه ، ۲۷۵ گ ۲۵س [ف. ملی ۳ :۴۰۸].
42319 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۵ APe ۴۷: نستعلیق احمد آباد ، **۹۹۵** ، آغازبرابرنمونه، ۲۷۶ گ ۱۹س [ف . عبدالله ۱ :۱۰].
42320 ــ **هند** ، بانکیپور ۴۵۴ :سدهٔ ۱۶م، ۲۱۵ گ۲۵س[ف. عبدالمقتدر۴ :۱۳].
42321 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۶۳۰ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۶م ، ۳۰۱ گ ۲۱ س
42322 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۳۰ Add: نستعلیق هدایت قزوینی، ج۱/ **۱۰۰۹** (۱۶۰۰م)، ۲۴۶ گ ۱۹س [ریو ۱ :۸۲].
42323 ــ **تهران** ،ملک۲۶/ ۵۶۸۵ : نستعلیق ، با تاریخ **۹۹۷** تا **۱۰۱۰** در دفتر ، (۱۳۰ر ــ ۱۴۰ر)، گزیدهٔ آن است [رؤیت].
42324 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۰۲ : نسخ سدهٔ **۱۰**، بـرچاپ برون افزودگی دارد ازآن میان سرگذشت خود مستوفی ، ۲۸۶ گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۹ :۱۰۲۳].
42325 ــ **مشهد** ، رضوی ۱۳۵ (۵۸۵۸): نستعلیق آغازسدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۷ گ ۱۹س [ف. رضوی ۷ :۳۷] .
42326 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۵۰۱ (۵۶۷ ف): نوشتهٔ **۱۰۲۴**، ۲۱۷ گ [آکیموشکین ۱ :۹۶].
42327 ــ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۱۰: نسخ مصطفی فرزندگودشاه علی دوملو، سه‌شنبه ۲۶ رجب **۱۰۲۸**، ددیه فرزاد شمیران [ف . دکتر مقصود ۱ :۴۰].
42328 ــ **تهران** ، مجلس ۳۰۱۸ : نستعلیق نوروزعلی فرزند دوستعلی شیخ‌حیواتی معلم، سه‌شنبه۲۷ع۱/ **۱۰۵۳**، آغازافتاده، ۵۸۵ص ۱۷س [ف. مجلس ۱۰ :۴۶۶].

42329 ـ **تهران** ، ادبیات ۴۵ ج : نستعلیق حسینقلی زنگنه، سدهٔ **۱۱** ، غلط‌گیری شده، آغازافتاده ، ۳۴۵ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱:۷۸].

42330 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، ۲۷۴ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۳:۳۰۳].

42331 ـ **هند** ، بـانکیپور ۴۵۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه، ۲۷۸ گ ۱۹س[ف. عبدالمقتدر ۴:۱۱] .

42332 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۱۰۸ Or: سدهٔ**۱۱**-**۱۲** [نسخه ها ۴:۶۵۰].

42333 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۲/۱۵۳۴ (۳۱۹ف): با « عالم‌آرای عباسی» نوشتهٔ محمد ابراهیم خزری ، ج ۲/**۱۱۰۸** ، [ف. شیروانی ۱:۳۰۲] .

42334 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۸۳/۱ فهرست نشده: نوشته **۱۱۱۰** (ص ۱ ـ ۱۱۵) [نسخه‌ها ۵:۱۶۴].

42335 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۷۰۲ (۵۶۶ف): نوشتهٔ **۱۱۷۶**، ۱۸۷گ]آکیموشکین ۱:۹۶].

42336 ـ **یزد** ، جامع کبیر: نسخ‌سدهٔ **۱۲** [نسخه ها ۴:۳۹۶].

42336ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۳۴۹۹ Add: نسخ ، سدهٔ **۱۸** م ، ۲۶۳ گ ۲۱ س

42337 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۰ Egerton: نستعلیق، ع۲/**۱۲۱۶**(۱۸۰۳م)، ۱۹۸گ ۲۱س [ریو ۱:۸۲].

42338 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۵۰۲ (۵۶۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۴**، ۱۷۳گ [آکیموشکین ۱:۹۶].

42340 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۱۱ Or : نستعلیق پیـراءن **۱۸۵۰**م(۱۲۶۶ق)، ۲۷۹ گ۱۵س [ریو۳:۸۸۴].

42341 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۴۰۷: نستعلیق زیبا، ج ۱/ **۱۲۶۷**، آغازبرابر نمونه، زدین، ۷۹۸ص ۱۴ س [ف . دیباجی ۲:۱۱۶].

42342 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۱۴ : نسخ محمود طباطبایی اردستانی سپاهانی ، ج ۲/**۱۲۹۶**، ۱۹۴گ ۲۷س .

42343 ـ **تهران** ، مجلس ۵۱۵۳ : نستعلیق اسدالله محلاتـی، ۲۰ صفر **۱۲۹۷** ، ۱۹۴گ ۲۶س [رؤیت].

42344 ـ **مشهد** ، رضـوی ۹۸۵۱ فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۴گ [رؤیت] .

42345 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمـی علوم C ۵۰۴ (۵۷۰ ف) : بی‌تـاریخ ، ۲۲۸گ [آکیموشکین ۱:۹۶].

42346 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۱۶۳ : آغازبرابر نمونه.

42347 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۳ : نستعلیق، زدین، آغازبرابر نمونـه ، ۲۳۵گ [ف. مجلس ۲:۱۳۰].

42348 ـ **قـاهره** ، دارالکتب ۲۳ م تاریخ فارسی : تعلیق ، آغاز برابر نمونـه ، ۴۳۶گ.

42349 ـ **قـاهره** ، دارالکتب ۲۵ م تاریخ فارسی: تعلیق، زدین، آغازبرابر نمونه، ۳۵۲گ [مخطوطات ۱:۵۲] .

42350 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۴ PPci ۱۷۴۱: نستعلیق، ۱۴۴گ۲۱س [ف. عبدالله ۱:۱۱].

تاریخ گنجینه

بروزگار عبدالله قطبشاه (۱۰۲۵–۱۰۸۳ق) تاریخ عمومی‌ست، دریك دیباچه ودوازده‌خزانه وهرخزانه درچندگنجینه : خزانهٔ ۱ ـ کلیات ۲ ـ پیامبران ۳ ـ پادشاهان ایران‌باستان وروم و تازی ۴ ـ پیامبر اسلام وامامان ۵ ـ خلفای‌عرب ۶ ـ فرمانروایان روزگارعباسی ۷ ـ چنگیزخان وجانشینان او ۸ ـ فرمانروایان میانهٔ چنگیز و تیمور ۹ ـ تیموریان ۱۰ ـ ترکان وازبکان ۱۱ ـ صفویان تا شاه صفی ۱۲ ـ فرمانروایان دکن: بهمن شاهیان ، نظام شاهیان تا سلطان محمد، قطبشاهیان تا عبدالله قطبشاه (۱۰۲۵–۱۰۸۳).

42351 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۴/ ۱۷۶۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) (گ ۲۴۳–۳۷۶) [ریو ۳:۱۰۲۷].

تاریخ محمد شاهی = تاریخ نادر الزمانی

از خوشحال چند فرزند جیون رام‌فرزند آنند رام‌کایته، درگذشتهٔ ۱۱۶۴. تاریخ جهان وهند است. دردومقاله : یکم مجمع الاخبار در اخبار وقایع ازآدم تا محمد، پادشاهان ایران، توران ، روم ... دوم بنام زبدة الاخبار ، این یکی در دومطلب : ۱ـ تیموریان هند ۲ـ محمد شاه هند، ودوکیفیت **آغاز** ج ۱ : بهترین بیان و خوشترین ذکرانسان حمد حمیدیست . **آغاز** ج ۲ : درزمان‌سعادت آن پادشاه درپانوال بتاریخ ۶.

42352 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۲۷ Add : نستعلیق هند ، سدهٔ **۱۸** م ، ۲۰۲ گ ۱۵س [ریو ۱:۱۲۸].

42353 ـ لاهور ، پنجاب پبلك لائبریری ۹۰۹ خو: نستعلیق ازآغازسدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، ۴۸۵ گ ۱۹ س [منظور احسن عباسی ۱:۷۹۴].

42354 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۱۸۴۴ Or: بخشی از آن است (گ ۱۰۹ ـ ۲۰۰) [ریو ۳:۱۰۳۱] .

42355 ـ برلین ، پادشاهی ۴۹۵ : دارای بخش‌آخر مطلع یکم از مرگ اورنگ زیب ومطلع دوم از محمد شاه تا ۱۱۵۹ ق و سرگذشت ۲۵۸ تن‌ازسرایندگان [پرچ‌ـ استوری ۱:۱۳۷].

تاریخ محمدی

ازمحمد بهامد خانی، سدهٔ هشتم، تاریخ عمومی‌ست تا ۸۴۲ق درچهارقسم: ۱ـ تاریخ محمد ۲ـ خلفای راشدین ۳ ـ طاهریان ، سامانیان، دیلمیان ، سبکتکینیان، سلجوقیان ، سنجر، اتابکان، کردان‌سوریه، خوارزمشاهیان، غور، ترکستان وبامیان، غزنین، ... ۴ـ شاهان هند. ارزش‌آن بیشتر دربارهٔ سلسلهٔ‌کالپی هند است از ۷۵۵ ببعد. **آغاز** : حمد موفور و ثنای نامحصور برحضرت با عظمت الوهیت .

بنگرید : استوری ۱:۹۰.

42356 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۳۷ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه ، ۴۸۲ گ ۱۷س [ریو ۱:۸۴].

تاریخ محمدی

ازمیرزامحمد فرزند معتمد خان (یادستم) فرزند دیانت خان (قباد) حارثی بدخشی، که‌در شهرجلال‌آباددرخراسان خاوری (افغانستان)، بسال ۱۰۹۸ ق زاده شده است ، و به دربار اورنگ‌زیب (۱۰۶۹–۱۱۱۸) راه‌یافت. تاریخ عمومی سنواتی ازهجرت تا ۱۱۹۰ است و بمانند دنبالهٔ «حبیب السیر» و«منتخب اللباب» دررفع نواقص‌آن‌ودرتاریخ هندنگاشت، درسال ۱۱۲۴ بدان‌آغازودر ۱۱۹۰ق به انجام رساند.

است واز هموست «عبرت نامه» به‌فارسی، وسه کتاب عربی: مفتاح‌النجاء فی‌مناقب اهل‌العباء، تراجم الحفاظ، تحفة المحبین بمناقب الخلفاء الراشدین. وشاید «جنات الفردوس» نیزازهمو باشد. **آغاز:** عنوان کتب اخبار خلفای رفیع ـ القدر جلیل المرتبت.

42357 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۲۴ Or (): نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق)، آغازبرابر نمونه، بخشهایی ازآن‌است، ۳۲۱ گ [ریو ۳: ۸۹۵].

42358 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۸۸۹: جلد یکم آن است.

42359 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۸۹۰: جلد دوم آن.

42360 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۹۸۰: [استوری ۱: ۱۴۱].

تاریخ محمود شاهی

ازفیض‌الله‌فرزند زین العابدین‌فرزند حسام بنیانی، ملقب‌به‌ملك القدس سردارجهان. درچند «مقصد». تاریخ‌هنداست، ازآفرینش‌آدم‌وپیامبران واولیا و دانشمندان وبزرگان، تاریخ پادشاهان مسلمان‌هنداز قطب‌الدین (۷۳۹-۸۳۹ھ) دانیز دارد (بنگرید: تاریخ‌سدرجهان: ۴۱۱۲).

42361 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۷۴۵ Or: نوشته ۱۰۸۴. [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

42362 ـ **پاکستان**، موزهٔ ملی: شمارهٔ قفسه و تاریخ نوشتن یاد نشده [راهنمای کتاب ۱۰: ۲۷۹].

تاریخ مختصر جهان

از علی اصغرحکمت (زاده در ۱۳۱۰ق) فرزند حشمت الممالك احمد علی شیرازی.

42363 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۲۶: نستعلیق ج ۲/ ۱۳۳۱، ۲۴۹ گ. اهدایی خود حکمت [نسخه‌ها ۵: ۲].

تاریخ مرآت عالم = مرآت‌عالم

بختاورخان.

تاریخ مصور

از مه آبادیان است تا پادشاهی محمدعلی شاه درسه نامه. گویاکتاب درسی دبستانهاست. **آغاز:** تاریخ مصور. بنام ایزد بخشایندهٔ مهربان، ستایش شایان مریزدان پاك را.

42364 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۱۶: نستعلیق‌محمد فرزنداحمدسبحانی‌درسه‌شنبهٔ ۲۱ع۱/ ۱۳۳۳، تصاویرشاهان مشکی، گویا برای‌چاپ سنگی برای دبستانهانوشته شده است، ۱۰۳ص ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۷].

تاریخ مفضلی

ازسید مفضل خان خانه زاد محمد شاه، ازنیمهٔ یکم سدهٔ دوازدهم هند، تاریخ‌عمومی‌ست تا فرخ سیر (۱۱۲۴-۱۱۳۱ق) درهفت‌مقاله: ۱ـ آفرینش ۲ـ آدم وپیامبران ۳ـ پیامبراسلام ۴ـ ایران باستان ۵ـ خلفای عرب ۶ـ سامانیان خاندان‌سبکتکین، سلجوقیان، سنجر، خوارزمشاهیان غوریان، پادشاهان‌هندازتاج‌الدین‌ایلدزتا نصرالدین‌قباجه، پادشاهان لکهنو، شمس‌الدین ایلتمش‌وجانشینان او، پادشاهان دهلی، لودیها ۷ـ چنگیزوتیمور وجانشینان اوتا نصیرالدین محمد. وازهموست: تیمورنامهٔ مفضلی. **آغاز:** الحمدلله ... من بعد، احقرالعباد سید مفضل خان مختصری ازاحوال انبیاء مرسل وسلاطین اولوالعزم.

42365 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳۶ Or: نستعلیق، پیرامن ۱۸۵۰م، آغاز برابر نمونه، بخشی ازآن‌است، در نسخه نام نگارنده

سید مفضل خان یاد شده است، ۱۲۸گ ۱۵س [ریو ۲:۸۹۲].

42366 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۵۳/۳۰ Or: تاریخ یاد نشده، بخشهایی از آن است (گ ۲۵-۵۲) [ریو۳:۱۰۴۹].

تاریخ نامه

میرسید شریف، در بخش تاریخ‌هند خواهد آمد.

تاریخ نامه = ترجمهٔ تاریخ طبری

درهمین بخش خواهدآمد.

تاریخ نگارستان = نگارستان

تاریخ نیک پی

ازنیکپی فرزند مسعود فرزند محمدفرزند مسعود، سدهٔ ۷ـ۸، تاریخ بزرگی ست، دنبالهٔ تاریخ جهانگشای جوینی‌ست،

درچهارقسمت: ۱و۲ـ در بارهٔ پادشاهان ایران پیش ازاسلام، ۳ـ دربارهٔ عربستان پیش اسلام واسلام تاگشودن‌بنداد ۶۵۶ق، ۴ـ دربارهٔ دیگر پادشاهان اسلامی که بروزگار عباسیان بوده‌اند. بخشهایی ازآن به فرانسوی‌چاپ‌شده است.

بنگرید: پیشگفتار قزوینی برچاپ جهانگشا جلد سوم: ص ك ـ یادداشتهای قزوینی ۲:۴ـ استوری ۱:۷۹و۱۲۳۲.

42367 ـ پاریس، ملی۶۱: سدهٔ۱۶م، ۶۴۱گ (بلوشه۱:ش۲۵۳) فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۲۸۷۷ هست [فیلمها:۳۹].

تاریخ هرودتوس

متن ازمسیولارشه، ترجمه از علی مترجم السلطنه، معلم دارالفنون، بدستور علیقلی خان سردار اسعد بختیاری.

42368 ـ تهران، ادبیات ۵۱حکمت: شکسته نستعلیق ۲۴ع۲/۱۳۳۱، جلد یکم، با سرگذشت هردوت، ۳۴۰س.

42369 ـ تهران، ادبیات۵۲حکمت: شکسته نستعلیق محمد علی تفریشی، نویسندهٔ شمارهٔ پیشین، جلد دوم وتا هشتمین جزو این تاریخ را دارد، (ص۳۴۱ـ ۶۸۳) [ف.ادبیات ۲:۶].

تاریخ همایونی = تحفةالتواریخ

ابراهیم درهمین بخش خواهد آمد.

تاریخ هنری

از سید محمد باقر علیخان فرزند شاه کلیم الله بخاری، معلم میرزا جهانگیرومیرزا بابرتیموری هند، سپس منصف شهر همیرپور، بسال۱۲۵۱ق، بنام‌هنری Henry Pidcock تاریخ‌عمومی گرفته شده از «مرآت آفتاب نما» است.

42370 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۵۸/۷ Or: (گ ۷۲-۱۳۱) [ریو۳:۱۰۵۲].

تجارب الامم فی‌اخبار ملوك العرب والعجم

ازحمدالله مستوفی، که یاد اودرهٔ تاریخ گزیده:۴۱۱۴» گذشت. تاریخ‌پیامبران‌است‌از سام پسرنوح وتاریخ ایران تا یورش تازیان بروزگار یزدگرد، وتاریخ عربان پیش‌ازاسلام ترجمهٔ متنی ست عربی که بروزگار عبدالملك بن مروان بسال۷۵ق بکوشش امیر بن‌شراحیل شعبی درگذشته پیش‌از۱۱۰ق وایوب بن فهرو سپس عبدالله پسر مقفع ساخته شده و نام آن «نهایة الارب فی‌اخبار الفرس والعرب» است اتابك نصرة الدین احمد لر (۶۹۶ ـ ۷۳۳) فرمانروای لرستان به مستوفی دستور دادکه

آنرا به فارسی درآورد [ص ع نسخه یادداشت مؤرخ ۸۱۱].

بنگرید: استوری ۱:۲۴۴، ۱۲۷۰.

42371ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۱۱۵: نستعلیق شوال **۷۸۹** در شهر ایذج، ۱۷۴گ ۲۱س. فیلم آن درد انشگاهش ۱۹۰ هست [فیلمها ۴۱].

تجارب السلف

ازهندوشاه پسر سنجر پسر عبدالله صاحبی کیرانی نخجوانی، ترجمه‌ایست از «الفخری» و«منیة الفضلاء» ابن طقطقی (م ۷۰۹ ق) با افزودگیهایی، بسال ۷۲۴ق، بنام نصرالدین احمد فرزند یوسف شاه (۶۹۵ـ۷۳۰) ساخته است. بکوشش اقبال آشتیانی در ۱۳۱۳خ و ۱۳۴۵خ در ۳۶۸ص چاپ شده است.

با سرگذشت پیامبر و زنان و جنگهای او آغازمیشود، سپس دولتهای اسلامی را بـه دو گروه اصلی وفرعی بخش میکند: اصلی آن از سه دولت ۱ـ خلفای راشدین و حضرت علی و حسن ۲ـ امویان ۳ ـ عباسیان. فرعی آن: الف علویان مصر ب ـ بویهیان ج ـ سلجوقیان، ودر هریك ازبخشها وزیران ورویدادها را برمیشمارد.

آغاز: ادامت تهلیل وتمجید و اقامت تسبیح و تحمید حضرت ذوالجلال را سزدکه بـه حکمت بـالغه.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۴۸ ـ ف. مشار: ۳۵۷ ـ استوری ۱:۸۱ و ۱۲۳۳ ـ پیشگفتار چاپ از اقبال.

42373 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۰۳: نسخ ۱۵ ذیحجهٔ **۸۴۶** درهرات، ازبرگ ۱۵۵ افزوده هایی برچاپ دارد، ۱۶۳ گ ۳۷ س [نسخه‌ها ۵:۳۱۹ ـ ف. دکتر مقصود ۱:۴۶].

42374ـ **اصفهان**، فرهنگ ۱۱۴۰۴: نستعلیق ریز محمد باقر فرزند عبدالحسین خان فرزند محمد حسین خان صدر اصفهانی، شوال **۱۲۱۴** برای ظل السلطان، زرین [نسخه ها ۵:۳۱۹].

42374 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۷۰۴: نسخ سه‌شنبه ۱۹/۲/**۱۲۲۳**ق، ۱۸۵گ ۱۷س.

42375 ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۵ب: نسخ سدهٔ **۱۳**، با تاریخ **۱۲۷۱**، و فهرست در پایان، ۱۷۵گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱:۸۰].

42376 ـ **تهران**، ملك ۳۸۲۴: نسخ آقا بابا فرزند ملا محمد شهمیرزادی، **۱۲۷۴** برای بهاء الدوله، ۲۱۹گ ۲۱س [رؤیت].

42377 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۴۸: نسخ محمدکریم فرزنـد محمد خان بیکدلی، ۸ذیقعدهٔ **۱۲۷۴**، ۲۱۶گ [ف. سپهسالار ۳: ۳۱۴].

42378 ـ **تهران**، دانشسرایعالـی، قـریب ۱۷۲: نستعلیق سید حسن فـرزنـد عبدالمجید حسینی اصفهانی، پنجشنبهٔ ۲۸ج ۲/ **۱۲۷۴** [نسخه‌ها ۵: ۶۲۰].

42379 ـ **قم**، فیضیه ۲۰۸۱ (۷۹): نسخ میرزا محمد علی فـرزنـد میرزا احمد مشهور بعقدائی، چهارشنبهٔ ۱۰ج ۲/ **۱۲۷۶**، ۴۷۸ص ۱۷س [ف. فیضیه ۲:۲۰۱].

42380 ـ **تهران**، مجلس ۵۰۳۶: نستعلیق سید حسن، چهارشنبه ۲ شعبان **۱۲۷۷**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۵گ ۱۹س [رؤیت].

42381 ـ **تهران**، دانشسرایعالـی، قریب ۵۰: نستعلیق حسن فرزنـد عبدالمجید حسینی واعظ اصفهانی، **۱۲۷۷**، برای احتشام الدوله [نسخه ها ۵: ۶۲۰].

42382 ـ **تهران**، مجلس ۵۲۳: نسخ **۱۲۸۰**، جدولبندی شده، آغاز برابر نمونه،

۲۰۷گ ۲۱س [ف . مجلس ۲:۳۱۴].

42383 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۶۸ : شکسته نستعلیق، **۱۲۸۱** ، پایان درسرگذشت مستعصم نانویس مانده، ۲۲۹گ۱۵س[رؤیت].

42384 ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۸۸ : نستعلیق شکستهٔ امین الله محـرر ، **۱۲۸۵** ، ۲۲۹گ ۱۶س [ف. ملی تبریز ۱:۱۹۰] .

42385 ـ **اصفهان**، شیخ حسن‌جابری انصاری: نستعلیق‌میرزا عبدالوهاب‌خان‌مستشار دفتر، **۱۲۹۹** [نسخه‌ها ۶:۵۹۶].

42386 ـ **تهـران** ، مـلك ۴۰۷۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، پایان در سرگذشت مستعصم نانویس مانده، ۴۱۶گ ۱۲س [رؤیت] .

42387 ـ **مشهد**، رضوی ۱۴۷ تاریخ نسخ عبدالله فرزند محمد ۲۲ع۱/**۱۳۰۳**آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷:۴۴].

42388 ـ **مشهد** ، رضوی۱۴۸تاریخ: (۴۱۸۸) : نستعلیق محمد فرزند حسن ۲۰ محرم**۱۳۰۴**[ف. رضوی ۷:۴۴].

42389 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۰۴: نستعلیق ریز محمد باقرفرزند عبدالحسین‌خان اصفهانی، شوال **۱۳۱۴**، بدستورظل السلطان، افزوده هایی برچاپی دارد ولی از روی نسخهٔ مغلوط‌نوشته‌شده،زرین،۳۵۶ص۱۹س[نسخه ها ۵:۳۱۹ـ ف. دکتر مقصود ۱:۴۹].

42390 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۰۵: نستعلیق محمود فرزندشهاب الدین محمدعلوی فاطمی ، ۲۸شعبان **۱۳۲۰** برای آقا بـاشی ، ۵۶۲ص ۱۵س [ف. دکترمقصود۱:۴۹].

42391 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نسخ، تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۵:۱۴] منتقل شده به الهیات مشهد.

تحفة الاخیار

ازمحمد صفی فرزند ولی قزوینی (که یاد اودر «انیس الحجاج ۳۹۹۲» گـذشت) بـرای اصالت خان فوج داردر شهر مرادآباد ، بسال ۱۰۷۶ق، وازهموست : زیب التفاسیر . تاریخ عمومی‌ستوپیامبران‌ازآدم‌ـوفرزانگان‌از لقمان‌تا بوذرجمهر ، پیشدادیان،رومیان، ملوك‌الطوایف، اشکانیان، ساسانیان، عربان از محمد ، ابوبکر عمر، عثمان، دوازده امام ، امویان، عباسیان ، طاهریان،صفاریان، سامانیان، البتکین‌پادشاهان طبرستان، پادشاهان جبال، آل‌بویه، اسماعیلیان مغرب وایران، سلجوقیان ... اتابکان،ایوبیان خوارزمشاهیان ... ومیرسد به سال ۱۰۷۶ق.

42392 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ، ۲۰۹ Or : نسخ سدهٔ **۱۷**م،۵۸۷گ ۱۷س [ریو۱: ۱۲۵].

42393 ـ **بنگال** ، انجمن آسیایـی ، کرزون۵: نوشتهٔ سدهٔ**۱۸**م، تنها جلدیکم‌است، انجام افتاده [استوری ۱:۱۳۰].

تحفة التواریخ = تاریخ‌ابراهیمی = تاریخ همایونی

از ابراهیم فرزند جریر ، بروزگار وبنام همایون پادشاه (۹۳۷ـ ۹۶۳ق) ، بسال ۹۵۷ (این تـاریخ درخاتمهٔ‌آن‌آمده) نگاشته است . تاریخ عمومی ست از آدم تـا بسال ۹۵۶ ق . بدینگونه : تاریخ قوم بنی اسرائیل ازآدم تـا مسیح ، فرزانگان از لقمان تـا بـوذرجمهر ، پادشاهان‌ایران‌باستان درچهارطبقه ازکیومرث تا یزدگرد سوم ، پیامبر و خاندان و خلفا و یاران او ، خاندان امویان ، عباسیان ، برخی ازمشایخ وسرایندگان، طاهریان وصفاریـان ، سامانیان، غزنویان، خوارزمشاهان ، اتابکان،

غوریان ، پادشاهان کرت ، برخی از مشایخ و دیگران، چنگیز ونیاکان وجانشینانش تا۹۵۶ق قره قویونلو، آق قویونلو ، صفویان، تاریخ هند (دهلی) از قطب الدین ایبك آغـاز می‌شود ، پادشاهان گجرات مظفرشاه و دودمانهای کوچك دیگر ،تیموریان، برخی‌ازمشایخ وسرایندگان، بابر تیموری،همایون‌پادشاه‌ازز‌ایش‌اوتا۹۵۶ق. **آغاز:** بعدازحمدالهی‌ونعت‌حضرت‌رسالت‌پناهی، نموده می‌شود .

بنگرید : استوری ۱:۱۲۳۹،۱۲-تاریخ تذکره های فارسی ۲:۴۹۴.

42394 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۷۸ Ta (۵۷۷ف) : نستعلیق سدهٔ۱۰، آغازبرابرنمونه، ۲۴۶گ ۱۷س [ف . محمد اشرف ۲:۲۲۹].

42395 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۶۴۶ (۴۸۳ ف): نوشتهٔ۱۰۲۸،۲۷۸گ.

42396 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۷۷ Ta (۴۷۸ف): نستعلیق خوب ، ع۲۶/ ۱۰۴۵ (۱۶۳۵م) ،آغازافتاده، ۳۹۰گ ۱۱س [ف. محمد اشرف ۲:۲۳۱].

42397 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۰۵ : نوشتهٔ ۱۰۶۹ .

42398 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۰۴ : نوشتهٔ ۴صفر۱۰۹۶ (اته ۱۸۷۴). فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۸۷۳هست [فیلمها:۴۲].

42399 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۳۸۲ (۴۸۴ ف): بی‌تاریخ ،(۱پ-۲۸۶پ) [آکیموشکین ۱:۸۷].

42400ـ **موزهٔ بریتانیا**،۳/ ۲۰۴۹ Or: گزیده ایست ازآن ، (گ ۵۳- ۶۹) ، آغاز برابر نمونه، [ریو ۳:۱۰۴۶] .

تحفة التواریخ خانی

ازعوض‌محمد فرزند ملادروزی محمدصوفی عطار (بنگرید : تاریخ جهان نمای:۵:۴۱۰۵) .

42401 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۴۰ (۶۱۷ ف) : بی‌تـاریخ ، ۳۶۰ گ [آکیموشکین ۱:۱۰۲] .

تحفهٔ سلیمانی = سبحة الاخبار (اخیار) = مختصر تواریخ سلیمانی

متن ازیوسف فرزند عبداللطیف ،که آنرا از مدارك فارسی به‌ترکی‌در۹۵۲ ساخته و بنام سلطان سلیمان فرزنـد سلیم قیصرکرده است . آنگاه این‌کتاب‌درشوال۱۰۷۸ق به‌شهرایروان رسیده وشاه صفی قلی خان حاکم ایروان‌آن‌را دیده است وچون‌کتابـرا ازجهت لغات دشوار دیده به‌ترجمهٔ فارسی آن اقدام‌کرده است ، در این ترجمه دخل وتصرفی نشده است، وترجمه بنام شاه‌سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵) انجام‌گرفته است .

شجره تاریخ پیامبران عبرانـی و پیامبر اسلام ودوازده امام وخلفای عرب و پـادشاهان ایران (چهار طبقه پیش ازاسلام ویـازده طبقه پس ازآن) است‌تا شاه عباس (۹۹۶- ۱۰۳۸) ازطبقهٔ صفویان، شجرهٔ خاندان مغول وعثمانی تا سلطان عثمان‌خان است. **آغاز :** حمدو ثنای بیعدد واجب الوجودیرا سزدکه‌بمدلول خمرت طینت‌آدم... وبعد ازحمد واجب الوجود درود فرخنده ... اما بعد ، برضمایرخورشید نظایر ارباب دانش‌پوشیده نماندکه این مجموعه‌ایست مختصردربیان تاریخ وسیر انبیاء و اخبار ملوك

بنگرید : استوری ۱:۱۵۶،۱۲۴۹ .

42402 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۴۸ : نسخ ونستعلیق سدهٔ۱۱،آغازبرابرنمونه،۳۷گ ۲۵س [ف . دانشگاه ۱۲:۲۶۵۱] .

42403 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ۱ نسبنامه(۲۰۰ف): نسخ سدهٔ **۱۱**، **آغاز:** خواقین عالیمقدار شهسوار عرصهٔ میدان خاك فارس، ۳۶گ۲۷س[ف. محمد اشرف:۲۱۹].

42404 ـ **تهران**، دانشگاه۲/ ۵۰۶۳: نستعلیق نزدیك**۱۲۰۷** (۸۲پ ـ ۱۲۱ر)آغاز بمانند نمونه، درفهرست بنام «سبحة الاخبار یا اخبار یا مختصر تواریخ سلیمانی» یادشده است [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۰۱].

42405 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۵۳۱ Add: نستعلیق پیرامن **۱۲۲۴**ق ،آغاز برابر نمونه ،در این‌نسخه‌دست برده تا محمد خان قاجار رسانده شده‌است، ۴۱گ [ریو۱:۱۳۸].

42406 ـ **تهران** ، ملك ۲/ ۴۸۰۹ : نسخ ونستعلیق با تاریخ**۱۲۴۸** و**۱۲۵۱**دردفتر (۹ر ـ ۳۹پ) [رؤیت].

42407 ـ **تهران** ، مجلس ۲۷۱ : نستعلیق، مجدول مشتمل بردوایر تقسیمات ، ۴۳گ ،با نام مختصر التواریخ سلیمانی [ف . مجلس ۲:۱۵۴] .

تحفة الشعرا

از سلطان محمد میرزا بهادرخان لکهنوی صفوی بویهی ، متخلص به طلوعی، پسر ساطان حسین‌دوم فرزند شاه تهماسب دوم صفوی ، در ـ گذشتهٔ ۱۲۳۲ درسالهای ۱۲۱۱تا ۱۲۱۶ در دو مقدمه ویك خاتمه . مقدمهٔ یکم در احوال پادشاهان صفوی (از اسماعیل ۹۰۵ـ۹۳۰ تا تهماسب دوم که بدست علیمردان ازمیان رفت)، مقدمهٔ دوم درپادشاهانی که دربرابر صفویان قیام کرده‌اند ، درپنج مقاله : ۱ـ افاغنه غلزه ۲ـ افشاریه ۳ـ افاغنهٔ ابدالیه(دارانیها) ۴ـ زندیه ۵ـ قاجاریه تا فتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) خاتمه دردذکر اختتام وشمه‌ای ازحالات‌مؤرخین [نسخهٔ ملك]. نسخهٔ موزهٔ بریتانیا دریك‌مقدمه وشش مقاله است .

بنگرید :فرهنگ سخنوران:۳۵۸ـ تاریخ تذکره های فارسی ۱: ۱۶۰ تا ۱۶۸ .

42408 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۷۱ :

42409 ـ **لندن** ، دیوان هند۵۶۷ :

42410 ـ**موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۹۸ (۱۳۱): [تاریخ تذکره ها ۱:۱۶۰] .

تحفة الکرام

ازمیرعلیشیر (غلامعلی) قانع تتوی ، زاده درتته ۱۱۴۰، نژادش بـه قاضی سید شکرالله شیرازی میرسدکـه بروزگارشاه بیگ ارغنون (۹۲۷ـ۹۲۹)ازشیراز به سند رفته است. نخست مظهری وسپس قانع تخلص کرده است.درتاریخ سند وتذکرهٔ نام‌آوران و عارفان و سرایندگان آن سرزمین‌است‌درسه‌جلد: جلدیکم دریك‌مقدمه وسه دفتر نگاشته است : دفتر یکم، درسه‌طبقه. طبقهٔ ۱ـ پیامبران پیش ازمحمد ۲ـ پادشاهان ایران باستان ۳ـ فیلسوفان و سرایندگان پیش ازاسلام . دفتردوم در چهار مقاله . مقالـهٔ ۱ـ نسب پیامبر اسلام ۲ـ سرگذشت او و اززایش تا مرگ ۳ ـ سرگذشت دوازده امام شیعیان ۴ ـ اعقاب امامان. دفترسوم، درسه طبقه: ۱ـدربارهٔ امویان ۲ـعباسیان۳ـ خاندان‌هایی که‌بروزگار عباسیان بوده‌اند تا روزگارصفویان، درنه‌طبقه.

جلد دوم دریك مقدمه و هفت مقالـه ویك خاتمه. درتاریخ هندوستان . جلد سوم‌درتاریخ سند وتذکرهٔ عارفان است، که در۱۱۸۱ ق بـه انجام رسیده ودربمبئی ۱۳۰۴ق چاپ شده‌است [مشارج۲ج۱:۱۲۱۴] مجلداتی ازآن‌بکوشش سیدحسام الدین راشدی پاکستانی دردست‌چاپ است .

42411 ـ **هند** ، بـانکیپور ۴۷۹ :

نستعلیق محمد اسماعیل فرزند حاجی محمد باقر شیرازی، ۱۲۳۳، آغاز: بعدحمدخالقی که‌آثارات‌کون ومکان رشحه، ۴۹۴ گ ۲۱ س [ف. عبدالمقتدر۴:۶۴].

42412 ــ موزهٔ بریتانیا، ۱/ ۲۱۵۸۹ Add: با تاریخ رجب ۱۲۴۶ (۱۸۳۰ م) در دفتر، (گ ۱ــ۳۳۸) همــراه « معیار سالکان طریقت» و«مقالات‌الشعرای»او، آغاز برابر نسخهٔ پیشین [ریو ۲:۸۴۶].

42413 ــ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۳۱ Or: نستعلیق ذیحجهٔ ۱۲۶۱ (۱۸۴۵م) جلد ۳، ۱۲۵ گ ۲۵ س [ریو۳: ۹۵۰].

42414 ــ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۸۹ Or: نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۲۶۶ (۱۸۵۰م)، جلد ۳، ۲۴۴ گ ۱۴ س [ریو۳: ۹۵۰].

42415 ــ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۲۹ Or: نستعلیق ۱۸۵۱ م (۱۲۶۷ق)، جلد ۱، ۳۸۰ گ ۱۷ س [ریو۳: ۹۵۰].

42416 ــ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۳۰ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، جلد ۲، ۴۴۵ گ ۱۷ س [ریو۳: ۹۵۰].

تذکرة التواریخ

ازعبدالله حسینی، تاریخ کوتــاهی ست از زندگی پیامبران، اولیاء الله، حکمرانـان، مردان بنام، ادیان وجزآنان، ازتاریخ زایش ومرگ ومدت فرمانروایی. تا روزگار نگارش ۹۹۰ (۱۵۸۱م). آغاز: حمد و سپاس بیحد و شکر وثنای بیعد واجب الوجودی راکه.

42417 ــ حیدر آبــاد، موزهٔ سالار جنگ ۶ Ta (۵۷۹ف): نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰، آغازبرابر نمونه، ۷۴ + ۲ گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف ۲:۲۳۱].

تذکرة السلاطین

ازشیخ عبدالغفور فرزند آقا محمد فرزند حاج محمد طاهر یزدی اصفهانی، (م۱۳۱۶خ) تاریخ عمومی‌ست ازآغازآفرینش تا رویدادهای ۱۳۱۴ق، بـا مقدمه‌ای در جغرافیای جهان و خاتمه‌ای درسرگذشت پیامبر و امامان و ملل و نحل‌وتاریخ فلاسفهٔ یونان واسلام. بسال۱۳۱۳ بروزگار مظفرالدین شاه بدان‌آغازکرده‌است. ودردیباچه مینویسد: پس از انجام لؤلؤمنثور و تذکرة الواعظین و مصابیح الانـوار بـدین نگارش پرداختم. آغاز: جواهر زواهر حمد وسپاس فزون ازحیطهٔ وهم وقیاس.

بنگرید: ذریعه۴:۳۴ (تذکرةالسلاطین) و۲۱:۸۵ (مصابیح الانوار).

42418 ــ تهران، مجلس ۲۲۹۰: تحریری روشن نگارنده، وشهادتنامه‌ی‌سه‌تن از دانشمندان به‌نیایش محمد طاهر وتاریخ مرگ اودر۱۲۹۰، ۹۴۹ س [ف. مجلس ۶:۲۴۳].

تذکرة الملوك

ازمحمد مظفرخان خوافی ازمردمان‌هند، در تـاریخ پادشاهان فـارس و عرب و هند از آفرینش تا روزگار نگارنده، درده‌فصل: ۱ــ پادشاهان عجم از آدم تامحمد ۲ ــ پـادشاهان عراق و عجم از آغاز اسلام تا روزگار نگارنده ۳ــ پادشاهان روم‌ازآدم تا محمد ۴ــ پادشاهان ازروزگار محمدتا ایندم ۵ــ پادشاهان‌ترکستان پیش از اسلام ۶ــ پادشاهان تـرکستان پس از اسلام تاایندم ۷ــ پادشاهان هند تاپیش‌ازاسلام، ۸ــ پادشاهان هند پس ازاسلام تا ایندم، ۹ ــ پادشاهان حیدرآبـاد ۱۰ ــ پادشاهان بیجاپور (بنگرید: خلاصـهٔ دستور الوزراء: ...). آغاز: حمدله. والصلاةوالسلام‌علی‌رسوله‌محمد

وآله اجمعین .

بنگرید : استوری ۱:۲۴۲.

42419 ـ **آصفیه** ، ۱۰۱۱ تاریخ : نوشتهٔ **۱۲۴۷**، ۱۷۷گ ۱۳ س [ف . آصفیه ۱:۱۹۱].

ترجمهٔ الآثار الباقیه

متن از ابوریحان بیرونی (م ۴۴۰) نگاشتهٔ ۳۹۰، ترجمه از علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه (که یاد او در « رصد خانهٔ مراغه : ۲۹۳ » گذشت) با دیباجه‌ای از او ، ترجمه و گزارش است و در ۱۲۷۵ بدان میپرداخته است. **آغاز:** اما بعد ، در این ایام خجسته فرجام که دارالخلافه تهران ... مقر سلطنت کبری و دارالملك خلافت عظمی است ... من بنده اعتضاد السلطنه ...

بنگرید : ذریعه ۱:۶(آثار الباقیه)و۱۳: ۵۳ (شرح آثار الباقیه ، همین کتاب) ـ ف . مشار:۳۹۲ (ترجمهٔ آثار الباقیه ، ازاکبر دانا سرشت) .

42420 ـ **تهران** ، ملك ۱۴۷۱ :نسخ سدهٔ **۱۳**، با یاد داشت خود اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۱، ۱۷۵گ ۲۳س.

ترجمهٔ اعلام الناس

متن « اعلام الناس بماجری للبرامکة مع بنی عباس» از محمد دیاب اتلیدی مصری، تاریخ عمومی اسلام است ، نگاشتهٔ ۱۱۰۰ ، که چند بار در مصر چاپ شده است . ترجمه از غلامحسین افضل الملك ادیب شیرازی ،که یاد او در « افضل التفاسیر : ۳ » گذشت . هنگامی که افضل الملك به ترجمهٔ آن می‌پرداخت مظفرالدین شاه به پادشاهی میرسد ، مترجم تاریخ رویداد گشته شدن ناصرالدین شاه و تاجگذاری مظفرالدین میرزا را در صفحه ۳ تا ۶۹ دیباجهٔ کتاب می گنجاند .

(بنگرید : افضل التواریخ ، در بخش تاریخ ایران) . **آغاز** ج ۱ : قل اللهم مالك الملك تؤتی الملك من تشا... تسبیح وتقدیس مالك ـ الملکی. **آغاز** ج ۲: ستایش در خور خداوندی که ما را هستی داد .

بنگرید: ایضاح المکنون ۱:۱۰۴ (اعلام الناس).

42421 ـ **تهران** ، ملی ۱۸۷۱ ف : نستعلیق، ۲۲ج ۲/**۱۳۱۴** ق ، نوشتهٔ محمد فرزند حاجی محمد علی عاشوری قزوینی ، برای مظفرالدین‌شاه، آغاز برابر نمونهٔ ۱۹۷:۱ گ۱۴س[یادداشتهای دکترجان لابو نکود].

42422 ـ **تهران** ، مجلس ۶۷۸ : نستعلیق **۱۳۱۴**، بدنبال «افضل التواریخ » از همو، زرین، ج ۱، ۱۹۲گ ۱۴س .

42423ـ **تهران**، مجلس۶۷۹: نستعلیق خود مترجم، ج۲:۱۰ ۴۰گ ۱۴س [ف. مجلس ۲:۴۲۹-۴۳۰].

ترجمهٔ تاریخ طبری = تاریخ نامه = تاریخ بلعمی

متن از ابوجعفر محمد فرزند جریر طبری (م۳۱۰ق=۹۲۲-۹۲۳م)، ترجمه از ابوعلی محمد فرزند ابوالفضل محمد بلعمی ، وزیر سامانی ، درگذشته پیرامن ۳۸۶، بدستور منصور پسر نوح سامانی (۳۵۰-۳۶۶)، در چندین جلد، تاریخ عمومی‌ست از آغاز تا روزگار نگارش، ویکی از کهنترین نثرهای فارسی‌ست که در دست ما مانده است . بلعمی زنجیرهٔ اسناد را از اصل کتاب انداخته ومطالبی بر آن افزوده است. در برخی نسخه‌ها رویداد های پس از ۳۵۵ را نیز فهرست

وادبرآن افزوده می‌یابیم. خطبه ودیباچه‌ها نیز درنسخه‌ها گوناگون است ، برخی خطبهٔ عربی دارند . دربرخی‌ازنسخه‌ها «تاریخنامه»خوانده شده‌است. همراه تکملهٔ آن بکوشش ملك الشعرا وپروین گنابادی‌بسال۱۳۴۱خ‌وپس‌ازآن‌چاپ‌شده است. **آغاز۱:** سپاس و آفرین مرخدای‌کامکار کامران... اما بعد ، بدانکـه این تاریخنامـهٔ بزرگ‌است، گردآوردهٔ‌ابوجعفرمحمد. **آغاز۲:** شکر وسپاس حضرت خالقی راکه انوار دقایق حکمت اوازهرذره ازذرات .

بنگرید : ذریعه ۳:۲۲۲ و۴:۸۶ ـ ف . مشار۲۲۳- پیشگفتارچاپ نسخهٔ عکسی‌ازاستاد مینوی‌ـمؤلفین‌مشار۵:۲۵۶-کتابشناسی‌دهساله: ۵۲۵ .

42424ـ **مشهد**،رضوی۱۲۹(۷۴۸۱): نسخ اسحاق فرزند عمرفرزند محمدالشروانی، نیمهٔ محرم **۵۸۶** در زنجان ، وبگفتهٔ پـروین گنابادی ص ۶۹ پیشگفتارخود :کهنترین‌نسخهٔ آن درجهان است، نسخه جزء دوم از جلد دوم است. **آغاز :** بقیه من‌فتح حاضریه وقرنسرین. گفتاو خالد سیف الله روی بقر نسرین نهاذبس مردمان قرنسرین بسیارکارزارکردند،۲۴۴گ ۲۱س.این نسخه چاپ عکسی شده است [ف . رضوی ۷:۳۲].

42425 ـ **تهران** ، ملك الشعراء بهار ۳۰/ (مجلس؟): نسخ سدهٔ ۶ـ۷، عنوان زدین، آغاز وانجام افتاده [نسخه ها ۵:۶۵۹].

42426 ـ **تهران** ، ملك الشعراء بهار ۱۸۶ (مجلس؟): نسخ درشت سدهٔ۷،ازسرگذشت محمد تا المهتدی ، رحلی بزرگ در۲ ع۲ / ۹۵۶ درسبزوار بوده [نسخه ها ۵:۶۵۹].

42427 ـ **لندن** ، انجمن همایـونـی آسیائی RAS ۲۲ : نسخ محمد شاه فرزنـد علی فرزند محمود شادبخت حافظ اصفهانـی ، شنبه ۱۸ شوال **۷۰۱** ، ۳۷۳گ ۲۳س . فیلم آن‌دردانشگاه‌ش۸۶۸هست[فیلمها۳۷ و۵۴۴].

42428 ـ **فاتح** ، ۴۲۸۵: نوشتهٔ‌احمد فرزند نجم الخطاط الاخلاطی،۱ شوال **۷۰۲**، در۳۶۸گ، درهفت مجلد . فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۵۳۵هست[فیلمها :۳۸].

42429ـ **استانبول**،ایاصوفیا۳۰۵۰: نسخ عثمان فرزند احمد فرزند ابی‌بکرمعروف به خالویه، رجب **۷۱۳**، ۴۴۷گ . فیلم‌آن‌در دانشگاه ش۷۹هست[فیلمها:۳۷].

42430ـ**استانبول**، ایاصوفیا۳۰۵۱: نسخ محمود فرزند محمد فرند ابی‌بکرمعروف به خالویه، دراواخر ذیقعدهٔ **۷۱۸** ، ۳۳۰گ فیلم‌آن دردانشگاه ش ۸۰ هست [فیلمها۳۷] .

42431 ـ **تهران** ، مجلس ۵۵۷۵ : نستعلیق**۷۳۴**،زدین،آغازبرابرنمونه۸،۱۱۱ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۷:۳۸] .

42432 ـ **فاتح** ، ۴۲۸۱: نسخ عبدالله فرزند سعدالله فرزند ابی غالب اصفهانی ، ۲۱ع ۱/**۷۲۵**فیلم‌آن دردانشگاه ش ۸۶۹هست .

42433 ـ **پاریس** ، ملی ۶۳ SP : نسخ ع۱/**۷۲۷**، در۳۹۶گ ۳۱س . فیلم آن دردانشگاه ۸۴۶هست [فیلمها ۳۸-۳۷].

42434 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۲۲ Add: نسخ ،**۷۳۴**ق (۱۳۳۴م) ، ۴۹۰گ ۲۳س [ریو ۱:۶۸] .

42435 ـ **هند** ، بـانکیپـور ۴۵۰ : مؤرخ صفر**۷۴۰**، ج۲ ، از تاریخ پیامبر آغاز میشود، ۱۷۵گ .

42436 ـ **هند**، بانکیپور۴۴۹:نوشتهٔ گویا **۷۴۰** (۱۳۳۹م)،ج۱،آغازبرابرنمونهٔ۱ ۲۵۴گ ۲۳[ف . عبدالمقتدر۴:۱].

42437 ـ بادلیان ، ۳۷۶ الیوت Elliot : نسخ اسماعیل فرزند محمود فرزند محمد فرزند مسعود انسی جبریانی ، چهارشنبهٔ ۱۵ صفر **۷۴۴**، ۳۸۸ گ ۲۷ س [فیلمها ۳۷].

42438 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۳۴۳ Or: سدهٔ **۸** [نسخه ها ۴ : ۶۵۰].

42439 ـ تهران ، سلطنتی ۸۷۳۰ : نستعلیق محمود فرزند محمد، در **۸۲۱**، **آغاز:** شکروسپاس بی‌حد وقیاس آفرینندهٔ زمین‌وآسمان ۲۵س.

42440ـ استانبول، ایاصوفیا ۳۰۴۹: نسخ یعقوب فرزند حسین مهاجری ، دوشنبهٔ ۲۳ صفر **۸۴۶** درمسجدجامع اصفهان ، ۴۸۶ گ، فیلم آن دردانشگاه ش ۷۸ هست [فیلمها ۳۷].

42441ـ موزهٔ بریتانیا، ۱/ ۲۳۴۹۶ Add: با تاریخ **۸۴۷** (۱۴۴۳م) دردفتر(گ ۲ـ۲۴۶) جزء یکم آنست [ریو ۲ : ۸۵۱].

42442 ـ تهران، اصغرمهدوی ۸۷۲: نسخ شهاب احمد فرزند محمد فرزند یعقوب الدهقلی ، ۹ محرم **۸۵۲** (نیمهٔ یکم) و ۱۶ شعبان **۸۵۲** (نیمهٔ دوم) ، زدین ، ۴۱۴ گ ۲۹ س ، عنوان تادیخنامه دارد [نسخه‌ها ۲ : ۱۷۶] فیلم آن دردانشگاه ش ۱۵۹۰ هست [فیلمها: ۳۸].

42442 ـ تبریز ، ملی ۳۳۱۸ : نستعلیق ۵ محرم **۸۵۲**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۱۰ گ ۲۷ س [ف. ملی تبریز ۱: ۲۴۷] .

42444 ـ تهران ، خان‌ملك ساسانی: نستعلیق حاجی حسن فرزند مظفر فرزندحاجی حسن کاتب ، ۱۵ ذیحجه **۸۸۱** در یزد ، نسخهٔ خوب [نسخه‌ها ۵: ۱۱۴].

42445 ـ تهران ، سلطنتی ۸۷۴: نسخ سعدالدین فرزند تاج الدین فرزند علی فرزند محمد فرزند نجیب کازرونی، غرهٔ رجب **۸۸۹**، آغاز افتاده.

42446 ـ تهران ، سپهسالار ۱۵۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۹**، جلد ۱ ، سپس جلد ۲ نوشتهٔ ۱۲۸۶، ۶۳۵ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۴۰۲].

42447 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۳۴۴ Or: سدهٔ **۹** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۰].

42448 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۶۱۷۴ Add : نسخ، ج ۲/ **۹۰۶** ق (۱۵۰۰م)، ۳۳۳ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۷۱].

42449 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۴۹۷ Add: نسخ، **۹۱۱** ق (۱۵۰۵م) ، ۴۰۴ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۷۰].

42450 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ H ۱۴۷ (۱ف) : نسخ یعقوب خواجو دولت‌آبادی، صفر **۹۱۸** (۱۵۱۲م)، آغازبرابر نمونهٔ **۱**، [ف. محمد اشرف ۱:] .

42451 ـ تهران ، مجلس ۵۶۱۳ : نستعلیق برهان فرزند وحیدالدین فرزند نورالدین هروی، **۹۳۳**، زدین، ۹۲۸ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۱۷: ۶۷].

42452ـ تهران، ملك ۳۹۰۶: نستعلیق احمد فرزند محمد فرزند احمد کاتب افزری جهرمی، ۲۹ صفر **۹۴۱**، ۵۰۶ گ ۲۳ س.

42453 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D۸۲ (۵۵۱ف): نوشتهٔ **۹۷۲**، (۲ر ـ ۴۷۲ر).

42454 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۳۲ (۵۵۰ف) : نوشتهٔ **۹۷۲** ، ۳۳۶ گ [آکیموشکین ۱: ۹۴] .

42455 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D۱۸۲ (۵۵۳ ف) : نوشتهٔ **۹۹۷** ، ۵۰۲ گ [آکیموشکین ۱: ۹۴ـ۹۵].

42456 ـ مشهد ، فرهنگ وهنر ج ۱: نستعلیق میرزا علی فرزند مظفر فرزند محمود

خاتون‌آبادی، **۹۹۹**، ج۱، ۷۲۴س [ف. کتب خطی: ۵ ۱۰] . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۱۶۲ هست [فیلمها :۳۸] .

42457 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۵۴: نسخ اواخرسدهٔ **۱۰**، زدین، آغاز یك برگ افتاده ، ۵۰۳گ ۲۷س [رؤیت] .

42458 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۱۴۹(۳ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۰**، **آغاز:** الحمدلله العلی الاعلی الولی الوفی ذی الاسماء الحسنی۳۶۰گ ۱۹س [ف. محمد اشرف:۴].

42459 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، هر دوجلد ، ۲۰ س [ف . سپهسالار ۳:۲:۴۰۲] .

42460 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۶/ ۳۰۷۱: ازسدهٔ **۱۰**، انجام‌افتاده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۱].

42461 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۸۱۴ Add: نسخ سدهٔ **۱۶**م، **آغاز:** سپاس وآفرین مرخدای جهانیان، ۳۹۲گ ۲۷س [دیو ۱ : ۷۱] .

42462 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، بنام تاریخنامه یاد شده است [نسخه ها ۳:۷].

42463 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۶۰ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، با یاد داشتهای ملك‌الشعرا بهار، **آغاز:** مکه دررودخانه‌ای افتاده است و آنجا زُدع نمیباشد واو را بکـه نیزگویند ، و بارودارد، ۱۴۱س۲۷س [ف. مجلس۱۰:۷۴۳].

42464 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۳۶ : نستعلیق محمد شریف دراواخر ج۲/ **۱۰۱۴** ، داستان تعبیه عرب تا المستظهر بالله ، ۴۳۲گ ۱۵س [رؤیت].

42465 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم D۲۲۳ (۵۵۴ ف): نوشتهٔ **۱۰۱۸**، ۴۰۹گ [آکیموشکین ۱:۹۵].

42466 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H ۱۴۸ (۲ف) : نستعلیق ولـی محمد **۱۰۴۸** (۱۶۳۶م)آغازبرابرنمونهٔ**۱** ،۴۴۶گ ۲۷س [ف. محمد اشرف :۲].

42467 ـ **تهـران** ، ملك ۴۰۷۲ : نستعلیق نجفقلی فرزند میراشرف ، شنبهٔ ۱۱ج ۱/ **۱۰۴۹** ،گزیـده ایست ، ۲۶۵گ ۲۰ س [رؤیت] .

42468 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۳۰ تاریخ (۴۲۰۷) :نستعلیق محمدقـاسمین‌استادی ۱۵ شعبان **۱۰۵۴**. **آغاز** :بدانکه این تاریخنامـهٔ بزرگست ۴۱۴گ۲۵س[ف . رضوی۷:۳۳] .

42469 ـ **تبریز** ، حاج آقـا حسین نخجوانی: نوشتهٔ**۱۰۸۷**. [نسخه‌ها ۴:۳۳۸].

42470 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۴۲ ف : نستعلیق ونسخ ، شنبه ۲۷ صفر **۱۰۹۳** ، آغاز برابرنمونهٔ ۱، زدین ، ۵۴۱گ ۲۵ س [ف . ملی ۳:۱۶۵] .

42471 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۹۱ : نسخ تعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، با مقدمه‌ای‌به‌عربی **آغاز** : الحمدلله العلی الاعلی الولی الاولی ، ۱۱۳۳س ۲۵س [ف. مجلس ۶:۲۴۴] .

42472 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای E. H.۱۳۹۰ : پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۶۱۹ گ ۲۱س. آغازبرابرنمونهٔ **۲**، [ف . فهمی ادهـم ۱:۳۷].

42473 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۱۵۰ (۴ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱** : آغازبرابرنمونهٔ **۱**،۵۵۴گ ۲۱س [ف.محمد اشرف :۵].

42474 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۵۱:

نستعلیق سدهٔ **۱۲**، هر دوجلد ، ۲۰ س [ف . سپهسالار ۳:۴۰۲].

42475 ــ **لاهـور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹، ۲۹۷ طبر: نستعلیق شکستهٔمیانهٔ سدهٔ**۱۳**،آغاز برابر نمونه،۶۳۷گ[مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی: ۲۱۴] .

42476 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۱۰۵ Or: نوشتهٔ **۱۲۲۸** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

42477 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۴۴۸۵ (۵۴۸ف): نوشتهٔ **۱۲۶۹**،۷۲۴گ [آکیموشکین ۱:۹۴].

42478 ــ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگH۱۵۱(۵ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، **آغاز:** الحمدلله الاول قبل کل الاول والاخر بعدکل ، ۱۵۶گ ۲۱ س [ف . محمد اشرف :۶].

42479 ــ **تهران** ، مجلس ۲۳۱ : نستعلیق ، بـا سرلوح ممتازکهن، وآرایشهای دیگرزدین کهن، کاغذ خانبالغ،**آغاز:** سپاس و آفرین مـرخدای جهانیان و آفرینندهٔ زمین و زمان وآنکش نه همتا ونه‌انباز و نه دستورو نه یارونه زن ونه فرزند ، ۱۹۳ گ ۱۹س [ف . مجلس ۲:۱۲۹].

42480 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۳۱ (۵۴۹ ف): بی‌تاریخ ، ۱۹۹گ.

42481 ــ **لنین گراد** ، اکادمـی علوم D ۸۳ (۵۵۲ ف) : بی‌تاریخ ، ۳۳۷گ . [آکیموشکین ۱: ۹۴-۹۵] .

42482 ــ 84 ــ **هندوستان** ، رامپور ، کتب خانهٔرضا: سه نسخه ازآن دراین‌کتابخانه هست [یاد داشتهای مهدی غروی ، مجلهٔ وحید ۷:۴۵،۴۸] .

42485ــ**آصفیه**، ۱۴۰۷تاریخ: تاریخ یادنشده[ف. آصفیه۳: ۱۰۰]

42486 ــ **آصفیه** ، ۱۵۴۵ تـاریخ : یاد نشده [ف. آصفیه ۴:۹۶] .

42487 ــ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeIIA ۱۷۶۳: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز :** الحمد لله العلی الاعلی الولی من الاولـی ... گفتار اندرخبرشستن ونمازکردن وبگورکردن پیغمبرص، ۳۹۷گ ۲۱س [ف. عبدالله ۱:۱].

ترجمهٔ تقویم التواریخ = تقویم التواریخ

چلبی. درص۴۱۳۰.

ترجمهٔ مروج الذهب و معادن الجوهر

متن‌ازابوالحسن علی‌فرزندحسین‌مسعودی درگذشتهٔ ۳۴۶. در تاریخ و جغرافیا و ملل و نحل.چند بار چاپ شده است. ترجمه ازمیرزا حیدرعلی‌فخرالادبامتخلص به‌نوا، بسال۱۳۱۶ق به دستور مسعود میرزا ظل السلطان .دردیباچه کتاب در۱۲۰ باب ولی‌نسخهٔ اصفهان۱۵۸ باب ویك خاتمه‌دارد.وازمترجم‌است: تاریخ‌اصفهان. **آغاز :** گفته است ابوالحسن علی‌بن ... بیان نمیکنم‌ازکتابهای تاریخ واخبار وسیر وروایات مگرآنچه مشهور است مصنف‌آن.

بنگرید: کشف الظنون ۲:۱۶۵۸ (مروج الذهب)ــ ف. عربی مشار:۸۳۲ .

42887 ــ **اصفهان** ،عمومی ۱۱۴۱۸: نسخ سلیمان نعمت اللهی، دیباجـه را تـرجمه نکرده است‌جلدیکم استازباب ۱ تا۷۱. **آغاز:** گفته است ابـوالحسن علی... بیان نمیکنم از کتابهای تـاریخ واخبار وسیر وروایـات مگر آنچه راکـه مشهور است مصنف‌آن، ۷۴۵ س ۱۷س [ف. دکترمقصود ۱:۶۶] .

42489 ـ اصفهان، عمومی۱۱۴۱۹: نسخ همان سلیمان‌پایان محرم **۱۳۱۶** درقریهٔ مبارکهٔ لنجان، دنبال جلد یکم است (باب ۷۱) تا پایان کتاب، ۷۵۵ص۱۸س [ف.دکتر مقصود ۱:۶۸].

42490 ـ تهران، مجلس۲۴۶: نسخ**۱۳۱۶** شامل یکصد وبیست باب آن، ۳۹۴گ ۲۸ س [ف. مجلس ۲:۳۷].

ترجمهٔ مروج الذهب و معادن الجوهر

متن ازهمان مسعودی، ترجمهٔ ناشناخته.

42491 ـ تهران، ادبیات ۱۶۱ ج: نسخ ۴ ذیقعدهٔ**۱۲۷۵** . ترجمه ایست لفظی و نسخه ازسخنان دانشمندان هفتگانه وآیین هند است تا سرگذشت مکتفی‌عباسی، ۲۰۶گ ۲۲س [ف. ادبیات ۱:۱۲۵].

تصاویر شاهان

تاریخی‌ست دردوایر واشکال، از آدم تا یزدگرد، سپس خاندان پیامبر اسلام، آنگاه سامانیان، سلجوقیان وگروههای دیگر که در ایران فرمانروایی کرده‌اند، ودرپایان عثمانیان تا عبدالمجید.

42492 ـ تهران، ملی۷/ ۱۲۲۴ف: با تاریخ **۱۲۷۹** در دفتر (ص ۴۱۶ ـ ۴۴۳) [ف. ملی ۳:۲۶۴].

تفصیل و بیان دولت جماعت از زمان رحیم خان

ازمیرسلیمان خواجه سمرقندی.

42493 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۶۶۷(۸۴۰ف): بی‌تاریخ، (۱۶۱ر ـ ۱۷۸پ) [آکیموشکین ۱:۱۲۸].

تقویم التواریخ = ترجمهٔ...

متن از مصطفی ایکنچی، حاجی خلیفهٔ قسطنطنی، لشکرنویس‌عثمانی (۱۰۰۴ ـ ۱۰۶۷) نگارندهٔ «کشف الظنون». خود میگوید: آن را دردوماه ۱۰۵۸، درمقدمه و خاتمه‌ای ومتن (دیباجه وعنوانها وخاتمه به ترکی ومتن‌را به فارسی) نگاشته است. سپس‌خود در آن دوبار دست برده وافزوده است، رویدادها را ازهبوط آدم تا بسال ۱۰۵۸ درجدولهایی آورده‌است. این‌کتاب را دردونسخه یکی درسه‌کراسه‌درهر صفحه‌ای پنجاه سال‌ودیگری درده‌کراسه در هر صفحه‌ای بیست سال راگزارش کرده است. این کتاب به فارسی و لاتینی و ایتالیایی و عربی ترجمه شده وبچاپ رسیده است.

(بنگرید: تاریخ سیاقی:۴۱۰۷) **آغاز**: حمد وثنایی که‌غایتی‌مراورا نیست، بر پروردگاری که اورا بدایتی نیست.

بنگرید: کشف الظنون ۱:۴۶۹ـ استوری ۱:۱۲۸و۱۲۴۲.

42494 ـ تهران، دانشگاه ۳۱۷۳: نستعلیق ترکی، ج۲/ **۱۰۶۲** تاسال ۱۰۷۷را نیزدارد، ودرهامش به ۱۱۳۵ نیزرسیده، واز نسخه برمی‌آید نگارنده گویاتا۱۰۵۷ راآورده است، ۸۵گ۱۳س[ف.دانشگاه۱۱:۲۱۲۶].

42495 ـ تهران، ادبیات ۱۲۷ب: نستعلیق ترکی سید ابراهیم فرزند محمدوفایی حسینی، **۱۰۷۱**، با یادداشت قزوینی، ۷۹گ [ف. ادبیات ۱:۱۳۴].

42496 ـ موزهٔ بریتانیا، Or ۱۱۹۵۰: نوشتهٔ**۱۱۴۲**، درفهرست بنام**لب‌التواریخ** یاد شده است [نسخه‌ها۴: ۶۵۰].

42497 ـ تهران، اصغرمهدوی۳۰۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، [نسخه‌ها ۲:۶۹].

42498 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۳۶: نسخ ونستعلیق سدۀ **۱۲**، نسخه تـارویداد های ۱۲۰۰را دارد و پیداست که دیگران بر آن افزوده‌اند صفحۀ یکم نونویس، ۷۶گ ۱۰س [ف. دانشگاه ۸: ۵۵۳].

42499 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۶۶ : نستعلیق سدۀ **۱۲**، تا رویـداد های ۱۰۸۵ را دارد. [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۲].

42500 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۹۸: نستعلیق ترکی، سدۀ **۱۲ـ ۱۳**، بـا یاد داشت ۱۲۰۵ [نسخه‌ها ۲: ۶۹].

42501 ـ **تهـران** ، مجلس ۲۴۷ : نستعلیق شکسته‌آمیز ، بی‌تاریخ، از روی نسخۀ نوشتۀ ۱۰۹۱، ۸۷گ ۱۹س [مجلس ۲: ۱۳۷].

42502 ـ **کپنهاك** ، سلطنتی : نسخ [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

تقویم التواریخ = تاریخ سیاقی

درص ۴۱۰۷ گذشت .

تکملة‌الاخبار

ازنویدی‌شیرازی ، ملاعبدی بیك (م ۹۸۸) که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۷» گذشت . بنام شاه‌تهماسب (۹۳۰ـ۹۸۴) و پریخان خانم بسال ۹۶۷ دریك مقدمه وچهارباب ویك خاتمه ، از تاریخ ۹۸۵ تـا (۹۸۸) نگاشته است [دیباجه]: مقدمه درمعنی تاریخ وذکر وجود و آغاز آفرینش. باب۱: جهان ازهبوط تا طوفان نوح ۲ـ ازطوفان تا محمد ۳ـ روزگار پیامبر وسرگذشت او ۴ـ پس ازمرگ پیامبر تـا این دم، دردومقاله: ۱ـ ازمرگ او تا غیبت صغری ۲ـ غیبت کبری. خاتمه :درخصوصیات نواب‌شاهی. «دانشمندان»، تاریخ نگارش را ۹۹۷ یاد کرده‌است. **آغاز:** الله الذی رفع السماوات... آغاز تکملۀ بلاغت انجام بنام مکملی بی‌نیاز، که همچنانکه فاتحۀ آفرینش را بنور مقدس محمدی مطرز نمود.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۰؛۴۱۰ و ۹: ۷۰۴ـ تاریخ خوزستان کسروی: ۳۳ـ عالم‌آرا: ۲۲۶ـ استوری ۱: ۱۲۳۹.

42503ـ **تهران**، ملك ۳۸۹۰: نستعلیق سدۀ **۱۲**، آغاز برابر نمونه .درآغاز نسخه آمده که نگارنده **ملاعلی اعمای کرمانی خجندی یزدی** نگارندۀ ریاض الزاهرین است. ۲۴۷گ ۱۹س [رؤیت] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۸۱ هست [فیلمها: ۵۸].

تنقیح الاخبار

ازملامحمدماه، که نام او تنها درپشت داخلی کتاب آمده است ، بسال ۱۱۲۵ ق (۱۷۱۳م) بروزگار فرخ سیر (۱۱۲۴ـ۱۱۳۱) ، در یك مقدمه وهفت تحریر ویك خاتمه نگاشته است : مقدمه در آفرینش جهان و بشر ، تحریـر ۱ـ پیامبران وفرزانگان وپادشاهان ایران باستان تا پایان ساسانیان ، فرمانروایان یمن و عصر و ملوك الطوایف ۲ـ پیامبر اسلام ویاران وامامان وخلفای چهارگانه، ۳ـ خاندان اموی وعباسی وهمروزگاران شان تا چنگیز و خاندان مظفر و سربداران وخاندان کرت ۴ـ تیمور وجانشینان اووقرقویونلو، آق‌قویونلو وصفویان ۵ـ پادشاهان گجرات وسند و مولتان و بنگال ومالـوه وخاندیس وکشمیر وجزآنها، وپادشاهان دهلی تا ابراهیم لودی ۶ـ بابر (۹۳۷ـ۹۴۲)، همایون، اکبر، جهانگیر، شاهجهان (۱۰۳۷ـ ۱۰۶۷) . ۷ـ دهسالۀ یکم عالمگیر (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸). **آغاز:** سبحان ربی الاعلی ، این چـه استحقاق سجدۀ مطلق وعبادت علی‌الاطلاق است.

42504 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۲۷ : نوشتۀ محمد افضل ازروی نوشتۀ نگارنده ، ۳ج

۱۱۲۸/۲،

42505 ـ **لندن**، دیوان هند ۱۲۸ : بی‌تاریخ [استوری ۱:۱۳۵ـتاریخ تذکره های فارسی۲:۵۸۳].

42506 ـ **آصفیه**، ۵۲۴: ناقص، در استوری ۱:۱۳۵ و بریکل ۱: ۴۴۵ از این نسخه بانشانی بالایادکرده‌اند که بایددرجلد۱ص ۲۳۴فهرست آصفیه معرفی شده باشد، ولی من ندیدم.

تنقیح الاخبار فی آثار الادوار

ازناشناس. باید تاریخ عمومی باشد.

42507 ـ **کلکته**، بوهار۵۹: از سدهٔ ۱۳، تنهاجلد هفتم است درتاریخ اروپاو تاسدهٔ ۱۹م رادارد [استوری ۱:۱۵۷].

تواریخ عالم

ازاحمدفرزندمحمود فرزند محمدبخاری، سدهٔ هفتم. **آغاز**: حمد ومدح وآفرین حضرت جهان‌آفرین راکه.

42508 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای A.۲۹۳۵: پیرامن سدهٔ ۹، ۴۰۶گ ۳۱س، آغازبرابرنمونه [ف. فهمی ادهم ۱:۴۳].

ج

جام جهان نما

ازمحمد قدرت‌الله شوق موی بریلی‌صدیقی فرزند شیخ قبول محمد فرزند محمد عابد، بسالهای۱۱۹۱ـ۱۱۹۹ق دریك مقدمه‌وسی‌ونه طبقه‌ویك طبقه ویك خاتمه، درتاریخ ایران و هند، وخاتمهٔآن در سرگذشت فضلا و عرفا و سرایندگان‌است. وازهموست: تکملة‌الشعرای‌جام جمشید وطبقات الشعراءکه دربخش تذکره‌ها یاد خواهند شد.

بنگرید: استوری ۱:۱۴۳.

42509 ـ **هند**، آستانهای متحده، رامپور: رمضان۱۱۹۹ق دراودینتل‌کالج‌میگزین ج۷ش ۱ نشان داده شده است [استور۱:۱۴۳].

جامع التواریخ = مجمع التواریخ

حافظ ابرو.

جامع التواریخ

ازحسن فرزندشهاب‌یزدی‌منجم ملقب‌به‌ابن شهاب مشهور به تاج الدین، بسال ۸۵۷، بنام شاه مراد سلطان محمد فرزند بایسنقر فرزند شاهرخ فرزند تیمور. درآن‌آمده: که‌ازنزدیکان شمس‌الدین‌حاجی‌محمدفرزندامیرسعید عناشرین! بوده، پس‌ازاوبسیاررنجوردل‌میشود وباتنگدستی درکرمان می‌زیسته‌تاآن شاه تیموری به‌بردسیر کرمان می‌آید، وازاومیخواهد تا تاریخ او را بنگارد، ازاین‌روبه‌نگارش‌این‌کتاب‌می‌پردازد. وازآدم‌آغازکرده وشاهان پیش‌ازاسلام ایران و سپس‌اسلام‌وآنگاه به ایران پس‌ازاسلام‌پرداخته بـه تیمور و دودمانش می‌رسد. و از آن میان فرمانروایان‌کرمان بروزگار نگارنده [عبدالله انوار]. **آغاز**:شکروسپاس‌حضرت پروردگاری راکه علام غیوب است وستار عیوب است وغفار

بنگرید: پیشگفتار چاپ بدایع الازمان دکتربیانی ص۵ـ استوری۱:۹۱ و۱۲۳۶.

42510 ـ **تهران**، ملی ۱۳۳۰ ف : نستعلیق عبدالله کاتب‌اصفهانی۸۸۰،زدین ،آغاز برابرنمونه، ۴۳۷گ۲۵س [ف.ملی۳:۳۹۱].

جامع التواریخ = جامع‌رشیدی = تاریخ غازانی

از خواجه ابوالطبیب رشیدالدین فضل‌الله محمد فرزند عماد الدوله ابوالخیر همدانی ، پزشك اباقاخان ووزیرغازان خان مغول، کشته در۷۱۷ ، ویاری چندتـن ازدانشمندان، ازآن میان جمال الدین عبدالله کاشانی نگارندهٔ زبدة التواریخ .

تـاریخ عمومی جهان بـه ویژه مغول از روی اسناددربارمغول‌ومآخذ فـارسی وعربی‌ست و میبایست درسه بخش مینگاشت : ۱ـ ترکان و نیاکان چنگیز، چنگیزوجانشینان او۲ـ تاریخ عمومی جهان ،ازآغاز آفرینش تا سال ۷۰۰ ، ۳ـ صور الاقالیم‌ومسالك وممالك. در۷۰۰بدان آغازودر۷۰۴ به پایان رسانده است. بخشهایی ازاین مجموعه دردست هست وچاپ شده است . از آن میان « تاریخ مبارك غازانـی » و نیز (تاریخ زندگانی‌هلاکو) باترجمهٔ فرانسوی‌آن، ونیز (تاریخ اوکتای قاآن تاتیمورقاآن) ونیز (کتاب افرنج) درمعرفت افرنج وجزایرآن،و نیز(تاریخ فرقهٔ اسماعیلیان) و «فصلی » از آن بکوشش دبیرسیاقی ونیز(اسماعیلیان،فاطمیان، نزاریان، داعیان، ورفیقان) چاپ شده است.

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۶۹ (تاریخ غازانی) و۵: ۴۶(جامع التواریخ)ـ ف. مشار: ۴۶۷ـ استوری ۱: ۷۱، ۸۶ـ ف . ادبیات ۱: ۱۴۴ ـ ازسعدی تاجامی: ۴۹ .

42511 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۶۶۸۸، Add : نوشتهٔ محمد فرزند حمزه معروف برشیدخوافی‌نیمهٔ‌آخر کتابست‌بروزگارنگارنده وپیش‌ازشوال **۷۱۶** نوشته شده است [ریو ۱ : ۷۸ـ استوری: ۷۳].

42512 ـ **تهران** ، اقبال آشتیانی : عبدالوهاب فرزند اخی محمد فرزنـد حسنان فرزند اخی محمد بیابانکی، ۲۵ج۱/ **۷۱۷**در سلطانیه، بخش‌یکم‌آن است [مجلهٔ یادکارس۲ش ۳س۴۰] .

42513 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R۱۵۱۸ (۱۳۹ف): نسخ‌شعبان**۷۱۷**(۱۳۱۷م) دربغداد [ف فهمی ادهم ۱ : ۵۳] فیلم آن در دانشگاه هست .

42514 ـ **تهـران** ، مجلس ۲۲۹۴ : نسخ خوب‌آغازسدهٔ **۸**، ممتاز،زرین ، جلدیکم است ازآغازتاسال ۶۱۵. **آغاز:** فهرست‌کتاب داستانها وفذلك حساب بیانها ، ۹۸گ ۲۹ س [ف. ادبیات ۱: ۲۴۹].

42515 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۶۶۸۸ Add: نسخ سدهٔ **۱۴**م، ۲۹۳گ ۲۱س [ریو ۱: ۷۸].

42516 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای ۱۶۵۴. نوشتهٔ مسکانی حافظ **۷۱۴** و **۸۱۷** ، ۳۵۰گ.عکس‌آن‌دردانشگاه‌شماره‌نشده‌هست . [فیلمها ۱: ۶۴].

42517 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۲۸ Add: نسخ، **۸۳۷** (۱۴۳۳م)، درکتابخانـهٔ شاهرخ بهادربوده . **آغاز:** حمدوثنای فراوان وشکروسپاس بی‌پایان مرآفریدگـار بیچون ، ۷۲۸گ ۳۳س [ریو۱: ۷۴] .

42518 ـ **سلیمانیه** ، داماد ابـراهیم ۹۱۹: نستعلیق درویش محمد طاقانی، **۸۸۵** . عکس‌آن دردانشگاه‌ش۲۹۷و۲۹۸و۲۹۹و۳۰۰ هست [فیلمها: ۶۳].

42519 ـ **لنین گراد** ، اکادمـی علوم D۶۶ (۸۹۹ف) : باتاریخ**۹۸۴**دردفتر(۱پ. ۴۲۴ پ) [آکیموشکین ۱: ۱۳۷].

42520 ـ **تهران**، سلطنتی : نسخ یعقوب فرزند شیخ‌میرعلم بابا حمزه، چهارشنبه ۶ شعبان**۱۰۷۴**. فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۰۱ هست [فیلمها ۱:۶۳].

42521 ـ **تهران**، ادبیات ۷۶ ب : نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، نسخه‌ازسرگذشت‌پیامبر اسلام است تاتاریخ هند، آغاز وانجام افتاده، آغاز به ترتیب سال است سپس به ترتیب سلسله‌ها مانند: غزنویان، خوارزمشاهیان، سلجوقیان، سلغریان، اسماعیلیان، ترکان، هندوان، ۲۰۴گ ۲۵ س

42522 ـ **تهـران**، ادبیات ۳۵ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بخش : تـاریخ سامانیان، بوییان، خاندان سبکتکین است که احمدآتش در ۱۹۵۷ م چاپ کرده است، ۳۶گ ۱۹ س [ف. ادبیات۱:۱۴۴].

42523 ـ **موزهٔ بـریتانیا**، ۶۴۷۷ Or: سدهٔ **۱۱**، درفهرست بنام تـاریخ رشیدی یاد شده است [نسخه‌ها ۴:۱۶۵۱].

42524 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۷۸ Add: نستعلیق‌هند، سپتامبر۱۸۲۸م(**۱۲۴۴**ق) ۱۶۴گ ۱۱س [دیو۱:۷۹].

42525 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۵۸، Or: نستعلیق، پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق)، ۱۳۷گ [دیو۳:۸۸۳].

42526 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۴ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۲۴۹گ .

42527 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۰۷ Or: نستعلیق ج۲/**۱۲۶۷**ق(۱۸۵۱م)، ۱۲۲گ [دیو۳:۸۸۲] .

42528 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۳۰: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، بـاحواشی و تصحیح فرهاد میرزا . [نسخه‌ها ۳:۱۶۹] .

42529 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۸۶ Or: نستعلیق، سدهٔ **۱۹**م، ۱۶۷گ [دیو ۳ : ۸۸۳].

42530 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹تاریخ : نسخ**۱۳۰۰** بدستورمحمدحسنخان‌اعتمادالسلطنه، زرین جلد دوم است. [ف. رضوی ۳:۸۲].

42531 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹ تاریخ: نسخ‌کهن، جلد ۱، زرین. [ف.رضوی۳:۸۲].

42532 ـ **لنین‌گراد**، اکادمـی‌علوم C ۲۷۶ (۶۰۰ف): بی‌تاریخ، ۱۸۰گ .

42533 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۷۴ (۹۰۱ ف) : بـی‌تـاریخ، ۲۴۱گ [آکیموشکین ۱:۱۳۷].

42534 ـ **پاریس**،ملی ۴۴۸ (۲۴۵ شفر): توزك غازانی (۶۹۴ ـ ۷۰۳) است در ۴۰ حکایت، وبخش‌سوم ازتاریخ غازان‌ازجامع التواریخ [بلوشه ۱:۲۸۱].

37 ـ 42535 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب‌خانهٔ‌رضا: سه‌نسخه‌ازآن‌دراین کتابخانه‌هست [یـادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷ : ۴۵،۵۰].

42538 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۵۵Pe۲۰۳۵: نستعلیق بی‌تاریخ، **آغاز :** آغازکتاب داستان مجموع فذلك بیانها حمد و ثنا، جلد یکم است، بـا نه ذکر آغاز میشود : ذکریکم ابتدای خلق وذکرنهم وفات‌آدم، سپس باب اول درپیغمبران‌که پیش ازطوفـان نـوح بوده، وابتدای ملوك عجم، دردوفصل،فصل‌یکم درسه ذکر، فصل دوم درملوك عجم از کیومرث تا زوبن طهماسب، (که طبقهٔ یکم ملوك‌عجم‌اند) سپس باب دوم دردوجمله: ۱ـ پیامبران درهشت فصل ۲ـ در تاریخ طبقهٔ دوم از ملوك عجم کـه ایشان راکیانیان خوانند. باب سوم ازقسم اول درپنج فصل : ۱ـ اسکندر ... ۵ـ ملکان عرب

که درزمان ملوك‌طوایف بوده‌اند . باب‌چهارم ازقسم یکم درطبقهٔ آخرازملوك عجم که‌ساسانیان خوانند. سپس‌قسم دوم در تاریخ پیامبر اسلام و خاندان اموی وعباسی تا المعتصم بالله، درچهار طبقه: ۱ــپیامبر...

سپس در برگ۴۱۷درچنین‌آغازمیشود:این تاریخ‌مختصریست مشتمل‌برشرح احوال‌المقامات سلطان محمود... وبرخی‌ازاحوال سامانیان که خویش‌ایشان بودند ونبذی ازآل‌بویه واز‌اخبار وآثار ملوك طوایف ، ... سپس تـاریخ فرقـهٔ داعیان اسماعیلیه که بنای آن بـردوقسم است ، سپس: ابتدای تاریخ اتراك ومؤرخان اتراك و راویان اتراك.. . سپس تـاریخ افرنج و آنچه بدان تعلق دارد. قسم۱ــ ازآدم تـا میلاد مسیح درچهارباب ۲ــ ازمیلاد الی یومنا هذا . سپس کتاب تاریخ هند وسند وکشمیر دردو قسم: ۱ــ درحساب‌اعوام وقرون ومعرفت دیارهند وتاریخ پادشاهان دهلی وکشمیر۲ــ ولادت ساکمونی‌تا وفات ووضع دین، ۶۸۱گ۲۳س [ف.عبدالله۱: ۳تا۱۰].

جامع التواریخ = مجموع التواریخ

سیف اخسیکندی .

جامع التواریخ

ازقاضی فقیرمحمد فرزند قاضی‌محمدرضا. پدر اووکیل دردادگاه صدردیوان کلکته بـوده است. وخوددر کلکته‌در۱۲۶۰ق درگذشته است تاریخ عمومی‌ست که در۱۲۵۰ (بادقایم‌منتخب) درچهارده‌فصل نگاشته‌شده‌است:۱ــآفرینش ۲ــ پیامبران ۳ــ فرزانگان ۴ــ ایران باستان ۵ــ پیامبر اسلام ۶ــ خلفای عرب ۷ــ امامان شیعه ۸ــ خاندان اموی ۹ــ عباسیان ۱۰ــ معاصران عباسیان۱۱ــ پادشاهان ترکستان ومنولها۱۲ــ تیموریان هند ۱۳ــ جغرافیا ۱۴ــ هندوستان. بارها چاپ شده است .**آغاز** : ستایش بیغایت سزاوار بارگاه صمدیست .

42539ــ **موزهٔ بریتانیا**،۲/ ۱۷۴۸ Or: نستعلیق پیرامن۱۸۵۰م،(گ ۱۷ــ۳۰) [ریو ۳: ۱۰۱۶].

42540 ــ **موزهٔ بـریتانیا** . ۱۹۷ Or:شکستهٔسدهٔ۱۹م،آغازبرابرنمونه ،۹۳گ ۱۸س [ریو۳: ۸۹۹].

42541 ــ **لندن**، دیوان هند ۴۴۲۲: تاریخ یاد نشده [استوری ۱: ۱۴۹] .

جنات الفردوس

از میرزا محمد . سدهٔ دوازدهم ، تـاریخ فهرست وارسنواتی‌ست‌تا۱۱۲۶ق، گرفته ازچند کتاب‌که نام‌آنها را برده است . درشش باب : بـاب ۱ــ پیامبر ، چهارتن خلفا ، امویـان ، عباسیان۲ــپادشاهان‌مغرب واندلس۳ــپادشاهان عرب ۴ــ پادشاهان روم ۵ــ پادشاهان ایـران ۶ــپادشاهان‌هند. استوری‌مینویسدبایدازنگارندهٔ «تاریخ محمدی۱۱۱۷»باشد .**آغاز:** امابعداز حمد وثنای‌الهی ودرودحضرت رسالت پناهی.. راجی بفضل احمد وشفاعت احمد، میرزا محمد بوضعی بدیع وطرزی عجیب‌آنرا دررشتهٔ تنظیم

42542 ــ**هند**، بانکیپور(ف۶: ۴۷۸): سدهٔ ۱۳ [استوری ۱: ۱۳۵] .

42543 ــ **موزه بـریتانیا** ، ۱۴۴ Or: نستعلیق هند،سدهٔ ۱۹م،آغازبرابرنمونه، ۸۰گ ۲۰س [ریو ۱: ۱۳۸].

42544ــ**هند**، بانکیپور۴۷۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳،آغاز برابرنمونـه، ۱۴۵گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر۴: ۶۲].

جواهر الاخبار

ازبوداق منشی قزوینی ، بنام شاهاسماعیل دوم (۹۸۴-۹۸۵)، دریك دیباجه ودومقدمه و یك خاتمه نگاشته است . تـاریخ عمومی‌ست و میرسد به سال ۹۸۴.

بنگرید : استوری ۱ :۱۱۸. ذریعه ۵ : ۲۵۸ .

42545 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم VIII × × × (ددن۲۸۸): بخامهٔ نگارنده، نزدیك بپایان ج۱/ **۹۸۴**.عکس آن درملی ع۷ـ۳۵۱۴هست [فیلمها: ۷۰ـ نسخه‌ها ۳:۱۰۱].

جهان آرا (نسخ ...)

ازقاضی احمدفرزند محمدفرزندعبدالغفور غفاری (تهران ذیحجهٔ ۹۲۰ ـ۹۷۵) درنزدیکیهای ۹۷۲، بـرای شاه تهماسب (۹۳۰ ـ ۹۸۴)، دردوحرف. (کمیت زمان ، تحقیق در معنی پیامبری)، وسه نسخه: یکم پیامبران ،در دوآیت: ۱ـ انبیا ۲ـ پیامبر اسلام ، دردونص. نسخهٔ دوم پادشاهان جهان ازکیومرث تا آغاز صفویان، دردوصحیفه: ۱ـ پیش ازاسلام، دردو صفحه: ملوك عجم ، غیرعجم ۲ـ پادشاهان پس ازاسلام، در۲۳ صفحه وعنوانهای حرف‌وسطر. نسخهٔ سوم درپادشاهان صفویان [نسخهٔ ۲۴۹۷ بایزید] گزیده‌ی آن را اوزلی Ouseley بچاپ رسانده است،وپاره‌ای ازآن نیز باترجمهٔ روسی آن چاپ شده است. **آغاز** : شده نـامور زنامت **نسخ جهان آرا** ـ بجلال خویش یادب توجمال آن بیادا.

بنگرید: ذریعه۳: ۲۴۶ـاستوری: ۱۱۴۱، ۱۲۴۰ـیاد داشتهای قزوینی۲: ۱۴، ۱۹۴.

42546 ـ **بـا یزید ولـی الدین** ، ۲۳۹۷/ ۲۳۹۹: نسخ نیمهٔ ع۱/ **۹۷۰**، ۲۱۶گ ۲۱س. فیلم آن دردانشگاه ش۴۴۴هست[فیلمها ۲۶۶:].

42547 ـ **وین** ، پادشاهی (فلوگل ج ۲:۸۳۷): نوشتهٔ **۹۹۰** ، تنها نسخهٔ دوم وسوم را دارد. [استوری] .

42548 ـ **تهـران** ، ملك ۳۸۸۹ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ، نسخه تـا۹۴۹ میرسد وناتمام می‌ماند؛ ۱۵۲گ ۱۹س [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

42549 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۸۷: نسخ ع۲/ **۱۰۰۷**، زرین، ۱۷۴گ ۲۳س[ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۹۳].

42550 ـ **تهران** ، ملی ۱۴۹۹ ف : نستعلیق ابوالحسن‌فرزند نود، **۱۰۹۹**، **آغاز:** حمدله. صلاة. درنسخه نگارنـده ملا ابـوبکر تهرانی یـاد شده وفهرست نگار در این بـاره گفتگویی کرده است ، ۳۳۵ گ ۱۷ س [ف . ملی۳:۵۲۲].

42551 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۵۸ : نسخ‌سدهٔ **۱۱** ، آغازنونویس، انجام افتاده، فهرست کتاب ونسخهٔ یکم تـا سطر ۵ بنی غسان را نیز ندارد، ۲۷۳ گ۱۴س [ف. دانشگاه۸: ۲۸۲].

42552 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ، ۱۴۱ Or: نستعلیق‌سدهٔ **۱۷**م، آغازبرابر نمونه، ۲۳۷ گ ۱۷س [ریو۱: ۱۱۱].

42553ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۷۶۴۹ Add: باتاریخ **۱۱۱۳** (۱۷۰۱ م) در دفتر (گ۱ـ۹۶) [ریو۲: ۸۰۸].

42554 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۸ ج : نستعلیق آقا میرعلی نقی کاشانی درلندن از روی نسخهٔ شOr1141 موزهٔ بریتانیا و با تصحیح

قزوینی. سه شماره است بترتیب زیر: ۱/ ۲۴۸ ج.ازس ۱ تا۲۴۹و۲/ ۲۴۸ج از۲۵۰ تا۳۶۲و ۳/ ۲۴۸ ازس۳۶۳ تا۴۹۰، ۱۲س‌رویهم۲۴۵گ [ف. ادبیات ۱:۱۹۵].

42555 ــ **بادلیان** ، ۹۸: بی‌تاریخ .

42556 ــ **برسلاو** ۲۱: بی‌تاریخ.

42557 ــ **لندن** ، کیمریج ، براون G۱۰(۱۳): انجام افتاده، با رویدادهای ۹۲۷ پایان می‌یابد [استوری ۱:۱۱۶].

ح

حبیب السیر فی اخبار افراد البشر

از خواند میر، غیاث الدین محمد فرزند همام الدین (حمید الدین) ، شیرازی الاصل و هروی المنشأ که در۹۳۲ ق به هند رفته و در ۹۴۱ یا ۹۴۲ق درگذشته است. بدستور صدر نقیب غیاث الدین محمد حسینی ، و بنام استاد خود حبیب الله اردبیلی دراوایل ۹۲۷ ق بدان آغازکرده‌وبنام حبیب‌الله ساوجی‌وزیردورمیشن فرمانروای‌هرات درع۱/ ۹۳۰درهرات‌بهانجام رسانده است.

دریك مقدمه است بنام افتتاح و یك خاتمه وچهارمجلد، که‌هریك‌ازمجلدهادرچهارجزءاست. وبگفتهٔ خود اورویهم دردوازده عقد: افتتاح در ذکراول مخلوقات **جلدیکم** تاریخ پیش از اسلام تا پیدایش اسلام وخلفا، درچهارجز: ۱ــ پیامبران وفرزانگان ۲ــ پادشاهان عرب وعجم ۳ــ پیامبر اسلام ۴ــ خلفای چهارگانه. **آغاز:** لطایف اخبارلآلی نثار انبیای عالیمقدار. **جلد دوم** درچهارجزء: ۱ــ امامان دوازده‌گانه ۲ــ خاندان اموی ۳ــ عباسی ۴ــ همروزگاران اموی وعباسی. **آغاز:** الحمدلله الذی‌جعل‌لسان صدق علیا ...وبعدنموده می‌شودکه این‌صفحات فواید اثرمجلد ثانی‌ست. **جلد سوم** نیزچهار جزء: ۱ــ مغولان ازچنگیز وجانشینان او۲ــ همروزگاران‌مغولان‌مانندا‌تابکان فارس‌ولرستان ۳ــ تیمورو‌جانشینانش تا صفویان ۴ــ صفویان تا بسال ۹۳۰ق. **آغاز:** یارب بثنای خودسخن سازم‌کن‌ـ‌درگلشن‌حمد نغمه پردازم‌کن. **خاتمه** درمسالك وممالك وعجایب وغرایب جهان‌که‌در حکم جغرافیاست . **آغاز:** اختتام دردذکر بدایع و غرایب ربع مسکون و عجایب وقایع جهان بوقلمون. بعد ازحمدوثنای صانع جهان(جلدها وجزءها خطبه های‌گوناگون دارد).

وازهموست : اخبارالاخیار، تاریخ‌الوزرا جواهر الاخبار ، خاتمهٔ روضة الصفا ، خلاصة الاخبار ، دستور الوزراء ، غرایب الاسرار ، مآثرالملوك، منتخب‌تاریخ‌وصاف، مکارم‌الاخلاق، قانون همایونی.

بنگرید: ذریعه۶: ۲۴۴ــف. مشار: ۵۵۱- پیشگفتارچاپ‌ازاستادهمایی (۱۳۳۳خ‌تهران).

42558 ــ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نسخ‌گویا روزگار نگارنده ، زرین ج ۱ و ۲ [نسخه‌ها ۵: ۲۴] منتقل‌شده به‌کتابخانه‌دانشگاه مشهد .

42559ــ**همدان**، کتابخانهٔ‌اعتمادالدوله ۱۷۴: نوشتهٔ ۲۱ذیقعدهٔ **۸۹۶**(!)، زرین ، ج۱ [نسخه‌ها ۵: ۳۴۲].

42600 ــ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم D۷۷I (۱۰۱۹ف) : نوشتهٔ **۹۳۰** ، ۵۶۴گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۱] .

42601 ــ **قاهره** ، دارالکتب ۷ ــ م

تاریخ فارسی: خامهٔ نگارنده پنجشنبهٔ ۲۵ ذیقعدهٔ **۹۳۱**، زرین، آغاز برابر جلد یکم ، ۴۷۲ گ ۱۹ س [مخطوطات ۱: ۱۲۱].

42602 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۶۸ فهرست نشده : نسخ رجب **۹۴۰** (پایان جزء ۳)، جلد یکم است درچهارجزء، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۵۶۳ گ ۱۹ س [رؤیت]

42603 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۳۰ (۱۰۱۷ف): نوشتهٔ **۹۵۶**، ۲۴۹ گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۱].

42604 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۱۴۳ : نستعلیق رجب **۹۶۲**، جلد یکم، ۳۶۵ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۱۴] .

42605 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۶۰ (۱۴۲۶۵) : نستعلیق ذیحجهٔ **۹۶۶** ، **آغاز**: خلافت حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب رضی‌الله عنه ، چون عثمان‌را بکشتند مردمان، ۲۴۰ گ ۱۹ س [ف. شیروانی: ۴۷۸].

42606 ـ **تهران** ، موزه ۳۵۹۴ : نستعلیق ۱۷ع ۱/ **۹۷۴**. وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی در ۱۰۱۷، جزو یکم در ذکر خانان ترکستان و بیان حکومت چنگیز است [نسخه ها ۲: ۲۰۳].

42607 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۱۴۲ : نسخ و نستعلیق **۹۹۱**، جلد دوم، ۴۸۰ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۱۴].

42608 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۱۶: نستعلیق سلطانعلی فرزند محمد ۷ ج ۱/ **۹۹۳** (جزء ۱ تا ۴ جلد ۱) و قاضی محمد وجیهه الدین قریشی **۹۹۳** (جز ۱ جلد ۲)، ۲۴۹ گ ۲۹ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۱۵].

42609 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۱۸۸۷۳ Add : با تاریخ **۹۹۹** (۱۵۹۱ م) در دفتر (گ ۸۹ـ ۲۳۹) [ریو ۲: ۸۴۳].

42610 ـ **تهران** ، ادبیات ۳۴ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، ازآغاز جلد ۳ تا توجه میرزا الغ بیگ گورکان بجانب سغناق، ۵۴۸ گ ۲۲ س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۲].

42611 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، جلد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ است انجام افتاده، **آغاز**: یارب بـه ثنای خود سخن سازم کن، ۱۴۱۰ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۱۰: ۷۴۰].

42612 ـ **تهران** ، موزه ۳۷۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۰**، جلد ۲، ۸۳۱ ص [نسخه ها ۲: ۲۰۳].

42613 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین، ج ۴ و ۵. **آغاز**: مشاطه کنندهٔ رخسار ابکار سخن، ۵۳۰ ص [ف . مجلس ۱۷: ۷۸].

42614 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H ۱۹۵ (۴۲ف): نسخ خوب سدهٔ **۱۰**، جلد ۲، آغاز برابر نمونـه ، ۳۱۲ گ ۲۹ س [ف. محمد اشرف :۳۸].

42615 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۷ : سدهٔ **۱۰**، ۳۶۷ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

42616 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۵۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، ۲۹۰ گ ۲۵ س.

42617 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۶۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ۱۶۲ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۰۰] .

42618 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۱۱۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، زرین ، انجام در ذکر بدایع وغرایب ربع مسکون وعجایب وقایع جهان بوقلیمون افتاده، ۱۱۳ گ ۱۲ س [ف . دانشگاه ۱۵: ۴۱۱۵].

42619 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۵۹۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ ۱۱** ، جلد چهارم است بـا خاتمهٔ جغرافیایی، ۲۷۲گ ۱۵س[ف.دانشگاه

42620 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، تاریخ تیموریان است و صفویـه سرگذشت شیخ صفی ست تـا بخش جغرافیا، آغازوانجام افتاده ، ۱۱۷گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۴۰۷۴:۱۵] .

42621ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۵۸۵: نستعلیق‌خوب سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، با تملك ۱۰۲۳، [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

42622ـ **تهران**، سنا ۷۵۸۷: نستعلیق ع۱/ **۱۰۰۰**، چهارجزوآخر است باجغرافیا. جزواموال مرتضی قلی وزیر فارس در ۱۰۹۰ بوده است. با یادداشت عرض.

42623ـ**تهران**، ملك۴۱۴۲: نستعلیق روزعرفهٔ **۱۰۰۴**، جلد یکم ، ۲۵۱گ ۲۵ س [رؤیت].

42624ـ**همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱۷۵: نوشتهٔ محمد جان‌کرمانی، پایان شوال **۱۰۰۵**(ج۱) و صفر **۱۰۰۷** (ج ۲) ، زرین [نسخه‌ها ۵:۳۴۲].

42625 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۳۷ Add : نستعلیق حسین فرزنـد مظفر فرزند محمودخاتون‌آبادی،رجب **۱۰۰۵** (۱۵۹۷م)، ۵۱۵گ ۱۹س [دیو ۱:۹۸].

42626 ـ **حیدر آبـاد** ، موزهٔ سالار جنگ H ۲۰۰ (۳۶ف) : نستعلیق خوب ۹ ج ۱/**۱۰۰۶** (۱۵۹۷م) ج۱ ، آغازبرابر نمونه، ۴۵۴گ۱۹س [ف. محمداشرف:۳۳].

42627 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۵۰ : نستعلیق همان نویسندهٔ ۴۴۵۱ دانشگاه، **۱۰۰۸** زرین،جز۱و۲است‌ازمجلدسوم،۱۸۷گ۲۹ س.

42628 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۵۱ : نستعلیق میرزا علی فرزند مظفر جعفری کاتب خواتون‌آبادی، ۲۵شعبان **۱۰۰۹** ، زریـن ، جزء ۳ از مجلد سوم ، ۳۳۰ گ ۲۹ س [ف . ۱۳:۲۴۰۷].

42629 ـ **حیدرآبـاد** ، موزهٔ سالار جنگ H۳۸ (۵۳ ف) : شفیعای خوب ۲۲ ج ۲/**۱۰۰۸** (۱۵۹۹م) جلد ۳ ، ۱۵۶+۲گ [ف. محمد اشرف:۴۸].

42630 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۸۶ Add: نستعلیق شوال **۱۰۰۹** (۱۶۰۰ م) ، ۱۹۶گ ۱۷س [دیو۱:۱۰۱].

42631 ـ **تهـران** ، ملك ۴۱۴۰ : نستعلیق عماد الدین‌کرمانی ، ع ۱/ **۱۰۱۰** ، ۴۱۶گ ۲۹س [رؤیت].

42632 ـ **تهـران** ، ملك ۴۱۲۸ : نستعلیق‌عمادفرزند عبدالملك‌کرمانی،در**۱۰۱۱** جلد ششم، ۱۲۶گ ۲۵س [رؤیت].

42633 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۳۵۰۹ Add: نستعلیق شعبان **۱۰۱۱** (۱۶۰۳م) ، ۱۹۷گ ۲۵س [دیو۱:۱۰۱] .

42634 ـ **بـرلین** ، ۴۱۰ : نستعلیق ۲۷ رجب **۱۰۱۳** ، ۲۹۲گ [پرچ :۴۰۲] .

42635 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۵۹ : نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد گنابـادی ، **۱۰۱۴ـ۱۰۱۵** دراصفهان، بخش۳و۴وازسومین جزء وخاتمهٔ‌آنست. **آغاز:** ای نام توزیب نامهٔ فتح وظفر، ۷۱۹ص ۲۵س [ف . مجلس ۱۰ : ۷۴۱].

42636 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H ۲۰۱ (۳۷ ف) : نستعلیق ۲۵ ج ۱/ **۱۰۱۴** (۱۶۰۵م) . **آغاز:** بعد از تقدیـم حمد وثنای پادشاهی که، ۴۶گ ۲۷ س [ف .

محمد اشرف:۳۴].

42637 ـ **پاریس** ، ملی P.۱۸۱۸: نسخ **۱۰۱۵**، ۱۶۷۰گ. فیلم‌آن درملی ع۹۴- ۳۵۷۸هست [فیلمها: ۷۳] .

42638 ـ **تهران** ، الهیات ۱/ ۲۲ج: نستعلیق ۲۱ذیحجهٔ **۱۰۱۶**، ازآغاز تا پایان ذکرازدواج علی، زرین، در۱۰۵۲ مقابله شده، ۵۲۳گ ۲۱س [ف. الهیات ۱:۴۵] .

42639 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۲۰۲ (۴۴ف): نسخ خوب ج۱/ **۱۰۱۶** (۱۶۰۷م)، جلد ۳، آغازبرابر نمونه، ۵۸۲گ ۲۹س [ف. محمد اشرف: ۴۰] .

42-42640 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: سه نسخه، یکی از آنها نوشتهٔ **۱۰۱۸** [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷:۴۵، ۵۰].

42643 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۵۴ : نستعلیق علی فرزند مظفر کاتب ، در **۱۰۲۰** ، زرین، دردیباچه‌افتادگی دارد، ۳۵۰گ ۲۹س [رؤیت].

42644 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۴۵۲ : نستعلیق میرزاعلی فرزند مظفرجعفری‌مظفری، ۲۲ رمضان **۱۰۲۰** (دانشگاه: ۴۴۵۱)، زرین، جزءچهارم از مجلد سوم است ، انجام اندکی افتاده [ف. دانشگاه۱۳: ۳۴۰۷].

42645 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۶۷۰- ۸۵ج (۹۰ع): نستعلق مصطفی فرزند شاه علی روملو، ذیحجهٔ **۱۰۲۱**، جلد ۳(بخشی ازجزء دوم وهمهٔ سوم وچهارم را دارد) ، آغاز افتاده ، ۳۸۳گ ۲۱س[ف.ملی‌فارس۲: ۲۵۵] .

42646 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۲۵ Add: نستعلیق رمضان **۱۰۲۲** (۱۶۱۳م) ، جلد۱ تا۴، ۵۸۵گ ۲۵-۲۹س [ریو۱: ۹۹].

42647 ـ **لندن** ، دیوان هند ۳۰۳۳ اته ۷۱۷ : نوشتهٔ ملك محمد فرزند حاجی عبدالمؤمن لاهیجی، سه‌شنبه‌آخر رجب **۱۰۲۴**، خاتمه است درعجایب الاقالیم، دریك مقدمه و خاتمه بنام غیاث الدین حبیب الله بنام« عجایب الاقالیم » . فیلم‌آن در دانشگاه ش ... هست [فیلمها: ۷۳].

42648 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۴۱ Add: نستعلیق محمد صالح فرزند ابوالقاسم نیوانی، **۱۰۲۶** (۱۶۱۷م) ، ۱۵۱گ ۲۳ س [ریو۱: ۱۰۱] .

42649 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۳۵۰۸ Add : نستعلیق شکرالله فرزند هدایت الله خطیب ادیب لباسانی، ع ۱/ **۱۰۲۵** - **۱۰۲۷** (۱۶۱۸-۱۶۱۶م)جلد۱و۲، آغازبرابر نمونه، ۳۱۵گ ۲۲س [ریو۱: ۹۸] .

42650 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۵۴۴ فهرست نشده : نستعلیق‌میرزا علی فرزند مظفر علی‌کاتب خاتون‌آبادی ، ع ۲/ **۱۰۲۸** ، تتمهٔ جزء سوم ازمجلدسوم‌است، وخاتمه رادرمسالك وممالك ندارد ، **آغاز** : تتمهٔ جزوسیم از مجلد سیم دربیان سلطنت شاهزادگان‌گورگانی‌وذکر معاصران ایشان راقم حروف ، ۱۸۷گ ۲۵س [رؤیت].

42651 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم D۸۱ (۱۰۲۱ف): نوشتهٔ **۱۰۳۰**، ۲۰۲ گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۱] .

42652 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۳۹ Add: نستعلیق برجعلی‌چرپادقانی‌درچرپادقان، **۱۰۳۱-۱۰۳۲** (۲۳- ۱۶۲۲ م) ، ۳۸۶گ ۲۳س [ریو۱: ۱۰۲] .

42653 ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق بابا فرزند فخرالدین علی جوینی، ۲۲محرم **۱۰۳۳**

جلد۲ ، آغاز برابر نمونـه، ۷۱۳ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۶:۲۹۸].

42654 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۵۶ : نستعلیق **۱۰۳۷** گویـا محمد شفیع گنابـادی نویسندهٔ نسخه ۳۱۵۹ مجلس، بخش۱و۲است، **آغاز**: لطایف اخبارلآلی نثار، ۹۱۳گ ۲۹ س [ف. مجلس ۱۰:۷۳۹].

42655 ـ **تهـران** ، اصغـر مهدوی : ۲۵۴: نستعلیق محمد علی فرزند ستاد الله (؟) لوکری سپاهانی، ۴شعبان **۱۰۳۸**، [نسخه ها ۲:۷۳].

42656 ـ **تهران** ، سلطنتی ۸۹۲ : نستعلیق محمد تقی فرزند حسین‌کاتب خاتـون آبادی اصفهانی، **۱۰۴۴**، جلد۱، آغاز بـرابر نمونه [نسخه‌ها] .

42657 ـ **حیدرآبـاد** ، موزهٔ سالار جنگ H۱۹۹ (۳۸ف): نستعلیق محمدحسین فرزند محمد تقی، ۴ذیقعدهٔ **۱۰۴۴** (۱۶۳۵م) جلد۱، ۱۶۷گ ۲۳س [ف. محمداشرف:۳۵].

42658 ـ **یزد** ، جامع‌کبیر ، وزیری ۱۳۴۷۴ (۱۴۶ ف) : نستعلیق محمد فرزنـد قطب الدین محمد، **۱۰۴۶**، جلد۱درچهارجزء است، ۱۸۷گ ۳۰س [ف. شیروانی۱:۱۸۱].

42659 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۱۷ : نستعلیق محمدامین فرزند ناصرالدین ابومحمد لباسانی، ج۱/ **۱۰۵۰**، جلد دوم ، درساری به پنجهزار دینار خریداری شده، ۲۳۲گ ۲۵س [سپهسالار۴ :۲۸۴].

42660 ـ **تهران** ، ملـك ۳۸۳۷ : نستعلیق شنبهٔ۱محرم**۱۰۵۱**،ازآغازشاه‌اسماعیل تا پایان را دارد، ۱۹۶گ ۲۱س [رؤیت] .

42661 ـ **موزه بریتانیا** ، ۲۳۵۱۰ Add: نستعلیق عبدالرشید فرزندجانی بیلندی ج۲/ **۱۰۵۱** (۱۶۴۱ م) ، ۳۲۸ گ ۲۵ س [ریو۱:۱۰۱] .

42662 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۵۷۲ Or : نستعلیق رجب**۱۰۵۲** (۱۶۴۲م)، بخشی ازآن است، ۱۰۳گ ۲۷س [ریو۳:۱۰۶۵].

42663 ـ **تهـران** ، الهیات ۷ ب : نستعلیق دوست محمد جاولی،۱۸ذیحجهٔ**۱۰۵۳** ازآغاز است تا پایان سرگذشت حضرت علی و جلد سوم در جغرافیا ، آغاز افتاده ، ۲۱۲گ ۱۶س [الهیات ۱:۴۵].

42664 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۵۸ : نستعلیق محمد حسین **۱۰۵۵** ، نخستین بخش آنست، **آغاز**: لطایف‌اخباروللالی نثار، ۶۱۱ص ۲۵س [ف. مجلس ۱۰:۷۴۱].

42665 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۱۵۷۷ Or: نستعلیق باتاریخ شوال**۱۰۵۶** دردفترتنها خاتمهٔ آن درجغرافیاست [ریو ۱:۴۲۱] . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۴۷۱هست [فیلمها:۶۰۶].

42666 ـ **برلین** ، ۴۰۱: تعلیق‌مؤرخ ج۱/ **۱۰۵۹**، **آغاز**: لطایف اخبارعالـی نثار، ۲۴۳گ [پرچ:۴۰۰] .

42667 ـ **ساری** ، طاهـری شهاب : نستعلیق ۹شعبان **۱۰۶۱** درحیدرآباد،ج ۳و۴، ۷۶۷ص ۳۱س [نسخه‌ها ۶:۶۱۷].

42668 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۲۹ (۱۰۲۳ف): نوشتهٔ **۱۰۶۱**، ۱۶۴گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۲].

42669 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۱۹۷(۳۹ف): نستعلیق نظام الدیـن احمد فرزند عبدالله شیرازی، ۲ ع ۲/ **۱۰۶۳** (۱۶۵۲م)، جلد۱، ۱۴۹گ ۳۲س [ف.محمد اشرف:۳۶].

42670 ـ **تهران**، علی۹۸ف: نستعلیق

میرزا بیگ فرزند ملکی دماوندی، یکشنبهٔ ۷ ذیقعدهٔ **۱۰۶۶**، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۷۷۲ ص ۲۳ س [ف. ملی ۱: ۸۳].

42671_ **تبریز**، ملی ۳۳۰۳: نستعلیق دوشنبه رجب **۱۰۶۶**، ج ۲، ۲۶۱ گ ۲۵ س [ف. ملی تبریز ۱: ۴۱۷].

42672 _ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۱۹۵ (۱۰۱۸ ف): نوشتهٔ **۱۰۶۷**، ۲۸۱ گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۱].

42673 _ **تهران**، ملک ۳۸۸۲: نستعلیق محمد حسین، ۲۰ شعبان **۱۰۶۸**، ازسرگذشت شاه اسماعیل و شاه تهماسب، ۱۸۶ گ ۱۴ س [رؤیت].

42674 _ **تهران**، سپهسالار ۱۶۱۶: نستعلیق محمدامین فرزند ناصرالدین ابوالحمد یحیی لباسانی، شوال **۱۰۶۸**، بفرمودهٔ آقامعینا فرزند هدایت اردستانی، جلد یکم، ۳۶۰ گ ۲۱ س [سپهسالار ۴: ۲۸۲]

42675 _ **تهران**، گلستان ۹۰۰: نسخ ۱۴ شوال **۱۰۶۹**، جلد سوم، آغاز برابر نمونه، [نسخه‌ها ۱: ۱۷۵].

42676 _ **هاروارد**، هوتن ۲۸۴ M۲۵: نستعلیق محمدطاهر فرزند درویش محمد حافظ، ع ۲/ **۱۰۶۹**، ازآغاز جزء سوم از جلد سوم است تا پایان فصل هندوستان [نسخه ها ۴: ۳].

42677 _ **تهران**، ملک ۳۹۵۵: نسخ جلال الدین حمزه فرزند ابوطالب حسینی، صفر **۱۰۷۱**، جلد یکم، ۳۹۱ گ ۲۱ س [رؤیت].

42678 _ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۳۳: نستعلیق خان محمد ناصرآبادی، در **۱۰۷۲**. جزء دوم است تا پایان [نسخه‌ها ۲: ۷۳].

42679 _ **تهران**، دانشگاه ۵۰۲۵: نستعلیق **۱۰۷۶**، آغازافتاده، ازسرگذشت تیمور آغاز تا پایان کار فرزندان او، ۲۶۶ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۹].

42680 _ **تهران**، ملک ۶۷۰: نستعلیق محمد شفیع فرزند محمد قاسم شریف کارزاری، در ۱ ع ۲/ **۱۰۸۰**، ۶۶ گ ۱۷ س [رؤیت].

42681_ **تهران**، ملی: نستعلیق محمد باقر فرزند ملامحسن رفسنجانی، سه شنبهٔ ۱۵ ج ۲/ **۱۰۸۳**، جلد ۱ و ۲، آغاز برابر نمونه، ۸۰۹ ص ۲۵ س [نسخه‌ها ۶: ۲۹۶].

42682 _ **تهران**، ملک ۴۳۵۷: نستعلیق برخوردار فرزند علی‌اکبر وانشالی؟ در **۱۰۸۷**، جلد یکم، ۱۸۰ گ ۲۵ س [رؤیت].

42683 _ **تهران**، ملی ۱۸۶ ف: نستعلیق محمد رضا فرزند محمد صادق ثابت، **۱۰۸۷**، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ۲۶۱ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۱۸۷].

42684 _ **تهران**، ملی: نستعلیق خوش محمد رضا فرزند محمد صادق ثابت، ۴ صفر **۱۰۸۹**، جلد یکم آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۵۲۲ ص ۲۵ س [نسخه‌ها ۶: ۲۹۴].

42685 _ **تهران**، ملی ۴۲ ف: نستعلیق محمد قاسم یکشنبهٔ ۴ محرم **۱۰۹۱**، جلد ۳ و ۴، ۵۷۸ ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۶: ۲۹۸ ف. ملی ۱:].

42686 _ **فرانسه**، کتابخانهٔ عمومی: Versailles: (۶۹) ۹۲۵: بنشتهٔ **۱۰۹۴** (بخش ازآنست) ۱۲۴ گ [نسخه ها ۴: ۱۳۲].

42687 _ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۰۲ (۱۴۶۵۲): نستعلیق خلیل الله فرزند محمدابراهیم نایینی، ج ۲/ **۱۰۹۸**، آغازافتاده، ۲۰۲ گ ۲۴ س [ف. شیروانی ۱: ۱۲۸].

42688 _ **تهران**، سپهسالار ۱۶۱۹: نسخ علینقی فرزند محمد رضا کربلایی، ۱ رمضان

۱۰۹۸، ج۱، و خاتمهٔ نسخهٔ ۱۶۱۵ سپهسالار را ندارد، ۳۱۵گ ۲۷س [ف . سپهسالار ۴ : ۲۸۴] .

42689 ـ تهران ، دانشگاه ۱۳۷۸ : نستعلیق سدهٔ۱۱، جلد۱و۲، ۴۲۴گ

42690 ـ تهران ، دانشگاه ۴۸۳۷ : نستعلیق سدهٔ۱۱، جلد۱و۲ وناقص ، ۲۰۷گ [ف. دانشگاه.: ۳۸۵۷].

42691 ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغازوانجام افتاده [رؤیت].

42692 ـ تهران ، ادبیات ۲۹ ب : نستعلیق سدهٔ ۱۱،جز۱و۲، ۱۰۹گ ۲۵س .

42693 ـ تهران ، ادبیات ۳۰ ب : نستعلیق سدهٔ۱۱، جزء۳ ازجلد یکم ، ۱۰۹گ ۲۵س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۲].

42694ـ تهران، ادبیات ۲۸۸حکمت: نستعلیق‌سدهٔ۱۱، بخش صفویان است بـا بخش جغرافیایی پـایان، آغاز و انجام افتاده [ف . ادبیات ۲: ۱۴] .

42695 ـ تهران ، ملی: نسخ سدهٔ۱۱، زرین، جلد۲،آغازبرابرنمونه، ۵۳۸ ص۲۹س [نسخه‌ها۶: ۲۹۷] .

42696 ـ قم ،آستانه ۵:۱۵-۸۳۵۱ : نستعلیق سدهٔ۱۱، بایادداشت۱۱۸۳، آغازافتاده، جزوچهارم است ازمجلد دوم، ۱۶۴گ۲۴س.

42697 ـ قم،آستانه ۵۹۸۴: نستعلیق سدهٔ۱۱،ازآغازاست تاسرگذشت‌امیرالمؤمنین، ۲۵۳گ ۲۵س [ف. آستانه: ۱۱۰].

46298ـ هند، بانکیپور۴۶۵: نستعلیق سدهٔ۱۱جلد ۱، ۴۱۰گ۲۵س[ف.عبدالمقتدر ۴: ۳۰].

42699 ـ حیدرآباد ، مـوزهٔ سالار جنگ H۲۰۸(۵۲ف): نستعلیق‌سدهٔ۱۱، دومین بخش جلد ۳، آغاز: ای نام توزیب‌نامهٔ فتح و ظفر، ۴۰۷گ ۲۳س [ف. محمداشرف :۴۷].

42700 ـ حیدرآبـاد ، موزهٔ سالار جنگ H۲۰۳ (۴۹ ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، ۱۲۳گ ۳۳س [ف. محمد اشرف:۴۵].

42701 ـ حیدرآباد ، مـوزهٔ سالار جنگH۱۹۶ (۴۸ف): نسخ خوب سدهٔ۱۱، ج۳، ۵۷۰گ۲۷س [ف.محمداشرف:۴۴] .

42702 ـ حیدرآبـاد ، موزهٔ سالار جنگ H۲۱۰(۴۷ف): نستعلیق سدهٔ۱۱، بـا یادداشت ۱۰۲۸، جلد۳، ۷۰۷گ ۲۷س[ف . محمد اشرف:۴۳].

42703 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگH۲۱۱(۴۶ف): نستعلیق سدهٔ۱۱، جلد ۳، ۳۵۸گ۱۷س [ف. محمد اشرف:۴۲].

47204 ـ حیدرآباد ، مـوزهٔ سالار جنگ H۱۹۸(۴۰ف): نستعلیق سدهٔ۱۱،جلد ۱ ، ۳۹۴گ ۲۳س [ف. محمد اشرف:۳۶].

42705 ـ حیدرآباد ، مـوزهٔ سالار جنگ H ۲۰۷ (۴۳ ف) : نستعلیق سدهٔ۱۱ ، آغازبرابرنمونـه، جلد ۲ ، ۲۰۷گ ۱۹ س [محمد اشرف:۳۹] .

42706ـ آصفیه، ۱۱۶۲تاریخ: نوشتهٔ ۳۵جلوس عالمگیر[ف.آصفیه ۳: ۱۰۰].

42707 ـ موزهٔبریتانیا ، ۲۲۶۹۲ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷م، ۳۶۱گ ۲۳س .

42708 ـ موزهٔبریتانیا ، ۱۷۹۲۴ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م ، ۳۹۷گ ۲۳ س [ریو۱: ۱۰۰].

42709 ـ موزه بریتانیا ، ۷۶۴۰ Add : نستعلیق سدهٔ۱۷ م ، ۲۰۷گ ۳۱ س [ریو۱: ۱۰۱].

42710 ـ تهران ، دانشگاه ۱۳۶۲ :

نستعلیق سدهٔ **۱۱ــ۱۲**، زرین، جزء چهارم از جلد سوم تا پایان بخش جغرافیایی ست، ۱۵۷ گ.

42711 ــ **هند** ، بانکیپور ۴۶۴: نسخ، سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۴۷۵ گ ۲۹ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۲۸].

42712 ــ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۹۲۸ (۱۲۱ ف) : نستعلیق نورالدین محمد فرزند صدرالدین اصفهانی، **۱۱۰۰**، ج ۱ و ۲ ، ۳۵۱ گ ۲۹ س [ف. شیروانی ۱: ۱۵۷].

42713-14 ــ **موزه بریتانیا**، ۱۶۶۷۹، Add ۱۶۶۷۸ : نستعلیق هند ، **۱۱۰۴** (۳ــ ۱۶۹۲ م)، کامل ۴۹۶ + ۴۹۷ گ [ریو ۱: ۹۹].

42715 ــ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ H ۲۱۲ (۴۵ ف) : نستعلیق **۱۱۱۵** (۱۷۳۸ م). **آغاز**: بعد از حمد و ثنای صانع جهان غرایب آیین، جلد ۳، ۶۷ گ ۲۰ س [ف . محمد اشرف: ۴۱].

42716 ــ **هند** ، بانکیپور ۴۶۶ : نستعلیق، گویا **۱۱۴۱**، از جزء سوم جلد سوم آغاز میشود، ۳۷۸ گ ۲۵ س [ف .عبدالمقتدر ۴: ۳۰].

42717 ــ **برلین** ، ۴۰۰: نستعلیق ۱۰ صفر **۱۱۵۰**، **آغاز**: لطایف اخبار لآلی نثار ، ۲۸۸ گ [پرچ: ۳۹۹].

42718 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۷۷ II (۱۰۲۴ ف): نوشتهٔ **۱۱۶۰**، ۴۰۹ گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۲].

42719 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۶۰ Add : نستعلیق رجب **۱۱۹۵** (۱۷۸۱ م) ، جلد ۲، ۴۸۳ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۰۰].

42720 ــ **تهران** ، ملی ۱۱۳۳/۱ ف: سدهٔ **۱۲**، جلد آخر، (ص ۱ــ ۴۱۰) [ف. ملی ۳: ۱۵۲].

42721 ــ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، از اجداد صفویه است و میرسد به جغرافیا آغاز و انجام افتاده [رؤیت] .

42722 ــ **تهران** ، الهیات ۹۸ د : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، جزء چهارم از مجلد سوم ، دو برگ آغاز و یك برگ انجام نو نویس، ۲۴۴ گ

42723 ــ **تهران** ، الهیات ۲/۲۲ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، از اوایل جزء سوم مجلد سوم است، ۲۷۲ گ [ف. الهیات ۱ :

42724 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد یکم ، خاتمه‌ای دارد که در آن میگوید: من حبیب السیر را در هند برای بادسوم تحریر کردم، ۵۲۳ گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۴: ۲۸۳] .

42725 ــ **قم** ، آستانه ۲: ۸۷ــ ۶۰۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، از آغاز است تا حالات خوارج، ۳۰۷ گ ۲۲ س [ف. آستانه: ۱۱۰] .

42726 ــ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹۰۹ خواند: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۲**، جلد ۳، ۵۵۲ گ ۲۴ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۴۹].

42727 ــ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ H ۱۹۴ (۴۱ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد ۱، ۳۶۶ گ ۲۳ س [ف. محمد اشرف: ۳۷].

42728 ــ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۵۸: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده، ۲۸۶ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

42729 ــ **موزه بریتانیا** ، ۶۵۶۱ Add : نستعلیق محمد قایم ساکن دپو پارهٔ سدهٔ **۱۸**م، ۵۶۹ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۰۰] .

42730 ــ **هند** ، بانکیپور ۴۶۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، **آغاز**: جزو چهارم از مجلد سیم در ذکر طلوع آفتاب دولت واقبال، ۲۰۸ گ

۲۵س [ف. عبدالمقتدر۴: ۳۱].

42731 ـ آصفیه، ۱۶۵۶تاریخ: نوشتهٔ پیرامن ۱۲۰۰، جلد ۱ .

42732 ـ آصفیه ، ۱۶۵۷ تاریخ : پیرامن ۱۲۰۰، جلد ۲ .

42733 ـ آصفیه ، ۱۶۵۸ تاریخ : پیرامن ۱۲۰۰، جلد۳ [ف. آصفیه ۴: ۹۸].

42734 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PPel ۱۲/۱۷۲۴: نستعلیق ۲۵ع۲۶۲۵/ ۱۲۲۲ آغاز: جزوچهارم‌درذکرحالات بعضی‌ازطبقات سلاطین‌کـه معاصـرعباسیان در اطراف جهان ۵۴۰گ ۲۴-۲۲س [ف. عبدالله ۱ :۱۱].

42735 ـ مشهد ، رضـوی ۱۰۴۸۹ فهرست نشده : نستعلیق ابوطالب فرزند محمد تقی گرگانی، ۱۲۲۳ ، جلد یکم است درچهار جزء : ۱ـ ذکر انبیاء وافتتاح مخلوقـات ۲ـ ملوك عجم وعرب ۳ـ احوال پیامبر۴ـ خلفای متقدمین، آغاز پس‌ازعبادتهایی به مانند نمونهٔ ۱، ۳۲۷گ ۱۹س [رؤیت].

42736 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۱۱ Add : نستعلیق‌محمدحسین، ۱۲۲۷(۱۸۱۲م)، سه جزازجلد۳، ۲۴۱گ۱۷س [ریو۱ :۱۰۲].

42737 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی: شکسته نستعلیق محسن فرزند احمد، ۱۲۳۳ ، بخشی ازآنست [نسخه‌ها ۵: ۲۴].

42738 ـ تهران ، ادبیات ۱۱۹ د : شکسته نستعلیق ۱۲۳۹ـ۱۲۴۰ در محمد آباد قلعهٔ نودرجز، ازخاتمه‌آغازمیشود ودر پایان ۹ برگ تاریخ قاجاریان‌است، ۱۰۱گ۱۲س[ف. ادبیات ۱ :۲۰۲].

42739 ـ مشهد ، رضـوی ۱۰۵۴۳ فهرست نشده: نسخ، ۱۶شوال ۱۲۴۵، ازجزء یکم ازمجلد دوم‌آغازمیشود تاپایان جزء دوم‌از مجلد سوم، آغازبرابرنمونهٔ۲، [رؤیت].

42740 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۷۵ Add: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م ،گزیدهٔ آن است، ۲۲گ ۱۵س [ریو۳: ۸۸۵].

42741 ـ تهران ، ملك ۳۹۵۶ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ازشاه اسماعیل آغاز میشود، ۱۳۵گ ۱۸س [رؤیت] .

42742 ـ مشهد ، رضوی۱۹۲تاریخ: نستعلیق پایان سدهٔ۱۳ نسخه ازجلد دوم است تا میانهٔ چهادم، آغاز افتاده [ف. رضوی ۷: ۷۵].

42743 ـ موزه بریتانیا ، ۶۹۳۵ Add: روی‌کاغذ مارك ۱۸۱۳ م نـوشته شده است، ۱۷۳گ ۱۵-۱۳س.

42744 ـ موزه بریتانیا ، ۶۹۳۴ Add: بهمان خامه روی‌کاغذ مارك ۱۸۱۴م، ۳۷۶گ ۱۸-۲۰س [ریو۱ :۱۰۲] .

42745 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D۴۰۶ (۱۰۲۶ف): نوشتهٔ ۱۳۱۲ ، ۶۰۴گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۲].

42746 ـ تهران ، مجلس۲/ ۲۷۳۵: نستعلیق محمد عظیم فرزند محمد اسماعیل خان قندهاری منشی دربادهرات ۱۳۱۵، آغازبرابر نمونه ، خاتمهٔ آنست (ص ۲۶۸ ـ ۵۹۰)[ف . مجلس ۹: ۷۳].

42747 ـ تبریز، ملی۳۳۰۸نستعلیق زیبا، ج۳، ۲۹۲گ۳۰س [ف. ملی تبریز۱ : ۴۱۷].

42748 ـ مشهد ، فرهنگ وهنر،۵۵: نستعلیق ونسخ اسماعیل، تاریخ از میان رفته ، ۹۰۴ص ۲۵س [ف. کتب خطی: ۱۰۷].

42749 ـ مشهد ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده، ج۳[نسخه‌ها۵: ۲۴].

42750 ـ مشهد ، رضوی ۳۰ تاریخ :

نستعلیق، بی‌تاریخ، جلد۱، آغاز برابر نمونه، زرین، ۶۱۵گ ۲۳س.

42751 ـ **مشهد**، رضوی ۳۱ تاریخ: نسخ، بی‌تاریخ، جلد۲، آغاز برابر جلد ۳(؟)، ۵۹۹گ ۲۷س [ف. رضوی ۳:۸۳].

62752 ـ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۱۳۹۱/۳: نستعلیق، بی‌تاریخ [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۱۸].

42753 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۸: نستعلیق، بی‌تاریخ، جلد سوم است درچهارجز ویك خاتمه با تاریخ نگارش ۹۳۰، ۶۱۲گ ۲۳س [ف. مجلس۲:۱۳۸].

42754 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۳۹۶۱ (۱۰۱۵ف): بی‌تاریخ، ۹۷گ.

42755 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۲۵ (۱۰۱۶ف): بی‌تاریخ، ۴۳۲گ.

42756 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۶۴ (۱۰۲۰ف): بی‌تاریخ، ۴۰۶گ.

42757 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۲۸ (۱۰۲۲ف): بی‌تاریخ، ۳۸۰گ.

42758 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۷۸ (۱۰۲۵ ف): بی‌تاریخ، ۸۶۷ گ [آکیموشکین ۱:۱۵۱-۱۵۲].

42759 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۳۳۵ (۲۷ ذیل): بی‌تاریخ، ۱۲۱گ [آکیموشکین ۱:۶۲۰].

42760 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۰۷ تاریخ فارسی: تعلیق، جلد ۱و۲، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱:۱۲۱].

42761 ـ **برلین**، ۴۰۲: شکسته، **آغاز:** لطایف اخبارلالی‌نثار، ۲۳۵گ.

42762 ـ **برلین**، ۴۰۳: نستعلیق.

42763 ـ **برلین**، ۴۰۴: نسخ، **آغاز:** الحمدلله الذی جعل للنبیین لسان صدق.

42764 ـ **برلین**، ۴۰۵: تعلیق، آغاز برابر شمارهٔ پیشین، ۳۵۳گ.

42765 ـ **برلین**، ۴۰۶: نستعلیق، خاتمهٔ آن است، **آغاز:** یادب به ثنای خود سخن سازم کن.

42766 ـ **برلین**، ۴۰۷: نستعلیق، خاتمه است وبا سرآغازشمارهٔ پیشین

42767 ـ **برلین**، ۴۰۸: شکسته، ۳۰۸گ.

42768 ـ **برلین**، ۴۰۹: نستعلیق، ۳۰۳گ.

42769 ـ **برلین**، ۴۱۱: نستعلیق ۴۵۵گ [پرچ: ۴۰۰تا۴۰۲].

42770 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۵۰/۴۵: تاریخ یاد نشده، ج۱.

42771 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۵۳/۴۹۶۵: تاریخ یاد نشده، ناقص [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۲].

42272 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۰۹ (۵۰ ف): نخستین بخش جلد ۲۱۹،۳گ ۲۵س [ف. محمد اشرف:۴۵].

حدایق السلاطین

بسطامی، دربخش کلیات ص۴۰۷۱ گذشت.

حدیقة الاقالیم

اللهیار، درص ۳۹۶۳ جغرافیا گذشت. و بخشهای تاریخی آن در بارهٔ تاریخ هند است

حدیقة الصفا

ازیوسف علی‌خان، فرزند غلامعلی خان که در۱۱۷۷ زنده بوده، واین کتاب را درسه جلد در۱۱۸۴ نگاشته است. جلد یکم دریك مقدمه و سه روضه **روضه یکم** دردودوحه. دوحهٔ۱-پیامبران پیش از اسلام ۲ـ پادشاهان ایران پیش از اسلام

(پیشدادیان ، کیانیان ، اشکانیان ، ساسانیان) کلدانیان، بنی‌سلیمان، بطلمیوس ، پادشاهان حبشه، بنی‌لخم **روضهٔ دوم** در پنج دوحه، دوحهٔ ۱ـ تاریخ پیامبر اسلام ۲ـ ابوبکر ۳ـ عمر ۴ـ عثمان ۵ـ حضرت علی . **روضهٔ سوم** در ده دوحه: دوحهٔ ۱ـ دوازده امام شیعیان ۲ـ یاران بنام پیامبر، به‌ترتیب تهجی ۳ـ در ذکر تابعین وتبع تابعین ۴ـ مجتهدان ۵ـ قاریان قرآن ۶ـ دانشمندان ۷ـ بزرگان صوفیان ۸ ـ خاندان اموی ۹ـ دردوغصن ۱۰ـ عباسیان. **روضهٔ چهارم** دردودوحه [نسخهٔ بانکیپور].

42773 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Or ۱۶۵/۲ : سدهٔ **۱۸**م، جلد سوم است وتا ۱۱۷۳ را دارد، (گ ۱۰ـ۷۷)، وازنگارنده در فهرست نام برده نشده است . **آغاز** : جلد سیم حدیقة الصفا مشتمل بریك مقدمه و چهارده روضه ... روضهٔ ۱ـ پادشاهان لاهور، ۲ـ پادشاهان دهلی ازمعزالدین سام تا اسکندرشاه ، ۳ـ پادشاهان دکن ، شش سلسله ۴ ـ ۸ ـ پادشاهان گجرات [ریو ۲: ۸۷۲] .

42774 ـ **برلین** ، پادشاهی ۶۶۱ : نوشتهٔ **۱۲۱۳**ق، تنها خاتمهٔ آن‌است،درسرگذشت سرایندگان [استوری ۱: ۱۴۰].

42775 ـ **بنگال**، آسیایی (ایوانف ۴۵): ازسدهٔ **۱۲ـ۱۳**.

42776 ـ **بنگال** ، آسیایی (ایوانف ۴۶): ازآغازسدهٔ **۱۳**، تنها جلد۲است[استوری ۱: ۱۴۰].

42777 ـ **بادلیان** ، ۱۵۵ الیوت ۱۱۸ اته: نستعلیق محمد قایم ج۱/ تاریخ یادنشده . فیلم‌آن دردانشگاه ش۸۷۳هست.

42778 ـ **بادلیان** ، ۱۵۶ الیوت : نستعلیق تاریخ یاد نشده، ۴۴۹گ ۱۹س.فیلم آن دردانشگاه ش ۸۷۵هست [فیلمها: ۷۶] .

42779 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۸۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، جلد یکم است، در مقدمه و سه روضه بهمانگونه‌که دربالا یاد شد، ۲۵۲گ ۳۱س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۶۸].

خ

خلاصة‌الاخبار فی احوال الاخیار

ازخواندمیر، نگارندهٔ «حبیب‌السیر ۴۱۳۷»

از آغاز آفرینش است تا روزگار امیرتیمور گورکان، گزیده‌ای ست از «روضة الصفا» با افزودگیهایی که درشش ماه بسال ۹۰۴، بدستور امیرعلیشیر (۸۴۴ـ ۹۰۶) ، در یك مقدمه و ده مقاله ویك خاتمه نگاشته است: مقدمه‌درآفرینش جهان، مقالهٔ ۱ـ پیامبران ۲ ـ فرزانگان ۳ـ پادشاهان ایران باستان ۴ ـ بعثت پیامبر و جنگهای او ۵ ـ امامان دوازده‌گانه ۶ـ خاندان اموی ۷ـ خاندان عباسی ۸ـ پادشاهان روزگار عباسی ۹ـ یافث تاچنگیز ۱۰ـ امیرتیمور گورکان تا سلطان حسین‌میرزا بایقرا (۸۴۲ـ۹۱۱ق) خاتمه درتاریخ هرات وساختمانها وباغهای آن ونیزسرگذشت ۹۸تن از مشایخ و دانشمندان و فضلا و سرایندگان روزگار سلطانحسین میرزا بایقرا وخوشنویسانی که‌در کتابخانهٔ سلطانی کار کرده ونیز نقاشان ومهندسان واستادان موسیقی ونوازندگان روزگارآن‌پادشاه. **آغاز** : خلاصهٔ کلام‌راویان‌اخبارانبیای عالیمقدارونقاوهٔ‌منشآت واقفان‌آثار .

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۱۰ـ استوری ۱: ۱۰۲ـ

پیشگفتارچاپ حبیب السیر خیام پورازهمایی.

42780 ـ ایتالیا، آکادمی لینچی، مجموعه Caetani: بخامهٔ نگارنده، این نسخه زیرعنوان «دونسخه خط مؤلف» در مجلهٔ خاور شناسی دانشگاه رم نشان داده شده، و دو صفحهٔ ازآن بطورنمونه درراهنمای کتاب سال ۱۵ص ۸۶۲-۸۶۴چاپ‌شده‌است.

42781 ـ استانبول، ایاصوفیا ۳۱۹۰: نستعلیق عبدالجمیل، ۵ذیقعدهٔ ۹۰۸ درهرات، ۴۸۷گ ۱۰س. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۳۹۶ هست [فیلمها ۷۹] .

42782 ـ موزهٔ بریتانیا، Or: نسخ شمس‌الدین‌محمدکاتب، آغازرمضان۹۱۷، ۴۰۶گ ۲۱س [دیو۱: ۹۶] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۶۹هست [فیلمها ۱:۷۹] .

42783 ـ تهران، ملك ۳۸۵۷: نستعلیق سه‌شنبهٔ ۱۰شوال ۹۶۵، آغازافتاده‌واز داستان‌سلطان‌غیاث‌الدین‌محمددارد‌تاسرگذشت استاد شیخ نائی، ۳۶۷گ ۲۵س [رؤیت].

42784ـهند، بانکیپور۴۶۳: نستعلیق: ۹۶۶، آغاز: برترین‌گوهری‌که تـاجداران کشورفصاحت‌وتخت‌نشینان‌خطبه‌بلاغت، ۳۲۰گ ۲۱س [ف. عبدالمقتدر۴:۲۵].

42785 ـ برلین، ۳۹۷: نسخ مؤرخ ۹۷۵(۱۵۶۸م)، آغاز برابر نمونه، ۳۵۶گ [پرچ:۳۹۷] .

42786ـحیدرآباد، موزهٔسالارجنگ H۲۳۰ (۳۵ف): نستعلیق مـرتضی، ۱۰ع ۱/ ۹۷۹(۱۵۷۱م)، آغازبرابرنمونه، ۴۸۲گ ۲۵س [ف. محمد اشرف:۳۲].

42787 ـ موزهٔ‌بریتانیا، ۱۱۹۶۳ Or: نوشتهٔ ۹۷۹.[نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

42788 ـ زاهدان، امیـر تـوکل کامبوزیان۲۵: نوشتهٔ۹۸۵.[نسخه‌ها۵:۱۱۲].

42789 ـ لنین‌گراد، اکادمـی علوم D۷۶ (۱۱۶۱ف): باتاریخ ۹۹۰ در دفتر، ۲۳۳گ [آکیموشکین۱:۱۷۲].

42790 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۹۶۶ Or: سدهٔ۱۰.[نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

42791ـ مشهد، رضوی۹۷۴۴فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ۱۰، جلددوم ودنبالهٔ شمارهٔ پسین‌است، ازسرگذشت‌طلحه‌فرمانروای‌خراسان آغازومیرسددرسرگذشت مولانانور... وافتاده، ۲۴۴گ۱۹س [رؤیت] .

42792 ـ مشهد، رضوی۹۷۷۲فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ ۱۰، جلد یکم، آغازچهار سطرپیش ازذکرشیث نبی‌افتاده، انجام پنج‌سطر پس از«گفتاردربیان سلطنت طاهریان درولایت خراسان» میماند و جلد دوم از همین جا آغاز میشود، ۲۳۰گ ۱۹س [رؤیت] .

42793 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۷۰ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، ۳۳۳گ ۲۱س [دیو ۳:۸۸۵].

42794 ـحیدرآباد، موزهٔسالارجنگ H۲۲۹ (۳۴ف): نستعلیق خوب هدایت کاتب شیرازی، سدهٔ۱۰، آغازبرابرنمونه، ۲۹۳گ ۲۵س [ف. محمد اشرف: ۳۱].

42795 ـ لنین‌گراد، اکادمـی علوم C۸۱۲ (۱۱۲۹ف): نوشتهٔ ۱۰۰۸، ۳۸۰گ [آکیموشکین ۱:۱۷۱].

42796 ـ برلین، ۳۹۸: مؤرخ۱۰۱۴ (۱۶۰۶م)، ۳۰۲گ [پرچ:۳۹۷] .

42797ـ برلین، ۳۹۹: مؤرخ ۱۰۱۵ (۱۶۰۷م)، آغاز: مقالهٔ هفتم در ذکر خلفای بنی‌عباس. ذکرخلافت ابوالعباس‌سفاح، ۶۴۶گ [پرچ:۳۹۸] .

42798 ـ **حیدر آباد** موزهٔ سالار جنگ H ۲۲۸ (۳۳ ف) : نسخ ، ۲۱ رمضان **۱۰۳۴** (۱۶۲۴م)، آغاز برابر نمونه، ۴۳۲ گ ۲۵ س [ف. محمد اشرف:۲۹] .

42799 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۸۳ : نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱** ، انجام درس گذشت فصیح الدین صاحب در خاتمه افتاده است ، ۳۳۲ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۶:۲۹].

42800 ـ **لندن** ، انجمن پادشاهی آسیایی۴۵a: سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۵:۶۷۹] .

42801 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۶۲۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۳۹۰ گ ۲۳ س

42802 ـ **موزه بریتانیا** ، ۲۵۷۸۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۲۰۰ گ ۱۹ س [دیو۱:۹۷] .

42803 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۶۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ازنیمهٔ نخستین درس گذشت یوسف پیامبردارد تاس گذشت شیرعلی، ۳۸۳ گ ۲۴ س [ف. سپهسالار۴:۳۷۸] .

42804 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۲۲ : نستعلیق، پایان‌سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۷۵۲ص ۲۷ س [ف. مجلس ۱۷ :۱۶۹] .

42805 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ، ۲۵۷۸۱ Add: سدهٔ **۱۸**م درهند، ۲۶۷ گ ۲۰ س [دیو ۱:۹۷].

42806 ـ **تهران** ، مجلس۲۴۹: نسخ، تاریخ یاد نشده ، ۴۸۷ گ ۱۹ س [مجلس ۲: ۱۳۹].

42807 ـ **بادلیان**، ۴/ ۳۴۵ الیوت: نستعلیق . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها: ۵۴۶] .

42808 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۴۱۳(۱۱۵۷ف): بی‌تاریخ، ۲۳۹ گ .

42809 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۱۴ (۱۱۵۸ ف) : بی‌تاریخ ، ۲۷۰ گ [آکیموشکین ۱:۱۷۱تا۱۷۲].

42810 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۱۹۱۹ (۱۱۶۰ ف) : بی‌تاریخ ، ۴۴۸

42811 ـ **پاکستان** ،لاهور، پرفسور شیرانی۱۶۰۷/ ۴۴۵۷: تاریخ یادنشده، نسخه تاسال ۸۷۵رادارد. [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱:۱۲].

خلاصة التواریخ

ابراهیمی. دربخش تاریخ ایران می‌آید.

خلاصة التواریخ = تاریخ ایلچی

خودشاه، درس ۴۱۰۳ گذشت .

خلاصة التواریخ

ازهادی فرزند محمدرضا فرزندمحمدهاشم یزدی، بروزگارفرمانروایی‌محمد خان‌ماکویی دریزد، که تاریخ مرگ او را در ۱۷ ذیحجهٔ ۱۲۷۱ نیزیادکرده‌است. تاریخ عمومی وکوتاه است بسیاق ، ازآغازآفرینش‌تاروزگارنگارنده بـا خاتمه‌ای در عجایب وغرایب‌که‌از «عجایب المخلوقات»گرفته است. **آغاز** : غوالی لآلی حمد بیحد و منتهای‌که غواصان بهاد دانش .

42812 ـ **تبریز**، ملی ۶۰/ ۳۲۱۰: نوشتهٔ خود او**۱۲۶۴**،درفهرست نگارنده‌محمد رضا فرزند محمد هـاشم و کتاب بنام **خلاصهٔ خلاصة التواریخ** یاد شده است [نسخه‌ها۴: ۲۹۴]این نسخه درفهرست‌آقای سید یونسی۱: ۴۶۴ بی‌نام نگارنده یاد شده است.

42813 ـ **تهـران** ، مجلس ۲۲۹۶ : تحریری خوب محمد محمد آبـادی ، رمضان **۱۳۱۶**، آغازبرابرنمونه، ۱۵۲ص ۲۶س [ف. مجلس ۶:۲۵۴].

خلد برین

ازمحمد یوسف والهٔ اصفهانی فرزندمحمد حسین خان ، بسرادر میرزا محمد طاهر وحید قزوینی، بسال۱۰۷۸ق ، بروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵)، درهشت روضه : روضهٔ یکم درپیامبران و پادشاهان پیش از اسلام، دوم در پیامبراسلام وامامان ، سوم خانـدان امـوی و عباسی، چهارم خاندان روزگارعباسی، پنجم‌در چنگیز وجانشینان او، ششم تیموروجانشینان‌او هفتم سلسله های قراقوینلووآق قوینلو و پایان تیموریان، هشتم درصفویان تا۱۰۷۱ق وخاتمه درپادشاهی همان شاه سلیمان و روضهٔ هشتم‌که بیشتر کتاب‌رادارددرهفت‌حدیقه‌است .

حدیقهٔ۱ـ سرگذشت شاه اسماعیل(۹۰۵-۹۳۰) ۲ـ شاه تهماسب (۹۳۰- ۹۸۴) ۳ـ شاهزاده مظفر واسماعیل و شاهزادگان دیگـر ۴ـ سلطان‌محمد۵ـ شاه عباس(۹۹۶ـ۱۰۳۸) ۶ـ شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) ۷ـ عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷).

درحدیقهٔ دوم ازروضه هشتم [نسخهٔ ۲۵۲ مجلس] پس ازپایان‌کارشاه تهماسب نـه مجلس است بدینگونه: ۱ـ ذکرامرای عظام و خوانین ۲ـ سادات۳ـ مشایخ وعلما وسایراعیان‌آن‌عهد ۴ـ وزیران وارباب مناصب۵ـ حکیمان واطبا ۶ـخوشنویسان‌آن روزگار۷ـنقاشان ومذهبان ۸ـ سرایندگان (ازضمیری اصفهانی‌تـا صبری روزبهان رویهم ۲۰تن) ۹ـ بزم‌آرایان انجمن عشرت وطرب .

درذریعه ۳: ۲۵۱ این‌کتاب از بـرادرش محمد طاهروحید وزیر دانسته شده است.

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۵۱و۷: ۳۳۹ و۹: ۱۲۵۵(واله)ـ استوری۱ : ۱۳۱ ، ۱۲۴۳ ـ ریو۱: ۱۳۴ـتاریخ تذکره‌های فارسی۲: ۶۱۶.

42814ـ **تهران**، ملک۴۱۳۴: نستعلیق مرتضی‌قلی فرزند محمد یوسف افشار ، دوشنبهٔ ۸صفر**۱۰۹۶**، روضهٔ دوم، ۵۰۹گ ۲۵س[ف. ملک، فارسی: ۲۳۱].

42815 ـ **تبریز** ، ثقة الاسلام: نوشتهٔ ۱۶/۵/**۱۱۰۲**، حدیقهٔ ششم است، درفهرست از**یوسف‌واله** دانسته شده[نسخه‌ها۴: ۳۲۵].

42816 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۲۲: نستعلیق مرتضی‌قلی‌فرزند محمد یوسف افشار ، ۲۵ج۲/**۱۱۰۳**،درفهرست‌از**وحیدقزوینی** دانسته شده، **آغاز** افتاده : پس از دو صفحه و فهرست: حدیقهٔاول‌درطلیعهٔ طلوع مهردرخشان دولت ابدمدت.**انجام** : اتفق الفراغ من‌کتابة هذه الحدایـق الاربعة مـن الـروضة الثامنة من‌الریاض الثمانیه من هـذا الکتاب المسمی بخلدبرین... ۲۲۹گ ۲۹س [ف . سپهسالار ۴: ۲۹۳].

42817 ـ **تهـران** ، ملک ۴۱۳۳ : نستعلیق مرتضی‌قلی فرزند محمد یوسف افشار، چهارشنبهٔ ۱۹/۶/**۱۱۰۴** ، روضـهٔ چهارم ، ۳۹۵گ ۲۷س [ف. ملک، فارسی: ۲۳۱].

42818 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۱۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زدین . سرگذشت شاه عباس را داردومیرسد به سرگذشت‌خلیل‌سلطان، آغاز برابرنسخهٔ ۲۵۳مجلس انجام افتاده، نگارنده **محمد یوسف واله** یاد شده است، ۷۸۲ ص ۲۹س [ف. دانشگاه ۹: ۱۰۳۷].

42819ـ **تهران**، مجلس۲۵۳: نستعلیق **۱۲۰۲** ، حدیقهٔ پنجم ویژهٔ پادشاهی شاه عباس یکم، **آغاز**: خالق مهربان و جاعل‌کن فکان‌که فرازندهٔ سایبان اطلس نه‌رنگ... درفهرست‌از نگارنده نام برده نشده در حدیقهٔ دوم از روضهٔ هشتم‌مجالسی‌نظیر‌شمارهٔ۲۵۲مجلس‌دارد، ۴۴۳گ

۲۵س [ف.مجلس ۲: ۱۴۱].

42820 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۹۵: شکستهٔ علیقلی فرزند محمد مازندرانی، دهٔسوم رجب **۱۲۳۳**، حدیقهٔ۷و۸(؟) است. درفهرست ازمحمد یوسف واله یادشده [نسخه‌ها ۲: ۷۴].

42821 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریو، ذیل ۳۴): نوشتهٔ**۱۲۴۷**، نسخه نسبتاً کامل و تنها حدیقهٔ ۶و۷ازروضهٔ هشتم را دارد.

42822ـ **تهران**، ملک۴۱۳۲: نستعلیق میرزا محمد اسماعیل انصاری، ذیقعدهٔ**۱۲۴۹**، ومرتضی قلی‌فرزند محمد یوسف افشار**۱۱۰۸**، روضهٔ یکم، ۴۰۴گ۲۷س [ف. ملک، فارسی: ۲۳۱].

42823 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۲: نسخ **۱۲۷۰**، تنها حدیقهٔ ۱و۲و۳و۴ از روضهٔ هشتم است. ازرویـداد های روزگار اسماعیل یکم و تهماسب واسماعیل دوم وسلطان محمد، یك برگ آغازافتاده. درفهرست‌ازنگارنده نام برده‌نشده، در حدیقهٔ دوم از روضهٔ هشتم نه مجلس است به‌آنچنانکه دربالا یـاد شد، ۱۸۳گ ۲۸ س [مجلس ۲: ۱۴۰].

42824ـ **لندن**، کیمبریج، براون(۱۵) G۱۴: نوشتهٔ**۱۲۳۶-۱۲۷۱**، تنها خاتمه را ندارد.

42825 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریو، ذیل ۳۵): نوشته **۱۲۷۸**، تنها دو حدیقهٔ۶ و۷ ازروضهٔ هشتم را دارد.

42826 ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۶: نسخ سدهٔ**۱۳**، روضه ۵و۶و۷، ۳۱۹گ ۲۹س [ف. ملك، فارسی: ۲۳۱].

خورشید جهان نما

ازسید الهی بخش فرزند علی‌بخش‌حسینی انگریزآبادی، بسال ۱۲۴۰ق درشهر انگلیش بازارزاده شده، معلم زبان فارسی درشهر خود بوده‌ودر۱۳۰۹ ق درگذشته‌است. وازهموست: کنزالمصادر، اقلیم بلاغت.

نام‌کتاب تاریخ نگارش‌است: ۱۲۷۰ که به‌آن آغازکرده ودر۱۲۸۰ ق به انجام رسانده است. تاریخ‌وجغرافیای عمومی‌ست، در۱۲ برج: ۱ـآفرینش ۲ـ جغرافیای‌آمریکا۳ـجغرافیای آفریقا ۴ـ جغرافیای اروپـا ۵ ـ جغرافیای آسیا۶ـجغرافیای اقیانوسیه۷ـ تاریخ‌پیامبران ۸ـ فرزانگان ۹ـ عارفان و سرایندگان و جز آنان ۱۰ ـ تـاریخ طریقه های صوفیان ۱۱ـ ساختمانهای تـاریخی ۱۲ ـ سرگذشت خود و خاندان خود.

42827 ـ **بنگال**، آسیایی (ایوانف ۲۰۹): نوشتهٔ **۱۳۰۷**ق. بخشهایی ازآن است.

42828 ـ **کلکته**، بوهار۱۰۲: تاریخ یاد نشده [استوری۱: ۱۵۲].

ر

رسالهٔ انتقادی

ازسیدحسنعلی. بدخواست‌سرهنری‌الیوت گفتاری‌ست‌انتقادی‌دربارهٔ عقایدمتخالف‌مؤرخین ۱ـ آیا محمود بـه شهرد سیده است ۲ ـ علل بر کناری وزیر حسن میمندی ۳ ـ پـادشاهان غورچه روزگاری به اسلام‌گرویدند وآیا محمد سوری غزنین‌راتسخیر کرده‌است ۴ـ علل‌هجوم چنگیز ۵ـ لنگی تیمور۶ ـ شکست شاه منصور ازتیمور۷ـ گشودن تیمورفارس وکرمان را ۸ـ نکته‌های‌مشکوک‌دربارهٔهمایون‌واکبروجهان گیر

۹ـ سرکشی و گریختن محمد اکبر. سپس صورت منابع. **آغاز**: این نموذج را که مشتمل باختلاف روایات مؤرخین .

42829 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۴۵ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق) ، ۱۷ گ [ریو۳: ۹۰۰].

روضة اولی الالباب فی معرفة التواریخ والانساب = روضة اولی الالباب فی تواریخ الاکابر والانساب

از فخرالدین ابوسلیمان داود فرزند تاج الدین ابوالفضل محمد فرزند داود بناکتی (بناکت شهری‌ست ازورارود)، درگذشتهٔ ۷۳۰. بنام سلطان ابوسعیدفرزند محمد اولجیاتوخان. تاریخ عمومی ست از آغاز آفرینش آدم سپس پیامبران وشاهان عبرانی وایرانی و روم وهند تا هنگام عزیمت همان سلطان به عراق و سلطانیه و آغازپادشاهی او بسال۷۱۷ق. گرفته از «جامع التواریخ» رشیدی. نام دوم کتاب گفتهٔ چلبی‌ست. **آغاز۱**: .. اما بعد چنین میگوید کمترین بندگان الله تعالی ... تا درعلوم کتابی نوشتم خواستم تاریخی نویسم که مشتمل برذکرمشاهیرانبیاء عظام وسلاطین کرام وملوك ذوی‌الاحتشام‌خصوصاً انساب‌حضرت سیدالمرسلین. **آغاز۲**: الحمدلله حق حمده والصلاة علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین. امابعد، بدانکه.

بنگرید: ذریعه۱۱: ۲۹۰ـ کشف الظنون۱: ۹۲۵:۱ (روضه)ـ استوری۱: ۷۹، ۱۲۳۲ .

42830 ـ **تهران**، استاد مینوی ۷۸: نسخ سدهٔ **۹ـ۱۰**، وزیری [نسخه‌ها ۶: ۶۴۸] .

42831 ـ **هاروارد**، موتن۲ MS.P: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، یك برگ از آغاز و انجام نونویس، ۲۱۷ گ ۱۹س [نسخه‌ها۴: ۴] .

42832 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H۲۵۲ (۷ف): نستعلیق عبدالله، سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۳۱۵ گ ۱۷س [محمداشرف: ۹].

42833 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۲۶ Add: نستعلیق، محرم **۱۰۰۴** (۱۵۹۵ م): آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۶۷ گ ۲۱س [ریو ۱: ۷۹].

42834 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۲۷ Add: نسخ، کیای‌حسینی لاهیجی، ذیقعدهٔ **۱۰۰۴** (۱۵۹۶م)، ۱۸۵ گ ۲۱س [ریو ۱: ۸۰].

42835 ـ **تهران**، مجلس ۳۴۵۵/۳۰۳: درجنگ مؤرخ **۱۰۶۳** ـ **۱۱۴۱** (ص ۴۴۳ ـ ۴۴۶) بخشی از آنست دردکر ولایات ختای و داستان دخمهٔ انوشیروان [ف . مجلس ۱۰ : ۱۳۸۲] .

42836 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ (۸ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۳۷ گ ۲۱س [ف. محمد اشرف: ۱۱].

42837 ـ **هند**، بانکیپور ۴۵۲: نستعلیق **۱۲۳۳**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۲۹۵ گ ۱۵س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۹].

42838 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۳۹۷ (۲۰۶۳ف): نوشته **۱۲۴۳** ، (۴ پ ـ ۲۴۲پ) [آکیموشکین ۱ : ۲۹۳] .

42839 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۱۳ Or: نستعلیق، رجب **۱۲۶۲**، ۲۰۲ گ [ریو ۲: ۸۸۳].

42840 ـ **تهران** ، مجلس ۲۵۵ : نستعلیق ریز **۱۲۷۰**، با یك سرلوح زرین ، وفهرست درآغاز، ۱۴۹ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲: ۱۴۲].

42841 ـ **تهران**، استاد مینوی ۱۶۰: نستعلیق ۱ محرم درقزوین... [نسخه‌ها ۶: ۶۴۸].

42842 ـ **تهران** ، ملی ۲۲۷۲ ف : شکسته نستعلیق‌اسماعیل فرزند ملاحسین‌نظامی، یکشنبه ۵ ع ۲/ **۱۲۸۰** ، ۱۹۷ گ ۱۶ س [یادداشتهای دکترجان لایونکود] .

42843 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۵۹ : نستعلیق ، چهارشنبه ۲۳ شوال ...آغاز افتاده (سطری پیش ازعنوان شیث بن‌آدم) ، ۱۸۱گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۷۱].

42844 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۲۹۶ (۲۰۶۲ف): باتاریخ **۱۲۴۷** دردفتر، (۱پ- ۲۶۱پ) [آکیموشکین۱: ۲۹۲].

42845 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۸ ۲/۳۰۰ :آغازسدهٔ **۱۳** [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۱].

42846 ـ**آصفیه**، ۴۹۴ تاریخ: تاریخ یاد نشده، ۳۷۹ص۱۹س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۶].

روضة الصفا فی سیرة الانبیاء والملوك والخلفاء

ازمیرخواند خوارزمشاهی، محمد خاوند شاه فرزندکمال‌الدین محمود، (بلخ۸۳۷ ـ ۲ ذیقعدهٔ ۹۰۳) ، بنام میرعلیشیر ،در تـاریخ از آغازآفرینش‌تا روزگارخود، ومیخواسته دریك مقدمه وهفت جلد ویك خاتمه بسازد، جلد هفتم وخاتمهٔ آن‌را خواندمیر نوهٔ‌دختری او(بنگرید: خاتمهٔ‌روضة‌الصفا: ۳۹۶۴پس) ازمرگ‌اوبپایان رسانده‌است. سپس‌هدایت«روضه الصفای‌ناصری» راازروی‌آن ونیز بمانند دنبالهٔ‌آن نگاشته‌است. بزبانهای دیگرازآن میان ترکی‌نیز ترجمه‌شده است .

جلد یکم. پیش ازاسلام‌ازآدم تـا خاتم و فرزانکان وپادشاهان‌باستان. **آغاز** : زیب فهرست نسخهٔ‌مفاخرانبیای‌عالیمکان‌وزینت. جلد **دوم**: سیرت‌وسرگذشت پیامبر وحضرت‌علی. **آغاز**:عنوان صحیفهٔ مرادات وفهرست‌مجموعهٔ سعادات مبنی. جلد **سوم** ، سرگذشت حضرت حسن تا پایان خاندان عباسی. **آغاز** : حمد و ثنایی کـه مسبحان‌ملاء اعلی ازاداء. **چهارم** ، پادشاهان اسلامی ایران ، روم، مصر تـایورش مغول، **آغاز** : فهرست نسخهٔ سعادات ابـدی و دیباجهٔ مجموعه‌کرامات‌سرمدی. **پنجم**،مغولان **آغاز** :آرایش دیباجهٔ مناقب ومآثـر سلاطین رفیع. **ششم**، تیموریان وجانشینان‌آنان، **آغاز**: جواهرحمد وسپاس‌ولآلی‌شکر بیقیاس، **هفتم**. سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲ ـ ۹۱۱) و فرزندان او(که پس مرگ اوخواندمیرآنرا به انجام رسانده است)، **آغاز**: مشاطهٔ ابکار سخن وپیمانه بند عذار. ودربرخی ازنسخه‌ها: حصول سعادت دارین حمد پروردگاری ست. **خاتمـه** عجایب ربع مسکون و جغرافیای‌کوتـاه جهان (که‌جزوروضة‌الصفانیست‌وجداگانه‌درص۳۹۶۴ یاد شده.) **آغاز۱**: برای‌ارباب‌خبرت‌واصحاب بصیرت پوشیده نماندکه بعضی از علمای تاریخ چنین‌گفته‌اند. **آغاز۲**: خاتمه دربدایع‌وصنایع وآنچه نگاشتهٔ سلك قدرت است.

42847 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۵۳۰: دوست محمد فرزنـد علی‌دوست ، **۹۹۴**، بنام **سیرالنبی**، ۲۷۹ گ۲۳س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۵]

42848 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۵۳۲: پیرامن سدهٔ**۹**، جلددوم است‌آغاز برابرنمونه،وبنام **سیرالنبی**عبدالله بن‌خداوند شاه، ۳۴گ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۵].

42849 ـ **تهران** ، مجلس ۳۴۳۵ : نسخ سدهٔ**۹ـ۱۰**، جلد ۵ آغاز، افتاده، ۳۷۰ص ۲۷س [ف. مجلس ۱۰: ۱۲۹۶].

42850 ـ تهران، موزه ۳۷۲۱: نستعلیق سدهٔ ۹ـ۱۰، وقف شاه عباس برآستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷، جلد۲، زرین [نسخه‌ها ۲:۲۰۷].

42851 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۶۲: نستعلیق ۲شنبه رمضان ۹۰۵، زرین، جلد ۶، ۲۸۲گ ۲۱س [ف. سپهسالار۵:۶۹].

42852 ـ تهران، مجلس ۳۰۱۰: نستعلیق مصطفی کاشانی فرزند رسول، ج۲/ ۹۲۹ نام کسی که برایش نوشته‌اند پاک‌شده، بخش چهارم ازتشکیل طاهریان تا مصاهرت ملکزاده پیرمحمد است، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶ص ۲۵س [مجلس ۴۵۹:۱۰].

42853 ـ تهران، مجلس ۳۰۰۹: نستعلیق ۹۳۱، بخش دوم آن از نسب پیامبر تا جنگ جمل وپیروزی علی، آغاز برابر نمونه، زرین، ۴۹۸ص ۲۸س [مجلس ۴۵۹:۱۰].

42854 ـ تهران، موزه ۴۳۳۵: نسخ ۳محرم ۹۴۵، جلد۱، وقف شاه عباس بر آستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷، زرین [نسخه‌ها ۲:۲۰۷].

42855 ـ استانبول، طوپقپوسرای A.۲۶۱۶: محمود فرزندفقیه احمد افزاری، ۹۶۰. آغاز: زیب‌فهرست‌نسخهٔ‌مفاخر، ۱۰۲۵گ ۳۴س [ف. فهمی ادهم ۱:۳۹].

42856-58 ـ هندوستان، رامپور، کتب خانهٔ رضا: سه نسخه، یکی ازآنها نوشتهٔ ۹۶۰ [یاد داشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷:۴۵۰۰].

42859 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۵۵: نسخ، جلد پنجم محمد فرزند علی فرزند محمود مشهور بمطلق اصفهانی سه‌شنبهٔ نیمهٔ رجب ۹۶۸ وجلد چهارم از اسماعیل کاتب نیمهٔ صفر ۹۷۴، هریك با خاتمه‌ای که درچاپی نیست [ف. سپهسالار۵:۶۷].

42860 ـ تهران، موزه ۳۶۰۵: نسخ محمد فرزند شیخ امین الدین جهرمی، ۱۲ رمضان ۹۷۴، جلد۴و۵و۶، وقف شاه‌عباس برآستانهٔ شیخ صفی ۱۰۱۷، زرین، ۱۱۶۰ص [نسخه‌ها۲:۲۰۷].

42861 ـ قاهره، دارالکتب ۳تاریخ فارسی قوله: نسخ محمد فرزند با یزیدجهرمی ۹۷۴، آغازافتاده، ۲۰۸گ [مخطوطات۱:۲۸۲]

42862 ـ تهران، مجلس ۴۷۳۷: نستعلیق پایان رجب ۹۷۵، زرین، جلد ۱و۲و ۳، ۴۵۷گ ۳۱س [رؤیت].

42863 ـ یوگسلاوی، بایگانی دولتی زاکروب ۲۸: نوشتهٔ قاسم حسینی تبریزی، در۹۷۷ [نسخه‌ها ۲:۲۷].

42864 ـ تهران، مجلس ۳۷۰۹: نسخ ۸ صفر ۹۷۹، جلد ۳، وقف شاه عباس برآستانهٔ شیخ صفی۱۰۱۷، زرین [نسخه‌ها۲: ۲۰۷].

42865 ـ تهران، مجلس ۲۳۰۳: تحریری، ۹۷۹، جلد ۳و۴، زرین، ۳۹۱ ص ۲۵س [ف. مجلس ۶:۲۶۱].

42866 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم D۷۳ (۲۰۸۶ ف): نوشتهٔ ۹۸۵ ـ ۹۸۶، ۴۴۹گ [آکیموشکین ۱:۲۹۵].

42867 ـ همدان، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۵۵: نستعلیق ۸ج۱/ ۹۸۷، زرین، ج ۶ (؟) وازچنگیز آغازمیشود [نسخه‌ها ۵:۳۴۳].

42868 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۶۴۲ Add: نسخ ع۱/ ۹۸۷وذیقعدهٔ ۹۸۸(۱۵۸۱-۱۵۷۹م)، جلد ۱و۲، ۴۶۱گ ۲۹ س [ریو ۱:۹۴].

42869 ـ تهران، سپهسالار ۲۶۷۷: نستعلیق مسعود فرزند عماد الدین جهرمی، ۱۷

ذیحجهٔ ۹۸۹. جلد ۳و۴ تا مرگ معزالدین حسین کرت ، را دارد زرین ، ۴۰۴ گ ۲۹ س [ف .سپهسالار ۵:۷۱] .

42870 ـ **تهران** ، مجلس ۴۷۲۶ : نستعلیق ۲۳ رمضان **۹۹۲**، زرین ، جلد ۵ ، ۲۸۰ گ ۲۱س [رؤیت] .

42871 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹،۲۹۰۹خا: نستعلیق ۱۵شعبان **۹۹۳**، **آغاز**:زیب فهرست نسخهٔمفاخرانبیاء،۲۹۹گ [منظور احسن عباسی:۲۱۲].

42872 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۶۰ : نستعلیق، جلد ۴ نوشتهٔ **۹۹۴** ، سپس جلد ۵ ، آغاز:ستایش‌ونیایش‌مرپادشاهی۳۴۲گ۲۷س [ف عبدالمقتدر۴:۲۱].

42873ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سلخ شعبان **۹۹۷**، جلد ۲ [رؤیت] .

42874 ـ **تهران** ، موزه ۳۷۱۰ : نستعلیق ع ۲/**۹۹۸** ، جلد ۶ ، وقف شاه عباس برآستانه‌شیخ صفی۱۰۱۷ [نسخه ها ۲:۲۰۷].

42875 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۲ تاریخ: نستعلیق **۹۹۸**، وقف نادرشاه ۱۱۴۵، جلد ۱، آغازبرابرنمونه، ۴۴۴گ ۲۹س [رضوی ۳ : ۸۳] .

42876 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۴۹: نسخ **۹۹۸**،ازآغازتاکشتن‌حضرت‌حسین،زدین، جلدیکم ودوم است،۴۴۴گ۲۷س[ف.سپهسالار ۵:۶۶].

42877 ـ**موزهٔ‌بریتانیا**،۱/ ۱۸۸۷۳ Add: با تاریخ**۹۹۹**(۱۵۹۱م) دردفتر(گ۱-۸۸) بخشی ازآنست [ریو۲:۸۴۳] .

42879 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۰۸ نسخ سدهٔ **۱۰**، سه جزء درمتن‌ودرهامش «جامع الحکایات » عوفی‌ست.

42879 ـ **تهران** ،اصغرمهدوی۲۵۳: نسخ سدهٔ **۱۰** ، جلد ۶ ،کاغذ هندی [نسخه ها ۲:۸۳].

42880ـ **تهران**، وزارت امورخارجه ۹۷۰: سدهٔ **۱۰**، جلد ۵، آغاز برابر نمونه ، ۳۲س [رؤیت].

42881ـ **مشهد**،رضوی ۹۸۰۵فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ **۱۰**، جلد ۲،آغاز برابر نمونه،آغازنونویس، ۴۳۹گ ۲۱س [رؤیت].

42882 ـ **تهران** ، مجلس ۵۵۴۳ : نسخ سدهٔ **۱۰**، زرین، جلد ۵ و ۶ ، ۸۱۴ ص ۳۰س [ف. مجلس ۲:۱۷] .

42883 ـ**تهران** ، مجلس۱۲۴خویی: نسخ زیبای سدهٔ**۱۰**، جلد۳، زرین ، ۲۹۰ ص ۳۰س [مجلس۷:۱۳۴].

42884 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۱۲ : نسخ سدهٔ**۱۰**، زرین، بخش‌پنجم استازیافث‌بن نوح تا خواجه علی،آغازبرابرنمونه، ۳۹۰ص

42885 ـ **تهران** ، مجلس ۳۰۱۱ : نسخ جلال‌الدین طاهر، سدهٔ **۱۰**، زرین، بخش چهارم است ازطاهریان تا مصاهرت ملکزاده پیرمحمد،آغاز برابرنمونه ، ۴۱۴ ص ۳۰ س [ف مجلس ۱۰:۴۶۰].

42886 ـ **تهران** ، موزه ۹۲۲۴ : نسخ‌کمال الدین علاء الدین جهرمی‌خرقانی ، سدهٔ**۱۰** ،زرین،جلد۱و۲و۳، ۱۲۰۰ص[نسخه‌ها ۲:۲۰۸].

42887 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۴۷: نسخ سدهٔ **۱۰**جلد۱ تا نیمهٔ سرگذشت شاهپور ، زرین ، ۴۲۶گ

42888 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۱ : نسخ‌سدهٔ**۱۰** ،جلد ۲ تا کشتن‌حضرت‌علی،زرین، ۲۱۹گ ۲۸س .

42889 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۲ :

نستعلیق سدهٔ ۱۰، جلد۳، باخاتمه‌ای که‌درچاپی نیست [ف. سپهسالار۵: ۶۶-۶۷].

42890 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۵۶: نسخ سدهٔ ۱۰، جلد۵، تاحکومت پهلوان حسن دامغانی‌است‌وچندصفحه کم‌دارد، زرین، ۲۹۳ گ ۲۶س [ف. سپهسالار۵: ۶۸].

42891 ـ **بغداد**، جامعة الحكمة ۳۱۱ سرکیس: تعلیق سدهٔ ۱۰، ج ۵: آغازبرابر نمونه ۲۳۵ گ ۲۲س [مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس‌عواد: ۱۸۰].

42892 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ H۲۸۱ (۹ف): پایان سدهٔ ۱۰، وتصحیح شدهٔ ۱۰۲۴ (۱۶۱۵م)، جلد۱و۲و۳، ۲۹۹گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۱۲].

42893 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ H۲۸۶ (۱۸ف): نستعلیق خوب، سدهٔ ۱۰، ج ۲، آغازبرابرنمونه، ۲۵۵ گ ۲۳س.

42894 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۶۶ (۱۹ف): نسخ، سدهٔ ۱۰، ج ۲، آغازبرابرنمونه، ۲۷۹ گ ۳۱س [ف . محمد اشرف: ۱۹].

42895 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۸/۳۰۳۳: سدهٔ ۱۰، ج۱ [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۲].

42896 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۷: سدهٔ ۱۰، جلد۵ [نسخه‌ها ۵: ۷۱۴].

42897 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۴۳ Add: نسخ، سدهٔ ۱۶م، جلد۳، آغاز برابر نمونه، ۲۰۴ گ ۲۵س [ریو ۱: ۸۹].

42898 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۵ Or: نستعلیق‌سدهٔ ۱۶م، جلد ۵، ۱۹۱گ ۲۵س [ریو ۱: ۹۱].

42899 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۳ Or: نسخ سدهٔ ۱۶م، جلد۱و۲، ۵۱۷گ ۲۸س.

42900 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۷۴ Add: نستعلیق‌سدهٔ ۱۶م، جلد۳و۴، ۳۹۶گ ۲۴س [این دو، ریو ۱: ۹۴].

42901 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۶۷ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، جلد۱، نسخهٔ خوب، ۲۷۲ گ.

42902 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۷۱ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، جلد۶، ۴۲۲گ ۲۳س [ریو۳: ۱۰۶۵].

42603 ـ **هند**، بانکیپور۴۵۷: سدهٔ ۱۶م، جلد ۱، ۳۴۷گ ۲۳س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۲۰].

42904 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۸۵۵: نسخ خوش سدهٔ ۱۰-۱۱، زرین، جلد ۱، انجام افتاده [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۴].

42905 ـ **تهران**، الهیات ۱/ ۴۵ب: نسخ سدهٔ ۱۰-۱۱، جلد۱، ۳۶۸ گ ۲۴ س، ش۲«سیرت پیغمبر»درهامش است.

42906 ـ **قم**، آستانه ۱: ۳۶-۵۹۱۸: نستعلیق سدهٔ ۱۰-۱۱، ج ۵ درتاریخ ترکان تا خواجه علی‌مؤید، ۴۷۶گ ۲۵ س[ف . آستانه: ۱۲۳].

42907 ـ **تهران**، ادبیات ۱۳۷ ب: نستعلیق ۱۰۰۱، زرین، با تملك ۱۰۲۷ [ف . ادبیات ۱: ۲۹۹].

42908 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۰۹: محمود فرزنـد حاجی جهرمی، ۱۰۰۵، **آغاز:** حمدو ثنایی کـه مسبحان‌ملاء اعلا از اداء شمهٔ‌آن عاجز، ۳۳۰گ ۲۰س[ف. فهمی ادهم ۱: ۴۰].

42909 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**، ۷۶۴۴ Add: نستعلیق شاه محمد فرزند حاجی شاه

قاسم هروی، شعبان **۱۰۰۶**، جلد۴، آغاز برابر نمونه، ۲۰۸ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۹۰].

42910 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۵۱: نستعلیق ۸ج۲/**۱۰۰۷**، جلد۲ [نسخه۲: ۸۳].

42911 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۷۳۶: نوشتهٔ **۱۰۰۸**، جلد ۶ تا اخبار ۸۷۳ق، مصور [نسخه‌ها۴: ۶۵۰].

42912 ـ **تبریز**، ملی۳۳۱۲ (۷۶۲ف): نستعلیق، **۱۰۰۹**، ج۱، آغاز برابر نمونه، ۲۸۲ گ ۲۷ س [ف. سید یونسی۲: ۷۸۴].

42913 ـ **تهران**، سلطنتی ۹۱۶: نستعلیق رجب **۱۰۰۹**، زدین، جلد ۵، آغاز برابر نمونه، [نسخه‌ها۱: ۱۷۷].

42914 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۱۳: علی فرزند محمد فرزند حسن حرسکانجی، **۱۰۰۹**، **آغاز**: جزء سیم ازمجلد ثالث درذکر صادرات افعال و واردات احوال صاحب قران امیر تیمور، ۳۵۹ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۰].

42915 ـ **یزد**، وزیری ۱۴۹۲: نستعلیق پنجشنبه ۱۰ رمضان **۱۰۱۰** ق، آغاز برابرجلد۱، ۲۸۰ گ ۲۴ س [ف. شیروانی ۳: ۹۷۴].

42919 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۲۶۴: نسخ عبدالکریم فرزند عبدالملک، **۱۰۱۰**، برای خواجه حسنعلی، جلد۳، ۲۰۹ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار۵: ۷۱].

42917 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۳۲ Add: نستعلیق شاهقلی فرزند محمد امین جغتایی، ع۱/**۱۰۱۰** (۱۶۰۱م)، جلد۴، ۱۸۶ گ ۳۰ س [ریو ۱: ۹۰].

42918 ـ **اصفهان**، شهرداری۱۸۷/۱: نستعلیق آدینهٔ ۲۳ شعبان **۱۰۱۳**، زدین، ج ۶ [نسخه‌ها ۵: ۳۰۹].

42919 ـ **تهران**، ملی۶۱۹ف: نستعلیق ۲۵ شوال **۱۰۱۳**، زدین، جلد۴، آغاز برابر نمونه، ۲۶۳ گ ۲۵ س [ف. ملی۲: ۴۹۸].

42920 ـ **یزد**، وزیری ۱۴ـ۱۱۱۰۶: نستعلیق **۱۰۱۴**، ج۵، ۲۵۵ گ ۲۰ س [ف. شیروانی ۱: ۱۷].

42921 ـ **تهران**، ملی۲۵۷ف: نستعلیق نسخ رمضان **۱۰۱۵**، جلد ۳، آغاز برابر نمونه، ۲۰۹ گ ۲۵ س [ف. ملی۱: ۲۵۵].

42922 ـ **هند**، بانکیپور۴۵۶: نوشتهٔ **۱۰۱۵**، جلد۱ آغاز زیب فهرست، ۳۸۷ گ ۳۲ـ۳۵ س [ف. عبدالمقتدر۴: ۱۸].

42923 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۸۰: نستعلیق ۴ شعبان ۱۱۱۶ (**۱۰۱۶**) یا **۱۱۰۶**، جلد ۲، با یادداشت ۱۱۱۲ [ف. دانشگاه].

42924 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D۲۰۳ (۲۰۹۳ف): نوشتهٔ **۱۰۱۶**، ۲۳۳ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

42925 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۴ Add: نسخ محمد حسین فرزند محمدشاه فرزند صدرالدین حسینی مرعشی، محرم **۱۰۱۷** (۱۶۰۸م)، جلد۵، ۲۵۵ گ ۲۳ س [ریو ۱: ۹۱].

42629 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۷۲۳۶ Add: نستعلیق حسین فرزند ابوالقاسم نایینی ازمحال اصفهانی، رجب **۱۰۱۷** (۱۶۰۸م)، جلد ۶، آغاز برابر نمونه، ۳۴۱ گ ۲۳ س [ریو ۱: ۹۲].

42927 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۳۲۳: نستعلیق سید ابوطالب فرزند محمد حسینی (ددمهر). **۱۰۱۸**، ومقابله شدهٔ همان ۱۰۱۸، جلد ۳ [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۴].

42928 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۰۶I (۲۰۸۷ف): نوشتهٔ **۱۰۱۸**، ۲۱۶ گ

[آکیموشکین ۱:۲۹۵] .

42929 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۴۰۶II (۲۱۰۳ف): نوشتهٔ **۱۰۱۸**، ۲۹۶گ [آکیموشکین ۱:۲۹۶].

42930 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۷۷ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۱۸** (۱۶۱۰ م) ، جلد۱ تا۳، ۱۶۶گ ۲۳س [ریو۱:۹۶].

42931 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۳۹۰: نسخ محمد فرزند علی‌اکبر، ۲۰... **۱۰۱۹**، ج۱، ۶۸۲س ۲۰س [ف.دکترمقصود۱:۱۰۷].

42932ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق **۱۰۲۰**، زدین ، جلد ۱، باتملك و مهر مؤرخ ۱۰۸۳ [رؤیت].

42933 ـ **تهران**،ملی۱۱۶۰: نستعلیق **۱۰۲۰**، جلد ۶و۷، آغازهردوجلدبرابر نمونه، زدین، ۷۱۸ص ۲۴س [رؤیت].

42934 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۴۳۷ : نوشتهٔ**۱۰۲۰**،جلد۴[نسخه‌ها۴: ۶۵۰].

42935 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۱۹(۷۶۴ ف): نسخ، **۱۰۲۲**، ج۲ ،آغاز برابر نمونه ، ۳۹۵گ ۲۷س [ف. سید یونسی۲:۷۸۵].

42936ـ **برلین** ، ۳۸۹ : نوشتهٔ ۲۰ رمضان **۱۰۲۳** ، برای سلطان محمد قطبشاه ، **آغاز:** فهرست نسخهٔ سعادات [پرچ:۳۹۳] .

42937 ـ **هاروارد** ، هوتن: نستعلیق عنایت فرزند حاجی محمد حوما درسرا(۱) از اعمال دشت ۱۵رجب **۱۰۲۳** از آغازکتاب تا آغاز اسلام است[نسخه‌ها ۴:۴] .

42938 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۱۸۰ Add : نسخ،امین‌الدین‌حسین‌فرزند مولانااحمد فرزندزین‌الدین‌علی‌طبیب‌کاشانی،صفر**۱۰۲۳**،جلد ۳، ۱۶۶گ ۳۰س [ریو۱:۹۰] .

42939 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۷۹۳۳، Add : نستعلیق حسن فرزند حسین حکیمی حسینی، ع ۱/ **۱۰۲۳** (۱۶۱۴ م) ، جلد ۵ ، آغازبرابر نمونه، ۳۲۸گ ۱۷س[ریو۱ :۹۱].

42940 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۹۲۹ Add :نسخ، ج۱/ ۱۲۴(**۱۰۲۴**ق۱۶۱۵م)، جلد۱، ۳۴۸گ ۲۹س [ریو۱ :۸۸] .

42941 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نستعلیق حسام الدین لاهوری، ع ۲/ **۱۰۲۵** ، آغازافتاده، جلد۱[رؤیت].

42942 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم D۴۰۹ (۲۰۸۱ف): نوشتهٔ **۱۰۲۵** ، ۴۸۰ +۴گ [آکیموشکین ۱:۲۹۴].

42943 ـ **تهران** ، سپهسالار۲۷۲۶۲ : نستعلیق‌محمدمهدیاخادم ملاشمسا،ج ۱/ **۱۰۲۷** آغاز افتاده، ۳۲۲گ ۲۶ س [ف . سپهسالار ۵:۷۱].

42944 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۱۵۶۱: نوشتهٔ **۱۰۲۷** ، ۲۳۸گ ۱۹ س [ف. فهمی ادهم ۱:۴۲] .

42945 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۶۵۶ (۲۰۹۶ف): نوشتهٔ **۱۰۲۸**، ۲۸۲گ [آکیموشکین ۱:۲۹۵].

42946 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۱۶۶۳(۲۱۰۵ف): نوشتهٔ**۱۰۲۸**، ۵۱۴گ [آکیموشکین ۱:۲۹۶].

42947ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۷۵ Add : نستعلیق عبدالرحمان ، ع ۱/ **۱۰۲۸** (۲۰-۱۶۱۹م)، جلد ۴ و۵ ، ۳۳۹گ ۲۹س [ریو۱ :۹۴].

42948 ـ **تهران** ، ملی : نستعلیق **۱۰۲۹** (۱۰۲۸)آغاز برابرنمونه، جلد ۱ ، ۴۶۵ص ۲۵س [نسخه‌ها ۶:۲۸۶].

42949ـ **تهران**، ملی۲۶۴ف : نستعلیق

حاجی‌محمد حسن فرزندنورالدین محمدفرزند حاجی محمد... دشت بیاضی، ۲۹ع۱/ **۱۰۲۹** آغازبرابرجلد۵، ۲۲۱گ ۲۱س [ف. ملی۱: ۲۶۱].

42950 ـ **یوگسلاوی**، بایگانی دولتی زاکروب۲۷: نوشتهٔ **۱۰۲۹** [نسخه‌ها ۲۷:۲].

42951 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۶ Add: نستعلیق شوال **۱۰۳۰** (۱۶۲۱م)، جلد۶، ۲۷۳گ ۲۷س [ریو۱: ۹۲].

42952 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۰۰۷۱ (۱۴۵ف): نسخ ۴ ذیحجهٔ **۱۰۳۰**، زدین، آغاز:زیب فهرست نسخه، ۱۸۵گ ۳۱س [ف. شیروانی۱: ۱۸۱].

42953 ـ **موزه‌بریتانیا**، ۱۶۶۷۲ Add: نستعلیق رجب **۱۰۳۱** (۱۶۲۲م)، آغازبرابرنمونهٔ جلد۱، ۲۳۵گ ۲۵س [ریو ۸۷:۱].

42954 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۶۱۸۴ Add: نستعلیق رجب **۱۰۳۱** (۱۶۲۲م)، جلد۶، ۴۲۵گ ۲۱س [ریو۱: ۹۲].

42955 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۰۷ (۲۰۹۷ف): نوشتهٔ **۱۰۳۸**، ۲۴۰گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

42956 ـ **برلین**، ۳۸۷: نسخ مؤرخ ۲۶رجب **۱۰۳۸** (۱۶۲۹م)، آغاز: عنوان‌صحیفهٔ مرادات، ۲۹۶گ [پرچ: ۳۹۲].

42957 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۸۹۶ (۱۲۲ف): نستعلیق **۱۰۴۰**، زدین، نسخهٔ‌کامل‌ازج ۱و۲و۳ است، ۵۷۳گ ۲۸س [ف. شیروانی ۱: ۱۵۷].

42958 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۱۲: ملك محمد فرزند عرب صوفیابادی **۱۰۴۰**، جلد ۵، آغاز برابرنمونه. ۲۹۲گ ۱۹س [ف. فهمی ادهم۱: ۴۱].

42959 ـ **یزد**، وزیری۱۵۰۳: نستعلیق محمد شفیع **۱۰۴۲**، جلد۳، آغازبرابرنمونه، ۱۵۷گ ۲۵س [ف. شیروانی ۳: ۹۷۶].

42960 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۹۹۹۵ Add: نستعلیق جمی علی جمشیدی، ذیقعدهٔ **۱۰۴۴** (۱۶۳۴م)، جلد ۵، ۲۲۲گ ۲۱ س [ریو۱: ۹۱].

42961 ـ **برلین**، ۳۹۱: تعلیق، **۱۰۴۴** (۱۶۳۴م)، ۳۱۰گ [پرچ: ۳۹۵].

42962 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H ۲۸۵ (۲۸ف): نستعلیق میران سید غیاث‌الدین‌فرزندشاه‌میرزا **۱۰۴۶** (۱۶۳۶م)، جلد ۶، آغازبرابرنمونه، ۴۷۳گ ۲۳-۲۴س [ف. محمد اشرف: ۲۶].

42963 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۷۷ Add، نستعلیق، ابوالحسن‌کمره‌ای فرزند قاسم، ۱۴۶(**۱۰۴۶**ق۱۶۳۶م)، جلد۱، ۲۹۸گ ۲۵س [ریو۱: ۸۸].

42964 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۵۷۳ (۲۰۹۴ف): نوشتهٔ **۱۰۴۷**، ۲۷۱گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

43965 ـ **تهران**، ملی: نوشتهٔ‌چهارشنبهٔ محرم **۱۰۴۹**، جلد۳، آغازبرابر نمونهٔ جلد ۲۴۴،۳س ۳۰س [نسخه‌ها ۶: ۲۸۸].

42966 ـ **تهران**، دهخدا ۲۰۴: نستعلیق، **۱۰۴۹**، ازانباشته شدن چاه زمزم‌است تا پایان جلد ۲ [نسخه‌ها ۳: ۳۹۶].

42967 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۸۶۵ (۲۱۱۰ف): نوشتهٔ **۱۰۴۹**، ۱۳۲گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۶].

42968 ـ **اسرائیل**، ملی‌ودانشگاهی

اورشلیم ۲۲ـAr۴: نوشتهٔ ۱۰۴۹، ج ۳ و۴ است[نسخه‌ها۵: ۱۱۰].

42969 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۷۰ Or: نستعلیق ج ۲/ **۱۰۵۰** (۱۶۴۰م)، جلد۵ ۱۸۰ گ ۲۵س [ریو۳: ۱۰۶۵].

42970 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۰۸: نوشتهٔ **۱۰۵۰**، جلد۶، آغاز برابر نمونه، ۵۶۵ گ۲۱س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۴۰].

42971 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D۶۶۷ (۲۱۰۶ف): نوشتهٔ **۱۰۵۱**، ۳۹۱ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۶].

42972 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۶۹ Add: نستعلیق عبدالله فرزند صالح محمد، **۱۰۵۱** (۱۶۴۱م)، جلد۲، آغاز برابر نمونه، ۳۴۴گ ۲۵س [ریو۱: ۸۹].

42973 ـ **تهران**، دهخدا ۲۰۵: نستعلیق ابردهی، نیمهٔ رمضان **۱۰۵۲**، مانندش ۲۰۴ همین کتابخانه (گویا جلد ۲) [نسخه ها ۳: ۳۹۷].

42974 ـ **قم**، فیضیه ۲۱۴۴(۱۳۳): نستعلیق، ۸ع۱/ **۱۰۲۵**، جلد سوم، ۵۱۲ ص ۱۹س [ف. فیضیه ۲: ۲۲۶].

42975 ـ **هاروارد**، هوتن: نستعلیق حاجی‌محمد فرزند شاه محمود، ۱۷ع۱/ **۱۰۵۲** جلد ۴، زرین [نسخه‌ها ۴: ۴].

42976 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۴۰۴ (۲۰۷۶ف): نوشتهٔ **۱۰۵۳**، ۳۰۳ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۴].

42977 ـ **هند**، بانکیپور ۴۵۹: نوشتهٔ محمد باقر فرزند قاضی عبدالمؤمن ع۱/ **۱۰۵۴** جلد۲، آغاز برابر نمونه، ۲۴۶ گ ۲۳س [ف. عبدالمقتدر۴: ۲۰].

42978 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۲۶۵: نستعلیق **۱۰۵۴**، جلد۲ [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۴].

42979 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۹ تاریخ: نسخ مسعود فرزند محمد شبستری، ۱ ج۲/ **۱۰۵۵** جلد۴و۵و۶ [رؤیت].

42980 ـ **تهران**، ملی: نسخ ۱۳ ج ۲/ **۱۰۵۵**، جلد۱، آغاز برابر نمونه، ۵۶۶ ص ۲۵س [نسخه‌ها ۶: ۲۸۶].

42981 ـ **تهران**، مجلس ۴۸۹۶: نستعلیق محمود حاجی محمد لاری، ۸ع۲/ **۱۰۵۶** در دارالامان لار، زرین، جلد۶، آغاز برابر نمونه ۳۱۲ گ ۲۵س [رؤیت].

42982 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D۳۶۱ (۲۱۰۰ف): نوشتهٔ **۱۰۵۶**، ۲۱۹ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

42983 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۲ Or: نستعلیق محرم **۱۰۵۶**(۱۶۴۶م)، جلد ۱ تا۳، ۶۰۴ گ ۲۹س [ریو۱: ۹۵].

42984 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۱ Add: نسخ، **۱۰۵۸** (۱۶۴۸ م)، جلد ۲، ۵۴۱ گ ۲۱س [ریو۱: ۸۹].

42985 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۲۶۸: نستعلیق باباجان فرزند حسین، **۱۰۵۹** جلد ۳ [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۴].

42986 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق **۱۰۶۰**، زرین، جلد۱ [رؤیت].

42987 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۸ تاریخ فارسی طلعت: نستعلیق زیبا، رمضان **۱۰۶۲**، ج۵، زرین [مخطوطات ۱: ۲۸۲].

42988 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۵۹: نستعلیق محمد فرزند یوسف فرزند حسن فوشقانی، **۱۰۶۴**، جلد ششم نسخهٔ اصل نه خلاصه‌هدایت. آغاز برابر نمونه، ۲۱۵ گ ۲۵ س

[ف . سپهسالار۵:۶۸] .

42989 ـ تهران ، سپهسالار۱۶۶۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، جلد ششم ، زدین ، سپس «خاتمهٔ روضة الصفا» مؤرخ ۱۰۶۴، زدین ، ۴۱۳گ ۲۲س [ف. سپهسالار۵:۷۰].

42990 ـ موزهٔ بریتانیا ،۲۶۱۷۵ Add : نستعلیق محمد زمان حسینی‌سبزواری، ذیحجه ۱۰۶۴ (۱۶۵۴م) ، ۳۵۷ گ ۲۳ س [ریو۱:۸۸] .

42991 ـ موزهٔ‌بریتانیا ، ۲۵۷۷۷ Add: نستعلیق شعبان ۱۰۶۵ (۱۶۵۵ م) ، جلد ۳، ۱۸۶گ ۲۱س [ریو۱:۹۰] .

42992 ـ تهران ، اصغرمهدوی۵۲۴: نستعلیق‌محمدفضایل فرزندمحمدصالح‌طباطبایی، ۲۰ ع ۱ / ۶۷(۱۰۶۷)، ج۲ [نسخه‌ها۲:۸۳].

42993 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۸ (۲۶ف): نستعلیق‌ج۲ / ۱۰۶۷ (۱۶۵۷م) جلد ۵،آغازبرابر نمونه، ۴۱۷ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف:۲۴] .

42994 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۵۶۸ Or: نستعلیق‌شوال۱۰۶۸(۱۶۵۸م)، جلد۳، ۱۷۳گ ۲۳س [ریو۳:۱۰۶۵].

42995 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۲۲۵۱ (۲۰۸۴ف): نوشتهٔ۱۰۶۹، ۳۶۴گ [آکیموشکین ۱:۲۹۴].

42996 ـ قاهره ، دارالکتب ۶ـم تاریخ فارسی: تعلیق زیبای علیقلی ، ۲۱شعبان ۱۰۶۹،ج۱ [مخطوطات ۱:۲۸۱].

42997 ـ تهران ، سپهسالار۱۶۶۰ : نستعلق محمد ربیع فرزند میرزاکامران‌خوش‌نویس تبریزی، آغاز رجب ۱۰۷۰، جلد ششم، زدین، ۳۹۷گ ۲۰س [ف. سپهسالار۵:۶۸].

42998 ـ استکهلم ، دانشگاه ۱۴ : نوشتهٔ ۱۰۷۰، جلد ۲[نسخه ها ۵:۷۱۴] .

42999 ـ تهران ، مجلس ۳۰۰۸ : نستعلیق حسین‌فرزند میررستم دریاباری،شعبان ۱۰۷۱، بدستورآقا محمدی‌کمانگر، بخش‌دوم آن،آغازبرابر نمونه،۵۸۲ص۲۵س [ف.مجلس ۱۰:۴۵۸].

43000 ـ اصفهان ،شهرداری۱۳۸۳: نستعلیق‌حاجی علی‌اکبر‌تبریزی،۵ع۲ / ۱۰۷۱ ج۶ [نسخه ها ۵:۳۰۹].

43001 ـ قم ،آستانه ۲:۲۸ـ۵۸۸۴: نستعلیق‌محمدفرزندحیدر علی بلخی‌اسفرنجانی یکشنبه ۱۵صفر۱۰۷۲،ج ۲، ۳۳۳گ ۲۵ س [ف.آستانه:۱۲۳] .

43002 ـ یزد، وزیری۲۵(۴۲۲۹): نسخ عبدالخالق فرزند عبدالغنی،۱۰۷۲،آغاز افتاده واذذکرخلافت امیرالمؤمنین حسن آغاز میشود،۲۷۷گ۱۹س [ف. شیروانی ۱:۴۰].

43003 ـ حیدرآباد،موزهٔسالارجنگ H۲۶۵ (۱۰ف): مظفرفرزند فتح الله قاضی دماوندی،صفر۱۰۷۳ (۱۶۵۹م)، جلد۱،آغاز برابرنمونه، ۳۲۰گ [ف. محمد اشرف:۱۳].

43004 ـ تهران ، ملی : نستعلیق چهارشنبهٔ رجب ۱۰۷۴، جلد ۴،آغاز برابر نمونه، ۶۰۷ص ۲۱س [نسخه‌ها ۶:۲۸۸].

43005 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۰۵ Add :نسخ،ع۱/ ۱۰۷۵ (۱۶۶۴م)،جلد۶، ۲۷۰گ ۲۳س [ریو۱:۹۲].

43006 ـ تهران ، الهیات ۴۶ ب : نستعلیق معصوم فرزند افضل حسینی شفتی ، سه‌شنبه۱۸شعبان۱۰۷۶، جلد۱،آغازنونویس، با یاد داشت طاعون در ایران ج ۱ / ۱۲۸۸ ، ۳۲۰گ ۲۳س [ف. الهیات ۱:۶۹] .

43007 ـ شیراز ، ملی فارس ۷۱۷

(۹۵۵خا): محمد فرزند حسین، رجب **۱۰۷۷** جلد۲، ۲۶۹گ ۲۷س [ف. ملی‌فارس۲: ۳۱۱].

43008 ـ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۳۹۰/۳: نستعلیق **۱۰۸۰**، ج۱[ف. مدرسهٔ سلطانی:۲۳].

43009 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۷۹ Add: نستعلیق مقصود علی شیرازی، صفر **۱۰۸۱** (۱۶۷۰م)، جلد ۲، ۴۴۶گ ۱۹ س [دیو ۱:۸۹].

43010 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۲ Add: نستعلیق ابوتراب فرزنداسدالله‌حسینی ج۲/ **۱۰۸۱**، جلد ۳، ۲۷۱گ ۱۷س [دیو ۱:۹۰].

43011 ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق **۱۰۸۲**، رحلی، دفتر۳ [رؤیت].

43012 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۲۷۴: نستعلیق فضل، **۱۰۸۳**، جلد ۱ [ف. شهرستانها ۱:۱۲۴].

43013 ـ **بنگال**، آسیایی ۲/ ۲۶ O (۱۰۰): با تاریخ **۱۰۸۴** دردفتر[ف. بنگال: ۱۲۷].

43014 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D ۳۵۹ (۲۰۸۰ف): نوشتهٔ **۱۰۸۶**، ۲۰۴گ [آکیموشکین ۱:۲۹۴].

43015 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم C۴۰۸ (۲۰۸۸ف): نوشتهٔ **۱۰۸۶**، ۱۹۰گ [آکیموشکین ۱:۲۹۵].

43016 ـ **تهران**، فرهاد معتمد۲۰۲: نسخ۱محرم **۱۰۸۸** ذدین [نسخه‌ها۳:۱۸۶].

43017 ـ **تهران**، ملی ۱۳۲۹ ف: نستعلیق **۱۰۸۸**، آغاز برابر جلد۱، ۲۹۱گ ۲۵س [ف. ملی۳:۳۹۰].

43018 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۳۶۰ (۲۰۸۵ف): نوشتهٔ **۱۰۸۸**، ۲۳۰گ [آکیموشکین ۱:۲۹۴].

43019 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۳۰ Add: نستعلیق رمضان **۱۰۸۸** (۱۶۷۷م)، جلد ۲، ۴۷۷گ ۱۸س [دیو ۱:۸۹].

43020 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۳۲۷: جلدآخرسپس «لطایف الاخبار» مؤرخ **۱۰۹۱** [نسخه‌ها ۴:۶۵۰].

43021 ـ **تهران**، سلطنتی ۹۲۲: نستعلیق عربشاه، **۱۰۹۳** در بخارا، جلد ۵ [نسخه‌ها۱:۱۷۷].

43022 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۱۵۰۷: محمد امین فرزند سنجر ترکمان **۱۰۹۳**، ۳۰۱گ ۲۴س[ف. فهمی‌ادهم۱: ۴۰].

43023 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۵۶۹ Or: نستعلیق‌ج۲/ **۱۰۹۳**(۱۶۸۲م)، جلد۴، ۳۱۰گ ۱۹س [دیو۳:۱۰۶۵].

43024 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۰۳ (۲۰۷۵ف): نوشتهٔ **۱۰۹۷**، ۳۳۰گ [آکیموشکین ۱:۲۹۴].

43025 ـ **مشهد**، رضوی۱۲۸۱۹فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ **۱۱**، آغازدوبرگ و انجام در پادشاهی خسرو پرویز افتاده، ۱۵۳ گ [رؤیت].

43026 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۵: نوشتهٔ احمد فرزند ملا محمد، **۱۰۹۸**، جلد ۳ [نسخه‌ها۵:۷۱۴].

43027 ـ **تهران**، الهیات ۴۴ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پایان نونویس ۱۲۶۴، جلد ۱، ۲۶۲گ ۲۷س [ف. الهیات ۱:۶۹].

43028 ـ **یزد**، وزیری ۶۹(۱۰۱۲۹): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، پایان افتاده، ذدین، ۱۶۵گ ۲۷س [ف. شیروانی۱:۹۱].

43029 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۰۵ : نسخ تعلیق خوب سدهٔ **۱۱** ، جلد ۶ ، ۶۲۸ ص ۲۷س [ف. مجلس ۶:۲۶۲].

43030 ـ **تهران** ، مجلس ۴۱۹۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۲، آغاز برابر نمونه، زدین ۳۷۱گ ۲۷س [رؤیت].

43031 ـ **تهران** ، مجلس ۴۹۶۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۱، آغاز برابر نمونه ، زدین، ۳۶۷گ ۲۰س [رؤیت].

43032 ـ **تهران** ، آقای ثامنی : سدهٔ **۱۱**، ج ۲و۳ [نسخه‌ها ۵:۱۱۱] .

43033 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۱۳۴: نسخ سدهٔ **۱۱**، جلد ۵، کاغذ هندی .

43034 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۱[نسخه ها ۲:۸۳].

43035 ـ **تهران** ، دانشکاه ۴۵۸۱ : نسخ سدهٔ **۱۱ـ۱۰**، جلد ۱، ۳۰۷گ ۳۶س .

43036 ـ **تهران** ، دانشکاه ۴۵۹۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، کامل شدهٔ سدهٔ۱۳ـ۱۴، جلد ۶، ۲۸۱گ۲۷س.

43037 ـ **تهران** ، دانشکاه ۴۶۱۹ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغازوانجام افتاده، جلد ۴ ، ۴۲۶گ ۱۹س.

43038 ـ **تهران** ، دانشکاه ۲۷۹۵ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، جلد۲، آغاز وانجام افتاده ، ۴۴۹گ ۱۹س [دانشکاه ۱۰:۱۶۴۴]

43039 ـ **اصفهان**، شهرداری۱۳۷۲: سدهٔ**۱۱**، ج۱تا پایان ساسانیان است [نسخه‌ها ۵:۳۰۹].

43040ـ **تهران**، ادبیات ۴۷۳جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۷، انجام افتاده[ادبیات]

43041 ـ **یزد** ، جامع کبیر: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، جلد۱، وزیری [نسخه‌ها ۴:۳۸۴] .

43042 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۴۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، جلد یکم، باخاتمه‌ای در۲ص که درچاپ‌تهران‌نیست، آغازنونویس، ۳۰۶گ

43043 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۴۸ : نسخ‌سدهٔ**۱۱**، جلدیکم، زدین، ۲۰۲گ۳۰س.

43044 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۴۵: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، جلد دوم است تـا نیمهٔ غزوهٔ احد، آغازوانجام افتاده، ۱۹۲گ ۲۷س [ف. سپهسالار۵:۶۶].

43045 ـ **تهـران** ، سلطنتی ۹۲۳ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، جلد۶، آغازبرابر نمونه، پایان نونویس [نسخه‌ها ۱:۱۷۷].

43046 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۳۹۱: نستعلیق سدهٔ**۱۱**،ج۴، زدین ، ۵۱۶ ص ۲۵س [ف. دکترمقصود ۱:۱۰۷].

43047 ـ **مشهد** ، جامـع گوهر شاد ۱۸۵۹/۱: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۱** ، جلد۱ ، آغازوانجام افتاده [ف. شهرستانها۱:۱۲۴] .

43048 ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۲، آغازبرابرنمونه، ۳۲۶ص ۳۰ س [نسخه‌ها۶:۲۸۷].

43049 ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۶، آغازپنج‌سطرافتاده،۱۹۳ص۲۹س [نسخه‌ها ۶:۲۹۰].

43050 ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۸، آغازبرابرنمونه، ۳۵۷ ص ۲۱ س [نسخه‌ها ۶:۲۹۱].

43051 ـ**تهران**، ملی۱۰۶۸ف :نسخ گویا سدهٔ**۱۱**، زدین، جلد ۴ ، از پـادشاهان طاهریان تامغول است، صحافی‌آشفته، ۶۰۰گ ۳۳س [ف. ملی۳:۸۶].

43052 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R.۱۵۱۱: پیرامن سدهٔ **۱۱**، ۲۸۲گ۲۵س .

43053 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۱۰: پیرامن سدهٔ **۱۱**، **آغاز**: فهرست نسخهٔ سعادت ابدی، ۳۶۴گ ۲۳س [ف.فهمی ادهم ۱:۴۱].

43054 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۳: سدهٔ **۱۱**، جلد ۱و۲.

43055 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۶: سدهٔ **۱۱**، جلد ۴[نسخه‌ها ۵.۱۸۰۵].

43056 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۷۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۱، ۳۹۳گ ۱۹س.

43357 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۷۵ Add: نسخ، سدهٔ **۱۷**م، جلد۱، ۴۳۶گ۲۱س.

43058 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۱، ۲۵۴گ ۲۵س [ریو ۱:۸۸].

43059 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۷۸ Add: نستعلیق سدهٔ**۱۷** م، جلد ۲، ۳۲۴گ ۲۵س.

43060 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۷۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، جلد ۲، ۴۰۷گ

43061 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۵۷۷۶ Add: نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، جلد ۲، ۵۶۸گ ۱۹س. [ریو ۱:۸۹].

43062 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۸۱ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۳، ۳۳۶گ

43063 ـ **موزهٔبریتانیا**، ۱۷۹۳۱ Add: نسخ، سدهٔ**۱۷**م، جلد۳، ۲۲۸گ۲۲س [ریو ۱:۹۰].

43064 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۰۲ Add: نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، جلد ۴، ۳۰۴گ

43065 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۴ Or: نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، جلد۴، ۳۰۱گ۲۳س [ریو ۱:۹۱].

43066 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۸۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، جلد ۵، ۲۹۹گ ۱۹س [ریو ۱:۹۲].

43067 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۷۶ Add: نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، جلد۷، **آغاز**: حصول سعادت دارین حمد پروردگاری‌ست، ۱۲۵گ ۲۱س [ریو ۱:۹۳].

43068 ـ **موزهٔبریتانیا**، ۲۵۷۷۹ Add: نسخ سدهٔ**۱۷**م، ۱۱۴ گ ۱۹س

43069 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۴۵، Add نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، جلد ۵ـ۷، ۵۰۸ گ

71ـ43070ـ**موزه بریتانیا**، ۵۵۴۷ـ ۵۵۴۶ Add: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۷**م، جلد ۲تا۴، ۲۶۷+۳۶۵گ [ریو ۱:۹۵].

76ـ4372ـ**موزه‌بریتانیا**، ۲۵۷۷۴ـ ۲۵۷۷۰ Add: نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، جلد ۳تا ۷، ۱۱۳+۱۳۵+۱۳۳+۱۸۹+۶۸گ [ریو ۱:۹۵].

43077 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۴ (۱۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۱، ۲۶۶گ۲۴س[ف.محمد اشرف:۱۶].

43078 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۵ (۲۰ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد۲، ۲۸۹گ۲۵س [ف.محمداشرف :۱۹].

43079 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۱ (۲۳ف): نسخ خوب سدهٔ**۱۱**، آغازبرابرجلد۴، ۴۶۸گ ۴۳ س [ف. محمد اشرف:۲۱].

43080 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۸۲ (۲۴ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، جلد ۴و۵و۶ آغازهرسه‌برابرنمونه‌ها، ۶۶۲گ۲۵س [ف. محمد اشرف:۲۲].

43081 ــ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۷ (۲۵ف): نستعلیق‌سدهٔ ۱۱، جلد ۴، آغاز برابر نمونه، ۲۳۲گ ۲۵س[ف. محمد اشرف:۲۴].

43082 ــ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۸۳(۲۷ف): نستعلیق خوب سدهٔ ۱۱، جلد۵، آغاز برابر نمونه، ۳۵۳گ ۲۹س [ف. محمد اشرف:۲۵].

43083 ــ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۹ (۳۰ف): نستعلیق سدهٔ ۱۱، جلد ۷، آغاز: حصول سعادت دارین حمد پروردگاری‌ست، ۱۰۴گ ۲۵س [ف. محمد اشرف:۲۷].

43084 ــ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگH۲۸۸ (۳۲ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۹۸گ۲۴س [ف. محمد اشرف:۲۸].

91ــ43085ــ برلین، ۳۷۶تا۳۸۲: نیمهٔ یکم سدهٔ ۱۱، هرهفت جلداست[پرچ: ۳۹۰].

4309ج ــ همدان، آقای‌حاجی‌ایزدی: سدهٔ ۱۱ــ۱۲، ازآغازتاساسانیان‌است [نسخه‌ها ۵:۳۶۶].

43063 ــ تهران، حسن‌سادات‌ناصری: نستلیق سدهٔ ۱۱، دوصفحهٔ پایان نونویس شنبه اواخررجب۱۱۸۶، ازآغازتاسرگذشت‌یزدگرد را دارد[نسخه‌ها ۶:۶۹۷].

43094 ــ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگH۲۶۷(۱۱ف): نستعلیق۲۶ج۲/ ۱۱۰۱ (۱۶۹۰م) جلد۱، ۳۴۴گ ۱۷س [ف. محمد اشرف :۱۴].

43095 ــ آصفیه، ۱۸۷۰ تاریخ: نوشتهٔ ۱۱۱۰، خوش خط، کامل[ف. آصفیه۴ : ۱۰۰].

43096ــ تهران، ادبیات: ۴۲۱ جوادی نستعلیق پنجشنبهٔ ۲۰شعبان۱۱۱۶[ف. ادبیات]

43097 ــ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۶۸ (۱۲ف): تعلیق ونستعلیق شیخ غلامحسین برای شیخ‌لعل‌محمد، ۱۱ج۱/ ۱۱۳۲ (۱۷۲۰م) جلد۱، ۳۳۰گ ۲۳س [ف. محمد اشرف:۱۴].

43098 ــ تهران، مجلس ۳۰۱۳ : نسخ جلال الدین فرزند طاهر دیلمی جهرمی، ع۱۶/ ۱۱۴۳، زدین، بخش ششم است از نسب امیر تیمور تا واقعهٔ میرزا سلطان ابوسعید گورگان، ۵۸۴ ص۳۰س [ف . مجلس ۱۰ : ۴۶۱].

43099 ــ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۶۷ (۲۲ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۲، با تاریخ ۱۱۶۵ (۱۷۵۱م) درکلفون، ج ۳، آغازبرابرنمونه، ۳۲۲گ ۲۹س [ف . محمد اشر:ف۲۱].

43100 ــ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۴۱۰ (۲۰۹۸ف): نوشتهٔ۱۱۶۸، ۲۰۱گ.

43101 ــ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۴۰۹ (۲۰۹۰ف): نوشتهٔ۱۱۶۸، ۲۰۸ گ [آکیموشکین ۱:۲۹۵].

43102 ــ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ H۲۷۲ (۱۶ف) : نستعلیق محمد رضا ۲۲ذیحجهٔ ۱۱۹۱ (۱۷۷۸م)، جلد ۲، آغاز برابرنمونه، ۳۸۱گ ۲۵س[ف. محمداشرف۱۷].

43103 ــ تهران، مجلس ۲۳۰۶ : تحریری، ج۱/ ۱۱۹۲، جلد۱، ۷۵۰ص۲۳س [ف. مجلس ۶:۲۶۲].

43104 ــ تهران، دکتر مفتاح : نستعلیق عبدالمطلب آتشی، سدهٔ ۱۲، زدین، جلد های ۳و۴و۵است [رؤیت].

43105 ــ تهران، مجلس ۵۷۱۱ :

نستعلیق کمال الدین حسین تبریزی، سدهٔ ۱۲، آغازازج۱افتاده، ۴۵۴س [ف . مجلس ۱۷ : ۱۶۶].

43106 ـ **تهران** ، ادبیات ۷۷ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، از ذکر مصاهرت ملکزاده پیرمحمد در شهور۷۷۸ تا ذکرخسرو ملك‌بن خسروست [ف. ادبیات ۱:].

43107 ـ **مشهد** ، رضوی۲۴۰تاریخ: نستعلیق اواخرسدهٔ **۱۲** ، جلد سوم است [ف. رضوی ۷:۱۱۵].

43108 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۰۴: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد۱.

43109 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵۲۳: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد۲ [نسخه‌ها۲:۸۳] .

43110 ـ **تهران**، سپهسالار۱۶۶۳ : نسخ سدهٔ **۱۲**، جلد۶، زدین، ۴۲۶گ ۲۳س [ف. سپهسالار۵:۶۹].

43111 ـ **تهران** ، ملی ۲۰۴ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد۴، بامهر ناصرالدین‌شاه، ۳۰۹گ ۲۰س [ف. ملی۱:۲۰۲].

43112 ـ**تهران**،ملی۲۲۹ف: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد۷، آغاز: مشاطهٔ ابکار، با مهر ناصرالدین شاه، ۱۷۸گ ۲۱س [ف. ملی ۱: ۲۳۵].

43113 ـ **تهران** ، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازبرابرنمونه ، جلد۱، ۷۶۸س ۲۱ ـ ۱۹س [نسخه‌ها ۶:۲۸۶].

43114 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد۲۴: نستعلیق فرخ فرزند عبدالله کرخی، سدهٔ **۱۲** ، زدین جلد۱.

43115ـ**مشهد**، جامع گوهرشاد۱۲۰: نسخ سدهٔ **۱۲**، جلد۱ تا فرخ زاد پس از کشتن خسروست ، انجام افتاده .

43116 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۲۱۳: نسخ سدهٔ **۱۲**، جلد ۶و۷.

43117 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۲۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد۲ .

43118 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۳۰۷: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**،جلد۲[ف.شهرستانها ۱:۱۲۴].

43119 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۶۶۶(۸۰۸۴): نستعلیق سدهٔ **۱۲**،آغاز برابر جلد۱،۶۵۹گ۱۹س[ف. شیروانی ۲:۵۷۱]

43120 ـ **هند** ، بانکیپور ۴۵۸ : نستعلیق۴۷(گویا پادشاهی‌شاه عالم (۱۱۷۳ ق ۱۲۲۱)، جلد۱، ۴۶۰گ ۱۸ـ ۲۲ س [ف . عبدالمقتدر۴: ۲۰].

43121 ـ **بغداد**، جامعة الحكمة۳۱۲ سرکیس: نسخ سدهٔ **۱۲**، ج ۵ ، آغاز افتاده ، ۱۴۸گ ۲۹س [مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس عواد:۱۸۰].

43122 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۷۸ Add: نستلیق هند، سدهٔ**۱۸**م، ج۴، ۲۵۰گ ۲۳س [ریو۱:۹۱] .

43123 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۳۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، درهند، جلد ۶ ، ۱۷۲گ ۳۰س [ریو۱:۹۲].

43124 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۲۸۴ (۲۹ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، جلد۶ [ف. محمد اشرف:۲۶].

43125ـ27ـ **برلین** ، ۳۸۳تا۳۸۵، سدهٔ**۱۲** [پرچ:۳۹۱].

43128 ـ **تهران** ، مجلس ۳۴۳۶ : نسخ سدهٔ**۱۲ـ۱۳**، جلد۶، آغاز وانجام‌افتاده، ۷۴۷ص ۲۴س [ف. مجلس ۱۰:۱۲۹۷] .

43129 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق زین‌العابدین،**۱۲۰۲**،ج۲و۳[نسخه‌ها

۳۲:۵]. منتقل شده به دانشکده الهیات‌مشهد.

43130 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۸ : نوشتهٔ کطلکرسهی، ۲۱ج۱/**۱۲۰۸** در بیدآباد اصفهان بخواهش میرزاعلی، جلد ۲، ۲۴۵گ ۳۱س [ف. سپهسالار۵:۶۸].

43131 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۴ : نستعلیق‌علی‌فرزند محمدحسینی‌قزوینی، **۱۲۲۱** جلد چهارم بـا خاتمه‌ای‌کـه در چاپی نیست، ۳۰۲گ ۲۰س [ف. سپهسالار۵:۶۷] .

43132 ـ **هند**، بانکیپور۴۶۱: نوشتهٔ **۱۲۲۶** درهند، جلد۶، آغازبرابرنمونه ، سپس خاتمه ونیزآغازبرابرنمونه، ۴۰۹ گ ۲۱ س [ف. عبدالمقتدر۴:۲۲].

43133ـ **تهران**مجلس۳۰۰۷: نستعلیق محمدابراهیم‌فرزند ابوالحسن‌زرکش‌اصفهانی، ع۱/**۱۲۲۸**، بخش یکم ازآغاز تاپادشاهی‌یزد جرد پسرشهریار، زدین بایك تصویر، ۴۸۴ص ۲۷س [ف. مجلس ۱۰:۴۵۷].

43134 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۳ : نستعلیق ۹ع۱ ر**۱۲۲۹**، بفرمودهٔ میرزا محمد باقر، جلد۳، ۲۱۱گ ۱۹ س [ف . سپهسالار]

43135 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۵۷ : نستعلیق **۱۲۲۹**، جلد ۵ ، با خاتمه‌ای‌کـه در چاپی نیست ، ۲۵۹گ ۲۰ س [ف . سپهسالار ۵:۶۷-۶۸].

43136 ـ **مشهد** ، جامـع گـوهرشاد ۱۲۵۱: نستعلیق حسن دامغانی، **۱۲۲۹**، جلد ۵ [ف. شهرستانها ۱:۱۲۴].

43137 ـ **تهران** ، سپهسالار۱۶۶۱ : نستعلیق **۱۲۳۰** بفرمایش میرزا باقر بـا کمال دشواری، بروی‌کاغذچرب‌نوشته شده، جلد۶ ، ۲۸۰گ ۲۶س [ف. سپهسالار۵:۶۹].

43138 ـ **قم** ،آستانه ۱:۴۳-۵۹۱۹: نستعلیق اسدالله، چهارشنبه ۲۰شعبان **۱۲۳۱**، دفتر۱، ۲۹۸گ ۲۷س [ف.آستانه:۱۲۳].

43139 ـ **مشهد** ، جامع گـوهر شاد ۱۷۵:نسخ **۱۲۳۲**، آغاز برابـرجلد ۱ [ف . شهرستانها ۱:۱۲۴].

43140 ـ **مشهد** ، رضـوی ۱۰۰۵۸ فهرست نشده : نستعلیق گویا سدهٔ**۱۲**، با تاریخ **۱۲۳۳** دربرگ‌پایان، جلد۱، آغازبرابرنمونه، آغازیك صفحه نونویس‌وانجام سه صفحه‌افتاده، ۳۱۹گ ۱۵س [رؤیت].

43141 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۶۴: نستعلیق محمد فرزند ابوتراب، سه‌شنبهٔ**۱۲۳۳** جلد ۷، زدین، آقا دانش‌پژو، آنراباچاپی‌تطبیق داده ودیده که هدایت نیمی‌ازآنراانداخته‌است. ۱۶۷گ ۲۵س [ف. سپهسالار۵:۷۰].

43142 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۲۶۹(۱۳ف): نستعلیق میرغلام‌حیدر برای میرجمال الدیـن ، ۲۵ رمضان **۱۲۳۳** (۱۸۱۸م)درحیدرآباد، جلد۱، ۳۳۵گ ۲۴س [ف. محمد اشرف:۱۵].

43143 ـ **مشهد** ، جامع‌گـوهـرشاد ۱۲۶۳: نسخ **۱۲۳۴**، جلد۳ .

43144 ـ **مشهد** ، جامع‌گـوهـر شاد ۱۲۲۳: نستعلیق باقر، **۱۲۳۵**[ف. شهرستانها ۱:۱۲۴].

43145 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۲۷۰ (۱۴ف): شکسته‌آمیز ۸ج۱/-**۱۲۳۵** (۱۸۲۰م) ، جلد۱ ، ۳۱۹گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف:۱۶].

43146 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۲۸۰ (۲۱ف) : نستعلیق ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۳۷**(۱۸۲۲م)، آغازبرابرنمونه ، ۲۱۲گ ۲۳س [ف. محمد اشرف:۲۰].

43147 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار

جنگک H۲۸۳ (۱۷ ف) : نستعلیق چند دست برای حافظ یارجنگ ، ۴ ذیقعدهٔ **۱۲۳۷** ، ج ۲،۵۲۲ ک ۱۷س [ف.محمداشرف:۱۸] .

43148 ـ **یزد** ، وزیری ۱۵ـ۱۴۲۳: سکسته نستعلیق صفر **۱۲۳۸**،ج۱،۳۶۸ک۱۸س [ف. شیروانی۱:۱۷].

43149 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۷۹۹ (۲۰۷۷ف): نوشتهٔ **۱۲۳۸**، ۴۰۹ک [آکیموشکین ۱:۲۹۴].

43150 ـ **تهران** ، یحیی ذکاء ۱۴ : نستعلیق محمد جعفر، **۱۲۳۹** ، بدستور حاجی میرزا علی‌محمد تفرشی، آغازبرابرنمونهٔجلد۴ [نسخه‌ها ۳:۱۲۸].

43151 ـ **تهـران** ، سلطنتی ۹۳۴ : نستعلیق خوش محمد اسماعیل شیرازی، ذیقعدهٔ **۱۲۴۰**، بنام شکرالله خان‌نوری، هرهفت‌جلد، زدین، [نسخه‌ها ۱:۱۷۷] .

43152 ـ **قم** ، آستانه۲:۱۴ـ۵۹۷۳ : نستعلیق **۱۲۴۰** ، ج۱،۱۹۹ک ۲۵ س [ف . آستانه:۱۲۳] .

43153 ـ **شیرزا**، ملی فـارس ۹۵۵ خا (۹۴ـ ۵ر) : نستعلیق اسماعیل شیرازی ، دوشنبه سلخ دیحجهٔ**۱۲۴۰**، برای میرزا محمد علی فرزند میرزا ابوالحسن شیرازی، جلد۲، آغازبرابرنمونه ، ۳۰۵ک ۲۴س [ف . ملی فارس۱:۸۲].

43154 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۵۲: نسخ شیخ ابوالحسن‌فرزندآقاشیخ علی، **۱۲۴۳** جلد۴. [نسخه‌ها۲:۸۳].

43155 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح: نسخ شیخ ابوالحسن، در**۱۲۴۴**، ازروی‌نسخهٔ۲۶ج ۱/ ۱۰۷۱، جلد۷، [رؤیت] .

43156 ـ **تهران**، رضا ستودهٔ نوری: نستعلیق نصرالله خان مشهور بکشیش، **۱۲۴۹**، آغازبرابرجلد دوم است ، ودر شهادت حضرت علی پایان می‌یابد. [یادداشتهای آقای ثبوت] .

43157 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۳۶۲ (۲۱۰۱ف): نوشتهٔ **۱۲۴۹**، ۲۷۲ک [آکیموشکین ۱:۲۹۶].

43158 ـ **لاهـور** ، پنجاب پبلك لائبریری۲۹۷،۹ خا(۳): نوشتهٔ ج۲/ **۱۲۵۰** ج۱، ناقص ، ۲۶۱ک ۱۹ س [منظور احسن عباسی۱:۷۷۳].

43159 ـ **تهران** ، ملی : نستعلیق محمد حسین فرزند محمدعلی بیابانکی جندقی، ع۲۴/ **۱۲۵۲**، ازروی‌نسخهٔ ۹۹۲ ، جلد۱ـ۳، ۱۱۶۶ص ۲۷س [نسخه‌ها ۶:۲۹۳].

43160 ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۳۵ : ستعلیق **۱۲۵۵**، هرهفت جلد، زدین [نسخه‌ها ۱:۱۷۸].

43161 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۵۴ : نسخ۲۳ ج۲/ **۱۲۵۶**، ج ۲ تاممتصم، ۲۰۴ک ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۶:۱۲].

43162 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۸۵۰ (۲۱۰۹ف): نوشتهٔ**۱۲۵۶**،۲۷۶ک [آکیموشکین ۱:۲۹۶].

43163 ـ **اسرائیل** ، ملی‌ودانشگاهی اورشلیم Ar۴ـ۲۰ : نوشتهٔ**۱۲۵۶**،ج۱[نسخه‌ها ۵:۱۱۰].

43164 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۸۵۴۰ Add : نستعلیق **۱۲۵۶ ـ ۱۲۶۱** (۴۵ ـ ۱۸۴۱م)، جلد۱تا۷ ، ۴۸۰ک ۵۰ س [ریو ۱:۹۵].

43165 ـ **تهران** ، الهیات ۱۷ ب : نستعلیق **۲۲۶۱** ، جلد ۶ ، ۲۸۴ ک ۱۷ س [الهیات ۱:۶۹].

43166 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۰۰ : نسخ ممتاز محمد باقر فرزند محمد حسین یزد (ج ۱) و محمد تقی فرزند علیرضا (شش جلد دیگر) در **۱۲۶۱**، زرین، ۱۱۷۶ س ۵۶ س [مجلس ۶:۲۵۷].

43167 ـ **اسرائیل**، ملی‌ودانشگاهی اورشلیم ۲۱-۴ Ar : نوشتهٔ **۱۲۶۱**، ج ۲ [نسخه‌ها ۵:۱۱۰۰].

43168 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۳۵ Add: نستعلیق، **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م)، جلد ۷، ۷۸ گ ۱۳س [ریو ۱:۹۴].

43169 ـ **تهران**، ملی ۱۰۵۰ ف : نستعلیق بسیادخوب محمود حکیم فرزند میرزا محمد شفیع وصال شیرازی، ۳ذیقعدهٔ **۱۲۶۶**، جلد۱ تا۷است، زرین، ۲۰۰ ۶۲ص ۳۵ س [ف. ملی۳:۶۶].

43170 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۶۰ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، جلد ۱ و ۲، ۱۲۹ گ ۱۵س [ریو ۱:۸۸۵].

43171 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۰۴ : تحریری ممتاز آقا میرحسین شیرازی متخلص به وجدی، **۱۲۷۳**، زرین، جلد۴ و۵ و۶ و۷، ۷۷۶ص ۳۵س.

43172 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۰۲ : همان وجدی، **۱۲۷۴**، جلد۱ و۲و۳، زرین، ۶۸۲ص ۳۵س [ف. مجلس ۶:۲۶۰].

43173 ـ **مشهد**، رضوی ۲۴۱ تاریخ: نستعلیق سید عبدالجواد رضوی، ۲۴ شعبان **۱۲۷۸**، جلد۳[ف. رضوی۷:۱۱۵].

43174 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۸ تاریخ نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** با سرلوح وجدول زر، جلد۱، [ف. رضوی۷:۱۱۴].

43175 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۴۳۲ فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز، سدهٔ **۱۳**، جلد۳، آغاز برابرنمونه، اکلیلی، ۱۵۰گ ۲۱س [رؤیت].

43176 ـ **تهران**، ملی ۵۴۳ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ج۵، آغاز برابر نمونه، ۱۳۷گ ۱۸س [ف. ملی۲:۳۶].

43177 ـ **تهران**، ملی ۱۴۹۷ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرجلد ۱، ۳۸۴گ ۱۹س [ف. ملی۳:۵۲۱].

43178 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، اکلیلی، جلد۸(!) آغاز برابر نمونهٔ جلد۷ ۳۰۹ص ۲۰س [نسخه‌ها۶:۲۹۱].

43179 ـ **یزد**، وزیری۶۸(۱۴۱۳): نسخ زیبای سدهٔ **۱۳**، ج۱و۲ ناقص، ۸۹گ ۲۲س [ف. شیروانی۱:۸۸].

43180 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۸۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، جلد۴، ۲۰۹گ ۲۳س [ریو۱:۹۱].

43181-86 ـ **برلین**، ۳۷۰تا۳۷۵: شش جلد نیمهٔ سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونهٔ جلد یکم، زیب فهرست نسخه [پرچ:۳۸۸].

43187 ـ **قم**، فیضیه ۲۱۴۲(۱۳۱): نستعلیق، جلد۱، آغاز برابر نمونه، ۵۰۰ص ۲۵س [ف. فیضیه ۲:۲۲۵].

43188 ـ **مشهد**، رضوی ۳۳ تاریخ: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، آغازوانجام افتاده، ۲۳۶گ ۲۵س.

43189 ـ **مشهد**، رضوی ۳۴ تاریخ : نسخ، جلد۱است تا رهایی قباد از زندان، ازمیان افتاده، ۱۹۸گ ۲۳س [رضوی۳:۸۴].

43190 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ج۱ [نسخه‌ها ۵:۳۲] منتقل شده به الهیات مشهد.

43191 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۱: نستعلیق خوش، زدین، از سرگذشت پیامبر تا پایان کار عباسیان است.

43192 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۱۲۸۲: نستعلیق، جلد۱ [ف. شهرستانها ۱ : ۱۲۴].

43193ـ **تبریز**، ملی۳۲۸۰(۷۵۹ف): نستعلیق ،ج۳ ، آغاز و انجام افتاده ، ۱۹۴گ ۲۵س.

43194 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۰۹(۷۶۰ف): نستعلیق، ج۶،آغاز برابر نمونهٔ جلد ۱ ، ۲۹۰گ ۲۵س.

43195 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۱۱(۷۶۱ف): نستعلیق،ج۱،آغاز برابر نمونهٔ جلد ۱ ، ۴۷۸گ ۲۳س [ف. سید یونسی۲: ۷۸۲].

43196 ـ **مشهد** ، مدرسهٔ میرزا جعفر ۳۳ : نستعلیق خوش ، مختصر آن است [ف . شهرستانها ۱: ۳۲].

43197 ـ **تبریز** ، ملی۳۳۱۳(۷۶۳ف): نستعلیق،ج۵،آغاز برابر نمونه، ۳۲۴گ

43198 ـ **تبریز** ، ملی ۳۳۲۲(۷۶۵ف) : نستعلیق محمد صالح جیلانی ،ج ۴،آغاز برابر نمونه ، ۳۸۱گ ۱۸س [ف . سید یونسی ۲: ۷۸۶-۷۸۵] .

43199 ـ **شیراز** ، ملی‌فارس ۶۳۲-۴۴ر(۹۵۵خا) : جلد۴، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۷گ ۲۴س.

43200 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۶۳۳-۴۳ر(۹۵۵خا): جلد ۱، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۹گ ۲۰س [ف.ملی‌فارس۲: ۲۱۹-۲۲۰].

43201 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۴۱۶ (۲۰۷۴ف): بی‌تاریخ، ۳۵۴گ .

43202 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۱۸۳ (۲۰۷۸ف): بی‌تاریخ، ۱۹۹گ.

43203 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D ۳۵۸ (۲۰۷۹ف): بی‌تاریخ، ۲۸۷گ.

43204 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۰۵ (۲۰۸۲ف): بی‌تاریخ، ۴۴۶گ.

43205 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۳۸۱ (۲۰۸۳ف): بی‌تاریخ، ۲۲۹گ.

43206 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۵۵ (۲۰۸۹ف): بی‌تاریخ، ۲۵گ.

43207 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۷۹۸ (۲۰۹۱ف): بی‌تاریخ، ۲۵۹گ.

43208 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۷۵I (۲۰۹۲ف): بی‌تاریخ، ۲۴۷گ .

43206 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۵۴ (۲۰۹۵ف): بی‌تاریخ، ۳۶۹گ.

43210 ـ **لنین گراد** ، اکادمی‌علوم D۷۵II (۲۰۹۹ف): بی‌تاریخ، ۲۱۱گ.

43211 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۷۴ (۲۱۰۲ف): بی‌تاریخ، ۳۰۳گ.

43212 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۱۱ (۲۱۰۴ف): بی‌تاریخ، ۴۲۰گ.

43213 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A۲۲۰(۲۱۰۷ف): بی‌تاریخ، ۲۱۳گ .

43214 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۱۲ (۲۱۰۸ ف) : بی‌تاریخ ، ۵۰ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۴-۲۹۶].

43215 ـ **برلین** ، ۳۸۶ : تعلیق ، ۳۰۶گ [پرچ: ۳۹۲] .

43216 ـ **برلین** ، ۳۸۸ : نستعلیق ، ۱۵۵گ [پرچ: ۳۹۲].

43217 ـ **برلین** ، ۳۹۰ : نستعلیق ، **آغاز:** آرایش دیباجهٔ مناقب، ۱۵۲گ [پرچ: ۲۹۴].

43218 ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱۷۸۹: جلد۲، انجام افتاده، ۳۲۱گ.

43219 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷۰۹خا: تاریخ یاد نشده، ج۱ و۲ناقص، ۱۰۰گ ۳۳س [منظوراحسن عباسی: ۲۱۴].

43220 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۱۶۵۸/ ۴۷۰۹: نیز تاریخ یاد نشده، در سرگذشت حضرت پیامبر و صحابه [ف. دکتر محمد بشیرحسین۱:۱۲] .

43221 ـ **استکهلم**، دانشگاه ۱۲: ج۵و۶[نسخه‌ها ۵:۷۱۴].

روضة الصفای ناصری

ازرضاقلی‌خان هدایت (که یاد او در «اصول‌الفصول۲:۱۰۴۳» گذشت). که‌دردروضة الصفای» میرخواند دست برده واز روی آن و بمانند دنبالهٔ آن تاریخ صفویان‌و افشاریان‌و‌نیز زندیان وقاجاریان را تا بروزگار خود نگاشته است و چاپ شده است. **آغاز**: آغازکتاب داستانها، مجموع فلك بیانها،حمد وثنای .

43222 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۴۱/۱ فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز، محمدکاظم سروری سبلانی فرزند محمد امین، ۲ رمضان **۱۲۶۵**، (۱پ-۵۹ر)، آغاز برابر نمونه[رؤیت].

43223 ـ **تهران**، ملی ۱۵۹۷ ف: نستعلیق، سدهٔ**۱۳**، تنها جلد تاریخ قاجاریان است تا روزگار نگارنده، ۲۳۳گ ۲۶ س [یاد داشتهای دکترجان لایونکود].

روضة الطاهرین

از طاهر محمد فرزند عمادالدین حسن فرزند سلطانعلی فرزندمحمد حسین سبزواری، بنام اکبرشاه (۹۶۳ - ۱۰۱۴) بسال ۱۰۱۱ (۱۶۰۲م) درتاریخ پیامبران وفرزانگان و پادشاهان پیش ازاسلام تا پادشاهان صفوی. در دوجلد با عنوانهای: قسم، باب، طبقه.

43224 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸ Or: نستعلیق محرم **۱۰۴۵** (ك ۵۸۳ر) و ع ۱/ **۱۰۴۶** (۶-۱۶۳۵م)(گ۱۴پ) ۷۰۰گ ۲۱س [ریو۱:۱۱۹].

43225 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۹۱ (۶۲ف): نستعلیق ۲۲ شعبان **۱۰۴۸**، جلد۲، **آغاز**: ذکرمجملی از احوال ترکان وخروج چنگیزخان وحضرت‌صاحبقران امیرتیمور. باقسم سوم‌آغازمیشود، این قسم در ۷باب، سپس قسم چهارم در۲باب، قسم‌پنجم ۴ باب، ۳۳۶گ ۲۵س [ف. محمداشرف:۷۲].

43226 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H۲۹۲ (۶۳ف): نستعلیق محمد فاضل فرزند میرمحمد نصیر رضوی حسینی مشهدی، سدهٔ**۱۱**، **آغاز**: بعد ازحمد خداوند لم یزل‌که کافهٔ موجودات را ازتنگنایی عدم بیرون‌آورده ۲۴۸گ ۲۱س [ف. محمد اشرف:۷۵].

43227 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۶۶ Add: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰م**، (۱۲۶۶ق) گزیدهٔ آن‌است با همان عنوان، ۶۷گ ۱۱س [ریو۳ :۸۸۶].

43228-29 ـ **حیدرآباد**،موزهٔ‌سالار جنگ H۲۸۹و۲۹۰ (۶۴و۶۵ف): نوشتهٔ ۴ج۲/**۱۲۹۸** (۱۸۸۱ م)، در دوجلد، با عنوانهای: قسم، باب، فصل، طبقه **آغاز**: بعد ازحمد باری سبحانه وتعالی وصلوات نامحدود درود غیرمعدود بدان مظهر انوارجود صاحب مقام محمود، ۲۳۰+ ۲۷۷گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف:۷۶].

43230 ـ **تهران**، مجلس۲۵۶: نسخ، بی‌تاریخ، نسخه ازقسمت چهارم ازباب یکم در

ذکر احوال فرمانروایان هند که پیش‌از اسلام بوده‌اند آغازمیشود، ۵۱۴ گ ۲۹ س [ف. مجلس ۱۴۲:۲].

43231 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۳۹۹ (۲۱۱۱ف): بی‌تاریخ ، ۲۵۸ گ . در فهرست نام پدر نگارنده حسن است.

43232 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۰۰ (۲۱۱۲ف): بی‌تاریخ، ۴۸۵ گ .

43233 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۸۶۴ (۲۱۱۳ ف) : بی‌تاریخ ، (۴ پ ـ ۳۵ ر) [آکیموشکین ۲۹۶:۱].

ریاض الجنة

زنوزی، درس ۶۶۹ گذشت ودربخش سیر نیرخواهد آمد .

ریاض الخلود

از ابوبکر فرزند هدایت الله حسینی ، در سرگذشت امیران و دانشمندان و داستانها و لطایف در ۹۸۹ بانجام رسانده است: دراندم کین معانی روی بنمود ــ زهجرت نهصد و هشتادونه بود ــ زمان پرفتن‌دورپرآشوب ــ نه دانش‌مطلب ونه علم مرغوب. **آغاز** : حمد و سپاس بی‌قیاس پادشاهی راکه افتتاح .

بنگرید: ذریعه ۳۲۴:۱۱.

43234 ـ تهران ، مجلس ۵۴۹ : نستعلیق **۱۳۱۶**،آغاز برابر نمونه ، ۱۶۸ گ ۱۵ س [ف. مجلس ۳۲۳:۲].

ریاض الملوك

ازمحمد غوث فرزند محمد فایق از مردم پیشاور، از نزدیکان احمد شاه ابدالی و فرزند اوتیمورشاه ابدالی (۱۱۸۷ق۱۲۰۷ق).دریك مقدمه ودوروضــه و یك خاتمه: **مقدمه** دربیان بعضی نکات کــه موقوف علیه سلطنت و ریاست است. روضهٔ **یکم** درذکربعضی ازسلاطین‌سلف، **دوم**درذکربعضی ازامرای نامدار، **خاتمه** در وصایا. وهرروضه درچهارگلدسته : گلدستهٔ ۱ـ عدل۲ـ مروت۳ـ سخاوت ۴ـ غیرت وهمت . **آغاز**: غواصی خامهٔ سحرکار درقعربحرفکرو بدست‌آوردن .

43235 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PcI ۴۳ ۷۰۹ (۹۳ ف) : نستعلیق ۳ رجب **۱۲۴۹**،آغازبرابرنمونه، ۸۳ گ ۱۷ س [ف . عبدالله ۶۲:۱].

ز

زبدة التواریخ

از جمال الدین ابوالقاسم عبدالله فرزنــد علی فرزند محمدکاشانــی ، نگارندهٔ «تــاریخ اولجایتو ، کەدربخش‌تاریخ‌ایران‌خواهدآمد» که‌بار تولدخاورشناس‌روس‌اورانگارندهٔواقعی«جامعـ التواریخ: ۴۱۳۳» رشیدی دانسته است ، وآن «جامع» تحریردومی ازاین«زبده» را ماند.

تاریخ‌عمومی‌ست‌ازآدم‌تاگشودن‌بغدادبدست هلاکو در۶۵۶ق، دریك مقدمه درتاریخ ایران دردوقسم : ۱ـ پادشاهان‌پیش‌ازاسلام ۲ـازاسلام تا بیعد .

بنگرید: کشف الظنون ۵۳۶:۳ـ استوری ۷۸:۱.

43236 ـ تهران ، دانشگاه ۵۲۱۰ : نستعلیق فضل الله خان حقیق‌شاگرددارالمعلمین عالی تهران ، **۱۳۱۱** خ از روی نسخهٔ میرزا

اسماعیل خان افشار، با یادداشتی‌از قزوینی، نسخه بخش تاریخ اسماعیلیان فاطمی و نزاری است. اگرچه‌مغلوط‌است ولی‌نکات‌تاریخی‌دارد که در«جامع التواریخ»که مانندتحریر دومی‌از آنست نیست، ۱۱۶ گ ۲۲ س [ف . دانشگاه ۴۱۵۳:۱۵].

43237 ـ **برلین**، ۳۶۸ : تاریخ یاد نشده، نسخه تا ۶۳ ق را دارد .

زبدة التواریخ = لب‌التاریخ = مجمل التواریخ

ازکمال‌فرزند جلال‌منجم، خادم‌وغلامزادهٔ شاه عباس صفوی (۱۰۵۲ـ۱۰۷۷)، که چون درمجلس‌آن شاه برمجملی‌ازتواریخ‌احتیاج‌میشد این مختصرراگردآورده. تاریخ کوتاه‌عمومی‌ست ازآدم وتا رویدادهای ۲۰ع۲/ ۱۰۶۳ رادارد. دربارهٔ صفویان نسبتاً به تفصیل پرداخته است. دردیباجه نامی به‌کتاب نداده است، درفهرست دانشگاه به نام یکم ودرنمای‌نسخهٔ رضوی‌بخامهٔ نویسندهٔ دیگرنام دوم‌آمده است ودر نسخهٔ ملك بنام سوم. **آغاز:** بعدازحمد وثنای پروردگارو درودبی پایان براحمد مختار و آل اطهار ... خادم پادشاه‌کامکار.

43238 ـ **تهران**، ملك ۱/ ۳۹۲۰ : نستعلیق شکسته، ۳ ع۲۶/ **۱۰۸۸** ق (۱۲ تیر ماه‌جلالی) برای شاه‌صفی ثانی‌صفوی دراصفهان، آغاز برابرنمونه (ص۱ـ ۶۰) با یادداشتی در بارهٔ نام‌کتاب که بنام مجمل التواریخ خوانده شده است. سپس خلاصهٔ دستورالوزراء.

43239 ـ **مشهد**، رضوی۱۴/ ۹۵۹۶ فهرست‌نشده: با تاریخ **۱۰۹۰ـ۱۱۰۶** دردفتر، درپایان نسخه چند حکم مؤرخ ۱۱۰۶ هست‌که دیگری افزوده است، (ص۳۱۲ـ۳۷۴)، آغاز برابرنمونه [رؤیت] .

43240 ـ **تهران**، حقوق ۵۴ج: نسخ سدهٔ**۱۳**، با تملك**۱۲۹۸**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۰ گ ۱۴س[ف.حقوق:۱۳۱].

43241 ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۶۰/۴ Or: درمجموعه(گ۹ـ۲۶)، آغازبرابرنمونه درفهرست‌بنام‌یکم‌یادشده‌است [ریو۳:۱۰۵۵] .

زبدة التواریخ

سعدالله فرزند عبدالله فرزند سراج الدین قاسم.

43242 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۵۰۵ (۲۱۵۹ف): نوشتهٔ **۹۹۶**، ۳۵۲ گ [آکیموشکین ۱:۳۰۲].

زبدة التواریخ

ازمیرزا محمد محسن فرزند محمدکریم مستوفی، کارگزارنادرشاه درسپاهان، بدستور رضا قلی فرزند نادر در۱۱۵۴ ساخته است. تاریخ عمومی‌ست‌به شیوهٔ سیاق، ازآغازآفرینش تا ملوك الطوائف پس ازصفویه وسال ۱۱۴۸، وازپادشاهان فرنگ وروم‌هم درآن یادشده‌است نام نگارنده ونادروپسرش دردیباجه‌آمده است. ودرپایان داستان بلوهر وبیوذاسف رابنقل از «عین الحیاة» مجلسی‌آورده است.

درپایان‌آن‌گزارش سودمندی از برافتادن صفویان وروی‌کارآمدن نادرشاه دارد. **آغاز:** زبدة التواریخ درکیفیت انساب و احوال انبیا واوصیاو پادشاهان وسلاطین زمان از حضرت خیرالبشرآدم الی‌یومناهذا، آنکه بعدازحمد و سپاس بیقیاس خداوندیکه ضابطهٔ قبض و بسط جزوکل دفترخانهٔ ایجاد عالم علوی وسفلی...

بنگرید: استوری ۱:۶۳۹ـ یادداشتهای قزوینی۳: برگل ۲:۹۳۰

43243 ـ **تهران**، ادبیات ۱۵ ب: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه،

۲۵۷ گ ۲۳س [ف. ادبیات ۱:۳۰۵].

43244 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۶۶ ف : شکسته نستعلیق محمد صفی فرزند عبدالوهاب قزوینی، **۱۲۵۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶ گ ۲۳س [ف. ملی۳:۳۳۰].

43245 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۴۲ تاریخ (۴۲۴۰): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۸ گ [ف. رضوی۷:۱۱۶].

زبدة التواریخ سنندجی

ازمحمدشریف فرزند ملامصطفی شیخ الاسلام قاضی اردلان، بنام خسروخان حاکم اردلان ، تاریخ عمومی ست وبیشتر دربارهٔ ایران است ،از فصل یکم تانهم در بارهٔ پیش ازصفویان کوتاه وکم ارزش است ، ولی از فصل دهم دربارهٔ صفویان تا سال ۱۱۶۸ ق وفصل یازدهم دربارهٔ نژاد نامهٔ کردان و نژادنامهٔ فرمانروایان اردلان وفصل دوازدهم در بارهٔ قاجاریان سودمند است. وخاتمه ای دارد که در آن مآخذ خود رایاد کرده است . ودر ۱۲۱۵ ق به انجام رسیده است.

بنگرید: استوری ، برگل ۱:۴۶۵.

43246 ـ **انگلستان** ، کمبریج (براون G ۱۸۰ (۹)): نوشتهٔ **۱۲۷۵** ق [استوری ۱:۱۴۶].

زبدة الغرایب

ازسید محمد رضا فرزند سید ابوالقاسم طباطبائی، نجم الدوله متخلص بـه نجم، افتخار الملك حسام جنگ ، نایب خانسامان و داروغهٔ خزانهٔ عامرهٔ اکبر شاه، بسال ۱۲۳۱ (۱۸۱۶م)، در تـاریخ ایـران و اسـلام و هـند ، و سرگذشت پیامبر وخلفا وپادشاهان درپنج جلد، کـه جلد پنجم آن در سرگذشت فرزانگان و عارفان و سرایندگان است . از هموست : ۱ـ اخبارات هند (تاریخ عمومی هند) ۲ مفاتیح الریاسة (درسوانح صد سالهٔ هند از ۱۱۵۱ تا ۱۲۵۱) ۳ ـ خورشید لامـع یـا منظر العالـم (جغرافیا) ۴ـ مجمع الملوك (تاریخ عمومی) ۵ـ زبدة الغرایب (همین کتاب) ورویهم اینها را «بحر الزخار» نامیده است. ونیز از هموست تذکرهٔ «نغمهٔ عندلیب» که بنام واجد علیشاه بسال ۱۲۶۱ ق نگاشته است.

بنگرید: استوری ۱:۱۴۸، ۱۲۴۵ ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲:۳۶۰، ۶۵۱ .

43247 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۳۰/ ۳۱۳۵ : نوشتهٔ خود نگارنده ، جلد دوم ازدفتر یکم است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱:۱۲].

43248 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۹۵: نستعلیق ج۵/۲، **۱۲۳۸**، نسخه جلد یکم است ،کـه در ۱۲۳۱ ساخته شده است ، ۲۰۵ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۹۵].

43249 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۹۳۰/ Or۱۷۶۲: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، بخشی ازآن است (گ ۲۲۴ـ۲۵۱) و (گ ۵۷۰ـ۶۰۱) [ریو۳:۱۰۲۴] .

43250 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۴۳ Or: پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶)همراه «مجمع الملوك» او، بخشی ازآن است [ریو۳:۱۰۱۴].

زهد الملوك

ازابوالفتح، بنام فخرالدوله ،درسر نوشت و پایان کار پادشاهانی است که سرانجام به درویشی گراییده اند.

43251 ـ **بغداد** ، المتحف العراقـی ۱۰۱: نستعلیق شعبان **۱۲۸۵** [نسخه ها ۵:۴۰۶].

زین الاخبار = تاریخ گردیزی

ابوسعید عبدالحی گردیزی ، فرزند ضحاك

فرزندمحمود(گردیزدیه ودژی‌ست به یك‌منزلی غزنین)، بروزگاری پادشاهی عبدالرشیدفرزند مسعود فرزند محمود سبکتکین(۴۴۱-۴۴۴)، پیرامن سال ۴۴۲- ۴۴۳ ، درنوزده باب در تاریخ وآثار وعادات ورسوم و انساب و معارف ملل‌گذشته، نزدیك به «آثار الباقیه»ی بیرونی نگاشته است . ترجمهٔ انگلیسی آن از سرگرد H.G. Ravertyچاپ شده است .

دربرلین ۱۳۴۶ق بخشی از آن ، وسپس چند باردرتهران با پیشگفتارقزوینی و بتازگی بکوشش عبدالحی حبیبی افغانی چاپ‌شده است.

بدینگونه: باب۱- درپادشاهی تهمورث ، جمشید،ضحاك، افریدون،منوچهروپسرتهماسب ۲- پادشاهی کیانیان ۳- ملوك الطوایف۴و۵- ساسانیان ۶- جدول خلفا وپادشاهان اسلام۷- خلفا وپادشاهان اسلام ۸- استخراج تاریخها ازیکدیگر ۹- اندر اسباب عیدها ۱۰- عیدهای جهودان ۱۱- اندر اسباب عید های جهودان ۱۲-عیدهای ترسایان به جدول۱۳-اندرعیدها ورسمهای مغان‌به جدول۱۴- اندرشرح‌جشنهای مغان ۱۵- اندرعید های هندوان به جدول ۱۶- اندرشرح عیدهای هندوان ۱۷- اندر - معارف وانساب ۱۸- اندرمعارف رومیان ۱۹- اندرمعارف هندوان.

بنگرید: بیست مقالهٔ قزوینی ۲: ۱۹۶ - ف. مشار:۹۰۱ - مؤلفین مشار ۳: ۷۸۴ - استوری۱:۶۵تا۶۷ .

43252 - **لندن** ، کمبریج ۲۱۳ : نوشتهٔ ۹۳ (**۹۰۳**یا **۹۳۰** یا **۱۰۹۳**) ۴۱۸س ۱۹س، بادیباجهٔ قزوینی. فیلم‌آن دردانشگاهش ۲۱۷۹و۲۱۸۰هست [فیلمها: ۱۱۶] و نیز در کتابخانهٔ ملی[معارف۲:۱۸۵].

43253 - **بادلیان** ، ۲۴۰ اوزلی : نستعلیق ۲۱ ذیحجهٔ **۱۱۹۶**، ۲۶۲گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش ۸۳۱ و ۱۲۱۰ هست [فیلمها:۱۱۶].

زینة التواریخ

ازمیرزامحمد رضی(رضا) مستوفی‌تبریزی متخلص به بنده، درگذشتهٔ ۱۲۲۲ (۱۲۲۳) فرزند محمد شفیع . همراه عبدالکریم فرزند علیرضا شریف شهاوری(اشتهاردی). درتاریخ ایران باستان و خلفای عرب وخاندان اموی و عباسی وشاهان ایران پس ازاسلام تا روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲- ۱۲۵۰) بدستور همان شاه ، بسال ۱۲۱۸ - ۱۲۲۱ ق نگاشته است دریك‌آغازویك‌انجام ودوپیرایه: آغازدرآفرینش زمین‌وآسمان، انجام‌درسرگذشت ادبای‌روزگار قاجار. **پیرایهٔ یکم** دردووجه وهروجه دردو گونه. وجه یکم درپیامبران‌گذشته، و حکمای سایرامم. گونهٔ یکم‌آن درپیامبران پیشین، دوم درحکایات حکمای حق بین وعرفای حکمت آیین . وجه دوم درپیامبر اسلام وخاندان او وفرزانگان اسلام، دردوگونه: گونهٔ یکم‌آن در پیامبروخاندان او، دوم دراطوار علمای دین و اصحاب‌کشف ویقین . که تاریخ حکماست . **پیرایهٔ دوم**که نیزدردووجه است. وجه یکم آن درپادشاهان، بردوگونه. گونهٔ یکم‌آن در پادشاهان پیش ازاسلام ، دوم پادشاهان پس از اسلام. وجه دوم درپادشاهان قاجار بردوگونه: گونهٔ یکم درآغازکارآنان از فتحعلی خان تا فتحعلی شاه. گونهٔ دوم روزگار فتحعلی شاه .

آغاز۱: اول دفتربنام ایزد دانا ... بهار رخسارشاهدان نووکهن حکایت ستایش خداوند جان بخش. **آغاز۲:** پیرایهٔ دوم که داستان سلاطین معدلت‌آیین وشهریادان‌با عجزوتمکین درآن منطوی.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۴۲ (بنده) و ۱۲: ۹۱ (زینة التواریخ)ـ مقدمهٔ مجمل‌التواریخ ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۶۵۱.

43254 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۳۴: نستعلیق زیبای علی اصغر فرزند حاجی میرزا محمد همدانی، سلخ رجب **۱۲۲۵**، جلد یکم، آغاز برابر نمونه، ناتمام، ۲۳۶ گ ۲۵ س [رؤیت].

43255 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۳۸ Add: محرم **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م) در اصفهان، جلد یکم آن، ۲۸۸ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۳۶].

43256-58 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۸، ۲۳۵۱۴ و ۲۳۵۱۵ Add: پیرامن **۱۸۱۰**م، ۵۹۸+۷۹۹+۱۸۹ گ [ریو ۱: ۱۳۵].

43259 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۷ Add: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م)، جلد ۲، ۱۸۳ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۱۳۶].

43260 ـ **تهران**، مجلس ۲۵۸: نستعلیق شکسته‌آمیز، **۱۲۲۸**، زدین، جلد دوم، آغاز برابر نمونه، ۴۷۷ گ ۲۱ س

درمقدمه و ۱۶ فصل. فصل ۱ـ تاریخ ایران باستان تاساسانیان ۲ـ ساسانیان ۳ـ اسلام تا پایان خاندان اموی ۴ـ عباسیان ۵ـ دودمانهای ایرانی پس از اسلام تا غوریان ۶ـ اسماعیلیان مصر وسوریه وخراسان ۷ـ سلجوقیان و اتابکان و سلغوریان ۸ـ خوارزمشاهیان ۹ـ مغول و ایلخانی ۱۰ـ تیموری ۱۱ـ قراقوینلو ۱۲ـ آق قوینلو ۱۳ـ صفویان ۱۴ـ افشاریان ۱۵ـ زندیان ۱۶ـ قاجاریان وجنگهایشان با ازبکان [ف. مجلس ۲: ۱۴۵].

43261 ـ **تهران**، سلطان القرائی: نوشتهٔ **۱۲۳۷**، جلد یکم، آغاز و پیرایهٔ یکم است تا سرگذشت ملاحسن کاشی [ذریعه ۱۲: ۹۱].

43262 ـ **تهران**، دانشسرای عالی، قریب ۱۱۴: نستعلیق ۱۰۶۰؟ (گویا **۱۲۶۰**)، رحلی کوچك [نسخه‌ها ۵: ۶۳۰].

43263 ـ **تهران**، مجلس ۴۷۳۸: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، زدین، جلد یکم، تا سرگذشت همان کاشانی، آغاز برابر نمونه با یادداشت فرهاد میرزا دربارهٔ نگارنده: که میرزا رضی به کمك اشتهاردی نگاشته‌است. [رؤیت]

43264 ـ **تهران**، مجلس ۴۷۳۹: همان نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، جلد دوم، آغاز برابر نمونه، زدین [رؤیت].

43265 ـ **تهران**، مجلس ۲۱۶۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، از آغاز است تا بخشی از سرگذشت سرایندگان عرب وعجم (پیرایهٔ یکم، سرگذشت ملاحسن کاشی)، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، ۵۹۵ص ۲۸ س [ف. مجلس ۱۰: ۷۴۷].

43266 ـ **اراك**، عبدالحسین بیات: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، جلد یکم آن است تا پایان سرگذشت حسن کاشی، [نسخه‌ها ۶: ۷۹].

43267 ـ **تهران**، ملك ۴۳۴۴: تاریخ یاد نشده، جلد یکم.

43268 ـ **تهران**، ملك ۴۱۷۳: جلد یکم.

43269 ـ **تهران**، ملك ۴۷۹۸: جلد دوم [تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۶۵۳].

زینة التواریخ

ازعزیزالله. تاریخ عمومی‌ست کم ارزش، نگاشتهٔ ۷-۱۰۸۶ق.

بنگرید: استوری ۱: ۱۳۴.

43270 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۵۱/۳، Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق)، گزیده‌ای از آن است (گ ۳۰ ـ ۳۳) و ذیلی

دارد که پس از ۱۰۸۷ ق را نیز دارد. [ریو ۳: ۱۰۱۷].

زینة المجالس

از مجدی، که ۲۰ نسخهٔ آن در ص ۶۷۰ یاد شده است.
اینك نسخه هایی دیگر:

43270 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۱۳۶۷: ابن فاتح الدین محمد علی شوشتری **۱۰۶۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۱ گ ۲۹ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۲].

43271 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۹ Or: نستعلیق شعبان **۱۰۷۹** (۱۶۶۸ م)، آغاز برابر نمونه، ۴۲۸ گ [ریو ۲: ۷۵۸].

43272 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۶۴: نستعلیق **۱۰۹۰** [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۹].

43273 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و میانه و انجام افتاده، از باب دوم اندر اظهار کرامات و خوارق عادات تا باب ۴۴ و میرسد تا وجه تسمیهٔ صفه و صوفی [رؤیت].

43274 ـ **قم**، آستانه ۲: ۹۰ـ۲۳۹۴: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام در فصل ۲ از جزو ۹ نانویس مانده، ۳۰۰ گ ۲۲ س [ف. آستانه: ۱۲۷].

43275 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (۳۹۵) Or ۴۹۰۷: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۵۴ گ [ذیل، ریو: ۲۴۹].

43276 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۰۲ گ [ریو ۲: ۷۵۹].

43277 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۴۷: شکسته نستعلیق حاجی بابا فرزند رجبعلی سمنانی، یکشنبه ۲۶ رجب **۱۲۲۳**، ۲۱۰ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۱].

43278 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۱۷ (۷۸۷ ف) نسخ محمد علی فرزند محمود جان بهبهانی، **۱۲۲۸**، آغاز برابر نمونه، ۴۳۱ گ ۲۱ س [ف. سید یونسی ۲: ۸۰۹].

43279 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۷۱۸ (۴۶ ذیل): نوشتهٔ **۱۸۴۰** م، ۲۹۵ گ [آکیموشکین ۱: ۶۲۳].

43280 ـ **تهران**، ملی ۱۳۲۸ ف: نستعلیق خوش فخر الدین، **۱۲۵۷**، آغاز برابر همان نمونه، زدین، ۲۹۵ گ ۲۳ س [ف. ملی ۳: ۳۹۰].

43281 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، آغاز برابر همان نمونه، ۷۸۰ ص ۲۰ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۸۱].

43282 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۷۴: نستعلیق، با تملك سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۵۷۸ ص [ف. مجلس ۱۰: ۶۳۰].

43283 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۵ Or: نستعلیق، سدهٔ **۱۹** م، ۲۴۱ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۱۰۰۴].

43284 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۳۵۶: نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، آشفتگی دارد، ۳۲۰ ص ۲۲ س [ف. دیباجی ۲: ۸۴].

43285 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۷۵ (۷۸۶ ف): نسخ، آغاز برابر نمونه، انجام پیرامن ۴۱ گ از نسخهٔ ۳۳۱۷ تبریز کم دارد، ۳۷۳ گ ۲۳ س [ف. سید یونسی ۲: ۸۰۸].

43286 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۱۱ (۲۱۸۱ ف): بی تاریخ، (۱ پ ـ ۲۲۸ پ) [آکیموشکین ۱: ۳۰۵].

43287 ـ **هند**، بانکیپور ۷۲۸: نستعلیق کمال الدین، **۱۱** (؟)، آغاز برابر نمونه، ۳۱۸ گ ۲۳ س [عبدالمقتدر ۸: ۱۷۹].

سبحة الاخیار = تحفهٔ سلیمانی

درص۴۱۲۲ گذشت.

سلالة السیر

از ابوالقاسم فرزند محمد علی سمنانی ساسانی، بسال۱۲۲۲ (۱۸۰۷م)، در دومقاله نگاشته است: **مقالهٔ یکم** دردوفصل، فصل یکم ایران باستان،درسه طبقه: پیشدادیان‌تاساسانیان فصل‌دوم پادشاهان‌پس ازاسلام، در۱۵ طبقه،طبقهٔ ۱ـ خلفای‌راشدین،طبقهٔ۲ـامویان ۳ـعباسیان ۴ـ اسماعیلیان ۵ ـ پادشاهان ایران بروزگار عباسی(طاهریان، صفاریان،سامانیان،غزنویان، غوریان،بویه‌ودیلمیان،سلجوقیان،خوارزمشاهیان اتابکان ، اسماعیلیان ۶ـ مغولان ۷ ـدرسه‌شعبه (چوپانیان، ایلخانیان، کرت)۸ـتیموریان ۹ـ ترکمنها در دو شعبه (قراقوینلو ، آق قوینلو) ۱۰ـ صفویان۱۱ـ افغان ۱۲ـ افشاریان۱۳ـ ابدالیان۱۴ـ زندیان ۱۵ـ قاجاریان . **مقالهٔ دوم** پادشاهان مسلمان‌هند، دریك مقدمه وپنج بیان. بیان۱ـ پادشاهان دهلی درشش‌طبقه، بیان ۲ـ بهمنیان دکن۳ـعادلشاهیان۴ـنظامشاهیان ۵ـ قطبشاهیان۶ـ عمادشاهیان۷ـ لریدشاهیان بیدر۸ـ پادشاهان گجرات ۹ـ پادشاهان‌ملاوی وماندو، دردوشعبه ۱۰ـ پادشاهان خاندها ۱۱ـ پادشاهان بنگال ۱۲ ـ شرقـی جونپور ۱۳ـ پادشاهان سند ۱۴ ـ ملتان ۱۵ـ کشمیر. سپس **خاتمه**. وازهموست: جام جهان نمای ساسانی **آغاز:** ستایش عدیم الانحصار ونیایش‌مفقود ـ الاقطارسزاوارشهنشاه عظمت.

43288 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۳۰۱ (۷۸ف) : نـوشتهٔ ۳۰ ذیحجه **۱۲۲۳**(۱۸۰۸م)،آغاز برابر نمونه ، ۶۷گ ۱۹س [ف. محمد اشرف:۹۶].

سلطان التواریخ

ازمیر چند Chand فرزند چندر بهان (بنگرید: چهارچمن، دربخش‌تاریخ‌هند)تاریخ عمومی‌ست ازآغازتاروزگار نگارش ۱۱۳۵ق، بنام سید سلطانعلی خان از درباریان محمد شاه (۱۱۳۱ق۱۱۶۱ق). **آغاز:** جهان‌جهان‌ستایش وعالم عالم نیایش.

43289 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe153 ۱۴۶۲: شکسته، بی‌تاریخ،آغازبرابر نمونه، ۲۶۴گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱۴:۱].

ش

شامل التواریخ مظفری

ازعباسقلی‌خان سپهر کاشانی(که یاد اودر «اثبات‌خلافت: ۸۷۱» گذشت). تاریخ‌عمومی‌ست درچندین مجلد. (بنگرید: محمود التواریخ ، دربخش تاریخ ایران).

جلد دوم‌آن تاریخ جانشینان مغول است: اوکتای‌قاآن، جوجی‌خان،فرزندان‌جوخ‌چان، مونکاتیموربن طغوقاه، تودامنکو ، تـوقتای . بشیوهٔساده وبدون دیباجه[نسخهٔ‌مجلس۳۰۲۸].

آغاز ج۱: ستایش وسپاس خداوندیراسزاست که اخبارمردم درگذشتهٔروزگاردا آیات. **آغاز** ج۴: باین پاده حکایات ومکالمات عبدالملك‌بن مروان . **آغاز** ج ۶ : ذکر ولیتعهد عمربـن عبدالعزیز بن مروان درسال نودونهم هجری.

43290 ـ **تهران** ، ملی ۱۶۲۰ ف : نستعلیق حاج محمد رضـا صفا، سلطان‌الکتاب

لشکر نویس محلاتی، آدینهٔ۷رجب۱۳۲۰ق ،در تهران ، آغاز برابر نمونه ، جلد ۱ ، تاریخ خاندان امویان است تابخاك سپردن معاویه‌پسر یزید، ورویدادکربلا را بتفصیل‌دارد، ۴۱۵گ

43291 ـ **تهران ،** ملی ۱۶۱۹ ف : نستعلیق‌محمودنوری،۱۳۲۳ق‌برای‌مظفرالدین شاه، جلد۴، آغازبرابرنمونه، تاریخ عبدالملك اموی‌ست با سرگذشت فرزندان او ، ۲۴۳گ ۱۷س.

43292 ـ **تهران ،** ملی ۱۶۵۵ ف : نستعلیق میرزا نعمت الله معین الکتاب بن فخر الاشراف، برای محمد علیشاه، ۱۱رجب۱۳۲۴ ق، جلد۶، آغاز برابرنمونه ، تـاریخ خاندان اموی‌ست‌ازسال۹۹ق‌ازروزگاروولایتعهدی‌عمربن عبدالعزیز بن مروان و پـادشاهی او وهشام‌بن عبدالملك بن مروان تا رویداد های ۱۰۵ ق ، ۲۴۶گ۱۷س[یادداشتهای‌دکترجان لایو نکود].

43293 ـ **تهران ،** مجلس ۳۰۲۸ : نستعلیق سدهٔ۱۴، بخش دوم است از سرگذشت فرزندان چنگیز آغازمیشود. با نامه‌ای الصاقی ازسپهر: که‌سیاه مشقی است. **آغاز:** بیان‌بدایت حال و آغاز داستان اوکتای قاآن‌بن چنگیز . انجام ناتمام. ۲۰۹ص ۱۷س [ف.مجلس۱۰: ۴۷۵] .

شاهد صادق

ازمیرزا صادق صادقی (م۱۰۶۱ق)، که ۷ نسخهٔ‌آن درص ۶۷۳ یاد شده است .

باب پنجم‌آن درتاریخ وجغرافیاست.

43294 ـ **حیدر آباد ،** موزهٔ سالار جنگ ۲/۲ سفرنامه (۱۹۴ف) : نوشتهٔ محمد صداقت علی فرزنـد اسماعیل،۷ رجب ۱۱۱۰ (۱۶۹۸م) ، بخشی‌ازآن است ، **آغاز :** فصل هفتادونهم در علـم اخبار وسیروآن عبارتست ، ۱۱۵گ ۱۷س [ف. محمد اشرف:۲۱۳].

43295 ـ **موزهٔ بریتانیا ،** ۱۶۲۶ Or: نستعلیق۱۲۳۹(۱۸۲۴م)درکشمیر، ۴۳۴ گ ۱۹س [ریو۳:۱۰۰۵] .

43296 ـ **موزهٔ بریتانیا ،** ۱۷۲۹ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م ، (۱۲۶۶ ق) ۱۴۵گ۱۱س[ریو۳:۱۰۰۵] .

43297 ـ **موزهٔ بریتانیا ،** ۱۷۳۰ Or : نستعلیق سـدهٔ۱۹ م ، ۱۴۲ گ ۱۱ س [ریو۳:۱۰۰۵] .

43298 ـ **پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی۳۸/۴۳/۳۰۴۳: نوشتهٔ‌آغازسدهٔ ۱۳[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۲:۲۳۰].

شمس التواریخ

ازعبدالوهاب قطرهٔ چهارمحالی‌اصفهانی، که بروزگار فتحعلی شاه میزیسته ، زنـده در ۱۲۸۴. در ۱۲۶۰ بنام‌محمدشاه قاجار،درتاریخ عمومی ایران تا خاندان‌قاجار، دریك‌مقدمه در پیامبر اسلام وجانشینان‌او، وچهل باب نگاشته وبدین نام خوانده است: مقدمه درذکرمشاهیر پیامبران و امامان . باب ۱ خاندان‌اموی۲ ـ پیشدادیان‌وکیانیان‌واشکانیان‌وساسانیان۳ـ تابعهٔ یمین و حکومت پادشاهان ایران در آنجا ۴ـ ملوك عرب و هجرت ایشان بعراق عرب ۵ ـ اسماعیلیهٔ مغرب و مصر و اسماعیلیه الموت و ایران ۶ـ طاهریان ۷ـ صفاریان۸ـ سامانیان ۹ـغزنویان۱۰ـسلجوقیان۱۱ـخوارزمشاهیان ۱۲ـ قراختائیان ۱۳ ـ خاندان مظفر ۱۴ ـ انجوئیان فارس ۱۵ ـ خاندان بویـه ۱۶ ـ وشمگیروزیار۱۷ـ غوروبامیان ۱۸ ـ خلج در هندوستان ۱۹ ـ نیمروز ۲۰ ـکـرت ۲۱ ـ سربداران ۲۲ـ اتابکان...۳۷ـ صفویان۳۸ـ افغانها ۳۹ـ افشاریان ۴۰ـ زندیان.خاتمهٔ‌یکم

دربارهٔ قاجاریان، خاتمهٔ دوم درختا وافرنج و بطالسه وعثمانیان .

بنگرید: ذریعه ۹: ۸۸۶ ـ مجمع الفصحا ۴۲۲:۲ ـ استوری ۱: ۱۵۰ـ ادبیات براون: ۱۰۲.

43299 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۲۸ : نسخ گویا خود نگارنده، باجاهای سفیددرمیانه ۲۶۳ گ ۱۸س ، آغاز در خطبهٔ دیباچه افتاده وفهرست همه‌کتاب درفهرست کتابخانه بتفصیل آورده شده است. [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۳۳].

43300 ـ **کمبریج** ، (براون (۹) ۱۷ G: تاریخ یاد نشده [استوری ۱: ۱۵۰].

ص

صبح صادق

ازمیرزا محمد صادق اصفهانی متخلص به صادقی(که‌یاداودرـ«شاهد صادق:۶۷۳» گذشت). درتاریخ وجغرافیا وسیر، ازآغاز اسلام است‌تا بسال نگارش، سده به سده، بنام شاهزاده‌شجاع پسرشاهجهان پادشاه، در۱۰۴۱ق بدان‌آغاز و بسال ۱۰۴۸ ق ، در چهار جلد به انجام رسانده است. جلد سوم‌آن در سرگذشت مردان برجستهٔ سیاسی وعلمی وادبی‌ست تابسال نگارش. (بنگرید:فهرست‌صبح‌صادق:۴۰۷۵) .

بنگرید: ذریعه ۱۵ :۶ـ استوری ۱: ۱۲۶ و ۱۲۴۱:۲ تاریخ تذکره های‌فارسی ۲ :۶۶۵.

43301ـ **بادلیان**، اوزلی ۳۴۲(ج۱): نستعلیق ۵ رجب ۱۱۹۲ درالله‌آباد هند، ۲۵۹ گ ۲۹ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۲۳ هست [فیلمها:۱۳۶] .

43302 ـ **هند**، بانکیپور ۴۷۱:تاریخ یاد نشده، و آغاز میشود بادیباچه‌ای به‌عربی : الحمدلله خالق الارواح فـالق الاصباح مرسل الریاح فی‌الصباح... اول نامه نام پادشاهی را شاید که پادشاهان را ازبندگیش شرف افزاید. وپایان می‌یابدبه مطلع سه‌ازجزء یکم، ۳۷۸ گ ۱۳س [ف. عبدالمقتدر۴: ۴۵].

43303 ـ **هند**، بانکیپور ۴۷۲:دنبالهٔ شمارهٔ پیشین است، وآغازمیشود ازمطلع‌چهارم جلد یکم: مطلع چهارم درذکراخبارسیدمختار خاتم النبیین وسید المرسلین و شفیع المذنبین احمدمجتبی(گ۳۷۹ـ۹۱۷)[ف.عبدالمقتدر]

43304 ـ **هند** ، بانکیپور۴۷۳ :جلد دوم است. وبدنبال نسخهٔ پیشین ، دردشش مطلع در تاریخ سلسله هایی که در ایران پـادشاهی کرده‌اند، وازچنگیزخان‌آغازمیشود . **آغاز** : الحمدلله علی‌نواله والصلاة علی‌محمد... وبعد، فهذالمجلد الثانی‌من الصبح الصادق(گ۹۱۸ـ ۱۴۶۱) [ف. عبدالمقتدر۴: ۴۸].

43305 ـ **هند**، بانکیپور۴۷۴: نستعلیق ارشدکه نویسندهٔ هرچهارجلد است، بی‌تاریخ، سدهٔ **۱۷** م، دنبالهٔ شمارهٔ پیشین است و از شاه اسماعیل صفوی‌آغاز میشود ، ودرششمین مطلع ازجلددوم‌وتاریخ محمد شاه هندی‌پایان‌می‌یابد، (گ۱۴۶۲ـ۱۹۸۱)[ف.عبدالمقتدر۴: ۴۹] .

43306 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۲۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م. **آغاز**: آغازمجلدسوم ازصبح صادق وآن مشتمل‌است. ۱۳۵ گ [ریو ۸۸۹:۳].

صحیفة الدلالات

ازآدم تا بسال ۱۰۸۴. گرفته شده ازمتن ترکی‌که تا سالهای ۱۰۵۷ـ ۱۰۶۰ را داشته

است. **آغاز:** حمد وثنایی که اورا نهایت نیست پروردگاری راکه اورابدایت نیست،خالقی‌که.

43307 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۳۱۸ (۷۴ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازبرابرنمونه، ۱۲۶گ ۱۴س [ف . محمد اشرف:۸۸].

صفوة الاخبار

ازمحمد فرزند حسین (فرزند) لطف الله ، درچهاربخش ویك خاتمه، درتاریخ از آدم تا مرگ‌محمد فرزند همایون شاه بهمنی‌در۸۸۷، بروزگارمحمود شاه بهمنی دوم (۸۸۷-۹۲۴) در۹۰۲ بدان آغازکرده و بنام آن شاه ساخته است. بیشترترجمه‌ای‌ست اززبدة التواریخ عربی.

بنگرید: استوری ۱:۱۰۱:۱.

43308 ـ **تبریز**، ملی۳۳۰۲:تاریخ ونشانی بیشتریاد نشده‌است.[نسخه‌ها۴:۳۰۶].

43309 ـ **بادلیان**، ۱۱۴/۱ فرازد: فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۰۲۳هست [فیلمها : ۵۵۵].

ط

طبقات پادشاهان وپیامبران = مشجرات

از ابومحمد الحسن ادری (آذری) ، که باید ازسدهٔ‌پنجم‌باشد. نسبنامه است‌باتوضیحات وذکررویداد های عمده ، در جدولهایی: **یکم** جدول ومشجرها ازآدم تا پیامبر اسلام ، سپس فرزندان او، خلفای راشدین واموی وعباسی ، تاالقائم بامرالله (۴۲۲- ۴۶۷) ، که او را آخرین خلیفهٔ عباسی میداند ، واز همین‌گمان میرودکه نگارش ازروزگاراوباشد. **آغازاین** بخش: چون ایزد تبارك وتعالی میخواست‌کهاو را برزمین خلیفتی‌باشد.**دوم** جدولهادرطبقات پنجگانهٔ شاهان ایران.آغازاین‌بخش:الحمدلله علی نواله والصلاة علی رسوله وآله. این‌فصلی است انداخبار ملوك عجم ازکیومرث تایزدجرد شهریارکه‌آخر ایشان بوده است...چنین گویند خداوندان اخبار که ایزد تعالی اول چیزی که برزمین آفرید مردی بود وگاوی نام‌مردکیومرث‌ونام‌گاوایوداد.**سوم** جدولهای تقویمی درطبقات پادشاهان ایران و جایگاه و مدت‌وپادشاهی‌وآثارهریك‌ووزیران‌وسپهسالاران آنان. بااین سرآغاز : این مختصری ست که **ابومحمد الحسن ادری** تألیف‌کرد ، از طبقات ملوك برطریق ایجاز، و برپنج طبقه . پادشاهان‌عجم را واسامی‌والقاب ایشان‌ووزیری وسپاهسالاری ایشان و جایگاه ها که‌کرده‌اند اندرروزگارخویش‌ومدت‌پادشاهی‌هریك.**چهارم** جدولهای تقویمی درخلفای راشدین و اموی و عباسی تا القائم عباسی. آغاز این بخش : این جدول دربیان خلفا وملوك واتصال نسب ایشان به رسول وناموهاوکنیتها والقاب ونعت ایشان و نامهای مادر ایشان ودرروزبیعت چند ساله بودند ومدت ولایت ایشان... ونامهای دبیران ووزیران‌وحاجبان‌وقاضیان... **پنجم**مشجرهایی درنوادرمتفرقه:میوه هایی که‌هنگام هبوط‌بوده، نام پیامبران اولوالعزم، پیامبران سریانی و عربی، بتهای‌عربان،اصحاب‌کهف،اقفال‌محرمه درنزد یهود...

فخرمدبرکه یاداو در «طبقات پادشاهان» خواهدآمد. کتابی بنام «الانساب» ویا « شجرة الانساب مبارکشاهی» داردکه این یکی‌نخواهد

بود، چه فخر تا۶۰۲ زنده بوده است [دانش پژوه، فیلمها: ۸۱۷].

43310 ـ **تهران**، سعید نفیسی ۲ مج (دانشگاه؟): نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰، زرین، درفهرست آمده: مختصری در طبقات پادشاهان ایران از ساسانی وکیانی واشکانی تامیرسد به طبقهٔ ششم عباسی، ازابومحمد الحسن آذری (۱ر ـ ۸ ر) سپس اندراخبار ملوك عجم ازکیومرث تایزدجرد شهریار، درچهارطبقه که گویا دنبالهٔ همین رساله است، درحواشی از«طبقات ناصری» گوزگانی (چاپ ۱۳۴۳ کابل ۲:۲۷۵) واز«تاریخ مجدول» امیر امام عمادی شهریاری محمود یا محمدبن امام علی سنجری غزنوی زنده در ۵۲۰ و در گذشتهٔ گویا ۵۷۳ یاد شده‌است. نام نگارنده‌در نسخه ابومحمدالحسن آذری‌ست. نسخه باید به کتابخانهٔ دانشگاه منتقل شده‌باشد . فیلم نسخه‌در دانشگاه ش ۲۰۸۷ هست [فیلمها : ۶۴۳ ، ۸۱۷].

43311 ـ **مشهد**، رضوی ۴۰۱ رجال و نسب ۳۶۳۲: نسخ ۱۲۹۶ ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۸۸۷ ، فهرست مطالب کتاب ازاین نسخه‌است، نام‌نگارنده دررشتهٔ سوم‌جدولها ابومحمدالحسن ادری‌آمده‌است، ۴۴ گ [ف. رضوی ۶:۶۲۲].

طبقات محمود شاهیه

ازعبدالکریم‌فرزندمحمدنیمدهی (بنگرید: مآثرمحمودشاهی‌دربخش هند). ازنزدیکان‌دربار تودانشاه پادشاه هرمز درگذشتهٔ ۸۷۵ ق، که بسال ۸۹۲ق ازسوی این‌تودانشاه بسمت‌ایلچی به دربارپادشاه‌گجرات میرود، درهند می‌ماند، وروزگاری در دربارمحمود شاه‌بیگره (۸۶۳ ـ ۹۱۷ق) بکارمی‌پردازد ، واین‌کتاب را بنام او می‌نگارد. تاریخ عمومی‌ست تابسال ۹۰۵ق، در یك‌فاتحه دربارهٔ ۱۳سال آغازپیامبری محمد، و سپس نه طبقه هریك‌طبقه برای‌یك سده ازهجرت پیامبر ، و خاتمه‌ای در رویداد های پنج سال آغازسدهٔ دهم. طبقهٔ نهم وخاتمهٔ‌آن‌ازنظر تاریخ هند وبویژه گجرات باارزش است.

43312 ـ **انگلستان**، اکسفورد، کالج ایتون ۱۶۰: نوشتهٔ‌سدهٔ ۱۷م [استوری ۱:۱۰۹].

طبقات ناصری

منهاج‌الدین ابوعمرعثمان‌فرزندسراج‌الدین محمد جوزجانی . معروف به سراج ، زاده در ۵۸۹. پدرانش‌ازادیبان سیستان بوده‌از مغولان گریخته‌به هند رفته، نزد التتمش وسپس‌فرزندش ناصرالدین محمود (۶۴۴ـ۶۶۴) جای یافته‌و این‌کتاب را بنام او در سالهای ۶۵۷ ـ ۶۵۸ ساخته است . تاریخ‌عمومی‌ست ازآغاز تاروزگار نگارش در ۲۳قسمت ، در شوال ۶۵۸ به انجام رسیده است. بخشی ازآن درکلکته ۱۸۶۳م‌در ۴۵۳ص‌و ۲۱ طبقهٔ‌آن بکوشش عبدالحی افغانی ۱۹۴۹م چاپ‌شده‌است. بخشی‌ازآن نیز بکوشش داورتی به انگلیسی ترجمه شده است ۱۸۸۱م.
آغاز: الحمدلله الاول الذی لاابتداء لجوده ، الاخر الذی لاانتهاء لجوده.

بنگرید : ذریعه ۱۵:۱۵۲ـ ف . مشار : ۱۰۸۸.

43313 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۶۱۸۹: نسخ، سدهٔ ۱۴م، ۲۶۶ گ ۲۱س [ریو]

43314 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۵۷۸۵: نسخ ، سدهٔ ۱۶م ، ۳۱۷ گ ۱۹ س ، [ریو ۱:۷۲ـ۷۳] .

43315 ـ **هند**، بانکیپور ۴۵۱: نسخ، بی‌تاریخ، سدهٔ ۱۶م، آغازبرابرنمونه، ۳۵۲ گ ۱۷س [ف. عبدالمقتدر ۴:۵].

43316 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۸۸۶ : نستعلیق، پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ق)،

۲۹۷گ[ریو۳: ۸۸۱].

43317 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۲۶(۲۸۶۶ف): نوشتهٔ **۱۱۷۱**، ۲۵۳گ [آکیموشکین ۱:۳۷۴].

43318 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۷ Or: شکسته آمیز، شعبان **۱۲۶۵** [ریو ۳: ۸۸۱].

43319 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۱۸(۲۸۶۵ف): بی‌تاریخ، ۲۴۴گ.

43320 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۸۴۶ (۲۸۶۷ ف): بی تاریخ، ۴۳۳گ [آکیموشکین۱:۳۷۴].

43321 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe۱۴B ۲۳۵۷: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابرنمونه، ۴۴۸گ۱۷س [ف. عبدالله۱:۲].

طراز الاخبار

ازمولانا نجم الدین احمد فرزند فضل الله خوزانی مشهور به احمد بیگ اصفهانی، بسال ۱۰۵۲ نگاشته‌است. تاریخ‌عمومی وجغرافیاست ازآغاز تابسال‌یاد شده، دریك افتتاح ودوکتاب ویك اختتام. **آغاز:** طرازکارنامهٔ اخبار عوالم ابداع بنام اقدس حی‌قدیمی رواست.

43322 ـ **آصفیه**، ۴۶۱ متفرقات: نوشتهٔ **۱۰۵۲**[ف. آصفیه ۴: ۶۶۸].

43323 ـ **استانبول**، کتابخانهٔ یحیی افندی ۲۷۴: تاریخ یاد نشده.

43324 ـ **لندن**، دیـوان هند (اتـه ۱۲۲): تنها کتاب یکم‌است. [استوری۱:۱۲۶].

43325 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe115 ۴۵۲: نسخ تاریخ یـاد نشده، آغاز برابرنمونه، ۳۱۹گ۱۹س[ف. عبدالله۱:۱۲].

43326 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۶۰/۹ Or: درمجموعه (گ ۳۶-۴۳)، آغاز برابر نمونه [ریو۳:۱۰۵۶].

ظ

ظفرنامه

ازحمدالله مستوفی، کـه نسختی از آن در ۲۹۹۶ یاد شده است.

43327 ـ **کمبریج**، براون ۱۹ G: نوشتهٔ **۱۹۱۷**م ازروی نسخهٔ موزهٔ بریتانیا، و کمتر ازهفت هزاربیت دارد [استوری۱:۸۲].

ع

عبرت الناظرین

ازمحمد فرزند محمود فخرالدین‌پوشنگی ملقب به مسیحی، تـاریخ عمومی‌ست از ربع مسکون‌تابسال ۸۰۷ق.

43328 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۹۴۴ یا Or۲۹۴۴: نسخ سدهٔ۹، نزدیك به روزگار نگارنده، ۱۶۲گ ۱۹س. فیلم‌آن در دانشگاه ش۸۶۱هست [راهنمای‌کتاب۵:۸۶۵- نسخه‌ها ۴:۶۵۰- فیلمها:۱۴۱].

عقدالجواهرفی‌انساب الاکابر

از احمدفرزند ابوسعددواتی‌مشکانی. که‌در ۵۶۰ق‌درتاریخ‌پیامبروخلفاوپادشاهان‌نگاشته‌است.

43329 ـ **کوپرولو** ، ۱۵۸۹/۴ : سدهٔ ۸ـ۹. (۱۰۱پ ـ ۱۰۳) نسخه‌تنها دیباچه است. فیلم آن‌در دانشگاه ش۴۶۲(آ) ۴۶۳(ب) هست [فیلمها: ۴۷۹].

ف

فرحت العالم

ازسید محمد ابوتراب‌فرزند احمدرضوی، بسال۱۲۲۰(۱۸۰۵م) . تاریخ عمومی‌ست تا روزگار نگارنده . در یك مقدمه وچهار باب و یك خاتمه. **آغاز:** نوازش وپرورش اوسبحانه است جل شأنه چه پرورش ایشانرا از لباس و

43330 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۳۳۹ (۷۷ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغازبرابر نمونه، ۳۹۲گ ۱۵س [ف . محمد اشرف:۹۵].

فرحت الناظرین

ازمحمداسلم‌فرزندمحمد حفیظ‌الفرسروای (پرسروی) الانصاری القادری . بروزگارشاه عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) . دریك مقدمه وسه مقالت ویك خاتمه. مقالت ۱ـ حضرت محمد و خلفای‌عرب ودوازده‌امام ۲ـ راجه‌ها وپادشاهان هند۳ـ تیمورو فرزندان اودرایران وهندتابسال ۱۱۸۴ق، خاتمه درجنرافیای هند و سرگذشت بزرگان هند وخاندان شجاع الدوله اوده، که کتاب بنام‌اوساخته شده است. **آغاز:** لك‌الحمد یاذی الجود والمجد والعلی .

43331 ـ **منچستر** ، لیندسیانا ۸۰۹ (ف: ۱۹۱): نوشتهٔ **۱۱۹۷**ق . [استوری ۱ : ۱۴۱].

43332 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۴۳ Add: با تاریخ **۱۸۱۶**م، ۳۳۶گ ۳۵س .

43333ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۰/۷ Or: نستعلیق پیرامن**۱۸۵۰** م ، گزیده‌ای ست ازآن (گ ۱۴۱ـ۱۶۰) [ریو۳: ۱۰۱۳].

43334 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۵۵۰): سدهٔ**۱۳ـ۱۴** .

43335 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۴۲ Add:سدهٔ**۱۹**م، ۷۷۳گ ۲۰س[ریو۱: ۱۳۱].

43336 ـ **بادلیان** ، اکسفورد ۱۱۹: تاریخ یاد نشده.

43337 ـ **لندن** ، دیوان هند۳۹۱۴ : تنها مقالهٔ ۳ است.

43338 ـ **کمبریج** ، براون (ف . براون ۶۱): تاریخ یاد نشده، انجام‌کمی‌افتاده [استوری۱: ۱۴۱].

فردوس التواریخ

ازخسروفرزند عابد ابرقوهی معروف به ابن‌معین. بسال۸۰۸ق، دردوبخش‌نگاشته‌است: ۱ـ ازآفرینش‌تااسلام دردوفصل، یکم درآفرینش وپیامبران ودوم‌آن درپادشاهان ایران پیش از اسلام. ۲ـ درچهارفصل، یکم درپیامبر اسلام و خلفا و دجال روزگار عباسی ، دوم پادشاهان اسلامی‌بروزگارعباسیان، سوم‌مغولان تاپادشاهی ابوسعید، چهارم‌سلسله‌ها گوناگون‌پس‌ازابوسعید. خاتمهٔ آن‌درسرگذشت‌سرایندگان‌عرب‌وفارسی‌زبان

43339 ـ **آلمان** DOru ۲۶۷ : گویا فصل چهارم وخاتمه افتاده است .

فهرس التواریخ

ازرضاقلی‌خان هدایت(که یاد اودرداصول

الفصول: ۱۰۴۳» گذشت). تاریخ عمومی‌ست از آدم تا هجرت، بسیار کوتاه، سپس از هجرت تا پیش از قاجاریان نیز کوتاه آمده است و تنها عنوانهاست و فهرست‌مانند تاریخ‌است، و از صفحهٔ ۷۱ که پادشاهی نادرشاه است و بالاگرفتن کار قاجاریان به تفصیل پرداخته است. تاریخ سنواتی ست و نخست بجای عنوان فصل تاریخی را یاد میکند و در زیر آن رویداد های بزرگ را گزارش می‌کند. و تا روزگار ناصرالدین شاه ۱۲۶۷ق میرسد و بنام همان شاه می‌سازد.

ومی‌نویسد: بخاطرم آمد که از آغاز هجرت سال بسال وقایع دین و دولت و ملك و ملت و اصناف ملوك از عرب و عجم و ترك و دیلم و رومی و هندی و دیگران بقدر امکان درضمن سال بنویسم تا هر کس پادشاهی کرده با معاصرینش از امیران و دانشمندان و شعرا شناخته گردد و بفهرس التواریخ موسوم داشت.

واین جزء نژاد نامهٔ اوست.

آغاز: در آغاز هر نامه‌ای ذات یکتای بیهمتایی را ستایش یابد... اما بعد، بر ارباب سیر واصحاب خبر پیداست که.

43340 ـ **تهران**، ملی ۱۵۸۸ ف: نستعلیق دستنویس نگارنده، **۱۲۶۷** ق، با دستبردگیهایی از همو، تاریخ از آدم تا هجرت را در یك صفحه آورده و آنگاه به هجرت پرداخته و به ۱۲۶۷ میرسد و گویا ناتمام مانده است. ۱۰۲ گ ۲۴ س [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

43341 ـ **پاریس**، ملی ۲۰۵۵: مؤرخ **۱۲۹۴** [استوری ۱: ۳۴۲ـ برگل ۲: ۹۷۵].

کارنامهٔ ایزدی

از شیخ ابوالفضل یافعی مؤرخ معروف [به آنچنانکه در فهرست جنگ ابن خاتون آمده است]. گفتاری‌ست کوتاه در تاریخ جهان، از نوشته‌های هندی و گفته‌های برهمنان در این باره. **آغاز**: نزد خردمندان که با دل صاف گزین و خاطر دانش خداداد.

43342 ـ **تهران**، مجلس ۱۴۱/۵۱۳۸: نستعلیق، در جنگ ابن خاتون نوشتهٔ **۲۴ـ۱۰۵۷**، (گ ۵۷۶)، در یك صفحه [مجلس ۱۵: ۲۰۲].

کارنامهٔ جهان

از محمد رضا افشار بکشلو قزوینی، ترجمه‌ای‌ست از «قطف الزهور فی تاریخ الدهور» یوحنا ابکاریوس فرزند یعقوب ارمنی لبنانی، مترجم کونسولگری انگلیس در بیروت، که در ۱۸۸۹م درگذشته است. تاریخ و جغرافیای عمومی جهان است در پنج بخش، هریك دربارهٔ یکی از پنج قارهٔ زمین، که در ۲ رجب ۱۳۰۷ ق به‌فارسی درآورده‌شده‌است. با دو دیباجه، یکی از آندو به فارسی سره و بتاریخ ۱ ج ۱/ ۱۳۰۳ق. نام کتاب در دیباجه آمده است، ومیگوید هیچگونه افزایش و کاهشی در آن نکرده است، جز در بخش ایران که چیزی بر آن افزوده‌است. **آغاز**: دیباجهٔ ۱: بنام کروگر بهدان، سپس ستایش یزدان توانا و درود پیغمبر... **آغاز** دیباجهٔ ۲: سپاس وستایش مر یکتا سپاس سزایی درخور و سزاست. **آغاز** ترجمه: در وصف تاریخ و فایدهٔ آن و جغرافی. تاریخ لفظا کلمه‌ای‌ست معرب از ماه‌روز.

43343 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۱۹: نسخ زیبای هدایت الله جودی فرزند عبدالله علوی همدانی، ج ۱/ **۱۳۰۸**، ۷۱۷ص ۲۳س [ف. دانشگاه ۲: ۶۴۱].

کلام الملوك = تاریخ ...

از میرزا محمد یوسف لاهیجی، از درباریان قاجار، زنده در ۱۲۵۶ـ۱۲۶۰ که از خود به ضیاء الدین یوسف عزیز یاد کرده است. دائرة المعارف است ولی نسخهٔ ۳۶۶ ج حقوق این مطلبها را دارد ۱ـ یاد داشتها و ماده تاریخها ۲ ـ ایران

باستان‌وکیانیان۳ـساسانیان۴ـخاندان‌امیه۵ـ عباسیان۶ـ صفاریان ۷ـ سامانیان۸ـغزنویان ۹ـ غوریان ۱۰ـ دیلمیان ۱۱ـ سلجوقیان۱۲ـ اتابکان سلغری، شعبه ۱و۲، ۱۳ـ قراختائیان ۱۴ـاسماعیلیان مصر۱۵ـملحدان الموت۱۶ـ طاهریان ۱۷ـ شاهان نیمروز۱۸ـ قابوس پسر وشمگیر۱۹ـ اردشیر وآیین ایرانیان،زردشت ۲۰ـکرت و امیروجیه الدین سربدار ۲۱ـ زندیان ۲۲ـ سرگذشت شیخ خضرموصلی۲۳ـ چیره شدن مسلمانان برهند ۲۴ـ شاهان دهلی ۲۵ـ شاه عباس یکم ۲۶ ـ پادشاهان عثمانی ۲۶ـعماد شاهیان وبریدشاهیان۲۸ـسرگذشت ناپلئون ۲۹ـ اسکندروجنگ اوبا ایرانیان. و درپایان همین نسخه ازخدا توفیقی‌میخواهدکه کتاب را تمام‌کند. نسخه هایی که بنام «تذکرة الخطاطین:۷۰۱۹» گذشت بخشی‌ازهمین‌کتاب است ونگارنده این یکی بخش رااز «گلستان هنر» قاضی احمدگرفته است.

بنگرید: استوری۱:۱۰۷۸ـ ذریعه ۱۸: ۱۱۱ـ تاریخ تذکره‌ها۲ : ۵۴۸ و ۷۱۷.

43344 ـ **تهران**، حقوق ۳۶۶ ج: شکسته نستعلیق خود نگارنده، ۱۰ رمضان **۱۲۵۶** درتهران، **آغاز**: عباس میرزای‌معزول بود، این شعررا گفت: سکه صاحبقرانی برشما میمون نبود ـ باز آن بیهوده سلطان‌بن سلطان شما... بخش‌تذکرهٔ خطاطین‌راندارد، ۲۰۵ص ۲۰س [ف. حقوق:۲۹].

43345 ـ **تهران**، مجلس ۶۳۷: نسخ وشکسته‌ونستعلیق، دیزودرشت، شایدکهنترین نسخهٔ‌آن باشد، با تاریخهای **۱۲۶۵** تا **۱۲۶۷**. وبخشی بزرگ ازآن‌کتاب است، شامل‌رسالهٔ جداازخود میرزا محمد یوسف‌لاهیجی‌وتهماسب میرزا مؤیدالدوله، وازعزیزخان سردارمکری وازاحمد وقادوبرادرش‌داوری فرزندان وصال، ومیرزا علیمحمد صفا وجزآنان، در موضوعات مختلف ادبی، دینی، تاریخی. درفهرست‌مجلس ۲: ۴۰۲ـ۴۰۳ بنام‌جنگ یادشده‌است، ۴۲۲گ [یادداشتهای‌دکترجان‌لایونکود].

لب التواریخ

از امیر یحیی فرزند عبداللطیف حسینی قزوینی، (۱۹ذیقعدهٔ ۸۸۵ـ ۹۶۲)، سالهای ۹۴۴ـ۹۵۷ بدستور ابوالفتح بهرام میرزا فرزند شاه اسماعیل صفوی درچهار بخش(قسم) نگاشته است: ۱ـ سرگذشت پیامبر وامامان،دو فصل (۱ـ پیامبر۲ـ امامان)، ۲ـ پادشاهان پیش ازاسلام، چهارفصل (۱ـ پیشدادیان ۲ـ کیانیان ۳ـ ملوك الطوایف ۴ـ ساسانیان)۳ـ پادشاهان پس از اسلام، درسه مقام (مقاله) و شش باب: مقاله‌یکم چهارخلیفهٔ‌اسلام۲ـخاندان امویان ۳ـ عباسیان. آنگاه شش باب: باب‌یکم پادشاهان‌ایران بروزگارعباسیان،دریازده‌فصل: (۱ـ طاهریان ۲ـ صفاریان ۳ـ سامانیان ۴ـ غزنویان ۵ ـ غوریان ۶ ـ خاندان بویه ۷ ـ سلجوقیان ۸ـ خوارزمشاهیان ۹ـ در سه شعبه ۱۰ ـ اسماعیلیان مغرب ۱۱ ـ قراختائیان کرمان). مقالهٔ دوم، در خاندان مظفری... پادشاهان‌کرت... سربداران... شیبانیان. و در پایان قسم چهارم است در تاریخ صفویان بکوشش سید جلال تهرانی درتهران ۱۳۱۴خ در «گاهنامه» چاپ شده‌است. بهلاتینی‌درپاریس ۱۶۹۰م ودرهال ۱۷۸۳م، وگزیده‌ای از این ترجمه به فرانسوی درپاریس۱۶۹۶م چاپ‌شده است. (بنگرید:منتخب التواریخ مظفری‌صدیق الممالك، درهمین‌بخش). **آغاز**: حمد وسپاس مرخدای راکه سلاطین جهان برآستانهٔ‌عظمتش کمینه‌بندگانند ... وبعد این مختصری ست در بیان احوال حضرت مصطفی.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۳۱۰ و۱۸: ۲۸۵ ـ ف. مشار : ۱۳۳۳ ـ دیو۱: ۲۲۸ .

43346 ـ **تهران** ، دانشگاه۵۳۴۸ : نستعلیق میرك فرزند حسین فرزند شمس‌الدین محمدصوفی، ۱۲ذیقعدهٔ **۹۶۸**، ۱۰۶گ۲۲س

43347 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۰۴ : نستعلیق رجب**۹۷۵**، ۱۸۰گ۱۹س[ف.دانشگاه]

43348 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A ۲۲۱ (۵۷۲aa): نوشتهٔ**۹۹۸** ، ۱۹۴ گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43349 ـ **تهران** ، مجلس ۱۰۵۰۱ فهرست‌نشده: نوشتهٔ‌رضای‌کاتب، **۱۰۰۶**[رؤیت].

43350 ـ **مدینه** ، عارف‌حکمة ۵۸۰: نوشتهٔ **۱۰۰۹**، ۵۱۵گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۹] .

43351 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۴۸۳ : نستعلیق خضرقلی امام وردی حکاك، شب آدینه ۴ شوال **۱۰۱۰**، آغاز افتاده ، ۷۰گ ۲۱ س

43352 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۶۵۹ (۵۷۲aaI): نوشتهٔ **۱۰۱۴**، ۱۸۵گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43353 ـ **تهران** ، دانشگاه۵۴۵۷ : نسخ ۲۲شوال **۱۰۱۶**، در آن‌آمده : نگارنده ددر۱۹ذیقعه ۸۸۶ زاده شده ودر ۹۵۷ نگاشته است ، آغاز افتاده : جهان مخزن اسرار الهی منبع فیض نامتناهی مهرسپهرشاهنشاهی ...شاه تهماسب بهادرخان، ۱۵۴گ۱۷س[ف.دانشگاه]

43354 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۶۶۰ (۵۷۲aas): نوشتهٔ**۱۰۳۸**، ۱۷۳گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43355 ـ **تهران** ، سنا ۷۵۰ (ثبت ۱۶۶۷۰): نسخ خوش ۲۵محرم**۱۰۳۹**، آغاز برابرنمونه ، تاسال ۹۴۱ را دارد ، ۳۸۸ ص ۱۷س. ازکتابهای دکترمفتاح بوده [رؤیت] .

43356 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۸۱: نستعلیق حسنعلی، در۱ج/**۱۰۷۸**[نسخه‌ها۲: ۹۲].

43357 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین: نوشتهٔ مقصود فرزند ابراهیم سرودی ، محرم **۱۰۸۹**

43358 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بایادداشت: این رامیریحیی شاهنشاه نامه نامیده وبنام شاه اسماعیل‌در۹۴۴ ساخته وتاریخ زایش نگارنده ۱۹ذیقعدهٔ ۸۸۵ است. آغاز۱۰ برگ نونویس سدهٔ۱۳، ۱۲۶گ ۲۰س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۱].

43359 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی ، قریب۳۷: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، آغاز وانجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۶۳۵].

43360 ـ **تهران**،ادبیات۴۵د: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زرین، ۲۲۵گ۱۲س[ف‌ادبیات۱: ۴۰۳]

43361 ـ **هند**، بانکیپور۴۶۹: نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، آغازبرابر نمونه، ۱۶۹گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر۴: ۳۷].

43362 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**، Add۱۶۷۰۷: نستعلیق‌سدهٔ**۱۷**م، ۱۵۹گ۲۱س[دیو۱: ۱۰۵].

43263 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۴۰ Or: نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، آغاز برابر نمونه ، ۷۷گ ۲۷س [دیو۱: ۱۰۴] فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۲۷۲هست [فیلمها: ۱۷۳].

43364 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ H۳۵۰ (۵۵ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه، ۱۷۴گ۱۵س[ف. محمداشرف: ۵۳] .

43365 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**، ۱/ ۶۵۴۱ Add: با تاریخ **۱۱۹۷** (۱۷۸۳م) (گ ۹ـ ۱۲۷) [دیو۲: ۷۹۷].

43366 ـ **تهران**،ملی۱۰۳۸ف: نستعلیق گویاازپایان‌سدهٔ**۱۲**، ۱۲۸گ۱۷س[ف‌ملی۳: ۴۶]

43367 ـ **تهران** ، ادبیات ۴حکمت: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغاز و انجام افتاده ، [ف . ادبیات ۲: ۹۲]. منتقل شده بدانشگاه.

43368 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۴۹H (۵۴ف): نسخ خوب سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۳گ ۲۲ــ ۲۳س [ف. محمد اشرف: ۴۹].

43369ــ **تهران**، ادبیات ۱۲۳ب: نستعلیق میرعبدالباقی فرزند حاج سیدمحمدرضاحسینی، ۱۶ع/**۱۲۳۲**، ۸۱گ ۲۸س [ف. ادبیات ۱: ۹۲].

42370 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۱۲ Add: نستعلیق سیدفضلعلی ساکن جهتپور ۲ع/**۱۲۴۲** (۱۸۲۶م)، ۱۸۷گ ۱۷س [ریو ۱: ۱۰۵].

43371 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۶۶۱ (۵۷۲aaE): نوشتهٔ **۱۲۴۰**، ۱۵۵گ [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43372 ــ **ساری**، طاهری شهاب: نستعلیق ابوتراب فرزند میرزاکبیر، ۲۶رجب **۱۲۶۶**، بدستور مرجع الانامی ملاناآخوندملا امینا، ۱۶۶ص ۱۹س [نسخه‌ها ۶: ۶۲۵].

43373 ــ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۰۹یجیی. نستعلیق و شکسته آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز: این مختصرموسوم است به لب التواریخ مشتمل برچهار قسم، ۱۷۴گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۵۱].

43374 ــ **شیراز**، ملی فارس ۴۹۱ ــ ۳ل (۹۵۵): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ناتمام، ۸۹گ ۲۲س [ف. ملی فارس ۲: ۸۸].

43375 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۸۶۶: تاریخ یاد نشده (۲ر ــ ۱۰۴پ) [آکیموشکین ۱: ۴۷۵].

43376 ــ **تهران**، مجلس ۲۷۰: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز افتاده، باتاریخ نگارش ۹۴۸، مقدمهٔ قسم سوم را ندارد، ۱۳۶گ ۱۷س [ف. مجلس ۲: ۱۵۲].

لب السیر و جهان نما

ازابوطالب تبریزی، که درص ۳۹۸۰ یاد شده است. درچهارباب: ۱ــ پیامبران و پیامبر اسلام ۲ــ خلفا ۳ــ فرزانگان و انساب پیامبر و دانشمندان و جز آنها ۴ ــ تاریخ پادشاهان روزگار خلفا و پس ازآنان. بسال ۱۲۰۸ق نگاشته

واینك چند نسخهٔ دیگر:

43377 ــ **اکسفورد**، بادلیان (اته و ساچاو ۳۹۱): نوشتهٔ **۱۲۱۰**ق.

43378 ــ **لندن**، دیوان هند (اته ۶۹۶): نوشتهٔ جرج اسوینتون، **۱۸۰۴**م (۱۲۱۹ق) (گ ۶۹۶ــ۴۷۳).

43379 ــ **موزهٔ بریتانیا**، (ریو، ذیل: ۱۱۶): میانهٔ سدهٔ **۱۳**ق [استوری ۱: ۱۴۵].

لب لباب

گنجه‌ای. در بخش تاریخ ایران خواهد آمد.

لب لباب

ازحاج محمد قلیخان قاجار گنجه‌یی‌الاصل ومسکن، درتاریخ اسلام وایران، در بیست‌وسه فصل، ازامامان وخلفای تازی وپادشاهان ایرانی صفاریان تا صفویان وسال ۱۰۳۷را دارد، در ۱۰۹۷ساخته است.

فصل بیست و سوم کتاب در سه باب است، در سرگذشت سرایندگان از رودکی تا شاه اسماعیل صفوی ویمینی سمنانی، دویهم سرگذشت ۲۲۰تن ازسرایندگان را دارد. **آغاز**: بنام آنکه درتاریخ و تألیف کسی را نیست بروی حد وتوصیف... اما بعد معروض میدارد... حاجی محمد قلی قاجار...

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۸۹ــ استوری ۱: ۱۳۴.

43380 ــ **تهران**، ادبیات ۲۸۹ حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳ ــ ۱۲**، با یاد داشت ۱۲۷۷، باب سوم که باید در تذکرهٔ سرایندگان

باشدودرآغازنسخه‌آن‌راگفته‌ندارد [ف. ادبیات ۲۲:۲].

43381 ـ موزهٔ بریتانیا ، (ریو ، ذیل۳۸): ازسدهٔ۱۳[استوری ۱۳۴:۱].

م

مجامع الاخبار

ازسیدمحمدشریف وقوعی‌حسینی‌نیشابوری خوشنویس ومنشی ومؤرخ و معتقد بـه تناسخ و بدعتهای‌دیگر، که دردربار اکبرشاه‌هند(۹۶۳ـ۱۰۱۴)، جای‌داشته ودرلاهور۱۰۰۲درگذشته است. تاریخ عمومی ست تـا۱۰۰۰ ق ، در دو مقاله: ۱ـ پیش ازاسلام۲ـ پس از اسلام.

43382 ـ لندن ، دیـوان هند (اتـه ۱۰۹) : نـوشتهٔ ۱۰۲۷ یـاکمی پیش از آن [استوری۱۲۲:۱].

مجمع الاخبار

از هر سکه‌رای HarSuKh Rai فرزند جیون داس‌فرزند رای‌قوم‌کهتری. تاریخ عمومی‌ست ازآغازتا بسال ۱۲۲۰ق . در هشت کتاب: ۱ـآداب و عقایدکهن هند ۲ ـ ایران باستان ۳ـ تاریخ اسلام ۴ـ پـادشاهان یمن و ایران وتوران۶ـ فرمانروایان مسلمان هند از چنگیز تا شاه عالم (۱۲۲۰ق) ۷ـ سلسله های محلی‌هند ۸ـگزارشی‌ازاروپا وامریکا. **آغاز:** ناصیه فرسای قلم ترزبان منشیان فصاحت بیان.

43383 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۲۴ Or: نستعلیق ج۱/ ۱۲۶۴ (۱۸۴۸ م)، آغاز برابرنمونه، ۷۴۵گ ۱۵س [ریو۳ :۸۹۶] .

مجمع الانساب

ازمحمد فرزنـد علی حسینی شبانکاره‌یـی فرزند محمد فرزند حسن فرزند ابوبکر، که‌در چهل سالگی، بسالهای۷۳۳ـ۷۳۸، بنام‌ابوسعید بهادرخان فرزند غیاث الدیـن الجایتو سلطان محمد فرزند ارغنون خان، وامیر محمد فرزند رشید الحق والدین .

درسرگذشت‌دانشمندان وپیامبران‌وپادشاهان وگزارش‌هفت‌اقلیم‌نگاشته‌است.وگویاپس‌ازمرگ سلطان‌آن را بنام‌دیگری ساخته است. بهرحال درمیان نسخه‌ها جدایی‌بسیار هست .

در دیباچهٔ نسخهٔ ۶۱۸۱ ملك آمده : از کودکی دل سوی حکما داشتم وبیشتر اوقـات بمجالست ایشان مصروف میداشتم، پس درشهور ۷۳۳ که سال شانزدهم پادشاه اسلام ابـوسعید بهادرخان‌بن‌غیاث الدین الجایتو سلطان محمد بن ارغنون خان، کـه شمه‌ای ازاتفاقات خوب که درعهد اوواقع شده بطریق اجمال‌در موضع خود آورده میشود... کتاب ازآفرینش‌جهان‌و بیان عقول ونفوس واعراض و جواهر وافلاك و عناصر و معادن و نباتات و جانوردان و ظهور و آفرینش‌آدم وعناصرمتشکلهٔ اوآغازمیشودتاذکر علما و پادشاهان واشارت بـه مقام و اماکن و بلاد، اذربع مسکون واقالیم سبعه. بخشی‌ازآن به پیامبران وبیشتربه پادشاهان اختصاص دارد. **آغاز :** الحمدلله الذی جعل الحمد مفتاحـاً لکنزه وسیفاً للمزید من فضله.

بنگرید: ذریعه۲۰ :۱۹ـکشف الظنون۲:

43384 ـ تهران ، سلطان القرائی : نسخ سدهٔ۸ـ۹، با یاد داشت :آغاز تـألیف در ۷۳۸وانجام در۷۸۳. آغازدردیباچه‌افتاده ودر آغازآن پس ازعبارتهایی‌آمده : تا این روزکه

محرم سنهٔ ثلث وثلاثین وسبعمائة است. بانسخه دیگر این کتابخانه جدایی دارد، ونسخه تاذکر پادشاهی شاهزاده جهان حسین (پسر شیخ اویس ایلکانی) و ذکر اولاد پیر اویس امیرمحمود شاه اینجو وسالهای ۷۸۳ را دارد، ۲۴۷گ ۲۳س [رؤیت].

43385 ـ **تهران**، سلطان القرائی: نستعلیق سدهٔ **۹ـ ۱۰**، آغاز در خطبه افتاده و فهرست مطالب درآغاز مانده، درپایان آمده، تمت... فی تاریخ ۷۵۰ باتمام رسید، **آغاز**: (پس از فهرست): بعد از ادای شکر حضرت آفریدگار... چنین گوید ضعیف محمد بن علی بن محمدبن حسن بن ابی‌بکر. انجام در ذکر ملوك لرستان افتاده [رؤیت].

43386 ـ **تهران**، ملك ۶۱۸۱: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز در خطبه افتاده است، ولی‌تاریخ نگارش ۷۳۳ ونام ابوسعید بهادر و نیز امیرمحمدبن الصاحب السعید الحمیدرشید الحق‌والدین را دارد. انجام دراتابکان لرستان افتاده است، ۱۳۱گ ۲۱س [رؤیت].

43387 ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی۴۴: سدهٔ **۱۰** [نسخه ها ۴: ۳۴۰ ـ ذریعه ۲۰: ۱۹].

43388 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۶۶۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴گ ۱۹س [ریو ۱: ۸۳] فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۶۸هست [فیلمها: ۲۸۰].

43389 ـ **استانبول**، ینی جامع سلیمانیه ۹۰۹: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۱۳هست.[فیلمها: ۱۸۰].

43390 ـ **پاریس**، S.P. ۱۲۷۸: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۳۱۵گ ۲۲ س. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۷۵۱هست.

43391 ـ **لندن**، دیوان هند۲۳۸۵: تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۸۷۸ و۲۳۷۳هست [فیلمها: ۱۸۰].

43392 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۷۲: تاریخ یاد نشده، ۲۴۹گ.

43393 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۰۹۶(N۱۰): تاریخ یاد نشده، ۳۴۰گ [ف. آ کیموشکین ۱: ۵۰۳].

مجمع التواریخ = ذیل‌جامع التواریخ رشیدی = زبدة‌التواریخ

ازحافظ ابرو (که یاداو درجغرافیا: ۳۹۴۸، گذشت). درهفت‌بخش‌ازپادشاهی‌اولجایتو(۷۰۳-۷۸۱) تا شاهرخ میرزا۸۱۹. بدستور شاهرخ درچهارجلد، جلد چهارم بنام «زبدة التواریخ بایسنقری» بدستوربایسنقرمیرزا وبنام اوساخته است، ولی همهٔ چهارجلد را «مجمع التواریخ سلطانی»خوانده‌است. بکوشش‌دکترخانبابابیانی درتهران۱۳۱۷خ در ۲۹۰ص چاپ شده است.

مجمع التواریخ درچهارربع (جلد)است: ربع یکم‌بنام‌شاهرخ‌دردوقسمت. **قسمت یکم** از آدم تا پیامبراسلام، دریك مقدمه وچهار باب. مقدمه درنه ذکر. باب **یکم** پیامبران‌وپادشاهان عجم پیش ازطوفان نوح، دردوفصل: فصل ۱ـ پیامبری شیث تا نوح، درسه ذکر ۲ـ پادشاهان عجم ازکیومرث تا زوبن تهماسب که پیشدادیان خوانند. باب **دوم** ازقسم یکم دردوجمله: ۱ـ پیامبران ۲ ـ پادشاهان عجم که طبقهٔ دوم و کیانیان خوانند. باب**سوم**، درپنج‌فصل: ۱ـ اسکندر، پنج ذکر ۲ـ پیامبران پس ازاسکندر ده ذکر ۳ـ پادشاهان عجم که طبقهٔ سوم وملوك الطوایف خوانند ۴ـ رومیان پس از اسکندر ۵ـ ملوك عرب ازروزگارملوك الطوایف. باب

چهارم ازقسم یکم درطبقهٔ رابع از ملوك عجم که ایشان را ساسانیان خوانند .

قسم‌دوم ازربع‌یکم‌درذکرپیامبر تاخلافت المعتصم بالله، تاریخ مختصر محمد سبکتکین ، تـاریخ سلجوقیان ، خـوارزمشاهیان ، فرقـهٔ اسماعیلیان، خلفای علویه، طاهریه ، مهدیـه، ابتدای تاریخ اتراك، پادشاهان ختن، تـاریخ افرنج، تاریخ هندوسند وکشمیر (قسم دوم‌ربع یکم درکمتر نسخه‌ها دیده میشود، واین فهرست آن ازنسخهٔ (مجلس ۴۶۵۴) است).

آغاز قسم یکم ازربع یکم: آغازکلام داستانها مجموع فذلك بیانها، حمد و ثنا وآفرین مالك الملکی‌تواندبود... **آغاز** قسم دوم ربع یکم: حمدوسپاس و شکر بیحد و قیاس سلطانی را سزاست کـه‌مرادفات‌عز و جلالش.

ربع (جلد) دوم: درتاریخ پیامبر اسلام و چهارخلیفه، خاندان اموی، عباسی ، در چهار باب: باب ۱ ــ پیامبر از زایش تـا‌مرگ ۲ ــ خلفای چهارگانه وامامان ۳ــ خاندان امـوی ۴ــ خاندان عباسی. **آغاز** این جلد.حمدبیحد وآفرین فراوان نثاربارگاه حضرت پـادشاهی که سواد وبیاض لیل‌ونهاررا نسخه .

ربع (جلد) سوم: ازصفاریان‌آغاز میشود، سپس طایفهٔ سوم ازملوك اسلام سامانیان، طایفهٔ چهارم دیلمیان، قابـوس پسر وشمگیر ، طایفهٔ غزنویان، طایفهٔ‌آل سلجوق، اتـابکان ، طایفهٔ ششم غوریان، اسماعیلیان، علویه ومهدویهٔ‌مغرب ومصر، نزاریان وداعیان ایشان،داعیان‌قهستان، طبقهٔ‌یازدهم‌خوارزمشاهیان، قراختائیان‌کرمان، اصناف‌اتراك وانشعبات‌قبایل مغول. (نسخه‌های این بخش کم است).

ربع(جلد)چهارم:زبدةالتواریخ‌بایسنقری، دربارهٔ تیموریان از رویداد های ۷۳۶ق، و از مرگ سلطان ابوسعید ۷۳۰ . و بگفتهٔ نگارنده «زبدة التواریخ»تنهابه ربع‌چهارم اطلاق‌میشود و تاریخ عمومی اوکـه در چهار ربع است بنام «مجمع التواریخ سلطانیه»است. **آغاز**این‌جلد: حمدله . حمدالشاکرین والصلات والسلام علی خیرخلقه محمد ... اما بعد ، این ربع رابـع است ازارباع‌کتابی‌که‌بفرمان... بایسنقر بهادر. واین ربع‌را زبدةالتواریخ‌بایسنقری‌نام‌نهاد...

بنگرید : ذریعه ۱۰:۴۹ (ذیل‌جامع...) و۱۲:۲۳ (زبدة...) ــ استوری ۱:۸۶،۲۷۹و ۱۲۳۵ ــ پیشگفتار خانبابابیانی برچاپ آن ــ یادداشتهای‌قزوینی۲:۱۲۰ــف. مشار:۱۳۸۱.

43394 ــ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۱۶۵۳ : نـوشتهٔ **۸۱۹** . با عنوان **زبدة التواریخ، آغاز:** آغازکتاب داستانهامجموع فذلك بیانها حمد وثنا وآفرین مالك،۴۳۵گ ۳۵س [ف. فهمی ادهم۱:۳۸] .

43395 ــ **تهران** ، مجلس۳۰صندوق: نسخهٔ بسیارکهن.

43396 ــ **لندن** ، کمبریج ۱۲ G نیکلسون: آدینه۱۵شعبان**۸۲۹**(همانسان‌نگارش) درهرات، ربع دوم است ازپیامبروخلفا تاپایان دورهٔ خلافت را دارد، ازکتابهای براون بوده، ۴۸۴گ ۲۹س [تاریخ ادبیات‌براون،حکمت: ۶۱۱ــ ف. نیکلسون:۹۲] .

43397 ــ **پاریس**،آسنال۱۶۰ضمیمه: نستعلیق خوش، محرم**۸۲۹**(بروزگارنگارنده) زرین، ربع یکم‌است،۲۳۷گ [پیشگفتارچاپ ذیل جامع التواریخ رشیدی:۳۷] .

43398 ــ **لنین‌گراد** ، b۱۷۲ :ربع دوم‌آن است (ف. روزن:۵۲) [پیشگفتارچاپ: ۴۲].

43399 ــ **استانبول** ، بغداد کوشکو

۱۵۲۹: در مجلهٔ شرقی پراك بوسیلهٔ فلیکس توئرشناسانده شده، ربع دوم کتاب است .

43400ـ استانبول، فاتح۲/ ۳۴۷۱ (یا۴۳۷۱): بگفتهٔ فلیکس توئرنسخهٔ‌اصلی و به‌کتابخانهٔ، شاهرخ تعلق داشته است، سدهٔ ۹، جلد ۳و۴ است عکس‌آن در دانشگاه ش ۲۹۶ هست [پیشگفتارچاپ: ۵۰ وفیلمها: ۱۸۳].

43401ـ استانبول، ایاصوفیه۳۰۲۵: وقف سلطان غازی محمود خان، بخشی از ربع دوم است، آغازبرابرنمونه، ۷۹۲گ، عکس‌آن دردانشگاه هست [پیشگفتارچاپ: ۴۳].

43402 ـ تهران ، ملك ۴۱۶۶: نسخ نزدیك به نستعلیق سدهٔ ۹، جلد۴ ، آغاز برابر نمونه، ۳۹۲گ [رؤیت] ، فیلم‌آن در دانشگاه ش ۸۱۷هست.

43403ـ تهران، موزهٔ۳۷۲۳: نستعلیق سدهٔ۹ـ۱۰ ، وقف شاه عباس برآستانهٔشیخ صفی در۱۰۱۷ ، ربع نخستین است ومیرسدبه‌تاریخ هند وافتاده، سرگذشت فاطمیان و صاحبیان را نیز دارد ، و در ۸۲۸ به انجام رسیده است [دیباچه] .

43404 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D ۶۶ (۱۶۹۴ف) : نوشتهٔ ۹۸۴ ، (۴۲۵ر ۵۰۹ب)[آکیموشکین ۱: ۲۳۲].

43405 ـ تهران، ملی۲۵۲۷(۱۹۲۵/ ۱۱۷۸): باتملك۹۰۳، ربع سوم است، ۳۵۷گ [پیشگفتار چاپ: ۴۶].

43406 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۷۷۴ Or: نستعلیق خوش سدهٔ ۱۵م ، ربع یکم آن است، ۳۶۹گ ۲۰س [پیشگفتارچاپ: ۳۷].

43407ـ تهران، ملی۱۶۸۵: نستعلیق وشکستهٔ خوش زین الدین فرزند ملاعلیقلی درـ روسی، ع۲/ ۱۲۳۳، ازروی نسخهٔ‌آستانهٔ شیخ صفی نوشتهٔ۱۰۱۱، قسمت یکم ازربع یکم‌است، ۷۰۰گ.

43408 ـ تهران ، ملك (شماره یاد نشده): نستعلیق خوش ۷ج ۲/ ۱۲۷۲ برای عضدالدوله ، ازروی نسخهٔ‌آستانهٔ شیخ صفی ، جلد یکم قسمت یکم است. ۳۷۳گ [پیشگفتار چاپ: ۳۶] .

43409 ـ تهران ، ملك ۴۱۶۳ : نستعلیق‌خوش‌ملامحمدمهدی‌آقاباباشهمیرزادی، ۱۲۷۳، برای بهاء الدوله بهمن میرزا قاجار، ربع سوم وچهارم است و با عنوان جلد سیم و چهارم حافظ ابرو ، مشتمل زبدة التواریخ بایسنقری، ۵۰۰گ[پیشگفتارچاپ: ۴۷و۵۰].

43410 ـ تهران، موزهٔ ایران باستان ۳۷۲۳: نستعلیق خوش‌رمضان۱۰۱۱، وقف‌شاه عباس برآستانهٔ شیخ صفی۱۰۱۷، قسمت یکم از ربع یکم است، ۳۳۱گ.

43411ـ تهران، ملی۱۵۷۵: نستعلیق، ۱۵ج۱/ ۱۲۸۲، ازروی نسخهٔ‌آستانهٔ شیخ‌صفی نوشتهٔ۱۰۱۱، قسم‌یکم‌ازربع‌یکم است، ۴۵۰گ.

43412ـ تهران، ملك ۴۱۶۶: نستعلیق، با تملك ۱۳۰۶، ربع چهارم (زبدة التواریخ) است، ۳۹۵گ ۲۹س [پیشگفتارچاپ: ۵۰].

43413 ـ تهران ، مجلس ۳۲۷۹ : نستعلیق پیرامن سدهٔ۱۰، جلد یکم، آغازبرابر نمونهٔ جلد یکم قسمت یکم. تاریخ‌انجام نگارش درپایان ۸۲۸ یاد شده: تم المجلد الاول‌فی‌یوم الثلاثاء غرة ربیع الاول سنة ثمان و عشرین و وثمانمایة...، ۴۲۹ ص۲۹س [ف. مجلس۱۰: ۸۸۶].

43414 ـ **تهران**، ملی۲۹۶ف: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، باید هرچهارجلد باشد، آغاز برابر جلد یکم قسم یکم، ۶۱۴گ ۲۳س [ف. ملی ۱:۷۸].

43415 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای R.۱۵۲۹: نوشتهٔ **۱۰۴۳**، جلد**۲** است و بنام **سیرالنبی**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۲۷۰گ ۲۰س [ف. فهمی ادهم ۱:۶۴].

43416 ـ **تهران**، ادبیات ۱/۲ب: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، (۶۴ـ۲۰۰پ)، در فهرست بنام «مجمع التواریخ السلطانیه» است، و از داستان توجه چنگیز است بسوی سکتاش‌وآغاز بیماری اوتاقسم سوم دراخلاق‌گزیدهٔ غازان در چهل داستان، (بخش‌دوم ربع۳مجمع التواریخ) واین‌کتاب جز«جامع التواریخ» اوست(منظور دونسخهٔ زیر است) [ف. ادبیات ۱:۴۱۴].

43417 ـ **تهران**، ادبیات ۲/۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (۲۰۱پ ـ ۲۷۸پ)، بخش ۷ذیل‌جامع‌التواریخ‌است‌باعنوان: تاریخ‌حضرت سلطنت شعاری میرزاشاهرخ‌بن تیمورگورگانی بتصنیف حافظ ابروموسوم بلطف الله، ۲۱۵گ ۳۱ س.

43418 ـ **تهران**، ادبیات۱ب: نستعلیق سدهٔ**۱۱**، بهمان خامه، هردوشماره جزویك‌دوره ازآثارحافظ ابروباید باشد، ازرویدادهای پس ازمرگ غازان است‌تا مرگ صاحبقران وشامل پنج بخش نخستین آن با ظفرنامهٔ شاهی و ذیل حافظ‌ابرو‌بر‌آن وبخش‌هفتم‌راندارد. (۲۰۲پ ـ ۴۰۸ر) این دونسخه بنام «ذیل‌جامع‌التواریخ» درفهرست یادشده است [ف. ادبیات۱:۲۷۹].

43419 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۸۶: نستعلیق سدهٔ**۱۱** درفهرست‌آمده: ذیل جامع ـ التواریخ حافظ ابروجلد ششم همانکه «زبدة ـ التواریخ»هم‌نامیده‌شده‌است، آغازافتاده، از: مآثر امیرقزغن ونیابت‌کار اوآغازمیشود تاپایان‌جلد ششم، ۲۳۸گ ۲۵س[ف. دانشگاه۹:۱۲۵۶].

43420 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای H.۱۶۵۹: پیرامن سدهٔ**۱۱**، با عنوان **زبدة التواریخ**، ۶۵۵گ ۲۹س [ف. فهمی ادهم ۱:۳۸].

43421 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم شوروی E5(b۵۶۶): نوشتهٔ**۱۲۶۷**، ۲۱۲گ [آکیموشکین۱:۵۰۴].

43422 ـ **تهران**، ملك ۱/۴۱۶۴: نسخ‌سید محمد**۱۲۷۱**، (۱ـ۱۳۶) [یادداشتهای دکترجان لایونکود].

43423 ـ **تهران**، مجلس۲۵۷: نستعلیق **۱۲۹۷**، جلد دوم (ربع ثانی)، در سرگذشت پیامبر، چهارخلیفه، خاندان اموی، عباسیان. آغازبرابر نمونه (حمد بیحد وآفرین فراوان) ۵۶۰گ ۲۷س [ف. مجلس ۲:۱۴۴].

43424 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۶/۵۷۶۶: نسخ خوش، تاریخ یاد نشده، از کتابهای فرهاد میرزا بسال ۱۲۸۸ وسپس‌سعید نفیسی بوده، ربع یکم است، ۱۴۹گ ۲۹ س [پیشگفتار چاپ:۳۷].

43425 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۵۴ فهرست نشده ۳۰۹۶۲ ثبت: نسخ خوش، ربع یکم قسم یکم وقسم دوم را دارد، فهرست‌قسم‌دوم وآغاز این قسمت برابر آنچه‌گفته‌شد[پیشگفتار چاپ:۳۸].

43426 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۶۵: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، با یاد داشت فرهاد میرزا در۱۲۸۱، ربع سوم از چهار ربع کتاب است، وگزیده‌تراز‌آن‌است [نسخه‌ها۳:۲۱۶].

43427 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۸۰۲ (۳۸۲۱ ف) : تاریخ یاد نشده [ف. آکیموشکین ۱: ۵۰۴].

43428 ـ **لنین‌گراد**، ۲۷۳۲۷۳؟: نستعلیق خوش، جلد ۱و۲ است، ۲۸۹گ ۱۲س [پیشگفتار چاپ، ذیل جامع التواریخ ۳۶].

43429 ـ **استانبول**، مراد ملا ۱۴۴۱ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۳۷۷گ ۲۹س، ج۴ آن است. فیلم آن در دانشگاه ش۱۷۲ هست.

43430 ـ **استانبول**، داماد ابراهیم ۹۱۹: تاریخ یاد نشده ، ج۱ و۲و۳و۴ «جامع التواریخ» در آن هست فیلم آن در دانشگاه ش ۲۹۷و۲۹۸و۲۹۹و۳۰۰ هست [فیلمها: ۱۸۳].

مجمع التواریخ = تاریخ حیدری = زبدة التواریخ

میرحیدر فرزند علی حسینی رازی، تاریخ عمومی‌ست از آغاز تا روزگار نگارش که در بیست و پنج سالگی در ۱۰۲۰ بدان آغاز و در ۱۰۲۸ بانجام رسانده است. جلد دوم آن در سرگذشت فرزانگان و سرایندگان است. تاریخ عمومی ست در پنج باب : ۱ـ عربها ۲ـ ایرانیان ۳ ـ آسیای مرکزی و خاوری ۴ـ غرب (اروپا) ۵ـ هند.

بنگرید : استوری ۱: ۱۲۴، ۱۲۴۱.

43431 ـ **برلین**، پادشاهی، ۴۱۸ : نوشتهٔ **۱۰۸۹**ق یا کمی پیش از آن، انجام افتاده.

43432 ـ **پاریس**، ملی ۵۴۱-۵۴۲: نوشتهٔ **۱۲۷۹** ، همهٔ باب یکم و آغاز باب دوم آن افتاده.

43433 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو): نوشتهٔ **۱۲۷۲**، بخشی از پایان باب یکم وهمهٔ باب دوم را دارد .

43434 ـ **برلین**، پادشاهی ۴۱۹ : تنها باب یکم را دارد [استوری ۱: ۱۲۴].

43435 ـ **تهران**، سعید نفیسی ۳۴۴: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۷۷۰ هست [فیلمها: ۳۳].

43436 ـ **تهران**، مجلس ۲۱۳۶(؟): تنها باب دوم در تاریخ پادشاهان ایران است، و از صفحهٔ ۴۰۰ آن برمی‌آید نگارنده در ۱۰۱۵ به سیستان نزد ملك محمود سیستانی رفته و سه سال در آنجا بوده است، و نیز از آن بدست می‌آید که بخشی از این کتاب را در هندوستان نگاشته است [تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۷۶۹].

مجموع التواریخ = جامع التواریخ

سیف الدین اخسیکندی فرزند داملا شاه عباس !

43437 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۶۶۷: (۱ر- ۱۹۲ پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۰۷].

مجمع الملوك

از محمدرضا متخلص به نجم فرزند ابوالقاسم طباطبایی، نجم الدوله افتخارالملك حسام‌جنگ که «اخبارات هند» را بسال ۱۲۶۴ ق نگاشته است. و این تاریخ عمومی کوتاهی‌ست، که پیرامن ۱۲۶۰ ق بدان آغاز کرده است، و بمانند جلد سوم دایرة المعارف او بنام «بحرالزخار» است.

43438ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۱۷۴۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق)، همراه گزیده هایی از نگاشته های او : ۱ ـ مظاهر الادیان ۲ـ خورشید لامع (منظر العالم) ۳ـ مجمع الملوك (گ ۶۱) ۴ ـ مفاتیح الریاسة ۵ـ اخبارات هند ۶ـ نغمهٔ عندلیب ، رویهم (گ ۴۲-۱۹۸ مجموعه) [ریو ۳: ۱۰۱۴].

43439ـ **حیدرآباد**، محمدعلی حسین

(۷۰نذیر احمد) : تاریخ یاد نشده [استوری ۱۴۹:۱].

مجمل التواریخ والقصص

ازناشناس که‌نو؛کسی بنام مهلب‌بن‌محمدبن شادی بوده است ، بسال ۵۲۰ق اوتاریخ‌دیگری دربارهٔ برمکیان نگاشته بوده است . و «مجمل‌التواریخ» را بروزگار بهرامشاه غزنوی ، از آفرینش تا بسال نگارش به اختصارنگاشته ، و بخش ارزندهٔ آن دربارهٔ هند و ترکان روزگار خوداوست. بخشهایی ازآن با فرانسوی‌شده؛آن چاپ شده است.

بنگرید: استوری ۶۷:۱، ۱۲۲۹ـ ذریعه ۵۰:۲۰.

43440 ـ ترکیه، محمدفؤادکوپرلو: نستعلیق محمد فرزند طایکوی فرزنـد تموجن یحیی شاد قدخویی ، یکشنبهٔ ۴ شوال **۷۵۱** ، ۱۸۹گ ۲۱س . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۹۵۱ هست [فیلمها:۱۸۵].

43441 ـ پاریس ، ملی۶۲ف : نسخ نزدیك به ثلث علی فرزند محمود فرزنـد علی نجیب رود باری، در۲۸ج ۱/ **۸۱۳**، ۱۷۴، س] بلوشه ۲۴۵:۱] تنها ۲۵ فصل آغاز را دراد. عکس‌آن با ۳۲س دیباچه از آقای قزوینی در ملی ش ۳۸۵۳و۳۸۵۴هست [ف. معارف ۲ : ۱۹۱].

مجمل فصیحی

ازفصیح‌خوافی، احمد فرزند جلال الدین محمد فرزنـد یحیی ، زاده در هرات ۷۷۷ ق (۶ـ۱۲۷۵م)، پس‌ازکناده‌گیری‌ازدستگاه‌شاهرخ (۸۰۷ـ۸۵۰) وبایسنقر میرزا در ۸۳۶(۳ـ ۱۳۳۲م) به نگارش این‌کتاب پرداخت ، ودر یك مقدمه ودومقالت ویك خاتمه نگاشته است : مقدمه ازفرودآدم تا زایش پیامبر اسلام. مقالهٔ ۱ـ اززایش پیامبر تا هجرت (۵۳ سال)، ۲ـ ازهجرت تا روزگار نگارنده. خاتمه در بعضی از احوال هرات کـه زادگاه اوست از پیش از هجرت پیامبر. بکوشش آقای محمود فرخ در مشهد درسه جلد سالهای ۳۹ـ۴۰ـ ۱۳۴۱ خ چاپ شده است. درپیشگفتار این چاپ ازهشت نسخهٔ‌کتاب سخن رفته‌که شش نسخهٔ آن خاتمه را نداردوبه احتمال‌آقای فرخ‌آن دونسخهٔ‌دیگر نیز خاتمه را ندارد . و شاید پیش از بـپایان رسانده‌نگارش کشته شده باشد [محمودفرخ] .

(بنگرید: نسخهٔ **43444**)

آغاز ج ۱ : فصیح ترین عبارتی‌کـه در گردن جان تعویذ و شاه اقبال توانـد بود ، و ملیح‌ترروایتی‌که خواطر.

بنگرید: ذریعه ۵۱:۲۰ـ پیشگفتار چاپ ازآقای فرخ‌ـ تاریخ‌تذکره‌های‌فارسی۷۷۳:۲ .

43442 ـ لندن ، دانشگاه : نسخ ، بی‌تاریخ‌گویا بهترین نسخه هاست وبـروزگار نگارنده نوشته شده است . عکس آن نزد آقای محمود فـرخ است [راهنمای‌کتاب ۵ : ۵۲۴ پیشگفتار چاپ:شش].

43443 ـ سوفیا، Or۱۷۱۰: نستعلیق بابا بنی‌آدم، ۲۶صفر**۸۵۷**، مانند چاپی‌میرسد به سال ۸۴۵. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۵ هست [فیلمها:۱۸۵].

43444 ـ هند ، بـانکیپور ۴۵۵ : نوشتهٔ **۹۹۳**،آغاز برابر نمونه، ۲۸۴گ ۲۳ س.و پایان می‌یابدبه خاتمه‌ای «دردکر بعضی‌از احوال شهرهرات‌که مولد ومسکن‌کتاب‌المعبد احمد بن محمد بـن یحیی » [ف . عبدالمقتدر ۱۴:۴].

43445 ـ تبریز ، حاج محمد آقـا

نخجوانی: نستعلیق سدهٔ ۱۰، این نسخه نیز در چاپ آقای فرخ مورد استفاده قرار گرفته است، ۱۲۷۸ گ [راهنمای کتاب ۵: ۵۲۴-پیشگفتار چاپ].

43446 ـ **مشهد**، آقای فرخ: نسخ تازهٔ آقا بابا شاه میرزایی ۱۲ محرم **۱۲۷۳** (۶ ـ ۱۸۵۷م)، برای شاهزادهٔ کامکار بهاء الدوله (حاج ساسان میرزا پسر فتحعلی‌شاه) [پیشگفتار چاپ: یازده].

43447 ـ **انگلستان**، کمبریج، براون Or.M.۱۹۸: نسخ کاتب سرکار والا آقا بابا فرزند ملامحمد مهدی شاهمیرانی، شنبه ۱۲ محرم **۱۲۷۳** باید ازروی نسخهٔ تبریز نخجوانی نوشته شده باشد [پیشگفتار چاپ فرخ: یازده] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۶۰ هست [فیلمها: ۱۸۵].

43448 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۷۰۹ (۳۸۴۹ف): تاریخ یاد نشده، ۴۳۳ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۵۰۷] فیلم آن در دانشگاه ش ۸-۱۷۵۵ هست.

43449 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۸۰۰ (۳۸۵۰ف): بی تاریخ، ۲۷۹ گ. همان نسخه که پیش از این شمارهٔ ۲۷۱ داشته را است.

محك السلوك ومصقلة النفوس

از ناشناس، یکی از امالی شاهزاده محمد معظم که بعداً بهادرشاه عالم یکم هند شد (۱۱۱۹ـ ۱۱۲۴)، تاریخ عمومی‌ست آمیخته با مباحث کلامی وصوفیانه، در ۱۵ مقاله ویك خاتمه، بسال ۱۱۳۳ق نگاشته است.

43450 ـ **لندن**، دیوان هند (اته ۱۲۹): دو برگ از پایان افتاده [استوری ۱: ۱۳۵].

مختصر

ازمحمد حسین فرزند کرمعلی اصفهانی، درمشهد، بسال ۱۲۲۲ق، از «جهان آرا»ی غفاری (بنگرید: ۴۱۳۶) گرفته است.

43451 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۶۳ Add: شکسته پیرامن **۱۲۲۳** (۱۸۰۸م)، ۲۲۰ گ ۱۱س [ریو ۱: ۱۳۶].

مختصر التواریخ

از عبدالسلام، تاریخ عمومی‌ست، بسال ۱۱۶۱ق نگاشته شده است.

43452 ـ **اکسفورد**، ایتون کالـج ۱۶۹: نوشتهٔ **۱۱۷۴** [استوری ۱: ۱۵۶].

مختصر التواریخ سلیمانی =

سبحة الاخیار (اخبار) = تحفهٔ سلیمانی در ص ۴۱۲۲ گذشت.

مخزن الجواهر

ازمحمد صادق متخلص به اختر (که یادا و در «صبح صادق: ۳۵۸۴» گذشت). تاریخ عمومی کوتاهی‌ست، که در ۱۲۶۳ق برای سرهنری الیوت درعلیگر، به انجام رسیده است. **آغاز**: جواهر زواهر حمد وسپاس افزون تر ازمقدار.

43453 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۸۴ Or: نستعلیق گویا **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م)، آغاز برابر نمونه، ۹۶ گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۰۰].

مرآت آفتاب نما

ازعبدالرحمان شاهنواز خان هاشمی دهلوی بنبانی (نبنانی)، درگذشتهٔ ۱۲۲۲ (۱۸۰۷م). تاریخ عمومی‌ست ازآفرینش جهان تاروزگار نگارنده، ازپیامبران وپادشاهان تازی وایران وگورکانیان، که در ۴۵ پادشاهی شاه عالم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) بسال ۱۲۱۸ (۱۸۰۳م) نگاشته است. دریك مقدمه ودوجلوه ویك خاتمه: مقدمه در فضیلت وحاجت به علم تاریخ. **جلوهٔ**

یکم در نه تجلی: تجلی ۱ـ آفرینش ۲ـ پیامبران ۳ـ پیامبر اسلام وفرزندان وهمسران وخلفا و یاران او ۴ـ دراحوال صوفیان و دانشمندان و خطاطان وصاحبان مذاهب باطله مانندمداریان وجلالیان وجز آنان ۵ـ پادشاهان تازی وایرانی و هندی ۶ـ گورکانیان و وزیران ایشان و نغمه پردازان ۷ـ ارکان دولت و امیران گورکانیان تیموری به ترتیب تهجی ۸ـ دربیان مخترعات حکما و سلاطین و امیران ۹ـ در واضعین علم موسیقی. **جلوهٔ دوم** دراقالیم سبعه، درهشت تجلی: تجلی ۱ـ اقلیم یکم، ۲ تا ۷ـ اقلیم دوم تا هفتم ۸ـ بحارسبعه درربع مسکون. **خاتمه** در عجایب و غرایب و فواید . **آغاز** : مقالی که خوشابی لآلـی متلالی الفاظ آبدارش آرایش افسرسلطان سخن.

43454 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۹۶ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، آغاز برابرنمونه ، در فهرست بنام **مرآت جهان‌نماست**، ۲۸۳ گ ۲۷س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۹۶] .

43455 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۴۵۴Pe۲۴: نستعلیق ۶محرم **۱۲۲۴**، برای میرحیدرعلی‌خان، آغازبرابر نمونه ، ۳۶۱ گ ۱۷س [ف. عبدالله ۱:۱۵] .

43456 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۰۵ (۷۵ف) : نستعلیق ۱۷ رمضان **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م)، آغازبرابرنمونه، ۶۷۴ گ ۱۱س [ف. محمد اشرف: ۹۰].

43457 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۴ Or: نستعلیق شوال **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م)، ۳۳۹ گ ۲۰س [دیو۳: ۸۹۶].

43458 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ، ۱۴۳ Or: نستعلیق، سپتامبر ۱۸۳۲م (ع۲/ **۱۲۴۸**)، ۴۳۹ گ ۱۵س [دیو۱: ۱۳۲].

43459 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۶۰/۵۵: سیدوزیرعلی که دراجمیر میزیسته، ۱۷ ع ۲/ **۱۲۶۱** [ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۱۳].

43460 ـ **هند** ، بـانکیپور ۴۸۱ : نستعلیق ، ۲۲ رجب ۱۳ پادشاهی اکبر پادشاه دوم، آغاز برابرنمونه، ۲۲۰ گ ۱۵ س [ف . عبدالمقتدر۴: ۷۱].

43461 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۹۷ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۹**م، آغازبرابرنمونه ، ۳۵۰ گ ۱۷س [دیو۱: ۱۳۱] .

43462 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۴۹ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۹**م ، ۲۴۳ گ ۱۳ س [دیو۱: ۱۳۳] .

43463 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۰۴۲ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، بخشی از آن است ، ۶۴ گ ۱۷س [دیو۳: ۸۹۶].

43464 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H ۴۰۴ (۷۶ ف) : نوشتهٔ ۲۳ محرم **۱۳۰۰** (۱۸۸۲م) آغاز برابرنمونه ، ۶۱۹ گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۹۴]/.

43465 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۵۷/۶ Or: گزیده‌ای از آن است (گ ۳۲ ـ ۱۰۵) [دیو۳: ۱۰۵۲].

43466 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۳۱۸/۵۶۴۱ : نـوشتهٔ گوهر سنگه بروزگارشاه عالم‌دوم، سدهٔ **۱۲** [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۱۳] .

مرآت الادوار ومرقات الاخبار

ازمصلح الدین محمد فرزند صلاح الدین عبادی‌لاری انصاری سعدی شافعی‌درگذشتهٔ ۹۷۷ (نگارندهٔ: شرح هیئت قوشچی: ۳۲۲). تاریخ جهان است‌ازآفرینش‌تا ۹۷۴ق، دریك مقدمه و

ده باب، بنام محمد پاشا وزیر روم. چلبی مینویسد همان وزیر بـه سعدالدین فرزنـد حسن مفتی معروف به خواجه افندی دستور میدهد که آنرا ترجمه کند و او نه باب آنرا بـا افزودگیهایی ترجمه میکند.

باب ۱- پیامبران، ۲- پادشاهان فرس، ۳- کیانیان، ۴- ساسانیان و عربان ، ۵ - پیامبر اسلام و خلفای عرب ، ۶ - پادشاهان روزگار عباسیان، ۷- چنگیزیان، ۸ - تیموریان، ۹ - حسن طویل، ۱۰- خاندان عثمانیان تا سلطان سلیمان در ۹۵۵. [چلبی]. **آغاز**: سپاس نامحدود وستایش نامعدود قادیررا سزاست .

بنگرید: کشف الظنون ۲: ۱۶۴۶- تاریخ تذکره های فارسی۲ : ۷۷۷ - هدیة العارفین ۲: ۲۵۱- استوری۱: ۱۱۶ - ذریعه ۲ : ۲۶۲

43467 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۵۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۷ گ ۲۷س [ریو ۱: ۱۱۵] .

43468 - **مشهد** ، رضوی ۸۳ تاریخ : نسخ **۱۲۵۵**، سپس چند قصیده وسفارشنامه‌ی خواجه رشیدالدین، آنگاه « احوالات سلاطین روم»... همه ۴۰۵ گ ۲۳س [ف.رضوی۳: ۱۰۱] فیلم آن دردانشگاهش ۸۲۷ هست [فیلمها: ۱۹۰].

43469 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۶۶۲ (۳۹۹۶ف): تاریخ یادنشده، ۲۳۰ گ.

43470 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۲۷ (۳۹۹۷ف) : نیز تاریخ یـاد نشده ۲۵۵ گ [آکیموشکین ۱: ۵۳۹].

مرآت جهان نما

ازمحمد سهارنپوری متخلص به بقا، زاده در ۱۰۳۷ ق . کـه در ۲۶ پادشاهی اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸ق)، پیرامن ۱۰۹۵ ق در گذشته است ، تاریخ عمومی‌ست و دنبالـه مانندی از « مرآت عالم نما»ی او، با تقسیمات آرایش ، نمایش. پس از مرگ او دو تن این کتاب را به انجام رسانیده‌اند: یکم پسرخواهر او بنام محمد شفیع فرزند محمد شریف که آنرا در ۱۰۹۵ ق به انجام رسانده است. این فرم از کتاب در یك مقدمه و هفت آرایش یا پیرایش و یك خاتمه است. دومین آنها کار برادرش بنام محمد رضاست. که در صفر ۱۱۱۱ ق آنرا به انجام رسانده و این یکی در یك مقدمه و یازده آرایش است و یك خاتمه . **آغاز**: دلگشا نغمه که بلبل دستان زن بستان سرای .

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۳۹ (بقا) و ۲۰ : ۲۶۸ (مرآت جهان نما) - فرهنگ سخنوران ۸۷- تاریخ تذکره های فارسی۲: ۷۷۷.

43471 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۱۷۷۷ Or: نوشتهٔ **۱۱۴۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

43472 - **لندن** ، دیـوان هند (اتـه ۱۲۶): نوشتهٔ **۱۱۴۸**ق، دو برگ آغاز افتاده.

43473 - **برلین** ، پـادشاهی ۴۲۰ : نوشتهٔ **۱۱۴۹**ق .

43474 - **کلکته** ، بوهار ۱۳: از سدهٔ **۱۲** ق ، [استوری ۱: ۱۳۳].

43475 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۹۸ Or: نستعلیق رجب **۱۲۳۹** (۱۸۲۴م) عنوانهای آن آرایش است و تنها نیمهٔ دوم کتاب است، ۴۱۳ گ ۱۹س [ریو۳: ۸۹۰].

43476 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰/ ۱۷۵۵ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، (۱۲۶۶ق)، بخشی از آن است، (گ ۳۳۱-۵۱۷) [ریو۳: ۱۰۲۰].

43477 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۱/ ۱۷۵۷ Or : پیـرامن **۱۸۵۰** م بخشی از آن است (گ ۲۹۱-۲۹۵) [ریو۳: ۱۰۲۱].

43478 - **موزهٔ بریتانیا**، ۴/ ۱۷۵۹

Or: پیرامن ۱۸۵۰م، بخشی از آن است (گ ۲۱۴-۲۴۲) [ریو۳: ۱۰۲۲].

43479ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۵۳/۴: بخشی از آن است (گ۵۳-۸۹) [ریو۳: ۱۰۴۹].

43480 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۸۳ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، بخشی از آن است، واز پیرایش یکم از آرایش هشتم آغاز میشود و چهارده نمایش درسرگذشت وزیران بنام روزگار اموی وعباسی تا اورنگ‌زیب را دارد، ۲۴ گ [ریو۳: ۸۹۲].

43481 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۵۲/۴ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ ق)، گزیدهٔ آن است (گ۲۹-۶۴)، آغاز برابر نمونه [ریو۳: ۱۰۱۸].

43482 ـ لندن، کمبریج (براون، ذیل ۱۱۸۰) یا دانشگاه پادشاهی شمارهٔ خطی ۱۰۹: تاریخ یاد نشده [استوری ۱: ۱۳۳]

43483 ـ لندن، اکسفورد، اتون ۱۶۴: تنها جلد یکم است.

43484 ـ لندن، اکسفورد، اتون ۱۶۵: جلد دوم است، وتا سال ششم پادشاهی محمد شاه ۱۱۳۷ را دارد [استوری ۱: ۱۳۳].

مرآت الصفا

ازمحمد علی فرزند محمد صادق آل‌کمون حسینی نیشابوری نجفی برهانپوری، بنام صمصام‌الدوله شاهنوازخان نگارندهٔ مآثر الامراء دردوجلد: یکم دریك مقدمه وهفده باب وهر باب درچند فصل در تاریخ پادشاهان ایران وهند از آغاز اسلام تا اکبر پادشاه، در ۱ رجب ۱۱۷۶ نگاشته است تکملهٔ برهان الفتوح: ۴۰۹۸» اوست بویژه تاریخ پادشاهی محمد شاه است تا رویدهای ۱۱۶۹ ق.

آغاز: نیکوترین سخنی که قافله‌سالار کلمه و کلام.

43485 ـ لندن، دیوان‌هند (اته ۱۳۰): نوشتهٔ ۱۱۶۹ ق، تنها دفتر دوم آن است از تیمور تا ۱۱۶۹ ق [استوری ۱: ۱۳۸].

43486 ـ تهران، مجلس ۱۶۵۳۹؟: نوشتهٔ ۱۱۹۶، جلد یکم دریك مقدمه و ۱۷ باب، است، وباب ۱۲ آن در سرگذشت دانشمندان تا روزگار نگارش و باب ۱۳ درسرگذشت صوفیان به ترتیب زادگاه آنان، باب ۱۴ سرایندگان عرب وفارس است و بهمان ترتیب.

43487 ـ تهران، مجلس ۶۵۴۰؟: نوشتهٔ ۱۱۹۶، جلد ۲ است در دو باب: ۱ـ تیموریان ایران وتوران ۲ـ تیموریان هند، در آغاز دو نسخهٔ مجلس یادداشتی‌ست که: ازروی نسخهٔ اصل که در کتابخانهٔ نواب صمصام الملك شاهنواز خان در حیدرآباد بوده نوشته‌شده است [تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۷۷۹].

43488-89ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۵۴۰ و Add ۶۵۳۹: نستعلیق سید عبدالنبی حسینی فرزند میرمحمد رضا صفوی، محرم ۱۱۹۷ (۱۷۸۳م) درحیدرآباد، ۲۴۴ + ۱۲۱ گ، آغاز برابر نمونه [ریو۱: ۱۲۹].

43490 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۱۰ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، گزیده‌ای از آن است، ۱۵۶ گ ۱۵ س [ریو۳: ۸۹۴].

43491ـ تهران، حسن‌سادات ناصری: نستعلیق خودنگارنده، با وصف نسخه به انگلیسی گویا ازآدبری، ازنسخه های الیس به‌ش ۲۵۸ E بوده، ۳۲۸ گ ۱۶ س [نسخه‌ها ۶: ۶۹۸].

43492 ـ آصفیه. ۱۳۰ تاریخ: آغاز وانجام افتاده.

43493 ـ آصفیه، ۱۰۴۰ تاریخ: نسخهٔ کامل [ف. آصفیه ۳: ۱۱۰].

43494ـ موزهٔ بریتانیا، ۸/ ۲۰۵۵

Or: بخشهایی ازآن است ونیز بخشهایی از «برهان الفتوح» او(گ ۱۹۰-۲۱۷)[ریو۳: ۱۰۵۰].

مرآت عالم

ازمحمدبقا(که یاداودرمرآت‌جهان‌نما۴۱۹۸، گذشت)ومنسوب به‌بختاورخان‌درگذشتهٔ۱۰۹۵ (۱۶۸۴م)ازامیران‌عالمگیر(۱۰۶۹-۱۱۱۸) که در بختاورپور بـه خاك سپرده شده است. تاریخ جهان است تا۱۰۷۸، درهفت آرایش و درهرآرایش چند نمایش: آرایش ۱- در ذکر برخی ازاحوال،۲- درحالات وغزوات پیامبر وشمه‌ای از فرزندان وهمسران او،۳- خاندان اموی‌وعباسی‌وهمروزگاران‌عباسی،وقیاصرهٔروم‌و شرفای مکه ومدینه وخانان ترك، ۴- در ذکر خاقان، ۵- پادشاهان دهلی و دیگر ممالك در این عهد همایون،۶- پادشاهان‌گورکانیان،۷- اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸).

اته‌مینویسد نگارنده‌محمدبقاست ونادرست ازبختاورخان دانسته شده است، ودنباله‌ای در سرگذشت سرایندگان دارد.

یادریك مقدمه وچهارآرایش،وسه‌پیرایش‌و چهارنمایش‌و یك افزایش‌و پنج نمود. نمودها بدینگونـه است: نمود یکم از پیرایش سوم در مشایخ ایـن عهد،نمود دوم از پیرایش سوم در سرگذشت فضلا و دانشمندان از روزگار اکبر پادشاه تا اورنگ‌زیب. دراینجا آورده که‌محمد بقا اکثربامؤلف می‌بوده است. افزایش آن در سه نمود. یکم در خوشنویسان، دوم بعضی از عجایب وغرایب، سوم دردذکرنبذی ازآثار این ذرهٔ بیمقدار [تاریخ تذکره های فـارسی ۲ : ۷۸۰تا ۷۸۶]. **آغاز**: برترین گوهری کـه تاجداران کشورفصاحت وتخت نشینان.

43495 ـ **آصفیه** ، ۵۱۳ تـاریخ: نستعلیق عبدالمجید فرزند عبداللطیف غوری، ۵ رمضان **۱۰۱۲**(؟)، ۴۲۳گ ۱۹ س [ف. آصفیه ۱: ۲۳۵].

43496ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۵۷ Add: نستعلیق شکسته‌آمیز، سدهٔ**۱۷** م، آغاز برابرنمونه، ۴۹۷گ ۲۱س [ریو۱: ۱۲۵].

43497 ـ **هند** ، بـانکیپور ۴۷۷: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۴۶۷گ ۲۰س [ف. عبدالمقتدر۴: ۵۵].

43498 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۱۱ (۷۰ف): نستعلیق جعفر، ۲۵ شعبان **۱۱۴۰** (۱۷۲۸م) درسیاکل، ۳۲۹گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۸۶].

43499 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۳۵۳۰ Add: نستعلیق سدهٔ**۱۸**م، ۶۲۶گ ۲۰س.

43500 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۷۸۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۹۰گ ۲۵ س [ریو۱: ۱۲۷].

43501 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگH۴۰۶ (۶۶ف): شکستهٔ خوب سدهٔ**۱۲**، آغازبرابرنمونه، ۵۳۲گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۸۰].

43502 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۰۹ (۶۷ف): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، با عنوان «مسودهٔ مرآت العالم». **آغاز**: سپاس قدس اساس وثنای قدسی لباس که مقیمان عالـم بالا، ۱۹۵گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۸۴].

43503 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۱۲ (۶۹ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۵۸۳گ ۲۳س [ف. محمد اشرف: ۸۵].

43504 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۳۰۰ (۷۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده: زبیر و عبدالله عمروعبدالرحمان

ابی‌بکر رضی‌الله عنهم. ۲۶۶گ ۱۳ س [ف . محمد اشرف:۸۷].

43505 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H۴۰۸ (۶۸ف) : نستعلیق ۲۴ ج ۱/ **۱۲۱۷** (۱۸۰۲م)، ۳۲۴گ ۳۱ـ۳۲س[ف. محمد اشرف:۸۵].

43506 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe156 ۲۳۷۴ : نستعلیق **۱۲۵۶** ، بـرای نواب حسام الدوله، آغاز برابر نمونه، ۵۴۳گ ۱۹س [ف. عبدالله ۱:۱۳] .

43507 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۳/ ۱۷۴۸ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گزیده‌ایست (گ ۳۱ـ ۴۳) [ریو۳:۱۰۱۶].

43508 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگH۴۰۷(۷۱ف):سدهٔ**۱۴**، ۳۵۹گ۱۹س.

43509 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ H ۴۱۰ (۷۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ازآدایش ۶نمایش ۱آغاز میشود تـا نمایش ۴ ردیف‌ن، ۳۱۲گ۲۱س[ف. محمداشرف:۸۷].

43510 ـ **آصفیه** ، ۱۲۶تاریخ: آغاز و انجام دو برگ ویك برگ افتاده ، ۴۴۹گ ۲۱س [ف. آصفیه۱:۲۳۵] .

43511 ـ **پاکستان** ، انجمن تـرقی اودو۴ ق ف۶۱: نوشتهٔ احمد معروف بخشومیان در**۱۲۵۹**، ۶۸۴س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۳].

مرآت عالم

43512 ـ **اسرائیل** ،ملی ودانشگاهی اورشلیم Ar.۸ـ۲۴: سدهٔ**۱۱**، [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۹].

مشاهیر اسلام

وهبی افندی. دربخش سیرخواهدآمد .

مشجر الانساب = طبقات‌پیامبران وپادشاهان ص ۴۱۸۱

مطلع الانوار

از محمد شفیع خان وزیر پسرعبدالباقی شریف بغدادی. درچهار بخش.

بنگرید: استوری ۱:۱۱۸۲.

43513 ـ **قم** ،آستانه ۲:۷۱ـ۶۱۲۳: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، درفهرست‌آمده: مطلع‌الانوار گویا همانکه از محمد شفیع ... دانسته شده ، نسخه تاریخ سلاطین ایران و خلفا و پادشاهان پس ازآنهاست وقسم دوم از اقسام اربعهٔ آن از ۱۲۳۷یادشده‌است، ۳۴۴گ۲۶س[آستانه:۱۶۸].

مطلع الانوار

ازملامحمد علی فرزند محمد حسن‌مشهور به علی‌ادانی(نه‌اردکانی) کاشانی، که‌در۱۲۱۷ق ازملااحمدنراقی‌اجازه گرفته‌است. درسه‌مجلد: یکم آن‌دیده‌نشده‌دوم آن‌درپادشاهان‌ایران‌ازکیومرث تاهلاکوواز آنجاتاروزگارنگارنده در۱۲۳۹ق ودر پایان تاریخ جنگهای ایران و تزار روسیه است ومیرسد به ۴۱ـ۱۲۴۲که او در این‌سال از گلپایگان به تهران آمده وسپس به قم رفته است. جلد سوم در سرگذشت دانشمندان وسرایندگان معاصر نگارنده تاسال ۱۲۲۶ق.

آغاز: حمدله . و بعد ، چنین گوید مرتصد فیوضات ربانی محمدعلی‌بن‌محمدحسن‌الشهیر بالادانی الکاشانی .

بنگرید: ذریعه ۲۱:۱۵۱(مطلع الانوار) و۲۱:۳۸۵ (المقاصد المهمة).

43514 ـ **تهران** ، ملی ۲۲۳۵ ف : نستعلیق، **۱۲۳۷** وبا افزودگیهایی که میرسدبه **۱۲۴۲**ق، ۵۹۲ ص ۲۱ ـ ۲۳س [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

43515 ـ کربلا ، شیخ عبدالحسین طهرانی: جلد دوم آن است .

43516 ـ کربلا ، شیخ مهدی رئیس : جلد دوم آن است [ذریعه ۲۱: ۱۵۱].

المعارف = ترجمهٔ تاریخ ابن قتیبه

ترجمه ازناشناس.

43517 ـ مانچستر ، لیندسیانا ۴۱۸ (ف ۱۷۵): پیرامن **۱۱۶۵** ق [استوری ۱ : ۱۵۵].

معارف شتی

ازمولوی سید محمدمنصورعلی نقوی شکارپوری بخاری، متخلص به خرد. نگارندهٔ «نظام الانساب».

43518 ـ آصفیه ، ۱۴۹۱ تـاریخ : نوشتهٔ **۱۳۰۶** [ف. آصفیه ۳: ۱۱۰].

معدن اخبار احمدی

ازاحمد فرزند بهبل فرزند جمال کـم کو مشهور به کنبو . بروزگار جهانگیر پـادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷ق). دارای: پادشاهان ایران باستان، خاندان اموی ، عباسی ، سلسله هـای روزگار عباسی ، صفاری ، طاهری ، سامانی ، غزنوی ، دیلمی ، سلجوقی ، خوارزمشاهی ، سنقری، اتابکان پارس ، اتابکان شام وعراق ، اسماعیلیان مغرب وقهستان . پـادشاهان ختاو اروپ، مغول، چنگیز ، تیمور ، سلاطین روم، صفویان، ازبکان، غزنویان هند ، راجکان هند وپادشاهان دهلی ولکهنو تا عوض خلجی درلکهنو.

43519 ـ موزه بریتانیا ، ۱۷۶۶ Or: نستعلیق سدهٔ**۱۸**م، ۱۷۸گ ۱۹س [ریو ۳: ۸۸۸].

43520 ـ لندن ، دیوان هند (اتـه ۱۲۱): بخشی ازجلد دوم ازپادشاهی تیمور تا ۹۹۹ق را دارد [استوری ۱: ۱۲۴].

مفتاح التواریخ = کلید تواریخ

ازتوماس ویلیام بیل مستوفی مالیاتـی در آستانهای شمال باختری هند، که درشهر آکره بسال ۱۲۹۲ق درگذشته است. نگارندهٔ «فرهنگ بیوگرافی شرقی» چاپ کلکته ۱۲۹۸ق. فهرست ماده تاریخهاست بویژه زاد ومرگ پـادشاهان اسلامی وفرزانگان وبزرگان، همراه بایادداشتهای تاریخی خوداو، ونبشته های تاریخی درساختمانها وگزارش آن ساختمانها، ورویدادها را تا ۱۲۶۵ق میرساند. چاپ شده است (ن).

مفتاح القلوب

ازشمس الدین اصیل است : تنها جلددوم و سوم آن دردست هست. ولی باید درسه جلد باشد. جلد دوم آن با سخنان حضرت علی آغاز می شود، سپس خلافت حضرت حسن و سرگذشت یکایك امامان شیعه، آنگاه امویان و عباسیان ، خلفای اندلس، طاهریان ودیگرسلسله هایی که برایران پس از ایشان فرمانروایی کرده اند ، ولی ازمغولان سخن نرفته وبجای ایشان از غوریان وسربداران وآل کرت سخن گفته است.

43521 ـ تهران ، ملی ۱۱۲۵ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغاز افتاده، بافهرست مطالب که آغاز آن افتاده ، ۴۱۳گ ۱۶س [ف . ملی ۳: ۱۴۴].

43522 ـ کمبریج، براون (۱۱) ۲ H: جلد **دوم** است، دربارهٔ امویان وعباسیان وخاندانهای روزگارعباسیان تایورش مغول.

43523 ـ کمبریج ، بـراون (ذیـل ۱۲۲۷) : جلد **سوم** است در بارهٔ تیمور وجانشینان اووقراقوینلو وآق قوینلو وازبکان و

جز آنها [استوری ۱:۱۵۵].

مقاصد الاولیاء فی محاسن الانبیاء

از عمادالدین ابوالقاسم محمود فرزند احمد فرزند حسن فاریابی، زنده در ۵۹۷، بنام الب-اقتلغ تنکان ملك ارسلان خاقان ابوالمظفر ابراهیم فرزند جلال الدین سلجوقی [دیباچه]. درسرگذشت آدم تا خاتم و خلافت علی را هم دارد، با خاتمه‌ای درنام خلفای عباسی. **آغاز:** سپاس و ستایش مرخداوندی را که یاقوت قوهٔ ناطقه را دراطراف لسان انسان ودیعت نهاد **انجام**. مقبول جهان رغایب گردد وازقدح وطعنه مصون ومحروس مانده‌ش.

بنگرید: استوری ۱:۱۶۱، ۱۲۵۰.

43524 ـ **قاهره**، دارالکتب ۴ تاریخ فارسی طلعت: نستعلیق زیبای عبدالرحمان فرزند عبدالله فرزند خواجه نوشیروان ختلانی، ۲۸ شعبان **۱۰۰۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۲۵گ ۱۴س [ف. مخطوطات ۲:۱۷۲].

43525 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۵۷: نستعلیق ۲۸ رجب **۱۰۰۹**، آغاز برابر نمونه ۲۱۰گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۵:۶۳۱].

مناهج الطالبین فی معارف الصادقین

ازعلی فرزند حسین فرزند علی مشهور به علا قزوینی هلالی، درذیحجهٔ ۷۷۸ق بدان آغاز ودرشعبان ۷۷۹ق به انجام رسانده است. تاریخ عمومی ست درسه قسمت: ۱ـ در آفرینش ۲ـ پیامبران وخلفا که بیشتر کتاب است ۳ـ پادشاهان اسلامی بروزگار عباسیان وپس از آنها تا ۷۷۷ق بروزگار ابوالفوارس شاه شجاع مظفری وبنام او، نگاشته است.

43526 ـ **استانبول**، ایاصوفیه ۳۴۶۷ (۳۱ تاور): نوشتهٔ برادر زادهٔ نگارنده **۷۸۱**ق.

43527 ـ **لندن**، دیوان هند: نوشتهٔ **۱۰۲۵**ق [اته:۲۳].

43528 ـ **آلمان**، Dlesden ۳۸۳: نوشتهٔ **۱۰۱۳**ق [استوری ۱:۸۵۴].

منتخب البدایع

ازمحمد علیم فرزند حافظ جان محمد، امام وخطیب یکی ازمساجد دهلی، بسال ۱۱۱۵ق، تاریخ کوتاه عمومی‌ست.

43529 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۳۵۲): نوشتهٔ **۱۱۱۵**ق [استوری ۱:۱۳۴].

منتخب التواریخ = احسن التواریخ

حسن خاکی شیرازی ص ۴۰۹۱ گذشت.

منتخب التواریخ

ازشنیدلر، سرتیپ مهندس، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳). تاریخ وکمی جغرافیای کشور های آسیایی ست، از ایران آغاز و به متصرفات هولانـد پایان یافته است. و آن را پس از «تاریخ اروپ» کـه گویا همان «منتخب التواریخ» اروپایی اوست، بسال ۱۳۱۳ق بـه ترتیب تهجی نامها نگاشته است. بدینگونه: ۱ـ ایران ازآغاز تا ۱۳۱۳ق ۲ـ افغانستان ازبدو تشکیل تـا امارت امیر عبدالرحمان خان ۳ـ بحرین ۴ ـ بخارا ۵ بلوچستان ۶ ـ چین ۷ـ خیوه ۸ـ ژاپن ۹ـ سراواك ۱۰ ـ سیام ۱۱ـ عمان ۱۲ـ زنگبار ۱۳ـ کوریا ۱۴ـ متصرفات اسپانیولی ۱۵ـ متصرفات انگلیس ۱۶ـ متصرفات پرتقال ۱۷ ـ متصرفات روس ۱۸ ـ متصرفات عثمانی ۱۹ـ متصرفات فرانسه ۲۰ـ متصرفات هلند. **آغاز:** منتخب التواریخ ممالك وسلاطین آسیا. تألیف کمترین چاکر شنیدلر. چون چند

سال قبل تـاریخی ازدول اروپ بنحو اختصار مسطورنموده، نیزلازم دیدکه تفصیلی ازتواریخ کل‌آسیا مختصراً مـرقوم نماید ، لهذا در سنهٔ ۱۳۱۳ تمام وقایع .

43530 ـ تهران، ملك ۶۳۱۲: نستعلیق محمد حسن فرزند جعفر خان قـاجار ، آدینهٔ ۱۳۱۳ق، با تاریخ نگارش ۱۳۱۳ در دیباچه، آغازبرابرنمونه، ۲۷۴ص ۱۲س [رؤیت].

43531 ـ تهران ، ملـی ۵۸۱ ف : شکسته نستعلیق، شعبان ۱۳۱۴ق، آغاز برابر نمونه، ۱۰۵ گ ۱۱س [ف. ملی۲: ۷۸] .

منتخب التواریخ

شنیدلر. دربخش‌تاریخ اروپا خواهدآمد.

منتخب التواریخ

ازمحمد یوسف فرزنـد رحمت الله الاتکی اصلاً ووطناً والکنعانی مولداً . ازسدهٔ یازدهم تاریخ‌عمومی‌ست ازآغازتا شاهجهان (۱۰۳۷ق ۱۰۶۷ق) نگاشتهٔ ۱۰۵۶ق پس‌ازیك مقدمـه. قسمت ۱ ـ پیامبران ، حواریان ، ۲ ـ شاهان ایران، عرب، کلدانیان، ماوراالنهر، اسرائیل، فرنگ، هند، ختای(چین)، مغولان، ۳ـ حضرت محمد وخلفای عرب، ۴ـ اعقاب محمد در ۲۵ طبقه ۵ـ امامان وشیوخ وعلما و سرایندگان . خاتمه درسه‌باب. آغاز۱: جمیع محامدوستایش که ازمبدء فیاض من الازل. آغاز۲: بعدازحمد وسپاس‌حضرت‌باری‌سبحانه‌وتعالی ودرودحضرت رسالت پناه .

43532 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۵۷۸۶ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م ، ۵۹۷ گ ۲۵ س [ریو۱: ۱۲۴] .

43533 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۷۳ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م، بـا عنوان : انتخاب منتخب التواریخ بی بدل محمد یوسف هروی، ۳۸۶ گ ۱۵س [ریو۱: ۸۸۹].

43534ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۹۶۷/۲، Add: ازسدهٔ ۱۹م، بخشهای ۱ تا ۳ است تنظیم غلام محمد در ۱۲۲۲ق (گ ۱۱ـ۲۱) [ریو۲: ۸۴۱].

43535 ـ هند، بانکیپور ۴۷۶: نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۵۲۹ گ ۲۵س [ف. عبدالمقتدر۴: ۵۰].

43536 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pe139 ۷۶۸: نستعلیق، بی‌تاریخ، دومین باب از قسم پنجم را دارد . آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۲۴۳ گ ۲۲س [ف. عبدالله۱: ۱۲] .

43537 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۶۹۵ Add: نستعلیق، ج۱/ ۱۱۳۹ (۱۷۲۶م) در شاهجهان‌آباد (۹ پادشاهی محمدشاه) آغازبرابر نمونهٔ ۱، ۲۶۹ گ ۲۵س [ریو۱: ۱۲۲].

منتخب التواریخ

ازسید عباس فرزند جبرائیل فرزندمحمد فرزند محمد خان حسینی‌برغانی. اوپیش‌ازاین سه کتاب در تـاریخ بنامهای : دفاتر الهموم ، دفاتر الغموم ، دفاتر العموم در مدت پنج سال نگاشته‌بوده‌است، سپس‌ازآنهااین کتاب‌راگزیده وبدین نام خوانده است. دارای مقدمه و ۱۲۰ دفترو۱۴ فصل بشمارهٔ خلفای اموی و ۳۸ باب بشمارهٔ خلفای‌عباسی ویك‌بیان درسلاطین‌چنگیز وتاتار وتیمور و ۳۷ باب و ۱۱ مجلس بشمارهٔ پادشاهان صفویان ، و ملحقات چهارگانه و سه خاتمه. درمدت ده‌ماه، و در۲۴ ذیحجهٔ ۱۳۱۳ بانجام رسانده است . آغاز : الحمدلله الذی خلق الاشیاء من العدم...

43538 ـ مشهد ، رضوی ۱/ ۹۴۷۷: نسخهٔ اصل وبخامهٔ نگارنده (۱ پ ـ ۳۳۵ر) همراه « مختاریه = مزیل الهموم» ازهمو[یاد داشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی] .

منتخب حبیب السیر

نصیری، در بخش سیر خواهد آمد.

ن

ناسخ التواریخ

ازمحمدتقی‌خان لسان الملک‌سپهر کاشانی، (۱۲۱۶–۱۲۹۷)، تاریخ عام است از آغاز آفرینش تا۱۲۶۷ودنبالهٔ‌آن‌دررویدادها تا۱۲۷۳ است، درچهارده جلد، وبجز جلد قاجاریه بقیه ارزش‌تاریخی‌ندارد(بنگرید:فهرست‌ناسخ۴۰۸۲). این کتاب درتهران وبمبئی بچاپ رسیده است. ۱– جلد یکم ازکتاب اول، درآفرینش و فرود آمدن‌آدم۲ – جلد دوم ازکتاب اول، میرسدبه مسیح ۳– جلد یکم ازکتاب دوم، پیامبر اسلام ۴– جلد دوم ازکتاب دوم ، خلفای عرب ۵ – جلد سوم ازکتاب دوم، حضرت علی ۶ – جلد چهارم از کتاب دوم ، حضرت فاطمه ۷ – جلد پنجم ازکتاب دوم، امام حسن ۸– جلد ششم‌از کتاب دوم ،حضرت حسین ۹ – جلدسیزدهم ، قاجاریان این‌جلد بایستی در سه مجلد نگاشته می‌شد : یکم از آغاز قاجاریان ، تا پایان روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲ق ۱۲۵۰ق)،دوم محمد شاه (۱۲۵۰ق۱۲۶۴ق) سوم ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ق ۱۳۱۳ق). از این جلد تنها مجلد یکم آن‌نگاشته ودر۲۸۱ص چاپ شده است. بقیهٔ‌روزگار ناصری ومظفری‌را میبایست فرزند اوعباسقلی سپهر بپایان رسانده باشد. بنگرید: ف. مشار:۱۵۴۷.

43539– تهران ،ملی۱۵۵۱ف:تاریخ یاد نشده ، جلد یکم است تا مرگ فتحعلی شاه است [دفتر کتابخانه].

43540 – تهران ، سلطنتی۱۰۱۶:در فهرست نشانیهایی ازاین نسخه داده نشده است [نسخه‌ها ۱:۲۰۱].

نجم التواریخ

ازناشناس. تاریخ عمومی‌ست که‌در۱۰۹۹ق نگاشته شده است.

بنگرید : استوری ۱:۱۳۴.

43541–موزهٔ بریتانیا،۱۹۳۷/۱۶ Or: نستعلیق، پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) (ص۸۸۶–...) [ریو۳:۱۰۳۵] .

نخبة الاخبار

از عبدالوهاب فرزند علی اشرف فرزند علی فرزند اسماعیل شیرازی (که یاد او در «گلستان: ۳۶۱۶» گذشت)،دریک‌مقدمه‌ودوازده عنوان وخاتمه‌ای:مقدمه درکیفیت‌خلقت‌حضرت آدم. عنوان ۱– ذکرحالات برخی ازپیامبران و...۲– ذکر سلاطین عجم پیش از اسلام ۳ – حالات حضرت رسالت ۴ – پادشاهانی بروزگار پیامبر۵– خلفای سه‌گانه ۶– حالات امامان ۷– خلفای بنی‌امیه ۸ – بنی عباس ۹ – معاصران بنی‌عباس ۱۰ – سلاطینی که پس از بنی‌عباس سلطنت کرده‌اند ۱۱ – پادشاهان پس ازمغول ۱۲– صفویان وپادشاهان پس ازایشان تا محمد شاه قاجار. خاتمه درپادشاهی‌محمدشاه (۱۲۵۰–۱۲۶۴) بسالهای ۱۲۵۷–۱۲۶۵ق نگاشته است .

آغاز : الحمدلله الخالق الوهاب الذی بعباده غفار... بعد،چنین گویدبندهٔ ذلیل‌ابن‌علی اشرف ... تاکنون که سال یکهزارو دویست و پنجاه وهفت.

بنگرید:استوری۱:۱۵۱–برگل۱:۹۵۹.

43542 ـ **اصفهان** ، عمومی ۳۱۰۶ : نستعلیق آدینهٔ ۱۰ ع ۲/ **۱۲۶۹** ، آغاز برابر نمونه، ۲۶۰ص ۲۷س [ف . دکتر مقصود ۱ : ۱۶۵].

43543 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۷۰: نستعلیق ۲۲ع۲/ **۱۲۷۱**، ۱۵۹ گ ۲۲س[ف. دانشگاه ۱۶: ۳۷].

43544 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ریو ، ذیل۴۱): نوشتهٔ **۱۲۶۰**ق[استوری ۱: ۱۵۱].

نسب نامهٔ ملوك

دربخش سیرخواهدآمد .

نسخ جهان آرا = جهان آرا

قاضی احمد، درص ۴۱۳۶ گذشت.

نظام التواریخ

ازقاضی القضاة ناصرالدین ابوسعیدعبدالله فرزند قاضی القضاة امام الدین ابوالقاسم عمر فرزند فخرالدین ابوالحسن علی بیضاوی، برای شمس‌الدین محمد جوینی، در۲۱محرم۶۷۴ق به‌انجام‌رسانده است. تاریخ عمومی‌وکوتاهی‌ست ازآفرینش‌تاروزگارخویش ، درچهارقسم: ۱ ــ دربیان حال پیامبران ۲ـ اندر ملوك‌ایران ۳ـ اندر تعداد أئمه ۴ ــ اندر ملوك ایران درایام عباسیان الی یومنا هذا . این کتاب در نسخهٔ دانشگاه۲۱۴۴ذیلی داردومیرسد بهشاه‌تهماسب وسال ۹۴۰ ق . متن آن بکوشش بهمن میرزا کریمی ۱۳۱۳خ ونیزدرحیدرآباد دکن چاپ شده است. **آغاز:** حمد بی‌نهایت وشکربی‌غایت مبدعی راکه بیك امرکن‌عالم ارواح واشباح‌را ...اما بعد چنین‌گویدمؤلف‌این کتاب‌ابوسعید عبدالله بن ابوالقاسم بن فخرالدین ابی عبدالله بیضاوی ...

بنگرید : استوری ۱: ۷۰ ــ ف . مشار :

۱۵۸۵ـ ریو۲: ۸۲۳.

43545 ـ **بادلیان** ،۱/ ۱۱۵.Add: با تاریخ **۶۷۴** دردفتر. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۲۴۶هست [فیلمها :۵۸۸].

43546 ـ **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ H۴۴۲ (۶ف): نسخ پیرامن سدهٔ **۷** ، آغازبرابر نمونه،۵۳گ۱۹س[ف. محمداشرف ۶:].

43547 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۹۴ مجامیع طلعت: نوشتهٔ عبدالرحیم فرزندمسعود فرزندغالب،**۷۱۲**(گ۱ـ۲۵)، آغازبرابرنمونه [ف.مخطوطات ۲:۲۱۷].

43548 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۱۱: نسخ قتلغشاه فرزنـد عمرشاه ، در سپاهان ، ج ۱/ **۷۳۷**ق، آغاز افتاده، ۹۴گ ۱۳ س [ف . دانشگاه ۸: ۷۴۷].

43549 ـ **استانبول** ، ایـاصوفیا ۲/ ۳۶۰۵: نسخ محمد فرزند حسین کازرونی نزدیك بپایان رجب**۷۴۸**ق (گ۱۰۳ـ۱۷۴)، فیلم آن در دانشگاه ش ۴۰۴ هست [فیلمها : ۴۶۵].

43550 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۶۳ : نسخ سدهٔ**۸**، انجام افتاده، ۴۰گ ۱۷ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۶].

43451ـ**موزهٔ بریتانیا**،۲۴/ ۲۷۲۶۱ Add: درمجموعهٔمؤرخ**۸۱۳ـ۸۱۴**(۱۴۱۱ـ ۱۴۱۰م) بخشی ازآن است (گ۲۹۴ـ۳۰۲) [ریو۲: ۸۷۱] فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۴ هست [فیلمها:۲: ۴۰۲].

43552ـ **تهران**، دانشگاه۹/ ۲۱۶۰: نستعلیق سدهٔ **۹**، (۷۵رـ۷۷پ هامش) نـاقص [ف. دانشگاه ۹: ۸۵۴].

43553ـ**تهران**،دانشگاه۱۵/ ۲۱۴۴:

دره‌شیخه = گنجینهٔ گرانمایه» باتاریخهایی‌از ۹۰۸ـ۹۹۶، (ص ۱۹۵ـ۲۶۰) . نسخه ذیلی دارد وبا چهاربخش متن میشود پنج قسم . ذیل آن‌ازچنگیز ۶۰۰ق است‌تا شاه تهماسب و سال ۹۴۰ق، سپس افزوده هایی‌ست تا سال۹۹۸ق.
آغاز: حمدله . اما بعد ، چون مؤلف کتاب نظام التواریخ [ف. دانشگاه ۹:۸۲۳] .

43554 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای R. ۱۵۲۳: علی فرزند تقی الدیـن حسینی ، **۹۶۲**،آغازبرابرنمونه ، ۷۳گ ۱۳ س [ف . فهمی ادهم ۱:۴۸].

43555 ـ **تهران** ، ملك‌۲۰/ ۵۶۸۵: نستعلیق سوزی فرزنـد علی ساوجی ، ۲ رجب **۹۹۷**، در اصفهان، (۴۱ر ـ ۱۶۱ر) ، آغاز برابرنمونه [رؤیت].

43556 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۴۸ : نستعلیق عبدالحی قرشی ، ۱۵ محرم **۱۰۰۶** در سورت، تا (طایفهٔ خوارزمشاهیان را داردو میرسد به سلغریان؟)۲۷گ[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۱۴].

43557 ـ **تهران** ، الهیات۱/ ۳۰۳د: نستعلیق ۱۱شوال **۱۰۰۶**ق، (۳ پ ـ ۳۶پ) [ف. الهیات ۱:۲۷۸].

43558 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۲۴۲۸ (۴۴۶۰ف): نوشتهٔ **۱۰۰۹**، ۶۵گ [آکیموشکین ۱:۵۹۰].

43559ـ**موزهٔ‌بریتانیا**،۱/ ۱۶۷۰۳ Add: با تاریخ **۱۰۷۲**ق (۱۶۶۲ م) دردفتر (گ۱ـ۷۱)،آغازبرابرنمونهٔ۱ [دیو۲:۸۲۳].

43560 ـ **تهران**،دانشگاه۱/ ۴۳۵۲: نستعلیق عبدالقادرفرزندملایحیی۱۶ع۷/ **۱۱۰۱** (۱پ ـ ۵۵ر) درچهاربخش و تـا سال ۶۹۴ رادارد[ف. دانشگاه ۱۵ :۴۲۱۳].

43561 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۵۸۳ Or: نستعلیق **۱۸۳۹**م ، ۳۵گ ۱۸س [دیـو ۳:۱۰۶۶].

43562 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۵۹ Or: نستعلیق، ذیقعدهٔ **۱۲۶۴** (۱۸۴۸ م) ، ۱۰۲گ ۱۱س [دیو۲:۸۸۲].

43563 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۳۴ (۵۴۵۸): نوشتهٔ **۱۲۶۹**، (۷۴پ ـ ۱۵۴پ) [آکیموشکین ۱:۵۹۰] .

43564 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B۲۳۴۶ (۴۴۵۹ف): نوشتهٔ**۱۲۸۶**،۱۰۳گ

43565 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۸۷ (۴۴۶۱ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۶** ، (۱پ ـ ۸۰ر) [آکیموشکین ۱:۵۹۰].

43566 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۱۲APe۴۵: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۸۴گ۱۸ـ۱۱س [ف. عبدالله۱:۲].

43567 ـ**آصفیه** ، ۱۳۹۹ تـاریخ : تاریخ یاد نشده [ف.آصفیه ۳:۱۱۰].

43568 ـ **پاریس** ، ملی ۱۱۷ .P : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۵۹گ ۱۷س .فیلم آن دردانشگاه ش۷۶۱ هست [فیلمها:۲۶۷].

43569 ـ**آصفیه** ، ۱۳۹۹تاریخ: نسخ بی‌تاریخ گویاسدهٔ**۱۲**، باتملك ۱۲۵۷،۱۳۹ص ۱۵س [ف.آصفیه ۱:۲۴۰].

43570ـ**تهران**،سپهسالار۵۳/ ۲۷۹۹: تاریخ یاد نشده، (ص۶۴۸ـ۶۶۴)تانیمهٔداستان غزنویان است [ف. سپهسالار۵:۷۱۸].

43571 ـ **بادلیان** ،۶/ ۳۴۵ الیوت: نستعلیق . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها :۵۴۶].

نگارستان = تاریخ نگارستان
ازقاضی‌احمد غفاری‌قناری قزوینی،فرزند

محمد فرزند نجم الدین عبدالغفار ، درگذشتهٔ ۹۷۵ق. بسال ۹۵۹ : از آن آمد (نگارستان واقع)، دردیبول هند بهنگام برگشت از حج ، بنام شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) بانجام‌رسانده است. تاریخ کوتاهی‌ست از رویدادها از زایش پیامبر تـا پادشاهی آق قوینلوهمراه‌حکایتها و تمثیل. پاره‌ای ازآن دربمبئی ۱۲۷۵ ق وبـار دیگر با افزوده هایی درتهران بکوشش‌مرتضی مدرس گیلانی در۱۳۴۱خ‌چاپ‌شده‌است. **آغاز۱:** ای طرازندهٔ بهارستان ـوی‌نگارندهٔ نگارستان.. نصرت سلطان خبیروممالك رقاب ممالك تقدیر. **آغاز۲:** حمد بیحدوثنای بی‌مروعد قادری را که به محض‌امرکن صحیفهٔ صحرا رانگارستان می‌سازد.

بنگرید : ف. مشادج ۲ج ۱ : ۱۱۵۱ – ذریعه ۳ : ۲۹۱ ـ استوری ۱ : ۱۱۴و۱۲۴۰.

43572 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۶۲۸۶ Add : نستعلیق شعبان **۹۷۰**(۱۵۶۳م) ،آغاز برابرنمونهٔ**۱**، ۲۴۸گ ۱۹س [ریو۱ : ۱۰۶] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۴۷۶ هست [فیلمها : ۲۶۸].

43573_75 ـ**هندوستان**،رامپور ، کتب خانهٔ رضا: سه‌نسخه‌است، نوشته‌به‌ترتیب : **۹۷۱**،**۱۰۰۳** ، **۱۲۴۶** [یـاد داشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷ :۴۵، ۵۰].

43576ـ**مشهد**، جامع گوهرشاد۱۴۲ : نستعلیق علی‌حاجی عبدل‌شوشتری **۹۹۶**، برای حسینقلی‌بیگ افشار[ف. شهرستانها۱ :۱۹۴].

43577 ـ **تهران**، استاد مینوی۱۱۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** [نسخه‌ها ۶ :۶۸۹].

43578 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۸۳ ف : نستعلیق، لاهیجی، سدهٔ **۱۰**،آغاز برابر نمونهٔ **۱**، زدین، ۲۶۷گ ۱۹س [ملی۳ :۲۴۴].

43579 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۲۷ (۱۲۹۳۵): نستعلیق پـایان سدهٔ **۱۰** ، آغازبرابرنمونهٔ**۱**،انجام‌افتاده، ۲۶۸گ۱۹س [ف. شیروانی ۲ :۲۵۷].

43580 ـ **موزهٔ بـریتانیا** ، ۲۴۰ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، ۲۷۸گ ۱۷س[ریو ۱ :۱۰۶].

43581 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۶۷۰ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۰ــ۱۱**،انجام افتاده، بایاداشتهای ۱۰۸۳و۹۸۹-۱۰۹۹و۱۰دوهند ، ۱۹۹گ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۴ :۳۶۱۹].

43582 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۹۵ (۴۵۰۹ف): نوشتهٔ **۱۰۰۷**،۱۸۶گ [آکیموشکین ۱ :۵۹۵].

43583 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۳۷۶۷ Add: نستعلیق شعبان**۱۰۱۴** (۱۶۰۵ م) ، ۲۱۵گ ۱۷س [ریو۱ :۱۰۷] .

43584 ـ **هند** ، بـانکیپور ۴۷۰ : نستعلیق محمد رضاکولوی، ۵ رجب **۱۰۱۸** ، ۳۶۵گ ۱۵س [ف. عبدالمقتدر۴ :۴۴].

43585 ـ **تهران** ، سلطنتی ۸۶۲ : نستعلیق شهاب الدین علی، مقابله شدهٔ **۱۰۲۱** درقمصرکاشان، آغاز برابرنمونه [نسخه ها ۱ : ۱۶۶].

43586 ـ **تهران** ، سنا ۴۰۳۷ ف : نستعلیق، دوشنبه ۸ع ۲ /**۱۰۲۵**ق، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۴۱۵ص ۱۹ س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

43587 ـ **تهران** ، ادبیات ۹۶ ب : نستعلیق شرف الدین علی فرزنـد بهاء الدین محمد لاری، ۱۵محرم**۱۰۲۹**، آغازبرابرنمونهٔ ۱، زدین، ۲۳۷گ ۲۱ س [ف . ادبیات ۱ : ۵۱۳].

43588 ـ **تهران** ، ملی ۱۷۴ ف : نستعلیق رمضان **۱۰۳۱**، آغازبرابر نمونۀ ۱ ، ۲۰۸ گ ۲۱س [ف. ملی ۱:۱۷۸] .

43589 ـ **تهران** ، حقوق ۴۷ ج : نستعلیق۷صفر**۱۰۴۳**، ازدیباچه اندکی‌افتاده، ۲۲۵ گ ۱۷س [ف. حقوق :۲۲۱].

43590 ـ **موزۀ بریتانیا** ،۲۲۶۹۴ Add: نستعلیق میرمهدی فرزند محمد کیانی لنگرودی، ع ۱/ **۱۰۴۴** (۱۶۳۴م)، ۲۵۴ گ ۱۸س [دیو۱:۱۰۷].

43591 ـ **تهران**، دانشگاه۲/ ۵۲۵۸: نوشتۀ ۱۸ رجب **۱۰۴۶**، آغاز افتاده (۴۹ر ـ ۲۳۸پ)[ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۸۵].

43592 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۴۱ تاریخ (۴۲۸۴): نستعلیق‌محمدصالح طباطبائی ج۲ **۱۰۵۱**آغاز برابر نمونۀ ۱ ، [ف. رضوی ۷:۴۱].

43593 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۷۰۱ (۴۵۰۷ف): نوشتۀ **۱۰۵۸**، ۲۶۳ گ [آکیموشکین ۱:۵۹۵].

43594 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۴۲ تاریخ (۸۰۵۲): نستعلیق هند محمد رشید جونپوری سلخ ع۱/ **۱۰۶۷** [ف. رضوی ۷:۴۲] .

43595 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۱۶۶۶ (۴۵۱۶ف): نوشتۀ**۱۰۷۶**، ۱۶۴گ [آکیموشکین ۱:۵۹۶].

43596 ـ **آصفیه**، ۲۶۰تاریخ : خوش خط **۱۰۷۶**، آغازنزدیك به‌نمونۀ **۱** ، ۳۷۷ گ ۱۹س [ف. آصفیه ۱:۲۴۲].

43597 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۳۱ : نستعلیق خوش عبدالله، غرۀ رجب**۱۰۷۹**، زدین آغاز برابرنمونۀ ۱، ۲۵۲ گ ۱۷س [رؤیت].

43598ـ **تهران**، ملی۱۷۲ف: نستعلیق چهارشنبه ۲۹شعبان **۱۰۸۰**، زدین، آغازبرابر نمونۀ ۲، ۲۶۷ گ ۱۸س [ف. ملی ۱:۱۷۶].

43599 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۷۶۴۸ Add: نستعلیق هند، **۱۰۸۰** (۱۶۶۹ م) ، ۲۶۱ گ ۱۷س [دیو۱:۱۰۷].

43600 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۱۵۷۵ Or: نستعلیق‌ج۱/ **۱۰۸۵**(۱۶۷۴م)، ۱۴۶گ ۲۳س [دیو۳:۱۰۶۵].

43601 ـ **تهران** ، سپهسالار ۸۲۴۸: نستعلیق عنایت الله، ع۱/ **۱۰۸۷**، ۲۲۳ گ ۱۸س [ف. سپهسالار۵:۷۲۸] .

43602 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A۲۲۸ (۴۵۰۴ف): نوشتۀ **۱۰۸۸**، ۴۲۱گ [آکیموشکین ۱:۵۹۵].

43603 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۴۷ : نسخ حسن فرزند علی اصفهانی ، **۱۰۹۴** در گلشن‌آباد هند، ۷۱۷ ص ۱۵س [ف . مجلس ۱۷:۱۸۸].

43604 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۴۳ تاریخ (۴۲۸۳ ف) : شکسته‌نستعلیق هند، ۳ ذیعقدۀ **۱۰۹۹**، زدین، [ف. رضوی ۷:۴۲] .

43605 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۰۲ : نستعلیق سدۀ **۱۱**، منتقل شده به دانشگاه .

43606 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۴۲ : نستعلیق سدۀ **۱۱**، [نسخه‌ها ۳: ۵۰] منتقل‌شده به دانشگاه .

43607 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نستعلیق سدۀ **۱۱**، آغاز برابرنمونۀ **۱**، وانجام افتاده [رؤیت].

43608 ـ **اراك** ، ابراهیم دهگان : نستعلیق سدۀ **۱۱**، آغازوانجام‌افتاده [نسخه ها ۶:۵۸۹].

43609 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۲۱ :

نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۴۳۶ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۸].

45610 ـ **تهران**، ملی ۵۷۶ ف: نستعلیق شاید سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده، ۴۵۴ گ ۱۷س [ف. ملی۲: ۷۴].

43611ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۹۹: سدهٔ **۱۱**، ۲۴۷ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

43612 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۴۹۶ (۴۵۱۱ف): نوشتهٔ **۱۱۰۷**، ۲۶۶ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۵].

43613 ـ **برلین**، ۴۱۴: تعلیق محمد باقر فرزند محمد حسینی، ۱۵ ذیقعدهٔ **۱۱۱۰**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، [پرچ: ۴۰۴].

43614 ـ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۲۰ سرکیس: تعلیق، **۱۱۱۳**، ۲۹۲ گ ۱۸س [مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس عواد: ۱۸۳].

43615 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۲ Or: شکسته‌آمیز ذیحجهٔ **۱۱۸۸** (۱۷۷۵ م)، ۱۰۷ گ ۲۱س [ریو۱: ۸۸۵].

43616ـ **تهران**، دکترقاسمزاده(مجاهد) ۱۰: نستعلیق یکشنبهٔ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، انجام درتاریخ تحریر افتاده است، با نسخهٔ چاپی جدایی دارد [رؤیت].

43617 ـ **مشهد**، رضوی ۱۴۴ تاریخ (۴۲۸۶): نستعلیق هند ازسدهٔ **۱۲**، انجام‌افتاده ۲۷۶ گ ۲۰س [ف. رضوی۷: ۴۲].

43618 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۰۴: نستعلیق صفی، سدهٔ **۱۲**، ازروی نوشتهٔ قطب‌الدین حنفی هندی نهروانی مفتی مکه، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۶۴۲ص ۱۷س [ف. مجلس ۱۷: ۱۵۸].

43619 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۵۰۰ (۴۵۱۵ف): نوشتهٔ **۱۲۱۷**، ۲۴۶ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۵].

43620 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۷۶۸: نستعلیق عبدالکریم ساروی، یکشنبهٔ ۸ شعبان **۱۲۲۲**، ۲۹۱ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۲۷].

43621 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۹۸ (۴۵۱۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۳**، ۲۷۴ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۵].

43622 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pei۴۲ ۷۹۷ (۷۵ف): نستعلیق رجب **۱۲۳۹**، آغاز برابر نمونه، ۲۰۸ گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۵۱].

43623 ـ **مشهد**، رضوی ۱۴۵ تاریخ (۴۲۸۵): نستعلیق محمد صالح منشی، ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** [ف. رضوی ۷: ۴۳].

43624 ـ **تهران**، مجلس ۴۸۶۱: نستعلیق سه‌شنبه ۱۳ رمضان **۱۲۵۸**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۱۱ گ ۱۷س [رؤیت].

43625 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۹۳(۴۵۰۸ف): نوشتهٔ **۱۲۵۹** (؟)، ۱۶۶ گ.

43626 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۷۰۰ (۴۵۰۶ف): نوشتهٔ **۱۲۶۰**، (۱۰پ- ۳۹۲پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۵].

43627 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۹۷ (۴۵۱۲ف): نوشتهٔ **۱۲۷۵**، ۱۹۴ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۵].

43628 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۵۷۳ فهرست نشده: نستعلیق علیمحمد فرزند حاجی امامقلی قلمونی، ۲ شوال **۱۲۷۶**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۶۳ گ [رؤیت].

43629 ـ **تهران**، دکترمفتاح ۹۹: نستعلیق عبدالله فراهانی، شعبان **۱۲۸۰**، برای

میرزا محمد صدیق الملک رئیس وزارت امور دول خارجه [رؤیت].

43630 ـ تهران ، ادبیات ۱۹ ج : نستعلیق نقدعلی‌فرزندشاه محمد درمنی‌فراهانی، ۱۳۰۱ق، ۲۱۱ گ ۲۱س [ف. ادبیات ۱: ۵۱۳] .

43631 ـ مشهد، رضوی ۹۴۲۷ فهرست نشده: نستعلیق ، سلخ ذیقعدهٔ ۱۳۱۴ ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۲ گ [رؤیت].

43632 ـ تهران، سنا ۳۰ ۴۳ (۱۳۰۴۳): فهرست نشده [دکترجان‌لایونکود] .

43633 ـ مشهد ، رضوی ۸۸ تاریخ: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۹۲ گ ۱۷س [ف. رضوی ۳: ۱۰۳].

43634 ـ تهران ، مجلس ۳۵۹۱ : نستعلیق آغاز و انجام افتاده، ۳۴۶س ۱۸س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۶۰].

43635 ـ تهران ، مجلس ۴۹۳۹ : نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، ۱۵۷ گ ۱۷ س [ف. مجلس ۱۴: ۱۶۹].

43636 ـ تهران ، دهخدا ۲۳۹ : نستعلیق ، آغاز و انجام افتاده [نسخه ها ۳ : ۴۱۶].

43637 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم A۲۲۷ (۴۵۰۳ف): بی‌تاریخ، ۲۹۷ گ.

43638 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۴۹۴ (۴۵۰۹ف): بی‌تاریخ ، ۳۷۵ گ .

43639 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۴۹۹ (۴۵۱۴ ف) : بی‌تاریخ ، ۴۰۰ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۵-۵۹۶].

43640 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۹۵۳/۹۰۱ : تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده.

43641 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۰۷/۱۰۲ : نیز تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۱۳] .

43942 ـ بادلیان ، ۳/ ۳۴۵ الیوت: نستعلیق . فیلم آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها : ۵۴۶].

43643 ـ آصفیه ، ۲۵۸ : نسخ، انجام افتاده، ۲۱۰ گ ۲۰س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۲].

و

وقایع السنین و الاعوام

ازسید عبدالحسین حسینی خاتون‌آبادی (۱۰۳۹-۱۱۰۵) . تاریخ رویدادهاست به ترتیب سالها تا بسال ۱۰۹۹ق . درسه مقصد : مقصد یکم ازآغازآفرینش‌آدم تا زایش پیامبر، دردو باب: ۱ـ پیامبران ۲ـ پادشاهان ایران. مقصد دوم از زایش تاسال‌یازدهم‌هجرت ، درسه نوع: ۱ـ اززایش اوتا بعثت ۲ـ ازبعثت‌تاهجرت ۳ـ یکم هجرت تا اول محرم سال یازدهم . مقصد سوم از سال یازدهم‌هجرت تا ۱۰۹۹ق ، دریازده فصل، فصل‌یکم ازیکم محرم‌سال‌یازدهم تا پایان سال صدم ، سپس هر فصل برای یکصد سال ومیرسد به فصل یازدهم ازهزارتاعید فطر ۱۰۹۹ ق . [نسخهٔ قم] از روی نسخهٔ قم در چاپخانهٔ‌اسلامیهٔ‌تهران چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. عاقبة. وبعد، این مجموعه ایست مشتمل برتواریخ فوت وموت اعیان ومشاهیر ومعارف اهل روزگار ازابتدای خلقت حضرت‌آدم ع تا زمان یکهزارونودونه هجری که زمان تحریر این حروف است.

43644 ــ **تهران**، مجلس ۲۱۸۴: نسخهٔ اصل ومسوده ودرمیانه سفید، با یادداشت حاجی نوری درس ع در سرگذشت نگارنده، نسخه میرسد تا ۱۱۶۴، ۴۴۲س. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۷۴ هست [فیلمها ۱: ۲۷۱].

43645 ــ **قم**، سید شهاب الدین، آقا نجفی: نستعلیق، فهرست بخشها و سرآغاز از این نسخه است [رؤیت].

ه

هفت کشور

ازفخری‌هروی(که‌یاد اودرو تحفة‌الحبیب: ۲۷۱۲ «گذشت). در مدت سه سال بروزگار شاه اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰ق). دائرةالمعارف است ازمطالب‌تاریخی‌آمیخته با افسانه ومباحث اخلاقی بروش شیعی وعرفانی، دریك مقدمه در هفت منزل سپس هفت‌کشور. منزل ۱ــ درصفت منازل انسان‌کامل ۲ــ صفت ادب ومرتبه یافتن اهل‌طلب ۳ــ تواضع ۴ــ علم و نتیجهٔ آن ۵ــ صلاح وفواید آن ۶ ــ راستگویی ۷ ــ افعال حمیده. واینك‌هفت‌کشور آن: ۱ــ رعیت‌پروری، مسافت یکم‌آن درداستان یوست وفیروزوهرمز، ۲ــ پیدا شدن قضاوت و صفت علما، مسافت دوم درتاریخ اسماعیل سامانی، لیث صفار، ۳ــضبط وسیاست، مسافت‌سوم تاریخ‌افراسیاب‌ومنوچهر، پیدا شدن آسمان و زمین و بهشت ودوزخ و تاریخ هوشنگ ۴ ــ فراست زنان، داستان سلیمان وبلقیس وشاپور ونصیره، مسافت چهارم، داستان سنجر ۵ــ قضا و قدر، تاریخ ابراهیم ادهم، مسافت پنجم منشیان و مباشران وعمال‌کشور ۶ــ صفت وزرا و حکما و قلمزنان و نقاشان و تاریخ آصف بن برخیا، مسافت ششم داستان جبرائیل داود ۷ــپادشاهی جمشید وداستان قباد وسیاوش وکیخسرو وحاتم طایی وپیدا شدن شراب. **آغاز:** حمد وسپاس‌و ستایش بیقیاس حکیم علیمی راکه درهرچه‌نظر می‌انداخت.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات مشهد ۲۶: ۴۵۸.

43646 ــ **تهران**، ادبیات ۳۳ ج: نستعلیق شیخ‌علی، سدهٔ ۱۱، که‌در ۱۰ ع ۲/ ۱۸۵ (**۱۰۸۵**) کامل شده است، آغاز برابر نمونه، ۱۷۷ گ ۲۲س [ف. ادبیات ۱: ۵۲۳].

43647 ــ **تهران**، سپهسالار ۵۸۰۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دیباجه‌را ندارد [ف. سپهسالار ۵: ۷۶۳].

43648 ــ **تهران**، حقوق ۶۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دیباجهٔ آن است [ف. حقوق ۱: ۸۵]،

43649 ــ **لندن**، دیوان هند ۲۲۱۵: نوشتهٔ ۲۰ شعبان **۱۱۴۱** [ف. اته].

43650 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۱۹۶۳ Add: پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) بخشی‌از آن است [ریو ۳: ۱۰۳۹].

43651ــ52ــ **تاشکند**، ۲۰۴۶، ۲۰۴۷ و ۲۰۴۸: سه‌نسخه‌نشانی بیشتر یادنشده[پیشگفتار چاپ].

43653 ــ **مدینه**، شیخ عارف حکمت ۶۰۱ تاریخ: شکسته نستعلیق چلیپا درنسخه نام نگارنده فخرالدین بن امیری هروی‌آمده‌است [پیشگفتارچاپ تذکره های او، مجلهٔ ادبیات مشهد ۲۶: ۴۶۰ــ نسخه‌ها ۵: ۵۷۶].

ی

یادگار بهادری

از بهادر سنکه Bahadur singh فرزندهزاریمل‌فرزند لچهمی‌چندکاتبه‌شاهجهان آبادی، دائرة المعارف تاریخی‌ست، ازتاریخ و جغرافیا وبیوگرافی وعلوم، که در۱۲۳۲ بدان آغاز ودر۱۲۴۹ق به انجام‌رسیده‌است، درچهار سانحه وچند فصل. **آغاز:** بعد از سپاس ایزدی که‌آفریننده‌ٔ عالم وعالمیان است.

43654 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۵۳ Add و۱۶۵۲Or : نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۵۰۰+۵۴۸گ[دیو۳:۸۹۷].

بخش سی و پنجم

ایران

الف

● (محلی ، خراسان)

آشوب آخرالزمان (مشروطیت)

ازشیخ حسین اولیاء بافقی.

گزارشی‌ست دربارهٔ انقلاب خراسان در گیرودار استبداد صغیر و جنگ رشید السلطان وارشدالدوله در ۱۳۳۰، خطاب بیکی‌از بزرگان نوشته است. (بنگرید: انقلاب طوس، درهمین بخش). **آغاز:** بسمله انشاء الله از برکت قطب دایرهٔ امکان حضرت قایم .

43655ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۰ تاریخ (۷۲۸۹): شکسته نستعلیق خودنگارنده ، وقفی خودداو **۱۳۲۹**ش [ف. رضوی ۷: ۳] .

آیینهٔ جهان نما

استرآبادی، درعمومی‌ص ۴۰۹۰ گذشت .

● (ایران باستان)

آیینهٔ سکندری

ازمیرزاآقا خان کرمانی. عبدالحسین ، که یاد اودردوصدخطابه: ۱۷۴۴، گذشت. تاریخ عمومی ایران است از باستان تا روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۱۳۳)، درسه جلد بروش تاریخ نویسان نوین، (هرچند بخش تاریخ باستان‌آن معتبر نیست) در دوازده گفتار ویك خاتمه(درآداب و سنن ایرانیان وموجبات ویرانی ایران). جلد یکم آن درپنج گفتار در ۱۳۲۴ = ۱۹۰۶م چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱: ۵۳ـ ف. مشار: ۷.

43656 ـ **تهران**، ملك ۳۷۲۳ : نسخ رمضان **۱۳۱۱**، ۱۳۲گ ۱۴س [رؤیت] .

43657 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۶۵ : نسخ غرهٔ رمضان **۱۳۱۳**، **آغاز :** فهرست‌طبقهٔ سلاطین سلسلهٔ آبادیان ، ۱۸۵گ۱۹ س [ف. مجلس۶: ۲۲۲] .

43658 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین۱۳۸: نوشتهٔ نگارنده، غرهٔ شوال **۱۳۱۲** ، ۱۲۰گ [یاد داشتهای‌سید عبدالعزیز طباطبایی].

43659 ـ **استانبول** ، رضا پاشا

دانشگاه ۲۳۸۷: نوشتهٔ **۱۳۱۳**ق [برگل ۲: ۷۲۴- استوری ۱: ۲۲۸].

43660 **ـ مشهد** ، رضوی ۱۰۱ تاریخ: نستعلیق علی فرزند محمد خوشنویس رجب **۱۳۲۱** جلد یکم ازسه جلد آن است ، برابر چاپی در پنج گفتار، تا چیرگی تازیان رادارد. **آغاز:** فهرست طبقات سلاطین ایران تا استیلای عرب، موافق ضبط مؤرخان یونان یازده سلاله در ایران حکومت کرده‌اند، ۲۲۹گ ۱۸ س [ف. رضوی ۷:۳].

43661 **ـ تهران** ، حقوق ۳۳۳ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، برابر چاپی، ۱۲۹ گ [ف. حقوق: ۶].

43662 **ـ تهران** ، مجلس ۲۱۵: نسخ ریز سدهٔ **۱۴**، **آغاز:** درسال هزار و سیصد و هفت هجری که حقیر کتابی در ادبیات پارسی موسوم به آیین سخنوری ساخته و پرداخته بودم، ۲۱۹ گ ۱۹ س [ف. مجلس ۲: ۱۲۱].

43663 **ـ تهران** ، ملی ۲۳۹۳ ف : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۴** ، آغاز فهرست طبقات سلاطین ایران سلالهٔ آبادیان از احوال ایشان چیزی معلوم نیست... نسخه ازدیباچه وفایدهٔ علم تاریخ آغاز میشود وسپس ایران باستان ومیرسد به پایان ساسانیان ، خاتمهٔ آن درسرگذشت پیامبر وپیدایش اسلام ویورش ایشان به ایران، ۲۱۱ گ ۱۷ س [یاد داشتهای دکترجان لایونگود].

● **(مشروطیت)**

آیینهٔ مشروطه

از میرزا محسن دستگردی مهندس .

43664 **ـ تبریز**، ملی ۳۳۶۹ : نبشتهٔ **۱۳۴۳** [نسخه‌ها ۴: ۳۸۵].

ابداع

لسان السلطنه، دربخش تاریخ علوم وهنرها خواهدآمد .

احسن التواریخ

حسن بیگ، درعمومی ص ۴۰۹۰ گذشت .

احسن التواریخ = تاریخ محمدی

ساروی، درهمین بخش خواهدآمد.

● **(صفویان، تیموری هند)**

احسن السیر

از میرزا برخوردار ترکمان (بنگرید : محبوب القلوب: ۱۳۶۵). شیعی مذهب، که در دربار بابرهندی وشاه اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) کارمی کرده، درتاریخ بابرشاه ، بسال ۹۳۷ ق به انجام رسانده است.ودربارهٔ روابط بابروشاه اسماعیل بتفصیل پرداخته است .

43665 **ـ رامپور** ، نواب عبدالسلام خان: به نقل از L.F.W که نسخه را دیده و آنرا درمجلهٔ آسیایی بنگال سری تازه ج ۱۲ : ۲۹۷ نشان داده است [برگل ۲: ۸۵۴] .

● **(قاجاریان)**

احوالات خاقان

درص ۲۶۲۴ گذشت.

● **(تیموری ایران)**

احوال اولاد میرزا سلطان محمود

ناشناخته. تاریخ ایران بروزگار تیموری است. **آغاز:** ذکرشمه‌ای ازاحوال اولاد وامجاد میرزا سلطان محمود. بیان فتنه‌ای که سبب مخالفت امرای ترخانی روی نمود .

43666 **ـ لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۵،۰۷ لا: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**، ۱۲۴ گ [ف.منظور احسن عباسی ۲: ۲۰۰].

● **(ترکمن)**

احوال تراکمه

بادن‌نرمان، دربخش تاریخ اقوام خواهد آمد

● (قاجاریان)

احوال خانلر میرزا

ازخود خانلر میرزا احتشام الدوله (نوهٔ عباس میرزا). سوانح اوست ورویداد های‌چهار سال‌آغاز پادشاهی ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ – ۱۳۱۳) بویژه بخشهای جنوبی و باختری ست و آغاز میشود به اینکه (دو ماه پیش از مرگ شاه مرا ازهمدان به تهران خواستند و سه روز بعد مـأمور مـازندران کردند ، در مدت‌کمی اغتشاش فرونشست ، به تهران آمدم ، مـأمور بروجرد شدم ...) سپس از کار هـای خود در بروجرد وبختیاری و شودشهاسخن‌میگوید. در آن ازسهام الدوله بدگفته: (تاکاراوخراب شده وخدمات محوله بـه او بعهدهٔ این‌کمین مفوض آمد) و (فرمان همایون رسیدکـه‌گلپایگان و خوانسار ضمیمهٔ حکومت بـروجرد مـرحمت کمترین شد) و(در ۱۷ ع ۱/ ۱۲۶۷ ایـالت عربستان ولرستان‌ضمیمهٔ حکومت اودربروجرد میشود)، ازآمدن شاه با میرزا تقی‌خان (امیر کبیر) به‌بروجردیادکرده‌ونیز گوید(دراین بین خبر آمدکه میرزا تقی‌خان‌ازصدارت‌معزول‌است، الواردا تصورات‌دیکرشدمخالفت آشکار کردند) ونیز ازساختن سد ناصری و کیفیت پل‌شادروان دارد. **آغاز:** درسال بیچی‌ئیل‌دوماه قبل‌ازوقوع سانحهٔ‌کبری و واقعهٔ عظمی فـوت پـادشاه ... چاکرزا ازهمدان خواستند.

43667 ـ **تهران** ، مجلس ۱/ ۷۵۲۳ موقت: نستعلیق شکسته وسپس شکسته،سدهٔ**۱۳**، سپس «دربارهٔ پل شادروان شوشتر» در۹صفحه، ۵۲ ص. عکس آن را نزد دکتر جان لایو نکود دیدم .

احوال سلطان محمود =

محمود التواریخ

سپهر، درهمین بخش‌آید .

● (محلی، فارس)

احوال فارس وفارسیان

ازفرهاد میرزا معتمد الدوله فرزند عباس میرزا (م۱۳۰۵)، که یاد اودرهٔ‌کنزالحساب : ۱۸۹، گذشت.

43668 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۱۰۱: نـوشتهٔ علی رضای حسینی ، **۱۲۹۴** [نسخه‌ها ۵: ۲۴۱].

● (محلی، سیستان)

احیاء الملوک

از شاه حسین فرزنـد ملك غیاث الدیـن محمد فرزند شاه محمود سیستانی، ازجانشینان صفاریان. تاریخ سیستان است ازروزگار باستان تابسال۱۰۲۸. نگارنده اهل سیروسیاحت‌است، سفری‌به حج کرده وازخوزستان‌نیز گذشته‌است، نکات جغرافیایی بسیاردارد. که بکوشش دکتر منوچهرستوده درتهران ۱۳۴۴خ ۴۸+۶۱۸ ص‌چاپ‌شده‌است. ازهموست: تذکرهٔ‌خیرالبیان. **آغاز:** گلگونه رخسارسبزوزیب عارض.

بنگریـد : راهنمای کتاب س ۹ : ۶۱۰ (گفتارباستانی پاریزی) ـ پیشگفتار چاپ از ستوده ـ تاریخ تذکره های فارسی ۱: ۶۰۵ (خیرالبیان) .

43669 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۷۷۹ Or: گویا نوشتهٔ **۱۰۲۸**، فیلم‌آن درملی‌ش۵ـ ۷ودردانشگاه ش ۲۵۷۵ هست [ذیل ریو: ۹۷].

اخبار برامکه

دربخش تاریخ اقوام خواهدآمد .

● (اساطیری)

اخبار الملوک مظفری

از محمد تقی کمال السلطنه ، پیشخدمت حضور مظفرالدین‌شاه، بنام‌همان شاه،در ۱۳۲۰ نگاشته است . تاریخ ایران‌است بانثری روان ولی‌برپایهٔافسانه های‌کهن‌ازه شاهنامهٔ»فردوسی وجز آن، ازپادشاهی کیومرث تا پادشاهی زاب را درجلد یکم آورده است . **آغاز ج ۱)** : الحمدلله‌الذی‌جعل‌اخبارالماضین‌عبرة‌للمستقبلین وصیراسماءالسلاطین‌تجربة للخواقین.

13670 ــ **تهران**،ملی۴۸۲ف: نستعلیق خودنگارنده، شوال **۱۳۲۰**، بافهرستی‌درآغاز، ۱۰۴ گ ۱۳س [ف. ملی۱: ۴۶۴] .

● (افشاریان)

اخبار نادرشاه افشار

ازناشناس.

13671 ــ **آصفیه** ، ۳۴۰ (ف. آصفیه ج۱: ص۲۱۸) [استوری ۲: ۳۲۷ ــ بر گل ۲: ۹۲۷].

● (افشاریان)

اخبار نادرشاه وفرخ سیر

ازناشناس. **آغاز**: اخبار وقایع نادرشاه . مرد سپاهی ازولایت ایران بود.(بنگرید: بیان کیفیت محاربه ص ۴۲۲۵).

13672 ــ **کمبریج**، دانشگاه (براون ۷۶): تاریخ یاد نشده

13673 ــ **لندن** ، دیوان هند۳۹۵۵: (گ ۱۱۹ـ۱۳۶) [استوری ۱: ۳۲۷ـبریگل ۲: ۹۲۷].

اختتام دولت زندیه = تاریخ زندیه

● (مشروطیت)

اختناق ایران

از مستر شوستر امریکایی ، ترجمه از ابوالحسن‌موسوی شوشتری جزایری، دربمبئی ۱۳۳۰ وکلکته۱۳۳۳ق‌چاپ شده‌است. **آغاز:** اگربخواهیم شرح مفصل وقایع سیاسی جدید ایران را بنویسم، قبلا لازم است‌که.

بنگرید : ف. مشار: ۵۶.

43674 ــ **تهران** ، حقوق ۱۳۲ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، با چاپ بمبئی برابر نیست وضمایم‌آن را نیزندارد، ۱۰۶ گ ۱۹س [ف. حقوق: ۱۰].

ارشاد الوزراء

دربخش سیرخواهدآمد .

● (عمومی ، ایران)

ازچنگیز تا نادر

ازسید احمد جواهری خراسانی‌متخلص‌به دانا، پدرآقای محمود فرخ.

43675 ــ **مشهد** ، فرخ ۶۷ : تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۳: ۸۶] .

● (مغول)

اسکندرنامه

ازکسی بنام امیرعبدالله ، برای یکی از شاهزادگان اشترخانی بنام اسکندر سلطان که بروزگار امامقلی‌خان(۱۰۲۰ـ۱۰۵۱ق) بوده است. وبگفتهٔ‌نگارنده این‌کتاب‌ترجمهٔ‌فارسی‌ست از « تاریخ غازانی » که به زبان ترکی نوشته شده بود.

تاریخ‌چنگیزخان وجانشینان نزدیک‌اوست که اواخر آن میرسد به رویداد های روزگار شیبانیان مانند ابوالخیروجزاو، تا رویدادهای سال ۹۱۸ـ۹۲۰ق یا۹۲۷ق .

43676 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۱۵۴: سدهٔ **۱۷ ـ ۱۸**م (ف. ج۱ص۶۸) [برگل۲: ۷۸۰ ـ استوری ۱: ۲۷۶].

● **(محلی، کردستان، آذربایجان)**

اشارت المذاهب

دستم خان، در بخش تاریخ اقوام وملل خواهد آمد.

● **(قاجاریان، خراسان)**

اشرف التواریخ

از محمد تقی نوری فرزند محمد مهدی، میرزا بابا، معلم محمد ولی میرزاپسر فتحعلی شاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰)، درتاریخ خاندان قاجار تا روزگار فتحعلی‌شاه، ازرویدادها وسرگذشت شاهـان و سران، نیز سرگذشت دانشمندان و بزرگان، بـویژه رویداد هـای خراسان مقر حکمرانی محمد ولی‌میرزا ازسالهای ۱۲۲۰ تا ۱۲۳۱. **آغاز۱:** آرایش دیباجهٔ اشرف کتب، ونمایش سرلوح اعظم تـواریخ، بدایع حمد و ستایش مالك الملك. **آغاز۲:** تازه شد از مقدم اردیبهشت ـ خسرو گل گشت ورياحين سپاه.

13677 ـ **تهـران**، ملك ۵۹۹۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۴۹۵گ ۱۷س [رؤیت].

43678 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۰۹: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، زدین، آغاز برابرنمونهٔ ۱، ناتمام، ۸۴۶ص ۱۴س [ف.مجلس۱۷:۲۴۵].

43679 ـ **تهران**، ادبیات ۱۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، درفهرست آمده: اندکی از جلد یکم است وجلد دوم، آغازآن برابر نسخهٔ حقوق، ازرویداد های ۱۲۱۸ است تـاداستان (عزیمت شاهـزاده حسنعلی میرزا بـاستمالت خوانین بجانب خبوشان) ۴۷گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱: ۲۹].

43680 ـ **تهران**، حقوق ۳۵۸ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، جلد دوم آن است از تاریخ ۱۷ع ۱۲۲۸/۱ تاسرگذشت سید کوچك وتاریخ محرم ۱۲۳۱. **آغاز:** تازه‌شدازمقدم‌اردیبهشت.. زد بصدآیین بچمن‌بارگاه، در۱۷ع۱۲۲۸/۱ که نوروز فیروزسلطانی‌وعیدسعید....، ۲۸۶گ ۱۴س [ف. حقوق:۱۳].

● **(محلی، کناره های جنوبی)**

اعلام‌الناس فی‌احوال‌بندرعباس

از محمد علی‌پورحاج‌احمدخان، که در ص ۳۹۳۳ یـاد شده است. در تهران ۱۳۴۲ خ بکوشش احمد اقتداری چاپ شده است.

اینك نسخه‌ای دیگر:

43681 ـ **تهران** کتابخانـهٔ شخـصی علی ستایش[پیشگفتارچاپ ص۵].

● **(قاجاریان)**

اعمال‌جهانشاه خان‌امیرتومان‌و احتشام‌الدوله حکمران‌خمسه = کتاب ...

ازشیخ محمد رضا زنجانی معروف به‌ناظم الشریعه، درچگونگی‌حرکت‌آن‌دوتن به خمسه، ازطرف ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴– ۱۳۱۳)، به نظم، در۱۳۰۹ساخته است. **آغاز:** شکروسپاس بیقیاس وحمد ودرود نـامعدود معبودی را سزا (پس ازچهار صفحه): سخن سنج ایـن داستان جدید ـ چو برداشت ازباب‌صحبت‌کلید.

43682 ـ **تهران**، الهیات ۴۸۱ د: نستعلیق عنایت‌الله فرزند میرزاآقا فقونی‌الاصل زنجانی المسکن، ۱۷ج ۱۳۱۴/۱، ۱۶۲گ ۱۱س [ف. الهیات ۱:۱۳].

● (کردها)

افتتاح ناصری

در بخش تاریخ اقوام و ملل خواهد آمد.

● (قاجاریان)

افضل التواریخ

از میرزا غلامحسین ، افضل الملك زندی شیرازی که یـاد او در «رکن الاسفار : ۱: ۴۰۰» گذشت.

بدستور میرزا علی‌اصغرخان امین‌السلطان (جلد سوم آن)، در رویداد های پنج سالهٔ پادشاهی مظفرالدین شاه (۱۳۱۳ تا ۱۳۱۷) در سه جلد نگاشته است: جلد یکم «جلوس مظفری» ست و رویدادهای سال ۱۳۱۳ . جلد دوم رویدادهای ۱۳۱۴ ، سوم رویداد های ۱۳۱۵ـ ۱۳۱۷ را دارد . در پایان ایـن جلد خاتمه ایست بنام «فهرست اقالیم سبعه» که نگاشتهٔ یك آمریکایی‌ست ، و ترجمهٔ آن از میرزا عبدالرزاق خان مهندس است ، سپس « ترجمهٔ اعلام الناس » است . در پیشگفتار ۴۱۳۸ ملی آمده: «ربعی از «اعلام‌الناس» را ضمیمهٔ افضل‌التواریخ ساخته. **آغاز:** قل اللهم مالك الملك تؤتی الملك من تشا ... تسبیح و تقدیس مالك الملکی را سزد.

43683 ــ **تهران**، مجلس ۲۱۶ (۸۱۸۰) فهرست نشده: خود نگارنده، با خط خود دگیها، آغاز برابر نمونه ، تاریخ پادشاهی مظفرالدین شاه است و با کشته شدن ناصرالدین شاه ۱۳۱۳ آغاز میشود، سپس نسبت مبارك ، جلوس میمنت درد ار السلطنه تبریز ، تلگرامهای تبریك خارجی و داخلی... وعنوان جلد دوم در میانه‌ها ۳۰۶ گ [رؤیت] .

43684 ــ **تهران**، ملك ۴۳۶۹: نستعلیق ابراهیم رضوی، ذیقعدهٔ **۱۳۱۷**، جلد دوم سال ۱۳۱۴ است، ۱۹۶ گ ۱۴ س.

43685 ــ **تهران** ، ملك ۴۱۳۸ : نستعلیق خوب، آغاز سدهٔ **۱۴**، تاریخ سال ۱۳۱۶ ق است، **آغاز:** افضل مقام و اکمل مرام ادای حمد حضرت ملك علام است کـه مشتی خاکیان ... اما بعد، چنین گوید غلامحسین بن... که در سنهٔ گذشته که هزار و سیصد و هفده بود جلد سیم افضل التواریخ را کـه مشتمل بـر وقایع سلطنت سنهٔ هزار و سیصد و پانزده دورهٔ مظفریه‌است نگاشته و ربعی از ترجمهٔ اعلام الناس را ضمیمهٔ آن ساخته تقدیم حضور مبارك شاهانه نمود...در چهار فصل (باب) که بیشتر سرگذشت رجال روزگار است. ۱۳۹ گ ۱۴ س [رؤیت] .

43686 ــ **تهران** ، آقـا حسین ثقفی اعزاز: در ۱۳۱ ۲۳ ص. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۲۶ هست [فیلمها: ۱۵] .

43687 ــ **تهـران** ، مجلس ۶۷۸ : نستعلیق **۱۳۱۴**، آغاز برابر نمونه، «ترجمهٔ اعلام الناس» را نیز دارد، زرین ، ۱۹۲ گ ۱۴ س [ف. مجلس ۲: ۴۲۹] .

● (صفویان)

افضل التواریخ

ازمیرزا فضلی فرزند زین العابدین فرزند روح الله حسینی اصفهانی، مؤرخ در بار شاه صفی از ترکمنهای گنجه و قراباغ ، بنام پیکر خان حکمران گرجستان از ۱۰۲۹ تا ۱۰۳۲ و به همان روزگاران، در تاریخ صفویان، در سه جلد : جلد یکم آن از روزگار صفی‌الدین پسر اسحاق تـا مـرگ شاه اسماعیل ۹۳۰ . جلد دوم آن در پـادشاهی تهماسب یکم و اسماعیل دوم و محمد خدابنده تا ۹۹۵. جلد سوم در پادشاهی شاه عباس یکم (۹۹۶ـ۱۰۳۸).

43688 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، (ریو ،

ذیل ۵۶): نوشتهٔ ۱۰۴۹ق، تنها پادشاهی شاه تهماسب یعنی دفتر یکم ازجلد دوم را دارد.

43689 ـ انگلستان، اکسفورد، ایتون کالج ۱۷۲(A): [برگل ۲: ۸۷۰].

43690 ـ هند، راجه محمد مهدی فیض آبادی: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [ذریعه ۲: ۲۵۹].

اقدامات روسیه در آسیای مرکزی

دربخش ترکمنستان و آسیای میانه خواهد آمد.

● (قاجاریان، بابیان)

اقلیم نور

ازمحمد علی ملك خسروی نودی، تاریخ بابی ـ بهایی‌ست دربارهٔ سلسلهٔ نسب میرزاعلیمحمد باب وبهاء الله و آغاز زندگانی و نهضت فکری آن دو. در تهران درچاپخانهٔ بهائیان در ۱۳۳۷خ در ۲۶۶س چاپ شده است.

43691 ـ تهران، دارالآثار محفل ملی بهائیان ایران: [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

● (قاجاریان، عمومی)

اکسیر التواریخ

ازعلیقلی میرزا اعتضاد السلطنه، فخری، پسرفتحعلی شاه ازمادری گرجی، (که یاد او دروصد خانهٔ مراغه: ۲۹۳، گذشت). دردوجلد: نخستین ازکیومرث تا پایان روزگار زندیان، دوم در تاریخ خاندان قاجار، رویدادها تا ۱۲۵۸ وسرگذشت دانشمندان ونام‌نگاشته‌های آنان و سرایندگان روزگار وسروده‌های آنها را نیز دارد.
آغاز: افتتاح سخن به که کند اهل کمال ـ به ثنای ملك... بلی اکسیر اعظم کلام و کیمیای بزرگ سخنوران ایام ستایشی است.

43692 ـ تهران، حقوق ۱۳۳ ب: نستعلیق نصرالله تفرشی، پایان صفر ۱۲۵۹، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶گ ۲۰س [ف. حقوق: ۱۹].

43693 ـ مدینه، عارف حکمة ۴۹۳: ۴۵۰گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۳].

● (مغول)

الوس اربعه = شجرة الاتراك

درهمین بخش بنام دوم خواهد آمد.

● (سفرنامه، فارس)

امین الاخبار

اشرفعلی، دربخش سفرنامه ۳۹۹۱ گذشت.

● (غزنویان، سامانیان)

امینی = ترجمهٔ تاریخ یمینی

متن از ابونصر عتبی. ترجمهٔ لفظ به لفظ از محمدکرامتعلی فرزند حیاتعلی دهلوی قاضی‌فوجداری عدالت حیدرآباد. بنام مهاراجه چندولال شادان (زاده ۱۷۶۶مرده ۱۸۴۵م).
آغاز: پس ازطراوت چمنستان سخن‌طرازی.

43694 ـ برلین، پادشاهی (ف. پرچ ۴۴۱): نوشتهٔ ۱۲۶۳ق.

43695 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۸۸ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م(۱۲۶۶ق)، آغاز برابر نمونه، ۴۴۵گ ۱۵س [دیو ۳: ۹۰۰].

43696 ـ موزهٔ بریتانیا، ۴/ ۱۷۴۲ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، گرفته شده از آن است، (گ ۱۲۲ـ۱۵۳) [دیو ۳: ۱۰۱۴].

انتخاب تاریخ شاه اسماعیل =

تاریخ شاه اسماعیل

انساب الاکراد

دربخش تاریخ‌اقوام وملل خواهد آمد.

● (محلی، خراسان)

انقلاب خراسان

بسال ۱۲۶۴ نگاشته شده، درآن از مرگ محمدشاه(م۱۲۱۲)وفرمانروایی ناصر الدین‌شاه (م۱۳۱۳) یاد شده‌است. واین‌جز «انقلاب‌طوس» حسن هروی چاپ‌شدهٔ ۱۳۳۶ق است که‌دربارهٔ آمدن تزارها ورویداد ۱۳۳۰ق است. **آغاز:** قل اللهم مالك الملك، تؤتي‌الملك من‌تشاء... عزیزی‌که مؤید بتوفیقات حضرت داور است، ومرا درکنج وحدت یار ویاور، یکی از لیالی دیجور بربالین‌این مهجورنشسته بود... اکنون که سال هجرت بهزار و دویست وشصت وچهار رسیده است...

43697 ـ **تهران**، فرهاد معتمد۱۵۸: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۳: ۱۴۹].

● (مشروطیت، خراسان)

انقلاب طوس = تاریخ پیدایش مشروطیت ایران

ازمحمد حسن‌ادیب هروی‌خراسانی‌فرزند محمد تقی، درتاریخ انقلاب طوس هنگام‌یورش تزارها بسال۱۳۳۰ق وجنگ جهانی‌یکم درسه جلد، نگاشته ودر۱۳۳۶ ـ۱۳۳۹ درخراسان چاپ سنگ‌کرده است. سپس آنرا‌کامل‌کرده و بنام «تاریخ پیدایش مشروطیت ایران» بسال ۱۳۷۲ به چاپ رسانده است. **آغاز:** وتحسبونه هینا وهوعندالله عظیم. چنین‌گوید احقرجانی.

بنگرید: ذریعه ۲: ۴۰۲ ـ استوری ۱: ۱۲۹۷ ـ ف. مشار: ۱۶۶.

43698 ـ **مشهد**، رضوی ۱۱۲ الف: نسخ بخانهٔ نگارنده‌با۸۷قطعه عکس، جلدیکم است. **آغاز:** بسر نیامدعمرعزیزجهدکن.

43699 ـ **مشهد**، رضوی ۱۱۲ب: ونیز بخانهٔ نگارنده، جلد دوم است با۵۸ قطعه عکس.

43700 ـ **مشهد**، رضوی ۱۱۲ ج: خانهٔ نگارنده، جلدسوم[رضوی۷: ۱۶ـ۱۷]

43701 ـ **مشهد**، فرهنگ وهنر، الف ۵۵: نوشتهٔ **۱۳۳۹**، آغازبرابر نمونه، بـامهر نگارنده (محمد حسن)، ۲۴۰ ص [ف. کتب خطی: ۱۰۴].

● (صفویان)

الانقلاب في الاسلام بين الخواص والعوام

ازمحمد عارف فرزنـد حاج محمد شریف بیگ ارزنه رومی، معروف بـه اسپناقچی، در سرگذشت شاه اسماعیل صفوی (۹۰۵ـ۹۳۰)و جنگهای‌او باسلطان سلیم‌عثمانی، بنام‌ناصر الدین شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳)، در۱۳۰۷ق‌نگاشته، و سپس همراه هفت جلد دیگر بـه‌کتابخانهٔ پسر اوظل السلطان پیشکش‌کرده است. دردیباجه‌از محمدحسن‌خان‌اعتمادالسلطنه رئیس‌دارالترجمه ووزیر انطباعات، که به او دستوراکمال نقصان آنرا داده‌است نام‌برده‌است. واز هموست: تاریخ کاشغر. (بنگرید: جغرافیای‌عالم‌اسلام: ۳۹۵۴). **آغاز** (دیباجه). ستایش وثنا سزاوار درگـاه الوهیت اکتنا حضرت قیوم. **آغاز:** (متن): شاه اسماعیل الصفوی الحسینی‌این شاه‌باشهامت که بزوربازوی بخدمت.

43702 ـ **تهران**، ملی ۱۶۳۴ ف: نستعلیق محمد فرزند حاج محمد قلی قزوینی، دوشنبه ۲۱محرم **۱۳۰۸**ق، آغازبرابر نمونه، ۳۲۴ گ۱۳س[یادداشتهای‌دکترجان‌لایونگود].

43703 ـ **اصفهان**، عمومی۱۱۳۴۷: نستعلیق‌ونسخ محمدفرزندحاج محمدقلی‌قزوینی

معروف به آشوری، ۱۵ محرم **۱۳۰۹** ق در دزآشوب شمیران، آغاز برابر نمونه، ۶۳۱ ص ۱۳س [ف. دکتر مقصود ۱:۱۱].

● (قاجاریان)

اولاد واحفاد فتحعلی شاه

43704 ـ **تهران**، ملك ۳۷۳۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز**: ذکر اولاد فتحعلی شاه قاجار واسامی آنان که درهنگام رحلتش زنده بودند. **انجام**، که ده هزار تن باشند، ۳۲ گ ۱۵س [ف. ملك: ۴۶].

ایران وقضیهٔ ایران

کرزن، دربخش سفرنامه ۳۹۹۲ گذشت.

ب

● (تیموریان)

بابرنامه

بابر، دربخش هند خواهدآمد.

● (ادیان)

باب وبها

دربخش تاریخ فلسفه وادیان خواهدآمد.

بازگشت دههزارتن یونانی

گزنفونس، دربخش تاریخ اروپا خواهد.

● (ایران باستان)

بحر اللآلی

ازناشناس. تاریخ پادشاهان ایران باستان است، ازکیومرث تا یزدگرد سوم، که بسال ۱۰۸۲ق نگاشته شده است.

43705 ـ **لندن**، دیوان هند (ف. راس وبراون ۱۳۶): نوشتهٔ **۱۲۱۷** ق [استوری ۱:۲۴۶ ـ برگل ۲:۷۲۰].

● (افغانها، صفویان)

بدایع الاخبار

ازعبدالغنی بهبهانی دریورش افغانان به ایران [ایرج افشار].

43706 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۹۷۸ Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵:۶۵۱].

بدایع التاریخ

تاریخ وجغرافیا وبیوگرافی‌ست.

43707 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۲۳۰۴ (۳۱۳ ف): بی‌تاریخ، ۳۵۲ گ [آکیموشکین ۱:۷۲].

● (عمومی، قاجاریان)

بدایع التواریخ

ازمیرزا محمود خان فسایی حسینی فرزند زین‌العابدین، زاده ۱۲۷۱، متخلص به نعمت. ماده تاریخ هایی‌ست ازرویداد های تاریخی و زایش دردوجزو دریك جلد، به نثر و نظم، و تاریخهایی از۱۲۸۹ تا۱۳۴۳ درآن دیده شد. **آغاز**: تاریخ قتل فردوس وساده ناصرالدین شاه: ناصرالدین شاه کیخسرو خدم ـ آنکه بد کمتر غلامش کیقباد.

بنگرید: ذریعه ۳:۷۲ (بدیع التواریخ) و۹:۱۲۱۵ (نعمت) ـ فرهنگ‌سخنوران: ۶۱۲.

43708 ـ **مشهد**، رضوی ۹۸۴۹ فهرست نشده: نستعلیق شکسته آمیز سراینده، ماده تاریخهایی از **۱۳۲۱** تا **۱۳۳۲** درآن دیده شد، **آغاز**: تاریخ وفات... میرزا محمد علی روضه‌خوان متخلص به محتاج: به کردگار محمد علی بدی محتاج ـ که‌داده بود به‌ملك‌فصاحت‌اوراتاج، ۱۲ گ [رؤیت].

13709 ـ **مشهد**، رضوی ۸۹۲۴ : شکسته نستعلیق خود نگارنده ج ۱/ **۱۳۳۵** تهران، گزیدهٔ آنست، ۲۸ گ [نسخه‌ها ۵:۲].

13710 ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۶۳ فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز سراینده ، محرم **۱۳۳۹**، ماده تاریخهایی از ۱۲۸۵ تا ۱۳۳۹ در آن دیده شد. **آغاز** : تاریخ قتل فردوس ... ناصرالدین‌شاه... ناصرالدین‌شاه کیخسروخدم، ۱۰۹ گ [رؤیت].

13711 ـ **مشهد**، رضوی ۹۶۸۶ فهرست نشده: نستعلیق شکسته آمیز سراینده ، رمضان **۱۳۳۸**، ماده تاریخهایی بمانند ش ۹۶۶۳ دارد ولی برابر آن نیست، آغاز نیز برابر همان نسخه، ۹۶ گ [رؤیت].

42712 ـ **تهران** ، مجلس ۴۶۷۶ : دستنویس نگانده ، محرم **۱۳۳۹** ولی تاریخهایی از ۱۳۴۳ نیز دارد، همان نسخه که پدرم دیده و در «ذریعه» یادکرده است. **آغاز** : تاریخ قتل فردوس... ناصرالدین شاه کیسخروخدم ـ آنکه بدکمتر غلامش کیقباد [رؤیت] .

بشارت الامة فی موالید الائمة

کجوری ، درص ۸۹۸ گذشت.

● **(قاجاریان)**

عبرت نامه = عبرت نامه

گروسنیسکی، دنبلی، درص ۴۰۴۴ گذشت.

اینك نسخه‌های دیگر:

13713 ـ **بغداد**، موزه ۴: نوشتهٔ **۱۲۹۸** ق.

13714 ـ **آلمان** ، توبینگن (ف . هاینتس ۱۲۴): نوشتهٔ **۱۳۲۰** [استوری ۱: ۳۳۵ ـ برگل ۲: ۹۴۶].

● **(محلی ، خوزستان)**

بضاعت مزجاة

از عبدالحسین فرزند عزیزالله موسوی ، بسال ۱۲۴۶، بنام محمدحسین میرزا حشمت الدوله حاکم دزفول ، تاریخ خوزستان است ، در یك مقدمه و سه فصل و یك خاتمه. مقدمه در ذکر خوزستان و بلاد آن. فصل ۱ـ بقاع شوشتر ۲ـ دزفول ۳ـ دربارهٔ بند خاقانی وشادروان . خاتمه دربارهٔ حکومت محمد حسین میرزا حشمت الدوله **آغاز**: الحمدلله الذی جعل الارض مسجدا لاولیائه.

13715 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۳۵۳۵ Add: نسخ، **۱۲۴۶** (۱۸۳۰م)، آغاز برابر نمونه، ۱۱۴ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۱۵].

43716 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۵۱: نسخ سدهٔ **۱۳**. گویا نگارنده، آغاز برابر نمونه ، ۱۳۱ گ ۱۴ س. [رؤیت]

● **(صفویان ، افشاریان)**

بهارستان تهماسبی = تاریخ ...

از عبدالعلی وقایع نگار ، تاریخ ایران از ۱۱۲۶ و تاجگذاری سلطان حسین صفوی است و شوریدن محمود سیستانی و میرسد به سرگذشت فرزندان رضاقلی میرزا و ایلچی گری نگارنده در ۱۱۶۰ و خاتمهٔ کار خاقان و کشتن او و فرزندانش و نسخه افتاده است. [به آنچنانکه درفهرست کتابخانه آمده است] این کتاب بخشی از «جهانگشای نادری» ست که کسی با کمی دستبردگی برای آن دیباجه‌ای بنام خود ساخته است. **آغاز:** سپاس خداوندی راسز است که پروردگار جهانست. ...وبعد، چنین گوید... عبدالعلی وقایع نگار، در سنه (۱۱۲۶)... شاه سلطان حسین بهادر ...

43717 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۷۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳**، آغاز برابر نمونه انجام افتاده ، ۱۲۷ گ ۲۰ س. نسخه بعنوان «تاریخ بهارستان...» است. [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۲۹].

● **(افشاریان)**

بیان کیفیت محاربه و مصالحهٔ محمد شاه با نادرشاه

ازناشناس. آغاز: پیش از ایـن جنگ برهان الملك.(بنگرید: اخبارنادر ص۴۲۱۸)

43718 ـ اسکاتلند، دانشگاه‌ادنبرك ۲۲۷: نشانی بیشتریادنشده

43719 ـ اکسفورد، بادلیان ۲۶۳ : [استوری ۱: ۳۲۷ ـ برگل ۲: ۹۲۷].

● (افشاریان،سفرنامه، تیموری‌هند)

بیان واقع = تاریخ نادری =

نادرنامه

ازخواجه عبدالکریم مشهوربه عبدالرحیم کشمیری فرزند عاقبت محمود فرزند خواجـه محمد فرزند خواجه بلخی فرزند خواجه‌محمد رضا، بولاقی‌کشمیری، تاریخ نادر شاه ومحمد شاه‌واحمدشاه‌از۱۱۳۵تا۱۱۹۹است،درپنج‌باب ویك خاتمه:۱ـ عروج وخروج نادر (۱۱۴۸ـ ۱۱۶۰) ویورش به هند ۲ـ رفتن نادربه‌توران وخراسان و مازندران وورودبه‌قزوین ۳ـ بیان سوانح ورویدادهاکه نگارنده در سفردریا و در عراق عرب تا بر گشت به هند دیده ۴ـ سوانح که ازآغاز ورودداوبه‌بندر بنگلی تا مرگ محمد پادشاه (۱۱۳۱ـ ۱۱۶۱)است۵ـ رویداد های روزگار احمد شاه و جانشینانش تـا ۱۱۹۹. بکوشش‌کی.بی. نسیم وپیشگفتار آقای ایـرج افشاردر ۱۹۷۰ م در پنجاب چاپ شده است. آغاز: الهی محفل‌آراکن بذکرخود بیانم را تجلی شعله‌گردان درسخن شمع زبانم را.

بنگرید : برگل ۲: ۹۲۶.

43720 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۳۰۵۵/۵۰: نوشتهٔ ۱۲تاجگذاری‌شاه عالم دوم، ۲۶رمضان ۱۱۸۵ (۱۷۷۲م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۶].

43721 ـ پاکستان، لاهور،دانشگاه پنجاب: نوشتهٔ ۱۱۸۵ (۱۷۷۲م) [برگل ۲: ۹۲۶].

43722 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب APIV6 ۱۱۸(۷۳ف): نستعلیق‌محمد حسین آزاد، ۲۷ج ۲/ ۱۱۹۳، ۹۴گ ۱۲س [ف. عبدالله ۱: ۴۹].

43723 ـ پاکستان، لاهور،شخصی: م شفیع: نوشتهٔ ۱۲۱۴ق [برگل ۲: ۹۲۶].

43721 ـ لاهـور، پنجـاب پبلك لائبریری ۰۲۳۷، ۹۵۴کریم‌ـ۲۳۷، ۹۵۴: قا،کر: نستعلیق ۲۱ صفر ۱۲۳۰، ش ۲ دفتر آغازبرابرنمونه، ۸۴گ ۱۷س [منظور احسن عباسی۱: ۷۱۵].

43725 ـ موزهٔ بریتانیا،۴/ ۱۶۵۶ Or: با تاریخ ۱۲۳۰ (۱۸۱۵ م) در دفتر، (گ۹۱ـ۱۶۵) [ریو۳: ۱۰۰۸].

43726 ـ مـوزهٔ بریتانیا، ۱۸۱ Or: نستعلیق صفر۱۲۳۳ (۱۸۱۸ م)، آغاز افتاده، ۱۱۹گ ۱۷س [ریو۱: ۳۸۲].

43727 ـ موزهٔ بریتانیا، ۸۹۰۹ Add: نستعلیق‌سدهٔ۱۸ م،آغازبرابرنمونه،در باب ۴ پایان می‌یابد، ۱۰۳گ ۱۵س [ریو۱: ۳۸۱].

43728 ـ موزهٔ‌بریتانیا،۶/ ۱۷۶۳ Or: پیرامن ۱۸۵۰م(۱۲۶۶ق) (گ ۹۳ ـ ۱۰۸)، بنام نادرنامه است [ریو۳: ۱۰۲۶].

43729 ـ کلکته، پادشاهی بوهار۵۰: سدهٔ ۱۹ م، بـا رویداد های ۱۱۶۶ ق پایان می‌یابد [استوری ۱: ۳۲۶ـ برگل ۲: ۹۲۶].

43730 ـ داکا، دانشگاه DU ۳۳۴

(۳۳۵ف): شکسته، سدهٔ۱۹م، آغازبرابر نمونه، انجام‌افتاده، ۶۹ گ [حبیب الله ۱ :۳۳۵].

43731 ـ لندن ، دیوان هند ۶۰۷ D.P: تاریخ یاد نشده ، برگ یکم افتاده .

43732 ـ لندن ، دیوان هند ۷۵۱ B: تاریخ یاد نشده، تنها ۴ باب را دارد .

43733 ـ لندن ، دیوان هند ۷۶۹ : تاریخ یاد نشده .

43734 ـ لندن ، دیوان هند۳۹۳۴ : تاریخ یاد نشده.

43735 ـ اکسفورد ، دیوان هند (اته ۵۶۶):تاریخ یاد نشده، وتا سال۱۱۹۹ق را دارد .

43736 ـ اکسفورد ، ایتون‌کالج(ف: ۱۹۶): تاریخ یاد نشده.

43737 ـ اکسفورد ، بادلیان ۳۸۲: تاریخ یاد نشده، با رویدادکشتن نواب جاوید خان پایان می‌یابد [بر گل ۲ : ۹۲۶].

43738 ـ آصفیه ، ۱۳۱۷ تاریخ : ناقص،تا باب پنجم را دارد،آغاز برابر نمونه، ۷۵گ ۱۶-۱۷س [ف.آصفیه۱:۱۵۹].

43739 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب PFiV30 ۱۷۳۴ :نستعلیق سید هدایت الله، بی‌تاریخ،آغازبرابرنمونه، ۹۲گ ۱۲س [ف. عبدالله ۱ :۴۸].

43740 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۵۷ تاریخ (۲۰۲ف) : در فهرست نام نگارنده چنین یاد شده : عبدالکریم فرزند خواجه عاقبت محمود فرزند خواجه بولاقی فرزند خواجه محمد رضا ، و تاریخ نگارش ۱۱۶۲ (۱۷۴۹م) [ف. محمد اشرف:۲۳۹].

پ

● (قاجاریان)

پاسخ فراهانی

میرزا ابوالقاسم ، ثنایی(که یاد او در «کلیات:۱۸۵۱» گذشت). در پاسخ به فتحعلی شاه، بسال۱۲۲۷ ، درچهارفصل. **آغاز**:حمدله. داعی بی ریب وریا وسعادت جوی نشأتین‌اولی وآخری.

43741 ـ تهران، ادبیات ۲/ ۱۱۰د: نسخ سدهٔ **۱۳**، (۳۱پ ـ ۵۳پ) [ف. ادبیات ۱:۵۱].

پروانچه

در بخش منشآت واسناد خواهد آمد.

● (ایران‌باستان)

پهلوی‌نامهٔ ناصری

ازمیرزا احمد وقار شیرازی (که یاد او در«محاسن السنه:۶۸۶» گذشت). تاریخ ایران باستان است، ازپیشدادیان تاپایان‌کارساسانیان، بروش‌فارسی‌نسبتاً سره ورَوان. بنام ناصرالدین شاه، درشیراز نگاشته است . وآغاز آن درست برابراست‌بادتاریخ‌ایران:۴۲۲۹» ازاوکه‌پس‌از این خواهدآمد. وشاید اینددویکی باشند.

43742 ـ تهران ، ملی ۱۵۵۴ ف : نستعلیق‌خوب‌گویانگارنده درشیراز، سدهٔ**۱۳**، ۸۹گ۲۹س[یاد داشتهای‌دکترجان‌لایو نگود].

پیمان نامه

دربخش منشآت واسناد خواهد آمد .

تاج المآثر

نیشابوری، در بخش تاریخ هند خواهد آمد.

تاریخ

چند گفتار ناشناخته.

43743 ـ تهران، الهیات ۲/ ۲۷۰ د: درمجموعه ای ازسدهٔ **۹ـ۱۰**، تاریخی است از نویسنده ای شیعی سپس تاریخ دیگر (۹۹ ر ـ ۱۹۸ر) [ف. الهیات ۱: ۲۷۰].

43744 ـ بادلیان ، ۴/ Add.۶۹ : با تاریخ **۱۲۰۱** در دفتر تاریخی است از آدم تا ۹۵۸ بطور سالشماری. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست. [فیلمها: ۵۸۲].

● **(محلی، اراك)**

تاریخ آستانهٔ عراق

در بخش جغرافیا ص ۳۹۳۸ گذشت.

تاریخ آل برمك

در بخش تاریخ اقوام وملل خواهد آمد.

● **(غزنویان)**

تاریخ آل سبکتکین = تاریخ بیهقی

ابوالفضل محمد بیهقی.

● **(سلجوقیان)**

تاریخ آل سلجوق

در بخش عثمانی خواهد آمد.

● **(مظفریان)**

تاریخ آل مظفر

ازعبدالله فرزند لطف الله حافظ ابرو (کـه یاد اودر «جغرافیا: ۳۹۴۸» گذشت). بایدبخشی از «مجمع التواریخ: ۴۱۹۰» اوباشد.

43745 ـ تهران ، ملك ۳/ ۴۱۶۴ : نسخ، **۱۲۷۱**. همراه چند کتاب دیگر ازهمان حافظ ابرو (گ ۱۶۸ ـ ۱۹۳) [یادداشتهای دکتر جان‌لایونگود].

● **(مظفریان)**

تاریخ آل مظفر

ازمحمود کتبی، گزیده ییست از «مواهب الهی» معین الدین یـزدی، وکتبی‌آن را میان کتاب ۵ و ۴ تاریخ گزیدهٔ مستوفی قزوینی گذارده ودر ۸۲۳ بانجام رسانده است. [دیباجه] ایـن تاریخ درلندن ۱۹۱۰م ودرتهران ۱۳۳۵خ در ۱۲۶ص چاپ شده است. **آغاز**: وبه نستعین، درذکر پادشاهان آل مظفر، هفت تن بـودند... مولانا افضل سعید منفور مولانـا معین الـدین یزدی... بعضی ازتاریخ ایشان تألیف فرمود. ...درتاریخ شهور ثلاث وعشرین وثمانمایة که بنده.. **محمود کتبی**...

بنگرید: استوری ۱: ۲۷۷ـ دیباچهٔ چاپ «مواهب الهی» ازنفیسی ۱۳۲۶خ.

43746 ـ تهران ، حقوق ۱۳۵ ج: نسخ، چهارشنبه ۱۲ صفر **۱۳۳۵**، ۸۴گ، ۱۹س [ف. حقوق: ۲۴].

تاریخ آل مظفر = مواهب الهی

معین معلم یزدی، درهمین بخش.

● **(قاجاریان)**

تاریخ احوال ولیعهد نایب السلطنه

ازمیرزا مسعود وزیر دول خارجه [نمای نسخه]. درآن تاریخهایی از ۱۲۴۳ تا ۱۲۶۵ دیده شد. استوری میگوید: شاید از کتابی بزرگتر در تاریخ قاجادیان گرفته شده باشد. **آغاز**: در ذکر خصومتیکه فیمابین دولت ابدـ مدت قاهرودولت بهیهٔ روس اتفاق افتاد. یرملوف که ازجانب دولت روسیه به‌حکومت گرجستان و سفارت دولت قاهرهٔ ایران.

43747 ـ تهران ، آقای عبدالمجید عبداللهی: نستعلیق که گویا بخامهٔ میرزا مسعود نگارندهٔ کتابست ، با یادداشتهایی از ۱۲۴۳ ۱۲۴۳ و۱۲۴۵ به‌خامهٔ فرهاد میرزا، که دریکی ازآنهاکتاب را نوشتهٔ میرزا مسعود وزیر دول خارجه معرفی کرده است . آغاز برابر نمونه ، نسخه در روانه شدن نواب خسرو میرزا به بطرزبورغ در ۱۲۴۴ پایان میبابد ، ۱۱۲ ص [رؤیت].

43748 ـ کمبریج ، دانشگاه، براون H۲۲ (۹): تاریخ ونشانی دیگر یاد نشده‌بنام تاریخ ولیعهدی عباس میرزا است . [استوری ۱: ۳۳۸ـ برگل ۲: ۹۵۷].

● (محلی ، اصفهان)

تاریخ‌اصفهان = تاریخ‌مختصر اصفهان

ازحیدر علی فرزند محمد مهدی ،ملقب به ندیم و فخرالادباء، متخلص به نوا که یاد اودر «دیوان: ۲۵۸۶» گذشت. پیشکش‌صارم‌الدوله‌پسر ظل السلطان، مشتمل براصول ومهمات تاریخی وگزارش ساختمانها به‌کوتاهی . در « فرهنگ ایران زمین ۱۲» ۱۳۴۳ خ چاپ شده است . **آغاز:** بعد الحمد والصلاة، در سال ۱۳۴۵ ه این بندهٔ بیمقدار حیدرعلی... رسالهٔ مختصری درتاریخ شهر اصفهان‌که ازبلاد معظم قدیمه...

43749 ـ اصفهان ، عمومی ۱۱۴۶۵: نستعلیق خوش گویا نگارنده ، ج ۱/ **۱۳۴۵** ، ۶۶ص ۱۱س [ف. دکترمقصود ۱: ۱۵] .

43750 ـ تهران ، حسین ثقفی‌اعزاز: نوشتهٔ حسین مرندی‌در ۱۰مهر **۱۳۱۴**خ بدستور صور اسرافیل‌فرمانروای‌اصفهان از روی‌نوشتهٔ نگارنده . فیلم آن دردانشگاه ش ۲۰۲۸ هست [فیلمها: ۲۹].

43751 ـ تهران ، ملك ۲۷۱۳: گویا نوشتهٔ **۱۳۴۲**.

● (محلی ، اصفهان، سفر نامه)

تاریخ اصفهان

ازفرج الله منشی محلاتی شیرازی متخلص به طرفه، که بدربار ناصرالدین شاه راه یافته ودیوان اوراگرد آورده است . تاریخ رویداد شورش ۱۲۶۶ ق اصفهان است، که درهمان‌سال نگاشته است. درنمای نسخه بنام تاریخ وقایع دارالسلطنه‌اصفهان‌است. وخودسفرنامه‌مانندی‌ست که‌نگارنده‌ازسوی‌سرکارسپهدارازتهران به‌اصفهان می‌رود تا در بارهٔ شورش یاد شده برسی کرده گزارش کند. واز۱۴رمضان ۱۲۶۶ تا۱۸ محرم همان سال را دارد .

بنگرید : ذریعه۹: ۶۴۸ـ المآثروالآثار: ۲۰۵ـمجمع‌الفصحا۲: ۳۳۸ـفرهنگ‌سخنوران: ۳۵۷ . **آغاز :** پس از بدرود سرکار سپهدار کثیرالاقتدار ازدارالخلافهٔطهران وورودبه‌فین کاشان، اعیان دارالسلطنهٔ اصفهان‌کم و بیش.

43752 ـ تهران ، ملك ۳۷۲۶ : نستعلیق **۱۲۶۶**، ۴۶گ ۹س [رؤیت].

● (محلی ، اصفهان)

تاریخ اصفهان درحکومت معتمدالدوله

تاریخ‌اصفهان‌است‌درحکومت معتمدالدوله بروزگارحاج‌میرزا آقاسی .

43753 ـ تهران، دانشگاه۲/ ۵۴۳۵: دریاد داشتهای عباس اقبال‌آشتیانی، (ص ۲۲ـ ۳۵) [ف. دانشگاه ۱۶: ۸].

تاریخ افضل = بدایع الازمان

تاریخ اکراد = تاریخ‌کرد

تاریخ اکراد = شرفنامه

● (تیموریان)

تاریخ امیر تیمور = تاریخ تیموری

ناشناخته. وجز «ظفرنامهٔ» شرف‌الدین علی است. **آغاز:** شاداب ترین گلی که درچمن فصاحت وبیان و خوشاب ترین لؤلوئی که در بحر بلاغت وبیان... اما بعد، بدان ایدك الله تعالی که درمیان بنی‌نوع انسان چنین‌داب شده است.

43754 ــ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۶۴۲ (۱۵۱۰۷): نستعلیق دوشنبه، نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۲**، گویا بخامهٔ پسر نگارنده، ۳۱۸گ ۱۸س [ف. شیروانی ۲:۵۴۸].

تاریخ امیر تیمور (روزنامه‌غزوات هند)

دربخش تاریخ‌هند خواهد آمد.

● (مغول)

تاریخ اولجایتو = تاریخ پادشاه سعید غیاث الدین سلطان محمد خدا بنده

ازجمال الدین ابوالقاسم عبدالله فرزند علی فرزند محمدکاشانی، که‌در ۷۰۳ ــ ۷۱۶ق نگاشته است.

بنگرید: استوری ۱:۲۶۷، ۱۲۷۲.

43755 ــ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۰۱۹/۳: نوشتهٔ پایان ع۷۵۳/۲: فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۱۷هست [فیلمها:۲۹].

43756 ــ **پاریس**، ملی ۱۴۱۹، S.P: نستعلیق‌محمد یوسف فرزند حضرت قلی تبریزی، دراج ۱سال یاد نشده (سدهٔ **۱۳** ق) ۱۶۲ گ ۱۷ س (بلوشه ۴۵۰) فیلم آن در دانشگاه ش ۷۶۳هست [فیلمها:۲۹].

● (عمومی، ایران)

تاریخ‌ایران = تاریخ مختصرسلاطین ایران = خلاصة التواریخ

ازاحمد ادیب‌کاشانی، بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ــ ۱۳۱۳)، تاریخ کوتاهی ست از پادشاهان ایران ازکیومرث تا ۱۲۶۵، ودر دیباجه‌پادشاهان توران و عثمانی و هند ومدت فرمانروایی‌آنان‌را فشرده گزارش کرده‌است،در دیباجه ازمنابع خود یادکرده، ودر۱۲۶۵ به انجام‌رسانده‌است.درفهرستها به‌نامهای‌گوناگون یاد شده است. **آغاز:** احمداللهم مالك‌الملك... وبعد، چون‌علم تاریخ و اطلاع براحوال‌السلاطین سالفه و اوضاع ماضیه علمی ست شریف... بخاطر این‌بنده... احمد الادیب الکاشانی‌رسید که خلاصه‌ای ازکتب تواریخ.

43757 ــ **تهران**، ملی ۷۴۰ف: نسخ **۱۲۶۵**، شاید از نگارنده، برای ناصرالدین شاه،زرین، درفهرست بنام **خلاصة التواریخ** است،آغازبرابر نمونه، ۳۴گ ۱۴س [ف.ملی ۲:۲۶۱].

43758ــ **تهران**، دانشگاه۱/ ۵۵۱۹: نسخ ابن ملامحمد مهدی‌آقا بابا شهمیرزادی، با تاریخ **۱۲۶۶** دردفتر(۱پ-۱۸ر) درفهرست بنام **تاریخ مختصر**... است [ف. دانشگاه ۱۶:۲۷].

43759 ــ **تهران**، دانشگاه ۳۱۱۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳** با یادداشت۱۳۰۴و**۱۲۹۹** در پایان، رقمها سیاق، در فهرست بنام **تاریخ ایران** است، ۴۷گ ۱۲ف [ف. دانشگاه۱۱: ۲۰۷۰].

●(ایران باستان)

تاریخ ایران

ازمیرزا احمد وقارشیرازی(که یاد او در «محاسن السنة:۶۸۶»گذشت). جلدیکم آن در تاریخ پیشدادیان است و بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳). جلد دوم‌درکیانیان‌است و بدنبال‌آن در نسخهٔ ۶۳ پادشاهان اشکانی و ساسانی‌آمده، وبسال ۱۲۸۱ ق به انجام رسیده است(بنگرید: پهلوی نامهٔ ناصری:) ۴۲۲۶. **آغاز:** سپاس بیکران وستایش بی‌پایان‌خداوندی را سزاست.

43760 ـ **تهران**، ادبیات۶۳حکمت: نستعلیق یوسف‌فسایی،ج۲/ **۱۳۲۷**، درپادشاهان اشکانی وساسانی. درفهرست‌آمده: گویا از وقار [ف. ادبیات ۲:۵].

43761 ـ **تهران**، ملی ۱۲۱۱ ف: نستعلیق محمد حسین، در شیراز **۱۳۳۱**. آغاز برابرنمونه، درفهرست‌آمده: در دیباجه‌عبارت **نامهٔ وقار** چنان‌آمده که‌گویا نام‌کتاب است. نسخه سرگذشت پادشاهان پیشدادی وکیان و ساسانی‌ست از روی تاریخ طبری و شاهنامهٔ فردوسی، و سخنان برگزیدهٔ بزرگان را نیز دارد، وتاریخ نگارش ۱۲۸۱ است، ۳۰۵ گ ۱۵س [ف. ملی۳:۲۴۵].

43762 ـ **تهران**، ادبیات ۲۴حکمت: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد ۱، تاریخ پیشدادیان است.

43763 ـ **تهران**، ادبیات۲۵حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، جلد ۲، درکیانیان است.

● **(ایران، عمومی)**

تاریخ ایران (منظوم)

ازمیرزا تقی متخلص به حکیم، درتاریخ ایران است از آفرینش تاکشته شدن شاه الب ارسلان‌سلجوقی. درص۲۷۰۳ گذشت.

● **(ایران، عمومی)**

تاریخ ایران

ازمیرزا جمال جوانشیر فرزندمحمدخان بیگ قره باغی، درشهر شوشه ۱۱۸۷ق زاده و در ۱۲۶۹ درگذشته است. نگارندهٔ و تاریخ قره باغ»که در۱۲۶۳ق نگاشته است.

تاریخ مختصر ایران است‌که در۱۲۳۱ ق بدستورژنرال A.P.ErmoLoV. حکمران گرجستان (از۱۸۱۷ تا ۱۸۲۷م). از آغاز است تا روزگار صفویان.

4376‌4ـ **باکو**، اکادمی‌علوم‌آذربایجان شوروی ۱۱۷: نوشتهٔ **۱۲۳۱**ق (ف. باکوج ۱ ص۵۲) ۷۳ گ [برگل ۲:۷۰۴].

● **(صفویان)**

تاریخ ایران

اززین العابدین شریف صفوی. در این رساله تاریخ و نسب صفویان آورده شده است (بنگرید: تحفة الالباء دربخش سیر). **آغاز:** مختصرتاریخی است‌که نگاشت آن را بنده... زین العابدین الشریف الرضوی.

43765 ـ **تهران**، ادبیات ۲۰۷ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۸ گ ۱۴ س [ادبیات ۱:۵۷].

● **(ایران،عمومی)**

تاریخ ایران وبیان احوال سلاطین آن

ازمیرزا محمد شریف صدرفرزند(داماد) عبدالشکور صدر، متخلص به ضیا، معروف به شریف جان مخدوم (۱۲۸۳۱ ق ـ ۱۳۱۱ یا ۱۳۱۲خ).

تاریخ مختصر ایران است ازآغازتا آغاز مشروطیت ۱۳۲۴ق، درشانزده بخش، گزیده

شده‌از«دورهٔ مختصر تاریخ‌ایران» محمدعلی‌خان ذکاءالملك فروغی‌ست. در ۱۳۴۴ق‌نگاشته‌است

43766 ـ تاشکند ، اکادمی علوم ازبکستان ۴۱۵۵: تاریخ یاد نشده (ف.ج۵ص ۴۲۳) [برگل۲:۷۰۹].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران

عباس‌اقبال‌آشتیانی(۱۳۱۴ق- ۱۳۳۴خ) فرزند محمد علی. دراین باره چندکتاب از او بچاپ رسیده است.

بنگرید : مؤلفین مشار۳:۶۳۳تا۶۴۰.

43767 ـ تهران ، دانشگاه ۵۴۳۴ : نستعلیق خود نگارنده، ۲۶۳گ [ف. دانشگاه ۸:۱۶].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران = ترجمهٔ تاریخ مملکتی ایران

ازمارکهام(مارخام)·Ci·R.Morkham· sketCho FthehistrybobPersia تاریخ دولت شاهنشاهی ایران از پیشدادیان تا سال۲۵سلطنت‌شاهی که‌بدستورداو ترجمه‌شده‌است.

43768 ـ تهران ، ملی ۲۴۶: تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۶۹۵ هست. وش۱۷۱۸ نسخهٔ‌چاپ‌لندن‌در۱۸۷۴م[فیلم۳۰].

تاریخ ایران

ازمحمود شیرازی نقاش فرزند آقا خان برکشاطی بهادرلو (پدرش نوکر فرمانفرمای فارس بوده). تاریخ روزگار خود با تصویر از معاصران، تصویر خود نگارنده را نیز دارد . پاسخ‌شاه سلیم‌بشاه عباس‌دوم مؤرخ‌ع۱/ ۱۱۷۰ درآن دیده میشود. [دانش پژوه].

43769 ـ تهران ، دانشگاه ۲۵۱۷ : نستعلیق خود نگارنده ، تاریخ یاد نشده، با۴۹ تصویر، انجام‌افتاده. [ف.دانشگاه۹:۱۳۰۹].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران

از محمد معین اردوبادی ، معینا .گرد آورندهٔ مجموعه. فهرست شاهان از آغاز اسلام است تا روزگار عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)، که در۱۰۷۵نگاشته است. سیاقی‌ست(بنگرید: تاریخ سیاقی ، در ۴۱۰۷). **آغاز :** احوال سلاطین‌زمان وخوانین‌دوران که اززمان‌هجرت پیغمبر که الحال یکهزاروهفتاد وپنج سال‌است. سلاطین هرکدام چند سال سلطنت کرده‌اند .

43770ـ تهران، دانشگاه۷/ ۲۵۹۱: درمجموعهٔ‌خود نگارنده که تاریخهایی‌تا۱۱۰۹ دارد (ص ۸۰۰ ـ ۸۱۱) رقمها بسیاق [ف . دانشگاه ۹:۱۴۲۰].

● (ایران باستان)

تاریخ ایران

ازملاباشی هروی ، عبدالرحیم ، نگارندهٔ «طرائف الحکمة۷۱۷» . جلد یکم در تاریخ ایران پیش از اسلام برحسب طبقات از آدم و تاریخ اسلام‌تا عروج پیامبراست، که در۱۲۸۳-۱۲۸۴ساخته است ، و در پایان وعده داده‌که رویداد های پس‌ازهجرت را به‌کوتاهی درجلد دوم‌آورد. **آغاز ج ۱) :** ذکر عقیدهٔ متقدمین مؤرخین درامتداد زمان ومدارستارگان‌آسمان، مردم عجم‌که درمملکت ایران زمین ازاین‌پیش سکون داشته‌اند.

43771 ـ تهران ، دانشگاه ۲۷۲۹ : نستعلیق خود نگارنده، ۱۱ ع ۲/ ۱۲۸۴ ، با حاشیه هایی ازهمو، ۲۰۰گ۲۷س، بایادداشت

حسینقلی فرزند دیوان بیگی [ف . دانشگاه ۱۰:۲‎۱۶۰‎].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران = تاریخ سرجان ملکم

از سرجان ملکم سفیر فرمانروای انگلیس درهندنزد فتحعلی شاه، ازپیشدادیان تاقاجاریان. ترجمهٔ فارسی آن ازمیرزا اسماعیل خان فرزند محمد علی حیرت در دو جلد در بمبئی ۱۲۸۹(۱۸۷۲م) ودوبار دیگر نیزدرهند چاپ شده است. شیخ محمد اصفهانی در این ترجمه دست برده‌وکارخودرا دربمبئی بسال۱۳۲۳چاپ کرده است.

بنگرید : ف. مشار:۳۱۷.

43772 ـ تهران ، ملك ۴۸۱۴ : نستعلیق میرزا محمد علی شیرازی ، **۱۲۸۷** ، بدستور محمد نبی‌خان شیرازی ، جلد یکم ، ۱۹۷ گ۱۹س .

43773 ـ تهران ، ملك ۴۳۵۴ : نستعلیق **۱۲۸۷** ، جلد دوم ، ۲۰۱ گ ۱۹ س [ف. ملك:۷۵].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران

از سید مهدی معین زادهٔ اصفهانی. تاریخ ایران ازپیش ازاسلام است تا روزگار نگارنده (پایان قاجاریان) که در ۱۳۲۸ بانجام رسیده است. **آغاز:** سلطنت حقیقی ودولت واقعی خاص خداوند جل جلاله است.

43774 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۴۷ تاریخ فارسی: بخامهٔ نگارنده،۷ذیحجهٔ**۱۳۲۸** بروزگار احمد شاه، ۲۲۲ص۲۱س[مخطوطات ۵۱:۱].

● (ایران ، عمومی)

تاریخ ایران = مجمل

درهفت‌فصل که بسال ۱۰۱۸ق نگاشته‌شده است : ۱ـ سرگذشت پیامبران ۲ ـ سرگذشت محمد و امامان ۳ ـ پادشاهان ایران پیش از اسلام ۴ـ امویان ۵ـ عباسیان ۶ـ پادشاهان معاصر عباسیان ۷ـ صفویان. نسخه آغاز وانجام افتاده، پس ازدیباجه ای درآفرینش و تاریخ و سالشماری، مینویسد: این بی‌مقدار در اول‌سال تألیف این مجمل اززیج الغ بیگی برسم کتابخانهٔ... محمد قلی قطبشاه والی تلنگانه درمکهٔ معظمه تقویم تامی بافق حیدرآباد گلکنده استخراج نمود که نوروزسلطانی درشنبهٔ چهاردهم ذی الحجة الحرام سنهٔ۱۰۱۷ اتفاق افتاده‌بود.

13775 ـ تهران ، اصغرمهدوی۳۵۲: نسخ سدهٔ **۱۱** [نسخه ها۲:۶۵].

● (صفویان)

تاریخ ایران = شرح وقایع ایران

ازیکی ازوقایع نگاران روزگار شاه‌عباس گویا یکم، ازآغازسدهٔ یازدهم. تاریخ روزگار همان شاه است. **آغاز:** عنوان صحیفهٔ سلطنت و عالم آرای پادشاهان کامکارودیباجهٔ دیوان خلافت وکشورگشایی شهریارگردون اقتدار.

13776 ـ لاهور ، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۵۱۰۰۸۱وقا : شکسته تاریخ یاد نشده ، فرسوده ، ۸۹ گ ۱۶ س [مخطوطات منظور احسن عباسی ۷۳۸:۱].

درفهرست بنام «شرح وقایع ایران » عهد شاه عباس یاد شده است .

● (صفویان)

تاریخ ایران

بنام شاه سلطان حسین(۱۱۰۵-۱۱۳۵)، ووزیر آصف رأی ارسطو تدبیراو . منشآتی‌ست

به نظم ونثر باعنوانهای: تاریخ میرزا ابراهیم مجلس نویس. تاریخ میرزا وزیر، تاریخ‌میرزا ربیع، درتعریف مستوفی خاصه، تعریف عمارت محمدقلیخان تفنگچی، درخرابی‌سیلاب (نوشتهٔ ۱۱۱۰)، تاریخ‌درگذشت‌مجلسی‌دوم (۱۱۱۰).
آغاز: بچرخ تا اثرمهروماه بود_نگین‌سلیمان بدست شاه بود ... سجع نگین پادشاه قلمرو بنیان نام خداوندی سزاست.

43777 ـ **تهران**، مجلس ۴۹۰۳: انجام افتاده وتاریخ **۱۱۱۱و۱۱۱۸** در دفتر، (۴۳ـ۶۰ر) [ف. مجلس ۱۴:۱۱۷].

● **(ایران باستان)**

تاریخ ایران

ناشناخته. ازپیشدادیان‌تاانوشیروان‌است، بروزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳) نگاشته شده‌است [دیباجه]. **آغاز:** پیرایهٔ‌رخسار نیکوعذارمعانی‌والفاظ دلفریب وحلیهٔ‌گرانبهای سراپای عروسان زیبا روی وحوراشأن مشکین

43778 ـ **اصفهان**، ادبیات: شکسته نستعلیق فضل الله فرزند عبدالله، رمضان **۱۲۷۶** جدولبندی‌شده‌وآرایشهای دیگرزرین. [نسخه‌ها ۴:۴۷۵].

● **(مشروطیت، قاجاریان)**

تاریخ ایران

بدستورسردار اسعد، رویداد های سیاسی روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) تا محمد علی‌میرزاست، ومقدمه ما نندی ست برای تاریخ مشروطیت ایران. **آغاز:** اگر بخواهیم شرح مفصل وقایع سیاسی جدید ایران‌را بنویسم قبلالازم استکه‌بملاحظهٔ‌اوضاع مخصوص‌آن... برای اینست‌که وقایع جدیده پلتیکی که دراین کتاب ذکرگردیده **و من در آنها دخالت داشته‌ام** بهتر فهمیده شود.

43779 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۳۰۲: نستعلیق زیبا، انجام: حسب الامرحضرت‌اشرف امجد حضرت سرداراسعد دامت شوکته، رمضان **۱۳۳۱**، ۲۴۰گ.

43780 ـ **نجف**، أمیرالمؤمنین ۱۲۹۰: نستعلیق زیبا، بی‌تاریخ، ۱۸۱گ [ف. خطی سید عبدالعزیز طباطبایی].

● **(ایران، عمومی)**

تاریخ ایران

چند نسخه ازکتابهایی ناشناخته.

43781 ـ **تهران**، ادبیات ۵۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، بی‌دیباجه. ازیزدگرد آغاز میشود ومیرسدبه شاه صفی (۱۰۳۸ـ۱۰۵۲)، وخاندانهای شاهان ایران را تا ۱۰۵۱ دارد. **آغاز:** یزد جرد یعنی پسر وبعضی برادربهرام گفته‌اند... ونسخه‌ازپایان‌کامل‌است: صبح روز دوشنبه ۱۲شهر صفر در دارالمؤمنین مذکور (مشهد) بجوار رحمت ایزد پیوست، نعش آن پادشاه ... بدارالمؤمنین قم برده و در جوار معصومه گذاشته وعمارت‌عالی‌ساختند، وموقوفات مقررشدند وهمه روزه‌آب وآش بمستحقین داده میشود امیدکه عمر بدولت این پادشاه عالم‌پناه درتزاید باد، ۳۹گ [ادبیات ۱:۵۷].

43782 ـ **تهران**، دهخدا۳/۷: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، نگاشتهٔ روزگارصفویان، به‌نثر ونظم وتا اندازه‌ای شیوا [نسخه‌ها۳:۳۲]منتقل شده به دانشگاه.

43783 ـ **تهران**، ملی۵/ ۱۱۷۱ف: با تاریخ **۱۱۷۱** دردفتر، (ص۲۲۹ ـ ۲۵۹). از کیومرث تا شیرویه است بربنیاد داستانهای حماسی‌فردوسی‌ودیگران. **آغاز:** اول‌پادشاه‌که بهم‌رسید کیومرث برادرشیث‌بوده[ف.ملی۳:۲۰۳].

43784 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۷۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، سرگذشت پادشاهان ایران وپیامبر است، نسخه ازکیومرث است‌تاخالدبن سنان . ودرپایان از (امیر مؤید جوانبخت) و (مخدومی حقایق‌پناهی طیب الله صدرالعارفین) یاد شده است . **آغاز :** کیومرث لفظی است سریانی ومعنی وی گویا باشد، ۳۶۵گ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۰۶].

43785 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۱۶۸ Or: نوشتهٔ **۱۲۲۶** ق، تاریخ عمومی ایـران است تـا رویدادهـای روزگارشاه صفی صفوی (۱۰۳۷-۱۰۵۲ق)، ۱۴۴گ (مردیت اونس: ۱۵)[نسخه‌ها۴:۶۵۱-بر‌گل۲:۷۱۳] .

43786 ـ **لاهـور** ، پنجـاب پبلك لائبریری ۹۵۵،۰۸۱لا-۰۲۳۷، ۹۵۴ ظفر: سلخ محرم **۱۲۵۰**. تاریخ ایران‌است. **آغاز:** ایالت‌پناه‌شوکت‌دستگاه‌فرزند ارجمندمحمدخان حاکم هرات بعنایت شاهی والتفات و مراحـم شاهنشاهی،ش۲دفتر[منظوراحسن‌عباسی۱:۷۱۰]

43787ـ **تهران**، دانشگاه۳/۴۴۱۸: نستعلیق**۱۲۶۸**، تاریخ‌ایران است‌ازپیشدادیان تا روزگار نگارنده ۱۲۶۸،ونکات‌تاریخی‌عصر اودرآن هست (ص۸-۲۹ جنگ)[ف. دانشگاه ۱۳:۳۳۸۰].

43788 ـ **اصفهان** ، دانشکدهٔ‌ادبیات: نستعلیق فضل الله ، شنبهٔ ۱۵ رمضان **۱۲۷۶**. تاریخ ایران وازروی « تاریخ پادشاهان عجم » ازپیشدادیان‌تایزدگرد،ساختهٔ روزگارناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) است. فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۲۵۴۳هست [فیلمها:۳۰].

43789 ـ **تهران** ، ادبیات ۶۹ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۳**،آغاز افتاده،۱۸۸گ، تاریخ ایران است که‌عنوان دوم‌نسخه‌تاریخ‌شاه عباس و وقایع سال ۹۹۷است‌سپس‌دربارهٔ (توجه موکب همایـون بصوب خراسان) و عنوان چهارم در (ذکرگرفتاری علی خان کرایلی) و (فتح قلعهٔ اولاد مازندران) سپس (سوانح ایـام ۱۰۰۷) و (قضایـای ماوراالنهر واحوال عبدالله خان و سـلاطیـن اوزبـك) . در نـیمـهٔ دوم نسخـه داستان‌نخستین‌گشودن‌قسطنطنیه‌است‌ورویدادهای تاریخی ازسال ۸۷۵آغاز میگردد . رویهم ۲۲ داستان دارد .

43790 ـ **تهـران** ، مجلس ۴۲۴۱ : نستعلیق‌گویا سدهٔ **۱۳** ، تاریخ عمومی ایـران است، انجام افتاده،وگویا نگاشتهٔ‌همین روزگار باشد. **آغاز:** باب اول دربیان حدود کوهستان وکمیر(کویر) وجنگل ورود خانهـا و هوای دولت علیهٔ ایران است، ۱۱۴گ ۱۴س [ف . مجلس ۱۱:۲۵۷].

43791 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۳۹ : نستعلیق‌خوش.میانهٔ‌رساله‌ایست‌درتاریخ‌صفاریان وسامانیان وغزنویان وزندیان ، ۸۷گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۶:۹].

43792 ـ **مشهد** ، رضوی ۷۹تاریخ : شکسته نستعلیق، بی‌تاریخ،ناتمام. **آغاز:** ذکر مجملی ازوقایع پادشاهی دارب، ۴۸گ ۱۵س [ف. رضوی ۳:۹۹].

43793 ـ **ارمنستان** ، اچمیاد زیـن (خلیفه نشین ارمنیان) ۱۹۰ : تاریخ یاد نشده تاریخ‌مختصر ایران است از اسلام تـا روزگار قاجاریان، سدهٔ ۱۳ق [برگل ۲:۷۱۳].

تاریخ باب

دربخش تاریخ فلسفه وادیان خواهدآمد.

● (قاجاریان، بابیان، محلی)

تاریخ بابیان خراسان

ازحسن فؤادی ، تاریخ بابیان خراسان است بروزگار محمد شاه و ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) وسرگذشت علی محمدباب وسران آن گروه. ازمتون اصلی تاریخ بابیان

43794 ـ **تهران** ، دارالآثار محفل ملی بهائیان ایران: نشانی بیشتریادنشده.

43795ـ **تهران**،دکترعلی‌اکبرفروتن استاددانشگاه:[یادداشتهای‌دکترجان‌لایونکود]

تاریخ بخارا، تاریخ بدخشان

هردو دربخش آسیای‌میانه‌خواهند آمد.

تاریخ برمکیان = تاریخ آل برمك دربخش تاریخ اقوام وملل خواهدآمد.

● (محلی ، مازندران)

تاریخ بلدهٔ نور

ازمحمد حسن خان صنیع الدوله‌اعتماد ـ السلطنه،(که یاداودر «اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت).درسالهای۱۳۰۳تا۱۳۰۴نگاشته‌است. **آغاز** : بعد الحمدلله خالق الظلمات والنور و جاعل الظل والحرور .

43796 ـ **ساری** ، طاهری شهاب : تاریخ یاد نشده، ۲۲س ۱۹س [نسخه ها ۶ : ۶۱۳].

تاریخ بلعمی = ترجمهٔ‌تاریخ‌طبری درص۴۱۲۵ گذشت.

تاریخ بلوچی

ازعبدالحمید خوجی(دربیان‌زوال‌حکومت مردم‌کلهوره‌که خود را بلقب عباسی نامند) نگاشتهٔ ۱۲۱۹.

43797 ـ **اسرائیل** ، ملی‌ودانشگاهی اورشلیم Ar.۸-۳۳: نوشتهٔ **۱۲۶۸** [نسخه‌ها ۵:۱۰۹].

● (محلی ، جنوب)

تاریخ بنادر خلیج فارس

ازمیرزا ابراهیم نادری .

43798 ـ **تهران**، مجلس ۸۲۶/۵؟: تاریخ یاد نشده، با مهر دبیرستان دارایی،جلد دوم است، فیلم‌آن دردانشگاه ش‌ع ۴۷۲۵هست [فیلمها: ۳۱].

● (محلی ، فارس)

تاریخ بوشهر

از شیخ محمد حسین سعادت فرزند محمد علی‌کازرونی. درفهرست‌کتابخانه بنام تاریخ بوشهر وبندر های جنوبی‌ایران یاد شده است، که نزدیك بسال ۱۳۴۰ ق ساخته شده است . ولی بگفتهٔ دکترجان لایونکود جغرافیایی ست ازکناره های ایرانی خلیج فارس‌بایادی‌ازنکات تاریخی. **آغاز**: حمدله... برارباب بصیرت و دانش مستور وپوشیده نیست‌که امروزه شناختن علم تاریخ ودانستن فن جغرافی .

800-43799ـ **تهران**،ادبیات۹۵حکمت: نسخ سدهٔ **۱۴**، دستنویس نگارنده، ازاین‌کتاب دونسخه دریك مجلدهست، ۷۵+۷۲س [ف . ادبیات ۲: ۵].

● (محلی ، خراسان)

تاریخ بیهق

ظهیرالدین‌ابوالحسن‌علی فرزندابوالقاسم زید فرزند حسین بیهقی (۴۹۰ ـ ۵۴۸) . در میان سالهای ۵۶۱-۵۶۲. چندباروازآن‌میان بکوشش احمد بهمنیار وپیشگفتار علامهٔ‌قزوینی درتهران ۱۳۱۷خ چاپ شده است.

بنگرید : بیست مقالهٔ قزوینی۲: ۷۶-۸۶

پیشگفتارچاپ ازبهمنیار تهران ۱۳۱۷خ-ف. مشار: ۳۰۴-۳-استوری ۱: ۳۵۴، ۱۲۹۵-سبك شناسی بهار۲: ۳۶۵.

43801 - موزهٔ بریتانیا ، ۳۵۸۷ Or: نوشتهٔ حاج کمال الدین**۸۳۵**،آغازبرابر نمونه، انجام افتاده، ۱۲۴گ۱۹س [ریو،ذیل: ۸۹].

43802 - برلین، پادشاهی۵۳۵(۱): نوشتهٔ **۸۸۸**ق . آغاز نونویس ۱۲۶۵ ق و این آغاز برابر نسخه های دیگر نیست [بر گل ۲ : ۱۰۴۱].

43803 - تاشکند ، اکادمی علوم ازبکستان ۲۶۰ : نوشتهٔ **۱۰۵۷** ، آغاز افتاده (ف. تاشکند ۱: ۱۰۵) [بر گل۲: ۱۰۴۱].

43804 - برلین ، پترمن ۲-۷۳۷ : نسخ **۱۲۶۵** در لکهنو ، با دیباجه‌ای از آقای قزوینی، آغاز۱۱س افتاده، عکس آن درملی ش ۳۸۸۵ هست[ف. معارف۲: ۱۷۶].

43805 - نجف ، امیرالمؤمنین۷۵۸: نوشتهٔ عبدالوهاب منزوی، ۲۷صفر **۱۲۸۳** در تبریز، ۲۳۶گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی].

● (غزنویان)

تاریخ بیهقی = تاریخ ناصری = تاریخ آل‌سبکتکین = تاریخ مسعودی

از ابوالفضل محمد فرزند حسین بیهقی سبزواری، (۳۸۶-صفر۴۷۰)، دررویداد های روزگار سلطان مسعود فرزند محمود سبکتکین غزنوی. میرخواند مینویسد: تاریخ مسعودی سی جلدبوده وبنامهای گوناگون‌خوانده‌میشود، وتاریخ بیهقی بخشی ازآن است. بخش موجود سالهای ۴۲۱تا ۴۳۲ را دارد،و چند بار چاپ شده است. ازآن میان بکوشش مورلی‌انگلیسی ۱۸۶۱م.

این تاریخ رابه‌مصلح الدین لاری نسبت داده‌اند، که میان سالهای ۴۵۰- ۴۵۱ نگاشته است. **آغاز:** حمدله. گویندهٔ این‌تاریخ‌ابوالفضل البیهقی گوید : که چون یمین الدوله سلطان محمود بن سبکتکین (ره) در غزنی‌گذشته شد ، امیرمسعود دراصفهان بود.

بنگرید: استوری ۱: ۲۵۳، ۱۲۸۱-ف. مشار: ۳۰۴-۳- یاد داشتهای قزوینی ۲: ۱۸۹۶.

43806 - حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۱۹تاریخ (۱۵۹ف) : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰. آغاز:** زندگانی خداوندعالم سلطان اعظم ولی النعم درازباد، ۳۱۸گ ۱۷س [ف. محمد اشرف : ۱۷۸].

43807 - موزهٔ بریتانیا ، Or۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، ۳۷۹گ ۱۹س [ریو ۱ : ۱۵۸].

43808-9 - موزهٔ بریتانیا، ۴۵۶و Add ۴۵۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، ۲۱۶+ ۲۱۹گ [ریو۱: ۱۶۰].

43810 - پاریس ، ملی (بلوشه ۱: ۴۳۶): نوشتهٔ **۱۰۱۹**ق.

43811 - کلکته ، بوهار ۴۴ : نوشتهٔ **۱۰۴۰**ق. [برگل۲: ۷۳۸].

43812- مشهد، مدرسهٔ نواب۱ تاریخ: نستعلیق خوش سید محمد، سدهٔ**۱۱**وقف **۱۰۶۷** دکترفیاض ازروی این نسخه‌آنرا بچاپ‌رسانده است ۳۲۷گ ۲۳س [نسخه هـای شهرستانها ۲: ۵۴۶- ف . فاضلیه ۱: ۲۲۷] . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۸۷هست [فیلمها: ۳۱].

43813 - تهران ، دهخدا ۱۱۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**،آغازوانجام افتاده [نسخه‌ها ۷:۳] منتقل شده به دانشگاه ،

43814 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۲۵ Or: شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۷**م، ۳۸۷ گ ۱۷ س .

43815 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۲۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۳۹۸ گ ۱۹ س .

43816 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۲۷ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۳۰۱ گ ۲۷ س[ریو ۳:۲ ۹۰۲ـ۹۰۱] فیلم این سه شماره‌دردانشگاه ش ۲۶۳۰ و ۲۶۱۹ و ۲۶۳۵ و ۲۶۳۲ هست [فیلمها: ۳۱].

43817 ـ **نجف** ، امیرالمؤمنین ۸۷ : نوشتهٔ **۱۱۸۳**ق [برگل ۲: ۷۳۸] .

43818 ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۱۷۱: نوشتهٔ **۱۱۹۷**ق [برگل ۲: ۷۳۸].

43819 ـ **کلکته** ، انجمن آسیایی بنگال، کرزن۱۶: ازسدهٔ **۱۸**م. انجام‌افتاده.

43820 ـ **تهران** ، مجلس ۵۵۹۰ : نسخ زیبای عبدالوهاب **۱۳۰۹**، زدین ، آغاز نزدیك به نمونه، ۵۰۲ص ۲۱س [ف . مجلس ۱۷: ۴۸].

43821 ـ **تهران** ، مجلس ۲۲۹ : شکسته‌نستعلیق **۱۲۶۵**، آغاز برابر نمونه ، شد، ۲۱۴ گ ۲۱س [ف. مجلس ۲: ۱۲۸].

43822 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۳۷): نوشتهٔ **۱۲۷۴**ق.

43823 ـ **مجموعهٔ الیس** ، M۲۱: نوشتهٔ **۱۲۸۱**ق [برگل ۲: ۷۳۸] .

43824 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۵۰: نستعلیق فتحعلی شیرازی پسرخان‌جان، شوال **۱۲۸۴**، **آغاز** : زندگانی خداوند عالم درازباد، ۴۹۰ص۲۳س[ف. دیباجی۲: ۸۱].

43825 ـ **اصفهان** ، شیخ‌حسن‌جابری انصاری: نستعلیق‌میرزا صادق خان‌مشاردیوان، **۱۲۸۶** [نسخه‌ها ۶: ۵۹۷].

43826 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۶۵ : نستعلیق‌میرزاعلی‌فرزند محمدهادی‌استرآبادی، چهارشنبهٔ ۲۰ رجب**۱۲۹۱**، برای میرزامهدی خان اعتضاد الدوله، متن وهامش، ۳۶۹ گ ۹س [ف. ملك: ۷۷] .

43827 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۲۰: صادق فرزندکاظم شیرازی، **۱۲۹۱**، زدین . **آغاز** : چنین گفته‌گویندهٔ این‌داستان باستان ابوالفضل بیهقی دبیر ازدیـدار خویش کـه چون سلطان ماضی محمود غزنوی، ۳۶۶ گ ۱۸س[رؤیت].

43828 ـ **تهران** ، مجلس ۳۱۳۹ : نستعلیق داود فرزند میرزا محمد تقی همدانی ج۲/ **۱۲۹۶** بدستورسید محمد لشکرنویس‌باشی خراسان، تصحیح ملك الشعراء بهار، ۶۳۰ص ۲۳س [ف. مجلس ۱۰: ۷۰۹].

43829 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۹۸۳ : نستعلیق ۱۰ رجب **۱۲۹۹** ، زدین ، ۵۶۴ ص ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۹۶].

43830 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۲۶ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۴۱۸ گ ۱۶ـ۲۱س [ریو۳: ۹۰۲] .

43831 ـ**لنین‌گراد**، کتابخانهٔعمومی P.N.S ۱۲۶ : بی‌تاریخ[برگل۲: ۷۳۸].

43832 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۳۹۸ : (۴۸۹ف): بی‌تاریخ در فهرست بنام **تـاریـخ آل سبکتکین** است ، ۳۷۴ گ [آکیموشکین ۱: ۸۸].

43833 ـ **کلکته**، انجمن‌آسیایی‌بنگال (ف.ایوانف۷۱): بی‌تاریخ، نوشتهٔمودلی‌انگلیسی.

43834 ـ **لندن** ، دیوان هند ۳۷۳۶: تاریخ یاد نشده [برگل ۲: ۷۳۸] .

● **(ایران باستان)**

تاریخ پادشاهان عجم

ازناشناس . تاریخ سلسله های پادشاهان فارس درایران‌است، وبرای‌هرسلسله درجدولی نژادنامهٔ آنها آورده‌شده‌است .

43835 ـ **موزهٔ بریتانیا، ۱۱۹۴۵** Or (۴) : انسدهٔ ۱۹م (ف. مردیت اونس : ۹۰) [برگل ۲: ۷۳۰] .

تاریخ‌پادشاهان‌ایران = طبقات.

ابومحمدحسن‌آذری. درص۴۱۸۱ گذشت.

تاریخ پادشاهان ایران = تاریخ ملوك عجم = تاریخ‌سیاقی

● **(تیموریان)**

تاریخ پسندیده

از روح الله منشی. گزیده ایست از تاریخ تیموری شرف الدین علی یزدی . (بنگرید : ظفرنامه، درهمین بخش) . **آغاز**: بسمله .حمد وستایش بی‌آلایش برپادشاهی که پادشاهان‌جهان سربرخط بندگی وفرمان اودارند ...خاك راه بندگان عالم پناه روح‌الله‌منشی ازتاریخ‌تیموری تألیف... شرف الدین علی یزدی ... الفاظ و ابیات عربیه... بیرون‌کرده ... آنرا تاریخ پسندیده نام نهاده ...

43836 ـ **تهران** ، مجلس ۴۰۹۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، ذرین، ۲۵۱ گ‌۱۹۰س [رؤیت].

تاریخ پیامبران وپادشاهان

دربخش عمومی‌ص۴۱۰۴ گذشت .

تاریخ تبریز = تاریخ وجغرافیای دارالسلطنه تبریز

نادر میرزا .

● **(قره قوینلو)**

تاریخ ترکمانیه

از محمود فرزند عبدالله نیشابوری ، بنام امیر قرامحمد ترکمان. تاریخ منلق تقریباً بی‌تاریخ‌رویدادهاست،وگزارشی‌مفصل‌ازپادشاهی قرامحمد بنیان‌گذاردودمان قراقوینلودرگذشتهٔ ۷۹۲ق، ولی ازچندسال‌آخر پادشاهی‌اوچیزی ندارد، ونیزتاریخ پادشاهی پسراو قرایوسف‌در گذشتهٔ ۸۲۳استولی‌گزارشی ازپادشاهی‌دیگر دودمان قراقوینلو مانند سکندر (م۸۴۱ ق) و جهانشاه (م۸۷۲ق) را نیاورده است.ودرپایان گزارشی از سلطانقلی قطب الملك بنیاد گذار دودمان‌قطبشاهی‌هند ونوهٔ قرایوسف‌را نیزدارد.

بنگرید : استوری۱ : ۲۹۹ـ برگل ۲ : ۸۴۴.

43837 ـ **لندن** ، دیوان هند ۳۰۲۲ (اته۵۷۳): نوشتهٔ منشی میرزابی‌بیك درکلکته در۱۹جنوری **۱۸۱۵**م‌بدستورکرنل‌مکانرصاحب بهادر، ۲۵۱ گ. فیلم‌آن دردانشگاهش ۱۸۸۶ هست [فیلمها:۳۲].

● **(مشروطیت ، قاجاریان)**

تاریخ تنباکو = تحریم تنباکو

محمد رضا زنجانی.

● **(مشروطیت، قاجاریان)**

تاریخ تنباکو = تاریخ الدخانیة

ازحاج‌علی(نیایم)فرزندملامحمدرضافرزند حاج محسن تهرانی، (۹ شوال ۱۲۵۰ ـ ۸ج ۱۳۲۴/۱) . در رویداد امتیاز انحصار تنباکو به انگلیسها (قرار داد رژی) و شورش مردم درشهرهابسال۱۳۰۹ ق.

43838 ـ **نجف** ،آقا بزرگ تهرانی (پدرم): بخامهٔ نگارنده (نیایسم) [ذریعه ۳ : ۲۵۲].

● (مشروطیت،قاجاریان)

تاریخ تنباکو

ازناشناس. گفتاریست درهمان رویداد ودر این باره گفتاری بنام «تاریخ الدخانیة» ازشیخ حسن کربلایی‌دراداک ۱۳۳۳خ‌در۱۲۶ص‌چاپ شده است (بنگرید : رسالهٔ دخانیه ، در همین بخش).

بنگرید : ف. مشار:۳۱۳.

43839ـ **تهران**، دانشگاه۵/ ۳۴۰۶: شکسته نستعلیق ضیاء الدین فرزند حاج‌آقاسی درجنگ مـؤرخ **۱۳۰۹** خود او (ص ۱۶۰) [ف. دانشگاه ۱۱:۲۴۱۴]٠

● (تیموریان)

تاریخ تیمور =ذیل‌ظفرنامه

متن ازشرف الدین علی یزدی، دنبالهٔ‌آن ازخواجه تاج الدین سلمانی اصفهانی، کـه از روزگار تیمور تا شاهرخ (۸۰۷ ـ ۸۵۰) در خدمت دربادتیموری‌بوده است. بدستورشاهرخ بسال ۸۱۳ق به انجام رسانده است. بـه شیوهٔ تاریخ وصاف شیرازی مغلق ونیز چاپلوسانـه. تاریخ‌آخرین سالهای پـادشاهی تیمور و آغاز پادشاهی شاهرخ تا رویداد های ۸۱۱ق است . دربرخی ازنسخه ها تا ۸۱۳ق‌آورده شده‌است. **آغاز:** افضل حمد وسپاس واکمل‌شکر بیقیاس.

43840 ـ **موزهٔ بـریتانیا**، ۱۵۹ Or: نستعلیق‌سدهٔ**۱۵**م، درمیانهٔ دیباجه افتادگی دارد، ۱۱۹گ [ریو۱:۱۸۱] .

43841 ـ **استانبول** ، لالا اسماعیل ۳۰۴: نوشتهٔ **۹۸۸**ق. آغاز افتاده .

43842 ـ **استانبول**، فاتح ۴۳۰۵ : ازسدهٔ **۱۲**ق. دادای سه چهارم‌کتاب ،گویا از روی نسخهٔ لالا اسماعیل رونویس شده است.

● (تیموریان)

تاریخ تیمور

ازعباس اقبال‌آشتیانی .

43843 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۴۴۰ : نستعلیق خود نگارنده ، از پیدایش کار ایشان ۷۳۶آغاز میشود، ۱۱۶گ ۱۰س [ف.دانشگاه ۹:۱۶].

● (تیموریان)

تاریخ تیموری

ازناشناس ، برای مولانا بـرهان الـدین خراسانی نگاشته شده ، ودر۸۷۹ ق بـه انجام رسیده است. **آغاز:** الحمدلله العلی‌الحمید .

43844 ـ **اسکتلند** ، دانشگاه نـو ادینبورك ۴۰۸ : نوشتهٔ **۱۰۰۴** ق ؟ [استوری ۲۸۷:۱ـ برگل ۸۰۶:۲].

● (تیموریان)

تاریخ تیموری

از ناشناس . بگفتهٔ برگل گویـا یکی از مجموعه داستانها دربارهٔ تیمور است . در ۴۷ بخش، که درآنها۲۰۴عنوان داستان‌آمده‌است.

43845 ـ **تـاجیکستان** ، دوشنبه ، اکادمی علوم ۵۵: نوشتهٔ **۱۳۲۴**ق (ف. ج۱ص ۶۷) [برگل ۸۱۵:۲] .

● (تیموریان)

تاریخ تیموری = تیمورنامهٔ حضرت صاحبقران

ازناشناس. در۲۱۹گفتار، وآغاز می‌شود با جنگ تیمور با امیرحسین.

43846 ـ **تـاجیکستان** ، دوشنبه ، اکادمی علوم ۵۴: ازسدهٔ **۱۸**م۱۲ق . از آغاز افتادگی دارد (ف. ج۱ ص ۶۶) [برگل ۲ : ۸۱۵].

● (تیموریان)

تاریخ تیموزی

ناشناخته. چند کتاب جداست.

43847 ـ آلمان، توبینگن ۱۳۶ (ف. هانتس ۷۷): آغاز وانجام افتاده، ۲۷۱ گ. قطعهٔ ای از یك کتاب تاریخ تیموریان است تا روزگار ابوسعید (۸۵۵-۸۷۲ق) [برگل ۲: ۸۴۳].

43848 ـ آصفیه، ۴۷۶: تاریخ و نشانی دیگریاد نشده (ف. ج۱ص۲۲۴) [برگل ۲: ۸۱۵ـ استوری ۱: ۲۹۰].

43849 ـ هند، بانکیپور (ف. ج ۷ ص۵۵۱): تاریخ یاد نشده، آغاز وانجام افتاده، با۱۳۲ مینیاتور زیبا، تاریخ تیموراست وسلطان حسین میرزا وبابروهمایون واکبرپادشاه تاسال ۲۲ پادشاهی او [برگل ۲: ۸۴۱].

تاریخ تیموری = تاریخ امیر تیمور

درص۴۲۲۹ گذشت ودربخش هندخواهد آمد.

تاریخ تیمور

● (ادیان)

تاریخ جدید

میرزا حسین، در بخش تاریخ فلسفه وادیان خواهد آمد.

● (محلی، یزد)

تاریخ جدید یزد

از احمد فرزند حسین فرزند علی کاتب، بروزگار جهانشاه قره‌قوینلو (۸۳۹-۸۷۲) و فرمانروایی امیر نظام‌الدین حاجی قنبر جهانشاهی دریزد، دردوازده مقاله، بسال ۸۸۱ به انجام رسانده است: ۱ـ پادشاهی اسکندرفیلقوس ۲ـ پادشاهان ایرانی ازاردشیر بابکان تا یزدگرد ۳ـ عمارتها که در یزد شده، در اسلام ۴ـ آمدن جلال الدین‌شاه سلجوقی بسپاهان وعلاءالدوله به یزد ۵ـ اتابکان یزد ۶ـ خاندان مظفر ۷ـ عمارتهاکه‌دریزد شده‌ازروزگار تیمورتاروزگار نگارنده ۸ـ مساجدومدارس‌ومزارات‌وسرگذشت برخی ازمشایخ ۹ـ باغستانها وکویهاوآسیاهای امرستان ۱۰ـ آبها وکاریزها و چاهها ۱۱ـ مرگ خاقان معینی شاهرخی وپادشاهی سلطان محمد ۱۲ـ پادشاهی جهانشاه تا بسال ۸۶۲ [نسخهٔ ادبیات]. نخستین باردریزد بسال ۱۳۱۷خ در۲۲۹ص ازروی نسخه‌ای‌که افتادگی داشته چاپ شده‌است. **آغاز:** حمد وثناوسپاس سزاوار پروردگاری‌ست‌که عالم وآدم راآفرید وآسمان وزمین... چنین گوید... احمدبن حسین بن علی الکاتب.

بنگرید: استوری ۱: ۱۲۹۳ـ ف. مشار: ۳۱۰ـ پیشگفتار چاپ دوم، ازایراج افشارـ دیباجهٔ تاریخ‌یزد، آیتی‌چاپ ۱۳۱۷ (ص۱۷)ـ پیشگفتار چاپ تاریخ یزد جعفری، ازایرج افشار ۱۳۳۸خ.

43850 ـ تهران، ملك۳۸۷۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغازدوبرگ ومیانه چند برگ‌نونویس است، ۱۴۰ گ ۱۸س [رؤیت].

43851 ـ تهران، مجلس ۲۲۷۴: نسخ وتعلیق خوب سدهٔ ۱۱، **آغاز:** هست در چارسوی کون وفساد. انجام افتاده، آخرین رویدادکه‌آورده از ۸۶۱ است، ۳۲۷ص ۱۵س [ف. مجلس ۶: ۲۱۹].

43852 ـ تهران، ملك ۳۷۷۰: نسخ عبدالحی فرزند محمد، ۱۴ رجب **۱۱۷۹**، در دیباجه‌افتادگی‌داشته نونویس‌شده‌است، ۱۴۸گ ۱۶س [رؤیت] فیلم‌آن دردانشگاه ش ۲۶۵۱ هست [فیلمها: ۳۹].

43853 ـ **تهران**، ملك ۳۷۵۷: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز در دیباجه افتاده، ۲۰۸ گ ۱۳ س [رؤیت].

43854 ـ **یزد**، جامع وزیری ۱۳۱۲: نسخ حسن حسینی، **۱۳۳۰**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳ گ ۱۷ س [ف. شیروانی ۳:۹۲۵].

43855 ـ **تهران**، ادبیات ۲/ ۸۴ د: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، (۴۴ر ـ ۱۲۹ر)، فهرست مطالب از این نسخه برداشته شده، آغاز در دیباجه افتاده [ف. ادبیات ۱:۶۳].

43856 ـ **یزد**، جامع کبیر ۱۲ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، از روی نسخهٔ نوشته در یزد آدینهٔ ۳ رجب ۱۰۸۹ [نسخه‌ها ۴:۳۷۵] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۵۹۵ هست [فیلمها: ۳۹].

● **(محلی، یزد)**

تاریخ یزد = تاریخ جعفری =

تاریخ واسطی

از جعفری، جعفر فرزند محمد فرزند حسن، تاریخ یزد است از پیش از اسلام و کسانیکه این شهر را ساخته‌اند و فرمانروایان این شهر پس از اسلام تا آغاز روزگار تیموری و سال ۸۱۷ ق، بنام شاهرخ (۸۰۷ ـ ۸۵۰)، بسال ۸۴۵ تا ۸۵۰ نگاشته است. بخش آغاز آن نامعتبر ولی بخشهای پسین آن بسیار سودمند است از آن میان که در آنها از باغها و ساختمانهای روزگار خود گفتگو می‌کند.

بکوشش و پیشگفتار ایرج افشار بسال ۱۳۳۸ خ در ۱۳ + ۲۵۴ ص چاپ شده است.

آغاز: شکر وسپاس آفریدگاری را که به فضل یزدانی زاویهٔ ملکوت را دارالعبادهٔ ملایك مقربین ساخت.

بنگرید: ذریعه ۳:۲۴۶ (تاریخ جعفری) و ۳:۲۹۳ (تاریخ واسط) ـ کشف الظنون ۱:۳۰۹ (تواریخ واسط) ـ پیشگفتار چاپ دوم تاریخ جدید یزد، از ایرج افشار ـ پیشگفتار چاپ همین کتاب از ایرج افشار.

43857 ـ **تهران**، ملی ۲۱۳۱ ف: نسخ، از سدهٔ **۸ ـ ۹**، ۹۷ گ ۱۴ س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

43858 ـ **کالج فورت ولیم**، ۱۸۰۹ ش D.42: نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۹۸۸**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۶۱ هست [فیلمها: ۳۲].

43859 ـ **یزد**، وزیری: نوشتهٔ **۱۳۴۸** ق [پیشگفتار چاپ افشار ص ۱۲].

43860 ـ **تبریز**، حاج حسین آقا نخجوانی: تاریخ یاد نشده [نسخه ها ۴:۳۳۸].

43861 ـ **تهران**، سعید نفیسی (دانشگاه؟): از روی نسخه‌ای نوشتهٔ ۱۳۱۵ ق که از روی نسخهٔ ۱۰۳۷ ق نوشته شده بود [پیشگفتار چاپ ایرج افشار ص ۱۱].

تاریخ جلال الدین خوارزمشاه = ترجمهٔ تاریخ ...

تاریخ جلال یزدی = روزنامه

تاریخ جهان آرا = جهان آرا

تاریخ جهانگشا = جهانگشای

● **(تیموریان)**

تاریخ جهانگیر

مقدمهٔ ظفرنامه‌ی شرف الدین علی ست که در آغاز سدهٔ نهم برای شاهرخ (۸۰۷ ـ ۸۵۰) نگاشته شده است. در آن از مرگ تیمور ۸۰۷ یاد شده و اینکه در ۸۲۲ دستور صادر شد که منشیان تاریخها را که به ترکی نوشته بودند به فارسی درآورند و من این کتاب را ساختم. (بنگرید ظفرنامه‌ی شرف الدین نسخهٔ مجلس ش ۲۶۰).

آغاز: افتتاح تاریخ‌جهانگیر وابتدای‌نامهٔظفر وبخت‌یاری‌حمدوسپاس‌حضرت‌پادشاهی‌تواندبود.

43862 ـ **تهران**، مجلس ۲۶۰: همراه «ظفرنامه»ی معمایی نوشتهٔ **۱۰۱۶**، آغاز بسیار نزدیك به نمونه [ف. مجلس ۲: ۱۴۸].

43863 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زرین، انجام افتاده، ۸۳ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۷].

● (ادیان، بابیان)

تاریخ حضرت صدر الصدور

دربخش تاریخ ادیان وفلسفه خواهدآمد.

● (محلی، گیلان)

تاریخ خانی

علی‌فرزند شمس‌الدین فرزند حاجی‌حسین لاهیجی، بنام احمد خان‌حسینی پادشاه‌گیلان، در تاریخ گیلان ودانشمندان آن‌سرزمین، بدستور همان‌سلطان‌احمدخان‌فرمانروای گیلان‌درمحرم ۹۲۱ ق بدان آغاز و در صفر ۹۲۲ بـه انجام رسیده، ودرپطرزبورغ‌بکوشش‌دن‌بسال ۱۲۷۴ ق چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۵۱ ـ استوری ۱: ۳۶۳ ـ ف. مشار: ۳۱۴.

43864 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۴۹۱ (۵۱۱ف): نوشتهٔ **۹۲۲**. ۳۵۱ گ [آکیموشکین ۱: ۹۰].

43865 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۴۹۹): نوشتهٔ **۹۷۸** ق [برگل ۲: ۱۰۷۶].

43866 ـ **قم**، سید شهاب الـدیـن تبریزی: تاریخ یاد نشده [ذریعه ۳: ۲۵۰].

43867 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D ۹۴ (۵۱۲ ف): بی‌تـاریخ، ۲۰۱ گ

تاریخ خراسان = تاریخ علمای خراسان

عبدالرحمان مدرس.

● (ایران باستان)

تاریخ خسرو انوشیروان

ازناشناس. نام بالا درنسخه نیامده است.

43868 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۲۰۲، ۱۱): ازسدهٔ **۱۶ـ۱۷** م [استوری ۲۴۹ ـ برگل ۲: ۷۳۱].

تاریخ خلد برین = خلدبرین

تاریخ دلگشای شمشیرخانی

= تاریخ شمشیرخانی

درهمین بخش خواهدآمد.

تاریخ دنابله = تاریخ دودمان دنبلی = ریاض الجنه

دربخش تاریخ اقوام وملل خواهدآمد.

● (قاجاریان)

تاریخ ذوالقرنین

ازمیرزافضل‌الله خاوری شیرازی (۱۱۹۰ ـ ۱۲۶۷ ق) متولی باشی شاهرخ و سپس منشی فتحعلی شاه، فرزند عبدالنبی ونبیرهٔ آقـا محمد هاشم‌درویش‌ازگروه علیهٔ‌ذهبیه. تاریخ قاجاریان است بویژه فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰). در «مجمع‌الفصحا ۲: ۱۲۶» ازآن یاد شده: تاریخی دردولت قاجاریان‌تا خاقان صاحبقران نگاشته‌و نام‌آن ذوالقرنین است. در «ذریعه ۱۰: ۴۴» نیز بنام «ذوالقرنین» یاد شده است.

در دوبخش (جلد)، بخش یکم بنام نـامهٔ خاقان‌خوانده‌وتاریخ‌دهٔ‌یکم‌است که‌در ۱۲۴۹ ق‌به انجام رسانـده است. بخش دوم بنام رسالـهٔ صاحبقرانی‌ست وتاریخ‌دههٔ‌دوم پادشاهی‌فتحعلی

شاه است که در ۱۲۶۳ ق به انجام رسانده است. در دیباچه میگوید فتحعلی شاه از من خواست تاریخ پادشاهی اورا به زبان ساده بنگارم. و خاتمه‌ای دارد در سرگذشت فرزندان فتحعلی‌شاه ودرمآثراوولشکروخزاین‌زروگوهراووعمارات وابنیه‌ونام‌امیران ووزیران وعلما از معاصران. وازهموست:دیوان:۲۳۱۵سرگذشت‌یاسفرنامه: ۴۰۰۹ ، تذکرهٔ خاوری . **آغاز ج ۱)**: فتح الباب نامهٔ خاقانی ، وفصل الخطاب رسالهٔ صاحبقرانی سپاس... اما بعد، چنین‌گویدبندهٔ مرحمت ستاروچاکرارادت دثار. **آغازج۲)**: عنوان رسالهٔصاحبقرانی‌حمد خداوند ذوالجلال است جل شأنه که فرمان

این کتاب دنباله‌ای داردکه بنام «خاتمهٔ روزنامچهٔ همایون»خوانده شده‌است .

بنگرید : تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۵۷۰.

43869 ـ **کمبریج** ، دانشگاه، براون H۲۱ (۱۱): نوشتهٔ **۱۲۵۷**ق . [استوری ۱: ۳۳۷- برگل ۲:۹۵۲].

43870 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۰۲ : نستعلیق شکسته ع۱/ **۱۲۶۱** ق درشیراز، آغاز برابر نمونه، ۴۳۸گ ۲۳س [رؤیت] .

43871 ـ **تهران** ، ملی ۱۷۷۱ ف : نستعلیق، شنبه ۲۱ج ۲/ **۱۲۶۲** ، آغاز برابر نمونه، هردوبخش را دارد، ۴۴۳گ ۲۳س.

43872 ـ **تهران** ، ملی ۲۲۴۱ ف : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**،آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ۲۲۲گ ۳۰س[یادداشتهای دکترجان لایونگود].

43873 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۴۴: نستعلیق، سدهٔ**۱۳**، نسخهٔ اصل، ناتمام[نسخه‌ها ۲:۶۵].

43874 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ذیل ریو۷۱): ازنیمهٔ دوم سدهٔ **۱۹** م [استوری ۱ : ۳۳۷].

43875 ـ **لنین‌گراد** ، دانشگاه‌دولتی ۱۰۴ (ف . تادی جانف ج ۱ص۲۰۱):ازسدهٔ **۱۹**م، آغازوانجام افتاده [برگل ۲:۹۵۲].

43876 ـ **تهران** ، مجلس ۳۲۰۷ : نستعلیق ذیحجه **۱۳۲۵**، ج۱ ، از روی نوشتهٔ نگارنده، آغازبرابر نمونه، ۲۹۸ص ۲۰س [ف. مجلس ۱۰:۷۸۸].

43877 ـ **تهران** ، ملی ۲۲۴۱ ف . نستعلیق سدهٔ**۱۳**، نسخهٔ بسیار خوب، بافهرست مطالب، بامطالبی که‌درنسخهٔ‌مجلس‌نیست، ۴۲۶ص ۳۰س [یادداشتهای‌دکترجان لایونگود].

43878 ـ **تهران** ، مجلس ۳۲۰۸ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۳-۱۴**،ج‌دوم‌آنست، آغازبرابر نمونه [ف. مجلس ۱۰:۷۸۸] .

تاریخ راقم

در بخش آسیای میانه‌خواهد آمد .

تاریخ رشیدی

محمدحیدر، دربخش آسیای‌میانه‌خواهد‌آمد.

● **(محلی ، طبرستان)**

تاریخ رویان

از ملا اولیاء الله‌آملی، محمد فرزند‌حسن طبرستانی، بدستورشهریارابوالمعالی‌فخرالدوله شاه غازی پسرزیارپسر کیخسرواسپهبدطبرستان (۷۶۱ ـ ۷۸۰)، دریك مقدمه و ده باب ، در سالهای ۷۶۳ـ ۷۶۴ نگاشته است . در تهران بکوشش عباس خلیلی ۱۳۱۳ خ و سپس بروش محققانه بکوشش دکتر منوچهر ستوده بتازگی چاپ‌شده است .

اینك‌فهرست: باب ۱ـ درابتدای‌عمارت‌رویان ۲ـ ملوك استندار ۳ـ حکام بیگانه در رویان

۴ـ تصحیح نسب پادشاهان استندار ۵ـ پادشاهان گذشته، ۶ـ پادشاهانی که درصد سال نزدیک بروزگار نگارنده بوده‌اند، ۷ـ درشرح حال باقی ملوک، ۸ـ درذکر واقعهٔ مازندران.

آغاز: محامدی که محدود اوهام بشر نگردد، و مدایحی که معدود افهام ارباب فکر و نظر نشود، حضرت واجب‌الوجود علی‌الاطلاق.

بنگرید: ذریعه ۳:۲۵۴ و ۲۸۵ ـ ف مشار: ۳۱۶ ـ استوری ۱: ۳۶۱ ـ برگل ۲: ۱۰۷۲

43879 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۷۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۵۰ گ ۲۵ س [رؤیت].

43880 ـ **تهران**، ادبیات ۹۴ ج: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، از کتابهای اقبال بوده، ۷۲ گ ۱۷ س [ف. ادبیات ۱: ۶۷].

● (زندیان)

تاریخ زندیه = ذیل گیتی گشای

ازعبدالکریم فرزند علیرضا [بـا آنچنانکه در ذریعه آمده و نفیسی درپیشگفتار چاپ دوم تأیید کرده] و یا علیرضا فرزند عبدالکریم. تاریخ این خاندان است بدنبال «گیتی گشای» از مرگ کریم خان وشاهی لطفعلی خان و برافتادن آن دودمان، که بخواهش دوستان، بنام میرزا محمد حسین فراهانی صدر دولت زندیان نگاشته و تا سال ۱۲۰۹ را دارد. بکوشش ارنست بیر آلمانی در لیدن ۱۸۸۸ م وسپس بکوشش سعید نفیسی بدنبال «گیتی گشای» چاپ شده است. (بنگرید: زینة التواریخ، درهمین بخش). **آغاز ۱:** برای مشکل گشای. **آغاز ۲:** طوطی شیرین زبان قلم فصاحت و بلبل ملیح البیان خامهٔ بلاغت.

بنگرید: ذریعه ۴: ۵۳ (تذییل تاریخ گیتی گشای) ـ ف. مشار: ۳۱۶.

43881 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۶۱۹۸، Add: نستعلیق رمضان **۱۲۱۷** (۱۸۰۲ م)، ۱۰۳ گ ۱۰ س.

43882 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۱۱۴۰ (۵۲۰ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۴**، نام نگارنده درفهرست: علیرضا یادشده است، ۹۲ گ [آکیموشکین ۱: ۹۲].

43883 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۱۹۷، Or: نستعلیق شیراز، ذیقعدهٔ **۱۲۲۵** (۱۸۱۰ م)، نام نگارنده درفهرست علیرضا یادشده، ۱۲۷ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۱۰۷۲].

43884 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۵۵ تاریخ (۲۱۴ ف): شفیعای خوب **۱۲۳۰** (۱۸۱۵ م)، آغاز برابر نمونه، درفهرست نام نگارنده علیرضا فرزند عبدالکریم است، ۶۶ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف: ۲۴۹].

43885 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹۰: نستعلیق پنجشنبهٔ ۵ شوال **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، درنسخهٔ نام نگارنده علیرضا فرزند عبدالکریم یاد شده است، ۱۳۱ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۲: ۵۲۲].

43886 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۷۹: نسخ تعلیق خوب **۱۲۳۸**، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، شگفت اینکه نفیسی در فهرست خود نام نگارنده را علیرضا فرزند عبدالکریم یاد کرده است، ۵۸ ص ۱۹ س [ف. مجلس ۶: ۲۳۳].

43887 ـ **تهران**، ملک ۶۳۱۹: شکسته نستعلیق باقر فرزند محمد ع ۲/ **۱۲۶۷**، بافهرست نام شهرها که درکتاب یاد شده، در نمای نسخه بنام «اختتام دولت زندیه» من کلام میرزا علیرضا منشی یاد شده است، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۹۸ ص ۱۶ س [رؤیت].

43888 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۵۲۵، Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، ۹۴ گ ۱۱ س

[دیو ۱: ۱۹۸].

43889 ـ تهران ، خانقاه نعمت‌اللهی ۲/ ۴۸۳ : محمد حسن متخلص به دبیر فرزند ابوالحسن شیرازی، آدینه ۲۴ ج ۱/ ۱۳۲۸ ، (ص ۳۰۶-۴۰۷)، بدنبال «گیتی‌گشای» آغاز برابر نمونهٔ ۳، نگارنده درفهرست: عبدالکریم فرزند علیرضا یاد شده است. [ف. دیباجی ۲: ۱۶۱].

43890 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۶۹۴ (۵۱۹ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۲۵ گ.

43891 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۱۸۵۳ (۵۲۱ ف) : بی‌تاریخ ، ۱۱ گ [آکیموشکین ۱: ۹۲].

● (زندیان)

تاریخ لطفعلی خان زند =

تاریخ زندیه

ازعلیرضافرزند عبدالکریم‌شیرازی، تاریخ زندیان‌از مرگ کریم خان زند در ۱۱۹۳ ق تا شکست لطفعلی خان زند در ۱۲۰۹ق است. در دیباچه میگوید بـا آنکه‌تـاریخ نادرشاه را استرآبادی نگاشته بود وتاریخ کریم خان‌زنـد را میرزا صادق نامی نگاشته بود ، و بـااینکه چندتن تاریخ قاجاریان را نگاشته بودند کسی تا بـه امروزکوشش نکرده تـاریخ انحطاط و سقوط‌زندیان را بنگارد تـا او بخواهش دوستی ناگزیر شد بـدین کار دست زند . پس از دیباجه (گ ۱-۵) با روزهای ماندهٔ کریم خان آغاز می‌شود (۵-۸)، سپس پادشاهی زکی‌خان زند، پادشاهی ابوالفتح خان زند ، پـادشاهی صادق خان زند، پادشاهی علیمراد خان زنـد، جعفرخان زند، واز(گ ۶۶ تاپایان) دربـارهٔ پادشاهی‌لطفعلی‌خان زند است. **آغاز**: برارباب خرد ودانش واصحاب ذکا وبینش.

43892 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۴۹۰۳ Add : نستعلیق صفر ۱۲۱۸ (۱۸۰۳م) ، در فهرست نام نگارنده: ابـن عبدالکریم علیرضا یاد شده، ۱۳۸ گ ۹س [دیو ۱: ۱۹۸] فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۴۹۹هست [فیلمها: ۳۴].

تاریخ زندیه = تاریخ گیتی‌گشای

تاریخ‌زندیه = حقیقت نامه

تاریخ زندیه = گلشن مراد

تاریخ سلاطین کرت

ازعبدالله حافظ ابرو(که یاداوردرجغرافیا: ۳۹۴۸» گذشت) .

43893 ـ تهران ، ملك ۴/ ۴۱۶۴ : نسخ، ۱۳۷۱ق، درمجموعه نگاشته های حافظ ابرو (گ ۱۹۴-۲۲۰) [یـاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

● (صفویان)

تاریخ‌سلطانی

ازناشناس، بروزگارنادرشاه‌پس‌از ۱۱۵۰. درتاریخ دودمـان صفویـان ، از شاه اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) تاشاه‌عباس سوم (۱۱۴۸م). در آن‌آمده است: درهزارویکصد وپنجاه در شهر صفرـ دولت ازآن خاندان‌مکرمت‌کرد انتقال. **آغـاز** : سبحان الله ذی الملك والملكوت والكبرياءوالعظمت‌والجبروت... این تاریخی‌ست مختصرمشتمل بـرحالات و واقعات پـادشاهان عظیم‌الشأن صفویه

بنگرید: استوری ۱: ۱۲۸۲.

43894 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۸۴/ ۲۷۹ :کلبعلی فرزنـد محمد شیرازی، ۱۲۲۷ (۱۸۱۲م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۵۷].

43895 ـ حیدرآباد ، مـوزهٔ سالار

جنگ ۸۷ تاریخ (۱۰۲ف): سدهٔ **۱۳**، آغـاز برابر نمونه، ۳۱۹گ ۱۴س [ف.محمداشرف: ۲۲۰].

تاریخ سلطانی = تاریخ قاجاریان

صاحب علی آبادی.

تاریخ سامانیان

43896 ـ **بنگال**، آسیایی ۷۳/۳۸ aO (۱۰): تاریخ یاد نشده، درفهرست آمده: تـاریخ آل سامان لغایت حال [ف . بنگال : ۱۵۲].

تاریخ سلجوقیان روم و ایلخانیان ایران

ازمحمود فرزند محمد مشتهر به الکریم الاقسرایی. که در۷۲۳ ق نگاشته است. پس از مقدمهٔ کوتاهی درسرگذشت پیامبر وخلفابخشی درسلجوقیان روم وسپس ومفصل تر دربارهٔ ایلخانیان ایران از: اباقاخان، اولجایتو، ابوسعیدداده.

43897 ـ **استانبـول**، ایـاصوفیا ۳۱۴۳: نوشتهٔ **۷۳۴**ق.

43898 ـ**استانبول**، ینی‌جامع۸۲۷: نوشتهٔ **۷۴۵**ق. [استوری ۱:۲۶۷].

● **(محلی، کرمان)**

تاریخ سلجوقیان کرمان

ازمحمد فرزند ابراهیم. دربارهٔ سلجوقیان کرمان وکمی دربارهٔ سلجوقیان عراق، تاروی کارآمدن قره ختاییان در۶۱۹ق. بکوشش خاور-شناس هلندی: هـوتسما درلیدن بسال ۱۸۸۶ م چاپ شده است، ونیزدرتهران بکوشش باستانی پاریزی در۱۳۴۳خ چاپ شده است.

43899 ـ **برلین**، پـادشاهی (۴۳۳ پرچ): ازسدهٔ **۱۷** م، آغاز آن در حواشی کمی افتاده و انجام چند برگی افتاده [برگـل ۲:۱۰۵۹].

● **(قاجاریان)**

تاریخ سلطنت مظفرالدین شاه

اززین العابدین علی فرزند حسین صفوی گنجوی، شیخ الاسلام قراچه داغ. که «تحفة الالباء» را در سیر در سالهای ۱۲۷۳ ـ ۱۲۸۰ بنام نـاصرالدین شاه ساخته است. و این یکی را بنام مظفرالدین شاه ساخته ودر آن ستایشهایی بسیار ازشاه کرده است. (بنگرید: تاریخ ایران: ۴۳۰).

آغاز: دربیان ابتدای ظهور سلطنت در سلسلهٔ قاجار جلالت وجلادت شعار. اول سلطان مقتدر این طایفه آقا محمد خان است .

43900 ـ **تهران**، ملی ۴۳۶ ف: نسخ گویا نگارنده، سدهٔ**۱۳**، ۱۰گ ۱۲ س [ف . ملی ۱:۴۲۷].

تاریخ وجغرافیای سلماس = قیراط الماس

درص ۳۹۳۹ گذشت .

● **(ایران، عمومی)**

تاریخ سیاقی = تاریخ سنواتی = تاریخ پادشاهان عجم

باتحریرهای گوناگون، که ۴۴ نسخه ازآن درص ۴۱۰۷تا۴۱۱۲ یاد شده است.

اینک نسخه هایی دیگر :

43901ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان شوروی۹۶: نوشتهٔ**۱۲۴۷**ق، نسخه بنام **خلاصهٔ تاریخ پـادشا هان عجم** است از عمر تـا تهماسب (یکم ؟). (ف. باکوج۱ص ۴۶) .

43902 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیـل ریو ۴۰): نوشتهٔ**۱۲۶۰**ق، بنام**خلاصهٔ تاریخ**

پادشاهان عجم است، ازآغازتا ۱۲۲۰ یا ۱۲۲۱ را دارد، [برگل ۲: ۷۰۲-۷۰۳].

43903 ـ لندن، انجمن‌آسیایی‌پادشاهی P ۱۳۷ : تاریخ یاد نشده ، بنام تاریخ پادشاهان عجم از کیومرث تا ۱۰۴۶ ق وشاید نسخه‌ای از«مجالس الملوک» محمد مفید نگارندهٔ «جامع مفیدی» باشد [برگل ۲: ۷۱۲ استوری ۱: ۲۴۲].

43904 ـ لنین‌گراد، عمومی P.N.S ۳۹۰: بنام تاریخ پادشاهان عجم استواز کیومرث تا فتحعلی شاه ، با ۳۸ مینیاتورشبوهٔ روزگار قاجار [برگل ۲: ۷۱۳].

● (محلی ، سیستان)

تاریخ سیستان

ازکسی بنام ظهیر. تاریخ سیستان است از باستان تا روزگار نگارش ، که‌بسال ۱۲۰۶ ق نگاشته شده‌است.

43905 ـ تهران ، مهدوی (ج ۱ ص ۶۵ب (گویا): [برگل ۲: ۱۰۸۱] .

● (محلی ، سیستان)

تاریخ‌سیستان

ازناشناس . تاریخ سیستان است تا میانهٔ سدهٔ پنجم با توصیف جغرافیایی زمین و مردم آنجا، زیر عنوان «فضایل‌سیستان»، با دنباله‌ای فهرست واراز رویدادها تابسال ۶۹۵ق [استوری] یا ۷۲۵ق [برگل]. آنجاکه سال ۴۴۵ ق را گزارش می‌کند ازطغرل بیك سلجوقی به(ادام الله ملکه) یاد می‌کند.

یکبار بسال ۱۲۹۹ق در پاورقی روزنامهٔ ایران ویکبار بکوشش ملك الشعراء بهار در تهران ۱۳۱۵خ ونیزدر ۱۳۳۹خ چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۵۹ ـ ف . فارسی مشار: ۳۲۰ـ استوری ۱: ۳۶۴.ـ پیشگفتارچاپ ۱۳۱۵خ ازبهار .

43906 ـ تهران ، ملك الشعرا بهار ۳۶۰: نسخ ایرانی تیموری، سدهٔ ۹، ۳۹۲ص [نسخه ها ۵: ۶۵۹] اکنون بـه شمارهٔ ۶۹۱ (۱۶۶۱۲) است، با یاد داشت‌بهاردرپایان‌که: باید این‌کتاب همان احیاء الملوك در تاریخ سیستان‌نگاشتهٔ شاه حسین‌فرزندملك‌غیاث‌الدین محمد صفاری‌باشد. آغاز: الحمدلله‌رب‌العالمین وسبحان الذی احاط ... اخبار سیستان ازاول بناکردند وتاریخ وانساب بزرگان وحدودشهر سجستان‌که ازکجابود اندرابتدا . سپس‌درص ۴ حدیث‌کورنگ ودرص ۶ نسبت بختیار اسپهبد.

43907 ـ شوروی ، فرهنگستان‌علوم گرجستان ۱۶۰ / PK ۱۲۴: نوشتهٔ‌محمدنامی، یکشنبه ۱۱رجب **۱۲۷۸** درتهران [برگل ۲: ۱۰۷۹].

43908 ـ تهران ، ملك ۳۹۱۰ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۱۱۱گ ۱۹س + ۱۲ ص فهرست در آغازکتاب ، در کتابخانهٔ صنیع الدوله بوده ۱۲۹۸، آغاز برابر نسخهٔ ملك الشعرا [رؤیت].

43909 ـ تهران ، ملی ۱۹۲۹ ف : شکسته نستعلیق سدهٔ**۱۳**، تاریخ سیستان ازبنای شهرسجستان وشامل روزگار دودمانهای‌ایرانی پس‌ازاسلام‌تاسلجوقیان‌است وبا جنگ شاه‌رکن الدین محمود ونصیر الدین درخ‌مص پایان میابد، ۹۶گ ۱۷س، آغازبرابرنسخه‌ملك‌الشعراء بهار است [یاد داشتهای دکترجان‌لایو نکود].

43910 ـ تهران، مجتبی مینوی ۶۲: نستعلیق‌آقای احمد مینوی برادر استاد مینوی، **۱۳۰۵**خ، ازروی روزنامهٔ ایران ، مقابله شده با نسخهٔ‌کهن ملك الشعراء، ۶۹۶گ [نسخه‌ها

۶۴۰:۶].

43911 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۳۶: نوشتهٔ ماشینی سدهٔ ۱۴، در آغاز و انجام آن یادداشهای عباس اقبال آشتیانی، ۱۲۳گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۶:۸].

43912 ـ تهران، ادبیات ۲۴۶ ج: نستعلیق سدهٔ ۱۴، ازروی پاورقی های روزنامهٔ ایران، برای قزوینی وبایاد داشتهای او [ف. ادبیات ۱:۶۷].

43913 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۴: ۲۲۸۱): نوشتهٔ ۱۲۸۹.

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل

ازاماملقلی‌میرزا فرزند بدیع‌الزمان‌قاجار فرزنـد محمد قلی میرزا فرزند فتحعلی شاه، بنام ناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴-۱۳۱۳) وبدستور برادرش‌نادرمیرزا، بمانند ذیلی برای‌«اسرار-الوجود: ۲۹۶» همان‌که «ترجمه لیوردور: ۳۰۵»است، وچون Livredor سرگذشت چندتن ازپادشاهان را درپایان خود داشت‌نادر میرزا ازاومیخواهد چنین‌کاری را نیزاو انجام دهد، او در دیباجهٔ نسخهٔ مجلس مینویسدکـه سرگذشت: امیرتیمور، شاه اسماعیل، نادرشاه را بمانند دنبالهٔ «اسرار الوجود» می‌نگارم‌ولی آن نسخه‌تنها سرگذشت شاه اسماعیل(۹۰۵ - ۹۳۰) را دارد.

آغاز: حمدله. وبعد چون نوبت دارایی ولایات محروسه.

بنگرید: مؤلفین مشار ۱:۶۵۷- المآثر والآثار:۱۸۷.

43914 ـ تهران، مجلس۳/ ۶۳۱۴: نسخ علی‌اکبر، ۱۲۹۸ (ص۶۲۱-۶۸۵) بدنبال «اسرار الوجود» [ف. مجلس ۱۹:۳۰۲]

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل

ازناشناس. تاریخ‌رویدادهای‌روزگارشاه‌اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) است،کـه بروزگارشاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) نگاشته شده است، ومیرسد بـه تاجگذاری تهماسب و روزگار آغاز کار او؛ و نزدیك است به «حبیب السیر». **آغاز:** جهان آرایی پادشاهان عالم مدار.

43915 ـ موزهٔ بریتانیا، (ذیـل، ریو۵۲): ازسدهٔ۱۶م، با ۲۱مینیاتور.

43916 ـ کمبریج، دانشگاه (ف. براون ۷۴): نوشتهٔ ۱۱۰۲ق. [استوری ۱: ۳۰۴- برگل ۲:۸۵۳].

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل

ازناشناس که‌بایدبروزگارهمان‌شاه‌اسماعیل نگاشته شده باشد. دیباجهٔ‌آن در بارهٔ نیاکان اوست به‌نقل ازحبیب السیر، ومتن دربارهٔ شاه اسماعیل است و جنگهای او، و خاتمهٔ آن در سرگذشت فرزندان اووبرخی ازمردان بنام‌آن روزگار ازدانشمندان وسادات وسران‌که بعضی ازآنان با سلاطین بوده‌اند. **آغاز:** ذکر طلوع آفتاب دولت واقبال‌شاهی وبیان اختصاص‌یافتن آنحضرت به اصناف الطاف و عنایت الهی.

43917 ـ تهـران، ملی ۱۸۹۸ ف: نستعلیق گویا همان سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه، ۹۳ ص ۳۵ س [یـاد داشتهای دکتر جان لایونکود].

تاریخ شاه اسماعیل = تاریخ صفویان = عالم‌آرای صفویان

بشیوهٔ نقالان. درهمین بخش آید

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل دوم

از ناشناس. تاریخ شاه اسماعیل دوم از ۹۸۴ تا ۹۸۵. و نزدیک است به «احسن التواریخ» حسن روملوست، آغاز: ستایش وسپاس سعادت اساس افزون ازحد وقیاس.

43918 ـ استانبول ، عمومیه دفتری ۵۱۶۲: نوشتهٔ ۹۸۶م (ف ، تاور : ۴۴۱) [استوری ۱:۳۰۸- برگل ۲:۸۶۲].

● (صفویان)

تاریخ شاه اسماعیل و شاه تهماسب

از امیر محمود فرزند امیر خواند میر (نگارندهٔ حبیب السیر)، که در هرات میزیسته است ، و میان سالهای ۹۵۳ ـ ۹۵۷ بدستور رکن السلطنه محمد خان فرزند شرف الدین فرمانروای هرات نگاشته است. تاریخ شاه اسماعیل (۹۰۵-۹۳۰) و شاه تهماسب تا سال ۹۵۷ و بویژه رویدادهای خراسان و یورشهای ازبکان به خراسان را دارد. نخستین عنوان آن: ذکر بعضی از اوصاف پادشاه جمجاه ابو المظفر... اسماعیل .. بازپسین عنوان: تبیین کلام در رفتن شاه محمد سلطان بعزم تاخت و تاراج ولایات خراسان و بیان اختلال احوال سکنهٔ آن بلاد از اعمال طایفهٔ اوزبکیه و کشته شدن سلطان مذکور. آغاز: کتاب تاریخ شاه اسماعیل... زیور افسر اخبار پادشاهان عالم مدار، وحلیهٔ تاج مآثر خسروان گردون اقتدار، جواهر محامد مالك الملکی است که سرافرازی سلاطین ذی شوکت ... از تشریف الباس و تأیید اجلاس اوست... پایان: بهروز گردد ومن الله العون والمدد. قدتم الکتاب هذا التاریخ المبارك المیمون امیرمحمود بن امیر خواند المؤرخ فی التاریخ یوم الاربعاء ۲ شهر جمیدی الآخر سنة ۹۰۰۵.(!)

43919 ـ موزهٔ بریتانیا ، (ریو ، ذیل ۵۴): نوشتهٔ ۹۸۳ق، آغاز افتاده .

43920 ـ تبریز ، ملی ۲۵۸: سدهٔ ۱۰، بعنوان ذیل حبیب السیر ، انجام افتاده [استوری برگل ۲:۸۵۵].

43921 ـ یزد ، جامع کبیر : نستعلیق ۲ج۲/ ۱۰۰۵ ، درپایان نه صفحه فهرست وقایع مندرج در کتابست، ازارایش شاه اسماعیل ۸۹۲ تا توجه نواب اشرف ازسلطانیه به بغداد جهت دفع حافظ احمد پاشا ۲صفر ۱۰۳۵ [نسخه ها ۴:۳۷۵].

43922 ـ موزهٔ بریتانیا ، (ریو ، ذیل ۵۳): نوشتهٔ ۱۰۴۲ق .

43923 ـ کمبریج، دانشگاه Ellis M ۲۳۲: نوشتهٔ ۱۰۴۷ ق (ذیل ، کمبریج ۴۳۹) (استوری، بریگل ۲:۸۵۵] .

● (صفویان زندیان)

تاریخ شاه اسماعیل و شاه تهماسب

— انتخاب ...

ازناشناس.

تاریخ صفویان است ازشاه اسماعیل(۹۰۵-۹۳۰) وشاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) ، و یادی از(سلاطین رومیه) ازحسن بیگ روملو، و از تاریخ ۹۰۰ ق (۱۴۹۵م) آغاز میشود تابسال ۹۸۵ (۱۵۷۷م). آغاز : حمد وسپاس و شکر بیحد وقیاس سلطانی را سزاست که.

43924 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۵۳۱ تاریخ (۱۷۸ف) : نستعلیق حسن قاجار، ۲۰ ج ۱/ ۱۰۶۴ (۱۶۴۵م)، ۱۳۸گ، ۲۲- ۲۷س [ف. محمد اشرف:۱۹۸].

● (صفویان ، زندیان)

تاریخ شاه سلطان حسین و

کریم خان زند

ازرضی الدین تفرشی .

ازمرگ شاه سلطان حسین آغاز می‌شود تا مرگ کریمخان زند در۱۱۹۳ق. **آغاز :** حمد وسپاس مالك الملکی را سزاست که تاج خلافت.

43925 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۸۷/۱۶ Add: با تاریخ **۱۱۹۷** (۱۷۸۳ م) در دفتر (گ ۱۸۵ـ ۲۱۶) [ریو۲:۷۹۸].

● **(صفویان)**

تاریخ شاه صفی

ازمیرمحمد حسین حسینی تفرشی ، که نویسندهٔ مجموعه نامه های دیوانی ست که در سال۱۰۸۷ق گردآوری شده‌است، که نسخهٔ آن درفهرست فلوگل (وین) آمده است . تاریخ کوتاهی‌ست ازپادشاهی‌شاه صفی‌ازسال۱۰۳۸ق تا ۱۰۴۱. **آغاز :** مبادی تاریخ زمان نواب رضوان مکان‌که مرحوم مغفورمیر محمد حسین الحسینی‌تفرشی به عنوان نمونه نوشته‌اند .

43926 ـ **افغانستان** ، محمد صالح : ازسدهٔ **۱۱** (مجلهٔ‌آریانا ج۱:۱۲(ص ۳۰).

43927 ـ **چستربیتی**، ۳۸۴: نوشتهٔ پیرامن **۱۷۲۰**م (۱۱۳۲ق) در(ف . فارسی چستربیتی ۳ : ۹۹) از ابوالمفاخر فرزند فضل الله حسینی تفرشی دانسته شده است که در ۱۰۷۸ق به انجام رسانده است [برگل ۲ : ۸۸۶].

43928 ـ **وین** ، پادشاهی (ملی)(ف. فلوگل ۱:۲۸۱(۱)): تاریخ یادنشده[استوری ۳۱۳:۱].

تاریخ شاه صفی = خلاصة‌السیر

محمدمعصوم ، درهمین‌بخش.

تاریخ شاه عباس = عباسنامه

وحید قزوینی درهمین‌بخش .

● **(صفویان)**

تاریخ شاه عباس یکم

همانکه درص ۲۷۰۴ نادرست بنام تاریخ شاه اسماعیل (فتوحات شاه ...) یاد شده است.

این منظومه بی‌نام است وتاریخ شاه عباس یکم (۹۹۶ ـ ۱۰۳۸) است ، و ازکودکی او که برابر روزگار شاه اسماعیل دوم (۹۸۴ ـ ۹۸۵) بوده است‌آغاز می‌شود. ونسخهٔ ۴۷۶۹ ملك مؤرخ ۱۱۳۲ است ولی افزوده هایی‌دارد ومیرسد به ۱۱۳۸.

● **(صفویان)**

تاریخ‌شاه‌عباس یکم وشاه‌صفی

ازناشناس. درتاریخ‌شاه عباس یکم(۹۹۶-۱۰۳۸) وشاه‌صفی(۱۰۳۸ـ۱۰۵۲)تاگشودن شهر ایروان‌گویا در۱۰۴۵ق. **آغاز:** امابدان که شاه عباس پسرشاه خدابنده است .

43929 ـ **برلین** ، پادشاهی ۴۴۷ پرچ : نوشتهٔ پیش از **۱۶۷۲** م (۱۰۸۲ ق) [استوری ۳۱۳:۱ـ برگل ۲:۸۸۶] .

● **(تیموریان)**

تاریخ شاهرخ

ازحافظ ابرو(که‌یاداودردجغرافیا۳۹۴۸: گذشت) . تاریخ پادشاهی شاهرخ تیموری ست تا ۸۱۶ق. باید بخشی از«مجمع التواریخ : ۴۱۹۰»اوباشد. **آغاز:** حمد وسپاس‌مبدعی‌را که بیك اشارت‌کن‌ابداع موجودات واختراع.

43930 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۶۴/۸ : نسخ ملا محمد مهدی‌آقا بابا ، **۱۲۷۱** ق (گ ۲۷۲ـ۳۲۴)، هرصفحه ۴۳ س ، آغاز برابر نمونه [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

43931 ـ **لندن** ، دیوان هند (اتـ

۱۷۱): [استوری ۱:۸۷].

تاریخ شمشیر خانی = منتخب شاهنامه = شاهنامهٔ شمشیرخانی

از میرزا توکل بیگ فرزند تولک بیگ حسینی، ازروزگارشاهجهان(۱۰۳۷-۱۰۶۷) وواقعهٔ نویس دربار داراشکوه (۱۰۲۴-۶۹ یا ۱۰۷۰). نثر «شاهنامه»ی فردوسی ست، بنام شمشیر خان حاکم غزنین. سرآغاز نسخه ها گوناگون‌است.دردیباجهٔ(نسخهٔمجلس) آمده: که در۱۰۶۳ برابر۲۶ پادشاهی‌شاهجهان، هنگامی که‌شاهزاده داراشکوه واقعه‌نویسی‌غزنی‌رابه‌من واگذارکرده بود بدین‌کار پرداختم. **آغاز ۱:** حمد بیغایت وثنای بینهایت مرحضرت‌کبریایی واجب‌الوجود. **آغاز۲:** گهرریزی‌برگ‌ابرنیسان خامه به‌آرایش ستایش شاهنشاهی.

بنگرید : استوری ۱:۱۰۰۸.

43932 ـ **داکا** ، دانشگاه H R ۶۸ (۲۱ف): نستعلیق توکل بیگ، ۲۶ پـادشاهی شاهجهان، **۱۰۶۳**(۱۶۵۳م). آغاز برابرنمونهٔ ۱، ۲۰۷+۳گ [ف. حبیب الله ۱:۱۸].

43933 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۰۳۱ Or: مـؤرخ**۱۰۶۳**(؟)[نسخه‌هـا ۴:۶۷۱].

43934 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۲۶۱/۵۱۷۲ : شیخ عطاء الله‌فرزند شیخ عبدالرؤف، که درجالندهرمیزیسته، ۱۱ج **۱۱۰۳/۱**(۱۶۹۲م)[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱:۵۳].

43935 ـ**آصفیه**، ۱۲۳۰۰(۱۲۲۰) تاریخ: نستعلیق محمدکاظم، در **۱۱۳۰** بدستور سید محمد تقی، مصور [ف . آصفیه۱: ۲۱۸ و ۳:۱۰۴].

43936 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۴۱۶ (۵۱۳ف): نوشتهٔ **۱۱۵۶** ، (۱پ ـ ۱۹۰ر) [آکیموشکین ۱:۹۱].

43937 ـ **قم** ،آستانه۳:۳۱-۵۹۴۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، مصور،آغاز افتاده،۲۴۴گ ۱۵س [ف.آستانه:۱۷۶].

43938 ـ **کپنهاك** ، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵:۶۹۵].

43939 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای Y.۹۷ : پیرامن سدهٔ **۱۲**.آغازبرابرنمونهٔ۱، ۲۳۸گ ۱۶س [ف. فهمی ادهم ۱:۴۹] .

43940 ـ**کپنهاك** ، پادشاهی۴۳(؟): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۵:۶۹۵].

43941ـ **تهران**،مجلس۵۶۷۶: نستعلیق **۱۲۱۳**، ۲۳۲ص ۱۳س،آغاز برابر نمونهٔ۲ ، با دیباجه [ف. مجلس ۱۷:۱۲۷] .

43942 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۳۲۴/۳۳۲۸:نوشتهٔ**۱۲۱۹**(۱۸۰۴م) (بااحوال‌انگلیسها)[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۵۳].

43943 ـ **هند** ، بمبئی ، اینورسیته V.IV (B.U.L) : شکستهٔ هند، ۲ذیقعدهٔ۴ پادشاهی اکبرپادشاه دوم، **۱۲۲۴** (۱۸۰۹م)، آغـاز برابر نمونـه، درفهرست بنام **منتخب شاهنامه** است[ف. عبدالقادرسرفراز:۲۶۷].

43944ـ**لاهور**،پنجاب،پبلك‌لائبریری ۲۱۳۰، ۸۷۱شاه تو-۸۷۶،۹ قا : بـا تاریخ **۱۲۴۴** در دفتر، ش۲دفتر ، ۱۶۶گ [منظور احسن عباسی ۱:۶۲۳].

43945 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۲۹۷ : نستعلیق هند، ازروی چاپ ۱۱رجب **۱۲۴۵** ، آغازبرابرنمونه،درفهرست‌بنام‌منتخب‌شاهنامه است ، ۱۴۹گ ۲۳ س [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۶] .

43946 ـ **داکا** ، دانشگاه DU ۱۳۷

(۲۴ف): نستعلیق، باتاریخ ۱۱ رجب **۱۲۴۵** (۱۸۲۹م). **آغاز**: حمد بیغایت وثنای بینهایت مرحضرت کبریا، ۱۸۸ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲۰].

43947 ـ **آصفیه**، ۳۸: نوشتهٔ‌خوش، در **۱۲۵۹**، مصور، ۲۱۱ گ ۱۷ س [ف. آصفیه ۱: ۲۱۸].

43948 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۵۳۹ Or: ازسدهٔ **۱۳**، تحریری است ازآن [نسخه‌ها ۴: ۶۷۱].

43949 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۶۶۱: تاریخ ونشانی دیگریاد نشده [ف. آستانه ۱۷۶].

43950 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۱۳، ۸۷۱شا، تو: نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، زرین، مصور.

43951 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۱۳، ۸۷۱شا، تو(۲): نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۳**، ۲۵۵ گ ۱۳ س. [منظـور احسن عباسی ۱: ۳۸۴].

43922 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۱۳، ۸۷۱ شا ـ تو: نستعلیق قاضی شاه محمد فرزند قاضی مهتاب الدین، پنجشنبهٔ ۱۸ پهاگن **۱۹۱۷** م، ۲۱۸ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۳۸۱].

43953 ـ **پاکستان**، انجمن تـرقی اردو ۴ق ف ۱۸: تاریخ یادنشده، مصور، ۴۶۳ س.

43954 ـ **پاکستان**، انجمن تـرقی اردو ۴ق ف ۵۱: تاریخ یاد نشده، ۴۹۲ س.

43955 ـ **پاکستان**، انجمن تـرقی اردو ۴ق ف ۵۴: تاریخ یاد نشده، ۱۶۵ س. [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۹].

43956 ـ **کپنهاك**، پادشاهی ۴۴(؟): در فهرست آمده «کیفیت سکندر ذوالقرنین» نگاشتهٔ ۱۰۶۳ برای شمشیرخان ازروی شاهنامه [نسخه‌ها ۵: ۱۹۵۵](باید بخشی ازهمین باشد).

43957 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۰۸/۱۰۳: تاریخ یاد نشده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۳].

43958 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۲۷: تاریخ یاد نشده.

43959 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۲۸: شکسته، همراه «انوارسهیلی» [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۲].

43960 ـ **داکـا**، دانشگاه ۸ HR (۲۳ف): نستعلیق، ۱۸۸ گ. [ف. حبیب الله ۱: ۲۰].

43961 ـ **داکـا**، دانشگاه ۴۱۹ KS (۲۲ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۲۱۶ گ [ف. حبیب الله ۱: ۱۹].

43962 ـ **داکـا**، دانشگاه ۶۷ DU (۲۵ف): نستعلیق، آغازبرابرنمونهٔ ۱، ۳۲۶ گ [ف. حبیب الله: ۲۰].

تاریخ شوشتر = تذکرهٔ شوشتر جزایری درهمین بخش.

● **(قاجاریان، بهائیان)**

تاریخ شهدای یزد

از فخر الحاج خواجه محمد طاهـر مال میری‌بهایی، تاریخ رویدادکشتن گروهی بهائیان وبابیان نواحی یزددرسالهای ۱۳۱۵ـ۱۳۱۶ق که نگارنده بخشی ازآنهارا به‌چشم دیده‌است. برای این رویدادرجوع شود به «پنج سال دریك شهرایرانی» «Five yearsina Perslan Town» ازکشیش ملکم انگلیسی.

تاریخ شهدای یزد بار ها در تهران چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشارج۲ ج ۱: ۱۰۹۵.

43963 ـ **تهران**، دارالآثـار محفل

ملی بهائیان ایران : [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

● (قاجاریان)

تاریخ صاحبقرانی

ازمحمود میرزا قاجار (م ۱۲۷۱)، که یاد اودرهدیوان: ۲۵۱۷» گذشت . تاریخ خانـدان قاجار است، که درع ۱۶/ ۱۲۴۸ بدان آغاز ودر ۱۲۴۹ بپایان رسانده است. دردیباجه‌میگوید: فتحعلی شاه تاریخ رویداد های سی وهشت سالهٔ پادشاهی خود را خواسته ، مترسلان درباری‌با الفاظ پیچیده به تاریخ نگاری پرداختند ، شاه ازمن خواست تا این‌کاررا به شیوهٔ درست‌انجام دهم. آنگاه ازتباراین دودمان‌آغاز میکندونـام سران ایل قاجار را تـا آغا محمد خان یـاد میکند،سپس‌سر گذشت‌آقامحمد خان‌رامینگارد، آنگاه رویداد های ۱۱۹۰ تـا ۱۲۴۹ را سال بسال یاد میکند [نسخهٔ ملی] . **آغاز** : حمد پروردگاری راکه بما بندگان قدرت حمدذات وقوت ادراك‌آثارصفات عطا فرموده .

43964 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، (ذیل‌ریو ۷۰): نوشتهٔ **۱۲۴۸**ق.

43965 ــ **تهران**، ملی۶۳رف: نستعلیق گویا نگارنده، سدهٔ **۱۳** ، ۱۶۲گ [ف . ملی ۱: ۵۴] . فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۸۹۲ هست [فیلمها: ۳۴].

43966 ــ **تهـران** ، ملـی ۳۷۴۲ : نوشتهٔ **۱۲۶۰** ق، درفیش کتابخانه بنام تـاریخ قاجاریه یاد شده است، گویا همین‌کتاب است. درسه بخش است: ۱ــ تاریخ ایل قاجارتامرگ کریم خان زند ۲ــ پادشاهی‌آقا محمد شاه۳ ــ فتحعلی شاه تا۱۲۴۹ق[یاد داشتهای دکترجان لایونگود].

43967 ــ **لنین‌گراد**، دانشگاه دولتی (ف. تاری جانف ۱۰۳ــ ج ۱ص ۲۰۰) : در دومجلد ، مجلد یکم درتاریخ قاجار از فتحعلی خان قاجار تا پایان پادشاهی آقـا محمد خان ۱۲۱۲ ق. مجلد دوم در پادشاهی فتحعلی شاه است، [استوری ۱: ۳۳۶ــ برگل ۲: ۹۵۰].

● (قاجاریان)

تاریخ صدور قاجاریه

از افضل الملك ، غلامحسین خان زنـدی شیرازی (که‌یاد اودر «افضل‌التواریخ: ۴۲۲۰» گذشت). این‌کتاب‌از «قرن السعادة » او بکلی جدانیست.وبایداین دومایهٔ « صدر التواریخ » اوباشند که‌بنام محمد حسن اعتماد السلطنه‌چاپ شده است. (بنگرید : قرن السعادة ، در همین بخش).

43968 ــ **تهران** ، مجلس ۸۴۹۹/۲ فهرست نشده : باید مسودهٔ نگارنده بـاشد ، بدنبال همان «قرن السعاده». **آغاز** : بسمله . حاجی ابراهیم خان شیرازی ملقب به‌اعتماد ــ الدوله. اول صدراعظمی ست‌که در ظهور دولت قاجار، (ص ۱۸ــ...) [رؤیت].

تاریخ‌صفویان = تاریخ سلاطین عهد صفوی

از اسماعیل‌حسینی مرعشی‌تبریزی،مشهور به میر ملایم بیگ ، متخلص‌به میردعوی. تاریخ داستان مانند است و هـر سخن خود را بـا : راویان‌اخبارآغازمیکند.ودرآغاز: روضه‌الصفاو عالم آرای عباسی و حبیب السیر و ظفر نامه و اکبرنامه و مطلع سعدین را بعنوان مآخذ خود یاد میکند.

43969 ــ **تهـران** ، ملك ۴۰۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده **آغاز:** چون باره سواره تاخت رسید بپای درختی واز

بیم‌پیاده شده‌خود را ببالای درخت کشید، ۳۷۲ گ ۱۷س [رؤیت].

تاریخ‌صفویان = تاریخ عباسی

جلال محمد منجم یزدی. درص۴۲۵۷

تاریخ صفویان

از مرتضی قلی مرزبان اردبیل ، بنام شاه صفوی‌شاه سلیمان‌دوم (۱۰۷۷ – ۱۱۰۵ ق) ، بسال۱۰۷۸ق نگاشته است.وآغازمی‌شودباآغاز پادشاهی‌شاه‌عباس‌یکم(۹۹۶–۱۰۳۸) ومی‌رسد به روزگارنگارش .

43970 ـ **چستربیتی** ، ۲۷۹ : سدهٔ **۱۷**م، زدین ، بـا ۲۲ میناتور، (ف. فـارسی چستربیتی ۵۱:۳) [برگل ۸۹۵:۲].

تاریخ‌صفویان

به روش‌نقالی، وجزعالم‌آرای صفوی‌ست. ازنسب شاه اسماعیل صفوی وسرگذشت صفویان ازشیخ صفی الدین اردبیلی به بعد ، و تـاریخ پادشاهی شاه اسماعیل یکم و تهماسب یکم تـا ۹۹۹ ق را دارد. **آغاز:** به نستعین . ای ملك هوالملك. آن ارباب‌یقین درملك وشاهان‌جهان خاك نشین (ناخوانا) خیزد زمی سلطنت روی زمین بهترین امری که.

43971 ـ **تهران** ، ملی ۲۰۳۳ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۴۸گ بزرگ۱۸س، افتادگی دارد [یاد داشتهای دکترجان لایونگود].

تاریخ به قدرت رسیدن صفویان

تاریخ مفصلی‌ست دربارهٔ به قدرت رسیدن دودمان صفوی واصل حکومت مذهبی آنان در اردبیل ونیاکان شاه اسماعیل، وتاریخ پادشاهی اوازه۹۰۹ تا ۹۳۰ق.

43972 ـ **لندن** ، دیوان هند (اتـه ۵۳۶): آغازافتاده [استوری ۱:۳۰۴ ـ برگل ۸۵۳:۲].

تاریخ صفویان ومعاصران ایشان

ازنگارنده ای شیعی.

43973 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۵۷ فیلم: نستعلیق، نسخه ازصحیفهٔ دوم‌آغازمیشودو وسپس‌صحیفهٔ ثالثه‌است دربارهٔ پادشاهان‌صفوی، وذیل‌آن درتاریخ پادشاهان معاصرصفویان است درروم ومصر وشام وحجاز وعراق وديار بكر و موصل. ازآغازکار صفویانست تـا سال نگارش ۹۷۸ق. سپس‌مقالهٔدوم‌باب سوم حالات خواقین ترکستان [فیلم ۳۵].

● **(محلی)**

تاریخ طالقان = جغرافیای‌قدیم وجدید طالقان

دربخش جغرافیا۳۹۵۵ گذشت .

● **(محلی ، طبرستان)**

تاریخ طبرستان

از ملا شیخ علی‌گیلانی ، برای خواجـه محمد علی(یاخلف‌محمدعلی) اشرفی‌مازندرانی هنگامـی‌کـه پنج شش سال ازهفتاد سالگی او گذشته بود، بسال۱۰۴۶نگاشته است.درتاریخ طبرستان ازآغازآفرینش تا روزگار نگارنـده بویژه روزگار پادشاهان مرعشیه . **آغاز ۱ :** دیباچه های‌کتب تواریخ وبنا، ومنشآت‌صحایف دعا وثنا، برای حصول‌رضای پروردگاری‌تواند بود. **آغاز۲ :** الحمدلله مفیض الخیرعلی عباده [بروایت ذریعه] .

بنگرید : ذریعه ۲۶۲:۳ .

43974 ـ **قـم** ، سید شهاب الدیـن

تبریزی: بخامهٔ نگارنده. آغاز برابر نمونهٔ **۲**، [ذریعه].

43975 ـ **تهران**، ملك ۱/ ۶۲۸۱: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۲ ذیحجه **۱۱۱۴**، (۱پ ـ ۴۲پ) آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۹س [دؤیت].

● **(محلی، طبرستان)**

تاریخ طبرستان

از بهاءالدین محمد فرزند حسن فرزند اسفندیار کاتب آملی، بروزگار رستم فرزند اسفندیار، در ۶۰۲ تا ۶۱۳ بدان می‌پرداخته است. رویدادهای ۳۸ سالهٔ روزگار خود اوست سپس بخشهایی بر آن افزوده و رویدادها را تا بسال ۷۵۰ در آن آورده‌اند. این کتاب با افزوده‌های یاد شده در دو جلد بکوشش عباس اقبال بسال ۱۳۲۰ خ ۳۳۱+۱۷۵س چاپ شده‌است. ترجمهٔ انگلیسی گزیدهٔ آن از براون در لیدن و لندن بسال ۱۹۰۵م چاپ شده‌است. **آغاز:** حمد وثنا ومدح بی‌منتها آفریدگاری را سزاست.

بنگرید: ذریعه۳: ۲۶۲ـ ف. مشار: ۳۲۲ـ پیشگفتار چاپ اقبال ـ یادداشتهای همو ۲: ۱۸ـ استوری ۱: ۳۵۹ـ ف. ادبیات ۱: ۶۸ـ برگل ۲: ۱۰۷۱.

43976 ـ **تهران**، محمدرمضانی مدیر کتابخانهٔ خاور: نوشتهٔ سفر و ۳ع ۱/ **۹۷۸**، که کاملترین نسخه‌ها بوده، که بدست اقبال واحمد کسروی نیز رسیده بوده، واکنون پیدا نیست کجاست [ف. ادبیات ۱: ۶۹].

43977 ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۲۴ب: نسخ عماد الدین محمود فرزند حافظ مسعود سمنانی، ۲ج۲/ **۱۰۰۳**، (۱۲۷ب ـ ۲۸۲) افتادگی‌ها وافزودگیها دارد [ف. ادبیات ۱: ۶۸].

43978 ـ **تهران**، ملك ۴۰۷۱: نستعلیق همت مازندرانی، اواخر محرم **۱۰۲۸** درفرح آباد، با فهرست، ۲۵۸گ ۱۴س [دؤیت].

43979 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۶۹۷ (۵۴۷ ف): نوشتهٔ **۱۰۳۲**، ۲۰۲گ [آکیموشکین ۱: ۹۴].

43980 ـ **لندن**، دیوان هند ۵۶۸ اته: نوشتهٔ همت فرزند رستم تاق مازندرانی، **۱۰۳۲**، ۱۸۴گ [ف. ادبیات ۱: ۶۸].

43981 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۱۰: نستعلیق ونسخ، همت فرزند رستم تاق مازندانی، **۱۰۳۴**، آغاز برابر نمونه، ۴۵۸گ [دؤیت].

43982 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۳۳ Add: نوشتهٔ **۱۰۶۷**، بخش سوم را ندارد، ۲۱۶گ ۱۸س [ریو ۱: ۲۰۲].

43983 ـ **بادلیان**، ۳۰۷ اته: نوشتهٔ **۱۰۶۸**، ۲۲۶گ.

43984 ـ **کمبریج**، دانشگاه، براون (۱۰) COIII۶: نوشتهٔ **۱۲۶۸**، که از آن هوتم شنیدلر بوده است (ف شنیدلر ش۳۱).ـ

43985 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۶۸: نسخ آقا بابا پسر ملامهدی شهمیرزاده، ۲۳ ع ۲/ **۱۲۷۰**، افزودگیها را دارد، ۲۰۴گ ۱۹س [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۹].

43986 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۸۶: نسخ تعلیق **۱۲۷۲**، افزودگیهای دنباله‌رادارد، آغاز برابر نمونه، ۴۴۱گ ۱۵س [ف. مجلس ۶: ۲۴۰].

43987 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۷۸ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۳**، بخش سوم را ندارد [ریو ذیل: ۶۳].

43988 ـ **تهران**، ادبیات ۱ ج: نستعلیق ۱/ **۱۲۷۵**، ۱۲۷گ ۲۱س.

43809 ـ **تهران**، مجلس ۸۸۰ طباطبائی:

نوشتهٔ **۱۲۹۴**، نسخه تا سال ۷۵۰ را دارد. فیلم‌آن دردانشگاه‌ش۲۶۶۵هست [فیلمها ۳۴].

43991 ـ **پاریس**، ملی۵۰۰بلوشه: نوشتهٔ **۱۲۹۵** [بر گل ۲: ۱۰۷۱ ـ استوری ۱: ۳۶۰].

43992 ـ **تهران**، ملی ۱۲۰۹ ف: نسخ عباس فرزندمرتضی همدانی، سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۲۶۵ گ ۱۹ س [ف. ملی ۴: ۲۴۴].

43993 ـ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۵۳: نستعلیق غلامرضا فرزند محمد گرگانی، ذیحجهٔ **۱۳۳۸**، نسخه میرسدبه ملك فخرالدوله حسن درگذشتهٔ ۷۵۰ [نسخه ها ۵: ۶۲۰].

43994 ـ **تهران**، ادبیات ۲۳ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۴** و از روی نسخهٔ ۱۴۶۸ سپهسالار (نوشتهٔ ۱۲۷۰) و نسخهٔ ملی (؟) (نوشتهٔ ۱۰۲۸)، ۱۲۶ گ ۲۵س [ف. ادبیات ۱: ۶۸].

43995 ـ **تهران**، ملی۱۲۰۹فهرست نشده: نوشتهٔ عباس همدانی، که دردیباجهٔ چاپ اقبال نشان داده شده است، ۵۳۰ص.

43996 ـ **تهران**، اقبال آشتیانی: نوشته شده ازروی‌نسخهٔ‌نوشتهٔ ۹۷۸ که‌به‌قزوینی فروخته شده.

43997ـ**آلمان**،رزن،اکادمی‌پترزبورك ۱۴۵: [ف. ادبیات ۱: ۶۸ـ۷۰].

● **(محلی، طبرستان)**

تاریخ طبرستان و رویان و مازندران

ازظهیرالدین‌مرعشی(۸۱۵ـ پس‌از۸۹۳) فرزند نصیرالدین، نوادهٔ میرقوام الدین، از پادشاهان گیلان، ازروی «تاریخ‌رویان»اولیاءالله آملی و«تاریخ» علی فرزند جمال الدین‌نجیبی رویانی، و «تاریخ طبرستان» پسر اسفندیار آملی، در ۸۸۱ق به انجام رسانده است. در پترزبورك۱۲۶۶ (۱۸۵۰م) بکوشش برنهارد دارن، سپس درتهران با پیشگفتار جوادمشکور بکوشش عباس شایان ۱۳۳۳خ چاپ شده‌است. وازهموست «تاریخ گیلان ودیلمستان». **آغاز**: حمد بیحد وسپاس بیعد مالك الملکی راکه‌ذات پاکش بصفت دوام وقدم.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۶۱و۲۶۳ـاستوری ۱: ۳۶۱ـکشف الظنون: تاریخ طبرستان‌ـف. مشار: ۳۲۲ـ بر گل ۲: ۱۰۷۳ ـ استوری ۱: ۳۶۱.

43998 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۷۱۲(۵۴۴ف): نوشتهٔ**۹۷۶**،(۲پ‌ـ۱۸۲ر) [آکیموشکین ۱: ۹۴].

43999 ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۲۴ب: نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** که درسدهٔ ۱۳ کامل شده، ۲۸۴ گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱: ۷۱].

44000 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (۹۳ف) Or ۲۸۶۲: نوشتهٔ **۱۰۱۴**، [ذیل، ریو: ۶۳]

44001 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۸۰۱ (۵۴۶ف): نوشتهٔ **۱۰۳۴**: ۲۱۹ گ [آکیموشکین ۱: ۹۴].

44002 ـ **وین**، پادشاهی: نوشتهٔ **۱۰۳۸** (فلوگل۲: ۹۷۱) [بر گل ۲: ۱۰۷۱].

44003ـ **تهران**،ملك۳۹۵۱: نستعلیق ابراهیم فرزند اسماعیل بادفروش، چهارشنبهٔ ۸محرم **۱۰۹۷**، هشت برگ آغاز نونویس، ۱۶۴ گ ۲۴س [ف. ملك: ۸۵].

44004 ـ **کمبریج**، دانشگاه (۱۲) C.1.7: نوشتهٔ **۱۲۷۱**.

44005 ـ پاریس ، ملی ۲۲۸۵ : نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (بلوشه۴:۲۲۸۵) [ف.ادبیات ۷۲:۱].

44006 ـ تهران ، سپهسالار۱۴۹۳ : نستعلیق رضا قلی‌خان هدایت ، شعبان **۱۲۹۵**، با یاد داشت او در بارهٔ کتاب در پایان نسخه ۱۳۳گ ۲۷س [ف. سپهسالار۳:۳۰۰].

44007 ـ مشهد ، رضوی ۱۲۸ تاریخ ۶۳۱۰: نستعلیق تحریری سدهٔ **۱۴**، آغازبرابر نمونه، انجام پنج صفحه ازچاپ تهران کم‌دارد [ف. رضوی ۷ : ۳۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۳۸هست [فیلمها۳۴].

44008 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۴۹۰ (۵۴۵ف): بی‌تاریخ ، ۸۳گ [ف . آکیموشکین ۱:۹۴].

44009 ـ برلین ، پادشاهی (پرچ ۵۳۵ (۲)): گزیده‌ایست [برکل۲:۱۰۷۳].

تاریخ طبری = ترجمهٔ تاریخ طبری ـ بلعمی. درص ۴۱۲۵ گذشت.

تاریخ طغیان اکراد

دربخش تاریخ اقوام وملل خواهدآمد .

تاریخ عالم‌آرا = عالم‌آرا اسکندربیگ، درهمین‌بخش.

تاریخ عالم‌آرا = تاریخ صفویان نقالی، درص۴۲۵۴ گذشت.

● (صفویان)

تاریخ عباسی

ازجلال الدین‌محمد منجم یزدی‌پسر کمال پسر ملا جلال، ستاره‌شناس در پادشاه عباس (۱۰۵۲-۱۰۷۷) (بنگرید : تاریخ صفویان:) درتاریخ روزگار همان شاه ، درده فصل‌نگاشته است: فصل ۱ـ درکراماتی‌که بزبان الهام به‌بیان نواب‌گیتی‌ستان‌جاری‌گشته . ۲ـ کلمات مستحسنه‌که بلفظ درباریان تکلم فرموده ۳ـ رؤیای صادقهٔ‌آن حضرت ۴ـ درسؤال از مسایل شرعیه ۵ ـ تدبیر و فراست آن حضرت ۶ ـ کماندار‌یهای او۷ـ لطایف وظرایف ۸ـ اشعار وتصانیف ترکی و فارسی او۹ ـ استخاره هاکه فرمودند ، و آیتهای مناسب وارده ۱۰ـ نقل احکام ازعلم نجوم ورمل‌ملاجلال‌جدفقیرمعروض داشته‌ومطابق‌آمده. نگارنده‌در۱۰۲۷ق‌هفت‌ساله بوده ، نسخه های این کتاب بایکدیگرجدائی دارند، نسخهٔ‌دانشگاه ۴۲۰۴ در آن ازدرویش یوسف ملحد ونگاشته های بسیار اودر الحادکه در یکشنبهٔ ۱۰ذیقعدهٔ ۱۰۰۱کشته شده یادشده است . **آغاز :** الحمدلله الملك العلام القدوس السلام، خالق الارواح... اما بعد، همواره‌تا نسق سال وماه بجنبش مهر وگردش ماه منوط.

بنگرید : استوری۱:۳۰۸،۱۲۸۰.

44010 ـ موزهٔ بریتانیا ، Add ۲۷۲۴۱: نستعلیق **۱۰۲۰** ق. تاریخ ایران است ازمرگ شاه تهماسب ۹۸۴ تا پایان ۲۵ سال پادشاهی عباس یکم ۱۰۲۰، وبا نسبنامهٔ عباس یکم‌آغاز میشود سپس زایش وکودکی و جوانی اوورویداد مرگ تهماسب و رویداد های پس از آن ومیرسد به رویداد های سال بسال پادشاهی عباس‌یکم تا ۱۰۲۰، آغازبرابرنمونه، ۳۵۹گ ۱۴س [دیو ۱:۱۸۴].

44011 ـ لندن ، بادلیان۲۸۸: نوشتهٔ **۱۰۵۳** [استوری ۱:۳۰۸] .

44012 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۰۴ تاریخ (۱۹۰ف) : نستعلیق محمد جعفر، ۱۲ع ۲/ **۱۰۸۰** (۱۶۶۹م) درفهرست بنام **تاریخ عباسی** یاد شده، وازنگارنده نام

برده نشده، ومی‌نویسد : تاریخ شاه عباس و از زایش اودر۹۷۸ (۱۵۷۱م) آغاز وبسال۱۰۳۰ (۱۶۲۱م) می‌انجامد، آغاز برابر نمونه، **انجام** روزپنجشنبه هفتم رجب المرجب سنهٔ هزاروسی ولی محمد خان را دستگیر کرده بقتل آوردند. اناالله واناالیه راجعون، ۱۶۹گ ۲۳ س [ف . محمد اشرف : ۲۰۹].

44013 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۱ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، در فهرست بدان نامی داده نشده ونگارنده جلال الدین محمد یزدی یاد شده. ومینویسد : **تاریخ ایران** است ازمرگ شاه تهماسب در۹۸۴ ق تاپایان ۲۵سال پادشاهی شاه عباس یکم ۱۰۲۰، آغاز برابرنمونه، انجام یاد نشده ، ۳۵۹گ ۱۴س [ریو۱ :۱۸۴] .

44014 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازدرخطبه افتاده، ۲۵۲گ ۱۷س [رؤیت].

44015 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۲۰۴ : نسخ سدهٔ **۱۱**، نام‌کتاب وفهرست بابها از این نسخه است ودرفهرست‌آمده : جز نسخهٔ ریو و استوری‌ست، آغاز افتاده، انجام: قبل ازوقوع **جلال منجم**معروض داشته‌بودکه در ذوالحجة الحرام سنهٔ ۱۰۲۱ از راه روی دزد بخزانهٔ عامره دست یابد و دزد پیدا شود و ضررنیابد و مال به خزانه عاید نگردد. تم بالخیر، ۵۲گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۱۸۰].

44016 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۲۶۳ Or: سدهٔ**۱۷**م (اونس: ۱۵) [برگل۲: ۸۶۸].

44017 ـ **هند** ، مدراس (ف. ج ۱ : ۲۹۵): بخشی‌ست‌در۸۶ص‌که درفهرست‌درست شناسانده نشده است. [برگل ۲ : ۸۶۸].

● (صفویان)

تاریخ عباسی (تواریخ ...)

ازناشناس. ازتاجگذاری شاه عباس یکم (۹۹۶ـ۱۰۳۸) آغاز میشود تا چهادمین سال پادشاهی او . **آغاز** : سبحان الله ذی الملك والعظمة‌والکبریا والصلاة‌علی‌محمدوآله‌الاصفیا. ذکرسلطنت حضرت پادشاه هفت اقلیم.

44018 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۷۰تاریخ (۱۹۱ف) : شکسته نستعلیق خوب درویشعلی، ۱۵ذیقعدهٔ **۱۱۸۶**(۱۷۷۲م) در فهرست بنام **تواریخ عباسی** ست، ۱۹۸ گ ۱۴س [ف. محمد اشرف: ۲۱۰].

● (محلی ، اراك)

تاریخ عراق

از حاج میرزا رضا وکیلی طباطبائی تبریزی، نمایندهٔ دورهٔ دوم‌آذربایجان درمجلس شورای ملی، که درسالهای جنگ جهانی یکم‌در اراك‌میبوده‌است، بسال۱۳۳۴ق، باعنوان‌قسمت وباب وفصل نگاشته است: قسمت اول باب اول دراوصاف‌جغرافیای‌اراك وحدودآن . باب دوم جنس‌ونژاد مردم‌اراك. باب سوم‌تقسیمات‌طبیعی بلوکات اراك. **آغاز**: بعد ازحمد وصلاة. چون پیش از شروع بتاریخ هر ملکی وولایتی لازم است سطری درباب قسمت.

44019 ـ **تهران**، دکترمنوچهرستوده: این‌نسخه درفرهنگ‌ایران زمین‌س۱۴ص۳۶۲ـ ۴۶۰ چاپ شده است.

● (قاجاریان)

تاریخ عضدی = خاقان نامه

ازشاهزاده سلطان احمدمیرزا عضدالدوله پسرفتحعلی شاه ، به هنگامی‌که فرمانروای همدان بوده، بدستور ناصرالدین شاه وابلاغ محمد حسنخان اعتماد السلطنه، درج۱/ ۱۳۰۴

درسر گذشت پدرش فتحعلی‌شاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰) وزنان وفرزندان اونگاشته است. دربمبئی بسال ۱۳۰۶ق در ۱۵۸ ص وتهران ۱۳۲۸خ بکوشش کوهی کرمانی چاپ شده است. **آغاز:** زوجات خاقان خلدالله‌ملکه چند نمونه (نمره) بودند. اول ازخانوادهٔ سلطنت وسایرشعب قاجاریه.

بنگرید: ذریعه ۳:۲۶۵ – ف. فارسی مشار: ۳۲۶–۳–تاریخ تذکره های فارسی ۲:۵۴۵.

44020 – **تهران**، ملی ۴۶۶ف: نسخ خوش ابوطالب حسینی همدانی، سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، ۱۰۷گ ۱۴ س [ف. ملی ۱:۴۵۱].

44021 – **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو ۷۲): نوشتهٔ **۱۳۰۴**ق [استوری ۱: ۳۳۹– برگل ۲: ۹۵۸].

44022 – **تبریز**، ملی ۳۲۹۴: نستعلیق محمد رضا فرزند محمد علی خان گرجی، **۱۳۰۶**، آغازبرابرنمونه، درسرآغاز نسخه کتاب بنام **خاقان‌نامه** نامیده شده‌است، ۱۴۲گ [ف. ملی تبریز ۱: ۱۷۰].

44023 – **تهران**، حقوق ۳۶ج: شکسته نستعلیق **۱۳۲۴**، ازروی نوشتهٔ نگارنده، آغاز پس ازدوسطر برابرنمونه، ۱۳۰گ ۱۱س [ف. حقوق: ۲۶].

44024 – **مشهد**، رضوی ۱۳۳ تاریخ: نسخ آغازسدهٔ **۱۴**، آغازبرابرنمونه، ۱۶۳گ ۱۴س [ف. رضوی ۷: ۳۵].

● **(غزنویان)**

تاریخ غزنویان

سید هاشم [دانش پژوه].

44025 – **کاشان**، آثارملی ۱۸۴ت: نسخ **۱۲۹۱** [نسخه‌ها ۴: ۳۵۵].

● **(قاجاریان)**

تاریخ‌فتحعلی‌شاه‌قاجار = تاریخ قاجاریان

ازمحمد حسین بدایع نگارپسر ملک‌احمد پسراورجانی، بدستورهمان‌شاه در ۱۲۴۸ آغازو درشعبان همان سال به انجام رسانده است. ودر آن از نسب آن دودمان آغاز و در رویداد های ۱۲۳۹ می‌انجامد. **آغاز:** اختر آفتاب سنای سپاس ومهرستارهٔ فروغ ستایش که منجوق‌انوار

44026 – **تبریز**، ملی ۳۵۹۹: گویا خود نگارنده، شعبان **۱۲۴۸**، ۳۳۳گ ۱۵س [ف. ملی‌تبریز ۱: ۱۷۱].

● **(قاجاریان)**

تاریخ فتحعلی شاه قاجار

ازمحمد فرزند محمد تقی‌ساروی (نگارندهٔ «تاریخ محمدی»، که درهمین‌بخش‌یادشده‌است). دررویداد های روزگاراوست وبه انجام نرسیده است، وپایان می‌یابد با چشن زناشویی عباس میرزا نایب السلطنه در ۱۲۱۷ق. **آغاز:** جناب پادشاه بی‌نوم سنه عمت‌آلائه.

بنگرید: استوری ۱:۳۳۲– برگل ۲: ۹۴۱.

44027 – **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۶/۱ Add: پیرامن **۱۸۱۲**م (۱۲۲۷ق)، بدنبال تاریخ‌محمدی‌اوست. (گ ۱۳۸–۱۸۳). دارای: اوایل زندگی او، تاجگذاری او، رویداد های ۱۲۱۲ق، سپس تاریخ سنواتی پادشاهی‌اوبدون ترتیب وبا جشن زناشویی عباس میرزا وقبالهٔ نکاح اوپایان می‌یابد.

44028 – **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۶۵ Add: نستعلیق، ازآغاز سدهٔ **۱۹** م، ۷۱گ ۱۵س [ریو ۱: ۲۰۰].

● **(قاجاریان)**

تاریخ فتحعلی شاه = مجملی از نوادر احوال فتحعلی شاه

از ناشناس.

44029 ـ **آلمان**، توبینکن ۴۱۰۰ (ف. نجم‌آبادی ۸۶): تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [بر گل ۲:۹۵۲].

تاریخ فتحنامهٔ صاحبقرانی = فتحنامه ...

● **(قاجاریان، افغانستان)**

تاریخ فتح هرات

ازعبدالله طبری منشی، زنده‌در ۱۲۸۰ ق. درآن از «تاریخ ایران» خود یاد میکند. تاریخچه‌ای‌ست. (نگرید «ظفر نامهٔ ناصری» درهمین بخش).

44030 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۱۴/۱۰: بخامهٔ خود طبری وتاریخ **۱۲۷۲ ـ ۱۲۸۰** در «منشآت» ازهمودرمجموعه (ص ۱۸۱ ـ ۱۸۳) [ف. دانشگاه ۱۵:۴۱۵۵].

تاریخ فرسیه

ازعبدالله مستوفی هروی.

در نسخهٔ ۲۹۳ رضوی آمده : چون علم تواریخ که افضل علوم الحال والقال است، بنابراین کلمات چند ازتواریخ اهل فرس‌جمع نموده‌شدونام اوو«تاریخ‌فرسیه» مانده‌شد. **آغاز**: سپاس‌وستایش‌مراحدی را سزد که‌عالم‌گوناگون با چندین شؤن.

44031 ـ **مشهد**، رضوی ۲۹۳/۱ تاریخ (۷۱۳۴) : نسخ سدهٔ **۱۱**، ۳۰ گ [ف. رضوی۷: ۱۶۳].

● **(قاجاریان)**

تاریخ قاجاریان

ازاحمد منشی رازی، نوهٔ بدایع نگار، بنام ناصرالدین شاه [دیباجه]. در تاریخ این دودمان، ازآغاز تا ۱۲۷۱ وازه۱۲۷۳ و۱۲۷۵ نیزدرآن یاد شده است. در نسخهٔ حقوق که دستنویس خود اوست دگرگونیهایی داده واین دستبردگی‌اودر۱۳۰۴ق‌برابربرسال‌چهلم‌پادشاهی ناصرالدین شاه انجام‌گرفته است. وازدیباجهٔ آن برمی‌آیدکه میخواهد به‌کتاب نام **بدیع التواریخ** یا **تاریخ بدیع** بدهد. **آغاز**: نسخهٔ ۱۲۲/۱ ب: الحمدلله الواهب المنان فایض الجود، قدیم الاحسان ... فرخ نامه‌ای که‌کلك بدایع طراز‌عقول زیب دفتر اقبال و قبول‌سازد. **آغاز**نسخهٔ ۱۲۲/۲ ب: الحمدلوليه والصلاة على‌نبيه محمد وآله. چون سال‌هجرت رسول‌ص بریکهزاردویست وهفتاد وپنج‌رسید، وده سال تمام ازروزگار سلطنت پادشاه...

44032 ـ **تهران**، حقوق ۱۲۲/۱ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با مهریا احمد ۱۳۰۷، ۶۴گ ۱۸س.

44033 ـ **تهران**، حقوق۱۲۲/۲ب: نستعلق سدهٔ**۱۳**، با همان مهر، ۵۵گ ۲۱س [ف. حقوق:۲۸].

● **(قاجاریان)**

تاریخ قاجاریان

ازاحمد فرزند ابوالحسن شریفی وقایع نگار شیرازی، تاریخ دودمان قاجاراست. از ۱۲۱۲ق تا ۱۲۸۶ق، بنام ناصرالدین شاه و میرزا تقی‌خان امیرکبیر (کشته ۱۲۶۹ق).

44034 ـ **هند**، خان بهادرآقا میرزا محمد: تاریخ‌یادنشده(امیرکبیروایران، آدمیت چاپ۱۳۲۳خ‌ص۲ دیباجه [بر گل ۲:۹۸۲].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازامامقلی میرزا فرزند بدیع الزمان، که یاد اودر«تاریخ‌شاه‌اسماعیل۸: ۴۲۴۸» گذشت از آغاز ایل قاجاربه نقل از «مآثر عبدالرزاق (دنبلی)» تا روزگارمحمدشاه(۱۲۵۰–۱۲۶۴) وکشتن‌میرزاآقاسی، وبیشتردربارهٔ رویدادهای روزگارخود. **آغاز:** حمداً کثیراً مبارکافیه، تؤتی الملک‌من تشاء وتنزع الملک ممن تشاء .

44035 ـ **تهران**، ملی۹۱۴ف:شکسته نستعلیق مرتضی‌قاجار، یکشنبهٔ ۳ج۱/ **۱۲۹۸**، آغازبرابر نمونه ، ۱۹۳گ ۱۴ س [ف . ملی ۴۴۹:۲].

تاریخ قاجاریان = اشرف‌التواریخ

محمد تقی نوری، درص۴۲۱۹ گذشت .

تاریخ قاجاریان = تاریخ‌محمدی

ساروی ، همین بخش خواهد آمد.

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

از رضا قلی میرزا نایب الایاله ، فرزند حسینعلی میرزا فرمانفرمای فارس ، فرزند فتحعلی شاه. تاریخ پس ازمرگ فتحعلی شاه و اوایل پادشاهی محمد شاه قاجار است تا سال ۱۲۵۳ق . **آغاز** : بسمله . بعد ازورود موکب خاقانی بدارالسلطنه اصفهان سرکار اقدس فرمانفرما را ازمملکت فارس احضار فرمودند.

43931 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۴۸: نسخ خوش، ۲۴صفر**۱۳۲۲**ق. درپایان‌آن‌آمده: این نسخه از روی نسخه‌ای‌که بخط میرزا مصطفی حکیم الهی شیرازی بوده واوازروی نسخهٔاصل بخامهٔ نایب‌الایاله نوشته‌شده است، ونسخهٔمنقول عنها بیش ازاین نداشته است، ۳۶۲گ ۱۴ س [یاد داشتهای‌دکترجان لایونکود] .

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان = تاریخ‌سلطانی

ازصاحب علی‌آبادی، میرزا تقی، (که یاد اودر«کلیات:۱۸۷۶» گذشت). بنام‌فتحعلی شاه (۱۲۱۲–۱۲۵۰). تاریخ خاندان قاجاریان است. (بنگرید: کلام الملوك، درهمین بخش). **آغاز:** خاقان هوالبحرمن ای النواحی اتیته، فلجته المعروف والبرساحله.

43932 ـ **تهران**، ملی۲۴۳ف: نستعلیق خوش نگارنده، **۱۲۳۴** درتهران، برای‌فتحعلی شاه، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام «تاریخ سلطانی» است ، ۲۵گ ۱۴ س [ف . ملی ۱ : ۲۴۵].

44038 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۵۹ : در«کلیات»اوازسدهٔ**۱۳**، [ف.سپهسالار۲: ۶۲۴].

44039 ـ **تهران** ، سپهسالار ۲۶۰:در «کلیات»اوازسدهٔ**۱۳**، [ف. سپهسالار۴: ۵۰۶].

44040 ـ **تبریز** ، ملی۲۶۴۸(۵۲۶ف): نستعلیق سدهٔ**۱۳**، گویا ازنگارنده، بدنبال دیوان او[ف. سید یونسی ۲: ۵۹۶].

43936 ـ **تهران** ، مجلس۱۰۰۸/۱: در«کلیات» او نوشتهٔ **۱۳۰۲** ، بنام «تاریخ قاجاریان» است [ف. مجلس ۳: ۳۲۷].

تاریخ قاجاریان = تاریخ

ملك آراء

ازعلیقلی اقبال.

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازفتحعلی‌شاه قاجار (۱۲۱۲ – ۱۲۵۰)،

درشصت وچهارسالگی‌وچهلمین! سال شاهی ، با انشای‌صاحب دیوان (بنگرید: تاریخ قاجاریان ازهمو ۴۲۶۱)، در ۱۲۵۰ق. سرگذشت‌پدران‌خود وفرمانروایی‌آنان را، خویشان وفرزندان خود (۲۵۰ پسرو ۱۳۰۰ نوه) وگوهر های دربـاری ماننددریای نوروجز آن را درآن یادکرده‌است وسندخوبیست‌درزمینۀجواهرهای‌سلطنتی‌وهمچنین ازوضع قشون‌ولشکرآماده بخدمت در آن‌روزها [دانش پژوه]. **آغاز**: تاریخی است کـه خسرو صاحبقران و فرمانفرمای ممالك ایـران خود ساخته ، از چگونگی جد و ابای خود وازایل جلیل تا زمان خود، و چگونگی حالات و عدد اولاد . لك الحمد یاذی‌الجودوالمجد والعلی و تبارك وتعالی تعطی‌من‌تشاوتمنع. تحسین‌ودرود مرتحسین‌صدوررووررودعرصۀشهود، احمدمحمود.

44042 ـ **تهران**،دانشگاه ۶/ ۳۵۲۷: نستعلیق **۱۲۵۰ ـ ۱۲۵۳** (ص ۹۴ ـ ۱۲۴) زدین [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۵۴۳] .

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازمحمود میرزا قاجار(۱۲۱۴ـ۱۲۷۱)، (که یاد اودردودیوان ۲۵۱۷» گذشت) . پس‌از پرداختن‌ازه‌تاریخ‌صاحبقرانی: ۴۲۵۳» که‌آن‌نیز در تاریخ این دودمان است ، در محرم ۱۲۵۶ بدین یکی پرداخته است . **آغاز** : محمودبن فتحعلی شاه قاجار ، در آغاز سال ۱۲۵۶ کـه نخست روزمحرم الحرام فی‌یـوم جمعه است ، چنان می‌نگارد.

44043 ـ **تهـران** ، ملك ۳۷۴۲ : شکسته نستعلیق ۱۶ ذیقعدۀ **۱۲۶۰** بـدستور محمود میرزا درتبریز ، **انجام** : سال تـاریخ دگرشاهدحال‌ـ بنده‌بابخت‌محمدمحمود، ۲۶۴ گ ۱۴س [رؤیت].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان = تاریخ آل قاجار

ازمصطفی قلی فرزند محمد حسن سراوی سبلانی موسوی. بسال ۱۲۶۹ق، برای‌قهرمان میرزا حکمران‌آذربایجان، درتاریخ خانـدان قاجارتابسال ۱۲۲۰ق نگاشته است.

44044 ـ **انگلستان**، کمبریج، دانشگاه، براون H ۱۹ (۹): نوشتۀ **۱۲۷۴**ق، [استوری ۱: ۳۳۳ـ برگل ۲: ۹۴۲].

● (قاجاریان)

تاریخ‌قاجاریان

درمقدمه وهشت فصل.

44045 ـ **تبریز** ، آقای نخجوانی : تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [نسخه هـا ۴ : ۳۳۸].

● (قاجاریان)

ازناشناس.

تاریخ قاجاریان

آغاز: بذکرنسب این‌طائفه قاجارعمومی ما وحسب ونسب‌جلیلۀ جلادت شعار خدیوکامکار خصوصاً حکایت‌گذار ووقایع نگار است، آنچه ازتـتبع سیرواخبـار معلوم و مستفـاد است ، و دانشوران تـرکـمـانیه دشت قیچـاق را خلفا عن سلف درياد، این است کـه در نواحی ترکستان قصبه‌ای بـود مسمی بترکستان ایـن طایفۀجلیله بااتباع‌خوددرآنجاسکنی‌داشتند... ما پنج برادری‌که ازیك پشتیم ـ درپنجۀروزگار پنج انگشتیم.

44046 ـ **تهران**، دانشگاه۴/ ۲۰۱۸: نستعلیق سدۀ سیزدهم. با تاریخ۱۳ج۱/ ۱۲۸۲

درنسخه. (۴۹۸د - ۵۲۵د) [ف. دانشگاه۸: ۶۳۶].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازناشناس، از فرمانروایی علیقلی خان و ابراهیم خان افشار است تا فتحعلیشاه . و از آن برمیآید که نگارنده در ۱۲۲۳ یازده سال داشته است، واسپهانی وشاگردملا - محمد علی عقدایی وحکیم آخوند ملا اسماعیل سپهانی وآخوندملاولی‌الله‌هزارجریبی‌مازندرانی، وآقا محمدکاظم والهٔ اصفهانی، وازپدر نوادهٔ مجلسی‌دوم، وازمادر ازسیدهای‌گلستانهٔ‌سپاهان، ومیرزا محمد باقرگلستانه ناظرسرکار اقدس همایون عم مادر، ومیرزا محمد منشی دیوان‌عم خودش بوده‌اند، وپدراوازنائین است... وهنگام نگارش‌ازدرباریان‌محمدولی‌میرزا بوده‌است. کتابی سبک‌بدیع‌وصاف‌نگاشته‌ودر۱۲۳۵ بعرض‌رسانده است. **آغاز:** ذکرسلطنت علیقلی‌خان وابراهیم خان افشار واطفاء مصباح دولت هریك ... و نبذی ازاحوال شاهرخشاه بعد از اینکه چراغ سلطنت نادری درمحفل ایران بتند باد حوادث زمان خاموش میگردد.

44047 - **تهران**، ادبیات ۳۶ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، **انجام:** هرفخریه ایست که ایشان راست بس، ۴۰گ۲۱س [ف.ادبیات ۱:۷۴].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

ازناشناس. جلدیکم‌آن در بارهٔ محامد و مواقف مشهور فتحعلی خان و محمد حسن خان ومفاخر آقا محمد شاه وفتحعلی شاه، وجلد دوم دربارهٔ روزگار محمد شاه وناصرالدین‌شاه است. دردیباجه نام امین الدوله آمده است . نگارنده درجایی مینویسد : وجد این بنده محمد ابراهیم‌نیز بدان روزگارازپی‌مهمی‌به‌یزد مقیم بود [فهرست حقوق] . **آغاز:** در مجلد اول ازاین‌کتاب جملتی‌ازمحامد مآثورومواقف مشهور امیرتاج بخش فتحعلی‌خان و پادشاه جهانگشا محمد حسنخان ... یاد رفت ... در این مجلد نبذی ازلباب‌حکایات ونقاوهٔ روایات عهد ماضی وروزگار سلطنت شهریارغازی محمد شاه ... برآیین ایهام وایجازبل ایماء واعجاز املامیرودبرائر وقایع روزگار دولت ... (ناصرالدین قاجار) ... نگاشته می‌آید.

43943 - **تهران**، حقوق ۱۳۱ د: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۹گ ۱۵س [ف. حقوق: ۲۷].

● (قاجاریان)

تاریخ قاجاریان

چند نسخهٔ ناشناخته .

44048 - **تهران**، دانشگاه ۳۷۶۱: نستعلیق ۴صفر **۱۲۳۷**، گویا نگارنده یکی از شاهزادگان قاجار(ص۱۴۶) وگویا بنام نصیر (ص۱۷) باشد، وشاید نام‌کتاب نیز**همایون نامه** باشد (ص ۱۴۷). درنسخه رویداد های روزگار محمد شاه ۱۲۰۶ است تا جلوس‌نواب همایون‌وشهادت‌آنحضرت وفرستادن نعش‌خاقان به‌نجف . درپایان قصیده ایست از فتحعلی خان صبای‌کاشانی دربارهٔ تاریخ نگارش این‌کتاب . آغاز افتاده.**انجام:** گرچه تاریخ است‌تاریخش ولی طبع-گفت تاریخش بود این لوح محفوظ دوم [ف. دانشگاه ۱۲:۲۷۵۲] .

44049 - **تهران**، ملك ۳ / ۳۴۷۱: با تاریخ **۱۲۸۸**، نسبنامه و تاریخ‌کوتاهیست (گ۲۶پ-۲۷پ). **آغاز:** دربیان اجمال‌نسب سلسلهٔ قاجاریه. چون ششصدوپنجاه و سه سال

قمری از هجرت نبوی گذشت . هلوکوخان [رؤیت].

44050ـ تهران ، ملك ۴۳۱۸/۱ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، با دیباجه‌ای درستایش فتحعلیشاه وخاندان قاجار، سپس پیمان‌نامه های میان ایران وروس وایران وعثمانی آورده شده است . آغاز : هوالسلطان الاعظم والخاقان الاکرم الافخم ... ناظران را برأی العین مشاهده و مستمعان راکمال قدرت پروردگار شاهدست، که ازصباحی که هاتف مشیت کامل از ممکن حکمت ... [رؤیت]

44051ـ تبریز، ملی۳۲۷۳: نستعلیق تاریخ یاد نشده. تاریخ قاجاریان است از آغاز پادشاهی ایشان تاگشودن دژ شوش بروزگار فتحعلی شاه . گویا تحریری دیگر از « مآثر سلطانی» است، آغاز و انجام افتاده [ف . ملی تبریز ،سیدیونسی ۱: ۱۷۲].

● (اقوام وملل،صفویان)

تاریخ قزلباشیان

دردوبخش: قسم یکم دردذکرجماعتی که در دست راست می‌باشند، قوم شاملو و روملو وآقا جری و... قسم دوم دردذکر اقوام آق قوینلواز قوم بهادلو... نام کتاب ونگارنده دردیباچهٔ نسخهٔ ۶۲۸۴ملك نیامده ودرهامش بخامهٔدیگر تاریخ قزلباشیه عنوان شده است. آغاز:ستایش وسپاس بی‌اندازه وقیاس وحمد وثنای‌قوی‌اساس خداوندی را سزاست که جوهر جان پاك ... اما بعد این کتابیست دردذکرطوایف قزلباش که بتاج وعاج شاهی مفتخرومباهی‌اند وکمرخدمت خاندان عظیم الشأن صفوی برمیان بسته.

44052ـ تهران، ملك۶۲۸۴: نستعلیق خوش، سدهٔ ۱۱، با تاریخ‌دستخوردهٔ ۱۰۱۳ ، پایان‌نیز دستخورده‌است، ۷۸گ ۱۷س[رؤیت].

● (محلی ، قزوین)

تاریخ قزوین

گرفته شده ازدتاریخ گزیده‌ی مستوفی . (ص۷۷۳-۸۱۴چاپ ۱۳۳۹تهران).

44053ـ تهران، دانشگاه۲/ ۳۹۴۲: شکسته نستعلیق ۱۲۶۸، (ص۱- ۲۸) [ف . دانشگاه ۱۲: ۲۹۳۲].

● (محلی ، قم)

تاریخ قم

متن ازحسن فرزند محمد فرزند حسن شیبانی قمی، بسال ۳۷۸ق، برای صاحب بن عباد. ترجمه ازحسن‌فرزند علی‌فرزندعبدالملك قمی، برای خواجه فخرالدین ابراهیم فرزند خواجه عماد الدین محمود وزیر . سال ترجمه درنسخهٔچاپی(خمس‌وست‌وثمانمائه۸۶۵(؟)است که‌آقای سید جلال‌همایی۸۰۵و۸۰۶ دانسته‌اند (به نسخه ها توجه شود) بهبانی در حواشی «نقدالرجال» ازاصل‌عربی‌آن نقل‌کرده است . مجلسی‌در«بحار» ونوری در«مستدرك» بندهایی ازاصل عربی‌آن آورده‌اند ، ولی همان مجلسی میگوید نسخهٔ عربی آن بدستش نرسیده و تنها همین فارسی را دیده است .کتاب باید در ۲۰ باب و۵۰ فصل باشد . ولی اکنون بیش از۵ باب‌آن دردست نیست ولی‌نوری ازنسخهٔ ۸بابی آن‌یاد میکند. ونسخه‌ای هشت‌بابی‌ازآن درقم هست ودرچاپ آقای مدرسی قمی مورد استفاده قرارخواهدگرفت. آغاز:الحمدلله جاعل‌العلما وبعد چنین‌گوید مفسر این‌کتاب و معدل این خطاب.

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۷۶ ـ ف . مشار : ۳۳۲- پیشگفتارچاپ ۱۳۱۳خ ازجلال‌الدین همایی تهرانی ـ ف. ادبیات ۱: ۷۵- استوری

۳۴۸:۱و۱۲۹۱۲۹ـ یاداشتهای قزوینی۲:۱۹.

44054 ـ **تهران** ، ملی ۱۴۷۲ ف : نستعلیق کهن نزدیك به نسخ بهاء الدین فرزند حسن‌فرزند بهاء الدین فرزند عبدالملك‌حافظ، دوشنبه ۱۷ذیحجهٔ**۸۳۷**ق، جلد۱، آغاز برابر نمونه، ۲۱۷گ ۱۷س [یادداشتهای دکترجان لایونگود] . این نسخه را مدرسی قمی برای چاپ‌آماده میکند.

44055 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ذیل ریو۸۸): ازسدهٔ **۱۵**م(۹ق). تنها ۵باب‌نخست را دارد [استوری ۱:۳۴۸].

44056 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۱۸۷: نسخ دوشنبهٔ ۱۰/ ذیقعدهٔ**۱۲۲۹**. تاریخ‌نگارش درنسخه ۸۰۶است [نسخه ها ۲:۶۵].

4407ـ **تهران** ، سنا ۷۲۴ (۶م/۵): نستعلیق علی‌حسینی، در **۱۲۵۲**، نسخه ازآغاز تا ذکر فتح ابوموسی اشعری را دارد ، نسخه عنوان : تاریخ دراحوالات‌قم‌دارد، آغازبرابر نمونه،ازکتابهای‌دکترمفتاح بوده،۱۲۳گ۱۷ س[رؤیت] .

44058 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۵۱ : نستعلیق ابوالقاسم‌گلپایگانی،**۱۲۷۵**، ۲۷۶ص ۲۰س [ف. مجلس۱۷:۱۰۶].

44059 ـ **کمبریج**، دانشگاه، براون I۴(۱۴): نوشتهٔ **۱۲۸۶**ق. تنها ۵باب نخست را دارد [برگل ۲:۱۰۰۸ ـ استوری ۱ : ۳۴۹].

44060 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۶۷: نستعلیق شکستهٔ مهدی فرزند حسن‌قمی،۶شوال **۱۲۹۵**، برابرنسخهٔ چاپ همایی. تاریخ‌ترجمه درفهرست ۸۰۶ یاد شده، ۲۱۲گ ۱۴س [ف. سپهسالار۳:۳۰۱] .

44061 ـ **تهران** ، ملك ۲۹۱۳ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، در یك دیباجه وپنج‌باب وهریك‌چند فصل، باچهار صفحه‌فهرست مطالب درآغاز ودوصفحه فهرست نشانها درانجام نسخه، ۱۳۹گ ۱۹[رؤیت].

44062 ـ **قم** ،آستانه ۴:۷۳ـ۶۰۱۰: شکسته نستعلیق ۱۰ شوال **۱۳۰۰** ، بدستور سپهسالاراعتضاد الدوله (محمد مهدی‌خان‌حاکم قم) تاریخ ترجمه درفهرست ۸۶۵ یادشده است وتاباب پنجم را دارد [ف. آستانه: ۸۵] .

44063 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۲۲ ج : نستعلیق دوشنبهٔ۲۳شوال**۱۳۰۰**، بایادداشتهایی ازمیرزا حسین نوری ، تاریخ ترجمه در نسخه **۸۶۵**است، ۱۰۳گ ۱۸س .

44064 ـ **تهران** ، ملی ۲۰۲۵ ف : نسخ، **۱۳۱۳**، برای محمد فرزند علی صفی ، آغازبرابرنمونه،درنسخه‌نام مترجم‌حسن‌علی‌بن حسن یاد شده است ، ودر ۲۰ باب است (!) . [یاد داشتهای دکترجان لایونگود].

44065 ـ **تهران**، ادبیات۱/ ۱۴۲ب: نستعلیق **۸ـ ۱۳۰۷** خ درلندن ، نیمهٔ نخستین آن است ، تاریخ ترجمه بمانند چاپی (خمس وست وثمانمایه!) است، ۳۹۲ص [ف . ادبیات ۷۵:۱].

44066 ـ **تهران**، ادبیات۲/ ۱۴۲ج: نیمهٔ دوم و بهمان خامه **۸ـ۱۳۰۷** درلندن ، از روی نسخهٔ خلخالی نوشتهٔ بهاء الدین‌فرزند حسن فرزند بهاء الدین فرزند حسن فرزند عبدالملك حافظ ۲۷ذیحجهٔ ۸۳۷، بمانندچاپی است ، پیشکش مینوی به قزوینی‌ست [ف. ادبیات ۱:۷۵].

44067 ـ **قم** ، حسن توچی معروف به حسن ملاشجاع : نسخه هشت بابی‌ست.

● (محلی ، زندیان)

تاریخ قوامی

ازحاجی اسدالله خان درویش فرزند حاجی ابراهیم قوام کلانتر شیرازی فرزند هاشم فرزند محمود... فرزندقوام الدین محمدممدوح حافظ شیرازی، که بدستور شاه در ۱۲۱۵ کورشده، ودر روزگار کوری درذیحجهٔ ۱۲۳۹ تا ۱۲۶۳ بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰) ساخته. سرگذشت خانوادهٔ قوام شیرازیست وپاداش رفتاری که او با لطفعلی خان زندکرده وازفتحعلیشاه گرفته. درآن از«بزم غریب» که سفرنامهٔ مکهٔ اوست که در ۱۲۲۱ نگاشته، وازاینکه شب ۸ماه ۱۲۱۵ شاه اوراکورکرد وبدیگرخویشان او چه رسید یادکرده است. درچهار باب: ۱-کیفیت نسب ۲-ازولادت تا اوان مغضوب‌شدن ۳-درانحراف مزاج مبارك سلطانی ! ۴- تفصیل احوال بعد ازسیاست. یك دوره تاریخ ایران ازپیشدادیان تا یزدگرد پسرشهریار واپسین پادشاه ساسانی نیز است. **آغاز:** حمدله..امابعدچون‌چندی بود که بخاطرفاتر... این‌بنده... چنین می‌آمدکه مجملی از... کیفیت احوال خود... مرقوم قلم شکسته رقم... دارد.

44068 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۳۹/۱: شکسته نستعلیق خود نگارنده، **۱۲۸۶** (ص۱- ۱۴۴)، آغازبرابر نمونه، در فهرست بنام **شرح حال حاج اسدالله** یاد شده است [ف. دکتر مقصود ۱: ۳۶۰].

44069 ـ **تهران**، عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق آغازسدهٔ **۱۴**، آغازدردیباچه افتاده‌است، اندازه جیبی [رؤیت].

44070 ـ **تهران**، دانشگاه ۳۰۱۳: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، زرین، آغاز برابر نمونه، ۷۸گ ۱۴س [دانشگاه ۱۰: ۱۹۵۲].

تاریخ کاشان = جغرافیای ...

دربخش جغرافیا ص۳۹۵۵ گذشت .

تاریخ کرد

دربخش تاریخ اقوام وملل خواهدآمد.

● **(محلی ، کرمان)**

تاریخ کرمان

ازمحمد حسین الشریف فرزند محمد علی کرمانی، نگاشتهٔ ۱۲۳۱. وازهموست: «روضهٔ حسینیه» درسوگواری .

44071 ـ **شیراز**، آقای منتظرصاحب کتابدارخانقاه: درفرهنگ ایران زمین ج ۱۲ دفتر۱-۴ س ۱۳۴۲ ص ۳۰۲ این نسخه نشان داده شده است [نسخه ها ۵: ۲۹۵].

تاریخ کرمان = تاریخ سلجوقیان کرمان

درص۴۲۴۶ گذشت.

تاریخ کرمان = فهرست اسامی

یحیی. درهمین بخش خواهدآمد.

تاریخ وجغرافیای کرمان

درص ۳۹۳۹و۳۹۵۵ گذشت.

تاریخ کشاف

دربخش تاریخ اقوام خواهدآمد .

● **(صفویان)**

تاریخ کشیك خان

ازنورالدین محمد نجیب کاشانی ، منشی و ملك‌الشعرای روزگارشاه‌سلطان حسین(۱۱۰۵- ۱۱۳۵). تاریخ روزگارشاه یاد شده است.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۷۸-فرهنگ سخنوران ۵۹۷ .

44072 ـ **تهران** ، سلطنتی : (مجله یادگار ج ۴ش۷ص ۷۰) [برگل ۲:۸۹۸] .

تاریخ وجغرافیای لار

در بخش جغرافیا ص ۳۹۴۱ گذشت .

تاریخ کلام الملوك = کلام‌الملوك

علی‌آبادی ، درهمین بخش.

● **(زندیان)**

تاریخ گیتی گشای

ازمیرزامحمدصادق موسوی، نامی‌اصفهانی (م ۱۲۰۴)، سرایندهٔ «نامهٔ نامی» بنام‌ابوالمظفر محمد جعفرخان زند. تاریخ زندیـان است به شیوهٔ مغلق میرزا مهدی استرآبادی وتا سال ۱۲۰۰ را دارد. سپس‌بدستورمیرزا محمدحسین فراهانی میرزا علیرضا (عبدالکریـم) شریف شیرازی ذیلی برای آن نگاشته است که در ص ۴۲۴۴ گذشت. وذیل‌دیگری‌نیز ازآقامیرزامحمد رضای شیرازی‌برآن داریم. ایـن‌کتاب نخست در لندن بکوشش ادست بیرسپس در تهران با ذیل آن بکوشش سعید نفیسی ۱۳۱۷ خ چاپ شده است. **آغاز** : طرازکلام مـؤرخان سخن پرورونزیر اقلام نگارندگان قصص وسیر .

بنگرید : ذریعه ۳: ۲۸۴ (تاریخ گیتی گشای) و۴: ۵۳ (تذیل‌گیتی) ـ ف . مشار : ۳۳۵ـ استوری ۱: ۳۳۱ و ۲۸۴ ـ پیشگفتار چاپ ازنفیسی.

44073 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۶۲ Add: شکسته‌آمیز ، سدهٔ**۱۸**م، ۱۵۳، گ۲۱س.

44074 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۴ Add: نستعلیق، سدهٔ**۱۸**م، آغازبرابر نمونه ، ۱۴۸ گ ۲۰س.

44075 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۹۰۴ Add: سدهٔ **۱۸**م، ۱۴۵ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۱۹۷-۱۹۶].

44076 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۱۷ تاریخ (۲۱۳ف): نسخ ۱۴ رمضان **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م). آغازبرابر نمونه ، ۲۰۴ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۲۴۷] .

44077 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۷۹۴ Add: نستعلیق‌عند سید مددعلی، ج۱/ **۱۲۳۵** (۱۸۲۰م)، ۱۶۲ گ ۲۱س [ریو۱: ۱۹۷].

44078 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۹۴۳ Or: نوشتهٔ **۱۲۳۶** در فهرست کتابخانه بنام «تاریخ‌زندیه» یادشده‌است. [نسخه‌ها۴: ۶۵۱].

44079 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱: ۴۹۱): نوشتهٔ **۱۲۵۲**ق [برگل ۲: ۹۳۲] .

44080 ـ **تهران** ، ملك ۳۸۰۳ : نستعلیق محمد حسن‌اصفهانی، **۱۲۴۳**، ۱۷۸ گ ۱۸س [رؤیت] .

44081 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۲۸ : نوشتهٔ **۱۲۵۶**ق [یادداشتهای دکترجان].

44082 ـ **لنین‌گراد** ، عمومی: نوشتهٔ **۱۲۵۶**ق [برگل ۲: ۹۳۵].

44083 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۶۲ ج : شکسته نستعلیق شوال **۱۲۵۷**، آغازبرابر نمونه، ۱۶۱ گ ۱۵س [ف. ادبیات ۱: ۷۹] .

44084 ـ **تهران** ، ملك۴۱۷۴: نوشتهٔ **۱۲۵۷** [یادداشتهای‌دکترجان‌لایونگود].

44085 ـ **فرهاد معتمد** ، ۱۱۴ : نستعلیق **۱۲۶۱**. درمحرم ۱۲۶۲ از آن فرهاد میرزا بوده، آغاز بمانند نمونه [نسخه‌ها ۳ : ۱۵۸].

44086 ـ **تهران** ، ملی ۱۷۳۰ ف : نستعلیق،علیمحمد فرزند میرزا محمد ابراهیم، چهارشنبه ۲۰ج ۲/ **۱۲۷۲**، آغازبرابر نمونه، ۱۴۹ گ ۱۶س.

44087 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۴ : نبشتهٔ **۱۲۸۴**، آغازبرابر نمونه، ۱۸۵گ ۱۹س [ف. مجلس ۲:۱۳۱].

44088 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۱۹ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، **آغاز:** تاریخ خاقان معدلت بنیان محمدکریمخان زند، وتا: بیان توجه موکب آغا محمد خان بجانب عراق ومجادله با خسروخان واسماعیل‌را دارد، ۱۸۱ گ ۱۶ س [ف. ملی۳:۲۵۴].

44089 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۱۲۷ گ ۲۱س [ف.دانشگاه ۳۵:۱۶].

44090 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۱۹۹ Add : نستعلیق هند، سدهٔ **۱۹** م ، ۲۶۲ گ ۱۹س [ریو ۱:۱۹۷].

44091 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۱/ ۴۸۳: آدینه۶ج۱/ **۱۳۲۹** ، (ص۲ـ۳۰۵) سپس «ذیل گیتی گشای» میرزا عبدالکریم [ف. دیباجی۲:۱۶۱].

44092 ـ **برلین** ، پادشاهی ۴۳۹ : تاریخ یاد نشده [استوری ۱:۳۳۱ـ برگل ۲: ۹۳۴].

44093 ـ **آلمان** ، توبینگن (هاینتس ۱۱۹): [عمان برگل] .

● (محلی ، گیلان)

تاریخ گیلان

ازعبدالفتاح فومنی رشتی ، در دو فصل و چهارمقاله. رویدادهای ۹۲۳تا۱۰۳۸را دارد. بکوشش برنهاردان درپطرزبورغ بسال ۱۲۷۴ وسپس دررشت ۱۳۱۴خ وبتازگی بکوشش دکتر منوچهرستوده چاپ شده است.

بنگرید : مشار:۳۳۵ـ استوری۱:۳۶۳، ۱۲۸۹ـبرگل۲:۱۰۷۷

44094 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۷۷ : شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز درديباچه کمی افتادگی دارد، ۱۲۹گ ۱۴س [رؤیت] .

44095 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۶۱ : نستعلیق میرزا رضی تفرشی گیلانی، آدینهٔ ۱۹ رمضان **۱۳۱۰**، ۸۲گ ۱۱ س [ف . دانشگاه ۱۳:۳۰۴۴].

44096 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۹۵ (۵۷۱ف): بی‌تاریخ، ۱۱۲گ [آکیموشکین ۱:۹۶].

44097 ـ **لنین گراد** ، عمومی۱۴۷: تاریخ یاد نشده [برگل ۲:۱۰۷۷].

● (محلی ، گیلان)

تاریخ گیلان و دیلمستان

ازظهیرالدین مرعشی، (که‌یاداوددرتاریخ طبرستان:۴۲۵۶، گذشت). بنام‌کارکیاسلطان‌علی وپدرش سلطان محمد، درسالها ۸۸۰ـ۸۹۴ در هفت باب وهرباب در چند فصل نگاشته است ، آداب و رسوم آن سرزمین را نیزدارد ، و در رشت۱۳۳۰ازروی نسخهٔبادلیان همراه‌نامه‌های احمدخان‌گیلانی بکوشش ه.پل ، را بینو ، و بتازگی بکوشش دکترمنوچهرستوده چاپ شده است . **آغاز**، شکر وسپاس بیحد پادشاهی را

بنگرید : ذریعه۳:۲۸۴ـ ف.مشار۲۳۶.

44098 ـ **اکسفورد** ، بادلیان،۲۰۹:۳۰ نوشتهٔ ۱ع۱/**۹۹۳** [ف. ادبیات ۱:۷۱] یا نوشتهٔ **۹۳۰** بگفتهٔ برگل ۲:۱۰۷۶واستوری.

تاریخ لطفعلی‌خان

درص ۴۲۴۵ گذشت .

● (مغول)

تاریخ مبارك غازانی = کتاب‌سلطانی

ازرشید الدین فضل الله فرزند عمادالدوله همدانی(که یاد اودر«جامع‌التواریخ :۴۱۳۳» گذشت).دارای دیباچه ومقدمه ومقاصد وخاتمه فهرست فواید فاتحهٔ کتاب سلطانیه و تقریظات دانشمندان برای خواجه رشید الدین و سپس خودکتاب ، که تاریخ غازانخان و بخشی از همان«جامع التواریخ» اوست‌درلندن ۱۳۵۸ و (۱۹۴۰م) در۳۸۷+۳۶ص چاپ شده است.

بنگرید : ف. مشار : ۳۳۶ ـ ذریعه ۳ : ۲۶۹ (تاریخ غازانی).

44099 ـ **نور عثمانیه** ، ۳۴۱۵ : نسخ‌عبدالعزیز فرزندمحمدفرزندمحمود کرمانی، شوال **۷۰۷** (ص۱۱۹)، ۴۵۸گ ۱۹س . فیلم آن دردانشگاه ش ۴۸۷ هست [فیلمها:۶:۱۵۶].

● (قاجاریان)

تاریخ محمد شاهی

ازسپهرکاشانی (سپهر یکم) ، محمد تقی (۱۲۹۷م)،که‌یاداودر«کلیات: ۱۸۶۰»گذشت.او سه جلد ازنه‌جلد «ناسخ التواریخ» رادرتاریخ قاجاریان بنامهای زیرنگاشته است: ۱ـ تاریخ خاقان۲ ـ تاریخ‌محمد شاهی (این‌کتاب) ۳- تاریخ ناصری . و دیگرشش‌جلد نگاشتهٔ‌پسرش سپهر دوم (عباسقلی)است . در زندگانی محمد شاه(۱۲۵۰-۱۲۶۴) ورویدادها ۱۲۶۴ است. **آغاز:** الحمدلله المهیمن المعبود والصلاة علی محمد المحمود وعلی وصیه وصهره .

44100 ـ **تبریز** ، ملی ۳۳۱۰ : نسخ زیبا، **۱۲۷۲**، گویا نوشتهٔ نگارنده، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶گ۱۹س[ف.ملی‌تبریز۱:۱۷۹].

● (قاجاریان)

تاریخ محمدی = احسن التواریخ

ازمحمدفرزند محمد تقی‌ساروی ، بدستور شاهزاده بابا خان (فتحعلی شاه) ، (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰) بروزگار ولیعهدی او، بسال۱۲۱۱ق درتاریخ خاندان قاجارورویداد هـای روزگار آغا محمد خان قـاجادنگاشته است . **آغاز :** محمدت محمودی‌را روا وثنای معبودی را سزا وستایش بی‌آلایش .

بنگرید: استوری ۱ : ۳۳۲ ـ ذریعه ۳: ۲۸۶ برگل ۲: ۹۴۰ .

44101 ـ **آصفیـه** ، ۵۱۲ تـاریخ : نستعلیق خوش، **۱۲۱۵**، ۲۶۶ص ۱۷ س ، در فهرست بنام **تاریخ محمد شاهی** و نگارنده محمد تقی ساروی‌ست [ف. آصفیه ۱:۱۸۷].

44102 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ذیل‌ریو ۶۷): ازسدهٔ**۱۸**م (؟).

44103 ـ **ساری** ، طاهـری شهاب : غرهٔ رمضان**۱۲۱۶**، ۲۴۳ص ۱۹س [نسخه‌هـا ۶:۶۱۴].

44104 ـ **تهران** ، ملی ۲۰۷۱ ف : نستعلیق، یکم ذیحجهٔ**۱۲۱۶**،نام نگارنده‌محمد فتح‌فرزندمحمدتقی‌ست،آغازبرابرنمونه،۱۵۱گ ۱۸س [یاد داشتهای دکترجان لایونگود].

44105 ـ **انگلستان** ، منچستر ، لیندسیانا۱۶۱: پیرامن **۱۸۰۰**م (ف.ص۱۹۷) [استوری ۱:۳۳۲ـ برگل ۲:۹۴۰] .

44106 ـ **تهـران** ، ملك ۳۹۵۷ : شکسته نستعلیق **۱۲۲۰**،آغازنـونویس وبرابر نمونه، ۱۸۳گ ۱۶س [دؤیت].

44107 ـ**هند**، بانکیپور۵۲۶: نستعلیق امین پادسا، ۳ ع **۱۲۲۲/۱**، آغازبرابرنمونه، نسخه بنام **تاریخ محمدی** ست. درآن‌آمده: وشاهزادهٔ‌گرامی این نامهٔ نـامی را بدو نسبت

مسمی به تـاریخ محمدی گردانید، ۱۸۶ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر۶:۱۸۸].

44108 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۳ Add: نستعلیق **۱۲۲۲** (۱۸۰۷م) درفهرست بنام **تـاریخ محمدی**ست، ۲۴۹ گ ۱۴ س [دیو ۱۹۹:۱] فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۴۷۹ هست [فیلمها: ۳۶].

44109 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۶ Add: شکسته‌آمیز، پیرامن**۱۸۱۲**م، باعنوان **تاریخ محمدی**جلدیکم، **آغاز:** جناب‌پادشاه بی‌نوم وسنه عمت نواله، [دیو۱:۱۹۹].

44110 ـ **مشهد**، رضوی۱۰۳ (۷۲۷۳): نستعلیق علی اصغرهزارجریبی، صفر**۱۲۲۷**، با ۹مجلس تصویر، آغازبرابرنمونه، درفهرست نام نگارنده **محمدفتح الله** یاد شده، ۲۱۵ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۷:۵].

44111 ـ **لندن**، انجمن‌آسیایی‌پادشاهی (ف. مورلی۱۴۹۲): نوشتهٔ **۱۲۳۵** ق [برگل ۲: ۹۴۰ـ استوری ۱:۳۲۲].

44112 ـ **تهران**، ادبیات ۷۵ ب: نستعلیق شکسته، با تاریخ ۲۹ ج ۲/ **۱۲۶۱** و **۱۲۲۱** وج ۱/ **۱۲۵۹** دردفتر، نام نگارنده‌در فهرست **محمد** یاد شده، آغاز برابرنمونه [ف. ادبیات ۱:۱۴].

44113 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۶۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۷۱ گ ۱۵س[دیو ۱:۲۰۰].

44114 ـ **پاریس**، ملی S.P۲۲۴: (بلوشه ج۱:۴۹۲) ازآغاز سدهٔ **۱۹**م [استوری ۱:۳۲۲ـ برگل ۲:۹۴۰].

44115 ـ **تهـران**، مجلس ۱۰۷۰۵ فهرست نشده: نسخهٔ بسیارخوب، نستعلیق، در صندوق کتابخانه است، زدین.

44116 ـ **تهران**، مجلس۳۱۰۶ فهرست نشده: نستعلیق درشت بسیارخوب، زرین، در صندوق ش ۴ش۲۵۴ کتابخانه‌است [یادداشتهای دکترجان‌لایونگود].

44117 ـ **لندن**، انجمن‌آسیایی(ف. مورلی.P۱۵۰).

44118 ـ **آلمان**، (ف. هاینتس ۹۵): انجام‌افتاده[استوری۱:۳۲۲ـ برگل۲:۹۴۱].

44119 ـ **تهران**، ملك ۳۹۵۷:

● **(افشاریان)**

تاریخ مختصر سلطنت محمد شاه

ازناشناس، رویداد های روزگار پادشاهی محمــد شاه تیموری هند است تا بسال ۱۱۵۳ ق که‌سال‌نگارش آن‌نیز هست. ودربارهٔ‌لشکرکشی نادربه هندوستان وکارهای نظام الملك آصفجاه به تفصیل گفتگو کرده است. **آغاز:** دربیان‌طلب نظام الملك ... چون درمهمات سلطنت.

44120 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۶۱۲): ازنیمهٔ دوم سدهٔ **۱۸**م، [استوری ۱: ۳۲۸ ـ برگل ۲:۹۲۸].

● **(محلی)**

تاریخچهٔ مدرسهٔ دارالفنون

ازآقا خان مصفی‌محاسب الدوله (۱۲۷۴ـ ۱۳۵۶)، که یاد اوردهٔاصول علم جبر ومقابله: ۱۳۴، گذشت، سرگذشت نگارنده رانیز دارد. **آغاز:** در موضوع مدرسـهٔ دارالفنون، اگر بخواهم شرحی بنویسم باید مقدمهٔ مختصری از حال مرحوم مغفوررضا قلیخان... هدایت ... شروع نمایم.

44121 ـ **اصفهان**، عمومی۳۸۷۳: نستعلیق خود نگارنده، ۱۵ س ۱۳ س [ف. دکترمقصود ۱:۴۶].

تاریخ مسعودی = تاریخ بیهقی
بیهقی، درص۴۲۳۶ گذشت.

● (مشروطیت)
تاریخچهٔ مشروطیت
ازضیاء الدین تویسرکانی.
پراکنده هایی‌ست دریك جنگ: بلوای تهران در ۱۳۲۳ و تحصن در سفارت، مرگ مظفرالدین شاه، حوادث نهاوند و تویسرکان ۱۳۲۶، شیخ فضل‌الله نوری وملامحمد آملی و دیگران دربرابرمشروطیت، رویدادهای پس از رفتن محمد علی میرزا به فرنگ در ۱۳۲۹، شورش سالار الدوله و آشوب ولایات ثلاث، شورش دودمان سکوند در تویسرکان ۱۳۱۳، شورش رجبعلی سرایی درتویسرکان ۱۳۲۰.

44122 ــ **تهران**،دانشکاه ۱/ ۳۴۶۰: نستعلیق ضیاء الدین تویسرکانی در جنگ، **۱۳۲۳ـ۱۳۲۶** (ص۹۳ـ۱۹۶) [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۶۹].

● (مشروطیت)
تاریخ مشروطیت
از محیط مافی مدیر روزنامه «وطن»

44123-28 ــ **تهران**، مجلس: نسخهٔ اصل، بخامهٔ نگارنده، درشش‌جلد، تاریخ استو نامه هایی دربارهٔ مشروطیت وسرگذشت‌بسیاری ازکسان مشروطیت، خریداری شده از دختر نگارنده‌که اظهار داشته است همراه این شش جلد چهارصد عکس بوده‌که دراداره‌ٔ روزنامهٔ اطلاعات‌گم شده است [دکترجان لایونگود].

● (مشروطیت)
تاریخ مشروطیت
ازحاج شیخ محمد مهدی‌شریف‌کاشانی،در یك مقدمه وچهارتذکره هرتذکره‌درپنج‌فصل و درپایان یك خاتمه. مقدمه درسرگذشت خود و مجملی‌ازرویدادهای‌روزگارپادشاهی‌ناصرالدین شاه واوایل مظفرالدین شاه است. این نسخه‌از حیث دارابودن تصاویرعلما ومردان مشروطیت آن روزگار بسیار ارزنده است. و در غرهٔ ع ۱/ ۱۳۳۳ بانجام‌رسیده‌است. دردیباجه‌میگوید: پس‌ازختم جلد اول‌کتاب تاریخ شریف که‌وقایع ناگواریك محاکمهٔ تاریخی دنیا را دربرداشت وبملاحظاتی تعطیل شده است، در این ایسام‌که وقایع ناگواری پیش‌آمده ومردم وعلما درمقام جلوگیری ازظلمها وتعدیـات دولت برآمده، آنچه دیده بدون‌کم وبیش‌ثبت شد تا درروزگار باقی بماند ومردم عبرت‌گیرند. **آغاز**: حمد و سپاس مرذات پاك یزدانی را لایق وسزاست که پیکر انسانی را بحلیهٔ عقل ودانش‌بیاراست. و بعد چنین‌گوید...

44129 ــ **تهران**، ملك، ۶۰۶۸: نستعلیق نگارنده، ع ۱/ ۱۳۳۳. عکسها از غلامرضا خان‌عکاس‌باشی. مختلف‌السطور. عکس مؤلف درآغاز وانجام است. شمارهٔ عکسها۶۱۸ عکس است، ۷۱۸ص [رؤیت].

● (مشروطیت)
تاریخ مشروطیت
از نصرالله خان مستوفی، کـه در سالهای ۱۳۲۳ـ ۱۳۲۵ نگاشته است. **آغاز**: امـا بعد المختصررساله در اوضاع داخلهٔ ایـران و پیش‌آمد امـورات و حرکات لمعات طهران و تولیدکلمهٔمشروطیت. **آغاز**: امابعد،این‌مختصر رساله دراوضاع داخلهٔ ایران وپیش‌آمدامورات وحرکات مردمان تهران وتولیدکلمهٔمشروطیت وتغییروضع سلطنت استقلالی بمشروطه.

44130 ــ **تهران**، ملك۳۸۱۹:شکسته نستعلیق ابن نصرالله مستوفی تفرشی،۱۲شعبان

۱۳۲۵، ۳۹۷گ ۱۹س [رؤیت].

● (مشروطیت)

تاریخ مشروطیت

چند گفتار ناشناخته جدا ازیکدیگر.

44131 ـ تهران، ملك ۳۶۷۷: شکسته نستعلیق ج۱/۱۳۲۸ق، با یادداشتی در نمای نسخه در آینکه: [چهار جلد] رساله در شرایط انسانیت ومراسم مدنیت وحفظ حقوق آدمیت متدرجاً درسنوات قبلی به مقتضای وقت تألیف شده، رسالهٔ اول درمدنیت وانسانیت نامهٔ موافق آیات قرآنی، دوم دراصل مدنیت ومنشأ انسانیت واثبات نبوت خاصه هردودر یك جلد. سوم و چهارم دریك جلد است درمراسم وحفظ ناموس وحقوق مدنیت وتهذیب اخلاق. و این رساله جلد پنجم است که آثاروعلایم هردوفقره هم هادی ورهنماست] **آغاز**: دروقایع مشروطه و تشکیل پارلمان ووضع قانون اساسی ومجلس شورای ملی از۱۴ذیقعدهٔ ۱۴۲۴ لغایت رجب المرجب ۱۳۲۷ برسبیل اجمال در دارالخلافهٔ تهران قلمی شده.

بسمله، زایچه طالع ایران چیست؟ متقن ترین رساله که در این موضوع نوشته شده آنست که پرنس ملکم خان وطن‌دوست گرامی چند سال قبل انشا نموده... ودراواخر کتاب متن قانون اساسی آورده شده. سپس خاتمه‌ای. سه برگ در میانه افتاده، ۱۳۷ گ ۱۱ س [رؤیت].

44132 ـ تهران، سنا۹۱۴(۱۶۹۶۳): آلبوم سی و نه تلگراف است به ستار خان در بارهٔ خلع ید محمدعلی‌شاه [یاد داشتهای دکتر جان لایونکود].

44133 ـ تهران، دانشگاه۳/۲۲۴۷: نستعلیق سدهٔ ۱۴، سرگذشت کسانی‌ست که برای مشروطیت کار کرده‌اند، سپس سرگذشت ناصر الملك [ف. دانشگاه ۹:۹۰۵].

تاریخ مشروطیت = انقلاب طوس

هروی. درص۴۲۲۲ گذشت.

تاریخ مشروطیت = شرح وقایع اتفاقیه

● (خوزستان)

تاریخ مشعشیان

ازسید نورالدین محمد فرزند نعمت الله جزایری‌شوستری؟؟

44134 ـ تهران، دکترمفتاح ۲مج: نسخ یکشنبهٔ ۱۷ ج ۱/۱۲۴۹ [رؤیت].

● (محلی، خوزستان)

تاریخ مشعشیان

از سید علی فرزند عبدالله خان فرزند علیخان موسوی، درسرگذشت خود ونیاکان خود، وازسید محمد بن فلاح مشعشعی آغاز کرده است. نگارنده درپایان روزگار صفویان میزیسته، و برای تاریخ آن روزگار سودمنداست. عباراتهای عربی وفارسی ونامه های دولتی عربی وفارسی داردکه تاریخ ۱۱۲۸ درآنها دیده شده است [علینقی منزوی]. **آغاز**: الحمدلله الذی جعل لکل شییءسببا ومیزبین خلقه منزلة نسباً.

44135 ـ تهران، سپهسالار۱۵۱۳: گویا نسخهٔ اصل، سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه، ۲۲۶گ۲۴س [ف. سپهسالار۳:۳۰۴].

44136 ـ زنجان، شیخ ابوعبدالله زنجانی: ترجمه وگزیده شدهٔ آن است، که‌احمد کسروی آن‌را دیده‌ودرص۶و۷ کتاب «مشعشعیان» ازآن یادکرده است [ف. سپهسالار۳:۳۰۴].

● (محلی، خوزستان)

تاریخ مظهرالدوله

ازعبدالله فرزند محمدباقرموسوی دزفولی (۱۱۵۸-۱۲۵۶) که یاداودر «درمکنون: ۷۸۶» گذشت. دررویداد های خوزستان واحوالاتی از آن سامان، در۱۲۲۶ ساخته است. نام نگارنده وتاریخ نگارش دردیباجه آمده است. وازهموست. مجمع الابرار وتذکرة الاخیار.

44137 ـ **تهران**، ملك ۶۲۰۸/۳: نسخ ع ۱۳۰۶/۲۲، همراه دوگفتاردیگر یادشده ازهمو، (۵۸پ-۷۶ر) [رؤیت].

تاریخ معجم فی آثار ... =

المعجم فی آثار ملوك العجم

● **(مغول)**

تاریخ مغول

ازشمس الدین کاشانی، درگذشته بروزگار سلطان ابوسعید (۷۱۶ - ۷۳۶ ق). تاریخ منظومی‌ست از مغولان که بدستور قازان خان (۶۹۴-۷۰۳ق) آغازشده وبروزگار الجایتو (۷۰۳-۷۱۶ق) به انجام رسیده است. گویا همان «تاریخ غازان خان» است که خواند میر ازآن نام برده است [استوری].

44138 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۳: ۱۵۰۹): نوشتهٔ **۸۲۶**ق. بامینیاتور.

44139 ـ **استانبول**، لالا اسماعیل ۳۵۴: تاریخ یاد نشده.

44140 ـ **استانبول**، موزهٔ اوقاف ۱۹۵۳: تاریخ یاد نشده [برگل ۲: ۷۶۷- استوری ۱: ۲۶۶].

● **(مغول)**

تاریخ مغول

ازناشناس. تاریخ مفصل مغول است وآغاز می‌شود ازیافث بن نوح، وبخش بزرگی ازآن دربارهٔ چنگیزخان است وباگزارشی از مرگ اوکتای در۶۳۷ق به انجام می‌رسد، ونسخه ناقص است. به شیوهٔ منلق.

44141 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۴: نسخهٔ خوب، معرب، تاریخ یاد نشده، ناقص، ۲۳۵گ [استوری ۱: ۲۷۶- برگل ۲: ۷۸۰].

● **(مغول)**

تاریخ مغول

ازناشناس. رویدادها ازمرگ غازان خان ایلخانی در۷۰۳ق تا۷۶۷ق بروزگارپادشاهی خواجه علی‌مؤید رهبرسربداران‌را دارد.

44142 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۸: تاریخ یاد نشده (گ۵۶۸-۶۱۷) [استوری ۱: ۲۷۶- برگل ۲: ۷۸۰].

● **(مغول)**

تاریخ مغول

بگفتهٔ بارتولد ایرانشناس روس بخشی از جغرافیای حافظ ابروست. دارای تاریخ مغول ازمرگ هلاکوخان در۶۶۳ق تا شانزدهمین سال پادشاهی شاهرخ (۸۰۷-۸۵۰) در۸۲۳ ق.

44143 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۹: تاریخ یاد نشده، ۱۷۳گ [برگل ۲: ۷۸۰ - استوری ۱: ۲۷۶].

● **(قاجاریان، بابیان)**

تاریخ مفصل دین بابی-بهایی

دربخش تاریخ پیامبران وادیان خواهد آمد.

تاریخ ملاجلال یزدی = روزنامه

ازجلال یزدی.

● **(قاجاریان)**

تاریخ ملك آرا = تاریخ قاجاریان

از علیقلی فرزند محمد چلاوی (چلاو مازندران) مازندرانی، متخلص به اقبال، نخست منشی محمد قلی ملك آرا بوده ، سپس منشی تهماسب میرزا شده است . در تاریخ خاندان قاجار ورویدادهای روزگار فتحعلیشاه(۱۲۱۲-۱۲۵۰) دردوجلد ویك خاتمه بنام شاهزاده‌محمد قلی‌میرزا ملك آرا، دراصفهان نگاشته است.

جلد یکم درانساب اتراك وطایفهٔ قاجار و اسباب تـوطن ایشان درمبارك آبـاد از حومهٔ استرآباد، ورویدادهای روزگار آقامحمدشاه قاجار تا آغـاز کار فتحعلی شاه. جلد دوم در پـادشاهی فتحعلی شاه . خاتمه در سرگذشت شاهزادگان فتحعلی شاه. **آغاز** : الحمدلله خالـق العباد و ساطح المهاد ... مبدعی که خامهٔ ابداعش صور آفرینش را جواهرمعقوله...

بنگرید: استوری ، برگل۱: ۹۴۱.

44144 ـ تهران، ملك۴۱۶۱: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** دراصفهان، آغاز برابر نمونه ، ۱۷۲ گ ۱۷ س [رؤیت].

44145 ـ تهران ، ملی ۱۶۰۰ ف : نستعلیق ونسخ، **۱۲۴۵**ق. آغاز برابرنمونـه ، کامل دردوجلد، ۱۷۰ گ۲۲س [یـاد داشتهای دکترجان لایونگود].

44146 ـ تهران، مجلس۲۳۵: نستعلیق بی‌تاریخ، دررویداد های ۱۲۰۹ ناتمام مانده‌و خاتمه‌راندارد، آغازبرابر نمونه، ۱۸۴گ۱۷س [رؤیت] .

● **(قاجاریان)**

تاریخ ملکزادگان تخمهٔ خاقان

= شجره نامهٔ قاجار

ازملك ایرج قاجار فرزند فتحعلیشاه، در ص۵ کتاب بنام تاریخ ملکزادگان تخمهٔ خاقان مغفور اناث وذکور تابطن سوم وچهارم وپنجم آمده است. ودرص ۶دیباچه آمده است که این کتاب در هفت ویا هشت فصل است کـه سه فصل آغازآن بنام نمره وچهاریا پنج فصل دیگر بنام طبقه خواهد بود . ولی کتاب تنها سه فصل اول را دارد. و شرح‌احوال شاهزادگان‌را

درمتن تاریخهایی تا۱۲۸۹ق دارد.

مطالب برابر آنچه‌دردیباچه آمده‌نیست. فهرست مطالب بآنچنانکه دردیباچه‌آمده‌است: نمرهٔ یکم ملکزادگانی که پیش ازپادشاهی زاده شده‌اند . نمرهٔ دوم سرگذشت شاهزادگانی کـه از آغاز پادشاهی ۱۲۱۲ تا ۱۲۲۳ زاده شده‌انـد، نمرهٔ سوم درسرگذشت شاهزادگانی که از این‌تاریخ تا پایان زندگی شاه ۱۲۵۰ق زاده شده‌انـد . طبقهٔ ۱ـ فرزندان بلافصل خاقان ۲ـ نوادگان خاقان ۳ـ فرزندان نوادگان خاقان ۴ و ۵ ـ هرچه یافت شود اگرقابل انـد بتفصیل والا ـ بطریق اجمال.

اما متن‌کتاب. درنمرهٔ‌یکم سرگذشت‌امام ویردی میرزا، حسینعلی میرزا فرمانفرمـا ، حسنعلی میرزا شجاع السلطنه، نمرهٔ دوم : الله ویردی‌میرزا، احمدعلی‌میرزا، اسماعیل‌میرزا، بهرام میرزا، جهانگیر میرزا، در نمرهٔ سوم : امان الله میرزا، اورنگ زیب آمده‌است .

آغاز: حمدوستایشی که ازاظهارش گلهای معارف ازبـوستان دل بصدآب ورنگ از خاك خیزد... اما بعد، چنین‌گویـد فـدوی آستان سلطان جهان‌ملك ایرج ابن‌خاقان خلدآشیان.

44147 ـ تهران، سنا۵۹۴(۱۴۹۸۴): نستعلیق، بی‌تاریخ، زرین، ناتمام ، وتـا نمرهٔ سوم را دارد، ۲۴ گ ۴۷س۱۲س[یادداشتهای دکترجان لایکود] .

● **(ایران باستان)**

تاریخ ملوک عجم

ازمیرنظام الدین علیشیر نوایی (کـه یاد اودردیوان فانی: ۲۴۵۹» گذشت).

تاریخ پادشاهان ایران است، کـه پس از ۸۹۰ق، درچهارطبقه نگاشته است : طبقه ۱ـ پیشدادیان۲ـ کیانیان۳ـ اشکانیان ۴ـساسانیان نخست در خمسه به زبان ترکی جغتایی نگاشته سپس بـه فارسی در آمده است . در ۱۸۴۱ م (۱۲۵۷ ق) بکوشش کاترمر در پاریس و سپس تـاشکند بکوشش استاد خلیل‌اوف‌در۱۹۶۸ م چاپ شده است.

واین جزء تاریخ انبیاء وحکماوملوک‌عجم» اوست که دربخش تاریخ فلسفه خواهدآمد.

بنگرید : برگل ۲:۷۱۷.

44148ـ **لنین گراد**،عمومی، پادشاهی ۵۵۸ (۱۰): نوشتهٔ۱۰۰۴ق.

44149-52ـ **لنین گراد**، دانشگاه‌دولتی از۱۵۱تا ۱۵۵: تاریخ یاد نشده، چهارنسخه، جانف(ف. تاگیر۱:۱۶۲).

44153 ـ **دوشنبه** ، اکادمی علـوم تاجیکستان ۱۳۸: (ف. میرزایف۱:۱۴۰).

44154ـ58 ـ **تاشکند** اکادمی علوم ازبکستان‌شوروی ۲۶۴تا۲۶۹: پنج‌نسخه است (ف.ج۱ص۱۰۶) .

44159 ـ **تـاشکند** ، اکادمـی علوم ازبکستان شوروی ۵۰۲۷ : (ف . ج ۷: ۴۸) [برگل ۲:۸۱۷].

تاریخ ملوک عجم

بدون خطبه وخاتمه .

44160 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۵ تاریخ : نسخ بی‌تاریخ، بی‌خطبه وبی‌دیباچه وبی‌خاتمه، ازکیومرث‌آغاز ودرانوشیروان پایان میبابد ، ۱۵گ ۲۱س. **آغاز**: بعضی چنین گفته‌انـد که کیومرث... **پایان**: جهان رابا انصاف‌آبادکن [ف. رضوی۳:۷۸] .

تاریخ ملوک عجم

گویاگزیده ایست از«حبیب السیر » ویـا بخشی از«هفت اقلیم» رازی است . و بروزگار شاه عباس (۹۹۶ ـ ۱۰۳۸) نگاشته شده است نسخهٔ رضوی‌از: باب‌دوم ذکرملوک عجم‌وسلطنت کیومرث،آغاز میگردد .

44161 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۳ تاریخ: نستعلیق، بی‌تاریخ ، جدول زر ، وقف اشرف ۱۳۳۴، ۴۴۱گ ۳۱س [ف. رضوی۳:۵].

● **(ایران ، عمومی)**

تاریخ مملکت ایران وسلسلهٔ جلیلهٔ قاجاریه = تاریخ معاصر ایران

متن ازمار خام نایب وزارت امور خارجهٔ انگلیس، بنام‌ناصرالدین شاه. ترجمهٔ لفظی از رحیم فرزند حکیم الممالك، که درآدینهٔ ۱۶ج ۱/ ۱۳۰۱ به انجام رسانده است . در دو فصل وسه مقالت : مقالت ۱ـ ازحکومت آقـامحمد خان (۱۱۶۳ـ۱۱۶۰) تا پایان فتحعلی شاه ، دراین بخش وضع جغرافیایی قفقاز وبرخی از شیخ نشین های خلیج فارس و رویداد های این روزگارهست۲ـ ازپادشاهی‌محمدشاه(۱۲۵۰- ۱۲۶۴) تـا بیست و پنجمین سال پـادشاهی ناصرالدین شاه (۱۲۹۰) ، در این بخش وضع جغرافیایی‌آسیای میانه ازمرووخیوه وهرات و ایلهایی که‌دراین‌بخشهامیزیسته‌اندوفرمانروایان افغانی راآورده است،ونیز کشته‌شدن‌امیر کبیر. ۳ـ گزیده‌ای ازپیمان نامه‌هاکه میان ایـرانو

انگلیس ونیز ایران وروس وایران فرانسه بسته شده است ازروزگارکهن تاکنون . و در پایان فهرست نام سفیران انگلیس وروس وفرانسه از ۶۸۹ق (۱۲۹۰م) تا ۱۲۹۰ (۱۸۷۳ م) در ایران. **آغاز:** تاریخ مملکت ایران ... شرح سلطنت آقا محمد شاه غازی . بسمله . حمدله . مصنف این مختصر تاریخ نارخام که از اهالی انگلستان ونایبان وزارت امورخارجه .

44162 ـ **تهران** ، حقوق ۳۲۷ ج : نستعلیق، نسخهٔ اصل، آغازبرابر نمونه، ۱۰۶ گ ۲۰ س، در فهرست بنام **تاریخ معاصر ایران** یاده شده است.[حقوق:۳۲]

44163 ـ **تهران** ، ملی ۲۰۲ف: نسخ خوش ج۱/ **۱۳۰۱** ، زرین، آغاز نزدیك به نمونه، درفهرست بنام **تاریخ مملکت ایران و...** یاد شده است، ۲۴۱ گ ۱۲س [ف. ملی۱: ۲۰۰].

● **(افشاریان، هند)**

تاریخ نادرشاه

متن ازجمس فریزر JamesFraeser زاده در ۱۷۱۳، که از ۱۷۳۰م تا ۱۷۴۰م به هند رفته ودربر گشت درانگلستان پیش از ۱۷۵۴ که درگذشته است این کتاب را نگاشته، و کتاب او درلندن ۱۷۴۲ م چاپ شده است (بنگرید : روزنامهٔ معاملات : دهمین بخش) . ترجمه از ابوالقاسم خان ناصرالملك مشیرهمایون قراگزلو، که در ۱۸۱۱ م بروزگار کودکی احمد شاه نایب السلطنهٔ ایران شده ودر ۱۹۲۷ م درتهران درگذشته است . تاریخ کوتاهی از پادشاهان گورکانی هند است تا یورش نادربه هند، تاریخ جنگهای نادربا محمد پادشاه گورکانی وبازگشت اوبایران تا پیش ازمرگ او.

این ترجمه بروزگار احمد شاه قاجار در ۱۳۲۷ درکرمانشاه وبار دوم در همان سال در تهران چاپ شده است. **آغاز:** ازآنجاکه این قبیل تصنیفات همیشه مطبوع عامه است، دراقدام به نوشتن این کتاب .

بنگرید : ف. مشار : ۳۴۴ ـ المآثر و الآثار: ۱۸۶- مؤلفین مشار۱: ۲۷۸ـ نادرشاه، ازدکتررضا زاده شفق: ۱۸۸.

44164 ـ **تهران** ، حقوق ۱۵۲ ج : نستعلیق رمضان **۱۳۰۵** ، ازمحل هدیهٔ آقای دکتر مصدق خریداری شده ، ۱۲۲ گ ۱۱ س [ف . حقوق:۳۳] .

44165 ـ **تهـران** ، مجلس ۲۳۶ : شکسته نستعلیق ریز **۱۳۰۸**. آغاز برای نمونه، ۱۱۲ گ ۱۱س [ف. مجلس ۲: ۱۳۲].

44166 ـ **تهـران** ، ملك ۳۷۱۹ : نستعلیق تقی قزوینی، **۱۳۱۱**، آغاز برابر نمونه ۱۲۹ گ ۱۱س [رؤیت] .

44167 ـ **تهران**، ملی۱۲۲۲: شکسته نستعلیق خوش نصرالله منشی همدانی ، پنجشنبه ۲۵صفر **۱۳۱۱**، برای میرزا احمد خان نصیر الدولة العلیه، ۲۰۵ص ۱۱س [رؤیت].

44168 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۳۹ تاریخ (۸۳۴۲): نستعلیق عبدالرحیم تفرشی، ذیحجه **۱۳۱۴** آغاز برابرنمونه [ف. رضوی ۷: ۴۰].

44169 ـ **اصفهان** ، عمومی۱۱۴۵۲: نستعلیق محمد رضا سلطان الکتاب ، شوال **۱۳۱۷**، آغازبرابرآنچه در «نادرشاه : ۱۸۸» رضازاده شفق یاد شده است، ۱۰۳ص ۱۵س[ف. دکتر مقصود ۱: ۴۲].

44170ـ**مشهد**،رضوی۱۴۰ (۶۷۷۵): نستعلیـق حاجی محمد رضای سلطان الکتاب متخلص به صفا ، ذیقعدهٔ **۱۳۱۹** ، بیست برگ آغازرا که دربارهٔ تیمور ونوادگان اوست ندارد و ازسرگذشت نادرآغاز میشود : نادرشاه که در

اروپا معروف بـه قلیخان است، ۶۵گ ۱۲س [ف. رضوی ۷:۴۰].

44171 ـ تهران ، مجلس ۲۲۸۸ : سدهٔ ۱۴، آغاز: تاریخ نادرشاه که موسوم بـه تهماسبقلی‌خان بوده، ۲۳۵ص ۱۳س[مجلس ۶: ۲۴۱].

● (افشاریان)

تاریخ نادرشاه

ازصفا. (؟)درپایان‌آن‌آمده : صفانوشت‌به امرت بدیع ملك ملك ـ به یادگاربرایت‌همین کتاب بدیع. آغاز: تاریخ‌نادرشاه. نادرشاه‌که دراروپامعروف به‌قلی‌خان‌است، درکلات‌واقعه‌در ایالت خراسان متولد شد . (بنگرید : تاریخ نادرشاه، جمس فرز(:۴۲۷۶)

44172 ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۲۳ : نستعلیق سلطان الکتاب محلاتی، شعبان۱۳۱۹ ۵۴گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۶:۳۰].

● (افشاریان)

تاریخ نادرشاه

گویا ازطاهر بیگ. رویداد های روزگار اوتا ۱۱۵۳ق را دارد. آغاز: خداوندی کـه این نادرفسانه .

44173 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۹۰): ازسدهٔ ۱۸م، انجام افتاده ، [استوری ۱:۳۲۸ـ برگل ۲:۹۲۷] .

● (افشاریان)

تاریخ نادرشاه = نادرشاه

ازسید محمد علی استاد دانشکدهٔ نظام در حیدرآباد. بسال۱۳۳۲ق درهندچاپ‌شده‌است .

44174 ـ آصفیه ، (ج۳: ۱۱۰؟) :

[برگل ۲:۹۲۸].

تاریخ نادرشاه

گفتارکوتاهی‌ست دربارهٔ نادرشاه ورفت و برگشت اوبه هند، تا ۱۱۵۲ق.

44175ـموزهٔ‌بریتانیا،۲/ ۱۶۸۵۵ Add، ازسدهٔ ۱۸م، (گ ۱۶ـ۲۲) . جنگ هندوستان اوست. آغاز: ذکراحوال‌نادرشاه. راوی این‌اخبارچنین‌نقل‌میکند[ریو۲ : ۸۳۷].

تاریخ نادر = جهانگشای نادری

میرزا مهدی استرآبادی.

تاریخ نادر = محاربات نادر

کشمکش اوف، مصطفی. درهمین‌بخش

تاریخ نادرشاه

به‌مانند «جهانگشای» استرآبادی‌ست ولی بزبان ساده‌که درآن ازنادر به نادر الهی یـاد میکند. وآغازمی‌شود از۱۱۴۰ق.

44176ـ تهران،سنا۸۴۳(۲۴ب/ ۷): نستعلیق‌سدهٔ۱۳،۱۴،آغازوانجام افتاده، ۸۰گ وزیری بزرگ ، ازکتابهای دکتر مفتاح بوده،

تاریخ نادر = جوهرصمصام

دربخش هند خواهدآمد.

● (افشاریان)

تاریخ نادرشاهی = نادرنامه

ازمحمدشفیع‌واردتهرانی‌شاهجهان‌آبادی، فرزند محمد شریف ازروزگار عالمگیر پادشاه دوم (۱۱۶۷ـ۱۱۷۳)،میان سالهای ۱۱۵۰ـ ۱۱۵۲، درسرگذشت نادرشاه ازآغازجوانی‌تا درگیری‌اوبا پادشاهی‌تهماسب‌میرزا، جنگهایش با اشرف افغان، پادشاهیش، لشکرکشی وی به هند نگاشته است. این‌کتاب ازوی تنها نسخهٔ شناخته‌شدهٔ‌آن بکوشش‌آقای علی‌شعبانی‌بتازگی

در۴۰۴ص چاپ شده است. وازهموست: مرآت صادق، مرآت واردات، تاریخ جغتایی، تاریخ محمد شاه. ساقینامه (ص۲۸۸۹ ، که در آنجا روزگار نگارنده نادرست نشان داده شده است)
بنگرید : ذریعه ۹ : ۱۲۴۷ ــ پیشگفتار چاپ ازشعبانی.
44177ــ پاریس؛ ملی: از روی این نسخه چاپ شده است.

● (محلی ، هرات)

تاریخ نامهٔ هرات = تاریخ سیفی

ازسیف فرزند محمد فرزند یعقوب هروی متخلص بهسیفی، زاده در هـرات ۶۸۱، بنام غیاث الدین کرت (۷۰۸ ــ ۷۲۹) در ۷۲۰ق نگاشته ودربمبئی ۱۳۶۲ ــ ۱۹۴۳ م بکوشش محمد زبیرصدیقی چاپ شده است.
تاریخ هرات است از۶۱۸ق تا ۷۲۱ ق ، وازدودفترآن تنها یك دفتر دردست هست که در ۱۳۸ بند بنام «ذکر» است.
وازهموست: مجموعهٔ غیاثی دراخلاق کـه نیز برای ملك غیاث الدین، ونیزمنظومهٔحماسی در بادهٔ جمال الدین محمد سام قاتـل دانشمند بهادر۷۰۶ق بنام «سامنامه» در۲۰هزاربیت. و نیزقصیده ها وقطعاتی درستایش فخرالدین کرد (۶۸۴ــ۷۰۷ق) دارد.
بنگرید : ذریعه ۹ :۴۸۸ (سیفی) ــ ف . مشار: ۳۴۵(تاریخ نامهٔ هرات) .
44178 ــ کلکته ، بوهار۵۸: گویا از روزگار نگارنده سدهٔ ۸ [برگل ۲ :۱۰۴۳] .
44179 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۸۳۴(۵۸۴ف): بی تاریخ، سدهٔ۱۸م، آغاز افتاده، ۳۳۶گ [آکیموشکین ۱ :۹۸].
44180 ــ کابل ، ملی: تا رویدادهـای ۷۲۰ق را دارد [برگل ۲ :۱۰۴۳] .

● (قاجاریان)

تاریخ نو

ازشاهزاده جهانگیرمیرزا پسرعباس میرزا (که یاد اودره عروض: «۲۱۶۲» گذشت). درتاریخ ده سال پایان پادشاهی فتحعلیشاه (م ۱۲۵۰) و چهارده سال پادشاهی محمدشاه(۱۲۵۰-۱۲۶۴) وآغازروزگار ناصرالدین شاه قاجار ، از سال ۱۲۴۰ تا ۱۲۶۵ بسال ۱۲۶۷ در تویسرکان نگاشته است، ودر تهران بکوشش عباس اقبال آشتیانی، بسال ۱۳۲۷خ در۳۴۷ص چاپ شده است.
(بنگرید : ترجمهٔ آثار البلاد: ۳۹۴۳).
آغاز۱: حمدله، اما بعد، چون اثبات حوادث روزگاردردفاتر اخبار و آثار امریست مرغوب برای آنکه عبرتی ازگذشته در آینده حاصل آید، **آغاز ۲** : ذکر حرکت پـادشاه مرحوم از مشهد مقدس ورسیدن بخدمت خاقان مغفور.
بنگرید: ف. فارسی مشار: ۳۴۷ــپیشگفتار اقبال برچاپ ۱۳۲۷ــ مؤلفین مشار۲ :۴۴۴.
44181 ــ تهران ، ملك۳۷۴۱: شکسته نستعلیق آخوند ملامحمد وادریس میرزا ومیرزا علی اکبر ، جلد یکم آن ۱۳محرم**۱۲۹۶** وجلد دوم آن ۲۸محرم همان سال، آغازبرابر نمونه، ۳۲۳گ ۱۲س [رؤیت] .
44182 ــ موزهٔ بریتانیا ، ۹۷۰۵ Or : سدهٔ ۱۹ م (ف . مردیت اونس :۱۶) [برگل ۲ :۹۶۱].
44183 ــ تهـران ، سنا ۶ الف ۷/ موقت : نستعلیق موسی علی آبادی ، ۲۱ شعبان **۱۳۰۵**ق، برای فـرهاد میرزا ، دو جلد ، از کتابهای دکترمفتاح بوده جای وتاریخ نگارش در تویسرکان۱۲۶۷ یادشده است، ۱۷۹گ ۱۹س، آغازبرابر نمونه. [دکترجان لایونگود]
44184 ــ تهران ، استاد مینوی۸۸ :

شکسته نستعلیق حبیب الله فرزند علی‌اکبرخان افشارخرقانی، پنجشنبه ۱۴ع ۲/**۱۳۰۸** برای غلامحسین خان صدیـق السلطنه ، ۳۳۲ ص [نسخه ها ۶:۶۴۰].

44185 ـ **تهـران** ، مجلس ۲۳۸ : نستعلیق شکسته‌آمیز، **۱۳۱۰**. آغازبرابر نمونه ۲۷۴گ ۱۲س [ف. مجلس ۲:۲۳۳].

● **(محلی ، نیشابور)**

تاریخ نیشابور ترجمهٔ ...

متن ازابن البیع شیخ ابوعبدالله محمدبن عبدالله حاکم نیشابوری (م ۴۰۵) ، در دوازده جلد، بسال۳۸۸نگاشته است. ترجمه‌ازناشناس. دراین ترجمه از۸۰۸ و۸۳۲ یـاد شده است . بخشی ازاین ترجمه دروفرهنگ ایران زمین» چاپ‌شده‌ونیز آقای‌بهمن کریمی آنراچاپ کرده

44186 ـ **حسن‌چلبی** ، ۱۸ : نسخ ، **۷۷۸**، در۷۴گ. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۴۵ هست [فیلمها۳۹].

تاریخ واسطی = تاریخ جعفری درص۴۲۴۱ گذشت.

● **(محلی، مغول)**

تاریخ واقعهٔ تبریز = رسالة فی واقعة الکبری فی‌تبریز

ازناشناس ،که خود رویدادرا دیده و بنام امیرشجاع الدیـن بهادر نگاشته است . ایـن رویداد از اوایل ذیقعدهٔ سبع وثمانین وسبعمائه ۷۸۷ آغازتا۲۷همین‌ماه‌ادامه‌داشته‌است: یکی‌از ترکان‌بنام‌سلطان‌تختمش‌بشهر تبریز آمده‌و بکشتار وچپاول پـرداخته و در مسجدآتش افروخته و مسلمانان ومردان بنامی‌راکشته وباآتش‌شکنجه داده‌اند، ومیگساری‌میکرده‌اند... بکوشش‌آقای سلطان القرایی ازروی همین دونسخه چاپ‌شده است. **آغاز :** الحمدلله العزیزالغفاروالصلاة علی رسوله ... اما بعد ، چـون واقعهٔ‌کبری و مصیبت عظمی قبة الاسلام تبریزواقع شد، واین قضیه پـرغصه درجهان شایع‌گشت... جمعی از دوستان... که حسن‌اعتقادمی‌نمودند واین‌حقیر فقیررا به‌تهمت صنعت‌انشامنسوب می‌گردانیدند التماس میکردندکه رساله‌ای مشتمل برتـاریخ این واقعه تألیف رود.

44187 ـ **مدینه**،عارف حکمت ۵۴۹: نستعلیق رجب**۸۷۹**، ۲۰ گ ۱۳س.

44188 ـ**مدینه**، عارف حکمت۵۱۴: نسخ حاج یوسف درویش تبریزی، پایان شوال **۱۲۶۷**، زرین، ۱۲گ [نسخه‌ها ۵:۵۶۳].

●**(محلی ، تبریز)**

تاریخ وجغرافیای دارالسلطنه تبریز

ازثریا قاجار ، نادر میرزا فرزند بدیـع الزمان ، زاده نزدیك ۱۲۴۴ .کـه در تبریز میزیسته. درتاریخ‌آن شهر ودانشمندان و وصف ساختمانها ومسجد های‌آنجا ، ودر پایان فصلی به ایل دنبلی و فصلی به شورش بابك دارد . در ۱۲۹۹ بدان‌آغازودر۱۳۰۲ق‌بانجام‌رسانده‌است درذریعه‌آمده.در۱۳۰۳ بنام‌میرزاکاظم‌طباطبایی بدان‌آغازودر۲۲محرم۱۳۱۴به‌انجام‌رسانده‌است.

آغاز: بسی نامه خواندم بسی رنج‌بردم. زگفتارتازی و هـم پهلوانی ... ای دوست آن گاهم بنواختی وکارفرمودی‌کـه پیری دریافته

این‌کتاب با دنبالهٔ‌آن از میرزا هدایت‌الله لسان الملك سپهرکاشانی‌که بدستورمظفرالدین شاه‌آنرا تابسال ۱۳۲۲ق رسانده است ، بسال ۱۳۲۳ق درتهران در۳۹۷ص چاپ شده است. وازهموست: خوراکهای ایرانی: ۴۲۲ و

نوادر الامثال: ۳۶۴۶.

بنگرید: ذریعه ۳: ۲۴۵ و۵: ۱۱۶- فرهنگ سخنوران: ۱۲۲- تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۵۵۷- ف. مشارج ۲ ج۱: ۱۱۵۴.

44189 ـ تهران، ملك ۳۷۲۰: شکسته نستعلیق ۲۲ محرم **۱۳۱۴**، در تبریز، آغاز برابر نمونه، ۱۰۷ گ ۱۶ س [رؤیت].

44190 ـ تهران، سلطنتی ۱۲۲۶۱: نسخ وشکسته نستعلیق، ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۰۳۲** (در فهرست چنین است)، آغاز برابر نمونه، ۲۳۰ گ ۱۷ س [نسخه‌ها ۱: ۱۶۳].

تاریخ وجغرافیای سلماس =

قیراط الماس

دربخش جغرافیا ص ۳۹۳۹ گذشت.

تاریخ وجغرافیای کرمان

دربخش جغرافیا ص ۳۹۳۹ گذشت.

تاریخ وجغرافیای لار

اعتماد السلطنه، درص ۳۹۴۱ گذشت.

● (صفویان)

تاریخ وحید

دوران صفویه.

44191-94 ـ هندوستان، رامپور، کتب خانهٔ رضا: چهار نسخه‌ازآن دراین کتابخانه هست [یاد داشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۱].

تاریخ الوزراء

ناشناخته. ذیلی‌است‌برای «نفثة المصدور» وزیرشرف الدین انوشیروان‌فرزند خالد، وزیر سلطان طغرل سلجوقی. آغاز کتاب از آنجاست که‌آن‌بپایان رسانده‌است [ن. طرازی] ازاحوال قوام الدین ابوالقاسم دروزارت سنجر تاپیش‌از برافتادن‌سلجوقیان وروزگارطغرل وسنجر.

44195 ـ قاهره، دارالکتب ۷ تاریخ طلعت: نسخ کهن پنجشنبهٔ ۷ شوال **۷۰۷**، ۲۳۶ گ ۱۶ س [مخطوطات ۱: ۵۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۹۰ هست [فیلمها ۳۹].

تاریخ وصاف = تجزیة الامصار

وصاف الحضرة.

● (مجلی، بابیان)

تاریخ وقعهٔ زنجان

زنجانی، دربخش تاریخ‌مذاهب‌خواهدآمد.

تاریخ ولیعهدی عباس میرزا

ازمیرزا مسعود. درص... گذشت.

تاریخ نامهٔ هرات

سیفی، درص ۴۲۷۸ گذشت

تاریخ یزد = تاریخ جدید یزد

احمد فرزند حسین، درص ۴۲۴۰ گذشت.

تاریخ یمینی = ترجمهٔ ...

● (زندیان، دنبلیان)

تجربة الاحرار وتسلیة الابرار

ازمفتون دنبلی. دربخش سیرخواهدآمد. جنگ مانند است، از سرگذشت نیاکان دنبلی وسرگذشت خود اووتاریخ رجال زندیان را نیزدارد.

● (مغول)

تجزیة الامصار وتزجیة الاعصار

= تاریخ وصاف

ازوصاف الحضرة خواجه شهاب الدین عبدالله‌شرف (شیراز ۶۶۳-۷۳۰) فرزندعزالدین فضل‌الله یزدی، درپنج‌جزء، دنبالهٔ «جهانگشای»

جوینی را گرفته، وتاریخ چنگیز وفرزندان او را، ورویداد های ۶۵۶ـ۷۲۸، ازکشون بغداد تاپسین پادشاه مغولی را گزارش داده است. در۳۴سالگی در ۶۹۹ به نگارش جلد یکم آن پرداخته و در ۷۱۲ جلد پنجم آن را بپایان رسانده، ودرسلطانیه به‌اولیجایتوخدابنده پیشکش کرده است.

حسین فرزند حسین انصاری، بدستور مغیث الدین ابوالفتح میرزا ابراهیم سلطان پسرشاهرخ فرمانروای‌شیراز، بسال۸۲۳ ق، سه بخش‌این کتاب‌راکوتاه وبه نثرساده درآورده است. **آغاز** بخش ۱: حمد و ستایش‌که انوار اخلاصش آفاق و انفس، **آغاز** بخش ۲: فرخ ترین‌نوایی که‌نای مرغ زمزمه سرای‌زبان را. **آغاز** بخش۳: الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان من حماء مسنون. **آغاز۴**: ابتسم الورد بنشر النسیم بشراً بین یدی رحمته. **آغاز** ۵: هر سپاسی‌که ساحت اوضاع و اضلاعش مصون از ساحت خیال. **آغاز** بخش‌کوتاه شدهٔ‌آن: حمدو ستایش مرخدایراکه انوار اخلاصش.

تحریرتازهٔ‌آن‌ازعبدالمحمدآیتی‌در۳۴۲ص بتازگی‌چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۳: ۳۵۸ ـ ف. مشار: ج۱ج۲:۱۱۵۸ـ استوری ۱:۲۶۷و۱۲۷۲.

44196 ـ **استانبول**، نور عثمانیه ۳۲۰۷: تاریخ‌یادنشده، ودرپایان‌ترجمة‌النصایح ازهمو مؤرخ شعبان **۷۱۱**. فیلم‌آن در دانشگاه است‌ش۲۸۱۹هست [فیلمها: ۴۱].

44197 ـ **تهران**، ادبیات ۱/۲۵ج: نسخ محمد فرزند احمد معروف به‌کاتب‌تستری، یکشنبه ۲ع۲/ **۷۵۰**، با فهرستی در۷گ در آغاز، (۲پ‌ـ۱۸۱پ)، جزو ۱و۲ است [ف. ادبیات ۱: ۸۱].

44198 ـ **استانبول**، نورعثمانیه ۳۲۰۴: نوشتهٔ ابراهیم فرزند عبدالعزیزفرزند محمد قرشی، شنبه ۲۳صفر**۸۷۱**، ۴۸۴گ، از آغازکتاب‌تاپایان‌مجلد پنجم است. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۸۲۰ هست [فیلمها: ۴۱].

44199 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای A.۳۰۴۰: نوشتهٔ **۸۷۱** (۱۴۶۶م) ۴۰۴گ ۲۷س [ف. فهمی ادهم ۱: ۵۰].

44200 ـ **تهران**، ملك۴۰۹۳: نسخ‌معرب ۱۴محرم**۸۵۷** درپایان جلد سوم، زرین، آغاز افتاده. ۴۶۳گ ۱۸س.

44201 ـ **تهران**، ملك ۳۹۰۰: نسخ معرب، جلد یکم ۲۶ شعبان **۸۵۸**، جلد دوم ۲۲ شوال **۸۵۸**، ۳۹۸گ۲۳س، زرین، انجام افتاده [رؤیت].

44202 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۳۳: نستعلیق احمد فرزند قطب‌الدین محمد جامی، در۵ع۱/ **۸۸۶** در اماسیه، آغاز برابر نمونه، هرپنج بخش را دارد وبا وجود آبخوردگی آسیب چندانی‌ندیده، ۷۶۷ص۲۵س، ازکتابهای ملك‌الشعرای بهاربوده [رؤیت].

44203 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۱۷ Add: نسخ، سدهٔ **۱۵**م، ۵۳۷گ ۲۱س [ریو ۱: ۱۶۱].

44204 ـ **رشت**، جمعیت نشرفرهنگ ۵۹۶ت: نستعلیق ریزخوش سدهٔ **۱۰ـ ۱۱** در متن و هامش از ص ۱۲۳ ببعد، آغاز آن مبصرات و مسموعات معلوم شامل علم (برابر ص ۶۰۰ جلد ۵ چاپ بمبئی) انجام افتاده، ۳۷۰ ص ۲۲ س [ف. محمد روشن: ۱۷].

44205 ـ **مدینه**، عارف حکمت۵۲۰: نوشتهٔ **۹۸۸**، ۳۲۹گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۵].

44206 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۲۲ Add: نسخ، سدهٔ **۱۶**م، ۱۹۴ گ ۱۵ س.

44207 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۲۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ۱۵۱ گ ۲۱ س [ریو ۱:۱۶۳] .

44208ـ **کاشان**، کتابخانهٔسیدابوالرضا: نوشتهٔ ۲۰شعبان **۱۰۱۰**، ج۳، [نسخه ها ۴ : ۳۵۵].

44209 ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۴۰فهرست نشده: نسخ ابراهیم فرزنـد حاجی عبدالجلیل شیروانی، **۱۰۲۸**، آغازدردیباجهٔجلد۴ افتاده، ۱۶۹ گ [رؤیت].

44210 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۶۷ : نستعلیق **۱۰۳۴** ، پنج جلد ۱ ـ ۵ ، ۴۵۶ گ ۲۲س [رؤیت].

44211 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۹۲۲ (۵۹۱ ف): نوشتهٔ **۱۰۴۳**، ۱۳۸ گ [آکیموشکین ۱:۹۹].

44212 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۱۲۰: نسخ ونستعلیق خلیفه فرزند یوسف نسفی ، ۱۰ رمضان **۱۱۰۵** درج ۲، وسیف الدیـن محمود فرزند هدایة الله ۱۲ شعبان **۱۰۴۶** در پـایان نسخه [نسخه‌ها ۲:۶۶].

44213 ـ **تهران** ، سپهسالار۸۲۳۷ : نسخ ابراهیم فرزند حاجی‌عبدالجلیل‌شیروانی، یکشنبه ع۱/ **۱۰۵۴** دردشت، ج ۴ و۵ است ، ۱۶۵ گ ۲۷س [ف. سپهسالار۳:۳۱۹].

44214 ـ **تهـران** ، ملك ۴۱۲۳ : نستعلیق محمد مقیم‌نصیری‌طوسی،ع۱/ **۱۰۶۲**، جلد چهارم، ۱۷۱ گ ۲۱س [رؤیت] .

44215 ـ **تهران** ، الهیات ۱/ ۶۲ب: نسخ‌علامحمد فرزندمحمدکاظم**۱۰۵۴**((۱۲۵۴) جزء ۱، ۱۲۲ گ ۲۱س.

44216 ـ **تهران** ، الهیات۲/ ۶۳ب: بهمان نسخ،۲۶/ ۱/ **۱۰۶۵**، جز۴و۵،۲۱۶ گ ۱۷س [ف. الهیات ۱:۲۱].

44217 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۱۶: نستعلیق ابوالحسن فرزند عبدالله**۱۰۶۸**،زرین با فهرست،هرپنج جلد را دارد، ۲۹۰ گ۲۵س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۵۹۳].

44218 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۴۰۸: نستعلیق صفی قلی فرزند فرهاد غلام ، ۱ رجب **۱۰۷۰**، ج ۱، [نسخه ها ۲:۶۶] .

44219 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۱۳ : نستعلیق زیبای عین علی‌تبریزی، هرپنج بخش دریك‌جلداست، بخش یکم‌نوشتهٔ **۱۰۶۸** و پنجم **۱۰۷۰**، بدستورمحمد نصیرفرزند محمدحسینی ازروی نسخه‌ای‌که درهامش آن خط نگارنـده بوده ، زرین،۵۵۶ گ [ف.دانشگاه۲:۵۲۵].

44220 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۵۵ تاریخ: نستعلیق‌محمدقاسم معلم‌مازندرانی۱۳ع۱/ **۱۰۹۰** هرچهارجلداست[ف. رضوی ۷:۴۸].

44221 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۲۵ Add: نسخ، ابن میرزاعلی امرالله همدانی ، **۱۰۹۰** (۱۶۷۹م)، ۴۲۶ گ ۲۵س [ریو ۱: ۱۶۳].

44222 ـ**تهران**،ملی۱۰۷۹ـ۱۰۴۱ـ۱۰۴۱: نوشتهٔ میرزامحمدحسینی‌بروجردی،ع۱**۱۰۹۱** فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۸۵۷هست [فیلمها : ۶۲۹].

44223 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۱۰ م تاریخ فارسی : تعلیق زیبای عبدالباقـی ، غرهٔ رجب **۱۰۹۲** زرین[مخطوطات ۱:۵۴].

44224 ـ **استانبول** ، طوپقپو سرای H.۱۴۴۵:عبدالباقی،**۱۰۹۶**، ۲۴۵ گ۲۷س [ف. فهمی ادهم ۱:۵۰].

44225 ـ تهران ، سپهسالار ۱۶۹۱ : نستعلیق محمد باقرحسینی **۱۰۹۹** تا ۲۱رجب **۱۱۰۰** هرپنج‌جلداست. [سپهسالار ۳:۳۱۶].

44226 ـ تهران ، ملی ۱۳۲۴ ف : سدهٔ **۱۱**، آغازبرابرجلد ۱ ، زدین ، ۴۷۰گ ۲۲س [ف. ملی ۳:۳۸۶].

44227 ـ تهران ، ملك ۳۹۲۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۶۱۷گ ۲۰س [رؤیت].

44228 ـ تهران ، ملی ۵/۵۶ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، ج۱، (س۱۳۹–۱۶۵) [ف. ملی۱:۴۵].

44229 ـ تهران ، سپهسالار۱۶۹۰ : نستعلیق سدهٔ**۱۱**، زدین ، ج۴، ۲۱۵گ [ف . سپهسالار ۳:۳۱۸].

44230 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۴ تاریخ (۱۶۰ف) : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، مجلد۱و۲و۳و۴است،۵۷۸گ۲۱س [ف. محمد اشرف:۱۷۹].

44231 ـ تهران ، ملك ۶۴۴۲: نسخ سدهٔ **۱۱–۱۲**، زدین، جلد های ۱،۲،۳ است [رؤیت].

44232 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D ۶۸ (۵۹۲ ف): نوشتهٔ **۱۱۰۱** ، ۴۹۳گ [آکیموشکین ۱:۹۹].

44233 ـ قاهره ، دارالکتب ۱تاریخ طلعت فارسی : نستعلیق زیبا **۱۱۱۱** ، ج ۱ ، [مخطوطات ۱:۵۴].

44234 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۸۳۶ (۵۹۰ ف): نوشتهٔ **۱۱۱۵**، ۳۵۹گ [آکیموشکین ۱:۹۹].

44235 ـ قاهره ، دارالکتب ۹۰۵ تاریخ تیمور : قاسمزاده عبدالحمید **۱۱۲۰** ، زدین [مخطوطات ۱:۵۵] .

44236 ـ تهران ، الهیات ۱۳۸ ب : نستعلیق و نسخ ابن مرحوم اصیل محمد قاسم اردوبادی، ج ۱/ **۱۱۳۲** درج ۴ ، ۲۱۰گ ۱۹س [ف. الهیات ۱:۲۱].

44237 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۱۴۴۴ : حاجی زاده محمد ، **۱۱۴۶** ، ۴۵۴گ ۲۷س [ف . فهمی ادهم ۱:۵۰] .

44238 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H . ۱۴۴۶ : سید محمد حسینی ، **۱۱۵۲** ، ۴۷۷گ ۲۳س [ف. فهمی ادهم ۱:۵۰] .

44239ـ قاهره، دارالکتب ۳۲تاریخ فارسی طلعت : نسخ **۱۱۸۶**، زدین[مخطوطات ۱:۵۵].

44240 ـ تهران ، مجلس ۵۷۳۲ فهرست نشده: نسخ دوست محمدمذهب فرزند مولانا محمد یاد۴ج ۱/ **۱۱۹۱**، ج۱و ۲ و ۳ است [رؤیت].

44241 ـ قاهره ، دارالکتب ۱۱ م تاریخ فارسی : نسخ زیبای عبدالرحیم **۱۱۹۳** [مخطوطات ۱:۵۴].

44242 ـ تهران ، سپهسالار۱۶۸۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ج ۴ و ۵ است ، ۳۰۱ گ

44243 ـ تهران ، سپهسالار۱۶۹۲ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، تنهاج۱است، ۹۹گ۲۲س[ف. سپهسالار۳:۳۱۷].

44244 ـ تهران، اصغرمهدوی۵۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲–۱۳**، ج۱، زدین [نسخه ها ۲:۶۶].

44245ـ تهران،ادبیات۲۲۳حکمت: نسخ سدهٔ **۱۲–۱۳** ، زدین ، هر ۵ بخش است [ف. ادبیات ۲:۶].

44246 ـ تهران ، سپهسالار ۱۶۸۷: نسخ محمد تقی فرزند محمدکاظم همدانی ، هر

۵ جزء است، در**۱۲۰۵** مقابله شده ، ۴۵۸ گ ۲۲س [ف. سپهسالار ۳:۳۱۷].

44247 ـ **قاهره**، دارالکتب۳۳تاریخ فارسی‌طلعت : نسخ ابن محمدعلی قراچه‌داغی، ۲رجب **۱۲۰۹**، ۹۸ گ ۱۹س [مخطوطات ۱: ۵۴] .

44248 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۱ :نسخ **۱۲۲۲** ، ازجلد ۳ آغاز میشود،۲۶۸گ۲۶س [ف. مجلس ۲:۱۳۵].

44249 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۴۹ تاریخ (۴۱۹۲) : نسخ و نستعلیق عبدالکریم ساروی **۱۲۲۴** جلد، یکم است.

44250 ـ **مشهد**،رضوی ۱۵۰ تاریخ: همان نویسنده**۱۲۲۴** جلد دوم وسوم است [ف. رضوی ۷:۴۵].

44251 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۱ تاریخ. (۴۱۹۶): همان نویسنده **۱۲۲۵** جلد چهارم است [ف .رضوی۷:۴۶].

44252 ـ **تهران** ، دانشکاه ۵۱۲۷ : نسخ رجب **۱۲۲۹** (ج ۱و۲) وشعبان همان‌سال (ج۳و۴و۵)، زرین[ف.دانشگاه۱۵: ۴۱۲۰].

44253 ـ **تبریز**، ملی۳۲۲۱: نستعلیق **۱۲۳۰**، ج ۵، آغاز برابر نمونه، ۴۳۱ گ۲۳س [ف. ملی تبریز ۱:۱۸۴].

44254 ـ **تهران** ، رضوی ۱۵۳ تاریخ : نسخ ونستعلیق **۱۲۳۱**، ج۴ است [ف. رضوی ۷:۴۷].

44255 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۳ : نستعلیق ،**۱۲۳۲** ، جلد چهارم در آغاز نسخه است، ۲۱۸ گ ۲۳س [ف. مجلس ۲:۱۳۵] .

44256 ـ **تبریز**،ملی۳۲۲۰: نسخ‌محمد جعفرفرزندزین‌العابدین، **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، ج ۵ ، ۲۷۷ گ ۳۱س [ف. ملی‌تبریز ۱:۱۸۴].

44257 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۰۹ :نسخ ونستعلیق ۱۷محرم **۱۲۳۴** ، زرین ، ۱۴۹ گ ۱۵س [رؤیت].

44258 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۳۰ ب : نسخ محمد شریف فرزند عبدالمطلب تبریزی ، ج۲/ **۱۲۳۴** ، ج ۱و۲و۳ است [ف . الهیات ۱:۲۱].

44259 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۲ تاریخ : نسخ **۱۲۳۵**، هر۵ جلد است، زرین، ۴۰۸ گ ۲۷س [ف. رضوی ۳:۷۶].

44260 ـ **تهران** ، سپهسالار۷۳۲۹ : نستعلیق محمد فرزند عبدالله آشتیانی قمی ، **۱۲۳۶ـ۱۲۳۷** درآشتیان وشوشتر،هر۵جلد، ۳۸۷ گ ۲۲س [ف. سپهسالار۳:۳۱۷] .

44261 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۶۸۸: نسخ محمد رضی فرزند محمد رحیم آشتیانی قمی، **۱۲۳۹** ، هر ۵ جلد ، ۳۷۲ گ ۲۲ س [ف. سپهسالار۳:۳۱۷].

44262 ـ **تهران** ، ملك۴۳۵۳ :نسخ اسماعیل‌فرزند ابراهیم حسینی،۱۶ع۶/ **۱۲۴۲**، ۲۷۹ گ ۳۹س [رؤیت].

44263 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۵۲۱: نستعلیق **۱۲۴۲**. جلد ۳و۴و۵ است. [نسخه‌ها ۲:۶۶] .

44264 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۷۹ : نستعلیق‌یحیی فرزند اسماعیل،**۱۲۴۳**، ۲۸۳ گ ۲۷س [رؤیت] .

44265 ـ **تهران** ، دانشکاه ۲۴۸۸ : نستعلیق سه شنبه ۱۷ ع ۱/ **۱۲۴۳** هر پنج جلد کتاب‌است، ۲۴۵ گ [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۵۶] .

44266 ـ **قم** ، فیضیه ۲۰۷۲ (۷۲) :

نستعلیق خوش علینقی دازی **۱۲۴۸**، درمشهد، ج ۱ تا ۷۴۷،۵ ص ۲۰س [ف. فیضیه۲ :۱۹۷].

44267 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۵۰ ف : نستعلیق زین العابدین فرزند علی همدانی، ۲۱ شوال **۱۲۵۰**، درکربلا، زدین، جلد۱ تا ۵ است ۴۵۶گ ۲۲س [ف. ملی۳:۶۸].

44268 ـ **تهران** ، الهیات ۲۰۱ ب: نسخ محمد فرزند حسین قمی، ۷ع‌۱/**۱۲۵۳**، هر۵جلد، ۲۵۰گ۲۳س[ف.الهیات ۱: ۲۱].

44269 ـ **تهران** ، مجلس ۲۴۲ : شکسته نستعلیق **۱۲۵۴**، ج ۱ ، ۷۳گ ۲۶ س [ف. مجلس ۲:۱۳۵].

44270 ـ **اصفهان**، شیخ حسن‌جابری انصاری: نستعلیق **۱۲۵۶**، ج۲، [نسخه‌ها ۶ : ۵۹۴].

44271 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۱۵۴: نستعلیق خوش علیمحمد لواسانی ، چهارشنبه رجب **۱۲۵۷**، زدین، آغاز برابر بخش یکم

44272 ـ **تهران** ، مجلس ۵۷۹۳ : نستعلیق‌زین العابدین فرزند علی‌کاتب همدانی، **۱۲۶۰**، جلد۱ـ۵، ۲۱ ۹۹۰ص [ف. مجلس۱۷: ۲۲۵].

44273 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۶۶: میرزا بابا، ۲۸ذیحجهٔ **۱۲۶۱**، ج۱، ۱۲۹گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

44274 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۹ : نستعلیق **۱۲۶۲**، با دوسرلوح و جدول زدین، آغاز برابرجلد یکم است ، ۴۵۴ گ ، [ف . مجلس ۲:۱۳۴].

44275 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین۱۲۶۵: نستعلیق زیبای سید عبدالکریم‌طباطبایی‌یزدی، یکشنبهٔ ۲۲محرم **۱۲۶۳** دریزد، ج ۵، [ف . خطی، سید عبدالعزیزطباطبایی] .

44276 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۵۹/۳، Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق) بخشی ازآن است (گ ۹۰ـ۲۱۳) [ریو ۳ : ۱۰۲۲].

44277 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۷۸ Or: نستعلیق **۱۲۶۷** (۱۸۵۱ م) ، با فتح سومنات آغاز میشود، ۱۴۶گ ۱۷س [ریو ۳: ۹۰۲].

44278 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۵ تاریخ فارسی‌طلعت : نسخ حمزه فرزند استادباباخان، ۲۵ع‌۱/**۱۲۶۸**، ج۱، ۱۲۹گ ۱۹س[مخطوطات ۱:۵۴].

44279 ـ **رشت** ، جمعیت نشرفرهنگ ۶۰۵ت : نستعلیق ونسخ ۵ ذیحجهٔ **۱۲۷۷** ق، جلد ۳، با متنی‌ناشناخته (ص۱ـ۶۶)، ۴۳۶ص [ف. محمد روشن:۱۷].

44280 ـ **تهران** ، دهخدا ۱۸۴ : نسخ‌آقا بابا پسر ملامحمد مهدی شاه میرزایی، درشنبهٔ رجب **۱۲۹۰**. با فرهنگ واژه های کمیاب . اندازه رحلی [نسخه ها ۳:۷].

44281 ـ **تهران** ، ملك ۳۹۵۰:نسخ رضا فرزند الله وردی، ۱۹شوال **۱۲۹۸**، ۱۰۹ گ ۲۰س [رؤیت].

44282 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۲۱۶گ [رؤیت].

44283 ـ **تهران**،ملك۴۳۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، ۴۵۶گ ۲۲س [رؤیت].

44284 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ج۱و۲ [نسخه‌ها ۲:۶۶].

44285 ـ **تهران**،سپهسالار۱/۱۶۷۶: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، هر۵جلد با فرهنگ واژه‌ها، با تملك ۱۲۹۲، (۱ب‌ـ۴۵۶ر) [ف.سپهسالار ۳:۳۱۶].

44286 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۲ تاریخ (۴۱۹۳): نسخ و نستعلیق سدۀ **۱۳**، ج۱و۲، زدین. [ف. رضوی ۷: ۴۶].

44287 ـ **تهران**، ملی ۱۳۰۹/۱ ف: نسخ زیبای وصال شیرازی، سدۀ**۱۳**، آغاز برابر نمونۀ۱ (ص۱–۲۵۱) [ف. ملی۳: ۳۷۲].

44288 ـ **تهران**، ملی ۷۵۱ف: نستعلیق خوش سدۀ**۱۳**، جلد آخر است از رویدادهای روزگار سلطان محمد الجایتو و اوائل سدۀ ۸، ۱۰۷گ ۱۵س [ف. ملی ۲: ۲۷۲].

44289 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۴ تاریخ (۴۱۹۰): نستعلیق سدۀ **۱۳**، هر۵جلد، زدین [ف. رضوی ۷: ۴۷]

44290 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۹۰ فهرست نشده: نستعلیق، سدۀ **۱۳**، آغاز برابر نمونۀ**۱**، بخشی از آغاز آن است، ۵۴گ [رؤیت].

44291 ـ **مشهد**، رضوی ۱۵۶ تاریخ (۴۱۹۷): نستعلیق سدۀ **۱۳**، ج۲[ف. رضوی ۷: ۴۸].

44292 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۰۵: نسخ سدۀ **۱۳**، ۷۸۸ص ۲۵س[ف. مجلس۱۷: ۱۵۹].

44293 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۵۰۰۵ وصاف: نستعلیق، از آغاز سدۀ **۱۳**، ۵۱۶ص۱۹س، زدین [منظور احسن عباسی ۱: ۷۲۹].

44294 ـ **حیدر آباد**، موزۀ سالار جنگ ۳۳۷ تاریخ(۱۶۱ف): نستعلیق سدۀ**۱۳**، ۷۵گ ۱۳س [ف. محمد اشرف: ۱۸۲].

44295 ـ **هند**، بانکیپور ۵۱۰: سدۀ **۱۳**، درهند، ۵۱۰گ۱۹س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۶۰].

44296 ـ **قم**، فیضیه ۲۰۷۳ (۷۳): نستعلیق شکسته آمیز، جلد۲، ۲۲۴ص۱۴س[ف. فیضیه ۲: ۱۹۸].

44297 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۵۱۶: نستعلیق، بی‌تاریخ، از آغاز پادشاهی محمود تا پادشاهی ارغون خان را دارد، ۳۰۴ص ۱۶س [ف. دیباجی ۲: ۱۸۰].

44298 ـ **تهران**، مجلس ۲۴۰: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ج۱ و۲ و بخشی از ج۳، ۱۵۷گ [ف. مجلس ۲: ۱۳۵].

44299 ـ **همدان**، کتابخانۀ اعتماد الدوله ۵۶: [نسخه ها ۵: ۳۴۲].

44300 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۳۸۴ (۵۸۹ ف): بی‌تاریخ، ۲۲۸گ [آکیموشکین ۱: ۹۹].

44301 ـ **قاهره**، دارالکتب ۲۹ تاریخ فارسی طلعت: بی‌تاریخ، هر۵ جلد، ۴۲۲گ

44302 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۰ تاریخ فارسی طلعت: بی‌تاریخ، زدین، ۳۸۷گ۳۱س.

44303 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ تاریخ فارسی قوله: تعلیق زیبا، زدین، ۴۳۲گ۲۷س [مخطوطات ۱: ۵۴–۵۵].

44304 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPeII۱۵ ۱۵۴۷ (۴۷ ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، چهار جلد آغاز است، آغاز برابر نمونۀ ۱، ۴۴۰گ۱۹ س[ف. عبدالله۱: ۳۴].

44305 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۵/ ۳۴۳۰: انجام افتاده [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۴].

44306 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۲۵۴۱: بی‌تاریخ [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۳۴۲].

44307 ـ **موصل**، مدرسۀ یحیی پاشاد ۱۱۸: جلد چهارم [ف. موصل: ۲۳۳].

● (صفویان)

تجلیات عباسیه

ازمحمد امین یزدی . ازتبلیغات روزگار شاه عباس (۹۹۶-۱۰۳۸) است . در دیباجه مینویسد : انوری دردرگاه سنجر، نام سنجررا با(اولی‌الامر)،ولقب‌اورابا(منکم) موافق یافته، ولی‌کار اودرست نبوده ، ومن این‌آیه را با نام وزندگی شاه عباس برابر میسازم . نام‌کتاب و نگارنده دردیباچه آمده است . **آغاز :** غنچه سربمهرفیض ازچمن اسرارلاهوت بخون‌آغشته تواند چیدکه دردامن‌کوه طور ... وبعد چون بموجب ندای‌کبریای‌یاایها الذین‌آمنوا اطیعوا الله والرسول ...

44308 ـ **تهران** ، ملک ۶۲۵۱ : نستعلیق میرعلی‌کوهساری ، **۱۰۴۸** ، زدین ، با مهرگرد : بندهٔ شاه ولایت عباس [رؤیت].

● (مشروطیت ، قاجاریان)

تحریم تنباکو

ازمحمد رضا زنجانی. درتهران ۱۳۲۴خ در۱۴۸ص چاپ شده است. (بنگرید : تاریخ تنباکو : ۴۲۳۸ - ۴۲۳۹) . **آغاز:** یامبتدا بالنعم قبل‌استحقاقها... وبعد. چنانچه برخواطر ارباب دانش پوشیده نیست .

بنگرید : ف. مشار : ۳۶۱.

44309 ـ **تهران** ، ملک ۱۶۰۱: نسخ محمد فرزند ملاقاسم علی، ۸ رمضان **۱۳۱۸** ، ۱۴۰گ ۱۵س [ف. ملک: ۱۰۰] .

● (مغول)

تحفهٔ سامی

ازسیدمظفرکابلی، بنام اکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴). تاریخ مغول است تا ۹۰۴ق ، دریک مقدمه درتاریخ پیامبران وخلفا و امامان و جز آنها، ودومقاله‌وده باب‌ویک خاتمه‌نگاشته‌است.

44310 ـ **اکسفورد**، دانشگاه، بادلیان ۱۶۵: تاریخ یاد نشده [استوری ۱ : ۲۷۶ - برگل ۲ : ۷۸۰] فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۱۴۳ هست [فیلمها: ۴۳].

● (صفویان ، قاجاریان)

تحفة الشعراء

سلطانمحمد صفوی‌که درص۴۱۲۳ گذشت.

تاریخ عمومی خاور است به ویژه ایران تا پادشاهی فتحعلی‌شاه ۱۲۱۱ق .

● (صفویان)

تحفة العالم

از میرزا ابوطالب فرزند میرزا بیگ موسوی فندرسکی، نگارندهٔ «توضیح المطالب: ۱۵۵» وجزآن. درسرگذشت شاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵- ۱۱۳۵)، بسال ۱۱۰۷ نگاشته است واز آن برمی‌آیدکه این‌کس نخست پادشاهی با خرد بوده ودستورهایی پسندیده داده است و گویا براثرنفوذ روحانیون‌کارش بدانجاکشیده است.

44311 ـ **تهران**، دانشگاه۱/ ۲۴۶۵: نستعلیق‌ونسخ‌محمدقاسم‌در**۱۱۰۴** نسخه زرافشان ولی‌آشفتگی دارد [ف. دانشگاه ۹ : ۱۲۱۳] .

● (محلی،شوشتر)

تحفة العالم

شوشتری، درص ۳۹۹۴ گذشت .

واینک نسخه‌ای دیگر :

44312 ـ **رشت** ، جمعیت نشرفرهنگ ۱۱۹ت: نستعلیق محمد ملازم ، سه‌شنبه ۸ ج ۱/ **۱۲۹۹**ق، از روی نسخهٔ اصل ، ۲۲۷ گ ۱۴س [ف. محمد روشن: ۱۸] .

تحفهٔ مظفریه = شرف ایران.

دربخش کلیات ص ۴۰۵۹ گذشت .

تحفهٔ ناصری

سنندجی ، در بخش تاریخ اقوام و ملل خواهدآمد .

تحقیقات سرحدیه

مشیرالدوله تبریزی ، درص ۳۹۴۲ گذشت

● (قاجاریان)

تدابیر دیپلوماسی پنجاه ساله روس وانگلیس در ایران و افغانستان

ترجمه از انگلیسی .

44313 ـ **تهران**، مجلس ۷۶۲: نستعلیق ۱۳۰۳، ۵۲ گ ۱۰ س [ف. مجلس ۲: ۴۸۰] .

● (محلی)

التدوین فی ذکر اهل العلم بقزوین

از رافعی، ابوالقاسم عبدالکریم فرزند محمد فرزند عبدالکریم قزوینی .

بکوشش آقای محدث ارموی در ۱۳۳۴ خ چاپ شده است.

بنگرید : پیشگفتار چاپ (۱۳۳۴ خ) ـ یاد داشتهای قزوینی ۳: ۹۵.

44314 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۱/۴۶۸ Add :

تذکره

بسمل. دربخش سیرخواهدآمد .

تذکرهٔ آل داود = زبور آل داود

● (صفویان، افشاریان)

تذکرة الاحوال = تذکرة المعاصرین

حزین لاهیجی، دربخش تذکره هاخواهد آمد. درآن اطلاعات بسیاری از یورش افغانان به ایران ورویداد های روزگارنادرشاه ویورش اوبه هندآمده است .

● (قاجاریان)

تذکرهٔ تاریخی

ازمیرزافضل‌الله وزیرنظام نوری (۱۲۱۳ـ ۱۲۸۹). درتاریخ آغازکار خاندان قاجار ، در ۱۲۸۰ ساخته‌است. (و ازهموست : یادداشتها : ۴۰۸۸) **آغاز**: الحمدلله المحمود المالك الودود ... فنقول ... خامهٔ وقایع نگارمیخواهدکه نامه نگار شود .

بنگرید : منتظم ناصری ۳: ۳۲۴ .

44315 ـ **تهـران** ، ادبیات ۸۹ ج : نستعلیق عبدالحسین ضیایی در ۱ خرداد ۱۳۲۲ خ ازروی نسخهٔ دکترقاسم غنی مؤرخ ۱۳۱۱ ، ۱۷ س ۶۲ گ [ف. ادبیات ۱: ۹۳] .

● (ایران ، عمومی)

تذکرة السلاطین

ازمحمودمیرزا قاجار (که یاد اودردیوان ۲۵۱۷ گذشت) تاریخ ایران است درسه بخش نخست از پیشدادیان تاآغاز قاجاریـان ، سپس فتحعلی شاه وسرگذشت شاهزادگان، سپس دو صنف است . یکم سران روزگار فتحعلی‌شاه در نه گروه‌که بیشتر برادران نگارنده‌اند : گروه ۱ـ اقربا ومنشیان ۲ ـ امیران قاجار ۳ـ وزیران ۴ ـ سران سپاه ۵ ـ علما و مجتهدان ۶ ـ حکمای الهی، ۷ـ عرفا ۸ ـ سرایندگان ۹ ـ منجمان. صنف دوم سرگذشت خود نگارنده‌است. بخش سوم مطایبات دلنشین ونوادر تـاریخی . **آغاز** : الله خیر الاسماءاین نامه را تـذکرة السلاطین آمد ـ وازنام سلاطین بصدآیین آمد.

اما بعد، بخاطر بندهٔ بی‌بضاعت محمود قـاجار رسید که عبرت نامه موسوم به تذکرة السلاطین مشتمل برذکرهریك ازپادشاهان . **آغاز ۲ :** الحمدلله‌الملك القدوس، السلام المؤمن‌المهیمن العزیز... حمدبی احصا وحمد وثنای بی‌انتها مالك الملکی.

44316 ــ **تهران** ، ملی ۱۶۷۸ ف : نستعلیق، سدهٔ **۱۳**، برای فتحعلی شاه، کامل ، آغازبرابرنمونهٔ۱، ۵۶گ۱۷س.

44317 ــ **تهران** ، ملی۷/ ۲۳۴۹ف: نستعلیق شکسته‌آمیزسدهٔ **۱۳** ،در«مجمع‌محمود» (ص۲۹۵ـ۴۲۸)، آغازبرابر نمونهٔ۲[یادداشتهای دکترجان لایونگود].

44318 ــ **تهران** ، مجلس۴۰۱۹(؟): نشانی دیگریاد نشده [تاریخ‌تذکره های‌فارسی ۷۳۲:۱].

● **(صفویان)**

تذکرهٔ شاه تهماسب = روزنامهٔ شاه تهماسب = مقالات

ازشاه تهماسب یکم (۹۳۰ـ۹۸۴) فرزند شاه اسماعیل یکم (۹۰۵ــ ۹۳۰).رویداد های بزرگ روزگار خود راازآغازپادشاهی(۹۳۰) درآن گردآورده است . درلیبسیك ۱۳۰۸ ق و برلین ۱۳۴۳ق وتهران وهند چاپ شده است. درپنج فصل: ۱ـ دربارهٔ یـاغی شدن تکلو ۲ـ دربارهٔ قاضی خان۳ـالقاص‌میرزا وسرکشیهای او۴ـ روابط با اسکندرپاشا و رویدادهای‌میان عثمانی وایران ۵ـ داستان با یزید پسرسلطان سلیمان عثمانی و جنگ او با پـدر خود و پناه بردن اوبه ایران . صنیع الدولـه در جلد دوم «مطلع‌الشمس»ص۱۶۵ـ۲۱۳آنرابنام«روزنامهٔ شاه تهماسب» از روی نسخهٔ نـاقص و منحرفی چاپ‌کرده است. **آغاز:** این پنج فصل حکایت‌و روایتی ست در باب مجاری حالات وپیش‌آمدن وقایع و سوانح مهمات . **آغاز چاپی :** سپاس بیقیاس حضرت پـادشاهی را سزاست ... امـا بعد، بندهٔ ضعیف ... طهماسب‌بن اسماعیل.

بنگرید : ذریعه۴: ۳۵و۱۱: ۲۷۰ـتاریخ ادبیات براون ۴: ۶۷ ـ استوری ۱ : ۳۰۵ و ۱۲۷۹ـ برگل ۲: ۸۵۷.

44319 ــ **تهران** ، ملك۶۷/ ۶۳۲۳: شکسته نستعلیق‌عبدالوهاب الکاتب‌ع۲/ **۱۰۱۰** (۸۴پ ــ ۹۴ پ) ضمن یك مجموعه نامه ها و فرمانها [رؤیت].

44320ـ **تهران**،مجلس۴۷۲/ ۳۴۵۵: نوشتهٔ احمدغلام عملهٔ خزانه **۱۱۳۸**،(ص۳۹۵ ـ۴۰۰) ازروی «مجمع حیدربیگ »که‌گویـا جنگی‌ست ، ازنسخهٔ چاپ صنیع الدوله بهتر و کاملترست [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۷۳].

44321 ــ **بغداد**، جامعة الحکمة۳۰۹ سرکیس:تعلیق، **۱۲۸۹**، ۷۹گ۹س [مخطوطات یعقوب سرکیس، کورکیس عواد : ۱۷۹] .

44322 ــ **تهران**، اصغرمهدوی۲۰۹: نستعلیق‌آغاز محرم**۱۲۹۰**، ازروی نسخهٔمحمد حسین نورس دماوندی‌که درشعبان ۱۰۹۰ برای نواب خان نوشته بود.[نسخه‌ها ۲: ۶۷].

44323ـ **تهران**، ملك۳۷۲۷: نستعلیق **۱۲۹۷**، ۵۱ گ ۱۴س [رؤیت].

● **(محلی ، خوزستان)**

تذکرهٔ شوشتر = تاریخ شوشتر

ازسید عبدالله جزایری شوشتری (۱۱۱۴ ـ۱۱۷۳)، که یاد اودر «طلسم سلطانی: ۳۲۸» گذشت. دریك مقدمه و چهل وچهار فصل . در تاریخ شهرودانشمندان وسادات بنام‌آنجا بسال ۱۱۶۴ بدان‌آغاز ودر۱۱۶۷ بـدان میپرداخته

است: مقدمه دربنای شهرشوشتر. فصل ۱ـ بنای رودخانهٔ شادروان ۲ـ وصف شادروان ۳ـ آب وهوای شوشتر۴ـ مساجد و بقاع ۵ـ مزادات ۶ـ تابوت سربی ومزادات قدیمه ۷ ـ محلات وقلعهٔ شوشتر ۸ ـ بقاع الخیر صحرای شوشتر ۹ـ قصبهٔ عقیلی ۱۰ـ سادات مرعشیه... ۱۳ـ سلاطین‌وحکام‌شوشتر از۹۳۲تا۱۰۴۲ق...۱۹ـ حکام شوشتر از۱۱۰۶تا ۱۱۲۹ . ... ۲۳ ـ عزل شاه تهماسب وهرج ومرج سال۱۱۴۴... فصل ۴۴درحکایات عجیبهٔ درویش .

این کتاب باپیشگفتاری‌بزبان انگلیسی در کلکته ۱۳۴۳ در۱۰۳ + ۱۱ص ، و سپس در تهران با پیشگفتار آقای سید محمد جزایـری چاپ افست شده است. **آغاز:** حمدله . صلاة . آورده‌اندکه در قضیهٔ طوفان نوح که عالم غرق آب ومعمورهٔ زمین خراب.

44324 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۷۵۸: نستعلیق ۱۷ع ۱ و۱رمضان**۱۱۹۲**، ازروی‌خط نگارنده، دیباچه را ندارد [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۷۵۱].

44325 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۳۴ Add: نسخ‌سدهٔ**۱۹**م، آغازبرابرنمونه،۱۳۸گ ۱۴س [ریو۱: ۲۱۴].

44326 ـ **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ Ta۷۳ (۶۲۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابرنمونه، ۹۹گ ۱۷ س [ف . محمد اشرف ۲: ۲۶۹].

44327 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۲۱۴ب) : ازاواخرسدهٔ **۱۸**م (۱۳ق).

44328 ـ **تبریز** ، ملی ۳۱۳۳: نسخ اسدالله فرزند طیب، پنجشنبه ۲۶ع۲/**۱۲۲۵**، آغازبـرابرنمونـه، ۳۰۴گ ۱۵س [ف. ملی تبریز۱: ۲۳۷].

44329ـ **تهران**، دانشگاه۱/ ۲۵۵۳: نسخ ابـوالحسن فرزنـد محمد حسن فرزنـد ابوالحسن موسوی‌آدینه ۳رجب**۱۲۲۸** ازروی نسخهٔ اصل (ص۱ـ ۲۱۵) [ف . دانشگاه ۹ : ۱۳۴۶].

44330 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۳مج: نسخ با تاریخ **۱۲۴۹** بهمین خامـه در دفتر ، آغازبرابرنمونه، [رؤیت].

44331 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ذیـل ریو۹۸): نوشتهٔ **۱۲۵۵**ق.

44332ـ **تهران**، دانشگاه۲/ ۱۹۲۴: نسخ علی فرزند محمد فرزند نورالدین فرزند نعمت‌الله، سدهٔ**۱۳**، با یادداشت ۱۲۹۱، (۲پ ـ ۹۷ر) [ف. دانشگاه ۸: ۵۳۶].

44333 ـ **کمبریج** ، بـراون (۹) I۸: نوشتهٔ **۱۳۱۳**ق.

44334 ـ **تهران** ، مجلس ۵۶۳۵ : نستعلیق اسدالله‌آصفی شوشتری، **۱۳۱۷**، دارای ۴۵ فصل، ۱۸۶ص۱۹س[ف. مجلس۱۷: ۹۳].

44335 ـ **کلکته**، انجمن‌آسیایی‌بنگال: نوشتهٔ **۱۳۱۷**ق (ف. ایوانف ذیل یکم: ۷۵۸) بخشی ازکتاب است [برگل ۲: ۱۰۸۲] .

44336 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۱۰ : نستعلیق عبدالمجید اسدی کاظمی درلندن ع۲/ **۱۳۲۲** نویسانندهٔ عبدالحسین‌کاشانی برای‌مستر الیس، ازروی‌نسخهٔ‌مستر سالمن‌نوشتهٔ‌شوال ۱۳۱۳ ۱۲۴ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۰].

44337 ـ **تهران** ، ملك ۳۷۵۲: نسخ علی‌اکبرفرزند عبدالوهاب فرزند احمد فرزند محمدفرزندطبیب موسوی ازنواده های‌شوشتری ۵ ذیحجهٔ **۱۳۴۳**، ۱۵۲ گ ۱۶س [رؤیت].

44338 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/ ۸۴۷۹ فهرست نشده : نسخ سید محمدکاظـم جزایری

نوادهٔ نگارنده، ۱۵ رجب **۱۳۷۲**، (ص ۱ – ۱۷۹) [رؤیت].

44339 **ـ مشهد**، رضوی ۹۷۶۲ فهرست نشده: نسخ آغاز سدهٔ **۱۴**، پیش از سرآغاز افزوده هایی است (ص۲–۱۴) با این سرآغاز: ملخصی ازاحوال شوشترومختصری ازچگونگی آن بلدهٔ خجسته منظر، که قاضی نورالله... در «مجالس المؤمنین» خود ذکرفرموده‌اند. بسمله شوشتر. صاحب «معجم البلدان» گوید... سپس سرآغاز کتاب به مانند نمونه، ۱۳۴ گ ۱۴س [رؤیت].

● **(قاجاریان، بابیان)**

تذکرة الوفاقی ترجمة حیاة القدما الاحباء

● **(قاجاریان، بابیان)**

ترجمهٔ تاریخ بابیه

در بخش تاریخ ادیان و پیامبران خواهند آمد.

● **(خوارزمشاهیان، مغول)**

ترجمهٔ تاریخ جلال الدین خوارزمشاه

متن ازنامق پاشای ترك، درشانزده فصل، ترجمه‌ازناشناس. **آغاز:**... حمدله... بهتر آن است قبل‌ازشروع به تحریر کتاب اسامی سلاطین خوارزمی را بقارئین معرفی نموده.

44340 **ـ تهران**، دانشگاه ۲۶۴۴: نستعلیق محمد حسین فرزند غلامعلی، ۱۷ ج ۱/ **۱۳۴۲** دردشت، آغاز برابر نمونه، ۱۰۴ گ ۲۹س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۱۹].

ترجمهٔ تاریخ کرمان = تاریخ و جغرافیای کرمان

در ص ۳۹۴۱ گذشت.

● **(غزنویان، سامانیان)**

ترجمهٔ تاریخ یمینی = تاریخ‌عتبی

متن از ابونصر محمد فرزند عبدالجبار عتبی رازی خراسانی (م۴۲۷یا۴۳۱). ترجمه ازابوالشرف ناصح فرزندظفرفرزند سعد منشی جرفادقانی (گلپایگانی)، بدستور ابوالقاسم علی‌فرزندحسین، بسال ۶۰۳. متن درسرگذشت وستایش محمود سبکتکین (م۴۲۱) و سامانیان ورویداد های روزگار خاندان بویه وامیران آن روزگاران است، ومترجم خاتمه‌ای بر آن افزوده ورویداد های ۵۸۲ تا ۶۰۳ را درآن آورده‌است. نسخه‌های چاپی ازنسخه‌های دستنویس کمتردارد بویژه این خاتمه که درچاپی نیامده است. **آغاز** ترجمه: سزاوارترین چیزی که زبان گوینده بدان مشعوف باشد. **آغاز** دنبالهٔ مترجم: چون این ترجمه به‌آخر رسید طرفی از احوال روزگار وانواع فتنه وتشویشی که در ایام فتوروعجایب اتفاقات. **آغاز۲:** حمدوسپاس وستایش بیقیاس مکنونی راکه بارادت بیچون باشارت کاف ونون ازمعدومی درمکنون سازد.

بنگرید: ذریعه۳: ۲۵۶و۴: ۸۷ـ استوری ۱: ۲۵۱ بر گل۲: ۷۳۲ـ مشار: ۳۹۶ـ سبك‌شناسی ۲: ۳۸۶ـ پیشگفتارچاپ ۱۳۳۵خ ازعلی قدیم شهیدی.

44341 **ـ تهران**، ملك ۱۴۹۷: نسخ ۳محرم **۶۱۸**، زدین، ۲۱۴گ۱۵س [رؤیت].

44342 **ـ استانبول**، اسعد افندی ۲۲۲۵: نسخ‌محمدفرزندمحمدفرزندعبدالرحمان رازی، چهارشنبه ۲۲ع ۲/ **۶۳۶**، ۲۰۲ گ فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۱۸۹هست [فیلمها ۴۰].

44343 ـ **استانبول** ، شهید علی پاشا ۱۸۵۴: نوشتهٔ ۱۳ ذیقعدهٔ **۶۳۸** ، ۲۱۴گ ، نام نگارنده درعنوان: ابوالشرف‌ناصح‌منشی آمده . فیلم آن در دانشگاه ش ۲۰۸ هست [فیلمها:۴۰].

44344 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ، Add ۲۴۹۵۰ ، نسخ‌سعید فرزند عثمان بخاری،سه‌شنبه ۵ رجب**۶۶۴**،آغازبرابرنمونه،۲۷۶گ۱۵س [ریو۱:۱۵۷].فیلم‌آن درملی‌ع۶هست[فیلمها: ۳۹].

44345 ـ **وین** ، پادشاهی (ف. فلوگل ۲:۹۵۰): نوشتهٔ **۶۹۱**ق [برگل۲ :۷۳۴]

44346ـ **استانبول**،ایاصوفیا۳۱۴۷: نسخ قتلوجه فرزند عبدالله کاتب، ۱۹ رمضان **۶۹۶**، ۲۸۴گ، فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۲۳ هست [فیلمها:۴۰].

44347 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۳۳): ازآغازسدهٔ **۱۴**م.

44348 ـ **وین** ، پادشاهی(ف.فلوگل ۲:۹۴۹): نوشتهٔ **۷۱۶**ق [برگل ۲: ۷۳۴ ـ استوری ۱:۲۵۱].

44349 ـ **استانبول** ، فاتح ۴۲۹۹: نوشتهٔ **۷۷۸**ق [برگل ۲:۷۳۴].

44350 ـ **ایتالیا** ، تودینو، اکادمی علوم ۹۲ : نوشتهٔ **۷۸۹**ق [برگل ۲:۷۴۳]

44351 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۱ : نسخ‌نزدیك به ثلث ابن القاضی،**۸۴۵**، تصحیح شده، تملك: عبدالعلاء الرفاعی...ع۲/ ۸۴۶و تملکهای دیگر، ۱۴۶گ ۲۱ـ ۲۲س [ف . دانشگاه ۲:۵۳۶].

44352 ـ **استانبول** ، نورعثمانیه ۳۰۸۹: ازسدهٔ **۱۰**ق [برگل۲].

44353 ـ **مدینه**، عارف حکمة۵۱۶: مؤرخ **۱۰۱۹**، ۲۵۰گ [نسخه ها ۵:۴۷۵].

44354 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۳۴): ازسدهٔ **۱۷**م.

44355 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H . ۱۴۱۴ : اسماعیل فرزند حاجی حسن ماطاراجی زاده ، **۱۱۲۰** ، آغاز برابر نمونهٔ ۱۱۰۰۲گ ۲۹س [ف. فهمی ادهم ۱:۵۵].

44356 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۸۳: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، درپایان قصیده‌ای بعربی در ستایش سید الوزراء افزوده‌اند، ۱۶۷گ۱۵س [ف. سپهسالار ۳:۴۰۲].

44357 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۴۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز از دیباجه و انجام در سرگذشت نصرسبکتکین افتاده، ۱۵۶گ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۱۲].

44358 ـ **مشهد**، رضوی ۱۷۲تاریخ: نستعلیق **۱۲۵۱**.آغاز برابرنمونه[ف . رضوی ۷:۵۷].

44359 ـ **استانبول** ، اسعد افندی ۲۲۲۳: نوشتهٔ **۱۲۵۱**ق [برگل۲.]

44360ـ **تهران**،ملك۴۰۸۱: نستعلیق ۷ شعبان **۱۲۶۱** در تهران ، ۱۹۰گ ۱۴ س [رؤیت].

44361 ـ **تبریز**،ملی۳۲۷۶:نستعلیق امام‌وبردی بیگ، دوشنبهٔ ۲۴ج ۲/ **۱۲۶۱** ، آغازبرابرنمونه ، ۱۱۹گ ۲۰ س [ف . ملی تبریز۱:۲۴۸].

44362 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۵۲۱: نستعلیق‌ج۱/ **۱۲۶۱**،آغازبرابرنمونه، ۳۴۰ص ۱۵س [ف. دیباجی ۲:۱۸۴] .

44363 ـ **تهران**، ملی ۸۶ف:نستعلیق خوش‌آدینهٔ ۲۳ع ۲/ **۱۲۶۱** درتهران ، آغاز برابرنمونه، ۱۴۹گ ۱۵س[ف. ملی۱:۷۴].

44364 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۶۶۶ (۵۸۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۱**، ۱۸۷ گ [آکیموشکین ۱:۹۸].

44365 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۹۳: نستعلیق ۲ رجب **۱۲۶۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۲ص ۲۳س [ف. مجلس ۶:۲۴۷].

44366 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۴۳۵): نوشتهٔ **۱۲۶۴** ق.

44367 ـ **تهران**، دهخدا ۱۵۹: نستعلیق میرعبدالمجید حسینی سپاهانی، در دههٔ سوم رجب **۱۲۶۵**، جدول و ترنج و سرترنج دارد، اندازه وزیری [نسخه ها ۳:۸].

44368 ـ **تهران**، ملك ۴۲۳۱: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۶۹**، ۱۷۸ گ ۱۷س [رؤیت].

44369 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۸۴: نستعلیق ۲۶ ع۲/ **۱۲۶۹**، ۱۶۹ گ ۱۷س [ف. سپهسالار ۳:۴۰۲].

44370 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۴: ۲۳۰۹): نوشتهٔ **۱۲۶۹**ق.

44371 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/ ۱۴۸۶: نستعلیق محمد مهدی حسنی حسینی، **۱۲۷۱**، برابر چاپ ۱۲۷۲ تهران، (۸۷ پ ـ ۱۹۸ ر) [ف. سپهسالار ۳:۴۰۲].

44372 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۱۴۹: نسخ خوش ۶ رجب **۱۲۷۲**، ۲۳۳ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی].

44373 ـ **تهران**، ادبیات ۲۵۷ حکمت: نستعلیق محمد علی حسنی حسینی، ۱۴ ج ۲/ **۱۲۷۲**، زرین [ف. ادبیات ۲:۸].

44374 ـ **تبریز**، تربیت ۱۸۲: بدیع فرزند مصطفی فرزند عبدالحمید موسوی اصفهانی **۱۲۷۲**ق، در پایان مترجم رویدادهای روزگار خود را نیز بر آن افزوده است [ف. محمد نخجوانی: ۱۹۴].

44375 ـ **تهران**، مجلس ۴۹۹۶: نستعلیق میرعلی شیرازی، ج۱/ **۱۲۷۷**، زرین، ۱۸۳ گ ۱۴س [رؤیت].

44376 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۸۴۳۹: نوشتهٔ **۱۲۷۸** [ف. مردیت اونس: ۵۰۰].

44377 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۹۲: نسخ متوسط حسن فرزند عبدالمجید حسینی واعظ اصفهانی، آدینه پایان رجب **۱۲۸۱**، ۳۴۳ص ۱۹س [ف. مجلس ۶:۲۴۶].

44378 ـ **تهران**، ملك ۳۹۳۷: نستعلیق خوش علینقی فرزند یوسف استاد المذهبین، ع۱/ **۱۲۹۸** برای فرهاد میرزا از روی نسخهٔ ۳ محرم ۶۱۸ (گویا همان نسخهٔ موجود) ۱۴۴ گ ۱۷س [ف. ملك:۹۶].

44379 ـ **تهران**، ملك ۴۱۰۴: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، ۱۷۲ گ ۲۱س [رؤیت].

44380 ـ **تهران**، ادبیات ۳۷۹ جوادی: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۳**، [ف. ادبیات ۳:].

44381 ـ **تهران**، مجلس ۲۸۷۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز افتاده، ۳۰۴ ص ۱۷ س [ف. مجلس ۱۰:۲۳۰].

44382 ـ **تهران**، آقای علی آبادی: نستعلیق خوش، یك برگ آغاز افتاده: همی گوید بندهٔ مخلص دعاگوی قدیم ابوالشرف ناصح بن، ۲۱س [یادداشتهای آقای ثبوت].

44383 ـ **همدان**، کتابخانهٔ اعتمادالدوله ۹۲: [نسخه‌ها ۵:۳۴۲].

44384 ـ **تهران**، سلطنتی ۹۷۵: شکسته نستعلیق بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، [نسخه‌ها ۱:۱۶۷].

● **(غزنویان، سامانیان)**

ترجمهٔ **تاریخ یمینی**

متن از ابونصر محمد عتبی رازی . ترجمه ازعبدالکریم اهری، بدستور بهرام میرزا فرزند عباس میرزا نایب السلطنه درآذربایجان، بسال ۱۲۶۲ بانجام رسیده است . دردیباجه نام کتاب ومترجم ومهداالیه وآغازکار ۱۲۶۱ یادشده‌است، ونیزمیگوید : پس ازآنکه از تبیین وتوضیح تاریخ بیهق پرداخته این ترجمه را آغازکرده است. **آغاز:** بسمله. الحمدلله علی آلائه والصلاة علی نبیه وآله، برآیینه ذهنهای صافی ومستقیم صورت این مدعا ظاهرومتجلی است. که‌سلطنت ودین گوهران یك درجند...

44385 ـ **تهران** ، مجلس ۴۲۰۰ : نستعلیق ابراهیم اهری، **۱۲۶۲**، بدستور بهرام میرزا. **انجام:** بتاریخ ۱۲۶۲ که صفحهٔ ممالك آذربایجان به انوار... بهمن میرزا فرزند... آراسته بود... بندهٔ دعاگو عبدالکریم اهری را مأمورفرمودندکه تاریخ یمینی‌ترجمه نماید. که بعین عنایت ملحوظ شود [رؤیت].

● **(غزنویان ، سامانیان)**

ترجمهٔ تاریخ یمینی

متن‌ازهمان ابونصرعتبی. ترجمه ازمولوی محمد فضل امام خیرآبادی ، صدر الصدور ، نگارندهٔ «المرقات المیزانیه» درمنطق.

44386 ـ **آلمان** ، مونیخ، دولتی (ف. اومر۲۴۱) : نسخهٔ ناقص [استوری ۱:۲۵۲ـ برگل ۲:۷۳۶].

ترجمهٔ تاریخ یمینی = امینی

کرامتعلی،درص۴۲۲۱ گذشت.

ترجمة الجنان فی خصائص السلطان = مجمع المعاصرین

از میرزا محمد صادق خان وقایع نگار مروزی، که یاد اودرتحفهٔ عباسی : ۱۵۶۱» گذشت . دررویداد های روزگار فتحعلی شاه (۱۲۱۲ـ۱۲۵۰) وسرگذشت او . **آغاز:** ... پس ازستایش‌آفریدگار ونیایش رسول مختار.. محمد صادق مروزی .

44387 ـ **تهران** ، ملك ۱۵۱۶ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، ۸۹گ ۱۲س[ف.ملك: ۱۳۰].

44388 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح : نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، آغازبرابرنمونه، وبنام مجمع المعاصرین است. دروصف دیهم وکمر و تخت وسپر وشمشیر و اورنگ خاقان و اوصاف درباری شاه، به نثرونظم [رؤیت] .

ترجمهٔ گزارش روزنامهٔ نیویورك تایمس

ترجمهٔ گزارش نمایندهٔ آن روزنامه است دربارهٔ وضع سیاسی ایران‌درروزگار ناصرالدین شاه وامیرکبیر، وبدگوئی‌اوازانگلیس وستایش اوازروس، همچنین وضع بد اجتماعی ایران و ستمگری درباریان بویژه ظل‌السلطان ، ودادن شمال‌خراسان وافغانستان بروس ونبودن قانون وآزادی ونظمی درکشور ، ازگفته‌ی خبرنگار «اوده‌اخبارلکهنو». تاریخ آن‌دهسال‌پس‌ازپیمان راه‌آهن‌بارون روتراست‌نزدیك ۱۳۱۰ . **آغاز:** مخبراوده اخبارلکهنوء نقل از روزنامهٔ طیمس هندوستان نموده،ذکرمی‌نماید، که وقایع‌نگاری ازطهران بروزنامهٔ نیویورك طیمس نوشته است که مملکت ایران ازاین وضع وحالتی که فعلاً در اومشاهده میشود محال است که ترقی‌واقبال نصیب اوشود ...

44389 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۸۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، ۳۹ص ۱۰س [نسخه‌ها ۴۸۲:۳].

ترجمهٔ محاربات نادر =

محاربات

در همین بخش خواهد آمد

● (محلی ، اصفهان)

ترجمهٔ محاسن اصفهان

متن ازمفضل‌فرزند سعد مافروخی، ترجمه ازحسین فرزند محمد فرزند ابی الرضای‌علوی آوی، که بنام وزیر غیاث الدین محمد فرزند رشید الدین فضل الله، درسال۷۲۹ساخته است. ودرتهران بسال ۱۳۲۸خ بکوشش اقبال‌آشتیانی بچاپ رسیده است .

بنگرید: ف . فارسی‌مشار:۲: ۴۱۲ـاستوری ۱: ۳۴۹و۱۲۹۲.

44390 ـ تهران ، دانشگاه ۱۷۴۹ : نسخ‌گویا روزگارمترجم، همین نسخه‌پایهٔ‌چاپ اقبال‌بوده‌است، آغازیك‌صفحه نو نویس، ۱۷۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۸: ۲۷۲].

44391 ـ لندن، انجمن‌آسیایی‌پادشاهی P۱۸۰ : نوشتهٔ ۸۸۴ق.

44392 ـ ایرلند، دوبلین، چستربیتی ۳۱۲ : ازسدهٔ ۱۴م، آغاز وانجام افتاده (ف . ج۳ص ۷۴).

44393 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۰۹۸۰ Or: ازسدهٔ۱۹م [ف. مردیت اونس:۱۶] .

44394 ـ پاریس ، ملی(بلوشه ج۱: ۵۰۲): نوشتهٔ ۱۳۱۵ق.

44395 ـ آلمان ، تـوبینکن ۳۴۴۵ (هاینتس ۳۹۵): تاریخ یاد نشده .

44396 ـ کمبریج، دانشگاه ، براون ۲۱(۹): تاریخ یاد نشده. [استوری ۱: ۳۴۹ـ برگل ۲: ۱۰۱۱].

● (قاجاریان ، بابیان)

ترجمهٔ مفتاح باب‌الابواب

در بخش تاریخ‌پیامبران و ادیان خواهد آمد

الترسل الی التوسل

دربخش نامه‌ها واسناد خواهدآمد .

● (تیموریان)

تزوك تیموری = ملفوظات‌تیمور = واقعات تیموری

ابوطالب، که۳۲ نسخهٔ‌آن‌درس ۸۰ـ۱۵۸۲ گذشت. اینك نسخه هایی دیگر.

44397 ـ هند ، بـانکیپور ۵۱۶ : نستعلیق‌سدهٔ ۱۶م، پیش‌از۱۰۶۹، بنام‌ملفوظات تیموری‌ست. آغاز: حمد بلیغ سبحانی راکـه بمقتضای... فرزندان سعادت‌لیق‌وامرای‌دولت، ۱۹۰گ ۱۱س [ف. عبدالمقتدر۶: ۱۷۴] .

44398 ـ اکسفورد، دیوان هند(ف. اته ۱۹۷): نوشتهٔ ۱۰۷۷ق.

44399 ـ اکسفورد ، دیـوان هند (اته ۱۹۸): نوشتهٔ ۱۰۹۳ق.

44400 ـ کلکته ، مدرسهٔ‌کلکته (۳) ۱۷۶: ازسدهٔ۱۷م [برگل ۲: ۷۹۳].

44401 ـ اسکتلند، دانشگاه‌ادینبرك ۱۹۶: نوشتهٔ ۱۱۱۸ق.

44402 ـ کمبریج ، کینزکالج (ف. براون، ذیل ۱۲۴۵): نوشتهٔ ۱۱۲۶ق.

44403 ـ منچستر ، لیندسیانا ۱۱۴ (ف. ۲۲۸): نوشتهٔ ۱۱۳۳ق.

44404 ـ موزهٔ بریتانیا، (ذیل‌ریو: ۵۱): نوشتهٔ ۱۱۶۱ق. انجام افتاده.

44405 ـ اکسفورد ، بادلیان۱۵۰ : نوشتهٔ۱۱۷۹ق. تا سال۷۹۸ق را دارد .

44406 ـ اسکتلند، دانشگاه ادینبرك

۱۹۷: با تاریخ مهر **۱۱۸۲** ق. [برگل ۲: ۷۹۳].

44407 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۱ تاریخ (۱۶۸ف): شکسته نستعلیق غلامعلی متخلص به تنها، ۲۱ ع ۱/ **۱۱۸۳** (۱۷۶۹م)، سپس دفتردوم با این سرآغاز: دفتر دوم ازملفوظات صاحبقران. معلوم بادکه این مجلس تا مجلس وصیت وصایای امیر بردست اندازی صحرای خطا تا یرلیغ ترک قریب بچهل هزارونودبیت دیگرخواهد بود، ۱۲۳گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۱۸۹].

44408 **اسکتلند**، دانشگاه ادینبرك ۷۵: نوشتهٔ **۱۱۹۱**ق.

44409 ـ **فنلاند**، هلسنکی، دانشگاه d۸۸: نوشتهٔ **۱۱۹۲**ق. (ف. آرو: ۵۸) [برگل ۷۹۳:۲].

44410 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۴۱/ ۴۹۵۳: عزت الله، ۲۴ رجب **۱۱۹۳** (۱۷۷۹م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۵۴:۱].

44411 ـ **دانمارك**، کوپنهاك، پادشاهی: نوشتهٔ **۱۱۹۶** [برگل ۲].

44412 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۹۶): نوشتهٔ **۱۱۹۶**ق. رویدادها تاسال ۷۸۳ق را دارد.

44413 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۶۵۸۷ Add: با تاریخ **۱۱۹۷** (۱۷۸۳م) (گ ۲ ـ ۲۹) [دیو ۲: ۷۹۸].

44414 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۸۶ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، تحریری ست از آن ازمحمد افضل بخاری. **آغاز**: حمد افزون ازشمار نثار بارگاه پادشاه علی الاطلاق سزد، ۵۲۸گ ۱۵س.

44415 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۸۷ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، ۱۹۱گ ۱۱س با همان افزوده های محمد افضل بخاری.

44416 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۵۶۰ Add: سدهٔ **۱۸**م هند، ۱۳۱گ.

44417 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۰۵ EgertOn: سدهٔ **۱۸**م هند، ۱۹۲گ ۱۷س [دیو ۱: ۱۷۷ـ۱۸۰].

44418 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۰ تاریخ (۱۷۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۶۶گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۱۹۱].

44419 ـ **کلکته**، بوهار ۴۷: سدهٔ **۱۸**م رویداد ها را تا ۷۷۶ ق بدنبال دستور العمل تیمور گودکانی جای دارد. [برگل ۷۹۳:۲].

44420 ـ **شوروی**، کازان دانشگاه F ۲۴۸: ازسدهٔ **۱۸**م. کمی انجام افتاده [برگل ۷۹۳:۲].

44421 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۶۵۹۰ Add: با تاریخ **۱۲۰۳** (۱۷۸۹م) (گ ۴ ـ ۱۰۱) [دیو ۲: ۸۰۰].

44422 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۶۶۸ (۷۴۸ف): نوشتهٔ **۱۲۰۷**، ۱۲۱گ [آکیموشکین ۱: ۱۱۶].

44423 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۵ تاریخ (۱۷۳ف): شکسته نستعلیق نانك چند قانونگوی پرگنهٔ مرادآباد، ۱۰ ج ۱/ **۱۲۱۹** (۱۸۰۴م). **آغاز**: حمد افزون از شمار نثار بارگاه علی الاطلاقی سزد که، ۳۷۹گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۱۹۳].

44424 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۴۶۶): نوشتهٔ **۱۲۲۰**ق. نسخهٔ کوچك آن است.

44425 ـ **لندن**، انجمن آسیایی پادشاهی (ف. مورلی ۹۴): نوشتهٔ **۱۲۲۹**ق نسخهٔ کوچك

آن‌است [برگل ۲:۷۹۳].

44425 موزهٔ بریتانیا ، ۲۶۱۹۱ Add : شعبان ۱۲۳۰ (۱۸۱۵ م) درهند ، ۳۴۷گ ۱۴س [دیو۱:۱۷۹].

44426 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D۲۰۹ (۷۵۴ف): نوشتهٔ ۱۲۳۲، (۱ پ ـ ۴۸ر) [آکیموشکین ۱:۱۱۷].

44427 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۴ : ۲۳۱۸): نوشتهٔ ۱۲۴۲ ق . گزیدهٔ ابوطالب حسینی‌ست که در۱۰۶۴ انجام گرفته است .

44428ـ حیدرآباد، موزهٔسالارجنگ ۱۶۶ تاریخ (۱۶۹ف): نستعلیق ۲۵ ذیحجهٔ ۱۲۴۴ (۱۸۲۹م). آغاز: تزوك و کنکاش امور ملك‌گیری وجهانداری ولشکرکشی ودشمن را بدام آوردن ، ۶۰گ ۱۷ س [محمد اشرف : ۱۹۰].

44429 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۰۵ PeII ۲۲۵۸ (۵۵ف): نستعلیق ۱۰ع ۱۲۵۳/۲، ۷۶۰گ ۱۵س [ف . عبدالله ۱ : ۳۸].

44430 ـ هند ، الیگر ۱۲ : نوشتهٔ ۱۲۵۳ق (ف:۶۰) [برگل ۲:۷۹۳] .

44431 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱PFIV۴۸۱(۵۲ف): نیم‌شکستهٔ۱۲نوامبر ۱۸۳۲م، ۱۹۱گ ۱۵س[ف. عبدالله۱:۳۷].

44432 ـ ازبکستان ، تاشکند، اکامی علوم ازبکستان ۵۶۲۸: نوشتهٔ ۱۲۵۸ ق(ف. ج ۸ص ۳۲)، آغاز افتاده[برگل].

44433 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۶۵): نوشتهٔ ۱۲۵۹ق،

44434 ـ ازبکستان، تاشکند، اکادمی علوم ۱۱۵: نوشتهٔ۱۲۶۱ (ف : ج ۱ : ۵۵) نسخهٔ که چاپ آن‌است [برگل ۲:۷۹۴] .

44435 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب FIVI ۱۱۴ (۵۶ ف) : نستعلیق ۲۳ صفر ۱۲۶۱. آغاز: الحمدلله ... اما بعد ، داستی داستی فرزندان، ۳۳۵گ ۱۱س [ف . عبدالله ۱ :۴۰].

44436 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۴۴۱ (۷۴۹ف): نوشتهٔ ۱۲۶۲ : ۱۴۸گ [آکیموشکین ۱:۱۱۶].

44437 ـ ارمنستان ، ایروان ، ماتنا داران ۵۷۹ : نوشتهٔ ۱۸۴۷م [برگل]

44438ـ لنین‌گراد، پادشاهی پترزبورك چانیکف ۷۵: نوشتهٔ ۱۲۶۵ ق [برگل]

44439 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۹۰ Or: نستعلیق‌شوال ۱۲۶۵(۱۸۴۹م)، ۲۶۳گ [دیو۳:۹۰۳] .

44440 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۸۶ (۷۵۲ف) : نوشتهٔ۱۲۶۶، ۱۲۶گ [آکیموشکین ۱:۱۱۶] .

44441 ـ موزهٔ بریتانیانیا ، Or۱۷۵۷/۶: پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ ق) بخشی ازآن است، (گ ۵۲ـ۵۶) [دیو۳ : ۱۰۲۰].

44442 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۱۷۴۵ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۱م ، تجدید نظر شدهٔ آن از محمد افضل بخاری ست (گ ۱۸۳ـ۲۵۸) [دیو۳:۹۷۵].

44443 ـ استانبول، رضا پاشا۲۲۳: نوشتهٔ ۱۲۷۲ق [برگل ۲:۷۹۴].

44444 ـ تهران ، ملی۱/ ۱۳۷۵ف: با تاریخ۱۲۸۰ دردفتر، (ص۱ـ۱۶۴). آغاز: مقالت اول‌فی‌تدبیرات وکنکاشها وکنکاش[ف. ملی۳:۴۳۲] .

44445 ـ تبریز ، تربیت ۴۴: نوشتهٔ ۱۲۸۴ق، همراه گفتاری در ۷ ـ ۸ برگ بنام

«صورت دستور العمل امیر تیمور» کـه دستور العملی ست بـه عمال خود در امن نگاهداشتن راههاوشهرهاوآسایش‌رعایا[ف.محمدنخجوانی: ۲۵۶].

44446 ـ **حیدر آباد**، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۵۹تاریخ (۱۷۰ف): نستعلیق عمادالله خان، ج ۷ ۱/**۱۲۹۸** (۱۸۸۱ م) . **آغاز** : حمد بلیغ سبحانی راکـه بمقتضای آیـهٔ کریمه انا جعلنا فی الارض. بخش دوم بـا دگرگونی واین سر **آغاز** : فرزنـدان ملک‌گیر کامکار و تبادذوالقدر ملکدار معلوم باد چون ازدرگاه تنکری تعالی، ۱۵۸ + ۵۹۶گ ۱۵س [ف . محمد اشرف: ۱۹۰].

44447 ـ **هند**، بـانکیپور ۵۱۵ : سدهٔ **۱۳**،درفهرست‌بنام**ملفوضات**است، ۱۸۶گ ۱۵س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۷۴] .

44448 ـ **کمبریج** ، بـراون (۳) R۱: ازسدهٔ **۱۹**م [برگل ۲: ۷۹۲].

44449 ـ **کلکته**، انجمن‌آسیایی‌بنگال (ف. ایوانف ۸۵): ازسدهٔ **۱۹**م، ناقص[برگل ۲: ۷۹۴].

44450 ـ **ازبکستان**، تاشکند،اکادمی علوم۱۱۱۳(ف.ج ۱ : ۵۴) :سدهٔ**۱۹**م[برگل].

44451 ـ **حیدر آباد**، مـوزهٔ سالار جنگ ۱/ ۱۶۵تاریخ (۱۷۲ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، ۴۱گ ۲۰س[ف. محمد اشرف: ۱۹۲].

44452ـ **لنین‌گراد**، دانشگاه دولتی ۶۸ (ف. تاگیرجانف ۱: ۱۳۱): ازسدهٔ **۱۹**م [برگل].

44453 ـ **موزهٔ بـریتانیا**، ۱۵۸ Or: نستعلیق‌سدهٔ**۱۹**م، آغازبرابرهمان نمونه، ۴۱۳گ ۱۷س [ریو ۱: ۱۷۷].

44454 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۱۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۱۴۰گ ۲۱ س.

44455 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۳۷ Add: شکسته‌آمیز، سدهٔ **۱۹**م، ۹۸گ ۱۲س.

44456 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۱۶۵۷ (۷۵۱ف): نوشتهٔ **۱۳۰۳**، ۲۸۰گ [آکیموشکین ۱: ۱۱۶].

44457 ـ **ازبکستان**، تاشکند،اکادمی علوم ازبکستان۱۱۱۴: نوشتهٔ**۱۳۰۳** ق[برگل].

44458 ـ **ازبکستان**، تاشکند،دانشگاه دولتی (ف ج۱: ۶۵): نوشتهٔ**۱۳۰۳**ق[برگل].

44459 ـ **ازبکستان**، تاشکند،ادکامی علوم ازبکستان ۵۶۲۷: نوشتهٔ**۱۳۱۷**ق (ف : ج ۸ص ۳۲) نسخهٔ کوچك آن است [برگل].

44460 ـ **شیراز** ، ملی فارس۹۲امیر (۳۹۲-۳۸ت): نسخ . **آغاز** : فرزندان ملك گیرکامکار وتبادذوالقدر، ۷۸گ ۱۶ س [ف . ملی ۱: ۳۶۸] .

44461 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه،اکادمی علوم تاجیکستان ۵۰ :آغازسدهٔ **۱۴** ق (ف . دوشنبه ۱: ۶۲) [برگل].

44462 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمـی علوم C۲۴۵۳(۷۵۰ف): بی‌تاریخ، ۲۶۹گ.

44463 ـ**لنین‌گراد** ، اکادمـی علوم C۱۰۹۷ (۷۵۳ف): بی‌تاریخ(۱پ-۱۳۳پ) [آکیموشکین ۱: ۱۱۶-۱۱۷].

44464 ـ**کمبریج** ، کینزکالج (ذیل براون ۱۲۴۶): بی‌تاریخ.

44465 ـ **کمبریج** ، دانشکدهٔ مسیح (ذیل براون ۳۰۸): بی‌تاریخ [برگل ۲ : ـ استوری ۱: ۲۸۱].

68ـ44466ـ**منچستر**،لیندسیانا۴۲۷، ۴۲۹،۴۲۸ (ف: ۲۲۷): تاریخ یاد نشده ، سه نسخه است .

44469 ـ اسکتلند، دانشگاه‌ادینبرك ۱۹۸: تاریخ یادنشده.

44470 ـ اسکتلند، دانشگاه ادینبرك ۱۹۹: تاریخ یاد نشده [بر کلی۲].

44471 ـ اکسفورد، دیوان هند (اته۱۹۹): تاریخ‌یادنشده. نسخهٔ کوچکتر است.

44472 ـ اکسفورد، دیوان هند (اته ۲۰۰): تاریخ یاد نشده. نسخهٔ کوچکتر.

44473 ـ اکسفورد، دیوان هند(اته ۲۰۱): تاریخ یاد نشده. نسخهٔ کوچك است.

44474 ـ اکسفورد، دیوان هند(اته ۲۰۲): تاریخ یاد نشده، نسخهٔ بزرگتر ولی ناقص است .

44475 ـ لندن، دیوان هند ۳۸۷۶ تاریخ یاد نشده.

44476 ـ لندن، انجمن آسیایی پادشاهی ۹۴ (ف.مورلی۹۷): تاریخ یادنشده.

44477ـ لندن، انجمن‌آسیایی‌پادشاهی (ف. مورلی۹۸): تاریخ یاد نشده [برگل].

44478 ـ برلین، پادشاهی ۴۵۸ : نسبتاً کهن [برگل].

44479 ـ هند، مدرس، دولتی‌شرقی: (ف: ج۱: ۳۸۰): تاریخ یادنشده[برگل].

44480 ـ هند، مدرس، دولتی شرقی (ف. اندکس مدرس: تاریخ یاد نشده [برگل].

44481 ـ حیدرآباد، آصفیه ۷۷۶: تاریخ یاد نشده [برگل].

44482 ـ حیدرآباد، آصفیه ۲۲۴: تاریخ یاد نشده (ف. ج۱ص ۲۳۴).

44483 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۱۳۱۸/ ۴۳۷۰: تاریخ یاد نشده، با مهرمؤرخ۱۲۹۶[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۵۴].

44484 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب PPFIV۴ ۱۵۶۴(۵۳ف): نستعلیق، بی‌تاریخ ۱۹۲گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱:۳۸].

44485 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب IBPFIV ۱۱۰۳ (۵۴ ف) : نستعلیق، بی‌تاریخ، ۲۰۰گ ۱۵س[ف. عبدالله۱:۳۸].

44486 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف۳۷: نوشتهٔ‌ابوطالب حسینی؟ تاریخ یاد نشده، ۲۳۸ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۰].

● (مغول)

تسلیة الاخوان

ازعطا ملك جوینی که ۵ نسخه ازآن در ص ۱۵۸۲ یاد شده است. گزارشی‌ست از رنجها وآزارهاکه بهنگام دستگیرشدن وزندانی شدن اوبدستوراباقاخان مغول درسال ۶۸۰ ق دیده بوده است .

واینك نسخه هایی دیگر.

44487 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱ : ۴۴۲): نوشتهٔ **۸۴۱**ق. (گ ۲۲۰-۲۳۱).

44488 ـ هند، آلیگر، دانشگاه اسلامی (ف. ص۵۹): نوشتهٔ **۹۹۸**ق؟ [استوری ۱:۲۶۴- برگل ۲:۷۶۵].

44489 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱ : ۴۴۴): تاریخ یادنشده(گ۱-۴۱).دنباله‌ای برای‌آن است‌که در۶۸۱ق نگاشته شده است و درآن رویدادها تا تاجگذاری تکودر واعدام مجد الملك‌آمده است . [برگل ۲:۷۶۵].

● (صفویان)

تصرف قلعهٔ نور = شرح ...

گزارش گشودن قلعهٔ‌نوردرولایت رستمدار است، بدست شاه عباس (۹۹۶-۱۰۳۸)، بسال ۱۰۰۶، درآن‌آمده : ازهجرت تاریخ چوغین

آمد وقاف ـ سرتاسر آفاق بگیرد عباس.

44490 ـ **تهران**، مجلس۱۵/ ۲۶۶۵: با تاریخ **۱۰۶۰** دردفتر (ص ۵۱۸ ـ ۵۲۰) [ف. مجلس ۸:۴۲۴].

● (تیموریان)

تعریف سلطان حسین میرزا

آغاز: حضرت با نصرت پادشاه اسلام ظل الملك العلام ...

44491 ـ **تهران**، ملك۱۱/ ۴۱۳۷: باتاریخهایی از۱۰۴۱تا۱۱۶۱ دردفتر، (۶۵ر).

● (قاجاریان)

تقویم ناسخ التقویم

ازحبیب الله خان نظام، ازلشکر نویسهای روزگار ناصری (۱۲۶۴ ـ ۱۳۱۳)، بـروش تقویم وذکر (اوضاع فلکی در این مـاه دلالت دارد) و(جدولهای سعد ونحس) اوضاع ایران آنروزرا با طنز برمی‌شمارد. **آغاز**: ازبزرگان دین ودولت که موفق برهدایت و پروردهٔ نعمت آن بزرگوارانم معذرت زبان درازی خواسته.

44492 ـ **تهـران**، ملی ۵۰۸ ف: شکسته نستعلیق خوش ونسخ اواخر سدهٔ **۱۳**، مجدول، ۱۳گ ۲۴س [ف. ملی۲:۶].

● (تیموریان)

تمرنامه = تیمورنامه

ازهاتفی، درص۲۷۲۹ گذشت.

واینك نسخه هایی دیگر:

44493 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۱۴۳ (۸۷۸ف): نـوشتهٔ **۹۷۲**، ۱۴۴گ [آکیموشکین ۱:۱۳۴].

44494 ـ **هند**، بمبئی، انبورسیتـه V۱۱۳ (۱۷۶ف): نستعلیق با تاریخ**۲۰۵۲**؟ دردفتر. **آغاز**: بنام‌خدا بی که‌فکر[ف.عبدالقادر سرفراز :۲۵۶].

44495 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۱۴۵ (۸۸۰ف): نوشتهٔ **۹۷۶**، (۵پ ـ ۱۰۲پ) [آکیموشکین ۱:۱۳۵].

44496 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۶۸۷ (۸۸۳ف): نوشتهٔ **۹۹۱**، (۲ پ ـ ۱۴۲ر) [آکیموشکین ۱:۱۳۴].

44497 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۱۸۴۸ (۸۸۴ف): نوشتهٔ **۱۰۰۹**، (۱پ ـ ۱۳۳ر) [آکیموشکین ۱:۱۳۴].

44498 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۱۱۴۱ (۸۸۲ف): نوشتهٔ **۱۰۴۳**، (۱ ر ـ ۱۲۱ر) [آکیموشکین ۱:۱۳۵].

44499 ـ **داکا**، دانشگاه DU۳۱۶ (۱۰۸ف): نستعلیق **۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۸گ [ف. حبیب الله ۱:۹۱].

44500 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم A۲۷ (۸۷۷ف): بی‌تاریخ، ۱۲۷گ.

44501 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم B۱۴۴ (۸۷۹ف): بی‌تاریخ، ۱۰۹گ.

44502 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C ۶۵ (۸۸۱ف): بی‌تاریخ، ۱۳۲گ.

44503 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۲۴۵۳ (۸۸۵ف): بی‌تاریخ، (۱۳۴ پ ـ ۱۸۰پ) [آکیموشکین ۱:۱۳۴-۱۳۳].

تیمورنامه = ظفر نامه

شرف یزدی‌درهمین بخش.

تیمورنامه = تزوك تیموری

ابوطالب، درص ۴۳۰۶ گذشت.

● (صفویان)

تواریخ اسماعیلیه

ازناشناس. (بنگرید: جهان‌آرا: ۴۳۰۶

در تاریخ دودمان صفویان از امام موسی کاظم تا شاه تهماسب (۹۳۰–۹۸۴). وازشاه محمد فیروزشاه آغاز میشود و گزارش مرگ او وسپس فرزندش سید عوض الخاص (که بجای پدربزرگوار نشست ومردم را به ارشاد راهنمایی مینمود). **آغاز:** آورده‌اند که چون امام مفترض الطاعه واجب العظمه امام موسی کاظم ع جدماجد سلطان محمد فیروزشاه بود.

44504 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۷ تاریخ (۱۷۷ ف): شکستهٔ خوب ۲۵ ج ۲/ **۱۱۰۴** (۱۶۹۳م)، ۲۸۳ + ۴ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۱۹۶].

● (قاجاریان)

تواریخ امورات اتفاقیه

تاریخهایی است از ۱۱۳۴ تا ۱۲۶۹، از آن میان: گرفتن خوانین ارومیه قلعهٔ حواردرا در ۲۴ شعبان ۱۱۳۶. شکست محمد حسن‌خان قاجاراز آزادخان در ۱۱۶۹، مرگ شهبازخان، گرفتن عبدالله پاشا تبریز رادر ۱۱۳۸، گرفتن کریمخان بصره را در ۱۱۹۵ وجز آن.

44505 ــ **تهران**، مجلس ۲/ ۵۱۸۰: سدهٔ **۱۲**، (ص ۲۳) [رؤیت].

تیمورنامه

دربخش تاریخ هند خواهدآمد.

ج

● (طبرستان)

جامع الانباء = جامع الامثال

محمدفرزندحاجی کامران استرآبادی. در سرگذشت دوازده امام وفرمانروایان رستمدارطبرستان

44506 ــ **تهران**، سعیدنفیسی ۱/ ۲۳۹ (دانشگاه؟): سدهٔ **۱۲**، درفهرست بنام **جامع الامثال** است. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۱۷ هست [فیلمها: ۷۳۴].

44507 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۷۱۲ (۸۹۶ ف): بی‌تاریخ، (۱۸۳ پ ــ ۱۶۷ ر) در فهرست بنام **جامع الانبیا** است [آکیموشکین ۱: ۱۳۶].

جامع التواریخ = جامع رشیدی

دربخش عمومی ص ۴۱۳۳ گذشت.

● (محلی، یزد)

جامع جعفری

ازطرب نایینی اصفهانی، میرزامحمد جعفر فرزند میرزامحمد حسین. درتاریخ یزد وخانان آن سرزمین به ویژه فرزندان میرزا محمدتقی خان بافقی (۱۱۲۹–۱۲۱۳) واملاك وموقوفه های او، بسال ۱۲۵۵، بنام فتحعلیشاه وبدستور عبدالرضا خان امیرمؤید نگاشته است. ودنبالهٔ «جامع مفیدی» محمد مفید بافقی ست.

بنگرید: ذریعه ۵: ۴۷ ــ پیشگفتار چاپ جامع مفیدی، افشارج ۱ ــ فرهنگ سخنوران: ۳۵۶.

44508 ــ **یزد**، جامع کبیر ۱۶ ــ ۳۶۸ (۷۵۴۲): نستعلیق محمد حسن شیرازی یزدی، ۲۸ محرم **۱۲۸۰**، با مقابله و فهرست ازحسین عرب کرمانی در ۵ ج ۱/ ۱۲۸۰، ۴۶۳ گ [ف. شیروانی ۲:]، فیلم آن دردانشگاه ش ۴۶۸۸ هست [فیلمها: ۶۴].

44509 ــ **تهران**، آقامحمدصادق رحیمی: نوشتهٔ **۱۳۲۳**، ازپادشاهی علیقلی خان وابراهیم

خان افشاروسر گذشت کریم‌خان زند، ۲۹۰گ. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۱۸۰۴ هست [فیلمها : ۶۴]. فهرست نام ۵۴ کتاب که نگاشتهٔ روزگار محمد ولی میرزا در یزد و بنام اوست بـه نقل ازاین نسخه دره نسخه ها۶: ۳۲۷-۳۳۲»چاپ شده است.

● (ایران ، عمومی)

جامع خاقانی

ازعبدالرزاق دنبلی(که یاد اودر «حدایق الادبا: ۶۵۹» گذشت). بـدستور فتحعلی شاه و بنام او، در تاریخ ایران باستان وپس ازاسلام، ودرمیانه سخنان بزرگان و مسایل اخلاقـی را آورده است. **آغاز:** سپاس وستایش آنـراکـه بستودن سزاست وبر بخشش وبخشودن توانا .

44510 ـ تهران، ملی ۱۱۰۹ ف : نستعلیق خوش چهارشنبه ۱۱صفر**۱۲۳۵** ق در تهران، زدین، بافهرست مطالب درآغاز، آغاز برابرنمونه، ۲۹۳گ۲۳س [ف. ملی۳ :۱۳۱]

● (محلی، یزد، سیر)

جامع مفیدی

ازمحمدمفیدی مستوفی یزدی بافقی، زنده در۱۰۹۱، فرزندنجم‌الدین‌محمودفرزندحبیب‌الله درتاریخ یزد، درسه‌جلد، دربصره، بسال۱۰۸۲ بدان‌آغاز ودر مولتان ۱۰۹۰ به انجام رسانده

جلد یکم تاریخ یزد ازروزگار اسکندر تا امیرتیمورگورکان، ودومین‌آن‌دردنبالهٔ آن‌است از صفویان تا روزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷ ـ ۱۱۰۵) که روزگارنگارنده در ۱۰۸۸ است .

جلد سوم درپنج مقاله ویك خاتمه ، در احوال دیوانیان ومستوفیان وکلانتران وسرایندگان‌و هنرمندان و قاضیان وفقیهان وجز آنهاست ، و وصف بخشهای یـزد را از لحاظ تـاریخی و جغرافیایی وساختمانها دارد .

جلد سوم‌آن بسال ۱۳۴۰خ ویکم آن در ۱۳۴۲خ بکوشش وپیشگفتارایرج افشار وجلد سوم‌آن بکوشش ژان اوبـن Janubin پیش ازآنـدوبسال ۱۳۳۵خ چاپ شده است . و از هموست: مختصرمفید: جغرافیا، مجالس‌الملوك

آغازج۲ : یارب زسخن قـدرمرا عالی ساز ـ ازغیرحدیث خود دلم خالی ساز.

آغاز بخش۳: یارب به ثنای خودسخن سازم‌کن ... برضمیر منور خـورشید اقتباس هوشمندان.

بنگرید: ذریعه ۵: ۷۲ـ استوری۱: ۲۳۷ و۲ ۳۵ ـ پیشگفتار آقای‌افشاربرچاپ‌دوجلد ۳و ۱آن ـ راهنمای‌کتاب ۵: ۱۶۵.

44511-12 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۱۱ Add و Or۲۱۰: نوشتهٔ**۱۰۸۹-۱۰۹۰** گویا بخامهٔ‌نگارنده، ۳۰۲+۳۷۶گ [ریو۱: ۲۰۷] جلد سوم است، این نسخه درچاپ آقای افشار پایه‌کار ایشان بوده وبادیگرنسخه ها مقابله‌شده است [پیشگفتار چاپ].

44513 ـ پاریس، ملی۱۸۲۴(بلوشه ۴: ۲۲۹۴): نستعلیق، سه شنبه ۷ج۲/ **۱۰۹۰** به حضور نگارنده دریزد، ۳۲۰گ ۲۳س.ج۳. فیلم‌اندردانشگاه‌ش۱۱۸۵هست[فیلمها: ۶۵].

44514 ـ حیدر آباد، مـوزهٔ سالار جنگ ۸۴تاریخ (۱۹۵ف): نستعلیق سدهٔ**۱۱**، جلد ۲آن است درتاریخ صفویان، دردیباجه به شاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵) پیشکش‌شده‌است واز(گ۵) چنین‌آغاز میشود : گفتاردربیان‌شمه از علونسب همایون پادشاه ربـع مسکون...در پایان ماده تاریخ نگارش هست (باد اگر فزون باشد جمع میشود تاریخ ـجامع مفیدی شده از

لطیفه‌عالمگیر ۱۰۹۰). آغاز برابر نمونهٔ ج۲: یارب‌زسخن، ۳۸۵گ ۲۲س[ف. محمداشرف: ۲۱۴].

44515 ـ **پاریس** ، ملی (: بلوشه۱۸ ۳۵۱) : از سدهٔ **۱۸** م ، تنها جلد یکم است [برگل ۲:۱۰۲۳].

44516 ـ **یزد** ، جامع‌کبیر، وزیری ۵۶۳ (۴۴۶۹): نستعلیق محمد صالح فرزند میرزا محمدحسین، **۱۲۲۴**، جلد۳، آغاز برابر نمونه، ۲۰۳گ ۲۷س[ف. شیروانی۲:۴۸۰]در چاپ آقای افشار از آن بهره برده شده است [راهنمای‌کتاب ۵:۱۶۶].

44517 ـ **یزد** ، جامع‌کبیر ، وزیری ۵۶۴ (۱۵۱۴۱) : نستعلیق شکسته ، ۲۲ ج ۲ / **۱۲۴۹**، با فهرست مفصل، ۳۸۱گ ۱۹س [ف. شیروانی۲: ۴۸۰] .

44518ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ،۳/ ۱۹۶۳ Or: پیرامن **۱۸۵۰**م(۱۲۶۶ق) (گ۱۱۱-۱۳۶) بخشی ازجلد دوم آن است [ریو۳ : ۱۰۳۹]. همان‌نسخه‌درج۱۱فرهنگ‌ایران‌زمین چاپ شده است [فیلمها:۶۵] .

44519 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۲۴ : شکسته نستعلیق عبدالحسین ماهانی، **۱۲۶۸** بدستورحاج‌محمد صادق، جلد۳ است:سرگذشت سادات ووزراء وسایرفرق برایا درپنج مقاله و یك خاتمه، ۹۰گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۲۸۵].

44520 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A۹۴۹(۹۱۰ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۸** ، (۱د - ۷۱پ) [آکیموشکین ۱:۱۳۹].

44521 ـ **مشهد** ، رضوی۱۷۶تاریخ: نستعلیق عبدالعلی نعمه اللهی‌کرمانی ، رمضان **۱۲۷۱** آغازبرابرنمونهٔ بخش سوم [ف. رضوی ۷:۵۹] وفیلم آن در دانشگاه ش ۲۱۱۵ هست [فیلمها:۶۵].

44522 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۳۱۸ : نستعلیق درآستانهٔ فیض نشان، گویا در**۱۲۸۰**، جلد ۳است، برابرچاپ J . Aubin باسه صفحه افزودگی درآغازکه دیباجه مانند است‌و ۱۳صفحه‌کمبود ازچاپی، آغازبرابرنمونه ، ۱۱۳گ۱۷س [ف. دانشگاه ۷:۲۶۵۹] .

44523 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۴۲: نسخ محمد ابراهیم فرزند علی فرزند عبدالعظیم یزدی شریف، پنجشنبهٔ ۲۲صفر**۱۲۹۴** ، برای محمد جعفرخان ، جلد سوم است‌که بکوشش ایرج‌افشارچاپ‌شده ،۲۰۸گ ۲۹س[رؤیت] .

44524 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۲۴۳: نسخ ونستعلیق‌ج۱/ **۱۲۹۵**. جلد سوم‌سرگذشت شاه نعمت الله است ، بخواهش محمد رحیم بیك برای نزد «آقا» ازروی نسخهٔ‌کتابخانهٔ آستانهٔ «حضرت شاه». [نسخه ها ۲:۹۷] .

44525 ـ **مشهد**، رضوی۹۷۰۵فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز ، سدهٔ **۱۳**، ج ۳ که در ۱۰۹۰ به‌انجام‌رسیده‌است، آغازبرابر نمونه، ۷۲گ ۱۲س [رؤیت].

44526 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۱/ ۴۴۸: نسخ ونستعلیق علی‌محمدفرزند ملاعبدالجواد خطیب وخادم رضوی**۱۳۰۷**، ج۳ [نسخه ها ۵:۶۲].

44527 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ: نوشتهٔ **۱۳۴۲**ق، جلد ۲ ، (فرهنگ ایران زمین ۱۱:۱۹۳) [برگل۲:۱۲۳].

44528 ـ **پاریس** ، ملی S.P.۱۹۳: تاریخ یاد نشده. فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۱۸۵ هست[فیلمها :۶۵] .

44529 ـ **اکسفورد** ، بادلیان۴۲۳ :

تنها مقالهٔ پنجم ازمجلدسوم دررجال یزد است.

● (محلی ، کرانه های جنوبی)

جرون نامه

از سراینده ای با تخلص قدری ، شاید مولانا تقی‌الدین‌محمدشیرازی‌متخلص به‌قدری. مثنوی ست درجنگهای شاه عباس با پرتغالیهادر جزیرهٔ وتنگهٔ هرمز بکمك کشتیهای انگلیسها، که در۱۰۳۲ق بدست ایرانیان‌گشوده شده‌است ودر آن امـام قلی خان فرزنـد الله ویردیخان بیگلر بیگی فارس فاتح هرمزرا ستوده است و کتاب را بنام اوساخته است.سپس ضمیمه‌ای‌دارد دربارهٔ کشتن همان فاتح و قتل عام خانـواده و فرزندانش بدستور شاه صفی در۱۰۴۳ق.

(جرون = گمرون = هرمز) .

آغاز : ازاول بنام‌بزرگ خداـ سردفتر نطق را برگشا.

44530 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۸۰۱ Add: نستعلیق **۱۱۰۹** ق، بـا ۱۰ مینیاتور، ۷۶گ ۱۷س [ریو۲:۶۸۱] .

جنة الاخبار

ازلنجانی درتاریخ ایران .

44531 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۷۷ : نسخ محمد حسن فرزنـد عبدالله‌کاتب ، شنبه ۳ ذیحجهٔ **۱۲۷۴** دراصفهان، برای بهمن میرزا ، جلد دوم، آغاز افتاده، ۲۰۸گ ۲۷س [ف . دانشگاه ۱۶:۳۹].

● (صفویان ، افغانها)

جنگ

احمد غلام، ازدرباریان شاه سلطان‌حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵).در این جنگ یاد داشتهای تاریخی ست ازروزگارخود و یورش افغانان به اصفهان، ومیگوید خواستم این رویداد هـا از یاد نرود.

44532 ـ **تهران** ، مجلس (شماره یاد نشده): ازهمان روزگاران [یاد داشتهای دکتر جان لایونکود].

● (کناره های جنوبی)

جنگنامهٔ قشم

ازمولانا شیرازی متخلص به قدی(که یاد اودر «جرون‌نامه:همین‌صفحه» گذشت) دربارهٔ جنگهای شاه عباس در جزیرهٔ قشم با پرتغالیها است.درص ۲۷۴۸ یاد شده است .

● (تیموریان)

جواهر التواریخ

ازسلمان قزوینی ، بروزگار اورنگ زیب (۱۰۶۸-۱۱۱۸ق). تاریخ مغولان استازآدم تا روزگارجهانگیرپادشاه ۱۰۳۷ق. ولی‌بخش تیموریان آن تـا روزگارسلطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲- ۹۱۱ ق) بیش ازنیمی ازکتاب است.

بنگرید : استوری ۱:۲۹۸- برگل ۲ : ۸۴۰ .

44533 ـ **اکسفورد** ، بادلیان (اتـه ۱۶۸) ۱۸۷ اوزلی : نستعلیق، تاریخ‌یاد نشده ۲۰۶گ ۱۳س . فیلم‌آن دردانشگاه ش۱۲۴۲ هست [فیلمها: ۷۰].

جوهر صمصام = تاریخ نادر

دربخش تاریخ‌هند خواهد آمد.

● (صفویان)

جهان آرا

ازملا ابوبکرتهرانی، ازسدهٔ دهم [عبدالله انوار]. درسرگذشت ونژاد شاه اسماعیل یکـم (۹۰۵-۹۳۰) وتاجگذاری‌وکشورگشاییهایش،

سپس کمی ازروزگارشاه‌تهماسب(۹۳۰- ۹۸۴) آنگاه با ستایش اوکتاب را پایان میدهد .

آقای انوارمی‌افزاید : این ابوبکرنباید نگارندهٔ «دیار بکریه» باشد (بنگرید : دیار بکریه، در بخش تاریخ عثمانیان) و بیشك کس دیگری ست، ونیز باگرمی بازارشیعه‌گری‌بدور است‌که ابوبکرنامی نگارندهٔ تاریخ‌شاه متعصب شیعی باشد، شایدنام نگارنده‌اشتباهی‌ازنویسندهٔ نسخه‌ویاغلط‌عمدی باشد.ومی‌افزایدشایدازقاضی احمد غفاری‌باشد(بنگرید:جهان آرا:۴۱۳۶).

آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلاة والسلام علی اشرف الانبیاء والمرسلین .

44534 **ـ تهران** ، ملی ۱۴۹۹ ف : نستعلیق ابوالحسن‌فرزندنور، **۱۰۹۹**ق، **انجام:** که ویرا هیچ‌امید عاقبت‌نیست... ظلم‌برمظلوم، ۳۳۵گ ۱۷س[ف.ملی۳:۵۲۲].

جهان‌آرا

غفاری، در ص۴۱۳۶ گذشت.

● (قاجاریان)

جهان‌آرا

ازمحمد صادق مروزی ، متخلص به هما ، (که یاد اودرهٔ تحفهٔ عباسی:«۱۵۶۱» گذشت) . بنام فتحعلی‌شاه(۱۲۱۲-۱۲۵۰). تاریخ‌بیست سال نخست پادشاهی همان فتحعلی‌شاه است، از ۱۲۱۲ق‌تا۱۲۳۳ق.دردوجلد. یکم‌درده‌سالهٔ‌یکم.

آغاز: نحمدك‌اللهم یامن لك الامرولك‌الملك. ...حمدخداوندی دارواست‌که‌خاك تیره دامنت لاله وگل. **آغازج۲:** جلد ثانی... حمدله. و سپاس وثنا وستایش مرخداوندیرا رواست‌که.

بنگرید : ذریعه ۳:۲۴۷و۵:۲۹۸.

44535 **ـ لندن**، انجمن‌آسیایی‌پادشاهی (مورلی ۱۵۴) : نوشتهٔ **۱۲۳۳ - ۱۲۳۴** ق [استوری ۱:۳۳۶-برگل۲:۹۴۸].

44536 **ـ موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۲۶۹۷: نسخ، ذیقعدهٔ **۱۲۳۶** (۱۸۲۱م)، آغاز برابرنمونه، تنها جلد۱ است، ۲۳۰گ ۱۵س [ریو۱:۲۰۰] .

44537 **ـ باکو**، اکادمی‌علوم‌آذربایجان ۹۹-۱۰۰(ف.باکوج۱:۴۷): نوشتهٔ**۱۲۴۴**ق

44538 **ـ پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۹۴): نوشتهٔ **۱۲۶۹**ق. شاید تنها جلد یکم باشد [استوری ۱:۳۳۶-برگل ۲:۹۴۸].

44539 **ـ تهران** ، ملك ۳۹۰۷ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، زدین، ۲۷۴گ۱۵س[رؤیت].

44540 **ـ تهران**، ملك۴۱۲۶: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، ۳۶۹گ ۱۵س[رؤیت].

44541 **ـ تهران** ، ملك ۴۲۹۹ : شکسته نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، ۳۶۴گ۱۵س[رؤیت].

44542 **ـ تهران** ، اصغرمهدوی۵۹۶: سدهٔ **۱۳** [نسخه ها۲:۷۲].

44543 **ـ تهران** ، سپهسالار ۷۲۴۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونهٔ ۱، ۲۴۴گ ۱۷س [ف. سپهسالار۴:۱۳۰] .

44544 **ـ تهران**، ملی۱۵ف: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳**، زرین، جلد۲، رویدادهای دهسالهٔ دوم پادشاهی فتحعلی شاه را دارد ، آغازبرابرنمونهٔ ۲، ۱۷۰گ ۱۴ س [ف . ملی ۱:۱۰].

44545 **ـ تهران** ، ملی ۱۵۰۰ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، جلد ۲ است دربارهٔ دهسالهٔ دوم پادشاهی‌فتحعلی‌شاه وجنگهایش، آغازبرابر نمونهٔ ۲، ۱۶۶گ ۱۵س [ف. ملی۳:۴۲۳].

44546 **ـ تهران**، ملی۴۴ف: نستعلیق خوش سدهٔ**۱۳**، رویدادهای دهسالهٔ‌یکم‌پادشاهی فتحعلی‌شاه را دارد، ودرپایان بدان نام **رطب**

اللسان داده است، وبه همین نام نیزدرفهرست آمده، آغازکمی افتاده: ودر «ذکرعمارت سپهر برین که درچمن سلطانیه به‌حکم سلطانی‌معمور آمده» به پایان‌میرسد، ۲۲۴گ۱۶س [ف. ملی ۱:۳۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۱۶ هست [فیلمها:۳۲].

44547 ـ **هند**، بانکیپور۵۲۷: تعلیق سدهٔ ۱۹م، آغازبرابرجلد۱تا۱۲۱۷ق رادارد، ۱۱۶گ ۱۹س [ف. عبدالمقتدر۶:۱۹۰].

44548 ـ **پاریس**، ملی(ف. بلوشه۱: ۴۹۳): آغازسدهٔ۱۹م، شاید تنها جلدیکم باشد که با رویداد محاصرهٔ ایروان پایان می‌یابد.

44549 ـ **کرمانشاهان**، محمد حسین جلیلی: نوشتهٔ**۱۳۲۷**، تنها جلد یکم آن است [مجلهٔ یادگارج۷ش ۱و۲ص۱۱۵].

44550 ـ **آلمان**، توبینکن(ف. هاینتس ۳۲۹): تاریخ یاد نشده، هردوجلد است.

44551 ـ **لنین گراد**، عمومی (بارتولد ۴۵۶): تاریخ یادنشده [برگل۲:۹۴۸].

44552 ـ **قاهره**، دارالکتب۲۷ تاریخ طلعت: زرین، درفهرست‌نادرست‌شناسانده‌شده‌است ۱۷۴گ ۱۵س [مخطوطات ۱:۵۱].

● **(صفویان)**

جهان‌آرا = تاریخ ...

ازناشناس. تاریخ‌کوتاهی ست از صفویان از بنیادگزاری ایـن دودمان تـا پادشاهی شاه عباس‌دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷). که بسال۱۰۹۴ق به انجام رسیده است. **آغاز**: آورده‌اندکه چون مفترض الطاعه واجب الاسمای امام‌موسی‌کاظم. (بنگرید: تواریخ‌اسماعیلیه: ۴۳۰۰)

44553 ـ **چستربیتی**، ۲۷۸: نوشتهٔ **۱۰۹۴**ق، زرین با۱۷میناتور (ف. چستربیتی ۳:۵۰) [برگل ۲:۸۹۵].

● **(مغول)**

جهانگشای

از خواجه علاء الدیـن عطا ملك فرزنـد بهاء الدین‌محمد جوینی،(۶۲۳-۶۸۰)، تاریخ چنگیزونیاکان وفرزندان‌اوست تاگشودن بغداد در۶۵۶، درسه جلد، بسال۶۵۸ نگاشته است، درلیدن درسالهای۱۳۲۹ق (۱۹۱۱م)و۱۳۳۴ (۱۹۱۶م) و۱۳۵۵ (۱۹۳۷م) بکوشش ادوارد برون، وتهران سید جلال‌الدین در ۱۳۱۲ خ و دیگر بارها چاپ شده است. **آغاز**: سپاس وثنای معبودی راکه‌واجب‌الوجوداست‌مسجودی که وجود او واهب انوار. **آغازج ۲**: سپاس و آفرین خدای راست‌که اختران رخشان پرتـو روشنی.

بنگرید: ذریعه ۳:۲۴۷و۵:۳۰۰-۳۰۰ ـ ف. مشار:۳۰۸ ـ پیشگفتارچاپ‌ازقزوینی ـ استوری ۱:۲۶۱، ۱۲۷۲ برگل۲:۷۶۱.

44554 ـ **پاریس**، ملی S.p.۲۰۵: نوشتهٔ ۴ذیحجهٔ **۶۸۹** با دومینیاتور [بلوشه ۱: ۴۴۱].

44555 ـ **تهران**، استاد مینوی۱/ ۷۷: در مجموعه‌ای به‌نسخ‌محمد شاه فرزندعلی‌فرزند محمود فرزند شاد بخت معروف به شیخ حافظ اصفهانی وتاریخ **۶۹۸** درش ۳دفتر، هرسه دفتر است [نسخه ها ۶:۶۷۹].

44556 ـ **استانبول**، عموجه حسین پاشا۳۵۹: نوشتهٔ**۶۹۸**ق [برگل ۲:۷۶۱]. فیلم آن دردانشگاه‌ش۱۸۲هست (فیلمها:۳۳).

44557 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۴: ۲۳۱۲): نوشتهٔ **۷۰۰**ق.

44558 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۸۱ (۱۱۱۶۶): نسخ خوش سدهٔ **۸**

44559 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه: ۱

۴۴۲): ازسدهٔ ۱۳ـ۱۴م.

44560 ـ مدینه، عارف حکمت۵۲۳: نوشتهٔ نسخ ۱۹شوال۷۰۱ق وياد داشت ذیقعدهٔ ۷۲۹ق [نسخه‌ها ۵:۵۶۳].

44561 ـ پاریس ، ملی (بلوشه۱ : ۴۴۴): نوشتهٔ۸۴۱ق، دارای بخش‌آخرج۲ و ج۳ تا رویداد های ۶۸۱ق. باچند میناتور.

44562 ـ استانبول ، فاتح ۴۳۱۶: نوشتهٔ ۷۴۳ق[بر گل]

44563 ـ وین ، گوتا GOtha ۲۸: نوشتهٔ۷۹۹ق [بر گل ۲ : ۷۶۱].

44564 ـ لنین‌گراد،عمومی P.N.S ۲۳۳: نوشتهٔ ۸۳۴ق [بر گل ۲ : ۷۶۱].

44565 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۷۱: نستعلیق ۴۸ (۸)، هرسه‌جلد است،آغاز افتاده [نسخه‌ها ۲ :۶۵].

44566 ـ تهران ، اصغرمهدوی ۶۷: نسخ ۸۴۹، بایاد داشت عرض‌کتابـدارهـا در درشاهجهان درص‌ع، هرسه جلددرمتن‌ومواهب الهی» یزدی‌درهامش [نسخه‌ها ۲:۹۵].

44567 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۴۳): ازآغازسدهٔ ۱۵م.

44568 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۴۵): نوشتهٔ ۹۳۸ق.

44569 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PeII۲۸A۴۶۸(۴۶ف): نستعلیق۲۲شبان ۹۸۳،هردوجلداست،آغازبرابرنمونه،۲۰۱گ ۱۶س [ف. عبدالله ۱ :۳۳].

44570 ـ هند ، آلیگـر ۱/ ۹۵۸ : نوشتهٔ ۹۹۸ق (ف:۵۹) [بر گل ۲ :۷۶۱].

44571 ـ مجموعهٔ الیس،M۲۱۴: ازسدهٔ ۱۶م، دارای جلد ۱وبخشی از۲.

44572 ـ استانبـول ، اسعد افندی ۲۱۰۶: ازسدهٔ ۱۰ق.

44573 ـ استانبول ، نـور عثمانیه ۳۱۰۳: ازسدهٔ ۱۰ق، انجام افتاده [بر گل] .

44574 ـ تهـران ، دهخدا ۱۰۸ : نستعلیق ۲ج۲/ ۱۰۰۱یا۱۰۱۱ (درپایان جلد ۲) [نسخه ها۳: ۷].

44575 ـ اکسفورد ، دیـوان هند (اته ۱۷۰): نوشتهٔ ۱۰۷۶ق.

44576 ـ تهران، سپهسالار۲۳۱۰صدر: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زرین، کمی ازدیباجه افتاده پس ازجلد یکم اندکی‌ازجلو سوم است، ۷۶گ ۲۳س [ف. سپهسالار۴: ۱۳۱] .

44577 ـ لندن ، مجموعهٔ الیس۲۱۵ M: ازسدهٔ۱۸م، جلد۱وبخشی‌از۲[بر گل].

44578 ـ استانبـول ، لالا اسماعیل ۳۳۶: نوشتهٔ ۱۱۰۹ق [بر گل ۲ :۷۶۲].

44579 ـ منچستر ، لیندسیانا۸۱۴: پیرامن ۱۷۰۰م (ف: ص۱۶۸) [بـر گل]

44580 ـ تهـران ، ملی ۵۳۳ ف : نستعلیق ۱۲۳۰، ج۱،۲۲۹گ ۱۹ س [ف . ملی۲: ۲۷] .

44581 ـ لنین‌گراد، دانشگاه دولتی ۵۷: نوشتهٔ ۱۲۳؟(ف.تاگیرجانف۱: ۱۰۷).

44582 ـ پاریس ، ملی (بلوشـه ۱: ۴۴۶): نوشتهٔ۱۲۳۳ق. دارای: ج۱و۲وآغاز ج ۳ . [برگل]

44583 ـ تهران، دکترمفتاح:شکسته نستعلیق ۱۷رمضان ۱۲۳۷، جلد۱[رؤیت] .

44584 ـ تهران،ملك ۴۱۱۸:شکسته نستعلیق۲۱ع۲ر۱۲۳۹، زرین،۱۹۸گ۱۹س [ف. ملك، فارسی:۱۹۹].

44585 ـ تهران، ملی۷ف:نسخ‌خوش محمد تقی‌فرزندمحمدکاظم‌همدانی‌ساده،۱۲۴۵،

هرسه جلد، آغاز نزدیک به نمونه، ۱۹۹ گ ۲۲ س [ف. ملی ۱: ۴۰].

44586 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۴۱: نستعلیق ابوطالب ۲۱ ج ۱/ **۱۲۴۹** (پایان جلد ۱)، برای کتابخانهٔ شهریار، هرجزء در یک مجلد، زدین [ف. سپهسالار ۴: ۱۳۱].

44587 ـ **وین**، پادشاهی (ف. فلوگل ۲: ۹۵۶): نوشتهٔ **۱۲۴۹**ق. دارای ج۱ و ۲، تا سال ۱۱۶ق را دارد.

44588 ـ **تهران**، ملک ۴۰۸۲: شکسته نستعلیق ۲۴ شعبان **۱۲۵۲** برای عزالدوله حاکم همدان، ۲۷۹ گ ۲۰ س [ف. ملک ۱۹۹].

44589 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۱۶: نستعلیق خوش **۱۲۵۴** جلد یکم است ۷۷ گ ۲۴ س [ف. دانشگاه ۹: ۱۴۷۶].

44590 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۶۵۶ (۴۹۶ف): نوشتهٔ **۱۲۵۸**، ۲۶۴ گ [آکیموشکین ۱: ۸۹].

44591 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۰۱: نسخ **۱۲۷۵**، آغاز برابر نمونه. ۲۲۶ س ۲۶ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۵۷].

44592 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۱۵۵: نستعلیق، دایه قادربخش ملتانی، **۱۲۷۷** (۱۸۶۰م)، ۲۷۵ گ ۱۸ س [ریو ۱: ۱۶۰].

44593 ـ **تهران**، ملک ۳۹۴۸: نسخ شعبان **۱۲۸۰** بدستور نظام‌الملک نوری در اصفهان، ۱۷۱ گ ۲۱ س [رؤیت].

44594 ـ **تهران**، ملی ۱۰۵۸ ف: نستعلیق خوش میرعلی‌شیرازی، **۱۲۸۸**، زدین، جلد ۱ تا ۳ را دارد، آغاز برابر نمونه، ۳۹۱ گ ۱۴ س [ف. ملی ۲: ۷۶].

44595 ـ **تهران**، سلطنتی ۳۰۸۱ نستعلیق محمود فرزند حاج محمد خویی، **۱۲۹۶**، برای مظفرالدین میرزا ولیعهد [نسخه‌ها].

44596 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۴ تاریخ (۴۲۲۲): نستعلیق سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونهٔ جلد دوم [ف. رضوی ۷: ۲۹].

44597 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه، اکادمی علوم ۴۱: از پایان سدهٔ **۱۹**م، دارای ج۱، انجام افتاده (ف. میرزایف ۱: ۵۵) [برگل ۲: ۷۶۲].

44598 ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۱۴۸: اسدالله فرزند میرزا عیسی تفرشی، ۱۵ صفر **۱۳۰۳**ق، هرسه جلد، باگفتارخواجه در بارهٔ گشودن بغداد ازروی نسخهٔ نوشتهٔ حافظ محمد شاه فرزند علی فرزند محمود فرزند شاد بخت کرانی سپاهانی ۱۵ ذیقعدهٔ **۶۹۸** که او نیز از روی نسخهٔ صاحب دیوان نوشته بود، ۳۰۷ گ [ف. ادبیات ۱: ۶۱].

44599 ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۱۴۱ ب: نسخ محمد فرزند عبدالوهاب قزوینی، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۳۲۴**، برای چاپ، جلد یکم.

44600 ـ **تهران**، ادبیات ۲/ ۱۴۱ ب: همان قزوینی، ۲۳ ج ۲/ **۱۳۲۵**، جلد دوم.

44601 ـ **تهران**، ادبیات ۳/ ۱۴۱ ب: همان قزوینی، ۵ ذیحجهٔ **۱۳۵۱**، جلد سوم.

44602 ـ **تهران**، ادبیات ۲۴۹ ج: نستعلیق محمد برکات بهوپالی هندی، **۱۹۰۲**م درلندن، از روی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۴/ ۶۵۸ لندن، ۳۷۴ گ.

44603 ـ **تهران**، ادبیات ۲۳۸ ج: نستعلیق مجتبی مینوی، فروردین **۱۳۰۴** خ، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ تفرشی **۱۳۰۳** ق از روی نسخهٔ نوشته کرانی که در ۱۵ ذیقعدهٔ **۶۹۸** نوشته شده بود [ف. ادبیات ۱: ۶۰]،

44604 ـ **تهران**، خانقاه نعمت‌اللهی

۱/ ۵۲۰: اسماعیل فرزند میرزا احمدمستوفی تفرشی، ۲۲شوال **۱۳۰۵**، آغاز برابرنمونه، (ص۲-۷۲۶) [ف. دیباجی۲:۱۸۲].

44605 ـ **لنین‌گراد**، پادشاهی پترزبورك: چانیکف ۷۱: تاریخ یاد نشده [برگل].

44606 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم، مجموعهٔ‌بلیامینف زینف۲:(ف:۸۶۲) [برگل].

44607 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۴۴۷): نسبتاً تازه. انجام افتاده.

44608 ـ **هلند**، لیدن، اکادمی‌لوکدنو باتاوای ۹۱۶: تاریخ یاد نشده (ف: ۳ص۷).

44609 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۵: نسخهٔ‌خوبی‌ست. [برگل۲:۷۶۲].

44610 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۶: نسخهٔ‌کهن وخوبی‌ست [برگل ۲:۷۶۲].

جهانگشای نادری = تاریخ‌نادر

ازمیرزا محمدمهدی‌خان منشی‌استرآبادی نوری، متخلص به‌کوکب منشی‌نادرشاه(۱۱۴۸-۱۱۶۰)فرزندمحمدنصیر. با مقدمه‌ای‌دراوضاع سیاسی‌ایران‌پیش‌ازنادروزادگاه‌نادر وورود وی به‌سیاست، سپس پادشاهی و جهانگشایی وی در خاوروباختر تاکشته شدن اودرقوچان، واوضاع ایران تایکسال پس ازاو. در۱۲۶۸وپس ازآن چند بارچاپ شده است. ویکباربکوشش عبدالله انوار. **آغاز:** بردانایان رموز آگاهی ودقیقه شناسان‌حکمتهای‌الهی‌واضح است‌که در هرعهد واوان. (بنگرید: بهارستان طهماسبی:۴۲۲۴).

بنگرید: ذریعه ۳:۲۴۴ و۵: ۳۰۰ و۹: ۹۲۴ (کوکب‌استرآبادی)ـ فرهنگ‌سخنوران: ۴۹۲ ـ مؤلفین مشار۶:۴۴۷ ـ ف. مشار: ۳۰۹ ـ پیشگفتار آقای انوار برچاپ تازه.

44611 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۵،۰۸۳مهد: نستعلیق درگاه‌پرشاد ۱۱ع ۲/ **۱۱۳۷**، آغازبرابر نمونه، ۲۴۶گ ۱۷س [منظوراحسن‌عباسی۱:۷۳۹].

44612 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeII71C ۲۲۱۰(۶۶۳ف): نستعلیق **۱۱۶۰** آغازبرابرنمونه، ۲۴۳گ ۱۹س [ف. عبدالله ۱:۴۵].

44613 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APeII،16B ۶۷(۶۶۴ف): نستعلیق ۲ع ۲/ **۱۱۶۱**، آغاز افتاده: اقدس را با فوجی از قزلباشیه برسرقلعهٔ همایون مأموروملك‌محصور گشته، ۲۲۰گ ۱۷س [ف. عبدالله۱:۴۵].

44614 ـ **تهران**، الهیات ۱۶۳ د: نستعلیق**۱۱۶۳**، زرین، ۳۳۱گ ۱۴س [ف. الهیات ۱:۲۰].

44615 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۶۱ Add: نستعلیق، ع ۱/ **۱۱۸۲** (۱۷۶۸م)، آغازبرابرنمونه، ۲۶۷گ۱۵س[ریو۱:۱۹۲].

44616 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۹۶ Add: شکسته آمیز، **۱۱۸۴** (۱۷۷۰م)، ۱۵۴گ ۲۱س [ریو۱:۱۹۳].

44617 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۴۵: نستعلیق محمد قاسم میرزا محبعلی ساوه‌ای، **۱۱۸۸**، برای میرزا عبدالوهاب‌ساوه‌ای‌یساول، ۱۹۴ص ۲۷س [ف. مجلس ۱۷:۱۸۶].

44618 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۷تاریخ (۲۰۴ف): شفیعای خوب۵ ج۱/ **۱۱۸۸**(۱۷۷۴م)، آغازبرابرنمونه، ۵+۲۴۰گ ۱۳س [ف. محمد اشرف:۲۴۱].

44619 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۵۲: نستعلیق محمدکاظم خراسانی، دوشنبهٔ۱۷شعبان **۱۱۸۹**درشیراز، آغازبرابرنمونه، بانسخه‌بدلها ازملك الشعرابهار، ۴۳۸گ ۱۵س [ف.مجلس

.[۳۸۴:۱۰

44620 ـ **تهران**، سپهسالار ۸۲۲۹: شکسته نستعلیق محمد رفیع فرزند محمد بدیع انصاری، ۶ صفر **۱۱۸۹**، زدین، ۲۲۰ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۴:۱۳۲].

44621 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۴ تاریخ (۲۰۵ ف): نستعلیق **۱۱۹۰** (۱۷۷۶م)، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده، ۱۸۲ گ ۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۲۴۲].

44622 ـ **تهران**، ادبیات ۱۶ ج: نستعلیق ۲۸ ج ۲/ **۱۱۹۳**، ۲۸۱ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱:۶۲].

44623 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۶۵۷۶: نستعلیق، ذیقعدهٔ **۱۱۹۶** (۱۷۸۲ م)، ۲۳۷ گ ۱۴ س.

44624 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۶۱۵۴: نستعلیق، شوال **۱۱۹۷** (۱۷۸۳ م)، ۲۹۳ گ ۱۳ س [ریو ۱:۱۹۳].

44625 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۲۴۷۰ (۱۷ ذیل): نوشتهٔ **۱۱۹۹**، (۱ر-۷۵ر) [آکیموشکین ۱:۶۱۹].

44626 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۸۱۶۶: نوشتهٔ **۱۲۰۰**، درفهرست بنام **تاریخ نادری** یاد شده [نسخه‌ها ۴:۶۵۱].

44627 ـ **تهران**، ملک ۴۱۷۷: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۸۰ گ ۲۱ س [رؤیت].

44628 ـ **تهران**، ملک ۳۷۷۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۹۶ گ ۱۷ س [رؤیت].

44629 ـ **تهران**، ادبیات ۳۲ ب: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۱۳۷ گ ۱۹ س [ف. ادبیات ۱:۶۲].

44630 ـ **پاریس**، ملی ۴۷۰۵ استراسبورک: سدهٔ **۱۲**، بنام **تاریخ نادری** یاد شده [نسخه‌ها ۴:۱۳۸].

44631 ـ **تهران**، ملی فهرست شده: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۴۵۶ ص ۱۶ س [نسخه ها ۶:۳۱۹].

44632 ـ **تهران**، دانشکاه ۱۷۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، با نسخهٔ ۱۷۴۴ دانشکاه اندکی جدایی دارد، ۱۲۸ گ ۲۳ س [ف. دانشکاه ۸:].

44633 ـ **تهران**، دانشکاه ۵۴۴۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، زدین، ۸۶ گ ۲۱ س [ف. دانشکاه ۱۶:۱۱].

44634 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۸۵۰۵: سدهٔ **۱۲**، بنام **تاریخ نادری** یاد شده [نسخه‌ها ۴:۶۵۱].

44635 ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۷۶ فهرست نشده: نستعلیق، سدهٔ **۱۲ــ۱۳**، آغاز برابر نمونه، انجام درپادشاهی علیقلیخان و ابراهیم خان و پایان کارایشان افتاده است، ۱۶۶ گ ۱۷ س [رؤیت].

44636 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۱۵۹۰: نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، ۳۳۶ گ ۱۵ س.

44637 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۱۶۳۴: شکسته‌آمیز، سدهٔ **۱۸**م، ۱۷۱ گ ۱۴ س [ریو ۱:۱۹۴ــ۱۹۵].

44638 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۱۵۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، بنام تاریخ نادری یاد شده‌است، ۱۵۳ گ ۱۹ س [ریو ۳:۱۰۶۶].

44639 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۹۱ (۲۰۷ ف): نستعلیق خوب حسینعلی ۲۴ شوال **۱۲۰۳** (۱۷۸۹م). **آغاز**: قل اللهم مالك الملك تؤتی الملك من تشا... چون مدت دولت ملوك موسویهٔ صفویه سپری خواست شد، ۱۹۹ گ

۱۶س [ف. محمد اشرف:۲۴۳].

44640 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۱۹۷ Add : نستعلیق سید عبدالله فرزند سیدبکر ، ۱۴/ع ۱۲۰۴ (۱۷۸۹م)، ۲۰۳گ ۲۱س [دیو ۱:۱۹۳].

44641 ـ تهران، ملی۱۱۰ف:شکسته نستعلیق پنجشنبه ۳ع ۱۲۰۶/۲، آغاز برابر نمونه، ۱۱۴گ ۲۳س [ف. ملی۱:۱۰۶].

44642 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۷۲۴۲ Add : شکسته‌آمیز،شوال ۱۲۰۸(۱۷۹۴م)، ۲۴۳گ ۱۵س [دیو۱:۱۹۴].

44643 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۹۲(۲۰۸ف): شکسته نستعلیق خوب، ۲۷شعبان۱۲۰۸(۱۷۹۴م) ، ۱۹۷گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف:۲۴۴].

44644 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D۲۰۲(۵۰۶ف): نوشتهٔ۱۲۱۶،(۱پ-۲۶۲ر) [آکیموشکین ۱:۹۰].

44645ـ مشهد، رضوی۹۶۱۷فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز ، محمد اسماعیل ، ۵ ذیحجهٔ۱۲۱۸درکرمانشاه، ج۱،آغاز افتاده ۲۰۰گ ۱۴س [رؤیت].

44646 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۵۷۹۰ Add : نستعلیق، ج ۱۲۱۹/۱ (۱۸۰۴م)در اصفهان، ۱۷۰گ ۲۰س [دیو۱:۱۹۴].

44647 ـ بغداد، جامعة الحکمه۳۰۶ سرکیس: تعلیق فتحعلی کربلایی،۱۲۱۹،آغاز برابرنمونـه ، ۲۴۰ص ۲۱ س [مخطوطات ، یعقوب سرکیس،کورکیس عواد:۱۷۷] .

44648 ـ تهران ، مجلس ۲۲۷۸ : محمد مهدی فرزند محمد حسن بـروجردی ، ۱۲۲۰،آغاز: الخاقان الاعظم والقاآن الاکرم شاهنشاه، ۱۹۴ص [ف.مجلس۶:۲۳۲].

44649 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PeII،71B ۱۰۹۰ (۶۵ف) :شکسته آمیز ۷رمضان ۱۲۲۰، ۱۴۲گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱:۴۶].

44650 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۰۵۸۱ Add: نستعلیق،ع ۱۲۲۰/۱ (۱۸۰۵ م) ، ۲۸۳گ ۱۵س [دیو۱:۱۹۴] .

44651 ـ تهران ، ملك ۲۹۳۹ : شکسته نستعلیق صفر۱۲۲۱ ، ۱۷۲گ ۱۹ س [رؤیت].

44652 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۶۹۲(۴۹۷ف) : نوشتهٔ ۱۲۲۱، ۱۰۱گ [آکیموشکین ۱:۸۹].

44653 ـ لنین‌گراد ، اکادمی‌علوم C۲۴۰۷ (۵۰۳ف): نوشتهٔ ۱۲۲۲،۸۶گ.

44654 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ApeII،18 ۶۸ (۷۱ف) : شکسته آمیز۲۷ شعبان ۱۲۲۲، گزیدهٔآن است، آغاز: اخبار نادرشاه‌که مردی سپاهی از ولایت ایران بود ، ۱۵گ ۱۳س[ف.عبدالله ۱:۴۸].

44655 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۴۸۳ (۵۰۰ ف): نوشتهٔ۱۲۲۳،۲۰۷گ. [آکیموشکین ۱:۸۹].

44656 ـ تهران، ملی۵۷ف: نستعلیق محمدفرزند ملامحمد سلیم مازندرانی‌علی‌آبادی ملقب به تعلبند ، پنجشنبه ۲۶ ج ۱۲۲۶/۲ ، آغازبرابرنمونه، ۲۸۱ص ۱۷س [نسخه ها ۶: ۳۲۰ـف.ملی۱:۴۹].

44657 ـ داکا ، دانشگاه DU۲۲۹ (۱۳ف): نستعلیق ۱۲۲۷،آغازبرابرنمونـه ، ۲۵۸گ [ف. حبیب الله ۱:۱۲].

44658 ـ تهران ، دانشگاه ۲۷۷۲ : نستعلیق محمد باقررشیدای ثانی مازندرانی ع

۱۲۲۸/۲ برای شاهزاده‌ای، زدین، ۲۳۹ گ [ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۲۹].

44669 ـ **قم** ، فیضیه ۲۰۶۹ (۶۹) : نستعلیق محمد حسین‌فرزند محمد شفیع **۱۲۲۹** آغازیك صفحه افتاده ، بنام **تاریخ نادری** یاد شده، ۵۳۸ص۱۵س [ف.فیضیه ۲:۱۹۵].

44660 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب 71،peII ۹۵۵(۶۷ف):شکسته‌آمیزشاهجهان آباد، **۱۲۳۰**، ۲۳۱ گ ۱۷س.

44661 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب 6A، PPeII ۱۷۳۳(۶۶ف): نستعلیق ۲۱ شعبان **۱۲۳۰**، ۲۱۶گ۲۱س[عبدالله ۱:۴۶] .

44662 ـ **هند**، بانکیپور ۵۲۴:شکسته حیاتعلی دهلوی ازشعبان **۱۲۳۰** (۱۸۱۴م) ، درلکهنو تا **۱۲۳۱** (۱۸۱۵م) در شاهجهان ، آغازبرابرنمونه، ۲۲۰ گ ۲۰ـ ۲۲س [ف . عبدالمقتدر ۶:۱۸۳].

44663 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۲ ۵۰ـ ۴۴ت (۹۲نا): نستعلیق، **۱۲۳۲**، آغازبرابر نمونه، ۱۶۱گ۱۸س[ف.ملی‌فارسی۲:۹۹].

44664 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی‌علوم B۶۹۳ (۴۹۸ ف): نوشتهٔ **۱۲۳۲** ، ۲۳۱ گ [آکیموشکین ۱:۸۹].

44665 ـ **تهران** ، الهیات ۶۱ ب : نستعلیق ۱۶ج ۲/**۱۲۳۵**، ۱۴۱گ۱۹س [ف. الهیات ۱:۲۰].

44666 ـ **داکا** ، دانشگاه DU۲۳۰ (۱۴ف): نستعلیق۱۷ج ۱/**۱۲۳۸**،آغازبرابر نمونه، ۲۵۱ گ [ف. حبیب الله ۱:۱۲].

44667 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب APcII،16 ۶۵(۶۸ ف): نستعلیق ۳ج ۲/ **۱۲۳۸**، ۲۰۸گ ۱۷س [عبدالله ۱:۴۷].

44668 ـ **ری**، عبدالعظیم۱۷: نستعلیق **۱۲۳۵-۱۲۴۸** ، رحلی [نسخه ها ۳ :۶۶].

44669 ـ **نجف** ، سید محسن حکیم ۱۶۳۰: نوشتهٔ **۱۲۳۸**، آغاز افتاده ، ۱۹۲ گ [یاد داشتهای سید احمد اشکوری].

44670 ـ **تهران** ، مجلس ۲۳۷ : نستعلیق**۱۲۳۹**، آغازبرابرنمونه، بنام **تاریخ نادری** آمده، ۱۹۷ گ۱۹س[ف.مجلس۲:۱۳۳].

44671 ـ **تهران** ، ملی : نستعلیق **۱۲۴۲**، اکلیلی، آغازبرابرنمونه، ۴۱۶ ص۱۷ س[نسخه‌ها ۶:۳۲۱].

44672 ـ **نجف**، آقا بزرگ تهرانی (پدرم): شکسته نستعلیق خوب علی‌فرزندمحمد علی یزدی، **۱۲۴۳**، آغاز برابرنمونه [ذریعه۸: ۳۰۰].

44673 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۸۷ تاریخ (...): نستعلیق‌حاجی‌محمد فرزند محمدفرزند مهدی چکینی سبزواری، ۳ذیقعدهٔ **۱۲۴۳**[ف. رضوی ۷:۶۵].

44674 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۷۴۴ : نستعلیق ۲۷ع۱/ **۱۲۴۴**در طوس، ۱۲۲گ ۲۱ س [ف. دانشگاه].

44675 ـ **تهران** ، دکترمفتاح ۱مج: نستعلیق عوض علی فرزند ملا اسماعیل خلخالی برآغوشی ، درکسران طارم، سه‌شنبهٔ ۲۰ شعبان **۱۲۴۴**، رحلی [رؤیت].

44676 ـ **تهران** ، ملی۲/ ۱۴۸۳ف: با تاریخ **۱۲۴۵**دردفتر(ص۱۹۶ـ۵۴۵)، آغاز برابرنمونه [ف. ملی ۳:۵۱۱].

44677 ـ **شیراز** ، ملی‌فارس۱/ ۷۷۹ (۶۱۰): نستعلیق، ۱۲ع۱/ **۱۲۴۷** (۱۸۳۱م)، ۱۳۶ گ ۱۷س [ف. ملی‌فارس:۳۵۸].

44678 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۵۷۸۹ Add: نوشتهٔ هند، **۱۲۴۷** (۱۸۳۱م).

۲۱۸ گ ۲۰س [ریو ۱ :۱۹۴].

44679 ـ **تهران** ، مجلس ۲۹۵۶ : نستعلیق، تاریخ یاد نشده، برگ انجام نونویس شعبان **۱۲۴۹** ، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰ : ۳۸۶].

44680 ـ **اصفهان** ، عمومی ۳۲۳۰ : نستعلیق محمد محسن، چهارشنبه ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۵۳** ، درفهرست آمده : جهانگشای نـادری همانکه به **درهٔ نـادری** مروفست ! ۵۳۸ص ۱۴س [ف. دکترمقصود ۱ :۲۵].

44681 ـ **تبریز** ، ملی ۳۲۷۴ : نسخ سه‌شنبه ۴ ذیحجهٔ **۱۲۵۴** ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۲۳س [ف. ملی تبریز ۱ :۱۸۲].

44682 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۱۷۲: نستعلیق **۱۲۵۵** ، ۸۸ گ ۳۰س [ف . دانشگاه ۹ :۸۶۷].

44683 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۸۶ تاریخ (۴۲۲۰): نستعلیق ۱۴ صفر **۱۲۵۶** [ف.رضوی ۷ :۶۵].

44684 ـ **تهران**، ملی: شکسته نستعلیق م.ع درپنجشنبهٔ ۳ع ۲/ **۱۲۵۶** ، آغاز برابـر نمونه، ۲۲۸ص ۲۳س [نسخه‌ها ۶ :۳۲۰].

44685 ـ **تهران**، سنا ۷۵۸۵: نستعلیق دههٔ سوم شعبان **۱۲۵۷** . رحلی . [نسخه ها ۲ :۲۲].

44686 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeII.71A ۶۳۰ (۷۰ف): نستعلیق ، ۷ ج ۲/ **۱۲۵۷** ، ۱۶۹ گ ۱۹ س [ف . عبدالله ۱ :۴۷].

44687 ـ **تهـران** ، ملك ۴۱۵۶ : نستعلیق خوش علی اکبرفرزند محمد علی، ۵ع ۲/ **۱۲۵۹** ، زرین، ۱۴۳ گ ۲۱س [رؤیت].

44688 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب APeII.I6A ۶۶ (۶۹ف): نستعلیق، **۱۲۶۰** ، ۲۰۱ گ ۱۱س. [ف. عبدالله ۱ :۴۷] .

44689 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۴۴: شکسته نستعلیق **۱۲۶۱** ، برابـرچاپ تبریـز ۱۲۶۸ ، زرین [ف. سپهسالار ۴ :۱۳۲].

44690 ـ **تهران** ، ملی ۵۷ فهرست نشده: محمد فرزند ملامحمد سلیم ، **۱۲۶۶** ، ۲۸۱ص .

44691 ـ **مشهد** ، فرهنگ وهنر ، ب ۱: نستعلیق خوش **۱۲۶۷** ، آغاز برابـر نمونـه، ۳۲۶ص ۱۴س [ف. کتب خطی: ۱۰۶].

44692 ـ **تهران**، اصغرمهدوی ۱/ ۱۲۷: شکسته نستعلیق **۱۲۶۳ـ۱۲۶۸** ، همراه «ابواب الجنان» قزوینی [نسخه‌ها ۲ :۹۵].

44693 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۹۳۵/ ۳۹۸۷: نوشتهٔ **۱۲۶۹** (۱۸۵۲م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱ :۵۷].

44694 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۴۲: نستعلیق ج۲/ **۱۲۷۰**. تنها بخش یکـم است ، آغازوانجام مانندچاپی. عبارتها کمی دگرگونی دارد، [ف. سپهسالار ۴ :۱۳۲] .

44695 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۹۲ (۵۰۵ف): نوشتهٔ **۱۲۷۰** ، ۱۶۸ گ .

44696 ـ **لنین گراد**، اکادمـی علوم C۲۴۴۷ (۵۰۴ف): نوشتهٔ **۱۲۷۱** ، (۶پ ـ ۳۰۸ر)[ف. آکیموشکین ۱ :۹۰].

44697 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۸۹ تاریخ: نستعلیق تحریری ۲۱ع ۲/ **۱۲۷۲** آغاز افتاده [ف. رضوی ۷ :۶۶].

44698 ـ **تهران** ، ملك ۴۱۵۵: نستعلیق علی طباطبائی، ۱۷ ذیحجهٔ **۱۲۷۵** ، ۱۵۱ گ ۱۶س [رؤیت].

44699 ـ **تهران**، رضوی ۱۸۸ تاریخ

(۲۲۱۲ف): نستعلیق علیقلی فرزند وکیل آقای قلیچی ۲۷ رمضان **۱۲۷۵** [ف. رضوی ۷: ۶۶].

44700 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۵ تاریخ (۲۱۰ف): نستعلیق، **۱۲۸۸** (۱۸۷۱م) ۵۱۲ گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۲۴۵].

44701 ـ **تهران**، ملی ۱۲۷ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۵۷۵ص ۱۷ س [نسخه‌ها ۶: ۳۱۹ ـ ف. ملی ۱: ۱۱۸].

44702 **تهران**، ملی ۱۱۳۱ف: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۲۸ گ ۱۶ س [ف. ملی ۳: ۱۵۰].

44703 ـ **تهران**، مجلس ۳۵۴۹: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۳۰۸ص ۳۱ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۱۰].

44704 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۶ تاریخ (۲۱۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۴۷ گ ۱۴ س.

44705 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۹۳ تاریخ (۲۱۲ف): شکستهٔ سدهٔ **۱۳** ۸۴ گ ۱۰ـ۱۳ س، با مهر مؤرخ ۱۲۳۷ [ف. محمد اشرف: ۱۴۶].

44706 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۷۴ تاریخ (۲۰۹ف): نستعلیق میر بنده علی رضوی، ۲۹ ج ۲/ سدهٔ **۱۳**، ۳۱۴ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۲۴۵].

44707 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۷۳ (۲۰۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه وانجام افتاده، ۲۲۷ گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۲۴۳].

44708 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۲۸۴: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳**، ۲۷۷ گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

44709 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۹۴۷ Or: سدهٔ **۱۳**، درفهرست بنام تاریخ نادری‌ست [نسخه‌ها ۴: ۶۵۱].

44710 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۳۰ Add: سدهٔ **۱۹**م، ۱۸۸ گ ۱۵ س.

44711 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۱۸۷ گ ۱۷ س.

44712 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۵۲۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۲۹۷ گ ۱۵ س، [این سه ریو ۱: ۱۹۳].

44713 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۲۱].

44714 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۹۸: نسخ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۰۵ گ ۱۷ س [ف. ملی تبریز ۱: ۱۸۲].

44715 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۸۲ (۴۹۹ف): بی‌تاریخ، (۱پ ـ ۲۶۹ر).

44716 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۸۷ (۵۰۱ف): بی‌تاریخ، ۱۵۳ گ.

44717 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۷۹۶ (۵۰۲ف): بی‌تاریخ، ۲۲۵ گ.

44718 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۲۹۸ (۵۰۷ ف): بی‌تاریخ، ۲۱۱ گ [آکیموشکین ۱: ۸۹ـ۹۰].

44719 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۴ تاریخ فارسی طلعت: بی‌تاریخ، درفهرست بنام **درهٔ نادری** ست، آغاز برابر نمونه، ۳۲۵ گ ۱۵ س [مخطوطات ۱: ۱۳۹].

44720ـ25 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: شش نسخه ازآن دراین کتابخانه هست [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۱۰۴۵].

جهان نما

ازفرج الله تفرشی (بنگرید: جنگ روس وعثمانی، در بخش تاریخ روسیه). تاریخ کوتاهی ست وخوددرآغازآن آورده است که این کتاب فهرست مطالب جلد یکم ودوم «ناسخ التواریخ» است.

در آغاز آن عقاید هندوان وچینیان و تازیان وایرانیان را گزارش کرده است. **آغاز:** ازکتاب اول وکتاب ثانی ناسخ التواریخ خلاصه فهرستی تحریرمیشودکه.

44726 ـ **تهران**، ملی ۲۲۲۹ ف: شکسته نستعلیق، **۱۲۸۷**ق، بخامهٔ نگارنده، ۳۴۷ گ ۳۰س [یادداشتهای دکتر جان لایونگود].

● (قاجاریان)

جهان نمای خاقان محمد شاه قاجار

ازملا محمد.

44727 ـ **آلمان**، توبینگن ۲۰۹۱ (ف. نجم آبادی ش۸۵): نشانی بیشتریاد نشده [برگل ۲: ۹۵۹].

● (قاجاریان، اقوام وملل)

جهود کشان

رویداد های سیاسی روزگار محمد شاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴) وستمگریهای دربارقاجار و دستگاه روحانیان را بساخت نمایشنامه ورومان نگاشته، درشانزده فصل: ۱ـ حرکت محمد شاه برای ییلاق ۲ـ حملهٔ مردم به محلهٔ یهودیـان به تحریك امـام جمعه ۳ـ پناهنده شدن منجم باشی به اصطبل وپیرمرد یهودی ودخترجوانش که سیدی اورا ربوده وبه خانهٔ خود سپرده ۴ـ نهارشاهانه ۵ـ مذاکرات بهمن میرزا با سفیر روس وهدایایی که به صدراعظم میرسد... تحریك وعاظ، کورکردن بهمن میرزا، مأموریت شاطر سلیم، ورود یهودیان به کنیسه ومذاکره باخاخام، قتل عام یهودیان، میل امام به تصرف زن سید، احتکارخواربـار، در تنور انـداختن یکی از نانوایان، فتوای امام جمعه بربی حقی سید در ادعای زوجیت زنش، طمع امام به همسری دختر جهود، کشته شدن امام بـدست سید ومتهم شدن یهودیان به قتل امـام... **آغاز:** فصل اول، شاهنشاه عالمیان پناه محمد شاه... هر سالـه علی الرسم اوایل تابستان عزیمت ییلاق دماوند فرموده که...

44728 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۷۸: نستعلیق ج ۱/ **۱۳۲۵**، ۸۴ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۲۳].

چهارچمن = شارستان

ح

● (افشاریان)

حادثهٔ نادرشاهی

ازناشناس.

44729 ـ **آصفیه**، ۷۷۷ (ج ۱: ۲۳۶؟): نوشتهٔ **۱۲۶۰**ق [استوری ۱: ۳۲۸ ـ بریگل ۲: ۹۲۹].

حالات سپهدار اعظم

آغاز: پس ورود سپهدارکثیرالاقتدار از دارالخلافهٔ تهران دریافتن کاشان.

44730 ـ **شیراز**، ملی فارس ۷۳۱ (۹۲): نوشتهٔ ع ۱/**۱۳۰۱**. **انجام**. تمام شد کتاب سرکار سپهدار. حرره میرزا حسین خان

غلام پیشخدمت، ۲۷ع۱/۱۳۰۱، ۲۷ گ ۱۷س [ف. ملی فارس ۲: ۳۲۱].

حدیقة الشیعة

عبدالحی. در بخش سیر خواهد آمد.

● (محلی، کردستان)

حدیقهٔ ناصری

از میرزا علی اکبر وقایع نگار، افسر کردستانی که (یاد او در «بدایع اللغه: ۱۹۶۳» گذشت) بنام ناصرالدین شاه، در تاریخ وجغرافیای کردستان، وسرگذشت فرمانروایان آن سرزمین ورویداد های آن سامان، از سال ۵۶۴ تا ۱۳۰۹ [دیباچه]. «دیوان: ۲۲۲۹» نسخهٔ (تهران، ملی ۸۵۵ ف) باید ازهمین کردستانی باشد. **آغاز:** سپاس بیقیاس خداوندی را سزاست کـه بقدرت کامله هفت طبق خاك را ایجاد.

بنگرید: استوری ۱: ۱۳۰۰.

44731 ـ **تهـران**، ملك ۶۱۸۴: نستعلیق رجب **۱۳۰۹**، بـا فهرست مطالب در آغاز، آغاز برابر نمونه، ۱۵۰ گ ۱۵س [رؤیت].

44732 ـ **تهـران**، ملی ۶۲۵ ف: نستعلیق **۱۳۰۹**، شاید نگارنده، برای ناصرالدین شاه، آغاز برابـر نمونـه، ۱۶۱ گ ۱۵س [ف. ملی ۲: ۱۳۳].

14733 ـ **تهران**، ادبیات ۱۷۴ ج: نستعلیق، میرزا صادق خان بلود، ج۱/**۱۳۱۱** (بـا آنچنانکه دریاد داشت ابـوالحسن اردلان آمده)، آغاز برابر نمونه، ۱۵۵ گ ۱۴س [ف. ادبیات ۱: ۲۰۷].

● (قاجاریان)

حقایق الاخبار ناصری

ازمحمد جعفر خرموجی، (کـه یاد او در «تحفهٔ معتمدیه: ۳۵۴۴» گذشت) رویداد های روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) را دارد. دردیباجهٔ آن آمده: ازشیراز بتهران آمدم وباه «آثارجعفری» (بنگریدس ۳۹۲۹) بخدمت شاه رسیدم، اوبمن دستور داد تـا رویداد های روزگار اورا خالی از اغلاق بنگارم ومن بدین نگارش پرداختم.

44734 ـ **تهران**، ملی ۱/۶۳۳ ف: نستعلیق **۱۲۷۸**، (ص۱ـ۷۲)، ازآغاز پادشاهی ناصرالدین شاه ۱۲۶۴ تا ۱۲۷۸ را دارد. **آغاز:** هوالله الناصر. چنین گوید محرر این مقاله و مؤلف این رساله بندهٔ.

44735 ـ **تهران**، ملی ۲/۶۳۳ ف: نستعلیق همان **۱۲۷۸**، (ص۷۳ ـ ۸۲)، تنها رویداد های ۱۲۷۸ را دارد، **آغاز:** سپاس و ستایش نامعدود شایسته وسزاوارمعبودی ست که ابناء این عهد حاضر [ف. ملی ۲: ۴۱ـ۱۴۲].

● (قاجاریان)

حقیقة الاخبار فی احوال آل قاجار

ازناشناس، که در ۲۸ رجب ۱۳۰۹ پیشکش کتابخانـهٔ ظل السلطان پسر نـاصر الدین شاه ساخته، دردوفصل ویك خاتمه. فصل۱ـ درنسب ایل قاجار ۲ـ تحقیق درزمـان مهاجرت ایـل قاجار به شامات. **آغاز:** نگارندهٔ این اثرمحقر بعرض مطالعه کنندگان ... میرساند... مناسب دید که عجالتاً بتحقیق انساب... دولت قاجاریه. ...اشتغال ورزد.

44736 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۳۲: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۴**، ۱۲۵ ص ۱۱س [ف. دکتر مقصود ۱: ۹۱].

● (زندیان)

حقیقت نامه = تاریخ زندیه

تاریخ پیدایش تابر افتادن دودمان زندیان

است، که بروزگار آقا محمد خان قاجار بنیان گذار دودمان قاجار نگاشته شده است، نامبوب، با عنوانهای: داستان... ذکر... نخستین عنوان آن: داستان خروج نمودن ابراهیم شاه برادر کوچك علیشاه (گ ۴)، سپس حقیقت ظهور ابوالفتح خان بختیاری وعیاری علیمردان خان بختیاری (گ۵). ودوعنوان آخرین آن: ذکر ظهور حکومت لطفعلی خان که چند روزی آفتاب دولتش غروب نمود، سپس ذکر خروج آقامحمد خان قاجار است (گ۸۷). ونسخه بدون خطبه است. **آغاز:** این کتاب حقیقت نامه‌ایست که آنچه بعد ازشهنشاه دوران ویگانهٔ زمان نادرشاه صاحبقران روی داده، تا الحال که زمان آقا محمد خان قاجاراست، احوال هریك ازسلاطین وخوانین ازایشان دراین تاریخ انشاء الله تعالی به تفصیل مذکورخواهد شد.

44737 ـ **هند**، بانکیپور ۵۲۵: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۹۰گ ۱۳س [ف. عبدالمقتدر ۶:۱۸۵].

● **(قاجاریان، زندیان)**

حکایت السلاطین

ازمحمد مهدی اصفهانی معروف به المحب، تاریخ زندیان وقاجاریان است تابسال ۱۲۱۳ق بروزگار فتحعلی شاه، و بیشتر ازمنابع بنام پیشین بهره برده است. برای دابرت بینینگ Rodert Binning که نگارندهٔ یك سفرنامهٔ انگلیسی بنام «سفرنامهٔ ایران و سیلان» بوده نگاشته است. درهفت حکایات.

44738 ـ **اسکتلند**، ادینبرك، دانشگاه نو (ف. سرجنت ص۶): تاریخ یادنشده [بریگل ۲:۹۵۱].

● **(محلی، خراسان)**

حکمرانان خراسان

= ذکر احوال ...

آغاز: معین‌الدین درروضهٔ هشتم ازکتاب عبدالرحمان جامی نقل قول کرده میگوید: درزمان قدیم حکمرانان خراسان درهرات نشسته به سایر (عبدالرحمان جامی تاریخ هرات دارد).

44739 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۶/۴: نستعلیق ع ۱/**۱۳۰۲**، همراه «اطلاعات فنیه راجع بیغداد»، ۳۰س [ف. دکترمقصود ۱: ۳۵۵].

44740 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۲۵/۴: نسخ **۱۳۰۹**، ازروی نسخهٔ ۱۱۴۲۶ نوشته شده است [ف. دکترمقصود ۱:۳۵۲].

خ

● **(قاجاریان)**

خاتمهٔ روزنامچهٔ همایون

ازفضل الله شیرازی خاوری، دنبالهٔ «تاریخ ذوالقرنین: ۴۲۴۲» اوست، که کمی پس از ۱۲۵۴ ق بدستور فتحعلی شاه نگاشته است و دارای سرگذشت فرزندان ونوادگان و دیگر خاندان همان شاه ونیز امیران ووزیران آن روزگاراست.

44741 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۳۶۱، Or: نستعلیق، **۱۸۵۵** م (۱۲۷۱ ق)، انجام افتاده، ۱۵۱گ ۱۳س [ریو ۱: ۲۰۱].

44742 ـ **ایرلند**، دوبلین، چستربیتی ۳۹۲ (ف. ج ۳: ۱۰۱): پیرامن **۱۸۶۰** م (۱۲۷۶ق) [بریگل ۲:۹۵۲].

خاطرات ازقیام بابیان

زنجانی، دربخش تاریخ پیامبران وادیان

خاطرات = روزنامهٔ خاطرات

اعتماد السلطنه. درهمین بخش.

● (مشروطیت)

خاطرات

ازشرف‌الدوله میرزاابراهیم‌خان کلانتری فرزند حاجی کلانتر، نمایندهٔ دورهٔ یکم مجلس شورای ملی ازتبریز، درشرح حال وگزارش رویداد های‌روزانهٔ‌آغازمشروطیت ومجلس‌است، ومیان سالهای۱۳۲۴ــ۱۳۲۷ نگارش‌یافته‌است. رویدادهاگاهی روزانه و گاهی بـا فاصله های بیشترآمده است ، کارهـا و نیات نمایندگان و وزیران مظفرالدین شاه و محمد علی شاه یـاد شده، ودرپاره‌ای ازآنهاکه خودگواه بوده‌است داوری نموده است. **آغاز:** اهالی‌آذربایجان ما را بجهت وکالت ازجانب خـودشان بـاکثریت آراء انتخاب نموده بمجلس شوراکه در تهران پایتخت مملکت منعقد شده فرستادند .

44743 ــ **تهران**، یحیی‌ذکاء۷: نستعلیق محمد حسین قاری، **۱۳۴۲** درتبریز، ۳۸۷ ص ۱۸س، بـا تملك مهندس هدایت پسرنگارنـده [نسخه‌ها۳: ۱۳۷].

خاقان نامه = تاریخ عضدی

درص ۴۲۵۸ گذشت .

● (قاجاریان ، افغانستان)

خصایل سردار

ازمیرزاابوطالب‌مستوفی‌فراهانی‌بروزگار محمد شاه قاجار(۱۲۵۰ــ۱۲۶۴)، تاریخ فتح هرات و غوریـان و سرگذشت مأموریت محمد حسن خان (خان بابا خان سردار) ایـروانی برای جنگ با ترکان استرآباد وگرکان است. نام‌کتاب‌ونگارنده وشاه ومیرزاآقاسی‌دردیباچه آمده است . **آغاز:** حمد شایسته و مخصوص بخشنده را شایسته ومخصوص .

44744 ــ **تهران** ، سپهسالار ۱۴۶۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**،وقف سپهسالار۱۲۹۷، ۱۰۷گ ۱۵س [ف. سپهسالار۴: ۳۷۰] .

● (افشاریان)

خلاصهٔ بیان آمدن نادرشاه به شاهجهان آباد

ازناشناس .

44745ــ**لندن**، انجمن‌آسیایی‌پادشاهی (ف. مورلی۱۴۸): [بریگل ۲: ۹۲۹].

● (صفویان)

خلاصة التواریخ

ازقاضی میراحمد ابـراهیمی قمی وزیـر خراسان ازپایان سدهٔ دهم وآغاز سدهٔ یازدهم ، (که یاد اودرهٔ گلستان هنر :۱۹۱۶،گذشت) . باید درپنج جلد باشد ولی اکنون تنهاجلدپنجم آن دردست است. واین یکی درتاریخ صفویان است، بدستورشاه اسماعیل (۹۸۴ــ۹۸۵)وبنام شاه عباس (۹۹۶ــ۱۰۳۸)، بسال۹۹۹ (سال ۲۳صفوی)، درتاریخ صفویان سال بسال، تاسال ۹۹۹نگاشته است. در «گلستان هنر» ونیز در «خلاصة التواریخ» خود از «مجمع الشعراء و مناقب الفضلاء یا مجمع‌شعرای عباسی» نگاشتهٔ دیگرخود یاد می‌کند .

جلدپنجم‌با جلددوازدهم«احسن‌التواریخ» حسن‌بیگ(ص۴۰۹۰) موضوعاً‌یکی‌ست‌ولی‌بادو برابرحجم وبهمین نسبت مطالب آن دقیق‌تر و کاملتروقاضی احمد مندرجات«احسن‌التواریخ» رابعین عـبارت‌آورده وازخـودبرآن افـزوده است [گلچیـن معانی] . **آغاز ج ۵** : ای ملك توملك دل ارباب یقین ... بهترین امری

که معتکفان صوامع قدس دیباجهٔ کتاب مرقوم بشهده.

بنگرید: ذریعه ۷: ۲۲۳ ـ استوری ۱: ۱۰۷۳ تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۶۰۶ .

44746 ـ تهران، موزه ۳۷۲۶: نستعلیق، در ۹۹۷ در کتابخانهٔ شاه عباس بوده ، وقف همو برای آستانهٔ شیخ صفی. جلد پنجم است در تاریخ صفویان از آغاز تا ۹۳ [نسخه‌ها ۲: ۲۰۴] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۳۹ هست [فیلمها ۱: ۷۹]

44747 ـ تهران ، سنا ۳۳۶: نستعلیق ابوعلی دامغانی، صفر ۱۰۰۵، ۶۰۳ گ ۱۹ س. از کتابهای بیانی بوده [نسخه‌ها ۶: ۵۴۲].

44748 ـ آلمان ، هانس مولر: نوشتهٔ همان ابوعلی دامغانی، همان صفر ۱۰۵۰، با نسخه پیشین این جدایی را دارد که پانزده مطلب بر آن اضافی دارد، یعنی رویداد های سال ۵ و آغاز ۶ پادشاهی شاه عباس (از ۲۵ ج ۲/۹۹۹ تا نوروز ۶ ج ۲/۱۰۰۱) و ناتمام می‌ماند، بخشی از آن بکوشش هانس مولر بسال ۱۹۶۴ م در مانیس ویسبادن چاپ شده است [تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۶۰۸].

44749 ـ تهران ، سعید نفیسی : نوشتهٔ ۱۰۶۲ ، تا رویداد های ۹۹۸ را دارد [بریگل ۲: ۶۴-۸۶۳].

44750 ـ تهران ، ملك ۴۰۶۷ : نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۴۴۶ گ ۱۹ س، آغاز و انجام افتاده [رؤیت].

● (ایران ، عمومی)

خلاصة التواریخ

44751 ـ پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۶۶۵/۲۷۱۷: سدهٔ ۱۰، تاریخ ایران از باستان تا سلطان بوسعید است، در فهرست بنام **خلاصة التواریخ** و نگاشتهٔ پیرامون ۹۵۰ یاد شده است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۵۵].

44752 ـ تهران ، مجلس ۲۵۱: ۲۵۱ نسخ ، تاریخ پادشاهانی که در ایران پادشاهی کرده‌اند از کیومرث تا آقا محمد خان قاجار ، سپس «کلثوم ننه» ۶۸ گ ۲۰ س [ف. مجلس ۲: ۱۴۰].

خلاصة التواریخ = تاریخ سیاقی

= تاریخ سنواتی

در س ۴۱۰۷ و ۴۲۴۶ گذشت.

خلاصة التواریخ = تاریخ ایران

ادیب کرمانی، در س ۴۲۲۹ گذشت.

● (ایران ، عمومی)

خلاصة التواریخ پادشاهان عجم

از یکی از نزدیکان شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷). تاریخ عمومی ایران است از پیشدادیان تا صفویان و سال ۱۰۶۳ ق در پادشاهی عباس دوم. و بیشتر در بارهٔ صفویان است.

44753 ـ اراك ، ابراهیم دهقان : [بریگل ۲: ۸۹۴].

خلاصة جهانگشا

گویا از علاء الدین جوینی [ابراهیم دیباجی].

آغاز: وان یمسسك الله بضر... به حکم آنکه به هر وقتی و زمانی.

44754 ـ تهران ، خانقاه نعمت اللهی ۵۲۰/۳ : نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ ۱۳۰۵ ، همراه «جهانگشای» جوینی، (ص ۷۳۲ ـ ۷۶۴) [ف. دیباجی ۲: ۱۸۳].

خلاصة دستور الوزراء

متن از خواند میر، گزیده از محمد مظفر فرزند محمد حکیم یزدی (بنگرید : تذکرة الملوك: ۴۱۲۴)، که سرگذشت چند وزیر ایرانی را گزین کرده، و تا خواجه افضل الدین محمد

کرمانی را یادکرده است. آخرین تاریخی که در آن دیده شده ۹۰۱ قاست. این گزیده در سپاهان آدینهٔ ۲۰ ج ۱۰۸۸/۱ به انجام رسیده است.

آغاز: سپاس عبودیت اساس پادشاه پادشاهان را که بی نیاز از وزیر و مشیر... بخاطر فاطر رسید که خلاصه‌ای از کتاب دستور.

44755 ـ **تهران**، حقوق ۱۹۶ ج: نستعلیق ع ۱/ **۱۳۰۱**، ۸۰گ ۱۷ س [ف. حقوق: ۱۰۱].

● **(صفویان)**

خلاصة السیر

ازمحمد معصوم فرزند خواجکی اصفهانی، میراصطبل باشی، که بروزگار شاه عباس یکم (۹۹۶–۱۰۳۸) وشاه صفی (۱۰۳۸–۱۰۵۲) به مناصبی ودرپایان بوزارت قراباغ رسیده‌است. میخواسته تاریخ عامی ازآغاز آفرینش تاروزگار خود بنگارد، و تا روزگار امیر تیمور گوگان نگاشته بود که شاه صفی اورا بازداشته و از او خواسته که بهرویدادهای روزگارشاهی او بپردازد. نسخهٔ ۱۹۴ رضوی مقصد سوم از مطلب چهارم کتابست در تاریخ روزگارشاه صفی (۱۰۳۸–۱۰۵۲) بترتیب سالها، وچون خود ملتزم رکاب بوده با ارزش است. گلچین معانی مینویسد: از نسخه برمی آید که مقصدیکم ودوم ازمطلب چهارم «خلاصة السیر» در تاریخ صفویه از آغاز تا درگذشت شاه عباس یکم بوده است. وآکیموشکین درفهرست خودکتاب را نگارش دوتن: اسکندر بیگ منشی ومحمد معصوم میداند. و بریگل در (۲: ۸۸۶) آورده‌است که کتاب بنام مرتضی قلیخان زیاد اوغلی فرمانروای قراباغ (گنجه) نگاشته شده‌است. **آغاز:** مقصدسیم ازمطلب چهارم درذکر مناقب پادشاه جم جاه فلك بارگاه شاه صفی الحسینی الموسوی الصفوی بهادر خان خلدالله ملکه. ستایش ونیایش رحیمی را سزاوارست که سروش عنایتش.

بنگرید: تذکرهٔ نصرآبادی: ۷۷ـ ذریعه ۹: ۱۰۷۰ـ بریگل ۲: ۸۸۶.

44756 ـ **مشهد**، رضوی ۱۹۴ تاریخ: نستعلیق صالح خاتون آبادی، رمضان **۱۰۷۰** مقصد سوم ازمطلب چهارم است، ۱۸۹گ ۱۷س [ف. رضوی ۷: ۸۱].

44757 ـ **آلمان**، مونیخ (ف. آمرش ۲۳۱): نوشتهٔ **۱۰۷۴** ق **آغاز:** ستایش ونیایش رحیمی [ف. بر گل ۲: ۸۸۶].

44758 ـ **تهران**، ملك ۳۹۰۵: نستعلیق علیرضا، ۲۴ صفر **۱۰۹۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۵۹گ ۲۰س [ف. ملك: ۲۲۹].

44759 ـ **هلند**، لایدن، دانشگاه ۲۶۳۷: تا رویداد های ۱۰۴۴ را دارد (ف.ج ۵ س ۲۳۰) [بر گل ۲: ۸۸۶].

44760 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۴۸ (۱۱۷۶ف): بی تاریخ، (۳۹۰ر ـ ۴۳۹پ). درفهرست نگارنده اسکندر بیگ و محمد معصوم یاد شده است [آکیموشکین ۱: ۱۷۳ـ بر گل ۲: ۸۸۶].

● **(صفویان)**

خلاصهٔ عباسی

ازمحمدفرزندعبدالله، که دردیباجه‌مینویسد سی سال در دربار محمد قلی قطبشاه (۹۸۹ ـ ۱۰۲۰) بوده‌است. درتاریخ شاه عباس یکم (۹۹۶ـ ۱۰۳۸) است واززایش او آغازمیشود.

44761 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۳۷ تاریخ (۱۹۲ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازافتاده: ممالك بیکران عالم افلاك ومتوطن عرصات بی پایان مرکز خاك پادشاهی ست

۸۹گ ۱۰س [ف. محمداشرف: ۲۱۱:۱].

● (صفویان)

خلاصة المقال

ازمحمد طاهر فرزندمحمد یوسف قزوینی، بنام شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ــ ۱۰۷۷). در دو باب: ۱ــ دربارهٔ پیامبر اسلام ودوازده امام، به اختصار ۲ــ درسرگذشت وتاریخ نیاکان عباس دوم ازصفی الدین اسحاق تا تاجگذاری عباس دوم.

آغاز: نیکوترین کلامی که نکته دانان معانی.

44762 ــ **بادلیان**، ۳۰۰: تاریخ یاد نشده، نسخه تا ۹۸۵ق را دارد (مرگ اسماعیل دوم) [بریگل ۸۹۲:۲ ــ استوری ۳۱۶:۱].

د

● (مغول)

داستان سلطان ابوسعید بهادرخان

ازناشناس. تاریخ ابوسعید بهادر خان فرزند اولجایتو، از زایش او در ۷۰۴ ق سپس پادشاهی او به ترتیب سنواتی‌ست، تا رویدادهای رسیدن ارپاخان به پادشاهی در ۷۳۶ق، ورسیدن توغای تیمور به حکومت خراسان ۷۳۷ق.

44763 ــ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۲۶۳: (ف سمنوا. ج ۱ ص ۱۰۶) [برگل ۷۷۹:۲].

در بارهٔ هرات

44764 ــ **تهران**، دانشگاه ۵۴۳۷/۴: درپاد داشتهای اقبال آشتیانی، دربارهٔ روابط ایران وروس وفرانسه وهرات است (ص ۶۳ ــ ۸۹) [ف. دانشگاه ۸:۱۶].

درهٔ نادری = درهٔ نادره

ازمیرزا مهدیخان منشی نوری استرآبادی که یاداو در وجهانگشای نادری: ۴۳۰۹ گذشت. تاریخ خاندان افشاریان است تاکشته شدن نادرشاه (۱۱۴۸ــ۱۱۶۰) درفتح آباد قوچان وتایکسال پس ازمرگش ۱۱۶۲. با نثری دشوار به شیوهٔ وصاف. دریك مقدمه وچهل فقره و یك خاتمه، در ۱۲۷۱ق وپس ازآن چند بارچاپ شده است ازآن میان بکوشش دکتر جعفر شهیدی در ۱۳۴۱خ.

آغاز چاپی: دیباج دیباجهٔ کتاب کتاب فصاحت قرین، مخطط ومدیح ازمدایح و آفرین جهان آفرینی.

بنگرید: ذریعه ۲۸۹:۸۵، ۲۴۸:۳ و ۱۱۱:۱ــ ف. مشار: ۶۶۴ــ استوری ۳۲۴:۱، ۱۲۸۳ ــ پیشگفتارچاپ ازدکتر جعفر شهیدی ــ استوری، بریگل ۹۱۱:۲.

44765 ــ **تهران**، ملك ۳۹۲۲: نسخ سدهٔ ۱۲ وتاریخ **۱۱۳۲**، زدین، ۱۶۴گ ۱۶س [رؤیت].

44766 ــ **مشهد**، فرهنگ وهنر، ۶و: نسخ عبدالجبار نحوی ساکن تبریز، **۱۱۷۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۰ص ۱۷س [ف. کتب خطی: ۸۳].

44767 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۳۶۰ Or: نستعلیق **۱۱۸۲**(۱۷۶۸م)، ۲۶۸گ ۱۰س [ریو ۱۹۵:۱].

44768 ــ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۱۰۱ (۲۴۰۴): نستعلیق محمد مهدی رضوی، **۱۱۹۰**، آغاز افتاده، ۱۱۲گ ۱۷ س [ف. شیروانی ۱۲۷:۱].

44769 ــ **ساری**، طاهری شهاب: نستعلیق **۱۱۹۴**، ۳۸۱ص ۱۲س [نسخه ها ۶:

۶۱۸].

44770 ـ مشهد، جامع گوهر شاد ۱۲۴۷: نستعلیق، سدهٔ **۱۲** [ف. شهرستانها ۱: ۱۱۴].

44771 ـ تهران، مجلس ۲۵۴: شکسته **۱۲۰۲**، ۱۲۱گ [مجلس ۲: ۱۴۱].

44772 ـ تهران، حافظ فرمانفرما: نوشتهٔ محمد مؤمن فرزند میرزا محمد شیخ اصفهانی بغدادی، ۲۴ شوال **۱۲۰۲**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۰۵ هست [فیلمها: ۸۴].

44773 ـ تهران، ملك ۱۳۸۴: نستعلیق محمد فرزند عبدالله فرزند عبدالفیاض آدینهٔ ۱۲ شعبان **۱۲۰۷**، ۲۵۴گ ۱۰ س [رؤیت].

44774 ـ تهران، ملی ۲/۶۸ ف: نسخ و نستعلیق نصیر فرزند محمد صادق خوافی، ج ۲/**۱۲۰۹**، (ص ۱۰۷ ـ ۳۱۰)، آغاز برابر نمونه [ف. ملی ۱: ۵۹]. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۵۹ هست [فیلمها: ۸۲۹].

44775 ـ تبریز، ملی ۳۲۷۷ (۴۱۱ ف): نستعلیق **۱۲۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۵ گ ۱۵ س [ف. سیدیونسی ۲: ۴۸۴].

44776 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۹۶۰: نستعلیق خوب ذیقعدهٔ **۱۲۱۲**، ۱۵۷گ [ف. خطی، سید عبدالعزیز طباطبایی].

44777 ـ تهران، سپهسالار ۱۵۴۳: نستعلیق شاه کرم فرزند شریف الاشتی دراز کلایی بابل کناری، دوشنبه ۲ محرم **۱۲۱۶** [ف. سپهسالار ۴: ۲۲۴].

44778 ـ موزهٔ بریتانیا، Add 7659: نستعلیق، ذیقعدهٔ **۱۲۱۶** (۱۸۰۲ م) در بغداد، ۲۲۱گ ۱۴س [ریو ۱: ۱۹۵].

44779 ـ تهران، ملك ۴۱۲۰: نستعلیق ۱۵ رمضان **۱۲۲۳**، ۲۳۰گ ۱۱ س [رؤیت].

44780 ـ تهران، الهیات ۱۵۱ ب: نستعلق محمد زمان فرزند محمد رودیستی مازندرانی، در ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۲۶**. ۱۸۲گ ۱۳س [ف. الهیات ۱: ۵۳].

44781 ـ بغداد، جامعة الحکمه ۳۰۷ سرکیس: تعلیق حاج زین العابدین ایروانی، **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ ص ۱۵ س [یعقوب سرکیس، گورکیس عواد: ۱۷۸].

44782 ـ موزهٔ بریتانیا، Add 7660: نستعلیق ج ۲/**۱۲۳۲** (۱۸۱۷ م) در بغداد، ۱۹۶گ ۱۵س [ریو ۱: ۱۹۵].

44783 ـ قم، فیضیه ۲۱۲۹ (۱۲۴): نستعلیق، ۱۲ ج ۲/**۱۲۳۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۷۰ص ۱۷س [ف. فیضیه ۲: ۲۲۱].

44784 ـ تهران، الهیات ۷۴ ب: نستعلیق و نسخ عبدالعظیم فرزند محمدعلی آشتیانی قمی، ۸ ج ۱/**۱۲۳۴**، ۱۹۲گ ۱۷س [الهیات ۱: ۵۳].

44785 ـ تهران، ملی ۱۱۱۷ فهرست نشده: نوشتهٔ خوش قروینی، **۱۲۴۰**، ۴۹۲ ص آغاز برابر چاپی، ۴۹۲ص ۱۱س [رؤیت].

44786 ـ تهران، دانشگاه ۲۲۹۲: نستعلیق محمد علی فرزند محمدحسین آشتیانی ۲۵ رمضان **۱۲۴۱**، در دو می، با گزارش واژه‌ها، ۱۹۱گ ۱۴س [دانشگاه ۹: ۹۲۹].

44787 ـ تهران، دانشگاه ۲۳۳۶: شکسته نستعلیق ۱۸ شوال **۱۲۴۱**، باگزارش، ۱۴۴گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۹: ۹۵۵].

44788 ـ مدینه، عارف حکمة ۵۵۶: نوشتهٔ **۱۲۴۲** [نسخه‌ها ۵: ۴۸۱].

44789 ـ قم، فیضیه ۲۱۲۸ (۱۲۳):

نستعلیق، ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۲۵۳** ، ۲۹۵ ص ۱۷س [ف. فیضیه ۲: ۲۲۰].

44790 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۰۱ تاریخ: نسخ غلامرضا حیران یزدی ۱۵شـوال **۱۲۵۴** آغاز برابر چاپی [ف. رضوی ۷: ۸۶].

44791 ـ **تهران** ، حقوق ۱۱۷ ب : نستعلیق **۱۲۵۷**، با گزارش برخی ازواژه‌هـا ، ۱۴۹ گ ۱۵س [ف. حقوق: ۵: ۱۰۵].

44792 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۰۲ تاریخ (۴۲۲۴): نسخ سید علی فرزنـد سید احمد ، **۱۲۵۸**، [ف. رضوی ۷: ۸۶].

44793 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی: نستعلیق امیرجعفر فرزنـد حاج میـرزا محمد فراهانی تبریزی، **۱۳۷۱**، با هشت مجلس تصویر [نسخه‌ها ۵: ۲۷].

44794 ـ **تهران** ، ملی ۱۳۳۷ف: نسخ و نستعلیق محمد علی فرزند محمد باقر تفرشی **۱۲۷۳**، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۰ گ ۱۵ س [ف. ملی ۳: ۳۸۹].

44795 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۴۷ : نسخ و نستعلیق سید محمدکاظم حسنی لنکرانی فراهانی در آدینهٔ ۱۸ ذیعقدهٔ **۱۲۷۳**، بـا هفت صفحه گزارش درپـایـان [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۰۹۶].

44796 ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، رحلی [رؤیت] .

44797 ـ **تهران** ، دکترمفتاح: نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گزارش واژه‌ها بـه شنگرف [رؤیت].

44798 ـ **تهران**، ملك ۴۳۱۸: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر چاپ دکترشهیدی، نسخه تا نزدیك ۲۰۰ ص چاپی را دارد [رؤیت] .

44799 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۷۵/۱ فهرست نشده: شکسته، سدهٔ **۱۳** ، آغـاز برابر نمونه. (۱پ ـ ۸۰پ) [رؤیت].

44800 ـ **مشهد**، رضوی ۲۰۳ تاریخ: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. رضوی ۷: ۸۷] .

44801 ـ **لاهـور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۸۳، ۹۵۵مهد، در: نستعلیق وشکسته ازآغازسدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونـه ، ۱۲۸ گ ۱۷س [منظوراحسن عباسی ۱: ۷۴۰] .

44802 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۶۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۳ ـ ۱۴** [ف . دانشگاه ۱۵ : ۴۱۰۱] .

44803 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۵۵۲ : نستعلیق فـرج الله فرزنـد میرزا محمد صادق فرزند الله وردی، ۷ رمضان **۱۳۱۴** ، ۱۷۵ گ ۱۳س [ف. دانشگاه].

44804 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۹: شکسته نستعلیق خوش، انجام افتاده .

44805 ـ **مشهد** ، جامـع گوهر شاد ۱۲۵۲/۲: نستعلیق [ف. شهرستانها ۱: ۱۱۴].

44806 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۵۹: نستعلیق محمد صادق مازندرانی، برابرچاپی ، ۱۵۱ گ ۱۵س [ف. سپهسالار ۴: ۴۲۴] .

44807 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۲۳ : تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه [نسخه ها ۱: ۱۷۶].

44808 ـ **قـاهره** ، دارالکتب ۱۵ م تاریخ فارسی: بی تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه، ۲۸۸ گ ۱۱س [ف. مخطوطات ۱: ۱۳۹] .

44809 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۵۸۸: آغاز برابر نمونـه [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۹].

44810 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۸۳۷ : خوشخط [لباب المعانـی ،

عبدالرحیم مولوی: ۳۴۶].

● (قاجاریان)

دستور الاعقاب

در این گفتار سرگذشت برخی از سران روزگار قاجار آمده، ازمیرزا آقاسی (م۱۲۶۵) ودربار قاجار نکوهش شده، وازآشوب لطفعلی خان یادکرده است. درپایان نسخهٔ حقوق آمده: تحریر این رساله در هزار و دویست وشصت که سال دهم ازپادشاهی محمد شاه است ومرا زندگی به پنجاه رسیده شد... یکی ازاخوان بفرموده که این کتاب را اسمی باید... بگفتا... دستور الاعقاب را لایق است. این نسخه ذیلی دارد. آغاز آن: اکنون که ازتسوید این کتاب ... سه سال گذشته حاصل مفاسد مخذول هادم الانجاب (که ازآن همان حاجی را میخواهد). در این دنباله نیز ازمیرزا آقاسی نکوهش کرده است.

درذریعه ۸: ۱۵۱ آمده: میرزا علی اکبر قائم مقام فراهانی (۱۲۶۹-۱۳۲۹) در پایان «جان جهان: ۳۵۵۰» خود از «دستور الاعقاب» خود یادکرده است. پس باید گفت آن فراهانی نیز گفتاری بدین نام نگاشته است، ولی اینکه درفهرست دانشگاه این کتاب از همان فراهانی دانسته شده است درست نیست، چه این کتاب پنج سال پیش اززایش اونگاشته شده است.

آغاز: دستور الاعقاب، شرذمه‌ای ازحالات مرحوم حاجی میرزا آقاسی وبعضی از رجال دولت پادشاه خلد جایگاه محمد شاه وبرخی از وقایع متفرقه ومواعظ وافیه ونصایح شافیه در اخلاق. بسمله. پیران سخن بتجربه گویند گفتمت ... برسبیل تحقیق ازروی تجربت غایت

44811 ـ تهران، دانشگاه ۲۶۱۲/۱: نستعلیق صفر **۱۲۹۱** درتهران (ص ۱ ـ ۲۰۸) آغاز برابر نمونه، در فهرست نگاشتهٔ علی اکبر قائم مقام فراهانی دانسته شده است [۹: ۱۴۷۲].

44812 ـ تهران، حقوق ۱۳۶ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، **آغاز:** پیران سخن بتجربه گویند گفتمت (وسپس برابر نسخهٔ دانشگاه)، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده است [ف حقوق ۱۰۷].

● (صفویان)

دستور شهریاران

از محمد ابراهیم فرزند زین العابدین نصیری، مجلس نویس دربادشاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵). تاریخ پادشاهی اوست و یکی از مهمترین متون تاریخی دربارهٔ آن روزگار که چاپ نشده است.

44813 ـ موزهٔ بریتانیا، (ریو، ذیل ۶۲): سدهٔ **۱۸**، انجام دررویدادهای ۱۱۱۰ق افتاده است [برگل ۲: ۸۹۸ ـ استوری ۱: ۳۱۹].

دستور العمل

دربخش اسناد وفرامین خواهد آمد.

دستور الوزارا

خواند میر. دربخش سیر خواهد آمد.

● (محلی، شبانکاره، فارس)

دفتر دلگشا

ازکسی متخلص به صاحب، ملقب به صاحبدیوان، که در ۷۲۰ق خدمت حاکم شبانکاره نظام الدین حسن فرزند طیب شاه (۶۸۸-۷۱۳ یا ۷۲۵) بوده است. نگارنده منظومه‌ای در تقلید «شاهنامه»ی فردوسی دارد (نسخهٔ دوشنبه. تاجیکستان).

تاریخ حکمرانان شبانکاره است (شبانکاره ازدهستانهای برازجان بوشهراست). خاندانی

که ازنیمهٔ سدهٔ پنجم تا نیمهٔ سدهٔ هشتم حکمرانی می‌کرده و بدست خاندان مظفر در ۷۵۶ ق برافتاده‌اند. ازبنیاد آن سلسله بدست فضل فرزند علی در۴۴۸ق تا۶۵۳ق درپادشاهی ملک مظفرالدین محمد فرزند مبارز(۶۱۴-۶۵۸). شامل رویداد مظفرالدین با حاکم الموت که دراین نسخه نام اوعلاء الدین کردکوه پیشوای اسماعیلیان نزاری (۶۱۸ - ۶۵۳ق) آمده است، همانکس که با هلاکوخان جنگیده است.

با حواشی بکوشش هادی زاده در مسکو ۱۹۶۵م چاپ شده است.

44814 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه، اکادمی علوم تاجیکستان ۱۳۶ (ف. میرزایف ۱۳۷:۱): نوشتهٔ **۱۹۲۰**م؟. آغاز وانجام افتاده [بریگل۲:۱۰۳۸].

دفتر روزنامه = روزنامه

دلگشای شمشیرخانی = تاریخ شمشیرخانی. درص۴۲۵۱

● **(آق قوینلو)**

دیار بکریه = کتاب. .

از ابوبکر تهرانی سپاهانی، زنده در۸۸۲ که گویا پیش از۸۸۶ درگذشته است، بسال ۸۷۵ یا ۸۷۴، بنام ابوالنصرغیاث السلطنه نگاشته است. تاریخ دودمان آق‌قوینلوست که که بدستوراوزن حسن بیگ در۸۷۵ق بدان آغاز وپس ازمرگ اودر۸۷۶ق به انجام رسیده‌است. دردوجلد درآنکارا بسال ۱۹۶۲م چاپ شده است. وگویا همان «تاریخ احوال سلاطین ترکمان» باشد که دردعالم‌آرای عباسی» (ص ۱۹چاپ دوم)ازآن یاد شده است [دانش‌پژوه] (بنگرید:جهان‌آرا: ۴۳۰۴).

بنگرید: بریگل۲:۸۴۷.

44815 ـ **بصره**، محمد احمد خان بهادر المحامی: نسخهٔ اصل. [فیلمها:۸۷].

44816 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۵۹ فیلم: از روی نسخهٔ نوشتهٔ عدنان ارزی در **۱۹۴۴**، برای مکرمین خلیل اینانج‌استانبولی (ص۱-۴۱۳). عکس آن در ادبیات ۲۴حکمت هست [ف. ادبیات ۲:۱۶- فیلمها:۸۷].

دیپلوماسی پنجاه سالهٔ روس و انگلیس = تدابیر...

درص۴۲۸۸ گذشت.

ذ

● **(افشاریان)**

ذکر احوال نادرشاه

ازناشناس. تاریخ کوتاهی‌ست ازسرگذشت نادر تا رویدادهای پس‌ازبرگشت اوازهندوستان در۱۱۵۲ق. **آغاز:** ذکراحوال نادرشاه. راوی این اخبارچنین نقل می‌کند.

44817 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۵۵/۲ Add: ازاواخر سدهٔ **۱۸**م، (گ ۱۶ - ۲۲) [ریو۲:۸۳۷].

● **(ایران باستان)**

ذکر سلطنت اولاد انوشیروان

ازناشناس. تاریخ مختصراواخر ساسانیان است ازانوشیروان (م۵۷۹م) تاپایان پادشاهی یزدگرد سوم (۶۳۲-۶۵۱م).

بنگرید: برگل ۲: ۷۲۹ .

44818 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D۲۷۷ (۱۶۹۱ف) : باتاریخ ۱۲۳۳ دردفتر (۲۱پ ـ ۲۲پ) [آکیموشکین ۱: ۲۳۲].

ذیل جامع التواریخ = مجمع التواریخ

حافظ ابرو . درص ۴۱۹۰ گذشت.

● (مغول)

ذیل جهانگشا = تاریخ واقعهٔ بغداد

متن ازعطاملك جوینی، درص ۴۳۰۶ یادشده. دنبالهٔ آن ازخواجه نصیرالدین طوسی (که یاد او در «بیست باب: ۲۴۳» گذشت). گزارش چگونگی گشودن شهر بغداد درسال ۶۵۶ است، ودرپایان «جهانگشا»ی جوینی چاپ شده است . وبنام «فصل فی کیفیة فتح بغداد» به عربی درآمده ودر کتاب «مختصر الدول» ابن‌العبری گنجانده شده ونیز ترجمهٔ دیگر آن بـه عربی دربغداد «مجلهٔ مرشد» چاپ شده است [ذریعه].

بنگرید : ذریعه ۱۰: ۴۸ ـ احـوال و آثارخواجه، مدرس رضوی: ۲۹۴.

44819 ـ تهران، استادمینوی ۲/۷۷: نسخ محمد شاه فرزند علی فرزند محمودفرزند شاد بخت معروف به شیخ‌حافظ اصفهانی باتاریخ ۶۹۸ درش ۳دفتر، بنام تاریخ واقعهٔ بغداد است [نسخه‌ها ۶: ۶۷۹].

44820 ـ تهران، دانشگاه ۲۴۴۹/۴: نسخ کهن سدهٔ ۷ـ۸ (ص ۵۱ـ۵۸) [ف. دانشگاه ۹: ۱۱۷۱].

44821 ـ تهران ، ادبیات ۱۴۸ ج : اسدالله فرزنـد میرزا عیسی تفرشی ، ۸ محرم ۱۳۰۳. بدنبال سه جلد «جهانگشا». (۲۸۵پ ـ ۲۸۸ر).

44822 ـ تهران ، ادبیات ۲۳۸ ج : استاد مجتبی مینوی، ۲۳ رمضان ۱۳۴۳، بدنبال «جهانگشا» (ص ۱۱۵ـ۱۲۰) [ف. ادبیات ۱: ۲۸۰].

● (صفویان)

ذیل حبیب السیر = تاریخ شاه تهماسب

ازمحمود فرزندخواند میر، (پسر نگارندهٔ متن). کتابی سودمند در تاریخ صفویان، اسماعیل (۹۰۵ـ۹۳۰) وبویژه شاه تهماسب یکم (۹۳۰ـ ۹۸۴) است، که بسال ۹۵۳ق (نه ۹۵۰) بدستور محمد خان شرف الدیـن اوغلی حاکـم هرات بدان آغاز ودر ۹۵۷ق به انجام رسانده است . وپیش ازآغازبه رویداد های روزگار شاه تهماسب مقدمه‌ای در احوال پـدران ونیاکان صفویـان دارد. برای شناسایی بیشتر «تاریخ تذکره هـا ۲: ۵۴۰ تا ۵۴۴» دیده‌شود. آغاز: زیورافسار اخبارشاهان عالم مداروحلیهٔ تاج.

44823 ـ تبریز ، ملی ۳۶۱۴: سدهٔ ۱۰، زرین، انجام‌افتاده، نسخهٔ آشفته، دربرگ ۱۴ نگارنده ازخود وپدرش یاد میکند، ۳۵۹ص ۱۴س [نسخه‌ها ۴: ۳۰۰۰ف. میرسید یونسی ۲: ۷۰۴].

44824 ـ تهـران ، ملك ۳۸۸۲ : نستعلیق، عبدالاقل محمد ختام، شعبان ۱۰۴۸، نسخه بـا عنـوان « تاریـخ جـنگنامـهٔ شاه اسماعیل وشاه‌تهماسب» است. آغاز: دردکر طلوع‌آفتاب دولت واقبال شاهی وبیان اختصاص یافتن اصناف الطاف وعنایات الهی. ای یـافته از منزل مـه تا ماهی ـ ذرات جهان ازکرمت آگاهی. ۱۸۶ گ ۱۴س [دکترجان لایونگود].

44825 ـ لندن، کمبریج ۷۴ (براون ۷۴).

44826 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۳۲۴۸ Or:

44827 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۳۰۲۹ Or: بخشی از آن است [تـاریخ تذکره های فارسی ۲: ۵۴۰تا۵۴۴].

● (افشاریان)

ذیل درهٔ نادری

ازمحمد مهدی متخلص بکوکب که چاکر حضور ومأمورضبط وقـایع است، وازنـادرشاه دردیباچه به شهید یـاد میکند. ولیکن تـاریخ روزگار اوست.. در برخی‌ازتذکره هااین‌محمد مهدی‌کوکب‌را با میرزا مهدیخان‌منشی‌در آمیخته وتخلص کوکب ازمهدیخان پنداشته شده است . [ذریعه ۹: ۹۲۴].

44828 ـ تهران ، سپهسالار ۷۲۵۸: نستعلیق ۱۵ج۱/ ۱۲۴۸، ۱۱۴گ ۱۵س [ف. سپهسالار۴: ۴۲۶] .

ذیل گیتی گشای = تاریخ زندیه

درص۴۲۴۴ گذشت.

● (محلی، آذربایجان)

راجع به واقعهٔ تاریخ ماکو

ازحسنقلی افتخاری بیات فرزندبـابابک ماکویی. جغرافیای‌شهرماکووحومهٔ آن‌وتاریخ ونژاد نامهٔخانان ماکوست.

44829 ـ باکو، اکادمی‌علوم‌آذربایجان شوروی ۱۴۶: نوشتهٔ ۱۳۵۷ (همان) (ف . ج ۱ص۶۴) [برگل۲: ۱۰۹۶].

● (سلجوقیان)

راحت الصدور و آیة السرور

= اعلام الملوك

ازنجم الدین ابـوبکرمحمد فرزنـد علی فرزندسلیمان‌راوندی ، (راوند نزدیك‌کاشان) ، ازخاندان دانشمندکاشان است‌که‌درخدمت‌طغرل سلجوقی(۵۷۱ـ۵۹۰ق) بوده است. در تاریخ سلجوقیان ایران و عراق ، در ۵۹۹ ؟ بـدان آغـازکرده ودر۶۰۳ بـه انجام رسانده و بنام غیاث الدین کیخسروسلجوقی روم‌که تازه‌آسیای صغیررا گشوده بود ساخته است .

وازهموست‌کتابی‌درردرافضیان،ورساله‌ای دراصول‌خط.ودر«راحت‌الصدور» گفته‌می‌خواهم کتابی ازآغازکارآنان تا۵۹۵بسازم (بنگرید : سلجوقنامه). چندبارچاپ‌شده‌ازآن میان‌بکوشش استاد مینوی درتهران ۱۳۳۳ خ.

بنگرید : ذریعه ۱۰: ۵۶ ـ ف . مشار : ۷۷۷ـ سبك شناسی ۲: ۴۰۵ـ۴۱۴ .

44830 ـ پاریس ، ملی (بلوشـه ۱ : ۴۳۸): نوشتهٔ ۶۳۵ق.

44831ـ تهران، استاد مینوی۴/۷۷: نسخ محمد شاه فرزند علی‌فرزند محمود فرزند شاد بخت معروف به شیخ حافظ اصفهانی ، بـا تاریخ ذیقعدهٔ ۶۹۸درش ۳ دفتر، بنام سلجوق نامه‌است که‌ازسطر ۲۰ به‌بعدبامتن چاپی«راحة» ازص۶۸س ۱۵ یکی‌ست [نسخه ها۶: ۶۷۹].

● (قاجاریان)

رسالهٔ تدابیر شاه ووزیر

ازناشناس. تاریخ پادشاهی‌آقا محمد خان قاجار(۱۱۶۳ ـ۱۲۱۲ق) وصدر اعظم اوحاج ابراهیم خان شیرازی کلانتراست.

44832 ـ لندن ، انجمن‌آسیایی۱۵۵ P: (ف. مورلی: ۱۵۶) [استوری ۱: ۳۳۳ ـ برگل ۲: ۹۴۱].

● (قاجاریان)

الرسالة الخاقانیه = کلام الملوك ملوك الکلام

درهمین بخش، سرگذشت فتحعلی‌شاه .

● (قاجاریان)

رسالهٔ دخانیه واجازهٔ کمپانی و تلگراف درسال ۱۳۰۸

گزارش رویداد امتیاز تنباکو، وشورش مردم ومیرزا حسن‌شیرازی‌ست (بنگرید: تاریخ تنباکو: ۴۲۳۸). **آغاز**: یا مبتدا بالنعم قبل استحقاقها... مرا باین عجز وقصورهمان باید که پیوسته روی نیازمندی‌بدرگاه کرمت آدم...

44833 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۴۵۹۹ : نسخ زیبای همان روزگاران [ف. دکترمقصود].

رسالهٔ صاحبقرانیه = تاریخ ذوالقرنین

خاوری، درس ۴۲۴۲ گذشت.

● (محلی، هرات)

رسالهٔ قوانین

از معین الدین محمد زمجی اسفزاری (نگارندهٔ روضات الجنات: ۴۳۳۱). نامه مانندی ست در ستایش سلطان حسین میرزا (۸۴۲ـ ۹۱۱ ق) و ستایش از شهر هرات. (حبیب السیر۳: ۳۴۲ـ ادبیات براون ۳).

44834 ـ **کلکته**، بانکیپور، شرقی (۳۴) (ج۱۱: ۱۰۹۸): تاریخ‌یاد نشده[برگل ۱۰۴۸:۲ـ استوری ۱: ۳۵۶].

● (قاجاریان)

رسالهٔ وقایع

ازعباسقلی‌منشی‌فرزند لسان الملک‌مستوفی سپهر(نگارندهٔ: ناسخ‌التواریخ)دربارهٔ‌رویدادهای سیاسی واجتماعی ایران وجنگ روس‌وعثمانی، مؤرخ ۱۳ذیحجهٔ ۱۲۹۴ـ ۲۰ذیحجهٔ۱۲۹۵ق. **آغاز**: کهترآفریدهٔ‌آفریدگار وکمتر بندهٔ‌دربار عدالت‌آثار ابن لسان الملك مستوفی‌اول‌دیوان همایون اعلی، عباسقلی منشی مخصوص‌وداروغهٔ وزارت‌جلیلهٔ خارجهٔ‌دولت‌ایران چنین‌مینگارد.

44835 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۷۲ : شکسته نستعلیق نگارنده ۲۰ ذیحجهٔ **۱۲۹۵**، ۱۸گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۷].

● (زندیان)

رستم التواریخ

ازمحمد هاشم موسوی صفوی، متخلص به آصف، (که یاداوردردیوان: ۲۳۳۳، گذشت). بسالهای ۱۱۹۳ تا ۱۱۹۹ نگاشته و در ۱۲۴۷ بروزگار فتحعلی شاه پاکنویس کرده است. و رویداد های‌روزگارشاه سلطان حسین(۱۱۰۵ـ ۱۱۳۵) ویورش افغانها وروزگارمحمد اشرف ونادرشاه وکریم خان زند و جنگهای فتحعلی خان ومحمد حسن خان قاجاروآقامحمد خان‌و فتحعلی‌شاه را دارد. به ویژه تباهی سازمانها و تبهکاری‌فرمانروایان‌دادبردارد. که‌در۱۳۴۸خ بکوشش وپیشگفتار آقای محمد مشیری چاپ شده است. اینك چند عنوان ازآن : داستان جهانبانی شاه سلطان حسین، ذکرشمایل شاه، تفصیل‌باشیان، ذکراسامی‌پهلوانان، فساداطرافیان شاه سلطان حسین، خیانت امرا، حسادت امرا دربارهٔ فتحعلی‌خان‌قاجار، نرخ اجناس، صورت مالیات دیوانی، داستان‌خراباتیان، نام‌والیان.. **آغاز**: بشارت برارباب اقبال باد... برارباب دانش و بینش معلوم و براولوالالباب پاکیزه آفرینش.

44836 ـ **برلین**، توبینکن ۸۲۰ Or: بخامهٔ نگارنده. عکس‌این نسخه‌پایهٔ‌چاپ آقای‌مشیری قرارگرفته است[پیشگفتارچاپ].

44837 ـ **تهران**، ملك۳۸۰۸: نستعلیق

آغازسده **۱۴** ، آغازیك برگ افتاده ، ۲۴۳ گ [رؤیت].

رصد خانهٔ مراغه

اعتضاد السلطنه، درس۲۹۳ گذشت.

رطب اللسان = جهان آرا

ص۴۳۰۵ش 44546 .

● (قاجاریان)

روزنامه

از بهمن میرزا پسر فتحعلیشاه قاجار، رویدادها وسرگذشت روزانهٔ خودرا، ازیکم شوال ۱۲۷۰ تا۲۳ج ۱۲۷۳/۲ درآن آورده است.

وما بهمن میرزا پسر عباس میرزا پسر فتحعلی شاه نگارندهٔ تذکرهٔ محمد شاهی، دامیشناسیم، که دراواخر پادشاهی محمدشاه(۱۲۵۰-۱۲۶۴) به توطئه برضد شاه متهم شده به قفقاز گریخته ودر۱۳۰۱ درشهرشیشهٔ قراباغ درگذشته است.

آغاز: روزاول ماه شوال ۱۲۷۰ است،امروز این کتابچه ازنو نوشته‌ام، امروزکه سه‌شنبهٔ اول ماه شوال عید رمضان است صبح را همراه کیومرث میرزا به کالسکه سوارشدم رفتم به نیاوران.

44838 ـ **تهران** ، مجلس ۷۶۷:خود نگارنده، **۱۲۷۰-۱۲۷۳**، ۳۷ص۲۸س [مجلس ۲:۴۸۲] فیلم آن در دانشگاه ش ۲۲۲۳ هست [فیلمها:۱۰۹].

● (قاجاریان)

روزنامهٔ خاطرات =وقایع یومیه

ازمحمد حسنخان اعتمادالسلطنه،(که یاد اودر «اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت) یادداشتهای روزانهٔ پانزده سالهٔ اواخر زندگانی اوست ،از ۱۲۹۸ تا۱۳۱۳ ،ازرویداد های روزگارخود و دربار به رویهٔ انتقادی. وبه نوشتهٔ سلطان احمد دولتشاهی درپشت نسخهٔ ۲۱۰ رضوی که:روزانه مسوده می‌کرده و شاهزاده عزت ملك خانم اشرف السلطنه دختر امامقلی میرزا همسر او پاکنویس می‌کرده است. وپس ازمرگ اعتمادالسلطنه ناصرالدین شاه آن کتابها را ضبط کرد ودر سال هفتم پادشاهی مظفرالدین شاه پس داده شده و سپس به کتابخانهٔ رضوی منتقل شده است.

به کوشش آقای ایرج افشار ازروی نسخه‌های رضوی ورونویس محمود فرخ بسال۱۳۴۵خ در ۱۲۵۸ص درتهران چاپ شده است.

بنگرید : پیشگفتار چاپ ایرج افشار .

44839 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۲ تاریخ: نستعلیق گویا **۱۳۰۰**، یـادداشتهای ۱۲۹۸ ـ ۱۲۹۹، ۱۹۴گ.

44840 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۳ تاریخ : نستعلیق گویا **۱۳۰۱**، یـادداشتهای ۱۳۰۰- ۱۳۰۱ ، واز ۱۱ ج ۱/ ۱۳۰۰ آغاز میشود ، ۱۷۳گ.

44841 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۴ تاریخ : نستعلیق گویا**۱۳۰۳**، روزنامهٔ۱۳۰۲-۱۳۰۳، است، ۱۹۰گ.

44842 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۵ تاریخ: نستعلیق ، رجب **۱۳۰۶** . روزنامـهٔ ۱۳۰۴- ۱۳۰۵، ۱۹۵گ.

44843 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۶ تاریخ: نستعلیق، گویا**۱۳۰۷**.روزنامه۱۳۰۶-۱۳۰۷، است،۱۳۷گ.

44844 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۷تاریخ : نستعلیق **۱۳۱۰** ، روزنامـهٔ سالهای ۱۳۰۸ ـ ۱۳۰۹، ۱۵۲گ.

44845 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۸تاریخ : شکسته نستعلیق گویا **۱۳۱۱** روزنامهٔ ۱۳۱۰-

۱۳۱۱است، ۱۷۳ گ .

44846 ـ مشهد ، رضوی ۴۹ تاریخ : شکسته نستعلیق گویا **۱۳۱۳** روزنامهٔ ۱۳۱۲ـ ۱۳۱۳ ، ۹۶ گ ۱۴ س. [ف. رضوی ۳ : ۸۸].

44847 ـ مشهد، رضوی ۲۱۰ تاریخ: نستعلیق تحریری اشرف السلطنه، روزنامهٔ سال **۱۲۹۲ـ۱۲۹۳** با سرگذشت نگارنده از سلطان احمد دولتشاهی یمین الدوله که مینویسد روزنامهٔ اورا در ۱۴ جلد عزت ملك همسرش پاکنویس میکرده است.

44848 ـ مشهد، رضوی ۲۱۱ تاریخ : نستعلیق تحریری ملك اوکتائی، جلد یکم (سال ۱۲۹۸) تیرماه ۱۳۱۹ خ، ۱۷۴ گ ۱۵ س.

44849 ـ مشهد ، رضوی ۲۱۲ تاریخ: نستعلیق تحریری ملك اوکتائـی ، جلد دوم (سال ۱۲۹۹) ۱۳ شهریور **۱۳۱۹** خ. ۱۱۲ گ ۱۵ س.

44850 ـ مشهد ، رضوی ۲۱۳ تاریخ: نستعلیق تحریـری ملك اوکتائـی ، جلد سوم (سال ۱۳۰۰) ۱۶ مهر **۱۳۱۹** خ ۱۱۶ گ ۱۵ س.

44851 ـ مشهد ، رضوی ۲۱۴ تاریخ: نستعلیق تحریری ملك اوکتائـی، جلد چهارم (۱۳۰۱) ۲۸ آبان **۱۳۱۹** خ، ۱۰۷ گ ۱۵ س.

44852 ـ مشهد ، رضوی ۲۱۵ تاریخ: نستعلیق همان اوکتائـی جلد پنجم (۱۳۰۲) بدون تاریخ، ۹۷ گ ۱۵ س.

44853 ـ مشهد ، رضوی ۲۱۶ تاریخ: همان اوکتائی، جلد ششم (۱۳۰۳) ۲۸ دیماه **۱۳۱۸** خ، ۹۱ گ ۱۵ س.

44854 ـ مشهد ، رضوی ۲۱۷ تاریخ: همان اوکتائی، جلد هفتم، (۱۳۰۴) ۲۳ آذر **۱۳۱۹** خ، ۱۰۹ گ ۱۵ س.

44855 ـ مشهد، رضوی ۲۱۸ تاریخ: همان اوکتائی ، جلد هشتم (سال ۱۳۰۵) ۱۴ آبان **۱۳۲۰** خ، ۱۲۳ گ ۱۵ س.

44856 ـ مشهد، رضوی ۲۱۹ تاریخ: همان اوکتائی ، جلد نهم (۱۳۰۶) ۲ بهمن **۱۳۱۹** خ، ۱۰۶ گ ۱۵ س.

44857 ـ مشهد ، رضوی ۲۲۰ تاریخ: همان اوکتائی، جلد دهم (سال ۱۳۰۷) ۱۶ بهمن **۱۳۱۹** خ، ۹۴ گ ۱۵ س .

44858 ـ مشهد، رضوی ۲۲۱ تاریخ: همان اوکتائی، جلد یازدهم، (۱۳۰۸) ۵ اسفند **۱۳۱۹** خ، ۱۰۳ گ ۱۵ س .

44859 ـ مشهد، رضوی ۲۲۲ تاریخ: همان اوکتائی، جلد دوازدهم (۱۳۰۹) ۲۹ اسفند **۱۳۱۹** خ، ۱۴۶ گ ۱۵ س.

44860 ـ مشهد، رضوی ۱۲۳ تاریخ: همان اوکتائی ، جلد سیزدهم (۱۳۱۰) ۱۷ اردیبهشت **۱۳۲۰** خ، ۹۴ گ ۱۵ س.

44861 ـ مشهد، رضوی ۱۲۴ تاریخ: همان اوکتائی، جلد چهاردهم (سال ۱۳۱۱) ۲۳ اردیبهشت **۱۳۲۰** خ، ۱۴۶ گ ۱۵ س.

44862 ـ مشهد، رضوی ۱۲۵ تاریخ: همان اوکتائی، جلد پانزدهم، (۱۳۱۲) ۱۹ خرداد **۱۳۲۰**، ۱۱۷ گ ۱۵ س [ف . رضوی ۷ : ۹۶ـ۱۰۲] .

44863 ـ مشهد ، فرخ ۷۷: جلد یکم.

44864 ـ مشهد ، فرخ ۷۸: جلد دوم.

44865 ـ مشهد ، فرخ ۷۹: جلد سوم.

44866 ـ مشهد ، فرخ ۸۰: جلد چهارم.

44867 ـ مشهد ، فرخ ۸۱: جلد پنجم

ایـن پنج مجلد در فهرست بنام یـاد داشتهای اعتضاد السلطنه آمده است، و باید همین خاطرات باشد [نسخه‌ها ۳ : ۹۷] منتقل شده به دانشگاه مشهد.

روزنامهٔ شاه تهماسب = تذکرهٔ شاه تهماسب

درص ۴۲۸۹ گذشت.

● (آذربایجان، کردستان)

روزنامهٔ گزارش اتفاقیه

گزارش وقایع فوق العاده ایکه در آذربایجان رخ داده، دربارهٔ یاغی گری شیخ عبدالله تا سال ۱۲۹۸.

44868 ــ تهران، ملی ۱۴۹۲/۳۱۸: تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۶۸۶ هست [فیلمها: ۱۰۹].

● (افشاریان)

روزنامهٔ معاملات نادر شاه در هندوستان

ازمیرزا زمان منشی سربلندخان Surbu lindkan آغاز: درروز ۱۲ ذیقعده اردوگاه سلطانی درچمن کارنال اطراق کردند.

این کتاب راجیمس فریزر به انگلیسی درآورده ودرهٔ تاریخ نادرشاه: ۴۲۷۶، خودجای داده است.

بنگرید: استوری ۱: ۳۲۸ ــ بریگل ۲: ۹۲۸.

● (صفویان)

روزنامهٔ ملا جلال = تاریخ ملا جلال

ازملا جلال، ازسدهٔ یازدهم. درسر گذشت شاه عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸) و رویداد های روزگار اوتا سال ۱۰۲۰ کهسال دستگیری ولی محمد وکشتن اوست. بـه نثرساده. **آغاز:** بسمله... معلوم باشدکه چون آفتاب وجود بـا وجود اوازمطلع ولادت فرخنده آثار طالع گشت، ماه غرهٔ عالم افروزش در شب غـرهٔ ماه نهم از سال، وغرهٔ هشتم ازماه دهم ازبرج حوت پایدار

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۱۶۹.

44869 ــ تهران، ملی ۳۱۰ ف: نسخ خوش ملامحمد مهدی آقا بابا شاهمیرزایـی، **۱۲۷۳**، درتهران، آغاز برابرنمونه، ۲۴۲ گ ۲۰ س [ف. ملی ۱: ۳۰۲].

● (کناره های جنوبی، قاجاریان)

روزنامهٔ وقایع عبدالنبی دلال کازرونی

روزنامهٔ وقایع واسناد متبادل میان کارگزار دولت انگلیس دربوشهر ودولت ایران دربـارهٔ مطالباتی که گویا ازعبدالنبی دلال کازرونی داشته اند. این اسناد تاریخهایی از ۱۲۹۶ تا ۱۲۹۹ را دارد، مطالعه ایـن اسناد از رهگذر مطالعهٔ روابط میان دوکشور در پایـان سدهٔ سیزدهـم سودمند است. **آغاز:** خلاصه وقایـع عبدالنبی دلال کازرونی دربوشهر بطریق روزنامه مـوافق اسناد: بیست و چهادم شهر جمادی الاولی سنهٔ ۱۲۹۶ رقعه رسمی ازبالیوزدولت انگلیس بتوسط.

44870 ــ تهـران، ملك ۶۲۸۵: شکسته نستعلیق گویا **۱۲۹۹**. صورت حسابها به سیاق، ۴۲ گ ۱۷ س [رؤیت].

روس و انگلیس = روابط...

دربخش تاریخ روسیه خواهد آمد.

● (محلی، هرات)

روضات الجنات فی اوصاف مدینة هرات

از معین الدین محمد زمجی اسفزاری، متخلص به نامی ومشهور به معین اسفراینی، از

منشیان در بارسلطان حسین‌میرزا بایقرا (۸۴۲- ۹۰۶)، بنام قوام الدین خوافی‌وزیر نامداراو، در۸۹۷-۸۹۹، درتاریخ‌هرات، در بیست وشش روضه هریك در چند چمن نگاشته است . بسال ۱۳۴۹خ نسخهٔ نـاتمام آن در دوجلد بکوشش محمدکاظم امـام وپیشگفتار اوچاپ شده است. **آغاز:** سپاس وستایش مالك الملکی داسزاست که شهربند بدن انسان را.

بنگرید: ذریعه۹: ۱۰۷۶(معین‌اسفراینی) و۱۱۶۵ (نامی اسفزاری)- پیشگفتارچاپ‌امام ف. مشار: ۳۲۱۵ - استوری۱: ۲۵۵، ۱۲۹۶.

44871 - **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۹-۱۰**، آغاز افتاده ولی نسخهٔ خـو بیست [رؤیت].

44872 - **کلکته**، انجمن‌آسیایی‌بنگال (ایوانف ۱۰۸): نوشتهٔ **۹۱۱**ق.

44873 - **اکسفورد** ، دیـوان هند (اته ۵۷۰): نوشتهٔ **۹۲۰**ق.

44874 - **موزهٔ بریتانیا** ، (ذیـل ریو۹۴): نوشتهٔ**۹۳۳**ق .

44875 - **تهران** ، دانشگاه ۵۴۵۳ : نستعلیق خواجه‌کلان ارزنه، میانه های ج ۲/ **۹۸۷**،آغاز افتاده : وکمال مکنت و استقلال ، هیچ دادخواه بردرگـاه مرحمت پناهش منت نواب وزحمت بـواب نکشد ، ۲۵۵گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۶: ۱۲].

44876 - **تهـران** ، مجلس ۲۲۹۸ : نسخ خوش عبدالحی فرزند حبیب الله، ۹ذیحجهٔ **۹۹۹**،آغازبرابر نمونه، زدین، ۷۶۴ص ۱۹س [ف. مجلس ۶: ۲۵۶].

44877 - **اراك** ، ابـراهیم دهکان : نستعلیق خـوش سدهٔ **۱۰** ، انجام ۲- ۳ برگ افتاده [نسخه‌ها ۶: ۵۹۰].

44878 - **حیدرآباد** ، مـوزهٔ سالار جنگ ۲۵۱ تاریخ (۲۲۴ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۰**،آغازبرابر نمونـه، ۱۹۳گ ۱۹س [ف . محمد اشرف: ۲۵۸].

44879 - **مشهد** ، رضوی۲۳۲تاریخ: نسخ نیمهٔ یکم سدهٔ **۱۰**، از میانهٔ چمن سوم از روضهٔ یکم (ص۱۱۳چاپی) تاآغازروضهٔ بیست و سوم (ص ۳۲۰ چاپی) است [ف . رضوی ۷ : ۱۰۷].

44880 - **لنین‌گراد**، دانشگاه دولتی ۱۰۶ : ازسدهٔ **۱۰**،(ف. تاگیجانوف ۱: ۲۰۴) [برگل ۲: ۱۰۴۶].

44881 - **استانبول**، خالص افندی، دانشگاه استانبول ۷۴۷۲ : نـوشتهٔ سدهٔ **۱۰**، (ف. تاور: ۴۷۲)[برگل].

44882 - **تهران** ، سپهسالار۱۴۵۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغازدر دیباچه وانجام افتاده، ۲۱۵گ ۱۴س[ف. سپهسالار۵: ۶۰].

44883 - **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۳۳۸۰: نستعلیق شعبان **۱۰۰۳** (۱۵۹۴ م) ، ۲۷۳گ ۱۹س [ریو۱: ۲۰۶].

44884 - **موزهٔ بریتانیا**، Add ۱۶۷۰۴: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۰۳** (۱۵۹۴ م) ، ۳۴۹گ ۱۷س [ریو۱: ۲۰۷].

44885 - **پاریس**،ملی(بلوشه۵۰۷): نوشتهٔ **۱۰۴۴**ق.

44886 - **مـوزهٔ بریتانیا** ، آلیس M۲۸۸: نوشتهٔ**۱۰۷۳**ق [برگل۲: ۱۰۴۶].

44887 - **مشهد** ، رضوی ۲۳۳تاریخ: شکسته نستعلیق هند، ازاواخر سدهٔ **۱۱**، نسخهٔ کامل ،زدین، ۲۶۴گ،آغازبرابر نمونـه [ف . رضوی ۷: ۱۰۸].

44888 - **حیدر آباد** ، مـوزهٔ سالار

جنگ، ۲۵۰ تاریخ (۲۲۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۰ گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۲۵۹].

44889 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ایوانف ۱۰۹): سدهٔ **۱۷**م، کمی ناقص.

44890 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱ : ۵۰۶): ازسدهٔ **۱۱**ق، ناقص.

44891 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱ : ۵۰۸): ازپایان سدهٔ **۱۱**ق.

44892 ـ **لنین گراد**، اکامی علوم B۶۹۰ (۲۰۵۵ف): نوشتهٔ **۱۱۱۵**، ۲۵۱گ، [آکیموشکین ۱: ۲۹۱].

44893 ـ **هند**، بمبئی، ملافیروز۴۳: نوشتهٔ **۱۲۲۵**ق [ف. رهاتسك: ۹۴].

44894 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱ : ۵۰۹): نوشتهٔ **۱۲۹۵**ق.

44895 ـ **تهران**، ملك ۳۸۲۰: سدهٔ **۱۳**، [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

44896 ـ **هند**، الیکره ، دانشگاه: تاریخ یادنشده، آغازوانجام ومیانه افتاده[برگل ۲: ۱۰۴۷].

44897 ـ **تاشکند**، خاور شناسی جمهوری ازبکستان۷۸۸: تاریخ یاد نشده.

44898 ـ **مسکو**، و.ی.لنین F ۱۸۵ فارسی ۱۳: تاریخ یاد نشده.

44899 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۳۱۰: تاریخ یاد نشده، ناقص.

44900 ـ **بخارا**، کتابخانهٔ مرکزی (ف. سمینوف۷۷): تاریخ یاد نشده [برگل]

44901 ـ **لنین گراد**، پادشاهی پترزبورك (ف. خانیکوف: ۹۵): آغاز و انجام افتاده [برگل ۲: ۱۰۴۶].

44902 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۴۷۴ (۲۰۵۶ ف) : بی تاریخ ، ۲۸۶ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۱].

44903 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPeII،13 ۱۵۴۴ (۱۵۴ ف) : نستعلیق ، بی‌تاریخ، ۱۹۲ گ ۱۹س.

44904 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Apell،12 ۷۸(۱۵۵ف): نستعلیق معین اسفزادی بی‌تاریخ، آغازپس ازعبارتی برابر نمونه، ۲۵۴، گ۱۹س [ف. عبدالله ۱: ۱۰۳].

● (صفویان)

روضة الصفویه

ازمیرزا بیگ فرزند حسن منشی جنابذی حسینی (حسین فرزند حسن) ، بنام شاه عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸)، درتاریخ صفویان ازآغاز تاپادشاهی شاه صفی (۱۰۳۸-۱۰۵۲)، بسال ۱۰۲۳ بدان آغازودرقاین بسال ۱۰۳۶ بانجام رسانده است . **آغاز** : الحمدلله الحکیم العلیم القدیر الذی تفردبوجوب الوجود لذاتـه ... فهرست دیباچهٔ آثـارخواقین... راچه سزاوار و بایسته‌تر.

بنگرید : ذریعه ۱۱: ۲۹۷ـ استوری ۱: ۳۱۳.

44905 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ریـو ، ذیل ۵۸): نوشتهٔ **۱۰۵۲**ق، انجام افتاده .

44906 ـ **استانبـول**، لالا اسماعیل ۳۴۶: نوشتهٔ **۱۰۸۲**ق، (ف. تاور۴۴۹) آغاز افتاده [بریگل ۲: ۸۸۴].

44907 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۴۴: نستعلیق ابوطالب فرزند ضیاء الدین محمد ۳، ذیقعدهٔ **۱۰۸۴**، ۳۲۹گ ۲۵س، آغازبرابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۷۱].

44908 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه ۱۴۰: نوشتهٔ **۱۱۰۵**ق، (ف. دوشنبه ۱: ۱۴۴)[بریگل

۸۸۴:۲].

44909 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۱۳: نستعلیق علی قلی فرزند احمد تبریزی، سدهٔ **۱۲**، زرین، با تملك ۱۲۱۱، ۳۸۸گ ۲۲س، آغاز برابر نمونه [ف. دانشگاه ۹:۱۰۴۳].

44910 ـ **ازبکستان**، تاشکند ۲۷۴: نوشتهٔ **۱۲۲۷**ق (ف. تاشکند ۱:۱۰۸)[بریکل ۸۸۴:۲].

44911 ـ **تبریز**، سلطان القرائی: تاریخ یاد نشده.

44912 ـ **مشهد**، فرخ۸۲: منتقل‌شده به دانشگاه مشهد [نسخه‌ها۳:۹۳].

● **(افشاریان)**

روضهٔ قیومیه

ازمحمد احسان فرزند حسن احمد.

تذکرهٔ عارفان است و در بخش سیرخواهد آمدو گزارش مفصلی از یورش نادرشاه به‌هند را دارد.

رؤیای صادقه

از محمود میرزا قاجار (که یاد او در «دیوان:۲۵۱۷» گذشت). درخصوص رؤیای صادقه‌ای که قبلهٔ عالم (فتحعلی شاه) دیده و با اندك زمانی اثر بخشیده وتفاؤلاتی که از دیوان لسان الغیب (حافظ) شده همه بااثر، هنگام تسخیر بغداد ورفتن فتحعلی شاه به‌آن سو، در ۱۲۳۸ نگاشته است. **آغاز:** سپاس برخداوندی می‌کنم که لطف خاصش عرض عام است.

44913 ـ **مجارستان**، اکادمی علوم بودابست: در«مجمع محمود» نوشتهٔ **۱۲۴۴ـ۴۱**. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۶۳ هست [فیلمها: ۷۹۸].

44914 ـ **تهران**، ملی۶/ ۲۳۴۹ف: نستعلیق شکسته آمیز سدهٔ **۱۳**، در«مجمع محمود»

(ص ۲۷۵ـ۲۹۲) آغاز برابر نمونه.

ریاض التواریخ = ریاض الاخبار = تاریخ وحید

ازمحمد طاهروحید قزوینی (که یاد اودر «کلیات:۱۸۹۸» گذشت). درتاریخ صفویان است ازشاه اسماعیل یکم (۹۰۵ ـ ۹۳۰) تا ۱۰۷۴ق درروزگارشاه عباس دوم، درسه باب. باب یکم درصفویان تا شاه اسماعیل یکم باب دوم درشش فصل: ۱ـ پادشاهی اسماعیل یکم ۲ـ تهماسب یکم ۳ـ اسماعیل دوم ۴ ـ سلطان محمد خدا بنده ۵ـ شاه عباس یکم ۶ـ شاه‌صفی یکم. باب سوم درپادشاهی عباس دوم (۱۰۵۲ـ ۱۰۷۷) تا سال۱۰۷۴ق رادارد.

(بنگرید: تاریخ وحید: ۴۲۸۰)

44915 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۵۴۰ف: ازسدهٔ **۱۷ـ۱۸**م، درفهرست آکیموشکین بنام تاریخ شاه عباس یاد شده است. انجام افتاده.

44916 ـ **هند**، دانشگاه لکهنو۲۵۱: تاریخ یاد نشده (ف. دانشگاه لکهنو ۲۹) بنام «ریاض التاریخ» است [برگل ۲:۸۸۹].

● **(محلی، کردستان، آذربایجان)**

ریاض الجنه

مفتون، دربخش تاریخ اقوام خواهدآمد.

● **(فارس، لرستان، خوزستان)**

ریاض الفردوس

ازمحمد میرك فرزند مسعود حسینی، بسال ۱۰۸۲ق به انجام رسانده وبنام شمس الدوله محمد زمان خان که در ۱۰۶۵ق بیگلر بیگ کوهکیلویه شده بود ساخته است. تاریخ عمومی ایران است به‌ویژه فارس وکوهکیلویه وخوزستان ازآغازتا روزگارپادشاهی شاه سلیمان (۱۰۷۷ـ

۱۱۰۵)، در یك مقدمه‌ودوازده‌کتاب ویك‌ذیل.
44917 ـ لندن، انجمن آسیایی پادشاهی
P۱۳۸: نوشتهٔ ۱۲۴۳ق. [برگل ۲:۷۰۰ ـ استوری ۱: ۲۳۷].

ز

زبدة التواریخ = مجمع التواریخ حافظ ابرو.

● **(افشاریان، صفویان)**

زبدة التواریخ

میرزا محمدمحسن منشی که در بخش‌تاریخ عمومی‌ص ۴۱۷۳ گذشت.

در پایان گزارش سودمند معاصری از برافتادن صفویان وروی‌کارآمدن نادر دارد.

● **(صفویان)**

زبور آل داود = تذکرهٔ آل داود

ازسید میرزا محمد هاشم فرزند سیدمحمد میرزای مرعشی ملقب به شاه سلیمان ثانی، در یك مقدمه ودوباب ویك خاتمه، بسال ۱۲۱۸، درانساب وسرگذشت نیاکان صفویان ووقفنامه‌ها ونوشته های املاك ومستغلات وقفی نگاشته‌است.
درذریعه ۱۲: ۳۶ بنام زبور آل‌داود یادشده‌است.
آغاز: حمد وثنای بی‌منتهای مبدعی‌راسزاست

44918 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۵۴ Or : نستعلیق رمضان ۱۲۲۶ (۱۸۱۱ م) در لکهنو، آغازبرابرنمونه، ۱۳۱گ ۱۴س، در فهرست بنام **تذکرهٔ آل داود** است [ریو ۱: ۱۹۱].

44919 ـ تهران، ملك ۳۸۱۵: نوشتهٔ محمد معصوم فرزند رحمتعلی، ذیقعدهٔ ۱۲۹۶ درفهرست بنام **زبور آل داود** است فیلم‌آن در دانشگاه ش ۲۶۴۸ هست [فیلمها: ۱۱۵ و ۷۹۲ ـ دیباجهٔ مجمل‌التواریخ، مدرس رضوی ۲۰،۳۴].

● **(سیر، عمومی)**

زنانی که به پادشاهی رسیده‌اند

سرگذشت هیجده تن از زنانی است‌که در ایران به پادشاهی وفرمانروایی رسیده‌اند، در خاندان: دیلمیان، اتابکان‌سلغری، خلج، کیانیه، قراختائیان، ساسانیان، مغول، صفویان، قاجاریان، اتراك، عباسیان، سلجوقیان.

44920 ـ تهران، مجلس ۱۰/ ۲۶۷۵: شکسته نستعلیق، باتاریخ ۱۲۶۴ ـ ۱۲۹۴ در دفتر(ص۵۱۷ـ۵۱۹)، هیجده تن‌را نشان‌داده است [ف. مجلس ۸: ۴۳۹].

س

سالاریه = تاریخ وجغرافیای کرمان

وزیری، درص ۳۹۴۰ گذشت.

● **(محلی، خراسان)**

سان خدام آستان قدس

آمارخدام‌وکارکنان‌آستانهٔقدس، آنهائیکه درسان‌شرکت کرده‌اند، با نام ونشان‌آنهادر ۱۷ برگ. دراین سان لسان الملك سپهرمأمور بازدید و سان دیدن خادمان بوده است. ودر

نامهٔ خود به ناصرالدین شاه عنوان کارکنان را چنین آورده است:

عمال، ارباب منصب، خدام ضریح، مباشران کتابخانه وخزانه وتحویلخانه، اجزاء متفرقه، عملجات شماعخانه و چراغخانه، پیشخدمتان کشیك خانه، عملجات دفتر، آغایان حرم دفتر، کفشبانان صحن جدید، عملهٔ نقاره خانه، اجزاء و مباشرین دارالشفاء: بیمارداران، دربانان، مباشران کارخانجات، حافظ کلام ملك علام، حفاظ : حرم، دارالحفاظ، پس پشت مبارك، دارالسعادة دارالسیاده، اهالی کشیك، کشیك خامس، مستمری بگیران بیکاره ازعلماء وصغار وایتام و خدام و مرتزقه. **آغاز:** سان عموم اهالی آستانهٔ مقدسه.. که بتاریخ شهر ذیقعدهٔ...۱۲۹۷ حضرت اشرف... رکن الدولة... فرمانفرما والی مملکت خراسان وسیستان... درگنبدالله وردی خان سان دیده اند.

44921 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۲۱ : نستعلیق وسیاق ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۹۷**، ۱۷ص ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۴۱].

● (قاجاریان)

سرگذشت امیرکبیر

از عباس اقبال آشتیانی (که یاد او در «تاریخ ایران ۴۲۳۱» گذشت).

تاریخ امیرکبیر و روزگار اوست. بنام «میرزا تقی خان امیرکبیر» بکوشش ایرج افشار درتهران ۱۳۴۰ خ ۵۰+۴۳۳ ص چاپ شده

44922 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۲۷ : شکسته نستعلیق خود نگارنده، سدهٔ **۱۴**، ۴۰۳ گ ۱۹س [ف. دانشگاه ۱۶: ۶].

● (قاجاریان)

سرگذشت امیرکبیر

سه گفتار جداگانه است.

44923 ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۴ ج : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، سرگذشت اوست بدینگونه : ۱ ـ مسودات نوادرالامیر ۲ ـ ازخلسهٔ محمدحسنخان اعتماد السلطنه ۳ ـ ازجلد ۲ ناسخ التواریخ در پادشاهی محمد شاه ۱۲۵۲، ۴ ـ ازجلد ۳ همان کتاب در پادشاهی ناصرالدین شاه ۱۲۶۴. **آغاز:** اول مطلبی که سبب تقرب وترقی امیرنظام شد، مرحوم سیدعبدالکریم خان طبیب ازوالدخود، ۹۴ گ ۲۳ س [ف. ادبیات ۱: ۳۱۲].

44924 ـ **تهران**، ادبیات ۱۷ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، **آغاز:** مرحوم میرزا تقی خان امیرکبیر پسر کربلایی محمد قربان فراهانی، ۲۱ گ ۲۶س [ف. ادبیات ۱: ۳۱۲].

44925 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۴۱۲ : نستعلیق باقرپدر، ازنسخه های عباس اقبال بوده است. گرفته از روزنامهٔ ادب خراسان و مجلهٔ ارمغان و از کتاب

Glimps of life a maerser in Persia, by Lady Sheil

۱۰۸ص [ف. دانشگاه ۱۶: ۴].

● (تیموریان)

سرگذشت تیمور

(بنگرید: تزوك تیموری: ۴۲۹۵).

44926 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۸۲/۲ Add: با تاریخ **۱۰۸۱** (۱۶۷۱م) در دفتر (گ ۱۵ـ۸۵) [ریو ۲: ۸۴۳].

سرگذشت فتحعلی شاه = تاریخ ذوالقرنین

خاوری، درص ۴۲۴۲ گذشت.

● (قاجاریان)

سرگذشت ناصرالدین شاه

ازلسان الملك، ملك‌المؤرخین. درآن آمده برحسب اشارهٔ مظفرالدین شاه سرگذشت ناصرالدین شاه واسامی فرزندان ذکور واناث اوتااین‌دم‌داکه‌سال ۱۳۱۶ سپاشدگردآوردم. و بشمارهٔ زنان‌وفرزندان‌دختران ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه ومحمدعلی‌میرزا پایان می‌یابد.

44927 ـ تهران، سلطنتی ۱۱۶۸۷: نستعلیق بی‌نام، [نسخه ها ۱: ۱۸۰].

● (قاجاریان)

سرگذشت نامه

سرگذشت میرزا عیسی وزیر، و میرزا یوسف صدر اعظم است، درچند فصل. تاریخ سیاسی روزگار قاجار وآشفتگی های آن‌روزه ازآن روشن میگردد. **آغاز**: میرزا عیسی را برخود تقدیم ندهد و هم در وصف میرزا موسی تقصیر کرده.

44928 ـ تهران، دانشگاه ۱/۳۲۳۶: شکسته نستعلیق محمد شفیع حسینی فراهانی، شعبان **۱۳۱۱** (ص ۱ـ۴۰) ۱۳س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۱۹۲].

سرگذشت نظام الملك

44929 ـ تهران، دانشگاه ۴۸۶۴/۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، (ص ۱۹۰ـ۲۰۳ جنگ) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۸۷].

● (قاجاریان، سفرنامه، آسیای میانه)

سفارت نامهٔ خوارزم = (خیوه)

ازرضا قلی خان هدایت (که درص ۴۰۰۹ یاده شده است).

اینك نسخه هایی دیگر:

44930 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱: ۶۵۰): نوشتهٔ **۱۲۷۳**ق [استوری ۱: ۳۴۲].

44931 ـ کمبریج، دانشگاه (ذیل دوم: ۱۱۶): بنام سیاحتنامهٔ خیوه، تاریخ یاد نشده [بر گل ۲: ۹۷۴].

● (ایران باستان)

سکه های طبرستان

دربخش کلیات ص ۴۰۷۴ گذشت.

● (سلجوقیان)

سلجوق‌نامه = بزرگان سلجوق

ازخواجه امام ظهیرالدین نیشابوری، که بگفته راوندی (بنگرید: راحة‌الصدور: ۴۳۲۷) استاد پادشاهان سلجوق ارسلان (فرزند طغرل ۵۵۶ ـ ۵۷۳) ومسعود فرزند محمد (۵۲۷؟ـ ۵۴۷) بوده است، ودرپیرامن ۵۸۲ درگذشته است. تاریخ سلجوقیان بزرگ وعراق تا رویدادهای ۵۷۳ ق است. درتهران بکوشش حمید الملك همراه با ذیل ابوحامد محمد فرزند ابراهیم در ۱۳۳۲خ چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۹۷۱.

44932 ـ پاریس، ملی (بلوشه: ۴۴۲): تاریخ یاد نشده.

44933 ـ هند، آلیگره، دانشگاه ۱/۸۸۵ (ف: ۵۹): نیز تاریخ یاد نشده [بر گل ۲: ۷۴۳].

سلجوق نامه = راحة الصدور

نسخهٔ مینوی 44831.

● (صفویان)

سلسلهٔ صفویه = تعریف...

ازآقا حسین خوانساری.

44931 ـ تهران، دانشگاه ۴۷۲۲/۱۱: با تاریخ **۱۰۹۶ـ۱۰۵۹** در دفتر (ص ۲۶۰ ـ ۲۶۸) [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۶۷۷].

● (صفویان)

سلسلة النسب صفویه

ازشیخ حسین فرزند شیخ ابدال زاهدی ، که بروزگار صفویان می‌زیسته، دره احوال حضرت قطب الاقطاب... شیخ صفی... واولاد کرام» . ودرآن سرگذشت شیخ ورویداد های روزگارش ودیدارهایی که با صوفیان بزرگ کرده و نیز سلوك او آمده، وسپس بزندگی یکایك فرزندانش می‌پردازد . در برلین بکوشش بنیاد ایرانشهر ش ۶ در ۱۳۴۳ق چاپ شده است. **آغاز:**... کی درحرم قدس تواش راه بود.

44935 ــ **تهران** ، ملی ۱۲۰۲/۲ ف : حاجتقلی حکاك فرزند استاد ملك دلاك مراغه‌ای، رجب **۱۰۹۹**، (ص۳۸ــ۲۴۰)[ف. ملی ۳:۲۲۴].

44936 ــ **لنین‌گراد** ، (فهرست چانکوف۲۹):

44937 ــ **کمبریج** ، براون (۱۱) H۱۲: بی‌تاریخ ، با ۵مینیاتور [برگل ۲: ۸۹۶ــ استوری ۱:۲۱۸].

● **(صفویان)**

سلطان الانساب

از میرزا داود اصفهانی متخلص به داور فرزند میرزا عبدالله متخلص به عشق (بنگرید: ذریعه۹:۷۲۲). سراینده ازنزدیکان شاه‌سلطان حسین (۱۱۰۵ــ۱۱۳۵) بوده، دردیباچه‌گوید: این پادشاه مرابرای مقام صدر الصدوری‌دعوت کرده نپذیرفتم، وچند سالی تولیت‌آستانهٔ‌مشهد را پذیرفتم و چندین سال در آنجاکارکردم . نژاد نامهٔ منظوم صفویان است تا پیامبر، ونیز سرگذشت نیاکان‌آن‌شاه و برخی از رویدادهای بزرگ‌روزگارآنان، درقالب‌مثنوی. **آغاز:** بنام آنکه آدم را نسب داد ــ به نطق ازکائنات‌او را حسب داد .

44938 ــ **تهران** ، ملی ۲۳۵۴ ف : نستعلیق، سدهٔ**۱۲**، ۱۳۶گ۱۵س[یادداشتهای دکترجان لایونکود].

سمرقند

دربخش‌آسیای میانه خواهدآمد.

● **(محلی ، کرمان)**

سمط العلی للحضرة العلیا

ازناصرالدین منشی کرمانی‌فرزند خواجه منتجب الدین عمدة الممالك (الملك؟) یزدی، از امیران قطب الدین محمد (۶۹۱ ــ ۶۹۴) پادشاه‌قراختایی‌کرمان، و سپس رئیس دیوان رسایل. تاریخ قراختائیان کرمان است ، که پیش از «درة الاخبار» که ترجمهٔ «تتمهٔ صوان الحکمة » است بسال ۷۱۶ بدان آغاز کرده است. بکوشش میرزا محمدخان قزوینی‌درتهران ۱۳۲۸خ در ۱۵۰ص چاپ شده است . **آغاز :** حمد وسپاس وشکروستایش بیقیاس .

بنگرید: ذریعه۱۲: ۲۳۰و۱۶: ۲۹۰ــف. مشار: ۹۷۵ــ پیشگفتار چاپ ازعباس اقبال ــ برگل۲: ۱۰۵۸ــ استوری۱: ۳۵۸.

44939 ــ**استانبول**، ایاصوفیا۳۰۱۹ (۲): نستعلیق ع ۷۵۲/۱ ،آغاز برابر نمونه ۱۲۴گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش۲۷ و ۱۱۷هست [فیلمها:۱۲۳و۴۱۱].

44940ــ**موزهٔ‌بریتانیا**، ۲۲۶۹۵/۲ : نستعلیق‌گویا سدهٔ**۱۰**. با تاریخ ذیقعدهٔ ۱۱۹۴ درپایان‌که‌گویا تازه باشد ، آغاز برابر نمونه (گ ۴۰ــ۱۵۹) [ریو۲:۸۴۹]. عکس‌آن در ملی ش۴۳۸۰ هست [ف . معارف ۲ :۱۸۶].

44941 ــ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۴ : ۲۳۱۱(۲)): ازسدهٔ **۱۹**م، گویا نوشته شده از روی‌نسخهٔ ایاصوفیا باشد .

سیاق التواریخ = تاریخ سیاقی

= تاریخ سنواتی

در س ۴۱۰۷ و ۴۲۴۶ گذشت.

● (خوارزمشاهیان، هند)

سیرت جلال الدین

مینکبرنی

ازشهاب الدین محمد فرزند احمد فرزند علی فرزند محمد منشی زیدری نسوی خرزندی (خورندز). درگذشتهٔ ۶۴۷ق. تاریخ خوارزمشاه جلال الدین (۶۱۷-۱۵ شوال ۶۲۸ق) فرزند محمد فرزند تکش فرزند ایل ارسلان، و نیز پسرش محمد خوارزمشاه و یورش چنگیز است. ترجمهٔ فارسی خودنگارنده است.

بکوشش استاد مینوی در ۱۳۴۴خ چاپ شده است.

44945 ـ تهران، دانشگاه ۵۴۲۵: نستعلیق عباس اقبال آشتیانی، سدهٔ ۱۴؛ ۱۸۴گ ۱۴-۱۵س [ف. دانشگاه ۱۶:۶].

44946 ـ اسلامبول، آقای مکرمین خلیل ۲۹۳: تاریخ یادنشده از پیش از ۷۰۰ ق. ۱۴۷گ ۱۹س. فیلم آن در دانشگاه ش ۲۶۶ هست [فیلمها: ۱۲۵].

ش

● (ایران باستان)

شارستان = شارستان چهار چمن

ازفرزانه بهرام فرزند فرهاد فرزند اسفندیار یزدانی اصفهانی. شاگرد آذرکیوان از پارسیان و از بزرگان گروه سپاسی یا آبادی هندوستان در گذشتهٔ ۱۰۲۷ق.

بروزگار اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ق)، در تاریخ ایران باستان، در چهارچمن نگاشته است: چمن ۱- آفرینش و پیشدادیان ۲- کیانیان ۳- اشکانیان و ساسانیان ۴- در آذریان از شاه ساسان یکم تا آذرکیوان. در ۱۲۲۳ یزدگردی ۱۲۷۰ق. در بمبئی و نیز ۱۳۲۸ق در همان شهر در ۸۰۲س چاپ شده است.

بنگرید: ف. مشار: ۹۹۸.

44947 ـ بمبئی، ملافیروز ۵۷: نوشتهٔ ۱۲۲۴ق (ف. رهاتسك: ۲۰۴).

44948 ـ بمبئی، ملافیروز ۵۶: تاریخ یاد نشده (ف. رهاتسك: ۲۰۴) [برگل ۲: ۷۱۹ استوری ۱: ۲۴۵].

● (مغول)

شامل التواریخ

ازعباسقلی سپهر کاشانی، که در س ۴۱۷۸ گذشت.

تاریخ مغولهاست در دو جلد، که در ۱۳۱۶ق به انجام رسیده است.

44949 ـ تبریز، سلطان القرائی: تاریخ یاد نشده تاریخ [قاجاریان، جهانگیر قائم مقامی].

● (تیموریان)

شاهرخ نامه

ازقاسمی گنابادی، کـه دو نسخهٔ آن در س ۲۹۳۴ گذشت.

مثنوی ست در تاریخ شاهرخ (۸۰۷-۸۵۰ق)

تیموری، که بنام شاه تهماسب صفوی (۹۳۰ - ۹۸۴ق) بسال ۹۵۰ق سروده است.

44950 - کلکته، انجمن آسیایی بنگال کرزون ۲۵۲(۲): نوشتهٔ ۹۸۲ ق [بر گل].

44951 - پاریس ، ملی (بلوشه ۳ : ۱۸۲۸): نوشتهٔ ۹۹۲تا۹۹۳ق [بر گل].

44952 - پاریس ، ملی (بلوشه ۳: ۱۸۲۹): نوشتهٔ ۱۰۹۱ق.

44953 - اکسفورد ، دیوان هند (اته۱۴۳۷) (۵): تاریخ یاد نشده [استوری ۲۹۲:۱-بر گل۲: ۸۴۰].

شاهنامه

ازفردوسی‌طوسی، که درص۲۹۳۵ گذشت. اینک نسخه هایی دیگر:

44954 - لنین گراد ، اکادمی‌علوم C۱۶۵۴ (۲۲۹۴ف): نوشتهٔ ۸۴۹ ، با ۲۹ مینیاتور، (۲ر - ۴۱۰ پ) [آکیموشکین].

44955 - لنین گراد ، اکادمی علوم D۱۸۴ (۲۲۹۹ف) : نستعلیق محمد هروی ، ۹۳۱، با۲۷مینیاتور، ۵۹۲ گ[آکیموشکین].

44956 - لنین گراد ، اکادمی علوم C ۵۰ (۲۲۸۹ف): نوشتهٔ ۹۵۶ ، با ۲۵ مینیاتور، ۵۶۷ گ[آکیموشکین۱: ۳۲۰-۳۲۱]

44957 - تهران ، امیراسدالله علم وزیردربار: نوشتهٔ حاجی‌عزالدین فرزندابراهیم استرآبادی، ۹۷۱ق، مصور، ۳۲پردهٔ آن با ۵ رنگ چاپ شده است [کارنامهٔ بنیاد:۴۲].

44958 - تبریز ، ملی۳۶۰۴(۸۳۱ ف): نستعلیق مداری؟، ۱۰۱۸، دفتر۱و۲است، ۱۲۵ + ۱۶۱ گ.

44959 - تبریز، ملی ۳۶۰۰(۸۳۲ ف): نستعلیق مداری، ۱۰۱۸، دفتر۳و۴ است، ۱۳۷ + ۱۳۳ گ ۴۰-۳۸س [ف. سیدیونسی ۸۴۸-۸۵۰:۲].

44960 - لنین گراد ، اکادمی‌علوم D ۲۷۷ (۲۳۰۰ف): نوشته ۱۱۳۸، ۵۲۶گ، ۱۴۲مینیاتور[آکیموشکین ۱: ۳۲۱].

44961 - لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۷۱ (۲۳۰۱ف): نوشتهٔ ۱۲۳۷، (۱۷پ-۱۴۹ر) [آکیموشکین ۱: ۳۲۱].

44962 - تهران ، ملی۱/۱۰۶۰ف : با تاریخ ۱۲۴۰-۳۹ دردفتر، (ص۱-۲۳۰). [ف. ملی۳:۷۸].

44963 - لنین گراد ، اکادمی علوم D۱۴ (۲۲۹۷ف): ۳۲۷ گ، ۴مینیاتور.

44964 - لنین گراد ، اکادمی‌علوم D۸۸ (۲۲۹۸ف): بی‌تاریخ،(۲-۵۰۲-۵۱۶ر) [آکیموشکین ۱: ۳۲۰-۳۲۱].

44965 - لنین گراد ، اکادمی علوم C ۵۱ (۲۲۹۰ف): بی‌تاریخ، ۷۲۱ گ.

44966 - لنین گراد ، اکادمی علوم C۵۲ (۲۲۹۱ف): بی‌تاریخ، ۲۳۲ گ.

44967 - لنین گراد ، اکادمی علوم C۵۳ (۲۲۹۲ف): بی‌تاریخ، ۵۲۳ گ.

44968 - لنین گراد ، اکادمی علوم C۸۲۲ (۲۲۹۳ف): بی‌تاریخ، ۵۲۵ گ، ۷۴ مینیاتور.

44969 - لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۶۷۰ (۲۲۹۵ف):۲۵۸گ،۷مینیاتور.

44970 - لنین گراد ، اکادمی علوم D۱ (۲۲۹۶ف):۲۷۲گ، ۱۰مینیاتور .

شاهنامه

ازقاسمی، که‌درص۲۹۵۶ گذشت. واینک نسخه‌ای دیگر .

44971 - تبریز ، ملی ۳۷۶۵/۱۶ (۸۳۰ف) : نسخ سید داود فرزند سید حسن ،

۹۸۰، آغازبرابر، ۶۹گ ۲۲-۳۱ س [ف . سید یونسی ۲: ۸۴۸].

شاهنامه = اسماعیل نامه

ازهاتفی، ملاعبدالله جامی(که یادآن‌درص ۲۹۵۸ گذشت).

اینك نسخه های دیگرآن:

44971 ـ لنین‌گراد ، عمومی (ف . دورن۴۴۸): نوشتهٔ ۹۵۹ق .

44972 ـ لندن ،آسیایی پادشاهی : (فس۲۷۵ درحواشی).

44973 ـ رقیب‌پاشا ،۱۰۹۵: تاریخ یاد نشده (فرهاد و شیرین دورا ایرانشناس چکسلواکی ص۱۸۱) [بریگل ۲: ۸۵۲] .

شاهنامهٔ بختاورخانی

ازبهادرعلی‌فرزندالله وردیخان‌عالمگیرشاه منثورشاهنامهٔ‌فردوسی‌ست، درچهل‌وشش‌داستان، در۲۵پادشاهی اورنگ زیب عالمگیر(۱۰۶۹-۱۱۱۸) وبنام او ساخته شده است .

44974 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۴۷/۴ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) (گ ۴۰ ...) [ریو۳: ۱۰۳۷] .

44975 ـ هند، بمبئی ، انیورسیته (B.U.L) ۷۳۸ : نستعلیق، آغاز در دیباجه افتاده [ف. عبدالقادرسرفراز: ۳۱۱].

شاهنامهٔ شمشیرخانی = تاریخ شمشیرخانی

درص۴۲۵۱ گذشت .

شاهنامهٔ نادری

درص۲۹۵۹ و ۲۹۶۰ گذشت .

● **(مغول ، منظوم)**

شهنشاه نامه

ازاحمد تبریزی، که درص۲۹۷۵ گذشت . درتاریخ ترکان مغول، بدستورسلطان ابوسعید ایلخان مغول (۷۱۶-۷۳۸ق)، هشت سال‌بدان پرداخته و در ۷۳۸ ق به انجام رسانده است .

تاریخ منظوم‌ترکان مغول‌است .ازیافث بن نوح وچنگیزخان وجانشینان اوتاسال‌نگارش ۷۳۸ق .

● **(قاجاریان)**

شاهنشاه نامه

صبا. درص ۲۹۷۵ گذشت .

واینك چند نسخهٔ دیگر :

44976 ـ تهران ، ملی ۱۱۱۱ ف : نستعلیق مهدی‌کاتب تهرانی، صفر**۱۲۳۲**، با دیباجهٔ‌نثری، آغاز: پس‌ازدیباجه برابر نمونه ، ۴۳۶گ ۲۰س [ف. ملی۳: ۱۳۴] .

44977 ـ تبریز ، ملی ۳۵۷۹ (۸۳۳ف): نستعلیق‌عبدالوهاب‌موسوی‌یادریاضی کتابدار، **۱۲۵۳**، آغازبرابرنمونه، ۴۳۶ + ۳گ ۴۰س [ف. سید یونسی۲: ۸۵۰].

44978ـ تهران،سنا۵۸۸(۱۴۹۶۷): [یادداشتهای دکترجان‌لایونکود] .

شاهنشاه نامه

ازسراینده‌ای ناشناس. درتاریخ صفویان است درقالب مثنوی ،که بروزگارشاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵) سروده شده است.

44980ـ دانمارك، کوپنهاك، پادشاهی (مهرن۱۳۱): نوشتهٔ **۱۱۲۰**، تنها فصل دوم را درپادشاهی شاه صفی صفوی (۱۰۳۸-۱۰۵۲) را دارد [برگل ۲: ۸۹۸ـ استوری ۱: ۳۱۹].

● **(افشاریان)**

شاهنشاهنامهٔ حسینی

ازسراینده‌ای با تخلص حسینی ، در بارهٔ جنگهای نادرشاه است به نظم .

44981 ـ باکو ، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۹۵۶ : نوشتهٔ پیرامن ۱۲۴۲ (ف. ج۱ص۳۳۶).

44982 ـ باکو ، اکادمی‌علوم‌آذربایجان ۹۵۷: تاریخ یاد نشده ، آغاز و انجام افتاده [بریگل ۲: ۹۳۰].

● (مغول)

شجرة الاتراك = الوس اربعه

ازناشناس. گزیده‌ای‌ست‌از کتابی که‌اکنون دردست نیست بنام « الوس اربعهٔ چنگیزی » نگاشتهٔ محمد طراغای معروف به الغ بیگ (۷۹۶-۸۵۳)فرزند شاهرخ،حکمران سمرقند وسپس امیوردارود .

یك سوم آغاز کتاب تاریخ و سرگذشت چنگیزخان‌است وسپس جانشینان‌چنگیز تاامیر تیمورگورگانی وتا سال ۸۳۱ ق ، ودر برخی نسخه‌ها۸۵۱ق رانیز گزارش کرده است.

44983 ـ آمریکا، هاروارد،دانشگاه: ازسدهٔ ۱۱-۱۲ق.

44984 ـ هند ، بانکیپور(ف.ج ۶ : ۵۱۱) ازسدهٔ۱۷م (۱۱ق) .

44985 ـ اکسفورد ، دیوان هند(ف. اته ۱۷۲): نوشتهٔ ۱۲۰۴ق [استوری۱: ۲۷۲- برگل ۲: ۷۷۷].

44986 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۱۹۰ Add : شکستهٔ هند، برکاغذی بامارك۱۸۰۶م ۱۸۲گ ۱۷ س . در فهرست بنام الوس اربعه است. **آغاز:** این نسخه‌الوس‌اربعهٔ چنگیزی‌ست وتعداد اسامی ملوك اولاد ترك خان‌بن یافث‌بن نوح ع. نامهای خواقین ترکستان زمین که در این رساله است منقول است ازمجموعه‌ای که سلطان سعید الغ بیگ میرزای شهید در ذکر خانان الوس‌اربعه تالیف نموده‌اند تحریر افتاد [ریو۱: ۱۶۴] .

● (قاجاریان)

شرح حال حاجی میرزا عبدالله

ازحاجی میرزاعبدالله کاشی‌یادرستر سلماسی پیشخدمت ناصرالدین شاه. دراین نامه بشرح حال خود وبدگویی ازدشمنان خودکه موجب رانده شدن اوازدربارشده‌اند میپردازد، وازآن میان میتوان مطالبی دربارهٔ دربار واسرار پس پردهٔآنها یافت. این نامه برای عبدالعلی خان نامی نوشته شده است، ودرآن صنایع ادبی را بکاربرده است. **آغاز:** ستایشی که رودسرشك‌از دیده‌ریزد، ونیایشی که دودرشك ازسینه‌انگیزد، هدیه به پیشگاه وفدیهٔ بارگاه...

44987 ـ تهران، ملی۱۳۲۱ف: نستعلیق خوش محمد مهدی فرزند عبدالله خان یوزباشی گرجی، چهارشنبه ۱۸ رجب ۱۲۶۹ ، ۶۷گ ۱۴س [ف. ملی۱: ۳۲۵].

● (صفویان)

شرح حال رستم خان

ازبیجن(بیژن) ملقب‌به‌تاریخ‌صفوی خوان درسرگذشت رستم خان‌گرجی فرماندهٔ سپاه ایران درجنگهای ایران‌ـ عثمانی،اوسپس‌یساول صحبت شاه عباس یکم در۱۰۱۲ق و در ۱۰۳۳ سرداروديوان بیگی‌ودر۱۰۴۲ سپهسالاروديوان بیگی‌آذربایجان وپس از آن خراسان‌شده‌است، ودرتاجگذاری شاه‌عباس‌دوم(۱۰۵۲-۱۰۷۷) . بیگلربیگی خراسان راداشت و در همین‌سال بدستور شاه عباس دوم کشته شده است . کتاب بنام‌نوهٔ رستم‌خان است. **آغاز:** جواهر زواهر ستایش بیحد و دررلالی نیایش لایحصی ولایعد.

بنگرید:استوری۱: ۳۱۸-برگل۲: ۸۹۶.

44988 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۵۵ Add: نستعلیق **۱۱۰۴** (۱۶۹۳م) ، ۸۹گ ۱۸س [ریو ۱:۱۸۸].

شرح حال فتحعلی شاه = تاریخ ذوالقرنین

خاوری، درص ۴۲۴۲ گذشت.

شرح درهٔ نادری

ازآقا محمد لکهنوی.

44989 ـ **هندوستان** ، رامپور ، کتب خانهٔ رضا: تاریخ یاد نشده [یاد داشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷:۴۵،۵۱].

شرح رباعیات محتشم

ازوقار، درص ۳۴۷۳ گذشت.

● **(قاجاریان ، بابیان)**

شرح شهادت ملاحسین بشرویه

دربخش تاریخ‌پیامبران‌وادیان‌خواهدآمد.

● **(مشروطیت)**

شرح وقایع اتفاقیه

وقایع سالهای اول‌مشروطیت، وجنبشهای انقلابی‌آنروزگار ، و خلاصه مذاکرات مجلس را دربردارد. **آغاز:** امـا بعد درجلد اول این کتاب شرح وبسط جشن ملی‌سال‌اول‌مشروطیت ایران بدون هیچگونه ترتیبی مذکور داشتیم . درشب ۱۵ـ۱۶جشن ملی فراهم بود، یکی دو روزبعدازجشن مجلس‌مقدس‌دارالشورای‌کبرای ملی مفتوح و هیئت وکلای محترم تماماً حاضر

44990 ـ **تهران** ، وزارت‌امورخارجه ۱۳۰۸: شکستهٔ ریز، سدهٔ **۱۴** ،۳۵۷ص ۱۹س [نسخه‌ها ۱:۴].

شرفنامه

بدلیسی، دربخش تاریخ اقوام‌خواهدآمد.

شرفنامه = انساب الاکراد

دربخش سیروانساب خواهدآمد.

● **(قاجاریان)**

شمایل خاقان ومخایل سلطان

ازمیرزا ابوالقاسم قایم مقام فراهانی،(که یاد اودرد کلیات ثنایی: ۱۸۵۱، گذشت) . در شناسایی‌صفات پسندیدهٔ‌محمدشاه‌است،وپراست‌از چاپلوسیهای اشراف منشانهٔ اوازدربار قاجار ، ومیخواست دریك دیباچه وسه در(باب): دریکم درسه جلوه، دردوم درچهارنمایش،درسوم‌درهفت نمایشگاه (نگارش) بنگارد، ولی پیش‌ازبپایان رسیدن‌کتاب، پس ازپایان جلوهٔ دوم ازدر یکم بدست همان صاحب شمایل‌کشته شده است، این بخش دربارهٔ نیاکان اوست ازآدم‌تا ترك‌بن‌یافث وازاوتا ارغون‌خان‌ترك. این‌گفتارضمن‌منشآت اوبا دیباچـهٔ میرزا محمود خان ملك الشعراء صبا چاپ شده است. **آغاز :** سبحانك لاا حصی ثناء علیك، وکل‌ثناء یعود الیك... ذات‌واجب عین‌کمال است، ووصف امکان نقص.

بنگرید: ذریعه ۱۴:۲۱۹ـ ف . دانشگاه ۲:۱۵۳.

44991 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۹۹/۲: نستعلیق زیبای محمدعلی،ع ۲/ **۱۲۸۷** ،آغاز برابرنمونه(گ ۲۰:ـ۵۱) .[ف.دانشگاه۲:۱۵۳]

44992 ـ **تهران**،مجلس۴۹۴۸/۱۶: شکسته نستعلیق **۱۲۹۶** (۱۳۹ پ ـ ۱۵۳ پ) آغازبرابرنمونه [رؤیت].

44993 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۱۰/۷ : نستعلیق شکسته محمود فرزند علی اکبرتفرشی از**۱۳۰۸**تا **۱۳۱۱** دردفتر(۱۲۱پ ـ ۱۶۶ر) آغازبرابرنمونه [رؤیت].

44994 ـ تهران ، ملك ۵۷۰۸/۱۷: شکسته نستعلیق، با تاریخ ۱۳۱۳ دردفتر، آغاز برابر نمونه (۸۰پ-۸۲پ) کامل نیست [رؤیت].

شمس التواریخ

چهارمحالی، دربخش عمومی ۴۱۷۹ گذشت.

شمشیرخانی = تاریخ شمشیرخانی

در ص ۴۲۵۱ گذشت.

شیرازنامه

ازابوالعباس احمد فرزند ابوالخیر زرکوب شیرازی قزوینی، درگذشتهٔ ۷۸۹ق. درتاریخ و جغرافیای شیراز وامیران وبزرگانی که بر آن شهر حکمرانده‌اند، ودربارهٔ صوفیان بزرگ آن شهر نیز مطالبی دارد. خودگوید: بسال ۷۴۴ق در بغداد سخنی ازمحاسن شیراز راندم واز بغداد سخنی نگفتم مرا بخنده گرفتند، واین شد که به نگارش این کتاب پرداختم. در یك مقدمه در جغرافیای فارس درسه فصل سپس دو اصل . ۱ـ در حکمرانان فارس ازخاندان بویه، سلجوقیان ، سلغوریان، مغولها، محمود شاه ، مسعود شاه ، ابواسحاق ۲ـ سرگذشت شیوخ وامامان شیراز ویك خاتمه درسرگذشت سادات وپیران شیراز. درتهران ۱۳۱۰خ چاپ شده است. **آغاز:** امداد محمدتی موفورووفود آفرین نامحصور .

بنگرید: ذریعه ۹: ۴۰۱ـ ف . فارسی مشار: ۱۰۵۰ـ استوری ۱: ۳۵۱، ۱۲۹۴.

44995 ـ مشهد ، رضوی ۸۹۵۸ : نسخ ۲۲ رجب ۸۳۳، ۸۸ گ ۲۱س . اهدایی علی اصغرحکمت [نسخه‌ها ۵: ۵].

44996 ـ تهران، دکترمفتاح: نستعلیق ۱ج۲/۱۰۵۷ درلاهور، چند سطری از پایان افتاده [رؤیت] .

44997 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۱۸۵ Add : نسخ، ذیحجهٔ ۱۰۶۸ (۱۶۵۸م)، ۱۸۳گ ۱۳س [ریو ۱: ۲۰۴].

44998 ـ لندن ، دیوان هند ۴۶۱۵: نوشتهٔ ۱۰۷۵ق [بریگل ۲: ۱۰۲۹].

44999 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۷۴۴ SLoane: نستعلیق محمد هادی حافظ اشتری، ۱۰۹۹ (۱۶۸۸م)، ۷۱گ ۱۵س [ریو ۱ : ۲۰۵].

45000 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۶۹۵ (۲۶۶۱ ف) : سدهٔ ۱۷ م ، ۹۴گ [آکیموشکین ۱: ۳۵۶].

45001 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۵۰۴): ازسدهٔ ۱۸م، ناقص [بریگل ۲: ۱۰۲۹ـ استوری ۱: ۳۵۱].

45002 ـ برلین ، پادشاهی (پرچ : ۶۳(۱)): نوشتهٔ ۱۲۰۸ق [بریگل ۲: ۱۰۲۹]

45003 ـ تهران ، ادبیات ۱۳۵ ج : نستعلیق عبدالله کوشکانی، ۱۲۰۹، باحواشی از اقبال ۸۶گ ۱۵ س [ادبیات ۱: ۳۴۵] .

45004 ـ فرانسه ، کتابخانهٔ عمومی Strasbourg ۴۷۱۲: نبشتهٔ ۱۲۵۱ [نسخه‌ها ۴: ۱۳۸].

45005 ـ آلمان ، اشتراسبورك ، دانشگاه (ف. لانداور ۲۴): نوشتهٔ ۱۲۵۱ ق . [بریگل ۲: ۱۰۲۹].

45006 ـ تهران ، دانشگاه ۵۳۳۷ : نستعلیق یکشنبه ۲۷ ذیحجهٔ ۱۲۸۷ ، ۹۳گ ۱۴ـ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۸] .

45007 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۰۹۸۱ Or: نوشتهٔ ۱۲۸۷. [ف. مردت اونس: ۱۶]

45008 ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۳۶ : نستعلیق عبدالله محبوب پسر محمدجعفر نوبندگانی فسایی، پنجشنبه ۱۵ رجب ۱۲۸۹ ، درشیراز ،

۱۱۴ گ ۱۴س [ف. دانشگاه ۱۶:۳۱].

45009 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیه : سدهٔ **۱۳**، ازروی نسخهٔ مؤرخ ۳و۵ شعبان **۸۷۱** [نسخه ها ۵:۲۱۴] .

45010 ـ **تهران** ، ملی ۱۲۲۵ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،آغاز برابر نمونه ، ۱۱۴گ ۱۲س [ف. ملی ۳:۲۶۷].

45011 ـ **تهران** ، مجلس ۸۹۹۷ فهرست‌نشده: تازه، گویاازسدهٔ **۱۳** [دفتر کتابخانه]

45012 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۴ Add: نستعلیق محمد رضا ولـد میرزا آقـا میرمنشی سرکار انگریـز بهادر، سدهٔ **۱۹** م ، ۵۹ گ ۱۵س [ریو۱:۲۰۵].

45013 ـ **تهران** ، مجلس ۳۷۹۱ (۳۲ تنکابنی) : نستعلیق خوب علیرضا حسینی **۱۳۱۲**ق، زرین، ۲۶۲س ۱۲ س [ف. مجلس ۱۰:۱۷۷۶].

45014 ـ **شیراز** ، خانقاه احمدیـه ۲۰۱ : نوشتهٔ تاج الشعراء حیدرعلی شیرازی نوا، رمضان **۱۳۲۸** [نسخه‌ها ۵:۲۱۴] .

45015 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۰۰: نستعلیق ابراهیم، **۱۳۸۰** ،آغاز برابر نمونه، ۱۶۸س ۱۲س [ف. دیباجی۲:۱۷۱].

45016ـ **تهران**، مجلس۸۹۹۷فهرست نشده: اهدایی سلطان القرایی [رؤیت].

45017ـ **تهران**، ملی۱۲۲۵، فهرست نشده: بی‌تاریخ، در۲۲۸س .

45018 ـ **بـرلین** ، پـادشاهی (پرچ ۵۳۴(۱)): نسخهٔ تازه.

45019 ـ **لنین‌گـراد** ، پـادشاهی پترزبورگ (ف. دون ۳۰۵): تا سال ۷۶۳ را دارد، [بریگل ۲:۱۰۲۹].

شیرازنامه

دریك مقدمه با سه فصل:۱ـ موقعیت‌فارس وشرف وخصوصیات‌شیراز۲ ـ فضیلت آب‌وهوای آن۳ـ بنا وبانی‌شیراز . سپس اصل۱ـ در ذکر حکام وسلاطین ازآغازخاندان بویه و دیلمان تا فرزندان شیخ ابواسحاق، در شش طبقه ۲ـ در مشایخ واعیان وفاضلان فارس ، در هفت طبقه . درپایان تاریخ سه شنبه ۵ شعبان۸۷۱را دارد.

آغاز۱:حمدله ...اما بعد، براهل‌کمال ودانش‌وبرضمایر..این‌کارپوشیده‌ومحتجب‌نماند که این‌کتاب مخصوص درعلم‌تواریخ، **آغاز۲**: برکندآثار دوستکامی جودش... تا بحدی فیض کف موسوی درآثارسخاوت وعطا بنمودکه رسم مستحقان.

45020 ـ **تهران** ، سنا ۷/ الف ۲۴: نستعلیق۱ج۲/۱۵۷(**۱۰۵۷ق**)،آغازبرابرنمونهٔ ۱،تاریخ‌نگارش‌ندارد۶۶گ۱۵س [یادداشتهای دکترجان لایونگود].

45021 ـ **مشهد** ، رضوی ۱/ ۹۶۱۲ فهرست نشده : نسخ محمد باقـر، سلخ رمضان **۱۲۳۳**در اردکان، (۱پ-۸۲پ)،آغازبـرابر نمونهٔ ۲ ، تاریخ نگارش درپایان آن آمده.

ص

●(قاجاریان)

صدر التواریخ = تاریخ‌صدورقاجار

ازمحمدحسنخان‌اعتمادالسلطنه(که‌یاداودر «اوزان ومقادیر: ۱۴۰» گذشت). که بنام‌میرزا علی‌اصغرخان‌امین‌السلطان، در رجب ۱۳۰۹

ساخته است . و یا نگاشتهٔ محمد حسین فروغی ذکاءالملك سپاهانی و میرزاغلامحسین ادیب کارمندان وزارت انطباعات که وزیر آن وزارتخانه آنرا بنام‌خود ساخته است. سرگذشت یازده‌تن از وزیران دودمان قاجار است ، که (اسنادآن اوراق متشتته و حکایاتی‌ست که از الواح خواطر معمرین نقل شده است) : ۱ـ حاجی‌میرزا ابراهیم‌خان اعتمادالدوله‌شیرازی ۲ـمیرزاشفیع‌صدراعظم‌مازندرانی۳ـامین‌الدوله محمد حسین‌خان نظام‌الدوله اصفهانی ۴ ـ میرزاابوالقاسم قائم‌مقام ۵ـ میرزاآقاسی ۶ـ میرزاتقی‌خان امیرکبیر ۷ـ میرزا آقاخان صدراعظم‌نوری ۸ـ میرزا محمدخان سپهسالار ۹ ـ میرزاحسین‌خان سپهسالار، صدراعظم۱۰ـ میرزایوسف‌مستوفی‌الممالك‌آشتیانی۱۱ـ میرزا علی‌اصغراتابك امین‌السلطان(در۱۳۵۱خ چاپ شده‌است) **آغاز :** بعدالحمدوالصلاة به حضور کرامت ظهور مکرمت دستورعمیداکرم... این کتاب که صدرالتواریخ نامیدم ...

45022 ـ **تهران** ، مجلس ۸۴۳۰ فهرست نشده : نستعلق، سدهٔ **۱۳**،[یادداشتهای دکترجان‌لایونکود]

45023 ـ **تهران** ، حقوق ۶۰ ب : نستعلیق **۱۳۰۹**،آغازبرابرنمونه،. ۱۷گ۱۹ س[ف. حقوق : ۱۵۸].

45024 ـ **تهران** ، ادبیات ۲۴۵ ج : نسخ ماشینی‌ونستعلیق**۱۳۱۹** خ، ازروی‌مسودهٔ اصل«تاریخ‌صدورقاجار» که‌نسخهٔ آن‌در کتابخانهٔ میرزا محمدعلی‌خان فروغی بوده است. در هامش آن یاد داشتی ست از محمدعلی فروغی که از پدرش ذکاءالملك نقل می کند که این کتاب رامن وافضل‌الملك نگاشته‌ایم ۱۵۱گ ۲۳ س [ف . ادبیات ۱ :۳۴۷].

صحیفهٔ اولیا

از میرسید محمدنوربخشی ، محمد فرزند محمد فرزند عبدالله (قائن ۷۹۵ - ۸۶۹)

تذکرهٔ عرفاء است به‌نظم، ومشایخ را از کشمیرتاروم باختصار یادکرده است : .

زکشمیر گیرم‌من‌ازابتدا. بروم‌رسانم‌شودمنتها

صریح‌الملك

دربخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

صکوك‌وسجلات‌تیموری

دربخش اسناد ومنشآت خواهدآمد.

ظ

●(تیموریان)

ظفرنامه

ازسلطان احمدفرزندخاوندشاه حسینی .

تاریخ تیمور است ، وبه‌نظرمی‌آید ساده شده از همان«ظفرنامهٔ» شرف‌الدین‌علی است . بدستور سلطان ابوالفتح بدیع‌الزمان بهادرخان فرزند سلطان حسین فرزند منصور فرزند بایقرا. که‌در ۹۱۲ق ازسپاه شیبانی ازبك شکست خورده است.

45025 ـ **استانبول** ، فاتح۴۴۲۹ : ازآغازسدهٔ**۱۰** ق [استوری۱ :۲۸۸ـبریگل ۸۰۷:۲] .

●(تیموریان)

ظفرنامه

از شرف‌الدین‌علی فرزند حاجی یزدی معمایی ،(که یاد اودر «انگشت شماری:۱۳۷»

گذشت). بدستور سلطان ابراهیم فرزند شاهرخ بسال ۸۲۸ (= کلام‌صنف‌فی‌شیراز) نگاشته‌است در آن سرگذشت تیمور و سپاهیان خوانخواه او را با ستایشی‌فراوان‌آورده است ، و رویداد های ۷۳۳تا نزدیک۸۰۷ را دریك مقدمه و دو مقاله : یکم در کارهای امیر تیمور ، دوم در کارهای شاهرخ،آورده است.در کلکته ۱۳۰۶ ق در دو جلد چاپ شده است . بکوشش پتی‌ـ دلاکروا در ۱۷۲۲ م به فرانسوی و بکوشش مسیودار بی ازفرانسوی به‌انگلیسی در۱۷۲۳ م ترجمه شده است . به ترکی‌نیزدرآمده است.

نسخهٔ۲۶۰ مجلس دارای یك‌مقدمه است. وبنام «تـاریخ جهانگیر» و یك دیباجه وسپس خودکتاب و بدینگونه است :

(۱ـ آغازمقدمه)افتتاح تاریخ‌جهانداری وابتدای نامهٔ ظفروبختیاری حمدوسپاس‌حضرت (۲ آغازدیباجه) حمدوسپاس بیقیاس کـه از فتحنامهٔ ادایش فتحنامه وان‌شیءالایسبح (۳ آغازمتن) ـ این‌سرآغاز درنسخهٔ چاپ‌کلتکه نیزاست: حمداً کثیراً مبارکالمن یؤتی‌الملك‌من یشاء وینزع(آغاز۴) (برخی نسخه‌ها مقدمه‌و دیباچه و خطبه یاد شده را ندارند وبا این‌سر آغازند) : مقالت اول دوذکر صادرات‌افعال و واردات احوال صاحبقران(آغاز۵مقالت‌سوم) فنون ستایش‌وسپاس فزون ازاندازهٔ وهم وقیاس.

بنگرید : ذریعه ۹:۱۵۵۱۷و۱۵: ۲۰۰ـف مشار : ۱۰۹۷ ـ استوری ۱: ۲۸۴و۱۲۷۴.

45026موزهٔ بریتانیا۵۶۲۸ Add: نستعلیق ع۱/ ۸۵۱(۱۴۴۷م) ، ۱۷۵ گ ۱۷ س [ریو ۱:۱۷۷] .

45027ـاستانبول ،طوپقپوسرای ۱۴۱۲ H:احمدفرزندمحمودعزالدین‌الجینجی،۸۵۷، آغازبرابرنمونهٔ ۳، ۳۹۴گ۲۱س [ف. فهمی ادهم۱ :۵۴].

45028 ـ تهران ، مجلس ۴۹۹۰ : نستعلیق محمد فرزند حاجی‌حسن فرزند سلغر شاه، چهارشنبه۲۶شوال۸۶۷، زرین،آغاز... برابر نمونهٔ ۳ و سپس۴[رؤیت]

45029 ـمشهد ، عبدالحمید مولوی ف ۳۰۴ نستعلیق۸۷۷، برخی چـاپهانونویس [نسخه‌ها ۵ : ۴۴] منتقل‌شده‌به‌دانشگاه مشهد.

45030 ـ استانبول، طوپقپو سرای R. ۱۵۲۲ : عمادالدین ، ۸۸۴ ، آغاز برابر نمونهٔ۳،۴۰۴گ۲۱س [ف.فهمی‌ادهم۱ :۵۳].

45031 ـ تهران ، سنا ۳۵۹ : نستعلیق سدهٔ ۹ ، با تاریخ نگارش سه‌شنبه ۱۳ شعبان ۸۴۰ درابرقوه، [نسخه‌ها ۶:۵۵۹].

45032ـ تهران ، فرهاد معتمد ۷۴: نسخ سدهٔ۹ـ۱۰، در۱۲۹۲ ازآن فرهادمیرزا بوده است [نسخه‌ها ۳:۱۹۴].

45033 ـ تهران ، دانشگاه ۲۷۷۴ : نسخ سدهٔ ۹ـ۱۰،آغاز افتاده ، ۲۳۴ گ۱۹س [ف . دانشگاه ۱۰:۱۶۲۹].

45034 ـ تبریز، ملی ۲۶۳۲: سدهٔ ۹ـ۱۰ ، جلد یکم .

45035 ـ تبریز، ملی۲۶۲۷ : سدهٔ ۹ـ۱۰ جلد دوم [نسخه‌ها ۴:۳۰۷] .

45036ـموزهٔ بریتانیا۲۵۰۲۴ Add: نستعلیق‌سدهٔ ۱۵ م ، آغاز برابر نمونـهٔ ۳ ، ۷۵۸گ ۱۵ س [ریو۱ : ۱۷۳].

45037ـموزهٔ بریتانیا۶۵۳۸ Add، نسخ،سدهٔ۱۵م، آغازبرابرنمونهٔ۱،۴۹۶گ۲۳ س[ریو۱ :۱۷۴].

45038ـ موزهٔ بریتانیا۲۶۱۹۲ Add: نستعلق محمدفرزند علی سلطانی، سدهٔ ۱۵ م ،

۳۴۴گ۲۱س

45039ـ موزهٔ بریتانیا Add ۲۷۲۳۹: نستعلیق سدهٔ ۱۵م، ۴۶۲گ۱۹س

45040ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۷۲۷: نسخ سدهٔ ۱۵م، ۳۲۹گ ۲۳س [ریو۳:۹۰۳].

45041ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۶۱۱: نسخ سدهٔ ۱۵م، ۴۴۰گ۲۱س [ریو۳:۱۰۶۸].

45042ـ موزهٔ بریتانیا Add۷۶۲۶: نسخ شوال ۹۰۹(۱۵۰۴م)، ۲۷۴ گ ۲۳س [ریو ۱:۱۷۶].

45043 ـ مشهد، رضوی ۷۱ تاریخ: نستعلیق محمد، ۹۳۲، ازمقالهٔ سیم است تا روزگارسلطان روزگارش: سلطان محمد بهادر، آغاز برابر نمونهٔ ۵، ۲۰۱ گ ۱۵س [ف. رضوی ۳:۹۷].

45044ـ موزهٔ بریتانیا Add۷۶۳۵: نستعلیق مرشدالکاتب مشهور به عطار شیرازی ۹۲۹ (۱۵۲۳م) ۶۱۴ گ ۱۷س [ریو ۱:۱۷۶].

45045 ـ تهران، سلطنتی ۲۲۸۶: سلطان محمد نور، ۹۳۵، تذهیب وتصویر از بهزاد، آغاز: این نامه که نام خود در او مسطور است حمداً کثیر لمن یؤتی الملك [نسخه‌ها].

45046 ـ مشهد، رضوی ۲۶۶ تاریخ (۴۲۵۴): نسخ ۶ع۲/۹۳۶، زرین، در برهانپور با نسخهٔ نوشتهٔ نگارنده مقابله شده، ودر پایان دارد: منقولا من تحریر المصنف مولانا شرف الدین علی یزدی، آغاز برابر نمونهٔ ۳، ۳۶۷گ۲۳س [ف. رضوی ۷:۱۳۶].

45047ـ استانبول، طوپقپوسرای ۱۳۷۰ H: نوشتهٔ ۹۳۲، آغاز: ... از برکت دانهٔ دوستی حضرت عزت که در کشت‌زار صدق نیت آن کامکار ستوده آثار، ۴۸۸گ۱۹س [ف. فهمی ادهم ۱:۵۴].

45048 ـ تهران، ملی ۱۳۴۲ ف: نستعلیق ۹۳۵، مقدمه است ومیرسد به: هنگام آن آمد که در اصل تاریخ حضرت صاحبقرانی شروع کرده شود وهذا آخر مقدمه، ۴۵ گ۲۱س [ف. ملی ۳:۴۰۵].

45049ـ موزهٔ بریتانیا Or۱۳۵۹: نستعلیق ۱۶/ع۱/۹۵۹ (۱۵۵۲م)، ۵۱۴گ۱۸س [ریو ۱:۱۷۶].

45050 ـ تهران، مجلس ۳۵۹۸: نستعلیق حسین فرزند احمد حسینی، ۹۶۵ در ابرقوه، زرین، آغاز برابر نمونهٔ ۴، ۷۲۶ص ۱۹س [ف. مجلس ۱۰:۲۵۶۴]

45051 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۱۴۰۱: غلامحسین عودیانی، رمضان ۹۶۹، ۱۵۲گ [ف. سید عبدالعزیز طباطبائی]

45052 ـ تهران، حسنعلی غفاری معاون‌الدوله: نوشتهٔ ۹۷۱، زرین [نسخه‌ها ۵:۱۱۲]

45053 ـ تهران، ملك ۵۶۷۲: نستعلق سدهٔ ۱۰، زرین، بایك مجلس تصویر، آغاز: بنام خدایی که ازنام اوست ... در صفحهٔ آغاز بنام تاریخ جهانگشایی تیموری است [رؤیت]

45054 ـ مشهد، رضوی ۲۶۸ تاریخ (۴۲۵۶): نسخ سدهٔ ۱۰، زرین، ۳۰۳ گ

45055 ـ مشهد، رضوی ۲۶۷ تاریخ (۴۲۵۳): نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۰، سرلوح هراتی، انجام افتاده، ۲۳۰گ ۲۵ س [ف. رضوی ۷:۱۳۸].

45056 ـ تهران، دانشگاه ۲۵۰۵: نسخ سدهٔ ۱۰، انجام افتاده، ۱۷۶گ [ف. دانشگاه ۹:۱۲۸۸].

45057 ـ تهران، دانشگاه ۱۹۷: نستعلیق سدهٔ ۱۰، جلد یکم، آغاز نسخه ۲۴

سطر ازچاپ ۱۸۸۷م کم دارد ، ۳۶۳گ ۱۹ س[ف . دانشگاه ۲: ۶۱۶]

45058 ـ تهران ، دانشگاه ۱۹۸ : همان نستعلیق سدهٔ ۱۰ جلد دوم ، برابر ص ۷۷۶ جلد یکم چاپ کلکته تا پایان آن چاپ، ۳۷۰گ۱۹س[ف دانشگاه ۲:۶۱۶].

45059 ـ دانشگاه ۵۲۹۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، زرین ، باتاریخ خریدمحرم ۱۰۴۷ ۱۱۱گ۲۰س [ف: دانشگاه ۱۵:۴۱۹۵].

45060ـ تهران،دانشگاه۵۲۷۵:نسخ سدهٔ۱۰،زرین،انجام‌افتاده،۵۴۶گ ۱۹س [ف دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۰]

45061ـ تهران، سپهسالار۱۴۹۹: نسخ سدهٔ۱۰، ۴۱۴گ۱۸س[ف.سپهسالار۵: ۳۱۰].

45062 ـ تهران ، مجلس ۵۶۶۷ : نسخ سدهٔ ۱۰ ، آغاز و انجام افتاده ، ۹۲ ۳ص ۲۳س[ف.مجلس ۱۷: ۱۲۰].

45063 ـ تهران ، مجلس ۳۵۲۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، آغازدردیباچه وانجام افتاده زرین، ۱۳۴ ص۲۹س[ف.مجلس۱۰:۱۴۸۱].

45064 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ۳۲۲ تاریخ (۱۶۴ف) : نسخ‌خوب سدهٔ ۱۰، آغازبرابرچاپی،۴۱۵گ۱۷س[ف.محمد اشرف :۱۸۵].

45065ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۳۲۵ تاریخ (۱۶۶ف) : نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰ ،۵۰۸گ۱۹س [ف. محمداشرف: ۱۸۷].

45066 ـ تبریز،ملی۳۶۳۲: نستعلیق تاریخ یادنشده ،آغاز برابرنمونهٔ۳ ، با تملك ۱۰۰۲، ۴۰۴گ۱۵س[ف.ملی تبریز۱:۱۶۴]

45067 ـ مدینه، عارف‌حکمت۵۶۹: مؤرخ ۱۰۰۸ ، ۳۰۰گ[نسخه‌ها۵:۴۷۸]

45068ـ موزهٔ بریتانیا، Or۱۰۵۴: نستعلیق،محرم۱۰۰۹ (۱۶۰۰م)، ۳۳۳گ۲۱ س[ریو۱:۱۷۶].

45069ـ تهران سپهسالار ۱۵۰۰: نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، با تاریخ اتمام ۱۰۰۹ در پشت نسخه ، انجام چندبرگ افتاده، ۳۴۹گ ۲۴ س [ف . سپهسالار۵: ۳۱۰].

45070 ـ تهران،مجلس.۲۶: نستعلیق ۱۰۱۶، زرین ، دارای : ۱ـمقدمه بنام‌تاریخ جهانگیر: و یك دیباچه سپس خود کتاب وازاین جهت یکی ازنسخه‌های جامع‌این‌کتاب است ،آغازبرای نمونه از این نسخه برداشته شده، ۳۶۶گ ۲۰ـ۲۵س[رؤیت]

45071 ـ تهران ، سپهسالار ۱۴۹۷ نستعلیق، سه‌شنبه هشتمین ماه ۱۰۶۰، زرین ، ۴۴۹گ ۱۹س[ف.سپهسالار ۵: ۳۱۰]

45072 ـ لنین‌گراد ، اکادمی‌علوم C۳۹۳ (۲۹۰۴ف) :نوشتهٔ ۱۰۶۰، ۵۳۴ گ [آکیموشکین ۱: ۳۷۸] .

45073ـ لنین‌گراد،اکادمی‌علوم C۱۶۰۸ (۲۹۰۵ف): نوشتهٔ۱۰۶۷، ۹۹گ[آکیموشکین ۱: ۳۷۸]

45074 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۳۹۹: نستعلیق محمدصادق حافظ فرزند محمدزمان ، شوال۱۰۶۸ ، ۶۱۳ص۲۵س[ف .دکترمقصود ۱:۱۲۴].

45075ـ موزهٔ بریتانیا، Add۱۸۴۰۶: نسخ،رمضان۱۰۷۷ (۱۶۶۷م)،۰ ۵۴گ۲۵س [ریو۱ : ۱۷۵].

45076 ـ بنگال، آسیایی ۱/ ۲۶ o (۱۰۰): نوشتهٔ ۱۰۸۴ [ف.بنگال:۱۲۷].

45077 ـ پاکستان،دانشگاه پنجاب Apell۳ ۵۷ (۵۰ف): نستعلیق ۱۵ رمضان

۱۰۸۴، ۳۹۵ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۳۶].

45078 ـ لندن ، انجمن پادشاهی آسیائی ۹۴a: نوشتهٔ ۱۰۹۶ [نسخه‌ها ۵: ۶۷۹]

45079 ـ مشهد ، رضوی ۲۶۹ تاریخ (۴۲۵۵): نسخ و نستعلیق چند نویسنده از سدهٔ ۱۱، انجام نونویس

45080 ـ مشهد ، رضوی ۲۷۰ (۸۳۹۲) : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، زرین [ف . رضوی ۷: ۱۳۸]

45081 ـ تهران ، ادبیات ۱۷ج: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، ۴۷۴ گ ۲۰ س

45082 ـ تهران ، ادبیات ۶۲ج : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، از دیباجه اندکی افتاده و انجام میرسد به رفتن امیر سرندق به تاشکند، ۴۱۷ گ ۲۲ س [ف . ادبیات ۱: ۵۴۳]

45083 ـ تهران ، مجلس ۵۸۴۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۱ ، ۸۶۲ ص ۱۹ س [ف . مجلس ۱۷: ۲۵۲].

45084 ـ تهران ، ملی ۱۱۵۵ف : نسخ زیبای سدهٔ ۱۱ ، آغاز برابر نمونه، ۲۵۸ گ ۲۴ س [ف . ملی ۳: ۱۸۰] .

45085 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۳۲۳ تاریخ (۱۶۷ف): نستعلیق خوب سدهٔ ۱۱، با دیباجه‌ای با عنوان «خلاصة‌مقدمة الکتاب»، ۵۴۸، گ ۲۱ س [ف. محمداشرف : ۱۸۷].

45086 ـ کپنهاك ، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

45087 ـ موزهٔ بریتانیا Add ۲۷۲۴۰: نستعلیق سدهٔ ۱۷م، ۴۸۴ گ ۱۷ س.

45088 موزهٔ بریتانیا Add ۱۸۸۰۶: نستعلیق سدهٔ ۱۷م، ۵۱۸ گ ۱۸ س [ریو ۱: ۱۷۶-۱۷۷]

45089 تهران، مجلس ۵۵۴۴: نستعلیق سدهٔ ۱۲، زرین، ۶۴۶ ص ۲۱ س [ف. مجلس ۱۷: ۳] .

45090 موزهٔ بریتانیا، Add ۶۵۳۷: نوشتهٔ سدهٔ ۱۷ م در هند ، ۴۴۲ گ ۲۱ س

45091 موزهٔ بریتانیا Add ۲۳۵۱۹: نستعلیق سدهٔ ۱۸، ۲۴۶ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۷۷].

45092 ـ تهران ، مجلس ۲۳۰۸: نسخ خوانا ، ۲ صفر ۱۲۱۹، زرین ، دیباچه را دارد با سرآغاز آن برابر نمونهٔ ۲، ۵۳۱ ص ۲۴ س [ف . مجلس ۶: ۲۶۵].

45093 ـ لنین‌گراد ، آکادمی علوم C۳۹۰ (۲۹۰۱ف): نوشتهٔ ۱۲۴۱، ۱۱۶ گ [آکیموشکین ۱: ۳۷۸].

45094ـ موزهٔ بریتانیا ۳ /۶۹۳۲ Add: با تاریخ ۱۸۱۴-۱۸۱۶، در دفتر برگزیدهٔ آنست (گ ۱۳۶-۱۵۱) [ریو ۲: ۸۰۴]

45095 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۳۲۴ تاریخ (۱۶۵ف) : نستعلیق ۱۴۲۴ع/۱۲۴۸ (۱۸۳۲م) ۳۱۹ گ ۱۹ س [ف .محمداشرف: ۱۸۶]

45096ـ تهران ، ملی ۱۸ف : نستعلیق و نسخ نسبتاً خوش رجب ۱۲۵۰، آغاز برابر نمونهٔ ۳، ۲۸۰ گ ۲۱ س [ف .ملی ۱: ۱۲].

45097 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۲۸/ ۵۱۴۰ : نوشتهٔ ۷ رجب ۱۲۵۹ (۱۸۴۳م) در کابل [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۵۴]

45098ـ موزهٔ بریتانیا ۲/ or۱۶۹۸: نستعلیق ۱۸۴۹م، (گ ۱۹۵-۸۷۸) [ریو ۳: ۹۱۴].

45099 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۵ ، ۰۷ شرف : نستعلیق منشی جمال‌الدین و ۱۰۰۰۰۰ ج ۲ / ۱۲۷۰ ، آغاز برابر نمونهٔ ۳، ۵۱۶ گ ۱۷ س [ف . منظور احسن عباسی ۱: ۷۳۳]

45100 ـ **یزد**، جامع کبیر شماره یاد نشده: نسخ محمود **۱۲۸۸** برای شجاع الدوله امیر حسینخان ایلخان خراسان [نسخه‌ها ۴ :۳۸۸]

45101 ـ **تهران، مجلس** ، ۳۲۰۳: شکسته نستعلیق حسین فرزند مرادعلی الچالشتری، پنجشنبه ۷ رمضان **۱۳۰۱** ،زرین، آغـازپس از ابیاتی برابر نمونهٔ **۳**، ۵۷۷ص ۲۱س [رؤیت]

45102 ـ **تهران** مجلس ، ۵۵۶۷ : نستعلیق تاریخ یاد نشده،زرین، **آغاز** : ای نام نوزیب نامهٔ فتح وظفر ـ وی ذکر تو عنوان سخن دازیور [مجلس ۱۷:۳۱]

45103 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۱: نسخ ریز ،مقدمه داکـه بنام «تاریخ جهـانگیر» است ندارد، آغاز افتاده ،۲۶۸گ ۲۵س

45104 ـ **تهران** ، مجلس ۲۶۲: نسخ ، بی‌مقدمه ، ناتمـام ،۴۸۸گ ۱۷س[ف.مجلس ۲:۱۴۸].

45105ـ **تبریز** ، ملی ۳۶۲۷: نستعلیق آغاز نونویس، ۳۷۲گ ۱۵س [ف.ملی تبریز: ۱۶۵].

45106 ـ **لنین گراد** ،اکادمی علـوم B۶۴۷(۲۹۰۰ف): بی‌تاریخ ،۸۹گ.

45107ـ **لنین گراد** ، اکادمی عـلوم C۳۹۱(۲۹۰۲ف) : بی‌تاریخ، ۵۳۸گ.

45108ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم C۳۹۲(۲۹۰۳ف): بی‌تاریخ، ۴۵۴گ.

45109 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم C۱۸۷۲(۲۹۰۶ف): بی‌تاریخ ،۳۰۴گ

45110 ـ **لنین گراد** ،اکادمـی علـوم C۱۹۲۶I-II (۲۹۰۶ف) : بی‌تاریخ، ۱۵۲+۱۴۷گ.

45111 ـ**لنین گراد** ،اکادمـی علـوم D۳۱۴(۲۹۰۸ف): بی‌تاریخ ،۲۷۱گ.

45112ـ **لنین گراد** ، اکادمی علـوم D۳۶۳ (۲۹۰۹ ف) : بی تاریخ ، ۴۲۴گ [آکیموشکین ۱:۳۷۸].

45113ـ**هند**، بانکیپور ۵۱۲/۲: نستعلیق، آغاز برابر چاپی، ۵۴۹گ ۲۱س [ف.عبدالمقتدر ۶:۱۶۷].

45114ـ **بادلیان** ، ۳۴۵/۱ الیوت : نستعلیق ، **فیلم** آن در دانشگاه ش ۸۸۵ هست [فیلمها : ۵۴۶]

45115ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۶ ppelI ۱۵۴۹(۵۱ف) : نستعلیق، بـی تاریخ، با دیباجه وسرآغاز برابر نمونهٔ ۱، ۶۲۷گ ۱۹ س[ف.عبـدالله ۱:۳۷].

45116ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H.۱۴۱۱: ۴۸۱گ ۱۸س [فهمی ادهم ۱:۵۴]

45117 ـ **سلیمانیه** ، اسعـدافندی ۲۳۶۹: نستعلیق ، ۵۳۱گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۹۰ هست [فیلمها: ۱۴۰].

ظفر نامه

ازعبدالله حافظ ابرو(که یاد او در «جغرافیا» گذشت) دنبالهٔ «ظفرنامهٔ» عبدالواسع شنب غازانی ست

45118ـ **تهران**، ملك ۴۱۶۴/۷ : نسخ ، **۱۲۷۱** ،(گ ۲۶۹ـ۲۷۱) بدنبال «ظفرنامهٔ» شنب غازانی و چند نگاشتهٔ حافظ ابـرو است [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود] .

●(تیموریان)

ظفر نامه

متن از شرف یزدی معمای ، ساده‌شده از عبدالستار (فرزند) قاسم (لاهوی که «سمر الفلاسفه» درتاریخ فرزانگان را بسال ۱۰۱۲ نگاشته است). **آغاز**: حمد وستایش لایق بارگاه خداوند زمان و زمین .

بنگرید : ذریعه ۴: ۳۰ (تذکرة‌الحکما).

45119ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۶۸۵ Add: نستعلیق ، سدهٔ ۱۷م، ۳۱۲ گ ۲۱س [ریو ۱: ۱۷۶ـ ۱۷۷].

45120 ـ اکسفورد بادلیان ۱۵۹: تاریخ یاد نشده ، تنها جلد یکم آن است تا رویدادهای ۸۰۳ق[استوری ۱: ۲۸۷ـ بریگل ۲: ۸۰۶].

● (تیموریان)

ظفرنامه

از نظام‌الدین عبدالواسع شامی شنب‌غازانی بدستور امیر تیمور گورکان، بسال ۸۰۴ نگاشته‌است باعنوانهای: ذکر، ذکر، رویدادها را ازروی اسناد رسمی دیوان تیمور تا آخر ۸۰۶ نگاشته است . سپس حافظ ابرو نگارندهٔ «مجمل التواریخ» بدستور شاهرخ (۸۰۷ - ۸۵۰) دنبالهٔ آنرا تامرگ تیمور در ۱۷ شعبان ۸۰۷ نگاشت جلد یکم آن شامل متن در بیروت و پراك بکوشش فلیکس تاور خاورشناس چك در ۱۹۳۷ م در ۲۹۵ ص چاپ شده است .

آغاز : وظایف شکر فراوان و شرایف حمدبی‌پایان سزاوار عالی حضرت ازلی ذاتیست ...حکایت، پادشاهی بز ندقه مایل بود وازدریافت حقایق آفرینش غافل.

45121 ـ استانبول ، نور عثمانیه ۳۲۶۷: نوشتهٔ ۸۲۸ق . وبدنبال آن ذیل آن از حافظ ابرو هست [بریگل ۲ :۷۸۹ـ استوری ۲:۲۷۹].

45122 موزهٔ بریتانیا Add۲۲۹۸۰: نستعلیق ع۲/ ۸۳۸(۱۴۳۴م)، آغاز برابر نمونه ۲۱۵ گ ۱۹س[ریو ۱: ۱۷۰].

45123 ـ استانبول ، بغدادکشکی ۲۸۲: نوشتهٔ ۸۵۰ق . بنام مجموعهٔ حافظ ابروست [بریگل] .

45124 ـ استانبول، داماد ابراهیم ۹۱۹: نوشتهٔ ۸۸۵ ق. بنام مجموعهٔ حافظ ابروست

45125ـ کمبریج، براون H۷ (۱۲): ازسدهٔ ۹ق،

45126 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۴: ۲۲۸۴): نوشتهٔ پیرامن ۱۵۳۰م، ناقص . پس ازپنج بخش مجموعهٔ حافظ ابرو.

45127 ـ ارمنستان ،ایروان ،ماتنادران ۲۸۶: نوشتهٔ ۱۰۹۷ق[بریگل ۲: ۷۹۰].

45128 ـ تهران ، ملك ۶/ ۴۱۶۴: نسخ ، ۱۲۷۲،(گ ۲۲۴-۲۶۹) ،سپس ذیل آن ازحافظ ابرو[یادداشتهای دکتر جان لایو نکود].

●●● ـ همدان ،کتابخانهٔ غرب ۱۴۸۱: نسخ زیبای احمد فرزند خطیب محیی الدین جهرمی، ۹۲۹، آغاز نسخه برابر نمونهٔ ۳ ظفرنامهٔ یزدی‌ست ، و در پایان تتمه‌ای بااین سرآغاز : حمدوسپاس بیقیاس که از فتح‌نامهٔ آرایش فتح‌نامهٔ و ان حسن‌سیی‌الایسبح [ف . دکترمقصود] دربارهٔ این نسخه باید گفت : نخست اینکه نباید از شنب‌غازی باشد وباید از یزدی باشد .دوم‌اینکه من‌این نسخه‌را نادرست بشمارهٔ 32303 درص۲۹۹۹ یادکرده‌ام.

45129ـ آصفیه ۱۷۴۸ تاریخ: نوشته پیرامن ۱۲۰۰، آغازوانجام‌افتاده [ف. آصفیه ۴: ۱۰۲]

●(تیموریان)

ظفرنامه = منتخب...

متن‌ازهمان‌شرف‌الدین. گزیده ازناشناس. وشاید ازسدهٔ نهم یا دهم. از زایش تیمور آغازو به مرگش پایان می‌یابد .

آغاز: ای نام تونیب‌نامهٔ فتح وظفروی ذکرتو عنوان سخن را زیور ـهرگز نشودکسی

زافسر سرور ـ تادست عنایتت نیاید برسر .

45130 ـ قم، سیدشهاب الدین، آقانجفی ۱۰۱/۹ : نستعلیق حیدر فرزند علی فرزند اسماعیل فرزند عبدالعالی کرکی، **۱۰۷۲** ق، (۱۲۶پ ـ ۱۴۰ر)[ف. اشکوری۱:۱۲۲].

● (تیموریان)

ظفرنامه

متن از همان شرف‌الدین، ساده شده از ناشناس. **آغاز:** به‌موجب حکم جهان‌مطاع.

45131 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال کرزون (ایوانف۱ ۷۰۱): نسبتاً تازه و ناقص. [برگل۲:۸۰۷ـ استوری۱:۲۸۷]

● (تیموریان)

ظفرنامه

متن ازهمان شرف‌الدین یزدی ، ساده‌شده ازناشناس ، برای شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) بسال ۱۰۵۰ ق ساخته شده است.

45132 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۲۳۱۷:۴): ازپایان سدهٔ**۱۷**م، انجام‌افتاده.

● (تیموریان)

ظفرنامه

ازناشناس . گویا بروزگار شاهرخ (۸۰۷ ـ ۸۵۰ق) .

تاریخ گورکانیان است از مرگ ابوسعید ۷۳۶ ق‌تا مرگ تیمور ، در۱۲۰ بخش، بنام ذکریا گفتار. وبخشی دارددرسرگذشت۳۶ تن‌از فرزندان تیمور و رویدادهای چهل سال آغاز پادشاهی همان شاهرخ .

45133 ـ **تاجکستان** ، دوشنبه، اکادمی علوم ۴۶ : ازسدهٔ**۱۹**م (ف. ج۱ص۵۹). [بریگل ۲:۸۱۵].

ظفرنامه

دربخش منظومه‌هاص۲۹۹۶ گذشت .

● **(قاجاریان، افغانستان)**

ظفرنامهٔ ناصری

ازناشناس . نگاشتهٔ۱۲۷۵ق. تاریخ‌جنگ ایران وافغانستان درپیرامن هرات ۱۲۷۲ق و پیروزی‌ایرانیان‌دریورش به آن‌شهراست(بنگرید: تاریخ فتح‌هرات : ۴۲۶۰).

45134 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۹۸۲ or: سدهٔ **۱۹** م (ف.مردیت اونس:۶۷) [برگل۲:۹۷۹].

● (آق‌قوینلو)

عالم آرای امینی

از خواجه فضل‌الله امین فرزند روزبهان فرزند فضل‌الله خنجی اصفهانی ، ازاهل‌سنت،در تاریخ‌سلطان‌یعقوب آق‌قوینلو درگذشتهٔ۸۹۶ق. به‌شیوهٔ مغلق، بروزگاربایسنقر(۸۹۶-۸۹۷ق) وازهموست : میهمان نامهٔ بخارا.

بنگرید:ذریعه۱۵:۲۰۵ـ استوری۱:۳۰۱ و ۱۲۷۸ ـ پیشگفتار مهمان‌نامهٔ‌بخارا: ۳۰ ـ فیلمها ۱۴۰ ـ مخطوطات۲:۱۶۰].

45135 ـ **استانبول**، فاتح ۴۴۳۱ : نستعلیق‌یوسف‌هروی، **۹۲۷**، ۲۲۴گ ۱۵س. فیلم آن در دانشگاه ش۱۵۹ هست [فیلمها: ۱۴۰]

45136 ـ **پاریس** ،ملی(بلوشه۱:۴۷۳ p۱۰۱۱ : نستعلیق آدینهٔ ۲۱ محرم **۹۵۲** ، ۲۰۷گ ۲۰س . فیلم آن در دانشگاه ش۷۷۱ هست [فیلمها:۳۵]

45137 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵م تاریخ فارسی : نستعلیق۲۳ج۲/**۱۰۰۱**، **آغاز**: چون نثرمحامد کبریای الهی که بیرون ازدایرهٔ عقول وافهام است ، درفهرست آمده «عالم آرای صفوی» جلد۱، ۱۴۸گ ۲۹س [ف. مخوطات۲:۱۶]

45138 ــ مدینه، عارف حکمت ۵۱۲ و ۵۱۳: نوشتهٔ **۱۲۶۵**، ۶۰۰ گ. درفهرست بنام «عالم آرای فی احوال الدولة الباینذریه» یاد شده است [نسخه‌ها ۵: ۵۷۰].

45139 ــ قاهره، دارالکتب ۴م تاریخ فارسی: نستعلیق زیبای بی تاریخ، زرین، درفهرست آمده «عالم آرای صفوی» جلد ۲، **آغاز**: عنوان صحیفهٔ سلطنت، ۳۲۴ گ ۲۵ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۶].

● (صفویان)

عالم آرای شاه اسماعیل = عالم آرای صفویان = تاریخ شاه اسماعیل

تاریخی‌ست بشیوهٔ نقالان روزگار صفویان وجز نگاشتهٔ میرعو دیست، دوجلد است: یکم در تاریخ شاه اسماعیل (۹۰۷-۹۳۰). دوم درداستانی ازشاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) که از ۹۳۰ تا ۹۶۳ را دارد. نسخه‌ها جدایی دارند، نسخهٔ دکتر مصباح این‌عنوانها را دارد: بشنو از اخترخان، بشنوازمسیح دکمه‌بند، بشنواز سید بشنوازحسین بشنواز سید دراصفهان، بشنو از چاربادشاه، بشنو از باباکلیم، بشنو از درویش بشنوازدرویش‌حُسین، بشنوازاجاق‌زاده، بشنواز اردو، بشنواز هند، بشنواز زاغ پیاده، بشنواز لالا، بشنواز هوشیار، بشنوازخان، بشنواز نسیم بشنواز بنگاله، بشنوازغولان‌بهادرقلعه، بشنواز طوطولان‌بن‌پیران، بشنوازشاپور، بشنوازهیار، بشنوازکهزاد، بشنوازمشعلچی: بشنوازقمررخ بشنو... . تامیرسد به‌بشنو از غافلان، بشنو از ازنایب. بکوشش یدالله شکری‌چاپ‌شده‌است. و تحریری دیگر بکوشش منتظر صاحب در مجلهٔ‌یغما شناسانده‌شده است: ش۱۹۶: ۲۵۳، ش۲۰۱: ۳۴ش۲۰۵: ۲۵۶.

45140 ــ تهران، سپهسالار ۱۵۱۴: نستعلیق ۱۲۹ (**۱۰۲۹**)، آغازافتاده: لاعلاج خود را بقافله رسانید تا بگویم که کی بخدمت آن‌شهریارخواهد رسید. انجام: شاه‌طهماسبی (کذا) را آوردند در دارالسلطنهٔ تبریز برتخت نشاندند. والسلام‌علیکم ۱۲۹، ۲۴۱ گ ۱۵ س برابر نسخهٔ‌منتظرصاحب است [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۸].

45141 ــ همدان، قاسم‌برنا: نستعلیق سدهٔ **۱۲-۱۳**، بدستورمرشدآداب‌طریقت‌درویش محمد حسین بحرآبادی، آغاز افتاده، ۲۲۱ گ ۱۷ س [نسخه‌ها ۵: ۳۷۲-۳۷۴].

45142 ــ تهران، سنا ۷۶۰ (ثبت ۱۶۶۸۰): نستعلیق‌محمودبهبهانی **۱۲۳۴**ق، آغاز: امارادیان اخبار وناقلان آثاروطوطیان شکرشکن‌چنین‌آورده که‌درزمان‌امام‌فرض‌الطاعه وواجب‌العطیه‌حضرت‌امام‌موسی‌کاظم که جدماجد سلطان فیروز شاه در دارالارشادارد‌بیل‌وطن داشتند، ۱۶۴ گ ۲۱ س. و عنوان: عالم آرای صفوی جلد اول شاه اسماعیل بخامهٔ نویسندهٔ اصل دارد. نزدیك به‌نسخهٔ منتظرصاحب.

45143 ــ تهران، خان‌ملك‌ساسانی: نستعلیق محمود خان فرزند محمدعلی بهبهانی، **۱۲۳۹** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۴]

45144 ــ تهران، سنا ۷۶۰ (ثبت ۱۶۶۸۰): نستعلیق‌شاپورگرجی، ۱۲ع۱ ناخوانای‌سدهٔ **۱۳** ق. آغاز: آورده‌اند که چون مفترض‌الطاعة و واجب‌العظمه حضرت امام موسی‌کاظم ع که جد ماجد سلطان فیروزشاه ۲۰۲۰۰۰۰ گ ۱۹ س: با نسخهٔ پیشین جدائیهایی‌درعنوانها هست از این رو در دفتر کتابخانه این یکی راجلددوم کتاب دانسته‌اند و با آندیگری یك شماره داده‌اند [یادداشتهای دکتر جان لایونگود]

45145 ــ تهران، دکترحسین مفتاح: نستعلیق شاپور گرجی یکشنبهٔ ۱۲ ع۲ / سدهٔ **۱۳**، باتملك آخوندملامحمد تقی جزی‌اصفهانی رجب

۱۲۸۲. آغـاز: جنت مکان فردوس آستان شاه عباس ماضی غازی اعلی حضرت شاه عباس بن شاه سلطان محمد... پشت در پشت که نوشته شد نسب نامهٔ اعلی حضرت...

45146 تهران ؟ اصغر منتظر صاحب: همان نسخه‌ای که در مجلهٔ یغماش ۱۹۶ص۳۵۳ و ۲۰۱ص۳۴وش ۲۰۵ ص ۲۵۶ نشان‌داده شده است و پایهٔ چاپ ایشان است [نسخه‌ها۵ :۳۷۳]

45147 تهران مجلس: شمارهٔ قفسه و تاریخ نوشتن یادنشده. تاریخ افسانه‌ای شاه تهماسب است و باید جلد دوم عالم آرای صفویه باشد. واز ۹۳۰ تا ۹۶۳ را دربردارد [نسخه‌ها۵:۳۷۳]

عالم آرای صفویان = تاریخ صفویان بشیوهٔ نقالان، در س۴۲۵۴ گذشت .

● (صفویان)

عالم آرای عباسی

از اسکندر بیك ترکمان(۹۶۸-۱۰۴۳). منشی شاه‌عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸) وبنام او، بسال ۱۰۲۵ بدان آغاز کرده‌است، دریك مقدمه دربارهٔ زایش شاه‌عباس تا پادشاهی او ودوازده مقاله و یك خاتمه، دردو مجلد نگاشته است. جلدیکم در نیاکان صفویه تا سرگذشت تهماسب (۹۳۰ - ۹۸۴)، جلد دوم سرگذشت شاه‌عباس یکم تا قرن نخستین شاهی او .سپس جلد سوم دادردنبالهٔ آن از سال یـکم قرن دوم پـادشاهی او یعنی ۳۱ (=۱۰۲۶) تادوازده سال پس از آن (۱۰۳۸) که مرگ آن شاه است ، آورده‌است . ودرمیانه سرگذشت سرایندگان وفضلا راآورده‌است .و در پایان کار شاه‌تهماسب(۹۳۰- ۹۸۴) بسرگذشت سران روزگار اواز امیران وخوانین وسادات و دانشمندان وخوشنویسان و نقاشان وسرایندگان و جز آنها پرداخته است .

در تهران بکوشش آقای ایرج افشار در دو جلد ۱۳۳۸و ۱۳۳۹ چاپ‌شده است. آغـاز (جلدیکم) : پرده‌گشای در امیدوبیم، چون نشر محامد کبریای الهی که بیرون از دایرهٔ عقول . آغاز (جلددوم): عنوان صحیفهٔ سلطنت وعالم آرای پادشاهان کامکار. آغاز (جلدسوم): بعد از حمد وسپاس خالق آسمان و نیایش دادا وجهان آفرین که عالم ابداع.

بنگرید : ذریعه۳ : ۲۶۳ و۱۱: ۱۸۶ - ف.مشار: ۳۲۵ - استوادی۱: ۳۱۰، ۱۲۸۰- پیشگفتار چاپ جلد۲ ازایرج افشار .

45148 تـهران، ملی : نستعلیق ذیعقدهٔ ۱۰۱۷(۱) جلد ۲ و۳ وذیل‌را دارد، ۷۳۶ ص ۲۳س[نسخه‌ها۶: ۳۰۲] تاریخ نوشتن درفهرست چنین است.

45149 هند، بانکیپور۵۲۱: نوشتهٔ عین علی تبریزی، ۱۰۴۳، جلد۲، آغاز برابر نمونه، ۳۷۶ گ ۲۳ س [ف.عبدالمقتدر ۶ :۱۸۰]

45150 تهران، مجلس۵۲۷۱: نستعلیق یکشنبهٔ ۲۹ رجب ۱۰۴۵ ، زدین، آغازبرابر جلد۱، ۲۳۶گ ۲۲ س [رؤیت]

45151 تهران، مجلس۵۲۷۲: نستعلیق، آدینه ۱۱ صفر (تاریخ پاك شده)، بهمان خامهٔ شمارهٔ پشین. آغاز برابر جلدسوم، ۱۰۲گ، زدین [رؤیت]

45152- تهران، مجلس ۵۲۷۰: نستعلیق روزگار نگارنده، ۲۴ع۱/ ۱۰۴۹، آغاز برابر جلددوم ،۲۲۳ گ۲۲س [رؤیت]

45153- تبریز ،ملی۳۳۰۸: نستعلیق ۲۰ رجب۱۰۵۴، ج ۱و۲ ، آغاز آندو برابر نمونه ، ۴۲۹ گ ۳۰ س [ف. ملی تبریز ۱ : ۱۶۹]

45154- حیدرآباد ،موزهٔ سالارجنگ

۳۲۳ تاریخ (۱۷۹ ف) : نسخ خوب **۱۰۵۵** (۱۶۵۴م) ، آغاز برابر جلد۱، ۶۱۹+۲گ ۲۱ س [ف.محمداشرف: ۲۰۰].

45155 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۹۴ تاریخ(۱۸۰ف): نستعلیق خوب محمدرضا، **۱۰۶۰** (۱۶۵۰م) ، ۱۸۸گ ۲۱ س [ف . محمداشرف:۲:۲۰۲].

45156 - **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۴۴(۵۵۵ ف) : نوشتهٔ **۱۰۶۴** ، ۷۵۱گ [آکیموشکین ۱:۹۵].

45157 - **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۹۳ تاریخ (۱۸۱ ف): نستعلیق **۱۰۶۸** (۱۶۵۸م)، ۴۳۸گ ۲۱ س[ف.محمداشرف: ۲۰۳]

45158 - بغداد، جامعة الحکمة ۳۱۰ سرکیس : تعلیق ، رجب **۱۰۶۹**،ج ۲،زرین، ۲۲۶گ۲۱س [مخطوطات ، یعقوب‌سرکیس، کورکیس‌عواد: ۱۷۹]

45159 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۸۲ Add : نستعلیق رمضان **۱۰۷۰** (۱۶۶۰م) در اکرا، بخش یکم ، ۲۳۶ گ۱۹س[ریو۱: ۱۸۶].

45160 - **مشهد**،جامع گوهرشاد۸۹: نستعلیق **۱۰۷۱** ، زرین ، جلد۱ تاآغازخاتمه، [ف.شهرستانها ۱: ۱۵۱]

45161 - **تهران** ، سپهسالار ۱۶۷۳: نسخ محمدحسین ،رجب **۱۰۷۲** بدستور میرزا آقابیگ وزیر گیلان ، صحیفه‌دوم‌و سوم است ، ۴۰۲ گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵: ۳۱۲].

45162 - **تهران** ، سلطنتی ۹۷۰ : نستعلیق پنجشنبه ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۰۷۲** ،جلدیکم است ،زرین، ۷۶۹گ ۲۹س.

45163 - **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۲۸ تاریخ (۱۸۲ف) : نستعلیق خوب عبدالله فرزند علی‌بیگ کلانی ، در دماوند ۱ صفر **۱۰۷۲** (۱۶۶۱م) ، صحیفهٔ ۲ مقصد ۱، ۳۰۱ گ ۲۵ س [ف .محمداشرف:۲۰۳]

45164 - **حیدرآباد** ، موزهٔسالار جنگ ۹۰ تاریخ (۱۸۲ف) : نستعلیق‌دودست، **۱۰۷۲** (۱۶۶۲م) ، ۱۷۷ گ ۲۱ - ۲۵س [ف . محمداشرف: ۲۰۴]

45165 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۹۵ Add : نستعلیق رمضان **۱۰۷۳** (۱۶۶۳م)، صحیفهٔ ۲ ، ۲۵۱گ ۲۱ س [ریو۱: ۱۸۸].

45166 - **تهران** ، مجلس ۲۶۴: نستعلیق **۱۰۷۶** ، جلد دوم ، زرین ،۲۷۶گ ۲۷ س [ف. مجلس ۲ : ۱۴۹].

45167 - **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۹۶ تاریخ (۱۸۴ف) : نستعلیق‌لطفعلی خان فرزند اسماعیل‌بیگ ، ۲۵ محرم **۱۰۷۷** (۱۶۶۶م)، مقدمه‌و صحیفهٔ‌یکم‌است، ۱۱۰ گ ۲۷ س [ف.محمد اشرف:۲۰۵]

45168 - **موزهٔ‌بریتانیا** ، ۲۲۶۹۶ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۷۹** (۱۶۶۹م) ، ۲۷۱ گ ۲۱ س [ریو۱:۱۸۷]

45169 - **تهران** ، ملی : نستعلیق امیرخان‌یوزباشی‌دوملو ، ۱۷ ع۲/**۱۰۸۴** در قندهار ، جلد۱، ۵۳۶ س ۲۰س[نسخه‌ها ۶ : ۳۰۸].

45170 - **تهران** ، ملی: نستعلیق‌بهرام فرزند سهراب ، شنبهٔ محرم **۱۰۸۵**، ۶۲۱ص صحیفهٔ یکم و مقصد دوم از صحیفهٔ اول‌رادارد ۲۲ س [نسخه‌ها ۶ : ۲۹۹]

45171 - **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۹۷ تاریخ (۱۸۵ف) : نستعلیق **۱۰۸۶** (۱۶۷۵م)، ۳۲۹گ۲۹س[ف .محمداشرف: ۲۰۵]

45172 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۹۸ تاریخ (۱۸۶ف): مقدمه وصحیفهٔ۱ از جلد ۱ را دارد، ۳۱۶گ۲۱ س [ف.محمد اشرف: ۲۰۶].

45173 ـ **تهران**، مجلس ۵۶۸۰: نستعلیق محمدعلی فرزند محمد علی، **۱۰۸۷**، ج ۱، آغاز برابر نمونهٔجلد، [ف.مجلس۱۷: ۱۳۵].

45174 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق‌علی اکبر؟ ج ۲ / **۱۰۸۸** صحیفهٔ اول و نیمهٔ دوم صحیفهٔدوم‌و تمام سوم را دارد، ۵۹۸ ص ۲۵س [نسخه‌ها۶: ۳۰۱].

45175 ـ **تبریز**، ملی۳۳۰۴: نستعلیق محمد قاسم فرزند محمد صادق نجفی، ج ۲/ **۱۰۹۰**، ج ۱ و۲، آغازهردو برابر نمونه، ۳۶۸ گ ۲۹ س [ملی تبریز ۱: ۱۶۷]

45176 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۹۴ Add: نستعلیق‌رجب‌وشعبان**۱۰۹۱**(۱۶۸۰م)، ۲۱۷ گ ۲۹ س [ریو ۱: ۱۸۷]

45177 ـ **موزهٔ بریتانیا**. ۲۳۵۲ Add: نستعلیق، ذیحجهٔ **۱۰۹۴** (۱۶۸۳م)، جلد ۲، ۴۲۵ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۸۸].

45178 ـ **تهران**، مجلس ۵۲۳۷: نستعلیق ابوالحسن، ع ۱/**۱۰۹۵**، آغاز برابرنمونه، جلد ۳، ۶۸گ ۲۴س [رؤیت]

45179 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق محمد مظفر فرزند محمد باقرالشریف، ج۱/ **۱۱۰۰**، جلد۲و۳است۶۳۴ص۲۹س[نسخه‌ها۶: ۳۰۵].

45180 ـ **تهران**، ادبیات ۴۳ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده [ف. ادبیات۲: ۶].

45181 ـ **تهران**، سپهسالار۱۶۷۱: نسخ سدهٔ**۱۱** دوجلدصحیفهٔ‌دوم‌تاشاه‌صفی‌است، ۳۵۶گ

45182 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۷۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد دوم‌و سوم‌است (صحیفهٔ یکم و نیمهٔصحیفهٔ دوم) ۲۶۴ گ ۲۶س [ف. سپهسالار۵: ۳۱۱]

45183 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۷۳: نستعلیق ۲۶ع۲/ **۱۰۹۹**، کامل [نسخه‌ها۲: ۸۸].

45184 ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، رحلی [رؤیت].

45185 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷۱ تاریخ (۸۳۹۳): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونهٔ ۳، ولی درفهرست‌صحیفهٔدوم خوانده‌شده‌است، ۹۹ گ [ف. رضوی۷: ۱۳۹]

45186 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، جلد۲و۳، ۷۷۴ص۲۲ س [نسخه‌ها۶: ۳۰۴].

45187 ـ **تهران**، ملی: نسخ سدهٔ**۱۱**، جلد ۲، ۳۴۹ ص ۲۰ س [نسخه‌ها ۶: ۳۰۶].

45188 ـ **تهران**، ملی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۲، ۷۴۶ ص ۲۱ س [نسخه‌ها ۶: ۳۰۷].

45189 ـ **یزد**، جامع‌کبیر، وزیری ۵۲۵ (۵۵۶): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ج ۱، آغاز برابرجلدیکم، ۱۸۴گ‌س[ف. شیروانی: ۱۸۴]

45190 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۶۶۸: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، صحیفهٔ نخستین است‌تا نیمهٔ مقالهٔ دوازدهمین، محاربات همایون، ۳۲۲گ [ف. سپهسالار ۵: ۳۱۱]

45191 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم CCCIII: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۲۷۹گ. عکس آن در ملی ع ۹۱-۳۷۸۹هست[نسخه‌ها ۳: ۱۰۰ ـ فیلمها ۳۵]. این نسخه در

فهرست آکیموشکین نیامده‌شاید درکتابخانه‌ای دیگر باشد.

45192 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۶۵۴/۱ Add: ازسدهٔ **۱۷ ـ ۱۸**م و (۱۹۶ ـ ۳۱۸) (گ۳ـ ۹۲) [دیو۲ : ۸۰۸].

45193 ـموزهٔ بریتانیا، ۱۸۸۷۲ Add : نستعلیق سدهٔ**۱۷** م ،جلد ۲ ،۴۹۴گ

45194 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۰۶۹/ ۶۴:سدهٔ **۱۱**[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۶].

45195ـ موزهٔ بریتانیا ۱۶۶۸۴ Add : نسخ ، سدهٔ **۱۷** م ، ۴۲۷ گ ۲۷ س

45196 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۵۲ Or : نستعلیق، سدهٔ **۱۷** م ، ۶۰۲ گ۲۵س

45197 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۷۹۲۷ Add : نستعلیق ، سدهٔ **۱۷** م ، ۴۷۶ گ۱۷ س [دیو ۱ : ۱۸۵ـ۱۸۷]

45198 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۵۷۶ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ،جلد ۱ ،۲۴۴ گ ۲۴ س [دیو ۳ : ۱۰۶۶].

45199ـمشهد ، جامع گوهرشاد ۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲** ، جلد ۱ ، آغاز افتاده

45200 ـ یزد ، جامع‌کبیر، وزیری ۱۵۳۴/۱ (۳۱۹ف): همراه‌تاریخ گزیده، نوشتهٔ محمد ابراهیم خزدی، ج۲/**۱۱۰۸**، ج ۳ ، [ف.شیروانی۱: ۳۰۲].

45201ـ تهران ، سپهسالار ۱۶۶۹ : نستعلیق مظفر ، چهارشنبه ۱۸ج۲/**۱۱۰۹**در اصفهان ، صحیفهٔ نخستین کامل و از آغاز شاه اسماعیل جداکرده‌اند، ۴۰۸ گ ۱۵ س [ف . سپهسالار ۵ : ۳۱۱]

45202 ـ موزهٔ بریتانیا ۲۳۵۲۱ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۰۹** (۱۶۹۸م) ، جلد ۲ ، ۳۳۷گ ۲۶ س [دیو ۱ :۱۸۸].

45203 ـرشت ، جمعیت نشر فرهنگ ۹۹ ت : نستعلیق عبدالواحد فرزند مولاناعرب مرودشتی، دوشنبه۲۴ رجب **۱۱۱۲** ، ۶۸۲ص ۲۳ س [ف .محمد روشن: ۶۴]

45204ـ تهران، ادبیات ۹۰ ب: نسخ پایان صفر **۱۱۳۳**، ۲۴۹ گ ۲۰س[ف. ادبیات ۱ :۷۲]

45205ـلنین گراد، اکادمی‌علوم ۴۰۵ D (۵۶۳ ف): با تاریخ **۱۱۷۹** در دفتر ، ۲۹۱ گ

45206ـلنین گراد ، اکادمی علوم ۴۴۵ C (۵۵۶ ف) :نوشتهٔ**۱۱۸۰**، ۱۳۱۰ گ [آکیمو شکین۱ :۹۵]

45207 ـمشهد ، رضوی ۷۳ تاریخ : نسخ فیض خان ، **۱۱۸۱** ، آغاز برابر جلد یکم، ۳۸۵گ ۱۵ س [ف. رضوی ۳ : ۹۷]

45208 تهران، ملی ۱۲۷۵: نستعلیق خوش **۱۱۸۶** ق ، آغاز برابرجلد۲، ۴۱۰ گ ۲۰ س [ف.ملی۳ :۳۳۸].

45209 ـ مشهد ،رضوی ۱۰۰۳۹ فهرست نشده: نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** ،آغاز درد‌یباچه و انجام افتاده . ۲۹۲ گ ۲۱ س[رؤیت]

45210 ـ مشهد ، جامع گوهر شاد ۲۹۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، جلد ۱ تا سال ۱۰۲۵ رادارد.

45211-مشهد،جامع‌گوهرشاد۱۲۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، تا مقالهٔ دهم درشگفته‌طبعی و تعارف احوال عالم و طبقات امم‌را دارد[ف. شهرستانها۱ :۱۵۲] .

45212 ـتهران ، ملی :نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد ۲ ، آغاز و انجام هر یك یك صفحه افتاده ،۶۹۴ ص ۱۷س[نسخه‌ها ۶ :۳۰۷] .

45213 ـ تهران ، سلطنتی ۹۵۴: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، زدین ،جلدیکم.

45214 ـ تهران، دانشگاه ۲۷۴۱: نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**،آغازازدیباجه‌افتاده‌وتامقالهٔدهم رادارد۲۶۸گ۲۳س[ف‌دانشگاه۱۰: ۱۶۱۱]

45215ـ ، ملی۹۸۰ف : نستعلیق گویا سدهٔ**۱۲**،آغازبرابر نمونه،جلدیکم‌انجام ناقص، ۴۰۸گ ۱۷س[ف. ملی۲ : ۵۳۷]

45216 ـ تهران ، سپهسالار ۱۶۷۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** ، صحیفهٔ نخستین است،۳۳۴گ ۱۵س [ف . سپهسالار: ۵ ۳۱۱].

45217 ـ تهران ، دانشگاه ۵۶۱۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، جلد ۱ یاصحیفهٔ‌اول،۲۱۹ گ ۱۹ س[ف.دانشگاه ۴۸:۱۶]

45218 موزهٔ بریتانیا، ۷۶۵۳ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۳۶۶گ ۱۹ س [دیو ۱ : ۱۸۷].

45219ـحیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ ۹۵ تاریخ(۱۸۸ف): نستعلیق‌وشکستهٔ‌سدهٔ **۱۲**، ۱۳۵ گ۳۱ س [ف.محمداشرف:۷ ۲۰]

45220 ـحیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۹۱ تاریخ(۱۸۹ف): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۲۴۹ + ۱۰۰ گ ۲۰ س [ف.محمداشرف : ۲۰۸].

45221 ـ هند، بانکیپور ۵۲۲: سدهٔ **۱۸** م ، صحیفهٔ دوم است ، ۳۵۳ گ ۲۳ س [ف .عبدالمقتدر ۶ : ۱۸۱]

45222 ـ موزهٔ بریتانیا ،۱۶۶۸۳ Add : نستعلیق **۱۲۱۳** (۱۷۹۸م)،مقصد۲، ۱۴۰ گ ۲۱ س [دیو ۱ :۱۸۸]

45223 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۹۹ تاریخ (۱۸۷ف): نستعلیق۲۱محرم **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م)، صحیفهٔ ۲ مقصد ۱ و ۲، ۳۱۶ گ ۲۱ س [ف . محمداشرف :۲۰۶] .

45224 ـ یزد ، جامع کبیر،وزیری ۵۶۲ (۱۴۳۷) : نستعلیق محمد علی فرزند غلامعلی ، آدینه ۶ ج ۱/ **۱۲۳۶** ،ج۲، ۵۳۹، گ ۲۱ س [ف.شیروانی۲:۴۷۹].

45225ـ ری،عبدالعظیم۱۳۷: نستعلیق محمد سلیم فرزند حاجی میرزا بابا اوشتینی ، چهارشنبه ۱۶ صفر **۱۲۶۰**، در آغاز نام‌ونسب ملوك لار و تاریخ‌پادشاهان گورکانی‌وصفویان‌و افغانستان‌و عثمانیان در جدول‌هست[نسخه‌ها۳: ۴۲۹]

45226 ـ تهران ، دانشگاه ۵۵۲۱ : نستعلیق دوشنبهٔ ۲۱ رمضان **۱۲۸۳** ، ۹۸۱ص ۲۰ س [ف.دانشگاه۱۶:۲۷].

45227ـ تهران،ادبیات۱۰۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، از سال یکم قرن دوم پادشاهی شاه عباس (۱۰۲۶) تا کشته شدن طالبخان وزیر است ، ۲۱۸گ[ف.ادبیات۱ :۷۲].

45228ـ تهران ،ملی ۱۹ف : نستعلیق شاید عبدالجواد مشهدی، سدهٔ **۱۳** ، جلددوم، ۲۷۳ گ ۲۱س[ف.ملی ۱ :۱۳] .

45229 موزهٔ‌بریتانیا Or۸۴۳۸ : از سدهٔ **۱۹** م[نسخه‌ها ۴ :۴۵۱].

45230 هند، بانکیپور ۵۱۹ : تعلیق هند، سدهٔ **۱۹** م ، **آغاز** : چون نشر محامد کبریایی،۳۴۹گ[ف. عبدالمقتدر۶ :۱۷۸].

45231 هند ، بانکیپور ۵۲۰ : تعلیق هند ، سدهٔ **۱۹**م ، صحیفهٔ یکم است ، ۲۶۶ گ ۲۳ س [ف . عبدالمقتدر۶: ۱۸۰]

45232 مشهد، جامع گوهرشاد۱۴۳: نستعلیق ، تا ذکر احوال سلسلهٔ علیهٔزیاداوغلی واوصاف گنجه‌را دارد[ف.شهرستانها۱:۱۵۱].

45233ــ تهران ، سلطنتی ۹۶۸ : نستعلیق ، صحیفهٔدوم ،زرین.

45234 ــ تهران ،ملی ۱۸۳ ف : نستعلیق ، صحیفهٔ دوم ، ۲۱۴ گ [ف ملی ۱: ۱۸۳]

45235ــ تهران ،مجلس۲۶۳: نستعلیق صحیفهٔ دوم، انجام‌یك صفحه افتاده، ۳۵۳ گ ۱۹ س[ف.مجلس۲: ۱۴۸]

45236 ــ تهران ، مجلس ۲/ ۲۶۵ : نستعلیق ، صحیفهٔ دوم است [ف . مجلس ۲ : ۱۵۰]

45237 ــ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۴۱ : نستعلیق تاریخ‌یاد نشده.

45238 ــ مشهد، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۴۱: نستعلیق، بخشی‌ازآنست[نسخه‌ها ۵ : ۴۴]

45239ــ مشهد ، جامع گوهرشاد۲ : تاریخ یادنشده، آغاز وانجام افتاده،ج۲ ، فیلم آن دردانشگاه‌ش۲۱۴۳هست[فیلمها: ۱۴۱]

45240 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۴۷ (۵۵۷ ف) : بی‌تاریخ، ۵۳۷گ.

45241 ــلنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۴۴۸ (۵۵۸ ف) : بی تاریخ ، ۴۴۰گ

45242 ــلنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۶۶۵ (۵۵۹ف): بی‌تاریخ، ۳۴۰گ

45243ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۹۶۴ (۵۶۰ ف): بی‌تاریخ ،۴۱۶گ.

45244 ــ لنین گراد ، اکادمی‌علوم D ۸۵ (۵۶۱ف.): بی تاریخ، ۲۷۹گ

45245 ــ لنین گراد، اکادمی‌علوم D۸۶ (۵۶۲ف) : بی‌تاریخ،۳۰۳گ[آ کیموشکین۱: ۹۵].

45246 ــ پاریس ، ملی ۱۳۴۸ S.P.: نستعلیق ، تاریخ یادنشده ، ۲۹۳ گ ۲۵ س . فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۲ هست [فیلمها: ۱۴۱].

47 ــ 45251 ــ هندوستان ، رامپور، کتب‌خانه رضا: پنج‌نسخه‌از آن‌در این کتابخانه‌هست [یادداشتهای مهدی غروی: مجلهٔ وحید۷: ۴۵، ۵۱] .

45252 ــ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۸۳ :تاریخ‌یادنشده[ف.دکترمحمد بشیرحسین۱: ۵۶].

45253 ــ پاکستان ، دانشگاه پنجاب VS-3 ۴۵۸(۵۹ف) : نستعلیق ، بی‌تاریخ، بخش ۲و ۳ است، آغازهردوبرابرنمونه، ۴۸۸ گ ۲۳ س[ف.عبدالله ۱: ۴۲].

45254 ــ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ ق ف ۵۲ : تاریخ یاد نشده ، ۱۴۴ س [مخطوطات ، سرفراز علی: ۱۰۲] .

45255ــ پاکستان،دانشگاه پنجاب۲ــV ۱۵۴۸ (۶۰ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، صحیفهٔ ۲ آن‌است ، ۴۲۰گ ۱۹ س.

45256 ــ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب۲ــ PcVII13BV ۹۶۷(۶۱ ف): نستعلیق ، بی‌تاریخ ، صحیفه ۳ ، آغاز برابر نمونهٔ ۳ ، ۳۷۸ گ ۲۰ س [ف.عبدالله۱ :۴۲]

● (افشاریان)

عالم آرای نادری

ازمیرزامحمدکاظم‌مروی، متخلص به‌آصف، که درشهرمرو۱۱۳۳ زاده شده ،درآذربایجان به‌خدمت پسرنادرشاه بنام ابراهیم خان‌درآمد، ودر ۱۱۵۱ بیکلربیکی‌مروداداشت،ودر۱۱۵۳ همراه نادرشاه‌به‌آسیای‌مرکزی (بخاراــخیوه) رفت،ودر ۱۱۵۴ لشکر نویس‌روزگارخودبود،

ودر ۱۱۵۷ به خدمت علیقلی خان‌درخوارزم درآمده است .

و این تاریخ را پیرامن ۱۱۶۳ به یاری بیگلر بیگی‌مرو ، در تاریخ نادرشاه و بیشتر آن را در مرو نگاشته. و در خوارزم به انجام رسانده‌است.در سه جلد :یکم‌از زایش نادر تا سال ۱۱۴۸ .دوم دربارهٔرویدادهای ۱۱۴۸ تا ۱۱۵۶ ، و جلد سوم‌آن دربارهٔسالهای ۱۱۵۶ تا ۱۱۶۰ .در این‌سال نگارنده‌درخدمت بهبود خان فرماندهٔ توپخانهٔ مرو و ترکستان بوده است .

بکوشش‌میکلو خاماکلای در سه جلد در موسکو ۱۹۶۰م چاپ‌افست شده‌است.

بنگرید : استوادی ، بریگل ۲:۹۱۴.

45256 ـ **لنین گراد**،اکادمی علومI-D۴۳۰ (۲۹۱۲ ف): نوشتهٔ **۱۱۶۶**،جلد۱ ، با ۴۵ مینیاتور ، ۳۳۷ گ [آکیموشکین ۱ : ۳۷۹].

45257 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم D۴۳۰-II (۲۹۱۳ ف): بی‌تاریخ،۳۲۷ گ، جلد ۲، با ۱۰مینیاتور .

45258ـ **لنین گراد** اکادمی‌علومIII-D۴۳۰ (۲۹۱۴ف) : بی‌تاریخ،جلد۳ ، انجام افتاده، با۲ مینیاتور[آکیموشکین۱:۳۷۹]

● **(صفویان)**

عباسنامه = تاریخ شاه‌عباس

از وحید قزوینی ، محمد طاهر وقایع‌نگار ،(که یاد او در «کلیات : ۱۸۹۸» گذشت) ، بسال ۱۰۶۶ ، بنام شاه‌عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)ودرس گذشت‌اونگاشته است، ودر پایان پادشاهان مغولی هندرا نیز آورده است.

بکوشش ابراهیم دهگان در اراك بسال ۱۳۲۹خ بنام عباسنامه چاپ شده است.

آغاز : نیایش خالقی را سزاست که زبان محمدت‌سگال‌رااز کلمات‌رنگین‌کسوت طاوس‌دربر کرده.

بنگرید : ذریعه ۹ :۱۲۶۶ و۱۵:۱۰:۲۱۰- ف.مشار: ۱۱۰۳ -استوری۱: ۳۱۵ -۱۲۸۲- مؤلفین مشار۳: ۵۹۱.

45259 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱۱۶۳۲ Add : نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶ گ ۱۵س [ریو۱:۱۸۹] .

45260 ـ **تهران** ، ملك ۳/ ۳۹۲۰: نستعلیق**۱۰۸۸**(ص۱۴۰-۰۰) آغازبرابرنمونه

45261 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۲/ ۱۷۵۴ Or: نستعلیق ، با تاریخ ۲۴ پادشاهی‌محمدشاه (=**۱۱۵۵**ق:۱۷۴۲م) ، (گ ۴۷ - ۱۶۱) [ریو۳:۱۰۱۹]

45262 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ۳۲۹تاریخ(۱۹۶ف): شکستهٔخوب،۱۱ شوال **۱۱۸۴** (۱۷۷۱م) ، آغازبرابر نمونه، درفهرست‌بنام **تاریخ‌شاه‌عباس**است،۲+۹۶ گ ۱۷ س [ف . محمداشرف: ۲۱۶].

45263 ـ **تهران**، ادبیات ۱۰۹ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه، انجامو برخی از برگها نونویس، ۱۰۹ گ۱۷ س[ف. ادبیات۱: ۳۵۴]

45264 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۰۵۹۴ Add : نستعلیق ، سدهٔ **۱۸**م، ۱۴۱ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۱۹۰]

45265 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۰۶ تاریخ (۱۹۸ف): شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه، ۲۰۳ گ ۱۴- ۱۵ س [ف.محمد اشرف :۲۱۷]

45266 ـ **هند** ، بانگیپور ۵۲۳:سدهٔ

۱۸ م ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام تاریخ طاهر وحید است ، ۱۲۷ گ ۱۲ س[ف .عبدالمقتدر۶ : ۱۸۱].

45267ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۵،۰۸۱طا: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، ۱۳۲ گ ۵۵ س. آغاز برابر نمونه، [منظور حسن عباسی ۷۳۶]

45268 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۸/۳۰۶۳ : نوشتهٔ عبدالله،۱۷ رجب ۱۳۱۹ (۱۸۰۴م) [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۵۷]

45269 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۵۷۸۸ Add : نستعلیق ، باتاریخ ۱۸۰۶ م در برگها، ۱۶۴ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۱۹۰].

45270 ـ داکاه ، دانشگاه ۶۰ـ۵۸ DU(۳۳۷ف): باتاریخ ۱۲۲۱ در دفتر، (۶۸ر-۱۱۱ پ؟) سپس منشآت او [ف . حبیب‌الله ۱ : ۳۴۶].

45271ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۰۵ تاریخ (۱۹۷ف): نستعلیق میر احمد حسام‌الدوله ، ۲۴ رمضان ۱۲۳۱ (۱۸۱۶م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۳ گ ۱۲ ـ۱۳س[ف. محمد اشرف :۲۱۷].

45272 ـ تهران ، دانشگاه ۵۳۱۴ : نستعلیق ابوالحسن علی‌آبادی مازندرانی در رمضان ۱۲۸۴ بدستور معتمدالدوله . ۳۱۵ گ ۱۷ س [ف.دانشگاه ۱۵:۱ ۴۲۰۱]

45273 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۹۳ تاریخ (۱۹۹ ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز افتاده ،۱۶۳ گ ۱۵ س[ف. محمد اشرف: ۲۱۸].

45274ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۸۱(۵۴۰ف): بی‌تاریخ، ۲۲۰ گ [آکیموشکین ۱: ۹۳].

● (قاجاریان، فارس)

عبرة الناظرین

تاریخچهٔ رویداد ۱۲۸۸ق در فارس است، در دیباچهٔ آن از همین سال واز حاج میرزا محمد کریم‌خان کرمانی (دام‌دولته) یادشده‌است.

45275 ـ شیراز ، شاهچراغ : تاریخ یادنشده[نسخه‌ها ۵: ۲۴۰].

● (افشاریان ، زندیان)

عبرت نامه

ازمیرزامحمدکلانترفرزندمیرزاابوالقاسم از پایان سدهٔ دوازدهم، که روزگاری ازمردان بزرگ فارس بوده ودر پایان زندگی باپریشانی در تهران گذرانیده است .او برافتادن صفویان را دیده و این رویدادرا تا آغاز کار قاجاریان گزارش کرده است ، از محاصرهٔ شیراز به‌دست افغانان تا شکست آنان به دست نادر و ورود او به شیراز ، روزگارنادرتاروی‌کارآمدن قاجاریان ، به‌ویژه اوضاع فارس رادارد. بنگرید: عبرت‌نامه: سفرنامه: ۴۰۴۴) . آغاز: امابعد، چون ازتقدیرات ربانی دراین‌وقت.

45276ـ تهران ، ملی ۱۲۰۸ ف نستعلیق بسیار خوش علیرضا حسینی ، ع۲/ ۱۲۹۹ برای میرزافتحعلی‌خان صاحبدیوان ، زرین، ۷۴ گ ۱۶ س [ف . ملی ۳: ۲۴۳]

45277 ـ تهرن ، ملی ۱۳۸۶ ف : نستعلیق علیرضا حسینی شیرازی، ۱۲۹۷، آغاز: الصلوات والسلام علی سیدنا محمد وآله سیما امیرالمؤمنین علی ع... اما بعد ... در فهرست نگارنده ابوالقاسم واز سدهٔ ۱۳ یاد شده باید همین کتاب باشد ، ۱۲۷ گ ۱۲ س [ف.ملی ۳ : ۴۵۰]

● (قاجاریان)

بصرت‌نامه = بصیرت‌نامه
در ص ۴۰۴۴ و ۴۲۲۴ گذشت.

●(سلجوقیان)

تتبة الکتبة
در بخش نامه‌ها خواهد آمد.

●(سلجوقیان)

تراضه فی الحکایة السلجوقیه
از محمد وزیر فرزند محمد فرزند محمد فرزند عبدالله فرزند نظام حسینی یزدی، تاریخ سلجوقیان است و گزیده‌ای از راحة الصدور : ۴۳۲۷، که در ۷۱۱ ق با نثری مغلق بشیوهٔ وصاف شیرازی، نگاشته شده است . در لیدن ۱۹۰۹ م بکوشش سوسهایم با ترجمهٔ المانی آن و قاهره ۱۳۲۶ ق چاپ‌شده است . **آغاز :** حمد بیحد و شکر بیعد سپاس فراوان .

بنگرید: ف. مشار: ۱۱۰۸ .

45278 ـ **استانبول** ، ایاصوفیه (۱) ۳۰۱۹: نوشتهٔ **۷۵۳** ق.

45279 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۴: ۲۳۱۱ (۱)): از سدهٔ **۱۹** م ، گویا رونویس نسخهٔ ایاصوفیاست [استوری ۱: ۲۵۷ - بریگل ۲: ۷۴۹] .

45280 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۲۲۶۹۵ Add : از سدهٔ **۱۵** م (گ ۲ - ۹) [ریو ۲: ۸۴۸] .

●(آق‌قوینلو)

عرض سپاه = عرض لشکر
از دوانی، که هشت نسخه از آن در ص ۳۵۸۸ یادشده است.

گزارشی‌ست ادبی تاریخی از سان دادن سپاه اوزن‌حسن به‌هنگام جنگی که سلطان‌خلیل بسال ۸۸۱ ق در نزدیکی بند امیر در فارس کرده‌است. به‌روزگاری که سلطان‌خلیل در آنجا از سوی پدرش اوزن حسن فرمانروایی داشته‌است .

45281 ـ **لندن**، دیوان هند ۲ DP۹۵ (d): نوشتهٔ ۹۰۰ ق].

45282 ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین، آقانجفی ۱۰۱/۷ : نستعلیق حیدر فرزند علی فرزند اسماعیل فرزند عبدالعالی کرکی، **۱۰۷۲**، (۷۰ پ ـ ۸۹ پ)، آغاز برابر همان‌نمونه [ف. اشکوری ۱: ۱۲۱] .

45283 ـ **هند**، بانکیپور ۷ / ۱۰۷۷: نوشتهٔ **۱۰۷۷** ق (ذیل‌دوم ۲۱۲۰) [بریگل] .

45284 ـ **استانبول**، حمیدیه ۱۴۳۸ : تاریخ یادنشده ، در «کلیات» اوست.

●(محلی، کرمان)

عقد العلی للموقف الاعلی
از افضل الدین عمید الملك احمد فرزند حامد کرمانی منشی بردسیری کوبنانی ، درگذشته پس از ۶۱۳ . تاریخ کرمان و برخی از پادشاهان آن، و سرگذشت سلطان ابوالمظفر عمادالدین ملك‌دینار، بنام همان ملك‌دینار پادشاه کرمان (م ۵۹۱) ، بسال ۵۸۴، در پنج قسم و هر یك در چند فصل نگاشته است:

۱ ـ ذکر اواخر دولت سلجوقی در کرمان ۲ ـ آمدن عمادالدین ملك دینار به کرمان ۳ ـ اوصاف پادشاهان و تاریخ کرمان ۴ ـ سرگذشت وزیر صدر جهان مسعود. بسال ۱۲۹۳ ق و ۱۳۱۱ خ چاپ شده است. و نیز از همو تاریخ افضل بنام «بدایع الازمان فی وقایع کرمان» و نیز دنبالهٔ آن بنام «المضاف فی بدایع الازمان» چاپ شده است. شایان توجه است که در پایان بسیاری از نسخه‌ها تاریخ ع/ ۶۴۹ یاد شده است.

45285 ـ **آغاز** ۱: تعالی‌الله خالق کل شیء و جل‌الله رازق کل حی، قادر خدایی ولطیف

رهنمایی . **آغاز ۲** : عاقدلالی بیان در موقف عالی سلاطین‌جهان.

بنگرید: ذریعه۱۵: ۲۹۰ـ‌ف‌ـمشار: ۱۲۴ پیشگفتار تاریخ کرمان (سالاریه)وزیری چاپ باستانی پاریزی: ۹۷ ـمؤلفین مشار۱ :۳۵۶.

45286 ـ **تهران** ، ملی ۷۸۰ ف: نسخ خوش **۱۲۶۸** ، با تاریخ ۶۴۹ در پایـان که گویا تاریخ نسخه‌ای‌باشد که ازآن گرفته شده [ف .ملی ۲: ۳۰۵].

45287 ـ **کمبریج** ، براون (۷) ۱۱ H : نوشتهٔ **۱۲۶۹**ق .

45288ـ**تهران**، دانشگاه۵۱۰۶: نسخ **۱۲۷۱**، ازروی نسخهٔ‌مؤرخ ع۱/ ۶۴۹، باحاشیه هایی، ۹۲گ۱۶س[ف. دانشگاه ۱۵: ۵۱۱۴]

45289 ـ **تهـران** ، خانقاه‌نعمت‌اللهی ۵۶۵: محمد رحیم فرزند محمد بـاقر جراح شیرازی متخلص به اخکر، ۱رمضان **۱۲۷۲** ، آغازبرابرنمونهٔ۱، ۲۰۰ص۱۲س[ف.دیباجی۲: ۲۱۶].

45290 ـ **تهران** ، مـلی ۱۱۹۸ف : نستعلیق محمد صادق شیرازی ،ذیحجهٔ**۱۲۷۴**، **آغاز**: قادر خدایی‌ولطیف‌رهنمایی، ۸۰گ۱۲س[ف.ملی۳ :۲۲۹].

45291 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۵۱: نسخ ۶ ع۲/ **۱۲۷۶**، [نسخه‌ها۲ :۸۸].

45292 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۸۸ : نسخ ج ۱/**۱۲۷۶** ، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ۶۴۹، ۹۰ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۴۰].

45293 ـ **تهران** ،مجلس ۲۶۷ :نسخ **۱۲۷۷**، آغازبرابر نمونهٔ ۱، ۱۰۷ گ ۱۲س [ف.مجلس ۲: ۱۵۱].

45294ـ**موزهٔ‌بریتانیا**(ذیل‌ریو ۹۱): نوشتهٔ **۱۲۷۶**ق، ازروی‌نسخهٔ ۶۴۹ق.

45295 ـ **تهران** ، دانشگـاه ۴۲۸۶ نستعلیق‌زین‌العابدین کلاهدوز، ع ۱/ **۱۲۷۷**، گویا ازروی‌نسخهٔ مؤرخ‌ع۱/۶۴۹[ف.دانشگاه ۱۳: ۳۲۵۶].

45296 ـ**موزهٔ بریتانیا** ، ۱۰۹۷۹ Or:(ف . مردیت‌اونس) [نسخه‌ها۴: ۶۵۱]

45297 ـ **تـهران**، ملـی ۹۲۶ ف : نستعلیق ج۲/ **۱۲۸۰** ، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، در فهرست تاریخ نگارش ۶۴۹ یادشده است . [ف :ملی ۲: ۴۵۹] .

45298 ـ **مشهد** ، رضـوی ۹۵۸/۲۹ ادبیات (۹۳۱۱):درمجموعهٔ‌میرزا محمدحسین منشی همدانی،دبیر **۱۲۸۰ـ۱۲۸۱**(ص۲۶۳-۲۷۱) [ف .رضوی۷ :۷۹۲].

45299 ـ **تهران** ، دانشسرایعالی۱۶: نسخ **۱۲۸۴**، ربعی [نسخه‌ها۵:۶۳۲].

45300 **اصفهان** ، شیخ حسن جابری انصاری: نستعلیق **۱۲۸۴**[نسخه‌ها۶ : ۵۹۶]

45301ـ**موزهٔ‌بریتانیا**(ذیل‌ریو ۹۰): نوشتهٔ **۱۲۸۶** ق از روی نسخهٔ نوشتهٔ۶۴۹ق.

45302 ـ**تهران**،دانشسرایعالی،قریب ۷۳ :نستعلیق‌محمدباقراصفهانی،**۱۲۸۸**، اندازه بغلی[نسخه‌ها ۵ : ۶۳۲].

45303 ـ**مشهد**، رضوی۲۷۴ تاریخ : نسخ علی‌اکبر ع۲/ **۱۲۹۰**از روی‌نسخه ع۱/ ۶۴۹ ، آغاز برابر نمونـهٔ **۳** [ف رضوی ۷ : ۱۴۱].

45304 ـ **تهران** ، مجلس ۲/۲۶۶ : نستعلیق**۱۲۹۴**، زدین، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۷۲ گ ۱۶س [ف. مجلس۲ : ۱۵۰] .

45305 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A ۶۶۷ (۲۹۳۹ف) : نوشتهٔ **۱۲۹۵**، ۶۲گ [آکیموشکین ۱: ۳۸۲]

45306 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۶۹ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، ۶۳گ ۱۸ س[ف.سپهسالار ۵ :۳۲۳].

45307 ـ **تهران**، ملی ۷۵۰ ف: نسخ خوش سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه،۶۷گ۱۷ س[ف.ملی ۲:۲۷۱].

45308 ـ**اصفهان**، عمومی ۱۱۵۴۷ : نستعلیق حسن منشی،۱۲محرم**۱۳۰۹**،۱۹۰س ۱۱ س[ف.دکترمقصود۱:۱۲۸] .

45309- **پاریس**،ملی(بلوشه۱:۵۰۵): نوشتهٔ**۱۳۱۳**ق.

45310 ـ**تهران** ، مجلس ۳۲۹۷:نسخ زیبای ملاحسین معلم ماهانی، سدهٔ**۱۳-۱۴**، از روی نسخهٔ مؤرخ ع۱/ ۶۴۹، ۱۷۷ س ۱۳س [ف .مجلس ۱۰: ۹۴۶] .

45311 ـ **تهران** ، دکتر مفتاح: نسخ دههٔ یکم ماه‌هفتم**۱۳۴۲** ازروی‌نشخهٔع۱/ ۶۴۹ [رؤیت].

45312 **تهران**، دانشسرایعالی،قریب: نسخ سدهٔ **۱۴** ، از روی‌نسخهٔمؤرخ ع۱/ ۶۴۹ گویا با واسطه ، ربعی[نسخه‌ها ۵ :۶۳۲]

45313 ـ**لنین گراد** ،عمومیP.N.S ۳۳۷ : تاریخ یاد نشده [بریگل ۲:۱۰۵۶]

● (قاجاریان)

عقدالّلالی فی نقدالمعالی

از آقا محمدابراهیم‌فرزندآقامهدی‌دازی، بدایع نگار از منشیان‌دربار ناصرالدین‌شاه،در رویدادهای روزگار همان شاه است از روزگار ولیعهدیش‌تا ۱۲۷۵ ق .در آن از جنگ‌هرات بتفصیل سخن گفته است، و آغاز میشودبا:ذکر نسب همایون، شرح‌وقایع‌اتفاقیه در وفات‌محمد شاه ، شرح فتنهٔ ممالك خراسان ، نهضت نواب حسام‌السلطنه، نواب‌حشمت‌الدوله ،فتنهٔ باب ،فتنهٔفارس،فتنهٔ کرمان، فتنهٔیزد،شورش سربازان میرزا تقی‌خان‌فراهانی‌تافتنهٔصفاهان، امیرنظام میرزا تقی‌امیرکبیر و موجب عزل‌او وجزآنها...

آغاز: الحمدالله‌الواهب‌المنان‌فایض‌الجود قدیم الاحسان غافر ذا الذنوب.... وبعد،چون خدایتعالی ساحت ملك‌وجودو قسمت‌عالم‌شهود.

بنگرید: ذریعه ۹ :۱۲۷ و ۱۵:۲۹۵.

45314 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۱۷۹: نستعلیق نگارنده ، بنام ناصرالدین شاه، ناتمام در فهرست بنام تاریخ ناصر الدین شاه است [نسخه‌ها۳ :۶۶]؟؟

45315ـ**تهران**،ملی۲۰۷۹ ف: نستعلیق خوب ، ج ۱/ **۱۲۷۵** ق‌تصحیح‌شدهٔ ونگارنده، ۱۸۹ گ ۱۵ س [یاد داشتهای دکتر جان لایونگود].

تارنخ عالم آرای شاه تهماسب

= تاریخ‌شاه اسامیل در س... گذشت.

بنگرید : استوری ۱ :۳۰۴.

45316 ـ **کمبریج** Add ۲۰۰ : نستعلیق محمد شفیع،۱۰ع۱/**۱۱۰۲**، ۱۸۶ گ ۲۲س ، فیلم آن در دانشگاه ش ۸۳۴ هست [فیلمها:۱۴۱]

عمدة‌التواریخ خاقانی

از میرربیع‌فرزندمیرنیازحسنی‌حسینی.در ۲۷رجب۱۱۷۰ ؟ بانجام‌رسیده‌است.

45317 **لنین گراد**،اکادمی‌علوم۱۸۷۶ B (۲۹۵۶ف) : نوشتهٔ**۱۲۸۲**،(۹ب-۸۷ ب) [آکیموشکین۱:۳۸۴].

● (مغول، منظوم)

غازان نامه

از خواجه‌نورالدین اژدری ، کـه در ص ۳۰۰۸ گذشت. نگارنده از چهارده سالگی به پزشکی‌می‌پرداخت .

تاریخ منظـوم روزگار غازان خان مغول (۶۹۴– ۷۰۳ ق) است ، که در دوشنبهٔ محرم ۷۵۸ق‌بدان آغاز کرده و در۷۶۳ ق به انجام رسانده‌است.

ف

● محلی،فارس)

فارسنامه

ازابن‌بلخی،میان سالهای۵۰۲ – ۵۱۰ ، برای غیاث‌الدین میرشجاع محمد پسر ملکشاه سلجوقی (۴۹۸– ۵۱۱) نگاشته است . تاریخ فارس است و گزارش دژهاوشهرهای بزرگ و خراج دیوانی از درآمدوهزینۀاین‌سرزمین. به هزینۀ اوقاف کمبریج در ۱۳۳۹ قوسپس‌تهران بکوشش سید جلال‌الدین تهرانی در ۱۳۵۳ ق و پس ازآن درشیراز ۱۳۴۳ خ بکوشش‌علینقی بهروزی‌چاپ‌شده‌است. **آغاز:** سپاس و آفرین مرخدایرا که بدایع صنع او را غایت نیست،و هستی اورابدایتو نهایت‌نیست.

بنگرید:ذریعه۱۶ : ۹۳–ف.مشار: ۱۱۵۰– پیشگفتار چاپ‌ازسید جلال‌الدین‌تهرانی.

45317 **ـ مـوزۀ بـریتانیا** ۵۹۸۳ Or : سدۀ **۸** (ف: مردیت‌اونس:۱۵)[نسخه‌ها ۴ : ۶۵۰].

45318 **ـ تهران،** سپهسالار۷ ۱۵۰ : نستعلیق سدۀ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه و انجام افتاده، ۹۱گ ۱۵ س[ف . سپهسالار۵:۳۵۵]

45319**ـ پاریس** ، مـلی (بلوشه ۱ : ۵۰۳): نوشتۀ**۱۲۷۳** ق[بر گل ۲ : ۱۰۲۷ – استواری۱: ۳۵۰]

45320 **ـ اصفهان**،عمومی۲/۱۱۴۳۹: شکسته نستعلیق رمضان **۱۲۸۶** ، با نسخۀچاپی آقای سیدجلال‌الدین تهرانی درعبارات برخی جداییهادارد، **آغاز** :ذکرستایش سلطان‌المعظم غیاث‌الدنیاوالدین... ابوشجاع محمدبن ملك‌شاه... سبب تألیف این کتاب... (ص۱۴۵ – ۲۴۱)[ف. دکترمقصود۱: ۳۶۱]

45321 **ـتهران** ، ملی ۲۰۵ف :نسخ خوش‌سدۀ **۱۳**.زرین،آغاز برابرنمونه، ۸۰ گ ۱۸ س [ف. ملی ۱: ۲۰۳] .

45322**ـ تهران**،مجلس ۶۲۹۸: نسخ ، بی‌تاریخ که در **۱۲۷۴** درکتابخانۀبهمن‌میرزا قاجار بوده ، آغاز برابر نمونه، گویا ناتمام، ۸۲ گ ۲۱س[ف.مجلس] .

●(محلی،فارس)

فارسنامهٔ ناصری

از حاج میرزاحسن‌خان‌طبیب‌فرزندمیرزا حسن فسوی‌حسینی (۱۲۳۷ –۱۳۱۷)، نوادۀ میرزامجدالدین محمدفرزند صدرالدین‌علیخان مدنی،درتاریخ‌فارس،دردوگفتار: یکم‌درسرگذشت امیرانووزیرانوشاهان فارس از آغاز اسلام تا روزگارنگارش سال۱۳۱۱ق، دوم‌درخصوصیات شهر شیراز وبخشهای آن و نام دیه‌ها وایلات‌و کوهها وچشمه‌ها ورودخانه‌های فارس . درآن

سرگذشت‌دانشمندان‌وسرایندگان‌فارس‌نیز آورده شده‌است.

گفتاریکم آن در۱۳۱۲ ق ودوم‌آن بسال ۱۳۱۳ ق چاپ‌شده است.

بنگرید: ذریعه۱۶: ۹۴ـ ف.مشار: ۱۱۵۰ استوری۲: ۱۶۶ـ تاریخ تذکره‌های‌فارسی۲: ۶۸۴.

45323 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۹۶۴ : شکسته نستعلیق نگارنده ، شعبان**۱۳۰۴**، ۵۴۳ گ ، اهدایی علی‌اصغرحکمت.

45324 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۹۶۵: شکسته نستعلیق ، تاریخ یاد نشده، نیز اهدایی علی‌اصغر حکمت [نسخه‌ها۵ :۵]

45325 ـ **تهران،** دهخدا ۱۹۵ :نسخ ابوالقاسم‌پنجشنبه‌رجب**۱۳۰۶** [نسخه‌ها۳: ۲۳]

فتحنامه

در بخش منشآت و اسناد خواهد آمد.

● **(تیموریان)**

فتحنامهٔ صاحبقرانی = تاریخ ...

از منیث الدین ابوالفتح ابراهیم‌سلطان حنفی . در رویدادهای روزگارتیمورگورکان، از آغاز تاریخ‌تابرسد به‌امیرطراغی‌وسپس‌شرح وقایع پادشاهی گورکانی،درشیراز ۸۲۰ق، در یك مقدمه‌و ۳ مقاله نگاشته‌است.[دانش‌پژوه] .

45326 ـ **تهران،** دانشگاه ۲۵۷۶/۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** (ص۳۹۶ـ۴۱۰)همراه«تحفهٔ نصرتی» ابوبکر اسکندری [ف . دانشگاه ۹: ۱۳۷۷] .

45327 ـ **لندن** ، دیوان هند ۱۱۴۱ (اته۱۹۰): تاریخ یادنشده، ۳۴۲ گ .فیلم آن دردانشگاه‌ش۱۸۷۶هست[فیلمها۳۵].

● **(صفویان)**

فتحنامهٔ عباس‌نامدار =شاهنامهٔ صادقی

از صادق بیگ صادقی افشار ، زاده در تبریز پیرامن ۹۴۰ ق ، درگذشتهٔ ۱۰۲۰ یا ۱۰۲۴ ق. مثنوی‌ست در ۲۵۰۰ بیت،درتاریخ صفویان از آغاز تا روزگار شاه اسماعیل دوم ۹۸۴ ق .وکمی‌در بارهٔ جنگهای شاه‌عباس‌یکم.

45328 ـ **تبریز** ، محمد نخجوانی : (مجلهٔ ادبیات تبریز ج ۳ ش۸ص۳۷)[بریگل ۲ : ۸۶۷].

● **(افشاریان)**

فتحنامهٔ نادرشاه

از ناشناس.

45329 ـ **آصفیه** ۷۶۵ (ف ج ۱ ص ۲۴۸): نوشتهٔ **۱۱۸۸**ق [استوری ۱ ۳۲۷ ـ بریگل ۲: ۹۲۹].

● **(عمومی، تیموریان)**

فتوحات‌شاهی

از صدرالدین‌سلطان ابراهیم‌امینی، که در خدمت سلطان‌حسین‌میرزا بایقرا(۸۴۲ـ۹۱۱) بوده ، وپس از پیوستن به‌شاه‌اسماعیل (۹۰۵ـ ۹۳۰) ، در ۴۵ سالگی ، در هرات‌بسال۹۲۷ وبنام همان شاه، دردوبخش‌نگاشته است:(گرفته از حبیب‌السیر) بخش‌یکم بمانند مقدمه‌ای در پنج‌فتح : ۱ ـ آفرینش آدم و نیاکان پیامبر۲ـ میلاد پیامبر ۳ ـ سرگذشت امامان ۴ ـ انتقال نیاکان شاه ۵ ـ سرگذشت خسرو بادین ودادتا دوازده سالگی، سپس دررویدادهاو فتوحات شاه در دوازده دفتر ، رویدادهای‌هریك سال‌در يك دفتر. این کتاب‌در«استوری۱: ۳۰۱» ازبنایی هروی‌سرایندهٔ «بهرام وبهروز : ۱۲۷۱»دانسته شده است.

آغـاز ۱ : فاتحـه‌ارای صفحات فتوحات شاهی . **آغاز ۲** : ستایش بی‌مـثل و انبازومرخدای بی‌نیازی‌داسراست.

بنگرید : ذریعه۱۶ :۱۱۷ـمقالات‌فارسی ایرج افشار۱ : ۴۳۹ـ ف. دانشگاه۲:۶۳۶ـ استوری، بریگل ۲: ۸۵۰ـ۸۵۱

45330 ـ **تهران** ، مـوزهٔ ۳۷۲۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، زرین ، وقـف شاه عـباس برآستانهٔ شیـخ صفی ۱۰۱۷ ، تنهـا بخش‌یکم (مقدمه) است در پنج فتح ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۳۷۲۲؟ ص[نسخه‌ها۲: ۲۱۰]

45331 ـ **شوروی** ، دوشنبـه ۱۳۹ : سدهٔ **۱۶** م ، آغازو انجام افـتاده (ف. دوشنبه ۱ : ۱۴۱) [استوری‌بریگل ۲: ۸۵۰].

45332 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۱۰۳ : نستعلین زیبای، علیقلی فرزند احمد تبریزی ، آدینه رجب ۱۷۹ (**۱۰۷۹**) بـدستور محمد یوسفا، زرین،در فهرست‌آمده : کسی‌درسدهٔ۱۱ بخشی ازجزء چهارم‌ازجلد سوم «حبیب‌السیر» راکه‌گزارش پادشاهی شاه اسماعیل صفوی‌بوده از آن‌جدا ساخته وبدین‌نام نامیده است، ۱۳۰ گ [ف.دانشگاه۲:۶۳۶].

45333ـ **تبریز** ،سلطان‌القرائی: نوشتهٔ **۱۱۰۸** ، آغازافتاده ،[ذریعه ۱۶ : ۱۱۷]

45334 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۷۷۴(۱۲۳ف). نسخ‌رجب،**۱۱۷۵**(درفهرست آمده : بروزگار نگارنده)، آغازبرابرنمونهٔ**۲**، ۱۶۷ گ ۱۹ س [ف.شیروانی ۱:۱۶۱].فیلم آن در دانشگاه ش۲۴۷۷هست[فیلمها:۱۴۵].

45335 ـ **تهران** ، ادبیات ۱/ ۱۰۵ ب : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، (۵ر ـ ۱۳۶پ) ،در فهرست آمده: درپنج‌فتح‌وشایدازابراهیم‌امینی، باشد آغاز افتاده ، ۱۸۳ گ ۲۰ س [ف . ادبیات ۱:۳۶۳].

45336ـ **لنین‌گراد** ، پادشاهی (ف . دون ۱ ۳۰۱) : انجام افتاده ، باچند مینیاتـور همانکه بنام «شاهنشاه‌نامه» و ازبنایی‌دانسته‌شده است [استوری ۱:۱ ۳۰۱ـبریگل۲: ۸۵۱].

●**(صفویان)**

فتوحات فریدونیه

از محمدطاهرفرزندحسن خـادم‌بسطامی، بنام‌فریدون‌خان‌فرمانروای استرآبادومازندران و بسطام‌و دامغان‌وکرایلی‌وکبودجامه‌وسرپرست اهل ترکمان.هنگام برگشت نگارنده از مشهد طوس درشوال ۱۰۲۲در تاریخ‌جنگهای‌فریدون خان ساخته است :مقدمه در سرگذشت فریدون خان چرکس‌غلام خاصهٔ‌شاه‌عباس،فتح نخستین‌در رمضان ۱۰۱۵ ، فتح دوم درکوکلان‌با صدتن، فتح‌سیم درکمال دره،فتح چهارم باشاه‌نظربیگ در۱۰۱۹ ، پنجم‌باج‌وخراج گرفتن،ششم‌شکست دادن نظر شاه بیگ ، هفتم نامه نوشتن به ایل کوکلان وکشتن‌قراخان، هشتم تاخت برگروه داغلوبردن، نهم‌بدست‌آوردن اسماعیل‌بیگ‌برادر قراخان سلطان ، دهم ایلغار از راه دده‌گنبدی و گرفتن شاه نظربیگ ، یازدهم‌ایلغار کردن‌تا ابتدای ایلخان‌داغی ، دوازدهم آمدن‌قاریخان، سیزدهم رفتن‌خان تا پایان کوکلان‌وادب کردن دشمنان ، چهاردهم رفتن خان به قزلچه برسر توکل‌اون بیگی‌وکشتن همهٔ آن ایل!، پانزدهم ایل اوخلو قرامنکادا نابود ساختن ! شانزدهم کشتن همهٔ ایل سالورودوجی ! هفدهم دفع ایل علیمنکی و ۳۵۰ سر بریدن ! هیجدهم‌ایلغـار برقزلچه ، نوزدهم گردآوردن گروه پراکنده اوخلو وبکارواداشتن!،فتح‌بیستم‌ازدژمبارك آباد پانزده‌منزل‌رادرهفت‌شبانه روزایلغار کردن وبر سردژ مزیدیزید رفتن.خاتمه‌درشمه‌ای ازخوش

رفتاری‌خان.

45337ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۱۳ : نستعلیق نگارنده ، از همان تاریخها ، نسخهٔ پاکیزه، آغازدردیباچه وگویا یك صفحه‌افتاده، ۸۶ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۲۹۷]

(صفویان)

فتوحات همایون

از سیاقی نظام ، بسال ۱۰۰۷ق بنام‌شاه عباس یکم (۹۹۶ ــ ۱۰۳۸ ق) ، تاریخ‌دوازده سال نخست پادشاهی اوست ، در یك مقدمه‌بنام کرامت ودوازده باب هریك‌بنام فتوح، که تنها فتوح‌دوازدهم آن‌در دست‌هست، که‌دربارهٔ‌تسخیر خراسان است در شعبان ۱۰۰۶ ق . در مجلهٔ «بررسیهای تاریخی ۱۳۵۲خ» بکوشش زریاب خویی چاپ‌عکسی شده‌است.

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۲۸۱.

45338ـ **تهران**،عبدالمجیدعبداللهی: نستعلیق گویا ازروزگارنگارنده و یا نزدیك‌به آن این نسخه‌بکوشش‌زریاب خویی‌چاپ عکسی شده است[رؤیت].

45339 ـ **لندن** ، دیوان هند (اته : ۵۳۷): نوشتهٔ**۱۰۵۹**ق.دارای‌مقدمه‌و فتح۱۲ .

45340 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۸۴): نوشتهٔ آغاز سدهٔ **۱۳**ق ، دارای مقدمه و فتح ۱۲ و انجام آن افتـاده ، با مینیاتورها [استوری۱: ۳۰۸ــبریگل۲:۸۶۵].

● (عمومی ، ایران)

فرازستان

ازمیرزااسماعیل‌خان‌تویسرکانی ،درگذشته پیرامون ۱۳۱۰،تاریخ پادشاهان است،ازدارا پورداراب ، بنام ناصر الدین شاه قاجار بسال ۱۳۰۵ نگاشته، ودرآن واژه‌های پارسی‌رابکار برده‌که‌برخی نیز واژه‌هایی ساختگی است ، و بسال ۱۳۱۱ ق ۱۸۹۴ م دربمبئی در ۴۱۴ص بچاپ‌رسیده‌است. **آغاز:**(متن) بایسته‌بودهمیشه‌یی تندیسه‌ودادار‌رادرآغاز هرکاریادکردن.

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۱۵۱ ــف. مشار : ۳۳۰ــ مؤلفین‌مشار۱: ۵۸۲.

45341 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۷۷ تاریخ (۴۲۶۳): نستعلیق **۱۳۰۵** بدون مقدمه‌ای که دیگری‌درگزارش‌واژه‌های‌آن‌نوشته ، ۳۰۱ گ ۱۲ س[ف. رضوی ۷ : ۱۴۲]

● (محلی،خراسان)

فردوس التواریخ

ازملا نوروزعلی فرزندمحمدباقر، معروف به‌فاضل‌بسطامی،درگذشته‌۱۳۰۹نگارندهٔ«سرور العارفین» درسرگذشت مختار.درتاریخ‌خراسان و امام رضاو دانشمندان و فقیهان‌مدفون‌درمشهد و فهرست موقوفات و کتابهای‌کتابخانهٔ‌رضوی. و این جز «تحفهٔ رضویهٔ» اوست [ذریعه]در یك مقدمه‌وچهارباب بسال ۱۳۱۵ق درتبریزبچاپ رسیده‌است. نسخه‌ای ازهمین‌کتاب‌در(دانشگاه: ۳۸۷۲) هست که‌حسن فرزند فخرالدین‌فرزند عنایة حسینی آن را ازخوددانسته است.

آغاز: الحمدلله‌الذی جعلنامن‌المجاورین للروضة‌الرضویه.

بنگرید : ذریعه۱۶ : ۱۶۵ــ ف . مشار: ۱۱۵۹.

45342 ـ **تهران** ، ملك ۶۱۶۵:نسخ حسن فرزند احمد حسینی ، سدهٔ**۱۳** ، ۵۷ گ ازنوروزعلی‌ست.

45343 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۸۷۲ : نسخ سدهٔ **۱۳** ،دردیباچه نگادنده حسن فرزند فخرالدین حسینی‌یادشده‌است‌ودوصفحه‌ازپایان برابر چاپی‌را ندارد. آغاز : هذاکتاب‌فردوس

التواریخ ، الحمدالله الذی جعلنامن المجاورین للروضة الرضویه... چون این حقیر... حسن بن فخرالدین بن عنایة الحسینی، چون برنخورده‌ام باینکه مؤرخی یا عالمی... در خصوص بلدهٔ... رضوی... تألیف نموده [ف . دانشگاه ۱۲ : ۲۸۵۷].

45344 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷۸ تاریخ: نسخ سدهٔ **۱۴** [ف. رضوی ۷: ۱۴۲]

45345 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۰۰۰ : نسخ سدهٔ **۱۴** نیز از نوروز علی‌ست [ف . شهرستانها ۱ : ۱۵۶] .

فرمان ← فرمانها

در بخش منشآت و اسناد خواهد آمد.

فریادنامهٔ اسیران

در بخش اسناد خواهد آمد.

● (عمومی ایران، ایران باستان)

فصل در بیان پادشاهانی که در ولایت ایران پادشاهی کرده‌اند

از عالم خواجه فرزند میرزا سید خواجه مشرف بخاری ، که در خدمت آخرین امیران بخارا بنام عبدالاحد (۱۳۰۳ ـ ۱۳۲۸ق) وسید عالم خان (۱۳۲۸ ق ۱۳۳۸ق) بوده است.

تاریخ پادشاهان است درپیرامن بیست فصل ومیرسد به روزگار نگارش .

45346 ـ **تاجیکستان** ، دوشنبه اکادمی علوم ۱۴۷: ازآغاز سدهٔ **۲۰**م (ف. میرزایف و فرزند ۱: ۱۵۰) [برگل ۲: ۷۲۹]

فضایل بلخی

ابوبکر بلخی. دربخش سیر خواهد آمد.

● (عمومی ، ایران)

فواید صفویه

ازابوالحسن فرزند ابراهیم قزوینی، تاریخ کوتاهی ست از تاریخ ایران ازافغانان، افشار، ابدالیه، زند ،قاجار ، ادوارد براون از «فواید صفویه» نگاشتهٔ سید صفوی بسال ۱۲۱۱ یاد کرده است. **آغاز** : جهان پادشاها خدایی تر است .

بنگرید: ذریعه ۱۶ : ۳۴۵ـ تاریخ ادبیات ایران: ۲۹۴.

45347 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۹۸ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۶ گ ۱۳س.

45348 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۳۹ Or: نستعلیق ، سدهٔ **۱۹** م، تحریر تازه‌تری‌ست از آن ، ۶۵ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۱۳۳ـ۱۳۴].

45349 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۰۷۰ / ۶۵: ازروزگار نگارنده، چند سطر از پایان افتاده [ف. دکترمحمدبشیر حسین ۱ : ۵۷].

● (محلی، کرمان، قاجار)

فهرست اسامی فرماندهان کرمان

از شیخ یحیی فرزند احمد احمدی کرمانی، تاریخ فرماندهان روزگار قاجار است در کرمان، از مرتضی قلیخان ورویداد ۱۲۰۸ ق تا سال نگارش ۱۳۲۲ق. بکوشش آقای باستانی پاریزی ۱۳۴۳خ در «فرهنگ ایران زمین» جلد ۱۲ ص۱ـ۸۵ چاپ شده‌است.

بنگرید: پیشگفتار باستانی پاریزی درچاپ فرهنگ ایران زمین ج ۱۲ـ بریگل ۲ : ۱۰۶۴ .

45349ـ **تهران**، آقای تقی مشیری : نوشتهٔ ۳ محرم **۱۳۲۳** ، ۵۷ گ . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۲۷ هست [فیلمها: ۱۵۱]

● (قاجاریان)

قائم مقام فراهانی

45350 ـ تهران، دانشگاه ۹/ ۵۴۳۸: نوشتهٔ ع ۱۳۱۹/۱، گزارش محرمانهٔ میرزا محمدخان سرتیپ ناظم دفتر کارگزاری نوهٔ حاجی میرزا محمدوزیر پسردایی قایم‌مقام است (ص ۱۳۲ ـ ۱۳۹) [ف. دانشگاه ۱۶: ۹].

● (قاجاریان)

قرن السعادة

از افضل‌الملك، غلامحسین‌خان زندی شیرازی (که یاد در «افضل‌التواریخ: ۴۲۲۰» گذشت). یادداشتهای گوناگون است (بنگرید: تاریخ‌صدور قاجاریه: ۴۲۵۳).

آغاز: حمد وافر و شکر متکاثر خداوند قادر بر اسراست که درصورت‌مبانی.

45351 ـ تهران، مجلس ۱/ ۸۴۹۹: شکسته‌نستعلیق خودنگارنده، سدهٔ **۱۴** (ص ۱ ـ ۱۷)، سپس «تاریخ‌صدور قاجاریه» ازهموست [رؤیت].

● (صفویان)

قصص خاقان

ازولی‌قلیخان‌فرزندداودقلی‌شاملوی‌هروی. زاده در هرات ۱۰۳۵، ودرسی وهشت سالگی در ۱۰۷۳ (= قصص‌خاقان) آغاز به‌نگارش آن کرده و تواریخی تا ۱۰۸۵ رادارد. دریك‌مقدمه و سه باب و یك خاتمه است: مقدمه‌درنسب شاه عباس دوم. باب‌یکم در نیاکان صفویه از فیروز شاه تا شاه‌اسماعیل‌یکم (۹۰۵ـ۹۳۰). باب‌دوم پادشاهان صفوی از شاه اسماعیل یکم (۹۰۵ ـ ۹۳۰) تاتاجگذاری شاه عباس دوم. باب سوم پادشاهی شاه عباس دوم (۱۰۵۲ ـ ۱۰۷۷) خاتمه در دو تذکره: تذکرهٔ یکم دانشمندان و وادیاو پزشکان و شیوخ روزگارشاه عباس دوم. تذکرهٔ دوم درسرگذشت شاعران همان‌روزگار.

آغاز: ربنا افتح بیننا وبین قومنا بالحق... بهترین کلامی که‌ذوالفقار زبان‌قلم‌وشمشیر نفس آتشین...

بنگرید: ذریعه‌۱۷: ۱۰۶.

45352 ـ ساری، طاهری شهاب: نسخ خوب‌سدهٔ **۱۱**، آغاز افتاده‌وانجام نیزیك برگ افتاده، ۴۷۶ ص ۲۱ س [نسخه‌ها ۶: ۶۲۴].

45353 ـ تهران، مجلس ۲۱۵۷؟: از روزگار نگارنده، آغاز و انجام‌افتاده، ۴۸۶گ ۱۷س [تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۹۰].

45354 ـ موزهٔ بریتانیا، Add ۷۶۵۶: نسخ، شعبان‌۲۸ ۱۰ (گویا **۱۱۲۸** = ۱۷۱۶م)، آغاز برابر نمونه، ۱۸۰گ ۲۷س [ریو ۱: ۱۹۰].

45355 ـ تهران، ملی ۱۱۴۰ ف: نستعلیق گویا سدهٔ **۱۱**، **آغاز:** بهترین کسی (برابرنمونه)، آغاز نو نویس، ۳۶۹ گ۲۱س [ف. ملی ۳: ۱۶۳].

45356 ـ اصفهان، دانشکدهٔ ادبیات ۲۰۱۵: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۳۰۰]

45357 ـ تهران، مجلس ۳۹۸۶: نسخ سدهٔ **۱۲**، چند برگ آن نوشتهٔ سعید نفیسی، ۴۲۶ص ۲۵ س [ف. مجلس ۱۰: ۲۱۵۶].

45358 ـ تهران، مجلس ۲۱۵۵؟: نسخ **۱۲۴۴**، ۷۳۳ص ۲۱ س [تاریخ‌تذکره‌های فارسی ۲: ۶۸۸].

45359 ـ تهران، مجلس ۳۹۵۵: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، فهرست نام ۱۴۰ تن دانشمندانی کـه در خاتمهٔ نسخه گزارش شده‌اند درفهرست کتابخانه آورده‌شده

است ، ۸۷۲ ص ۱۷ س [ف.مجلس.۱: ۲۰۹۰ تا ۲۰۹۶].

45360 ـ **اصفهان**، صدرهاشمی: نسخ، بی‌تاریخ ، بایادداشت ۱۲۲۳ ،

45361 ـ **پاریس**، ملی ۲۲۷ (ج ۱ : ۴۸۵): نوشتهٔ **۱۱۲۴** [بریکل۲: ۸۹۴ـ نسخه‌ها ۲: ۱۸۵].

● (محلی)

قیراط الماس و ترجمهٔ سلماس

از محمد حسن مترجم، بنام‌ناصرالدین‌شاه قاجار، دررمضان ۱۳۰۴ نگاشته است. درتاریخ و جغرافیای سلماس ، ازآغازساختمان آن‌شهرو رویدادهایی که برآن گذشته تا رویداد یورش با سکویچ به آن ،ونیز مردان بنام سلماس . و اطلاعات خوبی ازروزگارصفویان‌تاناصرالدین رادربردارد.

آغاز: رسالهٔ‌قیراط‌الماس‌وترجمهٔ‌سلماس. از تاریخ و جغرافیا.سلماس ازبلادقدیمهٔ ایران و مضافات عتیقهٔ آذربایجان ودرطرف‌غربی‌شهر تبریزوشمال غربی‌دریاچهٔ ارومی واقع است.

45362 ـ **تهران**، ملی ۳۹۴ف: شکسته نستعلیق خوش رمضان **۱۳۰۴** ، برای ناصر الدین شاه ، ۲۰ گ ۱۱ س [ف . ملی ۱ : ۳۷۸].

ك

● (محلی،قم)

کتابچهٔ تفصیل حالات دارالایمان

قم = تاریخ قم

از میرزا غلامحسین‌ادیب همنشین و ندیم علینقی میرزا فرمانروای قم وساوه‌وزرند، برای محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه، در ۱۳۰۴/۵ . (بنگرید:سفرنامهٔ‌قم: ۴۰۲۵) نگاشته‌است.

45363 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۱۴ : شکسته نستعلیق **۱۳۰۴** ، ۳۲ گ ۲۰س [ف . دانشگاه ۱۶ : ۲۶].

● (محلی، کردستان)

کتابچهٔ وافی و رسالهٔ کافی

در نام عشایر و ایلات کردستان ، بنام ناصرالدین شاه(۱۲۶۴ـ۱۳۱۳)وصنیع‌الدوله وزیر انطباعات، در یك مقدمه درسه‌مقصدوچند مطلب ، به ترتیب تهجی . از کتابهاییست که بدستورصنیع‌الدوله نگاشته‌شده‌است.

آغاز: حمد بی‌منتها خالقی راسزاست.

45364 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۵۷ : نسخ سدهٔ **۱۴**، ۲۷ گ ۱۹س [ف.دانشگاه۱۶ : ۳۵].

کتاب سلطانی = تاریخ مبارك غازانی

رشیدالدین‌فضل‌الله، س: ۴۲۶۹

کشف الغطا در جواب شبهات ادواردبراون

دربخش‌پیامبران‌وتاریخ‌ادیان‌خواهدآمد.

● (قاجاریان)

کلام الملوك = ملوك الکلام = رسالهٔ خاقانیه

از صاحب‌علی‌آبادی ، میرزا تقی(که‌یاداو دره کلیات: ۱۸۷۶، گذشت). گویاتقریراتی‌ست از فتحعلی شاه (۱۲۱۲ ـ ۱۲۵۰ق) ،درتاریخ ونسب خاندان قاجار، ازآغازکارآن ایل‌تاسال

چهلم پادشاهی همان شاه ،از تیرههای این ایل، از کشته شدن فتحعلی خان ، اسارت محمدخان، ودر پایان برخی از نسخهها دنبالهای است دردو صفحه در تاریخ مرگ خاقان وخاکجای او وآغاز پادشاهی محمد شاه . طبعاً این بخش از خود علیآبادی ست. آغاز : ...الرسالة الخاقانیه فی شکر الآلاء الربانیة ... و والآثار الجلیه المسماة بملوك الکلام. آغاز: ۲: لك الحمد یاذی لجود و المجد والعلی ، تبارك تعطی من تشاء ... درود مر نخستین صدور، ودرود عرصهٔ شهود.

بنگرید: ذریعه ۳ :۱۸۶۲۸۸:۱۱۱:۱۱۱.

45365 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت اللهی ۱/ ۳۱۷: سهشنبه۴ج۲/ **۱۲۵۳**،(ص۲-۲۱)، آغاز برابر نمونهٔ **۲** . ودر فهرست بنام **کلام الملوك** است [ف. دیباجی۲ :۵۶].

45366ـ **تهران** ، ملی ۱/ ۱۳۴۹ف : نوشتهٔ صفی لواسانی، **۱۲۵۵**، درفهرست نگارنده فتحعلی شاه یاد شده است، (ص ۱-۳۳)، آغاز برابر نمونهٔ۲، [ملی۳:۴۱۱].

45367 ـ **تهـران** ، مجلس ۵۵۴ : نستعلیق ، **۱۲۶۱** ،زرین، درفهرست بنام **کلام الملوك** است ، ۳۴ گ ۱۱ س[ف. مجلس۲: ۳۲۵].

45368 ـ **تهران**، مجلس ۳/ ۲۶۷۵: شکسته نستعلیق ، درجنگ نجفقلی استرآبادی متخلص به نصرت، **۱۲۷۳** قدردرشت، (ص۸-۲۱)، آغاز برابر نمونهٔ ۲، وبنام **کلام الملوك** است [ف . مجلس ۸ :۴۳۸]

45369 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۰۴ تاریخ (۴۲۷۸): شکسته نستعلیق ، ۲۰شوال**۱۲۷۳**، آغاز افتاده ، در فهرست بـنام **ملوك الکلام** است ، دنباله رادر مرگ فتحعلی شاه و آغـاز پادشاهی محمدشاه را نیز دارد، ۱۱ گـ ۱۵ س [ف .رضوی۷: ۱۷۲].

45370 ـ **تهران**، ملی۴۳۱ ف:شکسته نستعلیق محمدطسوجی، باتاریخ**۱۲۸۲** دردفتر، (ص ۱۷۶ ـ ۲۰۴) ، بنام **کلام الملوك** است آغاز برابر نمونهٔ**۲** ، [ف. ملی ۱ :۴۱۸]

45371 ـ **تهران** ، سپهسالار۷۵۱۷ : نسخ زیبای دارالایمان قم **۱۲۹۰** ، ۳۵ص ، با نسخههای دیگر جدایی دارد [یـاد داشتـهای دکترجان لایونکود] .

45372 ـ **تهـران** ، ملی ۲۴۴۷ ف: نسخ علی اکبر بـرای اعتضاد السلطنه ، ج۱/ **۱۲۹۰** ق ، ۱۴ گ ۱۴ س ، در آن آمده : املای اصل آن از فتحعلی شاه ونگارش علی آبادی است . سپس فاضل خان گروسی نگاشتهٔ علی آبادی را گزیده کرد تا برسنگ خاکجای فتحعلی شاه در قم بکوشش میرزا محمد حسین خوشنـویس تهرانی منقوش سازند، آنگاه اعتضادالسلطنه این نسخه رااز روی آن نبشتهٔ سنگی نویسانده است، [یادداشتهای دکترجان لایونکود].

45373 ـ **تهران** ،سلطنتی۲۱۵(۶۷۶ ف): همراه «دیوان : 24137»او از سدهٔ **۱۳** بنام **کلام الملوك** یادشده است [ف.دکتربیانی: ۴۵۸].

45374ـ **تهران**،ملی ۱۷۰ف: نستعلیق و نسخ آغابیگم متخلص به خاتون دختر نگارنده، سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ، ودرفهرست بنام **ملوك الکلام** است ، ۱۵ گ ۱۳ س[ف .ملی ۱:۱۷۴].

45375 ـ **تهران**،مجلس۵۵۵: نستعلیق فضل الله معروف به میرزا باباخان، **۱۳۰۵** ، در فهرست بدو نام است ، ۵۰ گ ۸ س [ف . مجلس ۲: ۳۲۶].

45376 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۰۳ تاریخ

(۴۲۷۷): نستعلیق همان فضل الله، غرهٔ ع۱۶/ **۱۳۰۵**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، درفهرست بنام **ملوك الكلام** است، زرین، ۵۲ گ ۸ س [ف. رضوی ۷: ۱۷۲].

45377 ـ **شیراز**، صدرالدین محلاتی: نوشتهٔ شعاع الملك محمدحسین شیرازی، ۱۵ محرم **۱۳۵۱**. درفهرست بنام کلام الملوك است [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۳]

45378 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۶۱۷ : نستعلیق، مجدالدین محمد ابوالفضل فرزند فضل‌الله ساوجی، برای برادرش ضیاءالدین محمد فرزنداحمدحکیم تنکابنی، درفهرست ازنگارنده نام برده نشده، و بهردونام است، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۸۰ گ ۱۰ س [ف. دانشگاه ۱۶: ۴۷].

45379 ـ **تهران**، مجلس ۶۱۴: شکسته نستعلیق، بی‌تاریخ [ف. مجلس ۲: ۳۶۷].

45380 ـ **تهران**، ملی ۲۳۲۹ ف : نستعلیق خوب علی بابا فرزند میرزا محمد شیرازی **۱۲۵۸** ق، برای نصیرالملك، در کلیات او (ص ۱- ۵۵) آغاز برابر نمونهٔ ۲، بنام تاریخ ایل قاجار تا اول پادشاهی فتحعلی شاه است [یادداشتهای دکتر جان لایونکود].

● (قاجاریان)

کلام الملوك

از ناشناس. تاریخ مختصر قاجاریان است تا مرگ فتحعلی شاه در ۱۲۵۰ ق.

45281 ـ **کمبریج**، دانشگاه، براون ۲۰ H (۹) : نوشتهٔ **۱۲۹۰** ق [استوری ۱ : ۳۳۷ - برگل ۲: ۹۵۴].

● (تیموریان)

کنوز الاعظم = تیمورنامه = تاریخ صاحبقران امیر تیمور

از عبدالرحمان سیرت، تاریخ افسانه‌ای و ادبی تیمور است در ۱۱۲۴ ق بدان آغاز و در ۱۱۲۶ ق در بخارا، بروزگار پادشاهی ابوالفیض خان اشترخانی به‌انجام رسانده است. در دیباچه گفته است این تاریخ تیمور است و میرسد به‌روزگار نگارش، در دو جلد: یکم از زایش او تا روزگار عبدالله‌خان شیبانی، دوم از روزگار عبدالله‌خان تا روزگار نگارش، ولی جلد یکم تنها در بارهٔ تیمور است و گویا ناتمام مانده است.

در تاشکند در ۱۳۳۱ ق بکوشش عارف‌جان بانو چاپ سنگی شده‌است.

بنگرید: بریگل ۲: ۸۱۲.

45382 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۱۸۶: ازآغاز سدهٔ **۱۸** م، ۱۲ ق. انجام افتاده.

45383 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۲۰ : از آغاز سدهٔ **۱۸** م (ف. ص ۱۸) [برگل]

45384 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۷۸: نوشتهٔ **۱۲۳۵**، ۴۲۸ گ. [آکیموشکین]

45385 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ۱۹: نوشتهٔ **۱۲۷۰** ق. رونویس شده از نسخهٔ ش ۲۰ تاشکند.

45389 ـ **ازبکستان**، تاشکند، اکادمی علوم ۱۸۸ : نوشتهٔ **۱۲۷۰** ق [برگل]

45387 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۳۷۹ C : نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۸پ-۱۸۱ر).

45388 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه، اکادمی علوم ۵۱: از میانهٔ سدهٔ **۱۹** م. (ف. میرزایف ۱: ۶۴).

45389 ـ **تاجیکستان**، دوشنبه، اکادمی علوم ۵۲ : از پایان سدهٔ **۱۹** م، تارویدادهای روزگار امیرشاه مراد در ۱۲۰۷ را دارد.

45390ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۶۷ D: نوشتهٔ ۱۳۰۳، ۴۷۶ گ.

45391ـ تاجیکستان، دوشنبه اکادمی علوم ۵۳: نوشتهٔ ۱۳۲۳ق، تارویدادهای ۱۲۰۷ قرادارد.

45392ـ ازبکستان، تاشکند، دانشگاه (ف.ج۱ص۵۸) : تاریخ یادنشده، انجام افتاده، تا رویدادهای جنگ تیمور و شاه شجاع پایان می‌یابد.

45393ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۶۳۶: بی تاریخ، (۹۸پ ۱۸۸پ)

45394ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۹۷۲: بی تاریخ، ۵۸۴ گ [آکیموشکین]

45395ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۲۳۳۶: بی تاریخ، ۲۷۹ گ [آکیمو شکین ۱:۴۶۲-۴۶۱]

45396ـ آلمان (ف. هاینتس ۱۰۰: [بریگل].

● (قاجاریان، بابیان)

کواکب دریه...

در بخش پیامبران و ادیان خواهدآمد.

● (افشاریان)

کیفیت راهی شدن نادرشاه به هندوستان

از ناشناس. با عنوان کیفیت‌راهی شدن سلطنت پناه شاهنشاه نادر شاه به‌سمت‌هندوستان.

45397ـ پاریس، ملی (بلوشه ۱:۱۴: ۶۱۴): نوشتهٔ ۱۱۶۴ [استوری ۱: ۳۲۸ ـ بریگل ۲ : ۹۲۸].

گ

گزارشی از قیام بابیان

دربخش تاریخ ادیان خواهدآمد.

●(زندیان)

گلشن مراد = تاریخ...

از میرزا ابوالحسن (حاکم کاشان بروزگار کریم خان زند) در گذشته ۱۲۱۰ فرزند معز الدین محمد مستوفی غفاری کاشانی. بدستور و به نام علیمراد خان زند (۱۱۹۶-۱۱۹۹) بسال ۱۱۹۸ بدان آغاز کرده در تاریخ پادشاهان زند است از سال ۱۱۶۸ تاروزگارنگارش ۱۲۰۳ ق را دارد. سپس در ۱۲۱۰ ق بکوشش محمد علیخان شیرازی به انجام رسیده است.

در یك مقدمه وسه مقالت: مقدمه‌در ذکر کسانیکه پس از کشتن نادر برخاسته‌اند. مقالت ۱ ـ درنسب کریم‌خان‌زند ۲ـ پادشاهی ابوالفتح خان و زکی‌خان وجعفر خان تا ۱۲۰۳ ق ۳ـ درذکر احوال فرمانفرمای عهدو مسندداره‌عصر علیمرادخان. آغاز: گلشن‌مراد سلاطین کامکاررا خرمی و طراوت حصول به‌آبیاری ستایش مالك الملوك ذوالجلالی.

بنگرید: بریگل ۱: ۹۳۶ـ استوری ۱: ۳۲۱.

45398ـ تهران، ملك ۴۳۳۳: نستعلیق شکسته آمیز ابوالقاسم فرزند عبدالله حسینی کاشانی، ذیحجهٔ ۱۲۱۰، ۲۵۲ گ، کامل [یادداشتهای دکترجان لایونگود]

45399ـ موزهٔ بریتانیا، نوشتهٔ ۱۸۸۷ م، ناقص [ذیل ریو : ۶۶]

گیتی گشای = تاریخ گیتی گشای

نامی، در ص ۴۲۶۷ گذشت.

لب التواریخ

قزوینی. در بخش عمومی ۴۱۸۶ گذشت

● (افشاریان، عمومی)

لشکرکشی‌های ایران به هند

از محمد علی حزین (که یاد او در «فرسنامه: ۴۴۱ گذشت). یورشهایی را که ازمرز ایران به هند شده، به اختصار با عنوانهای: دفعهٔ اول، دفعهٔ دوم... تا دفعهٔ بیست و یکم به اختصار برشمارده است. در حسین آباد هند بسال ۱۱۸۰ ق به انجام رسانده است. و این جز (واقعات ایران و هند، درهمین بخش) اوست.

آغاز: موافق سیر معتبره دفعاتی که لشکر ایران به سندوهند درآمده در اینمقال به ایجاز و اختصار تمام ...

45400 ـ **مشهد**، رضوی ۱/ ۹۷۲۴ فهرست نشده: شکستهٔ هند، سدهٔ **۱۲**، (۱ر-۸ر) سپس «خواص الحیوان» ازهمو [رؤیت].

45401 ـ **برلین**، پادشاهی ۱۱ (پرچ ص ۵۴): تاریخ یادنشده.

45402 ـ **کلکته**، آسیایی بنگال (۱۷۴۹ ایوانف): تاریخ یادنشده.

45403 ـ **هند**، بانکیپور (ذیل ۲ : ۲۲۴۰): [استوری ۱ : ۳۲۶ ـ بریگل ۲ : ۹۲۵].

م

● (تیموریان)

مآثر الخواقین

از میرزادین محمد خراسانی برای وزیر الدوله محمد وزیرخان نواب دوم تونك (۱۸۳۴-۱۸۶۴م)، تاریخ مغولان و تیموریان و سلسله‌های روزگار آنان است، گویا برمایهٔ «شجرة الاتراك» و «روضة الصفاء» نگاشته شده است.

آغاز: خداوند اجهان پرودهٔ تست.

45404 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or ۱۵۶: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۹**م، ۶۰۱ گ ۱۷س [ریو ۱۸۳:۱].

● (قاجاریان)

مآثر سلطانی

از ابراهیم فرزند عبدالجلیل تبریزی، در رویدادهای بزرگ سه سال آغاز پادشاهی محمد شاه قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴)، از سال ۱۲۴۹ آغاز می‌کند: مقدمات تسخیر هرات، مرگ فتحعلی شاه، ورود محمدشاه به تهران، رفتن معتمدالدوله به شیراز، گرفتار شدن فرمانفرما شجاع السلطنه و جز آنها. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الاصباح من مشرق الازل وخلق الارواح من مشرع لم یزل، فطر الخلائق نشر الاثار قدرته...

45405 ـ **تهران**، فخرالدین نصیری: خامهٔ نگارنده، و همان سال نگارش **۱۲۵۱** (!) [یادداشتهای، آقای فخرالدین].

45406 ـ **تهران**، ملی ۶ف: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۷۸ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ : ۴] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۷۸۷ هست [فیلمها : ۱۷۸].

● (قاجاریان)

مآثر سلطانیه

از عبدالرزاق دنبلی، مفتون، (که یاد او در «حدایق الادباء : ۶۵۹» گذشت). تاریخ خاندان قاجار است بویژه فتحعلی شاه، وتا سال ۱۲۴۱

که سال چاپ آن‌درتبریز است رادارد. ترجمهٔ انگلیسی‌آن‌ازروی‌نسخه‌ای‌خطی‌درلندن‌۱۸۳۳م، از سرهارفورد، جونس بریج انگلیسی تا رویدادهای ۱۲۴۶ را دارد، وماميدانيم مفتون در ۱۲۴۳درگذشته است.

آغاز: سپاس وستایش‌فراوان‌ازخاکیان سزاوار بارگاه.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۵ ـ ف. مشار: ۱۳۵۱ ـ تاریخ ادبیات‌براون، یاسمی: ۱۱۸،

45407 ـ **موزهٔ‌بریتانیا**، (ذیل ریو ۶۸): نوشتهٔ **۱۲۳۶**ق.

45408 ـ **هند**، مدراس (ف.ج ۱: ۲۱۶): نوشتهٔ **۱۲۴۵**ق.

45409 ـ **بغداد**، جامعة الحكمة۳۱۶: تعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۸ گ ۱۶ س. نام پدر نگارنده درفهرست‌نجاتقلی یاد شده است [مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس: ۱۸۲].

45410 ـ **هند**، بانکیپور ۵۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۹**، آغاز برابر نمونه، ناقص، ۱۷۶ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۹۱].

45411 ـ **تهران**، ملی(؟)(مجلهٔ‌یادگار ج ۴ ش ۸ ص۳۴): تاریخ‌یادنشده.

45412 ـ **لندن**، انجمن آسیایی‌پادشاهی (ف. مورلی‌ص ۱۵۱ ـ ۱۵۳) [استوری ۱: ۳۳۴ ـ بریگل ۲: ۹۴۴].

45413 ـ **قاهره**، دارالکتب ۳۱تاریخ فارسی طلعت: بی‌تاریخ، زرین، آغاز برابر نمونه، درفهرست‌بنام «مآثرفتحعلیشاه» یادشده، ۲۴۰گ [ف. مخطوطات ۲: ۱۰۳].

● (قاجاریان)

مآثرفتحعلیشاه

از محمدصادق‌همای مروزی، (که‌یاد اودر «تحفهٔ عباسی: ۱۵۶۱» گذشت).

آغاز: نحمدك‌اللهم يامن لك الامرولك الحمد ... حمدخداوندبرارواست که خاك تيره را منبت لاله‌وگل گردانید.

● (صفویان)

مآثرقطبشاهی‌محمودی

از محمود فرزند عبدالله نیشابوری‌نگارندهٔ «تاریخ‌ترکمانیه»، که‌در دربار محمدقلی‌قطبشاه کلکنده کار می‌کرده است، سپس به‌حج رفته و به ایران برگشته، واین کتاب رادر ۱۰۳۳ ـ ۱۰۳۸ به‌هنگامی که‌در ایران می‌زیسته نگاشته است. درسه جلد، و تنهابخش‌تاریخ صفویان‌آن در ۱۲ مقاله‌دردست‌هست.

45414 ـ **لندن**، دیوان‌هند(اته۴۶۳): انجام افتاده، نسخه‌در تاریخ‌صفویان‌است در ۱۲ مقاله وبخشی درتاریخ‌محمدقطبشاه‌دارد[بریگل ۲: ۸۸۳].

● (عمومی)

مآثرمهدیه

از ممتحن الدوله میرزا مهدیخان مهندس فرزند رضاقلی تبریزی‌سرابی نایب‌وزارت‌امور خارجه بروزگار ناصری، که‌پس از تحصیل‌در دارالفنون به فرانسه رفته وباز گشته‌و۲۵ سال دروزارت امور خارجه کارکرده است. در این روزها بوده‌که خواسته است‌دربارهٔ دیپلوماسی‌و جغرافیای عمومی وایران‌کتابی بنگارد، واین کتاب‌رادریك‌مقدمه‌و دوجزء، وهرجزء درچند باب‌و یك‌خاتمه در جغرافیای‌عمومی وسیاسی، گویا بسال ۱۳۱۰ق می‌نگارد. **آغاز:** پس از حمد و ثنای اجابت کنندهٔ دعوات وعطا کنندهٔ مسؤولات‌عالم برخفیات... اما بعداین بندهٔ‌فانی مهدی‌مهندس ونایب‌وزارت‌خارجه ابن‌رضاقلی.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۷.

45415ـ تهران، مجلس ۷۸۰: نستعلیق ۱۳۱۰، [ف.مجلس۲ : ۴۸۸].

45416 ـ تهران، ملی ۹۶۹ ف: نستعلیق شعبان ۱۳۱۰، در فهرست آمده گویا بخامهٔ نگارنده، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۱۴ گ ۱۲ س [ف.ملی ۲: ۵۱۸].

45417 ـ تهران، فخرالدین نصیری: نوشتهٔ ۱۳۱۲ باحواشی بخامهٔ نگارنده. [یادداشتهای فخرالدین نصیری].

45418 ـ تهران، وزارت امور خارجه ۷/۶۱۹۴: آغاز سدهٔ ۱۴، زرین، با ۸ گ فهرست، ۲۶۹ + ۸ گ [رؤیت].

● (قاجاریان)

المآثر و الآثار

ازمحمدحسنخان اعتمادالسلطنه، (که یاد او در «اوزان و مقادیر: ۱۴۰» گذشت). درسرگذشت ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) وستایش او، ونام فرزندان و همسران و امیران وفرمانروایان و جنگها و سفرها و رویدادهای بزرگ روزگار او، و سرگذشت دانشمندان روزگار او، در ۱۶ باب، رویدادها را از ۱۲۶۴ تا ۱۳۰۶ق که سال نگارش است می‌آورد. و در ۱۳۰۷ق چاپ‌شده

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۷ـ ف.مشار ۱۳۵۱ـ بریگل۲: ۹۸۳.

45419ـ لنین گراد، اکادمی علوم شوروی D۳۵۷: نوشتهٔ ۱۳۰۹ [ف. آکیموشکین ۱: ۴۸۱].

● (تیموریان)

ماده تاریخ

45420ـ تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۴۱۸۶: ازسدهٔ ۱۹ م (ف. ج۶ ص۳۶). دفتر ماده تاریخهایی از مرگ تیمور والغ بیگ و میر علیشیر و جامی وجز آنان است [بریگل۲: ۸۴۲].

مأموریت جنرال گاردن

دربخش سفرنامه ۴۰۴۸۸ گذشت.

المتنبیین = مهدویت

دربخش تاریخ پیامبران و ادیان خواهد آمد.

● (ایران، عمومی)

مجالس الملوك

از محمد مفیدی یزدی (که یاد او در «جامع مفیدی: ۴۳۰۲» گذشت)، پس از همان «جامع» بروزگار شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷) نگاشته است تاریخ کوتاه سالیانهٔ ایران است به‌شیوهٔ سیاق (بنگرید: تاریخ سیاقی: ۴۲۴۶)، ازپیشدادیان تا آغاز پادشاهی همان شاه عباس دوم ۱۰۴۹ق؟، در نسخهٔ سالار جنگ تا شاه صفی (۱۰۳۸ - ۱۰۵۲) ودر نسخهٔ رضوی تاپایان کار شاه عباس یکم (۹۹۶-۱۰۳۸) را دارد. ودر بیشتر فهرستها از نگارندهٔ آن نام برده نشده است.

آغاز: مجمل التاریخ پادشاهان عجم که در ملك ایران سلطنت کرده‌اند، بخاطر سرگردان وادی نامرادی رسید که احوال پادشاهانی که در مملکت ایران علم نصرت و کشورستانی... بطریق سیاق مسوداوراق نماید... موسوم به **مجالس الملوك**... از ابتدای سلطنت کیومرث... الی یومنا هذا که ابتدای جلوس... **شاه عباس ثانی** بهادرخان.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۶۸ ـ استوری ۱: ۲۳۷ـ بریگل۲: ۶۹۹.

45421 ـ تهران، ملی ۱/۵۶ ف: نستعلیق خوش ۱۰۹۱، بنام **مجمل التاریخ** است، و در این فهرست ص ۴۱۰۷ به شمارهٔ

42250 گذشت. که بعداً شناخته شد.

45422 ــ **مشهد**، رضوی ۲۸۷ (۹۱۶۶): شکسته نستعلیق نیمهٔ دوم سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، و میرسد به پایان کار شاه عباس یکم، ۳۷ گ [ف. رضوی ۷: ۱۵۵].

45423 ــ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۳۴۹): از آغاز سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه

45424 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۷۸ تاریخ (۱۹۳ ف): شکستهٔ خوب محمد حسین مشهدی، ۷ ج ۱ (۸ فرخ‌سیر) = **۱۱۳۱** (۱۷۱۹ م)، آغاز برابر نمونه، و میرسد به پادشاهی شاه صفی (گ ۱ ــ ۳۸) [ف. محمد اشرف: ۲۱۲].

(صفویان، افشاریان)

مجمع التواریخ

از محمد خلیل فرزند سلطان داود میرزا فرزند محمدشاه، نوادهٔ شاه سلیمان ثانی صفوی. به هند رفته و آنجا پیرامون ۱۲۲۰ درگذشته‌است. تاریخ پایان کار صفویان و تاریخ نادرشاه است و تارویدادهای ۱۲۰۷ قرادارد. بکوشش عباس اقبال آشتیانی در ۱۳۲۸ خ در ۱۶۶ ص چاپ شده‌است. **آغاز**: حمدوستایش، معبودی را.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۲۵ ــ مؤلفین مشار ۳: ۲۸ ــ پیشگفتار چاپ از اقبال.

45425 ــ **تهران**، اصغر مهدوی ۱۹۴: نستعلیق روزگار نگارنده، در ۲۶ ج ۱/ **۱۲۰۸** از آن نگارنده بوده است. تاریخ رویدادهای ۱۱۲۰ تا ۱۲۰۷ را در بر دارد. [نسخه ۲: ۹۴].

مجمع المعاصرین = ترجمة الجنان فی خصایص السلطان

مروزی، درص ۴۲۹۴ گذشت.

(ایران باستان)

مجمع الملوک فی ذکر سلاطین عجم

از میرزا حیدر وزیر افدربندی، که در ۱۸۴۱ م (۱۲۵۷ ق) نگاشته است.

45426 ــ **لنین گراد**، پادشاهی پترزبورگ (چانیکوف ۸۸): تاریخ یاد نشده، تنها بخش آغاز کتاب است تا اشکانیان [استوری ۱: ۲۴۹ ــ بریگل ۲: ۷۳۰].

مجمل التواریخ = تاریخ ـ باقی

درص ۴۱۰۷ و ۴۲۴۶ گذشت.

(زندیان، سفرنامه)

مجمل (مجتمع) التواریخ بعد النادری

از میرزا ابوالحسن گلستانه، فرزند میر محمد امین فرزند میر کمال الدین محمد فرزند میر علاءالدین محمد گلستانه، درگذشته پیرامن ۱۲۱۰ ق، بخواهش برادرش سید محمدخان در هند، بسال ۱۱۹۵ ق نگاشته است، ودر ۱۱۹۶ در آن دست برده‌است. بکوشش کارلمن آلمانی در لیدن ۱۸۹۱ م ۱۵۹ + ۴۷ ص و نیز تهران بکوشش استادمدرس رضوی ۱۳۲۰ خ در ۴۱۳ ص اینبارهمراه ذیل آن از زین العابدین کوهکمره‌ای متخلص به امیر چاپ شده است.

او برادر زادهٔ میرزا محمد تقی حکمران کرمانشاهان بروزگار نادر بوده است ونزد او می‌زیسته‌است وپس از رویکار آمدن زندیان در برابر آنها ایستادگی کرده‌اند و زیان دیده‌اند. و هردو دستگیر زندیان شده‌اند. پس از یکی از فرارهای خود از جنگ زندیان به بغداد و از آنجا به هند و بنگال رفته است. این جنگهای آنان میان ۱۱۶۴ ــ ق، روی داده است.

کمتر از نیمی از کتاب در تاریخ رویدادهای همان جنگهای میان زندیان و عموی نگارنده و افشاریان و بختیاریهاست، و بیشتر کتاب سفرنامه مانند است از سفراو به‌عتبات و از آنجا به‌هند. و در این سفرنامه از سفرنامه‌های دیگر ایرانیان نیز بهره برده است.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۴۹ ـ ف. مشار: ۱۳۸۴.

45427 ـ **تهران**، مؤید ثابتی: نوشتهٔ پیرامن **۱۲۰۳** ق. همراه با دنبالهٔ آن از زین‌العابدین کوهمره‌ای متخلص به‌امیر.

45428 ـ **انگلستان**، کمبریج، دانشگاه (ذیل دوم ۱۹۵ = م ۲۲ مجموعهٔ الیس): نوشتهٔ **۱۲۴۷** ق[استوری]

45429 ـ **لندن**، دیوان هند (ف.راس. براون۱۲): نوشتهٔ سدهٔ **۱۸**م.

45430 ـ **لندن**، دیوان هند ۳۷۳۹:

45431 ـ **برلین**، پادشاهی ۴۳۷: [استوری ۱: ۳۳۰ ـ بریگل ۲: ۹۳۲].

45432 ـ **آمریکا**، توبینگن ۲۱۳ Or: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۲۸۸گ ۱۳ س. فیلم آن در دانشگاه ۱۴۲۹ هست [فیلمها: ۱۸۵].

مجموع التواریخ ملوک فرس

از ابوشجاع فرزند ملکشاه.

45433 ـ **مدینه**، عارف حکمة ۵۲۶ ف: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده‌است، ۹۸گ [نسخه‌ها ۵: ۴۷۹].

● **(محلی اصفهان)**

مجموعة الرسائل

از حسین فرزند محمد فرزند عبدالرضا حسینی، در تاریخ اصفهان.

(بنگرید: ترجمهٔ محاسن اصفهان ۴۲۹۵ از همو).

45434 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۹۸۰ Or: نوشتهٔ **۱۲۷۶**، [نسخه‌ها ۴: ۶۵۱].

● **(افشاریان)**

محاربات نادر = ترجمهٔ...

متن از کشمیش اوفدروس. «لشکر کشی نادرشاه به‌هرات و قندهار و هند و اغتشاش در ایران پس از مرگ او» ست که در تفلیس بروسی در ۱۸۸۹م چاپ شده است. ترجمه از مصطفی فرزند میرسیدمحمد عون‌الملک مترجم زبان روسی در وزارت خارجه، تصحیح و تنقیح از حسین مستوفی. در آن برخی از جنگهای نادر مانند جنگ هرات و رفتن او به هند بتفصیل و دیگر رویدادهای روزگار او کوتاهتر گزارش شده است. درپایان مختصری از پیشروی سرسلسلهٔ قاجارها را به آن سوی رود ارس را نیز آورده است. **آغاز**: ... از آنگاه که تاج و تخت نیکبخت ایران بیمن جلوس میمنت مأنوس، و فرتارک شاهنشاه جوانبخت دل‌آگاه.

بنگرید: بریگل ۲: ۹۲۸.

45435 **تهران**، ملی ۱۶۲ف: شکسته نستعلیق حسین مستوفی (محرد)، رمضان **۱۳۲۱**، زدین، ۲۶۴گ ۱۵س [ف.ملی ۱: ۱۶۸].

● **(افشاریان)**

محاربهٔ نادری = وقایع نادری

در جنگ نادرشاه افشار و محمدشاه مغولی از یورش تا برگشت (رمضان ۱۱۵۱ ـ صفر ۱۱۵۲). **آغاز**: کیفیت سلطنت ملک هندوستان جنت نشان و بیخبری حضرت خلیفة الرحمان و بیوفایی جمیع امرای عالیشأن.

40436 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ

۳۸۶ تاریخ (۳۲۴ف): نستعلیق‌خوب‌برجنات، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) ، ۱۹گ۱۲س [ف.محمداشرف:۳۷۲].

● **(ایران‌باستان، کرمان)**

محقق‌التاریخ

ازاسکندرفرزندملاگشتاسب‌منجم‌کرمانی. که‌در شهر کرمان می‌زیسته و میان۱۲۶۹ ق و ۱۲۷۷ ق‌در‌گذشته است.

بسال ۱۲۶۹ ق به انجام رسیده است ، و بخش یکم‌آن تاریخ افسانه‌آمیز کرمان باستان است (گ۲-۱۳)، سپس تاریخ مختصرروزگار ساسانیان(گ۱۳-۵۴)، آنگاه‌جنگهای‌ایرانیان باتازیان‌درآغاز اسلام(گ۵۴-۷۴).

45437**ـلنین گراد** ، اکادمی علـوم A ۲۱۸ (۳۹۴۵ف): نوشتهٔ **۱۲۷۷**، ۷۶گ [آکیموشکین ۱:۵۳۳].

● **(غزنویان)**

محمودالتواریخ

از عباسقلی سپهرکاشانی (م۱۳۴۰ ق) که یاد او درواثبات خلافت : «۸۷۱» گذشت . در سرگذشت‌سلطان‌محمود غزنـوی(م۴۲۲ق)،در دیباچه‌می‌گوید: مظفرالدین‌شاه‌ازمن‌خواسته‌که در سرگذشت‌هریك از پادشاهان اسلام کـتابی بنویسم ، و وی بنگارش این کتاب آغازکرده است،وشاید این‌کتاب‌جزو سلسلهٔ کتاب بزکتر او بنام«شامل‌التواریخ۴۱۷۸و۴۳۳۹:» باشد.

آغاز : الحمدلله‌المحمود بـکل‌خصال ، والمعبود بکل‌غدووآصال...

بنگرید:ذریعه۲۰ :۱۵۸.

45438 **ـ تـهران** ، مجلس ۲۲۶۸: نسخ وتعلیق بسیار خوب محـمد حسین‌شیرازی مستوفی دیوان اعلا،**۱۳۱۶**، زرین، گویابرای مظفرالدین شاه، ۱۶۵س ۱۵س[ف.مجلس۶ : ۲۲۴].

مختصرالمظفری

سپهر، دربخش تاریخ هندخواهدآمد.

● **(ایران‌عمومی ، جغرافیا)**

مختصر مفید

از محمد مفید ، در ص ۳۹۸۱ گذشت . جغرافیاست با یادداشتهای تـاریخی بویژه در بارهٔ امامان‌وصفویان.

● **(قاجاریان ، سفرنامه)**

مخزن‌الوقایع = مخزن‌الاسفار

فرخ‌خان ، حسین سرابی . درص ۴۰۴۸ گذشت.

اینك نسخه‌ای دیگر :

45439 **ـ کمبریج** ، دانشگاه، براون K۷ (۹): نوشتهٔ **۱۲۷۶**ق،بنام مخزن‌الاسفار یاد شده است [استوری ۱: ۳۴۳ ـ بریگل ۲: ۹۷۸].

مدح شاه عباس =رساله‌در...

ازمحمدفرزندمحمودمشهدی.

45440**ـمدینه** ، عارف‌حکمة۸۰: ۲۲ گ [نسخه‌ها ۵: ۴۹۴].

مرآت‌الظفر

وقایع‌نگار ، در بخش تاریخ اقوام و ملل خواهدآمد.

● **(محلی،کاشان)**

مرآت کاشان= مرآت‌القاسان

از میرزا عبدالرحیم‌ضرابی‌کاشانی‌متخلص به‌سهیل .در تاریخ وجغرافیای کاشان ،بدستور شاهزاده جلال الدین میرزااحتشام‌الملك‌حاکم کاشان، درشش‌فصل، تا بسال ۱۲۸۸ ؛ که‌بانجام

رسیده است. درتهران در «فرهنگ ایران‌زمین» در ۱۳۳۵ خ بکوشش ایرج افشار و بار دوم در ۱۳۴۱ خ هردوبنام «تاریخ کاشان» چاپ شده است. **آغاز:** برلوح ضمیر ارباب بینش و آیینهٔ صافی خاطر خداوندان دانش پوشیده و پنهان

45441 ـ **تهران**، مجلس ۲۷۲: نستعلیق و شکستهٔ **۱۲۹۴**، ۳۶۱ گ ۱۲ س [ف. مجلس ۲: ۱۵۴].

45442 ـ **موزهٔ بریتانیا** (ذیل ریو ۹۹): نوشتهٔ **۱۳۰۴** ق [استوری].

مرآت محمدی

ازمحمود میرزا قاجار (که یاد او در «دیوان: ۲۵۱۷» گذشت) . رویدادها را از سال ۱۲۴۳ بروزگار عباس میرزا آغاز کرده ، ودر ۱۲۵۶ بروزگار محمد شاه (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) پایان داده است، و بنام همان محمدشاه ساخته است . رویدها بیشتر در بارهٔ عباس میرزا و جنگهایش در آذربایجان و قائم‌مقام است.

آغاز : مرآت محمدی در عهد خجستهٔ شاهنشاه جهان و سلطان ملوك و ملوك السلطان بن السلطان... بعد بسمله. محمود کمترین بندهٔ

45443 ـ **تهران**، ملی ۵۸۴ ف: نستعلیق ریز محمود میرزا **۱۲۵۶**، برای محمد شاه ، ذرین ، ۱۶۱ گ ۲۲ س [ملی ۲: ۸۶].

● **(قاجاریان)**

مرآت الوقایع مظفری

از عبدالحسین لسان السلطنه فرزند لسان الملك (بنگرید: آثار البدیعه: ۶۴۶)، بسال ۱۳۲۴ ق ، در تاریخ رویدادهای روزگار مظفر الدین شاه ، از زایش و ولیعهدی و به ویژه از تاجگذاری او ۱۳۱۳ ق تا ۱۳۱۶ با دیباجه‌ای در بارهٔ جوانی وولایتعهدی مظفر الدین شاه، سپس رویدادها و فرمانها ونامه‌های دیوانی.

آغاز: الحمدالله الذی جعل وقایع الماضین تذکرة للمستقبلین... وبعد چنین می‌نگارد بندهٔ پرشنیده خاطر ... تاریخ وقایع و حوادث دهسالهٔ سلطنت اعلیحضرت مظفر الدین شاه قاجار خلدالله ملکه

45444 ـ **تهران**، ملی ۱۷۰۳ ف: نستعلیق سید محمدعلی تفرشی نایب کالسکه خانهٔ مبارکه ۱۶/ع۱ **۱۳۲۴** ق ، ۳۲۰ ص + ۱۹ ص فهرست مطالب [یادداشتهای دکتر جان لایکود] .

● **(زندیان)**

مرادنامه = تاریخ منظوم

از شهاب ترشیزی، میرزا عبدالله (که یاد او در «کلیات: ۱۸۷۵» گذشت). در رویدادهای روزگار علیمردان خان زند (۱۱۹۳ ـ ۱۱۹۹) به نظم. وخود در فهرست نگاشته‌های خویش از منظومه‌ای به نام بالا یاد کرده است . (بنگرید : ملحدنامه: ۳۲۳۲).

45445 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، (ذیل ریو ۳۵۲(۲)): نوشتهٔ **۱۱۹۴** [استوری ۱: ۳۲۹ـ بریگل ۲: ۹۳۱].

45446 ـ **تهران** ، کتابخانهٔ شخصی حمید ایزدپناه : تاریخ یاد نشده، درمعرفی نسخه آمده است: دیوان اوست که به نام علیمرادخان زند سروده و تاریخ زندیه نیز می‌تواند باشد [راهنمای کتاب ۱۱: ۶۶۱] .

● **(محلی ، هرات)**

مرصد الاقبال السلطانیه و مقصد الآمال الخاقانیه = مقصد الاقبال السلطانیه و مرصد الامال الخاقانیه

از عبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی اصیل واعظ ، درمزارات هرات، بنام ابوسعید گورکان

بسال ۸۶۰ واندی‌نگاشته، نگارنده‌باید‌اصیل‌الدین ابوالمفاخرعبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی دشتکی شیرازی نگارندهٔ «درج‌الدررفی‌احوال میلاد سیدالبشر» باشد.

درسه‌باب سرگذشت ۲۰۹ تن ازعارفان و مشایخ‌را آورده است بدینگونه: دیباچه‌درثواب زیارت گورستان. ۱ ـ گورعارفان که پیش از تیمور لنگ میزیسته‌اند و در تاریخ هرات‌و طبقات خواجگان یادایشان آمده‌است ۲ ـ گور عارفان که پس‌ازاو میزیسته ودرکتابی‌ازآنها‌یاد نشده‌است ۳ ـ عارفانی که‌پس‌از تیمورمیزیسته‌اند. نام کتاب و نگارنده و شاه‌در‌دیباچه‌آمده‌است. وگویا همین‌کتاب‌باشد که‌بنام‌«مزارات‌هرات» بسال ۱۳۱۰ بکوشش عبدالکریم احرار در هرات بچاپ‌سنگ‌رسیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی‌جعل‌زیارة‌مراقدالاولیاء وسیلة. . . امابعد فیقول‌الفقیر. . . عبدالله‌بن‌عبدالرحمان‌المشتهر باصیل واعظ . . .

بنگرید : ذریعه ۸ : ۵۸ ـ استوری ۱ : ۱۸۴، ۱۲۹۶،۳۵۶ ـ ف.مشار: ۱۴۳۳ ـ تاریخ ادوارد براون‌چ ۱۳۲۷: ۴۷۲.

45447 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۸۳ : نستعلیق شکسته عبدالخالق زمین داوری‌الاصل هروی الوصل ، در ۲۲ج‌۲/ **۱۲۲۳**، عنوان شنگرف . باضمیمه‌ای درنژادنامهٔ‌نگارنده ازسید شهاب الدین (آقانجفی) تبریزی قمی، ۱۳۱ گ ۹س. دردیباچه‌بنام **مقصدالاقبال‌السلطانیه و مرصدالامال الخاقانیه** آمده است [ف . دانشگاه۲ : ۶۶۱].

45448 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۸۹۸ : نستعلیق ۲۲ذیحجهٔ **۹۱۲**(؟) زرین، درفهرست‌بنام **مرصدالاقبال‌السلطانیه و مقصدالامال الخاقانیه** یادشده است ، ۱۰۸ گ ۱۰ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۷۴۶].

ـ45449 **تاجیکستان** ، دوشنبه، اکادمی علوم ۱۹۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۰**ق (ف.میرزایف ۱ : ۲۰۵) [برگل ۲ : ۱۰۴۸].

45450 ـ **لنین گراد** ، اکامی علوم A ۲۲۶ (۴۲۰۲ ف) : بی تاریخ، (۱ پ ـ ۶۶پ) در فهرست بنام **مقصد الاقبال ...** است [کیموشکیـن ۱ : ۵۶۱].

45451 ـ **استانبول** ، اسعد افندی ۲۴۲۸: تاریخ یاد نشده [برگل۲ : ۱۰۴۸]

45452 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۴۶۳۴ Add : تاریخ یاد نشده ، با تملک ۱۰۰۵ (۱۰۰۵)، ۴۰۰گ ۲۳س. (فیلم‌آن دردانشگاه ش ۱۲۸۰ هست[فیلمها: ۲۰۳].

مرو و ترکستان

از میرزا ملکم‌خان ، که سه نسخهٔ آن در ص ۱۶۸۲ یادشده است. اینك نسخه‌ای‌دیگر :

45453 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۳۶/۲ ۱۰ فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز، آغازسدهٔ **۱۴** ، (۴۹ پ ـ ۶۳ پ). آغازبرابرهمان‌نمونه [رؤیت].

مزارات تبریز = روضات‌الجنان

کربلایی ، در بخش سیرخواهدآمد.

● (مشروطیت)

مشروطیت = دفاع از...

از شیخ محمد رضا دهخوارقانی ، نمایندهٔ آذربایجان در دورهٔ دوم مجلس شورای‌ملی. در اینکه مشروطیت منافی با تشیع‌نیست.

45454 ـ **تبریز** ، تربیت ۱۲۰ : نوشتهٔ نگارنده **۱۳۳۰**ق ، همراه «یادداشتهایی در بارهٔ مشروطیت» از همو ، همراه گفتاری کوچك چاپی در بدگویی از گروه اعتدالیون

چاپ ۱۳۲۸ ق در تهران از محمد امین‌رسول زاده مدیر روزنامهٔ ایران[ف.محمد نخجوانی: ۲۵۹].

● (قاجاریان، سیاسی)

مصاحبهٔ ایرانیه

از ناشناس . در بارهٔ پیمان نامهٔ ترکمن چای در ۱۲۴۳ ق و اوضاع سیاسی آن‌روزگار ونیزوضع اقتصادی ایران.

45455 ـ باکو ،اکادمی‌علوم‌آذربایجان شوروی۱۰۳ (ف ۱ : ۴۸) : تاریخ یاد نشده [برگل ۲ : ۱۰۰۱]

● (سیر، بابی‌بهایی)

مصابیح هدایت

ازعزیزالله‌سلیمانی‌دربخش‌ادیان‌خواهدآمد.

●(محلی ، کرمان)

المضاف الی بدایع الازمان فی‌وقایع کرمان

ازافضل کرمانی، ابوحامد حمید الدین احمد فرزند حامد کرمانی (که یاد او در «عقدالعلی:۴۳۶۳» گذشت). دنبالهٔ تاریخ‌افضل اوست که بنام «بدایع‌الازمان‌فی‌وقایع کرمان» بکوشش عباس اقبال‌آشتیانی‌همراه‌باهمین‌دنباله در۱۳۳۱ خ‌چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه ۲۱ : ۱۳۳ ـ پیشگفتار تاریخ کرمان (سالاریه)ازباستانی پاریزی.ف. مشار: ۱۴۴۸.

45456ـ واتیکان۵۲۳عربی: نستعلیق محمدفرزند کمال فرزند طبان، نیمه‌های‌شعبان ۷۶۳، ۲۴ گ۲۲س(ف . دلاوید ۱ : ۵۲۳) [برگل ۲: ۱۰۵۷] عکس آن‌دردانشگاه‌ش‌ع۷ هست [فیلمها:۱۹۶].

● (تیموریان)

مطلع السعدین ومجمع البحرین

کمال الدین‌عبدالرزاق فرزندجلال‌الدین اسحاق سمرقندی (۸۱۶ـ هرات۸۸۷).در دو دفتر، بسال ۸۷۵ ، به‌انجام رسانده است : ۱ـ از زایش‌سلطان‌ابوسعید ایلخانی(۷۱۶ـ۷۳۶) در ۷۰۴مع‌الاشتمال‌علی‌حوادث‌الربع‌المسکون تا امیر تیمور گورکان در ۸۰۸ . ۲ ـ از فرمانروایی‌شاهرخ(۸۰۷ـ۸۵۰)تافرمانروایی ابوالغازی‌سلطان حسین و سال ۸۷۵ . گزیدهٔ آنرا کاترمر فرانسوی در ۱۸۴۳م به‌فرانسوی درآورده وچاپ کرده است . و بکوشش محمد شفیع‌لاهوری‌درلاهور۱۳۶۵ق ۱۹۴۶ م درچند مجلددر ۱۵۵۴ ص چاپ‌شده‌است.

آغاز ج ۱ : لطایف اخبارلئالی نثار انبیای عالیمقداروشرایف آثارمعالی‌دثار. **آغاز** ج ۱ : حسن مطلع‌انوار در افتتاح مقال ولطف مظهر اخبار درایضاح‌مبدء . **آغازج۲** : فاتحهٔ کلام حمد و ثنای ملك علامی باید که‌ثنایی ستایش‌ازضمیر منیر. **آغاز** ج ۳: وقایع‌سنهٔ‌ست و اربعین ... در اوایل این سال‌موکب همایون

بنگرید : ذریعه ۲۱ : ۱۵۴ ـف.مشار : ۱۴۵۱ـ کشف‌الظنون ۲ : ۱۷۲۰ـ استوری۱: ۱۲۷۶،۲۹۳.

45457 ـ کابل ،سلطنتی۵۳۳۷: نسخ زیبای کهن، ۸۷۱، [راهنمای‌کتاب۵۲۵]

45458 ـ تهران ، سلطنتی۱۰۷۱: نستعلیق خوش عبدالرزاق فرزند اسحاق ، پنجشنبه ۲۷محرم (پاك شده)سدهٔ۹ ، گویا از روزگار نگارنده،زرین [نسخه‌ها ۱: ۱۹۹].

45459 ـ موزهٔ بریتانیا ۱۷۹۲۸ Add : نستعلیق سلطان محمد، ع۲/ ۹۰۰ (۱۴۹۵م) ، آغازبرابر نمونهٔ ۱، ۳۷۹ گ ۲۱

س [دیو ۱ :۱۸۱].

45460 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۴۴۳ (۴۱۱۸ف) : نوشتهٔ **۹۵۲** ، ۵۲۶گ [آکیموشکین ۱:۵۵۱] .

45461 ـ **تهران**، ملی۲۹۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، جلد۱، آغاز برابر نمونه، انجام افتاده ۲۸۹ گ ۲۱ س [ف. ملی۱:۲۸۸].

45462 ـ **هند**، بانکیپور۵۱۴: نستعلق سدهٔ **۱۰**، جلد۲، آغاز برابر نمونهٔ۲. ۳۷۵گ ۲۳ س [ف.عبدالمقتدر ۶:۱۷۲].

45463 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۳۱۳ : نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، زرین ، جلد ۲ ، ازتاریخ ۸۰۷ تا ۸۳۰را دارد، ۲۳۶ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۲۰۱].

45464ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۴۴۲ (۴۱۱۷ف): نوشتهٔ**۱۰۰۹** ، ۳۸۰گ [آکیموشکین ۱: ۵۵۱].

45465 ـ **تهران** ، مجلس ۲۷۳ : نستعلیق **۱۰۱۵** ، زرین، آغاز برابر جلدیکم، ۴۴۰ گ ۲۵ س [ف . مجلس ۲: ۱۵۴].

45466 ـ **تهران** ، سلطنتی ۹۷۸ : نستعلیق محمد یوسف فرزند عبدالخالق حسینی، در ع ۲/ **۱۰۳۴** ، جلد۲، آغاز بمانند نمونه ، [نسخه‌ها ۱:۱۹۹]

45467ـ **تهران** ، مجلس ۵۸۴۸ : نستعلیق خوش افضل، **۱۰۳۰**، زرین ،جلد۱ ، آغاز برابر نمونهٔ۲، ۵۴۰ص ۲۲ س [ف. مجلس ۱۷:۲۵۶].

45468ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد(شماره یاد نشده): نسخ امین الدین محمد کرمانی، رمضان **۱۰۳۳** [ف.شهرستانها۱:۱۷۶].

45469 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۸۳: نوشتهٔ **۱۰۳۴**[نسخه‌ها۴:۳۱۳].

45470 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۴۶۷: نسخ **۱۰۵۵** ،زرین،جلد ۲ ، ۳۰۴گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۹:۱۲۳۵].

45471 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۲۹۱ Or : نسخ یعقوب بن یوسف، رمضان**۱۰۵۶** (۱۶۴۶م) در ماهان کرمان، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۴۰۳گ۱۳س[دیو ۱:۱۸۳].

45472 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۱۹۶۶: نستعلیق پنجشنبه ۱۰ ذیحجهٔ **۱۰۵۹**، [ف.دکترمقصود].

45473 ـ**هند**، بانکیپور۵۱۳: نستعلیق محیی‌الدین فرزند علی افضل ۱۸۷۰،(**۱۰۸۷**) ۳۶۴ گ ۲۵ س [ف.عبدالمقتدر۶:۱۶۹].

45474 ـ **همدان** ، آرامگاه بوعلی ۱۷۷۲ : نستعلیق سدهٔ**۱۲**، باتاریخ خرید۱۱۸۴، جلد۲ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۱۸گ ۲۰ س [نسخه‌ها۵:۳۳۷].

45475ـ **تهران**، ادبیات۱۲۸ب: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، جلد ۲ ، آغاز وانجام یکی دوبرگ افتاده ، ۳۰۰ گ [ف ف. ادبیات۱: ۴۲۸].

45476 ـ **تهران** ، ملی ۱۱۱۳ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، هردو جلد است ، **آغاز :** لطایف اخبار لئالی نثار، زرین ، ۳۶۵ گ ۳۱ [ف.ملی ۳: ۱۳۴].

45477ـ79 ـ**حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۱۷ ـ ۴۱۵ تاریخ (۱۷۶ ـ۱۷۴ف): سه جلد آن است ، جلد**۱** از سدهٔ **۱۲** و جلد ۲ و ۳ ازسدهٔ **۱۳** ، ۳۸۹ + ۱۴۱ + ۸۶۴ گ [ف . محمد اشرف:۱۹۴].

45480 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۸۹۲ Or: نوشتهٔ **۱۸۱۰** م[نسخه‌ها ۴ : ۶۵۰].

45481ـ**آصفیه** ۳۲۰ تاریخ: نستعلیق، در **۱۲۹۹** ، در حیدرآباد دکن ، ۷۷۱ س

۱۵س[ف. آصفیه۱ : ۲۳۷].

45482ـ تهران ،ملی۱۱۱۳: تاریخ یاد نشده

45483ـ تهران،سلطنتی ۹۸۱: تاریخ یاد نشده ،جلد۱ [نسخه‌ها۱ :۱۹۸].

45484 ـمشهد ، رضوی ۸۳ تاریخ : نستعلیق ،با نونویسهایی از سدهٔ ۱۳ ، ۴۶۲ گ ۳۱س [ف. رضوی ۳:۱۰۱].

45485 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۴۴۶ (۴۱۱۹ف): بی‌تاریخ ، ۴۱۴گ.

45486ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۴۴۹ (۴۱۲۰ف) : بی تاریخ ،۲۶۴گ.

45487 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۸۴۰(۴۱۲۱ف): بی‌تاریخ،۴۱۹گ.

45488 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D ۴۵۱ a (۴۱۲۲ف): بی‌تاریخ، ۳۶۹ گ [آکیموشکین۱:۵۵۲].

45489 ـ قاهره، دارالکتب۹ م تاریخ فارسی: تعلیق زیبا، بی‌تاریخ ، ۲۷۵ گ ۲۵ س ،آغاز برابرنمونهٔ ج ۱.

45490 ـ قاهره ، دارالکتب ۲۶ م تاریخ فارسی : نسخ، بی‌تاریخ،۲۵۷ گ ۲۵ س ،آغاز برابر نمونهٔ ج ۲[ف. مخطوطات۲: ۱۵۶].

45491 ،موزهٔ بریتانیا ۲۰۴۹/۱ Or: بخشی از آن است (گ ۱ ـ ۴۱ و۴۹ـ ۵۰) [ریو۳:۱۰۴۶].

● (ایران باستان)

المعجم فی تاریخ ملوك العجم =

المعجم فی آثار ملوك العجم

از شرف‌الدین فضل‌الله فرزند عبدالله حسینی قزوینی ، در گذشته پیرامن ۷۴۰ق ،گویا پدر و صاف‌الحضره نگارندهٔ «تجزیة‌الامصار»، برای اتابك نصرالدین احمد پسر یوسف شاه حاکم لرستان بزرگ (۶۹۵ـ ۷۳۳ ق)، بسال۶۸۴، در تاریخ ایران‌باستان‌ازپیشدادیان (کیومرث) تاپایان کار ساسانیان ، بانثری‌مغلق وصنایع لفظی.در تهران ۱۲۸۶قوپس از آن‌بارهاچاپ شده‌است. **آغاز:** اناحق‌مایفتح‌به‌الکلام، وینجح به المرام...صانعی که به‌قلم‌قدرت برلوح

بنگرید ذریعه ۲: ۲۸۷ـ سبك‌شناسی‌بهار ۳: ۱۰۵ ـ ف . مشار: ۱۴۵۶ ـاستوری۱ : ۲۴۳ ـ پیشگفتار چاپ المعجم‌فی‌معایر الشعار المعجم از مدرس رضوی :له ـ برگل۲: ۷۱۴

45492ـ تبریز، ملی ۳۳۰۱: نستعلیق گویا ۱۵ ج ۲/ ۸۷۸ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۰۴ گ ۱۵ س [ف. ملی تبریز۱:۱۸۱]

45493ـ تهران، مجلس۱۵۵: نستعلیق محمد قاسم فرزند محمدعلی‌چبکروی،در۹۱۴، آغازبرابر نمونه،۱۷۲گ۲۰س[ف.مجلس۲: ۱۵۵] .

45494 ـ تهران،اصغرمهدوی ۲۳۲: نستعلیق یکشنبه ۲۶ ج ۲/ ۹۷۸ [نسخه‌ها ۲: ۱۳۰].

45495 ـقاهره، دارالکتب ۲م تاریخ فارسی : نوشتهٔ میانه‌های شعبان ۹۹۰، زدین، آغاز برابرنمونه،۱۹۳گ۱۹س[ف‌مخطوطات ۲ : ۱۶۰].

45496 ـ تهران ،خانقاه نعمت‌اللهی ۳۷۸: نستعلیق خوش ۱۰۱۱ ، آغاز برابر ، نمونه‌زدین،۴۷۲ص۱۱س[ف.دیباجی۲:۹۷].

45497 ـ پاکستان ، لاهور پرفسور شیرانی ۳۳۷۶/۳۷۲: نوشتهٔ۱۴ ج۲/ ۱۰۷۰ (۱۶۶۰م) در شهر تته [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱ :۵۳].

45498 ـ مشهد ، رضوی ۸۶ تاریخ: نسخ سلطانمحمد فرزند رفیع‌الدین اصفهانی ، ۱۰۸۵ ، آغاز برابر نمونه ،۱۳۶ گ ۱۸س [ف . رضوی ۳ :۱۰۳].

45499 ـ هند ، بانکیپور ۵۱۷: مؤرخ ۱۵ محرم ۱۰۸۵،۱۲۹گ ۱۵-۱۹س [ف. عبدالمقتدر۶ : ۱۷۶].

45500 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۶۶۶ Add: ازسدهٔ ۱۶ م، برگزیدهٔ آن‌است(۳۱۸-۳۴۸)[ریو ۲: ۸۰۹].

45501ـ حیدرآباد،موزهٔ سالارجنگ ۴۲۰ تاریخ (۱۵۷ف) : نسخ خوب سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۱۴۳گ ۲۰-۲۱ س [ف. محمداشرف: ۱۷۶].

45502ـ موزهٔ بریتانیا ،۲/ ۷۷۱۲ Add : با تاریخ ۱۱۱۳ (۱ - ۱۷۰۲ م) (گ۲۳۸- ۳۱۹)[ریو۲:۸۱۱].

45503ـ تهران ،خانقاه نعمت‌اللهی ۴۱۵ :شکسته نستعلیق ۱۱۹۰ ، آغاز برابر نمونه ، ۸۴۰ص۱۶ س [ف.دیباجی۲: ۱۲۱].

45504 ـ مشهد، رضوی ۱۰۳۵۵ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، آغاز برابر نمونه ، دوبرگ انجام‌نونویس ۱۳۰۳ ،۲۰۸ گ۱۵ س [رؤیت].

45505ـ تهران،حقوق۷۱ب:سدهٔ۱۲، آشفته صحافی شده، ۱۶۱ گ [ف . حقوق : ۱۹۸].

45506ـ تهران ، دانشگاه ۵۱۱۵ : نستعلیق‌سدهٔ۱۲-۱۳[ف .دانشگاه۱۵:۴۱۱۷]

45507ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۳۷۳ (۴۱۴۲ ف) : نوشتهٔ ۱۲۲۵ ، (۱ر - ۱۷۰ر)[آکیموشکین۱: ۵۵۴].

45508 ـ تهران، ملی ۱/ ۱۱۳۷ف : نستعلیق با تاریخ ۱۲۳۰ در دفتر ، (ص۱ - ۲۱۶)، آغاز برابر نمونه [ف.ملی ۳:۱۵۸].

45509 ـ تهران ، سپهسالار ۱۵۲۷: نستعلیق ع۲/ ۱۲۳۱، نسخه‌در ساری‌مازندران در۱۲۳۳ بصه‌تومان خریده‌شده، ۲۱۵گ۱۲س [ف .سپهسالار ۵: ۶۰۲].

45510 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D۲۷۷ (۴۱۴۴ف) : نوشتهٔ۱۲۳۳،(۷۷پ- ۱۷۰ پ)[آکیموشکین۱:۵۵۴].

45511 ـ مدینه ، عارف حکمهٔ۵۸۲ ف: نوشتهٔ۱۲۳۵[نسخه‌ها۵: ۴۸۱].

45512 ـ تهران ،الهیات۱۶۰ب : نستعلیق ۱۲۳۸ ، دربرگ ۱۲۳-۱۵۷ شجره پیامبران و پادشاهان تا سلطان محمد غازی در دائره هاست ، ۱۵۹ گ [ف . الهیات ۱ : ۴۰۳].

45513ـ تهران ، دانشگاه ۳۹۰۷ : شکسته‌نستعلیق گویاازپریشان قراگزلو،۱۶ع ۱/ ۱۲۴۳ (ص ۱۶-۱۰۵)[ف.دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۵].

45514ـ مشهد ، جامع گوهر شاد ۱۵۱۹ : نستعلیق ۱۲۴۴ [ف.شهرستانها ۱ : ۱۷۸].

45515 ـقاهره،دارالکتب۴۶۶۶س: شکسته، ۱۲۴۴، ۸۸ گ ۲۰س[ف.مخطوطات ۲: ۱۶۰].

45516 ـ اصفهان، شیخ‌حسن جابری انصاری: نستعلیق ۱۲۴۵ [نسخه‌ها ۶ :۵۹۴]

45517 ـ تهران، ملی۱/ ۱۴۸۳ ف: باتاریخ ۱۲۴۵در دفتر ، (ص ۱ - ۱۹۵) ، آغازبرابرنمونه، [ف. ملی ۳: ۵۱۱].

45518 ـ مشهد ، جامع گوهر شاد ۴۷۹ :شکسته نستعلیق‌محمد رحیم فرزندمحمد

اسماعیل، شوال **۱۲۴۷** [ف . شهرستانها ۱ : ۱۷۷].

45419 **تهران** ،مجلس۵۷۱۵: نستعلیق زیبای **۱۲۵۰** ،آغازبرابر نمونه،۴۲۶ص ۱۰ س [ف.مجلس۱۷: ۱۶۷] .

45420 ـ **تهران** ، اصغر مهدوی ۱/ ۵۸۵ : نستعلیق۱۹ شوال **۱۲۵۱** ، در کرمان [نسخه‌ها۲ :۱۲۲].

45421 ـ **تهران** ، الهیات ۵۳ ب : نستعلیق میرزا رحیم پسر محمد رضا سلطان از نوادگان خواجه‌نصیر، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۵۶** ، ۹۲ گ[ف.الهیات۱ :۴۰۲].

45422 ـ**لنین گراد** ، اکادمی علوم C۳۷۷(۴۱۴۳ف): نوشتهٔ **۱۲۵۶**، ۱۱۳ گ [آکیموشکین۱:۵۵۴].

45423- **تهران**،ملی۱۰۸۵ف: نستعلیق، صفر **۱۲۵۹**، آغازبرابرنمونه، ۱۹۳ گ ۱۵س [ف.ملی ۳:۱۰۶].

45424 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۴۳۱ : نستعلیق خوش عبدالله منشی طبری ، **۱۲۶۰** ، زدین.

45425 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Or ۱۱۹۶۹ : نوشتهٔ **۱۲۶۲**،[نسخه ها ۴ : ۶۵۱].

45426ـ**مشهد** ، رضوی ۳۰۰ تاریخ ۵۸۵۹: نسخ و نستعلیق محمد علی فرزند رستمعلی ۲۵ ج ۱/ **۱۲۶۴**، آغاز برابر نمونه ، [ف . رضوی ۷: ۱۷۰] .

45427ـ **تهران**،سنا۵/د-۷۱۸/۲۰: نستعلیق**۱۲۶۵**، آغاز برابر نمونه ، ۱۰۱ گ از کتابهای دکترمفتاح بوده [رؤیت].

45428ـ **تهران**،ادبیات ۱۹۳جوادی: نسخ و نستعلیق عبدالحسین فرزند محمد ، ۱۴ ذیعقدهٔ**۱۲۶۶**[ف. ادبیات۳:۶۲].

45429 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۰۵۸ : نستعلیق ابن‌عبدالله اصفهانی، دههٔ دوم شوال **۱۲۶۷** [ف.دانشگاه ۱۵ :۴۱۰۰].

45430 ـ **تهران** ، اصغرمهدوی۸۲ : نستعلیق محمد حسن زنجانی ، در**۱۲۶۹** . [نسخه‌ها۲ :۱۳۰].

45431 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۳۶ تاریخ فارسی: تعلیق میرزاعزیز، **۱۲۷۱**، برای محمدامین آغافرزند عمر آغا، ۱۱۸ گ ۱۹س [ف.مخطوطات ۲ :۱۶۰].

45432 ـ **تهران** ،فرهاد معتمد۲۰۵: نستعلیق محمد علی فرزند آقامیر حسین‌حسینی و جدی درج ۱/ **۱۲۷۵** ، با سر لوح و جدول زدین[نسخه‌ها۳ :۲۴۴].

45433 ـ **تهران** ،اصغرمهدوی۵۵۸: شکسته‌نستعلیق حاج‌حسن گل گلاب، در۱۹ محرم **۱۲۷۷** درتهران [نسخه‌ها۲ :۱۳۰] .

45434ـ **تهران**،اصغرمهدوی۱۲۴ : نستعلیق سدهٔ**۱۳**، زدین. [نسخه‌ها۲ :۱۳۰]

45435 ـ**مشهد**، رضوی ۳۰۱ تاریخ (۴۲۷۵): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین.

45436 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۰۲ تاریخ (۴۲۷۶): نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغاز وانجام‌افتاده [ف.رضوی ۷ :۱۷۱].

45437 ـ**یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۵۶(۱۰۱۷۹): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، ۱۰۷ گ ۲۰ س[ف .شیروانی ۱: ۴۷۶].

45438 ـ **تهران** ، سلطنتی ۱۰۰۵ : نستعلیق خوب آقا فتحعلی شیرازی متخلص به حجاب درگذشتهٔ ۱۲۶۹ ، آغاز برابر نمونه،

45439 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۱۵۷۴: نستعلیق سدهٔ**۱۹**م، ۱۳۹ گ ۱۵س [ریو۳: ۱۰۶۵] .

45440 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D ۴۱۲ (۴۱۴۵ ف): بی‌تاریخ ، ۱۴۰ گ [آکیموشکین ۱:۵۵۴].

45441 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب APcI3A ۴۶(۴۵ف): نستعلیق، بی‌تاریخ ، آغازبرابرنمونه، ۱۸۴ گ۱۵ س [ف .عبدالله ۱ :۳۲].

45442 ـ برلین ، ۴۲۸ : نستعلیق و نسخ، آغازبرابرنمونه، ۱۸۸گ.

45443 ـ برلین ، ۴۲۹ : نستعلیق ۲۲۱گ.

45444 ـ برلین ، ۴۳۰ : شکسته ، ۲۱۱گ [ف.برج۴۲۰].

45445 ـ ترکیه، محمد راشدافندی: نستعلیق ، تاریخ یادنشده، ۲۵۷گ ۱۵س.فیلم آن دردانشگاه ش ۲۸۴ هست[فیلمها:۱۹۸].

● (تیموریان)

معزالانساب فی‌شجرةالانساب

از ناشناس. دردیباچه آمده است، بدستور شاهرخ(۸۰۷ـ۸۵۰)، بسال ۸۳۰ق این جدولها ساخته‌شده‌است. نسب‌نامهٔ مجدول‌خاندان‌چنگیز و تیمور است برپایهٔ شعب پنجگانهٔ‌خواجه‌رشید الدین: تازیان ، هندوان، چینیان، ایرانیان . دربرابر نام کسان تاریخ زایش‌و مرگ‌وشمارهٔ سال حکومت آنان و نام همسران و وزیران و امیران آنان آورده شده‌است. ونیز پیکرهٔ آنان به‌شیوهٔ مینیاتورهندی .در اواخر آن‌از «روضة الصفا» نقل‌کرده است . [نسخهٔ موزهٔبریتانیا].

آغاز : حمدله...امابعد، براولوالالباب روشن‌و مبرهن است.

45446 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱: ۴۶۷) : از سدهٔ **۱۶** م ، با کمی افتادگی از حواشی.

45447 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۴۶۷ Or : شکستهٔ هندی ، گویا سدهٔ **۱۸** م ، آغاز برابرنمونه ، ازمیانه‌افتادگی دارد ،۱۲۹گ ، [ریو۱ :۱۸۳].

45448 ـ استانبول ، طوپقپوسرای ۲۱۵۲: تاریخ‌یادنشده ، با۲۴صورت‌ومینیاتور از البومهای بایسنغر [بریگل ۲ :۸۱۸] .

● (ایران‌باستان)

مفاتیح العجم

از کسی بنام‌ابوالحسن‌طبری، که بدستور میرعلیشیر نوایی (۸۴۴ـ۹۰۶) نگاشته است. درچهار طبقه درپاشاهان ایران‌باستان.

45449 ـ کلکته، بوهار ۵۱: ازسدهٔ **۱۷** م ، (۱۱ق)، ناقص [استوری۱ : ۲۴۵ ـ بریگل ۲ : ۷۱۹].

● (محلی، هرمز)

المفاخر هبتیه‌فی‌المآثرالقطبیه

از ناشناس، در تاریخ فرمانروایان‌هرمز ، در یك مقدمه‌در یادهٔ‌تهمتن فرزندگردانشاه‌وسه بخش‌برای قطب‌الدین‌تهمتن‌دوم(۷۱۹-۷۴۷ق) فرزندعزالدین گردانشاه‌نگاشته است.

45450 ـ باکو ، اکادمی‌علوم‌آذربایجان شوروی ۸: نوشتهٔ **۱۸۹۲** م، (ف .ج۱ ص۱۶) [بریگل۲ :۱۰۶۶].

مفتاح القلوب

دربخش‌تاریخ عمومی۴۲۰۲ گذشت .

● (ایران‌باستان)

مفرح‌الاحباب

از شفیع‌علیخان فرزندخلیل‌الرحمان‌خان اثنی‌عشری‌لکهنوی، بنام محمد علی شاه پادشاه غازی، بسال۱۲۵۵ق، درتاریخ‌پادشاهان‌ایران، ازکیومرث تاانوشیروان. **آغاز**: حمد و افرو

ثنای‌متکاثر آن خدایی راست‌که.

45451 ــ کاظـمین ، سید محمد علی سبزواری: نوشتۀ۱۲۵۶ [ذریعه۲۱: ۳۶۰] .

(قاجاریان)

مفرح‌القلوب

از میرزا محمد ندیم کتابدارو کتابخوان و ندیم‌فتحعلی شاه، متخلص‌به ندیم فرزندمحمد کاظم ایروانی بادفروشی ، وخانسالار آقامحمد شاه (۱۱۶۳ـ ۱۲۱۲) درگذشتۀ ۱۲۴۱ ق.

درپنج‌باب در خصوصیات اخلاقی‌همراه با حکایتهایی درآن‌باره ،و یك خاتمه‌که بیشتر از نیمی‌ازکتاب است، در تاریخ مفصل پـادشاهی همان محمدشاه و فتحعلی شاه قاجار تا پیرامن سال ۱۲۲۰ ق.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۸۰.

45452ــ موزۀ بـریتانیا (ذیل ریو ۳۹۷): نوشتۀ نیمۀیکم‌سدۀ ۱۹ م [استوری ۱: ۳۳۳-بریکل ۲:۹۴۲] .

مقالات= تذکرۀ شاه‌تهماسب

شاه‌تهماسب، درص۴۲۸۹ گذشت

(قاجاریان، بابیان)

مقالۀشخصی‌سیاح

از میرزا عباس‌افندی‌فرزندمیرزاحسینعلی بهاءالله(که یاد او در «اسرارالغیبه : ۱۷۳۳» گذشت). تاریخ نهضت گروه بابی‌وبهایی‌ست‌مختصر که در ۱۸۸۶م (۱۳۰۲ ق) نگاشته است ودر آن گفته‌است: باب‌شیرازی‌تنها یوحنای‌این‌عصر وبهاءالله‌مسیح این‌عصراست. بارها چاپ‌شده‌است .

بنگرید: ف. مشار: ۱۴۷۶.

45453 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۱۱۴۷ (۴۱۸۶ف): ازدهۀپایان سدۀ۱۳ق [ف. آکیموشکین ۱: ۵۶۰].

45454 ــ کمبریج ،دانشگاه ،براون F ۵۶ :نوشتۀ ۱۳۰۷ق [استوری۱ : ۳۴۶ ـ بریکل ۲ : ۹۸۹].

(محلی، هرات)

مقصدالاقبال=مرصدالاقبال

اصیل واعظ ،در ص۴۳۸۲ گذشت.

ملفوظات امیر تیمور = تـزوك تیموری

(تیموریان)

ملفوظات صاحب قران = تزوك تیموری

همان«تزوك تیموری۴۲۹۵» است که‌محمد افضل بخاری بخشهایی برآن افـزوده است،و رویدادها راتا مرگ تیمور درآن‌آورده است.

آغاز : حمدافزون از شمار نثاربـارگاه پادشاه علی‌الاطلاقی‌شود.

بنگرید : استوری ۱ ۲۸۳ ــ بریکل۲ : ۷۹۶.

45455 ــ اکسفورد ، بادلیان ۱۵۲: نوشتۀ ۱۰۹۱؟ [برگل ۲: ۷۹۶].

45456 ــ مـوزۀبریتانیا ، ۱۶۸۶ Add : نستعلیق‌سدۀ ۱۸م، آغاز برابرنمونه ، ۵۲۸گ۱۵س .

45457 ــ موزۀبریتانیا ، ۱۶۶۸۷ Add :نستعلیق سدۀ ۱۸م، بخشی از خاطرات تیموراست‌بادیباجۀ ابوطالب‌ویکباره‌بارویـدادهای ۷۶۸ ق پایان می‌یابد ، با ۴مینیاتور الحاقی ک۱۱س۱۷۹[ریو۱: ۱۹۱].

45458 ــ موزۀبریتانیا،۲/ ۱۷۴۵ Or: نستعلیق۱۸۵۱م(۱۲۶۷ق)درسملا(۱۸۳ـ ۲۵۸) . بخش اول خاطرات تیمور است تـا

رویدادهای بازگشت او از هند در شعبان ۱۰۰۸ق. با تغییرات افضل بخارایی[دیو۳: ۹۷۵].

45459 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۶۴):از سدهٔ ۱۸ م. افتادگی دارد .

45460 ـ **کلکته**،انجمن آسیایی بنگال (ف . ایوانف۸۶) : از اواخرسدهٔ ۱۲ و آغاز ۱۳ق.

45461 **اکسفورد**، بادلیان۱۵۱ : تاریخ یادنشده.

45462 ـ **کمبریج** ، دانشگاه (ف . براون۶۹): تاریخ‌یادنشده .

45463 ـ **اکسفورد**، دیوان‌هند (ف. اته۲۰۳): بی‌تاریخ،[استوری۱ :۲۸۳ـ بریگل ۲: ۷۹۶].

ملوك‌الکلام = کلام‌الملوك

علی آبادی ،درص ۴۳۷۲ گذشت .

منتخب‌التواریخ‌مظفری(ناصری)

از صدیق‌الممالك کاشانی، میرزا ابراهیم فرزند اسدالله شیبانی(۱۲۵۷ق-۱۳۲۷ق)پدر او از مالکان کاشان وخود کارهای دولتی داشته و پیرو نعمت اللهی ، تاریخ ایران است و از آغاز تاپادشاهی شاه تهماسب (۹۳۰ -۹۸۴) گرفته‌شده‌ازلب‌التواریخ:۴۱۶۸،قزوینی،وتنها از پادشاهی شاه اسماعیل دوم (۹۸۴-۹۸۵)تا ۱۳۲۲ق که‌نزدیك به یك‌چهارم کتاب است‌از خود صدیق‌الممالك است . در تهران ۱۳۲۶ق در ۵۵۱ ص بنام «منتخب التواریخ مظفری» چاپ سنگ شده است . ولی در دیباچهٔ نسخهٔ اصفهان از ناصرالدین شاه‌ستایش شده و کتاب بنام «منتخب‌التواریخ‌ناصری»است.اینك‌فهرست و سرآغازهمین نسخه، که بر پنج‌قسم‌و هریك در چند فصل یا مقاله یاباب‌است : ۱ ـ در احوال حضرت پیامبر ، دو فصل ۲ ـ پادشاهان پیش‌از اسلام ، چهار فصل ،۳ ـ فرمانروایان پس از اسلام ، سه‌مقاله ودوباب،۴ـ پادشاهان‌وطوایفی که‌پس‌از مغول در ایران فرمانروایی کرده‌اند، پنج‌فصل و سه باب ۵ ـ پادشاهان‌صفوی‌وغیره، چهارفصل .

آغاز :حمدوسپاس آن خدایی راسزاست کسلاطین‌جهان‌بر آستانهٔ‌عظمتش کمینه‌بندگانند ...اما بعد ، چنین‌گویدبندهٔ بیمقدار الحاج میرزاابراهیم.

بنگرید: ف . مشار :۱۵۰۳مؤلفین مشار ۱ : ۶۸ ـ مجلهٔ یادگار س ۴ ش۱ ص: ۱۹ ، ۳۱ ـ مجلهٔ‌یادگار:۷۶، ۸۰.

45464 ـ **اصفهان** ،عمومی۱۱۳۹۷: نسخ سدهٔ ۱۴ ، آغاز برابرنمونه،۶۱۲ گ۱۷ س [ف.دکتر مقصود۱: ۱۶۲].

45465ـ **کپنهاك**،سلطنتی۲۰ کریستن سن: در فهرست آمده: **منتخب التواریخ مظفری**، نسخهٔ اصل[نسخه ها۵:۷۰۵].

منتخب‌الحدیقة

از علیمحمد لواسانی نظامی ، متخلص به صفا ، بدستور عزیزخان‌سردارکل‌وفرمانروای آذربایجان ازروی «تاریخ گیتی گشا» نگارش میرزا محمد صادق سپاهانی شیرازی‌منشی‌کتاب را ساخته است ودردوشنبهٔ‌شوال۱۲۸۷دردتهران بانجام رسانده است . نام نگارنده و کتاب در دیباچه هست، وتا رویدادهای ۱۲۰۹/۱۲۶۵را دارد .

آغاز : ستایش بی‌آلایش کریمی راسزد که زندقدرتش‌از قلم‌صنع‌رقم‌هستی برلوح‌امکان زدو ازکتاب مرصع‌تکوین‌ووجود...

بنگرید:ذریعه ۳: ۴۲۸۴و۴: ۵۳ و ۱۰ : ۴۸ـ ف مشار:۳۳۵.

45466 ـ **تهران** ، حقوق ۳۵۷ج :

نستعلیق خود نگارنده، شوال **۱۲۸۷**ق در تهران ۹۹گ ۱۵ س [ف. حقوق: ۲۰۵].

● **(قاجاریان)**

منشآت

از قائم مقام فراهانی، در بخش منشآت و نامه‌ها خواهد آمد.

منشور مبارک = رسالهٔ انسابیه

نسبنامهٔ ساختگی و پراز افسانهٔ پادشاهان طبرستان است، و آنان را سیدمیسازد، و داستانهایی از پیوند معنوی و نسبی میان ایرانیان و خاندان حضرت علی یاد میکند: داستان فرستادن علی عمار یاسر را به نزد یزدجرد و اسلام آوردن او، زناشویی بی بی شهربانو باحسین، همکاری لشکر ایران با علی در صفین، کشته شدن حسین بدست مروانیان و برگشتن شهربانو بری و پنهان شدن در کوه، شورشهایی که علیه خاندان اموی شده، جنبش ابومسلم مروزی باخوردك آهنگر و احمد زمجی.

در برگهای (۵۱-۵۷) منشوری آورده که در پایان آن نگارنده خود را امیرحسن بن منوچهر بن یحیی بن جمال الدین... بن امام محمدتقی خوانده است، و تاریخ آن ۶۷۷ق است. او بدین کتاب نامی ننهاده ولی در دیباچه آنرا به‌لقب منشور مبارك و در پایان رسالهٔ انسابیه خوانده است. **آغاز:** شکر و سپاس مرخدایی را تمت آلائه وعمت نعمائه، که نعمت.

45467 ـ تهران، دانشگاه ۴/ ۸۷۷: نستعلیق محمدعلی پسر خواجه قاسمعلی مازندرانی، ۱۷۵ **(۱۰۷۵)** (گ ۳۷-۹۵)، همراه «مختصر» که نسبنامهٔ ساختگی دیگر است [ف. دانشگاه ۲ ۶۶۹].

● **(تیموریان)**

منصورنامه

از ناشناس. تاریخ منظوم سطان حسین میرزا بایقرا (۸۴۲-۹۱۱ق) است.

45468 ـ باکو، اکادمی علوم آذربایجان ۶۶: نوشتهٔ **۱۰۳۰** ق (ف. ج۱ ص۳۶) [برگل ۲: ۸۴۲].

مواد التواریخ

از میرز اسماعیل خان دبیر فصیح.

45469 ـ شیراز، دانشکدهٔ ادبیات ۲۹۱۷: تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵: ۲۳۰] .

● **(مظفریان)**

مواهب الهی = تاریخ مظفری =

تاریخ معینی مظفری = تاریخ آل مظفر

از معین الدین معلم یزدی، علی فرزند جلال الدین محمد، نگارندهٔ «نزهة السرور: ۳۶۴۳»، درگذشتهٔ ۷۸۹ق. تاریخ خاندان مظفر است از آغاز تا روزگار نگارش، که در پیرامن ۷۶۷ق، باانشای منلق، بنام شاه شجاع در شیراز، و بدستور عزالدین ابراهیم زرقانی ساخته و به این نام خوانده است.

محمود گیتی (کتبی) این کتاب را گزیده و رشتهٔ رویدادها را تا بسال ۷۹۵ ق کشانده است. نیمی از آن بکوشش سعید نفیسی در تهران ۱۳۲۶ خ چاپ شده است.

آغاز ۱: حمدو ثنایی که مسبحان درگاه جبروت وساکنان حظایر لاهوت از ادراك. **آغاز ۲:** حمد وثنایی که اشعهٔ لمعاتش چون بارقهٔ نور از چهرهٔ حور تابان باشد.

بنگرید: ف. مشار ۱۵۲۸- بریگل ۲: ۷۸۴- استوری ۱: ۲۷۷، ۱۲۷۳- پیشگفتار چاپ نفیسی - یادداشتهای قزوینی ۳: ۲۳۳.

45573 ـ کمبریج، موزهٔ فیتس‌ویلیام ۱۲۷۷ : نوشتهٔ **۷۷۸** ق [استوری ۱ :۲۷۷ ـ بریگل۲: ۷۸۴].

45574ـ کمبریج، براون ۳ H(۹): نوشتهٔ **۷۷۹**ق.

45575 ـ تهران، ادبیات۲۴۲ج: نسخ سدهٔ**۸**، در ص ع نام نگارنده وشاه‌شجاع بادعای (خلدالله تعالی ملکه وسلطانه) هست، ۲۲۸گ۲۱ س [ف.ادبیات۱:۳:۵۰۳] فیلم آن دردانشگاهش ۱۶۰۱هست[فیلمها: ۲۶۰].

45576 ـ تهران، ادبیات ۷/۱۸۸ج: سدهٔ **۸ـ۹** ، (۹۷ر ـ ۱۰۴ر) ، تنها مقدمهٔ آن است، آغاز برابرنمونهٔ **۱**، [ف . ادبیات ۱ : ۴۸۷].

45577 ـ تبریز، ملی۳۵۹۵ : سدهٔ **۸ـ۹**، [نسخه‌ها ۴: ۳۱۴].

45578ـ استانبول ، فـاتح ۴۲۲۷: نستعلیق ، **۸۰۸** ، فیلم آن دردانشگاهش ۱۵۷ هست [فیلمها : ۲۶۰].

45579 ـ تهران، اصغرمهدوی۲/ ۶۷: نسخ **۸۴۹** ،درمتن‌وهامش [نسخه‌ها ۲: ۹۵] .

45580 پاریس، ملی(بلوشه۱: ۴۵۳): نوشتهٔ**۸۸۸**ق.

45581 ـ استانبول ، فاتح ۴۲۲۶ : نوشتهٔ**۸۹۳**ق.

45582 ـ مجموعهٔ الیس M۲۸۷: از سدهٔ **۱۴** م [برگل ۲: ۷۸۴].

45583 ـ استانبول، ایاصوفیا۳۰۸۸: نوشتهٔ **۹۱۳**ق [برگل ۲ : ۷۸۵].

45584 ـ استانبول ، نور عثمانـیه ۳۱۶۷: نوشتهٔ**۹۱۵**ق.

45585 ـ موزهٔ بـریتانیا، ۷۶۳۲ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۵** م ، ۲۲۰گ ۲۱س [ریو۱: ۱۶۸].

45586 ـ استانبول، سلیم آغا۷۷۱: ازسدهٔ**۱۰**ق.

45587 ـ تهران ، دانشگاه ۴۳۰۱ : نستعلیق‌سدهٔ **۱۰** ،آغاز وانجام افتاده، درآن‌از «اساس‌السلطنه»ی خود (ص۴) یادکرده است .

45588 ـ مشهد، رضوی ۳۰۷تاریخ : نسخ عیسی فرزند احمد برمکی نیریزی ، ۲۰ ذیحجهٔ**۹۰۰** ، سرلوح و ترنج‌زر، آغاز برابر نمونـهٔ **۱** ، ۲۳۷گ ۱۹ س [ف . رضوی۷ : ۱۷۵].

45589 ـ استانبول، ایاصوفیا۳۰۸۷: نوشتهٔ **۹۰۰**ق.

45590 ـ اکسفورد، بادلیان ۲۸۶ : نوشتهٔ**۹۰۰**ق.

45591ـ تهران، دانشگاه۱/ ۵۵۶۷: نستعلیق ۱۵ رمضان**۱۰۲۷**،(ص۲ـ۲۹۰) آغاز افتاده [ف.دانشگاه ۱۶ :۳۶].

45592 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۸۰۷ Add : نستعلیق رمضان **۱۰۴۲** (۱۶۳۳م) ، ۶۶۸گ۱۵س [ریو۱ :۱۶۹].

45593ـ حیدر آباد ، مـوزهٔ سالار جنگ۴۷۰ تاریخ (۱۶۳ف) : شکسته نستعلیق فاضل‌محمدستارکامی، ۱۴رجب**۱۰۷۶**(۱۶۶۶م) ۲۲۹گ۲۱س[ف.محمد اشرف:۱۸۴].

45594ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۸۳ تاریخ (۱۶۲ف) :نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، درفهرست بنام**مواهب‌الهیه** است ۱۷۸گ۱۹ س[ف.محمد اشرف:۱۸۳]

45595 ـ استانبول ، اسعد افنـدی ۲۰۸۲: ازسدهٔ**۱۷** م. ناقص.

45596 ـ تهران ، ملی ۱۳۸۲ ف : نستعلیق سدهٔ**۱۳** ،زدین، آغاز بـرابرنمونهٔ**۲** ،

۲۲۸ گ ۱۹س[ف.ملی۳:۴۳۸].
45597 تهران، ملی ۱۳۷/۲ ۱ف : با تاریخ ۱۲۳۰ در دفتر، (ص۲۲۲-۴۸۹)، آغاز برابر نمونهٔ ۲، درفهرست بنام تاریخ آل مظفر است و از نگارنده نام‌برده نشده، در دیباچهٔ آن تاریخ آغاز نگارش ۷۵۷ است که سلطان محمد بن‌مظفر بن منصور آل مظفر به‌اصفهان آمده و بنام اوو بدستور او ابراهیم زرقانی نگاشته‌است، [ف.ملی ۳:۱۵۹].
45598ـ تهران، مجلس ۱۲ ۵۶: نسخ سدهٔ ۱۳، آغاز افتاده: بدعوی بندکیش رطب اللسان است ۲۸۰ص۲۲س [ف.مجلس ۱۷ :۶۷].
45599 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۴۵۴): از سدهٔ ۱۹م [بر گل ۲: ۷۸۴].
45600 ـ موزهٔ بریتانیا (ذیل ریو : ۵): ازسدهٔ ۱۹م.
45601ـ آلمان ، توبینگن ۲۸۵۲ : تاریخ یادنشده (ف.هانتس:۲۳۹) [بر گل ۲ : ۷۸۵].

ن

● (افشاریان)
نادرشاه

متن ازنریمان اوف، ترجمه از طالب‌زادهٔ تفلیسی.
45602 ـ تبریز، ملی ۲۷۷۴: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده[نسخه‌ها۴:۳۱۴] .

ناسخ‌التواریخ

ازمیرزا عباسقلی خان‌سپهر کاشانی، فرزند محمدتقی سپهر. جلدهایی از آن‌چاپ‌شده‌است: ۱ـطراز المذهب ، در سرگذشت حضرت‌زینب ۲ ـ مشکات‌الادب ناصری ، درسرگذشت‌زین العابدین ۳ ـ زندگی‌حضرت‌امام‌جعفر ۴ـامام موسی‌کاظم(بنگرید : مشکاة الادب ناصری: در بخش تاریخ‌ادیان) :
جلدی از آن درتاریخ‌قاجاریان است ، و بمانند دنبالهٔ «ناسخ‌التواریخ» پدر اوست. و با شرح حال و حکومت‌محمدعلی شاه قاجار آغاز می‌شود. آغازاین مجلد: حمدله . مالك الملك والملکوت... چاکر شاهنشاه اسلام پناه‌وزیر و تألیفات عباسقلی سپهر مستوفی اول‌دیوان‌اعلی بنگرید : ف .مشار : ۲۳۰.
45603 ـ تهران مجلس۲۳۴ خویی: شکسته نستعلیق مستوفی الممالك ۱۲۶۳ با حواشی ، بخش زندگانی حضرت عیسی، ۲۵۶ ص ۲۵س [ف.مجلس ۷: ۳۸۴] .
45604 ـمشهد، جامع گوهرشاد ۱۳: نستعلیق نگارنده ، ۱۳۰۲ ، باجازهٔ ملافیض‌الله دربندی به‌نگارنده ۱۳۰۳ ،وستایش‌اوودیگران ازکتاب بامهرهایی [ف. شهرستانها۱ :۱۸۹].
45605ـ تهران، مجلس۵۶۳ :متمم‌جلد دوم است درسرگذشت حضرت‌باقر، گویابخامهٔ نگارنده، ۱۳۲۳ ه.ق . آغاز: بعد از سپاس یزدان پاك ودرود برخواجهٔ لولاك و کواکب، ۳۳۸ گ۲۵س[ف.مجلس۲:۳۳].
45606ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۱۵: نستعلیق نگارنده ، آدینه ۱۳۴۰ق ، جلد۳ ، درسرگذشت حضرت‌امام موسی [ف.شهرستانها ۱ : ۱۸۹].
45607ـ تهران،ملی۱۵۳۹ف: نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، جلد پنجم آن است در تاریخ قاجار بایادداشت نویسنده : جلد پنجم تاریخ قاجاریه از مجلات ناسخ‌التواریخ ، شرح سلطنت‌پادشاه

اعظم محمدعلی‌شاه‌قاجار است ۱۰۰ گ ۱۷س [یادداشتهای‌دکتر جان‌لایونگوذ].

● (ایران‌باستان)

نامهٔ باستان

از آقاخان کرمانی (که یاداو در «آیینهٔ سکندری: ۴۲۱۵» گذشت). تاریخ‌منظوم‌یازده سلسلهٔ‌ایران‌باستان‌است‌برپایهٔ‌گفته‌های‌اروپائیان، از آبادیان تا ساسانیان، در پایان‌از شکوه از دست رفتهٔ ایران باستان‌شکوه‌وهجو ناصرالدین شاه و درباریان رامی‌کند. ونیزسرگذشت خود رامی‌آورد.

این کتاب بنام «سالارنــامه» (ف. مشار: ۹۱۴) بصورت سانسور شده در۱۳۱۵ق چاپ سنگ‌شده‌است.

و در (ف. مشار ۱۵۵۷) از چاپ «نامهٔ باستان» در۱۳۱۶ق‌یاد شده‌است، ونقل می‌کند که‌جهانگیرخان‌صوراسرافیل‌در‌تصحیح‌نسخهٔ‌آن خیلی‌رنج‌برده است.

45607 ـ کــمبریــج ، براون ۶۰ V (۹): [استوری ۱ : ۲۴۸ ـ بریگــل۲ : ۷۲۵].

نامهٔ خاقان = تاریخ ذوالقرنین

خاوری ، درص۴۲۴۲ گذشت.

● (ایران،عمومی)

نامهٔ‌خسروان

از احتشام الملك جلاالدین‌فرزندفتحعلی شاه‌قاجار که‌از۱۲۸۶تا۱۲۸۸ق‌حاکم‌کاشان‌بوده سرایندگی نیز کرده است وبرخی از غزلهای او بدنبال دیوان قــاآنی در تهران ۱۳۰۲ ق چاپ شده است.

مجموعه داستانهایی‌ست در تاریخ ایران افسانه‌ای وتاریخی از پیشدادیان‌تا فتحعلی شاه قاجار در هند و ایران چند بار، ونیز در وین ولاهه چاپ‌شده است.

45608 ـ پیشاور، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه۱۵۴۷: خوشخط، مصور، [لباب‌المعانی عبدالرحیم‌مولوی: ۲۹۱].

● (قاجاریان)

نخبت‌الاخبار

ازعبدالوهاب . در ص ۴۲۰۵ گذشت.

خاتمهٔ آن‌در تاریخ‌محمدشاه‌قاجاراست، و ازرهگذر تاریخ آن‌روزگارسودمند است.

نزهت‌الاخبار

خرموجی،دربخش‌جغرافیا۳۹۸۶ گذشت.

(ایران،عمومی)

نژادنامه

از رضاقلیخان هدایت (کدیاداودر«اصول الفصول:۱۰۴۳» گذشت). در تاریخ پادشاهان وفرمانروایان ایران‌پس‌ازاسلام است،درهیجده طبقه‌و یك مقدمه، که‌در مقدمه‌پادشاهان‌پـیش از اسلام رادرپنج طبقه‌یاده کرده است. در پایان آن (لختی ازشمارهای سال تــازی وکارهــای سودمند یکهزار ودویست واند سال گــذشته از سال‌یکم‌هجــرت تا ۱۲۷۳ آنــان که‌بکار آید) نگاشته است . درپشت‌نسخهٔ حقوق‌تاریخ‌نگارش بخامهٔ نگارنده ۱۲۷۶ق‌یادشده‌است. (بنگرید: فهرس‌التواریخ۴۱۸۴). **آغاز**: نژادنامهٔ‌پادشاهان ایرانی نژاد بسمله. پاك شاهنشاهی‌داستایش که در کیهان کیانیش‌همتایی و انبــازی‌نی . وراد خدایرانیاز... چنین گوید نگارندهٔ‌این نامه‌و گزارندهٔ این‌نامه که مرادوستی... برآن‌داشت تا چیزی تازه بباید بنگارم که چون روزگار پادشاهان ایران سپری شد آیا از تخمه و نژاد آن‌گروه‌کسی بپادشاهی وافسرداری رسید ...

این نامه را «نژادنامه» نام نهادم...

45609 ـ **تهران**، حقوق ۳۰۵ ج: نستعلیق نگارنده، بایادداشت او که: کتاب را بخواهش دوستی دانانگاشته‌ودیباچه را بپارسی سره نـوشته **۱۲۷۶** ق ، ۱۵۹ گ۱۴ س[ف . حقوق : ۲۱۷]منتقل‌شده به‌دانشگاه.

45610 ـ **هند**، بانکیپور۵۱۸: نوشتهٔ ۲۴ صفر**۱۲۸۴** ، آغاز برابر نمونه، درفهرست نام نگارنده‌نیامده‌است، ۱۱۶ گ ۱۵ س [ف . عبدالمقتدر۶: ۱۷۷].

45611 ـ **موزهٔ بریتانیا**، (ذیل ریو ۴۲): با رویدادهای ۱۲۰۳ق به‌انجام‌میرسد.

45612 ـ **بمبئی**، ملافیروز ۵: تاریخ یادنشده[بریگل۲ :۴ ۷۰- استوری۱: ۲۳۹].

●(قاجاریان)

نسب ایل جلیل قاجار = رساله‌در...

ازناشناس . درشش برگ.

45613 ـ **باکو**، اکادمی‌علوم‌آذربایجان شوروی ۹۷: (ف ۱ :۴۶)[بریگل ۲ :۱۰۰۲].

نسبنامهٔ اعلیحضرت شاهی

ازمحمدشفیع حسینی، (بنگرید: بحرالفواید ۴۰۹۶). تاریخ صفویان و نسب نامهٔ ساختگی ایشان(بنگرید: صفوةالصفا: ۱۲۷۱) است، که بروزگار شاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵ق) بسال ۱۰۹۰ ق نگاشته شده است . عمده محتویات آن : نسب نامهٔ صفویان از شاه سلیمان تا امام موسی‌کاظم، گزارشی از زندگی شاه اسماعیـل (۹۰۵- ۹۳۰ق) ، گـزارشی اززنـدگی شاه تهماسب(۹۳۰-۹۸۴ق)، گزارشی‌ازشاه‌اسماعیل ۲(۹۸۴ -۹۸۵ق)، گزارشی‌ازشاه‌سلطان‌محمد پسر شاه تهماسب، گزارشی ازشاه‌عباس(۹۹۶ق ۱۰۳۸ق) پسرهمان‌سلطان‌محمد. در آن ازنفحات الانس، صفوةالصفا، بحرالانساب، احسن‌التواریخ حسن‌بیگ، تاریخ جهان‌آرا، حبیب‌السیر ، عالم آرای‌عباسی نام‌برده‌شده‌است. در پایان‌آن‌آمده : بحمدالله‌وحسن‌توفیقه‌صحیفهٔ‌اول‌ازکتاب‌نسب‌نامهٔ اعلیحضرت شاهی‌ظل‌اللهی بعنایت‌الهی‌سمت‌اتمام یافت، وبتوفیق‌الله‌تعالی‌احوال‌فرخنده‌مآل نواب گیتی‌ستان‌علیین‌آشیان‌تازمان‌خجسته‌اوان‌شهنشاه دوران ... درصحیفهٔ‌دوم وسوم‌مرقوم‌خواهدشد.

45614 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب I - Kp ell12V ۲۱۸۴ (۶۲ف): نسخ ، بی‌تاریخ ، بایادداشتهایی از۱۱۴۰و۱۱۹۸ق ، **آغاز** افتاده : السلطان المعظم والخاقان المکرم المؤید بتائیدات الملک المنان ابوالمظفرسلطان شاه سلیمان خلدالله‌ملکه: چرخ نامش‌چوبرزبان راند ـعظم‌الله قدره، خواند. درپایان آن آمده : و قدوقع‌الفراغ من‌تسویده فی‌شهو رسنة‌تسعین والف... بیدالضعیف... محمدشفیع‌الحسینی‌عفی عنه...۱۲۷گ۲۲ س [ف. عبدالله۱ : ۴۴۳ تا ۴۴۶].

45615 ـ **تهران**، سعید نفیسی : تاریخ یادنشده، غلام‌سرور این نسخه را یادکرده‌است [بریگل ۲: ۸۹۷].

45616 ـ **تهران**، ملک(شماره‌یادنشده): [بریگل ۲: ۸۹۷].

نسبنامهٔ صفویان = شمس‌الانساب

دربخش سیرخواهدآمد.

نسبنامهٔ مؤتمن‌الملک

گرمرودی ، دربخش‌سیرخواهدآمد.

نسب‌نواب اشرف

از محمد باقر فرزنـد اسماعیـل حسینی خاتون آبادی . (که آب نیسان ۲: ۲۰۲ و آثار علوی: ۳۹۲را بنام‌شاه سلطان‌حسین(۱۱۰۵ق

۱۱۳۵) نگاشته‌است) (نسب‌شریف نواب‌اشرف اقدس‌اعلی‌تابحضرت آدم)است.

45617 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم A۱۴۳ (۴۴۲۷ف): نوشتهٔ **۱۱۲۵**،(۷۹پ‌ـ ۸۴ر)[ف.آکیموشکین ۱:۵۸۶].

● **(محلی، اصفهان)**

نصف جهان فی‌تعریف اصفهان

از محمد مهدی ارباب فرزند محمدرضا اصفهانی، که‌روزگاری‌در بمبئی در کنارزردشتیان پارسی زیسته‌وسپس به‌ایران‌برگشته‌ودر۱۳۱۴ق درگذشته‌است.

تاریخ وجغرافیای طبیعی اصفهان است در یك مقدمه‌وشش فصل، که بخشهای تاریخ‌محلی آن بیشتر در فصل چهارم آمده است. در سال ۱۳۰۰ ق‌به انجام‌رسانده و سپس‌در۱۳۰۳ق‌در آن‌دست برده است.وبکوشش‌دکتر منوچهر ستوده درتهران ۱۳۴۰خ چاپ‌شده است.

بنگرید: پیشگفتار چاپ ازآقای ستوده.

45618 ـ **کمبریج**، دانشگاه،براون I ۳ (۹): نوشتهٔ **۱۳۰۸**ق. که‌پایهٔ‌چاپ‌کتاب قرارگرفته‌است.

45619 ـ **لندن**،کتابخانهٔ مجلهٔ‌انجمن آسیایی و خاورشناسی S.O.A.S ۲۸: نوشتهٔ **۱۳۱۵** [استوری ۱: ۳۴۹ ـ بریگل ۲: ۱۰۱۲].

نفحات

از صفی‌الدین‌محمد، درتعریف‌صفویه.

45620 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۰/ ۲۴۱۵: نستعلیق‌سدهٔ **۱۳** (س۸۶)[ف.دانشگاه ۹:۱۰۴۵].

نقاوة‌الاثاروتاریخ‌الاخیار

تاریخ صفویان است،از شیخ زاهد گیلانی استاد شیخ‌صفی آغازمیشود و بیشتر درپادشاهی اسماعیل (۹۰۷ـ۹۳۰) و مرگ‌اووتاجگذاری شاه تهماسب(۹۳۰ـ۹۸۴)است، به شیوه‌ای‌ست نزدیك با تاریخ عالم آرای صفوی که یدالله شکرایی چاپ‌کرده است،ولی آن نیست. و با دیباجه‌ای ادبی‌آغازمی‌شود.

45621 ـ **تهران**، مجلس۹۰۰۰۳ ۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ۳۷۳ص،انجام‌افتاده،[دکتر جان‌لایونکود].

نقاوة‌الاثارفی‌ذکرالاخیار

از محمودفرزندهدایت افرشته(افوشته‌ای) (افوشته دیهی‌ست در نطنزکاشان) نطنزی، در تاریخ صفویان است،وازسال مرگ شاه‌تهماسب ۹۸۴ق‌آغازشده‌استوتاررویدادهای‌سال۱۰۰۷ق بروزگارشاه عباس(۹۹۶ق‌ـ۱۰۳۸ق) را دارد. نگارنده به‌هنگام نگارش خود رانزدیك‌به ۶۰ ساله می‌خواند، پس زایش اونزدیکیهای۹۳۸ق خواهد بود. واز همین‌روزگاران‌است‌هدایت‌الله فرزند محمود نطنزی نگارندهٔ «گلستان‌ارم»در اخلاق از روزگار شاه عباس (نسخهٔ ملی تبریز ۳۶۴)و شاید این‌دوپدرو فرزند باشند [دانش پژوه].

آغاز: عندلیبان گلستان خلاصهٔ‌اخبار و هزاردستان‌بوستان نقاوهٔ‌آثار.

بنگرید: نسخه‌ها ۴: ۳۰۹ـ فرهنگ جغرافیایی ایران ۳:۸ ـاسامی‌دهات کشور: ۳۰۵ـ بریگل ۲:۸۶۵.

45622ـ **تهران**،ادبیات۸۴ب: نستعلیق اصلان‌خان نقدی خان شاملو، پنجشنبه۶ صفر **۱۰۷۰**، آغاز برابرنمونه، ۱۶۸ گ ۲۵ س [ف. ادبیات۱:۵۱۱]. فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۸۱۰هست [فیلمها: ۲۶۸].

45623ـ **تهران**،بونه۹۲۰۹: نستعلیق

خوش بدیع الکاتب پسر محمدکاظم خاتون‌آبادی سدهٔ ۱۱، آغاز اندکی افتاده، ۶۶۳ص [نسخه‌ها ۲: ۲۱۷]. فیلم آن در دانشگاه ش ۷۴۰ هست [فیلمها: ۲۶۸].

● (قاجاریان، اقوام و ملل)

نقطة الکاف = تاریخ قدیم

حاج میرزا جان. درص ۱۷۶۰ گذشت. تاریخ نهضت بابی‌ست وعقاید و محاورات بابیان. وبنگرید: تاریخ جدید: ۱۷۳۶.

نگارستان

غفاری، دربخش عمومی ص ۴۲۰۷ گذشت.

نگارستان

از محمدنبی فرزند محمدباقرخان، ترجمه ای‌ست از متن انگلیسی نگارش ف.ف آربثنات Arbuthnot که درلندن چاپ شده ومترجم پس از ۱۳۱۱ ق آنرا ترجمه کرده، ودرصدر نسخهٔ ۲۲۵۱ مجلس آمده: برسبیل یادگار بحضور نواب آقا محمد خان... ودرصفحهٔ یکم آمده: ترجمهٔ نگارستان ازانگلیسی بفارسی در تاریخ و معارف و پولتیك ایران من تألیفات... علی ید العبد المذنب محمدنبی بن محمدباقرخان بغداد هفتم ربیع الاول سنهٔ ۱۳۱۱ هجری.

45624 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۵۱: نسخ تعلیق متوسط گویا مترجم، ۷ ع۱/ **۱۳۱۱**، اسامی اروپایی بخط لاتین در متن، ۱۳۳ص ۱۴- ۱۶ س [ف. مجلس ۶: ۲۰۴].

نوادر

از علی اکبر فرزند علی حسینی فراهانی قائم‌مقام، جنگ‌مانندیست بفارسی وعربی که در ۲۴ ع۲/ ۱۳۰۶ به‌انجام رسیده، ونکات تاریخی دربارهٔ امامزاده‌های فراهان و کتیبه‌های صندوق های خاکجای آنان دارد، وازقالی ساروق نیز مطالبی یادکرده است. (بنگرید: دستورالاعقاب، در همین بخش: ۴۳۲۴).

45625 **تهران**، دانشگاه ۴۵۰۹/۴: نستعلیق نگارنده، همراه: منظومه‌هایی بعربی از همو، للؤلؤ مکنون، لمع الانوار، الحکمة الجدیده (ص ۹۹- ۱۰۷) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۴۶۰].

● (قاجاریان، بهاییان، شیخیه)

نور نیرین

ازعبدالحمید اشراق خاوری، ازدانشمندان بهایی، نگارندهٔ فرهنگنامهٔ بابی بهایی بنام «اسرار الآثار» درپنج جلد و قاموس ایقان بها» در چهارجلد. درگذشتهٔ ۱۳۵۱خ.

درسرگذشت شیخ احمد احسایی (م ۱۲۴۱ق) وسیدکاظم رشتی (م ۱۲۵۹ق) از دید بهاییان و اینکه اینان ازپیشروان نهضت بابی بوده‌اند. چاپ شده است.

45626 ـ **تهران**، دارالآثار (آرشیو) محفل ملی بهاییان ایران: [یادداشتهای دکتر جان لابونگود].

● (افشاریان، هند).

واقعات ایران وهند

از محمد علی حزین لاهیجی (که یاد اودر «فرسنامه: ۴۴۱» گذشت). رویدادهای میان ایران وهند است از ۱۱۳۴ تا ۱۱۵۴. (بنگرید: لشکرکشیهای ایران بهند: ۴۳۷۶). **آغاز**: الحمدلولیه ونشکرعلی نعمائه

45627 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۷۱۴): نوشتهٔ **۱۱۸۳** ق [استوری ۱: ۳۲۶- بریگل ۲: ۹۲۴].

واقعات رسالهٔ فتحعلی شاه

شاید همان «جهان‌آرا» ی مروزی باشد.

45628 ـ **شیراز**، موزهٔ معارف ۸۹۰:

تاریخ یادنشده، هدیهٔ علی‌اصغرحکمت[نسخه‌ها ۵: ۲۶۰] .

● (افشاریان)

واقعهٔ خرابی دهلی به عهد محمد شاه ازورود نادرشاه

از ناشناس.

45629 آصفیه۷۷۹(فج۱س۲۵۸): نوشتهٔ **۱۲۶۷** ق [استوری ۱: ۳۲۹ - بریگل ۲: ۹۲۷].

تاریخ بیدروغ =واقعهٔقتل‌ناصر الدین‌شاه

ازظهیرالدوله، صفاعلیشاه(که‌یادا‌ودرد‌وسبحهٔ صفا: ۲۸۹۹»گذشت). در رویداد کشته شدن ناصرالدین شاه (۱۲۶۴- ۱۳۱۳) است بدست میرزارضاکرمانی، وترتیب تاجگذاری مظفر-الدین‌شاه و ادارهٔحکومت‌بوسیلهٔمیرزاعلی‌اصغر اتابك تاورودمظفرالدین شاه‌به‌تهران . یکبار بسال ۱۳۳۷ خوباردیگربکوشش‌آقای ایرج افشارهمراه‌با دسفرنامه و یادداشتهای حکومت همدان:۴۰۳۷» وپیشگفتاداپشان‌بسال۱۳۵۱خ چاپ شده‌است.

درهفت فصل : ۱ ـ جشن قرن‌سال پنجاهم ۲ ـ معرفی میرزا رضای‌کرمانی ۳ ـسؤ اتفاق ۴ ـ دوزدویم (در اینجا آیین بخاك‌سپردن‌اورا نوشته است) ۵ ـ ورود وجلوس مظفرالدین‌شاه ۶ ـ قصاص ۷ ـ تا چند توان وضع‌مکرردیدن- عزلی نصبی قیامتی آشوبی .**آغاز** : فصل اول جشن قرن سال پنجاهم سلطنت ... دهم ذیقعدهٔ ۱۳۱۳ ه با جمعی از احباب ورفقا برسم همه ساله رفتیم به‌باغ قصر قجر که‌ازابنیهٔفتحعلی‌شاه قاجار است، که‌دوسه‌شب بمانیم.[نسخهٔرضوی]

45630 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۴۰۰ فهرست نشده: نستعلیق شکسته‌آمیز ،سلخ‌ج۲/ **۱۳۱۴** ، آغازبرابرنمونه، نام‌نگارنده درنسخه دیده‌نشد، ۵۹ص۱۵س[رؤیت].

45631ـ تهـران ، مجلس ۹/ ۲۳۸۱ فهرست نشده: نوشتهٔ **۱۳۲۵** (ص ۴۱۳-...) [نسخه‌ها۵ :۱۹۰۰].

45632ـ تهران، عبدالله‌انتظام:

واقعهٔ کربلا

نکاشتهٔ روزگارقاجار ، خواسته‌درآن‌همهٔ رویدادهای‌جهان‌رادرسال ۶۰ه قدراگردبیاورد. و رویدادهایی از کشورهای آسیا و مرزهـای اسلامی‌و اروپاوآفریقا را در آن سال‌که برابر رویدال کربلاست آورده‌است. **آغاز**:سبب‌تألیف کتاب :امیرعلی‌اشرف‌صدوریافته‌بودکه‌حوادث مهمتر که‌درسال ... بنابراین واقعهٔ کـربلا را مقدمه‌می‌نگاریم وبعد ازآن حوادث مقـارن را یکایك می‌شماریم...

45633 ـ تهران ، الـهیات ۱۸ب: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، از یادداشتهای کناربرگها برمی‌آیدکه‌نسخه‌برای چاپ‌آماده می‌شده‌است، ۷۶گ ۱۳س[ف .الهیات۱: ۴۳۶].

وزارت درعهد سلاطین بزرگ سلجوقی

از اقبال آشتیانی، عباس (که یـاد او در «تاریخ‌ایران: ۴۲۳۱» گذشت). دربارهٔوزیرانو اصحاب‌دیوان‌طغرل‌یکم،جعفربیگ،الب‌ارسلان ، ملکشاه‌وپسران‌او: کیارق،محمد،سنجر، بکوشش آقای‌محمدتقی‌دانش‌پژوه‌درتهران ۱۳۳۸خ در ۳۶۲ص‌چاپ‌شده است.

45634 ـ تهران ، دانشـگـاه ۵۲۱۱ نستعلیق نگارنده،سدهٔ **۱۴**، ۴۶۶ص۱۲س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۵۳].

وصیت نامهٔ تیموری

سفارش نامهٔ امیر تیمور گورکانی‌ست.
آغاز: فرزندان ملک‌گیر کامکارونبایرذوی القدرملک‌دار.

45635 - پاکستان، دانشگاه پنجاب PFIVIC ۲۰۴۱ (۵۷ف): نستعلیق محرم ۱۲۳۹، آغاز برابر نمونه، ۴۱گ ۱۴س [ف. عبدالله ۱: ۴۰].

وصیت نامهٔ امیرتیمور گورکانی

(بنگرید: تزوك). آغاز: طالع امیر تیمور جدی میزان حمل نوزحل شمس مشتری. امیر تیمور می‌فرمایند که سنگری تعالی مرا بسبب دوازده چیز که شعارخودساختم بزرگی داد.

45636 - لاهور، پنجاب پبلك لابریری ۰۰۷، ۹۵۵تیمور: نستعلیق ۳ ذیحجهٔ ۱۲۲۵، آغاز برابرنمونه، ۳۰ ص ۱۱ س [مخطوطات فارسیه، منظوراحسن‌عباسی ۱: ۷۳۱].

وقایع اتفاقیه حضرت عبدالعظیم

رویدادهای رخ داده در شهر ری از ۲۱ع ۱/ تا آدینهٔ ۶ع۲/ همان سال را یاد کرده است.

در آن فهرست نام خاکجایها و مدارس و رفت‌وآمد امراء وبزرگان را به‌آن‌شهرو وضع طلاب‌را برای‌ناصر الدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) گزارش کرده است. آغاز: وقایع اتفاقیهٔ حضرت عبدالعظیم ع بتاریخ‌یوم‌شنبه‌بیست‌ویکم‌شهر ربیع المولود... از سیاقی وجود مبارك اعلیحضرت اقدس ... عموم اهالی‌وکسبه دردعاگویی‌وجود مبارك‌مشغول هستند.

45637 - تهران، ملك۵۶۶۲: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴، ۱۲ گ۹س [رؤیت].

وقایع غارت قصبهٔ اسکو

در بارهٔ رویداد قصبهٔ اسکو و اسیرساختن سکنهٔ آن روستاکه شاهزادهٔ حکمران آنجا بر اثرمفقودشدن کودك خودهمهٔ مردم‌آن روستا را کشته و گرفتار و دارایی آنان‌را چپاول کرده است.

45638 - تهران، دانشگاه ۳۹۰۴: سدهٔ ۱۴، در سه صفحه درپایان«تحفةالکتاب» [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۸۹۳].

● (قاجاریان، ادیان و اقوام)

وقایع میمیه = (میمیه: مازندران)

از سید محمد حسین فرزند محمد هادی زواره‌ای متخلص به مهجور. تاریخ‌قیام‌بابیان‌در مازندران است گویا بسال ۱۲۶۵ق به‌انجام رسیده است. (بنگرید: شرح شهادت: دربخش تاریخ ادیان) سرآغاز و نسخه‌ای از آن در ص ۱۷۶۰ یاد شده است.

● (افشاریان)

وقایع نادری

از ناشناس.

45639 آصفیه ۷۷۰ (ج۱ ص ۲۲۶۰): [استوری۱: ۳۲۹- بریگل ۲: ۹۲۷].

● (قاجاریان سفر نامه)

وقایع وفات‌فتحعلی‌شاه = رموز السیاحه

نجفقلی، رضاقلی. درص ۴۰۰۱ گذشت.

هـ ی

● (قاجاریان)

همایون نامه

گویا از یکی ازشاهزادگان قاجار باشدو نام اونصیر یا نصیرالدین و ازروزگار فتحعلی خان صبای کاشانی، زاده در ۱۲۳۸ق باشد. تاریخ خاندان قاجار است و نام آن نیز گویا «همایون نامه» باشد(ص ۱۴۷). ورویدادها را تا سال ۱۲۰۶ دارد.

45640ـ تهران ، دانشگاه ۳۷۶۱ : نستعلیق ۴صفر **۱۲۳۷** ق، آغازافتاده... .ذکر طغیان مازندران و محاربهٔ سلطانی بامقیم خان ساروی وانهزام وکشته شدن او،ودر پایان قصیده‌ای از همان صبا در بارهٔ تاریخ نگارش کتاب که برای شاهزاده‌ای که گویا نگارنده است سروده است .

انجام: گرچه تاریخ است تاریخش ولی طبع صبا ـ گفت تاریخش بود این لوح محفوظ دوم، ۷۵گ ۱۵ س[ف. دانشگاه ۱۲ : ۲۷۵۲].

● (مشروطیت)

یادداشتها

از آقاشیخ رضا دهخوارقانی ، نماینده آذربایجان در دورهٔ دوم مجلس شورای ملی در بارهٔ وقایع ومذاکراتی که بروزگار نیابت سلطنت آقای ناصرالملك میان نگارنده و او جریان یافته و بدگویی از کارهای ناصرالملك » . در ۱۳۳۰ ق نگاشته است.

45641 ـ تبریز ، تربیت ۱۲۰ : نوشتهٔ نگارنده **۱۳۳۰**ق، سپس «مشروطیت:...»ازهمو [ف. محمد نخجوانی: ۲۵۹].

بخش سی و ششم
ادیان

سرگذشت وسیرت پیامبران، امامان، امامزادگان، مناقب وسوگواری آنان

الف

آثار احمدی

از احمد فرزند تاج الدین حسن فرزند سیف الدین استرآبادی، از سدهٔ دهم، درسرگذشت پیامبر و جنگهایش، خاتمه درسرگذشت امامان وچهارخلیفهٔ عرب، این خاتمه گرفته شده از «روضة الاحباب» دشتکی ست، میان سالهای ۹۰۰–۹۶۴ نگاشته است. همراه «تحفة المجالس» بسال ۱۲۷۴ در تبریز چاپ شده است. وازهموست: روضة النبی، که گویا تحریری دیگر از همین کتاب باشد. **آغاز ۱)**: حمد بیحدو ثنای بیحد کریمی داسزد. **آغاز۲)**: خدایاز شکرت زبان کام یافت ــ زنامتو هرنامه‌ای نام یافت... صحیح ترین حکایتی که مؤرخان پاکیزه بیان نیسکو ادا (باین یکی سرآغاز برخی ازنسخه‌ها بنام روضة النبی خواهد آمد).

بنگرید: ذریعه ۱: ۶ــ ف. مشار: ۱۲ ــ استوادی ۱: ۱۹۲ ــ بریگل ۱: ۵۷۴.

45642 ــ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال، کرزن (ف. ایوانف ۳۵۱): نوشتهٔ **۹۶۴** (۶–۱۵۵۷م) [بر گل].

45643 ــ **آصفیه** ۵۹ سیر: نستعلیق خوش سیدمحمدعلی موسوی فرزندسید مهدی، ۹ رجب **۱۰۷۲**، برای رضاقلی میرزا، ۳۷۳ ص ۱۷ س [ف. آصفیه ۲: ۲۵].

45644 ــ **یزد**، جامع کبیر ۴ ــ ۶۲: نستعلیق اسدالله فرزند شاه‌محمدحسینی، محرم **۱۰۷۳**، [نسخه‌ها ۴: ۳۷۴].

45645 ــ **آصفیه** ۵۹: نوشتهٔ **۱۰۷۶**، (۱۶۶۵م) (ف. ج ۲ ص ۸۷۶) [بر گل].

45646 ــ **تهران**، سلطنتی ۱۰۴۴:

نستعلیق ، ۵ صفر **۱۰۷۷**، زدین[نسخه‌ها ۱ : ۱۵۵].

45647 ـ **تهران** ، دانشگاه ۱۸۴ : نستعلیق هند، شهرسوادفرزندمرادبیگ‌نوایی ، ۱۴ محرم **۱۰۷۷**، باتملک‌ملاصالح‌خبوشانی در لاهور ۱۱۶۸، ۲۸۹گ ۱۹س [ف.دانشگاه۲: ۴۷۰].

45648 ـ **حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۱ سیر(۱۲۶ف): نوشتهٔمحمدفرزندعلی‌متخلص بـه حیدری، ۲۲ رجب**۱۰۸۴**، (۱۶۷۳ م) . آغازبرابر نمونهٔ **۲**،۲۵۲گ ۲۱س [ف.محمد اشرف :۱۴۲].

45649 ـ **کاشان**، کتابخانهٔامیرکبیر: سدهٔ **۱۱**،[نسخه‌ها ۴ :۳۵۴].

45650ـ**حیدرآباد** ،موزهٔسالارجنگ ۳ سیر (۱۲۹ف): نسخ‌سدهٔ**۱۱**،۴۰۸ گ۱۵س [ف. محمد اشرف:۱۴۴].

45651ـ**حیدرآباد**، موزهٔسالارجنگ ۲ سیر (۱۲۷ ف) : نستعلیق ۳۰ ع‌۱/**۱۱۱۰** (۱۶۹۸م)، ۳۵۹گ ۱۵س[ف. محمداشرف: ۱۴۳].

45652ـ **تهران**، ادبیات ۴۰جوادی : نسخ پنجشنبهٔ۲۳ ذیحجهٔ **۱۱۱۵**[ف.ادبیات۳: ۱۰].

45653ـ **حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۴ سیر (۱۲۸ف) : شکسته نستعلیق محمد علی فرزندعقیدت‌محمودسهروردی ،۹ع‌۱/ **۱۱۵۰**، (۱۷۳۷م) ،۱۷۱+ ۱گ ۲۱س[ف . محمد اشرف:۱۴۴] .

45654 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۱۲۰ : نسخ سدهٔ **۱۲** ، زدیـن ،۲۴۱گ ۲۱س [ف . دانشگاه۱۵:۴۱۱۸].

45655ـ**تهران**، ادبیات۱۵۰حکمت: نسخ سدهٔ **۱۲ــ۱۳** ، دبعی[ف.ادبیات ۲ :۳].

45656ـ **کلکته**، انجمن‌آسیایی‌بنگال (ف.ایوانف ۶۹):از سدهٔ **۱۸**م(۱۲)ق.

45657 ـ**باکو**،اکادمی‌علوم‌آذربایجان ۱۴۹ : نوشتهٔ **۱۲۰۵**، (۱۷۹۰م؟) (فج۱ص ۶۵).

45658 ـ**باکو**،اکادمی‌علوم‌آذربایجان ۱۵۰ : نوشتهٔ **۱۲۰۶** ، (۹۱-۱۷۹۲م) (ف. ج۱ص ۶۵)[برگل].

45659 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۶۷۷: نستعلیق ۳ ذیحجهٔ **۱۲۳۶** ، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۹۱گ ۱۵س[ف دانشگاه۱۲:۲۶۸۴].

45660 ـ **تهران** ، مجـلس ۲۲۶۴ : تحریری متوسط محمد علی فرزند میرزا علی اردکانی، **۱۲۴۵**، آغاز برابر نمونـهٔ۲ ، در فهرست نام نگارنده‌نیامده است وشایدازدیگری باشد ، ۳۵۳ ص ۲۳ - ۲۴ س [ف.مجلس۶ : ۲۲۲].

45661 ـ**باکو**،اکادمی‌علوم‌آذربایجان شوروی ۱۴۸: نوشتهٔ**۱۲۵۵**، (۳۹-۱۸۴۰م) (ف. باکو۱ : ۶۵)[برگل].

45662 ـ **قم** ، سیدشهاب الدین ، آقا نجفی ۲۶۲: نسخ، عبدالصمد فرزند محمدمقیم حسینی ابرقوهی ، تاریخ یادنشده ،آغازبرابر نمونهٔ ۲، ۱۷۵ گ ۲۴ س [ف.اشکوری ۱ : ۲۹۳].

45663 ـ **اسرائیل** ،ملی ودانشگاهی اورشلیم (بی‌نمره) Ar .۴ : مـؤرخ **۱۲۶۱** [نسخه‌ها۵ : ۱۱۰].

45664 ـ **برلین** ، پـادشاهی (پـرچ ۵۶۰): تاریخ‌یادنشده.

45665 ـ **برلین** ، پـادشاهی (پـرچ ۵۶۱): نیز تاریخ‌یاد نشده.

45666 ـ **کمبریج**، براون‌۱۱/۱۴ G : تاریخ‌یادنشده، ناقص[بریگل].

45667 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۶۱۳(۱۴۱۹): نستعلیق اسدالله‌فرزندشاه‌محمد حسینی ،محرم **۱۰۷۳** ، آغاز برابرنمونهٔ۲ ، ۳۳۵گ ۲۰ س[ف .شیروانی۲:۵۱۸].

آداب لباس سیدالبشر

ازشیخ عبدالحق محدث دهلوی، (که یاد اودر «تکمیل‌الایمان:۹۲۵» گذشت).

(بنگرید:حلیهٔ حضرت ، درهمین‌بخش).

آغاز: بعد حمد و ستایش الهی و پس از نعت و تحیت حضرت رسالت‌پناهی.

45668 ـ **هند**، بانکیپور ۲۱۶۹ : در مجموعه‌نوشتهٔ **۱۲۶۸**،(۱۳۸پ-۱۴۶ر) ، آغاز برابر نمونه [عبدالمقتدر ، ذیل ۲ : ۱۱۸].

45669 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۳۸۶۷/۸۳۴ : نوشتهٔ محمد حسن علی‌هاتفی که درشاهجهان‌پورمیزیسته، یکم‌صفر **۱۲۷۳** (۱۸۵۶م) [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۲۰].

45670 ـ **آصفیه** ۳۸۹ سیر : نوشتهٔ پیرامن **۱۳۲۰**، همراه «تکمیل الایمان»او [ف. آصفیه ۴: ۳۸۲].

45671 ـ **پاکستان**، لاهور ،پرفسور شیرانی‌۱۹۲۷/ ۱/ ۴۹۳۹: نوشتهٔمیرزامحمد علی ، ۱۷رجب **۱۲۴۶**، (۱۸۳۱م)[ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۲۰].

آفرینش نامهٔ پیغمبر

از ناشناس ، دربارهٔ خلقت پیامبر اسلام است ، نثری روان ، واینکه چهار فرشته بهدر خانهٔ آمنه آمده به‌اومشک‌فروختند، بوی خوش به آمنه رسید عبدالله‌عاشق‌اوشد ،جبرائیل میوهٔ درخت شجرةالنور را از بهشت برای آمنه آورد و پس از خوردن آن آمنه باردار گردیدوپیامبرزاده شد . و گویا گزیده‌ای‌ست از «سلوك الاسرار» که نام آن در آغاز نسخه آمده است (بنگرید : زایش پیامبر ، درهمین بخش). **آغاز :** آفرینش نامهٔپیغمبر(ص)درسلوك الاسرار آورده است که‌عبدالله وابوجهل پسران عبدالمطلب بودند، عبدالله صاحب جمال و نیك اعمال بود.

45672 ـ **پاکستان**، گنج‌بخش‌۵/ ۲۹۰: نستعلیق خوش علیم‌الله ، **۱۱۶۷** ، ۷ گ [ف . تسبیحی۱:۱].

ابتلاءالاولیا

از محمد صادق فرزند آقامحمدبراوکاهی (برادکاهی)لنکرانی قفقازی نمینی ، درگذشته ۱۲۸۵. در تاریخ اسلام‌و سرگذشت امامان از فرزندان و ازدواج و یاران و مرگ آنان ،در چند جلد . جلد دوم‌آن در۲۷ذیقعدهٔ۱۲۸۵ به انجام رسیده و نگارنده وعده میدهدکه درجلد سوم سرگذشت‌حسین‌رابیاورد.

آغاز (ج۲) : حمدله . اما بعدفهذاهوالجزء الثانی من کتاب الابتلاءفی‌بقیة ماجرعلی امیرالمؤمنین (ص) بدانکه چون‌محاربه وقتال درلیلةالهریره وروز آن‌اشتداد یافت و کشتار

بنگرید:ذریعه۱: ۶۱-طبقات‌اعلام‌الشیعه، کرام: ۶۴۵.

45673 ـ **مشهد** ،رضوی ۱۰۲ تاریخ: نسخ خودنگارنده ، پنجشنبه۲۷ ذیقعدهٔ**۱۲۸۵**، جلد دوم است، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۵ گ [ف. رضوی ۷:۴].

ابواب احوال صاحب الزمان

از محمد کاظم هزار جریبی ، نگارندهٔ «افلاکیه: ۲۳۹» و جز آن . جلد دوم آن در

سرگذشت امام غایب است که در ۱۳ ج۱/ ۱۲۲۳ به انجام رسانده است.

آغاز ج ۲) : حمدله صلاة . اما بعد ، چنین گوید محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی عفی عنه که این جلد ثانی ابواب حضرت صاحب الزمان...

45674 ـ **تهران** ، الهیات ۲۲۳ ج : نسخ عبدالرحیم ، تاریخ یاد نشده ، جلد دوم است، آغاز برابر نمونه، ۲۷۲گ ۱۹ س [ف. الهیات۱:۲].

احزان الصدور

از صدرالدین محمد خان فرزند زبردست خان، در ده اندوه ، درسوگواری. (بنگرید : ارشادالوزراء : در بخش سیر) .

آغاز : الحمدلله العلی الولی الجمیل الحمید العظیم الجلیل الفعال .

45675 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeII ۹۲ ۱۰۸۳ (۴۱ ف) : نستعلیق ، بی تاریخ، ۷۵گ ۱۵ س[ف. حبیب‌الله ۱: ۲۹].

احسن الانتخاب

از عباسعلی حسینی، درمعجزات وسوگواری امامان.

آغاز: حمدله. امابعد ، این کتابیست منتخب از کتاب احادیث و تواریخ معتبرهٔ علماء (ره) در بیان روضات ومصایب و معجزات .

45676 ـ **تهران**، الهیات ۵۲د: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، باتملك ۱۲۹۱، ۲۶۶گ[الهیات۱: ۱۴۶:۲۵۴].

احسن السیر

از محمد کاظم فرزند مجتهد حیدر علی شوشتری نجفی ، طبیب متخلص به حاذق، وملقب به حاذق الملك . به هنگامیکه بیش ازهفتادسال داشت ، و منظومه‌اش بنام «فرحنامهٔ فاطمی» را بعنوان خاتمهٔ سرگذشت حضرت فاطمه نگاشتهٔ محبعلی خان متخلص به حکمت ساخته بود.

سرگذشت پیامبران است بویژه پیامبر اسلام و خلفای پیشین عرب وامامان، در ۱۱۱۴ (۲- ۱۷۰۳م)ساخته است.

45677 ـ **کلکته** ، پادشاهی ، بوهار ۳۱: از سدهٔ **۱۸**م.

45678 ـ **کلکته** ، پادشاهی ، بوهار ۳۰ : از سدهٔ **۱۹**م [استوری ۱:۱۹۸ـ بریگل ۱ : ۵۸۸].

احسن القصص =قصص حضرت یوسف

بریگل مینویسد: احسن القصص در آسیای میانه عنوان عامی‌ست ازداستانهایی که در دربارهٔ یوسف نوشته شده است.

بنگرید: قصص حضرت یوسف وقصهٔ یوسف در همین بخش.

احسن القصص

از عبدالعظیم حسینی اصفهانی ، در شهر لکهنو ، در داستان حضرت یوسف نگاشته است.

45679 ـ **هند**، کلکته ،انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۹۳۸) : نوشتهٔ **۱۲۳۹** ، (۱۸۲۴م).

45680 ـ **تاشکند** ، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۳۸؛: تاریخ یادنشده(ف.ج۴ص ۲۹) [استوری۱ : ۱۶۸ـ بریگل۱: ۵۳۰] .

احسن القصص

از محمد فرزند محمود خاوند شاه ، که شاید همان معین الدین فرزندسراج الدین محمود خاوندشاه باشد، که بسال ۱۰۷۳ق«گنج سعادت» یا «کنزالسعاده» را در عرفان بنام اورنگ زیب

(۱۰۶۹-۱۱۱۸) نگاشته است باشد .
سرگذشت پیامبر اسلام است.

45681 ـ کلکته، انجمن‌آسیایی بنگال (ف. ایوانف ، ذیل دوم ۹۳۷) : از سدهٔ **۱۸**- **۱۹** م . بادرویدادهای‌سال هفتم هجری پـایان می‌یابد [استوری ۱ : ۱۹۵-برگل۱ :۵۸۱].

احسن‌القصص

داستهانهای اعمال پیامبران است. درمتن این‌نام‌نیامده‌است، دریادداشت‌برگ۱ آمده‌است

45682 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی عـلوم C ۱۲۴ (۲۱ف): بی‌تاریخ، ۲۵۹گ [آکیمو- شکین۱:۳۵].

احسن القصص

معین‌مسکین ،در ص۲ گذشت.

احسن‌القصص = جامع‌الستین

طوسی، در ص۳۸ گذشت .

احوال ثامن‌الائمه = مختـصری از حالات...

از عصادلواسانی، م۱۳۵۶، کـه یاد اودر «پرسش وپاسخ : ۹۰۵ » و «دیوان : ۲۴۴۳» گذشت . **آغاز** : الحمدلله المحتجب عن‌نواظر مخلوقاته، المتجلی‌الکاشف‌لوجه‌الکریم .

45683 ـ**مشهد** ـ رضوی ۲۹۷ تاریخ: نستعلیق خود نگارنده، سدهٔ**۱۴**، ۱۲ گ [ف. رضوی۷:۱۶۹] .

احوال چهارده معصوم

آغاز :سپاس و ستایش سزاوار کریمی است که بکرم واسعه وقدرت کامله... و بعد ، زبدهٔ‌احوال چهارده‌معصوم‌ص ازاسامی آبـاء و اسامی‌امهات‌وروزتولدو...

45684 ـ **همدان** ،کتابخانهٔ غرب۲/ ۴۵۹۰ : با تاریخ **۱۱۲۲**، دردفتر [ف.دکتر مقصود] .

احوال‌حضرت رسالت پناه و دوازده معصوم

در سرگذشت پیامبر و امامان شیعی ، در چهارده باب ، و هر یك درچند فصل : باب ۱- دراحوال پیامبر ۲- احوال فاطمه ۳ ـ امیر- المؤمنین۴- حضرت حسن...۱۴...احوال‌امام دوازدهم. **آغاز**: شکروسپاس‌وحمدبیقیاس‌مرآن خدایرا عزوجل کـه انبیاء را واسطه گردانید ... این رساله‌ایست مشتمل براحوال حضرت رسالت‌پناه .

45685 ـ **تهران** ، ملك ۲/ ۶۰۷۷ : محمد اسماعیل فرزنـد محمد صادق اصفهانی، ۱۱ شوال **۱۲۳۱**، (۴۵پ-۸۷ پ)[رؤیت]

احوالات‌حضرت‌رسول‌وتاریخ اسلام

از ناشناس. خاتمهٔ آن‌درسرگذشت‌امامان است ، ودردومقصد: مقصد یکم درااثبات‌امامت ، مقصد دوم در دلایل نقلی از صحاح‌سته. در آن از«فرهنگ‌الملوك» و «شادستان» نگاشتهٔ‌بهرام یادشده‌است.

45686 ـ**زاهدان** ، امیرتوکل‌کامبو- زیان کرد ۲۳: با تاریخ **۱۱۴۸**،درمجموعه، آغاز افتاده[نسخه‌ها۵: ۱۱۲].

احوال‌خلفای‌چهارگانه

درسرگذشت چهارتن : ابوبکر، عمـر ، عثمان‌وحضرت علی. درپنج‌باب .بی‌دیباجه.

45687 ـ **پاکستان** ،گنج‌بخش۲۲۵/ ۲۹۰: سدهٔ**۱۰**- **۱۱**،(ص۴-۴۱)[ف.تسبیحی ۱: ۴۸۵] .

اخبار الانبیا

از ناشناس. **آغاز:** حمدبیحدوسپاس بیعدد مرخدایراکه خالق هرجهان.

45688 ـ **لندن،** دیوان هند(ف.راس، بـراون ش ۱۲۵): از سدهٔ **۱۸**م[استوری ۱ : ۱۶۸ - برگل ۱: ۵۲۹].

اخبارهایه‌در غزوات مرتضویه

از محمد فصیح خاکسار ، بنام شاه عبـاس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)وسیدوزیر اعتمادالدوله، بسال ۱۰۵۷ ، در یك مقدمه درزایش حضرت علی ودو فصل : ۱ ـ مجاهـدات او در رکاب پیامبر ۲ ـ رویدادها پس‌ازمرگ‌ایشان،خاتمه در انتقـال از دارفانـی بدار بـاقی . در آن آمده :که در این هنگام چهل‌ساله است و ۲۳ سال است که چاکر وبندهٔ (آستان‌ولایت‌نشان) میباشد. جنگهای حضرت علی را نیزدارد.

آغاز : ستایش بی‌منتهی ونیایش‌لایعدولایحصی حکیمی را تعالت‌آلائه.

بنگرید: ذریعه ۱: ۳۱۱.

45689ـ **تهران،** ملك۳۹۴۶: نستعلیق‌محمد مقیم فرزند نورالدین محمـد شیرازی ، صفر **۱۰۶۰** ، زرین ، آغازبرابر نمونه ، ۳۱۴گ ۱۷ س [رؤیت].

45690 ـ **تهران،** حقوق۳۸ج: نستعلیق غیاث الدین محمد داماد فرزندعلیخان ، شوال **۱۰۶۷** ، با یادداشت خریدبهبهای پنجهزار و پانصددینار، ۲۵۴ گ [ف. حقوق: ۹].

45691ـ **تبریز** ،ملی۳۰۷۱: نستعلیق سلخ رمضان **۱۰۸۳** ، آغـاز بـرابر نمونه ، ۱۳۲ گ ۲۶ س[ف ملی۱: ۲۵].

45692ـ **تهران،** مجلس۳۱۴۰: نستعلیق محمد تقی فیروز آبادی شیرازی ، ۲۰ ج۲/ **۱۰۸۸**، آغاز افتاده ، ۵۸۲ ص ۱۹ س [ف . مجلس۱۰ : ۷۱۱].

45693 ـ **تهران،** ملك ۳۹۰۳ : نسخ سدهٔ **۱۱**، زرین، ۲۵۳ گ۲۱ س[رؤیت].

45694 ـ **تهران ،** مجـلس ۲۲۶۷ : نسخ تعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، آغازبرابر نمونه، ۶۴۲ ص ۱۸ س [ف. مجلس ۶ : ۲۲۴].

اخبار و احادیث

گویا گردآوری‌ملا نقی.

آغاز: بسمله. ذکر رحلت جناب‌رسول‌خداص من‌کلام‌ملانقی رحمه‌الله، رسولان دیار محنت و غم‌وپیمبر کشور مصیبت‌والم،عرش برانِ‌راه‌روان، و کرسی‌نشینان‌محفل ایمان ، ومحدثان حدیث تعزیت‌داری وناقلان اخبار سوگواری.

45695 ـ **رشت،** جمعیت نشرفرهنگ ۷۱۶ الف : شکسته نستعلیق محمد علی فرزند محمد آهی مازندرانی، ۶شعبان **۱۲۴۴**ق[ف. محمدروشن:۵].

اخلاق النبی

از ناشناس. دراخلاق‌ورفتار پیامبر اسلام.

آغاز : حمدله... این رسالـه‌ای‌ست‌در بیـان شمه‌ای از اخلاق حضرت رسالت.

45696ـ**موزهٔ بریتانیا،** ۲۶۲۹۶/۱ Add : ازسدهٔ**۱۸**م(گ۲-۱۷)[ریو۲: ۸۶۳].

ارشاد الخلایق مظفری

از محمدتقی کمال‌السلطنه، (که یاد اودر «اخبارالملوك: ۴۲۱۸»گذشت) ، درسرگذشت پیامبر اسلام، بخواهش شمس‌الدین‌حکیم‌الهی، بسبك و شیوهٔ پیشینیان، درذیقعدهٔ۱۳۱۸، بنام مظفرالدین شاه‌نگاشته است.

آغاز : حمدله. وصل‌الله‌علی‌نبینـاو آلـه‌أئمة المعصومین.

45697 ــ **تهران** ، ملی ، ۴۴۵۴ف: نستعلیق خوش محمد تقی (نگارنده) درذیقعدهٔ **۱۳۱۸** ، ۱۲۷گ ۱۴ س[ف.ملی۱: ۴۳۹].

اسرار ابتلاء الاولیاء

از محمد شفیع فرزند محمد حسین کرهرودی عراقی، بنام محمدشاه‌قاجار(۱۱۶۳-۱۲۱۲) ، در چند مقدمه و چند روضه و چند بلیه و یك‌خاتمه، در اسرار شهادت .وآن‌راپس از «مجری‌البکاء» خودکه نیزدرسوگواری‌ست نگاشته است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق بحسب معرفته‌قصبة‌الیاقوت عن عالم‌اللاهوت .

بنگرید:ذریعه۲ :۳۹.

45698 ــ **تهران**، ملی ۷۹۳ف : نسخ نجفعلی انجدانی،در **۱۳۰۹**، آغازبرابرنمونه. [ف.ملی ۲: ۳۱۹].

45699 ــ **تهران** ، سپهسالار ۵۳۳۱: نسخ ، گویانگارنده، نام نگارنده‌را در دیباجه پاك کرده‌اند ودرفهرست شناخته نشده است، آغازبرابر نمونه، ۱۴۳گ۱۴س[ف.سپهسالار ۳: ۱۲۴].

اسرارالشهادة = حکمت شهادت

مجلسی . درهمین‌بخش خواهدآمد.

اسرارالشهادة

45700ــ **نجف**،امیرالمؤمنین۱۷۹۰: نسخ محرم **۱۳۰۱**. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌اجل رزیتناو اعظم مصیبتنابمصیبة سبط‌الرسول،۱۹۱ گ [ف .خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

اسرارالمصایب

از میرزا محمدتنکابنی ، (که یاد اودر «کشکول محمدی : ۶۷۹» گذشت). درآن‌از : اصول اصلیة‌الاصول، درة‌البهیة، لسان‌الصدق ، بدایع‌الاحکام درشرح شرایع الاسلام خودیاد میکند. دراسرار وحکم‌مصایب وارد برخاندان پیامبر ودفع‌مشکلات‌برخی‌ازاخبارد‌رآن‌باره . **آغاز :** خوشترین ذکری ازاذکار... امابعد، چنین‌گوید.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۵۵(اسرارالمصائب) و ۱۸: ۳۱۷ (لسان‌الصدق)و۳ : ۶۰ (بدایع الاحکام) و۸:۹۲(درة‌البهیة).

45701ــ **تهران** ، دکتر مفتاح ۱مج: شکسته‌نستعلین سدهٔ **۱۳**، همراه موجزقرشی و مرآت المحققین‌شبستری، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

اسکندرنامه

دربخش داستانهاس۲۶۵۶گذشت.

واینك چند نسخهٔ دیگر .

45702 ـ **تاشکند** ، دانشگاه دولتی آسیای‌میانه (ف.ج۲ : ۱۴) : نوشتهٔ**۱۲۴۴** ، (۲۹-۱۸۲۸م).

45703 ــ **تاشکند** ، دانشگاه آسیای میانه (ف . ج ۲ : ۱۵) : نوشتهٔ **۱۲۷۵** ، (۱۸۵۲م) [برگل۱ :۵۳۰].

45704 ــ**لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۲۴۸(۱۱۷ف): تاریخ یادنشده .

45705 ــ **لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۳-C۱۴۶۳ (۱۱۸ف): نیز تاریخ یادنشده[ف . آکیموشکین۱: ۴۶] .

اسماءائمة = شرح...

45706 ــ**تهران**، ملك ۴۲/ ۴۲۷۵ : نستلیق محمد سعید فرزند محمد تقی خاتون آبادی **۱۰۸۱**، آغاز: برای شناختن‌اسماءائمة (ع) بدانکه محمد مصطفی (ص) برای آن گفتند که برگزیدهٔ‌حق بود[رؤیت].

اسناد حلیهٔ حضرت محمد رسول

از امیر سیدعلی فرزند شهاب‌الدین همدانی (که یاد او در «آداب وسیر: ۱۰۱۴» گذشت). گفتار کوتاهی‌ست در دو برگ، در سرگذشت پیامبر.

45706 ــ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۴۰۵۷: نوشتهٔ **۱۲۴۵** (ف. سمینوا ۵ ص۳۵۵) [برگل۱: ۵۵۴].

اشرف الوسایل فی شرح الشمایل

از شیخ صفی‌الله فرزند هبة‌الله دهلوی، نگاشتهٔ ۱۰۹۱.

45707 ــ **آصفیه**، ۳۶۶ سیر: نوشتهٔ **۱۱۰۴**، [ف. آصفیه ۴: ۳۸۲].

اصحاب اخدود

در بخش ادبیات (افسانه) ص۳۶۵۷ گذشت.

اعجاز مصطفوی

از میرمحمدصالح فرزند میرعبدالله اکبرآبادی ترمذی، که در سروده‌های فارسی خود به کشفی و در هندی بسبحانی تخلص میکرده است، برادر میرمحمد مؤمن متخلص به عرشی و پدرش متخلص به وصفی، هر سه تن سراینده و خوشنویس، و پدرش ملقب به مشکین رقم، و از نوادگان شاه نعمت‌الله ولی هستند که به هند رفته‌اند، تاریخ مرگ او گوناگون یاد شده و از آن میان در شاهجهان آباد ۱۰۶۰ (= قطب‌هادی میرصالح متقی) ... **آغاز**: هر ثنا ثابت بود الله را ــ کرده پیدا او گدا و شاه را.

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۱۱ (کشفی) ــ و ۹: ۱۲۶۹ (وصفی) ــ فرهنگ سخنوران: ۴۸۵ ــ ریحانة‌الادب ۳: ۳۶۷ و ۴: ۲۹۵ ــ مؤلفین مشار ۳: ۵۲۶ ــ تذکرهٔ خوشنویسان: ۱۰۱.

45708 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۰۸۸ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۴۲۳گ ۱۷ س [ریو ۱: ۱۵۴].

اعجاز موسوی = قصهٔ حضرت موسی = قصهٔ موسویه = تاریخ موسوی = موسی نامه

از معین مسکین فراهی (م ۹۰۷)، (که یاد او در «احسن القصص: ۲» گذشت). در حالات موسی پیامبر، بسال ۹۰۴ (۱۴۹۸-۹۹ م) بانجام رسانده است. داستان سرگذشت اوست از زایش و پیامبری و گردار و کارهای شگفت او، به نثری آمیخته به نظم. در نسخهٔ گنج بخش آمده: چهل سال تقریباً بامر خطیر تذکیر اقدام نموده، از قصهٔ حضرت موسی در کتابخانه مدت سی و پنج سال استنباط نموده، و باشارهٔ مخادیم آنرا نگاشتم

ترجمهٔ ترکی آن در تاشکند ۵۴۹۸ هست (ف. تاشکند ج ۷ ص ۳۴۱).

آغاز: ربنا آتنامن لدنك رحمة، وهب لنامن امرنا رشداً ... الحمدلله نحمده و نستعینه ونومن به ونتوکل علیه.

بنگرید: بریگل ۲: ۵۲۰.

45709 ــ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۰۵: نوشتهٔ **۹۷۷** (۱۵۶۹ م) (ف. ج ۴ ص ۱۳).

45710 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۵۲۶ (۵۷۲ف): نوشتهٔ **۹۹۰**، بنام **تاریخ موسوی** یاد شده است، ۱۴۷گ [آکیموشکین ۱: ۹۷].

45711 ــ **منچستر**، لیندسیانا ۴۵۵ (ف. ص۱۹۷): نوشتهٔ **۱۱۲۳** (۱۱-۱۷۱۲ م) [بریگل].

45712 ــ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال ۳۲۳: از پایان سدهٔ **۱۲** ق. [بریگل]

45713 ـ **هند**، کلکته،انجمن‌آسیایی بنگال ۳۲۴ : ازسدهٔ **۱۲** ق [برگل]

45714 ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۰۶: ازسدهٔ **۱۷-۱۸**م(۱۱-۱۲ ق)، انجام افتاده[برگل].

45715 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۸۷۹Pe1172 : نستعلیق ۷ رمضان **۱۲۴۳**، آغاز برابر نمونه، بنام**قصهٔ‌موسویه**یاد شده. ۲۰۹ گ ۱۹ س [ف .عبدالله ۱: ۱۶].

45716 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۰۳ DP : نوشتهٔ **۱۲۶۸** ق(۱۸۵۲م).

45717 ـ **آصفیه**، ۳۰۹سیر : نوشتهٔ **۱۲۷۲**، بنام**اعجاز موسوی** یادشده است . [ف. آصفیه ۴: ۳۸۲].

45718 ـ **آصفیه**، ۳۳۷ سیر : گویا همان**۱۲۷۲**است،[ف. آصفیه۴: ۳۸۲].

45719 ـ **هند**، کلکته، ملی، بوهار ۲۴ : از سدهٔ **۱۳** ق(۱۹م)[برگل].

45720 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۲۹۰/۲۷۲ : نستعلیق خوش، فتح محمد، **۱۳۱۲**، (۱۸۹۵م)، در فهرست بنام**قصهٔ موسویه**است، آغاز برابر نمونه، ۱۱۲ گ ۲۶ س [ف. تسبیحی۱: ۳۵۷].

45721 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۲۱۶۷ (۵۷۵ ف) : بی‌تاریخ، (۴ر-۵پ) [آکیموشکین ۱: ۹۷].

45722 ـ **لنین‌گراد**،اکادمی‌علوم-V C۱۶۱۱(۳۸۶۸ف): بی‌تاریخ، [آکیموشکین ۱: ۵۱۳].

45723 ـ **کمبریج**، (فهرست‌براون ذیل ۲۵۰) ۷۹ دانشکدهٔ کینز: بی‌تاریخ.

45724 ـ **هند**، مدرس، دولتی‌شرقی (ج۱ش۲۹۹): تاریخ‌یادنشده.

45725 ـ **هند**، مدرس،دولتی شرقی (ج۱ش۳۰۰) : تاریخ یاد نشده

45726 ـ **هند**، مدرس، دولتی شرقی. (ج۱ش۵۳۱): تاریخ‌یاد نشده.

45727 ـ **لندن**، انجمن آسیایی پادشاهی P ۱۷ : نیز تاریخ یاد نشده [برگل ۲: ۵۲۰].

افصح الاقوال

از آتمان رام؟. در بارهٔ پیامبران پیش از اسلام.

45728 ـ **آلمان**، برلین، پادشاهی (پرچ۵۳۹): تاریخ‌ونشانی‌بیشتریادنشده[استوری ۱: ۱۶۸- برگل ۱ : ۵۲۹].

اقبال‌نامه

در بارهٔ جزیرهٔ خضراء، در ص ۳۶۵۸ گذشت.

امامزادگان شهر ری

از سید محمدصادق حسینی طباطبایی. در دو مطلب‌ویک‌خاتمه.

45729 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۳۵: نستعلیق حیدر علی‌ثریامحررشرعیات‌در۷رجب **۱۲۹۶**، برای مستوفی الممالك [نسخه‌ها ۲ : ۱۳۱].

امواج‌البکاء

از نوروز علی بسطامی فرزند محمدباقر، درگذشتهٔ ۱۳۰۹. دررویداد کربلا، در یك طوفان و چهارموج، در۱۲۸۸ چاپ‌سنگ شده است. و از هموست « صراط الجنه : ۱۶۴۴، وفردوس‌التواریخ.

آغاز : نحمدك‌اللهم یامن‌فتح‌باب... امابعد، چنین‌گوید مستغرق... بحرمعاصی ... نوروز علی‌بن.

بنگرید : ذریعه ۲ : ۳۵۱ ـ ف. مشار : ۱۵۱ ـ مؤلفین مشار ۶ : ۶۶۲.

45730 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۵۶۵: محمد باقر، بروزگار نگارنده، باتملك ۱۲۶۷، ۱۰۴ گ [ف . خطی ، سید عبدالعزیز طباطبایی] .

45731 ـ **تهران** ، مجلس ۳۳۲۶ : شکسته نستعلیق زین‌العابدین فرزند مشهدی آقا خویی، در **۱۲۸۵** ، آغاز برابر نمونه. نسخه‌ذیلی دارد با این سر آغاز : چون بعد از اتمام این نسخه... مشغول به تألیف **سرورالمؤمنین** شدم در احوالات مختار ... در حین تألیف آن برخوردم به حکایت جانسوزی، ۱۱۲ ص ۱۹ س [ف. ۱۰ : ۱۱۳۴].

انبیانامه

از ابواسحاق ابراهیم عیانی شبستری، که درص ۲۶۵۰ دو نسخه ازآن یادشده‌است.

در این باره استوری میگوید: ۱ ـ تاریخ سرودن شناخته نیست و شاید بروزگار غازان خان (۶۹۴-۷۰۳ ق) سروده شده‌باشد ۲ ـ تاریخ پیامبران پیش ازاسلام است و پیامبر اسلام.

45732 ـ **هند**، کلکته ، انجمن آسیایی بنگال (ف . ایوانف ۱۷۵۴): ازآغاز سدهٔ **۱۶** م، آغاز کمی افتاده.

45733 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان ۹۷۱ : تاریخ یادنشده، جلد ۱ آن است.

45734 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان ۹۷۲ : جلد ۲ آن است (ف . ج ۱. ص ۳۴۲) [استوری ۱ : ۱۶۸ ـ برگل ۱: ۵۲۹].

انبیا نامه = قصص الانبیا

از ناشناس . منظومه‌ای‌ست حماسی دینی، در سرگذشت پیامبران پیش از اسلام و پیامبر اسلام، ازسدهٔ دهم. **آغاز**: الهی بدل کام ازخامه دم ـ نوای دل انبیا نامه ده.

بنگرید: بریگل ۱ : ۵۳۱ ـ استوری ۱: ۱۷۰.

45735 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای H ۱۲۳۲ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ق، آغاز برابر نمونه بنام **انبیا نامه** است، ۲۵۳ گ ۲۵ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۲۶۱].

45736 ـ **استانبول**، ایاصوفیا ۳۳۵۵: از سدهٔ **۱۰** ق، انجام افتاده بنام **قصص الانبیاء** است، آغاز برابر نمونه.

انتقامیه

از طغان شاه فرزند نظام قمی شاهرودی، بنام ابوالغازی سلطان حسین میرزا بایقرا (۸۷۸-۹۱۲)، از حماسه‌های دینی‌ست ، در داستان ضریر خزاعی و انتقام از ستمگران رویداد کربلا ، در محرم ۸۸۴ سروده شده است : زهشتصد چو بگذشت هشتاد و چهار ـ بنظم آمد این قصهٔ نامدار ـ شد این نظم ماه محرم تمام ـ نهادم ورا **انتقامیه** نام .... ، مرا بیشتر خلق از خاص و عام ـ طغان شاه خوانند ابن نظام ـ مکانم قم و شاهرودوطن. **آغاز**: بنام خداوند فرد کریم ـ خدایی که بخشنده است و رحیم.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۱۲۱.

45737 ـ **تهران** ، الهیات ۸۷ د : نستعلیق محمد صالح معلم طالقانی، ۲۰ محرم **۱۲۴۷**، (۲۸ر ـ ۱۲۹ر) ، آغاز برابر نمونه [ف . الهیات ۱ : ۲۳۰].

45738 ـ **تهران** ، ادبیات ۱۱۳ ج : نستعلیق نورالله فرزند حبیب‌الله مافی با پرونده قزوین ۷ ذیقعدهٔ **۱۳۰۳** ، گزیدهٔ آنست، آغاز نزدیك به‌نمونه، ۶۵ گ ۱۲ س [ف ادبیات ۱: ۲۳۳].

انساب الائمة

از امان‌الله حجازی، گویا از سدهٔ سیزدهم. در دوازده باب، و هر باب در سرگذشت یکی از امامان و در بیست وچهار فصل: ۱- نام ۲- لقب ۳ - کنیت ۴ - نام پدر ۵ - نام مادر ۶- روز زایش ۷ - ماه زایش ۸ - سال آن ۹ - جای آن ۱۰ - نام والی ملك بـه هنگام زایش امام ۱۱ - فضل و کرامات ۱۲ -فرزندان ۱۳- اعقاب ۱۴ - نقش نگین ۱۵ - نام نایب او ۱۶- مدت زندگی ۱۷ -سبب مرگ ۱۸ -روز مرگ ۱۹ - ماه مرگ ۲۰ - سال مرگ ۲۱ - نام والی ملك به هنگام مرگ ۲۳ -خاکجای ۲۴- ثواب زیارت. **آغاز:** نیکوترین کلامی که نکته دانان معانی به قلم مشکین زبان.

45739 **- تهران**، ملی ۱/۱۲۸۸ ف: علی‌اکبر فرزند محمد هزار جریبی، با تاریخ **۱۲۴۵**، در دفتر (ص ۱-۴۷)، آغاز برابر نمونه همراه «معارف الحق» و «واقعهٔ کربلا» که گویا از همین نگارنده است [ف. ملی ۳: ۳۴۹].

انساب الاطهار

از شیخ محمد مشهدی فرزند درویشعلی. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق من الماء بشراً... اما بعد، چنین گوید احقر بندگان.

45740 **- حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴/۱ مناقب (۱۵۶ ف): نستعلیق **۱۲۳۷**، (۱۸۲۲ م) (گ ۱ - ۶) [ف. محمد اشرف: ۱۷۴].

انساب النواصب

از علی فرزند داود خادم استرآبادی از روزگار شاه عباس دوم، در پنجاه و یك باب: ۱- ذکر سؤ نسب ابوبکر ۲ - در نسب بانی بدعت عمر بن الخطاب ۳ نسب عثمان بن عفان ۴- نسب معاویه... بسال ۱۰۷۶ بخواهش دوستان، همراه یادشنام خلفای عرب. **آغاز:** شکر وسپاس بیحد وقیاس خالقی را ست جل شأنه... اما بعد، العبد... علی بن داود الخادم الاستر آبادی.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۸۸.

45741 **- تهران**، مجلس ۲۰۵۲: تحریری متوسط، **۱۰۷۶**، عنوانها سفید مانده، آغاز برابر نمونه، ۲۸۶ ص ۲۱ س [ف. مجلس ۶: ۵۰].

45742 **- نجف**، امیرالمؤمنین ۱۳۰۵: نوشتهٔ **۱۲۳۰**، از روی نوشتهٔ محمدعلی فرزند حسین‌خان رودباری ۱۷ ذیحجهٔ **۱۰۸۳**، ۲۵۴ گ [ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

45743 **- نجف**، نوشتهٔ محب‌علی، در اصفهان ۲۳ ج **۱/۱۰۸۵**، [ذریعه ۲: ۲۸۸].

45744 **- قزوین**، خاندان، میرحسینای قزوینی: نسخ محمد باقر فرزند حاج‌محب، سه شنبهٔ ۱۷ ج **۱/۱۰۹۹** [نسخه‌ها ۶: ۳۳۷].

45745 **- تهران**، دانشگـاه ۳۴۴۱: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، فهرست در پایـان، تا نیمهٔ باب ۴۷ را دارد، ۲۲۲ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۴۵۱].

45746 **- همدان**، مدرسهٔ غرب همدان ۱۱۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، [نسخه‌ها ۵: ۳۵۲].

45747 **- تهران** ملك، ۱۲۱۷: نستعلیق عبدالله فرزند محمد حسینی، ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۳۴**، ۲۴۵ گ ۲۵ س [رؤیت].

45748 **تهران**، مجلس ۲۰۵۳: نسخ رمضان **۱۲۴۰**، ۲۸۶ ص ۲۱ س [ف. مجلس ۶: ۵۱].

45749 **- مشهد**، رضوی ۳۸۷ اخبار (۶۸۱۳): نستعلیق اسماعیل فرزند حاج‌عظیم، ۱۴/ع **۱۲۴۱**، ۲۰۶ گ [ف. رضوی ۵: ۲۹]

45750 ـ **مشهد**،رضوی۹۴۲۹فهرست نشده: نسخ چهارشنبه، ۱۰ ج۱/**۱۲۴۵**، آغاز برابر نمونه،اکلیلی،۱۸۷ گ[رؤیت].

54751 ـ **تهران**، مجلس۴۳۰۹: نسخ علی‌محمد فرزند آقاعلی سیجانی، ۲۷ محرم **۱۲۴۵**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۱ گ ۱۹ س [رؤیت].

45752 ـ **مشهد** ، رضوی ۸۱۸۹ : نستعلیق محمد حسین قندهاری،ذیقعده**۱۲۵۵**، آغازبرابر نمونه،۲۸۴گ۱۷س[رؤیت].

45753ـ **تهران**،دکترقاسمزاده(مجاهد) ۱۵:شکسته نستعلیق شوال **۱۲۶۰**،آغاز برابر نمونه [رؤیت] .

45754 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۸۸ اخبار (۱۹۲۰): نستعلیق ج۱/**۱۲۶۲**،خطبه‌نانویس است، ۲۵۲ گ [ف.رضوی۵ :۲۹].

45755ـ**مشهد**،رضوی۳۸۹(۱۹۱۹): نستعلیق عباس فرزند جبرئیل، رمضان**۱۲۶۵**، ۲۰۶ گ[ف.رضوی۵:۲۹].

45756 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۲۹۵ Or : نستعلیق ،محمدعلی‌جواد شیرازی‌رمضان **۱۲۶۶** ق (۱۸۵۰م)، آغازبرابرنمونه،۲۰۶ گ ۱۸ س [ریو ۱:۳۲] .

45757 ـ **مشهد**،رضوی ۳۹۰ اخبار (۱۹۲۱) : نسخ خوب محمد طاهر حسینی وزوائی قمی ، آدینهٔ ۱۱رمضان **۱۲۷۲** ،زرین ۱۹۵ گ [ف . رضوی۵ :۲۹].

45758 ـ**تهران**، دانشگاه ۲۳۸۵ : نسخ احمد ع۲/**۱۲۷۳** ، آغاز برابر نمونه ۲۱۶گ ۱۸ س [ف.دانشگاه ۹ :۹۷۴].

45759 ـ **قم** ، سید شهاب الدین، آقا نجفی ۱۷۲ : نستعلیق موسی فرزندمحمدمهدی موسوی حسینی فندرسکی‌استرآبادی، آدینه۱۲ شوال **۱۲۷۳** ق ، آغاز برابر نمونه،۱۷۲گ ۱۸ س [ف . اشکوری ۱: ۱۸۹].

45760 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۲۹: سدهٔ **۱۳** ، انجام افتاده . [نسخه‌ها ۲:۶۳].

45761 ـ **تهران** ، مجلس ۳۵۳۹ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز در خطبه افتاده، ۷۸۲ ص ۱۵س[ف. مجلس ۱۰:۱۴۹۷].

45762 ـ **تهران** ، مجلس ۲۰۵۱ : نسخ و تعلیق متوسط ، بی‌تاریخ ، زرین،آغاز برابر نمونه، ۲۹۸ ص [ف . مجلس۶ :۵۰].

أنس الاسلام

در سرگذشت پیامبر و فرزندان و زنان و خلفا و خاندان وغزوات او ، و جامه‌ها ودماغ ایشان ، در پنجاه و نه فصل در،محرم ۵۱۲ نگاشته شده‌است.

45763 ـ **تهران** ، آقای‌حسن‌نراقی: درهامش «قصص الانبیاء» که نوشتهٔ علی فرزند محمد قوسحی **۸۷۶** است. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷ هست [فیلمها ۱ : ۴۰۱].

انوار حسینی

از ملامحمد حسین غلام ، ترجمهٔ جلددهم «بحارالانوار»مجلسی‌ست، درسرگذشت‌حضرت فاطمه وحسن و حسین ، بنام شاه سلطان حسین (۱۱۰۵-۱۱۳۵) ، در شب عیدرمضان۱۱۲۳ بدان آغاز و در ذیقعدهٔ ۱۱۲۳ و تا ۱۵ ع۱/ ۱۱۲۴ جلد یکم آن‌رابپایان‌رسانیده‌است. این جلد در۵ باب تنهادر سرگذشت فاطمه است.

45764 ـ **یزد** ، سریزدی ۱۳۸ : نستعلیق ۱۷ ذیحجهٔ **۱۱۲۴** ، باتصحیح‌ومقابلهٔ خود مترجم . با فهرست در آغاز ، پنج‌باب را دارد ، و آرایشهای زرین.[نسخه‌ها۴:۴۱۷]

انوارالشهاده

از حسن فرزند علی یزدی کثنوی واعظ، درگذشتهٔ ۱۲۹۷ . در رویداد کربلا. درهامش «نودالعین» در ۱۳۰۱ وهامش مراثی بیدل ووصال در ۱۳۰۳ چاپ شده است. واوجز همنام خود ملاحسن فرزند محمدعلی یزدی نگارندهٔ مهیج الاحزان است. آغاز: الحمدلله الذی جعل البلاء تحفة‌الانبیاء و هدیة‌الاوصیاالنجباء

بنگرید : ذریعه ۲ : ۴۳۰ ـ ف .مشار : ۱۷۱ـ طبقات اعلام‌الشیعه ، کرام : ۳۴۲ و ۳۴۶.

45765 ـ **یزد** ، وزیری ۱۴۳۰ : نسخ ملااحمدگردفرامرزی ، ۲۹رجب**۱۲۷۲** ق ، ۱۸۰ گ ۱۶ س [ف. شیروانی ۳: ۹۵۷] .

45766 ـ**مشهد**، جامع گوهرشاد۵۸۵: شکسته نستعلیق علی نقی جاجرمی ، ذیحجهٔ **۱۲۷۶** ، برای حاج ملاعلی روضه‌خوان[ف . شهرستانها: ۶۹] .

45767- **یزد**،وزیری۵۵۹(۱۰۶۳۴): نسخ ابوالقاسم فرزند زین‌العابدین ، ۲ج۱/ **۱۲۸۲**،آغاز برابرنمونه، ۱۶۰گ، ۳۰س[ف . شیروانی۲: ۴۷۸] .

45768-**مشهد** ، جامع گوهرشاد ۴۰۵: نسخ ، تاریخ یادنشده، ۱۸۲گ[ف.شهرستانها ۱ : ۶۹].

انوار محمدی

از سیدعبدالواحدفرزند نورمحمدحسینی، درسرگذشت‌پیامبراسلام.

آغاز : حمدمرخدای‌را که گردانیدنورنبی‌ما محمد را ص مظهر ذات‌وصفات .

45769 ـ**حیدرآباد**،موزهٔ‌سالارجنگ ۷ سیر (۱۵۰ ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، ۱۲۷ گ ۱۳ س [ف . محمد اشرف: ۱۶۷].

انوارالمشرقین

از شیخ‌محمدمهدی‌واصف، زنده‌در۱۲۷۴. در مناقب . (بنگرید: تذکرهٔ‌شاعران) .

45770 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۱قف ۱۲۳: نوشتهٔ‌خودنگارنده، **۱۲۷۴**، ۱۴۰ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۵۰] .

الانهارالاهوتیه فی‌الحیاض الناسوتیه

از حاج احمد فرزند حسن یزدی واعظ ، (که‌یاد اودر «بحرالدموع : ۱۵۴۹» گذشت). در تاریخ پیامبران برپایهٔ روایتهای اسرائیلی- اسلامی، نسخهٔ‌مجلس داستانهای: آدام، ادریس، نوح،هود، صالح، ابراهیم،لوط،یوسف،ایوب، شعیب را دارد.

آغاز: الحمدلله الذی انزل کلاماً الهیاً.

بنگرید : بریگل ۱ :۵۲۸ .

45771 ـ**تهران**،مجلس۲۲۶۹ :نسخ، سدهٔ **۱۳** ، گویا بخامهٔ نگارنده،۴۱۵ص۲۸س [ف. مجلس ۶: ۲۲۵].

انیس‌الزائرین

از محمد صالح فرزند محمد رضاحروی، در اخلاق دینی وسرگذشت پیامبر وحضرت‌علی و معجزات آنان،وسرگذشت سلمان فارسی و ابوذروحاتم‌طایی. **آغاز:** سپاس‌واجب‌الوجودی را سزاست... اما بعد ، چنین‌گوید ابن محمد رضا محمدصالح‌حروی .

45772 ـ **تهران**، مجلس ۵۱۵۹/۳: نستعلیق **۱۲۵۹** ، (۲۷پ-۹۲پ)[ف .مجلس ۱۵: ۲۴۱].

انیس‌العاشقین

از شیر محمد فرزندسیدشاه‌علی‌فرزندسید

حسین حسنی رضوی مشهدی، بسال، ۱۰۷۶، درسرگذشت ومرگ پیامبر.
آغاز: حمد بسیار وثنای بیشمار مرخالق لیل و نهار راکه... امابعد، میگوید... شیرمحمدبن.

45773 ـ آصفیه ۱۷۲، سیر: بخامهٔ نگارنده، در۱۰۷۸، ۲۰۷گ ۱۱ س [ف. آصفیه۲ :۲۶].

انیس القلوب

از برهان‌الملة و الحق والدین، قاضی ابو نصرمسعود فرزندمظفرانوی، متخلص به برهان. زاده در۵۳۸ق (۴-۱۱۴۳م) درشهرآنی قفقاز، پدرش از ایل سلجوقی بوده که بروزگار الب ارسلان به آنی رفته است، و مادر اوکرد بوده است.

در ۵۶۲ق (۷- ۱۱۶۶م) در تبریز در۲۴ سالگی بدان آغازودر۶۰۸ ق (۱۲-۱۲۱۱م) به‌انجام رسانده است. در هفت دفتر که یکمین آن دربارهٔ سلطان عزالدین کیکاوس سلجوقی (۶۰۷-۶۱۶ق) رومی‌ست که نگارنده چندسال درنزد اوبوده‌است. ودیگر بخشها دربارهٔ پیامبر اسلام و خلفا تاالناصر لدین‌الله عباسی است. و خود گوید کتاب‌خود رابرپایهٔ کتـاب‌کسایی نگاشته است.

بخشی از پایان آن در مجلهٔ بـررسیهای تاریخی اناتولیا بکوشش م.ف. کپرولو بسال ۱۳۲۲ خ چاپ‌شده‌است.

بنگرید: مجلهٔ ادبیات تهـران ج۸ش ۳ گفتاراستاد مینوی در بارهٔ خزاین ترکیه.

45774 ـ استانبول، ایاصوفیا۲۹۸۴: تاریخ یادنشده [برگل۲ :۵۱۶].

انیس العارفین

از فاضل‌الدین محمدفرزند اسحاق فرزند محمدحموی، که‌نخست‌«منهج‌الفاضلین :۹۹۸» را به تفصیل به فارسی‌نگاشته سپس این کتاب‌را از آن گزیده‌است. درسرگذشت‌امامان وبرتری ایشان، در۹۳۸ق به‌انجام رسانده است.

آغاز: حمد بیحدو ثنای بیعدوسپاس فراوان‌و ستایش بی‌پایان حضرت ... اما بعد، چون به به مقتضای نص‌الهی که: قل‌لاأسئلکم

45775 ـ **مشهد**، جامع گـوهـرشاد ۱۳۲۷. نسخ سدهٔ ۱۱، آغازبرابر نمونه، [ف. شهرستانها۲ :۷۰].

45776 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۲۹: نسخ‌خوب‌محمد فرزند محمدعلی، صفر۱۱۱۸، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵ گ [ف. خطی‌سید عبدالعزیز طباطبائی]

اولاد و انساب رسول

آغاز: ذکراولادرسول (ع) همه‌ازخدیجه اند واو رادوپسر بودقاسم که‌بسبب‌اوکنیت‌رسول ابوالقاسم شد.

45777 ـ **استانبول**، طوپقپو سرای E.H. ۱۱۵۸ : ۱۷۱گ ۲۷ س [ف. فهمی ادهم ۱ : ۶۸].

ب

بحرالانساب

از سیدمحمدفرزندنصیرالدین‌جعفرحسینی مکی، که گویا شاگرد و خلیفهٔ پیرمرشدنصیر الدین محمود چراغ دهلوی درگذشتهٔ ۷۵۷ ق است. نگارنده گویا تا روزگار سلطان بهلول (۸۵۴ ـ۸۹۴) زنده مانده است، یعنی بیش از

صد سال زیسته است. و ازهموست: بحرالمعانی که نامه‌هایی‌ست عرفانی،ورساله‌دربیان‌دوح، و پنج‌نکات و بگفتهٔ نگارندهٔ «خزینةالاصفیا» در ۸۹۱ق درگذشته و درسرهند به خاک‌سپرده‌شده
در بارهٔ پیامبر اسلام ونیاکان اوست ، و سرگذشت شش تن خلیفه و امامان . و بگفتهٔ فهرست نگار ادینبرك ترجمه‌ای‌ست‌ازمتن‌عربی که پدر مترجم نگاشته بوده‌است.
45778 ـ **اسکتلند**،ادینبرك، دانشگاه ۴۰۷: نوشتهٔ **۱۰۱۱**(۳-۲-۱۶۰۲م).
45779 ـ **کمبریج** ،(ف. براون،ذیل ۱۵۳): تاریخ یاد نشده [استوری۱ : ۱۸۳ ـ بریگل۱: ۵۵۵].

بحرالانساب

از خواجه میرفرزندامیرعمادالدین‌محمد فرزند امیر سید علی‌حسینی مروی ،گرفته‌از متنی عربی در انساب‌طالبیان‌وهاشمیان، در سه باب: ۱ـ علی ۲ ـ جعفر ۳ـ عقیل
آغاز : ... برضمیرمنیرارباب خبرت‌ومحبان اهل بیت نبوت واضح ولایح باشد که‌ثبوت‌نسب به‌حضرت نبوی مثمرسعادت‌دنیوی واخروی‌ست و سبب حصول شرف صوری‌ومعنوی ، چنانچه
بنگرید: استوری ۱: ۲۲۸.
45780 ـ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۸۵ ب: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده[ف. محمد روشن: ۱۴].

بحرالانساب = بحرالانصاف

گفتاری‌ست ساختگی در نسب و سرگذشت سادات ، منسوب به ابومخنف لوطبن یحیی خزاعی که به‌سید مرتضی علی‌الهدی نیز نسبت داده شده است. این کتاب‌بنام«بحرالانساب»در ۱۲۸۰ چاپ سنگ شده است . در آن آمده : بحرالانساب در شرح احوالات اولاد چهارده معصوم. این کتاب‌بقلم... امام جعفرصادق... نوشته شده و شرح آن در مقدمه‌نوشته‌اند ، که جناب‌سیدمرتضی(علم‌الهدی)... بفارسی‌ترجمه نموده‌اند. درپایان همان چاپی‌بنام «بهرنصاب» خوانده شده‌است . در ف .ریو آمده، که سید ابوطالب نامی در۶۵۳ «نسب‌نامه» ای به‌ایران آورده که پس از مرگش سیدمرتضی علم‌الهدی آنرا از عربی به فارسی برگردانده است.در نسخهٔ‌دانشگاه‌بجای‌ابوطالب‌ابوطاهرآمده‌است . این کتاب ساختگی یکباردیگر بروزگارآیت‌الله بروجردی درتهران چاپ‌شده که‌آن را«ممنوع البیع والشری» کرده‌اند.
آغاز : الحمدلله خالق‌البرایا والشکر لواهب العطایا ... نقل‌است‌ازابومخنف‌بن‌لوط‌بن‌یحیی
بنگرید : راهنمای کتاب ۱۱ : ۲۹۸ گفتار دکتر منوچهر ستوده۔ ذریعه ۳: ۳۰ ـ ف. مشار: ۲۰۵ ـاستوری ۱ :۲۲۹،۱۲۶۶.
45781 ـ **تهران** ، آقای دانش‌پژوه: نوشتهٔ **۱۰۶۵**، [رهنمای کتاب س ۱۱ ش ۶: ۲۹۹] .
45782 ـ **مشهد** ، رضوی ۴۲ رجال‌و انساب (۸۶۳۶): نسخ محمد علی فرزند حاج شاه علی اشتهاردی ، دوشنبهٔ غرهٔج۲/**۱۰۷۴**، دردیباچه همان گفتهٔ افسانه‌ای‌دادربارهٔنگارنده دارد:ابومخنف خزاعی و ترجمه ازسید مرتضی علم‌الهدی ، آغاز نیز برابرنمونه، ۵۰گ۲۵- ۲۷ س [ف.رضوی ۶ : ۵۸۹].
45783 ـ**تهران**،ملك۳۵۱۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ،آغاز ۳برگ‌نونویس ، انجام‌افتاده، ۱۰۱گ [رؤیت] .
45784ـ**تهران**،ادبیات۲۲۳ج: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده : ملکاپادشاهامارادراین

غارجایی‌ده(= بر گ۶ر نسخهٔ حقوق)، پایان‌نیز افتاده ، ۷۴ گ ۱۱س [ف ادبیات ۱ : ۴]

45785 ـ تهران، سعید نفیسی۲/۲۳۹: نستعلیق سدهٔ ۱۲، فیلم آن‌دردانشگاهش۲۸۱۷ هست[فیلمها: ۷۳۴].

45786 ـ تهران، ملك ۸۱۸: شکسته نستعلیق عبدالاحدالموتی گازرخانی ، پنجشنبه ۱۲۵۵ ، ۶۲گ ۱۶ س[رؤیت] .

45787 ـ تهران ، الهیات۱/۱۲۶د: نوشتهٔ ۲ رجب ۱۲۵۱، آغاز برابر نمونه (۱ پ ـ ۲۹ر) [ف. الهیات۱:۲۴۲].

45788 ـ تهران ، حقوق ۲۷۴ج : نستعلیق‌محمد حسین‌فرزندمیرزاعبدالله، ۱ج۱/ ۱۲۸۳، ۹۷گ ۱۴ س [ف .حقوق:۲۱].

45789 ـ مشهد ، جامع گوهرشاد ۱۹۲۱ : نستعلیق شکسته ، ۱۴/ ۱۲۹۸ [ف . شهرستانها۱ :۷۲] .

45790 ـ تهران ، دانشگاه ۳۰۶۴ : نستعلیق سدهٔ ۱۳ با تاریخ تولد ۱۲۸۷ ، با دیباچه‌ای مفصل‌تراز آنچه بچاپ رسیده، ۱۲۹ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه۱۱ : ۲۰۰۲].

45791 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۷۰۷: ازسدهٔ۱۳ [ف.خطی، سیدعبدالعزیزطباطبایی].

45792 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۲۲۵ (۲۹۳ف): بی‌تاریخ، ۹۷گ[آکیموشکین۱: ۶۹].

بحر الدرر

از ناشناس . در احوال حضرت موسی.

45793 ـ هند ، بمبئی، ملافیروز۲۲: تاریخ یاد نشده (ف. رهاتسك‌ص ۱۸۷)[برگل ۱: ۵۳۰ ـ استوری ۱: ۱۶۸] .

بحر الفواید و عقد الفراید

محمد شفیع ، در ص ۴۰۹۶ گذشت.

بحر اللآلی

ازعلی‌اکبرمتخلص به‌بسمل، فرزندعلی‌فرزند اسماعیل فرزند محمد مهدی مدرس خراسانی شیرازی (۱۱۸۷–۱۲۶۳). درپنج‌مجلد، در سرگذشت پنج تن آل‌کساء وازهموست: تذکرهٔ دلگشا درسرگذشت سرایندگان روزگار خود. (بنگرید : تحفةالسفر ۲۱۳۰ از همو) .

بسال ۱۲۵۶ بدان آغاز کرده است و میخواسته است در چهارده جلد هر یك را در سرگذشت یکی‌ازچهارده‌تن‌پاکان‌شیعیان‌بنگارد. بخشی از آن در شیرازدر سرگذشت حضرت صادق در ۱۳۱۷ خ و دیگری در سرگذشت حضرت‌موسی کاظم نیز در شیراز۱۳۲۰خ‌چاپ شده‌است.

بنگرید: ذریعه۲: ۴۵(ابحر للالی)و۱۲: ۲۰۱ (سفینةالنجات).

ف . مشار : ۲۰۷ و ج ۲ ج ۱ :۶۹۳ ـ مؤلفین مشار ۴ :۵۲۸ .

45794 ـ موزهٔ بریتانیا (ریو ذیل ۴۸) : نوشتهٔ ۱۲۵۸،(یکسال‌پس ازنگارش) جلد یکم است در سرگذشت پیامبر اسلام‌بروش شیعی، تاریخ نگارش ۱۲۵۷ ق یاد شده‌است.

45795 ـ تهران ، سنا۱۸۳: نستعلیق عبدالوهاب فرزند علی اشرف، ۱۲۶۰ ، جلد چهارم آنست در سرگذشت حضرت‌علی‌وحسن، که در ۱۲۵۹ بدان آغازو در ۱ ج ۲/ ۱۲۶۰ بانجام رسانده است [نسخه‌ها ۶: ۴۶۹] .

بدایع الانوار

از لاهوتی‌تفرشی ، سید میرزامهدی خان بدایع‌نگار متخلص به‌مخلص، زاده‌در۱۲۷۹ ، فرزند مصطفی وکیل لشکر ، در سرگذشت‌امام

موسی کاظم ،در ۱۳۰۰ به انجام رسیده ودر ۱۳۰۶ در تهران چاپ سنگ شده‌است.

آغاز: احمدك‌اللهم یامن دل‌علی ذاته بذاته

بنگرید: ذریعه ۳ : ۶۳ (بدایع) و ۹ : ۹۴۰ (لاهوتی)و ۱۰۲۰ (مخلص)ـ ف .مشار ۲۱۰.

45796 ـ **تهران** ، ملی۳۲۰: نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۱۸۲ گ۱۱س[ف.ملی ۱ :۳۱۴].

بدرالاهله‌فی‌کنزالحکمه

از ناشناس . در گزارش آفرینش و پیامبران پیش از اسلام ، در چندین فقره‌بنام لطیفه . که با سرگذشت حضرت یوسف پایان می‌یابد.

45797 ـ **آلمان** ، برلین ، پادشاهی (پرچ ۵۴۰،قدیم):تاریخ یادنشده [بریگل ۱: ۵۳۰ ـ استوری۱:۱۶۸].

بدرمشعشع

از حاجی میرزا حسین فرزند محمد تقی نوری طبرسی (۱۲۵۴ - ۲۷ج۲/۱۳۲۰) . در سرگذشت ابوجعفرموسی مبرقع فرزند حضرت جواد، از هجرتش از کوفه به‌قم بسال ۲۵۶ و سرگذشت فرزندان او، درع۱د۱۳۰۸ بانجام رسیده وهمان‌سال۱۳۰۸ دربمبئی‌چاپ‌شده‌است.

بنگرید: ذریعه۳:۶۸ـف.مشار:۱۸۶۷ـ طبقات اعلام الشیعه، نقبا: ۵۴۳ تا ۵۵۵.

45798 ـ **سامره**، کتابخانهٔمیرزامحمد تهرانی :دستنویس خودنگارنده‌و هدیه‌شدهٔ‌اوبه همان تهرانی‌یادشده[ذریعه۳:۶۸]منتقل‌شده به بغداد.

45799 ـ **تهران** ، مجلس ۱۲۳۴/۵ : تاریخ یاد نشده .(ص ۵۴۹ـ۶۴۸)[ف.مجلس ۵ : ۶۸].

بشارت الشیعه

از ابراهیم فرزند ابوطالب ،درمناقب.

45800 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نسخ ، تاریخ یادنشده [نسخه‌ها ۵:۱۳] منتقل شده‌به الهیات مشهد.

بلاوابتلا

از ابوالحسن علی‌فرزندمیرزا محمدحسن فرزند عبدالرسول‌زنوزی، که یاد او در «تحفهٔ جهان: ۱۰» گذشت. در رویدادکربلا واسرار شهادت. **آغاز:** الحمدلله‌وسلام‌علی‌عباده...چنین گوید علی... الخویی ،مختصری‌ست درمعرفت بلا وشرح احوال زمین کربلاو اهل بلا.

45801 ـ **تهران**،دانشگاه۸/۲۹۸۲: نسخ نگارنده با تاریخ **۱۲۶۵** ، در مجموعه رساله‌های او، (ص۱ـ۲۳۹هامش)[ف.دانشگاه ۱۰ :۱۸۹۶].

بهجةالمباهج = کتاب‌معجزات

از محمد تقی‌الدین‌تونی‌متخلص به‌حیرتی هروی؛ ستایشگر روزگارتهماسب(۹۳۰ـ۹۸۴ ق) درگذشته درکاشان ۹۷۰. (حماسهٔ دینی‌ست به‌نظم)، گرفته شده‌ازه‌بهجه‌المباهج، که پس‌این خواهدآمد، بدستورهمان‌شاه‌تهماسب. نام «کتاب معجزات» تاریخ سرودن آن‌است=۹۵۳ق

بنگرید: ذریعه۹ : ۲۶۶ ـ بـرگل ۱: ۵۵۴ ـ استوری۱: ۱۸۲.

45802 ـ **موزهٔ بریتانیا**،(دیـو ، ذیل ۳۰۳): نوشتهٔ **۹۶۵** ق (۱۵۵۸م) .کمی ناقص.

45803 ـ **هند** ، بانکیپور(ف.ج ۲ : ۲۳۵): نوشتهٔ **۱۰۵۵**،(۱۶۴۶م).

45804 ـ **هند** ، بانکیپور (ف.ج ۲ : ۲۳۶): نوشتهٔ**۱۰۷۵** (۱۶۶۵م).

45805 - **هند**، بمبئی، ملافیروز ۱۳؟۲ تاریخ‌یادنشده(ف.رهاتسیک‌ص ۱۲۹)[بر گل].

45806-**اسکتلند**، کلاسکو، دانشگاه، هانتریان: تاریخ یادنشده(مجلهٔانجمن آسیایی پادشاهی ۱۹۰۶ ص ۶۰۱) [بر گل].

بهجة المباهج فی تلخیص مباهج المهج

از ابوسعید (ابوعلی) حسن فرزند حسین شیعی سزواری بیهقی. زنده در ۷۵۳ بنام خواجه نظام‌الدین یحیی فرزند حیدر کرابی (۷۵۹-۷۵۳) از شاهان سربدار. گزیده‌ای‌ست باافزودگیها از «مباهج المهج فی مناهج الحجج» قطب الدین ابوالحسن محمد فرزند حسین نیشابوری کیدری، سدهٔ ششم، درفضایل و معجزات پیشوایان مذهبی، در چهل و چهار باب(فصل). در «کشف الحجب» از او به ابوالحسن فرزند حسین یاد شده‌است. وازهموست «راحة الارواح» در همین باره. استوری در بارهٔ تاریخ نگارش این کتاب دچار اشتباه است.

آغاز: حمد بیحد وثنای بیعد آن خدایی را که ایوان معلق آسمان برافراشته ... مدتی بود که خاطر این ضعیف ابوسعید حسن بن.. (بنگرید: بهجة المباهج = کتاب معجزات: درهمین بخش)

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۶۳ - کشف الحجب: ۸۹ - روضات الجنات: ۱۷۱ و ۶۰۴ - استوری ۱: ۱۸۲ - بریگل: ۵۵۳.

45807 - **تهران**، دانشگاه ۹۶۸: نسخ خوش امین فرزند حسن فرزند امین شمرانی در ۲۰ رمضان **۹۳۵**، برای خود [ف. دانشگاه ۵: ۱۱۹۲].

45808 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ S.۸ (۱۱۸ف): محمدتقی مشهدی، ۵ محرم **۱۰۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۳۴۸ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۱۳۳].

45809- **کلکته**، بوهار (کتابخانهٔ ملی هند) ۳۴: از سدهٔ **۱۶**م [بریگل].

45810 - **تهران**، ملک ۱۳۹۵، نستعلیق محمد مؤمن گنابادی **۱۰۲۸**، زدین، ۳۰۸ گ ۲۰ س [رؤیت].

45811 - **تهران**، مجلس ۵۶۵۶: نستعلیق محمد، **۱۰۵۷**، آغاز برابر نمونه، ۸۶۰ ص ۱۶ س [ف. مجلس ۱۷: ۱۱۲].

45812 - **کمبریج**: (ف. براون، ذیل ۲۰۲): نوشتهٔ **۱۱۹۹**، (۱۷۸۵م) [بر گل].

45813 - **تهران**، اصغر مهدوی ۱۷۰: نستعلیق کرچی، ریحن کپوری، سدهٔ **۱۱-۱۲** [نسخه‌ها ۲: ۶۴].

45814 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۹۴: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۲**، ۵۵ گ.

45815 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۴۶۱: نسخ **۱۲۳۷**.

45816 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۲۴۱: نستعلیق **۱۲۵۵**.

45817 - **مشهد**، جامع گوهرشاد ۲۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، [ف. شهرستانها ۱: ۷۴].

45818 - **مشهد**، رضوی ۴۰۸ اخبار (۱۹۳۴): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، ۲۷۴ گ [ف. رضوی ۵: ۳۷].

45819- **تهران**، دانشگاه ۶۰۳: نسخ درشت، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۴۱۳ گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۵: ۱۱۹۱].

45820- **تهران**، مجلس ۲۲۷۱: نسخ بسیار خوش، مقابله شده، آغاز برابر نمونه، زدین، ممتاز، ۵۸۸ ص ۲۳ س [ف. مجلس ۶: ۲۲۶].

45821- **بادلیان**، ۲۱ ویتفیلد: نستعلیق

تاریخ یاد نشده، فیلم آن در دانشگاه ش ۱۱۵۵ هست[فیلمها :۲۴].

45822 ـ **اکسفورد**، بادلیان ۲۷۸۲ : انجام افتاده[بریگل] .

45823 ـ **لندن** ، دیوان هند 578 a D.P :

45824 ـ **لندن** ، دیوان هند 578B D.P در فصل امـام محمد باقر پایان می‌یابد [بریگل].

بیان حقایق احوال سید المرسلین (المصطفی)

از پیرجمال اردستانی(که یاد او در « کلیات ۱۸۴۹» گذشت).

مثنوی‌ست بابندهایی به‌نثر که هـر بخش آن بنام جداگانه‌ای‌ست. درسر گذشت پیامبر بروش عرفانی برای نمونه نشان دادن به‌عارفان ، برخی از نسخه‌ها ایـن بخشها رادارد : ۱ ـ مصباح الارواح سرودۀ ۸۶۸، ۲ـ احـکام المحبین ۳ ـ نهایة الحکمة ۴ ـ بـدایة المحبة ۵ ـ هـدایة المعرفة ۶ ـ فتح الابواب ۷ ـ شرح الـواصلین سرودۀ ۸۷۶ق.

سه نسخۀ آن درص ۲۶۷۴ یاد شده‌است . اینك نسخه‌هایی دیگر:

بنگرید : استوری ۱ : ۱۸۵ـ بریگل ۱: ۵۵۸.

45825 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۳ : ۱۷۶۱) : از نزدیکهای **۱۴۸۰** م (۸۹۵ ق) تنها «فتح الابواب» رادارد.

45826 ـ **موزۀ بریتانیا**، ۱۲۹۹۹ Or : از سدۀ **۱۵** م(۹ق). تنها «شرح الواصلین» را دارد (ف. مردیت اونس: ۷۶).

45827 ـ **کلکته** ، انجمن آسـیـایـی بنگال (ف . ایوانف: ۶۴۸):از میانۀ سدۀ **۱۰** ق . تنها بخش یکم و هفتم رادارد.

45828 ـ **موزۀ بریتانیا** ، ۶۳۱۱ Or :ازسدۀ **۱۶**م(۱۰ق). تنها «مصباح الارواح» رادارد [ف. مردیت اونس]

45829 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۳ : ۱۷۵۷) : از آغاز سدۀ **۱۶** م (۱۰ ق) همـه بخشها را باید داشته‌باشد .

45830-32ـ **پاریس**، ملی(بلوشه ۳: ۱۷۵۸و۱۷۵۹): دو جلد ، از میانۀ سدۀ **۱۶**م (۱۰ق)همه را دارد بدون بخش هفتم .

45833 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۳ : ۱۷۶۰) : از آغاز سدۀ **۱۶** م (۱۰ ق) تـنها «مصباح الارواح»رادارد.

45834 ـ**موزۀ بریتانیا** ، ۱۱۹۴۶ Or : از سدۀ **۱۸** م (۱۲ق) باید همه راداشته باشد (ف . مردیت اونس:۷۴).

45835 ـ **کمبریج** ، براون V۳۸: نوشتۀ **۱۲۳۵**ق (۱۸۱۹م)[بر گل].

45836 ـ **لنین گراد**، دانشگاه دولتی C ۱۱۷۵: تاریخ یاد نشده. تنها «مصباح الارواح» را دارد(ف. روماسکویچ:۱۴)[بریگل].

45837 ـ**لنین گراد** ، دانشگاه دولتی ۱۱۹۸ : تنها «فتح الابواب» را دارد (ف. روماسکویچ:۱۱)[بریگل].

45838 ـ **لندن** ، دیوان هند ۳۸۶۶ : تاریخ یاد نشده، بایدهمه را داشته باشد[بر گل]

پیغامبر نامه

ازملا سعدالله مسیحا پانی‌پتی ،(که یاد او در «رام وسیتا: ۲۸۲۳» گذشت). سر گذشت منظوم پیامبر اسلام است، درقالب مثنوی، در ۱۰۵۰ ق به‌انجام رسانده است. **آغاز** : به‌بسم‌الله آغاز هر

کارکن‌ ـ سرانجام توحید دادارکن.
بنگرید: بریگل ۱: ۵۸۱.
45839 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PFII،16 ۸۸۸ (۲۳ف): نستعلیق ۳ رمضان **۱۲۵۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۴ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱: ۲۱].

ت

تاج‌القصص

از ابونصر علی بلخی فرزند علی فرزند نصر، نخست «انیس‌المریدین و روضة المحبین» را در تفسیر و ترجمهٔ قرآن در بلخ بسال ۴۷۵ق (۸۳-۱۰۸۳م) نگاشت (همانکه نادرست درس ۶ یاد شده است). سپس بخشی از این کتاب‌را در «تاج القصص» جای داده است.

کتاب بزرگی‌ست در سرگذشت پیامبران از آدم تا محمد. **آغاز**: الحمدلله‌الذی توحد بالملکوت و تعزز بالجبروت.

45840 ـ **هند**، بانکیپور (ج ۶: ۴۸۲): نسخهٔ کهن. آغاز برابر نمونه. [بریگل].

45841 ـ **کابل**، (ف. Beaurecueil ۱۱۴ش ۱۵۳): نوشتهٔ **۸۹۳**ق (۱۴۸۸م). نسخه بنام **مجالس قصص انبیاء** است.

45842 ـ **اکسفورد**، دیوان‌هند (اته: ۵۹۱): نوشتهٔ **۱۱۰۴**ق (۱۶۹۳م)، آغاز برابر نمونه. [بریگل].

45843 ـ **اکسفورد**، دیوان‌هند (اته: ۵۹۲): بی‌تاریخ، انجام افتاده، درمیان مجلس ۱۲ درسرگذشت یوسف پایان‌می‌یابد.

45844 ـ **اکسفورد**، بادلیان rO ۳۴۲: تاریخ یادنشده، انجام افتاده، با جنگ حنین پایان می‌یابد. آغاز برابر نمونه. [بریگل].

45845 ـ **هند**، بانکیپور ۸۴۲: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۴۰۵ گ داستان پیامبران است از آدم تا پیامبر اسلام. بادیباجه‌ای بعربی. نام نگارنده و تاریخ نگارش آن چنین یاد شده است: قال‌الشیخ‌الانام‌الزاهد ابوالقاسم محمود بن‌حسن الجیهانی‌رحمه‌الله: شاگردان از من درخواستند تا ایشان‌را درقصهٔ یوسف ع تصنیفی سازم ـ اجابت کرد، تا ایشان را از تصنیفهای دیگر استغنا پدید آید... پس ایشانرا مجموعه ساختم فارسی... وسورهٔ یوسف را برچهل مجلس نهادم... و این‌تصنیف‌را انس المریدین وروضة المحبین نام‌کردم. و من که شاگردویم بکینت ابونصر وبنام‌احمدبن‌احمدبن نصرالبخاری‌این‌نسخه‌را به‌بلخ نوشتم به‌تاریخ‌سنهٔ خمس‌وسبعین‌واربعمایة... بدینگونه: آدم، ادریس، نوح، هود، صالح، شعیب، ابراهیم، اسماعیل، عیص و یعقوب، یوسف، موسی، ایوب، یونس، جالوت، داود، سلیمان، لقمان، اسکندر. **آغاز ۱**: الحمدلله الذی توحد بالملکوت و تعزز بالجبروت و هوالحی‌الذی **آغاز ۲**: سپاس و ستایش برأمتی و آفرین به تمامی مرخداوندجهان‌آفرین.

۲۳ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۷۴].

تاج‌المناقب

از کمال الدین حسین فرزند عبدالحق، الهی اردبیلی، نگارندهٔ «شرح گلشن راز: ۱۲۴۹» و جز آن. در سرگذشت و مناقب دوازده امام شیعیان، بنام‌شاه اسماعیل (۹۰۵-

۹۳۰)، در دوازده‌جوهر. **آغاز:** پاکا پروردگاری که نقاب‌رخسار کمال او نیست‌مگر کثرت‌نور... اما بعد، چنین گوید... حسین اردبیلی

بنگرید: ذریعه ۹: ۹۲.

45846 - **تهران** ، دانشگاه ۲۳۹۸ : نسخ و نستعلیق احمد فرزند جمال الدین‌حافظ اصفهانی ۱ج۱/ **۹۱۰** (ش۴) (۱۱۳-۲۱۸) نسخه در کتابخانهٔ دربارصفوی بوده[ف‌دانشگاه ۹ : ۱۰۰۰] .

45847 - **تهران** ، ملك ۴۳۷۹/۴۲: نستعلیق محمد تقی فرزند حسین خاتون آبادی اصفهانی **۱۰۵۶** ، (۱۷۸ پ - ۲۶۰ درمتن وهامش) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

45848 - **تهران** ، ملك ۴۲۷۵/۲۹: نستعلیق محمدسیدفرزندمحمدتقی‌خاتون‌آبادی **۱۰۸۱** ، (۶ ۱۰پ ۱۶۱پ‌درمتن‌وهامش) آغاز برابر نمونه[رؤیت].

تاریخ ائمه

از سید محمد فرزند محمد باقر حسینی برزانی مادبینی اصفهانی . **آغاز:** حمدی‌که حامدان ملا‌اعلی‌و ذاکران کرهٔغبرا از اداء‌آن عاجز.

45849 - **نجف**، امیرالمؤمنین۲۱۹۲: نسخ خوب علینقی فرزندمحمد کبیررنانی، ۲۵ شعبان **۱۲۲۷**، آغاز برابر نمونه، زدین[ف. خطی، سید عبدالعزیزطباطبایی].

تاریخ ائمه

از محمد فرزند تقی فرزند عضد علوی بنجری شیرازی . برای شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴) ، در سیزده‌باب. **آغاز** :الحمدلمن‌فضل بمحمدنبیه‌علی البشر. حمدی‌وشکری‌تاآبد.

45850 - **تهران**، سپهسالار۷۵۳۱/۳: در جنگ گردآوری محمد علی کرمانشاهی ، باتاریخ **۱۳۱۰** ، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۹۹۸ ، (۳۴۵پ - ۴۲۰ پ) [ف . سپهسالار۳: ۲۹۲و ۴: ۱۰۲] .

تاریخ ائمه

منسوب به‌خواجه نصیر.

آغاز : تاریخ ولادت ووفات‌ائمه ... که از اسم علی‌وهریك از ائمه‌ظاهرشود. منسوب الی‌خواجه‌نصیرالدین (ده) از علی گردد جلی تاریخ جمله اولیا- هم‌ولادت هم‌زمان‌هم‌فوت‌ای فتا.

45851 - **تهران**، دانشگاه ۴۳۵۴/۹: با تاریخ **۱۲۰۰-۱۲۳۶**، درمجموعه(ص۳۲۳-۳۳۴) [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۱۰] .

تاریخ ائمه

ناشناخته.

45852 - **کاشان** ، مدرسهٔ سلطانی ۲/۱۸۳ : نستعلیق ، بی تاریخ ، در فهرست آمده: تاریخ بعضی از ائمه[ف.مدرسهٔ‌سلطانی: ۱۲] .

تاریخ‌اسکندر

از ناشناس. به‌نثر. (بنگرید: اسکندرنامه، دربخش داستانها۵۶-۳۶۵۷) .

45853 - **پاریس** ، ملی (بلوشه ۴ : ۲۳۷۴): نوشتهٔ **۱۱۱۵**، (۱۷۰۴م) [بریگل۱: ۵۳۶] .

تاریخ اسکندر ذوالقرنین

از ناشناس.

45854 - **لندن**، انجمن‌آسیایی‌پادشاهی P ۳۳۳ : تاریخ ونشانی‌بیشتریادنشده[بریگل ۱: ۵۳۵]

تاریخ اسلام (منظوم)

در ص ۲۷۰۳ گذشت.

تاریخ اسلام

چند نسخهٔ ناشناخته.

45855 - تهران، خانقاه نعمت اللهی ۳۵۸: نستعلیق، آغاز و انجام افتاده، باعنوانهای: ذکر، ذکر، سرگذشت بزرگان اسلام را از زایش تا مرگ آورده است، پایان آن در سرگذشت حضرت علی افتاده، ۹۱۸ ص ۱۴ س [ف. دیباجی ۲ : ۸۵].

45856 - پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۴۵۴/ ۵۷۷۳: تاریخ یادنشده، آغاز و انجام افتاده.

45857 - پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۶۷/ ۴۹۷۹: نیز تاریخ یادنشده. پس از یاد چهار خلیفه به دوازده امام و خاندان امیه و بنی عباس و شاخهٔ آنها می‌پردازد [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۴].

تاریخ امام زمان

از مـلا احمد یزدی بیرجندی، زاده در ۱۲۷۸. در سرگذشت و معجزات او، و داستان کسانی که او را دیده‌اند، معجزات او را قرن به قرن می‌آورد، و در فصل ۱۸ که ویژهٔ سدهٔ سیزدهم است مینویسد که در سال ۷۸ زاده شده‌ام. (بنگرید: بحر الدموع: ۱۵۴۹).

45858 - مشهد، جامع گوهرشاد ۲۷۲: نستعلیق نگارنده. **آغاز**: فصل در امامت امام دوازدهم، آن بزرگوار [ف. شهرستانها ۱: ۷۶].

تاریخ انبیا = تاریخ پیامبران و پادشاهان

صفی‌قلی‌خان. ص ۴۱۰۴.

تاریخ انبیاء = قصص الانبیاء

تاریخ بنی امیه = تاریخ خلفای...

از عباسقلی خان سپهر فرزند میرزا محمد تقی کاشانی (که یاد او در «اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت). در دیباچه آمده: سه‌شنبهٔ ۲ ذیقعده ۱۳۱۹ که نزد مظفر الدین‌شاه رفتم دستور داد که تاریخ پادشاهان اسلامی را بنگارم. **آغاز**: سپاس خداوندی را که اخبار مردم و گذشتهٔ روزگاران را موجب بصیرت و عبرت دانشمندان.

45859 - تهران، مجلس ۹۱۰۹: نستعلیق محمدتقی خان کمال السلطنه، نزدیک **۱۳۲۱**، با یادداشت نگارنده بتاریخ ۱۳۲۱، نسخه از معاویه است تا یزید، ۷۲ ص ۱۲ س [ف. مجلس ۱۰: ۶۶۸].

تاریخ پیامبران

از آخوند ملاعلی اکبر، معلم دختر محمد شاه (۱۲۵۰-۱۲۶۴).

45860 - تهران، دانشگاه ۵/ ۴۴۱۸: نستعلیـق ۱۹ ع ۱/ **۱۲۶۷**، (ص ۳۸-۱۳۹)، بخشی از آن است، در فهرست آمده: تاریخ پیامبران عبری و اسلام از وی کتاب آخوند ملا علی اکبر [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۸۰].

تاریخ پیامبران = قصص الانبیاء

تاریخ پیامبر و امامان

در دو فصل: ۱ ـ در ذکر پیغمبر اسلام ۲ ـ در ذکر ائمه. **آغاز**: شکر و سپاس مر خدا یـرا که سلاطین جهان بر آستانهٔ عظمتش

45861 ـ مشهد، رضوی ۳/ ۲۹۳ تاریخ: نسخ سدهٔ **۱۱**، انجام افتاده، ۱۳ گ [ف. رضوی ۷: ۱۶۴].

تاریخ پیامبران و پادشاهان

دربخش عمومی ۴۱۰۵ گذشت.

تاریخ‌ثقیفه

از علی اصغر فرزند علی‌اکبر بروجردی. بروزگار محمد شاه قاجار بنام فریدون میرزا، دررویداد ثقیفه پس‌ازمرگ‌پیامبر، وجانب‌داری نگارنده از حضرت علی. **آغاز**: الحمدلله الذی دلناعلی‌المحبةالبیضا... اما بعد، خادم شرع‌انور.

45862_ **تهران**، ملك ۴۰۷۹: نسخ پنجشنبه۱۵ذیحجهٔ **۱۲۶۷** ۵۶۸ گ ۲۲س [ف. ملك:۷۸]

تاریخ حسینی

در تاریخ حضرت محمد، درچهارقسم‌ویك خاتمه، باید ترجمه‌ای از عربی ،ازسعدالدین محمد فرزند مسعود کازرونی باشد.

45863_**موزهٔ بریتانیا**، ۳۴/ ۱۷۶۲ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) (گ ۵۲۳– ۵۲۵)[ریو ۳:۱۰۲۶].

تاریخ خلفا

گویا از ابرقوهی ،نگارندهٔ «ترجمهٔ‌سیرة النبی».در سرگذشت: ابوبکر تامحمدامین .از ابومسلم خراسانی نیزگزارشی‌دارد .

45864_ **تهران**، گویا مجلس : همراه «ترجمهٔ سیرة النبی» ابرقوهی، نوشتهٔ **۸۵۲**، (۱۳۱ پ – ۱۹۲ پ متن وهامش) [راهنمای کتاب۱۲ :۲۲۵].

تاریخ رشید = تاریخ محمدی

تاریخ سلیمانی

از ناشناس . داستان‌سلیمان‌وبلقیس وداود است (بنگرید: قصهٔ سلیمان، در همین‌بخش)

45865 _ **هند**، استانهای متحده، کتابخانهٔ دولتی رامپور(ف. نذیراحمدش۵۹): نوشتهٔ **۱۲۶۰**،(۱۸۴۴م)با۱۸مینیاتور[بر گل ۱: ۵۳۵– استوری۱ :۱۷۲].

تاریخ شهدای اسلام = تذکرهٔ شهدا

دربخش سیر خواهدآمد.

تاریخ عترت

ازعبدالغفارصدیقی‌حسنی‌حسینی‌خراسانی، بروش عرفانی . و این‌جزء«تاریخ عترت» نسخهٔ ۱۱۶۴ دانشگاه است.

آغاز: الحمدلله الذی انزل علی عبده‌الکتاب ولم‌یجعل ...اما بعداین چندکلمه‌ایست‌که.. . عبدالغفار صدیقی‌حسنی‌حسینی خراسانی ...از منازل مطالعه و استفهام... برچیده ...

45866 _ **تهران**،سپهسالار۳/ ۲۸۴۴: نستعلیق سدهٔ**۱۱** ،(۱۵۲–۱۸۷)[ف .سپهسالار ۳ :۳۰۰].

تاریخ عترت

در سرگذشت پیامبر و دوازده پیشوای شیعیان است از [منقبت‌و کیفیت‌ووضع و مولدو مسکن و مسقط و مدفن و حسن سیرت‌هر یك] ودررجب ۸۰۳ بدرخواست دوستی درشهرحلب نگاشته شده است. تاریخ نگارش‌دردیباچهٔ‌نسخهٔ ۱۱۶۴دانشگاه‌آمده است. **آغاز**: صنوف حمد بیحد و فنون شکر بیعد ، در نعمت حضرت معبودیست که بیرنگ هستی‌برلوح‌وجودکشیده بندتصویرویست ... و بعد سبب تحریر سطری چندکه مرقوم میگردد، و موجب تسطیرحرفی دوکه مزبورمیشود...

45867_ **تهران**،مهدی‌بیانی:درجنگ نسخ برادر نگارنده ، همام طبیب ، آغاز سال

۸۱۲ ،(۱ر-۴ر)، بروزگار نگارنده نوشته‌شده [پیشگفتار چاپ ، ازآقای دانش‌پژوه].

45868 - تهران،دانشگاه۲/ ۱۱۶۴: شکسته نستعلیق، بی‌تاریخ، (۳۸پ-۴۸پ‌متن وهامش)و(۴۰پ-۴۲ر)، آغازبرابر نمونه[ف. دانشگاه۶:۲۱۵۳] .

تاریخ عمری = حصارالاسلام

تاریخ‌فتوحات = فتوحات

تاریخ کشته شدن عمرخطاب

از محمد باقر مجلسی (م۱۱۱۰).

45869 - تهران، الهیات ۶/ ۷۸آل آقا : نستعلیق **۱۱۲۴** ، (۱۰۰ پ - ۱۰۴ر) [ف. الهیات ۱:۷۱۲].

تاریخ محمدی = تاریخ‌رشیدی

که‌در س ۲۷۰۴ یادشده‌است.ومی‌افزاییم: در فهرست میرودودسید یونسی آمده است در : این منظومه‌به چهارنام اشاره شده است: یکی تاریخ محمدی: چون ساختی آنزمان تمامش- **تاریخ محمدی** بنامش. دوم ، تاریخ دوازده امام :منقوش بدان صفت کـه نامش - خوانند **دوازده امامش**. سوم‌تاریخ رشیدی، خطاب به رشیدالدین سخنان سروده آنکه میگوید : **تاریخ رشیدی**ست نامش - از نام دوازده امامش . چهارم فهرست ائمه : **فهرست ائمه** نام این است-کز بعدرسول مرسلین است-تاریخ محمدی بگویم - زان پس بسوی ائمه پویم . و نیز در همین فهرست آمده: گویاسراینده‌حسن کاشی شاعر شیعی زنده در۷۰۸است (بنگرید: دیوان حسن‌کاشی:۲۲۹۸) .

45870 - تبریز،ملی۳۶۲۶: نستعلیق تورانشاه فرزند احمد فرزند تورانشاه ، ۲۰ ذیقعدهٔ **۸۱۹** در هرات ، آغاز افتاده ، ۹۶گ ۱۵ س [ف . ملی تبریز ۱:۱۷۷].

تاریخ‌مقدس = ترجمهٔ‌تاریخ‌مقدس

تاریخ موسوی = اعجاز موسوی

مسکین فراهی ،در س ... گذشت.

تألیف محمدی

از محمد علی خان انصاری ، نگارندهٔ «بحرالمواج : ۴۰۹۷» ،ونیز«تاریخ‌مظفری» درتاریخ تیموریان‌هند.

درسرگذشت‌پیامبران وپیامبر اسلام‌وچهار خلیفهٔ پیشین ، و دوازده‌امام شیعه ، وسرگذشت دانشمندان وپرهیزکاران تا روزگار نگارنده ، در پنج باب بنام‌بحر،و هر یك درچندموج.در ۱۲۰۸ق (۹۳-۱۷۹۴م) نگاشته شده است.

45871 - آلمان ، برلین ، پادشاهی (پرچ ۴۲۶) : تاریخ یاد نشده [استوری ۱ : ۲۰۲ -بریگل۱: ۵۹۳].

تبصرة انوار و تذكرة اسرار سيدالابرار

از قطب الدین فرزند سید شاه فرزند سید محمدالصادق قادری حسینی حنفی مدنی‌حموی اسلام‌آبادی (هند)، معروف‌به قطب الدین اسلام آبادی .

سرگذشت پیامبر اسلام‌است ، درهفت‌مقاله و یك‌خاتمه.

45872 - برلین، پادشاهی(پرچ۵۴۸): تاریخ یادنشده ، کمی ازانجام افتاده [استوری ۱ : ۲۰۱-بریگل۱:۵۹۲].

تحفة‌الابرار

ازمیرزامحمدهادی‌لسان‌الذاکرین‌نایینی، فرزند ابوالحسن شریف ، متخلص به هادی ،

در گذشته پیش از ۱۲۶۵. در مناقب و سوگواری. و از هموست: سرور المؤمنین، لسان الذاکرین، یوسفیه.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۸۶ (عادی) - مؤلفین مشار ۶: ۷۰۷.

45873 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نسخ، تاریخ یادنشده، انجام افتاده [نسخه‌ها ۵: ۱۴].

تحفة الاحباء = فی مناقب آل العباء

از جمال الدین عطاءالله دشتکی (که یاد او در «روضة الاحباب»، در همین بخش خواهد آمد). در یك مقدمه و دو مطلب، در پرهیزکاریهای حضرت پیامبر وعلی و فاطمه و جز آنها.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۰۹.

45875 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۴۵): نوشتهٔ **۹۵۴** (۱۵۴۷ م؟) در دفتری (۴۰۶ پ - ۴۴۱ پ)، تنها مقدمه و بخشی از مطلب یکم را دارد [بریگل ۱: ۵۷۳ - استوری ۱: ۱۹۱].

تحفة اوحدیه

از قاضی بدرالدوله، بسال ۱۲۱۰ (۱۷۹۶ م) در پنج باب: ۱ - زندگی نامهٔ پیامبر ۲ - چهار خلیفه ۳ - فرزندان پیامبر ۴ - زنان پیامبر ۵ - یازده امام شیعه سپس سرگذشت چندتن: عبدالقادر بغدادی، شیخ صفی الدین، عبدالوهاب، شرف الدین ابومحمد، عیسی، شمس الدین ابومحمد، عبدالعزیز، جمال الدین عبدالرحمان، تاج الدین، ابواسحاق ... **آغاز**: الهی صدرنشینان مجالس فصاحت و شهسواران معرکهٔ بلاغت.

45876 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۹ SL (۵۱۰ ف): نوشتهٔ حسام الدین فرزند صداقت الله، ۱۱ ذیقعدهٔ **۱۲۵۹** (۱۸۴۴ م)، آغاز برابر نمونه، ۴۰ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف ۲: ۶۶].

تحفهٔ حسینیه = روضهٔ حسینیه

احمد اردکانی.

تحفهٔ حسینیه

از نجم الدین محمدحسن فرزند محمدحسین، نگارندهٔ «حدیقة الواعظین». جلد یکم آن در جنگهای حضرت علی و دوم آن در سر گذشت امامان از حسین تا امام عسکری ست و این یکی در چهار باب، که در دههٔ یکم صفر ۱۳۱۶ بانجام رسانده است. **آغاز**: الحمدلله الذی تو حدفی الالوهیة.

45877 - **خرم آباد**، مدرسهٔ علمیهٔ کمالیه ۱۴۰۰: نستعلیق شکسته آمیز بی تاریخ و شاید همان تاریخ نگارش، جلد دوم است [یادداشتهای آقای ثبوت].

تحفهٔ حسینیه

از میرزا محمد علی فرزند محمد نصیر، مدرس رشتی چهاردهی (رشت ۱۲۵۲-۱۳۳۴ نجف). در یك مقدمه و دوازده باب و یك خاتمه، در سر گذشت حضرت حسین از حرکت او از مدینه تا رویداد کربلا و بردن خاندان او به شام. خاتمه در اسرار شهادت حضرت و مسایل عقیدتی. **آغاز**: حمدلله. صلاة. امابعد، چنین عرض مینماید بندهٔ روسیاه مجرم... محمدعلی بن نصیر الجیلانی.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۲۸ - طبقات اعلام الشیعة، نقبا: ۱۵۴۸.

45878 ـ **مشهد**، رضوی ۲ / ۸۴۹۱ فهرست نشده: نسخ عبدالحمید مشهور به حاج فرزند کربلایی آقابزرگ جهرمی، **۱۲۱۴**، (ص ۷۳-۲۵۹) بدنبال «کتاب الامام الحسین» از همو بعربی [رؤیت].

تحفة الرضا

از ملامحمدحسین فرزند مرتضی قلی پیشنماز، ودر دیباجه میگوید: چون پیش از این کتابی مفصل بفارسی در مسائل حج وآداب زیارت بنام «هدایة السالکین» نگاشته وبنظر سلطان روزگار رسانده، مقتضی دیده که دیگر باره رساله‌ای کوتاه بنگارد، و این را در مشهد رضا در یک مقدمه وهشت باب وخاتمه در حسب ونسب وسرگذشت ومناقب امام رضا و آداب دعا نگاشته است. **آغاز**: حمد و ثنای ازحد فزون وستایش از عدد افزون.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۳۴.

45879 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۰۳ : شکسته نستعلیق و سخ سدهٔ **۱۱-۱۲**، آغاز برابر نمونه ۲۶۶ گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۲].

45880 ـ **مشهد**، رضوی ۳۴ دعا: نسخ مرادعلی فرزند ملاحسنعلی، در **۱۲۰۳**، ۱۲۷ گ ۱۷ س.

45881 ـ **مشهد**، رضوی ۳۳ دعا: نسخ عبدالحسین فرزند علی اکبر، در **۱۲۶۳**، وقف اسحاق خان، ۱۱۹ گ ۱۷ س. [ف. رضوی ۲: ۲۴۸].

تحفهٔ رضویه

از ملانوروزعلی بسطامی مشهدی، (م ۱۳۰۹)، که یاد او در «امواج البکاء» گذشت. در معجزات وزیارت حضرت رضا و تاریخ خاکجای ورویدادهای مهم شهر مشهد. در ۱۲۸۸ و پس از آن چاپ شده است.

در چهار باب: ۱ ـ زایش و سبب آمدن آن حضرت به خراسان ۲ ـ فضایل او و زیارت خاکجای او ۳ ـ رویدادهایی که پس از مرگ از خاکجای او دیده شده ۴ ـ آداب و کیفیت زیارت او. **آغاز**: الحمدلله الذی جعلنا من المجاورین للروضة الرضویه... اما بعد، چونکه بعضی از شیعیان خلص اثنی عشری.

بنگرید: ذریعه ۳: ۴۳۶ ـ ف مشار: ۳۶۶.

45882 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۰۵ : نسخ خوب پایان سدهٔ **۱۳**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۳۴۰ گ [رؤیت].

45883 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ Ad۳۱ (۶۵۱ف): نسخ سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۶۸ گ ۱۵س [ف. محمد اشرف ۲ : ۲۸۶].

45884 ـ **شیراز**، ملی فارس ۹۲ بس (۳۱-۴ث): بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، [ف. ملی فارس ۱: ۳۴].

التحفة السلامیه (اسلامیه) فی جواهر الاسلامیه

از سلام‌الله فرزند علی بکری (کبیری) سدهٔ نهم. نگاشتهٔ ۸۶۳ در عراق. گرفته شده از «التعریف بمولدالشریف» نگاشتهٔ محمد فرزند محمد جزری، و چند نگاشتهٔ دیگر، در ۱۲ باب، **آغاز**: الحمدلله المتوحد بدوام العزة و الجلال بقوام القدرة و الکمال، المتفضل.

45885 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای R.۱۵۲۶: نوشتهٔ **۸۹۴**، ۱۸۱ گ ۱۵س بنام **تحفة السلامیه** یاد شده است [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۴].

45886 ـ **آصفیه** ۱۸۴ سیر : نوشتهٔ **۱۲۵۲** بنام **تحفهٔ اسلامیه** یاد شده است [ف. آصفیه ۳: ۳۸۰].

تحفة السلطان فی مناقب النعمان

از یوسف فرزند محمد فرزند شهاب، بروزگار شاهرخ میرزا، بسال ۸۳۹ (۱۴۳۶م) ساخته است. ترجمه و گزینی است از «المواهب» امام ابوالحسن فرزند امام المتقی نگاشتهٔ ۵۵۶ق

(۱۱۶۱م).

بنگرید : کشف الظنون ۱ : ۳۶۷ (تحفة السلطان).

45887ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۵۹ / ۱ / ۵۱۷۰ : نوشتهٔ شوال **۱۰۰۳** ق(۱۵۹۵م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین۱ : ۱۵] .

تحفة المجالس

از سلطان محمد فرزند تاج الدین حسن استرآبادی. درسرگذشت پیامبر و امامان دریك مقدمه و چهارده مقصد و یك خاتمه. مقدمه در بیان معنی معجزه و هر مقصد برای یکی از پیشوایان چهارده گانه، و خاتمه در علائم ظهور. که بارها بچاپ رسیده است. درنسخهٔ ۴۰۸۴ دانشگاه در یك مقدمه و دومقصد و یك خاتمه است و نگارنده بنام عبدالرحیم فرزند آقاحسین فرزند علی رضا خان فرزند میرزا شفیعا... درآمده است .

آغاز : نیکوترین ثنائیکه قدسیان ملاء اعلا ومقربان...

بنگرید : ذریعه ۳ : ۴۶۵ ـ ف . مشار ۳۷۰۰ ـ استوری۱ : ۲۱۶ .

45888 ـ **قم**، آستانه۳ : ۱۰۶-۵۷۷۲ : نستعلیق صادق فرزند حسن، پنجشنبه ۱۰ع۱/ **۱۲۴۶** ، ۱۹۲ گ۱۸ س [ف . آستانه: ۸۶].

45889 ـ **تهران**، الهیات ۱ / ۱۰۴ج: باتاریخ **۱۲۷۲** دردفتر ، بخشی ازآن است، (۲پ-۴ر)[ف. الهیات ۱ : ۲۴].

45890 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۰۸۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**، نسخه در یك مقدمه و دومقصد و یك خاتمه است و بنام عبدالرحیم فرزند آقا حسین فرزند علیرضا، آغاز برابر نمونه، وانجام آن درسرگذشت امام رضا است، ۱۷۵ گ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۳ : ۳۰۶۲].

تحفهٔ ملکی = ترجمهٔ عیون اخبار الرضا

از علی فرزند طیفور بسطامی ، که دو نسخهٔ آن در ص ۹۱۲ یاد شده است .

اینك نسخه‌هایی دیگر:

45891ـ **مشهد**، رضوی ۹۷۶۹ فهرست نشده: نستعلیق زیبای شیخ حسین فرزند فتح‌الله، ج۲/ **۱۰۶۲** ، در حیدرآباد هند، آغاز برابر نمونه ، نیمهٔ نخستین کتاب است تاباب۲۹ از روی نسخهٔ اصل وبخامهٔ نگارنده، ۱۹۰ گ۲۱ س [رؤیت] .

45892 ـ **هند** ، بانکیپور ۵۰۷ : نستعلیق محمد دانش ، ۱۴ج۲/**۱۱۱۰**، آغاز برابر همان نمونه، نیمهٔ نخستین کتاب است با باب مجلس امام رضا با مأمون دربارهٔ اینکه میان عزه و آمت چه جدایی‌ست، ۱۹۸ گ ۱۷ س [ف . عبدالمقتدر: ۱۵۰] .

تذکرة الائمه

از ملامحمد باقر فرزند محمدتقی لاهیجی صوفی ، شاگرد مجلسی .درسرگذشت چهارده معصوم شیعیان و ذکرمعجزات آنان، درچهارده باب، در ۱۰۸۵ بانجام رسانده و در ۱۲۶۰و ۱۲۸۵ وپس از آن چاپ شده است .و چون نگارنده همنام و همروزگار مجلسی بوده برخی کتاب را به مجلسی نسبت داده‌اند. داماد مجلسی نام آن را در فهرست نگارشهای مجلسی نیاورده ولی بحرانی در «لؤلؤة البحرین» و نوادهٔ مجلسی میرزا حیدرعلی در اجازهٔ خود آنرا از مجلسی دانسته‌اند . **آغاز** : الحمدلله الذی جعل للنبیین لسان صدق الاخرین... اما بعد، چنین گوید محمد باقر بن.

بنگرید: ذریعه۴ : ۲۶ـ ف. مشار: ۳۷۷ ـ

مؤلفین مشار ۲:۲۲ ـ روضات: ۱۲۰.

45893 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۳۶۱: نستعلیق نزدیك به‌پایان ذیحجهٔ **۱۰۸۵** درمشهد [ف. شهرستانها ۱: ۸۴].

45894 ـ **اصفهان**، عمومی ۳۲۶۹: محمدنصیر فرزند محمداشرف تبریزی اصفهانی، ۱۲ ذیحجهٔ **۱۱۱۵**، آغازیك صفحه افتاده، در فهرست ازآن **مجلسی** دانسته‌شده، ۵۰۵ ص ۱۵ س [ف. دکترمقصود ۱: ۵۲].

45895 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۳۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، ازآن **مجلسی** دانسته شده، ۱۶۸ گ ۱۳ س [ف. سپهسالار ۳: ۳۸۵].

45896 ـ **شیراز**، ملی ۹۲ مج (۲۷۸ ـ ۳۰ ت): نستعلیق محمد فرزند محمدکاظم تبریزی ع ۲/ **۱۲۰۷**، در شیراز، آغاز برابر نمونه، ازدر فهرست آن **مجلسی** دانسته‌شده، ۹۶ گ ۲۲ س [ف. ملی ۱: ۲۵۹].

45897 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۲۷۷/۱۳: مصطفی فرزند محمد علی حسینی سپاهانی، در پیرامن **۱۲۰۸**، در فهرست از **مجلسی** داشته شده‌است. [نسخه‌های ۲: ۱۰۳].

45898 ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین، آقانجفی ۱۳۶: نسخ، پنجشنبه ۷ رجب **۱۲۲۰** ق، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳ گ ۱۵ س [ف. اشکوری ۱: ۱۵۵].

45899 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۲۳۲: نسخ ۲۴ شعبان **۱۲۲۲**، درفهرست از **مجلسی** دانسته شده، ۱۷۸ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۳: ۳۸۵].

45900 ـ **مشهد**، رضوی ۱۶۰ تاریخ: نسخ محمد ابراهیم ۷ رجب **۱۲۲۴**، آغازبرابر نمونه، درفهرست از آن **لاهیجی** دانسته‌شده [ف. رضوی ۷: ۵۰].

45901 ـ **تهران**، مجلس ۵۷۷۷: نوشتهٔ علی اصغر فرزند حاج میرتقی الدین، **۱۲۲۵**، در فهرست از آن **لاهیجی** دانسته شده است ۲۱۲ ص ۱۴ س [ف. مجلس ۱۷: ۲۷۴].

45902 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۱۷۷۴: نسخ محمد باقر فرزند عبدالوهاب الکزوینی، چهارشنبه ۱۸ ذیقعدهٔ **۱۲۳۴**، به دستور عبدالوهاب بیگ. درفهرست از **لاهیجی** دانسته‌شده [ف. دکترمقصود].

45903 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APcII.13، ۶۱ (۳۹ ف): نسخ، **۱۲۴۴**، ۱۱۱ گ [ف. عبدالله ۱: ۲۸].

45904 ـ **مشهد**، جامع گوهر شاد ۱۴۴۳: نسخ **۱۲۴۵**.

45905 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۶۳۱: شکسته نستعلیق میرعبدالحی مشهدی، **۱۲۴۸**، [ف. شهرستانها ۱: ۸۴].

45906 ـ **قم**، فیضیه ۲۰۸۵ (۸۳): نسخ و نستعلیق محمدحسین فرزند حاج آقابابا، صفر **۱۲۵۳**، درتهران، ازآن **لاهیجی** دانسته‌شده، ۴۰۸ ص ۱۷ ـ ۲۲ س [ف. فیضیه ۲: ۲۰۳].

45907 ـ **تهران**، دکترمفتاح: نوشتهٔ محمدباقر نظام، در دوشنبه ۱۷ ذیحجهٔ **۱۲۵۴**، بدستور خان باباخان، آغازبرابر نمونه [رؤیت].

45908 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۴۲: نسخ محمدمحسن خادم فرزند محمدعلی قاینی، **۱۲۵۴**، آغاز برابر نمونه، از **لاهیجی** دانسته‌شده، تاریخ انجام در نسخه ۱۰۷۵ یادشده‌است [ف. مجلس ۱۰: ۲۷۳].

45909 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۱۲: نستعلیق ۲۵ ع ۲ / **۱۲۵۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ گ ۲۱ س. درفهرست از **لاهیجی** دانسته شده.

45910 ـ تبریز، ملی۳۰۷۷: نستعلیق محمد رضا فرزند محمد یوسف، **۱۲۵۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۵ گ۱۹س[ف.ملی‌تبریز ۱ : ۲۳۰].

45911 ـ تهران، الهیات۲ ۹د: ذیحجهٔ **۱۲۵۷**، از آن**لاهیجی** دانسته‌شده، ۱۸۸ گ۱۷س [ف‌الهیات۱ :۲۵].

45912ـ تهران، دهخدا۲۵۸: نستعلیق خدادادفرزندمحمدرفیع‌سرابی، ۱۴صفر**۱۲۵۹**، بخواهش آخوند ملاحسین‌فرزند علی‌یار بیگ دارابی[نسخه‌ها].

45913 ـ قاهره، دارالکتب ۵ کلام فارسی‌طلعت: نستعلیق‌شکستهٔ‌زیبا، ج۲/ **۱۲۶۰**، آغازبرابرنمونه[مخطوطات۱ :۷۳].

45914ـ قم، فیضیه۹۲۱ (۳۵۰ف): نسخ خوب ۳صفر **۱۲۶۳**، آغاز برابر نمونه، از آن **لاهیجی** دانسته شده، ۴۸۸ص۱۷س[ف.فیضیه ۱ :۲۹۴].

45915ـ تهران، دانشگاه۴/ ۱۹۲۷: نستعلیق**۱۲۶۴**، (۹۷پ-۱۷۵پ)، از**لاهیجی** دانسته‌شده[ف.دانشگاه۸ :۴۵۱].

45916ـ رشت، جمعیت نشر فرهنگ ۳۴ت: نستعلیق خوش**۱۲۷۳**، درآغازبه‌سرخی نوشته ازمجلسی‌ست، ۲۴۳ گ ۱۷س[ف .محمد روشن: ۲۰].

45917 ـ مشهد، رضوی ۱۶۱تاریخ: نسخ‌سدهٔ**۱۳** آغازوانجام افتاده [ف.رضوی ۷: ۵۱].

45918 ـ تهران، مجلس ۵۵۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، زدین، آغاز برابر نمونه، پایان‌دراواخر باب ۱۴افتاده، ۱۹۰ ص ۱۵س [ف. مجلس ۱۷ :۳۰].

45919 ـ هند، بانکیپور۲ ۵۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۴ گ۱۵س [ف.عبدالمقتدر۶ :۱۳۷].

45920ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۱۴/ ۱۴۷۲۰ (۱۱۰ف) : با تاریخ **۱۳۲۷** ـ **۱۳۳۱**، آغازبرابرنمونه، در فهرست از آن **مجلسی** دانسته شده است [ف . شیروانی ۱ : ۱۴۷].

45921ـ مشهد، رضوی ۱۶۲ تاریخ : آغاز برابرنمونه [ف. رضوی۷ :۵۱].

45922 ـ کاشان، مدرسهٔ سلطانی ۲۶۸/ ۳: نستعلیق، بی‌تاریخ در فهرست از **مجلسی** دانسته شده [ف.مدرسهٔ سلطانی۱۲].

45923 ـ مشهد، عبدالحمیدمولوی: نسخ، تاریخ‌یاد نشده[نسخه‌ها۵ :۱۵].

تذکرةالانبیا

از کسی بنام‌غلام‌محمد.

45924 ـ منچستر، لیندسیانا۳۲۹: نوشتهٔ **۱۲۲۹** (۱۸۱۴م)(ف.ص۱۴۵).

45925 ـ هند، بمبئی، ملافیروز (ف. رهاتسک‌ص۱۹۰): تاریخ یادنشده [برگل ۱ : ۵۳۵].

تذکرةشهدای‌اسلام = تاریخ‌شهدا

دربخش‌سیر خواهدآمد.

ترجمةالاسرار

ازکمال‌الله فرزند محمدپیرصدیقی، بسال ۱۱۸۵ق(۷۱-۱۷۷۲م)، درسرگذشت‌پیامبراسلام وخلفای پیشین، وماده تاریخهایی ازامامان، و فصلهایی دروظایف مسلمانی وعلایم‌آخرالزمان وجز آنها نگاشته‌است.

45926ـ کلکته، پادشاهی، بوهار (ف. عبدالمقتدر:۳۲): نوشتهٔ‌سدهٔ**۱۹**م .

45927 ـ کلکته، انجمن‌آسیایی‌بنگال

(ف. ایوانف، ذیل‌دوم۹۹۵):ازمیانهٔسدهٔ۱۹م. [استوری۱:۱:۲۰۱- بریگل۱ :۵۹۲].

ترجمهٔ بحار الانوار

متن از مجلسی (م ۱۱۱۰). ترجمه از اسماعیل فرزند سیدمحمدتقی موسوی زنجانی، بدستور حاج‌میرزامحمودخان احتشام السلطنه علامیر. ترجمهٔ بخش‌سرگذشت‌حضرت‌رضااست، که در ۱۳۰۸ انجام گرفته است.

این زنجانی جلد یکم «بحار» را نیز به دستور همین احتشام‌السلطنه بفارسی برگردانده و«کشف‌الاسرار» نامیده است. **آغاز:** الحمدلله الذی‌هدانالهذاوماکنالنهتدی.

45928 **ـ تهران،** مجلس۵۳۷: نستعلیق شکسته آمیز، بی‌تاریخ، ۲۴۹ گ ۱۸ـ ۲۴ س [ف. مجلس۲: ۳۱۷].

ترجمهٔ بحار الانوار

متن‌از مجلسی، ترجمه‌از حسن‌فرزندمحمد ولی‌ارومیه‌ای ،افشاربکشلو، ترجمهٔ‌جلدسیزدهم آن است ، درسرگذشت امام دوازدهم‌شیعیان‌از زایش و دلایل امامت‌وغیبت او و داستان‌جزیرهٔ خضرا، که در ۱۰۷۸ بـه‌انجام رسیده است. ترجمه‌درپیرامن۱۲۶۰ بروزگارمحمدشاه‌قاجار (۱۲۵۰ ـ ۱۲۶۴) انجام گرفته و در تهران ۱۳۰۲ و ۱۳۲۹ق و پس از آن چاپ شده

بنگرید : ذریعه ۳ : ۲۱ (بحار) و ۴ : ۹۲ (ترجمهٔ ثالث‌عشربحار) ـف. مشار: ۳۹۴ـ مؤلفین مشار ۲ : ۶۶۴ ـ طبقات‌اعلام‌الشیعه، کرام: ۳۶۰.

45929 **ـ مشهد،** جامع گوهرشاد۱۸: نسخ، ابراهیم فرزندمحمد، درافهرست آمـده: ساختهٔ ۱۲۹۱ ! پس شاید این تـاریخ کتابت باشد[ف. شهرستانها ۱: ۸۶].

ترجمهٔ تاریخ‌فتوح ابن‌اعثم =

ترجمهٔ‌فتوح ابن‌اعثم . ص ۴۴۳۵

ترجمهٔ تاریخ مقدس = ترجمهٔ

احوال‌ختمی‌مرتبت

متنLlf of Mohametازواشنگتون ایـرونـیك Iruimg Washington آمریکایی (۱۷۸۳ـ۱۸۵۹م) ،ترجمه ازمیرزا ابراهیم خان شیرازی ، درشیر بسال ۱۲۷۵ ، بنام ناصرالدین شاه[دیباجه]. درتهران‌بکوشش نقیب‌زاده مشایخ طباطبایی در۳۲۵ص‌چاپ‌شده است. **آغاز:** شکر میکنم خدای‌قادریگانه‌راکه در عهد دولت ناصرالدین شاه.

بنگرید: ذریعه۴: ۸۷ـف .مشار: ۳۴۲ـ مؤلفین‌مشار۱: ۶۹ .

45930 **ـ مشهد،** رضوی ۱۶۹ تاریخ: شکسته نستعلیق نگارنده۲۴ع۲/ **۱۲۵۷**، آغاز برابرنمونه، درفهرست بنام دوم است، ۱۹۴ گ ۱۳ س [ف. رضوی ۷: ۵۴].

45931 **ـ تهران،** سپهسالار ۲۸۴۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در ۱۲۸۴ از آن اعـتضاد السلطنه بوده ، ۱۷۲گ ۱۷ س [ف . سپهسالار ۳: ۳۰۵].

45932 **ـ تهران،** مجلس ۴۵۸۹: نسخ محمدعلی فرزند عبدالخالق عبرت‌نایینی، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۳۳۸**، برای سیدنصرالله تقوی ، آغاز برابرنمونه، ۱۵۰ گ۱۹س[رؤیت]. این نسخه پایه‌چاپ‌قرار گرفته‌است.

ترجمهٔ حدیقة‌السعداء

متن از فضولی بغدادی ، کـه یاد او در «توحیدیه : ۱۱۰۱» گذشت . ترجمه و گرفته شده از «روضة‌الشهداء» کاشفی‌ست، باافزودگیها

وبمانند کتاب جداگانه،درده‌باب. که در بولاق ۱۲۷۱ چاپ‌شده‌است. ترجمهٔفارسی آن‌ازترکی از محمد مهدی فرزند حاج میرزا عبدالرحیم نایینی. **آغاز:** حمد بیحدوثنای لایعدمرمحبوب محمودی‌راست .

بنگرید: ذریعه۶: ۳۸۴ .

45933 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۵۷۸ : نستعلیق نگارنده، شب‌پنجشنبه۹محرم**۱۲۹۴**، با نسب‌نامهٔمترجم که‌نژادخودرا به‌چنگیز میرساند، ۲۲۹ گ ۱۹س [ف.دانشگاه۱۶: ۳۹].

ترجمهٔالخرایج = کفایةالمؤمنین

ترجمهٔ خصایص‌الحسینیه

متن از شیخ جعفرفرزندملاحسین‌شوشتری درگذشتهٔ ۱۳۰۳. ترجمه‌از محمدحسین فرزند عبدالله‌خوانساری الاصل وبروجردی المسکن [دیباچه] ترجمهٔدیگری ازاین «خصایص» بنام «وسائل المجتبین» هست که‌چندباربچاپ‌رسیده است. **آغاز:** حمدوسپاس مرذات حضرت‌واجب الوجود، یکتامعبودی را سزد که ذات اقدسش ...وبعد،چون کتاب‌مستطاب...

بنگرید: ذریعه ۷ : ۱۶۶ ـ ف . مشار : ۱۶۲۹ ـ طبقات‌اعلام‌الشیعه‌ـنقباء: ۲۸۴.

45934 ـ **تهران** ، مجلس ۵۲۰۸ نستعلیق بی‌نام از سدهٔ چهاردهم، آغاز برابر نمونه، انجام‌افتاده، ۱۵۸ گ ۲۰ س، درص ع آمده: من تألیفات والدماجد متفرقه‌بودواوراق راجمع‌آوری نمودم وورق اول را نوشتم حرره محمدشریعتی [رؤیت].

ترجمهٔذروةالعلیافی‌سیرةالمصطفی

ترجمه ازبهاءالدین‌کازرونی [به‌آنچنانکه درنسخهٔسپهسالارو‌ایاصوفیه‌آمده] یاظهیرالدین علی پسر محمدکازرونی‌درگذشتهٔ ۶۹۴ [ایضاح المکنون‌وفهرست‌لالااسماعیل]. استوری‌میگوید: نگارنده گمنام است واصل کتاب‌بدست‌نیست،و ترجمهٔ فارسی برای امیرکبیر ناصر جیوش المسلمین علاءالدوله پیرعلی نگاشته شده‌است. **آغاز:** حمدله خالق‌العالمین‌وربهم‌ومليكهم ... اما بعد ، بدانکه این بندهٔکمینه گنهکار بهاء الدین کازرونی گوید: چون بمطالعهٔکتاب‌ذروة العلیافی سیرةالمصطفی ...موفق‌شدم،درخاطرم بازدیدشدکه از زبان‌تازی‌بزبان فارسی‌آورم.

بنگرید: استوری۱۸۳ـذیل کشف الظنون ۱ : ۵۴۲ـبرگل ۱ : ۵۵۴.

45935ـ**استانبول**،لالااسماعیل۳۳۰: نوشتهٔ **۸۱۸**(۱۴۱۵م).

45936 ـ **ترکیه**، قونیه،موزه ۱۶ : نوشتهٔ **۷۷۶**(۱۳۷۵م)، (ف. کتابهای‌قونیه ص ۲)[بریگل] .

45937 ـ **آصفیه** ، ۴۴ :تاریخ‌یادنشده [ف.ج۲ص۸۷۸].

45938 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۵۸۲ : نستعلیق بهرام‌فرزندسهراب، باتملك ۱۰۶۵، در دیه‌آخاکه‌کتاب‌درآنجاتمام شده‌است، ۲۳۴ گ۱۴ س[ف.سپهسالار۳: ۴۱۲].

ترجمهٔسیرهٔعنتره

عنترة‌بن‌شدادعبسی ،ازسرایندگان‌پیش از اسلام عرب، دیوان‌منسوب‌به‌اودرلیدن‌چاپ‌شده، ترجمه از غلامعلی رئیس‌یزدی فرزند آقامحمد حسن‌ثقفی، ازسدهٔچهاردهم .پدر آقای فرهمند یزدی. در پنج‌جلد.

بنگرید: ذریعه۱۲ : ۲۸۰ـهدیةالعارفین۱ : ۸۰۴.

42-45939ـ **یزد**، محمدعلی‌فرهمند: پنج جلد: یکم‌مؤرخ۸ ذیحجه**۱۳۵۰**،دوم‌مؤرخ ذیحجهٔ**۱۳۵۱** ـ۳ـمؤرخ۲۳ ذیقعدهٔ**۱۳۵۳**، ۴ ـ

مؤرخ ۳ ذیحجهٔ **۱۳۵۷** و۵ -مؤرخ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۳۶۲** [نسخه‌ها۴:۴۶۳] .

ترجمهٔ سیرةالنبی

گویاازرفیع‌الدین ابومحمداسحاق فرزند محمد فرزندالمؤید فرزند علی فرزند اسماعیل همدانی‌ابرقوهی، قاضی‌ابرقوه،درگذشتهٔمحرم ۷۷۶.

در اوایل سدهٔ دوم محمد فرزند اسحاق فرزندیسارمطلبی‌مدنی‌عراقی انباری‌شیعی‌قدری (نزدیك ۸۰-۱۵۱) «سیرةالنبی» ساخته است (ذریعهٔ۱۲:۲۸۱) ،سپس محمدعبدالملك‌فرزند هشام فرزند ایوب‌بصری مصری‌درگذشتهٔ ۲۱۸ آنرا گزین کرده است،که چهاربارداروپا و مصرچاپ‌شده‌است.

این ترجمهٔ فارسی بایداز متن‌گزیدهٔ ابن هشام باشد ، که در ۶۱۲ (۱۲۱۵م) یا ۶۲۰ (۱۲۲۳م) بدرخواست اتابك سعدبن زنگی (۵۹۹-۶۲۸ق) در ابرقوه، درسی باب‌وبرخی بابهادرچندفصل ساخته شده است،وگویامترجم غیاث‌الملك اسماعیل فرزندنظام‌الملك‌ابرقوهی باشدکه‌پس ازسفرمصروشام‌بدان پرداخته‌است. نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارد .**آغاز:**حمد و ستایش آفریدگاری‌را که کسوت وجود این عالم‌از آثارقدرت‌اوست...امابعد... غرض از این مقدمه آن‌است‌تا تو رامعلوم شودکه‌سیرت پیغمبرما...

بنگرید:ذریعه۱۲:۲۸۱-استوری۱:۱۷۲، ۱۲۵۱-هدیةالعارفین۱:۶۲۴.

45943**-استانبول**،ایاصوفیا۳۲۵۵ : نوشتهٔ **۶۴۸** ق(۱۲۵۰م).

45944**-موزهٔبریتانیا**۶۴۷۵شرقی: نبشتهٔیکشنبه آغاز ع۱/**۶۷۷** خامهٔ غریب ابن حلاج درشیراز، ۳۸۰ گ.فیلم‌آن‌دردانشگاه ش ۱۴۳۳ هست[فیلمها:۱۲۵-نسخه‌ها۴:۶۵۴].

45945**- موزهٔ بریتانیا** ۶۴۷۵ Or : نوشتهٔ**۶۷۷** ق (۱۲۷۸-۷۹ م) [مردیت اونس:۱۹].

45946 **- ترکیه** ، قونیه ،یوسف آقا ۱۸۷ : نوشتهٔ سدهٔ **۷** ق (۱۳م) [ف . قونیه : ۲۸] .

45947 **- ترکیه** ، روان کوشکو ۱۲۵۷ ،(۱۵۲۷): نسخ سدهٔ **۷**، تملیك ۶۹۳ و ۷۰۳ و۷۹۱ ، ۳۴۵ گ ۲۱ س فیلم‌آن در دانشگاه ش ۶۷۸ هست [فیلمها :۱۲۶].

45948 **- ترکیه** ، روان کوشکو : ۱۵۲۸ :نبشتهٔ **۷۱۳**.

45949 **- استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۵۲۸ : عثمان فرزنداحمد فرزند ابوبکر، **۷۱۳** ، آغاز برابرنمونه، ۲۸۷گ ۲۵س[ف. فهمی‌ادهم۱:۶۳] .

45950 **- تهران**، اصغرمهدوی ۸۸۱: نستعلیق ۳ محرم **۷۷۶** ق ، نوشتهٔ احمدفرزند علی فرزند سلیمان بلدی ، برای خزانهٔ وزیر علاءالدین‌محمد،زرین‌میانهٔدیباجه‌وفهرست‌افتاده [نسخه‌ها ۳: ۴۸۱].

45951 **- ترکیه** ، برسااورهان‌قاضی ۱۱۳۱ : نوشتهٔ سدهٔ **۸-۹** ق [ف. برسا:۷۷].

48952 **- تهران**،گویا مجلس: نستعلیق محمدکاتب سجستانی ، ۳ ذیحجهٔ **۸۵۲** (۱پ-۳۱پ) درمتن‌وهامش، سپس: تاریخ خلفاگویا از همان ابرقوهی ، نزهة الارواح امیرحسینی [راهنمای کتاب۱۲: ۲۲۵] .

45953**-استانبول** ،ایاصوفیا۳۲۵۷: نوشتهٔ**۸۶۴**ق(۱۴۶۰م).

45954**- استانبول**،ایاصوفیا۳۲۵۶: نوشتهٔ **۸۸۷** ق(۱۴۸۲م).

45955 استانبول ، فاتح کتب‌خانه‌سی d ۴۴۰۶ : نوشتهٔ ۹ ق(۱۵م).

45956 ـ اکسفورد، بادلیان ۱۲۷ : نوشتهٔ ۹۳۶ (۱۵۲۹م). ناقص .

45957 ـ هند، الیگره دانشگاه‌اسلامی، سبحان‌الله ۳۵ یا۳۳: نوشتهٔ ۹۸۵(۷۷-۱۵۷۸م) [ف . سید کامل حسین: ۶۱].

45958 ـ اکسفورد ، دیوان هند ۱۲۰۹ : نوشتهٔ ۲۲ذیقعدهٔ ۱۰۳۰، (۱۶۲۱م). کمی افتادگی دارد .[اته ۱۳۵] . فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۷۴ هست[فیلمها: ۱۲۵].

45959 ـ تهران، خان ملك سامانی : نستعلیق عزالدین،ع۱۶/ ۱۰۴۲، برای‌زینل‌بیك عباسی ، آغاز برابر نمونه [نسخه‌ها۳: ۴۸۱ و ۵: ۱۱۴].

45960 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۳۷۲): نوشتهٔ عبدالعلی کاتب‌تبریزی، یکشنبهٔ ۱ج ۲/۱۰۷۳، (۱۶۶۲م).

45961 ـ لنین‌گراد،عمومی P.N.S ۱۰۰ : نوشتهٔ ۱۰۷۷، (۱۶۶۶م) [بریکل ۱: ۵۳۷].

45962 ـ استانبول،دانشگاه،خالص افندی ۳۲۵۵ : نوشتهٔ ۱۰۸۳ (۱۶۷۲م).

45963 ـ استانبول ، طوپقپوسرای R.۱۵۲۷: پیرامن سدهٔ ۱۳، ۳۴۱ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم۱ : ۶۳].

45964 ـ یوگسلاوی،سرایو،مؤسسهٔ خاوری ۱۷۰(۱۱۶۵): تاریخ‌یادنشده.

ترجمهٔ عهدنامهٔ حضرت

دربخش کلیات ۴۰۷۰ گذشت.

ترجمهٔ عیون اخبار الرضا = تحفهٔ ملکی

بسطامی، در۹۱۲ و۴۴۲۹ گذشت .

ترجمهٔ فتوح ابن اعثم = ترجمهٔ تاریخ ابن‌اعثم = تاریخ احمدکوفی.

متن از ابومحمداحمدفرزنداعثم کوفی، درگذشتهٔ ۳۱۴ (یامحمد فرزند علی معروف‌به ابن‌اعثم) ترجمه‌ازرضی کاتب،محمدفرزند احمد فرزندابوبکر مستوفی هروی ،که در خراسان برای وزیر مؤید الملك قوام الدوله و الـدین افتخاراکابرخوارزم‌وخـراسان، بسال۵۹۶، در مدرسهٔ تایبادنزدیك پوشنگ بدان آغاز کرده‌است. دربمبئی ۱۳۰۰ و ۱۳۰۵ ق چاپشده است.

آغاز : الحمدلله‌الملك القدیم والمنان الکریم الرؤف... بعدهذامی گوید...

بنگرید : ذریعه ۳ :۲۲۸،۲۳۴-استوری ۱ : ۲۰۷ ، ۱۲۶۰ ـف.مشار :۲۰۰۹،۴۰۹- کشف‌الظنون ۲: ۱۲۳۹(فتوح‌اعثم).

45965 ـ تبریز،ملی۳۲۷۹: نستعلیق لطف‌الله ، ۹۸۱ ، در شیراز، آغاز۳۳۴گ۲۱ س [ف. ملی تبریز ۱: ۲۴۶] .

49566 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۳۸۸ (۳۰۱۰ف): نوشتهٔ ۹۹۹ ، ۳۹۳ گ [آکیموشکین۱: ۳۹۱].

45967 ـ هند، بانکیپور ۴۹۳ :سدهٔ ۱۶ م ، آغاز برابر نمونه. نسخه‌این‌موضوعها را دارد: فتحهای روزگارابوبکر، تسخیرولایت شام وروم بهمان روزگار، خلافت عمر،جنبیدن لشکر فرس‌وعراق‌وفتح‌یافتن مسلمانان‌برایشان فتح‌حمص، باردیگرجمع گشتن‌لشکرروم، مرگ عبیده ، تعیین عمر موسی اشعری‌را بر سر فتح پارس ، جمع آمدن لشکر عجم بار دیگر ، فتح‌ری ،فتح‌فارس‌بدست اشعری، خلافت‌عثمان، ذکر حبشه وغارت آن، فتح‌جزیرهٔ‌قبرس‌بدست

معاویه، فتح زودوس بدست معاویه، جنگ قسطنطنین رومی با معاویه دردریا، انواع سخنها که در خلافت عثمان هر کسی درحق او گفتند، خلافت علی، جنگ جمل، جنگی که میان اوومعاویه برسر آب افتاد، سخنی چند درخلافت علی، رویداد کربلا، ۳۰۷گ ۲۱س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۱۱۶].

45968 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۲۳۴۹۵ Add: نستعلیق، سدهٔ **۱۶**م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۸گ ۱۷ س [ریو ۱: ۱۵۱] فیلم آن در دانشگاه ش ۶۸۹ هست [فیلمها: ۱۴۴].

45969 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or۱۴۸: نسخ، سدهٔ **۱۶** م، ۳۰۰ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۱۵۲].

45970 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۱۴۴ (۸۰ف): نسخ خوب سدهٔ **۱۰**، آغاز برابر نمونه، ۳۶۲گ ۲۰س [ف. محمد اشرف: ۱۰۱].

45971 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۱۴۵ (۸۲ف): نستعلیق رجب **۱۰۷۰** (۱۶۵۹م)، **آغاز**: اعظم شأنه هو الاول والظاهر والباطن، ۴۵۲گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۱۰۳].

45972 ـ **تهران**، ملی ۹۵۵ف: نستعلیق محمد زمان فرزند حاجی خانمیرزای مراغی، پنجشنبهٔ ۲۲ ع ۲/ **۱۰۷۲** جلد دوم است و از خلافت علی است تا رویداد کربلا و بازگشت خاندان حسین از شام به مدینه، زدین، ۳۱۱گ ۱۹ س [ف. ملی ۲: ۴۹۳].

45973 ـ **موزهٔ بریتانیا** Or۴۵۴: نستعلیق، سدهٔ **۱۷** م، ۲۷۴ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۵۲].

45974 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ H۱۴۶ (۸۱ف): نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۶۸۶ گ ۲۱ س [ف محمد اشرف: ۱۰۳].

45975 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۴۱/۵ فهرست نشده: با تاریخ **۱۲۴۹ـ۱۲۶۵** دردفتر، (۱۴۱پ ۱۵۱پ)، آغاز برابر نمونه، نام مترجم در دیباچه آمده است [رؤیت].

45976 ـ **تهران**، مجلس ۵۴۸۶ فهرست نشده: نستعلیق محمدحسن فرزند ملانجف قزوینی، ۱۲ رجب **۱۲۶۶**، زدین، ۲۸۸ گ ۱۹ س [رؤیت].

45977 ـ **تهران**، ملك ۴۲۹۸: نستعلیق محمدحسن فرزند ملانجف قزوینی، **۱۲۷۳**، بدستور حاجی مفید شیخ الاسلام، ۳۰۰ گ [رؤیت].

45978 ـ **تهران**، ملی ۱۱۷۵ ف: نسخ خوش **۱۲۷۸** ق، آغاز برابر نمونه، ۲۴۰ گ ۲۳ س [ف. ملی ۳: ۲۰۷].

45979 ـ **تهران**، ملك ۴۲۳۲: شکسته نستعلیق ۲ رمضان **۱۲۸۰**، بدستور حسین خان حاکم سمنان، ۲۷۰ گ ۲۰ س [رؤیت].

45980 ـ **مشهد**، رضوی ۱۱ تاریخ: نستعلیق **۱۲۹۶**، آغاز برابر نمونه، باچاپی کمی دگرگونی دارد، ۲۳۵گ ۲۵ س [ف. رضوی ۳: ۷۶].

45981 ـ **اراك**، عبدالحسین بیات: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، زدین، آغاز برابر نمونه، ۲۰س [نسخه‌ها ۶: ۸۸].

45982 ـ **تهران**، ادبیات ۲۷۵ حکمت: نستعلیق فتح‌الله شیرازی، **۱۳۲۱**، تا سرگذشت ابوبکر را دارد [ف. ادبیات ۲: ۷].

45983 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۱ ۷:

نستعلیق بی‌تاریخ ، آغاز برابر نمونه، ۱۹س .

45984 ـ **شیراز** ، ملی فارس ۱۹۲ اعثم(۴۴-۸ت) : نستعلیق ،آغاز برابر نمونه، ۳۰۸گ۲۱ س[ف.ملی۱ :۴۳] .

45985 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۲۱۷۵ : نستعلیق ، انجام افتاده [ف . دکتر مقصود].

45986 ـ**لنین گراد**، اکادمی علوم C ۳۸۵ (۳۰۰۹ ف) : بی‌تاریخ ، ۳۲۸ گ [آکیموشکین۱: ۳۹۱].

45987 ـ **پاکستان**، لاهور ،پرفسور شیرانی ۵۷/۳۰۶۲ : تاریخ یاد نشده ، تا پیشامد کربلا رادارد [ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱ :۱۴].

25988 ـ **بادلیان** ، ۵-۲۸۴ اوزلی: نستعلیق ، تاریخ یاد نشده ، ۴۸۴ گ ۲۴س . فیلیم آن دردانشگاه ش ۱۲۱۹هست [فیلمها : ۱۴۴].

ترجمهٔ فتوح ابن اعثم

92-45989ـ **هندوستان**،رامپور، کتب خانهٔ رضا: چهار نسخه از آن دراین کتابخانه هست [یادداشتهای مهدوی‌غروی،مجلهٔوحید۷: ۴۵،۵۰].

ترجمهٔ فرحة الغری بصرحة الغری

متن از سیدغیاث الدین عبدالکریم‌فرزند احمد فرزند طاوس حلی (۶۴۸ - ۶۹۲). در بارهٔ خاکجای حضرت علی در نجف بر پایهٔ حدیثها، در یك مقدمه و پانزده‌فصل.

ترجمه از محمد باقرمجلسی (م۱۱۱۰). بخواهش دوستان .ترجمه‌ای‌ست‌لفظی. **آغاز** : الحمدلله منزل النجف فی الشرف اعلی الدرجات وجاعل مشرفه بعد رسوله المصطفی.

بنگرید : ذریعه ۱۶:۱۵۹.

45993 ـ **قم**، سید شهاب الدین ، آقا نجفی ۱۸۷/۳۰ : با تاریخ **۱۱۲۵** در دفتر ، (۲۸۷پ ۳۳۲پ) [ف . اشکوری۱:۲۱۶].

ترجمهٔ کشف الغمه = ترجمهٔ المناقب

ترجمة المستقصی فی شرح المجتلا = المقصد الاقصی

متن از ابوکرم عبدالسلام فرزند محمد فرزند ابوالحسن فردوسی اندر سفانی (اندرستانی) ، سرگذشت پیامبر اسلام‌و پنج خلیفهٔ سرآغاز کار عربهاست ، برپایهٔ‌حدیثها، گویادر نیمهٔ دوم سدهٔ ششم نگاشته و بنام سیدابوالقاسم محمود فرزند احمدساخته است.

این کتاب دو ترجمه دارد : یکی بنام «المقصد الاقصی» ازکمال‌الدین‌حسین‌خوارزمی دومین آن از ناشناسی‌ست که از خود مطالبی در مناقب امامان تا حضرت‌رضا برآن افزوده است.

المقصد الاقصی فی ترجمة المستقصی

از کمال‌الدین حسین خوارزمی‌کبروی ، کشته۸۳۵یا ۸۴۰(کەیاداودرەآداب‌المریدین: ۱۰۱۳ گذشت) یکی از دوترجمهٔ المستقصی است، **آغاز** :حمدی‌چون‌غرهٔ‌صبح ازل بشوارق انوار جمال حق .

و میان ۸۲۹ق و ۸۳۴ ق بانجام رسیده است در ۲۵ باب ،که ازباب یکم‌تا بیست‌ویکم درسرگذشت پیامبر است. باب بیست و دوم تا بیست وپنجم در سرگذشت خلفای بزرگ عرب و حضرت حسن است . و در پایان شش مقصد آورده‌شده‌است‌درسرگذشت حضرت‌حسین،وزین العابدین ،محمدباقر، جعفرصادق،موسی‌کاظم،

علی‌رضا.

45994 ـ موزهٔ بریتانیا ۷۶۳۴ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۶ م، آغازبرابر نمونه، ۳۹۳ گ ۲۳ س [ریو ۱ : ۱۴۴] .

45995 ـ استانبول ،سلیم آغا ۸۴۹- ۸۵۰ : نوشتهٔ ۸۹۴ ق(۱۴۸۹م).

45996 ـ آلمان،دانشگاه هایدل برگ P ۴۳۴ : از سدهٔ ۱۶ م (۱۰ق).

45997 آصفیه ، ۶۰ : نوشتهٔ ۱۱۵۳ (۳۹– ۱۷۴۰م)(ف.ج ۱ ص۴۸۲.

45998 ـ سوئد ،دانشگاه اوبسلا، زتر ستین (ف. تونبرگ ۴۰۵) : تاریخ یـاد نشده [بریگل ۱:۵۴۶] .

ترجمهٔ مرآت الحرمین

از عبدالرسول.

46999 ـ تهران،ملک ۴۳۵۵: نستعلیق محمد فرزند محمد قلی‌قزوینی‌آشوری،رمضان ۱۳۰۸ ، زرین ، ۱۵۶ گ ۱۳ س[ف .ملك: ۱۴۱].

ترجمهٔ مفاخر السادات

از محمد جواد فرزند محمد جواد ، بسال ۱۳۲۲. آغاز: حمدله . اما بعد ، این‌ترجمهٔ اخبار کتابی است که ذره بیمقدار گمنام سابقاً درپانزده سال قبل آن را نام‌نهاده بودم بمفاخر السادات.

46000 ـ یزد ، جامع کبیر ،وزیری ۹۰۰(۵۲): نسخ نگارنده، ۱۳۲۲، ۵۱گ ۱۹س [ف. شیروانی ۲:۷۴۳] .

ترجمهٔ مفتاح باب الابواب

متن از میرزا مهدی خان زعیم الـدولهٔ تبریزی فرزند محمد تقی‌فرزندجعفر، نگارندهٔ فرهنگنامه فارسی- عربی‌درسه‌جلدبنام«فرهنگ مهدی».و تاریخ عمومی بنام«جهان‌نمای‌مهدی» تاریخ پنجهزار ساله‌ومجلهٔ«حکمت» که‌درقاهره چاپ می‌شد . از پیشروان گروه با بیان دردهٔ پایان روزگار ناصرالدین شاه(۱۲۶۴- ۱۳۱۳ ق) در گذشته در ۱۳۳۳ ق . کتاب نخست به‌ترکی آذری در تاریخ باب و بهاءالله وصبح ازل نگاشته‌شده‌وباتبعیدبهاءالله وصبح‌ازل پایان می‌یابد، وازمتون‌اصلی‌تاریخ‌بابیان‌است، ترجمهٔ عربی آن از همودر مصر ۱۳۲۱ ق در ۴۴۰ ص چاپ شده است.

ترجمهٔ فارسی آن از یکی ازبهائیان بنام شیخ حسن‌فریدگلپایگانی‌ست.این‌ترجمه‌سه بار چاپ‌شده‌است‌وآخرین‌باردر۱۳۳۴ خ‌در۱۹ ۳ص برای پخش‌عمومی .

بنگرید : مؤلفین مشارع ۶ : ۳۹۹.

46001 ـ تهران، دارالاثار (آرشیو) محفل ملی بهائیان ایران:

46002ـحیفا، بیت‌العدل: [یادداشتهای دکتر جان لایونکود].

ترجمهٔ مکارم الاخلاق = ترجمهٔ...

متن از رضی‌الدین ابونصر حسن فرزند فضل (نگارندهٔ مجمع‌البیان درتفسیر) طبرسی، که در ص ۱۶۹۱ یاد شده است . در رفـتار و زندگی پیامبر و امامان است، و سه‌بار درمصر چاپ شده است.

بریگل‌ازاین‌کتاب هشت ترجمه‌یاد کرده نخستین آن بنام «مکارم‌الکرائم » است ازمـلاعلی زواره‌ای دومین آنها‌بنام«محاسن الآداب» است از نصیرالدین محمداسترآبادی سومین آنها بنام «ترجمهٔ مکارم الاخلاق » از ناشناس که در ۱۰۶۴ق بانجام رسیده است .

(بنگرید: س ۱۵۷۶ - ۱۵۷۷). چهارمین آنها نیز بنام «ترجمۀ مکارم الاخلاق» از علی فرزند طیفور بسطامی‌ست، که در ۱۰۶۵ ق به انجام رسیده است. پنجمین «ترجمه» از ناشناس. ششمین «ترجمه» از ناشناس (که نسخه‌هایی از آن درس ۱۵۷۶ یاد شده است) هفتمین نسخۀ ۵۳۶۰ دانشگاه هشتمین نسخۀ موزۀ بریتانیا (ف. مردیت اونس).

ترجمۀ مکارم الاخلاق

متن از همان طبرسی، ترجمه از علی فرزند طیفور بسطامی (که یاد او در «تحفۀ ملکی: ۹۱۲» گذشت). که در ۱۰۶۵ ق به انجام رسیده است.

46003 ـ هند، کلکته، انجمن آسیایی بنگال، کرزن (ف. ایوانف ۷۵۱): نوشتۀ **۱۰۷۶** ق (۱۶۶۵م).

46004 ـ هند، بانکیپور ۱۲۲۰: از سدۀ **۱۹** م [ف. ج ۱۴].

ترجمۀ مکارم الاخلاق

متن از همان طبرسی، ترجمه از ناشناس.

46005 ـ منچستر، لیند سیانا ۶۸۰: نوشتۀ **۱۱۸۰** ق (۶۶ ـ ۱۷۶۷م) (ف. س ۱۰۹) [بریگل ۱: ۵۴۴].

ترجمۀ مکارم الاخلاق

از ناشناس.

46006 ـ موزۀ بریتانیا ۸۲۷۷ Or: از سدۀ **۱۷** م [ف. مردیت اونس: ۲۰].

ترجمۀ مکارم الاخلاق

متن از همان طبرسی، ترجمه از ناشناس که در ۱۰۶۴ ق به انجام رسیده است.

46007 ـ هند، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف، ذیل دوم ۱۰۲۱): تاریخ یاد نشد.

46008 هند، کلکته، مدرسه ۱۱۲: تاریخ یاد نشده (ف. س ۶۴).

46009 ـ هند، بانکیپور ۱۲۱۸: تاریخ یادنشده.

46010 ـ هند، بانکیپور ۱۲۱۹: نیز تاریخ یاد نشده (ف. ج ۱۴) [بریگل ۱: ۵۴۱].

ترجمة المناقب = ترجمۀ کشف الغمه

متن بنام «کشف الغمه» از بهاء الدین ابوالحسن علی فرزند فخرالدین عیسی فرزند ابوالفتح اربلی، درگذشتۀ ۶۹۲. در پنج باب درسر گذشت ومناقب پیامبر وخاندانش ازحضرت زهرا و دوازده امام، در ۶۸۲ بانجام رسانده و چند بار چاپ شده است. ترجمه بنام «ترجمة المناقب» از ابوالحسن علی فرزند حسن زواره‌ای شیعی سبزواری، برای امیر قوام الدین محمد، بسال ۹۳۸، (یا ۹۷۱) در پنج اصل نگاشته است. وازهموست: ترجمة الخواص: ۱۳. **آغاز ۱:** حمد بلاحد واحصاوسپاس بلاعدوانتها معبودی را رواست که، **آغاز ۲:** بگشای بثنای حق زبان را ـ شیرین کن از آن شکر دهان را.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۳۰ (ترجمۀ کشف الغمه) و ۴: ۱۳۹ (ترجمة المناقب) و ۱۸: ۴۷ (کشف الغمة) ـ استوری ۱: ۲۱۰ و ۱۲۶۰.

46011 ـ تهران، مجلس ۵۵۳: نستعلیق، **۹۴۵**، آغاز برابر نمونۀ ۲، زدین، ۱۷۹ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲: ۳۲۴].

46012 ـ اصفهان، کتابخانۀ شهرداری (شماره یادنشده): نستعلیق فخرالدین عبدالحمید فرزند عبدالوهاب رستمداری، دوشنبه ۳ محرم **۹۷۹**. [نسخه‌ها ۴: ۴۷۰].

49013 ـ مشهد، رضوی ۶۴ اخبار: نوشتۀ **۹۹۲**، وقف شاه‌عباس، آغاز برابر نمونۀ

۰۱ [ف. رضوی ۱:۶۴، اخبار]

46014 ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی ۱۸۰۶: سدهٔ **۱۰ـ۱۱** [نسخه‌ها ۴:۳۳۹].

46015 ـ **تبریز**، ملی ۳۰۷۰: نستعلیق جلال‌الدین قلی فرزند میرزا قلی، سلخ ذیحجهٔ **۱۰۰۴**، با تاریخ انجام ۱۶ صفر ۹۳۸ در پایان نسخه، ۱۸۷ گ ۲۹ س [ف. ملی تبریز ۱: ۲۵۶].

46016 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۵۱۶: نستعلیق **۱۰۱۵**، ۵۶۱ گ [ف. دانشگاه ۹: ۱۳۰۹].

46017 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۶۴: نستعلیق خوب احمد فرزند محمد موسوی، در **۱۰۶۰**، برگ یکم نونویس است، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۲۲ س [رؤیت].

46018 ـ **تهران**، عبدالعظم، ری ۲۷۵: نستعلیق میرهادی فرزند میر مهدی لنگرودی در ۲ ج **۱۰۷۴/۲**، برای میرزا خلیل. [نسخه‌ها ۳: ۴۳۰]

46019 ـ **تهران**، مجلس ۴۹۳۱: نستعلیق، رجب **۱۰۸۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۲۹ گ ۱۹ س [رؤیت].

46020 ـ **یزد**، جامع کبیر ۲۹۶: نسخ جمال الدین ملا فرزند محمدعلی کلمخودانی نی جی‌هی‌ا دوشنبه ۱۵ رجب **۱۰۸۶**، جلد یکم است [نسخه‌ها ۴: ۳۷۸].

46021 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۹۰۲: نستعلیق گداعلی فرزند فرهاد سلمانی، سدهٔ **۱۱**، ۳۰۶ گ ۲۷ س. [ف. سپهسالار ۳: ۴۲۷ و ۱: ۲۳۸].

46022 ـ **مشهد**، رضوی ۹۴۴۸ فهرست نشده: نسخ کاظم فرزند ابوالوالی حسینی قمی، ۱۶ ع ۱ **۱۱۲۱**، ۳۷۱ گ ۲۳ س [رؤیت]

46023 ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۴۸: نسخ **۱۱۰۴**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۳: ۴۳۰].

46024 ـ **تهران**، سپهسالار ۵۵۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد یکم و تا مناقب علی را دارد، ۲۳۹ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۳: ۴۲۷].

46025 ـ **آصفیه**، ۱۲۰ مناقب: نوشتهٔ محمد حسینی جوینی، از اوایل سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۲ گ ۲۵ س [ف. عثمان‌علی ۲: ۵۰۸].

46026 ـ **هند**، بانکیپور ۵۰۹: تعلیق هندی، سدهٔ **۱۷** م، ۲۹۹ گ ۲۰ س [ف عبدالمقتدر ۶: ۱۵۸].

46027 ـ **تهران**، دانشگاه ۶۵۲: نسخ خوش چهارشنبه ج ۱/ **۱۲۶۹**، زرین، ۴۹۱ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۵: ۱۲۱۸].

46028 ـ **تهران**، الهیات ۱۷۲ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز و انجام افتاده، ۲۷۲ گ ۲۱ س [ف. الهیات ۱: ۳۰].

46029 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۹۴۲، Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۵].

46030 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۵۴: نستعلیق اسماعیل قاری فرزند محمد مداح سمنانی، در ۶ شعبان **۱۳۰۴** [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۵].

46031 ـ **تهران**، مجلس ۴۰۲۰: نستعلیق ۱۰ رجب ؟... با تاریخ تولد ۱۲۷۱، در فهرست نادرست بنام محراب القلوب و از علی فرزند فیض اربلی دانسته شده است، آغاز یك برگ افتاده، ۲۶۹ گ ۲۴ س [ف. مجلس ۱۱: ۲۶].

46032 ـ **شیراز**، ملی فارس ۱۲/ ۲۹۷ این (۱۱۶-۵ك): نستعلیق و نسخ، آغاز و انجام افتاده، از این دو مترجم شناخته نشده، گویا از همین زواره‌ای باشد، ۳۰۱ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۱۰۰].

46033 ـ **مشهد** عبدالحمید مولوی: نستعلیق، تاریخ یاد نشده ۵۹۸ گ ۱۹ س [نسخه‌ها ۵: ۱۶].

46034 ـ نجف ، سید محمد طباطبایی یزدی: آغاز برابر نمونهٔ ۱ [ذریعه۴: ۱۳۹].

ترجمهٔ مولود المصطفی = سیر عفیفی

المنتقی فی سیرة المصطفی

از سعیدالدین محمد فرزند مسعود فرزند محمد کازرونی ، درگذشتهٔ ج۲/ ۷۵۸ق (۱۳۵۷م). این کتاب دو ترجمه دارد: یکی از پسرش عفیف کازرونی که در شیراز ۷۶۰ ق بانجام رسیده است ، ترجمهٔ دوم بنام « نهایة المسئول» از ابرقوهی‌ست که در جای خود یاد شده است.

چلبی پس از ذکر فهرست کتاب (برابر نسخهٔ آصفیه) سرآغاز آن‌را چنین یاد کرده است: الحمدلله الذی خلق نورمحمد علیه الصلاة والسلام قبل الاشیاء .ومی‌افزاید: پسر نگارنده عفیف الدین نگاشتهٔ پدر خود را بـه‌عربی در آورده است.وهمو در واژهٔ «سیر» مینویسد: شیخ ظهیر الدین علی فرزند محمد کازرونی درگذشتهٔ ۶۹۴ نیز کتابی در سیر دارد ، و همینجا می‌افزاید : اینان دو کس هستند.

اسماعیل پاشا از این ظهیر الدین علی فرزند محمد فرزند محمود کازرونی (زاده ۶۱۱ ق درگذشتهٔ ۶۹۹ق) و کتاب او بـنام «الـذروة العلیا فی سیرة المصطفی» یاد میکند و آنرا فارسی می‌خواند.

از تاریخهای درون متن بدست می‌آید میان ۷۳۲ ق ـ ۷۵۸ که تاریخ مرگ نگارنده است نگاشته شده است .

«المنتقی» در چهار قسم و یک خاتمه است: ۱ـ آفرینش نور او تا زایش: هشت باب، ۲ـ ولادت تا پیامبری، نه باب، ۳ ـ از پیامبری او تا هجرت، در نه باب ۴ ـ از یکم هجرت تا مرگ او یازده باب، خاتمه درصلوات و جز آن . **آغاز :** حمد و سپاس بیقیاس خدای را که نور محمد را پیش از همه چیز آفرید.

بنگرید : کشف الظنون۲: ۱۰۱۲ (سیرة) و ۱۸۵۱ (المنتقی)ـ استوری۱: ۱۷۹ـ ۱۲۵۳ـ هدیة العارفین ۲: ۱۶۱ (کازرونی) .و۱: ۷۱۵ (کازرونی) ـ ایضاح المکنون ۱: ۵۴۷ (ذروة).

46035 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R. ۱۵۳۱ : نوشتهٔ **۷۶۰** ، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **ترجمهٔ مولود النبی** است ، ۳۳۸ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم۱: ۶۳].

46036 ـ **آکسفورد**، بادلیان ۲۴۴۶: نوشتهٔ **۷۶۶** ق (۱۳۶۵م).

46037 ـ **استانبول** ، با یزید ولی الدین ۸۸۳: نوشتهٔ **۷۹۳**ق (۱۳۹۱م).

46038 ـ **استانبول** ، نور عثمانیه ۳۳۴۲ : نوشتهٔ **۸۳۳** (۱۴۳۰م).

46039 ـ **هند** ، بانکیپور (ف.ج ۶ : ۴۸۴): نوشتهٔ **۸۴۱**ق (۱۴۳۷م) .

46040 ـ **هند**، بانکیپور ۴۸۴: نسخ، ۲۴ صفر **۸۴۱** ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام **ترجمهٔ مولود النبی**ست. نسخه در چهار قسم است. **قسم یکم** در هشت باب سپس پنج فصل . باب ۱ ـ در کیفیت تابیدن نور حضرت رسول پیش از وجود و خلق طینت او پیش از خلق آدم ۲ ـ بشارت دیگران به بعثت او ۳ ـ اخبار جنیان به بعثت او ۴ ـ کیفیت منتقل شدن نور نبوت از اصلاب به ارحام ۵ ـ در غرایبی که در مـدت حمل آن حضرت به ظهور آمد ۶ ـ زایش او ۷ ـ حوادثی که درشب زایش رویداده ۸ـ نسب از پدران و مادران او و مرگ عبدالله . فصل۱ـ نسب او ۲ ـ پدران او ۳ ـ مادران او ۴ ـ مرگ عبدالله ۵ ـ نامهای پیامبر. **قسم دوم** در نه باب: باب ۱ ـ در بیان آنچه در سال زایش او رویداده ۲ ـ حدیث حلیمه وارضاع وکاهن وجز آن ۳ ـ

رویدادهای سال سوم زایش ۴ ـ سال چهار تا ششم، وبرای هر سال فصلی ۵ ـ سال هفتم وداستان سیف ذی‌یزن ۶ ـ سال هشتم تا یازدهم ۷ ـ در آنچه درسال دوازدهم تا پایان بیست وسوم زایش او رویداده ۸ ـ آنچه در بیست و پنجم رخ داده و قصهٔ راهب و زناشویی باخدیجه و ذکر فرزندان پیامبر ۹ ـ در آنچه در سال سی و پنجم تا پایان چهل سالگی رخ داده. **قسم سوم** در نه باب: باب ۱ ـ در امارات نبوت ۲ ـ آنچه درسال یکم نبوت بوده، وحی و نخستین مسلمان ۳ ـ آنچه در سال چهارم و پنجم پیامبری رویداده، هجرت به حبشه ۴ ـ آنچه درسال ششم وهفتم رخ داده، اسلام آوردن حمزه وعمر ۵ ـ سال هشتم پیامبری، پیمان بستن قریش بردشمنی محمد ۶ ـ سال دهم پیامبری ومرگ خدیجه وذکر ثقیف و جماعت جنیان و تزویج عایشه ۷ ـ سال یازدهم ۸ ـ سال دوازدهم، معراج، فرض شدن نماز در آن شب ۹ ـ سال سیزدهم. **قسم چهارم** در یازده باب. باب ۱ ـ در آنچه بسال یکم هجرت رخ داده ۲ ـ آنچه در سال دوم هجرت بوده، زناشویی علی با فاطمه، تحویل قبله، فریضهٔ رمضان، غزای بدر ۳ ـ سال سوم هجرت، غزای احد وذکر حمزه، ۴ ـ سال چهادم وغزوات وزناشویی ام سلمه ۵ ـ سال پنجم، از غزوات و نزول تمیم و قصهٔ بهتانی که درحق عایشه گفته‌اند، قصهٔ خندق ۶ ـ سال ششم هجرت وبعث رسول به ملوك اطراف و غزای حدیبیه، اسلام ابی هریره ۷ ـ سال هفتم وغزای خیبر وزناشویی ام حبیبه ۸ ـ سال هشتم، غزای حنین وطائف و زایش ابراهیم ۹ ـ سال نهم، ذکر و فود، قصهٔ بتول، حدیث کعب و حج ابوبکر ۱۰ ـ سال دهم و ذکر وفود و قصهٔ حجة الوداع ۱۱ ـ سال یازدهم هجرت، ذکر مسیلمه و غنسی و بیماری پیامبر و مرگ او. **خاتمه** در هفت، فصل ۱ ـ ثنای خدایتعالی ۲ ـ معجزات پیامبر ۳ ـ دربیان رعایت حقوق پیامبر ۴ ـ لزوم محبت به او ۵ ـ صلوات بر او ۶ ـ دربیان آنچه در حق اوسب و نقص بود ۷ ـ درذکر عرس النبی فی الاولین والاخرین، درپایان آمده: تمام شد کتاب ترجمهٔ مولود مصطفی ... دربقعهٔ شیخ کبیر ابی محمدبن عبدالله الخفیف قدس سره بدست مترجم این کتاب کمترین بندگان خدای عفیف بن سعیدبن مسعودبن محمدبن علی بن احمدبن عمر بن اسماعیل شیخ الشیوخ ابی علی دقاق ... در روز پنجشنبه عاشورا مبارك سنة ستین و سبعمائه در شیراز... ودر کلفون تاریخ تحریر ۸۴۱ یادشده است. دالهادرجای خود ذال نوشته شده، ۲۵۶ گ ۱۸ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۸۲ تا ۹۱]

46041 ـ **استانبول**، لالا اسماعیل ۳۲۸: نوشتهٔ **۸۷۶** ق(۱۴۷۲م).

46042 ـ **استانبول**، فاتح ۴۴۰۵ B: نوشتهٔ **۸۸۵** (۱۴۸۰م).

46043 ـ **کمبریج**، براون G۱۰/۵: نوشتهٔ **۸۹۶** (۱۴۹۱م).

46044 ـ **تهران**، ملك ۳۸۲۶: نسخ دوشنبهٔ ۱ع۱/**۸۹۹**، آغازبرابرنمونه، ۳۶ گ ۱۹ س[رؤیت].

46045 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف: ۴۹): نوشتهٔ **۹۸۹**(۷۱ـ۱۵۸۲م).

46046 ـ **هند**، کلکته، بوهار ۱۷: نوشتهٔ **۱۱۷۳** (۱۷۶۰م).[بریکل].

46047 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۴: تاریخ یاد نشده [ف.شهرستانها: ۳۰۴].

46048 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم A۸۶۱ (۲۲۷۶ف): بی‌تاریخ، سرآغاز و شمارهٔ بخشها یاد نشده [ف. آکیموشکین ۱: ۳۱۸]

46049 ـ لندن، دیوان هند ۷۲۷ DP: نشانی دیگر یادنشده.

46050 ـ موزهٔ بریتانیا، (ریو ۳: ۱۰۲۶): تنها فهرست مطالب آن‌است.

46051 ـ قاهره، دارالکتب ۱۳۵۹: [ف ج ۱: ۳۰۵].

46052 ـ مکه، ۱ سیرة [نسخه‌های خطی ۵: ۵۳۷] بنام «سیرة الرسول» از محمد بن‌مسعود کازرونی‌ست.

46053 ـ آکسفورد، دیوان‌هند (اته ۱۶۵): تاریخ یاد نشده.

46054 ـ آلمان، هامبورك، شهرداری (عمومی) ۲۲۰: نسخهٔ کهن.

46055 ـ آلمان، برلین، پادشاهی ۵۴۳: نسخهٔ کهن.

46056 ـ آلمان، برلین، پادشاهی ۵۴۴: تاریخ یادنشده.

46057 ـ آصفیه ۱۳۵ سیر: نسخ عبدالحی فرزند عبدالملك فرزند ابویزید واعظ، ۸۶۸ (ده سال پس‌ازمرگ نگارنده) درفهرست بنام **المنتقی فی سیرة المصطفی** است وفهرست بخشها مانند نسخه بانکیپوراست، ۲۰۷ گ ۲۲ س [ف. آصفیه ۲: ۳۷].

46058 ـ تبریز، ملی ۳۱۹۲: درفهرست بنام **سیرة النبی** آمده‌است [نسخه‌ها ۴: ۳۰۴].

46059 ـ قاهره، دارالکتب ۱ سیر فارسی طلعت: نسخ، بی‌تاریخ، زرین، بنام: **سیر کازرونی = المنتقی فی السیر** یادشده‌است، آغاز برابر نمونه، ۲۳۵ گ ۲۳ س [مخطوطات ۱: ۳۰۵].

ترجمهٔ مولود المصطفی = ترجمه

زروة العلیا. ص ۴۴۳۳

تعزیه

از میرزا محمد تقی وحیدی طبری نوری فرزند محمدتقی (۱۲۰۱-۱۲۶۲).

46060 ـ تهران، ملك ۴۷۹۲: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۴۳۸ گ، ۱۵ س [ف. ملك: ۱۵۶]

تعزیهٔ طفلان مسلم

از ملارجبعلی حسینی تهرانی

46061 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم ۱۰۲ A (۸۰۷ ف): بی‌تاریخ، ۲۴ گ [آکیموشکین ۱: ۱۲۵].

تفسیر تذکرة الانبیا و الامم

از ناشناس. که بنام خواجه حسن نگاشته شده‌است. سرگذشت پیامبران از آدم تا محمد است، در یك دیباچه و دومقصد و یك خاتمه.

آغاز: رب اشرح لی صدری.

46062 اکسفورد، دیوان هند (اته ۵۹۹): نوشتهٔ **۱۰۱۳** (۴-۱۶۰۵م)؟ [بریگل ۱: ۵۳۵ ـ استوری ۱: ۱۷۱].

تقدیم القائم

46063 ـ تهران، ملك ۴۷۴۲: شکسته نستعلیق **۱۳۱۹**، ج ۲، در سرگذشت حضرت حسین، ۳۴۲ گ ۲۱ س.

46064 ـ تهران، ملك ۵۰۵۴: شکسته نستعلیق ۱۵ ع ۲/ **۱۳۱۹**، **آغاز**: اگرچه این بندهٔ بزه‌کار وعبدآبق بیمقدار را معاهده برآن بود، ۲۷۲ گ ۱۷ س [ف. ملك. ۱۶۰].

تکملة اللطایف و نزهة الظرایف

= قصص الانبیا

احمد ارفنجی.

تلخیص المصائب

از شیخ علی فرزند محمد شریف اصفهانی لنجانی، گویا در ۱۲۴ق/۱۲۰۱-۱۲۰۱ در ۱۲۴ مجلس در فضایل و سوگواری خاندان پیامبر، مجلس یکم دربارهٔ عالم‌ذرات و آخرین مجلس دربارهٔ مرگ حضرت‌زینب‌درشام‌است].

46065 ـ **مشهد**، رضوی ۷۰۷۸: نسخ **۱۳۲۱**، دیباجه را ندارد و با مجلس یکم آغاز می‌شود، ۲۷۵ گ ۱۵ س [رؤیت].

تواریخ امیرالمؤمنین حسن

نسبنامهٔ او و فرزندانش است.

آغاز: بدانکه امیرالمؤمنین حسن بن علی (ع) شانزده فرزند داشت، نه پسر و هفت دختر: حسن المثنی ...

46066 ـ **تهران**، ملك ۵/۳۵۳۲: نسخ **۱۰۰۹** همراه با چند رسالهٔ عربی در نسب (گ۳۹پ- ۴۹پ) [رؤیت].

توضیح الدلائل علی ترجیح الفضائل

در ص ۹۲۷ گذشت.

تولدنامه

از ناشناس (بنگرید: مولودنامه، دردهمین بخش).

46067 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف، ذیل یکم ۸۳۷/۲): نوشتهٔ **۱۱۳۴** (۱۷۲۲م) [بریگل ۱: ۶۰۸].

ث

ثمرة الخلافة

دربارهٔ خلافت یزید.

46068 ـ **پیشاور**، دارالعلوم الاسلامیه، مشرقیه ۷۹۳/۱ الف: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [لباب المعانی، عبدالرحیم: ۱۴۵].

ج

جامع الانباء = جامع الامثال

استرآبادی، در ص ۴۳۰۱ گذشت.

جامع السقین = احسن القصص

طوسی، در ص ۳۸ گذشت.

جامع المعجزات

محمد واعظ اصفهانی، که در ص ۹۲۸ یاد شده است. واینك نسختی دیگر:

46069 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۳۱۱ (۹۰۹ ف): نوشتهٔ **۱۲۶۰**، ۱۷۰گ [آکیموشکین ۱: ۱۳۹].

جام گیتی نما

از واقفا، که نسخه‌ای از آن در ص ۲۷۳۸ یاد شده است.

اینك نسخه‌هایی دیگر:

46070 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۱۰۳۱: نوشتهٔ **۱۲۲۸** (۱۸۱۳م) (ف. باکو ۱: ۳۶۴).

46071 ـ **باکو**، اکادمی علوم آذربایجان شوروی ۱۰۳۲: نوشتهٔ **۱۲۵۸** (۱۸۴۲م) (ف باکو ۱: ۳۶۴). [بریگل ۱: ۶۰۳].

جذب القلوب

دهلوی ، در بخش جغرافیا ۳۹۴۶ گذشت.

جلاءالابصار

از گلشن علی انصاری ، گزیده‌ایست از «جلاءالعیون» مجلسی ، درچهارده باب و یك خاتمه و بابها درچندفصل.

آغاز: حمدله. خداوندی که جانبازان راه تسلیم ورضایش ابتلای بلیات دنیاوحوادث این دارفنا موجب مزید تقرب...

46072 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۱۱۸/۱۹: نستعلیق **۱۱۳۳** (ص ۱۶۷ـ۳۱۷ هامش) گزیده ایست از آن در چند باب ، درمعجزات امامان [ف . دانشگاه ۱۳: ۳۱۰۱].

46073 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۳۸۰ : نستعلق سدهٔ **۱۳** ، ۱۸۸ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۱: ۲۳۷۷].

جلاءالعیون

از محمد باقر مجلسی ، (که یاد او در «اختیارات: ۲۱۸» گذشت). درسرگذشت امامان و سوگواری ، درچهارده باب . بارها چاپ‌شده است . و نیز ترجمهٔ عربی واردوی آن نیز چاپ شده‌است. **آغـاز:** ستایش بی‌مثیل وانباز سزاوار خداوند بینیازیست که.

بنگرید: ذریعه ۵: ۱۲۴ و ۱۲۵ ـ ف. مشار: ۴۹۶.

46074 ـ **یزد** جامع کبیر ، وزیری ۹۰۵ (۱۵۵۶۶): نسخ عبدالرحیم فرزند ابوالحسن اصفهانی ، گویا **۱۰۸۵** ، از باب ۵ آغازمیشود، ۲۱۵ گ ۱۵ س [ف . شیروانی ۲: ۷۴۶].

46075 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲۱ سیر (۱۳۵ ف) : نستعلیق ، ۶ محـرم **۱۰۸۹** (۱۶۷۸م) ، آغازبرابر نمونه، ۲۵۰ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۱۵۱].

46076 ـ **رشت** ، جمعیت نشرفرهنگ ۵۸ ج : نستعلیق محمد تقی معلم‌فیروزآبادی، ۴ صفر **۱۰۹۱** ، بدستور میرزا محمدمسعود، ۶۴۸ ص ۱۷ س [ف . محمد روشن: ۲۷] .

46077 ـ **تهران**، ملی ۱۴۷۱ ف: نسخ عبدالله فرزند محمدسعید، **۱۰۹۳** ، آغازبرابر نمونه، ۴۳۳ گ ۲۲ س [ف. ملی ۳: ۵۰۲].

46078 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۵ سیر (۱۴۰ف) : نستعلیق ۲ صفر **۱۰۹۴** (۱۶۸۳م) ۲۴۳ گ ۲۰ ـ ۲۶ س [ف. محمد اشرف :۱۵۴].

46079 ـ **تهران**، دکترمفتاح: نستعلیق خوش عبدالصمدفرزندرفیع‌الدین‌محمدلاهیجانی، ۸ صفر **۱۰۹۵** ، نسخهٔ خوب [رؤیت].

46080 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۷ سیر (۱۳۴ف): نستعلیق ۶ ذیحجهٔ **۱۰۹۸**، (۱۶۸۷م)، آغازبرابرنمونه، ۳۲۶ گ ۲۳ س [ف. محمد اشرف: ۱۵۰].

46081 ـ **مشهد**، رضوی ۸۵۱۹: نسخ سید نصیر فرزند سید محمد حسینی ، ۲۵ ج ۲/ **۱۰۹۹** ، آغاز برابر نمونه، ۲۵۹ گ ۲۱ س [رؤیت].

46082 ـ **تهـران** ، حقـوق ۱۲ ج: نستعلیق محمد فرزند سلطان‌محمدحیدرتبریزی ۱۶ ع ۲/ **۱۰۹۹** ، ۳۱۰ گ ۲۰ س [ف. حقوق: ۷۲].

46083 ـ **یزد**، جامع، وزیری ۱۲۱۶۶ (۲۱۳ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۱** ، با مهر مـؤرخ ۱۱۷۷ ، ۳۸۵ گ ۲۲ س.

46084 ـ **یزد** ، جامع وزیری ۱۱۵۲ (۲۱۵ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، ۲۲۸ گ ۲۵ س [ف. شیروانی ۱: ۲۳۰].

46085 ـ **یزد** ، جامع وزیری ۱۲۱۹:

نسخ سدهٔ **۱۱** ، ناقص ، ۲۰۳ گ ۲۰ س[ف. شیروانی ۳ : ۸۹۸].

46086 ـ **اصفهان** ،عمومی ۳۱۲۱ : نستعلیق‌شیخ ضیاءالدین ،۶ع۲/سدهٔ**۱۱**، ۶۲۹ ص ۲۰ س [ف. دکترمقصود۱:۸۴].

46087 ـ **مشهد** ، رضوی ۱۰۲۱۹: نسخ خوش صفر **۱۱۰۴**، آغاز برابر نمونه ، ۲۴۱ گ [ف .سید عبدالعزیزطباطبائی].

46088 ـ **تهران**، الهیات ۵۸ ب : نستعلیق محمد مسلم فرزندصالح ، ۱۷ شوال **۱۱۲۲** ، [ف .الهیات۱ : ۴۱].

46089 ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۲۰ سیر(۱۳۶ف):نسخ‌حسن‌فرزندمحمدلاری، ۷ شعبان **۱۱۲۳** (۱۷۱۱م) ۳۸۹ گ ۲۵س [ف.محمد اشرف: ۱۵۱].

46090 ـ **شیراز** ، ملی‌فارس ۵۲۰ ـ ۱۴ج (۱۲/۲۹۷مج) :نسخ‌گویا**۱۱۲۷**،آغاز برابر نمونه، ۴۳۴ گ ۲۱ س [ف.ملی فارس ۱۱۳:۲].

46091 ـ **تهران**، مجلس ۶۳ خویی: نستعلیق ملاسعید فرزند ملاحسینخان **۱۱۲۸** ، ۵۷۰ ص ۲۲س [ف. مجلس ۶۱:۷].

46092 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۳۵۴: نستعلیق آدینهٔ ۸ شعبان **۱۱۲۸**جدول‌زد،۲۹۷ گ ۲۳ س [ف.دانشگاه ۹: ۹۶۱] .

46093 ـ **لنین گراد** ، اکامی علوم C ۱۱۱۴ (۹۱۹ف): نوشتهٔ**۱۱۳۲** ،۳۶۰گ [آکیموشکین ۱:۱۴۱].

46094 ـ **مشهد** ، جامع گوهر شاد ۱۲۴۵: نستعلیق **۱۱۳۵** ، [ف. شهرستانها۱: ۹۸].

46095 ـ **تهران**، سپهسالار ۷۲۴۲ : نسخ عباس فرزندالله ویردی طالقانی، رمضان **۱۱۳۵**،۲۳۶گ۳۱س.[ف.سپهسالار ۴:۳۵].

46096 ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالار جنگ ۱۸ سیر (۱۳۸ف) : نستعلیق۲۷ذیحجهٔ**۱۱۸۴** (۱۷۷۱م)، ۲۳۱گ ۱۷ س [ف. محمداشرف ۱۵۲].

46097 ـ **تهران** ، مجلس۴۳۷۵:نسخ سدهٔ **۱۲**، ۳۹۵ گ ۲۳س [رؤیت] .

46098 ـ**قم** ، آستانه۴:۵۰ـ۵۷۸۱: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاده ، ۳۲۹گ

46099 ـ **قم** ، آستانه ـ ۵۸۴۸: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام‌افتاده ، ۱۷۲ گ۱۸س [ف. آستانه:۱۰۱].

46100 ـ**ری**، عبدالعظیم ۲۳۷ : نسخ سدهٔ **۱۲**، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳ :۴۳۱].

46101 ـ **مشهد** ، مدرسهٔ میرزا جعفر ۶۰ : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، انجام افتاده [ف . شهرستانها۱:۲۷].

46102 ـ**مشهد**،جامع گوهرشاد۱۳۵۳: نسخ‌سدهٔ **۱۲** ،در ۱۱۵۳ در اصفهان بوده.

46103 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۱۴۶۳: نستعلیق امیرمحمدصالح پسر میرزا عبدالباقی ، سدهٔ **۱۲**، پس ازمرگ نیای خود مجلسی‌ازروی‌نسخهٔاو[ف. شهرستانها ۱:۹۸].

46104 ـ **مشهد** ، رضوی ۹۴۵۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**،آغازوانجام‌نونویس، باتاریخ ۱۱۲۳ در پایان که‌گویا نسخهٔ اصلی است که از روی آن نوشته شده‌است [رؤیت].

46105 ـ**مشهد**،رضوی۸۶۶۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، آغاز افتاده [رؤیت].

46106 ـ **تهران** ، دانشگاه۴۹۴۷: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، انجام افتاده ، ۲۵۷ گ ۲۷ س [ف.دانشگاه ۱۵: ۴۰۶۵].

46107 ـ**تهران**،سپهسالار۵۳۵۲:نسخ

سدهٔ **۱۲** ، ۳۳۶گ۲۵س .

46107ـ **تهران** ، سپهسالار ۸۱۴۸ : نسخ‌سدهٔ **۱۲** ، ۳۳۳گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳۵:۴].

46108 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۱۵۵ (۲۲۵ف): نستعلق‌پایان‌سدهٔ**۱۲** ، آغاز و انجام افتاده، ۲۰۶گ۲۵س .

46109 ـ **یزد** ، جامع‌کبیر ، وزیری ۱۳۶۴۸ (۲۲۳ف): نستعلیق پایان‌سدهٔ **۱۲** ، آغاز وانجام افتاده ، ۲۷۶گ ۲۳س [ف . شیروانی ۱: ۲۳۳و۲۳۴].

46110 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۹۱۵(۸۷۳۰): نسخ سدهٔ **۱۲** ، آغاز افتاده ، ۱۱۲گ ۱۹ س [ف.شیروانی۲:۷۵۴].

46111 ـ **یزد**، جامع‌کبیر، وزیری ۹۰۵ (۱۵۵۶۶) : نسخ عبدالرحیم فرزند ابوالحسن اصفهانی ، سدهٔ**۱۲**، باتاریخ‌ساختگی **۱۰۲۴**، ۲۱۵گ[ف. شیروانی ۲ :۷۴۶].

46112 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۵۰ Or : نستعلیق ، سدهٔ **۱۸**م، آغازبرابرنمونه، ۵۳۴گ ۱۹س[ریو۱:۱۵۴].

46113 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۳ سیر (۱۳۹ف): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، ۳۱۴ گ ۱۵ س[ف.محمداشرف: ۱۵۳].

46114 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۹ سیر (۱۴۱ ف): نستعلیق‌درویشعلی، سدهٔ**۱۲** ، ۲۹۵ گ۱۴س[ف. محمداشرف : ۱۵۴].

46115ـ **تهران** ،اصغر مهدوی۲۹۲: نستعلیق ۸ذیقعدهٔ**۱۲۰۵**؟.[نسخه‌های ۲: ۷۰].

46116ـ **تهران**،الهیات۵۹ب: نستعلیق ۱۷ ج۱/ **۱۲۰۵**، ۲۵۸گ ۱۹س [الهیات۱: ۴۱].

46117 ـ **ری**، عبدالعظیم ۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲ـ۱۳** ، کامل نیست[نسخه‌ها ۳: ۶۷].

46118 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۴۵۱۵: نسخ‌نصرالله‌آقابلاغی، **۱۲۰۰**[ف.دکتر مقصود].

46119 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۵۱۰(۱۵۲۸۱): نستعلیق،۱۷ذیحجهٔ**۱۲۱۱**، ۱۵۵گ ۱۸س[ف شیروانی ۲: ۴۴۶].

46120 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۲سیر (۱۳۷ف): نستعلیق ، ۴ محرم **۱۲۱۰** (۱۷۹۵م)، ۳۳۰گ۲۵س [ف.محمد اشرف :۱۵۲].

46121 ـ **یزد** ، جامع کبیر، وزیری ۱۲۹۳۸ (۲۲۶ف): نسخ محمد فرزند میرزا علی، ۸ ذیقعدهٔ **۱۲۱۶** زرین، ۲۳۷گ۲۷س [ف.شیروانی۱:۲۳۴].

46122 ـ**مشهد** ، عبدالحمید مولوی : نستعلیق شکستهٔ **۱۲۱۸** [نسخه‌ها ۵: ۲۰].

46123 ـ **تهران**،مجلس۲۹۵۵: نستعلیق ابوطالب فرزند محمدحسین قائنی شاهرودی ، ۱۴ رمضان **۱۲۱۹** ، بخواهش‌مولا عباس‌هزارجریبی[ف. مجلس۱۰: ۳۸۶].

46124 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۷۱۸۶(۲۱۸ف): نستعلیق‌محمدنبی‌فرزند علی‌نقی شیرازی، **۱۲۲۱** ، ۱۷۲ گ ۲۱س[ف . شیروانی۱: ۲۳۱].

46125 ـ **یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۹۸۵(۲۱۹ف): نسخ‌یکشنبه۵ شعبان**۱۲۲۲** ، ۳۷۷ گ ۲۰س[ف.شیروانی ۱ : ۲۳۱].

46126 ـ **آصفیه** ۱۱۱۴حدیث: نوشتهٔ **۱۲۲۴**[ف. آصفیه۴: ۲۶۶].

46127 ـ**یزد**، جامع‌کبیر ، وزیری ۱۲۲۸۳(۲۲۲ف): نسخ زیبای احمد فرزند

ابوالحسن اردکانی، ۲۵ ع۱/**۱۲۲۵**، ۲۹۶ گ۲۴س[ف.شیروانی۱:۲۳۳] .

46128 ــ**مشهد** ، رضوی۹۳اخبار: نسخ احمد فرزند حسن موسوی‌بفرونی،**۱۲۲۵**[ف. رضوی۱:۹۳اخبار].

46129 ــ **تهران** ، مجلس۴۹۷۷: ثلث ابوالقاسم فرزند محمدحسینی اصفهانی ، رجب **۱۲۲۶**،۲۶۵گ ۲۵ س[رؤیت]

46130 ــ **یزد** ، جامع کبیر، وزیری ۱۴۰۱۴(۲۱۲ف): نسخ **۱۲۲۶**، ۲۸۴ گ۲۵ س [ف. شیروانی ۱:۲۲۹].

46131 ــ **یزد** ،جامع کبیر، وزیری ۱۴۸۴۶ (۲۲۷ف): نسخ حاج حسن‌علی‌محمد علی عزآبادی، ۶ رجب **۱۲۲۷**، ۴۶۷گ ۱۷ س [ف.شیروانی ۱: ۲۳۴].

46132 ــ **رشت** ، جمعیت نشرفرهنگ ۳۶ ج : نسخ‌محمدعلی فرزند محمدباقرمحمد- آبادی،**۱۲۲۷** در جرقویهٔ اصفهان ، ۲۸۲گ ۲۳ س [ف. محمدروشن :۲۷].

46133 ــ **نجف**،سیدحکیم۱۵۴: نوشتهٔ اسماعیل فرزند محمدعلی سبحانی ، **۱۲۲۷**، ۲۵۶ گ [یادداشتهای‌سیداحمد اشکوری].

46134 ــ**مشهد** ،مدرسهٔ میرزا جعفر (شماره‌یادنشده): نسخ**۱۲۲۸**، آغازافتاده[ف. شهرستانها ۱ :۲۷] .

46135 ــ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۱۱۳ (۹۲۰ف): نوشتهٔ**۱۲۲۸**، ۲۰۲گ [آکیموشکین۱:۱۴۱].

46136 ــ **لنین گراد** ، اکادمی‌علوم D ۶۹۵ (۹۲۱ف) : نوشتهٔ **۱۲۲۹**،۳۲۷گ [آکیموشکین ۱:۱۴۱].

46137 ــ **تهران** ،الهیات ۲۲۹ ب : نستعلیق اسفندیارفرزندرضاقلی‌میرزابابای‌آهی، **۱۲۲۹**، ۲۵۸گ ۲۲س[الهیات ۱ : ۴۱].

47138 ــ**ری**،عبدالعظیم۱۱۸: نستعلیق محمدعلی فرزند محمدجعفر فرزند ابراهیم حسینی، پنجشنبهٔ۴رمضان**۱۲۳۰**، آغازدردیباچه افتاده است،[نسخه‌ها ۳:۴۳۱] .

46139 ــ **یزد** ، جامع کبیر۱۳۷۸۰ (۲۱۶ف): نستعلیق ج۲/**۱۲۳۰**،۲۷۹گ۲۴ س [ف.شیروانی۱:۲۳۱].

46140 ــ **تهران** ،خانقاه‌نعمت‌اللهی ۳۶۵: محمدعلی فرزند محمدحسین طالقانی ، یکشنبهٔ۲ع۲/**۱۲۳۱** ، ۳۶۱ ص ۲۰ س[ف. دیباجی ۲:۸۹] .

46141 ــ **مشهد** ، جامع گوهرشاد۹۲: نسخ،محمدباقرفرزندگل‌محمدقزوینی اصفهانی، **۱۲۳۱** در زنجان ،زرین [ف. شهرستانها ۱ : ۹۸].

46142 ــ**نجف**،سیدمحسن‌حکیم۱۸۱۱: نوشتهٔ محمد اسماعیل ، **۱۲۳۱** ، ۳۵۹ گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

46143 ــ **ری** ، عبدالعظیم ۲۸: نسخ ۲۶ شعبان**۱۲۳۲** [نسخه‌ها ۳:۶۷] .

46144 ــ**مشهد**،جامع گوهرشاد۱۲۰۶: نسخ**۱۲۳۲**[ف.شهرستانها ۱: ۹۸].

46145 ــ **تهران** ، سپهسالار ۵۳۵۱: نسخ۱۸ج۱/**۱۲۳۳**،۳۵۹گ۲۱س [سپهسالار ۴ :۳۵].

46146 ــ **قم**، فیضیه ۲۱۰۵(۱۰۳) : نستعلیق محمدصادق فرزندمحمدتقی کله یساری ساکن‌ملاطالب‌چاپلق،ج۲/**۱۲۳۳**،۵۲۶ص۲۴ س [ف.فیضیه۲ :۲۱۲].

46147 ــ **تهران** ، ملی ۹۹ف : نسخ ملا سفرعلی‌فرزند قربانعلی خیابانی، ۶ شعبان **۱۲۳۳** ، ۲۳۹ گ[ف.ملی۱:۸۴] .

46148ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۱۹۴۴ Or : نوشتهٔ ۱۲۳۳ [نسخه‌ها۴: ۶۵۵].

46149 ـ هاروارد، هوتن: نستعلیق سلطان‌محمد تبریزی ۱۰ رمضان ۱۲۳۳ [نسخه‌ها۴: ۳].

46150 ـ مشهد، رضوی ۴۹۲ اخبار (۱۹۸۷): نستعلیق محمد علی فرزند عبدالکریم مروزی، چهارشنبهٔ ۹ محرم ۱۲۳۶، ۳۶۶ گ ۲۵ س [ف. رضوی ۵: ۶۸].

46151 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۱۴۶۲۴ (۲۲۴ ف): نستعلیق علی فرزند قربانعلی افشار، ۱۲۳۵، ۲۰۰ گ ۲۰ س.

46152 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۷۱۳۱ (۲۲۰ ف): نستعلیق ۱۲۳۶، آغاز افتاده، ۳۵۲ گ ۲۰ س [ف. شیروانی ۱: ۲۲۲ و۲۲۳].

46153 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۱۵۴۳۲ (۲۲۱ ف): نسخ ج ۱/ ۱۲۳۸، آغاز افتاده، ۲۷۳ گ ۱۳ س [ف. شیروانی ۱: ۲۳۲].

46154 ـ تهران، دکتر مفتاح: نسخ صابر فرزند زین‌العابدین خوانساری، چهارشنبهٔ ۵ ج ۱/ ۱۲۳۹ [رؤیت].

46155 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۶۳: نستعلیق محمدرضا فرزند آقا اکبر ماسوله‌ای ۱۲۴۱، زدین [ف. شهرستانها ۱: ۹۸].

46156 ـ مشهد، رضوی ۴۹۳ اخبار (۱۹۸۶): نستعلیق عبدالکریم فرزند محمد حسین آشتیانی قمی، چهارشنبهٔ ۷ صفر ۱۲۴۱، ۲۸۳ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۵: ۶۹].

46157 ـ همدان، آقای حاجی ایزدی: نستعلیق ۱ شوال ۱۲۴۵ [نسخه‌ها ۵: ۳۶۶].

46158 ـ تهران، سپهسالار ۷۲۴۱: نستعلیق ۱۲۴۵، ۲۵۰ گ ۲۲ س.

46159 ـ تهران، سپهسالار ۴۵۲: نستعلیق حاج بخش‌علی فرزند حسین کنجدجانی گلپایگانی، ۲۵ ج ۱/ ۱۲۴۶، ۲۵۷ گ ۲۴ س [سپهسالار ۴: ۳۵].

46160 ـ تهران، ملی ۱۱۵۸ ف: نسخ غلامعلی فرزند رمضانعلی فرزند محمدتقی نوری، ۱۲۴۷، ۳۴۲ گ ۲۴ س [ف. ملی ۳: ۱۸۲].

46161 ـ تهران، ملک ۲۲۰۵: نستعلیق عبدالرزاق فرزند محمدحسن، ج ۲/ ۱۲۶۳، ۴۴۵ گ ۱۹ س [رؤیت].

46162 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۷۵: نسخ سید محمد حسینی ۱۲۶۳ [ف. شهرستانها ۱: ۹۸].

46163 ـ ری، عبدالعظیم ۹: نستعلیق حسن فرزند محمد مجید حسنی، ع ۲/ ۱۲۶۶ [نسخه‌ها ۳: ۶۷].

46164 ـ تهران، ملی ۱۱۴۴ ف: نسخ محمداسماعیل، ۱۲ صفر ۱۲۶۶، آغاز برابر نمونه، ۳۵۶ گ ۲۰ س [رؤیت].

46165 ـ قم، فیضیه ۲۱۰۴ (۱۰۲): نسخ خوش چهارشنبهٔ ۲ صفر ۱۲۷ (= ۱۲۷۰)، ۱۰۸۰ ص ۱۷ س [ف. فیضیه ۲: ۲۱۱].

46166 ـ تهران، آقای مسعود محتشمی: نستعلیق ۱۲۷۱ [نسخه‌ها ۵: ۶۷۲].

46167 ـ قم، فیضیه ۲۱۰۳ (۱۰۱): نستعلیق ابوعلی طباطبائی، ۱۲۹۹، ۸۶۲ ص [ف. فیضیه ۲: ۲۱۱].

46168 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۱۰۸۶۹ (۲۱۴ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۳۱۳ گ ۱۹ س [ف. شیروانی ۱: ۲۳۰].

46169 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۴۷۰۴ (۱۴۴ ف): نسخ سدهٔ ۱۳، آغاز و انجام افتاده، ۱۷۸ گ ۲۳ س [ف. شیروانی ۱: ۱۸۰].

46170 ـ **یزد**، جامع کبیر ،وزیری ۱۴۹۶۵ (۲۱۷ف) : نستعلیق تحریری آغاز سدهٔ **۱۳** ، ۳۳۲ گ ۱۹ س [ف. شیروانی ۱: ۱۳۱].

46171 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۱۲۲۲: نسخ‌سدهٔ**۱۳**،انجام‌افتاده.

46172 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۱۸۵۸: شکسته‌نستعلیق ،سدهٔ **۱۳**،انجام‌افتاده [ف.شهرستانها۱ : ۹۸].

46173 ـ **هند**،بانکیپور ۵۰۰ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۳۷۳گ ۲۵س [ف.عبدالمقتدر۶ : ۱۳۳].

46174 ـ **مشهد**،عبدالحمید مولوی: نسخ ،تاریخ یادنشده [نسخه‌ها۵:۱۰۷].

46175 ـ **تهران** ،مجلس۶۲خویی: نسخ میرمحمدحسین فرزند میرخان مرندی ، ۷۳۷ص۲۰ س [ف.مجلس۷ :۶۱].

46176 ـ **همدان** ، کتابخانهٔ غرب ۱۶۷۹: نستعلیق[ف.دکترمقصود] .

46177 ـ **قم** ، فیضیه ۲۱۰۲ (۱۰۰): نسخ محمد کاظم‌موسوی، ۸۷۶ص۲۳ س [ف . فیضیه ۲ :۲۱۰].

جنات الخلود

ازمحمدرضا فرزند محمد مؤمن امامی خاتون‌آبادی ، بنام شاه‌سلطان حسین‌صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵)، درجدولهایی، شرح‌اسماء حسنی، شناسایی پیامبران و سرگذشت آنان ، سرگذشت‌چهارده معصوم،روزهای‌فرخندهٔ‌مذهبی وجز آنها ازقبله‌شناسی، طول و عرض شهرها ، وآداب مسافرت‌راگردآورده‌است، ودر۱۱۲۷ (باغ‌عدن) بانجام رسانده‌است.وبارهاچاپ شده است. **آغاز** : الحمدلله‌الحکیم‌المعبود، المتفرد بالازلیةواللابود... برلوایح‌ارواح‌زاکیه،وصفایح اذهان‌صافیه ... کمینه...

بنگرید: ذریعه ۵: ۱۵۰ ـ ف .مشار : ۴۹۹.

46178 ـ **مشهد** ، رضوی۱۸۰تاریخ: نسخ خوش محمد مقیم حافظ‌تبریزی۱۱ رمضان **۱۱۲۷** [ف. رضوی۷:۶۱].

46179 ـ **تهران** ، مجلس۵۱۰۰': نسخ عبدالعلی فرزند محمدایروانی،سدهٔ **۱۳**، نسخهٔ هنری ،آغازبرابرنمونه۳۵ گ[رؤیت].

46180 ـ **مشهد**، رضوی ۲۷ تاریخ : نستعلیق **۱۲۴۲** ، ۳۵گ[ف. رضوی۳:۸۱].

46181ـ**مشهد**،رضوی۱۸۲تاریخ: نسخ ونستعلیق **۱۲۵۳** [ف.رضوی ۷:۶۲].

46182 ـ **مشهد** ، رضوی۱۸۱ تاریخ: نسخ خوش عبدالحسین فرزند ملا زین‌العابدین ۲۸ شعبان **۱۲۵۶** ، زرین[ف.رضوی۷:۶۱].

46183 ـ **تهران** ،ملی ۹۶۰ ف : عبدالحسین فرزند ملا زین‌العابدین یزدی ، سه‌شنبهٔ ۱۴/ ۹/ **۱۲۵۹** ، ۳۴گ [ف. ملی۲: ۴۹۷].

46184 ـ **تهران** ، ملك ۱۴۷۵: نسخ عبدالحسین یزدی‌فرزند ملازین‌العابدین ، ۲۴ ذیحجهٔ **۱۲۶۰** ، ۳۵گ[رؤیت].

46185 ـ**تهران** ،ملی۱۳۰۸ : نسخ اقل‌العابدین ... یزدی، در سه‌شنبهٔ۲۴ شوال **۱۲۶۰** ، زرین ، ۳۰ گ ۲۷س[ف.معارف۲: ۱۴۰].

46186 ـ**مشهد** ، رضوی۱۷۸ تاریخ: نستعلیق‌ونسخ‌هادی‌ورتوانی‌رودباری،صفر **۱۲۶۱** [ف.رضوی۷: ۶۰] .

46187 ـ **تهران** ، اصغرمهدی۱۰۰ : نستعلیق محمدباقرفرزند میرزامحمدجعفر آشتیانی ، در قزوین ، دردوشنبهٔ ۲۶ رمضان

۱۲۶۱، [نسخه‌ها۲: ۷۰].

46188ـ تهران،مجلس۵۳۹: نسخ‌وثلث ۱۲۶۱،زدین ، آغاز برابر نمونه ، ۳۵ گ [ف.مجلس۲:۳۱۸].

46189ـ تهران،مجلس۵۶۱۸: نستعلیق زیبای ۱۲۶۳،زدین (س ۲ـ۲۰۲)[ف.مجلس ۱۷:۷۱].

46190ـ یزد ، سیدابوالفضل‌سعیدی، ریحان‌یزدی : نسخ محمدحسین ، آدینهٔ صفر ۱۲۶۴ بـرای صاحب اختیاری خالویی صدر العلماء ،نسخهٔزیبایی است.[نسخه‌ها۴: ۴۶۰].

46191ـ مشهد ، رضوی ۱۷۷ تاریخ: نسخ و نستعلیق‌هند۱۲۷۰ ، زدین،[ف . رضوی ۷ : ۶۰].

46192ـ تـهـران ، ملك ۵۳۲۶ : نستعلیق خـوش‌سدهٔ ۱۳ ، اکلیلی ، ۳۳ گـ [رؤیت].

46193ـ تهران،مجلس ۱/ ۲۷۳۵ : نستعلیق محمدعظیم‌خان‌منشی دربادهرات‌فرزند محمد اسماعیل خان در ۱۳۱۵ (س ۱ـ۲۶۷) [ف .مجلس ۹:۷۳].

46194ـ مشهد ، رضوی ۲۶ تاریخ: تاریخ یادنشده ، زدین ، ۳۵ گ[ف.رضوی۷: ۸۱].

46195ـ مشهد،رضوی۱۷۹تاریخ: نسخ ونستعلیق ،زدین [ف. رضوی ۷ : ۱۷۹].

46196ـ تبریز، ملی۳۰۹۱: نستعلیق یکی از سادات حسینی در یزد،تاریخ یادنشده، [ف .ملی تبریز۱:۳۳۸].

46197ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم D۳۱۷ (۹۲۹ف): بی‌تاریخ، (۱پ۲۴۷.پ) [آکیموشکین۱:۱۴۲].

جواهرالاخبار

کرمانی،دربخش‌تاریخ فلسفه‌خواهدآمد.

جواهرالمقاتل

از شیخ محمدعلی کـرمانشاهی اصفهانی تهرانی ، بعربی و فارسی ، درسوگواری ، در ۱۳ ج۱/ ۱۳۱۲، درمدرسهٔ سپهسالار بـانجام رسانده‌است. آغاز: الحمدلله‌الذی‌جعل‌الشهداء من‌ادنی‌المراتب‌السفلیة‌الناسوتیة‌ترقیاً

46198ـ تهران ، سپهسالار۵۳۶۷ : نسخ نگارنده ، ۱۳۱۲ ، ۷۶۹ گ ۱۳ س [ف. سپهسالار۴: ۱۲۲].

ح

حالات ثامن الائمة = احوال ثامن...

عصار،درص۴۴۰۷ گذشت.

حالات و کرامات چهارده معصوم

ازمحمدبیخبری....

46199ـ تهران،ملك۲۷۳۱: نستعلیق در ۱۱۲،۹۹۸ك ۱۲ س [ف. ملك ،فارسی: ۲۰۵].

حجج‌الرضویه

از اسماعیل شریف فـرزنـد محمدمحسن شاهرودی که در تهـران میـزیسته است ، در سرگذشت و مناقب امام‌رضا ،دریك‌مقدمه‌وهشت باب ویك خاتمه،بنام مظفرالدین‌شاه(م۱۳۲۴) در ۱۳۱۴بانجام رسیده .مقدمه‌درامامت: باب

۱ ـ شمه‌ای از سرگذشت او ، پنج فصل ۲ ـ معجزات‌او، دو فصل۳ـ احضار و ولیعهدی او، چهارفصل ۴ ـ مناظرات اوبا ارباب‌ادیان ۵ ـ دعاهای‌منسوب باوومناقب‌ایشان ،چهارفصل ۶ ـ سبب‌اقدام‌بکشتن‌او، سه‌فصل ۷ـ زیارت‌خاکجای او، دو فصل۸ ـ مسائل متفرقه: مذهب‌واقفیه ، حالات‌زیدبرادرایشان،خاکجای‌وساختمان‌آن، مشاهیر طوس. خاتمه‌درسرگذشت‌خواهرایشان فاطمهٔ‌معصومه. **آغاز**: الحمدلله الذی‌خلق‌انوارا، و جعلهم‌بعرشه‌محدقین .

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه، نقبا:۱۴۸

46200 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۰۶ اخبار (۲۰۰۱): نسخ یحیی‌فرزندمحمدباقرتفریشی، آغاز سدهٔ **۱۴** ، ۲۵۷ گ ۱۶ س [ف.رضوی ۵: ۷۷].

46201 ـ **مشهد** ،فرخ۲۷۲: تاریخ‌یاد نشده[نسخه‌ها۳: ۸۸].

حجر اسماعیل

ازمحمدهاشم فرزندمحمد مفیدفرزندمحمد نبی‌شیرازی، مجموعه شعرهایی‌ست درستایش و سوگواری خاندان پیامبر، و دنباله‌ایست برای «کعبةالباکین»پدرش. که‌درذیحجهٔ۱۲۵۵ بانجام رسانده‌است.

بنگرید : ذریعه۶: ۲۶۶و۱۸: ۸۴.

46202ـ **تهران** ،دانشگاه۲/۲۸۶۹ : نسخ سراینده **۱۲۵۵**(۲۳پ‌ـ۶۳پ) بدنبال «کعبةالباکین» پدرش [ف .دانشگاه ۱۰ : ۱۷۱۵].

46203 ـ **نجف**، سیدهادی اشکوری : بخامهٔ سراینده ، همراه «کعبةالباکین»پدرش [ذریعه ۱۸: ۸۵].

46204ـ**شیراز** ، ملی‌فارس۵۱/ ۸۹۱ دا (۲۱۵ـ۸ گ) : گویا بخامهٔ خود محمد هاشم ، ۲۰ شوال **۱۲۵۵** ، بدنبال «کعبة الباکین» پدرش ،[ف.ملی ۱ : ۱۸۹].

حدایق الجنان

از محمد حسن‌فرزندمحمدابراهیم ،که‌از منبریان بوده است . درسرگذشت امام جعفر صادق.

46205 ـ **تبریز**، تربیت۹۱(۱۱۷ ف): تاریخ یادنشده، در میان چند برگ‌سفید گذارده شده ، درپشت برگ آغاز نوشته‌شده: یکصد ودو ورق و چهارهزار بیت[ف . محمد نخجوانی: ۱۰۶].

حدایق المقربین

خاتون آبادی ، در ص ۹۳۳ گذشت.

حدیقة الاحزان

نام نگارنده در نسخهٔ مجلس ۲/ ۳۵۳۱ پاك شده است ،وگویا از محمد واعظ‌اصفهانی، نگارندهٔ‌جامع‌المعجزات:۴۴۴۴»باشدبهرحال نگارنده از مردمان‌سدهٔ سیزدهم بوده‌است،ودر ۵۹ مجلس درفضایل‌وسوگواری‌خاندان پیامبر است. [عبدالحسین حایری]. **آغاز** : الحمدلله الذی جعلنامن‌المتمسکین بولایة...امابعد، بندهٔ عاصی‌خاطی‌تبه‌روزگار

46206 ـ **تهران**، مجلس ۲/ ۳۵۳۱: باتاریخ**۱۲۶۴** دردفتر(ص۱ـ ۱۸۰) درهامش « جامع‌المعجزات » [ف.مجلس۱۰: ۱۴۸۷].

حدیقة البکاء

ازترکی شیرازی، آقامحمدحسین‌آغولی، ازسدهٔ‌سیزدهم .دیوان‌سروده‌های‌اودردوجزء در یك مجلددربمبئی بسال۱۳۱۴ ق۱۹۱+۱۳۸ ص چاپ‌شده‌است: جزء یکم‌بنام «حدیقةالبکاء» در سوگواری ، دوم«لاله‌زار»درغزل. **آغاز** :

ثنا وستایش خاص حکیمی ست که.

بنگرید : ف. مشار : ۷۲۲ ـ ذریعه ۹: ۱۶۹ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۱۳ .

45207 ـ **یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۱۵۲۷۵ (۲۱۷ف) : نسخ آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۷۸ گ ۲۵ط[ف. شیروانی ۱: ۳۰۱].

حزن العاشقین

از سیدعلی اصغر فرزند محمد فرزند اسماعیل موسوی سمنانی، در ۱۶۳ مجلس روضه خوانی.

آغاز: حمدله، بعداز حمد بر خداوامنت بر

45208 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۷۸۸۶: شکسته نستعلیق بدنگارنده، ۲۵ رمضان **۱۳۰۴** [ف. دکترمقصود].

حصار الاسلام = تاریخ عمری

از محمدحسین عمر محمد عبدالسلام هروی. در فتوحات خلیفهٔ دوم تازیان: عمر بن الخطاب.

45209 ـ **آصفیه** ۹۹۹ تاریخ: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

حصص الاتقیا من قصص الانبیاء = ترجمهٔ کشف الغوامض فی احوال الانبیاء = عصمت الانبیاء

متن از ابوالحسن محمد فرزند یحیی البشاغری. نخست یک تن سمرقندی در اوایل سدهٔ چهارم کتابی بنام «معاصی الانبیاء» بعربی نگاشته است، که در آن سخنان بدعت آمیزی رفته بوده است . آنگاه دوتن به پاسخگوی آن پرداخته اند. یکی ابومنصور الماتوریدی متکلم درگذشتهٔ ۳۳۳ق که اورا تکفیر کرده و حکم برسوزاندن آن داده است. دومین آنان نگارندهٔ این کتاب است که در رد «معاصی الانبیا» نگاشته است . ودر سده‌های چهارم تاششم مورد توجه مردم آن روزگار بوده است ولی بعلت متن مغلق آن در سدهٔ ششم نورالدین احمد فرزند محمود فرزند ابوبکر صابونی بخارایی حنفی درگذشته ۵۸۰ق گزیده‌ای از آن درآورده است. این خلاصه نیز بعربی بوده است. ولی از آن نسخه‌ای در دست نیست. و آنچه در دست هست ترجمهٔ فارسی این خلاصه است : از ابوعبدالله مسعود فرزند علی فرزند عمر صراف، یکی از شاگردان همان صابونی ست، که در سال ۶۰۸ ق بانجام رسانده است، و این ترجمه بنام «حصص الاتقیاء من قصص الانبیاء» است. این نام نادرست در «کشف الظنون» بنام «حصن الاتقیا...» یادشده است.

45210 ـ **پاریس** ، ملی P۲۵: نستعلیق ۲۰ع **۹۹۴/۲** ، (۱۵۸۶م) ۲۱۲ گ ۱۹ س ، [بلوشه ۱: ۳۷۰] فیلم آن در دانشگاه ش ۷۸۳ هست [فیلمها: ۱۵۴].

45211 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم ۸۳۲ A (۱۰۴۹ف) : بی تاریخ ، ۲۰۸ گ [آکیموشکین ۱: ۱۵۵].

حقایق = تاریخ محمدی

از کسی با تخلص راجی، بریگل می نویسد: که گویا همان بمانعلی راجی کرمانی (که یاد او در «حملهٔ حیدری : ۲۷۷۶» گذشت) باشد.

حماسهٔ دینی ست، درسرگذشت پیامبر به نام ناصرالدین شاه، بسال ۱۲۷۰ق در دویست و نود ویک عنوان بانجام رسانده است.

درف . مشار: ۵۷۱ از دو منظومهٔ حماسی بنام «حقایق ناصری» و «حقایق النبویه والعلویه» از ابوالقاسم فرزند علی اکبر اصفهانی متخلص به راجی یادشده است که هر دو از حماسه‌های دینی ست.

45212 ـ **کلکته** ، انجمن آسیایی بنگال (ف . ایوانف، ذیل دوم ۹۸۷): نوشتهٔ **۱۲۷۲** (۱۸۵۶م) [بریگل ۱: ۵۹۷].

حق الیقین

از ناشناس. سرگذشت کوتاه پیامبر اسلام است، گزیده از چند کتاب از آن میان «گلشن راز» شبستری.

46213 ـ آلمان، توبینگن، دانشگاه ۱۵۴۱: تاریخ یاد نشده (ف. هاینتس ۱۲۲) [بریگل ۱: ۶۰۹].

حکمت شهادت = اسرار الشهادة

از محمدباقر مجلسی. (که یاد او در «اختیارات: ۲۱۸» گذشت) در بارهٔ فلسفهٔ رویداد کربلا و پاسخگوی به مخالفان بر پایهٔ حدیثها.

در ذریعه به هیچیك ازدو نام بالا یاد نشده است. **آغاز:** الحمدلله الذی خص البلاء بالانبیاء ثم الاوصیاء ثم الامثل فالامثل من الاولیاء.

46214 ـ قم، سید شهاب الدین، آقا نجفی ۱۸۷/۲۷: باتاریخ **۱۱۲۵** در دفتر (۲۵۸-۲۶۸ پ) [ف. اشکوری ۱: ۲۱۵].

46215 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۲۴۲۷ (۱۸۵۳ف): نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۵۰۶ر-۵۱۶پ) [ف آکیموشکین ۱: ۲۵۷].

حلیهٔ حضرت سید المرسلین = شمایل مبارك سید المرسلین

از شیخ عبدالحق محدث دهلوی، (که یاد او در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت). گرفته شده از «مدارج النبوه»ی خود او. این «مدارج» در دو جلد در هند ۱۹۱۳م چاپ شده است. (بنگرید: آداب لباس: ۴۴۰۵). **آغاز:** بسم الله والحمدلله علی وجوده ... اما بعد، این نسخه ای ست در بیان حلیهٔ جلیلهٔ حضرت سید المرسلین ص.

بنگرید: ف. مشار: ۱۴۱۵.

46216 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ S.۲۴ (۱۲۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام حلیهٔ جلیلهٔ **حضرت سید المرسلین** است، ۲۸ گ ۱۵س [ف. محمد اشرف: ۱۳۸].

46217 ـ آصفیه، ۳۸۷ سیر: گویا نوشتهٔ **۱۳۲۰**، در فهرست بنام **شمایل مبارك** است [آصفیه ۴: ۳۸۳].

46218 ـ بنگال، آسیایی ۱/۵ CO (۱۰۷۳): تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام **رساله شمایل** است [ف. بنگال: ۱۷۵].

46219 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۹۶/۳/۴۷۲: نوشتهٔ غلامحسین، تاریخ یاد نشده در فهرست بنام **حلیه مبارك** آمده است [. دکترمحمدبشیر حسین ۱: ۲۱].

حلیهٔ رسول = رسالهٔ...

از غلام محیی الدین قصوری، (بنگرید: حلیهٔ محبوب خدا: ۲۷۷۴).

46220 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۸۰/۱: نوشتهٔ رحمت الله، پیرامن **۱۲۷۶** (۱۸۵۹م) [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۲۱].

حلیهٔ رسول

از محمدهاشم همدانی. **آغاز:** اللهم صل علی محمد خیرالعالمین خلقاً وخلقا وعلی آله و اصحابه.

46221 ـ داکا، دانشگاه ۲۴۲ DU (۲۸ف): نستعلیق، بی تاریخ، با مهر: میرزا امامقلی بیگ ۱۲۱۷، ۴ گ [ف. حبیب الله ۱: ۲۳].

حلیهٔ رسول = شمایل النبی = حلیه حضرت سید المرسلین عبدالحق دهلوی

حلیهٔ مبارك

شاه جیو، در ص ۲۷۷۳- ۲۷۷۴ گذشت.

حلیهٔ مبارك

ازشرف به نظم. و آغاز می‌شود باقصیده‌ای در ستایش پیامبر ازعمادالملوك غازی‌الدین خان فرزند غازی‌الدین خان فیروز جنگ آصفجاهی که در ۱۱۶۵ سروده‌است. **آغاز:** صفت رسول خدا.

46222 **هند** ، بانکیپور ۲۱۹۲ : در مجموعه نوشتهٔ **۱۲۵۲**، (۱۵۵ر–۱۵۷ر)[ف. عبدالمقتدر ، ذیل۲: ۱۳۰].

حلیة الموحدین

از ابوالحسن علی زواره‌ای اصفهانی ،(که یاد او در «ترجمة الخواص: ۱۳» گذشت). ترجمهٔ «روضة الواعظین» شیخ مفید (م ۴۱۳) است، در پندواندرز وعقاید وسرگذشت وسیرت چهارده تن، در یك مقدمه و پانزده بـاب : مقدمـه در ماهیت عقول و مراتب علوم. باب۱ ـ خداشناسی، هفت مجلس ۲ ـ پیامبری، دومجلس ۳ـ امامت و سیرت حضرت علی، پنج مجلس ۴ ـ سیرت و سرگذشت فاطمه، سه مجلس ۵ـ امامت وسرگذشت و سیرت حسن وحسین ۶ـ امامت وسرگذشت زین العابدین ۷ ـ امامت و سرگذشت محمد باقر ۸ تا ۱۴ هر باب ویژهٔ یك امام از اثبات امامت و تاریخ و سیرت او ۱۵ ـ در امور متفرقه در ۶۷ مجلس از مناقب خاندان پیامبر و یاران او و عادات و سیر و سلوك، مجلسهای پایان دربـارهٔ بهشت و دوزخ است . **آغاز:** آغاز کلام بنـام حضرت ملك العلامی که گلزار.

بنگرید : ذریعه ۷: ۸۴.

46223 ــ **تهران**، مجلس ۲۲۹۵: نسخ متوسط ۲۰ ع۲۶/**۹۶۴** در روزگار متـرجم ، عبارتهای عربی معرب، نسخهٔ ممتاز ، ۷۳۴ ص ۲۱ س [ف . مجلس۶ : ۲۵۰] .

حملهٔ حیدری

از باذل مشهدی ، میرزا محمد رفیع ، که در ص ۲۷۷۵ یادشده‌است ،

اینك نسخه‌های دیگر :

46224 ــ **لنین گراد**، اکادمی E ۱۲ (۳۵۹۰ف): در «گلشن» گـردآوری مهجور **۱۱۹۹-۹۱** [آکیموشکین ۱ : ۴۶۸].

46225 ــ **کـاشان** ، مدرسهٔ سلطانی ۳۸۸ر۳ : نستعلیق ، بی‌تاریخ [ف. سلطانی : ۱۷].

46226 ــ **داکـــا** ، دانشگاه ۲۱۰ DU (۱۳۱ف): نستعلیق ، آغا برابرنمونه ، ۳۰۵ گ [ف حبیب‌الله ۱: ۱۱۶].

46227 ــ **پیشاور** ، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۸: جلد ضخیم، در فهرست آمده: مجهول الاسم، سیرت عهدرسالت و خلـفای اربعه منظوم ، آغاز برابر نمونه. گویا همین کتاب باشد [لباب المعانی ، عبـدالرحیم مـولوی : ۲۷۸].

حملهٔ حیدری

راجی کرمانی که در ص ۲۷۷۶ یادشده‌است

اینك نسخه‌های دیگر :

46228 ــ **همـدان** ، کتابخانهٔ غرب ۴۵۳۰: نستعلیق محرم **۱۲۵۹** درهمدان [ف. دکترمقصود].

46229 ــ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۴۰: نسخ محمدتقی فرزند محمدکاظم همدانی، ۱۳ ذیحجهٔ **۱۲۶۵**، ازوی نسخهٔ اصل، آغـاز برابرنمونه، ۵۶۴ص ۲۷س [ف. دیباجی۲: ۷۴]،

46230 ــ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۵۷ : نسخ ، آغاز و انجام افتاده، ۴۲۲ص، ۲۴ س [ف . دیباجی ۲: ۸۴].

حیات القلوب

از محمد باقر، مجلسی دوم،(که‌یاداودر «اختیارات : ۲۱۸» گذشت). درسرگذشت و سیرت پیامبران گذشته درسه‌مجلد:۱-پیامبران ۲ - پیامبر اسلام ۳ - امامان و خلفا. و همان احادیث‌جلدهای۵ و۶ و۷ «بحارالانوار» است که بفارسی درآورده‌است. و در ۱۰۸۷ بانجام رسانده‌است . بارهاچاپ‌شده‌است . **آغاز : ج ۱** : حیات قلوب زنده دلان وادی ضلالت و حرمان بحمد خداوندیست **آغاز : ج ۲** : حمدله.صلاة . این کتاب دویم ازکتاب حیاة القلوب از مؤلفات احقرعباداللہ.

بنگرید: ذریعه۷: ۱۲۱-ف. مشار:۵۸۹.

46231 - **تهران** ، مجلس ۴۴۲۴ : نسخ شوال **۱۰۸۵** ، ۲۷۵ گ ۲۱ س[رؤیت].

46232 - **پاکستان** ، لاهور ،پرفسور شیرانی ۱۹۹۱/ ۵۰۰۱ : بخامهٔ نگارنده (؟) اواخرج۲/ **۱۰۷۳** (۱۶۶۳م) [ف.دکترمحمد بشیرحسین۲: ۲۳۶] .

46233 - **هند** ، بانکیپور ۵۰۱:ابن محمدباقر جنابذی، ۱۶ شعبان **۱۰۹۰** ، آغاز برابر جلد ۱ ،۲۹۵ گ۲۸ س[ف.عبدالمقتدر ۶: ۱۳۶].

46234 - **مشهد** ،رضوی ۱۰۴۰۸ : نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱** ، زدین ، آغاز برابر نمونهٔ۱، ۲۹۸ گ ۲۵س [رؤیت].

46235 - **تهران** ،الهیات۹۴ب: نسخ محمد نصیر فرزند محمد علی ایجی ابهری اصفهانی ، ۲۰ شوال **۱۱۰۸** (ج۲) بروزگار نگارنده ، ۴۸۷ گ ۲۵ س [الهیات ۱: ۵۰].

46236 - **تهران**، ادبیات ۷ جوادی: نستعلق محمد معین فرزند محمد فصیح ، در پایان‌رمضان**۱۱۱۷**،جلد۱[ف.ادبیات۳:۱۶].

46237 - **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۱ق ف ۴۳ : نوشتهٔ **۱۱۲۴** ، ۸۹۸ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی رضوی:۲۳] .

46238 - **لنین‌گراد** ،اکادمی علوم D ۳۰۵ (۱۱۲۲): نوشتهٔ **۱۱۲۶**: ۴۷۱ گ [آکیموشکین ۱ :۱۶۷].

46239 - **یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۵۹۷۹ (۲۷۰ ف): نستعلیق آغازسدهٔ**۱۲**، ۲۶۰ گ ۲۲ س .

19240 - **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۷۷۱۲(۲۷۲ ف) : نسخ پایان سدهٔ**۱۲**، آغاز افتاده ، ۴۰۳ گ ۲۸ س [ف . شیروانی ۱ : ۲۸۱-۲۸۲].

46241- **تهران** ، ادبیات ۴۴جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف - ادبیات۳: ۱۶].

46242 - **تهران** ،،اصغر مهدوی ۲/ ۵۴۶ : نسخ سدهٔ **۱۲** ، گزیده‌ای‌ست ازآن‌در داستان فیل‌و معراج [نسخه‌ها۲ : ۱۲۲].

46243 - **تهران**، ملی۲۷ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پایان افتاده ، ۴۲۲ گ ۱۸س [ف . ملی ۱ : ۲۷].

16244- **نجف** ،امیرالمؤمنین۱۹۸۶: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳** ، با تملک۱۱۲۶،ج۱ ۳۰۸ گ [ف.خطی،سیدعبدالعزیزطباطبایی].

16245 - **نجف** ، امیرالمؤمنین۷۸۴: نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۲** ، زدین،۳۵۶ گ ،ج۱

46246- **تهران**، الهیات ۱۴۷: نسخ سدهٔ **۱۲-۱۳** [ف. الهیات۱:۳۰۷]

از باب. ۲ تاپایان‌است [ف. الهیات ۱ :۷۰۳].

46246 - **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۳۴۴۲.(۲۶۸ف) : نستعلیق شکسته،یکشنبه ۱۴ محرم **۱۳۰۹**، بدستورحاج‌حسن شریعتی ج۱ آغاز ۳۴۷، گ ۲۱ س[ف . شیروانی ۱ :۳۴۴۲].

46250 ـ تهران ،الهیات۹۳ آل‌آقا: نستعلیق عبدالله فرزند حاج‌محمد جعفر، آدینه ۱۷ ذیقعدهٔ **۱۲۱۷** [الهیات۱:۳:۷۰۳].

46251 ـ مشهد ،رضوی ۵۱۳ اخبار (۲۰۰۵): نستعلیق **۱۲۲۶**، جلدیکم،۳۴۲گ ۲۵ س [ف . رضوی ۵: ۷۹].

46252 ـ تهران ، مجلس ۵۴۲۰ : نسخ **۱۲۲۷** ، جلد سوم ، ۱۷۶ گ ۲۰ س [رؤیت].

46253 ـ قم ،آستانه ۲:۴۲-۵۹۷۵: نسخ خداداد فرزند محمدعلی دهنوی محمود آبادی برخواری،شعبان**۱۲۲۷**،ش ۱دفتر[ف. آستانه: ۱۹۱].

46254 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۱۵۳۸۱ (۲۷۱ف): نستعلیق محمدبدیع‌فرزند ابوالقاسم کجوری، **۱۲۳۰** ، ۳۷۴گ ۱۸ س [ف .شیروانی۱:۲۸۱].

46255 ـ تهران ، مجلس ۴۴۸۵ : نسخ محمد فرزند ملاعبدالله‌خوانساری، ذیحجهٔ **۱۲۳۱**، ۳۰۹ گ ۳۲ س[رؤیت].

46256 ـ مشهد ، رضوی۱۰۵۳۶ فهرست نشده: نسخ ابن نظرعلی‌قدیم مشهور به جانی ، ۱۲ ذیحجهٔ **۱۲۳۶** ، جلددوم، آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، اکلیلی، ۳۴۸گ ۳۰ س [رؤیت].

46257 ـ قم ، آستانه۲: ۳-۶۱۱۳: باتاریخ**۱۲۳۶**دردفتر، ش ۱ دفتر [ف‌آستانه : ۱۸۸].

46258 ـ قم ، فیضیه۲۱۱۸ (۱۱۶): نستعلیق‌ملاعلی‌فرزندعباسعلی‌قزوینی،۱۷رمضان **۱۲۳۸**، ۷۵۰ص ۲۴ س[ف .فیضیه۲:۲۱۷].

46259 ـ تهران،الهیات۴ب: نستعلیق ملاعلی‌فرزند شریف تبریزی، ۱۶محرم**۱۲۳۸** جلد۱، ۲۴۹ گ ۲۷ س[الهیات۱:۵۰۱]

46260 ـ قم ،فیضیه ۲۱۱۹ (۱۱۷): نستعلیق محمد تقی‌فرزندمیرزااحمدنخجوانی، محرم **۱۲۴۲** ، ۳۳۰ص ۲۱ س[ف.فیضیه ۲: ۲۱۸].

46261 ـ یزد ، جامع کبیر، وزیری ۱۴۹۹۰(۲۷۳ف): نسخ سیدمهدی جندقی، ۸ رمضان **۱۲۴۲**، ۲۴۰ گ۲۹س.

46262 ـ یزد ، جامع کبیر، وزیری ۹۴۶۹(۲۶۹ف): نسخ **۱۲۴۲**، ۲۵۸گ ۱۳ س[ف.شیروانی۱: ۲۸۱و۲۸۲].

46263 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۵۸۸(۱۵۰۰۳) : نسخ محمدعلی فرزند حاج میرزا حسین ایراند آبادی، **۱۲۴۵** ، آغاز افتاده، ۳۲۱ گ۲۵س [ف. شیروانی].

46264 ـ اصفهان ، عمومی ۳۱۰۷: نستعلیق اسماعیل فرزند حسین مبارکه ، ۲۶ محرم **۱۲۴۵** ، بخش دوم از جلد دوم ار باب ۳۱ تا ۶۵ است ، ۳۶۹ ص ۲۷ س[ف .دکتر مقصود ۱ : ۹۲].

46265 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری ۵۶۹۱(۲۶۷ف): نسخ‌محمدعلی فرزندعلینقی حسینی، ۲۷ع۱/**۱۳۵۲** ، ج ۲، ۳۳۷گ۲۵ س [ف.شیروانی۱ : ۲۸۰].

46266 ـ تهران، سپهسالار ۵۳۶۹: نستعلیق محمداسماعیل فرزند استادآقابابابزاز تهرانی، ۲ع۱/**۱۲۶۰**، ۲۳۲گ ۱۶س [ف. سپهسالار۴:۳۵۱].

46267 ـ مشهد، مدرسهٔ‌سلیمان‌خان ۱۲۵ : شکسته نستعلیق، **۱۲۶۲** ، ج ۲ [ف . شهرستانها ۱ : ۴].

46268 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۴۶۸۳ (۲۷۴ف): نسخ‌محمد فرزندحاج‌رحیم،

۱۶شوال۱۲۶۵ ، آغاز افتاده، ۳۰۲ گ ۳۰س [ف.شیروانی۱:۲۸۳].

46269 ـ اصفهان ، عمومی۳۳۵۳ : نستعلیق جواد فرزند محمد باقر فرزند سلطان محمد، ۷ ج ۱/ ۱۲۶۸، ج ۲ ۱۰۰۲، ۶ ص ۲۸ س [ف . دکترمقصود۱:۹۲].

46270 ـ مشهد ، مدرسهٔ سلیمان‌خان ۵۷ : نستعلیق خوش‌عبدالراجی، ۱۲۹۵، ج۲، از باب۲۵ تاپایان [ف.شهرستانها ۱:۴].

46271 ـ مشهد ، مدرسهٔ سلیمان خان ۸۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، گزیده‌ای‌ست، انجام افتاده[ف.شهرستانها ۱:۴].

46272 ـ تهران، ملی۱۷۶ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغازبرابر نمونهٔ۱ ، ۵۰۶ گ ۲۱س [ف.ملی۱:۱۷۹].

46273 ـ یزد ، جامع کبیر ،وزیری ۱۴۸۳۹(۳۰۹ف): نسخ آغاز سدهٔ ۱۳، آغازو انجام افتاده، ۳۳۰ گ ۲۹ س [ف. شیروانی ۱:۲۹۷].

46274 یزد ، جامع کبیر ،وزیری ۵۷۶ (۱۵۱۰۰): نسخ آغاز سدهٔ ۱۳ ، آغاز وانجام‌افتاده، ۳۱۳ گ ۲۶ س[ف.شیروانی.]

46275 ـ نجف ،امیرالمؤمنین۲۰۲۵: سدهٔ ۱۳ ، ۴۶۱ گ ، ج ۲ [ف .خطی ،سید عبدالعزیز طباطبایی] .

46276 ـ شیراز ، علی فارس ۷۲۶ (۱۲/ ۲۹۷مج): نستعلیق ،زرین ،جلد ۲ ،آغاز: حمدله .صلاه، ۴۰۴ گ ۲۳س[ف.ملی‌فارس۲ : ۳۱۸] .

46277 ـ رشت ، جمعیت نشرفرهنگ ۱۰۸ ح: نستعلیق خوش ،انجام افتاده،زرین، ۹۸۰ص [ف. محمدروشن: ۳۶].

46278 ـ مشهد ، میرزاجعفر ۲۰۰ : نسخ خوش ،جلد ۲[ف.شهرستانها۱:۲۸].

46279 ـ شیراز ، خانقاه احمدیه: درشش‌باب [نسخه‌ها۵: ۲۱۲].

46280 ـ مشهد ، رضوی۱۰۴ ۱اخبار: شکسته نستعلیق، جلد۲، ۲۵۶ گ ۲۱س.

46281 ـ مشهد ، فاضلیه ۲۳اخبار: نستعلیق، آغاز افتاده ، جلد۱ ، ۲۴۴ گ ۲۳س

46282 ـ مشهد ، فاضلیه ۲۴ اخبار: نستعلیق، آغازو انجام افتاده ،جلد۲ ، ۲۱۳ گ ۱۹س [ف. فاضلیه۱: ۶۳].

46283 ـ مشهد ، رضوی ۵۱۱ اخبار (۲۰۰۶): نستعلیق ،تاریخ‌یادنشده،زرین،جلد یکم، ۴۲۱ گ ۲۳ س [ف.رضوی۵: ۷۸].

46284 ـ مشهد، رضوی ۵۱۲ اخبار (۲۰۰۷):نستعلیق، زرین، جلد دوم، بمانندش پیش، ۳۰۱ گ ۲۳ س [ف.رضوی ۵ :۷۹].

46285 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۱۱۳۱ (۱۱۲۱ف) : بی‌تاریخ ، ۳۴۶ گ [آکیموشکین۱:۱۶۷].

46286 ـ نجف ، سید محسن حکیم ۱۶۲۷: انجام افتاده ، ۲۲۶ گ [یادداشتهای سیداحمداشکوری].

خ

خاتمهای چهارده معصوم = رساله در بیان نقش. .

از شیخ علی فرزند شیخ حسین کربلائی. دربیان نقش خاتمهای چهارده‌تن. **آغاز**: حمدله. والصلاة ... وبعدچنین گویداقل العبادعلماً و...

الشیخ علی بن الشیخ حسین الکربلائی، که این رساله ایست مختصر در بیان خاتمهای حضرات طاهرین چهارده معصوم...

46287 ـ تهران، الهیات ۳/۳۶۴د: نستعلیق سدهٔ ۱۲-۱۳ ، (۷۸پ-۱۰۹ر) [ف. الهیات ۱ :۲۸۷].

خاطرات از قیام بابیان در زنجان

از عبدالاحد زنجانی ، از بابیان. دربارهٔ رویداد شورش ۱۲۶۶ق در زنجان. وازهمینگونه است: تاریخ « وقعهٔ زنجان » . براون این «خاطرات» را به انگلیسی ترجمه کرده و در مجلهٔ انجمن آسیایی پادشاهی سال ۱۸۹۷م چاپ کرده است.

46288 ـ کمبریج، براون (شماره یاد نشده): [استوری ۱ : ۳۴۰ ـ بریگل ۲ ۹۶۶].

خداوند نامه

از فتحعلی خان صباکاشانی، که ۱۵ نسخه از آن در س ۷۸-۲۷۸۹ یادشده است.

اینک نسخه ای دیگر:

46289 ـ کلکته ، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۸۸۸): نوشتهٔ ۱۲۶۳ (۴۶ ـ ۱۸۴۷م) [بریگل ۱ :۵۹۴].

خزاین نبوت

از عبدالاحد فرزند محمد سعید فرزند احمد سرهندی ، در گذشتهٔ ۱۱۴۲ (۱۷۳۰م). نام کتاب تاریخ نگارش است (۱۱۲۶ق). وخود سرگذشت کوتاهی از پیامبر اسلام است.

46290 ـ لندن ، دیوان هند ۶۳۶ DP : نوشتهٔ سدهٔ ۱۸ م [بریگل ۱ :۵۹۱].

خلاصة الاخبار

ازمحمدمهدی فرزند محمد جعفر موسوی تنکابنی. داستانهایی از پیامبران و عقاید و سرگذشت امام دوازدهم شیعه است، دریک مقدمه و هشتادوهشت باب و یک خاتمه، بسال ۱۲۵۰ ق به انجام رسیده و در ۱۲۷۵ق در تهران چاپ شده است .درف .مشار تاریخ چاپ ۱۲۸۵ یاد شده

بنگرید : ذریعه ۷ : ۲۱۰ ـ استوری ۱: ۱۰۲، ۱۲۳۷ـ ف.مشار :۶۱۱.

46291 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۲۳۸۶ (۱۱۵۶ ف) : بی تاریخ ، ۱۲۸ گ [آکیموشکین ۱: ۱۷۱].

خلاصة التواریخ

از محمد کاظم فرزند رضا طبری، (که یاد اودر « کلمات مخزونه: ۲۹۷۹» گذشت). میبایست تاریخ عام باشد اززایش پیامبر تا تاریخ نگارش، جلد یکم درچند باب وهر باب در چندفصل است در سرگذشت پیامبر تا سال ۳۰ هجرت، که در ۱۲۶۷ بانجام رسیده است[نسخهٔ نفیسی]. **آغاز**: سپاس بیقیاس سزاوار صانعی است... که برافرازندهٔ جهان وافروزندهٔ... امابعد، نگارندهٔ این مطالب بلغات دری محمد بن رضا الکاظم الطبری معروض...

بنگرید: ذریعه ۷ : ۲۲۳.

46292 ـ تهران ، دانشگاه ۵۶۲۳: عبدالعلی فرزند میرزا محمد باقر تنکابنی تهرانی، یکشنبه ۱۱ محرم تا ۸ شعبان ۱۲۶۸ ، جلد یکم ، ۲۸۵ گ ۲۰ س [ف.دانشگاه ۱۶ :۴۸] . همان نسخهٔ نفیسی است[ذریعه ۷ :۲۲۳].

46293 ـ تهران ، دانشگاه ۴۲۹۴: نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، جلد یکم است ، ۱۴۶ گ ۱۷ س[ف .دانشگاه ۱۳ : ۱۲۶۴].

خلاصة المصائب

از احمد فرزند ابی‌الحسن شیرازی، در یك مقدمه و پنج باب ویك خاتمه، و هر باب‌در چندفصل‌درسوگواری‌امامان. نام کتاب‌و نگارنده و فهرست مطالب دردیباچهٔ نسخهٔ‌ملك‌آمده.

آغاز: الحمدلله‌الذی جعل‌السد نیاجنة لاعدائه و سجنالاحبائه ... اما بعد فقیر ضعیف احمدبن‌ابی‌الحسن الشیرازی الشریف بعرض طالبان‌استماع مصائب...

46294 ـ **تهران**، ملك۶۲۶۸:شکسته نستعلیق ، گویا بخامهٔ نگارنده، در**۱۲۹۶** ، مقابله شدهٔ میرزا عبدالباقی فرزند محمد باقر ملاباشی،۲۷۳ گ۱۴س [رؤیت].

خلاصة المصائب

ازملامحمدحسن‌قزوینی، زاده‌نزدیك۱۲۹۶ در سی و دو سالگی بسال ۱۳۲۸ در شصت مجلس‌در سوگواری‌نگاشته‌است.واوجز نگارندهٔ «ریاض‌الشهاده»میباشد.

آغاز: هودج آدایان‌منازل محنت وبلا و مرحله‌پیمایان‌مراحل‌مشقت وابتلا...

بنگرید : ذریعه ۷: ۲۳۳.

46295 ـ **نجف**، سیدهادی‌اشکوری، بخامهٔ نگارنده [ذریعه۷ :۲۳۳].

46696 ـ **تهران**،دانشگاه۲۷۹۲: نسخ سدهٔ**۱۴** ، ۸۵ گ ۱۷ س [ف . دانشگاه۱۲ : ۲۷۸۰] .

خلقت نورمحمدی = رساله‌در ...

46297 ـ **آصفیه**، ۲۱۶ سیر: تاریخ‌و نشانیهای دیگر یادنشده [ف.آصفیه۳ : ۳۸۰].

خیر الفضایل

از ابوالوفای مفتی .

گزارش «شمائل النبویة و الخصائل المصطفویه» ابوعیسی محمدترمذی در گذشتهٔ ۲۷۹ است . چلبی از چند گزارش آن‌وازآن میان‌یکی‌بفارسی‌یادکرده‌است،ولی‌ازاین‌نگاشته نام نبرده‌است .

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۰۵۹ (الشمایل...).

49298ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۰۳۲/ ۴۰۸۴: نوشتهٔ محمدسلطان ، **۱۱۵۹** (۱۷۴۶م)[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱:۲۱].

خیر القصص

در ص۲۸۰۴ گذشت.

د

داستان احوال حواریان = وقایع حواریان دوازده‌گانه

از پادری ژیرونیموشویر، (که یاد او در «مرآت‌القدس» درهمین بخش خواهد آمد). بدستور اکبر پادشاه (۹۶۳ـ ۱۰۱۴) پس از همان «مرآت القدس» نگاشته است . و گویا نخست آنرا بزبان پرتغالی‌نگاشته و سپس با همکاری‌همان‌عبدالستارلاهوری به‌فارسی‌درآورده است ، و گویا به تدریج ترجمه و پیشکش آن پادشاه‌می‌شده‌است، چه سرگذشت چهارتن از حواریان پیش از مرگ او بسال ۱۶۰۵م پیشکش شده‌است،وبخش دیگرآن در ۱۶۰۷ م بپایان رسیده و بنام جهانگیر پادشاه(۱۰۱۴ـ ۱۰۳۷) درآمده‌است.

بخش سرگذشت پطروس شامل متن فارسی بنام «داستان سن پدرو» با ترجمهٔ لاتین و حواشی بکوشش لودویکو دی دیو Ludorico de Dieu در لیدن هلند بسال ۱۶۳۹م و نیز ترجمهٔ اردوی آن در سر دهانه بسال ۱۸۹۴م چاپ شده است.

بنگرید: استوری ۱: ۱۶۵ - بریگل ۲: ۵۲۳.

46299 - آکسفورد، بادلیان ۳۶۵: نوشتهٔ ۱۶۳۸ م یا کمی پیش از آن.

46300 - پاریس، ملی (بلوشه ۱: ۱۴): از اوایل سدهٔ ۱۷م.

46301 - واتیکان، فارسی ۸۱: از سدهٔ ۱۷م.

46302 - آکسفورد، دیوان هند (اته ۲۲۰): نوشتهٔ ۱۷۷۸م، بنام طوائف پیتر عیسوی، و تنها سرگذشت پطروس را دارد و رونویس شده از نسخهٔ چاپی دیدیو است.

46303 - هند، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۱۶۳۶): نوشتهٔ ۱۸۷۱م.

46304 - هند، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (کرزون: ۶۶۶): از آغاز سدهٔ ۲۰ م. ناقص [بریگل، استوری].

46305 - بلژیك، لوون Louvain (شماره یاد نشده) ادارهٔ تبلیغات مسیحی: دارای سرگذشت اندرو، جیمز، پطروس، باولوس. گویا با مهر اکبر پادشاه.

46306 - سرامپور، دانشگاه: (مجلهٔ آسیایی بنگال، سری تازه ج ۱۰ ص ۶۵).

46307 - آصفیه، ۵ (ف. ج ۲ ص ۱۵۴۰): تاریخ یادنشده، گویا از کتابخانهٔ اکبر پادشاه آمده است. با عنوان: مجموعهٔ رسایل حالات پطرس وغیره حواریان عیسی.

46308 - هلند، اکادمی لوگدونو باتاوای (Lugduno Batavae) ۲۳۹۶: تاریخ یادنشده. (ف. دگویا ۵: ۹۱).

46309 - لندن، دانشگاه لندن، خاور شناسی: (مجلهٔ خاورشناسی ج ۳ ص ۱۳۸).

داستان طرماح

داستان سفارت طرماح بن عدی حاتم طائی از جانب امیرالمؤمنین نزد معاویه بن ابی سفیان که جمالا محمدای قاضی زادهٔ خوانساری از عربی به فارسی در آورده. **آغاز:** (دیباچه) غنچهٔ سربستهٔ سخن که در گلشن دل لب تشنهٔ گفتن و درحدیقهٔ خاطر جگر سوخته خندیدنست...

46310 - مشهد، رضوی ۶۴۱ ادبیات (۴۴۹۳): نزدیك ۱۰۵۵ در یك جنگ (ص ۷۵۷-۷۶۴) گویا تنها دیباچه است [ف. رضوی ۷: ۵۹۴].

46311 - تهران، مسجد جامع، چهل ستون ۱۸۴۵/۴: درمجموعه نوشتهٔ محمدعلی فرزند شاهقلی، محرم ۱۰۸۰، (ص ۲۷۵ - ۲۷۹)، **آغاز:** طرماح بن عدی درقسم مقبولان درکتاب ابن داود مذکور است [یادداشتهای آقای ثبوت].

داستانهایی دربارهٔ زندگی پیامبران و امامان

از حق ویردی، که میان سالهای ۱۶۳۳ - ۱۶۳۹م بهنگامی که ادام اولیاریوس (Adam OLearius) منشی یکم سفیر آلمان در ایران می‌زیست، از سوی او استخدام شده بهمراه او به آلمان باز گشت. حق ویردی تا پایان زندگی خود در اروپا زندگی کرده، ودر ۱۶۵۰م در هلستاین آلمان درگذشته است. در این مدت ادام را در چاپ نخستین ترجمهٔ «گلستان» سعدی به زبان

لاتین کمك کرده‌است .ومدتی کارشناس کتابهای خطی عبری وعربی در دانشگاه لیدن هلند بوده است.اوو فرزندش مسیحی شده‌اند .

کتاب بادیباجه‌ای آغاز می‌شود در آفرینش.

46312 ـ **دانمارك** ،کپنهاك، پادشاهی هافنین ۴۲(ف.مهرن.ص۱۷): تاریخ یادنشده، انجام افتاده [استوری۱ : ۱۶۶- بریگل ۱ : ۵۲۵].

در بحر المناقب

از درویش برهان ،علی‌فرزندابراهیم، در مناقب وسیر حضرت‌علی، پس‌از ۹۱۱، ازکتاب دیگر خود «بحرالمناقب» که به‌عربی‌بوده، در یك مقدمه ودوازده‌باب گزین کرده است . بیشتر عنوانهای آن:ای‌ولی‌مؤمن است. دردیباچه نام کتابهایی که از آنهابهره‌برده نام بـرده‌است، آخرین آنهاه‌نزل‌السائرین»محمودطالبی‌قرشی است که‌در۹۱۱ درگذشته است . نسخهٔسامره مؤرخ۹۷۱ است . این کتاب بسال ۱۳۱۳ در تبریز چاپ‌شده‌است.

آغاز: سپاس بیقیاس و ثـنای بیمنتها حضرت مبدع حکیمی راجلت ارادته‌وقدرته.

بنگرید: ذریعه ۳ : ۴۹(بحرالمنـاقب)و ۸ :۶۲ (در بحرالمناقب).

46313 ـ**سامره** ،میرزامحمدطهرانی: مقصود علی‌فرزندسلطان خلیل در **۹۷۱**، [ذریعه ۸ :۶۲].

46314 ـ **تهران**،مجلس۵۴۲:نستعلیق خوش **۹۸۴** ، گویامیرعماد ،زرین،آغازبرابر نمونه ،۱۶۵گ ۱۲ س [مجلس ۲: ۳۲۰] .

46315 ـ **تهران**، ملك الشعراء ۲۸۵ (مجلس؟): نسخ سدهٔ **۱۰**، زرین[نسخه‌ها ۵ : ۶۶۱].

46316 ـ **تهران** مجلس ۸۳۱: نسخو نستعلیق حسین فرزند حاجی یعقوب کربلائی، در **۱۰۴۶**درمصطفی بکر هندوستان، آغازبرابر نمونه. ۱۱۶گ ۱۹ س . [ف.مجلس ۳:۵۶].

46317 ـ **تهران** ، سپهسالار۵۳۶۳: نستعلیق مراد علی فرزند فتاح همدانی ، شنبهٔ ۲۵ محرم **۱۰۶۹** ، ۱۶۵ گ ۱۳ س [ف . سپهسالار ۴ :۴۰۹].

46318 ـ **قم** ، سیدشهاب‌الدین ،آقا نجفی ۱۰۳/۲: نسخ‌علی‌فرزندملاقادر، پنجشنبه شوال**۱۰۵۷** ق ،آغازبرابر نمونـه (۸۲پ ـ ۱۸۴پ) [ف. اشکوری ۱ : ۱۲۴].

46319 ـ **تهران**،دکترمفتاح: نستعلیق نظام‌الدین محمد فرزندمحمد زمان‌بروجردی، سدهٔ **۱۱** ، با تاریخ خرید ۱۱۲۵ و ۱۱۵۳، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

46320 ـ **تهران**، اصغرمهدوی۱۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۲: ۶۴].

46321 ـ **تهران** ،دانشگـاه۴۲۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ،آغازدردیباچه‌وانجام‌افتاده، ۱۶۱ گ ۱۱ س [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۰۸].

46322 ـ **تـهران**، سپهسالار ۵۳۵۹: نسخ سدهٔ**۱۱**، آغازبرابرنمونه،زرین،۱۱۵ گ ۱۷ س [ف.سپهسالار۴: ۴۰۸].

46323 ـ **تهران** ، سپهسالار۵۳۶۱ : نستعلیق **۱۱۴۰**، ۱۹۷گ۱۲س[ف.سپهسالار ۴ :۴۰۸].

46324 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۱۹ : نستعلیق میرعلی خوشنویس با هفت‌مجلس، بـا تاریخ **۱۱۱۴**و**۱۱۴۶**ومـهر۱۱۵۲، ۱۶۹گ ۱۲س [ف.دانشگاه ۹ :۱۰۶۲].

46325 ـ**یزد** ، جامع کبیر ، وزیـری ۶۱۹(۱۴۰۶): نستعلیق‌شکستهٔمحمد فرزندملا محمدجواد، **۱۱۹۰** ،آغازنزدیك‌به‌نمونه،۱۴۲،

گ ۱۵س[ف.شیروانی.]

46326ـ تهران، مجلس ۳۵۱۶: نسخ سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴ گ ۲۰س [ف. مجلس ۱۰: ۱۴۷۰].

46327ـ تهران، مجلس ۵۴۳: تاریخ یادنشده، زرین ۲۲۷ گ ۱۲س.

46328ـ تهران، مجلس ۵۴۴: نستعلیق، تاریخ یادنشده، زرین، ۱۵۷ گ ۱۵س [ف. مجلس ۲: ۴۲۰-۴۲۱].

46329 ـ کاشان، مدرسهٔ سلطانی ۲/۱۰۳: نستعلیق، بی‌تاریخ، درفهرست بنام **بحر المناقب** یادشده [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۱۰].

46330 ـ قم، سیدشهاب‌الدین، آقانجفی ۲۲۴: نستعلیق زیبا، زرین، ۱۶۴ گ ۱۲س [ف. اشکوری ۱: ۲۵۲].

دربی‌بها

از محمد واسع، بروزگار محمد اکبر شاه دوم (۱۲۲۱- ۱۲۵۳ ق) نگاشته است.

سرگذشت پیامبر اسلام ونخستین دو جانشین او، به‌شیوهٔ پرآب وتاب‌ادبی.

46331 ـ برلین پادشاهی (پرچ ۵۵۹): نوشتهٔ **۱۲۳۰** (۱۸۱۵م) [استوری ۱: ۲۰۲ - بریگل ۱: ۵۹۴].

درة المصائب

ازسیدمحمد مهدی فرزند مرتضی حسینی، بسال ۱۲۵۷ق، در سرگذشت حضرت حسین و رویداد کربلا و پس از آن، در یك مقدمه و چهارده «دره» و یك خاتمه. در دیباجه خود را از نوادگان مجلسی یاد می‌کند. **آغاز**: الحمدلله الذی انزل اولیائه فی میادین الکروب والبلاء فی یوم الاربعین.

46332 ـ قم، سیدشهاب الدین، آقا نجفی ۱۹۴: نستعلیق گویا نگارنده، ۳۱۹ گ ۱۵ س [ف. اشکوری ۱: ۲۲۴].

در ثمین فی احوال سیدالمرسلین

از ابوالمفاخر عبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی واعظی. گفتاری‌ست کوتاه‌درسرگذشت وکرامات‌پیامبر، برپایهٔ کتاب «المجتبی فی سیرة المصطفی» و«درج‌الدررفی معرفة احوال سید البشر» و «ریاض‌العبادفی میلادسیدالامجاد» که‌در در ع۱/۸۴۶ (۱۴۴۲م) نگاشته شده است.
آغاز: الحمدلله الذی ارسل‌رسوله المصطفی و نبیه المجتبی محمداً ص للعالمین بشیراً ونذیرا.

بنگرید: کشف‌الظنون ۱: ۲۴۵ (درج الدرر).

46333 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲/۷۲ سیر (۱۵۵ف): باتاریخ **۱۱۲۱** (۱۷۰۹م) دردفتر [ف. محمداشرف: ۱۷۲].

درج الدرر فی احوال میلاد سید البشر = درج الدرر ودرج الغرر فی بیان میلادسیدالبشر

از اصیل واعظ، سیدامیر اصیل‌الدین عبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی دشتکی شیرازی درگذشتهٔ ۱۷ع۱/۸۸۳ [حبیب‌السیر] یا ۸۸۴ [چلبی]. گزیده‌ای‌ست از «المجتبی فی سیرة المصطفی»ی خوداو که درشیراز در ۲۸ مجلس نگاشته‌بود. (بنگرید: المجتبی، درهمین‌بخش) که پس ازرفتن به‌هرات، سال ۸۵۸ یاکمی پس ازآن برای شاه‌ملك بیگم دختر محمدسلطان فرزند جهانگیر فرزند امیرتیمور گورکان، دردوازده مجلس و هرمجلس باخطبه‌ای درسرگذشت پیامبر نگاشته است. کشف‌الظنون وذریعه وهدیة‌العارفین بنام بالا از آن یاد کرده‌اند ولی نسخهٔ رضوی

و مجلس بنام درج الدرر ودرج الغررفی... است. آغاز: اللهم صل علی شجرة اصلها اصیل وفرعها نبیل وغارسها جبرئیل.

بنگرید: ذریعه ۸: ۵۸- کشف الظنون ۱ - ۷۴۵- هدیة العارفین ۱: ۴۶۹ - استوری ۱: ۱۸۴- بریگل ۱ : ۵۵۷.

46334 - تهران، مجلس ۴/۴۵۸۵ : نسخ با تاریخ ۸۳۸ در دفتر. آغاز: ودر سال سی و پنجم از ولادت آنحضرت قریش به بنای کعبه قیام نمودند... بخشی از آن است(۸۷پ-۸۸پ) [رؤیت].

46335 - مشهد، رضوی ۱۹۹ تاریخ (۴۲۳۰) : نستعلیق محمد محسنی ۹۸۰ در محروسهٔ مصر با دوازده سرلوح، آغاز برابر نمونه، ۴۸۱ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷: ۸۴].

46336 - استانبول، ایاصوفیه ۳۱۹۵: نوشتهٔ ۸۸۶ (۱۴۸۱م).

46337 - آلمان، مونیخ. کتابخانهٔ دولتی(ف. آومر : ۲۷۰) : نوشتهٔ ۱۰۶۰ (۱۶۵۰ م) تنها از مجلس ۷ تا ۱۲ است [بریگل].

46338 - لنین گراد، عمومی P.N.S ۱۵۲ : نوشتهٔ ۱۰۶۳ (۱۶۵۲م) [بریگل].

46339 - موزهٔ بریتانیا، ۵۸۸۷ Or : سدهٔ ۱۱، (ف. مردیت ۱۹) [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۴].

46340 - استانبول، ایاصوفیه ۳۱۹۶: از سدهٔ ۱۱ ق [بریگل].

46341 - هند، بانکیپور ۴۸۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۲، برای شاد ملك بیگم دختر جهانگیر پادشا، آغاز برابر نمونه، ۲۷۳ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقتدر ۴ : ۹۲].

46342 - آصفیه، ۱۱۹ : تاریخ یاد نشده (ف.ج۲ص۸۷۶) [بریگل].

درالدارین فی مناقب غوث الثقلین

ازعلی موسوی

46343 - آصفیه ۱۱۲ مناقب: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۶۶۲].

دستور الواعظین

در سوگواری. از متاخران. آغاز: مجلس اول. باید ذکر بشود و آن مطالب چندی اول صفات شخص موعظه کن.

46344 - مشهد، جامع گوهرشاد ۵۷۵ : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۴ [ف. شهرستانها ۱: ۱۱۴].

دقایق الاخبار

ناشناخته. کمی در سرگذشت پیامبر سپس معاد و محشر. آغاز: حمدله. بعد از حمد عزوجل و صلواة قدوة انبیا والمرسلین وآله اجمعین معلوم مسلمین باد.

46345 - لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷،۴۶ وقا - ۲۹۷،۹۹۲۸ عقیق: نستعلیق احمد علی ۹ ذیحجهٔ ۴۸۱۲ (۱۲۴۸) ۲۳ گ [منظور احسن عباسی: ۲۳۷].

دوازده امام

در بیان ائمهٔ هدی(ع). آغاز: امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب بن.

46346 - داکا، دانشگاه ۷۵ HR (۳۱ف): نستعلیق، بی تاریخ، ۱۲ گ [ف حبیب‌الله ۱ : ۲۵].

ده مجلس

در سرگذشت پیشوایان اسلام و سوگواری، مجلس ۱ - پیامبر ۲ - دختر او ۳ - حضرت علی ۴ - حسن ۵ - مسلم بن عقیل ۶ - طفلان مسلم

۷ ـ حر ریاحی ۸ ـ حضرت قاسم ۹ ـ حضرت عباس ۱۰ ـ علی‌اکبر .(بنگرید ص ۲۸۱۸) . گرفته‌شده از «روضة‌الشهدا»ی کاشفی. **آغاز۱:** باز این چه شورش است که در خلق عالم است (ازدوازده‌بندمحتشم). **آغاز۲:** راویان اخبار جگر سوز وناقلان‌آثار غم‌اندوه‌چنین‌آورده.

46347 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ، ۲۵۸۵۳ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م،آغازبرابر نمونهٔ **۱** ، ۵۴ گ ۱۵ س [ریو۱:۱۵۵].

46348 ـ **هند** ، بمبئی‌اینودسیته ۱۰۴ V (۱۶۷ ف) : بی‌تاریخ ،نام کتاب در نسخه نیامده است ، آغاز برابر نمونهٔ**۲**[ف.عبدالقادر سرفراز : ۲۴۵] .

ده مجالس

در سوگواری ، که روضه‌خوانی‌در همدان درمسجد میرزاتقی،درمحرم۱۲۹۷ ق گـفته و دیگری نوشته‌است. **آغاز :** حمدله . خداوند عالم در کتاب مستطاب خود می‌فرمایـد ان‌الله اشتری.

46349 ـ **رشت** ،جمعیت نشرفرهنگ ۶۸۱ د : نستعلیق خوانای **۱۲۹۷**ق،۲۰،۴۲گ [ف. محمدروشن:۴۴].

ده مجالس

دررویداد کربلا.

49350 ـ **هاروارد** ، هوتن ۱۷ P ـ MS : نستعلیق سدهٔ **۱۲ ـ ۱۳** [نسخه‌ها ۴ : ۸] .

ذ

ذریعةالمعاد

از محمد عـلی واعظ کـرمـانشاهی، در سوگواری‌ست .

46351 ـ **قم** ، آستانه۳:۵۱ـ۵۹۹۹: نسخ نگارنده ، یـکشنبه ۲۷ رجب **۱۳۰۳** ، ۵۶۲ گ ۲۰ س [ف.آستانه: ۱۲۰].

ذکرالحسین

ازعبدالشکورفرزند عبدالواسع (که‌یاد او در «انتخاب منتخب:۴۰۹۴» گـذشت) .بسال ۱۰۷۹ (۱۶۶۸م). درسرگذشت‌حضرت‌حسین تا رویدادکربلاست.

46352-53ـ **پاکستان**،لاهور،پرفسور شیرنی ۱۳۰۵/ ۴۳۵۷: تاریخ یـادنشده ، دو نسخه در یك جلد است[ف . دکتـرمحمدبشیر حسین ۱:۱۷].

ر

راحةالارواح ومونس‌الاشباح

از ابوسعید حسن شیعی‌سبزواری، نگارندهٔ «بهجةالمباهج:۴۴۲۰». وجزآن درسرگذشت پیامبرودختراو و دوازده تن‌امامان، بنام همان سلطان نظام الدین یحیی کرابی که«بهجة» را بنام او ساخته بود، در پانزده باب وهرباب در چند فصل: باب ۱ـ زندگانی وسیرت پیامبر۲ـ آنچه پس از مرگ او گذشت ۳ـحضرت‌زهرا ۴ تا ۱۵ هرباب برای یکی ازامامان. **آغاز:** شکر وسپاس وحمد بیقیاس مالك الملکی راکه

عظمت وعلاوجلالت وکبریا

بنگرید: ذریعه ۱۰: ۵۵ - بریکل ۱: ۵۵۳ - استوری ۱: ۱۸۲.

46354 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۴: ۲۲۹۶): نوشتهٔ ۹۳۰ (۲۳ - ۱۵۲۴ م) [بریکل].

46355 ـ نجف، امیرالمؤمنین: سدهٔ ۱۰ [نسخه‌ها ۵: ۴۱۲].

46356 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۵ سیر (۱۳۱ف): نستعلیق، ۲۹ شوال ۱۰۹۴ (۱۶۸۳م)، آغاز برابر نمونه، ۱۸۳ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۱۴۸].

46357 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۸۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱، انجام افتاده، ۱۳۸ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۲۹].

46358 ـ مشهد، رضوی ۵۳۳ اخبار (۲۰۱۷): نسخ، ۲۹ ج۲/ ۱۱۰۵، ۱۱۵ گ ۱۸ س [ف. رضوی ۵: ۹۱].

46359 ـ کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف ایوانف، ذیل دوم: ۱۰۴۱ - ۲): نوشتهٔ ۱۱۲۵ (۱۷۱۳م) [بریکل].

46360 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۶ سیر (۱۳۲ف): نستعلیق خوب محمد علی بیگ، برای نثار محمدخان بهادرشیر جنگ ۲۰ شعبان ۱۱۶۱ (۱۷۴۸ م)، آغاز برابر نمونه، ۱۷۵ گ ۱۲ س [ف. محمد اشرف: ۱۴۹].

46361 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۷ سیر (۱۳۳ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه، ۱۹۵ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۱۴۹].

46362 ـ کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف: ۱۱۱۰): ازسدهٔ ۱۲م، ناقص.

46363 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۱۳۱۱: نستعلیق ۱۲۴۰ [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۱].

46364 ـ تهران، مجلس ۲/ ۲۹۳۰: باتاریخ ۱۲۶۳ دردفتر (ص ۲۹ - ۵۰) آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده: درسرگذشت پیامبر و دخترش [ف. مجلس ۱۰: ۳۳۶].

46365 ـ لنین گراد، اکادمی علوم A ۶۸۷ (۱۶۹۵ ف): بی‌تاریخ، ۱۸۴ گ [آکیموشکین ۱: ۲۳۳].

رسالهٔ قائم آل‌محمد

از محمدعلی فرزند حاجی محمد مهدی کاشانی، در چند باب، در ۹ ج۱/ ۱۲۵۱ نگاشته است.

46366 ـ تهران، اصغرمهدوی ۴۸۲: نستعلیق خود نگارنده درجنگ گرد آوردهٔ خود او، در ۹ ج۱/ ۱۲۵۱ و تاریخهایی پس ازآن درجنگ [نسخه‌ها ۲: ۷۱].

رشف المعین

از محمد اسماعیل فرزند محمدباقر مجد الادباء خراسانی، درفضایل حضرت امیر، ترجمه ایست از «کشف المعین» علامهٔ حلی [عبدالله انوار]. درذریعه از «کشف الیقین فی فضائل امیرالمؤمنین» حلی یادشده، وباید این ترجمه همان باشد، چه مترجم از نسخهٔ چاپی متن سخن گفته، وما می‌دانیم که این «کشف الیقین» حلی‌ست که در ۱۲۹۸ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** حمدوسپاس فزون از وهم وقیاس خداوند یگانه و پیوندبخش دلهای

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۶۸ ـ ف. دانشگاه ۸: ۲۱۰ ـ ف. عربی مشار: ۷۴۳.

46367 ـ تهران، ملی ۹۷۱ ف: شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۱۵۸ گ ۱۷ س [ف. ملی ۲: ۵۲۰].

روضة الاحباب فی سیرة النبی و آلال والاصحاب

از جمال الدین عطاءالله فرزند فضل‌الله دشتکی حسینی شیرازی هراتی، ملقب به‌جمال الدین محدث شیرازی،واعظ هراتی،درگذشتهٔ ۹۳۹ یا ۹۲۶ ، به‌نام‌میرعلیشیر نوایی(۸۴۴-۹۰۶)، درسه مقصد نگاشته است. خـودگوید درذیحجهٔ ۸۸۸ بانجام رسیده‌ودر۹۰۳ بـه آن افزوده است . مقصد یکم : درسرگذشت پیامبر درسه‌باب : باب ۱ ـ درنسب پیامبر ۲ ـ زایش او و برخی از رویدادهای آن ۳ ـ متممات فن سیرت او، در هشت فصل : فصل ۱ ـ شمارزنان وسراری او۲ ـ فرزندان‌او۳فضایل‌اوومعجزات ۴ ـ اوصاف وشمایل ۵ ـ عبادت او ۶ ـ لباس و خوراك و نوشیدنیها و سلوك او ۷ـ مخصوصات به او ۸ ـ خدام‌وموالی‌وعمال وکتاب ورسولان ومؤذنان وسرایندگان ونگهبانان او . وبدینجا جلدیکم پایان می‌یابد .

مقصد دوم در سرگذشت اصحاب او در دو باب : باب ۱ ـ مردان ۲ ـ زنان . مقصدسوم درسرگذشت تابعین و تبع تابعین ، درسه باب باب ۱ـ تابعین ۲ ـ تبع تابعین ۳ ـ جماعتی که‌بعد ازتبع‌آمده‌اند (محدثان) .

درهلند، لاهه ۱۲۹۷ ق و۱۳۰۸ ق چاپ شده‌است . **آغاز** ج ۱ : الحمدلله‌الذی من‌علی المؤمنین اذبعث فیهم رسولامنهم‌یتلوعلیهم آیاته **آغاز** ج ۲ : لك‌الحمدیامسبب الاسباب ولك الشکر یا مفتح الابواب ... بمیامن عـواطف جناب... امیرعلیشر

بنگرید : ذریعه ۱۱ :۲۸۵ ـف.دانشگاه ۲ : ۵۸۱ـف. مشار:۲۳۱۵ـاستوری۱:۱۸۹، ۱۲۵۴ ـ کشف‌الظـنون ۱ : ۹۲۲ ـ مؤلفین مشار ۴ : ۷۴.

46368 ـ **تهران** ، فرهاد معتمد ۸۰: نسخ ، با یادداشتی که نسخه بخامهٔ نـگارنده است ،و نسخه را نور جهان به هزار و پانصد روپیه خریده وبه‌برادر خود ظفرخان‌بخشیده ، [نسخه‌ها ۳ : ۱۸۵].

46369 ـ **مشهد** ، رضوی ۳۷ تاریخ: نسخ گویا نسخهٔ اصل، باسرآغازی برابر جلد ۱ ، ۳۲۴ گ ۲۲ س [ف . رضوی ۳ : ۸۵] گلچین معانی‌درف.رضوی۷:۱۰۹» مینویسد: چون نمونهٔ دستنویس‌نگارنده‌در«تذکرهٔمقالات الشعراء : ۵۳۸» چاپ‌شده‌نبایداین‌نسخه‌بخامهٔ اوباشد .

46370 ـ **ایرلند**،دوبلن ، چستربیتی ۲۰۱ : نوشتهٔ**۸۸۸** (۱۴۸۴م)، تنها مقصدیکم است(ف .ج۲:۶۶) [بریگل].

46371ـ**ایاصوفیا** ، ۳۲۰۹ : نوشتهٔ **۸۹۲**ق (۱۴۸۷م) تنها مقصد یکم‌رادارد.

46372 ـ **استانبـول** ، نور عثمانیه ۳۲۹۸ : نوشتهٔ **۹۰۳** (۱۴۹۸ م)، تنهامقصد یکم است.

46373 ـ **تـاشکنـد** ، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۲۸: نوشتهٔ**۹۰۷** (۱۵۰۱ م)(ف. تاشکند۴:۲۵-۲۷)[بریگل] .

46374ـ**وین**،پادشاهی(فلوگل۲:۱۲۰۲): نوشتهٔ **۹۱۰** (۱۵۰۴م) درمقصد یـکم و **۹۷۳** (۱۵۶۵م)درمقصددوم.

46375 ـ **استانبول** ، سلیمانیه‌نافـذ پاشا ۱۱۳۵: نوشتهٔ **۹۱۳** (۱۵۰۸م)تنهامقصد یکم است[بریگل].

46376 ـ **ایاصوفیا** ۳۲۰۸: نـوشتهٔ **۹۲۷** ق (۱۵۲۱م)،تنها مقصد یکم است .

46377 ـ **ایاصوفیا**، ۳۲۵۳: نوشتهٔ

۹۳۵ (۲۸ - ۱۵۲۹م) تنها مقصد یکم است [بریگل۱ :۵۶۹- استوری۱: ۸۸۹].

46378 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۳۷/۱۰۸۷ : نوشتهٔ زمان‌علی ، ۲۲ رمضان ، ۹۳۵ (۱۵۲۹م)مقصد یکم[ف . دکترمحمدبشیر حسین۱: ۱۶] .

46379 ـ لنین‌گراد ، موزهٔ آسیایی اکادمی علوم سن‌پترزبورك (ف .دون ۳۰۹) : نوشتهٔ۹۳۷ (۱۵۳۰م) ، تنها مقصد یکم است [استوری-بریگل].

46380 ـ لنین‌گراد،اکادمی علوم۹۱ D (۲۰۶۰ف) : نوشتهٔ ۹۳۹ ، ۳۵۴ گ [آکیموشکین۱ :۲۹۲].

46381 ـ آصفیه، ۱۵۵: نوشتهٔ ۹۳۹ (۳۳-۱۵۳۲م) (ف.ج۲ ص۸۷۸) [بریگل].

46382ـ اکسفورد، بادلیان ۲۴۴۵ : نوشتهٔ ۹۵۳ (۱۵۴۶م)، تنها مقصد دوم است .

46383 ـ استانبول، طوپقپوسرای A.۳۰۶۲ :علیم‌الدین‌فرزندشاه‌احمداخسیکتی، ۹۵۴، ۶۲۲گ ۱۷ س [ف. فهمی‌ادهم ۱ : ۶۷].

46384 ـ اکسفورد، دیوان هند(اته ۱۴۵): نوشتهٔ ۹۵۴ (۱۵۴۷م) ، تنها مقصد یکم‌وباب یکم از مقصد دوم‌وبخشی‌از مقصدسوم را داد ،گویا بخامهٔ‌پسر نگارنده [بریگل].

46385 ـ آلمان ، توبینگن۲۹۵۱ : نوشتهٔ۹۶۰(۱۵۵۳م)، تنهامقصددوم‌است[ف . هاینتس :۸۲].

46386 ـ استانبول، ملت‌کتبخانه، فیض‌الله افندی و شیخ‌مراد۱۴۵۶: نوشتهٔ۹۶۰ (۱۶۵۳م)، تنهامقصدیکم.

46387 ـ استانبول ، ملت‌کتبخانه، حکیم اوغلی ، علی‌پاشا ۷۵۱: نوشتهٔ۹۶۲= ۱۵۵۵م (مقصد یکم) و۹۶۵ (۱۵۵۸م) مقصد دوم) [بریگل].

46388 ـ استانبول،دانشگاه،خالص افندی ۴۸۹۹: نوشتهٔ ۹۶۴ (۱۵۵۷م) تنها مقصدیکم.

46389 ـ ایاصوفیه ۳۲۱۱:نوشتهٔ ۹۶۴ (۵۶-۱۵۵۷م) ، تنها مقصد دوم است [استوری-بریگل].

46390 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۴۶ Or ۴۰۸۱: نستعلیق ذیقعدهٔ ۹۶۴ (۱۵۵۷م)، گ ۲۱ س[دیو۱ :۱۴۷].

46391 ـ استانبول ، نور عثمانیه ۳۳۰۰: نوشتهٔ ۹۷۳ (۱۵۶۶م)، تنهامقصدیکم [بریگل].

46392 ـ منچستر، لیندیسیانا۱۳۰ : نوشتهٔ۹۷۳ (۵-۱۵۶۶م)[ف. ص۱۲۳].

46393 ـ تهران، ملی۹۵۷ف: نستعلیق یکشنبهٔ ۱۲ شعبان ۹۷۷ ،جلد ۱ ، اغازبرابر نمونه، ۳۳۳ گ ۲۷ س [ف. ملی۲ :۴۹۶].

46394ـ تاشکند،اکادمی‌علوم‌ازبکستان ۲۸۲۹ : نوشتهٔ ۹۸۳ (۱۵۷۵م)،تنها مقصد دوم است، بامینیاتورها [بریگل].

46395 ـ اکسفورد ، دیوان هند(اته ۱۴۷) : نوشتهٔ ۹۸۴ (۷۶ - ۱۵۷۷م) تنها مقصد یکم است [بریگل].

46396 ـ استانبول ،سلیم آغا۷۹۴: نوشتهٔ۹۸۵ (۱۵۷۸م)، تنهامقصدیکم.

46397ـ ایتالیا، تورینو ،اکادمی‌علوم ۹۵ : نوشتهٔ ۹۸۶ (۱۵۷۸م).

46398ـ استانبول،اسعدافندی۲۱۱۳: نوشتهٔ ۹۸۹ (۱۵۸۷م) ، تنها مقصد سوم است [بریگل].

46399ـ آصفیه،۵۶سیر: نوشتهٔ۹۹۰

آغاز برابر نمونه ۴۹۰۰، گ ۲۱ س [ف.آصفیه ۲ : ۳۰].

46400 ـ قم ، سیدشهاب الدین ، آقا نجفی ۲۸۰ : نوشتهٔ حسین فرزند محمد انصاری هروی، اواخر رجب ۹۹۴ ، زرین، آغاز برابر نمونه ۳۸۷، گ ۲۵ س [ف. اشکوری ۱: ۲۰۷ـ نسخه‌ها ۶: ۳۷۲].

46401 ـ استانبول، لاله‌لی ۱۷۸۲ : نوشتهٔ ۹۹۵ (۱۵۸۷م)، تنها مقصد سوم [بریگل].

46402 ـ تاشکند ، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۳۰ : نوشتهٔ ۹۹۶ (۱۵۸۸م) ، تنها مقدمه‌ومقصدیکم است [بریگل].

46403 ـ تهران، سلطنتی ۱۱۷۱ : نسخ سدهٔ ۱۰، آغاز برابر جلد ۱ [نسخه‌ها ۱ : ۱۷۶].

46404 ـ تهران، سپهسالار ۱۶۱۲ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ ، جلد ۲ ودنبالهٔش ۱۶۱۱ از بیمت باعلی تاپاره‌ای از رویدادهای سی وپنج هجرت است، ناقص [ف . سپهسالار ۵: ۶۲] .

46405 ـ استانبول، طوپقپوسرای A ۳۰۶۱ : پیرامن سدهٔ ۱۰ ، ۵۱۲ گ ۲۱ س [ف.فهمی‌ادهم ۱: ۶۷].

46406 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۳۴۹۸ Add : نسخ سدهٔ ۱۶م، آغاز برابر ج ۱ ، ۴۱۲ گ ۲۷ س [ریو ۱ : ۱۴۶].

46407 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۷۶۳۸ Add : نسخ سدهٔ ۱۶م، ۴۹۱ گ ۲۵ س.

46408 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۹۲ Egerton: نسخ سدهٔ ۱۶م، ۴۷۶ گ ۲۵ س.

46409 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۶۰۴ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۶ م، ۴۸۲ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۴۸].

46410 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۹ S (۸۸ف): نستعلیق سدهٔ ۱۰، آغاز برابر نمونه، ۴۳۸ گ ۲۵ س [ف. محمداشرف: ۱۰۸].

46411 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ S۳۷ (۸۹ف): نستعلیق خوب سدهٔ ۱۰، ۴۱۸ + ۴ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف ۱۱۰].

46412 ـ هند، بانکیپور ۴۹۶: نستعلیق سدهٔ ۱۶، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۵۶۱ گ ۲۲ س [ف .عبدالمقتدر ۴: ۱۲۳].

46413 ـ ایاصوفیه، ۳۲۰۷: از سدهٔ ۱۰ق ، تنها مقصد یکم است [استوری ـ بریگل].

46414 ـ ایاصوفیه ، ۳۲۱۰: ازسدهٔ ۱۰ق، تنها مقصد یکم است.

46415 ـ استانبول ، نور عثمانیه ۳۲۹۹: ازسدهٔ ۱۰ ق، تنهامقصد یکم.

46416 ـ تهران ، سپهسالار ۱۶۱۱ : نستعلیق سدهٔ ۱۰ـ ۱۱، آغاز برابر جلد یکم ، انجام افتاده، ۲۴۹ گ ۲۳ س [ف .سپهسالار ۵ : ۶۱].

46417 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۵۷۸۲ Add: نسخ ۱۰۱۳/۱/ع (۱۶۰۴م)، ۴۵۱ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۴۸].

46418 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۸۴۴ (۲۰۵۷ ف): نوشتهٔ ۱۰۱۵، ۲۳۳ گ [آکیموشکین ۱ :۲۹۱].

46419 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب PPeI4AV.I ۱۵۵۰ (۲۴ف) : نستعلیق ذیحجهٔ ۱۰۱۸ ، جلد ۱ ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۳۱۹ گ ۲۵ س [ف . عبدالله ۱: ۲۲].

46420 ـ حیدرآباد موزهٔ سالارجنگ S ۳۰ (۹۰ ف) : نوشتهٔ محمد علی ۱۷، ع ۲/ ۱۰۶۴ ، (۱۶۵۴ م) مقصد ۱، ۳۸۹ گ ۲۳ س [ف. محمد اشرف: ۱۱۱].

46421 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۰۱: نستعلیق محمد کاظم خاتون آبادی، **۱۰۷۲**، ۴۹۵ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۸۲].

46422 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ S۳۱ (۹۱ف): نستعلیق محمدمعصوم فرزند حیدر قلی بیگ فرزند سلیمان خلیفه فرزند سهراب خلیفه ترکمن، ۲۷ رجب **۱۰۷۶**، (۱۶۶۶م)، مقصد۱، ۳۰۱ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۱۱۱].

46423 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۲۴۳۷ (۲۰۵۹ ف): نوشتهٔ **۱۰۸۹**، ۳۶۰ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۲].

46424 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S ۳۲ (۹۶ ف): نستعلیق غلام محمد، ۱۰ صفر **۱۰۹۳** (۱۶۸۱م)، از «کلام دربیعت فرقانام امیرالمؤمنین‌علی» را آغاز می‌شود، ۲۳۹ گ ۱۹ س [ف. محمداشرف: ۱۱۵].

46425 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S ۳۳ (۹۲ ف): نستعلیق ۲۹ صفر **۱۰۹۵** (۱۶۸۴ م) در هوگلی بندر، مقصد ۱، آغاز برابر نمونه، ۵۰۳ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۱۱۲].

46426 ـ **تهران**، مجلس ۴۷۵۲: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، آغاز در دیباجه و انجام درباب سوم از مقصد یکم افتاده، ۳۹۶ گ ۱۹ س [رؤیت].

46427 ـ **تهران**، مجلس ۲۹۶۵: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۶۹۸ ص ۲۵ س [ف. مجلس ۱۰: ۴۰۹].

46428 ـ **تهران**، سنا ۳۲۵۶: نسخ سدهٔ **۱۱**، اندازه وزیری [نسخه‌ها ۲: ۲۳۰].

46429 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ S ۳۸ (۹۳ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۴۵۲ گ ۲۳ س [ف. محمداشرف: ۱۱۳].

46430 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ S-۳۵ (۹۴ف): نسخ خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۵۵۱ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۱۱۴].

46431 ـ **تهران**، دانشگاه ۹۰۸: نسخ سدهٔ **۱۱**، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، درپایان برگ ۲۰۰ گوید: جلد سوم بپایان رسید، ۲۰۲ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۲: ۵۸۱].

46432 ـ **تهران**، ادبیات ۲۲۰ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ ۱۲**، زدین [ف. ادبیات ۲: ۲۲].

46433 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۰۴/۹۵۲: نوشتهٔ **۱۱۱۷** (۱۷۰۵م) جلد۲ [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۶].

46434 ـ **تهران**، مجلس ۲۳۸۳/۲۵ فهرست نشده: سدهٔ **۱۲** با تاریخ **۱۱۰۷-۱۱۱۹** در دفتر (ص ۳۶۳-۳۹۴) ناتمام [نسخه‌ها ۵: ۱۶۵].

46435 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۱۹۵: محمد صالح فرزند عبدالنبی گجراتی، ۱۵ رجب **۱۱۲۰** (۱۷۰۸ م) [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۱۷].

46436 ـ **تهران**، مجلس ۵۴۶: نستعلیق **۱۱۳۰**، آغاز برابر نمونهٔ جلد ۱، ۳۶۰ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲: ۳۲۲].

46437 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶/۳۰۵۱: نوشتهٔ ۹ ج ۱/ **۱۱۳۶** (۱۷۲۴م) ۶ جلوس محمدشاه، ج۱، [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۷].

46438 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۹۲۸، ۲۹۷ عطا: نستعلیق ۲۴ رمضان سدهٔ

۱۱، با مهر مؤرخ ۱۱۴۰، ۶۷۱گ ۱۹ س، آغاز برابر نمونه [منظور احسن عباسی : ۲۳۴].

46439 ـ **تهران**، مجلس ۳۰۴۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه وانجام افتاده، ۴۶۳ص ۲۱ س [ف.مجلس ۱۰ :۳۹۲].

46440 ـ **تهران**، ملی ۱۲۷۷ ف : نستعلیق سدهٔ **۱۲** ،۶۰۵گ ۲۱ س[ف.ملی۳: ۳۳۹].

46441 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ S.۳۶ (۹۵ف): نسخ سدهٔ۱۲، آغاز برابر نمونه، ۴۱۰گ۲۸س[ف.محمداشرف :۱۱۴].

46442 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۳۷۷ / ۴۴۲۸ : نوشتهٔ **۱۲۲۴** (۱۸۰۹م) سرگذشت پیامبر وصحابه دارد ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۱۷].

46443 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ S.۳۴ (۹۷ ف): نستعلیق خواجه عام، ۱۰ صفر **۱۲۴۳** (۱۸۲۷ م) از «کلام در بیعت امیرالمؤمنین علی» آغاز می‌شود. ۱۶۵ گ ۱۷ س[ف.محمد اشرف:۱۱۶].

46444 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۴۷ Or : نستعلیق ع۱/ **۱۲۶۲** (۱۸۴۶م)، ۲۱۵ گ ۲۵ س [دیو۱ :۱۴۸].

46445 ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۴ تاریخ: نستعلیق ۲۳ج۲/ **۱۲۷۵** مقصد دوم، آغاز برابر نمونه، [ف . رضوی ۷ :۱۰۸] .

46446 ـ **تهران**، مجلس ۳۴۸۸ : نستعلیق زیبای سدهٔ **۱۳** ، زدین، آغازافتاده، ۵۷۲ص ۲۷س [ف ،مجلس ۱۰ :۱۴۴۸] .

46447 ـ **هند**، بانکیپور ۴۹۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، جلد ۲، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۵۳گ ۲۰س[ف. عبدالمقتدر۴: ۱۲۱].

46448 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeI،38bV.3 ۷۲۸(۲۹ف) :شکسته‌آمیز، ۱۲ع۱/**۱۳۲۱**، ۳۱۸گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱ :۲۴].

46449 ـ **همدان**، کتابخانهٔ غرب ۲۳۱۰: نسخ زیبای احمد ،زدین [ف . دکتر مقصود] .

46450ـ **تهران**،مجلس۵۴۷: نستعلیق، بی‌تاریخ،جلد۱ ،۳۶۸گ۲۴س .

46451ـ **تهران**،مجلس۵۴۸: نستعلیق، جلد ۲ ،آغاز برابر نمونه ، ۳۱۰ گ ۲۱ س [ف .مجلس۲: ۳۲۲].

46452 ـ **تهران**، مجلس ۴۲۲۳: نسخ بی‌تاریخ، زدین ،با تاریخ انجام نگارش ۸۸۸ درپایان، در ۱۲۸۷ ازآن فرهادمیرزا بوده ، آغازبرابر جلد ۱ ، ۳۶۶گ۲۴س[ف.مجلس ۱۱ :۲۴۲].

46453 ـ**قم**، فیضیه ۲۱۴۱(۱۳۰) : نسخ خوش ،زدین ، جلد ۱، ۳۶۰ ص ۲۰ س [ف .فیضیه۲ :۲۲۳].

46454 ـ **قم**، فیضیه۲۱۴۲ (۱۳۱) : نستعلیق ، جلد۱، ۳۳۶ ص ۲۷س [ف. فیضیه ۲ : ۲۲۴].

46455ـ**لنین‌گراد**،اکادمی علوم۴۷۷ C (۲۰۵۸ ف): بی‌تاریخ ،۲۷۲ گ[آکیموشکین۱ : ۲۹۲].

46456ـ**لنین‌گراد**،اکادمی علومV-۱۶۱۱C (۳۸۶۸ ف): بی‌تاریخ[آکیموشکین ۱ : ۵۱۳].

46457 ـ**قاهره**،دارالکتب۱۶م تاریخ فارسی : آغاز برابر جلد ۱ ، ۱۳۰گ ۲۵س [مخطوطات۱ :۲۸۰].

46458 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب

I. APeI6V ۴۸ (۲۵ف): نسخ، بی‌تاریخ، جلد ۱، ۴۱۰ گ ۲۱س.

46459 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPeI4A:V.I ۱۵۵۱(۲۶ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، جلد۱، ۴۶۲ گ ۲۳ س.

46460 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeI38 : V.2 ۹۳۱ (۲۷ف): نستعلیق، بی تاریخ، جلد ۲، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۷۴ گ ۱۶س.

46491 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeI.38A:V.5 ۷۲۷ (۲۸ف): نستعلیق، جلد۲، ۱۸۲ گ ۲۱ س [ف. عبدالله۱: ۲۳].

46462 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۲۰: نیمهٔ یکم نسخ ودوم نستعلیق.

46463 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۲۰: خوشخط [لباب المعانی، عبدالرحیم: ۲۶۹].

روضة الاحباب

جلد چهارم کتابی‌ست در سرگذشت پیامبر، در بیست مجلس، ومیرسد بسال یازدهم هجری، همراه با گزارشی از مرگ پیامبر.

46464 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۱۸۴۴ (۲۰۵۷ف): نوشتهٔ **۱۰۱۵**، ۲۳۳ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۲۹۱].

روضة التواریخ

از ملامحمدشریف بخاری.

افسانه‌هایی‌ست اززندگانی پیامبر اسلام، درهشت روضة، که بسال ۱۲۷۰ (۵۳-۱۸۵۴م) بانجام رسانده است.

بنگرید: بریگل۱: ۵۹۷.

46465 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۹۸ (۲۰۶۴ف): نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۱۹۱ب-۳۵۳پ) [آکیموشکین۱: ۲۹۳].

روضهٔ حسینیه = تحفهٔ حسینیه

از احمد فرزند محمد حسینی اردکانی، (که یاد او در «مرآت الاکوان: ۶۸۶» گذشت). در سرگذشت حضرت حسین، درهیجده باب، بنام میرزا خان مظفر. و بمانند دنباله‌ای‌ست برای «سرورالمؤمنین فی مناقب امیرالمؤمنین: ۹۵۶» او. در دیباجه می‌نویسد: در سرورالمؤمنین وعده داده بودم که پس از انجام ده جلد آن، بنگارش کتابهای دیگری بپردازم، اکنون که پنج جلد آنرا نگاشته‌ام بدین کار پرداختم. **آغاز**: الحمدلله الذی نورقلوب اولیائه لواءالحسین... امابعد، چنین گوید ... احمدبن محمدالحسینی.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۱۷۶ (سرور المؤمنین).

46466 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۹۵۰: شکسته نستعلیق محمد فرزند حاج عبدالرحیم وفایی، ۲۸ محرم **۱۲۴۸**، دردیباجه بنام **روضهٔ حسینیه** است ودرنمای نسخه **تحفهٔ حسینیه** است، ۲۳۹ گ ۹ س [ف. دانشگاه۸: ۵۶۶].

روضهٔ حسینیه

ازمحمدحسین شریف فرزند محمدعلی کرمانی (که یاد او در «تاریخ کرمان: ۴۲۶۶» گذشت) درهفتاد و دو مجلس ویک خاتمه. در سوگواری، بنام فتحعلی شاه از (۱۲۱۲-۱۲۵۰) وابراهیم خان قاجار فرمانروای کرمان، در کرمان نگاشته است.

46467 ـ **آصفیه**، ۱۷۵۳ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۲۱**، تاریخ نگارش درفهرست سال ۱۱۴۰ یادشده درست نیست [ف. اصفیه۴: ۱۰۰].

46468 ـ **تهران**، ادبیات ۴۲۰ جوادی: نستعلیق سدهٔ **۱۳** [ف. ادبیات۲: ۱۹].

روضة‌الخلفا

از مخدوم حسین فرزند مخدوم اسماعیل، از ایل برهار، از اهل سنت، بسال ۹۹۸، برای نصرالله شهیر به‌میان، در شش باب و یک خاتمه و هر باب در چند فصل نگاشته است: باب یکم در خلافت ابو بکر، دو فصل. دوم خلافت عمر، دو فصل: ۱ـ در بیان بیعت با او ۲ ـ کشتن او. سوم خلافت عثمان، دو فصل: ۱ ـ در بیعت با او ۲ ـ کشتن او. چهـارم خلافت علی، پنج فصل. پنجم حضرت حسن، چهار فصل: ۱ ـ بیعت با او ۲ ـ تسلیم خلافت ۳ ـ مرگ او ۴ـ احوال معاویه. ششم پادشاهی یزید و سوء رفتار او، چهار فصل: ۱ ـ بیعت ۲ ـ رویداد کربلا ۳ ـ کیفیت عصیان یزید ۴ ـ آشفتگی در دولت یزید و مرگ او. **آغاز**: سپاس بیغایت و ستایش بلا نهایت مر کریمی را که عطایش بی‌وسیله.

46467 **آصفیه** ۳۷۲ : نوشتهٔ بهل خان فرزند شیرخان قوم افغان **۱۱۱۲**، از آغاز هشت برگ افتاده، ۱۳۰ گ ۱۲ س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۸]

46468 ـ **تهران**، مجلس ۱/ ۳۵۵۲ : نستعلیق نور محمد فرزند عبدالقادر، **۱۲۸۴**، با آرایشها (ص ۲ـ۲۴۸) در فهرست از نگارنده نام برده نشده، آغاز برابر نمونه [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۱۲].

روضة‌الشهدا

از ملاحسین کاشفی سبزواری بیهقی، (که یاد او در «جواهر التفسیر: ۴۲» گذشت). در یک مقدمه و ده باب و یک خاتمه، در سرگذشت پیشوایان شیعی از حمزة بن عبدالمطلب تا حسین بن علی و خاتمه در ذکر فرزندان و نسب ایشان. یکی از کهنترین کتابهای سوگواری‌ست، که گویا واژهٔ «روضه خوانی» از نام این کتاب گرفته شده است. در هند و ایران بارها چاپ شده است. خاتمهٔ آن در ۱۷ برگ بنام «انساب سبطی الرسول» در نسخه‌های جداگانه هست. **آغاز**: ای شربت تو دوای دل ما ـ آشوب بلای تو عطای دل ما.

بنگرید: ذریعه ۲: ۳۸۰ (انساب سبطی الرسول) و ۱۱: ۲۹۴ ـ ف. مشار: ۸۵۸.

46469 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی: نستعلیق سدهٔ **۹**، آغاز افتاده [نسخه‌ها ۵: ۳۲]

49470 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱۹ تاریخ فارسی طلعت: نوشتهٔ ابوالحسن افضل انصاری طوفی، آدینهٔ ۲۲ رمضان **۹۳۹**، **آغاز**: حمدله، ۲۶۵ گ ۱۷ س [مخطوطات ۱: ۲۸۱].

46471 ـ **تهران**، آقای حسنعلی غفاری (معاون الدوله): نوشتهٔ **۹۴۹** [نسخه‌ها ۵: ۱۱۲]،

46472 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۳۰۶۰: عزالدین محمد هروی، **۹۵۴**، آغاز برابر نمونه، ۳۶۸ گ ۱۵ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۶۷].

46473 ـ **هند**، بانکیپور ۳۹۸: نستعلیق **۹۷۶**، آغاز برابر نمونه، ۲۷۳ گ ۱۶ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۱۲۹].

46474 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeI31B ۲۰۳۹ (۳۳ ف): نستعلیق ۱۶ ذیحجهٔ **۹۹۸**، آغاز برابر نمونه، ۲۳۴ گ ۱۸ س [ف. عبدالله ۱: ۲۶].

46475 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: از سدهٔ **۱۰**، زرین، آغاز برابر نمونه، بـا یادداشت علینقی کوبنانی در ۱۲۰۵ [رؤیت].

46479 ـ **حیدرآبـاد**، موزهٔ سالار جنگ H ۲۶۰ (۱۱۴ ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده، ۲۵۹ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۱۳۰].

46477 ـ **قم**، آستانه ۱: ۹۸-۵۹۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰ـ۱۱**، آغاز و انجام افتـاده،

۲۳۸ گ ۱۸ س [ف. آستانه: ۱۲۳].

46478 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۸۳۰: نستعلیق ۱۰۱۰، آغاز نو نویس [ف. شهرستانها ۱: ۱۲۳].

46479 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۹۲۸، ۲۹۷ حسین(۲): نستعلیق عطاءالله چهارشنبهٔ ۵ شعبان ۱۰۱۰، ۲۵۱ گ [منظور احسن عباسی: ۲۳۳].

46480 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeII31D ۹۱۱ (۳۴ف): نسخ ۲۲ شعبان ۱۰۱۴، ۲۹۰ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱: ۲۶].

46481 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H ۲۵۴ (۱۰۷ف): نستعلیق خوب ۱۰۲۶ (۱۶۱۷م)، آغاز برابر نمونه، ۴۶۳ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۱۲۴].

46482 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ H ۲۶۳ (۱۱۵ف): نستعلیق خوب ۲ رجب ۱۰۷۵ (۱۶۶۴م)، بادگرگونی و باهمین سرآغاز، ۱۵۸ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۱۳۱].

46483 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H۲۵۵ (۱۰۸ف): نستعلیق ۱۰۸۵ (۱۶۷۵م)، آغاز برابر نمونه، سپس ذیلی در دومقصد در انساب امامان: **مقصد یکم** خاندان حسن در ۳ فصل: ۱ـ زید بن حسن و خاندانش ۲ـ حسن مجتبی و خاندانش ۳ـ عبدالله محض و خاندانش **مقصد دوم**، خاندان حضرت حسین، در نه فصل: ۱ـ زین العابدین و خاندانش ۲ـ محمد باقر و خاندانش ۳ـ جعفر صادق ۴ـ موسی کاظم ۰۰۰ ۹ـ حضرت مهدی، ۴۱۵ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۱۲۵].

46484 ـ **تبریز**، ملی ۲ ۳۱۰۲ (۷۵۸ ف): نستعلیق، گویا ۱۰۹۲، آغاز افتاده، ۳۸۱ گ ۱۶ س [ف. سیدیونسی ۲: ۷۸۲].

46485 ـ **تهران**، اصغر مهدوی ۳۱۱: نسخ سدهٔ ۱۱، انجام افتاده [نسخه‌ها ۲: ۸۲].

46486 ـ **تهران**، الهیات ۱۰۷ ب: نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۲۲۸ گ ۱۹ س [الهیات ۱: ۶۹]

46487 ـ **تهران**، سپهسالار ۴۲۳: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده، ۳۷۳ گ ۱۷ س [ف. سپهسالار ۵: ۶۵].

46488 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۶۷۸ (۴۲۷): نسخ سدهٔ ۱۱، زرین، ۳۵۶ گ ۱۷ س [ف. شیروانی ۲: ۵۸۰].

46489 ـ **کربلا**، مدرسهٔ هندیها: نستعلیق سدهٔ ۱۱ [نسخه‌ها ۵: ۴۳۵].

46490 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۳۹۱ فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ ۱۱، زرین، آغاز برابر نمونه، ۴۱۸ گ ۱۷ س [رؤیت].

46461 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H ۲۶۴ (۱۱۷ف): نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۱۶۵ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف: ۱۳۳].

46492 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H۲۶۱ (۱۱۳ف): نسخ خوب سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ گ ۲۰ س [ف. محمد اشرف: ۱۲۹].

46493 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۳۰۸ Add: نسخ، سدهٔ ۱۷ م، (۲۵ر-۳۴پ) [ریو ۱: ۱۵۳].

46494 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ H۲۵۷ (۱۱۱ف): نستعلیق سدهٔ ۱۱، ۳۵۵ گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۱۲۹].

46495 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۵۱۹ (۲۰۷۲ ف) نوشتهٔ ۱۱۹۷، ۳۲۰ گ [آکیموشکین ۱: ۲۹۵].

46496 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۸۹ Egerton : نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۵ گ ۱۹ س.

46497 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۳۰ Add : نستعلیق هند، سدهٔ **۱۸** م، ۲۶۸ گ ۱۹ س.

46498 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۱۸۷ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۸**م، ۲۵۱ گ ۱۹

46499 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۸۵۱ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۸** م، ۳۱۴ گ ۱۷ س [ریو ۱ : ۱۵۲ ـ ۱۵۳].

46500 ـ **تهران**، الهیات ۱۱۲ ب : نسخ سدهٔ **۱۲**، میانه‌نونویس، ۳۶۲ گ ۱۴ س [ف. الهیات ۱ : ۶۹].

46501 ـ **قم**، آستانه ۲ : ۹۱ ـ ۲۴۰۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، انجام درخاتمه افتاده، ۱۷۶ گ ۲۲ س [ف. آستانه : ۱۲۳].

46502 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۵ تاریخ : نستعلیق هند، سدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۳۰۳ گ ۱۷ س.

46503 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۶ تاریخ : نستعلیق تحریری هند، سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، ۵۶ گ.

46504 ـ **مشهد**، رضوی ۲۳۷ تاریخ : نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲**، آغاز و انجام افتاد، ۲۹۹ گ [ف. رضوی ۷ : ۱۱۲ ـ ۱۱۳].

46505 ـ **شیراز**، آقای سید امین‌الله کوثر : نوشتهٔ ۱۸ع۲/ **۱۲۲۰** از روی نسخه مؤرخ ۱۵ ذیقعدهٔ ۹۸۰ که آن نیز از روی نسخهٔ مؤرخ ۹۴۱ نوشته شده بود، تنها خاتمه آن در «انساب سادات» است [نسخه‌ها ۵ : ۲۷۸].

46506 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeII31A ۴۶۹ (۳۶ف) : نستعلیق ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۲۹**ق، ۲۵۵ گ ۲۰ س [ف. عبدالله ۱ : ۲۷].

46507 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲۵۸ H (۱۱۶ف) : نستعلیق ۵ صفر **۱۲۲۹** (۱۸۱۴م) بادگرگونی، آغاز برابر نمونه، ۱۴۸ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف : ۱۳۲].

46508 ـ **کربلا**، مدرسهٔ بادکوبه : نسخ و نستعلیق موفق فرزند عابدین، ۲۷ ذیحجهٔ **۱۲۶۳** [نسخه‌ها ۵ : ۴۳۸].

46509 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۸۵۲ Add : نستعلیق ۱۲۱۰ فصلی (**۱۸۰۲** م)، ۴۰۵ گ ۱۴ س [ریو ۱ : ۱۵۳].

46510 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲۵۶ H (۱۱۲ف) : نستعلیق خوب میرزا اسدالله شیرازی درراجپور، **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف : ۱۲۹].

46511 ـ **تهران**، سپهسالار ۵۳۹۶ : نسخ حسینا، سه‌شنبهٔ رمضان **۱۲۹۴**، ۴۱۵ گ ۱۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۶۵].

46512 ـ **قم**، فیضیه ۱۶۱۱ (۲۰۳) : نستعلیق، ۲۱۲ ص ۱۷ س.

46513 ـ **قم**، فیضیه ۱۶۱۰ (۲۰۲) : نستعلیق، ۴۹۰ ص ۱۹ س [ف. فیضیه ۲ : ۶۷].

46514 ـ **تبریز**، ملی ۳۱۰۱ (۷۵۷ ف) : نسخ، آغاز برابر نمونه، ۲۳۲ گ ۲۳ س [ف. سیدیونسی ۲ : ۷۸۱].

46515 ـ **مشهد**، عبدالحمید مولوی : نسخ گویا روزگار نگارنده، [نسخه‌ها ۵ : ۳۲].

46516 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۹۲۸، ۲۹۷ حسین : نستعلیق قاضی شاه محمد فرزند قاضی مهتاب ۱۱۰ ج ۲ /پهاگن **۱۹۱۱**، ۳۸۶ گ [مخطوطات فارسیه، منظور

احسن‌عباسی : ۲۳۲].

46517 ـ تهران، مجلس۳۶/۲۳۸۳ فهرست نشده : نوشتهٔ **۱۱۱۹** (ص۶۰۱ ـ ۶۹۱) نسخه‌ها۵: ۱۶۵].

46518 ـ **یزد**، جامع کبیر۳۰۶: نسخ سدهٔ **۱۲ـ۱۱** ،وزیری [نسخه‌ها۴: ۳۸۴].

46519ـ**لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم ۲۱۱۵ B (۳۱۹۹ف): نوشتهٔ **۱۱۰۲**، (۱۱ر- ۲۹پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۴۱۳].

46520ـ**حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲۶۲ H (۱۰۹ف) : شکسته آمیز مولانافخر- الدین‌محتسب‌ظفرنگر، ۹ج۱/ و۱۰محرم **۱۱۳۰** (۱۷۱۸م)، ۳۶۵گ ۱۳س [ف. محمد اشرف: ۱۲۷]

46521 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۹۹ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز افتاده ، ۵۳۱ص ۱۷س [ف. مجلس ۶: ۲۵۷].

46522 ـ **آصفیه** ، ۱۱۶۱ تاریخ : تاریخ‌یادنشده [ف . آصفیه ۳: ۱۱۶۱].

46523 ـ**آصفیه**، ۱۱۶۳ تاریخ: آغاز افتاده [ف . آصفیه ۳: ۰۴].

46524 ـ**آصفیه** ، ۱۵۱۶ تاریخ : خوش‌خط [ف. آصفیه۳: ۱۰۴].

46525 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PeII31E ۱۲۱۳ (۳۵ف). نستعلیق، بی‌تاریخ ۳۶۷گ ۱۷س.

46526 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب pcII31F ۲۱۳۰ (۳۷ف): نستعلیق ، بی تاریخ،

46527 ـ**پاکستان**، دانشگاه پنجاب PeII31G ۱۲۰۰ (۳۸ف) : نستعلیق ، بی تاریخ ، در پنج باب ، باب اول در ابتلای جمعی از انبیاء ۱۲۲ گ ۲۳ س [ف عبدالله ۱ ۲۶ ـ ۲۷]. ۱ـ رویدادهای کربلا ۲ـ در جفای قریش به پیامبر ۳ ـ وفات حضرت ۷ـ مناقب حضرت حسین.

46528 ـ**قاهره** ، دارالکتب ۷ تاریخ فارسی: بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۸۱].

46529 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف.۸: تاریخ‌یادنشده، ۶۴۶ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۵۰].

46530 ـ **پیشاور** ، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۹ : تاریخ‌یادنشده [لباب‌المعانی ، عبدالرحیم مولوی: ۴۷۸].

46531 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۵۲۰ (۲۰۷۳ ف): بی‌تاریخ، ۳۵۰گ.

46532ـ**لنین‌گراد**، اکادمی‌علوم۵۱۸ C (۲۰۷۱ف): بی‌تاریخ ، ۲۳۱گ .

46533 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۶۵۰ (۲۰۶۷ ف): بی‌تاریخ، ۱۹۷گ.

46534 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۰۴۸ (۲۰۶۸ف): بی‌تاریخ، ۱۰۱گ.

46535 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۲۲۰۳ (۲۰۶۹ف) : بی‌تاریخ ، (۸۴پ ـ ۵۸)پ.

46536 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۵۱۷ (۲۰۷۰ ف): ۱۸۰گ [آکیموشکین ۱: ۹۳-۲۹۴].

46537 ـ**هند** بانکیپور ۴۹۹: نوشتهٔ محمد صالح ، **۱۱۳۹** ، آغاز برابر نمونه، ۳۴۷ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر۴: ۱۳۲].

46538 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۶۰۵ Add : نستعلیق شعبان **۱۱۵۰** (۱۷۳۷م) در بنارس ، ۵۱۵۰ گ ۱۲ س [ریو ۱: ۱۵۳].

روضة الشهداء

از ملا عبدالخالق فرزند عبدالرحیم یزدی. (که یاد او در «مصائب المعصومین» خواهد آمد). مجالسی‌ست که برای روضه‌خوانی ساخته شده است، وشاید باهمان «مصائب» یکی باشد.

46539 ـ قم، سیدشهاب‌الدین، آقانجفی ۱۵۶ : انجام نونویس ۱۳۰۷ق، ۲۳۸گ ۲۱س [ف. اشکوری ۱ : ۱۷۷].

روضة الشهداء

46540 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۵۵۴ (۲۰۶۶ب): بی‌تاریخ ، (۶ب-۲۴۶ب)[آکیموشکین ۱: ۲۹۳].

روضة العاشقین

از کسی بنام باقر هندی ، متخلص به خادم که از هندوستان به ایران مهاجرت کرده ودر ۱۱۴۹ (۶-۱۷۳۷م) آن را در سرگذشت پیامبران از آدم تا محمد به‌نظم ساخته است.

بنگرید: استوری ۱: ۱۶۷ـ بریگل ۱: ۵۲۷.

46541 ـ **هند**، بانکیپور (ف. ج ۱ ص ۳۹۲) : نوشتهٔ **۱۱۶۴** (۱۷۵۰م).

46542 ـ **هند**، لکنهو ، دانشگاه ۱۱۵ (ف. ص ۲۱): تاریخ یاد نشده، بنام **تاریخ محمدی**‌ست.

روضة المؤمنین، چهارده گنج

از زین‌العابدین فرزند حاجی محمد جعفر اصفهانی ، متخلص به عابد. درگذشتهٔ ۱۲۲۹ق. در مناقب و سوگواری چهارده تن، دربیرامن سه‌هزار بیت مثنوی، بسال ۱۲۲۴ق (آمدت فتح باب چارده گنج ۱۲۲۴) به انجام رسانده است. **آغاز:** بنام خداوندجان و جهان ـ کزو رنگ هستی جهان دید و جان.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۶۶۲ (عابد اصفهانی) و ۵: ۲۱۲ (چهارده گنج)ـ فرهنگ سخنوران: ۳۶۴.

46543 ـ **تبریز**، ملی ۳۳۰۵ (۷۶۷): نستعلیق ، گویا خود سراینده، **۱۲۲۶** ق، در مشهد، ۵۳۸گ ۵۷-۵۳ س [ف. سیدیونسی ۲: ۷۸۷].

روضة النبی

از احمد فرزند تاج‌الدین حسن استرآبادی که یاد او در «آثار احمدی: ۳: ۴۴۰۳» گذشت. که گویا هردو یکی و یا نزدیك بیکدیگر باشند، وگرفته‌شده از «روضة الاحباب: ۴۴۶۷» دشتکی، در سرگذشت پیامبر و خاندان او ، از رویدادهای روزگارهای نخستین اسلام. بخشی از آن به‌ترتیب سالهای هجری‌ست وخاتمهٔ آن که نزدیك به نیمی از کتاب است در بارهٔ حضرت علی وفرزندان اوست .

آغاز : خدایا شکرت زبان کام یافت ـ ز نام توهر نامه‌ای نام یافت .... صحیح‌ترین حکایاتی که مؤرخان پاکیزه‌بیان نیکوادا .

بنگرید : ذریعه ۱۱ : ۳۰۴ .

46544 ـ **قم**، سیدشهاب‌الدین تبریزی: ازسدهٔ **۱۰** با تاریخ **۱۰۱۴** که تصحیح شده است، آغاز برابر نمونه، ۳۰۰ ك [سید عبدالعزیز طباطبائی] .

46545 ـ **تهران** ، مجلس ۵۹۰۱ : نستعلیق زین العابدین ، **۱۲۳۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۳۶ ص ۲۸ س [ف . مجلس ۱۷ : ۲۹۲] .

46546 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۶۶ : نستعلیق حسنخان فرزند محمد قلی هزاره‌ای فراهانی در تبریز ۱۲ع۱/ **۱۲۳۲** ، آغاز برابر نمونه [ف. سپهسالار ۵: ۷۴].

46547 ـ تهران، ملی ۲۸۲ف: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۲۷ گ[ف.ملی ۱: ۲۷۵].

ریاض الاحزان = ابواب الاحزان

از ملا محمد علی فرزند محمد برغانی قزوینی، (که یاد او در «ریاض الکونین: ۹۵۱» گذشت). در چندین جلد که هر یك به نامی است و از آن میان: جنة الرضوان، جنة النعیم. و این مجلد را (ابواب الاحزان) در پنجشنبهٔ ۲۰ ذیقعدهٔ ۱۲۱۴ در دو مقدمه و هیجده مجلس و یك خاتمه با نجام رسانده است. **آغاز:** حمد بیقیاس و سپاس بی اندازه.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۳۱۷.

46548 ـ مشهد، رضوی ۹۶۰۱: نستعلیق نگارنده ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۲۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۷ گ ۱۹ س[ف. سیدعبدالعزیز].

46549 ـ رشت، جمعیت نشر فرهنگ ۴۷۲م: نستعلیق ۱ محرم ۳۶ یا **۱۳۳۹**، در سه مقدمه و ۶ باب و یك خاتمه و باید یکی از مجلات آن کتاب باشد. **آغاز:** الحمدلله الواحد... بنهاده بر در تو سر افسر آفتاب ۲۵۵ گ [ف.محمدروشن: ۴۹].

46550 ـ کربلا، محمدعلی همدانی سنقری: نوشتهٔ **۱۲۹۱**[ذریعه ۱۱: ۳۱۷].

ریاض الاحزان

از ملا محمد هاشم فرزند محمد حسین، در دو جلد یکم در سرگذشت حضرت حسین دوم در سرگذشت و سوگواری دیگر امامان است، که به دستور سید محمد باقر شفتی اصفهانی در نه مجلس، هر یك از امامان در یك مجلس و با دیباجه‌ای جداگانه.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۳۱۷.

46551 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۳۳: نسخ نگاشته است، **۱۳۰۵**، **آغاز:** شوارق بوارق ستایش و سپاس وجواهر زواهر [ف.شهرستانها ۱: ۱۲۵].

ریاض الانس

از ناشناس. سرگذشت مفصل پیامبر اسلام است، در چند روضة.

46552 ـ هند، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف.ایوانف ۷۰): از سدهٔ **۱۸ـ۱۹** م، تنها بخشهایی از آن است [بریگل ۱: ۶۰۷ ـ استوری ۱: ۲۰۶].

ریاض الشهادة فی ذکر مصائب السادة

از محمد حسن فرزند حاج محمد معصوم (کشته ۱۲۱۲) قزوینی شیرازی، درگذشتهٔ ۱۲۴۰. در مناقب و سوگواری امامان، بنام حسینعلی میرزا فرمانفرما پسر فتحعلیشاه، در سی مجلس و سه جلد: جلد یکم چهارده مجلس در سرگذشت چهارتن یاران کسا. دوم هیجده مجلس در سرگذشت پنجمین آنان. سوم هشت مجلس در سرگذشت دیگر امامان، بنام بالا بسال ۱۲۷۴ در تبریز چاپ شده است.

نگارنده همین کتاب خود را بنام «نورالعین» گزیده است. **آغاز:** حمدله... چنین گوید فقیر حقیر. **آغاز ۲:** الحمدلله الذی جعل الدنیا جنة لاعدائه و سجنا لاحبائه و محلا لامتحانه.

بنگرید: ذریعه ۱۱: ۳۲۸ ـ ف. مشار: ۸۶۷.

46553 ـ هند، بانکیپور ۵۰۳: بی تاریخ، در فهرست آمده: گویا از سدهٔ **۱۲**، از مجلس ۵ است تا ۲۲، ۳۰۶ گ ۲۲ س[ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۳۸].

46554 ـ تهران، دانشگاه ۳۶۰۰: نستعلیق، دوشنبهٔ ۷ شعبان **۱۲۲۶**، جلد یکم، ۳۰۳ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۰۹].

46555 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۹۶ تاریخ (۱۴۶ف) : نستعلیق خوب عباس کابلی، **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م) ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، جلد ۱ است با چهارمجلس ودوم ۱۸ مجلس، ۴۷۵ گ ۲۳ س [ف. محمداشرف: ۱۵۹].

46556 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۹۷ تاریخ (۱۴۷ف): نسخ خوب حاجی اسماعیل شیرازی ، **۱۲۲۷** (۱۸۱۲م)، جلد۱، با ۴ مجلس ، آغاز برابر نمونه، ۲۳۱ گ ۲۵ س [ف. محمداشرف : ۱۶۲].

46757 ـ تهران، سپهسالار ۸۱۵۴ : نسخ عبدالغفار فرزند محمد شیرازی ، چهار شنبهٔ ۱۰ ج۱/ **۱۲۲۸**، جلد سوم است که در ۱۲ شعبان ۱۲۲۷ بانجام رسیده ، زرین، ۲۵۴ گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۵: ۷۶].

46558 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۹۶ تاریخ (۱۴۸ف) : نسخ خوب حاجی اسماعیل شیرازی ، **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م) ، جلد ۳ با ۸ مجلس است که از مجلس ۲۳ (امام زین‌العابدین) آغاز و به مجلس ۳۰ (مهدی) پایان می‌یابد، ۲۳۸ گ ۲۴ س [ف. محمد اشرف : ۱۶۳] .

46559 ـ تهران، مجلس ۲۹۱۰: نسخ محمد مهدی همدانی فرزند حاجی‌علی اکبر ، در ۲۰ ذیقعدهٔ **۱۲۳۵** ، جلد۳ودارای ۸ مجلس است ودرفهرست بنام ریاض‌الشهاده و کنوزالسعاده است [ف. مجلس ۳: ۳۰۷].

46560 ـ شیراز ، ملی فارس ۷۵۸ (۴/۲۹۷قز): نسخ ، شعبان **۱۲۳۷** ، جلد۲، در ۲۶ مجلس ، از سرگذشت حضرت حسین تا امام دوازدهم شیعه است، ۲۳۷ گ ۲۷ س [ف. ملی فارس ۲ :۳۴۲].

46561 تهران ، اصغر مهدی ۱۳۲ : نستعلیق اسماعیل شیرازی ، در پنجشنبهٔ ج۱/ **۱۲۴۵** ، بخواهش میرزا سید محمد مذهب حسینی .جلد سوم است.

46562 ـ تهران، اصغرمهدوی ۱۷۲ : نستعلیق همان اسماعیل شیرازی، دردوشنبه ۲۷ ع۲/ **۱۲۴۵** ، بفرمودهٔ همان سیدمحمدمذهب. جلد یکم است. [نسخه‌ها ۲: ۸۳].

46563 ـ تهران ، ملک ۵۳۳۷: نستعلیق محمد رفیع فرزند محمدابراهیم شیرازی ۱۷ رمضان **۱۲۵۹** ، جلد سوم، ۲۴۴ گ ۲۰ س [رؤیت] .

46564 ـ تهران ، فرهاد معتمد ۱۴۴: نسخ علی میرزا فرزند علیخان فتح‌آبادی، **۱۲۶۰**، دومجلد است [نسخه‌ها ۳: ۱۸۶].

46565 ـ شیراز ، ملی فارس ۷۵۷ (۲۹۷/۴قز): احمدفرزندمحمدعلی شیرازی، ج۱/ **۱۲۶۳** ، جلد ۱، در ۴ مجلس ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۲۰ گ ۲۳ س [ف. ملی فارس ۲ : ۳۴۱].

46566 ـ یزد ، مدرسهٔ خان کبیر. : نستعلیق علی‌اصغر فرزند میرزا محمد شیرازی، رمضان **۱۳۳۷**، رحلی [نسخه‌ها ۴: ۴۳۳].

46567 ـ تهران ، سلطنتی ۲۸۴۷ : نسخ ، تاریخ یاد نشده ، جلددوم [نسخه‌ها].

46568 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۲۹۳ Or: نسخ ، سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه ، ۲۵۶ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۱۵۵].

46569 ـ همدان ، کتابخانهٔ غرب ۴۵۱۴: شکسته نستعلیق ، انجام افتاده، ج۲ ، رحلی [ف. دکترمقصود].

46570 ـ همدان ، کتابخانهٔ عمومی ۳۵۹: نسخ زیبای احمد ، پنجشنبهٔ ۲۰ ج۱/ **۱۲۵۴** ، بدستور حاج میرزا حسن ، ج۱ ،

[ف. دکترمقصود].

رياض الفضايل

ازمحمدحسین شریف کرمانی.

46571 ـ مشهد، رضوی ۸۶۳۳ : نسخ خوش، ج۳ درسرگذشت حضرت حسین است. **آغاز:** آرایش دیباچهٔ بهـار دانش، ۲۵۰ گ ۲۹ س [ف.سید عبدالعزیز].

ز

زادالآخره

از فتحی‌حسینی، تنها دفتر یکم آن دردست هست وآن درتاریخ پیامبران است تامرگ پیامبر اسلام، بسال ۱۰۱۵ق (۷-۱۶۰۶م) به انجام رسیده است.

46572 ـ **آلمان‌خاوری** ، لایبـزیك، دانشگاه (ف.فـولرز۹۷۶): نـوشتهٔ **۱۰۱۹**ق (۱۰-۱۶۱۱م)، تنها دفتر یکم آن‌است[بریکل ۲ : ۵۲۵- استوری۱: ۱۶۶].

زایش پیامبر

ناشناخته(بنگرید: آفرینش‌نامهٔ پیغمبر : ۴۴۰۵). **آغاز:**... درخبراست که‌چون‌حضرت حق‌سبحانه درخواست که حضرت محمدمصطفی (ص) حبیب خود و مطلوب ومقصودخود پـیدا کند، دربهشت درختی‌است که‌آن راشجرةالنور گفتند ، مهترجبرائیل‌را فرمـان‌کرد کـه‌در بهشت‌برود .

46573 ـ **پاکستان**، گنج‌بخش ۱۱۳/ ۲۹۰ : دوست محمد فرزند محمد مابیگ مغول برلاس قادری، **۱۱۳۵**، (ص۲-۱۷)[ف. تسبیحی ۱: ۴۵۷].

زبدةالاخبار درفضائل و مناقب ائمةاطهار

از محمد قاسم فرزند محمد شریف .

46574 ـ **آصفیه**، ۱۱۱ مناقب: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۶۶۲] .

زراتشت نامه = زرتشت نامه

از کیکاوس‌پسر کیخسرو پسر دارای رازی. مثنوی‌ست در ۱۵۷۰ بیت، درسرگـذشت افسانه‌آمیز زردشت، ازرویدادهای بیش‌اززایش او تا پایان‌زندگی او. هنگامیکه آهورمزداهمهٔ رویدادهای آینده‌را به‌اوخبرداد. اطلاعات سراینده ازیك‌منبع پهلوی درسرگذشت زردشت ترجمه و به‌نظم‌درآمده‌است. تاریخ ترجمه‌شناخته‌نیست‌ولی در ۶۴۷ یزگردی (۱۲۷۸ م) نویسندهٔ دیگر زردشتی بنام‌زردشت‌پسر بهرام‌پسر پژدو که‌کتاب «اردای‌اویراف» را بعداً ترجمه کرده‌است، برای این «زردشت‌نامه» دیباچه‌ای نگاشت و گویا در خودآن‌نیز دست‌برده‌است .

یکبار درلنین‌گراد همراه تـرجمهٔ روسی روسن‌برگ ۱۹۰۴م چاپ‌شده است . تـرجمهٔ انگلیسی آن‌ازایست ویك‌دربمبئی ۱۸۴۳م‌چاپ شده‌است. **آغاز:** سخن رابنام خـدای جهان ـ بیارایید از آشکار ونهان .

بنگرید: استوری۱ :۱۶۲ ـ بریکل ۲ : ۵۱۸ .

46575 ـ **انگلستان**، منچستر، لیندسیانا (فـ-ص۲۳۵): نوشتهٔ **۱۶۳۶**م

46576 ـ **اسکتلند**، دانشگاه گلاسکو، هانتریان۳: نوشتهٔ **۱۰۴۶** یزدگردی(۱۶۷۷م).

46577 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Briii ۱۶

ROy: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م. آغاز برابر نمونه، نسخه تحریر زردشت پسر بهرام است، ودر برگ ۶۹ آن آمده است. من زردشت پسر بهرام این داستان از کتاب کیکاوس پسر کیخسرو نگاشتم ۷۱ گ [ریو ۱: ۴۶].

46578 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۶۸ Add: نستعلیق صورت هند، اردیبهشت **۱۰۴۶** یزدگردی (۱۶۷۷م). باعنوان «کتاب مولود زردشت اسفنتمان و ستایش باری‌تعالی» (گ ۱-۷۶) [ریو ۱: ۴۹].

46579 ــ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱ ۱۹۸-۲): نوشتهٔ **۱۷۳۵**م.

46580 ــ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۱۹۷): نوشتهٔ **۱۲۰۵** ق (۱۷۹۰-۹۱م).

46581 ــ **هند**، بمبئی، دانشگاه (ف: ۳۳۱): نوشتهٔ **۱۱۶۴** یزدگردی (۱۷۹۵-۴م.) آغاز: سخن را بنام خدای جهان ــ به آغاز در آشکار و نهان [ف. خان بهادر: ۳۳۱].

46582 ــ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۱۹۹ (۱)): از سدهٔ **۱۸** م.

46583 ــ **اکسفورد**، بادلیان ۱۹۴۷: نوشته پیرامن **۱۸۱۱**م.

46584 ــ **هاروارد**، دانشگاه: نوشتهٔ **۱۸۴۷**م [نسخه‌ها ص ۵].

46585 ــ **اکسفورد**، بادلیان ۱۹۴۸: انجام افتاده.

46586 ــ **اکسفورد**، بادلیان ۱۹۴۹: نسخهٔ نثری همان کتاب است.

46587 ــ **هند** بمبئی، ملافیروز (ف. ارواددابهار: ۱۰۷ و ۱۲۱ و ۱۲۴ و ۱۲۷): نشانی بیشتر یاد نشده.

46588 ــ **هند**، بمبئی، ملافیروز (ف. برلوی ودابهارش ۱۶ ص ۲۹): تاریخ یاد نشده.

46589 ــ **لندن**، دیوان هند (ف. راس و براون: ۲۱۳): تاریخ یاد نشده.

زلال الصافی احوال المصطفی

از ابوالفتح محمد فرزند احمد فرزند ابو بکر الکارتانی؟ چلبی اورا: (الکرمانی، الرازی) می‌خواند، که بنام ابوالنصر دیباج پسر فیلشاه صاحب گیلان نگاشته است.

بنگرید: استوری ۱: ۱۷۸ ــ کشف الظنون ۱: ۹۵۵.

46590 ــ **استانبول**، فاتح ۴۲۷۶: نوشتهٔ پیرامن **۷۰۰** ق (۱۳۰۰م) [بریگل ۱: ۵۴۸].

46591 ــ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۵۱۴ (۲۱۷۱ف): بی‌تاریخ، ۱۰۰ گ [آکیوشکین ۱: ۳۰۳].

زهر دلائل الشرف

از عبدالرحیم حسینی یزدی.

46592 ــ **کاشان**، مدرسهٔ سلطانی ۱/۱۰۸: نستعلیق **۱۲۸۶** [ف. مدرسهٔ سلطانی: ۲۳].

زینب کبری

از حاج زین‌العابدین فرزند محمد کریم خان قاجار کرمانی (که یاد اودر «فهرست کتب سید کاظم: ۴۰۷۹» گذشت).

آغاز: حمد و ثنای بی‌انتها وعدد خدای بی‌چون را سزد که پرورندهٔ جهان نیان است.

46593 ــ **یزد**، وزیری ۱۴۶۱: نسخ نگارنده، ۲۷ ج ۱/ **۱۳۲۶** ق، ۶۴ گ ۱۴س [ف. شیروانی ۳: ۹۶۵].

السبعین فی فضایل امیر المؤمنین

از میرسید علی همدانی ،
احادیثی‌ست درفضایل امیرالمؤمنین سپس ترجمهٔ آنها و آنگاه سخنان کوتاه حضرت‌علی. نخستین‌حدیث: عنوان‌صحیفةالمؤمن‌حب‌علی... و آخرین حدیث : لولاالریاض اقلام والبحر مداد... ما احصر فضائل‌علی‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی‌جعل‌میامن‌السیادة‌الی‌سماء... وسمیته کتاب السبعین فی‌فضایل... صاحب‌فردوس‌روایت‌میکند ازانس.

بنگرید: ذریعه۱۲: ۱۳۲.

46594 ـ **مشهد** ، رضوی۲/ ۱۰۴۵۰
فهرست نشده: باتاریخ رجب**۹۹۹** بهمین‌خامه در دفتر، (۲۲۶پـ۲۴۴پ) نام‌نگارنده‌ومترجم در نسخه دیده نشده سپس «چهل‌حدیث» درفضایل حضرعلی[رؤیت].

سبیل‌النجاة

از حبیب‌الله، بنام‌ناصرالدین‌شاه (۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳). دربارهٔ پنج معجزه و کرامت است ، داستانهایی نیزهمراه آنهاست. **آغاز:** الحمدلله الذی‌له‌حقایق‌الازلیة

46595 ـ **تهران**، ادبیات ۱/ ۶۹ج: نسخ سدهٔ **۱۳** ، (۱پـ۹۴ر)[ف . ادبیات ۱: ۳۰۹].

سحاب‌البکا

از سحاب‌اصفهانی ،محمد(م۱۲۲۲)،(که یاد او در «دیوان: ۲۳۴۵» گذشت). در رویداد کربلا، به‌نظم‌ونثر. در برخی‌ازتذکره‌ها کتابی‌بنام «روضةالبکاء» ازاویادشده‌است.

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۱۴۹.

46596 ـ **اراك** ، عبدالحسین بیات : نوشتهٔ صفر **۱۲۶۷** [ف.رضوی ۷: ۴۲۲].

سراج الانوار ومضی الابرار فی معرفة الجبار والرسول المختار و الائمة الاطهار

از عبدالرزاق‌فرزندمحمد باقـر مشهدی . [دیباچه]. کلامی ،تاریخی . **آغاز :** الحمدلله علی‌الالاءوالشکرعلی‌النعماء الذی. هدایـنا ... چنین گوید ذرهٔ بیمقدار و خادم طریقه

46597 ـ **اصفهان**،محمدحسن‌ذفره‌ای: بی‌تاریخ ، نوشتهٔ غلامعلی فرزند حسین هروی [تذکرةالاطیاب در اسامی کتب تاریخ‌وانساب ۱: ۴].

سراج‌القلوب

از ابونصر قطان . در ذکر غرایب انبیای گذشته تاپیامبر اسلام،احتجاجات‌دینی‌واساطیر است. هفت نسخهٔ‌آن‌درص ۱۱۹۱ یادشده‌است، واینک‌چند نسخهٔ دیگر:

64598 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۲۳۱ Or : نستعلیـق شوال **۹۲۵** ق (۱۵۱۹ م) ، **آغاز :** سپاس و ستایش مرخدای راجل جلاله که آثار قدرت او بر چهرهٔ روزروشن تابـان است ، ۶۸ گ ۱۵ س [دیو۱: ۱۷].

46599 ـ **تهران** ، خانقاه نعمت‌اللهی ۵۵۳: نستعلیق هند،سیدمحمدهاشم‌لاهوری، ۵ رجب **۱۰۱۰**، بروش پـرسش و پـاسخ در۸۱ پرسش،از بهشت ودوزخ‌وآفرینش. **آغاز :**... بدانکه این کتاب را بعضی احبار یهودونصارا از تورات وانجیل بیرون‌آورده‌اند، وزعم‌بعضی، ۱۳۸ص ۱۳س [ف. دیباجی ۲ : ۱۹۹].

46600 ـ **هند** ، بـانکیپور ۲۳۳۸: غیاث‌الدین فرزند خدابخش ، **۱۱۰۸**، (۱پـ ۶۲پ) در نسخه‌نام‌نگارنده چنین آمده: سعیدبن

محمدالقطان غزنوی [عبدالمقتدر ، ذیل ۲ : ۲۲۴] .

46601 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B۴۴۰۱ (۴۸ذیل): نوشتهٔ ۱۱۵۱، (۶۸پ-۹۴ر) نام نگارنده‌درفهرست‌ابونصرسعیدفرزند قاسم غزنوی‌ست [ف. آکیموشکین۱:۶۲۳].

46602 ـ مشهد، جامع گوهرشاد۸۲۵: نستعلیق خوش ع۱/۱۲۳۹ [ف.شهرستانها۱: ۱۳۰].

46603 ـ مشهد ،رضوی۱/۸۳۸۴: با تاریخ ۱۳۴۴ در دفتر(۲پ-۷۵ر)آغاز برابر نمونه.

46604 ـ داکـــا ، دانشگاه ۳۹۵ KS (۲۶۲ف): سدهٔ ۱۹ م ، باتاریخ ۱۲۴۵ (۱۸۲۹م). آغاز: حمدله.سلاة. بعداز وفات پیغمبر(ص) یهودان توریت‌خوان‌چندمسئله‌نزد یاران رسول. ۷۰گ[ف.حبیب‌الله۱].

46605 ـ لاهور ، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸، ۰ ۲۹۷ ابو: نوشتهٔ‌محمدهاشم، باتاریخ ۱۲۵۱ در دفتر، آغاز:الحمدلله‌العلی‌العظیم، ۹۳گ [منظور احسن عباسی:۴۷].

46606 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۲۹۳۴ (۲۲۳۲ ف): نوشتهٔ ۱۷۶۹م،(۲۴پ- ۵۲پ).

46607 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۵۰۶ (۳۸۶۷ف): باتاریخ۱۲۹۷دردفتر، (۳۷ر-۶۴پ)[آکیموشکین ۱ :۵۱۳].

46608 ـ لنین‌گراد ، اکادمی عـلوم C ۱۳۱ (۲۲۳۳ ف):بی‌تاریخ، (۸۱ر-۱۲۷پ). نام‌نگارنده در فهرست ابونصرسعیدفرزند قاسم غزنوی‌ست.

46609 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۸۲۲ (۲۲۳۴ف): بی‌تاریخ ، (۱۰۴پ - ۱۱۳).

46610 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم D ۳۵۲ (۲۲۳۵ف): بی‌تاریخ،(۲۴پ -۵۳پ).[آکیموشکین۱:۳۱۱].

46611 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۱۹۵/۱۹۰: تاریخ یـاد نشده ، نام نگارنده در فهرست ابونصرفرزند سعد فـرزند محمدقطان است [ف.دکترمحمد بشیرحسین۲: ۲۹۰].

46612 ـ موزهٔ بریتانیا ،۲۳۵۸۱ Add : نستعلیق، بی‌تاریخ، ۱۰۵ گ ۱۴ س [دیو۱:۱۸].

46613 ـ آصفیه ، ۷۶۴ حـدیث : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۲۷۰].

سرمةالاسلام

ناشناخته

46614 ـ بنگال ،آسیایی bO۱۴/۵ (۲۰۲): تاریخ یادنشده[ف. بنگال : ۱۷۲].

سرگذشت امامان

از محمدقاسم‌قادری،عارف‌مشرب.سرگذشت امام‌حسن‌وامامان‌دیگر تادوازدهم‌است.

46615 ـ مشهد،جامع گوهرشاد۱۳۹۱: درجنگ نوشتهٔ ۱۰۲۸ همـراه تـرجمهٔ او از سروده‌های‌منسوب به‌حضرت‌علی [ف.گوهرشاد ۱: ۱۰۰].

سرگذشت امامان

ناشناخته.

آغاز : سپاس بی‌اندازه آفریدگاری را که‌محمدرا،ص

46616 ـ حیدرآبـاد، مـوزهٔسالار جنگ ۷۲/۳ سیر (۱۵۵ف): با تاریخ۱۱۲۱ (۱۷۰۹م) در دفتر ، (گ۵۲- ۱۰۲) [ف .

محمد اشرف : ۱۷۳].

سرگذشت امامان و معصومان

= تاریخ امامان

چند گفتار ناشناخته.

46617 ـ مشهد، جامع گوشاد ۳/ ۲ ۶۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، **آغاز**، افتاده : ثابت بنای گفت به‌حج رفته‌بودیم‌و جماعت عبادچون‌ایوب سجستانی‌وصالح مروی عتبه‌الغلام وحبیب‌فارسی و ملك دینارآمده بودند ، [ف. شهرستانها ۱ : ۷۵].

46618 ـ تهران، مجلس ۱۱/ ۲۹۳۰: سدهٔ ۱۳ باتاریخ **۱۲۶۲** در دفتر (ص ۴۶۰ ـ ۵۰۵) باب ۳و۴ یك‌كتابست . بـاب‌چهارم در **سرگذشت‌فاطمه** است[ف.مجلس ۱۰ : ۳۴۰].

46619 ـ پاکستان ، انجمن تـرقی اردو۱ق ف ۱۲۴ : تاریـخ ونشانـی یادنشده ، سرگذشت‌امام‌حسین‌است۹۴ص، [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۵۰].

46620 ـ مشهد ، رضوی ۷۸ تاریخ: آغاز وانجام افتاده، شاید بخشی ازتاریخ‌حافظ ابروباشد ، ۱۲۹ گ۲۵س[ف.رضوی۳: ۹۹].

سرگذشت امامزادگان =

سرگذشت پیامبر و امامان وامامزادگان =شرح امامزادگان

سرگذشت امامزاده‌یحیی

به‌دستور علیقلی میرزااعتضادالسلطنه‌وزیر علوم تحریریافته‌است، درسرگذشت‌او وگزارش ساختمان خاکجای او. در آن‌از سفری‌کـه در ۶ شعبان۱۲۷۹ دررکاب شاه به‌ورامین کـرده یادکرده‌است ،و دیدنیهای‌خودرا درمسجدرفیع البنای امامزاده و ازشبستان ومحراب وردها و نبشته‌های ساختمان‌راگزارش‌می‌کنند.

46621 ـ تهران ، ملك ۹/ ۶۱۵۱ : نسخ ، باتاریخ **۱۲۹۰**، (ص ۱۲۸ ـ ۱۳۱)، همراه‌«سرگذشت عبدالله‌ابیض»ازاعتضادالسلطنه [رؤیت].

سرگذشت پیامبر

از سرآینده‌ای با تخلص واعظ، که سرودهٔ او درآغاز مجلس هشتم و جاهای دیـگر کتاب با عنوان (لراقمه) وتخلص واعظ آمده‌است.در آن از «حیات‌القلوب» یادشده است. **آغاز :** وصل‌الله‌علی محمد وآله‌الطاهرین ، امابعد، این کتابی است دربیان‌حالات جناب‌ختم‌انبیا.

46622 ـ تهران،دانشگاه۱/ ۳۳۸۸: نستعلیـق سدهٔ **۱۳** (۲ب-۱۲۲ب)۱۸س[ف . دانشگاه ۱۱: ۲۳۸۶]

سرگذشت‌پیامبر

از عبدالله.

درهشت‌روضه: روضهٔ۱ ـدربیان‌نورحضرت وبدایت او۲ ـ واقعات‌پس ازولادت تابعثت ۳ـ کیفیت‌وحی،واقعهٔ‌معراج۴ـهجرت‌وواقعات‌سنوات پس ازهجرت۵ـحجة‌الوداع۶ـ درحلیه‌واخلاق ۷ـ بعضی‌ازمعجزه‌ها۸ـدراحوال‌مختلفه. **آغاز :** الحمدلله‌الذی جعل سراج الانوارمضیأمن نـور محمد،والشکرلله‌الذی اظهرالموجودات .

46623 ـ حیدر آباد ، مـوزهٔ‌سالار جنگ ۱/ ۷۲سیر (۱۵۵ف): نستعلیق، باتاریخ **۱۱۲۱** (۱۷۰۹م) (گ ۱ ـ۲۶) [ف . محمد اشرف : ۱۷۱].

سرگذشت پیامبر و امامان و امامزادگان

از محمدولی بیگ‌وردی‌ترکمان‌عراقی‌پسر

اسماعیل که‌در۱۳۰۴ در گیلان می‌زیسته‌است. جنگی‌ست‌وباسر گذشت‌پیامبر و امامان آغازمیشود، این سرگذشتها را نیز دارد : عبدالعظیم‌ری ، امامزاده زید، امامـزاده طاهر ،زیـدبن‌علی، عبدالله ابیض،حسن افطس،علی‌بن‌علی بن‌حسین امامزاده قاضی‌صابرونکی.

46624 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۳۳۹ : نستعلیق نگارنده ، در جنگ مؤرخ **۱۳۰۴** ، [ف. دانشگاه ۱۳:۳۲۹۷] .

سرگذشت پیامبر و امامان =

شرح احوال چهارده معصوم

چندگفتار ناشناخته وجدا ازیکدیگر.

46625ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۳۸(؟): نوشتهٔ **۱۰۴۰** ، در دو بخش :۱ـ سرگـذشت پیامبر و امامان ۲ ـ نسب پیامبر و امـامـان [گلچین معانی، نسخه‌ها ۵:۱۹۳].

46626ـ **تهران**، مجلس ۲/ ۴۳۵۷ : نستعلیق سدهٔ**۱۲**،**آغاز**:حمدله.صلاة. امابعد، این مختصری‌ست درباب معـرفت ۱۴ چیز از احوال چهارده معصوم،(گ۳۳ـ۴۱)[رؤیت].

46627 ـ**تهران**، مجلس ۵/ ۲۷۶۷ : نسخ **۱۲۳۷** (ص۹۳ـ۹۵) **آغاز** : حمدلـه. والصلاةوالسلام علی‌خاتم المرسلین . امابعد از حمد خداو درودبررسول، بدان که‌این رسالـه ایست در احوال‌محمد ودوازده امام ... نسبش [ف.مجلس۹:۱۷۹].

46628 ـ **مشهد** ، رضوی ۲۹رجال : بی‌تاریخ ،وقف نادرشاه ۱۱۴۵. گفتاری‌ست در نسب پیامبـرو امامان و تاریـخ زاد ومرگ و خلافت و مهرایشان . **آغـاز** :الحمد لولیه و الصلاةعلی‌نبیه‌محمدالمصطفی ، ۴۴گ۸س[ف. رضوی ۲: ۳۶۲].

سرگذشت پیامبر =احوال‌حضرت

درص۴۴۰۷ گذشت.

سرگذشت حضرت حسین

از ناشناس.

46629 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۸۲۳(۲۲۱۸): نسخ ، **آغاز** : بی‌مهرحسین به‌مقصدنرسی‌ـ تاتخم نیفکنی بحاصل‌نرسی،۲۱۳ گ ۱۲س [ف . شیروانی۲ :۶۹۸].

سرگذشت حضرت عیسی

گفتاری‌ست‌عرفانی‌درسرگذشت‌او.

46630-**اکسفورد**، بادلیان۳/ ۱۲۷۰: نوشتهٔ **۸۸۶**ق (۱۴۸۱م) [استوری۱ :۱۷۲ـ بریگل۱:۵۳۶].

سرگذشت عبدالله ابیض

از علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه‌وزیر علوم (بنگرید : سرگذشت امامزادگان : ۴۴۸۴). درسرگذشت عبدالله ابیض‌است که‌درشهرری به خاک‌سپرده‌شده‌است. **آغاز**: رساله‌ای‌در احوال عبدالله ابیض ازتألیفات‌نواب..اعتضادالسلطنه علیقلی میرزا ... نزدیك بمزاد کثیرالانـوار حضرت عبدالعظیم‌بن...

46631 ـ **تهران** ، ملك ۳/ ۶۱۵۱ : نسخ ، باتاریخ **۱۲۹۰** دردفتر(ص۴۳ـ۴۷)، همراه «سرگذشت امامزاده‌یحیی» و«درصدخانهٔ مراغه» وجزآن [رؤیت].

سرگذشت وافکارپیامبر

از موسی منشی،بسال۱۳۰۴.درآن‌آمده: پس از کنجکاوی دریافتم رفتار وکردار پیامبر اسلام بهترین‌سرمشق‌و دستوری درسیاست‌کشور داری‌ست،ازاین‌روی‌این گفتاردادراین‌باده‌نگاشتم .(بنگرید:زبدةالوقایع: بخش‌قفقاز). **آغاز**:

خدمت ارباب عقل و دانش که بمقتضای عقل‌در امور آفرینش تأمل و تفکر می‌فرمایند.

46632ـ تهران،ملی۴۲۹ف : نستعلیق خوش شوال ۱۳۰۴ ،گویا از نگارنده، ۸۰گ ۱۵س [ف.ملی ۱:۴۰۹].

سرورالعارفین

از نوروزعلی بسطامی، خادم آستانه، (که یاداودر«امواج‌البکاء :۴۴۱۱» گذشت). پس از «تحفهٔ حسینیه»ی خود ،بسال ۱۲۶۵ درمشهد خراسان ، در یك مقدمه و چهارده باب ، در سرگذشت مختارثقفی، نگاشته است،در آن از «سرورالمؤمنین» میرزاهادی‌نایینی بهره‌برده‌و نام‌برده است.

آغاز: نحمدك‌اللهم یامن‌جعل سرور العارفین فی‌لقاء عطیاته...اما بعد، چنین گوید.

بنگرید :ذریعه ۱۲: ۱۷۵.

46633 ـ مشهد، آقای فاضل فرزند نگارنده ، نسخه بخامهٔ نگارنده ، آغاز برابر نمونه[ذریعه۱۲:۱۷۵] .

46634 ـ تهران ، دانشگاه ۲۶۳۱: نسخ سدهٔ ۱۲ ، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۹ گ ۲۱ س[ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۰۶].

سرورالمحزون

از ولی‌الله فرزند عبدالرحمان دهلوی (م ۱۱۷۶ ق). ترجمهٔ «نورالعیون» ابوالفتح‌فتح الدین محمد فرزندمحمدالیعمری‌اندلسی‌شافعی معروف به‌ابن‌سیدالناس‌است.واین کتاب گزیدهٔ کتاب‌بزرگتراوست بنام «عیون‌الاثرفی فنـون المغازی‌والشمائل‌والسیر».این اندلسی‌درقاهره ۶۶۱ ق یا ۶۷۱ ق زاده‌شده بود واستادحدیث در مدرسهٔظاهریه‌بوده‌است ودرهمانجادر۷۳۴ق درگذشته‌است.

چلبی از «انسان‌العیون فی‌سیرة‌المأمون» علی‌حلبی قاهره‌ای (۹۷۵ـ۱۰۴۴ق)یادمیکند که‌آن نیز گزیدهٔ«عیون‌الاثر» ابن‌سیدالناس و نیز «سیرة‌الشمس»شامی‌ست.

فارسی‌آن چهاربار‌در هندچاپ شده‌است.

آغاز: بعد سپاس‌خدای تبارك و تعالی‌گشایندهٔ درهای‌عطا.

بنگرید: هدیة‌العارفین۱:۷۵۵ (حلبی)ـ کشف‌الظنون ۱:۱۸۰ (انسان‌العیون). بریگل ۱: ۵۴۸.

46635 ـ آمریکا،دانشگاه‌پرینستون ۶۰: نوشتهٔ ۱۲۵۶ق (۱۸۴۰م).

46636 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۳۹ سیر(۱۴۲ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه ، ۱۹ گ ۱۹ س[ف.محمد اشرف : ۱۵۵].

46637 ـ هند ، الیکره ، دانشگاه اسلامی ،کتابخانهٔ شرقی ۱۴: تاریخ یاد نشده (ف .سیدکامل حسین: ۶۰)[بریگل].

سرورالمؤمنین‌فی‌مناقب امیر...

اردکانی ،درص ۹۵۶ گذشت.

46638 ـ یزد، جامع‌کبیر، وزیری ۹۵۹ (۳۴۴۶) : نسخ ، ۳ شعبان ۱۲۵۰ ، ۱۹۴گ ۲۰ س [ف .شیروانی ۲:۷۹۰].

46639 ـ یزد ، جامع کبیر، وزیری ۸۱۵ (۵۴): نسخ‌شیخ محمدباقی، ۱۲۷۴ ، جلد ۴ ، ۱۵۴ گ۲۳س[ف.شیروانی].

سرورالمؤمنین

از محمد هادی‌نایینی شریف،(که‌یاد اودر «تحفة‌الابرار: ۴۴۲۶» گذشت.

درسرگذشت‌مختارثقفی‌ودیگرانتقام‌جویان، درج۱/۱۲۵۷ درقمصر کاشان ، دردوباب‌نگاشته

است : باب ۱ ـ درسرگذشت عبدالله‌عفیف‌ازدی و دیگران ۲ ـ مختار پسر عبیدهٔ‌ثقفی. **آغاز:** ستایش مرخداوند مختاری‌راسزاست که‌شمشیر انتقامش از یك شراره خـرمن حیات سیصد و هشتاد و سه‌هزار اموی.

بنگرید : ذریعه ۱۲:۱۷۷.

46143 ـ **تهران** ، سپهسالار ۷۲۶۷ : نستعلیق محمد ابراهیم فرزند عبدالله کربلائی ۲۳ع/**۱۲۵۶**، آغاز افتاده ، در فهرست‌آمده: از**طاهر فرزند محمدهادی**شاگردحاج‌ملا محمد علاقبند روضه‌خوان که پیش‌از این«لسان الذاکرین» را نگاشته است ، و ما مـی‌دانـیم «لسان‌الذاکرین» از میرزا محمد هـادیست ، ۲۳۶ گ ۱۴ س [ف . سپهسالار۵: ۱۰۵].

46144 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۵۲۸ : نستعلیق خود نگارنده،ج۲/**۱۲۵۷** ،پیش از سرآغاز نسخه‌نام‌نگارنده‌آمده است، آغازبرابر نمونـه ، ۲۷۷ گ ۱۷ س [ف. دانشگـاه ۹: ۱۳۲۷].

46145 ـ **تـهران** ، مجلس ۵۸۹۹ : نستعلیق محمدتقی فرزندآقـاصادق ، **۱۲۶۱** ، آغازبرابر نمونه، ۳۳۰ ص۱۹ س [ف.مجلس ۱۷ :۲۹۱].

46146 ـ **مشهد** ، جامع گـوهرشاد ۵۲۵: نسخ ،شعبان **۱۲۶۱** ، آغازبرابر نمونه [ف. شهرستانها۱: ۱۳۰].

سرور المؤمنین فی مناقب امیرالمؤمنین

اردکانی ،درس ۹۴۰ گذشت.

سعادات ناصری

از ملا آقـادربندی ، درگذشته در تهران ۱۲۸۶ فرزند عابد فرزند رمضان شیروانی . ترجمهٔ بخشی ازدا کسیرالعبادات» خوداوست با افزودگیهایی ، بدستورناصرالدین‌شاه(۱۲۶۴ـ ۱۳۱۳) ، درسیزده باب ،هرباب درچندمجلس در رویدادکربلاوبسیار گزافه‌گویی،در۱۲۸۷ وپس ازآن‌چند بارچاپ‌شده است.وجزءجواهر الایقان» اوست. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌جعل‌معرفة اصحاب‌الکساءواهل‌بیتهم‌المعصومین.

بنگرید: ذریعه ۵: ۲۶۴ (جواهر)و۱۲: ۱۸۱ (سعادات)ـ طبقات اعلام‌الشیعه ،کـرام : ۱۵۲ (آقا)ـف. مشاد: ۱۵۹.

46147 ـ **تهران** ، مجـلس ۵۱۵۲ : نستعلیق دوشنبه ۱۵ صفر**۱۲۸۲**، آغاز برابـر نمونه، ۱۶۸گ ۱۷ س[رؤیت].

46148 ـ **قـم** ، آستانه ۱ : ۴۹ ـ ۵۸۹۳: حاج‌محمدجعفرخویی،۷صفر**۱۳۹۱**، ش ۱ دفتر [ف .آستانه :۱۸۶].

46149 ـ **تهران** ، ملی ۴۶۹ف: نسخ سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۱۵۳ گ ۲۵ س [ف.ملی ۱ : ۴۵۴].

سفر السعاده = صراط المستقیم

متن فارسی از مجد الدین محمد فرزنـد یعقوب فیروزآبادی ، نگارندهٔ «القاموس» زاده در کازرون۷۲۹ ق درگذشتهٔ ۸۱۷ ق.مجموعه حدیثهایی‌ست دررفتارپیامبر بویژه‌اعمال مذهبی او،در یك‌دیباجه بنام فاتحه‌وپنج قسمت بـدون شماره ۱ ـ دروضوونماز وروزه ۲ ـدربارهٔ‌آدینه ونمازآن۳ ـدربارهٔ حج ۴ ـدراذکار۵ـدرعموم احوال و معاش پیامبر.

این متن فارسی ۳ باردر سدهٔ سیزدهم در لاهور بنام «صراط‌مستقیم‌معروف به‌سفرالسعاده» چاپ شده است.

این کتاب در ۸۰۴ق بوسیله ابـوالجود محمد فرزندمحمودمخزومی حنفی‌مصری به‌تازی

ترجمه شده است ، وبنام «سفرالسعاده» شناخته شده است و درقاهره چاپ شده است.

سپس در ۱۰۱۶ ق این ترجمهٔ عربی بنام «الطریق القویم فی‌شرح‌صراط‌المستقیم» بوسیلهٔ عبدالحق‌دهلوی بپارسی ترجمه و گزارش شده است.

بنگرید : کشف الظنون۲: ۹۹۱.

46300 ـ اتریش، وین، گتا ۳۳: نوشتهٔ **۸۸۴** (۱۴۸۰م).

46128 ـ پاریس، ملی (بلوشه۱: ۸۹) : نوشتهٔ **۹۰۶** (۱۵۰۰م)، ناقص.

46152 ـ اتریش، وین، پادشاهی (ف. فلوگل ۳ : ۱/ ۱۹۶۳): نوشتهٔ **۹۴۹** (۴۲ ـ ۱۵۴۳م) ، تنها بخشی از آن است درحج و عمره.

46153 ـ آلمان، توبینکن ، دانشگاه ۲۵۳۳: نوشتهٔ **۱۰۷۰** (۱۶۵۹م)(ف.هاینتس ۱۶۴س۸۱) .

46154 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامی مشرقیه ۳۷۱: نوشتهٔ **۱۰۹۸** (۸۶-۱۶۸۷ م) [لباب‌المعارفی۱: ۶۸].

46155 ـ هند، بانکیپور ۱۱۸۵ : نوشتهٔ **۱۱۰۳** (۹۲-۱۶۹۱م) [ف.ج۱۴].

46156 ـ شوروی، کازان ، دانشگاه F ۱۲۱: از سدهٔ **۱۸** م (۱۲ق). آغاز افتاده [ف. بریگل‌ش۶].

46157 ـ آمریکا، پرینستون، دانشگاه ۸۲: ازسدهٔ**۱۸**م(۱۲ق).

46158 ـ آمریکا، پرینستون، دانشگاه ۸۱: نوشتهٔ **۱۲۶۱**ق(۱۸۴۵م).

46156 ـ آلمان، توبینکن، دانشگاه (ف.هاینتس ۲۰۲): تاریخ‌یاد نشده[بریگل۱: ۵۵۱].

سفینة اهل البیت

ازناشناس ، که از خود تنها به فقیرحقیر یاد کرده است. درسرگذشت‌پیامبرو امامان دوازده‌گانهٔشیعه ، بنام سلطان عادلشاه بسال ۱۰۷۹ نگاشته است .ودر آن آمده: نام خجسته فرجامش‌سال‌تاریخ‌اتمام آن است،ونیز حال که‌هزار و هفتادونه‌سال از هجرت است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی احکم قواعد الاحکام بشرایع‌الاسلام.

بنگرید :ذریعه ۱۲: ۱۹۵ .

46160 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ M ۳۳ مناقب (۱۲۴ف) : نسخ خوب سدهٔ **۱۱** ، آغاز برابر نمونه ، ۱۶۳ گ۱۳س [ف.محمد اشرف : ۱۳۹].

46161 ـ تهران، سپهسالار ۷۲۷۱ : نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**]آغازبرابرنمونه‌وانجام افتاده، ۹۶ گ ۱۶س [ف.سپهسالار ۵: ۱۰۹).

46172ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ ۹۳/۱عقاید (۱۲۵ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**،آغاز برابر نمونه ، ۸۰ گ ۱۷س[ف. محمداشرف: ۱۴۲].

46163 ـ آصفیه ۹۹۷ تاریخ : نوشتهٔ **۱۳۳۱** [ف . آصفیه ۳: ۱۰۴].

سفینة النجات

از محمد باقر فرزند میرزا محمد ، خان دولو، در مناقب و فضایل حضرت امیر، دریك مقدمه و یك خاتمه: مقدمه‌درزایش‌آن‌حضرت و خاتمه‌دربی وفایی دنیای دون وحدیثهایی در بدگویی از آن ، وپس از پرداختن از کتاب دربارهٔ «معجزات»نگاشته‌است. **آغاز:** الحمدلله الذی خلق الانسان‌باحسن‌الاخلاق‌وجعل‌ارزاقهم بخیر الارزاق.

46661 ـ تهران ، ملی ۱۳۸ ف : نستعلیق هادی اسدآبادی، **۱۱۲۱**، ۱۵۶ گ ۱۵ س. دروفهرست تاریخ نگارش ازسدهٔ ۱۳ و تاریخ نوشتن ۱۱۲۱(؟) یاددده است[ملی ۱: ۱۳۵]

سفینة النجات

از محمدخلیل فرزندحاجی محمد(۱۰۳۵- ۲۷ شعبان ۱۰۹۳) ، در دوازده باب درفضایل امامان شیعی، درپنجاه سالگی خود درشنبهٔ ۲۶ رجب ۱۰۸۸ نگاشته است[پایان نسخه] باعنوانهای مفتاح الابواب ، صدف ، بحر ،فصل الخطاب ، گوهر[دانش پژوه] **آغاز** : الحمدلله عددماخلق الله و الحمدلله مثل ماخلق الله ... بسمله وماقدرو الله حق قدره ...امابعد،روایت کندشیخ بزرگوار راوی مناقب حیدرکرار...

46692 ـ تهران، دانشگاه ۲۶۷۰ : نسخ **۱۰۸۸**، گویانسخهٔ اصل، ۳۹۷ گ ۲۵ س، [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۶۴].

سفینة النجات

از آقا محمد علی کرمانشاهی (نگارندهٔ «مشکاة العارفین :۹۸۸»وجزآن).درسرگذشت حضرت فاطمه دختر پیامبر، به نثرونظم ،در یک مقدمه و چهارده مصباح و یک خاتمه: مقدمه در ابتدای آفرینش نورفاطمه . مصباح ۱- در نزول نور فاطمه از عالم انوار ۲ در کونهادر رحم مادرش خدیجه ۳- زایش او ۴ ـ نامهاوالقاب او ۵ ـ معانی نامهاوالقاب ۶ ـ مکه وهجرت او ۷- جود وبخشش او ۸ـ معجزات او ۹ ـ رنجهایی که تحمل کرده ۱۰ ـ زناشویی او با حضرت علی ۱۱ـ آزاری که دیده ۱۲ ـ بیماری و مرگ او ۱۳ ـشستشوو تکفین او ۱۴ـخوابدیدن حضرت علی اورا. خاتمه درسرگذشت نگارنده . بنام ناصرالدین شاه (۱۲۶۴ - ۱۳۱۳) و مادر او مهدعلیا نگاشته است.

آغاز : الحمدلله الذی هومدبر الدهور (سه صفحه بعد) و بعدباعث بر تألیف این کتاب درعهد سلطان عادل ودارای.

46663 ـ تهران، مجلس ۴۸۳۷: نسخ خوب ۱۳۱ (**۱۳۱۰ یا ۱۳۰۱**)، آغاز برابر نمونه، ۸۰ گ ۱۴ س [رؤیت].

46664 ـ تهران، ملی ۴۸۰ف: نستعلق محمد صادق گلپایگانی ، **۱۲۸۵**، آغاز برابر نمونه، ۹۱ گ ۱۱ س [ف.ملی ۳: ۵۰۸].

46665 ـ تهران، مجلس ۳۷۵۱: نوشتهٔ **۱۲۸۷** ، به دستورمقرب الخاقان سیدمحمدلشکر نویس، آغاز برابر نمونه، ۱۳۶ ص ۱۳ ص ۱۳ س [ف. مجلس ۱۰ :۱۷۳۵].

سقیفهٔ بنی ساعده

ازفهیم السلطان قدس شریفی. در بارهٔ شورای پس ازمرگ پیامبر برای برگزیدن جانشین پیامبر با این عنوانها: جغرفیای عربستان، مکه ومدینه، حجرالاسود، شناسایی ملت عرب ، اعراب پیش ازبعثت ، جامعهٔ عرب تا پیش از بعثت، بت پرستی ، زردشتی، یهودیت، نصرانیت ، حنفیه، نظراجمالی به روزگارپیامبر، برویم به اصل مطلب (ولی پیش از آنکه به مطلب بپردازدنسخه ناتمام می ماند). **آغاز**: جغرافیای عربستان. این کشور شبه جزیره خیلی بزرگی ست که یک .

46666 ـ مشهد، رضوی ۲۵۱ تاریخ: نستعلیق نگارنده، آغازنزدیک به نمونه، ۸۷ گ ۲۰ س [ف.رضوی ۷: ۱۲۵].

46667 ـ مشهد، رضوی ۷۳۳۹ فهرست نشده : نستعلیق ، آغاز سدهٔ **۱۴** ، نسخه نام نگارنده را نداردوازدفتر ثبت برداشته شد ،آغاز برابر نمونه ، ۲۴ گ ۱۶ س[رؤیت].

سلم الدرجات

از میرزا محمد رضا قمی، نگارندۀ کنز الدقایق: ۵۶» وجز آن. در فضایل پیشوایان دین، بنام شاه سلطان حسین(۱۱۰۵-۱۱۳۵) دریك مقدمه وچهل حدیث. **آغاز:** حمدوسپاس کسی‌راسز است که باستحقاق غیر اواحدی‌نیست محمود و شکر کسی را رواست کـه هیچ لغتی نیست ... و بعد چنین گویداقل عباداللہ میرزا محمدبن...

بنگرید: ذریعه۱۲: ۲۲۰.

46668 **ـ تهـران،** ملك ۵۹۲۰: نسخ بسیار زیبای میرزا احمد نی‌ریزی، در **۱۰۵۵**، زرین ۸۶ گ۱۴س. [رؤیت].

46669 **ـ نجف،** قاسم محیی‌الـدین: نوشتۀ محمدباقر فرزندمحمد امـین، **۱۱۱۷**، آغازبرابرنمونه، [ذریعه۱۲: ۲۲۰].

سلوك گوهرا

از سید سلطان بخش، کەدر هند ازنوشته‌های‌عربی، در۵۴ باب نگاشته است. داستانهای افسانه‌ای‌ست دربارۀ پیامبراسلام.

46670 **ـ لنین‌گراد،** اکادمـی علـوم ۱۸۰۶ B (۲۲۶۲ف): نوشتۀ **۱۱۳۹**، ۷۰گ بخشهایی ازآن‌است. آغاز افتاده، [ف. آکیموشکین۱: ۳۱۵].

سند السعادات فی حسن خاتمة السادات

از میرغلامعلی‌آزاد بلگرامی، (کەیـادا‌و در «غزلان‌الهند: ۲۱۴۳» گذشت)درمناقب‌است ودربمبئی چاپ سنگ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۳۵ـ ف. مشار: ۹۷۶.

46671 **ـ آصفیه،** ۱۰۱ مناقب: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۶۲].

سیاسة الحسینیه = رولیسیـون حسینی

متن‌از ماربین‌آلمانی وجوزف‌فرانسوی، در رویداد کربلا. ترجمه ازسید جلال الدیـن حسینی، سپس فضلعلی صفایی ایروانی تبریزی (۱۲۷۲-۱۳۳۹ق) فرزند ملاباشی‌عبدالکریم، آنرا ازروی‌چاپ شده در روزنامۀ حبل‌المتین گرفته گزارش کرده‌ودیباجه‌ای گذارده‌ودرتهران وتبریزچاپ کرده‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۲: ۲۷۱ـ مشار: ۹۸۶و ۲۴۰۷ـ مؤلفین مشار ۴: ۸۴۸.

46672 **ـ قم،** آستانه ۶۲۱۶: نسخ نصرالله فرزند ملامحمدعلی، آدینـه ۱۰ شوال **۱۳۲۸**، ۳۰ گ ۱۱ س [ف. آستانه: ۱۲۸].

سید السادات

از مظهر الحق.

در بارۀامامان است.

آغاز: الحمدلله‌العلی‌العظیم ... مناجات ای‌نام توراحت‌دل وجان‌جمعیت‌خاطر‌پریشان.

46673 **ـ پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۰۷ PeII ۴۷۱(۴۰ف): نستعلیق، ۳۰محرم **۱۳۳۰**، آغازبرابرنمونه، ۱۴ گ [ف. عبدالله ۱: ۲۹].

سیرت پیامبر و علی و...

از عبداللطیف، داستانها وحدیثهاوآداب دینی است کـه درضمن سیرت پـیامبر وعلی و داستان حمزه‌سیدالشهداء ودیگران‌است که‌گویا درمجامع‌عمومی وقهوه‌خانه‌ها گفته می‌شده، ودر آن ازمولانای‌رومی و بیضاوی یادشده‌است. پس

از ۴۲ برگ از نسخهٔ الهیات از خود بنام عبداللطیف یادمی کند که از جناب مخدومی مرحوم مولانا عبدالعلی چنین استماع دارد.

نگارنده عبداللطیف بیرجندی نگارندهٔ «قصص الانبیا: ۴۵۱۳» ست. و باید دید این دو کتاب چه جدایی با یکدیگر دارند.

46674 ـ **تهران**، الهیات ۱۲۰ج: نسخ سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ، آغاز و انجام افتاده، ۲۴۶ گ ۱۳س [ف. الهیات ۱: ۷۸].

سیرت دوازده امام

آغاز: سپاس بی‌اندازه آفریدگاری را که محمد(ص) ... در بیان احوال و سیرت دوازده امام... منقول از کتاب... فصل الخطاب .

46675 ـ **تهران**، سپهسالار ۲/۷۲۱ : نستعلیق **۱۱۳۱** ، (۱۶۷پ ـ ۱۹۰پ) [ف . سپهسالار ۵ : ۱۲۵].

سیرت رسول الله

ناشناخته . باید چند کتاب باشد.

46676 ـ **هند**، رامپور، عمومی صولت ۳۱: از آغاز سدهٔ **۱۳**ق **۱۹** م (ف. صولت ص ۱۲).

46677 ـ **هند**، رامپور، عمومی صولت ۳۰: از پایان سدهٔ **۱۳**ق **۱۹** م (ف. صولت ص ۱۲) [بریگل ۱: ۶۰۸].

سیرت محمدی

از محمود فرزند مسعود فرزند احمد فرزند عمر فرزند برهان.

46678 ـ **استانبول**، یوسف آغا ۲/ ۳۹۷۳: نسخه اندکی پیش از باب دوم را دارد تا فصل پنجم از باب سوم .فیلم آن در دانشگاه ش ۳۲۶ هست [فیلمها ۱: ۴۵۴].

سیر المعصومین

آغاز: حمد و ثنای بلاحد و انتها مر احدی را که زبان ما را به گفتن کلمهٔ لااله‌الاالله گویا گردانید.

46679 ـ **یزد**، جامع کبیر ۳۰۳: سدهٔ **۱۲ـ۱۳**ق، انجام افتاده [نسخه‌ها ۴: ۳۸۶].

سیر منظوم

در ص ۲۹۳۰ گذشت.

سیرت نبوی

از عبدالواحد (بنگرید: عجایب القصص، در همین بخش).

46680 ـ **افغانستان**، کابل (ف. بورکی: ۱۰۰): بی تاریخ ، آغاز افتاده (ف . بورکی ص ۱۰۵) [بریگل ۱ : ۶۰۸].

سیرت النبی = ترجمهٔ...

ابو محمد اسحاق ابرقوهی ص ۴۴۳۴.

سیرت النبی

از میر عبدالعاقل فرزند علی فرزند حسن حسینی، به سال ۷۴۱ (۱۳۴۰ م) به روزگاری که سپاهیان خراسان و دهلی متوجه گجرات شدند.

46681 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۶۴۶/ ۴۶۹۶: سدهٔ **۱۱** [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۲].

سیرة النبی

از قاضی فخرالدین محمد فرزند عبدالله فرزند عمر ، در هفت باب، گزیدهٔ فارسی «سیرة النبی» ابن هشام (۲۱۸م) است ، که گویا در ۶۹۴ ساخته شده باشد.

بنگرید : کشف الظنون ۲: ۱۰۱۲ (سیرة).

46682 ـ **استانبول**، سلیم آقا ۸۰۸:

نسخ، باتاریخ **۶۹۴** که گویا تاریخ نگارش باشد، ۱۱۸ گ ۹ ۱ س [ف. تاور: ۱۷۲- بریگل ۱: ۵۴۶].

سیرة النبی منظوم

46683 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۴۶: بی‌تاریخ، جلد ضخیم [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۴].

سیر خواجه معین

از خواجه معین‌الدین فرزند خواجه خاوند محمود فرزند خواجه میرسید شریف فرزند خواجه ضیاء... نقشبندی. در چهارده اصل و یك خاتمه و هر اصل در چند مقصد. اصل ۱ ـ در آفرینش نورمحمدی ۲ ـ زایش پیامبر ۳ ـ گفتهٔ پیامبران پیشین دربارهٔ پیامبر اسلام ۴ ـ شیرخوارگی او ۵ ـ شمایل او ۶ ـ رویدادها تا چهل سالگی ۷ ـ معراج ۸ ـ عجایب سدرة‌المنتهی ۹ ـ هجرت و غزوات و سریات ۱۰ ـ معجزات او ۱۱ ـ خصایص او ۱۲ ـ زندگانی او ۱۳ ـ شمار زنان او ۱۴ ـ اهل بیت و صحابه و خلفای او. خاتمه در ستایش پادشاه روزگار.

46684 ـ **آصفیه**، ۱۵۶ سیر: آغاز و انجام یك برگ افتاده، ۳۰۵ گ ۱۲ س [ف. آصفیه ۲: ۳۱].

سیر کازرونی = المنتقی فی ترجمة مولود النبی = سیرة المصطفی

سیر نبوی = منتخب کتاب سفر السعاده

از سید عبدالاول فرزند علی‌الدین فرزند حسن حسینی زیدپوری، درگذشتهٔ ۹۶۸، بسال ۹۴۱ هنگامی که لشکر خراسان متوجه گجرات شده بود، برای جلوگیری از طاعون آن روزگار، در ده باب نگاشته است:

۱ ـ احوال آن حضرت از پیش اززایش تا پیش از بعثت ۲ ـ در بیان بعثت ۳ ـ نماز گزاردن او ۴ ـ صدقات وزکاة ۵ ـ درروزه گیری او ۶ ـ حج گزاردن او ۷ ـ احوال و معاش او ۸ ـ در طب یعنی معالجهٔ او ۹ ـ ادعیه و او راد ۱۰ ـ غزوات، همسران، فرزندان، اعمام، موالی وحواری و خدم وحارسان نگهبان او، فرستادگان و کاتبان او، دواب وسلاح ولباس و جز آنها. نگارنده در کتاب بدان نامی نداده است. **آغاز**: حدیثی صحیح که سلسلهٔ اسناد آن بعقل ونقل متصل گشته ومرفوع وعنعنه روایت آن مبرا از تهمت و... حمد خداوندی‌ست که جواهر زواهر اخبار وآثار زیب و زینت.

46685 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۹۹۶): نوشتهٔ **۱۰۸۴** (۷۳-۱۶۷۴ م) [بریگل ۱: ۵۷۵ ـ استوری ۱: ۱۹۲].

46686 ـ **آصفیه**، ۱۰۷ سیر: نستعلیق **۱۰۸۴**، نسخه بنام **السیر و السلوك** است، ۱۲۹ گ ۱۳ س. گویا با این نسخه با دو نسخهٔ دیگر جدایی‌هایی داشته باشد.

46687 ـ **آصفیه**، ۷۵ سیر: تاریخ یاد نشده، نسخه بنام **سیر نبوی** است، ۷۷ گ ۱۶ س [ف. آصفیه ۲: ۳۴].

سیر النبی

از عبدالعزیز ملقب به یحیی حصاری، بسال ۸۲۱، در دوازده مجلس نگاشته است که مجلس آخر آن گزارشی‌ست از مرگ پیامبر و سرگذشت کوتاهی از چهار خلیفهٔ پیشین.

46688 ـ **استانبول**، نورعثمانیه ۳۳۴۶: نوشتهٔ **۸۴۴** (۱۴۴۱ م) [استوری ۱: ۱۸۳ ـ بریگل ۱: ۵۵۵].

سیر النبی

از ناشناسی که باید ازسدهٔ نهم باشد.

سرگذشت مفصل پیامبر است در ۴۵ فصل و یك خاتمه. ودر آن بسیاری از عبدالرحمان جامی (م۸۹۸ق) یادمی کند ونیز ازکسانی پیش از او.

بنگرید : استوری ۱ : ۱۸۵- بریگل۱: ۵۵۸.

46689 ـ **اکسفورد** ، دیوان هند(اته ۱۳۷): نوشتهٔ **۸۷۱** (۶۶- ۱۴۶۷م) دارای فصلهای ۳۲ تا ۴۵ و خاتمه.

46690 ـ**هند،** بانکیپور۴۸۹: نستعلیق سدهٔ **۱۰**، آغاز افتاده و ازمیانهٔفصل پنجم‌آغاز می‌شود : فصل‌ششم درذکرحمل‌حبیب‌الله‌ووفات پدرش ، در بیان‌کیفیت‌ولادت‌آن‌صاحب‌سعادت، حوادثی که در شب ولادت ظاهر شد، اوضاع‌و کیفیت احوال مرضعه ،شق صدرشریف ، وفات آمنه و کفالت عبدالمطلب ، وفات‌عبدالمطلب و کفالت ابوطالب ، تجارت‌آن حضرت ، تعمیر کعبه ، بعثت و بدایت وحی. اخبار احبار اهل کتاب،حوادث‌زمان‌بعثت ،اجهاردعوت،هجرت عصابهٔ صحابه، محاورات قریش باآن حضرت ، وقایع سال‌هفتم،...،۴۵۲ گ ۱۲ س.

46691 ـ **اکسفورد،** دیوان هند (اته ۱۳۶): تاریخ یادنشده . آغاز افتاده ، دارای فصلها ۱ تا ۳۰.

سیر النبی

چند گفتار جداو ناشناخته.

46692ـ **اکسفورد** ، بادلیان ۳۴۴: نوشتهٔ **۱۰۵۲** (۱۶۴۲م) . حکایتها و افسانه‌ها دربارهٔ پیامبر و نزدیکان اوست. **آغاز:**راویان اخبارو خداوندان اسرار [بریگل ۱: ۶۰۸ - استوری ۱ : ۲۰۶].

46693 ـ **تهران** ، الهیات ۴۵ ب: نستعلیق،درهامش «روضةالصفا»ازسدهٔ **۱۰ـ۱۱** و ۲۱ مرگ آخر در متن [ف . الهیات ۱: ۱۲۵].

46694 ـ **تهران،** سپهسالار ۷۳۳۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**،سرگذشت پیامبر است بروش عرفانی ، بایستی در چندرکن‌باشد. نسخه‌تنها رکن یکم دادارد. **آغاز:** دربیان ایجاد نور محمدی از حین خلقت‌نور تا بوقت ولادت آن حضرت ودر این‌رکن هشت باب مرقوم... باب اول در ذکر نور با سرور حضرت،انجام:فصل در نسب آمنه...،۱۵۹گ۱۹س [ف.سپهسالار ۵: ۱۲۵].

سیرو انساب پیامبر

چند گفتار ناشناخته.

46695 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۱۵/۱۰۶۳: تاریخ یادنشده،آغاز و انجام افتاده، بانام «اخلاق‌وسیرت‌نبی».

46696 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۵۳۸/۵۱۴ : نوشتهٔ محمد بخش ، تاریخ یاد نشده . با نام«سیرةالنبی»[ف .دکتر محمد بشیرحسین ۱ : ۲۳].

46697 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۱۶/۲: نوشتهٔ علی‌حسن ، **۱۲۹۷** (۱۸۸۰م) با نام «در سیرت و انساب رسول» [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۲۲].

سیف الواعظین

از محمدحسن فرزند محمد ابراهیم‌فرزند محتشم اردکانی یزدی واعظ ،در گذشتهٔ۱۳۱۵، در جنگهای حضرت علی در شش باب و یک

خاتمه، و هر باب در چند مجلس نگاشته‌است، که بارها بچاپ رسیده است. **آغاز:** حمدله، چنین گوید عاصی محتاج .. محمد حسن بن محمدابراهیم الیزدی.

بنگرید: ذریعه ۱۲ : ۲۹۰ ـ ف.مشار: ۹۹۵.

46698 ـ **تهران،** سپهسالار ۷۲۷۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، پایان‌سفید گذارده‌شده‌است، ۱۵۷ گ ۱۸ س [ف . سپهسالار ۵: ۱۲۶].

46699 ـ **تهران،** مجلس ۲۳۴۴: شکسته نستعلیق محمد فرزند ملاابوطالب روضه خوان تبریزی‌خیابانی، ۱۵ج ۱/**۱۳۰۶**، [ف.مجلس ۱۰: ۱۱۴۳].

شجرةالاولیا

از سید احمد فرزندمحمدحسینی‌اردکانی. که یاد اودر «مرآةالاکوان: ۶۸۷» گذشت، در تاریخ ونژادپیامبرو امامان‌به شیوهٔ‌مشجر. **آغاز:** الحمدلله الواحدالصمدالمنزه عن‌الاعل والولدالذی...

بنگرید: ذریعه۲: ۴۸۲(انساب مشجر) و ۱۸: ۲۹(شجرةالاولیا).

46700 ـ **یزد،** سیدی ریحان: نستعلیق **۱۳۴۴**، در فهرست آمده: شجرهٔ‌نبویه‌یاشجرة الاولیااحمدبن... [نسخه‌ها ۴: ۴۶۰].

46701 ـ **مشهد**، کاظم مدیرشانه‌چی: نسخ حسین فرزندحسن‌اردبیلی، شعبان **۱۲۹۸**، مشجر [نسخه‌ها ۵: ۵۸۷].

46702 ـ **مشهد،** رضوی ۲۵۶ تاریخ (۸۱۹۳): نسخ سدهٔ **۱۳**، در فهرست آمده: گزیده‌ای‌ست از«شجرهٔ‌نبویه» باکسر واضافاتی بقلم احمدبن محمد حسینی که بدستور محمد زمان حاکم یزدبروزگارقاجار نوشته‌شده، ۸۲ گ [ف.رضوی ۷: ۱۲۸].

شرح امامزادگان شهرری

از علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه، (که‌یاد اودر «درصدخانهٔ مراغه: ۱۹۳» گذشت) بدستور ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳) نگاشته‌است. نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارد.

46703 ـ **تهران،** ملك ۱۱/ ۶۱۵۱: نسخ، در جنگ اعتضاد السلطنه، با تاریخ **۱۲۸۹** درجنگ، (۳۰۹-۳۱۷). **سرگذشت عبدالعظیم** است و نویسنده‌می‌نویسد: چون نگارنده هنوز دیباجه‌ای برای‌این‌کتاب‌نساخته بود موقتاً در این جنگ‌آورده‌شدتا بعدآفراهم شود. [رؤیت].

46704 ـ **تهران،** ملی ۳۵۲ ف: نسخ خوش ذیحجهٔ **۱۲۹۵**، برای ناصرالدین شاه زدین. **شرح حال امامزاده عبدالله** است و چند امامزادهٔ دیگر همراه گزارش شیوهٔ معماری خاکجای امامزاده عبدالله. بدستور همان‌شاه نگاشته است. **آغاز:** حمدله. صلاة. فبعدحکم همایون و فرمان قدرنمون شهریار، ۱۳ گ ۱۵ س [ف.ملی ۱: ۳۴۳].

46705 ـ **تهران،** ملی ۴۷۹ف: نسخ خوش **۱۲۹۵**، برای ناصرالدین شاه، زدین. شرح‌حسب‌و نسب‌عبدالعظیم‌است ونیز گزارشی از شهر شهرری، بدستور همان‌شاه. **آغاز:** الحمدلله الذی عجزت خواطرالامم‌عن‌البلوغ الی‌حقیقته (سپس بمانند نسخهٔ‌ادبیات)، ۲۰ گ ۱۵س [ف. ملی ۱: ۴۶۲].

46706 ـ **تهران،** سپهسالار ۱۸۵۳ : نسخ مسیح کمره‌ای، چهارشنبه ۲۱ محرم **۱۲۹۶**. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌عجزت... (بمانند نسخهٔ پیشین)، ۵۶ گ ۹ س [ف . سپهسالار ۵: ۱۰۳].

46707 ـ **تهران،** ملی ۶/۲۵۴۸ف:

نسخ خوب محمد صادق فرزند آقاحسن تهرانی ۱۳۱۱ ق ، (ص۱۰۵-۱۱۴)، ۳۱۰س.

46708 ـ **تهران** ، ملی ۱۰۱ ج : نسخ علی‌اکبر قرنچاهی، آدینه پایان شوال **۱۳۱۲**، سرگذشت امامزاده‌های ری است: به‌دستور ناصر الدین شاه نگاشته است. **آغاز** : الحمدلله‌الذی عجزت خواطرالامم... اما بعد، فرمان مبارك شاهنشاه جهان پناه، ۱۲۱گ ۱۶س [ف . ملی ۱: ۳۱۱].

46709 ـ **تهران** ، سپهسالار ۱۸۵۴: نسخ سدهٔ **۱۳** ، **آغاز**: الحمدلله المتعالی‌عن الاضداد ... اما بعد، چون‌در این‌اوان‌فیروزی نشان، که بخواهش نصیرالدوله پاکنویس کرده است، ۲۲ گ۱۵ س [ف.سپهسالار۵: ۱۰۴].

شرح حال فاطمه

حکمت ، درس۲۹۶۲ گذشت.

شرح حال مبارك حضرت طاهره

(قرة‌العین)

از فؤاد روحانی ، بروزگاری‌که بهایی بوده است. مجموعه‌اطلاعاتی‌ست گرفته شده از منابع فارسی وخارجی. چاپ نشده است . و گفتار دیگری در بارهٔ قرة‌العین بفارسی بنام « شرح حال جناب حضرت طاهره » و یکی نیز به انگلیسی از Martha Root آمریکایی چاپ شده است . و نیز از منابع پژوهش در بارهٔ او «نقطة‌الکاف» و«تاریخ جدید» است. خانم کیا همسر آقای جهانبنکلو در بارهٔ قرة‌العین کار می‌کنند.

46710 ـ **تهران** ، دارالاثار (آرشیو) محفل‌ملی بهائیان : نستعلیق خود نگارنده ، [یادداشتهای دکترجان‌لابونگود].

شرح سفر السعادة = الطریق القویم

دهلوی، درهمین‌بخش۲ ۴۵۰۲ خواهدآمد.

شرح الشفا فی شرف المصطفی

متن از قاضی عیاض . گزارش از شهاب افندی [ف. میرعثمان‌علیخان]. متن‌بایدهٔ«الشفا فی‌تعریف حقوق المصطفی» قاضی ابوالفضل عیاض یحصبی درگذشتهٔ ۵۴۴ باشد، که‌درچهار قسم و هر قسم در چند باب و یا چند فصل ،درفضایل و سیرت پیامبر نگاشته شده‌است چلبی به تفصیل ازآن وگزارشهایی که برآن نگاشته‌شده‌است‌یادکرده‌است. ازمیان‌شرحها‌نام «تعلیقهٔ»شهاب‌الدین احمدرملی شافعی‌درگذشتهٔ ۸۴۴ برآن،ونیز«تعلیقهٔ»همین‌شهاب‌الدین‌رملی‌بر «شرح» ابوعبدالله‌احمدتلمسانی‌مالکی درگذشتهٔ ۷۸۱ بر«الشفاء» بااین نسخه‌نزدیکی دارد.

بنگرید: کشف‌الظنون۲ :۱۰۵۲

46711 ـ **آصفیه** ۹۳۲ حدیث : تاریخ یادنشده، نیمهٔ‌یکم [ف. آصفیه۳: ۲۷۰].

شرح شمایل النبی

از عبدالرحیم صفی‌پودی.

46712 ـ **آصفیه** ، ۱۰۹/۳ مجامیع: با تاریخ **۱۲۵۰** در دفتر [ف . آصفیه ۴ : ۷۰۲].

شمایل النبی = ترجمهٔ...

متن از محمد فرزند عیسی ترمذی، در گذشتهٔ میان۲۷۰ و۲۷۹ق درترمذ.مجموعه‌ای ست دربارهٔ سنتها وشخصیت پیامبر اسلام‌برپایهٔ حدیثها. از آن‌چندترجمه‌وگزیده‌دردست‌هست، بریگل میگوید نه‌ترجمه از آن در دست‌هست. نخست ترجمه و تلخیص مصلح الدین لاری (م

۹۷۹ ق) که‌درلاهور ۱۳۰۹ق‌چاپ‌شده‌است. ترجمه‌های‌دیگر آن‌ازعلام‌نظام‌الدین، حاجی‌محمد کشمیری (م۱۰۰۶ق)، اکبرحافظ‌محمدفرزند باقرهروی، وشیخ شهاب‌الدین‌احمدعندی.

بنگرید: بریگل۱: ۵۴۰.

شرح شمایل النبی

متن از همان ترمذی ، ترجمه از اکبر حافظ محمد فرزندباقر هروی.

46713 ـ **آمریکا**، دانشگاه‌پرینستون، مجموعهٔ گرت ۵۸ : از سدهٔ **۷** ق.

شرح شمایل النبی

متن از همان ابواسحاق‌ترمذی ، گزارش ازسید بابا قادری حیدرآبادی بسال۱۲۵۶ .

46714 ـ **آصفیه**، ۲/ ۸۷ مجامیع: نوشتهٔ **۱۲۵۶** [ف.آصفیه ۳: ۶۹۴].

شرح شمایل النبی

متن از همان‌ترمذی، ترجمه از شیخ‌شهاب الدین احمدعندی.

46715 ـ **هند**، مدرس، شرقی دولتی (ف.ج۴ : ۸۴۷): نوشتهٔ **۹۸۸** ق (۱۵۸۰ م) [بریگل ۱: ۵۴۱].

شرح شمایل النبی = ترجمهٔ شمایل النبی

متن از همان ترمذی ، ترجمه از حاجی محمد کشمیری ، شاگرد ابن حجر در گذشتهٔ ۱۰۰۶ ق (۱۵۹۷م)، که آنرادر خانقاه سید علی همدانی ، به سال ۹۸۸ ق بانجام رسانده است.

46716 ـ **کلکته**، بوهار۱۵۹: ازسدهٔ **۱۶**م، [بریگل ۱: ۵۴۰].

46717 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۳۶۴: تاریخ‌یادنشده[ف.دکترمحمد بشیر حسین۱ : ۷۶].

46718 ـ **هند**، بانکیپور (ف.ج۱۴: ۱۱۹۱): تاریخ‌یادنشده.

46719 ـ **منچستر** ، جان رایلندس (John Rylands) ۱۳۳: تاریخ‌یادنشده .

شرح شمایل النبی

متن از ترمذی. نسخه‌بادوایت ازابن‌حجر آغاز می‌شود، و ازاو به شیخی و استادی یاد می کند . و این همان‌شهاب‌الدین‌احمدبن‌حجر مالکی هیثمی (م ۹۷۳ ق) است که گزارشی بر «شمائل النبی» ترمذی دارد ، بنام «اشرف الوسایل»(مترجم). **آغاز**: مهمترین نوایی که بلبلان گلستان فصاحت وعندلیبان‌بوستان‌بلاغت بعد از حمدوثنای‌حضرت جل ذکره... امابعد، برضمایرارباب افهام‌ذاکیه‌واصحاب‌قلوب‌صافیه پوشیده نماندکه... شیخی‌واستادی‌شهاب‌الدین احمدالمشهور بالشیخ‌ابن‌حجردرشمایل‌النبی... نوشتند.

46720 ـ **تهران**، مجلس ۴۳۳۵/۵ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۲** ، با تاریخ **۱۰۹۳** در دفتر (۶۹ پ-۷۱پ)[رؤیت].

شرح شمایل النبی = ترجمهٔ شمایل النبی

متن از همان ترمذی ، گزارش از علامه نظام‌الدین.

46721 ـ **آصفیه** ، ۹۶۷ حدیث : تاریخ‌یادنشده، تاباب الکحل آن را دارد [ف. آصفیه ۳ : ۲۷۰].

شمایل علویه وخصایل مرتضویه

از ملاباقر فرزنداسماعیل واعظ کجوری

تهرانی، درگذشته در مشهد ۱۳۱۳، دراخلاق وشمایل حضرت علی. **آغاز**: الحمدلله الذی خلق علیا و جعله ولیا فاحسن تقویمه.

بنگرید: ذریعه ۱۴:۲۱۹.

46722 ـ **تهران**، مجلس ۴۶۱۴: نستعلیق سدهٔ **۱۳ـ۱۴**، زرین، آغاز برابر نمونه، ۱۰۸ گ ۱۲ س [رؤیت].

شرح شمایل النبی

متن از ترمذی، ابوعیسی محمد فرزند سوره ترمذی (م۲۷۹)، بنام «الشمایل النبویة والخصائل المصطفویة» چلبی از گزارشهایی که برآن نگاشته شده به تفصیل یادکرده است، از میان آنهاتنها یکی فارسی‌ست و آن از مصلح الدین محمدفرزند صلاح لاری (م۹۷۹)است.

بنگرید: کشف‌الظنون ۲: ۱۰۵۹.

46723 ـ **داکا**، دانشگاه ۴۰۵ DU (۴۰۵ف): نستعلیق، سدهٔ **۱۷**م، آغاز افتاده، ۵۳ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲۴۰].

شرح شمایل النبی

از مبارک فرزندکبیر فرزند محمدانصاری ملتانی.

46724 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۵۸/۱: از پایان سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۲۳].

شمایل النبی و دوازده امام

از ناشناس، در آن از «عیون اخبار الرضا»ی صدوق نقل‌شده است.

شمایل پیامبر و فاطمه دختر او و دوازده امام شیعیان است بفارسی روان‌وساده. درآن از رنگ چهره‌وچشم و موی‌وپوشاک ودست وسر و پای آنان گفتگوشده است.

(بنگرید: حلیهٔ رسول: ۴۴۵۴).

آغاز: هذه شمایل النبی (ع) ودوازده امام به‌انجام شرح آن.

46725 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۲۹۰/۵۳: ثلث خوش و تحریر و شکسته، سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، انجام افتاده، ۲۳ گ ۱۲ س [ف. تسبیحی ۱: ۲۹۳].

شرح شمایل النبی = شمایل حضرت پیامبر

چندترجمه ناشناخته.

46726 ـ **بنگالدش**، داکا، دانشگاه ۲۵۴: از سدهٔ **۱۷** م یاکمی پیش‌از آن، آغاز و انجام افتاده [ف. حبیب الله ۱: ۲۴۰].

46727 ـ **هند**، بانکیپور (ج ۱۴: ۱۱۹۲): نوشتهٔ **۱۲۷۲** ق (۵۵-۱۸۵۶م).

46728 ـ **آصفیه**، ۱۹۱: نوشته **۱۲۷۷** (۱۸۶۰م)، بنام شمایل‌نامه یاد شده است (ف. ج ۳ ص ۳۸۰) [بریگل ۱: ۶۰۹].

46729 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۴: ۲۲۱۹): ازسدهٔ **۱۹** م. بنام شمایل نامه یاد شده است [بریگل ۱: ۶۰۹].

46730 ـ **پیشاور**، دارالعلوم الاسلامیه، مشرقیه ۴۳۹ ج: خوشخط [لباب عبدالرحیم، مولوی: ۷۵].

46731 ـ **لندن**، دیوان هند ۶۰ DP: تاریخ یاد نشده [بریگل ۱: ۵۴۰].

46732 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی ۲۳۹۶ C (۱۶۹۲ف): بی‌تاریخ (۱۶۷-۱۶۹ پ) [آکیموشکین ۱: ۲۳۲].

شرح شهادت ملاحسین بشرویه

از سید محمد حسین فرزند محمد هادی زواره‌ای متخلص به‌عهجور. درسر گذشت بشرویه ای یکی از ۱۹ تن پیشروان گروه بابیان که‌در

همان شهر بشرویه کشته شده است، به‌نثر و نظم. و از همین نگارنده است: وقایع‌میمیه که‌درهمین بخش‌خواهدآمد.

46733 ـ کمبریج ، براون ۲۸ F(۲): همراه «وقایع‌میمیه» از همو[استوری۱: ۳۴۰-بریگل۲:۹۶۶].

شرف النبی = دلایل النبوة = شرف المصطفی

متن از ابوسعد یا سعید عبدالملك فرزند ابوعثمان محمد خرگوشی (خرگوش گویا یکی از خیابان‌های‌نیشابور بوده‌است) . زاهد واعظ بنام‌که درنیشابور۴۰۶ق یا ۴۰۷ ق در گذشته است. مجموعه‌طبقه‌بندی‌شدهٔ حدیثهایی‌ست در بارهٔ پیامبراسلام.

ترجمه از محمودفرزندمحمد فرزند علی راوندی.

46734 ـ استانبول، اسعدافندی ۲۲۲۲: نوشتهٔ ۵۹۹ (۲-۱۲۰۳م).

46735 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۳۷۱) : نوشتهٔ ۶۰۸(۱۱-۱۲۱۲م) .

46736 ـ استانبول، ولی‌الدین‌بایزید، جامع شریفی ۸۸۸: نوشتهٔ ۷۵۵ (۱۳۵۴م) . [استوری ۱: ۱۷۵ - بریگل ۱: ۵۴۱].

شعشعهٔ ذوالفقار

از محمد شفیع فرزند بهاءالدین محمد حسینی ، شیخ‌الاسلام قزوین ، حماسهٔ‌دینی‌است به نثر آمیخته به‌نظم‌بنام‌کریم‌خان‌زند (۱۱۶۳ - ۱۱۹۳) در شوال ۱۱۸۴ ،در «شعشعه» در جنگهای حضرت علی : ۱ـ غزوهٔ‌بدر ۲ـ غزوهٔ احد ۳ ـ خندق ۴ ـ خیبر ۵ ـ فتح مکه ۶ـ حنین ۷ ـ ذات‌السلاسل ۸ ـ جمل ۹ ـ صفین ۱۰ ـ خوارج .وازهموست : زلال‌العیون ، سرگذشت مولوی،محافل المؤمنین. **آغاز:**... شعشعه افزای میدان‌پرجولان‌مقال‌ولامعه پیرای بیابان بی‌پایان اقوال‌پرتو.

بنگرید : ذریعه ۱۴: ۱۹۸ (شعشعة) و ۲۰: ۱۳۰ (محافل).

46737 ـ تهران، دانشگاه۲/ ۲۹۹۰: نستعلیق علیرضای شریف موسوی خویی ، سدهٔ ۱۲-۱۳ (۶۳ر-۲۱۶پ)همراه «زلال‌العیون» از همو [ف. دانشگاه۱۰: ۱۹۱۶].

46738ـ تهران،سنا۱۸۲ : نستعلیق‌سده۱۲- ۱۳ ،آغاز برابرنمونه،۲۲۲ص ۲۰س[نسخه‌ها ۶ : ۴۶۷].

46739ـ تهران،مجلس،۳۰۳۸: نستعلیق ۱۲۵۵، آغازبرابرنمونه ، ۳۴ص۱۷س[ف . مجلس ۱۰: ۵۷۱].

46740 ـ نجف،امیرالمؤمنین۱۲۶۷: نستعلیق خوب نصرالله،سدهٔ ۱۳، ۱۴۰گ[ف. خطی، سیدعبدالعزیز طباطبایی].

شفاءالاسقام‌فی‌سیرة‌غوث‌الانام

از ابراهیم فرزند محمد فرزند ابراهیم کازرونی ، مشهوربه حاجی حسام، بدرخواست یکی ازبزرگان‌ازسیرتی‌بعربی‌بپارسی‌درآورده است. و سرگذشت شیخ کازرونی محیی‌الدین ابوالعباس احمدفرزند ابوالحسن علی فرزند یحیی‌فرزندثابت‌فرزند...موسی کاظم‌است.

46741ـ استانبول، ایاصوفیا۳۴۶۱: نسخ محمد فرزند یوسف فرزند محمد فرزند القاری العباسی ملقب بفخرالدین، ۲۲ج۲/ ۸۲۹ ، برای کتابخانه‌سعدالدین ابوسعید در مشهد ، ۲۰۶ گ ۱۴ س .فیلم آن‌در دانشگاه ش ۲۱۱۴ هست [فیلمها :۱۳۴].

الشفاء بتعریف حقوق المصطفی

متن از قاضی عیاض فرزندموسی یحصوبی سبتی مالکی مراکشی (زاده ۴۷۶ در گذشته ۵۴۴). از کتابهای بنام‌اوست درصفات‌پیامبر ووظایف مؤمنان نسبت به او. در قاهره۱۲۷۶ ق چاپ‌شده است .

دو ترجمهٔ فارسی از آن در دست‌هست: یکی از ابوبکر فرزند محمد بهروچی ، کـه «حصن‌الحصین» را بسال ۹۱۰ ق‌بنام محمود شاه گجراتی نگاشته‌است.

بنگرید : بریگل ۱: ۵۴۲ - استوری ۱: ۱۷۶.

46742 ـ **آصفیه** ، ۴۸۷: تاریخ یاد نشده، نیم نخست کتاب است. [ف. آصفیه ۱ : ۶۸۲؟].

الشفاءبتعریف حقوق المصطفی

متن از همان‌مراکشی ، ترجمه‌ازناشناس.

46743 ـ **لنـدن** ، دیوان هند ۴۲ DP ؟: نوشتهٔ **۱۱۵۸** ق(۱۷۴۵م) [استوری ۱ : ۱۷۶ - بریگل۱: ۵۴۲].

شمایل‌النبی = شرح‌شمایل ...

شمایل النبی = شرح شمایل = حلیهٔ رسول

شمس‌الحسینیه

از شمس الذاکرین،درچهل‌وچهار مجلس روضه‌خوانی بایك‌دیباجه. **آغاز**:دیباجهٔ‌حمدی که نفحات سعادتش ازنسمات اختصاص اوتارش چون فواتح ... الحمدلله‌الذی خلق‌الوجودمن العدم .

46744 ـ **تهران** ، دانشگاه ۵۵۹۳: نستعلیق نگارنده، تاریخ یاد نشده ، ۱۴۴ گ ۱۵ س [ف . دانشگاه ۱۶ : ۴۲].

الشموس المضیئة

ازاحمد فرزند حسن بیرجندی یزدی،در گذشته پیرامن ۱۳۱۰ ق .که‌پس از نـگارش «باقیات‌الصالحات» و «بحرالدموع» و« سماء الغزوات»و «خزائن‌الانوار»و«ینابیع‌الموعظه» بدرخواست دوستان ،در سرگذشت پیامبران‌از روی قرآن وحدیثها، در دوشنبـه صفر ۱۲۹۱ (۱۸۷۴م) بانجام‌رسانده‌است. **آغاز**: الحمدلله الذی توحدبالقدم‌والبقاء وتعزز‌بالعظمة... اما بعد ، چنین‌گوید...احمدبن حسن البیرجندی الیزدی.

46745 ـ **تهران** ، دانشگـاه ۱۱۹۷ (۲۰۶۸ف): نسخ سیدمحمدفرزندحیدرحسینی یزدی حمصی ،۲۶ صفر **۱۲۹۱** ق ، ۲۷۲ گ [ف. دانشگاه ۶: ۲۳۰۸] .

شواهدالنبوةلتقویة اهل الفتوه

جامی، که ۱۸ نسخهٔ‌آن درص ۱۲۶۴یاد شده است.

و اینك‌نسخه‌هایی دیگر:

46746 ـ **تـهـران** ، سلطنتی ۲۲۸ (۵۱۸ف): در «کلیات»او نوشتهٔ**۸۹۸-۹۰۲**، ذرین [ف. دکتربیانی: ۲۷۹].

46747 ـ **تهران**، ملی ۱۳۳۵/۱ف : نسخ سدهٔ ۹، در «کلیات»اوکه گفته‌شده‌بخامهٔ اوست (ص۱-۱۴۰) [ف. ملی ۲:۳۹۵].

46748 ـ **تهران**،ملی ۲/۱۳۳۶ ف: نسخ سدهٔ ۹، در «کـلیات» او (ص ۱ - ۱۹۵) گویا بقیهٔ نسخهٔ پیشین است کـه در مجلد دوم «کلیات» جای‌داده شده است [ف . مـلی ۳ : ۳۹۸].

46749 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای R.۱۵۳۲: پیرامن سدهٔ ۹،آغازبرابر نمونه،

۳۴۰ گ ۱۷س[ف. فهمی ادهم۱:۶۵]،

46750 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ S ۴۰ (۸۴ف): نسخ خوب درویش محمد فرزند محمد جامی، ج ۱/**۹۱۷**، (۱۵۱۱م) آغاز برابر نمونه، ۳۵۸گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۱۰۵].

46751 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ S۴۱(۸۵ف): نستعلیق خوب **۹۵۶**(۱۵۴۹م)، آغاز برابر نمونه، ۲۸۵گ ۱۵س[ف. محمد اشرف:۱۰۶].

46752 ـ **تبریز**، ملی۳۲۰۷(۹۳۲ف): نسخ **۹۶۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۳ گ ۱۷ س [ف. سیدیونسی۲:۹۲۸] .

49753 ـ **تهران**، سلطنتی ۲۲۹۴ (۵۲۱ف): در «کلیات»او نوشتهٔ **۹۸۲**،زرین [ف. دکتر بیانی: ۲۸۶].

46754 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPe1113 ۱۵۴۰ (۱۴ ف) : نسخ محرم **۹۸۴**، آغاز برابر همان نمونه، ۱۸۸گ۱۹ س [ف.عبدالله ۱ :۱۷].

46755 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۷۵۴/۱۷۰۱: از سدهٔ **۱۰**،انجام افتاده [ف. دکترمحمد بشیر حسین۲:۲۳۵].

46756 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۸۵۰ Add : نستعلیق عبدالعلی فرزندمولانابایزید آخوند، رمضان **۱۰۰۸** (۱۶۰۰م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۵گ ۱۹ س [ریو ۱: ۱۴۶].

46757 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱/۱۵ف: نستعلیق رمضان **۱۰۱۰** [ف.عبدالله ۱ :۱۷].

46758 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم C۴۷۶ (۲۶۵۳ف): نوشتهٔ **۱۰۱۲**،(ص۱۹۵ - ۲۴۵) [آکیموشکین۱ :۳۵۴].

46759 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۴۷: نسخ **۱۰۱۸** [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۴].

46760 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ S۴۲ (۸۶ف): نستعلیق خوب نصر محمد فرزند فرزندخان محمد ، ذیقعدهٔ **۱۰۴۰**(۱۶۳۱م)، ۲۰۷ گ ۱۷ س[ف. محمد اشرف: ۱۰۷].

46761 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۴۳۸ (۲۶۵۴ف) : نوشتهٔ **۱۰۴۵**، ۱۸۰ گ [آکیموشکین۱ : ۳۵۴].

46767 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۸۳۱/۱۸۱۱: در میانهٔ سدهٔ **۱۱** در کتابخانهٔ داراشکوه بوده است[ف. دکترمحمدبشیرحسین ۲:۲۳۴].

46763 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ S۴۳ (۸۷ ف): نستعلیق خوب فتح محمد فرزند شیخ خیضر، سدهٔ **۱۱**، ۳۰۱گ ۱۵ س [ف . محمد اشرف : ۱۰۷].

46764 ـ **پاکستان** ،ملتان، کتابخانهٔ خصوصی سید عباس حسین شاه کردیزی: نوشتهٔ بهادر ملتانی **۱۱۹۳** ق [مجلهٔ وحید ش۶ ۱۰ : ص ۸۰۲].

46765 ـ **تهران**، خانقاه نعمت اللهی ۵۵۱ : نسخ **۱۲۶۶**، برای امان‌الله‌خان، آغاز برابر نمونه ، ۴۳۲ ص ۱۷س [ف.دیباجی۲: ۱۹۸].

46766 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم B ۲۲۷۸ (۲۶۵۲ ف): بی‌تاریخ ، (۱پ ـ ۱۱۴پ) [آکیموشکین ۱: ۳۳۸] .

46767 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۸۳۵ ب: تاریخ یادنشده [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی:۱۵۳].

46768 ـ **استانبول** ، طوپقپوسرای

R ۱۵۳۳ : ۳۸۳ گ ۲۳ س [ف.فهمی‌ادهم ۱: ۶۶].

الشبابةفی غزوات الصحابه

متن تاریخ فتوح واقدی‌ست، ترجمه با افزودگیها از محمدتقی فرزندعلی دزفولی،ملا باشی ناصرالدین شاه. درآن آمده: تا۱۲۸۳ دردزفول‌می‌زیستم، به‌دستور خسرو میرزا ومیر آخور به‌تهران‌آمدم، و درانیجا به ترجمهٔ این کتاب که دربارهٔ بخشی‌ازفتوحات اسلام‌است دست زدم. ونیزازه کفایةالخصام‌فی‌فضایل‌الامام» خود که ترجمهٔ «غایةالمرام» است نام می‌برد. اوپس از ترجمهٔ گفته‌های‌واقدی‌زیرعنوان(فقیر گوید) برآن‌چیزهایی‌می‌افزاید.

آغاز: الحمدلله‌وحده‌وحده‌انجز وعده‌و نصرعبده‌واعزجنده و غلب‌الاحزاب‌وحده ... و بعد... در این دور خجسته وعهدمسعود.

46769 ـ **تهران**، ملی ۲۸۶ف: نسخ شنبه۲۷ج۱/**۱۲۸۴**درتهران، آغازبرابرنمونه، در فهرست از مترجم نام برده نشده‌است. ۱۲۵ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱ : ۲۷۷].

46770 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۴۷: نسخ محمد حسن فرزند محمد زمان، ج **۱۲۸۸/۱** (چهاد سال پس ازنگارش)، آغاز برابرنمونه[ف. سپهسالار ۵: ۲۶۷].

ص

صحیفة الاعراس

در تاریخ مرگ‌پیامبران واولیا، برای برگزاری مراسم عروسی‌ومردگان، به‌دستور حضرت سلطان‌تیپو گردآمده‌است.

46771 ـ بنگال، آسیایی ۱۵۲۳M۲۰: در یك بیاض [ف. بنگال :۷۸].

صحیفةالمتقین

از آقارضی، که درص ۹۶۸نسخه‌ای‌ازآن نشان داده شده است. ترجمه‌مانندی‌ست‌از جلد نهم«بحارالانوار» مجلسی،درسرگذشت حضرت علی و امامت اووبجای‌جلد سوم«حیات‌القلوب» همان‌مجلسی‌ست.

46772 ـ **مشهد**، رضوی ۷۱۷۸: نسخ تقی فرزند باقر، ۷صفر **۱۱۷۰** در هند، آغاز برابر همان نمونه، ۲۶۹ گ ۲۷ س [رؤیت].

الصراط السوی فی تذکرة اباء النبی

از حسین علی فرزند محمدعلی‌اصفهانی، در یك مقدمه‌وچندباب ویك خاتمه. **آغاز:** الحمدلله‌المتفردبالوحدانیةوالتوحید،

46773 ـ **تهران**، دانشگاه۵۵۶۶: نستعلیق نگارنده، آدینهٔ۲۴ذیقعدهٔ **۱۳۵۰**، ۱۸۶گ ۱۸ س [ف. دانشگاه ۱۶ :۳۶].

صراط‌مستقیم=سفرالسعاده

فیروزآبادی، درص۴۴۸۶گذشت.

ض

ضیاءالمؤمنین

از مؤمنهٔ نیشابوری، که‌نسختی‌از آن‌درص ۲۹۹۲ یادشده‌است.

اینك نسخه‌ای دیگر:
46774 ـ برلین، پادشاهی (پـرج ۵۰۲۴): انجام آن افتاده، درفهرست‌ازسراینده وتاریخ‌سرودن آن‌یادنشده‌است[بریگل ۱: ۶۰۴].

ط

طبقات پیامبران و پادشاهان = مشجر الانساب

بمانند «زین‌الاخبار» گردیزی کـه درص ۴۱۷۴ یادشده‌است، و«جنات‌الخلود» امامی‌خاتون آبادی که‌درص ۴۴۵۰ گذشت.

بنگرید: راهنمای کتاب س ۶: ۳۴۷.

46775 ـ **حمیدیه**، ۶۲۰/ ۱۴۴۷: با تاریخهایی از **۷۵۱** تا**۷۵۵** در دفتر. فیلم آن دردانشگاه ش ۱۹۵ هست [فیلمها: ۴۲۶].

طرب‌القلوب = مختارنامه

از ملامحمد قاسم‌واعظ‌رازی

در داستان مختار پسرابی عبید ثقفی، و کین‌جویی‌ازخاندان امیه. دریك مقدمه‌ودوازده مجلس، برای‌پادشاهی علوی که‌گویااز‌صفویان باشد نگاشته است.

بنگرید: ذریعه۱۵: ۱۵۹.

46776 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۶۱۱ف(۷۷۱۱): نستعلیق آغازسدهٔ **۱۲**، آغاز افتاده، ۲۵۸گ۱۱س[ف. شیروانی ۲: ۵۱۷]. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۲۴۰۵هست[فیلمها: ۱۳۹].

46777 ـ **تبریز**، شبستری: نـوشتهٔ **۱۲۴۴**. **آغاز**: چون دهر زهر فام مساعدت نمی‌نمود که یکی از احبای اهل‌بیت، ۴۵۰ ص [ذریعه۱۵: ۱۶۰].

الطریق القویم فی شرح الصراط المستقیم = شرح‌سفرالسعادة

از عبدالحق دهلوی (که‌یاد او دره‌تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت). ترجمه وگزارشی‌است از«سفرالسعادة»عربی‌ازابوالجواد محمد مصری حنفی، که آن‌نیزترجمهٔ «سفرالسعادة: ۴۴۸۶» فیروزآبادی‌ست، که در۱۰۱۶ق‌به انجام‌رسانده است. درهند ۱۲۵۲ قوسه‌باردرلاهٔ هلندچاپ شده‌است. **آغاز**: سبحانك‌لاعلم‌لنا‌الاماعلمتنا‌انك انت‌العلیم‌الحکیم.

بنگرید: مؤلفین‌مشار ۳: ۷۶۸ـ کشف الظنون۲: ۹۹۱ـ بریگل ۱: ۵۵۲.

46778 ـ **آکسفورد**، دیوان‌هند (اته ۲۶۵۶): نوشتهٔ **۱۰۱۶** (۱۶۰۷م).

46779 ـ **هند**، بـانکیپور ۱۱۸۶: نوشتهٔ **۱۰۳۳** (۱۶۲۴م)(ف.ج۱۴).

46780 ـ **آصفیه**، ۲۹: نوشتهٔ **۱۰۸۶** (۱۶۷۵م) (ف.ج۲: ۱۶۰۸).

46781 ـ **هند**، کلکته، انجمن‌آسیایی بنگال (ایـوانف ۱۰۰۲): نـوشتهٔ **۱۰۸۷** (۱۶۷۶م).

46782 ـ **آصفیه**، ۳۹۷سیر: نوشتهٔ **۱۰۸۸** [ف. آصفیه۴: ۳۸۲].

46783 ـ **شوروی**، کازان، دانشگاه F ۱۳۱: نوشتهٔ **۱۱۰۴** (۱۶۹۳م) [ف. بریگل: ۷].

46784 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۰۶ Add: نستعلیق سدهٔ**۱۷**م، آغازبرابـرنمونه، ۵۶۶گ[ریو ۱: ۱۵].

46785 ـ **هند**، کلکته، مدرسه ۱۱۰:

نوشتهٔ **۱۱۹۴** (۱۷۸۰م) (ف. مقتدر: ۶۳) .

46786 ـ **شوروی** ، کازان، دانشگاه F۲۶۶: نوشتهٔ **۱۲۵۵** (۱۸۳۹م)[ف. بریگل: ۸].

46787 ـ **بنگال‌دش**، داکا، دانشگاه ۲۵۷ : تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه[ف. حبیب‌الله ۱ : ۲۴۳].

46788ـ **لندن**، دیوان‌هند D.P۵۶: نیز تاریخ یادنشده ، با حواشی بخامهٔ‌دهلوی.

46789 ـ **پاکستان**، پیشاور، دارالعلوم مشرقیه ۳۱۹: تاریخ یادنشده [لباب‌المعانی : ۶۱].

46790 ـ **آکسفورد**، دیوان هند ۲۶۵۷: تاریخ یادنشده.

46791 ـ **آصفیه**، ۲۸: تاریخ یادنشده (ف. ج۲: ۸۷۸).

46792ـ **هند** ، کلکته، انجمن‌آسیایی بنگال(ف: ایوانف۱۰۰۳): تاریخ یاد نشده، گویا گزیدهٔ آن‌است.

46793 ـ **هند** ، مدراس ، کتابخانهٔ دولتی: شماره‌و تاریخ یاد نشده [بریگل ۱ : ۵۵۲].

طوفان البکا

از میرزاابراهیم‌فرزندمحمد باقراصفهانی متخلص به جوهری ، درگذشتهٔ ۱۲۵۳ ، در یك مقدمه وچهارباب در سرگذشت‌وسوگواری امامان‌در ۱۲۵۰ ساخته ، که‌بارهابچاپ رسیده است.

آغاز: نحمدك‌اللهم یامن‌خصنابمصیبةمن بكاعلیه‌السماوات وسكانها.

بنگرید :ذریعه۹: ۱۵۹۲۱۱: ۱۸۲ـف . مشار: ۱۰۹۶.

46794ـ**مشهد**،رضوی ۹۵۱۷: نستعلیق **۱۲۵۴**، ۱۴۲ گ ۲۵س [ف.سیدعبدالعزیز].

46795 ـ **تهران**، دکتر مفتاح۲۶۵: نسخ سه شنبهٔ ۱۴ رمضان **۱۲۵۶** ، زرین [رؤیت].

46796 ـ **داکا** ، دانشگاه HR ۲۲ (۱۸ف): نستعلیق،۱۲رجب**۱۲۶۷**(۱۸۵۰م)، آغاز برابر نمونه ، ۲۹۰ گ [ف . حبیب‌الله ۱ :۱۶].

46797 ـ **تهران** ، الهیات ۲۳ب : نستعلیق سدهٔ **۱۴** ، ۲۲۷ گ ۲۱س[ف.الهیات ۱ :۹۴].

46798 ـ**یزد**، جامع‌کبیر ، وزیری ۲/۱۰۸۶۸ (۱۵۵ف): نستعلیق‌آغازسدهٔ**۱۳**، آغازبرابروانجام افتاده ، ۱۰گ[ف.شیروانی ۱ :۱۹۴].

46799 ـ **رشت**، جمعیت نشرفرهنگ ۷۲ط: نستعلیق محمد،سدهٔ **۱۳** ، انجام‌افتاده، [ف . محمد روشن: ۶۴].

46800 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۹۳۹ Or : نوشتهٔ **۱۳۰۸** ،در فهرست‌ازنگارنده‌یاد نشده‌است [نسخه‌ها۴ :۶۵۵].

46801 ـ **مشهد** ،رضوی ۶۱۴ اخبار (۲۰۷۱): نستعلیق علی‌اصغرعبدالله‌زاده‌سلماسی ۲ع۸ / **۱۳۵۰**، ۱۱۴ گ[ف.رضوی۵: ۱۲۶].

48602 ـ **یزد** ، وزیری (۵۰۴) ۱۰۶۴۳: نسخ ، تاریخ یادنشده ، آغاز برابر نمونه، [ف. شیروانی ۲ :۴۳۸].

عبرت الخاشعين لخشية المؤمنين

=عبرت الخاشعين لشيعه امير المؤمنين

محمد مهدی فرزند میرمحمد صادق ، در روضه خوانی ، در یك مقدمه و سیزده فصل . در فهرست به دو نام بالا آمده است. **آغاز:** الحمدلمن خلق الانس والجن وفرض عليهما العلم والعرفان ، والصلاه.

46803 **_لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۹۷/۰۹۳۱ مهد-۸۲(۲۹۷ شیعه : نوشتهٔ ۲۴ شوال **۱۱۱۵**، ۱۴۲ گ [منظور احسن عباسی: ۲۰۸].

عجايب القصص

از عبدالواحد فرزند محمد المفتی، که میان سدهٔ هفدهم وشانزدهم میلادی می زیسته است بخواهش دوستان، در قصص انبیا، از پیرامن ۳۱ نگارش که نام آنها را در دیباچه برده است ، در بیست باب و ۶۴ فصل ، نگاشته است. باب یکم درآفرینش نور و باب بیستم درسرگذشت پیامبر اسلام است. نثر آمیخته به نظم. این کتاب شش بار در هند چاپ شده است. و نیز ترجمهٔ اردوی آن در کنپور بسال ۱۹۰۳م چاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله الذى بعث النبيين مبشرين و منذرين و ارسل الرسل الى الاسلام... جميع اجناس حمد بلند اساس بيحدوقياس نيازبارگاه مبدعی.

بنگرید : استوری ۱: ۱۶۷- بریگل ۱: ۵۲۶.

46804 **_ منچستر** ، لیندسیانا ۴۲۶ (ف.س ۱۱۹): نوشته پیرامن **۱۷۷۰**م.

46805 **_ اکسفورد** ، دیوان هند (اته ۵۹۷) : نوشتهٔ **۱۱۴۸** (۱۷۳۵م).

46806 **_هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال، کرزن(ف.ایوانف ۷۴۸): نوشتهٔ **۱۱۹۷** (۱۷۸۳م).

46807 **_ پاکستان**، لاهور ، برفسور شیرانی ۳۲۶۹/۲۶۴ : نوشتهٔ ج ۲/ **۱۲۵۰** (۱۸۳۴م)[ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۱۸].

46808 **_ لاهور** ، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹۲ ، ۲۹۷ واحد: شکستهٔ **۱۲۰۳**، آغاز افتاده ، ۲۷۶ گ [مخطوطات فارسیه ، منظور احسن عباسی: ۲۱۸].

46809 **_ هند**، دانشگاه لکهنو ش ۱۸ (ف. ص ۱۵): تاریخ یادنشده.

46810 **_ پاکستان** ، گنج بخش ۱۵/ ۲۹۰: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** ، که در ۱۲۷۵ از آن سعدالدين لاهوری بوده، آغاز برابر نمونه، ۳۲۶ گ ۱۴ س[ف. تسبيحی ۱: ۳۱۷].

عصمت الانبياء=كشف الغوامض

در همین بخش خواهد آمد .

عقدالجواهر فی انساب الاکابر

مشکانی. در بخش عمومی ۴۱۸۳ گذشت.

عين البكا

از محمد تقی فرزند احمد بروجردی کاشانی، شاگرد مجلسی یکم ، زنده در ۱۱۰۲ . در سوگواری در بیست ودو باب، درکاشان ، به سال ۱۰۹۹ نگاشته است. درلکهنو ۱۲۸۴ چاپ شده است. سپس آن را بنام «لب عین البکاء» گزیده است. **آغاز:** الحمدلله الذى جعل عين البكاء المباكين عطشان يوم الدين.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۳۶۷ - ف. مشار : ۱۱۳۹.

46811 **_یزد**، جامع کبیر ، وزیری ۱۵۴۳۱ (۱۶۵ف): نسخ ۳ع۲/ **۱۲۰۵**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳ گ ۲۲ س[ف. شیروانی ۱: ۱۹۹].

46812 ـ یزد، جامع کبیر، وزیری ۵۴۷ (۱۳۷۸۸): نستعلیق محمدجواد روضه‌خوان، **۱۲۳۷**، ۱۸۱ گ ۲۱ س [ف. شیروانی ۲ : ۴۶۹].

46813 ـ کاظمین، خاندان عطار: نوشتهٔ **۱۲۴۵**.

46814 ـ رشت، جمعیت نشر فرهنگ ۲۰۲ ع: نستعلیق محمدعلی‌شفتی، ع ۱/**۱۲۶۴**، [ف. محمد روشن: ۶۶].

46815 ـ اصفهان، شهرداری ۸۷/۱: نستعلیق ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۶۹** [نسخه‌ها ۵: ۳۰۹].

46816 ـ قم، سیدشهاب الدین تبریزی: تاریخ یادنشده [ذریعه ۱۵ : ۲۶۷].

عین‌الدموع

از محمد صادق فرزند محمد باقرحسینی واعظ سپاهانی، برای فتحعلیشاه (۱۱۸۵ـ ۱۲۵۰) و نواب محمدحسین‌خان، دربرابر «جلاء العیون» مجلسی، درسرگذشت چهارده‌تن پاکان، پیش‌ازسال ۱۲۲۲ نگاشته است. دریك مقدمه و پانزده‌باب‌ویك‌خاتمه [دیباچه]. **آغاز**: سپاس بیرون از حدوهم وستایش‌افزون‌ازعدفهم.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۳۷۱.

46817 ـ تهران، سپهسالار ۵۴۳۹ : نسخ‌محرم **۱۲۱۶** بروزگار نگارنده، وتاریخ نگارش ۹ ذیحجهٔ ۱۲۱۵ درپایان نسخه، ۲۶۵ گ ۲۷ س [ف. سپهسالار ۵: ۳۴۱].

غ

غایة‌المراد = رسالهٔ‌محمدیه

ازمحمدعلیم‌یحیایی افضلی‌الله‌آبادی‌فرزند شیخ محمد موسی بسال ۱۲۰۶ ق (۱۷۹۲ م)، درسرگذشت پیامبرو دوازده‌امام، ونام کتابهایی راکه‌ازآنها بهره‌برده‌است‌آورده. **آغاز**: سپاس تقدس اساس‌جناب کبریای واجبی‌راکه بشرف اسلام‌مشرف‌است.

46818 ـ هند، بانکیپور ۵۰۸: بخامهٔ نگارنده، ۱۵۶ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر ۶ : ۱۵۵].

غزوات رسول و صحابه

از ناشناس.

46819 ـ ترکیه، مانیسا ۵۴ : نوشتهٔ **۷۲۸** ق (۲۷-۱۳۲۸ م) (ف. مانیسالیسته: ۵) [بریگل ۱: ۶۰۳].

غزوات‌ولی

از محمدکاظم فرزند محمد جعفر حسنی حسینی، که کتاب پدرخودرا ترجمه‌کرده و برخی‌از معجزات را برآن افزوده. **آغاز**: الحمدلله الذی‌جعل‌انبیائه و اولیائه‌و اصفیائه و حججه‌معادقاً بالایات... وبعد چنین گوید... محمد کاظم‌بن... نسخه‌ای‌مانده بود ازوالدفقیر

46820 ـ مشهد، جامع گوهرشاد ۱۷۸۰ : نسخ خوش‌محمد حسین، ج ۱/**۱۲۶۴** [ف. شهرستانها ۱ : ۱۵۳].

غزوات‌النبی = قصهٔ محمدامین

از کسی باتخلص‌عبدی، که‌درسدهٔ‌چهاردهم و یا سیزدهم میلادی میزیسته است، بـه نظم‌در جنگهای‌پیامبراسلام، در ۲۷ غزوة، وهرغزوةدر چندحکایت.

46821 ـ تاشکند، اکادمی علـوم

ازبکستان ۲۸۰۴: نوشتهٔسدهٔ **۱۴** م، با تاریخ ۱۲۶۳ در میانه (ف. تاشکند ۱۲:۴)[بریگل ۱ : ۶۰۳].

فضائل حضرت حسین

از غلام یحیی نقوی حسینی ، شاگرد ارتضی علیخان کوپاموی قاضی القضاة مدراس، به‌روزگار نواب والاجاه محمدغوث‌خان بهادر فرمانروای مدراس. در رویداد کربلا .

46822 ــ **آصفیه**، ۱۵۲۹، تاریخ: تاریخ یادنشده [ف . آصفیه ۳:۶:۱۰۶].

ف

فاطمیه

از حاج علی اکبر شیرازی (بنگرید : بحراللالی: ۴۴۱۸) .

46823 ــ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۸۰: تاریخ یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۲۱۵].

فتح الابواب

از پیرجمال اردستانی، که درس ۳۰۱۲ یاد شده‌است.

46824 ــ **استانبول** ، طوپقپوسرای H۰۱۰۴۳ : پیرامن سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابر همان نمونه ، ۲۴۳ گ ۱۴ س[ف . فهمی ادهم ۱: ۴۴].

فتح الفرائض والدرر

از محمدعیسی فرزند محمدجعفر فتحی در سیرت پیامبر و عترت او، به‌سال ۱۲۲۵، بنام شاهزاده علیشاه، به‌نظم و نثر با سروده‌هایی از خود او باتخلص فتحی در یك فتح و یك رشح و دومدح و دوازده طرح و هر یك چندین شرح. **آغاز**: بندهٔ احقر محمد عیسی پسر محمدجعفر ... بنا بر حکم شهزاده . . . علی‌شاه ... نامهٔ مختصر ... در سیرت پیغمبر وعترت... آن‌سرور به‌رشتهٔ تحریر سطر کشید.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۱۰۷.

46825 ــ **تهران** ، دانشگاه ۲۷۷۵: نستعلیق خوش سدهٔ سیزدهم، آغاز دردیباچه و انجام درشرح دوم طرح دوازدهم در امام دوازدهم افتاده، نام کتاب دردیباچه فتح الفوائض والدرر آمده، ۲۰۱ گ ۱۸ س [ف . دانشگاه ۱۰ : ۱۶۳۰].

فتوحات عمر

46826 ــ **داکاه** ، دانشگاه ۲۸۱ DU (۱۷ف): نستعلیق **۱۷۹۷**م، ۲۶۰گ[ف. حبیب‌الله ۱: ۱۴].

فتوح شام = تاریخ . .

(بنگرید: ترجمهٔ فتوح: ۴۴۳۵)

46827 ــ **لندن**، دیوان هند ۲۴۸ (اته ۱۳۴): تاریخ یادنشده ، ۳۴۶ گ. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۸۳ هست [فیلمها ۳۵]

فرحة العالم

از سید محمد ابوتراب فرزند احمدرضوی، که بسال ۱۲۲۱ ق «قطب نمای عالم» را بدستور میرعالم نگاشته است (بنگرید: «حدیقة العالم» در بخش هند) گویا سرگذشت پیامبر اسلام است؟

46828 ــ **آصفیه**، ۱۳۳: نوشتهٔ **۱۲۲۱** ق (۱۸۰۶م) که درفهرست بنام چاپی آمده‌است. ولی باید خطی باشد (ف. ج۲: ۸۸۰)[استوری ۱: ۲۰۲ ــ بریگل ۱: ۵۹۳].

فرحة القلوب

ازشیخ حسن ازبکی(اوزبکی).

46829 ـ مدینه ، عارف حکمت ۳۹۱ (ف. عطاردی ۳۷) [بریگل ۱: ۶۰۹].

فرحة القلوب

ازعبدالله فرزند عنایت‌الله، فضایل و مناقب و کرامات چهارده‌تن خاندان پیامبر اسلام است، که در ۱۱۵۱ ق نگاشته است. آغاز: الحمدلمن یحمد بحمد الحماد ، والشکر لمن یشکره.

46830 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب PeI103 ۱۱۷۰ (۲۲ ف): نستعلیق ۱۹ شوال **۱۲۳۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۱ گ ۱۷ س [ف. عبدالله ۱: ۲۳].

فردوس التواریخ

بسطامی. دربخش ایران ۴۳۶۹ گذشت.

فردوس العارفین فی بیان اسرار آل طاها و یاسین

ازملامحمدعلی فرزند محمد برغانی، (که یاد او در «ریاض الکونین: ۹۵۱» گذشت).

درسرگذشت وفضایل خاندان پیامبر. با خطبه هایی به عربی، دریک مقدمه و ده مجلس و یک خاتمه مقدمه دردو مطلب: ۱ـ فضایل خاندان پیامبر ۲ـ فضل انشاد درستایش آنان . در یکشنبهٔ ۱۸ محرم ۱۲۵۱ بانجام رسانده است. آغاز: الحمدلله الذی جعل الشهادة میزاناً یمتاز به احبائه من العارفین

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۱۶۶.

46891 ـ مشهد ، رضوی ۹۹۶۳ فهرست نشده: نسخ روزگار نگارنده از سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه ، انجام افتاده، ۱۶۴ گ ۱۶ س [رؤیت].

46832 ـ مشهد، آقای کاظم مدیرشانه‌چی: نسخ سدهٔ **۱۳** ، شمارهٔ ۳ دفتر، درپایان دو قصیده با تخلص ممکن گویا از همو [نسخه‌ها ۵: ۶۰۵].

فصل الخطاب فی ترجمة احوال الباب

از میرزا آقاخان کرمانی. (که یاد اودر «فلسفهٔ بیان: ۱۷۴۶» و «صدخطابه: ۱۷۴۴» وجز آنها گذشت) درنسخه‌نامی ازنگارنده نیامده است واین نسبت ازمحمد گلبن است . در یک افادهٔ مخصوصه (مقدمه) وچهارفصل ویک خاتمه: فصل ۱ ـ در شرح احوال (سیدباب) وچگونگی فتنه ۲ ـ دربیان دلایل عقلی ونقلی این طایفه بر دعاوی خود ۳ـ درذکر بعضی ازعلوم وحکم بیان ۴ ـ دراحکام شریعت بیان واسرار آن. خاتمه در تاریخ عصر بیست ویکم بعدازفرض رواج وشیوع دین باب.

دردیباچه از خودنام نبرده، و به مانند یک بیطرف می‌نویسد: مقصودم اثبات یارد این گروه نیست. بلکه مطالبی‌ست تاریخی واعتقادی که از نوشتهٔ (موسیو بونللی) ایتالیایی ترجمه کرده‌ام. اما بگفتهٔ آقای گلبن در «راهنمای کتاب ۱۶:

۲۳۰» چنین نیست، و هموعی نویسد : ودرطرح کلی واساس نگارش همانند«هشت بهشت: ۱۷۶۱» میرزا آقاخان کرمانی و شیخ احمد روحی‌ست، و چنان می نماید «فصل الخطاب» جلد یکم «هشت بهشت» است یا اینکه «هشت بهشت» تجدید نظر شدهٔ همین «فصل الخطاب» باشد.

46833 ــ **کمبریج**، دانشگاه، براون: نوشتهٔ خود آقاخان، و هنوز فصل سوم بپایان نرسیده که به پایان می‌رسد، از کتابهای براون بوده، ۱۲۷ س [راهنمای کتاب ۱۶: ۲۳۰].

فضایل ائمهٔ اثنی‌عشر

ازعبدالحق محدث دهلوی حنفی (م ۱۰۵۲) که یاد او در «تکمیل الایمان: ۹۲۵» گذشت.

46834 ــ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۲/۴: در مجموعه‌رساله‌های او، بدینگونه: زادالمتقین، النوریه السلطانیه، جذب القلوب، این گفتار. درفهرست آمده: جمله از شیخ عبدالحق دهلوی‌ست [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۷].

فضائل ائمهٔ اثنی‌عشر

که‌در ۱۰۰۸ نگاشته‌شده‌است.

46835 ــ **آصفیه**، ۱۲۲ مناقب: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۶۲].

فضائل السادات

سیدمحمداشرف، درگذشتهٔ ۱۱۴۵، فرزند عبدالحبیب یاعبدالحسیب نوادهٔ شیخ کرکی: در یك‌مقدمه وسه باب ویك‌خاتمه، بنام‌سلطان‌حسین (۱۱۰۵ ـ ۱۱۳۵) ساخته است. مـاده تاریخ نگارش آن سال ۱۱۰۲ را میرساند که آغاز نگارش آن‌است. در ۱۳۱۴ ق در ۴۸۳ ص چاپ‌سنگ‌شده است. **آغاز**: الحمدلله الحسیب الذی خص محمدو آله بالکرامه وخصاهم بالرسالة.

بنگرید: ذریعه ۱۶: ۲۵۹ ـ ف. مشار: ۱۱۸۱.

46836 ــ **نجف**، سید بروجردی: نوشتهٔ محمد فرزندعین‌الدین علی، **۱۱۲۶**، آغاز برابر نمونه [ذریعه ۱۶: ۲۵۹].

46837 ــ **مشهد**، رضوی ۷۸۳۵: نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۸ گ ۲۱ س [ف. سیدعبدالعزیز طباطبایی].

46838 ــ **تهران**، مجلس ۵۲۱۷: نسخ سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، ۱۹۳ گ ۱۶ س [ف. مجلس ۱۶: ۳۹۰].

فضائل السادات

گفتاریست دردوستی فرزندان پیامبـر، در ده باب: ۱ ـ در مودت اولادرسول. ۲ ـ دربشارت محبان آنان ۳ ـ دررعایت اولاد رسول ۴ ـ در فضیلت جستن به‌رسول ۷ ـ دراسماءوالقاب‌سادات ۸ ـ در آنکه فرزندان‌رسول کافر نمیشوند ۹ ـ درذکرمنشوررسول ۱۰ ـ درذکر لعنت‌بریزید.

46839 ــ **تهران**، الهیات ۲/ ۲۸۷د: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، (۳۲ر ـ ۱۰۴ر) آغازدردیباچه افتاده. نسخه مقابله شده، ۱۲ س [ف. الهیات: ۲۷۴].

فضایل ومناقب = قصص الانبیا

عبداللطیف بیرجندی، ص ۴۵۱۳.

فضیلت امیرالمؤمنین

از محمدفرزندناصر فرزند حمزه عـلوی رازی. **آغاز**: عن‌محمدبن یعقوب‌عن ... گوید مؤلف این کلمات ومحرراین آیات محمدبن ناصر... که بی‌هیچ‌شك بهترین‌خلایق پیغمبران بودند و از پیامبران شش بهترین ... پیغامبر مرسل‌بودند.

46840 ــ **تهران**، مجلس ۸/ ۳۰۷۱:

باتاریخ **۱۳۰۱** دردفتر (ص۴۵۰-۴۵۴)[ف. مجلس ۱۰:۶۱۹].

فضیلت امیرالمؤمنین = رساله‌در...

از خواجه نصیرالدین طوسی، درگذشتهٔ ۶۷۲.

همانکه بکوشش آقای محمدتقی دانش پژوه به دنبال «اخلاق محتشمی» در تهران ۱۳۳۹خ چاپ شده‌است.

46841 - **ایاصوفیا**،۱۵/۴۸۱۱: نستعلیق، باتاریخ **۸۶۱** بهمین‌خامه دردفتر فیلم آن‌در دانشگاه ش۲۲۶۹ هست[فیلمها:۶۶۷].

فوایدالقدس

از یوسفعلی فرزند محمد حسینی جرجانی درسرگذشت چهارده‌تن پیامبر و خاندانش، در پانزده طبله، بسال ۱۰۰۶ق نگاشته است.

46842 - **ادنبورك**، دانشگاه ۴۴۹: نوشتهٔ عبدالقادر، **۱۰۰۷** [نسخه‌ها ۵:۶۸۵].

فیض‌نامه = نامهٔ...

ترجمه ازعلی‌اکبر فیضی، ازمتن‌عربی. شش‌داستان درشش «نگارش» ازسرگذشت پیامبران: زردشت، مزدك، مانی، بانو سجاه، مسیلمه، ام‌تمیم. درهامش تعلیقاتی بر واژه‌ها دارد.

46843 - **لنین‌گراد**، اکادمی علوم ۸۶۷۹ (۴۳۶۳ ف): نوشتهٔ **۱۲۹۲** بـه دست مترجم، ۳۱گ [آکیموشکین ۱:۵۸۱].

فیوضات مسعودیه = ترجمهٔ خصایص‌الحسینیه

متن ازشیخ جعفرشوشتری (م ۱۳۰۳)، درسرگذشت وحالات حضرت حسین، در سی‌عنوان که فهرست آنهادر آغازجلد یکم آمده است، جلدیکم آن شش ماه پس از مرگ نگارنده، در یازده عنوان چاپ‌شده‌است.

ترجمه‌ازمهدی‌فرزندحسین‌موسوی دزفولی بدستور مسعود میرزاظل‌السلطان‌دراصفهان، در ۱۳۰۳. ترجمهٔ دیگرآن‌بنام «وسایل‌المجتبین» در تهران ۱۳۰۸ق چاپ‌شده‌است. **آغاز**(ج۱): الحمدلله الذی‌جعل الشهادة‌من‌خصایص المتقین... امابعد چون آوزهٔ دادرسی ومعدلت وصیت‌رعیت پروری... ظل‌السلطان.

بنگرید: ذریعه۷:۱۶۶(خصایص‌الحسینیة)- ف. مشاد:۱۶۲۹(وسایل‌المجتبین).

46844 - **اصفهان**، عمومی۱۱۴۸۱: نسخ گویا مترجم، ۲۶ رمضان **۱۳۰۳**، ج۱، آغاز برابر نمونه، ۴۱۶ص۱۴س [ف. دکتر مقصود ۱:۱۳۱].

ق

قران‌سعدین‌ذوالنورین

از شاه‌عبدالعزیز محدث دهلوی، در سرگذشت حضرت حسین.

46845 - **آصفیه** ۱۰۲۱ تاریخ: انجام افتاده[ف. آصفیه۳: ۱۰۶].

قرةالباصرة فی تواریخ الحجج الطاهرة

ازشیخ عباس قمی (۱۲۹۴-۱۳۵۹ ق) فرزند محمدرضا.

درسرگذشت پیامبر وخاندانش، ازحضرت

فاطمه تا امام دوازدهم شیعیان، اززایش تامرگ و خاکجای آنان . ازو کتابی بنام «کحل البصر فی سیرة سیدالبشر» در قم ۱۳۷۷ ق چاپ شده است. ولی بنام این کتاب او در جای دیگر برنخورده‌ام. **آغاز:** حمدله. صلاة. وبعد، این مختصری‌ست.

46846 ـ **قم** ، فیضیه ۲۱۹۷(۱۸۵) : نستعلیق هادی فرزند محمدمهدی، رمضان **۱۳۴۳**، ۳۵ ص ۱۵ س[ف. فیضیه ۲:۲۴۲].

قصص ابراهیم

داستانهایی‌ست برپایهٔ آینها و روایتهای دینی دربارهٔ ابراهیم. **آغاز:** دربیان قصه‌های حضرت ابراهیم خلیل الرحمان که اول کسیکه آگاه شد بعبرت گرفتن برمعرفت خدا و احاطهٔ دلایل او بعلم ایمان بخدا.

46847 ـ **تهران** ، مجلس ۸/ ۳۰۲۱: نستعلیق محمدصادق تفرشی، باتاریخ **۱۲۴۱** دردفتر بهمین خامه(ص ۶۴ ـ ۷۹)[ف. مجلس ۱۰: ۷۸۱].

قصص الانبیا

از ابو اسماعیل فرزند ابراهیم بخاری هروی.

46848 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۹۶/ ۳۴۰۰:سدهٔ **۱۰**[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۲۴].

46849 ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۳۰۶۴/۵۹ :آغازسدهٔ **۱۳** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۵].

46850ـ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۱۹۵۱/ ۴۹۶۳: تاریخ یادنشده، آغاز افتاده ، معرب [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۲۵].

46851 ـ **پاکستان** ، لاهور ،پرفسور شیرانی ۱۲۵۵/ ۴۳۰۸: نوشتهٔ کهن، آغاز و انجام افتاده، ازآدم تاعثمان‌را دارد، گویا از همان هروی‌باشد[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۵].

قصص الانبیا = تکملة اللطایف ونزهة الظرایف

ازاحمد فرزندمحمد فرزندمنصور ارفنجی که از روی «قصص الانبیاء» ابواسحاق فرزند ابراهیم فرزند منصور فرزند خلف نیشابوری نگاشته‌است. تاریخ نگارش و ترجمه‌شناخته‌نیست ولی باید متنی‌ازکتابهای کهن‌باشد (سدهٔ پنج‌و یا پیش ازآن) چه‌درآن گفته‌شده‌است‌تنها یک کتاب درتاریخ پیامبران رامی‌شناسیم که‌پیش‌از این‌نگاشته‌شده‌است.

تاریخ پیامبران وامامان‌است‌ونیز آمده که بیشتر ازه تکملة اللطایف ونزهة الظرایف» ابومحمد عبدالعزیز پسر عثمان الجسری گرفته‌شده است.

به‌نسخه‌ها توجه شود ، برخی از نسخه‌ها ممکن است از کتاب‌دیگری‌باشد.

آغاز : حمدله. امابعد، این‌کتاب قصص الانبیا ، نوشته‌شدتا خوانندگان ومستمعان را عبرتهاباشد وفایده‌هابخشد و مصنف و نویسنده را بدعای... فهرست قصتهابدلیل آیات قرآن: قصهٔ آفرینش عرش‌وکرسی... قصهٔ خلافت‌امیر ـ المؤمنین، امابعد، بدانکه‌قرآن‌متفرق بوده‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۷ : ۱۰۲-استوری ۱ : ۱ : ۱۵۹-بریگل ۲ :۵۱۱.

46852 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۱: ۳۶۲): نوشتهٔ **۶۶۹** ق(۱۲۷۰م) آغازافتاده .

46853ـ **پاریس**، ملی P۵۳: نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۷** ق (۱۳م) (بلوشه۱: ۳۶۰) .فیلم آن در دانشگاه ش ۷۷۲هست [فیلمها: ۱۵۴].

46854 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱ : ۳۶۱): از آغاز سدهٔ ۱۳م.

46855 ـ پاریس، ملی(بلوشه ۱ : ۳۶۳): نوشتهٔ ۷۳۶ق (۱۳۳۵م) .

46856 ـ استانبول،عمومی‌سلیمانیه، نافذ پاشا۱۱۸۴ : نوشتهٔ۷۶۴ق(۳-۱۳۶۲م). [بریگل۲:۵۱۳].

46857 ـ تهران ،خانـقاه‌نعمت‌اللهی ۳۰۸: نسخ احمدشهیر به‌شیخ دادا،ظهرپنجشنبهٔ شوال ۸۵۳،آغازافتاده،نسخه‌ازداستان آفرینش حوا آغازمی‌شود، ودرپایان داستان‌جعفر طیار است،باثنر پیرامن‌سدهٔ هفتم،وبانشانیهای‌«قصص الانبیاء»ش ۵۶۳و۵۸۲ذریعه(۱۷:۱۰۲و۱۰۷) شباهتی دارد، ۴۵۶ ص ۲۰س [ف.دیباجی۲ : ۵۱].

46858ـاستانبول ، حمیدیه ۹۸۰ : پیرامن۹۰۰ ق(۵-۱۴۹۴م). با۲۶مینیاتور.

46859 ـ استانبول، طوپـقپوسرای H. ۱۲۲۷ : نوشتهٔ۹۸۳، ۲۰۵گ ۱۷س

46860 ـ برلین، پادشاهی (ف .پرچ ۱۰۱۶) : نـوشتهٔ ۹۸۴ ق (۱۵۷۷م) ، بـا مینیاتورها .

46861ـایرلند، دولبین ، چستربیتی ۲۳۱ :پیرامن۱۵۶۰م با ۲۶ مینیاتور(ف. ج ۳ :۹).

46852 ـ استانبول ، طـوپقپوسرای R. ۱۵۳۶ : علاءالدین منصور، ۹۸۷، ۲۰۵ گ ۱۵ س [ف. فهمی‌ادهم۱: ۴۶].

46863ـ پاریس ، ملی (بـلوشه ۱ : ۳۶۴): نوشتهٔ۹۸۹ق(۱۵۸۱م). بامینیاتورها.

46864ـ تهران، ادبیات ۲۶د : نسخ سدهٔ۱۰،ازآفرینش‌جهان‌است‌تاداستان گفتگوی امام زین‌العابدین بایزید، ودردیباجه تا بخشی از فهرست‌افتاده‌است. درفهرست‌کتابخانه‌آمده: در داستان کشته‌شدن علی حکایتی آمده‌ودرآن یاد شده که تاکنـون هشتصد سال است ،پس‌در سدهٔ ۸ـ۷ نـگاشته شده است. ۳۶۱گ ۱۹س [ف. ادبیات ۱: ۶۰].

46895ـ موزهٔ بـریتانیا، ۲۵۷۸۳ Add: نستعلیق ، سدهٔ۱۶م نگارنده‌درفهرست اسحاق‌فرزندابراهیم فرزندمنصورفرزندخلف‌یاد شده.آغاز : الحمدلله‌الحمید المبدء وصلی‌الله علی‌خاتم‌النبین، ۲۷۱گ۱۵س [ریو۱ :۱۴۳]

46866 ـ پاریس، ملی (بلـوشه ۱: ۳۶۵): از سدهٔ۱۶م،بامینیاتور.

46867 ـ موزهٔبریتانیا ، ۱۸۵۷۶ Add : نستعلـیق سدهٔ ۱۶م،۱۶۵گ ۱۵ س [ریو۱: ۱۴۳].

46868 ـ استانبول ، طوپقپوسرای B ۲۴۹ (۱۱۸ف):پیرامن سدهٔ ۱۰،آغاز : سپاس و ستایش‌مرپروردگاری‌راکه...الحمدلله الحمید المعیدرب‌الخلایق، ۱۹۳گ۱۷س[ف. فهمی‌ادهم۱:۴۴].

46869 ـ استانبول ، طوپقپوسرای H. ۱۲۲۴ :سدهٔ۱۰، ۲۴۶گ۱۴س.

46870 ـ استانبول، طوپقپـوسرای

H.۱۲۲۵: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۵۶گ ۱۴س.

46871 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۱۲۲۶: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۳۶گ ۱۵س.

46872 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H.۱۲۲۸: پیرامن سدهٔ **۱۰** ۱۶۸گ ۱۹س.

46873 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای E.H.۱۴۳۰: پیرامن سدهٔ **۱۰**، ۲۰۳گ ۱۷س. [ف. فهمی ادهم ۱: ۴۵ تا ۴۶].

46874 ـ **استانبول**، لالا اسماعیل افندی ۳۶۴: پیرامن **۱۰۰۰** ق (۱-۱۵۹۲م). [بریگل ۲].

46875 ـ **تهران**، حقوق ۳۵ج: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، پس از دیباچه و فهرست ترتیب نزول سوره‌های قرآن و قصهٔ کافران و منافقان و جهودان مدینه و پرسش و پاسخ ایشان، سپس قصهٔ آفرینش عرش و کرسی به‌روایت محمد بن اسماعیل آذربایجانی از حضرت صادق، همان سندیکه در آغاز قصص الانبیای چاپ ۱۳۲۳ بمبئی دیده میشود. آغاز برابر نمونه، انجام در خلافت علی افتاده، و در فهرست از نگارنده نام برده نشده است. ۲۹۰گ ۱۵س [حقوق: ۵۱۲].

46876 ـ **اسکتلند**، ادینبورك، دانشگاه نو (ف. ص: ۷ ونسخه‌های خطی ج۵ ص۶۸۵): نوشتهٔ **۱۰۷۰** ق (۶۰-۱۶۵۹ م) [بریگل].

46877 ـ **تاشکند**، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۰۱: از سدهٔ **۱۷**م (ف. ج ۴ س ۱۱) [بریگل].

46878 ـ **لندن**، دیوان هند ۶۹۷ DP: از سدهٔ **۱۷**م. [بریگل].

46879 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف، ذیل دوم ۹۳۶): نوشتهٔ اواخر سدهٔ **۱۷**م. با مینیاتورها.

46880 ـ **استانبول**، اسعد افندی ۲۳۵۲: پیرامن **۱۱۰۰** ق (۹-۱۶۸۸م).

46881 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۲۵۲، سدهٔ **۱۱-۱۲**، نسخه از نیمهٔ داستان سلیمان است تا پاره‌ای از سرگذشت پیامبر اسلام، در فهرست نام نگارنده نیامده بلکه نوشته شده است: گویا از سدهٔ ۷-۸ باشد، ۶۹گ ۱۸س [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۲].

46882 ـ **اکسمورد**، دیوان هند (اته ۵۹۰): نوشتهٔ **۱۱۲۵** (۱۷۱۳م)

46883 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم D۷۱۴ (۶۴ ذیل): نوشتهٔ **۱۳۱۰**، ۱۸۶ گ [آکیموشکین ۱: ۶۲۶].

46884 ـ **تهران**، ادبیات: شماره و تاریخ نوشتن یادنشده. تاریخ پیامبران است ازآغاز تا امامت محمدمهدی و داستان اهل روم و فارس ومیرسد به‌غزوات حجاج بن یوسف، آغاز در فهرست وانجام درداستان اهل بیت در شام افتاده. درفهرست آمده: درست مانند، نسخهٔ ۴۲۵۲ دانشگاه و ۳۵ ج حقوق و ۶۲ همین کتابخانه است. ودرداستان حضرت علی ازسال ۷۰ (؟) یاد شده است وگویا همهٔ اینها از ادقنجی نسخهٔ پاریس بلوشه ۱: ۳۶۰ باشد، وهمهٔ اینها از روی قصص الانبیای ابواسحاق ابراهیم نیشابوری درست شده باشد [ف ادبیات ۲: ۲۸].

46785 ـ **وین**، پادشاهی (ف. فلوگل ج۲: ۱۲۰۵): تاریخ یادنشده.

46886 ـ **استانبول**، فاتح ۴۴۴۹؟: تاریخ یادنشده [بریگل].

46887 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۷۵ (۳۲۰۸ف): تاریخ ونشانی یاد نشده [بریگل: ۵۱۲ ـ آکیموشکین ۱: ۴۱۵].

46888 ـ **بنگال‌دش**، دانشگاه داکا ۱۹ (ف. ص۱۷): نسخهٔ کهن. انجام افتاده

[بریگل].

46889 ـ هند، مدرس، خاوری دولتی (ف. ج ۴: ۹۸۹): بنام کتاب تاریخ نگاشتهٔ ابواسحاقابراهیمیادشده است [بریگل].

46890 ـ آصفیه، ۵۵ (ف. ج ۱ ص ۸۸۰): تاریخ یادنشده [بریگل].

46891 ـ قاهره، دارالکتب ۲۴ تاریخ فارسی طلعت: نسخ کهن بی تاریخ، زرین، بنام «قصص الانبیاء و الخلفاء» یادشده است. آغاز: الحمدلله الحمید المجید المبدی المعید الفعال لمایرید ... بعد از ثناء خداوند تبارک وتعالی وصلوات بررسول، ۲۸۲ گ ۲۱ س [ف. مخطوطات ۲: ۴۳].

قصص الانبیا

ازاللهیار غلزایی.

46892 ـ هند، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۳۲۹): نوشتهٔ سدهٔ ۱۹ م. [بریگل ۱: ۵۳۱].

قصص الانبیا = فضایل ومناقب

از ملا عبداللطیف فرزند شمس الدین علی واعظ بیرجندی، درشوال ۹۱۷ بدان آغاز کرده است، باعنوانهای: باب، باب، شمارهٔ بابها در نسخه‌ها گونان است، درباب ۹۲ چهل حدیثی در فضایل ومناقب حضرت علی دارد به نظم.

آغاز (۱) حمد وسپاس بیقیاس وستایش بی آلایش سزای حضرت ذوالجلالیکه منشیان ایوان... [روایت ذریعه]. آغاز (۲) حمدله. و العاقبة للمتقین والصلات والسلام.

بنگرید: ذریعه ۱۷: ۱۰۳.

46893 ـ مشهد، رضوی ۲۸۰ تاریخ (۶۸۳۳): نسخ و نستعلیق میر حسین جامی ع ۱/ ۹۴۷، زرین، آغاز برابر نمونه، در فهرست آمده در ۸۵ باب از آفرینش آسمان وزمین و گاووماهی تا مرگ پیامبر، که درشوال ۹۱۷ بدان آغاز کرده است، ونسخه ناقص نمی نمایاند، در فهرست بنام قصص الانبیا است، ۳۰۶ گ ۱۵ س [ف. رضوی ۷: ۱۴۴].

46894 ـ برلین، پادشاهی (پرچ ۵۴۲): نوشتهٔ ۹۶۲ (۱۵۵۴م)، کمی از آغاز افتاده.

46895 ـ تهران، مجلس ۲۸۹۴: نسخ سدهٔ ۱۰، نسخه از باب ۷۴ در سرگذشت پیامبر آغاز می‌شود ومی‌رسد به باب ۱۰۶ در عقوبت قاتلان حضرت حسین، آغاز: باب هفتاد و چهارم دربیان قصهٔ حضرت خاتم ... خواجهٔ کاینات وواسطهٔ ظهورد ومکنونات وباشندهٔ جوهر جودبخشایندهٔ گوهر وجود. و در فهرست بنام فضایل ومناقب است، ۱۰۴۸ ص [ف. مجلس ۱۰: ۲۸۳].

46896 ـ یزد، جامع کبیر: سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده، در دو بخش است: نخستین آن درسرگذشت پیامبران اسرائیلی‌ست در ۳۷ باب. بخش دوم درسرگذشت پیامبر اسلام وامامان واز باب ۷۴ تا ۹۵ است، سپس چند باب بی‌شماره، و درباب فرستادن سر حضرت حسین به دمشق ناتمام میماند، وچهل حدیث منظوم درباب ۹۳ (!) آن جای دارد [نسخه‌ها ۴: ۳۹۱].

46897 ـ تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۵۸۳۳: ازسدهٔ ۱۸م (ف. ج ۸ ص ۲۵۰) [بریگل ۱: ۵۳۳].

قصص الانبیا

به روایت محمد فرزند اسماعیل فرزند ابراهیم بخاری.

داستانهای اوبیشتر بربنیاد آیتهای قرآن ست که می‌آورد و به گزارش آنها می‌پردازد،

نثر شیرین و بشیوهٔ سدهٔ ۷-۶ است . از نخستین آفریده آغازمیشود. **آغاز:** رب یسر. . روایت می کند محمدبن اسماعیل ... به‌اسنادی که اوروایت کرده از امام جعفربن صادق واز پدر خود محمد.

46898 ــ **مشهد** ، رضوی۱/۱۰۴۵۰ فهرست نشده: نسخ‌محمد تبریزی، رجب**۹۹۹**، (۲پ-۲۲۶ر)، **آغاز:** حمدله. صلاة. سپس برابر نمونه، ازنخستین آفریده آغاز وپس‌ازقصهٔ‌مرگ پیامبر درداستان اصحاب کهف پایان می‌یابد [رؤیت].

46899 ــ **پاکستان** ، گنج بخش ۱۳۰/ ۲۹۰: نستعلیق وثلث ، سدهٔ**۱۱-۱۲**، آغاز برابرنمونه،۲۴۳ گ ۱۳-۱۵ س[ف. تسبیحی ۱: ۳۵۲].

قصص الانبیا

متن از ابوالحسن بن‌الهیضم‌بوشنگی‌نایی، ترجمه از محمد فرزند اسعدفرزند عبدالله‌حنفی شوشتری . ازروزگار اولجایتو، و شاید بسال ۷۲۳ ق (۱۳۲۳م)ترجمه‌شده‌باشد.

بنگرید: استوری۱ :۱۶۲، ۱۲۵۰،بریگل ۲: ۵۱۸- پیشگفتار آقای‌یغمایی برچاپ قصص الانبیا:۲۱۱.

46900 ــ**افغانستان**، کابل ،پادشاهی: از سدهٔ **۶-۷**ق. (مجلهٔ یغما ۱۸ ش۱۱ص۵۷۶) [بریگل۲:].

46901 ــ **افغانستان**، کتابخانهٔ‌شخصی فکری سلجوقی : نوشتهٔ **۸۴۲** ق (۱۴۳۸م) ، آغاز افتاده(راهنمای کتاب۱۱ ش۴ص۱۶۲).

46902 ــ **کمبریج** ،براون(۱۲)۲۱ J : نسخ ۵ذیقعدهٔ **۷۳۱**، ۲۱۶ گ۲۳س. فیلم آن‌دردانشگاهش ۸۳۵هست [فیلمها:۱۵۵].

قصص الانبیاوسیر الملوک

ازشیخ محمد حویزی،وچندتن‌ازهمکاران او، ترجمه‌ای‌ست ازعربی‌وچند منبع‌دیگر ، در ربیع‌یکم ۳۵۲ق(۳۰ مارس۹۶۳م) بـه‌ترجمهٔ آن‌پرداخته‌اند. به‌دستورسلطان‌غیاث‌الدین‌مظفر که باید نام مستعارکسی‌باشد. اگر تاریخ این ترجمه درست باشدبایدگفت یکی ازکهن‌ترین نوشته‌های فارسی‌دری‌باشدولی‌بنظرمی‌آید این تاریخ ساختگی‌ست ، وآن۳۵۲ قسالی‌ست که ابوصالح‌منصور پسرنوح‌سامانی به‌بلعمی دستور داد تا تاریخ طبری‌را بفارسی‌درآورد.

این کتاب بارهادر ایران‌وهندچاپ‌سنگ وسربی‌شده‌است.

بنگریـد : ف . مشار : ۱۲۲۲ ــ ذریعه ۱۸ : ۱۰۶

46903 ــ **؟ ین** ،پادشاهی (ف.فلوگل ۳: ۱۵۷۲) : نوشتهٔ **۱۰۰۰**ق(۲-۱۵۹۱م؟). آغاز آن برابر نسخهٔ چاپ تبریـز ۱۲۸۱ ق است : (الحمدلله‌الذی‌خلق‌الانسان و علمه‌البیان واکرمه بمزیدالاحسان)ولی‌پس‌ازدیباجه‌وبخشی از آغاز کتاب دیگر محتویات آن بـا چاپی جداست، نام مترجم و سلطان غیاث الدین در فهرست‌نیامده است [استوری۱: ۱۵۸ــبریگل ۱:۵۱۰].

قصص الانبیا

از ناشناس ، داستـان آفـرینش وسپس پیامبران است از آدم تا پیامبر اسلام ، وپندو حکایت ونکته و اشارات قصص قرآن را آورده است. **آغاز :** الحـمدلله‌الحمید المجید المبدء المعید رب‌الخلائق‌اجمعین...وبعد، پس ازحمد وثنای خداوند تبارك و تعالی و صلواة‌بررسول وآل‌اویادکنم‌ازقصص‌قرآن... آغازقصهٔ‌آفرینش زمین وآسمان.

46904ــ **تهران**، الهیات ۱۸۹ج: نسخ سدهٔ **۹**، ازآغاز آفرینش جهان است تـا نامه نوشتن پیامبر بهقیصر روم، ۱۷۰گ۱۹س[ف. الهیات ۱: ۱۰۳].

قصص الانبیا

درص ۳ و ۴ نسخه آمده: امـا بعد، چنین گوید خواجهٔ فقیه امام ابواسحاق وابـراهیم بن اسماعیل بن فیروزبن شیبان سنکویه، شاید میان سدهٔ ۵ تا ۷ نگاشته شده باشد[تسبیحی]. داستان پیامبران است از آفرینش تـا پیامبر اسلام و میرسد بمرگ او، بر بنیاد: قصه، قصه. **آغاز**: الحمدلله الذی توحد بالملکوت وتعزز بالجبروت و هوالذی لایموت الواحد... ولاتدرکه الابصار وهو یدرك

46905 ــ **پاکستان**، گنج بخش ۷۲/۲۹۰: نستعلیق شکسته آمـیز، سدهٔ **۱۰ــ ۱۱** آغاز برابر نمونه، ۲۰۶گ۱۷س [ف. تسبیحی ۱ : ۳۵۰].

قصص الانبیا

داستانهایی ست در بارهٔ پیامبران پیش از اسلام و پادشاهان یمن و سرگذشت پیامبر اسلام تا جنگ بدر.

آغاز: الحمدلله جـامع الاشتات .

46906 ــ**استانبول**، ایاصوفیا ۳۳۴۷: نوشتهٔ **۸۹۱** ق (۱۴۸۶م) [استوری ۱ : ۱۷۰- بریگل ۱: ۵۳۱].

قصص الانبیا

درچهل باب وهر یك درچند فصل: ۱ـ... ۲ ـخلق جن ۳ ـ خلق آدم ۴ـ شیث ۵ ـادریس ۶ ـ نوح ۷ـ هود ۸ ـ صالح ۹ ـ ابراهیم ۱۰ـ لوط ۱۱ـ یعقوب ۱۲ـیوسف ۱۳ ـشعیب ۱۴ـ موسی ۱۵ ـ یونس ۱۶ـ ایوب ۱۷ ـیسیع ۱۸ـ داود ۱۹ ـ سلیمان ۲۰ ـ سبا ۲۱ ـ ذکـریا ۲۲ ـ مریم ۲۳ ـ عیسی ۲۴ ـ عـزیز ۲۵ ـ ذوالقرنین ۲۶ـخضر والیاس ۲۷ ـ اصحاب کهف ۲۸ ـ پیامبر اسلام ۲۹ـ علی ۳۰ ـ حسن ۳۱ـ تا ۳۹ برای دیگر امامان ۴۰ ـ خـلق حضرت صاحب الزمان .

46907 ــ **تهران**، سپهسالار ۷۳۳۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز درباب یکم وانجام در میان خاتمه وشاید یك صفحه افتاده، ۲۴۳ گ ۲۵ س [ف . سپهسالار ۳ : ۲۹۱].

46908 ــ **تهران**، دانشگاه ۴۲۵۲ : نستعلیق سدهٔ **۱۰ــ۱۱** ، آغاز وانجام افتاده از داستان سلیمان تا پاره‌ای ازسرگذشت پیامبر اسلام است، بایدازسدهٔ ۷ـ۸ باشد، ۶۹گ۱۸س[ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۲۲].

قصص الانبیا

چند نسخهٔ ناشناخته . بـرخی از آنـها تحریرهایی است از نیشابوری و بـرخی از دیگران.

46909 ــ **پاریس**، ملی۸۷ P : نسخ عثمان فرزند حاجی عمر فرزنـد حاجی محمد فرزند شیخ ایوب، یـکشنبه ۱۳ج ۲/ **۶۶۹**، ۲۴۴گ [بلوشه ش۳۶۲] فیلم آن درکتابخانهٔ ملی تهران ع۵۱۶ـ ۳۵۴۶ هست [فیـلمها ۱ : ۱۵۴].

46910 ـ **تهران**، سنا ۲۴۷: نسخ‌سدهٔ **۷**، آغاز اندکی در خلافت‌علی‌افتاده، یادداشت استادمینوی بر اینکه: در آن‌مطالبی هست که در نسخه‌های دیگر نیست [نسخه‌ها۶: ۵۰۰]

46911 ـ **هلند**، لیدن، اکادمی‌لوکدو. نوباتوای ۹۲۷: نوشتهٔ**۷۴۵**ق(۴۴-۱۳۴۵م)، بنام **قصص تواریخ انبیاست** (ف. ج۳س ۱۶) [بریگل۱: ۵۳۳].

46912 ـ **نافذ پاشا**، ۱۱۸۴: نستعلیق **۷۶۴**، ۱۹۸ گ ۱۷س. فیلم آن در دانشگاه ش ۶۰۵هست [فیلمها: ۱۵۴].

46913 ـ **ترکیه**، قونیه، موزه۷۹ :از سدهٔ **۸** ق ۱۴م (ف.قونیه‌ص ۷) [بریگل ۱: ۵۳۳].

46914 ـ **اراك**، عبدالحسین بیات ۱ مج: در مجموعهٔ مؤرخ **۸۲۱** که‌درشیراز برای ابراهیم‌سلطان تیموری نوشته شده است، زرین [نسخه‌ها۶: ۶۵].

46915 ـ **استانبول**، فاتح ۴۴۵۱: نوشتهٔ **۸۴۱** ق (۱۴۳۷م) **آغاز:** حمدله. و العاقبة للمتقین ... اما بعد، بدانکه چون‌ملك سبحانه تعالی خواست که آدم را بیافریند. [بریگل ۱: ۵۳۱- استوری۱: ۱۷۰].

46916 ـ **اصفهان**، آقای روضاتی: نستعلیق و نسخ معرب پاکیزهٔ نیمهٔروزپنجشنبهٔ شوال **۸۵۳**، آغاز افتاد، فیلم آن در دانشگاه ش ۲۸۹۱ هست [فیلمها: ۱۵۵].

46917 ـ **تهران**، آقای‌حسن‌نراقی: نوشتهٔ علی فرزندمحمدقوشچی(۸۷۹م)، دوشنبه ۸ رمضان **۸۷۶**، درمتن مجموعه. فیلم‌آن در دانشگاه ش ۷ هست [فیلمها ۱: ۴۰۱].

46918 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H ۱۲۳۶: پیرامن‌سدهٔ **۹** ق، ۶۲۹گ ۱۷س

آغاز: حمدله: عاقبة. بعداز ثنای خداوند تبارك وتعالی و صلوات‌رسول ع یاد کنم‌ازقصص قرآن و آنچه‌بدو پیوسته‌است‌از پندهاوحکمتها ولطایف.

46919 ـ **پاکستان**، پیشاور، اسلامیه مشرقیه ۱۴۶۶: ازسدهٔ**۹**ق**۱۵**م[ف.عبدالرحیم مولوی: ۲۷۷ -بریگل۱: ۵۳۲].

46920 ـ **تبریز**، حاج آقا حسین نخجوانی ۲۲۹۸: سدهٔ**۹و۱۲**، تحریر دیگری ست از همان کتاب که چاپ شده‌است[نسخه‌ها ۴: ۳۴۰].

46921 ـ **استانبول**، طوپقپوسرا R ۱۵۳۴: محمود فرزند حسین امیر شاه مازندرانی، **۹۱۲**، **آغاز:** گفتار درمقدارمدت دنیا خدایتعالی، مدت روزگارازآن‌روزکه‌کار جهان تمام شد، ۲۲۸گ ۱۹س[ف.فهمی‌ادهم ۱: ۴۷].

46922 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای B ۲۵۰ (۱۲۷ف): نوشتهٔ **۹۸۳** ق، ۲۷۶گ ۱۷س. **آغاز:** الحمدلله، لااله‌اولو آخره‌الاخر (!) الاول قبل کل شییء.

46923 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۰۵۱/ ۴۱۰۳: سدهٔ **۱۰**، آغازو انجام افتاده [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۵].

46924 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۳۴۲: نستعلیق‌خوش‌سدهٔ**۱۰-۱۱**، باعنوانهای: قصه،قصه. از داستان‌آفرینش‌آدم تا پیامبراسلام را بربنیاد قرآن آورده‌است. **آغاز:** افتاده:... قصهٔ آدم صفی ع چون حق‌تعالی‌خواست‌که‌آدم ص را بیافریند بزمین جبرائیل را بفرستاد که قبضهٔ‌خاك از روی زمین بردارد. انجام افتاده [ف. شهرستانها۱: ۱۶۰].

46925 ـ **آکسفورد**، دیوان‌هند (اته ۵۹۶) : نوشتهٔ **۱۰۷۰** (۱۶۶۰ م) ؛ آغاز یك برگ افتاده ، در ۴۱ مجلس [بریگل ۱: ۵۳۱- استوری ۱ : ۱۷۰].

46926 ـ **کمبریج** ، بروان (ذیل ۹۵۶): نوشتهٔ **۱۰۷۴** (۱۶۶۳ - ۱۶۶۴م) [استوری ۱: ۱۷۰ - بریگل ۱ : ۵۳۲].

46927 ـ **آصفیه**، ۱۴ : نوشتهٔ **۱۰۸۳** ق (۲-۱۶۷۳م) (ف ج۲ ص ۸۸۰) [بریگل ۱ : ۵۳۲- استوری ۱ ۱۷۰].

46928 ـ**مشهد**، عبدالحمید مولوی ش ف ۳۶۹ : نستعلیق **۱۰۸۴** ، آغازافتاده: بدان که قرآن متفرق بوده است صحابه یك‌یك‌سوره ویك یك آیه[نسخه‌ها ۵: ۴۷].

46929 ـ **پاریس** ،ملی۶۹ ۲۰: نوشتهٔ ابو یحیی فرزند عبدالرحمان **۱۰۸۷** بروایت ازمحمدبن ابراهیم البخاری است [نسخه‌ها۵: ۶۷۶].

46930 ـ **آصفیه** ، ۳۵۷سیر: نوشتهٔ **۱۰۹۶** [ف. آصفیه۴ : ۳۸۲].

46931 ـ **پاکستان**، گنج‌بخش۲۹۴/ ۲۹۰: نستعلیق سدهٔ **۱۱ ـ۱۲**، آغاز وانجام افتاده .در فهرست آمده: شامل اخباروحکایات و تفسیر آیتها و احادیث پیامبر و یاران‌او و بزرگان دین وعرفان است ،بر بنیادباب، نسخه ۲۶ باب واندی‌دارد ،نثری‌ست خوب ، بیشتر احوال و اخبار پیامبران رادارد بنا برایـن چنان‌بنظر میرسدکه قصص‌الانبیاء یاداستانهای پیامبران باشد (نقل باختصار)، ۱۲۱ گ۱۵س [ف. تسبیحی ۱: ۶۵۱].

46932 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۲۱۱۵ (۳۲۰۰ف): باتاریخ **۱۱۰۳**ق(۹۱-۱۶۹۲م) [ف . آکیموشکین۱ : ۴۱۴].

46933 **تبریز** ، ملی ۳۳۱۴ : نوشتهٔ **۱۱۸۵** [نسخه‌ها ۴ :۳۰۸] .

46934 ـ **آکسفورد** ، دانشگاه ایتن ۱۴ : نوشتهٔ **۱۱۹۰** (۱۷۷۶-۱۷۷۷م) تقلید شده از کتاب ثعالبی[استوری ۱: ۱۷۰-بریگل ۱ : ۵۳۲].

46935 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۳۲۴ Or :سدهٔ **۱۲**، گرفته‌شده ازقصص الانبیاءی طبری[نسخه‌ها۴: ۶۵۰].

46936 ـ **باکو**،اکادمی‌علوم‌آذربایجان ۱۵۲: نوشتهٔ**۱۲۲۵**(۱۸۱۰م) **آغاز**:الحمدلله الذی انزل‌علی‌عبده. (ف.ج ۱ص۶۶) [بریگل ۱: ۵۳۱].

46937ـ**لاهور**،پنجاب پبلك‌لائبریری ۹۹۲۸ ، ۲۹۷ قصص : نستعلیق غـلام‌مصطفی فرزند میان شیخ‌الاسلام، ۱۰ رجب **۱۲۴۸**.از آدم تاپیامبرودرحجاج‌بن یوسف پایان‌می‌یابد. **آغاز**: حمد .صلاة. قال‌الله‌تعالی‌وماارسلناك‌الا رحمة للعالمین و شفیع الامةفی یـوم المعـلوم بلغناعن‌محمدبن اسماعیل ، ۲۶۷گ [مـنظور احسن عباسی:۲۳۸].

46938 ـ**مشهد**، رضوی۹۶۸۵فهرست نشده: نستعلیق سدهٔ **۱۳**،آغازدرباب۲۱افتاده، باب ۲۲توبه‌کردن زلیخا، ۲۳خلاصی‌یوسف‌از زندان،میرسدبه‌باب ۷۲درقصهٔ مریم، ۱۵۴گ [رؤیت].

46939 ـ **تهران** ، مجـلس ۵۶۶۵ : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز و انجام افتاده،ازباب ۲در قصهٔ جنیان ومیرسدبه‌باب ۲۱درقصهٔ‌زکریا ویحیی وتنها فصل‌یکم‌ودوم‌این‌باب‌در نسخه‌مانده است ،۴۰ص ۱۵س [ف.مجلس ۱۷:۱۱۷].

46940ـ**مشهد**،جامع گوهرشاد۱۳۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،ازداستان آفرینش‌نورپیامبر

است تاپایان چهارده‌تن پیشوای شیعیان. **آغاز:** روی‌عن‌محمدبن‌اسماعیل‌عن‌ابی‌جعفر الصادق... روایت کرده‌محمدبن‌اسماعیل ... که گفت‌روزی نشسته‌بودم پیش حضرت پیامبر [ف.شهرستانها ۱: ۱۶۰].

46941 ـ **رشت**، جمعیت نشرفرهنگ ۱۲۳ق: نسخ سدهٔ **۱۳**ق. **آغاز:** افتاده: گوید ندیده بودند عجب داشتندوبروی‌جمع آمدندکه از دهن‌مارگریه ونوحه می‌دیدند حوی‌بنزدیك ایشان آمد گفت چه افتاده است، گفتندکه مار می‌گریدو ندانستندکه گریهٔ ابلیس‌دردهـن وی است. چون‌پرسید که‌چرامی گریی گفت. انجام افتاده، ۱۹۱ گ ۱۴س [ف‌محمدروشن: ۷۲].

46942 ـ **لاهـور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۹۲۸، ۲۹۷قـصص (۲): شکستهٔ میانهٔ سدهٔ **۱۳**، انجام در کشتن‌عثـمان افتاده، ۲۱۶گ [منظوراحسن عباسی: ۲۳۹].

46943 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علوم ۳۴۱۷ B (۳۲۰۲ف): تاریخ یادنشده، درسرگذشت موسی وداود است، انجام افتاده[آکیموشکین ۱: ۴۱۴].

46944 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۹۳۴ B (۳۱۹۴ف): تاریخ‌یادنشده، سرگذشت پیامبران از آدم تامحمددریازده‌فصل، وآخرین فصلها در بارهٔ حضرت علی‌ست [آکیـموشکین ۴۱۳].

46945 ـ **لنین گراد**، اکادمی علـوم C۱۶۴۵ (۳۲۱۱): تاریخ‌یادنشده، آغازوانجام افتاده، در۴۱مجلس[ف.آکیموشکین۱: ۴۱۹]

46946 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای، روان‌کشکو ۱۵۳۴: (ف.تاور: ۲۹۹)[بریکل ۱: ۵۳۲].

46947 ـ **قاهره**، دارالکتب۲۲ تاریخ فارسی: تعلیق بی‌تاریخ، **آغاز:** اندرتفسیراین آیت که‌گفت‌خدای‌تعالی: خلق‌السماوات‌والارض، ۲۹۴گ۲۱س.

46948 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد۳۴۲: وقف۱۳۳۲در۱۹۸گ. فیلم آن‌دانشگاه‌ش۳۴۲ هست.

46949 ـ **کپهناك**، سلطنتی: ضمن‌یك مجموعه از قصص عامیانه، نسخه از ابراهیم تا عیسی‌رادارد [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

46950 ـ **قونیه**، ۱۱۹۳: تاریخ‌یادنشده، ۲۹۰ گ. فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش۶۴هست.

46951 ـ **قاهره**، دارالکتب۹۴زکیه: تاریخ‌یادنشده، ۱۶۵ گ۲۰س. **آغاز:** الحمدلله الذی‌خلق‌الانسان‌وعلمه‌البیان... امابعد، بررای ارباب عقول‌وافکاراصحاب‌مبین.

46952 ـ **اتریش**، وین، پادشاهی(ف. فلوگل ۳: ۱۵۷۲): تاریخ یادنشده. **آغاز:** الحمدلله الذی‌خلق الانسان. [استوری: ۱۷۰ـ بریکل ۱: ۵۳۲].

46953 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور، شیرانی ۱۶۹۹/۴۷۵۲: تاریخ‌یادنشده، ۳۱ باب‌دارد[ف.دکترمحمد بشیرحسین۱: ۲۵۰].

46954 ـ **پیشاور**، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۶۶: نسخ تـازه [لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۷].

46955 ـ **داکـا**، دانشگـاه ۴۲۰ KS (۲۰ف): نستعلیق، **آغاز:** واذ قال‌ربك للملائکة‌انی‌جاعل‌فی‌الارض‌خلیفه، ۸۰گ[ف. حبیب‌الله ۱: ۱۸].

46956 ـ **پاریس**، ملی P۸۶: نسخ، ۱۰۵ گ ۳۱س. (بلوشه: ۳۶۱). فیلم آن در دانشگاه‌ش۷۵۷ هست.

46957 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۸۳

Add : نستعلیق ،۲۷۱ گ ۱۵ س . فیلم آن دردانشگاه ش ۱۳۸۶ هست [فیلمها:۱۵۴].

قصص الانبیای منظوم

ازناشناس . به‌نظم.. **آغاز** : سخن گویی چون گفت‌خواهد سخن:

46958 ـ **استانبول**،ایاصوفیا۲۹۸۴: از سدهٔ **۸** ق (۱۴ م) [استوری ۱ : ۱۷۰ ـ بریگل ۱ :۵۳۱].

قصص حسینی

ازمحمد حسین‌فرزندباقی‌بخاری، نگارندهٔ «تذکرهٔ‌شهدای‌اسلام». بسال ۱۰۰۲ق، درسرگذشت پیامبران از آدم‌تامحمد.

46959 ـ **لنین‌گراد** ،عمومی N.S P. ۲۹۸ :نوشتهٔ **۱۱۵۷** ق(۱۷۴۵م).

46960ـ **لنین‌گراد**،عمومیP.N.S ۲۹۷: نوشتهٔ**۱۲۶۶**ق(۱۸۵۰ م).

46961ـ **تاشکند**،اکادمی‌علوم ازبکستان ۲۸۴۰: نوشتهٔ **۱۲۶۷** (۱۸۵۱م) (ف. تاشکند ۴: ۳۰)[بریگل۱:۵۳۴].

قصص حضرت یوسف =

احسن‌القصص

ازناشناس (بنگریدص:۴۴۰۶).

46962 ـ **تاشکند** ، اکادمی علوم ازبکستان ۲۸۳۸: از دههٔ‌یکم‌سدهٔ **۱۹م**. آغاز افتاده (ف. تاشکند ج ۴ ص۲۹) [بریگل ۱ : ۵۳۴].

قصهٔ جنگ احد

از ناشناس . گزارشی‌ست از جنگ احد که درسال سوم‌هجری‌رخ داده‌است.

46963 ـ **تاشکند** ، اکادمی علوم ازبکستان ۴۷۱۰ : نوشتهٔ **۱۲۳۶** (۱۸۲۱ م) (ف. تاشکند ۶:۳۷۲)[بریگل ۱: ۶۰۴].

قصهٔ حضرت یوسف و ایوب و ذوالکفل

مجموعه‌سه داستان است: ۱ـداستان‌یوسف ۲ـداستان‌ایوب۳ ـداستان ذوالکفل.

46964 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C ۱۴۸۶ (۳۲۳۸ف): نوشتهٔ**۱۲۵۹**ق،۴۷۶گ[آکیموشکین۱: ۴۱۹] .

قصص دینی = قصص پیامبران‌وامامان

چندگفتار ناشناخته .

46965 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۱۵ (۳۲۰۰ف): باتاریخ**۱۱۰۳**دردفتر، (۱۲۰پ‌ـ۱۳۴پو ۱۴۷ر ـ ۱۴۸ پ) [ف . آکیموشکین ۱ :۴۱۴].

46966 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم C۱۱۵۲ (۳۲۰۹ ف) : با تاریخ **۱۲۲۷** در دفتر ، (۵ پ ـ۷پ)[ف . آکیموشکین ۱ : ۴۱۵].

46967 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۱۹۴۴ (۳۱۹۷ف) : با تاریخ **۱۲۷۷** در دفتر ،(۳ر‌ـ۹پ و ۵۶رـ۱۱۲ر)[ف. آکیموشکین۱:۴۱۳].

46968 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم A۴۲۱ (۳۱۸۷ ف): باتاریخ **۱۲۸۶**دردفتر، (۲۷رـ۳۷پ)[ف. آکیموشکین ۱ :۴۱۲].

46969 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم A۳۹۱ (۳۱۸۶ف): باتاریخ**۱۳۰۸** دردفتر، (۷۲پـ ۹۳پ) [ف . آکیوشکین۱: ۴۱۲].

46970 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی‌علوم C ۴۷۵(۳۲۰۸ف): بی‌تاریخ[ف. آکیموشکین ۱ : ۴۱۵].

46971 ـ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم

C ۱۲۶ (۳۲۰۷ف): بی‌تاریخ ، چند حکایت است: حکایت تولد محمد ، حکایت درفضیلت محمد، حکایت وفات نامهٔ محمد .

46972 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم A ۶۶۲ (۳۲۱۲ ف):(۱۶۹پ ـ ۱۸۱ر).

46973 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۳۹۲۴ (۳۲۱۳ف): (۲۲پ ـ ۳۰ر).

46974 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۱۹۴۳ (۳۱۹۵ف): (۱پ ـ ۴۳پ).

46975 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۱۲۳ (۳۱۹۶ ف):(۱پ ـ ۱۶۱پ).

46976 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۰۱۴ (۳۱۹۸ف): ۶۰گ.

46977 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۲۲۶۶ (۳۲۰۱ف): (۲۰۸پ ـ ۲۱۷ر).

46978 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۴۱۷ (۳۲۰۲ف): ۱۹گ.

46979 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۳۹۲۴ (۳۲۰۳ف):(۳۰ر ـ ۳۵ر).

46980 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۸۴۶ (۳۱۸۹ ف):(۵۷پ ـ ۷۲پ).

46981 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۸۶۰ (۳۱۹۹ف):

46982 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۸۶۲ (۳۱۹۱ت): (۱۹۳پ ـ ۲۰۴پ).

46983 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A ۹۲۵ (۳۱۹۲ف):۸۸گ.

46984 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم A۱۳۵۳ (۳۱۹۳ف):۱۵۴گ .

46985 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۹۲۴ (۳۱۹۴ف):(۲۶پ ـ ۲۸پ).

46986 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B۴۴۹۷ (۳۲۰۴ف):(۶۸پ ـ ۷۵پ).

46987 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۴۵۳ (۳۲۱۰ف): در ۱۲۱ فصل، ۲۲۳گ.

46988 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۶۴۵ (۳۲۱۱ ف): (۱پ ـ ۱۵۷پ).

46989 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۲۴۳۸ (۳۲۱۵ف):(۱پ ـ ۸پ).

46990 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم B ۴۴۹۷ (۳۲۱۶ف): (۱ر ـ ۲۱ پ) [ف . آکیموشکین۱: ۴۱۲ تا ۴۱۶].

قصص القرآن

آغاز : الحمدلله الحمیدالمجیدالمبدی المعید فعال‌لمایرید، رب‌الخلایق اجمعین.

46991 ـ داکا ، دانشگاه ۴۴۰ DU (۱۹ف): نستعلیق و نسخ ، ۲۵۱گ[ف . حبیب‌الله ۱ :۱۷].

قصهٔ رسول و امامین معصومین

ناشناخته. گرفته شده‌ازروضة‌الشهدای کاشفی، سرگذشت پیامبروخاندان اوتا حضرت حسین‌رادارد.

آغاز : از حضرت سید کائنات علیه افضل‌الصلوة... سئوال کردیدکه ای‌الناس اشد بلا، یعنی بلای‌کدام گروه ازآدمیان سخت و دشوارترست ... باب اول در ابتلای‌جمعی از انبیاء... نخست آدم‌خیرالبشرآدم صفی .

46992 ـ یزد ، جامع کبیر ، وزیری نستعلیق ۲۰ شوال **۱۱۰۴** برای میر صاحب میرعلی اکبراکبر درلکنو ، با مهر خواجه محمدخانه‌زاده‌شاه‌عالم‌مؤرخ۱۰۸۳ (نسخه‌ها ۴: ۳۹۱].

قصهٔ سلیمان

از شرف‌الدین‌ابویعقوب‌یوسف فرزند عمر

فرزندعلی تبریزی، امام بزرگ ومفتی ایران و آذربایجان ، برای دختر اسپهسالار علاء الدین احمد فرزند طغامیرك الاغاجی. (بنگرید: تاریخ سلیمانی : ۴۴۲۵) .

آغاز ۱ : شکر وسپاس آن خدای را که شکر گزاری نعمت اوازنعمت اوست. **آغاز ۲ :** شکر وسپاس وحمد بی قیاس مر خالقی را که جایهای زیر زمین بجهت مورچکان.

46993 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۹۸۳۸ Add : نستعلیق محمد فرزندعلی سلطانپوری ، ع ۱۴/**۸۷۰** (۱۴۶۵م) ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۶۹گ ۱۹س[ریو ۱: ۱۴۴].

46994 ـ **بنگال دش** ، داکا، دانشگاه ۲۶ : نوشتهٔ **۱۲۴۱** ق(۱۸۲۵م) آغاز برابر نمونهٔ۲، ۷گ [حبیب‌الله: ۲۱].

قصهٔ فاطمة الزهرا

46995 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم A ۹۹ (۳۲۵۱ ف) : بی‌تاریخ ، (۲۸۴ ر ـ ۲۸۷ر).

46996 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C۱۵۰۲ (۳۲۵۲ف): بی‌تاریخ، (۸۹پ-۹۴ ر)[آکیموشکین ۱: ۴۲۰].

قصهٔ مختار = مختار نامه

قصهٔ معراج حضرت

46997 ـ **لنین گراد** ، اکادمی علوم C ۱۹۶۰ (۳۲۵۴ ف): بی‌تاریخ، (۷۱پ ـ ۹۴ر) [آکیموشکین ۱: ۴۲۱].

قصهٔ موسویه = اعجاز موسوی

معین مسکین، درص ۴۴۱۰ گذشت .

قصهٔ مهتری موسی (ع)

آغاز: قصهٔ مهتری موسی (ع) . روزی پیغامبر خدا مهتر موسی (ع)خدایتعالی را یاد کرد، وگفت یارب، ازحضرت عزت جل وجلاله جواب لبیك آمد.

46998 ـ **پاکستان**، گنج بخش ۱۱۳/ ۲۹۰: دوست محمدفرزند محمدماه بیگ مغول برلاس قادری، **۱۱۳۵** ، (ص ۷۵ ـ ۵۴) [ف. تسبیحی ۱ :۴۵۷].

قصهٔ یوسف

از صدرالشریعه .

46999 ـ **کمبریج**، (فیش خطی براون ۸۶۰): تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [بریگل ۱: ۵۳۴].

قصهٔ یوسف

ازقاضی سید علی امیر زمانی. درچندعنوان مجلس .

47000 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۴ : ۲۱۲۵): نوشتهٔ سدهٔ **۱۵** م(۹ق)دارای مجالس ۳۴تا۳۸[بریگل ۱: ۵۳۴].

قصهٔ یوسف

از ناشناس، در۵۷ بخش.

47001 ـ **پاریس** ، ملی (بلوشه ۱ : ۳۹۵): نوشتهٔ **۸۹۸** ق(۱۴۹۲م)دارای دیباچه وبخش ۱تا۹ [بریگل ۱: ۵۳۴].

کتاب معجزات = بهجة المباهج

تونی ، درص ۴۴۱۹ گذشت.

کحل العیون

ازمحمد جعفر فرزند علی فـرزند حسین شاطرعقدایی نگارندهٔ «تذکرة العارفین: ۱۵۶۷» پس ازبرگشت ازنجف به‌یزد بسال ۱۲۳۲ در یك مقدمه و۳۵مجلس‌در سرگذشت مختارثقفی نگاشته‌است .

آغاز : الحمدلله الـذی جعل‌الجهادمـع الکافرین المنافقین‌من‌اهل‌الفسادوسیلة... چنین گوید... جعفربن‌علی بن‌الحسین شاطرعقدایی.

47002 ـ **تهـران**، دانشگاه ۳۱۸۹ : نسخ‌وشکسته نستعلیق علی‌نقی فرزندمشهدی‌تقی سرابی، **۱۲۷۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۹گ ۱۷ س[ف.دانشگاه ۱۱: ۲۱۴۶].

کشف الغطا در جواب شبهات ادوارد براون

ازملاابوالفضل‌مجتهدگلپایگانی(۱۲۶۰ـ حیفا ۱۳۳۵ ق) ، (که یاداو در «استدلالیه : ۱۷۳۳» گذشت). بروزگاری که‌عباس‌افندی‌در مسافرت اروپا وآمریکا بوده است‌وملاابوالفضل موقتاً مرکزحیفارا اداره‌می‌کرده است، کتاب «مطالعات در بارهٔ دین بابی» ادوارد براون به دستش میرسد و اوبه‌پاسخگویی آن‌می‌پردازد. ودر ۱۳۲۰ ق دربیروت چاپ شده است.

47003 ـ **اسرائیل** ، حیفا ،دارالاثار بیت‌العدل بین‌المللی بهائیان : [یادداشـتهای دکترجان لایونکود].

کعبة الباکین

از شیخ مفید شیرازی فرزند محمد نبی فرزند محمد کاظم ، که درسروده‌های‌عربی‌خود به مفید و در سروده‌های فارسی بدواری‌تخلص می‌کرده است ، از نیمهٔ سدهٔ سیزدهم، که‌تاریخ مرگ‌اورا نادرست ۱۳۲۵یادکرده‌اند.مجموعه سروده‌های‌اوست درسوگواری ونیز گزیده‌ای‌از سروده‌های دیگران‌مانند «دوازده‌بند» محتشم . که فرزنداو بنام محمد هاشم‌پس ازمرگ پـدر آنرا گردآورد ودر ۱۵ع۱/ ۱۲۵۵بدین نام خواند. سپس خود مجموعهٔ دیگری‌گرد آوردو بمانندذیلی‌برای این کتاب‌ساخت وبنام «حجر اسماعیل» خواند. **آغاز**: الحمدلله‌الواحدالفرد الاحدالحی‌القیوم .

بنگرید :ذریعه۹: ۳۱۹(داور)و۹: ۱۰۸۷ (مفید) و۱۸: ۸۴(کعبه)و۶: ۲۶۶(حجر).

47004 ـ **شیراز** ، مـلی فارس ۵۱/ ۸۹۱دا(۲۱۵ـ۸ك): گویابخامهٔ‌خودمحمدهاشم در فهرست‌درست‌شناسانده نشده‌است، ۲۰شوال **۱۲۵۵** ، آغاز برابر نمونه،۶۴گ۱۴س[ف. ملی۱: ۱۸۹].

47005 ـ **تهران** دانشگاه۱/ ۲۸۶۹: نسخ محمد هاشم‌فرزندسراینده ۲۰شوال**۱۲۵۵** (۲پ ـ ۲۳پ) همراه«حجر اسماعیل» ازپسرش [ف .دانشگاه ۱۰: ۱۷۱۴].

47006 ـ **نجف**،سیدهادی‌اشکوری: بخامهٔ همان‌محمدهاشم‌فرزندسراینده، با«حجر اسماعیل» ازنویسنده [ذریعه۱۸: ۸۵].

کفایة الطالب فی مناقب علی بن ابیطالب

از احمد فرزند محمد حسینی اردکانی. جلدسوم«سرورالمؤمنین » اواست . که‌درس۹۵۷ یادشده است. **آغاز**: حمدله والعاقبةللمتقین ، و الصلاة والسلام علی محمد وآله‌الطاهرین‌ولاسیماامیرالمؤمنین.

47007 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۹۱۴(۴۷۰۲): نسخ، گویا بخامهٔ‌نگارنده، ۲۱ ج ۲/ **۱۲۲۱**، ۱۸۰گ ۲۲ س [ف. شیروانی ۲: ۷۵۴].

کفایة المؤمنین

ازمحمد شریف خادم، بنام سلطان ابراهیم قطبشاه در گذشتهٔ ۹۸۸، درچهارده باب، ترجمه‌ای ست از «الخرایج و الجرایح» از قطب الدین سعیدبن هبةالله راوندی درگذشتهٔ ۵۷۳، که در بیست باب بوده است، در سرگذشت و بیشتر در معجزات پیامبر و امامان. **آغاز**: حمد وسپاس نامحدود مر واجب الوجودی که خلقان را... اما بعد، چون غرض از اخبار معجزات ... کتاب خرایج وجرایح.

بنگرید: ذریعه ۴: ۱۴۵ و ۷: ۱۴۵ و ۱۸: ۱۰۰.

47008 ـ **مشهد**، رضوی ۹۵۲۷: نستعلیق ۲۵ رجب **۱۱۰۰** در بارفروش (بابل)، ۱۳۱ گ [ف. سیدعبدالعزیز].

47009 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۹۰۷: نستعلیق، انجام افتاده [ف. شهرستانها ۱: ۱۶۵].

47010 ـ **آصفیه** ۸۶ مناقب: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۶۶۲].

کنزالباکین

ازملامحمدصالح فرزند احمد برغانی قزوینی، درگذشتهٔ ۱۲۸۳ [کرام: ۶۶۰]. درسوگواد همهٔ امامان، درچند جلد. واز هموست: معدن البکاء، منبع البکاء، مفتاح البکاء، مجمع المصائب، مخزن البکاء، کنز البکاء.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۱۴۸ ـ طبقات اعلام الشیعه، کرام: ۶۶۰ ـ مؤلفین مشار ۳: ۵۱۸.

47011 ـ **مشهد**، رضوی ۸۴۵۶: نستعلیق علی‌اصغر، ۶ صفر **۱۲۶۶**، ۴۳۳ گ ۲۶ س [رؤیت].

کنوزالرموز

درداستان زندگانی پیامبر، درچهارمقامه، خصام بن محمدالمشاطی ؟؟

47012 ـ **وین**، گوتا (پرچ ۲/۴): نوشتهٔ **۸۸۹** (۱۴۸۴م) [بریگل ۱: ۶۰۴].

کواکب دریه فی مآثر البهائیه

شرح پیدایش بهائیت

ازملاعبدالحسین آیتی یزدی، آواره، نخست امام جماعت بوده وسپس به گروه بهائیان پیوست و بعدها «کشف الحیل» رادر ردبهائیگری نگاشته است. زاده در ۱۲۸۸ ق.

تاریخ نهضت بابیان است تا تبعد بهاءالله و صبح ازل در ۱۲۶۸ ـ ۱۲۶۹ ق. جلد یکم آن درمصر ۱۳۴۲ ق وترجمهٔ عربی آن ازمحمد فائق درقاهره ۱۳۴۳ ق چاپ شده است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۳: ۷۱۸ ـ ف. مشار: ۱۲۸۹ ـ ذریعه ۱۸: ۱۷۹.

47013 ـ **اسرائیل**، حیفا، دارالاثار بیت العدل بین المللی بهائیان: [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

گزارشی از قیام بابیان در مازندران

گویا ازلطفعلی میرزا قاجار.

47014 ـ **کمبریج**، دانشگاه، براون F۲۸ (۳): گویا انجام افتاده، همراه وقایع میمیه، از مهجور که در همین باره است [استوری ۱: ۳۴۰ ـ بریگل ۲: ۹۶۶].

گلستان رحمت

رحمت. دربخش سیر خواهد آمد.

لباس سید البشر = رسالهٔ مختصر دربیان ... = آداب لباس رسول = دستور فائض النور

بریگل می‌نویسد : باید گرفته شده و یا تحریری از «مدارج النبوة» عبدالحق دهلوی باشد، که‌درهمین بخش خواهدآمد. **آغاز :** بعد حمدو ستایش الهی... وپس نعت‌وتحیت.

47015 ـ **موزهٔ بریتانیا**۳/۲۶۲۹۵ Add : نسخ‌سدهٔ **۱۸**م ، آغاز برابر نمونه (گ۸۶ـ ۹۵) [ریو۲:۸۶۳].

47016 ـ **کلکته** ، انجمن آسیایی بنگال (ف.ایوانف،ذیل یکم۳/ ۹۲۳):ازپایان سدهٔ**۱۸**م.

47017 ـ **هند**،بانکیپور(ف.ج۲.ذیل ۲۱۶۹):از سدهٔ**۱۹**م.

47018 ـ **برلین** ، پادشاهی (پرچ ۱۴/ ۲۵): تاریخ‌یادنشده.

47019 ـ **برلین** ، پادشاهی (پرچ ۲ر ۵۳): نیزتاریخ‌یاد نشده ،

47020 ـ **اکسفورد** ، دیوان هند(اته ۲۶۵۸): نیز تاریخ‌یادنشده.

47021 ـ **کلکته** ، انجمن آسیایی بنگال (ایوانف ۱۰۰۴ تا ۱۰۰۵) : [بریگل ۱:۵۷۹].

لباس النبی = رسالة...

47022 ـ**پیشاور**،دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۵/ ۱۹۵۷ : تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [لباب المعانی ، عبدالرحیم مولوی : ۳۷۶].

لب عین البکاء

متن و گزیده از محمد تقی بروجردی کاشانی‌ست که در ص ۴۵۰۴ یاد آن گذشت. دریك‌مقدمه‌وچندفصل،درسوگواری،متن‌وگزیده هردوچاپ‌شده‌است . **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌خلقنا بلطفه‌من‌الماءوالطین‌وجعلنا بکرامته من‌امة.

بنگرید : ذریعه۱۸:۲۸۷ .

47023 ـ**هند**، بانکیپور۵۰۶: نستعلیق ۱۴صفر **۱۲۴۱** ،آغازبرابر نمونه، ۳۹۳ گ ۱۷ س[ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۴۷].

47024 ـ **قم**، آستانه۶۴۳۰: نستعلیق ۲ع۱۵/ **۱۲۴۴**، ۱۱۱ گ .[ف . آستانه: ۱۵۸].

47025 ـ **قم**، آستانه۲:۳۸ـ۶۰۸۳: نستعلیق محمدمحسن‌فرزندملاابوالقاسم‌کالجی، ۱۶صفر **۱۲۲۷**، ۱۸۰ گ۲۲س.

47026 ـ**قم**، سیدشهاب‌الدین‌تبریزی: با اجازه‌ای از نگارنده‌به‌ولی‌عبدالله کاشانی ، نوشتهٔ **۱۱۰۲** [ذریعه ۱۷:۲۸۷].

لسان الذاکرین

از حاج میرزامحمدهادی‌فرزندابوالحسن شریف نایینی، که‌بکمك‌حاج قاسم روضه خوان درگذشتهٔ۱۲۴۲، در سرگذشت وسوگواری امامان، دریك مقدمه‌وچهارباب‌ویك‌خاتمه، بنام فتحعلیشاه (۱۲۱۲-۱۲۵۰)وحاج‌میرزامحمد حسین اصفهانی نگاشته‌است.ودر بمبئی۱۲۸۷ ق در ۳۹۲س‌چاپ‌شده‌است ، **آغاز :** نحمدك یامن قربته‌الجنة‌التی‌وعدالمتقون... خواهم که حمدخداورسولارا.

بنگرید:ذریعه۱۸:۳۰۴ـف.مشار۱۳۳۶، ۲۶۹۱.

47027 ـ**مشهد**،جامع گوهرشاد۵۴۸: نسخ نگارنده، **۱۲۳۱** ،[ف . شهرستانها ۱ : ۱۶۸].

47028ـ تهران ، سپهسالار۴۳۹: نسخ محمد فرزند حاجی‌نصیر نایینی، **۱۲۳۵**،زرین، بادیباچهٔ عربی‌حاجی‌میرمحمدحسین اصفهانی. **آغاز:** الحمدلله‌الذی جعل مصائب‌دارالغرور ، ۳۷۰گ ۱۷س[ف.سپهسالار۵: ۴۷۴] .

47029ـ تهران ، سپهسالار ۵۵۱۰ : نسخ محمد اسماعیل فرزند محمد قاسم نایینی، **۱۲۳۹** ،بخواهش علامی محمد هادی (شاید نگارنده)، بادیباچه‌ای‌ازمیرمحمدحسین‌اصفهانی. آغاز برابرش۴۳۹سپهسالار ، ۲۴۵گ ۲۳ س [ف. سپهسالار ۵: ۴۷۴].

47030 ـ تهران ، سپهسالار ۴۲۹: نستعلیق یکشنبهٔ۱۷ ذیحجهٔ **۱۲۵۴**، ۱۹۵ گ ۲۱س[ف. سپهسالار۵: ۴۷۴].

47031ـ سامره ، میرزا محمدتقی شیرازی: نوشتهٔ محمد کاظم فرزند محمدجعفر استرآبادی، **۱۲۶۵** ، [ذریعه ۱۸: ۳۰۴].

47032ـ تهران،اصغرمهدوی۱/ ۲۸۵: نستعلیق شنبه ۱۹ ذیقعدهٔ **۱۲۵۵** ، برای سیف الملوك، گویابه‌خامهٔ نگارنده وهمراه «یوسفیه» ازهمو. [نسخه‌ها ۲: ۱۰۸].

47033ـ تهران ، الهیات ۱۶ ب : نستعلیق‌و نسخ‌محمدصادق‌فرزندمحمدباقر طبیب، سلخ محرم **۱۲۶۲** ، برای میرزا محمد جعفر آشتیانی دردیه طروز ، نگارنده در فهرست نادرست‌ابوالحسن‌پسرمحمد هادی یادشده‌است، ۳۲۵گ[ف. الهیات ۱: ۱۱۸].

47034ـ رشت، جمعیت نشر فرهنگ ۱۲۳ل : نستعلیق **۱۲۸۹** ق [ف.محمدروشن: ۸۰].

47035 ـ تهران، سنا۱۸۴: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، ۵۹۵ص،رحلی[نسخه‌ها۶ : ۴۶۹].

47036 ـ قم، آستانه ۱: ۳۶-۵۹۱۷:
نستعلیق ریز سدهٔ **۱۳**، ۲۳۰ گ ۲۱ س [ف . آستانه: ۱۵۸].

لطایف الاخبار فی سیر المختار

ازشیخ ابراهیم فرزنداسماعیل‌تتوی.

47037 ـ آصفیه ۲۷۵ سیر: تاریخ‌یاد نشد، ، جزء یکم ، انجام ناقص [ف. آصفیه۳: ۳۸۰].

لمعات

از ناشناس . در سرگذشت‌پیامبر اسلام و دوازده امام شیعیان ، دردولمعه. **آغاز :** لمعهٔ اولی‌دراحوال حضرت خاتم‌الانبیاء علیه‌التحیة و الثنا.

47038 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ ۱/ ۵سیر (۱۵۴ف) : نستعلیق عبدالعلی ۲۹ شعبان **۱۱۰۶**(۱۶۹۵م) [ف . محمد اشرف : ۱۷۰].

لوامع الانوار فی معرفة الائمة الاطهار

ازعلی‌زواره‌ای(که ۵ نسخهٔ‌آن‌در ص۹۸۴ یاد شده‌است).دریك مقدمه‌است در اعتقادات و سپس‌چهارده‌باب هریك درسرگذشت یکی از پاکان‌چهارده‌گانه ، و یك خاتمه درسرگذشت ابوطالب‌ومحمدبن ابوبکروعایشه‌همسرپیامبر.
بنگرید:استوری ۱ : ۲۱۱.

47039ـ مشهد،رضوی۸۶۷۷: نستعلیق خوب سدهٔ**۱۳**،انجام‌افتاده، ۲۷۱گ۲۵س.

47040 ـ قم،آستانه۱: ۱۰۷-۶۰۶۱: نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، ۱۹۲گ۱۹س.

47041 ـ قم، آستانه۲: ۱۷-۶۰۹۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**،۲۳۳گ ۲۶س [ف.آستانه: ۱۵۹].

47042 ـ قم ، آستانه۲: ۷۸-۶۴۲۱:

نستعلیق مشهدی حسین علی تبریزی، پایان‌صفر **۱۲۴۸**، [ف‌آستانه: ۱۵۹].

47043 ـ **قم**، سید شهاب الدین، آقا نجفی ۳۷۴: نسخ، تاریخ یاد نشده، زدین، آغاز نزدیك به نمونه، ۱۵۸ گ ۲۷ س [ف. اشکوری ۱: ۳۹۲].

لؤلؤ البحرین فی ذکر مناقب الحسین

از نوروز علی بسطامی (که یاداوردر «امواج البکاء: ۴۴۱۱» گذشت). [ف. مشار: ۲۹۲۲].

47044 ـ **رشت**، جمعیت نشرفرهنگ ۱۴۶/۹ ح: سدهٔ **۱۴** همراه «وسیلةالنجات» از همو درسوگواری [ف. محمدروشن: ۱۴۶].

لیالی عشر فی الحزن علی شفیع یوم الحشر

ازحسین فرزندعلی حسین فرزندعبدالعالی، گزیده‌ایست از «مصائب العارفین» خودنگارنده، در سوگواری، درمجالسی که هر یك خطبه‌ای جداگانه دارد. (بنگرید: مصائب العارفین، در همین بخش).

47045 ـ **نجف**، سیدابراهیم شیرازی: باتاریخ وقف ۱۲۵۳ از محمدکریم‌خان مانی. [ذریعه ۱۸: ۳۹۰].

م

مآثرالاقبال

از عمر فرزند صدر الشریعه المحبوبی، فرزند کسی بعنوان صدر بخاری، یکی ازنوادگان خانوادهٔ پادشاهی بخاراپیش‌ازاسلام، که‌درآغاز ج۶۶۲/۲ق، بنام فخرالدین الغ اعظم یلواج ساخته است. در تاریخ اسلام وسرگذشت پیامبر وخلفای پیشین تازی.

بنگرید: بریگل ۱: ۵۴۶.

47046 ـ **مدینه**، عارف‌حکمت ۵۲۱: نستعلیق سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، همراه‌باچندنامهٔ فارسی رحلی [نسخه‌ها ۵: ۵۷۲].

مائدهٔ پرثمار

از میرعلی فرزند حافظ‌محمد علی رضوی دهلوی، سرگذشت کوتاه پیامبر اسلام و امامان شیعی‌ست، که‌بسال ۱۲۵۲ ق (۳۶ـ۱۸۳۷م) از «نزول الابرار» عربی ابوطالب مکی بـفارسی درآورده‌است.

47047 ـ **آمریکا**، پرینستون، دانشگاه ۶۱: نوشتهٔ **۱۲۸۰** (۱۸۶۳ م) [بریگل ۱: ۵۹۵].

ماتمکده

از بیدل رودباری، قربان فرزند رمضان قزوینی، بروزگار سید محمد باقرحجة الاسلام رشتی (م ۱۲۶۰). درسوگواری‌درتهران ۱۲۶۶ و ۱۲۷۰ وپس از آن چندبارچاپ شده است. **آغاز**: ستایش بی‌آلایش طبیبی داسزاست که.

بنگرید: ذریعه ۳: ۱۸۶ (بیدل) و ۹: ۱۵۳ (بیدل رودباری) و ۱۹: ۱۶.

(ماتمکده)ـ فرهنگ‌سخنوران: ۹۶ـف. مشار: ۱۳۵۴.

47048 ـ **یزد**، وزیری ۱۵۰۲: نستعلیق شکستهٔ محمد باقرفرزند محمدجعفر، ۱۸ صفر **۱۲۶۱**، آغازبرابرنمونه، ۱۳۶ گ ۲۵ س [ف. شیروانی ۳: ۹۷۶].

47049 ـ **قم**، آستانه۲: ۹۳-۸۳۴۶: شکسته نستعلیق **۱۲۶۳**، ۱۶۲گ ۲۱س[ف. آستانه: ۱۶۰].

47050 ـ **تهران**،دکترمفتاح: نستعلیق سدهٔ**۱۳**، آغازبرابرنمونه[رؤیت].

ماتمکده

از میرزا محمدتقی(نور۱۲۰۱-۱۲۶۳)، فرزند علیمحمد فرزند تقی نوری‌طبری، در ده انجمن، درسرگذشت و سوگواری، به‌نثرونظم وتخلص وحید .و بسیار شیوا ، پدرم نسخه‌ای از آن‌را در کتابخانه‌ی فرزندش شیخ نوری دیده‌است .(بنگرید : دیوان مجنون : ۲۵۱۳ که گویا ازهموست). **آغاز** : ستایش سزای کیهان خداییست که هرذره‌برکمال صنعش.

بنگرید: ذریعه ۱۹ : ۱۶ (ماتمکده) و ۲۰ : ۱۰۵ (مجموعهٔ مراثی) ـ طبقات اعلام الشیعه،کرام:۲۲۲ـاعیان‌الشیعه ۴۴: ۱۳۶ .

47051 ـ **آمل** ، میرزاابوالحسن پیشنمازآملی: نستعلیق یعقوب فرزنداسماعیل، پنجشنبه ۹ شعبان **۱۲۶۶** ، جـز نسخه۴۷۹۲۲ ملك است، [نسخه‌ها ۵:۴۰۲] .

47052 ـ **تهران** ، دانشگاه ۲۶۴۳ : نسخ و نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۳۵۵ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۰:۱۵۱۸].

47053 ـ **مشهد** ، جامع گوهرشاد ۱۹۵۴ : نستعلیق سدهٔ **۱۴**[ف. شهرستانها ۱: ۱۶۹].

مأموریت رجاء

ازمجلسی‌دوم،محمدباقر(۱۰۳۷-۱۱۱۰) ترجمهٔ بخشی از «عیون اخبارالرضا» در مورد مأموریت رجاء بن‌ابی ضحاك بـرای آوردن امام رضا به‌خراسان ، که‌برای حاج‌محمدعلی، در ع ۱/ ۱۰۷۸ نگاشته‌است. **آغاز** : حمدله. والصلاة علی‌اشرف.

بنگرید: ذریعه۱۹: ۲۸.

47054 ـ **تهران**، مجلس۱۰/ ۳۰۵۹: محمد کریم فرزند اسماعیل قاضی، سدهٔ**۱۲**(ص ۱۱۴ـ ۱۲۶)،درپایان نسخه‌نام حاج‌محمدعلی آمده است[ف. مجلس۱۰: ۵۰۹].

47055 ـ **تهران**، الهیات ۲/ ۷۸ آل آقا : نسخ **۱۲۲۴** (پایانش۸) (۶۳پ‌ـ۶۶ر) ۱۸ س [ف.الهیات : ۷۱۲].

مبکیات = قصص‌الانبیا

دردذکر نوح ، ابراهیم ، اسماعیل ، سرود کائنات‌ص.

47056 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۹۴۴ ب:نوشتهٔ احمد شکارپوری، **۱۲۴۴** (۱۸۲۸م)[ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۲۶].

المتنبئین = مهدویت

ازعلیقلی اعتضادالسلطنه (که‌یاداودردرصد خانهٔ مراغه:۲۹۳»گذشت). در تاریخ مدعیان مهدی موعود ، از یوذاسف بـه‌طور مختصر تا میرزاعلی‌محمدباب، وبطورمفصل‌دربارهٔرویداد باب‌و شورشهای بابیان.

47057 ـ **تهران**، ملی ۷/ ۲۵۴۸ف : نسخ خوب **۱۳۱۱**ق،(ص ۱۱۵-۲۲۱)،۳۱س [یادداشتهای‌دکترجان‌لایونگود] .

مجالس

از حبیب‌الله قمی‌زیوانی(۱۲۸۹-۱۳۵۹) که‌یاداودرهٔبدایع‌الانظار: ۷۴۶»گذشت‌مطالب منبری‌ست، در ۴۱مجلس که‌مجلس۳۲آنرا در سلخ رمضان ۱۳۲۶ ق انجـام داده و سپس ۹ مجلس برآن‌افزوده‌و گویا ناتمام مانده است.

آغاز: المجلس فی النفس والروح. نهج الحمدلله الذی جعل الحمد مفتاحاً لذکره.

47058 ـ **مشهد**، رضوی ۶۹۵ اخبار (۶۷۶۸): نسخ و نستعلیق، بخامهٔ نگارنده، ناتمام، ۱۲۲ گ ۲۰ س [ف. رضوی ۵: ۱۶۱].

مجالس

چند گفتار ناشناخته.

47059 ـ **شیراز**، ملی فارس ۴/۲۹۷ (۷۵-۱ك): نستعلیق ۱۲ع ۱۲/ **۱۲۱۱**، با اینکه در پایان آنرا «کتاب ده مجلس» خوانده یازده مجلس دارد، **آغاز**: رب یسر و تمم بالخیر. مجلس اول در ذکر وفات حضرت سیدالمرسلین (ص) برخواطر زاکیهٔ عقلای عالم، ۶۳ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۶۷].

47060 ـ **تهران**، ملی ۴/۱۰۰۴ ف: نسخ دوشنبه ۲۰ شوال **۱۲۳۸**، آغاز افتاده: فصل اول در بیان بعضی از مناقب و فضایل و بیان برخی از از کیفیت ضربت خوردن آن حضرت است، ۲۴۱ گ ۱۵ س [ف. ملی ۳: ۷].

مجالس قصص انبیا

شاید «تاج القصص: ۴۴۲۲» بخاری باشد. آغاز ایندو نزدیک به یکدیگر ند.

47061 ـ **افغانستان**، کابل (ف. بر کوه Beaurecueil ۱۵۳ ص ۱۱۲): نوشتهٔ **۸۹۳** ق (۱۴۸۸ م) [بریگل ۱: ۵۳۵].

مجالس المتقین

از ملا محمدتقی فرزند آقا محمد برغانی قزوینی، کشته در ۱۲۶۴. در پنجاه مجلس وعظ و سوگواری. در مجلس ۲۷ بر پایهٔ رؤیایی که دیده غناء را در سوگواری امامان جایز دانسته است. در ۱۳۰۰ ق چاپ شده است.

بنگرید: ذریعه ۱۹: ۳۶۴.

47062 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۸۸: نستعلیق **۱۲۶۴** [ف. شهرستانها ۱: ۱۷۱].

47063 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۵۷۱ (۱۴۴۵۱): نستعلیق محمدتقی فرزند محمد حسین، **۱۲۶۵**، **آغاز**: المجلس الاول. من شهر رمضان وجوه محتمله و اشارات لطیفه مستفاده، ۲۷۷ گ ۲۳ س [ف. ش روانی ۲: ۴۸۴].

المجتبی فی سیرة المصطفی =

المجتنی من کتاب ...

از امیر سید اصیل الدین ابو المفاخر عبدالله فرزند عبدالرحمان حسینی دشتکی شیرازی شافعی، که سلطان ابوسعید او را از شیراز به هرات دعوت کرده است، و در آنجا در روزهای آدینه در مسجد گوهرشاد به وعظ و خطابه پرداخته است، و در ۸۸۳ قدر همان هرات درگذشته است. و از هموست: مزارات شیراز، مقصد الاقبال السلطانیه.

سرگذشت مفصل پیامبر را نخست در ۲۸ مجلس بنام بالا نگاشت. سپس آنرا دوبار گزیده است. یکم بنام «المجتنی من کتاب المجتبی فی سیرت المصطفی» برای وزیر جمال الدین ابراهیم مشهور به ابو کالیجار گزیده و در کرمان ۸۳۰ به انجام رسانده است. و این یکی در یک مقدمه و سه اصل و یک خاتمه است.

دومین آن بنام «درج الدر...» است که در ص ۴۴۶۳ گذشت.

47064 ـ **استانبول**، شهید علی پاشا ۱۸۹۷: نوشتهٔ سدهٔ **۱۱** ق [استوری ۱: ۱۸۴ ـ بریگل ۱: ۵۵۷].

مجدول در ذکر عترت نبی =

رسالهٔ بی الف

در سرگذشت پیامبر و امامان، که بسال ۸۰۳ در حلب بدون بکار بردن حرف الف نگاشته

شده‌است. **آغاز :** صفوف‌حمدبیحد وقبول‌شکر بیعددرنعت حضرت معبودیستکه .

بنگرید :مجلهٔادبیات تهران س۹ش۴ص۹

47065 ـ **تهران** ، مـلك ۲/ ۵۳۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** (ص۵۸-۸۶) [ف . مـلك، مجموعه‌ها : ۶۴].

مجری البکاء = اسراراابتلاءالاولیا

درص ۴۴۰۹ گذشت.

مجالس افروز

نصرآبادی، درص ۳۱۶۵ گذشت.

مجمع الانساب

ازنورالـدین محمد فـرزند ابـوالقاسم حبیب‌الله واعظ اصفهانی، بنام شاه‌عباس یکم (۹۹۶ - ۱۰۳۸)، نژادنامهٔ‌ی‌پیامبروجانشینان او . نیز زنجیرهٔ نژاد اشراف ونقیبان بسیاری از شهرهای‌آسیای‌باختری‌وافریقای شمالی‌ست.

47066 ـ **لنین‌گراد** ، پادشاهی‌سن‌-پترزبورگ (ف.دورن۳۱۱): تاریخ‌یـاد نشده [استوری ۱: ۱۹۴- بریگل۱: ۵۷۷].

مجمع البکاء

ازمحمد شیرازی.

درتهران گفتاری بنام‌بالا در سوگواری‌به نظم‌بسال ۱۳۳۱ ق ازسراینده بنام مبکی‌چاپ شده است .

بنگرید:ذریعه:۹:۹۵۷.ف.مشاد:۱۳۸۱.

47067 ـ **قم**، آستانه ۶۱۷۱ : نسخ سدهٔ **۱۳** ، ۵۰ گ ۱۰ س [ف . آستانـه : ۱۶۱].

مجمع الحسنات = قصص‌الانبیاء

در تاریخ پیامبران از آدم‌تا پیامبر اسلام سپس چهارخلیفهٔ اسلام ودرپایان «قصهٔ‌یزیدلعنة الله‌علیه». وپیش‌ازآغاز آفرینش کرسی‌وعرش‌و لوح‌وقلم رادارد. سپس قصهٔ پریان،قصهٔ‌آدم ع، قصهٔ شیث ع ، قصهٔ ادریس‌ع ، قصهٔ نوح ع،قصهٔ هود، صالح، ابراهیم، لوط،اسحاق، یـوسف، ایوب، موسی ، شعیب، قارون لعنه‌الله، بـلعم ، یوشع، یونس ، داود، شداد،سلیمان، نصوحا ، لقمان، ذوالقرنین،خضروالیاس،اصحاب‌کهف، الیاس،قصهٔ شهرسبا،ارمیا، بخت‌النصر،ذکریا، یحیی ،عزیز ، تبع ،مریم، رفع عیسی، عبـاد اصنام ، قوم تبع،اهل ضروران ، اصحاب فیل، مولدمهتر عالم، وحی،معراج.هجرت ، جنگ بدرکبیر ، احد ،بدرصغیر،تبوك،وفات‌پیامبر، خلافت ابوبکر ، عمر، عثمان ،علی، قصهٔ یزید لعنةالله علیه [نسخهٔ بـانگیپور]. **آغـاز ۱ :** حمدله و العاقبة للمتقین والصلاة علی‌سیدنـاو رسوله‌الرحمةوشفیع‌الامة.... بلغنا عن‌محمدبن ابراهیم‌البخاری‌ره‌باسنادصحیح[نسخهٔ‌بانگیپور]

آغاز۲: حمدله...اما بعد،روایت‌می‌کندمحمد بن اسماعیل بن‌آذربخاری [روایت‌بریگل].

47068 ـ **لنین‌گـراد** ،اکادمی علوم C ۴۷۶ (۳۸۲۵ ف) : بـا تاریخ **۱۰۱۱** دردفتر(گ ۱ - ۱۵۳) [ف . آکیوشکین ۱ : ۵۰۴].

47069 ـ **لنین گراد** ، ادکامی علوم B ۶۹۱ (۳۸۲۳ف):نوشتهٔ**۱۰۶۲**.۳۱۱گ. [آکیموشکین ۱:۵۰۴].

47070 ـ **لندن** ، دیوان هندA۶۹۸ DP : نوشتهٔ **۱۰۶۳** ق (۱۶۵۱ م) [بریگل ۵۳۲].

47071 ـ**اکسفورد**، دیوان هنـد(اته ۵۹۵): نوشتهٔ **۱۰۷۶** ق ؟ (۱۶۶۵م).

47072 ـ **پاریس** ، مـلی ۲۰۶۹ :

نوشتهٔ **۱۰۸۷** ق (۶-۱۶۷۷م)، قصص الانبیایی ست بروایت محمدبن ابراهیم بخاری ، کـه در بریگل همین کتاب شناخته شده است [نسخه‌ها ۵ : ۶۷۶].

47073_ **اکسفورد** ، دیوان هند(اته ۵۹۴): نوشتهٔ **۱۲۰۳**ق(۱۷۸۹م)[بریگل۱: ۵۳۲].

47074_**هند**، بانکیپور۴۸۲(یا ۴۸۳): نستعلیق ، سدهٔ **۱۸** م، آغازبرابرنمونه ، ۲۷۰ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر۴: ۷۷].

47075_ **باکو**، اکادمی‌علوم‌آذربایجان ۱۵۱: نوشتهٔ **۱۲۴۶** ق (۳۰-۱۸۳۱م) (ف . ص ۶۵) [بریگل ۱ :۵۳۲].

47076 _ **آلمان**، وایس بادن(هاینتس ۳۰۶): نوشتهٔ**۱۳۰۳** ق (۱۸۸۵م)[بریگل۱: ۵۳۲].

47077 _ **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B ۲۱۲۸ (۳۸۲۴ف): تاریخ یادنشده، ۱۴۷گ [آکیموشکین ۱: ۵۰۴].

47078 _ **لندن** ، دیوان هند ۶۹۸B DP: نیز تاریخ‌یادنشده .

47079 _ **لندن**، دیوان هند ۶۹۸ C :DP

47080 _ **لـنـدن** ، دیوان هند ۷۰۰ DP:[بریگل ۱ :۵۳۲].

47081_ **برلین** ، پادشاهی۵۴۱پرچ: تاریخ یاد نشده.

47082 _ **اکسفورد** ، بادلیان ۳۴۳: افتادگی دارد.

47083 _ **اکسفورد**، بادلیان۲۴۸۸: نیز تاریخ یادنشده.

47084 _ **اکسفورد**، دیوان هند(اته ۵۹۳): نیز تاریخ یاد نشده.

47085 _ **کمبریج** ، (بـراون ،ذیل ۹۹۵۷): تاریخ‌یادنشده.

مجمع الهدی

از علی فرزندحسن‌زواری‌ای(که‌یاد او در «ترجمة‌الخواص: ۱۳» گذشت). دریك‌مقدمه و چهل‌باب درقصص پیامبران و امامان. در«ذریعه ۲۰ :۴۷» از نسخه‌ای‌ازآن که‌نزد نگارنـدهٔ «ریاض‌العلماء» بوده یادشده‌است.

بنگرید: استوری ۱ :۱۶۳ ـبـریگل ۲ : ۵۲۱.

47086_ **اکسفورد** ، دیوان هند (اته ۵۹۸) : با مهر کنـده شده در **۱۰۷۹** (۸ - ۱۶۶۹م).

47087 _ **کلکته**،انجمن‌آسیایی‌بنگال (ف.ایـوانف ۶۱): نـوشتهٔ **۱۰۸۳** ق (۲ - ۱۶۷۳م).

47088_**حیدرآباد**،موزهٔ سالارجنگ S ۵۲ (۱۱۹ف) : سدهٔ **۱۱** ، آغـاز افتاده ، ۴۳۱گ ۱۹ س [ف .محمد اشرف :۱۳۴].

47089_ **باکو**،اکادمی‌علوم‌آذربایجان شوروی ۱۴۷: نوشتهٔ **۱۲۴۶** (۱۸۳۰م)(ف . ج ۱،ص۶۴)[بریگل۲ :۵۲۱].

مجموعة المراثی

از عباس فرزند ابراهیم واعظ دامغانی ، مجالس سوگواریست‌به نثر ونظم نـام‌کتاب از باستانی رادداردندهٔ‌نسخه است. تاریخ ۱۳۱۲در درسرمن‌رآ هنگام تحصیل و ۱۳۴۰در همدان رادارد.

درطبقات اعلام الشیعه، نقبا:۹۸۴ از ملا عباس‌دامغانی یاد شده‌که درتهران‌کوچهٔ درداز میزیسته ودر پیرامن ۱۳۱۰ق درگذشته‌است‌و از این‌دامغانی‌مقتلی‌بنام«جهادیه»یادکرده‌است.

بنگرید: ذریعه۵: ۲۹۷ (جهادیه).

47090 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۱۸: نستعلیق گردآورندهٔ جنگ (نگارنده) **۱۳۱۳**، **۱۳۰۴**، ۲۱۸گ ۱۷س [دانشگاه ۱۳: ۳۲۸۰].

47091 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۳۰۶: نستعلیق و نسخ خوش خود نگارنده **۱۳۱۲** ـ **۱۳۴۰**، ۱۷۵گ ۱۲ س، واین مجموعه جز شمارهٔ پیشین است [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۲۷۲].

محاسن‌الآداب

از نصیرالدین محمد استرابادی. ترجمهٔ «مکارم‌الاخلاق» طبرسی‌ست، و سه نسخه از آن درص ۱۶۸۰ یاد شده‌است.

اینک نسخه‌هایی دیگر:

47092 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۶۱۷ Add: نستعلیق سده **۱۶م**، **آغاز**: جواهر زواهر حمد و سپاس و نفایس لالی شکر بیقیاس، ۱۹۸ گ [ریو ۱: ۱۵].

47093 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۹۵۵ Or: نوشتهٔ **۱۰۶۱** (۱۶۵۰م) [ف. مردیت اونس: ۲۰].

محرق‌القلوب

از ملامهدی نراقی (م ۱۲۰۹ق)، که یادا ودر «توضیح‌الاشکال: ۱۵۴» گذشت. در یك مقدمه و بیست مجلس، در سرگذشت و سوگواری امامان، برای عبدالرزاق خان نگاشته‌است.

مجلس یکم در سرگذشت پیامبر، دوم دخترش فاطمه، سوم حضرت علی، چهارم حسن، پنجم حضرت حسین از مدینه تا مکه، ششم مسلم بن عقیل... بارها چاپ شده است. **آغاز**: حمد و سپاس بینهایت تحفهٔ بارگاه حکیمی‌ست جلت عظمته که خاکدان دنیا را اززندان این عاریت‌سرا.

بنگرید: ذریعه ۲۰: ۱۴۹ ف. مشار: ۳: ۱۴۰۳.

47094 ـ **تهران**، ملی ۶۵ف: نوشتهٔ مصطفی کاتب، ۳ صفر **۱۲۲۲**، آغاز برابر نمونه ۲۳۷ گ ۲۱س [ف. ملی ۱: ۵۶] فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۶۰ هست [فیلمها: ۱۸۸].

47095 ـ **تهران**، حسن سادات ناصری: نستعلیق عبدالکریم ساروی، ۴ج ۱/**۱۲۲۴**، رحلی [نسخه‌ها ۶: ۶۹۸].

47096 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۷سیر (۱۴۹ف): نستعلیق فتحعلی خان ۱۸ج۲/**۱۲۲۴** (۱۸۰۹م)، آغاز برابر نمونه، ۲۴۷ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۱۶۴].

47097 ـ **یزد**، وزیری ۱/۱۰۷۳ (۱۰۹۸ف): نسخ احمد فرزند محمد خویدکی، **۱۲۲۵**، (گ۱ـ۷۳) آغاز افتاده [ف. شیروانی ۳: ۸۵۳].

47098 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۲۵: نسخ محمد شریف مجلسی اصفهانی، **۱۲۲۵**. [ف. شهرستانها ۱: ۱۷۱].

47099 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۲۸: نستعلیق **۱۲۲۶** [ف. شهرستانها ۱: ۱۷۱].

47100 ـ **نجف**، سید محسن حکیم ۱۶۲۹: نوشتهٔ حسن فرزند عبدالله جوسقانی، **۱۲۲۷**، ۲۱۴ گ [یادداشتهای سید احمد اشکوری].

47101 ـ **مشهد**، رضوی ۸۴۱۰: نستعلیق و نسخ طهماسب فرزند محمدبك مشهور به عمری خبازچی، ۲۶ صفر **۱۲۳۴**، ۲۰۲ گ [رؤیت].

47102 ـ **آمل**، میرزا ابوالحسن پیشنماز آملی: نستعلیق حاجی محمد فرزند مشهدی رجبعلی کجوری شهرانی، آدینه ج۱/**۱۲۳۵** [نسخه‌ها ۵: ۴۰۲].

47103 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D ۳۰۷: نوشتهٔ **۱۲۳۶**، ۱۷۵ گ [آکیموشکین

۵۳۳:۱].

47104 ـ تهران، ادبیات ۲۱۰ جوادی: نسخ محمدفرزند حسن کرمانی ،ذیحجهٔ ۱۲۳۶ [ف. ادبیات ۳: ۶۲].

47105 ـ تهران، ملی ۹۵۶ف: نستعلیق و نسخ محمد فرزندعلی‌اکبر دماوندی، پنجشنبهٔ ۵ ذیقعدهٔ ۱۲۳۷ ، آغاز افتاده ،۱۸۶ گ ۲۳ س[ف، ملی ۲: ۴۹۴].

47106ـ تهران، حقوق ۲۸ب: نستعلیق زین‌العابدین فرزند محمد یوسف قزوینی، ۱۴ ج۱/ ۱۲۳۸ ، در تهران ، ۲۲۸ گ ۲۰ س [ف ،حقوق:۱۸۴].

47107 ـ کربلا ، سید عبدالحسین حجة: نوشتهٔ زین‌العابدین فرزند محمد یوسف قزوینی ۱۲۳۸ [ذریعه ۲۰ : ۱۴۹].

47108 ـ رشت، جمعیت نشر فرهنگ ۱۰۱م: نستعلیق صفرعلی فرزندکربلایی حسن علی‌خورینی شلمانی، ۱۲۳۸ ق، بخواهش میرزا محسن صحاف‌فردوبی‌لنگرودی، ۲۵۶ گ [ف. محمد روشن :۸۴].

47109 ـ مشهد، جامع گوهرشاد(شماره یاد نشد): نسخ علیرضا فرزند حسین ابرقوهی، ۲۲ ذیحجهٔ ۱۲۳۹ [ف . شهرستانها ۱ :۱۷۱]

47110 ـ تهران ، دانشگاه ۲۴۸۰ : محمد هادی فرزند ملاعباس رودباری ، ۸ رجب ۱۲۳۹ [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۵۰].

47111 ـ تهران ، دانشگاه ۵۰۳۹ : نستعلیق حاج محمدحسین همدانی سپاهانی در دههٔ یکم ج۱/ ۱۲۴۰ درسپاهان، زدین ، [ف. دانشگاه ۱۵ :۴۰۹۴] .

47112 ـ مشهد، رضوی ۲۷۸ اخبار : نسخ ۱۲۴۰ . آغاز برابر نمونه، ۱۹۶ گ ۲۰ س.

47113 ـ تهران ، خانقاه نعمت‌اللهی ۳۶۳: نستعلیق زین‌العابدین فرزند حسابی ، چهارشنبه پایان محرم ۱۲۴۱ ، آغاز برابر نمونه، ۱۷۲ ص ۲۳ س[ف. دیباجی ۲: ۸۸].

47114 ـ نجف ، سید محسن حکیم ۱۸۱۲: نوشتهٔ دوست‌محمد مازندرانی ، ۱۲۴۱، ۲۶۷ گ [یادداشتهای سیداحمد اشکوری].

47115 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C۱۸۶۸: نوشتهٔ ۱۲۴۲، ۲۲۷ گ[آکیوشکن ۱ :۵۳۲].

47116 ـ تهران ، مجلس ۵۷۰۰ : نستعلیق بسیارزیبای علی‌اصغر، ۱۲۴۳ ، زدین، ۴۲۸ص ۱۹ س[ف.مجلس ۱۷ :۱۵۶].

47117 ـ قم، آستانه ۱ :۲۷-۶۴۱۳: نستعلیق چهارشنبه‌سوری رمضان ۱۲۴۵، زدین، ۱۳۰ گ ۲۰ س[ف.آستانه: ۱۶۴].

47118 ـ تهران، استاد مینوی ۱۵۳: نسخ محمد جعفر فرزندکربلایی‌محمدبیدگلی مهرآبادی، یکشنبهٔ ۲ ع۱/ ۱۲۴۶ [نسخه‌ها ۶: ۶۸۴].

47119 ـ مشهد ، رضوی ۱۰۲۳۷ فهرست‌نشده: نستعلیق خوش محمدجان معروف به میرزاآقا جانی‌نوری‌مازندرانی که درشیراز میزیسته ، رمضان ۱۲۴۷ ، ۲۲۶ گ ۱۷ س [رؤیت].

47120 ـ مشهد، جامع گوهر شاد ۱۸۷۳: نسخ ۱۲۴۸ [ف.شهرستانها ۱ :۱۷۱] .

47121 ـ مشهد، رضوی ۹۸۵۲ فهرست نشده: نسخ خوب ۱۲۴۹ ، آغاز افتاده، ۱۷۵ گ ۱۷ س[رؤیت].

47122 قم، فیضیه ۱۸۰۷(۳۹۳): نسخ و نستعلیق ابوعلی فرزندعبدالمجیدفرزندمحمدتقی فرزند محمدنعیم طالقانی ، ۱۲۵۹، آغازبرابر نمونه، ۳۶۶ ص ۱۶ س [ف. فیضیه ۲ :۱۲۱]،

47123ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۴۷۲: نستعلیق خدابخش سلمانی ، **۱۲۶۸** در روستای کسکر [ف.شهرستانها ۱:۱۷۱].

47124 ـ **قم**، سیدشهاب الدین، آقانجفی ۱۲۳ : نسخ سدهٔ **۱۳** ،آغازبرابر نمونه، ۲۲۰ گ ۱۸س [ف.اشکوری ۱: ۱۴۶].

47125ـ **تهران**، مجلس ۵۰۰۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۲۸۷گ ۱۷ س [رؤیت].

47126 ـ **تهران** ، ملك ۶۳۸۴: نسخ سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه ، انجام‌درمجلس ۲۰ افتاده، ۲۴۶ گ ۲۱ س [رؤیت].

47127 ـ **مشهد**، رضوی ۹۳۲۷ فهرست نشده : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغازبرابر نمونه ، یك برگ از انجام افتاده، ۲۲۰ گ ۲۲ س [رؤیت].

47128ـ **مشهد**، رضوی ۸۴۰۹ فهرست نشده : نسخ خوب سدهٔ **۱۳** ، ۱۵۰ گ ۲۹ س [رؤیت].

47129 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۴۹: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۵: ۲۲۶].

47130 ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۵۱: نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، انجام افتاده [نسخه‌ها ۳: ۴۵۲].

47131 ـ **رشت** ، جمعیت‌نشرفرهنگ ۵۲۹م: نستعلیق مؤمن‌فرزندعابدین ،سدهٔ **۱۳**، ۲۸۳ص [ف. محمدروشن :۸۴].

47132 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۸۳۸۲ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۴].

47133ـ **همدان**، کتابخانهٔ‌غرب ۳۳۳: نستعلیق ، انجام افتاده [ف. دکترمقصود].

47134 ـ **تهران**، ملی ۵۱ف: نستعلیق خوش، آغازبرابر نمونه ، ۲۴۸ گ ۱۷س [ف. ملی ۱ :۳۷].

47135 ـ **یزد** ، جامع کبیر، وزیری ۸۴۶ (۱۰۶۷): نسخ اسماعیل فرزندابراهیم جیلانی، ۲۰ ذیحجهٔ؟ [ف.شیروانی ۲ :۷۱۱].

47136 ـ **مشهد** ، مدرسهٔ میرزاجعفر: نستعلیق شماره و تاریخ یاد شده ، انجام افتاده [ف‌شهرستانها ۱: ۳۲].

مختارنامه

ازمولی ابوذرسلمان فرزنداحمدشریف قالی. در داستان مختار ثقفی وکین جویی او. نامبوب، و باعنوانهای: بیان داستان ... ذکر ... گفتار در ... نام کتاب در کلفون نسخه آمده‌است .
آغاز: مختارنامهٔ اصحاب تیغ وخامه، حمد و ثنا ومدح بی‌انتهای پادشاهی‌ست‌قدیرخبیر.

47137 ـ **هند**، بانکیپور ۵۰۴: نوشتهٔ مرشدکاتب‌شیرازی، شعبان **۹۴۷** ، آغاز برابر نمونه، ۱۵۴گ ۱۰ س [ف. عبدالمقتدر ۴ : ۱۴۰].

مختارنامه

ملامحمدحسین نایینی.
درداستان مختارپسرعبیدالله ثقفی (م۷۳ق) وکین‌جویی‌ازرویدادکربلا.

47138 ـ **کاشان** ، مدرسهٔ سلطانی ۳/۳۵۲ : نستعلیق، **۱۲۵۸** [ف.مدرسهٔ‌سلطانی: ۴۴].

مختارنامه

ازعطاءالله فرزندحسام‌واعظ‌هروی، (بنگرید: خاورنامه ۲۷۷۷)
مثنویست درداستان مختارثقفی‌وانتقام از خاندان‌اموی، منثورآن بنام «روضة‌المجاهدین» بسال ۱۳۲۲ در ۵۳۰ص وچند بار پس از آن بچاپ‌رسیده است [ذریعه].
انجام‌آن‌درشهرهرات بسال ۹۸۱ (مشار) و

یا ۸۹۱ [دانش‌پژوه] یادشده‌است.

بنگرید: ذریعه۹: ۷۲۸ (عطاء) و۱۹۰ : ۲۸۸ (مختارنامه) ـ ف.مشار: ۸۵۹، ۱۴۰۸ (مختارنامه) مؤلفین۴: ۷۰(عطاء).

47139 ـ **تبریز** ، ملی۲۵۳۳: نوشتهٔ زین‌العابدین فرزندمحمد قاسم اردوبادی ع۱/ **۱۲۶۱** [نسخه‌ها ۴: ۳۱۲] .

مختارنامه

ازعلی‌اکبر شرفی . درذریعه و فـرهنگ سخنوران واژهٔشرفی ازاویادنشده‌است. درهمان داستان، در۵۵ مجلس .و باروایت ازابومخنف لوط‌آغاز می‌شود. **آغاز** : حمدله. والصلاةعلی سیدالعرب‌والعجم... روایت می‌کند ابومخنف لوط که‌چون کوفیان‌نامه‌هانوشتند.

47140 ـ **یزد**، وزیری۷۲(۱۵۲۰۷): نستعلیق نگارنده ،شعبان **۱۳۶۶**، ۱۲۷گ۲۲ س[ف. شیروانی۱: ۹۷].

مختارنامه = سرورالمؤمنین

نایینی در ص ۴۴۸۶ گذشت .

مختارنامه

به‌نثر ونظم در داستانهایی‌از مختارثقفی، که در۲۱صفر ۱۱۲۱ بانجام رسیده است، ودر پایان ازهٔثابت نامه» به آن چنان یادکرده‌است که‌گویا ازخوداوست. درذریعه«ثابت‌نامه»ای از غلامعلی بهاونگری از معاصران درسرگـذشت مختار یادشده‌است .

آغاز: حمدله. ومن‌الله‌العلی الاعلی وآل اطهار و عترت اخیار ... اما بعد، بر ضمایـر صافهٔارباب‌فطنت وخواطرزاکیهٔ اصحاب‌خبرت مخفی ومختفی نماندکه دوستی‌اهل بیت.

47141 ـ **تهران** ، مـجلس ۲۹۷۹ : نستعلیق آقابك‌فرزند ملاجلال ،سدهٔ **۱۳**، برای حاجی محمدتقی، ۱۹۰گ ۱۷س [ف. مـجلس ۴۲۸].

مختارنامه

به‌نقل از محمد فرزند احمدنجفی (ره) . **آغاز**: حمدله. والعاقبة‌للمتقین‌ولاعدوان‌الاعلی الظالمین.

47142 ـ **هند**، بانکیپور۵۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۱۹۷گ ۱۶س [ف. عبدالمقتدر ۶: ۱۴۶].

مختارنامه

47143 ـ **مـوزهٔ بـریتانیا** ، ۱۴۹ Or : نسخ محمد فرزند سلطان بایزید فرزند علی کوشکنه‌ای اسفراینی ، پایـان ع۱/ **۹۲۴** (۱۵۲۱م)، بنام قصهٔ مختار وبروایت‌ابومخنف لوط بن‌یحیی‌ازدی ، در ۲۳ مجلس . **آغاز** : حمدله ...امابعد، تسلی دل مـؤمنان وراحت، ۱۵۹گ ۲۱س. فیلم‌آن دردانشگـاهش ۱۴۷۴ هست[فیلمها :۱۸۹ـ ریو۱: ۱۵۶].

47144 ـ **شیراز** ، خانقاه‌احمدیـه : سدهٔ **۱۱ـ۱۲**، آغاز وانجام افتاده[نسخه‌ها۵: ۲۲۶].

47145 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیـری ۶۵۴(۲۰۷۰۷): نسخ‌سدهٔ **۱۳** ،آغازو انجام افتاده، **آغاز**:ودرتورات‌ایـلیاست و درانجیل شنطیاست‌ودرزبورحیدراست‌وصمصمه‌آنچه‌میشنید به ابراهیـم می‌گفت ، ۱۴۴گ ۲۶ س [ف . شیروانی].

47146 ـ **رشت** ، جمعیت‌نشرفرهنگ ۷۹۷م:شکسته نستعلیق‌رمضان**۱۲۴۷** درتهران در۲۴ مجلس ،بدینگونه آغـاز میشود :مجلس ۱ ـ در جور وسختی‌که‌برشیعیان وارد شد ۲ـ آوردن سرهای مطهر به کوفه ۳ ـ بیعت سعید

مخنف وعبدالرحمان‌بن‌سعید ۴ ـ حرب عبدالله عفیف وسعیدمخنف و ۰۰۰۵ ـ بیرون کردن عبید زیاد۶ ـ شهید شدن سعیدمخنف و عبدالرحمان ۷ ـ بیرون‌رفتن‌اغمش‌وعمر طارق از کوفه ۸ ـ آمدن‌ورقاء قارب ... آغاز افتاده ، ۲۹۷ ص ۱۵س[ف. محمد روشن:۷۴].

47147 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pe11۱۱۲ ۱۰۹۹ (۴۳ف): نیم‌شکسته،۲۸ شوال**۱۲۶۸**، **آغاز**: حمدله. صلاةامابعد،روایت کندابومخنف‌لوط‌بن‌یحیی‌الازدی، ۱۳۸گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۳۰].

مختارنامه = مزیل‌الهموم‌والغموم

از سیدعباس‌فرزند جبرائیل‌فرزند محمد برغانی که«منتخب‌الثلاث» را در تاریخ بسال ۱۳۱۳ نگاشته است . درداستان مختار ثقفی، درچهل دفتر، بنام‌مظفرالدین‌شاه، در ۱۲ع۱/ ۱۳۱۴ بانجام‌رسانده است ،درپایان آن‌آمده: بیست‌سال‌پیش این را نگاشته بودم‌و اکنون در این‌تحریرسر گذشت‌مالك‌اشتر‌ومحمدبن‌ابی‌بکر واویس قرنی‌وخواجه‌ربیع‌وعماد ویاسررا بر آن افزده‌ام. **آغاز**: فی‌بیان‌حالات‌وشارات‌الحسین

47148 ـ مشهد، رضوی ۹۴۷۷/۳ فهرست نشده : نستعلیق خودنگارنده‌درمجموعه رساله‌های او(۳۳۷پ ـ ۳۹۸ ر) [ف . سید عبدالعزیزطباطبایی].

مختصر مفید

از محمد مفید، در ص ۳۹۸۱ گذشت . جغرافیاست بایادداشتهایی‌تاریخی‌بویژه دربارهٔ امامان وصفویان.

مخزن‌البکاء

ازملامحمدصالح‌فرزند احمد برغانی(که یاد او در «کنزالباکین : ۴۵۲۳» گذشت . درسوگواری،دریك‌مقدمه‌وچهارده فصل، سپس چهارده‌مجلس ودرپایان خاتمه‌ای، در۱۲۸۵ و پس‌ازآن‌بارها چاپ شده‌است.

بنگرید :ذریعه۲۰ : ۲۲۴ـ ف . مشار : ۱۴۱۳.

47149 ـ قم، آستانه ۲:۳۳-۵۹۰۹: نستعلیق‌حیدرعلی‌هندی، ۱۴ج۲/**۱۲۶۵**،۲۸۰گ۲۵س[ف. آستانه:۱۶۵].

مخلوق‌نامهٔ‌پیغمبر

ازناشناس، در بزرگی وپیامبری پیامبر. **آغاز** : مخلوق‌نامهٔ‌محمدمصطفی(ص) خواستن بی‌بی‌خدیجه‌وجفاکشیدن‌بااو.

47150 ـ داکا، دانشگاه KS ۴۳۸ (۲۵۶ف): سدهٔ **۱۹** م ۱۴۰گ[ف. حبیب‌الله ۱: ۲۴۲].

مدارج‌النبوة‌ودرجات‌الفتوة

از شیخ‌عبدالحق‌محدث‌دهلوی(که‌یاداودر «تکمیل‌الایمان:۹۲۵» گذشت) . درپنج‌قسم‌ویك تکمله : ۱ـفضایل‌وکمالات‌آنحضرت،یازده‌باب ۲ـ نسب‌او،چهارباب ۳ـ وقایع زندگانی‌او۴ـ بیماری ومرگ،سه‌باب ۵ـفرزندان‌وهمسران‌و موالی‌او. تکمله درصفات او . پنج‌بار درمدرس ۱۲۷۱ تا۱۲۷۴وهلندلاهه ۱۸۶۷م و۱۸۸۰م ودرهندکانپور ۱۸۹۴ و۱۹۱۳م‌چاپ‌شده‌است **آغاز**: هوالاول‌والاخروالظاهر والباطن و هو بکل شییء علیم. این کلمات‌اعجازسمات

بنگرید : استوری ۱: ۱۹۴-بریگل ۱ : ۵۷۸.

47151 ـ کلکته ، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۶۵) :نوشتهٔ**۱۰۴۸**(۳۹-۱۶۳۸م؟) [بریگل].

47152 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۸۸۶

Or: ازسدهٔ **۱۷** م، تنها جلد دوم است[ف. مردیت‌اونس ۱۹].

47153 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال، کرزن(ف.ایوانف۳۵۲): نوشتهٔ **۱۱۳۶** (۲۴-۱۷۲۳م)، تنها تکملهٔ آن است[بریگل].

47154 ـ **هند**، بانکیپور ۴۹۰: نستعلیق سطانمحمد فرزند آقا عبدالکریم، ۱۵ رجب **۱۱۶۲**، آغاز برابر نمونه، ۶۳۰ گ ۲۷ س [ف. عبدالمقتدر۴: ۱۱۱].

47155 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۱۷ DP: نوشتهٔ **۱۱۹۵** (۱۶۸۴م)[بریگل].

47156 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار S.۵۳ (۱۲۲ف): سدهٔ **۱۲**، حصهٔ دوم آن است، قسم دوم آن در ۴ باب، قسم سوم در ۱۰ باب، قسم چهارم ۳ باب، قسم پنجم در ۱۱ باب. **آغاز:** بدانکه اول مخلوقات و واسطهٔ صدور کاینات و واسطهٔ خلق عالم و آدم نورمحمد ص، ۴۰۱ گ ۲۴ س [ف.محمداشرف: ۱۳۷].

47157 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبری ۹۹۲۱، ۲۹۷ عبد: نستعلیق ملاعلی محمد، ۱۲ رمضان **۱۳۰۵** بدستور شیخ محمدجیو، ۴۱۸ گ ۲۷ س[منظور احسن عباسی: ۲۲۰].

47158 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف.ایوانف۶۶و۶۷): تاریخ یادنشده، دو نسخه است تنها در شمایل و لباس و آرایش اوست [بریگل].

47159 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۴/ ۲۶۲۹۵ Add: ازسدهٔ **۱۸** م، (گ ۹۷-۱۲۸)، دربارهٔ شمایل و آرایش پیامبر است[ریو ۲: ۸۶۳].

47160 **آصفیه**، ۱۹: تاریخ یادنشده (ف. ج۲ص ۸۸۰).

47161 ـ **آصفیه**، ۹۴۰: تاریخ یادنشده، بنام **انتخاب مدارج النبوة** است(ف. ج ۱ص ۴۰۲)[بریگل].

47162 ـ **آلمان خاوری**، لایپسیك، دانشگاه(ف.ولرس.۹۰۰): آغاز افتاده[بریگل].

47163 ـ **آمریکا**، پرینستون، دانشگاه ۸۴: تنها بخشهایی از آن است.

47165 ـ **هند**، لکهنو، دانشگاه ۵۹: درفهرست آمده است که از فراهی ست(ف.ص۱۷) [بریگل].

مدینة الانبیا

ازناشناس.

47166 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف.ایوانف۳۲۸): نوشتهٔ سدهٔ **۱۳** ق (۱۸م) [بریگل ۱: ۵۳۵ ـ استوری ۱: ۱۶۹].

مدینة العلم = ترجمهٔ روضة النبی

ازشیخ پیرمحمد فرزند پیرمحمد فاروقی بلکرامی، ترجمهٔ «روضة النبی» پیرومرشدش شیخ حبیب‌الله قنوجی صدیقی (درگذشته در قنوج ۱۱۴۰ق)است، با دگرگونی، ازکاستن وافزودن ودرآغاز آن از کتابهایی که در این ترجمه و گزارش بهره برده نام برده است، ودر برخی ازجایها با عنوان: مترجم گوید افزوده‌های خود را نشان می‌دهد.

دریك مقدمه و دو کتاب و یك خاتمه: کتاب اول در احوال آن حضرت ازپیدایش تا مرگ وی، وسیرت خلفای راشدین. کتاب دوم در بنای مسجد رسول درمدینه در حضور او وچهار باد پس ازمرگ او، و بنای منبر مسجد وحجرهٔ عایشه که خاکجای پیامبر است، ومسجد مصلی عیدین و مسجد اهالی قبا و تخریب مسجد اضرار، وبازار مدینه و چاههای آن، دیوار شهر وجز آنها. خاتمه در زیارت بقیع وشهیدان احد. متن آن در ۱۱۲۰

به عربی نگاشته شده بوده است . **آغاز :** الحمدلله الجلیل والصلاة علی حبیبه الجمیل ... اما بعد، می گوید خاکپای طالبان گرامی شیخ محمدبن... که نسخهٔ روضة النبی تألیف.

بنگرید : استوری ۱ : ۱۹۹ - بریگل ۱ : ۵۸۸.

47167 ـ **هند**، بانکیپور ۴۹۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۲۵۰ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقتدر ۶ : ۱۱۳].

47168 ـ **هند**، بانکیپور ۴۹۲ : نستعلیق هندی تصحیح شده، پنجشنبه ۱۶ شعبان **۱۱۷۸**، گویا نونویس نسخهٔ پیشین است، ۲۰۸ گ ۲۳ س [ف. عبدالمقتدر ۶ : ۱۱۵].

مرآت الصفا در احوال الانبیا

عبدالعزیز افندی ، چلبی آن را بترکی دانسته است.

بنگرید : کشف الظنون ۲ : ۱۶۴۸.

47169 ـ **مدینه** ، عارف افندی ۲۰۲ ف : [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۱].

47170 ـ **مدینه**، عارف افندی ۴۶۳ : ۸۴ گ [نسخه‌ها ۵ : ۴۷۹].

مرآت القدس = داستان مسیح

از پادری ژیرونیموشویر Geronimo Kavier (۱۶۱۷م) . سرگذشت مسیح است از تبلیغات یسوعیهای مسیحی، بدستور اکبر پادشاه، بسال ۱۶۰۲م، از نوشتهٔ او که بزبان پرتغالی بوده است، و بکمک مولانا عبدالستار فرزند قاسم لاهوری مترجم زبان پرتغالی همان پادشاه (بنگرید: سمر الفلاسفه، در بخش تاریخ فلسفه) بفارسی درآمده است. در چهار بخش : ۱ـ کودکی مسیح و پرورش یافتن او ۲ـ معجزه‌ها و تعلیم او ۳ ـ درجفاها و محنتها ۴ـ برخاستن مسیح از گور خود و رفتن او به آسمان.

متن فارسی آن بنام داستان مسیح با ترجمهٔ لاتین و حواشی بکوشش لودویکو دیدیو Ludovico Dedieu) در لیدن هلند بسال ۱۶۳۹م چاپ شده است.

وازهموست : ۱ـ آیینهٔ حق نما ۲ ـ منتخب آیینهٔ حق نما ۳ـ زبور، که ترجمهٔ سرودهای سلیمان است ۴ـ آداب سلطنت که همگی از زبان اصلی آن که پرتغالی بوده است بفارسی درآمده است. **آغاز :** بسم الله الاب والابن والروح القدس الله واحد . مرآت القدس که در آن گزارش می یابد داستان احوال عجیب حضرت ایشوع. . چون آوازهٔ عجاییات مسیح بلند گردید.

بنگرید: استوری ۱ : ۱۶۴ ـ بریگل ۲ : ۵۲۲.

47170 ـ **لندن**، دانشکدهٔ خاورشناسی (شماره یادنشده) : تاریخ یاد نشده، با یادداشتهایی بخامهٔ نگارنده (مجلهٔ خاورشناسی لندن ج ۲ ص ۵۳۳ و ج ۳ ص ۱۳۸) [بریگل].

47171 ـ **پاکستان** ، موزهٔ لاهور: نوشتهٔ **۱۶۰۲**م، با مهر اکبر پادشاه و مینیاتورها، ناقص

47172 ـ **آکسفورد** ، بادلیان ۳۶۴ : نوشتهٔ ابریل همان **۱۶۰۲** م، گویا این نسخه نیز به اکبر پادشاه پیشکش شده است [بریگل].

47173 ـ **هند**، بانکیپور ۶۵۰ : نوشتهٔ عبدالرزاق قندهاری **۱۰۱۳**، بنام داستان مسیح خوانده شده است ، ۳۷ گ ۱۹ س [عبدالمقتدر ۸ : ۳].

47174 ـ **هند**، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۱۶۳۵) : نوشتهٔ **۱۰۱۳** (۵ـ ۱۶۰۴م) ، با مهر اکبر پادشاه.

47175 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۴۵۵ Harl : نستعلیق هند، **۱۰۲۷** (۱۶۱۸م)، آغاز

برابر نمونه، ۲۱۵ گ ۱۵س[ریو ۱: ۳].

47176 ـ منجستر، لیندسیانا ۸۳۲: نوشته پیرامن **۱۶۲۰** م(ف.س۷۷).

47177 ـ تهران، محمود فرهاد معتمد ۲۱۷ : ازسدهٔ **۱۱**ق[نسخه‌ها۳: ۲۳۹].

47178 ـ پاریس ، ملی (بلوشه ۱: ۱۳): نوشتهٔ اوایل سدهٔ **۱۷**م.

47179 ـ هند، بانکیپور۶۴۹: نوشتهٔ ۱۹ذیقعدهٔ **۱۰۳۷** ، آغاز برابر نمونه، ۱۷۹ گ۱۴س[عبدالمقتدر۸: ۱].

47180 ـ آکسفورد، دیوان‌هند (اته ۶۱۹): نوشتهٔ **۱۱۸۵** (۱۷۷۱ـ ۱۷۷۲م) از روی چاپی نوشته‌شده‌است[بریکل].

47181 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۸۷۸ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۷۴گ[ریو ۱: ۳]

47182 ـ واتیکان، فارسی۴۸: ازسدهٔ **۱۸** م. ناقص[بریکل].

47183 ـ هند ، کلکته، انجمن آسیایی بنگال (کروزان ، ایوانف۶۶۵): از آغازسدهٔ **۲۰**م(۱۴ق) .

47184 ـ اتریش ، وین، کوتا ۳۴ : تاریخ یادنشده، یادستنویسهایی ازخودنگارنده.

47285 ـ هند ، بهولپور، موزهٔ سلطانی ۲۵۶: تاریخ یادنشده.

47186 ـ هند، حیدرآباد ، مجموعهٔ نظام(شماره‌یادنشده): [بریکل۲: ۵۲۳].

47187 ـ آصفیه ، ۳: تاریخ یادنشده بامینیاتورها(ف.ج۲ ص ۱۵۴۰)[بریکل].

47188 ـ ایتالیا، فلورانس، کتابخانهٔ فلورانس (Casanatense) :
تاریخ یادنشده(ف.س ۴۳۸)[بریکل].

47189 ـ آکسفورد، دانشگاه اتون کالج ۲۱۵: تاریخ یادنشده.

مسیب‌نامه

ازناشناس . افسانه‌ای‌ست در بارهٔ رویداد کربلا، وگروه(توابین) وخونخواهی وانتقام از آن رویداد (توابین گروهی هستند که ازموقعیت خوددر رویداد ۶۰ق کربلاپشیمان شده، شورشها کرده‌اند. ازآن کسان مسیب بن نجیه‌فزاری بوده که در برابر سپاه‌شام و عبدالله بن زیاد در نزدیکی کوفه بسال ۶۴ق شکست خورده و مسیب کشته شده‌است) . و این کتاب افسانه‌ای‌ست حماسی دینی از آن‌رویداد.

47190 ـ تبریز ، تربیت۱۸۹: نوشتهٔ شیخ مهدی‌واعظ، **۱۳۰۰** ق ، در همدان[ف. محمد نخجوانی: ۲۶۹].

مسیب‌نامه

دربخش افسانه‌هاص ۳۷۴۲ گذشت.

مسیل العبرات ومزیل العثرات

از محمدحسین فرزندعبدالله. (شایدقراچه داغی‌تبریزی ، معروف‌بمظلوم ، درگذشته پس‌از ۱۲۸۰) . درسوگواری‌ست. **آغاز** : الحمدلله علی‌السراء والضراء ، حمدتسربه وترضی.

بنگرید : طبقات اعلام‌الشیعه، کرام : ۴۰۰.

47191 ـ مشهد، جامع گوهرشاد۱۲۳۶: نستعلیق علی بیگ سالاروند، **۱۲۴۵**، درکرمانشاه [ف.شهرستانها ۱: ۱۷۵].

مشارق التواریخ

متن‌عربی‌آن‌از ناشناس که‌نسخه‌ای نیزاز آن‌دردست نیست. ترجمهٔ آن ازنظرفرزندحسن گیلانی‌دیلمی کشوری معروف‌به‌نقیب ، ازنقیبان کشور. درشهرادرنه ، بسال۹۵۶ (۱۵۴۹م)، برای‌شاهزاده‌سلیم‌فرزندسلیمان‌یکم عثمانی. در سرگذشت پیامبران پیش از اسلام ومحمد و

خاندان ویاران او، و خاتمه‌ای در سرگذشت امامان.

47192ـ ایاصوفیا، ۳۰۲۲: نوشتهٔ ۹۵۶ ۱۵۴۹ [استوری ۱: ۱۹۲ ـ بریگل ۱: ۵۷۵].

مشکات الادب ناصری = ناسخ التواریخ

سپهر. دربخش سیرخواهدآمد.

مصائب المعصومین = مصائب الائمه

از عبدالخالق فرزند عبدالرحیم یزدی، واعظ و مدرس در تالار توحیدخانه در آستان رضوی، درگذشتهٔ ۱۲۶۸. درفضایل و سوگواری امامان، در دههٔ یکم شعبان ۱۲۴۱ دریك مقدمه ومجالس ویك خاتمه، به انجام رسانده و در ۱۳۰۳ ق چاپ شده است. **آغاز:** حمدله. فیقول... ابن عبدالرحیم الیزدی عبدالخالق...

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۷۳ و ۷۵ ـ ف. مشار: ۱۴۴۴.

47193ـ **تهران**، سپهسالار ۴۵۲ مکرر ۲: نسخ سدهٔ **۱۳**، بدستور حسین خراسانی، ۲۰۰ گ ۲۸ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۷۵].

مصائب الابرار و نوائب الاخیار

(...و ثواب الاخیار)

از الله‌قلی فرزند شامیرزای محزون سلماسی، درگذشتهٔ آدینهٔ ۲ع۱/۱۲۳۱، دریك مقدمه و چهارده مجلس ویك خاتمه، در تاریخ پیشوایان مذهب، بنام عباس میرزا ولیعهد پسر فتحعلیشاه قاجار. **آغاز:** الحمدلله الذی نور صدور نابنور معرفة والایقان... وبعد چنین گوید... این شاه میرزاالله قلی المحزون السلماسی.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۷۳.

47194ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۴۵: نستعلیق پسر نگارنده، ج ۲/**۱۲۳۸** درارومیه، باتاریخ مرگ نگارنده از پسر او در پایان نسخه، آغاز برابر نمونه، نام کتاب در فهرست **مصائب الابرو نوائب الاخیار** یادشده است، ۲۹۹ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۵۲۰].

47195 ـ **کربلا**، سیدمیرعباس کاشانی: نوشتهٔ نظر علی فرزند قاسم خویی، ۱۳ ذیحجهٔ **۱۲۵۲**، در پایان آن پسر نگارنده یادداشت کرده است که پدر او پیش از پاکنویس کتاب در آدینهٔ ۲ع۱/۱۲۳۱ درگذشته و او کتاب را به انجام رسانده و پاکنویس کرده است، نام کتاب **مصائب الابرار و ثواب الاخیار** یادشده است آغاز برابر نمونه [ذریعه ۲۱: ۷۳].

47196 ـ **تهران**، سپهسالار ۸۱۶۷: نستعلیق کربلائی محمد رسول فرزند کربلایی اسماعیل تبریزی، شنبهٔ ۱۲ رجب **۱۲۸۵** نام کتاب درفهرست **مصائب الابرار و نوائب الاخیار** یادشده است، دریك مقدمه وشانزده مجلس و یك خاتمه، آغاز برابر نمونه، ۱۲۷ گ ۳۷ س [ف. سپهسالار ۵: ۵۷۴].

47197ـ **مشهد**، رضوی ۷۱۱۹: نستعلیق خوب شایدمیرزا کاظم تبریزی که نسخهٔ اصل را گردآوری و تحریر کرده است، ۳۷۲ گ ۲۰ س [سیدعبدالعزیز طباطبایی یزدی].

مصائب الاسلام

ازمحمدعلی فرزند محمد حسن اردکانی، ترجمهٔ کتاب دهم «عوالم العلوم» عبدالله فرزند نورالله بحرانی شوشتری است، بنام محمدولی میرزاقاجار، «عوالم» چیزیست بمانند «بحار» مجلسی وازهمان روزگار است. **آغاز:** سپاس مبنی براساس وستایش برتر ازقیاس موجدی راست معبود.

47198 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۶۲۱:

نسخ ابوالحسن فرزندعلی‌اکبر حسینی، نوروز ۱۸ع۱(غدیر)**۱۲۳۸**، آغازبرابر نمونه، ۵۳۸ گ ۲۳ س[ف . دانشگاه ۱۶: ۴۸].

مصائب‌العارفین

ازحسین‌فرزندعلی‌حسین فرزندعبدالعالی (نام نگارنده درذریعه‌چنین‌است)درسوگواری. نگارنده آنرا از کتاب‌دیگرخودبنام «هم‌وغم» درشهریزد بیرون‌کشیده است،سپس بار دیگر «مصائب‌العارفین» راگزیده بنام«لیالی‌عشر:...» ساخته‌است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌نورجمیع‌العالم بالحسین‌من‌صبح‌الازل.

بنگرید : ذریعه ۲۱: ۷۵.

47199 ـ **یزد**، جامع کبیر، وزیری ۹۶۹ (۱۵۰۲۰): نسخ ابن‌اکبر عزآبادی ، ۲۲شعبان **۱۲۳۶** ، آغاز برابر نمونـه، نـام نگارنده در فهرست‌حسین‌مؤمن‌یادشده، ۲۱۴ گ ۱۸ س[ف.شیروانی ۲: ۷۹۷] .

47200 ـ **یزد**، جامع کبیر،وزیـری ۹۱۷(۱۴۷۹۳): نسخ‌محمدحسین فرزندمحمد علی ،چهارشنبه ۲۴ذیحجهٔ **۱۲۳۷**،نام‌نگارنده درفهرست حسین فرزندعلی فرزند حسین‌فرزند عبدالعلی‌آمده‌است، ۲۱۴ گ [ف .شیروانی۲ : ۷۵۵].

مصابیح هدایت

ازعزیزالله‌سلیمانی اردکانی‌بهایی،معاصر، رجال‌مفصل‌بابی‌وبهایی‌ست، آمیخته‌باداستانهایی حماسی‌دینی‌از۱۳۲۶ق تاروزنگارش،درده‌جلد، که‌هفت جلد آن چاپ‌شده‌است.

47201 ـ **تهران**، دارالآثار محفل‌ملی بهائیان‌ایران: [یادداشتهای‌دکترجان‌لایونکود]

مصباح‌القلوب

ازحسین فرزند مؤمن واعظ وعارف‌یزدی کرمانی ،از شاگـردان شیخ احمداحسایی (م ۱۲۴۱)، در۵۲ فصل ، که هریك‌باحدیثی‌آغاز می‌گرددودنبال‌آن‌حکایتها وتواریخ‌آورده‌است. در«روضات» آمده‌است که‌نگارنده‌دارای‌نگارش‌هایی در سوگواری‌ست. **آغاز:** فصل اول‌روی عن‌النبی ص. خمس من... اسکنه‌الله‌الجنة.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۱۹۶ـ طبقات اعلام الشیعه،کرام: ۴۳۱.

42202 ـ **قم**، فیضیه۱۸۲۶ (۴۱۲) : نسخ حسین فرزند مـؤمـن ، شنبهٔ ۱۵ ج۱/ **۱۲۳۹** ، ۴۴۴ ص ۱۶ س [ف . فیضیـه۲ : ۱۲۸].

مصیبت‌نامه

ازحسینقلی‌خان‌اردلان.

47203 ـ **تبریز**، ملی ۲۹۲۰: نوشتهٔ محمدعلی اردچی، در **۱۲۷۲** همراه‌بامنشآت ستوره[نسخه‌ها۴: ۳۱۲].

مطالع الاسرار

ازملا حسن‌خطیب‌قاری(که‌یاداودردابواب البیان: ۱۵۱۸، گـذشت). تـرجمه‌ای‌ست از «مشارق‌الانوار»حافظ‌رجب‌برسی نگاشتهٔ ۷۷۳، بدستور و بنام شاه سلیمان (۱۰۷۷ـ۱۱۰۵) ، پس از چهل سال منبروعظ در مشهد به هنگامی که آهنگ زیـارت عتبات‌داشته در۱۸ ذیحجهٔ ۱۰۹۰ به‌انجام رسانیده است .وبـدستورهمان شاه آنچه درآغاز«مشارق»ازعلم‌حروف‌وتصوف بوده‌انداخته است، و همان مناقب معصومان را آورده‌است ، ودرجاهای دیگر کتاب نیزکاسته وافزوده‌است. **آغاز :** اشراقات لوامع حمدی که طبقات افلاك وساحات صفحات‌عرش ادراك نوظهورش‌فروغ گیرد.

بنگرید:ذریعه ۲۱: ۳۴ (مشارق الانوار)

و۲۱: ۱۴۱ (مطالع الاسرار).

47204 ـ **تهران** ، الهیات ۱۶۹ج: نستعلیق و نسخ سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام و میانه افتاده، ۲۷۶ گ ۲۰ س [ف. الهیات ۱: ۴۰۳].

47205 ـ **تهران**، دانشگاه ۶۴۲: نسخ، تاریخ یاد نشده ، آغاز برابر نمونه ، زدیـن، ۵۰۳ گ ۲۵ س [ف. دانشگاه ۵: ۱۵۳۷].

مطالع الانوار فی ترجمة الآثار

= مطلع الانوار

از عفیف نـورکاشانی بداوانی ، (عقیـق و رزند نورشیبانی) یا عفیف الدین فرزند نورالدین در سرگذشت و سیرت پیامبر از زایش تا مرگ و رویدادهای تاریخی روزگار خلفای راشدین و برخی از امویان، در ۲۱ فصل که ۱۷ فصل آن دربارهٔ پیامبر و هجدهم چهار خلیفهٔ پیشین و نوزدهم امویان . و در بارهٔ تاریخ نگارش آن گفتگوست: برخی تاریخ آن را ۷۴۲ ق و برخی گفته‌اند کمی پیش از ۷۰۰ ق به انجام رسیده است. **آغاز:** حمد . صلاة. چنین گوید ضعیف ترین بندگان حضرت ربانی عفیف نورکاشانی به بدوائی... چون این داعی را فیض فضل سبحانی از صغر سن.

بنگرید: بریگل ۱: ۵۵۶.

47206 ـ **پاکستان**، لاهور ، پـرفسور شیرانی ۳۹۲۷/۸۷۵ : نـوشتهٔ ع۱/ **۱۰۰۵** (۱۵۹۶م) در فهرست بنام **مطالع الانوار** و از عفیف نورگیلانی‌ست.

47207 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب (۱۵ف): نـوشتهٔ شوال **۱۰۱۱** ، (گ۱۶۹– ۲۵۳) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **مطالع الانوار** است [ف. عبدالله ۱: ۱۷].

47208 ـ **اکسفورد**، دیوان هند (اته ۱۶۳): نوشتهٔ **۱۰۸۸** (۱۶۷۷م).

47209 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف : ۶۲) : از سدهٔ **۱۷**م.

47210 ـ **آمریکا**، میشگان، دانشگاه آن آربر (شماره یاد نشده) : نـوشتهٔ **۱۱۰۲**ق در فهرست بنام **مطالع الانوار** فی معرفة الاثار یاد شده است [دانش پژوه ، راهنمای کتاب ۱۶ : ۳۱۱].

47211 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ S. 55 (۱۲۰ف): نستعلیق **۱۱۱۷** (۱۷۰۶م)، آغاز برابر نمونه، بنـام **مطالع الانوار** است ۲۴۷ گ ۱۱ س [ف. محمد اشرف: ۱۳۵].

47212 ـ **لندن** ، دیـوان هند ۷۴۱ DP: نوشتهٔ **۱۱۲۲** (۱۷۱۰م).

47213 ـ **کمبریج** ، بـراون ، ذیل ۱۲۰۴: نوشتهٔ **۱۱۵۳** (۱۷۴۰م).

47214 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (کرزن ۷۴۷): نوشتهٔ **۱۱۸۶** (۱۷۷۳م).

47215 ـ **اکسفورد** ، دیوان هند (اته ۱۶۴): نوشتهٔ **۱۲۰۶** (۹۱–۱۷۹۲م) .

47216 ـ **هند** ، بمبئی دانشگـاه ۲ V (۱۰ف): نوشتهٔ رفیع الدین، ۱۵ رجب **۱۲۱۰** (۱۷۹۶م)، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **مطالع الانوار** و نام نگارنده در دیباچه عفیف نور کاشانی ست [ف. عبدالقادر سرفراز: ۱۸].

47217 ـ **کلکته**، بوهار ۴۰ :نـوشتهٔ **۱۲۳۸** (۱۸۲۳م).

47218 ـ **کلکته** ، انجمن آسـیایی بنگال (ف ایوانف: ۶۳): ازسدهٔ **۱۸** م.

47219 ـ **کلکته** ، انجمن آسـیایی بنگال (ف. ایوانف: ۶۴): از پایان سدهٔ **۱۸**م.

47220 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبر- یری ۲۹۷،۹۹۲۸ عقیق: نستعلیق با تاریخ ۴۸۱۲

(۱۲۴۸) دردفتر، ناقص، درفهرست بنام **مطالع الانوار** و ازعقیق‌فرزندنورشیبانی‌یادشده، ۷۶ گ [منظوراحسن‌عباسی: ۲۳۶].

47220_ **لاهور**، پنجاب‌پبلک‌لائبرـ یری۹، ۲۹۷عفی: نستعلیق **۱۲۴۷**، ۱۴۴گ ۱۶س، درفهرست «مطلع‌الانوار» وازعفیف نور کاشانی یادشد[منظور احسن‌عباسی: ۲۱۶].

47221_ **حیدرآباد**، موزهٔسالارجنگ S.۵۶ (۱۲۱ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر ن.ونه، ۱۵۸گ ۱۳ س [ف . محمد اشرف : ۱۳۶].

47222_ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۵ -۳۵۱۹: امام‌الدین، سدهٔ **۱۳**.

47223_ **پاکستان**، لاهورپرفسورشیرانی ۴۱۹۴/۱۱۴۱: تاریخ‌یادنشده، آغازافتاده[دکتر محمد بشرحسین ۱ : ۱۹].

47224 _ **آصفیه**، ۵۷: (ف. ج ۲ ص ۸۸۰): تاریخ یاد نشده.

47225 _ **اکسفورد**، بادلیان ۱۴۱ و ۱۴۲: دونسخه تاریخ یادنشده.

47226 _ **هند**، دهلی، کتابخانهٔ ظفر حسن: شماره وتاریخ یاد نشده [بریـگل ۱ : ۵۵۶].

47227 **هند**، مدرس، کتابخانهٔدولتی: شماره و تاریخ یادنشده[بریگل].

معارج الانوار

از آخوند محمد کاظم‌هزارجریبی(که‌یاد او در «افلاکیه: **۲۲۹**» گذشت). بایستی‌درهشت مجلد باشد، که‌همهٔ جلدهای‌آن‌دیده‌نشده‌است: جلد دوم آن در سه مجلد، جلدیکم‌آن‌درولادت ومرگ حضرت‌علی وبرخی از فضایل اودر۵۸ باب جلد دوم‌این‌بخش از دنبالهٔآن تا باب۸۳ است در فضایل وصد گونه از قضاوتهای شگفت او . جلد سوم این بخش دیده نشده‌است . جلد هفتم «معارج‌الانوار» در احوال حضرت حجت ومعجزات‌اوست که‌در۱۲۲۳ ق به انجام رسیده است .

بنگرید : ذریعه۲۱:۱۹۱.

47228 **تـهـران**، مجـلس ۵۵۷۶: نستعلیق محمد فرزند حسن، **۱۲۰۳**ق، دارای ۱۰ فصل در اصول عقاید و ۲۵ باب در فضایل حضرت علی، آغاز: بسمله . از حضرت صادق ع منقول‌است که‌فرمود که خلق نکرد‌خدای‌عزوجل چیزیرا دشمن‌تر باشد به بوی‌ازآدم، ۱۸۴ گ ۲۲س [ف . مجـلس ۱۷ :۳۸] .

47229 _ **مشهد**، رضوی ۷۹۸۴: نسخ خوب حسین فرزند غلامعلی، ۲۳ صفر**۱۲۳۸**، **آغاز** : حمدله . جلد اول است از کتابهای معارف(۱)الانوار... دربیان‌تاریخ‌ولادت‌ووفات‌و قلیلی ازفضایل ومناقب ومعجزات... امیرالمؤـ منین... در چند باب، ۴۶۱گ ۱۹س [سیـد عبدالعزیز یزدی طباطبایی].

47230 _ **کربلا**، شیخ محمد عطار : نوشتهٔ**۱۲۳۸**، بایادداشت نویسنده که‌خاکجای نگارنده درکوی نقیب‌در نجف است، واین‌نشان میدهد که نگارنده در این‌تاریخ درگذشته‌بوده است[ذریعه۲۱:۱۹۱].

47231 _ **سامره**، کتابخانهٔ میرزا محمدتقی شیرازی، جلد یکم است تا باب۵۸ ونسخه‌ای دیگراز همین مجلدنزد شیخ محـمد علی همدانی در سنقر است [ذریعه۲۱:۱۹۱].

معارج النبوة فی مدارج الفتوة

از معین‌الدین محمد فرزند شرف الـدین محمد فراهی هراتی، معین مسکین (که یاد او در «احسن‌القصص:۲» گذشت). درگذشتهٔ ۹۰۹ [حبیب‌السیر]یا۹۰۷ [روضةالصفا] .

در یك مقدمه و چهار رکن و یك خاتمه، بسال ۸۹۱ نگاشته است: دیباچه‌درستایش‌پروردگار، پنج فصل . رکن ۱ ـ شمایل پیامبر ، هشت باب، ۲ ـ زایچه وزندگی پیامبر تا پیامبری، هفت‌باب ، ۳ـ ازپیامبری تا هجرت پنج باب ، ۴ ـ از هجرت تا مرگ پیامبر ، چهارده باب،وهریك از بابها درچند فصل. در کاونپور ۱۹۱۶م درچهارجلد ۴۱۰ + ۱۱۴ + ۲۳۱ + ۴۵۳س‌وپس‌ازآن‌چندبارچاپ‌شده است (بنگرید : معراج النبوة ، ازهمودرهمین بخش‌س۴۵۴۷) .

ترجمهٔ ترکی‌آن از محمد اسکوبی رومی آلتی پرمق (م۱۰۳۲ق) در قاهره دارالـکتب هست[ن.طرازی۱:۱۴۴]. **آغاز۱**:ربنا آتنامن لدنك رحمة ، و هیئی لنامن لدنك رشد ا ... حمدیکه صحایف اطباق فلکی بنقوش تقریر ، **آغاز۲** :الحمدلله‌الذی من‌علی‌المؤمنین.

بنگرید : ذریعه ۲۱: ۱۸۴- استوری۱ : ۱۸۷ و۱۳۵۴ ـ ف . مشار : ۱۴۵۴ ـ کشف الظنون ۲: ۱۷۲۳ـ هدیةالعارفین ۲:۲۴۲ .

47232 ـ **تهران** ، دانشگـاه ۱۱۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۰** ، بانونویس ج ۲/ ۱۲۹۲ ، زدین ، باتملك فرهاد میرزا ، ۵۶۱ گ۲۳س [ف . دانشگاه ۲:۶۵۹].

47933 ـ **تهـران** ، مـلك ۵۴۴۶ : نستعلیق سدهٔ**۱۰**، از آغاز است تا پایان رکن ۲ ، آغاز برابرنمونه ، [رؤیت].

47234 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش ف ۵۹۹: نستعلیق سدهٔ**۱۰** ،ناقص [نسخه‌ها ۵ : ۹۸] منتقل شده به‌دانشگاه مشهد.

47235 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۱۹۸۰۸ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۶** م ، ۴۸۲ گ ۲۳س [دیو ۱:۱۵۰].

47236ـ **حیدرآباد**، موزهٔسالاجنگ S. ۲۸ (۱۰۶ف): نسخ خوب سدهٔ**۱۰** ،آغاز افتاده ، ۴۰ گ۲۳س[ف.محمداشرف:۱۲۳].

47237 ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ S.۵۸ (۹۹ف): محمد دهیب فرزند شاه علی بخاری کاتب ، سدهٔ **۱۰** ، آغاز برابرنمونه ، ۵۲۶ گ ۲۹ س [ف. محمد اشرف :۱۱۸].

47238ـ**حیدرآباد**،موزهٔ سالارجنگ S. ۶۰ (۱۰۱ف) : نستعلیق خوب سدهٔ **۱۰**، از(رکن سیم‌دروقایع که ازسال چهلم از مولود حضرت) آغاز می‌شود، ۴۷۶ گ ۲۳س [ف . محمداشرف:۱۱۹].

47239 ـ **تهران** ، مـجلس ۲۸۴۶: نستعلیق‌دوست‌محمدکاتب، سدهٔ **۱۰ـ۱۱** ،آغاز برابرنمونه، ۱۲۰۰ص[ف.مجلس. ۱: ۱۷۴].

47240 ـ **هند**، بانکیپور۴۸۶: نستعلیق **۱۰۰۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۵۸۲ گ۱۳س [ف. عبدالمقتدر۴ :۹۹].

47241ـ **لنین‌گراد** ،اکادمی علوم D۷۰ (۴۱۳۴ف):نوشتهٔ**۱۰۱۲**، ۲۳۹ گ[آکیمو شکین ۱: ۵۵۳].

47242 ـ **بادلیان** ، ۱۲۸،اوزلی ۵ـ ۳۶۳: نستعلیق‌ریزباقی محمد فرزند نورمحمد فرزند میرمحمداندخودی، ۱ذیحجهٔ **۱۰۲۰** در بخارا، ۱۸۷ گ۲۹ س. فیلم آن دردانشگاه ۱۲۲۶و۱۲۲۷ هست [فیلمها :۱۹۷].

47243 ـ **موصل**، مدرسة یحیی پاشا ۱۳۳/۱: با تاریخ **۱۰۲۳**دردفتر[ف.موصل: ۲۳۴].

47244 ـ **آصفیه**، ۲سیر: نوشتهٔخوش ایرانی عبدالغفور فرزند فقیر محمدعبداللطیف عباسی ،در **۱۰۲۶** ، رکن ۴ آنست، ۱۷۷ گ

۲۱س.[ف. آصفیه ۲:۳۵].

47245 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۰۰۱: نستعلیق زیبا، رجب۱۰۲۹، ج۱و۲، ۲۱۶گ

47246 ـ نجف، امیرالمؤمنین۱۰۰۲: همان نستعلیق ۱۰۲۹، ج ۳و۴، ۳۲۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

47247 ـ تهران، سپهسالار ۱۹۱۵: نستعلیق ۱۰۳۰، تنهادورکن‌رادارد، ۳۲۵گ ۲۵ س [ف. سپهسالار ۵ : ۵۹۵].

47248 ـ قاهره، دارالکتب۲ سیرة محمدیه فارسی‌طلعت: نستعلیق محمد بابافرزند محمدحسن فرزند ملاتیمور تاش فرزند ملا سهیلی خواجه، ج۱/۱۰۳۶ در شهر بلخ، ذرین، آغازبرابرنمونهٔ۱، درنسخه بنام **معارك النبوة...** آمده است ۵۲۸ گ ۲۵س [ف. مخطوطات ۲: ۱۵۸].

47246 ـ تبریز، تربیت۱۲۹: باقر فرزندمحمد، ۱۰۳۹ق، آغازنونویس، باخاتمه‌ای نوشتهٔ ۱۲۹۱ ق[ف. محمدنخجوانی:۲۰۱].

47250 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب PPeII۱۰A ۱۷۰۰ (۱۸ف): نستعلیق‌رمضان ۱۰۴۳، ۵۲۲گ ۲۷س [ف. عبدالله۱:۱۹].

47251 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۳۵۹ (۴۱۳۱ ف): نوشتهٔ ۱۰۴۴، ۳۲۵ گ [آکیموشکین ۱:۵۵۳].

47252 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ S.۵۷ (۹۸ف): میرقاسم‌فرزند میرشاه حسین ع/۱۶ ۱۰۴۴ (۱۶۳۴ م)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۴۲۹گ ۲۹س [ف. محمد اشرف : ۱۱۷].

47253 ـ هند، بانکیپور۴۸۷: نوشتهٔ ۱۰۵۷، مقدمه است و رکن ۱و۲، ۲۲۴گ ۲۹ س.

47254 ـ هند، بانکیپور ۴۸۸: دنبالهٔ آن است، از رکن ۳و۴ وخاتمه، (گ ۲۲۵ ـ ۴۸۱) [ف. عبدالمقتدر ۴ :۱۰۶].

47255 ـ پیشاور، دارالعلوم‌اسلامیه، مشرقیه ۱۴۰۳: خوشخط ایرانی، ۱۰۶۶ ق [لباب‌المعانی، عبدالرحیم مولوی:۲۶۵].

47256 ـ تهران، ادبیات۲۳۱ حکمت: نسخ عبدالحمید فرزندکمال، ۱شوال ۱۰۷۱، آغاز دردیباچه افتاده، انجام تارکن‌سوم است [ف. ادبیات۲:۶۳].

47257 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D ۹۹ (۴۱۳۶ف): نوشتهٔ ۱۰۷۸، ۷۰۷گ [آکیموشکین ۱: ۵۵۳].

47258 ـ آصفیه، ۱۰ سیر: نستعلیق زیبای ۱۰۸۶ ـ ۱۰۸۷، زرین، کامل، ۵۲۷ گ۲۷س[ف. آصفیه ۲: ۳۵].

47259 ـ هاروارد، هوتن : نستعلیق جعفرحسن؛ ولدنورالدین حسین عرف مغل اندخانی اومحمدصدیق‌فرزندیعقوب۱۰۸۸ با سرلوح وآرایشها.[نسخه‌ها۴:۶].

47260 ـ آصفیه، ۳۸و۳۹و۴۰ سیر: سه‌جلدبخامهٔ یك‌نویسنده: ملایوسف، در۱۰۹۵، کامل، ۵۳۱+۱۷۵ + ۵۵۱گ[ف. آصفیه ۲: ۳۵].

47261 ـ تهران، مجلس۵۶۸۲: نستعلیق کهن‌سدهٔ ۱۱، آغازبرابر نمونهٔ ۳، ۳۱۸س ۲۳ س[ف.مجلس ۱۰ : ۱۳۶].

47292 ـ تهران، دانشسرایعالی، قریب ۸۶: نستعلیق سدهٔ ۱۱، نسخه از وقایع سال دوم هجرت تاباب پنجم دربیعت عقبهٔ ثانیه است [نسخه‌ها۵: ۶۴۹].

47263 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۸۷ Egerton : نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، آغازبرابر

نمونهٔ ۱، ج ۱، ۳۱۱ گ ۲۶س.

47264 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۸۸ Egerton: دنبالهٔ جلد پیشین و بهمان‌خامه، ۴۲۷ گ ۲۳ س [ریو ۱ : ۱۴۹-۱۵۰].

47265ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۶۷/ ۳۱۷۲ : سدهٔ **۱۱** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۳].

47266 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ S.۵۹ (۱۰۰ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۱۵۸گ ۱۸ س [ف‌محمداشرف:۱۱۹].

47267ـحیدر آباد،موزهٔسالارجنگ S.۶۲ (۱۰۳ف) : نستعلیق‌سدهٔ **۱۱**، بخش‌سوم استورکن۴وخاتمه، ۳۱۱ + ۴۱۹ گ ۱۹س [ف. محمداشرف: ۱۲۱].

47268ـ آصفیه، ۷ سیر : نستعلیق خوش، **۱۱۰۰**، رکن ۳ و۴ و خاتمه است، نسخه هفت‌بار مقابله‌شده، ۲۵۸ گ۲۵س [ف. آصفیه ۲: ۳۵].

47269 ـ تهران،سنا۲ / ۱۱۵: نستعلیق **۱۱۱۵** (ص۲۹-۴۲ هامش) پاره‌ای ازآن‌است [نسخه‌ها ۶ :۴۴۲].

47270 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۵۱۲ (۴۱۳۰ف): نوشتهٔ**۱۱۱۵**،۶۷۶گ [آکیموشکین ۱:۵۵۳].

47271ـ لاهور، پنجاب، پبلک‌لائبر- یری ۲۹۷،۹۹۲۱ معین(۳): نستعلیق حبیب‌الله آدینهٔ ۱۲ رمضان **۱۱۱۹**، رکن سوم وچهارم را دارد، ۳۳۱گ ۲۱س[منظوراحسن‌عباسی: ۲۲۸].

47272 ـ مدینه،مکتبة‌المحمودیه۲۳- ۲۴۲م: نوشتهٔ **۱۱۲۹** [نسخه‌ها ۵:۵۲۲].

47273 ـحیدرآباد،موزهٔسالارجنگ S. ۶۴ (۱۰۵ف) : عبدالله فرزندمحمد، ۱۸ صفر **۱۱۳۴** (۱۷۲۱ م)، ۲۰۰گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف:۱۲۲].

47274 ـموزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۱۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ج ۱، ۴۰۰گ ۱۷س.[ریو۱: ۱۵۰].

47275ـلاهور، پنجاب پبلک‌لائبر- یری ۲۹۷،۹۹۲۱ معین (۱): نستعلیق ونسخ میانهٔ سدهٔ**۱۲**، آغازبرابرنمونه، مقدمه ورکن یکم، ۱۶۹گ [منظور احسن عباسی:۲۲۵].

47276 ـلاهور، پنجاب، پبلک‌لائبر- یری ۹۹۲۱، ۲۹۷ معین(۲)، نستعلیق اوایل سدهٔ **۱۲**، مقدمه‌ورکن‌سوم‌آن ناقص،۱۳۵گ [منظوراحسن‌عباسی:۲۲۷].

47277 ـ کاشان، کتابخانهٔامیرکبیر: نستعلیق‌شب‌سه‌شنبهٔ ۱۴ محرم **۱۳۰۲** [نسخه‌ها ۴ :۳۵۵].

47278 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D ۳۹۳ (۴۱۳۷ف) : نوشتهٔ **۱۲۶۵**، ۵۸۱ گ [آکیموشکین ۱:۵۵۳].

47279 ـ لنین گراد، اکادمی علوم D۹۸ (۴۱۳۵ ف): نوشتهٔ **۱۲۷۳**، (۱پ - ۱۸۷د) [آکیموشکین۱ :۵۵۳].

47280 ـحیدرآباد،موزهٔسالارجنگ S. ۶۳ (۱۰۴ف): نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**،و یادداشت۱۲۰۹.ازرکن۳(باب۴)آغازورکن۵و خاتمه رادارد، [ف. محمداشرف : ۱۲۱].

47281 ـ تهران، فرهادمعتمد۱۵۱ : نستعلیق شیخ‌احمدفرزندتاج‌الدین‌محمودخطیب ملتان، بی‌تاریخ، جدولبندی شده[نسخه‌ها ۳ : ۲۴۳].

47282 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۵۱۱ (۴۱۲۹ف): بی‌تاریخ، ۲۲۳گ.

47283 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۳۵۹ (۴۱۳۱ف): بی‌تاریخ، ۳۲۵ گ.

47284 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۱۶۴۷ (۴۱۳۲ف): بی‌تاریخ، ۳۹۱ گ.

47285 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۶۹ D (۴۱۳۳ف): بی‌تاریخ، ۲۰۲ گ.

47286 ـ لنین گراد، اکادمی علوم ۶۵۶ D(۴۱۳۸ف): بی‌تاریخ، ۱۴۷ گ [آکیموشکین ۱: ۵۵۳].

47287 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۶۱ .S (۱۰۲ ف): آغاز: رکن دویم از کتاب معارج النبوة در ذکر ولادت حضرت ... رادارد و نیز رکن ۳ و بخشی از رکن ۴ را، ۳۱۱ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۱۲۰].

47288 ـ داکا، دانشگاه ۴۱۶ DU (۲۷ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۴۲۲ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲۲].

47289 ـ موصل، مدرسة النبی‌شیث ۴۳: انجام افتاده [ف. موصل: ۲۰۹].

47290 ـ پیشاور، دارالعلوم الاسلامیه، مشرقیه ۱۴۰۵: جلد یکم [لباب المعانی، عبدالرحیم: ۲۶۵].

47291 ـ قاهره، دارالکتب ۳ سیرة محمدیه فارسی طلعت: نستعلیق خوش، بی‌تاریخ، زرین، ۵۶۰ گ ۲۷ س [ف. مخطوطات ۲: ۱۵۸].

47292 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۷۴ PeII ۲۳۹۰(۱۶ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۷۶ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱: ۱۸].

47293 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۷ peII ۴۴۶ (۱۷ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۴۲۳ گ ۲۳ س [ف. عبدالله ۱: ۱۹].

معجزات آن حضرت ص

از سید نور علی مخاطب به قدرت جنگ فرزند قادرالدوله بهادر. گزیده از کتابهای سیر است.

47294 ـ آصفیه، تاریخ و شمارهٔ قفسه یادنشده (ف. ج ۳ ص ۳۸۰): [بریگل ۱: ۶۰۶].

معجزات خاندان پیامبر

47295 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۶۳/۴۳۹: سدهٔ ۱۳ «معجزات اهل بیت» است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۱۴].

معراج المحمد

از ناشناس.

47296 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۵۱۳ (۴۱۴۹ ف): نوشتهٔ ۱۲۸۴ (۷-۱۸۶۸م) تنها پنج فصل از کتاب رادارد (۱۶۵ر-۱۹۲پ) [ف. آکیموشکین ۱: ۵۵۴].

معراج محمدی

47297 ـ پاریس، ملی ۲۰۶۵: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده [نسخه‌ها ۵: ۶۷۵].

معراج نامه

از عطار تونی، که ۵ نسخه از آن در ص ۳۲۲۳ یادشده است.

اینك نسخه‌ای دیگر:

47298 ـ پاریس، ملی (بلوشه ۲: ۱۰۵۰ر): تاریخ یادنشده.

معراج نامه

از کسی بنام قاسم.

47299 ـ هند، لکهنو، دانشگاه ۲۰۶: تاریخ و نشانی بیشتر یاد نشده (ف. ص ۲۶)

[بریگل۱:۶۰۵].

معراج نامه

چندگفتار ناشناخته.

47300 ـ آصفیه، ۳: نوشتهٔ ۱۰۳۲ (۲۲-۱۶۲۳م) [ف.آصفیه ۲: ۸۸۰].

47301ـ کلکته، انجمن‌آسیایی‌بنگال (ف. ایوانف، ذیل یکم۱/۸۳۷): نوشتهٔ ۱۱۳۴ (۱۷۲۲م).

47302 ـ تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان۴۰۶۴: ازسدهٔ ۱۹م (ف.ج ۵ ص ۳۵۹).

47303 ـ لندن، دیوان‌هند D.P۶۳: از سدهٔ ۱۹ م، انجام افتاده.

47304 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B ۱۹۷۷ (۴۱۵۰ف): تاریخ یادنشده(۷۵پ-۸۴پ).

47305 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۳۹۲۴ (۴۱۵۱ف):(۴۸ر-۵۷پ).

47306 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۱۳۷۸ (۴۱۵۲ف):(۱پ-۲۳ر).

47307ـ آصفیه، ۷۸: تاریخ یاد نشده (ف.ص۸۸۲).

47308ـ آکسفورد، بادلیان ۱۴۳: آغاز افتاده [بریگل ۱:۶۰۵].

معراج‌النبوه

ازعبدالحق دهلوی؛ (که یاد اودرو تکمیل الایمان:۹۲۵» گذشت).

47309 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۵۸۶ Or: سدهٔ ۱۱[نسخه‌ها۴:۶۵۴].

معراج النبوه = معراجنامه = قصهٔ‌معراج....

باید ازهمان معین مسکین باشد که در «معارج‌النبوه۴۵۴۲»ی خود دست برده و این یکی را در ۲۴ فصل ساخته باشد، چه‌تخلص او بسیار در این یکی نیز دیده‌شده‌است.

بنگرید: استوری ۱: ۱۸۹ ـ بریگل۱: ۵۶۸.

47310 ـ کلکته، انجمن‌آسیایی‌بنگال (ایوانف:۳۲۵): از سدهٔ ۱۷ م [بریگل۱: ۵۶۸].

47311 ـ لنین گراد، اکامی علوم C ۵۱۳ (۴۱۵۳ ف): نوشتهٔ ۱۲۸۴، (۱ پ-۱۶۵ر) [آکیموشکین ۱:۵۵۵].

معراج النبوه

ازناشناس. درس گذشت پیامبر.

47312 ـ تهران، دانشسرایعالی ۱۳۹ قریب: نستعلیق سدهٔ ۱۱، پایان آن نونویس محمدشیرازی‌ست در۱۲ شعبان ۱۲۲۵ درسنندج [نسخه‌ها۵: ۶۴۹].

معرفةالائمة

از محمدعلی کرمانشاهی(که یاد او در «سفینةالنجات:۴۴۸۹» گذشت) درهفتادویک‌مجلس بنام ناصرالدین‌شاه‌نگاشته است، نام کتاب و نگارنده‌وشاه‌دردیباچه‌آمده‌است. **آغاز**: حمد و سپاس خداوندیراسزاست که‌از عیب وعیوب‌مبرا است... وبعد، درعهدمیمون‌وقرن‌همایون... ناصر الدین‌شاه.

بنگرید:ذریعه ۲۱:۲۴۶.

47313ـ تهران، ملك۶۰۷۹: نسخ سدهٔ ۱۳-۱۴، ۲۲۳گ۱۸س[رؤیت].

مغازی‌النبی

ازشیخ یعقوب صرفی کشمیری، که نسختی ازآن‌درس ۳۲۲۵یادشده‌است. بسال ۹۹۸ یا

۱۰۰۰ بەروش «اسکندرنامه»ی نظامی سروده است. وچهاربار در سدۀ ۱۹ م درلاهورچاپ‌شده است.

درآن آمده : توانم به‌نظم نظامی رسید می‌ازجام خسرو وجامی کشید ـ بدانسان‌که از«پنج گنج»ش سه‌گنج‌ـعیان کرده گشتم‌درباب سنج‌ـ دو گنج دگرهم توانم نمود. گهرهـای معنی‌توانم فزودـ ولی بهرگنج چهارم کنون‌ـ مرا باید امدادحق‌رهنمون.

سپس میگوید: داستان اسکندررانظامی سرودوبقایای آن‌راخسرو گفت،وچیزی ازآن نماندکه من بسرایم.من‌چیزتازه‌ای‌خواهم‌گفت که درهرجدیدی‌لذتی‌ست،سپس:دل‌من‌مراگفت اگر طالبی‌ـ درافشان‌بشرح‌مغازی‌النبی،در بارۀ تاریخ‌سرودن میگوید: طلب‌گرتوخواهان این مطلبی‌ـ زحرف دوم از مغازی‌النبی(غ = ۱۰۰۰). **آغاز:** خدایا خدایی مسلم‌تراست‌ـ خداوندی هردو عالم‌تر است.

نگارنده روزگاری ازهندبه‌سمرقندرفته و نزد مرشدش شیخ‌حسین خوارزمی بوده‌سپس به هند آمده نزد همایون و اکبر پادشاه بوده است.

47314 ـ **داکـا**، دانشگاه ۲۱۱ DU (۱۱۶ف): نستعلیق، ۲۷ذیقعدۀ **۱۲۰۰** (۱۸۴۴م). آغاز افتاده، ۱۲۱گ[ف.حبیب‌الله ۱: ۹۹].

47315ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۲۱۲۲Pe II۹۸ (۲۱ف): نستعلیق‌بی‌تاریخ، ۲۲۱گ ۱۶س .

47319 ـ **پاکستان**،دانشگاه پنجاب PPe II۲۰ ۶۹(۱۹ف): نستعلیـق۲۷ع۲/ **۱۲۲۶**، آغازبرابر نمونـه، ۲۰۵ گ ۱۷س [ف. عبدالله ۱: ۲۰]

47317ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب B ۱۳۳۲ PeII۹۸ (۲۰ف): شکستۀ ۲۹ع۱/ **۱۲۵۶**، ۲۵۶گ ۱۴ س [عبدالله ۱: ۲۰].

47318 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنـجاب ۲۱۰۵ PeII۹۸A (۲۲ف): نستعلیق، بی‌ـ تاریخ، ۲۴۳ گ ۱۵س[ف. عبدالله ۱: ۲۱].

47319 ـ **داکـا**، دانشگاه ۴۳۶ DU (۱۱۵ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۱۲۰ گ [ف .حبیب‌الله ۱: ۹۷].

مفتاح الالم

ازمحمدحسن اصفهانی فرزند حاج محمد رفیع رشتی. درچندمجلد ، که‌جلد سوم آن در مجلسهایی‌ست کـه درهـر مجلس پس ازتمهید مقدمه‌ای‌ازتواریخ‌واخباروسروده‌هابه‌سوگواری می‌پردازد، ودر غرۀ شعبان ۱۲۸۰ ق این‌مجلد به‌انجام‌رسیده‌است. **آغازج۳:** حمدله. وبعدعرضه می‌دارد بندۀ خاکسارفانی.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۳۱۸.

47320 ـ **قم**، فیضیه۱۸۳۵(۴۲۱) : نستعلیق شکستۀ عبدالجواد قزوینی،۲۶ شعبان **۱۲۸۰**، ۲۹۸ ص ۱۲س[ف.فیضیه۲: ۱۳۱].

مفتاح البکاء

نگاشته درکربلا ، ذیحجۀ ۱۲۵۸ ق. پس نباید نگاشتۀ ملامحمدصالح برغانی قزوینی (م ۱۲۸۳ق) نگاشته درکربلا ۱۲۷۰ ق‌باشد.

بنگرید: ذریعه۲۱: ۳۲۱.

47321 ـ **مشهد**، رضوی۸۹۹۸: نسخ خوب سدۀ **۱۳**، آغازدردیباجه افتاده: باوجود اغتشاش بال ... وقتل‌وغارت اموال بلدۀ طیبۀ کربلا در شهر ذیحجۀ ۱۲۵۸... آنرا مسی به مفتاح‌البکاء نموده، ۲۷۰ گ ۱۵س [ف. سید عبدالعزیزطباطبایی‌یزدی].

مفتاح الجنان

از محمدعلی فرزندمحمدامین قهدریجانی لنجانی،درسوگواری . گویا جز دو کتاب زیر است:

استوری ۱: ۱۱۸۲ (مفتاح النجاح ملامحمدزنجانی)ـ ف. مشار: ۲۸۰۳(مفتاح الجنة محمدبن‌محمد زنجانی).

47322ـ قم، آستانه ۵۸۵۶ :نسخ ۸ع ۱۲۶۸/۲، ۲۶۸ گ ۱۲س [ف . آستانه: ۱۷۱].

مفجعه

از حاج‌محمدعلی مجتهدساروی مازندرانی، دریك مقدمه که درآن از اسرارشهادت گفتگو شده، وبرومحرق‌القلوب» نراقی خرده گرفته است، سپس مجلسهایی. واز سرگذشت پیامبر آغاز میشود، سپس دختر او، امام‌حسن، امام حسین ، سجاد ، کاظم، رضا. ودر اینجا کتاب پایان می‌یابد. وهرمجلس باخطبه‌ای آغازمیشود وسرگذشت‌وسوگواری‌ست. نام نگارنده‌درکتاب نیامده بلکه دروقفنامهٔ نسخه نگارنده شناسانده شده‌است. **آغاز:** ثناوستایش خاص حکیمی‌ست که ساقی حکمتش مجلسیان بزم مصائب را سرمست بادهٔ تسلیم‌ورضا گردانید.

بنگرید: ذریعه۲۱ : ۳۵۸ـمصفی‌المقال : ۲۸۰.

47323 ـ **نجف**، مدرسهٔ قزوینها، شیخ اسدالله قزوینی: نوشتهٔ حسین فرزند میرزاولی پهنه کلاهی (از توابع ساری) ، **۱۲۵۸**ق، با وقفنامهٔ مشهدی‌جانی ساروی مؤرخ ۱۵ شعبان ۱۲۵۹، که‌درآن نام نگارنده‌آمده است[ذریعه ۲۱: ۳۵۸].

مفرحة‌الفؤاد = مفرجةالفؤاد

ازامان‌میرزافرزندفتحعلیشاه، درسرگذشت وفضایل‌علی، بنام محمد شاه (۱۲۵۰ - ۱۲۶۴ ق) بسال۱۲۶۴ نگاشته است . **آغاز :** الحمدلله الذی ذکره‌زیب[۲] لسان‌الذاکرین‌وفکره‌انیس.

47324 ـ **تهران**، ملی۸۰۷ف: نستعلیق چهارشنبهٔ ۲۶ صفر **۱۲۶۴** ، زدین، ۱۲۴گ ۱۱س [ف . ملی ۲ : ۳۴۳].

مقاصد الاولیافی محاسن‌الانبیا

= قصص‌الانبیاء

ازعمادالدین ابوالقاسم‌محمود فرزنداحمد فاریابی ، درگذشته ۶۰۷ ق ، در سرگذشت پیامبران‌وچهارخلیفهٔ عرب برای سلجوق ابوـ المظفرابراهیم‌فرزندجلال‌الدین‌ازآل‌افراسیاب نگاشته شده‌است.

وازهموست کشکول اخلاقی‌ومذهبی«خالصهٔ حقایق» که در۵۹۷ق به انجام رسانده است . **آغاز:** سپاس‌وستایش مرخداوندیراکه یاقوت ناطقه درااطراف لسان‌انسان‌ودیعت‌نهاد.

بنگرید : استوری ۱:۱۶۱ ـ بریگل۲: ۵۱۵.

47325 ـ **دانمارك**، کپنهاك ، پادشاهی (ف. مهرن ۴۱) : نوشتهٔ **۱۰۳۷** ق (۲۸ ـ ۱۶۲۷م).

47326 ـ **آصفیه**، ۵۲(ف. ج ۲ ص ۸۸۲) : نوشتهٔ **۱۰۴۴** ق (۵ ـ ۱۶۳۴ م) [بریگل].

47327ـ **تاشکند**، اکامی‌علوم‌ازبکستان ۵۸۲۹ (ف.ج۸ص۲۴۶) : نوشتهٔ **۱۰۸۱** ق (۱۶۷۰م). آغاز افتاده.

47328ـ **تاشکند**، اکادمی‌علوم ازبکستان ۵۸۳۰ : از سدهٔ **۱۷** م . آغازافتاده.

47329 ـ **تاشکند** ، اکادمی علوم

ازبکستان ۴۷۹۳ (ف. ج ۶ص۴۲۳) : ازسدهٔ **۱۷** م، انجام افتاده [بریگل].

47330 ـ **پاریس**، ملی (بلوشه ۴ : ۱۲۹۵): نوشتهٔ پایان‌سدهٔ**۱۷**م.

47331 ـ **اسکتلند**، ادینبورك، دانشگاه ادینبورك (قدیم) ۱۸۹: در**۱۱۸۶** قویا کمی پیش ازآن[بریگل].

47332 ـ **کلکته**، بوهار ۳۸ : نوشتهٔ سدهٔ**۱۸**م.

47333 ـ **انگلستان**، منچستر، لیندسیانا ۴۲۲ (ف. ص۱۸۴) : نوشتهٔ **۱۲۳۵** ق (۱۹ -۱۸۲۰م).

47334 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳۹ Or : پیرامن **۱۸۴۴** م (۱۲۶۰ق)، بخشهایی ازآن است [ریو ۳ : ۱۰۳۰].

47335 ـ **هند**، الیکره ،شرقی‌اسلامی ۱۹ : نسخهٔ کهن، تاریخ یادنشده (ف. سیدکامل حسین ص ۶۰)[بریگل].

47336 ـ **لندن**، دیوان هند ۷۱۰ DP : تاریخ یادنشده[بریگل].

مقالهٔشخصی سیاح

عباس افندی ، درص ۴۳۹۰ گذشت.

مقامات

ازمیرزای بمرودی،درسوگواری. **آغاز:** هذا کتاب میرزای‌بمرودی‌المسمی بالمقامات . دریغابه‌پیرانه سرـزداغ یکی یوسف‌آساپسر.

47337 ـ **مشهد**، جامع گوهرشاد ۴۸۰ : نسخ محمد حسن کلی پسر آخوندملا حسین علی ، ۱رجب **۱۳۰۵** (روزنوروز)، در مدرسهٔ قاین ،۱۴۹۰گ[ف .شهرستانها ۱ :۱۸۲].

مقامات عالیه محمد و آل‌محمد

= رساله در...

از محمد کاظم هزارجریبی، (که‌یادداودر «افلاکیه: ۲۳۹» گذشت) برپایهٔ‌احادیث. **آغاز:** حمدله ... اخبار منتخبه را که دلالت میکند برجلالت‌وبزرگواری آل‌محمد.

47338 ـ **مشهد**، رضوی ۳/ ۷۱۵۵ : باتاریخ **۱۲۳۶** درمجموعه رساله‌های او (۲۸ پ -۹۴ر) [سیدعبدالعزیز طباطبایی] .

مقام رضا = مقامات‌رضا

از محمدمعصوم‌خادم مشهدی‌فرزند رفیع الدین محمد خادم غروی، در۱۱۱۵-۱۱۲۰ در سرگذشت حضرت رضا ،در یك‌مقدمه وپنج باب و یك‌خاتمه ، بنام شاه سلطانحسین صفوی [دیباجه].شعرهایی ازخودودیگران نیز درآن آورده است. مقدمه درعددفرزندان حضرت‌موسی کاظم، احوال‌مادرحضرت‌رضاازمولدومدت‌عمر. باب ۱- در آمدن حضرت‌رضا به‌خراسان وسبب مرگ و برخی‌ازمعجزات‌او تاروزشهادت ۲ـ کیفیت‌مرگ و خوارقی که درآن‌هنگام‌رخ‌داده ۳ـ بانیان خاکجای‌او وشهرسناباد وتعمیرات آنجاتاروزگار نگارش ۴ - ثواب زیارت خاکجای او ۵ - آداب زیارت . خاتمه در برخی از مسایل شرعی متعلق بزیارت‌بارگاه وآداب‌نامه به‌ضریح‌انداختن وبزرگ داشت خادمان و دربانان.

آغاز ۱: بندگی‌ازداغ قبولش‌فکارـ گردن آزادی ازاوطوقدار

... روایح روح‌پرور هر گونه صلوات و تسلیم زیبندهٔ مرقدمطهر. **آغاز۲:** مصباح‌سپاس بیقیاس شایستهٔ‌پرتوافزایی‌شبستان کبریای کریم است.

بنگرید : ذریعه ۲۲ :۱۰

47339 ـ **تهران** ، دانشگاه ۳۹۶۸ : نستعلیق گویا نگارنده ، آغازبرابر نمونهٔ ۱،

۲۱۲ گ ۲۱ س [ف.دانشگاه۱۲: ۲۹۶۵].

47340 ــ **تهران**، دانشسرایعالی، قریب ۱۳۹: نستعلیق احمد فرزند میرزا عبدالعظیم گرگانی، آدینهٔ ع۱۲۹۹/۲، ج۱، آغاز برابر نمونهٔ ۲، [نسخه‌ها ۵: ۶۴۹].

مقتل

گویا ازشوقی که این تخلص در بیتهایی در آن آمده، به نثر و نظم، درچهارده شراره: ۱ ـ ذکر مصیب غلام موسی بن عمران ۱۴ ـ شهادت قاسم بن حسن باسایر برادران.

47341ـ **قم**، آستانه ۵: ۱۲ـ۶۰۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۴**، بایادداشت ۱۳۰۲، ۸۴ گ ۱۵ س [ف.آستانه: ۱۷۴].

مقتل

از میرزا محمد پیشنماز پسر شیخ مهدی یزدی واعظ، درگذشتهٔ ۱۳۶۶.

47342ـ**مشهد**، مدرسه میرزا جعفر ۱۵۰۶: نستعلیق نگارنده با خط حاج مروج الاسلام دربارهٔ تاریخ مرگ نگارنده [ف. شهرستانها ۱: ۳۳].

مقتل

به نثر و نظم شیوا، فارسی و عربی، و با این عنوانها: ۱ ـ قصهٔ مسلم عقیل ۲ ـ داستان فرزندان مسلم ۳ ـ المقتل الاعظم لحسین بن علی ۴ ـ فضیلت و معجزهٔ وفات فاطمه ع ۵ ـ مولود فاطمه ع ۶ ـ تزویج فاطمه ۷ ـ مجلس اندر وفات فاطمه ۸ ـ اما بعد از وفات رسول ص ۹ ـ المجلس الرابع، ۱۰ ـ المجلس الخامس ۱۱ ـ المجلس الاخر من اخبار الحسن بن علی الی آخر وفاته ۱۲ ـ المجلس الرابع من الاخبار بعد وفات الحسن. برخی جاها آمده: خداوندان اخبار روایت کنند، راویان اخبار روایت کرده‌اند، چنین آورده اندراویان اخبار و ناقلان آثار.

47343ـ **تهران**، دانشگاه ۴۹۲۰: نسخ سدهٔ **۱۰**، آغاز و انجام افتاده، نسخه آشفته شده، ۱۴۰ گ ۲۱ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۴۰۳۲].

مقتل

چند نسخهٔ ناشناخته. از سرگذشت خاندان پیامبر و سوگواری.

47344ـ **تهران**، ادبیات ۱۵۸ حکمت: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز و انجام افتاده، ۴۶۱ گ [ف.ادبیات ۲: ۶۴].

47345ـ **یزد**، وزیری ۴۳(۷۵۲۵): نستعلیق زیبای میرعلی اکبر، شوال **۱۱۴۳**، آغاز افتاده، ۱۶۱ گ ۱۵ س [ف.شیروانی ۱: ۵۵].

47346 ــ **یزد**، وزیری ۱۲۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، **آغاز** افتاده: ای دل گراز غم جگر پارهٔ حسن ـ لخت جگر زدیده به دامان رود سزا است، انجام نیز افتاده. ۶۰ گ ۲۰ س [ف.شیروانی ۳: ۹۱۱].

47347 ــ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۷۱۶م: شکسته نستعلیق محمدعلی فرزند محمد نبی آهی، **۱۳۴۴**، درسرگذشت پیامبر و امامان تا حضرت رضا. **آغاز**: ذکر رحلت جناب رسول خدا ص من کلام نبی ده. رسولان دیار محنت غم و پیغمبر کشور مصیبت و الم عرش بران راه دوان و کرسی نشینان آیات جودت، ۳۳۹ گ ۱۱ س [ف. محمد روشن: ۹۶].

47348 ــ **یزد**، وزیری ۳۴۵۳(۱۰۲۱ ف): نسخ سدهٔ **۱۳**، درشانزده مجلس، آغاز افتاده، ۲۴۸ گ ۱۶ س [ف .شیروانی ۳: ۸۲۵].

47349ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۱۸۳۸:

نستعلیق خوش سدهٔ **۱۳** (گ ۴۱-۱۰۸)[ف. سید عبدالعزیزطباطبایی].

47350**- یزد**، وزیری ۳-۱۳۴۷۳: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده، ۱۶۷گ ۱۷ س[ف. شیروانی ۱: ۴].

47351**- یزد**، وزیری ۱۰۴۲ف: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، **آغاز**: بسمله. در کتاب خرایج وجرایح مذکوراست که، ۱۳۱ گ [ف. شیروانی ۳: ۸۳۱].

47352 **- تهران**، ادبیات ۲/ ۷۱ جوادی: بی‌تاریخ [ف. ادبیات ۳: ۲۶].

مکارم الکرائم

از ملاعلی زواده‌ای، در ترجمهٔ «مکارم الاخلاق» طبرسی. که دو نسخهٔ آن در ص ۱۶۹۱ یادشده است.

واینك نسخه‌هایی دیگر:

47353 **- لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۱۱۲ (۴۲۱۶ف): نوشتهٔ **۱۱۱۳**ق، ۱۵۲گ [آکیموشکین ۱: ۵۶۳].

47354 **- لندن**، دیوان هند ۷۴۴ DP: از سدهٔ **۱۹** م [بریگل: ۵۴۱].

مکین الاساس فی‌احوال سیدنا ابی‌الفضل العباس

ازمحمد باقر فرزند محمد حسن قاینی، (که یاد اودر «نورالمعرفه: ۱۰۰۳» گذشت). جزءسوم ازکتاب «کبریت احمر» اوست درشرایط منبر، درسر گذشت حضرت‌عباس پسر حضرت علی **آغاز**: الحمدلله الخبیر باصناف ماصمت‌ونطق، البصیر.

بنگرید: طبقات‌اعلام‌الشیعه، نقبا: ۲۰۴.

47355 **- مشهد**، فرهنگ وهنر، الف ۲: نسخ موسی‌فرزند کربلایی‌میرزاعبدالجواد جهکندوکی، **۱۳۳۰**، درپایان‌سروده‌هایی‌ست درمرثیهٔ‌مرگ نگارنده، ۲۸۸ص ۱۸ س[ف. کتب خطی: ۱۰۹].

مناقب

درجنگهای حضرت علی، بانثر مسجع و سروده‌هایی ازخود نگارنده.

47356**- مشهد**، جامع گوهرشاد ۱۸۰۱: نسخ خوش سدهٔ **۱۳**، آغاز وانجام افتاده[ف. شهرستانها ۱: ۱۸۵].

مناقب ائمه

ازناشناس، با تخلص بهشتی(بنگرید: نور المشرقین: ۴۰۵۴» ازکتابهای تبلیغاتی آغاز روزگارصفویان است.

آغاز: حدیث وحکایات از کتاب معتبر درشأن حضرت ائمهٔ معصومین به جهت محبان خاندان انتخاب ونوشته شد. بسمله. روایت‌است از سید رسل ونسیم‌روضهٔ سبل...

انجام: بهشتی نصرت‌آل‌پیغمبر - بدین معنی نه‌ازاهل‌بهشتی. تمت...

47357**- تهران**، دانشگاه ۲۹۷۸/۱۷: در جنگ رفیع حسینی سدهٔ **۱۱**(ص ۶۵-۱۰۵) [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۸۸۵].

مناقب‌الاولیا

از کسی بنام محمدصادق، شایدهمان‌محمد صادق‌کشمیری‌همدانی‌نگارندهٔ «کلمات‌صادقین» نگاشتهٔ ۱۰۲۳(۱۶۱۴م) و«طبقات شاهجهانی» نگاشتهٔ ۱۰۴۶ (۳۶-۱۶۳۷م) باشد.

مناقب‌پیامبران‌استدر ۲۵ برگ، افسانه‌در بارهٔ پیامبران‌پیش ازاسلام وسرگذشت کوتاهی ازپیامبراسلام وخلفای راشدین است.

47358 **- هند**، کلکته، انجمن‌آسیایی بنگال، کرزن ۱۰۱: نوشتهٔ **۱۰۳۸** (۱۶۲۹ م)

[استوری ۱ : ۱۶۶—بریگل ۲:۵۲۵] .

مناقب چهاریار گزین

محمدعالم صدیقی‌علوی.

47359 ـ لنین گراد اکادمی علـوم C ۱۶۰۲ (۰۰۰ف): نوشتهٔ ۱۰۳۶، ۱۳۹۱ پ-۱۶۴ر)[آکیموشکین۱:۲۸۲].

47360 ـ مدینه ، عارف حکمهٔ ۳۰۷: نوشتهٔ ۱۰۵۸ [نسخه‌ها۵ :۴۸۱].

مناقب الخلفا

از قوام‌الدین‌محمد فرزندنصرالدین‌محمد مشهور به‌ملاامیر.

سیر خلفاء است ، بروزگار عبیدالله‌خان ازبك (۹۴۶-۹۴۰). دریك مقدمه‌وپنج‌فصل و خاتمه‌ای‌نگاشته‌است.

47361ـ لنین گراد ، اکادمی عـلـوم C۱۶۵۰ (۴۲۸۲ف): نوشتهٔ۹۹۷،(۱پ-۳۶ پ) [آکیموشکین۱:۵۷۱].

مناقب السادات

شهاب الدین‌عمر دولت‌آبادی ، درگـذشتهٔ ۸۴۹.

47362 ـ آصفیه ، ۱۱۲۵ حـدیث: نوشتهٔ ۱۰۹۹ [ف.آصفیه ۴:۲۶۸] .

مناقب الطاهرین‌ودلایل‌المؤمنین

از عمادالدین حسن استرآبـادی طبری، سدهٔ هفتم، (نگارندهٔ «تحفة‌الابرار:۹۰۶»وجز آن) . درمناقب وقصص‌چهارده تن. نام‌نگارنده و کتاب‌در دیباجه‌آمده‌است.

آغاز: الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان‌من‌طین، وجعل نسله‌من‌سلالة‌من‌ماءوطین... امابعد،مؤلف این‌کتاب... الحسن‌بن‌علی.

بنگرید: روضات‌الجنات: ۱۶۹ــذریعه۱: ۴۱۴ -فرهنگ ایران زمین ۱۳: ۶۸.

47363 ـ تهران ،مجلس۱ ۴۹۰۱:سدهٔ ۱۰ ، برخی از برگهانونویس ۱۳۶۰ ، نـام کتاب دردیباجه **مناقب‌الطاهرین‌ودلایل المؤمنین** یادشده است، آغازبرابرنمونـه ، ۳۲۲گ ۱۹ س [ف.مجلس ۱۴: ۱۱۳].

47364 ـ بغداد، المتحف‌العراقی۹۲: نستعلیق‌سدهٔ۱۲،درفهرست‌بنام**مناقب‌الطاهرین فی‌فضایل اهـل‌البیت المعصومین** یاد شده است[نسخه‌ها ۵: ۴۰۶] .

مناقب مرتضوی

امیر محمد صالح حسینی ترمذی متخلص به کشفی ، درگذشتهٔ ۱۰۶۰ (قطب هادی میرصالح متقی) فرزند عبدالله مشکین رقم ، اکبرآبادی در سرگذشت‌حضرت‌علی‌وامامت‌او. دردوازده‌باب: ۱ ـ نصوص قرآنی‌درشأن‌علی ۲ـ احادیث‌نبوی ۳ ـ مناقب ۴ ـ عقدنکاح علی‌بـا فاطمه۵ ـ علم‌وکشف ۶ خوارق۸ـزهدورع۸ـ سخاوت ۹ ـ قوت و شجاعت۱۰ ـ فـراست‌و کیاست ۱۱ـ متمکن‌شدن برسریرخلافت‌صوری ومعنوی ۱۲ـ انتقال از عالم فنابه عالم‌بقا.

آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم- سبحان‌الله‌العلی العظیم-خداوندا‌عطاکن‌نشئهٔ‌ذوق .

بنگرید : ذریعـه ۹ : ۹۱۱- استوری۱: ۲۱۴.

47365 ـ تبریز ،تربیت۱۴۶(۱۰۸ ف) : نستعلیق خوب ۹۹۷ ق در اورنگ آباد هند، ۸۳۲ص [ف. محمد نخجوانی: ۹۷].

47366 ـ لاهور، پنجاب‌پبلك لائبرـ یری ۹۲۴ ، ۲۹۷ صا(۲): نستعلیق شکسته ۲۵ ج ۱۰۴۹/۱ ، آغاز افتاده، ۳۱۶ گ [منظور احسن عباسی۲:۵۸] .

47367ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۲۵۷۹۲ Add : با تاریخ ۱۰۶۶ (۱۶۵۶م) دردفـتر

(گ۱۰۹–۱۳۰)[دیو۲: ۸۵۵].

47368 ـ **هند**، بانکیپور ۴۹۴: نستعلیق **۱۰۷۶**، آغاز وفهرست مطالب برابر نمونه، ۳۱۱ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر ۴: ۱۲۰].

47369 ـ **شیراز**، دکتر وصال: نوشتهٔ عبداللطیف فرزند میرحسین فرزندمیر ابراهیم حسینی، **۱۰۹۸**، درشاهجهان آباد، برای حاجی علی رضا [نسخه‌ها۵: ۲۹۴].

47370 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبر-یری ۹۹۴، ۲۹۷صا (۱): نستعلیق حیات بیگ سبزواری، ۱۴صفر **۱۰۹۹**، آغاز برابر نمونه ۲۶ گ[منظور احسن عباسی۲: ۵۵].

47371 ـ **نجف**، امیرالمؤمنین ۶۹۷: نوشتهٔ روزگـار نگارنده، سدهٔ **۱۱**، ۳۳۸ گ [یادداشتهای سیدعبدالعزیز طباطبایی].

47372ـ**هند**، بانکیپور ۴۹۵: نستعلیق **۱۱۰۸**، آغاز برابر نمونه، ۳۵۵ گ۱۵ س[ف. عبدالمقتدر۴: ۱۲۲].

47373 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۴۷۷/۴: نستعلیق ناقص نزدیك **۱۱۱۵** در ۱۲ باب (س ۶۰-۸۶) [ف.دانشگاه ۹: ۱۲۴۵].

47374 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPF118 ۱۷۰۱ (۳۰ف): نستعلیق فیروز-پور، صفر **۱۲۳۴**، آغاز برابرنمونه، ۳۵۵ گ۱۵س [ف.عبدالله ۱: ۲۴].

47375ـ **تهران**، سپهسالار ۵۵۸۰: نسخ عبدالجبار بروجردی ۲۲۰ج **۱۲۶۵/۱**، [ف.سپهسالار ۵: ۶۵۵].

47376 ـ **داکـا**، دانشگاه ۴۰۴ DU (۲۹ف): نستعلیق، با تـاریخ **۱۹۰۵**م، ۲۵۱ گ [ف. حبیب ۱: ۲۳].

47377ـ**مشهد**، جامع گوهرشاد۲ ۱۲۰: نستعلیق **۱۳۵۸** ق (!) درسیکاگل، ودر۱۳۴۱ (!)در دکـن بوده است[ف. شهرستانهـا ۱: ۱۸۵].

47378 ـ **مشهـد**، جامع گـوهرشاد ۵۱۹: نستعلیق سدهٔ**۱۴**، بخشی از آن است[ف. شهرستانها ۱: ۱۸۵].

47379 ـ **تهران**، فرهاد معتمد۱۴۳: شکسته نستعلیق تاریخ یادنشده، درفهرست آمده: مناقب‌مرتضوی گویا ازمیرصالح کشفی[نسخه‌ها ۳: ۲۴۴].

47380 ـ **لنین گراد**، اکادمی‌علـوم C ۱۶۸۴ (۴۲۸۸ف): بی تـاریخ، ۱۲۷ گ [ف آکیموشکین ۱: ۵۷۲].

47381 ـ **پاکستان**، دانشگـاه پنجاب APF115 ۱۰۹ (۳۱ف): نستعلیق، بی تاریخ ۲۷۸ گ ۱۵-۱۷س[ف. عبدالله ۱: ۲۵].

مناقب ومثالب

از یکی از واعظان سدهٔ اخیر.

47382 ـ **یزد**، جامع‌کبیر وزیـری ۹۶۷(۹۴۹۶): نسخ سدهٔ **۱۳**، آغـاز و انجام افتاده، ۲۱۷ گ [ف.شیروانی۲: ۷۹۵].

منبع البکا

از محمدصالح فرزند محمدبرغانی‌قزوینی (که یاداودر «کنزالباکین: ۴۵۲۳» گذشت)، که پس«معدن‌البکا»ی‌خودکه‌بعربی است نوشته، ترجمه‌مانندیست درچهارده‌مجلس.

آغاز: حمدله... چنین گوید... محمد صالح‌بن محمدالبرغانی... القزوینی... کـه چون فارغ‌شدازتألیف«معدن‌البکاء».

47383 ـ **تهران**، دانشگاه۲ ۲۶۳۲: نسخ **۱۲۵۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۴۹ گ ۱۵س [ف.دانشگاه۱۰: ۱۵۰۶].

47384ـ تهران، دکتر قاسم زاده (مجاهد) ۷: شکستهٔ محمد نبی مشهور به آقا فرزند ملامحمدعلی، ۱۴ع/ ۱۲۹۸، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

47385 ـ تهران ، دکتر قاسمزاده ۸ شکستهٔ ابوالحسن الحسینی القزوینی، غرهٔ رجب ۱۳۳۰ ، آغاز یك برگ افتاده [رؤیت].

منتخب الاخبار

از بهاءالدین فرزند سعدالدین.

سرگذشت پیامبران است ، بویژه پیامبر اسلام وچهار خلیفهٔ پیشین وامامان.

47386ـ آکسفورد ، دیوان هند (اته ۱۶۶): نوشتهٔ ۱۱۴۸ (۱۷۳۵م).

47387ـ آکسفورد، دیوان هند (اته ۱۶۷) : تاریخ یادنشده، ولی تازه. [بـریکل ۱ : ۶۰۶ ـ استوری ۱: ۲۰۵].

منتخب ترجمهٔ فتوح ابن اعثم

متن از ابن اعثم (بنگرید: ترجمهٔ فتوح : ۴۴۳۵) گزیده از ناشناس ، ساختهٔ ۱۱۵۰ (۱۷۳۷م) آغاز: احمدبن اعثم کوفی کتاب «مفتاح الفتوح» بعبارت عربی مشتمل بروقایع وسوانحی که بعد رحلت افضل الرسل ع.

47388 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ H ۴۲۲ (۸۳ف): شکسته نستعلیق پایان سدهٔ ۱۲ ، ۹۳ گ ۱۲ س [ف .محمد اشرف : ۱۰۴].

منتخب الروضه

بنگرید نسخهٔ لنین گراد ۴۷۳۹۰

در چند فصل و یك خاتـمه. در مـناقب و وفات سیدالمرسلین . و خاتمه (درثواب زیارت رسول وسایر ائمه، خصوص حضرت حسین ورضا) است. [نسخهٔ قم].

آغاز: حمد بیحد حکیمی راسزاست جلت عظمته که خاك این عالم فانی را به آب محبت.

بنگرید: بریکل ۱: ۶۰۶.

47389 ـ قم ، فیضیه ۱۸۷۴ (۴۵۷): نستعلیق ابن امیر محمدعلی ، آدینهٔ ۱۶ ذیحجه ۱۲۷۶ ، ۲۲۸ ص ۱۷ س [ف. فیضیه ۲ :۱۴۵].

47390 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۴۲۶۸ (۴۲۹۳ف): نوشتهٔ ۱۳۱۴ (۹۶-۱۸۹۷). از عبدالکریم فرزند مرشد ، گزارش زندگی پیامبر وفاطمه ودوازده امام ونزدیکان ایشان، دریـك مقدمه و۲۲ فصل ویك خاتمه است ، ۹۷ گ [ف . آکیموشکین ۱: ۵۷۳].

منتخب قصص الانبیا

آغاز : الحمدلله الذی جعل الحمد مفتاح ذکره.

47391 ـ هند، کلکته ، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۳۲۷) : نـوشتهٔ ۱۰۲۷ق (۱۶۱۸م) [بـریکل ۱ :۵۳۵ـ استوری ۱ : ۱۶۹].

منتخب محمود

از محمود میرزا قاجار (کـه یـاد اودر «دیوان : ۲۵۱۷» گذشت). یـکی ازبخشهای «مجمع محمود» اوست، که در ۲۵ سالگی بـه دستور پدرش فتحعلیشاه، در محـرم ۱۲۳۸ ، درسرگـذشت پیامبر ومعجزات او دردوقسمت نگاشته است. آغاز : بسمله. قال النبی ص نـوم العالم افضل من عبادة الجاهل.

47392 ـ تبریز ، حسین نخجـوانی (شماره یادنشده): در مجموعه نوشتهٔ ۱۲۳۵ ، بنام مجمع محمود است (مجلهٔ ادبیات تبریز ۱۳ :۱۲۲) [بریکل ۱: ۵۹۴].

47393ـ مجارستان، اکادمی بوداپست: در «مجمع محمود» نوشتهٔ رمضان ۱۲۴۴ ، فیلم آن

دردانشگاه ش ۲۸۶۳ هست[فیلمها : ۷۹۶].

47394 ـ **تهران**، ملی ۲ / ۲۳۴۹ف: نستعلیق شکسته آمیـز سدهٔ **۱۳** ، دره‌مجمع محموده (ص۱۱ ـ ۴۹) آغاز برابـر نمونـه [یادداشتهای دکتر جان لایو نگود].

منتخب مراثی

درسوگواری پیشوایان، ازپیامبر تاحضرت رضا ، به‌نثرونظم، گویا در ۱۲۴۶ ساخته شده باشد. عنوان «مجلس» نیـز دارد. **آغاز:** احب علیا ولا ابالی‌وان افشا ... چون این قضیه مثل ندارد بر روزگار ـ تادامن جلال خدا رفت آن غبار.

47395 ـ **تهران** ، دانشگاه ۴۹۷۷ : نسخ ونستعلیق ، سدهٔ **۱۳** با تساریخ **۱۲۶۵** ـ **۱۲۷۱** دردفتر، ۲۵۹ گ ۱۴ س[ف. دانشگاه ۱۵: ۴۰۷۴].

منتخب المناقب

از محمدعلی فرزندمحمدسلیم. که در ۱۱۳۴ (۱۷۲۱م)، درسرگذشت پیامبروخلفای پیشین عرب وامامان نگاشته است .

بنگرید: استوری ۱: ۲۰۶ ـ بریگل ۱ : ۵۹۲.

47396 ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم C۴۷۲ (۴۲۹۹ف): نوشتهٔ نگارنده در **۱۱۳۴**، ۴۷۲ گ [آکیموشکین ۱: ۵۷۴]:

المنتقی فی سیرة المصطفی = ترجمهٔ مولود المصطفی

درص ۴۴۴۱ گذشت.

منهم النادمین

از حسینقلی فرزند ملامحمدباقر اردکانی. در روضه‌خوانی.

47397 ـ **یزد** ،جامع کبیر ، وزیری ۸۴۰ (۱۴۲۱۱): نسخ نگارنده، ع۱/ **۱۲۶۱**، آغاز افتاده، ۲۴۷ گ ۱۹ س [ف . شیروانی ۲: ۷۰۸].

موائد الفوائد وفرائد العوائد

از ملاحسن فرزندعلی کنتوری یزدی حایری (که یاد اودرد انوار الشهاده : ۴۴۱۴، گذشت). درسرگذشت حضرت حسین و سوگواری، بفارسی و عربی واوجز نگارندهٔ «مهیج الاحزان: ۴۵۵۷» است. **آغاز** ج۲: الحمدلله الذی جعلنامن الشاکرین لانعمه والمستعظمین بموائده.

بنگرید : طبقات اعلام الشیعه ، کـرام : ۳۴۲.

47398 ـ **تهران**، دانشگاه ۱۳۰۹: نستعلیق ،شایدنسخهٔ اصل، جلد۲، آغـازبرابر نمونـه، ۱۶۲ گ ۱۶ س [ف . دانشگـاه ۷: ۲۸۰۱].

موسی نامه

درص ۳۷۴۶ گذشت.

موسی نامه = تاریخ موسوی

درص ۴۱۰ گذشت.

مولود حضرت رسالت پناه محمدی

ازحاجی نورالدین محمد کازرونی، بدستور شاه‌یعقوب که‌باید همان‌شاه آق‌قوینلو باشد، بسال ۸۸۵ ق (۱۴۸۰م) بدان آغاز کرده‌است. مثنوی ست بلند ،در سرگذشت پیامبر ،درچهـارقسم، (بنگرید: ترجمهٔ مولود المصطفی: ۴۴۴۱) .

بنگرید : استوری ۱: ۱۸۶ ـ بـریگل ۱ : ۵۵۹.

47399 ـ **ترکیه**، اسکوتادی، سلیم آغا، خدایی افندی ۱/ ۹۷: از سدهٔ **۱۰** (۱۶م).

47400 ـ **استانبول**، ملت کتب خانه سی،حکیم اوغلی علی پاشا ۸۱۲ : ازسدهٔ **۱۰** (۱۶م)[بریگل].

47401 ـ **استانبول**، انیودسیته، یلدز کوشکو (خصوصی) ۳۹ : از سدهٔ **۱۲** (۱۸م) [بریگل].

مولود مکی

47402 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴/۳ bQ (۲۰۲) : تاریخ یاد نشده [ف. بنگال : ۱۷۲].

مولودنامه

از خواجه محمد، فرزندمحمود دهدار شیرازی، متخلص بهفانی، درگذشتهٔ ۱۰۱۶، در بارهٔ زایش پیامبر بهنظم. نام سرایندهدر «ذریعه ۹ :۸۰۳» احمد یاد شدهاست.

47403 ـ **آمریکا**، پرینستون، دانشگاه ۸۶ : (ف. هیتی، مقدم، ادمجانی)[بریگل۱: ۵۷۸].

مولودنامه=مولودیه

درزایش پیامبر، دوگفتار ناشناخته.

47404 ـ **یزد**، وزیری ۱۴۶۸/۷ : باتاریخ **۱۲۳۳** ق در دفتر (۹۵-۱۰۴)، بنام **مولود نامه** یاد شده است [ف شیروانی ۳ : ۹۶۷].

47405 ـ **بنگال**، آسیایی ۱۴/۱ bO (۲۰۲) : تاریخ ونشانی بیشتر یادنشدهوبنام **مولودالنبی**ست [ف. بنگال : ۱۷۱].

مولودالنبی المکرم

از محمدقزوینی.

47406 ـ **لهستان**، ورشو، دانشگاه ادا: نوشتهٔ **۱۰۰۲** (۱۵۹۳م) (ف. ساجدا: ۱۳۶)[بریگل ۱: ۶۰۵].

مولودیه

ازحاج علی اکبر شیرازی، بهنظم ونثر واز هموست: فاطمیه:..

47407 ـ **شیراز**، خانقاه احمدیه ۱۸۱ : تاریخ یادنشده [نسخهها ۵: ۲۲۸].

مولودیه

در زایش پیامبر، در ص۳۵۸ گذشت.

مهرساطع

در فهرست کتابخانهدربخش فضایل ومناقب آمده، و تاریخ نگارش آن ۱۲۲۰ یاد شده است.

47408 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۱قف ۱۲۵ : نوشتهٔ محمداسماعیل فرزندجمال الدین، در **۱۳۳۹**، [مخطوطات، سرفرازعلی ۵۱].

مهیج الاحزان

ازملاحسن حایری یزدی فرزندمحمدعلی، درگذشته پس از ۱۲۴۲ ق. درآداب هر یك از تعزیت وسوگواری، بسال ۱۲۳۷ق[بآنچنانکه ازمجلس هشتم آن بدست می آید]. درایران به ۱۲۷۵ق همراه «ملهوف» ومقتل ابومخنف» وپس از آن چندبارچاپ شده است. وازهموست «اکمال الاصلاح» در ترجمهٔ «اصلاح العمل» سیدمجاهد واوجز ملاحسن فرزندعلی حایری یزدی کشنوی درگذشتهٔ ۱۲۹۷ق نگارندهٔ «انوارالشهاده» است

آغاز : الحمدلله المتفرد بالقدم والبقاء المتوحد بالعظمة والکبریاء الحاکم بمایری.

بنگرید ب طبقات اعلام الشیعه، کرام : ۳۴۶و۳۴۲.

47409 ـ **تهران**، ملی۶۹ف: نستعلیق

و نسخ ، محرم **۱۲۴۰** ، در دارالسلطنه‌قزوین آغاز برابر نمونه، زرین، ۲۶۸ گ ۱۷ س [ف. ملی ۱: ۶۰] فیلم آن در دانشگاه ۲۲۴۹ هست [فیلمها ۱: ۲۶۲].

47410 ـ **ری**، عبدالعظیم ۲۷۳ : نستعلیق ملااسحاق پسر محمد بیك ترکمان تهرانی، آدینهٔ ذیحجه ، **۱۳۴۹** ، بدستور آقا محمد حسن ، [نسخه‌ها ۳:۴۵۳].

47411 ـ **مشهد** ، عبدالحمید مولوی ش‌ف ۹۴۱: نستعلیق وشکستهٔ هاشم‌فرزند علی اصغر هروی ، ع ۲/**۱۲۶۴** [نسخه‌ها ۵ : ۱۰۲].

47412 ـ **یزد** ، جامع کبیر ، وزیری ۹۳۶ (۴۳۶): نسخ ابوتراب حسینی، دوشنبه ع ۱/۱۴ **۱۲۶۹**، آغاز برابر نمونه، ۳۸۵ گ ۱۷ س [ف. شیروانی ۲ :۷۶۵].

میزان الدین فی معرفة الیقین

از عبدالحسین لسان‌السلطنه، نگارندهٔ آثار البدیعه : ۶۴۶» وجز آن. درآن آمده برای خدمت بدین اسلام ومذهب جعفری حالات حضرت علی را از کتاب «تاریخ‌الخلفاء» عبدالرحمان سیوطی (۸۰۹-۹۱۱) بفارسی درآوردم.

بنگرید : کشف‌الظنون ۱ : ۲۹۳ (تاریخ الخلفاء)ـ هدیة‌العارفین ۱: ۵۳۴ (سیوطی).

47413 ـ **تهران** ، ملی ۷۳۶ف: نسخ ۱۳۱۹ ، گویا نگارنده، برای مظفرالدین‌شاه، ۵۲ گ ۱۹ س [ف .ملی ۲ :۲۵۸].

ن

ناسخ التواریخ

عباسقلی سپهر ، در بخش تاریخ ایران ص ۴۳۹۴ گذشت .

نامهای پیامبران

47414 ـ **تهران** ، مجلس ۱۵/ ۳۴۵۷: درجنگی از سدهٔ **۱۱**، (ص ۳۷-۳۹). گفتاری‌ست در نام پیامبرانی که نامشان درقرآن آمده، و جدایی گفتهٔ مفسران در پیامبربودن ویانبودن ذوالکفل [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۸].

47415 ـ **تهران**، مجلس ۳۸/ ۳۴۵۶: سدهٔ **۱۲** نامهای پیامبر اسلام است . (ص ۳۰۸ - ۳۱۲). **آغاز** : در این باب بشنوای درویش . بدانکه درعرف بین‌الناس چنان وارداست که چون اهتمام دربارهٔ فرزند [ف. مجلس ۱۰: ۱۳۹۵].

نامهای دوزاده امام = بیان ...

47416 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C۱۳۲۴ (۳۸۸ف): باتاریخ **۱۲۹۶** دردفتر، (۶۵پ-۶۷ر) در فهرست بنام بیان اسامی دوازده امام است [ف. آکیموشکین ۱ : ۷۹].

نامه‌های پیغمبر (ص) و حکایتهای آن

نامه‌های پیامبرست به پادشاهان.

آغاز : اکنون چند کلمهٔ نگین بـلطف و عنایت جهان آفرین از نامه‌های دربار گوهر نثار سیدالمرسلین.

47417 ـ **قاهره** ، دارالکتب ۴۰/۱ مجامیع فارسی طلعت : نستعلیق، بی‌تاریخ، زرین (گ ۱-۹) ۳۱ س [ف .مخطوطات ۲ : ۲۰۸].

نبأالانبیاء و جنت الماوی فی

سیرة خیرالوری

از ابوابراهیم‌اللهیارفرزند حاجی‌محمدیار فرزند میرزا محمد فرزند قولیج میرزا بخارایی، بسال ۱۰۸۱ (۱۶۷۰م) ،اگر پرسند تاریخ کمالش-بـگوکین‌شمع بزم سالکان است در تاریخ پیامبران از آدم تاپیامبر اسلام و خلفای عرب ودوازده امام‌شیعه .در دو مجلد . **جلدیکم** در هفت‌طبقه‌وهرطبقه‌درچندتذکره . طبقهٔ‌یکم درآفرینش درهفت‌تذکره. طبقهٔ دوم‌در آدم وابلیس در هشت تذکره .سوم‌نوح-هوددر نه تذکره .چهارم ابراهیم- یعقوب ده‌تذکره. پنجم‌یوسف -شعیب نه‌تذکره .ششم موسی‌بیست‌و سه تذکره. هفتم‌داودوسلیمان...چهارده‌تذکره. **جلددوم** در چهارباب‌وهرباب درچندفصل : باب‌یکم درسرگذشت پیامبراسلام در ۲۰فصل. دوم خلفای بزرگ ۴فصل . سوم امامان شیعه ۱۱ فصل .چهارم‌دربارهٔ‌ستهٔ‌باقیهٔ‌عشرةالمبشره» ویاران اصحاب‌صفه،در۴ فصل . **آغاز** ج ۱ : افتتاح‌سخن‌آن‌به‌کنند اهل کمال- بـه‌ثنای‌ملك الملك‌خدای متعال .**آغازج۲:** سپاس بی‌قیاس نثارکبریای منزه‌اساس خالق‌الاشیاءونگارندهٔ ارض‌وسما.

47418 **ـ حیدرآباد**،موزهٔ‌سالارجنگ ۶۵ سیر(۱۳۰ف) :نستعلیق ۲۶ رمضان**۱۰۹۳** (۱۶۸۲م)، هر دوجلد ، آغازبرابر نمونـه ، ۵۶۱گ ۲۱س [ف.محمد اشرف: ۱۴۵].

نبی‌نامه

ازناشناس.

47419**ـافغانستـان**،کابل(ف. بورکی Beaurecueic ۱۷۲) :تاریخ یاد نشده ، آغازوانجام‌افتاده (ف. بورکی ۱۱۵) [بریگل ۱ : ۶۰۶].

نثرالجواهر فی‌تلخیص‌سیرابی الطیب والطاهر

از علیم‌الله فرزند سید عتیق‌الله‌فرزند فضل‌الله بلخی (۱۱۰۹ق۱۲۰۲) ، تـرجمهٔ «نـظم الدررو المرجان ، فـی‌تلخیص سیرسیدالانس‌و الجان»ازاوحدالدین میرزاخان‌برمکی‌جالندهری‌هندی، وازمترجم‌است : تقدیس الرحمان عن التقییدبالزمان، وانهار الاسراردر گزارش «بوستان» سعدی‌هردوبه فارسی، زبدة الرویات درفقه، نزهت‌السالکین درعرفان.

بنگرید: ایضاح المکنون ۲ : ۶۵۸(نظم الدر) هدیةالعارفین ۱ : ۶۶۷ (علیم‌الله).

47420 **ـ پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۲۱/ ۳۸۵۴: تاریخ یـاد نشده [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱ :۲۴].

نجات‌الخائفین

از محمد واعظ فرزند محمدتقی‌قاینی،در یك مقدمه وچهارده‌باب‌ویك‌خاتمه،درسرگذشت حضرات فاطمه‌وعـلی‌وحسن‌وحسین‌وسجادورضا است وروضه خوانی. وازروی«بحار» و «عوالم العلوم» و جزاینها ساخته است . نام کـتاب‌و نگارنده وفهرست مطالب‌دردیباچه‌هست.

آغاز : حمد وسپاس بی‌اندازه وقیاس با اندازهٔ‌بارگاه‌بی‌انباز،وتحفهٔ ساحت‌گاه‌بی‌نیازی است که رنج وبلاومحنت وابتلاراسنگ محـك ماسوی وبوتهٔ‌اختیارماوراساخته.

47421 **ـ تهران** ، ادبیات ۱۴۷ب : نستعلیق خوش **۱۲۷۸** ق،۲۳۷گ ۲۲س[ف. ادبیات۱ :۵۰۸].

نجات‌العاصین

از ذوالفقار فرزند رجب‌مشهدی بخاری ، دریك دیباچه‌یادو مقدمه وهفتادوشش مجلس به

شمارهٔ شهیدان کربلا، که‌در دوشنبـه ۲۹ رجب ۱۳۰۶ نگاشته است ،درآغاز نگارنده از سفر ۱۲۹۹ خودبه بخارایادکرده‌است. **آغـاز :** دیباچهٔ کتاب نجاة‌العاصین،مشتمل بردو مقدمه ، مقدمهٔ اولی در اقرار واعتراف نمودن جـامع بعجزونادانی‌خود. این نجات عاصیان است، ای عزیز.

47422 **ـ تهران**، دانشگاه ۲۷۵۴ : نستعلیق بی تاریخ ،۳۷۴گ ۱۶س[ف. دانشگاه ۱۰:۱۶۱۷].

نجات‌المجرمین

ازمحمد کاشمری‌فدایی.

درسوگواری.

47423 **ـ مشهد** ، رضـوی ۸۶۹۲ : نستعلیق نگارنده ، ۲۰۳ گ ۲۷ س [سیـد عبدالعزیز طباطبایی].

نجم‌ثاقب‌دراحوال امام‌غایب

از حاج میرزا حسین نوری (۱۲۵۴ قـ ۱۳۲۰ق)فرزندمحمدتقی،درتاریخ‌وداستانهایی شگفت‌ازمهدی موعود شیعیان،وبیشترساختگی. **آغاز:**سپاس‌بیرون‌ازاندازه‌وقیاس.

بنگرید :طبقات اعلام‌الشیعه‌ـ نقبا: ۵۴۳ تا ۵۵۵.

47424**ـمشهد**، رضوی ۹۳۶۱: بخشی از آغاز آن و پاره‌هایی دیگر ازنسخه بخامـهٔ نگارنده است‌وتاریخ **۱۳۰۳** رادرپایان دارد . باتقریظهایی ازعلمای‌روزگار نگارنده: میرزا حسن‌شیرازی ، حاج‌میـرزا ابوالفضل تهرانی کلانتری، آغازبرابر نمونه ، ۱۹۰گ ۲۶ س [رؤیت].

نخبهٔ‌سپهری

ازطالب اوف، عبدالرحیم فرزندابوطالب فرزند علیمراد ، نجارتبریزی (تبریز ۱۲۵۰ ق ـ تمرخان داغستان۱۳۲۹ق) و ایـن تـاریـخ در «ریحانة الادب» (۱۲۷۲-۱۳۲۸) یاد شده است.

درسرگذشت پیامبر اسلام وجنگهای‌اوست و مسایل اعتقادی دراستانبول وتبریز۱۳۲۲ق وتهران همانسال چاپ شده‌است .

آغاز: ... بعقیدهٔ اسلام نوح ع هزار و ششصدو چهل ودو سال بعدازهبوط‌آدم ع‌متولد شده . تابش پسرلمك بن‌متوشح‌بن ادریس...

بنگرید :ف .مشار: ۱۵۷۲.

47425 **ـ تبریز**،ملی۳۱۶۶: نستعلیق شکستهٔ‌عبدالمحمدفرزندحاج‌محمدرحیم‌تبریزی، سه‌شنبهٔ ذیحجهٔ **۱۳۰۳** ، ۱۲۲ گ ۱۶س [ف. ملی تبریز ۱:۱۶۲].

نسب‌نامهٔ پیامبر و امامان و امامزادگان

چندگفتار ناشناخته.

47426 **ـ تهران** ،ملك ۵۶۸۵/۲۳ نستعلیق رجب **۹۹۷** (۸۶ پ-۸۸ر) نسبنامه و لقب امامان است . **آغاز:** هذا تحقیق انساب الائمةالطاهرین‌واسمائهم‌والقابهم‌وکنیتهم‌وابائهم وامهاتهم[رؤیت].

47427**ـ تهران**،دانشگاه۲/ ۲۴۵۳: نستعلیق نزدیك **۱۰۷۱** نسبنامهٔ‌پیامبر وامامان است (ص۹۶-۱۰۳) [ف.دانشگاه۹: ۱۱۸۶].

47428 **ـ اصفهان**، عمومی ۳۳۰۷ : نستعلیق سدهٔ **۱۱** ، نسب‌نامهٔ‌امامزادگان است با سرگذشت کوتاه‌هریك، **آغاز:**افتاده:محسن بن‌امام‌زین‌العابدین‌راچهارفرزند بود، بدین اسامی:محمود ویعقوب وحسین وحسن.اما نقی بن‌محسن‌بن‌امام‌زین‌العابدین‌را چهارفرزندبود

بدین اسامی :طیب‌وطاهروفضل وحارث . امـا عسکری‌بن،۲۳۴ص ۱۲س [ف.دکترمقصود۱: ۱۱].

47429 ــ تهران، مجلس۴۹۰۳/۷ : باتاریخ **۱۱۱۸** دردفتر ،(۶۳ر-۶۴پ). نسب نامهٔ چهارده تن‌است. **آغاز:** نسب‌نامهٔ حضرت أئمهٔ معصومین ص.اول دراحوال حضرت خاتم الانبیاء... نقل ازنگارستان. نسب‌شریفش براین موجب است : محمدبن‌عبد...[رؤیت].

47430 ــ مشهد، رضوی۲۹رجال: نسخ، وقف نادرشاه **۱۱۴۵** : نسب‌پیامبر وامامان و وتاریخ‌زادومرگ وخلافت ونقش مهر وتاریخ مرگ ایشان است. **آغاز** :الحمدلولیه‌والصلاة علی نبیه‌محمدالمصطفی، ۴۴گ ۸س[ف.رضوی ۲:۳۶۲].

47431 ــ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ NM۵ (۵۹۷ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، نسب‌نامه وتاریخ‌زایش ومرگ ومدت زندگی‌پیامبر است تا آدم ، دوازده امام ، خلفای راشدین ، و اولیاءالله‌صوفیان . **آغاز:** تاریخ‌ازمهترآدم‌ع‌تا محمد مصطفی‌ص،۴۷گ ۹ س[ف.محمداشرف ۲ : ۲۴۱].

47432 ــ لنین‌گراد ، اکادمی علوم C ۱۴۶۴ (۴۴۲۸ف) :نوشتهٔ**۱۲۳۹**،(۱۸ر-۱۹پ) بنام«نسب‌نامهٔ‌حضرت محمدمصطفی»یاد شده است[آکیموشکین۱:۵۸۶].

47433 ــ مشهد ، رضوی ۹۷۸۸/۳ فهرست نشده : نستعلیق محمد باقر ، باتاریخ ذیقعدهٔ **۱۲۵۹** در دفتربهمین خامه، (۱۱۴ر-۱۱۷پ). **آغاز:**درنسب‌والقاب‌واعمارو‌آجال‌و اولادحضرات‌ائمه(ع)ازکتاب«زبدةالتصانیف». بدان ای‌عزیزکه امیرالمؤمنین‌علی[رؤیت].

47434 ــ لنین گراد ، اکادمی علوم C۱۹۶۰ (۴۴۲۹ف) : بی‌تاریخ،(۴۸پ-۵۱پ) نسب‌نامهٔ پیامبر«شجره‌نامهٔ شریف» است . [آکیموشکین۱: ۵۸۶].

نسب‌نامهٔ حضرت عبدالعظیم

آغاز: نسب‌نامهٔ حضرت امامزاده واجب التعظیم والتکریم‌امامزاده‌عبدالعظیم بن‌عبدالله بن علی‌الشدیدبن‌حسن‌الامیر بن‌زیدبن‌امام‌حسن...

47435 ــ تهران،مجلس۳۴۵۵/۱۶۷: نوشتهٔ احمد غلام عملهٔ خزانـه در **۱۱۳۸** (ص ۱۶۱) [ف.مجلس ۱۰: ۱۳۵۲].

نسخة الاولیا = جدول‌ائمه‌اثنی‌عشر

از سلیمان سعد الدین‌فرزندامن‌الله‌عبدالرحیم فرزند محمد مستقیم،مشهوربه«مستقیم‌زاده»، درگذشتهٔ ۱۲۰۲ . جدول : نام، کنیه ، لقب، نام پدر، فرزندان ، تاریخ ختان آنها، جـای زایش، تاریخ زایش، مـدت زندگـانی، جای مرگ ،خاکجای آنان،سال‌مرگ ،سبب‌مرگ دوازده‌امام‌است.

نظام الانساب

از محمدمنصورعلی‌متخلص به‌خرد،فرزند سیدزین‌العابدین‌نقوی‌بخارایی‌فرزندسیدرحم‌علی ازنوادگان مخدوم جهانیان جهان‌گشت، بسال ۱۳۰۷، درنسب‌پیامبران‌تـا آدم ،وسپس نسب بزرگان‌و قبایل و راجگان‌هندی و دانشمندان را تاروزگار خود گرد آورده است. ودرآغاز کتاب خود هشت فهرست برای‌مطالب‌آن‌ساخته است .تادسترسی‌بکسان آسان گردد : ۱ـ نام قبایل ۲ـ نام پادشاهان وامیران‌ووزیران ۳ ـ پیامبران ۴ ـ دانشمندان ومشایخ‌ومحدثان۵ـ نسابون (دانشمندان نسب شناس) ۶ ـ اصحاب پیامبر ۷ ـ سرایندگان‌ومردان بنام۸ـمردان بنام.وازهموست: معارفشتی ص ۴۲۰۲

47436 ـ آصفیه، ۴۰۵ متفرقات: نستعلیق ۱۳۰۷ ق، بخامهٔ نگارنده، جلد ۱، ۴۱۵ص.

47437 ـ آصفیه، ۴۰۶ متفرقات: نیز همان نستعلیق، ولی بی‌تاریخ، از همان روزگاران، جلد۲، ۶۱۶ ص[ف. آصفیه ۲: ۶۱۵]

نفایس الاخبار

از محمدرضا قزوینی کنی. ازسدهٔ چهاردهم، باعنوان: مجلس، مجلس.

47438 ـ نجف، امیرالمؤمنین ۸۰۵: گویا نسخهٔ اصل، ۲۴۳ گ [یادداشتهای سید عبدالعزیز طباطبایی یزدی].

نفایس العرایس = ترجمهٔ قصص الانبیا

ازمحمد فرزندحسن دیزیدوزی (که چلبی اوراالدیدوری، الدیزومی‌یادکرده‌است)، ترجمه ای‌ست ازقصص‌الانبیا»ی کسایی، امام‌علی‌فرزند حمزه‌نحوی‌قاری بغدادی‌کوفی. نام و کنیهٔ این کسایی‌چندگونه یادشده‌است: گاهی‌ابوالحسن‌و گاهی ابو عبدالله و گاهی محمد فرزند عبدالله وگاهی‌محمدفرزندعبدالملك‌وگاهی‌حسن‌فرزند محمد وجز آن‌یادشده است. و بگفتهٔ استوری او حتماً همان ابوجعفرمحمدفرزندعبدالله کسایی نگارندهٔ«عجایب‌الملکوت»، که‌در«کشف‌الظنون» یاد شده‌است می‌باشد. وکتاب او کمی پیش از ۶۱۷ ق بعربی‌نگاشته‌شده ونسخه‌های‌آن‌بسیار است‌وچاپ نیزشده‌است.

بنگرید: کشف‌الظنون۲: ۱۳۲۸ (قصص الانبیا) ـ هدیة العارفین ۲: ۶۶۸ (کسایی)ـ استوری۱: ۱۶۱ ـ بریگل ۲: ۵۱۵.

47439 ـ پاریس، ملی S.P ۵۱:
نسخ یوسف فرزند محمد فرزند حمید فرزند سعید فرزند احمد. نزدیك بپایان ج۲/ ۶۷۳ [بلوشه ۱: ۳۶۶] فیلم‌آن دردانشگاه ش۷۶۶ هست [فیلمها: ۱۵۴].

47440 ـ استانبول، بایزید، عبدـ النافع افندی ۵۲۷۵: نوشتهٔ‌پیرامون‌۹۵۰ق (۳-۱۵۴۴م). با ۴۴ مینیاتور.

47441 ـ استانبول، طوپقپوسرای، بغدادکوشکی (ف. تاور ۲۹۴): نوشتهٔ ۹۸۳ق (۱۵۷۵م). با ۲۱ مینیاتور.

47442 ـ باکو، اکادمی‌علوم‌آذربایجان شوروی۳ (ف.ج.۱ ص۱۴): تاریخ‌یاد نشده، انجام‌افتاده.

نوحة الاحزان وصیحة الاشجان

از محمد یوسف‌دهخوارقانی (که یاداو در «کشف‌الغموض: ۹۸۱» گذشت)، بروزگار شاه عباس‌دوم(۱۰۵۲-۱۰۷۷) ازروی‌«روضة‌الشهداء»ی کاشفی، در یك مقدمه‌وپنج مسلك و یك خاتمه نگاشته‌است، ودرسه‌شنبهٔ ۲۱ ذیحجهٔ ۱۰۶۹ بپایان رسانده است.

آغاز: الحمدلله‌علی‌السراء والضراء.

47443 ـ مشهد، رضوی ۳۰۵ اخبار: نستعلیق‌۱۰۷۱، زدین، وقف‌نادرشاه، آغازبرابر نمونه، ۱۷۱ گ۱۹ س [ف. رضوی۱: ش۳۰۵ اخبار].

47444ـ مشهد، رضوی‌۹۶۲۰: نستعلیق زیبای سدهٔ ۱۱ـ۱۲، آغاز: الشفاء و الحیاه والفنا، ۱۸۴ گ۱۸ س. [ف. سید عبدالعزیز طباطبایی].

47445 ـ تهران، سپهسالار ۵۶۰۰: نستعلیق‌میرزامحمد کاتب، ۱۲۳۹، ۲۸۳ گ ۲۰ س[ف. سپهسالار ۵: ۷۳۱].

47446 ـ بغداد، المتحف‌العراقی۹۳:

نسخ محرم ۱۳۰۰ [نسخه‌ها ۵: ۴۰۶۰].

نود و نه نام پیامبر

از ناشناس. **آغاز**: محمد، احمد، محمود حامد.

47447 ـ **هند**، ناگپور ۲۱۵۹: سدهٔ ۱۷م، (۲۳ر–۲۴ب) [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۱۳].

نورالابصار

از محمدعلی فرزند محمد صادق حسینی. (بنگرید: تاریخ راحت افزا: در بخش هند). در تاریخ پیامبر ودخترش فاطمه ودوازده امام شیعه. **آغاز**: الحمدلله الذی خلق الانسان لعبادته واصطفاهم علی ما سواهم.

47448 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۶۷ سیر (۱۴۵ف): نوشتهٔ ۲ رمضان ۱۲۲۲ (۱۸۰۷م)، ۱۵۱ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۱۵۹].

نورالابصار فی سیر سیدالابرار

از صبغة‌الله فرزند محمدغوث شافعی مدراسی ازپایان سدهٔ یازدهم هند، درسرگذشت پیامبر، دردو قسم (جلد). قسم یکم درزایش تامرگ او. **آغاز**: لآلی متلالی حمدوثنا نثار بارگاه صمدیکه غنچهٔ وجود انسان.

47349 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۶۶سیر (۱۴۳ف): نسخ خوب و نستعلیق ۱۲۹۳، آغاز برابر نمونه، ۱۰۷گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۱۵۶].

نورالانوار

از سراینده‌ای باتخلص خطایی، شایدهمان خطایی یزدی عقدائی، آقا محمد علی باشد که بروزگار فتحعلی شاه ازعقدا به‌اصفهان آمده و سپس به گیلان رفته‌است. سراینده‌میخواسته‌فضایل الانوار»ی‌رادرچهارده دفتربسازدنتوانسته‌واین یکی‌را در رویدادهای کربلاساخته‌است،

بنگرید: ذریعه ۹: ۲۹۸ ـ مجمع‌الفصحا ۲: ۱۰۸ ـ فرهنگ سخنوران: ۱۹۳.

47450 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۸۲۲: نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز دردیباچه وانجام در داستان مختار افتاده است، ۲۱۶گ ۱۲س [ف. دانشگاه ۱۰: ۱۶۶۲].

نورایمان

از مولوی عبدالرحیم فرزند عبدالکریم صفی‌پوری، نگارندهٔ «منتهی الارب فی لغات العرب» که فرهنگ عربی بفارسی‌ست، و «غایة البیان فی علم اللسان» و «المسالك البهیة فی قواعد النحویه» که این دو دستورزبان عربی‌ست بفارسی. وجزآنها.

در زنجیرهٔ نژاد وصفات نیك ومعجزات و خصوصیات دیگر پیامبر اسلام ویاران اوست. گویا در هند بسال ۱۲۹۹ ق چاپ شده‌است.

47451 ـ **کلکته**، پادشاهی، بوهار ۴۳: ازسدهٔ ۱۹ م [استوری ۱: ۲۰۲ ـ بریگل ۱: ۵۹۴].

نورالشهدا

ازسیدنورالاصفیای اورنگ آبادی، درگذشتهٔ ۱۲۵۵.

47152 ـ **آصفیه**، ۱۶۴۷ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن ۱۳۰۰ [ف. آصفیه ۴: ۱۰۶].

نورالعیون

از محمد باقر شریف قمی اصفهانی، فرزند محمد تقی شریف حسینی، ازروزگارنادرشاه، و شاگرد میرزا محمدتقی الماسی (م۱۱۵۹). در دوجلد: یکم دراصول عقاید وحالات امامان تا مهدی،

دوم درسرگذشت حضرت حسین ورویداد کربلا، در ۱۱۷۸-۱۱۷۹، باعنوانهای: تنویر، مجلس، مظهر نگاشته است (بنگرید: منتخب نورالعیون: ۹۹۶). **آغاز:** الحمدلله اشرقفی قلوب اولیائه لتعریفه وتوحیده.

47453- **یزد،** جامع کبیر: نسخ و نستعلیق نگارنده، وتاریخ ۱۰ج۲/ **۱۱۶۹** در فهرست کتابخانه که بایستی درست نباشد. [نسخه‌ها ۴۱۶:۴].

47454- **تهران،** دانشگاه ۴۴۱۰۰: نستعلیق ذیحجهٔ ۱۱۸ **(۱۱۸۰)** که درفهرست از نگارنده دانسته شده‌است، درفهرست نام پدر نگارنده محمدتقی شریف یادشده‌است، نسخه عنوان مجلس، مجلس دارد [ف. دانشگاه ۱۳: ۳۳۷۳].

47455- **تهران،** سپهسالار ۶۵۰۷: نسخ حسن فرزند مسلم، ۱۲ ذیقعدهٔ **۱۲۵۴**، ۲۲۶ گ ۲۳س [ف. سپهسالار ۵: ۷۳۲].

47456 **تهران،** اصغرمهدوی ۴۷/۲۶۴: نسخ ونستعلیق، باتاریخ **۱۲۷۰** دردفتر، با عنوانهای: مظهر، تنویر، در فهرست نام پدر نگارنده محمدتقی شریف یادشده‌است [نسخه‌ها ۲: ۱۸۰].

نورالعیون

از محمدحسن فرزند حاج معصوم قزوینی، که یاد او در ریاض الشهاده: ۴۴۷۸، گذشت. گرفته شده ازهمان ریاض الشهاده، درسرگذشت پنج تن کسا، درچندمجلس وهر مجلس درچندفصل: سرگذشت پیامبر، سه فصل. حضرت زهرا دو فصل، سرگذشت حضرت علی، دوفصل.

آغاز: حمدمر خدایی را که بندگان خاص خودرا بقدر قابلیت واستعداد ... امابعد، چنین گوید،

47457- **تهران،** دکتر قاسمزاده (مجاهد) ۱۶: نسخ یکشنبه **۱۲۵۲** نوشتهٔ محمدعلی فرزند اسماعیل حسینی، آغاز برابر نمونه [رؤیت].

نورنامه

ناشناخته. شاید چند کتاب باشد.

47458 **- هند،** بانکیپور (ف.ج ۱۷: ۱۶۶۰): نوشتهٔ **۱۱۲۷**، تنها اصل هفتم از کتابی‌ست بنام نورنامه ودرمعراج است [بریکل ۱: ۶۰۷].

47459 **- لاهور،** پنجاب پبلك لائبریری ۹۹۲۱: ۲۹۷ نور: نستعلیق باتاریخ ۸رمضان **۱۱۰۰** دردفتر، کتابی‌ست بنام نورنامه در سوانح پیامبر، آغازافتاده، ش۱دفتر، ۲۲ گ [منظور احسن عباسی: ۲۲۹].

نوردین نیرین

خاور، درص ۴۳۹۸ گذشت.

نهایة الانساب

خاتمهٔ کتابی‌ست درسرگذشت پیامبر، که بنام مرشد الدین شاه میرعبدالله مشهور به سید میرزا، از شاهزادگان مازندران نگاشته شده است وگویا نگاشتهٔ یکی ازدانشمندان همان سامان باشد. **آغاز:** خاتمه درذکر اولادسبطین وسلسله نسب ایشان. **انجام:** موفورباد قدرپسر ازچنان پدر، آمین.

47460 **- مشهد،** رضوی۲ رجال: نستعلیق، وقف سلطانم صفوی، زدین، ۱۸ گ ۱۷س [ف. رضوی ۲: ۳۵۳] فیلم آن در دانشگاه ش۹۲۹ هست [فیلمها: ۲۷۰].

نهایة المسؤال فی مناقب ریحانة الرسول

از عبدالواحد فرزند محمد غوث شافعی ارکاتی، درسرگذشت حضرت حسین، درده فصل: ۱- زایش او ۲- القاب او ... ۱۰- فرزندان او:

بسال۹ ۱۲۰ ق. **آغاز:** لالی متلالی حمدوسپاس حمدی که ازبحارجنان بهساحل زبان بر آوردن.

47461 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالارـ جنگ ۵۰ مناقب (۱۴۴ف): نستعلیق خـوبـو نسخ ۱۳ج۲/**۱۲۳۵** (۱۸۲۰م)، آغازبـرابر نمونه، ۸۱گ۲۱س[ف. محمداشرف:۱۵۷] .

نهایة المسؤل فی روایة الرسول

= ترجمهٔمولدالنبی

متن از سعیدالدین محمد فـرزند مسعود فرزند محمد کازرونی (م ۷۵۸) همانکه بنام «ترجمهٔ مولودالمصطفی» در ص۴۴۴۱ گذشت ترجمه از معاصـر وی عبـدالسلام فرزند علی فرزند حسین ابرقوهی ، وبخواهش ابوالاشرف‌محمد فرزندحسین فرزندعلی‌حسینی یزدی(که‌یاداودرد«حجازیه:۳۹۹۹»گذشت).در چهار قسم و یك خاتمه. بنگرید : «المنتقی‌فی سیرةالمصطفی: ۴۴۴۱» . **آغاز:** سپاس بیقیاس حضرت‌مبدعی‌را که‌ظهور نورمحمدی‌رامطـلع انوار ابداع‌کاینات

47462 ـ **مشهد**، رضوی ۳۱۳ تاریخ (۴۲۸۹) : نسخ محمد سجستانی ،۱ع/**۷۶۵** دردارالملك شیراز ،آغازبرابرنمونه، ۲۳۶ گ ۲۵ س .همراه «حجازیه» از همین‌ابـوالشرف یزدی [ف.رضوی۷:۱۷۹].

47463 ـ **استانبول**، شهید علی‌پـاشا ۱۹۶۲: نوشتهٔ **۷۸۰** (۸-۱۳۷۹م). [بریگل ۱ : ۵۵۰].

47464ـ **استانبول**،ایاصوفیا ۳۵۱۰ : نوشتهٔ **۹۰۵** (۱۴۹۹م)[بریگل].

و

واضحةالاخبار = تاریخ موسوی

واقعهٔ کربلا

گویا ازامان‌الله‌حجـازی(که یـاد او در «انساب‌الائمه:۴۴۱۳»گذشت).دررویدادکربلا، همراه‌با سرودههـایی. **آغاز:** بسمله . حضرت اباعبدالله‌الحسین درروزعاشورا باآن‌قوم‌بیحیا.

47465 ـ **تهران**، ملی۳/۱۲۸۸ف : امان‌الله حجازی که گویا نگارنده‌نیز باشد **۱۲۴۴** (ص۱۲۵-۱۴۳)همراه «انساب‌الائمهٔ» همان حجازی[ف.ملی۳:۳۵۱].

واقعهٔ کربلا

چندگفتارناشناخته.

47466ـ**حیدر آباد**،موزهٔ سالارجنگ ۴۵۰ تاریخ (۱۵۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، در سرگذشت حضرت علی و فاطمه‌و دو فرزندشان حسن‌وحسین ، **آغاز:** روایت کرده‌اندکه‌چون اهلبیت امام شهید ازظلم یزید پلید، ۳۶۵گ . این نسخه‌ونسخهٔ پسین که‌دوگفتار جداگانه‌اند در فهرست‌بنام **واقعات کربلا** یادشده‌است.

47467ـ **حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۴۴۹ تاریخ (۱۵۳ف): نسخ خوب‌سدهٔ **۱۳** ، درسرگذشت حضرت حسین وخاندانش . آغاز افتـاده،۲۶۱ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف : ۱۶۸].

وسیلةالفقیر =شرح‌اسماءالرسول

از محمدهاشم فرزند عبدالغفور سندهی، درگذشتهٔ ۱۱۷۴ (۱۷۶۰م).

47468 ـ آصفیه ، (ف.ج۳ص۳۸۰): تاریخ ونشانی بیشتر یاد نشده [بریگل ۱ : ۵۹۲].

وسيلة النجات

از حیدر علی خاکی فرزند محمد ظهیر چلاوهی آملی، درسوگوادی به نظم ونثر، در یك مقدمه و بیست‌وسیله‌ویك‌خاتمه، بسال۱۲۴۵ در آمل نگاشته‌است. **آغاز:** حمدبیحدوسپاس بیقیاس‌خارج از دایرهٔعددسزاوارخالق‌سرمدی

47469 ـ **آمل** ، میرزا ابوالحسن پیشنمازآملی: نستعلیق، گویانسخهٔاصل[نسخه‌ها ۵:۴۰۳].

وسيلةالنجات

ازنوروزعلی‌بسطامی، (که‌یادا‌ودر «امواج البکا: ۴۴۱۱ گذشت). ونیزدرسوگواری،درده بخش دریکم محرم ۱۲۷۱ بدان آغازودرپایان همان ماه‌به‌انجام رسانده‌است.چندبارچاپ شده است. **آغاز:** الحمدلله‌الذی‌توحدبالوحدانیةو تفردبالفردانیه.

بنگرید :ف.مشار:۱۶۳۱و۲۹۲۲.

47470 ـ **رشت،** جمعیت نشر فرهنگ ۱۴۶/۸ح:سدهٔ **۱۴** ق ،درده باب [ف،محمد روشن:۱۴۶].

47471 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۲۵ APell ۷۱(۴۲ف): نستعلیق، بی‌تاریخ آغازبرابر نمونه.

وفات نامهٔ‌پیامبر

چندگفتار ناشناخته.

47472 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی علوم B ۴۱۹۰ (۴۵۹۲ف): نوشتهٔ**۱۸۶۴**م،(۴۱ر ـ۵۰پ) گزارش مرگ پیامبر اسلام‌است ازآندو نسخهٔ‌لنین‌گراد جداست[آکیموشکین۱:۶۰۴].

47473 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۳۱۱/۳۲۱۶: نوشتهٔ‌محمد عالمگیر سدهٔ **۱۲** (سال ۳ جلوس اکبر شاه‌ثانی) وفات و تولدنامهٔ پیامبر است [ف. دکتر محمد بشیر حسین۱:۲۴].

47474 ـ **حیدرآباد،** موزهٔ‌سالارجنگ ۷۱سیر (۱۵۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳** ،وفات نامهٔ‌پیامبراست. **آغاز:** درصحایف‌آثارولطایف اخبارچنین آورده‌اندکه‌در سال‌دهم از هجرت آنحضرت ،۶۵گ ۱۱س [ف. محمد اشرف : ۱۶۷].

47475 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی علوم C۱۹۶۰ (۴۵۹۰ف): بی‌تاریخ،(۹۴پ ـ ۹۷ پ). منظومه‌ای‌ست در ستایش ومرگ‌او.

47476 ـ **لنین‌گراد،** اکادمی علوم B۲۲۳۵ (۴۵۹۱ف): بی‌تاریخ،(۹۹پ‌ـ۱۰۴ پ) با پیشین جداست[آکیموشکین ۱:۶۰۴ ـ ۶۰۴] .

وقايع‌الطف

ازمقبل اصفهانی ،درسوگوادی،نسخی‌از آن بنام «دیوان» درص۲۵۴۳ گذشت.

وقايع‌وقصص‌انبيا

از فرید الدین عطار ، (بنگرید: تذکرة الاولیاء).

47477 ـ **پاکستان،** لاهور ، پرفسور شیرانی۲۹/ ۳۰۳۴: نوشتهٔ‌ملامحمدکاشف‌فرزند ملامحمد رشید ، **۱۱۱۲** (۱۷۰۰م)[ف .دکتر محمدبشیرحسین ۱:۲۴].

هادی المهتدین

ازعلیمراد فرزندحسین گیلانی سیارستاقی تنکابنی. درسرگذشت‌دوازده‌امام‌شیعیان. آغاز: الحمدلله الذی جعلنامن امةسیدالانبیاء... وبعد، چنین گویداقل کل‌قلیل ... علیمرادبن‌حسین .

47478 ـ تهران، الهیات ۳/۸۳د: بخامهٔ نگارنده، ۱۲۳۷، (۱۰۹ر-۱۳۹ر) آغاز برابر نمونه. [ف. الهیات۱: ۲۹۲۲۹: ۲۰۱].

هدایة الصالحین

ازناشناس، بدستورشاه‌سلطان‌حسین(۱۱۰۵-۱۱۳۵)، درتشخیص‌روززایش حضرت علی(روز ۱۳رجب).

47479 ـ تهران، مجلس۳۷۵۳: نسخ سدهٔ ۱۲ ، آغاز کمی‌افتاده: بنامیشده‌بانی‌ملت بیضاء مؤسس قواعد شریعت‌غراء سید سلاطین زمان‌وزمین وملجا، ۵۸ص ۱۱ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۷۳۷].

همایون‌نامه

ازناشناس . نویسنده‌ای که‌دردستگاه اباقا خان مغول(۶۶۳-۶۸۰ق) کارمی‌کرده است ، بدستور عطاملك جوینی نگاشته است . تـاریخ عمومی‌ست‌حماسی‌درشیوهٔ «شاهنامه» درسرگذشت پیامبر اسلام وجانشینان او تا روزگارهلاکو.

47480 ـ ارمنستان، ایروان، مـاتنا داران ۵۶۱ : نوشتهٔ‌سدهٔ۱۴م‌یاکمی‌بیش‌از آن تنها جلدیکم‌است درسرگذشت‌پیامبـر ، انجام افتاده [بریکل ۱ : ۵۴۷].

هم‌وغم

ازحسین فرزندعلی‌حسین فرزند عبدعلی ، در یك مقدمه و چهارده مجلس ویـك خاتمه ، بخواهش‌ملا محمد حسین بافقی یزدی‌نگـاشته است(بنگرید: مصایب‌العارفین :...ازهمو).

آغاز: الحمدلله‌الذی‌جعل الهم‌والغم والمصیبةو الالام واجبا...امابعد، اقل‌غلامان‌حسین‌علی... برالواح صافیهٔ‌دوستان... مینگارد که‌این‌ضعیف دردههٔ‌عاشورا بحدیث شریف‌نفس‌المهموم.

47481 ـ مشهد، رضوی ۹۲۵۸: نسخ سیدنورالدین فرزند حسین حسینی، ۱۸ ذیحجهٔ ۱۲۶۳ ، آغاز برابر نمونه، ۲۴۶گ ۱۶ س [سیدعبدالعزیز طباطبایی یزدی].

47482 ـ تهران ، سپهسالار ۵۶۲۳ : نسخ ونستعلیق محمدعلی کرمانشاهی، سدهٔ۱۳ درمدرسهٔ سپهسالار قدیم، ۴۷۶گ ۱۰س[ف. سپهسالار ۵: ۷۶۵].

ی

ینبوع الدموع

ازمحمدجعفر استرآبادی(که‌یاداودرسلك البیان: ۱۱۶، گذشت)درهشت باب : ۱-مصایب پیامبر۲- حضرت امیر ۳-فاطمه ۴ -امام‌حسن ۵ - حسین ۶ - موسی کاظم ۷- امام رضا ۸ - دیگر امامان. فرزند نگارنده ازاین‌نگارش‌پدر در «مبدءالامال»خودیادکرده است [ذریعه] .

آغاز: الحمدلله... اما بعد، چنین گویدخادم بساتین مذهب جعفری...که چون‌عزادارای و ذکر مصایب پیشوایان‌دین.

47483 ـ همدان ، کتابخانهٔ غـرب ۷۶۵۳: نسخ[ف. دکترمقصود].

بخش سی و هفتم

نیم قارهٔ هند

الف

آثار دکن

رای منالعل.

47484 ــ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۳۴ ق ف ۱: تاریخ یادنشده، ۲۷۷ص [ف. سرفراز علی: ۹۷].

آثار شاهجهانی

از محمد صادق دهلوی (نگارندهٔ تاریخ شاهجهانی وطبقات شاهجهانی). دریك مقدمه و یك مطلع ویك مقصد ویك خاتمه: مقدمه در مقصود از پادشاهی، مطلع در مجملی از احوال آباء و اجداد پادشاه زمان (شاهجهان)، مقصد در حکایات و نقلیات انبیاء و خلفای راشدین و پادشاهان اهل دین، خاتمهٔ آن بیشتر در تاریخ شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) است. **آغاز:** ناطقهٔ فصحارا آن قدرت و توانایی کجاست که از وصف مالك الملکی جل و علا تواند بر آمد.

47485 ــ هند، بانکیپور ۵۶۴: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۰گ ۱۷س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۶۵].

آشوب هندوستان

از بهشتی، به نظم. در آن آمده: من این رزمها را همه دیده‌ام ـ ز کس همچو افسانه نشنیده‌ام... شد این نامه از همت دوستان ـ مسمی به آشوب هندوستان. **آغاز:** کلام سخن‌سنج را ابتدا ـ بنام خداییست نام خدا.

47486 ــ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۳۵ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونه، ۶۰ گ [ریو ۲: ۶۸۹].

47487 ــ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۴۳/۱ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۴۸م، (گ ۱-۴۸) [ریو ۳: ۱۰۴۴].

آصف‌نامه = نزوك آصفیه

تجلی علیشاه.

آصف‌نامه

از ویر رای Vir Rai وقایع نگار، از

نیمهٔ یکم‌سدهٔدوازدهم. تاریخ‌سه تن‌ازآصفجاهیان است: نظام‌الملك آصفجاه بنیادگزاردودمان ، فرزندش نظرجنگ،ومظفرجنگ. پس‌ازدیباچه آغاز می‌شود با : بیان‌ام واب‌آصفجاه سلیمان دستگاه. **آغاز:** بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم- اوست خداوندبه ملك‌قدیم.حضرت‌آفریدگارطرازندهٔ نقش لیل ونهار عزشانه‌وعم نواله‌که طلسم عالم

47488 ـ**حیدر آباد**،موزهٔسالارجنگ ۳۵ تاریخ (۳۷۴ف):شکستهٔ‌نگارنده،۱۱۴گ ۱۷س[ف.محمداشرف:۴۱۹].

آمدنی و پیدایش هند

47489ـ **آصفیه**،۶۵۰تاریخ: تاریخ یاد نشده، ۷۵س[ف. آصفیه ۱:۲۰۳].

آیین اکبری

از ابوالفضل علامی‌فرزندمبارك، (۹۵۷. کشتهٔ۱۰۱۱)،که‌یادداودرعیاردانش: ۳۷۳۲، گذشت. دائرةالمعارف‌تاریخی‌است درسه بخش، ازدانشهاوعقایدمسلمانان وهندوان، وبسیاری‌از آداب ورسوم‌ایشان:یك‌باب‌آن‌آیین‌قافیه‌سنجان است که تذکرهٔکوتاهی‌ازسرایندگان‌روزگار اکبرپادشاه‌است ؛ بسال ۱۰۰۵به انجام رسیده است. ودر سه جلدچاپ‌شده‌است،ودنباله‌مانندی ست از«تاریخ‌اکبری» که«اکبر نامه»نیزخوانده شده است. هردو کتاب‌به‌انگلیسی‌ترجمه‌وچاپ شده است .ابوالفیض وپدرش بسال۹۸۷فتوایی ازعلمای‌سنی‌گرفتندکه‌بنابرآیهٔاطیعوالله‌ورسوله. فرمان‌شاه ازمجتهدان‌برترست ،وزمینه‌رابرای اکبرشاه فراهم ساخت‌که‌فرمانی برآزادی‌ادیان بنام«صلح کل وجاویدان» صادر کند. **آغاز:** ای‌همه در پرده نهان راز تو... گفتاربستایش کردگار گراید.

بنگرید : ف . مشار:۱(آیین اکبری) ـ استوری ۱ : ۵۴۳-۱۳۱۴ـ ذریعه ۲ : ۲۷۶

(اکبری)ـف.دانشگاه۲ : ۵۱۷ـ تاریخ‌تذکره های فارسی۲: ۴۳۶.

47490 ـ **پاکستان**، لاهور،پرفسور شیرانی ۱۶۶۸/ ۴۷۲۰:ازسدهٔ**۱۱** [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱:۲۷].

47491 ـ **کپنهاك**،پادشاهی،مجموعهٔ قدیم ۵۵: نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**[نسخه‌ها۵ :۶۹۶].

47492 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۷۶۵۲ Add : نستعلیق محمودآل قاضی حمیدالدین ناکوری،سدهٔ **۱۷**م، ۴۷۳ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۵۱].

47493 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۵۲ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۴۳۰گ ۲۱ س [ریو ۱: ۲۵۲].

47494 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۱۶۹ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۳۹۱گ ۲۱ س [ریو ۳ : ۱۰۷۰].

47495 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۴۶ Add : نستعلیق رامرای ولدلچهمی نراین ، **۱۱۳۰** (۱۷۱۸م)،۵۹۹گ [ریو ۱ :۲۵۲].

47496 ـ **کپنهاك**،پادشاهی، مجموعهٔ قدیم ۵۴ : نستعلیق **۱۱۷۱** [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۶].

47497 ـ **موزهٔبریتانیا**، ۱۶۸۷۲ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م) ۴۸۶گ ۱۹ س[ریو۱:۲۵۲].

47498 ـ**لاهور** ، پنجاب پبلك‌لائبرـ یری۹۵۴،۲۳۳ ابو:شکسته ازپایان سدهٔ **۱۲** ، ۳۹۰گ ۲۳ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۶۸۱].

47499ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۶۲۹ Or : سدهٔ **۱۲ ــ۱۳** ،[نسخه‌ها ۴:۶۵۳].

47500 ـ **داکا** ، دانشگاه ۴۱۷

DU (۴۵۸ف): نستعلیق، سدهٔ ۱۸م، ۳۴۱گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۳۹۵].

47501 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۶۴۵ Add : نستعلیق، سدهٔ ۱۸ م، ۴۰۸گ ۲۱س.

47502 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۶۰۹ Add : نستعلیق ، سدهٔ ۱۸م، ۲۹۳گ ۲۱س.

47503 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۵۵۳ Add : نستعلیق ، سدهٔ ۱۸م، ۱۵۹گ ۲۰س.

47504 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۱۱۷ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، ۱۴۹ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۲۵۲].

47505و47506 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۷و۵۰ تاریخ (۲۵۳و۲۵۴ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، بخش ۱و۲و۳است، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۸گ ۲۵س.

47507 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۸ تاریخ (۲۵۵ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲ ، بخش ۱و۲و۳ ، آغاز برابر نمونه، ۴۰۹ گ ۲۱س [ف.محمد اشرف ۱: ۲۹۱ ـ ۲۹۲].

47508 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۵۱ تاریخ (۲۵۷ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، ۱۵۸ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۲۹۴].

47509 ـ هند، بانکیپور ۵۵۴: پیرامن سدهٔ ۱۸م، آغاز برابر نمونه، ۵۹۰ گ ۲۰ س [ف . عبدالمقتدر ۷ :۵۱].

47510 ـ قاهره، دارالکتب ۵۰ تاریخ فارسی: آدینهٔ ۱۹ع۱/۱۲۲۵، دو جلد، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱ :۳] .

47511 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب Pe118B ۴۴۷ (۱۱۲ف): نستعلیق لاهور، ۱۳۴۸ ق، آغاز برابر نمونه. ۳۶۸گ ۲۹س [ف. عبدالله ۱: ۷۷].

47512 ـ پاکستان، لاهور ، پرفسور شیرانی ۲۱۲۵/ ۵۱۳۷ : نوشتهٔ رجب ۱۲۵۵ (۱۸۳۹م) [ف. دکتر محمد بشر حسین ۱ : ۲۷].

47513 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۸۹ Or : نستعلیق ۱۸۴۷م، ۶۸گ.

47514 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۷۹ Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ق) ، ۱۸۹گ ۹س [ریو ۳: ۹۲۸].

47515 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۵۷/۷ Or : پیرامن ۱۸۵۰ م ، بخشی از آیین اکبری ست (گ ۵۷ ـ ۱۸۶) [ریو ۳ : ۱۰۲۰] .

47516 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۹ تاریخ (۲۵۶ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۳۱۱گ ۲۳س [ف. محمداشرف: ۲۹۳].

47517 ـ هند ، بانکیپور ۵۵۵ : نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۲۹۱گ ۲۵س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۵۱].

47518 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe118C ۷۹۹ (۱۱۳ف): نستعلیق ۱۹۱۳ م ، ۳۳۴گ ۲۱ س [عبدالله ۱: ۷۷].

47519 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۴۲/ ۳۳۴۶ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۷].

47520 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۲: تاریخ یاد نشده، ۸۹۴ص [ف. سرفراز علی :۹۷].

47521 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب APe115B ۴۶ (۱۱۴ف): شکسته آمیز، نیز بی‌تاریخ ، آغاز افتاده، ۳۱۲گ ۲۲س [ف. عبدالله ۱ : ۷۸].

آیین عالم‌شاهی = شاه‌عالم‌نامه

از غلامعلی‌خان (بنگرید : «تاریخ علی گوهر» و «مقدمهٔ شاه عالم‌نامه» درهمین بخش).

تاریخ عالمگیر دوم (۱۱۶۷ - ۱۱۷۳) و شاه عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) است.

522-47523- موزهٔ بریتانیا، ۱۶۵۸ و Or۱۶۵۷: نستعلیق ج۲/۱۲۶۵ (۱۸۴۹م)، تاریخ عالمگیر دوم است و شاه عالم دوم و بنام شاه عالم نامه، ۳۲۸ و ۲۳۴ گ [ریو ۲: ۹۴۵].

47524 - لندن، دیوان هند ۳۹۸ اته ۴۲۴: نوشتهٔ آدینهٔ ۱۱ رجب ۱۲۰۷ بنام تاریخ آیین عالم شاهی یاد شده است فیلم آن در دانشگاه ش ۱۸۸۴ هست [فیلمها: ۲۸].

احکام عالمگیری

از عنایت‌الله خان. نامه‌های او رنگ زیب است، وجزء «کلمات طیبات» اوست که درجای خود یاد خواهد شد.

47525 - هند، بانکیپور ۲۰۱۷: تعلیق عبدالغنی، ۱۹ پادشاهی محمدشاه (۱۱۵۰) ۲۹۴ گ ۱۵ س [ف. عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۱].

47526 - پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۳۱۷۴/۱۶۹: نوشتهٔ پیرامن ۱۲۲۱ فصلی [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۷].

احوال آباء و اجداد شاهجهان

از بهکوانداس، بسال ۱۰۳۸ (۱۶۲۸م). سرگذشت آنان را از تیمور تا جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷) دارد. (بنگرید: شاهجهان نامه، درهمین بخش).

47527 - پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۹۷/۱۱۴۴: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۱].

احوال افغانان

در بخش تاریخ خاور (افغان) یاد شده است.

احوال بی‌بی جلیانا

از گستن برویت Caston Bruit از سدهٔ دوازدهم. آغاز: ستایش احدی را که صانع جزو کل.

47528 - موزهٔ بریتانیا، ۱۴۳۷۴ Add: از سدهٔ ۱۸م، (گ ۲-۱۱) [ریو ۲: ۸۲۲].

احوال جیون سنگه

از ناشناس، درسرگذشت جیون سنگه رئیس قصبهٔ بوریه.

47529 - پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۷۹/۸/۲۲۶۹: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۷].

احوال خاندان جوت سنگه

احوال خاندان جوت سنگه و کمرس و جز آنها است.

47530 - پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۷۹/۴/۲۲۶۹: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۷].

احوال خاندان سکندره

47531 - پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۲۷۹/۵/۲۲۶۹: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۷].

احوال الخواقین

از محمد قاسم. نگاشتهٔ ۱۱۵۱ (۱۷۳۸م) تاریخ جانشینان عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸ق) است، دردو بخش، یکم از مرگ او تا تاجگذاری محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱). بخش دوم تا روزگار نگارش ادامه می‌یابد، وگزارشی از یورش طهماسبقلی (نادرشاه) به کابل دارد. **آغاز**: سلطنت کونین وصیانت دارین بذات مقدس حضرت خداوند خردبخش.

47532 - موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۴۴

Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۰ گ ۱۷ س [ریو ۱ :۲۷۶].

47533 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۱ تاریخ (۳۱۶ ف): نستعلیق محمدقاسم علی، ۱ ذیحجهٔ ۱۲۹۳ (۱۸۸۱م)، آغاز برابر نمونه، ۲۲۶ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۳۵۱].

احوال ادینابیگ خان

ادینا (Adinah.) بیگ از نیمهٔ دوم سدهٔ دوازدهم هندوستان است.

آغاز: می‌گویند دنیابیگ‌خان قوم‌دائین.

47534 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲/ ۲۰۴۳ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۴۸ م، (گ ۵۰-۶۲)، باعنوان «احوال دنیابیگ‌خان» [ریو ۳ : ۱۰۴۴].

احوال راجه‌های هندوستان

احوال راجه‌ها از راجه یدهشتر تاسراج الدین‌محمد بهادرپادشاه، ونقشهٔ فرمانروایان اسلام.

47535 ـ پاکستان، لاهور، پرفسود شیرانی ۸/ ۵۲۴۳/۲۲۲۳: نوشتهٔ رام‌نرائن، ۷ اکتبر ۱۸۵۸م [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱ :۲۸].

احوال راجه‌های هندوستان

احوال‌وشجرهٔ جهنداسنگه، احوال‌وشجرهٔ سدها سنگه، احوال‌وشجرهٔ کاتبه سنکه کوتـله والا وراجه رنجیت دیووجز آنها.

47536 ـ پاکستان، لاهور، پرفسود شیرانی ۲۲۷۰/ ۵۲۸۰: تاریخ یـادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱ :۲۸].

احوال راجه‌های هندوستان

احوال ریاست کوتله‌منگ‌پرگنه، احوال سردار صالح محمد ناگهاور، احوال صاحب سنکه‌وکشن‌سنکه، احوال گوربخش‌سنکه‌واحوال هری‌سنکه‌رئیس کهتری.

47537 ـ پاکستان، لاهور، پرفسود شیرانی ۲۲۶۹/ ۵۲۷۹: تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۲۸].

احوال روس وافغانستان و هندوستان

سید حسین شیرازی، دربخش تاریخ‌روسیه خواهدآمد.

احوال‌سرداران‌دکن

آغاز: هزاران شکرخدائی بیچون‌راکه بیك لفظ‌کن‌این‌همه چهارده‌طبقه‌سما.

47538 ـ آصفیه، ۱۰۳۸ تـاریخ: [ف . آصفیه ۱ :۱۴۵].

احوال سلاطین بیجاپور

تاریخ کوتاهی‌ست ازعادلشاهیان. آغاز: حمدله... اما بعد، تاریخی مخـتصر درسنـهٔ جلوس.

47539 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۷۰ Add: شکسته شعبـان ۱۲۳۶ (۱۸۲۱م)، ۴۸ گ ۱۲ س [ریو ۱ :۳۱۸].

احوال‌سلاطین‌قطبشاهیه

ناشناخته.

47540 ـ پاکستان، لاهور، فسورشیرانی ۱۸۲۳/ ۴۸۴۳: آغازوانجام‌افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱ :۴۰].

احوال سلطنت جهانگیر پادشاه

ناشناخته.

47541ـ پاکستان، لاهور، پرفسود

شیرانی ۱/۱۰۸۸/۴۱۴۰: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۲۸].

احوال شهر اکبرآباد

در بخش جغرافیا س ۳۹۳۲ گذشت

احوال صوبه‌جات دکن

در بخش جغرافیا س ۳۹۳۲ گذشت.

احوال عالی گهر = احوال شاه عالم تیموری

از هدایت علی‌شاه ترمذی، از شیعیان پایان سدهٔ دوازدهم، متخلص به حیدری. تاریخ هند پس از عالمگیر (م ۱۱۱۸) است. **آغاز:** حمدله. که دانای هر پیدا و نهان و سزاوار والله اعلم و انتم لاتعلمون.

47542 **ـ لاهور**، پنجاب. پبلک لائبریری ۹۵۴،۲۳ هدا: نستعلیق با تاریخ **۱۲۲۷** در دفتر، ۱۴۳ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۹۰].

احوال کشمیر = رساله در...

47543 **ـ اسرائیل**، ملی و دانشگاهی اورشلیم ۳۶ ‎-‎ ۸ Ar: سدهٔ **۱۳-۱۴** [نسخه‌ها ۵: ۱۰۹].

احوال فرقهٔ سکهان = تاریخ پنجاب

تاریخ Sikhas است، در پنجاب تا به سال ۱۸۱۱ م. **آغاز:** جهان جهان گوهر صفت و ثنا و عالم جواهر حمد.

47544 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۷ Or: شکسته آمیز **۱۸۳۵** م، ۱۷۷ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۹۴].

احوال همایون پادشاه

از گلبدن بیگم دختر بابر پادشاه، عمهٔ اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ ق) و بدستور همو، در رویدادهای روزگار همایون شاه (۹۳۷-۹۶۳ ق). **آغاز:** حکم شده بود که آنچه از واقعهٔ فردوس مکانی و حضرت جنت آشیانی می‌دانسته باشید بنویسید.

47545 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۸۳ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۴۷].

اخبار اگره

47546 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۵۸ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

47547 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۶۳۷۱ Or: سدهٔ **۱۳**، «تفریح العمارات» [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

اخبار دربار نواب آصف جاه

تاریخ آصف جاه م ۱۸۲۶ م و ناکپور ۱۸۲۷ م است.

47548 **ـ پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۹۹/۴۹۱۱: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۲۸].

اخبار راجپوت = تاریخ هندوستان

ترجمه از اردشیر، بدستور مسعود میرزا ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه، از انگلیسی **آغاز:** اخبار راجپوت. جنگ ماهارا هزار و پانصد سال پیش از مسیح. طوایف معظم و فرمانفرماهای هندوستان به راجپوتها موسوم هستند، آنها طوایف جنگی هندوستان.

47549 **ـ اصفهان**، عمومی ۱۱۴۵۵: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه،

۳۸۳ص ۱۲ س[ف. دکتر مقصود ۱: ۴۴].

اخبار محبت

از محبت فرزند فیض عطاخان فرزند صالح محمدخان بهادر فرزند مرتضی خان فرزند فتح معمورخان فرزند دلیرخان. تاریخ عمومی هنداست از آغاز تا بسال ۱۱۸۶ق. **آغاز:** بحمد وسپاس مر قادری را که بقدر خودنیستی را.

47550 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۳۲ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، ۲۶۳گ [ریو ۳: ۹۱۲].

47551 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۴/ ۲۰۵۷ Or: بخشی ازآن است (گ۱۹۷-۲۰۳)[ریو ۳ : ۱۰۵۲].

اخبار النوادر = چهار گلشن

چتر من، درهمین بخش خواهد آمد.

اخبارات هند

ازمحمدرضا متخلص به نجم فرزند ابوالقاسم طباطبایی نجم الدوله افتخار الملك حسام جنگ. تاریخ عمومی هند است از آغاز تا بسال ۱۲۶۴ ق . **آغاز:** شکر و سپاس بیش ازاندازهٔ قیاس سزاوار.

47552 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۲۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۲۶۴** (۱۸۱۸م) ، ۵۷۵ گ ۱۹ س [ریو ۳ : ۹۱۴] .

47553 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۱۷۴۳ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) بخشی از آن است (گ ۱۶۶)همراه چند گفتار دیگر از همو [ریو ۳: ۱۰۱۴].

اخبار هند

ترجمه ازسید علی تبریزی منشی ومترجم هندی دارالترجمهٔ ناصری. **آغاز :** بقیه شرح حالات و معلومات شهرهای ممالك هندوستان و تعداد لشکر ساخلوی دولت انگلیس درشهرهای هند.

47554 ـ **تهران** ، مجلس ۳۶۹۹: نستعلیق ع۲/ **۱۳۰۱** ، ۶۱ص ۱۱ س [ف . مجلس ۱۰ : ۱۶۱۱].

اساس ریاست کرناتك

از محمود جنگ مولوی خیرالدین خان بهادر ، بسال ۱۳۲۵.

47555 ـ **آصفیه** ، ۱۹۶۲ تاریخ : نوشتهٔ **۱۳۲۵**[ف. آصفیه ۴: ۹۲].

اسامی سلاطین تیموریه = ذکر...

تاریخ کوتاه تیموریان هنداست، ازتیمور تا اکبر پادشاه دوم (۱۲۲۱-۱۲۵۳ق).

47556 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۹ APell ۷۶ (۱۰۰ف) : نستعلیق ۱۰۱ پادشاهی ؟ گویا اکبرشاه دوم(**۱۲۳۰**ق)۱۲گ [ف .عبدالله ۱: ۷۰].

اسرار الاخیار = تاریخ احسن

از پیرغلام حسن کهویهامی کشمیری، تاریخ کشمیر است درسه مجلد، بخش چهادم ازجلدسوم آن درسرگذشت ۱۱۸ تن ازسرایندگان کشمیری و یا کسانی ست که در کشمیر زیسته و یا درآنجا بخاك سپرده شده‌اند .

درسرینگر کشمیر بسال ۱۹۶۶م چاپ شده است.

47557 ـ **کشمیر** ، دولتی : نسخهٔ گرانبها [تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۲۴۸].

اسرار صمدی

از زرگر بچه کلانودی، پیرامن سال ۱۱۴۱

(۱۷۲۸م). در بارهٔ مهام نواب عبدالصمدخان دلیرجنگ علیه یاغیان. که از طرف ادارهٔ تحقیقات پاکستان دانشگاه پنجاب بتازگی چاپ شده است.

47558 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۳۰۰۷ از : نوشتهٔ شهاب الدین فرزند محمد عظیم، ۱۱ شعبان **۱۲۲۳** (۱۸۰۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۹].

اشرف التواریخ

از کیش داوال Kishan Dayal از مردم دهلی. تاریخ و جغرافیای هند است، نگاشتهٔ ۱۸۲۶م (۲-۱۲۴۱ق).

47559-560 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۱۷۶۳/۳ و Or ۲۰۵۸ : [ریو ۳ : ۱۰۲۶ و ۱۰۵۲].

اعظم الحرب = اعظم نامه

از کامراج Kamraj فرزند نین سنکه فرزند بندرابن. در تاریخ محمد اعظم شاه از جانشینان اورنگ زیب. **آغاز**: در باغ جهان چو قد برافراخت قلم.

47561 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۳/۳ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق) (گ ۴۸ - ۷۰) [ریو ۳: ۱۰۲۶].

47462 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۹ Or، نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغاز برابر نمونه، ۲۳۴ گ ۹ س [ریو ۳ : ۹۳۷].

افضل نامه

از سید عبدالرحیم، شاه رحیم الله قادری، درسرگذشت نواب ناصر الدوله بهادر.

47563 ـ **آصفیه**، ۱۳۷۴ تاریخ : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳ : ۹۲].

اقبال نامهٔ جهانگیری

از میرزا محمد شریف معتمد خان تخشبی، درگذشتهٔ ۱۰۴۹، بسال ۱۰۲۹ (۱۶۲۰م) در کشمیر، بروزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ - ۱۰۳۷)، درسه جلد نگاشته است: ۱- ازامیر تیمور گورکان تا همایون پادشاه (۹۳۷- ۹۶۳) ۲ ـ محمد اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) ۳ ـ جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷)، بسال ۱۸۶۵ و ۱۸۷۰ م بکوشش عبدالحی و احمدعلی در کلکته، در ۳۰۸ ص چاپ شده است.

آغاز: منتهای نامنتها خدای بی همتارا که مارا **آغاز ج ۲**: سلسلهٔ انتظام کارگاه آفرینش که مظاهر حیثیت نمای شهود وشواهد. **آغاز ج ۳**: شایستهٔ سریر سلطنت وفرمانروایی وزیبندهٔ افسر خلافت.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۶۶ - ف. مشار : ۱۳۵.

47564 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۸۳/۱۱۳۰ : نوشتهٔ خلیفه عظیم الدین ۱۴ج۲/ **۱۰۴۰** (۱۶۳۱م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۹].

47565 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳ . ۹۵۴ معتمد (۳): شکستهٔ ۵ شوال **۱۰۶۶**، ۲۳۲ گ [منظور احسن عباسی ۲ : ۱۸۹].

47566 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۱۸ Add : نستعلیق، ذیقعدهٔ **۱۰۷۴** (۱۶۶۴م)، آغاز برابر نمونه، ۱۶۱ گ ۱۷ س [ریو ۱ : ۲۵۵].

47567 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۰: جلد او بخشی از ۲، بایادداشت مؤرخ ۲۴ صفر **۱۰۸۷**، ۳۲۸ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۶۲].

47568 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B ۶۶۴ (۱۶۲ف) : نوشتهٔ **۱۰۹۸**، (۱ر - ۱۳۸پ) [آکیموشکین ۱ : ۵۲].

47569 ـ **موزهٔ بریتانیا**، 6555 Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۲۳۴ گ ۱۵ س [ریو ۱ :۲۵۵].

47570 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۸ Or : شکسته آمیز، سدهٔ **۱۷** م، جلد۲ ۲۱۰۰ گ ۱۶–۱۸ س [ریو ۳ : ۹۲۳].

47571 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۰۸ : سدهٔ **۱۲**، وشاید رمضان **۱۱۰۱**، آغاز افتاده، ازاین رودر فهرست نگارنده شناخته نشده و آمده است: اقبال نامه در تاریخ هندو بنام جهانگیر پادشاه، در سال دوم پادشاهی او در ۱۱ ذیقعدهٔ ۱۰۱۴ (کذا) نگاشته شده است. آغاز موجود: ... جلوس سال دوم وقایع سال اول ۱۱ ذیقعدهٔ ۱۰۱۴ ق نیراعظم به بیت‌الشرف حمل سعادت تحویل یافته، ۴۵ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار۳ : ۱۷۸].

47572 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۲۴ Or : شکسته آمیز، **۱۱۰۳** (۱۶۹۲م)، جلد ۳ ، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ریو ۳ : ۹۲۳].

47573 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۷ Or : شکسته ۳۷ پادشاهی عالمگیر (= ۵ ـ **۱۱۰۴** ق/ ۱۶۹۳ م)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۴۹ گ ۱۳ س [ریو۳: ۹۲۲].

47574 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۵ تاریخ (۲۶۹ف) : شفیعای میرعنایت‌الله، برای میرزا محمد ظفرجان، ۱۷ شعبان ۴۴ عالمگیری (**۱۶۹۹**م)، جلد ۳، آغاز: شایستهٔ سریر سلطنت وفرمانروایی، ۱۶۲ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۳۰۹].

47575 ـ **آصفیه**، ۲۳۳ تاریخ : چند برگ نونویس سال پنجم پادشاهی شاه‌عالم پادشاه دهلی **۱۱۱۹**، بخش سوم آنست ، ۲۴۲ ص ۱۹ س [ف. آصفیه۱: ۱۴۷].

47576 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب Pe1181:V.2 ۱۳۸۹ (۱۱۹ف): شکسته، صفر، **۱۱۲۰**، بخش۲، ۲۴۷ گ ۲۵ س [ف. عبدالله ۱: ۸۱].

47577 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۶ تاریخ (۲۷۰ ف): نستعلیق شنکر داس، ۲۱ رجب **۱۱۲۰** (۱۷۰۸م)، ۱۸۷ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۳۱۰].

47578 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ ق ف ۴ : نوشتهٔ **۱۱۲۳**، ۳۹۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۸].

47579 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۷ تاریخ (۲۷۱ف): نستعلیق ۱۵ ذیحجهٔ **۱۱۲۶** (۱۷۱۴م)، ۱۸۷ گ ۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۰].

47580 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲۴ تاریخ (۲۷۲ف): نستعلیق ۱۱ محمد شاهی (**۱۱۴۱**/۱۷۲۸م) ۱۱ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۱].

47581 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۵ تاریخ (۲۷۳ف): نستعلیق ۹ شعبان **۱۱۶۴** (۱۷۵۱م) ۴+۸۶ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۱].

47582 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۲ تاریخ (۲۷۴ف): نستعلیق محمد عبید، ۱۷ ع۲ /۱۱ شاه عالم (=**۱۱۸۴**/ ۱۷۷۰م)، ۱۹۸ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف : ۳۱۲].

47583 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۱۴۳۱: نستعلیق شکستهٔ سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه ، ۳۸۳ ص ۱۳ س [ف . دکتر مقصود ۱: ۷].

47584 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب APe116A:V.3 ۵۹ (۱۲۲ف): نستعلیق،

۱۷ پادشاهی محمد شاه(**۱۱۴۸**) ، جلد ۳ ، ۱۵۴ گ ۱۴ س [ف.عبدالله ۱:۸۲].

47585 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳، ۹۵۴معتمد : شکستهٔ عیانهٔ سدهٔ **۱۲** ، جلد ۱ و ۲ آنست ، ۲۶۶ گ ۲۵ س [منظور احسن عباسی ۱:۶۷۴].

47586 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۳۱۸ Or : سدهٔ **۱۲** ، سپس «ظفرنامهٔ عالمگیری» [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۱].

47587 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۳۴ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، جلد ۲، ۲۳۳ گ ۲۵ س [ریو ۳:۹۲۳].

47588 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۹۴ Add : شکسته آمیز سدهٔ **۱۸** م ، ۱۱۳ گ ۱۸ س.

47589 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۱۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۰۸ گ ۱۵ س.

47590 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۴۰۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۲۲۳ گ ۱۳ س .

47591 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۸۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، ۱۸۳ گ ۱۸ س [هرچهار ، ریو ۱:۲۵۶].

47592 ـ **هند**، بانکیپور ۵۵۹: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، آغاز برابر نمونهٔ ۱ ، ۳۴۰ گ [عبدالمقتدر ۷: ۶۰].

47593 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۱۹ Add : نستعلیق سیدغلام‌محمد، رجب **۱۲۰۴** (۱۷۹۰م) ۱۸۲، گ ۱۵ س [ریو ۱:۲۵۶].

47594 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸ تاریخ (۲۷۵ف) : نستعلیق لال‌چند، ۱ ذیقعدهٔ **۱۲۱۲** (۱۷۹۸م) ۱۴۴، گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف : ۳۱۳].

47595 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۱ تاریخ (۲۷۶ف): نستعلیق ۱۷ محرم **۱۲۱۷** (۱۸۰۲م) ، ۱۰۴ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۳۱۳].

47596 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۳: نوشتهٔ غلامحسین در **۱۲۲۰** ، ۲۴۴ س [مخطوطات ،سرفرازعلی: ۹۷].

47597 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۲۷۵ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۳۰** (۱۸۱۵م) ، ۲۲۶ گ ۱۱ س [ریو ۱:۲۵۶].

47598 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/۸۹۰۸ Add : نستعلیق **۱۸۱۹** م (گ ۴۰ـ ۲۱۸) جلد ۳ ، [ریو ۲ : ۸۱۹].

47599 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۶۹ Or : نستعلیق ج ۲/ **۱۲۴۰** (۱۸۲۵م)، ۳۴ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۲۳].

47600 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PPeI ۱۱۷:V۲۰۳ (۱۱۸ف): نستعلیق ، ۲۰ محرم **۱۲۴۰** ق ،جلد ۲و۳ است، آغاز هر دو برابر نمونه ، ۴۵۷ گ ۱۸ س [ف. عبدالله ۱ : ۸۰].

47601 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۹ تاریخ (۲۷۷ف) : نستعلیق محمد اسماعیل فرزند حاجی‌محمدفرزنددرویش‌محمد ۲۷ ج ۲/ **۱۲۴۷** (۱۸۳۱م)، ۱۶۹ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۴].

47602 ـ **قم** ، سیدشهاب الدین ، آقا نجفی ۳۹۴: نستعلیق، آدینه ۲۹ع۲/**۱۲۵۸** ق ، جلد۳، آغازبرابر نمونه،درفهرست‌آمده: تا سال ۱۰۳۵ ق رادارد، ۲۲۷ گ ۱۲ س [ف. اشکوری ۱ : ۴۱۱].

47603 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۲۰ تاریخ (۲۷۸ف) : نستعلیق پاندیت دایارام توت ، **۱۲۷۲** (۱۸۵۴م) ، ۱۵۳ گ

۱۷ س [ف محمداشرف:۲۱۵].

47604 ـ لاهور، پنجاب پبلك‌لائبر ـ یری ۲۳ ،۹۵۴ معتمد(۲): نستعلیق‌سیف‌الدین قادری ، ۱۸۹۱ ، جلد ۳ ، آغازبرابر نمونه، ۱۹۰ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۶۷۷].

47605 ـ لاهور ، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳، ۹۵۴ معتمد(۴): نستعلیق ۱۱ سانون۱۹۰۰ ب ، ۱۹۰گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۸۹].

47606 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۰۰۲ Egerton : نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، ۱۷۳گ

47607 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۶۲۱۷ Add : شکسته‌آمیزسدهٔ ۱۹م ، ۱۴۹گ ۱۵ س [هر دو،ریو ۱ :۲۵۶].

47608 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۳ تاریخ (۲۷۹ف): نستعلیق‌سدهٔ۱۳، ۲۸۲ گ ۱۱س .

47609 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ ۲۶ تاریخ (۲۸۰ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۲۳۲ گ ۱۱ س [ف . محمد اشرف: ۳۱۵-۳۱۶].

47610 ـ آصفیه ، ۴۹۰ تاریخ : بی تاریخ ، بخش سوم آنست ، ۱۴۴ ص ۱۱س .

47611ـ آصفیه ، ۷۵۳ تاریخ :بخش سوم آنست، ۱۵۵ گ۱۵ س [ف . آصفیه ۱: ۱۴۷].

47612 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۵۵۵ Pe1117:V.3 (۱۲۰ف):شکسته، بی‌تاریخ ،جلد۳، ۹۹گ۱۷س.

47613 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۱۵۵۶ PPe1117V.3 (۱۲۱ف):شکسته، بی تاریخ ، جلد ۳، ۱۵۸گ۱۵س[ف.عبدالله ۱:۸۲].

47614 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی۱۱۷۱/ ۴۲۲۴: تاریخ یادنشده[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱:۲۹].

47615 موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۴۲/۲ Or: جلد۱و۲ آن است(گ۱۳۸-۱۹۰)[ریو ۳:۱۰۳۰].

اقبال‌نامه

تاریخ هندبروزگار عالمگیر (۱۰۶۹-۱۱۱۸)است.

آغاز : ابوالمظفر محیی الدین محمد اورنگ زیب‌بهادرپادشاه غازی خلدالله‌ملکه ... آن قطب‌سلطنت وجهانداری.

47616ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۲۳۶، ۹۵۴ اقبال : نستعلیق کرم‌اللهی، ۲۴ محرم۱۲۶۱، آغازبرابرنمونه، ۱۲۱گ۱۵ س [منظور احسن‌عباسی۱: ۶۹۷].

47617 ـ داکا ، دانشگاه ۲۹۱ DU : نستعلیق ۱۱ جولای ۱۸۵۱ م، آغاز برابرنمونه، ۵۵ گ [ف.حبیب‌الله۱: ۱۰].

اقبال‌نامه

47618 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو۳ق‌ف۱۷۴: تاریخ‌یادنشده، ۲۰س [مخطوطات،سرفرازعلی:۷۲].

اقبال‌نامهٔ‌سعادت آیات

ازمحمداعظم‌اسدی‌هاشمی فاروقی‌بهاولپوری در تاریخ سند ومحمدعبدالله‌خان‌عباسی که بعدها محمدصادق‌خان‌خوانده‌شده استو جانشینان او

آغاز: زیب‌فهرست نسخهٔ مفاخر ومعالی.

47618 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۳۱/۲ Or: نستعلیق سدهٔ۱۹ ،آغاز برابرنمونه(گ ۴۱۰-۵۸۶)[ریو ۳: ۹۵۲].

اکبر نامه = تاریخ اکبری

از ابوالفضل علامی، که یاد او در «آیین اکبری: ۴۵۶۹» گذشت. تاریخ پادشاهی جلال الدین محمد اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) است و نیاکان او، اندکی درباره ۵۲ تن از پدرانش که میرسد به آدم ا و بسال ۱۰۰۴ به انجام رسانده است. در کلکته ۱۸۷۷ م چاپ شده و ترجمهٔ انگلیسی آن نیز چاپ شده است.

آغاز ج ۱: الله اکبر این چه دریاییست ژرف وشناختی شگرف. **آغاز** ج ۲: سلسله انتظام کارگاه آفرینش که مظاهر حقیقت نمای.

بنگرید: ذریعه ۲: ۲۷۶ - مؤلفین مشار ۱: ۲۹ - ف. مشار: ۲۹.

47620 - **تهران**، سپهسالار ۱۴۹۰: نستعلیق هندی، **۱۰۱۰**، جلد ۳ و ۴ آن است، **آغاز**: در این هنگام که عشرت ابتسام که موکب مقدس شاهنشاهی. ۳۴۳ گ ۲۵ س. در فهرست بنام «تاریخ اکبری» ست [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۴].

47621 - **تهران**، دانشگاه ۲۰۳۸: نسخ ۹ ج ۲/ **۱۰۱۶**، در ۱۰۸۶ نسخه از آن صفی قلیخان فرمانروای پیشین ایروان بوده، بنام «تاریخ اکبری» یادشده، ۳۹۳ گ ۲۳ س [ف دانشگاه ۸: ۶۵۶].

47622 - **تهران**، دانشگاه ۱۲۱: نستعلیق خاوری زیبا، گویا هند، محمد فرزند نظام الدین خلیل، **۱۰۲۰**، زرین، «تاریخ اکبری» ست، آغاز برابر نمونه، ۳۳۵ گ ۲۳ س [ف. دانشگاه ۲: ۵۱۷].

47623 - **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۱۱۰ ت: نسخ خوش، رجب **۱۰۲۱** ق، ۷۸۹ گ [ف. محمد روشن: ۱۲].

47624 - **لنین گراد**، اکادمی علوم D ۸۰ (۱۷۰ ف): نوشتهٔ **۱۰۲۴**، ۲۷۵ گ [آکیموشکین ۱: ۵۲].

47625 - **قاهره**، دارالکتب ۸ م تاریخ فارسی: نوشتهٔ محمد حسین فرزند عبدالملك حسینی گیلانی، ج ۱/ **۱۰۲۶**، در فهرست بنام «اکبر نامه» یادشده، درین، آغاز برابر نمونه [مخطوطات ۱: ۲۵].

47626 - **تهران**، ادبیات ۱۳۸ ب: نسخ محمد حسین فرزند سید محمد شاه حسینی، پنجشنبهٔ شعبان **۱۰۳۲**، با فهرست به خامهٔ قزوینی، ۳۳۴ گ ۲۳ س. درفهرست بنام «تاریخ اکبری» ست [ف. ادبیات ۱: ۵۶].

47627 - **تهران**، مجلس ۲۱۷: نستعلیق **۱۰۳۳**، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام گزیدهٔ «اکبر نامه» است، ۴۱۳ گ ۲۵ س [ف. مجلس ۲: ۱۲۲].

47628 - **مشهد**، رضوی ۱۰۷ تاریخ: نسخ امین الدین محمد کرمانی، رجب **۱۰۳۴** آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام «اکبر نامه» یاد شده، جلد یکم است، ۲۵۰ گ ۱۹ س [ف. رضوی ۷: ۱۰].

47629 - **تهران**، مجلس ۳۵۵۳: نستعلیق میرحبیب فرزند میر حاتم گیلانی لاهیجی، در **۱۰۳۷**، آغاز افتاده، ۵۹۴ گ ۲۴ س [ف. مجلس ۱۰: ۱۵۱۳].

47630 - **تهران**، ملی ۱۲۴ ف: نستعلیق صددای فرزند ملاخلیل لاهیجی، یکشنبه **۱۰۴۲**، درفهرست آمده: **آیین اکبری** ودرسرع نسخه آمده: **محامد ایزدی** ولی سرآغاز آن برابر نمونه است، ۵۲۵ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۱۱۶].

47631 - **تهران**، سپهسالار ۱۴۸۸: نستعلیق **۱۰۴۸**، ۳۸۷ گ ۲۱ س، درفهرست

بنام «**تاریخ اکبری**» است [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۴].

47632 ـ **تهران**، ملی ۱۵۹ف: نستعلیق گویا **۱۰۵۴**، در فهرست بنام «اکبر نامه» است، آغاز برابر نمونه، دفتر ۱ و ۲ و ۳ آن است ۵۲۲ گ ۱۷ س [ف ملی ۱: ۱۶۴].

47633 ـ **تهران**، ملک ۴۳۷۷: نستعلیق قوام الدین خلیفه کازرونی، ذیحجهٔ **۱۰۵۶**، درفهرست بنام «تاریخ اکبری» یاد شده، ۳۵۱ گ ۲۵ س [رؤیت].

47634 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۷۹ D (۱۷۳ ف): نوشتهٔ **۱۰۵۶**، (۱پ-۲۲۵ر) [آکیموشکین ۱: ۵۳].

47635 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای H. ۱۳۶۴: افضل فرزند حاجی محمد کاتب، **۱۰۵۷**، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۵۷ گ ۲۱ س [ف. فهمی ادهم ۱: ۵۶].

47636 ـ **هند**، بانکیپور ۵۵۳: نستعلیق معین الدین اکروی، ۱۳ ذیحجهٔ **۱۰۵۹**، جلد ۲، آغاز: سخن تازه سازم بنام خدای ـ که نامش بمعنی بود راهنمای، ۳۸۴ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۵۰].

47637 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم ۴۲۳ C (۱۷۲ ف): نوشتهٔ **۱۰۷۴**، ۵۶۶ گ [آکیموشکین ۱: ۵۳].

47938 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۷ Add: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۰۸۰** (۱۶۷۰م)، آغاز برابر نمونه، بنام **اکبر نامه** است، ۴۶۱ گ [ریو ۱: ۲۴۷].

47639 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۴۸۸ مکرر: نستعلیق ۶ ذیقعدهٔ **۱۰۹۵**، آغاز چند صفحه افتاده، در فهرست بنام «تاریخ اکبری» یادشده، ۳۴۷ گ [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۴].

47640 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۲۶ Add: شکسته آمیز محمد باقر فرزند محمد امین نصیری طوسی. ذیقعدهٔ **۱۰۹۷** (۱۶۸۶م) بخش یکم **اکبر نامه** است، ۳۶۶ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۴۸].

47641 ـ **تهران**، ادبیات ۵۸ب: نسخ محمد فرزند اسدالله، ۱۷ محرم **۱۰۹۸**، ۳۴۰ گ ۲۲ س، درفهرست آمده **تاریخ اکبری** که «اکبر نامه» نیز خوانده می‌شود، ۳۴۰ گ.

47642 ـ **تهران** ملک ۳۹۵۲: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز وانجام افتاده [رؤیت].

47643 ـ **مشهد**، رضوی ۱۰۲۶۲ فهرست نشده: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۷۹ گ [رؤیت].

47644 ـ **رشت**، جمعیت نشر فرهنگ ۸۳۰ الف: نستعلیق سدهٔ **۱۱** ق، آغاز وانجام افتاده، جلد ۲، ۲۶۱ گ ۲۱ س [ف. محمد روشن: ۱۲].

47645 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۲ تاریخ (۲۴۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۱۵۲ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۲۸۵].

47646 ـ **آصفیه**، ۹۹۵ تاریخ: نستعلیق خوش سدهٔ **۱۱**، از روی نسخهٔ نگارنده، و یادداشتها وحك واصلاحهایی از نگارنده، ثلث یکم کتاب است، ۳۶۸ ص ۲۱ س.

47647 ـ **آصفیه**، ۷۲۰ تاریخ: ثلث دوم کتاب است، ۳۳۰ گ ۱۵ س.

47648 ـ **آصفیه**، ۷۰۹ تاریخ*: ثلث سوم کتاب، ۴۰۴ گ ۲۳ س [ف. آصفیه ۱: ۱۵۰].

47649 ـ **کپنهاك**، پادشاهی، مجموعهٔ قدیم ۵۲: نستعلیق **۱۰۹۹** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۸].

47650 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۳۵/ ۳۰:سدهٔ **۱۱**[ف.دکتر محمد بشیرحسین۱: ۳۰].

47651 ـ کپنهاك، پادشاهی،مجموعهٔ قدیم ۵۱ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، [نسخه‌ها ۵ : ۶۹۶]،

47652 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۵۴۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م،ج۱،اکبر نامه است ، ۳۸۷ گ۲۱س.

47653 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۰۴ Add : نستعلیق‌سدهٔ**۱۷**م ، ج‌یکم‌اکبر نامه است ، ۲۲۱ گ ۲۹س[ریو ۱: ۲۴۹] .

47654 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۶۴۴ Add : سدهٔ **۱۷** م ، بخش یکم اکبر نامه است، ۴۴۱ گ۱۷س.

47655 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۷۶۵۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، بخش۲اکبر نامه است.۳۴۷گ ۲۱س[ریو۱ : ۲۵۰].

47656 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۰۷ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م.جلد۲اکبر نامه است، ۳۳۸گ۲۵ س[ریو۱:۲۵۱].

47657 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۰۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۲۱۴ گ ۱۳س، جلد۱.

47658 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۰۴۱ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، بخشی‌ازآن است ، ۱۶ س ۳۵ گ [این‌دونسخه، ریو۳:۹۲۸] .

47659 ـ لنین گراد ، اکادمی علوم C ۴۲۱ (۱۶۷ف): نوشتهٔ **۱۱۰۹**،۳۹۲ گ [آکیموشکین۱ :۵۳]،

47660 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۵۴۵ Add : نستعلیق‌ج۱/ **۱۱۱۳**(۱۷۰۱م)، بخش ۲ اکبر‌نامه است، ۶۴۱ گ ۲۱س [ریو ۱: ۲۵۰].

47661 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۶۹۲ Add : شکسته‌آمیز نیلکنته‌ولدتاپی‌داس‌ناکر احمد آبادی ، صفر **۱۱۱۴** (۱۷۰۲م)، ج ۱ اکبر‌نامه است ، ۴۰۹ گ ۲۱ـ۲۳س[ریو ۱: ۲۴۹]،

47662 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۴۹۴۴ Add :نستعلیق ، شمعی، **۱۱۱۹**(۱۷۰۷م)، ج ۱ اکبر‌نامه است ،۳۰۲ گ۱۵س[ریو ۱: ۲۴۹].

47663 ـ لنین‌گراد ، اکادمی علوم B ۱۸۵۴ (۱۶۳ف): نوشتهٔ**۱۱۲۳**،۳۱۸ گ [آکیموشکین۱:۵۲].

47664 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C ۴۱۹ (۱۶۵ ف): نوشتهٔ**۱۱۲۳**،(۳ر ـ ۳۲۰ پ).[آکیموشکین ۱:۵۳].

47665 ـ حیدرآباد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۸ تاریخ (۲۴۷ف) : نستعلیق شیخ‌الله بخش، ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۱۴۸** =۱۷۳۶م (۱۸ پادشاهی محمدشاه)، بخش۱و۲،۶۳۸ گ۱۷س [ف .محمد اشرف : ۲۸۵].

47666 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۵۵۳ Add : نستعلیق ج ۲/ ۲۱پادشاهی‌محمدشاه (**۱۱۵۱** ق ۱۷۳۸م) ، بخش ۲اکبر‌نامه‌است، ۲۸۳گ ۱۵س[ریو۱ : ۲۵۰].

47667 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۷۲۴۸ Add : نستعلیق ع **۱۱۶۶/۱** (۱۷۵۳م) در الله‌آباد ، بخش ۲ از جلد ۲ اکبر‌نامه است ، ۲۶۴ گ ۲۵ س[ریو ۱: ۲۵۱].

47668 کپنهاك ، پادشاهی، مجموعهٔ قدیم ۵۳: شکسته نستعلیق **۱۱۸۰** [نسخه‌ها۵: ۶۹۶].

47669 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۵۸۹

Add: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۱۸۳** (۱۷۷۰ م) جلد ۲ اکبر نامه است، ۴۵۳ گ ۱۹س[دیو ۱: ۲۵۱].

47670 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰ تاریخ (۲۴۵ف): نستعلیق خوب ۲۹ شوال**۱۱۹۴**(۱۷۸۰م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶+۲۲۵ گ ۱۶س[ف. محمد اشرف: ۲۸۳].

47671 ـ **لنین‌گراد**، اکادمی علوم D ۴۰۷ (۱۷۱ف): نوشتهٔ **۱۱۹۷**، ۲۵۲ گ [آکیموشکین ۱: ۵۳].

47672 ـ **تهران**، الهیات ۱۷۰ ب: نستعلیق سدهٔ**۱۲**، درفهرست بنام«تاریخ اکبری» ست، آغاز برابر نمونه، ۴۷۶ گ ۲۰ س[ف. الهیات ۱: ۱۹].

47673 ـ **تهران**، ملک۲۹۴۲: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درفهرست بنام«تاریخ اکبری»ست، انجام افتاده، ۲۸۰ گ ۲۱س.

47674 ـ **تهران**، ملک۴۲۲۸: نستعلیق سدهٔ **۱۲**، درفهرست بنام «تاریخ اکبری»ست، ۳۳۰ گ ۱۵ س [رؤیت].

47675 ـ **تهران**، ملک۲۹۳۰: نستعلیق سدهٔ **۱۲** [یادداشتهای دکتر جان‌لایونگود].

47676 ـ **تهران**، مجلس۲۴۷فیروز ۷۰۱۶: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۲**، صفحه یکم و انجام‌نونویس، ۶۵۴ ص ۲۴س [ف. مجلس۲۱: ۱۲].

47677 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۹۱۸۲ Or: سدهٔ **۱۲**، درفهرست‌بنام«اکبر نامه»است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

47678 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۱۰ Add: نستعلیق‌سدهٔ**۱۸**م، ج‌یکم‌اکبر نامه‌است، ۵۵۵ گ ۱۷س [دیو ۱: ۲۴۹].

47679 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۰۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۲۵ گ ۲۲س.

47680 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۰۶ Add: نستعلیق سدهٔ**۱۸**م، بخش‌یکم‌اکبر نامه است، ۲۴۶ گ ۱۹س.

47681 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۹۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، بخش‌دوم‌اکبر نامه است، ۲۵۰ گ ۲۳س.

47682 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۶ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، بخش ۲ آن است، ۳۰۰ گ ۳۱س[دیو۱: ۲۵۰].

47683 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۱ تاریخ (۲۴۸ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۲**، بخش۱و۲است، ۷۴۷ گ ۲۳ س[ف. محمداشرف: ۲۸۶].

47684 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۰۸۸/۵۱۰۰: سدهٔ**۱۲**، آغازوانجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۲۹].

47685 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۰۳ Add: نستعلیق، شعبان **۱۲۳۲** (۱۸۱۷م) جلد۱و۲ اکبر نامه است، ۶۷۶ گ ۲۱س[دیو ۱: ۲۵۱].

47686 ـ **هند**، بانکیپور۵۵۲: صاحب رای‌پندت، ۱۷ ذیحجهٔ **۱۲۴۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۰۱ گ ۱۴س[عبدالمقتدر ۷: ۴۹].

47687 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPeII22V.I ۱۷۲۳(۱۰۶ف): نیم‌شکستهٔ **۱۲۴۵** (دفتر۱) و**۱۲۴۶** (دفتر۲)، ۲۸۹ گ ۱۹ س[ف. عبدالله ۱: ۷۵].

47688 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۷ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۴۳ گ ۱۳ س [دیو ۳: ۹۲۸].

47689 ـ تهران، ملك ۴۳۷۸: نستعلیق سدهٔ ۱۳، در فهرست بنام «تاریخ اکبری» ست، ۳۴۱ گ ۲۳ س [رؤیت].

47690 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۱۲۴/ ۵۱۳۶: سدهٔ ۱۳، هر سه جلد در یك مجلد است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۰].

47691 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۷ تاریخ (۲۴۹ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، بخش ۲، ۴۲۷ گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۲۸۷].

47692 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۳۳ تاریخ (۲۵۰ف): نستعلیق، سدهٔ ۱۳، جلد ۲، تاریخ ۱۸ تا ۴۶ پادشاهی اوست (۱۰۰۹ق). آغاز: سخن تازه سازم بنام خدای که نامش بمعنی (بود) رهنمای، ۵۰۴ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۲۸۹].

47693 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۲۹ تاریخ (۲۵۱ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، جلد ۲ است و تا ۴۷ پادشاهی او (۱۰۱۰ق) با یك خاتمه، ۲۸۵ گ ۲۵ س [ف. محمد اشرف: ۲۹۰].

47694 ـ موزهٔ بریتانیا، ۸۳۷۹ Or: سدهٔ ۱۳، درفهرست بنام «اکبرنامه» است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

47695 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴،۲۳۳ ابو، اکبر(۳): نستعلیق از آغاز سدهٔ ۱۳، جلد ۱، ۳۳۲ گ ۲۵ س، بنام «اکبرنامه» یادشده [منظور احسن عباسی ۱: ۶۸۶].

47696 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۳، ۹۵۴ ابو، اکبر(۲): نستعلیق ۵ کاتك ۱۸۸۳ب، جلد ۱، ۳۷۸ گ ۲۳ س، بنام «اکبر نامه» یاد شده [منظور احسن عباسی ۱: ۶۸۵].

47697 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۳، ۹۵۴ ابو، اکبر: نستعلیق پندت طوطه‌رام برهمن کشمیری، ۱۸۹۰ب، جلد ۱، ۸۰۹ گ ۱۵ س، بنام «اکبرنامه» یادشده [منظور احسن عباسی ۱: ۶۸۲].

47698 ـ مشهد، رضوی ۲ تاریخ: نستعلیق تاریخ یاد نشده، بنام اکبری یادشده است، ۳۱۷ گ ۲۳ س [ف. رضوی ۳: ۷۳].

47699 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۴۱۷ (۱۶۴ف): بی‌تاریخ، ۳۳۷ گ.

47700 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۴۲۰ (۱۶۶ف): بی‌تاریخ، ۶۱۷ گ.

47701 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۴۲۲ (۱۶۸ف): بی‌تاریخ، ۳۲۱ گ.

47702 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C۱۴۷۳ (۱۶۹ف): بی‌تاریخ، ۱۰۸ گ [ف. آکیموشکین ۱: ۵۲-۵۳].

47703 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب PeII۱۰A:V۰۱ ۴۵۷(۱۰۵ف): نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۳۸۹ گ ۲۱ س.

47704 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب APe114A، V1.Pt.1 ۵۸(۱۰۷ف): نستعلیق، دفتر ۱، ۱۹۱ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱: ۷۴].

47705 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب PPeI122aV.1،PT.1 ۱۷۴(۱۰۸ف): نستعلیق، دفتر ۱، ۲۷۴ گ ۲۰ س.

47706 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe1110CV1،PT.1 ۱۸۳۶(۱۰۹ف): نستعلیق، دفتر ۱، ۱۱۵ گ ۲۷ س.

47707 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب

۷۶۶Pe1110B:V،2 (۱۱۰ف): نستعلیق، نیز بی‌تاریخ، **آغاز** :سخن‌تازه‌سازم‌بنام‌خدای همراه است با «تکملهٔ اکبر نامه» ازعنایت‌الله ، رویهم ۵۸۴ گ ۲۱س.

47708 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب ۵۸APe114ABV.2(۱۱۱ف): نستعلیق نیز بی‌تاریخ ،۱۷۲ گ [ف.عبدالله۱:۷۴ تا ۷۶].

47709 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ قف۵ : تاریخ یاد نشده، دفتر ۱و۲ ، ۴۶۶ س[مخطوطات ، سرفرازعلی: ۹۸].

47710 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف۶: تاریخ یاد نشده ، ۵۴۱س [مخطوطات ،سرفرازعلی:۹۸].

47711-18ـ**هندوستان**،رامپور، کتب خانهٔ رضا: هشت‌نسخه از آن در این کتابخانه هست [یادداشتهای مهدی‌غروی ،مجلهٔوحید۷ : ۵۰۰۴۵].

47719 ـ **مدینه**، عارف حکمة۵۰۷: ۱۵۹ گ [نسخه‌ها۵ :۴۷۵].

47720 ـ **فرهاد معتمد**،۲۸:تاریخ یاد نشده ، بنام«اکبر نامه» یادشده‌است[نسخه‌ها ۳ : ۱۴۹].

47721 ـ **قاهره** ،دارالکتب۱۱تاریخ طلعت: نستعلیق زیبا ،بی‌تاریخ ،«اکبر نامه» است با همان سرآغاز[مخطوطات ۱ :۲۶] .

47722 **فرانسه** ، عمومی Veresai۹۱۳(۵۷): ناقص،۹۱ گ [نسخه‌ها ۴:۱۳۱].

47723 ـ **هند**، بانکیپور ۵۶۲:نیم شکستهٔ اسماعیل، **۱۲** (؟) ، هرسه جلد است ، ۲۲۶ گ ۱۷س[عبدالمقتدر۷:۶۳].

اکبر نامه = انتخاب....

متن ازابوالفضل‌علامی، گزیده‌ازجهانگیر قلیخان،تاریخ چهارده سالهٔ‌آغازپادشاهی اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴)را دارد.

آغاز : انتخاب اکبر نامه که جهانگیر قلیخان بطریق وقایع کردند، وقایع سنهٔ۹۶۳هـ که سال‌اول‌جلوس است.

47724 ـ**حیدرآباد**،موزهٔ‌سالارجنگ ۳۶ تاریخ (۲۵۲ف): سدهٔ**۱۲**،۲۵ گ ۲۰-۲۱ س [ف.محمداشرف: ۲۹۰].

اکبر نامه= تاریخ اکبرپادشاه

از شیخ‌الله‌دادفیضی سرهندی ، از روزگار اکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ق)درتاریخ‌او، بسال ۱۰۱۰ق نگاشته است. وخود بدان نامی‌نداده است. **آغاز** : بنام حضرت دادار اکبر که کنه اوزفهم‌ما.

بنگرید: فرهنگ سخنوران:۴۵۹.

47725 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، ۲۷۹ گ ۱۵ س [ریو۱:۲۵۳].

47726 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۶۶ Or: نستعلیق شعبان **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م) ، در فهرست بنام **اکبر نامه** است ، ۲۲۹ گ۱۵س [[ریو ۳:۹۲۹].

اکبر نامه

ازمولاناحمیدالله کشمیری،متخلص‌به‌حمید، (که سه نسخهٔ آن درص ۲۶۴۵ یادشده است). حماسه‌ای‌ست ملی دربرابرانگلیسها، درتوصیف محمداکبرخان میگوید : بگو قصهٔ رزم شیران جوان ـ فرنگی شکن اکبر پهلوان . و در تاریخ سرودن گفته است: بمقدور دانش بصد اهتمام ـ زغیرت بیکسال کردم تمام ـ چون این تیر فکرت برون شدزشست ـ زهجرت هزار و

دوصدبود وشصت.

47727 ـ پیشاور، دارالعلوم اسلامیه، مشرقیه ۱۴۵۶: تاریخ یاد نشده[لباب المعانی، عبدالرحیم مولوی: ۲۷۵].

47728 ـ هند، بمبئی، انیورسیته ۶۰ .V (۱۱۰ف): بی تاریخ[ف. عبدالقادرسرفراز: ۱۹۰].

اکبرنامه = تاریخ سلاطین گورکانی

از لچهمی نراین[گلچین معانی] و نباید لچهمی نراین متخلص به شفیق اورنگ آبادی شاگرد غلامعلی آزاد باشد. چه اوزادهٔ ۱۱۵۸ ودر گذشتهٔ ۱۲۱۴ است. ونگارندهٔ ما درسال ۱۲۴۸ زنده بوده‌است ونیز درفهرست نگارشهای او بدین نام برنخورده‌ام(بنگرید: بساط الغنایم: ۴۵۸۸).

از تواریخ تیموری ایران وهنداست ازامیر تیمور ۷۷۱ تا ابوالنصرمعین‌الدین محمداکبر شاه دوم (۱۲۲۱-۱۲۵۳) و فرزندش محمد سلیم بهادرشاه ثانی(۱۲۵۳-۱۲۷۵) که آخرین پادشاه این دودمان بوده است. تاریخ آغاز نگارش در پایان: سال ۱۲۴۸ یاد شده است.

چون بجستم حال آغاز بیان ـ(اکبرغازی ابد) سالش بدان ۱۲۴۸. **آغاز:** زیب‌سریروالا پایهٔ سخن بشرف تمکین تبیین محمدت وثنای.

بنگرید: فرهنگ‌سخنوران: ۳۰۲.

47729 ـ مشهد، رضوی ۱۰۸ تاریخ: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه[ف. رضوی ۷: ۱۱].

الفی = تاریخ الفی

دربخش‌عمومی‌ص ۴۱۰۰ گذشت.

انتخاب اخبارات دربارمعلی و مهاجه سندهیه بهادر

مجموعه یادداشتهای روزانهٔ دربارشاه‌عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱)ومهاجه Mahdhoji Scindhia از۲۱رمضان‌تا۲۵ذیحجهٔ ۱۲۰۱ (۱۷۸۷م). **آغاز:** دربارمعلی‌تحریر بیست‌ویکم. دیروز حضرت اقدس بشعرخوانی واستماع حکایات توجه داشتند.

47730 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۳۵ تاریخ (۳۴۶ف): شکستهٔ **۱۲۰۱** (۱۷۸۷م) ۱۲۴ گ ۱۳س[ف. محمد اشرف: ۳۸۵].

انتخاب التواریخ

حسن بخش. دربخش‌عمومی ۴۰۹۴ گذشت.

انتخاب عالمگیرنامه

از میرزا محمد کاظم. «انتخاب مجمل تاریخ ده سالهٔ وقایع ازعالمگیرنامه» از محمد ساقی، نگارندهٔ «مآثرعالمگیری» در گذشتهٔ ۱۱۳۶(۱۷۲۳م) است.

74731 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۵۹-۳۰/۵۴: نوشتهٔ ۲۲ صفر **۱۲۴۱** (۱۸۲۵م) [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۳۰].

اندازهٔ واقعات دکن

ترجمه‌ای‌ست از انکلیسی، بسال ۱۲۶۶ ق-۱۸۵۰م، بروزگار نواب ناصرالدوله‌بهادر. که آنرادردیباجه اندازهٔ واقعات دکن نامیده است. در یك حقیقت وچهار باب ویك خاتمه: حقیقت‌مقتبس ومنتخب‌ازخط مستررسل‌رزیدنت باب ۱ ـ ابتدای‌واسطهٔ انگریزیان‌باسرکاردکن ۲ ـ درذکر نامجات افزایش فوج نعلبندی ۳ ـ در ذکر زمانهٔ نواب سکندر جاه بهادر ۴ ـ در ذکر نواب ناصرالدوله‌بهادرتا زمانهٔ‌رزیدنسی مسترمارتین، خاتمه در دوفایده، وفایدهٔ دوم آن دردو بیان است.

آغاز: شکر وسپاس آفریدگاری راسزد که بنی نوع انسان را.

47732 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۵ تاریخ (۴۱۳ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام «اندازهٔ واقعات دکن» است، ۶ + ۱۳۲ گ ۹ س [ف. محمد اشرف: ۴۷۸].

47733 ـ آصفیه، ۷۶۲ تاریخ: نستعلیق تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه «درفهرست بنام واقعات دکن است، و درنسخه «اندازهٔ واقعات دکن» ۱۱۲ ص ۱۴ س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۹].

اورنگ نامه = واقعات عالمگیری

= ظفرنامهٔ عالمگیری.

اوصاف الآصف

از منشی انعام علی فرزند محمد خورشاه منشی. تاریخ پادشاهان آوده Oude است از آغاز کارشان تا بسال ۱۱۹۸ ق، در پنج رکن: ۱ ـ برهان‌الملک سعادتخان ۲ ـ ابومنصورخان صفدر جنگ ۳ ـ شجاع الدوله ۴ ـ آصف‌الدوله از تاج گذاری تا ۱۱۹۸ ق ۵ ـ شاهزاده وزیر علیخان

آغاز: ای نکته نوساختی صفی ومنصف.

47734 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۰۷ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م، آغاز برابر نمونه، ۱۰۸ گ ۱۴ س [ریو ۳: ۹۶۰].

اوصاف توزر جنگ

از میرغلام زین العابدین، بسال ۱۲۷۶ نکاشته است. (بنگرید: تاریخ دکن، درهمین بخش).

47735 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۱ قف ۱۲۶: تاریخ یادنشده، ۴۰ ص [مخطوطات سرفراز علی: ۵۰].

ب

بابرنامه = تزوک بابری

بابرشاه، درهمین بخش خواهد آمد.

بابریه

از احمد فرزند جلال الدین خواجگی کاسانی (که یاد او در «شرح ابیات خان: ۳۴۵۱» گذشت).

47736 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۶۶۸ (۳۸۷۴ ف): در مجموعه رساله‌های او نوشتهٔ ۱۰۹۵، (۳۳۲ پ:...) [آکیموشکین ۱: ۵۱۵].

47737 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B۲۸۱۸ (۳۸۷۲ ف): درمجموعه رساله‌های او نوشتهٔ ۱۲۳۶، (۱۴۵ پ...) [آکیموشکین ۱: ۵۱۴].

بحرالافاضت

تاریخ فیض آباد است.

47738 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۶۲/۳۹ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ ق) (گ ۵۳۷-۵۷۰) [ریو ۳: ۱۰۲۶].

بحرمواج

انصاری، دربخش عمومی ۴۰۹۷ گذشت.

برهان مآثر

از سید علی فرزند عزیزالله طبا، در تاریخ بهمن‌شاهیان ونظام‌شاهیان از ۸۴۲ تا ۱۰۰۴ که در ۱۰۰۰ بانجام رسیده، ودرحیدرآباد بکوشش

سیدهاشمی فرید آبادی، در ۶۰۰ص بسال ۱۳۵۵ چاپ‌شده‌است. **آغاز:** بنام آنکه هستی نام ازو یافت.

بنگرید : ف. مشار: ۲۲۱.

47741-739 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۹۹۹۸ تا۹۹۹۶ Add : نستعلیق محرم **۱۱۹۷** (۱۷۸۲م)، آغازبرابر نمونه ، ۲۳۲و۱۶۸و ۱۵۶گ [ریو۱:۳۱۴].

47742 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴قف ۱۲: تاریخ یادنشده، ۷۷۲ص.جلد۱.

47743 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق ف۱۳: تاریخ یادنشده، ۱۴۷۲ص.جلد۲ . [مخطوطات ، سرفرازعلی:۹۸].

بزم خیال

از امرسنکه Amar Singh خوشدل فرزند جیون‌دام ، از قوم کایتهه بانکیپور ، درگذشتهٔ ۱۲۲۵ ق. سرایندهٔ بهاردانش ،

تاریخ‌هند است تاسال ۱۲۱۰ق.

بنگرید : ذریعه ۹ : ۳۰۸ ــ فرهنگ سخنوران.

47744 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۵۱/۴ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق)، گزیدهٔ آن است (گ ۳۴-۴۶) [ریو ۳ ۱۰۱۷].

بساتین السلاطین

از محمدابراهیم زبیری، یا غلام‌مرتضی معروف به‌صاحب حضرت. در تاریخ عادلشاهیان بیجاپور است تا روزگار نگارش ۱۲۲۳ .درهشت بوستان ،هر بوستان در رویدادهای روزگار یکی از پادشاهان: بوستان یکم یوسف‌عادلشاه بنیادگذار بیجاپور در ۹۱۹ق . بوستان دوم اسماعیل عادلشاه ... بوستان هشتم سلطان سکندر (۱۰۸۳ ق) . در دکن ۱۳۱۴ ق چاپ شده است. **آغاز :** سپاس گوناگون و ستایش ازحد افزون مرصانعی‌راسزد که.

47745 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۶۹ Add: نستعلیق ،ج ۲/ **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م) ، آغاز برابر نمونه ، نگارنده در فهرست بنام **غلام‌مرتضی** یادشده است ،۱۵۲گ ۱۴س [ریو۱ : ۳۱۹].

47746 ــ **هند**، بانکیپور۶۱۲: تعلیق ۹ ذیحجهٔ **۱۲۴۱** ،آغاز برابر نمونه ،نگارنده درنسخه‌**محمدابراهیم زبیری**ست، ۲۷۱گ ۱۷س [عبدالمقتدر۷:۱۴۸].

47747 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۸۲ Add : نستعلیق کهمانسنکه دهلوی **۱۲۴۷** (۱۸۳۱ م) ، ۱۵۲ گ ۱۳ س [ریو ۱ ۳۲۰].

47748 ــ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۵۶ تاریخ (۳۶۵ ف) : نستعلیق ۱۴ع **۱۲۵۱**/۱ (۱۸۳۵م) ،آغاز برابر نمونه ، نگارنده در فهرست بنام **محمد ابراهیم زبیری** یاد شده است ،۲۶۹ گ ۱۹س [ف. محمداشرف: ۴۰۹].

47749 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۴۲۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م،۱۷۳گ ۱۵-۱۷ س[ریو۱: ۳۲۰].

بساتین السلاطین

47750 ــ **پاکستان**،انجمن ترقی اردو ۴ قف۷: تاریخ ونشانی دیگر یادنشده، ۲۳ص [مخطوطات ، سرفرازعلی :۹۸].

بساط الغنایم

ازمنشی لچهمی نراین متخلص بشفیق اورنگ آبادی‌شاگرد غلامعلی آزاد،(۱۱۵۸- ۱۲۱۴)

درسرگذشت فرمانروایان وبزرگان دکن است در۱۲۱۴ نگاشته‌است. در حیدرآباد بسال۱۳۲۲ ق همراه «تذکرهٔ نرمل» ازهموونیز بسال۱۳۱۴ ق در هندچاپ‌شده است.

آغاز : الله‌الله این یدآمدبگوش. میرساند مژدهٔ تازه‌سروش. دراین اوقات همایون واحیان مسرت‌مشحون که از شهورسنهٔ۱۲۱۴... بقدر ثلث‌سال منقضی شده ، لچهمی‌نادابن.

وازهموست: ۱ـ تنمیق‌شگرف، در تاریخ‌دکن نگاشتهٔ ۱۲۰۰ق ۲ ـ حقیقتهای‌هندوستان، که‌در همین بخش‌خواهدآمد ۳ـ گل‌رعنا (تذکره) ۴ـ شام غریبان (تذکره) ۴ـ نخلستان (درتقلیدگلستان) ۵ ـ خرقهٔ صدباره ۶ ـ اقسام‌نسوان (مثنوی به زبان‌اردو) ۷ـ وصف‌حیدرآباد. ۸ـ مآثرآصفی.

بنگرید: ف. مشارج۲ج۱: ۷۶۳.

47751 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۷۴ Add : نستعلیق پیرامن**۱۷۹۹** م، آغازبرابر نمونه ، ۱۴۹گ۱۱س [دیو۱: ۳۲۸].

47752 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۵۷۹۳ Add : نوشتهٔ ذیحجهٔ**۱۲۱۵** (۱۸۰۱م)، ۸۱ گ ۱۵ س[دیو۱: ۳۲۹] .

47753 ـ آصفیه، ۲۸۲ تاریخ: نستعلیق عبدالرزاق **۱۲۹۷** در حیدرآباد. آغاز برابر نمونه، ۱۷۷ ص ۱۵ س[ف. آصفیه ۱: ۱۵۶].

بنساولی

در تاریخ راجه‌های دهوندهار Dhundhar از ۳۸۰ تا ۱۱۹۸ ق .

آغاز: بعد حمد وثنای خالق الارض و السماوات ودرودنامحدود.

47754 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۲۷۱ Or : نستعلیق شوال **۱۱۹۸** (۱۷۸۴ م) در اکبر آباد، آغاز برابر نمونه، ۱۰۲ گ۱۳س [دیو۱: ۳۰۱].

بهادر شاه‌نامه = تاریخ‌بهادرشاهی

نعمت خان‌عالی ، ص ۴۵۹۸ .

بهارستان‌شاهی

تاریخ کشمیراست ، از آغاز تا ۱۰۲۳ق

آغاز : مؤرخان اخبار سلاطین‌ممالك‌کشمیر.

47755 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۵۶۳۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، ۱۶۳ گ ۱۷س.

47756 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۰۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغازبرابرنمونه، ۱۸۰ گ ۱۷س [دیو ۱: ۲۹۷].

بیاض سنوات

تاریخ کوتاه بشیوهٔ سیاقی از هیجده تن پادشاهان است، از تیمور گورکان‌تااکبرشاه‌دوم (۱۲۲۱ ـ ۱۲۵۳) . با تاریخهای هجری و فصلی.

47757 ـ هند، بمبئی ، اینودسیته ۹۵. ۷ (۱۵۸ف): نستعلیق‌هند[ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۳۷].

بیان واقع

کشمیری. درص۴۲۲۵ گذشت .

بیگ لارنامه

تاریخ سند است ازکهن‌ترین‌روزگار تا دودمان ترخان ، مرگ عیسی ترخان در۹۷۴ (۱۵۶۶م)، جنگ میرزا محمد باقی ولشکر میرزاجان‌بابا ، خانزمان ، محمود خان والی بهکر ، نشستن خانزمان برمسند حکومت نصر پور ، آمدن میرزاجان بفرمان اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) بعزم ملك گیری‌درسند، مناقب امیرابوالقاسم ومیرزا قاسم‌بیگ‌لار BegLar و حالات و مناقب سلطان مقیم پسرامیرشاه‌قاسم

سلطان و حالات فتحی بیگ. **آغاز**: حمد و سپاس بیحد و قیاس ملك الناس که بسطوت جباری خود کمند قهر.

47758 ـ هند، بانکیپور ۵۹۸: تعلیق محمد خلیل فرزند قاضی محمد، ۷ رجب **۱۲۳۳** آغاز برابر نمونه، ۱۳۲ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۱۹].

47759 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۱۴/۱ Or: نستعلیق ج ۲/ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹ م)، آغاز برابر نمونه، (گ ۵ ـ ۱۳۷) [ریو ۳: ۹۴۹].

74760 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۵۸ تاریخ (۴۴۹ ف): نستعلیق ۵ ذیحجهٔ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹ م)، آغاز برابر نمونه، ۱۳۰ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۵۲۵].

پ

پادشاهنامه

از محمد امین (امینا) فرزند ابوالحسن قزوینی، که در دربار شاهجهان پادشاه (۱۰۳۷-۱۰۶۸) خدمت پادشاهنامه نگاری داشت، تاریخ دهسالهٔ نخستین شاهی همان شاه است، که در بیستمین سال پادشاهی او، دریك مقدمه و یك مقاله و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه در زایش و شاهزادگی او، مقاله در تاجگذاری و دهسالهٔ نخستین پادشاهی او، خاتمه در مشایخ و دانشمندان و سرایندگان روزگار او. **آغاز**: طراوت چمن الفاظ و تازگی گلشن معانی به شبنم حمد بهار پیرایی ست

بنگرید: پیشگفتار چاپ جلد یکم عمل صالح، از علام یزدانی ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۴۸۹.

47761 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۳ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه، ۴۳۵ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۵۸].

47762 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴۰، ۲۳۵ امین: نستعلیق ۱۲ ج ۱/ **۱۲۵۶**، آغاز برابر نمونه، ۳۹۷ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۹۵].

47763 ـ هند، بانکیپور ۵۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، با یادداشت زیر: میرزا امینا در اصطلاحات زبان فارسی مهارتی تمام دارد و قاعدهٔ فن انشاء را به قانون نیك میشناسد، سخنش از لباس تکلف مبر است ـ سابق خدمت نگارش پادشاه‌نامه بدو متعلق بود و بعد از آن بخدمت جمع وقایع می‌پرداخت... ۵۴۵ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۷۱].

47764 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۷۳۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۴۴۵ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۵۹].

47765 ـ موزه بریتانیا، ۱۶۷۲ Or: نستعلیق ع ۱/ **۱۲۴۰** (۱۸۲۴ م)، ۲۲۵ گ ۲۰ س [ریو ۳: ۹۳۳].

47766 ـ موزه بریتانیا، ۱۷۲ Or: نستعلیق جیادام، رجب **۱۲۵۱** (۱۸۳۵ م) در شاهجهان آباد، ۳۴۵ گ ۲۵ س [ریو ۱: ۲۵۹].

پادشاهنامه = شاهجهان نامه

میرزا جلال. در همین بخش.

پادشاهنامه = شاهجهان نامه

از ملا عبدالحمید لاهوری، در گذشتهٔ

۱۰۶۵ ق ازپادشاهنامه نگاران دربارمغـولی هند، که پس از مینای قزوینی به‌این‌مقام گزیده شده است.

در سرگذشت و رویدادهای روزگار ابـو المظفر شهاب الدین محمد شاهجهان پـادشاه (۱۰۳۷-۱۰۶۷)از آغازپادشاهی‌اودر۱۰۳۷ تابیستمین‌سال‌پادشاهی‌او بادنباله‌ای‌درسرگذشت مشایخ ودانشمندان وسرایندگان‌دربار، بدستور همان‌شاه، دردوبخش (دور): هریك برای‌ده‌سال نگاشته‌است‌سپس‌علامه‌سعدالله‌خان درآن‌نظردوم کرد ودستبرد. بسال۱۸۶۷م-۱۸۶۸م‌دردوجلد چاپ شده است.

پس ازمرگ نگارنده محمد وارث‌جای‌او را گرفته‌است‌وآنرا دنبال کرده‌دیگررویدادها را تابسال ۱۰۶۷ق به‌آن افزوده‌است(بنگرید شاهجهان نامه، درهمین‌بخش).

آغاز ج ۱ : نگارین کلامیکه گذارش دامن‌سامعه‌راجواهرآگین‌کند. **آغاز ج ۲** : سپاس والااساس‌دادار کارساز وکردگار بی‌نیاز **آغازج ۳:** برسرهرنامه دبیرقلم.

بنگرید :استوری ۱:۶،۵۷۵-ف.مشار: ۲۵۹- مؤلفین مشار ۳:۷۸۱-دیو۱: ۲۶۱- تاریخ تذکره‌های فارسی۲: ۴۹۰.

47767- تهران،ملك ۴۱۰۱: نستعلیق خوش‌محمد صالح، در اواخرسدهٔ **۱۱**،زرین، ۴۲۳گ ۱۵ س [رؤیت].

47768 - موزهٔ بریتانیا ، ۱۰۰۳ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، دفتر۱، ۲۳۴گ ۱۵س [دیو ۱:۲۶۱].

47769 - موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۷۵ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، بخش سوم‌آن‌است از محمد وارث ،۲۱۴گ ۱۹ س [دیـو ۳ : ۹۳۴].

47770-هند، بانکیپور۵۶۵:سدهٔ**۱۱** در مجموعه بنام‌شاهجهان‌نامه(گ ۳۳-۳۷۰)، آغاز هردوبخش برابر نمونه.

47771 - موزه بریتانیا ، ۶۵۵۶ Add : نستعلیق **۱۱۰۹** (۱۶۹۷م) درکابل، آغاز برابر نمونهٔ **۱**، ۵۳۱گ۲۵س [دیو۱: ۲۶۰].

47772 - موزه بریتانیا ،۴۲۱ Or : نستعلیق ذیقعدهٔ**۱۱۲۳**(۱۷۱۱م)،دفتر ۱ ، ۲۳۸گ ۲۳ س [دیو ۱ : ۲۶۱].

47775-73 -پاکستان، دانشگاه‌پنجاب ۱۴۲)۴۵۹-۴۶۱Pc1114A:3VOLS ف): شکسته ، ۱۵و۱۶ سال‌پادشهی محمد شاه (**۱۱۴۶-۴۷**)، هرسه جلداست و آغاز آنهـا برابر آن سه‌نمونه ، ۲۰۵و۱۵۶ و ۱۶۳ گ [ف.عبدالله ۱:۸۴].

47776 - موزه‌بریتانیا، ۲۶۲۲۲ Add : نستعلـیق شعبان **۱۱۵۹**(۱۷۴۶م)، دفتر ۲، ۲۴۲گ ۲۱ س[دیو۱:۲۶۱].

47777 - موزه بریتانیا، ۲۶۲۵۰ Add : سدهٔ**۱۸** م هند،بخشی از دفتر۲، ۱۶ گ [دیو ۱:۲۶۱].

47778-حیدرآباد،موزهٔسالار جنگ ۲۸۴ف (۵۵تاریخ):نستعلیق سدهٔ **۱۲**،آغـاز برابر نمونهٔ۲، ۲۷۰گ ۲۵س [ف . محمـد اشرف:۳۲۱].

47779 - موزه بریتانیا ، ۱۶۷۴ Or : نستعلیق **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) ، بخش یکم‌آن‌است،۱۲۶گ ۱۵ س[دیو۳ : ۹۳۴].

47480 - لندن ، دیـوان هند۳۱۷: تاریخ یاد نشده، فیلم آن‌در دانشگاه‌ش۱۹۱۹ هست[فیلمها:۲۵].

47781 - پاکستان ، لاهور، پرفسور

شیرانی ۳۰۴۹/ ۴۴: نوشتهٔ سال ۱ پادشاهی احمد شاه **۱۱۶۲** (۱۷۴۹م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۱].

47782 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPe1119: V.1 ۱۵۶۳ (۱۲۵ف): نستعلیق، بی‌تاریخ ، بخش ۱، آغاز افتاده ، ۱۹۴ گ ۱۵س.

47783 ــ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe1114BV.1-2 ۵۸۶ (۱۲۶ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، بخش ۱ و ۲، ۱۴۶۰۲ گ [ف. عبدالله ۱: ۸۵].

47784 ــ **آصفیه**، ۱۲۹۸ تاریخ: تاریخ یاد شده ، دورهٔ دوم وسوم‌است [ف . آصفیه ۳: ۹۲].

47785 ــ **آصفیه**، ۲۲۱ تاریخ: بی تاریخ ، ناتمام ، ۲۶۳ گ ۱۴س.

47786 ــ **آصفیه**، ۱۲۹۸ تاریخ: ناتمام ۱۴۳ گ ۲۱س . [ف. آصفیه ۱: ۱۵۴].

47787 ــ **مدینه**، عارف‌حکمت ۴۹۷: تاریخ و نام نگارنده در فهرست نیامده است [نسخه‌ها ۵ : ۴۸۱].

پادشاه‌نامه

ازخواجه عبدالوهاب مخاطب به‌عنایت الله‌خان.

47788 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف۷: تاریخ یادنشده، ۱۳۳۸ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۹۸].

پادشاه‌نامه = شاهجهان نامه

کلیم کاشانی، در ص ۲۹۴۳ گذشت.

پادشاه‌نامه = جنگنامه

نعمت‌خان عالی.

پادشاه‌نامه = شاهجهان‌نامه

از ملامحمد وارث درگذشتهٔ ۱۰۹۱ق، بخش سوم «پادشاه‌نامهٔ: ۴۵۹۰» ملاعبدالحمید لاهوری ودنبالهٔ آن است ،ازسال ۲۱ پادشاهی شاهجهان (۱۰۳۷ ق ـ۱۰۶۷ق) برابر ۱۰۵۷ است تاسال ۳۰ تاجگذاری او ۱۰۶۷ق، درسالهای ۵۷ تا ۱۰۶۷ق‌نگاشته‌است.

آغاز: برسر هر نامه‌دبیر قلم ـ آنچه کند بهر تیمن رقم.

47789 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۰۶ تاریخ (۲۸۵ف): نستعلیق **۱۱۰۹** (۱۶۹۸م)، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **پادشاه نامه** است ، ۴۶۹ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف : ۳۲۲].

47790 ــ **موزه بریتانیا**، ۱۶۷۵ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، ۲۱۴ گ ۱۹س [ریو ۳ : ۹۴۴].

47791 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۸ تاریخ (۲۸۷ف): شکسته نستعلیق، **۱۱۲۱** (۱۷۰۹م)، آغاز برابر نمونه، ۱۵۹ گ ۲۵س [ف.محمداشرف: ۳۲۴].

47792 ــ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۷ تاریخ (۲۸۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه ، ۱۳۸ گ ۲۱ س [ف . محمداشرف: ۳۲۳].

47793 ــ **آصفیه**، ۱۴۵۹ تاریخ: تاریخ یادنشده، در فهرست بنام **شاهجهان نامه** است [ف. آصفیه ۳: ۱۰۴].

47794 ــ **موزه بریتانیا**، ۱۸۴۴/۱ Or : گزیدهٔ آن است (گ۵-۹۵) [ریو ۳: ۱۰۳۱].

تاج‌المآثر

ازصدر (تاج یا نظام) الدین حسن فرزند محمدنظامی‌نیشابوری، که اندکی‌پیش از۶۰۲ بنگارش آن پرداخته است. درتاریخ‌پادشاهان دهلی‌است از۵۸۷تا۶۱۴،وباستایش‌ابوالمظفر محمدفرزند سام پادشاه غوری‌هند،وقطب‌الدین شهریار غازی خسروهندوستان‌ابوالحارث‌ایبك سلطانی (۶۰۲-۶۰۷)آغاز شده‌است.ودرآغاز کتاب از ۶۰۲یادکرده آنگاه‌گزارش زندگی خودرا آورده، وآنگاه باگزارش‌گشودن‌اجمیر ۵۸۷آغازبه‌اصل‌کتاب کرده است.

لقب‌وکنیت نگارنده گوناگون‌یادشده‌است: روضة‌الصفاصدر الدین حسن نظامی، و حمدالله مستوفی اورا پسر نظامی‌عروضی‌سمرقندی یـاد کرده است. نسخه‌هانیز گوناگون‌است. **آغاز:** حمدوسپاس بیقیاس که‌قدم‌شهسوارعقل‌دو اسبه به سرحدعدواحصای‌آن‌نرسد.

بنگرید:ذریعه۳:۲۰۷-کشف‌الظنون ۱ : ۲۶۹-استوری۱:۱۳۱و۴۹۴-سبك‌شناسی ۳: ۱۰۷-۱۱۱ .

47795 ـ **فیض‌الله افندی،**۱۴۰۲: نسخ‌ج۱/۶۹۴،۲۲۰گ۲۱س.فیلم‌آن‌دردانشگاه ش۱۶۹هست[فیلمها:۲۷].

47796 ـ **موزه بریتانیا** ، ۷۶۲۳ Add : نسخ‌ابوالفضل‌فرزندیحیی‌فرزندابوبکر حسن **۷۱۱** (۱۳۱۲م)، آغاز بـرابر نمونه ، ۱۴۳گ ۱۹س [دیو ۱: ۲۳۹].

47797-98 ـ **ایاصوفیه،**۲۷۴۷و۲۷۴۸: نسخ عبدالصمد فرزند جلال جمالی، در**۷۱۶**، ۲۵۴گ ۲۳ س. فیلم آن دردانشگاه‌ش۱۱۴و ۱۱۵ هست[فیلمها:۲۷].

47799 ـ **تهران** ، دانشگـاه۲۳۵ : نستعلیق هندمحمدداودفلکی ، ۱ شعبان **۷۲۶**، تصحیح شده، آغاز برابرنمونه، ۲۲۲ گ ۲۶ س[ف.دانشگاه ۲ : ۵۱۴].

47800ـ **تهران**،سنا۲۷۱: نسخ‌تحریری محمدعلی فرزند احمد جوینی، ۱۰شوال**۷۲۹** درکرمان، با یادداشتهای تاریخی [نسخه‌ها ۶: ۵۰۹].

47801 **چکسلواکی**،۵۳۹(ف.تور) : نوشتهٔ **۷۵۰** [فرهنگ خراسان ، بهمن ۴۵ : ۳۷].

47802 ـ **حیدر آباد**، مـوزهٔ سالار جنگ۱۶۹ تاریخ (۲۲۸ف): نسخ‌محمدفرزند احمد فرزندمحمودکاتب،شوال**۷۵۲**(۱۳۵۱م) آغازبرابرنمونه، ۲۷۲ گ ۱۹س[ف . محمد اشرف:۲۶۶].

47803 ـ **تهران**، ملك۳۸۹۷: نسخ **۷۵۴/۲** ،زدین، با یادداشت رمضان ۷۲۴ در شیراز وعلی‌بن‌محمد بخاری صفر۷۶۳، ۱۸۳ گ ۲۵ س[رؤیت].

47804 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۴۹۵۱ Add : نسخ احمد فرزند محمد فرزنداحمد، ذیحجهٔ **۸۱۸** (۱۴۱۶م)،۱۷۱گ۱۵ س[دیو ۱: ۲۴۰].

47805 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A. ۲۶۳۷ : عطاءالله فـرزنـد احمد فضل‌الله فرزند فتح‌الله تمیمی ،**۸۵۰** ،آغازبرابرنمونه، ۲۶۹گ ۲۱ س [ف .فهمی ادهم ۱:۵۵].

47806 ـ **موزه بریتانیا** ، ۸۳۷۶ Or: سدهٔ **۹**[نسخه‌ها۴:۶۵۳].

47807ـ **تهران** ، ادبیات۸۶ج، نسخ سدهٔ **۹-۱۰** ،آغازبرابرنمونه،۴۰۵گ ۱۷س [ف.ادبیات۱:۵۴].

47808 ـ **موزه بریتانیا** ، ۷۶۲۴ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۳۲۶گ ۱۵س

[ریو ۱: ۲۴۰].

47809 ـ **تهران**، دانشگاه ۲۶۲۰: نستعلیق و نسخ خوش، سدهٔ **۱۰-۱۱**، آغاز و انجام و میانه افتاده، ۱۷۸ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۱۲: ۲۶۲۲].

47810 ـ **تهران**، ملی ۱۰۷۰ف: نستعلیق خوش **۱۰۰۰** نوشتهٔ ابوسعید فرزند حسن حسینی، زرین. در فهرست آمده: نگاشته حسن بیضاوی(!) و اینکه نسخه بنام شاه‌عباس استنساخ شده و نام آن نظام‌التواریخ نامیده شده است، آغاز برابر نمونه ۳۳۱ گ ۱۵ س [ف. ملی ۳: ۸۸].

47811 **تهران**، اصغر مهدوی ۲۳۶: نستعلیق ترکی سیدشرف‌الدین فرزند طاهر حسینی لالوی ۲/ **۱۰۱۰** در شهر دمشق [نسخه‌ها ۲: ۶۵].

47812 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۱ تاریخ (۴۱۷۶): نسخ و نستعلیق غیاث‌الدین محمود ۲۶ ذیقعدهٔ **۱۰۱۹**، آغاز برابر نمونه [ف. رضوی ۷: ۲۷].

47813 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۳ Or: نستعلیق رمضان، **۱۰۳۴** (۱۶۲۵م)، ۲۵۸ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۴۰].

47814 ـ **تهران**، مجلس ۲۲۰: نستعلیق **۱۰۴۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۱۳ گ ۲۰ س [ف. مجلس ۲: ۱۲۴].

47815 ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۰۶: نستعلیق محمدمقیم فرزند عزیز بیگ سروردشتی **۱۰۷۵**، زرین، ۱۵۶ گ ۲۱ س [ف. سپهسالار ۳: ۲۹۰].

47816 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۶۱ تاریخ (۲۲۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۷ گ ۲۳ س [ف. محمداشرف ۲۶۹].

47817 ـ **نجف**، سیدحکیم ۸۹ رشتی: نسخ خوب سدهٔ **۱۱**، با یاداشت ۱۱۳۰، ۲۸۵ گ ۲۱ س [سیداحمد اشکوری: ۱۱۴].

47818 ـ **تهران**، دانشگاه ۴۷۷۹: شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، ۱۵۱ گ ۱۲ س [ف. دانشگاه ۱۴: ۳۸۲۴].

47819 ـ **تهران**، ملك ۳۸۶۴: شکسته نستعلیق عبدالرزاق، یکشنبه ۱ رمضان **۱۲۰۷**، ۲۰۰ گ ۱۶ س [رؤیت].

47820 ـ **تبریز**، ملی ۲۲۹۲: نسخ تعلیق **۱۲۳۲**، آغاز برابر نمونه، ۲۰۷ گ ۱۶ س [ف. ملی تبریز ۱: ۱۵۹].

47821 ـ **مشهد**، رضوی ۱۲۲ تاریخ (۴۱۷۷): نسخ محمد فرزند سبزعلی اصفهانی ۱۵ محرم **۱۲۳۵** [ف. رضوی ۷: ۲۷].

47822 ـ **تهران**، ملی ۱۱۱۹ف: نسخ ابن‌محمد باقر الخوسکارانی در اصفهان، رمضان، **۱۲۳۵**، آغاز برابر نمونه، با فهرست مطالب در آغاز، ۲۱۶ گ ۲۳ س [ف. ملی ۳: ۱۳۹].

47823 ـ **تهران**، مجلس ۱۵/ ۳۰۲۱: نستعلق محمد صادق تفرشی، با تاریخ **۱۲۴۱** بهمین خامه در دفتر (ص ۲۰۶-۳۰۴) [ف. مجلس ۱۰: ۷۸۴].

47824 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۰۷۱: نسخ و نستعلیق موسی فرزند علی فرزند سلیمان بهشتی دز پایان ج۱/ **۱۲۶۶**، در فهرست آمده بنام محمد فرزند حسام(!) ۲۳۴ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۰۴].

47825 ـ **تهران**، دهخدا ۱۹۲: نسخ ۱۵ع۲/ **۱۲۶۶**. اندازه رحلی. [نسخه‌ها ۳: ۷].

47826 ـ **موزه بریتانیا**، ۵/ ۱۷۴۲ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶)،

بخشی از آن است (گ۱۵۴-۲۵۲)[دیو ۳: ۱۰۱۴].

47827 ـ **تهران**،ملك۳۸۱۷ :شکسته نستعلیق جلال‌الدین قزوینی ،ع۱/ **۱۲۷۱**،در قریه ورگیل رودبار قزوین ، ۱۶۹گ ۱۹س [رؤیت].

47828ـ **تهران**،ادبیات۱۰۸ب:شکسته نستعلیق **۱۲۸۲**،آغازبرابرنمونه،۱۶۸،۱۷گ س [ف.ادبیات۱:۵۴].

47829 ـ **تهران** ، ملی۱/ ۱۳۲۳ف: نسخ‌عبدالله فرزند ابراهیم، باتاریخ **۱۲۸۲** در دفتر، (ص۱-۳۸۳)،آغازبرابرنمونه[ف.ملی ۳:۳۸۵].

47830 ـ **اصفهان** ،شیخ حسن‌جابری انصاری: نستعلیق میرزا صادقخان مشاردیوان **۱۲۸۵** [نسخه‌ها ۶:۵۹۴].

47831 ـ **تهران**،ملك۴۱۲۷:شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**،۲۳۹گ،۱۵س[رؤیت].

47832ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالار جنگ ۶۰ تاریخ (۲۳۰ف): نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، ۱۷۶گ ۱۹ س [ف.محمداشرف: ۲۷۰].

47833 ـ**آصفیه**،۲۸۳ تاریخ: نستعلیق ۶۳۴گ ۱۹س[ف.آصفیه:۱:۱۶۱].

47834ـ **مدینه**، عارف‌حکمت۱۱ ۵ : تاریخ یاد نشده،درفهرست آمده: تاریخ ابو حارث ایبك از شیخ‌حسن‌نظامی نیشابوری. باید همین «تاج‌المآثر» باشد[نسخه‌ها ۵:۴۷۸].

تاریخ آصف‌جاهی

ازمنشی قادرخان بیدری ،متخلص‌به‌منشی فرزندسعادت خان،ازنیمهٔسدهٔ۱۳، که‌دراحمد آباد بیدر از بخشهای حیدرآباد دکن‌میزیسته تاست.وازهموست: تاریخ‌فرخنده، تاریخ‌قادرخانی تواریخ قطبشاهیه ،سیرالهند.

47835 ـ **آصفیه** ، ۱۶۴۹ تاریخ : نوشتهٔ **۱۲۶۶** (۱۸۵۰م)[ف. آصفیه۴:۹۲].

تاریخ آصفیه

محمد بدیع الدین علی .

47836 ـ**پاکستان**، انجمن‌ترقی اردو ۴قف۹: نوشتهٔ سیدکریم‌محمد، تاریخ یادنشده، ۲۳ص.

47837 ـ**پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴قف ۱۰: نیز تاریخ یاد نشده، ۳۲ ص.

47838 ـ**پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴قف ۱۱:نیز تاریخ یاد نشده، ۱۰ ص[ف. سرفرازعلی:۹۸].

تاریخ‌ابوحارث ایبک = تاج‌المآثر

حسن نظامی [نسخهٔ مدینه].

تاریخ احسن = اسرارالاخبار

کشمیری، درهمین بخش‌ص ۴۵۷۵ گذشت.

تاریخ‌احمدشاهی

دربخش تاریخ افغان خواهد آمد.

تاریخ احوال اسلام خان مشهدی

از سید حیدرحسین‌خان‌فرزندمحمدحسین خان شاهجهان‌آبادی . نگاشتهٔ ۱۲۶۴.

47839 ـ**آصفیه**،۱۱۳۵تاریخ:تاریخ یادنشده [ف. آصفیه۳:۹۴].

تاریخ‌ارادت‌خان = مقتل‌السلاطین = جنگ‌بهادرشاهی

از مبارك‌الله واضح معروف به‌ارادت خان شکسته‌نویس،درگذشتهٔ ۱۱۲۸ ق،فرزندکفایت خان اسحاق فرزند محمد باقر ساوجی.در۶۷ سالگی بسال ۱۱۲۶ قدرتاریخ هند بروزگار

بهادرشاه نگاشته است. نگارنده به کتاب خود نامی نداده است.

آغاز: الحمدلمن یقول فی حق کلامه: فأتوا بسورة من مثله.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۲۵۱ (واضح ساوجی)

47840 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۱۸ تاریخ (۳۱۸ ف): شکسته نستعلیق خوب نگارنده، **۱۱۲۶** (۱۷۱۴م) در ادهونی آغاز برابر نمونه، رویدادهای سالهای میان ۱۱۱۱ و ۱۱۲۵ را دارد، ودرفهرست بنام **تاریخ ارادت خان** یادشده است، ۸۳ گ ۱۸ س [ف. محمداشراف: ۳۵۴].

47841 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۸۷ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغاز برابر نمونه، بنام **مقتل السلاطین** یاد شده است، ۱۰۸ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۳۸].

47842 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۸۱۶ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، بنام **تاریخ ارادت خان**، ۲۱۳ گ ۹ س [ریو ۳: ۹۳۸].

47843 **لاهور**، پنجاب، پبلک لائبریری ۹۵۴۰۲۳۷ واضح (۲): نستعلیق از آغاز سدهٔ **۱۳**، ۱۶۴ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۱۹].

47844 ـ **هند**، بانکیپور ۵۷۹: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **تاریخ ارادت خان** یاد شده، ۸۷، گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۸۸].

47845 ـ **لاهور**، پنجاب لا پبلک، ئبریری ۹۵۴۰۲۳۷ واضح: نستعلیق سیدمیرزا علی قیس، سه‌شنبهٔ ۱۳ رمضان **۱۳۰۰** درشاهجهان‌آباد، آغاز برابر نمونه، ۱۸۶ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۱۷].

تاریخ اوظمی = واقعات کشمیر

تاریخ اکبرشاه

ازسلیم شاه هندی.

47846 ـ **مدینه**، عارف حکمت ۵۳: بی‌تاریخ، ۲۰۶ گ. در فهرست آمده: تاریخ اکبر شاه لنجله سلیم شاه الهندی [نسخه‌ها ۵: ۴۷۵].

تاریخ اکبری = آیین اکبری = اکبر نامه

درص ۴۵۷۰ یاد شده است.

تاریخ اللّٰهوردیخان = تاریخ مهابت خان

تاریخ امجدیه = ریاض الرحمان = تاریخ دکن

از ابوالفتح ضیاءالدین محمد معروف به سید امجدحسین فرزند حافظ سیداشرف حسینی انبازی خطیب. تاریخ دکن است تا روزگار نگارش، که در ۱۲۷۴ (= تاریخ امجدیه) بدان آغاز ودر ۱۲۸۵ (= تاریخ دکن) بانجام رسانده است. دریك مقدمه ویازده باب: مقدمه در بیان ابتدای آبادی بلدهٔ ایلچپور ملك برار و احوال راجه کور وپاندوان. باب یکم در بیان جهاد حضرت شاه عبدالرحمان غزنوی با راجه ائیل حاکم برار. دوم در تحقیقات لفظ برار وحدود آن وجدول و تعداد صوبجات دهلی وصوبجات دکن ومحاصل آن وفهرست سرکارات ومحالات برار. سوم در ذکر ابتدی عمل سلاطین اسلام درملك برار. چهارم در پادشاهان بهمنی در برار. پنجم عماد شاهیان در برار. ششم نظامشاهیان. هفتم طلوع آفتاب خاندان تیمور در هندوستان. هشتم پادشاهی محمد اکبر پادشاه. نهم سوانح مستقل

شدن برار از ظل ظلیل آصفجاه بهادر و اولاد کرام. دهم افاغنه، یعنی حکمرانان ایلچپور. یازدهم راجکان ناگپور و غیره. خاتمه در سه فصل: فصل ۱- قلعه جات برار ۲- قصبات معتبرهٔ برار ۳- در احوال عمل سرکار عظمت مدار در ضلع برار. **آغاز:** ستایش فراوان و نیایش بی پایان مر پادشاهی را که از چوکان صمصام.

47847 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۸۰ تاریخ (۳۵۹ف): نستعلیق میر عظیم الدین، **۱۲۸۷** (۱۸۷۰م)، آغاز برابر نمونه، ۹۰۰ + ۶گ ۲۱س [ف. محمد اشرف: ۳۹۹ تا ۴۰۳].

تاریخ امیر تیمور = روزنامهٔ غزوات هندوستان

از غیاث الدین علی.

47848 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۴۱/ ۴۵۹۱: پایان سدهٔ ۹، با یادداشت ۹۳۹ (۱۵۳۲م) بر نمای برگ [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۵۴].

تاریخ اورنگ زیب

ناشناخته. نخستین عنوان: متوجه شدن اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) سمت دکن جهت تنبیه مخالفان، در این ضمن هرج و مرج واقع شدن در بنگاله. و باز پسین عنوان: مسلط شدن مهابت جنگ بر صوبهٔ بنگاله و بهار... **آغاز:** حاتم جود مسیح اخلاق داور انجم سپاه اسپهبد آسمان خرگاه هلاک رکاب مشتری طلعت بدر رقاب بهرام صولت

47849 - **تهران**، دانشگاه ۵۴۱۰: نستعلیق سدهٔ **۱۳**، با تاریخ ۲۲ شوال ۱۲۰۰ در بنگاله، ۹۰گ ۱۵س [ف. دانشگاه ۱۶: ۳].

تاریخ ایلچی = خلاصة التواریخ

خورشاه، درص ۴۱۰۳ گذشت.

تاریخ بابرشاه

از پادشاهی او در رمضان ۸۹۹ تا ۹۳۵.

47850 - **تهران**، سلطنتی: فیلم آن در دانشگاه هست. متن ترکی با ترجمهٔ فارسی [فیلمها: ۳۰].

تاریخ بنارس

از علی ابراهیم خان.

دربارهٔ شورش راجه چیت سنگه Chait Singk، در شعبان ۱۱۹۵ ق. **آغاز:** من که علی ابراهیم خان یکی از خبر خواهان کمپنی انگریزم.

47851 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۱۸۶۵ Or: شکسته آمیز پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) آغاز برابر نمونه [ریو ۳: ۱۰۳۳].

تاریخ بنارس

از غلامحسین خان فرزند محمد همت خان.

در تاریخ زمین داران بنارس از روزگار راجه منسارام Mansa Ram تا راجه چت سنگه Chait Singh (م ۱۱۹۵ ق. ۱۷۸۰م)، (واز اینگونه است: تحفهٔ تازه). با پیشگفتاری از نوهٔ نگارندهٔ، سجانعلی فرزند حسنعلی خان، و پیشگفتاری از نگارنده. سپس تاریخ: راجه منسارام و جنگ او با بریارسنگه، راجه بلوندسنگه، راجه چت سنگه (و از هموست: ذکر السیر، در تاریخ تیموریان هند) **آغاز:** پیشگفتار سبحانعلی: ارتقای مرقات سخن بحمد وثنای مبدعی ست. **آغاز:** گفتار نگارنده: حمد وثنای بی منتها خالقی را سزاوار است که از خاک تیره.

47852 - **هند**، بانکیپور ۶۰۸: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، در فهرست نامی به کتاب داده نشده، ۲۲۰گ ۱۳س [عبدالمقتدر

۱۴۱:۷].

تاریخ بنارس = تحفهٔ تازه

تاریخ بنای تاج محل

در بخش جغرافیا ۳۷-۳۹۳۸ گذشت.

تاریخ بنای حیدرآباد

از یکی ازهندوان . گزارش ساختمانهای حیدرآباد و مراسم سوگواری در آن شهر است. **آغاز:** فاعتبروا یا اولی الابصار. ازماجرای وجود وعدم وعزل و نصب حاکمان وسلاطین والاقتدار موجب تحیر و تعجب.

47853 ـ آصفیه، ۶۵۲ تاریخ: نستعلیق بی تاریخ، ۲۱۰ص ۱۳ س [ف. آصفیه ۱: ۱۶۸].

تاریخ بنگاله

از منشی سلیم الله [بآنچنانکه در یادداشت نسخهٔ موزهٔ بریتانیا آمده]، بدستور نصیر الملك شمس الدوله تیهور جنگ (مسترهنری وین سی تارث) . تاریخ این سر زمین است از ۱۱۰۷ (۶-۱۶۹۵م) وسرگذشت نظمای بنگال تا مرگ نواب علی وردی خان ناظر بنگال در ۱۱۶۹ ۱۷۵۶م (بنگرید. وقایع بنگاله، درهمین بخش) **آغاز:** حمد نامعدود واجب الوجود بحری ست بی ساحل، ثنای بی منتهای خالق.

47854 ـ آصفیه، ۱۰۳۸ تاریخ : شکستهٔ بی تاریخ . بایادداشت ۱۷۹۴ م در نسخه نامی ازنگارنده نیست، ۵۹ گ ۱۸ س [ف. آصفیه ۱: ۱۶۵ و ۳: ۹۴].

47855 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۷۲ تاریخ (۳۵۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۳ گ ۱۱ س [ف. محمداشرف: ۳۹۴].

47856 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۱۱۸ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه ، ۹۳ گ ۱۴ س [ریو ۱: ۳۱۲].

47857 ـ موزه بریتانیا ، ۱۹۶۲/۴ Or : پیرامن **۱۸۵۰**م [ریو ۳: ۱۳۹].

تاریخ بنگاله

از ناشناس . تاریخ کوتاهی ست ازآن سرزمین از ۱۱۵۱ (۱۷۳۸م) تا مرگ سراج الدوله در ۱۱۷۰ (۱۷۵۷م) . **آغاز:** ای فریفتهٔ افسوس کواکب اقبال ۱۱۷۰ وای شیفتهٔ آب ورنگ جاه وجلال ۱۱۷۰.

47858 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۳۸۵ تاریخ (۳۵۴ف): شکسته پاندیت شنکر ناث ، رمضان ۲۸ پادشاهی (اکبر شاه دوم) **۱۲۴۸** (۱۸۳۳م) ۲۹۰ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف : ۳۹۳].

تاریخ بنگاله

47859 ـ بادلیان ، ۳۷۸/۵ اوزلی: با تاریخ **۱۰۶۷** در دفتر. فیلم آن در دانشگاهش ۱۲۲۸ هست [فیلمها ۱: ۵۸۱].

تاریخ بهادرشاهی = بهادرشاه نامه

از نعمت خان عالی، دانشمندخان (که یاداو در «دیوان ۲۵۸۳» گذشت). تاریخ روزانه و به ترتیب زمانی ست ازرویدادهای روزگار بهادرشاه شاه عالم یکم (۱۱۱۸ق ۱۱۲۴ق) پسر اورنگ زیب، از تاجگذاری تا دوسالهٔ آغاز پادشاهی او. تا پیرامن ۱۱۲۰ ق . واز هموست «جنگنامه ، پادشاه نامه» در جنگهای همین بهادر شاه و برادرش. **آغاز۱:** بسم الله الرحمان الرحیم - دست برآورد بجود کریم. **آغاز۲:** نازو نعیم دوجهان در کفش - خلق ازل تا بابد مصرفش .

بنگرید: ریو ۱: ۲۷۲.

47860 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ

۵۳ تاریخ (۳۱۳ف) : نستعلیق ابوجعفر موسوی نیشابوری ، ۱۷ ج۲/ ۱۱۸۵ (۱۷۷۱م). بنام بهادرشاهنامه است، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۶۲ گ ۱۳س[ف.محمداشرف: ۳۴۷].

47861 ـ موزه بریتانیا، ۶۹۶۳ Or: نوشتهٔ ۱۱۸۶ . در فهرست بنام **تاریخ بهادرشاهی** ست [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

47862 ـ موزه بریتانیا، ۲۴ Or: نستعلیق ، ج۲/۱۱۹۶ (۱۷۸۲م) ، تاریخ رویدادهای دوسالهٔ آغاز پادشاهی اوست. آغاز برابر نمونهٔ ۲ ، ۲۱۶ گ ۱۵ س [ریو ۳ : ۹۷۲].

47863 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۵۴ تاریخ (۳۱۴ف) : سدهٔ ۱۲، ۵۰ گ ۱۷س [ف. محمد اشرف :۳۴۸].

47864 ـ موزه بریتانیا ، ۱۶۵۵ Or : نستعلیق ، اکوست ۱۸۴۹م، زندگی‌نامهٔ بهادرشاه است و آغاز پادشاهی او، و نامیده‌شده: **تاریخ بهادرشاهی** ، ۲۶۴ گ ۱۴س[ریو ۳: ۹۳۷].

47865 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe1171 ۱۳۹۸ (۱۴۳ف): نستعلیق، بی تاریخ ، آغاز افتاده ، تاریخ روزانهٔ پادشاهی اوست تا پیرامن ۱۱۲۰، ودرفهرست بنام **بهادر شاهنامه** یاد شده است، ۱۱۵ گ ۱۷س[ف. عبدالله۱: ۹۵].

تاریخ بهرت‌پور

از انندرای Anand Rai

تاریخ کوتاهی‌ست از بنیادگذاری بهرت‌پور سپس محاصرهٔ آن بوسیلهٔ لرد Gombermere در ۱۸۲۶ م. **آغاز**: رسمی‌ست قدیم و عادتی‌ست مستقیم که حکمت بالغهٔ قادر کارساز تعالی شأنه و جل جلاله.

47866 ـ هند، بانکیپور ۲: ۶۰۲: تعلیق هند، قادر بخش، ۱۲۴۷ ، آغاز برابر نمونه ، ۴۰ گ ۱۳ـ۱۸ س[عبدالمقتدر۷: ۱۲۹].

تاریخ بهلول خان

ازوادره waderah جان محمدخان .

تاریخ بهاول Bahawal خان، نواب بهاولپور پنجاب است ، از آغاز پادشاهی او در ۱۱۸۶ق تا مرگش در ۱۲۲۴ق. **آغاز**: حلاوتی که مذاق داشیرین دارد.

47867 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب APe1115 ۶۳ (۱۸۵ف): نستعلیق، بی تاریخ ۱۵۲ گ ۱۳ س[ف.عبدالله۱: ۱۲۶].

تاریخ بهرت‌پور

تاریخ بهرت‌پور Bharatpur است، از ۱۸۰۵م تا ۱۸۲۷م. **آغاز**: از آنجا که به‌میامن اقدس ذات‌ستوده‌صفات.

47868 ـ موزه بریتانیا ، ۱۸۶۲ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۳۷گ ۱۵ س[ریو ۳: ۹۵۸].

تاریخ پادشاهان هند

از پندت کرشنانند Padit Krishnanand فرزند پندت آنند کهن‌جی. نگاشتهٔ ۱۸۰۷م . **آغاز**: سپاس بیقیاس مر آن قادر بیچون را.

47869 ـ موزه‌بریتانیا، ۶۹۳۱/۴ Add: با تاریخ ۱۸۱۱ م (گ ۱۲۶-۲۰۳) [ریو ۲: ۸۰۴].

تاریخ پنجاب

از غلام محیی‌الدین ملقب به بوتی شاه لودهیانی علوی قادری، از پایان سدهٔ سیزدهم. بسال ۱۲۵۸ (۱۸۴۲م) ، در یك مقدمه و پنج دفتر و یك خاتمه نگاشته است. تاریخ مفصل پنجاب است

ازراجه‌سدومن (پیش از تاریخ) تا بسال ۱۲۵۶ (۱۸۴۰م). **آغاز** : حمد بیحدو ثنای بی‌منتهای مرخدای‌راسزاست.

47870 ـ **موزه بریتانیا** ، ۱۶۲۳ Or: نستعلیق **۱۸۴۸** م ، آغاز برابر نمونه ، ۶۴۹ گ ۲۲ س [ریو ۳: ۹۵۳].

47871 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۴،۸۴غلا: نستعلیق حکیم علی‌اکبر، ۱۴ ذیحجهٔ **۱۲۸۴**، آغاز برابر نمونه، دومجلد ۳۲۴ گ ۲۲ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۷۲۷].

47872 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۲۸۹/۲۸۴: تاریخ یادنشده، جلد ۱ [ف.دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۳۲].

تاریخ پنجاب

از محمدمقیم فرزند رحمت‌الله، ساکن موضع ستراده باجوه من اعمال پرگنه پرسرور، تاریخ افسانه‌ای‌ست. **آغاز**: الحمدلله الذی مالك الملك موجوداً ابدا.

47873 ـ **موزه بریتانیا** ، ۱۸۷۲ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه، ۲۸ گ ۱۵ س [ریو ۳ : ۹۵۴].

تاریخ پنجاب

از محمدنقی پیشاوری فرزند ملا خواجه بخش، از نیمهٔ سدهٔ سیزدهم، تاریخ کوتاهی‌ست از لاهور ودهلی و سیکها Sikhs و رنجیت Ranjit سنگه. **آغاز**: برهوشمندان خبیرو آگاه‌دلان روشن‌ضمیر که‌تجربت‌آموز امور کون وفساد.

47874 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۸۰ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه ، ۷۴ گ ۹س [ریو۳ : ۹۵۲].

47875 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe11172 ۲۱۳۶(۱۶۶ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۸۷ گ ۱۸س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۳].

تاریخ پنجاب = احوال فرقهٔ سکهان

درص ۴۵۷۴ گذشت.

تاریخ تاج محل = کیفیت بنای تاج‌محل

در بخش جغرافیا ص ۳۹۳۷-۳۹۳۸ گذشت.

تاریخ تاج محل = تاریخ روضهٔ تاج‌محل

درهمین بخش خواهدآمد.

تاریخ تیموری

از سیدمفضل‌خان (که‌یاد او در «تاریخ مفضلی» خواهد آمد) . خلاصه تاریخ تیمور و جانشینان اوست تافرخ‌سیر: تیمور وخاندانش، بابرشاه(۹۳۷-۹۴۲)،همایون‌شاه (۹۳۷-۹۶۳) اکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴)، جهانگیرپادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷)شاهجهان(۱۰۳۷-۱۰۶۷)، اورنگ زیب (۱۰۶۹ - ۱۱۱۸)، بهادرشاه ، جهاندار شاه (۱۱۲۴ - ۱۱۲۴)، فرخ سیر (۱۱۲۴-۱۱۳۱). بنگرید به «تیمورنامه» ازهمو درهمین باره. **آغاز**: سپاس بیقیاس مرحضرت صمدیت را که عالم .

47876 ـ **موزه بریتانیا** ، ۱۷۰۳ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۳ گ ۹س[ریو ۳: ۹۲۳].

تاریخ تیموریان هند

ازناشناس، که از خود و کتاب خود نام

نبرده است. گویا بسال ۱۰۴۴. دارای: تاریخ تیمور، بابرشاه (۹۳۷ ـ ۹۴۲)، اکبر پادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴)، شاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷).
آغاز: محامدجمیله ساحت کبریایی‌راسز است که ظلام ظلم‌را بلمعان‌تیغ وسنان پادشاهان.

47877 ـ **هند**، بانکیپور ۵۷۱: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۷۸ گ ۹ س [عبدالمقتدر ۷: ۷۹].

تاریخ جانشینان اورنگ‌زیب

تاریخ جانشینان اورنگ زیب (۱۰۶۹ ـ ۱۱۱۸) است، از مرگ او وتاجگذاری محمد اعظم پادشاه تاسی‌ام سال پادشاهی‌شاه عالم دوم (۱۱۷۳ـ۱۲۲۲). بدون‌نام‌کتاب‌ونام‌نگارنده ودیباجه. **آغاز:** راویان معنی‌پرداز وناقلان حقیقت طرازچنین‌می‌گویند که پیرروشن ضمیر اورنگ زیب عالمگیر پادشاه.

47878 ـ **هند**، بانکیپور ۵۹۰: نوشتهٔ ۲۹ع۱/ **۱۲۳۷** درپایان اضافاتی داردومیرسد به۴۴ پادشاهی‌شاه‌عالم‌با یادداشت: تمام‌شدنسخهٔ هذامتضمن‌احوال‌السلاطین‌هندبعدازوفات اورنگ زیب... لغایت سنهٔ چهل‌وپنج‌جلوس ابوالمظفر جلال الدین شاه عالـم...، ۲۱۷ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۰۰].

تاریخ جغتایی

از محمد شفیع وارد (که‌یاد او در «تاریخ نادرشاهی: ۴۲۷۷» گذشت). تاریخ‌تیموریان‌هند است. **آغاز:** جهان‌جهان‌ستایش‌وآفرین‌پادشاهی داسز است.

47879 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۷۰۵
Or: نستعلیق صفر ۴۴ پادشاهی شاه عالم (= **۱۲۱۷** ق ۱۸۰۲م)، آغاز برابر نمونه، ۱۹۶ گ ۱۸ س [ریو ۳: ۹۲۴].

47880 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۷۰۶
Or: نستعلیق جنوری **۱۸۵۲** م (۱۲۶۸ق)، ۱۸۴ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۲۵].

تاریخ جونپور

ازخیرالدین‌محمد خان‌الله‌آبادی، (نگارندهٔ «تاریخ بنارس:...»). در دو باب.
آغاز: بعد حمدوصلاة فقیر خیر الدین محمد

47881 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۸۲۳
Or: نستعلیق **۱۸۴۳** م، دیباجه‌راندارد، ۴۳ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۶۴].

47882 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸
Or: نستعلیـق ذیحجهٔ **۱۲۸۳** (۱۸۶۶م)، آغاز برابر نمونه، ۵۵ گ ۱۳ [ریو ۱: ۳۱۱].

تاریخ جونپور

از غلامحسن زیدی واسطی، دردوفصل‌ویك تتمه. تتمهٔ آن در سرگذشت دانشمندان جونپور است. **آغاز:** برصاحبان دانش مخفی‌نماند که راقم.

47883 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۹۵
Add: نستعلیق پیرامن **۱۸۰۵** م، آغازبرابر نمونه، ۳۴ گ [ریو ۱: ۳۱۱].

تاریخ جهان آباد = تاریخ خصوصیات...

تاریخ جهنگ سئال

ازنورمحمدقوم‌سئال، عرف‌جیلا. **آغاز:** الحمدلله‌وسلام علی‌عباده‌الذین‌اصطفی.

47884 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۱
Or: نستعلیق **۱۸۶۲** م، آغاز برابر نمونه، ۷۶ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۹۵].

47885 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۴۶۸
Or: همان نستعلیق، ۹۳ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۹۵].

تاریخ جهانگیر نگر = دهاکه

علی‌حسینی قزوینی؛ **آغاز**: زیب‌دیباجهٔ سخن‌حمد کبریایی‌ست‌جل شأنه که‌یدقدرة کامله.

47886 ـ **داکا**، دانشگاه ۳۰ U (۱۵ ف): نستعلیق، آغاز برابر نمونه، ۲۷ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۱۳].

تاریخ جهانگیری = جهانگیر نامه

از محمد هادی کامور (نگارندهٔ: تذکرة السلاطین جغتاوهفت‌گلشن). در تاریخ‌رویداد های روزگار جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ـ ۱۰۳۷ق). **آغاز**: سپاس قدسی اساس‌مرداوری راکه‌بیاری سحاب رحمت.

47887 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۴۷ Or: نستعلیق‌شعبان **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م)، آغاز برابر نمونه، بایادداشتی‌به‌این‌دونام: تاریخ جهانگیری، جهانگیر نامه، ۲۲۵ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۳۲].

47888 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۳/۵ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق)، (گ ۲۱۲ـ۲۷۰) [ریو ۳: ۱۰۱۴].

تاریخ جهانگیر شاهی = فرهنگ

بدیع الغات جهانگیری

از خواجه زاده‌ولی‌سرهندی.

بنگرید: استوری ۱: ۵۶۰.

47889 ـ **بادلیان**، ۲۳۱: تاریخ یاد نشده، فیلم‌آن‌دردانشگاه‌ش ۱۱۴۳ هست [فیلمها: ۳۳].

تاریخ حقی = تاریخ هند

عبدالحق دهلوی. درهمین بخش

تاریخ حمیدخان

از حمید خان.

تاریخ میسور و تیپوسلطان است. گویا بسال ۱۲۰۶ق به‌انجام رسیده است. **آغاز**: بعدحمد و ثنای بی‌منتهای‌جناب کبریای الهی و پس از درود نامعدود حضرت‌رسالت پناهی.

47890 ـ **هند**، بانکیپور ۶۱۹: تعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵۹].

تاریخ خانی خان

محمد هاشم‌خان‌خانان.

در تاریخ‌هند.

47891 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف ۱۵: نوشتهٔ بهوانی داس، تاریخ یاد نشده، ج‌یکم‌درتاریخ بابرشاه‌است، ۳۱۸ ص.

47892 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴ق‌ف ۱۶: نوشتهٔ صبغة‌الله، نیز تاریخ یادنشده ج ۲ درتاریخ‌شاهجهان‌است، ۹۶ ص [ف. سرفراز علی: ۹۸].

تاریخ خانداواران

امیرالامراصمصام الدین خانداواران و روزگارمحمدشاه. **آغاز**: کیف‌لااحمدفان حدیث لاحصی‌ثناءعلیك.

47893 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۰ Or: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۰۲** (۱۷۸۸م)، آغاز برابر نمونه، ۲۱۷ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۷۷].

47894 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۷ Or: نستعلیق رجب **۱۲۶۲** (۱۸۴۶م)، ۱۵۷ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۴۱].

تاریخ خاندان تیموری

تاریخ تیمور است و جانشینان اودرایران وهندبه‌ویژه‌بابریان‌هند، ازهمایون‌پادشاه (۹۳۷ـ ۹۶۳) تابیست ودومین‌سال‌پادشاهی اکبرپادشاه

(۹۶۳-۱۰۱۴) ، که‌در همان‌روزگاران نگاشته شده است.

17895 - هند ، بانکیپور ۵۵۱ : نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۱، با یادداشت زیر: بسمله. این تاریخ که مشتمل است بر مجمل احوال حضرت صاحبقران گیتی ستان و اولاد امجاد و سوانح ایام حضرت عرش آشیانی... تا سال ۲۲ درعهد دولت شاه بابا تصنیف شده. حرره شاه جهان پادشاه بن جهانگیر بن اکبر، ۳۳۸ گ ۲۱ س[عبدالمقتدر ۷: ۴۰].

تاریخ خصوصیات دارالسلطنه جهان آباد

از درگاه قلی‌خان، درگذشتهٔ ۱۱۸۰.

وشاید همان «وقایع بدایع ...» او باشد.

17896 - موزهٔ بریتانیا ، ۵۸۴۶ Or : تاریخ یادنشده[نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

تاریخ داودی

دربخش تاریخ افغان خواهد آمد.

تاریخ دکن

از میرغلام‌زین‌العابدین.

تاریخ کوتاهی‌ست از روزگار آخر افضل الدوله آصفجاه پنجم نظام حیدرآباد (م ۱۲۸۵ق ۱۸۶۹م) و تاجگذاری پسرش میرمحبوب علی خان آصفجاه ششم به‌ویژه اوصاف تهورجنگ. (بنگرید: اوصاف تهورجنگ: ۴۵۸۷) . آغاز: ستایش و نیایش قادری راست که از تربیت ید قدرتش کسوت حیات برقامت هرذی حیات درست بریده.

17897 - حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۷۹ تاریخ (۴۱۷ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۲۴ گ ۱۱ س [ف. محمداشرف: ۴۸۶].

تاریخ دکن

ازمحمدقادرخان بیدری (که یاداو در «تاریخ آصف‌جاهی: ۴۵۹۵» گذشت). در تاریخ دکن از پرتاب رودرا Pratab Rudra (م ۶۱۵ق ۱۲۸۶م) تا سال ۱۲۶۶ (۱۸۵۰م) با عنوانهای باب، فصل. آغاز: فاتحهٔ کتاب مستطاب آفرینش و پیرایهٔ صحیفهٔ دانش.

17898 - حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۱۱۳ تاریخ (۴۱۱ف): سدهٔ ۱۳ ، آغاز برابر نمونه، ۴۸۴ گ ۱۴-۲۱ س[ف. محمد اشرف : ۴۷۵].

تاریخ دکن

از آغاز دودمان بهمنی تا سال ۱۲۰۳ق . بی‌نام و بی‌دیباچه. گویا گرفته‌شده از تاریخ لچهمی‌نراین(بنگرید: بساط‌الغنایم: ۴۵۸۸) . آغاز: برضمایر آگاه دلان بیدارمغز ظاهر و باهر است.

17899 - موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۷۳/۱ Add : ازسدهٔ ۱۹ م، (گ ۲-۱۰۹)[ریو ۲ : ۸۵۹].

تاریخ دکن

47900 - حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۷۸ تاریخ (۳۶۶ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، آغاز وانجام افتاده، و از تاریخ مرتضی نظامشاه احمدنگر آغاز می‌شود و میرسد به اسماعیل عادلشاه، ۷۲ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۴۱۱].

47901 - حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۶۸ تاریخ (۴۰۸ف) : نستعلیق سدهٔ ۱۴ ، تاریخ سکندرجاه آصفجاه سوم (۱۲۱۸-۴۴/ ۱۸۰۳-۲۹م) است. آغاز: نمود ساز تهنیت این ... از نهانخانهٔ باطن به‌چندین رنگ، ۲۷ گ ۱۳ س[ف. محمداشرف: ۴۷۲].

تاریخ دکن = حالات قطبیه

47902 – آصفیه، ۱۱۷۸ تاریخ: تاریخ و نشانی دیگر یاد نشده [ف. آصفیه۳: ۹۶].

تاریخ دکن = تاریخ عادلشاهی

تاریخ دل افروز = ماه نامه = تجلیات ماه لقا

از غلامحسین خان جوهر، منصبدار حیدر آباد، بسال ۱۲۲۵ ق، بدستور چندابی بی ماه لقابائی، در رویدادهای دکن، از آغاز فرمانروایی آصفجاه نظام الملك، در یك مقدمه و چهارده لمعه، و یك خاتمه نگاشته است: مقدمه در نسب خاندان آصف جاه، لمعهٔ ۱ – باب یکم در فرمانروایی آصفجاه نظام الملك، ۲- باب دوم در فرمانروایی میراحمدخان ناصرجنگ، ۳- سیدمحمدخان صلابت جنگ ۴ – نواب نظام علیخان، ۵ – برادران غفران مآب ۶- امیران وراجه‌های روزگار او، ۷ – ستایش سکندرجاه بهادر، ۸ – امیران و کیفیت عهدشان و وفاة ماه لقابائی، ۹- صوبجات هندوستان و دکن و احوال پادشاهان هر بخش... ۱۰ - شرح مسافات و منازل هندوستان و پادشاهان آنجا، ۱۱ – قلعه‌های هند و دکن که بروزگار شاهجهان به تصرف در آمدند، ۱۲ – نخستین آفریده و عرش و کرسی و فلکهای هفتگانه و تقسیمات چهار ربع زمین، ۱۳- ربع مسکون و عجایب زمین، ۱۴- پیدایش کوهها و عجایب و دیوان اشعار هندی طبعزاد چندابی بی. در لمعهٔ ششم آن ذکر پیشکاران دیوانی، علمای عهد، منشیان روزگار آصفیان، قاضیان، صدور، خوشنویسان، حکما، منجمان آورده شده است. **آغاز**: آهنگ صریر کالك عشرت تحریر به نگارش شکر و سپاس حکیمی زمزمه سراست.

47903 - آصفیه، ۴۱۰ تاریخ: نستعلیق سیداسدالله حسینی معروف به ابوشاه، **۱۲۳۰** درحیدرآباد، بدستور نواب محمدعلیخان. در فهرست بنام **ماه نامه** است، ۴۷۳ گ ۱۷ س [ف. آصفیه۱: ۲۳۰].

47904 – **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۶۴ تاریخ (۴۰۲ف): نستعلیق محمد مجاهد الدین خان، ۹ ج۱/ **۱۲۳۴** (۱۸۱۸م)، آغاز برابر نمونه، ۷۴۸ + ۴۷ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۴۵۰].

47905 – **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۶۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه در فهرست بنام **تاریخ دل افروز** است، ۵۱۳ گ ۱۳ س.

47096 – **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۴۱۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، بنام **تاریخ دل افروز** یادشده است، ۲۷۹ گ ۲۱ س [ریو ۱: ۳۲۶].

907-47908 – **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۶۵ و ۳۶۶ N. (۴۰۳ و ۴۰۴ف): شکسته نستعلیق رضاعلی بیگ برای محبوب یارجنگ، ۵ شعبان **۱۳۰۷** (۱۸۹۰م)، دوجلد است ۱ و ۲: ۱۶۳ گ و ۸۳ گ [ف. محمد اشرف: ۴۵۶].

47909 – **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۱۴: تاریخ یاد نشده، در فهرست بنام **تجلیات مه لقا** ست، ۵۴۸ س [ف. سرفرازعلی: ۱۰۰].

تاریخ راجاولی = راجاولی

تاریخ راحت افزا

حسینی، درس ۴۱۰۶ گذشت.

تاریخ راقم

دربخش آسیای میانه خواهد آمد.

تاریخ روضهٔ تاج محل

از مرگ ملکه ممتاز محل تا رویدادهای ۱۰۸۵ (۱۶۷۴م) به نظم و کمی نیز نثر.

47910 ــ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۵۷۶/۵۵۳: سدهٔ **۱۳**.

47911 ــ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۷۳/۶۸: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۳۲].

تاریخ سعادت جاوید

از هرنام سنکه Hernem Singh فرزند کورداس سنگه. تاریخ عمومی هند است از آغاز تا بسال ۱۲۲۰. بنام وزیر سعادت علی خان، بسال ۱۲۲۱ق، درچندفصل. **آغاز**: حمدوثنای درگاه صمدیت بر اصناف خلایق واجب.

47912 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۲۰ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م ، آغاز برابر نمونه، ۲۶۱گ ۱۴ س [ریو۳: ۹۱۳].

تاریخ سلطان عالم واجد علیشاه

از گنکارام .

47913 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۳ ق ف ۲۹۶: تاریخ یادنشده، ۵۱ص [مخطوطات، سرفراز علی: ۸۲].

تاریخ سلطان محمد قطبشاه =

تاریخ قطبشاهی

از ناشناس. در یك مقدمه و چهار مقاله و یك خاتمه: مقدمه تاریخ امیرقاریوسف ترکمان مقالهٔ ۱ ــ سلطان قلی قطب الملوك (م ۹۵۰ق) ۲ـ جمشیدقطبشاه (م۹۵۷ق) و پسرش سبحان قلی ۳ـ ابومنصور ابراهیم قطبشاه (م۹۸۸ ق) ۴ ـ ابوالمظفر محمد علی قطبشاه. خاتمه سلطان محمد قطبشاه (۱۰۲۰ـ۱۰۲۵) که نگارش کتاب بروزگار او بوده است. در آن آمده، پیش از این بدستور محمد قطبشاه تاریخ این دودمان نگاشته شده بود و من این را از آن کتاب گزیده ودر شعبان ۱۰۲۶ ـ۱۰۲۷ نگاشتم . **آغاز** : تحمیدی که شاهباز بلندپرواز اندیشه به ساحت کبریای آن طیران نتواند.

47914 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۴ Add : سدهٔ **۱۷**م ، جلدبکم، ۳۰۵گ ۱۷ـ ۱۹س [ریو ۱: ۳۲۲].

47915 ــ**حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۸۵ تاریخ (۳۶۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه ، ۱۰+ ۳۱۳گ ۱۷س [ف. محمد اشرف : ۴۱۲].

47916 ــ **هند** ، بانکیپور ۶۱۳: تعلیق ۱۲رجب **۱۱۷۱**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۳گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵۰].

47917 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۴۲ Add : نستعلیق رمضان **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م) ، آغاز برابر نمونه (۱۶پ ــ ۱۹۴پ) سپس حدیقة السلاطین [ریو ۱: ۳۲۰].

47918 ــ**تهران**، ملك ۳۸۸۵: نستعلیق نظاما فرزند عبدالله شیرازی ،سدهٔ **۱۲** ، آغاز در دیباچه افتاده:... امابعد برضمیرمهرتنویر ارباب درك و دانش که گلدستهٔ باغ آفرینش اند مستور نماند ، ۲۳۴ گ ۱۸ س [رؤیت].

47919 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۶ Add : نستعلیق شاه محمدقدرت الله قادری، ع۱/ **۱۲۱۹** (۱۸۰۴م)، ۱۷۲گ ۲۱س [ریو ۱ : ۳۲۲].

47920 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۸۶ تاریخ (۳۶۸ ف): نوشتهٔ رای راجه رام بهتنا کر، ۹ صفر ۱۲۲۵ (۱۸۱۰ م)، آغاز برابر نمونه، ۱۹۰ گ ۱۸-۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۴۱۴].

47921 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۵۵ Add: نستعلیق ع ۱۲۳۶/۱۴ (۱۸۳۱ م)، ۳۰۴ گ ۱۸ س [ریو ۱: ۳۲۲].

47922 ـ آصفیه، ۳۷۴، تاریخ: از پایان آن گویا ۲-۴ برگ افتاده، شوال ۱۱۹۸ (در هامش میانهٔ کتاب)، ۳۴۲ گ ۱۷ س [ف. آصفیه ۱: ۱۸۱]

تاریخ سند = تاریخ معصومی

از محمد معصوم ترمذی سمرقندی بهکری متخلص بنامی (۹۴۴-۱۰۱۹) فرزند سید صفای حسینی ترمذی تبریزی، درگذشته پس از ۱۰۱۵، بروزگار پادشاهی جلال الدین اکبر پادشاه دهلی (۹۶۳-۱۰۱۴)، تاریخ سند است و در چهار جزو نگاشته است: ۱- فتح سند بدست مسلمانان بروزگار ولید بن عبدالملک و تاریخ خاندان امیه و عباسیان ۲- پادشاهان هند که بر سند فرمانروائی میکرده‌اند ۳- فرمانروایان ارغونیه ۴- انتقال فرمانروایی از سلطان محمود به اکبر پادشاه تا روزگار نگارش. سرگذشت دانشمندان و سرایندگان را نیز آورده است. بسال ۱۰۰۹ نگاشته، در بمبئی ۱۳۵۷ در ۳۶۰ ص چاپ شده است. آغاز: بر ضمایر صافیه کار آگاهان عالم بی‌اساس و خواطر زکیهٔ هوشمندان سخن شناس.

بنگرید: ذریعه ۹: ۱۱۶۶ (نامی بهکری) استوری ۱: ۶۵۲، ۱۳۲۴ ـ ف. مشار: ۳۴۱ ریو ۱: ۲۹۱ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۵۳۵.

47923 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe1119 ۲۳۰۴ (۱۵۶ ف): نستعلیق، حبیب الله، ۲۶ ج ۱۰۱۷/۱ ق، آغاز برابر نمونه، ۱۵۸ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۱۰۶].

47924 ـ تهران، دانشگاه ۲۹۰۷: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز و انجام افتاده، ۱۸۰ گ ۱۵ س [ف دانشگاه ۱۰: ۱۷۵۳].

47925 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۰۰ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، ۱۷۸ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۹۲].

47926 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۹۱ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷ م، آغاز برابر نمونه، بنام تاریخ سند یاد شده، ۲۰۷ گ ۱۴ س [ریو ۱: ۲۹۱].

47927 ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۴،۸۱۲ معصو: نستعلیق ع ۱۱۴۸/۱۶، آغاز برابر نمونه، ۱۸۰ گ ۱۶ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۲۵].

47928 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب APe1113 ۷۹ (۱۵۷ ف): شکسته آمیز ۲۹ شعبان ۱۱۵۹، ۱۴۲ گ ۱۶ س [ف. عبدالله ۱: ۱۰۶].

47929 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۴۱: نستعلیق هندی، سدهٔ ۱۲، زرین [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۹].

47930 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۲۴ Or: نستعلیق ۱۸۴۹ م، ۱۴۵ گ ۱۷ س [ریو ۳: ۹۴۹].

47931 ـ موزه بریتانیا، ۱۷۸۸ Or: شکسته آمیز ۱۸۵۱ م، ۱۶۱ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۴۹].

47932 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۸۸ تاریخ (۴۴۸ ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۱۰۹ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۵۲۵].

47933 ـ هند، بانکیپور ۵۹۹: تعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۱۴۳ گ ۱۷س [عبدالمقتدر ۷: ۱۲۱].

47934 ـ آصفیه، ۲۹۲ تاریخ: یك برگ از آغاز افتاده.

47935 ـ آصفیه، ۶۷۴ تاریخ: انجام ناتمام، ۱۰۴ گ ۱۲س.

47936 ـ آصفیه، ۱۳۷۳ تاریخ: با تاریخ تملك ۱۱۹۷، ۱۲۵ گ ۲۱س [ف. آصفیه ۱: ۱۷۴].

تاریخ سند

تاریخ کوتاهی‌ست از سند از آغاز تا چیرگی انگلیسها بسال ۱۲۵۹ (۱۸۴۳م). در دو بخش: ۱ ـ در بارهٔ مغولان از تیموریان هند تا ۱۲۱۶ ق. ۲ـ تاریخ سند از آغاز تا چیرگی انگلیسها در ۱۲۵۹. آغاز: مخفی نماند که ذکر احوالات هندوستان و سند از آغاز تیمورشاه.

47937 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe111 ۷۴ ۱۹۲۳ (۱۵۹ ف): نستعلیق، ۲۶ ج ۲/ ۱۲۹۲، ۷۴ گ ۱۰ س [ف. عبدالله ۱: ۱۰۷].

تاریخ سنواتی

در بخش عمومی ۴۱۰۷ گذشت.

تاریخ سیخها

از سرگذشت چارت سینکه Chart Singh ۱۷۵۷م تا رنجیت Rangit سینکه (پایان ماه می ۱۸۱۰م = پایان ع ۲/ ۱۲۲۰) گویا بخشی است از تاریخ احوال فرقهٔ سیخان و از خوشوقت رای باشد [دانش‌پژوه].

بنگرید: استوری ۲: ۶۶۸.

47938 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۲۸: نستعلیق هندی ۱۶ جون ۱۸۱۰م، ۸ گ ۱۳ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۵].

تاریخ سیلان = جغرافیای...

در بخش جغرافیا ص ۳۹۵۸ گذشت.

تاریخ شاهجهان

از ناشناس. در بارهٔ رویدادهای روزگار همان شاهجهان مغولی هند، از زایش تا مرگ (۱۰۰۰ـ۱۰۶۷). آغاز: آن قطب فلك سلطنت و جهانداری مرکز دائرهٔ عظمت و بختیاری.

47939 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۲ تاریخ (۲۹۱ ف): محمد دقتال معلم، ۵ شعبان ۱۱۹۴ (۱۷۸۰م). انجام: در مرقد (منور) و مطهر نهاده به مغفرت سبحانی و رحمت رحمانی سپردند، ۸۷ گ ۱۳س [ف. محمداشرف: ۳۲۷].
(با توجه به این سرآغاز و نیز سرانجام بنگرید به: واقعات عالمگیری، عاقلخان).

تاریخ شاهجهان و عالمگیر

از ابوالفضل محمدصادق، صادقخان معموری، که خود را ابوالفضل معموری نیز خوانده است و تا مرگ عالمگیر اورنگ زیب ۱۱۱۸ (۱۷۰۶م) زنده بوده است.

47940 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۲۲۰/ ۵۲۳۰: آغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۳۲].

تاریخ شاهجهانی

از محمدصادق دهلوی مخاطب به صادقخان زاده در ۱۰۰۰ در دهلی، و شاگرد عبدالحق دهلوی (م ۱۰۵۲). او در کتاب دیگر خود بنام «کلمات الصادقین» در سرگذشت همان شیخ خود نوشته است: که نیای من بنام حاجی محمد همدانی از ایران به ملتان کوچ کرده و از آنجا به دهلی رفته و تا پایان زندگی ۱۰۰۶ ق در آن شهر می زیسته است.

تاریخ هند است از تاجگذاری جهانگیر (۱۰۱۴-۱۰۳۷) آغاز می‌شود، سپس به‌تاج‌گذاری شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) و رویدادهای روزگار او می‌پردازد، و این جز «طبقات شاهجهانی» اوست. **آغاز:** اجناس حمد و سپاس حضرت آفریدگاری را.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۷۴.

47941 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴ Or: نستعلیق **۱۰۲۰** (شاید ۱۲۲۰ = ۱۸۰۵م) در بنارس، ۲۰۵ گ ۱۷-۱۸ س [ریو ۱: ۲۶۲].

47942 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/ ۱۶۷۱ Or: با تاریخ **۱۲۴۴** (۱۸۲۹ م) در دفتر، (گ ۲-۹۶) [ریو ۳: ۱۰۰۸].

تاریخ شاه‌شجاعی

محمد معصوم فرزند حسن فرزند صالح از روزگار عالمگیری (۱۰۶۹-۱۱۱۸) پایان سدهٔ یازدهم هند. دربارهٔ شاهزاده محمد شجاع دومین فرزند شاهجهان. **آغاز:** حمدی که زبان‌ها قاصران را به‌آن دسترس است نثار کبریای مقدس خداوند.

47943 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لایبریری ۱، ۹۲۳ معصو: نستعلیق شکستهٔ ۲۸ع ۲/ **۱۲۰۰**، آغاز برابر نمونه، ۴۲ گ ۲۳ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۵۸].

47944 ـ **هند**، بانکیپور ۵۷۲: نستعلیق نورمحمد سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، نام پدر نگارنده در فهرست حسن صالح یاد شده، ۱۰۴ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۸۱].

تاریخ شاه‌عالم‌نامه

از منالال Mana lal فرزند بهادرسنگهٔ منشی. در رویدادهای روزگار پادشاهی شاه عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) و از عزیمت او به‌دهلی در ۱۱۸۴ آغاز می‌شود، در آن آمده: راقم این شگرف نامه از پانزده سالگی به تطیر احوال شاهنشاهی پرداخته بود. حالا که به‌پنجاه رسیده روشنی چشم زایل شده، تا سال سی‌ام حقیقت حال سال بسال مفصل پرداخته، حال که روشنی چشم زایل شده از سال سی‌ویکم تا چهل و هشتم مجمل که بهتر از مفصل است پرداخته شد. **آغاز:** حمد بیحد دادار بیهمال و مدح بیعد مالك الملك ذوالجلال.

47945 ـ **هند**، بانکیپور ۵۸۶: نیم شکسته، ۱۶ع۵/۶ پادشاهی اکبرشاه دوم (**۱۲۲۶**). نام کتاب در کلفون **تاریخ شاه‌عالم‌نامه** یاد شده است، آغاز برابر نمونه، ۱۱۳ گ ۱۹ س [عبدالمقتدر ۷: ۹۵].

47946 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۵۹ نستعلیق سدهٔ **۱۹**، آغاز برابر نمونه. در نسخه به‌کتاب نامی داده نشده‌است، ۹۱ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۴۳].

تاریخ‌شاهی = تاریخ افاغنه

احمد یادگار، نگاشتهٔ ۴ شوال ۱۰۵۴ (۱۶۴۴م)، گرفته شده از تاریخ سلسلهٔ لودهیان وسوریان، در پایان تاریخ هند از سبکتکین تا معزالدین سام را آورده است.

47947 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۳۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۶۰ گ ۱۵ س، بنام تاریخ **سلاطین افاغنه** یاد شده است [ریو ۳: ۹۲۲].

47948 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۵۹/۱۶۰۹: نوشتهٔ چندی پس از جلوس اورنگ زیب در **۱۰۶۷** (۱۶۵۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۳].

تاریخ‌شیرشاهی = طبقهٔ سوم تحفهٔ

اکبر شاهی = تحفۀ اخبارشاهی

از عباس‌خان‌فرزندشیخ‌علی شیروانی ، از مؤرخان روزگار اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۳۷) در پایان سدۀدهم. در سه باب: ۱-پادشاهی‌شیرخان سور۲-پادشاهی اسلام‌خان‌فرزند شیرخان ۳ - پادشاهانی که از خویشان شیرخان بوده‌اند. و بخشی از«تحفۀ اکبرشاهی»اوست، کـه پس از حمد وچهارسطرمی‌آید: درذکر احوال‌سلطنت شیرشاه سور از قوم‌لودی افغان. **آغاز** : جنس حمدواثنیه خالق‌بریه راسزدکه‌سرسبزی‌ریاض ممالك .

47949 - **موزۀ بریتانیا** ، ۲۰۰۶ Or : نستعلیق ج۲/ **۱۲۰۰** (۱۷۸۶ م)،بنام کتاب تواریخ شیر شاهی‌ست ، دفتر ۲، ۱۰۱ گ ۱۶ س[ریو ۳ :۹۰۴].

47950- **موزۀبریتانیا**،۱۶۸۲۴/۳ Add : باتاریخ **۱۲۱۵** (۱۸۰۱م)(گ۱۰۹- ۱۶۵)[ریو۲:۸۲۷] .

47951 - **موزۀ بریتانیا** ، ۱۷۸۲ Or : نستعلیق ج۲/ **۱۲۳۹** (۱۸۲۴م) ۱۰۱ گ [ریو ۳:۹۲۱] .

47952 - **موزۀ بریتانیا** ، ۱۸۵۷ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م،گزیده‌ای‌ست ازآن، **آغاز**: هر جنس حمدواهب‌خالق بریه راسزد ، ۸۰ گ ۱۵ س[ریو ۳: ۹۲۱].

47953- **تهران**،ملك۳۸۶۹: نستعلیق **۱۲۷۳** [دفتر کتابخانه].

47954 - **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۶۳/۳۰۶۸: سدۀ **۱۳**، درفهرست‌بنام **تحفۀاخبارشاهی،تاریخ شیرشاهی**یاد شده‌است.[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۱:۳۴].

47955 - **لاهور** ، پنجاب‌پبلك‌لائبر-یری ۹۵۴،۲۲۷۱عبا: شکستۀمحمدپارسا،۱۴ صفر **۱۲۱۵** ، آغاز برابر نمونه ،۸۲گ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۷۳].

تاریخ طاهری

طاهرمحمدنسیانی‌فرزندسیدحسن تته‌ای . تاریخ تته است تا۱۰۱۸ .تاریخ‌تته‌است دریك مقدمه وچندین‌طبقه:طبقۀیکم ازسومره‌واحوال ایشان که‌ازراویان باستان باستماع‌رسیده.طبقۀ دوم مردم‌سمه‌که بعداز برهم‌خوردن سومره‌نگر ساموئی آبادساخته.سیم‌میرزاشاه‌حسین .چهارم میرزا عیسی ترخان وترخانیان. پنجم میـرزا پاینده محمدترخان پسرمیرزا محمدباقی. ششم میرزاغازی بیگ ترخان وخاتمۀ کار ایشان . **آغاز** : صفت محسنی کـه نشان‌ان‌الله یحب الجمیل ویحب الجمال درشأن گلرویان سنبل موی.

47956 - **هند**، بانکیپور۶۰۰: تعلیق محمد خلیل فرزند قاضی محمد،**۱۲۲۳**،آغاز برابر نمونه،۱۳۲گ ۱۷س [عبدالمقتدر ۷ : ۱۲۴].

47957 - **موزۀ بریتانیا** ،۲۳۸۸۸ Add : نستعلیق‌سدۀ **۱۹** م،آغازبرابرنمونه، ۷۴ گ ۱۷ س [ریو۱ :۲۹۲].

47958 - **موزۀ بریتانیا** ، ۱۶۸۵ Or : نستعلیـق سدۀ **۱۹** م ،۱۲۹گ ۱۷ س [ریو ۳: ۹۴۹].

تاریخ‌ظفره

ازگیردهاری لال Girdharilal در تاریخ دکن، از آغاز قطبشاهیان، نیمۀدوم‌سدۀدهم، تا آغاز ریاست نظام‌الدوله نظام الملك بهادر، در دوباب: بسال ۱۱۸۵ نگاشته‌است:۱-پادشاهان قطبشاهی و بنای گولکنده‌وشهرحیدرآباد ،از ساختمانهای‌بنام‌وآمدن‌عالمگیر(۱۰۶۹-۱۱۱۸)

بروزگار شاهزادگی به‌حیدرآباد وپیمان او با عبدالله‌قطبشاه (۱۰۲۰–۱۰۸۳)ورویدادتسخیر حیدرآباد بدست او ۲ ـ روزگار فرمانروایی پادشاهان جغتایی دهلی وچگونگی فـرمانهای حکومتی حیدرآباد ازطرف پادشاهان‌دهلی، تا روزگار نظام‌الدولهٔ یادشده. درپایان‌فراورده‌ـ های حیدرآباد را برشمرده است . ونام کتاب «ظفره» تاریخ انجام آن است. **آغاز:** خدایی که این لاجوردی‌سپهر ـ برار است باانجم‌وماه و مهر... بردأی‌بیضای‌ارباب‌فضل‌وکمال‌واصحاب خبرت مآل که نظارگیان صنایع...،مبرهن‌باد.

47959 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۳۲۶ تاریخ (۳۷۵ف): شکستهٔ **۱۱۸۵** (۱۷۷۱م)، آغازبرابر نمونه ،۷۹ گ ۱۷س[ف.محمد اشرف:۴۲۳].

47960 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ N.۳۲۷ (۳۷۷ ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**،۱۳+ ۲۴۰ گ ۱۱س[ف.محمداشرف:۴۲۴].

47961 ـ **آصفیه**، ۴۴۰ تاریخ: نوشتهٔ **۱۳۱۰** بدستور حکیم سید محب حسین افسر الاطباء، آغازبـرابرنمونه، ۱۷۰ص ۱۷س[ف. آصفیه ۱:۱۷۵].

47962 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۸۹ تاریخ (۳۷۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۴**، ۲۱۹ گ ۱۳ س[ف.محمداشرف:۴۲۴] .

تاریخ عادلشاهی = تاریخ علی عادلشاه

ازنورالله فرزندقاضی‌سیدعلی‌محمد حسینی قادری ، بدستورعلی عادلشاه دوم، پادشاه دکن، ورویدادهای‌روزگار او را به‌تفصیل‌نگاشته‌است، **آغاز:** ستایش خدایی جان وتن آفـرین ،و] پادشاه‌ملك آسمان‌وزمین.

47963 ـ **آصفیه** ، ۱۰۱۰ تاریخ : نوشتهٔ **۱۰۹۷**، ۱۸۶ص۱۵س[ف. آصفیه۳:۹۶]

47964 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۱۰۰ تاریخ (۳۶۳ف): شکسته نستعلیق سیـد کریم ،۲۷رمضان **۱۱۳۳** (۱۷۲۱م)، آغـاز برابر نمونه،۱۲۸گ۱۵ س [ف.محمداشرف: ۴۰۸].

47965 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Add ۲۷۲۵۲ : شکسته آمیز ،سدهٔ **۱۸** م،آغاز برابر نمونه، ۱۹۴ گ ۱۳س‌ریو۱: ۳۱۸].

47966 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Add ۲۶۲۶۸: نستعلیق **۱۸۲۱**م،۲۱۵گ ۱۳س[ریو ۱:۳۱۸].

47967 ـ **آصفیه** ،۵۵۶تاریخ: نستعلیق **۱۲۲۷**،[ف. آصفیه ۱:۱۷۷].

47968 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Or ۲۰۲۷ : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م،۱۳۶گ۱۳ س [ریو۳:۹۶۸] .

47969 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ N.۱۰۱ (۳۶۴ف) :نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابرنمونه، ۱۴۲گ ۱۵س[ف.محمداشرف : ۴۰۹].

تاریخ طارف قندهاری

درتاریخ هندوروزگار اکبرپادشاه.

47970 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، Or ۶۲۶۹: نوشتهٔ **۱۹۰۰** م [نسخه‌ها ۴:۶۵۲].

تاریخ عالم شاهی = آیین عالم شاهی

غلام علیخان ص ۴۵۷۱ گذشت .

تاریخ عالمگیر = تاریخ ده سالهٔ عالمگیر = عالمگیرنامه

محمدکاظم.

تاریخ عالمگیر ثانی

در رویدادهای روزگار عالمگیر دوم (۱۱۶۷-۱۱۷۳). بی‌دیباچه وبی‌نام کتاب.

47971 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۴۰**م، **آغاز**: ذکر سلطنت محمد عزیزالدوله المخاطب عالمگیر پادشاه، ۲۱۵ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۴۲].

تاریخ دهسالهٔ عالمگیری

ازمحمدکاظم، درگذشتهٔ ۱۰۹۲ (۱۶۸۱م). تاریخ رویداد های دهسالهٔ عالمگیر است از ۱۰۶۸ (۱۶۵۸م) تا ۱۰۷۸ (۱۶۶۷م). نگاشتهٔ ۱۰۸۱ (۱۶۷۰م) (بنگرید :عالمگیر نامه، درهمین بخش). درذریعه ۱۵: ۲۰۶ آمده است که «عالمگیرنامه» با «تاریخ‌دهسالهٔ عالمگیر» از محمد ساکی چاپ‌شده‌است.

47972 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۱۸۰۲/۴۸۲۱: نوشتهٔ ۱۰ ج ۲/**۱۲۳۵** (۱۸۲۰م)، «واقعات دهسالهٔ روزگار عالمگیر است نگاشتهٔ ۱۰۸۱ (۱۶۷۰م)» [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۴۴].

47973 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۹۷/۳۷۳۰: تاریخ‌یادنشده [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۳۲].

تاریخ عالی فی سلک اللآلی

منسوب به‌محمد صالح متخلص به قدرت [کلفون] بنام جیمس برون بهادر صلابت جنگ. در تاریخ جانشینان اورنگ‌زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸). ازبهادرشاه تاشاه‌عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۰۲). نام کتاب‌دردیباچه آمده ولی نام‌نگارنده تنهادر پایان نسخه آورده‌شده‌است. **آغاز**: حمدخداوند جهان آفرینی که به امر کن‌تخلیق‌هژده هزار عالم.

47974 - **هند**، بانکیپور ۲۴۳: نیم‌شکستهٔ سید محمد حسین، ۱۸ دسامبر **۱۷۸۵**م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۳ گ ۱۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۹۰].

تاریخ علی خان

رویدادهای روزگارعلیخان‌میسوری‌ست از آغاز کارش ۱۱۹۶- ۱۱۹۷ق. **آغاز**: ستایش ناصری که بمددکاری فوج‌لطفش.

47975 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲/ ۱۸۶۵ Or: شکسته‌آمیز پیرامن **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ ق) (گ ۲/ ۳۵) [ریو ۳: ۱۰۳۳].

تاریخ علی گوهر

از غلامعلی خان (نگارنده: آیین عالم شاهی: ۴۵۷۱). درتاریخ‌شاهزاده‌علی گوهراست وسپس شاه‌عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱). **آغاز**: حمد بیحداحدی راسد که میزان ادراك.

47976 - **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۶۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۲ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۸۱].

47977 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۸۰ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۵۳۲ گ ۱۴ س [ریو ۱: ۲۸۲].

تاریخ عمادالملك

از عبدالقادرخان‌معروف به غلام قادرخان جائیسی ملازم سرکار انگریز بهادر فرزند واصل علی‌خان قاضی‌القضاة بنگال. تاریخ عمادالملك قاضی‌الدین‌خان فرزند قاضی‌الدین‌خان فیروز جنگ، ازنظامشاهیان‌ونوهٔ نظام‌الملك آصفجاه است، بسال ۱۲۵۰ق به‌انجام رسانده است. در سیزده فصل: فصل یکم در دودمان نواب قاضی الدین‌عماد الملك وزایش او... فصل‌سیزدهم در

پادشاهی شاه‌عالم‌پادشاه. **آغاز:** قابل سجود ذات المعبود است که‌الوهیتش‌تسلیم‌اهل‌اسلام.

47978 ـ **هند**، با نکیپور ۶۱۵: تعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه ، ۳۴ گ ۱۲ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵۲].

47979 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe II ۸۰ ۱۴۰۲ (۱۴۸ف) : نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ [ف. عبدالله ۱: ۹۹].

تاریخ فرخ سیری

از میرمحمد احسن ایجاد (که یاد او در «شاهنامهٔ دکن: ۲۹۵۹» گذشت) . شاید همان شاهنامهٔ دکن باشد. به کتاب نامی داده نشده است. تاریخ رویدادهای یکسالهٔ یکم پادشاهی فرخ سیر (۱۱۲۴-۱۱۳۱) دومین فرزند شاه عالم یکم است. (بنگرید: فرخ سیر نامهٔ ایجاد در همین بخش) **آغاز:** سپاس قدسی اساس بالاتر ازقیاس حکیم.

47980 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۳ تاریخ (۳۱۵ف) : نستعلیق محمد وارث فرزند محمد باقر، ۲۵ شوال **۱۱۴۵** (۱۷۳۳م) در فهرست بنام «تبصرة اول النهی و تذکرة بصایر ارباب فطنت وذکا = تاریخ فرخ سیری» یاد شده است ، ۱۷۵ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف : ۳۴۸].

47981 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه ، ۱۴۲ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۷۳].

47982 ـ **آصفیه** ، ۱۴۹۲ تاریخ : در فهرست بنام تاریخ فرخ سیری‌ست و نوشتهٔ **۱۲۴۷** نام نگارنده و نشانی بیشتر یاد شده است. [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

تاریخ فرخنده = تواریخ فرخنده

تاریخ فرخ آباد

از منشی محمد قادر خان بیدری، متخلص به منشی ، که یاد او در «تاریخ آصفجاهی: ۴۵۹۵» گذشت . در تاریخ حیدرآباد و ساختمانهای آن و رویدادها بروزگار قطبشاهیان است تا بروزگار ابوالحسن و تا نادرشاه، و نیز سرگذشت نظام‌الملك آصفجاه تا پادشاهی نواب ناصرالدوله بهادر، بسال ۱۲۴۰ نگاشته است.

آغاز: بعداز حمد خالق ودرود نامحدود برآن عاقبت محمودس آنکه هیچمدان امیدوار

47983 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱/۱۷۲ تاریخ (۴۰۹ف): نوشتهٔ ۱۷ ج ۱/ **۱۲۴۲** ، **آغاز:** نواب نظام‌الملك آصفجاه طاب‌ثراه ، جدمادری او [ف . محمد اشرف : ۴۷۳].

47984 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی‌اردو ۴ق ف (۴۷). ۴۰: نوشتهٔ محمد باقر خان در **۱۲۴۸**، ۱۱۰ ص [مخطوطات ، سرفرازعلی: ۱۰۱] .

47985 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۲۱ : تاریخ یاد نشده ، ۱۱۷۶ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۹].

47986 ـ **آصفیه** ، ۱۸۳۸ تاریخ : نوشتهٔ **۱۲۷۳** درفهرست بنام **تاریخ فرخنده** است [ف. آصفیه ۴ :۹۸].

47987 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی‌اردو ۴ق ف ۲۰ : نوشتهٔ محمد حسین، **۱۳۰۰**، ۹۱ ص [ف. سرفرازعلی: ۹۹].

47988 ـ **آصفیه**، ۲۴۶ تاریخ: نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **تواریخ فرخنده** یاد شده، ۱۵۸ ص ۱۱ س [ف . آصفیه ۱: ۱۹۰].

تاریخ فرشته = گلشن ابراهیمی

تاریخ فرخ آباد

از سید محمدولی‌الله فرزند سید احمدعلی فرخ آبادی. دردوقسمت ، یکم درشش‌ودوم‌در پنج مقالت. **آغاز** :ای نام‌توتاج فرق‌آغاز ـ وزنام‌تو نامه‌هاسرفراز.

47989 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۱۸ Or : نستعلیق نوامبر **۱۸۵۲**م ، آغاز برابر نمونه، ۲۳۳گ ۱۵س[ریو ۳: ۹۵۹].

تاریخ‌فیروزشاهی

از ضیاءالدین برنی(م۷۳۸)، که یاد اودر «اخبار برمکیان» خواهد آمد تاریخ‌پادشاهان دهلی‌ست از غیاث‌الدین بلبن (پادشاهی ۶۶۲ = ۱۲۶۵ م)تاسال‌ششم پادشاهی‌فیروز شاه(۷۵۸=۱۳۵۷م)، بسال ۱۸۹۱م‌بکوشش مولوی ولایت‌درکلکته در۵۱۶ س . چاپ شده **آغاز۱** : حمدوثنامرخدایی‌راکه‌اخباروآثارانبیا وسلاطین‌رابوحی‌آسمانی. **آغاز۲**):حمدله... چنین گوید بندهٔ امیدوار ...ضیاءالدین برنی که چون (در)سنهٔ عشرین وسبعمائةسلطان‌غیاث الدین تغلق شاه . . . برسریر سلطنت جلوس فرمود.

بنگرید : ذریعه۳:۲۷۴ـف. مشار:۳۳۱

47990 ـ **موزه بریتانیا** ، ۲۰۳۹ Or:نسخ سدهٔ **۱۵** م،آغاز برابرنمونهٔ۱،۳۰۶ گ ۱۷ س [ریو۳:۹۱۹].

47991 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۱۳ تاریخ (۲۳۱ف): نستعلیق‌سدهٔ **۹** ق، آغازبرابر نمونهٔ ۱،۳۸۶گ ۱۵ س[ف . محمد اشرف:۲۷۰].

47992 ـ **هند** ، بانکیپور ۵۴۶ : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م،آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۱۰ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر۷:۲۶].

47993 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۳۷۶ Or : سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها۴ :۶۵۲].

47994 ـ **حیدرآباد**،موزهٔ‌سالارجنگ ۱۱۴تاریخ (۲۳۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابرنمونهٔ۱،۲۴۵گ ۲۱س[ف. محمداشرف: ۲۷۲].

47995 ـ **لاهور**، پنجاب، پبلک‌لائبریری ۹۵۴،۲۲۱ضیا: نستعلیق‌رمضان **۱۱۹۴**، آغاز برابرنمونهٔ،۲۶۲گ۱۵س[منظوراحسن عباسی ۱:۶۶۹].

47996 ـ**موزه‌بریتانیا** ، ۱۷۴۲/۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶) ، بخشی ازآن است(گ۲۳۵ - ۲۷۰)[ریو ۳ : ۱۰۱۴].

47997 ـ**موزه‌بریتانیا**،۱۷۵۷/۱۱ Or: پیرامن **۱۸۵۰**م(۱۲۶۶)،بخشی ازآن است ، (گ۲۱۰-۲۶۳) [ریو ۳:۱۰۲۱].

47998 ـ **پاکستان** ، موزهٔ ملی: نسخ ضیاءالدین برنی، کهنترین‌نسخهٔ موجوددراین کتابخانه‌است [راهنمای کتاب ۱۰ :۲۷۹] .

74999 ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۴قف ۲۲: تاریخ یادنشده،۲۴۶س[مخطوطات سرفرازعلی:۹۹].

48000 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۴۲۴۷/۱۱۹۴:تاریخ‌یادنشده[ف.دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۳۳] .

تاریخ‌فیروزشاهی

ازشمس سراج‌عفیف.

تاریخ هنداست از فیروزشاه‌تته (۷۶۳ق. ۷۵۱)، دریك مقدمه‌وپنج‌قسم. **آغاز** : قال‌الله تعالی‌ومایعلم‌تأویله‌الاالله.

48001ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ، ۱۷۳۷ Or: نستعلیق **۱۸۴۱** م،دریك‌مقدمه‌وچهارقسم ۱۸۱ گ ۱۷س[ریو۳:۹۲۱] .

48002 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۲

Or: نستعلیق، سدهٔ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۲۱۰ گ ۱۵س [ریو ۱: ۲۴۱].

تاریخ فیض بخش

از فیض بخش قاضی اورنگ آبادی. تاریخ نظامشاهیان است، که در شعبان ۱۱۸۷ بدان آغاز کرد و در ۶ع ۱۰/۱۱۸۸ به انجام رسیده است. و بدان نامی نداده است. **آغاز**: سپاس بیقاس بیارگاه داوری که ظل مکرمتش معین حکام اهل اسلام است.

48003 ــ **هند**، بانکیپور ۶۱۴: تعلیق، سدهٔ ۱۹ م، آغاز برابر نمونه، ۳۱ گ ۱۱س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵۲].

تاریخ فیض بخش = فرح بخش

از منشی شیو پرشاد Shiv Parshad از تاریخ نویسان پایان سدهٔ دوازدهم در هندوستان در تاریخ فرمانروایان رامپور یا روهیلهٔ Rohillo افغان، بنام فیض الله خان، در محرم ۱۱۹۰ (۱۷۷۶م) نگاشته است. **آغاز**: فیض آفرینی را هزاران ستایش و نیایش سزد و سازگار است که طراوت.

بنگرید: استوری ۱: ۶۹۵.

48004 ــ **تهران**، دانشگاه ۵۳۰۵: نستعلیق هندی، سدهٔ ۱۲، با تبدیل کلمات هندی متن بحروف لاتین در هامش، نسخه میانهٔ کتاب است، ۵۸ گ ۱۹ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۸].

48005 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۹۴ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، آغاز برابر نمونه. ۱۷۶ گ ۱۳س [ریو ۱: ۳۰۶].

48006 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۹۸۸ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، ۱۱۳ گ ۱۲س [ریو ۱: ۳۰۷].

48007 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۱۴ Add: شکستهٔ بنگال، ۱۲۱۰ (۱۸۰۲ م)، ۹۳گ ۱۶س [ریو ۱: ۳۰۷].

48008 ــ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۱۵ تاریخ (۴۴۶ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳ با مهر مؤرخ ۱۲۰۶، آغاز برابر نمونه، ۱۹۶ گ ۱۳س [ف. محمداشرف: ۵۲۲].

48009 ــ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴۰۶ شیو: شکسته از پایان سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۵۳۶].

48010 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۰۲ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، ۲۷۴ گ [ریو ۳: ۹۵۹].

تاریخ قادرخانی

از قادرخان بیدری. که یاد او در «تاریخ آصف جاهی: ۴۵۹۵» گذشت (بنگرید: تواریخ قطبشاهیه: ...).

48011 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۲۳: نوشتهٔ ۱۲۵۰، ۴۶۸ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۹۹].

تاریخ قطبشاهیه

در هفت مقاله: ۱ ــ حالات ملك غازی الدین سلطان قلی ۲ ــ حالات جمشید قطبشاه ۳ ــ ابراهیم قطبشاه ۴ ــ سلطنت محمدقلی شاه (۹۸۹-۱۰۲۰) ۵ ــ سلطنت محمدقطبشاه (۱۰۲۰-۱۰۲۵) ۶ ــ سلطنت عبدالله قطبشاه (۱۰۲۵ - ۱۰۸۳) ۷ ــ سلطنت سیدابوالحسن مشهود به تاناشاه و عزل او.

48012 ــ **آصفیه**، ۱۱۷۸ تاریخ: بی تاریخ، دیباچه ندارد، ۱۷۹ص ۱۲ س [ف. آصفیه ۱: ۱۸۳].

تاریخ قطبشاهی

48013 ــ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو

۴قف ۲۴ : تاریخ یاد نشده «منتخب تاریخ قطبشاهی» است، ۱۰س [مخطوطات، سرفراز علی:۱۰۳].

تاریخ قطبشاهیه = تاریخ ایلچی

خورشاه درص۴۱۰۳ گذشت .

تاریخ قطبشاهیه = تواریخ قطبشاهیه

قادرخان.

تاریخ قطبشاهیه = حدیقة السلاطین

صاعدی.

تاریخ قطبشاهیه = حدیقة العالم

میرعالم.

تاریخ قطبشاهیه = تاریخ مختصر...

در بخش جغرافیا ص۳۹۳۹ گذشت.

تواریخ قطبشاهیه = تواریخ قادریه

از محمدقادرخان منشی فرزند سعادت خان فرزند شجاعت مراد، در تاریخ پادشاهان دکن، بسال ۱۲۳۱، بنام «تواریخ قادریه» نگاشته و سپس در دو بخش بسال ۱۲۴۸ آنرا گزین کرده «تواریخ قطبشاهیه» خوانده است: ۱ ـ راجگان دکن ۲ ـ پادشاهان مسلمان دکن از ۷۰۲ تا ۱۱۹۸، و این بخش را با نسبنامهٔ نیاکان خود که از شاهزادگان هند بوده‌اند آغاز کرده است . **آغاز:** قطب حروف محمدت واثنیه مرقطب شاه سجده گاهی را که حیدرآباد رفعتش شهریست از بلاد حکمت بالغه.

48014 ـ آصفیه، ۴۰۹ تاریخ: نستعلیق، گویا **۱۲۹۷**، در فهرست کهن کتابخانه چاپ ۱۳۳۳ بنام تاریخ قادری یادشده، ۸۸۷ص ۱۵ س [ف. آصفیه ۱:۱۸۷].

48015 ـ آصفیه، ۶۷۹ تاریخ: نستعلیق **۱۳۰۷**. ۵۳۹ص ۱۳س [ف. آصفیه ۱: ۱۸۰].

تاریخ کشمیر

از حیدر ملکشاه فرزند ملک حسن. از اوایل سدهٔ پنجم تا دهم هجری (اکبر پادشاه) و کسانی که بر کشمیر فرمانروایی کرده‌اند، در دوازدهمین سال پادشاهی جهانگیر پادشاه، در ۱۰۲۷ نگاشته شده است. **آغاز۱ :** ای آنکه جهان بوحدتت گواه. **آغاز۲ :** چنین گوید کمترین بندگان حیدر ملك ولد سعادت نصاب ملك حسن بن عالی جناب معالی انتساب.

بنگرید : استوری ۱: ۶۸۰ و ۱۳۲۵.

48016 ـ تهران، مجلس ۵۱۳۰: نستعلیق علی فرزند لطف‌الله هروی، ۲۶ ذیحجهٔ **۱۲۸۸**، ۲۴۶ گ ۱۵ س آغاز برابر نمونهٔ ۲.

48017 ـ موزهٔ بریتانیا، Add ۱۶۷۰۵: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، ۲۳۰ گ ۱۶ س [ریو ۱:۲۹۸].

48018 ـ موزهٔ بریتانیا ، Add ۸۹۰۶: نستعلیق شوال **۱۲۱۶** (۱۸۰۲م)، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۲۴ گ ۱۲ س [ریو ۱ : ۲۹۷].

تاریخ کشمیر یانزده‌گاه

خواجه عبدالرحمان فرزند خواجه سلیم الله **آغاز:** ستایش و نیایش حضرت آفریدگاری ست که.

48019 ـ داکا ، دانشگاه DU ۱۱۱۴ (۱۶ف) : نستعلیق [ف . حبیب‌الله ۱ : ۱۴].

تاریخ کشمیر

محمد حیدر.

48020 ـ آصفیه، ۱۳۸۴ تاریخ: نوشتهٔ **۱۸۴۰**م [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

تاریخ کشمیر

از نـرایـن کاول Narayan Kul متخلص به‌عاجز، زنده در ۱۱۲۲، از آغاز تا سال ۱۱۲۲، با ذیل پندیت بیربال Biral Pandit تاسال ۱۲۶۷. **آغاز:** سپاس بیرون از مقیاس قیاس سزاوار.

بنگرید: استوری ۱: ۶۸۱ و ۱۳۲۵ ـ دیو ۱: ۲۸۹.

48021 ـ مـوزهٔ بریتانیا، ۱۱۶۳۱ Add: نستعلیـق ذیحجهٔ **۱۱۲۷** (۱۷۱۵م) آغاز برابر نمونه، ۱۲۵ گ ۱۴ س [دیو ۱: ۲۹۸].

48022 ـ پاکستان دانشگاه پنجاب ۲۴۰۴KPe1115 (۱۷۱ف): شکسته، ۲ صفر **۱۱۶۵**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۱ گ ۹ س [ف. عـبدالله ۱: ۱۱۷].

48023 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۳۰ Add: نستعلیق رمضان **۱۲۲۲** (۱۸۰۷م)، ۲۵۶ گ ۱۱ س [دیو ۱: ۲۹۹].

48024 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۸۳APe1115A (۱۷۲ف): شکستهٔ شاهجهان آبـاد، ۱۰ ذیحجهٔ **۱۲۳۰**، ۹۱ گ ۱۲ س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۷].

48025 ـ موزهٔ بریتانیـا، ۱۸۶ Or: نستعلیق ۱۸۷۱ س (**۱۸۱۴**م)، ۱۱۷۰ گ ۱۷ س [دیو ۱: ۳۹۹].

48026 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۷۷/۳ Or: نستعلیق، پیرامن **۱۸۵۰**م، (گ ۷۴-۸۰) [دیو ۳: ۹۵۷].

48027 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۲۷: نستعلیق هندی **۱۲۶۷** سموات، ۲۵۷ گ ۱۴ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۵].

48028 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۸۴APe1115b (۱۷۳ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۱۲۵ گ ۱۳ س [ف. عبـدالله ۱: ۱۱۸].

تاریخ کشمیر

مؤرخ ۱۹۰۳ سماوات (۱۲۶۲ق ۱۸۴۶م).
گرد آمده از چند کتاب.

48029 ـ پـاکستان، دانشگاه پنجاب ۸۲ APe1115 (۱۷۶ف): نستعلیق بی‌تاریخ دارای: ۱ ـ تاریخ کشمیر نراین کاول (بنگرید: س...) ۲ ـ گزیدهٔ مجموع التواریخ پاندیت کاجر (بنگرید مجموع التواریخ، در همین بخش) ۳ ـ خاتمهٔ همان تاریخ کشمیر نراین کاول، ۲۵۹ گ ۱۲ س.

48030 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۷۱۸ Pe11128 (۱۷۷ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، دارای: ۱ ـ نقشه‌برداری، وضعی از کشمیر، از خاتمهٔ همان تاریخ کاول ۲ ـ خلاصه‌ای از تاریخ همان کاول ۳ ـ خلاصه از همان مجموع التواریخ کاجر، ۲۳۳ گ ۱۳ س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۹].

تاریخ کشمیر

آغاز: حمد آن مبدعی که عالم جود ـ بست گردش چنانکه بود گشود.

48031 ـ موزهٔ بـریتانیا، ۱۷۹۹ Or: نستعلیق ج ۱/**۱۲۶۴** (۱۸۴۸م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۰ گ ۱۵ س [دیو ۳: ۹۵۵].

تاریخ کشمیر = واقعات کشمیر

تاریخ کشمیر = مختصر حالات کشمیر

تاریخ کشمیر = تواریخ کشمیر

تاریخ کندن لال

از کندن‌لال اشکی.
واز هموست: تنقیح الاخبار.

48032 ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۴ ق‌ف۲۷: تاریخ یادنشده، ۱۷۲ص.

48033 ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۴ق‌ف۲۸: نیز تاریخ یادنشده، ۱۷۲ص،

48034 ـ **پاکستان،** انجمن ترقی اردو ۴ ق‌ف۲۹: نیز تاریخ یادنشده، ۱۷۲ ص[ف . سرفرازعلی: ۱۰۰].

تاریخ گوالیار (هند)

Gwaliyar

از هیرامن Hiraman فرزند گرد هرداس منشی، تا بسال ۱۰۷۸ق. **آغاز:** حمد صانعی که قلعهٔ متین وحصن حصین،

48035 ـ **موزهٔ بریتانیا،** ۱۶۷۰۹ Add : نستعلیق محمداشرف، محرم **۱۰۸۰** (۱۶۶۹م)، آغاز برابر نمونه، ۵۱گ ۱۱ س [دیو۱: ۳۰۳].

تاریخ گوالیار (هند)

Gwaliyar

تا بسال ۱۱۹۴ق. کوتاه. **آغاز:** احوال ابتدای بنای قلعهٔ گوالیار.

48036 ـ **موزهٔ بریتانیا،** ۱۶۷۱ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۱گ ۱۰س.

48037 ـ **موزهٔ بریتانیا،** ۶۹۹ Egerton : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۲۱گ ۱۳س [دیو۱: ۳۰۴].

تاریخ کوه نور

از فقیر سید نورالدین، درلاهور در ۲۶ دسامبر ۱۸۴۹ م، نگاشته است.

در دو باب: باب یکم در دو فصل: ۱ـ در آنچه از السنهٔ اشخاص مسن ومعمر شنیده، ۲ـ در آنچه از زبان وفا بیگم دختر وزیر وفادارخان حرم شجاع الملک شنیده. باب دوم درسه فصل: ۱ـ دربیان آنچه عبارت خلاصة التواریخ بدو دفعه است بعینه بتحریر درآید ۲ـ دربیان آنچه عبارت تاریخ مهاراجه صاحب بهادر تصنیف لاله سوهن لال بدو دفعه بود، ۳ـ آنچه در اخبار بنارس ۲۶۰۰۰ جولای ۱۸۴۷ع به مطالعهٔ فقیر رسیده بود. خاتمه درخلاصهٔ آنچه از السنهٔ مردم وتاریخ به مطالعه رسیده است.

48038 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب Pe11177 ۲۳۶۱(۱۸۸ ف): نستعلیق، **۱۸۵۰**م، ۲۴گ ۱۶س [ف. عبدالله: ۱۲۹].

تاریخ گجرات

از شاه ابوتراب ولی.

تاریخ گجرات است از مرگ مظفرشاه دوم (۹۳۲ق) تا سقوط احمدآباد بدست مظفر شاه سوم (۹۹۲ق). **آغاز:** الحمدلله والصلاة علی رسول‌الله. اما بعد، چون صفت دوستی خصلتی ست پسندیده.

48039 ـ **موزهٔ بریتانیا،** ۱۸۱۸ Or : نستعلیق **۱۱۵۱** (۱۷۳۸م) آغاز برابر نمونه، ۱۱۶گ ۱۲ س[دیو۳: ۹۶۷].

تاریخ گجرات

تاریخ پادشاهان گجرات است از آغاز تا پادشاهی محمودشاه (۸۶۳-۹۱۷).

نخستین پادشاه مظفرشاه است‌وپسین آنان همان‌محمودشاه. **آغاز :** برواقف هوشمند و دانای خردمندبس‌واضح.

48040 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۱۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۷**م ، آغاز برابر نمونه، ۱۴۵ گ۱۵س[ریو۳: ۹۶۶].

تاریخ گجرات

گزارش محاصروتسلیم‌مندوManduست بوسیلهٔ مظفر شاه‌دوم(۹۲۴ق) پادشاه گجرات. **آغاز :** نشدخواراونزدمردم عزیز ــ عزیزش نشددرجهان‌خوارنیز.

48041 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۷۹ Add : نستعلیق،ع۱۲/**۱۲۲۳**(۱۸۰۸م)،۵۲ گ ۱۵ س[ریو۱:۲۸۷].

تاریخ گجرات

48042 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۸۰ Add : نستعلیق**۱۸۰۸**م، خلاصه‌ای‌ست. **آغاز:** سوبهٔ گجرات که‌ازاعظم صوبجات هندوستان است، ۱۹۹ گ ۱۵ س [ریو ۱:۲۸۹].

تاریخ گکهتران

از ناشناسی که بدستور پندت من پهلول نگاشته‌است.

48043 ــ **پاکستان**، لاهور ، پرفسور شیرانی ۸۵۴/ ۳۸۸۷: نوشتهٔغلام‌رسول، تاریخ یاد نشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۲۳].

تاریخ مالوه

H. Malwah

تاریخ مالوه است از روزگار نصیرالدین عبدالقدیرشاه(۹۰۶-۹۱۶)پسرغیاث‌شاه‌خلجی. **آغاز:** الحمدلله الذی صدق وعده و نصرعبده

48044 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۰۳ Or : نستعلیق **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)، آغازبرابر نمونه، ۵۸ گ ۱۱ س[ریو۳: ۹۶۸].

تاریخ مالوه

H. Malwah

ازعلی فرزند محمود کرمانی ، ملقب به شهاب‌حکیم.

48045 ــ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۱۴۰ Or:سدهٔ**۱۳**، [نسخه‌ها ۴:۶۵۳].

تاریخ مبارکشاهی

از یحیی‌فرزنداحمدفرزندعبدالله‌سرهندی، تاریخ دهلی است، ازمعزالدین محمد شاه پسر سام‌وتا سال۸۳۸ق‌ومبارکشاه رادارد. **آغاز :** سپاس بیقیاس مرحضرت خالق‌الجن والانس.

48046 ــ **موزهٔ بریتانیا** ، ۵۳۱۸ Or : سدهٔ **۱۱-۱۲**[نسخه‌ها۴ : ۶۵۱].

48047 ــ **موزهٔبریتانیا**،۲/ ۱۶۷۳ Or : سدهٔ**۱۹**م،(گ ۳۳۰-۴۶۲)،آغازبرابر نمونه[ریو۳: ۱۰۱۰].

تاریخ مجدول =مجموعهٔ میرزا مهدی‌خان

میرزا مهدی‌صفوی.

تاریخ محتشم

از محمد محتشم خان فرزند نواب محبت خان بهادر شهباز جنگ فرزند حافظ الملك حافظ رحمت‌خان بهادر . تاریخ برهان الملك سعادت‌خان پایه گذار دودمان اوده در هند و جانشینان اوست تا مرگ نصیرالدین‌حیدردر ۱۲۵۳ ق ۱۸۳۷م (و از اینگونه است : عماد السادات). **آغاز:** الحمدلله الملك‌القدیم المنان الکریم‌الرؤف‌الرحیم،هوالاول‌والاخروالباطن.

48048 ـ هند، بانکیپور ۶۰۵: نستعلیق رمضان ۱۲۱۷، آغاز برابر نمونه، ۳۱۰ گ ۱۳س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۱۳۵].

تاریخ محمد شاه

از محمد شفیع وارد تهرانی، (که یاد او در «تاریخ نادرشاهی: ۴۲۷۷» گذشت).

دربارهٔ پادشاهی محمد شاه (۱۱۳۱ ـ ۱۱۶۱) بروزگار نادرشاه است. نگارنده نامی به نگاشتهٔ خود نداده است، و با سخنی در بارهٔ دو برادر حسینعلی (م ۱۱۳۲) و عبدالله قطب الملوك (م ۱۱۳۳) آغاز می‌شود. **آغاز:** ذکر سلطنت سلطان روشن اختر الملقب محمدشاه ... باز قلم مشکین رقم و کلك حقیقت سلك بنگارش سرگذشت دوران.

48049 ـ هند، بانکیپور ۵۸۰: تعلیق، ۱۰ اگوست ۱۸۱۱م، آغاز برابر نمونه، ۸۶ گ ۱۵س [عبدالمقتدر ۷: ۸۹].

تاریخ محمدشاه

از محمد بخش متخلص به آشوب، از روزگار شجاع الدوله و پسرش آصف‌الدوله، از نیمهٔ دوم سدهٔ دوازدهم هند.

زندگی نامهٔ محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱) و رویدادهای روزگار پادشاهی اوست. و خود بدان نامی نداده است. **آغاز:** حمدله... اما بعد، برمتجسسان و متفحصان ملوك وسلاطین.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۷ (آشوب هندوستانی).

48050 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۳۲ Or: نستعلیق، ع ۱۶/۱۱۹۹ (۱۷۸۵م)، آغاز برابر نمونه، بکتاب نامی داده نشده است، ۳۰۵ گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۴۴].

تاریخ محمدشاهی نادرالزمانی

گزارش جانشینان اورنگ‌زیب (۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸) است، از بهادر شاه تا شاهجهان دوم و محمد شاهجهان نادرالزمانی. مقالهٔ دوم آن در سرگذشت ۲۵۸ تن سرایندگان است، که از «مرآت العالم» گرفته شده است. **آغاز:** شهسواران ملك معنی که هنگام مهمیز گلگون قلم.

بنگرید: استوری ۱: ۱۳۶ ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۵۵۰.

48051 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۵۴ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۱۴۰ گ ۹س [ریو ۳: ۸۹۴].

تاریخ محمود شاهی

بنبانی، در بخش عمومی ۴۱۱۸ گذشت.

تاریخ مرهته

MaRattah

از منشی حسام‌الدین. بسال ۱۱۹۰ ق، تاریخ دودمان مرهته است از آغاز کار سیواجی Sivaji تا مرگ Narayan در ۱۱۸۸ ق (بنگرید: وقایع مرهته، درهمین بخش). **آغاز:** اول کسی که بر سر قوم مرهته نامور شد.

48052 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۷۵/۱ Add: از سدهٔ ۱۹م (گ ۱ ـ ۱۳) [ریو ۲: ۸۶۱].

تاریخ مرهته سیواجی

از میر بدر الدین سکنهٔ چچوند (نزدیك احمدنگر، هند). **آغاز:** شمه‌ای از احوال مرهته سیواجی راجه سطار او اله، راقم این مقال میر بدرالدین سکنهٔ چچوند، اگرچه در فن تحریر تواریخات مهارت نداشت اما از معاینهٔ.

48053 ـ هند، بمبئی، اینودسیته V ۹۷ (۱۹۰ف): شکسته، تاریخ یاد نشده [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۳۹].

تاریخ مظفر شاهی

ازمولانا عبدالحسین مؤرخ ، زاده در ۱۸ دیحجهٔ ۸۴۰.

در تاریخ پادشاهان گجرات از فرزندان ظفرخان سلطان مظفر (۷۹۳-۸۱۴)، از آغاز پادشاهی‌اوتا روزگار سلطان‌خلیل‌شاه‌فرزند شاه محمود(۸۶۳-۹۱۷) به سال ۸۸۹ .

آغاز : برهوشمندان و دانـای خردمند بس واضح‌وروشن است وبه‌براهین‌ساطعه‌برهن وبه‌حجج‌عقل ونقـل مقرر و معین کـه پادشاهی بی‌همتا.

48054 ـ مدینه،عارف‌حکمت۱/۵۳۹ تاریخ : نوشتهٔ ۶شوال **۹۸۶** ، (ص۱-۴۸۶) [نسخه‌ها۵:۵۶۵].

تاریخ مظفری

از محمد علی‌خان انصاری (م۱۲۰۶ = ۱۷۹۱م) (که یاد او دره‌بحر مواج :۴۰۹۷، گذشت) . برای مظفر جنگ، بسال۱۲۰۲ ق ۱۷۸۷م (برابر نام‌کتاب).در تاریخ‌تیموریان ازتیمورتاروزگارخودنگاشته‌است:مقدمه، تیمور، بابرشاه ،همایون‌شاه،شیرشاه، سلیم شاه،مبارز خان، اکبرشاه ، جهانگیر،شاهجهان،اورنگ زیب، بهادرشاه، جهاندارشاه، فرخ‌سیر، دفیع الدرجات ورفیع الدوله، محمد شاه احمد شاه عالمگیـر دوم ، شاه عالـم دوم . سپس کس دیگری آنرا دنبال کرده ورویدادهاپسین را وفرمانروایی فرنگیان را تـا (۱۲۲۵ = ۱۸۱۰م) بدان افزوده است.

آغاز: حمدی ازحد اعتداد افزون نثار بارگاه شاهنشاهی است.

بنگرید : ریو۱:۲۸۲.

48055 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی۳۷۱/۲۳۷۵: نوشتهٔ**۱۲۳۰**(۱۸۱۵م) [ف. دکترمحمدبشیرحسین۱:۳۳].

48056-57ـ حیدرآباد، موزهٔسالارجنگ ۱۲۱و۱۲۲ تاریخ (۳۴۸و۳۴۷ف): نستعلیق ۱ع‌۱۶/**۱۲۳۵**(۱۸۲۰م)،آغاز برابر نمونه، ۳۴۷ + ۳۳۰ گ ۱۳ س [ف . محمد اشرف : ۳۸۵].

48058 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۸۹ Pe11 ۱۱۲۰ (۹۹ف) : نیم شکستـهٔ ۱۳ج‌۲/ **۱۲۳۶**ق، آغاز برابر نمونه، ۱۷۳ گ ۲۴س [ف. عبدالله۱:۶۹].

48059ـ موزهٔ بریتانـیا ، ۱۷۶۴ Or: نستعلیق نوامبر **۱۸۴۹**م،۵۳۱گ۱۵س [ریو۳:۹۲۵].

48060 ـ مـوزهٔ بریتانیا، ۱۹۹۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۸۰گ ۱۳س بخشی از آن است که درنمای‌آن آمده : شاه عالمنامه از محمد وعلیخان[ریو۳:۹۲۵] .

48061 ـ حیدرآباد ، مـوزهٔ سالار جنگ ۱۲۰ تاریخ (۳۴۹ف) : نستعلیق سیـد محمد پیـران،۱۹ صفر **۱۲۹۱** (۱۸۷۴م) ، آغازبرابر نمونه ، ۲۳۰ گ ۱۹س[ف.محمد اشرف: ۳۸۶].

48062 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۴۶۶ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۵۰۱گ ۱۷ س[ریو ۱: ۲۸۲].

48063 ـ هند، بانکیپور۵۹۳: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه ۴۹۲ گ۱۵س [ف. عبدالمقتدر۷:۱۰۸].

48064 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف ۳۰: تاریخ‌یادنشده، ۴۰۸ص[مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۰].

48065ـ آصفیه، ۴۵۰ تاریخ : بی-

تاریخ، کامل، از آغاز پادشاهی امیر تیمور صاحبقران ،۴۹۴گ،۲۴س.

48066 ـ آصفیه، ۷۲۲ تاریخ: ناتمام، میان این دو نسخه جدائیهایی هست، ۲۶۴ گ ۱۷س[ف. آصفیه ۱: ۱۸۸].

تاریخ معصومی = تاریخ سند

نامی، در ص۴۶۰۶ گذشت.

تاریخ مغولیان هند

چند نسخهٔ ناشناخته.

48067 ـ قاهره، دارالکتب ۳۴ تاریخ فارسی طلعت: نوشتهٔ ۱۱ج۱۲۴۸/۲، جلد ۲ کتابی‌ست، در رویدادهای روزگار ابوالمظفر محیی‌الدین محمد اورنگ زیب، واز سال سوم پادشاهی او ۱۰۷۰، آغازافتاده، در فهرست آمده: عالمگیر نامهٔ محمدکاظم منشی نیست[ف. مخطوطات ۲: ۵۴].

48768 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۹۷: تاریخ یادنشده، آغازوانجام افتاده.

48069 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور، شیرانی ۵۷۹۸: آغاز وانجام افتاده.

48070 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور، شیرانی۵۷۹۹: نیز تاریخ یاد نشده وآغاز و انجام افتاده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۴].

تاریخ مهابهارات

فیضی، در بخش تاریخ فلسفه ومذاهب خواهد آمد.

تاریخ مهابت جنگ

از ناشناس. در تاریخ علی وردیخان (الله ویردیخان) مهابت جنگ (میرزا محمد علی فرزند میرزا محمدمدنی) ترکمن، ازسرداران محمد اعظم شاه. تا بسال ۱۱۶۴ (۱۷۵۱م) رادارد. آغاز: اجدادآن معلی القاب ازاقوام اتراک بودند، وجدش رضاع با عالمگیر پادشاه داشت.

48071 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۹۵ Or: شکستهٔ سدهٔ ۱۸م، ۹۱گ ۱۰س [ریو ۳: ۹۶۵].

48072 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۱۲۳ تاریخ (۳۵۳ف): نستعلیق خوب سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه، ۱۱۹گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۳۹۱].

48073 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۷۳۱۶ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، آغاز برابر نمونه، ۱۰۲ گ ۹س[ریو ۱: ۳۱۲].

تاریخ نادرالزمانی = تاریخ محمد شاهی

درص ۴۶۱۹ گذشت.

تاریخ نامه

از میرسیدشریف فرزند حسین، که نام او درپایان نسخه آمده‌است. مجموعه تاریخ کوتاهی است به‌ترتیب تاریخی از رویدادهای ویژهٔ زایش ومرگ پادشاهان وصوفیان بزرگ. وآغازمیشود بازایش تیمور در۷۲۵(۱۳۲۶م) و میرسد به ۱۰۴۰(۱۷۲۷م). آغاز: برضمایر ارباب دانش و خاطر اصحاب بینش واضح ولایح است که درتواریخ حوادث ایام علمای عظام.

48074 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ۱۲۸ تاریخ (۳۲۳ف): عبداللطیف، ۷ رمضان۱۱۴۵(۱۷۳۳م)، انجام: تاریخ وفات حضرت عزیزان عالم شیخ قدس سره ابن شیخ الشیوخ شیخ شهاب الدین سهروردی صدیقی الحال، تمام شد، ۱۶۷گ۱۷س[ف. محمداشرف: ۳۵۹].

تاریخ نظامی

از میرعالم، نواب ابوالقاسم فرزندرضی الدین جزایری شوشتـری ، نگارندهٔ «تحـفة العالم» که یاد آن درهمین بخش‌خواهدآمد.

در تاریخ میرنظام علیخان آصفجاه دوم (م ۱۲۱۸ ق ۱۸۹۳م)، وبـنام همو. **آغاز:** نظام‌ملك سخنوری‌و انتظام قلمرو معنی گستری (واین سرآغازبرابرهمان‌تحفة العالم‌اوست؟).

48075 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۱۲۹ تاریخ (۳۸۱ف) : نستعلـیق سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه،در فهرست بنام‌تاریخ نظامی یادشده، ۷۵ گ ۱۴س.

48076 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۴۳/۲ تاریخ (۳۸۲ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳** ، آغازبرابر نمونه، ۳۸ گ ۱۱ س[ف . محمد اشرف: ۴۳۱].

تاریخ نیابت عظیم‌جاه

از غلام محمد علی، مخاطب به عظیم‌جاه، برادراعظم‌جاه‌بهادر نواب کرناتك.

48077 **ـ آصفیه** ، ۱۰۹۲ تاریخ : تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه۳:۹۸].

تاریخ‌وجغرافیای هندوستان

متن از سید محمدنصرت علیخان‌دهلوی، (بنگرید : مؤلفین مشار۶: ۵۶۱). گویا بـه زبان اردو ، ترجمه از سید حسین فرزند سید رضای فارسی ، با یاد از ناصرالدین شاه وبنام‌پسراومسعودمیرزا ظل‌السلطان‌دراصفهان، تاریخ و جغرافیای کوتاهی از هند است و رویدادهای‌روزگار چیرگی انگلستان. **آغاز:** (دیباجه): الحمدلله الذی جعل اللسان ترجمة للبیان... وبعدچنین مینگارد سیدحسین.(آغاز متن) : بر ساکنان ربع مسکون و شایقان این سپنجی‌سرای‌بخفی.

48078 **ـ تـهران** ، مجلس ۲۲۸۹ : نسخ تعلیق محمد فرزندحاجی‌محمدقلی‌قزوینی معروف‌به‌عاشوری، **۱۳۰۰**، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام تاریخ هنـدوستان است ، ۱۲۸ ص ۱۲ س [ف.مجلس ۶: ۲۴۲]

48079 **ـ اصفهان**، عمومی۱۱۴۰۱ : نستعلیق محمد فرزند حاج محمدقلی‌قـزوینی معروف به آشوری، ۲۰ذیحجهٔ **۱۳۰۰**،زرین، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **تـاریـخ وجغرافیای پنجاب** است.۱۲۴ ص ۱۲س [ف.دکترمقصود۱:۴۳]

تاریخ و جغرافیای هند

دو گفتارجداگانه.

48080 **ـ تهران** ، مجلس۴/۶۳۶۳: باتاریخ **۱۲۵۱** دردفتر، بخشی ازآیین‌اکبری ست دربارهٔشاهجهان‌آباد وصوبهٔزنده‌اوده وکابل (ص۱۵۶-۱۶۷)وکشمیر(ص۲۰۷ـ۲۲۴)[ف. مجلس ۱۹: ۴۲۱].

48081 **ـ آصفیه** ، ۱۹۶۱ تـاریخ : نوشتهٔ **۱۲۴۴**. درسالهدر تاریخ هنـدوستان و جغرافیای دنیا‌است [ف.آصفیه۴:۱۰۰].

تاریخ وزیرعلی

گزارش وتاریخ نواب وزیر علیخان اوده است که‌در۱۲۱۲ ق به پادشاهی اوده و بنگال نشست. از ناشناس، که ازفرزندان‌مظفرالدوله تهورجنگ بوده‌است ودر۱۲۴۴ق‌نگاشته‌است. (بنگرید:خلاصهٔ‌تاریخ‌وزیرعلی‌ونیزعبرت‌نامه، درهمین‌بخش که‌هیچیك‌با این‌کتاب‌یکی‌نیست) . **آغاز :** ناقلان آثارچنین روایت‌کرده‌انـد کـه نواب‌برهان‌الملك .

48082 **ـ پاکستان** ، دانشگاه پنجاب

Pel.101 ۱۸۳۵ (۱۸۴ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، ۲۱ گ ۱۵ س[ف. عبدالله ۱: ۱۲۴].

تاریخ‌همایون‌شاهی = همایون شاهی

در همین بخش خواهد آمد.

تاریخ‌هندوستان

ترجمه از اسماعیل‌فرزند ابراهیم صحاف باشی، (که‌یاداودرچاپ‌کاری: ۴۱۴ گذشت). در جلد پنجم آن‌از آمدن‌مارکویس کرانوالیس به هندوستان تابرگشت مارکویس‌ولزلی‌درژانویهٔ ۱۸۲۳م گفتگو شده‌است.

آغاز ج۵): جلدپنجم تاریخ کل‌ممالك هند وستان. فصل‌بیست ویکم. مارکویس‌کرانوالیس دروروذ به هندوستان مستعد شد هر قدر بتواندتمام فوائدی‌راکه بحسن‌تدبیرمارکویس ولزی فرمانروای پیشین برای انکلستان‌حاصل شده‌بودمتروك‌نماید.

48083 ـ تهران، ملی ۲۵۹ ف: شکسته نستعلیق ونسخ خوش ۱۳۲۲ برای‌مظفر الدین شاه، زدین، جلد ۵، ۲۱۸ گ ۱۶ س [ف. ملی۱: ۲۵۶].

تاریخ‌هند

از جوکل کشور jugal Kishor تاریخ عمومی هنداست. آغاز: بعد از حمد خدای‌برترونعت‌رسول.

48084ـ موزهٔ‌بریتانیا، ۱۸۳۷/۴ Or: نستعلیق پیرامن ۱۵۸۰م (۱۲۶۶) (گ ۳۸ـ۴۲) آغاز برابر نمونه [ریو ۲: ۱۰۲۹].

تاریخ‌هند

از رستمعلی فرزند محمد خلیل‌شاهابادی، تاریخ عمومی هند است‌تابسال‌۱۱۵۳ق. در یك مقدمه وده‌طبقه‌ویك‌خاتمه: طبقهٔ یکم‌راجکان‌هند از جود هبیتر judhistir تا پیت هارا Pithaura. دوم غزنویان وغوریان، سوم خلجیان، چهارم‌تغلق شاهیان، پنجم‌خضرخانیان ششم لودیان، هفتم تیموریان پیشین، هشتم افغان، نهم سلسله‌های محلی جونپوروـمالاوا و گجرات، دهم تیموریان متأخر. آغاز: حمدو سپاس‌مرداوری که‌برداوردورملك.

48085 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۲۸ Or: نستعلیق ع۲/۱۲۶۴ (۱۸۴۸م)، آغاز برابر نمونه، ۲۳۳ گ ۱۱س [ریو ۳: ۹۰۹]

تاریخ هند = طبقات اکبری

از عبدالحق محدث دهلوی (که‌یاد او در «تکمیل‌الایمان: ۹۲۵» گذشت).

بسال ۱۰۰۵ق (ناقص‌چوفتادسال‌تاریخش را ـ ازذکر ملوك یازده ناقص‌کن: ذکر ملوك ۱۰۱۶-۱۱=۱۰۰۵) . پادشاهان دهلی از معزالدین‌محمدفرزندسام‌تااکبرپادشاه(م۱۰۱۴ ق)، پادشاهان بنگال، جونپور، ماندو، گجرات، دکن، تته، کشمیر، ملتان، سند.. دادارد. آغاز: اللهم مالك الملك تؤتی‌من‌تشاءوتنزع‌من‌تشاء.

48086 ـ هند، بانکیپور۵۳۷: نستعلیق منشی غلام محمد، ۱۷ج۲/۱۰۲۳، آغازبرابر نمونه. در فهرست‌بنام‌تاریخ‌حقی‌ست، ۶۷ گ ۱۶ س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۸].

48087 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۱۰ Add: شکسته‌آمیز، الجهادام ولدداجه‌دام، بنام طبقات اکبری‌نامیده‌شده‌است، ۱۱۲ گ ۱۶ س [ریو۱: ۲۲۳].

تاریخ هندوستان

از میرزا علی محمد اصفهانی، متخلص‌به

طغرل، بنام‌ودستور ظل‌السلطان، در ۱۷محرم ۱۳۱۴، از آغاز یورش انکلیسها و جنگهای اشغالگرانه تا روزگار نگارش، وگویا متمم «عالم نمای مسعودی» او باشد. واز عموست: جغرافیای‌بریتانیا: وهمان‌عالم نمای مسعودی در تاریخ هندوستان. **آغاز**: اگر چه از این کتاب مقصود اصلی افتادن هندوستان بچنگ دولت قوی شوکت انکلیس و چگونه ازدست دادن.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۳۵۷.

48088ـ **اصفهان**، عمومی ۱/۱۱۳۷۶: نستعلیق محمد حسن طباطبایی محرر نایینی، سدهٔ **۱۴** (س ۱-۴۷)[ف. دکتر مقصود ۱: ۳۴۸].

تاریخ هند = تواریخ ممالک هندوستان

از غلام باسط منشی امیتهوری، به سال ۱۱۹۶ق. **آغاز**: حمدوسپاس آن‌خالق بیهمتاکه عالم رااز پردهٔ مخفی.

48089 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۵۰ Add: نستعلیق پیرامن‌سدهٔ **۱۸**م، ۱۳۲ گ ۱۹ س [ریو ۱: ۲۳۷].

تاریخ هند

ازفرانسوکوتلیب Francis Gottieb تاریخ راجکان بهارتپور است تا ۱۸۲۶ م (بنگرید: کونین مصما، دربخش‌سیر). **آغاز**: بهر کاری که همت‌بسته گردد... حمد وثنای متکاثر.

48090 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۵۰۱ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغازبرابرنمونه، ۶۶ گ ۱۵ س[ریو ۱: ۳۰۵].

تاریخ هند

از کانجی مل Kanji Mal. تاریخ سنواتی هنداست. تا اکبر شاه دوم (۱۲۲۱-۱۲۵۳ق). **آغاز**: بعد از حمد خدا ودرود محمدمصطفی

48091 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۶۴ Or: نستعلیق شوال **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م)، آغاز برابرنمونه، ۱۸ گ ۱۳ س[ریو ۳: ۹۱۷].

تاریخ هندوستان = ترجمهٔ...

ترجمه‌ازمحمودخان. **آغاز**: ابتدای مراودهٔ انکلیسیان با ممالك هندوستان. قبل از آنکه شروع درمراودهٔ انگیسیان با ممالك هندوستان بنماییم، لازم است در اینجا ذکر کنیم.

48092 ـ **شیراز**، ملی فارس ۶۸۰-۶۷ ت (۹۵۴ ف مهر): نستعلیق، ۱۴ محرم **۱۳۱۷** ق. آغازبرابرنمونه، **انجام**: درمسئلهٔ نیك بختی وسعادت هریك‌ازممالك‌عالم‌مدخلیت کلی‌دارد. ترجمهٔ جزو دویم (چنین است) از کتاب تاریخ هندوستان بعون‌الملك المنان در یوم ۱۴ شهر محرم الحرام سنهٔ۱۳۱۷ باتمام رسید، ۱۱۰ گ ۱۹ س[ف ملی فارس ۲: ۲۶۷].

تاریخ هندوستان

بمانند «تاج المآثر» ولیکن پس از آن نگاشته‌شده است. فهرست عنوانهای آن:

- سرگذشت ناصرالدین محمود سنهٔ ۶۱۴ (مانند فصل آخر تاج المآثر) - مرگ سلطان قطب‌الدین‌در۶۰۷ وقدفتح‌جالیور ـ شکست‌غزنین. وگرفتاری‌ملاتاج‌الدین‌یلدی.

48093ـ **تهران**، سپهسالار ۱۵۰۹: نسخ سدهٔ **۸**، آغازافتاده:... شعر: یسیرحوالیها السلوك باوجه تباهی‌ظبی اسیافهم صفحاتها.

انجام نیز افتاده، ۳۱ گ ۲۵س[ف. سپهسالار ۳:۲۰۷]

تاریخ هندوستان

گویا از یوسف‌محمدخان. تاریخ هنداست بویژه دکن‌ازنظامشاهیان.

48094 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ‌سالار جنگ ۱۳۱ تاریخ (۳۳۸ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغازوانجام افتاده، ۱۹۲گ ۱۸-۱۹ س [ف .محمد اشرف:۳۷۶].

تاریخ هند = تاریخ سلطنت فرخ سیر

تاریخ جانشینان اورنگ زیب (۱۰۶۹- ۱۱۱۸)است‌تا ۱۱۳۳ ق . **آغاز**: ... ثنای خدای‌کارساز حقیقی راکه‌سلطان‌روح انسان را از کتم‌عدم.

48095 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۴۵ Add : شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۸**م، ۱۲۴گ‌۱۵س دربرگ سفیدکتاب نوشته: تادیخ سلطنت فرخ سیر[دیو۱: ۲۷۳].

تاریخ هندوستان

چند نسخهٔ ناشناخته .

48096 ـ **هند** ، بانکیپور ۵۶۱ : نستعلیق کمال‌الدین،**۱۰۴۵**، تاریخ‌اکبرپادشاه است،آغازافتاده(گ‌۳۲۹تا۶۱۹)[عبدالمقتدر ۷:۶۲].

48097 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۸ تاریخ (۳۲۲ف) :شکسته‌نستعلیق سدهٔ **۱۲** از مرگ عالمگیر و تعهد اعظم شاه ۱۱۱۸ تا محمدشاه، آغاز:محمد اعظم‌شاه که بصوبه‌داری‌مالوا از پادشاه رخصت حاصل‌نموده بست‌گروهی از لشکررسیده بودکه، ۱۲۵ گ [ف.محمداشرف:۳۵۸].

48098 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ ۶۲ تاریخ (۳۲۱ف): سدهٔ **۱۲**. تاریخ‌مغولیان هند است اززایش اکبر پادشاه در ۹۴۹ تا ششمین سال پادشاهی‌محمدشاه ۱۱۳۶. **آغاز**: در سنهٔ نهصدوشصت وسه‌بودکه نمایش‌سیوم در ذکر نبذی از احوال مبداء قوانین جهانبانی عرش آشیان سلطان محمد جلال الدین محمد اکبرپادشاه بن‌همایون‌پادشاه ولادت‌باسعادت‌او ازبطن‌مریم مکانی حمیده بانو بیگم ،۵۸۰گ ۱۲ س[ف.محمداشرف: ۳۵۷].

48099 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۵۶/۲ Or:باتاریخ ۱۲۳۰ **(۱۸۱۵م)** دردفتر، (گ ۵۷-۸۳)، تاریخ آغاز پادشاهی محمدشاه‌است سپس در(گ‌۸۷-۹۰) نیزدربارهٔ همان پادشاه است[دیو۳: ۱۰۰۸] .

48100 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۷۱/۲ Or : با تاریخ **۱۲۴۴** (۱۸۲۹م)در دفتر ، تاریخ پادشاهی اورنگ زیب(۱۰۶۹- ۱۱۱۸) است،(گ ۹۶-۲۰۸) [دیو۳:۱۰۰۹].

48101 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۱۷ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م،دربارهٔ سکه درهند وشرح نبشته‌های‌آنها، **آغاز**: پیشتر که درعالم وجوه‌اشرفی‌وروپیه‌رواج نداشت،۲۳گ ۱۲ س[دیو ۳:۹۱۶].

48102 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۶۲/۸ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، (گ ۱۹۱- ۲۲۳)، **آغاز**: فصل‌سوم‌دربیان‌حقیقت‌صوبجات وسرکادات[دیو ۳:۱۰۲۴].

48103 ـ **پاکستان** ، لاهور ، پرفسور شیرانی۵۷۷۷: نوشته میان سالهای **۱۸۵۷** - **۱۸۶۶**م. تادیخ همان‌سالهاست[ف.دکترمحمد بشیرحسین۱:۳۰].

48104 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۹۱ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز: دربیان احوال راجه‌های عظیم‌الشأن هندوستان ازراجه‌جدشتر تاراجه کهیمن، گرفته‌شده از افسانهٔ راندواس و ودیگر داستانهای مهابهارات، ۵۲ گ ۱۱ س [ریو۲: ۹۱۷].

48105 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۳۹/۱ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، (گ۱ـ۵۰) تاریخ هند است از اکبرپادشاه تابسال ۱۱۹۴. آغاز: بدانکه دانایان فن تاریخ در احوال ملوك و سلاطین [ریو۳: ۱۰۰۷].

48106 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۳۹/۹ Or: نستعلیق‌سدهٔ ۱۹م، (گ۵۱ـ۸۶)، تاریخ سران روهله است از مرادآباد ورامپور تابسال ۱۲۱۹ ق. آغاز: بعد حمد وثنای خدای تبارك وتعالی و درود[ریو۳: ۱۰۰۷].

48107 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۲۳ Or: سدهٔ۱۹م، چندگفتار کوتاه و بلنداست[ریو ۱۰۱۲:۳].

48108 ـ اصفهان، فرهنگ ۱۱۴۵۵: تاریخ هندوستان [اخبار راجپوت جنگ‌مالی‌ هراتا هزار و پانصد سال قبل ازمیلاد است. [نسخه‌ها۵: ۳۱۶].

48109 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۷۶: تاریخ‌یادنشده[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۳۰].

48110ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۳۵۶/ ۴۴۰۷: آغاز وانجام افتاده، تاریخ پادشاهان هنداست[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۲].

48111 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی۲۲۶۴/ ۵۲۷۴: تاریخ یادنشده. تاریخ هندوستان از راجه بدهشتر است تا همایون پادشاه [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۴].

48112 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۸۱۹/ ۳۸۵۲: تاریخ یادنشده، انجام افتاده، از روزگار باستان رادارد تا جهانگیر (۱۰۱۴-۱۰۳۷) وشاید نگاشتهٔ یك هندوباشد [ف. دکترمحمد بشیرحسین۱: ۳۴].

48113ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۹۷/ ۴۲۵۰: تاریخ‌یادنشده، تاریخ حالات برهما، آسام، انگلیسها، فرانسویها، قوم جات، مرهته‌وجزآنهاست [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۴۷].

48114 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو۴ قف ۳۲: تاریخ یادنشده، تاریخ هندپس از اورنگ زیب‌است، ۲۲۰ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۰].

تاریخ هند = تاریخ و جغرافیای هند

تاریخ هند = وقایع سنواتی هند

تحریر و تلخیص اکبرنامه (تاریخ اکبری)

متن‌از ابوالفضل‌علامی، که‌درص ۴۵۸۰ یاد شده است. تحریراز عباسقلی‌خان‌سپهر کاشانی، که‌یاد اودر«اثبات خلافت: ۸۷۱» گذشت.

بدستورمظفرالدین‌شاه، بسال ۱۳۱۲ بانجام رسانده، ویك انگشتری برلیان از شاه پاداش گرفته است.

ازپایان نسخهٔ مجلس چنین‌دانسته میشود: که او سلسله نگارشهایی بنام «مختصرمظفری» می‌نگاشته واین«تحریر» حلقهٔ نخست‌آن‌سلسله است[عبدالحسین‌حایری]. ودرپایان‌آن‌تاریخ‌اکبر

شاه را سال ۲۴ الـهـی (۹۸۷ ق) آورده است. **آغاز**: بیان اسامی اجـداد ... جلال الدین اکبرشاه هندی،ابوالمظفرجلال‌الدین.

48115 **ـ تهران**، مجلس ۵۷۵۹/۱ : شکستهٔ تحریری‌نگارنده، **۱۳۱۲**(ص۲ـ۲۹۵) [ف. مجلس۱۷: ۱۹۶].

تحریر وتلخیص تاج المآثر

متن ازحسن‌نظامی که‌درص۴۵۹۳ گذشت. ازعباسقلی سپهرکاشانی که یاداو پیش از این گذشت . پس‌ازپرداختن‌ازه‌تحریروتلخیص‌اکبر نامه» بدستور همان مظفرالدین شاه‌به‌ایـن‌کار دست زدوپس‌ازهیجده‌روزآنرا به‌انجام رساند و باز یك انگشتری برلیان پاداش‌گرفت. **آغاز** دیباجه: بیان‌عزیمت‌ابوالمظفرمعزالدین محمد بن‌سام... بندهٔ خداوندماه‌ومهروچاکرشاهنشاه تابنده‌چهرعباسقلی‌سپهر که‌حسب‌الامر . **آغاز** تحریر: اکنون بخواست خدای قادر به خلاصهٔ تاج‌المآثر شروع می‌شود. بیان حرکت موکب معزالدین‌ابوالمظفرمحمدبن‌سام‌بن‌حسین.

48116 **ـ تهران**، مجلس ۵۷۵۹/۲ : شکستهٔ تحریری نگارنده، **۱۳۱۲**. [ف.مجلس ۱۷: ۱۹۷].

تحفهٔ اخبار شاهی = تاریخ شیـر شاهی

عباس خان. درص۸ـ۴۶۰۹ گذشت.

تحفهٔ اکبر شاهی

از عباس‌خان فرزند شیخ علی شیروانی . بنام‌اکبرپادشاه(۹۶۳ـ۱۰۳۷)(بنگرید: تاریخ اکبرشاهی: از همو) . **آغاز** : حمد آن قادر بیچون‌وبیچگون‌وثناخردآن رهنما.

48117 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۴ Or: شکسته،سدهٔ**۱۸**م،۱۷۹گ ۱۳س[ریو۱: ۲۴۲] .

تحفهٔ اکبری

48118 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۷۷۵۱ Or: نوشتهٔ **۱۸۳۲**م [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

تحفهٔ تازه = تاریخ بنارس = بلوند نامه

از خیرالدین‌محمدخان‌الله‌آبادی،درتاریخ بنارس‌وراجگان آن روزگار، راجه مـانسارام تاراجه تاجت سنگه ۱۱۹۵ ق، در پنج باب : ۱ـ راجه‌مانسارام Mansaram‌ـ۵۰۰۰ ـ راجه اودیت‌نراین‌سنگه UditNarain Singh و از هموست : تاریخ جونپور ، عبرت نامه . **آغاز** : سپاس‌خداوندی که‌درایوان‌ذاتش‌بزبان دانش‌به‌سراج فکرت نتوان‌رسید .

48119 **ـ موزهٔ بریتانیا** ،۱۸۴۸ Or: نستعلیق ۱۲۵۱فصلی (**۱۸۴۴**م)، ۲۳۷ گ۱۵س [ریو۳: ۹۶۵].

48120 **ـ موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۴۷ Or: نستعلیق‌پیرامـن**۱۸۵۰**م، آغاز برابـر نمونـه،در فهرست آمده: درپنج باب،۲۵۸گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۶۴].

48121 **ـ هند** ،بانکیپور۷ ۶۰: تعلیق سدهٔ**۱۹**م، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **تحفهٔ تازه**‌است وازسه باب آن یاد شده است، ۱۵۷گ ۱۷س[ف.عبدالمقتدر۷: ۱۴۰].

تحفهٔ دکن

ازرتـن‌لال Ratan Lal متخلص به مست. تاریخ عمومی دکن است از آغـاز کار مسلمانان درآن سرزمین تا ۱۲۱۰ (۱۸۶۳م) ذکروقوع حکومت اسلام‌در دکن(گ۲)، ذکر سلاطین بیدر، ذکرسلطنت عماد شاهیهٔ بـراد ،

ذکر سلطنت نظامشاهیهٔ احمدنگر ، عادلشاهیان بیجاپور، قطبشاهیان گولکنده، صوبه‌داران حیدرآباد از طرف شاهان دهلی ، نواب نظام الملك آصفجاه بهادر، نامهای سفیران انگریزی که در سرکار نظام آمدند، کیفیت کامل صوبجات دکن .

آغاز: بعد از حمد خالق ارض وسماوات ونعت حضرت سرور کائنات فخر موجودات.

48122 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۵ تاریخ (۴۱۴ف) : نستعلیق میرزا ابراهیم شیرازی، برای شمس الامرا امیر کبیر یکم، سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۱۷۴ گ [ف . محمداشرف: ۴۸۱].

48123 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۶ تاریخ (۴۱۵ف): نستعلیق ۲۱ شوال **۱۳۰۴** (۱۸۸۷م) ، آغاز برابر نمونه، ۳۳ گ ۱۲ س[ف. محمداشرف: ۴۸۳] .

تحفة الکرام

قانع، دربخش عمومی ص ۴۱۲۳ گذشت .

تحفهٔ مختاریه

از تفضل حسین:

بخواهش مختار الملك سرسالار جنگ درگذشتهٔ ۱۳۰۰ (۱۸۸۳م)، در تاریخ قطب‌شاهیان گلکنده، درهفت باب ، برای هفت پادشاه آن دودمان ، (جمشید قطبشاه و پسرش سبحانقلی در باب دوم جای داده شده‌اند) ودر پایان خاتمه‌ای

آغاز: بعد از حمد خدای جهان آفرین ونعت حضرت ختم المرسلین.

48124 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۳۹ تاریخ (۳۷۱ف) : نستعلیق ۵ ذیحجهٔ **۱۲۹۳** (۱۸۷۶م) ، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ ۹ س[ف. محمداشرف: ۴۱۶].

48125 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۴۰ تاریخ (۳۷۲ ف): نستعلیق همان تاریخ **۳-۱۲۹۲** ، ۱۸۷۶م، آغاز برابر نمونه، ۲۹ گ ۹ س [ف. محمد اشرف: ۴۱۸].

تحفة الملوك = تذکرة الملوك

رفیع شیرازی. در ص ۴۶۳۰.

تحفة الهند

ازلال رام Lal – Ram فرزند رای دولت رام فرزند رای کنجمن . درچهار کتاب (فصل) وهر بخش در بخشهای کوچکتر بروزگار محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱) ، بسال ۱۱۴۸ نگاشته است.

آغاز: معموری بلاد سخن بمعماری صمد مالك الملکی است.

26-48127 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۸۴ و ۶۵۸۳ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۳۹۴ و ۴۲۰ گ [ریو ۱: ۲۳۶].

تحفة الهند

سهلانات ، دربخش جغرافیا ۳۹۴۲ گذشت.

تذکرة الامراء

از کولنل جیمز سکنر James Skinner در تاریخ راجگان راجپوت و پنجاب هند است، درچهار بخش. **آغاز:** بعد تحمید مالك الملکی که انتظام سلسلهٔ کاینات را.

48128 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۵۴ Add : نستعلیق **۱۱۳۰** ، آغاز برابر نمونه، ۲۸۹ گ ۹ س[ریو ۱: ۳۰۲].

48129 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۵۱ Add : نستعلیق **۱۸۳۰**م، ۲۲۴ گ ۱۹ س[ریو ۱: ۳۰۳].

48130 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۴۶ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م ، ۳۰۱ گ ۱۳ س[ریو ۳: ۹۵۸].

تذکرة الامراء

کیول‌دام . در بخش سیر خواهد آمد.

تذکرة البلاد و الحکام

ازمیر حسین علی کرمانی فرزند عبدالقادر ازدرباریان تیپوسلطان میسور.

در تاریخ دکن است تا ۱۲۱۵ق، در دوازده اورنگ . که فهرست آنها را «ریو» یاد کرده است

آغاز : تسخیر قلاع اقالیم فصاحت فصحا و مفتاح قفل گنجینهٔ بلاغت.

48131 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۴۱ تاریخ (۳۶۱ف): نستعلیق غلام محمدخان فرزند محمد سعیدخان ، ۱۹ شوال **۱۲۶۱** (۱۸۴۵م)، آغاز برابر نمونه، ۱۶۷گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۴۰۵].

48132 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۰۵۸۲ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۱۲۷ گ ۱۵س [ریو ۱ : ۳۳۱].

48133 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۳۳ : تاریخ یاد نشده ، ۱۲۸ص [ف.سرفراز علی : ۱۰۰].

تذکرة السلاطین جغتا

ازمحمدهادی موسوم به کامورخان، Kamvar Khan ، پس از پرداختن از «هفت گلشن» ، تاریخ فرزندان امیر تیمور گورکان است. جلد یکم آن از یافث پسر نوح آغاز می‌شود سپس چنگیزخان ، تیمور، الغ بیگ ، بابر، همایون اکبر پادشاه و در رویدادهای بیست و دومین سال پادشاهی جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ - ۱۰۳۷) پایان می‌یابد. جلد دوم از همانجا دنبال شده: شاهجهان ، اورنگ‌زیب ، فرزندان او، شاه‌عالم جهاندار شاه ، فرخ سیر ، رفیع‌الدرجات، رفیع الدوله ، محمد شاه (۱۱۳۱ - ۱۱۶۱) را دارد. **آغاز :** چون صفحهٔ کاغذ بیاراستم و خامهٔ دوزبان برداشتم و خواستم که فقره‌ای چند در حمد و سپاس حضرت.

48134 ـ **موزه بریتانیا** ، ۱۸۳۳ Or :شکسته شعبان **۱۱۳۵** ، جلد ۱، ۵۱۰ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۲۴].

48135 ـ **هند،** بانکیپور ۱ ۵۹۱: نوشتهٔ ۲ع۲۶ / **۱۱۵۴** ، جلد ۱، آغاز برابر نمونه ، سپس جلد ۲ آغاز این یکی : بر ارباب خبرت مخفی و محتجب نماند که چون خداوند ازل و ابد و پادشاه لایزال ولم یزل خواست، ۴۱۸ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۰۳].

48136 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۵۷۸۷ Add : نستعلیق شکسته آمیز ، سدهٔ **۱۸** م ، آغاز برابر نمونه، ۲۳۴ گ ۱۸ــ۲۰س [ریو ۱: ۲۷۴].

48137 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۷۸۷ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، جلد ۱، ۴۱۴ گ ۱۵س [ریو ۱ : ۲۷۵].

48138 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۷۰۰۳ Add: بر کاغذ مؤرخ **۱۸۰۷** م ، ۱۰۲ گ ۱۵س.

48139 ـ **تهران،** مجلس ۲۴۴: نوشتهٔ **۱۲۳۴** ، ج ۱ آن است، آغاز برابر نمونه ، ۳۶۴ گ ۱۶ س [ف مجلس ۲ :۱۳۵].

48140 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۵۹/۵ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق)، گزیده‌ای از آن است (گ ۲۴۳ــ۲۵۸) [ریو ۳: ۱۰۲۲].

تذکرة السلاطین

تاریخ کوتاهی‌ست ازشاهجهان (۱۰۳۷ق ۱۰۶۷) به ضمیمه تاریخ بسیار کوتاهی از پادشاهی اورنگ زیب (۱۰۶۹ق ـ ۱۱۱۸ ق) و

جنگ جانشینان او: بدینگونه : شاه‌عالم (گ۱ـ ۹۹) ، اورنگ زیب (۹۱ـ۹۳)، مرگ اورنگ زیب (گ۹۳)، زبون‌نسا بیگم (گ۹۵) جنگ جانشینان اورنگ زیب (۹۷ـ۱۰۳). **آغاز :** هزاران بهار نثار صفحهٔ حمد آفریدگار که طراوت گلشن روزگار.

48141 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب ۱۰۰ Pe II ۱۸۴۲(۱۴۴ف): نستعلیق، ۱۷ رمضان ۳۳ ؟ **(۱۱۹۹)** فصلی ، ۱۰۳ گ ۱۵ س [ف .عبدالله ۱ : ۹۶].

تذکرة العلما

از خیرالدین محمدالله آبادی ، درگذشتهٔ ۱۸۲۷ م ، در تاریخ جونپور و سرگذشت سی تن از دانشمندان آنجا ، در ۱۱ ج ۱/۱۲۱۶ (۱۸۰۱م) به انجام رسانده است . و در ۱۳۵۲ (۱۹۳۴م) بکوشش پرفسور محمد ثنا الله در کلکته همراه ترجمهٔ انگلیسی آن چاپ شده است. **آغاز :** بعد حمد و صلاة فقیر خیرالدین محمد.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی ۲ : ۵۸۱.

48142 ـ **موزهٔ بریتانیا ،** ۱۸۸ Or : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۲۸۲** (۱۸۶۶م)، آغاز برابر نمونه ، ۵۵ گ ۱۳ س [ریو ۱ : ۳۱۱].

48143 ـ **پاکستان ،** لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۹۲/۴۶۴۲: تاریخ یادنشده [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۶۸].

تذکرهٔ فاتحان هند

از حافظ نواب لطیف الرحمان خان عباسی دهلوی فرزند نواب امین الرحمان خان. گزارش پادشاهان مغولی هند با روزنامچه ۱۸۵۷م است.

48144 ـ **آصفیه ،** ۲۰۱۳ تاریخ : تایپ **۱۳۴۳** [ف. آصفیه ۴ : ۹۶].

تذکره فی سیرهٔ آگره

از صاحبزاده محمد عبدالله خان فرزند نواب وزیر الدوله نصرت جنگ، در ذیحجهٔ ۱۲۷۷ (۱۸۶۱م) ، در تاریخ شهر آگره ساخته است.

48145 ـ **پاکستان ،** لاهور ، پرفسور شیرانی ۸۱۳/ ۳۸۴۶: نوشتهٔ **۱۳۰۳** (۱۸۸۵ م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۳۵].

تذکرهٔ ملتان

ناشناخته گویا از کسی با تخلص داعی، از تاریخ نویسان پایان سدهٔ سیزدهم، تاریخ ملتان هند است. **آغاز :** بر ضمایر خورشید نظایر صاحبان دانش و بینش مخفی و مستور نماند.

48146 ـ **لاهور،** پنجاب پبلک لائبر- یری ۸۱۱۲، ۹۵۴ داعی : شکسته از پایان سدهٔ **۱۳** ، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۱۳ س [ف. منظور احسن عباسی ۱ :۷۲۴].

تذکرة الملوک = تاریخ بیجاپور = تحفة الملوک

از رفیع شیرازی، میر رفیع الدین ابراهیم فرزند نورالدین توفیق ، درگذشتهٔ درمیانهٔ سدهٔ یازدهم، در تاریخ پادشاهان دکن ، بسال ۱۰۱۷ ـ ۱۰۲۰ در شهر بیجاپور در ده فصل نگاشته است ۱ ـ آغاز پادشاهی بهمنی در دکن ۲ـ نسب یوسف عادلخان ساوجی ۳ ـ فرمانروائی اسماعیل عادل خان ۴ـ پادشاهی ابراهیم عادل خان ۵ـ سلطنت عادلشاه ۶ ـ آمدن سلطان بهادر به دکن و دیدار نظام الملک با او ۷ ـ آغاز کار افضل خان و آمدن او به دکن ۸ ـ پادشاهی ابراهیم عادلشاه ۹ـ

فرزندان تیمورگورکان ۱۰-پادشاهی جلال‌الدین محمدپادشاه.

آغاز۱: حمدوثنایی که‌اشعهٔ‌لمعاتش‌چون بارقهٔ نورازچهرهٔ حورتابان‌باشد. **آغاز۲**: از لمعات آیات عزار شمع‌ظهور.

48147 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۱۴۲ تاریخ (۳۶۲ ف): نستعلیق ۲۲ج۲/ **۱۱۴۸** (۱۷۳۵م)، آغاز برابر نمونهٔ **۱** ،در یك مقدمه و نه فصل ویك خاتمه است،۲۴+ ۱۸۴ گ ۲۴ - ۳۰ س[ف. محمد اشرف : ۴۰۶].

48148 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۸۸۳ Add : نستعلیق کهمانسنکه ، **۱۸۳۳**م، آغاز برابرنمونهٔ ۲،وبنام **تذکرةالملوك**‌یادشده، ۳۳۰ گ ۱۴ س [ریو ۱ :۳۱۶] .

48149 **ـ آصفیه**، ۱۰۸۱ تاریخ: نوشتهٔ سید محمدخلیل‌الدین‌حسینی قادری فرزند شاه علی‌صاحب خطیب ،غرهٔ رمضان **۱۳۰۶**، ازروی نسخهٔ نوشتهٔ ۱۰۲۳ آغاز برابر نمونهٔ**۱** [ف. آصفیه ۱: ۱۹۲] همین نسخه درج ۳ ص۹۴ و ۱۰۰ همین‌فهرست‌آصفیه‌به‌نام **تحفةالملوك** نامیده‌شده است.

تذکرهٔ نرمل = تاریخ نرمل

از عبدالرزاق فرزند عبدالنبی، منشی سرجان ملکم ،وبدستور او ، بسال ۱۸۱۷م ، در تاریخ شهرك نرمل در حیدرآباد ، از آغاز آن بپیرامن ۱۱۴۴تا ۱۱۹۸ (۱۷۳۱-۱۷۸۳ م) نگاشته است. در حیدرآباد بسال۱۳۲۲ ق همراه‌«بساط الغنایم» چاپ‌شده‌است. **آغاز** : الحمدلله وحده وصلی‌علی‌النبی بعده ، برضمیر صدرنشینان چهاربالش.

بنگرید :ف .مشار ج ۲ج۱:۷۶۳.

48150 **ـ موزهٔ‌بریتانیا**، ۲۴۴۱۲ Add : نستعلیق پیرامن **۱۸۱۷** م، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **تذکرهٔ‌نرمل** است،۵۲گ ۱۷س [ریو ۱: ۳۲۷].

48151 **ـ آصفیه**، ۹۹۶ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۴۷** درفهرست‌بنام **تاریخ‌نرمل** است [ف. آصفیه ۳: ۹۸].

48152 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ‌سالار جنگ ۱۴۳ تاریخ (۳۹۰ف) : نستعلیق‌محمد میران،سدهٔ **۱۳** ،آغازبرابرنمونه، بنام **تذکرهٔ نرمل** یاد شده ، ۱۵۷ گ ۹ س [ف .محمد اشرف : ۴۴۰].

تذکرةالواقعات همایونی

از جوهرآفتابچی، که در آغازروزگار اکبر شاه (۹۶۳-۱۰۱۴) درگذشته است . در سرگذشت همایون پادشاه (۹۳۷-۹۶۳)هندی در۹۹۵ ق نگاشته است(بنگرید:جواهرشاهی، همایون‌شاهی).

آغاز : حمدله. صلاة ... بعد حمد خدا ونعت رسول - بشنو این قصه را بسمع‌قبول... عنوان نامهٔ نامی وصحیفهٔ گرامی.

بنگرید: ریو ۱:۲۴۶.

48153 **ـ موزهٔ‌بریتانیا**، ۱۶۷۱۱ Add : نستعلیق ، استنساخ نظر فرزندطالب حسینی ،**۱۰۱۹**(۱۶۱۰م)، آغازبرابر نمونه، ۱۴۶گ ۱۵ س[ریو۱: ۲۴۶].

48154 **ـ آصفیه** ، ۷۱۵ تاریخ : نستعلیق حافظ میرزا عبدالله ، **۱۲۷۵** ، ۱۸۲ ص ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۱۹۵].

48155 **ـ هند** ، بانکیپور ۵۵۰: رمضان **۱۲۷۸** در عظیم‌آباد(پتنه)، آغازبرابرنمونه، ۵۴گ ۲۱ س[عبدالمقتدر ۷: ۳۸].

48156 **ـ پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب APFIV۳ ۱۱۶ (۱۰۴ف): نستعلیق ۱۶

ذیقعدهٔ **۱۲۸۷** ق، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۷۳].

تذکرة الهند

48157 ـ موزهٔ بریتانیا، Or ۲/۱۷۷۱ : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) (گ ۱۳۳–۱۵۵) [ریو ۳: ۱۰۲۸].

ترجمهٔ تاریخ دکن

ترجمه از اسماعیل دوردی فرزند میرزا براهیم ساغر اصفهانی. گرفته از تاریخ مارش من Marsman. تاریخ دکن است از یورش مسلمانان تا ۱۲۹۴ (۱۸۷۷ م). **آغاز** : ملك دکن محدود است در جانب شمال بسلسله از کوهها که بیك خط میروند.

48158 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۷ تاریخ (۵۱۸ ف): نستعلیق خوب میرزا اسماعیل دوردی، ذیحجهٔ **۱۲۹۳** (۱۸۷۶ م)، ۶۹ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۴۸۷].

ترجمهٔ روزنامه‌های هندی

در بخش کلیات ۴۰۶۸ گذشت.

ترجمهٔ وقایع بنگاله

متن در سه جلد به انگلیسی چاپ شده و رویدادهای چهارسالهٔ ۱۷۶۰–۱۷۶۴ م را در بر دارد. ترجمه از فرنگیس گاردون، که بسال ۱۸۸۸ م نگاشته است.

48159 ـ آصفیه، ۷۵۵ تاریخ : بی‌تاریخ، گزیدهٔ ترجمه است، ۱۱۸ ص ۱۴ س [ف. آصفیه ۱: ۱۵۲].

ترخان نامه

از سید جمال (میر محمد) فرزند میر جلال‌الدین حسینی شیرازی تتوی، تاریخ سند و سرگذشت ارغون Arghun و تارخان Tarkhan فرمانروایان سند از دودمان مغولی است، و در ۱۰۶۵ ق به انجام رسیده است. و در حیدر آباد ۱۹۶۵ م چاپ شده است. **آغاز**: سپاس نیاز اساس بیرون از اندازهٔ فکر.

بنگرید: ف. مشار چ ۲ ج ۱: ۱۳۲۴.

48160 ـ موزهٔ بریتانیا، Or ۲/۱۸۱۴ : با تاریخ ج ۲/**۱۲۶۵** (۱۸۴۹ م)، در دفتر (گ ۱۳۹–۲۰۰)، آغاز برابر نمونه نام نگارنده **جمال** یاد شده است [ریو ۳: ۹۵۰].

48261 ـ موزهٔ بریتانیا، Or ۱۹۷۶ : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**، نام نگارنده **محمد** یاد شده است، ۶۲ گ ۱۷ س [ریو ۳: ۹۵۰].

48162 ـ موزهٔ بریتانیا، Or ۱۸۱۵ نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، ۴۹ گ ۲۳ س [ریو ۳: ۹۵۰].

تزوك آصفیه = آصف نامه = تذکرهٔ آصفی

از تجلی علی‌شاه صوفی چشتی، در تاریخ نظام آصفجاه حیدر آباد، از پادشاهی ایشان تا عیدالفطر ۱۲۰۷ ق ۱۷۹۳ م. **آغاز** : اشعهٔ ستایش بی‌آلایش مرخدایرا سزد که از خلوت خانهٔ غیب هویت خودرا.

48163 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۱۵۷ تاریخ (۳۸۸ ف): نستعلیق محمد ندیم، **۱۲۵۹** (۱۸۴۳ م)، آغاز برابر نمونه، ۱۲۴۹ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۴۳۹].

48164 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۳۴ : نوشتهٔ **۱۲۶۵**، ۵۵۱ ص [ف. سرفرازعلی: ۱۰۰].

48165 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو

۴ق ف ۳۶ : نوشتهٔ **۱۲۹۰**، ۴۳۶ ص [ف. سرفرازعلی: ۱۰۰].

48166 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۵۵ تاریخ (۳۸۶ف): نستعلیق سیدمحمد پیران، ۲۵ ذیقعدهٔ **۱۲۹۰**، آغاز برابر نمونه، ۱۴۶ گ ۱۹ س [ف. محمداشرف: ۴۳۸].

48167 ـ **هند**، بانکیپور ۶۱۶: تعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **آصف نامه** است، ۳۱۱ گ ۱۴ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵۴].

48168 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۱۵۸ (۳۸۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۰۴ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۴۴۰].

48169 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۵۴ تاریخ (۳۸۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳** آغاز برابر نمونه، ۱۷۳ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف : ۴۳۵].

48170 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۵۶ تاریخ (۳۸۷ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۲۷۰ گ ۱۲ـ۱۸ س [ف. محمداشرف ۴۳۸].

48171 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۳۵: تاریخ یادنشده، ۴۱۲ ص [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۰].

48172 ـ **آصفیه**، ۱۲۵۶ تاریخ: چاپ ۱۳۱۰ [ف. آصفیه ۳: ۱۰۰].

تزوک بابری = واقعات بابری =

بابر نامه

ازظهیرالدین محمد بابر پادشاه (۸۸۸ـ ۹۳۷) پایه‌گذار دودمان تیموری هند، در رویدادهای روزگار پادشاهی خود، به زبان ترکی جغتایی نگاشته است. دارای مطالب سیاسی، تاریخی، جغرافیایی، طبیعی، ادبی، وسرگذشت مردان روزگارخود.

ترجمه از میرزا خانخانان (عبدالرحیم) فرزند بیرم‌خان، بدستور اکبر پادشاه (۹۶۳ـ ۱۰۱۴)، بسال ۹۹۸ق. این ترجمه در بمبئی ۱۳۰۸ق چاپ شده است. و همین ترجمه از فارسی به انگلیسی درآمده در لندن ۱۸۳۶م وپس از آن چاپ شده است. ترجمهٔ روسی آن از نسخهٔ کهر بکوشش NILminski درغازان ۱۸۵۷م، وترجمهٔ فرانسوی آن در پیرس ۱۸۷۱ م چاپ شده‌است.

شیخ زین‌الدین خوافی (م ۹۴۰ ق) بخشی از این متن را به‌فارسی ترجمه کرده‌بود. میرزا پاینده حسین غزنوی نخستین شش سال آغاز کتاب را در ۹۹۴ق ترجمه کرده و بقیهٔ این ترجمه را محمدقلی حصاری بپایان رسانیده است. این دو ترجمه هنوز چاپ نشده است.

آغاز۱: قل‌اللهم مالك‌الملك‌تؤتی الملك من‌تشاء... **آغاز۲:** در ماه رمضان سنهٔ هشتصد ونود و نه درولایت فرغانه در دوازده سالگی پادشاه شدم.

بنگرید: ریو ۱: ۲۴۴ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲ :۴۵۹ تا ۴۶۶ـ بریگل ۲: ۸۳۰.

48173 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۹۹ Or : نستعلیق عبدالله فرزند محمود فرزند خواندمیر ع **۹۹۸/۱۴**، با جدایی با نسخه‌های دیگر، ۱۰۲ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۲۶].

48174 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۳۰ PF IV ۸۴۷ (۱۰۲ف) : نستعلیق ۷ج ۱/ **۱۰۲۱** ق، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، **بایادداشت:** وقایع بابری، ترجمهٔ تاریخ واقعات عالیحضرت ... که‌نواب افلاطون فریحت‌عطاردفطنت‌قبله‌ گاهی سپهسالاری خان‌خانان مدظله فارسی کرده

در کمال عذوبت و بی تکلفی ... صد حیف که تمام ایام دولت آن پادشاه غازی در نظر مترجم نیامده، تفحص و تجسس آن سپارش شده، پیدا نشده، ظاهراً در ایام فترت کم شده باشد، ۷ ج ۱/ ۱۰۲۷ در دهلی کتابت به انجام رسانید، ۲۶۰ گ ۲۱ س[ف. عبدالله ۱: ۷۱].

48175 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۲۳ Add : نستعلیق داود کاتب، رجب **۱۰۴۸** (۱۶۳۸ م)، ۲۹۵، گ ۱۷س [دیو ۱: ۲۴۵].

48176 ـ **هند**، بانکیپور ۵۴۹: نستعلیق ابراهیم بیگ، و عاشور بیگ، سه‌شنبه رجب **۱۰۸۲**، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۳۶۶گ ۱۵س [عبدالمقتدر ۷: ۳۶].

48177 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۶۲۰۲ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۷**م، ۸۳گ ۱۰ س [دیو ۱: ۲۴۶].

48178 ـ **موزه بریتانیا**، ۵۸۷۵ Or : سدهٔ **۱۱**، درفهرست آمده: ترجمهٔ شیخ **زین‌الدین خوافی** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۵].

48179 ـ **کپنهاك**، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۱** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

48180 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۶۲۰۰ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶** م، ۲۸۰ گ ۱۶س.

48181 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۴۴۱۶ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۶**م، ۳۵۸ گ ۱۹س [دیو ۱: ۲۴۴].

48182 ـ **منچستر**، لیندسیانا ۱۵۱: نوشتهٔ **۱۶۲۵** م (ف. س ۲۴۴) [بریکل ۲: ۸۳۰].

48183 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۶۹۱ Add : نستعلیق، اندرسین نانك شاهی، رجب **۱۱۴۸** (۱۷۳۵م)، ۱۹۴، گ ۲۳س [دیو ۱: ۲۴۵].

48184 ـ **لنین گراد**، انستیتهٔ ملل آسیا ۷۶: نوشتهٔ **۱۱۴۹** ق (ف. ج۱ص ۸۹) [بریکل ۲: ۸۳۲].

48185 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۵۱ تاریخ (۲۳۴ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۸۰ گ ۱۹س.

48186 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۵۲ تاریخ (۲۳۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۳۹۶ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۲۷۳-۲۷۵].

48187 ـ **کلکته**، انجمن آسیایی بنگال (ف. ایوانف ۱۷۳۰): از پایان سدهٔ **۱۲** ق [بریکل ۲: ۸۳۰].

48188 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APFIV ۲ ۱۱۵ (۱۰۳ف): نستعلیق، ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۲۱۵** ق، آغاز برابر نمونه **۱**، ۲۵۲ گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۷۲].

48189 ـ **لنین گراد**، دانشگاه دولتی ۶۸۳: نوشتهٔ **۱۸۳۹** م؟ [بریکل ۲].

48190 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۶۹ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۷۴، گ ۱۷س [دیو ۱: ۲۴۵].

48191 ـ **موزه بریتانیا**، ۶۵۹۰/۲ Add: باتاریخ **۱۲۰۳** (۱۷۸۹م) (گ ۱۰۲- ۲۴۱) [دیو ۲: ۸۰۰].

48192 ـ **موزه بریتانیا**، ۲۶۳۱۷ Add : نستعلیق **۱۸۰۸**م، ۸۸، گ ۱۷س [دیو ۱: ۲۴۵].

48193 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۸۲۷ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۴۳، گ ۱۱س [دیو ۳: ۹۲۶].

48194 ـ **لنین گراد**، عمومی TNS ۱۰۴ : نوشتهٔ **۱۸۶۲**م.

48195 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷ Or: نستعلیق، سدهٔ ۱۹ م، ۴۷۵ گ ۱۲ س.

48196 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۰۱ Add: نستعلیق، سدهٔ ۱۹ م، ۱۶۹ گ ۲۱ س [دیو ۱: ۲۴۵].

48197 ـ آکسفورد، دیوان‌هند (اته ۲۱۴): ازآغاز سدهٔ ۱۹ م، گویا ازروی نسخهٔ کلکته ۱۷۳۰م. ازحواشی افتادگی دارد.

48198 ـ ازبکستان، تاشکند، اکادمی علوم ۱۴۴: نوشتهٔ ۱۳۰۸ ق (ف. ج ۱ س ۶۳) رونویس‌شده از نسخهٔ چاپ‌غازان ۱۸۵۷م [بریگل ۲].

48199 ـ ازبکستان، تاشکند، اکادمی علوم ازبکستان ۱۴۵: نوشتهٔ ۱۳۲۶ ق ازروی همان چاپ غازان (ف. ج ۱ س ۶۳) [بریگل]

48200 ـ تاجیکستان، دوشنبه، اکامی علوم تاجیکستان ۱۲۶: نوشتهٔ آغازسدهٔ ۲۰ م، تنها بخش آغاز آن است [بریگل ۲:].

48201 ـ هند، بمبئی، انیورسیته V.11(B.U.L.): نستعلیق، آغاز برابر نمونهٔ ۲ [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۶۵]:

48202 ـ اسکتلند، ادینبرک، کتابخانهٔ ملی اسکتلند. [بریگل].

تزوک جهانگیری = جهانگیرنامه

درهمین بخش ص ۴۶۴۰.

تزوک قطبشاهی

ازناشناس، برای رای رایان غمناجی Grimnaji فرزندشام راجه. تاریخ کوتاهی است ازقطبشاهیان تاپادشاهی ناصرالدوله آصفجاه چهارم. **آغاز:** فاعتبروا یااولی الابصار. ازماجرای عدم وجود.

48203 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ ۲۴۸/۳ تاریخ (۴۱۲ ف): نستعلیق محمدکوثر علی، ۱۵ محرم ۱۲۷۵ (۱۸۵۸م) ۱۰+۱۱ گ ۱۱ س [ف. محمداشرف: ۴۷۸].

تزوک والاجاهی

از برهان فرزندحسن هندی، تاریخ هنداست بویژه رویدادهای روزگارپادشاهی آصف‌الدوله والاجاه محمد علی انورالدین فرزندابوالمظفر جلال الدین شاه، از راجه‌های بزرگ هند، ونیاکان او، به‌دستورهمان آصف‌الدوله، دریك مقدمه‌ودو دفترویك‌خاتمه، در ۱۲۰۰ (۱۷۸۶م) به‌انجام‌رسانده است.

آغاز: ...علم‌افرازی اقبال‌سخن‌حمدوالا جاهی که دبیربی‌نظیر سلطنت لایزالش تاریخ توزك والاجاهی اوبرجریدهٔ‌ممکنات نگاشته...

48204 ـ آصفیه، ۱۲۹۹ تاریخ: نوشتهٔ ۱۲۵۲ [ف. آصفیه ۳: ۱۰۰].

48205 ـ حیدرآباد، موزهٔ‌سالارجنگ ۱۶۴ تاریخ (۳۶۰ ف): نستعلیق محمدقاسم‌علی ۱۴ ع ۱۲۹۱/۲ (۱۸۷۴)، آغازبرابر نمونه، ۳۴۲ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۴۰۴].

48206 ـ تهران، ملی ۱۳۴ ف: نستعلیق سدهٔ ۱۳، گویا هند، آغاز برابرنمونه، ۳۱۷ گ ۱۵ س [ف. ملی ۱: ۱۳۲] فیلم آن‌دردانشگاه ش ۱۹۵۸ هست [فیلمها: ۵۲].

تغییر وتبدیل و ترقی انتظام ریاست حیدرآباد

48207 ـ آصفیه، ۱۰۹۷ تاریخ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۱۰۰].

تفریح العمارات

ازسیل چند.

در تاریخ ساختمانها و باغهای تاریخی

هند، همراه با یازده نقشه از ساختمانها، بروزگار جیمس استیفن صاحب بهادر که نگارنده ستایشش نیز کرده است.

48208 ــ موزهٔ بریتانیا، ۶۳۷۱: سدهٔ ۱۳ [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

48209 ــ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۵۶۷/ ۴۶۱۷: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۳۵].

تکملهٔ اکبرنامه

متن از ابوالفضل علامی (بنگرید: ۴۵۸۰) دنبالهٔ آن از عنایت‌الله (فرزند) محبعلی، دنبالهٔ رویدادهای روزگار اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴) است، تا سال ۴۷ پادشاهی او، که در ۱۰۳۷ ق نگاشته است. (بنگرید: شاهجهان‌نامه، درهمین بخش). **آغاز**: از آنجاکه فطرت یاور وارادت درست وطالع بیدار.

48210 ــ لنین‌گراد، اکادمی علوم D۷۹ (۸۵۶ ف): نوشتهٔ **۱۲۴۲**، (۴۲۶ پ ۴۴۵ پ) نام نگارنده در فهرست **عنایت‌الله بن‌محبعلی** یاد شده است [آکیموشکین ۱: ۱۳۱].

48211 ــ موزهٔ بریتانیا، ۱/ ۱۸۵۸ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۴۷**، (گ ۴-۶۴)، بدینگونه: چهل و هفتمین سال (۵د)، ۴۸ سال (گ ۵۵)، در برگ‌سفید نسخه منسوب شده‌است به: **عبدالصمد فرزند افضل محمد خواهر** زادهٔ نگارنده و گردآورندهٔ «منشآت» او [ریو ۳: ۱۰۳۱].

48212 ــ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۵۴ Or : نستعلیق صفر **۱۲۶۸** (۱۸۵۱م)، آغاز برابر نمونه. نام نگارنده درفهرست **عنایت الله محبعلی** بدون (فرزند) یاد شده است، ۵۱ گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۲۹].

48213 ــ پاکستان، دانشگاه پنجاب pcII،10B:V.2 ۷۶۶(۱۱۰ ف): نستعلیق بدنبال «اکبرنامه» بی‌تاریخ، تاریخ نگارش ۱۰۳۷ ق یادشده، **آغاز**: برضمایر والاشکوه خردپروردان سوانح پژوه که برده‌گشایان [ف. عبدالله ۱: ۷۶].

تنبیه الغافلین

از سداسکه Sadasukh متخلص به نیا، نگارندهٔ «منتخب التواریخ». تاریخ نیاکان و تیره‌های هند است، در یک مقدمه و هشت مقالت. **آغاز**: حمدی که به‌معراجش شاهبازان عقل.

48211 ــ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۲۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغاز برابر نمونه، ۳۰۳ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۱۸].

تنقیح الاخبار

از کندن‌لال اشکی.

که یاد او در «تاریخ کدن‌لال: ۴۶۱۷» گذشت.

48215 ــ پاکستان، انجمن ترقی اردو، ۴ق ف ۳۸: تاریخ یادنشده، ۱۵۳ ص [ف. سرفرازعلی: ۱۰۰].

تنقیح الاخبار

ملامحمد ماه، در ص ۴۱۳۱ گذشت.

تواریخ احمدخانی

از کسی که خود را نول Naval فرزند هیرالعل خوانده، از الله‌آباد هند، از نیمهٔ سدهٔ دوازدهم، به نظم.

در دو باب هر یك دربارهٔ امری جدا. باب یکم دربارهٔ کارهای سیاسی احمدخان بنگش امیر روعله و کشمکش او با وزیر عبدالمنصورخان صفدر

جنگ از ۱۱۵۶ تا آشتی او با وزیر در ۱۱۶۴ . باب دوم داستانهای هندی ست. **آغاز:** خداوندی که آرایش جهان کرد ا بیك کن..... عنان کرد آغاز باب دوم: چوایزد پاك ایجاد جهان کرد عیان کرده جهان خود را نهان کرد.

48216 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۲۷۵ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، آغاز برابر نمونه ، ۲۲۸ گ ۱۵ س [ریو ۳ : ۱۰۰۳].

تواریخ اکبر آباد

48217 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردوق ۴ف ۳۹ : نوشتهٔ میرزا مغل بیگ، **۱۲۸۵** (۱۸۶۸م) [ف . سرفراز علی : ۱۰۱].

تواریخ بهادر شاهی = تواریخ شاهنشاه

در تاریخ مغولیان هند است از مرگ عالمگیر (۱۰۶۹- ۱۱۱۸) تا تاجگذاری محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱).ودونام بالادر پایان آن آمده است. واین جزء تاریخ بهادرشاهی: ۴۵۹۸» است. **آغاز:** شهسواران ملك معنی که هنگامهٔ مهین گلگون قلم در نیزه بازیهای جولان طبیعت.

48218ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۸ تاریخ (۳۱۷ف): نوشتهٔ ۱۸۸۲م (**۱۲۹۹**ق) آغاز برابر نمونه ، **انجام:** محمد شاه بر اورنگ خلافت جلوس فرموده کامرانی فرمایند ، ۳۰۶ گ ۱۳ س [ف .محمد اشرف: ۳۵۲].

تواریخ سکهان پنجاب و مالوه

ناشناخته. از آغاز سدهٔ نوزدهم میلادی. تاریخ هند، سکهان است.

آغاز: جهان جهان گوهر صفت وثناو عالم عالم جواهر حمد و سپاس نیاز.

48219 ـ لاهور ، پنجاب پبلك لائبرـ یری ۹۵۴۰.۷تو: شکستهٔ **۱۲۰۴**، آغاز برابر نمونه، ۲۵۴ ص ۲۳س [مخطوطات فارسیه، منظور احسن عباسی ۱: ۷۲۱].

تواریخ سورته

از رنچودجی Ranchhurji فرزند امرجی دیوان ، تاریخ ولایات سورت، نگاشتهٔ ۱۸۸۱س (۱۸۲۴م).

48220 موزهٔ بریتانیا،۱۹۸۶/۱ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) (گ۲-۹) [ریو ۳: ۱۰۴۱].

تواریخ عالمگیری

تاریخ کوتاهی ست از جانشینان عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸)، ازمرگ او در ۱۱۱۸ تا سومین سال پادشاهی محمدشاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱) که سال ۱۱۳۳ است، در کلفون (پایان) آن آمده: نسخهٔ تواریخ عالمگیری . **آغاز :** خبر رسیدن به اعظم شاه و روانه شدن بطرف اردوی معلی، محمد اعظم قریب خجسته بنیاد رسیده بود که از این سانحه ناگزیر آگاه گشت.

48221 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۱۰۳ تاریخ (۳۱۹ف): نستعلیق محمد منعم، ۱۰ شعبان **۱۱۹۸** (۱۷۸۴م)، **انجام:** در ضمن خبر رسید که آنچه مال مملکت برداشته می شود همه تاراج نمودند. والله اعلم بالصواب، ۱۰۷ گ ۱۷ س [ف.محمد اشرف: ۳۵۵].

تواریخ فرخنده = تاریخ فرخنده قادر خان ، در ص۴۶۱۲ گذشت.

تواریخ کشمیر

ازناشناس . تاریخ کشمیر است ازآغازتا مهاراجه رانبیر Ranbir شاه .در ۱۸۸۵م (۳-۱۳۰۲ق). درچند اورنگ : ۱ـ درذکـر سلاطین کشمیر ، ۲ـ بیان حکومت چکان ۳ ـ حکومت وفرماندهی شاهان چنتائیه‌درکشمیر، ۴ ـ استقلال وحکـومت شاهان درانـیه، ۵ـ حکومت‌سنگهان ۶ـ علمداری‌راجگان جمون.

48222 ـ **پاکستان،** دانشگاه پنجاب KPe1113 ۲۰۸۸ (۱۷۸ف) : نستعلیـق، بی‌تاریخ ، **آغاز:** حصهٔ دوم:در ذکر راجه‌های نامدارو‌سلاطین‌والاتبار‌وچکان... بدانکه‌مذاهب مختاردر امر زمان وعالم حدوث، ۳۹۹گ۱۵ س[ف. عبدالله ۱: ۱۲۰].

توار یخ‌نادرشاهی

دریورش‌نادربه‌هند بروزگارمحمد شاه ،و زارت نظام‌الملك. **آغاز:**چون‌درمهمات‌سلطنت خدیو قدرقدرت سلیمان شوکت سکندر حشمت

48223ـ**حیدرآباد،**موزهٔ‌سالار جنگ ۱۷۴ تاریخ (۳۳۵ف): نستعلیق غلام رسول ، ۱ ذیقعدهٔ **۱۲۳۱** (۱۸۱۶م) . **انجام :** برای ضبطی‌اموال و خزانهٔ علاء الدوله مرحوم خبر است که‌کسی از امرایان‌حضور روانه‌شود، ۳۵ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف:۲۷۳].

تاریخ نادرشاهی

دربارهٔ یورش نادر به هند تابرگشت او. **آغاز:** کیفیت سلطنت‌ملك‌هندوستان‌جنت‌نشان وبیخبری حضرت خلیفة الرحمان وبـیوقاری جمیع امرای عالیشان از دست ایرانیان‌کـلاه پوش میمون صورت گرگ‌سیرت.

48224ـ**حیدرآباد،**موزهٔ‌سالارجنگ ۱۷۶ تاریخ (۳۳۷ف) : نستعلیق،صفر**۱۲۸۹** (۱۸۷۲م)، آغاز برابر نمونه و انجام برابر نسخهٔ‌پیشین، ۲۱۰گ۱۲س[ف.محمداشرف:۲۷۵].

48225ـ **حیدرآباد،**موزهٔ‌سالارجنگ ۱۷۵ تاریخ(۳۳۶ف): نستعلیق‌لال‌گوپال‌رای، ۵شعبان **۱۲۷۱** (۱۸۵۵م) آغازبرابر نمونه، **انجام:** رسیده‌بود بلایی ولی بخیر گـذشت . بدانکه این حقیقت نادرشاهی که‌درعهـد محمد شاه نازل شده بود، ۳۲گ ۱۱س [ف .محمـد اشرف: ۲۷۴].

تواریخ نامهٔ شاهان هندوستان

ناشناخته.

آغاز: از ابتدای سلطنت غوریان که‌اول ایشان‌سلطان شهاب الدین‌غوریست.

48226ـ **لاهور،** پنجاب، پبلك‌لائبریری ۹۵۴۰.۲۲ تو:شکستهٔ بخشی رام‌کایسته، ۷محرم **۱۲۰۱**،۱۹۱گ ۲۰س [منظوراحسن عباسی ۱ : ۶۶۸].

توزك‌جهانگیری=جهانگیرنامه

در همین بخش ص۴۶۴۰ خواهد آمد.

تیمور نامه=کنوزالاعظام

درهمین بخش خواهد آمد.

تیمورنامهٔ مفضلی

از سید مفضل علیخان ، از مؤرخان (کـه یاد او در «تاریخ مفضلی: ...» گذشت) تاریخ خاندان تیموری هنداست . باید دید چه‌جدایی با «تاریخ تیموری : ۴۶۰۰» اودارد. **آغـاز** حمدله ... اما بعد،چنین گوید‌بندهٔ‌ضعیف‌نحیف

48227ـ**لاهور،** پنجاب، پبلك لائبریری ۹۵۴۰.۲۳مفضل: نستعلیق‌وشکسته‌ازپایان سدهٔ **۱۳**، زرین،مصور، آغازبرابرنمونه ، ۸۳ گ ۱۰ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۷۸].

ج

جام جم

از سید احمدخان.

تاریخ چهل وسه تن ازپادشاهان هندودهلی ست، از تیمور تاروزگارنگارش، در ۱۲۵۵ ق ۱۸۳۹م به‌انجام رسانده‌است. **آغاز**: از آنجا که گل زمین، خیر البقاع دهلی.

48228 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۴۵ Or : شکسته‌آمیز **۱۸۳۹**م، آغازبرابر نمونه، ۳۳ گ ۱۲ س [ریو ۱: ۲۸۴].

48229 ـ **هند**، بانکیپور ۵۹۵: نستعلیق **۱۲۶۶** ، آغاز برابر نمونه ، ۲۷ گ ۱۷ س [ف. عبدالمقتدر ۷: ۱۱۴].

48230 ـ **هند** ، بانکیپور ۵۹۶: تعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۲۷ گ ۱۹ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۱۶] .

جام جهان‌نما

در ص ۴۱۳۲ گذشت.

جغرافیای هندوستان

در بخش جغرافیا ص ۳۹۵۹ گذشت.

جمع داسی ممالک محروسهٔ هندوستان

ناشناخته. از نیمهٔ سدهٔ ۱۲ بروزگار اکبر شاه‌دوم (ـ۱۱۷۲). اقتصادیات هندوستان است ازدام وفرورده‌های دیگر. **آغاز**: الحمدلله والمنه که بافضال وکرم جناب آلهی واقبال عدد ءالحضرت شاهنشاهی.

48231 ـ **لاهور** ، پنجاب پبلک لائبر - یری ۲، ۳۳۶ جمع: نستعلیق ۲ ذیقعدهٔ **۱۲۲۶**، زدین ، ۲۱۴ گ [منظور احسن عباسی: ۲۴۲].

جمع صوبه‌جات...

در بخش جغرافیا ص ۳۹۶۰ گذشت.

جنگ بهادرشاهی = تاریخ ارادت خان، ص ۴۵۹۵.

جنگنامه

ازسراینده‌ای با تخلص غنی: **غنی** چون به‌وصف آن جهان برترست. به‌مقصود باز آمدن بهتراست. منظومه‌ای‌ست دروصف جنگ میان عالمگیر اورنگ‌زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) با برادرش دار- شکوه (۱۰۲۴-۱۰۶۹). **آغاز**: خدایا همه ملك عالم تراست ـ جهان پادشاهی مسلم تراست.

48232 ـ **هند**، بمبئی، اینودسیته ۷۴. V (۱۲۵ ف) : دریك مجموعه سروده‌ها (گ ۴۲-۵۷) [ف. عبدالقادر سرفراز : ۲۰۸].

جنگنامه = رزم‌نامه = پادشاه‌نامه = بهادرشاهنامه

از نعمت‌خان عالی (م ۱۱۲۱) (که‌یاد اودر «دیوان: ۲۵۸۳» گذشت).

جنگنامهٔ بهادرشاه، شاه‌عالم یکم (۱۱۱۸- ۱۱۲۴) واعظم شاه‌پسران اورنگ‌زیب عالمگیر وفتوحات بهادرشاه است. درکانپور ۱۸۷۵ م در ۱۵۴ ص وپس ازآن چند بار چاپ‌شده است، و نیز گزیدهٔ آن به‌همان نام «جنگنامه» در ۱۲۶۱ ق در ۳۲ ص وپس ازآن چاپ شده‌است. **آغاز** : زیب دیباجهٔ سخن نیایش بی‌نیازی‌ست.

بنگرید : ذریعه ۵ : ۱۶۹ـ ف . مشار : ۵۰۷ـ مؤلفین مشار ۶: ۶۲۴

48233 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe11،19B ۱۰۶۱ (۱۴۱ف) : شکسته ۱ شوال **۱۲۲۵** ، آغاز برابر نمونه ، درفهرست بنام **رزم‌نامه** است ، ۲۴ گ ۱۴ س [ف. عبدالله

۱: ۹۵].

48234 ـ موزهٔ بریتانیا، ۹۷۴۲ Or: نوشتهٔ **۱۲۴۷** بنام جنگنامه یاد شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

48235 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۷۹۵/ ۱/ ۴۸۱۵: تاریخ یادنشده.

48236 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۸۴۴/۱/۴۸۶۴: نیز تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۶].

48237 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۳/۳۸۱/۳۳۸۵: نوشتهٔ **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۶].

جنگنامهٔ مشرقی

از بهوانی‌پرشاد مشرقی کایسته، که در قنوج میزیسته‌است.

48238 ـ آصفیه، ۱۱۳۴، تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۰۸** [ف. آصفیه ۲: ۱۰۰].

جنم‌ساکهی

از خواجه عبدالحکیم‌خان. در ۸۷ بیان. **آغاز**: بعد حمد فراوان و ثنای بی پایان مر ایزدی‌را.

48239 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۴۱۴ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، (گ ۱-۱۲۵) [ریو ۱: ۲۹۳].

جواهر شاهی = تاریخ ...

از جوهر آفتابچی، که بسال ۹۹۵ (۱۵۸۷م) بدان آغاز کرده است، در تاریخ همایون پادشاه (۹۳۷-۹۶۳) هندی. باید دید با تذکرة الواقعات همایونی: ۴۶۳۱، او چه جدایی دارد.

48240 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۸۳/ ۴۲۳۶: نوشتهٔ ذیقعدهٔ **۱۰۷۶** (۱۶۶۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۴].

جوهر صمصام

ازمحمد محسن صدیقی کبوری بجوری، فرزند حنیف. تاریخ مغلقی‌ست از رویداد لشکر کشی نادرشاه به‌هند، و کمی از جانشینان اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) در ۱۱۵۳ به درخواست شیخ علاءالدین که ازدوستان امیرالامراء صمصام الدوله‌خان دوران بوده‌است. **آغاز**: حمدی که آفریننده راسزد آفریده راچه‌یارا.

48241 ـ کلکته، انجمن آسیایی بنگال (ایوانف، ذیل دوم ۹۲۹): نوشتهٔ **۱۲۲۴**ق.

48242 ـ کمبریج دانشگاه، (براون ۳۶۴ ذیل، کالج کینز ۱۳۲): [استوری ۱: ۳۲۵ - بریگل ۲: ۹۱۸].

48243 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۹۸ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) آغاز برابر نمونه، ۱۸۶ گ [ریو ۳: ۹۴۱].

48244 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۴۱: نوشتهٔ شبهولال، **۱۲۲۵**، ۱۵۶ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۱].

جهادشاه عبدالرحمان غازی

ازشیخ محمدعلی.

48245 ـ آصفیه، ۱۸۴۸ تاریخ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۴: ۹۸].

جهانگیرنامه = تورک جهانگیری = واقعات جهانگیری = روزنامهٔ جهانگیری = مقالات جهانگیری

منسوب به ابوالمظفر نورالدین محمد

جهانگیرپادشاه(۱۰۱۴ ق- ۱۰۳۷ ق) فرزند جلال‌الدین محمد اکبرپادشاه (۹۶۳ق-۱۰۱۴ ق) . ویا ازمعتمد خان‌نخشبی(همان‌میرزامحمد شریف نگارندهٔ اقبال نامه۴۵۷۶)که به اشارهٔ جهانگیر، درسوانح اونگاشته‌است.رویدادهای دوازده سالهٔ پادشاهی اوست‌ودرپایان‌پندنامه‌ای اززبان همان‌جهانگیر. نثری‌روان‌وسروده‌هایی نیز از همو دارد ، از آن میان قصیده‌ای در پاسخ قصیدهٔ خاقانی :دل‌من پیرتعلیم است‌ومن طفل زباندانش .

در لکهنو ۱۸۶۳ م بنام دوم چاپ شده است. آغاز : ای نام‌توسردفتراسراروجود... حمدبینایت وشکر بینمایت مبدعی را که بهیك امرکن . . . از عنایات بینهایات الهی ، هشتم جمادی الثانیهٔ سنهٔ(۱۰۱۴)،صبح‌روزپنجشنبه، دردارالخلافهٔ آکره‌درسی وهشت‌سالگی پادشاه شدم . آغاز پند نامه: پندنامهٔ جهانگیری‌که فرزندان کامکارومریدان... دستور العمل خود ساخته سرمایهٔ سعادت ... دانند . اول بدانید که‌گیتی‌پایدار است.

بنگرید: مؤلفین مشار۲ :۴۴۸- ریو ۲ : ۲۵۳.

48246ـ**هند**، بانکیپور۵۵۷ : نستعلیق محمد مؤمن مشهور بعرب‌شیرازی،سلخ ذیحجهٔ **۱۰۲۰** درحیدرآباد ، **آغاز**:حمدبینایت‌وشکر بینهایت، بایادداشت: این کتاب جهانگیر نامه راکه‌حضرت جنت مکانی‌خـودتصنیف نموده‌در دارالفتح حیدرآباد از کتابخانهٔ قطب الملك گرفته شد،حرره محمدسلطان،وعرض۱۰۶۸را دارد، ۱۱۹ گ ۱۲ س [عبدالمقتدر۷ :۵۴] .

48247 ـ **مشهد** ، رضوی ۵۱ تاریخ: نستعلیق درویش محمد،**۱۰۴۶** ، آغاز افتاده، در فهرست بنام **روزنامهٔ‌جهانگیری** یادشده است ، ۱۰۱ گ[ف. رضوی۳ :۸۹].

48248ـ **تهران**، مجلس۵۷۰۸ : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، زرین ،آغاز برابر نمونه، ۲۹۳ ص [ف. مجلس ۱۷ :۱۶۲].

48249 ـ **موزهٔ بریتانیا** ،۲۶۲۱۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م ، بنام **جهانگیر نامه**یادشده‌است. **آغاز**: ازعنایات‌بیغاست‌الهی، ۳۱۶گ۱۷س.

48250 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۵۴ Add: شکسته‌آمیزسدهٔ**۱۷** ، تحریر ساختگی جهانگیرنامه است. **آغاز**: ای نام تو سردفتر اسرار، ۱۴۰گ ۱۶ س [ریو ۱ :۲۳۵-۲۳۶].

48251 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۳ تاریخ (۲۶۸ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۱**، تحریر ساختگی جهانگیر نامه است **آغاز** : برابر نسخهٔ پیشین، ۱۲۸ گ ۱۷س [ف.محمداشرف :۳۰۸].

48252ـ **آصفیه**،۶۳۲تاریخ: نستعلیق **۱۱۶۲** درحیدرآباد، بنام **تزوك‌جهانگیری** ست، ۴۸۵ص۱۶س[ف. آصفیه۱ :۱۹۷].

48253 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۳۸۶۳/۸۳۰: نوشتهٔ منشی تیك چند کاتهیه، ۲۵ رمضان **۱۱۹۸** (۱۷۸۴ م) [ف . دکترمحمدبشیرحسین۱ : ۳۶] .

48254ـ**مشهد**،رضوی۹۶۸۹فهرست نشده : نستعلیق شکسته آمیز هند، سدهٔ **۱۲** ، آغاز برابر نمونه،انجام افتاده،۲۴۴گ۱۷س [رؤیت].

48255 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ، ۱۶۴۶ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، بنام **تزوك‌جهانگیری**ست ، ۴۹۹ گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۳۰].

48256 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۴۵

Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، بنام **تزوك جهانگیری** ست، ۴۱۶ گ ۱۵ س [دیو ۳: ۹۳۱].

48257 ـ **هاروارد**، هوتن ۸۶۱ M ۴۳: نسخ، سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام افتاده، درفهرست بنام **واقعات جهانگیری یا تزوك جهانگیری** یاد شده [نسخه‌ها ۴: ۶].

48258 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۶۲ تاریخ (۲۶۶ ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، آغاز: از عنایات الهی، وبنام **جهانگیر نامه (تزوك جهانگیری)** یادشده است، ۱۸۸ گ ۲۵ س [ف. محمداشرف: ۳۰۶].

48259 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴۰.۲۲۴ جها: نستعلیق آغاز سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۲۶ گ ۱۱ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۸۷].

48260 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۰۸ Or: نستعلیق، **۱۲۳۹** (۱۸۲۴م)، گزیدهٔ آن است، **آغاز**: حمد بیغایت وشکر لانهایت مبدعی را که بیك امر کن، با یادداشت: **تزوك جهانگیری**، ۵۵ گ ۱۵ س [دیو ۳: ۹۳۲].

48261 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PF1V4A ۴۸۲ (۱۱۶ف): شکسته آمیز، ۲ محرم **۱۲۴۳** ق، ۸۶ گ ۱۱ س [ف. عبدالله ۱: ۷۹].

48262 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APF1V4A ۱۱۷ (۱۱۷ف): نستعلیق خوب، ۱۵ رمضان **۱۲۶۲** ق، درسرگذشت جهانگیر است، آغاز برابر نمونهٔ **۲**، ۱۶۴ گ [عبدالله ۱: ۸۰].

48263 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۹۸۸ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، بخشی از سرگذشت جهانگیر است، ۲۳ گ [دیو ۳: ۹۳۱].

48264 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۹۰۲ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، با یادداشت: تواریخ سلیم شاهی عرف جهانگیر نامه تصنیف جهانگیر پادشاه، ۲۹۳ گ ۹ س [دیو ۳: ۹۳۱].

48265 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ M ۰۳۵ (۲۶۷ف): نستعلیق خوب پانـدیت دویارام، **۱۳۰۰**/۱۷۷۴، ۱۸۴۹، ۱۱۳ + ۲ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۲۵۷].

48266 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۷۰ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، بنام **جهانگیر نامه مسمی بتوزك جهانگیری** ست **آغاز**: بنام پادشاه پادشاهان ـ بلندی بخش قبله گاهان، ۱۰۲ گ ۱۸ س [دیو ۱: ۲۵۵].

48267 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۴۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، بخشی از سرگذشت جهانگیر است (گ ۳۵-۱۸۱) و سپس گفتاری با این سرآغاز: از انتخاب جهانگیر شاهی نوشته می‌شود (گ ۲۰۲-۲۹۶) [دیو ۳: ۹۳۱].

48268 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۹۰/۳۷۲۲: سدهٔ **۱۳** [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۵].

48269 ـ **هند**، بانکیپور ۵۵۸: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، پندنامه را نیز دارد، ۱۱۴ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷: ۵۹].

48270 ـ **تهران**، ملی ۵۵۲ ف: شکسته نستعلیق خوش ملك الكتاب عبدالله. گویا **۱۳۰۶**، آغاز افتاده، در فهرست بنام **شرح حال حکیم ملقب به جهانگیر** یادشده است. ۱۷۸ گ ۱۲ س [ف. ملی ۲: ۴۲].

48271 ـ **تهران**، فرهاد معتمد ۱۵: نستعلیق، تاریخ یادنشده، درفهرست بنام **مقالات** است [نسخه‌ها ۳: ۲۴۴].

48272 ـ **آصفیه**، ۲۲۴ تاریخ: نستعلیق، انجام افتاده ۸۰۷ ص ۱۹ س. [ف. آصفیه ۱: ۱۹۷].

48273 ـ **لندن**، دیوان هند ۱۶۴:

تاریخ یادنشده. فیلم آن در دانشگاه‌ش ۱۸۸۲ هست [فیلمها ۱: ۷۲].

48274 ـ پاکستان، لاهور، پـرفسور شیرانی ۱۰۸۶/ ۴۱۳۸: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۳۵].

48275 ـ پاکستان، دانشگاه پـنجاب PF1V4C ۵۹۰ (۱۱۵ف): نستعلیق، بی تاریخ، آغاز برابـر نمونـه، ۲۳۵ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۷۹].

76ـ48279 ـ هندوستان، رامپور، کتب‌خانهٔ رضا: چهار نسخه از آن در این کتابخانه هست [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۵۰۰۴۵].

جهانگیر نامه

ازمحمد هادی.

سرگذشت وسوانح جهانگیر است، که پیش از این یادشده، با پیشگفتار محمد هادی یادشده. در بالا. آغاز: حمدوثنای بی‌مروحد وسپـاس و ستایش لاتعد.

48280 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۴۴ Or: نستعلیق ۱۲۴۱ (۱۸۲۵م) در لکهنو، آغاز برابر نمونه، ۱۸۷ گ ۲۳ س [ریـو ۳: ۹۳۰].

چ

چچ نامه = فتحنامهٔ سند

متن عربی آن «منهاج المسالك»، ازمحمدفرزند قاسم ثقفی، درتاریخ سند است پیش از اسلام و تاریخ چچ فرزند سیلایج و گشودن سند بدست اعراب در ۱۵ ق (۶۳۶م) تا ۹۶ ق (۷۱۴م).

مترجم برحسب اختلافی که درمنابع آمده: محمد فرزند علی فرزند حمید فرزند ابوبـکر کوفی، یا محمدعلی فرزند حامدفرزند ابوبکر کوفی، که درهندمی‌زیسته، بروزگار معزالدین محمدفرزند سام وناصرالدین قباجه، وبـدستور عین‌الملك فخرالدین حسین فرزند ابوبکراشعری وزیر، بسال ۶۱۳ ق. بفارسی شیوا ترجمه کرده است.

این ترجمه در بمبئی ۱۳۰۰ق وبار دیـگر بـکوشش دکتر داود پوته در حیدرآباد دکن ۱۹۳۹م در ۲۸۹ ص چاپ‌شده‌است.

آغاز ۱: حمدوسپاس بیشمار مرپروردگار واحدقهار. آغاز ۲: حمدوستایش مرآن‌خدای را که ذکرکرام او خلاصهٔ ایمان است.

بنگرید: مؤلفین مشار ۵: ۶۲۰ـ دیو ۱: ۲۹۰.

48281 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب APe111I ۷۷ (۱۵۵ف): نستعلیق ۲۴ شوال ۱۰۶۱ق، آغاز برابر نمونـهٔ ۲، ۱۲۶ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۱۰۵].

48282 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ b ۵۸ تاریخ (۴۴۷ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۸۲ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۵۲۳].

48283 ـ هند، بانکیپور ۵۹۷: نستعلیق راجی محمد، ۱۰ ذیقعدهٔ ۱۲۷۲، آغاز برابر نمونه، نام‌نگارنده‌در نسخه: بنده‌دوست محمدی علی بن‌ابی‌بکر کوفی‌ست، ۱۰۶ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۱۷].

48284 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۵۸۲ Or: شکسته‌آمیز سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونهٔ ۱،

نام نیای نگارنده درفهرست جامداست نسخه حمید
۲۵ گ ۱۷س [دیو ۱: ۲۹۰].

48285 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۸۷ Or: نستعلیق محرم **۱۲۴۸** (۱۸۳۲م)، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۱۱۲ گ ۱۷س [دیو ۳: ۹۴۸].

48286 ـ **پاکستان، لاهور**، پرفسور شیرانی ۸۸۸/ ۳۹۴۰ : تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۶].

چمنستان امجدی

بسال ۱۲۴۳ (۱۸۲۸م)، بنام امجد علیشاه اوده (۱۲۵۸-۱۲۶۳)، درچهارچمن ویك خاتمه: چمن یکم درعقاید نصارا وترجمهٔ سه فصل از توریت و انجیل. چمن دوم در احوال انگلستان که آنرا برتن هم خوانند. سوم خلاصهٔ تاریخ انگلستان. چهارم در ذکر مردم انگلستان وشهر لندن. خاتمه درآمدن انگریزان بهند. **آغاز**: الحمد مرخالقی راکه این هستی گوناگون راازکتم عدم بمنصهٔ وجود.

48287 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱ تاریخ (۴۵۰ف) : نستعلیق ۱۷ ج ۱/ **۱۲۵۹** (۱۸۴۳م) ۷۳ گ ۲۳س [ف. محمداشرف: ۵۳۶].

چهارچمن

از چندر بهان Chandac Bhan متخلص به برهمن، لاهوری که دراکبرآباد میزیسته ودردستگاه داراشکوه (م ۱۰۶۹ یا ۱۰۷۰) منشیگری داشته ودر ۱۰۷۳ یا ۱۰۷۷ درگذشته است، تاریخچه ووصف دربار شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) است. دربمبئی ۱۲۷۰ق چاپ شده است و ازهموست: منشآت برهمن، گلدستهٔ عشق، تحفة الانوار، نگارنامه، تحفة الفصحا، مجمع الفقرا، نادرالنکات باسؤال وجواب باالعل باداراشکوه دربارهٔ تصوف هند، دیوان، رسالهٔ برهمن.

آغاز ۱: بعدحمدوثنای بهارسرایی که گلشن ربع مسکون را درظل حراست کشور خدایان. **آغاز ۲**: چمن اول مشتمل برسیرابی وشادابی گلهای همیشه بهاردولت ابد.

بنگرید: ذریعه ۹ : ۱۳۴ (جگت رای) فرهنگ سخنوران: ۸۴ ـ ف. مشار: ۵۳۶ ـ مؤلفین مشار ۲: ۴۵۴ ـ تاریخ تذکره های فارسی ۱ : ۶۳۱.

48288 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱ PPeII21 ۱۷۱۲ (۱۳۰ف): شکسته ۲۰ ذیقعدهٔ ۲۷ پادشاهی (گویا اورنگ زیب **۱۰۹۶** ق)، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۸۱ گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۸۸].

48289 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPe1121 ۱۶۳۸ (۱۳۱ف): شکسته آمیز لاهور، ۵ رمضان، ۴۸ پادشاهی اورنگ زیب (**۱۱۱۷**ق)، ۷۳ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۸۸].

48290 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۲ Or: نستعلیق دسمبر **۱۸۴۹**م، درچهارچمن است، **آغاز**: حمدله... اگرچه درعهد سعادت آیین وزمان میمنت قرین، ۱۲۱ گ ۱۳س [دیو ۳: ۹۳۵].

48291 ـ **داکا**، دانشگاه ۹۷ DU (۱۷۷ف): شکستهٔ ۱۰ رمضان، سدهٔ **۱۸**م، **آغاز**: چمن اول مشتمل برسیرابی، ۷۵ گ [ف. حبیب الله ۱: ۱۶۰].

48292 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۲۳۲ : نیم شکستهٔ هندی، در ۲۸ ع ۲/ **۱۳۳۲** (پایان چمن سوم) ۷۲ گ ۱۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۶].

48293 ـ **داکا**، دانشگاه ۷۴

DU (۱۷۸ف): نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۱۳۴ گ [ف.حبیب‌الله۱: ۱۶۰].

48294 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۹۸۹/۱۹۷۹: تاریخ یاد نشده، منشآتی از اوست.

48295 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۷۲۹/ ۳۷۶۲: تاریخ‌یادنشده، منشآتی ازوست[ف.دکترمحمدبشیرحسین ۲: ۳۷۶].

چهار چمن

از دولت‌رای، درگذشته‌میانهٔ سدهٔسیزدهم. تاریخ‌عمومی هند است(بنگرید: مرآت دولت عباسی، دهمین بخش). **آغاز:** حمد را با تو بستی است درست.بردرهر که‌رفت‌بردرتست.

48296 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبر-یری۹۵۴دولت: نستعلیق گویاروزگار نگارنده، ۲۳۷گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۵۹].

چهار چمن

عبدالودود.

48297ـ**آصفیه**، ۱۳۹۰ تاریخ :تاریخ یادنشده[ف.آصفیه ۳ : ۱۰۰].

چهار گلزار شجاعی

از هرچراندس Harcharandas فرزنداودی‌رای‌فرزندمکندرای‌فرزنداساکرمل. تاریخ‌عمومی‌هنداست از آغاز تابسال۱۲۰۱ق که تاریخ نگارش است، در پنج کتاب (چمن) **آغاز:** حمدگویم آن‌خدای‌پاک‌را ـ صورت‌انسان نموده‌خاک‌را.

48298 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۱۸ Pel ۴۵۳ (۹۱ف): شکستهٔ **۱۲۰۱** ق، آغاز برابر نمونه، ۵۷۳ گ [ف. عبدالله ۱: ۶۰].

48299 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۳۲ Or : نستعلیق سدهٔ**۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۲۶۳ گ ۱۵س[ریو۳ : ۹۱۲].

چهار گلشن=چتر گلشن =اخبار النوادر

از رای چترمن نیك Chatarman رای‌زاده، تاریخ عمومی پادشاهان هند است از پدهشترتا ۱۱۷۳ (۱۷۵۹م)، که بسال ۱۱۷۳ (۱۷۵۹م) نگاشته است، با دیباجه‌ای ازنبیرهٔ نگارنده‌بنام سکسینه‌که بسال۱۲۰۴(۱۷۸۹م) ساخته‌است. درچهار گلشن وچند چمن: گلشن یکم‌احوال پادشاهان‌هندوستان، گلشن دویم در احوال صوبجات هندوستان. گلشن‌سیم درمنازل ومسافات. گلشن چهارم در ذکر سلاسل فقرای اسلام ودرویشان‌هندو. **آغاز :** سپاس بیرون از قیاس پادشاهی راسزد.

48300 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۸۲ تاریخ (۳۴۲ف): شکستهٔ سدهٔ**۱۲**، بدون دیباجهٔ نسخهٔ دیگر این کتابخانه، آغاز برابر نمونه، ۷۲گ ۱۴-۱۵ س [ف . محمد اشرف: ۳۸۰].

4830l ـ**حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۱۸۱ تاریخ (۳۴۱ ف) : نوشتهٔ ۹ صفر (۹ پادشاهی اکبر شاه دوم) **۱۲۲۶** (۱۸۱۱م). **آغاز:** (دیباجهٔ اول). اجزای چندمسمی‌بچهار گلشن مؤلفهٔ مظهردانش وبینش، ۸۹، گ۱۷س [ف.محمد اشرف: ۳۷۹].

48302 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۴۲ : نوشتهٔ میرزا نصیر الدین، **۱۸۸۷**م، ۹۸ص[فسرفرازعلی: ۱۰۱].

48303 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۹۱ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه،

۱۳۲ گ ۱۳ س[دیو ۳: ۹۰۹].

48304 ـ **هند**، بانکیپور ۵۴۲: نستعلیق هند، سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۱۴۱ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر ۷:۱۷].

48305 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب ۴۴ Pel ۸۶۳ (۹۰ف): شکسته، بی‌تاریخ، **آغاز:** سپاس بیقیاس پادشاهی راسزا، ۴۷ گ [ف. عبدالله ۱:۵۹].

48306 ـ **داکـا**، دانشگاه ۸۴ DU (۵ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، بنام **اخبار النوادر** است، ۸۰ گ [ف.حبیب‌الله ۱: ۵].

48307 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۲۳۳/۱۱۸۰: نوشتهٔ ماشاءالله، ۱۰ شوال **۱۲۴۹** (۱۸۳۴م)[ف. دکترمحمدبشیر حسین ۱:۳۷].

چهار گلشن

از ولی‌محمدحیدرآبادی، در گذشتهٔ ۱۲۰۵ پروانجات ونامه‌های حضرت آصفجاه ثانی است.

48308 ـ **آصفیه**، ۷۱۰۸ تاریخ: نوشتهٔ پیرامن **۱۳۰۰** [ف. آصفیه ۴:۹۸].

ح

حادثهٔ نادرشاه

در نابسامانیهای شهر دهلی پس از ورود نادرشاه بدان‌شهر.

48309 ـ **آصفیه**، ۷۷۷ تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۶۰**، ۷۸ س ۱۱ س. نسخه بنام واقعهٔ خرابی دهلی است.

48310 ـ **آصفیه**، ۷۷۹ تاریخ: بی‌تاریخ نسخه بنام **حادثهٔ نادرشاهی** است. [ف. آصفیه ۱: ۱۹۹].

حالات قطبیه = تاریخ دکن درص ۴۶۰۴ گذشت.

حالات نجیب الدوله، بشارت خان، دوندی‌خان

تاریخ نجیب الدوله نجیب خان روهله (م۱۱۸۴ق/۱۷۷۰م) است (گ ۱-۲۱) با این سرآغاز: در ابتدا از ولایت آمده عموی او بشارت خان نام‌داشت. سپس حالات بشارت‌خان ودوندی‌خان (م۱۱۸۸ ق ۱۷۷۴م) (گ۲۴ - ۳۴)، بااین سرآغاز: بشارت خان ودادخان نامی‌روهیله از ولایت که‌نزدیك کوه خیبراست در هندوستان‌رسیده. آنگاه زندگی‌نامهٔ‌دوندی خان با این سرآغاز: دوندی‌خان‌ازولایت‌پیاده‌پاآمده درسرکار علیمحمد خان نوکرشده.

48311 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۱۱ تاریخ (۴۴۵ ف): شکستهٔ خوب منشی بهاری‌لال فرزند بهاری داس، **۱۲۰۱**، ۳۵ گ ۱۳-۱۲ س [ف.محمد اشرف: ۵۲۰]

حالات نظام الملك و ناصر جنگ

از قادرخان بیدری (که یاد اودر «تاریخ آصفجاهی: ۴۵۹۵» گذشت). تاریخ‌کوتاهی‌ست از رویدادهای روزگار نظام الملك آصف‌جنگ وپسرش ناصر جنگ، وازآمدن پدر بزرگ او قلیخان به هند آغاز میشود و میرسد بکشته شدن ناصرجنگ در۱۱۶۴ ق. **آغاز:** بعداز حمد خالق‌ودرودنامحدودبرآن عاقبت محمود.

48312 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۱۷۲/۲ تاریخ (۴۰۹ف): نوشتهٔ ۱۷ع۱/ **۱۲۴۸**، بدانبال «تاریخ فرخنده» ازهمو(گ ۶۳-۷۲) [ف.محمد اشرف:۴۷۴].

48313 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالار جنگ N.۱۷۱ (۴۱۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، ۵۴ گ

[ف.محمداشرف :۴۷۴].

حالات و واقعات عالمگیر شاه

48314ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۴۳ : نوشتهٔ ۱۹۰۷م، ۲۷، ۳۲ س [مخطوطات،سرفراز علی:۱۰۱].

حدیقة السلاطین

از نظام‌الدین احمد فرزند عبدالله شیرازی صاعدی. از سدهٔ یازدهم، در تاریخ قطبشاهیان وبویژه سلطان عبدالله(۱۰۲۵-۱۰۸۳)وپدرش محمد قطبشاه، در دوجلد. حصهٔ یکم آن بنام «حدیقة السلاطین قطبشاهی» بکوشش سید علی اصغر بلگرامی درحیدرآباد دکن بی‌تاریخ و نیز همانجا در ۱۳۵۰ق چاپ شده‌است. **آغاز:** شکروسپاس وستایش بیقیاس حضرت پادشاه علی الاطلاق.

بنگرید: مؤلفین مشار ۱: ۴۱۸.

48315ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/۶۵۴۲ Add : نستعلیق، باتاریخ **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م) در دفتر، آغاز برابرنمونه، (۱۹۵پ-۲۲۱ر) [ریو۱:۳۲۱].

48316ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۷ Add : نستعلیق سدهٔ**۱۸**م، ۲۴۹ گ ۱۴ س [ریو۱: ۳۲۲].

48317ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۱۴ تاریخ(۳۶۹ف): نستعلیق سدهٔ**۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۴گ ۱۸-۲۵س [ف. محمد اشرف:۴۱۵].

حدیقه العالم=تاریخ قطبشاهیان

از میرعالم، نواب ابوالقاسم فرزند رضی الدین فرزند نورالدین جزایری شوشتری موسوی (۱۱۶۶-۱۲۱۶ق) ، از نزدیکان نظام الملك آصفجاه دوم نظام‌علیخان(م۱۲۱۸ق)در تاریخ حیدرآباد،در دومقالت نگاشته است . مقالت یکم درتاریخ قطبشاهیان،دوم نظامشاهیان (آصفشاهیان) تا بسال ۱۲۱۴ق. در دو جلد چندین بار چاپ شده است،ازآن میان در دکن ۱۲۶۶ ق و همانجا ۱۳۰۹ ق(بنگرید:تاریخ نظامی:۴۶۲۲). **آغاز:** نظام‌ملك‌سخنوری‌وانتظام قلمرو معنی گستری‌وقف سالاری .

بنگرید: ذریعه۶:۳۸۸-مؤلفین مشار ۱: ۲۹۵.

48318 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۲۱۵ تاریخ(۳۹۱ف): نستعلیق واحد علی، ۲۴ شوال **۱۲۱۸**(۱۸۱۳م)، آغاز برابر نمونه، مقالهٔ یکم آن است، در یك مقدمه وهفت باب، ۱۵۳گ[ف. محمد اشرف:۴۴۲].

48319ـ**حیدرآباد**،موزهٔ سالار جنگ ۲۲۲تاریخ (۳۹۶ف): نستعلیق میرمحمد علی فرزند میرجعفرعلی، ۱ ج۱/ **۱۲۴۶**،مقالهٔ دوم آن است. **آغاز:** مقالهٔ دوم درذکر اخبارجلادت آثار سلسلهٔ علیهٔ عالیهٔ آصفیه ادام‌الله‌ایام‌دولتهم واین مقاله مرتب است، ۲۳۹گ ۱۷ س[ف. محمداشرف: ۴۴۷].

48320 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ N.۲۲۳ (۳۹۷ف) : نستعلیق شکسته آمیز، ۸ج۲/**۱۲۴۹** (۱۸۳۳م) ، مقالهٔ دوم، است۲۰۲گ ۱۷ - ۱۹ س[ف.محمد اشرف : ۴۴۷].

48321 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ N.۲۱۷ (۳۹۲ ف): نستعلیق سیدمحمد پیران، ۱۱ رمضان **۱۲۹۳** (۱۸۷۶م)، مقالهٔ یکم است، آغاز برابرنمونه ،۲۰۷ گ ۱۷ س [ف. محمد اشرف: ۴۴۳].

48322 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار جنگ N.۲۱۶ (۳۹۹ف): نستعلیق محمد قاسم

علی، ۵ رجب ۱۲۹۳ (۱۸۷۶م)، ۴۴۶ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۴۴۸].

48323ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ N.۲۱۸ (۴۰۰ف): نستعلیق ۲۴ رجب ۱۲۹۴ (۱۸۷۷م)، مقالهٔ دوم‌است بادیباجهٔ سیدمحمد، ۲۹۳ گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۴۴۹].

48324ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ N.۲۲۰ (۳۹۴ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، بامهر مورخ ۱۲۰۶ق، ۳۰۰ گ ۱۷ س.

48325ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۲۱ تاریخ (۳۹۵ف): سدهٔ ۱۳، مقالهٔ دوم آن است، دریك مقدمه‌وپنج باب، آغاز: باب اول در بیان احوال سعادت اشتمال نواب مغفرت‌مآب نظام‌الملك آصفجاه، ۳۱۲ گ ۱۲ س [ف. محمداشرف: ۴۴۵].

48326ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ N.۲۲۵ (۳۹۸ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، مقالهٔ‌دوم‌است، ۲۷۹ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف: ۴۴۸].

48327ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۵۸ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۲۹۱ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۳۳۳].

48328ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۵۹ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، مقالت‌دوم، ۳۲۵ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۳۲۴].

48329ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ N ۲۲۴ (۴۰۱ف): نستعلیق محمدقاسم‌علی، ۲۰ ذیحجهٔ ۱۳۰۳ (۱۸۸۶م)، ۲۵۴ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۴۵۰].

48330ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ N.۲۱۹ (۳۹۳ف): نستعلیق سید باقر، ۱۶ محرم ۱۳۰۴ (۱۸۸۶م)، ۱۹۵ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۴۴۴].

حدیقة‌الهند

از بهاءالدین احمد، معروف به بخشوع؟ درگذشتهٔ ۱۲۶۵، فرزندشیخ حامد فرزند بهادر سودتی. تاریخ‌عمومی هند است‌ازآغازتاروزگار نگارنده، نگاشتهٔ ۱۲۶۵ ق، در ۱۸ باب: ۱ـ طول‌وعرض‌هند وعلم وعقایدهندیان ۲ـ دراحوال افغانستان ۳ـ دراحوال‌ریاست سکهان ۴ـ صوبهٔ سندوراجگان گذشتهٔ آن ۵ ـ صوبهٔ دهلی ۶ـ صوبهٔ اوده‌وریاست لکهنو که در ۵۸۷ بدست مسلمانان گشوده شد ۷ـ صوبهٔ الله‌آباد جونپور ۸ـ احوال بنگاله‌وغیره ۹ ـ صوابهٔ اکبرآباد ۱۰ـ صوبهٔ دارالخیر اجمیر ۱۱ـ صوبهٔ‌مالوه ۱۲ـ صوبهٔ گجرات ۱۳ـ سورت وناظمان‌آنجا ۱۴ـ دکن ۱۵ ـ مرهته‌های دکن ۱۶ـ امیران مسلمان که دردکن فرمانروایی کردند ۱۷ ـ احوال شرق هند ۱۸ ـ در آمدن یوروپیان (اروپائیان) به‌هند.

آغاز: صحایف‌حمدودفاترشکر که‌درخور حضرت‌ملك‌علام.

48331ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۲۶۲ Pel ۵۷ (۹۵ف): نستعلیق ۵ ج ۱/ ۱۲۶۹، آغاز برابرنمونه، ۵۹۰ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۶۴].

حسب‌الارشاد در بیان احوال فیض‌آباد

از سید مهدی علی متخلص به‌امامی، سدهٔ سیزدهم. آغاز: حمد فیاضی که از کثرت فیوضش.

48332ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۳ Or: شکسته آمیز رمضان ۱۲۴۰ (۱۸۲۵م) در شاهجهان آباد. آغاز برابرنمونه، ۴۲ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۳۱۰].

حشمت کشمیر

از عبدالقادرخان فرزند مولوی واصل علی‌خان، بسال ۱۲۴۵ (۱۸۳۰م). در تاریخ کشمیر. **آغاز**: بعدحمد خالق لطیف الخبیر که‌جماعت انبیا.

48333 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۸/۴، Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م(۱۲۶۶ ق)، آغاز برابر نمونه، (گ۵۲ - ۷۲) [ریو ۳ : ۱۰۱۶].

48334 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۶۸۳/۱۶۳۳: نوشتهٔ فضل حسین‌در شهر محمد آباد (بنارس) ۱۱ ذیقعده **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۳۸].

حقیقت نامهٔ مظلومی و مقتولی حقیقت‌رای

راجروپ‌رغبت.

48335 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۹۷/۱۴۴۷: نوشتهٔ دلهارام که‌در لاهورمیزیسته است، **(۱۸۸۷م)** [ف. دکترمحمد بشیر حسین۱ : ۳۷].

حقیقت‌های هندوستان

لچهمی نرائن شفیق (که یاد اودر بساط الغنایم : ۴۵۸۸ گذشت). تاریخ وجغرافیای هندوستان ودکن است، بسال ۱۲۰۴ درچهارمقاله نگاشته است. **آغاز**: بعد حمد جهاندار جان آفرین خداوند زمان‌وزمین.

48336 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۶۶ Add : نستعلیق، ع ۱۲۲۴/۲ (۱۸۰۹م)، ۲۶۹ گ ۱۱س[ریو۱ : ۲۳۸].

48337 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۱۰ Or : نستعلیق جولای **۱۸۵۱**م، ۲۷۳گ۱۵س [ریو۳ : ۹۱۳].

48338 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۵ Or: نستعلیق **۱۲۸۳** (۱۸۶۶م)، آغاز برابر نمونه، ۲۶۱گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۲۳۸].

48339 ـ **هند**، بانکیپور۵۴۳: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغازبرابر نمونه، ۲۸۷ گ ۹ س [عبدالمقتدر۷ : ۱۹].

48340 ـ **آصفیه**، ۱۸۶۶ تاریخ : تاریخ‌یادنشده [ف. آصفیه۴ : ۹۸].

48341 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ ق ف۴۴ : نوشتهٔ **۱۲۱۰**، ۳۷۱س. درفهرست بنام **حقیقت هندوستان** است[ف. سرفراز علی : ۱۰۱].

خ

خالصه نامه

از بختمل Bakhtmal. تاریخ پنجاب وسیخها Sikhs است از آغاز تا ۱۲۲۲ ق. **آغاز**: بعد حمدخدامی‌گوید بختمل ازدیرباز

48342 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۳۳ Add : شکستهٔ **۱۲۲۹** (۱۸۱۴م)، درلاهور، آغاز برابر نمونه، ۱۱۵ گ۱۴ س[ریو ۱ : ۲۹۴].

48343 ـ **پاکستان**، دانشگاه‌پنجاب Pell.108 ۲۱۳۵(۱۶۲ف): نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابرنمونه، ۶۵گ ۱۴س [ف. عبدالله۱ : ۱۱۱].

خالصه‌نامه

از رتن چند Ratanchand فرزند رای‌زاده سلامت‌رای، از مردم پنجاب. تاریخ سیخها Sikhs است از آغاز تا انقراض ایشان، نگاشتهٔ ۱۸۹۹-۱۹۰۱ سماوت. **آغاز:** زهی شکر وثنای بارگاه نقشبند رواق نیلوفری راسزد.

48344 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe111۷۳ ۲۱۳۴ (۱۶۷ف) : نستعلیق، ۱۹۰۱ سماوت، آغاز برابر نمونه، ۱۶۰ گ ۱۷ س

خزائن الفتوح

از امیرخسرو دهلوی (که یاد او در «کلیات: ۱۸۵۶» گذشت) در پادشاهی علاء الدین محمد شاه خلج، از آغاز پادشاهی او تا ۷۱۱ق در دهلی نگاشته است. در آن آمده: این نامه که نقد فتح دارد در جیب. شد نام **خزاین الفتوحش** از غیب. بکوشش سید معین الحق در الیکره ۱۹۲۷م چاپ‌شده است. **آغاز:** الحمدلله المفتاح الذی فتح خزاین الفتوح.

بنگرید: دیو ۱: ۲۴۰.

48345 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11۱۸ ۱۵۵۹ (۹۶ف): نستعلیق شاهجهان آباد، ۲۰ ج ۲/**۱۲۲۹**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۸ گ ۱۲ س [ف. عبدالله ۱: ۶۷].

48346 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۰۰ Or: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۵۳** (۱۸۳۸م)، ۹۶ گ ۱۵ س [دیو ۳: ۹۱۹].

48347 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ AN۱۰۴ (۲۳۳ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز: این نامه که نقد فتح دارد در جیب، ۴۶ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۲۷۳].

48348 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۸۳۸ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۸۵ گ ۱۵ س [دیو ۱: ۲۴۰].

خزانهٔ رسول‌خانی

از فیض حق چشتی، محمد فیض‌الله، مخاطب به فضلعلی خان صدیق آصفجاهی. بنام نواب غلام رسول خان پسر نواب آصفجاه بهادر. نخست به‌اختصار از سرگذشت پیامبر و خلفای عرب آغاز کرده، سپس به پادشاهان دهلی از دودمان تیموری تا روزگار خود پرداخته‌است. درپایان از پادشاهان قطبشاهی از محمد قلی قطبشاه تا پادشاهی سید ابوالحسن تاناشاه و میر قمرالدین علیخان بهادر نظام‌الملک آصفجاه و فرزندانش تا سال ۱۲۴۶. و خاتمه را بسال ۱۲۵۱ به‌انجام‌رسانده‌است.

آغاز: یارب تو کریمی ورسول تو کریم. صدشکر که هستیم میان‌دو کریم.

48349 ـ **آصفیه**، ۶۰۶: تاریخ یاد نشده، ۲۰۹ گ ۱۹ س [ف. آصفیه ۱ : ۲۰۰].

خلاصة الأحوال

تاریخ کوتاه هند است، از آغاز آن تا بسال نگارش ۱۲۰۶ق. **آغاز:** حمد پادشاهی را که پادشاهان روی زمین بدرگاه جلالش.

48350 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe1۵۴ ۱۳۹۷ (۹۴ف) : شکستهٔ بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۴۷ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱ : ۶۳].

خلاصهٔ اذکار = خلاصهٔ سیر المتأخرین

از سید غلام حسین خان طباطبایی و سید اکبر علی مولوی فرزند سید صفدر علی، در

سرگذشت پادشاهان دهلی ازآفرینش تاشاه‌عالم دوم (۱۱۶۷-۱۱۷۳)، به‌سال۱۲۴۹(۱۸۳۳م) نگاشته است.

48351- پاکستان ، لاهور ، پرفسور شیرانی ۸۹۹/ ۳۹۴۱: نوشتهٔ۱۵شعبان**۱۲۶۶** (۱۸۵۰م) [ف.دکترمحمدبشیرحسین۱:۳۸].

خلاصة البیان فی ذکر الاعیان

از سید اصغر علی آبروفرزندحکیم محمد انور علی.

تاریخ خاندان‌والیان‌تونك است.

48352- پاکستان،لاهور،پرفسورشیرانی ۶۲۸۲ : نوشتهٔ پس از**۱۳۱۸** (۱۹۰۰م)[ف. دکتر محمدبشیر حسین۱:۳۸].

خلاصهٔ تاریخ سند

متن‌ازمحمدمعصوم(که‌درص۴۶۰۶گذشت) گزیده‌ازناشناس. **آغاز:** حمدله... برضمایرقدسی سرائراصحاب‌فطنت.

48353 - پاکستان ، دانشگاه پنجاب APe1113A ۸۰ (۱۵۸ف): نستعلیق، ۱۸ رجب**۱۲۸۷**، ۵۸گ‌۱۵س[ف.عبدالله ۱ :۱۰۷].

خلاصهٔ تاریخ قطبشاهی

در تاریخ قطبشاهیان کلکنده، ازناشناس.

آغاز : ابتدای عـروج سلطنت سراسر عظمت پادشاهان بلدهٔفرخنده بنیاد.

48354 -حیدرآباد،موزهٔسالارجنگ ۲۳۱تاریخ (۳۷۰ف): سدهٔ **۱۳**، ۱۶گ۱۲س [ف. محمد اشرف:۳۱۶].

خلاصهٔ تاریخ وزیرعلی

گزارش وتاریخ نواب وزیر علیخان اوده است،که در ۱۲۱۲ق برتخت پادشاهی نشست. واین خلاصه آغاز می‌شودباتاریخ وزیرعلی،از آقا محمد حسین فرزند آقامحمدعلی بهبهانی، (بنگرید :عبرت نامه،دهمین بخش) **آغاز :** پدرش هدی‌نام داشت که‌مخفف هدایت‌الله‌است .

48355 - پـاکستان،دانشگاه‌پنجاب APe1137 ۷۵(۱۸۳ف): شکسته، گـویا محمدحسین آزاد، بی‌تاریخ، ۱۱گ ۱۶-۱۴ س [ف. عبدالله ۱ :۱۲۴].

خلاصة التواریخ

انتظام‌الملك ممتازالدوله مهارجه‌کلیـان سنکه kalyan Singh تهورجنگ فرزند ممتاز الملك مهارجه شتاب رای بهادر منصور جنگ. تاریخ تیموریان‌هنداست، تا۱۲۲۷ق، دردوباب: باب‌یکم‌تیموریان‌از تیمور، بابرشاه، همایون‌تا اکبرشاه دوم. باب دوم فرمانروایان روایان بهار وبنگال از میرمحمدقاسم تا نظام الدین ۱۱۷۴وروزگار نگارش. وازهموست : واردات‌قاسمی.

آغاز: آرایش وپیرایش‌هرنسخه‌وکـتاب بستایش .

48356 - موزهٔ بریتانیا ، ۲۴۰۸۴ Add : نستعلیق ،**۱۲۲۷**(۱۸۱۲م)، آغازبرابر نمونه، ۱۰۳گ ۱۸س[ریو۱:۲۸۳].

48357 - موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۹۴ Or: نستعلیق پیرامن**۱۸۵۰**. **آغاز:** باب دوم درذکر ناظمان صوبجات بنگالـه از ابتـدای جعفرخان تا حال، ۳۵۸ گ ۱۳س [ریو ۳ : ۹۲۵].

48358 - هند ، بـانکیپور ۵۹۴ : نستعلیق فضل‌الباری،۳ دسامبر **۱۹۰۶**م ،آغاز برابرنمونه ،۲۲۷گ۱۴س [عبـدالمقتدر ۷ : ۱۰۹].

خلاصة التواريخ

ناشناخته.

48359ـ اورشليم ملى ودانشگاهى Ar. ۴-۱۶: مورخ ۲۷ پادشاهى محمد اكبر (=۹۹۰) [نسخه‌ها ۵: ۱۱۰].

48360 ـ موزهٔ بريتانيا، ۵۷۴۳ Or: سدهٔ ۱۲ـ۱۳، و تا سال ۱۸۰۰م را دارد، در فهرست در بخش تاريخ هند ياد شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

48361 ـ پاكستان، انجمن ترقى اردو ۴ قف ۴۵: تاريخ و نشانى ديگر ياد نشده، ۶۶ س.

48362 ـ پاكستان، انجمن ترقى اردو ۴ قف ۴۶: تاريخ و نشانى ديگر ياد نشده، ۱۳۲ س [ف. سرفرازعلى: ۱۰۱].

خلاصة التواريخ = تاريخ ايلچى

خورشاه در بخش عمومى ۴۱۰۳ گذشت.

خلاصة التواريخ

از منشى سجان (Sujan) راى بهندارى پتالوى، يا سوجان سنكه دهير، زنده در ۱۱۱۰. در تاريخ هند از باستان تا روزگار اورنگ زيب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸) در مدت ده سال نگاشته و در ۱۱۰۷ به انجام رسانده است. و از هموست: «خلاصة المكاتيب».

آغاز: نقاش نگارخانهٔ كاينات و مصور كارگاه ممكنات چون اقتضاى آن كرد كه

بنگريد: استورى ۱: ۴۵۴، ۱۳۰۹ـ ديو ۱: ۲۳۰.

48363ـ حيدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۳۶ تاريخ (۳۰۵ف): شكستهٔ لجمى نادراين ۹ صفر (۵ پادشاهى محمدشاهى) ۱۱۳۵ (۱۷۲۲ م)، آغاز برابر نمونه، ۳۲۳ گ ۱۹ ـ ۲۲ [ف. محمد اشرف: ۳۳۹].

48364 ـ حيدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۳۵ تاريخ (۳۰۶ف): شكستهٔ ۲۹ صفر ۲ محمد شاهى (۱۱۴۲ق ۱۷۲۹م)، آغاز برابر نمونه، ۴۳۱ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۳۴۱].

48365 ـ موزهٔ بريتانيا، ۱۶۲۵ Or: نستعليق ذيقعدهٔ يكم پادشاهى احمدشاه در مرشد آباد (۱۱۶۱ق ۱۷۴۸م)، ۲۷۰ گ ۱۹ س [ديو ۳: ۹۰۷].

48366 ـ موزهٔ بريتانيا ۱۶۶۸۰ Add: نوشتهٔ خوشحال راى ۴ پادشاهى احمدشاه (۱۱۶۴ق/ ۱۷۵۱م)، ۴۸۴ گ ۱۳ س [ديو ۱: ۲۳۱].

48367 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبريرى ۹۵۴ سجا (۳): شكستهٔ ۲۶ شعبان ۱۱۶۸، ۶۱۳ گ [منظور احسن عباسى ۲: ۱۸۸].

48368 ـ آصفيه، ۱۷۵۱ تاريخ: نوشتهٔ ۱۱۸۵ [ف. آصفيه ۴: ۱۰۰].

48369 ـ موزهٔ بريتانيا، ۱۸۴۰۷ Add: نستعليق ۸ پادشاهى شاه‌عالم (۱۷۶۷م) ۴۲۱ گ ۱۸ س [ديو ۱: ۲۳۱].

48370 ـ موزهٔ بريتانيا، ۵۵۵۹ Add: نستعليق، رجب ۱۱۸۸ (۱۷۷۴ م)، ۴۲۲ گ ۱۶ س [ديو ۱: ۲۲۹].

48371 پاكستان، دانشگاه پنجاب ۶۴۰ Pe۱۲۵A (۸۴ف): شكسته آميز ۲۶ ذيحجهٔ ۱۲۲۹ همراه است با دنبالهٔ آن از مهر راه Mehrah (گ ۳۰۹ـ۳۵۳) و اين يكى نوشتهٔ ديگرى‌ست [ف. عبدالله ۱: ۵۷].

48372ـ هند، بانكيپور ۵۴۰: نستعليق ۷ رجب ۱۲۳۴، آغاز برابر نمونه، در ديباچه نام نگارنده نيامده است، ۴۶۲ گ ۱۷ س

[ف. عبدالمقتدر ۷: ۱۲].

48373 ـ داکـــا ، دانشگاه ۲۲۰ DU: نستعلیق شکسته‌آمیز ، با تاریخ ۱۲۳۶ ، آغاز برابر نمونه، ۱۷۸ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۲].

48374 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۷۵ Or : شکسته‌آمیز ع ۱/ ۱۲۳۷ (۱۸۲۱ م) در بنارس، ۱۳۰ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۰۸].

48375 ـ لاهور، پنجاب پبلک‌لائبر-یـری ۹۵۴ سجا (۲): نستعلیق ۱۱ اساتـر ۱۹۰۷ ب، ۳۴۳ گ ۱۹ س [منظـور احسن عباسی ۱: ۶۶۲].

48376 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۵۶۷ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، ۴۹۰ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۳۱].

48377 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب ۴۵۵ Pe I-۲۵ (۸۲ف) : شکستهٔ ۱۲۴۴ ، آغاز برابر نمونه ، [ف. عبدالله ۱: ۵۵].

48378 ـ پاکستان، دانشگاه‌پنجاب ۱۱۰۵ Pe I ۲۵ C (۸۵ف): شکستهٔ ۴ محرم ۱۲۴۵، ۱۹۰ گ ۲۵ س [ف. عبـــدالله ۱ : ۵۷].

48379 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۶۵۸ Pe I ۲۵ B (۸۳ف): شکستهٔ ج ۱/ ۱۲۵۱، (گ ۱ - ۳۶۰) سپس دنبالهٔ آن از مهر راه Mehrah (گ ۳۶۷ ـ ۳۹۹) ونیز دنبالهٔ دیگر که بروزگار احمدشاه (۱۱۶۰ ق) میرسد (گ ۴۰۰ ـ ۴۶۹) [ف. عبدالله ۱: ۵۶].

48380 ـ پاکستان ، دانشگاه پنجاب ۵۴ Pe I ۱۹ (۸۶ف): نیم شکستهٔ سردارشاه سبزواری، لاهور، ۱۲۶۲، ۳۷۲ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۵۷].

48381 ـ آصفیه ، ۱۰۶۲ تاریخ : نوشتهٔ ۱۲۶۳، نسخهٔ کامل درفهرست نگارنده، شناسانده‌نشده است، ۲۹۰ گ ۲۱ س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۱].

48382 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۱۷۹۰/ ۴۸۱۰ : نوشتهٔ ۸ ذیحجهٔ ۱۲۶۵ (۱۸۴۹م) تاریخ نگارش در فهـرست ۱۱۰۷ (۱۶۹۵م) یادشده است [ف. دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۳۸].

48383 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۳۴ تاریخ (۳۰۷ف) : نستعلیق ۲ ذیـحجهٔ ۱۲۶۶، آغاز برابر نمونه، ۴۱۶ گ ۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۳۴۱].

48384 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۷۳۶ Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، ۳۵۶ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۰۷].

48385 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۲۴ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، دیباچه وکمی از آن است، ۳۱ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۰۸].

48386 ـ لاهور، پنجاب پبلک‌لائبر-یری ۹۵۴ سجا : نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۱۹۱ گ ۲۳ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۶۰].

48387 ـ حیدرآبـاد ، موزهٔ سالار جنگ ۲۳۳ تاریخ (۳۰۸ف): نستعـلیق سدهٔ ۱۳ ۴۰۳ گ ۱۷ س [ف. محـمد اشرف ۳۴۲].

48388 ـ تهران ، دانشگاه ۵۲۸۸ : نستعلیق هندی، سدهٔ ۱۳ـ۱۴، ۳۱۱ گ ۲۲ س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۱۹۳].

48389 ـ آصفیه، ۶۴۸: نستعلیق خوش غلامحسین فرزندخان محمد سکنهٔ امن آباد، ۹/ ۱/ ۱۹۱۰م در فهرست از نگارنده نام برده نشده است ۳۸۱ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۱].

48390 ـ آصفیه، ۵۱۵: انجام افتاده

در فهرست‌نگارنده شناسانده نشده است، ۶۰ گ ۲۱ س. [ف. آصفیه ۱: ۲۰۱].

48391 ـ **پاکستان، دانشگاه پنجاب** Pe I ۲۵E ۱۶۹۴ (۸۷ف): شکسته، بی‌تاریخ ۳۴۳ گ.

48392 ـ **پاکستان، دانشگاه پنجاب** Pe I ۲۵D ۲۱۰۴ (۸۸ف): نستعلیق، بی تاریخ، ۵۶ گ ۱۷ س [ف. عبدالله ۱: ۵۸].

د

داستان شاهی دارانیان

قاسمعلی. درص ۲۸۰۶ گذشت.

دستور العمل سلاطین هند

48393 ـ **هند، بانکیپور** ۶۲۱: تعلیق سدهٔ ۱۹م ۱۶۳ گ [عبدالمقتدر ۷: ۲۶۴].

دلگشا

از بهیم سین Bhimsen فرزند رگهو نند داس، از آغاز سدهٔ دوازدهم. در آن آمده: از سر فکر منشی علام ـ نسخه‌ام **دلگشا** خطابی یافت. **آغاز:** ستایش و نیایش معبودی را سزد که قالب انسان.

48394 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳ Or: شکسته آمیز، مترسین ولد مرلیدهر کایته، ذیحجهٔ **۱۱۴۰** (۱۷۲۸م)، آغاز برابر نمونه، ۱۷۴ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۷۱].

دهلی = گفتاری دربارهٔ...

دربخش جغرافیا ص ۳۹۶۶ گذشت.

ذ

ذخیرة الخوانین

شیخ فرید بهکوی.

48395 ـ **پاکستان، انجمن ترقی اردو** ۴ ق ف ۷۴: تاریخ یادنشده، ۲۶۰ ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۱].

ذکر تاریخ ابوالفیض خان

ناشناخته.

48396 ـ **لنین گراد، اکادمی علوم** C ۶۶۷ (۱۶۸۸ف): باتاریخ **۱۲۸۷** دردفتر (۲۶۴پ ـ ۲۷۰ر) [آکیموشکین ۱: ۲۳۱].

ذکر السیر

از غلامحسین خان فرزند محمد همت خان (که یاد او در «تاریخ بنارس: ۴۵۹۷» گذشت). تاریخ مغولان متأخر هند است، از ۱۱۵۱ ق تا پایان کار شاه‌عالم دوم (۱۱۷۳ ـ ۱۲۲۱ ق) است، که در ۱۲۲۱ ق به‌انجام رسیده است. **آغاز:** حمد خالقی که از خاك تیره آدم را (ص) آفرید.

48397 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۶۵۲ Or: سدهٔ **۱۲** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

48398 ـ **پاکستان، دانشگاه پنجاب** Pe II ۱۰۲ ۱۳۸۸ (۱۴۷ف): نستعلیق منشی عبدالصمد **۱۸۳۶** م، آغاز برابر نمونه، ۵۳۳ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۹۸].

ذیل تاریخ فرشته (گلشن ابراهیمی)

متن گلشن ابراهیمی از فرشته، دنبالهٔ آن از ناشناس، که به‌دستور سلطانمرادمیرزا فرزند بهرام میرزا فرزند شاه اسماعیل صفوی، تاریخ هند از

پادشاهی جهانگیر (۱۰۱۴ق۱۰۳۷ق) تا سال پنجم پادشاهی اورنگ زیب (۱۰۶۹ق ۱۱۱۸ ق)رانوشته‌است. **آغاز** مقدمه: بدایع‌طرازسحر آفرین سخن‌پرداز دانش‌گزین‌ابوالقاسم‌فرشته **آغاز** ذیل: شایستهٔ سریر سلطنت وفرمانروای زیبندهٔافسر خلافت‌وکشورگشای‌جگرشکاف‌هژبران

48399 ـ شیراز، ملی فارس ۶۷۴- ۶۵ت (۹۵۴فر): بدنبال متن، نوشتهٔ **۱۱۴۱** ، **۱۲۱۷** در قندهارولکهنو، ۸ گ۲۸س[ف.ملی فارس ۲:۲۵۹].

ر

راجاولی = تاریخ راجاولی

Rajavali

ترجمه از نوشته‌های هندو ، ازولی رام wali Ramwali که بنامهای بهوانی‌داس Bhawani Das و بنوالی داس BanwaliDas و ولی‌رامwali Ramخوانده شده است. اومنشی دارشکوه (کشته‌در۱۰۶۹ یا ۱۰۷۰) است . تاریخ کوتاه نزدیك به چهار هزار وهفتصد وشصت‌وهفت ۴۷۶۷سال‌راجگان وپادشاهان دهلی ازهندوومسلمان است، ازراجه کلچك‌تا روزگارنگارنده. نسخه‌ها با یکدیگر جدایی دارند.

آغاز: بشنوزولی‌وفای‌دوران‌شاه مغرور مشو بدولت وحشمت و جاه.

بنگرید: ریو۲:۸۵۵.

48400 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۴ تاریخ (۲۹۵ف): نوشتهٔ ۷ محرم (۲۰ پادشاهی شاه عالم)**۱۱۹۳**(۱۷۷۹م) از راجه جودیشتر تاعالمگیر یکم (۱۱۱۸ ـ ۱۱۲۴)رادارد، آغاز برابرنمونه، ۶۷ گ۱۱ س[ف.محمداشرف: ۳۳۰].

48401 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۳ تاریخ (۲۹۶ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۲**، تا شاه‌عالم دوم۱۱۷۵ رادارد، آغاز برابرنمونه، ۵۳ گ ۱۴س [ف. محمد اشرف ۳۳۱].

48402 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۸ Or: نستعلیق پیرامن**۱۸۵۰**م، ۸۹ گ ۹س از راجه‌جودهشتیر است تا شماع‌الدین وبنا **راجاولی** یادشده[ریو۳ : ۹۱۶] .

48403 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۱۰۹ Pell ۱۴۵۱ (۷۴ف):شکسته‌آمیز، ۲۷ جونپوری **۱۸۶۳**م. آغازبرابر نمونه،در فهرست‌بنام**راجاولی**وازولی‌رام‌یادشده‌است، ۲۰ گ ۱۴ س[ف.عبدالله ۱ :۵۰].

48404 آصفیه، ۵۱۹ تاریخ: بی‌تاریخ ۱۶ گ۱۵س. این‌دونسخه‌درفهرست بنام **تاریخ راجاولی** یاد شده است که تا پایان روزگار اورنگ زیب را دارد و از ولی رام گوشائین است.

48405 ـ آصفیه، ۷۷۸ تاریخ: گویا سدهٔ **۱۳**، ۳۵ گ ۱۵ س[ف . آصفیه ۱ : ۱۷۱].

48406 ـ پاکستان، لاهور.پرفسور شیرانی ۵۰۶۸/۲۰۵۶: تاریخ یادنشده، در فهرست آمده: دردکر **راجگان هند**ازشهاب الدین غوری‌تاشاهجهان ازولی[ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۴۰].

راج ترنگی

Rsjatarngini

از روزگار اکبرپادشاه ۹۹۸ ق . تاریخ کشمیر است به‌ترتیب زمانی، ترجمه‌شده از سانسکریت.

48407 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۴۰۳۲ Add: نستعلیق وشکسته آمیز سدهٔ **۱۸**م، ۱۳۱ گ ۱۷ـ۱۹س [ریو ۱: ۲۹۶].

راج درشنی

ازگنیش داس عرف بدهره (بنگرید: رسالهٔ صاحب نما، در همین بخش) . تاریخ راجکان جامون Jamun است ازآغاز تابسال ۱۸۴۷م.
آغاز: بعد حمد پادشاهی که تواریخ او دانه ابتدا.

48408 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۳۴ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۴۸**م ، آغاز برابر نمونه ، ۳۱۳ گ ۱۱س [ریو ۳: ۳۵۵] .

راحت افزا = تاریخ...

در س ۴۱۰۶ گذشت.

رحیم نامه

ازرحیم علی‌خان‌فرزند حفیظ‌الدین‌خان، عرف نوکپال Nukpal. تاریخ دژه Rob tas در پنجاب است ونیزایل Gekhars. **آغاز** یزدان وسپاس خدایتعالی جل جلاله که آفریدگار. :

48409 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۱۹ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م ، آغاز برابر نمونه، ۱۳۷ گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۵۴].

رسالهٔ بیان غازی جنگ بهادر فیروزخان

آغاز : دمی که‌مدرس کشاف صبح در صفهٔ صدق وصفا نشسته.

48410 ـ **استانبول**، طوپقپوسرای A ۲۰۱۹: ۲۹۵ گ ۱۷س [ف. فهمی ادهم ۱: ۳۰۷].

رسالهٔ صاحب‌نما

ازگنیش داس Gansh Das قانونگوی گجرات . تاریخ پنجاب است ازآغاز تا بسال ۱۲۶۲ق، در ۱۲۶۲ق به انجام رسانده‌است وازهموست: راج درشنی. **آغاز:** حمد خداوندی راست که آدم اکرم راازکتم‌عدم.

48411 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۶۹۳ Or: نستعلیق مادج **۱۸۵۱**م، آغازبرابر نمونه، ۹۱گ ۱۱ س [ریو ۳: ۹۵۲].

رسالهٔ قطبشاهیه

48412 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۴۷: نوشتهٔ غلام احمد، **۱۲۹۴**، ۱۶ س [ف . سرفرازعلی: ۱۰۱].

الرسالة المبارکه

دربخش جغرافیا س ۳۹۶۷ گذشت.

رسالهٔ نانک شاه

ازبده سنکه BudhSingh قوم کهتری. تاریخ سیخهاست تا به‌سال ۱۱۷۸ق.
آغاز: کار پردازان ایجاد و تکوین که عبارت ازقضا.

48413 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/۲۶۲۷۳ Add: ازسدهٔ **۱۹**م، (گ ۱۱۰ـ۱۳۶) [ریو ۲: ۸۶۰].

رقائم الکرائم

دربخش منشآت خواهد آمد.

روایح گلشن قطبشاهی

از ناشناسی شیعی، دربارهٔ عبدالله قطبشاه (۱۰۲۵ ـ ۱۰۸۳) و کشور و پایتخت او بـا

عبارتهایی‌شیوا،درهفت رایحه:۱ـ توصیف‌دیاـ حین اخلاق حمیده‌واوصاف گزیده‌اش۲ـتعریف دولت سرای سعادت ۳ ـ اوصاف رنـگین چمن فردوس بنیادحیدرآباد ۴ـ وصف‌طراز همایون جشن‌نشاط‌آیین ۵ ـصفت‌پردازی فیروز لشکر نصرت قرین ۶ـدرکیفیت ساقینامه که‌ساغری‌ست از شراب‌معانی۷ـ بیان طراوت وخرمی ایـن گلشن. **آغاز:** ... اما بعد، این‌گلدستهٔ چمن فیض که از ریاض مبدء فیاض نامی‌وگرامی به رنگین‌خطاب **روایح گلشن قطبشهی** که هم تاریخ تولد اطفال غنچه‌هـای خضرا قـبای خضر بقا.

48414 ـ **تهران**،حقوق۳۹د: نستعلیق سدهٔ**۱۱**،آغاز اندکی ازپیش از اما بعدافتاده، رایحهٔ هفتمین را نیز ندارد، ۵۰ گ ۸س[ف. حقوق: ۱۲۸].

روزنامچهٔ دربار ابوالمظفر

روزنامچهٔ دربار ابوالمظفر غازی الدین پادشاه اوده، ازتاریخ ۲۲ رمضان ۱۲۳۹ تا ذیحجهٔ همان سال (سه ماه ودوروز) و در پایان رویدادهای کوتوالی چبوتره ازهمان‌روزهارا آورده است.

48415ـ**آصفیه**،۷۰۲: تاریخ‌یادنشده [ف. آصفیه۱:۲۰۵] .

روزنامچهٔ رنجیت سنگه

از ناشناس .روزنامچهٔمهارجه‌رنجیتRanjit سنگه بهادر استازنزایش پدربزرگش‌Singh Chharat سپس Maha Singh وآنگاه خود مهارجه رنجیت‌سنگه. **آغاز:** ضابطه‌ای‌ست مستمروآیینی‌ست‌مستقره که‌بعدازهرانقلاب‌ادور روزگار.

48416ـ**هند**،بانکیپور۲۰۲۰، تعلیق، سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۳ گ۲۷س [ف. عبدالمقتدر ، ذیل ۲:۱۳] .

روزنامچهٔ شاه‌عالم

بدون دیباچه.

آغاز: سال سی‌ویکم ازجلوس شاه‌عـالم پادشاه غازی سنهٔ ۳۱ مـوافق (۲۸ جـنوری ۱۸۷۹ گویا ۱۷۸۹)حضرت جهان‌پناه‌بدار‌ـ الخلافهٔ دهلی در قلعهٔ مبارك تشریف‌اند .

48417 ـ **هند**،بانکیپور۶۲۰: تعلیق سدهٔ**۱۹**م،۵۶۵ گ ۱۳ س [عبدالمقتـدر ۷ : ۱۶۳].

روزنامهٔ وقایع‌محاصرهٔحیدر‌ـ آباد(کلکنده) =واقعات‌عالمگیری =وقایع‌حیدرآباد

ازنعمت‌خان عالی، دانشمندخان، (که‌یاد او در «دیوان :۲۵۸۳» گـذشت) . دربـارهٔ رویدادهای روزهای‌محاصرهٔحیدرآبادوگشودن آن در ۱۰۹۸ (سیمین سال پادشاهی اورنگ زیب ۱۰۶۹-۱۱۱۸) . بکوشش میرزاحمزه خان مازندرانی در‌هند چاپ‌شده است.

آغاز: دمیکه مدرس کشاف صبح‌درصفحهٔ صدق وصفا چون قاضی بیضای تـفسیر سورهٔ و الشمس .

بنگرید: ذریعه ۱۱:۲۷۰ـ مشار:۸۵۳ـ ریو۱:۲۶۸ـاستوری ۱ :۵۹۰.

48418ـ**تهران**، دانشگاه۲۴۶۵/۳۴: نستعلیق‌باتاریخ**۱۱۰۴**دردفتر،(ص۳۱۷و۳۲۰ـ ۳۳۰)ونیزدیگری (ص ۳۳۹ ـ ۳۴۳) [ف . دانشگاه ۹: ۱۲۱۶ـ۱۲۱۷]

48419 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pell،18A ۴۶۳(۱۳۶ف): نستعلیق۱۵ع

۱/ **۱۱۳۱**،آغاز برابر نمونه، درفهرست‌بنام **وقایع حیدرآباد** آمده، ۹۸ گ ۹س [ف. عبدالله ۱ :۹۱].

48420 ـ **تهران**،دانشگاه۱/ ۲۵۵۵: نستعلیق غرهٔ ع۱۴/ **۱۱۵۸**(ز=۲۷محمدشاهی) آغازبرابر نمونه(ص ۱ـ۱۳۴)در فهرست‌بنام: **واقعات عالمگیری‌یا واقعهٔ حیدرآباد** یاد شده‌است [ف. دانشگاه ۹:۱۳۴۸] .

48421 ـ **قاهره**، دارالکتب ۱ /۹۸ ادب فارسی: تعلیق حمزهٔ مازندرانی،دوشنبهٔ۶ ع۲/ **۱۱۵۹** (گ۱ـ ۵۰)آغاز برابرنمونه۱۱ س [مخطوطات ۲: ۱۹۵].

48422 ـ **پاکستان**،انجمن ترقی‌اردو ۴ قف۷۲: نوشتهٔ **۱۱۷۷**، ۱۰۶ص.درفهرست بنام **وقایع محاصرهٔ کلکنده**است[سرفراز علی:۱۰۴].

48423ـ **هند**، بانکیپور۲۱۹۴ : در مجموعه گفتارهای او نوشتهٔ**۱۱۹۵**،آغازبرابر نمونه ، بنام **وقـایـع** یاد شده (۱ـ۵۴ر) [ف. عبدالمقتدر، ذیل ۲:۱۳۱].

48424ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۸۷۱/۴ Add : ع۲/ ۲۴ پادشاهی شاه عالم(**۱۱۹۶**-۱۷۸۲م) (گ ۱۰۹ـ۱۵۷)[ریو ۲:۸۵۸].

48425 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pi/V۱۱۸۵A ۱۲۸۱ :نستعلیق سدهٔ **۱۲** در«کلیات» او، آغازبرابر نمونه [ف. عبدالله ۲ : ۳۸۶].

48427 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/ ۵۲۰۵/۲۱۹۴ : آغاز سدهٔ **۱۲** و گویا بروزگار نگارنده.

48427 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶/۱/۳۰۶۱: سدهٔ **۱۳**[ف . دکتر محمد بشیرحسین ۱:۵۱].

48428 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۴۳ Add : از سدهٔ **۱۸** م، (گ۲ ـ ۱۱) بخش نخست روزنامهٔحیدرآباداست [ریو۲: ۸۵۹].

48429 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۵۶۲۲/۲ Add: از سدهٔ**۱۸**م(۳۹ـ۹۹)بنام **روزنامهٔ محاصرهٔ حیدرآباد** است [ریو ۲:۷۹۶].

48430ـ **تهران** ، مجلس۶۲۲/۴ : نستعلیق، باتاریخ **۱۲۰۷** دردفتر. در فهرست بنام **روزنامهٔوقایع** آمده است[ف . مجلس ۲ :۳۸۲].

48431 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۷۹۶۰ Or:۱) نوشتهٔ **۱۲۱۶** درفهرست‌آمده**روزنامهٔ محاصرهٔ قلعهٔ حیدرآباد**بدون نام‌نگارنده [نسخه‌ها۴: ۶۵۳].

48432 ـ **تهران**، ملك ۴۳۴۱/۱۲: نستعلیق میر علی اکبر فرزند میر محمد محسن زکی‌حسینی ، نزدیك **۱۲۱۹**، درنسخه **وقایع کلکنده مشهور بهحیدرآباد** آمده. با عنوانهای واقعهٔ دیگر،ازماه رجب و شعبان سال ۳۰ جلوس آغاز میشود (۱۰۳ پ- ۱۱۱پ متن‌وهامش)[رؤیت].

48433 ـ **هند**، بانکیپور ۲۲۵۸ : نوشتهٔ شوال**۱۲۲۲**،(۱۹رـ۷۲پ)،آغازبرابر نمونه،[عبدالمقتدر،ذیل۲:۱۶۶].

48434ـ**هند**، بمبئی ، انیورسیته۱۹ V. (۲۸ف): نوشتهٔ محمد امین‌الدین کثرت، ۱۱ شعبان **۱۲۲۵** (۱۸۱۰م) در حیدر آباد (دکن)، آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام **وقایع نعمتخان** است[ف.عبدالقادرسرفراز: ۴۸].

48435ـ **تبریز**، ملی ۳۳۳۳:نوشتهٔ **۱۲۴۸**یا**۱۲۵۵** [نسخه‌ها۴: ۳۱۵].

48436 ـ **هند**، بانکیپور ۲۳۱۵: ۹

ذیقعدهٔ **۱۲۴۸** درمظفرپور، (۱پ-۸۹ر) آغاز برابر نمونه ، در فهرست بنام وقایع‌حیدرآباد است[عبدالمقتدر، ذیل ۲:۲۰۵].

48437- **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۰۱۶/۱/۱ Add: باتاریخ **۱۲۴۸**(۱۸۳۲م)دردفتر(گ ۱-۱۰۸)[ریو ۲:۸۵۴].

48438- **موزهٔ بریتانیا**، ۲۲۷۸۹/۱/۱ Add: با تاریخ **۱۲۵۰** (۱۸۳۵م)درمجموعهٔ «گلشن خسروی»[ریو۲: ۸۵۰].

48439 - **قاهره**،دارالکتب۴۲۵۵/۱ س: تعلیق **۱۲۵۵**، (گ۱-۶۴)، آغاز برابر نمونه، ۱۵س [ف.مخطوطات۲:۱۹۶].

48440- **هند** ، بانکیپور۲۲۱۹: نوشتهٔ عبدالحلیم، صفر **۱۲۷۳** (۱-۵۲ر) ، آغازبرابرنمونه، درفهرست بنام **وقایع** است [عبدالمقتدر، ذیل۲:۱۴۳].

48441 - **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۴/ ۳۸۱/ ۳۳۸۵ : نوشتهٔ ۱۹ فروری **۱۸۷۸**م درفهرست‌بنام**وقایع نعمتخان**است. [ف.دکتر محمدبشیرحسین۱:۵۱].

48442- **تهران**،دانشگاه ۲/ ۵۳۵۱: نستعلیق خوش‌سدهٔ **۱۳** (۱۱پ - ۳۴ر)[ف. دانشگاه ۱۵:۴۲۱۳].

48443 - **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ۲۳۶ .۹۵۴۰عا-۸۷۴۰۷نعم:شکستهٔمیانهٔ سدهٔ **۱۳**،ش ۲ دفتر ، ۱۵۹ ص ، آغاز برابر نمونه،درفهرست بنام **وقایع نعمتخان** است [منظوراحسن عباسی ۱:۵۶۲].

48444 - **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ۲۳۶ .۹۵۴۰عا (۳): نستعلیق میانهٔ سدهٔ **۱۳**.۵۷ گ ۱۳س.

48445 - **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبریری ۲۳۶ .۹۵۴۰عا: نستعلیق ازآغازسدهٔ**۱۳**، آغازبرابرنمونه،۱۲۸ گ ۹ س[منظور احسن عباسی۱:۷۰۰].

48446 - **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۶۲۴۱ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م،۶۷گ۱۵س.

48447 - **موزهٔ بریتانیا** ،۲۶۲۴۲ Add: نستعلیق سدهٔ۱۹م، **آغاز** : روزنامهٔ وقایع ایام محاصرهٔ دارالجهاد حیدرآباد ، ۹۶گ ۱۱س[هردو،ریو۱:۲۶۸].

48448-**لنین‌گراد**،اکادمی‌علوم۱۱۳۲ C(۳۴۷۸ف):دردکلیات،اوبی‌تاریخ‌درفهرست بنام **وقایع حیدرآباد** است(۱۰پ-۳۷پ) [ف.آکیموشکین۱:۴۵۷].

48449 - **لنین‌گراد** ، اکادمی علوم B۲۳۹۸ (۴۵۹۳ف): بی‌تاریخ، (۱۱۰پ - ۱۴۷ر) [آکیموشکین ۱:۶۰۴].

48450 - **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو۴قف ۷۳: نوشتهٔ محمد اسحاق، تاریخ یادنشده، درفهرست بنام **وقایع نعمتخانی** است، ۱۰۰ص. [ف.سرفرازعلی:۴:۱۰۴].

48451 - **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11،18B ۱۴۱۸(۱۳۷ف):شکسته،۲۶ شعبان، بی‌تاریخ سال،۴۷گ۶ س [ف.عبدالله ۱:۹۲].

روضة‌المناظر

ازبلیغ‌افندی،درسرگذشت پادشاهان هند.

48452 - **مدینه**، عارف افندی۵۵۸: مؤرخ **۸۷۷**،۳۱۰گ [نسخه‌ها ۵:۴۷۶].

رویداد حیدرآباد دکن

تاریخ کوتاهی‌ست از حیدرآباداز۱۲۶۹ (۱۸۵۳م) تا ۱۲۸۰ (۱۸۶۳م). بی‌دیباچه‌و بی‌نام نگارنده. **آغاز**:چون‌بیست‌وپنجم‌نخستین ربیع‌سنهٔ۱۲۶۹هجری‌یکهزاردوصدوشصت‌ونه.

48453 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۴۸ تاریخ (۴۱۶ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۴۸ گ ۹س[ف. محمداشرف: ۴۸۳].

ریاض الرحمان = تاریخ امجدیه

امجدحسین، درص۴۵۹۶ گذشت.

ریاض السلاطین

از غلامحسین لکهنوی زیدی‌پوری، متخلص به‌سلیم. زنده در۱۲۰۲ق تاریخ پادشاهان بنگال است، دریك مقدمه‌وچهار روضه‌وخاتمه‌ای، ومقدمهٔ آن‌درچهارچمن. بکوشش چارلس استورات‌در کلکته ۱۸۱۳م ونیز ۱۸۹۰م و نیز باترجمهٔ انگلیسی آن در۱۹۰۳م چاپ‌شده‌است.

آغاز: جهان جهان حمد سزاوار بارگاه جهان آفرینی که .

بنگرید : ف. مشار : ۸۶۷ـ مؤلفین‌مشار ۶۷۷:۴.

48454 ـ موزه‌بریتانیا، ۱۹۷۳/۲ Or: پیرامن ۱۸۵۰م، گزیده‌ای‌ست از آن، (گ ۱۵ـ۵۷)، آغاز برابر نمونه[ریو ۳ : ۹۶۵].

48455 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۹۴ تاریخ(۳۵۸ف): نستعلیق‌سدهٔ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۱۶۱ گ۱۷س[ف. محمد اشرف:۳۹۸].

48456 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی اردو ۴قف ۴۸: نوشتهٔ محمد حمیدالدین دهلوی، ۱۲۲۸، ۴۰۹ص [ف. سرفراز علی:۱۰۲].

ز

زبدهٔ تاریخ راجگان هند

ازناشناس، نگاشتهٔ۱۲۷۲ ، به‌شیوهٔ‌هندوان تاریخ جهان را به‌چهاربخش‌دانسته است : ۱ ـ ست‌جگ ۲ـ ترتیاجگ ۳ ـ دواپر جگ۴ ـ کل‌جگ. که پس از نیمهٔ چهارمین دورهٔ (کل‌جگ)در شهرهستناپورراجه کهتری‌به‌پادشاهی رسیده است، واز آن به پس راجگان ومدت فرمانروایی‌آنان‌را یکی پس از دیگری‌تاراجه تهورا راگزارش کرده‌است.وپادشاهان‌مسلمان را از ناصرالدین سبکتکین آغاز کرده میرسد به‌محمدمظفرشاه.

آغاز: گوناگون ستایش وانواع نیایش مرمبدعی را که به‌جهت نظام عالم‌وتمشیت.

48457 ـ آصفیه، ۴۲۲ تاریخ: نستعلیق غلامعلی، در۱۴ صفر۱۲۹۷، ۷۲ص۱۵س[ف. آصفیه ۱:۲۰۹].

زبدة التواریخ = ملخص التواریخ

از مولوی عبدالکریم منشی، ازپایان‌سدهٔ دوازدهم، ازروی «سیر المتاخرین»غلامحسین منشی. درسه‌دفتر: دفتر۱ـ تیموریان‌هندازتیمور تا سال۲۲ پادشاهی‌محمدشاه۱۱۵۲(۱۷۳۹م) ۲ ـ تاریخ بنگال، عظیم‌آباد(پتنه) تانواب‌ناظم ۱۱۹۵(۱۷۱۱م) ۳ ـ تاریخ هندازه۱۱۵۲ تا ۱۱۹۵. آغاز: حمد بیحد وسپاس نثار بارگاه عظمت وجلال واحدبرحق‌وخالق مطلق است که.

48458 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۲۹۹ تاریخ (۳۴۵ف): نستعلیق محمد عبدالرحیم، ۱۴رجب۱۲۵۱(۱۸۳۵م)، آغاز: مخفی نماندکه از عهد محمد شاه پادشاه کتابی که...(سپس بمانندنمونه)، ۵+۲۶۵ گ۱۶س [ف. محمداشرف: ۳۸۳].

48459ـ موزه‌بریتانیا، ۱۷۴۸/۷

Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گزیده‌ای‌ست از آن (۸۳–۱۰۶) [ریو ۳ : ۱۰۱۶].

48160 – **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۷۱۴/ ۳۷۴۷: نوشتهٔ محمدواعظ فرزند ابوالمکارم صدیقی، تاریخ یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱: ۴۱].

48461 – **داکـا**، دانشگاه ۲۳۲
DU: نستعلیق، **آغاز**: حمد بیحدوسپاس بیعد نثار بارگاه عظمت وجلال واحدبرحق وخالق مطلق، ۲۵۲ گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۶].

زبدة التواریخ

قاضی نورالحق مشرقی دهلوی بخاری، درگذشتهٔ ۱۰۷۳ق. که یاداودره نورالعین: ۳۵۱۵، گذشت. در تاریخ فرمانروایان و پادشاهان دهلی از ۵۰۸ق بروزگار شهاب الدین غوری تا تاج‌گذاری جهانگیر شاه (۱۰۱۴– ۱۰۳۷)، در ۲۰ ج۲/ ۱۰۱۴ بانجام رسانده است.

آغاز: خطبهٔ کبریا وجلال بنام شاهنشاهی سزد که عالم وهرچه درعالم است آفریدهٔ اوست

بنگرید: هدیة العارفین ۲: ۴۹۹– ایضاح المکنون ۱: ۶۱۰.

48462 – **موزه بریتانیا**، ۱۱۶۷۷
Or : نوشتهٔ **۱۰۴۴** [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۳].

48463 – **موزه بریتانیا**، ۱۱۶۳۳/۲
Add : از سدهٔ **۱۷**م، بخشی ازآن است (گ ۸۲–۲۴۲) [ریو ۲: ۸۲۱].

48464 – **موزه بریتانیا**، ۱۰۵۸۰
Add : نستعلیق شکسته آمیز، سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه، ۳۷۶ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۲۴].

48465 – **موزه بریتانیا**، ۱۶۵۰
Or : شکسته‌آمیز سدهٔ **۱۷**م، ۳۹۹ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۰۶].

48466 – **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ جنگ ۲۹۸ تاریخ (۲۵۸ف): نستعلیق نونیت رای‌منه دسالوری، ۴ شعبان ۲ فرخ‌سیر (**۱۱۲۶** ق)، آغاز برابر نمونه، ۳۰۸ گ ۱۷–۱۶ س [ف. محمد اشرف: ۲۹۵].

48467 – **آصفیه**، ۱۶۰ تاریخ: تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، ۱۲۶ گ ۱۷س [ف. آصفیه ۱: ۲۱۰].

48468 – **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۰۲۳، ۹۵۴ نور: نستعلیق آنندرای ۱۲ ج ۴۹/۲ پادشاهی عالمگیر **۱۱۱۷**، آغاز برابر نمونه، ۲۸۵ گ ۱۷س [منظوراحسن عباسی ۱: ۶۸۰].

زیب التواریخ

لاله کوکل چند، درص ۲۸۵۶ گذشت.

س

سرگذشت اکبر شاه

سرگذشت اوست از آغاز پادشاهی تا مرگ (۹۶۳– ۱۰۱۴)، گزیده‌ازتاریخ میرزا حسن خاکی، نامبوب.

آغاز: بتاریخ روزجمعه دوم ماه ربیع الاول سنهٔ ثلاث وستین وتسعمائه، درظاهر قصبهٔ کلانور ازاعمال لاهور، باتفاق برامخان خانخانان، و امرا واعیان که در ملازمت ایشان حسب الحکم همایون پادشاه متوجه دفع اسکندر افغان شده بودند، بر تخت جلوس نموده.

84469 – **تهران**، مجلس ۱۴۹/ ۵۱۳۸: در «جنگ ابن‌خاتون» نوشته پیرامن **۱۰۵۷**

(س ۶۱۴-۶۲۷)[رؤیت].

سرگذشت سادات مغلوی

دربخش سیر خواهد آمد.

سعیدنامه

از جسونت‌رای Jaswant Rai فرزند بهکونت رای فرزند سندداس رای،متخلص به منشی،از سدهٔ دوازدهم، تاریخ زندگی وقانون سعادت‌الله‌خان‌حاکم کارناتیک‌است، درسه‌دفتر.

آغاز: این نامه‌که از ناسید استسعید. از چشم‌بددهر بعیداست‌بعید.

48470 ـ **موزه بریتانیا** ، ۱۴۰۹ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۴ گ ۱۵س[ریو۱:۳۳۱].

س

سکه‌های هند

درکلیات‌س۴۰۷۴ گذشت.

سلاطین وراجه‌های سلف = کیفیت ...

تاریخ حیدرآباد هنداست.

آغاز : کیفیت سلاطین‌وراجه‌های‌ماسلف ورئیسان حال بلدهٔ حیدرآباد فرخنده بنیاد و اینکه صوبهٔ مسطور برچهل وسه سرکار وچهار صدوچهارده محال،و کاملش شش کروروششصد لك ونود هزار ودوصدوبیست‌وهفت...

48471 ـ **آصفیه**،۲۸۲ تاریخ: نستعلیق عبدالرزاق **۱۲۹۷** درحیدرآباد،۵۷ص ۱۵س [ف.آصفیه ۱ :۱۵۷].

سلطان التواریخ

از فخرالدوله رتن سنکه Ratan Singh زخمی، فرزند رای بالك‌رام (کەیاد اودر «دیوان: ۲۳۴۰» گذشت) تاریخ گسترهٔ خاندان شاهان اوده است،ازآغاز تا محمدعلی شاه ۱۲۵۸ق،دردوازده‌باب: ۱ـ از آدم‌تانوح ۱۲۰۰۰ ـ ابوالفتح‌معین الدین سلطان‌الزمان محمدعلی‌شاه. وازهموست: انیس‌العاشقین که‌در بخش تذکره‌هاخواهدآمد. **آغاز:** سربلندی‌پایهٔ سخن به‌یمن‌ستایش‌رفیع بارگاهی.

48472 ـ **موزه بریتانیا** ، ۱۸۲۲ Or: نستعلیق **۱۸۴۸**م، ۷۲ گ ۱۴س[ریو۳، ۹۶۳].

48473 ـ **موزه بریتانیا**، ۱۸۷۶ Or: نستعلیق رمضان **۱۲۶۵** (۱۸۴۹م)،آغاز برابر نمونه، ۳۱۹ گ ۱۱س [ریو ۳ : ۹۶۲].

سنگه وسگهان = رساله‌درذکر...

درسرگذشت نوابان بهاول‌پور، وگلاب سنگه، دوبرادر: بدرسنگه‌وصدر سنگه.

48474 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۰۹۹/۴۱۵۲: با تاریخ **۱۲۴۹** (۱۸۳۳م) [ف . دکتر محمد بشیر حسین ۱ :۴۰].

سوانح اکبری

از امیر حیدر واسطی بلگرامی(کەیاد او در «تحقیق الاصطلاحات: ۱۹۲۶» گذشت). در سرگذشت اکبر پادشاه(۹۶۳ - ۱۰۱۴ق) از زایش تا۲۴پادشاهی او۹۸۷ق،در دو مقالت یکم‌زایش‌ونژاد او. دوم تاجگذاری تاسال۲۴:

پادشاهی او . **آغاز:** خداوندا شاها شکرت حدگفتارم نیست.

48475 ـ **هند**، بانکیپور ۵۵۶ : امداد علی‌فرزند احمدعلی‌ساکن کانپور، ۲۱ ج ۲/ **۱۲۷۰** (۱۸۵۴م)، جلد۱، آغاز برابر نمونه، ۲۰۴ گ ۲۱س[عبدالمقتدر۷: ۵۲].

48476 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۵ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۴۲۵ گ ۱۵ س[ریو ۳: ۹۳۰].

سوانح دکن

از منعم‌خان‌همدانی‌اورنگ آبادی، فرزند عبدالمغنی‌فرزند عبداللطیف فرزند عبدالغفور، بروزگار نظام الملك نظام‌الدوله‌میر نظام‌علیخان بهادرفتح جنگ‌سپهسالار، در۴۷سالگی، به‌سال ۱۱۹۷ نگاشته است، فرهنگ جغرافیایی شش صوبهٔ‌دکن‌است، وگزارش رویدادهای‌دکن‌تاتاریخ نگارش.

ودرپایان خاتمه‌ای‌دارددرسرگذشت‌برخی از دانشمندان ومشایخ . نگارنده خود را از نوادگان خواجه‌یوسف همدانی درگذشتهٔ۵۳۵ می‌داند. نیای‌اوعبداللطیف نخستین کس‌ازخاندان اوست که به‌هندرفته‌است‌واین عبداللطیف‌فرزند عبدالغفور فرمانروای‌کابل‌است.

آغاز: حمدداوری که بوقلمونی اقالیم سبعه رنگی از نیرنگ سازی اوست.

بنگرید: ذریعه۱۲ :۲۵۳.

48477 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۸۸۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغازبرابر نمونه، ۱۰۲ گ ۱۷س[ریو۱: ۳۲۲].

48478 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۲ تاریخ (۳۷۸ف): نستعلیق ۲۹ع ۲/ **۱۲۵۸** (۱۸۴۲م)، آغاز برابر نمونه، ۹۲ گ ۱۹س[ف.محمد اشرف : ۴۲۵].

48479 ـ **تبریز**، ملی ۳۲۸۷: نوشتهٔ نواب میرجنگ اشجع الدولة بهادر، در ۱۲ ذیحجهٔ**۱۲۹۶**. آغازپس‌ازسه‌برگ‌فهرست‌برابر نمونه‌است، ۸۳ گ ۱۸س [ف. سید یونسی۲ : ۸۳۶].

48480 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۳ تاریخ (۳۷۹): نستعلیق‌خوب‌سدهٔ **۱۳**، آغازبرابرنمونه، ۱۰۵ گ۱۷س.

48481 ـ**حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۳۰۴ تاریخ (۳۸۰ف): نستعلیق‌سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۳۳ گ ۱۴ س[ف.محمداشرف ۴۲۹].

48482 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ قف ۴۹: تاریخ یادنشده، ۵۳۰ص.

48483 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف ۵۰: نیز تاریخ‌یادنشده، ۲۳۶ ص [ف. سرفرازعلی:۱۰۲].

48484 ـ **آصفیه**، ۶۰۴تاریخ : تاریخ یادنشده، ۱۶۱ گ ۱۳ س [ف. آصفیه ۱ ۲۱۱].

سوانح ممتاز محل

48485 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف۸۱ : تاریخ‌یادنشده، ۸۰ص[ف.سرفراز علی:۹۷].

سیرت‌فیروزشاهی

تاریخ کوتاه پادشاهی فیروزشاه است ، که بدین نام خوانده شده است : کتاب سیرت فیروزشاهی‌ـ مرتب‌شد به تأییدالهی.

در بارهٔ تاریخ نگارش آن آمده : زتاریخ هفتاد ودوبودوهشتصد (۸۷۲)ـ که‌اتمام‌این‌شد زفضل‌الهی . در چهار باب ۱ـ ۲۰۰۰ـ۲ـدرعدل واحسان ووفاومروت ودفع فساد۳ـاقبال‌سعادت

وکرامت حق‌تعالی بعنایت خویش ... حضرت سلطنت پناه را ۴ ـ درعلم وعقل وحکمت او . (واین‌جز تاریخ‌فیروز شاهی، ضیاء‌برنی‌یادشده در ص۴۶۱۳ است) .

آغاز: آنچه زجان‌زنده‌برآردنفس-فاتحهٔ حمد خدای‌ست بس.

48486 ـ **هند،** بانکیپور۵۴۷: نوشتهٔ ۲۶ج ع**۱۰۰۳**، آغازبرابر نمونه [عبدالمقتدر۷: ۲۸].

سیرالمتأخرین

ازمیر غلامحسین منشی فرزند میرهدایت علی خان‌فرزندفیض‌الله‌طباطبایی‌حسنی(۱۱۴۰-۱۲۰۸). درتاریخ‌پادشاهان‌هندازمرگ‌اورنگ زیب (۶۹-۱۰۶۹-۱۱۱۸) تا بسال ۱۱۹۵ق . با گزارش مفصل رویدادهای بنگال از ۱۱۵۱ تا ۱۱۹۵ . در سه جلد، بنام امیر الممالك عماد الدوله کورنر جرنل هشتنك بهادر، درسالهای ۱۱۹۴-۱۱۹۵(۸۱-۱۷۸۰م) نگاشته‌است . در هند ولندن چاپ شده‌است.

آغاز دفتر ۱ : حمدله . صلاة ... اما بعد، برای دانشمندان. **آغاز** دفتر ۲ : سپاس وستایش سرمدی‌اساس‌نثاربارگاه عظمت‌وجلال. **آغاز** دفتر۳:حمدوثنای پادشاه‌علی‌الاطلاق و شکروسپاس خالق‌انفس.

بنگرید : ذریعه ۱۲: ۲۷۸ـ ف .مشار: ۹۹۱ـ استوری ۱:۶۳۵.

48487 ـ **تهران،** ملك الشعراء بهار ۲۹۹(مجلس؟): نستعلیق‌سه‌شنبهٔ۷رمضان**۱۱۹۵** رحلی[نسخه‌ها۵:۶۶۲].

48488 ـ **هند،** بانکیپور ۵۸۱ : نوشتهٔ ۲۰ع۲/ **۱۲۳۰** درقصبهٔ‌حسین‌آباد،هرسه دفتراست،آغاز برابر نمونه، ۴۱۰ گ ۳۰ س [عبدالمقتدر۷: ۹۰].

48489 ـ **حیدر آباد،** موزهٔ سالار جنگ ۳۰۵ تاریخ(۳۴۴ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۴۴۸گ۱۳س[ف.محمد اشرف: ۳۸۲].

48490 ـ **هند،** بانکیپور۵۸۳: تعلیق، بی‌تاریخ، جلد۱، ۱۸۲گ۳۱س.

48491 ـ **هند،** بانکیپور۵۸۴: تعلیق، سید برکت‌علی‌فیض‌قمی، ۱۴صفر**۱۲۳۳**، جلد ۲، ۲۶۶گ[عبدالمقتدر۷: ۹۳].

48493-92 ـ **موزهٔ‌بریتانیا** ۶۵۷۸ Add و۶۵۷۷ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، آغازبرابر نمونه، بنام سیرالمتاخرین یادشده است ۲۸۸+۳۸۷گ [ریو۱: ۲۸۰].

48494 ـ **موزهٔ‌بریتانیا،** ۱۶۶۹۹ Add :نستعلیق سدهٔ **۱۸** م،۵۵۵گ ۱۷-۱۹ س[ریو۱:۲۸۱].

48495 ـ **موزهٔ بریتانیا،** ۱۸۵۰ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ ق) گزیده‌ای‌ست از آن، در تاریخ‌راجگان هند ، ۵۰گ ۱۳س [ریو ۳: ۹۴۳].

48496 ـ **لاهور،** پنجاب، پبلك‌لائبرـ یری۲۳۷، ۹۵۴ غلا: نستعلیق‌ازآغازسدهٔ**۱۳**، ۶۰۲ گ ۱۵س [منظور احسن عباسی ۱ : ۷۱۱].

48497ـ **تهران،** ادبیات ۲۸ حکمت: نستعلیق رمضان **۱۳۲۹**، رحلی [ف . ادبیات ۲:۲۵].

48498 ـ **پاکستان،** لاهور، پرفسور شیرانی۶۳۲۳: تاریخ یادنشده درفهرست بنام: **شرح‌المتاخرین** است [ف. دکترمحمدبشیر حسین ۱: ۴۲] .

سیرالمنازل

دربخش جغرافیا ص ۳۹۶۹ گذشت.

سیر الهند و گلگشت دکن

از محمد قادرخان منشی، کـه یـاد او در «تاریخ آصفجاهی: ۴۵۹۵» گذشت. بسال ۱۲۴۷ در دودفتر نگاشته است: دفتر یکم بنام سیر الهند دربارهٔ صوبه‌جات دکن، دوم بنام گلگشت دکن در سرگذشت فرمانروایان صوبه‌جات دکن تا روزگار ناصرالدوله بهادر مغفور (بنگریـد: تواریخ قطبشاهیه: ۴۶۱۵ از همو).

آغاز: بعد از حمد خالق اکبر و نعت حضرت خیر البشر.

48492 ـ **آصفیه**، ۲۸۶ تاریخ: نستعلیق عبدالباسط، بی‌تاریخ، ۴۶۲ ص ۱۵ س [ف. آصفیه ۲۱۳:۱].

سیلان و حالت حالیهٔ آن = جغرافیای...

در بخش جغرافیا ص ۳۹۵۹ گذشت.

ش

شاهجهان نامه = منطوقهٔ شاهجهانی

از بهگوانت‌داس Bhagwant Das از منشیان دربار شاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷)، در بیوگرافی و نسب دودمان همان پادشاه، از آدم تا او، در پنجاه‌وچهار منطقه (فصل)، با دیباچه‌ای درستایش همان پادشاه، سپس منطقهٔ یکم در آدم و می‌رسد به شاهجهان. (بنگرید: أحوال أبا واجداد شاهجان: ۴۵۷۲).

آغاز: برضمایر ارباب فطرت و خواطر اصحاب خبرت مختفی و محتجب نماند که نسبت نامهٔ خاندان عالیشأن.

48493 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲/۴۷۵ تاریخ (۲۸۲ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، **انجام:** تاریخ جلوس: بگو سلطان شهاب‌الدین محمد شاهجهان شاهنشاهی شاهجهان، نیز تاریخ جلوس است. در فهرست بنام **منطوقهٔ شاهجهانی** است، ۸۰ گ ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۸].

48494 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك‌لائبریری ۲۳۵. ۹۵۴ بهگو: نستعلیق پایان سدهٔ **۱۳**. آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **شاهجهان** نامه است. ۲۳۹ ص ۹ س، [منظور احسن عباسی ۶۹۰:۱].

شاهجهان نامه = پادشاه نامه.

از میرزا جلال الـدین محمد طباطبایی اصفهانی، زواره‌ای، رویدادهای روزگار شاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷) هندی است، از آغاز پنجمین سال پادشاهی او تا بسال هشتم آن. و از هموست: «ظفرنامهٔ کانکره: ۴۶۷۲».

48495 ـ **آصفیه**، ۳۵۹ تـاریخ: نوشتهٔ ۲۸ ع ۲/**۱۱۸۷**، نسخه نیمهٔ دوم کتاب است ازرویدادهای سال پنجم (۱۰۴۱) آغاز میشود تا سال هشتم، **آغاز:** سال پنجم ادوار سنین جلوس همایون سعادت مقرون. **انجام:** الحمدلله که شاهجهان نامه مؤلفهٔ میرزای صاحب کمال میرزا جلال قدس سره بتاریخ ۷ ع ۲/۱۸۷ ... اتمام یافت. ۲۳۸ گ ۱۸ س [ف. آصفیه ۱: ۲۱۵].

48496 ـ **مـوزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۶ Or: نستعلیق شعبان **۱۲۱۶** (۱۸۰۱م)، آغاز برابر نسخهٔ پیشین ولی بنام پادشاه‌نـامـه‌است، **انجام:** تمام شدوقایع سه نیم سالـه‌ازتـواریخ پادشاهنامهٔ مبارك... من‌تصنیف استادالعصر والدوران محمد ملقب به‌میرزا جلال الـدیـن

طباطبایی زواری، ۱۶۵ گ ۲۱س[دیو ۳ : ۹۳۳].

شاهجهان نامه

از محمد زاهد، ملا زاهد، از آغاز سدهٔ سیزدهم هند، که از «شاهجهان نامهٔ» عبدالحمید لاهوری گزیده است[دیباچه]. **آغاز** : طراوت چمن الفاظ وتازگی گلشن معانی نسیم حمد بهار پیراست.

48497 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۴۰.۲۳۵ علا: نستعلیق محمدزاهد، ۱۶ شوال **۱۲۲۵**، ۱۸۱ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۹۳].

48498 ـ **داکا**، دانشگاه ۲۱۴ DU (۱۲ف): نستعلیق، آغاز برابر نمونه،[ف. حبیب‌الله ۱ : ۱۲].

شاهجهان نامه = عمل صالح

محمد صالح کنبولاهوری . س ۴۶۷۸.

شاهجهان نامه = پادشاه نامه

عبدالحمیدلاهوری. س ۴۵۹۰ .

شاهجهان نامه

شایداز عنایت‌الله‌خان. در تاریخ ده ساله یکم پادشاهی شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) است، از ۱۰۳۷ تا ۱۰۴۷. بادیباجه‌ای بلند درزاینچهٔ او ازملافرید و مطالب دیگر. سپس در چهار طبقه: طبقهٔ ۱ـ مشایخ ۲ـ فضلا ۳ـ اطبا ۴ـ شعرا گزارش کرده است. دراکبر آباد، در ۱۰۵۴ نگاشته شده است. (بنگرید: تکملهٔ اکبر نامه: ۴۶۳۶ و ساقینامه: ۲۸۵۷ ونیز ملخص درهمین بخش).

آغاز: نگارش تاریخ روزنامهٔ بهروزی و بختیاری و فهرست جریدهٔ فیروزی.

48499 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۰۹ تاریخ (۲۸۳ف) : نستعلیق، ۱۴ ذیقعدهٔ **۱۰۵۴** (۱۶۴۵م)، ۴۷۸گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف : ۳۲۰].

شاهجهان نامه

از ناشناس، برای محمدرستم سلطان جان، بسال ۱۱۰۶ (۱۶۹۵م)، دراورنگ آباد. گزیدهٔ «شاهجهان‌نامه» است، وآغاز می‌شود با بیوگرافی کوتاهی ازدودمان تیموری تا جهانگیر پادشاه، سپس رویدادهای روزگار "شاهجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) . **آغاز**: توالد و تناسب و جلوس طبقهٔ تیموریه براین منوال است". امیر تیمور گورکان.

48500 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۰۶ تاریخ (۲۹۲ف): نستعلیق عبدالرحمان اکبرآبادی، **۱۱۰۶** (۱۶۹۴م) . آغاز برابر نمونه . **انجام**: کتاب شاهجهان‌نامه که طویل‌الکلام اختصار نمود این چند جزو بقید قلم درآورد، ۲۶۷ گ ۱۵س [ف . محمداشرف: ۳۲۸].

48501 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۱۲ تاریخ(۲۹۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، آغاز وانجام بمانند نسخهٔ پیشین، ۳۱۲ گ ۱۵س [ف . محمد اشرف : ۳۲۹].

شاهجهان نامه

از ناشناس. دربارهٔ رویدادهای روزگار عمان شاهجهان مغولی هند، از روز زایش تا مرگ ۱۰۶۷ق. **آغاز**: طلوع نیر اعظم اوج خلافت و پادشاهی ازشرق عظمت الهی.

48502 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۱۰ تاریخ (۲۹۰ف): میررستم‌علی‌خان بهادر، ۱۰ج۲/**۱۲۷۴** (۱۸۵۸م). **انجام**: از آن محیط جود واحسان وردزبان پیروجوان باد، ۹۰۳ گ

۱۵ [ف.محمداشرف: ۳۲۷].

شاهجهان نامه = پادشاه‌نامه

تاریخ سی ودو سالهٔ شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷) است. در چهار بخش واز کتابهای زیر گرفته شده است: ۱ - اقبال‌نامهٔ معتمد خان (بنگرید: ۴۵۷۶)(برگ ۱ تا ۳۲) آغاز این بخش: ذکر طلوع نیر جاه وجلال... ۲- پادشاه نامهٔ عبدالحمید لاهوری (بنگرید: ۴۵۹۰). (گ (گ ۳۳ تا ۳۷۰) آغاز این بخش بمانند همان«پادشاهنامهٔ» لاهوری‌ست ۳ - پادشاهنامهٔ ملامحمد وارث (بنگرید: ۴۵۹۲) (گ۳۷۲-۵۰۲) آغاز این بخش نیز مانند پادشاهٔ نامهٔ وارث است ۴- تاریخ دوسالهٔ ۱۰۶۷-۱۰۶۹ گرفته از «عمل صالح» نگاشتهٔ صالح کنبوه (بنگرید: ۴۶۷۸)(گ۵۰۳-۵۲۹) آغاز این یک المنة‌لله که بفرخی وفیروزی.

48503 ـ هند، بانکیپور ۵۶۵: درپایان دفتر دوم آن تاریخ تحریر ۲۷ج۱/۴۴ پادشاهی عالمگیر یاد شده است، ۵۲۹گ ۲۵س [عبدالمقتدر ۶۷:۷].

شاهجهان‌نامه

ناشناخته.

48504 ـ کپنهاك، سلطنتی: نستعلیق سدهٔ **۱۱**، در دو جلد: ۱ و ۲ [نسخه‌ها ۵: ۶۹۶].

شاه‌عالم‌نامه

دررویدادهای روزگار شاه‌عالم‌دوم (۱۱۷۲-۱۲۰۳) از تاجگذاری تا سال ۲۷ پادشاهی او ۱۲۰۰ اوست. نام نگارنده و کتاب در متن نیامده است.

48505 ـ هند، بانکیپور ۵۴۵: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ناتمام، ۱۲۸گ ۱۵س [عبدالمقتدر ۲۴:۷].

شاهنامهٔ منور کلام

از شیوداس لکهنوی Shivdas درتاریخ فرخ سیر (۱۱۲۴-۱۱۳۱ق) وچهارسال آغاز پادشاهی محمدشاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱) که می‌رسد به سال ۱۱۳۴. **آغاز:** سپاس بیقیاس ایزدکارساز بی‌نیاز بیچون.

48506 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۹ Or: نستعلیق رجب **۱۲۱۱** (۱۷۹۷م)، ۱۱۳گ ۱۵س [ریو۳: ۹۳۸].

48507 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۱۳ تاریخ (۳۲۰ف): شکستهٔ ۲۲ ذیقعدهٔ ۴ پادشاهی محمدشاه (**۱۱۳۴**ق ۱۷۲۲م)، آغاز برابر نمونه، نام نگارنده درفهرست نیامده‌است، ۱۴۹گ ۱۲ - ۱۳ س [ف. محمد اشرف: ۳۵۶].

48508 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶ Or: نستعلیق محمدرشید، سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۸۷گ ۱۵س [ریو ۱: ۲۷۴].

شاهنشاه‌نامهٔ شاهجهان

از ناشناس. مجموعه نثر است و نظم در سرگذشت و تاجگذاری او، ازآن میان دوقصیده، فرمانی از سال یکم پادشاهی او. **آغاز:** سپاس بیقیاس کرسی‌طرازی رازیبد که قهرمانان اقالیم سبعهٔ ایجاد.

48509 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۱۴ تاریخ (۲۸۹ف): شکسته نستعلیق خوب، سدهٔ **۱۱**، ۴۹گ ۱۷س [ف. محمد اشرف: ۳۲۶].

شرح آیین اکبری

از نجفعلی‌خان پور محمدعظیم‌الدین باشنده

جهجر من متعلقات دهلی. بسال ۱۸۵۱م برای هنری‌الیوت Henry Elliot نوشته شده است. **آغاز**: ایزدی بیاش سزای سپارکامش نتوان.

18510 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۷ Or: نستعلیق ع ۱۴/ **۱۲۶۷** (۱۸۵۱ م)، آغاز برابر نمونه، ۲۲۶ گ ۱۳س [ریـو ۳ : ۹۲۸].

شرح احدیه بر وقایع محمدیه = شرح وقایع

از عبدالاحدفرزندمحمدفایق‌ازکارگزاران کمپانی انگلیسی، درگذشتهٔ ۱۲۶۸ (۱۸۵۱م). گزارش وافزودن مطالب است بر «وقایع حیدر آباد» ازنعمت‌خان عالی. وازهموست: وقـایـع دلپذیر. **آغاز**: فروغ بخش‌ظلمت سرگشتگان کواکب‌الفاظ.

18511 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۶/ ۲۴۱۱: نوشتهٔ نجم‌الدین‌شائق وزیرآبادی، ۱۰رجب **۱۲۸۸** (۱۸۷۱م). در فهرست بنام **شرح احدیه بروقایع محمدیه** آمده است [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۴۲].

18512 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe-II،26 ۴۶۷ (۱۳۸ف): شکسته‌آمیز، ۱۴ ع ۱۴/ **۱۳۰۰**، آغازبرابر نمونه، ، در فهرست بنام **شرح‌وقایع** یاد شده، ۹۸ گ [ف. عبدالله ۱: ۹۲].

شرح وقایع = شرح احدیه

شرفنامه = تاریخ حفیظ‌الله خانی

ازمحمداولیا نایطی‌شافعی، مخاطب‌به‌محمد حفیظ‌خان بهادرفرزندمحمدحسین، اتالیق نواب اعظم جاه‌بهادر،

درسرگذشت‌امیران کرناتک، ازنواب‌عظیم الدوله‌والاجاه‌تانواب غلام‌محمد غوث‌خان والا جاه. درآن نخست سرگذشت خودوپـدرش را آورده، سپس به‌مطلب‌پرداخته است.

آغاز: حمدبیحداعظم‌السلاطین لاریب، و احکم‌المحاکمین بی‌عیب‌راسزد.

48513 ـ **آصفیه**، ۵۳۰ تاریخ: نستعلیق، بی‌تاریخ، مقابله‌شده‌بااصل، ۱۳۲ گ ۱۳ س [ف. آصفیه ۱: ۲۱۷].

شش‌فتح کنگره = ظفرنامهٔ کنگره میرزاجلال درهمین بخش. ص ۴۶۷۳.

شقات عالمگیری

از اورنگ زیب عالمگیر پادشاه هنـدی (۱۰۶۹-۱۱۱۸). یادداشتهای اوست به‌نظم و نثر، در شصت‌ودوشقه.

48514ـ **مشهد**، رضوی ۲۲۳ ادبیات (۴۴۹۰): درجنگ‌مـورخ **۱۸۹۳**م = ۱۲۱۱ (ص ۳۵۰-۳۷۴) [ف. رضوی ۷: ۲۷۰].

شورش هندوستان = بلوای هند

ترجمه از اوانس، بسال ۱۳۰۴، شورش بنام سال ۱۸۵۷ م (۱۳۵۷ه) علیه‌انگلیسها و کشتارهندیان‌وبهره‌های آن‌رایادکرده‌است. **آغاز**: بلوای‌هند... بسمه... بلوای‌هند بلاشبه‌بزرگترین واقعهٔ سنـهٔ هـزار و سیـصد و پنـجاه و هفت است.

48515 ـ **تهران**، ملی ۱/ ۵۹۰ ف: نستعلیق‌محمدقزوینی، **۱۳۰۴**، برای‌ناصرالدین شاه (ص ۱-۱۱۸) [ف. ملی ۲: ۹۹].

شیروشکر

ازداوا رام پـانـدیت Daya Ram Pandit فرزندپاندیت‌ترا این‌کشمیری‌برهمن.

تاریخ کوتاهی‌ست از پادشاهی مهاراجه رنجیت Ranjit سنگه، پیرامن ۱۲۲۸ق. آغاز: ای ازهمه برتری‌خدایی-وی‌درهمه‌جا وهم‌جدایی.

48516 ـ پاکستان ، دانشگاه‌پنجاب Pe1147 ۸۲۹(۱۶۳ف) : شکسته، ۱۸۸۳ سماوت، آغاز برابر نمونه، ۱۳۴گ ۱۴-۱۵ س [ف.عبدالله۱:۱۱۱].

ص

صحیح‌الاخبار

از سروپ چند ختری Sarup Chand. تاریخ عمومی هند است ،نگاشتهٔ ۱۲۰۹ق.

48517ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۴۳/۲ Or: (گ۱۴۲-۱۵۷)[ریو ۳:۱۰۲۱].

صفای آینه = مرآت الحقایق

حافظ محمدحسین.

ضوابط آصف‌جاهی

48518 ـ پاکستان ، انجمن‌ترقی‌اردو ۲قف۳۰:تاریخ ونشانی دیگریاد نشده،۷۶س [مخطوطات،سرفرازعلی:۵۲].

ط

طبقات اکبرشاهی = طبقات اکبری

از نظام‌الدین احمد فرزند محمدمقیم، که خودرااز نوادگان‌خواجه‌عبدالله‌انصاری‌میدانسته است، درگذشته در ۱۰۰۳ . بنام اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴)،در یك مقدمه و نه‌طبقه و یك خاتمه، از غزنویان تا سال ۱۰۰۲ راگزارش کرده است. در سه‌جلد سالهای۱۹۲۷،۱۹۳۱، ۱۹۳۵ م‌در ۳۵۲، ۵۲۰، ۴۵۶ ص چاپ شده است. آغازج۱:سپاس‌دفعت اساس پادشاه‌حقیقی راسزد.

مقدمه در غزنویان ازسبکتکین‌وسال۳۶۷ تا۵۸۲. طبقهٔ یکم پادشاهان دهلی‌ازمعزالدین غوری۵۷۴تا۱۰۰۲،سی‌وشش‌تن.دوم‌پادشاهان دکن از ۷۴۸ تا۱۰۰۲،سی وشش تن . سوم ، گجرات‌از ۷۹۳تا ۹۸۰، شانزده تن . چهارم پنجم‌بنگال از۷۴۱ تا۹۰۹ بیست ویك‌تن. ششم جونپوراز۷۸۴تا۸۸۱، پنج‌تن. هفتم‌فرمانروایان کشمیر از ۷۴۷ تا ۹۹۵. هشتم سند از ۸۶ تا ۱۰۰۱. نهم ملتان از ۸۴۷ تا۹۳۲.

خاتمهٔ جلد دوم طبقات اکبری‌درسه بخش است: ۱ ـ ذکرامرای عالیمقدار هندوستان ۲- دانشمندان روزگار اکبرپادشاه ازآنان که‌در هند بوده‌اندو یا بدنجا آمده‌اند۳-سرایندگان روزگاراو.

بنگرید : ف. مشار:۱۰۸۸-۱-مؤلفین‌مشار ۱ : ۴۹۷-ریو۱ :۲۲۰-تاریخ‌تذکره‌های‌فارسی ۲:۶۶۸.

48519 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۲۷۴ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۶م، ۴۴۷گ ۲۱س[ریو ۳ :۹۰۶]

48520 ـ موزهٔ بریتانیا،۲۶۲۰۹ و۲۶۲۰۸ Add: نستعلیق محمدحسین‌فرزند

علی داروغهٔ کهکر ساکن تته، ذیحجهٔ **۱۰۴۹** (۱۶۴۰م)، ۱ و ۳۲۱ و ۳۱۰ گ [ریو ۱: ۲۲۱].

48521 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۷۴/۱۳۲۳: شیخ فرید که‌دردهلی میزیسته، ۱۰ صفر **۱۰۵۰** (۱۶۴۰م) [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۴۳].

48522 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APel،10A ۵۱۱ (۷۷ف): شکسته‌آمیز قراباغ ۲۰ج۲/ **۱۰۸۶**، ۴۱۵ گ ۱۸س [ف. عبدالله ۱: ۵۲].

48523 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۲۱ تاریخ (۲۳۸ف): شکستهٔ خوب سدهٔ **۱۱** آغاز برابر نمونه، ۴۵۹ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱: ۲۷۷].

48525-24 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۲۰ و ۳۱۹ تاریخ (۲۳۷ و ۲۳۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، دوجلد، آغاز یکم برابر نمونه، ۲۰۶ + ۲۲۹ گ ۱۹س [ف. محمد اشرف: ۲۷۵].

48526 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۴۳ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه، ۴۷۳ گ ۲۱س [ریو ۱: ۲۲۰].

48527 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۱ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، بخشی ازآن است، ۸۳ گ [ریو ۱: ۲۲۲].

48528 ـ **هند**، بانکیپور ۲۳۵: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه، ۵۲۹ گ ۲۱س [عبدالمقتدر ۷: ۱].

48529 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۳۰۲ Add: شکسته‌آمیز، با تاریخ **۱۸۰۲** در کنارهٔ آن، ۳۸ گ [ریو ۱: ۲۲۲].

48530 ـ **کپنهاک**، سلطنتی ۵۶؟: نستعلیق ۴۵ پادشاهی اورنگ‌زیب (**۱۱۱۴-۱۵**)

جلد سوم است [نسخه‌ها ۵: ۶۹۶].

48531 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۲۲: نستعلیق هندی سدهٔ **۱۲**، ۵۶۸ گ ۲۳س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۳].

48532 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۱۵ Add: نستعلیق نصیرالدین فرزند محمد منعم، سدهٔ **۱۸**م، ۷۸۲ گ ۱۵س [ریو ۱: ۲۲۱].

48533 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لایبریری ۲، ۹۵۴ نظا: نستعلیق خدایار، سه‌شنبه ۱۱ رجب **۱۲۳۳**، آغاز برابر نمونه، ۴۱۳ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱: ۶۶۶].

48534 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۰۱ Or: نستعلیق **۱۸۵۴**م، ۶۶۷ گ ۱۵س [ریو ۳: ۹۰۶].

48535 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۹۷۵۶ Or: سدهٔ **۱۳** [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

48536 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pel،22A ۶۳۸ (۷۶ف): نستعلیق محمدحسین ۱۶ رجب ۴۰ پادشاهی...، آغاز برابر نمونه، ۵۰۲ گ [ف. عبدالله ۱: ۵۲].

طبقات شاهجهانی

ازمحمد صادق، (که یاد او در «تاریخ شاهجهانی: ۴۶۰۷» گذشت). در تاریخ تیموریان هند از تیمور تا شاهجهان، درده طبقه: طبقهٔ ۱ ـ تیمور (۷۷۱-۸۰۷) ۲ ـ میرانشاه و شاهرخ (۸۰۷-۸۵۰) ۳ ـ سلطان محمد والغ بیگ (۸۵۰-۸۵۳)، ۴ ـ ابوسعید (۸۵۴-۸۷۳)، ۵ ـ عمرشیخ (۸۷۳-۸۹۹)، ۶ ـ بابر شاه (۹۰۰-۹۳۷)، ۷ ـ همایون‌شاه (۹۳۸-۹۶۳)، ۸ ـ اکبر پادشاه (۹۶۴-۱۰۱۳)، ۹ ـ جهانگیر پادشاه (۱۰۱۳-۱۰۳۷)، ۱۰ ـ شاهجهان (۱۰۳۷ ـ تا روزگار نگارش).

وهرطبقه را دنباله‌ای‌ست در سه باب: یکم

سر گذشت سادات و مشایخ آن طبقه، دوم دانشمندان وفرزانگان، سوم سرایندگان آن طبقه.

آغاز: آغاز سخن بسپاس و ستایش خداوند بی‌نیاز.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۶۷۴ـ استوری ۱: ۱۱۷۱.

48537 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۳ Or: سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، (گ ۲ـ ۳۲۹) ۱۳ س [ریو ۳: ۱۰۰۹].

48538 ـ **آصفیه**، ۷۲۱ تاریخ: از انجام ۴ـ۵ گ افتاده، با تاریخ خرید ۱۱۵۶ در فهرست از محمدصالح برادر و شاگرد عنایت‌الله لاهوری دانسته شده است، آغاز برابر نمونه، ۴۱۲ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۲۲۰].

ظ

ظفرنامهٔ بهادرشاه

ناشناخته. تاریخ هند از سدهٔ دوازدهم روزگار بهادر شاه پسر اورنگ زیب است. (بنگرید: جنگنامهٔ نعمت‌خان عالی: ۴۶۳۹).

آغاز: زیب دیباجهٔ سخن نیایش بی‌نیازیست که در بارگاه کبریائش.

48539 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبریری ۹۵۴،۲۳۷ ظفر: شکستهٔ ۲۸ محرم **۱۲۵۰** آغاز برابر نمونه، [منظوراحسن عباسی ۱: ۷۰۹].

ظفرنامهٔ حیدری

از سید حسین منشی آرکات، در سرگذشت حیدرخان و تیپو سلطان.

48540 ـ **آصفیه**، ۱۷۱۷ تاریخ: نوشتهٔ **۱۳۲۴** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۲].

ظفرنامهٔ رنجیت سنگه

Z. RNJI TIS INGH

از امرنات اکبری Amar Nath. تاریخ پنجاب و مهاراجه رنجیت سنگه، نگاشتهٔ ۱۸۹۰ ـ ۱۸۹۳ سماوات (۳ ـ ۱۸۳۶ م) است. **آغاز:** نحادیر دشخوار پسند و اهل تحادیر نکته پیوند.

48541 ـ **پاکستان** دانشگاه پنجاب APeII،32 ۷۳ (۱۶۱ ف): نستعلیق، بی‌تاریخ ۸۰ گ ۱۳ س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۰].

ظفرنامهٔ عالمگیری = واقعات عالمگیری

از عنایت‌الله خان میرسامان شاهی، درگذشتهٔ ۱۱۳۸ (۱۷۲۵م).

48542 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۱۸۱۷/۱۷۹۷: نوشتهٔ ۱۹۳۱ مکرمی (**۱۸۷۴**م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۳].

ظفرنامهٔ عالمگیری = اورنگ‌نامه = واقعات عالمگیری

تاریخ پنج سالهٔ یکم پادشاهی عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹ـ۱۱۱۸ق) است.

بدون دیباجه و نگارنده از خود نام نبرده است، ودر فهرستها باستناد یادداشتهایی که بر نسخه‌ها شده از میرعسکر عاقلخان (که یاداو در «ساقینامه ۲۸۷۸» گذشت) وسیدمیرخان شاهی دانسته شده است.

بنگرید: ریو ۱: ۲۶۵.

48543 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11،17 ۴۶۲ (۱۳۳ف): نیم شکسته ۲۳ صفر **۱۱۴۱**، **آغاز:** ابوالمظفر محیی الدین محمد اورنگ زیب آن قطب فلک سلطنت و جهانداری. درفهرست از آن **سید میر خان شاهی** دانسته شده است، ۶۹گ ۱۷ س [ف.عبدالله ۱: ۹۰].

48544 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۲۴ Add: شکسته آمیز ج۱/ **۱۱۹۳** (۱۱۹۴م)، **آغاز:** این قطب فلک سلطنت و جهانداری، ۷۴گ [دیو ۱: ۲۶۵].

48545 ـ **داکــا**، دانشگاه ۲۱۹ DU: نستعلیق ۱۲ شوال ۲۸ پادشاهی شاه عالم پادشاه، (**۱۲۰۱** = ۱۷۹۵م) در فهرست بنام **اورنگ نامه** است، **آغاز:** ابوالمظفر محیی الدین محمد اورنگ زیب عالمگیر پادشاه غازی آن قطب فلک سلطنت و جهانداری. درفهرست از **عاقلخان** دانسته شده است، ۵۱گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۹].

48546 ـ **هند**، بانکیپور ۲۲۶۳: منسکه رای، ۲۹ پادشاهی شاه عالم (**۱۲۰۲**) درفهرست بنام **اورنگ نامه** و از میرعسکر **عاقلخان** دانسته شده (۱پ ـ ۳۰پ)، **آغاز:** ابوالمظفر محیی الدین [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۶۹].

48547 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/۱۰۰۴ Egerton: با تاریخ **۱۲۳۲** (۱۸۱۷م) (گ ۴ـ۵۷) بدون دیباجه در فهرست از **عاقلخان** دانسته شده است [دیو ۲: ۷۹۲].

48548 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۲/۴۸۶۴/۱۸۴۴: نوشتهٔ سروپ چند، **۱۲۳۴** (۱۸۱۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۳۰].

48549 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۴۲ Or: شکسته آمیز ج ۱/ **۱۲۶۱** (۱۸۴۵م) نسخه بنام **تواریخ عالمگیری** ست، ۶۷گ ۱۹س [دیو ۳: ۹۳۶].

48550 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۶۷ Or: نستعلیق ج۱/ **۱۲۶۴** (۱۸۴۸م): با یادداشت: **اقبال نامه عرف ظفر نامه عالمگیری** تصنیف نواب **عاقلخان**، ۱۰۱ گ ۱۳ س [دیو ۳: ۹۳۶].

48551 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۴۰ Or: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۹** م، ۹۸گ ۱۱س نسخه بنام **واقعات عالمگیری** ست [دیو ۳: ۹۳۶].

48552 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲/۱۶۶۳ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، (گ ۲۱۱ـ۳۳۳) [دیو ۳: ۹۰۵].

ظفر نامهٔ کانگره = شش فتح کانگره

از میرزا جلال (جلالا) طباطبایی اصفهانی نام او محمد بوده و در ۱۰۴۴ ق به هند رفته است. گزارش فتح قلعهٔ کانگرهٔ پنجاب است بدست سربازان شاهجهان (۱۰۲۴ـ۱۰۹۶) در ۱۰۷۲ با عنوانهای، فتح اول، فتح دوم،... فتح ششم. واز هموست «شاهجهان نامه: ۴۶۶۵»، **آغاز:** حضرت حکیم علی الاطلاق جل جلاله در ازل آزال پیش از آنکه کار کنان.

48553 ـ **هند**، بانکیپور ۲۱۹۸: در مجموعه نوشتهٔ **۱۱۹۵** (۹۴پ ـ ۱۵۶ ر) آغاز برابر نمونه، درفهرست بنام **شش فتح کوت کانگره** است [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۳۲].

48554 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۱۰۷ تاریخ (۲۸۱ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲**، آغاز برابر نمونه، بنام **شش فتح کانگره** یاد

شده است [ف. محمد اشرف: ۳۱۷].

48555 ـ موزهٔ بریتانیا، Or۱۸۴ نستعلیق نوامبر ۱۸۲۹ـ ژانویه ۱۸۳۰م، آغاز برابر نمونه، بایادداشت: شش فتح کوت کنگره جلال طباطبایی، ۱۳۲ گ ۹ س [دیو ۲۵۸:۱].

48556ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۰/۱ Or: نستعلیق، پیرامن ۱۸۵۰م، (گ۲-۱۱۴) [دیو ۲: ۹۳۳].

48557 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۲ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، ۱۱۲ گ ۱۱ س.

48558 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۱ Or: شکستهٔ آمیز، سدهٔ ۱۹م، بنام شش فتح کانگره، ۴۹ گ ۱۷ س [دیو ۳: ۹۳۲].

48559 ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۲۳۴، ۹۵۴ جلا: نستعلیق شکستهٔ تاریخ یاد نشده، آغاز برابر نمونه، بنام ظفر نامهٔ کانگره، ۳۸ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۹۳].

48560 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب APcII،14 ۶۲ (۱۲۳ف): نستعلیق، بی تاریخ، بنام شش فتح کانگره است، آغاز برابر نمونه، ۶۴ گ ۱۳ س [ف. عبدالله ۱: ۸۳].

ع

عالمگیر نامه

از حاتم خان. تاریخ دهسالهٔ آغاز پادشاهی عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) است. **آغاز:** صدر آرایان عرصهٔ عالم غیب.

48561 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۳۳ Add: محرم ۴۷ پادشاهی عالمگیر (۱۱۱۵ق ۱۷۰۲م)، آغاز برابر نمونه، ۱۶۵ گ ۱۹ س [دیو ۲۶۸:۱].

عالمگیر نامه

از محمد کاظم فرزند محمد امین منشی قزوینی هندی، در رویدادهای دهسالهٔ یکم پادشاهی عالمگیر اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) تا بسال ۱۰۷۸ق و در ۱۸۶۸م در کلکته چاپ شده است. (بنگرید: تاریخ دهسالهٔ عالمگیری: ۴۶۱۱).

آغاز: ای داده بعقل پرتو آگاهی ـ شاهان ز تو کامیاب شاهنشاهی ـ آنرا که ز کاینات پرتو خوانی.

بنگرید: ذریعه ۱۵: ۲۰۶ ـ ف. مشار: ۱۱۰۲ ـ مؤلفین مشار ۴: ۹ ـ ایضاح المکنون ۲: ۹۱.

48562 ـ تهران، ادبیات ۴۹ب: نستعلیق سدهٔ ۱۱، آغاز برابر نمونه، ۶۳۳ گ ۱۵ س [ف. ادبیات ۱: ۳۵۳].

48563 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۰۱/۲ Add: پیرامن (۱۱۲۹ه ۱۷۱۷م) (گ ۹۲-۱۲۶) بخشی از آن است [دیو ۲: ۸۲۳].

48564 ـ آحیدر باد، موزهٔ سالار جنگ ۳۳۱ تاریخ (۲۹۹ف): شکسته نستعلیق ۳ ج ۲/ ۱۱۴۰ (۱۷۲۸م)، آغاز برابر نمونه، درفهرست نام نگارنده برده نشده است، ۳۶۶ گ ۲۱ س [ف. محمد اشرف: ۳۳۴].

48565 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۲۹ Add: نستعلیق محمد فاضل ع ۲/ ۱۱۵۰ (۱۷۳۷م) دِدتته، آغاز برابر نمونه، ۲۱۲ گ ۲۰ س [دیو ۱: ۲۶۶].

48566 ـ اصفهان، عمومی ۱۱۳۴۸: شکسته نستعلیق ۲۵ محرم ۱۱۵۶، ۶۰۸ ص

۱۶س[ف.دکتر مقصود۱:۱۲۴].

48567ـ **حیدرآباد**،موزهٔ‌سالارجنگ ۳۳۲ تاریخ (۳۰۰ف):شکستهٔ۴ذیحجهٔ**۱۱۷۷** (۱۷۶۴م)، آغاز برابر نمونه، ۴۶۵ گ۱۶ س[ف.محمد اشرف:۳۳۵].

48568 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۱۳ Add: نستعلیق ذیحجهٔ**۱۱۸۴** (۱۷۷۸م)در عظیم آباد،۴۱۵گ ۱۹س[ریو ۱:۲۶۷].

48569ـ **حیدرآباد**،موزهٔ‌سالارجنگ ۳۳۳ تاریخ (۳۰۱ف): نستعلیق۶صفر**۱۱۸۶** (۱۷۷۲م)، ۳۲۷گ ۱۷ س[ف.محمداشرف: ۳۳۵].

48570 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۲۶۲۳۱ Add: شکسته‌آمیز هند، سدهٔ **۱۸**م، ۵۰۱گ ۱۵س.

48571 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۶۰۴ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۵۲۴گ۱۷ س

48572 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۴۹ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۲۹۲گ ۱۴ س [هرسه، ریو۱:۲۶۷].

48573 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۸۵۰۶ Or:سدهٔ **۱۳**، [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

48574 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبر- یری ۲۳۶، ۹۵۴ کا:شکسته از پایان‌سدهٔ**۱۲**، آغاز برابر نمونـه، ۲۹۴ گ ۱۵ س[منظور احسن‌عباسی۱: ۷۰۴].

48575 ـ **لاهور**، پنجاب‌پبلك لائبر- یری ۲۳۶، ۹۵۴کا(۲) :شکسته **۱۲۰۰**،آغاز افتاده، ۱۷۲گ ۱۸ س [منظور احسن عباسی ۱:۷۰۵].

48576 ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۱۱۶۵۳ Add : شکستهٔ ۱۲ پادشاهی اکبرپادشاه دوم **۱۲۳۳** (۱۸۱۸م)، ۴۴۹ گ ۱۳س[ریو۱ : ۲۶۷].

48577 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/۳۹۲/۲۳۹۶: نوشتهٔ محمدوحـید الدین، ذیحجهٔ **۱۲۹۹** (۱۸۸۲م)،انتخاب ده سالهٔ ۱۰۶۸ تا ۱۰۷۸ است [ف. دکتر محمد بشیرحسین ۱:۴۴].

48578 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe II،168 ۷۵۷(۱۳۵ف): شکسته، **۱۸۸۹**، س، ۱۹۱ گ ۲۴ س[ف. عبدالله ۱:۹۱].

48579ـ**هند**،بانکیپور۵۷۶: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز بـرابـر نمونـه ، ۴۴۱ گ ۱۷س.

48580 ـ **هند**،بانکیپور۵۷۷:شکستهٔ سدهٔ **۱۹**م، ۳۷۳ گ ۱۷-۲۰ س [عبدالمقتدر ۷:۸۵].

48581 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم C ۴۳۴ (۲۹۱۵ ف): بی‌تـاریـخ، ۳۲۶گ

48582 ـ **لنین گراد**، اکادمی عـلوم C۴۳۵ (۲۹۱۶ ف) : بی‌تاریخ ، ۴۰۶ گ [این‌دو، آکیموشکین۱:۳۷۹].

48583 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی۲۲۲۱/ ۵۲۳۱: تاریخ‌یادنشده.انتخاب ده‌سالهٔ ۱۰۶۸ تا۱۰۷۸است. [ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱:۴۴]

48584 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب Pe II،16A ۷۳۱(۱۳۴ف): نستعلیق،بی- تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۳۴۴گ۲۱س [ف. عبدالله۱:۹۰].

عالمگیر نامه=منتخب...

ازمحمد کاظم‌منشی.

آغاز : سبحان‌الله گوهر شبچراغ سخن طرفهٔ فروزندهٔ جوهری‌ست که.

48585 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۳۰۲ تاریخ (۳۰۲ف): شکستهٔ خوب‌جسوانت رای، ۷ ذیقعدهٔ [ف. محمداشرف : ۳۳۶].

عالمگیرنامه

از مستعدخان، درگذشتهٔ ۱۱۳۶، واقعات چهل سالهٔ پایان روزگار عالمگیر (۱۰۶۹ – ۱۱۱۸) است.

48586 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسود شیرانی ۱/۳۹۲/۳۳۹۶ : نوشتهٔ محمد ساقی **۱۱۴۸** (۱۷۳۵)، نسخهٔ منحصر بنظر می‌آید [ف. دکترمحمد بشیر حسین ۱: ۴۴].

عالم نمای مسعودی

تنظیم از علیمحمداصفهانی‌متخلص به‌طغرل گرفته‌از«جارج نامهٔ»منظوم‌ملافیروز(م۱۲۴۲) فرزندکاوس شیروانی زردشتی (ذریعه ۵: ۲۰) که درسه دفتر و بنظم بوده وبدستورظل‌السلطان (مسعود) به‌نثردرآورده‌وازمطالبی‌که‌در ۵۰ کتاب دیگردرتاریخ‌هنددرکتابخانهٔ‌ظل‌السلطان‌بوده‌بر آن‌افزوده‌است[هامش‌پایان‌نسخه‌بخامهٔ‌نگارنده] **آغاز** دیباجه: الحمدلله‌الذی‌اظهرالموجودات بقدرته‌الشامله. **آغاز:** بیان مجملی ازآغازنوع انسان‌باقوال متفاوتهٔ‌امم‌مختلفه وتجدید عمارت هندوستان. باعتقادبعضی از ارباب ادیان بخلاف آراء براهمه وفرزانگان‌ایران.

48587 ـ **اصفهان**، عمومی ۱۳۷۷ : نسخ ملاعلی اصفهانی، ۵ذیقعدهٔ **۱۳۱۳**، آغاز برابرنمونه، ۱۰۲۷ص ۱۹س. صفحهٔ‌یکم‌وانجام آن درفهرست گراورشده‌است[ف. دکتر مقصود ۱ : ۱۲۴].

عبرت ارباب‌بصر

تاریخ بنگال است از سقوط سرفرازخان ۱۱۵۱ق‌تامرگ سراج‌الدوله ۱۱۷۰ق. **آغاز:** ای‌فریفتهٔ افسون کوکبهٔ‌اقبال ۱۱۷۰وای‌شیفتهٔ آب‌ورنگ جاه‌وجلال.

48588 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۴۰ Or: نستعلیق ج۱/**۱۲۶۳** (۱۸۴۷ م)، آغاز برابر نمونه،۳۸گ ۱۱س[ریو ۳ : ۹۶۵].

عبرت‌نامه

از مولوی خیرالدین محمدخان‌اللّٰه‌آبادی (که‌یاداودره تاریخ‌بنارس: ۴۶۲۷«گذشت)، بسال ۱۲۲۱(۱۸۰۶م)، تاریخ شاه‌عالم‌دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱) است تابسال ۱۲۰۶. دریک‌مقدمه و دودفتر: دفتریکم‌درنیاکان‌شاه‌عالم‌وسپس به‌ترتیب سالانه‌ازیکمین سال پادشاهی تا بیست وپنجمین سال‌پادشاهی اوتا بسال ۱۲۰۶.

آغاز دفتر ۱: گوناگون‌ستایش‌پادشاهی را سزاست که‌درطوفان.

48589 ـ **هند**، بانکیپور۵۸۸: تعلیق امیرالدین‌مختار، **۱۸۷۸**م، جلد۲است، **آغاز:** در این اوان میمنت اقتران‌که آغازسال‌بیست‌و یکم جلوس مطابق (۱۱۹۳) است .... و به سال ۲۷ پادشاهی‌او(۱۱۹۹) پایان‌می‌یابد، ۱۱۶گ

48590 ـ **هند**، بانکیپور۵۹۹: تعلیق سیدنظر حسن‌ساکن‌کجهواپرکنه‌ضلع سارن، ۶ دسامبر **۱۸۸۶** م ، جلد ۳، ۲۸۱ گ ۱۳ س [هردو، عبدالمقتدر ۷ : ۹۹].

48591 ـ **هند**، بانکیپور۵۸۷: تعلیق سدهٔ **۱۹**م، دفتر۱و۲، آغازبرابر نمونه، ۲۶۷ گ ۱۷س[عبدالمقتدر۷: ۹۶].

48592 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۳۱ Or: نستعلیق پیرامن**۱۸۵۰** م، نسخه مقدمه و دفتر یکم را دارد، ۲۲۸ گ ۱۵س [ریو ۳ : ۹۴۷].

48593 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۱۶ Or : نستعلیق‌پیرامن**۱۸۵۰**م، برخی‌ازمطالب

آن است، ۲۳۲ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۴۸].

48594ـ موزهٔ بریتانیا، ۳۴/ ۱۷۶۲ Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، بخشی از آن است(گ ۶۲۹-۶۴۴) [ریو ۳: ۱۰۲۶].

48595 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۳۲ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه. نسخه از مقدمه و یکمین سال تا ۱۲۰۶ را دارد، ۲۴۶ گ ۲۵ س [ریو ۳: ۹۴۶].

48596 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۶۶۹/ ۴۷۲۱: تاریخ یادنشده، انجام افتاده [ف دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۴].

عبرت نامه = عبرت مقال

از میر محمد قاسم فرزند ظهور حسینی ، عبرت. از مورخان میانهٔ سدهٔ دوازدهم، تاریخ دهلی و هند پس از اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸م) است که در ۱۱۳۵ (عبرت نامهٔ سید محمد قاسم) نگاشته است. آغاز ۱): حمد و سپاس بی منتها وشکر و ثنای لاتحصی نثار بارگاه معبود لاشریك. آغاز ۲): رسمی ست قدیم و طریقی ست مستقیم که هرچه.

بنگرید: ریو ۳: ۹۳۹.

48597 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۹۳۵ Or: شکسته آمیز ، سدهٔ ۱۸م، ۱۱۲ گ ۱۸ س [ریو ۳: ۹۳۹].

48598 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۷، ۹۵۴ قا ـ کر: با تاریخ صفر ۱۲۳۰ در دفتر، ش ۱ دفتر، ۹۹ گ ، [منظور احسن عباسی ۱: ۷۱۴].

48599 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۵۶ Or: با تاریخ ۱۲۳۰ (۱۸۱۵م) در دفتر، (گ ۴ ـ ۵۷) [ریو ۳: ۱۰۰۸].

48900 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۳۳ Or: نستعلیق ۱۹۰۴ س (۱۸۴۷م)، ۲۰۹ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۴۰].

48601 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۹۵۴، ۲۳۷ قا: نستعلیق بهاءالدین ۲۴ ج ۲/ ۱۲۷۰، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۷۹ گ ۱۷ س [منظور احسن عباسی ۱: ۷۱۲].

48602 ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۷، ۹۵۴ عبر: نستعلیق آغاز سدهٔ ۱۳، با یادداشت : کتاب عبرت نامه من تصنیف میر قاسم عبرت در احوال حسنعلی خان(حسینعلی خان) وعبدالله (خان)، ۸۸ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۹۷].

48603 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۳۴ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونهٔ ۲، با یادداشت: عبرت نامهٔ سید محمد قاسم، ۱۵۷ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۳۹].

48604 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب Pe II ۷۶ ۵۹۳ (۱۴۵ف): نستعلیق، بی تاریخ، آغاز برابر نمونهٔ ۲، ۲۱۶ گ ۱۳ س [ف. عبدالله ۱: ۹۷].

عبرت نامه

از میرزا محمد فرزند معتمد خان فرزند دیانت خان (که یاد او در تاریخ محمدی: ۴۱۱۷، گذشت) سوانح خود اوست و یادداشتهای تاریخی از سالهای ۱۱۱۷ تا ۱۱۳۱. اینك چند عنوان آغاز آن: وقایع سال ۱۱۱۷ ورحلت والد ماجد معتمد خان، وقایع ۱۱۱۸ ورحلت عالمگیر پادشاه، جلوس پادشاهزاده محمد اعظم ... و آخرین عنوان آن: کیفیت دستگیر کردن سادات پادشاه محمد فرخ سیر را و بر آوردن شاهزاده محمد رفیع الدرجات ولد پادشاهزاده محمد رفیع الشان را بر تخت سلطنت.

آغاز: الحمدلله علی الطافه وافضاله...اما بعد چنین گوید.. که این ورقی چند است در تذکرهٔ احوال خود که بطریق روزنامه از وقت

ملازمت پادشاه ... محمداورنگ‌زیب... تاآخر عهدپادشاه شهید مظلوم محمدفرخ سیر.

48605 ـ **هند**، بانکیپور ۶۲۳ : نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۱۲۰گ ۱۵س[عبدالمقتدر ۷: ۱۶۷تا۱۷۵].

عبرت نامه = لب تاریخ

در انقراض حکومت سیدو آغاز پادشاهی محمد شاه **آغاز**: بیاساقی ای لعبت سینه صاف

48606 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۰۰ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۵۷گ ۱۵س[ریو۳: ۹۴۰].

عبرت‌نامهٔ بنارس

از محمدحسین فرزند محمدعلی بهبهانی، از اوایل سدهٔ سیزدهم. درسوانح نواب وزیرعلی خان اوده. (بنگرید: خلاصهٔ تاریخ وزیر علی: ۴۶۲۲).

آغاز: حمدله، صلاة ... اما بعد، برای رحمت پیرای ذوالعقول مخفی نماند.

48607 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک لائبرری ۲۹۷،۹۹۲۵ حسین: نستعلیق اواخر سدهٔ **۱۳**، ۷۹گ ۱۱س[منظوراحسن عباسی: ۲۳۱].

عجایب الطبقات

در بخش جغرافیا ص۳۹۷۳ گذشت.

عجایب الهند

از سداسکه متخلص به نیاز، نگارندهٔ «منتخب التواریخ».

48608 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۴۱/۴، Or: بخشی از آن است (گ ۱۹۹ ـ ۲۱۵) [ریو۳: ۱۰۳۰].

عمادالسعادات = عمادالسعادة

ازغلامعلی خان نقوی فرزند سید محمد اکمل خان طبیب خاقان شاه عالم پادشاه غازی، بروزگار سعادت علی خان، درتاریخ اوده وسرگذشت مغولان پسین هند، ازبرهان الملک سعادت خان معروف به میرمحمدامین پایه گذارخاندان اود درهند از۱۱۳۳ وجانشینان اوتاسال ۱۲۱۶ وآمدن مارکوئیس ولزی انگلیسی وفرمانروایی انگلیسیها تا ۱۲۲۳. در۱۲۲۲(۱۸۰۷م) بدان آغاز ودرشعبان ۱۲۲۳ بانجام رسیده است، (واز این گونه است: تاریخ محتشم ۴۶۱۸.

آغاز: نغمهٔ خروش منقار عندلیبان بیاد رخسار گلی ست که رنگ وبوی گلهای بهاری.

بنگرید: ذریعه ۱۵ : ۳۳۱ ـ ف. مشار : ۱۱۳۴ ـ استوری ۱: ۷۰۶، ۱۳۲۸ ـ مؤلفین مشار ۴: ۷۲۸ ـ ریو۱: ۳۰۸.

48609 ـ **بغداد**، جامعة الحکمة ۳۱۴ سرکیس: تعلیق، **۱۲۲۱** (!)، آغازافتاده، ۴۹۳ص ۱۷س[مخطوطات، یعقوب سرکیس، کورکیس عواد: ۱۸۱].

48610 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۰۰۱ Egerton: نستعلیق ع۱/**۱۲۲۷**(۱۸۱۲م)، آغاز برابر نمونه، ۲۳۴گ ۱۷س[ریو ۱: ۳۰۸].

48611 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۴۸/۱/۴۳: نوشتهٔ ۲۳ ذیقعدهٔ **۱۲۳۵** (۱۸۲۰م) درلکهنو [ف. دکترمحمدبشیرحسین ۱: ۴۵].

48612 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۳۵ تاریخ (۴۴۱ف): نوشتهٔ ۱۲ صفر **۱۲۴۴** (۱۸۲۸م)، آغازبرابر نمونه، ۱۲۶گ [ف. محمداشرف: ۵۱۶].

48613 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب 32B،Pe11 ۱۳۰۳(۱۸۰ف): شکستهٔ ۲۵ع

۱/۱۲۴۵، آغاز برابر نمونه، ۱۶۷ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۱۳۲].

48614 ـ **تهران**، دکتر مفتاح: نستعلیق هندی ۶ع ۱/ **۱۲۵۹**، نسخه بنام **عمادالسعادات** است [رؤیت].

48615 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pel l, 32 ۴۷۲ (۱۸۱ ف): شکستهٔ ۷ ع ۲/ **۱۲۶۶**، ۲۹۰ گ [ف. عبدالله ۱: ۱۲۳].

48616 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۸۹۰ Or : نستعلیق نوشتهٔ **۱۲۷۳**، در فهرست بنام **عمادالسادات** است. [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

48617 ـ **تهران**، دانشگاه ۵۳۰۷ : نستعلیق هندی سدهٔ **۱۳**، ۲۴۵ گ ۱۵ س [ف. دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۹].

48618 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۱۲ Or: شکسته‌آمیز، سدهٔ **۱۹** م، ۲۰۷ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۶۱].

48619 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۳۴ تاریخ (۴۴۰ ف): شکسته نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۷ گ ۲۵-۲۷ س [ف. محمد اشرف: ۵۱۴].

48620 ـ **هند**، بانکیپور ۶۰۴: تعلیق سدهٔ **۱۹** م، آغاز برابر نمونه، ۱۵۱ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۳۳].

48621 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pel l, 32A ۱۱۰۹ (۱۸۲ ف): شکسته، بی‌تاریخ، ۳۵۱ گ ۱۵ س [ف. عبدالله ۱: ۱۲۴].

48622 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱/۱۸۴۱ Or : بخشی از آن است (گ ۵-۷۱) [ریو ۳ : ۱۰۳۰].

عمل صالح = شاهجهان‌نامه

از محمد صالح کنبوی لاهوری، شاگرد عنایت‌الله نگارندهٔ «بهار دانش»، و در گذشتهٔ ۱۰۸۵ ق. رویدادهای روزگار شاهجهان پادشاه (۱۰۳۷-۱۰۶۷) است، و پس از مقدمه از زایش و دودمان او تا تیمور آغاز می‌کند، سپس سال‌یکم زندگی او، تاجگذاری، تا مرگ‌ش بسال ۱۰۶۷، و بسال ۱۰۷۰ (۱۶۵۹ م) به انجام رسانده است. سپس رویدادها را دنبال کرده بسال ۱۰۸۰ ق رسانده است.

کتاب در سه مجلد است، و در دنبالهٔ آن سرگذشت سادات و مشایخ و دانشمندان و پزشکان و سرایندگان و امیران روزگار شاهجهان آورده شده است.

بکوشش غلام یزدانی در سه جلد سالهای ۱۹۲۳ م تا ۱۹۳۹ م چاپ شده است، سپس فهرست عام آن از محمد حمیدالله و خواجه محمد احمد در ۱۹۴۶ م چاپ شده است.

آغاز: شگفته روی چمن بیان و خنده‌ریزی گلبن سخن از حمد بهار پیرای گلشن .

بنگرید: ف. مشار: ۱۳۵ ـ مؤلفین مشار: ۳: ۵۲۷ ـ ریو ۱ : ۲۶۳ ـ پیشگفتار چاپ از غلام یزدانی.

48623 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۲۱ Add :شکسته‌آمیز، ج ۱/ **۱۱۴۲** (۱۷۲۹ م)، آغاز برابر نمونه، ۷۱۰ گ ۱۷ س [ریو ۱ : ۲۶۳].

48624 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۷۳۵ Add :نوشته پیرامن همان تاریخ، ۳۶۳ گ [ریو ۱: ۲۶۴].

48625 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۴۱/ ۳۱۴۶: نوشته پیش از **۱۱۸۶** (۱۷۷۲ م).

48626 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۵۷ Add : نستعلیق ذیحجهٔ **۱۱۸۶** (۱۷۷۳ م)، ۵۴۶ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۲۶۴].

48267 ـ **لاهور**، پنجاب پبلک‌لائبر- یری ۲۳۵، ۹۵۴صا: نستعلیق شکسته سدا سکه فرزند همت سکه، ۲شوال۲۳ عالم‌پادشاه = **۱۱۹۵**، آغازبرابر نمونه، ۶۳۱گ ۲۱س [منظوراحسن عباسی ۱: ۶۹۱].

48628 ـ **هند**، بانکیپور۵۶۶: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، بخشی از آن است از سال ۱۱ پادشاهی آغاز می‌شود ، (گ ۳۱۰ ـ ۵۴۵) [عبدالمقتدر۷: ۷۳].

48629 **هند** ، بانکیپور ۵۶۹ : جلد ۱ آغازبرابرنمونه، (گ۱ـ۳۸۵)۱۹س.

48630 ـ**هند**، بانکیپور۵۷۰: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، جلد ۲ ، هر دوجلدازیك نویسنده، (گ ۳۸۶ـ۷۶۲)[عبدالمقتدر ۷: ۷۳].

48631 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۶۹، Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸** م ، بخش پایان آن است، ۲۷۷گ ۱۹ س[دیو۳: ۹۳۵].

48632 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۲۱۵۷ Or : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۹۲۰ گ ۱۵ س [دیو ۳: ۱۰۶۹].

48633 ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۲/۴/۱۰۰۲، Eegrton : با تاریخ **۱۲۳۲** (۱۸۱۷ م) گزیدهٔ آنست (گ ۵۷ ـ ۷۰) [دیو ۲ : ۷۹۳].

48634 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APe11،7 ۶۰ (۱۲۹ف): نستعلیق‌لاهور، ۵ ذیقعدهٔ **۱۲۶۲**، ۴۹۶گ ۲۳س [ف. عبدالله ۱: ۸۷].

48635 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۷۰ Or: نستعلیق، رمضان **۱۲۶۳**، ۴۴۴گ ۱۱س [دیو۳: ۹۳۴].

36ـ48637ـ**آصفیه**، ۶۷۱تاریخ و۶۷۲تاریخ: بی‌تاریخ ، دوجلداست آغاز برابرنمونه ، همه ۶۱۱گ ۱۷س[ف. آصفیه۱: ۲۲۱].

48638 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۹۹۷/ ۵۰۰۷: تاریخ یادنشده[ف . دکتر محمدبشیر حسین۱: ۴۵]

48639 ـ **پاکستان** ،دانشگاه‌پنجاب APe11،10 ۲۳۰۳(۱۲۷ف): شکسته. بی- تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۷۲۹گ ۱۹س.

48640ـ**پاکستان** ، دانشگاه پنجاب PPe11.20 ۱۵۶۲(۱۲۸ف): نستعلیق، بی- تاریخ، آغازافتاده، ۲۱۰گ ۱۵س [ف. عبدالله ۱: ۸۶].

ف

فتح بنگاله

48641 **لنین‌گراد** ، اکادمی‌علوم ۱۲ E(۳۵۹۰ف) :در «گلشن»گرد آوری مهجور **۹۱ـ۱۱۹۹** [آکیموشکین۱: ۳۶۸].

فتح پیاله

48642 ـ **پاکستان** ، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۲۳: تاریخ‌یاد نشده ، ۱۵س[ف. سرفراز علی : ۱۰۲] .

فتح قلعهٔ غازی الدین

در بارهٔ گشودن دژ غازی‌الدین درهند از سوی خان بهادر فیروزجنگ است، ازکسی که در جنگ حاضر بوده است، ونیزناظر گشودن دژ ابوالحسن بوده است. بانثری‌مصنوع وشیوهٔ هند، گویا در حیدر آباد نگاشته شده باشد [عبدالله انوار].

48643ـ **تهران** ، ملی ۱۲۳۷ ف .

نستعلیق سدهٔ **۱۳**، گویاهند. **آغاز:** وانجام امتاده آغوش خجل از روی اوصبح بناگوش چنان در روشنی گردیده کامل ، ۷۸ گ ۱۲ س [ف . ملی ۳ : ۲۹۰].

فتحنامهٔ عالمگیری

ازغالب (بنگرید، عبدالله نامه: س ۲۹۹۹).

48644 - **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۲ قف ۲۵ : تاریخ یاد نشده (س ۱-۴) [مخطوطات، سرفرازعلی: ۷۴].

فتحیهٔ عبریه (عبریه) = تاریخ آشام

از شهاب الدین طالش، احمد فرزند محمد ولی، ازسدهٔ یازدهم هند، دربارهٔ لشکرکشی و عملیات جنگی خانخانان میرمحمد سیداردستانی در چهار و پنجمین سال پادشاهی اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸) در سالهای ۱۰۷۲ و ۱۰۷۳ ق. در یك مقدمه ودومقاله: مقدمه دربیان توجه اعلام ظفرفرجام به تسخیر کوچ بهار و آشام . مقالهٔ یکم درذکر توجه نواب پیم نراین راجهٔ کوچ بهار و فتح آن زمین . مقالهٔ دوم در ذکر نهضت موکب عالی به جانب آشام وفتح آن. **آغاز:** جنود نامعدودوحمد ملازم حضرت مالك الملك علی الاطلاقی ست که صف آرایان معرکه.

48645 - **هند**، بانکیپور ۵۷۳ : اعتصام الدین فرزند شیخ تاج الدین فرزند شهاب الدین، ۲۱ ج ۲/**۱۱۸۱**، آغاز برابر نمونه، درمتن نام کتاب فتحیهٔ عبریه است، ۸۲ گ ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷ : ۸۲].

48646 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۳۸۸۷ Add : نستعلیق سیدعبدالنبی فرزند میرمحمود صفوی، شعبان **۱۱۸۹** (۱۷۷۵ م)، درحیدرآباد، ۱۰۶ گ ۱۵ س [ریو ۱ : ۲۶۶].

48647 - **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۶۵ تاریخ (۳۵۲ ف) : سدهٔ **۱۲** آغاز برابر نمونه ، ۷۰ گ ۱۷ س [ف . محمد اشرف: ۳۸۹].

48648 - **هند**، بانکیپور ۵۷۵ نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، ۲۲۶ گ ۱۳ س [عبدالمقتدر ۷ : ۸۴].

48649 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۴ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، ۲۱۸ گ ۹ س.

48650 - **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۹۴ Or : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۶۵ گ ۱۱ س [ریو ۳ : ۹۳۶].

48651 - **هند**، بانکیپور ۵۷۴ : شکسته، تاریخ یادنشده، تاریخ آغازنگارش در نسخه ۴ رمضان و انجام ۲۰ شوال ۱۰۷۳ (با حروف) یادشده است، ۹۴ گ ۱۳ س [عبدالمقتدر ۷ : ۸۴].

48652 - **موزهٔ بریتانیا**، ۲۵۴۲۲ Add : شکسته آمیز میرزا سعید ، **۱۰۷۲ - ۱۰۷۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۰۴ گ ۱۳ س [ریو ۱ : ۲۶۶].

فتوحات عادلشاهی

از میرهاشم بیگ فزونی استرآبادی فرزند ملاجلال نقاش نگارندهٔ «تاریخ بحیره» زنده در ۱۰۵۴ . درتاریخ عادلشاهیان است تاسال ۱۰۴۴ درشش باب، بنام شاه سلطان محمد.

بنگرید : ذریعه ۳ : ۵۰ (بحیرة) و ۹ : ۸۳۲ (فزونی) - فرهنگ سخنوران: ۴۴۷ - استوری ۱ : ۷۴۳ ، ۱۳۳۱ .

48653 - **تهران**، دانشگاه ۵۲۸۹ : نستعلیق نویسانیدهٔ شمس الدین محمد موسوی ایشی، در **۱۰۸۵**، ۲۶۸ گ ۱۹ س [ف دانشگاه ۱۵ : ۴۱۹۴].

48654 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۷۲۵۱ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۷م، ۴۰۵، ۴۰ گ ۱۶ س[ریو ۱: ۳۱۷].

48655 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۳۹۰ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، ۱۷۵ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۳۱۷].

فتوحات عالمگیری

از احسان‌الله.

48656 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۳۶۲/۵۶۸۱: تاریخ یادنشده، انجام افتاده[ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۵].

فتوحات عالمگیری

ازایسرداس Isardas از قوم ذاکر متوطن‌درپتن. تاریخ۳۴سال آغازپادشاهی اورنگ زیب(۱۰۶۹–۱۱۱۸ق)است تاسالهای۱۱۰۱–۱۱۰۲ق. **آغاز:** الاف ستایش‌وشکرگزاری و اصناف نیایش‌وانکساری.

48657 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۸۸۴ Add: نستعلیق، رجب**۱۲۴۶**(۱۸۳۰م)، آغاز برابر نمونه، ۱۶۹گ ۱۱س[ریو۱: ۲۶۹].

فتوحات عالمگیر

از شیخ رأفت(بنگرید: مآثراقبال، ازهمو، درص ۴۶۹۰). **آغاز:** ایزدکه فتوحات جهان را قدیر ـ وازقدرت اوپادشاهان عالمگیر.

48658 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۴۰/۱ Or: شکسته‌آمیز نستعلیق**۱۸۵۱**م، (گ۲–۹) آغازبرابرنمونه[ریو۳: ۱۰۳۶].

فتوحات نامهٔ صمدی

از غلام محیی‌الدین، ازنیمهٔ سدهٔ دوازدهم هند. زندگی نامهٔ سیف‌الدوله عبدالصمدخان بهادر دلیرجنگ است، که‌در۱۱۳۵ ق‌نگاشته است. **آغاز:** فتوحات‌نامهٔ‌صمدی دیباجهٔ‌محامد نصرت‌طراز.

48659 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۷۰ Or: نستعلیق‌پیرامون**۱۸۵۰**م. آغازبرابر نمونه، ۹۰گ ۱۵س[ریو۳: ۹۷۰].

48660 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم B۲۴۶۷ (۱۲)(۳۰ف): بی‌تاریخ، (۳پ–۹۵پ) [آکیموشکین۱: ۳۹۱].

فرح‌بخش

از محمد فیض بخش‌ساکن‌کاکودی. تاریخ هند است دردوقسمت. بخش دوم آن دربارهٔفیض آباداست.

دردوجلددرالله‌آباد۹–۱۸۸۸م‌در۳۱۹+ ۲۵۷ص‌چاپ شده است.

آغاز: بنام خدایی که با تیره خاک ـ برآمیخت این‌جوهروجسم‌پاک.

بنگرید: ف. مشارج ۲ج۱ص: ۱۱۱۲.

48661 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۰۱۵ Or: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۴۷**(۱۸۳۲م)، آغاز برابرنمونه، ۲۶۵گ ۱۷س [ریو۱: ۳۰۹].

48662 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۹ Or: نستعلیق‌مارچ**۱۸۶۵**م، بخش‌یکم‌آن‌است، ۲۸۳گ ۱۳س[ریو۱: ۳۱۰].

فرح‌بخش = تاریخ فیض بخش شیوپرشاد، درص۴۶۱۴ گذشت.

فرمانروایان‌ممالک‌متفرقه

ناشناخته.

48663 ـ داکا، دانشگاه ۳۴۶ DU: نستعلیق‌شکسته، ۲۴۴گ [ف. حبیب‌الله ۱: ۷].

فهرست اسامی جهانگیرداران حیدرآباد

از مولوی چراغعلی نواب اعظم یارجنگ.

48664 ـ آصفیه، ۱۸۶ تراجم : تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۱۸۲].

فهرست اسامی راجگان و سلاطین

نثر

از ناشناس. که نام پادشاهان و راجگانی که در دهلی فرمانروایی کرده‌اند، از آغاز کل جگ تا بسال ۱۸۶۶م را، نام آنان با مدت فرمانروایی، در جدولها نگاشته است و در آغاز یادداشت کرده است جملهٔ راجگان ۱۱۸، سلاطین ۴۸، زنان حکمران ۲ یکی از هنود و یکی از مسلمانان می‌باشند.

48665 ـ آصفیه، ۷۷۲ تاریخ: گویا سدهٔ **۱۳**، ۸ گ [ف. آصفیه ۱: ۲۲۶].

فهرست تیموریه

جانکی رام.

48666 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۵۳: تاریخ یادنشده، ۱۸۰ س [مخطوطات سرفرازعلی: ۱۰۲].

فهرست ضوابط صوبه‌جات هندوستان

48667 ـ آصفیه، ۱۶۵۰ تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۷۶** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۴].

قانون هند

48668 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۹۰ : تاریخ و نشانی دیگر یادنشده، ۱۴۲ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۵۲].

ك

کارنامهٔ ساداشیو راو باهو

48669 ـ موزهٔ بریتانیا، Or ۵۸۸۳: تاریخ یادنشده.

48670 ـ موزهٔ بریتانیا، Or ۷۹۱۸: [نسخه‌ها ۴: ۶۵۳].

کلمات طیبات

از عنایت‌الله خان، بسال ۱۱۳۱ق، نامه‌های اورنگ‌زیب است.

(احکامی که بواسطت او بنام پادشاهزاده و امراصدور یافت فراهم کرده به احکام عالمگیری موسوم ساخته و شقه‌های دستخطی پادشاه نیز جمع کرده کلمات طیبات نام گذاشته، هر دو نسخه متداول است.) (بنگرید : احکام عالمگیری : ۴۵۷۲).

آغاز: الهی از قلم شکسته و زبان خسته چه آید که سپاس وستایش جناب کبریا داشاید.

48671 ـ هند، بانکیپور ۲۰۱۶: تعلیق، سدهٔ **۱۴**، آغاز برابر نمونه، ۱۱۶ گ ۱۵ س [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۱۰].

گوالیارنامه

از شیخ جلال حصاری.

تاریخ Gwaliyor است از آغاز تا بسال ۱۰۵۵ق. **آغاز** : حمد صانعی خداوند شوکت که قلعهٔ زمین.

48672 ـ موزهٔ بریتانیا، Add ۱۶۸۵۹/۴: ۳۴ سال عالمگیر (**۱۱۰۲** ق، ۱۶۹۰م) [دیو ۲: ۸۳۸].

کیگوهرنامه

KAIGAUHARNAMAH

از دونیچند Dunichand.

در تاریخ طایفهٔ گوهر از فرمانروایان آنان تا بسال ۱۱۳۷ق . آغاز : راویـان اخبار و حاکیان هر دیار .

48673 ـ موزه بریتانیا ، ۵۸۸۴ Or: نوشتهٔ ۱۱۳۷ [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

48674 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۴۰/۱ Or : نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م، (۱۲۶۶ق)، (گ۳-۵۲) [ریو۳ : ۱۰۱۲] .

گ

گلدستهٔ چهارچمن

از چندر بهان برهمن اکبرآبادی، تاریخ هندوستان است. نسخه گزیده‌ی خود نگارنده از «چهارچمن» اوست . استوری ۱ : ۵۷۱ .

48675 ـ لنین گراد ، اکامی علوم B ۱۱۵۵ (۳۵۳۶ف): بی‌تاریخ، (۵۱ پ ـ ۸۴پ) [آکیموشکین ۱ : ۴۶۴].

گل رحمت

از محمد سعادت یار فرزند حافظ محمد یارخان فرزند حافظ رحمت‌خان، در تاریخ روهله و نیای خود ـ همان حافظ رحمت روهله است، در چهار بخش (رنگ): یکم نژادنامهٔ حافظ رحمت، و گزارشی از دودمان او. دوم گزارشی از عالم محمد خان و ورود حافظ رحمت به هند... سوم و چهارم کارهای او، سالهای ۱۱۶۱-۱۱۸۸ق... آغاز: حمد بیحد خالقی راست که خلعت خلافت.

48676 ـ هند، بانکیپور ۶۰۳ : نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۱۷۲ گ ۱۱ س [عبدالمقتدر ۷ : ۱۳۱].

48677 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۵۷/۲ Or : درمجموعه (گ۲-۲۰)، آغاز برابر نمونه [ریو ۳: ۱۰۵۲].

گلزار آصفیه = تاریخ قطبشاهیه

خواجه غلامحسین خان معروف به خـان زمان خان دهلوی (۱۱۹۹ ـ ۱۲۶۰) ، تاریخ پادشاهان حیدر آباد دکن است، در ۱۲۶۸ (؟) انجام رسیده و در حیدرآباد ۱۳۰۸ ق و بمبئی ۱۸۹۱م چاپ‌شده‌است.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۱۵ ـ ف.مشار : ۱۳۱۰- مؤلفین مشار ۴ :۶۷۱.

48678 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۷۵: نوشتهٔ خود نگارنده در ۱۲۶۰ ، ۶۲۶ص [مخطوطات، سرفرازعلی:۲ :۱۰۲].

گلزار کشمیر

از دیوان کیر پارام ـ DivanKiv param در گذشتهٔ ۱۸۷۶م. در تاریخ کشمیر بنام مهارجه رنبیر سنگ بهادر و رابرت صاحب بهادر جودیشل کشمتر پنجاب و عصمة الدین والدنیا ملکهٔ انگلستان و هندوستان. در ۱۸۵۰م درشش چمن هریکی در چند گلبن نگاشته است.

بنگرید: استوری ۱ : ۶۸۶ و ۱۳۲۵.

48679 ـ تهران ، دانشگاه ۵۳۳۸ : نستعلیق هندی سدهٔ ۱۳ ،زرین، ۴۳۸ گ ۱۲ س [ف.دانشگاه ۱۵ :۴۲۰۸] .

گلشن ابراهیمی = تاریخ فرشته = نورس نامه

از محمد قاسم هندوشاه استرآبادی، فرشته، (زنده در ۱۰۳۳)، که یاد او در «دستورالاطبا : ۵۳۴» گذشت ، بنام ناصر الدین ابـوالمظفر ابراهیم عادلشاه (۹۸۸ ـ ۱۰۳۷)، در تاریخ

پادشاهان هند ودانشمندان آنجا، که‌دو تحریر از آن در دست هست : یکی مؤرخ ۱۰۱۵ و دیگری بنام تاریخ نورس‌نامه مؤرخ ۱۰۱۸ و هر دو دریك مقدمه ودوازده مقاله و یك خاتمه است: **مقدمه**‌درکلیات‌احوال‌هندوآیین‌هندوان وراه یافتن اسلام بدان سرزمین. **مقالهٔ یکم**‌در پادشاهان غزنوی‌لاهور، ازناصرالدین‌سبکتکین (م ۳۸۷) و پسرش محمود (م ۴۲۱) و مسعود (م۴۲۲) . **مقاله دوم** در پادشاهان با بری. **سوم** در پادشاهان دکن، در شش روضه:روضهٔ ۱ - پادشاهان کلکنده و محمدآباد بیدر ۲ - عادلشاهیان‌بیجاپور، ۳ - نظامشاهیان احمدنگر ۴ - قطبشاهیان تلنگ ۵ - عماد الملکیان برار ۶ - بریدیهٔ بیدر. **چهارم** پادشاهان گجرات. **پنجم** حکام مالوه ومندو. **ششم** فاروقیه حکام ولایت خاندیس‌وبرهانپور . **هفتم** پادشاهان بنگال . **هشتم** سندوتته و ظهور اسلام در آن سرزمین . **نهم** پادشاهان‌ملتان. **دهم** پادشاهان کشمیر . **یازدهم** حکام ملیبار که بصفت اسلام متصف‌بوده‌اند. **دوازدهم** حالات‌ومقالات‌مشایخ هندوستان. دردو لمعه. لمعهٔ ۱ - دودمان‌چشتیه ۲-خاندان‌سهروردیهٔ‌ملتان. **خاتمه**‌درذکر کیفیت هندوستان.

تحریردیگری ازآن‌هست که‌دریك‌مقدمه و دوازده مقالت وبنام‌تاریخ‌نورس‌نامه وگرفته‌شده ازهمین کتاب است ، و من‌نسخه‌های این‌یکی را نیز همین جایاد ویژگـی آن می‌آورم .

در بمبئی۱۲۴۷ قوبس از آن چاپ شده است.

آغاز۱: پیش وجود همه آیندگان ـ بیش بقای همه پایندگان . **آغاز ۲** : حمد و ثنای قادری را که بدرر الفاظ چهرهٔ عـروس معنی آراست.

بنگرید:ذریعه ۳ : ۲۷۲ (تاریخ فرشته) و ۱۸: ۲۲۳ (گلشن ابراهیمی)ـ ف . مشار ۱۳۱۳ ـ تاریخ‌تذکره‌های فارسی ۲: ۷۳۱.

80-48682ـ**هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ‌رضا: سه‌نسخه‌ازآن‌در این کتابخانه هست، یکی‌ازآنها‌نوشتهٔ**۱۰۱۵** است[یادداشتهای‌مهدی غروی، مجلهٔ وحید۷: ۴۵-۵۰] .

48683 ـ**موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۷۵ Add: نستعلیق ذیحجهٔ **۱۰۴۸** (۱۶۳۹م)، جلد ۱، ۴۶۵ گ ۲۰ س.

48684 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۸۸۷۷ Add : نستعلیـق همان‌دست، جلد۲، ۳۵۷ گ [ریو ۱: ۲۲۶-۲۲۷] .

48685ـ**حیدرآباد**، موزهٔ‌سالار جنگ ۱۱۰ تاریخ (۲۶۰ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، جلد دوم است واز مقالهٔ دوم‌روضهٔ‌دوم‌آغاز می‌شودتا پایان ۱۲ مقاله‌وخاتمه، ،آغازبرابرنمونهٔ ۲، ۳۸۴ گ ۲۱س[ف. محمداشرف: ۲۹۹]

48686ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ۱۱۱ تاریخ (۲۵۹ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۱**، جلد دوم است واز مقالهٔ سوم تا پایان برابر فهرست بالا، نام کتاب در فهرست بدو گونهٔ «گلشن» و «نورس» یاد شده، ۵۰۷ گ ۲۳ س [ف. محمداشرف: ۲۹۶].

48687 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۶۵۷۲ Add : نستعلیق‌سدهٔ**۱۷**م، دریك‌مقدمه‌ودوازده مقاله و بنام‌**تاریخ‌نورس‌نامه**‌است، ۱۰۶۹ گ

90-48688ـ**موزهٔ‌بریتانیا**، ۴۹۴۰ تا Add۴۹۴۲: نستعلیق‌سدهٔ**۱۷** م، **تاریخ نورس** نـامه است، ۱۹۳و۱۹۵ و ۱۷۰ گ [ریو ۱: ۲۲۷].

48691ـ**حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۲/۳۷۸ تاریخ (۱۹۳ف): شکستهٔ خوب محمد

حسین فرزند محمد امین مشهدی، ۷ ج ۱ (۸ پادشاهی فرخ سیر) = **۱۱۳۱** (۱۷۱۹م)(گ ۳۹-۵۵) **نورس‌نامه** است [ف،محمداشرف: ۲۱۲].

48692 ـ **حیدر آباد،** موزهٔ سالار جنگ ۱۰۸ تاریخ(۲۶۱ ف) : شکسته آمیز سدهٔ **۱۲**، جلد ۲ است(سه‌روضهٔ۱و۲و۳ازمقالهٔ سوم)۳۰۶گ ۱۹س.

48693 ـ**حیدرآباد،** موزهٔسالار جنگ ۱۱۲ تاریخ(۲۶۲ف):شکسته‌نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، جلد ۲ است (سه‌روضهٔ ۱و۲و۳ ازمقالهٔسوم) ، ۲۷۹گ۲۳س.

48694 ـ **حیدرآباد** ، موزهٔ سالار-جنگ ۱۰۹ تاریخ(۲۶۳ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۲**، جلد ۲ است (دوروضهٔ۱و۲ ازمقالهٔ سوم) بدون خطبه، ۲۶۹ گ۱۷س [ف.محمداشرف:۳۰۱ -۳۰۲].

48695 ـ **شیراز،** ملی فارس ۶۷۴ ـ ۶۵ت (۹۵۴ فر): نوشتهٔ **۱۱۴۱** و**۱۲۱۷** در قندهار ولکهنو ، آغاز پس‌از یك بیت برابر نمونه، بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم ـ نورس بستان کلام‌قدیم. پیش‌وجودهمه.. سپس‌تتمهٔ‌تاریخ‌فرشته که‌بدستور سلطانمراد صفوی نگاشته شده‌است، ۴۴۶ گ ۲۹س[ف.ملی‌فارس ۲:۲۵۸].

48696 ـ**لنین‌گراد**،اکادمی علوم C ۴۳۷ (۳۵۹۱ف): نوشتهٔ **۱۱۴۶**، ۵۹۳گ درفهرست بنام **گلشن‌ابراهیمی** است [ف . آکیموشکین۱:۴۷۲].

48697 ـ **موزهٔ بریتانیا**،۵۵۹۸ Add: نستعلیق،اکوست**۱۷۷۹**م، **نورس‌نامه** است، ۸۱۱گ۲۱س[ریو ۱:۲۲۷].

48698 ـ**لاهور،** پنجاب پبلك لائبر-یری ۹۵۴ فرشته (۲): نستعلیق از پایان سدهٔ **۱۲**،مقالهٔ سوم‌وچهارم از جلد ۲ بنام **گلشن ابراهیمی**‌است،۲۱۶گ۲۱س [منظوراحسن عباسی ۱:۶۶۵].

48699 ـ**موزهٔبریتانیا**،۶۵۶۹ تا ۶۵۷۱ Add : نستعلیق ، سدهٔ **۱۸** م ، آغاز برابرنمونه، هرسه‌جلداست، ۳۰۴و۲۹۲و۲۶۰ گ ۲۳ س[ریو۱:۲۲۵].

48702 ـ **موزهٔبریتانیا** ، ۱۸۸۷۶ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م ، ۳۵۰ گ ۲۲ س [ریو ۱: ۲۲۸].

48703 ـ **پاریس** ، ملی ۶۷۴: نسخ سلطان‌علی حسینی‌موسوی‌صفوی،شوال **۱۲۱۷** درلکهنو، در دوجلد نخستین درشهرقندوس در ۱۱۴۱ نوشته شده است [نسخه‌ها ۵:۲۴۶].

48704 ـ **پاکستان** ، دانشگاه‌پنجاب Pe I ۱۴A:V.۱۲ ۱۲۱۶ (۷۹ف): شکسته آمیز ۲ ذیحجهٔ **۱۲۱۷**، بنام **تاریخ فرشته** یادشده، آغازبرابر نمونه، ۷۷۳ گ ۲۱ س [ف. عبدالله ۱:۵۳].

48705 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۰۰۰ Egerton: نستعلیق ،رمضان۳۷ پادشاهی‌شاه عالم (**۱۲۰۹** ق/ ۱۷۹۵م)، جلد۲، ۵۲۴ گ ۲۱ س[ریو۱:۲۲۷].

48706 ـ**آصفیه،** ۹۹۸تاریخ: نوشتهٔ **۱۲۴۷**[ف. آصفیه ۳: ۹۶].

48707 ـ **هند** ، بمبئی، انیورسیته۹، V (۱۷ف): نوشتهٔ ۲۰ذیقعدهٔ**۱۲۵۶**(۱۸۴۱م) [ف.عبدالقادر سرفراز: ۲۷].

48708 ـ **لاهور** ، پنجاب‌پبلك‌لائبر-یری ۹۵۴ فرشته: نستعلیق و شکسته از آغاز سدهٔ **۱۳**، ج۱، ناقص، **گلشن‌ابراهیمی**‌است، ۴۲۴ گ ۲۱ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۶۶۳].

48709 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۳۵۲۹، Add: نسخ، سدهٔ ۱۹م، ۱۵۵ گ ۳۲ س [ریو ۱: ۲۲۸].

48710 ـ هند، بانکیپور ۲۳۳۳: تعلیق سدهٔ ۱۹، گزیدهٔ آن است، از مقالت ۱۲، آغاز: به دانشوران کشور تحقیق و عاملان لوای توفیق (۲۰۶ر - ۲۳۷ پ) [عبدالمقتدر، ذیل ۲: ۲۱۹].

48711 ـ هند، بانکیپور ۵۳۸: سدهٔ ۱۹م، جلد ۱، مقصد ۱ تا ۳، آغاز برابر نمونه ۴۲۷ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۰].

48712 ـ هند، بانکیپور ۵۳۹: سدهٔ ۱۹م، جلد ۲، از مقصد ۴ تا ۷، آغاز: از گلشن اخبار گیتی پروران و چمن آثار کشور، ۴۱۰ گ [عبدالمقتدر ۷: ۱۱].

48713 ـ تهران، مجلس ۱۰۶۳۳ فهرست نشده: جلد دوم آن است.

48714 ـ تهران، مجلس ۱۰۳۶۶ فهرست نشده: روضهٔ چهارم از جلد دوم است.

48715 ـ تهران، مجلس ۱۰۲۸۱ فهرست نشده: جلد یکم آن است [آقای رحیمی گنجور کتابخانه].

48716 ـ لنین گراد، اکادمی علوم C ۴۳۸ (۳۵۹۲ ف): بی‌تاریخ، بنام گلشن ابراهیمی یادشده است.

48717 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۲۱: تاریخ یاد نشده، ۱۱۷۶ ص [ف. سرفرازعلی: ۹۹].

48718 ـ آصفیه، ۱۰۷۴ تاریخ: تاریخ یادنشده [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

48719 ـ آصفیه، ۱۲۳۳ تاریخ: تاریخ یاد نشده [ف. آصفیه ۳: ۹۶].

48720 ـ داکــا، دانشگاه ۸۸ HR: نستعلیق، بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، [حبیب‌الله ۱: ۱].

48721 ـ مدینه، عارف حکمت ۳۱۳-۳۱۴: در فهرست بنام تاریخ شاهان هند آمده، باید همین کتاب باشد [نسخه‌ها ۵: ۴۷۶].

48722 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب PeI۱۴B ۱۹۲۶ (۸۰ف): نستعلیق، بخشی از آن است، ۷۸ گ ۱۷ س [ف. عبدالله ۱: ۵۴].

گلشن اسرار

از نیه نــراین Nayah Narayan فرزند چین رای کهتری عرف سودهی. تاریخ اساطیری پهلوانی هندوستان است، درچهار باب نگاشتهٔ ۱۱۲۵ق. آغاز: سجدات نیایش بـه حضرت واجب‌الوجودی سزاوار.

48723 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۱۹ Or: نستعلیق ع ۱/ ۱۲۶۱ (۱۸۴۵م)، آغاز برابر نمونه، ۲۴۹ گ ۱۷ س [ریــو ۳: ۹۱۷].

گلشن جنگ

از واجد علیخان نبیرهٔ نواب علیمردان خان. تاریخ جنگ راجه‌راو RaO است با نیروهای انگلیسی سالهای ۱۲۳۰-۱۲۳۳ق در دکن. آغاز: آنست مالک‌ملك که جان جمله جهان.

48724 ـ موزهٔ بــریتانیا، ۱۸۲۵ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، آغاز برابر نمونه ۹۱ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۶۹].

گلشن ملوك

محمد یعقوب میرزا فرزند محمد دانیال بی‌اتالیق.

بنگرید: استوری ۱: ۳۸۵.

48725 ـ لنین‌گراد، اکادمی علوم C۱۱۴۱ (۳۶۱۵ف): تاریخ یاد نشده، (۲۰۶پ- ۲۴۵ر) [آکیموشکین ۱: ۴۷۴].

گوالیارنامه

از محمد خیرالدین.

در تاریخ گوالیارها از آغاز تا سال ۱۲۰۰ق.

آغاز: سپاس و ثنا صانعی را سزاست که فصیل صنعت.

48726 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۷۱/۱ Or: نستعلیق پیرامون ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ق) (گ ۲-۱۳۱)، آغاز برابر نمونه، [ریو ۳: ۱۰۲۸].

گوشواره آمدنی صوبجات هندوستان

فهرست نام پادشاهان مغولی هندو نیز ایرانی و عرب است. **آغاز:** پادشاهان شاهجهان آباد. امیر تیمور صاحبقران.

48727 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۳۴۷ تاریخ (۳۵۰ف): سدهٔ ۱۳، ۳۶ گ [ف. محمداشرف: ۳۸۷].

گوهر عالم = واقعات کشمیر

از ابوالقاسم بدیع‌الدین محمد اسلم متخلص به منعمی فرزند محمد اعظم کول مستغنی، تاریخ کشمیر است از آغاز تا روزگار نگارش، بنام شاه عالم دوم (۱۱۷۳-۱۲۲۱)، بسال ۱۲۰۳، در یك مقدمه وشش طبقه ویك خاتمه نگاشته است: مقدمه در تعریف وتوصیف آب وهوا و اماکن منزهات آن کشور. طبقهٔ یکم شاهان که پیش از آدم ثانی ع وبعد از طوفان عام در آن سرزمین فرمانروا بوده‌اند، وذکر پاندوان وغیرهم... طبقهٔ دوم ارباب حکومت اهل هنود که بعد از پاندوان و قبل از فرماندهان اسلام در آن ملك حکمرانی کردند. سیم پادشاهان موحد که بعد از فروغ کوکب اسلام سلطنت رسیدند. چهارم تسلط چکان ووقایع حکومت ایشان. پنجم پادشاهان چغتایی. ششم کشایان افاغنه تا زمان اختتام رساله. خاتمه در عجایب و غرایب خاصهٔ کشور. واژه موست: نزهة الناظرین که تاریخ عمومی ست ودر ۱۱۸۴ق بانجام رسانده است.

آغاز: فاتحهٔ تواریخ ابداع و اختراع عالم سپاس بیقیاس جناب اقدس خالقی که.

بنگرید: استوری ۱: ۱۴۰۰.ـ تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۸۰۰.

48728 ـ بنگال، ایشیاتك ۶۸۱: نوشتهٔ ۱۱۵۰ [تاریخ تذکره‌ها ۲: ۸۰۰].

48729 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۷۷/۱ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، (گ ۲-۳۹)، آغاز برابر نمونه، بنام گوهر عالم تحفة للشاه عالم است [ریو ۳: ۹۵۶].

48730 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۶۳ تاریخ (۴۳۶ف): نستعلق سدهٔ ۱۳، آغاز برابر نمونه، ۲۸۰ گ ۱۵س [ف. محمداشرف ۵۰۴].

ل

لب‌التواریخ

از جی کیشن داس Jai Kishan Das تاریخ عمومی هند است. **آغاز:** چون ادای

حمدوسپاس نمای حضرت صمدیت.

48731 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۲۵Pel ۴۵۵ (۸۲ف): نوشتهٔ **۱۲۷۷** (گ ۳-۴۴۸.۴)، بخشی از آن است در بارهٔ مرگ اورنگ زیب[ف.عبدالله ۱: ۵۶].

لب التواریخ

تاریخ کشمیر است از آغاز تا سال ۱۲۶۲ق.

آغاز: بعد از حمد وسپاس بیقیاس مرآفریدگار جن وناس.

48732 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۳۳ Or : نستعلیق پیرامن **۱۲۶۳** (۱۸۴۷ م)، جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۱۲۳گ ۱۳ س[ریو ۳: ۹۵۷].

لب التواریخ هند

= تاریخ لب لباب هند

از رای بندرابن Rai Bindraban فرزند رای بهاراامال Rai Bihara Mal

در تاریخ هندوستان گرفته شده از «تاریخ فرشته» وکشورگشائیهای پادشاهان هند تا روزگار ۳۸ پادشاهی عالمگیر سال(۱۱۰۱)است، در ده فصل وشش شعبه، بدینگونه: فصل یکم در پادشاهان دهلی، دوم فرمانروایان دکن، واین یکی در شش شعبه: ۱ ـ در بهمنیان ۲ ـ عادلشاهیان ۳ ـ نظامشاهیان ۴ ـ قطبشاهیان ۵ ـ عمادشاهیان ۶ ـ بریدشاهیان. فصل سوم پادشاهان گجرات، چهارم مالوه‌ومندو، پنجم فاروقیان برهانپور ششم پادشاهان بنگال، هفتم پادشاهان شرقی جونپور، هشتم امیران سند، نهم امیران ملتان، دهم شاهان کشمیر.

آغاز: پادشاهی بی‌زوال مرخدای راست... مراورا رسد کبریا ومنی.

بنگرید: ذریعه ۱۸: ۲۸۵.

48733 ـ آصفیه، ۱۰۶۷ تاریخ: نوشتهٔ **۱۰۱۹** [ف. آصفیه ۳: ۱۰۸].

48734 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۵۱ Add : نستعلیق، سدهٔ **۱۷**م، ۲۱۰گ ۱۵س.

48735 ـ تهران، دانشگاه ۵۳۴۷ : نستعلیق هندی سید محمد در نادابن کهیرهٔ سرکار کولاس حیدر آباد، روزگار عالمگیر، چهارشنبه ۲۱ ذیحجهٔ **۱۱۰۵** سال ۳۹ جلوس والا، جزء یکم است. در دیباجه بنام لب التواریخ هند ودر پایان بنام تاریخ لب لباب هند است، ۱۷۳گ ۱۷س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۱۲].

48736 ـ آصفیه، ۱۰۶۷ تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۰۷** در مضافات صوبهٔ حیدر آباد، آغاز برابر نمونه، ۱۷۱ گ ۱۴س[ف. آصفیه ۱: ۲۲۷].

48737 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۵۹۶ Add: نستعلیق ج۱/ **۱۱۱۹** (۱۷۰۷ م) در حیدرآباد (یکمین سال پادشاهی عالمگیر) ۲۵۸ گ ۱۵س[ریو ۱: ۲۲۹].

48738 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۳۵۲ تاریخ (۳۰۳ف): شکسته نستعلیق ابراهیم بیگ رجب (۵ پادشاهی محمد شاه) **۱۱۳۵** (۱۷۲۳ م)، آغاز برابر نمونه، ۳۰۶گ ۱۳ س[ف. محمداشرف: ۳۳۷].

48739 ـ کپنهاگ، سلطنتی: نستعلیق **۱۱۴۴** [نسخه‌ها ۵: ۶۹۵].

48740 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۵۷۸۶ Add : نستعلیق، **۱۱۴۹** (۱۷۳۷م)، ۱۷۲ گ ۲۰س[ریو ۱: ۲۲۹].

48741 ـ پاکستان، دانشگاه پنجاب ۴۰Pel ۸۸۱(۸۱ف) : شکستهٔ ۲۰ صفر **۱۱۵۱**، **آغاز:** درذکر سلاطین دکن مشتمل برشش شعبه دکن، ۵۷گ [ف. عبدالله ۱: ۵۴].

48742 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۱۷
Or: شکسته آمیز رجب **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م)، ۱۶۵گ۱۵ س[ریو۳: ۹۰۷].

48743 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۶۱۸
Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۲۳۱گ ۱۵ س [ریو ۱:۲۲۹].

48744 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۲۳
Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گزیده‌ای‌ست از آن، ۲۰گ ۱۳ س[ریو۳: ۹۰۷].

48745 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۷۳/۲
Or: بندی از آن است‌ازپیرامن**۱۸۵۰**م، (گ ۲-۱۴)[ریو۳: ۹۶۵].

48746 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۵۲
Add: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۲۳۱گ ۱۴ س [ریو۱:۲۲۹].

48747 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۳۵۱ تاریخ(۳۰۴ف): نستعلیق‌خوب‌سدهٔ **۱۳**، آغازبرابر نمونه، ۲۷۲گ ۱۳ س[ف. محمد اشرف: ۳۳۹].

48748 ـ داکا، دانشگاه(۴۱۷a)
DU: نستعلیق، ۱۳۲گ[ف.عبدالله ۱:۲].

لب‌لباب دکن

ناشناخته، نگاشته‌بروزگارنـواب افضل الدوله بهادر والی دکن.

48749ـ آصفیه، ۱۸۶۷تاریخ: تاریخ یادنشده [ف.آصفیه۴:۱۰۴].

لشکرکشیهای ایران به هند

دربخش تاریخ ایران گذشت.

لطایف الاخبار = تاریخ قندهار

از بدیع‌الزمان رشیدخان‌عالمگیری‌تونی و یا شاهزاده داراشکوه، درتاریخ قندهار و شاهجهان‌وشاه‌عباس، وگزارش کوششهای بیهودهٔ شاهجهان‌پادشاه (۱۰۳۷-۱۰۶۷) برای دست یابی برقندهار از۱۰۵۶تا ۱۰۶۳. دریك‌آغازو يك‌نمايش ويك‌انجام بروزگار همان شاهجهان نگاشته‌شده‌است، وددردیباچه‌ازسال۱۰۵۶یادشده است. **آغاز:** حمدبیحدی که‌ابواب‌فتح‌دابروی پادشاهان گشادمرخدایی داسزاست که اخبار لطایف کمالش‌هرگوشی شنیده.

48750 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۳۲۷
Or: مؤرخ **۱۰۹۱**، همراه باجلدآخر روضة الصفـا، ازآن **داراشکوه** دانسته شده است [نسخه‌ها ۴: ۶۵۰].

48751ـهند، بانکیپور۵۶۷: نستعلیق سدهٔ **۱۷**م، آغاز برابر نمونه، در نسخه نام نگارنده‌نیامده‌ولی در فهرست‌باحتمال ازرشید خان‌دانسته‌شده‌است، ۱۷۶گ ۲۰س[عبدالمقتدر ۷:۷۵].

48752 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۸۹
Add: نستعلیـق سدهٔ**۱۸**م، آغازبرابرنمونه، ازآن **داراشکوه** دانسته‌شده است، ۲۳۴گ ۱۳ س [ریو ۱:۲۶۴].

48753 ـ موزهٔ بریتانیا، ۸۹۰۷
Add: نستعلیـق محرم **۱۲۱۷** (۱۸۰۲م)، ۱۲۵ گ ۲۱س[ریو ۱:۲۶۵].

48754 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۳
Or: شکستهٔ ج۲/**۱۲۳۴** (۱۸۱۹م)، ۱۱۹ گ ۲۱ س[ریو ۱: ۲۶۵].

48755 ـ تهران، مجلس ۳۱۴۱:
نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، در پایان‌آن‌آمده: به‌تاریخ ۲ ذیقعدهٔ ۱۱۳۵ ق تمام‌شد. ۳۷۶ ص ۱۷س. از کتابهای ملك الشعرابهار بوده‌است [ف.مجلس ۱۰:۷۱۱].

48756 ـ لنین گراد، اکادمی علوم
C۱۸۳د: تاریخ یاد نشده، ۱۸۶گ[آکیمو

شکین ۱: ۴۷۶].

48757 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ق ف ۲۵: نوشتهٔ علی نقی، تاریخ یادنشده، ۲۵۰ ص [ف. سرفرازعلی: ۹۹].

لطایف السعادت

ازسید انشاءالله متخلص بهانشا فرزند میر ماشاءالله جعفری حسینی نجفی. لطایف وشوخی‌های نواب سعادت علیخان اوده (۱۲۱۲ ـ ۱۲۲۹ق) است. **آغاز**: محمدت بیرون از احاطهٔ قیاس شایستهٔ لطیفی.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۶۶ (انشامرشد آبادی).

48758 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۰۲۱ Or: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، آغازبرابر نمونه، ۱۶ گ ۱۳ س [ریو ۳: ۹۶۱].

م

مآثر آصفی

از لچهمی نراین متخلص بشفیق اورنگ آبادی (که یاداورده بساط الغنایم: ۴۵۸۸، گذشت.) درتاریخ خاندان آصفجاه از پادشاهان دکن، تا روزگار نگارش، در دوجلد، بسال ۱۲۰۰ (۱۷۸۶م) نگاشته‌است. **آغاز**: جواهر محامد نذر مالك‌الملکی که‌شاهان‌ذوی‌الاقتدار برسرین سلطنت نشاند.

59ـ48760 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۵۵و۴۵۴ تاریخ (۳۸۴ و ۳۸۳ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳، دوجلد آن است، آغاز یکم برابر نمونه، ۱۵۴ + ۲۳۳ گ [ف. محمد اشرف: ۴۳۲].

مآثر اقبال

از رافت، ازروزگار عالمگیر (۱۰۶۹ـ ۱۱۱۸)، تاریخ‌هند بروزگار همان‌شاه‌است.

48761 ـ **لاهور**، پنجاب پبلك لائبریری ۲۳۶. ۹۵۴ ر ا: شکسته‌ازپایان سدهٔ ۱۲، آغاز افتاده. ۷۶ گ ۱۸ س [منظوراحسن عباسی ۱: ۶۹۸].

مآثرالامرا

از شاه نوازش خان، میر عبدالرزاق، صمصام الدوله (جنگ) خوافی اورنگ آبادی (۱۱۱۱ق ۱۱۷۱ق)، بروزگاری که در حال انزوا در اورنگ آباد می‌زیسته، در تاریخ پادشاهان تیموری هندوامیران ایشان ودانشمندان وسادات نگاشته است.

نگارنده در سالهای ۱۱۵۰ تا ۱۱۷۱ بدان می‌پرداخته‌وکشته‌شده است ومیرغلامعلی آزاد بلگرامی سرگذشت چهارتن ازامیران‌را برآن افزوده وشمارهٔ آنان رابه ۲۹۰ رسانده است، وخطبهٔ آنرا که‌ناتمام مانده بود بانجام رسانده و دیباجه‌ای برای آن نگاشته است.

سپس فرزند نگارنده میر عبدالحی صمصام الملك متخلص بصارم بسفارش پدرتابسال ۱۱۹۴ ق بدان پرداخته وشمارهٔ کسان را به ۷۳۰ تن افزایش‌داده است.

درسه جلد ۸۳۵ + ۸۸۲ + ۹۸۲ ص در ۱۳۰۹ق چاپ شده‌است.

آغاز ۱): حمد شاهنشاهی که اورنگ نشینان سلطنت را رتبهٔ والای جهانبانی... اما بعد معروض می‌داردفقیرعبدالرزاق. **آغاز ۲)**: ستایش بیکران ونیایش بی‌اندازه‌مالك الملکی

راسز دکه.

بنگرید: ایضاح‌المکنون۲:۴۱۸-مؤلفین مشار ۳ : ۳۹۹- تاریخ تذکره‌های فارسی۲ : ۷۴۳.

48763-62-موزهٔ بریتانیا، ۶۵۶۶ و Add۶۵۶۵:شکسته‌آمیز۱۱۹۶(۱۷۸۲م) ۲ جلد، ۳۵۴ و ۳۱۱ گ ۲۰ س [ریو ۱ : ۳۳۹].

48765-64-موزهٔ بریتانیا، ۶۵۶۷ و Add ۶۵۶۸ : شکسته آمیز سیدمحمدحسینی محرم ۱۱۹۶ (۱۷۸۲ م) ، ۲ جلد ، ۲۹۴ و ۲۹۷ گ.

48766 - موزهٔ بریتانیا ۲۶۲۴۸ Add : شکسته‌آمیز محمدرضا حسینی‌مشهدی، صفر ۱۱۹۶(۱۷۸۳م)،دریك جلد،۵۰۹ گ ۲۳ س [ریو ۱:۳۴۱].

48767 - حیدرآباد، موزهٔ‌سالار جنگ‌Ta۳۵۹ (۵۱۵ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۳۵۰گ۲۱ س [ف.محمد اشرف ۲: ۷۲].

48768 - حیدرآباد، موزهٔ‌سالار جنگ Ta ۳۵۸ (۵۱۸ف) : شکسته نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونهٔ ۲. ۳۵۵گ ۱۹ س[ف. محمد اشرف ۲: ۷۳].

48769 - موزهٔ بریتانیا، ۲۱۴۷۰ Add : نستعلیق‌سدهٔ۱۸م،دریك‌جلد،۵۱۷گ ۲۵ س.

48770 - موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۴۶ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م،جلد۱، ۲۴۲گ.

48771 - موزهٔ‌بریتانیا ، ۲۶۲۴۷ Add: نستعلیق سدهٔ۱۸م، جلد۲، ۲۴۷ گ [ریو۱: ۳۴۲] فیلم دوشمارهٔ پشین در دانشگاه ش۱۲۶۷ هست[فیلمها:۱۷۷].

48772 - موزهٔ‌بریتانیا،۶/ ۱۷۵۹ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰ م (۱۲۶۶ ق)، بخشی‌ازآن‌است، (گ ۲۶۰-۳۰۳) [ریو۳ : ۱۰۲۲].

48773 - پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۴قف۵۷: نوشتهٔ‌محمد غیاث‌الدین، ۱۲۸۰ ، ۷۰۲س [سرفرازعلی:۱۰۲].

48775-74-حیدرآباد،موزهٔ سالارجنگ ۳۵۶و۳۵۷ (۵۱۷-۵۱۶ف): نستعلیق،محمد پیران،۱۷ع‌۱/ ۱۲۹۶(۱۸۷۹م)، آغازبرابر نمونهٔ۲،دردوجلد، ۴۳۱ + ۳۸۵گ[ف.محمد اشرف ۲:۷۳].

48776-هند،بانکیپور۶۵۵: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م،۳۰۱ گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۸ : ۱۱].

48777-هند،بانکیپور۶۵۶: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، جلد ۱ ، با دیباجه‌ای درسرگذشت او ازغلامعلی آزاد بلگرامی،درآن آمده: پیش ازآنکه نگارنده از ترتیب اوراق فارغ شوددر گذشته است ومن‌آنها رامرتب‌کرده‌وسرگذشت اورا بدانهاافزوده‌ام، ۲۰۷گ ۲۷س.

48778-هند، بانکیپور ۶۵۷ : نسخ سدهٔ ۱۹م،جلد ۲، ۲۰۸گ [عبدالمقتدر ۸ : ۱۵].

48780-79-موزهٔ بریتانیا،۱۶۶۱ و ۱۶۶۰ Or: نستعلیق‌سدهٔ ۱۹م، جلد۱ و۲، ۴۵۲و۴۲۷ گ [ریو ۳: ۹۷۲] .

48781-حیدرآباد،موزهٔ‌سالار جنگ ۳۶۰ Ta (۵۱۹ف): نستعلیق سدهٔ ۱۳،آغاز برابرنمونهٔ ۲، ۳۲۵گ ۲۳ س .

48782 - حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ‌Ta۳۶۱ (۵۲۰ف):نستعلیق سدهٔ ۱۳ ، جلد یکم . آغاز افتاده، ۲۹۷ گ ۲۱س [ف.

محمداشرف۲: ۷۴].

48783 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ق‌ف۵۶: تاریخ‌یادنشده، ۶۸۷ص[مخطوطات، سرفرازعلی:۲: ۱۰۲].

48785-84 ـ **هندوستان**، رامپور، کتب خانهٔ رضا: دو نسخه، از آن‌دراین کتابخانه‌هست [مجلهٔ‌وحید‌یادداشتهای‌مهدی‌غروی۷: ۴۵–۵۱].

مآثر جهانگیری = تاریخ ...

ازکامکار حسینی، از وابستگان جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴–۱۰۳۷ق)ودرتاریخ اواز آغاز زندگی، تاجگذاری، سال یکم، سال دوم، سال سوم... تاسال بیست‌ودوم. خاتمه. دربارهٔ نام آن گوید: این نامه که برصحیفه‌ها شد عنوان ـ گیر ندازو بهره اهالی‌زمان ـ چون یافت مآثر جهانگیری نام ـ تاریخ مآثر جهانگیری دان.

آغاز: جهان‌جهان نیایش‌پادشاهی‌حقیقی راکه‌انتظام‌ونظام بنی آدم بدستیاری‌عقل.

48786 ـ **هند**، بانکیپور۵۶۳: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغاز برابر نمونه، ۲۱۹گ۱۵س [عبدالمقتدر ۷ :۶۳].

48787 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۱ Or: نستعلیق میرزا محمد فرزندرستم‌مخاطب به‌معتمد خان‌بدخشی، ع۱/ **۱۱۴۸**(۱۷۳۵م)، ۲۱۹ گ ۱۹س [ریو ۱: ۲۵۷].

48788 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۲۰ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۶۷ گ ۲۰س [ریو ۱: ۲۵۷].

مآثر رحیمی

از عبدالباقی نهاوندی، متخلص به باقی، فرزند آقابابای مدرکی‌چولکی وزیر همـدان درگذشتهٔ ۱۰۰۰ق، و برادر آقا خضرا حاکم کاشان کشتهٔ ۱۰۱۶ ق. خود نیز روزگاری کار دیوانی در همدان داشته وسپس‌بکاشان وازآنجا به‌هند نزد عبدالرحیم خـان رفته ودر ۱۰۴۲ درگذشته است. واین‌تذکره‌را بنام همان خـان خانان در۱۰۲۵ق، دریك مقدمه وچهارفصل‌و یك خاتمه‌بانجام‌رسانده‌است:

مقدمه درحسب‌ونسب‌همان خانخانان. فصل ۱ ـ در تاریخ‌محمدبیرم‌خان‌وپادشاهان‌غزنوی وجز آنهاتاروزگارجهانگیر(۱۰۱۴–۱۰۳۷) وبرخی از پادشاهان بنگال وجونپور و مالوو کشمیر وملتان ۲ ـ سرگذشت همان‌خانخانان وپادشاهان‌گجرات وسندودکن‌وخاندیس۳ـ در مآثر وآثار خانخانان ۴ـ فرزندان او. خاتمه درسرگذشت دانشمندان وسرایندگان‌وسپاهیان ومستعدان دودمان خانخانان، در سه‌قسم.

یکم دانشمندان وفضلا ۳۱ تن. دوم فصحا وسرایندگان ۶۰۶تن. سوم سپاهیان‌ومستعدان وهنرمندان اصناف ۴۸تن.

بکوشش محمد هدایت حسین درکلکته در سالهای ۱۹۲۴-۱۹۳۱م چاپ‌شده‌است.

بنگرید : ذریعه۹: ۱۲۴ و۱۹۵: ۴ـ تاریخ تذکره‌های فارسی۲: ۷۴۶ـ فرهنگ سخنوران ۷۸(باقی)ـ ف. مشار: ۱۳۵۱.

48789 ـ **هند**، بانکیپور۷۲۲: نستعلیق سدهٔ **۱۷** م، آغازچندسطری افتاده، ۲۵۸گ۳۵ س[عبدالمقتدر۸: ۱۶۳].

مآثر عالمگیری

از محمد ساقی، مستعدخان، در گذشتهٔ ۱۱۳۶، تاریخ هند بروزگارعالمگیراورنگ زیب (۱۰۶۹–۱۱۱۸) است، که در (= باب مآثرازآن عالمگیر) نگاشته‌است.

آغاز ۱: انتخاب صحائف ایجادانس و جان. **آغازج۲:** لله‌الحمدفی‌الاول‌وآلاخر. خامه

به‌پیرایش‌حمدجهان‌آفرین.

بنگرید : استوری۱:۵۹۲،۱۳۱۸.

48790ـ لاهور، پنجاب پبلك لائبرـ یری ۹۵۴،۰۲۲۶مستعد: گویابخامهٔنگارنده، ۳۸۰گ ۱۴ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۷۰۶].

48791ـ تهران، دانشگاه۲/۲۵۵۵: نستعلیق محرم ۱۱۵۴، آغاز: جبهه‌انـدایی برآستان سپاس‌آرایی‌وجبین‌سایی برزمین‌نیایش انجام: پنجاه سال‌ودوماه‌وهفت‌یوم، تمت‌واقعات عـالمگیری تصنیف . . .[ف . دانشگـاه ۹ : ۱۳۴۸].

48792 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۰۵ Or: شکسته آمیز ۱۶ پادشاهی‌شاه عالم (= ۱۱۸۸ ق۱۷۷۴م)، ۳۱۰ گ ۱۵ س [ریو۳: ۹۳۶].

48793 ـ موزهٔ بریتانیا،۱۹۴۹۵ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸ م، آغاز برابر نمونهٔ ۱، ۲۹۳گ۱۵س.

48794ـ مـوزهٔبریتانیا،۲۶۲۳۲ Add : نستعلیـق سدهٔ ۱۸ م ، ۴۳۳ گـ ۱۴س.

48795 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۵۵۸ Add: نستعلیق‌سدهٔ۱۸م،۲۲۳ گ۱۷ س [ریو ۱: ۲۷۰-۲۷۱].

48796 ـ موزهٔ بریتانیا،۱۹۳۶ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۸ م ۳۴۵گ ۱۴س[ریو ۳: ۹۳۶].

48797ـ حیدرآباد، موزهٔسالارجنگ ۳۶۲ تاریخ (۳۱۰ف): نستعلیق‌سدهٔ۱۲، آغاز برابر نمونهٔ ۱و۲، ۳۴۱ گ۱۴س[ف .محمد اشرف :۳۱۴].

48798ـ حیدرآباد،موزهٔ سالار جنگ ۳۶۳ تاریخ (۳۱۱ف): شکستـه نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغازافتاده، هردوجلداست،۲۱۵+۲۱۳ گ ۱۵ س [ف. محمداشرف :۳۴۵] .

48799 ـ کپنهاك، سلطنتی : نستعلیق سدهٔ ۱۲ [نسخه‌ها ۵:۶۹۶].

48800 ـ هند ، بـانکیپـور۵۷۸ : تعلیق‌معظم‌علی،دوشنبه‌ع۱/ ۱۲۰۲، آغازبرابر نمونهٔ۲، تاریخ‌چهل‌سالهٔ‌آغازپادشاهی عالمگیر است ، ۲۹۴ گ ۱۵ س [عبـدالمـقتدر ۷ : ۸۶].

48801 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۳۵ Or: شکسته آمیز ع۲/ ۱۲۲۱ (۱۸۰۶ م)، ۳۰۱ گ ۱۷س[ریو ۳: ۹۳۶].

48802 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۵۱ Or: نستعلیق،سدهٔ۱۹م،۳۸۲گ۱۳س[ریو۳: ۹۳۷].

48803 ـ داکـا ، دانشگـاه۳۱۸ DU : نستعلیق سدهٔ۱۹م، آغاز برابر نمونهٔ ۱و۲، ۲۵۲گ [ف.حبیب‌الله۱:۸].

مآثر محمودشاهی=ذیل...

ذیل«مآثر محمودشاهی»عبدالکریم فرزند محمد نیم‌دهی‌ست،از نگارندهٔ ناشناخته.تاریخ گجرات است، در دومقـالت: ۱ـ در صادرات افعال وواقعات‌احوال حضرت خلافت پناهی۲ـ دراحوال‌معاصران آن‌حضرت، گویا در۹۳۰ق نگاشته شده باشد.

آغاز : بنام شهنشاه ملك قدم‌ـ که‌ملکش نیابدزوال و عدم ... حمدی کـه نصب آن به مآثرمحمودشاهی‌ملك وجودتواند بود.

بنگرید: استوری ۱:۷۲۵.

48804ـ مدینه،عارف‌حکمت۲/۵۳۹تاریخ نوشتهٔ‌چهارشنبه۵شوال۹۸۶،(ص۴۸۷-۶۴۸)، بدنبال«تاریخ‌مظفرشاهی» (ص۴۶۲۰) . نسخه

روزگاری درهند بوده [نسخه‌ها ۵: ۵۶۶].

مآثر نظامی

ازمنسادام.

48805 ـ **آصفیه**، ۱۷۴۹ تاریخ: تایپ **۱۳۴۵** [ف. آصفیه ۴: ۱۰۴].

مائدة‌الفواید

از غلام مخدوم معلم مدرسه در هوگلی، گزارش عبارات «وقایع نعمت خـان عـالی» (بنگرید: ۴۶۵۷) است، که برای لردآوکلند Aukland (۱۸۳۶ ـ ۱۸۴۲ م) نگـاشته است. **آغاز:** حمد بیحدوثنای بیعد مرکریمی را سزد که خوان نعمت.

48806 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب APe11،21 ۷۰(۱۳۹ف): نستعلیق، ۲۹ ذیحجهٔ **۱۲۳۶**، آغاز برابر نمونه، ۱۸۲گ ۱۹س [ف. عبدالله ۱: ۹۳].

ماه نامه = تاریخ دل‌افروز

غلامحسین، در ص ۴۶۰۴ گذشت.

مجالس السلاطین

محمدشریف‌النحفی (همین).

تاریخ کوتاه پادشاهان دهلی و دکن تـا شاهجهان (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷ق) است نامبوب و آغاز می‌شود با عنوان غزنویان، غوریان، جلال‌الدین فیروزشاه خلجی، غیاث‌الدین تغلق شاه، خضر خان‌شاه، بهلول، بابر... **آغاز:** حمد بیحد و ثنای بیعد مرواجب الوجودی را.

48807 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۰۳ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، آغاز برابر نمونه، ۱۳۲گ ۹س [ریو ۳: ۹۰۶].

مجمل احوال سلاطین قطبشاهیه

گفتار کوتاهی‌ست در تاریخ دکن از سال ۸۹۱ (۱۴۸۶م) و پادشاهان قطبشاهی. **آغاز:** ملك سلطان قلی مشهور بـه براملك اول سلاطین قطبشاهیه بن امیراویس‌قلی.

48808 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۳۷۹ تاریخ (۴۵۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، (گ ۱ـ۹) [ف. محمداشرف: ۵۳۹].

مجمع التواریخ = مجمـوع التواریخ

پاندیت بیربال Pandit Bir Bal Kachir تاریخ کشمیر است از آغاز تا روزگار نگارش، ۱۲۵۱ ق (۱۸۳۵م).

در استوری ۱: ۶۸۵ بنام «مجمع التواریخ» آمده است.

آغاز: حمد بیحد مرخـالقی را سزاوار است که بقدرت کامله بینهایت.

48809 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۴۲۹/۱۳۷۸: درپایان نسخه تاریخ ۱۲۶۲ نیز هست که نگارنده در آن رویدادی را یاد کرده است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۸].

48810 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۰۷۱/۱۰۱۹: تاریخ یادنشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۷].

48811 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۱۳۴/۱۲۹: سدهٔ **۱۳**، انجام افتاده، نسخه بنام «مجموع التواریخ» است [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۷].

48812 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب Pe11،29 ۶۱۱(۱۷۵ف): نستعلیق، بی‌تاریخ بنام «مجمع التواریخ» یـاد شده است ۲۱۳گ ۱۸ س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۹].

مجموعه تواریخ شاهنشاهی هند

از رامی Rami

تاریخ کوتاهی‌ست‌ازروزگار اورنگ‌زیب (۱۰۶۹ ق ۱۰۶۷) و جانشینان‌او تا پایان و انقراض‌آن خاندان . **آغاز:** ابوالمظفرمحیی الدین...غازی‌که انوارعدالتش.

48813 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب 75،PeII۶۵۱ (۱۴۰ف): نستعلیق،۶ذیقعدهٔ **۱۲۲۶**، ۹۸گ [ف .عبدالله ۱:۹۴] .

مجموعهٔ جعفری

ازمحمد جعفر فرزند میرزا محمدخـان (معروف به‌محمدجان). درسرگذشت‌مهدی علیخان زاده‌در ۲۳ ع۱/ ۱۱۶۸ که‌پدراو میرزا محمد صادق‌خان‌حکیم باشی دربار پس‌از کشته شدن نادرشاه‌ازسوی‌شاهرخ‌میرزافرزندبزرگ‌نادربه سفارت هند رفته بوده‌است.

در ده فصل : فصل ۱ـ در احوال خاندان نواب میرزا مهدی علیخان بهادر حشمت‌جنگ خراسانی و کشته شدن نادر شاه (۱۱۶۱) ۲ـ در احوال نواب مهدی علیخان ۳ ـ ورودا‌و به بندر سورت وروانه شدن‌به‌شاهجهان‌وعظیم‌آباد ومنصب‌یافتن درکمپانی ۴ ـ ورود او به‌بمبئی‌و بوشهر ۵ـ روانه‌شدن‌نواب‌به‌دارالخلافه‌تهران وبه‌دربارپادشاه باریافتن‌او ۶ ـ ورودبه‌بمبئی و سپس بندرجده وجنگ با فرانسویان ۷ـ روانه شدن‌به‌بمبئی‌واستعفاخواستن‌وفقراتی‌ازدبستان المذاهب» ۸ ـ در مرگ نواب و ذکر اولاد ایشان ومایناسب ذلك من‌مقالات الحکما ۹ ـ علم قیافه شناسی وفراست ۱۰ ـ نصایح‌لقمان و غیره‌وختم‌کتاب.

آغاز: سپاس وستایش مـالك‌المـلکی را رواست که‌به‌حکمت‌بالغه.

48814 ـ **هند**، بمبئی، انیورسیته ۴۲. V(۷۵ف): نستعلیق وشکسته، ۱۵۷گ [ف. عبدالقادر سرفراز :۱۴۸].

مجموعهٔ فیض و گل بیخزان

ازسندرلال Sundar Lal فرزندنوبت لال، تاریخ کول Kol است. نگاشتهٔ ۱۲۴۱ ق.

آغاز : برضمیرمنیر بیدار بختان‌صبح‌نفس.

48815 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۸۵ Or: شکسته پیرامن **۱۸۵۰**م،۲۶گ ۱۵ س [ریو۳ : ۹۵۹].

مجموعهٔ میرزا مهدی خان

از میرزا مهدی خان صفوی ، ملقب‌بشاه میرزا . نام کتاب ماده تاریخ نگارش ۱۱۴۲ است. تاریخ مجدول‌است از امیر تیمورگورکان تامعظم شاه‌عالم‌یکم(۱۱۱۸-۱۱۲۴) بدینگونه که نخست نام پادشاه را می‌آورد وزیر آن ده جدول است: ۱ـ نام پدر ومادر،۲ ـ تاریخ و جای‌زایش، ۳ـ تاریخ‌وجای به‌پادشاهی‌رسیدن ۴ـ مدت زندگانی و مدت پادشاهی، ۵ـ نـام فرزندان،۶ ـسبب‌مرگ،۷ـ کشورهای‌گشوده، ۸ ـ وکیلان نامدار، ۹ ـ تاریخ مرگ، ۱۰ ـ جای مرگ وخاکجای.

آغاز: سپاس بیقیاس‌سزاوارمالك‌الملکی است که‌انتظام‌جهان‌بوجود.

48816ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالارجنگ ۳۸۴تاریخ(۳۲۴ف): شکسته‌محفوظ(امانت‌خان) ۲۹ ع۱/ **۱۱۸۱** (۱۷۶۷م) آغازبرابر نمونه ۱۶ گ ۱۳ س[ف .محمداشرف:۳۶۱].

48817 ـ **آصفیه** ،۶۵۵تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۹۷**،درفهرست بنام **مجموعه‌**یادشده است، ۱۴۵ص ۱۴س [ف. آصفیه ۱: ۲۳۲] .

48818 ـ **آصفیه** ، ۱۲۵۷ تـاریخ : نستعلیق غلام امام حسن‌رضوی، **۱۲۳۵**درشهر اورنگ آباد. آغازبرابرنمونه، درفهرست‌بنام

احوال امیر تیمور یادشده ۱۱گ ۱۳ س [ف. آصفیه ۱: ۲۰۴].

48819 ـ **آصفیه**، ۴۴۵ تاریخ: شکستهٔ معمولی **۱۲۴۷**، درفهرست بنام مجموعهٔ میرزا مهدی یاد شده، ۳۵س [ف. آصفیه ۱: ۲۳۱].

48820 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۳۸۳ تاریخ (۳۲۵ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** ازتیموراست تاشاه عالم بهادر شاه یکم، ۴گ ۱۱ س [ف. محمداشرف: ۲۶۲].

48821 ـ **هند**، بمبئی، اینورسیته ۹۴. V (۱۵۷ ف) : شکستهٔ **۱۲۶۳** (۱۸۴۷م)، آغاز برابر نمونه [ف. عبدالقادر سرفراز : ۲۳۴].

محمدشاه‌نامه

از ناشناس، درپادشاهی محمدشاه (۱۱۳۱ق ۱۱۶۱ق).

48822 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۴۷/۶ Or: نستعلیق باتاریخ **۵-۱۸۵۱**م، (گ ۱۹۹-۳۰۶) [دیو ۳: ۱۰۱۵].

محمدنامه

ازظهور فرزندظهوری.

در زندگی و تاریخ حکومت محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱) تیموری هنداست.

48823 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۶۷۷/۲۳۵۸: تاریخ یادنشده، انجام افتاده [ف. دکتر محمدبشیرحسین ۱: ۴۸].

مختصر پول

ازاعزالدین محمد. درپادشاهان تیموری دهلی تاشاه عالم. **آغاز** : قل اللهم مالک الملک توتی الملک.

48824 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۷۱۲ Add : نستعلیق سدهٔ **۱۹** م ، ۶۳گ ۱۵ س [دیو ۱: ۲۳۸].

مختصر حالات کشمیر = تاریخ کشمیر

از میرزاسیف‌الله.

که در ع ۱/ ۱۲۷۶ بانجام رسیده است.

48825 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۸۷۸/۸۴۵: نوشتهٔ ۱۵ محرم **۱۲۷۸** (۱۸۶۱م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۸].

مختصر المظفری

از عباسقلی سپهر کاشانی (که یاد او در «اثبات خلافت : ۸۷۱» گذشت). گزیدهٔ «تاج المآثر: ۴۵۹۳» دربارهٔ پادشاهی غوریان است، و بنام مظفرالدین شاه، بسال ۱۳۱۴ ق نگاشته است.

آغاز: باین عظمت ابوالمظفر معزالدین محمد بن سام بن حسین غوری ملقب به ناصر امیرالمؤمنین.

48826 ـ **تهران**، ملی ۱۷۳۴ ف : نستعلیق، محمود نوری جلودار اصطبل خاصهٔ مبارکه، **۱۳۱۴**، ۸۱گ ۱۶س [یادداشتهای دکتر جان لایو نکود] .

مخزن الفتوح

از پندت بهگوان داس Bhagwandas Pandit شیوپوری، در گذشته در آغاز سدهٔ سیزدهم. تاریخ هندوشاه عالم اکبرشاه دوم (۱۲۲۲-۱۲۵۳) است. **آغاز** : ثنای صانعی که ستایش شمع وجود را در ظلمات شبستان عدم روشن کرده.

48827 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۶۹۹ Or : نستعلیق ، اکتبر **۱۸۴۹**م. آغاز برابر نمونه، ۸۷گ ۹س [دیو ۳: ۹۴۸].

48826ـ لاهور، پنجاب‌پبلك‌لائبریری ۸، ۹۵۴ بهك: نستعلیق‌شکستهٔ میانهٔ سدهٔ۱۳، آغازبرابر نمونه، ۸۶گ ۱۱س [منظور احسن عباسی۱: ۷۲۳].

مرآت احمدی

از میرزا محمد حسن مخاطب به‌علیمحمد خان بهادر دیوان گجرات، از سدهٔ دوازدهم، تاریخ گجراست از آغاز تا بسال ۱۱۷۴ که بانجام رسیده است. ودر۱۳۰۷ دربمبئی بچاپ رسیده‌است وترجمهٔ بخشی از آن بکوشش‌جمس درلندن ۱۹۳۴م بچاپ رسیده‌است.

آغاز: فهرس نسخهٔ دفتر کل حمدپادشاه مالك‌الملکی که‌نصب‌وعزل‌فرمانروایان.

بنگرید : ذریعه ۲۰ : ۲۶۱ ـ ف.مشار : ۱۴۱۹.

48827 ـ هند ، بانـکیپـور۶۱۱ : نستعلیق ، ۲۵ شعبان ۱۱۹۹، باتاریخ نگارش ۱۱۷۵، ۷۳۵گ ۱۹ س [عـبدالمقـتدر ۷ : ۱۴۵].

48828 ـ موزهٔ بـریتانیا ، ۶۵۸۰ Add : نستعلیق ذیقعدهٔ ۱۲۰۲ (۱۷۸۸م) ، آغاز برابر نمونه ، ۴۶۰گ ۲۴س [ریو ۱ : ۲۸۸].

48829 ـ موزهٔ‌بریتانیا، ۲۱۹۱۲ Add : نستعلیق سدهٔ۱۸م، بخش‌یکم آن است، ۲۲۲گ۱۵س[ریو ۱:۲۸۹].

48830 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۶۹۶۷ Or : نوشتهٔ ۱۸۳۲ م، ۳ جلد [نسخه‌ها ۴ : ۶۵۲].

48831 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۳۹۸ تاریخ (۴۳۴ف):سدهٔ ۱۴، آغاز برابرنمونه، ۲۲۱گ ۲۱ س[ف.محمداشرف: ۵۰۱].

48832 ـ هند، بمبئی ، انیورسیته V.I (B.U.L) :نستعلیق هند، آغاز برابر نمونه، مؤرخ ۱۸۸۱ سماوات. تاریخ نگارش ۱۰ صفر ۱۱۷۵یاد شده است [ف. عبدالقادر سرفراز: ۲۶۳].

مرآت الاخبار

از محمد فیض‌الله منشی ، در تاریخ دکن (بنگرید:وقایع دکن، درهمین‌بخش).

48833ـ پاکستان،انجمن‌ترقی‌اردو۴ قف۵۹: تاریخ‌یادنشده، ۴۰۴س[سرفرازعلی: ۱۰۳].

مرآت اسکندری = مـرآت سکندری

از اسکندر فرزندمحمد، معروف‌به‌منجهو اکبر(نام اودرتوزك جهانگیری‌س ۲۱۳ آمده است)درتاریخ پادشاهان گجرات‌تاسال ۱۰۰۰ در ۱۰۲۰ نگاشته‌است.دردیباچهٔآن آمده‌است: که‌تاکنون‌تاریخ سلاطین گجرات‌نوشته‌نشده‌بود. درلکهنو ۱۲۴۶ق وبمبئی ۱۳۰۸قدر۳۸۸س چاپ‌شده‌است.

آغاز: الحمدلله الذی‌جعل‌من‌افرادالبشر سلطان‌الامان‌واطاعته... امابعد،چنین‌میگوید... اسکندربن‌محمد عرف‌به منجهو ... که چون تا (این) غایت تاریخ سلاطین گجرات... مرقوم کلك جواهرسلك هیچ فاضلی نشده.

بنگرید : ذریعه۲۰: ۲۶۳ ـ ف . مشار : ۱۴۱۹:ـ مؤلفین‌مشار۱: ۵۶۷ ـ ریو۱: ۲۸۷

48834 ـ موزهٔ‌بریتانیا، ۲۶۲۷۷ Add: نستعلیق ج۱/۱۰۴۲(۱۶۳۲م)، آغاز برابر نمونه، ۲۲۳گ ۱۹س [ریو ۱: ۲۸۷].

48835 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۳۹۹ .N (۴۳۰ف) : نستعلیـق شوال

۱۰۴۳ (۱۶۳۴م)، آغاز افتاده، ۲۳۸ گ ۱۹ س[ف . محمداشرف:۴۹۸].

48836 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۰۱ تاریخ (۴۲۹ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، آغاز برابر نمونه، ۲۳۱ گ ۱۹ س[ف. محمد اشرف:۴۹۷].

48837 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب KPe111،4 ۲۴۰۶ (۱۶۰ ف): نستعلیق ۱۱ صفر **۱۱۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۶۱ گ ۱۳ س [ف.عبدالله ۱:۱۰۹] .

48838 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۴۰۳ (۴۳۱ف) : نستعلیق ۴ محرم **۱۱۲۰**(۱۷۰۵م)، آغازبرابر نمونه، ۲۲۰ گ ۱۸ س [ف.محمداشرف:۴۹۹].

48839 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۷۲۵۳ Add: نستعلیق، ج/۱ **۱۱۶۲**(۱۷۴۹م)، ۲۵۶ گ ۱۷ س[ریو ۱:۲۸۸].

48840 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۹۷ Egerton: نستعلیق محمدشفیع فرزندحمایت الله، شوال **۱۱۹۶** (۱۷۸۲م)، ۲۶۰ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۸۸].

48841 ـ **قاهره**، دارالکتب ۵۲ تاریخ فارسی: تعلیق خوش، ۱۸ ج/۲ **۱۱۹۸**، زرین، ۵۴۴ گ ۱۱ س [ف.مخطوطات ۲: ۱۴۰].

48842 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۹۵ Add: شکستهٔ سدهٔ **۱۸**م، ۲۰۹ گ ۱۵ـ۱۶ س [ریو ۱:۲۸۸].

48843 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۰۰ تاریخ (۴۳۲ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۲** ق. آغاز برابر نمونه، ۱۰۷ گ ۱۹ س.

48844 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۰۲ تاریخ(۴۳۳ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲** [ف. محمد اشرف: ۵۰۰].

48845 ـ **هند**، بانکیپور ۶۱۰: تعلیق سدهٔ **۱۸** م ، آغاز برابر نمونه ، ۳۶۳ گ [عبدالمقتدر ۷: ۱۴۴].

48846 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۷۸ Add: نستعلیق ذیقعدهٔ **۱۲۱۱** (۱۷۹۷م) ، ۲۰۴ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۲۸۸].

مرآت الاشباه سلاطین آسمان جاه

ازمحمد فخرالدین حسین، از نیمهٔ سدهٔ سیزدهم، تاریخ تیموریان هنداست. بشیوهٔ سنواتی، از تیمور تا ابوظفر بهادرشاه که آخرین پادشاه مغولی هند است ، بسال ۱۲۶۶ (۱۸۵۰ م) نگاشته است.

آغاز: مصور فکرت اعجازطراز درانداز صورتگری های شاهدثنا.

48847 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۸۲ Or: نستعلیق **۱۲۶۷** (۱۸۵۱م)، آغازبرابر نمونه، ۵۷ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۲۸۵].

48848 ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب KPe1۴ ۲۴۰۵ (۱۰۱ف) : نستعلیق ۱۹ فوریه **۱۸۵۱**م، آغازبرابر نمونه، ۲۱ گ ۱۷ س[ف. عبدالله ۱: ۷۰].

مرآت الحقایق = صفای آینه

ازحافظ محمد حسین ، در تاریخ هند از سالهای ۱۱۳۱ تا ۱۱۳۹ است که بسال ۱۱۳۸ (مصدرالاخبار) درهشت حدیقه نگاشته است.

48849 ـ **بادلیان**، ۲۵۷ فریزر ۱۲۴: نستعلیق، تاریخ یاد نشده، ۴۸۹ گ ،فیلم آن در دانشگاه ش ۹۹۴ هست[فیلمها ۱: ۱۹۱]

مرآت دولت عباسی

ازدولت رای فرزندلاله عزت رای (بنگرید:

چهارچمن: ۴۶۴۵). در تاریخ بهاولپور تا ۱۲۲۴ق.
آغاز: سپاس بیقیاس مرذاتی را که احدیت.

48850 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱/۱۶۳۱ Or: شکسته آمیز سدهٔ ۱۹م، (گ ۲-۴۰۹)، آغاز برابر نمونه، [ریو ۳: ۹۵۱].

مرآت اسکندر

از داودخان.

48851 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۶۱: نیز تاریخ یادنشده، ۳۸۰ ص[ف. مخطوطات، سرفراز علی: ۱۰۳].

مرآت صادق

از محمد شفیع متخلص به وارد. (که یاد او در «تاریخ نادرشاهی: ۴۲۷۷» گذشت). بنام میرزا محمد صادق در تاریخ مغولان هند. (بنگرید: مرآت واردات: درهمین صفحه).
آغاز: الهی ذره ام سعیم عیانست ـ هوای مهر دردل پرنشان است.

48852 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۱۴ تاریخ (۳۳۳ف): نستعلیق سدهٔ ۱۲، آغاز برابر نمونه، ۳۶۵ گ ۱۷ س[ف. محمد اشرف: ۳۷۱].

مرآت مسعودی

عبدالرحمان چشتی، درگذشتهٔ ۱۰۹۴ (۱۶۸۲م). (نگارندهٔ: مرآت الاسرار، مرآت مداری، مرآت الولایه وجز آن). درسرگذشت سلطان مسعود غزنوی که در گذشتهٔ ۴۳۴ و رفتن او به هندوستان. آغاز: حمدله. عالم الغیب والشهادت

48853 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱/۱۸۳۷ Or: نستعلیق پیرامن ۱۸۵۰م (۱۲۶۶ق)، آغاز برابر نمونه، (گ ۴ ـ ۱۱۲) [ریو ۳: ۱۰۲۹].

48854 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۲۷/۳۰۳۲: نوشتهٔ خورشیدعلی، ۱۷ شعبان ۱۲۲۱ (۱۸۰۶م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۸].

مرآت واردات

از محمدشفیع فرزند محمدشریف تهرانی، متخلص به وارد (که یاد او در «تاریخ نادرشاهی: ۴۲۷۷» گذشت).

تاریخ تیموریان هند است از آغاز آنان تا شانزدهمین سال پادشاهی محمد شاه (۱۱۳۱ـ ۱۱۶۱ق) که سال ۱۱۴۶ق بوده است. درچهار طبقه، که طبقهٔ سوم آن درسرگذشت سرایندگان است. آغاز: ای حمد تو در بیان نگنجد ـ توصیف تو در دهان نگنجد.

بنگرید: تاریخ تذکره های فارسی ۲: ۷۸۶.

48855 ـ موزهٔ بریتانیا، ۶۵۷۹ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، آغاز برابر نمونه، ۲۰۹ گ ۲۰ س [ریو ۱: ۲۷۵].

مسودات

مسودات منشی الممالك بقلم باذل.

48856 ـ موزهٔ بریتانیا، ۷۵۳۸ Or: سدهٔ ۱۲-۱۳. [نسخه ها ۴: ۶۵۳].

مظفر نامه

از کرمعلی. از سدهٔ دوازدهم. در تاریخ بنگال ونواب علی وردیخان مهابت جنگ وسراج الدوله، تا بسال ۱۱۸۶ که سال نگارش آن است.

وخاتمهٔ آن در تاریخ مظفر جنگ است و دستگیریش بوسیلهٔ انگلیسها.

آغاز ۱: حمد نامحدود وشکر نامعدود سزاوار صانعی ست که بیك امر کن. آغاز ۲: گفتار درخلافت میرزا محمد جعفرخان وتسلط

انگریزان بر ملک جنت البلاد بنگال.

48857 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۷۰۲ Add: شکسته آمیز، ۱۱۸۸ (۱۷۷۴م) در مرشد آباد، آغاز برابر نمونه، ۲۴۴ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۳۱۲].

58ـ48859 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۱۹ و ۴۱۸ تاریخ (۳۵۷ و ۳۵۶ ف): شکستهٔ خوب جی سنگه‌رای، ۲۲ صفر ۱۵ پادشاهی شاه عالم ۱۱۸۸، ۱۷۷۴م (جلد یکم) و ۵ رجب همان سال (جلد دوم)، ۱۲۸ + ۱۶۹ گ، آغاز آندو برابر نمونه [ف. محمداشرف: ۳۹۷].

48860 ـ هند، بانکیپور ۶۰۹: نیم شکستهٔ سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۲۴۴ گ ۱۴ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۴۳].

سعدن السعادة

از سید سلطان‌علی حسینی اردبیلی در تاریخ تیموریان هند و نوابان اوده، تا آغاز سدهٔ سیزدهم. **آغاز:** حمدی که از قوای بشری آید چگونه.

48861 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۰۵۷ Or: درمجموعه (گ ۱۲۳-۱۴۶)، آغاز برابر نمونه [ریو ۳: ۱۰۵۲].

سیار دانش

ازمحمد حسن حسینی، افتخار فرزند محمد فرزند عبدالله چلپی رومی، حالات سفر احمد آباد و گوا و جز آن است.

بنگرید: ذریعه ۲۱: ۳۷۹.

48862 ـ پاکستان، لاهور، پرفسور شیرانی ۴۳۹۴/۱۳۴۳: تاریخ یادنشده، و در پایان افسانه‌ای باعنوان «شهزاده بهرام» نیز هست [ف. دکتر محمدبشیر حسین ۱: ۴۹].

مقالات جهانگیری = تزوک

جهانگیری = جهانگیر نامه

درص ۴۶۴۰ گذشت.

مقدمهٔ شاه عالم نامه

ازغلامعلی خان فرزند روشن الدوله بهکهاری خان بهادر رستم‌جنگ فرزند روشن‌الدوله ظفر خان. (بنگرید: آیین عالمشاهی: ۴۵۷۱ ازهمو). تاریخ جانشینان اورنگ زیب (۱۰۶۹-۱۱۱۸ ق) است تا تاجگذاری عالمگیر دوم (۱۱۶۷-۱۱۷۳). **آغاز:** بنام خداوند دانای راز ـ سه عالم و پادشاهان نواز.

48863 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۲۸ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، آغاز برابر نمونه، ۸۹ گ ۲۹ س [ریو ۱: ۲۷۸].

48864 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۶۷۹ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۸م، ۲۴۳ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۲۷۹].

مقصود اعظم

تاریخ پادشاهی محمدصادق‌خان بهاولپور هنداست.

48865 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۸۸۵ Or: نوشتهٔ ۱۲۵۲. [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

ملخص

از عنایت‌خان، محمدطاهر شاهجهان آبادی متخلص به آشنا (که یاد او در دو ساقینامه: ۲۸۵۷، گذشت). تاریخ پادشاهی سی سالهٔ شاهجهان (۱۰۳۷ ـ ۱۰۶۷) است، و آغاز می‌شود با گزارش کوتاهی از دودمان و سالهای آغاز زندگی شاهجهان، سپس پادشاهی او تا ج ۲/ ۱۰۶۷ ق (۱۶۵۶م) بنگرید: شاهجهان نامه: ۴۶۶۶)

آغاز: بنام پادشاه پادشاهان ـ سرافزای ده صاحب کلاهان. حمدیکه درخور شأن احدیت باشد.

48866 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۶۱۴ Add : نستعلیق سدهٔ ۱۷م، بخشی از آن است ، ۵۶گ۱۹س.

48867 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۵ Or : نستعلیق سدهٔ ۱۸م، آغاز برابر نمونه ، ۴۶۳گ ۱۵س[ریو ۱: ۲۶۱].

48868ـهند، بانکیپور۵۶۸: نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغاز برابر نمونه، ۳۵۹گ۱۷س [عبدالمقتدر۷: ۷۶].

ملخص التواریخ

از فرزندعلی الحسینی متوطن شهر مونگیر. گزیده‌ای‌ست ازه‌سیر المتآخرین: ۴۶۶۴؛ غلامحسین طباطبایی درسه دفتر. یکم: تاریخ پادشاهان و بزرگان هند ازتیمور تا ۲۲ پادشاهی محمدشاه ۱۱۵۲ (۱۷۳۹م). دوم رویدادهای بنگال ، عظیم آباد واریسا ازروزگار سپهدارفخرالدوله تا۱۱۹۵ (۱۷۸۰م) دفترسوم از۲۲ سال پادشاهی محمدشاه(۱۱۵۳) تا ۲۳ پادشاهی شاه عالم ۱۹۱۵(۱۷۸۰م).

آغاز: حمدبیحد وسپاس بیعدنثاربارگاه عظمت.

48869ـهند، بانکیپور۵۸۵: نستعلیق ریاض‌الدین، ۳۰ع۱/**۱۲۷۹**، آغازبرابر نمونه، ۲۲۱گ۱۷ س [عبدالمقتدر ۷: ۹۴].

48870ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۲۹ Or نستعلیق سدهٔ ۱۹م، آغازبرابر نمونه، ۱۳۷گ ۲۱ س[ریو ۳: ۹۴۳] .

منازل الفتوح

ازمحمد جعفر شاملو.

48871 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۸۹۵ Or : نوشته پیرامن **۱۸۵۰** م،(۱۲۶۶ق)۴۶ گ ۹ س[ریو۳: ۹۴۲].

منتخب البیان = منتخب اللباب

محمد هاشم علی‌خان.

منتخب تاریخ قطبشاهی

ناشناخته

48872ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو۴ ق‌ف۲۴: تاریخ یاد نشده ، ۱۰۰ص[ف. سرفراز علی: ۱۰۳].

منتخب تاریخ شاهجهانی

ازناشناس. دررویدادهای روزگار شاهجهان (۱۰۳۷-۱۰۶۷)، از تاجگذاری تا برکناری او، بدون دیباجه‌ای.

48873 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۱ تاریخ (۲۹۴ف): نستعلیق صاحب رام برای رفیع الدوله ، ۱۲ صفر **۱۲۱۷** (۱۸۰۲م) ، **انجام** : وازمحل نو کـه دختر شاهنوازخان خلف خانخانان می‌شودفرزندنماند، ۱۰۳گ۱۳س[ف. محمداشرف: ۳۳۰].

منتخب التواریخ

از جگ جیون داس Jagajjivan das فرزند منوهر داس گجراتی ، در گذشته ۱۱۳۹، بدستورشاه‌عالم‌یکم (۱۱۱۹-۱۱۲۴) بسال ۱۱۲۰ (۱۷۰۸م)، تاریخ از امیرتیمور تا روزگاراکبرپادشاه۹۹۵ است.

آغاز : ازکرم عام آفریدگاروفضل تمام پروردگار.

48874 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۷۶۵۸ Add : شکسته‌آمیز،صفر ۱۴پادشاهی محمد شاه (**۱۱۴۴**ق۱۷۳۱ م)، ۶۳گ۱۷س[ریو۱ : ۲۳۲].

48875ـ آصفیه، ۱۶۴۸تاریخ: نوشتهٔ **۱۱۴۹**[ف. آصفیه ۴: ۱۰۴].

48876 ـ **آصفیه**، ۱۹۱۱ تاریخ : نوشتهٔ **۱۲۱۹** [ف. آصفیه۴: ۱۰۶].

48877 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۳۰ تاریخ (۳۰۹ ف) : نستعلیق ۱۶ع۲/ **۱۲۱۰** (۱۷۹۵م)، آغاز برابر نمونه، ۴ + ۱۱۶ گ ۱۱س [ف. محمداشرف: ۳۴۳].

48878 ـ **پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۶۲ : نوشتهٔ **۱۲۲۱**، ۱۲۲ ص [ف. سرفرازعلی: ۳: ۱۰۳].

48879 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶۲۵۳ Add : نستعلیق، ذیحجهٔ **۱۲۵۷** (۱۸۴۲م)، آغازبرابر نمونه، ۱۰۰ گ ۱۲س [ریو ۱ : ۲۳۱].

48880 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۵۴/ ۱/ ۴۹ : نوشتهٔ منشی بهوانی پرشاد، غرهٔ ذیحجهٔ **۱۲۴۰** (۱۸۲۵م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۴۹].

منتخب التواریخ

از سداسکه Sadasuk،h متخلص به نیاز (که یاداو در «تنبیه الغافلین: ۴۶۳۶» گذشت) تاریخ عمومی هند است تا بسال ۱۲۳۳ق. در دو جلد. **آغاز:** مخزن مخزن نقود حمد و سپاس.

48881 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۶۹۸ Or : نستعلیق اکوست **۱۸۴۹**م، آغاز برابر نمونه، (گ ۱ـ۱۹۳) سپس «ظفرنامه»ی شرف الدین یزدی [ریو ۳: ۹۱۴].

48882 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۲۶/۱۷۵۷ Or: نستعلیق پیرامون **۱۸۵۰**م (۱۲۶۶ق)، (گ ۳۱۰ ـ ۳۷۲) [ریو ۳: ۱۰۲۱].

منتخب التواریخ

از عبدالقادر بداونی فرزند ملوکشاه، درگذشته میان ۹۹۹ تا ۱۰۰۴. شاگرد مبارکشاه. تاریخ هنداست از غزنویان تا ۴۰ پادشاهی اکبرپادشاه، که در ۹۹۹ بدان آغاز و در ۲۳ ج۲/ ۱۰۰۴ ق به انجام رسانده است. و در سه جلد بکوشش کاپیتان ولیم ناسیولیس و احمدعلی صاحب در کلکته ۶۵ـ۱۸۶۹م چاپ شده است: جلد ۱ـ از امیر ناصرالدین سبکتکین (م۳۶۷) تا پایان همایون پادشاه (۹۶۳ ق) همراه با سرگذشت گروهی از سرایندگان فارسی سرا ۲ـ در چهل سالهٔ پادشاهی اکبرپادشاه (۹۶۳ـ۱۰۱۴) با گزارش قوانین و قواعد کشورداری و بدعتهای او و کردار علما با نظر انتقادی ۳ـ تذکرهٔ مشایخ و دانشمندان و حکما و سرایندگان روزگار اکبری.

آغاز: ای یافته نامها زنام تو رواج ـ شاهان بدرت چو ما بدیشان محتاج.

بنگرید: ف مشار: ۱۵۰۳ـ تاریخ تذکره‌های فارسی ۲ : ۷۹۲ تا ۷۹۸.

48883 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۳ تاریخ (۲۳۹ف) : نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۱، آغاز برابر نمونه، ۳۰۶ گ ۱۳ س.

48884 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۵ تاریخ (۲۴۰ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، جلد ۲، ۲۸۸ گ ۱۳س.

48885 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۴ تاریخ (۲۴۱ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**. جلد ۳، ۲۰ + ۲۵۹ گ ۱۳س [ف. محمد اشرف : ۲۷۸ ـ ۲۸۰].

48886 ـ **هند**، بانکیپور ۵۳۶: محمد محسن فرزند محمد حیات سیالکوتی، ۱۷ رجب **۱۱۴۱**، آغاز برابر نمونه، نام پدر نگارنده ملوکشاه یاد شده است. ۴۴۹ گ ۲۰ س [ف. عبدالمقتدر ۷ : ۶].

48887 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالارجنگ

۴۲۸ تاریخ (۲۴۳ف): سدهٔ **۱۲**، هر سه جلد است، آغاز برابر نمونه، ۳۴۴ گ ۲۱ س.

48888 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ سالارجنگ ۴۲۷ تاریخ (۲۴۴ ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، هر سه جلد، آغاز برابر نمونه، ۲۷۹ گ ۲۵ س [ف. محمد اشرف: ۲۸۱-۲۸۲].

48889 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۶۵۸۱ Add: نستعلیق پیرامن سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه. ۳۰۴ گ ۲۳ س [ریو ۱: ۲۲۲].

48890 **ـ حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۶ تاریخ (۲۴۲ف): نستعلیق محمد علی قادی قدیری حنفی دهلوی، ۱۱ ج ۱/ **۱۲۵۸** (۱۸۴۲م) جلدها ۱و۲و۳، ۳۸۱ گ ۲۱ س [ف. محمداشرف: ۲۴۲].

48891 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۰۴ Add: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، ۵۵۶ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۰۶].

48892 **ـ موزهٔ بریتانیا**، ۱۹۷۱ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، گرفته‌شده از آن است، ۱۷۰ گ [ریو ۳: ۹۰۶].

48893 **ـ پاکستان**، دانشگاه پنجاب PPeI،5A ۱۵۵۲ (۷۸ف): نستعلیق بی‌تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۴۷۰ گ ۱۹ س [ف. عبدالله ۱: ۵۳].

منتخب التواریخ

ازناشناسی ایرانی، بسال ۱۰۲۰ (۱۶۱۱م)، دربش دفتر: دفتر ۱ ـ دردذکر امیر کبیر امیر تیمورگورکان واولاد او ۲ـ ظهیر الدین بابر پسرعمر شیخ تاسال ششم پادشاهی جهانگیر (۱۰۲۰ق) ۳، ـ حکام دکن ۴ـ حکام سند ۵ ـ پادشاهان گجرات و مالوه (و جونپور) ۶ ـ پادشاهان بنگال.

48894 **ـ حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۲۹ تاریخ (۲۶۴ف): نستعلیق سدهٔ **۱۱**، **آغاز**: چون سلطنت بعد ازقتل میرحسین با محمد قرار گرفت، ضرورتا مجملی ازاحوال میرحسین والی بلخ، ۲۶۸ گ ۱۵ س [ف. محمد اشرف: ۳۰۳].

منتخب حالات شاهجهان

48895 **ـ پاکستان**، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۶۳: نوشتهٔ **۱۱۹۱**، ۷۶ س [مخطوطات، سرفرازعلی: ۱۰۳]

منتخب اللباب = منتخب البیان = تاریخ منتخب

از محمد هاشم، هاشم علیخان، معروف به خافی خان نظام‌الملکی، درگذشتهٔ ۱۱۴۴ ق. تاریخ تیموریان هنداست از امیرتیمور تاچهارده‌مین سال پادشاهی محمد شاه (۱۱۳۱ ق ـ ۱۱۶۱ ق) یعنی ۱۱۴۴ ق و چیرگی عربها برهند وگشودن آن رانیزدارد: تاریخ دودمان مغول ازترك بن یافث‌تاتیمور، بابر، همایون، اکبر پادشاه، جهانگیر، شاهجهان، اورنگ زیب، اولیای روزگاراو، اعظم‌شاه، بهادرشاه، جهانگیر، محمدشاه.

آغازج۲: جهان‌جهان‌شکروسپاس‌افزون از قیاس پادشاهی داسزاست. **آغازج۳**: حمد بیحدوثنای لاتعد پادشاهی را سزاوار است که فرمان.

بنگرید: استوری ۱: ۴۶۷، ۱۳۱۰-ریو ۱: ۲۳۲.

48896 **ـ تهران**، الهیات ۱۴۴ ب: نستعلیق سدهٔ **۱۱-۱۲**، درفهرست‌بنام **منتخب اللباب** است، ۳۴۱ گ ۱۶ س [ف. الهیات ۱: ۴۲۲].

48897 **ـ تهران**، دانشگاه ۵۳۱۷:

نستعلیق هندی سدهٔ **۱۱-۱۲**، در فهرست بنام **منتخب‌البیان** یاد شده، جلددوم است ازآغاز کار تیموریان تا سال ۱۲ پادشاهی محمدپادشاه ودر ۱۱۳۰ دویستمین سال تیموریان بدان آغاز کرده‌ودر ۱۶ سال ساخته است، ۵۹۷گ ۲۱س [ف. دانشگاه ۱۵: ۴۲۰۲].

98-48900-موزهٔ بریتانیا، ۶۵۷۳تا ۶۵۷۵Add: نستعلیق رمضان **۱۱۹۶**(۱۷۸۲م) درحیدرآباد. ج۱، آغاز برابر نمونه، ۲۷۱ و ۱۶۱ و ۲۲۰گ. در فهرست بنام **منتخب اللباب** است [ریو ۱: ۲۳۲].

48901 - موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۲۵ Add: نستعلیق سدهٔ **۱۸** م، جلد۱، ۵۱۹گ ۱۵س.

48902 -موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۲۶ Add: سدهٔ **۱۸**م، جلد ۱، ۳۷۷گ ۲۱س.

48903 - موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۲۷ Add: شکسته‌آمیزسدهٔ**۱۸**م، ۳۷۴گ ۱۷س [ریو ۱: ۲۳۴].

48904-حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۳ تاریخ (۳۲۷ف): نستعلیق سدهٔ **۱۲**، جلد ۲، ۴۶۸گ ۲۵س[ف. محمد اشرف: ۳۶۴].

48905- حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۲ تاریخ (۳۲۹ف): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد ۲، انجام در یازدهمین سال پادشاهی عالمگیر افتاده، ۳۳۷ گ ۱۹ س [ف. محمد اشرف: ۳۶۶].

48906-حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۳۵ تاریخ (۳۳۰ف): نستعلیق شیخ سیف‌الله فرزند شیخ شهاب‌الدین، سدهٔ**۱۲**، جلد۳، آغاز برابر نمونه، ۱۹۱گ ۱۹س [ف. محمداشرف: ۳۶۶].

48907-حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۸ تاریخ (۳۳۱ف): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد ۳، آغاز برابر نمونه، ۳۷۱گ ۱۵ س.

48908 -حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۳۷ تاریخ (۳۳۲ف): نستعلیق سدهٔ**۱۲**، جلد ۳، ۲۶۷گ ۱۷ س [ف. محمداشرف: ۳۷۰].

48909 - موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۲۸ Add: نستعلیق محرم **۱۲۲۴** (۱۸۰۹م)، ۱۲۸ گ ۲۵س.

48910 -حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۳۶ تاریخ (۳۲۸ف): نستعلیق ۲۷ ذیقعدهٔ **۱۲۳۶** (۱۸۲۱م)، آغاز افتاده، جلد ۲، واز چهارمین سال پادشاهی عالمگیر آغاز میشود، ۳۴۲گ ۱۷س [ف. محمداشرف: ۳۶۵].

11-48912-موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۲۴و ۲۶۲۲۳ Add: نستعلیق اکوست ۱۸۲۱م (**۱۲۳۶**ق)، جلد۲، ۶۵۴و۸۴۹گ [ریو ۱: ۲۳۳].

48913 -موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۶۵ Add: نستعلیق شعبان **۱۲۳۷** (۱۸۲۲م)، جلد ۳، آغاز برابر نمونه، ۴۴۲ گ ۱۲س [ریو ۱: ۲۳۵].

48914 - موزهٔ بریتانیا، ۱۷۶ Or: نستعلیق ۱۲۳۲ فصلی (**۱۸۲۳** م)، ۳۶۲گ.

48915 - حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۴ تاریخ (۳۲۶ف): نوشتهٔ هری رام پاندیت کشمیری، ۲ع۱۲/۲**۱۲۴۵** (۱۸۲۹م) جلد ۲، آغاز برابر نمونه، ۳۸۲گ ۲۰س [ف. محمداشرف: ۳۶۳].

48916-آصفیه، ۱۰۰۴ تاریخ: نوشتهٔ غلام احمدعلی، **۱۲۶۹** درحیدرآباد، درفهرست بنام **منتخب‌اللباب** است [ف. آصفیه ۳: ۹۲].

48917 ـ هند، بانکیپور ۵۹۲: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۴۳۶گ ۲۱ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۰۵].

48918 ـ تهران، مجلس ۲۷۵: شکسته نزدیك به تعلیق، بی‌تاریخ، ناتمام، بنام **منتخب اللباب** یاد شده ، ۳۶۲ گ [ف . مجلس ۲ : ۱۵۵].

48919 ـ قاهره، دارالکتب ۱۵ تاریخ فارسی : بی‌تاریخ، انجام افتاده، آغاز برابر نمونه، بنام **منتخب** یاد شده‌است، ۴۷۴گ ۱۵ س [مخطوطات ۱: ۵۲].

48920 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱۱۳۵/۴۱۸۸: تاریخ یاد نشده درفهرست بنام **منتخب اللباب** است، جلد۲ است و تا سال پنجم پادشاهی عالمگیر را دارد [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۴۹].

48921 ـ پاکستان ، انجمن ترقی اردو ۴ قف ۳۱ : تاریخ یاد نشده، بنام **منتخب اللباب** یادشده، ۷۹۴ص [ف. سرفراز علی: ۱۰۳].

منتخب نامهٔ تواریخ هندیه

ازراجه‌جودیشتره تا اکبر شاه‌وشاه‌عالم و فرمانروایان‌هند.

48922 ـ بادلیان ، ۲۹/ ۶۹ Add : با تاریخ **۱۲۰۱** در دفتر. فیلم آن در دانشگاه ش ۱۲۳۶ و ۱۳۳۸ هست [فیلمها : ۵۸۳].

منظومهٔ شاهجهانی = شاهجهان نامه

بهگوانت داس درص۴۶۶۵ گذشت.

مهاتم ایکادشی

48923 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱/۱۸۶۳ Or: نستعلیق ج۱/**۱۲۳۴** (۱۸۱۹م) (گ۱۳-۲۶) [ریو ۳: ۹۱۸].

مهاتمی کشمیره منڈل

درتاریخ هند وکشمیر باستان است.

48924 ـ پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۹۲۳/ ۳۹۷۵: نوشتهٔ ۱۸۱۵ بکرمی (**۱۷۵۸**م) [ف.دکتر محمد بشیر حسین ۱ : ۴۹].

مهاراج نامه = راج نامه

از خواجه‌سناءالله‌خراباتی‌کشمیری، که‌در سروده‌های‌خود به: خراباتی، سناء، سناءالله تخلص می‌کرده است. نام پدرومادرش شناخته نیست، نیای مادریش از زمین‌داران لوکت بوده‌بوده، وخراباتی درخانهٔ او پرورش یافته، خود مرد سفر وعصاوانبان بوده است . روستای طلنکارهٔ کشمیر زاده‌شده‌ونگارشهای‌او به‌پیش‌ازصدرسیده که ۵۲ جلد از آنها یکجا به کتابخانهٔ گنج بخش منتقل شده است.

دو مثنوی‌ست در تاریخ راجه‌های‌جیمون‌و کشمیر.

48925 ـ پاکستان ، گنج‌بخش ۹۵۰ و ۸۹۰/۹ : نستعلیق وشکستهٔ سراینده، **۱۲۷۵**- **۱۲۷۶**ق.در تاریخ راجه‌های جیمون‌وخاندان آنان. برخی‌از بیتها به‌زبان کشمیری‌ست، دربحر متقارب، به‌سال ۱۲۷۵ سروده‌است : بحمدالله ازلطف پروردگار ـ مهاراج نامه نمودم تبار ـ هزارودوصدرفته‌هفتاد وپنج ـ زهجری شده این نامه‌پردرچوگنج . وجای دیگر آنرا مهراج نامه‌خوانده که‌در ۱۲۷۶ ق‌به انجام رسانده است، شمارهٔ بیتهاپیرامن ۳۵۰۰ بیت‌است،این نسخه بخامهٔ خوشنویس دیگری جداگانه نیز

نوشته‌شده است. آغاز: بحمد خدا برگشایم زبان۔نوازندهٔ عاجز و پهلوان۔ نوازندهٔ آسمان و زمین ـ نوازندهٔ مهر و قهر است و کین، ۱۳۷ گ [ف. تسبیحی:۱۷۳].

48926ـ پاکستان، گنج بخش ۹۵۰ و ۸۹۰/ ۱۰: نستعلیق خوش خود سراینده، ۱۲۷۶ ق. نیز در تاریخ مهارجه‌های کشمیر وجمون است، در وزن شاهنامهٔ فردوسی و اسکندر نامهٔ نظامی، از کهنترین روزگار مهارجه‌ها تا روزگار سراینده و در پیرامن ۲۵۰۰ بیت است، چهار بیتی که از آغاز نسخه در فهرست یادشده برابر است با نسخهٔ پیشین، ولی انجام آن برابر نیست، سروده‌هایی که دربارهٔ نام کتاب و نام سراینده و تاریخ سرودن ۱۲۷۶ ق یاد شده نیز جداست باید منظومه‌ای جدا باشد: بفضل خداوند کون و مکان ـ رسیده به‌سر نامهٔ خسروان ـ به‌تاریخ ششم زماه شوال۔که گلدستهٔ بسته ایزد تعال۔هزار ودوصد دفته هفتادوشش ـ زهجر نبی دل بسی شاد وخوش، ۹۸ گ [ف تسبیحی:۱۷۶].

مهر نیم‌روز

ازغالب دهلوی، (که یاد او در «کلیات: ۱۸۸۷» گذشت). تاریخ تیموریان است. در کانپور ۱۹۱۵م ولاهور ۱۹۲۸م و لکهنو ۱۳۳۳ق چاپ شده است. [مؤلفین مشار ۱: ۵۵۴].

آغاز: آغاز هر گفتار که سرانجام آن در اندیشه گذرد، و سرانجام هر کار که خرد به آغاز آن ره برد

48927ـ لاهور، پنجاب پبلک لائبریری ۹۶ ، ۸۷۱ ینج: نوشتهٔ ع ۲/ ۱۲۷۹ در «کلیات» او، آغاز برابر نمونه، ۸۸ گ [منظور احسن عباسی ۲: ۱۲۶].

میزان دانش

از انندروپ Anandrup هندو، از نیمهٔ دوم سدهٔ دوازدهم هند، تاریخ کوتاهی‌ست از هند.

آغاز: زهی قدرت قادر ذوالجلال که ذره از ذرات امکان را چه یارا که.

48928 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۳۹ تاریخ (۳۴۳ف): نستعلیق، ۱۰ ج ۱۲۳۳/۲ (۱۸۱۸م) آغاز برابر نمونه، ۳۵+ ۱ گ ۱۷ س [محمد اشرف: ۳۸۱].

48929 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۶۸۹ Or: نستعلیق، ۱۸۵۱م (۱۲۶۷ق)، آغاز برابر نمونه، ۵۲ گ ۱۴ س [ریو ۳: ۹۱۰].

ن

نادرشاه و غارت بهجت آباد

از نویسنده‌ای هندی.

48930 ـ هندوستان، رامپور، کتب خانهٔ رضا: [یادداشتهای مهدی غروی، مجلهٔ وحید ۷: ۴۵، ۵۱].

نسب‌نامهٔ اکبر شاه تا تیمور

در بخش سیر خواهد آمد.

نسب نامهٔ جاریجه

ناشناخته.

آغاز: یادداشت نسب نامهٔ جاریجه ساکنه کچه وغیره.

48931 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۹۳۶۶ Add: نوشتهٔ رجب ۱۲۳۷ (۱۸۲۲م)، ۵۰ گ ۱۳ س [ریو ۱: ۲۹۰].

نسب نامهٔ علیمردان خان

از سیف‌الدوله مظفر حسن‌خان ذوالفقار جنگ.

زندگی‌نامهٔ علیمردان‌خان فیروزجنگ(م ۱۰۶۷ق/۱۶۵۷م) است. **آغاز:** حمد و سپاس مرخدایی‌راکه نوع انسان‌را از سایرمخلوقات برگزیده.

48932ـ **حیدرآباد**،موزهٔ‌سالار جنگ Aas۷ (۵۲۲ف): سدهٔ **۱۴**، ۸گ‌۱۳س [ف. محمداشرف۲:۷۶].

نسخهٔ تواریخ

ازناشناس.

تاریخ کوتاهی‌ست‌از یورشهایی که‌ازمرزـ های ایران به‌هندشده است، ازآغاز تا تیمور، بی‌نام‌کتاب وبی‌نام‌نگارنده. نخستین‌آن یورش گرشاسب بروزگار مهاراجه پسرکیشان Kishan پسر یورب. دوم بار از سام پسر نریمان‌بروزگارکیسو Kesu راجه‌پسرمهاراجه. سوم‌رستم‌بروزگارفیروز Firuz رای‌پسر کیسو. چهارم اسکندر بروزگار فور Fur. پنجم اردشیر بروزگار Junab دختر فور. ششم بهرام گور بروزگار Basdeo. هفتم انوشیروان بروزگار پرتاپ چند Parta Chand هشتم‌الپتکین. نهم سبکتکین ومحمود دهم بهرام پسرمسعود غزنوی. یازدهم شهاب الدین محمود غوری. دوازدهم‌تیمور.

آغاز: موافق سیرمعتبره‌دفعاتی که‌لشکر ایران به‌سند وهنددرآمده‌در این‌مقام‌به‌ایجاز و اختصار.

48933ـ**هند**،بانکیپور۲۲۴۰: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، (۲۸ب‌ـ۳۳پ) [ف. عبدالمقتدر ذیل۲::۱۵۲].

نسخهٔ ذکاء

از غلام احمد محمود ذکاء، ساکن قصبهٔ تیکمال. نگاشتهٔ۱۲۶۵ق.

48934ـ**آصفیه**،۱۰۰۰تاریخ: تاریخ یاد نشده[ف. آصفیه۳:۱۰۲].

نسل‌نامهٔ پادشاهان هند

ازعبدالرحمان، بروزگارشاه‌عالم(۱۱۷۳-۱۲۰۲) از امیرتیمورتا شاه‌عالم‌با سرگذشت کوتاهریك، گرفته شده از«خلاصة‌التواریخ»با تفصیل‌سرگذشت گورونانك‌درپایان‌آن.

48935ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی۴/۱۰۸۸/۴۱۴۰::تاریخ‌یادنشده[ف. دکتر محمد بشیرحسین۱: ۴۹].

نشان حیدری

از میر حسین علی کرمانی(که‌یاداو در «تذکرة‌البلاد: ۴۶۲۹ گذشت).

تاریخ پادشاهان میسور است ازحیدرعلی وفرزندش تیپوسلطان از سال ۱۱۶۷تا ۱۲۱۳ (۱۷۵۴-۱۷۹۸م). اوپنجسال۱۱۹۶تا۱۲۰۱ دردربارهمین تیپو سلطان کارمی‌کرده است، و کتاب‌را در۱۲۱۶ (۱۸۰۲م) به‌انجام رسانده است. **آغاز:** شیرازهٔ دفتر اخبار عالم و جامعهٔ مجموعهٔافراداوضاع‌متباین‌کافهٔ.

48936ـ **حیدرآباد**،موزهٔ‌سالارجنگ ۴۶۳ تاریخ (۴۳۸ف): نوشته ۹رجب**۱۲۶۴** (۱۸۳۹م) آغازبرابرنمونه،۲۸۹گ‌۱۵س[ف. محمداشرف: ۵۱۲].

48937ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ق‌ف ۶۶: نوشتهٔ**۱۲۳۶**،۴۹۸ص[ف.سرفراز علی:۳:۱۰۳].

نفایس‌المآثر = تذکرهٔمیرعلاءالدوله

از میرعلاءالدوله سیفی قزوینی، متخلص به‌کامی، درسالهای ۹۷۳-۹۷۹وتا۹۹۸،دریك مطلع و۲۲ بیت‌ویك قطعه ویك‌مقطع می‌نگارد: ۱- مطلع‌دردومصراع یکم‌در کیفیت‌صدور شعر ، دوم در تعریف‌وتقسیم شعر،۲-بیست‌وهشت‌بیت، هر بیت برای‌یك حرف، درآن‌سرگذشت ۳۵۰ تن که‌بیشترازسدهٔدهم‌و ازکسانی‌هستندکه‌درهند میزیسته‌اند راگزارش کرده است،۳ - قطعه‌در تاریخ گجرات ورویدادهای آن سر زمین میان ۹۸۰ ق‌تا ۹۸۵ ق،۴ - مقطع‌در سه‌مطلب،یکم رویدادهای روزگاربابرشاه(۸۴۲-۹۱۱)،دوم همایون‌شاه (۹۳۷- ۹۶۳)، سوم اکبر پادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴).

تاریخ مرگ کامی قزوینی را ۹۸۱ یا ۹۷۲ نوشته‌اند درست‌نیست،اوتا ۹۹۸ زنده بوده‌وبه‌نگارش این کتاب می‌پرداخت‌وبر آن می‌افزوده است.

دربارهٔ این کتاب دکتر سی‌ام‌هانی فخر-الزمانی پژوهشی کرده که همهٔ آن‌در «تاریخ تذکره‌های فارسی»،ص۳۶۴-۳۹۱ آورده شده است، ونیزازمنابع دیگر.

آغاز: بسم‌الله‌الرحمان‌الرحیم-مطلع‌انوار کلام قدیم-زینت دیباجهٔام الکتاب- زیب‌دهٔفصل الخطاب.

بنگرید: استوری ۱: ۸۰۰،۸۰۱.

48938 - علیگره، دانشگاه : نوشتهٔ ۱۰ع۱/ **۱۰۵۸**،کامل.

48939-موزهٔ بریتانیا، Or ۱۷۶۱/۱ : نستعلیق پیرامن**۱۸۵۰م** (۱۲۶۶ق) ، ناقص‌وآشفته (گ۲-۹۷)، آغاز برابر نمونه [ریو۳: ۳۶۳].

نکات سلاطین تیموریه

سرگذشت کوتاه پادشاهان‌دهلی از زایش وجلوس ومرگ آنها وجز آنهااست.

48940 - پاکستان ، لاهور، پرفسور شیرانی ۶۲۰۰/۳: تاریخ‌یاد نشده [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۵۰].

نگارنامه

ازلعل‌چندمنشی ملتانی.

48941 - پاکستان، ملتان، کتابخانهٔ خصوصی سیدعباس حسین شاه‌کردیزی : نوشتهٔ **۱۲۶۷** ق[مجلهٔ وحیدش۶:۱۰۲:۸۰۲].

48942 - پاکستان، ملتان، کتابخانهٔ خصوصی سید عباس حسین گردیزی : نوشتهٔ **۱۲۱۷** ق[همان مجلهٔ وحید ۶:۱۰۴:۸۰۴] .

نگارنامهٔ هند

از سید غلامعلی . از نیمهٔ سدهٔ سیزدهم .

آغاز: رکض‌الخیل مبارزان معرکهٔمعانی.

48943 - موزهٔ بریتانیا ، Or ۱۸۹۶ : نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰م** ، آغاز برابر نمونه، ۱۴۳ گ ۹ س[ریو ۳:۹۴۲].

نوادرالاخبار

از ابارفیع‌الدین احمد فرزند عبدالصبور فرزند خواجه‌محمدبلخی‌کشمیری، متخلص به غافل.

تاریخ کشمیر است از آغازتااکبرپادشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ق). **آغاز:** شکروسپاس‌جناب مالك‌الملك‌وداور.

48944 - موزهٔ بریتانیا، Add ۲۴۰۲۹ : نستعلیق،ابریل **۱۸۲۰م**، آغازبرابر نمونه، ۱۳۱گ۱۱س[ریو۱:۲۹۹].

نورس نامه = گلشن ابراهیمی

از فرشته، و گرفته شده ازهمان «گلشن

ابراهیمی» دریک‌مقدمه‌ودوازده‌مقاله. نسخه‌های آن رادرهمان س۴۶۸۳ گذشت.

نوباوهٔ منیر
منیرلاهوری، دربخش‌منشآت‌خواهدآمد.

و

واردات قاسمی

از کلیان سنکه KalyanSingh (که‌یاداودرخلاصةالتواریخ:۴۶۵۱،گذشت). تاریخ بنگال‌وبهار است.

آغاز: الحمدلله ملك‌الملکوت، حی و لایموت.

48945 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۴۰۸۳ Add: شکسته‌آمیزع۲/ ۱۲۲۷ (۱۸۱۲م) در عظیم‌آباد،آغاز برابر نمونه، ۲۱۹ گ ۱۳ س [ریو۱: ۳۱۳].

واقعات اظفری

از محمد ظهیرالدین میرزا علی بخت، معروف به میرزا کلان کورگانی ، متخلص به اظفری، فرزند محمد ولی فرزند محمدعیسی، زنده در ۱۲۱۱ق. سوانح خوداوست.

آغاز: بعدحمدحضرت‌پروردگار ونعت‌و درودرسول‌مختار واهدای صلواة.

48946ـ لاهور، پنجاب، پبلك‌لائبریری ۲۳۶، ۹۵۴۰ اظفر: نستعلیق‌خواجه‌نصیر الدین، ۹ شعبان ۱۲۲۵، آغاز برابر نمونه ، ۱۵۰ گ ۱۵ س [منظور احسن عباسی ۱ : ۶۹۴].

48947ـ موزهٔ‌بریتانیا، ۱۶/ ۲۰۵۶ Or: آغاز برابر نمونه (گ ۱۵۸ ـ ۱۶۷) [ریو۳: ۱۰۵۱].

واقعات بابری = تزوك بابری

بابر پادشاه. درس۴۶۳۳ گذشت.

واقعات جهانگیری = تـزوك جهانگیری = جهانگیرنامه

جهانگیر پادشاه. درس۴۶۴۰ گذشت.

واقعات دکن = اندازهٔ...

واقعات شاه عالمگیر = حالات...

ناشناس.

48948 ـ پاکستان، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ ق‌ف۴۳: نوشتهٔ ۱۹۰۷م، ۲۷ ،۳۲ س[ف. سرفرازعلی: ۱۰۱].

واقعات عالمگیری

از علی (میر) عسکر فرزند محمد تقی فرزند محمد قاسم خوافی ، مشهوربه عاقلخان رازی.

در تاریخ عالمگیر اورنگ‌زیب (۱۰۶۹- ۱۱۱۸) از زایش در ۱۰۲۸ (۱۶۱۹ م) تا صفر ۱۰۷۳ (۱۶۶۲م). ودرپایان گزارشی‌ست کوتاه ازمرگ و بخاك‌سپردن‌شاهجهان‌درع۱/ ۱۰۷۶ (۱۶۶۶م). (بنگرید: تاریخ شاهجهان : ۴۶۰۷).

آغاز: آن‌قطب‌فلك سلطنت و جهانداری مرکز دایرهٔفتوت‌وبختیاری.

48949 ـ حیدر آباد ، موزهٔ سالار جنگ ۴۴۷ تاریخ(۲۹۷ف): نستعلیق۱۱۱۲ق ۱۷۰۱م (۴۴ پادشاهی اورنگ زیب) ، آغاز برابرنمونه، انجام به مغفرفسبحانی‌ورحمت رحمانی سپردند. اناللهوانااليه لراجعون، ۸۴

گ ۱۵ س [ف.محمداشرف: ۳۳۲].

48950 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴/۴۷۵ تاریخ (۲۹۸ف): نستعلیق محمد فاضل برای عنایت خان، ۵ شعبان **۱۱۷۲** (۱۷۵۹م)، ۸۲ گ ۱۳ س [ف.محمداشرف: ۳۳۳].

واقعات عالمگیری = روزنامهٔ وقایع محاصرهٔ حیدرآباد

نعمت‌خان در س ۴۶۵۷ گذشت.

واقعات عالمگیری = مآثر عالمگیری

مستعدخان ساقی، در س ۴۶۹۲ گذشت.

واقعات قدیم اهل هنود

48951 ـ **آصفیه**، ۱۹۳۰ تاریخ: تاریخ و نشانی دیگر یادنشده [ف.آصفیه ۴:

واقعات کشمیر = گوهر عالم

محمداسلم، در س ۴۶۸۷ گذشت.

واقعات کشمیر = تاریخ اعظمی

از خواجه محمد اعظم شاه فرزند خیرالزمان خان درگذشته ۱۱۸۵ یا ۱۱۷۹، بنام ابوالفتح ناصرالدین‌شاه محمد غازی گورکانی، بسال ۱۱۴۸ ق (واقعات کشمیر) بدان آغاز کرده پس از ۲۱ سال در ۱۱۶۹ ق (اگر پرسند تاریخش چسان بود ـ بگو **ترتیب ابواب الجنان** یافت). تاریخ کشمیر است در یک مقدمه و سه قسم (فصل) و یک خاتمه: مقدمه در احوال و صفات این شهر. قسم ۱ ـ در ارباب حکومت که پیش از اسلام در این سرزمین فرمانروایی کرده‌اند ۲ ـ پادشاهان پس از اسلام که از کشمیر برخاسته‌اند. ۳ ـ پادشاهان دودمان جغتائیان که بر این سرزمین چیره شده‌اند. خاتمه در بعضی عجایب و غرایب این شهر. بانثری روان. ودر پایان هر دوره سرگذشت دانشمندان و مشایخ و سرایندگان را آورده است.

در ۱۳۰۳ ق در لاهور بنام تاریخ کشمیر اعظمی در ۲۸۰ س چاپ‌سنگ‌شده‌است.

آغاز: زینت صفحات دفتر ابداع و ایجاد و نزهت طبقات منظر عالم کون و فساد.

بنگرید: تاریخ تذکره‌های فارسی ۲: ۸۰۲ ـ تذکرهٔ علمای هند: ۱۸۰ ـ ریو ۱: ۳۰۰.

48952 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۷۲۰ (۴۵۵۷ ف): نوشتهٔ **۱۱۶۷**، (۲۶۴پ ـ ۱پ) [آکیموشکین ۱: ۵۹۹].

48953 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم B۲۴۵۸ (۴۵۵۸ف): نوشتهٔ **۱۱۷۰** [آکیموشکین ۱: ۶۰۰].

48954 ـ **تهران**، ملک ۶۱۶۸: نستعلیق اثیرالله فرزند خواجه محمد، ۱۱ ع۲ / **۱۱۷۴** در پایان آن تاریخ نگارش چنین است: بسال اختتامش یاد فرمود ـ که زیب و رتبت کشمیر افزود، آغاز برابر نمونه، ۳۰۹ گ ۱۵ س [رؤیت].

48955 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۲۶۲۸۲: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، آغاز برابر نمونه، ۳۱۵ گ ۱۵ س.

48956 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۱۸۵: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۲۱۵ گ ۱۷ س [ریو ۱: ۳۰۰ ـ ۳۰۱].

48957 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Or ۱۶۳۲: نستعلیق سدهٔ **۱۸**م، ۳۱۱ گ ۱۵ س [ریو ۳: ۹۵۶].

48958 ـ **موزهٔ بریتانیا**، Add ۲۴۰۳۱: نستعلیق هند، **۱۸۲۰**م، ۴۰۲ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۳۰۱].

48959 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۷۹۸ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹**م، ۲۰۹ گ ۱۶س [ریو ۳: ۹۵۶].

48960 ـ **حیدر آباد** ، موزهٔ سالار جنگ: N۴۵۲ (۴۳۵ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۳ گ ۲۰ س [ف. محمد اشرف: ۲: ۵۰۲].

48961 ـ **هند**، بانکیپور ۱/ ۶۰ : تعلیق هند، سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابر نمونه، ۱۶۴ گ ۱۶س [عبدالمقتدر ۷: ۱۲۶].

48962 ـ **لنین گراد**، اکادمی علوم (۴۵۵۶ ف) B ۶۶۳ : بی‌تاریخ ، ۲۸۳ گ [آکیموشکین ۱: ۵۹۹].

48963 **آصفیه**، ۲۹۰ تاریخ: تاریخ یاد نشده ، آغاز نزدیك به نمونه ، و فهرست بخشها برابر آنچه گفته‌شده ، ۴۰۴ ص ۱۲س [ف. آصفیه ۱: ۲۵۱].

48964 ـ **پاکستان** ، دانشگاه پنجاب APe1116 ۸۵ (۱۷۴ف) : نستعلیق، بی تاریخ، آغاز برابر نمونه، ۱۶۲ گ ۱۶س [ف. عبدالله ۱: ۱۱۸].

واقعات مرهته

نگاشتهٔ ۱۸۶۳ بکرمی (۱۸۰۶م) (بنگرید: وقایع مرهته: در همین بخش).

48965 ـ **پاکستان** ، لاهور، پرفسور شیرانی ۱/ ۱۲۳۲/ ۴۲۸۵ : نوشتهٔ ۲۰ شوال **۱۲۴۳** (۱۸۲۸م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۵۰].

واقعات مشتاقی

از رزق‌الله مشتاقی دهلوی، در گذشته در ۱۰۲ سالگی در ۸۸۹. در تاریخ پادشاهان لودی دهلی. پس از دیباجه از سلطان بهلول لودی آغاز می کند سپس سکندر لودی، ابراهیم لودی، بابر شاه، همایون، شیرشاه، اسلام شاه ، ابراهیم لودی، امیران سکندر لودی، اسلام‌شاه ، عدلی غیاث الدین خلجی، نصیر الدین خلجی...

آغاز: حمد وثنای پادشاهی را که خطبهٔ احدیت.

بنگرید : ذریعه ۹: ۱۰۴۵ ـ فرهنگ سخنوران : ۵۴۲.

48966 ـ **موزهٔ بریتانیا** ۱/ ۱۱۶۳۳ Add: از سدهٔ **۱۷**م، (گ ۲-۸۱) آغاز برابر نمونه، [ریو ۲: ۸۲۰].

48967 ـ **موزهٔ بریتانیا** ، ۱۹۲۹ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۰۶ گ ۱۷س [ریو ۳: ۹۲۱].

واقعات هفده سالهٔ امیر و بیست سالهٔ وزیر

از محمد ابراهیم بسال ۱۳۰۳ (۱۸۸۵م) از سالهای ۱۲۳۳ تا ۱۲۶۲ وسپس تا ۱۲۸۱ و «امیر» یعنی نواب محمد امیر خان امیر الدوله بهادر شمشیر جنگ است و «وزیر» یعنی وزیر الدوله نواب محمد وزیرخان نصرت جنگ نوابان تونك است، که بدستور سرهنری لارنس، ساخته است .

48968 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۶۷/ ۶۲ : نوشتهٔ همان محمد ابراهیم در **۱۳۰۳** (۱۸۸۵م) [ف. دکتر محمد بشیر حسین ۱: ۵۰].

واقعهٔ خرابی دهلی = وقایع جنگ نادرشاه ومحمدشاه

دربارهٔ رویداد ورود نادرشاه به دهلی و کشتار وچپاولی که به‌دنبال آن رخ داده‌است.

آغاز: حمدله. عاقبة. وقایع جنگ نادرشاه و

محمد شاه و کیفیت سلطنت ملك هندوستان جنت نشان و بیحرمتی حضرت خلیفة الرحمان و بی‌وقاری جمیع امرای عظیم الشأن از دست ایرانیان کلاه‌پوشان میمون سورت گرگ‌سیرت سبك خیز سخت‌گیر بوقوع آمده.

48969 ـ آصفیه، ۷۷۹ تاریخ: نستعلیق در ۱۲۶۷، بدستور میر صفدر علی‌خان بستی **انجام:** جمیع ساکنان شهر که باقی‌مانده بودند شکر و سپاس ایزدی بتقدیم رسانیده سجدات بیحد بجا آوردند... و با یکدیگر مبارکباد گفتند... و این مصرع می‌خواندند: رسیده بود بلایی ولی بخیر گذشت، ۷۹ ص ۱۱ س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۸].

واقعهٔ نادرشاهی

ناشناخته.

48970 ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴ ق ف ۶۷: نوشتهٔ رحیم‌الدین، ۱۲۵۳، ۴۴ ص [ف. سرفرازعلی: ۱۰۳].

وصف حیدرآباد

از لچهمی نراین، شفیق اورنگ آبادی (بنگرید: اکبرنامه: ۴۵۸۶ «گذشت).

در وصف حیدرآباد از مساجد و ساختمانها و باغها و تاریخ آن سرزمین (بنگرید: بساط الغنایم: ۴۵۸۸ از همو). **آغاز:** بعد حمد پروردگار و نعت خیرالابرار.

48971 ـ موزهٔ بریتانیا، ۲۶۲۶۳ Add: نستعلیق سدهٔ ۱۹ م، آغاز برابر نمونه، ۲۷ گ ۱۵ س [ریو ۱: ۳۲۶].

وصیت‌نامهٔ آصفجاه

نظام‌الملك آصفجاه یکم بنیادگزار دودمان آصفجاهیان.

آغاز: وصیت نواب مغفرت‌مآب آصفجاه علیه الرحمه وقت رحلت به نواب نظام الدولهٔ شهید.

48972 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۳۷۳ ف (۴۵۴ تاریخ): نستعلیق سدهٔ ۱۳، ۵ گ ۱۴ س [ف. محمد اشرف: ۳۱۸].

وفات‌نامهٔ شاه رنجیت‌سنگ

از مجرم کشمیری. (بنگرید: سراپا: ۲۹۰۵).

48973 ـ مشهد، رضوی ۲۲۳ ادبیات (۴۴۹۰): در جنگ مؤرخ ۱۸۹۳ م، ۱۲۱۱ در درهند (ص ۲۳۴ـ۲۴۵) سپس‌ماده تاریخهای مرگ شاه رنجیت که سال ۱۲۵۵ از آنها استخراج می‌شود. [ف. رضوی ۷: ۲۶۹].

وقایع بنگاله

از ناشناس که نام خود را نبرده است، رویدادها از مسند نشینی نواب سراج‌الدوله تا بسال ۱۲۲۱ ق آورده شده است. **آغاز:** بر دانشوران و سخنوران و سیاحان هفت کشور واضح است.

48974 ـ آصفیه ۱۷۴۳ تاریخ: نوشتهٔ ۱۲۰۵ [ف. آصفیه ۴: ۱۰۶].

48975 ـ آصفیه ۳۴۲ تاریخ: تاریخ یادنشده، آغاز برابر نمونه، ۴۰ گ ۱۵ س [ف. آصفیه ۱: ۲۴۵].

وقایع بهرتپور

W-BHARATPUR

مجموعه‌ای‌ست از:

۱ ـ نصرت و ظفر که گزارشی‌ست از رویداد ۱۸۳۳ م بهرتپور و سالهای پسین آن از پاندیت شانکرنات نادیر Shankar Nath Nadir **آغاز:** انفتاح کهن دژ سخن بیورش قشون حمد و ثنای فتاحی‌ست.

۲ ـ وقایع بهرتپور که گزارشی‌ست از همان نگاشته. **آغاز:** وقایع بهرتپور که‌مرتبهٔ ثانی‌اختصاراً بعبارت صاف‌وشسته.

۳ ـ نثری آراسته در توصیف یك باران موسمی از همو. **آغاز:** زهی تردستی سقـای فلك.

48976 ـ **پاکستان**، دانشگاه پـنجاب PPeI114 ۱۵۵۷ (۱۷۹ ف): نستعلیـق، ۷سپتامبر**۱۸۳۳**م،و۱۰مارس **۱۸۳۳**م،۳۶ گ ۱۵س[ف.عبدالله۱ : ۱۲۲].

وقایع بهرتپور =وقایع‌دهو نکل سنگه

از دهـونـگـل سنگـه Dhunkal Singh، از منشیان میانهٔ سدهٔسیزدهم. تاریخ هنداست بروزگار مهارجه رنجیت سنگه والی بهرتپور درگذشتهٔ ۱۲۰۲ وتا ۱۲۲۱ رادارد. درآن‌رویدادهایی که‌به‌چیرگی‌انگلیسهاانجامید آورده شده‌است.

آغاز: جوهر نمای تیغ زبان بدستیاری ثنای‌والا.

48977 ـ **مـوزهٔ بـریتانیا**، ۱۹۰ Or : نستعلیق رجب **۱۲۳۴**(۱۸۱۹م)دراکره آغاز برابر نمونه،در فهرست بنام **وقـایـع دهو نکل سنگه**است،۱۰۶ گ۱۱س[ریو۱: ۳۰۵].

48978 ـ **موزهٔ بـریتانیا**، ۱۸۹ Or : نستعلیق۲۶ع/ **۱۲۵۰**(۱۸۳۴م)،۷۰گ ۱۵س[ریو ۳۰۵:۱].

48979ـ**لاهور**، پنجاب ، پبلك لائبر یری ۹۵۴،۹۵ دهو-۹۹۲۱،۲۹۷لا: نستعلیق شکسته‌سالك‌رام۲۷محرم**۱۲۶۳**،درفهرست‌بنام **وقایع بهر تپور**است، ۵۵ گ ۱۶س[منظور احسن عباسی : ۲۲۳].

وقایع‌پنون

محمد حسین،درص۲۳۰۲گذشت.

وقایع‌تیموریه

ناشناخته.

48980 ـ **پاکستان**، انجمن‌ترقی‌اردو ۴ق‌ف ۶۸: تاریخ ونشانی‌بیشتریادنشده،۱۰۰۲ ص[ف. سرفراز علی:۱۰۴].

وقایع‌جشن‌تاجگذاری‌جهانگیر پادشاه

وصف یك‌جشن‌شکوهمند است‌دراکبرآباد (اکره)که‌جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷) بپاکرده‌بود. به‌نثرونظم،وازجهان‌بیگم‌وقندهاری بیگم زیاد سخن‌گفته است .

آغاز: روزی در ایام بهار،وآغاز ابتسام گلزار، که‌ابرآذری‌سایبان‌زنگاری‌بدامان‌ایوان فلك زبرجدی‌بسته، فراش‌نسیم...

48981 ـ **تهران** ، ملك ۴۳۴۱/۸ : نستعلیق‌میرعلی‌اکبرفرزندمیرمحمدمحسن‌زکی حسینی‌دراحمدآبادبیدر، نزدیك**۱۱۹۳**(۹۰ر-۹۱رمتن وهامش) آغازبرابرنمونه[رؤیت].

48982 ـ **حیدرآبـاد** ، موزهٔ سالار جنگ ۴۵۶ تاریخ (۲۶۵ف):شکستهٔسدهٔ**۱۳**، آغازبرابرنمونه،۶گ۱۱س[ف. محمد اشرف: ۳۰۵].

وقایع‌جنگ سکهان

W.J.SIKHAN

دررویدادهای جنگ فیـروزشهر وسراهه است.ازرویدادهای پنجاب. **آغاز:** بعد ازسرـ کهباشی شدن.

48983ـ **پاکستان**، دانشگاه پنجاب

۷۸ Pell ۲۱۳۹ (۱۷۰ ف) : نستعلیق ۱۹۰۶ سماوات، ۴۴ گ ۱۹ س[ف.عبدالله ۱ : ۱۱۵].

وقایع جنگ نادرشاه

در بارهٔ ورود نادر شاه به‌دهلی و کشتار و چپاولی که به‌دنبال خود داشت. (بنگرید واقعهٔ خرابی‌دهلی: ۴۷۱۱). پس‌ازخطبه‌ازیورش نادربه دژ کابل وگشودن آن‌وواگذاری آن‌به‌نواب‌ناصر خان،وگذشتن‌نادر ازدریای اتک‌ورسیدنش به لاهوروجنگ‌باخان‌بهادرزکریاخان،وباجگیری نادر ازو آغاز می‌شود، وسپس‌به‌تفصیل‌رویداد دردناک دهلی را گزارش می‌کند.درپایان‌آن‌از نکته‌ای یاد شده‌که‌دردیگر تاریخهای نادری نیامده است، وآن‌دربارهٔزناشویی دختر نادر با یکی از شاهزادگان دهلی‌ست . **آغاز** : زهی نادرشاه پادشاهی که‌خسروان‌روی‌زمین‌به‌خاک‌ساری‌آستانهٔ‌کراماتش اعتباد سربلندی وبلند بختان‌روشن‌جبین‌را بسجود پاکش‌اقتدارارجمندی به‌حضورپایهٔ‌شوکت.

48984 ـ **آصفیه**، ۷۷۰ تاریخ: تاریخ‌یاد نشده.درپایان‌آن‌آمده: الحمدلله که‌این **وقایع نادری** بموجب ارشاد لازم‌الانقیاد... دل‌سنکه راج متصدی‌سرکار سیدشریف‌خان... بقلم نیاز سمت‌تحریریافت... **وقایع نادرشاه** صورت تحریر را اتمام یافت،۲۲ص۱۵س[ف. آصفیه ۱: ۲۴۶].

وقایع جهانگیری وشاهجهانی

ازناشناس.دررویدادهای‌روزگارجهانگیر پادشاه (۱۰۱۴ـ۱۰۳۷) وشهاب‌الدین محمد شاهجهان پادشاه (۱۰۳۷ـ۱۰۶۷). و آغاز میشود بادیباچه‌ای‌وتاجگذاری جهانگیر وچند سطری‌درزایش‌او،سپس‌پادشاهی‌او،آنگاه‌شاهجهان.

آغاز: ذکرسلطنت‌جنت‌مکانی‌ابوالمظفر نورالدین جهانگیرپادشاه‌که‌بواسطهٔ‌نهم به‌امیر تیمورصاحبقران غازی میرسد. نغمه‌سرایان‌بزم اخبار جهانگیری چنین روایت‌کنندکه.

48985 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ‌سالار جنگ ۴۵۷ تاریخ(۲۸۸ف): نستعلیق، ۱۰۷۰، **انجام**: تاعهدتألیف این تاریخ که‌قریب‌هفتادسال رسیده همه‌سلسلهٔ فرزندان‌اودولت کام‌زیست نموده سنهٔ ۱۰۷۰، ۵۷۵ گ۱۲-۱۵ س[ف.محمداشرف: ۳۲۵].

وقایع حیدری

از محمدصالح. گزارش‌دیدارادواردبیجت Edward Paget (۱۱۸۹ ـ ۱۲۹۵ ق / ۱۷۷۵-۱۸۴۹م)ازکارگزاران کمپانی‌شرقی درهند باغازی‌الدین‌حیدرپادشاه اوده‌ای (۴۳ـ ۱۲۲۹ ق) است .

آغاز:وقایع‌حیدری متضمن‌احوال آمدن لارد (لرد) جنرال‌بیجت بهادر...وبدل‌مدارات ومراعات‌حضرت‌ظل‌سبحانی‌خلیفة‌الرحمانی... حیدر پادشاه غازی خلدالله‌ملکه‌وسلطنته. خوشا مضمون‌رنگینی که از تحریرآن کلکم‌نموده.

48986 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۵۸ تاریخ (۴۴۲ف): نستعلیق‌پیرامن ۱۲۳۹ (۱۸۲۸م) ، ۲۳ گ ۱۱س [ف. محمد اشرف : ۵۱۶] .

وقایع دربارمهارجه‌رنبیرسنگه

از سید رضاشاه، ازآغاز ۱۸۶۱ تا ۱۳ جنوری۱۸۶۲م.

48987 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۵۷۰۵/۲۳۸۶: تاریخ یاد نشده[ف. محمد اشرف: ۵۱].

وقایع دکن

از فیض‌حق‌صدیقی‌قادری‌چشتی معروف به محمدفیض‌الله منشی، بسال ۱۲۳۶(۱۸۲۰م) . (بنگرید:مرآت‌الاخبار:۴۶۹۷).درتاریخ‌نظام حیدرآباداز آغازایشان‌تاروزگارنگارش۱۲۳۳ ق(۱۸۱۷م): ۱ــ نظام‌الملك آصفجاه(م۱۱۶۱ق) ۲ ـ نواب ناصر جنگ (۱۱۶۱ ـ ۱۱۶۴) ۳ ـ صلابت جنگ (۱۱۶۴ــ ۱۱۷۵) ۴ ـ نظام علیخان (۱۱۷۵ ـ ۱۲۱۷) ۵ ـ مرگ نظام علیخان وتاجگذاری‌سکندرجاه.

آغاز: بعد حمد رب‌العالمین و نعت سید المرسلین... وقایع شش صوبهٔ دکن دولت ابد طرازان شمع‌افروز دودمان.

48988 ـ **حیدرآباد**، موزهٔ سالار جنگ۴۵۹ تاریخ (۴۰۵ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۷۵ گ ۱۵س[ف.محمد اشرف:۴۵۷تا ۴۶۵].

48989 ـ **پاکستان**، لاهور، پرفسور شیرانی ۳۰۵۴/۲/۴۹: نوشتهٔ منشی بهوانی شاه ۵ محرم**۱۲۴۱**(۱۸۲۵م)[ف.دکترمحمد بشیرحسین ۱: ۵۱] .

48990 ـ **هند**، بانکیپور۶۱۷: تعلیق هند، غوثی‌لعل، ۵ ذیحجهٔ **۱۲۴۱**، آغازبرابر نمونه، ۹۵گ۱۳ س[عبدالمقتدر۷:۱۵۶].

وقایع دلپذیر

از عبدالاحد فرزند مولوی محمد فائق ، (بنگرید:شرح احدیه:۴۶۶۸) سرگذشت‌بیگم شاه‌همسرغازی‌الدین‌حیدرپادشاه‌اوده وسپس‌شاه زمان‌پادشاه اوده Oude است. که در۱۲۴۳ بدستور مسترجان‌دوزول شکسپیر بهادرنگاشته است. و نام‌کتاب تاریخ نگارش‌آن است.

آغاز: آبداری سیوف‌بارقهٔ السنهٔ کشور گشایان معانی.

48991 ـ **آصفیه**، ۱۲۷۳ تاریخ: نستعلیق،در**۱۲۵۴**،آغاز برابرنمونه، ۷۴ گ ۱۵ س[ف.آصفیه ۱: ۲۵۰].

48992 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۶۱ تاریخ (۴۴۳ف): نوشتهٔ **۱۲۵۶** (۱۸۴۰م)، آغازبرابر نمونه، ۶۴گ ۱۱ س[ف. محمد اشرف: ۵۱۸].

48993 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۱۷۸۱ Or : نستعلیق محرم**۱۲۶۶**،(۱۸۴۹م)،آغاز برابر نمونه، ۶۴ گ۱۵س[ریو۳:۹۶۱].

48994 ـ **حیدر آباد**، موزهٔ سالار جنگ N.۴۶۰ (۴۴۴ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۳** ، آغازبرابر نمونه، ۶۲گ ۱۵ س [ف . محمد اشرف: ۵۱۹].

وقایع رنتهور

ناشناخته .

48995 ـ **پاکستان**،انجمن‌ترقی اردو ۴قف ۴۹: تاریخ یاد نشده، ۱۴۰۴ س [ف. سرفراز علی:۱۰۴].

وقایع سنواتی‌هند

رویدادهای سالیانهٔ هندتا۱۵۸۵م‌رادارد. (بنگرید:«تاریخ‌سنواتی۴۱۰۷») .

48996 ـ **موزهٔ بریتانیا**، ۵۷۴۴ Or: تاریخ یاد یادنشده[نسخه‌ها۴:۶۵۲].

وقایع‌شیخ دلیل

از جوهرخان.

سرگذشت افسانه‌ای داهزنی بنام‌شیخ دلیل ملقب بشیخ دلا،زاده‌در۱۱۷۵(۱۷۶۲م) کشته در ۱۲۲۳ (۱۸۰۸م).دربیست داستان.

آغاز: آورده‌اندکه خدایتعالی بیچون و بیچگون‌ازقدرت‌خویش.

48997 ـ حیدر آباد، موزهٔ‌سالار جنگ Ta۴۶۲ (۵۹۴ف) : نستعلیق ، هری کریشن، در جهان آباد، ۱۹ ذیحجهٔ **۱۲۴۵** (۱۸۳۰م) ۷۷گ۱۱س[ف. محمداشرف ۲ : ۲۳۹].

وقایع نادرخان

غلامحسین.

48998ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴قف۷: تاریخ یاد نشده، ۶۲ص[ف.سرفراز علی:۱۰۴].

وقایع گوتله شاه نوازخان

از میرغلامحسین افسق‌وهدایت.

48999ـ پاکستان، انجمن ترقی اردو ۴قف ۷۱: نوشتهٔ **۱۲۱۳**،۸۲ص(گویا بخامهٔ نگارنده)[ف. سرفراز علی:۱۰۴].

وقایع مجادلهٔ تیپو سلطان و آصفجاه ثانی

آغاز: وقایع‌مقابله‌ومجادلهٔ‌سلطان‌تیپو... دمیکه خنجر دودمه‌سحر بدستیاری‌پنچهٔ‌خورشید انور.

49000 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۶۹/۲ تاریخ (۴۵۲ف) : باتاریخ **۱۲۵۸** (۱۸۳۲م) دردفتر [ف. محمداشرف : ۵۴۰].

وقایع‌مرهته=وقایع‌بدایع‌مرهته =عبرت‌نامه

از علی‌ابراهیم خان(که یاد اودر «تاریخ بنارس: ۴۵۹۷» گذشت). تاریخ مرهته‌است‌از آغاز۱۱۷۱ تا۱۱۹۹، در بنارس بسال۱۲۰۱ نگاشته‌است .وباذکر اصل ونسب مرهته آغاز میشود.سپس:ذکرساعوجی،ذکرشیواجی،ذکر بالاجی... مقدماتی که مبادی جنگ بسواس راؤباشاه ابدالی‌است... آغازمحاربهٔ‌فوج‌مرهته باقشون شاه‌ابدالی...ومیرسدبذکر نوسرداران انکلیسی بجانب پونه.

آغاز: الحمدلله‌علی‌نعمائه‌والصلاة‌علی‌نبیه واوصیائه. این‌وقایع‌بدایع آثارعبرت‌نامهٔ‌اولو الابصار است.(بنگرید: واقعات مرهته:۴۷۱۱ تاریخ مرهته: ۴۶۱۹)

49001 ـ حیدر آباد، موزهٔ سالار جنگ ۴ تاریخ (۴۳۷ ف): نستعلیق وحیدالله کاتب، ۹ شعبان **۱۲۱۴**(۱۷۹۹م)، آغاز برابر نمونه، در فهرست بنام **وقایع بدایع مرهته** نامیده شده است، ۳۹ گ ۱۶ س [ف . محمد اشرف :۵۰۷تا۵۱۲].

49002 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۶۲۷۲ Add: شکسته آمیز ج۱/**۱۲۲۹** (۱۸۱۴م) آغاز برابر نمونه، وبنام **تاریخ مرهته** یادشده است، ۸۰گ۱۱س[دیو۱:۳۲۷].

49003 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۰۰۰ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰** م، با یادداشت **عبرت‌نامهٔ** علی ابراهیم خان،۴۳ گ۱۵س

49004 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۱۶۹۲ Or :نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰**م، ۱۱۱گ۹س [دیو۳: ۹۶۸].

49005 ـ موزهٔ بریتانیا ، ۲۷ Or: نستعلیق سدهٔ **۱۹** م، ۵۶ گ ۱۲س[دیو ۱: ۳۲۸].

وقایع نادری

نادر نامه است از یورش او به هند تا بر گشتنش. **آغاز:** بقول حضرت شیخ سعدی شیرازی بیت به‌نیم‌بیضه که‌سلطان ستم روا دارد

49006 **حیدرآباد**،موزهٔ سالارجنگ ۴۶۹/۱ تاریخ (۴۵۲ف) : با تاریخ **۱۲۵۸**

(۱۸۳۲م) دردفتـر، (گ۳-۵۱)[ف . محمد اشرف: ۵۴۰].

وقایع‌نادری = وقایع جنگ نادر

درص۴۷۱۴ گذشت .

وقایع هولکر

ازموهن‌سنگه Mohan تاریخ جـوانت راوهولکر Jaswant Rao فرزندتکوجری

و برادرکاشی‌راواست، ازآغازسدهٔ سیزدهم. در ۱۲۲۳ بەانجام رسیده‌است.

آغاز: خداوندااداى‌مراتب ثنای‌کەاولیا و انبیاکوس ماعرفناك حق معرفتك زده‌باشند.

49007 ـ هند، بانکیپور۶۱۸ نستعلیق احسن‌الله، ۴شعبان **۱۲۲۳**، آغاز برابر نمونه، ۱۷۷ گ۱۱س[عبدالمقتدر ۷: ۱۵۷].

ه

هفت اقلیم

از طاهر محمد فرزندعمـادالـدین‌حسن سبزواری، ازسدهٔ یازدهم. تاریخ عمومی‌ست،از آدم‌تاروزگار نگارنده، بسال۱۰۱۱ق[دیباجه] بەانجام رسیده است .

قسم‌یکم پیامبران‌وپادشاهان‌پیش‌ازاسلام. **قسم‌دوم** خلفای عرب‌وامامان شیعه‌وپادشاهان صفاری وجزآنها. **سوم** ترکمانان وچنگیز و صفویان وجزآنها. **چهارم**فرمارو‌ایان هند و گزیده‌ای از کتاب «مهابهارات» . **پنجـم** پادشاهان هندبه‌ویژه محمد اکبرشاه (۹۶۳ - ۱۰۱۴).

آغاز : بعد از حمد باری‌سبحانه‌وتعالی صلوات‌نامحدودودرودغیر معدودبدان مظهر.

49008 ـ قم، سیدشهاب‌الدین، آقانجفی ۲۸۵: نستعلیق، تاریخ‌یادنشده، ۴۶۴گ۱۹س [ف. اشکوری۱ : ۳۱۲].

هفت گلشن محمدشاهی

از محمد هادی، کامورخان(که یـاداودر «تذکرةالسلاطین:۴۶۲۹» گذشت). تاریخ‌عمومی هند است‌از آغاز تا۱۱۳۲ق. در هفت گلشن، وعنوانهای کوچکتر آن گلبن است: گلشن‌یکم

گلبن یکم درپادشاهان دهلی ازآغازتابابر... گلشن دوم‌گلبن یکم گجرات ... گلشن سوم بنگال، گلشن‌چهارم‌دکن، گلشن پنجم گلبن یکم سند ، گلشن‌ششم‌کشمیر، گلشن‌هفتم اولیاء الله‌هندوستان.

آغاز: الحمدلله رب‌العالمین‌والعاقبةللمتقین، که قدرت‌بالغه.

49009 ـ موزهٔ بـریتانیا ، ۱۷۹۵ Or: شکسته آمیزسدهٔ **۱۸**م، آغازبرابرنمونه ۲۴۹ گ ۱۳س[ریو۳: ۹۰۸].

49010 ـ موزهٔ‌بریتانیا، ۱۷۶۲/۳۳ Or :نستعلیـق پیرامن **۱۸۵۰** م (۱۲۶۶ق) بخشی از آن است (گ۶۱۸-۶۲۸)[ریو ۳: ۱۰۲۶].

49011 ـ هند، بـانکیپـور ۵۴۱ : نیم شکستهٔ هند، سدهٔ **۱۹**م، آغاز برابرنمونه، ۲۶۷ گ ۱۳ س [عبدالمقتدر ۷: ۱۵].

همایون شاهی

از جوهر آفتابچی (که یاداودر «تذکرة الواقعات: ۴۶۳۱» گذشت) و یاازالله‌داد فیضی سرهندی، (که‌یاد او درتاریخ هند » گذشت) . درسر گذشت همایون پادشاه(۹۳۷-۹۶۳)، در

چهار باب و فصلها: باب ۱ ـ تاجگذاری همایون پادشاه... **آغاز:** همایون گوهری که‌درسلك تحریر وعقد تقریر.

بنگرید: فرهنگ سخنوران: ۴۵۹ ـ استوری ۱: ۵۳۷.

49012 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۸۹۰ Or: نستعلیق ع ۱۲۶۴/۲ (۱۸۴۸م) آغاز برابر نمونه، ۲۵۷ گ ۹س [ریو ۳: ۹۲۷].

49013 ـ لنین گراد، اکامی علوم ۴۲۴ C (۴۶۳۱ف): بی‌تاریخ. درفهرست از الله‌داد فیضی دانسته‌شده است، ۱۴۷ گ [آکیموشکین ۱: ۶۰۹].

همایون نامه

از غیاث‌الدین فرزند همام الدین مشهور به خواندمیر (نگارندهٔ «حبیب‌السیر»). در قوانین واحکام بر قرار شدهٔ روزگار پادشاهی همایون‌پادشاه (۹۳۷-۹۶۳) وبرخی‌ازساختمانهای برپاشدهٔ آن‌روزگار. در کلکته ۱۳۵۹ق. ۱۹۴۰م چاپ‌شده‌است.

آغاز: همایون نامه‌ای کلک ابداع واقتا آثار سلاطین.

بنگرید: ف. مشار: ۱۲۵۸ ـ استوری ۱: ۵۳۶، ۱۳۱۳.

49014 ـ موزهٔ بریتانیا، ۵۸۵۰ Or: نوشتهٔ **۱۰۷۹**. [نسخه‌ها ۴: ۶۵۲].

49015 ـ موزهٔ بریتانیا، ۱۷۶۲/۴ Or: نستعلیق پیرامن **۱۸۵۰م** (۱۲۶۶ق)، (گ ۱۲۱ ـ ۱۵۸)، آغاز برابر نمونه، [ریو ۳: ۱۰۲۴].

49016 ـ لنین گراد، اکادمی علوم B ۱۱۵۵ (۴۶۳۲ف): تاریخ یادنشده، (۱پ ۳۲ر) [آکیموشکین ۱: ۶۰۹].

همایون‌نامه

تاریخ هنداست بروزگار همایون‌شاه تا آمدن او به‌ایران واعظام‌شاه‌پسر عالمگیر.

آغاز: رب‌وفقنا التکمیل والتتمیم. لاحصی ثناء علیك کیف وکل ثنا.

49017 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالار جنگ ۴۷۱ تاریخ (۳۱۲ف): سدهٔ **۱۳**، ۳۵۸ گ ۱۵س **انجام:** آنچه اتفاق افتد به تحریر تغیر وتبدیلی وضع روزگار قلم رارنجه خواهد داشت [ف. محمداشرف: ۳۴۶].

هندوستان و استیلای انگلیس

ترجمه ازآوانس (که یاد اودر «سفرنامهٔ آسیای‌مرکزی: ۴۰۱۲» گذشت). نخست جغرافیای هند است سپس از چگونگی چیرگی انگلیسها بر نیم قارهٔ هندگفتگو میکند.

آغاز: بسمه‌تبارك و تعالی. این رساله تحقیقاتی‌ست که‌دانشمندان فرنگ.

49018 ـ تهران، ملی ۲/ ۵۹۰ ف: نستعلیق محمدقزوینی، **۱۳۰۴**، برای ناصرالدین شاه (ص ۱۲۰-۲۲۴) [ف. ملی ۲: ۱۰۰].

ی

یادگار عجیب

ازناشناس. دروصف سالارجنگ حیدرآباد.

آغاز: بر این مژده گرجان فشانم رواست. که این مژده آسایش جان‌ماست.

49019 ـ حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ ۴۷۲ تاریخ (۴۱۹ف): نستعلیق خوب سدهٔ **۱۴**، ۸ گ ۱۳ س [ف. محمداشرف: ۴۸۸].

یادگار مکهن‌لال

از مکهن‌لال شاهجهانپوری.

تاریخ حیدرآباد است بروزگار میر قمر-الدین خان چین قلیچ‌خان مخاطب بـه نواب آصفجاه بهادر، دردوازده‌فصل: ۱- فرزنـدان و نوادگان میر قمرالدین آصفجاه ۲- امیران مسلمان آصفیه ۳ - امیران‌هندوی آن سامان۴- کیفیت زمینداران‌حیدرآبادوشرح‌نظام‌ایلچپور وکیفیت منصبداران۵- تفصیل تعلقه جات ۶ - ذکرقلعه‌جات ۷ - شرح‌جاگیرداران۸-القاب و خطابات مسلمین وهندوان۹-جمعیت سپاه و مداخل ومخارج ۱۰ - طوائف‌افغان‌ومهدوی‌و عرب وغیره ۱۱- بعضی مـراتب‌ضروری ۱۲- در بیان خصایل‌ردیهٔ اهل بلدهٔ حیدرآباد.

آغاز: حمدله. وتحیات‌برگـروه مخبر الصادقین. بعده‌هیچمدان‌مکهن‌لال.

49020 - **حیدرآباد**،موزهٔسالارجنگ ۴۷۴ تاریخ(۴۰۶ف): نستعلیق سدهٔ **۱۳**، آغاز برابر نمونه، ۳۱۱گ ۱۳س[ف.محمداشرف: ۴۶۵].

49021 - **حیدر آبـاد**، موزهٔ سالار جنگ ۴۷۳تاریخ (۴۰۷ف): نستعلیق‌سدهٔ**۱۳**، آغاز نزدیك‌بـه نمونـه [ف . محـمد اشرف : ۴۷۱].

49022 - **آصفیه** ، ۱۰۹۴ تاریخ : نستعلیق، بی‌تاریخ، آغازبرابر نمونه، ۲۸۴ص ۱۴س[ف. آصفیه ۱: ۲۵۲].

منابع (۱)

الف ـ فهرستهای چاپ شده در ایران

تبریز ، تربیت :

۱۱۹ـ فهرست کتابخانهٔ دولتی تربیت . تبریز ، کتابهای خطی . نگاشتهٔ محمد ـ نخجوانی . چاپ تبریز ، ۱۳۲۹ خ ، ۳۱۹ ص .

به‌ترتیب موضوعی ۲۶۸ مجلد ازتك‌کتابی ومجموعه‌ها را نشان داده‌است .

تبریز ، ملی :

۱۲۰ـ فهرست‌کتابخانهٔ ملی تبریز ، کتابهای خطی اهدائی حاج محمد نخجوانی . نگاشته میرودود سیدیونسی . جلد دوم ، چاپ تبریز ، انتشارات کتابخانهٔ ملی ، ۱۳۵۰خ (ص ۴۷۹ـ ۴۲۹) .

به ترتیب تهجی ازد تا ش درآن ۵۲۸ نسخهٔ فارسی وعربی وترکی نشان داده‌شده‌است. مجموعه‌ها درفهرست تجزیه شده است .

تهران ، ملی :

۱۲۱ـ فهرست نسخه‌های خطی‌کتابخانه ملی، کتابهای فارسی . نگاشته عبدالله‌انوار. جلد سوم ، ۱۳۵۱ خ ، ۵۸۶ ص .

به‌ترتیب شمارهٔ قفسه‌ها از ۱۰۰۱ تا ۱۵۰۰ .

۱۲۲ـفهرست نسخه‌های خطی کتابخانه‌ملی، کتابهای فارسی . نگاشته عبدالله‌انوار . جلد چهارم ، تهران ۱۳۵۲ خ . ۵۴۸ ص .

به ترتیب شماره قفسه‌ها از ۱۵۰۱ تا ۲۰۰۰

---

(۱) درپایان جلد چهارم ازصفحه ۳۴۲۵ تا ۳۴۳۹تعداد ۱۱۸منبع معرفی شد اینك عنوان منابعی‌که‌بعدازآن تاریخ‌موردا‌ستفاده‌قرارگرفته است تاشمارهٔ۱۴۶دراینجا درج‌میگردد.

تهران ، مجلس:

۱۲۳ ـ فهرست کتابخانهٔمجلس‌شورای‌ملی. جلددهم(بخش‌چهارم) نگاشتهٔعبدالحسین حایری. تهران، ۱۳۵۲خ.(ص۱۶۷۷ـ۲۲۳۰).

به ترتیب شمارهٔ کتابها در قفسه‌ها. ش ۳۷۰۶ تا ۳۸۱۲ ازتك کتابی‌ومجموعه‌ها.

رشت ، جمعیت نشرفرهنگ:

۱۲۴ ـ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ عمومی جمعیت نشر فرهنگ رشت. نگاشتهٔ محمدروشن. انتشارات فرهنگ ایران‌زمین، ش۱۶، ۱۳۵۲خ، ۱۶۶+۳۰ص.

به‌ترتیب تهجی از الف تایا، سپس مجموعه‌ها که درفهرست‌تجزیه نشده است .

شیراز، ملی‌فارس:

۱۲۵ ـ فهرست کتب خطی کتابخانهٔ ملی‌فارس. جلدیکم . نگاشتهٔ علی‌نقی بهروزی و محمد صادق فقیری ،از انتشارات انجمن کتابخانه‌ـای عمومی شیراز . آبان ۱۳۵۱خ ۴۱۶ ص .

به‌ترتیب شمارهٔ کتابها درقفسه‌ها از۱تا ۴۰۰.

۱۲۶ ـ فهرست کتب خطی کتابخانهٔ ملی فارس. جلددوم. نگاشتهٔ علی‌نقی بهروزی و محمد صادق فقیری . از انتشارات انجمن کتابخانه‌های عمومی شیراز . آبان ۱۳۵۱ خ، ۴۰۰ص .

بترتیب شمارهٔ کتابها درقفسه‌ها از۴۰۱تا ۷۸۰ .

قم، سیدشهاب‌الدین:

۱۲۷ ـ فهرست کتابخانهٔ وقفی آقای‌سیدشهاب‌الدین آقانجفی‌درقم. جلدیکم، نگارش احمداشکوری، قم۱۳۵۲ خ، ۴۳۰ص.

به‌ترتیب شمارهٔ کتابهادرقفسه ازشمارهٔ ۱ تا ۴۰۰.

مشهد، رضوی:

۱۲۸ ـ فهرست کتب خطی کتابخانهٔ آستان قدس رضوی. جلد هشتم، نگارش احمد گلچین معانی، از انتشارات سازمان امور فرهنگی و کتابخانه‌ها ش ۶، مشهد، ۱۳۵۰ خ، ۵۳۳+۳۷ ص .

بترتیب موضوعی ۳۹۱ جلد ازتك شماره‌ای ومجموعه‌ها نشان‌داده شده‌است.

مشهد، سلیمان خان:

۱۲۹ ـ فهرست نسخه‌های خطی در کتابخانهٔ مدرسهٔ سلیمان خان در مشهد . نگاشتهٔ

کاظم مدیرشانه‌چی و عبدالله نورائی. همراه فهرست نسخه‌های خطی سه کتابخانهٔ دیگر در «فهرست نسخه‌های خطی چهار کتابخانهٔ مشهد» از انتشارات فرهنگ ایران‌زمین، زیر نظر ایرج افشار ومحمدتقی دانش‌پژوه، تهران، ۱۳۵۱خ،۴۲۵ص.

مشهد، میرزا جعفر:

۱۳۰ ـ فهرست نسخه‌های خطی درکتابخانهٔ مدرسهٔ میرزا جعفر درمشهد. نگاشتهٔ کاظم مدیر شانه‌چی وعبدالله نورائی، درهمان نشریه،

مشهد، گوهرشاد:

۱۳۱ ـ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ جامع گوهرشاد در مشهد. نگاشتهٔ کاظم مدیرشانه‌چی وعبدالله نورائی، درهمان نشریه.

مشهد، نواب:

۱۳۲ ـ فهرست نسخه‌های خطی مدرسهٔ نواب مشهد، نگاشتهٔ کاظم مدیرشانه‌چی وعبدالله نورائی، همراه فهرست الفبائی نسخه‌های خطی کتابخانهٔ آستان قدس نگاشتهٔ تقی بینش، از انتشارات فرهنگ ایران زمین، زیر نظر ایرج افشار و محمد تقی دانش پژوه، تهران، ۱۳۵۱، ۶۵۵+۷۴ص.

یزد، وزیری:

۱۳۳ ـ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ وزیری یزد، وابسته به کتابخانهٔ آستان قدس رضوی، جلد سوم، نگاشتهٔ محمد شیروانی، تهران، ۱۳۵۲، ۵۰۰ص.

بترتیب شمارهٔ کتابها درقفسهٔ کتابخانه.

ب - فهرستهای چاپ شده در بیرون از ایران

پاکستان، سناءالله:

۱۲۴ ـ فهرست نسخه‌های خطی خواجه سناءالله خراباتی ، در کتابخانهٔ گنج بخش مرکز تحقیقات فارسی ایران در پاکستان، یک جلد. نگاشتهٔ محمدحسین تسبیحی. از انتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران در پاکستان . راولپندی ـ پاکستان، ش۱۳۵۱۰۳، خ، ۲۲۲ + ۱۱۸ ص .

فهرست نگارشهای خواجه سناءالله خراباتی منتقل شده به کتابخانهٔ گنج بخش است به‌ترتیب موضوعی.

پاکستان، گنج بخش:

۱۳۵ ـ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانهٔ گنج بخش مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان. جلد یکم، نگاشتهٔ محمد حسین تسبیحی. از انتشارات مرکز تحقیقات فارسی ایران در پاکستان. راولپندی ـ پاکستان، ۱۳۵۰، خ، ۸۳۴ ص.

پیشاور، دارالعلوم الاسلامیه :

۱۳۶ ـ لباب المعارف العلمیه، مکتبة دارالعلوم الاسلامیه، مکتبهٔ مشرقیه دارالعلوم اسلامیه پیشاور، نگاشتهٔ مولوی عبدالرحیم، باهتمام خواجه صدیق‌حسین، مطبع آگره اخبار آگره مبین طبع هوتی، ۲ ذیقعده ۱۳۳۶ ق ۱۹۱۸م. چاپ سنگ، ۴۵۲ ص .

بترتیب موضوعی، بیش از ۲۶۴۲ کتاب فارسی و عربی و اردو و افغانی از خطی و چاپی را در جدولهائی به‌زبان اردو از مجموعه و تک کتابی نشان داده است.

حیدرآباد، موزهٔ سالارجنگ:

۱۳۷ ـ بخشهای تاریخ ، ۴۵۳ نسخه مجموعه و تک کتابی، موضوعی . ۶۱۰ ص، چاپ ۱۹۶۵م.

Muhammad Ashraf. Catalogue of the Persian Manuscripts in the Salar Jung Museum & Library. Vol I, India,1965.